КАНАДИЙСКІЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА В КАНАДІ.

ТВЕРДИЙ УГОЛЬ
J. D. CLARK & Co.
Pir Portage & Main Str.
напротів
QUEEN'S HOTEL
WINNIPEG.

ТВЕРДИЙ УГОЛЬ
J. D. CLARK & Co.
Pir Portage & Main Str.
напротів
QUEEN'S HOTEL
WINNIPEG.

Рік II. Вінніпег, Ман., Четвер 17-го марця 1904. — Winnipeg, Man. Thursday 17 March 1904. Число 11.

ВІЙНА.

Мало хто найде ся такий, котрий би що до сего часу не читав або що найменше чув від щасьменного сусіда або кума про війну Росиї з Япаном. І кождий толкує собі після своїх поглядів і проводить розговори о війні в границях свого розуму. А наші по найбільшій части проваджать мову про Москаля бо знають що він має богато краю тай богато війска і що нікого не боїть ся, а его мусять всі слухати. Про Япана менше розказують люди, бо мало що або і нічо про него не знають. Часописи одні раді-б признати побіду Росиї, другі хотілиб видіти ей пониженою і [illegible] на побідою Японців. Дневники англійскі, знаючи першеність свого народа подають що раз нові хотай непевні вісти з поля битви. І так всі від найбогатшого до найбіднійшого, від наймудрійшого до найменше умислово розвиненого чоловіка кождий на свій спосіб пророкує конець битви сильних сьвіта сего.

Японці молять ся і просять помочи у свого Бога, а Росияне знов просять Бога о поміч для себе, попи з іменем Христа благословлять призначені до борби свої то на загубу полки тай служби божі відправляють за живочих і за померші души погибших так як би Бог, сотво найсправедливійше, мав бути прихильний розливови крови двох народів, котрі себе цілком не знали і нічого злого собі не вділили. І тисячі а тисячі людей гинуть в такій борбі, море крови невинних людей розливаєсь і трупами гноять землю, котра є призначена кормити всіх без винятку. А ті, котрі взяли на себе обовязок проповідати і розповсюднювати дальну Христову науку про любов і покору, ті самі заохочують при відході полки, до такого зьвірского ремесла кажучи: Се Божа воля. Тими трема словами „чорні духи" встримують розвій суспільности.

І так здорові, молоді, повні житя люде, працюють ся з рідною, лишають їх в біді і смутку, і ідуть боронити тих, котрі їх легковажать і ненавидять, ідуть боронити своїх ворогів, щоб сильнійшими стали і були в змозі гнести своїх оборонців дужче як перед тим. Ідуть здобувати їм своїм житєм славу і користи. А проводарі пануючої верстви з фарисейским усьміхом звертають ся до людей, від котрих з відразою відвертались і котлохом прозивали, котрих доптали, нищили і зневажали, тепер звертають ся до них, називають їх синами вітчини, [illegible] дуть на них святий обовязок боронити своїх батьків землю. Видобувають сильні сьвіта сего міліардові скарби на воєнні видатки, як наколиб мали яку чародійску скриньку, з котрої дасть ся вибирати лише в случаях потреб капіталістів і для їх користей, але скринка та з золотом глуха і німа на се, як рік річно гинуть голодовою смертію ті, котрих в потребі зовуть синами вітчини, а в иньших случаях мотлохом.

І на поли битви стоять против себе два народи, підбурені ненавистію одні против других, а дома опущені синами і чоловіками повні слез, плачу, [illegible], страху, нужди і криди.

Як чудно се представляєсь. Тож і не диво, що [illegible] чатою борбою і з нетерпеливостию виглядають кінця ей. І щож за ріжниця читаючи в історії про давні, тому кільна тисяч назад напади на півдиких народів а теперішним так званим цивілізованим сьвітом.

Ну! А як війна скінчить ся то що буде? — Почислять менше більше кілько згинуло, сильні сьвіта сего обрахують ся хто кому і кілько має заплатити, капіталісти виграної державы розтягнуть свій бізнес на підбиті краї, проводирі дістануть звазди і медалі, а ті що наражували житє і живі вернули, пообалені цілковито або в части свого здоровля, першою їх задачею буде шукати за хлібом у тих за котрих боролись щоб уникнувши смерти на полю битви не попасти з родиною в обійми ще страшнійшої голодової смерти. По тому наступить дорожня і підвисшене податків на тих котрі щасливо вернули. І таку-то користь має нарід з кождої війни і така сама користь буде з війни Росиї з Япаном.

— — — — — — — —

І знов буде минати рік за роком і ті що боронили свою вітчину звільнені зі служби військової стануть головами родин. Їх місце „прилуcoвих синів вітчини" займуть молодші. Капіталісти будуть дальше гнобити робучий нарід а робітник буде терпіти.

А коли той борець за вітчину в р. 1904 не буде міг [illegible] способом удержати родину [illegible] просити свого працьодавцю о поліпшене долі, тогди сей за котрого він бив ся [illegible] его з погордою [illegible]. Вкінци коли много борцям прийде що раз гірші почнуть діятись, і нужда що раз більша зачне заглядати їм і їх родині в очи і они щоб ратувати себе задумають страйком поліпшити собі долю, то тогди ті молодші „сини вітчини", котрих через цілий той час будуть виховати ненависть против робітника в взгляду против всего що не військове і заробляти в них сліпо послушну машину, котра за приказом „батьків вітчини" випустить кулі з люф на тих, котрі боронячи своїх домових ворогів щасливо оминули кулі неприятельских. А тогди ті що в імени Христа казали проливати кров задля корнетой могучих, ті самі назвуть борців за „хліб насущний" грабежниками чужого майна [illegible] править даром служби божої за нещасливі офіри вимоги капіталістичного.

Так знають платити ті, котрі тепер кажуть себе боронити і на котрих люде нині так звертають увагу і так дуже інтересують ся.

Й. К.

СПРОСТОВАНЄ.

Ми не розуміємо на якій підставі провідники і робітники на нині консервативної партиї закидають що теперішний рад лучше обходить ся з Духоборами як з иньшими народностями, поселившими ся в Канаді. Ті провідники волочать ся помiж Русинами і говорять, що рад дарував Духоборам худобу і иньших богато річей. Ми хотіли-б щоб хто о сім переконав нас що се правда. Такі поголоски суть безпідставні і викликані тільки консервативними провідниками для зменшеня ліберальній партиї прихильників.

Духобори приїхали з Росиї не коштом ряду Канадійского, але на кошт англьских квакерів, котрі [illegible] для них на кошт [illegible] вля. Потому [illegible] квакери накупили [illegible] і иньші апаратів господарскі для Духоборів коли они вже були на місци. Але Духобори суть так людскі і незалежні що віддали що до цента все що квакери на них видали.

Зрештов се не є нічим інтересом, що Духобори дістають від своїх приятелів, так довго як довго рад нічого їм не дає і не трактує їх ліпше як иньших. Ми раді би знати може хто з наших читателів буде чув о подібних новинах, за котрими ми будемо слідити. Однак ми вже є вдоволені, бо всі такі безпідставні мови показують доволі чим суть консерватисти.

Нашою задачою де є се, щоб звертати увагу на подібні мови, однак хочемо вказати правду. І коли би хто сказав що Духобори суть ліпше трактовані, або що рад дав їм дещо, чого не дав Русинам, ми заявляємо що се буде абсолютна неправда а їх слова пущені з вітром.

ВСЯЧИНА.

Добра нагода заробити гроші.

Шукаємо [illegible] „Канадийского Фармера" в Сполучених Державах. Хто хотів би занятись тим нехай зголосить ся до нашої редакциї, а ми подамо корисні услівя.

„Canadian Farmer"
Box 52
Winnipeg, Man. Canada.

— 45 миль на північ від місточка Yorkton, Assa., Ove C. Lee полюючи з своїм братом застрілив его замість оленя цілинию его в саму голову.

— Адмірал Алексєєв телеграфує до царя, що д. 6 марта японьскі воєнні кораблі почали бомбардувати Владивосток. Шкоди великої не було бо тільки один моряк і баба зістали убиті. Дня 7 о годині 8 рано знов появила ся японьска флота і почала стріляти але опісля відплила на отверте море.

— Владивосток хотай від 40 літ в посіданю Росиян, то не є так сильно уфортифікований як Порт Артур і не має далеко стрільних фортифікацийних канон.

Телеграми доносять:

Що дня 2 марта, 100000 японьского війска вийшло на сушу в Фузан і Чемульпо.

Що японьска фльота покинула Порт Артур і поплила під Владивосток.

Що сухопутні війска стоїли битву над рікою Аялу де російскі війска зістали поражені.

Що Японці бомбардували Владивосток.

Що російска сухопутна армія стрітилась з Японьскою 100 миль від Владивостока, начали битву і Японці вийшли побідоносно.

Що японьска фльота побідила російску фльоту коло Владивостока.

— Російский про
ник социалістів говори
царь поспішив ся з ві
Япаном, щоби відв
вагу своїх підда
революцийного
Нарід,
нім пораже
увагу на
е Росия буд
як зачала
приготован

Італійский [illegible] мав винайти спосіб пере
ня листів часописей, мащ
накунків в маленьких ваг
чиках, які будуть
рушувані по дротах
електричної струї. В Льво
ні вже утворилась навіть спілка для вихіснованя того винаходу. Проби мають бути зроблені в короткім часі між Римом а Неаполем. Поживемо то й побачимо, скілько правди в тих донесенях.

— Грім волить мущин, як жінок. Оден учений дійшов на підставі довгих дослідів до того, що воздушна електрика має в мущині ліпшого провідника, як у женщині! На сто людей, ражених громом, припадає лиш 27 на долю женьщин. Дальше запевняє сей учений, що коли електрична іскра стріне в дорозі мущину і женщину разом ідучих, то все угодить в мущину.

Dr. J. P. McINTYRE
лікар і хірург.
413 Selkirk Ave pir *Salter Str.*
Телефон 1967.

CANADIAN FARMER.
The Ruthenian Weekly
published every Thursday
Cor. McDermot & Arthur Str.
Winnipeg, — P. O. Box 82.

Canada North West Publishing Company.

Subscription $1.00 per annum. Forwarded to any address in Canada or the United States postage freepaid at one dollar per year.

Established 1903.

Advertising rates furnished on application.

КАНАДИЙСКІЙ ФАРМЕР.
Часопись для руского народа в Канаді виходить щотижня в четвер і коштує:

в Канаді на рік	$1.00
в Сп. Державах на рік	$1.00
в Австрії	$1.50

Газету треба платити все наперед.

Гроші посилайте в реєстрованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку [illegible]отру дістанете від почтаря [illegible] агента на експресових [illegible], защліть нам, бо без неї [illegible] тут не дістанемо.

[illegible]IAN FARMER
[illegible] box 82
[illegible]innipeg, Man.

[illegible]шеної не приймемо.

[illegible] его адрес [illegible] подати нам [illegible]кож свій ста[illegible]

[illegible]НІЮ.

[illegible] бачимо цілий сьвіт інтересуєсь війною, яка тепер [illegible]е ся на далекім сході між [illegible]єю а Японом тож є конечною річею познакомити [illegible] читателів бодай загально з тою державою і її народом.

З громади островів лежачих на схід від Азиї облитих водами океану Спокійного творить властиву Японію три острова Ніпон, Сікок і Кіу-сіу, в просторем менших від половини Австро-Угорщини однак з людностию в двоє майже густійшою. Четвертий остров середущої громади, Єзо, є майже пустий, на котрім замешкує пів мілиона людности. Всі чотири острови замикає каблуком бурливе Японьске море, так що оден конець наближаєсь до острова Сахалін, а другий до Кореї. На північ і на полудне ідуть еще два вгнуті ряди островів, що замикають охоцке і північно-китайске море. Головні японьскі острови нагадують Англію корисним положенем і щасливою будовою.

Всі острови суть вкриті високими стрімкими, вулькавічними горами, що досягають границі вічного снігу. Повно на них горячих жерел і часто лучає ся землетрясеніє (около 500 раз до року). В самій середині довгого островного ряду виносить ся найвисший, погаслий вулькан, Фузияма, на 4000 мтрів. Є се у Японців гора сьвята, до котрої завсїди ідуть численні богомольці. Клімат японьских островів дуже приглядний, студеннійший від італійского. Літо вохке а зима довга і погідна, хоч западна на сніг. Пізним літом навіщають острови тайфуни, то є вірові вихри.

В трох островах властивої Японії ростинність розмаїтна і різнородна, а земля дає два жнива до року. Рільництво находить ся в цвитучім стані, том рільник на одній моргу землї живе добре з цілою своєю родиною. Огородники японьскі любують ся в цьвітах. На полудню удають ся камфорі, пальми і чай; на долах росте риж і бамбуси, в лісах ростуть дерева похожі на дуби, буки і клени; північна сосна покриває гори. На звірину Японія бідна; тягла Японці не уживають, ані не їдять мяса. Зі скарбів копальних находить ся міди до невичерпу.

Зі всіх народів монгольскої раси Японці стали найвисшо. В науці і промислі до недавна були учениками Китайців, до котрих подібні тим що так само трудящі, згорожні і умірені. Однак они тим ріжнять ся від закостенілих в своїх поглядах Китайців, що способні до всякого поступу. Впрочім їх вдача далеко симпатичнїйша: відчувають потребу ладу і карности, [illegible] почуте чести і людского достоїньства, они хоробрі вояки і сьмілиі моряки. Зразу замкнули ся перед сьвітом як Китайці, однак під напором европейских держав і Америки отворили свої пристани 1869 р. для всесьвітної торговлі. Від того часу почали зміняти все на лад европейский. Нечайно, без переходів, переняли від Европейців устрій війска і фльоти ба навіть управу краю, змінивши устрій февдальний зразу на абсолютну опісля на конституцийну монархію (цісар японьский зовесь „Мікадо"). Пануючому Будизмови хотять дати краску християньску. Посилали дали на [illegible] европейский [illegible] учать всїх наук і европейских язиків. Завели численні фабрики, желїзниці і телеграфи. Тож стали сильними соперниками Европейців на далекім сході. Японці мали і давнійше свій промисл: незрівнані були їх вироби з бронзу, їх лакер, порцеляна і папір. Головні предмети вивозу є шовк і чай.

Столиця держави Токіо має 1,300.000 мешканців. Пристань є мілка, тому не доходять до неї великі океанові пароходи. Від Китайців добули в послідній війні остров Формозу котрий замешкують 2 мілїони мешканців. Згористий півостров Корея, заселений як Італія має 10 мілїонів мешканців. Сей край номінально независимий стоїть під впливом Росії і Японії і власне тепер о него ведесь війна, бо обі державы хотять мати над ним свою власть.

ЮРКО СТІФЕНСОН.

Оповідане як вигадано желїзницю.

(Дальше).

Тепер робив Стіфенсон коло тої машини що витягала шнурами вагончики в шахти з вуглем. Прядиво на шнури було дуже дороге, бо спроваджувано єго аж з Росиї. Ті шнури дуже борзо перетирались і пусто йшло богато гроший, Стіфенсон почав думати чи не можна би так зробити, щоби шнури так борзо не нищились. Думав, думав і таки видумав. Тогди пішов до свого начальника і каже: Позвольте мені колеса у машини троха попереробляти. А начальник питає ся: На що їх переробляти? Стіфенсон відповідає: Як я їх попереробляю то шнури так скоро не будуть нищити ся. Тогди начальник розпитав ся як Стіфенсон хоче зробити, увидїв що то було би добре і сказав єму: Роби а ми побачимо, що з того вийде. Коли Стіфенсон зробив як казав, шнури вистарчали уже на дуже довгий час. Як він се робив, то ще де що в машині переробив, так що машина стала далеко лїпша. Тепер стали Стіфенсона еще більше поважати за те, що він сам до всього своїм розумом доходить. Одного разу привезли до тої шахти до роботи Стіфенсон таку машину що мала витягати воду. Стіфенсон придивив ся добре машині і сказав, що ся машина до нічого. Поставили машину, пустили, і увиділи що она не тягне води, а вода шахту заливає. Стіфенсон сказав, щоби єму позволено де що поправити, то за тиждень витягнув би всю воду з шахти. Інжінєр закликав Стіфенсона, розпитав ся і сказав: Роби що знаєш, побачимо що з того вийде, в робітників коли треба бери скілько хочеш. Стіфенсон взяв ся до роботи розібрав машину, та повчищував. Чотири дни працював над нею, пятого дня зложив а шестого витягнув воду з шахти і в шахті почали робити. Інжінєр дав Стіфенсонови за сю роботу 100 долярів. За якийсь час Стіфенсона зроблено найголовнійшим механіком над усіма машинами, що були в тих шахтах. Плата єго виносила 1000 долярів на рік. До него почали привозити богато машин, котрі він направляв і заробляв богато гроший.

Тепер Стіфенсон уже не латав чобіт, але як була вільна хвиля то читав книжки. Син єго Роберт уже підріс і він его дав до школи. Роберт учив ся дуже добре. У суботу приходив він з школи до дому і приносив з собою богато книжок, котрі оба з батьком читали і балакали про те що читали, та усякі пляни малювали. Потім Роберт поїхав до висшої школи і звідти присилав батькови такі книжки, що були йому цікаві.

Глубоко в землі знаходить ся такий ґаз, що як до него доколы ся, то наповнить ся ним ціла шахта і як на той час в шахті є сьвітло, він сейчас запалюєсь, палить людей і нищить все, що є в шахті. Часом від него займе ся уголь, а щоб єго погасити треба усю шахту залити водою.

В шахтах робітники роблять при сьвітлї, з котрим обходять ся дуже осторожно. Стіфенсон задумав винайти таку лампу, щоб від неї ґаз не занявся. І видумав. Тогди взяв з собою еще двох товаришів і спустив ся в шахту. Се було дуже небезпечно, бо як би Стіфенсон помилив ся і зробив не так як треба, той ґаз мігби був заняти ся і повбивав би Стіфенсона і єго товаришів.

У шахті було одно місце, що з него крізь щелину найбільше виходило ґазу. Стіфенсон засьвітив лампу і пішов до щелини, але ґаз не занявся а тілько загасив лампу. Стіфенсон ще кілька разів сьвітив лампу але она зараз кождим разом гасла. Окрім лямпи вигадав ще нову машину котра витягала з шахти вуголь і людей, вигадав смок паровий, щоб воду тягнути.

Та на сим Стіфенсон вславив ся, а вславив ся тим, що вигадав желїзницю.

(Дальше буде).

ЩО ПИСАЛИ
про унію церковну унїятскій священник Стефан Качала та посол Барвіньский?

(Дальше).

Віра для кождого річ дорога і нїхто не схоче дати собі єї відобрати, а як єї насильно кому відбирають, а яку иньшу накидають силоміць, то він боронить єї, як найдорожшої річи.

На руку єзуїтам пішли декотрі рускі епископи. Не будем дивувати ся сему, коли приглянем ся що то за люде були ті епископи. От що пише про них О. Барвіньский: „Тоді священики і владики великите гуляще. Владиками постановляли дуже часто людей сьвіцких, котрі добре заплатили за се достоїнство, або уміли придбати за ласку королівских дворяків. Рускі владики тодішні жили зовсїм як пани, гнобили своїх підданих в церковних добрах, держали збройні ватаги людий, нападали своїх сусід, та допускали ся иньших поганих вчинків, що зовсїм не лицювали в їх достоїньством." „В р. 1589 приїхав до Львова голова православної церкви, царгородский патриарх Єремія, чоловік вельми учений та поважний, щоби наглядно переконати ся про упадок рускої церкви. „Побувши довший час в руских землях побачив патриарх, що рускі владики живуть зовсїм, не як черці, а як пани. Патриарх покликав до себе на суд владик, і скинув київского митрополита Онисифора, бо він був двічи жонатим, а такий чоловік не міг бути митрополитом." Щоб направити моральність духовеньства „дав патриярх львівському брацтву (церковному) право наглядати житє не тільки людей сьвіцких і духовних, але навіть епископів. Владики були вельми сердиті на патриярха, що він так строго з ними обійшов ся та ще поставив їх під догляд брацтв. Вони стали нарікати, що якісь там брацтва пекарів, кушнірів купців, що нічого не знають з наук духовних, мають наглядати їх житє та доносити про те патриярсі. Отсе було найбільшою причиною, що у деяких владик повстала думка відлучити ся від царгородского патриярха, и признати папу головою церкви (приступити до унії)" Так само каже Качала. „Головним товчком до унії з боку рускої єрархії духовної, було освободитись з під власти сьвіцких людий і загорнути в свої руки церковні майна. Остатня причина була також товчком до відступства і для иншого духовеньства." Поляки мали цїлком иньшу цїль. „Поляки і їх провідники єзуїти хотїли лише з православних, себ то з Русинів зробити латинників, себ то Поляків, а унія мала бути лише способом до того,.. Рускі уніяцкі церкви називано також божницями а самих Русинів уніятів також поганами і т. д." Унії хотїли також рускі православні пани, но з иньших причин. Вони „думали в [illegible], що опіка папи може спасти руску церков від польского утиску і заладити непорядки в рускій епархії; так думали они і сподівались, що будуть могли зберегти грецкі обряди поки не переконали ся, чим властиво була унія." Як бачим вище духовеньство та пани (сї послідні лиш з початку) були за унією. Но ціла маса народа була їй противна. „Міщани і хлопи, приймаючи унію робили се зі страху і довго все ще були готові від неї відпасти. На Україні, де нарід був сьмілїйший унія тяжко пускала коріне... Крім того унія стала ненавистною наслідком способів, якими єї вводили."

(Дальше буде).

„Що дасть тато?"

Хоть люблю ти задля тебе,
Хоть за гріхми я [illegible],
Але... коли осьмілу ся,
Що дасть тато? —
— Свою доню.

Л. С.

ПАНЬСКІ ЖАРТИ.

Старий був, смирний він у нас,
Іще з тих давних, мало вчених,
У Луцку ся в Холмі сьвячених,
Що то [illegible] й робили враз
Із мужиком, що споглядали
На панський двір трівожно, з далі,
А до повний не були
Допущені. Лиш тільки всього
Було їм з попування того,
Що на ту панщину не йшли.
Грунт вни громадою держали,
За треба що кто дав, то й брали
І з праці своїх рук жили.
Не думав певно старовина
Наш він, що [illegible] і свои,
Що надійде така година,
І перед панськими очима
Зістане він бунтівником.
Та довелось!
Вдівцем бездітним
Богато літ він жив у нас,
Аж заманулось ему раз
Занятись ремеслом просьвітним,
Хоч сам то він не много знав,
Та ся у полі вже робити
Не міг, то щиро забажав
Дітей хоч грамоті навчити.
Не довго й думавши, давай
До себе дітвору скликати!
Веде їх літом в поле, в гай,
Зимою до своєї хати...
І не від разу, їх садив
За книжку ані за азбуку,
Чи то тому, що й сам блудив
За мало в книжках, чи судив
За остро книжную науку.
[illegible]
[illegible]
Вирвали їх память пісеньками,
А головно на дивной сей,
Великий божий мір — природу
Рая враз увагу їх звертав.
На кождім кроці свого ходу
Він [illegible] цікаве устрічав,
Про все уміл щось розказати,
Уміл до всего наказати
Чи то якийсь случай з житя,
Чи корисну якусь науку.
[illegible]
[illegible] возьме за руку,
Збудити вмісні в них думки
І [illegible] уваги,—
[illegible]
Обдерті, босі, — [illegible]
До него бігали. Відняти!
Йшли до попівської оселі
Не так тягла наука ся,
Як більш гостина в панотця,
Оті полуденки веселі
В просторій хаті, за столом,
До він і челядь вся гуртом
[illegible]
Свобідно слуги жартували,
[illegible]
[illegible]
Як що робить, як ділом провадить
А діти слухають, і [illegible]
[illegible]
Зносити днів і бруд і холод,
[illegible]
І крик [illegible]: „А ну, чи много
Вам було нічого? Виходить!" —
[illegible]
Журу батьків, і серце раду
Одну дітвака [illegible] чуть,—
Тут в тім кутку, де все ясне,
Де чисто, тихо і приютно,
Де слова прикрого не чутно
Сам з себе [illegible],
Розширюють дитячі груди.
Встають, ідуть в садок, гуляють,
Приходить трохи одпочить;
От навчатись читати вчить;
З прутиків вербових укладають
Здорові букви на пісок,
А далі й книжечку яку
Піп винесе, товплять ся тут,
Цікаво в книжку заглядають
Знайомі букви пізнають,
В слова знайомі їх складають.

НАЙСИЛЬНѢЙШИМЪ ОРУЖІЕМЪ,
[illegible] ПОБОРОТИ ХОРОБУ И ВСЯКІЙ СЛАБОСТИ ЕСТЬ — НАУКА.

[illegible] Професоръ Коллинсъ лѣчить хоробы!

[illegible] свѣтъ признає, що наука есть найсильнѣйшимъ оружіемъ, [illegible] слабости. Лѣкарь, котрый хоче вылѣчити хорого, мусить [illegible]. Мало учений и недосвѣдчений лѣкарѣ не тілько що не помагають хворымъ, [illegible]. Коли бы лѣкарь пізнавъ ся на хоробѣ и предписавъ хворому потрѣбну медицину, то о много меньше людей умерало бы.

Добре знаний ученець, Професоръ Коллинсъ [illegible] на то, щобы акуратно пізнати хвороту. Своею наукою и досвѣдченемъ дойшовъ до того, що днесь дуже легко пізнає всякую слабость и то безъ похибки.

Професоръ Коллинсъ через свою науку богато добра зробивъ для людей, [illegible] славлять го теперь по цѣлой Америцѣ. [illegible] На се [illegible] великій домъ, котрый находить ся подъ № 140 W. 34th Street, где продолжує свою благодарную дѣятельность. Всѣ письма до него треба писати подъ тую адресою.

Кождый хворый чоловѣкъ,

котрый потребує помочи лѣкарской, повиненъ удати ся до Проф. Коллинса. Не мучайте ся иншими лѣкарями, що быстє потомъ не каяли ся. Проф. Коллинса цѣла Америка знає и кождый вамъ скаже, що вôнъ є однимъ зъ найлучшихъ лѣкарôвъ. Тысячи усиѣшно зъ лѣчено хворыхъ во всѣхъ слабостяхъ якъ Проф. Коллинсъ [illegible] лѣкарôвъ [illegible].

Лѣчить всѣ слабости.

Проф. Коллинсъ сейчасъ спознає ся на слабости такъ мужеской, якъ и женской и лѣчить [illegible] во всѣхъ слабостяхъ [illegible] и хронічнихъ хоробы. Хоробы желудка, серця, печінки, жировъ легкихъ, мѣхура, крови, горла, носа, костей и т. д. лѣчить дуже скоро. Особенно звертає увагу на тайній и погалвій хоробы.

Мущины або женщины терплячи на подобній хоробы, [illegible] не [illegible] ся, [illegible] пишуть до Проф. Коллинса на [illegible] адресу. Женщины терплячи на мѣсячній непорядки, [illegible] хай пишуть [illegible] Проф. Коллинсъ [illegible] ся вже помочи.

Професоръ Е. С. Коллинсъ.

Заразливи хоробы

Професоръ Коллинсъ лѣчить после своего [illegible] способу и ручить за скоре и [illegible] вылѣчение.

Зъ тысячныхъ листовъ котрі Проф. Коллинсъ дôставъ [illegible], подаємо ту кôлька вытяговъ:

Мари[illegible] Кора[illegible]
box [illegible], [illegible], N. J.

[illegible]
[illegible] W. Water St., Mahanoy City, Pa.

[illegible] до ПРОФ. КОЛЛИНСА [illegible]

Кашлете?
Худнете?
Вонѣєте?
Маєте [illegible]?
Тече вамъ зъ уста?
Часте розбольниці?
Пече васъ въ горлѣ?
Маєте злый апетитъ?
Болять васъ въ бокахъ?
Маєте короткій оддихъ?

Маєте [illegible]?
[illegible]?
Трясуть ся вамъ руки?
[illegible]?
Чуєте бôль въ костяхъ?
Болить васъ по [illegible]?
Завертає ся вамъ голова?
Рѣже васъ пôдчасъ мочу?
Маєте сильне битє серця?
Курчить вамъ въ животѣ?

Чи скоро лютите ся?
Чи скоро [illegible] ся?
Чи чуєте шуму въ [illegible]?
Чуєте бôль на верху головы?
Чи були єсте хворі на [illegible] хоробы?
Чи чуєте ся цѣлком розвольненыи?
Чи чуєте ся слабыми, коли встаєте?

Закладъ лѣкарскій отворенный є кождого дня вôдъ 10. год. рано до 1. год. а по полудни вôдъ 2. до 5. Въ недѣлю лише вôдъ 10. рано до 1. по полудни.

Пишѣть по руски и адресуйте такъ:

PROF. E. C. COLLINS,
New York Medical Institute, 140 W. 34th St., New York, N. Y.

ЗЛОДІЙ ЗДОРОВЛЯ.

Хороба нирок потайно підкопує житє і рабує Ваше здоровле і силу єсли не вжиєте

„7 MONKS KIDNEY CURE"

Се лікарство також направляє невідповідне кормленє, очищує застановлені проводи покармові і усуває не потрібну для тіла скількість цукру, не підкопуючи житя хорому. Єсли терпите на хоробу нирок треба уникати солодких і мачних в собі кромаль страв, а уживати ситної муки на хліб і кекі, також вівсяних круп.

„7 Monks Kidney Cure" ЦІНА 50 c.

Можна купити в каждій аптиці.

Адрес магазину: 7 Monks Company — Sole Proprietors
Winnipeg, Canada Box 742

Каждий знає, що найвигіднійша, найбезпечнійша, найдешевша і впрост без пересідки подорож з Буковини і Галичини в Канаду на Гамбурґ есть лише через ґенерального експедиента кораблів

B. CARLSBERG, — — — — Hamburg.

Хто має шіфкарту від Б. КАРЛЬСБЕРҐА, Гамбурґ, того перепускають через німецкі станці граничні.

ЧИ БУДУЄТЕ СЯ?

Паперу EDDY'са найлучше уживати до будинків.

Папір сей є богато міцнійший і ґрубший від звычного чорного або білого паперу. Вітер его не продуває. Не впускає зимна, не випускає тепла. Не має неприємного запаху. Не втягає в себе вогкости. Не уділяє запаху річам, котрі близько него находять ся. Єго уживають не тілько до домів на помешкання але також до будинків, в котрих потрібно зимна, для переховання молока і сметани і у всіх місцях де потрібно одностайної температури а заразом хоронить від вогкости.— Пишіть по пробу до наших агентів:

TEES & PERSSE — Winnipeg.

THE E B EDDY CO L'TD., HULL.

ЗНИЖЕНІ ЦІНИ!

Хто їде до Европи або хоче спровадити родину з Европи, най купує білети на пароходи у

ALEX CALDER
660 MAIN STR. WINNIPEG

The Pioneer Ocean ticket agent of the North West.

У него найнизші ціни на всі лінії.

Приходіть або пишіть на адрес:

A. CALDER — — 660 Main Str. Winnipeg.

J. MAY & CO.
ФАБРИКАНТИ І ГАНДЛЯРІ

цельт, полотняних дашків над вікна, матераців, фан, хоругвів, накрить для коней і волів, польових крісел, широких вітрил і т. п.

184 James Street E. — Winnipeg.

Єсли хочете з нами гандлювати пишіть по цінники а ми думаємо, що подобає ся вам наша ціна і вибір.

Висилаємо скоро і ретельно.

ІВАН НЕМЕТ

б. ц. к. заступця конзуля. Одинокій руский Банк, продажа шіфкарт, засилка грошей до всіх частей сьвіта, канцелярия адвокатска і нотаріальна так в старокраєвих як і в американьских тоже і в військових справах. Поради о всім даремо. — Хто хоче купити шіфкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно або заслати гроші до краю таньо і скоро або має в краю якусь справу судову, ґрунтову, військову а хоче тую як найлучше і найскорше залагодити, то нехай удасть ся до І. Немета, а буде зовсім задоволений.

Єго адрес є: John Nemeth,
457 Washington Str.
New York, U. S.

ВАЖНЕ
для
австрийских переселенців в Канаду.

Лутше можна виміняти австрийскі гроші на канадийскі у

ALLOWAY & CHAMPION,
банкерів
362 Main Str. Wnpg.
як до пиде в Европі.

Ми платимо 20½ цент. за корону золоту або паперову. За срібло ціна низша. Нема найменшого клопоту щоби віднайти наш банк. Каждий еміграцийний урядник може указати вам дорогу. Ми маємо писарів, котрі говорить по руски.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG

Дивіть ся на золоті букви
"T. & B."
котрі суть вибиті на каждій плесканці і пачці.

НАДІСЛАНЕ.

Пише нам Іван Кульчицкий з Pheasant Forks, Assa. Уже два роки, як ми Русини засіли в тій околици три тавншіпи і чуємо ся ліпше покинувши стару біду в Галичині. Вибралисьмо плац під церков, котрий посьвятив о. Николай Зайцев і записали на громаду під назвою „Незалежна грецка церков в Канаді". Ще сеї зими зачнем будувати церков. Як ще одна біда, що непрошені опікуни лазять від хати до хати і баламутять людей але пуста їх робота, труд і надія, що руський нарід покине свою віру і перейде на латиньску. Чого не могли зробити лахи-єзуїти з мадярами в Галичині за триста літ, они задумали зробити се в сьвім краю. Народе руський, недавно що тілько увільнив ся з під того тяжкого ярма, котрого сліди ще не загинули, тепер тут в Канаді хочуть наложити на тебе друге ярмо, тож недай ся збаламутити. Не слухай тих непрошених опікунів а май свій розум, користай з тої свободи о котрій навіть не снилось і віра та, за котру предки проляли кров, най зістане для нас яко найдорожший скарб оплачений житєм.

СТАШНИЙ СУД.

В страшно-судную неділю
Кельонда казання говорив,
Став за Божий суд казати,
Та й на гріх пересолив.
Слухав слухав бідний мазур,
Далі тяженько здихнув,
Подивив ся на Ієзус-а
Й головою покиткув.
„Коли так, промовив, Ієзу,
Ти судити нас будеш;
То будь певний сам як палец
Серед раю [illegible]!"

В ВАШКІВЦЯХ

над Черемошом завязав ся видавничий комітет народних учителів і з днем першого січня 1904 року почав видавати ґазету „Промінь" Суспільно-науковий орґан руско-українского учительства. Передплата сеї ґазети коштує в Канаді $1.50 на рік виходить она два рази на місяць. Ціль ґазети підняти стан учительский і загрівати народних учителів до щирої праці над вибудженєм в народі думок національних і духовних та защитити анальфабетизм, закладаючи вечірні школи.

Ми уважаємо, що каждий добрий Русин повинен собі сю ґазету запренумерувати бо з неї буде черпати науку правди. Для учителів ся ґазета є конечною а вони повинні длятого єї читати, що она містить в собі самі статі наукові в котрих пояснят ся як доходити до добра тілесного та супокою вічного. Статі педаґоґічні поучують як родинним кружком керувати, щоб з него були вдоволаними і як дітей виховувати на сотво гідности чоловіка. Ми з своєї сторони желаєм, щоб сї добродії, котрі взяли на себе для людскости так важний обовязок щоб їх труд вийшов на користь цілій руській родині а посіяне зерно уродило хороші овочі.

Ціна пшениці в Вінніпеґу.

No 1	94	і четв. ц. бушель
No 2	91	„
No 3	88	„
No 4	75	
на покарм	63	„
„ (2)	53	„

Порядок що до гомстедів.

Кожда паристого числа секція державних земель в Манітобі і північно западних територіях є до роздачи. Однак даром не дає ся цілих 8 і три четвертих з 26 а тілько можна дістати північну східну чвертку кождої 26 секції а кождий може одержати четвертину секції т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, числячий 18 літ житя.

Оплата.

Оплату $10.00 злoжує ся особисто в місцевім Land Office дістрікту до котрого земля принадлежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати приноручене другому щоби за него оплатив, то мусить писати: to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigratio, Winnipeg, або до місцевого агента дістрікту, до котрого та земля принадлежить.

Обовязки, що до дарованої землі.

Теперішні права для тих, що дістали даром землю.

Найменше шість місяців каждого року повинно ся мешкати і управляти землю в протягу трех літ.

Аплікацию о патенти робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом, sub. агентом або гометед інспектором.

Перед робленєм аплікації о патенти, мусить ся повідомити писемно commissioner of Dominion Lands of Ottawa, комісаря державних земель в Отаві.

Інформації.

Новоприбувші емігранти одержують поучене що до роздажи земель в еміграцийнім офісі в Вінніпеґу, або в каждім уряді державних земель в Манітобі, Dominion Lands office.

Землю, котра посідає мінерали можна дістати тогди, коли писемно повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або до комісаря еміграцийного в Вінніпеґу, the Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, або кождого агента державних земель в Манітобі і північно західних теріторіях.

Кромі дарованих земель, о котрих висше сказано, додаємо, що тисячі акрів найлучшої землі в західній Канаді можна купити від компаній желізниць, иньших корпорацій і приватних фірм.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III. Вінніпег, Ман. Четвер 5-го січня 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 5. January 1905. Число 1.

Всім читателям „Канадийского Фармера“ і чесним Русинам нової вітчини желаєм щасливих і веселих сьвят.

Мир Канадийскій Руси.

Уже кілька раз приходилось нам Русинам встрічати на далекій чужині се велике сьвято установлене в честь Рождества Христового. — Мало таких сьвят, котрі наш нарід так урочисто заховувал як се, котре обходить ся на память Того, що проповідувал любов і супокій для живущих на земли. По всій розлогій руській земли з мілионових уст виривають ся в сей день веселі поздоровляючі слова: „Христос раждає ся!“ З неописаною радостию витає друг друга та прощає оден другому провини.

Кождого з нас живучого поза вітчиною жаль стисне серце на згадку, як в рідній краю він се велике сьвято встрічав, і хотяй там терпів де хто і нужду, та всеціякой жаль за тими переданями та обходами з котрими був зжив ся, однак мимо волких бажань, тут поволи мимоволі мусимо відвикати від тих звичаїв, які нас бавили у вітчині.

Відносини тутейші не позволяють щоб в цілости заховати традицию, яка в старім краю довгі-довгі століття єще заховаєсь між нашим народом.

Хотяй тут вільний край і кождий може після уподоби заховувати то в чім був вихований, однак якісь невидимі перешкоди поволи усувають давні привички людей.

Но хотяй не годиться се сьвято заховати так точно як наші брати в старім краю, то заховаймо бодай любов і смиреність якої научив нас Христос.

Різні роздори та непорозуміня викликали між нами канадийскими Русинами борбу яка шкодить цілій нашій суспільности на чужині. Трафляють ся люде, котрі не зважаючи чи праця їх буде корисною для народа чи ні, ще для чієйсь вигоди, вводять нарід наш в блуд і ширять ненависть між людьми, котрі перше взаїмно любились.

Смутно се виглядає, щоб народність наша руска плекала в собі ту отрую, котра нищить єдність, смутно що трафляють ся люде, котрі з охотою вщепляють ту отрую, котра робить серця людскі камінними і смутно що наш нарід не може пізнатись на тих, котрі подають єму тую отрую так [illegible] з медом, котра потім убиває в нім сьвідомість і веде до упадку мор[illegible].

Всі одни[illegible] Русини чуючись б[illegible] [illegible]знами, [illegible] есть ти[illegible] [illegible]знають [illegible] Хр[illegible] [illegible]теля і [illegible] Він [illegible] [illegible] собі в сі[illegible] [illegible]ства [illegible]рога Его житя, якою мученичою смертию умер з рук тих, котрі ненавиділи правди.

Христос зробив велику зміну в житю людей на земли. Він зрівнав всїх людей перед лицем Того существа, що сотворило цілий сьвіт, т. е. Богом. Христос своєю божественною наукою хотів людей піднести з того упадку духового і тим способом зробити рід людский добрим, гідним зватись паном всякої твари на земли. Вщепляв любов ближнього, научав помагати оден другому в недоли та смутку.

Ганив все зло якого допускались тодішні пани утискаючи бідний нарід. Тож ми чуючись так само тепер бути пригнетеними, злучім [illegible] до науки Христа до купи, [illegible]киньмо ненависть яку терпимо до своєї братії, викликану через власне непорозуміне [illegible] з намови других. [illegible], що ми яко сини [illegible] матери [illegible] потрафи[illegible] Христового простити всякі обиди не тільки братям своїм але і ворогам.

Покажім, що ми хоть трохи хочемо ступити на ту дорогу, яку показав нам Христос Спаситель. Берім приклад з Его житя покори, лагідности і витревалости в мнуках. Приречім собі творити всегда добрі діла і то не для марної користи і слави, але нехай се буде нашим обовязком, а Господь Бог додасть нам сили і духа в добрім устояти.

Правдою і добрими ділами поборемо усе зло, а коли в нас не буде ненависти тож і не вродить ся зло, а всі станем як діти одного Творця і в день сей установлений для пошанованя памяти Христа з добрим, щирим і веселим серцем заколядуймо Ему веселу пісню.

Христос Раждає ся!

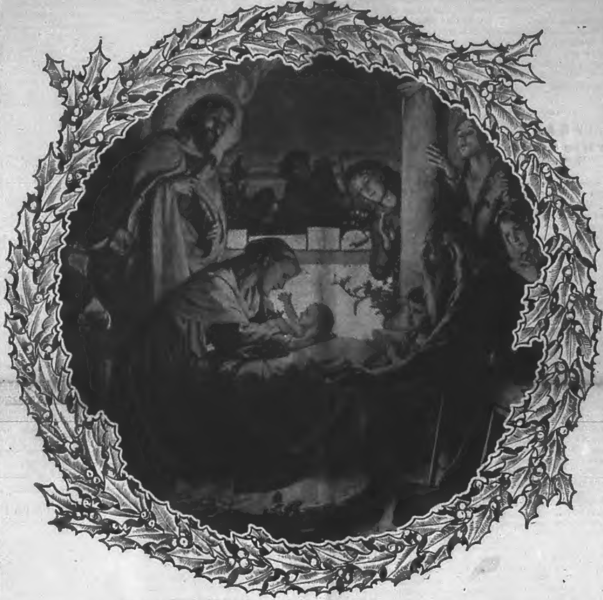

КОЛЯДА

1. Бог ся раждає, хтож Го може знати?
Ісус Му імя, Марія Му Мати,
Тут Ангели чудять ся,
Рожденного боять ся,
А віл стоїть трясеть ся,
Осел смутно пасеть ся,
Пастирие клячуть,
В плоти Бога бачуть,
Тутие, тутие, тутие, тут.

2. Марія Му Мати, красно Му співає!
І хор ангельский єй допомагає,
Тут Ангели чудять ся,
Рожденного боять ся — і прч.

3. Йосиф старець колише Дитятко,
Люляйже, люляй, мале Отрочатко,
Тут Ангели чудять ся,
Рожденного боять ся — і прч.

4. Тріє царіє д вертепу прийдоша,
Ливан і смирну, злато принесоша,
Тут Ангели чудять ся,
Рожденного боять ся — і прч.

5. А нас [illegible]ріє д Нему прибіга[illegible],
І яко Цар[illegible] своего витають,
Т[illegible] Ангели чудять [illegible],
Рожденного боять ся — і [illegible]

6. І ми днесь вірно д Нему прибігаймо
Рожденну Богу хвалу, честь віддаймо.
Тут Ангели чудять ся [illegible]
[illegible]жденн[illegible] ся

Різдво.

В теплім краю Палестині
У жидівскій країні,
Тяжко нарід бідував
Під тягаром злих поганів
Римских цісарів-тиранів
Ледво живучи стогнав.

Девятнайцять сот літ тому
Як царем Римскої державы
Імператор Август був,
Він хтів нарід обчислити
І докладний спис зробити,
Що й сейчас розпорядив.

В той час в земли жидівскій
Кіриней памістник Римский
В Палестині розказав,
Щоби на час призначений,
Хочби і як віддалений
Кождий був, де належав.

І за таким то розказом
Ішло двое [illegible] разом
З Наз[illegible]
[illegible]
Ві[illegible]

Коли в місті яв[illegible]ли ся,
В людей на ніч просили ся,
Но ніхто їх не приняв —
Людей в місті було много
Не помістить ні одного,
Щоби в місті ночував.

Они з міста віддалились
І в печері примістились
Як в найкрасшій господі;
Задоволені там спали,
Де пастухи заганяли
Череду в непогоді.

У яслах там сіно було,
Їм за ліжко послужило,
А що холод докучав,
Віл і осел там лежали
І печеру огрівали —
Віл живучи задихав.

Та звірята мов би знали
Кому послужити мали
Тому на ніч там зайшли
В печеру, де людей двое
Вбого убрані обое
Там нічліг собі знайшли.

Муж сей старий був літами
Він працював з теслярами
Тримавсь сего занятя,
Діва була молоденька
Мов та цвіточка гарненька
В роцвіті свого житя.

Був се Іосиф і Марія
З Юдового поколіня
З роду були царского,
Но они тим не гордились
Перед Богом все смирялись
Жили собі убого.

Та дівиця возлюблена
Іосифови обручена
Она мужа не знала,
Вість від благовістителя,
Що породить Спасителя
З покорою приняла.

Коли хвиля та зближилась
Чиста Діва знаходилась
В тій убогій печері,
Тут Цар світа так богатий
Не шукав такої палати
В яких мешкають царі.

Серед тишини нічної,
Серед печери смутної
Хор ангельский заспівав,
Тут Цар світа народив ся
В яслах на сіні зложив ся
Котрого світ ожидав.

Цар могучий над царями,
Котрий опікуєсь нами
Богатствами погордив,
Сей, котрий весь світ тримає
Він богатства оминає —
Убожество полюбив,

Щоби людям примір дати
Де спасення шукати
Не у пишних палатах
Між доспотами панами
В котрих золота мішками
І в золотих коронах.

С. Д. Ярема.

Всіх чесних читателів „К. ф.“ просимо о вирівнане передплати за 1904 р. і о відновлені на 1905 рік.

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly,
Published every Thursday,
259 Cor. Logan & Fountain st.
Winnipeg, — P. O. Box 82.

CANADA NORTH WEST PUBL. COMPANY.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

Established 1903.

ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР.

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує:

в Канаді на рік $1.00
в Сп. Державах на рік $1.00
в Австриї $1.50

Гавету треба платити всегда заперед.

Гроші усилайте в реєстрованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, запліть нам, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Адрес:

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не принимаємо.

При зміні адресу просимо подати також старий адрес.

Канадийский Фармер есть ґазетою для освідомленя всіх Русинів в Канаді, без різниці віроісповіданя, і для попираня ліберальної партиї, котра Русинам прихильна. Не має тісної звязи з жадною церквою, однак вірить в свободу, котра позваляє кождому обивателеви хвалити бога, як він хоче.

Одним з важнійших правил ліберальної партиї є правне відношене ся в справах релігійних і до сего ми будемо стосуватися.

Лічене головнійших слабостей рогатої худоби.

Розвільнене у старшої худобини і телят.

Старша худобина найчастійше дістає розвільнене на весні, коли нагло перейде з сухої поживи на сьвіжу. Причиною буває також перестуджене, надпсована пожива, нездорова вода, инші слабости і т. д.

ЛЪЧЕНЄ. Першою річею є перемінити пожву на суху здоровшу; також часами дуже добре змінити воду. З лікарств насамперед треба давати ячмінний клеік, котрий одержуєсь в сей спосіб, що варить ся зерно ячменю в воді процідуєсь і даєсь по кварті три рази денно. Пізнійше треба дати лікарство стягаюче а іменно відвар дубової кори, (Відвар дубової кори одержуєсь слідуючо: Зрізуєсь ножом хроповату кору, дістаєсь внутрішну мягку і тую варить ся так довго, поки не набере вода бурої краски). На одну кварту відвару додаєсь ложечку ялуну і додаєсь по кварті 3 — 4 рази денно.

Причиною розвільненя у телят буває найчастійше перестуда, або годоване коров нездоровими покармами. Причиною також буває [illegible] телята переладовують собі жолудок молоком, або не можуть его стравити.

ЛЪЧЕНЄ. Даєсь як і старшій худобині відвар з ячменя а потім відвар з дубової кори але без ялуну, однако даєсь тілько по пів шклянки 2 — 3 рази денно. Єсли теля в тій слабости натужуєсь, то до ячменя треба додати ложку маку, заварити в кварті води, процідити і давати три рази денно по одній шклянці.

Яко лікарство на розвільнене у телят єсть еще богато иньших способів, а іменно: даєсь палену і змелену каву, дикий горошок, клей зварений з крохмалю і розмішаний з молоком, еще яйце (але без скорупки) раз або два рази денно.

Щоби охоронити телята від розвільненя, то треба давати телятам від першої молодости до пиття сьвіжу звичайну воду. Навіть само розвільнене можна вилічити водою.

УВАГИ

на де-яку базграннину в 14. ч. „Слова".

Зараз між новинками тішить ся ляшня, що „пана М. Петрицкого редактора часописи „Гайдамаки" замкнули ляхи до арешту, як „Слово" пише за то що писав против поляків (ляхів).

Хто читав ті ґазети в Галичині що стоять в обороні народа, то знав і за ґазету „Гайдамаки" та п. М. Петрицкого, котрий не боючись ніяких терпінь зі сторони ворогів наших, виступав против них рішучо, обороняв права Русинів, мову руську і все що зьвірська ляшня стараєсь нищити, тож не диво що ляхи маючи в краю перемогу урядову замкнули чоловіка викриваючого їх блуди до тюрми. Не з одним се ляхи робили і роблять в Галичині але тут братя они вам нічого не вдіють а ради їх які містять в „Слові" виливно там, абы не казати.

Дальше цілий пятий стовпець на першій стороні заняло пророчество якогось незвістного автора Стефана Н.. написане в одинайцятім столітю в році 1094. В сім пророчестві автор предсказує як „Слово" високо скінчить, бо поборе противників а навіть Фармера. Потому єсть, що редактором „Слова" буде якийсь Косовий, Русин (однак ми все стоїмо при тім що есть чорне на білім. Головним мандатором між консервативними попихачами есть лях Рудницкі, редактором як всі знаємо єсть ляшок Снежик, менажером здаєсь також інонародовець шваб і т. д. в чим там Косовий то хиба требаби догадатись, бо як знаєм шляхи всегда потребують услуги).

В кінци автор з одинайцятого століття доказує що лях в Канаді буде ліпший для Русина як правдивий Русин. Се пророчество мусіли ляхи співбратя редакторів „Слова" вишукати в краківськім музею старинностей і щоб потішити тутейших висла[illegible] для додання їм духа в фальшивій політиці, котра веде до упадку Русинів в Канаді.

Потому [illegible] А.К.А. увільнена [illegible]

Ся трійка сейчас злучилась з ляхами від „Слова" і починає разом з тими хвалити польско-шувіністично-шляхецку партию звану тут консервативною. Сі можнаб сказати „люде" не маючі ніякої практики ні політичної ні житевої, не давно прибувші в краю, не знаючі ні народу ні потреб его, починають виводити в „Слові" (польскім) свій патріотизм без застановлене ся навіть над своєю непорадностію. Однак тепер під крилами ляшні та консерватистів найдуть приюту де дістануть „поради та виховають їх на школу Канадийскої Руси. Консерватисти видячи свій упадок зачинають стягати до себе всяку гниль, що не хоче працювати і будуть їх трясувати як гнати людей на вабідку, а се неробство за охлапи, котрі будуть давати консерватисти готово запродати нарід в чужі руки однак не думаємо щоби яка будь драпітюга не маючи нічого в сім краю могла звести з дороги обивателів платячих податки на потреби краю.

Дописуватель з Едмонтоку дуже „мудрий" бо виводить що тутейша консервативна партия то цілком що иншого як в краю. Правда она пише що до народности але що до принципів то та сама, то значить, так само обходить ся з людьми як шляхецка ляшка в Галичині. Дурні як пантофлі твої виводи п. дописуватель бо нарід порузумів політику тутейшу, і знає, котра сторона єму прихильнійша.

В кінци явлієсь поет з Едмонтону в своїй базґранині обороняє ляхів Руду і Снiжка в польско-руськім шматі „Слово" Однак ми сему не дивуємо ся, банда зложена з ляхів та їх прихвостнів Русинів здрадників руської справи, за консервативні охлапи мусять себе взаїмно попирати инакше они і не можуть жити тілько підлотою.

А ти народе Руський провір всі ті базґранини та дописи незнаних Канадийським Русинам сотворін (бо редакция „Слова" не подає їх назви) а пізнаєш що то все брехня, бо чесна людина знаючи що правду пише, каже ся підписати, і в чесній ґазеті суть чесні слова, бо для чесних людей ґазета видаєсь. А позаяк „Слово" видають нечесні люде, здрадники руського народа тож трудно зобачити в ній чесного слова, а тілько вирази, яких уживають виродки людскости. Чесний чоловік чесно з другим ся обходить, не чесний нечесно.

Ми перепрошаємо наших чесних читателів що часом пару словами мусимо де на що тій консервативній з'їжи відповісти, однак чуючись гідними називаска люде, таких бридких виразів як банда „Слова" не уживаємо бо не хочемо щоби читателі наші читали плюгавство якеби їх могло понижати.

Просьба до Ред. „Слова"!

В 14. ч. „Слова" на першій стороні вичитав я з [illegible] якби то історичні документи [illegible] в року 1094 в котрім то [illegible] споминаєсь за якогось Фецулу. А позаяк я так називаюсь, отже дуже мене се зацікавило і вдаю ся до Ред. „Слова" [illegible] фамілію Фецулів в 1094 р. Прошу отже ч. Редакцію „Слова" повідомити мене з [illegible] ч. Родинних [illegible] в якої історії, позаяк перший руский літописець Нестор нічого о тім не споминає. — Я дуже рад бы довідатись, чи рід Фецулів есть справді так старий.

З почтенієм

[illegible]

ВСЯЧИНА.

З воєнних картин.

До Европи надійшло недавно одно число виданої в Порт Артурі часописи „Новий Край". Ціле заповнене описами боїв, які зводять обложені Росияни з японьскою армією. Описи знають очевидно зниже успіхи Росиян, всеж таки містять в собі значну частину правди. Ось оден випиcок з тої часописи: Ніч темна, грізна і рівночасно мила. Всьо жде з напруженем, в глубокій мовчанці. „Ракети!" — роздає ся голос команданта компании.. Минає хвиля, чути рух позаду й у воздух підносить ся огнива лента. Видовжує ся дальше, аж вкінци розсипає ся в огнивий дощ, що паде тисячами іскор... У стіп горя видко тепер живий рух. Роїти ся там від людий. Бачиш, малими відділами, цілими кольонами, навіть одинцем, спішить хтось під гору, паде, підносить ся і спиняє ся дальше. Се неприятель! Серце бє ся сильнійше, відтак корчить ся і втихає на одну мить. Ще хвиля—і починає оглушувати нас страшний гамір. Тріскіт карабінів, ломіт мітральєз, гук пушок, сик ракет, зойки ранених, зітханя умираючих, оклики Японців, все разом лучить ся в одну некольну музику. Вавязує ся страшна боротьба, якої ми ще не мали. Сотки людий ловить ся судорожно то за голову, то за серце і паде на землю. По їх тілах ппуть ся инші. І ті падуть. Всеж таки филя суне ся до нас дальше, не спинюєсь на хвилю. Місця ранених і вбитих займають сейчас инші. Хвилями здає ся, що неприятель виростає з під земи. Великими купами лежать тіла японьских [illegible]. Комуж більше належить ся признане і співчутя, як тим героям, що так хоробро дають житя для вітчини? А однак в тій хвили не знаємо співчутя, ні признаня. Автоматично підносять ся і опадають рамена з карабінами, автоматично вбиває ся неприятелів, просто мордує ся!.. Починає дитя і борба слабне. На склонах форту Куропаткіна неприятель вже умістив ся. Підофіцир Клішин з двома товаришами повитав там ворогів. Неодного жовтошкірого лишив житя баґнетом, аж упав сам без житя. Все близше підходили Японці, все лютійшим ставав їх атак. В критичній вже хвили надбігає наша резерва і приймає неприятеля наперед карабіновим огнем, вкінци баґнетом. Японьскі ряди починають хитати ся... стають... втікають. Але їх хвилі почислені. Ні оден з тих, що атакували форт Куропаткіна не вийшов з житєм. Всі без вимка упали жертвою своєї хоробрости і нашого оружя... Нараз показуєся нова японьска кольонна і машинові гармати 2-го форту розпочинають діло. Неприятельскі ряди проріджують ся; люди падуть покотом і незабаром ціла велика кольонна вже знищена. „Дай мені карабін! — кричить командант компанії Развнов—бли тимчасом спочити!" За хвилю той карабін висилає стрільно і оден Японець не ся на землю; знов вистріл, знов паде чоловік, впрочім немилосних людий нищать також свої. Через похибку обсипують їх японьскі гармати... Робить ся [illegible] день. Здавало [illegible] димо на вислід вічної боротьби. Окопи; усипані вильно саперами, знищені. Землю в страшнім неладі вкривають карабіни, торністри, відломки гранатів, трупи, голови, рамена і ноги... Але страху нема! Перелітають до нас гарматні стрільна, а прірви в неприятельских радах займають нові відділи неустрашимих...

СТРАШНА МЕСТЬ

Робітник Яскальский в Медведові над прускою границею замітив, що жінка зраджує его з місцевим лісничим. Тому постановив пімстити ся. Прикріпив до канапи в своїм мешканю динамітовий набій, котрого кніт кінчив ся на стіною мешканя і відтак пішов буцім то до праці. Тимчасом притаїв ся коло хати і коли замітив, що лісничий війшов до хати, запалив кніт. Страшний вибух динамиту убив невірну жінку разом з любовником.

Фарма на продаж!!!

Три милі від стациї Ethelbert; в добрім положеню. Єсть на ній хата, стайня, керниця і до 16 акрів орано. О подане близших інформацій зголошувати ся до Ред. Канадийского Фармера.

БРАТЯ РУСИНИ!

При улици Flora ave. під н-р. 588 я отворив бучерню і маю також всякі инші віктуали потрібні до житя. Всі Русини добре мене знають, тож запрашаю всіх чесних людей заходить купувати до свого чоловіка, котрий скорше може помочи часом і в недоли як жиди, до котрих наш нарід так тягне і збогачує своєю працею.

Поручаю ся щирій памяти

Максим Фуг.

Найтаньші білєти корабельні, лоти, доми і фарми по найлагіднійшій виплаті можна купити від

Planitz & Friedrich,
865 Main st. Winnipeg, Man.

Dr. MORDEN
ДЕНТИСТ.

Тягне зіпсуті зуби і вищерблені заповняє золотом або платиною.

Адрес: **Dr. MORDEN,**
610½ Cor. Logan & Main
вхід з Main st.
WINNIPEG.

Всяку одіж можете купити в мене по дуже низькій ціні:

черевики: 75 ц. — $5.50
убраня: $4.25 — 12.00
плащі: 3.50 — 10.00
шапки: 35 ц.
сорочки: 35 „
панчохи 3 п. 25 „
коци: 1.25 — 3.50
рукавиці 25 ц. — 90

Для переконаня прошу зайти і спробувати!

Г.М.Гуровіч.
810. Main Str. Winnipeg.

НА ПРОДАЖ!

Дім при улици **POWERS** пять станций, вода, сури, клозет і пивниця. Можна винаймити по $ 20, місячно. Коштує $ 1,400, $ 200 готівки в ренту на виплат по $ 20, місячно.

Лоти коло Exhibition Grounds 30x100 сухі і високі $ 85, $ 25, готівкою в ренту на виплату загідними ратами.

GELLIN BROS
795. Main Str.
Winnipeg.

ХОРИЙ ЖОЛУДОК І СЛАБІСТЬ НИРОК можна вилічити уживаючи найлішого лікарства в світі! Ferrozone.

„Десять літ терпів я на слабість жолудка,, пише п. Maxwell Thompson, з Toledo, „Я завше мав біль голови і бувем ослабленний після їди. Николи не мавем апетиту.

Ся вся моя слабість походила з нездорового жолудка. Я прочитавши о Ferrozone, заордерувавем 6 пачок. Заживаючи я чув, що приходжу до здоровля, а коли зажилем усі 6 пачок, цілком бувем уже здоровим. Я тепер сильнійший і уважаю, що Ferrozone єсть найліпшим лікарством, яке коли зажиивем.

„Маючи слабість нирок і жолудка", пише Douglas Whittemore з Belmont, „Я був высох як тріска. Приятель порадив мені ужити Ferrozone, що я єго послухав. Ferrozone скоро виздоровило мене від слабости жолудка і нирок. Я від того часу днєькав 20 фунтів на вазі. Ferrozone уратовало мені житє, і кождому єго рекомендую.

Длячого хоруєте коли Ferrozone може Вас вилічити? Ferrozone обезпечує здоровле і коштує пачка 50 цт. Шість пачок за $ 2.50 разом з оплатою почти можна спровадити від **Ferrozone** Company, Kingston Ont.

ДИХАВИЦЯ п. E. P. Cavanaugh з Colborne пише, що не єсть в силі описати, як тяжко терпів она на дихавицю, що видавала ся єи свати і кашель додавав мені спокою. Нічо мені не помагало доки не зажилем Catarrhozone. Я раджу кождому се лікарство, котре вилічило мене з хронічної дихавиці, уживати.

Пробуйте Catarrhozone, а оно всегда вилічить. На цілковите виздоровлене коштує $1.00 на пробу 25 цт.

Коли женьщина виглядає бліда, есть змучена і нервова, то потребує **Ferrozone**. **Ferrozone** скоро привертає цеpу лиця, здоровле і скріплює нерви. **Ferrozone** єсть найліпшим лікарством і коштує тілько 50 цт. в кождій аптиці.

НЕСТРАВНІСТЬ і біль в жолудку можна вилічити за помочию Nerviline. „Я була так слабий на жолудок" пише Edward Rowell з Rochester „Я зажив половину малої пляшки Nerviline і сейчас був здоровий, Я раджу всім, хто має біль голови або корчі се лікарство зажити, ціна 25 цт".

„Найліпшим лікарством на затвердженє" пише п. W Eddles з Stony Mountain Man, „єсть Dr Hamiltons Pills. Сі пігулки дуже скоро ділають, ціна 25 цт. за пачку.

Важне для всіх!

Тепер друкує ся книжка під заг.:

ДУХОВНІ ПІСНІ
на российскім і українськім язиках.

Ту книжку можна носити в кишени. Книжка ся є необходима для всякого христианина і для духовних хорів. Містить в собі 250 пісень різного змісту, на всякі свята: на Різдво, Великдень, Вознесене, а також пісні обрядові як в часі хрещеня, погребеня, вінчаня і причастя. Суть там пісні і для дітей з котрих діти можуть поучати ся в духовнім житю. Книжка буде гарно переплетена в скіру.

Ціна одної книжки оправленої, з почтовою пересилкою виносить оден долар.

Хто возьме 50 книжок нараз має 10 процент опусту, хто возьме 100 книжок, має 15 прц., а хто возьме 200 штук, той дістане 25 прц. опусту. Книжки посилає ся лише за гроші.

З тою справою звертати ся до:

Mr. J. Kolesnikoff,
221 R. R. Ave. Scranton, Pa., U. S. A.

ДОБРА НАГОДА!

$3 місячно

Маємо красні лоти під будову на північній стороні Виннiпеґу.

$3 місячно

Лоти при ул. Mountain Ave, St. Johns Ave, Anderson Ave., Church Ave, Machray Ave, Bannerman Ave по ціні тілько $65.

Кромі сих маємо богато лотів і домів до вибору в кождім місци на півночи міста.

продаємо найтаньше ТИКЕТИ НА ПАРОХОДИ на всі лінії.

Приходіть до нас а дістанете таньше як де-инде.

Посилаємо гроші до Галичини, Буковини і Росиї тано і скоро. — Розговоритись можна по руски.

Planitz & Friedrich 865 Main st.
WINNIPEG MAN.

Перший компанiчний руский стор В КАНАДІ

Austro-Canadian Trading Co.

Winnipeg, Man.
Cor. Stella & Salter

Всякі потрібні річи до житя: як ґросері, мясо, ковбаси власного виробу, убраня, черевики, шапки, ковдри, бланкети і. т. ин. можна дістати в сім у[illegible]ськім сторі.

Ціни товарів уміркованi.

Всі розумні Русини [illegible] до то[illegible] купують зі свого власного [illegible] ють самих [illegible].

Послідні вісти з війни на Далекім Сході.

По довгій облозі котра почалось 27. мая 1904 р. і по найзавзятійшим бомбардованю при теперішній воєнній тактиці, Порт Артур дістав ся в руки Японців, і японьска хоругов буде повівати над російскою східною твердинею.

Генерал Стоссель видячи, що конець П. Артура близький, вислав лист до ґенерала Ноґі, щоб вислав комісию для зробленя угоди, і о 9.45 годині в вечер 2. січня підписано угоду і Порт Артур віддано в руки Японців.

Цісар японьский вислав телеграму до ґенерала Ноґі, щоб віддав повну воєнну честь ґенералови Стесселеви.

З Токіо також доносять, що цілому ґарнізонови російскому буде позволено узброєному вийти з П. Артура і віїхати до Росиї.

Облога П. Артура була найбільшою яка буде записана в історії. Ніколи і нігде так завзято не борили ся два противники.

Здобуте П. Артура коштувало Японців $100,000,000 в грошах а страти в людях 80 до 100 тисяч. З російского ґарнізону, котрий числив перед облогою 35 тисяч — остало тілько 6 тисяч здібних до воюваня.

Великі страти в людях понесли обі воюючі сторони. Ціла російска фльота знищена, тож тепер заходить питане чи Рождественьскій поплине на схід, чи верне назад з своєю фльотою на Балтійске море.

ТЕЛЄГРАМИ.

— ТОКІО, Дец. 25. Від Японців облягаючих Порт Артур одержано слідуючий рапорт: „Наше праве крило зближилось від Порт Артур на 6 миль а на північно західній стороні наші війска находять ся о 5 миль від середини Порт Артура". В остатних пару днях зроблено кілька сприяючих атаків на укріпленя і забрано деякі форти. Невільники яких Японці полонили при здобутю форту Кікван говорять що згинуло трьох російских ґенералів в Порт Артур а іменно: ґенерал Кондратенко, ґенерал Ірман і ґенерал Фок зістав ранений.

— СТ. ПЕТЕРБУРГ, Дец. 21. Мобілізация війск яка почалась 22. Дец. не викликала досі ніяких важнійших заворушень.

— ТОКІО, Дец. 30. Японці при здобутю від Росиян одного форту забрали 43 канони.

— СТ. ПЕТЕРБУРГ. Дец. 29. Знатний писатель і кореспондент на Далекім Сході Данченко доносить, що Куропаткин новий надії що побідить Японців а тактики в війні уживає такої якої уживав при здобутю Плевни.

— ЛЬОНДОН. Дец. 31. Доносить що Росияне опустили Ново місто однак при тім Японці понесли великі страти, в одне Японці не [illegible] его бо болить ся, що сильно підміноване.

— З ЧІФУ доносять що 2. січня прийшли там чотири російські торпедовці що [illegible] з Порт Артура.

— [illegible]ТОКІО, січ. 2. Японці здобули пять фортів і тепер упадок Порт Артура неминучий.

— Телеграми доносили [illegible] січня офіцияльну вість, що Порт Артур упав.

НОВИНКИ.

— В Монтреал на 25 Дец. то є на Рiздво котре в сей день обходять західні народи, забив син вітця. Причиною убійства було се, що оба були пяні. Син положив ся спати, а отець котрий 70 літний старець розгорячений напитком викрикав і перешкаджав синови в спаню. Вногда розлючений син зірвав ся і так ударив сильно вітця, що тот по пару мінутах віддав Богу духа. Сина арештовано.

Ред. „К. Ф." одержала пару листів в котрих пишуть ті що оплатили ґазету що не дістають реґулярно „Фармера". Тож будемо просити, щоби кождий з чесних читателів сказав почтареви аби не давав кому будь єго ґазету, бо тепер маєм повно ворогів, котрі всякими способами і всюди старають ся нищити сьвітло правди.

ОГОЛОШЕНЄ.

У Второк дня 31 го Січня 1905 р. о 10 годині рано, в будинку церковнім на розі Pritchard і McGregor st. в Winnipeg, Man. начне ся засіданє священників і делеґатів Самост. Греческо-руской Церкви в Канаді..

Всі громади рускі в Канаді, котрі розуміють свободу сего краю і вірують в то що можна хвалити Бога будучи вільними зволять оголосити мітинґи дві неділі на перед, і вибрати по одному делеґатови з кождої парафії, заявити єму свої бажаня в церковних ділах тай вислати на сю конвенцию.

Громади, котрі не мають священника можуть вислати делеґатів, но делеґати таких громад мусять мати посьвідчене від громади підписане предсідателем і секр. мітинґу що він дійстно є вибраним делеґатом. Громади, котрі не можуть вислати делеґатів за для коштів далекої подорожи зволять уповноважити свого священника щоб заступив місце делеґата. Священник мусить мати повномочие на письмі від громади. Сли же і священник за для яких причин не може прибути на конвенцию тогди громада може вислати почтову декларацию, що она згаджає ся на всі ухвали які зістанут приняті на конвенції. Декларацию має підписати Предсідатель і секр. мітинґу.

Програма конвенциї слідуюча:

Від 10 до 12 год. рано, Богослуженя.

По полудни від 1-шої години.

1) Молитва.
2) Переднє слово предсідателя Конс.
3) Справоздане з загальної церковної діяльности за минувший рік секретарем консист.
4) Відчитане ухвал консисторіяльних з минувшої конвенциї.
5) Вибір нового уряду на рік 1905.
6) Мови, справоздання, предложення поодиничних священників і делеґатів.
7) Ухвали на слідуючий рік.
8) Молитва.

Звертає ся увагу Вп. Церковних громад, щоби вибирали на делеґатів людий чесних свідомих правдивих синів Матери Руси, щоби они розуміли свою тай [illegible] задачу, тай бажали [illegible] Канадийскій Руси.

[illegible] Сам. Гр. Церкви в Канаді [illegible]

РУСЬКА ІСТОРИЯ

В ЖИТЄПИСЯХ II НАЙГОЛОВНІЙШИХ ДІЯТЕЛІВ.

М. КОСТОМАРОВА.

(Переклад Ол. [illegible])

Український гетьман Зиновій Богдан Хмельницкий.

(Дальше)

Розлягались поклики: „Хочемо під царя східного! лучше нам умерти в нашій благочестивій вірі, як дістати ся ненависникови Христовому, поганцеви".

Тоді переяславський полковник почав обходити козаків і питав ся:

— Чи всі так приволяєте?

— Всі! отвічали козаки.

„Боже утверди, Боже укріпи, щоб ми на віки були згідні!"

Прочитано услівя нового договору. Зміст его був такий: ціла Україна, козацька земля (менше-більше в границях Зборівського договору, що займала нинішні губерниї: полтавську, київську, чернигівську, більшу часть волинської і подільської) прилучувала ся під іменем „Малої Россиї" до московського государства, з правом зберегати свій власний суд, управу, вибір гетьмана вольними людьми, право сего остатнього приймати послів і зносити ся з чужоземними государствами, нетикальність прав шляхоцького, духовного і міщанського стану. Данину цареви мають платити без вмішуваня московських поборців. Число реєстрових побільшено на шістьдесять тисяч, але дозволювано мати і більше охочих козаків.

Коли приходило присягати, гетьман і козацькі старшини домагали ся, щоб московські посли присягнули за свого государя так, як все робили польскі королі при виборі на престіл. Та московські посли уперли ся, покликуючись на тоє, що „польскі королі невірні, несамовласні, не бережуть своєї присяги, а слово государеве буває незмінне", і не присягнули. Коли потім посли, і стольники і стряпчі (надворні урядники царські), що з ними приїхали, удали ся по містах, щоби привести мешканців до присяги, українське духовеньство неохотно зголошувало ся поступати під власть московського государя. Сам митрополит Сильвестер Косів, хоча й стрічав за городом московських послів, та внутрішно не був прихильний Москві. Духовеньство не тілько не присягнуло, але й не згодило ся посилати до присяги шляхтичів, що служили при митрополиті і інших духовних особах, монастирських слуг і в загалі людий з усіх дібр, приналежних церквам і монастирям. Духовеньство споглядало на Москалів яко на народ простий і навіть що до тожсамости своєї віри з московською вони сумнівались. Декотрим навіть приходило на думку, що Москалі кажуть перехрещувати ся. Народ присягав без опору, однак і не без недовірства: Українці боялись, що Москалі станут їх силувати до присвоєня московських звичаїв, закажуть носити чоботи й черевики, а скажуть одягати лапті. Що до козацької старшини і руських шляхтичів, котрі пристали до козаків, то вони загалом, скрiпивши серце, тілько з крайної нужди віддавали ся під власть московського государя: в їх голові повстав ідеал самостійної державы Української. Хмельницький вислав своїх послів, котрих принято з великою шаною. Цар потвердив Переяславський договор і на основі тогож вислано милостиву грамоту.

Московське правлінє формально оповістило Польщі війну. Війна вибухла разом на Вкраїні і Литві. Весною 1654 р. польске військо вступило на Поділє і почало велику різню. Город Немирів знищено з накорінком. У великім камінним погребі стовпило ся 3000 людей; Поляки стали викурювати їх відтіля димом, обіцяли помилуваня, як видадуть старших. Та нікого не видали і всі подушили ся від диму. Відси Поляки відділами розійшли ся ріжними дорогами і де тілько стрічали місточко, село, вигубляли там старого й малого, а оселі палили. Всюди Русини боронились завзято косами, колами, колодами; всі рішали ся лучше згинути, як піддатись Ляхам. На перший день Великодня зарізали Поляки 5000 руського народу в місточку Мушнрівці: і там Русини не слухали мяких запевнень і гинули, борючи ся до остатної каплі крови. Та козаки відбили Поляків від кріпких городів Брацлава і Умани і вони на час вийшли з України.

В Литві справи повели ся щасливо для Русинів. Цар розіслав грамоту до всіх православних польского королівства і великого княжества литовського, взиваючи, що відділить ся від Поляків, обіцяв зберегти їх доми і достатки від воєнного збуреня. В грамоті вговорювали православних, щоб вони обстрігали на головах чуби, котрі носили після польского звичаю; так богато ваги прикладали в Москві вішним признакам. Грамота ся ледво чи мала великий вплив; далеко більше помагало успіхам царя почуте єдинства віри і самовідя руської суплемінности. Могилів, Полоцк, Витебск самі добровільно отворили ворота і признали власть царя. Смоленьск держав ся твердо; але князь Трубецький і козацький полковник Золотаренко розбили 12. серпня на голову князя Радзивила, що йшов на відсіч Смоленьска. Смоленьск держав ся ще до кінця вересня; наконець воєвода Пилип Обухович, вбачаючи, що нема помочи з ні відки, піддав город, виговоривши собі з залогою свобідний пропуск; цар вступив у Смоленьск і казав замінити в православні церкви сі костели, котрі Поляки переробили з церков.

Між тим Поляки придбали собі союзників у Кримцях. Іслама-Гірея не було вже на світі: одна Українка, взята в его гарем, отроїла его з пімсти за зраду ції вітчизни. Новий хан Мехмет-Гірей, ненависник Москви, заключив договор з Поляками. Зимою, в надії помічних татарських сил, Поляки знов вдерли ся на Поділє і почали різати Русинів. Місточко Буша перше дізнало їх мести. В сім місточку, положенім на високій горі і гарно укріпленім, стовпилось до 12,000 народу мужчин і жінок. Ніякі вмовлювання польских начальників Чарнецького і Ланцкоронського не вплинули на них, а коли наконець Поляки спустили воду із ставка і напали на слабе місце, Русини вбачаючи, що нічого против них не вдіють, самі запалили свої доми і стали вбивати оден другого. Жінки кидали свої діти в криниці і скакали за ними. Жінка убитого сотника Зависного сіла на бочку пороху, сказавши: „Не хоче по милім чоловікови дістати ся забавкою польским жовнірам" і вилетіла в повітре. Сімдесять жінок скрило ся з оружєм недалеко від місточка в печері, закритій густо о терниною. Полководник Целарий обіцяв їм житє і нетикальність майна, як вони вийдуть з печери; та жінки відповіли вистрілами. Целарий казав спустити воду з жерела в печеру. Жінки всі потонули; ні одна не піддала ся. По збуреню Буші, Поляки вирушились до инших місточок і сіл; всюди Русини, мужчини і жінки, боронили ся до остатка; всюди Поляки витинали їх, не милуючи ні старців, ні немовлят. В місточку Демовці зробили страшну різню: там згинуло 14.000 руського народу. Коронний гетьман писав до короля: „Гірко буде вашій милости слухати при знищене вашої державы; та иншим способом годі приборкати непогамовану хлопську злобу, котра досі тілько змагаєть ся".

(Дальше буде.)

БІЛЄТИ НА ПАРОХОДИ
до Европи і з Европи по зниженій ціні на всі корабельні лінії

Говорити або писати до нас можна по руски.

C. EPP & Co. Steamship & Exchange Agents,
671 Main st., Winnipeg.

ДОВОДЫ И БЛАГОДАРЕНІЯ.

Одными тôлько доводами лѣкарь може доказати, що въ дѣйстности вылѣчалъ хорыхъ людей. Читайте оголошенья другихъ лѣкарей, но въ нихъ не найдете, щобы другій лѣкарь малъ доводы або благодаренія своихъ пацієнтôвъ. Длятого-то, понеже хвалятся тôлько, що суть удоконаленими лѣкарами, а неразъ слабость не тôлько не вылѣчать; но побôльшать, то чи-жь тіи лѣкари могутъ мати доводы вдячности и благодаренія ? Николи!

Мы знова, которыи дбаемо о здоровье нашего народу, щобы онъ не былъ обдираный т. з. старокраєвыми и военными докторами—обманцями, радимо всѣмъ хорымъ Русинамъ удаватися тôлько до:

ПРОФ. Д-РА Е. С. КОЛЛИНСА,

дипломованого доктора зъ Нью-Іоркского университету,

которому цѣлый свѣтъ завдячуе певне и цѣлковите вылѣченье хорыхъ.

Для того подаемо туть кôлька найновѣйшихъ листôвъ, въ которыхъ нашіи братья и сестры благодарять профессорови КОЛЛИНСОВИ за цѣлковито вылѣченье ихъ изъ тяжкой недуги.

Вылѣченый зъ тяжкой внутреннѣй хоробы и ревматизму.

Стефанъ Урбанъ,
Box 297, Great Falls, Mont.

Дитинячіи сухоты.

Почт. г-не проф. Коллинсе!

Благодарю за лѣкарства, которыи выслано для моей доньки. Я страшно журился тѣмъ, що моя донька не выйде зъ той хороби. Однакъ теперь я переконался, що по Вашихъ лѣкарствахъ она чѣмъ разъ лѣпше выглядае и вже майже цѣлкомъ здорова. Для того прошу приняти мое сердечна благодареніе. Я буду розголошувати Ваше имя помежи моими знакомыми.

Съ почтеніемъ,
Іосифъ Новакъ,
Box 19, Fernie, B. C. Canada.

Вылѣчена зъ хронічной жолудковой слабости, болю головы и внутренныхъ женскихъ устроєвъ.

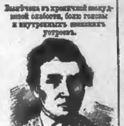

Марія Водзарева,
Cliffwood, N. J.

Кашель, боль перси, крижей, жолудка и нестравность.

Сердечне благодареніе засылаю проф. Коллинсова за вылѣченье моей слабости. Если бы не ваша помощь, я певно не бачилъ бы вже денного свѣтла.

Михаилъ Довганъ, Box 21, Collinsv, Okla.

Нервовость и боль головы.

Ласкавый докторе! Доношу вамъ, що лѣкарства Вашіи я получилъ въ належитомъ порядку и по уживанію ихъ сейчасъ чуюся лѣпше и здоровше за що складаю сердечну подяку.

Анна Смитъ, Brownsdale, Ind.

Скрофулы [пырщи].

Не маю словъ къ благодаренію д-ру Коллинсу за вылѣченье моей хороты, бо страшнодокучали менѣ скрофулы. Теперь есмь цѣлкомъ честный.

І. Бенедикъ,
Cement Works Box 23, Hannibal, Mo.

Выпуклина и боль утробы.

Почт. г-не проф. Коллинсе! Зъ великою радостію дѣлюсь зъ вами вѣстію, що отъ вашого лѣкарства я цѣлковито выздоровѣлъ и не потребую носити вовсѣ. Слава такому докторови! Съ почтеніемъ,

Андрей Васичко,
126 West Rockland, Pa.

Доводôвъ о вылѣченью секретныхъ хоробъ не можемо вивести, бо воно въ томъ часѣ не было пацієнтовъ. Тысячи выздоровленыхъ людей посвѣдчаютъ высокое званье и практику проф. д-ра КОЛЛИНСА, яко одинокого доктора, который ручитъ за цѣлковите вылѣченье всякихъ слабостей.

СЕКРЕТНЫ ХОРОБЫ МУЖЧИНЪ И ЖЕНЩИНЪ.

Професоръ КОЛЛИНСЪ лѣчитъ власнымъ способомъ [illegible] пана такого пацієнта, которого бы своею методою не вылѣчилъ. Для того если кто есть хорый на яку будь слабость, повиненъ ей докладно описати въ родной мовѣ и задресовати листъ:

PROF. DR. E. C. COLLINS,
140 W. 34th Street, NEW YORK, N. Y.

УВАГА: Проф. Коллинсъ не доказуетъ [illegible] порадъ и тежъ лѣкарства, которыи въ [illegible] [illegible]

Офисъ [illegible] рано до 5 [illegible]

Ціна продуктів господарских у Виннiпеґу.

Пшениця № I. 80 ц. фунт
„ „ II. 80 „
„ „ III. 84 „
„ „ IV. 73 „
„ за [illegible] 60 цнт. „
„ „ № II. 30 цнт. „
Овес білий 30 цнт. „
Ячмінь 30 цнт. „
Лен 90 цнт. „
Бараболя 45 цт. „
Сіно 7—8 дол. тонна
Солонина Руте 45—60 цт. фунт
Яйця 20 ц. тузін.
Масло 20—26 ц. фунт. (Вітчинне в формі і [illegible] фунт в собі [illegible] тілько).
Сир 8—10 ц. фунт
Сальо 9—10 ц. „
Мясо 7—14 ц. „
За дикий домашний скот і [illegible] платять [illegible] 3—4 ц. фунт.
Добра пара коний [illegible] 300 до 600 доларів.

МУКА:

Ogilvies Hungarian Patent $2.90; Glenora Patent $2.70, Manitoba Strong Baker $2.20; Imperial $1.65; Lake of the Woods Five Roses $2.90; Red Patent $2.70; Medora $2.20; XXXX $1.55.

По висше сказаній ціні продають фармери і магазини, а сторники продають все дороже.

Даром дістанете!

Нову докторску книжку містячу в собі цінні інформациї і ради для мущин, жінок і дітей, сли пішлете своє імя на адрес:

Farme P. O. Box 268,
Madison Sq., **New York, N. Y.**

МИЛО КОРОЛІВСКОЇ КОРОНИ

єсть специяльно роблене для твердої води сего краю і нема иншого мила, котреб було рівне сему що до доброти.

Можете дістати красні образи сьвятих або книжки, також дорогоцїнности, наколи зашлете нам більшу скількість паперів, котрими обвинене мило, на адрес:

The Royal Crown Limited
King st. — — — WINNIPEG.

ГАЗОЛІНОВІ ІНДЖАІ ДО МОЛОЧЕНЯ

СУТЬ ТАК УРЯДЖЕНІ, ЩО НІЧОГО НЕ ЗАПАЛЯТЬ.

Всякий чоловік може таку машину гонити. Сі машини суть о половину таньші від парових.

Пишіть по цінники на адрес:

North West Machinery & Iron Co. Limited, WINNIPEG.

7 MONKS PORONS PAIN PLASTER.

Сей пластер лічить біль в плечах та крижах, коли коле в боці або грудях також рани і т. п. болї на тілї або ослаблене частей тіла.

7 Monks Porous Pain Plaster

ЦІНА 50 ц.

Можна купити в кождій аптиці.

7 MONKS COMPANY

АДРЕС: Sole Proprietors — Box 742
Winnipeg, Canada.

Кождий знає, що найвигіднїйша, найбезпечнїйша, найдешевша і впрост без пересідки подорож в Буковини і Галичини в Канаду на Гамбург єсть лише через ґенерального експедиєнта кораблів

B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.

Хто має шіфкарту від В. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того перепускають через німецкі стациї граничні.

Памятайте що
EDDYS'A
будівляний папір
не впускає зимна ані випускає [illegible]
Пишіть по проби і цїни до
TEES & PERS[illegible]TED.
AGE[illegible]

ALLOWAY & CHAMPION,
банкери,
362 Main st., Winnipeg.
(Четверті двері на полудне від Portage avenue.)

Посилаємо гроші на кожду почту до Австрії, Росії і иньших краів.

Не платить звінне другий раз той, до кого гроші висланї.

Ордери виплачує ся в Австрії коронами, в Росії рублями.

При посилцї гроший треба дати добрий адрес а ми виплатимо всякі гроші нам повірені особі для котрої они призначені, або звернемо безпроволочно посилаючому.

Спробуйте ужити нашого системи раз, то певно прийдете другий раз. Висилаємо по дуже низькій цїнї.

Розмовитись можна по руски, російски і німецки.

Ордери посилки старанно виповнює.

ЙОСИФ А. ДИМА

Заложив перший руский робітничий офіс. — Продає шіфкарти на всї лінії. Хто хоче купити шіфкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно, хоче купити хату або лот в місті, або землю за містом, потребує повномочія або має яку ґрунтову справу в старім краю, то нехай вдасть ся до Й. А. Дими, а буде задоволений. Єго адрес:

J. A. Dyma
796 Main st
Winnipeg.

ІВАН НЕМЕТ,
б. ц. к. заступця конзуля.

Одинокий руский Банк, продажа шіфкарт, засилка грошей до всїх частей сьвіта, канцелярия адвокатска і нотаріяльна так в старокраєвих як і в американьских тоже і в військових справах. Поради о всїм дармо. — Хто хоче купити шіфкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно або заслати гроші до краю таньо і скоро або має в краю якусь справу судову, ґрунтову, військову а хоче тую як найлучше і найскорше залагодити, то нехай удасть ся до І. Немета, а буде зовсїм задоволений.

Єго адрес є: **John Nemeth,**
457 Washington st.
New York, U. S.

Война

Где і як она ведеть ся? Хто єї виграє? Як великі Росия і Японія?

Хто хоче мати відповідь на сі питаня, най пришле мені в письмі 30 цент. і я вишлю єму книгу 12 цалей широку і 15 довгу з мапами і описанем цїлого світа, із котрої об всїм довідає ся.

При тім **даром** вишлю Рахункову Таблицю, поучене о мірах і вагах і Політичний Катехизм.

Продаю також нові календарі — на 1905 р. і ріжні книжки.

Пишіть на адрес:

M. J. MURIN.
231 ASHBURTON AVE.
YONKERS, N.Y.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG

Дивись на золоті букви "T. & B." котрі суть вибиті на кождій плесканці і нач[illegible]

Почесть для померлих.

Єсть в природі оден великий, немилосерний закон, ненарушимий муе смерти, кінця усего, що жиє. Ростинка, що черпле соки з лона землі, і найвищий твір природи — чоловік — однаково малі і дебелі супроти немолимої Сили. Єсть в кождім житю одна хвиля, коли починає недоставати сил до дальшого розвитку, коли блїднуть блески красок, вянуть чаші цьвітів, коли чоловік хилить ся до землі.

А потім сумна хвиля розстаня.

Надходить велика супостатниця — смерть і обдає ледом тіло, що досі було кровю житя. Відтак — хиба сльози тих, що остають ся на сьвіті, або ще смутнїйше — безслїзна доля тих, по котрих ніхто не плаче.

І коли мусимо хилити голову перед тою силою смерти, що блукає по сьвіті від перших днів його сотвореня, то не менше живим і болючим вогником тлїє в наших серцях спомин про тих, що від нас пішли.

Єсть якась сердечна, повна меланхолїї потіха в тій почести, якою шануємо померлих, в почести так давній, як давна людскість, в звичаю, що розвивав ся враз з чоловіком, будучи зразу релїгійним обрядом дикого, а відтак тільки звичаєм переданим нам традицією. Від хвилї, коли мешканець диких лїсів почав призадумувати ся над тим, яка тому сила, що він ходить, жиє, зовсїм инакше як скали, що вічно лежать без руху, від тої хвилї розвиває ся почесть для померлих.

Те, що робить чоловіка живим, та душа, по думцї дикого, опустивши тіло перебуває недалеко гробу, [illegible] в якій жив померлий, блукає ся довкола осіб, що їх любив.

Єсть також імлиста, дивна країна, в якій живуть душі небіщиків, ті неба всіх народів, ті долини, на яких сповнить ся кождому його бажаня.

І сей позагробовий сьвіт істнує в віруваних майже всїх народів. Тільки образи тої віри не всюди однакі.

Карайби убивають всїх невільників на гробі пана і наказують їм перед смертю, аби на тамтім сьвітї вірно єму служили.

У многих диких племен померлого ховають разом з невільниками і достаточною скількостию їди.

В Дагомею не доста, що по смерти короля убивають майже цїлу його дружину, але й думають, що кождого року треба таким самим чином пошановати вмерлого.

Наслїдком такої думки є що-річні різні, доповнювані людскими жертвами. А позаяк там панує ще віра в можливість порозумівати ся з умерлими, отже коли синови померлого короля захоче ся побалакати з своїм батьком, то він вибирає першого лїпшого чоловіка, переказує йому свою розмову і велить його убити — душа сего „післанця" має обовязок переповісти королеви всї слова його сина враз із поклоном. Розум є ся...

У Славян палили на кострі разом з трупом пана його одїж, оруже, псів, коней і вірних слуг.

Похоронні жертви істнують майже у всїх народів.

У Греків складали на жертви їду і напитки, аби душі перебуваючі в Адї мали чим підкріпити ся.

Литовске торжество так зв. „Dziady" — які зберігли ся ще й до нинї — се майже то саме.

Старинні Галлїйцї ховали небіщика разом з його улюбленими предметами; вони так твердо вірили в позамогильне житє, що були певні, що довги несплачені за житя, сплатить небіщик після смерти.

Таку саму спасенну думку мали ще до недавна Японці, які обовязували ся, позичаючи гроші, віддати їх з процентами після смерти. Нині вже відай не дурні...

Душі Норманів, як пише оден їх лїтописець, забирали на той сьвіт коні, човна і гроші на перевіз.

Литовці і старинні Пруси приносили жертви з людий, зьвірят і всїляких предметів. Вірили вони, що на тамтім сьвітї кождий жиє і воскресне в тім стані, в якім був за житя: пан — паном мужик — мужиком.

Литовці будували дім свого найстаршого жреця Кривекривейта на високій і стрімкій горі. Душі небіщиків мусїли дряпати ся на ту гору і переходити через дім Кривекривейта. Для того разом з мерцем палили Литовці медвежі і рисячі кігті, аби душа могла лекше видерти ся на гору.

Незвичайно цїкавий є звичай складати при небіщиках на оплачене дороги в країну незакаламученого спокою, або — ще лїпше — на перекуплене райских сторожів.

В старинній Греції ховали мерця з оболем (дрібним грошем) в устах на оплачене Харона (перевізника через підземну ріку Стикс), і з медовим тісточком, призначеним для Кербера (триголового пса — сторожа). Тільки в однім місті Арголїди (мала країна в давній Греції) мерцям не вкладали оболя, бо казали, що від них дорога до Аду (підземного царства духів) так близько, що нема за що платити.

Сантали (народець в Бенґалю) кладуть при небіщику дві посудини з водою і рижом і кілька грошів, аби покійник мав чим перекупити злих духів на порозї вічности. Але як вже костир готовий до підпалу, вони забирають річи.

Хінці ще практичнїйші в тім згляді. Вони заступають цїнні жертви дуринчками — отже палять гроші зроблені з паперу, чорні доми паперові, паперові ключі до відчиняня паперових замків при паперових скринях, — все те вони палять на кострі покійного Хінця із сьвятим переконанем, що ті паперові предмети на тамтім сьвітї перемінять ся в щире золото і срібло.

Похоронні жертви задержали ся до наших часів.

Нинішні Греки ще не забули про той оболь, який їх предки вкладали до уст небіщиків.

Старинні Прусаки давали мерцям гроші, аби могли купити собі харчу на дорогу. Нинішний німецкий мужик вкладає також мерцеви в руку кілька феників.

Перші християни клали до гробів прикраси і дїточі [illegible]

Сучасні Греки лишають на могилї моряка керму.

Практичні жреці Індів вихиснували такі звичаї дуже гарно: Хто дасть жрецеви молока (кажуть вони) найде на тамтім сьвітї воду, хто подарує йому дім, найде по смерти палату.

Звичай обсипувати могили цьвітами і палити на гробах сьвітло походить ще з передхристияньских часів.

У многих народів приносить ся небіщикам жертви для того, аби їх перепросити і позбути ся їх гостини.

В околицях Конґо роблять в гробі діру і через неї вкидають небіщикови поживу.

Дуже цїкава є справдішна подія, яку подає нам француский письменник Сен-Фоа, що жив за часів Людвика XVI., отже будь-що-будь не так то дуже давно. Дві неділї по смерти короля, але ще перед похороном, збігала на постели його воскова маска. Тоту маску обслугувано якоби й самого короля. Оконіотр двора подавав серветку найвисшому достойникови, а сей передавав королеви; сьвященик благословив страви, миднищю з водою ставлено при королівскім крісли, напитки подавано, якоби король справдї сидів при обідї.

Іспанці по нинїшний день приносять на гріб дорогих осіб в роковини смерти хлїб і вино.

ТАНІ ЦІНИ ДО ЕВРОПИ!

Ми продаємо найтаньше білєти до Гамбурґа і до всїх австрийских місць на всї корабельні лїнії.

В офісі можна розмовитись по руски, російски, німецки і польски.

Приходіть або пишіть на адрес:

ALEX CALDER,
660 Main st. WINNIPEG.

ПІВНИЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда паристого числа секция державних земель в Манїтобі і північно-західних териториях є до роздачи. Однак даром не дає ся ціла 8 і три четвертих з 26 секції, з котрої тільки північну-східну чвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секції т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, маючий 18 лїт.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 зложує ся особисто в місцевім Land Office того дістрікту до котрого земля принадлежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати приноручене другому, щоби за него оплатив, то мусить писати: to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration., Winnipeg, або до місцевого агента дістрікту, до котрого та земля принадлежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слїдуючі точки:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій землі і обрабляти єї найменше шість місяців кождого року, в протягу трех лїт.
2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) має такого сина, що може після права зложити оплату за даровану землю, мешкає в сусідстві землї записаної на сина, то син може одержати патент на тую землю, хотяй не мешкає на ній, а мешкає з татом або мамою.
3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертіфікат на патент, а перед тим вніс оплату за иншу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, єсли другий гомстед знаходить ся близько першого.
4. Єсли поселенець жиє постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки які наказує право будуть виповнені.

В додатку висше сказаних чотирох точок, еще треба додати се, що поселенець хотівши одержати патент має з'орати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і всї господарські будинки і також 80 акрів огородити плотом.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнив обовязки після права, его внесену оплату уневажнює ся, а землю може иньший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом, sub, агентом або гомстед інспектором.

Перед робленем аплікації о патент, мусить ся повідомити писемно комісаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦИЇ.

Новоприбувші емігранти одержують поучене що до роздачи земель в еміграцийнім офісі в Вінніпеґу або в кождім уряді державних земель в Манітобі, Dominion Land office.

Землю, котра посідає мінерали можна дістати тогда, коли писемно повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісаря еміграцийного Вінніпеґу, The Commissioner of Immigration, Winnipeg Manitoba, або кождого агента державних земель в Манітобі і північно західних територіях.

James [illegible]mart
заступ. мініс[illegible] спра[illegible]

Кромі дарованих земель, [illegible] висше сказано, додаємо, що [illegible] акрів [illegible] можна купити від компаний [illegible] землї в західній Канадї і [illegible], иньших корпорация

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР
CANADIAN FARMER
ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III. Вінніпеґ, Ман. Четвер 12-го січня 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 12. January 1905 Число 2.

Від Редакциї.

Сердечну подяку складаємо всїм щирим Русинам, котрі в минувшім роцї причинились до піднесеня нашого видавництва, чи то помочею матеріяльною т. є. заплатили за ґазету і ширили єї добре імя між народом та з'єднували нових передплатників, а також моральною, т. є. дописами, котрі могли послужити за науку для загалу та виведеня єго з тої темноти та неуцтва, що є головною причиною нужди нашого народа та такого житя, яке понижає людську достойність.

Темнота єсть причиною або так сказати жерелом всякого зла, яке трафляєсь між нашим народом, а ясно се пізнаємо тут на чужині живучи між чужими культурнїйшими народами в д яке, котрі тільки завдяки науки піднеслись до такої могутности та добра.

Кождий образований чоловік не тільки сам користає з своєї науки, але старає свої знаня передати на других людей, що збільшає творчість цїлої суспільности котра хотяй повільними але певними кроком іде всегда на перед і цїлкі перепони [illegible] роду.

Всесьвітна істория народів виказує що з поступом в просьвітї улекшаєсь і житє народів та підносить ся добробит.

Темний нарід тяжко працює та терпить всегда недостаток, просьвічений нарід лекше працює і всї потреби житя [illegible] заспокоїть.

В теперішних часах просьвіта скорим ходом іде в перед позаяк комунікация удосконалена і та розносить по цїлім сьвітї думки людскі та ріжні винаходи великі в формі книжок на папір.

Наша ґазета власне на те єсть посьвячена щоб ширити поступ між всїми русинами замешкалими в новій вітчинї.

В минувшім роцї ми старались подати дорогим нашим читателям після можности сил наших здоровий корм духа в всякій галузи людского поступу, а єсли був який-сь брак то тільки з браку сил духових, яких мало єсть на чужинї, а ще меньше тих що хтїлиб працювати над піднесенем нашого народу.

З сим новим роком зачнем еще з більшою охотою нести між нарід образоване, що причинить ся до розвиненя в нашім народі розуму чувства і волї. Будемо подавати нашим читателям сьвіжий здоровий духовий корм, котрий так розвиває [illegible] чоловіка як при добрім [illegible] тілесним [illegible]

Щоб наша ґазета „Канадийский Фармер" міг усї ті свої великі задачі сповнити та став вірним духовим для всїх Канадийських Русинів, то мусить знаходитись в кождій руській хатї, на широких степах Канади.

Всїх наших щирих прихильників будемо просити о ширене нашої ґазети та з'єднуване нових передплатників.

Цїна ґазети кождий признає що дуже низька, а єсли передплатників число чим раз вросталоби то ґазета може еще побільшитись, бо булоби чим оплатити більше робітників.

Тому не заспиляйте брата з початком 1905 року нехай кождий Русин [illegible] мале доляра до редакциї „Канадийского Фармера".

З сим новим роком желаєм усім братям заморської Руси в щастю та супокою прожити сей 1905 рік. Забудьмо за всї кривди які нам робили, чи то матеріяльні чи духові, наші таки брата, пожелаймо всякі непорозуміня та роздори, а лучім ся як діти сироти, бо жием на чужині в одну громадку, котру огрівалиб крила просьвіти надії і любви.

Так злучившись до купи та в згоді пійдем скорше ціта на перед, і здобудем [illegible] нащі потомків, котрі не постидають ся імена Русин а будуть гордитись ним між чужими народами, котрі через нашу власну вину що не хочемо жити в згоді понижають нас та старають ся всякими способами та обманьствами помиати нас для своїх користолюбних цїлей.

Проч з обманьством! проч з ворогами нашої нациї! всегда нехай буде всегда нашим кличем а тогди поборем всякі напади якими задумали нас знищити вороги. Сей новий рік нехай буде відроджинем нашим в сій заморській країнї, сей 1905 рік нехай принесе нам щастє, супокій і добробить, а Фармер нехай несе здоровий корм духа між наш руський нарід так прагнущий правди.

Всїх чесних читателів „К. ф." просимо о вирівнане передплати за 1904 р. і о відновлене на 1905 рік.

НА ПРОДАЖ!

Дім при улици **POWERS** пять стацний, вода, сурп, клозет і пивниця. Можна винаймити по $ 20. місячно. Коштує $ 1.400. $ 200 готівки а решту на виплат по $ 20. місячно.

Лоти коло Exhibition Grounds 30x100 сухі і високі $ 85. $ 25. готівкою а решту на виплату місячними ратами.

GELLIN BROS
795. Main Str.
Winnipeg.

Посліднї вісти з війни на Далекім Сходї.

По одинайцять-місячній борбї Росиян з Японцями, по зкроченю кровю людською уфортікований узгіря, по потрясаючім воздух і землю гуку армат що розносили смерть і знищене, наступає упадок Порт Артура.

Не маючи подостатком [illegible] Росияне через цїлий час [illegible] кулї, боролись хоробро відбиваючи баґнетами нападж Японців. одинак коли Японцї забрали 203 метрів гору на котру затаскали 400 армат, начали острілювати цїле місто, тогди трудніше прийшло Росиянам воювати з своїм противником.

Через пять день і ночей не відпочиваючи та без їди, остатних пару тисяч Росийського війска відбиває баґнетами послідний атак, але коли ґенерали видять спорвілих худжених своїх вояків як ідуть на неминучу смерть ідуть до Стоселя і представляють стан війска, то Стосель еще вагаючая і каже то ви боріть ся, але в кінци такої переконали запал Стоселя котрий висилає лист до Японьского ґенерала Ногі кажучи: „Я бачу що Порт Артур упав, але щоб перестати дальше кровопролитя я хочу его здати, а ти вибери комісию котраб предложила услівя, а я так само з своєї сторони установлю комісию. Ногі пристав на се перестаючи дальше бомбардоване.

Росияне віддаючи місто знищили форти які ще були остали а також воєнні кораблї висадили у воздух.

Пункта угоди що до здачи Порт Артура слїдуючі: Все війско на суши і на мори і урядники мають бути взяті до неволї, всї форти, батериї, кораблї, оруже, амуниция, конї, будинки державні мають бути віддані японьскому війску.

Російські військові власти мають приготовити і віддати Японцям плян фортифікациї П. Артура і мапу на котрій суть вказані місця підмінованї на суши як і на морю, опис усїх офіцерів, опис кораблїв і опис цивільних, вказуючий число жен і мущин і їх занятє.

Всї російські офіцери мають забрати свої рухомости і по одному слузї та підписали що не будуть брати участи аж до кінця війни мають лишити ся в Порт Артур, потім буде їм позволено вернути до вітчини.

Так описані дїє документи мають підписати ґенерали Ногі і Стосель.

З Москви доносять що хотяй Порт Артур упав то на [illegible] предложеня [illegible] ані иньших держав щоб закінчити війну Росия не згодить ся.

В Токіо наслїдком упадку П. Артура відбулись 3 січня великі демонстрациї. Тисячі народу з хоругвами та лямпами переходило улицями міста і робили параду всїм дипломатам японьскої держави.

— З СТ. ПЕТЕРБУРГА. доносять що флота Рождественського не може доплисти до Владивостока і мусить задержати ся в дорозї і чекати на третю скадрону над котрою працюють день і ніч тому тільки воєнних кораблїв буде уже готових з кінцем січня.

Генерал Ногі доніс до Токіо що Японці мають уже цїлу контролю в П. Артурі. Нарід заховується спокійно. Число жителїв виносить 35.000 а котрих 25.000 війска. Всїх слабих і ранених єсть 20.000. Поживи [illegible] є подостатком тільки брак мяса і лїкарства.

З Москви доносять що на ріжних демонструючи, начали кидати камінєм в палату великого Князя Сергія з криком „проч з війною".

З Берлїна доносять що Куропаткін має уже велику силу війска в Манджурії бо до 600.000. Під самим Мукденом єсть 400.000 а з всею цїла армія Куропаткина має числити 700.000. Як доносять за пару тижнів начнесь знов завзята борба.

Новішний рапорт ґенерала Ногі виказує, що сила в Порт Артур віддана Японцям виносить 32.000 кромі сего 15 — 16 тисяч ранених разом 48.000.

З головної Японьскої кватири доносять, що пятого січня оба ґенерали Стосель і Ногі мали разом параду. По параді відходячи подали собі руки і Стосель всївши на коня вернув до Порт Артура.

— З Парижа доносять, що обі російскі скадрони що виплили на Далекий Схід — злучились коло острова Маділаскар і будуть чекати на підмогу.

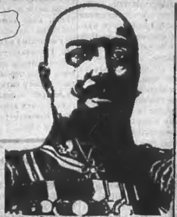

General Stoessel

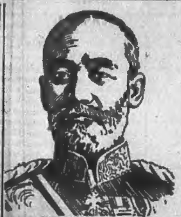

General Nogi

[illegible]сийский ґенерал СТОСЕЛЬ. — Японьский ґенерал НОГІ.

[illegible] Порт Артура.

НОВИНКИ.

— Минувшого тижня 4 січня лютилась в Нюйорку сніжна буря якої не памятають від довшого часу. Сім осіб замерзло а шкода яку буря поробила желїзницям виносить 1.000.000 долярів.

— Доносять, що Мірский предложив цареви [illegible] в 42 точках програму державних реформ, котра мала стрітити ся в прихильною оцінкою царя. Доказують, що ріжні реформи прийдуть в Росиї скорше, чим хто може сего надїяти ся.

— В Скутарі турецкі урядники цілі з жандармами не хотіли силою пропускати австрийскої почти. Австрийский конзуль жадав сейчас усуненя і покараня начальника цілового уряду і команданта жандармерії. Командант австрийської ескадри воєнної одержав наказ, аби на случай, коли жадане австрийского конзуля не буде сповнене вирушив з ескадрою до Скутарі.

УВІЙСТВО ПЕРЕД СУДОМ.

Перед судом присяжних у Львові, відбула ся розправа против трех селян з Марґ[illegible]ва, обжалованих о злочин скритоубійства, доверщеного на Филипі Лозі, за намовою его молодшого брата Федька Лози. В який спосіб Филип Лоза зістав замордований і як его віднайдено осіб споминали ми уже давніше в „Фармери". Зізнаня численних сьвідків випали для обжалованих дуже не корестно, дарма що обжаловані випирали ся від всякої вини. По переведеній розправі трибунал на основі рішеня судиїв присяглих засудив Максима Пилипове, Петра Клебу, і Федька Лозу на кару смерти через повішеня, Івана Клебу увільнено. Оборонець Др. Рабе [illegible] відклик [illegible] против вироку смерти.

— Уніяцький Митрополит Андрей Шептицкий брав участь в Римі в ювилейних обході 50-лїтних роковин оголошеня о Непорочнім зачатю П. Д. М. Потом мав якісь наради, котрих наслїдком єсть сей, що в 1905 р. виїде на пару місяців до Америки, щоб полагодити спори які безустанно ведуть ся в руських парохіях в Америці.

Ми не говоримо дурниці, а правду, що чоловік в чужім краю, без знаня чужої мови, поневіряєсь, як борони Боже, безумний. Куди [illegible], де ся оберне, всюди чужий, німий. А прецінь в нашій редакциї готовить ся лїкарство на тоту слабість. Великий **Учебник** англійскої мови друкує ся. Три сто сторін друку. А так [illegible]стрований що вже всякий старий, чи малий, легко научить ся з него говорити, читати і писати по англійски. Кождий Русин в Канадї, що не знає англійскої мови, на кождім кроці де має що до дїла з Англійцями, мусить лазити до тлумачів, просити їх ласки, тай солоно заплатити за те, що поможуть ему порузумітись з Англиком. Ну, та і так буває, що Русин що иншого говорить, а тлумач що иншого толкує. А все те на шкоду незнаючого язика. Доляр не гроші. Засилайте до нашої Редакциї, а скоро скінчить ся учебник зараз вишлемо і не будете потребувати нічієї ласки. Хто пришле нам 75 центів, дістане учебник зі словарем в мягкій оправі. Не можемо більше екземплярів друковати, як тільки, що на перед замовлять, бо се великі видатки друкарні отже хто хоче, щоб не остався без учебника нехай насилає гроші або замовлене до нашої редакциї. А ми вишлемо учебник скоро скінчить ся.

Фарма на продаж!!!

Три милї від стациї Ethelbert; в добрім положеню. Єсть на ній хата, стайня, керниця і до 16 акрів орано. О поближчих інформациї зголошувати ся до Ред. Канадийского Фармера.

Найтаньші білєти корабельні, лоти, доми і фарми по найдогіднїйшій виплатї можна купити від

Planitz & Friedrich,
865 Main st. Winnipeg, Man.

Dr, MORDEN
ДЕНТИСТ.

Тягне [illegible] зуби і [illegible]роблені заповнює золотом і платиною.

Адрес: **Dr. MORDEN,**
510½ Cor. Logan & Main
вхід з Main st.
WINNIPEG.

Годинникар і ювілер.

Виконує всякі роботи золоті і срібні, принимає [illegible] з міста і околиці, роботу викінчує як найлїпше. Має на складї годинники: стінні, кишинкові мужескі і дамскі, брошки, кульчики, окуляри. Розмовити ся можна по німецки, руски і польски.

William Fischer,
707 Main st.

Всяку одїж можете купити в мене по дуже низькій цїнї:

черевики:	75 ц.	— $3.50
убраня:	$4.25	— 12.00
плащі:	3.[illegible]	— 10.00
шапки:	35 ц.	
сорочки:	85 „	
панчохи 3 п.	25 „	
коци:	1.25	— 3.50
рукавиці	25 ц.	— [illegible]

Для переконаня прошу зайти і спробувати!

Г. М. Гуровіч.
810. Main Str. Winnipeg.

Хочете зробити гроші?

Від 30 до 40 процент доходу [illegible] можна би мати таку користь з грошей, а тепер власне [illegible] сей час наколи купите один або більше з наших лотів на північній стороні міста [illegible], 6 блоків на захід від Main st. Цїна $65.00 готівкою, на задаток $10.00.

Цїна сих лотів скоро буде подвійна, через то спішіть ся і купуйте поки не минув час.

Кромі сих маємо богато лотів і домів до вибору в кождім місци на півночи міста.

продаємо найтаньше ТИКЕТИ НА [illegible] на всї лінії.

Приходіть до нас а дістанете таньше як де-инде. Посилаємо гроші до Галичини, Буковини і Росиї таньо і скоро. — Розговоритись можна по руски.

Planitz & Friedrich 865 Main st.
WINNIPEG MAN.

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly,
Published every Thursday,
259 Cor. Logan & Fountain st.
Winnipeg, — P. O. Box 82.

CANADA NORTH WEST PUBL. COMPANY.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

Established 1903.

ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР.

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує:

в Канаді на рік	$1.00
в Сп. Державах на рік	$1.00
в Австриї	$1.50

Газету треба платити все з гори.

Гроші посилайте в реєстрованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, залишіть нам, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Адрес:

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не принимаємо.

При зміні адресу просимо подати також старий адрес.

Канадийский Фармер есть газетою для освідомленя всіх Русинів в Канаді, без ріжниці віроісповіданя, і для поправи лібералної партиї, котра Русинам прихильна. Не має тісної звязи з жадною церквою, однак вірить в свободу, котра позваляє кождому обивателеви хвалити бога, як він хоче.

Одним з важнійших прав лібералної партиї є признане відношене ся в справах релігійних і до сего ми будемо стремитися.

Лічене головнійших слабостей рогатої худоби.

Нестравність.

Єсли худобина не може травити корму то дістає слабість звану нестравність. Нестравність трафляєсь часто то єсли худобину годуєсь водинстою малоситною поживою. Через то ослабляєсь жолудок до того степеня що більше ситну поживу худобина не може травити, тим більше єсли даєсь за богато. Не треба отже нагло давати худобині по менше поживним кормі поживнійший. Причиною може також бути єсли не регулярно кормить ся, і коли худобина голодна, то скоро не пережувавши корм поликає. Причиною також бувають корми замулені, занечищені з болотнистих сіножатий а також перемерзлі.

Признаки: Апетит зменшаєсь а потім цілком не має. Худобина сумна. Відходи тверді і в малій скількости, а в них можна пізнати нестравлену поживу. Корови тратять молоко. Приложивши ухо до лівої порожні, чути дуже слабий шмер травних органів. Єсли до 8 днів не наступить сильнійше випорожнене і пережуване кормів, то слабість стаєсь більше небезпечною. В той час апетит гине цілком, худобина стає пережувати, а також устає шмер який робить травні органи, і наступає цілковитий запір. Худобина стоїть згорблена, ноги стягає під себе, стогне, шкіра суха, писок також сухий і попуканий. Єсли слабість і дальше побільшаєсь то худобина гине.

Лічене: Треба недати худобині так довго корму, доки не зачнешо пережувати, а потому давати дуже по трохи їсти, бо та слабість любить повортати. Єсли слабість легка, то єсли ся не дасть худобині їсти, або дасьсь по троха стравний корм, то слабість може перейти сама від себе. Перейде скорше єсли дасть ся на перечищене пів фунта гляберської соли, а також що 3—4 годин ложку сільного квасу, розпущеного в пів кварті води. Єсли перечищене не наступило, то треба дати більшу скількість соли, а також треба давати квас сільний.

Дуже добре есть також натирати черево сухою соломою, що треба повторати що пів години. Крім того треба переводити слабу худобину по подвірю по півгодини і кілько разів денно то повтаряти. До середини яко лікарство можна давати румянкову гербату, по пів кварти, а до гербати можна додати 2 — 3 ложки кухонної або гляберской соли єсли сі не давалось яко окреме лікарство.

Єсли худобина приходить до здоровля, треба давати легко стравну поживу і в малій скількости, як на пр. зелену траву єсли літо а зимі красне сіно.

КРОВАВА МОЧ.

Слабість та найчастійше трафляєсь на весні, коли худобина пасе ся в лісі, где з'їдає смольні пучки шпильковиx дерев, а також иншi острі рослини. Болотнисті трави і стояча болотниста вода також суть причинами кровавої мочі. Признаки: Моч есть насамперед червоного яснійшого кольору, потім стаєсь темнійшого. Крім того трафляєсь у худобини запір, уменшений апетит, котрого пізнійше скотина цілком не має, горячка, худобина ходить згорблена. Прилучаєсь часом і жовточка. Корови перестають доїти ся молоко стаєсь кровавим.

ЛІЧЕНЄ. Треба перестати пасти худобу на лихих пасовисках, іменно в лісах а кормити в стайни, даючи легко стравну поживу як зелену [illegible]. Добре також давати приправлений на огни шрутований ячмінь по пів кварти на оден раз. Не напоювати слабу худобину водою стоячою в багнах, а давати до пиття воду здорову чисту, тверду. Яко лікарство можна дати вивар з льняного або конопляного насіня, слизовий напар або пійло з муки. Пізнійше коли слабість зменшуєсь, можна додати до пійла вивар з дубової кори, або вербової, по пів кварти на оден раз, рано і в вечер; або домішувати до пійла оцет. Потому треба натирати місце коло нирок сильною оковитою або камфоровим спиртусом. Добре також класти оклади з глини водної і оцту на поясницю (заду нижну часть хребта) що треба робити 2 — 3 разы денно і оклади удержувати вогкими.

В труднійших случаях єсли запір не уступає, треба давати пів фунта гляберскої соли.

УВАГА. В самім початку слабости дуже має бути помічною житна мука, котру даєсь небогато худобині на сухо. Не добре есть пускати худобині кров в тій слабости.

Крім кровавої мочи, трафляєсь часом у рогатої худобы жовточка, яко окрема слабість. Причиною сеї також буває лихий корм, лиха вода а також духота в стайни. Пізнати по тім що ніс, вимя у корів — а навіть біла шкіра прибирають більше жовту барву. — Треба змінити корм, воду, і провітрити стайню. Яко лікарство добре давати рано і в вечер, напар з шість жмень полину переварений в шістьох квартах води і процідженого. Єсли слабість стаєсь сильнійшою, треба завести заволоку, на правім боці при передній лопатці, і дати левативу з розвільнене. Коли горячка уступить, то треба дати худобині, вище сказане лікарство приготоване з полину.

ВСЯЧИНА.

ДОМАГАНЯ РОСИЙСКОЇ ІНТЕЛИГЕНЦИЇ.

„Освобожденіе" подає текст резолюциї, принятої „представниками либеральних фахів" на банкеті, що відбув ся дня 3 м. м. під проводом Короленка. Резолюцию підписало 676 присутних осіб, між котрими находились: Андреєв, Анненский, Богданович, Ватсон, Горкий, Венгеров, Бердяєв, Мережковский, Турчанінов, і велике число університетских професорів, лікарів, інжинірів і т. д. Резолюция по ствердженю неминучого упадку правної реформи, яку старали ся перевести тому 40 літ, а знівеченої саме тим абсолютистичним і біорократичным устроєм, в котрім є уняте жите народу, заявляє, що правильний розвиток того житя вимагає: 1) для всіх горожан запоруки основних прав, личної ненарушимости, свободи слова, преси, освіти, зборів; 2) загальної рівности супротив права без огляду на суспільне положене народність або віроісповідане; 3) співучасти вибраних представників народа в законодавстві і управі державними фінансами; 4) одвічальности міністрів перед зборами представників народу. Як средства, ведучого до тих реформ, резолюция домагає ся скликаня зборів свобідно вибраних представників народу, а яко першого кроку в напрямі реформ — цілковитої і безусловної амнестиї за всі політичні і релігійні проступки.

ПРОЦЕС ПРОТИВ УБИЙНИКІВ ПЛЄВОГО.

Розпочався ся недавно в Петербурзі. Перед палатою справедливости панував оживлений рух. Полиция стерегла порядку, причім сконсигновано часть гарнізону. Акт обжалованя ствердив що замах на міністра Плевого доверено на приказ „боєвої організациї" партиї социалістів революционерів, тої самої котра спратала зі світа в 1902 р. міністра внутрішних справ Сипягіна, а в 1903 р. уфальского губернатора Богдановича, котра довершила атентат на харківского губернатора Оболенського і приготовляла ся до убитя надпрокуратора синоду Победоносцева. Зараз по іменованю Плевого міністром партия, засудивши его на смерть, приступила до діла. Дня 31 марця м. р. до Петербурга прибув член „боєвої організациї", шляхтич Алексій Покотилов, що укривав ся досі за границею. Замешкавши в „Північнім готелю" взяв ся наповняти магнезіовим динамітом дві бомби, призначені для Плевого, але наслідком неосторожности бомби сам погиб. Мимо сеї неудачі партия социялістів революционерів приготовляла ся дальше до замаху. Підняли ся того діла: син купця, б. студент московского університету, Юрий Сасонов і міщанин з Кнышина гродненьскої губерниї Шимель Лейба Сікорский. Перший з них був вже двічи потяганий до одвічальности в політичних справах і був висланий на 5 літ на східний сибір, але утік з дороги за границю. Сікорский мешкав перед тим в Білімстоці, звідки виїхав до Вильна, а звідтам до Петербурга. Акт обжалованя описує подрібно бомби, ужиті революционерами на Плевого. Вибухали з нечуваною силою, сіючи смерть в окрузі 15 до 20 кроків та грозячи поважну небезпечність в віддаленю 60 кроків. Кинена Сасоновом бомба убила міністра на місци, задаючи єму богато ран. Коли Сасонов побачив, що міністер не живе, сам поранений і лежучи на земли, крикнув: „Нехай живе социялізм!" Спільник Сасонова, Сікорский, бачучи, що нема що робити, віддалив ся. Щоби позбути ся бомби, удав ся над ріку Неву, там наняв собі перевізника і кинув убийчий снаряд у воду. То викликало підозріне перевізника, котрий і віддав Сікорского в руки полиції. Кілька тижнів пізнійше рибаки добули з Неви тоту бомбу. Оба обжаловані признали ся до своїх вчинків, причім ані Сасонов, ані Сікорский не хотіли говорити о нічім, що не відносило ся безпосередно до замаху на Плевого. По переведеню розправи Сасонова засуждено на ціле жите, а Сікорского на 20 літ примусових робіт.

— Жнива цілий рік тревають на земскій кули. В січни відбувають ся в Новій Зеландиї і в Чилі; в лютім і марті в горішнім Єгипті та в західних Індиях; в цвітни — в долішнім Єгипті, в Азиї Меншій, в Мексику, на Кубі; в маю — в Мароко, в Альжирі, в Азиї середній, в Хинах і Японії; в червни — в полудневих краях Сполучених держав північної Америки і в полудневій Европі. В липни — в середних сторонах горішної Канади, в Румуниї, Болгариї, полудневій Росиї, Австро-Угорщині, Німеччині, Швайцариї; в Англії в серпни — в північних краях Сполучених держав, в нижній Канаді, дальше в Бельгиї, Голандиї, Англиї, Даниї, середущій Росиї, по части Німеччині. В вересни і жовтни — в Шкоциї, Швециї, Норвегиї і північній Росиї. В подолисті в полудневій Африці і Аргентині в грудни в Бірмі та Австралиї.

ЧИСЛОВА ЛЬОТЕРИЯ В АВСТРИЇ

Які величезні суми добуває правительство з кишень найбіднійших людей, позволяючи їм уприкати гаразд в виді числової льотериї, показує прелімінар буджету на 1905 р., предложеного міністром фінансів державній раді. Дохід з цифрової льотериї на 1905 р. прелімінований іменно на 29,540,650 К, а з одної лише Галичини приносить льотерия, згідно з офіцияльними викаками, 3,250.000 К, між там коли виграні прелімінован на 1,684,000 К. Отже бідна, економічно зруйнована Галичина достарчає державній касі майже два міліони чистого зиску. Цифрову льотерию завели кілька літ тому на Угорщині, ці навіть в Туречині нема, а процвитає лише в одній Австриї, на сором правительству, що спекулює на найнизші інстинкти населеня.

НАПАД НА ПРОЦЕСИЮ В ШПАНИЇ.

З Валенциї доносять: Оногдї в полудне вийшла з Валенциї процесия, зложена з около 1000 осіб, переважно женщин, під проводом префекта. Ледви процесия вийшла за поріг катедри, коли кинула ся на ней товпа, почала гамбати її учасників і кидати камінєм. Розпочала ся бійка, в котрій появили ся і револьвери. Бійка перемінила ся в таку завзяту битву, що ледви по трех годинах покликана кінниця вспіла заведти лад. Кількасот осіб є раненых, дві убиті.

ОГОЛОШЕНЄ.

У Второк дня 31 го Січня 1905 р. о 10 годині рано, в будинку першовім на розі Pritchard і McGregor st. в Winnipeg, Man. начне ся засідане священиків і делегатів Самост. Грецкско-рускої Церкви в Канаді.

Всі громади рускі в Канаді, котрі розуміють свободу сего краю і вірують в то що можна хвалити Бога будучи вільними зволять оголосити мітинги дві неділі на перед, і вибрати по одному делегатови з кождої парафії, залишити єму свої бажання в церковних ділах тай вислати на сю конвенцию.

Громади, котрі не мають священика можуть висилати делегатів, но делегати таких громад мусять мати посьвідчене від громади підписане председателем і секр. мітингу що він дійстно є вибраним делегатом. Громади, котрі не можуть висилати делегатів за для коштів далекої подорожи зволять уповноважити свого священика щоб заступив місце делегата. Священик мусить мати повномочие на письмі від громади. Єсли же і священик за для яких причин не може прибути на конвенцию тогди громада може висилати почтою декларацию, що она згоджає ся на всі ухвали які зістанут приняті на конвенциї. Декларацию має підписати Председатель і секр. мітингу.

Програма конвенциї слідуюча:

Від 10 до 12 год. рано, Богослуженя.

По полудни від 1-шої години.

1) Молитва.
2) Передне слово председателя Конв.
3) Справоздане з загальної церковної діяльности за минувший рік секретарем [illegible]
4) Відчитане ухвал консисторіальних з минувшої конвенциї.
5) Вибір нового уряду на рік 1905.
6) Внесеня, справозданя, предложеня поодиноких священиків і делегатів.
7) Ухвали на слідуючий рік.
8) Молитва.

Звертає ся увагу Вп. Церковних громад, щоби вибирали на делегатів людей чесних сьвідомих правдивих синів Матери Руси, щоби они розуміли свою так важну задачу, тай бажали добра Канадійскій Руси.

Від Уряду Сам. Гр. Церкви в Канаді [illegible]

БРАТЯ РУСИНИ!

При улици Flora ave. під н-р. 588 я отворив бучерню і маю також всякі иншi віктуали потрібні до житя. Всі Русини добре мене знають, тож запрашаю всіх чесних людей заходити купувати до свого чоловіка, котрий скорше може помочи часом і в недоли як жиди, до котрих наш нарід так тягне і збогачує своєю працею.

Поручаю ся щирій памяти

Максим Вут.

ХОРИЙ ЖОЛУДОК І СЛАБІСТЬ НИРОК можна вилічити уживаючи найлішшого лікарства в сьвіті Ferrozone.

„Десять літ терпів я на слабість жолудка„ пише п. Maxwell Thompson, з Toledo, „Я завше мав біль голови і був ослаблений після їди. Ніколи не мав апетиту. Ся вся моя слабість походила з нездорового жолудка. Я прочитавши о Ferrozone, заордерував 6 пачок. Заживаючи я чув, що приходжу до здоровля, а коли зажив усі 6 пачок, цілком був уже здоровим. Я тепер сильнійший і уважаю, що Ferrozone есть найлішшим лікарством, яке коли заживаєш.

„Маючи слабість нирок і жолудка", пише Douglas Whittemore з Belmont, „Я був высох як тріска. Приятель порадив мені ужити Ferrozone, що я его послухав. Ferrozone скоро виздоровило мене від слабости жолудка і нирок. Я від того часу зискав 20 фунтів на вазі. Ferrozone уратовало мені жите, і кождому его рекомендую.

Длячого хоруєте коли Ferrozone може Вас вилічити? Ferrozone обезпечує здоровле і коштує пачка 50 цт. Шість пачок за $ 2.50 разом з оплатою почти можна спровадити від **Ferrozone** Company, Kingston Ont.

ДИХАВИЦЯ п. Е. Р. Cavanaugh з Colborne пише, що не есть в силі описати, як тяжко терпіла она [illegible] що, що недавала єї спати і [illegible]. Нічо мені не помагало доки не зажила Catarrhozone. Я раджу кождому се лікарство, котре вилічило мене з хронічної дихавиці, уживати.

Пробуйте Catarrhozone, а оно всегда вилічить. На цілковите виздоровлене коштує $1.00 на пробу 25 цт.

Коли женщина виглядає бліда, єсть знужена і нервова, то потребує **Ferrozone**. **Ferrozone** скоро привертає цеpу лиця, здоровле і скріпляє нерви. **Ferrozone** есть найлішшим лікарством і коштує тілько 50 цт. в кождій аптиці.

НЕСТРАВНІСТЬ і біль в жолудку можна вилічити за помочию Nerviline. „Я був раз слабий на жолудок" пише Edward Rowell з Rochester „Я зажив половину малеї фляшки Nerviline і сейчас був здоровий. Я раджу всім, хто має біль голови або корчі се лікарство зажиати, ціна 25 цт".

„Найлішшим лікарством на затвердженє" пише п. W Eddles з Stony Mountain Man. „єсть Dr Hamiltons Pills. Ті пігулки дуже скоро ділають, ціна 25 цт. за пачку.

Читайте, що каже д-р Ландес:

Я МАЮ НАЙБІЛЬШУ ПРАКТИКУ В СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ, КАНАДІ, МЕКСИКО І ПОЛУДНЕВІЙ АМЕРИЦІ.

Через 20 літ лічу всякі слабости.
Лічу мущин і женщин
Але і вилічую їх.
Вилічу кождий випадок до якого ся возьму.
Єсли єсть не до вилічена, не беру ся до него.
Єсли не можеш бути вилічений, скажу тобі отверто.
Але єсли можеш бути вилічений, я тобе вилічу.
Що нибудь тобі долягає, скажи або напиши мені!
Хороби міхура і нирок.
Хороби крови і шкіри.
Утрата памяти.
Утрата мужеской сили.
Утрата животности.
Лічу без болю, не задержую від праці.
Що року лічу тисячі людей.
Роблю сотки операций що місяця.
Вилічу та дома, єсли не можеш прийти до мене,
Лиш напиши.

Памятай: Порада особиста або листовна даром.

Єсли єси хорий, зайди або напиши до

Dr. LEONARD LANDES,
140 E. 22nd St. New York, N. Y., U. S.

Перший компанічний руский стор В КАНАДІ

Austro-Canadian Trading Co.

Winnipeg, Man.
Cor. Stella & Salter

Всякі потрібні річи до житя: як ґросері, мясо, ковбаси власного виробу, убраня, черевики, шапки, ковдри, блянкети і. т. ин. можна дістати в сім [illegible]ськім сторі.

Ціни товарів умірковані, [illegible]

Всі поважні Русини [illegible] той компанії, [illegible] стору зволять оголосить [illegible]

До народу Руского!

Чи се не вітер, чи се не хмара,
Надносить нам ту непогоду,
Чи се не штурми, чи се не напад
Звіщує нам ту негоду?
Що се над нами так ся внимає,
Що нам наш гонор відберає,
Чи се не війна, кровава борба,
Чом наш нарід не знає?
Ой сумно братя, час би пізнати
Нашу долю лукаву.
Час розріжнити, від збіжа кукіль,
Час розслідити справу.
Розслідіть братя і дайте осуд,
До правди не стоїте,
Чи правду в добри від нас проч гнати,
А брехню впустим до хати.
Там то не вітер, там то не хмара
Роблять ту непогоду,
Та то не штурми, та ані напад
Ширять між нами негоду.
Знаєте братя, хто то все робить,
Хто нам негоду діє,
Хто лишь то мислить, та хто так хоче,
Хто нам загладу чекає?
Негоду, котру заповідають
Нам штурми і чорні хмари,
Нам ляхи ширять, честь відбирають
Гірш як колись Татари.
Сини богатой Неньки—Вкраїни,
Найбогатійшої на сьвіті,
Полюбіт щиро Русь—Украйну,
Будем щасливо жити.
Полюбіть щиро свою Русь бідну
Як мати любить дитину,
Не опустіть єй, боріть ся славно
Хоть би прийшло і до загину.
Проч вже з ляхами, з опікунами,
Нашими ворогами,
Котрі конечно все старшувати
Хотять над Русинами.
Ви ляхи знайте, нас не питайте,
Бо ми вже не є діти,
Ми вже потрафим і без вас жити
І без вашой просьвіти.
Ми вже дорослі і повнолітні,
Опікунів нам вже не треба,
Ви ляхи нашов працев кормлені,
То вам скаже Бог з неба.
Народе руский, ти в вільній земли —
Канаді проживаєш,
Де що ти і ту ще тих народів
У всіх справах замагаєш?
По що ся просиш в синескі окови,
На що там працю пхаєш?
Та ляхи вашой загладу хочуть,
А ти того не знаєш?
Та ти ще і ту куєш окови
На себе на самого,
Та ти не видиш, що ляхи хотять
З'їсти нас до одного?
Чи ти не знаєш час панщизняний,
Тоє ярмо тяженьке,
Котре то ляхи нам наложили
На наш нарід бідненький?
То ярмо тяжке, тоті окови,
Батьки наші тягнули
Цілих пять сот літ, так як пять минут
Наш нарід руский тиснули.
В тих то кайданах, в ярмі желізнім
Недоля нас тиснула,
Тота варварска, клята панщина
До земли нас пригнула.
Ляхи шир[illegible] ли пянство й крадіж,
Горівков шинкували,
Нашого хлопа, рідного брата
За худобу тримали.
Тота панщина, тоті окови
На нас тото вділали,
Що ми на заді з нашов просьвітов
Між народами стали.
Хтож тому винен, хто то так зробив,
Що ми так бідували,
Та що ми до днесь між народами
Все на заді стояли?
Ляхи зробили, ті опікуни,
Як вни ся називали,
Ляхи нас били, кули в кайдани
Нам волю відбирали.
Погадай брате, що ти діяеш,
То кого ся тримаєш?
Чому ти уже тих опікунів
Хоть ту не оминаєш?
Чи ти не чуєш, що й тепер ѣ облять
Ті наші опікуни?
У Галичині наш нарід руский
До останку стиснули.
Там польске коло в Раді Державній,
Нашим потом плачене,
[illegible] пута кутї Русинам ладить
І рево [illegible]
Закони ладить і у[illegible]
На загубу Вкраїни,
Не хотять навіть школу [illegible]
Для руської дитини.

РУСЬКА ІСТОРИЯ

В ЖИТЄПИСЯХ ЇЇ НАЙГОЛОВНІЙШИХ ДІЯТЕЛІВ,

М. КОСТОМАРОВА.

(Переклав [illegible])

Український гетьман Зиновий Богдан Хмельницкий

(Дальше)

Вслід за тим прибула Полякам на поміч кримська орда і вони разом з Татарами посунулись дальше в глубину Вкраїни. Полковник Богун відбив її від Умани. Поляки з Татарами пішли на Хмельницкого, котрий з боярами Бутурлином і Шереметевом стояв під Білою Церквою. Взявши з собою Шереметева, Хмельницкий пішов на встріч неприятелям. Коло села Баба встріли ся неприятельскі війска; показало ся, що в Хмельницького і Шереметева війска було менше. Русини відступили, але дуже хоробро відбивались від Поляків і Татар, що їх прослідували. Не відважаючись нападати на руський табор під Білою Церквою, Поляки знов пустились руйнувати українські села і містечка.

Та зараз потім в 1655 р. Москалі осягнули великий успіх в Литві. Вони взяли Минськ, Ковно, наконець Вильно. Олексій Михайлович в'їхав у столицю Ягайлонів і казав себе заіменувати великим князем литовським. Городи піддавали ся за городами, по більшій части без опору. Міщане і шляхтичі, що зберегли православє, а ще більше селяне угнетені пануванєм шляхти, приймали Москалів яко визволителів. Успіх був би ще повнійший, як би московські люди вели війну з більшим погамованєм і не робили пакости і насили мешканцям.

В тім часі, коли вже ціла Литва була в руках московського государя, Польщу напали Шведи. Вже віддавна Хмельницкий зносив ся з Шведами і побуджував їх до союзу против Поляків. В 1652 р. разом з Хмельницким діяствувал з тій же ціли зрадник польский підканцлер Радзієвський; та поки панувала королева Христина, що водила класичну літературу і словесність як воєнну славу, трудно було втягнути Шведів у війну. В 1654 р. вона відреклась престола: племінник і наслідник єї Кароль X. обявив Польщі війну за то, що польский король присвоїв собі титул шведського короля. Літом 1655 р. він вступив до Польщи. Познань, а потім Варшава — піддали ся без бою. Краків, котрого боронив Чарнецкий, держав ся до 7. жовтня та всеж піддав ся. Король Ян Казимир утік до Шлезка. В тім часі Хмельницкий з Бутурлином посунули ся в Червону Русь, розбили польске війско під Городком і облягли Львів; та сей город, не зважаючи на [illegible], не хотів нарушити вірности Яну Казимирови і присягнути Олексієви Михайловичу. Між козацкими проводирями і московськими боярами тоді вже зайшли непорозуміня. Хмельницкий ніяким способом позволяв брати Львова приступом.

Тут прибув до Хмельницкого 29-го жовтня післанец від Яна Казимира Станіслав Любовицкий, давний знакомий Хмельницкого, і привіз від свого короля письмо переповнене найоблестнійшими а навіть униженими компліментами, хоч у Любовицкого було тоді інше письмо до татарского хана, неприязне Хмельницькому. Бесіда з Любовицьким у високім степени замітна так зі взгляду в характер Хмельницкого, як і що до духа часу.

„Любий куме — сказав єму Хмельницький — згадайте, що ви нам обіцяли і що ми від вас одержали? Всі [illegible] ваші робили за радою ваших єзуїтів, котрі говорять: не слід держати слова, даного схизматикам. Ви називали нас хлопами, били нагайками, відберали наші достатки, а коли ми, не стерпівши вашого утиску, втікали і покидали жінки наші і діти, ви насилували жінок наших і палили бідні наші хати іноді разом з дітьми, садили на палі, мішках кидали у воду, показували ненависть до Русинів і зневагу над їх безсилєм; та що найбільше огидливе, — ви насьміхались над вірою нашою, мучили священиків наших. Стілько витерпіли ми від вас, стілько разів ви нас обманили, одно й мусіли ми шукати для удержаня нашої долі такого способу, котрого жадним способом не можна зламати. За пізно шукати помочи нашої! Пізно думати о примиреню козаків з Поляками!"

Любовицкий, підлещуючись Хмельницькому, став кривавити польску шляхту за то, що она лишила короля свого в біді і сказав: „Тепер король буде признавати шляхтичами не тих, що ведуть довгий ряд генеалогічний від дідів, а тих що оказують поміч краєви. Забудьте все, що минуло, поможіть помазанникови божому. Ви будете не козаками, а другами королівскими. Вам дадуть достатки, король добра, король вже не позволить нарушати свобод тим особам, що тепер розбагатіли і покинули свого пана."

„Пане посол, — сказав Хмельницький, поговоривши з козацькою старшиною, — сідайте і слухайте, я вам скажу побрехеньку. В [illegible] вуж, [illegible] лоно і він часто [illegible]. Раз дала хозяйка [illegible]ну синови молока; прибув ся вуж і став хлептати молоко; хлопчина вдарив вужа ложкою по голові, а вуж укусив его. Господар хотів убити вужа; та вуж всунув голову в нору і господар відрубав єму тілько хвіст. Хлопчина умер від укушеня. Вуж після того не виходив з нори.

З того часу господар став бідніти і удав ся до ворожбита, щоб дізнатись, яка тому причина, єму відповів: [illegible] минувших літ [illegible] в вужа. Вуж приймав на себе всі нещастя, що тобі грозили, а тебе вибавляв від них. Тепер, коли в ж вами повстала вражда, вся недоля звернулась на тебе; як хочеш давного добробиту, помирись з вужем. Господар став випрошувати вужа, щоб заключив з ним давню дружбу, а вуж сказав єму: дармо клопочеш ся, щоб між нами була така приязнь як перше. Як тільки я погляну на свій хвіст, сей час бере мене досада; а ти як тільки згадаєш сина — сей час [illegible] в тобі батьківский гнів і ти готов мені провалити голову. Тому [illegible] буде приязнь між нами [illegible] жити в своїм домі, як тобі до вподоби, а я в своїй норі і будемо помагати оден другому. То само, пане посол, стало ся між Поляками і Русинами. Був час, коли ми разом тішили ся щастєм, радовали ся загальним успіхом. Козаки відхиляли від королівства небезпеки, що єму грозили, і сами приймали на себе удари варварів. Тоді ніхто не брав добичи з польского королівства. Польскі війска разом з козацькими всюди славились. Та Поляки, що називали себе дітьми королівства польского, стали нарушати свободу Русинів, а Русини як їх почало боліти, стали відгризатись. Довелось, що і Русинів більшу часть відсічено і [illegible] королівства ще надо пропало.

З того часу, як ті народи згадають нещістя, що заподіяли оден другому, зараз повстане досада і хоч почнуть миритися, а діла не доведуть до кінця! Наймудрійший чоловік не може привернути між нами твердого і тревалого спокою, як тільки ось як: най королівство польске зречеть ся всего, що належало княжествам землі рускої, най відступить козакам цілу Русь до Володимира, Львів, Ярослав, Перемишль, а ми, сидячи в своїй Руси, будемо відпирати ворогів від королівства польского. Та я знаю, що як би в цілім королівстві лишило ся тілько сто панів, ті і тоді не згодились би на се. А козаки поки будуть мати оружіє, також не відступлять від сих умов. Тому — працюйте."

(Дальше буде.)

ВІСТИ НА ПАРОХОДИ

до Европи і з Европи по зниженій ціні на всі кораблеьні лінії

Говорити або писати до нас можна по руски.

C. EPP & Co. Steamship & Exchange Agents,
671 Main st., Winnipeg.

Ціни [illegible] у Winnipeg.

Пшениця ч. I. [illegible]
" " II. [illegible]
" " III. [illegible]
" " IV. 72
[illegible]

МУКА:

Ogilvies Hungarian Patent $2.90; Glenora Patent $2.70, Manitoba Strong Baker $2.20; Imperial $1.65; Lake of the Woods Five Roses $2.90; Red Patent $2.70; Medora $2.20; XXXX $1.65.

По высше сказаній ціні продають фармери і магазини, а сторекипи продають все дорожше.

Даром дістанете!

Нову докторску книжку містячу всякі цінні інформациї і ради для мущин, жінок і дітей, єсли пішлете свої імя на адрес:

Farmo P. O. Box [illegible],
Madison Sq., New York, N. Y.

ДОВОДЫ И БЛАГОДАРЕНІЯ.

Одними тôлько доводами лѣкарь може доказати, що въ дѣйствности вылѣчилъ хорыхъ людей. Читайте оголошенья другихъ лѣкарей, но въ нихъ не найдете, щобы другіи лѣкарь малъ доводы або благодаренія своихъ паціентôвъ. Длятого-то, оснвне хвалятся тôлько, що суть укôнчеными лѣкарями, а хорыхъ слабость не тôлько не вылѣчатъ; но побôльшать, то чи-жь тіи лѣкарѣ могутъ мати доводы вдячности и благодаренія? Николи!

Мы зновъ, которыи дбаемо о здоровье нашого народу, щобы онъ не былъ ободраный т. з. [illegible] и воєнными докторами—обманцами, радимо всѣмъ хорымъ Русинамъ удаватись тôлько до:

ПРОФ. Д-РА Е. С. КОЛЛИНСА,

дипломованого доктора зъ Нью-Іоркского университету,

которому цѣлый свѣтъ завдячуе певне и цѣлковите вылѣчене хорыхъ.

Для того подаємо тутъ кôлька найновѣйшихъ листôвъ, въ которыхъ наши братья и сестры благодарять професорови КОЛЛИНСОВИ за цѣлковите выздоровленье ихъ изъ тяжкой недуги.

Вылѣченый зъ тяжкой внутрішной хоробы и ревматизму.

Степанъ Урбанъ, Box 287, Great Falls, Mont.

Дитиначія сухоты.

Почт. г-не проф. Коллинсъ! Благодарю за лѣкарства, которыи высылали для моей доньки. Я страшно журился тѣмъ, що моя донька не выйде зъ той хвороби. Однакъ теперь я переконался, що по Вашихъ лѣкарствахъ она чѣмъ разъ лѣпше выглядае и вже майже цѣлкомъ здорова. Для того прошу примѣти мое сердечне благодаренье. Я буду рекомендувати Ваше имя всѣмъ моимъ знакомымъ.

Съ почтенiемъ,
Іоаннъ Бойко,
Box 18, Fernie, B. C. Canada.

Вылѣчена зъ хронической внутрѣшной слабости, болю головы и внутреннихъ [illegible] утробы.

Марія [illegible], [illegible] N. J.

Кашель, боль персій, крижовъ, [illegible] жолудка и нестравность.

[illegible] сердечне благодареніе высылаю профессору за вылѣченье моей слабости. [illegible]

[illegible] и боль головы.

[illegible] доктор! Доношу вамъ, що [illegible] сердечну подяку. [illegible]

Скрофули (пырщи).

Не маю словъ въ благодареніе д-ру Коллинсови за вылѣченье моей хвороби, [illegible] моей скрофулы. Теперь есмь цѣлкомъ чистый. [illegible]

Выкуленіе и боль утробы.

Почт. г-не проф. Коллинсъ! Зъ великою радостію дѣлюся съ вами вѣстію, що [illegible] вашого лѣкарства я цѣлкомъ [illegible] и не потребую носити [illegible] вашу докторе! Съ почтенiемъ, [illegible]

[illegible] секретныхъ хоробъ [illegible] КОЛЛИНСА, яко единого доктора, который [illegible]

СЕКРЕТНЫ ХОРОБЫ МУЖЧИНЪ И ЖЕНЩИНЪ.

Докторъ КОЛЛИНСЪ лѣчитъ власнымъ способомъ такъ, що нема такого паціента, [illegible] методою не вылѣчилъ. Для того если кто есть хорый на яку будь слабость [illegible] опишите въ родной мовѣ и задресуйте листъ:

PROF. DR. E. C. COLLINS,
140 W. 34th Street, NEW YORK, N. Y.

[illegible]

МИЛО
КОРОЛІВСКОЇ
КОРОНИ

єсть спеціяльно роблене для твердої води сего краю і нема иншого мила, котреб було рівне сему що до доброти.

Можете дістати красні образи сьвятих або книжки, також дорогоцінности, наколи зашлете нам більшу скількість папері[в], котрими обвинене мило, на адрес:

The Royal Crown Limited
King st. — — — WINNIPEG

ГАЗОЛІНОВІ ІНДЖАІ
ДО МОЛОЧЕНЯ

СУТЬ ТАК УРЯДЖЕНІ, ЩО НІЧОГО НЕ ЗАПАЛЯТЬ.

Всякий чоловік може таку машину гонити. Сі машини суть о половину таньші від паровых.

Пишіть по цінники на адрес:

North West Machinery & Iron Co. Limited,
WINNIPEG.

7 MONKS PORONS PAIN PLASTER.

Сей пластер лічить біль в плечах та крижах, если воно в боці або грудях також рани і т. д. болі на тілі або ослаблене частий тіла.

7 Monks Porous Pain Plaster

ЦІНА 50 ц.

Можна купити в кождій аптиці.

7 MONKS COMPANY

АДРЕС: Sole Proprietors — Box 749
Winnipeg, Canada

Кождий знає, що найвигіднійша, найбезпечнійша, найдешевша і впрост без пересідки подорож з Буковини і Галичини в Канаду за Гамбург єсть лише через генерального експедиента кораблів

B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.

Хто має шіфкарту від Б. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того перепускають через німецкі стациї граничні.

Памятайте що

EDDYS'А
будівляний папір

[illegible]

Пишіть по проби і ціни до
TEES & PERSSE LIMITED
AGENTS
Winnipeg.

ALLOWAY & CHAMPION,
банкери,
362 Main st., Winnipeg.
(Четверті двері на полудне від Portage avenue.)

Посилаємо гроші на кожду почту до Австриї, Росиї і инших краів.

Не платить звінне другий раз той, до кого гроші висилані.

Ордери виплачує ся в Австриї коронами, в Росиї рублями.

При посилці гроший треба дати добрий адрес а ми заплатимо ваші гроші нам повірені особі для котрої они призначені, або звернемо безпроволочно посилаючому.

Спробуйте ужити нашого системи раз, то певно прийдете другий раз. Висилаємо по дуже низькій ціні.

Розмовитись можна по руски, российски і німецки.

Ордери посилки старанно виповняє.

ЙОСИФ А. ДИМА

Заложив перший руский робітничий офіс. — Продає шіфкарти на всі лінії. Хто хоче купити шіфкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно, хоче купити хату або лот в місті, або землю за містом, потребує повномочія або має яку грунтову справу в старім краю, то нехай вдасть ся до Й. А. Дима, а буде вдоволений, єго адрес:

J. A. Dyma
796 Main st
Winnipeg.

ІВАН НЕМЕТ

б. ц. к. заступця конзуля. Одинокій руский Банк, спродаж шіфкарт, висилка грошей до всіх частей сьвіта, канцелярия адвокатска і нотаріяльна так в старокраєвих як і в американьских тоже в військових справах. Поради о всім дармо. — Хто хоче купити шіфкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно або заслати гроші до краю тано і скоро або має в краю якусь справу судову, грунтову, військову а хоче тую як найлутше і найскорше залагодити, то нехай удасть ся до І. Немета, а буде зовсім вдоволений.

єго адрес є: John Nemeth,
457 Washington st.
New York, U. S.

Война

Где і як она ведеть ся? Хто єї виграє? Як великі Росия і Японія?

Хто хоче мати відповідь на сі питаня, най пришле мені в писмі 30 цент. і я вишлю єму книгу 12 цалей широку і 15 довгу з мапами і описанем цілого сьвіта, із котрої об всім довідаєть ся.

При тім даром пішлю Рахункову Таблицю, поучене о мірах і вагах і Політичний Катехизм.

Продаю також нові календарі — на 1905 р. і ріжні книжки.

Пишіть на адрес:

M. J. MURIN.
231 ASHBURTON AVE.
YONKERS, N.Y.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG

Дивіт ся на золоті букви "T. & B." котрі суть вибиті на кождій плиточці і [illegible].

Смерть Урядника.

АНТІН ЧЕХОВ.

В один прекрасний вечір, не менше гарний екзекутор, Іван Дмитрич Червяков, сидів у другім ряді крісел і глядів крізь льорнетку на „Корневільскі дзвони“*). Він глядів і почував себе на верху щастя. Та нараз... В оповіданях стрічаєть ся часто „та нараз“. Автори мають слушність: житє таке повне всяких противностей! Та нараз його лице зморщило ся, очи прижмурили ся, віддих завмер ся... він відсунув льорнетку з перед очий, нагнув ся і... ачхи!!! Чихнув, як бачите. Чихати нікому не заборонює ся. Чихають і мужики і поліцмайстри і деколи навіть і тайні радники. Всі чихають. Червяков ні раз не змішав ся, утер ніс хустинкою і, як вічливий чоловік, оглянув ся довкруги: чи не зробив він кому пакости своїм чиханьем. Але тут же прийшло ся йому затурбувати. Він побачив, що старик, який сидів перед ним в першім ряді крісел, воркотів щось там і старанно обтерав свою лисину й шию рукавичкою. В старику пізнав Червяков державного генерала Бризжалова.

„Я его обризкав! подумав Червяков.—Не мій начальник, чужий, а все таки не гаразд. Треба оправдати ся“.

Червяков закашлював, похилив ся наперед і прошептав генералови в ухо:

— Даруйте, ваша милість, я вас обризкав... я неожидано...

— Нічо, нічо...

— Христа ради, даруйте. Я чей... я не хотів!

— Ах, сідайте, прошу вас! Позвольте слухати!

Червяков затеперів. Він усьміхнув ся глупо і став глядіти на сцену. Глядів він, але вже щастя більше не відчував. Єго почав мучити неспокій. В антракті він підійшов ід Бризжалову, походив біля него, і поборовши несьмілівість, сказав:

— Я вас обризкав, ваша милість... Простіть... я чейже... не то щоби...

— Ах, доброгію... Я вже й забув, а ви все о тім самім!—сказав генерал і рушив нетерпеливо долішною губою.

„Забув, а в очах їсь, подумав Червяков, глянувши підозрливо на генерала.—І говорити не хоче. Треба би єму пояснити, що я зовсім не хотів... що се закон природи, а то подумає, що я хотів плюнути... Як тепер не подумає, то опісля подумає!..

Прийшовши до дому, Червяков оповів жінці свою пригоду. Жінка, як єму повидїло ся, приняла вістку трохи байдужно; она тільки злякала ся, а відтак почувши, що Бризжалов „чужий“, заспокоїла себе.

— А всеж таки, ти піди, оправдай ся, сказала она.—Подумає, що ти не вмієш між людьми найти ся.

— Отсе то й є! Я оправдував ся, а він якось дивно... Ні одного слова путнього не сказав. Та й ніколи було балакати.

На другий день Червяков убрав ся в новий, парадний мундир, підголив ся і пішов до Бризжалова оправдувати ся... Вшовши в гостину генерала, він побачив там богато людий, поміж ними й самого генерала. Вислухавши декілька просьб, генерал підвів очи на Червякова.

— Вчера в театрі, коли собі ваша милість пригадують, почав говорити Червяков — я чихнув і... ненароком обризкав... Прост...

— Але дурниця... Бог зна' що! Вам чого треба? обернув ся генерал до слідуючого чоловіка.

„Говорити не хоче! подумав Червяков, блїднїючи.—Сердить ся, значить... Ні, сего не мож так лишити! Я єму поясню...“

Коли генерал скінчив розмову з послідним гостем і справив ся іти у дальші комнати, Червяков посунув ся за ним і промимрив:

— Ваша милость! Коли я осьмілюю ся непокоїти вашу милість, то власне можу сказати, з почуття каяня? Не знаю, самі ви ласкаві знати...

Генерал зробив плаксивий вид і махнув рукою.

— Та ви просто сьмійте ся, любий пане! сказав він, ховаючи ся за дверми.

„Які тут насьмішки? подумав Червяков. — Зовсім тут насьмішок нема! Генерал, а не може зрозуміти! Коли так, не буду я більше оправдувати ся перед отим фанфароном! Чорт єго! Напишу єму лист, а ходити не буду! Єй Богу, не буду!“

Так думав Червяков, йдучи домів. Листу до генерала він не написав. Думав, думав і ніяк видумати не міг того листу. Прийшло ся на другий день самому піти розвязати справу.

— Я вчера приходив непокоїти вашу милість, заговорив він, коли генерал підвів на него допитливі очи—не для того, аби сьміяти ся, як се ви були ласкаві сказати. Я оправдував ся через те, що я, чихаючи бризнув... а сьміяти ся я й не думав. Чи смів би я сьміяти ся? Коли ми будемо сьміяти ся, так тоді, значить і ніякої пошани для осіб... не буде..

— Пошол вон! гаркнув нараз генерал, синіючи і трясучи ся як в лихорадці.

— [illegible]? шептав шепотом Червяков, млїючи зі страху.

— Пошол вон! повторив генерал, тупаючи ногами.

В жолудку у Червякова пукло щось. Нічого не бачучи, нічого не чуючи, він подав ся до дверий, вийшов на улицю і поплив ся... Прийшовши машинально до дому, не знімаючи парадного мундиру, ліг на отоману і... помер.

---

*) [illegible]

Важне для всіх!

Тепер друкує ся книжка під заг.:

ДУХОВНІ ПІСНІ
на российскім і українськім языках.

Ту книжку можна носити в кишени. Книжка ся є необходима для всякого християнина і для духовних зборів. Містить в собі 250 пісней ріжного змісту, на всяке сьвято: на Різдво, Великдень, Вознесене, а також пісни обрядові як в часі хрещеня, погребеня, вінчаня і причастя. Суть там пісні і для дітей з котрих діти можуть поучати ся в духовнім житю. Книжка буде гарно переплетена в скіру.

Ціна одної книжки оправленої, з почтовою пересилкою виносить один долар.

Хто возьме 50 книжок, нараз має 10 процент опусту, хто возьме 100 книжок, має 15 прц., а хто возьме 200 штук, той дістане 25 прц. опусту. Книжки посилає ся лише за гроші.

З тою справою звертати ся до:

Mr. J. Kolesnikoff,
221 R. R. Ave. Scranton, Pa., U. S. A.

ТАНІ ЦІНИ ДО ЕВРОПИ!

Ми продаємо найтаньше білети до Гамбурга і до всіх австрийских місць на всі корабельні лінії.

В офісі можна розмовитись по руски, российски, німецки і польски.

Приходіть або пишіть на адрес:

ALEX CALDER,
660 Main st. WINNIPEG.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парнистого числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних територіях є до роздачи. Однак даром не дає ся ціла 8 і три четвертих з 26 секций, а котрої тільки північну-східну чвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциї т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, маючий 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 зложує ся особисто в місцевім Land Office того дістрікту до котрого земля принадлежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати препоручене другому, щоби за него оплатив, то мусить написати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дістрікту, до котрого та земля принадлежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слідуючі точки:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій землі і обрабляти єї найменше шість місяців кождого року, в протягу трех літ.
2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) має такого сина, що може після права зложити оплату за даровану землю, мешкає в сусїдстві землі записаної на сина, то син може одержати патент на тую землю, хотяй не мешкає на ній, а мешкає з татом або мамою.
3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертіфікат на патент, в перед тим як є оплату за иншу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, если другий гомстед находить ся близько першого.
4. Єсли поселенець жие постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки які накладує право будуть виповнені.

В додатку висше сказаних чотирох точок, еще треба додати се, що поселенець хотівши одержати патент має з'орати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і всі господарські будинки і також 30 акрів огородити плотом.

Кождий, хто одержав гомстед а не заповнив обовязки після права, єго внесену оплату уневажнює ся, а землю може инший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третього року перед місцевим агентом, sub. агентом або гомстед інспектором.

Перед робленем аплікациї о патент, мусить ся повідомити писемно комісаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦИЇ.

Новоприбувші еміґранти одержують поучене що до роздачи земель в еміґрацийнім офісі в Вінніпегу, або в кождім уряді державних земель в Манітобі, Dominion Land Office.

Землю, котра посідає мінерали можна дістати тогди, коли писемно повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісаря еміґрацийного в Вінніпегу, The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, або кождого агента державних земель в Манітобі і північно-західних територіях.

James A. Smart
заступ. міністра справ внутр.

Кромі дарованих земель, о котрих висше сказано, є дальше, що тисячі акрів найлутшої землі в західній Канаді можна купити від компаній [illegible], иньших корпорацій і приватних фірм.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР
CANADIAN FARMER
ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III. — Вінніпег, Ман. Четвер 19-го січня 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 19. January 1905 — Число 2.

УВАГИ.

„Слово“ і его редактори ляхи та їх приятелі Русини здаєсь витворять нову писовню, бо писовня якою „Слово“ друкуєсь не є ані етимольогічна ані фонетична. Польскі чури яких тепер зібралось досить помаленьку в Вінніпегу дадуть початок якійсь новій літературі, котру хиба пес з'їв то би ся сказати. Дуже нам прикро, як ся дивитеся що подорісла руска молодіж пішла на услуги ляхам-консерватистам, смутно се буде слухати нашим братям в краю та инших сторонах сьвіта, що Русини почуваючі ся належати до партиї української злучились з ворогами та за якійсь там обіцянки ляхів-консерватистів виступають гірше ляха против своїх земляків та братів, не дармо писав небіщик Шевченко про Україну „гірше ляха свої діти єї розпинають“.

В 16 ч. „Слова“ єсть допись в котрій то ніби хтось ніби відтись скаржить ся, що почтар не видає „Слова“. Що се є чиста лож, то кождий пізнає хотьби по сім, що нема ані хто єю допись дав, ані відки. Єслиби се була правда і если „Слово“ жалоби якого приписывали тоби потягнув почтаря до одвічальности. Однак ми є аж надто переконані що се єсть фабрикация низутих з части редакторів від „Слова“, бож по що їм чести? Що до опозиції то таких шубравців як ті що видають „Слово“ ніхто не боїть ся, бо в тої памяти пізнати що там мішанина воленых розумів.

На тих молодиків не знаючих своєї ціли, ані не маючих виробленых в собі еще своєї партийних і не живші доси своїм житєм а тільки під впливом та кермою другого, вийнявши на широкий сьвіт, гонить один за другим як ті телята випущені на свобіднійше місце, мало хто звертає увагу. Однак прийде час змученя а до котрому і на шкоду.

Ми не можемо критикувати тих, котрі на критику еще не заслужили бо за дурні, а що мажуть у „Слові“ дурниці, то се перша ліпша перекупка потрафить.

Не на там з ним полемізувати, бо драньє остане всегда драньом, а порядний чоловік тільки попишкиби ся маючи з голотою до діла.

Ляхи щоб отуманити легковірних починають в „Слові“ навіть самі на себе кричати, значить, сама кішок дре і сама кричить. Всяких проб уживають, кричать на всіх кого тільки знають, пишуть всякими кепками, навіт такими, якими ніхто не говорить, пишуть дописи які сами тут фабрикують, однак нарід руский добре знає на таких птичках о чій сьмідять писма з кольоній котрі подаємо в нашій газеті.

Послідні вісти з війни на Далекім Сході.

— По упадку П. Артура і підписаню поданих Японцями точок що до его капітуляциї, Японці забирають всіх невільників до Японії. Один з кореспондентів описує як российске військо ішло до Порту Дальний: По перед війска ішли офіцери з опущеними головами, часто убрані з шаблями у боку, одних легко пізнати по них що суть змучені довгою облогою. Війско вигладає нужденнійше одягнене в всьому хи. Японці обходять ся з поконаними людяно, повину дають добру, також цигарети і пиво.

— Генерал Стосель в розмові з одним японьским капітаном оповідає, що від 6. октобра він нічого не чув про Куропаткина, коли пробіцяв єму що поспішить на відсіч П. Артура. Стосель висилав пізнійше шпигунів, котрі доносили що Куропаткін єсть в Кінчаа 20 миль від П. Артура. А коли Японьский капітан заявив Стоселеви що Куропаткин уступив аж від Мукден понесши великі страти, то Стосель уважав єю вістку за неправдиву. Коли довідав ся Стосель що знаходить ся балтийска фльота сказав, то тепер коли упав П. Артур не потрібно єї. Коли спитано Стоселя, що найбільше причинило ся до упадку П. Артура сказав, одинайцять цалеві гавбиці. Коли японьска фльота напала на П. Артур 8. лютого м. р. то Стосель каже що втогди було в П. Артурі заледво 2.000 війска.

— Поголоска пущена в газетах, що японьска ескадрона пливе на против Рождественського і знаходить ся тепер о 500 миль від российскої ескадрони.

— ВЛАДИВОСТОК 8 січ. Адмірал Скрыдлов відїхав до Петербурга. Ціла залога жалібно прощала его. Відїзжаючи сказав щоби залога Владивостока була приготована до відсічи і щоби боронила ся так хоробро як П. Артурска.

— ТОКІО 10 січ. Доносять що российскі генерали в Манджурії відносять ся з недовірєм до Куропаткина, війско також не єсть вдоволене. Такий розстрій в армії Куропаткина мав наступити по битвах в Вафангов і під Лао Янг.

— Ст. ПЕТЕРБУРГ 11 січ. Адмірал Дубасов заявив царю що российска фльота мусить бути взмоцнена если хочемо побідити Японців в слідуючій війні. Також дав пропозицию щоби Росия відступила Японії П. Артур і територію які до тепер заняла в Манджурії, тимчасово погодитись і приготовляти ся на будуче до війни.

— СТ ПЕТЕРБУРГ 11 січ. Официяльно доносять що ескадрона Рождественського не поверне на европейскі води а буде чекати на третю ескадрону. Российский ледолом Ермак чистить канал в Лібав від леду для кораблів, котрі незадовго будуть готові до подорожи.

— СТ. ПЕТЕРБУРГ 12 січ. Доносять що генерал Стосель даючи слово гонору Японцям верне до Росиї замість лишити ся разом з гарнізоном в неволи, тому, що хоче повідомити царя о всім що в Порт Артур ділось в часі облоги. Адмірал Дочинський здасть свій рапорт що до фльоти.

— НАГАСАКІ 12 січня Транспортові кораблі Каго і Гунурі прибули сюда з 1.600 российскими невільниками і 50 офіцерами. Всі невільники будуть розкватеровані в селі Інаса где також буде приготована квартира для Стоселя котрий прибуде в суботу з 16. січня відплине на почтовім німецкім кораблю до Европи.

— З головної кватири Ояму доносять що российска кінниця хотіла звинутити Японцям дорогу одним напад відперто.

— ТОКІО 12 січ. Генерал Ногі в своїм рапорті доносить що японці забрали від Росиян в Порт Артур 540 канон, 82.670 [illegible] куль, 300.000 [illegible] пороху і 2,266.000 карабінових набоїв.

— З Токіо доносять що Японці експльодували досі до 400 підводних российских мін котрі находились недалеко П. Артур. Де котрі міни знаходились 40 миль віддалені від П. Артура.

— З Петербурга доносять що при кінци січня відпливе з Лібав третя российска ескадрона зложена з трох панцирників, кружляка і кількох торпедовців.

НОВИНКИ.

Дня 26. грудня м. р. за старанєм о. Д. Ярони заложено в Січи читальню ім. Тов. „Просьвіти“. Мимо того що люде не були в цілі околиці повідомлені зібрало ся около 30 людей на сей мітінг, з котрих вписало ся зараз 28 в члени і зложили $8.50. Річна вкладка виносить 50 цт.

Ухвалено запренумерувати „Слово“ в Сполучених Державах, „Канад. Фармера“ також книжки просьвітні з Львова і Коломиї.

За виділ:—

Голова читальні: Семко Демчук, заступник Антін Каминкевич, секретар Василь Мандрычук, Касиер Гринько Тронь, бібльотикар Юрко Бабіцкий, виділові Стефан Дякун і Петро Гаврилюк.

В неділю 15 січня відбулось в Вінніпегу посьвячене нової Греко-Католицкої церкви. Чин посьвячення совершив о. П. Філяс з благословенства французского архієпископа при асистенциї о. Гури і Кржановського. Народу зібралось велике число так що простора церков немогла всіх помістити. При торжественій службі присутні французкий архієпископ і кількох его священиків.

По службі Божій, архієпископ Langevin мав проповідь до Русинів в англійскій мові. Менше-більше таку; говорив що дуже чує себе щасливим і задоволеним що мав щастє чути мельодийні рускі церковні співи і прекрасний руський обряд, дальше говорив що минувшого року коли був в Римі на авдиєнциї у папи то говорив що ма с. в своєй діецезиї Русинів руського обряда. Папа у відповідї дав благословеньство і казав щоби он кував ся Русинами стараючи ся заховати їх обряд так довго доки Русини не дістануть свого епископа. говорив також що та церков єсть збудована виключно для Русинів. Перестерігав також щоби вистерігали ся всіх сьвящеников котрі не уважають головою Папу Римского.

На се ми не даємо жадних уваг, але нехай кождий Русин над сим сам роздумає.

— Робітниче товариство з Едмонтон заложило читальню ім. Тараса Шевченка, і також задумало приступити до будови Народного Дому і на сю ціль збирає складки.

— В Keewatin, Ont. в наслідок експльозиї зістало раненних 6 людей. Ранені суть чужинцями, їх завезено до шпиталю в Rat Portage.

Недавно відбув ся в Преторії з великою парадою похорон Крігера в присутности около 2000 Бурів. Явили ся делегати всіх частий полудневої Африки, заступники правительства і кольоній. Число осіб в шпалірі обчисляють на 80.000. Над гробом промовляли Бота, Девет і Шальк Бургер. При злоненю тіла до гробу віддано на підставі зарядження короля Едварда 21 вистрілів з моздїрів.

—Сими днями о. П. Філяс відїхав до краю. На его місце приїхав якийсь вишний Василиянин, котрий задержуючи ся короткий час у Вінніпегу, відїхав до Едмонтону.

— В цілій Німеччині повстав 17. с. м. загальний страйк всіх вуглевих майнерів. Такого страйку в Німеччині еще не було. Військо обсадило всі копальні.

— В неділю 8 с.м. о одинайцятій годині в ночи на розі улиць Burrows і Main st. в Вінніпегу трех розбишак стрітило ся з фірманом Matheson котрий вертав до дому. Один з розбишак зближаючи ся до Matheson-а сказав: „Здаесь ти будеш нашою добичею“. Учувши то Matheson цофнув ся, став при стіні, виняв револьвер і сказав „здаесь що ні“. Розбишаки увидівши що не жарт розбіглись.

— З Льондону доносять що Болгария і Турция приготовлясь до війни, о чім свідчать громадження оружя і наплив рекрутів в Малой Азиї. Банди Греків і Македонців нападають на Турків. Війна як доносять начнесь з весною.

НОВА АЗБУКА В ЯПАНІЇ.

Висша рада народной просьвіти в Токіо постановила завести европейску азбуку в Японії зараз по укінченю війни. Деякі члени ради заявляли ся за введеням азбуки славянской, яко найбільше видая ся до японьской мов..

— В м. р. рабівники задержали в С. Д. 13 потягів з них чотири обрабували цілком [illegible] убито трех пасажирів [illegible] послідних пятьнайцятьох лїт задержано в цілій республиці 354 потягів, 103 особи убито, а 112 ранено.

Дешевий учитель.

У нас по фармах такі обставини, що селиби наш фармер хотів учити ся по англійски мусілби наймити англійця до хати щоби учив англійского языка. Такому учителеви треба платити кільканадцять долярів місячно. Тай дати вікт, і такий учитель не вистарчив би, бо неумівби по руски толкувати.

У нас готовить ся учитель дуже добрий, уміє і по руски і по англійски за одного доляра наймете го на вік, їсти не потребує, плати не бере, ліжка єму не треба, а такий буде послушний, що що лише запитаєте він вам скаже по англійски тай пояснить вам по руски, а з дітьми в хаті все буде балакати по англійски.

Чомуж не відложити 75 цт. або $1.00 та таку добру річ не купити?

Учебник англійского языка, котрий тепер друкує ся! Уважайте щоб не було запізно. Замовляйте зараз у редакциї „Канад. Фармера.“

Інтересованим подаю до відомости що стала моя адреса так: Rev. Michael A. [illegible]czynsky Greek Independent [illegible] (незалежний руский священик) в Stuartburn Man. Canada. Та щоб листи мої не пропадали, прошу звязати добре на мій адрес і точно адресувати, понеже крім мене еще два Михайли Бачиньских жие тут.

Всіх чесних читателів „К. ф.“ просимо о вирівнане передплати за 1904 р. і о відновлене на 1905 рік.

Желаня на новий 1905 рік. *)

Желаю тобі „Фармере“ доброго Року Нового:
Щастя, здоровля і слави много!
Щобисте прожили многая літа,
А щастє ужили веселого сьвіта.

Най Бог помагає вам працювати,
Наш руский нарід тут просьвіщати.
Бог вам надгородить за ваші труди,
Просьвіта приймаєсь у наших грудях.

Безчестно „Слово“ най пропадає,
По що оно ся до нас тут пхає?
Консерватисти ті отчайдухи,
Ті антихристи нечистої духи,—

Ляхоцку шмату нам накидають,
Братами Руси на[с] називають.
Хотять нас взяти назад в кріпацтво,
В те ляхоцьке остатне лайдацтво.

Ряд консервативний я добре знаю,
Девятий рік я ту проживаю.
Нам на роботах в очи плювали,
Гек-дару брати лиш нам казали.

Не[...] брата тим консерватам,
В[...] приймайте їх підлой шмати.
С[...] „Фармера“ варт шановати
Лиш честь і гонор єму віддати.

St. Julien of Batoche, Sask.

Василь [illegible]

---

*) [illegible]

Фарма на продаж!!!

Три милі від стациї Ethelbert; в добрім положеню. Єсть на ній хата, стайня, керниця і до 16 акрів орано. О подане близших інформацій зголошувати ся до „Ред. Канадийского Фармера.“

НА ПРОДАЖ!

Дім при улици POWERS [illegible] станций, воду, сурм., клозет і пивницю. Можна заплатити по $ 20. місячно. Коштує $ 1.400. $ 200 готівкою а решту на виплат по $ 20. місячно.

Лоти коло Exhibition grounds 30x100 сухі і високі $ 85. $ 25. готівкою а решту на в плату легідними ратами.

GELLIN BROS
795 Main Str,
Winnipeg.

Найтаньші білети корабельні, лоти, доми і фарми по найлагіднійшій виплаті можна купити від

Planitz & Friedrich,
865 Main st. Winnipeg, Man.

Dr. MORDEN
ДЕНТИСТ.

Тягне опсуті зуби і выщерблені заповняє золотом або платиною.

Адрес: Dr. MORDEN,
620½ Cor. Logan & Main
вхід з Main st.
WINNIPEG.

Годинникар і ювілер.

Виконує всякі роботи золоті і срібні, приймає замовлення з міста і околиці, роботу виконує як найлїпше. Має на складі годинники: стінні, кишенкові мужескі і дамскі, [illegible]ронки, кульчики, окуляри. Розмовити ся можна по німецки, руски і польски.

William Fischer,
797 Main st.

Всяку одіж можете купити в мене по дуже низькій ціні.

[illegible]еревики:	75 ц.	— $5.50
[illegible]браня:	$4.25	— 12.00
[illegible]лещі:	3.50	— 10.00
[illegible]:	35 ц.	
[illegible]орочки:	35 „	
[illegible]анчохи 3 п.	25 „	
Коци:	1.25	— 3.50
Рукавиці	25 ц.	— 90

Для переконаня прошу зайти і спробувати!

Г. М. Гуровіч,
810. Main str. Winnipeg.

Хочете зробити гроші?

Від 30 до 40 процент доходу Вам заплатить від депозиту жаден банк в сьвіті, рідко трафляєсь така нагода де можна би мати таку користь з грошей, а тепер власне єсть сей час наколи купите один або більше з наших на північній стороні міста лотів, 6 бльоків на захід від Main st. Ціна $65.00 готівкою, на задаток $10.00.

Ціна сих лотів скоро буде подвійна, через то спішіть ся і купуйте поки не минув час.

Кромі сих маємо богато лотів і домів до вибору в всіх місцях на північ міста.

Продаємо найтаньше
ТИКЕТИ НА ПАРОХОДИ
на всі лінії.

Приходіть до нас а дістанете таньше як де-инде. Посилаємо гроші до Галичини, Буковини і Росиї тано і скоро. — Розговорити ся можна по руски.

Planitz & Friedrich 865 Main st.
WINNIPEG. MAN

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly,
Published every Thursday,
299 Cor. Logan & Fountain st.
Winnipeg, — P. O. Box 82.

CANADA NORTH WEST PUBL. COMPANY.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

Established 1903.

ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР.

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тиждня в четвер і коштує:

в Канаді на рік	$1.00
в Сп. Державах на рік	$1.00
в Австриї	$1.50

Газету треба платити всегда заперед.

Гроші посилайте в реджістрованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, зашліть нам, бо без неї грошей тих не дістанемо.

Адрес:

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не принимаємо.

При зміні адресу просимо подати також старий адрес.

Канадийский Фермер есть газетою для осьвідомленя всіх Русинів в Канаді, без ріжниці віроісповіданя, і для попираня ліберальної партиї, котра Русинам приязна. Не має тісної звязи з жадною церквою, однак вірить в свободу, котра позваляє кождому обивателеви хвалити бога, як він хоче.

Одним з важнійших принципів ліберальної партиї є приязне відношене ся в справах релігійних і до сего ми будемо стосуватись.

Лічене головнійших слабостей рогатої худоби.

Кольки. Запір. Охват. Заворот голови.

Кольки трафляєсь у рогатої худоби богато рідше як у коней. Причиною буває перестуджене, лиха пожива. Худобина стаєсь неспокійною; уха і ноги зимні більше прагнене, і запір; позіване. Коли слабість сильнійша, звіря виглядає задними ногами, а і живіт часом здуваєсь.

ЛІЧЕНє. Кольки єсть слабість небезпечна лічити єї можна слідуючо. Єсли причиною кольки є запір, то помагає розварене потовчене насіне льну або лісенина каша. Котре будь з тих средств варить ся в 3 — 4 квартах води, додаєсь пів фунта глауберскої соли і даєсь той насів що пів години по пів кварти. Тіло худобини треба сильно натирати соломою. Єсли кольки повстали з перестуженя то можна її вилічити сильною теплою, чорною кавою. При лічению кольки розходить ся о тое, щоби слабу худобину як найскорійше випорожнити і розігріти натиранєм.

Вистарчає просто часами давати лєвативу з літної води що пів години, поки не буде успіха. Цілий живіт треба натирати терпентиною і через пів години натерати сильно по обох боках соломою. Само натиране помагає в богато разах. Добре також після натираня перевести худобину щоб ся розігріла в потому завести до стайні і накрити. Корисно єсть часом пустити 1 — 2 кварти крови й до середини дати клейковатий напій, котрий приготовляєсь з насіня льну і вівса. Можна єго приготовити з самого вівса, однако треба додати льняного олію; можна також дати молоко з льняним олієм. Напій подаєсь теплий по одній кварті що години.

ЗАПІР, єсли єго причиною суть иньші слабости, як нестравність кровава моч і т. п. то лічить ся в сей спосіб: В лекших випадках вистарчить частійше повільно перепроваджувати худобину по подвірю, хотяй пів години за кождим разом, а також дати лєвативу з теплої води. Єсли вода не хоче входити треба усунути кал.

Щоби вилічити сильнійший запір, треба ужити подібних средств, про які писалисьмо при нестравности, тим більше що нестравність буває найчастійше причиною запору.

ОХВАТ: повстає з обжирства. Худобина стаєсь неспокійною, кладе ся і встає оглядаєсь на живіт, котрий часом надуваєсь.

Лічить ся подібно як при запорі. Треба перепроваджувати, давати лєвативу, додаючи до теплої води небогато мила. Крім того треба натирати соломою живіт і хребет.

ЗАВОРОТ ГОЛОВИ єсть слабше або сильнійше запалене мозгу. Лише перше можна самому лічити, до другого потрібно ветеринара. Причиною єсть наплив крови до мозгу, до чого причиняєсь велике горячо задушної стайні, за много ситний корм, до котрого перейшлось [illegible], також ударене і т. п.

Звіря стаєсь від разу неспокійне тратить притомність, поточуєсь, часами спираєсь на стіни. Очи блищать ся, язик обложений флегмою, уха горячі, а при тім часто виступає піт.

ЛІЧЕНє: треба пустити з шиї дві кварти крови, аж доки звіря успокоїть ся, а дальше постаратись о єго перечищене. В тій цілі можна дати глауберску сіль в теплій воді, до котрої додаєсь трохи мила і соли. Чубок голови звіряти треба обложити ледом, а єсли его нема, обложити шматами і поливати зимною водою; Звіря треба держати в холодній стайни добре провітреній корм давати лише стравний, як зелену пашу і отруби; за напій свіжу чисту воду.

БРАТЯ РУСИНИ!

При улици Flora ave. під н-р. 588 я отворив бучерню і маю також всякі иньші віктуали потрібні до житя. Всі Русини добре мене знають, тож запрошаю всіх чесних людей заходити купувати до свого чоловіка, котрий скорше може помочи часом і в недоли як жиди, до котрих нам нарід так тягне і збогачує своєю працею.

Поручаю ся щирій памяти

Максим Фуг.

Лист з Галичини.

Львів 22 Грудня 1904.

Хоть трохи запізно, а все таки згадаю хоть кількома словами про ювилей Мих. Павлика. Хвилі прожиті того вечера ювилятом глибоко певно вриють ся в єго чеснійй души — такого привитаня не сподівався ні він сам ні найблизші єго приятелі. Письм узнаня, привітних телеграмів надійшло около півтора сотки і то не тільки з Галичини, але з найдальших окраїн сьвіта, бо навіть з Америки. Настрій підчас цілого вечера був поважний — сивий ювилят з радостию в души дивив ся на плоди своєї довгої невтомимої праці.

Рівночасно з ювилеєм М. Павлика відбував ся з'їзд радикальної партиї; будуючий настрій винесений з ювилейного обходу перейшов також участників з'їзду. Послідними роками радикальна партия (одинока хлопська партия в Галичині) занемогла трохи наслідком переходу при кінци девятьдесятих років де яких визначних радикалів до партиї народовців, званої від так офіцияльно „национально демократичної". Та скоро стало всім ясно, що дві тоті партиї, не лучить майже нічого спільного - хоть як старались вмовити в себе прихильники злуки що се можливе. Та стало ся. По слідними часами стали таки люди прихильні мужикам придумувати, якби подати радикальній партиї нової сили до дальшої борби. Тут треба згадати, що не всі радикали пристали свого часу підчас злуки до народовецкої партиї; більша часть осталась вірною старій своїй програмі, а найбільше підтримував дух радикалізму др. Кирило Трильовський з Коломиї. Отже на другий день з'їзду вибрали збори комісию до котрої належать між иньшими др. Іван Франко, др Трильовський, др. Данилович і др. Макух теперішний редактор „Громадського Голосу", яка має застановитись над впровадженем радикальної партиї в таке жите, якеби відповідало її ідейній програмі. Крім ширшої агітациї по селах має ся видавати еще по новім році тижневник місто дотеперішного двотижневого „Громадського Голосу". На 25 грудня с. р. має відбутись вже наведена комісия для обговорене нової програми і тактики якої має придержуватись зглядом других партий. Вислід нарад подам в слідуючій дописи.

Перед кількома днями здав в Отрию свій звіт посольский Олесницкий; посол сей як знаєте головою руського клюбу і на него, яко такого, спадає найбільша одвічальність за ухвалені соймом стрічки для руських хлопів. Зібрало ся отже досить людий; Посол Олесницкий гарно говорив, а шкіра на нім дрожить—бо ануж ухвалять недовіре за своє поступоване і тогди вже не буде міг бути дальше послом. Один з приятелів ставляє відтак внесене на уділене Олесницкому абсолюториї; за внесенем піднеслось кілька рук—прочі стояли спокійно, бо шкодували рук піднести. Натурально що Олесницкий заявив що складає в виду того мандат (він вже кілька разів так страдав, але якось не складає), але найблизша симпатия єго так вмовила в него, що він політик і Олесницкий далі послом. По нашій думці як хто не годен бути послом тих, що єго вибрали, позай скаже се, або заявить публично, а тогди друга справа. Викидали наши руських послів як ніхто в сьвіті, зробили з них дурнів і самі тепер сьміють ся в кулак. Діло стало було по скінченій каденциї соймові потягати перед суд загалу але не довго; той сам посол Олесницкий, що наробив тілько лиха постарав ся о те що головного редактора „Діла" Левицкого викинули з редакциї але побачивши що нема ким єго заступити приняли назад. Навернений грішник др. Евген Левицкий пише вже тепер в „Ділі" тоном спокійнійшим ба навіть закидає, що посли руські робили в послідній сесиї соймовій „ПРОБУ ЗГОДИ".

По тільки наукак робити пробу? — де хиба туманене людей — чимо потрафлять тілько львові і більше ніхто. Злостить ся „Діло" на радикалів що нарушують сьвятість Олесницького — дарем на злість, дайте спокій походить здоровлю. **Радикали всі ся як і мають на оці тільки добро мужиків, а не ніякі паньскі вагляди.**

Парламент Австрійський замкнув цісарським письмом президент міністрів Кербер, бо не хотів єму дати жадних гроший. Коротка справа—не дав'єсь гроший марш в перед очий. В Австриї є цікава фірточка в законах державних се є § 14; на підставі сего параграфу цісар з міністрами може зробити, що єму тільки подобаєсь—отже навіть знести конституцию. Видко сусідують з Росиєю, але в другій Австрийскій половині се є в Угорщині борба в парламенті прибрала страшний вид: президент міністрів тамошний гр. Тіша при помочи свого сторонництва обрізав регуламін обрад так що посли опозициїні здані прямо на ласку і не ласку правлячої партиї. Крім того запровадив той панок поліцаїв в парламенті які мають опозицийних послів в разі потреба з салі викидати. Та опозиция зрозуміла до чого се може довести і постановила за всяку ціну робити дальші обради неможливими. Вчали од всего ранку перед засіданєм до парламенту поломили всі крісла, покраяли міністеріальні фотелі, а поліцаїв вигнали з парламенту при чім прийшло до розливу крови. Того дня засіданя не було. На другий день посли опозицийні знов прийшли перші, а за якісь час появив ся Тіша і показав свою головку з за дверий показавшой той пес, що вітрить воздух. Не обійшлось знов без скандалів. Опозиция тримаєсь сильно; на раз засіданя перервані з причини сьвят. То було в Угорщині з угорськими послами — а руські в Галичині позволили з'ігнорувати себе до найвисшої степени. Честь ім за се.

П. С.

ДОПИС.

Stuartburn, 3 січня 1905.

Хвальна Редакціє!

Прошу помістити в найліпшій правдиво руській часописи отсих пару слів.

Мені припадково попалось до рук щось зо дві числа славної часописи „Слово" то мя вже давно стало як можна випускати таку газету такими дурницами яких певно не здибаєш в жадній газеті на сьвіті.

Перед виборами видів я у Stuartburn як правів жид зо 500 чисел тої газети і роздавав людям. Я навіть не хотів брати до рук то сміте бо знаю добре що жид Русинови не дасть нічого доброго. Пізнійше я довідав ся що той жид був найнятий редакцією „Слово" розповсюднювати ту шмату і баламутити наш нарід аби голосували на консерватистів.

Руська кольонія в Stuartburn є дуже велика а прецінь ляхи мусіли найняти жида бо Русина не могли знайти.

Тож знайте дорогі читателі що шмата „Слово" тримає не лише з ляхами але і з жидами, котрі нищили наш нарід як могли в старім краю. Я желаю редакциї „Слова" тримати ся і на дальше з жидами, а нам русинам дайте спокій, бо вашого „Слова" ніхто не потребує навіть до рук брати. Желаю також в сим новим році щоб „Слово" зі всіх кольоній Канади мало тілько передплатників як в Stuartburn. Я знаю, вибачте, що лиш свиня там пхає ся де єї не треба. Не знаю як називають ся редактори від „Слова" єсли вони посилають свою шмату там где єї зовсім люде не потребують і отже єсли ви дальше будете висилати своє сміте нам безплатно, то пізнійше ми вам даємо імя.

З поважанєм

В. . [illegible]

ВСЯЧИНА.

ЧИ БУДЕ КОНСТИТУЦИЯ..

Віденьска газета Allg Ztg оголошує розмову з російським дипльоматом о теперішнім конституцийним руху в Росиї. Сей дипльомат переконаний, що тепер, як і за часів Катерини II. не ма бесіди о заведеню якоїсь будь конституциї; розходить ся лише о реформи. Російский народ в найліпшім разі може надіятись слідуючих річий: Розширеня власти земства в тім напрямі, що земства будуть мати щось в роді дорадчого голосу і в певних случаях право апельовання прямо до царя, зглядно роблення єму предложень. Дальше можуть Русини надіятись розділу судівництва від адміністрациї. В наслідок сею реформою наступило би головно поліпшене на поли, на котрім Росия так богато завинила, іменно на поли адміністративних земств. Дальше може прийти до реформи пресового законодавства, але тут будуть пороблені найменші концесиї. Нарешті прийде до далеко ідучих амнестий для політичних злочинців і помилування більшої части осіб засланих за політику в часах Плевого.

ВІДГОМІН ДВІРСКОГО СКАНДАЛУ.

Бувша жена саксоньского короля Фридриха Августа, Люїза, звісна тепер під іменем гр. Монтіньово, прибула дня 22 м. м. до Дрездна і хотіла силоміць дістати ся до палати, де мешкає королівска родина. Однак служба не допустила до того, забороняючи її вступу. Невість, що давна наслідниця престола перебуває в Дрездні перед готелем Bellevue, де вона замешкала, зібрали ся товпи народа і почали кричати в честь графині та лихословити королівский двір. Щоби не допустити до більших демонстраций, поліция окружила цілий готель і розігнала товпу. По неудалій пробі гр. Монтіньово написала до короля лист, в котрім заявила, що туга за дітьми перед сьвятами привела її до столиці і благала о дозвіл побачити ся з ними. Король мав бути дуже зворушений тим листом одначе волів бувшій жінці відповісти, що на її просьбу він згодити ся не може. Супротив того гр. Монтіньово від'їхала ще того самого дня до Ліпска, до свого колишного адвоката Д-ра Цема. Оповідають, що дрезденьска поліция знала сейчас о прибутю гр. Монтіньово до Дрездна і постарала ся о недопущене її до палати.

Корейське правительство рішило відкликати з Европи і Америки всіх своїх послів на знак, що свою заграничну політику віддає під протекторат Японії.

ХОРИЙ ЖОЛУДОК І СЛАБІСТЬ НИРОК можна вилічити уживаючи найліпшого лікарства в сьвіті Ferrozone.

„Десять літ терпів я на слабість жолудка,, пише п. Maxwell Thompson, з Toledo, „Я завше мав біль голови і бувем ослабленний після їди. Ніколи не мавем апетиту.

Ся вся моя слабість походила з нездорового жолудка. Я прочитавши о Ferrozone, заордерувавем 6 пачок. Заживаючи я чув, що приходжу до здоровля, а коли зажилем усі 6 пачок, цілком бувем уже здоровим. Я тепер сильнійший і уважаю, що Ferrozone єсть найліпшим лікарством, яке коли заживаєм.

„Маючи слабість нирок і жолудка", пише Douglas Whittemore з Belmont, „Я був висох як тріска. Приятель порадив мені ужити Ferrozone, що я єго послухав. Ferrozone скоро виздоровило мене від слабости жолудка і нирок. Я від того часу зискав 20 фунтів на вазі. Ferrozone уратовало мені житє, і кождому єго рекомендую.

Длячого хоруєте коли Ferrozone може Вас вилічити? Ferrozone обезпечує здоровлє і коштує пачка 50 цт. Шість пачок за $ 2.50 разом з оплатою почти можна спровадити від **Ferrozone** Company, Kingston Ont.

ДИХАВИЦЯ п. E. P. Cavanaugh з Colborne пише, що не єсть в силі описати, як тяжко терпіла она на дихавицю, що не давала єї спати і [illegible] Нічо мені не помагало доки не зажилам Catarrhozone. Я раджу кождому се лікарство, котре вилічило мене з хронічної дихавиці, уживати.

Пробуйте Catarrhozone, а оно всегда вилічить. На цілковите виздоровлене коштує $1.00 на пробу 25 цт.

Коли женьщина виглядає бліда, єсть змучена і нервова, то потрєбує **Ferrozone**. **Ferrozone** скоро привертає цеpу лиця, здоровлє і скріпляє нерви. **Ferrozone** єсть найліпшим лікарством і коштує тілько 50 цт. в кождій аптиці.

НЕСТРАВНІСТЬ і біль в жолудку можна вилічити за помочию Nerviline. „Я був раз слабий на жолудок" пише Edward Rowell з Rochester „Я зажив половину малої ложки Nerviline і сейчас був здоровий. Я раджу всім, кто має біль голови або корчі се лікарство заживати, ціна 25 цт".

„Найліпшим лікарством на затверджене" пише п. W Eddles з Stony Mountain Man. „єсть Dr Hamiltons Pills. Сі пігулки дуже скоро ділають, ціна 25 цт. за пачку.

Читайте, що каже д-р Ландес:

Я МАЮ НАЙБІЛЬШУ ПРАКТИКУ В СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ, КАНАДІ, МЕКСИКО І ПОЛУДНЕВІЙ АМЕРИЦІ.

Через 20 літ лічу всякі слабости.
Лічу мущин і женщин
Але і вилічую їх.
Вилічу кождий випадок до якого ся возьму.
Єсли єсть не до вилічення, не беру ся до него.
Єсли не можеш бути вилічений, скажу тобі отверто.
Але єсли можеш бути вилічений, я тебе вилічу.
Що нибудь тобі долягає, скажи або напиши мені
Хороби міхура і нирок.
Хороби крови і шкіри.
Утрата памяти.
Утрата мужеской сили.
Утрата животности.
Лічу без болю, не задержую від праці.
Що року лічу тисячі людей.
Роблю сотки операций що місяця.
Вилічу тя дома, єсли не можеш прийти до мене,
Лиш напиши.

Памятай: Порада особиста або листовна даром.

Єсли єси хорий, зайди або напиши до

Dr. LEONARD LANDES,
140 E. 22nd St. New York, N. Y., U. S.

Перший компанїчний руский стор В КАНАДІ

Austro-Canadian Trading Co.

Winnipeg, Man.
Cor. Stella & Salter

Всякі потрібні річи до житя: як ґросері, мясо, ковбаси власного виробу, убраня, черевики, шапки, коцари, бланкети і. т. ин. можна дістати в сім у [illegible] сторі.

Ціни товарів умірковані.

Всі розумні Русини належать до тої компаниї, купують зі свого власного стору значить [illegible]

До народу Руского!

Поезия.

Правду толочать і ідеали,
Кормлені нашим потом,
А діти рускі, босі, голодні
Випрають по під плотом.
Жадів стягають з цілого сьвіта.
До тої Галилеї,
Дають їм права, радцями роблять,
Все для користи своєї.
Там ляхи їздять в срібних повозах,
Бо каси обкрадають,
Бо знають добре, що живуть хлопи,
Що каси наповняють.
Крадуть тисячі і міліони,
А потім ся стріляють,
Або роздавши часть коханкам
Безкарно утікають.
Ляхам все вільно в тій Галилеї
І пити і гуляти,
А жидам вільно на кождім кроці
Наш нарід шахрувати.
Каси галицкі пообкрадали
Вже до самих остатків,
А тепер каси ті наповняють
З тяжких руских податків.
Хоть голий, босий, податок плати.
Корову нема где пасти,
Бо каси мусять всі бути повні,
Щоб ляхи мали що красти.
А що крім того не мож казати,
Що они касу обікрали,
Бо не мож ляха злодієм звати,
Во то ідефраудували.
А як хлоп возьме одну картофлю,
Що у пана ся вродить,
То хлопа вільно злодієм звати,
Бо ніхто не боронить
За дров гіляку, котру принесе
Хлоп на плечах до хати,
То три місяці у кримінали
Мусить крепірувати.
Ой много, много ляшских зибраній
В Галилеї чувати
За котрі певно ти Брате знаєш,
Та по щож ще й писати?
„W Polsce jak kto chce" — ляхи говорять,
А навіть так поступають,
А нашу Неньку Русь-Україну
Як лиш можуть допчуть!
О! не діждете і не увидите,
Щоб ми ся вам піддали,
Щоб ми ся ваших правил тримали
І вас ще й годували.
Ви ся напили рускої крови,
Вже вам більше не пити,
Вже не гуляти вам по Парижу,
По сім дівок зводити.
Хто ще не знає, нехай спитає,
Хто, що ми є і з відки?
То певно уже не дасть вам віри
Ви ляшскі недобитки.
Длятого клику і відзиваюсь
До синів України,
Не допустімо, не позвалімо
Нашой Неньки руїни.
Сильно скоим, полюбім сьвітло,
Темноту занехаймо,
А нашу славу, наші ідеї
По сьвіті розсіваймо.
Учіть ся брати як Русь любити
І як ся Русином звати,
Бо се на сьвіті найбільша слава
За матір - Вкраїну мати.
Во бути сином руської Неньки
Се річ не есть малая,
Нема красної сторононьки
Як тая Русь сьвятая.
Спогаймось ляхів, спогаймось жидів,
Во тут бее них мож жити,
Во нам ту вільно і ми ту можем
Лиш що руске любити.
Розійдуть ся чорні хмари,
Що висять над нами —
Ми покажем всему сьвіту,
Що ми Русинами.
І воскресне рід наш руский,
Стара руска слава,
На цілий сьвіт Русь—Вкраїна
Стане величава.
Я Русин є, правду кажу,
За то не встидаю ся,
Най ляхів буде ту тисяч
Я їх не боюся.

[illegible] 3-го грудня 1904.

[illegible]

СМІШНЕ.

ПОПРАВИВ СЯ!

— А се що?! А се що?!—То-ж обіймаєте мою дочку?!

— Ах, вибачте, добродію, а думав, що се ваша.... жінка!...

ДОБРА ПОЗНАКА.

— По чім пізнаєш старого когута?
— По зубах.
— Або-ж когут має зуби?
— Ні! але я маю.

РУСЬКА ІСТОРИЯ

В ЖИТЄПИСАХ ЇЇ НАЙГОЛОВНІЙШИХ ДІЯТЕЛІВ.

М. КОСТОМАРОВА.

(Переклад Ол. Барвінський)

Український гетьман Зиновій Богдан Хмельницкий

(Дальше)

Любовицький передав Хмельницькому украшене з дорогоцінними каменем, дарунок жінці Хмельницького від польської королевої Марії Людвики. „Боже Всемогущий, — крикнув Хмельницький, — що я значу перед лицем твоїм, та от як мене виклеспила милость твоя, що до моєї Ганни найясійша королева польска пише письма і просить у неї заступництва передо мною!" Одначе звернувшись до Любовицького, Хмельницький сказав: „Не можу сповнити бажаня її милости; не можу нарушити тісних договорів з Русинами і Шведами."

Взявши зі Львова невелику суму 60.000 зл., Хмельницький відступив від сего города, під позором, що Татаре пустошать Україну; та здаєсь ся до відступлення нараклонило єго тайне посольство шведського короля, котрий обіцяв єму руські землі, як змістить ся в Польщі. Московські війска разом з козацькими взяли Люблин. Сей город присягнув Олексієви Михайловичу, скоро потім присягнув шведському королеви, а опісля— давному свому пану Яну Казимиру.

Весною 1656 р. Поляки знов пробували примирити ся з Хмельницьким і просили помочи против Шведів. В тій цілі приїхав до Хмельницького пан Лясскоронський.

Хмельницький відповів: „Годі панове, обманювати нас і вважати дурнями; Полякам за їх неустанне віроломство ніхто в сьвіті не вірить; був час, коли ми годили ся на мир, по волі короля; а король таїв у души противне тому, що показував на вид. Ми не війдемо з Польщею в ніякі договори, поки она не зречеться цілої Руси. Нехай Поляки формально оголосять Русинів вільними, подібно тому, як іспаньский король призвав вільними Голяндців. Тоді ми будемо жити з вами, як други і сусіди, а не як піддані і раби ваші; тоді напишемо договор на вічних таблицях; та сему не бути, поки в Польщі володіють пани. Не будеж і миру між Русинами і Поляками."

Поляки лучче походили коло своїх справ у Москві, як в Чигирині. Посол німецького імператора Алеграти родом Славянин, знавший по московськи, прибув у Москву і взяв нахиляти до миру з Польщею бояр і духовних, задаючи надію звернути оруже всіх християнських володарів против невірних. Патриярх Никон вговорював царя помиритися з Поляками і обернути оруже против Шведів, щоби відобрати в них землі приналежні Великом Новгородови. Цар улестився тим, що мирним способом може стати королем польским, вислав своїх повновластних у Вильну, де по многих спорах і толках з повновластними Річи посполитої в жовтню 1656 р. заключено договор, після котрого Поляки обовязували ся по смерти Яна Казиміра вибрати на престіл польский Олексія Михайловича; Олексій Михайлович з своєї сторони обіцяв боронити Польщу против її ворогів і звернути оруже на Шведів. Хмельницкий дізнавшись, що у Вильні зберають ся повновластні для постанови миру, вислав там своїх послів та московські посли притидали їм, що Хмельницький і козаки — піддані і тому не повинні давати голосу там, де рішають їх долю посли володарів. Козацькі посли, вернувши в Україну, в притомности всеї старшини говорили до гетьмана: „Царскі посли нас в посольске шатро не пустили; мало того: до шатра з далека не пускали, зовсім як псів у церков Божу. А Ляхи нам сумлінно повідали, що они заключили мир так, щоби ціла Україна була в давному під властю Ляхів. Коли військо запороске з цілою Україною не буде Ляхів слухати, то царска милость буде помагати Ляхам своїм військом бити козаків."

Хмельницький, почувши се, здумів ся: „Дітки — сказав він — треба відступити від царя, підемо туда, куди скаже Вишній Владика! будемо під бісурманьским володарем, не то що під християнським!"

Успокоївшись від першого зворушеня, Хмельницький написав цареви письмо і виказав єму правду ось як: „Ляхи сего договору ніколи не додержать; они єго заключали тільки для того, щоб трохи віддихнути, уновити ся з султаном турецьким, Татарами і иншими і знов воювати против царскої милости. Коли они справді щиро вибирали вашу милость на престіл, то чогож они посилали послів до цісаря римского просити на престіл єго рідного брата? Ми Ляхам в нічім вірити не можемо. Ми напевно знаємо, що они не бажають добра нашому рускому народови. Великий государю, єдиний православний царю на землі! кауте молимо тебе: не довіряй Ляхам, не віддавай православного руского народу на наругу!"

Та Москва була глуха на ті ради. Хмельницький видів, що знадобуєтьcя пригідний случай визволити руські землі з під польскої власти; а між тим не тілько одна Москва, але і иньші сусіди опинили єго заміри. Німецький цісар з трьвогою доглядав ся від Хмельницького миру з Польщею, Кримский хан і турецкий султан були в союзі з Польщею, і не бояли ся її трактатів з Москвою, знаючи, що зі сторони Поляків се не більше як мана; напротив, їх страшнійші були успіх Хмельницького, що вели до сполучення і скріплення московскої держави. Хмельницкий попав у тугу і сум, а наконець в недугу. Він видів в будущині давне підданьство України Ляхам і хватав ся послідних способів, щоби випередити єго. В початку 1657 р. Хмельницький заключив тайний договор із шведским королем Карлом X, і семигородским князем Ракочим о поділ Польщі. Після сего договору королеви шведскому мала дістати ся Велика Польща, Лифляндия і Гданьск з приморськими краями; Ракочому — Мала Польща, велике княжество Литовське, князівство Мазовецке і часть Чорної Руси. Україна же з усіма полудново-руських земель мала бути признаною на все відділеною від Польщі.

Відповідно до сего договору Хмельницький післав на поміч Ракочому 12.000 козаків під головним начальством київського полковника Ждановича. Ян Казимір дав знати про хитрощі Хмельницького московському государеви. Договор, котрий заключив гетьман з Уграми і Шведами, дійшов дійстно до відомости в Москві і цар вислав послами окольничого Федора Бутурлина і дяка Василя Михайлова із строгою доганою Хмельницькому.

Нім се посольство приспіло в Чигирин, Хмельницький, причуваючи, що єго здоровлє день в день слабне, зібрав раду і предложив козакам вибрати собі наслідника. Козаки з любови до гетьмана а притім бажаючи єму вгодити, вибрали єго шіснайцятилітного сина Юрия. Хмельницький хоч спершу відраджував їм, указуючи на єго молодість, але потім згодив ся. Се була дуже велика помилка Хмельницького.

(Конец буде)

ШИРІТ НАШУ ЧАСОПИСЬ І З'ЄДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

БІЛЄТИ НА ПАРОХОДИ
до Европи і з Европи по зниженій ціні на всі корабельні лінії
Говорити або писати до нас можна по руски.

C. EPP & Co. Steamship & Exchange Agents,
671 Main st., Winnipeg.

Ціни продуктів господарских у Вінніпегу.

Пшениця ч. І. [illegible] ц. фунт
„ „ II. [illegible]
„ „ III. [illegible]
„ „ IV. [illegible]
[illegible]
Овес білий [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Сіно 7—8 дол. тон.
[illegible] 45—60 ц. фунт
[illegible]
[illegible]
Сир 8—10 ц. фунт
Солонина 8—10 ц. „
Мясо 7—14 ц. „
[illegible] 3—4 ц. фунт.
[illegible]

МУКА:

Ogilvies Hungarian Patent $2.90; Glenora Patent $2.70; Manitoba Strong Baker $2.90; Imperial $1.65; Lake of the Woods Five Roses $2.90; Red Patent $2.70; Medora $2.20; XXXX $1.55.

По висше оказаній ціні продають фармери і магазини, а сторкипи продають вже дорожше.

Даром дістанете!

Нову докторску книжку містячу в собі цінні інформациї і ради для мущин, жінок і дітей, єсли пішлете своє імя на адрес:

Farmo P. O. Box 966,
Madison Sq., New York, N. Y.

ДОВОДЫ И БЛАГОДАРЕНІЯ.

Одными тôлько доводами лѣкарь може доказати, що въ дѣйствности вылѣчилъ хорыхъ людей. Читайте оголошенья другихъ лѣкарей, но въ нихъ не найдете, щобы другій лѣкарь далъ доводы або благодаренія своихъ пацiентôвъ. Длятого-то, конечно хвалятся тôлько, що суть увѣченными лѣкарями, а первъ слабость не только не вылѣчатъ; но побôльшать, то чи-ж тѣ лѣкари могутъ мати доводы вдячности и благодаренія? Николи!

Мы знаемъ, которыи дбаемо о здоровье вашого народу, щобы онъ не былъ обдираный т. е. старокраевыми и военными докторами—обманщиками, радимо всѣмъ хорымъ Русинамъ удаватись тôлько до:

ПРОФ. Д-РА Е. С. КОЛЛИНСА,

дипльомованого доктора зъ Нью-Іоркского университету,

которому цѣлый свѣтъ завдячуе певне и цѣлковите вылѣчене хорыхъ.

Для того подаемо тутъ кôлька найновѣйшихъ листôвъ, въ которыхъ наши братья и сестры благодарятъ профессорови КОЛЛИНСОВИ за цѣлковите вылѣченье ихъ изъ тяжкой недуги.

Вылѣченый зъ тяжкой внутренней хоробы и ревматизму.

Стефанъ Урбанъ,
Box 287, Great Falls, Mont.

Дитинячіи сухоты.

Почт. г-не проф. Коллинсъ!

Благодарю за лѣкарства, которыи выслали для моей доньки. Я страшно журился тѣмъ, що моя донька не вийде зъ той хороты. Однакъ теперь я переконался, що по Вашихъ лѣкарствахъ она тѣмъ разомъ лѣпше выглядае и она майже цѣлкомъ здорова. Для того прошу приняти мое сердечне благодареніе. Я буду розголошувати Ваше имя помежи моими знакомыми.

Съ почтенiемъ,
[illegible]
Box 15, [illegible] B. C. Canada.

Вылѣчена зъ хронической жолудковой слабости, боль головы и внутреннихъ слабостей утробы.

[illegible]
Cliffwood, N. J.

Кашель, боль персі, кривой жолудка и нестравность.

Сердечне благодареніе засылаю проф. Коллинсови за вылѣченье моей слабости. Если бы не ваша помощъ, я певно не бачилъ бы вже днешного свѣта.

[illegible], Box 22, [illegible], Ohio.

Нервовость и боль головы.

Ласкавый доктаре! Доношу вамъ, що лѣкарства Ваши я получила въ доброй порадку и по ужитю ихъ себе чую лѣпше и здоровше за що складаю сердечну подяку.

Анна Смитъ, [illegible]

Скрофулы [лишаи].

Не мя [illegible] въ благодареніе д-ру Коллинсу за вылѣченье моей хороты, бо [illegible] моей скрофулы. Тепер есть цѣлкомъ чистой.

І. [illegible]
[illegible]

Выпуклина и боль утробы.

Почт. г-не проф. Коллинсъ! Зъ великою радостію дѣлюсь зъ вами вѣстію, що отъ вашого лѣкарства я цѣлковите выздоровѣла и не потребую вже помочи. Слава вашому докторови! Съ почтенiемъ,

Андрей [illegible],
[illegible]

Доводовъ о вылѣченью секретныхъ хоробъ не можемо подавати, бо въ тôмъ часѣ не было вилѣчено. Тысячи выздоровленыхъ людей посвѣдчаютъ [illegible] въ практику проф. д-ра КОЛЛИНСА, яко одинокого доктора, который лѣчитъ [illegible] слабостей.

СЕКРЕТНЫ ХОРОБЫ МУЖЧИНЪ И ЖЕНЩИНЪ.

Профессоръ КОЛЛИНСЪ лѣчитъ властивымъ способомъ такъ, що нема такого пацiента, которого бы своею методою не вылѣчилъ. Для того если кто есть хорый на яку будь слабость, повиненъ ей докладно описати въ родной мовѣ в заадресованiмъ листѣ:

PROF. DR. E. C. COLLINS,
140 W. 34th Street, NEW YORK, N. Y.

[illegible]

Офисовы годины: [illegible]

МИЛО КОРОЛІВСКОЇ КОРОНИ

суть спеціяльно роблене для твердої води сего краю і [illegible] мило, [illegible] рівне [illegible] до добрата.

[illegible] таких дорогоцінности, [illegible] більшу [illegible] ... мило, на адрес:

The Royal Crown Limited
King st. — — — WINNIPEG

ГАЗОЛІНОВІ ІНДЖАІ ДО МОЛОЧЕНЯ

СУТЬ ТАК УРЯДЖЕНІ, ЩО НІЧОГО НЕ ЗАПАЛЯТЬ.

Кождий чоловік може таку машину гонити. Сі машини суть о половину таньші від паровика.

Пишіть по цінники на адрес:

North West Machinery & Iron Co. Limited, WINNIPEG.

GRIPPE.

Найскорше лікарство Гриппу і Інфлюенції лікарство:

7 Monks Grippe & Headache Cure,

Уживане сего лікарства [illegible] в 24 годинах. Добре [illegible] на Ревматизм, Інфлюенцію, біль голови і т. д.

7 Monks Grippe & Headache Cure

ЦІНА 25 ц.

Можна купити в кождій аптиці.

7 MONKS COMPANY
АДРЕС: Sole Proprietors — Box 742
Winnipeg, Canada.

Кождий знає, що найкрасша, найбезпечнійша, найдешевша і скорша без пересідки подорож

з Буковини і Галичини в Канаду

на Гамбург єсть лише через [illegible] кораблів

B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.

Хто має шифкарту від Б. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того перепускають через німецкі стациї граничні.

Памятайте що EDDYS'A будівляний папір

не пропускає зимна ані випускає тепла.

Пишіть по пробу і ціни до:

TEES & PERSSE LIMITED AGENTS
Winnipeg.

ALLOWAY & CHAMPION,
банкери,
362 Main st., Winnipeg.
(Четверті двері на полудне від Portage avenue.)

Посилаємо гроші на кожду почту до Австрії, Росії і всяких країв.

Не платить звімне другий раз той, до кого гроші вислані.

Ордери виплачує ся в Австрії коронами, в Росії рублями.

При посилці грошей треба дати добрий адрес а ми заплатимо всякі гроші вам повіреної особи для котрої они призначені, або звернимо безпроволочно посилаючому.

Спробуйте узяти нашого систему раз, то певно зробите другий раз. Висилаємо по дуже низькій ціні.

Розмовити ся можна по руски, російски і німецки.

Ордери посилки старанно виконане.

ИОСИФ А. ДИМА

Заложив перший руский робітничий офіс. — Продає шифкарти на всі лінії. Хто хоче купити шифкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно, [illegible] купити хату або лот в [illegible] потребує помочи або поради в якусь грунтову справу в старім краю, то нехай вдасть ся до Й. А. Дими, а буде вдоволений. Его адрес:

J. A. Dyma
796 Main st
Winnipeg.

ІВАН НЕМЕТ

б. ц. к. заступця консуля. Одинокий руский Банк, спродає шифкарти, посилає гроші до всіх частей світа, виконує [illegible] адвокатскі і нотаріальні тай в старокраєвих як і в американьских тоже і в військових справах. Поради о всім даром. — Хто хоче купити шифкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно або заслати гроші до краю тано і скоро або має з краю якусь справу судову, грунтову, військову, а хоче тую як найлучше і найскорше залагодити, то нехай удасть ся до І. Немета, [illegible].

Єго адрес є: **John Nemeth,**
457 Washington st.
New York, U. S.

Война

Где і як она видить ся? Хто ї витрає? Як воюют Россия і Японія?

Хто хоче мати відповідь на сі питаня, най пришле мені в письмі 30 цент. і я вишлю єму книгу 12 цалей широку і 15 довгу з мапами і описанєм цілого світа, із котрої об всім довідаєть ся.

При тім **даром** пішлю Рахункову Таблицю, поученє о мірах і вагах і Політичний Катехизм.

Продаю також нові календарі — на 1906 р. і [illegible] книжки.

Пишіть на адрес:

M. J. MURIN.
291 ASHBURTON AVE.
YONKERS, N.Y.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG

Дивись на золоті букви "T. & B." котрі суть вбиті на кождій плеснацї [illegible].

Сухопутна битва.

Подаємо тут гарний опис битви нашим читачам, [illegible] знаки, яка нині [illegible] грозна.

„Вислано нас з Порт Артура до [illegible]. Там [illegible] стони, на всіх сторонах гармати. [illegible] при четвер дні, [illegible]. Петого дня дали нам відпочинок. [illegible]. Я був майже на самім верху [illegible] в трійці траншеї. Від поля в половині узгіря, [illegible] обсаджені траншеї. Цілий простір між нами а ними, коли 50 сажнів, був [illegible] в ріжних напрямах плетеной з колючого дроту. На [illegible] гори також траншеї і окопи. На ліво в самій [illegible] „Бобр". На право [illegible]. [illegible] Разом 60 гармат, [illegible].

Перед нами, як далеко сягає зір [illegible] горбі, пусті поля, [illegible]. Полями вють ся дві дороги, одна до Мукдену, друга до Ялю. Далеко на право, за горами, легкі хмарки диму з японьских кораблів коло Пітсево.

Ранок був чудовий, сонячний. Перед нами на [illegible]. Ми вдоволені, що нема роботи; одні спалять, другі [illegible], курять, балакають. З кількома товаришами дивлю ся на горби на право, в напрямі до Пітсева та розпізнаю [illegible], відки треба Японців, щоби взяти ту позицию.

Нараз у відповідь на се одна з гелїографів, [illegible]. Я спинав очи в північно-східнім напрямі. Та [illegible] гелїографу і [illegible] нічого не видно. [illegible] — [illegible]. [illegible] другий гелїограф [illegible], за ним третій, четвертий і т. д. [illegible] з Пітсево [illegible] двох чи трох позицій. [illegible]. На ліво показали ся три позиції сотні з батерією і [illegible] поля в напрямі Пітсево. Знову напружаю зір, але бачу лише [illegible] гелїографа. Желєзо—[illegible]. Около 11ої години [illegible]: „слухай"!

Підношу ся і слухаю. Далеко перед нами на північ чути слабий гук. [illegible] другий [illegible], [illegible] відповідь. Вітер віє до нас і від часу приносить [illegible] тріскіть. У нас всі [illegible]. Гляджу, [illegible] гелїографа [illegible]. [illegible] з Пітсево [illegible]. З горбів від [illegible] „Червоного Хреста". Перед нами і на [illegible] і [illegible]. Часом люди сходять з дороги і [illegible]. Чоси [illegible] і [illegible] до нас. [illegible] Кінця [illegible]. Все чути було гук гармат.

Так [illegible] ся друга година. [illegible] три [illegible] ціль. [illegible] Японці, нові чи Японці? Тих [illegible] кораблів [illegible], [illegible] ся. Гелїограф на право від нас перестав працювати. [illegible]: „в-их"! [illegible] в траншеї. За [illegible] гранатом другий, третій і четвертий. Всі гелїографи [illegible]. Зависть [illegible] горбів [illegible]. То тріснула граната. [illegible] на дорозі, серед [illegible] ранених. [illegible] батерія, але [illegible] гармати і [illegible]. [illegible] струя [illegible]. [illegible] японські гранати [illegible] фронт. [illegible] гармата. За тим [illegible] Японцям. [illegible] гук і тріскіт. Земля дрожить. Всі [illegible] гармати [illegible] в [illegible] горбами. [illegible]. Але Японців все ще не видати. Дорога з Пітсево стала опорожнити ся. Людська струя [illegible]. Лише кілька ранених [illegible]. Колони [illegible] половинку. [illegible] „Бобр" [illegible]. Дим з [illegible] кораблів на право [illegible] гармат [illegible] гранатів на [illegible]. [illegible], [illegible] поля, гармати [illegible] тихо.

Ніч була страшна...

Діставши 'студіть. Не [illegible]. Мовчки та в задумі [illegible] до вечері. Було про що думати. Ми бачили [illegible], [illegible] та перелесну, [illegible] дорогою [illegible] без перерви [illegible] струя ранених, бачили як наша батерія [illegible], [illegible] і [illegible], з половиною гармат і коний. Ми не бачили, [illegible] Японців, але бачили се, як [illegible] там на перед, [illegible] 1 [illegible], [illegible] і перемінені, наче би їх [illegible]. Таке то сумне [illegible].

Около другої в півночи я проснув ся, [illegible]. [illegible] Японці [illegible] сумрак [illegible] в [illegible]. [illegible] „Бобр" [illegible]. [illegible] село. [illegible]. „Пошло [illegible] — [illegible] — Японці [illegible]. [illegible] білого [illegible]. З фортів в Кінчу [illegible] над [illegible] горби. Далеко на морі [illegible] сигнали [illegible]. Дальше [illegible] гармат. Потім [illegible]. [illegible]. Я [illegible] вiра [illegible]. [illegible] [illegible]: „ура!"

(Далєше буде.)

Важне для всіх!

Тепер друкує ся книжка під заг.:

ДУХОВНІ ПІСНІ
по російскім і українськім языках.

Ту книжку можна носити в кишені. Книжка ся необходима для кождого христіянина і для духовних [illegible]. Містить в собі 250 пісень різного змісту, на всі свята: на Різдво, Великдень, Вознесеня, а також на обрядові як в часі хрещеня, погребеня, вінчаня і [illegible] части. Суть там пісні і для дітей з котрих діти можуть учити ся в духовнім житю. Книжка буде гарно оплетена в скіру.

Ціна одної книжки оправленої, з почтовою пересилкою виносить один долар.

Хто возьме 50 книжок зараз має 10 процент опусту, хто возьме 100 книжок, має 15 проц., а хто возьме [illegible] штук, той дістане 25 проц. опусту. Книжки посилає [illegible].

З тою справою звертати ся до:

Mr. J. Kolesnikoff,
517 Broadway, Scranton, Pa., U. S. A.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парочисла секция державних земель в Манітобі і північно-західних територіях є до розданя [illegible] 8 і три четвертих з 26 секций, [illegible] тілько північно-західну четверту [illegible]. [illegible] може одержати четверту секцию т. є 160 акрів [illegible] голова родини, або кождий мущина, [illegible] 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 [illegible] в [illegible] Office того дистрикту до котрого земля приналежить. [illegible] той, котрий [illegible] дати приноситу другому, [illegible] Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дистрикту, до котрого та земля приналежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий [illegible] оплату за даровану землю [illegible]:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій землі і обробляти її найменше шість місяців кождого року впротягу трех літ.

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) [illegible] прав [illegible] оплату на [illegible] в сусідстві землі записаної на [illegible] може одержати патент на тую землю, [illegible] на ній, а мешкає з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану [illegible], або сертифікат на патент, а перед тим не [illegible] оплату [illegible] землю, то після права одержить патент на ту [illegible], [illegible] другий гомстед [illegible] близько першого.

4. Єсли поселенець жиє постоянно і працює на фармі [illegible], то обовязки які накладує право будуть [illegible].

В додатку вище сказаних четирох точок, єще треба [illegible], що поселенець [illegible] одержати патент [illegible] 30 акрів, або мати 20 штук худоби і [illegible] і також 80 [illegible] оградити плотом.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнив обовязків права, [illegible] оплату уневажнює ся, а [illegible] оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦІЇ О ПАТЕНТ

[illegible] при кінци третього року перед місцевим агентом, або гомстед інспектором.

Перед робленєм аплікації о патент, мусить ся [illegible] державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦІЇ.

Новоприбувші еміґранти одержують научене [illegible] в еміґраційнім офісі в Вінніпеґу, або в [illegible] уряді державних земель в Манітобі, Dominion Lands Office.

Земля, котра посідає мінерали можна дістати [illegible] секретаря Департаменту [illegible] справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або [illegible] еміґраційного в Вінніпеґу, the Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, [illegible] агента державних земель в Манітобі і північно-західних територіях.

James A. Smart
заступ. міністра справ внутр.

Кромі дарованих земель, о котрих висше сказано, [illegible] акрів найлучшої землі в західній Канаді [illegible] купити від компаній желізничних, [illegible] приватних фірм.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III. Вінніпег, Ман. Четвер 25-го січня 1906. — Winnipeg, Man. Thursday 25. January 1906. Число 4.

УВАГИ.

Треба знати Вам дорогі читателі що „Слово" не видає ані жадна компанія котра була би інкорпорована, ані поєдинчий чоловік, а видає его комітет консерватистів, котрий не оглядаєсь на пренумерату а силає грішми [illegible] половою. Они видають місячно тим без найменшої чести і гідности людської драбам, що ціле „Слово" запишуть брехнями більше як $400.00. Ті гроші що они видають будуть колись покутовані.

„Слово" не є жадною газетою, бо кожда газета має свою моральну сторону. те [illegible] що правительство якої будь держави, узнає таку газету шкідливою для народа, а почта викидує оплату. „Слово" сего не має і не буде мати, бо оно єсть тільки шматою, щоб своїми брехнями вводити нарід в блуд.

Ті хрупики та льокайчуки ляхів та консерватистів навіть на тілько не мають встиду, що зовуть себе приятелями народу, та заохочують нарід щоб слав пренумерату (не знати для кого?) щоб показати ляхам та консерватистам як они потрафлять нарід одурювати.

— Кождий знає, що [illegible] Рудніцкий не є Русин а продав ся зволоч (хіба Русини) наде кинь перед польским шляхтичем. Честь вам за се хрупики! В Галичині проводять борбу з ляхами а ту (не знати як назвати таких) бють перед ними поклони.

Консерватисти зробили ляха провідником між Русинами, та провізоричним організатором шкіл, а хрупики від „Слова" дали му титул інспектора, щоб нарід мав перед ним респект. Думаємо що тільки тих пару перобів буде бити перед ним поклони, а люди чесні оставуть людьми і не позволять зволочи водити себе за ніс.

Хрупик „Шпакула" ([illegible]) пару місяців як тілько приїхав з краю а вже починає високо літати. Боронить [illegible], та перобів, боронить ляхів та консерватистів тутейших. Добрий мусить мати нюх коли так з далека приготовив своє діло, в порядне має, буде чим обітати консервативні охрани.

Питає ся вакатий хрупик як можна рівнати тутейших консерватистів до польских станчиків в Галичині? Кождому ясть се ясно, бо когож консерватисти признали на провідника між нарід між Русинами як не ляха. І перед ким лихом ді всі хрупики кричите, бож вы [illegible] між вами та розтельовувати оплати.

Хтож зарадник? Чи не той що хоче віддати нарід під власть ляха на вільній землі? Вас пару хрупиків може бути, про вас байдуже, вы такі помічні для народа як давно ляцкі гайдуки і як тепер в 20. столітю удостоїлись сей ласки у ляхів. Даль що згаданий Шпакула каже, що „Слово" видає якийсь Русин і то обрізований краще як хто инший.

Ми мусимо запримітити, що назва Косовий не єсть его властива назва. Що не єсть щирий Русин знаєм по сім, що хиба в конечности говорить по руски. Кореспонденцию з своєю фамілією веде по польски. А що Шпакула називає его каменяром то хиба тому, що виріс на львівским каміннім бруку, але щоби був щирий син України, то сего ми ся встидаємо сказати. Щирий Русин все з Русином має до діла і спільними силами якої бы то не були партії старають ся піднести нарід.

Ті покажи які дістав партия консервативна, то все куплене, то все за гроші, але щоб найшов ся чоловік безсторонний і виразно се о них що доброго то сего не було. Що школу заложили для своєї агітації то се кождий знає, чому давнійше сего не зробили, але як тогди як упали дуже низько и видать що нарід вже не іде за ними, взяли ся за способи [illegible] котрі за оплати все зробят. Верують тим людей не знаючих нічого о обставинах сего краю ані різниці партійної, котрих впишуть між нарід як навинних.

Дивно нам і думаємо що не все подиву будуть ся задивляти чесні люде та працівники для народу так в Галичині як і Америці, що Слово котре друкуєсь язичієм в другой що зволоч підкомандою ляха вглядуть про Україну і йдуть зню в бій. Чи чував се хто коли щоб Українець стремав чий до волі ішов під команду ляха і був заятим консерватистом? Та зволоче робиш встид цілій Руси та ставиш людей на посьміховиско, коли хочеш увести між нарід середновічну систему! Що зволоч мамуча в Слові брехні лучить ся з ворогами Русинів та [illegible], мов пізнати з кождого випуску тої цидули а найясніше пізнати в 17 ч. де холоднокровно хвалить головних ворогів посту ну а накидесь на людей поступу як шалена собака.

Слово подало лист К. Вельгана закидаючи що К. Фар. фальшиво дорогою здобуває предплатників. Мы дістали долара від Вельгана за „К. Ф." яко буде рік тому і тогди не було Слова, бо лях нагрівав єго еще в Галичині. Від часу єри Слова нікто долара від п. Вельгана не присилав. Тому просимо п. Вельгана о вияснене спра[ви].

Послідні вісти з війни на Далекім Сході.

— Ст. Петербург 13. січ. Буджет Росії на 1905 рік обчислено на $988,512,804. Міністер скарбу заявив що мимо того що війна тривав одинайцять місяців, стан державної каси не змінив ся.

— ЛЬОНДОН 16. січня. Кореспондент доносить, що причиною упадку деяких фортів П. Артура були невідповідні офіцери, котрі оставляли свою команду молодшим серджантам. Офіцери фльоти були звичайно все п'яні. На конференції перед капітуляцією деякі з генералів радили дальше опиратись, але Стесель був противний їх раді. Коли капітуляцію оголошено публично, війско випило 5000 бутельок горівки, а попившись гуляли і співали по улицях. Поживи в П. Артур було що найменше на три місяці, ще много не було иного крім кінячого. В грудни корабель King Arthur привіз 5.000 мішків муки.

— ТОКІО 16. січня. Генерал Ногі написав до нагасакьского губернатора, що генерал Стессель не є ані невільником ані неприятелем але заграничним паном, котрий служив свому краєви, а що віддав П. Артур з амуніцією в наші руки заперестаючи дальшу борбу, то належить ся єму повна мілітарна честь.

— ТОКІО 16. січня. Послідний рапорт з Ню Чвант доносить що генерал Міщенко з козаками наїхав на невтральні територі на полудневий захід від Ляо Янг. — Армія генерала Міщенка числить 20.000 і удались на полудне в тій ціли щоб знищити желізницю в кількох місцях і перешкодити транспортованю японських жовнірів з П. Артура.

— З головної квартири генерала Куроки доносять, що москалі поробили мал упридження на полудне від Ляо Янг, але Японці уже їх виперли і по части уже [illegible] місцями желізну дорогу направили.

— Кореспондент з головної квартири третої японської армії доносить, що не було потреби здавати П. Артур позаяк там еще було 31,000 війска до оборони фортів. Запаси амуніції були малі але не цілком вичерпані, поживи також було на пару місяців. Одначе по смерти генерала Кондратенка котрого любило війско і був жертвою облеглих, оборона взяла инший напрям.

— Нишим разом знов доносять з головної японської квартири, що дальше удержане П. Артура було не можливе, бо Японці острілювали ціле місто з експльодуючі бомби та граната нищили все що знаходилось в місті.

НОВИНКИ.

Русини забили нігра.

Минувшого тижня в ночи з вівтірка на середу кількох Русинів мешкаючих при Sutherland str. у Вінніпеґу замордували нігра George King. Причина морду була слідуюча: До одинайцятої години Русини забавлялись в готели, потім прийшли до дому і Федор Сверида сказав жінці аби дала вечеру, а та відповіла що для нігерів вечері нема. Сверида за се добре побив жінку, котра закровавлена побігла за полісменом. Нігер вертаючи з роботи здибав ї і спитав де біжить? За полісменом — відповіла. Вертай ся зі мною я полісмен. Нігер увійшовши до хати зачав гнати Свериду, сказав що єсть полісменом показуючи на ґузики. Сверида знаючи що нігра нема полісменом перший вдарив ся на него, а за ним другі що були в хаті. Нігер вибіг з хати а за ним пігнали Федор Сверида і Роман Сеніар з револьверами а решта з буками. Роман Сеніар мав го вдарити рискалем в карк так сильно що через ковнір переломав каркову кість і нігер упав без життя і вже мертвого ще сильно побили патиками. По замордованю усі вийшли до хати, порадились, і занесли тіло на трек щоб переїхала желізниця, але тіло знайшли рано в огроду ненарушене. Федор Сверида десь утік а Івана Рога, Федя Рога, Гриньку Слободяна, Гната Назарука і Стефана Стодолу арештовано. Такі суть наслідки уживаня нашими людьми алькоголю.

Недавно невислідженні досі злочинці забили одного хлопця Русина а тепер замордували нігра за се що той ганяв вивірок обходив ся з жінкою, через яке половід заслугував на кару. Дуже „прикладно" поступають наші Русини робітники, а мудрійші замість спільними силами братись щоб видвигнути той нарід з темноти, не дивно що сами ненавидять ся, але еще [illegible] ненависть між народом. Дуже красно репрезентує теперішна канадийска Русь. Є чим похвалитись і не жаль було їхати і не жаль жити на вільній землі.

Воли яку добуто плаття житом не повинна бути дана такому хто не знає її шанувати.

Приготований замах на житє царя.

На Богоявлене підчас свяченя води на Неві і стрілянню з армат, одна з армат вистрілила острим набоєм, котрий перелетів понад царя і его фамілію. До батерії сеї належали [illegible] а арестовання. В офіціяльних кругах толкують тепер що у [illegible] були цивільні і острий набій через ошибку остав в арматі. Офіцерів і людей сеї батерії не арештовано, позаяк не можна певним що се був замах на царя.

Віділ читальні імени „Тараса Шевченка" у Вінніпеґу сим подає до відомости що надзвичайні збори тої читальні відбудуть ся дня 5-го лютого о 8 год. по полудни в читальни.

Віділ.

— Страйк в Петербургу чим раз грізнійші прибирає міри. Тепер страйкує там до 200,000 робітників. Всі фабрики позамикані навіть друкарні. Нарід демонструє по улицях міста. Провідником сего руху єсть піп Гапон. Доносять також що повстане страйк і по інших місцях Росії як: в Москві Харкові, Києві, Кишиневі. Робітники думають вислати особисту депутацію до царя з зажаленєм против капіталістів та бюрократії.

З Dauphin-а доносять що в суботу 14 с. м. на Fich Creek при стинаню дерева дотручи дерево забило Alfreda McIntoch-а з Valley River.

Генерал McDonald в своїм рапорті подав до Льондонської газети страти які понесла Англія в виправі на Тибет, страти суть слідуючі 441 вояків, згинуло а 671 було інвалідів. Найбільше до смертельности причинились климатичні відносини.

ОГНІ.

В ночи 29 м. м. та 30 м.м. вибухла в Волосові при нечуваній бурі страшна пожежа. Згоріло Волохів руский і польовія німецка. Жертвою огню упало 37 будинків разом з цілим майном т. є. худобо, збіжем і т. д., бо о якімсь ратунку не було при такій бурі бесіди. Потерпіли як шкоду переважно Німці колоністи і кількох Мазурів кольоністів, котрі ледво життє уратували. Згоріли також господарскі будинки ц. к. управи лісів і домен. Огонь підложений одною [illegible]. Шкоду, лише з части обезпечену, обчисляють до 200,000 К.

Цар злагодив вирок, виданий на убійців Плевого. Сазонови, засудженому на досмертну кацицю, знижену кару на 14 літ. З иншого жерела доносять, що цар затвердив вирок, але на підставі царского маніфесту з 24 серпня вирок може бути знижений на 14 аладно 10 літ примусових робіт.

ТРАГІЧНА ЗАБАВА У ВІЙНУ.

З Шиповець пишуть: У Олекси Величка, тутешного господаря, були два сини: старший 12-літний а молодший 7-літний. У его сусіда Константина Рипецкого були також два сини в таким самім віці. Коли в домі Величка не було нікого із старших, почали ті діти, назвавши себе Росіянами і Японцями, бавити ся у війну. На нещастє найшли они ушили їх вітцями рушниці, порох і все инше потрібне і почали до себе стріляти. Війна скінчила ся тим, що молодший син Рипецкого погиб на місцю, а старший ранений в лице.

— В неділю 22. с. м. по полудню страйк робітників в Ст. Петербургу прибрав форму революції через що прийшло до конфлікту між війском а робітниками. Робітники ставили опір. До 500 осіб забито і ранено.

[illegible] учитель.

У нас по фармах такі обставини, що скоби наш фармер хотів учити ся по англійски мусів би найняти англійця до хати щоби учив англійского языка. Такому учителеви треба платити кількадесять доларів місячно, тай дати вікт, і такий учитель не вистарчив би, бо не уміє по руски толкувати.

У нас готовить ся учитель дуже добрий, уміє і по руски і по англійски за одного долара наймеш го на віки, їсти не потребує, плати не бере, лише єму не треба, а такий буде послушний, що що лише запитаєте він вам скаже по англійски тай пояснить вам по руски, а в дільнях в хаті все буде балакати по англійски.

Чомуж не відложити 75 цт, або $1.00 та таку добру річ не купити?

Учебник англійского языка, котрий тепер друкує ся! Уважайте щоб не було за пізно. Замовляйте зараз у редакції „Канад. Фармера."

Інтересованим подаю до відомости що стала моя адреса так. Rev. Michael A. Bacynsky Greek Independent pastor (незалежний руский священник) з Stuartburn Man. Canada. Та щоб листи мої не пропадали, прошу знадати добро на мій адрес і точно адресовати, позаже крім мене еще два Михайли Бачинськи єсть тут.

Фарма на продаж!!!

Три милі від стациї Ethelbert; в добрім положеню. Єсть на ній хата, стайня, керниця і до 16 акрів орано. О подане близших інформацій зголошувати ся до Ред. Канадийского Фармера.

НА ПРОДАЖ!

Дім при улици **POWERS** пять станций, вода, сурн, клозет і пивниця. Можна ві найняти по $20, місячно. Коштує $1.400. $200 готівки а решту на виплат по $20. місячно.

Лоти коло Exhibition Grounds 30x100 сухі і високі $85. $25. готівкою а решту на виплату легідними ратами.

GELLIN BROS
795 Main Str.
Winnipeg.

Потребуємо доброго руского агента

для продажи лотів, домів і фарм.

Заробок знаменитий.

Planitz & Friedrich,
865 Main st. Winnipeg, Man.

Dr. MORDEN
ДЕНТИСТ.

Тягне зіпсуті зуби і вишерблені заповнює золотом або платиною.

Адрес: **Dr. MORDEN,**
620½ Cor. Logan & Main
вхід з Main st.
WINNIPEG.

Годинникар і юбілер.

Виконує всякі роботи золоті і срібні, принимає замовленя з міста і околиці, роботу виконує як найліпше. Має на складі годинники: стінні, кишенкові мужескі і дамскі, брошки, кульчики, окуляри. Розмовити ся можна по німецки, руски і польски.

William Fischer,
797 Main st.

Всяку одіж можете купити в мене по дуже низкій ціні:

черевики:	75 ц.	— $5.50
убраня:	$4.25	— 12.00
плащі:	3.50	— 10,00
шапки:	35 ц.	
сорочки:	35 „	
панчохи 3 п.	25 „	
[illegible]:	1.25	— 3.50
рукавиці	25 ц. —	90

Для переконаня прошу зайти і спробувати!

Г. М. Гуровіч.
310. Main Str. Winnipeg.

30--40 ПРОЦЕНТ ЧИСТОГО ДОХОДУ

можете легко зробити в одним році, єсли купите один або більше з наших в добрім положеню лежачих лотів, 4 бльоків на захід від Main st. на MacKenzie st. Ціна $65.00, на задаток тілько $10.00.

Ціна сих лотів скоро буде подвійна, через то спішіть ся і купуйте поки не минув час.

Кромі сих маємо богато лотів і домів до вибору в всіх дільницях північного міста.

Продаємо шифкарти на пароходи на всі лінії.

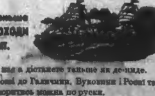

Приходіть до нас а дістанете таньше як де инде.

Посилаємо гроші до Галичини, Буковини і Росії тане і скоро. — Розговоритесь можна по руски.

Planitz & Friedrich 865 Main st.
WINNIPEG. MAN.

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly,
Published every Thursday
439 Cor Logan & Pembina st
Winnipeg. P. O. Box 82

Canada North West Publ. Company.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year

Established 1903.

Advertising rates furnished on application.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР.

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує

в Канаді на рік	$1 00
в Сп. Державах на рік	$1 00
в Австриї	$1 50

Газету треба платити наперед.

Гроші посилайте в рекомендованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є вартову карту дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, заплатіть ним, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Адрес

CANADIAN FARMER,
P O BOX 82
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не [illegible].

[illegible] адресу просимо подавати старий адрес.

Канадийский Фармер есть газетою для охлопського життя Русинів в Канаді без [illegible] порозуміння і для [illegible] ліберальної партиї, котра Русинам приязна. Не має тісної звязи з жадною церковною [illegible] свободу котра позволяє кождому обивателеви хвалити бога, як він хоче.

Одним з важнійших принципів ліберальної партиї є прилюдно відділюване ся в справах релігійних і до сего ми будемо ся стосувати.

Лічене головній і інших слабостей рогатої худоби.

[illegible]

Запалене легких появляє ся у рогатої худоби [illegible] дібно як у людей. Корова [illegible] тратить [illegible] і молоко. В тій слабости [illegible] есть [illegible].

ЛІЧЕНЄ. Лише в легких випадках можна обійти ся без ветеринара. Добре есть також пустити 1—2 кварти крови, щоб [illegible] горячку. Позитивно [illegible] навести заволоку по обох сторонах грудей. Треба [illegible] також [illegible] если есть папір, а той самий спосіб як було сказано при запорі голови. Звіря треба держати в стайні провітреній, холодній, а поживу давати легко-стравну, а при тім слабку пожиму. Воду [illegible] завертати до волі [illegible]. Крім того треба шкіру [illegible] натирати камфоровим спіритусом і натирати [illegible] соломи або сіна.

КАШЕЛЬ. Причиною [illegible] кашель є [illegible] простуда [illegible] воздуха на весні. Причиною також [illegible] слабости. Если кашель есть наслідком иншої слабости то можна его вилічити [illegible] способами. В [illegible] кашель [illegible] пере[illegible] давати [illegible] раз денно. Крім того треба звіря держати в теплій стайні давати поживу мягку [illegible] а на пило добре давати теплий видар з [illegible] потовченого зілля.

Кашель головно у [illegible] на [illegible] [illegible] спосіб що дають [illegible] давали [illegible] Добре есть також давати [illegible] робить ся в сей [illegible]. Н[illegible] держать ся [illegible] дні [illegible] кілька раз сильно [illegible]. Коли [illegible] два дни вода устоїть ся [illegible] осторожно [illegible] ки [illegible] передир [illegible] в закорконованих бутельках.

В разі потреби, дається [illegible] по одну пяту часть кварт або більше [illegible] того як сильний кашель. Если причиною кашлю [illegible] то [illegible] треба [illegible] ту слабость, а і кашель перестане.

ЗАДЕРЖАНЄ [illegible] ОТЕЛЕНЯ.

[illegible] вийти по [illegible] годинах по пороженю [illegible] 24 години. Если оно звичайно [illegible] не вийде по 24 годинах а з вимою по 48, то [illegible] наслідком [illegible] смерть корови. [illegible] трафляють у старших [illegible] коровах [illegible] держить ся [illegible].

Щоби [illegible] відділило ся тій цілі або дають лікарство до середини, або если то не помагає треба місце відділити руков і витягнути. Лікарства дають [illegible]. В 3—4 квартах води варять ся пригорщ або дві румянку до того додасть фунт льняного насіня [illegible] дають пити корові. Если не має румянку то варить ся фунт льняного насіня потовченого в двох квартах води і дають пити три рази денно.

Дають також до середини слідуюче лікарство: щоб до варить ся в три кварти пива і добре вимити корову [illegible] добре есть виспринцювати [illegible] кілька раз [illegible] румянку [illegible] льняного [illegible]. До середини [illegible], котру [illegible] або [illegible] рук [illegible]. Виймаючи руку [illegible] щоби [illegible].

Если при укінчені [illegible] лікарство [illegible] відходить треба [illegible] відділити [illegible] спосіб есть найлутший [illegible] ся [illegible]. В [illegible] треба часто обмити [illegible].

[illegible] або яким ваше злоби взагалі лише місце [illegible] хлопати через ніжку до місця, где наблизити місце і [illegible] бородавки. Відділяти [illegible] місце від бородавок. Відділяти треба поволи, окручуючи місце на великий палец руки і відділяєть другими пальцями що раз дальше. За ними можна відділяти все місце [illegible] одная місце держить ся досить сильно, то есть звичайно що порада була звичайна. В тім разі не треба відділяти місця, а лишити до другого дня. Найдальше однако третього дня треба місце відділити, в противнім разі оно начне гнити. Після відділеня місця добре есть виспринцовати матицю. [illegible]

УВАГА. Дуже не рекомендую есть гвалтовно виривати місце або виривати до його дні товариш. В першім разі можна розірвати місце. В другім разі можна [illegible] з місцем матицю.

Нерозумно есть також разом з місцем виривати матицю бородавки, котрі держать в разом з місцем. В наслідок такого рода операції [illegible] ся різні слабости матиці котрі кінчать ся смертю корови, або корова стає неспосібною до дальшого розплоду.

ДОПИСИ.

Kenelvalley Man

[illegible]

Славна редакціє „Канадийского Фермера“!

[illegible] році 52 ч. Вашої газети [illegible] ся тому, що маєте [illegible] свою широ-руську газету. Коли прочитали ся газету увидівши що она [illegible] правдива в [illegible] „Слово“ [illegible] в Галичині, бо набирали гроші від консерватистів баламутить народ, та [illegible] консерватистів [illegible] приятелями.

Видавці [illegible] К. Ф. [illegible] причиняють до [illegible] народу [illegible] прошу [illegible] посилати [illegible] і на 1906 р.

[illegible]

[illegible] 1906.

Високоповажана Редакціє!

Прошу помістити [illegible] [illegible] посилали [illegible] часописи для Русинів, [illegible] Русини не хочуть знати [illegible] консерватизму [illegible]. Нехай не [illegible] ся та не побрікують [illegible] консервативна партия Русинам приязна. Се кажу в пересторогу щоб Русини не давали ся баламутити [illegible] консервативним [illegible]. Нехай [illegible] „Слово“ і [illegible], що оно творить між Русинами незгоду. Того групі [illegible] в Гуситни [illegible] ся у консервативної партиї, а гроші для видавця „Слова“ так мало [illegible] своє почерті [illegible] а [illegible] до своєї кешені.

[illegible]

Де есть?

Хто знає де есть Стефан [illegible] най ласкаво донесе [illegible] на адрес:

[illegible]
P. O. [illegible] Man.

Надіслане.

Лист в ст[illegible] краю.

Славна Редакціє!

Не тілько одного [illegible] вичитали в [illegible] газеті К. Ф. в числі 43 про Стефана [illegible] русинов [illegible] редакторів [illegible] „Слово“ [illegible] народ [illegible] такі нам самі або [illegible] такий край. Отож як [illegible] пан Рудницкий такий [illegible] редактора від „Слова“ [illegible] скажіть що [illegible]. А вертаю до річи. Вже [illegible] пан [illegible] в роду [illegible] був у [illegible] у свого [illegible] не [illegible] на місяць до [illegible] Саскачеван ту [illegible] котори [illegible] і [illegible] до суду [illegible] суд [illegible] мельского був добрий [illegible] велких обродинарів в таком агентом [illegible] бургомістра Майорка [illegible]. [illegible] місяць, [illegible] до суд [illegible] то є в. [illegible] за [illegible] добрі [illegible] і [illegible] не побите судию [illegible] дитина в Колонії [illegible] суді [illegible] [illegible] П. Стефан [illegible] і [illegible] до Рундуна. Так [illegible] Вітавин [illegible] в [illegible] 20 франків в разі [illegible], бо [illegible] традицков в Ромуні.

Нараз чути Стефана [illegible] до Америки але [illegible] то байдуже [illegible], от добре що [illegible] в [illegible]. А [illegible] в К. Ф. числі 43 в [illegible] „[illegible]“ [illegible] Стефана. А [illegible] він прошу, я гадаю що то [illegible] ся в [illegible] в та [illegible] [illegible] що [illegible] кільно сот [illegible] то [illegible] за тобі не буде знати, [illegible] свою [illegible] карєру? Гоп, Гоп! і Стефану [illegible].

А ми [illegible] [illegible] про сего [illegible] в сім [illegible].

[illegible] з чужими довести [illegible] від [illegible] не [illegible] нам [illegible]. На останок прошу помістити наш допис в найближшім нумері своєї чесної газети в таков [illegible] хто перечитав [illegible] до [illegible] газет бо за п. Стефаном [illegible] в Австриї мужики [illegible] що в польськім [illegible] стає руский в [illegible] редактор [illegible] редактора від „Слова“.

[illegible] 1906.

[illegible]

Лицеміри, [illegible] і їх [illegible] до відповіді.

Від довгого часу збирала газета від „Слова“ [illegible] а [illegible] так [illegible] що тільки польський [illegible] батер [illegible] потрафить. На всі ті брехні відповім [illegible] на то час. [illegible] своїй [illegible] тільки: [illegible] віру!

[illegible]

Прошеніє до п. [illegible] Рудницкого.

Позаяк п. Рудницкий [illegible] в своїй газеті „Слово“, що дає пораду на засітоване [illegible] „[illegible]“, [illegible] прошу в слідуючої [illegible].

Як можна [illegible] такого [illegible] (і [illegible]) [illegible] і [illegible] [illegible] [illegible] а [illegible] від [illegible] до сего часу не від[illegible]. Знаю, що в Галичині не [illegible] бо [illegible] в Канаді, як [illegible] такий [illegible] [illegible] [illegible].

Слово.

[illegible]

Р. S. [illegible] прошу [illegible] публічно в своїй газеті [illegible], а за пораду 2 [illegible] обіцяюсь [illegible] А-[illegible] 626 Stella ave. Wpg.

Всіх чесних читателів „К. Ф.“ просимо о [illegible] передплати за 1906 р. і о [illegible] на 1906 рік.

[illegible] до редакторів від „Слова“.

[illegible]

Терпіло, терпіло уже довгий час,
Але в кінці і я в довгу ся до Вас.
Я уже слава Богу шість літ у Канаді,
І [illegible] нам ті [illegible] консервативісти не [illegible].
[illegible] часами еще більше ся розгуляли,
Що в Галичині [illegible] консервативісти [illegible].
[illegible] тут нічого не [illegible],
[illegible] дурницями [illegible].
[illegible] братам в Галичині дурниці [illegible].
[illegible] руским фармерам [illegible] не робить.
[illegible] ми обійдем ся без [illegible] ради,
[illegible] ми усі лучше ся до одної руської громади.
[illegible] Рудницкий [illegible] для нас [illegible],
[illegible] з Канади [illegible].
[illegible] від „Слова“ не [illegible].
[illegible] одноцентовою [illegible] до ся нас [illegible].
[illegible] не [illegible].
Щоб не до нас тую [illegible] посилали.
[illegible] фальшивостю [illegible] в [illegible],
[illegible] тепер [illegible] від нас [illegible]
Не [illegible] добре [illegible] народу.
[illegible] для нас буде і [illegible] та в воду.
[illegible] за себе
Тогди редакторе від „Слова“ буде в тебе.
То тільки [illegible] для нас,
Щоб не [illegible] дурниць до нас.
Понятливо [illegible] рада,
І не [illegible] до нашої громади.

[illegible]

Пересторога.

— Дня 10 червня 1904 [illegible] до Канади до [illegible] [illegible] і [illegible] [illegible] в Пробабині, родом з [illegible] повіта городенського Галичина, літ 41 середнього росту [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] в Виннипегі від фальшивих адресів Павлина Пасічника С. О. Immigration Winnipeg без [illegible]. [illegible] то з одним то з другим отже [illegible] не морально, фальшиво себе [illegible] [illegible] для пересторогі [illegible].

[illegible]

[illegible]

[illegible] більш, ноги, дошки і [illegible] по найдешевшій ціні можна купити від

[illegible]

565 Main st. Winnipeg, Man

[illegible]

Заложив перший руский робітничий офіс. [illegible] шифкарти на всі лінії. Хто хоче купити шифкарту до краю або с[illegible] до краю добре і безпечно [illegible] купити хату або [illegible], або [illegible] потребує [illegible] на [illegible] [illegible] до [illegible] [illegible] адрес

J. A. [illegible]
786 Main st
Winnipeg.

ALLOWAY & CHAMPION,
банкери
362 Main st., Winnipeg.
(Четверті двері на північ від Portage avenue)

Посилають гроші на кожду почту до Австриї, Росиї [illegible] краю.

Не платить званне другий раз той, до кого гроші висилані.

Ордери виплачує ся в Австрийських коронах, в Росиї [illegible].

При посиланю грошей треба дати добрий адрес а [illegible] [illegible] [illegible] гроші [illegible] [illegible] для [illegible] приятелеві, або [illegible] безпроволочно [illegible].

Спробуйте [illegible] систему раз то [illegible] другий раз. [illegible] до [illegible].

Розмовити ся можна по руски, російски [illegible]

Ордери [illegible] старанно [illegible]

ХОРИЙ ЖОЛУДОК, СЛАБІСТЬ НИРОК [illegible] [illegible] лікарства в [illegible] Ferrozone

Десять літ терпів я на слабість желудка, [illegible] S. Maxwell Thompson з Toledo. Я [illegible] і був ослаблений [illegible]. Ніколи не [illegible] апетиту.

[illegible] моя слабість [illegible] нездорового желудка. Я прочитав [illegible] о Ferrozone, [illegible] 6 пачок. Зараз [illegible], що приводиться до здоровля [illegible] усі 6 пачок, [illegible] здоровий. Я тепер [illegible], [illegible], що Ferrozone есть найліпшим лікарством, [illegible].

„Маючи слабість нирок і желудка“, [illegible] Douglas Whittemore з Belmont, „Я був [illegible] на [illegible]. [illegible] порадив мені ужити Ferrozone [illegible] мене [illegible]. Ferrozone скоро [illegible] мене від слабости желудка і нирок. Я від того часу [illegible] 20 фунтів на вазі. Ferrozone уратовало мені життя, і кождому его рекомендую.“

Далчого хоруєте коли Ferrozone може Вас вилічити? Ferrozone [illegible] і коштує пачка 50 цт. (Шість пачок за $ 2 50) [illegible] почти можна спровадити від Ferrozone Company Kingston Ont.

ДИХАВИЦЯ [illegible] P. [illegible] з Colborne [illegible], що [illegible] в [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] і

[illegible]

Ніщо мені не помагало [illegible] не [illegible] Catarrhozone. Я радив кождому се лікарство, котре [illegible] в [illegible] [illegible].

Пробуйте Catarrhozone, а оно всегда вилічить. На [illegible] [illegible] коштує $1 00 за пробу 25 цт.

Коли [illegible] [illegible] есть [illegible] і [illegible] потребує Ferrozone. Ferrozone [illegible] здоровля і [illegible]. Ferrozone есть найліпшим лікарством і коштує тілько 50 цт. в [illegible] аптеці.

НЕСТРАВНІСТЬ і біль в желудку можна вилічити [illegible] Nerviline. „Я був раз слабий на желудок“ [illegible] Edward Powell з Rochester. „Я [illegible] Nerviline і [illegible] був здоровий. Я раджу [illegible], що має біль голови або нирок [illegible] лікарство [illegible], [illegible] 25 цт.

Найліпшим лікарством [illegible] [illegible] W Eddies з Stony Mountain Man., [illegible] Dr Hamiltons Pills. [illegible] дуже [illegible], [illegible] 25 цт. за [illegible].

Читайте, що наше д-р Ландес:

Я МАЮ НАЙБІЛЬШУ ПРАКТИКУ В СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ КАНАДІ МЕКСИКО І ПОЛУДНЕВІЙ АМЕРИЦІ.

Через 20 літ лічу [illegible] слабости
Лічу [illegible] і [illegible]
Але [illegible]
[illegible] випадок
[illegible]
Если есть не до [illegible] не беру ся до него.
[illegible]
[illegible] скажу тобі отверто
Але [illegible] бути [illegible], а тобі [illegible].
Що небудь тобі [illegible], [illegible] [illegible]
Хороби нирок і печінки.
Хороби крови і шкіри.
Утрата памяти
Утрата мужескої сили.
Утрата [illegible].
Лічу все боле, що [illegible] від крови.
Що року лічу [illegible].
[illegible] сотни [illegible] що місяця
[illegible] не можеш прийти до мене.
[illegible]

Памятай: Порада особиста або листовна даром.

[illegible] до
Dr. LEONARD LANDES,
140 E 22nd St. New York, N. Y., U. S.

Сухопутна битва.

(Дальше)

Прожектор з Кінчу звернув свою світло в ту сторону. І зараз тіни на білім полотні показали ся купки людей, одна, що втікала і друга що хребтом горба гнала за першою. Проміне рефлектора пошло дальше по горбах і всюди видко було, як бігли чорні фігури. Знов заблисли іскри і вдовж цілого величезного півколеса пікет, аж до морского берегу, затріскотіли карабіни. Вмішала ся в то і батерия на ліво від нас. Гарматні вистріли кидали далеко відблиск червоного світла. Гуркіт карабінів наче перерывалось ся. Декуди чути було оклики „ура!“ На раз все затихло, наче урвав так нагло як і зачало ся. Знов тихо. Лиш кілька гарматних громів загреміло десь далеко в з долу чути було хвилю туркіт лазаретового воза. Я заснув.

Зараня, заки ще зачало зоріти, нас збуджено. Я вилізов з трашпеї, дістав зимної юшки та кавалок чорного хліба, з'їв отсе снідане та вернув до трашпеї. Так само камрати. Розвиднювало ся чим раз більше, аж зійшло сонце. Через 20 мінут тихісько. Глядимо тривожно на горби перед нами, але там не видко ні живого духа. Коло нас кілька вбитих коний лежить на поли в коло них кілька потрощених возів. Звертаю очи на наші гармати. Горла їх глядять чорно і спокійно. Наче би дурили щось. Горби, на котрих вчера стояв ворог, наче обезлюділи.

Нараз на ліво в селах з'їхала наша лафета „Бобр“ та розпочала пальбу на північні горби. Сейчас заревіли і наші батериї. Від заливу аж до Кінчу гармата за гарматою зачали ревіти, а наші гранати падали там, де вчера ще були ворожі пікети. Величезні хмари диму і куряви закурились на горбах. Під горбами на супротив нас тріскали шрапнелі та рвали ся на дрібні кусні, наче би пуцнули білі вата на тлі синього неба. Але Японці не відповідали.—До кого ж ми властиво стріляємо? На горбах Японців не можно вона. Чи-ж би наші артилеристи зі страху подуріли? Що се такого?—Нараз кількох з нас ворох прикнуло. Перед нами, на яких 2000 кроків появила ся якась фігура, за нею друга, третя. То ворожий під'їзд, що слідить, де стоять наші батерії. Один з них дає якийсь сигнал, другий его підхоплює, подає третьому і т. д. Де-ж наші козаки? Чому не перешкодять їм?

Аж ось і мчуть вони. Право залить одна сотня, на ліво друга. Один миг, і Японці десь щезли. Перед нами через долі можно тілько два відділи козаків, але Японців не видно. Нараз серед цової тишини кілька козаків повалило ся з коня. Зразу тихо, а за хвилю ревнула японська гармата. Білі клубки шрапнеля заволікли над козаками. Що місто таких вистрілів і в двох сотен наче вже й сліду. На просторі яких 300 сяжень поховані їх лежать з, сукіно з кіньми мертві або ранені, решта втіка на шалений карку, а страшні білі клубки ще раз то замовкають над ними, потім не чути гармату.

Знов появив ся японський під'їзд. Але вже значно ближче. Японські гармати знов мовчать, щадячи на [illegible] звідчиків. Наші гармати зачинають знов ревіти. При кождім їх вистрілі відносить ся кругом батерий хмара диму та куряви, бо земля під батеріями не ссала і потрясеня від пальби збивають тумани порозу. Японці ще мовчать. Видно приглядують ся тим пригодам та несподіваним сигналам з нашого боку.

Аж ось начало ся. Воздух роздер страшний гук. Промовили Японські батерії. З якимсь переривчастим пронизливим свистом перелітають над нами кулі. Гранати врізують ся в боки нашого горба. Цілий горб прямо дрожить, наче би ним потрясав лихий вельтень. Бум, бум! бу-у-у-ммм! Тумани куряви і диму, свист ядер, тріск експльодуючих гранатів, відгомін свистілок команди, крик—пекло.

„Лягай“—кричить капітан, і ми в одну мить кинули ся на дно трашпеї. Наче давів, з якимсь таким метальним шумом тріскає над нами японський шрапнель, за ним другий, третій... Коло мене поцілені в горл [illegible] підскакують в страшних судорогах в гору і падуть без житя на землю. Инші в перекох страшного жаху на лицях зривають ся з землі та кладуть божевільним вороп круг себе. Ще инші зарили лиця в землю, і [illegible] руками та вдержали віддих в перестраху. Раз страшний, лоскіт і тріск... В трашпею сипле ся каміне, з окопу відпадає земля і покриває нас трубою вертаємо куряви. Дрогами огорожа піраки і поскручувала в клубки. В долішній трашпеї страшна ятка. На щастє засипала їх земля. Лише де-не-де видають ся на ній посіпранні ноги, вигладають обдерті зі скіри голови. Над величезною заглубиною, вирваною величезним гранатом, станув якийсь бородатий салдат і плаче як дитина, наглядуючи ся наче оперт на вітрі. Відний збоцювода в порядку.

Знов стихають і змовкать шрапнелі. Капітан знов прочитив: „Лягай“ і плєскає шаблею по плечах. Та не вільно. Кільканадцятьох зі стогом скотило ся на дно пороху. Обвязуємо їх рани, як вміємо. Відносити та відносити нема часу і нема кому. Японці підносять ся. Там далеко на супротивних горбах витягають ся поволи довгі ряди чорних фігурок... Над ними білі клубки від їх шрапнелів. Але вони не задержують ся. Глядимо їх під'їзди в тим часом о яких 1500 кроків перед нами стоїть ціла японська лінія. За нею друга і третя. Ціле поле покрило ся дрібними чорними точками, що повзуть та повзуть....

Нараз за нами розпочав ся страшний грим. Найбільша гармата скотилась з підставки, покотила ся долі та здавила по дорозі людей. Кілька пірваних тіл впало аж на край нашої трашпеї. Страшно... дощ крови і град куснів теплого людского тіла...

(Далі буде)

РУСЬКА ІСТОРИЯ

В ЖИТЄПИСЯХ ЇЇ НАЙГОЛОВНІЙШИХ ДІЯТЕЛІВ,

М. КОСТОМАРОВА.

(Переклад Ол. Барвінского)

Український гетьман Зиновій Богдан Хмельницкий

Конець.

В початку червня прибули царскі посли з дарунками і застали гетьмана так недужого, що ледви міг вставати з постелі. Посли, після царского приказу, сказали єму, що він забув страх Божий, і присягу, братаючись з Шведами і Ракочим. Хмельницкий відповів в таким змислі: „У нас така приязнь з Шведами і я ніколи не нарушу її. Шведи — люди правдиві: держать своє слово; а царска милость помирила ся з Поляками, хотів нас віддати їх у руки; і тепер до нас слух доходить, що він післав своє військо на поміч Полякам против нас, шведського короля і Ракочого. Ми ще не були в підданстві у царскої милости, а єму служили і добра бажали. Я девять літ не допускав кримского хана бурити українскі городи царскі. І нині ми не відступали від високої руки его яко вірні піддані і відемо и царских неприятелів біоурювали, хоч би мені в найтяшій недузі дорогою і смерть приключилась — і доповнимо по вову з собою! его царскій милости у всім волі; тільки ж ні се дивно, що бояре єму нічого доброго не порадять: короною польскою не заволоділи, мира не довершили, а з другою державою, з Швецією війну почали!“

Вислухавши нові докори від царского посла Хмельницкий не відповідав, звиняючи недугою; а другого дня 13 червня Хмельницкий прикликав до себе послів і сказав: „Най его царска милость зараз помирить ся з Шведами; треба довести до кінця розпочате діло з Ляхами. Вдаримо на них з двох сторін: з одної сторони військами его царскої милости, з другої — войска шведского короля. Будемо бити Ляхів, щоб їх до кінця не оріжити і не дати їм злучити ся в сторонними державами против нас. Хотя они і вибирали нашого государя на польске королівство та се тілька словами а не ділами, се ніколи не буде. Они се видумали лукавим умислом для свого спокою. Є свідоцтва, що виявляють їх лукавство. Я переймив їх письма до турецкого султана і вислав то до царскої милости его посланцем.“

Тим не менше Хмельницкий, задля бажаня царских послів, видав приказ Ждановичеви лишити Ракочого; се пошкодило Ракочому: завоювавши Краків і Варшаву, мусів він побитий від Поляків відказатися своїх забагів. Ян Казимир пробував ще раз зійти ся з Хмельницким і вислав до него пана Беньовского.

— Що вам шкодить, гетьмане, — говорив Хмельницкому польский посол, — скинути московску протекцию? Московский цар ніколи не буде польским королем, Получіть ся з нами, старими союзниками, як рівні з рівними вольні з вольними.

— „Я одною ногою стою в могилі, — одівав Хмельницкий, — і на кінци житя не прогнівлю Бога нарушенєм слова даного цареви московскому. Раз я присягнув єму вірність, збережу її до остатної хвилі. Коли мій син Юрій буде гетьманом, ніхто не споминить его заслужити воєнними подвигами і прихильностю ласку его милости, але тілько без шкоди московскому государеви, тому що як ми так і ви, вибравши его одностайно своїм володарем, обовязані єму до постійної вірности!“

Скоро після того умер Хмельницкий. В письмі писаря Виговского день его смерти означений 27-го липця. Літопись Самовидця, що він умер „о Успенії св. Богородиці.“

Дня 23. серпня похоронено тіло Хмельницкого, після его заповіту в Суботові, в церкві, котру він сам заложив. Церков ся з замітно грубими стінами зміняючи істнує доси; та подорожний не найде в ній могили Хмельницкого: польский воєвода Чарнецкий, заволодів Суботів в 1664 р., казав викинути на наругу кости чоловіка, що так завзято боров ся против шляхоцької самоволі.

Не зважаючи на похибки і помилки, Хмельницкий належить до найзнатнійших діятелів рускої історії. В многовіковій борбі Руси з Польщею, він дав рішучий поворот на сторону Руси і задав аристократичному ладови в Польщі такий удар, після котрого сей лад не міг вже одержати ся в моральній силі. Хмельницкий в половині XVII. в. начертав то визволене руского народу від напастя котре остаточно збулося в наших часах. Сего змагання его старанєм Західна і Полуднева Русь були вже фактично під єдиною властю Східної Руси. Не его вина, що короткоглядна і несвідома політика боярска не зрозуміла его, звела перед часом в могилу, занапастила плоди его десятилітньої діяльности, і на многі поколіня відсунула діло, котре довершилось би з незрівнанно меншими змаганями, колиб у Москві піймали-наші замірів Хмельницкого і слухали его рад.

ВСЯЧИНА.

ЗМІННІСТЬ ЗЕМСКОГО БІГУНА.

З року на рік росте скількість подорожників, що намагають дістати ся до бігунів нашої землі, сих точок, які повинні бути неподвижні. Та тимчасом досліди астрономії в послідних роках показали, що властиво бігуна постійного нема, він все пересуває ся а разом з [illegible] ся також ширина географічна. Вже в р. 1885 ствердили [illegible] берлінські, що ширина географічна змінює ся на рік о 0.3" (3 десяті секунди), а дуже точні помири ведені в Почдамі та Празі показали, що в літах 1880—1890 бігун північний пересунув ся о 20 метрів, (на земській кули одна секунда лука виносить 30 м.) Та ті зміни ширини самі по собі не конче доказують зміности бігуна, бо они могли походити з різних причин. Ві тому то міжнародне товариство геодезійне переводило точні помири ширини географічні в 1891—2 в Берліні та Го[illegible]люлю, отже місцях віддалених від себе на 180°. Показало ся мізтим як в Берліні і околиці географічна ширина змінила ся в одну, то в Гонолюлю змінила ся в другу сторону. Можливо се очевидно лиш в сей спосіб, що вісь земска, а з нею й бігуни змінюють своє положенє. Яка ж причина сих змін? Деякі учені приписують ті зміни землетрясеням і ставлять ся навіть виказати певну рівнобіжність між змінами бігуна а великими землетрясенями. Та як небудь оно би не було, то одно є певне, що на нашій земли лежа ані одної точки, про яку можна бе сказати, що она в порівнаню з иншими [illegible]

КОНЕЧНІСТЬ ВНУТРІШНОЇ РЕОРГАНІЗАЦИЇ В РОСИЇ.

„Ст. Пет. Ведомости“, покликуючись на часопись „Право“, ресумують вислідки послідних подій у внутрішнім житю Росиї і приходять до переконаня о конечности внутрішної реорганізациї. „Впевнюємо“ — пише „Право“ — що від нині заминув ся період т. зв. конституцийних неспокоїв, а їх місце заняло певне і точно даюче ся означити освідомлене. На гарні слова довіря, звернені до загалу теперішним управителем нашої внутрішної політики, російский загал, як се і дальше думало, відповів також повним довірєм, а розглянувши ся в умовах даної хвилі з цілою широстю висказав своє глубоке переконанє, де і в чім бачить одинокий дорогу виходу в тої темної і душливої атмосфери, в якій, по загальній думці, найшов ся в сучасній хвили. Суспільність сповнила свою задачу, а тепер черга на правительство. Дальша судьба довіря зависить від того, чи найде ся досить енергії, щоби здійснити висказані суспільностию постулати.

В противнім случаю мусить наступити розтріп і розклад, тим ряхлійший і тим пиків, що тепер нема вже місця для непорозумінь і половинностей.

НОВІ КАРАБІНИ ДЛЯ РОСИЇ.

З Копенгаґи доносять що королівска фабрика оружя на острові Амаґер виробляє тепер на замовлене російского правительства новий рід оружя, а то карабіни системи Рексля. Є се оружє, посередне між звичайним карабіном а машиновою гарматою і таке мале, що кавалерист може его мати на сідлі і стріляти з коня, а викидає кількасот куль на мінуту. Виріб тих карабінів відбуває ся поки-що свобідно, бо фабрика не є ще зовсім уладжена.

Ціни пр[illegible] господарських у Вінніпеґу.

Пшениця № I.	[illegible]	ц. фунт
„ „ II.	[illegible]	„ „
„ „ III.	[illegible]	„ „
„ „ IV.	[illegible]	„
„ [illegible]	[illegible]	„
„ „ [illegible]	[illegible]	„
Овес білий	[illegible]	„
Ячмінь	[illegible]	„
Лен [illegible]		„
Картофлі [illegible]		„
Сіно 7—8 дол. тон.		
Свіже Руте [illegible]	[illegible] ц. фунт	
Яйці [illegible]		

Масло [illegible] ц. фунт. (Вертаємо в формі і [illegible] фунт в особі дороже а в [illegible].

Сир 8—15 ц.	фунт
Свинина 5—15 ц.	„
Мясо 7—14 ц.	„

[illegible] і [illegible] платить [illegible] 3—4 ц. фунт.

- Добра [illegible] коштує [illegible] до [illegible] долярів.

М У К А:

Ogilvies Hungarian Patent $2 90, Glenora Patent $2.70, Manitoba Strong Baker $2.20; Imperial $1 65, Lake of the Woods Five Roses $2.90, Red Patent $2 70, Medora $2.20; XXXX $1 55.

По висше сказаній ціні продають фармера і магазини, а сторинки продають все дорожше.

Даром дістанете!

Нову докторску книжку містячу в собі цінні інформациї і ради для мущин, жінок і дітей, єсли пішлете своє імя на адрес:

Farme P. O. Box 263,
Madison Sq., New York, N. Y.

ДОВОДЫ И БЛАГОДАРЕНІЯ.

Одними тôлько доводами лѣкарь може доказати, що въ дѣйствости вылѣчилъ хорыхъ людей. Читайте оголошенья другихъ лѣкарей, но въ нихъ не знайдете, щобы другій лѣкарь мавъ доводы або благодареніа своихъ пацієнтôвъ. Для того-то, понеже хвалятся тôлько, що суть увѣченными лѣкарями, а неразъ слабость не тôлько не вылѣчатъ, но побôльшать, то чи-жъ тѣ лѣкари могутъ мати доводы вдячности и благодареніа? Нѣколи!

Мы знаемъ, которымъ дбаемо о здоровье нашего народу, щобы онъ не бывъ обдираный т. з. старокраевыми и воєнными докторами—обманцами, радимо всѣмъ хорымъ Русинамъ удаватися тôлько до:

ПРОФ. Д-РА Е. С. КОЛЛИНСА,

дипльомованого доктора зъ Нью-Іоркского университету,

которому цѣлый свѣтъ завдячує певне и цѣлковите вылѣчене хорыхъ.

Для того подаемо тутъ кôлька найновѣйшихъ листôвъ, въ которыхъ нашіи братья и сестры благодарятъ професорови КОЛЛИНСОВИ за цѣлковите вылѣченье ихъ изъ тяжкой недуги.

Вылѣченый зъ тяжкой внутреннѣй хоробы и ревматизму.

Стефанъ Урбанъ.
Box 287, Great Falls, Mont.

Дитинячій сухоты.

Почт. г-не проф. Коллинсъ!

Благодарю за лѣкарства, которыхъ выслали для моей доньки. Я страшно журився тѣмъ, що моя донька не выйде зъ той хороби. Однакъ теперь я переконався, що по Вашихъ лѣкарствахъ она чѣмъ разъ лѣпше выглядае и вже майже цѣлкомъ здорова. Для того прошу приняти мое сердечне благодареніе. Я буду розголошувати Ваше имя вездѣ межи знакомыми.

Съ почтеніемъ,
[illegible]
Box 16, [illegible], B. C. Canada.

Вылѣчена зъ хроничной желудковой слабости, болю головы и внутренныхъ женскихъ устроевъ.

Марія [illegible],
[illegible] N. J.

Кашель, боль нервъ, крижовъ, желудка и нестравность.

Сердечне благодареніе засылаю проф. Коллинсови за вылѣченье моей слабости. Если бы не ваша помощь, я певно не бачивъ бы вже дневного свѣтла.

[illegible]

Нервовость и боль головы.

Ласкавый докторе! Доношу вамъ, що лѣкарства Вашіи я получивъ въ належитомъ порядку и по ужитю ихъ сейчасъ чуюся лѣпше и користно се що складаю сердечну подяку.

[illegible]

Скрофулы (вырцы).

Не маю словъ къ благодаренію д-ру Коллинсу за вылѣченье моей хороби, бо справедливо получила моя скрофулы. Теперь есмь цѣлкомъ честий. І. [illegible]

[illegible]

Выпуклина и боль утробы.

Почт. г-не проф. Коллинсъ! Зъ великою радостію дѣлюся съ вами вѣстію, що отъ вашого лѣкарства я цѣлковито выздоровѣлъ и не потребую носити поясъ. Сердечну подяку доктореви! Съ почтеніемъ,

Андрей [illegible]

[illegible]

Доводѣвъ о вылѣченьи секретныхъ хоробъ не можемо помѣстити, [illegible] въ тѣхъ часописяхъ. Тысячи вылѣченыхъ людей посвѣдчаютъ высокое [illegible] въ практику д-ра КОЛЛИНСА, яко единого доктора, который ручить за цѣлковите вылѣченье всякихъ слабостей.

СЕКРЕТНЫ ХОРОБЫ МУЖЧИНЪ И ЖЕНЩИНЪ.

Професоръ КОЛЛИНСЪ лѣчить власнымъ способомъ такъ, що нема такого пацієнта, котрого бы своею методою не вылѣчилъ. Для того если хто есть хорый на яку будь слабость, то мусить ей докладно описати въ родной мовѣ и задресовати листъ:

PROF. DR. E. C. COLLINS,
140 W. 34th Street, NEW YORK, N. Y.

УВАГА: Проф. Коллинсъ по докладнôмъ определенію вашой хороби [illegible] зъ тыхъ лѣкарствъ, которыхъ не перешлетъ тѣмъ цѣлковито [illegible] хороби.

Обсервуйте: [illegible] 10 рано до 5 [illegible] 10 рано [illegible].

МИЛО КОРОЛІВСКОЇ КОРОНИ

єсть спеціально роблене для твердої води сего краю і нема ліпшого мила, котре було рівне єму що до добрости.

Можете дістати красні образи сьвятих або книжки, також дорогоцінности, наколи зложите нам більшу скількість наперів, котрими обвинене мило, на адрес:

The Royal Crown Limited
King st. — — WINNIPEG

ГАЗОЛІНОВІ ІНДЖАІ ДО МОЛОЧЕНЯ

СУТЬ ТАК УРЯДЖЕНІ, ЩО НІЧОГО НЕ ЗАПАЛЯТЬ.

Всякий чоловік може таку машину тримати. Сі машини суть о половину тансші від парових.

Питайте по цінники на адрес:

North West Machinery & Iron Co. Limited, WINNIPEG.

GRIPPE.

Найскорше лічить Хрипку і Інфлюенцию (Инфлюенцу):

7 Monks Grippe & Headache Cure.

Уживши сего лікарства виздоровлюєся в 24 годинах. Добре оно єсть також на Застуджене, Інфлюенцию, біль голови і т. д.

7 Monks Grippe & Headache Cure

ЦІНА 25 ц.

Можна купити в кождій аптиці.

7 MONKS COMPANY
АДРЕС: Sole Proprietors — Box 742
Winnipeg, Canada

Кождий знає, що найвигіднійша, найбезпечнійша, найдешевша і впрост без пересіданя подорож з Буковини і Галичини до Канади на Гамбург єсть лише через генеральне [illegible] кораблів

B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.

Хто має шіфкарту від B. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того перепускають через німецкі станції граничні.

Памятайте що EDDYS'A будівляний папір не впускає зимна ані випускає тепла.

Пишіть по пробу і ціну до
TEES & PERSSE LIMITED
AGENTS
Winnipeg.

СМІШНЕ.

ДІЙСТНО!

— Цавно Юліє! Колиб я так був о двадцять літ молодший, чи і тогді відказали би ви мені своєї руки?

— О цілком певно!

— А се чому?

— Бо мене тогді не було би на світі.

ЗГІДЛИВИЙ.

Віритель: — Знаєте, пане, мені вже наскучило ся говорити вам про сю дурну плату!

Довжник: — Ну прошу! І мені так само! Говорім же про що иньшо!

Лоти на продаж

Продаємо лоти по $50 і $100 на легідну виплату, доми також в розмаїтих цінах.

Хто має хату або лот на продаж нехай прийде до нашої канцелярії 481 Main st. напротив нового будинку Union Bank,

N. Miller,
481 Main st. Winnipeg.

Добра нагода заробити гроші.

Стор на продаж з товаром на $500 вартости, гросері, мебелі, корова і кури.

Сей пляц є добрий для такого, можна торгувати $40 — 50 денно, без доложення товарів.

Все се можна купити по дуже низькій ціні.

Зголошувати ся до
Goodman Benson
174 Stephens str. Winnipeg.

ІВАН НЕМЕТ

б. ц. к. заступця конзуля. Одинокій рускій Банк, спродажа шіфкарт, висилка грошей до всіх частей сьвіта, канцелярия адвокатска і нотаріальна так в старокрайских як і в американьских тоже і в військових справах. Поради о всім даром. — Хто хоче купити шіфкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно або засилати гроші до краю таньо і скоро або має в краю якусь справу судову, грунтову, військову а хоче тую як найлутше і найскорше залагодити, то нехай удасть ся до І. Немета, а буде зовсім задоволений.

Его адрес є: **John Nemeth,**
457 Washington st.
New York, U. S.

Война

Где і як они ведеть ся? Хто ії виграє? Як великі Росия і Японія?

Хто хоче мати відповідь на сі питаня, нех пришле мені в письмі 30 цент. і я вишлю єму книгу 12 цалей широку і 15 довгу з мапами і описанєм цілого світа, із котрої об всім довідаєть ся.

При тім **даром** пишлю Рахункову Таблицю, поучене о мірах і вагах і Політичний Катехизм.

Продаю також нові календарі — на 1905 р. і ріжні книжки.

Пишіть на адрес:

M. J. MURIN.
231 ASHBURTON AVE.
YONKERS, N.Y.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG

Дивіть ся на золоті букви "T. & B." котрі суть вибиті на кождій плесканці і бакун.

The STANDARD TRUSTS CO.

До Фармерів і Поселенців.

Ми выставляємо на продаж від тепер аж до весни около 50,000 акрів землі в тавншипах 14 і 16 ренґе 8 на схід, на північ від Beausejour а на схід від Brokenhead River по ціні 7—8 долярів за акр [illegible] до половини.

Висше згадана компанія єсть уповноважена властителями і нікто иньший тільно купуючі і поселенці можуть купувати від агентів, через що не потрібно вносити жадного подання.

ВИПЛАТА БУДЕ ЯК НАЙПРИСТУПНІЙША.

Про дальші подробиці напишіть до:

Wm. Harvey.
Managing Director.

The STANDARD TRUSTS COMPANY,
Cor. Fort st. and Portage ave.,
Winnipeg.

Перший компанічний руский стор в КАНАДІ

Austro-Canadian Trading Co.

Winnipeg, Man.
Cor. Stella & Salter

Всякі потрібні річи до житя: як гросері, мясо, ковбаси власного вробу, убраня, черевики, шапки, ковдри, бланкети і т. и. можна дістати в сім [illegible].

Ціна товарів уміркована.

Всі [illegible] Русини належать до тої компанії, купують зі свого власного стору значить збогачають самих себе.

Важне для всіх!

Теперь друкує ся книжка під наз.:

ДУХОВНІ ПІСНІ
на російскім і українськім языках.

Ту книжку можна носити в кишени. Книжка ся є необходима для всякого християнина і для духовних хорів. Містить в собі 250 пісней ріжного змісту, на всякі свята: на Рождво, Великдень, Вознесене, а також пісни обрядові як в часі хрещеня, погребеня, вінчаня і причастя. Суть там пісні і для дітей з котрих діти можуть поучити ся в духовнім житю. Книжка буде гарно переплетена в скіру.

Ціна одної книжки оправленої, з почтовою пересилкою виносить один долар.

Хто возьме 50 книжок нараз має 10 процент опусту, хто возьме 100 книжок, має 15 проц., а хто возьме 200 штук, той дістане 25 проц. опусту. Книжки посилаю ся лише за гроші.

З тою справою звертати ся до:

Mr. J. Kolesnikoff,
517 Broadway, Scranton, Pa., U. S. A.

БІЛЄТИ НА ПАРОХОДИ
до Европи і з Европи по знижений ціні на всі корабельні лінії!

Говорити або писати до нас можна по руски.

C. EPP & Co. Steamship & Exchange Agents,
671 Main st., Winnipeg.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда паристого числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних територіях є до розданя. Однак даром не дає ся ціла 8 і три четвертих з 26 секцій, [illegible] тільно північну-східну чвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциї т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, маючий 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вкладає ся особисто в місцевій Land Office того дістрикту до котрого земля приналежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати уповажнене другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дістрикту, до котрого та земля приналежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слідуючі точки:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій землі і обрабляти єї найменше шість місяців кождого року в протягу трех літ.

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) має такого сина, що може після права вложити оплату за даровану землю, мешкає в сусідстві землі записаної на сина, то син може одержати патент на тую землю, хотяй не мешкає на ній, а мешкає з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертіфікат на патент, а перед тим він оплату за иншу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, єсли другий гомстед находить ся близько першого.

4. Єсли поселенець жиє постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки які накладає право будуть виповнені.

В додатку висше сказаних чотирох точок, [illegible] додати се, що поселенець хотівши одержати патент має зорати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і [illegible] будинки і також 30 акрів огородити плотом.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнив обовязки після права, єго внесену оплату уневажнює ся, а землю може иньший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом, агентом або гомстед інспектором.

Перед робленим апликації о патент, мусить ся повідомити письменно комісаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦИЇ.

Новоприбувші еміґранти одержують поучене [illegible] роздачи земель в еміґраційнім офісі в Вінніпеґу, або в [illegible] урядi державних земель в Манітобі, Dominion Land Office.

Землю, котра посідає мінерали можна дістати тогди, єсли письменно повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісаря еміґраційного в Вінніпеґу, Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, або [illegible] агента державних земель в Манітобі і північно-західних територіях.

James A. Smart
заступ. міністра справ внутр.

Кромі дарованих земель, о котрих висше сказано, до [illegible] акрів найлучшої землі в західній Канаді можна купити від компаній зелізних, [illegible] корпорацій і приватних фірм.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік 1. Вінніпеґ, Ман. Четвер 2-го лютого 1905 Winnipeg Man. Thursday 2 February 1905 Число 5.

Розрухи в Росиї.

Робітники в Ст. Петербург[illegible]

[illegible]

МОСКВА НЕ СПИТЬ

З Петербурга доносять 24 січня, що в Москві 100 000 робітників почали страйк. [illegible]

[illegible]

Послідні вісти з війни на Далекім Сході.

[illegible]

БЕРЛІН січ. 27. [illegible]

— СТ. ПЕТЕРБУРГ січ. 27. Генерал Куропаткин [illegible]

— ТОКІО січ. 24. [illegible]

СТ. ПЕТЕРБУРГ січ. 26. [illegible]

— 2 ТОКІО [illegible]

НОВИНКИ.

[illegible]

30 ОСІБ ОТРОЄНИХ ГОРІВКОЮ

[illegible]

Домашний учитель.

[illegible]

ЧАРИ?

[illegible]

На продаж

[illegible]

Потребуємо доброго руского агента [illegible]

Planitz & Friedrich,
664 Main st. Winnipeg, Man.

Ферма на продаж!

[illegible] Рер. Канадийского Фармера.

Годинникар і золотар.

[illegible] Розмовити ся можна по німецки, руски і польски.

William Fischer,
797 Main st.

[illegible]

Для переконаня прошу зайти і спробувати!

Г. М. Гуревич.
816 Main Str. Winnipeg.

Всіх членів читальні „К. Ф.“ просимо о заплачене передплати за 1904 р. і о відновлене на 1905 рік.

30--40 процент чистого доходу

[illegible] Ціна $65.00, а задаток тільно $10.00

Ціна сих лотів скоро буде поднесена, через то спішіть ся і купуйте поки не минув час.

[illegible]

[illegible] БІЛЄТИ НА ПАРОХОДИ на всі лінії.

[illegible]

Planitz & Friedrich 605 Main st.
WINNIPEG. Man.

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly,
Published every Thursday,
259 Cor. Logan & Fountain st.
Winnipeg, — P. O. Box 82.

CANADA NORTH WEST PUBL. COMPANY.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

Established 1903.

ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР.

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує:

в Канаді на рік	$1.00
в Сп. Державах на рік	$1.00
в Австриї	$1.50

Газету треба платити все з гори наперед.

Гроші посилайте в рекомендованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, вишліть нам, бо без неї гроший тут не дістанемо.

Адрес:

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не поміщаємо.

[illegible]

Канадийский Фармер есть газетою для освідомленя всіх Русинів в Канаді, без ріжниці віроісповіданя, і для попираня ліберальної партиї, котра Русинам прихильна. Не має тісної звязи з жадною церквою, однак шанує свободу, котра позваляє кождому обивателеви хвалити бога, як він хоче.

Одним з важнійших прав ліберальної партиї є право відношеня ся в справах релігійних і до сего ми будемо ся стосувати.

Лічене головнійших слабостей рогатої худоби.

ВИПАДАНЄ МАТИЦІ.

Причинами випадання матиці бувають найчастійше: тяжкий порід, нерозумне відділене місця (привязоване до него камінія і т. п.) сильні болі попородові, а також если корова в часі беременности стоїть високо передними ногами, ніж задними. Випадане матиці то слабість дуже трудна, головно если матиця випаде цілковито.

Єсли матиця випала не цілковито, а лише її часть, то поступає ся слідуючо: Перше всего треба корову так уставити щоби стояла задними ногами висше від передними. Зробивши то, треба долонею руки впихати матицю. Впихати треба помалу, перестаючи, коли корова подуваєсь, однако не позволяти щоби матиця назад виходила. Коли матицю уже всунено, треба еще держати руку і уложити еї так, щоби правий ріг матиці був по правій і лівий по лівій стороні. Щоби матиця повторно не випала, що не рідко трафляєсь, треба корову дальше так держати щоби задні ноги стояли висше. Крім того треба закрити нашичну похву кусником скіри, з отвором на відходи. Корову перевязуєсь в тій ціли через середину поясом, до котрого привязуєсь другий пояс, а ним опасуєся груди. До тих поясів привязуєсь шнурами той шкіряний кусник, котрим закриває ся маточну похву.

Єсли матиця випаде цілковито то в таких разах поміч трудна і не остає нічого иншого як дорізати корову.

ПОПОРОДОВЕ ЗАПАЛЕНЄ МАТИЦІ.

Причиною сеї слабости буває тяжкий або вчасний порід, нерозумна обслуга при породі, а також перестуда корови по породі. День або пізнійше по породі дістає корова дрощі, тратить апетит, есть смутною, неспокійною, встає і знов кладе ся, тратить молоко, дістає запір, віддих стає короткий, часами скреготе корова зубами, перевертає очи.

Єсли причиною есть то, що в матиці остались останки плодових болон, треба їх усунути рукою. Робити то треба дуже осторожно, бо можна заразливу рону перенести на иншi звірята, або себе заразити. Треба про то руку дуже добре вимити водою з милом, уважати щоби рука не була скалічена, а потому еще обмити карболевою водою. Матицю треба виспрацовати літною водою а потім наваром мяти або руманку. (В який спосіб сприцуєсь о тім було сказано при задержаню місця.) До середини даєсь лікарство на сильне перечищене напр. фунт глауберової соли вимішаної з оливою. Напій треба давати закващений оцтом, а напухнене виме обмивати теплим молоком в котрім треба зварити пригорщу бзу. Сильним коровам, если они стануть дикими, скреготять зубами, треба пустити дві до півтретя кварти крови. Єсли слабість продовжаєсь, треба спрацовати матицю відваром кори дубової або вербової. Слаба корова має бути від здорових відділена, бо тая слабість есть заразлива.

ВИТІКАНЄ МОЛОКА.

Трафляєсь часом, що коровам витікає молоко і без доєня. В таких разі треба давати на виме оклади з глини скропленої оцтом. Вилічене часто наступає уже по першій ночи.

ЗАДЕРЖАНЄ МОЛОКА.

Причиною задержаня молока суть частійше иншi слабости, котрі если вилічено, то молоко поверне коровам. Причиною буває перестудженє, зимні стайні. Трафляєсь часом що зовсім здорові корови, веселі, котрі дістають добру поживу, задержать молоко, або скількість его уменшають. Причиною того буває ослаблене і без чинність тих органів, котрі виробляють молоко.

НЕДОСТАТКИ МОЛОКА.

Водянисте молоко єго причиною буває найчастійше кормлене корів за много водянистими кормами; причиною есть також недостаток апетиту. Треба перемінити водянистий корм, і давати помічний апетичний корм.

СИНЄ МОЛОКО.

Причиною буває, если корови довший час стоять в стайнях в котрих воздух затухлий, нездоровий. Причиною суть і гдекотрі рослини як напр. осоки, а також нестравність і иншi слабости. Яко лікарство даєсь денно одну ложку розтертого кминку, або полину, перемішавши з водою. Можна також дати глауберскої соли если есть запір.

КРОВАВЕ МОЛОКО.

Причини бувають іменно ті самі що і кровавої мочи, або если корова має за богато крови. В першім случаю вистарчить перемінити поживу, в другім можна пустити корові одну кварту крови.

ГІРКЕ МОЛОКО.

Причиною буває коли за много даєсь коровам брукви, а також если паша має в собі богато гірких рослин, або если есть спаленіла, перегнила, або если нечиста [illegible] посуда і т. д. Щоби поправити смак молока, вистарчить в богато случаях, перемінити корм коровам і чисто удержовати посуду.

МОТИЛИЦЯ.

Причиною тої слабости суть мокрі, болотнисті і кваснi пасовиска, а також води стоячі в багнах котрою напоюєсь. І через то ся слабість трафляєсь звичайно по мокрих літах коли нема досить здорової паші; трафляєсь в зимі або аж на весні. Розвиваєсь она дуже поволи і постепенно нищить звіря. Звіря тратить свою веселість, апетит, очи тратять блеск, шерсть наїжена, жолудок зле травить, [illegible] трафляєсь розвільненє, в кінци звіря худне і гине. Ся слабість має свое місце в печінці де гніздять ся робаки звані мотилицями. Они суть сплащені, подовгуваті бурої краски. Зародки тих робачків находять ся на мокрих, багнистих пасовисках і в стоячій воді.

На вилічене мотилиці у рогатого скота подають в самім початку слідуюче средство. Слабому звірятю накладають до писка кусник сильного патика як би удило і привязують до рогів, щоби не випав з писка; роги привязують сильно до жолоба в той спосіб щоби звіря держало писок до землі. В наслідок того звіря начинаєсь [illegible]. По трех годинах виймають патик, щоби звіря могло їсти і жувати. Три або чотири дни робить ся в сей спосіб з звірятем по три години рано і в вечер, щоби звіря добре опітніло і [illegible] ся, а слабість перериваєсь і приходить до здоровля. Єсли однако слабість запримітить ся за пізно, то нема вже на се лікарства і звіря треба зарізати він скудне а печінку треба закопати в землю.

ДОПИСИ.

St. Julien of Batoche Sask.
14 січня

Честна Редакціє!

Просимо помістити в вашій одинокій руській газеті в Канаді сих пару слів.

До нас лізе „Слово" без [illegible]зеня. Ми его не потребуємо і не заплатимо ані 5 цт. на рік бо не варт

Рудніцкого такої [illegible] що він за худоба в консервативну партию так знаємо як дурний крейцар. Чесні читателі нехай вибачають що заплатимо трохи плацу в „К. Ф." Дмитро Михайлюк, Дмитро Вержен, [illegible]ло Лисак, Іван Михайлюк Василь Пророк

Монтреал 17 січня 1905.

Дня 31 грудня 1904 р. відбули ся [illegible] збори тов. „Опіка Переселенців" [illegible] Початок був о 9 тій год вечером з слідуючим порядком.

а) Перечитане рахунків за мин час істнованя тов. и. е. Звоя місяців б) Вибір виділу. в) Уложене статутів.

До Виділу зістали вибрані як нарадина В. Анастасевский головою, Н. Калинюк заступн. Стефан Горак касиром, Олекса Березюк і Яків Ваврук секретарами, бібліотекарем Йосиф Суханський. До комітету забавного вибрали: Івана Тюлі вестодаром, Олексу Дідуха касієром, Франца Варвиновича секр. Рада надзорча: Стефан Тютть, Семен Дрогобицкий, Сильвестер Калтинов. Зат. збірзники для женщин вкладу вписове як перед. 25 цт. вкладки для мущин 15 цт. для женщин 10 цт. місячно.

По замкненю зборів відспівано вступаючим і нововибраним виділом „Многая літа" та пару колядок відтак „Не пора" і „Ще не вмерла Україна". Потім розійшлись домів.

Від тов.
„Опіка Переселенців"
В Монтреал.
[illegible]

ВСЯЧИНА.

З ВОЄННИХ КАРТИН.

Звісний російський письменник Немирович-Данченко замітив під час свого побуту в Манджурії, що в хінських селах жінки і дівчата пощезали майже без сліду. На питане, чи в Манджурії нема дорослих женщин, відповідали Хінці звичайно, що женщини повиносили ся до міст. Щітак Немирович Данченко дізнав ся, що Хінці брехали, бо жінки і дівчата не втекли, але чоловіки і батьки їх замуровали — Колись в одного дня — пише Данченко — збудив ся в хінськім фанзи (хаті) [illegible] відокремленій від вітра, почув якесь дивне стукане, що походило імовірно із стін. Що се могло бути? Спіритистів у фанзах нема, а до того добре вишколені духи не люблять показувати ся в білий день. Я почав наслухувати і мені здавалося, що чую женські голоси. Кличу господаря і прошу о виясненє тих дивних голосів. Господар збентежив ся і спершу не хотів нічого говорити, але вкінци признав ся що замуровав жінку та доньку. Очевидно ми завадали, щоби сейчас випустив нещасні на волю. Коли наше домагане сповнено, ми побачили, що при головній стіні, в віддаленю яких трох стіп, находила ся друга стіна. В тій вузкій і темній норі мешкали чотири женщини. Наш господар признав ся що в той спосіб більша частина Хінців ховає свої женщини, коли наближають ся Росияне або Японці. В загалі штуку ховати ся довели Хінці до совершеньства. На просторі, занятим війною, покопано на подвірях великі ями, вкладено їх в середині гаоляном, прикрито бальками, тростиною і гаоляном, а зверха присипано грубою верствою землі. До тих підземних мешкань стягають заздалегідь великі засоби харчу і ховають ся до тих темних землянок, як розпочинає ся битва або наближають ся Росияне. Хінець не має великих вимог, тому цілими днями а навіть тижнями може перебувати в такій ямі. Можна бути певним, що [illegible] свого підзе[illegible] битва. На ділі ті ями забезпечують лише перед шрапнелями (гармати стріляють, що трескають у воздусі), бо перед японськими гранатами (гармати стріляють, що вибухають ударивши в твердий предмет), наповненими порохом „шімозі", хінські землянки не остоють ся. В Січ-го ср. сховала ся до такої печери родина зложена з 17 осіб. Коли упав на то місце японський гранат, експльодуючи, розірвав дах, засипав все, що було в середині і очевидно убив всі 17 осіб... Хінець міг би умирати, не мортиться смертю, то є страх перед смертію приневолює его глядати захисту в ямах. Лиш нерви, напружені від гуку гармат і зриву гранатів, не можуть видержати. Добрий чоловік — кажуть Хінці — мусить умирати наслідком того невольного тамору, який можуть знести лише Хунхузи і иньше черва.

ЗДОРОВА ЧУПРИНА.

У Відни — як пишуть тамошні часописи — здобуває собі що раз більшу популярність павер Осип Лінка, що має незвичайно сильне волосе. Від часу до часу дає він по ресторанах вистави, які полягають на тім, що позволяє тягати себе за волосе найсильнійшим людям а воно ані не рве ся, ані не випадає. Кажуть, що він привязує до свого волосся залізні штаби і вимахує ними по пів години. Також голова его не аби яка тверда, — можна її бити кулаками, молотом і каменем, а Лінку се зовсім не зворушує. Лінка має 34 роки.

ЩО ЧИТАЄ ЦАР.

Щоби недопустити до царя непожаданих вістий, уладжено для него при міністерстві внутрішних справ специальне бюро до читаня часописий і роблення вирізків. Урядники для різних мов витинають відповідні уступи і предкладають їх старшому цензорови, котрий піддає їх пильній контролі. Перечеркувані витинки переглядає в послідній інстанциї сам міністер заграничних справ, переводит на них оконечну операцию поміщеня та пером і так обфабриковані оцінкі европейских органів переписуєся на машині, доручає ся цареви. Можна собі уявити, як виглядають такі вирізки з часописей, і зрозуміти, чому цар не знає, що діє ся в его державі і що пишуть про її відносини в Европі.

— В пятьох послідних роках огонь наробив в Сполучених Державах шкоди як показує справоздане на слідуючу суму в 1900 р. шкода виносила $176.000.000 в 1901 р. $189.500.000, в 1902 р. $161.000.000, в 1903 р. $152.000.000, а в 1904 р. аж $230.000.000. В 1904 р. найбільше причинився до понесення такої великої шкоди пожар міста Baltimore.

— Для Нюйорскої газети „Times" побудовано новий 30 верховий будинок високий на 474 фітів. Машини до друкованя находять ся 55 фітів нижче поверхні улиць. Одна з машин друкує на годину 144.000 шіснайцятьсторонної, газети а тепер хотять тую машину так удосконалити щоби друкувала на годину 432,000 [illegible]

Урядові журнали стверджують що до сеї пори вернуло до Европи 111.000 вояків. З того 54 000 ранених а 56 000 недужих. Окрім того ранені і недужі лежать в ріжних містах сибірських, в самім Іркутску лежить около 8.000 російських вояків.

ЗОЛОТО ДО ЗОЛОТА.

Перед двома роками помер в Ніцці російський підданий, А. Фідлер родом з Одеси. Уходив за небогача і жив в маломістні, яку уділяв ему також російський консулят. По его смерти найшли в норі, котра служила ему за помешкане 2 міліони франків у вартісних паперах і завіщане, яким небіщик записав ціле свое майно парижскому міліонерови Ротшильдови, мотивуючи свою волю тим, що гроші мают йти до гроший. Правні наслідники Фідлера, він пише міровий судья з Одеси Добрянський, не хотіли признати важности того завіщаня і вчинили спадковий процес Родшильдови, котрий не будучи певним чи випаде в его користь, війшов з правними спадкоємцями в переговори і за відступлене жалоби виплатив їм 800,000 франків.

МАПА ЦАРЯ.

Обсаджена дорогоцінними каміньми мапа Франциї, яку цар Николай II. подарував Франциї дістане ся до музею в Парижи. Мапа обнимає один квадратовий метер і складає ся з мозаїки дорогоцінних камінів. Кождий француский округ представлений окремим дорогим каменем: неофритом, опалом, малахітом, і. т. п. Головні міста означені дорогоцінними блескучими камінями. Пр. Париж представлений великим яскраво червоним рубіном, Марсилія смарагдом, Лион диамантом. Величність і вартість камінів відповідає значіню поодиноких міст. Не можна з диба знайти, що цар не жалував сеї дорогоцінної мапи для Франциї, але чого не роблено досі задля удержаня російско-французкої приязни.

— Кошта які Росия понесла в грошах на проваджене війни виносить за 1904 сімьно як чверть біліона. Після справозданя Росия фінансово лише стоїть від Японії бо має золота еще на 820, міл котре може забезпечити циркуляцию банкнотів.

ЧИСЛО ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАВНИЦТВ

видавниць в Берлині достигло цифри 1.500! Се цифра творить може третину всеї скількости видавництв в Німеччині. На полі чну щоденну пресу припадає 40 видавництв, на органи специально жіночі, моди, господарскі і т. п. 40. Театрови посьвячено в Берлині 28 журналів. Технольогії, інжинірским справам і т. п. поверх 100. Поміж видавництвами є й куріозні. Так пр. виходить специяльний орган т. зв „Цигаретка", видає ся щомісячний „Альманах для женщин і дівчат на видано", „Вінчальний журнал", „Жандарм" і т. д.

РОДОВЕ ДЕРЕВО

Одної днини, коли славний француский повістеписатель Дюма (старший) находив ся в товаристві численних дам, приступив до него якийсь незнакомий і не представляючи ся, хто він такий, запитав писателя: „Чи то ви Дюма?" „Я сам. Чим можу служити?" „Правда се, питає незнакомий далі, що ваш батько [illegible] мулатом?" „Можна [illegible]" „Правда [illegible]" В такім разі ваш дід був негром?" [illegible] „А чим був ваш прадід?" „Прадід був орангутаном (малпою). Бо мій рід зачинає ся власне там, де ваш кінчить ся."

ХОРИЙ ЖОЛУДОК І СЛАБІСТЬ НИРОК можна вилічити уживаючи найліпшого лікарства в світі Ferrozone

„Десять літ терпів я на слабість жолудка", пише п. Maxwell Thompson, з Toledo. „Я завше мав біль голови і бувем ослаблений цела [illegible]. Ніколи не мавем апетиту. Ся вся моя слабість походила з нездорового жолудка. Я прочитавши о Ferrozone, заордерував 6 пачок. Заживаючи я чув, що приходжу до здоровля, а коли зажився усі 6 пачок, зівсім будем уже здоровим. Я тепер спокійний і уважаю, що Ferrozone есть найліпшим лікарством, яке коли заживавем.

„Маючи слабість нирок і жолудка", пише Douglas Whittamore з Belmont, „Я був висох як тріска. Приятель порадив мені ужити Ferrozone, що я его послухав. Ferrozone скоро виздоровило мене від слабости жолудка і нирок. Я від того часу зискав 20 фунтів на вазі. Ferrozone уратовало мені житя, і кождому его рекомендую.

Дальчого хоруєте коли Ferrozone може Вас вилічити? Ferrozone обезпечує здоровле і коштує пачка 50 цт. Шість пачок за $ 2 50 разом з оплатою почти можна спровадити від **Ferrozone** Company, Kingston Ont.

ДИХАВИЦІ п. Е. F. Cavanaugh з Colborne пише, що [illegible] Catarrhozone. [illegible]

[illegible] **Ferrozone** **Ferrozone** [illegible] **Ferrozone** есть найліпшим лікарством і коштує тілько 50 цт. в кождій аптеці

НЕСТРАВНІСТЬ і біль в жолудку можна вилічити за помочию Nerviline. „Я був раз слабий на жолудок" пише Edward Howell з Rochester „Я зажив половину малої фляшки Nerviline і сейчас був здоровий. Я раджу всім, хто має біль голови або корчі ся лікарством заживати, ціна 25 цт".

„Найліпшим лікарством на затвердженє [illegible]" пише п. W Eddles з Stony Mountain Man., „есть Dr Hamiltons Pills. Сі пігулки дуже скоро ділають, ціна 25 цт. за пачку."

Лоти на продаж

Продаємо лоти по $60 і $100 на легкую виплату, доми також в розмаїтих цінах

Хто має хату або лот на продаж нехай прийде до нашої канцелярії 481 Main st. напротив нового будинку Union Bank.

N. Miller,
481 Main st Winnipeg.

Сухопутна битва.

[illegible]

Чічка.

[illegible]

ШИРІТ НАШУ ЧАСОПИСЬ І ЗЄДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

Planta & Friedrich

Добра нагода заробити гроші.

[illegible]

Goodman Benson
174 Stephens st. Winnipeg

HOTEL
&
BANKING HOUSE.
V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

[illegible]

МУКА

Ogilvies Hungarian Patent $2.90, Glenora Patent $2.70, Manitoba Strong Baker $2.50, Imperial $2.45, Lake of the Woods Five Roses $2.90 Red Fame $2.70, Medora $2.00; XXXX $1.55

Даром дістанете!

[illegible]

P. O. Box 388,
Madison Sq., New York, N. Y.

ДОВОДЫ И БЛАГОДАРЕНІЯ.

[illegible]

ПРОФ. Д-РА Е. С. КОЛЛИНСА,
дипломованого доктора зъ Нью-Іоркского университету,

[illegible]

Кашель, боль грудей, [illegible] и нестравность.

[illegible]

Нервность и боль головы.

[illegible]

Скрофули (шкрофы).

[illegible]

[illegible] и боль утробы.

[illegible]

СЕКРЕТНЫ ХОРОБЫ МУЖЧИНЪ И ЖЕНЩИНЪ.

[illegible]

PROF. DR. E. C. COLLINS,
140 W. 34th Street, NEW YORK, N. Y.

[illegible]

МИЛО КОРОЛІВСКОЇ КОРОНИ

єсть спеціяльно роблене для твердої води сего краю і нема иншого мила, котреб було рівне ему що до доброти.

Можете дістати красні образи сьвятих або иньші, також дорогоцінности, наколи зашлете нам більшу скількість паперів, котрими обвинено мило, на адрес

The Royal Crown Limited
King st. — — — WINNIPEG

ГАЗОЛІНОВІ ІНДЖАІ ДО МОЛОЧЕНЯ

СУТЬ ТАК УРЯДЖЕНІ, ЩО НІЧОГО НЕ ЗАПАЛЯТЬ.

Всякий чоловік може таку машину гонити. Сі машини суть о половину таньші від парових.

Пишіть по цінники на адрес

North West Machinery & Iron Co. Limited, WINNIPEG.

Горячка.

Сю слабість можна скоро вилічити уживаючи лікарства званого

7 Monks Catarh Cure.

Оно лічить горячку, катар і всякі носові запаленя

7 Monks Catarh Cure

ЦІНА 50 ц.

Можна купити в кождій аптиці.

7 MONKS COMPANY
АДРЕС. Sole Proprietors — Box 742
Winnipeg, Canada

Кождий знає, що найвигіднійша, найбезпечнійша, найдешевша і впрост без пересідки подорож в Буковини і Галичини в Канаду на Гамбург єсть лише через генерального експедиента кораблів

B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.

Хто має шіфкарту від Б. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того перепускають через німецкі стації граничні.

Памятайте що
EDDYS'A
будівляний папір
не впускає зимна ані випускає тепла
Пишіть по проби і ціни до
TEES & PERSSE LIMITED AGENTS
Winnipeg.

ЙОСИФ А. ДИМА

Давний перший руский робітничий офіс. Продає шіфкарти на всі лінії. Хто хоче купити шіфкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно, хоче купити хату або лот в місті, або землю за містом, потребує повномочія або має грунтову справу в старім краю, то нехай вдасть до П. А. Дими, а буде вдоволений. Єго адрес:

J. A. Dyma
796 Main st
Winnipeg.

ALLOWAY & CHAMPION,
банкери,
362 Main st., Winnipeg.
(Четверті двері на полудне від Portage avenue.)

Посилаємо гроші на кожду почту до Австриї, Росиї і иньших країв.

Не платить зміние другий раз той, до кого гроші вислані.

Ордери виплачує ся в Австриї коронами, в Росиї рублями.

При посилці гроший треба дати добрий адрес а ми виплатимо. всякі гроші нам повірені особі для котрої они призначені, або звернемо безпроволочно посилаючому.

Спробуйте ужити нашого чотему раз, то певно прийдете другий раз. Висилаємо по дуже низькій ціні.

Розмовити ся можна по руски, російски і німецки.

Ордери посилки старанно виповняє.

ІВАН НЕМЕТ
б. д. к. заступця конзуля.

Одинокий руский Банк, спродажа шіфкарт, засилка грошей до всіх частей сьвіта, канцелярия адвокатска і нотарияльна так в старокраєвих як і в американьских тоже і в війскових справах. Поради всім дармо. — Хто хоче купити шіфкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно або заслати гроші до краю тайно і скоро або має в краю якусь справу судову, грунтову, війскову а хоче тую як найлутше і найскорше залагодити, то нехай удасть ся до І. Немета, а буде зовсім задоволений.

Єго адрес є **John Nemeth,**
457 Washington st.
New York, U S.

Война

Где і як она ведеть ся? Хто ї виграє? Як великі Росия і Японія?

Хто хоче мати відповідь на сі питаня, най пришле мені в письмі 30 цент. і я вишлю єму книгу 12 цалей широку і 15 фуїту з мапами і описами цілого сьвіта, із котрої об всім довідаєть ся.

При тім **даром** пишлю Рахункову Таблицю, поученє о мірах і вагах і Політичний Катехизм.

Продаю також нові календарі — на 1905 р. і ріжні книжки.

Пишіть на адрес

M. J. MURIN.
231 ASHBURTON AVE.
YONKERS, N.Y.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG

Дивн ся на золоті букви "T. & B." котрі суть вибиті на кождій плесканці і пачці.

The STANDARD TRUSTS CO.

До Фармерів і Поселенців.

Ми виставляємо на продаж від тепер аж до весни около 30,000 акрів землі в таунішпах 14 і 15 ренч 8 на схід, на північ від Beausejour а на схід від Brokenhead River по ціні 7—8 долярів за акр стосовно до положеня.

Висше згадана компанія єсть уповноважена властителями і ніхто инший тільки купуючі і поселенці можуть купувати від агентів, через що не потрібно вносити жадного подання.

ВИПЛАТА БУДЕ ЯК НАЙПРИСТУПНІЙША.

Про дальші подробиці пишіть до:

Wm. Harvey.
Managing Director.

The STANDARD TRUSTS COMPANY,
Cor. Fort st. and Portage ave.,
Winnipeg.

Перший компанічний руский стор В КАНАДІ

Austro-Canadian Trading Co.

Winnipeg, Man.
Cor. Stella & Salter

Всякі потрібні річи до житя: як гросері, масо, ковбаси власного виробу, убраня, черевики, шапки, ковдри, бланкети і. т. ин. можна дістати в сім у сьвим сторі.

Ціни товарів уміркованї.

Всї розумні Русини належать до тої компанії, купують зі свого власного стору значить спомагають самих себе.

Читайте, що каже д-р Ландес:

Я МАЮ НАЙБІЛЬШУ ПРАКТИКУ В СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ, КАНАДІ, МЕКСИКО І ПОЛУДНЕВІЙ АМЕРИЦІ.

Через 20 літ лічу всякі слабости.
Лічу мужчин і женщин
Але і виличую їх.
Вилічу кождий випадок до якого ся возьму.
Если єсть не до виліченя, не беру ся до него.
Если не можеш бути вилічений, скажу тобі отверто.

Але єсли можеш бути вилічений, я тебе вилічу.
Що нибудь тобі долягає, скажи або напиши мені
Хороби міхура і нирок.
Хороби крови і шкіри.
Утрата памяти.
Утрата мужеской сили.
Утрата животности.
Лічу без болю, не задержую від праці.

Що року лічу тисячі людей.
Роблю сотки операцій що місяця.
Вилічу тя дома, єсли не можеш прийти до мене,
Лиш напиши.

Памятай: Порада особиста або листовна
[redacted]

Если єси хорий, зайди або напиши до
Dr. LEONARD LANDES,
140 E. 22nd St. New York, N. Y., U. S.

БІЛЕТИ НА ПАРОХОДЯ
до Европи і з Европи по зниженій ціні на всі корабельні лінії
Говорити або писати до нас можна по руски.

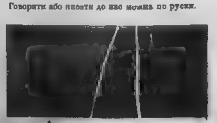

C. EPP & Co. Steamship & Exchange Agents,
671 Main st., Winnipeg.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парцистого числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних територіях є до роздачи. Одних даром не дає ся ціла 8 і три четвертих з 26 секциї, з котрої тільки північну-східну четвертину можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциї т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, маючий 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вкладує ся особисто в місцевім Land Office того дістрікту до котрого земля приналежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати приноручена другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дістрікту, до котрого та земля приналежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слідуючі [redacted]:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій землі і обрабляти єї найменше шість місяців кождого року, в протягу трех літ.

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти татьна) має такого сина, що може після права вложити оплату за даровану землю, мешкає в сусідстві землі записаної на сина, то син може одержати патент на тую землю, хотяй не мешкав на ній, а мешкає з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертіфікат на патент, а перед тим вніс оплату за иншу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, єсли другий гомстед знаходить ся близько першого.

4. Єсли поселенець жиє постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки які накладує право будуть виповнені.

В додатку висше сказаних чотирох точок, єще треба додати се, що поселенець хотівши одержати патент має зорати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і всі господарські будинки і також 80 акрів огородити плотом.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнив обовязки після права, его внесену оплату уневажнює ся, а землю може иньший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом, або агентом або гомстед інспектором.

Перед робленям аплікації о патент, мусить ся повідомити писемно комісаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦІЇ.

Новоприбувші емігранти одержують поученя що до роздачи земель в емігранційнім офісі в Вінніпегу, або в конторі урядів державних земель в Манітобі, Dominion Land office.

Землю, котра посідає мінерали можна дістати тогди, коли писемно повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісаря емігранційного в Вінніпегу, the Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, або кождого агента державних земель в Манітобі і північно західних територіях.

James A. Smart
заступ. міністра справ внутр.

Кромі дарованих земель, о котрих висше сказано, до набутя, що тисячі акрів найлучшої землі в західній Канаді можна купити від компаній желізних, иньших корпорацій і приватних фірм.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР
CANADIAN FARMER
ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III. Вінніпег, Ман. Четвер 9-го лютого 1905. – Winnipeg, Man. Thursday 9 February 1905 Число 6.

Розрухи в Росиї.

— Льондон 30. січня. Вислана представляє стан цілковитої анархії. Війско б'є робітників позабивало і ранило. Робітники демонструючи бурять та підпалюють будинки.

— Губернатор Петербурга Трепов видав указ для заграничних кореспондентів що як будуть доносити фальшиві вісти о ситуації в Росиї то вижене їх з краю.

— З Льондону доносять що в Севастополи арештовано 900 осіб.

— Відень 30. січня. З Ченстохови доносять, що там хтось кинув до бараків кінниці бомбу, котра експльодуючи ранила богато вояків.

— Батум 30. січня. Князя Гуриєлі офіцера поліційної сторожі, застрілив якийсь незнаний чоловік в той час, коли ишов переїздом коло лівної фабрики. Нікого не арештовано.

— В Римі напали робітники на російский конзулят, зикнули з дверей орла і кричали „Най жиє російска революция!" Війско перешкодило в дальшій демонстрації розгнавши робітників. Кільканайцять осіб ранено а богато арештовано.

— Бреслав 31. січня. З Лодзі доносять що місто виглядає як облягла твердиня. Війско патролює улицями для удержаня порядку. Всі склепи позамикані а вікна позабивані дошками.

— Льондон 1. лютого, Кореспондент до Daily Mail доносить, що більшу часть війска усунено з середини міста Варшави. Конець страйку приближаєсь. Число забитих від початку страйку сягає до 300.

— Дня 1. лютого цар Николай приймав депутацию робітників в Царскім Селі. Депутация складала ся з 34 представителів, петербурских робітників. Депутацию таварищили міністер скарбу Коковцов і губернатор Трепов. Робітничих представителів введено до одної салі до котрої увійшов цар в товаристві великого князя Григория Михайловича. Робітники поклонили ся цареви, а цар поздоровив їх кажучи „Добрий день мої діти!" Робітники відповіли: „Ми желаєм Вам Величество доброго здоровля!" Дальша мова царя: „Я позволив вам прийти до себе, щобисте мої слова передали своїм братям робітникам. Ціла смутна подія лучилась тому, що ви слухали ворогів нашого краю. Они бажали, щоб ви заміть вивести заявлене до мене, зробили збурення против мене і раду. Они казали покидати вам роботу тогди коли кождий російский робітник повинен працювати, щоб побороти нашого упертого ворога. Страйк і демонстрації роблять безпорядки, тому власти для порядку покликують війско. Результат з сего сей, що невинні люди терпять. Я знаю, що для робітників не есть легко. Все потребує реформи, але треба терпеливости. Не обвиняю зовсім, що се належить до фабрикантів, а приходити до мене в стані ребелянтів есть збродиню. Моїм стараньем буде всьо можливо старатись о поліпшене долї робітникам і направити в легальний спосіб. Вертайте до роботи враз з вашими товаришами і най Бог буде з вами."

— Варшава 2-го лютого. Страйк на укінченю. Робітники повертають до роботи. Діти з публичних і приватних шкіл заждали введеня в школи польского языка, инакше не вернуть до школи.

— Львів 2. лют. Тисячі польских робітників демонстрували против царя, переходячи улицями з хоругвою і криком: „Гура для польской революції, а на діл з царем!" Похід став перед російским конзулятом і вив. Поліция розігнала тлумы і богато арештовала.

— ПЕТЕРБУРГ 3 лют. Ситуація в Польщи не поліпшилась. В місті Сосновіцах котре єсть осередком фабрик желізних і бавовняних страйкує 10.000 робітників. [illegible] Сосновійські робітники збурили. Горній буде відданий перед суд яко політичний виновник.

— ЛЬОНДОН 3 лют. Цар приймав депутацию друкарів. Кождого депутата питав близшо о положене в роботі і обіцяв що особисто оглядить друкарскі роботи. По авдиенції приготовлено для депутатів обід в царскій палаті.

Дешевий учитель.

У нас по фармах такі обставини, що єслиби ваш фармер хотів учити ся по англійски мусівби наймити англійця до хати щоби учив англійского языка. Такому учителеви треба платити кільканадцять долярів місячно, тай дати вікт, і такий учитель не вистарчив би, бо неуміюби по руски толкувати.

У нас готовить ся учитель дуже добрий, уміє і по руски і по англійски за одного доляра наймете го на вік, їсти не потребує, плати не бере, ліжка єму не треба, а такий буде послушний, що що лише запитаєте він вам скаже по англійски тай пояснить вам по руски, а з дітьми в хаті все буде балакати по англійски.

Чомуж не відложити 75 ц., або $1.00 та тому добру річ не купити?

Учебник англійского языка, котрий тепер друкуєсі! Уважайте щоб не було за пізно. Замовляйте зараз у редакції „Канад. Фармера."

Посліднї вісти з війни на Далекім Сході.

— СТ ПЕТЕРБУРГ 1 лют. Бомбардоване Сандепве продовжає ся. В деяких місцях відперто Японців. Битва над рікою Ган єще не скінчена. Нічого до тепер не чути о руху російскої армії против правого крила японців.

— МУКДЕН 1 лют. Доносять що десять батальонів атакувало російске ліве крило. Атак Росияне відперли при чім Японці понесли великі страти. До так великих страт причинивсь зимно. Вояк наколи ранений і упаде то в короткім часі замерзне бо санітети під градом куль не годни скоро забрати з поля битви.

— Ню Йорк 2 лют. Доносять поголоска що російска армія в короткім часі хоче відступити дальше на північ.

— ТОКІО 2 лют. З головної квартири в Манджурії доносять що битва не устає в здовж цілої лінії. Головною діяльностю занималась артилерия обох армій.

— ТСІНКЕЧЕН 30. січня Японці хотіли ударити на ліве крило Росиян, але наколи Росияне дістали помічь Японці відступили. Потому два Японські батальони пробували здобути місточко Тінтіні. При здобуваню настала битва на багнети і японці лишаючи 30 забитих і кілька ранених відступили. По російскій стороні було кілька забитих а 36 ранених.

— З Мукдену доносять що Росияне забрали справнії лінії японців в околици Сандепу.

— СТ ПЕТЕРБУРГ 31 січ. Генерал Куропаткин доносить що в битвах 29 і 30 січня Японці понесли великі страти. 300 Японців забрано до неволі. По російскій стороні згинуло 5 офіцерів і 50 жовнірів.

— МУКДЕН 31 січ. Російскі страти в пару послідних днях виносять 10.000 в забитих і ранених. Найбільше потерпів корпус генерала Стакельберга. Страти Японців як доносять ціоні також великі. Росияне взяли 500 Японців до неволі. Генерал Міщенко сильно ранений в коліно а Кондратовичеви куля перейшла легкі і застрягла в ребрі звідки єї видобуто.

— Генерал Стесель командир Порт Артура, російскі офіцери і иньші Росияни приплили 4 с. м. до міста Кольомбо на острові Цейльон. Офіцер Райс котрий був через цілий час облоги в П. Артурі сказав: „Гарнізон не остане був дальше держатись против було загально мордоване людий. З півтора мілиона рублів остало тільки 15 рублів в касі. 400 людей умерало що дня в шпиталях з наслідком ран. Японці суть подивлянi вояки, одиак за слабі в битві на багнети в порівнаню з Росиянами".

НОВИНКИ.

— Людність Вінніпегу обчисляють на 67.401. В минулім 1904 році людність зросла о 20,000. Побудовано нових 50 улиць при котрих збудовано 2262 будинкових домів.

— З Галіфаксу доносять що 1. лютого знов страшна сніжна завірюха навістила Нову Шкоцію. На просторі 40 миль занесло желізні дороги 6—7 футів глубоким снігом. Комуникація [redacted]

— Конвенция независлої рускої церкви відбулась 31 січня і 1 лютого. Майже з кождої кольонії Манітоби і Асинибоі були делегати. З дальших провінций як Саскачеван і Альберта не було нікого, зі взгляду на великі кошта подорожи.

— Федора Свереду одного з убійців Мурина при Sutherland str. Вінніпег, котрий по поповненю збродні був утік, арештовано єго в Minneapolis, Minn. Свереда ішов пішком аж до Grand Forks N. Dakota, одначе не могучи дальше йти, бо відморозив ноги і руки, пос з Grand Forks до Minneapolis желізницею где єго і зловлено. Детектив F. H. Chandler припровадив єго [illegible] до Вінніпегу.

ЗАМАХ НА МАРШАЛКА ПОВІТОВОГО.

З Золочева доносять: 31 м. м. рано о годині 9 маршалок повітовий п. Вікт. Гнойіньский п., ішов поїздом з Красного на засіданє ради повітової. Коли входив до будинку ради нові [illegible] стрітив ся на сходах з дожидаючим єго прибутя віддаленим із служби дозорцем дороговим Казимиром Яврошком з під Миколаєва, котрий ударив єго два рази тупим знарядом імовірно боксером в лице, а відтак утік. Задані рани не суть небезпечні і не грозять житю. Поліция увязнила Яврошка і віддала єго судови, котрий велів замкнути єго в арешті.

СОЮЗ РОСИЙСКО ЯПАНЬСКИХ ЖЕНЩИН

„Русский Листок" доносить, що між женщинами з інтелигентнійших кругів в Москві повстало товариство, котре війшло в пороузумінє з японскими женщинами в Токіо в цілі утвореня союзу, що має агітувати за закінченям мира між обома воюючими державами.

НОВІ ОРУДЯ СМЕРТИ.

Як доносять з Відня, австрійске товариство фабрик оружія оголосило, що набуло у берлинского товариства фабрики оружя „Schwarzlose" право виробу і продажи патентованого машинового карабіна системи „Schwarzlose" в то для більшої части європейских і позаєвропейских країв.

УВАГИ.

П. Макотин в своїй статі під заголовком „Школа чужо ... мудрої" робить нові гадки, на котрі я де що хочу відповісти.

Пане Макотін чи ви були в тій школі яка була минулого року та про яку писано в „К Ф"? Я думаю, що навіть єї не виділисьте, тож слушно уважаю такого чоловіка, котрий критикує то чого не видів, і чого сам не чув або не читав, а уважає за правду єсли хтось з него вмістить виражає ся о кімсь зле.

П. Макотин, не знаю чи не розуміючи чи консерватизмі доляри взяли верх над єго макотиною, коли пише що я виступаю против школи. Не против школи я виступаю, я виступаю против ціли яку укрито під маскою школи. Я просвіту попирав і буду, однак не годен попирати то, що рубить між народом ненависть, а будучи питомці того курсу учительского як раз відповідають тій задачи, бо вибори ще далеко а чоловік хоче приподобати ся консерватистам, і дай так видно з статій сих питомців поміщуваних в „Слові".

Вами п. Макотин давно судьбе кидає, з заінтересованих посадів здраджує [illegible] серце. Признайтесь в якій партиї ви тут не були, в досьвід ваш і пізнанє краєвих відносин вичитуєте з долярових образків, хто більше вам тих образків дасть, то ви за ним. От і не давно будуєте організаторови робітників, а прецінь се відомо кождому, що робітничі справи цілком ріжнять ся від других партий, а тільки пишучи хтось що консервативні дадуть доляри — ви уже з ними.

П. Макотін боронить молодіж, котра також не як простий хлоп що не знає нумера, але добре на них ся розуміє а практику житєву та відносини краєві також [illegible] потрафлять підчитати.

Дурні п. Макотін, ваші виводи, бо як ділі цілком инакше представляєсь як ви пишете. Хоть ви пишете що консерватисти добре діло зробили заложивши школу, одиак єї заложено на то, щоб людей виховувати для своєї користи.

„Премудрий макотин" закінчивши свою статю в „Слові" підписав ся Я. Макотінъ. Розумиє ся що сей підпис не є етимольогічний, бо наколиб був „макотинъ" колиб фонетикою не писавби „ъ" значить мудрагель чи [illegible] консервативних учительского курсу не уміє ся навіть по руски підписати, за те певно по англійски „добре" уміє. [illegible] твердять що такий „мудрий" як він в трьох місяцях в Канаді все може знати як родовитий канадиєць.

[illegible] не дурно він зове [illegible]

[illegible] треба [illegible] кажеш, що сей учительский семинар в St. Boniface.

І. Негрич.

◆ ◆ ◆

Панок Косовий розлютив ся на мене через то, що я будучи Русином і почуваючи ся до обовязку вискаю, [illegible] велике [illegible] і що виписую свое змілки. Тому то се панок видячи, що се поза ему інтерес доляровий страшить мене якимись фактами, яких через свою „делікатність" не хоче виказати.

Я однак желаюбі собі, щоби „правдивий" оборонця Русинів не був таким дуже делікатним взглядом мене. Єсли знає яку збродню, котру я поповнив нехай ю розповіє. Впевнів я ся тебе і позволяю панкови писати на мене що си хоче.

І. Негрич.

◆ ◆ ◆

Які мудрі редактори від „Слова" то подаємо дослівно статейку, котра була надрукована в 19. ч. „Слова" [redacted]

„Провінция Онтаріо. Дня 23. січня в Петербурзі вийшов розказ, щоб до 24 години робітники вернули до роботи, а ті, котрі не послухають сего розказу, зістануть арештовані."

Сю статю списаний редактор від „Слова" певно списав з „Онтаріо" при Main st в Вінніпег.

ДЕ СУТЬ?

Пошукую своїх товаришів Василя Лідзяк, Дмитра Галан і Мирона [illegible] Канади [illegible] Хто би о них знав [illegible] на адрес:

Dmytro Chalus,
Whitemouth, Man

Пошукую свого стрийка з краю Николу Шилка, котрий перемешкав тут свою наявністю на Шептицький. Хто би о нім знав і донїс на повищий адрес дістане доляра.

Oleksa Kurjan,
Whitemouth, Man.

НА ПРОДАЖ

[illegible] POWERS [illegible] вода, сури, [illegible] Можна [illegible] $ 20, місячно. Коштує $ 1.400 $ 200 готівки в решту на виплат по $ 20. місячно.

Лоти коло Exhibition rounds 30x100 сухі і високі $ 85. $ 25. готівкою а решту на сплату запідними ратами.

GELLIN BROS
795 Main Str.
Winnipeg.

Потребуємо доброго руского агента
для продажи лотів, домів і фарм.
Заробок знаменитий.
Planitz & Friedrich,
865 Main st. Winnipeg, Man.

Ферма на продаж!

Три милі від стациї Ethelbert; в добрим положеню. Єсть на ній хата, стайня, верналя і до 16 акрів орано. О подане близших інформаций зголошувати ся до Ред. Канадийского Фармера.

Годинникар і золотар.

Виконує всякі роботи золоті і срібні, приймає замовленя з міста і околиці, роботу виконує як найлїпше. Має на складі годинники: стінні, кишинкові мужескі і дамскі, брошки, кульчики, окуляри. Розмовити ся можна по німецки, руски і польски.

William Fischer,
797 Main st.

Всяку одіж можете купити в мене по дуже низькій ціні.

черевики	75 ц.	— $5.50
убраня:	$4 25	— 12.00
плащі	3.50	— 10.00
шапки	35 ц.	
сорочки:	35 „	
панчохи 3 п.	25 „	
кожухи:	1.25	— 3.50
рукавиці	25 ц.	— 90

Для переконаня прошу зайти і спробувати!

Г.М.Гуровіч.
810. Main Str. Winnipeg.

30—40 ПРОЦЕНТ ЧИСТОГО ДОХОДУ

можете легко зробити в одним році, єсли купите один або більше з наших в добрім положеню лежачих лотів, 6 бльоків на захід від Main st. на MacKenzie st. Ціна $65.00, на задаток тільки $10.00.

Ціна сих лотів скоро буде подвійна, через то спішіть ся і купуйте поки не минув час.

Кромі сих маємо богато лотів і домів до вибору в повнім місци на півночи міста.

продаємо найтаньше ТИКЕТИ НА ПАРОХОДИ на всі лінії.

Приходіть до нас а дістанете таньше як де-инде.

Посилаємо гроші до Галичини, Буковини і Росиї тано і скоро. — Розговоритись можна по руски.

Planitz & Friedrich 865 Main st.
WINNIPEG. MAN

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly,
Published every Thursday,
159 Cor. Logan & Fountain st.
Winnipeg. P. O. Box 82.

CANADA NORTH WEST PUBL. COMPANY.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

Established 1903.

ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР.

Часопись для руского народа в Канаді виходить каждого тижня в четвер і коштує:

- в Канаді на рік $1.00
- в Сп. Державах на рік $1.00
- в Австрії $1.50

Газету треба платити все з гори.

Гроші висилайте в рекомендованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, запліть нам, бо без неї гроший тут не дістанемо.

Адрес:

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не приймаємо.

При зміні адресу просимо подати також старий адрес.

Канадийский Фармер есть газетою для осьвідомленя всіх Русинів в Канаді, без ріжниці віроісповідання, і для попираня ліберальної партії, котра Русинам приязньна. Не має тісної звязи з жадною церквою, однак вірить в свободу, котра позваляє кождому обивателеви хвалити бога, як він хоче.

Одним з важнійших правил ліберальної партії є приязне відношене ся в справах реліційних і до сего ми будемо стосуватись.

Лічене головнійших слабостей рогатої худоби.

Заразливі слабости.

ЗАРАЗЛИВА СЛАБІСТЬ РАТИЦЬ.

При сій слабости звіря тратить апетит, корови тратять молоко, в писку появляєсь запаленє і в нім виступають насамперед малі, білі пухирці, дрібні як просо, потім ростуть до величини гороху, а навіть лїскового оріха, і прорывають ся. Звіря слинить ся і не може їсти. Межи ратицями зауважуєсь насамперед горячо, потім роблять ся пухирці з котрих витїкає жовта ропа. Слабість ся не есть небезпечною, але позаяк звіря не може їсти, то худоба корови тратить молоко, а що котре лїчить есть без переварення нездорове.

Єсли слабість не виступила сильно, то не потреба давати лїкарства, она сама скоро перейде. Єсли виступила сильнїйше, то можна її залїчити в слїдуючий спосіб:

Розрабляють в воді кдег і міл, щоби зробити рідку теч; можна додати і немного муки. Привязавши сильно до патика кусник полотна, мочить ся в тім плині і за кому звіряти витерає ся писок 3—4 рази денно. Ратиці треба [illegible] тепло від [illegible]. Як слабість виступить сильнїйше на ратицях треба їх перемивати відваром з дубової кори або вербової, до того добре додати троха карболевого квасу. Ратиці перемиваєсь або пером або ручкою малою спеціально, або вставляєсь ратицю до плину в відрі.

Єсли звіря дістав при тій слабости напади фобри, треба єму дати на перечищене глауберскої соли в теплій воді, а також лївативу з теплої мыляної води. При сильнїйшій слабости писка і ратиць, виступають часами прищики на вимах корів, а навіть роблять отвори. В таків разї вимя треба мити кілька разів на день теплим віваром клейком, а отвори перемивати переваренов з горівкі дубовою корою.

Позаяк звіря в тій слабости не може їсти твердих кормів, треба єму давати мягкі папр в тій зеленої корм з вовні пило з муки. Для недорослого звіряти достаточно одна кварта муки, для більшого треба муки більше, а для зовсім [illegible] великого, найбільше дає ся 4 кварти муки.

УВАГА. По причині, що трудно, устеречи щоби від одного слабого звіряти не заразилось друге, або коли одна штука виздоровлює то друга занепадає в слабість, длятого найлучше заразити штучно всю худобу і разом лічити. Поступаєсь в сей спосіб що або слиною слабого звіряти обмазуєсь писки здоровим, або слину слабого звіряти розпускаєсь в ведрі води і даєсь здоровим, щоб начали свої писки. Єсли однако хочемо устеречи здоровіі штуки, то радять нанацувати їх віадри і ями чистим деггьом; радять також навіз з під коней підкидати під здорову худобу.

ЗАПАЛЕНЄ СЕЛЕЗІНКИ.

Слабість ся есть дуже заразлива, розвиваєсь дуже скоро і кінчить ся звичайно смертию. Она трафляєсь в сторонах низько положених, мочаруватих, або єсли напоюєсь худобу нечистою водою в багнах.

Запаленє селезінки виступає або яко удар, або протягаєсь день, а навіть кілька днів. В першім разї звіря, на око здорове, паде на землю, дістає конвульсию і гине най дальше до години, при чім витїкає кров з писка, носа, а часом і відбита. Очевидно що в такім разї о лїченю нема бесіди. Слабість та однако виступає і в сей спосіб звіря перестає їсти, есть перестрашене, неспокійне, або знов есть сумним. Віддих і битє серця пришпішене, поги, уха, і насади рог зимні а хребет горячий, шерсть їжить ся, шкіра тріжить з писка а часами також носа і родних частей, випливає брудна теч, неприємного запаху. Звіряна починає затачуватись, паде і гине в конвульсиї. Той вид слабости продовжуєсь 24—36 години. Єсть однако і третий степень слабости — [illegible] запаленє селезінки. Крім висше наведених обявів той степень еще обяваєсь тим що під шкірою робить ся пухлина по ріжних частях тіла. Найчастійше виступає она під щокою, на шиї або грудях. Пухлина єсть болїча, горяча, мягка. Той степень слабости продовжуєсь і кілька днів, а часами виздоровляє.

Зовсім правдивого средства на запалене селезінки до тепер не винайдено. Однако [illegible] часами на користь [illegible] средством.

Звіряти треба пустити кров, єсли однако за вчасу ми спостерегли слабість можна не пускати крови а заливати зимною водою, і мити рази звіря аж до осушення. Яко лїкарство подавати до середини 6—10 кропель „розчину фулерого“ (Solutio arsenicalis Fowleri) розпущеного в пів кварти води; єсли виступить пухлина о котрій висше сказано, натерати єї о ско камфоровим спірітусом. Єсли пухлина набере матерії, треба єї перерізати острим чистим ножом, витиснути ропу, вимити і приложити до рани бавовну сирoплену розчином карболевого квасу. Найбільше небезпечною есть пухлина під щокою, і на переднім кінци шиї, позаяк она тисне на гортань і може удусити звіря; менше небезпечна есть на других частях тіла.

Єсли есть запір треба дати до розпильненя румянку заваренно з додатком глауберської соли і то кілька рази на день. А єсли се не помагає ужити інших средств, яких уживаєсь при запорі, корм треба давати сьвіжий зелений, або сухе здорове сїно, напоювати сьвіжою здоровою водою додаючи троха сїрчаного квасу. Дуже добре есть купати звіря в чистій ріці по кілька раз на день, або хотяй зливати студеною водою.

ДОПИСИ.

Elm Valley 17 січня 1905.

Часопись „К. Ф.“ радо читаємо. Она не менше важною есть для нас канадийских Русинів як „Свобода“ для Русинів в Сп. Державах. Для нас канадийских Русинів ще там важнійша, що поміщує поученя як ходити коло домашних звірят і як лїчити їх в разї недуги. Для нас се дуже важне і конче потрібне. У нас в вітчині дорога до правди була забита панами та всякими дурисьвітами знахорами чи як там їх жуть ворожками, котрі тримають сьвітло лиш для себе а як хлоп в біді то кажуть до себе приходити по ліки за котрі то молитви, шепоти та замовлюваня хлоп мусить більше заплатити як за добру книжку або газету був би заплатив.

Йосафат Довбей.

Просьба до ред. „Слова“.

Панове редактори від Слова прошу не присилайте мені свою дурну латку, бо ваша латка так пише як бик у галабаню д.... Але я ся тому не противлю, що ваша дурна латка дурне пише, бо яке коріне таке насїне, яка мама така доня, який тато такий син, фулей редактор, фулей газета яку видає.

В. Гормон.

ПОДЯКА.

Сим складаю подяку п. „комотнік-ови“ Рудніцкому за пораду якої удїлив мені в Слові що до отриманя чужих листів. При тій пораді п. Рудніцкого мені, щоби виказати імя того драба і подати его до суду. — Справа маєсь так: Той лайдачина перечитавши мою просьбу в „Фармері“ пошохав письмо восом, настрашив ся дуже, побіг до будущого свого господаря з двома льокайчуками і з плачем просив его на милість Божу, щоби єму дарував і не подавав его до суду. Досерлевана Руська заслужила на сю рацию, но [illegible] що подарував єму, но длятому драбови навіть на письма що его не буде поневолити. Я дуже хотів того лайдака виказати і научити розуму, но поневаж властитель листів і грошей, котрого я дуже поважаю яко чоловіка завидто спокійного і не хочу робити єму неприємностий просив мене, щоби я не робив з того дальшого ужитку. Ред. „К. Ф.“ не знає о тій пташку нічо і жадних пояснень в тій справі удїлити п. Рудніцкому не може.

Дивно мені, що редакция Слова така „чесна“ і богата газетка, котрої канадийським [illegible] — випадала від вас аж два доляри за уділене такої поради, котра могла принести хосен не лиш мені но цілому загалови. Дивно мені, бо знало що конспективи [illegible] рівним як полюбо, однакиїнна на мені два доляри.

Дивно мені також, що вас там [illegible] прим. серафимців або навіть мене, так як редакция найже в кождім числі Слова заповнює цами мало не цілу шпальту і не жалує на ту услугу від нас ані цента. Длятого почуваюсь до обовязку зложити подяку редакторам від Слова за безплатне оголошене і прошу і на дальше не забувати за мене в своїй шпальті.

Сполом

В. Федорак.

ВСЯЧИНА.

ЗЬВІРЯТА ЩО СТРІЛЯЮТЬ.

Не лише люди послугують ся стрілами ріжного виду, поборюючи неприятеля. Природописні науки знають богато звірят, що уживають такої самої зброї для відтрапаня й побитя противника.

Вже давно учений Bailbe зробив спостережене, що один американський жучок, Ритусовий, в разї потреби стріляє — пороховими словами. Вистріл вилив два рази самого спостерігача, з чого й набрешла легко его помік.

Знана є ріжнок природникам рибка Toxotes. Найлюбіше ся до прибережної ростини, на якій сидить комаха, напасниця плює в комаху та через те приневолює жертву, аби впала у воду. На острові Диказі мешканці радо тримають ті рибки в збірниках води і бавлять ся часто полотом мух, які віддають на жир рибкам.

Американець Пультон слідив гусїльницю мотиля Dicranota vinula. Страшним єї ворогом є одна комаха з болонковатими крилами, яка складає в тій гусїльниці велику силу яєчок. Молоді комахи, виклюнувши ся з яєчок пожирають відтак гусїльницю. Отже нещасна, коли лише встигла в пору завважити напасника, частує его їдкою течію, а є се вистріл дуже успішний, бо містить в собі муравлиний квас.

Природник Куннн, повертаючи з проходу, спостеріг на землі грушу та хотів єї підняти. В тій хвили почув сильний біль в оці, а комаха счезла без слїду. Біль тревав дуже довго, а по двох нападах частина шкіри відпала єму з повіки. Стріли єї походять з задних желевів.

Вкінци згадаємо ще [illegible] муравля. Вооружившися сама сидить в землї у випорпаній заглубині, а коли яка комаха там заблудит ся, метає на неї часом. Жертва хотіть ся [illegible] до твердої [illegible] грудкою землі.

ДВА ВОЄННІ ПРОТИВНИКИ.

З терену російсько-японської війни повернув недавно Мк-Кензіє, кореспондент льондонської часописи Daily Mail. Подаючи в своїй часописи кроваві образи теперішної війни, веде в одній місци психольогічну паралелю обох воюючих народів, що загалом кидає дещо сьвітла на психольогію війни, в якій зайшла тепер така важна подія як здача Порту Артура. „Війна — пише він — є холодним, докладнїсько означеним інтересом“. Росияне думали, що вона лише відвагним імпульсом. За се непорозуміне що до сути війни заплатїли вони тисячами людей, сотками тисячів надїй. Геройське серце, смілі порив і сильні члени мабуть можуть зробити із жовніра доброго воєна, але не роблять его способним до керованя величезними поробами не атлантійських водах. Тих прикмет треба безсумнїчно в обох случаях, але вони є тільки одним із услів, а тут Росиянин думає, що вже не треба більше нічого. Стара казочка, що мужчина може весь вік провести при вині, пісні і дівчині, аби із хвилею, як настане війна, іти на певну побіду —закоріпила ся лише серед російских офіцирів. Може бути, що наші вони вже зарозуміли ся, що то все дуже далекими і належить вже до історії, але то пізнане прийшло за пізно. Чи може бути більший контраст, як той, що заходить між обома воюючими противниками? Росияни гротескові, любить блестіти і сьміливости. Як кого полюбить, то пригортає его зараз до серця серед перехідних обавк тривань. А сини краю „сходячого сонця“ оповиває милятська нещатної повздорованости. Можна мати за ціх рону за Японцем і то в дуже довірливих зносинах а все таки не зможеш проникнути своїм зором вищого покрову его духової індивідуальности. Росиянин марнує нераз свою найліпшу роботу через один бурливий виступ, а про Японця можна набрати найглибшого переконаня через те, що він робить як найзамітнїйше, хоч і під тою студеною покривою бє серце, що відчуває дуже сильно і докладно. Росиянин іде до бою серед звуків фанфари і гуку бубнів, а Японця кличе до бою широкий відгомон рога... Японець обдумує все заздалегідь, так, що та докладність єму дуже часто навіть шкодить. Росиянин завадто довіряє інспірації хвилі. Російский генерал пробуває серед своїх солдатів, его присутність додає їм відваги, але дуже часто гине він на становищи і лишає армію без проводу. Японець поводить ся спокійний. Він стає на горбку в добрім захисті і холодно обдумує плян бою. Японець знає, що то гігієна, а в російскій армії помимо знаменитої організациї „Червоного Хреста“ не мають про те й поняття. Найлїпшим доказом сего є російські табори, покинені на поли борби. Хінець, записуючи жалобу на Росиянина, майже все розпочинає від того, що Росиянин був пяний. Порт Артура був від давна заосмотрений в горівку і шампани, а жовнірі ще виждали транспорту амуниції і зброї. Така бувало і в Нючвані. Росияни не мають також індивідуалістичного почуваня. Салдати порушують ся масово і кидають ся, що они також думають гуртом. За то Японець уважає себе за ділу армію. Від початку аж до тактика цілої [illegible], а Росиянин не має про [illegible] [illegible] ціле горе Готнї.

Покинь нас ляше!

Покинь нас Ляше, не журн ся,
Не раз так дуже мені важко,
Покинь й без тебе буде гонже,
Будемо жити, не трусь ся.

Сьвіт котить ся, як і котить ся,
А ти лиш Ляше, марно з сили збився,
Зворівшим боронючись в наши міло,
Мов в жарі стлїло твоє тїло.

Ще тільки очи гнївом палають,
А далї й їх не буде знать,
Ой не вітер буйнесенький тихі ліси хилить
А то Лях ся нами журить, як то в серцю нудить.

То не орли сизокрилі понід хмари бють ся,
А то наші Ляше, руські думи понад Русею вють ся,
Ой та ростуть наші думи серце ізраняють,
А голову твою дурну огнем підпалюють.

Вода шумить лотоками піною піниться,
А Лях вічно роздумує як Русеї позбут ся,
Ой як так то водиця зупину не має,
Так то Лях про Русь сьвяту надбає, недбає.

[illegible]

Важне для всіх!

Тепер друге он вийшли ці нас:

ДУХОВНІ ПІСНІ

на российскім і українскім языках

Ту книжку можна носити в кишени. Книжка ся є необходима для кождого християнина і для духовних хорів. Містить в собі 250 пісень ріжного змісту, на всяку сьвятко: на Різдво, Великдень, Вознесенє, в також пісні обрядові як в час хрещеня, погребова вінчаня і пр. Суть тїж пісні і для дїтей в котрих дїти можуть учити ся в Духовній вітрі. Книжка буде гарно переплетена в скіру.

Ціна одної книжки оправленої, з почтовою пересилкою виносить один долар.

Хто возьме 50 книжок таких має 20 процент опусту. Хто возьме 100 книжок, має 15 прц., а хто возьме 300 штук, той дістане 30 прц. опусту. Книжки посилає ся лише за гроші.

З тою справою звертайте ся до:

Mr. J. Kolesnikoff,
317 Broadway, Scranton, Pa., U. S.

Всіх чесних читателів „К. Ф.“ просимо о вирівнане передплати за 1904 р. і о відновлене на 1905 рік.

ХОРИЙ ЖОЛУДОК І СЛАБІСТЬ НИРОК можна вилїчити уживаючи найлїпшого лїкарства в сьвіті Ferrozone.

„Десять літ терпів я на слабість жолудка„ пише п. Maxwell Thompson, з Toledo, „Я завсїди мав біль голови і був ем ослаблений після їди. Ніколи не мав ем апетиту. Ся вся моя слабість походила з нездорового жолудка. Я прочитавши о Ferrozone, зарядив ем 6 пачок. Зараз почав ем чуть, що приходжу до здоровля, а коли вживши усі 6 пачок, цілком буває у же здоровий. Я тепер сильнїйший і уважаю, що Ferrozone есть найлїпшим лїкарством, яке коли вживалем.

„Маючи слабість нирок і жолудка“, пише Douglas Whittemore з Belmont, „Я був висох як тріска. Приятель порадив мені ужити Ferrozone, що я его послухав. Ferrozone скоро [illegible] мене від слабости жолудка і нирок. Я від того часу поправ на 20 фунтів на вазї. Ferrozone уратовало мені житє, і кождому его рекомендую.

Длячого хоруєте коли Ferrozone може Вас вилїчити? Ferrozone обезпечує здоровле і коштує пачка 50 цт. Шість пачок за $ 2.50 разом з оплатою почти можна спровадити від Ferrozone Company, Kingston Ont.

ДИХАВИЦЯ п. E. P. Cavenaugh з Colborne пише, що не есть в силі описати, як тяжко терпіла она на дихавицю, що не давала єї спати і кашель не давав мені спокою Ніщо мені не помагало доки не вжилем Catarrhozone. Я раджу кождому се лїкарство, котре вилїчило мене з хронїчної дихавиці, уживати.

Пробуйте Catarrhozone, а оно все вилїчить. На цїлковите виздоровлене коштує $1.00 на пробу 25 цт.

Коли женьщина виглядає блїдо, есть змучена і нервова, то потребує Ferrozone. Ferrozone скоро привертає церу лиця, здоровле і сприяє нерви. Ferrozone есть найлїпшим лїкарством і коштує тїлько 50 цт. в каждій аптиці

НЕСТРАВНІСТЬ і біль в жолудку можна вилїчити за помочию Nerviline. „Я був раз слабий на жолудок“ пише Edward Rowell з Rochester „Я зажив половину пляшки Nerviline і сейчас був здоровий. Я раджу всїм, хто має біль голови або корчі се лїкарство заживати, ціна 25 цт“.

„Найлїпшим лїкарством на затверджене“ пише п. W Eddles з Stony Mountain Man. „єсть Dr Hamiltons Pills. Ci пігулки дуже скоро дїлають, ціна 25 цт. за пачку.

Лоти на продаж

Продаємо лоти по $80 і $100 на выгідну виплату, доми також в розмаїтих цінах.

Хто має хату або лот на продаж нехай прийде до нашої канцеляриї 481 Main st. напротив нового будинку Union Bank,

N. Miller,
481 Main st. Winnipeg.

Чічка.

Нарис.

Перший раз в житю вертає коновкар до домівки сам самісенький. На плечах бесаги з кукурудзою а під пахою Чіччина уздa. Осінний вітер несе прудко крізь густі бори і дув коновкареви у розхристану пазуху на груди.

Йде із лісів шум, такий глухий, жалібний, пронизуючий.

— То файно я віддалечно несу у домівку, то хата від бойків лучше — обвиняють холодні думки серце коновкаря.

Мертволиций місяць вибалушив свої совині очі з поза небресної хмари і стелить його горбату тїнь позад него.

Коновкар обертаєть ся позад себе, хоче погладити свою Чічку, запитати ся її чи дуже змучила ся, чи терліва глибоко в'їла ся у хребет, — хоче потїшити її що вже не далеко хата.

Та замість Чічки видить він свою тїнь її горбатою. Йому робить ся студено коло його розкиданого серця: воно терпне.

— Опротивше мені Чічко, тай жінку тай діти, то тепер нам всім крепір буде!

І тягне узду від жалю і корчит ноги до дальшого [illegible]

Що бідкаєть ся його серце, то зараз стирають його голі як тать мужицьких пальців дїти, опирає жінка.

— Що я їм тепер скажу? Почікав розсадут ся їм тай мені!

Страшно боїть ся своєї бесїди, що мою повістувати не домівці про Чічку.

Вітер дуже смолить по ярах і розмаєченим жагалом вертить уз ушах коновкареви: нема Чічки, нема вашої мамки!

Він ковзнуть ся об хайсь де зойой, заїфне в його ногаю, бо його серце розпадають ся, западить [illegible].

Не может відтерпне.

Він знов обертаєсь ся назад, хоче спідати Чічці, аби не спотичала ся і не удерила ся об той там камінь, але Чічки нема лишень його горбата тїнь стоїть позад него.

А в долині той потічок, що в ньому він не одної Чічку напував і сам із нього [illegible] воду пив, бо замну дзюрчить ся його своїм плаксивим журкотом: де Чічка?

А той темний, сонурий ліс дивить ся на нього своїми великими очима й допитуєть ся усїма ронами: де Чічка?

А тота придорожна громадська травиця, що цілу ніч умиваєть ся сльозами від кавалєрного морозу і трясеть голівками від студени, говорить дрожачими голосом: де Чічка?

Коновкареви вириваєть ся із замученних грудей такий струнїдилий стогін. Він ще дужше тисне узду від жалю і підводить задеревілі ноги.

— То сараче то доброго серця було. Сегодня люди дали, а наше сцитавдить рік вірно робило. Ані звучали не було що, а ми усїх Бойків переходили. Хоть голодні а хоть боси, разом ходили. Де она є помогла у Бойка, то все моя Чічка переносила, а я лиш дзвони носив тай конвалики з лемківщини.

* * *

Ні місяць, ні зорі не хотіли дивити ся як коновкар питати ся не із своєю челядкою. Геть поховали ся за хмари мраки, що розстелили ся по горах і дивить їх своїми ваганими крайніми гей розпелене слово, гей мужицькі сльози.

Коновкар увійшов у хату, скинув з плечий бесаги і оглянув задубілими очима на жінку й на дїти, що сплили ся із землі від потаплої ватри і кидули ся витати [illegible].

Коновкариха боронько вибігла, щоби розсідлати Чічку, накрити веретою і дати їй ляти за „долю“. Дїтвора заволала [illegible]

— Дїдику! ви устерели Чічці сїнця, три вилицї устерали!

Коновкар не відзиваєть ся.

Улітає до хати назад коновкариха і з перепудженим поглядом питаєть ся голосом, що прочуває рейнуку:

— А Чічка де? Ти сам?

— Дїдику, ви де лишили Чічку? — засїпла дїтвора.

Коновкар береть ся відповісти, але його уста не можуть відімкнути ся. Він хлопив у руки узду і показав її у відповідь жінці дїтям і весь затрясся, в очи помішали.

— То ти сам прийшов? — зойкнула жінка в друге.

— Нема Чічки дїдику? — зачали дїти.

— Нема! — вибухнуло наконе, тяжке слово із коновкаревих грудий.

Так вибухає кипяча ярия із серця, що його тяжкий камінь роздавлює, розтрясує...

* * *

Тоне тєтіо пробудо ся на дворі небо гей садка, що виповлюєть ся з диму фанїлїнної ватри і пройдає гуцульські сївки, стомо лиця, очі і латище гуцульські горла.

Із коновкаревої хати опадали вибігають на вітряний дух придушені стони і вносичують його собою:

— Чічка! Чічка! Золота наша Чічка!

Марко Черемшина.

Хто то есть?

Я Ізраїлю гладить — конверту виниве,
Я Руских правдивий себе називав,
Злопіа лібералів як може поганить,
Й в зубах тримає—фонатику ганить.

Хтоб угадів, щоб се було;
Рило в перед витягнуло,
У гною ним щось шукає,
На нічліг там діл копає,
І питає ся обори
Коли будуть ще вифра.

Прощане Хмельницкого з козаками.

А. Шапорін.

Минуло десять років з того часу, як старий Хмель над Жовтими Водами військового рукою збив кайдани з вітУкраїни і війною слави посьвяти свої обвин чоло свої закаланої матери, і поки ще старий Богдан, из одної сльози не знало в ширях очий України.

Але прийшов і його слушний час.

Як і десять літ перед сим над Жовтими Водами — стояло весняне сонечко над Чигирином. З полудня ледве ледве подихав тихий, теплий вітрець, розмовляючи з вербами коло гетьманського будинку, та білесенькі хмаранки мов лебеді по морю, тихо плили на північ по блакитному небу, ніби поглядаючи на сумний Чигирин. Чого-ж він сумний? — чого коло гетьманского будинку зібралось мало не вся Україна?... Чого стало сумним радами козацтво з старшиною і поспільство, старе й мале?... Тихо, тихо гойдав вітрець козацькі сандшали з сьвятими хоругвами.

Тихо і сумно кругом. Усі мовчать, як то перед домовиною.

— На кого він нас покидає? — кому его булава дістане ся?

От розчиняють ся двері гетьманьского будинку, і білїіші голови, поволи виходять звідти: — Виговський Іван — військовий писар, Ковалевський — осаул військовий, полковники — Мартин Пушкар, Павло Тетеря та інша старшина. Вони винесли з будинку військові клейноди — булаву гетьманську, бунчук, корогви — і стали півкругом перед громадою, такі похмурі, суворі... Громада [illegible] і вся завмерла.

Хтось тихо, жалібно-жалібно плаче у гетьманського будинку... І як таки плачу не бути!

От — дивіть ся! — з розчинених дверий ледве-ледве виступає величезна, але якось то ніби пригнічена, понура постать старого гетмана. Власні ноги старого Хмеля, котрими він мало не десять літ державно і грізно топтав усю Польщу, Волощину й Туреччину, ледве-ледве посуваються по разстеленому дорогому килиму. Попід його тепер, мерзленого велитня Українi підпирають — праворуч — молодесенький мов дївчина, тай й до хлопячого вусу не дорослий, єдиний, що зостав ся його син — Юрась, ліворуч — Виговський Данило, Катрусин, Богданової дочки чоловік. Чорні, якісь то ніби дитячі Ю, його очі сполохані — аж подухли. Непривно жалібно й покірно дивляться на громаду глибоко запалі очі Богданові: — то все его дїти.. За них він стріпував душею, за їх спокій, за їх волю проливав він кріваві ріки... А скоро вони будуть — дїти-сирітки .. Дїти, дїти!

Сльози застилали очі всіх слухачів, „дїтей“, як вони побачили свого „батька“... Чи давно він басами їздив своїм сїра перед ними! Чи давно він як молодий орел літав по вражих полях!.. А от, тепер він старий, немічний.. Мкі глибокі зморщки, мов чорні борозди на ріллї, переорали його богатирське лице! Як кричить той сивий, як срібластий волос до весняного сонечка: „На що ти мені дало мою голову, мов саваном обгорнуло її!“

Раптом, все воронцю, усї руки піднялись до шапок, мов перед сьвятими образами. І тиша настала така нараз, що чуть було, як високі тополї листем одна з другою щось розмовляли, як бджола з грушевого цьвіту на цьвіт перелітала і гула.

Хмельницкий повів мов спаленими очима по німій громаді, кинув на свій город, звідки державний голос його, як грім із хмари, рокотав недавно по всій Україні, по Польщі в Волощині, — кинув оком і на садочки зелені, що мов рожевим снїгом обсипані були весняним цьвітом. Не одна рука віднялась з німої громади, молитовно хрестячись, ніби у церкві.

Дїтки! козаки! — брати мої! — стиха, мов плачучи, промовив перемучений тяжкою хоробою велитень України: — послухайте мене, дїтки, вислухайте мое послїдне слово, послїдну волю того, котрого Всеблагий прикликає до Себе... Як би мусів я говорити до тих, котрим невідомі тіри-обставини нашої неньки України, то не мав би я до того доволі ні часу, ні сил, ні сили. А вам, дїточки, я за лишив лишив початтю переповісти те, що самі знаєте добре знаєте.

Він замовк на хвилину і сива голова його мов несамовито похилилась на груди, ніби боячись великої величности того, що пройшов дух його перед смертию, що, мов бурливі хвилї моря, клекотало й вирнало в душі його, коли чоловік із цілого життя д.. м.. мусїв вибрати і оголосити послїдне слово перед своєю труною.

Він стиха похитав головою... Тяжко [illegible] слово!

Брати мої! дїтки мої! — Відомо вам, як і мені, які невідські утиски, злочинства, яку наругу і щоденні муки терпів під лядськими ігом нещасний люд український, і віра наша, сьвята православна восточна церква — забожена у ляскових богослуженю, пригнетена латиньством — стогнала мовчки!.. І от повіт з нас Бог змилуває ся, в чаю благодати своєї і подав нам поміщну руку, як у старину Ізраїлю в єгипті... І се повернено благолїпіє церквам, і визволив ся із тяжкого і неситого работи нарід український! — Промовив він, закидаючи з киевськими церковному, як Божому то я сотрансню в прикладах, случаях.

Уся громада, усе, здавалось дихнуло єдиним духом з глибини могутних грудий, але то був більше могутніх стогін — стогін цілого народа

Десь недалечко буркотїв голуб, Біленька хмарка, тихо, пливучи на північ, на хвилинку покрила собою сонечко — простяглась тїнью над понурими головами німої громади.

І Хмельницький тяжко зітхнув; — він слухав сей [illegible] гей стогін цілого народа

„Що перевищає сей стогін?“ — бушїв запиталось у серці. — „Голос народа — Божий голос — а стогін народа — певне пророчий?“

Старий Хмель переміг себе — не такий час тепер, щоби туга і страх невідомого поборали могутній дух велета України. Він виправив ся, як дуб столїтний.

— Відомо вам і те, дїтки, брати мої, — знов почав гетьман, — в яких трудами, потерпами, лихолїтем і кровопролитием совершилось спасение православної церкви і вітчини нашої з під ігa лядського. Волі Всевишнього завгодно було, щоб оно совершилось мужеством вашим, товариши мої милі, козаки-лицарі, і під моєю булавою. Десять літ я присьвячував себе вітчині, не шадячи ні здоровля, ні власного житя свого. Але тепер, по волї Создателя мого, старість і болїзни одоліли мене; знемогли члени тїла мого: — сходжу я у могилу, брати і дїти, лишаючи вас на ігріше судьби!

(Конець буде.)

Найтаньші білети корабельні, лоти, доми і фарми по найвигіднійшій виплаті можна купити від

Planitz & Friedrich,
865 Main st. Winnipeg, Man.

Добра нагода заробити гроші.

Стор на продаж з товарами $ 500 вартости, гросері, мебль, корова і кури.

Сей плац є добрий для фамілю, можна торгувати $40 — 50 денно, без доповненя товарів.

Все се можна купити по дуже низькій ціні.

Зголошуватись до

Goodman Benson
174 Stephens str. Winnipeg.

HOTEL & BANKING HOUSE.

V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Єсли хочете в старий край в Росию, в Галичину або з краю в Америку дістати ся, то можете у мене білети на пароходи таньше як де других дістати, або єсли маєте гроші посилати переводи військові і нотаріальні або судові справи, то все полагоджу і добру раду на все дістанете.

Котрі хотять яко робітники їхати до краю на наших кораблях, то посилаю [illegible]

Приїзджайте прямо до мене, а будете певно вдоволені.

Маю свою гостиницю, де наші люди можуть відпочити і тако дістати харч

Ціна при днеш. господарських у Винніпегу.

Пшениця ч. I. 88 ц. фунт
„ „ II. 80 „ „
„ „ III. 84 „ „
„ „ IV. 70 „ „
„ „ [illegible] 60 [illegible] „
„ „ [illegible] 11. 60 [illegible] „
Овес білий 30 цен. „
Ячмінь 30 цен. „
Лен 90 цен. „
Бараболя 45 цт. „
Сїно 7—8 дол. тон.
Свиски Руте 40—50 цн. фунт
Кури 10 ц. гуска.
Масло 22—24 ц. фунт. (Виплачене в форми і залишене масляне фунт в сейфах доршних а в цїнї чешкої).
Сир 8—10 ц. фунт
Свинина 9—10 ц. „
Мясо 7—14 ц. „
За кожний доробок [illegible] і [illegible] платять рівняки 3—4 ц. фунт.
Добра пара коней коштує 300 до 600 доларів.

МУКА.

Ogilvies Hungarian Patent $1.90, Glenora Patent $2.70, Manitoba Strong Baker $2.20, Imperial $1.65, Lake of the Woods Five Roses $2.90; Red Patent $2.70; Medora $2.20; XXXX $1.55.

По висше сказаній цїнї продають фармери і магазини, а сторники продають все дорожше.

Даром дістанете!

Нову докторску книжку містячу в собі цінні інформациї і ради для мущин, жінок і дїтей, оли пішлете своє імя на адрес.

Farmo P. O. Box 268,
Madison Sq., New York, N. Y.

ДОВОДЫ И БЛАГОДАРЕНІЯ.

Одними только доводами лѣкарь може доказати, що въ дѣйствности вылѣчилъ хорыхъ людей. Читайте оголошенья другихъ лѣкарей, но въ нихъ не найдете, щобы другій лѣкарь мавъ доводы або благодарения своихъ пацієнтовъ. Длятого-то, можна хвалятся только, що суть увѣчныни лѣкарамы, а хорыхъ слабостей не только не вылѣчать; но побольшать, то чи-жь тіи лѣкари могутъ мати доводы вдячности и благодаренія? Николи!

Мы знаемъ, которы дбаемо о здоровье нашего народу, щобы онъ не былъ обдираный т. в. старокраєвыми и военными докторами—обманщики, радимо всѣмъ хорымъ Русинамъ удаватись только до:

ПРОФ. Д-РА Е. С. КОЛЛИНСА,

дипльомованого доктора зъ Нью-Іорского университету,

которому цѣлый свѣтъ завдячуе певне и цѣлковите вылѣченье хорыхъ.

Для того подаємо туть кілька найновѣйшихъ листовъ, въ которыхъ наши братья и сестры благодарятъ профессорови КОЛЛИНСОВИ за цѣлковите вылѣченье ихъ изъ тяжкой недуги.

Вылѣченый зъ тяжкой внутрешной хоробы и ревматизму.

Степанъ Грибенъ.
Box 287, Great Falls, Mont.

Дитинячіи сухоты.

Почт. г-не проф. Коллинсъ!

Благодарю за лѣкарства, которыи вислали для моей доньки. Я страшно журился тѣмъ, що моя донька не выйде зъ той хороты. Однакъ теперь я переконался, що по Вашихъ лѣкарствахъ ѣра чѣмъ разъ лѣпше выгладае и вже майже цѣлкомъ здорова. Для того прошу принять мое сердечне благодареніе. Я буду розголошувати Ваше имя межи знакомыми.

Съ почтеніемъ,
Іосифъ Вольба.
Box 10, Fernie, B. C. Canada.

Вылѣчена зъ хронічной жолудковой слабости, болѣ головы и внутрешныхъ [illegible] утробы.

Марія Вадамерова.
Cliffwood, N. J.

Кашель, боль перси, крижей, жолудка и нестравность.

Сердечне благодареніе высылаю проф. Коллинсови за вылѣченье моей слабости. Если бы не ваша помощь, я давно не бачивъ бы вже денного свѣтла.

Михайло Демьянъ, Box 58, Cobalt, Ont.

Нервовость и боль головы.

Ласкавый докторе! Донощу вамъ, що лѣкарства Ваши я получила въ найлѣпшомъ порядку и по ужитю ихъ сейчасъ чуюся лѣпше и здорове за що складаю сердечну подяку.

Анна Смитъ, [illegible], Ind.

Скрофулы [пырщи].

Не могу словъ въ благодаренію д-ру Коллинсу за вылѣченье моей хороты, бо страшно мучили мене скрофулы. Теперь есмь цѣлкомъ чистый.

I. Бонкевичъ,
Grand Works Box 28, [illegible]

Выпуклина и боль утробы.

Почт. г-не проф. Коллинсъ! Зъ великою радостію дѣлюсь съ вами вѣстію, що отъ вашего лѣкарства я цѣлковите выздоровѣлъ и не потребую носити пояса. Сердечну доктору! Съ почтеніемъ,

Андрей Богатыръ
[illegible]

Доводовъ о вылѣченью секретныхъ хоробъ не можемо помѣстити, бо въ томъ часѣ не былъ бы [illegible]. Тысячи выздоровленыхъ людей посвѣдчаютъ высокое знанье и практику проф. д-ра КОЛЛИНСА, яко одинокого доктора, который ручитъ за цѣлковите вылѣченье всякихъ слабостей.

СЕКРЕТНЫ ХОРОБЫ МУЖЧИНЪ И ЖЕНЩИНЪ.

Профессоръ КОЛЛИНСЪ лѣчитъ власнымъ способомъ такъ, що нема такого пацієнта, которого бы своею методою не вылѣчилъ. Для того если кто есть хорый на яку будь слабость повиненъ ей докладно описати въ родной мовѣ и задресовати листъ:

PROF. DR. E. C. COLLINS,

140 W. 34th Street, NEW YORK, N. Y.

УВАГА: Проф. Коллинсъ по докладномъ описанію вашой хороты и по [illegible] вамъ потребну пораду а также лѣкарства, которыи въ коротшомъ часѣ цѣлковите и на все вылѣчать вашу хороту такъ що не [illegible] вашихъ хоробъ.

Офисовы години: Отъ 10 рано до 5 вечеромъ, а въ недѣли отъ 10 рано до 1 пополудни.

МИЛО КОРОЛІВСКОЇ КОРОНИ

суть спеціально роблене для твердої [illegible] в краю і [illegible], котре було [illegible] до доброти.

Можете дістати вроди образи сьвятих або [illegible], тільки дорогоцінности [illegible] шкільне мило, на адрес

The Royal Crown Limited
King st. WINNIPEG

ГАЗОЛІНОВІ ІНДЖАІ ДО МОЛОЧЕНЯ

СУТЬ ТАК УРЯДЖЕНІ, ЩО НІЧОГО [illegible]

[illegible] молотити [illegible]. О [illegible] суть о [illegible] від [illegible].

Пишіть по цінники на адрес

North West Machinery & Iron Co. Limited,
WINNIPEG.

Горячка.

Со слабість [illegible] вилічити уживаючи [illegible]

7 Monks Catarh Cure.

Оно лічить горячку, катар і всякі [illegible]

7 Monks Catarh Cure

ЦІНА 50 ц.

Можна купити в кождій аптеці

7 MONKS COMPANY

АДРЕС: Sole Proprietors — Box 742
Winnipeg, Canada

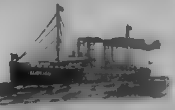

Кождий знає, що найвигіднійша і найбезпечнійша [illegible] і дорога без пересідання подорож з Буковини і Галичини в Канаду на Гамбург есть лише через генерального [illegible] кораблів

B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG

Хто має шифкарту від B. КАРЛЬСБЕРГА Гамбург того перепускають через [illegible] границі.

Памятайте що

EDDYS'A
будівляний папір

не впускає зимна ані випускає тепла

Пишіть по [illegible] до

TEES & PERSSE LIMITED
AGENTS
Winnipeg.

ИОСИФ А. ДИМА

[illegible]

J. A. Dyma
794 Main st.
Winnipeg

ALLOWAY & CHAMPION,
банкири,
362 Main st., Winnipeg.
Четверті двери на полудне від Portage avenue.

Посилаємо гроші до [illegible] до Австрії, Росії і [illegible] краю.

Не платите заміну другий раз той, до кого гроші висилаєм!

Ордери [illegible] в Австрії корунами, в Росії рублями.

[illegible]

IВАН НЕМЕТ

[illegible]

John Nemeth,
[illegible]
New York U. S.

Война

[illegible]

Пишіть на адрес
M. J. MURIN.
231 ASHBURTON AVE.
YONKERS, N. Y.

T. & B.

[illegible]

"T. & B."

[illegible]

The STANDARD TRUSTS CO.

До Фармерів і Поселенців.

[illegible] 20.000 [illegible] 14 і 15 [illegible] Brokenhead River [illegible] до [illegible].

Всесе [illegible] компанія есть [illegible] і [illegible] купувати від агентів, через що не потрібно [illegible].

ВИПЛАТА БУДЕ ЯК НАЙКОРИСТНІЙША

Про дальші подробиці пишіть до

Wm. Harvey,
Managing Director

The STANDARD TRUSTS COMPANY,
Cor. Fort st. and Portage ave.,

Winnipeg.

Перший компанійний руский стор в КАНАДІ

Austro-Canadian Trading Co.

Winnipeg, Man.
Cor. Stella & Salter [illegible]

[illegible] потрібні [illegible] як [illegible], [illegible], черевики, [illegible] можна дістати в [illegible].

[illegible] до тої компанії. [illegible]

Читайте, що каже д-р Ландес:

Я МАЮ НАЙЛІПШІ ПРАКТИКИ В ЗЄДИНЕНИХ ДЕРЖАВАХ, КАНАДІ, МЕКСИКО І ПОЛУДНЕВІЙ АМЕРИЦІ.

[illegible]

Памятай: Порада особиста або листовна даром

[illegible]

Dr. LEONARD LANDES,
140 E. [illegible] St. New York, N. Y., U. S.

[illegible]
до Европи і з Европи по [illegible] на всі корабельні лінії
Говорити або писати до нас можна по руски

C. EPP & Co. Steamship & Exchange Agents,
[illegible] Main st., Winnipeg.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

[illegible]

Кожда парцеля числа [illegible] державних земель в Манітобі і північно-західних територіях [illegible] до роздання. [illegible] [illegible] четвертину секції [illegible] 160 акрів [illegible] голови родини, або кождий мущина, маючий 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вплачує ся особисто в місцевім Land Office того дистрикту, до котрого [illegible]. [illegible] the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до [illegible] агента дистрикту, до котрого та земля приналежить.

[illegible]

Поселенець, котрий вже оплату за дармову землю, [illegible] державних земель мае виповнити слідуючі точки.

1. Кождий фармер мусить мешкати на дармовій землі і обробляти її найменше шість місяців кождого року в протягу трох літ.

2. [illegible] [illegible] патент на ту землю [illegible]

3. [illegible] постійно перешкоди патент на дармову землю, або сертифікат на патент, а перед тим [illegible] до оплати за [illegible], то після прав одержить патент на ту землю [illegible]

4. [illegible] мешкає постійно і працює на фармі, [illegible] право будуть [illegible].

В додатку [illegible] чотирох точок, що треба [illegible], що поселенець повинен одержати патент [illegible] 80 акрів, або [illegible] 20 штук худоби і [illegible] [illegible] оградити плотом.

[illegible]

АПЛИКАЦІЮ О ПАТЕНТ

[illegible] про кінці третього року перед місцевим агентом, [illegible] гомстед інспектором.

Пере [illegible] аплікацію о патент, мусить [illegible] державних земель в Оттаві.

ІНФОРМАЦІЇ

Новоприбувші емігранти одержують поучення що до [illegible] в еміграційнім офісі в Winnipeg, або в [illegible] державних земель в Манітобі, Dominion Land [illegible].

[illegible] можна дістати [illegible] Secretary of the Department of the Interior [illegible] Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, або [illegible] державних земель в Манітобі і північно-західних територіях.

James A. Smart
заступник міністра справ внутр.

Крім державних земель, о котрих висше сказано, [illegible] акрів найлучшої землі в західній Канаді [illegible] купити від компаній [illegible] і приватних фірм.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

[illegible] Четвер 23-го лютого 1905 — Winnipeg Man, Thursday 23 February 1906. Число 8

[illegible] великого князя Сергія.

[illegible] лютого [illegible] Кремль, [illegible]

[illegible] Убійця [illegible] що ему у [illegible] самого Сергія [illegible] нічого злого [illegible] Убійця [illegible]

[illegible] Сергія [illegible]

[illegible] з робітниками пропшваль [illegible] не хотять дати [illegible].

Доки в Росії [illegible] одпак не находить [illegible] тілько вишить край так богато [illegible].

Похорон великого князя Сергія має відбутись 23 лют. [illegible] монастира [illegible] Москві [illegible] чи по за Москвою не буде на похороні в страху щоб хто в часі подорожи до Москви не [illegible] Кремлю [illegible] Константин і [illegible] цариця.

[illegible] МакЛемо [illegible] уряду [illegible]

— З Берліна доносить [illegible] в Царскім Селі [illegible] Земский Збор на 4 марта.

— Російска газета „Новості" пише „Десятки тисяч гине на війні. В тім часі гине також богато високих урядників. Люди тратять життя на улицях міст. Ми не можемо жити дальше в таких обставинах. Щасте народу не повинно окупатись кровю. Досить крови і терору. Цар мусить зазвати [illegible] народ. Трон рука в руку з народом мусить виступити против бюрократії. Се есть одинокий [illegible] вратувати державу [illegible] наслідки [illegible].

Розрухи в Росиї.

— СТ. ПЕТЕРБУРГ 18 лют. Доносить [illegible] в Польщи спокій. Робітники вертають до фабрик. Цар видав указ щоби вибрано компанію, котраб складала ся з робітників і фабрикантів [illegible] державних фабриках та при [illegible] плати від 18 до 20 процент.

ПЕТЕРБУРГ 11 [illegible] на роботу [illegible] Петербург [illegible] з робітниками [illegible]

[illegible] на Далекім Сході [illegible] робітників, що домагають ся більшої власти.

Всіх чесних читателів „К. Ф." просимо о вирівнане передплати за 1904 р. і о відновлене на 1905 рік.

Посліднї вісти з війни на Далекім Сході.

[illegible] лют. [illegible]

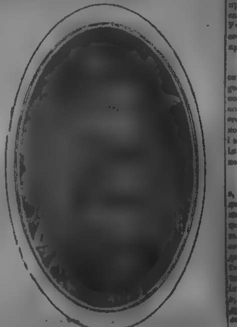

Великий князь Сергій [illegible] замордований в Москві [illegible]

[illegible] Температура [illegible] тілько [illegible]

ЛОНДОН 17 лют. Кореспондент до Daily Telegram з Шангаї доносить що в [illegible] генерал Стакельберг зістав ранений.

— ТОКІО 18. лют. З головної Японьскої квартири в [illegible] доносить [illegible] кавалерії і артилерії атакувала японьскі позиції. [illegible] Японці атак відперли, а Росияне полишили [illegible].

[illegible] підпалили [illegible] по [illegible].

— Токіо 14. лют. Рапортують [illegible] 450 [illegible] в російській армії [illegible].

— [illegible] Петербурга [illegible] більша битва [illegible] кавале-

[illegible] загнав ся [illegible] Мукденом і Харбіном Росияне начали з тим бити [illegible] Японці не уступили [illegible] до одного.

Мукден 16. лют. Японці начали сильну канонаду в вівторок по полудни на російске праве крило. Пальба з пушок продовжалась до вечера. Як доносить, Японці приготовляють ся до головного атаку.

— Викторія, Б. К. Корабель Тремонт, котрий прибув з Японії доносить, що Японці в короткім часі будуть могти навчати 50 [illegible] російских [illegible] і більших кораблів, котрі Росияне, [illegible] Японцям Порт Артур не могли цілковито знищити. 12.000 людий робить над направою тих кораблів, котрі мають [illegible] Рождественьского [illegible].

— В П. Артурі єсть еще [illegible] російских інвалідів, [illegible] уміраюе до [illegible].

— Токіо 15. лют. Японці [illegible] два англійскі [illegible] провіант до Владивостока.

— Лібава 15 лют. Третя російска ескадра відплила на Далекий Схід. Перед опущенем порту Великий князь Алексій і адмірал Бірилєв переглядали кораблі. Панцирник Володимир Мономах перший вишов на море а за ним инші. Ескадра складаєсь з чотирох панцирників і трох кружляків.

ТОКІО 12 лют. Російский відділ [illegible] 9.000 [illegible] перейшов ріку Ган і заатакував ліве крило Японьскої армії.

НОВИНКИ.

— На многі листи одержані від людей, що просять о висланя їм русько-англійского Учебника, заявляємо, що Учебник еще в друку і не можемо сей час нікому висилати. Гроші і замовлення можна присилати до Ред. Канадийского Фармера, а коли Учебник буде готовий, то ся оповістить в газеті і тим що присилали гроші вишле ся.

Англійска газета доносить що недалеко Winnipegа Ман. коли один Русин [illegible], випалила [illegible] стрільба і ранила его в ногу. З причини [illegible] [illegible] гангрена [illegible] в короткім часі умер. [illegible] того Русина газета не [illegible].

В Shelburn Ont. 17. [illegible] з'ударились шість ingжаів, з котрих два розбились на кавалки, два сильно [illegible] а тілько два остались на трецк. З 15 — 20 осіб [illegible] на ingжаіх [illegible] [illegible]. При [illegible] з'ударения було се що [illegible] набрати води [illegible] з одної сторони а трa з другої, коли була сильна снігова завирюха, так що не було видно пару кроків наперед себе.

— Важне розпорядженє видало міністерство судівництва в Австрії в справі женщин, засуджених на кару смерти. Колиб именно засуджена женщина находила ся у вагітним стані, то відсиджування кари не може розпочати ся скорше, аж скінчить ся вагітність. До сего часу засуджені мають бути полишені на волі. Міністерство мотивує своє розпорядженє зовсім просто, що безпровочна капиця булаб для такої женщини незаслуженим заостренєм кари, а відтак ся кара розпятала бе ся рівночасно і на дитину, котра нічого не завинила. Особливо для судівництва вельми поважне розпорядженє, було послідним, яке видав д-р Кербер яко управитель міністерства справедливости.

— З полудневих стейтів доносять що там минувшого тижня були незвичайні морози. Термометер показував 25 низше зера. Позаяк в тих околицях Сп. Д. рідко коли бувають великі морози, нікто не буде мав худоби стайня, тому в чотирох стейтах згинуло до 50,000 худоби, також богато людий замерзло. Доносять що навіть дикі звірі не привикли до такої студени гинули, а всякі [illegible] дикі коти як [illegible] фармери не мали жадного страху і заходили до курників, свиньских кучь та стаєнь.

—Мобілізация в Галичині. Доходять вісти, не знати чи правдиві, що [illegible] в Росії [illegible] і скоро

вибухла революція то австрійска армія має вступити в пограничні губерні для удержания порядку. Російске правительство мало вже порозуміти ся з австрійскими властями. Отже галицкі корпуси армії будуть в найблизшім часі змобілізовані. Корпусні команди дістали вже до розпорядимости відповідні суми, котрі надіслано податковим урядникам. Суми виносять пересічно по 1½ міліона долярів на команду.

БУНТ В НІМЕЦКІЙ АФРИЦІ

Берлін. В комисії німецького парляменту кольоніяльний директор заявив, що в часі полудневої африканьскої кампанії погибло померло з ран або в наслідок недуги до 10 січня 1905: 65 официрів 852 рядових; ранених є 31 официрів, 57 підофицирів і 110 рядових. Разом убитих, померших і ранених є 1041 людий. Разом з віском, котре є в дорозі, вислано до Африки 519 официрів, 154 урядників, 11 068 вояків, 9 987 коний 54 гармат і 16 машинових карабінів. До кінця грудня видано над 48 міліонів марок

— Застрашаючі цифри статистичні. Після послідного обчислення число мешканців Галичини маючих понад 6 літ виносить 6,018 00 осіб, а того є більша половина 6,3,380 736 (56 процент) анальфабетів (тих що не знають читати). Поляки мають 41 проц. анальфабетів Русинів 75 проц. (на 2,769,803 Русинів понад 6 літ, не уміє читати ні писати 2,096,554). Тепер бачимо чому наш нарід такий бідний, бо темний, а темнота не може допровадити до щастя, але тручає нарід що раз то глубше в бевідню і на поругу та на зиск проворнійших народів.

— В суботу 25 лют. 1905 о другій годині по полудню відбудесь в сторі на розі улиць Salter & Stella Ave. головний річний мітинг Австро Канадійскої Торговлі. На мітинг запрошуєсь всіх маючих уділи в сій компанії.

ОГОЛОШЕНЄ

Упрашаю всіх, котрі купували в мене льоти, що як я був в канцелярії West-a а рати складали на руки мому компаньйонові Рудніцкого щоби в власнім своїм інтересі прийшли до моєї канцелярії при Dufferin Ave ч. 218.

J. Edinger.

Найтаньші білети корабельні, лоти, доми і фарми по найвигіднійших цінах можна купити від

Pianitz & Friedrich,
865 Main st. Winnipeg. Man.

HOTEL & BANKING HOUSE.

V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Коли хочете в старий край в Росию, в Галичину або в край в Америку дістати ся, то можете у мене білети на пароходи таньше як в других дістати, або коли хочете гроші посилати, переводи військові і нотариальні або судові справи, то все полагоду і добру раду на все дістанете.

Котрі хотять аби робітники їхали до краю на німецких кораблях, то посилаю безплатно.

[illegible]

Маю свою гостинницю, де наші люди можуть відпочити і тамо дістати харч.

Elliott & Deacon,
АДВОКАТИ,
ПОВНОМОЧНИКИ,
ЗАСТУПНИКИ і т. д.
306 McIntyre Block,
WINNIPEG.

Всяку одіж можете купити в мене по дуже низькій ціні

черевики:	75 ц.	— $6.50
убрання:	$4.25	— 12.00
плащі:	3.50	— 10.00
шапки:	35 ц.	
сорочки:	35 „	
панчохи 3 п.	25 „	
кожи:	1.25	— 3.50
рукавиці	25 ц. —	90

Для переконаня прошу зайти і спробувати!

Г. М. Гуровіч.
810. Main Str. Winnipeg.

30--40 ПРОЦЕНТ ЧИСТОГО ДОХОДУ

можете легко зробити в одним році, коли купите один або більше з наших в добрім положеню лежачих лотів, 6 блоків на захід від Main st. на MacKenzie st. Ціна $65.00, на задаток тілько $10.00.

Ціна сих лотів скоро буде подвіяна, через то спішіть ся і купуйте поки не минув час.

Кромі сих маємо богато лотів і домів до вибору в ріжних місцях на півночи міста.

продаємо найтаньше ТИКЕТИ НА ПАРОХОДИ на всі лінії.

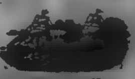

Приходіть до нас а дістанете тикет по ціні [illegible].

Посилаємо гроші до Галичини, Буковини і Росії таніо — Розговоритись можна по руски.

Pianitz & Friedrich 865 Main st.
WINNIPEG. MAN

Canadian Farmer.

The Ruthenian [illegible]
Published every [illegible]
190 Cor. Logan & [illegible]
Winnipeg. P. O. Box 83

Canada North West Publ. Company

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

Established 1903.

Advertising rates furnished on application.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Часопись для руских хлопів в Канаді виходить [illegible] тижна в четвер [illegible]

- в Канаді на рік $1.00
- в Сп. Державах на рік $1.00
- в Австрії $1.50

Газету треба платити наперед.

Гроші [illegible] в [illegible] листі, або через [illegible] або [illegible] money order.

Money order, то є карточку, котру дістанете від поштаря або агента на [illegible], вишліть нам, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Адрес:

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 83
Winnipeg, Man.

[illegible]

[illegible]

Канадійский Фармер [illegible] для [illegible] Русинів в Канаді [illegible] [illegible] для [illegible] партії котра Русинам [illegible] [illegible] в свободу [illegible] [illegible]

Одним з [illegible] [illegible]

Лічені головий [illegible] рогатої ху[illegible]

[illegible]

[illegible]

ВЕЛИКА [illegible]

[illegible]

[illegible] В [illegible]

[illegible]

[illegible] ХАТИ [illegible]

[illegible] треба [illegible]

ЗВІТ [illegible] РОГА

[illegible] треба частійше підсипувати. На слідуючий день, [illegible] або [illegible]

СЛАВІСТЬ ХВОСТА

Трафляєсь часом що хвіст [illegible]

[illegible] горячим молоком.

ТОРГОВЛЯ ДІТЬМИ В [illegible]

[illegible]

Поклик.

Чи то [illegible]
[illegible]
[illegible] Неньо-Україно
Чи то [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
А ми [illegible] Матери
Не [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
А [illegible] Русь-Україно
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Україно!
[illegible]
[illegible]
Чи то [illegible]
[illegible] Україна [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Україна,
Що [illegible] Русь [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Не [illegible] Мати-Україно
[illegible]
[illegible] Мати-Україно
[illegible] Україно.
Ми [illegible]
[illegible]
Ми [illegible] Неньо-Україно
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Шоби Русь [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Там [illegible] Русь [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Україна [illegible]
[illegible]
[illegible]
А [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

ШИРІТ НАШУ ЧАСОПИСЬ І ЗЄДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

[illegible]

Важне для всіх!

ДУХОВНІ ПІСНІ

[illegible]

Mr. J. Kolesnikoff,
317 Broadway, Scranton, Pa., U. S.

[illegible]

Ferrozone

[illegible]

Тільки одну пігулку Ferrozone [illegible]

[illegible] Ferrozone Co. Kingston, Ont. [illegible] Ferrozone

[illegible]

[illegible] $1.00 [illegible]

ЧИ У ВАС [illegible] СУТЬ [illegible]

[illegible] Ferrozone [illegible]

НА ТВЕРДУ ШИЮ

[illegible] Nerviline [illegible] Nerviline. [illegible]

[illegible] ТИЛО

[illegible] Putnam's Corn Extractor [illegible]

Марко Проклятий.

РОМАН

Олекси Стороженка.

[illegible]
[illegible]

I

Було в петрівку, зелена по пояс трава вкривала степ[illegible], [illegible], [illegible] [illegible] філик, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] свіжим пахучим холодком. [illegible] [illegible] [illegible] в спасівскі жароти [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] до холодної криниці! [illegible] [illegible] видко небо і землю, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Божої! Куди не глянь, [illegible] тебе усе живе дише, [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], котить філю за філею і як море [illegible] [illegible], тільки де-не-де [illegible] зверху [illegible] [illegible] [illegible] могили. І знов як не було, [illegible] [illegible], і знов зелена трава скрізь стелить ся по ст[illegible]. Весело глянуть на сі степи запорожскої України, [illegible] [illegible] до себе пригортають в серце мліє, [illegible] думки [illegible] в невідомий край, а за ними рветь ся і душа, бо [illegible] [illegible] неї [illegible] на землі, як [illegible] чоловікові [illegible] на широкому степу.

Жар починав стухать, сонце [illegible] [illegible] [illegible] довгими [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] обнять степи [illegible] [illegible] [illegible] холодком і [illegible] [illegible]. В свою черг[illegible] [illegible] вечірні пташки: [illegible] перепели, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] в траві [illegible], а друге — і [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], на вороному [illegible] [illegible] в червоних [illegible] і кабардинці (запорожці [illegible] свої шапки [illegible] [illegible] кабардин „[illegible]“, від того й шапки їх [illegible] [illegible] [illegible]) на бакир. [illegible] [illegible] [illegible] стан, за поясом і в кобурах [illegible] пистолі, [illegible] [illegible] шабля, за плечима [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible]). Січовик був ще молодий, [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] його карі очи, а [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] його [illegible] і [illegible] погляду, [illegible] [illegible], що не [illegible] ся [illegible] єму світ, [illegible] [illegible] під водою, [illegible] по сторонам [illegible] гуляв [illegible] [illegible] пісню, то [illegible] з коня, [illegible] [illegible] ся нею і [illegible] красну, [illegible] [illegible].

Вечеріло; широкі тіни простягались і [illegible] [illegible] сонця [illegible] [illegible] [illegible] світом [illegible] гори з могилами. Січовик кинув очима [illegible] шукаючи на якій би єму могилі заночувати. [illegible] [illegible] — на самій найвисшій [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] чоловік. Сидів він нерухомо як камінь, [illegible] укопаний на могилі.

„От і добре,“ пробубонів Січовик, „[illegible] [illegible] товариша.“

Обустившись в балку, запорожець [illegible] [illegible], набрав в [illegible] води і [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. З[illegible] на гору, вже й до могили [illegible], [illegible] сидить [illegible] не ворухнеть ся [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] на січовика [illegible] [illegible] [illegible] поступу. З виду він і [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible]), а [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] єму на очи, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ся як у [illegible], а [illegible] [illegible] аж до грудей доставали. На [illegible] [illegible] [illegible] був чорний [illegible] [illegible], а на ногах [illegible] ([illegible] постоли), як обувають ся в карпатских [illegible] Гуцули. Не видко було при нім [illegible] [illegible], [illegible] в руці держав він палицю а [illegible] [illegible] [illegible] торбу. [illegible] до могили, січовик [illegible] коня і [illegible] [illegible], а чоловік усе сидить, не [illegible] ся і не ворухнеть ся.

„Бач, як [illegible],“ [illegible] січовик, [illegible] [illegible]: „і мене не бачить! Постривай же, я тебе [illegible]!“ — Та [illegible] [illegible], і крикнув [illegible]! [illegible] по степу покотилась.

Однак [illegible] [illegible] [illegible] чоловік не [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] він і [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Страшно [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Січовик хотів було [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] його тим поглядом, [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible], що лазить по деревах і [illegible] [illegible]) обвилась і [illegible] єму серце. [illegible] він, [illegible] шапку [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], і з повагою промовив

— „Добрий вечір, чоловіче!“

Чоловік зміряв січовика очима і не промовивши слова, [illegible] ся. Нахмурив ся ж і запорожець, [illegible] [illegible] кров, [illegible] [illegible]: розсердила єго та [illegible].

— „Слухай, чоловіче,“ [illegible] він, „за поздоровлення мусиш [illegible], а не відвертати [illegible] і чорт батька [illegible] куди стремлять свої [illegible] очи, як [illegible] в [illegible]!“

Чоловік мовчав усе, дивлячись пильно у [illegible] сторону, як і спершу дивився.

„[illegible], що я тобі кажу!“ [illegible] гримнув січовик [illegible].

„Не познакомлюсь, [illegible],“ а тихо промовив чоловік, не ворухнувшись.

— „Чого ж мовчиш?“

„Нічого казать. Коли я тобі не подобаюсь, іди собі [illegible], степи просторі.“

— „Но я до тебе прийшов, а ти забрав ся в чужу [illegible], та ще й [illegible]! Степи наші, запорожскі!“

— „Хто се тобі казав?“

— „Я тобі кажу!“

„Коли ваші, чом же ви їх не засіваєте, не користуєтесь ними?“

— „Сі не пшеницею степи засіваю а [illegible], [illegible], кріпостями, от що!“

— „Погині [illegible] будуть ваші [illegible] — не собі [illegible] правда твоя [illegible] вік, другий і сі степи вкриють ся селами, городами, [illegible] вони золотом і сріблом, та не буде [illegible] з того користи, не подякують і не [illegible] тих, хто кровю своєю їх поливав і своїми [illegible] [illegible]! Так не кажи мені козаче, що степи ваші; Божі вони і того, кому Він дасть ними користуватись.“

„Поки [illegible] [illegible] ся, будько добудеть ся! [illegible] і [illegible] собі к [illegible] матері! За те, що [illegible] ся [illegible] з січовиком, не хочу я з тобою на одній могилі ночувати, от що!“

— „Як не хочеш на одній, так шукай собі [illegible].“

— „У мене такий звичай: куди б не прийшов, то вже відти не піду, поки сам не схочу!“

„Такий самий звичай і у мене...“

— „Вставай же, кажу тобі!“ грімнув січовик [illegible]; „не, то и тебе по запороски [illegible]!“

— „Чи не схотілось тобі [illegible] надуть (помірятись [illegible])?“ спитав чоловік, зареготавшись на весь степ, [illegible] само [illegible] засміялось.

— „Я тебе так подму,“ відказав січовик, [illegible] [illegible], „що аж на тій могилі опинишся!“

— „Гледи, козаче! не то мене не зведеш, і торби [illegible] не підіймеш...“

— „Брешеш, підійму і потилицю ще тобі нею [illegible]!“ Січовик справді хотів було [illegible] чоловіка [illegible], хватив ся за торбу, сюди, туди, — і з місця не [illegible], [illegible] обома руками [illegible] [illegible] ся [illegible] усе [illegible] і не зворухнув.

— „Що там таке в торбі?“ [illegible] січовик, [illegible] то на торбу то на чоловіка. „Яка нечиста матір [illegible] сидить?.. Я [illegible] [illegible] не аби який, [illegible] [illegible] [illegible] з [illegible] торби і з місця не зворухну!“

„Скажи мені,“ спитав він, пильно глянувши на чоловіка, „що ти таке на світі, чи який характерник, чи може [illegible] чорт?“

— „Не характерник і не чорт“ відказав чоловік, „[illegible] чортова у мене доля.“

— „Яка ж у чорта доля?“

— „Не така як у людей.“

— „Се я не питаючи знаю, а ти мені скажи, який там [illegible] у торбі?“

— „Подивись.“

Січовик розвязав мотузок, засунув руку в [illegible], [illegible] голову старої бабусі. Аж [illegible], глянувши на неї, [illegible] з рук не випустив. Як учора відрубана: [illegible] [illegible] було [illegible] і облите запеклою кровю, брови [illegible], [illegible] очи [illegible] [illegible], рот [illegible]; страшно було глянути на [illegible] старої, здавалось [illegible] [illegible] в останній час кого проклинала.

— „Чия ж се голова?“ спитав січовик, [illegible] [illegible] на чоловіка.

„Материна.“

— „Хто ж її відтесав?“

— „Я!“

— „Ти?.. рідну неньку?.. Мій Боже милий, чом же ти не затримав грішної руки?..“ скрикнув січовик, [illegible] голову в торбу. — „Що ж там ще в тебе?“ спитав він з перегодом.

— „Подивись!“

Січовик знов поліз в торбу і витяг другу голову, [illegible] дуже [illegible] дівчини. [illegible] і [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], тільки довга коса, чорна як [illegible] [illegible] [illegible] кровію; очи були трошки прищурені, а [illegible] як [illegible] сині, відкриті, і зубки [illegible] [illegible], білі і [illegible]

„Мій Боже милий!“ скрикнув січовик, „[illegible]! І на таку підіймалась рука?.. Чия се голова?“

„Сестрина.“

— „Чи не ти і сю відтесав?“

„Відтесав.“

„Знаєш чоловіче, на всьому світі нема нещасливішої твари як ти, от що!“

Чоловік [illegible] [illegible] голову і пильно глянув на січовика, [illegible] хотів роздивитись від кого почув сю річ.

— „Козаче,“ журливо він промовив, „ве тобі першому [illegible] я сі голови, не тобі одному й [illegible] ся. [illegible] [illegible] [illegible] голови [illegible], що нема нещасливійшої твари як я!.. Від мене усе відцуралось, і небо, і земля, [illegible], і саме пекло! Мене прокляла мати, проклав і батько з того світа, я Каїн! А тобі мене жаль... Спаси[illegible] козаче! дай руку, побратаємось!“

Чоловік протягнув до січовика руку як лопату, [illegible] товстими жилами, [illegible] [illegible].

— „Вибачай, чоловіче,“ [illegible] січовик, „[illegible] Каїну, руки не протягну і побратимом не буду.“

Чоловік аж з місця схопив, так єго вразила ся відповідь; хоч нижчий від січовика, а як [illegible] ся, так страшно і глянути на єго постать [illegible] і груди як башта, кулаки як дві довбешки, очи кровю палають. Не подав [illegible] і січовик, на [illegible] не [illegible] і [illegible] [illegible] ся чоловікові в очи.

— „Як,“ гримнув чоловік, [illegible] зубами, „ти гребаєш [illegible] рукою, моїм товариством?.. Чи ти знаєш, [illegible] [illegible] і я був січовиком, колись за велику [illegible] [illegible] моє товариство?..“

Може [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] речка

— „Так [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] і [illegible] тебе на чесний поєдинок.“

„Не чесний буде поєдинок батьов з шаблею против голих рук, [illegible] [illegible] [illegible].“

Січовик [illegible] кулаки і став на [illegible].

— „Не бійсь, і з шаблею не поражжаєш!“

— „Боюся тільки вічної смерти, Бог нас поражає а розсудить совість!“ відказав січовик наступаючи.

Як від вола стухає полумя, відповідь [illegible] [illegible] чоловіка, не здержав він і погляду січовика [illegible] ся і відступив назад

— „Совість, совість!“ глухо [illegible] він. „Ні, ні, не мені проклятому брататись з тобою, не тобі простягать і руку до собацюги!“ Чоловік приник до землі і [illegible]. [illegible] і могила з ним [illegible].

З перегодом, заспокоївшись троха, чоловік підняв голову і глянув на січовика.

— „Ти з Січи?“ спитав він

— „Еге!“ відказав січовик.

— „По волі, чи недоля тебе туди запроторила?“

— „Не знаю, як тобі й казати; от слухай, небогацько розказувать. Закохався я в дівчину і хотів було одружитись, так батько моєї суженої не згодивсь. „Дівча,“ каже, „ще молоде, та й ти молодий, іди собі у [illegible], поштайся тамечки роки з три, покоштуй гіркої, і коли Господь приведе, вернеш ся, то ми тоді вас і одружимо.“ Моя ненька — батька у мене нема, умер — дуже [illegible], одначе не відмовляла „Іди,“ каже, „синку, коли так треба, нехай тобі Бог помагає, бо й батько твій там був: придбаєш і ти собі козацької слави.“ Так отсе тепер речки і повертаюсь, придбав як кажуть і тієї слави, так запорожці — матері їх ковінька нехай здорові будуть! — таке прізвище приложили, не знаю як і неньці казати Кобзою прозвали, от що!.. Вже було почали Підковою звать, бач, підкови розгинаю, а тут, мені на лихо нечиста мати кобзаря принесла, співав собачий син, співав тай положив кобзу, а я не вгледів де вона, сів на неї тай потрощив диявольску личину, от мене і прозвали Кобзою..“

(Дальше буде.)

Ціни продуктів гуртовни [illegible] у Winnipeg.

[illegible]

МУКА.

Ogilvies Hungarian Patent $3.00; Glenora Patent $2.80, Manitoba Strong Baker $2.30; Imperial $1.75, Lake of the Woods Five Roses $3.00, Red Patent $2.80; Medora $2.30, XXXX $1.55

По вище сказаній ціні продають фармери і магазини, а сторищни продають все дорожше.

Даром дістанете!

Нову доктореку книжку містачу з собі цінні інформації і ради для мужчин, жінок і дітей, єсли пишете свое імя на адрес.

Ferme P. O. Box 268,
Madison Sq., New York, N. Y.

ДОВОДЫ И БЛАГОДАРЕНІЯ.

Одными только доводами лѣкарь може доказати, що въ дѣйствности вылѣчилъ хорыхъ людей. Читайте оголошенья другихъ лѣкарей, но въ нихъ не найдете, щобы другій лѣкарь мавъ доводы або благодаренія своихъ пацієнтовъ. Длятого-то, [illegible] хвалятся только, що суть ученными лѣкарями, а [illegible] слабость не только не вылѣчатъ; но побольшатъ, то чи-ж тіи лѣкарѣ могутъ мати доводы [illegible] и благодаренія? Николи!

Мы знов, которыи дбаємо о здоровье нашего народу, щобы онъ не былъ обдираный т. з. старокраєвыми и [illegible] докторами — [illegible], радимо всѣмъ хорымъ Русинамъ удаватись только до:

ПРОФ. Д-РА Е. С. КОЛЛИНСА,
ДИПЛЬОМОВАНОГО ДОКТОРА ЗЪ НЬЮ-ЙОРКСКОГО УНИВЕРСИТЕТУ,
которому цѣлый свѣтъ завдячує певне и цѣлковите вылѣченье хорыхъ.

Для того подаємо тутъ кілька найновѣйшихъ листовъ, въ которыхъ наши братья и сестры благодарятъ профессорови КОЛЛИНСОВИ за цѣлковите вылѣченье ихъ изъ тяжкой недуги.

Вылѣченый въ тяжкой внутрішнѣй хоробы и ревматизму.

Стефанъ Урбанъ,
Box 297, Great Falls, Mont.

Дитиначій сухоты.

Почт. г-не проф. Коллинсъ!

Благодарю за лѣкарства, которыи вислали для моей доньки. Я страшне журился тѣмъ, що моя донька не вийде зъ той хороби. Однакъ теперь я переконався, що по Вашихъ лѣкарствахъ она тѣмъ разъ лѣпше выглядає и уже майже цѣлкомъ здорова. Для того прошу приняти мое сердечне благодаренье. Я буду рекомендувати Вашы лѣки всѣмъ моимъ знакомымъ.

Съ почтеніемъ,
[illegible]
Box 19, Perdue, B. C. Canada.

Вылѣчена зъ хронічной недуги [illegible] слабости, болю голови и внутреннихъ [illegible] утробы.

Марія [illegible],
Cliffwood, N. J.

Кашель, боль персій, крижей, желудка и нестравность.

Сердечне благодареніе засылаю проф. Коллинсови за вылѣченье моей слабости. [illegible] бы не ваша помочь, я [illegible] не [illegible] бы вже довшого свѣтла.

Михайло [illegible], Box [illegible], [illegible], Ohio.

Нервовость и боль головы.

[illegible] доктор! Доношу вамъ, що лѣкарства Вашіи я получивъ въ [illegible] порядку и по [illegible] ихъ сейчасъ чуюсь лѣпше и здоровше за що [illegible] сердечну подяку.

Анна [illegible], [illegible], Ind.

Скрофулы (парши).

Не маю словъ въ благодареніи д-ру Коллинсу за вылѣченье моей хороби [illegible] страшно [illegible] моей скрофулы. Тепер я есмь цѣлкомъ чистый. І. [illegible], [illegible]

Выпуклина и боль утробы.

Почт. г-не проф. Коллинсъ! [illegible] радостію дѣлюсь зъ вами вѣстію [illegible] вашого лѣкарства я цѣлковито выздоровѣлъ и не потребую носити [illegible]. [illegible] такому Докторови! Съ почтеніемъ,

Андрей [illegible]

[illegible] о вылѣченью секретныхъ хоробъ не можемо [illegible], бо [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Тысячи выздоровленныхъ людей посвѣдчають [illegible] д-ра КОЛЛИНСА яко одинокого доктора, который ручитъ за цѣлковите вылѣченье [illegible] слабостей.

СЕКРЕТНЫ ХОРОБЫ МУЖЧИНЪ И ЖЕНЩИНЪ.

Професоръ КОЛЛИНСЪ лѣчитъ власнымъ способомъ такъ, що нема такого пацієнта [illegible] бы своимъ методомъ не вылѣчилъ. Для того если кто єсть хорый на яку будь слабость повиненъ ей докладно описати въ родной мовѣ и заадресовати листъ:

PROF. DR. E. C. COLLINS,
140 W. 34th Street, NEW YORK, N. Y.

[illegible]

Офисовіи годины: Отъ 10 рано до 5 вечеромъ, а въ недѣлю отъ 10 рано до 1 пополудни.

МИЛО КОРОЛІВСКОІ КОРОНИ

[illegible] спеціально роблене для твердої води сего краю і нема иншого мила, котрий буде [illegible] сему що до доброти.

Можете дістати красні образи [illegible] або [illegible], також дорогоцінності, наколи [illegible] нам більшу скількість [illegible], котрими об[illegible] мило, на адрес.

The Royal Crown Limited
King st. — — — WINNIPEG

ЙОСИФ А. ДИМА

[illegible]

J. A. Dyma
[illegible] Main st.
Winnipeg

ALLOWAY & CHAMPION,
банкери,
362 Main st., Winnipeg.
Четверті двері на полудне від Portage avenue.

Посилаємо гроші на кожду часть до Австрії, Росії і [illegible] краів.

Не платить заінне другий раз той, до кого гроші вислані.

[illegible] виплачуеся в Австрії [illegible] в Росії [illegible]

При посилці грошей треба [illegible] адрес [illegible] платимо всякі гроші нам з[illegible] особі для котрої они призначені, або звернемо [illegible] посилаючому. [illegible] по дуже низькій ціні.

Розмовитись можна по руски, російски і німецки.

Ордери посилаєм старанно [illegible]

7 MONKS LUNG CURE

Се славне лікарство лічить консумпцию і всякі слабости легких, кашель, застудженя, запаленє, хрипку, дихавицю і всякі инші застудженя горла, легких і віддихових проводів.

7 Monks Lung Cure

ЦІНА 50 ц.

Можна купити в кождій аптиці.

7 MONKS COMPANY

АДРЕС: Sole Proprietors — Box 74
Winnipeg, Canada

ІВАН НЕМЕТ

[illegible] справах. Порад [illegible] шифкарту до краю [illegible] або желає [illegible]

John Nemeth,
[illegible] Washington st.
New York, U. S.

Кождий знає, що найвигіднійша, найбезпечнійша найдешевша і скорша без пересідки подорож з Буковини і Галичини в Канаду на Гамбург єсть лише через генерального [illegible] кораблів

[illegible] KARLSBERG, Ferdinandstrasse [illegible] 15, HAMBURG.

Хто має шифкарту від В. К[illegible] [illegible] перепускають через [illegible] [illegible]АРЛЬСБЕРГА Гамбург [illegible] німецкі станції граничні.

Война

[illegible] вже [illegible] Хто [illegible] корює? [illegible] на [illegible]

[illegible] хоче мати відпо[illegible] [illegible] питаня, най пришле [illegible] в письмі 30 цент. [illegible] карту 12 цалів широку [illegible] описаним [illegible] світа, [illegible] [illegible]

[illegible] При тім **даром** пришлю Рахункову Таблицю, поучення о мірах і вагах і Політичний Катехизм.

Продаю також нові календарі — на 1905 р. і рівні [illegible] книжки.

Пишіть на адрес:

M. J. MURIN.
231 ASHBURTON AVE.
YONKERS, N.Y.

Памятайте що

EDDYS'A

будівляний папір

не впускає зимна ані випускає тепла

Пишіть [illegible] проба і ціна [illegible]

TEES & PERSSE LIMITED
AGENTS
Winnipeg.

T. & B.

MYRTLE NAVY PLUG

[illegible]
„T. & B."
котрі [illegible]
[illegible]

The Standard Trusts Co.

До Фармерів і Поселенців.

Ми виставляємо на продаж від тепер аж до весни около **30.000** акрів землі в тауншипах 14 і 15 ренч 5 на схід, на північ від Beausejour і на схід від Brokenhead River по ціні 7—8 долярів за акер стосовно до положеня.

Повисші згадана компанія єсть уповажнена властителями і нікто иншій тільки купуючі і поселенці можуть купувати від агентів, через що не потрібно вносити жадного поданя.

ВИПЛАТА БУДЕ ЯК НАЙПРИСТУПНІЙША.

По дальші подробиці пишіть до:

Wm. Harvey,
Managing Director.

The STANDARD TRUSTS COMPANY,
Cor. Fort st. and Portage ave.,
Winnipeg.

ГАЗОЛИНОВІ ІНДЖАІ ДО МОЛОЧЕНЯ

СУТЬ ТІ УРЯДЖЕНІ, ЩО НІЧОГО НЕ ЗАПАЛЯТЬ.

[illegible] може такі машину [illegible] суть о половину таньші від [illegible]

[illegible] по цінник на адрес

North West Machinery & Iron Co. Limited,
WINNIPEG.

Читайте, що каже д-р Ландес:

[illegible] КАНАДІ МЕКСИКО І [illegible] АМЕРИЦІ

[illegible]

Хороби міхура і нирок.
Хороби крови [illegible]
Утрата памяти.
[illegible] мужескої сили.
Утрата животности.
Лічу без болю, не вадерж[illegible] від праці

Що року лічу тисячі людей.
Роблю [illegible] що місяця.
В [illegible] не можеш прийти до мене.
Лиш напиши.

Памятай: Порада особиста або листовна даром

[illegible]

Dr. LEONARD LANDES,
40 E. [illegible] St. New York, N. Y., U. S.

БІЛЕТИ НА ПАРОХОДИ до Европи і з Европи по знижениій ціні на всі корабельні лінії

Го[illegible] можна по руски.

C. EPP & Co. Steamship & Exchange Agents,
[illegible] Main st., Winnipeg.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парчистого числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних територіях є до роздачи. Однак даром не дає ся ціла 8 і три четвертих з 26 секций, в котрій тілько північно-східну чвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секции т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, маючий 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вносить ся особисто в місцевім Land Office того дістрикту до котрого земля приналежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати [illegible] другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дістрикту, до котрого та земля приналежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слідуючі точки:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій землі і обрабляти сї найменше шість місяців кождого року, в протягу трех літ.

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) має такого сина, що може після права вложити оплату за даровану землю, мешкає в сусідстві землі записаної на сина, то син може одержати патент на тую землю, хотяй не мешкав на ній, а мешкав з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертіфікат на патент, а перед тим [illegible] оплату за другу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, если другий гомстед знаходить ся близько першого.

4. Єсли поселенець має постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки які належуть права будуть сповнені.

В додатку висше сказаних чотирох точок, еще треба додати се, що поселенець хотівши одержати патент має [illegible] 30 акрів, або мати 20 штук худоби і всї господарскі [illegible] і також 80 акрів огородити плотом.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнив обовязки після права, его внесену оплату уневажнює ся, а землю може иньший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

[illegible] би при кінци третого року перед місцевим агентом [illegible] агентом або гомстед інспектором.

Перед робленєм аплікациї о патент, мусить ся повідомити комисаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦИЇ.

Новоприбувші емігранти одержують поученє що до [illegible] земель в емиграцийнім офісі в Вінніпегу, або в кождім уряді державних земель в Манітобі, Dominion Land [illegible].

Землю, котра посідає мінерали можна дістати [illegible] повідомить ся секретаря Департаменту [illegible] справ в Отаві, Secretary of the Department of the [illegible], Отава або комісаря еміграцийного в Вінніпегу, Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, або [illegible] агента державних земель в Манітобі і північно-західних територіях.

James A. Smart
заступ. міністра справ внутр.

[illegible] державних земель, о котрих висше сказано, до [illegible], що [illegible] акрів найлучшої землі в західній Канаді [illegible] купити від компаній желізних, кольонізацийних корпорацій [illegible] приватних фірм.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III. Вінніпег, Ман. Четвер 2-го марця 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 2. March 1905

Розрухи в Росиї.

— Петербург 21 лют. [illegible] зібрані університецкої молодіжи разом з учителями відбулось в Петербургу. В [illegible] учителі як і студенти [illegible] против теперішнього російського ряду, та рівні ану справ [illegible] 23 січня, коли робітники [illegible] депутацию до царя. Говорено також про свободу слова і печати, та про війну яка [illegible] край. Студенти домагались щоби замкнути університети аж до вересня [illegible] осени. По укінченю зборів [illegible] революцийні пісні і зробили демонстрацию по коридорах університету, під котрими було повно поліцейників та війска, котрі чекали на на свою добичу, але студенти розійшлись спокійно.

Сенатор Шидловск[illegible], котрого цар назначив президентом комісиї, котра має погодити робітників з фабрикантами, видав наказ як мають вибирати [illegible] робітники делегатів для комісиї [illegible] [illegible] до двох делегатів. Комісия має відбутись 3. марта с. р.

— З Берліна доносять, що цілий Кавказ обняла революция. Вірмени, Черкеси, Грузини і другі народи зорганізовались в банди і [illegible] оружє а навіть [illegible] від війська [illegible] [illegible] до [illegible] Революционери [illegible] свої почки [illegible] містами.

— З Баку доносять, що заворушене ширить ся. Революционери починають війну і підпалюють доми.

— З Варшави доносять 23 лют. о великім страйку желізничої служби на лінії Варшава—Відень. Страйкарі не позволяють щоб випроваджено льокомотиви з направчих варстатів.

— Віднь, що їхав каретою з великим князем Сергієм, [illegible] на [illegible] разів.

— [illegible] з Петербурга до Москви на похорон Сергія. Коли [illegible] „я уже і так [illegible] [illegible] мені все одно!"

— З Константинополя доносять [illegible] Батуми, Баку і Тифлис на Кавказі [illegible] [illegible] Вразиці, жиди [illegible]

— Варшава 2[illegible] лютого. Страйк [illegible] війна не згодили ся.

Послідні вісти з війни на Далекім Сході.

— Петербург 21 лют. Доносять що Куропаткин приготовлясь до великої головної битви, котра в коротким часі начне ся. Також повідомлюю заграничних віскових урядників щоби опустили Владивосток, в часи можна сподіватись що з весною і там начне ся яка операция.

— Льондон 22 лют. Кореспондент з Токіо доносить до Daily Telegraph що адмірал Камімура [illegible] тепер на [illegible] океані чекає на фльоту Рождественського.

— Петербург 23. лют. Ходить поголоска що головна битва уже почалась під Мукденом, але віскові власти не позволяють нічого публікувати. Японцям масть бути добре на обох крилах, а желізну дорогу мов знищили Японці з китайскими бандитами.

Берлин 23 лют. Росийский цар постановив дальше [illegible]

— Токіо 23 лют. Японія затягнула уже четверту позичку у японських банкерів в сумі 10 000000 єн.

Петербург 27 лютого Японці начали огонь на ліве крило Росиян і не зважаючи на великі страти, не перестають острілювати его. Обі армії [illegible] добре [illegible] Генерал Куропаткин уважнував натиснути обом крилам російской армії на Японців, але Японці відбивають ся сильно. З фронту доносять, що погода красна і сприяюча для ведення битви. На правім крилі [illegible]

— З Владивостоку доносять що вхідне до порту отверте, а ескадрона котра еще лишила до морскої битви приготовляєсь до злуки з ескадроною Рождественського.

— Петербург 26 лют. Генерал Куропаткин в [illegible] що Японці маючи переважаючу силу війска напали [illegible] [illegible] Японців при занятю всї позиції суть задержані.

— Генерал Стесель оборонця П. Артура приїхав до Москви дня 26 лютого На [illegible] стациї привитав его губернатор богато офицерів і [illegible] цивільних урядників. Минулої середи виїхав з Москви до Петербурга.

[illegible] Куропаткин доносить до Петербурга що [illegible] [illegible] панцирних.

НОВИНКИ.

Дві нові провінциї в Канаді.

В віторок 21 лют Sir. W. Laurier президент міністрів предложив в парламенті в Отаві біл утвореня двох нових провінций з північно-західних територий обнимаючих: Ассинібою, Саскачевам, Альберту і Атабаску. Провінциї мають бути так поділені: обі провінциї мають сягати на північ до границї яка ділить Атабаску від Мак Кензи. Східна границя першої провінциї, котра буде носити назву Саскачеван, буде стикати ся з Манітобою і та границя продовжить ся просто на північ, а часть Саскачевану що відпаде на схід, буде творити вже організовану територию Границею межи обома провінциями, то є Альбертою і Саскачеваном буде 110 Меридіян що піде просто на північ розділяючи Атабаску, котра буде приділена до обох провінций.

Столицею провінциї Саскачеван [illegible] [illegible] Перед [illegible] [illegible] будуть вибирати по десять послів.

Sir W Laurier говорив богато о будучности Канади кажучи, що девятнайцяте століте було століттем розвитку Сполучених Держав, а двайцяте століте представляє розвитком Канади. Представляв він, що якою добою живучи в Канаді суть обдарені і [illegible] то тілько [illegible]

Розділ провінций має увійти в житє з днем першого липня 1905 р.

— З Medicine Hat, Alta. доносять, що 25. лютого один фармер засіяв 40 акрів землі пшеницею Погода уже красна і термометер показує найвисшу температуру [illegible] степенів а найнизшу 24. — Коло Lethbridge, Alta уже орють. — В Манітобі також красна погода і від кількох днів уже снїг топить ся, але щоби се була уже весна, то здаєсь марна надія, бо еще марець перед нами.

— Дня 21 лют. експльодував газ в майнах в Алабамі 100 [illegible] знайшло в пеклі [illegible] страшної експльозиї [illegible] шість по місті, зібралось коло майнів множество людей, на [illegible] смуток пропащих на дні глубини серця.

Було там около сто фамілій і триста дітий, котрі остались сиротами, бо їх кормителі [illegible] [illegible] Тїла погибших видобувають [illegible] [illegible] чорні були від муравлів.

— Новий телеграфічний апарат. Двох угрів Ант[illegible] Полляк і Йосиф Вираг винайшли новий телеграфічний апарат за помочию котрого можна передати 40 тисяч слів на годину. Пробу роблено еще в 1899 р між Будапештом а Берліном, але апарат не був еще удосконалений. А тепер 16 м. м. роблено другу пробу межи Парижом а Льондоном. При апараті потрібно шістьох людий. Апарат передає слова не телеграфічними знаками а письмом.

— Ню Йорк 19 лют. Росийскі революционери зібрались на одній з улиць міста, хотячи висказати симпатию революцийній партиї в Росиї.

Поліция препинувала [illegible] провідникам за то, що они не мали дозволеня робити демонстрацию і держати на улицях попрaвне зібране. Оден з арештованих мав сказати: „то се но [illegible] що в Москві коли не можна [illegible] і [illegible] своє невдоволене против тиранства". На то поліцман відказав „Вам єсте вийти [illegible] де не на улицї, де такій митинг може прибрати революцийну форму [illegible] карка. [illegible] [illegible] переписаджати в [illegible]

САМОУБІЙСТВО ОФИЦИРА.

В Ярославі застрілив ся поручник 40 [illegible] Йосиф Лаутербах родом з Чех. Лаутербах винен був [illegible] Жидови 500 К., а коли того довгу не міг на час [illegible] [illegible] і Жид загрозив [illegible] [illegible] до полкової комисии, відобрав собі житє.

ЛЬОАЛЬНІСТЬ РОСИЙСКИХ ВОЯКІВ

В Бродах перебували недавно російскі офіцери з жінками і щоби [illegible] ся вибрали до одного льокалю. Там почали пити шампана і кричати: „Нехай живуть Японці, що забрали нам Порт-Артур!"

— Дня 25. лют, в Галифакс [illegible] лучилось на північним морю між рибацкими лодками а фльотою Рождественського Комисия розслідила справу так, щоб обі держави були [illegible] [illegible] війна знов буде не спрaведлива [illegible] народній комисиї, котру переведуть докладнійше.

— З Отеси доносять що там [illegible] розрухи в котрих 10 людий забито а богато ранено

Коротні уваги у відповідь львівским льокайчукам від „Слова".

Як знаєте дорогі читателї що від самого початку поставня „Слова", то є консерватиної газетки, якої фундаторами суть вороги Руси, Ляхи, та шашта чуючесь сама бути брудною, не перестає кидати брудом на людий, яким нікто не закине зраду народа, ані поповнене учинку зарп гідного, але між тими котрих тепер [illegible] консерватисти, суть люди, котрі [illegible] в Канаді [illegible] панову хату.

І ви львовайчуки ласкі [illegible] [illegible] що в Слові про Україну, коли над вами верховодять ляхи куди [illegible] рушити ся? Навіть в школі, котру заложено на [illegible] Т. Рудницького не Русина щоб мати своїх [illegible] таких, як Русин Ч. Камінські не знаючий нічого по руски учить руску молодіж між котрою суть о много мудрійші від н. професора. Противно [illegible] в цілім того слова [illegible] [illegible] [illegible] подібного як в Галичині, єсли хто [illegible] верховодять а хотячи руский нарід по кольоних ввести в блуд, [illegible] Слова [illegible] [illegible] діти, [illegible] уживати того способу, котрим буйби народові на руку.

◆ ◆ ◆

„Слово" має себе за поступову українську газету, а ми поспитаєм людей, котрі розуміють ся на українофільстві і поступі, чи збаранша людий ріжних націй і ріжних поганців може представляти духово українську партию і чи саме „Слово" відповідає програмі української газети? бо що до побирання доларів від консерватистів то ми знаємо що всі [illegible] елементи [illegible] [illegible] [illegible] українською газетою [illegible] повинні запротестувати всї українські газети так в Галичині як і в Америцї [illegible] [illegible] [illegible] репутацию всі поступовим людям належачим до Української партиї та газетам котрі суть органами сеї партиї.

Всї українські газети повинні заявити [illegible] „Слово" котре відпирає старі [illegible] [illegible] [illegible]

Проч з партиєю вашою [illegible] [illegible] хоче вмішати ся в українське стадо! Проч з львовайчуками служачими ляхам в вільній земли! досить [illegible] уже нам [illegible] один і другі еще в старім краю, тож бодай тут на вільности поведіть в собі ті струпи повні гною і старайтесь бути здоровими на духу і тїлї

◆ ◆ ◆

„Слово" пише що оно не [illegible] агента, а хтось то ходив по Вінніпегу як по „п." Гігейчук о чім можуть посвідчити богато людий, що збирав яко агент передплату на „Слово" а при способности взяв від одного чоловіка і на „К. Ф." і досі не вернув. Плашкана того чоловіка не подаємо, хиба в конечности. Чиж се лож? Ми не вміємо брехати як ви „панове" редактори від „Слова" і нам ніколи нічого не доказано, котреб кинуло [illegible] світло на нашу газету.

◆ ◆ ◆

На першій сторонї в в ч. 22. ось як подає „Слово":

„Міністер президентів W. Laurier..." і т. д. Чи се також помилка друкарска, як звикли відповідати редактори від „Слова", єсли набаграють що не так як повинно бути? Хтівши учити других, треба „панове" редактори від „Слова" та львовайчуки лискі на вільній земли бути самому якимсь розторопнійшим, а не називати когось дурним, а самим таким бути як табака в росі. Sir W. Laurier єсть президентом міністрів, а не міністром президентів. Видно що редактори від „Слова" так ся на становиских міністрів розуміють, як [illegible] на перцю.

Ану до науки!

„Пишний два рази робить а скупий два рази тратить", каже наша пословиця, не відкладуйте на пізнійше, бо кажуть, що лише сир відкладаний добрий так не скупуйтесь платити тих кількадесять центів на Учебник англійского языка. Се так потрібна книжка для кождого Русина в Канаді як потрібне здоровле. Хочете скоро і добре научитися по англійски а сеї книжки научитеся, бо она дуже практично уложена, хочете яке будь слово найти так маєте в чім. Коштує лише 75 центів або $1.00 в міцній оправі — тепер в друку. Замовляйте зараз у ред. Кан. Фармера.

Всїх чесних читателів „К. Ф." просимо о вирівнанє передплати за 1904 р. і о відновлене на 1905 рік.

ОГОЛОШЕНЄ.

Упрошую всїх, котрі купували в мене дрова, що як я був в канцелярії Woods [illegible] рати складали на руки пана комориніка Рудницкого щоби в власнім своїм інтересі [illegible] при Dufferin Ave ч. 212

J. [illegible]

Фарма на продаж!!!

Три милі від стациї Ethelbert, в добрім положеню. Єсть на ній хата, стайня, [illegible] і до 15 акрів зорано. О подане близших інформаций згодоpuвати ся до Ред. Канадийского Фармера.

HOTEL & BANKING HOUSE.

V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Єсли хочете в старий край в Росию, в Галичину або в краю в [illegible] то можете у мене білети на пароходи таньше як в других дістати, або єсли маєте гроший посилати [illegible] віскові і нотаріяльні або судові справи, то все поладжу і добру раду на все достанете

Котри хотять яко робітники їхати до краю на пасажирских кораблях, то посилаю безплатно.

[illegible]

Маю свою гостинницю, до котрої люди можуть відпочати і тано дістати харч.

Elliott & Deacon,
АДВОКАТИ,
ПОВНОМОЧНИКИ,
ЗАСТУПНИКИ і т. д.
316 McIntyre Block,
WINNIPEG.

Всяку [illegible] ти в мене по [illegible] ній ціні.

черевики.	75 ц. —	$5.50
убрання:	$4.25	— 12.00
плащі:	3.50	10.00
шапки:	35 ц.	
сорочки.	35 „	
панчохи 3 п.	25 „	
кошулі	1.25	— 2.50
рукавиці	25 ц. —	90

Для переконаня прошу зайти і спробувати!

Г. М. Гуровіч.
810. Main Str. Winnipeg.

30—40 процент чистого доходу

можете легко зробити в однім році, єсли купите один або більше з наших в добрім положеню лежачих лотів, в близькости від Main st. на MacKenzie st. Ціна $65.00, на задаток тілько $10.00

Ціна сих лотів скоро буде поднїсена, через то спішіть ся і купуйте поки не минув час.

Кроме сих маємо богато лотів і домів до вибору в кождім місцї на півночи міста.

продаємо найтаньше ТИКЕТИ НА ПАРОХОДИ на всі лінії.

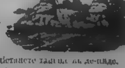

Приходіть до нас а дістанете таньше як де-инде.

Посилаємо гроші до Галичини, Буковини і Росії тано і скоро. — Розговоритись можна по руски.

Planitz & Friedrich 865 Main st.
WINNIPEG. MAN

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly, Published every Thursday [illegible] Cor. Logan & Fountain st. Winnipeg. — P. O. Box 82.

Canada North West Publ. Company.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

Established 1903.

Advertising rates furnished on application.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР.

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує:

в Канаді на рік $1 00
в Сп. Державах на рік $1 00
в Австриї $1 50

Гроші [illegible] до [illegible]

Гроші посилайте в [illegible], або через [illegible] money order.

Money order, то є [illegible]

Адрес

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

[illegible]

Канадийский Фармер есть газетою для [illegible] всіх Русинів в Канаді, без [illegible] віросповідання [illegible] для поперания ліберальної партиї, котра Русинам [illegible] [illegible] з вольною церквою однаки [illegible] рать в свободу котра [illegible] [illegible] обов'язкова [illegible] бога, як то [illegible]

Одною з важнійших [illegible] ліберальної партиї є [illegible] [illegible] і до сего ми будемо [illegible].

Лічене головнійших слабостей рогатої худоби.

КУПКОВА СЛАБІСТЬ У ТЕЛЯТ

[illegible] то [illegible] купка в [illegible] [illegible] Щоби до [illegible] не допустити, треба [illegible] [illegible]

ВИПАДАНЄ ВІДХОДОВОЇ КИШКИ.

Причиною може бути [illegible] [illegible] Треба [illegible] ті причини усунути. [illegible]

СЛАБОСТИ ОВЕЦЬ.

ПРИЩІ В ПИСКУ ТЕЛЯТ

Треба змішати [illegible] [illegible] до [illegible] [illegible] три рази денно. [illegible]

[illegible] ДО [illegible] [illegible] ВІД [illegible]

[illegible]

СЛАБІ ЯСНА

Трафляєть часами що [illegible] ся в яснах [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

СЛАБІСТЬ ОКА

[illegible] Найлінніше [illegible] [illegible] [illegible]

В всіх важнійших слабостях ока, треба [illegible] [illegible]

[illegible]

ДОПИСЬ.

Чорне що у Стурдбург[illegible] богато дітей корує

[illegible]

ВСЯЧИНА.

[illegible]

У ІСПАНИЇ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Хто хоче поміщувати краянів через нашу газету, мае засилати наперед 25 цнт. до Редакциї „Кан. Фармера".

Война

Где і як она ведеть ся? Хто єї витрес? Як живуть Росия і Японія?

Хто хоче чати відповідь на [illegible]

[illegible]

M. J. MURIN.
[illegible] ASHBURTON AVE.
YONKERS, N. Y.

Терпячий на [illegible]

[illegible]

Ferrozone

[illegible] Ferrozone [illegible]

[illegible] Ferrozone Co. Kingston Ont.

[illegible] КАТАР[illegible]

[illegible] Catarrhozone [illegible]

МОЛОДІ ПАНІ, ЧИТАЙТЕ СЕ.

[illegible] Ferrozone [illegible]

ПЯТЬ СЕРЦЯ В НОЧИ

[illegible] Nerviline [illegible]

НАЙЛІПШЕ [illegible]

[illegible] Dr. Hamilton's Pills of Mandrake і Butternut [illegible] Dr. Hamilton's [illegible]

Великий кашель.

[illegible] 7 Monks Lung Cure.

[illegible]

[illegible] 7 Monks Oil.
ЦІНА 25 центів.
[illegible]

[illegible] COMPANY,
[illegible] Winnipeg, Canada

Марко Проклятий.

— РОМАН —

Осипа Стороженка.

[illegible]

I.

(Легенда).

— „Не журись, козаче, не прізвище прикрашує чоловіка, а чоловік прізвище; не за горами і той час, як розкинеть ся широкий простор вадля козацького серця."

— „Була така чутка і у нас в мені: перед моїм виїздом пробіг з Чигирина війсковий писар Хмельницький, договорились збирати раду... Хотілось і мені остати ся, та дівчина ж, козацьке слово..."

— „А дуже ти кохаєш ся в своїй дівчині?"

„Як би не дуже, який би его біс і покинув Січ!"

— „А хто тобі поручить ся, що вона й досі тобі вірна, і досі тебе кохає? Вернеш ся, а вона ще краснійша стала, випинялась як біла тополя, тільки вже не твоя а другому досталась... Що ти робити-меш тоді?.. кажи!.."

„Тоді ж то й буду казать."

— „А буває що сама ненька повинить ся з судженою і нарадить одружити її з другим. Що б ти тоді зробив, як би з тобою скоїлось таке лихо?.. га?"

— „Не подібне вигадуєш. Як таки можна, щоб рідна ненька втопила долю своєї дитини?.. Тай дівчина, котра кохає свого судженого, скорійше вмре, як з ким иншим одружить ся. Коли ж розведа з невірною, то й добре зробила, шукай собі иншу..."

„Знайшлась би така, рідна сестра, сама ж кинулась заспокоїть побідженого... Се ж єї й голова в торбі..."

— „Як гарна, на віки гарна!" зітхнувши обізвав ся Кобза.

— „А коли б ти побачив сю голову на повних плечах на тонкому стану, коли б вона глянула на тебе живими очима, почув би єї голосок, і устоньки як зіниця червоні скривились в тихій усмішці!.."

— „Ну, годі, чорт батька знає, що вигадує, та ще й против ночи!"

— „Обізвала вона посхарпане серце дрібною сльозою журливої і цілющої води і в який час загоїла его, та затойла на лихую біду: загорілось воно знов коханям, люто, [illegible] загорілось і всього запалило!.. Сестра чи не сестра, а скажи: у той час, як горіш тим невольним вогнем, і надоба палить твоє нутро, а тут з неба, з самого раю, падає росою живуща і цілюща вода — чи вдержався б не напитися тієї води?.."

— „Та ну тебе к бісу!" скрикнув Кобза: „страшно тебе й слухати! що ти мене на покусу підводиш — чи що? Лучше ти мені скажи, який там біс сидить в твоїй торбі, чого вона така важка? здаєть ся, дві голови не були б такі важкі!"

— „Що в мене в торбі?" сказав ся [illegible], підіймаючи [illegible], — „совість моя!"

— „Совість?"

— „Совість, тяжка, важка, невсипуща, що не дає мені спокою, гризе мене і день і ніч. Кілька десятків літ ношу ся вже з нею і до кінця світа, до страшного суду буду носити ся, поки не зробить ся вона така легенька, що й мала дитина її підійме..."

— „Коли ж вона полегшає?"

— „Тоді як добрими ділами покрию тяжкі мої гріхи; а без сего не прийме мене ні земля ні само пекло!"

— „Здавалось, кажеш, що й ти був січовиком?"

— „Був."

— „Як же тебе там звали, чи не чув чого про тебе і я?"

— „Так звали, як піп охрестив; другого прізвища мені не прибрали."

— „Як же тебе піп охрестив?"

— „Марком."

— „Те, те, те, чуд!.. Чи не той ти Марко, що товк ся по пеклі?"

— „Той самий!"

II.

Підняла ся роса і як серпанком вкрила степ; небо потемніло, зорі висипались, ніч тепла, пахуча, простягла чорні крила і ніби землю пригортала і тулила, неначе ненька свою дитину до грудей. Все живе примовкло, тільки сови і кажані літали над головами Марка і Кобзи, скиглили, пугукали, і ще гірше додавали суму. На темному небі чорним образом виявлявся з боку Марків вид, і видко було як підіймались его груди, і чутно як важко він дихав. Болізно глядів на него Кобза, в его душі змінялось то жаль, то погордженє; здавав ся він ему і харцизом і побідженим. Задивившись на нього забув він і голод і втому.

— Може б ти черлака заморив" спитав Кобза: „у мене є [illegible]!"

— „Мого черлака нічим не заморйш," відказав Марко, важко зітхнувши.

— „Чи не хочеш глитнуть горілки? і горілка у мене є!"

— „Напоїла мене вже лиха доля, буде з мене!"

— „Чогож так важко дихаєш? задумав чи що?.. Спочинь засни!.."

— „Спочити!" хутко перепинив Марко; нема мені на сім світі спочинку, я вже забув коли я спав..."

— „Хиба ж так давно?"

— „І батька твого ще тоді не було на світі!"

— „Як же ти живеш, не спавши?"

— „Намість сну я що суботи вмираю і знов оживаю, щоб вмирати."

— „Сегодня здаєть ся субота. Побачимо, як ти вмиратимеш!"

— „Водай тобі не доводилось бачити!"

— „Де ж твоя душа витає, як ти вмреш, коли й пекло єї не прийме?"

— „Моя душа літає по світу, збирає мої тяжкі гріхи і зносить у сю торбу." Марко з жахом озирнувсь на свою торбу.

— „Невідь що вигадує!" бубонів собі під ніс Кобза, а самого як морозом охопило, неначе за ковнір хто хапав, здавалось ему наче обрубані голови ворушились в торбі і шепотіли між собою. Одначе щоб не видавить свого суму, він по-запорожськи, ще й жартувати став.

— „От бач," каже розвязуючи свої сакви, „щоб твоя торба полегчала, тобі треба каятись та добро творити, а мені так добре їсти та заливати."

Та се кажучи і почав чобаня трощити; уклав і другого і третього, а далі глянув в флашки на потуху [illegible], та викресавши вогню, і запалив люльку. Марко не промовив слова до Кобзи і не глянув на него. Чим дальше заходила ніч, тим важче він дихав, тим гірше гризла его нудьга; біднолашний не знаходив собі місця, гадав ся наче підпалювали его вогнем, і тремтів, неначе трясця его трясла. Кобза налагодив ся було цілісеньку ніч не спати, щоб про усяк случай бути на готові; а не вспів добре смикнути люльки, як вона випала з рота, голова схилилась на сакву і втома як лещатами стулила его тіло.

— „Ненько, Зінько," пробубонів він протягуючись та й захріп.

Та не на довго: о північи заколихалась і загуркотіла під ним земля, рух і гамор розбуркав его. Схопившись, він озирнувсь і від жаху оніменів. Перед Марком стояла старенька бабуся і молода, дуже гарна молодиця з дитинкою на руках. Стара гнівно дивилась на Марка, єї очи як вогнем палали, скуйовдане і розпатлане волося, біле як молоко, розвівалось вітерцем, підіймалось і ворушилось, неначе купа гадюк, а молодиця, висока, сановита, схиливши головоньку тулила до своїх грудей дитинку. Кобза тільки скинув на них оком, зараз пізнав Маркову матір і сестру. Марко ледве держав ся на ногах, волося піднялось до гори, піна била з рота, в грудях і ревіло і стогнало. Невеличка скибка місяця похмуро освічала виходців з того світа.

— „Виходьте, відступіть ся від мене!" кричав Марко, затуляючи очи руками; доки ж карати-мете мене?"

— „Доти," заголосили мати й сестра, „поки не спасеш своєї душі і наших загублених тобою душ!"

— „Що ж мені робити?.. Хиба не бачите моєї праці, хиба вам ще мало моїх лютих мук?.. Змилуйтесь, дайте мені спочинку хоч на одну тільки часинку!.."

— „Нема вам спочинку, не буде й тобі; ратуй себе, ратуй і нас!.."

— „Тату, тату!" запискотіла дитинка, протягаючи рученята, „ратуй, ратуй!.."

— „Ратуй себе і нас!" озвалось по степу, і з землі підіймались купи мерців, простягаючи до Марка кістляві руки, і всі зближались до него.

— „Згиньте, відступіть ся!" заревів Марко як віл на різниці і вихопивши з під кобеняка черкеский кинжал, замахав перед собою.

— „Ратуй себе і нас!" заверещали і застугнала мати, за мерців і хутко кинулась на Марка.

Виснув кинжал в друге, і обезголовлені мати й сестра гепнулись на землю. Заколихалась і загуркотіла могила, неначе звіряча пасть, розступилась перед Марком глибока яма, і з неї вийшов дідивний старець. Біле волося розкинулось по плечах, борода доходила до пояса а сам як крейда, тільки очи тліли синьоватим вогнем, як горить сірка. В руках він держав відсічені голови.

— „Батьку змилуйсь!" скрикнув Марко.

— „Проклинаю тебе!" застогнав дід; проклинаю на сім і на тім світі!"

— „Проклятий! проклятий!" почулось кругом Марка, і купи мерців висунулись з землі і замахали руками і застукотіли кістками.

Від сего покрику луна покотилась по степу, а могила неначе охнула: „проклятий, проклятий!"

Дід кинув Маркові відсічені голови і від замаху его рук повіяв холодним чадом. Марко заскреготів зубами, скрикнув і бебехнув ся на землю; і у Кобзи здавило серце в грудях сперся дух, вся кров захолола і він теж як неживий простяг ся на могилі.

Світало, як опамятав ся Кобза; важко зітхнув він, відкриваючи очи, на грудях неначе каменюка гнітила. Згадуючи, що довелось ему побачити у ночи, він не тямив і не здумав збагнути, чи то ему снилось чи справді усе то ділось. Підвівшись, Кобза озирнувсь; дивить ся, рання зоря вже просвітлю і схід сонця як жар червоніє. Марко лежав навзнак, страшно було на него і глянути; зрачки позакочувались ему під лоб і тільки блищали одні білки, судорогою скривило на бік рот, зуби вискалились а волося стреміло до гори як буйволова грива. Сестрина голова притулилась до его серця а материна запиналась віддалік. Торба лежала порожня. Вонжо оглядів він Марка, руки его зовсім охолоділи і весь одубенів; деже взялась та кошлата і чуйна трупа, лягла по его виду. Доторкнувсь Кобза до Марка і у него похолонуло в душі.

— „Мертвий, мертвий!" бубонів Кобза відступаючи: „Бачу, не збрехав, кажучи що вмре!.. Що ж мені тепер чим робити?" міркував він: „чи покинуть, чи підождати, поки оживе?.. Зостанусь," пропонотів він, — „що буде, то й буде: коли оживе, буду ему товаришем, а ні, поховаю; усе таки хоч яку небудь молитву над грішним прочитаю, і не покину его трупу на поталу гравам і звірю!"

Так міркував Кобза, а тим часом прокинув ся божий мир, застрекотіли коники, засвістали пташечки; дрохва, журавлі, ховітка піднімались табунами і летіли за своїми насущними. Сонце ізза гори викинуло золоті проміня і от загодилось глянуть на землю. Кобза упав на коліна і став молити ся. Не устами творилась та молитва, а з глибини душі полинула вона до милосердного і всевидючого Господа, забула землю, забула і саму себе. Кобза ще скінчив ще молитву, як почув позад себе — щось [illegible] гнало. Дивить ся, Марко встає, важко дихає і тамо водить мутними очима, а [illegible] такий же блідий як і у мертвого і так же стримить волося до гори. Страшно було дивитись на него мерлого а ще страшнійше бачить як він оживав. Підвівшись, Марко боязко озирнувсь, найперше кинулась ему у вічи сестрина голова.

— „Сестро моя мила, сестро моя нещаслива!" чуло промовив він, дивлячись на єї голову. „Збавив я тобі віку, занапастив твою долю і згубив твою душу!" — Далі з жахом скинувши оком на материну голову, скрикнув: „Мати моя рідна, на що ти мене на світ породила? Чом мене не задавила єще маленьким ще в колисці!"

Марко застогнав і почав рвати на собі волося і стусувати себе в груди. Дрібні каплі крови і поту текли по его виду а з очей не пробилась ні одна сльозинка.

„Годі тобі стусувати себе," сказав ся Кобза, „ти лучше почни ранок молитвою!"

„Не поможе бабі кадило, коли бабу скалило," відказав Марко, схиливши на груди голову; „— не поможе молитва, коли ті молитви нема тут," — Марко приложив руку до серця. „Перечитав я на своєму віку всі акафисти, псалми, на память їх вивчив, по цілим днях і ночам намаркав, а торба моя до сего часу не полегшала. Доводилось мені і скарби знаходити, богато настроїв я церквей, монастирей, чимало роздав старцям, а ще більш щоб відмолювали тяжкі мої гріхи, — а торба моя все таки не полегшала. Чужим словом і чужим золотом не ублажиш Господа; ті молитви, ті скарби в нас самих, шукай їх в твоїм серці, в твоїй души: коли там нема, то вже нікого не позичиш!"

— „Не письменний я, так не знаю яку тобі на се відповідь дати; мені тілько здаєть ся, що на те поле хоч воно й твоє, не ходи жати, котрого ти не орав і не засівав.."

Марко пильно глянув на Кобзу і встаючи спитав:

„У яку сторону ти ідеш?"

— „Ід Лохвиці," відповів Кобза замисливши ся; „там моя ненька, сестра, там і моя суджена..."

— „Та не там твоя доля," понуро додав Марко; „однак поки не розійдемось, до якого часу будеш мені товаришем."

— „Куди ж ти мандруєш?"

— „У Лубні, туди пійшов мій шлях. Як ми вчора з тобою розмовляли, той шлях мені привиджував ся, бачив я кілька городов і Лубні."

— „З відкіля?" спитав Кобза, дивуючись. „Яка ж мара показувала тобі ті городи?"

— „Невсипуща злая моя доля; однак — пора в дорогу, ходімо!"

(Дальше буде.)

Ціни про[illegible] господарских у Вінніпегу.

[illegible]

М У К А:

Ogilvies Hungarian Patent $3.00; Glenora Patent $4.80, Manitoba Strong Baker $3.30; Imperial $1.75, Lake of the Woods Five Roses $3.00; Red Patent $2.60; Medora $2.30; XXXX $1.55.

По высше сказаній ціні продають фармери і магазини, а сторжники продають все дорожше.

Годинникар і золотар.

Виконує всякі роботи золоті і срібні, принимає замовлення з міста і околиці, роботу як кінчує як найлїпше. Має на складі годинники стінні, кишинкови мужескі і дамскі, брошки, кульчики, окуляри. Розмовити ся можна по німецки, руски і польски.

William Fischer,
797 Main st.

1883- ЛЮДЕ ОТВОРѢТЬ ОЧИ! -1905.

50.000
даромъ.

Книжка, котра охоронить Вамъ житє, здоровлє и гроші.

Д-ръ Е. С. КОЛЛИНСЪ М. І. може знову похвалитись поступомъ и працевъ, котрымъ закінчивъ минулый рокъ для добра терпячого загалу, бо рокъ 1904 значно перевысшивъ число тыхъ, що были вылѣчені въ минулыхъ лѣтахъ.

Працѣ талановитого специалисты въ Ню Йорского Университету ПРОФ. КОЛЛИНСА досягли такои доконалости, що перевысшая другихъ. Сотки, тысячи вылѣченыхъ людей выражають вдяку и похвалу минулого року, длятого що були вылѣчені методовъ ПРОФ. КОЛЛИНСА.

Прочитайте собѣ листы, якй прійшли до Д-ра КОЛЛИНСА відъ людей имъ вылѣченыхъ дякуючи єму за скоре и стале вылѣченє. [illegible] можна жадати лѣпшихъ доказовъ?

ВЫЛѢЧЕНЫЙ ЗЪ ГЕМОРОИЧНОЙ ХОРОБЫ [illegible] МЕХУРА.

ПАВЕЛЪ ВАСИЛЕВСКИЙ,
Box 116,
[illegible], Pa.

Свальный докторе!

[illegible]

КЛАВДІЯ ВАРУВА,
Lyra, Tex.

Высокоповажаный пане докторе!

[illegible]

ВЫЛѢЧЕНА НА ВАСТАРѢЛУ [illegible] СЛАБОСТЬ И БОЛЬ НЕРОКЪ.

МАРІЯ ВОЛНИА,
[illegible]
Clarkson, Neb.

[illegible]

КЛЕМЕНТИНА НАВРОЦ[illegible]
Dealoge, Mo.

Єсли терпите на якие подані хоробы, то неволѣкайте, але сейчасъ отворитесь до Д-ра Е. С. КОЛЛИНСА М. І., бо для него нема такои хороби, котрой бы его вѣдомости, практики и лѣкарства невылѣчили.

Вонъ лѣчить всякй хоробы, а именно: Хроничні и застарѣлй хоробы: легкихъ, грудей, желудка, кишокъ, нервовъ, утробы, мѣхура якъ и всѣ хоробы дольной оболоны, боль горла, носа, головы, нервовость, битє и боль серця, катаръ, застудженє, дихавицю, кашель, плюте кровю, горячку, коротній воздыхъ, [illegible], невралгію, ревматизмъ, боль костей, кольку и боль въ крижахъ и хрибтѣ, золоту жилу, гемороиды, лишаи, нечисту або затруту кровъ, опухлй ноги и опухость тѣла, водну пухлину, жовтичку, епілепсію, імпотенцію, полюцію, шумъ и тече въ ухъ, глухоту и всѣ слабости очей, выпаданє волосовъ, прищѣ, сверблєнє тѣла, лишаѣ, кросты и раны. Всѣ жѣночи слабости внутрѣшнй и поверхнй, перестанки місячний періоды, бѣлй упливы, опаднєне матицѣ и т. д. Листы треба адресувати:

DR. E. C. COLLINS M. I.,
140 W. 34th Street, NEW YORK, N. [illegible]

[illegible]

НА 40,000 дол. ТОВАРУ НА ПРОДАЖ

[illegible]

Продаємо и чекаємо і буде продаватись [illegible] товар не вичерпається

[illegible]

249 King st.,
близько Alexander Ave., Winnipeg.

The Standard Trusts Co.

До Фармерів і Поселенців.

Ми выставляємо на продаж [illegible] 30,000 акрів [illegible] Winnipeg [illegible] Brokenhead River [illegible]

[illegible]

ВИПЛАТА БУДЕ ЯК НАЙПРИСТУПНІЙША

Про дальші подробиці пишіть до

Wm. Harvey
Managing Director

The STANDARD TRUSTS COMPANY,
Cor. Fort st. and Portage ave.,
Winnipeg.

[illegible]

Planitz & Friedrich
[illegible]

Дарем дістанете!
[illegible]
на адрес
Farmer [illegible] Box [illegible]
Madison Sq. New York, N. Y.

Земля на продаж!
[illegible]
Gustav Detberner
[illegible] Winnipeg.

ЙОСИФ А. ДИМА
[illegible] робітничий офіс. Продає шифкарти на всі лінії. Хто [illegible]
J. A. Dyma
[illegible] Main st.
Winnipeg

МИЛО [illegible] КОРОНИ

суть [illegible]

[illegible]

The Royal Crown Limited
King st. — — WINNIPEG.

ALLOWAY & CHAMPION,
362 Main st., Winnipeg.
[illegible]
Посилаємо гроші по всьому [краю] до Австрії, Росиї [illegible]
Не платите ніякої другий раз той, до кого гроші висилані.
[illegible]

[illegible]
Канадійские [illegible]
і Буковини
[illegible]
B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse [illegible], HAMBURG
Хто має шифкарту від Б. КА[illegible]

ІВАН НЕМЕТ
[illegible]
John Nemeth,
[illegible]
New York, U. S.

Памятайте що
EDDYS'A
будівляний папір
не впускає зимна ані [illegible]
[illegible]
TEES & PERSSE LIMITED
AGENTS
Winnipeg

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG
[illegible]
„T. & B."
[illegible]

[illegible] ДО [illegible]
СУТЬ ТАК УРЯДЖЕНІ, ЩО НІЧОГО НЕ ЗАПАЛЯТЬ.
[illegible]
North West Machinery & Iron Co. Limited,
[illegible]

Читайте, що каже д-р Ландес:
Я МАЮ НАЙБІЛЬШУ ПРАКТИКУ В ЗЄДИНЕНИХ ДЕРЖАВАХ, КАНАДІ, МЕКСИКУ І ПОЛУДНЕВІЙ АМЕРИЦІ
[illegible]
Пишіть: Порада особиста або листовна [illegible]
Dr. LEONARD LANDES,
140 E. 22nd St. New York, N. Y., U. S.

БІЛЕТИ НА ПАРОХОДИ
до Европи і з Европи по знижений ціні на всі пароходові лінії
Говорите або пишіть до нас все по руски
C. E[illegible] & Co. Steamship & Exchange Agents,
671 Main st., Winnipeg

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ

[illegible]

ОПЛАТА.

[illegible] Land Office [illegible] Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg [illegible]

[illegible] ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ

[illegible]

АПЛІКАЦИЯ О ПАТЕНТ

[illegible]

ІНФОРМАЦИЇ

[illegible] Winnipeg, Manitoba [illegible]

James A. Smart
Заступник міністра справ внутр.

[illegible]

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕ

CANADIAN FARMER
ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III. Виннипег, Ман. Четвер 9-го марця 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 9. March 1905. Число 10.

До Братів Русинів.

[illegible] руска часопись для [illegible] в Канаді, се є консервативне „Слово" спонукало нас до того, що ми до[illegible] в нім полити[illegible]

З самого початку выступило оно против „Фармера" [illegible] в справах політичних, [illegible] консерватистів [illegible], а ганило своїх противників лібералів, пишучи невисказані брехні на [illegible] „Фармера", але се був такий обовязок, бо як [illegible] народна приповідка, [illegible] як пан кличе" [illegible] в передвиборчих [illegible] „Слово" було газетою політичною. Але сей [illegible] тревав дуже коротко, [illegible] по виборах „Слово" стало газетою релігійною [illegible], [illegible] тепер бачимо що майже ціле заповнене [illegible] релігійними, котрі [illegible] тілько ненависть [illegible] наш нарід, рімнять сина [з] отцем, брата з братом, сестру з сестрою, щоби [illegible] нашого темного народа [illegible] хотять его провадити [illegible] дорогою яка виходить [illegible] на їх користь.

[illegible] ся бачимо, чи [illegible] релігійна ненависть [illegible] нарід до сварки [illegible], а навіть до [illegible]? Чим не встид і [illegible] приносить се нам Русинам, коли ми живучі на вільній землі не годні пізнати [illegible], а воля яка тут є [illegible] нас в безодню темноти [illegible], бо наш дух остає [illegible] в середновічних часах, [illegible] в двайцятім столітю. [illegible] звуважимо як живуть [illegible] то увидимо, що они [illegible] як люде в любви [illegible] того що ділять ся на много сект, бо [illegible] всі визнають одну [illegible] христіяньску віру [illegible] того що із релігії [illegible] ся, они [illegible] люде маючи розум, [illegible] сказати одну [illegible] называючи себе Англичанами. Через свою солідарність і любов свого материного языка і народність, они [illegible] народом [illegible] повну [illegible] котрий має на стілько розуму що потрафить собі радити і бути помічним собі і другому.

Ми тут не торкаєм жадної релігії али стаємо в єї обороні бо газета наша не є газетою релігійною, и даємо тілько примір що єсть причиною упадку нашого народа, а чому другі народи так далеко [illegible] від нас.

[illegible] маємо що „Фармер" [illegible] єсть газетою незалежною в справах релігійних. На се [illegible] заявляєм що се есть брехня, бо „Фармер" єсть газетою свідомою, а будучи газетою, цілком не мішаєсь в справи релігійні і не нападає на жадну релігію як се робить „Слово". „Фармер" хоче і [illegible] нарід Руский до любви [illegible] і науки, бо тілько при таких обставинах може ся наш нарід підносити духово и матеріяльно і морально. Ніхто ми сюда приїхали що один другого нищити, ненавидіти ся, а щоб при ліпших обставинах сего краю любитись, а тим більше повинни ми любитись бо жиємо як чужинці між чужими народами, котрі видячи нашу ненависть будуть тілько висьміювати нас.

З [illegible] від „Слова" ми від нині зриваємо всяку полеміку хиба в справах конечно потрібних для народа. На особисті напади до тепер уже мало відповідалисьми а від тепер цілком не будемо відповідати хиба в справах політичних.

Маєм много до діла крім сварки. Не сварка нас удосконалить, не сварка дасть нам честь, не сваркою дійдемо до розуму, не сваркою поліпшимо свій добробит, не сваркою [illegible] своє серце. Сварка нас Русинів лише руйнує, робить нас [illegible]. Замість сварки, котра часом займає місце [illegible] в газеті, будемо уміщувати поученя та такі тексти, котрих потрібно нашому народови. Нам треба просьвіти, нам треба знаня, нам треба пізнати самих себе. Нам треба поучувати наші діти, що суть Русини, нам треба учити їх історії, щоби наш нарід не затинявся [illegible] инші народи на чужині свою руску галузь, галузь того дерева якого коріня і пни [illegible] в Европі.

Тому взиваємо щоб [illegible] Русини, котрі почувають ся о тої назві, не кидали [illegible] клевети та на кість незгоди які кидають між нас люди, любім ся взаїмно, підпомагаймо один другого і творім [illegible] один дух і одно тіло.

Дальше взиваємо [illegible] заморскої Країни щоб не писали нам дурниць котрі [illegible] поміщувати в газеті, але если [illegible] написати що поучаючого, то нехай і пише. Суть тут, люде, котрі потрафилибе де що [illegible] для видвигненя нашого народу з темноти, та на жаль цілком про се забувають и віддають ся тілько справі бізнесу. Просьвітна ціль повинна бути одна і всі повинні в єї інтересі тягнути до одної мети, а не щоб мудрійший вдаряв в темну сторону народа, сам про людске око був єї прихильником, щоби в той спосіб поліпшити свій матеріяльний бит.

Мудрі люде та ті що хотять нарід піднести так не роблять, не прикловляють ся до [illegible] пороків народа а старають ся народови показати в чім він блудить і удовідняти котра дорога для поступу народа буде відповіднійша. Так всі народи роблять, так само поступають наші брати в рідній краю, що мудрійші поучують нарід, дають вказівки як боротись против ворогів, а не тулять ся з ворогами і не похваляють то що шкодить народній руській справі, як то робить ся тут.

Если так дальше будемо вести справу народа на чужині, если і дальше одиниці інтелігентнійші будуть ставляти ся взаїмно себе нищити и виставляти себе на поругу народа, в тим самим бути [illegible] для загалу, то тогди не можна сподівати ся щоб ми могли задержати свою народність, бо діти наші котрі [illegible] у инших народів, з погордою покинуть руську народність, а привчають ся до тої, де будуть видіти любов братску, любов людску, де будуть видіти житє духове, яким тішать ся всі инші народи на вільній землі крім нашого народу, котрий сам себе ганьбить перед лицем цілого сьвіта.

◆

Розрухи в Росиї.

— Петербург 3. марта. 50 тисяч робітників страйкує дальше. В Варшаві, Москві і на Кавказі великі забуреня. Страйк робітників в Росиї не єсть страйком звичайним, яким допоминалибе ся робітники высшої платні або скороченя дня праці, а виглядає правдиво революцийно, бо робітники домагають ся свободи слова, зборів печати, т. є. жадають від правительства конституциї.

— Варшава 1. марта. Ціле польске населене [illegible] Росиї [illegible] заворушитись. З [illegible] пятьдесятьох сїл доносять о забуреннях. Польскі хлопи палять заводи державні фабрики алькоголю.

— Горкому замінено кару [illegible] на видалене з Петербурга. Єму наказано [illegible] до Риґи.

Максим Горкий походит з сельскої бідної родини. Коли мав пять літ, відумер єму отець, а мати віддалась за другого. Вітчим не дуже був вдоволений своїм пасербом і часто кривдив єго. Тому малий хлопець постановив опустити дім родичів. Яко малий хлопець мусів уже працювати на своє удержане. Таким чином перейшов він богато занятий робітничих, вандруючи по цілій Росиї. В пятнайцятім році заледво умів читати а в вісімнайцятім почав він уже писати, твори літературної ваги. Твори его найбільше торкають справ робітничих позаяк сам есть робітником. Зразу правительство Росиї не звертало на него уваги, але коли увиділо що робітнича класа горнесь до него, почало пильнійше за ним слідити, однак він не убоявся і коли вибух в Петербургу 22 січня с. р. страйк робітників він не перестав вести свою пропаганду між робітниками [illegible] до дня [illegible] не уладжено.

Варшава 3 марта. По опублікованю царского манифесту чим раз більше надходить до Варшави війска і здесь місто буде віддане в стан облоги. Між мешканцями хлопами провадить ся сильна революцийна агітация.

— Берлін 4 марта. Кореспондент доносить з Баку що в часі заворушень між Вірменами а Татарами було забитих 800 осіб.

◆

Послідні вісти з війни на Далекім Сході.

Велика битва на Далекім Сході уже началась. Днесь в японьскій армії не уважає [illegible] в кождій битві [illegible] через що берут перевагу над Росиянами. Куропаткин здаєсь в короткім часі буде посувати ся дальше на північ. До більших тревог причиняють ся заворушеня в краю, яких Росия більше боїть ся як війни.

— Мукден 28. лют. Японці перейшли ріку Ша. Росияне подались в зад, однак они отримали [illegible] Японців. Страти Японців суть величезні. Також доносять з Мукден, що Японці заняли уже деякі кріпкі російскі позиції. [illegible] продовжуєсь без перестанку на лівім крилі і Японці приготовляють ударити на середину армії.

— З Петербурга доносять що Японці зорганізували в Монголії около 5000 кінних [illegible] і думають перейти [illegible] Мандшурії нищити [illegible] лінії, котрими [illegible] амуніцию і [illegible] для російскої армії.

— З Ню Чван доносять що Японці уже зачинають стріляти Мукден. [illegible] бились на цілій лінії. Найважнійший огонь тревав на лівім крилі генерала Куроки, котрий [illegible] на північ і задумує перервати комунікацию з Владивостоком.

— Мукден 1. марта. Головна битва уже протягаєсь на фронті обох армій на 100 миль і російскі армії [illegible]. Росияне знищили Японцям міст на ріці Ша. Також мали забрати Японцям [illegible] позиції. При знищеню моста Росиянам Японці мали понести великі страти. Погода красна, тепло і сухо.

— Мукден 3 марта. Головна битва уже началась. Російскі страти в пятьох послідних днях суть величезні. Японці атакували в ночи праве крило генерала Більдерлінґа. Різня по обох сторонах була страшенна. Тілько війско під командою Ренненкампфа відбивалось хоробро і недопустило що Японці забрали позиції.

— З головної квартири [illegible] доносять [illegible] 3. [illegible] [illegible] о девять миль від Мукдену [illegible] на праве крило Росиян. Японці мали стратити в тій битві 2000 вояків, але російскі страти мають бути більші.

— Токіо 3. марта. З головної квартиры мандшурскої армії рапортують, що Японці не перестають [illegible] російскі позиції, [illegible] тяжких [illegible] російских позиций [illegible] стали [illegible].

— Петербург 4. марта. Страти по обох сторонах в [illegible] виносять 70.000, 30 тисяч Росиян а 40 тисяч Японців. Японці мали забрати праве крило армії Російскої, але на лівім генерал Ренненкампф ставив їм сильну опору. Генерал Японців около 20 батальонів атакувала тринайцять разів Росиян, але всі атаки відперто. Земля покрилась купами Японских тіл. Куропаткин здаєсь уступит з Мукдену і буде ставити сильний опір в переході Тай. До сего пункту він думав дійти еще минувшої осени.

◆

НОВИНКИ.

— Міністер справ внутрішних в Канаді п. Кліфорд Сіфт зрік ся 27 лют. свого становиска. Причиною резиґнациї були ухвали парляментарні що до справ шкільних в автономічнім Північно-Західнім Територии, які зайшли в часі его неприсутности в Отаві, а на котрі він не годен був згодити ся.

Попи перед судом

В [illegible] відбулось в [illegible] корті переслухане К. [illegible] і А. Кулявого [illegible] М. Гури гр. кат. [illegible] польского попа В. Войковского за оскорбленє в польскій газеті „Prawda", що виходить в Winnipeg [illegible] репутацию і пошану між народом. По переслуханю оскаржених і сьвідків, справу віддано до висшого суду. Красший примір для народа [illegible]!

— Справа о посїдане [illegible] церкви, яка відбулась минувшої осени межи греко кат. а незалежними, присяглі винесли вирок що та церков має остати власностию незалежних. Суди [illegible] і тепер по переглянену судами цілої справи, видано вирок, що та церков має бути греко кат., позаяк зачинаючи єї будовати так названо. Після права тутейшого если тілько один член останесь при первісній назві яку надано церкві, то церква єсть его власностию.

— Петербург 3. марта. [illegible] міністрів, членів [illegible] ради, цар Николай підписав рескрипт, в котрім [illegible] до представителів народа [illegible] приготовляли справ державних. Не є се, чого [illegible] конституция, [illegible] право [illegible] права після котрих мають жити. Підписавши рескрипт цар [illegible] „Бог [illegible] я роблю для добра підданих і є готовим пролити кров за свій нарід." Маніфест царя буде оголошений сего дня в цілій державі від Білого моря до Чорного, від Німеччини до океану Спокійного.

— Першого марта генерал Стесель приїхав до Петербурга. На его стрічу вийшли тілько міска сторожа і урядники. По [illegible] ся зі всіми, всів він з жінкою до отвертої карети і [illegible] через Невский Проспект, котрий був добре оглядований, до палати князя Волконского. Два місяці тому сьпівано пісні в честь оборонця П. Артура, а тепер коли він вернув до столиці, заледво пару осіб поздоровило его в путем.

ВІЙНА НА ВЕСІЛЮ

Недавно в Мт. Плесант, Па. справляли Словаки весїлє, на котре прийшов непрошений Г. Лукач і хотів танцювати з Анною Онуфер, котра відмовила пійти з ним в танець. Розгніваний Лукач ударив Онуфрійову, за що гості начали его бити і викинули за двері. В короткім часі Лукач [illegible] вернув на весїлє і почав бійку. Лукач вийшов на улицю і [illegible] стріляти, в бійці [illegible] двох [illegible] до убитих а 6 тяжко ранено. Поліция арештувала 27 осіб.

ОГОЛОШЕНЄ.

Упрашаю всіх, котрі купували в мене льоти, що як я був в канцелярії [illegible] рати складали на руки пана [illegible] Рудніцкого щоби в власнім своїм інтересі прийшли до моєї канцелярії при Dufferin Ave ч. 212

J. Edinger.

Всїх чесних читателів „К. Ф." просимо о вирівнане передплати за 1904 р. і о відновлене на 1905 рік.

Фарма на продаж!
Три милі від [illegible]: в добрим [illegible] єсть на ній хата, стайня, керниця і до 16 акрів орання. О поданє більших інформацій зголошувати ся до Канадійского Фармера.

HOTEL
&
BANKING HOUSE
V. ROZUK
[illegible]7 Washington st.,
New York, U. S. A.
Если хочете [illegible] в Росию, в Галичину або з краю в Америку дістати ся, то можете у мене білети на пароходи [illegible]; або если маєте гроші посилати [illegible] судові справи, то все полагоджу і [illegible] дістанете.
Котрі хотятб [illegible]
[illegible]

Elliott & Deacon,
АДВОКАТИ,
ПОВНОМОЧНИКИ,
ЗАСТУПНИКИ і т. д.
[illegible] McIntyre Block,
WINNIPEG, [illegible]

Всяку одіж можете купити в мене по дуже низькій ціні

Черевики	[illegible]	$5.50
Убрання	$1.25	12.00
Плащі	3.50	16.00
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
Рукавиці	[illegible]	[illegible]

[illegible]
Г. М. Гуровіч.
816 Main st. Winnipeg.

Купуйте лоти близько нових С. Р. шапів!
Іх вартість дуже скоро побільшаєсь.
Ми маємо много лотів [illegible] С. P. R. нових шапів по цінї $65—$75—$85—$110, вносячи першу рату тілько $10 [illegible]
Можете мати великий зиск купивши ті лоти. Купуйте тепер, бо в короткім часі на весні цїни буде висші.
Кромі сих маємо богато [illegible] і домів до вибору в кождій [illegible] міста.
Продаємо найтаньше ТИКЕТИ НА ПАРОХОДИ на всі лінії.
Приходіть до нас а дістанете [illegible]
Посилаємо гроші до Галичини, Буковини і Росиї [illegible] скоро. — Розговорите ся можна по руски.
Planitz & Friedrich 865 Main st.
WINNIPEG, MAN.

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly Published every Thursday [illegible] Winnipeg. — P. O. Box [illegible]

Canada North West Pub. Company.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

Established 1903.

Advertising rates made known on application.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР.

Часопись для руского народа в Канаді [illegible]

в Канаді на рік $1.00

в Сп. Державах на рік $1.50

в Австрії $1.50

Гроші треба посилати наперед [illegible]

Адрес:

CANADIAN FARMER

P. O. BOX 87

Winnipeg, Man.

Канадийский Фармер есть газетою для [illegible] Русинів в Канаді, [illegible] партії, котра Русинам [illegible]

[illegible]

ЛИШАЙ У СТАРОГО СКОТА

Приміщене буває [illegible]

[illegible]

„Правдиве" реаґування від „Слова".

В 23 ч. „Слова" на другій стороні в пятім стовпци [illegible] „Доклад цикулу [illegible] „Цар російский має більше як мільон миль квадратових управної землі і [illegible] золота і [illegible] мінералів на Сибірі. Річний доход в тих [illegible] виносить більше як 12 000000."

Щоб де-хто не приписав дурницю, які читав в „Слові" за правду, то ми почуваємо ся до обовязку [illegible] „поважному" дурнефону.

1) Цар російский не має в Сибірі мільона миль аж і не має. А ще „Слово" пише, що цар має більше як мільон квадратових миль управної землі і [illegible] то тільки в сім [illegible] редакторів [illegible] Сибірі виносить 16 817 квадратових миль, і [illegible] 60 разів менша [illegible] „мудрого" „Слова".

2) Цар не може [illegible] і в тій самій [illegible] суть і [illegible] мінерали. [illegible]

3) Ми не думаємо що се есть [illegible] цар був [illegible] 12.000000 (чого? [illegible] фунтів золота, срібла, [illegible], рублів, долярів і т. д.)

[illegible]

УВАГА. [illegible]

Проти головних слабостий рогатої худоби.

СЛАБОСТИ ШКІРИ.

[illegible]

ВОШИ У РОГАТОГО СКОТА

[illegible]

1) [illegible]

2) [illegible]

ДІВЧИНА.

[illegible]

Не так, [illegible] як треба.

[illegible]

Се [illegible] Good (гуд) і all right (ол райт) [illegible] Чому оно не так як треба? [illegible]

[illegible]

(Автор.)

Бох. 88 Winnipeg, Man.

Війна

Где і як она ведеть ся? Хто її виграє? Як воюють Росия і Японія?

Хто хоче мати відповідь на сї питаня, най пришле [illegible] 20 цент [illegible]

[illegible]

Пишіть на адрес

M. J. MURIN.

[illegible]

YONKERS, N. Y.

Тяжкий на [illegible]

Ferrozone

[illegible]

ЗАРОДОК КАТАРУ

[illegible] Catarrhozone [illegible]

МОЛОДІ ПАНІ, ЧИТАЙТЕ СЕ.

[illegible] Ferrozone [illegible]

БИТЄ СЕРЦЯ В НОЧИ

[illegible] Nerviline [illegible] Ціна 25 цт. за велику фляшку

НАЙЛЕКШЕ ОМИНУТИ НЕБЕЗПЕЧЕНЬСТВО

уживаючи Dr. Hamilton's Pills of Mandrake i Butternut для затверджения. Для певного і скорого вилічення уживайте тілько Dr. Hamilton's Pills. Ціна 25 цт.

Затвердження жолудка.

[illegible]

У Monks Pills.

ЦІНА 25 цт. [illegible]

ГЕМОРОЇДИ.

[illegible]

У Monks Miracle Salve.

ЦІНА 50 центів.

Продають в кождій аптиці.

Адрес магазину

7 MONKS COMPANY,

Sole Proprietors — Box 768

Winnipeg Canada.

Знаєте Ви вже?

[illegible]

ДУХОВНІ ПІСНИ

[illegible]

Mr. J. [illegible]

217 Broadway, Scranton, Pa., U. S.

Марко Проклятий.

– РОМАН –

Олекси Стороженка.

[illegible]

I.

(Дальше)

Марко почав ховати голови в торбу, а Кобза пішов до свого коня. Через яку часинку, Марко, окинувши на плечі свою торбу, рушив, а поруч него йшов Кобза, ведучи у поводі свого коня. Широко ступав Марко, здавалось, і ваги ніякої не було у него на плечах, тілько видко було, як жили напружились на руках і ноги грузли в землю аж по самісенькі кістки.

III.

„Росскажи мені Марку, що ти за чоловік на світі," питав Кобза, „що такими своїми гріхами так опаскудив свою душу, що тебе як сам кажеш, не приймає й земля, ні само пекло?"

„Добре," відказав Марко трохи замисливши ся, „розкажу: ти якось мені подобав ся: може згодить ся тобі те, що від мене почуєш, може і ти мені згодиш ся—Слухай!.. Батько мій був з самих найперших Січовиків, що осадились кошем на Чортомлику. Запровадив їх туди польский круль Степан Батор, щоб вони боронили святу віру і хрещений люд від драпіжних Татар і Ногайців і надав їм лицарську регулу. Не дуже подобались Татарам і Ногайцям такі сусіди, як наші Запорожці; побачили вони що самі не справлять ся, от і віддали против Січи Кабарду. Так чого вже вони не робили, а нічого не вдіяли: вбивали Запорожців сотнями, а в Січ находило народу тисячами. Однак дуже таки надоволила Кабарда Січовикам; от вони выждавши часу Татарві, відпровадили [illegible] і против Черкесів, щоб і їм утерти носа. В тій ватазі ватажком був мій батько. Перебравшись через ріки Дон і Кубань, наші сіромя спалили не один аул, не одну тисячу й народу викоренили. Раз як оттак порядкували, в одному аулі батько мій захопив дівчину, по десятому року і як повернулись у Січ, то й її узяв з собою. Вернувшись на Запорожє, віддав він ту дівчину на руки одної бабусі, що жила в Старих Кодаках (у ті часи була вже там чимала оселя). Так з неї як те дитина виросла дуже гарна дівчина; такої подоби і не бачили на Вкраїні, така вдачу, що як побачив її мій батько через кілька років, то так закохав ся, що й лицарство своє покинув і оружив ся з нею; се ж моя й мати.

„Оженившись, батько мій поїхав із Черкесам, бо відти був родом. Там у него була батьківска хата з левадою, і він з лицаря зробив ся пахарем. Тілько не минуло і року не прожили вони, як Татарва з'єднавшись з Черкесом, знов набігла на Січ і вибила з кошу Запорожців. Почувши про се круль Батор, одним словом збудив усю Україну; і старе і мале поихалось на війну, пішов і мій батько. Моя мати дуже его кохала, душі в собі не чула; так що як батько не робив, як її не уговорив, а вона хотіла зостати ся одна і разом з ним поїхала бити ся з ворогами. По військовій регулі, як і досі, заборонено жінкам проживати у коші, а під час війни вештати ся за військом, так мати перерадилась козаком, а собі вона була чималого зросту, браво їздила верхи, не перешка й бить ся, бо вчора, ще у Старих Кодаках, з селянами відбивалась від Татар, так гайнувши на ні хист і горець, ніхто би не подумав, що вона молодиця. Особливо як вже понукнули драпіжників, вона поруч з батьком на диво бились з ворогами. Довгенько таки і повозились з ними, поки не протурили Татарву аж за Перекоп. Помилував Господь в війні мого батька й матір, тілько одним покарав; війна ще не скінчилась, як моя мати стала вагітна. Що тут на світі робити батькові! між товариством шило в торбі не сховаєш, а як старшина довідаєть ся, що з ним була жінка, то по військовій регулі ні се помилує від смертної кари. Подумав, погадав мій батько, тай перевіз у човні матір на острів на Дніпрі, закритий ліщичними лісом. Зоставив їй клунок з харчами, рушницю, пістолі, щоб було чим оборонити ся від звірюки, та покинувши її на волю Божу, знов повернув ся до товариства.

„Поки возились з Татарвою побіля того острова, батько частенько навідував ся до матери, а як вже поупали із Перекопу, то довго не вертавсь; без него мати і на світ мене породила. Через місяць після родин, без хліба і з пудьги, мати занедужала, і в неї [illegible] з острова вийти не можна було, ще вештались степами Татари і Ногайці, що ховались від Запорожців по плавнях і в драговині, та окрім сего — кругом пустиня, нема людей, тілько хижий звір. Що чинити бідолашній матери? голодна дитинка бєть ся коло грудей, здавалось і душу свою віддала б їй, коли б тою душею нагодувала. Минув день, минув другий, і я так отощав, що ледве дихаю (се мені сама ненька росказувала); от мати і згадала, що як була ще в Кабарді, то чула що таке само лихо приключилось з одною молодицею, як ховались вона по лісах з маленькою дитиною; так вона драла по гніздах пудьверінків, проколювала їм груди і давала ссати кров. На тім дереві, під котрим сиділа моя мати, вселились гайворони; от вона драла гайворонят і стала мене годовать кровю від живої твари; я сам з великою хітью і заспокоївсь.

„Незабаром після сего вернув ся з під Перекопа мій батько. Мати моя з радощів одужала, однак покорму знов не знайшлось, і мене мусіли годовати кровю, аж поки не вигодовали. Так бачиш, яка моя доля: почала мене мати на війні, де кров чоловіча річками текла, породила на світ як звірюку в пустині, вигодувала кровю від живої твари. Так не дивуй ся, що я не удав ся в других людей, і доля моя чортова, а не чоловіча.

„З четвертого року, як став себе памятувать, я був дуже лютий до крови: було як побачу що ріжуть чи потребу птицю, то аж дрижу, так мене кортіло напити ся тої крови. Як пішов мені шостий рік, то богацько сліз вилив я з очей бідної моєї неньки [illegible] цитини. Тілько було настане весна, то зараз і чкурну у ліс, та там і живу мов хижий звір по гніздах деру пуцьверінків і пю з них кров, а як впадеть ся птиця, то я нечче вовк, тхорем згниє і [illegible] їх їв, і вже на зиму тілько вертав ся в батьківську хату. Було, побачить мене мати і обіллєть ся гіркими, батько погримає, деколи і скубне, а мені й байдуже. За цілісеньку зиму слова від мене не почують, в очи нікому не гляну і ховаюсь від людей неначе вовченя яке. Мені минув чотирнайцятий рік, як мати породила [illegible], оцю саму сестру, що голову ей понус в торбі. [illegible] дальш підростав я, там гірш ставав хижим, непокірним. Раз зажи ся я з батьком і убив би єго до смерти, коли б чужі люде не оборонили єго, бо вже й тогді такий був здоровий, що й троє дужих чоловіка не справились би зо мною. Після сего батько протнав мене від себе; так літо і осінь блукав ся по лісах, а на зиму жив по людях у наймитах. Не було у мене ні товариша ні побратима, ні до кого у мене не лежало серце, ніхто й мене не любив, — всі від мене цурались як від чорта.

„Мені минув двайцять і перший рік, як я закохав ся в одну дівчину, в нашім селі; люто, оскаженно закохав ся, і вона мене покохала. Закохавшись, кажу, я став неначе [illegible] як ягнятко: що б вона мені не звеліла, я все роблю; заборонила їсти сире мясо, я перестав: казала ходити до церкви; я ходив і від щирого серця молив ся; їй схотілось щоб я жив в рідній хаті і був покірним сином, я пішов до батька, покаяв ся перед ним — і батько принняв мене, а сестра з матірю плакали радуючись! Так минув рік, другий, тогді тілько я й був щасливий: кохав і мене кохали. Я став сватати мою дівчину, однак ні єї батько ні мій не згодились і відмовили мені, як і тобі, щоб я поїхав на три роки у Січ. Нічого робить, треба було їхати. До того бажала і моя суджена, щоб придбав собі козацької слави. „Як тобі," казала вона, „і не придбати, ти одним оду [illegible]

„Я мав не-чоловічу силу: кулаком як довбнею убивав вола, здержував у млині шестірню, раз стрів ся я у лісі з ведмедем і задавив его власними руками. Люто бив ся я з ордою, [illegible] Марка, і поки світ-сонця, не забудуть!..

„Через три роки повернув ся я з Січи, та не на радість, а на превелике лихо. Моя суджена, [illegible] мене, полаялась з моєю матірю і одружилась з другим. Що тоді зо мною діялось! [illegible] Мене палило пекельним вогнем, мені здавалось, що я не насптив би своєї пімсти, коли б висмоктав з самого серця кров моєї судженої і єї чоловіка!.. Однак я удавав, буцім-то мені й байдуже, а в глуху ніч, як в селі поснули, підпер я двері судженої, задавив зрадницю і єї чоловіка і запалив хату. У ту добу була страшенна буря, так від тої хати спалилась більша половина села. Ніхто в слободі не знав що я вернув ся з Січи, так ніхто на мене і не подумав.

„Насититвши свою пімсту, я знов поїхав у Січ і може б там до смерти вікував, коли б через кілька років не прибув у Січ з нашого села козак і не дав мені звістку, що батько мій умер, а ненька моя з сестрою, без підмоги, гинуть в нужді. Я вернув ся до дому, щоб заспокоїти неньку й сестру, та не з моїм, бач, хистом зробити те, що хочеш... Мати з горя дуже постаріла, а сестра вирівнялась як біла тополя, нічого тобі про неї розказувати, сам бачив яка вона... Ще до мого приїзду засватав її за одного вдівця, немолодого вже чоловіка, тілько дуже заможного. Не хотілось було сестрі з ним одружитись, так мене приневолила. Через місяць, як вернув ся я з Січи, я так закохав ся в сестру, що душі в собі не чув, і вона не знала [illegible] до [illegible] брата; тілько було дого[illegible] — або сестру на неї оком, то вона як мак зачервоніє і затріпотить. Вже обідались до вінця, як я підстеріг у ночи судженого моєї сестри, задавив его і приченивши сам на мою маленьку хижу его у Дніпрі. Думав, що уже нема кому відняти від мене мою сестру-коханку, [illegible] лютим звіром, ріжучи нелюдське горяче [illegible] палило моє нутро. Тілько було стане хто залицяти ся — а [illegible] до чорта було — або сестра на кого ласкаво споглядне, то вже тому не ходити по світу, так що в селі всі люде стали вже цуратись і обходити нашу хату. Минув рік, ми [illegible] кохались, — щире кохане заглушило нашу совість. — Здавалось, затримало й руку божу, щоб покарати грішників. Я знов став добрим сином, працював за трьох і заборонив від нужди матір і сестру... Минуло шість місяців, і моя сестра стала вагітна... Відтіля ненька в голові собі не клала, що б між нами був такий тяжкий гріх. До якого часу ми ховались від неї, а там, як обідалась родина, ми відпросились у матери у Київ Богу помолитись. Ми блукали по лісах і нетрах понад Дніпром з місяців зо два. Сестра породила з [illegible] муками і поки була не при памяти, я задавив дитину і сказав сестрі, як вона опамятовалась, що воно народилось мертвеє..."

— „Задавив дитину?" скрикнув Кобза, „не побоявся гріха, не було й жалю?"

— „Не було," похмуро відказав Марко; „той час я ще її завидовав: коли б, думаю собі, оттак і мене маленьким задавили!.. Сестра, подумавши трохи, хотіла було йти у Київ, відмолювати свої і мої гріхи; так я не згодивсь і ми повернулись до дому.

„Одначе, як ми не таїлись від матери, а вона таки довідалась про наш гріх; мене не було дома, як вона допросила сестру, і та призналась і повинилась їй. Мати облилась гіркими слезами і повела сестру до попа, усе єму росказала, і піп-отець, гаячись на сестрине щире покаяне звелів матері відвести її на рік у монастир а мене протурить у Січ. Вернув ся я до дому вже над вечір [illegible] вже засвітили — було се як раз у суботу — увійшов у хату, дивлюсь, сидить мати обнявши сестру, і о[illegible] [illegible] плачуть. „Чого се ревите?" питаю. Почувши мене [illegible] а сестра ще гірш стала плакати. „Хиба [illegible] мати, [illegible] тобі не каже [illegible] обманемо?" Тепер вже я знаю хто, [illegible] (так прозивалась моя суджена) і її чоловіку, хто [illegible], хто позбавив тих що залицялись до твоєї [illegible], може ти й дитину задавив? Тікай," каже, „[illegible] й тебе ще не прокляла! а сестрю, що [illegible] побачиш: я відведу в монастир [illegible] у черниці." Мати думала мене усовістити, [illegible] розпитувала. „Не буде по твоєму," [illegible] я, „ні ти ні сам чорт не відніме від мене сестри [illegible] з душою, а тілом!" — „Цурамось тебе," [illegible] сестри, [illegible] Богом і [illegible] [illegible] Сестриця відповідь ще [illegible] побачив, що на віки страчу [illegible] помутив ся, усе на що не гляну, [illegible] кровю. Мені спало на думку, [illegible] і утекти з нею у ліс. Тілько що я [illegible] мати загородила мені дорогу. „По [illegible] досила вона, хапаючи мене за груди, тільки [illegible] до твоєї сестрі!..." — „Пусти," гримнув я, [illegible] „пусти, вона моя або [illegible]; не підеш [illegible], так я її заріжу!" Я вхопив із-за поясу кинжал. „Ріж мене, четвертуй," закричала сестра, „а я з тобою не піду, [illegible] тебе!" Я був неначе скажений, не [illegible], в здригнулась у мене рука, кинжал [illegible] по-тілась на помість! „Про [illegible] мати не своїм голосом, „на [illegible] у потрій на світ тебе [illegible] Ще блимнула [illegible] — і мати [illegible] сестрицю [illegible] і я [illegible] опамятати ся, однак не довго [illegible] закрутилась у мене голова, в грудях [illegible] неживий бебехнув ся об помість, між трупами [illegible] сестри.

(Дальше буде.)

ШИРІТ НАШУ ЧАСОПИСЬ І З'ЄДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

Ціна при куп[illegible] господарских у Winnipeg.

[illegible]

Ячмінь [illegible]

Сіно 6 дол. тон.

Солома [illegible]

Масло [illegible]

Сир 8—10 ц. фунт

Солонина 8—10 ц.

Яйця 7—14 ц.

[illegible]

Добра пара молодої худоби [illegible] долярів.

МУКА:

Ogilvies Hungarian Patent $3.00; Glenora Patent $2.90, Manitoba Strong Baker $2.30; Imperial $1.75; Lake of the Woods Five Roses $3.00; Red Patent $2.80; Medora $2.30; XXXX $1.65.

По англійских склепах ціни продають фармери і магазини, а сторинки продають все дешевше.

Годинникар і золотар.

Виконує всякі роботи золоті і срібні, принимає замовлення з міста і околиці, роботу виконує як найліпше. Має на складі годинники: стінні, кишенькові мужескі і дамскі, брошки, кульчики, окуляри. Розмовити ся можна по німецки, руски і польски.

William Fischer,

797 Main st.

1883- ЛЮДЕ ОТВОРѢТЬ ОЧИ! -1905

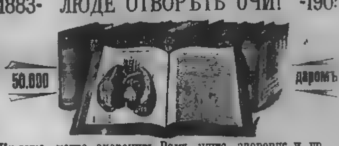

Книжка, котра охоронить Вамъ житє, здоровле и гр

Д-ръ Е. С. КОЛЛИНСЪ М. І. може зновъ похвалитись поступомъ, котрымъ закончивъ минувшій рокъ для добра терпячого загалу, бо рокъ [illegible] но перевысшивъ число тыхъ, що були вылѣчені въ минувшихъ лѣтахъ.

Працѣ талановитого специялисты зъ Нью Йорского Университету КОЛ[illegible]НСА доселли такои доконалости, що перевысшає другихъ. Сотни вылѣченыхъ людей выражають вдяку и похвалу минулого року, [illegible] вылѣченій методомъ ПРОФ. КОЛЛИНСА.

Прочитайте собѣ листы, якѣ прійшли до Д-ра К[illegible] [illegible] вылѣченыхъ дякуючи єму за скоро и стало вылѣчене. [illegible] доказовъ?

ВЫЛѢЧЕНИЙ ЗЪ ГЕМОРОИЧНОЙ ЧИЧКИ І МІХУРА.

ПАВЕЛЬ [illegible]

[illegible]

Славный докторе!

[illegible]

Зъ глубокою вдячностію,

[illegible]

Lyra, Tex.

Высокоповажаный пане докторе!

[illegible]

[illegible] БОЛЬ НЕРВЪ

МАРІЯ [illegible]

[illegible]

Clarkson, Neb.

[illegible]

КАЗИМИРА ПАВЛИКЪ

Denver, Mo.

Єсли терпите на якиесь подібні хороби, то неволѣйте, але смѣло и отверто пишіть ся до Д-ра Е. С. КОЛЛИНСА М. І., бо для него нема такои хороби, котрой бы его вѣдомости, практики и лѣкарства невылѣчили!

Вонъ лѣчить всякі хороби, а именно: Хроничні и застарѣлі хороби: легкихъ, грудей, жалудка, кишокъ, нервовъ, хороби міхура якъ и всѣ хороби дольной оболоны, боль горла, носа, головы, нервовость, битє и боль серця, катаръ, вистудженє, дихавицю, кашель, плюте кровю, горячку, короткій воздухъ, нестравность, невралгію, ревматизмъ, боль костей, кольку и боль въ крижахъ [illegible], золоту жилу, гемороиды, лишаи, нечисту або затруту кровь, опухлі ноги и опухлость тѣла, водну пухлину, жовтачку, епілепсію, импотенцію [illegible], [illegible] глухоту и всѣ слабости очей, выпадане волосовъ, [illegible] лишаи, кросты и раны. Всѣ жѣночи слабости внутрѣшні и поверхні, нерегулярні мѣсячні періоды, бѣлѣ уплавы, опадане матицѣ и т. д. Листы треба адресувати:

DR. E. C. COLLINS M. I.,

140 W. 34th Street, NEW YORK, N. Y.

[illegible]

FIRE SALE.
$-A 40,000 дол. ТОВАРУ НА ПРОДАЖ!
Увесь товар з British Import [illegible] одежа, мужескі убраня, [illegible] по найнизших цїнах.
Продажа нічалась і буде продовжатись доки увесь товар не випродасть ся.
[illegible] НАЙ ІЗ ГІШНІ-ТОВАР! ЯКИЙ МИ МАЄМО
Намик товару богато то ми [illegible]
[illegible]
Кольорові сорочки, ковнїрцї, краватки, рукавички продаємо по цїнї якою будете вдоволені.
Маємо богато женьских спідниць, кафтаників і [illegible] білої одежі, також черевики і [illegible]
Все продаємо по найнизшій цїнї, [illegible] прийдіть [illegible]
249 King st.,
близько Alexander Ave., Winnipeg.

Найтаньші білети корабельні, лоти, доми і фармы по найлагіднїйшій виплатї можна купити від
Pianitz & Friedrich,
865 Main st. Winnipeg, Man.

Даром дістанете!
Нову докторску книжку містячу в собі цїни, інформациі і ради для мущин, жінок і дітей, єсли пишлете своє імя на адрес
Farme P. O. Box 268,
Madison Sq., New York, N. Y.

Земля на продаж!
17,000 акрів доброї під управу землї близько церкви в тавншіп 4, ренч 6 на схід, где буде на слідуюче літо будувати ся желізниця. Від $5.25 до $6.00 за акер.
Має також лоти і доми в кождій сторонї міста. Позичка грошей і обезпечення від огню і продажа корабельних білетів до і з Европи. Єсли що потребуєте пишіть на адрес.
Gustav Detberner,
507 Main st. Winnipeg.

ИОСИФ А. ДИМА
Заложив порядний руский робітничий офіс. — Продає шіфкарти на всі лінії. Хто хоче купити шіфкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно, хоче купити хату або лот в місті, або землю за містом, потребує повномочія або має яку грунтову справу в старім краю, то нехай вдасть ся до Й. А. Дими, а буде вдоволений. Єго адрес:
J. A. Dyma
796 Main st
Winnipeg.

ALLOWAY & CHAMPION,
банкери,
362 Main st., Winnipeg.
(Четверті двері на полудне від Portage avenue.)
Посилаємо гроші на кожду почту до Австриі, Росиі і инших краів.
Не платить зміняне другий раз той, до кого гроші вислані.
Ордери виплачує ся в Австриі коронами, в Росиі рублями.
При посилцї гроший треба дати добрий адрес а ми заплатимо всякі гроші нам повірені особі для котрої они призначені, або звернемо безпроволочно посилаючому.
Спробуйте ужити нашого систему раз, то певно прийдете другий раз. Висилаємо по дуже низькій цїнї.
Розмовитись можна по руски, російски і німецки.
Ордери посилаю старанно виповняє.

МИЛО КОРОЛІВСКОІ КОРОНИ
єсть специяльно роблене для твердої води сего краю і нема иншого мила, котре б було рівне сему що до доброти.
Можете дістати красні образи сьвятих або инші, також дорогоцїнности, єколи зашлете нам більшу скількість циверів, котрими обвинене мило, на адрес:
The Royal Crown Limited
King st. — — — WINNIPEG.

Кождий знає, що найшвидшіше, найбезпечнїйше, найдешевша і вирост без пересідки подорож з Буковини і Галичини в Канаду на Гамбург єсть лише через генерального експедиента кораблів
B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.
Хто має шіфкарту від Б. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того перепускають через німецкі стациі границї.

ІВАН НЕМЕТ
б. ц. к. заступця конзуля.
Одинокий руский Банк, спродажа шіфкарт, висилка грошей до всіх частей сьвіта, канцелярия адвокатска і потаріяльна так в старокраєвих як і в американьских тоже і в військових справах. Поради о всім дармо. - Хто хоче купити шіфкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно або заслати гроші до краю таньо і скоро або має в краю якусь справу судову, грунтову, військову а хоче тую як найлутше і найскорше залагодити, то нехай удасть ся до І. Немета, а буде завсїди задоволений
Єго адрес є: **John Nemeth,**
457 Washington st.
New York, U. S.

Памятайте що
EDDYS'A
будівляний папір
не впускає зимна ані випускає тепла
Пишіть по проби і цїни до
TEES & PERSSE LIMITED
AGENTS
Winnipeg.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG
Диви ся на золоті букви "T. & B."
котрі суть вибиті на кождій пластинї і пачці.

The Standard Trusts Co.
До Фармерів і Поселенцїв.
Ми виставляємо на продаж від тепер аж до 1-ого [illegible] около 30,000 акрів землі в тавншіпах 14, 15 ренч 8 на схід, на північ від Beausejour а на схід від Brokenhead River по цїнї 7—8 долярів за акер стосовно до положеня. [illegible]
Вїсьме згадана компания єсть уповномочена властителями і місто иншій тільки купуючі і поселенцї можуть купувати від агентів, через що не потрібно вносити жадного подання.
ВИПЛАТА БУДЕ ЯК НАЙПРИСТУПНІЙША.
Про дальші подробиці пишіть до:
Wm. Harvey.
Managing Director.
The STANDARD TRUSTS COMPANY,
Cor. Fort st. and Portage ave.,
Winnipeg.

ГАЗОЛІНОВІ ІНДЖІ ДО МОЛОЧЕНЯ
СУТЬ ТАК УРЯДЖЕНІ, ЩО НІЧОГО НЕ ЗАПАЛЯТЬ.
Кождий чоловік може таку малинку гонити. Сї машини суть о половину таньші від паровых.
Пишіть по цїнники на адрес:
North West Machinery & Iron Co. Limited, WINNIPEG.

Читайте, що каже д-р Ландес:
Я МАЮ НАЙБІЛЬШУ ПРАКТИКУ В СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ, КАНАДІ, МЕКСИКО І ПОЛУДНЕВІЙ АМЕРИЦІ
Через 20 літ лічу всякі слабости.
Лічу мущин і женщин
Але і вилічую їх
Вилічу кождий випадок до якого ся возьму.
Если єсть не до вилїченя, не беру ся до него.
Если не можеш бути вилїчений, скажу тобі отверто.
Але если можеш бути вилїчений, я тебе вилічу.
Що нибудь тобі долягає, скажи або напиши мені
Хороби міхура і нирок.
Хороби крови і шкіри.
Утрата памяти.
Утрата мужеской сили
Утрата животности.
Лічу без болю, не задержую від праці.
Що року лічу тисячі людей.
Роблю сотки операций що місяця.
Вилічу тя дома, если не можеш прийти до мене,
Лиш напиши.
Памятай: Порада особиста або листовна даром.
Если єси хорий, зайди або напиши до
Dr. LEONARD LANDES,
140 E. 22nd St. New York, N. Y., U. S.

БІЛЕТИ НА ПАРОХОДИ
до Европи і з Европи по знижені цїні на всі корабельні лінії
Говорити або писати до нас можна по руски.
C. EPP & Co. Steamship & Exchange Agents,
671 Main st., Winnipeg.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парастого числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних териториях є до роздачи. Одна дарок не дає ся ціла 8 і три четвертих з 26 секций, в котрої тільки північну-східну чвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциі т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, маючий 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вносить ся особисто в місцевім Land Office того дістрікту до котрого земля принадлежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати припоручене другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дістрікту, до котрого та земля принадлежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слїдуючі точки:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій земли і обробляти єї найменше шість місяців кождого року, в протягу трех літ.

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) має такого сина, що може після права вложити оплату за даровану землю, мешкає в сусїдстві земли, записаної на сина, то син може одержати патент на тую землю, хотяй не мешкає на ній, а мешкає з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертіфікат на патент, а перед тим вніс оплату за иншу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, єсли другий гомстед знаходить ся близько першого.

4. Єсли поселенець жиє постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки які наказує право будуть виповнені.

В додатку висше сказаних чотирох точок, єще треба додати се, що поселенець котівши одержати патент мусить зорати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і всї господарскі будинки і також 30 акрів огородити плотом.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнив обовязків після права, єго внесену оплату уневажнює ся, а землю може инший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом, або гомстед інспектором

Перед робленєм аплікациі о патент, мусить ся повідомити письмено комисаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦИІ

Новоприбувші еміґранти одержують поучене що до роздачи земель в еміґраційнім офісі в Вінніпеґу, або в місцевім урядї державних земель в Манітобі, Dominion Land Office.

Землю, котра посїдає мінерали можна дістати також, єсли письменно повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або до шефа еміґраційного в Вінніпеґу, The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, або кождого агента державних земель в Манітобі і північно західних териториях.

James A. Smart
[illegible] заступ. міністра справ внутр.

Кромі дарованих земель, о котрих висше сказано, до знаємо, що тисячі акрів найлучшої землі в західній Канаді може закупити від [illegible], инших корпорацій і приватних фірм.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР
CANADIAN FARMER
ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ
Рік III
Вінніпег Ман Четвер 16-го марця 1905 Winnipeg, Man. Thursday 16 March 1905
Число 11

Від Редакциі.

Кождий з чтених наших предплатників [illegible]

Хотять замилити людям очи.

[illegible]

Послїдні звісти з війни на Далекім Сході.

Мукден 8 марта. [illegible]

[illegible]

НОВИНКИ.

[illegible]

ЗАВІЗВАНЄ.

[illegible]

За фармі.

Син, тато та мати.

Син: Тату!
Тато: Га?
Син: Дайте мені долара.
Тато: Та на що?

[illegible]

Маю на продаж слїдуючі церковні річи:
[illegible]

Відсвіжуйте своєю кров.
[illegible]
7 Monks Ton-i-cure

КОЛЬКА І БІЛЬ
[illegible]
7 Monks Oil
[illegible]

HOTEL & BANKING HOUSE
V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.
[illegible]

Elliott & Deacon,
АДВОКАТИ
ПОВНОМОЧНИКИ,
ЗАСТУПНИКИ і т. д.
316 McIntyre Block,
WINNIPEG.

Вашу одїж можете купити в мене по дуже низьких цїнах.

[illegible]	75 ц.	$6.50
убрання	$4.25	— 12.00
плащі	3.50	— 10.00
[illegible]	35 ц.	
сорочки	35	
[illegible]	25	
[illegible]	1.25	— 3.00
рукавиці	15 ц.	— 90

Для переконаня прошу зайти і спробувати!
Г. М. Гурович,
810 Main St. Winnipeg

Купуйте лоти близько нових C. P. R. шапів!
[illegible]

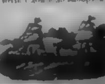

Продаємо найтаньші тикети на пароходи на всі лінії.
[illegible]
Pianitz & Friedrich 865 Main st.
WINNIPEG. MAN

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly,
Published every Thursday,
159 Cor. Logan & Fountain st.
Winnipeg, — P. O. Box 82.

Canada North West Publ. Company.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year

Established 1903.

Advertising rates furnished on application.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР.

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує:

в Канаді на рік $1.00
в Сп. Державах на рік $1.00
в Австрії $1.50

Газету треба платити все з гори.

Гроші посилайте в реґістрованім листі, або через експресовий або почтовий money order

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, вашліть нам, бо без неї гроший тут не дістанемо.

Адрес:

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не принимаємо.

При зміні адресу прошено подавати також старий адрес.

Канадийский Фармер есть ґазетою для освідомленя всіх Русинів в Канаді, без ріжниці віроісповіданя, і для попираня лібералної партії, котра Русинам прихильна. Не має тісної звязи з жадною церковою, однак зирить в свободу, котра позваляє кождому обивателеви хвалити бога, як він хоче.

Одним з важнійших прав лібералної партії є правне відношеня ся в справах релігійних і до сего ми будемо стосуватись.

Лічене головнійших слабостей рогатої худоби.

ЯК ЛІЧИТИ РОГАТИЙ СКОТ, СЛИ УДАВИТЬ СЯ?

Зели предмет находить ся еще в долішній части шиї, треба старатись его назад видобути. Однак то удаєсь дуже рідко, через що треба старати ся, щоб предмет дістав ся до жолудка. В тій ціли вливаєсь до писка пару ложок якого будь клейкого відвару, або вливаєсь ложку олійку. Зели то не помогло, або предмет котрим ся худобина удавила находить ся глубше, то треба его всунути до жолудка. Щоби всунути до середини, треба ужити гнучкого ґрута, котрого конець обвиваєсь мягким полотном, сильно привязуєсь і насмаровуєсь оливою. Зели і тим способом не удасть ся предмет всунути до жолудка, не треба нічого більше робити, а через перших 24 годин задавати через писок олій зьвірати.

Зели однак предмет котрим удавилась худобина остає в горлі уже за довго, часами і кілька днів, треба перевести операцию, але се може зробити тілько добрий ветеринар. В противнім разі наступить удушене, длятого лутше звіря дорізати.

При удавленю часто звіря здуваєсь, треба тому пробити бік троакаром.

О ПІЗНАВАНЮ ЛІТ РОГАТОГО СКОТА.

Літа рогатого скота пізнаєсь по переміні зубів, а у корів еще і по обручках на рогах. Рогатий скот має 32 зуби. З тих є 8 так званих рацій (передних зубів) а 24 черінних; в горішній щоці не має скот зубів рісців.

Теля приходить на сьвіт з чотирма зубами, а іменно: двома т. зв. зацілами, т. є. передними і двома середними рісцями. В них 14 днях прорізують ся два дальші рісці, а в 28 днів по народженю прорізують ся послідні рісці звані окрайки. Межи третою аж до четвертою, теля має уже всі зуби рісці яко молочні. Кромі того має 24 зуби черінні, т. є. по 6 на кождій стороні в обох щоках.

В початку другого року житя начинає ся переміна в зубах. Від першого до півтора року тратить рогатий скот оба зацілов молочні. На їх місце виростають нові два більші і ширші, котрі уже остають ся. В часі від двох до півтрета року переміняють ся два середні рісці, а в часі від третого до півчетвертого року переміняють ся два дальші рісці; від четвертого до півпятого року переміняють ся рісці окрайки. Межи 12—14 роком зуби начинають на всегда випадати і то в такім порядку в якім прорізували ся.

Літа по обручках на рогах у коров не пізнаєсь так докладно, як по зубах, а пізнаєсь слідуючо:

По трох літах житя корови, після кождого отеленя появляєсь коло насади рога одна обручка. Зели которого року корова не мала теляти то не появляєсь обручка, а хоть появить ся то дуже незначно. В слідуючім році если корова на ново беремінна, оказуєсь обручка в більшім віддаленю від попередної. Щоби порахувати літа, треба порахувати обручки, і то більше віддалені за два літа, а додавши до тих еще три перші літа, одержимо літа корови, хотяй не докладно.

Зважайте Русини!

Зайшовши до чужого краю, кождий нарід котрий не знає чужої мови. Нарід сей має тут цілком інші права, які ми мали або і не мали в старім краю. Тут у всіх справах дотичачих державу, провінцию, повіт або шкільний дістрікт, нарід бере участь, вибираючи своїх представителів. Англік незнаючий деяких тутейших прав, котрі его інтересують, купить чи там дістане до книжку, прочитає і уже знає, або если не з книжки то другий ему розповість, бо знає з ним розговоритись. Але з нашими людьми цілком інша справа, бо не знають языка, а під правом всі рівні і віддано нам та сама самоуправа собор що і Англікам, та що коли не знаємо куда ся рушити, не знаємо від чого почати, дивимо ся на других і хотьби хто в огонь лїз, то і ми за ним, бо не знаємо де нам буде ліпше.

Молоді хлопці то десь научать ся языка і бодай менше-більше будуть могли колись розпитати о тім чого їм конче булоби потрібно, але старший чоловік котрий зайшов на фарму і там від початку живе і від нікого нічого не довідаєсь, а маючи хоче таком щось знати і хоче собою радити. Тому то і ми задумали і старшим стати в пригоді та поучити кождого потрібні важні знаня і розуміє оцінити працю для добра народа.

І так тепер будемо друкувати в „К. Ф.“ де-які найпотрібнійші нашому народови права. На сам перед зачнемо від шкільних прав, бо школа есть першою і найконечнійшою потребою для нашого народа на чужині. Рік за роком утікає в дітям раз старші, а в старших роках уже до школи не може ходити, бо мусить зайнятись якоюсь иншою працею чи то сам для себе чи помагати родичам. Тому всі Русини повинни будувати школи. За учителів нема журы, если тут не стане то прийдуть з краю. А щоб наші люде знали як в справах шкільних поводити ся, ми будемо подавати найважнійші пункта з тутейших шкільних прав, щоби кождий знав як стосуватись.

Важнійші точки виняті з уставы тутейших публичних шкіл.

Кождий шкільний дістрікт не має мати більше як 20 квадратових миль, то есть 20 секций, а люде живучі в такім дістрікті можуть упоминати ся о школу если в нім есть найменьше 10 дітей в шкільнім віці. Однак если тростіси хотіли би побільшити дістрікт, то для дітей, котрих дальше як дві милі до школи, мусять платити фіру на кошт дістрікту, котрою таких дітей можнаби привозити і відвозити.

Будинок шкільний має находитись на середині дістрікту.

Загальний шкільний мітинґ має відбуватись кождого року першого понеділка по першім в грудня. На мітинґ мають прийти всі котрі належать до якого будь там шкільного дістрікту і платять податок. Мітинґ має відбуватись перед полуднем начинаючи о 10 годині рано. На цілім мітинґу має переводитися вибори троста, потим вибирають року одного, або всіх трох. Тростів если ся будьби перший шкільний мітинґ [illegible] року, на таким загальним мітинґу все одного троста уступа [illegible] а на его місце вибирає ся иншого.

Мітинґ такий тростів мають зволосити два тижні наперед, вивішуючи оголошене не писане або друковане на шкільнім будинку і найменьше еще в одних публичних місци дістрікту. В разі формованя нового шкільного дістрікту секретар повіту має обовязок означити дату першого мітинґу.

Если би річний шкільний мітинґ для вибору тростів не відбув ся в означенім часі, то інспектор і котрих будь двох людей платячих податок в належачих до того дістрікту, можуть скликати шкільний мітинґ, вивісивши оголошеня 6 днів наперед найменьше в трьох публичних місцях шкільного дістрікту і сей мітинґ має повне право перевести ухвали леґально.

Виборці такого шкільного дістрікту присутні на мітинґу мають вибрати з поміж себе президента мітинґу і секретаря, котрий всі ухвали має записати.

Мітинґ масть перевести в слідуючім порядку:

Тростіси здають рапорт з цілого року і сей рапорт записуєсь, потому здає рапорт контролор або контрольори і сей рапорт також втягаєсь до книжки мітинґової. По заготованю поясних рапортів, наступає вибір контрольора на слідуючий рік і залагоджене иньших шкільних потреб.

В кінци приступаєсь до вибору троста або тростів на місце уступаючих.

(Дальше буде)

ВСЯЧИНА.

НОВІ ПОЛЬСКІ ПАМЯТНИКИ У ЛЬВОВІ

Щоби надати столиці Руси еще більше характеру польского постановили Поляки поставити у Львові два нові памятники для своїх „великих людий“. Передовсім ходить їм о памятник Бартоша Ґловацкого, мазура що вславив ся в битві під Рацлавицями, яку звів Костюшко з Росиянами. Комітет будови сего памятника хотів поставити на Краківскій площі, де, як звісно панує дуже оживлений рух селян, що приїзджають на торг з цілої околиці Львова.

В той спосіб хотілиби польскі патріоти осягнути дві річи за одним заходом: до числа многих памятників, що мають бути документом польскости города Львова, додати ще один документ, а відтак, що головнійше, впливати в польскім дусі на руских селян, та піддержувати хрунївство, широке рівночасно всякими чинниками на всі можливі способи. Однак против того місця заявила ся організация на секции міскої ради на ободіишім засіданю, бо памятник на сірім тлі каменицї не виглядав би ефектовно, предложила натомість поставити сей памятник в Личаківскім парку. Другий памятник постановила міска рада поставити коштом міста для польского революционера і парламентариста Франца Смольки. Місце під памятник ще не вибране, хоч дехто проектує поляну на Високім замку, під розвалинами сего любліньскої унії. Отже на місци, де стояв колись замок руского князя Льва, має станути памятник польского патріота.

НЕДУГИ НА ВІЙНІ

Статистика дотеперішних воєн доводить, що з числа жовнірів, котрих наставлено в ряди боєвих ледви ¼ частина стала ся неспосібна до борби в наслідок ран від куль, а ¾ знищили корон могучійший від гармат і карабінів — недуги.

Річ се зовсім природна. Кожде згромаджене людий на одним місци витворює ненормальні відносини гігієнічні а заразом можність розширеня заразливих недуг. Тим більше мусить се дїяти ся на війні, де конечність приневолює до виконаня найтяжших моршів або спати, де нераз треба спати на мокрій земли, де трудно відокремлювати недужих від здорових, де не завсїгди можна відповідно відживлювати ся, де вреши цілий духовий устрій чоловіка, вічно потрясений, має меньшу силу відпорну на недуги.

При тім усім здоровле і сила жовнірів нищить в страшний спосіб тяжкі марші. Пригадаймо собі, що кождий піхотинець мусить двигати 30 фунтів ваги. З тяжкою торніетрою на плечах і карабіном, що вбиває ся йому в плечі, мусить він переходити нераз сотки миль і не вільно ему вважати на се, що обув ранить єму ноги, а хмари порохи запирають віддих.

Історія наводить страшні примірі знищеня армії хоробами і надмірною втомою. З трихмільйонової армії Ксеркса згинула в поході на Грецию майже половина. Наполеон занім дійшов до Москви стратив ⅓ своєї армії.

В Кримскій війні з загального числа жовнірів французких, посланих до Росиї, згинуло 20.240 від ран, а 75.375 від недуг.

В війні турецко-российскій в 1877 р. на загальне число 737.355 жовнірів в армії російскій було 36.455 ранених і убитих, а 81.446 згинуло від епідемій.

Сї числа говорять найліпше про смертність на війні.

Найстрашнійшою епідемією, що нищить армії під час війни, є тиф черевний і плямистий. Підчас війни кримскої умерло на сю недугу 17.000 людий в армії французкій, а 43.985 в війні турецко-российскій.

Побіч тифу ширить ся на війні дезинтерия. В війні кримскій хорувало на ней 7.882 англійских жовнірів а умерло 2.143.

Крім того навістують армії малярія і шкорбут, а давнійше ще джума і холера. В часі пруско-австрийскої війни в 1866 р. холера, винесла на Віденском до Чех, забрала тамко 120.000 людских жертв.

От яке добро війна! Не тільки що поглочує без числа мільони витиснених податками, не тільки що руйнує і пустошить землі і людске майно, але й забирає тисячі тисячів людского житя! А за що? З якої причини? Для яких цілий?

[illegible] НОВИ ЛЯХІВ В ГАЛИЧИ І.

Щоби на будучність усунути всякі причини політичних процесів а la др. Трильовский і о. Попель, видукує Вид народову вати за на порінь лиш. „Січі“ мають головну ціль, бути пожарними сторожами. Тому належить повести так справу, щоб пожарництво було безпредметове. В тій цілі хати і господарскі будинки по руских селах мають будувати ся лише з цегли, або каміня, а крити ся бляхою. Вся домашна обстанова має бути з каміня, не виключаючи ліжок і постелї. Коли хлоп не має за що поставити мурованої хати, нехай продасть ґрунт Мазурам або Жидам. В хатах палити не вільно, а коли хлоп своїм замерзне, то нехай не горіваху. Однаково пільнєтво упадає і всяка катеґлия починає тратити урок.

Хлопови не вільно тримати у себе збіжа, сіна, зерна, взагалі нічого, що може горіти. В тій цілі належить перевести ухвалу, що хлоп мусить ще на пни продавати всі земельні плоди жидам, або панам і тоді може до них наймати ся на роботу до проданого збіжа. Найліпше булоб відобрати хлопам землю, щоби не мали покусу і належить почините заходи, щобо се було можливе. Щоби хлоп не міг нігде дістати палива продати Німцям.

Коли сесї постанови перейдуть в житє то пожежа в селі буде річию немисливою в тим самим відпаде раз на все, потреба „Січий“, „Соколів“ і подібних в ґрунті річи бунтівничих товариств, а коли тоді такий Трильовский, Попель, або який „друг“ з „Сокола“ захоче де-небудь щось подібного виладити, можна буде stante pede замкнути йому „bajlamaczybu“ і засадити, не як Петрицкого на пару місяців, але відразу на пару років.

Гнїв не дарем прави на себе зобовязана Кербера, то можна буде з ним поговорити.

Кра'ної фігури, рожевих лиць і ратують всі розумні жени і їх здоровля і красу хвалите

Ferrozone

есть знаменитий, если вас на тїлї, масте сино прозрачну скіру, то потребуєте Ferrozone. Если нерви суть раз біліші і сльози завсігди готові виплисти з очей то есть певний знак, що потребуєте сего лікарства. Ніщо на сьвіті не оживляє так кров робить тверді мускули і змінням ослаблений систем як Ferrozone. Хто хоче відновити свою красу і привернути молодість повинен уживати Ferrozone. Замість „перших“ по нервовім ослабленю лутше уживати Ferrozone. Се есть легка і скора дорога до здоровля і найліпше лікарство для всіх жіночих слабостей.

Пані Е. С. Raycroft з Sunnyside каже: „Я завдячую свое виздоровлене Ferrozone. Перед уживанем Ferrozone я була слаба і бліда. По взятю пару пачок я чулася лутше і прибрала 8 фунтів на собі тіла. Маю красну цеpу і добрий апетит. Поручаю Ferrozone кождому, бо оно есть добрим лікарством. Не уважайтесь уживати сего лікарства, котре продають аптики по цілім сьвіті.

Ціна 50 цнт пачка; шість пачок $2.50 Можна купити в кождій аптиці або почтою від Ferrozon Co. Kingston Ont.

Майте в запасі Ferrozone, бо оно певнить здоровле.

СУХОТИ ПОЧИНАЮТЬ СЯ КАШЛЕМ

Кашель нищить і роздирає делікатні тканини горла, а того повстає запаленє горла і начинаєсь хороба легких. Тож щоб уникнути сеї слабости треба зараз на початку ужити лікарства Catarrhozone, котре зайде у всі віддихові рури горла і легких. Catarrhozone нищить хоробу в зародку, лічить кашель, уздоровляє слабі місця, чистить ніс і горло. Ґарантує ся на кождий катару Для певного вилїченя уживайте Catarrhozone. Уживане сего лікарства через два місяці коштує $1.00, на пробу 25 ц.

КОЖДА ПАНІ ПОВИННА знати, що Ferrozone лічить всякі женьскі слабости, направляє неправильности а властиво есть добрим для жен котрі терплять на біль голови і чують ся ослабленими. Ferrozone чистить кров і нема иншого лікарства ему рівного. Щоби добре і здорово виглядати уживайте Ferrozone. Ціна 50 цт. за пачку в аптиці.

ВАЖНЕ ДЛЯ МАЮЧИХ КОНІ.

П. Antoine Wedding властитель клифтоньского дому в Brockville каже: „Нема лікарства, котреб рівналось Nerviline для ужитку в стайні, на виселене, вивихнене, спухнене, боло колінного кружка. П. Wedling уважає Nerviline за найліпше лікарство для коней. Кождий властитель коней повинен лічити їх при помочи Nerviline. Продають у всіх фармах по 25 цт.

КОЛИ ПОТРЕБУЄТЕ лікаря то купіть пачку Dr. Hamilton's Pills of Mandrake i Butternut, котрі звільняють витвердлене без найменьшого болю. Нема лікарства, котре бодай в половині так ділалоби як Dr. Hamilton's Pills. Ціна 25 цт.

Хто хоче помагати будуваня бурсів через нашу газету, нехай засилає наперед 25 цн. до Редакції „Кан. Фармера“.

Война

Где і як она ведеть ся? Хто сї витрає? Як великі Росия і Япония?

Хто хоче мати відповідь на сї питаня, най пришле мені в письмі 30 цент. і я вишлю ему книгу 12 цалий широку і 15 довгу з мапами і описанем цілого сьвіта, із котрої обо всім довідаєть ся.

При тім даром пішлю Рахункову Таблицю, поучене о мірах і вагах і Політичний Катехизм.

Продаю також нові календарі — на 1905 р. і рівні книжки.

Пишіть на адрес:

M. J. MURIN.
231 ASHBURTON AVE.
YONKERS, N. Y.

З хлопскої фільозофії.

На смертельній вже постели
Один батько як лежав,
Своїм дїтям у послїдне
Оттаке розповідав:

Памятайте, що на сьвіті
Приятелів є лиш три.
Кождий з вас жий з ними добре
Жадного з них не сгнівай!

Перший з них то сам Пан-Біг,
Єго всюди величай.
Не роби нічо без Него
Все на него уважай.

Другий: жолудок здоровий
І на него уважай,
Шануй єго кілько можеш
Нічим не перепихай.

Третий: се кишеня повна.
Ся цїлісіька їх трійка,
Як один з них загибить ся,
Тоді щастя вже нема...

[illegible] 4. марця 1905.

О. [illegible]

Читайте „Кан. Фармера“.

Марко Проклятий.

РОМАН

Олекси Стороженка.

[illegible]

(Дальше)

Страшно було й глянути [illegible] [illegible]

IV

Марко, стиснувши на груди своє [illegible] [illegible]

[illegible]

„Дурню чуєш,“ кажу собі: [illegible]

[illegible]

(Дальше буде)

ШИРІТ НАШУ ЧАСОПИСЬ І З'ЄДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

Ціни [illegible] у Вінніпеґу.

[illegible]

МУКА

Ogilvies Hungarian Patent $3.00, Glenora Patent $2.80, Manitoba Strong Baker $2.30, Imperial $1.75, Lake of the Woods Five Roses $3.00, Red Patent $2.80, Medora $2.20, XXXX $1.65

По [illegible] промають фармери і пшеницю, в сторонах продають [illegible]

Годинникар і золотар.

Виконує всякі роботи золоті і срібні [illegible]

William Fischer,
707 Main st.

1883- ЛЮДЕ ОТВОРЪТЬ ОЧИ! -1905.

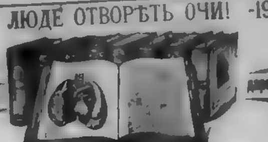

Книжка, котра охоронить Вамъ житє, здоровлє и грошѣ.

Др. Е. С. Коллинсъ М. Д. [illegible]

[illegible]

DR. E. C. COLLINS M. I.
140 W. 34th Street,
NEW YORK, N. Y.

FIRE SALE.

А 40,000 дол. ТОВАРУ НА ПРОДАЖ!

Увесь товар з British portng & Jobbing Co. Вельн одежі, мужескі убраня, також [illegible] і жерехвки продажі по найнизших цінах.

Продажа и часть і буде продоватись доки увесь товар не випродасть ся.

Товар [illegible] хто борше прийде, буде мати способність КУПИТИ НАЙЛУЧШИЙ ТОВАР ЯКИЙ МИ МАЄМО.

Повная товару богато [illegible]

[illegible]

Маємо богато жоньских спідниць, кафтаників і сойд[illegible] одежі, також черевики і [illegible].

Все продаємо по найнизших цінах, [illegible] приходить скорій [illegible]

249 King st.,

близько Alexander Ave., Winnipeg.

Вам нині білети корабельні, лоти, доми і фарми по найлагіднійших цінах можна купити від

Planitz & Friedrich,
865 Main st. Winnipeg. Man.

Даром дістанете!

Нову докторску книжку містячу в собі цінні інформації і ради для мущин, жінок і дітей, єсли пішлете своє імя на адрес:

Fагmо P. O. Box 268,
Madison Sq., New York, N. Y.

Земля на продаж!

17.000 акрів доброї під управу землі [illegible] церкви в [illegible] 4, ренч 6 на схід, где буде на слідуюче літо буде [illegible] Від $5.25 до $6.00 за акер.

Має також лоти і доми в кождій стороні міста. Позичка грошей і обезпечення від огню і продажа корабельних білетів до і з Европи. Єсли що потребуєте пишіть на адрес:

Gustav Detberner,
507 Main st. **Winnipeg.**

ИОСИФ А. ДИМА

Заложив перший руский робітничий офіс. — Продає шіфкарти на всі лінії. Хто хоче купити шіфкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно, хоче купити хату або лот в місті, або землю за містом, потребує повновласти або має яку грунтову справу в старім краю, то нехай вдасть ся до Й. А. Дими, а буде вдоволений. Єго адрес.

J. A. Dyma
706 Main st
Winnipeg

МИЛО КОРОЛІВСКОЇ КОРОНИ

суть спецiально роблене для твердої води сего краю і нема иншого мила, котроб було рівне сему що до доброти.

Можете дістати красні образи святих або инші, також дорогоцінности, наколи зашлете нам більшу скількість паперів, котрими обвинене мило, на адрес

The Royal Crown Limited
King st. — — — WINNIPEG.

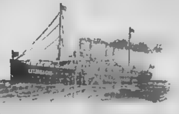

Кождий знає, що найвигіднійша, найбезпечнійша найдешевша і впрост без пересідань подорож з Буковини і Галичини в Канаду

є Гамбург єсть лише через генерального експедиента кораблів

B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.

Хто має шіфкарту від Б. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того перепускають через німецкі стациї граничні

ALLOWAY & CHAMPION,
банкери,
362 Main st., Winnipeg.
(Четверті двері на полудне від Portage avenue.)

Посилаємо гроші на кождую почту до Австриї, Росиї і инших краів.

Не платить змінне другий раз той, до кого гроші висланi.

Ордери виплачує ся в Австриї коронами, в Росиї рублями.

При посилці грошей треба дати добрий адрес а ми виплатимо всякі гроші нам повірені особі для котрої они призначені, або шлемо безпроволочно посилаючому.

Спробуйте ужити нашого системи раз, то певно прийдете другий раз. Висилаємо по дуже низьких цінах.

Розмовитись можна по руски, росийски і німецки.

Ордери посилаєм старанно виконане.

ІВАН НЕМЕТ

б. ц. к. заступця консулат Одинокий руский Банк, спродажа шіфкарт, висилка грошей до всіх частей сьвіта, канцелярия адвокатска і нотарияльна так в старокраєвих як і в американьских тоже і в військових справах. Поради о всім дармо. — Хто хоче купити шіфкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно або заслати гроші до краю тано і скоро або має в краю якусь справу судову, грунтову, військову а хоче тую як найлучше і найскорше залагодити, то нехай удасть ся до І. Немета, а буде зовсім задоволений. Єго адрес: **John Nemeth,** 457 Washington st. New York, U. S.

Памятайте що

EDDYS'A

будівляний папір

не впускає зимна ані випускає тепла

Пішіть по проби і ціни до

TEES & PERSSE LIMITED AGENTS

Winnipeg.

T. & B.

MYRTLE NAVY PLUG

Днвн ся на золоті букви "T. & B." котрі суть вибиті на кождій пляшці і пачці.

The Standard Trusts Co.

До Фармерів і Поселенців.

Ми виставляємо на продаж від тепер аж до весни около **30.000** акрів землі в тавншипах 14 і 15 ренч 8 на схід, на північ від Beausejour a на схід з Brokenhead River по ціні 7—[illegible] [illegible] до положеня.

Высше згадана компанія єсть уповноважена властителями і всякі [illegible] лише можуть дупувати від агентів, через що не потрібно вносити ніякого [illegible]

ВИПЛАТА БУДЕ ЯК НАЙПРИСТУПНІЙША.

Про дальші подробиці пишіть до:

Wm. Harvey,
Managing Director.

The STANDARD TRUSTS COMPANY,
Cor. Fort st. and Portage ave.,

Winnipeg.

ГАЗОЛІНОВІ ІНДЖАІ ДО МОЛОЧЕНЯ

СУТЬ ТАК УРЯДЖЕНІ, ЩО НІЧОГО НЕ ЗАПАЛЯТЬ.

Кождий чоловік може таку машину гонити. Сі машини суть о половину тавші від парових

Пишіть по цінники на адрес

North West Machinery & Iron Co. Limited, WINNIPEG.

Читайте, що каже д-р Ландес:

Я МАЮ НАЙБІЛЬШУ ПРАКТИКУ В СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ, КАНАДІ, МЕКСИКО І ПОЛУДНЕВІЙ АМЕРИЦІ.

Через 20 літ лічу всякі слабости
Лічу мущин і женщин
Але [illegible]
Виліче кождий випадок до якого ся возьму.
Єсли єсть не до виліченя, не беру ся до него.
Єсли не можна бути виліченим, скажу тобі отверто.
Що року лічу тисячі людей
Роблю операції що місяця.
[illegible]
Лиш напиши.

Але єсли можеш бути виліченим, я тобі вилічу
Що небудь тобі долягає, слабий або [illegible]
Хороби міхура і нирок
Хороби крови і шкіри.
Утрата памяти.
Утрата мужеской сили.
Утрата животности.
Лічу без болю, не задержую від праці.

Памятай: Поради особисто або листовно даром.

Єсли сей хочеш, зайди або напиши до

Dr. LEONARD LANDES,
140 E. 22nd St., New York, N. Y., U. S.

БІЛЕТИ НА ПАРОХОДИ

до Европи і з Европи по знижені ціні на всі корабельні лінії

Говорите або пишіть до нас мильно по руски.

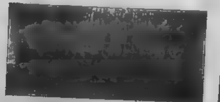

C. EPP & Co. Steamship & Exchange Agents,
671 Main st., Winnipeg.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда паристого числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних територіях є до роздачи. Однак даром не дає ся вже 8 і три четвертих з 26 секції, в котрої тільки північну-східну четвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секції т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, маючий 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вложує ся особисто в місцевім Land Office того дістрікту до котрого земля приналежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати уповноважене другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дістрікту, до котрого та земля приналежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слідуючі точки:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій землі і обрабляти єї найменше шість місяців кождого року, в протягу трех літ.

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) має якого сина, що може після права вложити оплату на даровану землю, мешкає в сусідстві землі виписаної на сина то син може одержати патент на тую землю, хотяй не мешкає на ній, а мешкає з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертіфікат на патент, а перед тим вніс оплату на [illegible] землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, єсли другий гомстед знаходить ся близько першого.

4. Єсли поселенець має постоянно і працює на фармі котру він дістав, то обовязки які накладує право будут виповнені.

В додатку висше сказаних четирох точок, єще треба додати се, що поселенець хотячий одержати патент зорати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і всі господарські будинки і також 80 акрів огородити плотом.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнив обовязків після права, єго внесену оплату уневажнює ся, а [illegible] може иньший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом, агентом або гомстед інспектором.

Перед робленем аплікациі о патент, мусить ся повідомити писемно комісаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦІЇ.

Новоприбувші емігранти одержують поучене що до роздачи земель в еміграційнім офісі в Winnipeгу, або в каждім уряді державних земель в Манітобі, Dominion Land Office.

Землю, котра посідає мінерали можна дістати, коли писемно повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of Interior, Ottawa або комісаря еміграційного в Винипегу, the Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, або кождого агента державних земель в Манітобі і в північно-західних територіях.

James A. Smart
заступ. міністра справ внутр.

Кромі дарованих земель, о котрих висше сказано, додаємо, що тисячі акрів найлучшої землі в західній Канаді можна купити від компаній желізничих, иньших корпорацій і приватних фірм.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III Вінніпег Ман. Четвер 22-го марця 1906 Winnipeg Man. Thursday 22 March 1906 Число 17

ДОБРА ГАЗДИНЯ.

[illegible]

Коли же то, або шайте яку річ треба перевернути [illegible] Крім того добра газдиня не [illegible]

[illegible]

Японці [illegible] в війнї [illegible]

З Японьских жерел доносить ся, що в битві під Мукденом Росияне мали понести величезні страти, так що з великої російскої армії осталось тільки 100 000 вояків здібних до дальшого воюваня [illegible]

[illegible]

Куропаткін не доносить [illegible]

— З Мо Чвен доносять [illegible] марта що Японці [illegible] Тай [illegible]

— Російский кореспондент Карилов говорить що [illegible]

Париж 14. марта. [illegible]

— З Лондону доносять, [illegible]

— Париж 15. марта. Кореспондент в Петербурзі доносить що генерал Куропаткін буде відкликаний а команду над військом обійме великий князь Николай Николаєвич.

— З Петербурга доносять що Російска армія не [illegible]

[illegible]

— Командy над Манджурскою армією як доносять з Петербурга має обняти генерал Линевич.

— Російска армія не робила жадного опору [illegible] Генерал [illegible]

Розрухи в Росиї.

— В полудневій Росиї [illegible]

— В Москві поліция викрила тайний комітет революционерів, котрий був сполучений з революционерами в Лондоні. [illegible]

— Недавно в Петербурзі [illegible]

— З Лондону доносять що 17 с. м. [illegible]

[illegible] ратора російского [illegible] Нікто не остав раненей.

— По всій Росиї [illegible] маніфесту, дари що до вибору представителів народу [illegible]

НОВИНКИ.

В Вікторні [illegible] почалось в великім суді в Віннипегу розправа з Руськими убійцями [illegible] при Sutherland Str. В переслуханю свідків суди [illegible] Федя Ро[illegible] Гриньки Слободяна [illegible]

ТУРЕЦКО АВСТРИЙСКА ВІЙНА?

Ніякої звістки [illegible]

— [illegible]

— З Мадриту, Іспанія, доносять, що в [illegible]

ТОВАРИСТВО ГОРНОГО В ТЮРМІ.

З Петербурга доносять [illegible]

РУСИНИ В ПРУСКІМ СОЙМІ

Польскии посли, котрі в пруским соймі жалували ся на германізацийну політику в польских провінціях, відповідає міністер [illegible] [illegible] Русина. [illegible]

ОГНІ. В Цінних [illegible] 20 на 21 м. м. [illegible] 11 000 коров.

Коло стору на нокьюкіії.

— Гало Годя!
Гало Майк!
Майк: А звідки?
Дзюк: З В шіпогу.
М.: А був у друкарні „Фармера"?
Д.: Був.
М.: А як Тлумач?
Д.: Друкує ся.
М.: А де шинь його?
Д.: Го, го, го, [illegible]
М.: Добре [illegible]?
Д.: Я то [illegible]
М.: Але?
Д.: [illegible]
М.: А коли буде готова?
Д.: Десь у Юрі.
М.: А ти два долари?
Д.: Пришлі Богу
М.: А за шо два?
Д.: Хибаби дурний, а ти не [illegible] 3 долари більше [illegible]
М.: Ну, то [illegible] від „Фармера" [illegible]
Д.: От так, то вже.

СЛАБІСТЬ НИРОК.

Єсли болить вас в кольках [illegible] то можете вилічити ся уживаючи

y Monks Kidney Cure

Ціна 50 ц., продають всюди

ЖЕНЩИНИ КОТРІ ТЕРПЛЯТЬ на ослаблене, можуть [illegible] і дістати силу і [illegible] уживаючи

y Monks Ton-i-cure

Продають в кождій аптиці.

HOTEL & BANKING HOUSE.

V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Єсли хочете в старий край в Росию, в Галичину або з краю в Америку дістати ся [illegible]

Котрі хотять вас роботами [illegible]

[illegible]

Elliott & Deacon,

АДВОКАТИ, ПОВНОМОЧНИКИ, ЗАСТУПНИКИ і т. д.

[illegible] McIntyre Block, WINNIPEG.

Ваму одіж можете купити в мене по дуже низьких цінах!

черевики	75 ц. —	$5.50
убраня	$4.25	12.00
плащі	3.50	10.00
шапки	35 ц.	
сорочки	35 ..	
панчохи 3 п	[illegible]	
кожухи	1.25	3.50
рукавиці	25 ц.	90

Для переконаня прошу зайти і спробувати!

Г. М. Гуровіч.
810. Main Str. Winnipeg

Купуйте лоти близько нових C. P. R. [illegible]

[illegible] вартість дуже скоро побільшиться.

Ми маємо місця, зовсім близько до вибору C. P. R. [illegible] по ціні $65 $75 $85 $1[illegible] [illegible] тільки $10

[illegible] Купіть тепер, бо в короткім часі [illegible]

Крім сих маємо богато лотів і домів до вибору в полудневій части міста.

Продаємо найтаньше ТИКЕТИ НА ПАРОХОДИ на всі лінії

Приходіть до нас а дістанете тикети [illegible]

Посилаємо гроші до Галичини, Буковини і Росиї [illegible] — Розговоритись можна по руски.

Planitz & Friedrich 865 Main st. WINNIPEG, MAN.

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly
Published every Thursday
859 Cor. Logan & Fountain st.
Winnipeg. P. O. Box 82

CANADA NORTH WEST PUBL. COMPANY

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year

Established 1903.

ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР.

Часопись для руского народа в Канаді виходить щоденно [illegible] в четвер і коштує:

- в Канаді на рік $1.00
- в Сп. Державах на рік $1.00
- в Австрії $1.50

Гроші треба платити наперед.

Гроші посилайте в реєстрованих листах, або через експресовий або почтовий money order.

Money order то є карточка, котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі. Висилайте нам бо без неї гроші тут не дістанемо.

Адрес:

[illegible]
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Рукописи дописей не [illegible]

[illegible]

Канадийский Фармер есть [illegible] для Русинів в Канаді, без[с]тороний віросповідання, і для попирає ліберальної партії, котра Русинам прихильна. Не все тішимо ся з шаленою церковною, однак оборонить свободу, котра позволяє кождому обивателеві хвалити Бога, як вам хоче.

Одним з важнійших принципів ліберальної партиї є [illegible] розділення і до сего ми будем [illegible]

[illegible]

Хотяй наші люде на ралі [illegible] далеко ще в Канаді, то не завадить де-що і про [illegible] [illegible] [illegible] то таких околиць [illegible] Русини [illegible] [illegible] Тому бодай коротко [illegible]

[illegible]

Корм розділяємо на [illegible] [illegible] [illegible] рослин до болотнів вода. [illegible]

Значенне коршов [illegible] краски дрібне сіно, зібране в сухих місцинах, або [illegible] в ароми. [illegible] для [illegible] мають бути сухі [illegible] в палях [illegible] Дуже добрий [illegible] корм для овец [illegible]

[illegible] бути простора, бо в противім разі [illegible]

ВСЯЧИНА.

ДОПИСИ.

[illegible]

[illegible] НАЙВИЩА [illegible]

[illegible] ... [illegible] до Гаиреновець [illegible] до висоти 7142 метрів.

ЖЕРТВИ САМОДЕРЖАВНОЇ СИСТЕМИ

[illegible] Zeig [illegible] [illegible] 1879 р. [illegible] Мезенцова, шефа тайної поліції, 22 лютого 1879 р. князя Кропоткина, шефа полиції в Харкові; 13 марця [illegible] царя Александра II. [illegible] генерала Стрельникова [illegible] в Одесі [illegible] грудня 1883 р. [illegible] шефа тайної поліції [illegible] 1890 [illegible] в Москві 27 лютого 1903 [illegible] міністра [illegible] [illegible] міністра внутрішніх [illegible] 1903 [illegible] губернатора Богдановича; 17 липня 1904 Андреєва [illegible] губернатора [illegible] [illegible] правителя [illegible] на Кавказі; 17 лютого 1904 вел. князя Сергія [illegible] генерал-губернатора Фінляндії [illegible] [illegible] генерала Вала у [illegible] князя Оболенського, харківського генерал-губернатора Кавказу кн. Голіцина, міністра Мезлекова [illegible] барона Корфа.

[illegible]

[illegible] Mezeg? Як велика Росія [illegible] [illegible] 12 миль широку [illegible] [illegible] даром [illegible] [illegible] 190[illegible] [illegible]

Пишіть на адрес

M. J. MURIN.
231 ASHBURTON AVE.
YONKERS, N. Y.

Красної фігури [illegible]

Ferrozone

[illegible] Ferrozone [illegible] Ferrozone [illegible] Ferrozone [illegible]

[illegible] Ferrozone Co. Kingston Ont.

[illegible] ПОЧИНАЮТ [illegible]

Кашель [illegible] Catarrhozone [illegible] [illegible] купити за 25 ц.

КОЖДА ПАНІ ПОВИННА знати, що Ferrozone [illegible] [illegible] Ціна 50 цт за пачку в аптеках.

ВАЖНЕ ДЛЯ МАЛОЧИХ КОНІ

H. Antoine [illegible] [illegible] Brockville [illegible] Nerviline [illegible] Nerviline [illegible] Продають у великих фляшках по 25 цт.

[illegible] Dr. Hamilton's Pills [illegible] Mandrake & Butternut [illegible] Dr. Hamilton's Pills. Ціна 25 цт.

Маю на продаж слідуючі церковні річи

[illegible]

Yorkton, Assa

Читайте „Кан. Фармера".

Марко Проклятий.

РОМАН

Олекси Стороженка.

[illegible] Марко по [illegible]
Приповідка.

(Дальше.)

V.

Довго стояв Кобза на могилі проводжаючи очима Марка, аж поки й гора его покрила, а ему здавалось, що Марко дивить ся на него своїми орлиними очима, і мов чує [illegible] его мову. Жалем ныло серце у Кобзи по Марку. [illegible] як уже він не коверзовав, щоб вирятовать его і на[вести] на стежку спасенія, а нічого не здужав вигадать.

Під вечір приїхав Кобза у велику слободу. На майдані збилось богато народу; якось понуро озирались вони і [illegible] радили ся. Глухо розносив ся їх гомін, мов [illegible] вода далеко десь рве греблі і фалі бурхотіли розливаючись по долині. Побачивши Січовика, громада отоплила Кобзу і стали его розпитувать:

„Чи вступлять ся за хрещений люд наші Запорожчики? Чи вони поможуть нам заборонить святу віру і [illegible] козацькі вільности?

„Як таки не вступлять ся, люде добрі," відказує Кобза зупиняючи коня, „на те ж вони й Січовики, щоб боронить святу віру і хрещений люд, та вже й Хмельницький у коші..

„Чули, чули," загомоніла громада, „приїзжав він і до [illegible], привозили і грамоту від хана — і він благословляє нас на рушене!.. Віддячим [illegible] [illegible] бузувірам!" — гукали громадяне.

Усюди де не проїздив Кобза, народ ворушив ся, усюди [illegible] запобігали гонці Хмельницького з грамотою від [illegible] і виряжали народ на святе діло. У сї слободи пограничної з Московщиною України не заходили ще жовніри [illegible], не шинковали й жидове; так ніхто не боронив [illegible] слободам.

На четвертий день пути з високої гори Кобза уздрів [illegible] Іопарі. Дуже затокотіло в его грудях серце, коли [illegible] на рідне село; усе що тільки було у него милого на світі: сужена, мати, сестра — усе неначе живе стало [пе]ред его очима. „Чи живі ж вони, чи здорові?" запитав [illegible] себе і зажмурив ся. Змінив ся він на виду і брови [illegible] як стало ему на думку запитане Марка: „А хто [illegible] поручить ся, що сужена твоя і досі тобі вірна і досі [illegible] кохає!" „Ні, ні!" заспокоював сам себе Кобза. [illegible] мене кохає, душі в собі не чує, вона чесного роду [illegible] не покине на себе недоброї слави!"

Був полудень. Слобода геть-геть простяглась понад [illegible], і хати оточені вишневими садочками привітно [illegible] із за липових [illegible] верболоз. Кобза став [при]глядати ся, щоб побачить рідну хату, аж з улички [illegible] напроти него вийшло весілє. По переду, коло [illegible] коровки, казились пишненькі молодиці і старі баби [illegible], вибивали тропака і крутились з парубками; дальше ішли молоді а за ними музики, бояре, дружки, [illegible] і народ і співали весільної. Кобза аж не вихилявсь [з с]една, щоб розгледіти молодих, однак ніяк не пізнав; [illegible] далеко а я друге в юрбі за народом не видко. Тільки [поба]чили Кобзу молодиці, зараз побігли до него і зупинили [ко]ня.

„Січовик, Січовик," заторохтіли вони, хапаючи его [за] чоботи, „злізай з коня, злізай! випємо по чарці, потанцюй з нами!"

„Тривайте," гукав Кобза, „глядіть, щоб кінь не забив [illegible]!"

„Не лякаемось ми ні тебе ні твого коня," верещали пишненькі молодиці; „злізай, кажуть тобі, а не злізеш то ми й самі скопаемо тебе!"

„От так налигав ся," сміяв ся Кобза, злізаючи з коня, „[illegible] й мене не пізнали?"

„Павло, Павло!" (так звали Кобзу) скрикнули деякі молодиці, „чи се ж ти?"

„А то ж хто!"

„Чи ти ж живий?" — питали вони, прозоро на него дивлячись, „була ж така чутка, що ти вже умер!"

„Брехали із батька сліпи та й вони з ними," відказав Кобза зареготавшись, „а ви мені скажіть, чи жива та здорова моя Зінька, ненька й сестра?"

„Зінька!" скрикнули молодиці ударивши об поли. „[illegible] тако спитав!"

„Ой лихо!" озвались деякі відступаючи, „щож теперечки буде?"

Поки оттак перекинулись словом, підійшов старший дружко, щоб почастувать Січовика.

„Павло!"—скрикнув він затріпавши ся на Кобзу і випустив з рук чарку з фляшкою, „не в добрий же час тебе сюди принесло!"

Всі журливо дивились на Кобзу; куди поділись жарти, сміхи, а тим часом підійшли і молоді.

Побачивши Кобзу, молода з жаком відступила на[зад], а Кобза глянувши на неї змінив ся на виду і [illegible] як крейда. Перед ним стояла его сужена, Зінька, [illegible], самородна молодиця, в гранатовому очіпку по[illegible] тонким серпанком. Коралі і дукачі як жар горіли на ей повних грудях. Музики і співи змовкли, все неначе німрило, і народ обступивши Павла й Зіньку дивили ся на них притаївши дух.

„Зінько!" перший почав Кобза, укоризливо дивлячись на неї, так то ти додержала свого слова?"

„Козаче," тихо промовила Зінька, схиливши на груди свою голову, „мене завірили люде, що тебе нема вже на світі... Матуся мене приневолила.."

„Приневолила, завірили люде, а ти швидко повірила [illegible] і на віки загубила мою долю!"

„І свою, козаче!" Зінька затулила хустиною очи і гірко заплакала.

Один з старостів, [illegible] Кобзи:

„Слухай козаче," сказав він, [illegible] за руку, „доля відчахнула від тебе твою сужену, а Бог з'єднав ей з другим. Іди ж собі до [illegible] неньки і [illegible] бо воно дуже за тобою вбиваеть ся."

„Ідіть, ідіть! чого стали?" гукали деякі старости й дружки," не поможеть ся нічого розмовляти!"

„Не піду, скрикнула Зінька," озирнувшись на молодого, „нехай ся вам ті йдуть, що мене завірили, нехай живе з тов котра мене приневолила!.."

Зінька зірвала з себе квітки, очіпок, рвонула намисто — і коралі і дукачі посипались на землю.

„Павло!" заголосила вона крипко обхватуючи руками его шию, „прости мене нещасливу, я від тебе відреклась, відрікаюсь тепер і від світу божого!"

Ледви розвели руки Зіньці й відірвали небогу від Кобзи: весіле стало неначе похорони: ті молодиці що співали і казились, затихли, веселе товариство з приданки повісило голови а молодий стояв як опарений понурившись і не посмів і очей звести на молоду.

„Ратуй мене, Павло," голосила Зінька, пручаючись як не самовита, „ратуй мене нещасливу!..." І зомліла на руках старостів і дружок.

[illegible] повернули назад у село. Попереду несли Зіньку розплетену і розхристану неначе мертву, за нею народ а позад усіх ішов молодий повісивши ніс. Остав ся тільки Кобза на тім місци де побачив Зіньку, і деякі з приданків збирали розкидане намисто і дукачі. Довго стояв бідолаха замисливши ся, а там [illegible] кабардинку підняв голову, глянув на небо і важко зітхнувши промовив:

„Мій Боже милий! Дякую Тобі, що звів мене з Марком; не піду я по его дорозі, покоряю ся Тобі, нехай буде надо мною свята Твоя воля!"

З останним словом Кобза перехрестив ся і пішов до матері. Стара сиділа з дочкою на призьбі і з далека згледіла сина. Не счулась вона, як кинулась ему на зустріч, повисла на шиї і тулила его до свого серця. Вона думала що на віки стратила сина, аж несподівано неначе сам Господь повернув его до матери. Однак не радісно а смутно гледіла стара на свого сина; таке вже Бог дав серце матери, що коли ей дитина жива і здорова, то щоб були і щасливі — тоді тільки его і задовольнили.

„Сину мій милий, сину мій любий," журливо промовила мати, „не радісною вістью тебе стрічатиму..."

„Знаю, мамо," перехопив Кобза, „стрів ся з нею... Нехай ей Господь помилує!"

Кобза привітавши сестру, віддав ій розсідлать свого коня, а сам з матерю увійшов у хату і помолившись перед іконами, а тихо промовив.

„Не журись матінко! ми всі ходимо під Богом, нехай же і воля его буде над нами!"

„Нехай, сину!" відказала стара перехрестившись, „не покине Він нас милосердием!"

Увійшла в хату сестра, і з матерю посідали поруч Кобзи та радіючи, побачивши его живого і здорового і смутні дивлячись як він бідолаха звісивши на груди голову понуро гледів на долину.

Стали вони ему розказувать, як Зінька убивалась почувши, що его десь на війні убили, як мати й родичі улещали ей і приневолювали одружитись з Петром, і як вона довго відмовлялась та разом і згодилась: у суботу дівич-вечір відбули а в неділю повінчали.

„У саму ту часинку," подумав Кобза, „як я побратав ся з Марком, ей заручали, а як слухав его оповідань, ей повінчали... мабуть і того кирає зла доля, хто з ним стріваеть ся!.."

Того ж вечера зайшов до них у хату Остап, син сусіда, молодий ще парубок. Уляна (так звали сестру Кобзи), глянувши на него почервоніла як калина, а Остап якось понуро озирав ся на неї. Кобза зараз побачив, що вони один одного покохали. Не спинив ся він, однак Остап не [illegible] ся; не до весіля коли, як то кажуть люде, село горить — ратувать рідний край.

Як повечеряли, щось притьма убігло в сіни і жоцно [illegible]рвануло дверима. Уляна тільки що відчинила двері, щоб глянуть, кому б се бути, як ускочила в хату Зінька, неначе несамовита: страшно було й глянуть на бідолашку: в одній сорочці, розхристана, щоки горять, з очей іскри сиплють ся!

„Де мій Павло?" — скрикнула вона дико озираючись, „де его поділи? він живий... я его бачила!"

Усі боязко дивились на Зіньку. Кобза перший кинув ся їй на зустріч і пригорнувши до грудей чуло промовив:

„Зінько!.. заспокой ся, моя голубко: я від щирого серця тебе прощаю, нехай тебе так і Господь помилує!.."

„Де мій Павло?" голосила Зінька, хапаючи за груди Кобзу, „віддайте мені его, він мій!"

„Зінько, та я ж перед тобою, хиба не бачиш?" відказав Кобза, чуло дивлячись їй у вічи.

„Его голос!" белькотіла Зінька прислухуючись; „Павле," питала вона, „де ти?.. Не цурай ся мене, оборони від злих людей... мене струїла рідна мати... ратуй!"

Зінька пригорнулась до грудей Кобзи і зомліла на его руках. За Зінькою слідком прибігли ей мати, чоловік і ще кілька бабусь, з плачем взяли небогу й понесли до дому. Кобзина мати, сестра й Остап пішли провести бездольну, а Кобза на самоті, схилившись на стіл, облив ся гіркими, потим устав і від щирого серця помолив ся перед іконами. Тепла молитва злетіла з его душі [illegible] і він трохи заспокоїв ся.

Минуло кілька днів, Зінці все ставало гірше; горіла вона неначе вогнем ей палило, нікого не пізнавала і мусили ей дуже пильновати, бо в ночи схопить ся й сама не знає куди бігти як скажена.

Що дня навідовав ся Кобза до Зіньки: на его руках вона й душу Богови віддала. Ему ж довелось ей [illegible], бо від жалю мати занедужала, а чоловік [illegible] ся. Поховавши [illegible] Кобза, его матери, сестри й Остапа ніхто й на кладовище не провів. Наступали тяжкі часи на Вкраїні, кождий відтрав ся від усього, що тільки єсть милійшого на світі чоловікови, роду, худоби й кохання. У кождого одна була думка, одна замира: віддячить лютим ворогам і заборонить святу віру й рідний край від своєвільних ляхів і драпіжних жовнірів.

Тільки що настав великий піст, так зараз скрізь по селах і хуторах стали пекти сухарі, рвати кабанів на сало, й усі ті запаси розвозить по лісах, по пущах і закопували в землю. З Рильска, Путивля і Білогорода повернулись бували козаки, що після побивання під Кумейками, на Говті і Стариці поховались до якого часу в Московщині з Гунею і ще деякими ватажками. Понавозили вони з собою фузій, пистолів, ратищ, шабель і великі запаси пороху й олова. Із Січи понаходило таки чимало братчиків-Січовиків. Давали вони войскову пораду, збивали народ до купи і наставляли сотників і тисяцьких.

Після великодних святок гонці з Запорожа дали звістку, що Богдан Хмельницький повертаеть ся вже з Криминського хана і веде з собою орду, і щоб народ розходив ся по лісах і пущах із Лубнів і Переяслава. Тільки й позоставались на страх Божий при своїх дворищах старі і немощні, а останні розійшлись: деякі з дітьми помандрували в Московщину а другі, молодиці й дівчата, поховались за козаками.

Кобза з Остапом помолившись Богу попрощались з своїми кревними і потягли з ірожами в гай. Простували вони до Лубен невеличкими купами, кожда по своїй стежці, бо були між ними такі люде, що направляли їх таємними лісами, щоб не заявить сили перед Ляхами; особливо стереглись вони княза Єремії Корибута-Вишневецького, того що православний люд за его лютость прозвав кровопийцею.

(Дальше буде.)

ШИРІТ НАШУ ЧАСОПИСЬ І З'ЄДНУИТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

Ціна продуктів господарських у Вінніпегу.

Пшениця ч. I. 101 ц. фунт
" " II. 98 " "
" " III. [illegible] " "
" " IV. [illegible] "
" на [illegible] [illegible] цнт. "
" " " ч. II. [illegible] цнт. "
Овес білий 36 цнт. "
Ячмінь 39 цнт. "
Лен [illegible] цнт. "
Бараболя 70 ц. "
Сіно [illegible] дол. тон.
Солоне Руте 45—50 цн. фунт
Яйця 20 ц. тузін.
Масло 20—24 ц. фунт. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
Свин. 8—10 ц. фунт
Свинина 9—10 ц. "
Мясо 7—14 ц. "
[illegible] [illegible] [illegible] 3—4 ц. фунт.
[illegible] 200 до [illegible] долярів.

МУКА:

Ogilvies Hungarian Patent $3.00; Glenora Patent $2.80; Manitoba Strong Baker $2.40; Imperial $1.75; Lake of the Woods Five Roses $3.00; Red Patent $2.80; Medora $2.30; XXXX $1.55.

По високе [illegible] продають фармери і магазини, а сторінки продають все дороще.

Годинникар і юеліер.

Виконує всякі роботи золоті і срібні, принимає замовлення з міста і околиці, роботу виконує як найлішпе. Має на складі годинники: срібні, капшукови мужескі і дамскі, брошки, кульчики, окуляри. Розмовити ся можна по німецки, руски і польски.

William Fischer,
797 Main st

1883- ЛЮДЕ ОТВОРЪТЬ ОЧИ! -1905.

50.000
даромъ.

Книжка, котра охоронить Вамъ житє, здоровлє и грошѣ.

Д-ръ Е. С. КОЛЛИНСЪ М. I. може знову похвалитись поступомъ и працею, котрыми закончивъ минулый рокъ для добра терпячого загалу, бо рокъ 1904 значно перевысшивъ число тыхъ, що були вылѣчений въ минулыхъ лѣтахъ.

Працѣ талановитого специялисты зъ Ню Йорского Университету ПРОФ. КОЛ[ЛИ]НСА досягли такои доконалости, що перевысшає другихъ. Сотки, тысячѣ вылѣченыхъ людей выражають вдяку и похвалу минулого року, длятого що були вылѣчений методою ПРОФ. КОЛЛИНСА.

Прочитайте собѣ листы, якѣ прійшли до Д-ра КОЛЛИНСА вôдъ людей вже вылѣченыхъ дякуючи ему за скоре и стале вылѣчене. [illegible] до можна жадати лѣпшихъ доказôвъ?

ВЫЛѢЧЕНЫЙ ЗЪ ГЕМОРОИЧНОЙ ХОРОБЫ І МѢХУРА.

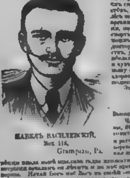

ПАВЕЛЪ ВАСИЛЕВСКИЙ,
Box 114,
Grampian, Pa.

[illegible]

ВЫЛѢЧЕНА НА ЗАСТАРѢЛУ ЖОЛУДКОВУ СЛАБОСТЬ И БÔЛЬ НЕРОКЪ.

[illegible]
Clarkson, Neb.

КСАВЕРЪ ЗАРУБА,
Lyra, Tex.

КЛЕМЕНТИНА НАВРОЦКА,
Desloge, Mo.

Сли терпите на нижче поданѣ хоробы, то неволѣкайте, але сейчас и отверто вголосѣть ся до Д-ра Е. С. КОЛЛИНСА М. І., бо для него нема такой хоробы, котрой бы его вѣдомости, практика и лѣкарства не вылѣчили.

Вôнъ лѣчить всякѣ хоробы, а именно: Хроничнѣ и застарѣлѣ хоробы легкихъ, грудей, жалудка, кишокъ, нерокъ, утробы, мѣхура якъ и всѣ хоробы [illegible] оболоны, бôль горла, носа, головы нервовость, битє и бôль серця, катаръ, [illegible] дженс, дихавицю, вапетъ, плюте кровю, горячку, коротки вôддыхъ, [illegible] невралгію, ревматизмъ, бôль костей, кольку и бôль въ крижахъ и хребтѣ, [illegible] жилу, гемороиды, лишаѣ, нечисту або затруту кровь, [illegible] тѣла водну пухлину, ковтянку, епілепсію, импотенцію, поллюцію, [illegible] въ ухъ, глухоту и всѣ слабости очей, выпадане волосовъ, прищѣ, [illegible] лишаѣ, кросты и раны. Всѣ жѣночи слабости внутрѣшнѣ и поверхнѣ, [illegible] мѣсячнѣ періоды, бѣлѣ упливы, спадненє матицѣ и т. д. Листы треба адресувати:

DR. E. C. COLLINS M. I.,
140 W. 34th Street,
NEW YORK, N. Y.

[illegible]

FIRE SALE.
на 40,000 дол. ТОВАРУ НА ПРОДАЖ!
Увесь товар з British Importing & Jobbing Co. [illegible]
Продаж зачала ся і буде продовжати ся доки увесь товар не випродасть ся.
[illegible]
249 King st.,
близько Alexander Ave., Winnipeg.

[illegible] білети, лоти, доми і фарми по найлагіднійших виплатах можна купити від
Plenitz & Friedrich,
885 Main st. Winnipeg, Man.

Даром дістанете!
Нову докторску книжку містячу в собі цінні інформациї і ради для мущин, жінок і дітей, єсли пішлете своє імя на адрес:
Farmo P. O. Box 268,
Madison Sq., New York, N. Y.

Земля на продаж!
17.000 акрів доброї під управу землі близько церкви в тауншипі 4, ренч 6 на схід, де буде на слідуючий літо будувати ся желїзниця. Від $5.25 — $6.00 за акер.
Маю також [illegible] в кождій стороні міста. Позичка грошей і обезпечена від огня [illegible] білетів до і з Европи. Єсли що потрібуєте [illegible] на адрес:
Gustav Delberrier,
407 Main st. Winnipeg.

ЙОСИФ А. ДИМА
Заложив перший руский робітничий офіс. — Продає шифкарти на всі лінії. Хто хоче купити шифкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно, хоче купити хату або лот в місті, або землю за містом, потребує повновласти або має яку ґрунтову справу з старім краю, то нехай вдасть ся до Й. А. Дими, а буде вдоволений. Єго адрес:
J. A. Dyma
796 Main st.
Winnipeg.

МИЛО КОРОЛІВСКОЇ КОРОНИ
єсть спеціально роблене для твердої води сего краю і нема иншого мила, котре б рівнало ся йому що до доброти.
Можете дістати красні образи [illegible] ножі, також дорогоцінности, наколи вишлете нам більшу скількість паперів, котрими обвинене мило, на адрес:
The Royal Crown Limited
King st. — WINNIPEG.

ALLOWAY & CHAMPION,
банкери,
362 Main st., Winnipeg.
(Четверті двері на полудне від Portage avenue.)
Посилаємо гроші на кожду почту до Австрії, Росиї і иньших країв.
Не платить зайвий другий раз той, до кого гроші вислані.
Ордери виплачує ся в Австрії коронами, в Росиї рублями.
При посилці грошей треба дати добрий адрес а ми виплатимо зайві гроші нам повернені особі для котрої они призначені, або звернемо безпроволочно посилаючому [illegible]
Розмовити ся можна по руски, російски і німецки.
Ордера посилки старанно виконуємо.

Кождий знає, що найвигіднійше і найдешевша [illegible] з Буковини і Галичини в Канаду на Гамбург есть лише через генерального [illegible] корабля
B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.
Хто має шифкарту від Б. КАРЛСБЕРГА з Гамбурга того перепускають через [illegible]

ІВАН НЕМЕТ
б. ц. к. заступця конзуля.
Одинокий руский Банк, продажа шифкарт, заміна грошей, [illegible] до всіх частей світа, канцелярия адвокатска і нотаріальна [illegible] в американьских [illegible] і в [illegible] справах. Порада о всім даром. — Хто хоче купити шифкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно або дістати гроші з краю [illegible] скоро або має в краю якусь справу судову, ґрунтову, військову а хоче таку як найлучше і найскорше залагодити, то нехай удасть ся до І. Немета, а буде зовсім задоволений.
Єго адрес є: John Nemeth,
157 Washington st.
New York, U. S.

Памятайте що
EDDYS'А
будівляний папір
не впускає зимна ані випускає тепла.
Пишіть по пробу і ціни до
TEES & PERSSE LIMITED
AGENTS
Winnipeg.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG
Дивіть ся на золоті букви "T. & B." котрі суть вибиті на кождій плиточці і [illegible]

The Standard Trusts Co.
До Фармерів і Поселенців.
Ми виставляємо на продаж від теперь аж до весни около 30,000 акрів землі в тауншипах 14 і 15 ренч 8 на схід, на північ від Beausejour а на схід від Brokenhead River, по ціні 7—8 доларів за акер способно до положеня.
Висше згадана компанія єсть уповноважнена властителями і нікто не мусить купувати від агентів, через що не потрібно виносити ніякого [illegible]
[illegible] ВИПЛАТА БУДЕ ЯК НАЙПРИСТУПНІЙША.
Про дальші подробиці пишіть до:
Wm. Harwey,
Managing Director.
The STANDARD TRUSTS COMPANY,
Cor. Fort st. and Portage ave.,
Winnipeg.

ГАЗОЛІНОВІ ІНДЖАІ ДО МОЛОЧЕНЯ
СУТЬ ТАК УРЯДЖЕНІ ЩО НІЧОГО НЕ ЗАПАЛЯТЬ.
Всякий чоловік може таку машину сповнити. Сї машини суть [illegible] тяньші від [illegible]
Пишіть по ціни на адрес:
North West Machinery & Iron Co. Limited,
WINNIPEG.

Читайте, що каже д-р Ландес:
Я МАЮ НАЙБІЛЬШУ ПРАКТИКУ В СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ КАНАДІ, МЕКСИКО І ПОЛУДНЕВІЙ АМЕРИЦІ
Через 20 [illegible] слабости.
Лічу мущин і женщин.
[illegible] вилічую їх.
[illegible]
Але єсли можна бути вилічений, я тебе вилічу.
Що небудь тобі долягає, скажи або напиши мені.
Хороба шлунка і нирок.
Хороби крови і шкіри.
Утрата памяти.
Утрата мужеской сили.
Утрата животности.
Лічу без болю, не вдержую від праці.
[illegible]
Памятай: Порада особиста або листовна даром.
[illegible]
Dr. LEONARD LANDES,
140 E. 22nd St. New York, N. Y., U. S.

ВІСТИ НА ПАРОХОДИ
до Европи і з Европи по знижаній ціні на всі корабельні лінії.
Говорити або писати до нас можна по руски.
C. [illegible]EPP & Co. Steamship & Exchange Agents,
671 Main st., Winnipeg.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парчистого числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних територіях є до роздачи. Однак даром не дає ся ціла 8 і три четвертих в 26 секциї, в котрої тільки північну-східну чвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциї т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, маючий 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вноситє ся особисто в місцевім Land Office того дистрикту до котрого земля приналежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати вповноважнене другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дистрикту, до котрого та земля приналежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слідуючі точки:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій землі і обрабляти єї найменше шість місяців кождого року, в протягу трех літ. Се єсть звичай Департаменту жадати щоби поселенець зорав 15 акрів, або замість управлених акрів мав масмати 20 штук власної худоби і стайні для неї.

2. [illegible] або мама в случаю смерти батька мав такого сина, що може після права вносити оплату за даровану землю, мешкає в сусідстві землі записаної на сина, [illegible] дати патент на тую землю, хотяй не мешкав на ній, а мешкає з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертіфікат на патент, а перед тим вніс оплату за [illegible], то після права одержить патент на ту землю [illegible] перше оплатив, єсли другий гомстед знаходить ся близько першого.

4. Єсли поселенець жиє постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки які наказує право будуть [illegible]

В додатку висше сказаних чотирох точок, еще треба [illegible] поселенець довжни одержати патент має [illegible] акрів, або мати 20 штук худоби і всї господарські будинки і також 80 акрів огородити плотом.

Право на сей другої оплати за гомстед котрий тілько [illegible] перед 2 гим червнем 1889 року виповнили всї обовязки на першім гомстеді і дістали на него патент.

[illegible], хто одержав гомстед а не виповняє обовязки [illegible], его вкладку оплату уневажняє ся, а землю може иньший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом, [illegible] агентом або гомстед інспектором.

[illegible] зробленем аплікациї о патент, мусить ся повідомити писемно комісаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦІЇ.

Новоприбувші емігранти одержують поученє що до [illegible] земель в еміграцийнім офісі в Вінніпеґу, або в агентов державних земель в Манітобі, Dominion Land [illegible]

Всякі, котрі пошукують мінерали можна дістати тогди, [illegible] повідомить ся секретаря Департаменту внутр. [illegible] Отави, Secretary of the Department of the [illegible] до комісаря еміграцийного в Вінніпеґу, [illegible] Immigration, Winnipeg, Manitoba, або [illegible] агентів державних земель в Манітобі і північно-[illegible] територіях.

W. W. Cory,
заступ. міністра справ внутр.

Кромі дарованих земель, о котрих висше сказано, до дання, що тисячі акрів найлучшої землі в західній Канаді можна купити від компанії желізниць, иньших корпорацій і приватних фірм.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER
ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ
Рік III — Вінніпеґ, Ман. Четвер [illegible] цвітня 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 6. April 1905. — Число 14.

Добро і зло.

(Конець)

IV.

Задоволене тих трох наклонів называє ся щастєм а за ним угане ціле людство. Та в пристрасти наволяти ті потяги, переганяє один другого. Се є межа межи добром а злом. Самолюбство в своїй суті неутральне; злом стає оно тоді, коли противить ся чужому, а добром, коли з чужим прие ся.

V.

Зло чоловікови далеко більше чим добро, бо оно є його властивою природою, а добро се лише другорядний елемент. В початках чоловік не є свідомий і не знає границь свого діланя, а робить що єму сподобає ся, не беручи уваги на щастє свого окруженя. Так переміняє він свій нетральний егоізм в офензивний. З часом він бачить, що обопільне безоглядне діланє не служить загальному щастю, лише тримує поодиноких в постійним страху і невдоволеню, аж тепер стає він шанувати добро. До того бачить чоловік, що ті добродійства, які він [illegible] своїм приятелям, [illegible] поодинокі индивида приятельскими услугами, що они людей зближають одних до других і в сей спосіб приневолюють ся до загального добра. Та чоловік не знає се всего із самого себе, він [illegible] відчуває [illegible] єсли добра. Він завдячує се все лише своєму [illegible]

VI.

Коли дитина вже зарання відчуває прихильність до тих, які обходять і доглядають єї і старають ся дитину забавляти в єй спосіб (що [illegible] дієся лише з самолюбства) то се не значить богато. Хотяй дитина з початку невинна, то всім таки з часом віддає ся она богатьом проступкам, які були їй чужими перед тим, як [illegible], зависть, упертість і п. І чим старша і зрілійша дитина, тим число проступків більше. Та дитина не свідома зла в своїм діланю доти, доки невинне не уступить пізнаню.

[illegible] З початку говорить дитина все правду; она навіть не думає про неправду і не може ще про ню думати, бо не знає, що то хосен можна мати з неправди. [illegible] коли сї находить ся [illegible], до яких она признала ся, тоді она все [illegible] ся за неправдою, коли хоче ратувати себе в якійсь [illegible] говорить неправду і в жарах. Тоді стає ся сей проступок для дитини природою. Чи отже дитина попала розмислом на неправду, чи приміром других, в кождім разі не мала она понятя о злім, але лежить в ложи.

[illegible] прийде ся до свідомости то зло, як обрізаний показ. свій [illegible], або як дитину впарають. Перші прояви [illegible] лежать в тім, що дитина бачить злі наслідки. Она собі відтак розважає. Се не слід зробити бо буде тобі горе. В будучности буде встерігати ся таких вчинків. (Чи постанова до ліпшого утримає ся в ней, то се залежить вже від обставин).

Правдивий жаль не відчуває дитина. Она жалує хиба свого дурного [illegible], що допустила ся каригідного вчинку, та що далась зловити. Се все. Правдивий жаль не є можливий без ідеалу добра, лише сей може єго мати, котрий стремить свідомо до совершенства.

VII.

Все жерело ідеалу добра [illegible] у вищій силі, як [illegible]

[illegible] і то лише своїм розумом.

Тому то представляє ся ідеал добра межи народами дуже різнородно, то що тут [illegible] там проступком.

[illegible] ріжнять ся [illegible] у поодиноких народах [illegible] часах. Совершенному ідеалу відповідає совершенна мораль, а не совершенному — несовершенна. [illegible] основателям релігії, котрі вказали дорогу до найбільшого щастя у самоудосконаленю і представляли його людству яко найвисший ідеал. А робили се тому, бо сї мудрі пізнали, що дух оживляє тіло і що душевний наклін переважає тілесний.

VIII.

Гнати за щастєм, за вдоволенем, се причина людського бажаня. Незнане [illegible] вдоволена від гріха, але се нас [illegible] пізнаємо, не [illegible] вдоволене не може [illegible] і обертає ся противно [illegible] в невдоволене. Тоді пізнаємо чи власними силами чи заповідями, що правдиве вдоволене, правдиве щастє, лежить в чесноті. Се дорога до совершеньства. [illegible] Незнане є першою причиною добра.

Сї думки подибуємо вже у Будди і Мойсея. Обі основателі релігії уважають незнане причиною гріха. [illegible] Будда засуджує кожде жаданє до житя, тим научінна є алєгорія [illegible] старого завіта. Кілько правди лежить в ній, що як з упадком чоловік пізнав добро і зло і як красно представлене она страшне нещастє, вигнане з раю.

Історія будови Народного Дому під проводом Русинів-консерватистів.

(Дальше)

"Ні, було [illegible] уряджені Русинами консерватистами в справі будови Руского Народного Дому, відложено на 22 марта, а то з тої причини [illegible] мало [illegible], що на збори, які відбули ся в неділю 19 марта в Dufferin Hall, (котру консерватисти-Русини охрестили Patrick Hall) після незрілого розуму провідників сего руху, мали [illegible] неприхильні будові Народного Дому, і [illegible] тому на 22-го марта мають прийти тілько ті, що се діло доведуть до смерти.

[illegible] начались сходити люде. Сим разом еще більше війшло ся ніж в неділю на 19 марта.

Збори сего вечера знов [illegible]

[illegible] до „нашого" [illegible] Народного Дому.

По списаню новоприступивших відчитано всіх членів котрих було разом около [illegible]

Тепер п. „предсідатель" самозванець обявив ся: [illegible] тілько бракує нам касієра, [illegible]"

Результат з голосованя на касієра був сей, що з шістьох кандидатів один дістав 11 другий 26, третий і четвертий по чотири, пятий 0, шестий 5 голосів. [illegible] через „предсідателя" і „директора" [illegible]

Нам касієр [illegible], та тілько розглядаєсь чи хто не поставить патку, але про се [illegible] ані думки.

П. Кузьмяк попросив о голос і так сказав: [illegible]

[illegible] п. „предсідатель" [illegible]

Дальше з поміж зібраних не дав ся голос „нам потрібно касієра такого, котрий би міг заручити своїм маєтком, бо кому будь ми не можемо давати гроші".

Інші знов говорили, ми ся цілком не годимо на сего касієра, бо на него [illegible] не виказали ся з таким на письмі, тому [illegible] уневажнити сей вибір".

Тому п. „предсідатель" а також „директор" [illegible] що парафіяне о. Гури [illegible] слово, говорячи про [illegible] ображуючи тим чувства [illegible] всіх присутних.

Вкінці встав п. Гуменюк і каже: „видите наше [illegible] хочете, а гроші наші [illegible] предали".

Між людьми приходило [illegible] раз більшого [illegible] Тогди п. „предсідатель" та „директор" [illegible] Народного Дому [illegible] Русинів [illegible] п. „предсідатель" [illegible] Серафимова будьтоби она не Русинів. А п. „директор" сказав: „от тілько із тепер а на другий раз коли треба буде дати на патки, не буде ані одного".

На сих зборах знов нічо не ухвалено доброго, а тілько відложено збори на 25. марта. На ті збори мав тілько той прийти, котрий не забуде дома патку.

„Генерали" котрі скликали ті збори показали свою некультурність тим, що зачали гамбіти тих, котрі не годились з їх махерствами, показали також свою подлість в переправлюваню зборів, бо подібних зборах ніґде в культурнім світі не подибаєсь.

На слідуючий раз подамо опис третих зборів які відбулись 25. марта, а були се дуже цікави збори, подібні до революційних в Росиї, бо відбулись [illegible] при замкнених дверах.

(Дальше буде.)

Потрібно як найскорше руско-англійского учителя для школи „Мельникова". Близші інформації що до платні і инших угод зголошуючий ся професор може засягнути у п. Лаврентия Сороки шкільного секретаря. Пишіть на адрес:
Lawrentyj Soroka
P. O. Venlaw Man.

Даром дістанете!
Нову докторску книжку містячу в собі цінні інформациї і ради для мущин, жінок і дітей, єсли пішлете своє імя на адрес:
Farmo P. O. Box 268,
Madison Sq., New York, N. Y.

Послідні вісти з війни на Далекім Сході.

— З Токіо доносять що 26. марта прибув там перший транспорт російских невольників з під Мукдена. Невільники були бідно одіті.

Ескадра „Небогатова" котре плаве на підмогу Рождественському дня 25 марта була уже в каналі Суецким.

— Обі армії знов збирають до купи свої сили і приготовляють ся до дальшої борби.

— Ліневич доносить до Петербурга 27 марта що козацкі патролі не найшли неприятеля на трийцять пять миль на полудне від російской армії. [illegible] позиції в приході [illegible]

— Помимо того що [illegible] царя предложують мир, приготованя воєнні не перестають. Тепер приготовлять ся змобілізувати пять корпусів і вислати до Манджурії.

— До газети Таймс телеграфує кореспондент з Петербурга дня 29 марта що Ліневич рапортує з Харбіна що [illegible] доходять до него відомости о армії. В Петербургу боять ся чи не перетяли Японці комунікацию між Харбіном а армією.

З Харбіна доносить кореспондент до „Associated Press" що Росияне сильно фортифікують свої позиції коло Сипінгай. Обі ворожі армії стоять віддалені від себе о двайцять миль. Японці ждуть тогди поступлять дальше коли армія буде готова до атаку.

— З Харбіна доносить 30. марта що передні сторожі японьскої армії здибались з російскими сторожами армії генерала Міщенка. Страти незначні по обох сторонах.

З Пекина доносить як мав виразити ся японьский генерал Ояма, відкладаючи всяку дискусию що до мира. Я є тілько жовнір а не політик. Ми зачали сю війну в интересі міжнародного спокою, і для безпеченьства нашого краю. Особисто я високо цїню Росиян. Они суть жовнірами. Офіцири і вояки суть відважні і здатні до борби. В часі війни Хіньско-Японьскої я був командантом армії, котра взяла П. Артур з половиною війска що облягало тепер П. Артур, ми взяли місто в пятьох годинах.

— З Лондону доносять що фльота Рождественського що стояла довший час коло Мадагаскару десь поплила, однак куди не знати. Японьці свою фльоту [illegible]

Канада субскрибовала позичку для Японців в сумі 4 міліонів долярів. [illegible] 75 [illegible] мужів, жінок і дітей.

НОВИНКИ.

Недалеко Rat Portage Ont. вискочив дня 31. марта на C. P. R. зелізниці потяг що їхав до Вінніпеґу, особовий потяг. Причиною катастрофи була зломана шина. Чотири вагони враз з людьми скотились в [illegible] яких 100 фітів на долину. На превелике чудо нікто не остав забитий на смерть. Легко ранених було около 60 з котрих пятьох відослано до шпиталю в Вінніпеґу.

— Через місточко Louisburg в Міннесоті і околицю перелетіла страшна буря звана циклон. Всї будинки в місточку і три водні елеватори [illegible] вбуреві. Богато людей убитих і ранених.

— На 1. апріля Русини щоб показати свою культурність, зробили несподіванку, звичайно як то дїєсь первого дня в апріля. При Dufferin ave. в Вінніпеґу напиваєсь в однім домі громадка Русинів. Пили ціле пополуднє і вечер. В вечер прийшов до хати Грицько Вітовник за якимсь листом. [illegible] ся громадка начала з ним сварку, а [illegible] Вітовника вибили з хати і втікав, доганяли єго Стефан Колюк і ударив патиком в голову так сильно що Вітовник упав. Потому прибігли Грицько Павлюк і Стефан Дідей і били дальше. На останку Павло Делявскі, малий чоловічок, трохи висший як на чотири стопи, став ногами на єго груди і зломив 3 чи 4 ребра. Сусід Англік почувши гармідер на улици дав знати поліції. На місце бійки прийшло двох полісменів і арештували чотирох. Вітовника страшно побили, так що мала надія на удержанє єго при житю.

Так Русини напиваючи ся показують Англікам що они [illegible] люде. Застановивши ся кілько то було сего року бійки і убійства в Вінніпеґу через пятинку, то найліпше би еще було если би Русинам заказано продавати напої, помаж Русин напивши ся стаєсь диким, а ако для такого здало би ся окреме право.

Сї всї випадки які роблять нам Русинам встид між чужими народами, суть правдоподібно овочами консервативного „Слова", бо в „Слові" перше було можна вичитати, щоб бити навіть спокійних людей буком.

— В вівторок 4 цвітня видано слідуючий вирок на Русинів, що забили мурина: [illegible] дістав 10 літ криміналу, а Іван Рога і Федор Свереда по року.

— Минувшої неділі о. Гура остерігав своїх парафиян в церкви перед махерами, щоб не давали гроші на Народний Дім не знаючи кому і без жадної забеспеки.

Позаяк комітет будови Народного Дому в Вінніпеґу не оголошує в „Слові" справоздань з розпродажи шерів і добровольних датків, то ми почуваємось до обовязку виручити его з сего прикрого положеня, бо боїмо ся щоби з прибераними грішми не стало ся то само, що з тими що зібрано на Народний Дім в Едмонтоні.

До сего часу вплинуло до каси.

З вечерка в честь Т. Шевченка $37.00
За розпродані шери 155.00
П. С. Малаянкевич подарував . . 15.00
Разом . . . $207.00

Окрім того як зачуваємо п. Косовий жертвував $20.00

Розрухи в Росиї.

— В Варшаві якийсь революціонер кинув до екіпажа яким їхав шеф поліції барон фон Польков бомбу.

Екіпаж бомба розбила а шеф остав небезпечно ранений в голову, шию, руку і ногу. Его відвезено сейчас до шпиталю. За утікаючим напастником пігнав один полісмен, але напастник вирвав ся з его рук, другий полісмен стрілив до него два рази але хибив. Пів години пізнійше найдено мертвого чоловіка на одній з улиць Варшави і поліция думає що ним єсть той, що кидав бомбу, щоби уникнути арешту, сам себе застрілив.

— В околици Варшави панує революцийний дух. Розкинено проклямації між робітників і селян, щоби домагали ся польскої мови в школах урядах і судах.

— В Кишеневі знов відновляєсь антижидівска агітация. Губернатор енергічно занял ся сею справою, щоби не прийшло до різні.

— В Гельсінгфорсе, столици Финляндії тисячі робітників зробили 27 марта демонстрацию. Нарід переходив улицями міста з хоругвами, музика грала національний фінський гимн а нарід співав патріотичні пісні. Говорено до народу по фінляндски і шведски. Демонструючий нарід заховував ся примірно через що поліция нікого не арештувала.

— Москва 28 марта. В чернигівскій, Тамбовскій, Казаньскій і иньших полудневих губерніях нарід по селах бунтує ся. Попи дістали розпорядженє з синоду, щоби успокоювали нарід, однак всякі старания для приверненя спокою безуспішні. На Кавказі чим раз то гірше. Нарід палить нафтові фабрики. Коло Севастополя пять гуралень. Всюди розіслано війско для усмиреня бунтів.

— З [illegible] сіл Харківскої губернії пани помішчики утікають до міста. Причиною утечи суть бунти хлопів, котрі сходять ся на збори і обговорюють подїл панських маєтностий.

anadian Farmer.

The Ruthenian Weekly
Published every Thursday,
259 Cor. Logan & Fountain st.
Winnipeg, P. O. Box 82.

Canada North West Publ. Company.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

Established 1903.

Advertising rates furnished on application.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР.

Часопись для руского народа в Канадї виходить кождого тижня в четвер і коштує:

в Канадї на рік	$1.00
в Сп. Державах на рік	$1.00
в Австрії	$1.50

Гавету треба платити всегда наперед.

Гроші посилайте в рекомендованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, вишліть нам, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Адрес:

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не приймаємо.

При зміні адресу просимо подати свій старий адрес.

Канадийский Фармер єсть газетою для осьвідомленя всїх Русинів в Канадї, без ріжниці віроісповідання, і для попертя лїберальної партиї, котра Русинам признала. Не має тїсної звязи з жадною церквою, однак вірить в свободу, котра позваляє кождому обивателеви хвалити Бога, як він хоче.

Одним з важнійших прав лїберальної партиї є признане відношене ся в справах релігійних і до сего ми будемо стосуватись.

ГОДІВЛЯ ОВЕЦ.

Головнійші слабости овец і їх лїченє.

Ослабість ратиць у овец єсть дуже заразлива. Треба тому здорові вівці відділити, не пускати їх на пасовиска, на котрих ходили слабі, а навіть тими дорогами їх не гонити.

Після вилїченя, треба еще кілька неділь непускати вилїчені до здорових, а всю вівчарню як найстаранійше вичистити, навіз а навіть землю вибрати і [illegible] сьвіжу.

ВЗДУТЄ.

Єго причини бувають ті, що при вздутю рогатого скота. Єсли єсть недалеко вода, треба до неї загнати вздуті вівці так глубоко, щоби їм лише голови було видко і щоби від зимна ся трясли. Єсли нема так глубокої води, треба їх поливати водою, також так довго щоби тряслись. Єсли нема на пасовиску води, треба загнати псом вздуті вівці щоби добре зігрїлись. Добре єсть вложити вздутій вівци до писка [illegible] поперек патик. Дуже добре єсть средство, єсли від руки [illegible] спорошковане вапно, котрого одну ложечку дасть на одну ложку води і [illegible] ця то середини. Хотяй [illegible] кожне день [illegible] не треба [illegible] нічого [illegible] дати небогато соли.

Розвільненє трафляєсь найчастійше єсли вівці переїдять много з сухого корму на зелений. В таким разі треба давати сухий корм, а яко лікарство давати рано і в вечер сіль з полином. Єсли розвільненє дуже сильне, треба на чверть кварти теплого пива, розпустити величини 16 зерен сіма грушу алуну і давати раз на день.

Причиною розвільненя у ягнят, котре не рідко кінчить ся смертю, є найчастійше простуда, або за много сїна або заплісніла паша, якою годує їх мати.

Запір лічить ся подібно як у рогатого скота, однако уживаючи таких средств до лїченя овець дасєь я далеко меньшій скількости. Звичайно уживаєсь глявберскої соли.

КРОВАВА МОЧ.

Причиною сїї є велике горячо, єсли вівці стоять в часі літної великої спекоти на сонци. Треба їх держати в тїни, на перечищене дати небогато глявберскої соли, а до води до пиття розпустити величини десяти зерен сіма алуну на одну вівцю і таке лікарство давати раз на день. Причиною тої слабости бувають також мокрі, болотнисті пасовиска.

ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

Причиною єсть застудженє, напр. після стриженя вівці, а також годоване затухлим, сплїснілим кормом. Слабе зьвіря налоїсть, богато пє, кашляє глухим кашлем, а єсли єго натиснеш по обох сторонах грудей, під лопатками, дізнає великого болю в грудях, так що навіть увесь хробет скривлює. Треба пустити кров з шиї, дати на перечищенє глявберскої соли в теплій воді, або дати лєвативу з теплої води, в котрій розпускаєсь кусник мила.

КАШЕЛЬ—КАТАР.

Єсли єго причиною студний, сплїснілий корм, то яко лікарство дається мід розпущений в пиві. Єсли причиною застудженє, дає ся тепле пиво перетерене з цьвітом бзу. З кашлем появляєсь нерідко катар. З носа тече плинне а потім густовата слизь, котра засихає в носі, так що зьвірята трудно віддихати. Катар проходить сам від себе, однако треба вівці держати в теплій стаййи.

ВЗДУТЄ ВИМЯ

Найчастійше причиною єсть се, єсли ягня нагло а не степенно відлучено. В таким случаю вимя треба обмити теплою водою, в котрій розпускаєсь кусник сирого мила.

[redacted]

Где і як она ведеть ся? Хто єї ватраж? Як велика Росия і Япония?

Хто хоче мати відповідь на сї питаня, най пришле менї в письмі 30 цент. і я вишлю єму книгу 12 цалей широку і 15 довгу з мапами і описанєм цілого сьвіта, із котрої обо всім довідаєть ся.

При тім даром вішлю Рахункову Таблицю, поученє о мірах і вагах і Політичний Катехизм.

Продаю також нові календарі — на 1905 р. і різні книжки.

Пишіть на адрес:

M. J. MURIN.
231 ASHBURTON AVE.
YONKERS, N. Y.

Важнійші точки закона о управі тутейших публичних шкіл.

(Дальше)

Платню для секретаря і касиера в шкільних дістріктах мають ухвалювати тростиси і платня не має виносити більше як двайцять долярів на рік; але в шкільних дістріктах, накотре відділений департамент, потверджений радою шкільною, то в таких дістріктах найвисша платня для секретаря і касиера має бути пятьдесять долярів. Така платня має покрити всю роботу і всї кошта.

Кождий такий секретар і касиер шкільного дістрікту перед пятнайцятим днем січня кождого року, має зложити кавцию, або хто инший має заручити за него, о сім мають повідомити раду шкільну, щоби рада шкільна була певна, до кого вислає гроші. Єсли секретар не годен зложити кавциї, а ніхто не хоче за него поручити, тростиси мають приймати другого секретаря і касиера, котрий годен зложити кавцию, і тогди усуненний секретар і касиер не має упоминати ся о платню, хиба тілько до того часу доки справував уряд. Таку поруку мають висилати до Ради Шкільної, для користи шкільного дістрікту.

Тростиси кождого шкільного дістрікту, мають на пятнайцятого або перед пятнайцятим днем новембра назначити контрольора; а враз єсли тростиси або податкові на річних або специальним мітингу занедбали зробити се, або єсли назначений або вибраний контрольор зрік ся сего уряду, тогди інспектор на просьбу двох податкових, має назначити одного або двох контрольорів.

Обовязком єсть тростисів або їх секретара і касиера до пятнайцятого новембра предложити контрольорови всї рахунки, всї шкільні папери і здати справоздане з одержаних і видатних шкільних грошей.

Такий контрольор свій час по пятнайцятім дню новембра кождого року має назначити час, перед днем шкільного мітингу, для перегляненя рахунків шкільного дістрікту.

Обовязком такого контрольора в шкільнім дістріктi єсть всї рахунки які одержано або видано в шкільнім дістріктi справдити і все то представити на річнім шкільним мітингу.

Єсли зайде між контрольором а рахунком якась неточність то з сею справою треба віднестись до інспектора і він має розсудити.

Єсли обі контрольори противлять ся правности видатків зроблених тростисами, то они мають представити ріжниці які зайшли на річнім шкільним мітингу, на котрім заходячі непорозуміня між тростисами і контрольорами, можуть самі податкові розсудити, а як нї, то справу мають предложити інспекторови і він має справу залагодити.

Контрольори мають так довго справувати свій уряд, доки не скінчить їх час як на довго вибрані.

(Дальше буде)

[redacted]

„К. Ф." просимо о вирівнане [redacted] 1904 р. і о відновлене на 1905 рік.

ДОПИСЬ.

Stuartburn 23 марта 1905.

Хвальна Редакціє!

Прошу помістити сю допись. Відповідь на допись „п." Ф. В. з Stuartburn, яка була поміщена в 23 ч. „Слова" Насамперед дописователь доказує менї, що я розкричав ся на „сво" редактора хотяй єго не знаю. П. дописователь дуже грубо милить ся. Я твого редактора так добре знаю як дурний цент. Мусиш знати п. дописователь що редактор дурного „Слова" коли приїхав із стейтів, то виглядав вінком як старокраєвий циганчук, тілько душа в нім билась. А коли добрі люде єго спомогли то він тепер тих самих людей обмовляє болотом.

Більше фактів тут не наводжу бо нема кому. Здаєть ся що ти п. дописователь був жидівским пошпигачом ще в старім краю, тай тут стаєш в обороні жидів. Підла твоя брехня також що я мав якийсь гандель з жидом. Питаєш ся мене що то є консерватист? А чи ти небув як жид тобі розясняв що то є консерватист, коли у жида за келішок горівки продав свій голос і голосував против свого переконаня. Іди до жида, а той дасть тобі поясненє о консерватистах. Брешеш жидівский пошпигачу що в Stuartburn радять якась лїберальна трійця. В Stuartburn радять пять капулїв (радних), котрі є вибрані людьми з цілого Stuartburn-а. Треба знати що не кождій раді мусять бути согласні всї капулї. Я знаю добре жидівский пошпигачу що і ти голосував на капулїв. Деж ти знеш що навіть не знаєш людей з Stuartburn. Згадуєш мудрагелю і письмо сьвяте, що без духа Божого нема нічого. А чомуж ти не жиєш духом Божим, а жидівским? Згадуєш дальше що осел двома стеблами сїна не годен наїсти ся. Не треба більшого осла як ти, коли смієш похвалити навіть таку шмату як „Слово". Кажеш, що Серафимцї мене намовили писати допись. А чи у твої допись котра була поміщена в 3 ч. „К. Ф." було що хоть слово о Серафимцях? Деж ти сего розуму набрав ся? Чи не в жида Молдуна? Смієш мене звати своїм краяном. Я з жидівским краяном не хочу нїколи навіть здибати ся, бо знаю як жиди трактують наш нарід, за що ти автор жиди так вдячни. Тепер розсудїть дорогі читателї яких дописователїв має „Слово" і чи се не баламутство, пускати такі дурниці помежи нарід.

Жоран А.....

HOTEL
&
BANKING HOUSE

V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Єсли хочете в старий край в Росию, в Галичину або з краю в Америку дістати ся, то можете у мене білети на пароходи танше як в других дістати; або єсли маєте грошеві посилки, переводи міскові і нотаріальні або судові справи, то все пополагоду і добру раду на все дістанете.

Котрі хотять яко робітники їхати до краю на несажирских кораблях, то посилаю безплатно.

Заховайте білета до свого, а брата тоже напишіть.

Маю свою гостинницю, де раді люди можуть відпочити і тако дістати харч.

ВСЯЧИНА.

З ВОЄННИХ КАРТИН.

Звісний російский письменник Леонид Андреєв описує ось як страшні сцени з теперішної війни на далеким Сходї. В більшим лазареті я відвідав мого приятеля С., раненого кулею в груди. Розказував менї шептом про приступ на шанцї, де поторпив рану. Страшне було дїлане тих кількастїх дротяних сїтий, що як пужі оплітали вояків і душили їх в своїх обіймах. Вачне, як такий натягнений дріт, перетятий в однім кінци, із свистом прошиб воздух і в одній хвили опліи трех вояків. Колючки дерли одїж і вбивали ся в тїло нещасних, що з болю вили ся і кричали як навіжені. Оден з них, поцїлений кулею, висів уже мертвий, а два инші волікли єго за собою, аж лишив ся при житю лише оден, що добував надлюдских з'усиль, аби увільнити ся від страшного тягару. Була се немов якась шалена ігрaшка живих з трупами, з якої ніхто не виходив живим. При одній такім засїці лягли поверх 2000 вояків. Підчас коли перетинали дроти, силуючись увільнити ся з їх обіймів, неприятель засипував їх градом куль і картачів. Приятель запевнював мене, що чогось так страшного не бачив нїколи і що той приступ був би очивидячки скінчив ся божевільною утечею, колиб бідолашні вояки знали, в котру сторону мають утїкати. Але той ряд 10 до 12 дротяних засїків, що їх оплітали, та лябіринт глубоких вовчих ям з кінчастими палями на дні, так їх отуманили, що нїхто не годен був орієнтувати ся на тїм страшнім поли смерти. Одні падали ся до лївковатих ям, а попавши там на кінчастий паль, подрігували як минеки на нитці. Нові тїла спадали на них і незабаром цїла яма заповняла ся по береги ворушливою кровавою масою. Многі, хитаючись як пяні, бігли просто на дротяні засїки, впадали в них і кричали як в гарячці [illegible] муки. Ворочи всї [illegible] вражне [illegible] пили в страшний спосіб друг сьмияли ся, коли кілька снїди дрит оиіля їх рани або ноги. Він сам (мій приятель) від самого рана не мав нічого в роті і почув в днівній гарячці. Хвилями здавало ся єму, що ось-ось зійде, то знов опанував єго безмежний жах. Коли хтось коло него затягнув пісню, всї підхоплювали мельодию, а за ним инші і незабаром пісня поплила цїлим хором. Не знав сам, що сьпівас, але тямить, що се була якась весела пісонька. Так, вони сьпівали, а все довкола червонїло ся від крови. Небо виглядало також червоне; здавало ся, що у вселенній скоїла ся якась катастрофа, зайшов якийсь дивний переворот, при котрім щезли всї барви світа, зелена та ясні спокійнїйші, а лишила ся тілько одна, яро червона, в якій сонце сьвітало як бенгальский огонь. А люди сьміяли ся... як пяні. Може навіть і танцювали, кількох приятельоємо сьпівало немов відчас танцю. І мій приятель пригадав собі докладно, що як куля пробила єму груди, єго ноги вже утратили сьвідомість, зробили ще кілька скоків, немов танцюючи.

ЦІЛИЙ ЖОЛУДОК ВИЙМИЛИ.

В шпитали у Відни находить ся тепер жінка, котрій при помочи операциї вийнято цїлий жолудок. Ся недужа жалувала ся від довшого часу на жолудкові болї, але лїкарі вважали їх проминаючими. Але коли хороба стала усе більше розвивати ся, недужа поїхала по раду славних лїкарів у Відни. Одні з них твердили, що у недужої єсть на жолудку якийсь нарiст, другі, що се скамянїлість, що єсть відірвали часточку. Понеже болї ставали день-в-день що раз прикрiйші, а недужа видїла таки на очах, рішили ся лїкарі перевести операцию. Коли отворили черевну яму, показало ся [illegible] жолудок [illegible]. Не було иншої ради, тілько вийняти [illegible] і той [illegible] безпосередно з прово[illegible] [illegible]. По кількох таких днях показало ся, що операция удала ся. Недужа відживлювана при помочи рурки прийшла вже на стілько до себе, що може вставати з постелї.

До руских хлопів.

Щосьте братя потрухляли,
Що житя в вас ледви чути?
Другі люде орють, сїють,
Ви сидите мов закуті.

Що за чари на вас вкали?
Чи хто лихом заворожив?
Наче цьвіти весняні
Зимний вітер поморозив!

Чи вас злидні так здавили,
Що голови годі звести?
Чи вам вічно може стало
Сьвітло правди між мир нести?

Чи в достатках раючи?
Чи почестей набирали?
Чи добились свого сьвітла,
Та своєм праведним засипали?

Да ви братя?! Обізвіть ся!
В кого душа неовмерла,
В кого серце в груди щире,
Тьма очей му не заперла.

Хто ще в живих — обізви ся!
Скажіть сьміло перед сьвітом,
Хто вам заслабає очи,
Що морозить навіть лїтом.

Обізвіть ся, братя Русини,
Та питайте й собі ради,
Розбудїте думки й мисли
І лучіть ся до громади.

Скажіть сьміло всему сьвіту,
Що не хочете рабами
Лїта в тьмі коротати!
Що вмієте так як другі
За честь, долю свою стати.

Обізвіть ся, сьвітлі духи
Щирі хлопські патріоти,
Розбудїте нове житє,
Щобы лихо побороти!

Stuartburn 27. марта 1905. Орест Марійко.

Нема більше болю жолудка писля ужитя сего лїкарства на жолудок

Ferrozone

Mr. E. Harris з Rockwood, Ont. пише: „Нема ліпшого лїкарства на біль жолудка як Ferrozone. Перед уживанєм Ferrozone я був дуже слабого здоровля, але по зажитю кількох пачок сего лікарства я перестав терпіти на біль жолудка і біль в крижах. Завдяки Ferrozone я тепер тїшусь найліпшим здоровлєм"

Mr. Ernest V. Jordan з Trenton пише: „Я терпів на болї жолудка і нестравність, котрі руйнували моє здоровлє. Менї припоручено уживати Ferrozone, що я і зробив. Від часу уживаня Ferrozone я більше не терплю на жолудок і раджу кождому уживати сего лїкарства. Моя жінка також стала здоровою уживаючи Ferrozone"

Кождий хто уживає Ferrozone, подібно говорить. Оно вздиває жолудок і травні органи і помагає при травленю. Ferrozone чистить кров і є найлїпшим лїкарством для молодих і старих. Тілько пробуйте уживати сего лїкарства а оно певно вас виздоровить.

Цїна 50 цнт. пачка; шість пачок $2.50. Можна купити в кождій аптицї або почтою від Ferrozone Co., Kingston Ont.

ПРОДАСТЕ СВОЄ ЗАСТУДЖЕНЄ ЗА $1.00?

Чи ви певно за доляра хочете вилїчити застудженє? Іїть до котрої будь аптики і купіть собі „Catarrhozone" і сим лїкарством вилічите застудженє. Не ма в сьвіті лїкарства котреб так скоро лїчило застудженє як Catarrhozone.

БЕЗСОННІСТЬ І ЗМУЧЕНЄ РАНО.

Спанє не тілько дає відпочинок, але також зміцнює тїло, єсли скоротимо години спаня, то уменьшимо собі пропорцияльно здоровлє, а тїло і нерви стають чим раз слабшими.

Щоби направити спанє треба більше сили тїлесної, а щоби віднискати силу тїлесну треба ужити Ferrozone. Се лїкарство віджене всяке ослаблене, відмолоджує і зміцнює цїле тїло.

ЗІПСУТИЙ ЖОЛУДОК.

Єсли маєте зіпсутий жолудок і нема апетиту то треба ужити лїкарства Dr. Hamilton's Pills. Се лїкарство приверне апетит в однім дни і скоро зміцнить цїле тїло. Жаден доктор не запише лїкарства котреб лїпше лїчило як Dr. Hamilton's Pills of Mandrake. Цїна 25 цт. за пачку. Пять пачок за доляр.

ПО ЩО ТЕРПІТИ ЖЕНЩИНАМ.

Нащо терпіти болю голови, коли можна вилїчити купивши за 25 цт. флашочку Nerviline. Пару кропель дасть до засолодженої води. Сей час по зажитю робить ся лїпше. Кожда жінка повинна се лїкарство мати. Всюда продають по 25 цт. флашочка.

Марко Проклятий.

[illegible]

Оповіданє.

(Дальше)

VII

[illegible]

МУКА

Ogilvies Hungarian Patent $2.95. Glenora Patent $2.75. Manitoba Strong Baker $2.60; Imperial $1.65. Lake of the Woods Five Roses $2.95, Red Patent $2.15, Medora $2.25; XXXX $2.05.

[illegible]

Годинникар і золотар.

[illegible]

William Fischer,
727 Main st.

1883- ЛЮДЕ ОТВОРѢТЬ ОЧИ! -1905.

50.000 ДАРОМЪ.

Книжка, котра охоронить Вамъ житє, здоровле и грошї.

[illegible]

DR. E. C. COLLINS M. I.,
140 W. 34th Street, NEW YORK, N. Y.

СМІШНЕ.

[illegible] Небесних [illegible] Ірвана Брехню. А прозвали єго люди брехуном [illegible] бо він вже умів [illegible] обрехати, коли [illegible] дурити чи то дитину, чи парубка [illegible] ку, а навіть старого [illegible] або й газдиню. Чи[illegible] мали з него втіху, але [illegible] і обривав за то [illegible]

Одної неділі [illegible] до коло церкви, [illegible] священика, котрий [illegible] правити Службу Божу. [illegible] Ірвана [illegible] чає єго.

— Що там чувати, Ірвашу? А ну-но зогни якого [illegible] рашаль, ало непадуму[illegible].

— Не маю часу — відрік [illegible]

[illegible]

А церковний [illegible] брат Ірван [illegible] сміючись.

[illegible] Ірвашові [illegible] [illegible] на селі, а цілі [illegible] соромлені повертали домів.

Elliott & D[illegible]

[illegible]

316 McIntyre Block,
WINNIPEG

Найгарніші [illegible] фарми по найлагіднійших виплаті можна купити від

Planitz & Friedrich
865 Main st. Winnipeg, Man.

ЙОСИФ А. ДИМА

Заложив перший руский робітничий офіс. — Продає шифкарти на всі лінії. Хто хоче купити шифкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно, хоче купити хату або дім в місті, або землю на містох, потребує помочи або має яку грунтову справу в тарім краю, то нехай вдасть ся до Й. А. Дими, а буде вдоволений. Єго адрес:

J. A. Dyma
790 Main st.
Winnipeg.

МИЛО КОРОЛІВСКОІ КОРОНИ

єсть спеціально роблене для твердої води сего краю і нема иншого мила, котре було рівне єму що до доброти.

Можете дістати красні образи святих або книжі, також дорогоцінности, коли зашлете нам більшу скількість паперів, котрими обвинене мило, на адрес:

The Royal Crown Limited
King st. — — — WINNIPEG

ALLOWAY & CHAMPION,
банкери.
362 Main st., Winnipeg,
(Четверті двері на полудне від Portage avenue.)

Посилаємо гроші на кожду почту до Австриї, Росиї і иньших країв.

Не платить змінки другий раз той, до кого гроші висилані.

Ордери виплачує ся в Австриї коронами, в Росиї рублями.

При посилці грошей треба дати добрий адрес, а ми виплатимо. [illegible] гроші нам повіреній особі для котрої они призначені, або звернемо [illegible]

Спробуйте [illegible] перший раз, то певно пробудете другий раз. Виплачуємо по дуже низькій ціні.

Розмовитись можна по руски, росийски і німецки.

Ордери подаємо стариннно написані.

Купуйте лоти близько нових С. P. R шапів!

Іх вартість дуже скоро побільшаєсь.

Ми маємо високі, сухі лоти до вибору близько C. P. R. нових шапів по ціні $65—$75 [illegible] $110. виплата першу рату тільки $10.

Можете мати великий зиск купивши ті лоти. Купуйте тепер, бо в короткім часі як весні ціна буде висша.

Кромі сих маємо богато лотів і домів до вибору в всіх місцях на півночи міста.

продаємо найтаньше ТИКЕТИ НА ПАРОХОДИ на всі лінії.

Приходіть до нас в дістаністі [illegible]

Посилаємо гроші до Галичини, Буковини і Росиї тано і скоро. — Розговоритись можна по руски.

Planitz & Friedrich 865 Main st.
WINNIPEG. MAN

ПОДИВЛЯЮЧИЙ ОЛІЙОК.

Ніде в сьвіті нема рівного лікарства мясового так силу лічити всякі болі як

7 Monks Oil.

Ціна 25 ц.; продають всюди.

СЛАБОСТИ ШКІРИ.

Все рівно[illegible] яку-би ви слабість шкіри не мали, то можете вилічити ся мастю

7 Monks Miracle Salve.

Продають в кождій аптиці.

Всяку одіж можете купити в мене по дуже низькій ціні

черевики:	75 ц.	— $5.50
убрання:	$4.25	— 12.00
плащі:	3.50	— 10.00
шапки:	35 ц.	
сорочки:	25 „	
шкарпетки 3 п.	25 „	
воші:	1.25	— 3.50
рукавиці	25 ц. —	90

Для переконання прошу зайти і спробувати!

Г. М. Гуровіч.
810. Main Str. Winnipeg.

ІВАН НЕМЕТ

[illegible] заступник [illegible] Одинокий руский банк, спродажа шифкарт, засилка грошей до всіх частей сьвіта, канцелярия адвокатска і нотаріальна так в старокраєвих як і в американских томо[illegible] в військових справах. Поради о всім даром. — Хто хоче купити шифкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно або заслати гроші до краю тано і скоро, або має в краю якусь справу судову, грунтову, військову а хоче тую як найлутше і найскорше залагодити, то нехай удасть ся до І. Немета, а буде зовсім вдоволений.

Єго адрес є: **John Nemeth,**
457 Washington st.
New York, U. S.

Кождий знає, що найпевнійша, найбезпечнійша, найдешевша і впрост без пересідки подорож

з Буковини і Галичини в Канаду

на Гамбург єсть лише через генерального експедиента кораблів

B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.

Хто має шифкарту від Б. КАРЛСБЕРГА, Гамбург, того перепускають через німецкі станції граничні.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG

Дивись на золоті букви "T. & B." котрі суть вибиті на кождім плескачі і пачці.

The Standard [illegible]

До Фармерів і Поселенців.

Ми виставляємо на продаж від теперішніх аж до весни около 30,000 акрів землі в таушінах 14 і 15, ренч 8 на захід від Beausejour а на північ від Brokenhead River по ціні 7—8 долярів за акер стосовно до положеня.

Висше згадана компания єсть уповноважена властителями і зглядно поселенцями, що на тій тілько купуючі і поселенці можуть купувати від агентів, через що не потрібно вносити ніякого подання.

ВИПЛАТА БУДЕ ЯК НАЙПРИСТУПНІЙША.

Про дальші подробиці пишіть до:

Wm. Harwey,
Managing Director.

The STANDARD TRUSTS COMPANY,
Cor. Fort st. and Portage ave.,
Winnipeg.

ГАЗОЛІНОВІ ІНДЖАІ ДО МОЛОЧЕНЯ

[illegible] ТАК УРЯДЖЕНІ, ЩО НІЧОГО НЕ ЗАПАЛЯТЬ.

[illegible] чоловік може таку машину [illegible] машини суть о половину таньші від [illegible]

Пишіть по цінники на адрес:

North West Machinery & Iron Co. Limited,
WINNIPEG.

Читайте, що каже д-р Ландес:

[illegible] ПРАКТИКО[illegible] ДЕРЖАВАХ, КАНАДІ, МЕКСИКО І ПОЛУДНЕВІЙ АМЕРИЦІ.

[illegible]

Але єсли можеш бути вилічений, я тобі вилічу. Що нибудь тобі долягає, скажи або напиши мені: Хороби міхура і нирок. Хороби крови і шкіри. Утрата памяти. Утрата мужескої сили. Утрата апетиту. Ніч без болю, не втираю від праці.

[illegible] тисячі людей. Роблю [illegible] операцій що місяця. [illegible] дома, єсли не можеш прийти до мене. [illegible]

Памятай: Порада особиста або листовна даром.

[illegible] або напиши до

Dr. LEONARD LANDES,
140 E. 22nd St. New York, N. Y., U. S.

Памятайте що

EDDYS'A
будівляний папір

не впускає зимна ані випускає тепла

Пішіть по проби і ціни до

TEES & PERSSE LIMITED
AGENTS
Winnipeg.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда паристого числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних териториях с[illegible] роздана. Од них даром не дає ся ціла 8 і три четвертих в 26 секциі, а котрої тілько північну-східну четвертину можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциі т. є 160 акрів яко є головою родини, або кождий мужчина, мавший 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вносить ся особисто в місцевім Land Office того дістріxту до котрого земля приналежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати [illegible] другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дістрікту, до котрого та земля приналежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОІ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю [illegible] державних земель має виповняти слідуючі точки:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій землі і обробляти єї найменше шість місяців кождого року, [illegible] департаменту [illegible] поселенець зорав 15 акрів, або мають управлені [illegible] акрів землі мусить 20 штук власної худоби і стайні для неї.

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) має такого сина, що може після права вносити оплату за даровану землю, мешкає в сусідстві землі записаної на сина, то син може одержати патент на тую землю, хотяй не мешкає на ній, а мешкає з тато або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або [illegible] на патент, [illegible] оплату [illegible] то після права одержить патент на тую [illegible] перше оплатив, єсли другий гомстед знаходить ся близько першого.

4. Єсли поселенець жиє постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки ніж наказує право будуть виповнені.

В додатку висше сказаних чотирох точок, єще треба додати се, що поселенець хотячи одержати патент має зорати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і в її господарстві [illegible] 30 акрів огородити плотом.

[illegible] року виповнили всі обовязки на першім гомстеді і дістали на него патент.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповняє обовязки після права, єго внесену оплату [illegible] а землю може иньший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом, або агентом або гомстед інспектором.

Перед робленєм аплікациі о патент, мушень ся повідомити письмово комісаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦИІ.

Новоприбувші емігранти одержують поученє [illegible] в емігрантськім офісі в Winnipeg, [illegible] державних земель в Манітобі, Dominion Land Office.

Землю, котра посідає мінерали можна дістати тоді, коли письмово повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісаря емігрантського в Winnipeg, The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba або кождого агента державних земель в Манітобі і північно-західних територіях.

W. W. Cory,
заступ міністра справ внутр.

Кромі дарованих земель, о котрих висше сказано, додаємо, що тисячі акрів найлучшої землі в західній Канаді можна купити від компаній зелізних, иньших корпорацій і приватних фірм.

КАНАДИЙСКИЙ ФАР[illegible]

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

[illegible] 1905. Winnipeg, Man. Thursday 13. April 1905. Число 15.

Для українського народа святає зоря відродження.

[illegible]

Історія будови Народного Дому під проводом Русинів-консерватистів.

[illegible]

Frank Oliver новий міністер справ внутрішних.

Ліберальні [illegible] Ф. Олівера кандидатом на [illegible] в Едмонтон, [illegible] справ внутрішніх. [illegible]

Вість о [illegible] Олівера кандидатом на міністра справ внутрішних, [illegible] Канаді [illegible]

Консервативна газета „The Calgary Herald" [illegible]

3 сего видно що п. Олівер [illegible] міністром справ внутрішних.

Hon Frank Oliver

[illegible] з [illegible] Далекого Сходу.

[illegible]

НОВИНКИ.

Австрийский емігрантський комісар п. Франц Кальтенбрун[illegible] приїхав [illegible] до Вінніпеґ. В Вінніпеґу задержав ся короткий час а потому [illegible] всі кольонії австрийских переселенців так в Манітобі як Північно Західних Територіях.

ДО ЧОГО ПРИВОДИТЬ РУСИНІВ УЖИВАНЄ АЛЬКОГОЛЮ

[illegible]

— В містечку Ніагара Онтаріо [illegible] 2 цьвітня [illegible]

— В Hovells Neb. [illegible] 2 цьвітня [illegible]

— З Лагоре Індия донесять що [illegible] в місті Лагоре [illegible] Місто Лагоре числить 200000 [illegible]

— [illegible]

В Варшаві 2 цьвітня [illegible]

NARES, ROBINSON & BLACK.

381 Main st. Winnipeg.
Telephone [illegible]

[illegible]

3 нами можна порозуміти ся [illegible] по руски, польски і німецки [illegible] Николай Фурсенко, котрий [illegible]

РЕЛІГІЙНИЙ ФАНАТИК ЗАБИВ СВОГО БРАТА.

Недалеко Strathroy Ont. [illegible] двома братами Альфредом і Робертом Кінг. [illegible]

ДЕ СУТЬ?

Орко Кревко, котрий [illegible] Майнер Кревко, [illegible]

J. Kropko.
343 Henry ave. — Winnipeg.

Canadian Farmer,

The Ruthenian Weekly,
Published every Thursday,
159 Cor. Logan & Fountain st.
Winnipeg, P. O. Box 82.

Canada North West Publ. Company.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

Established 1903.

Advertising rates furnished on application.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР.

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує:

в Канаді на рік	$1.00
в Сп. Державах на рік	$1.00
в Австрії	$1.50

Газету треба платити все з гори.

Гроші посилайте в рекомендованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістаєте від почтаря або агента на експресовім офісі, залішіть нам, бо без неї гроші тут не дістанемо.

Адрес:

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не приймаємо.

При зміні адресу проситься подати давний і новий адрес.

Канадийский Фармер есть газетою для освідомлення всіх Русинів в Канаді, без різниці віроісповідання, і для попирания ліберальної партиї, котра Русинам приязна. Не має тісної звязи з жадною церквою, одначе вірить в свободу, котра позваляє кождому обявителю хвалити Бога, як він хоче.

Одним з важнійших прав ліберальної партиї є права релігийні і до сего ми будемо стосуватись.

ГОДІВЛЯ ОВЕЦ.

Головнійші слабости овец і їх лічене.

ПАРХИ.

Причиною єсть зараженє, а також горячі низькі вівчарні, мокрий, вогкий, зимний воздух. Пархи виступають насамперед на хребті, лопатках, череві. Чим горячійша стайня, тим скорше розширяють ся і заражують ся всі вівці.

Пархи виступають в виді маленьких пухирців, котрі свербляють вівцю, і для того она чухаєсь в що тільки може. Треба сейчас відлучити слабі вівці від здорових і лічити їх в сей спосіб.

До ванни або иншої більшої посудини, наливаєсь около 70 кварт теплої води, а в ній розпускаєсь чотири фунти поташу, чотири фунти зеленого мила, два фунти карболевого квасу, півтора фунта вапна. Така скількість купелю вистарчить на 100 овец.

Коли все готово, берется двох людий вівцю за передні і задні ноги і занурують цілу в купелі. Третий прикриває руками очи і уха щоби до них не налилась вода. Держати якийсь час вівцю в тій купели, [illegible]. Добре єсть після вмиття вівцю [illegible] попитирати

[illegible]

ВОШИ У ОВЕЦ

[illegible] вівці мають воші [illegible] то треба їх мити [illegible] відваром з простого тютюну.

НАСКОМІ В НОСАХ ОВЕЦ.

Суть рід насекомих котрі складуть свої яйця в носах молодих овец, а з котрих по девятьох місяцях вилазять нові насекомі [illegible] до мозку [illegible]. Причина тої слабости подібні до „овечого крученя". Крім того вівці [illegible] чихають [illegible]. Припадки ті трафляють ся звичайно в марті і квітни. [illegible] табака, або [illegible] чемерицею.

Насекомі ті появляють ся в горячі місяці в болотнистих місцях, заросших корчами.

ЗАВОРОТ ГОЛОВИ.

Причиною звичайного завороту голови бува наплив крови до мозга. Вівця лишає голову, розставляє широко ноги щоби не упасти, опісля звичайно падає і [illegible]. Вистарчить спустити четверть кварти крови [illegible] треба [illegible] голову [illegible] дати [illegible] води.

ХЛОРОЗИС АБО ГНИЛИСТЬ

Причиною сеї слабости бувають мокрі пасовиська, головно в зимне або мокре літо, [illegible] вода, згнила пашня. Вівця мало їсть, стаєсь неспокійна, біжить [illegible] головою, начинає [illegible]. Хребет корчить і крутить ним на всі сторони, [illegible]. Хід вівці стаєсь тяжкий, скоро худне [illegible] і вівця гине.

На вилічене тої слабости [illegible]. Можна хиба [illegible] зимою [illegible] пасовиська, давать [illegible] разом з [illegible] дубову кору, або [illegible]. Від часу до часу можна давати вівцям [illegible] кількакапель креолину [illegible]. Тими средствами можна вилічити слабість в єї початку [illegible]. Єсли вівця удалась [illegible] вилічити, треба єї відкормити і продати на мясо.

Война

Где і як она ведесь ся? Хто єї виграє? Як велика Росия і Японія?

Хто хоче мати відповідь на сі питання, най пришле мені в письмі 30 цент. і я вишлю єму книгу 12 цалей широку і 15 довгу з мапами і описами цілої війни, з котрої обі всім довідаєть ся.

При тім даром пишлю Рахункову Таблицю, поучене о играх з карт і Політичний Катехизм.

Продаю також нові календарі — на 1905 р. і різні книжки.

Пишіть на адрес

M. J. MURIN,
831 ASHBURTON AVE.
YONKERS, N. Y.

Важнійши точки винятї з уставы тутейших публичних шкіл.

(Дальше.)

ОБОВЯЗКИ ТРОСТІВ В ШКІЛЬНИМ ДІСТРІКТІ

а) Назначити кождого року місце на річний мітинг для податковців [illegible], а також назначити час і місце для спеціальних мітингів [illegible] тростіси [illegible] вибрати нове місце на школу, 3) або приналежність шкільного [illegible], 4) або єсли есть нужда [illegible] шкільного дістрікту. [illegible] найменьше в трех публичних місцях дістрікту, най меньше [illegible] днів перед мітингом.

b) Старати ся о відповідне шкільне уряджене і доброго професора, і старати ся щоб найменьше два тростія [illegible] замешкалих в дістрікті [illegible] від 5—16 років ходили до школи.

c) Внести подане до ради повітової на або перед першим мітингом по 31 липня о [illegible] податків [illegible] шкільних потреб, або [illegible] податок, [illegible] купити [illegible] на школу, або [illegible] побудувати який будинок.

d) Умовити ся з професором що до платні, яку має платити квартально, а єсли потрібно вичати гроші для виплати професора, то тростіси мають [illegible]. Процент від [illegible] не мав бути вищий як [illegible].

e) Тростіси мають [illegible] щоби уряджене як лавки [illegible] були завсегда в добрім стані, і єсли треба направити, [illegible].

f. Выслати перед [illegible] днем стання кождого року до інспектора [illegible] секретаря [illegible] дістрікту [illegible].

g) Увільнити після своєї волі, від оплати шкільного податку цілком або часть, якого-будь бідного чоловіка, і тростіси таку заяву о увільненю від податку мають вислати до секретаря ради повітової перед першим днем в Августі.

h) Видалити зі школи такого школяра, якого поведене тростіси (більшість їх) або учитель, [illegible] узнають що такий ученик есть шкідливим для других.

i) Взяти посесію і отвореи шкільний маєток який есть даний на ужиток публичної школи в дістрікті. Можуть продати шкільну або иншу шкільний маєток, єсли [illegible] змінити місце школи, [illegible] побудувати нову школу в відповіднійшим місцю.

j) Від часу до часу заходити до школи і видіти чи все провадить ся після правил і [illegible] регуляцій.

(Дальше буде.)

Молоді злодії.

Ту-ого місяця привели [illegible] 7 малих 7—11 літних [illegible] до полиції в Віни[illegible], там було [illegible] родині [illegible]. Дітваки [illegible] з мукою, пропивали, [illegible] аргументи [illegible] дитям. Родичі з сего певно були утішені, коли [illegible] повагою [illegible] добиваться, [illegible] мусять єї старати [illegible] до школи.

Хотей [illegible] народу, [illegible] чужими народами, [illegible] моральну [illegible] дістає [illegible] дитина [illegible].

Дітей до школи мало наш Русин не може посилати, бо нема в що зібрати, [illegible].

А котрі ще не мае таких дітей, щоби збирали тріски [illegible] купить дров без грошей, [illegible].

При нагоді [illegible] доброго не говорять, хиба [illegible].

Переходячи по при хату Англіки де Русин [illegible] чують дикий сьвіт, [illegible].

Не закидаємо ми всім Русинам але ведеся, але як то може руска приповідка: одна паршива вівця сто запаршивить.

Тож всеї наші Русини повинні самі звертати на се увагу, і коли видять що їх брат Русин робить зле, повинни [illegible] упімнути [illegible] того потрібно. [illegible] щоби такий не робив встид цілій руській нациї і щоби за него не терпіли люде чесні.

При спосібности ще звернем увагу. Тепер до Канади [illegible] менше приїздять Русинів з родинами, а приїздять одинокі на зарібки. Ті одинокі суть або вільні або [illegible] в краю жінки. І власне ті що лишили в краю жінки забувають про них і [illegible] так само [illegible] пускають [illegible] жінки [illegible] родинах [illegible] батьків [illegible]. Тому звертаєм увагу щоби [illegible] Русини, [illegible] про свою родину [illegible] тим способом струють [illegible] білий [illegible] голодних дітям.

ВСЯЧИНА.

ЯК ДОВГО ЖИЮТЬ ПТАХИ?

На се питане є що богато хибних поглядів і люде легко менше оцінюють вік птахів, як се є в дійсности. Найдовше жиє з поміж птахів лебідь. Се річ доказана, що він може жити і 300 літ. Природник Кнауер оповідає в своїй історії, що бачив кількох соколів, з яких один мав 162 роки. Також сухі і орли досягають сімної старости, як пр. один орел, що згинув в р. 1819 а був зловлений 104 літ передтим і вже тоді числив досить богато літ житя. В р. 1894 згинув в цісарськім замку в Шенбрун білоголовий сук, що прожив в неволи не менше як більше лиш 118 літ. Папуги зловлені і освоєні можуть жити поверх 100 літ. Водяні птахи переживають кілька людских поколінь. Також гуси і лабуді можуть дожити пізного віку, а круки живуть пераз по 100 літ. З домашної птиці когут живе 15 до 20 літ; кури тягнуть далеко скорше. Житє співучих птиць пропорціонально коротке, бо пр. соловій живе в клітці найдовше до 10—15, а канарок 12—15 літ. Буцьки живуть досить довго, ластівки не більше як 10 літ.

БУХАРСКЕ ВІЙСКО.

В Азиї є край Бухара з головним містом Бухарою. Монарх сего краю називає ся еміром. Бухарське війско муштрує ся звичайно босо. Один французкий ученний бачив раз таку муштру. На майдан вийшов цілий полк бухарського війска. Нагло на команду трубкою всі вояки підносли до гори ноги і зачали ними тріпати та фікати. На другий голос трубки поклали ноги на землю, а на дальшу команду повставали. Здивований француз спитав полковника, що се значить. Полковник відповів, що таке викидане ногами до сонця дає війску певну побіду. Во так само пробували Росияни, коли ішли до штурму на Бухару отже побили вони ціле військо еміра і здобули місто.

Француз вже зрозумів. Коли Росия воювала з бухарським еміром і російске війско ішло до штурму на місто, мусіли перейти в брід ріку. Російскі вояки мали високі чоботи, отже до чобіт понаилвала ся вода. Вийшовши на берег, російскі вояки кинули ся на плечі і підносили ноги до гори, вилевали з чобіт воду. Бухарці гадали, що се церемонія, котра війску приносить певну побіду.

9,300,000,000 К!

Девять міліардів т. е. девять тисяч дівятя міліонів виносить довги австро-угорської монархії. Повстали они наслідком видатків на війни і взагалі на війско. Але много того ухвалено делегациї тамтого року ще 500 міліонів на військові видатки а військова адміністрация хо[illegible] ще більше [illegible] потребує [illegible] на [illegible] тої військової служби потребує одноразово 207 міліонів корон, а вдатки що року о 110 мільонів більше, як доси видало.

ШЕСТИЙ ЗМИСЛ.

Звісно кождому, що чоловік має 5 змислів, а то: зір, слух, чутє, смак і нюх. Тепер же учені виказують, що чоловік має ще один змисл, шестий змисл — орієнтацийний. За тим горячо обстає між иншими професор віденського університету др. Йосиф Поляк. Він каже, що я богато зьвірят має сей шестий змисл. Се показує ся на примір, у сліпого кота, який зовсім потрафить [illegible]. Чоловік, занурений у воду, не бачить, ані не чує, одначе руководить ся шестим змислом орієнтацийним. Численні досліди давно вже переконали учених, що риби зовсім не чують. Так само примірам де-яких сотворінь, що живуть виключно лише в землі і не зносять ніякого сьвітла, бо деякі навіть не мають зовсім очий — руководить ся в великій мірі лише тим шестим змислом орієнтацийним. В [illegible] сей шестий змисл Професор Поляк робив [illegible] на собі досліди, [illegible] в глубоку ріку і [illegible] в тім [illegible] утвердив.

З Гуцула біда.

Гей, гей! Боженьку, Боженьку! Головонько-ж та моя капустяна! сказав Гнатко сам до себе здихнувши тяжко.

А що тобі так тяжко на души сь-ба ти хто зворав? — запитала жінка [illegible] картуючи.

Сі що тежко? відповів чоловік. — От запічачт сиди [illegible] гадаю, що маю Богу дякувати голову досить велику, але що з неї, коли в ній січка та терміте.

Жінка: Хе, ха, ха! Та ти ся не мешай [illegible] розумнійшого від тебе аби світ сходив [illegible] — Тепер кажи що [illegible]

Він: Аякже, [illegible] в Косівськім але в Канаді? [illegible] Господи [illegible] а тебе [illegible] в місто накупити весняного, [illegible]

Она: А чому не учиш [illegible]

Ох! — сказав Гнатко — [illegible]

Она: Отто але?

А в чера Лукин Маркія четав у газетах, що в Вінніпегу друкує ся теке книжка [illegible]

Він. Але [illegible]

Она: Абих так, ну купи [illegible]

Він: Праду кажеш, [illegible]

Она: Не клени ся так тежко, купи ся купи [illegible]

Єсли досилюють вам [illegible] Ferrozone, котре єсть [illegible] ліки на [illegible] сеї слабости.

П. Gordon J. Makfarlane з Bradford вилічив ся уживавши Ferrozone, [illegible] Ferrozone. [illegible]

Люди, котрі терпіють на слабості нирок, [illegible] Ferrozone.

Ціна 50 цнт. пачка; шість пачок $2.50. Можна купити в кождій аптиці або почтов. від Ferrozon Co., Kingston Ont.

ОПИНІЯ п. JAMES WATSON-а.

Він каже що катар єсть [illegible]. П. James вірить що „Catarrhozone" есть найлїпшим лікарством. [illegible] Catarrhozone. [illegible] Catarrhozone [illegible]

ЯК УНИКНУТИ СУХІТ

[illegible] Ferrozone. [illegible] „[illegible] Ferrozone". Ціна 50 цт. пачка, можна купити всюди.

ВІЛЬ ГОЛОВИ.

Щоб уникнути болю голови найлїпше уживати лікарства Dr. Hamilton's Pills. Сї пігулки чистять і регулюють желудок. Ніколи не буде Вас боліти голова єсли будете уживати Dr. Hamiltons Pills. Продають в кождій аптиці. 25 цт. пачка, пять пачок за доляра.

БРАКУЄ ВАМ АПЕТИТУ?

Дуже часто трафляє ся брак апетиту. Щоби віднайти апетит треба ужити Nerviline. Се лікарство [illegible] і лічить нестравність. Уживайте Polsons Nerviline [illegible]. Ціна 25 цт. за фляшочку. Всюда продають від пятьдесять літ.

Читайте „Кан. Фармера".

Марко Проклятий.

РОМАН — [illegible]

Олекси Стороженка.

[illegible]

(Дальше)

VII.

Замовкли ви гости, Кобза сміло озирнув ся на панів [illegible] погляд зниклих ся на молодій. Стояв він в червоному жупані, бо як піймали, то стягли з него свитину, що [illegible]

„Сховав, Сховав!" загомоніли пани.

„Була при ньому бровка?" — спитав Єремія Щуку, люто скинувши очима на Кобзу.

„Не було, [illegible]," — відказав Щука вклонившись.

„Е, як би була!" пробовкнув Кобза.

„А такий гладкий і завзятий," — знов почав Щука „що на силу десять чоловіка єго здоліли; довкии таки добре надсадив бебехи!"

„На паль схизматика, харцизя!" — перехопив Єремія.

Почувши такий приказ, молода княгиня швидко схопилась з диплика і підойшла до князя.

„Не він зірвав квітку," — скрикнула вона — „я тільки-що єго бачила коло вікна в саді!"

„Кому ж більш, як не єму?" — озвав ся Щука — „хто стояв коло вікна, той і теперечки стоїть, із отсими вартови, а сей і втікав і оборони ся..."

„Не він, кажу тобі!" — сердито відказала молода, похмуро глянувши на Щуку; потім повернувшись до Єремії, виразно промовила „гоноровим словом ручаюсь тобі, княже, що не він!"

„Фу так єго на паль!" — гримнув Єремія, понахмуривши Оселя.

„Як так" — озвав ся Кобза — „то карай не мене — я зірвав квітку, з неповинного пустіть на волю!"

„Вач, який запеклий!" — бубоніли пани.

„Ане, ане, не він, не він!" — закричала знов молода княгиня.

„Щоб нам не спиляти ся" — перехопив Єремія — „так обох на паль!"

„І сам цар Соломон" — озвав ся Заленьский — „не вгадав би розумнійше!"

„Княжно!" — повагно промовила молода — „мене скривдили, і я одна маю право карать і милувать; за що ж ти хочеш вкинуть на мою совість дві смерти?.. Найсвятіша матко, милуй ся!" — княгиня простягла до неба руки — „сьогодня по твоїй воли я загубила на віки мою долю..."

„Заспокой ся, моя дитино!" — перехопив пан Заленьский, узявши молоду за руку і осміхнувши ся на Єремію, — „жаль мартує, мартує!..."

„Моя королево," — швидко додав Єремія — „ти в моєму замку господиня, твоя воля, твоя й сила, і я твій слуга, приказуй усе так буде, як ти бажаєш..."

„Обох помилуй!" Княгиня зняла з грудей шпильку оснащу самоцвітами і подала Щуці — „обох на волю! лучче гріпить милуючи, як караючи!"

Щука прийняв подарунок, доторкнув ся устами до ручки молодої княгині і щось прогарчав собі під ніс. Княгиня гордим поглядом глянула на Кобзу й величаво вийшла з покоїв. За нею розійшлись і пани; деякі хотіли було постять ся що на ганку, так Єремія попросив їх до покоїв.

„Після такого ласкавого суда" — додав він — „я не поручусь, щоб кому небудь з вас не зірвали й голови з плеч."

Як всі вже пройшли в гостину, Єремія промовив до Щуки:

„Обох в куну, обох на паль!.." і вйшовши в гостину, зачинив за собою двері.

Поки возились з Кобзою, настав час вечері. Заграла музика польский, і Єремія повів молоду княгиню до столу, а за ним парами й всі пани. За вечерою молоді сиділи радощами, і обоє якось смутно заглядали. Княгині нічого вже не було до Четвертинського [illegible] пускать, бо волю найсвятіщої матки довела досхутку, а княжа може скребла совість, що відірв ся від батьківської віри, від рідної сем'ї, і пришив ся до Ляхів.

Однак веселому товариству й байдуже до них було. Турині роги й кубки з малъвазією, токаєм, угорским і стародавними медами переходили від пана до пана, а як стали пить за здоровля молодої, то вже пили з її черевика. Крик, галас, стрільба з гармат, моздірів і гаківниць — отдавались по всій околиці. Сполохнуте гайворони літало по парку між деревами, крякало й бидось крилами об віті. Веднот закінчив ся огнюваня штуками, яких ще ми Вишневецкій не бачили, і молодих з музиками, гуком і [illegible] повели спати в особливо задля них убрані покої. [illegible] розійшлись магнати й значні пани; зостались тільки дрібне шляхетство та войсковї, і довго ще хлюпались у [illegible], як жаби з болоті.

Єремія повів патера Заленьского на свою половину, бо так зібрались гонці й послания, приєднані до князя з Королевства, Литви, Києва й Запорожа*).

---

*) [illegible]

ШИРІТ НАШУ ЧАСОПИСЬ І З'ЄДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

Перед небесними воротами.

Степ без кінця, без краю. Як далеко сягає око, студена, біла мерехтячі, сніжна площа. А тен-там далеко вкрита снігом земля сплітаєть ся із сірим зимовим небом в одну цілість. Земля так немов підкидаєть ся до гори, так що можна зайти до неба.

Там, серед коренастих вербами, що вгинають ся під обвалами снігом, плаче потік. Але його журчане замовкло, від берега до берега простягаєть ся воротна леду, припорошена снігом.

І всьо таке сумовите, таке пусте та дике. Тихесінько. Сьвіт немов запав у смертний сон і відпочиває спокійно по великих трудах та болях по радощах і смутках, змоможений заснув на віки.

Нечайно роздав ся з гори голос. У воздусі тягне стадо ворон і хриплим кряканем перериває сонливу тишину. Здаєть ся, сьвіт стає ще тих шим та пустійшим, як доси. Смеркає. Деколи закрапають сірі мраки і з легким подувом вітру скукють ся по снігу. Старі верби виглядають як страховища! велетами, закутані в сіре плаще.

Аж ось начанічіла якась ватага і в безконечним ряді тягнуть тихо дивні статі в подертих мундурах, шатильгуючи на кулах, з перевязаними то раменами то головами, з мертвецкими, блідими лицями — пресумні слідки найстрашнїйшого болю. І ступають по землі як духи, замерзлий сніг не скрипить, а бечисленні ноги та кулі не лишають і сліду на білій дорозї.

Лиш як нічний вітер зірве по степу і підійме хурашку дрібного снігу, тоді немов голів несесь в ряду мертвих.

— Ой далека, далека дорога, Гаврило — шепче оден майже недочутно. Голова в него перевязана, ліве рамя і ліве нога відстрілені, тоболи шпильтукає білолавший на кулі. — Але я втомив ся, на смерть втомив ся. Тепер, гадаю, будемо спокійно спати. Гаврило, де ми йдемо, куди нас тепер ведуть? Не знаєш?

— Не знаю, Миколо — каже Гаврило — але мені здаєть ся, що нас ведуть тепер до неба. Ми йдемо до неба, як се батюшка Іван нам обіцяв. Образок від него мою при собі, і добре, що божай мати-му сьвятого, коли прийду до небесних ворїт. Бо хто зна, чи бідних вояків там пускають.

— Гаврило, я вже не маю свого образка, то був сьв. Миколай. Граната відорвала мені руку та ногу, а тоді й образок пропав. Маю надію, що Пань біг почислить мені то, що я натерпів ся, поражує й то, що моя жінка там дома мусить нагорювати ся, і може пустить до неба та простить мені що я згубив свій образок. Тай до неба рад чоловік — згадаю лиш на страшні дні мук і смерти, на дні, що зробили нас нерадними на всяке горе. Тепер хочу до неба — я поміт ся царя і в честь сьвятих — хочу до неба.

І понад степ свистів вітер і всі мерці, що плелись в поматизованих мундурах та з розшалаханими тілами, кричали в шумі нічного вітру, — До неба, до неба!

І все дальше та дальше усунулись у фалдах мраки

Але не [illegible] світ [illegible] сьвіт

І глубині [illegible] торжественно звуки [illegible] та сьвітлі сьвященників. Хмари розступили ся, а доокола денало велике місто.

— Гаврило, то музика умерта великий чоловік, що так видзвонюють і тільки [illegible] Гаврило, [illegible] воюха!

Подивитися [illegible] найдете [illegible] та [illegible] дохорон [illegible] і [illegible] сотки сьвященників і [illegible].

Миколо, таж [illegible] великий князь [illegible] Гаврило [illegible] сьвященники [illegible] ся за него [illegible] синод. Самі ангели понесуть єго просто до неба!

І хмари [illegible] сьвіта в дом не було [illegible]

І все дальше та дальше сунула ся понад хмари [illegible] Нараз [illegible] [illegible] що стовпилась густо, голова попри голову [illegible] даль.

А там були [illegible] кучі ворота. На ліво і на право мерехтить [illegible] від ворїт бе чудово ясне проміне.

Миколо, Миколо [illegible] небесні ворота! [illegible] Гаврило радісно.

І всі мерці [illegible] них мундурах та [illegible] тілами уклали [illegible] і піднесли горі [illegible] рамена.

І коли вони всї [illegible], безчисленна хвиля розтупила ся і повертала широка дорога.

— Ходім, Гавриле, тепер йде ся до неба — сказав Микола.

[illegible]

— Хоче дуже, бо я [illegible] сказав [illegible] Петро.

[illegible]

[illegible] Петре, може [illegible]

[illegible] проти усіх людий, [illegible] тисячі літ, [illegible]

Всіх чесних читателів „К. ф." просимо о вирівнане передплати за 1904 р. і о відновлене на 1905 рік.

Даром дістанете!

Нову докторску книжку містячу в собі цінні інформациї і ради для мущин, жінок і дїтей, єсли пишлете своє імя на адрес

Farme P. O. Box 266,
Madison Sq. New York, N. Y.

HOTEL
& BANKING HOUSE.

V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Єсли хочете в старий край в Росию, в Галичину або з краю в Америку дістати ся, то в мене білєти на пароходи так само як в других [illegible] або єсли маєте гроші посилати, переводи [illegible] і нотаріальні або [illegible] правні, то все пол[illegible] і добру раду на все дістанете.

Котрі хотять ако робітники [illegible] до краю на пасажирских кораблях, то посилаю безплатно.

Приходьте прямо до мене, а будете ... [illegible]

Маю свою гостинницю, де вони [illegible] можуть відпочити і тало дістати харч.

Потребуєсь як найскорше русько-англійского учителя для школи „Володимир". Близші інформациї що до платні і иньших угод молодий ся професор може засягнути у п. Лаврентія Сороки шкільного секретаря. Пишіть на адрес.

Lawrentyj Soroka
P. O. Venlaw Man.

Ціна продуктів господарских у Вінніпегу.

Пшениця № I.	93	ц. фунт
„ „ II.	[illegible]	„ „
„ „ III.	[illegible]	„ „
„ „ IV.	73	„
„ на [illegible] 37 цнт.		„
„ [illegible] № II. 33 цнт.		„
Сіно [illegible]	30 цнт.	„
Ячмінь	35 цнт.	„
Лен 30 цнт.		„
Бараболи 60 цн.		„
Сіно 5 дол. тон.		
Солона Рута		45—50 цн. фунт
Яйці 11 ц. тузін.		
Масло 14—16 ц. фунт. ([illegible] і [illegible] фунт [illegible])		
Сир 9—12 ц.	фунт	
Солонина 6—11 ц.	„	
Мясо 7—14 ц.	„	

За [illegible] і [illegible] платять рівнож 5—4 ц. фунт.

Добра пара [illegible] коштує 300 до 600 долярів.

МУКА:

Oglivies Hungarian Patent $2 95, Glenora Patent $2.75, Manitoba Strong Baker $2.25; Imperial $1 55; Lake of the Woods Five Roses $2 95; Red Patent $2.75, Medora $2.25; XXXX $1.55.

По висше сказаній ціні продають фармери і магазини, а сторінки продають все дорожше.

1883- ЛЮДЕ ОТВОРѢТЬ ОЧИ! -1905.

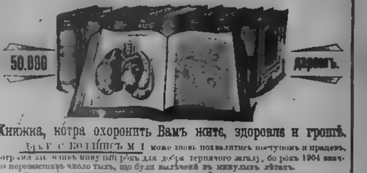

Книжка, котра охоронить Вамъ житє, здоровле и грошѣ.

Д-РЪ Е. С. КОЛЛИНСЪ М. І. може знов похвалитись поступомъ и працевъ, котру вонъ [illegible] минувшій рокъ для добра терпячого загалу, бо рокъ 1904 значно перевысшивъ число тыхъ, що були вылѣчені въ минулыхъ лѣтахъ.

[illegible] спеціалисты въ Нью Йорского Университету ПРОФ. КОЛЛИНСА дознали такой доконалости, що перевысшає другихъ. Сотки, тысячѣ вылѣченыхъ [illegible] подяку и похвалу минулого року, длятого що були вылѣчені методовъ ПРОФ. КОЛЛИНСА.

Прочитайте собѣ листы, якѣ прійшли до Д-ра КОЛЛИНСА водъ людей [illegible] тысячи силу за скоре и стале вылѣчене. [illegible] можна видати [illegible]

ВЫЛѢЧЕНЫЙ ЗЪ [illegible] ХОРОБИ [illegible] МЕХУРА.

ДАНИЛЪ ВАСИЛЕВСКИЙ,
Box 176,
[illegible], Pa.

[illegible]

КАЗИМИРЪ ЗАРУБА,
Iуга, Тех.

[illegible]

ВЫЛѢЧЕНА НА ВАСТАРѢЛУ ЖОЛУДКОВУ СЛАБОСТЬ И БОЛЬ НЕРВОВЪ.

МАРІЯ БАЛИНА,
[illegible]
Clarkson, Neb.

[illegible]

КЛЕМЕНТИНА ЛАВРОНЦИКА,
Deloga, Mo.

Єсли терпите на иншѣ [illegible] хоробы, то непоклѣкайте, але смѣло и отверто отзовѣть ся до Д-ра Е. С. КОЛЛИНСА М. І., бо для него нема такой хоробы, котрой бы его вѣдомости, практика и лѣкарства невылѣчили.

Вонъ лѣчить всякі хоробы, а именно: хронічні и застарѣлі хоробы: легкихъ, грудей, жолудка, кишокъ, нирокъ, утробы, мѣхура якъ и всѣ хоробы дольной [illegible] [illegible] нервовость, [illegible] серця, катаръ, [illegible] [illegible] нестравность, [illegible] [illegible] болѣ въ крижахъ и хрестѣ, [illegible] [illegible] кровь, опухлі ноги [illegible] тѣла, [illegible] [illegible] епілепсію, [illegible] [illegible] тѣла, лишаи, кросты и раны. Всѣ жѣночи слабости внутрѣшні и наверхні [illegible] [illegible] Листы треба адресовати:

DR. E. C. COLLINS M. I.,
140 W. 34th Street,
NEW YORK, N. Y.

[illegible]

З Галичини.

[illegible]

Ходьбі [illegible]

[illegible] було більше що [illegible]

[illegible]

РОСИЙСКІ ДЕЗЕРТИРИ.

Від коли зачала ся росийско-японьска війна, до Галичини втікло з Росиі около 30,000 обовязаних до військової службы або такиx, що як [illegible] дезертирів переїхали через Галичину дальше на захід або прямо до Америки. [illegible] предці [illegible] поза [illegible] краю, головно до міст [illegible]

[illegible] Василь [illegible] хотів їх запрузити, але в тій хвили Хрущиньский вийняв револьвер і став стріляти до жінки. Коли она по першім вистрілі, ранена [illegible] схилила ся, [illegible] в саме око. В одній хвили Хрущиньский розірвав [illegible] і вимірив собі дві кулі в груди. Се все стало ся на очах многих людей, але так всі зі страху подеревіли, що ніхто не порятував. [illegible] Хрущиньский [illegible]

[illegible]

Elliott & Deacon,
АДВОКАТИ
ПОВНОМОЧНИКИ
[illegible]
316 McIntyre Block,
WINNIPEG.

Найтанші бланкы [illegible], доми і фарми по найдогіднішим кондиціям можна купити від
Flanitz & Friedrich.
[illegible] Main st. Winnipeg, Man.

ЙОСИФ А. ДИМА
Заложив перший руский робітничий офіс. — Продає шіфкарти на всі лінії. Хто хоче купити шіфкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно, хоче купити хату або лот в місті, або землю за містом, потребує повномочия або має яку ґрунтову справу в старім краю, то нехай вдасть ся до П. А. Дими, а буде вдоволений. Єго адрес:
J. A. Dyma
796 Main st.
Winnipeg.

ALLOWAY & CHAMPION,
банкери,
362 Main st., Winnipeg.
(Четверті двері на полудне від Portage avenue.)

Посилаємо гроші на кожду почту до Австриі, Росиі і иньших краів.

Не платить заїнне другий раз той, до кого гроші вислані.

Ордери виплачує ся в Австриі коронами, в Росиі рублями.

При посилці грошій треба дати добрий адрес а ми виплатимо всякі гроші нам повернені особі для котрої они призначені, або звернемо безпроволочно посилаючому.

Спробуйте хвилю нашого системи раз, то певно прийдете другий раз. Висилаємо по дуже низькій ціні.

Розмовитись можна по руски, російски і німецки.

Ордери посилаю старанно виповнені.

The Standard [illegible]

До Фармерів і Поселенців.

Ми виставляємо на продаж від тепер аж до весни около 30,000 акрів землі в тавншіпах 14, і 15 рянч 8 на схід, на північ від Beausejour а на схід від Brokenhead River по ціні 7--8 долярів за акер сходно до положення.

Висше згадана компанія єсть уповноважена властителями і ніхто иншій тілько купуючі і поселенці можуть купувати від агентів, через що не потрібно вносити ніякого подання.

[illegible]

Про дальші подробиці пишіть до:

Wm. Harwey,
Managing Director.

The STANDARD TRUSTS COMPANY,
Cor. Fort st. and Portage ave.,
Winnipeg.

ГАЗОЛІНОВІ ІНДЖАІ ДО МОЛОЧЕНЯ

[illegible] СУТЬ ТАК УРЯДЖЕНІ, ЩО НІЧОГО НЕ ЗАПАЛЯТЬ.

Всякий чоловік може таку машину конь[illegible]. Сі машини суть о половину тацьші від [illegible].

Пишіть по цінники на адрес:

North West Machinery & Iron Co. Limited, WINNIPEG.

Читайте, що каже д-р Ландес:

Я МАЮ НАЙБІЛЬШУ ПРАКТИКУ В СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ, КАНАДІ, МЕКСИКО І ПОЛУДНЕВІЙ АМЕРИЦІ.

Через 20 літ лічу всякі слабости.
Лічу мущин і женщин.
Але і вилічую їх.
Вилічу кождий випадок з якого ся возьму.
Єсли єсть не до вилічення, не беру ся до него.
Єсли не можеш бути вилічений, скажу тобі отверто.
Але єсли можеш бути вилічений, я тебе вилічу.
Що небудь тобі долягає, скажи або напиши мені.
Хороби нервів і жирові.
Хороби крови і шкіри.
Утрата памяти.
Утрата мужеской сили.
Утрата животности.
Лічу без болю, не вздержую від праці.

Що року лічу тисячі людей.
Роблю сотки операцій що місяця.
Вилічу тя дома, єсли не можеш прийти до мене.
Лічу машиною.

Памятай: Порада особиста або листовна даром.

Єсли сей хорий, зайди або напиши до
Dr. LEONARD LANDES,
140 E. 22nd St. New York, N. Y., U. S.

Памятайте що EDDYS'А будівляний папір

не впускає зимна ані випускає тепла

Пишіть по проби і ціни до

TEES & PERSSE LIMITED AGENTS
Winnipeg.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парна [illegible] секция [illegible] земель в Манітобі і північно-західних територіях є до роздачи тілько даром по два єї ціла 8 і три четвертих з 26 секций, з а [illegible] тілько північну-східну четвертину можна дістати. Каждий може одержати четвертину секциі т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, маючий 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вкладує ся особисто в місцевім Land Office того дистрикту до котрого земля належить. [illegible] той, котрий хоче дістати землю може дати уповажнення [illegible] другому, треба за [illegible] оплатою, то мусить писати до Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дистрикту, котрого та земля приналежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю [illegible]

1. Кождий фермер мусить мешкати на даровані [illegible] і обробляти [illegible]

2. Єсли тато (або мати в случаю смерти батька) мешкає [illegible] його сина, що може після права вивасти оплату за ту саму землю, [illegible]

3. [illegible] або сертифікат на патент, а перед тим він [illegible] ту землю, то [illegible] права одержить патент [illegible], котру перше оплатив, єсли другий гомстед знаходить ся близько першого.

4. Єсли поселенець живе постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки [illegible] праві будуть виповнені.

В додатку висше сказаних чотирох точок, єще треба [illegible] 20 штук худоби [illegible] і також 80 акрів оградити плотом.

Право внесення другої оплати за гомстед котрий [illegible] 1889 р. [illegible]

[illegible] право, що внесену оплату уневажнює ся, а поселенець може иньший оплатити і взятись за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом [illegible], агентом або гомстед інспектором.

Перед робленем аплікациі о патент, мусить ся повідомити [illegible] комісаря [illegible] земель в Оттаві.

ІНФОРМАЦИЇ.

Новоприбувші еміґранти одержують поучення що до вибору земель в еміґрацийнім офісі в Вінніпеґу або в конторі урядів державних земель в Манітобі. Dominion Land Office.

Землю, котра [illegible] дістати [illegible] секретаря Дена, [illegible] в Оттаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісара еміґрацийного в Вінніпеґу The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, або каждого агента державних земель в Манітобі, і західних територіях.

W. W. Cory,
заступ. міністра справ внутр.

Кромі дарованих земель, о котрих висше сказано, додамо, що тисячі акрів найлучшої землі в західній Канаді можна купити від компаній желізниць, иньших корпорацій і приватних фірм.

МИЛО КОРОЛІВСКОЇ КОРОНИ

єсть спеціяльно роблене для твердої води нашего краю і нема иншого мила, котре було рівне єму що до доброти.

Можете дістати красні образи сьвятих або инші також дорогоцінності, если заведете нам більшу скількість [illegible], котрими обвинено мило, на адрес

The Royal Crown Limited
King st. — — WINNIPEG

ПОЖИТОЧНЕ [illegible]

Нігде в сьвіті нема рівного лікарства нашого також сильного [illegible]

7 Monks Oil

Ціна 25 ц.; продають всюди.

[illegible]

[illegible] слабости шкіри [illegible]

7 Monks Miracle Salve

Продають [illegible]

Всяку одіж можете купити в мене по дуже низькій ціні:

черевики:	75 ц. —	$5.50
убрання	$4.25	12.00
[illegible]	[illegible]	10.00
шапки:	35 ц.	
сорочки	35 „	
[illegible]	25 „	
[illegible]	1.25	3.50
рукавиці	25 ц. —	90

Для переконання прошу [illegible] зайти.

Г. М. Гуровіч.
810. Main Str. Winnipeg.

Каждий знає, що найпевнійша, найбезпечнійша, найтанша і скора без перешкод подорож з Буковини і Галичини в Канаду на Гамбург єсть лише через генерального експедитора корабел

B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.

Хто має шіфкарту від Б. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того перепускають через німецкі стациі граничні.

ІВАН НЕМЕТ

б. ц. к. заступця конзуля

Одинокий руский Банк, спродажа шіфкарт, висилка грошей до всіх частей сьвіта, канцелярия адвокатска і нотаріяльна так в старокраєвих як і в американьских тоже і в військових справах. Порада о всім даром. Хто хоче купити шіфкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно або вислати гроші до краю танько і скоро або має в краю якусь справу судову, ґрунтову, військову а хоче тую як найлутше і найскорше залагодити, то нехай удасть ся до І. Немета, а буде зовсім задоволений.

Єго адрес є **John Nemeth,**
457 Washington st.
New York, U. S.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG

Дивіть ся на золоті букви "T. & B." котрі суть вибиті на кождім плоскавці і пачці.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III. — Вінніпеґ, Ман. Четвер 20-го цьвітня 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 20. April 1905. — Число 14.

Єще о Народнім Домі.

В попередних трьох числах „К. Ф." ми змалювали публичні виступи консервативних проводирів руського народа в Канаді, та згадали як они ся поводили з людьми, скликаними на раду в справі будови Народного Дому.

Кождий з присутних на тих всіх зборах, а хто мав який-небудь толк до розсудження сеї справи, приглядав ся всьому як на яку комедию. В проводирах не видів найменшого чуття людскости ані пошановани для свого руського народа.

Сею справою, віна то будови Народного Дому, занялись годі не ті котрі свої сили посьвячують для добра народа, для его видвигнення з темноти, для зміцнення національних відносин тут на чужині, а занялись нею люде, котрі мають жажду тілько до грошей, бо як сами они говорять: „ми честь маєм, тілько нам брак грошей". Занялись люде котрі злучились з тою партією, котра зовесь консервативною, а в Галичині єї зовуть „всепольскою", а доказом на се, що консервативна партия а всепольска, то одна і та сама, дуже ясні, бо видимо [illegible] консервативи наділяють урядами. Поляків на кольоніях майже нема бо ті що іменують себе поляками, а яких єсть може 5 процент, тілько фрейторскою польщиною „шацер" говорять, а мимо того всякими організаторами консервативний манітобский рад іменує лиш знаних руснкоїдів з Галичини.

Люде котрі скликали збори в цілях нібито будови Народного Дому, не на то скликали людей щоби всіх Русинів синів одної неньки Руси сполучити в одно тіло, а на то їх скликали, щоби можна обтуманити, то єсть приклонити їх до себе, а потому повеличатись перед консервативами, що нарід руський за ними. Через то малиби право упоминати ся від консервативів більшого корита.

Треба додати що сим „добродіям" треба було людей і їх грошей на то щоби помогли їм обудувати не Дім Народний, а дім [illegible] они могли проводити більше сполучившись з ворогами нашого руського народа.

Они тримають всегда руку з ляхами, однак лях всегда має [illegible] за вісного, тому ті польскі браця мусять всегди їм корятись. Разом з ляхами кують они на бідного Русина в Канаді, котрий утік від гниту ляского в Галичині нові кайдани на вільній американьскій землі.

Гвардия, котра запродалась консервативістам тримає руку з найбільшими посіраками, та визискувачами нашого народа, бо всі ті гвардійці хотять хитро-мудро не працюючи тяжко на кавалок хліба, жити. Суть се помальовані струни які [illegible] нашим руським народом.

Вінніпеґскі Русини переконались і пізнали уже що се за добродії нашого народу, а по кольоніях також хто інтересує ся народною справою знає, хто бажає єму добра, а хто хоче его звести з дороги правди.

Тому Браття Русини стійте здалека від каждої справи, не дайтесь обдурити [illegible], а знаю єс хто єсть ворогом всего що руське, а хто за ні жадні гроші і маркиці сьвіта сего не проміняли би свою народність і кріпко держать ся її і всіх заохочує до сего важного діла.

Не слухайте тих котрі для визиску нашого народа зовуть себе Русинами, а суть властивими найзавзятійшими нашими ворогами, котрі [illegible] вже обманули то водилиби потому як цигани медведа на мотузку.

Нам не потрібно спішитись, а все робити розважно і з розумом, а не датись заініціювати якому-будь [illegible], котрого жажда проссьвічати жене між нарід, а іде тілько о круглих долярах, а о судьбі народа єму байдуже. Він не для народа живе, він не може бути его провідником, бо за дурний і хоть ніхто єго не слухає, то за гроші мусить кричати.

Єще раз відзиваємось, розважно, браття, розважно, а правда побідить зло.

Де єще єсть даром земля.

Наша редакция дістала пару листів з запитанем де би можна єще дістати землю даром, тому інтересованим ми подамо інформацию в котрих провінциях і де землю даром можна єще отримати. І так: в Манітобі на Pine River, куди іде желізниця C. N. R. над озером Winnipegosis, єсть около 10 товншипів землі, але поки тамтуди [illegible] комунікация, то-ми від желізної дороги рад побудує дві бокові дороги, щоби можна сю землю заселити. Желізниця коло сих земель переходить в віддаленю двох до 18 миль.

Потому єсть єще богато землі на схід від озера Dauphin на північ від Pleasant Home і на схід від озера Manitoba, яких 12 миль на північ від стациі Oak Point.

В Асинибоі єсть єще земля на захід від стациі Shebo, а також в полудневій Асинибоі на північний схід від Wood Mountain, а яких 60 миль на полудне від Moose Jaw.

В Саскачевані єсть єще богато землі по лівім березі ріки Carrot, на північ від стациі Melfort на C. N. R. що іде з Swan River до Prince Albert. Шість миль на північ від Prince Albert єсть з чотири товншипів і се земля в добрім положеню бо близько міста, одна ж за мокра, але навколо там осідавшії люде, то рад оставляли ту землю. Також сделали тому добра для поселенця, що там близько суть тартаки, де можна заробити гроші.

Послідні вісти з війни на Далекім Сході.

— Петербург 11 цьвітня. Ріжні вісти доходять про фльоту Рождественьского. Одні доносять що уже начала ся морска битва, инші знов заперечують. Де поділись чотири найбільші кораблі Рождественьского ескадри не знати. Догадують ся що виплили і чекають на ескадру адмірала Небогатова, або иншим проєзмом поплили щоб утечи до Владивостока.

— З Вікторії Британійска Колюмбія доносять що японьскі кораблі, котрі були коло Владивостока і стерегли щоби не достарчати амуниции і живність, відплили на підмогу фльоті Тоґо.

Льондон 12 цьвітня. Один з висших офіцерів фльоти предсказує що морска битва російскої фльоти з японьскою не скінчить ся борше аж в маю, понеже як каже він, стрілець не знає, котрою дорогою заяць буде тікати до своеї діри. Так само і Тоґо, котрий засів на Рождественьского фльоту, не знає котрою дорогою він поплине до Владивостока. Раз уже ся минув переплаваючи коло Сінгапор, а тепер мусить дожидати, тому Тоґо хотячи забігти єму дорогу щоби не минув ся, мусить бути близько Владивостока.

— З Льондону доносять що ескадра Небогатова кружить коло острова Сокотра, дожидаючи на чорноморску фльоту.

З Петербурга доносять що в Владивостоку повішено пятьох японьских офіцерів шпигунів, котрих зловлено як фотографували фортифікациї і документи які при них найдено доказують, що они уже вислали всі інформациї що до обвоги Владивостока до Токіо.

— В Токіо доносять що Японці задумали свою армию в Манджурії побільшити і вкоротці она буде числити міліон вояків. Артилерию Японці мають більшу від російскої і якщо Японці будуть годни взяти Харбин і его удержати, то тогди будуть оперувати на схід від Харбина.

— Сингапоре 12. цьвітня. Один англійский крузлер що приплив сюди з Гонг-Конг рапортує, що здибав Рождественьского фльоту враз з 7-ма панцирниками.

— Токіо 15. цьвітня. До Токіо не наспіли жадні вісти ані о плані ані о місци [illegible] ся фльоти Рождественьского.

До Токіо рапортують, що Росия узброїла всіх збродиярів яких засилала на остров Сахалін обіцяючи їм свободу за хоробрість. Гарнізон з таких збродиярів буде числити 5000 люда.

З Батавії, остров Ява, рапортують до Амстердаму, що морска битва уже началась, а місце битви на схід від Малайського півострова.

— Петербург 13. цьвітня. Російскі кружляки в Владивостоку виплили на море і закладають підводні міни.

До Токіо рапортують, що Росия буде мати в Владивостоку 100 000 війска і [illegible] армат і має уже подостатком живности і амуниции.

Петербурскій кореспондент до парижскої газети „Journal" доносить що генерал Драгоміров дорадкує цареві, щоби війну продовжити на чотири роки. Таким чином Японія вичерпає всі свої сили і буде змушена упокорити ся.

НОВИНКИ.

— Минувшого тижня Hon. Frank Oliver міністер справ внутрішних, затримавши ся коротко в Вінніпеґу, відїхав до Едмонтону. Всюди на стаціях куда він переїздив, роблено єму овациі, а в містах Strathcona і Edmonton вийшли єму на зустрічу тисячі народа з музикою.

П. Олівер каже, що всі члени парламенту з західної Канади жадали собі, щоби п. Sifton продовжив своє урядованє, яко міністер справ внутрішних, однак обставини змусили его покинути сей так важний уряд.

П. Олівер при послідних виборах до парламенту дістав два тисячі голосів більше від свого противника, тому-то парламент увидів, що він єсть гідним на се становиско міністра справ внутрішних. Рад старав ся щоби в західній Канаді для вигоди поселенців була уряджена желізна дорога і п. Олівер буде сю політику вести дальше в тім самим напрямі, на пожиток народа.

— В понеділок 10. цьвітня відбулась в міськім суді в Вінніпеґу розправа під Русинами що побили Гриня Вінтоника на Dufferin ave. Всіх чотирох засуджено на кару криміналу, і так: господаря дому Павла Делявского, котрий начав бити, на один рік, Стефана Колюка на 9 місяців; Николу Діласа на 6 місяців, а Гриня Палазюка на 3 місяці.

Того самого дня відбулась єще друга розправа против пятьох инших Русинів, що побили 7. цьвітня одного Росиянина. Всіх пятьох засуджено по чотири місяці арешту.

Як видно тепер суд з Русинами робить дуже коротку справу. Арештують і зараз засуджують на досить поважну кару. І чим се не ветид для всіх Русинів, коли в Вінніпеґу, місті числячім около 100,000 жителів, майже всегда половина в поліцийнім арешті находить ся Русинів.

Господарські лазії в Галичині дуже відбивають ся на Русинах прибувших до Канади а осілих в місті. В Галичині люди по селах будували пропінациі а будувати школи заборонили. Тому і тут Русини привикші там до корчми, борше тягнуть до готелю, як там де би могли чого доброго научити ся. А наслідки сего потягає за собою ужиганє алькоголю [illegible] нашими людьми дуже [illegible] сильно нас поминають між культурнійшими народами.

З Калькути доносить що землетрясеніє в Індиї наробило страшенні знищення. Цілі міста майже в розвалинах, а тисячі людей стратило житя. В одним місті Конгра числячім 6,000 жителів, тілько 500 осталось в живих.

— В Мадриті Іспанія завалив ся новий резервоар на воду при чім згинуло або дістало ранених около 400 робітників. За причину завалення резервоару подають, що земля під ним не була одинаково тверда, через що будинок [illegible] ся на одну сторону і упав.

Русини поселенці в північній Альберті а на схід від Ft. Saskatchewan [illegible] то місце де мав рольник Wm. Leslie стор, котрого злочинці замордували а стор спалили. Стор сей буде при дорозі що іде до Beaver Lake. Зараз по другій стороні річки, де сеї весни єсть тартак, буде поставлений млин для мелени муки і на осінь буде готовий. Буде можна [illegible] також і олійня, де будуть бить олій з льняного насіння. І хто схоче доброго сьвіжого олію для омасти, то буде міг там дістати.

— Ходить по Вінніпеґу поголоска, що п. Келінгер має в короткім часі обняти редакцию консервативного „Слова". Хотяй п. Келінгер Німец і яко такий мало знає руську мову, однак яко приятель Русинів посьвячує ся працювати для добра руського народа. Гідним уваги єсть се що від коли „Слово" єстиує, то єще не було редактора котрий би знав руську мову.

— З Варшави доносять що від січня не було там ані одної спокійної неділі аж 9 цьвітня. Місто густо обсаджене поліцією і віском.

NARES, ROBINSON & BLACK.
381 Main st. Winnipeg.
Telephone 787 & 848.

Сим заявляєм Вам, що тілько в посередництві нашого офіс можете собі придбати нерухомий маєток, а доми, лоти і фарми.

Приймаємо всякі асекурациі на житє і маєток.

Маємо в ріжних місцях Вінніпеґу лоти і доми, а поза містом маємо богато фармів і все продаємо на найлекших услівях по дуже низькій ціні.

З нами можна порозумітися письменно чи устно по руски, польски і німецки, а если прийдете до нашого офіс то не приводіть з собою ніяких агентів, бо ми говоримо ріжними мовами, понеже маємо у своїм офісі службовця Николая Фур[illegible], котрий знає кілька мов.

В Новій Шкоциі вила до 12 цьвітня пять вовків на стрільця J. Mc Donald-а. Стрілець трьох з них застрілив, а двом удалось до него прискочити. І були би загризли, якби не учув крику о помоч один робітник, котрий саме [illegible] в сторону з відки заходив крик і відігнав вовків. Mc Donald-а страшно покалічили на цілім тілі.

З Антанаріво Мадагаскар доносить що через сей остров перелетів вихор (циклон) і зробив великі шкоди, бо понищив села, засіви, желізні дороги, а також сотки тузенців стратило житє.

РОЗДІЛ ДЕРЖАВИ ВІД ЦЕРКВИ.

Французский парламент розпочав дискусию над законом о розділі держави від церкви. Референт сказав, що відносини змушують Францию до розділу держави від церкви. Ані Франция ані Ватикан не можуть покинути раз занятого становища. Причини конфлікту не дадуть ся усунути. Република через 35 літ лише за [illegible] поміжаючи концесії могла держати ся конкордату. Папа так само як і република хотів скинути пута, котрі гамували свободу акциі. Палата відкинула 313 голосами против 40 внесене націоналістів, щоби насамперед відкликати ся до публичної опінії, котра знає, що більшість населеня є противна розділови.

— До Петербурга доносять з Кавказу що желізничі шляхи в великім небезпеченьстві, і тому власти [illegible] щоби потяги курсували тілько в день.

— Друге землетрясеніє навістило Індиї. Страти так само як не першого величеси, бо богато домів лежить в руїнах, а сотки людей стратило житє.

Важне.

Отсим повідомляємо всіх Братів Русинів, що наш Учебник англійской мови виходить в далеко більшим обємі як ми думали, конечно треба було зробити его достаточно повним, тому замість 300, він обійме около 400 сторін друку.

Уважайте що се книжка буде дуже важна для кождого [illegible] Русина в Америці і так потрібна кождому, як щоденний хліб. Ми дістали до тепер множество замовлень і для всіх тих що до тепер заплатили і що заплатять до кінця мая с. р. ми дамо єї по такій ціні як уже було подано в „Кан. Фар.", т. є. $1.00 в оправі а 75 цт. без оправи. Хто не до кінця [illegible] с. р. не заплатить — 25 цт. дороже.

Опізнить ся з виданєм. Перша часть з Граматикою вже викінчена, тепер друкує ся самий словар.

З глубоким поважанєм
АВТОРИ

ГДЕ ЄСТЬ?

Пошукую свого сина Мирона Бойчук з села Сваля, Галичина. Вже три роки як до мене писав з Британскої Колюмбії і від того часу не маю чутки про него. Хто би знав де він находить ся, або він сам, зволить ласкаво мене повідомити на адрес

Николай Бойчук,
Menofield, Assa., N. W. T.

ДЕ СУТЬ?

Орко Крепко, котрий лишив свою жену на Орко Маркус і Тейлер Крепко оба родом з сувальскої губернії, деревні Маркунаї. Оба они жили довший час в Клевланд, Огайо. Хто би о них знав або они сами, най буде ласкав дати знати на адресу

J. Krepko.
343 Henry ave. — Winnipeg.

Читайте „Кан. Фармера".

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly
Published every Thursday,
259 Cor. Logan & Fountain st.
Winnipeg. — P. O. Box 82.

Canada North West Publ. Company.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

Established 1903.

Advertising rates furnished on application.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР.

Часопись для рускаго народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер у конотах.

в Канаді на рік $1.00
в Сп. Державах на рік $1.00
в Австриї $1

Газету треба платити все з гори.

Гроші посилайте в реєстрованім листі або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, зашліть нам, бо без неї гроший тут не дістанемо.

Адрес:

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не приймаємо.

При зміні адресу просимо подати і свій старий адрес.

Канадийский Фармер есть газетою для осьвідомленя всіх Русинів в Канаді, без ріжниці віроісповіданя, і для попираня ліберальної партиї, котра Русинам прихильна. Не має нічого спільного з жадною церковию, однак зберігає свободу, котра позволяє кождому обявителеви хвалити Бога, як він хоче.

Одним з важнійших правил ліберальної партиї є рівне відношенє ся в справах релігийних і до сего ми будемо стосуватись.

ГОДІВЛЯ ОВЕЦ.

Головнійші слабости овец і їх лічене.

ОВЕЧЕ КРУЧЕНЄ

Вівця стаєсь дурновата, відлучаєсь від других овец, не хоче ні їсти ні пити, незвичайно голову держит на бік або держить піднесену догори і часто крутить ся наоколо себе [illegible] Де хоробу [illegible] можна [illegible] мочити в ній старе [illegible] ту воду давати пити. Найлїпшим однако здаєсь буде средством, зарізати вівцю, бо вона схудне і [illegible] слабість треба закопати в землю, бо треба давати [illegible]

МОТИЛИЦЯ

Причини тої слабости бувають ті що [illegible] Вівця стаєсь [illegible] тратить апетит, худне, черево [illegible] чухає голову і крутить нею [illegible] Шкіра жовкне, на ній виступають червоні [illegible] темно бурі плями, [illegible] Вкінци скорченє, появляєсь сильне [illegible], кот-

[illegible] Добре есть також давати [illegible] для одної вівці [illegible] ложок оцту, [illegible] Все [illegible] через кілька днів. Вівцям треба давати [illegible] поживу.

[illegible] СЕЧЕНЬКИ

[illegible]

Дивати [illegible] на ветре вода [illegible] ложки сірчаного квасу [illegible] літрів. Всі ті однак средства уживані рідко помагають, хотяй слабість продовжуєсь [illegible]

ОБСКУБУВАНЄ ВОВНИ.

Коли вівці перебудуть [illegible] до лизани, або уживати в вівчарни молоді, [illegible] трясти пучки і шкальки.

[illegible] ОВЕЦ

[illegible]

Война

[illegible] 12 малей широка [illegible]

[illegible] **даром** [illegible] Таблице [illegible]

[illegible] на 1905 р. [illegible]

[illegible] на адрес

M. J. MURIN.
231 ASHBURTON AVE.
YONKERS, N. Y.

Всіх чесних читателів „К. Ф." просимо о вирівнанє передплати за 1904 р. і о відновленє на 1905 рік.

Важнійші точки змінені з уставі тутейших „публичних шкіл.“

(Дальше)

ОБОВЯЗКИ ТРОСТЕЇВ В ШКІЛЬНИМ ДІСТРИКТІ

[illegible] Увизвати [illegible] щоби книжки які уживаєсь в школах були [illegible] Ради Шкільної, щоби усі ученики мали книжки, а крім того старати ся, щоби в школі була мапа і шкільна бібльотека.

1) Мають приготовити і відчитати на річнім мітингу політкованія цілє своє поступованє в протягу минувшого року, також подати повний рахунок одержаних і виданих гроший на потреби шкільного дістрикту, і се цілє справоздане має бути підписане тростиями і обома [illegible] контрольорами дістрикту.

[illegible] Доносити до Ради Шкільної о всіх постановах, ухвалах на мітингах а також висилати шкільного річного мітингу

[illegible] Колектувати від людей шкільних в дістрикті, котрі не платять податок а посилають діти до школи оплату шкільну, не перевисшаючу суму одного доляра від кождої дитини що ходить до школи; дитину можна виключити з школи бези родичі не хотять платити, но залеглу суму мусять виплатити.

ДІСТРИКТ В НЕЗОРГАНІЗОВАНІЙ ТЕРИТОРИЇ

В незорганізованій території сам інспектор в части цілої території може уформувати шкільний дістрикт.

В такій незорганізованій території, шкільний дістрикт не конче мусить бути пять миль довгий і широкий а простирати ся, однак не має мати більше як 25 квадратових миль.

Такої шкільний дістрикт в незорганізованій території може бути уформований, если внесуть просьбу до Ради шкільної [illegible] що мають свій власний маєток.

[illegible] уформованя такого шкільного дістрикту, мають право [illegible] має право голосувати на шкільних [illegible] в такій незорганізованій території має право кождий мущина котрий має свій грунт або хату в таким шкільним дістрикті і числить 21 рік житя. [illegible] має [illegible] жити перед председателем [illegible] що має грунт або хату, що числить 21 рік житя і тому має право голосувати на тростів.

Тростеї в таким шкільнім дист., які в незорганізованій території мають повну власть і обовязок як тростеї публичної школи.

Тростеї такого шкільного дістрикту, мають кождого року визначити одного чоловіка з дістрикту, котрий отаксував би маєток всіх належачих до дістрикту, бо після сего платить ся податок на школу, а інспектор має переглянути чи справедливо отаксовано.

[illegible] отаксовани [illegible] в таким місци, щоби кождий інтересований міг еї переглянути.

Тростеї в тих [illegible] мають назначати колектора [illegible] або [illegible] до колектовання гроший [illegible] належать до шкільного дістрикту. Тростеї мають платити такому колекторови не меньше як пять, а не більше як десять процент яко плату за роботу від суми сколектованих ним гроший. Колектор має зложити таку кавцію, котра вдоволила би тростеїв.

Колектор шкільного дістрикту в незорганізованій території має таку саму власть колекторску, як колектор повітовий в відбираню податку.

(Дальше буде.)

ДОПИСЬ.

Stornoway, Assa. 14. цьв. 1905.

Хвальна Редакціє „К. Ф."

Прошу повідомити редакторів від „Слова" щоби до мене не посилали своєї шматки бо я непрошених гостей не потребую в своїй хаті. Я за таку шматку не дабиє ані одного цента за цілий рік, бо не варта. Она тілько хоче людей отуманити а не просьвітити, а редактори котрі єї видають, розносять шкоду тілько пригнобили [illegible] Канаді грутну між русами народом, яка нищить а наши народ і так темних почути братської любви, а вбуджує ненависть до рідних синів матери Руси.

Я радуюсь що маємо свою правдиво руську газету „Канадийского Фармера", котру поберою уже другий рік, а котра щиро поучує нас як на вільній землі нам культурними народами жити і як виз ренювати всі накиди які ми зазнали сюди з старого краю, живучи під жидівсько-польским гнетом в Галичині.

В. [illegible]

Учіте ся!

Ой ви брати Русини
Сини руской Неньки,
Всі горнійте ся до просьвіти
Як до [illegible]

Школи всюди закладаймо,
До них діти роси посилаймо
І сам щоб не повертати ся
Сьвітла, правди набераймо.

Свій дух просьвічаймо
З ким правдиво щирих,
І читальні закладаймо
По стопах непроривних.

Віють з трьох, шумить бура
Тай говорить з тиха,
Чому иньший люд богатий
А Русь наша бідна?

Як усі тут чужинці
О своїм памятають,
І через то їх усюди
Красно величають.

А наш темний мужичок
Житя він не знає,
Куди ся поштовхнеш
Всюди ся поніжає.

Ох ви брати Русини
Школа наша мати,
А наука наше сьвітло,
Щоб в тьмі не блукати.

Всіми силами бідні
Других вдоганяймо,
Свої діти на поталу
Дальше не даваймо.

Стуартбурн 8. квітня 1905.

І. Романів.

ВСЯЧИНА.

КРОВАВІ ДОЩІ.

В істориї стрічаємо богато случаїв що будили частійше небезпечний перестрах, як падаючи над незвичайними явищами природи.

Найбільший страх викликували все кроваві дощі. Згадують про них письменники вже з часів перед Христом, як Гомер та Лівій, а пізнійші літописці описують нераз досить докладно случаї кровавого дощу, добачуючи в тім явищі тісної звязи з найсумнійшими хвилями в житю народу.

В 16 столітю нависття кровавий дощ кілька разів Італію. В р. 787 упав кровавий дощ на Угорщині, спровадивши після тодішного вірування моровe повітре, а в р. 872 падав через три дни і ночи в італійськім місті Брешії, перед смертию цісаря Гадрияна II. В Німеччині звісних є також кілька случаїв кровавого дощу, а найсильнійше падав він р. 1577 коло Емден, де трава на кілька годин ходу мала бути сильно на червоно закрашена. Один німецкий літописець розповідав, що дня 6. лютого 1675 упав був в селі Майнц кровавий град. Тамошний сьвященник наберав того граду у ванку, а коли град стопив ся, то він писав водою з него либо червоним атраментом.

В новійших часах падав кровавий дощ в місті Ґераче в Італії 1814 р. Одного дня появила ся над містом густа червонава хмара. Стало темно, як в ночи. Перепуджені люди бігли товпами молити ся до церкви. На дворі ставало що раз темнійше, а небо зачервоніло ся гейби розпалене желізо. Нараз роздали ся сильні громи, море заклекотіло, а на землю спустили ся густі, червонаві каплі дощу.

Зовсім подібне явище далося видіти в полудневій Італії дня 10 марта 1901 р. В ясний день засунуло ся небо червоною хмарою і пустив ся дощ грубими каплями. Де лише впала капля на розпечений камінь, там зараз і засихала, лишаючи по собі червону мов кров пляму. Одіж людей та всі иньші предмети вкрили ся так само червоними плямами. Страх лігнов на людий, а церкви дзвонили і молили ся, нарід гадав, що конець сьвіта надходить. Хмара сунула ся з полудня на північ, з середною швидкостию 46 кільом. на годину і на другий день засягнула по Берлін і Гамбурґ, а навіть у Львові видко було легонькі сліди того дощу.

Рівночасно з сим незвичайним дощем зворушив ся в полудневій Італії шалений вихор, званий „широко", що йшов від берегів Африки, від сторони безмежної, піскової пустині Сагари. Той вітер ніс з собою велику масу червонавого й жовтавого піску. Отсе й наведо учених на здогад, яка се є причина так званого кровавого дощу. Весняні вітри зривають на Сагарі великі тумани мілкого, дрібоселього піску. Порох знимає ся високо в гору і вітелює ся в так густу хмару, що заступає сонце і робить з дня ніч. Пісок паде відтак на землю сам, або з дощем і сніґом, чи навіть градом. Коли вода потім випарує, то лишають ся червонаві або жовтаві плями як би з крови.

Скількість осаду, що впала землю в часі того послід-

и до кровавого дощу [illegible] на кожнім метрі квадр. [illegible] обнятим тим дивним дощем, обчислено, що цілє налала піску, занесеного до Европи з над берегів Африки могла виносити коло 13 мільонів кільогр. З дощем впало також богато ріжних комах та рибок, які равном нерва недалекий вир воздушний.

СКЛАДКИ НА БУВШУ КОРОЛЕВУ.

Як відомо, бувша саксонська королева, гр. Монтіньосо не хотіла видати саксонському дворови своєї наймолодшої донечки Монікі і тому двір перестав виплачувати її пенсию. З тої причини населенє Саксониї що співчуває з бувшою королевою, зібрало в дорозі складок для гр. Монтіньосо 90,000 марок, однак гр. Монтіньосо відказала ся приняти сеї суми гроший, наслідком чого ся сума буде розділена межи кілька санаторий для женщин. Гр. Монтіньосо вітатить саксонському королеви процес о звороті її придданого.

ПОЛЯЦИ, КУРОКІ, ЛІНЕВИЧ...

Як відомо, органи галицкої всепольської гадати шайсали між визначними особами в армиях російскій і японській богато своїх „зьомків" і Курокі „зьомек" і Ліневич „зьомек". Щодо Ліневича писали, що рідна его сестра є польською монахинею в якімсь кляшторі в Галичині. Курокі, кажуть, реготав ся аж за боки брав ся, коли вичитав у якімсь японськім дневнику, що він... Поляк. Може бути, що длятого всепольаки перестали вже робити честь Курокому, вжиткуючи его до своєї „зьомківщини". Що до Ліневича то его вже оголосили уже давно в російських дневниках, що всепольаки розпустили брехню, мов би Ліневич був Ляхом і мав сестру якоюсь миточкою в кляшторі, бо він є з роду Українцем. Однак мимо того всепольські органи не перестають писати про него, що він Поляк, числячи на несьвідомість своєї публики, оно вже не аби-що могти похвалити ся, що верховний командант російскої армії — Поляк. Ми розуміємо що всепольаким мусить то дуже болїти, що такі визначні особи з о сії війні, як Ліневич, Кондратенко, Міщенко Українці що Драгомиров українець, ба навіть Українця Максимовича іменував цар варшавским генерал-губернатором.

НОВИЙ ЯПАНЬСКИЙ ОСТРОВ

Серед полудневого японьского архіпелаґу вирнув нагло з моря, наслідком підморского вулькані[ч]ного вибуху, новий остров, его обвід виносить 5000 ярдів, а найвисше місце находить ся 240 стіп над поверхностию моря. На острові застромлено за раз японьску хоругов і названо его „Ношина". Але чи вважить ся хто на нім мешкати, щоби так само нечайно провалити ся з островом в морську пропасть, се покаже ся незабаром.

ІНТЕЛІГЕНЦИЯ У ЗЬВІРЯТ.

Між інстинктом а інтелігенциєю заходить груба ріжниця. Тї зьвірята, у котрих перевагає інстинкт, можна

[illegible] обробити [illegible] доказали [illegible] Но [illegible] росьвідчені, що ті птаці мають незвичайно бистру память і др. Дуже інтересні були досьвіди того ученого з котом. Він замкнув его в деревляній клітці, якої двері були в дуже слабої [illegible] котри за трошка сильнійшим стрясенєм розпліталися [illegible] щоб її підпер патиком, і побіч клітки поставив миско. Розуміє ся, що [illegible] всім дістати ся через [illegible] але того не зробив, але делікатно висунув лапку [illegible] підпору [illegible] в сей спосіб вийшов з клітки. Коли ми возьмемо інтересованих малпу або [illegible] скажемо їм ходити по тім, то они послухають нас [illegible] словом, чи рухом руки [illegible] одначе возьмемо мишку, то нічого не вдіємо з нею ані словом, ні криком, треба [illegible] того. Она віде через дощ[ку] лиш під приміром страху. Учений сей указав малу [illegible] котра [illegible] в степені інтелігенции у англійських [illegible] почали від чоловіка. Друге місце по чоловіці займає малпа, [illegible] пес, [illegible] т. д.

[illegible] бідує.

Гай гай! Боженьку [illegible] Головонько-ж [illegible] моя [illegible] — сказав Гнатко сам до себе [illegible] чи тяжко.

А щож тобі так тяжко [illegible] души ся-би ти хто [illegible] запитала жінка молодая [illegible]

(Я що тяжко [illegible] чоловік [illegible] людьку тай си гадаю [illegible] Богу [illegible] досить є тяжку, але [illegible] коли в мія сїєна та терпіте.

Жінка: Ха, ха, ха! Та та ся ся [illegible] але [illegible] неня розумнійшого від тебе [illegible] сїт сходив [illegible] Тепер [illegible] на мотилици.

Він: [illegible] в Косівски але в Канаді! [illegible] Господи [illegible] місто [illegible] та вбис так си покрутила за тлумачено [illegible] би ти [illegible] посідали си

Она: А чому не учиш си по англєски, [illegible] прийшли на фарми разом з нами тай так усї [illegible] по англєски си навчали.

Є! — сказав Гнатко — [illegible] би так [illegible] собі яку таку руску книжку, аби з неї можна вівчити си. У них книжка тека є такі, що ади лиш си подивит тай знає ек си називає ци гарбуз, ци смерека, ци [illegible] фиялки, ци [illegible] віра, там все стоїть [illegible] написано як у святира.

Она: Отто [illegible]

[illegible] в чера [illegible] читав у газетах, що в Вінипеґу друкує си така книжка [illegible] Він. Але кнаю?

Она: Абих так, ну [illegible] си тай ти си навчиш.

Він: Правду кажеш, прищенонько моя, та ти моя пчелонько [illegible] біжи купити си такі завтра, єбих не так [illegible] кую, [illegible]

Она: Не плачи си так [illegible], купи ся купи чебричку мій пакучей.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III — Вінніпеґ, Ман. Четвер 27-го цьвітня 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 27 April 1905. — Число 17 і 18

Всім Русинам желаєм веселих і щасливих Свят Воскресенія Христового.

Великдень.

На Гетсиманський сад,
На [illegible]
[illegible] місяць срібну ткань,
[illegible]

[illegible]

Вона [illegible]

В. Щурат.

[illegible]

[illegible] сонце [illegible] і ясність повстала з гробу

Христос воскрес!

1872 літ пройшло від того часу коли фарисеї і книжники усею силою настали на житє Ісуса, котрий був примиром Правди і Любви. Бачите боялись, щоби люде не пізнали правду, боялись щоби любов до народу яку шири Христос Спаситель не пізнав нарід і не кинув на книжників і фарисеїв погордою за їх лицемірство.

Думали мудрі провідники жидівского народу, що николи убють живе слово Ісуса, отуманять дух народу, який відчинив побудуваний наукою Ісуса. Але не їх розумови судилось пізнати діла Творця.

Ісуса замучили, але третого дня Він воскрес для більшої слави. Зерно правди і любви кинене в сьвіт серця бідного народу, но єго воскресенье почало видавати плоди. Люде заохочені Ісусом до терпиця за правду, без найменшого страху проповідували єї всюди і наука Христова почалась розширяти і до сего часу так розповсюдилась, що сотки міліонів рішила - народів в усьвідомили в ідеї житя. Всі народи христианські щоб увеличати Воскресного, рівнo торжественно сьвяткують память в день єго воскресенія, одначе здається навіть нарід крім руського не має таких красних обрядів, таких звичаїв, таких забав яких уживає в ті дни утіхи та душевної радости, що Христос встав з мертвих.

По всій руській земли перед сходом сонця в неділеньку ударять перший раз в дзвони, які мовчали від страстного четверга, і звук їх розлягнесь широко-широко і вдарит аж в склепінє небесному пісня „Христос воскресе." Молодим і старим стріпне якась невидима сила і дух радости наповнить єго серце.

[illegible] пригнетений старий почує в собі молодечу силу, спішачи з церкви до дому, щоб розділити між домашних свячене.

Наступають дни несписаної радости. Неначе ціла Русь збудила ся і мало набіть житя в ній було видко, скрізь нарід, всюди шум, гармидер, співи, всюди самих утіха. Нарід з цілих сіл збираєсь коло своїх церков і весело проводить час призначений для ушанованя памяти Воскресного.

І не одному з нас живучих тут на чужині за морем, зробить ся жалко роздумуючи над тим, як сьвяткувало ся в старім краю. І хотяй тут лучше житє, хотяй красша будучність материяльна, а таки жаль за тою хвилею, яку він міг прожити щасливо в морю хвиль горя і нуж-

ди. Здаєсь що хвиля щасливa в житю нещасного чоловіка більше єго тішить як того, котрий здаєсь бути все гда щасливим.

Там в старім краю ми тішились і чулись щасливими бо думалось, як каже ся, в себе в дома, де від віків жили наші предки, і ми по предках одідичили привязанє до рідних сторін, одначе борба о хліб щоденний вигнала нас в иншії сторони, в сторони де культурні народи мають більше штучно і не бажить їх то що нас бавило. Ми чуємось тут чужими між чужими, однак се велике сьвято Великдень повиннісьмо весело стрічати, і хотяй не в той спосіб що в краю, то в иншій повиннісьмо радувати ся, радувати ся що воскресла Правда і Любов в імени Ісуса, що они повинні жити між нами, бо тілько тим способом возвеличимо его память. Воскресенія Господнього, коли по єго прикладу будемо жити і сповняти єго волю.

Русини по колькоріх повинні витати один другого поздоровляючи словами „Христос Воскрес", [illegible] весні бесіди, примиряти ся, научувати ся на добру дорогу людей схиблених з дороги правди і се нехай вдоволить нам дух і тіло.

Русинам, котрі ... живуть в містах, радимо щоби через цілий час сих сьвят не заливались отрутою, котра нищить морально і матеріально, робить чоловіка нікчемою, понижує єго ім'я чоловік і клонить до упадку. Желаєм щоби в тверезости, любви, щастю і спокою увеличали памятку воскресного Ісуса, бо тілько такими свійствами ми заслужимо на правдиву назву звати себе христианами, і на честь між чужими народами.

Христос воскрес!

Росийський рад дав позволенє друкувати сьв. Письмо на українській мові.

Витяг із протоколу міністрів з 18 лютого о [illegible] обмежаючим мір що до видання сьв. Письма в українській мові (на малоросійском языке). Вислухавши в присутности Великого князя Константина Константиновича і митрополита Антонія порушену Великим князем справу внесеня обмежень що до видання сьв. Письма в українській мові, комітет взяв на увагу ось що: із виданих єго Імператорским Височеством пояснень показує ся, що заборона друкованя книжок духовного змісту вийшла 1863 року в наслідок признання, що переклад сьв. Письма не випрадує ся прилюдного потребою народу, а має лише політичний характер. В 1901 році академія наук одержала в дарі від спадкоємця Морачевского переклад євангелия в українській мові, з бажанием, щоби академия видрукувала єго. Великий Князь підняв справу видрукования рукописи, вказуючи на увагу, що побоювания політичного характеру втратили острість. З другої сторони Українці пристрасно бажають читати слово Боже в рідній мові. На запитане міністри внутрішних справ Плеве і Сьвятополк Мирский одинаково висказали ся, що се питане можна розбирати з точки погляду релігійної і научної. Переклад Морачевского розслідила академія і признала єму високу научну стійкість. Що до розсліду справи з релігійної сторони Великий князь, приміщаючи особливо сказаною річно вдоволити законне бажанє Українців іменно тепер — в такий час, перепаваний краси завернув сеїдо сьв. синода з проєктом удостоїти той переклад святительского благословения. Комітет міністрів иноді приглучив ся до внесенія Великого князя, признаючи его міру зобяки відповідаючо начеркам Государя Імператора в точці 6-ій указу з 12 грудня, враз за тим комітет прилучає ся внеся до мали митрополита Антонія о конечности видання від синоду благословения на новиє видане. А з огляду, що уже переклад євангелия предложено синодови до перегляду, то комітет уважає особливо на часі піддати его справу ласкавій увазі єго Імператорского Величества. Сю постанову комітету удостоїло ся Найвисшого затвердження 25того лютого сего року".

Важне.

Отсим повідомляємо всіх Братів Русинів, що наш Учебник англійскої мови виходить з далеко більшим обємі як ми думали, конечно треба було зробити єго достаточно повним, тому замість 300, він обійме около 400 сторін друку.

Уважайте що се книжка буде дуже важна для кождого письменного Русина в Америці і так потрібна кождому, як щоденний хліб. Ми дістали до тепер множество замовлень і для всіх тих що до тепер заплатили і що заплатять до конця мая с. р. ми дамо її по тій ціні як уже було подано в „Кан. Фар.", т. є. $1.00 в оправі а 75 цт. без оправи. Хто же до червня с. р. не заплатить — 25 цт. дорожше.

Спішіть ся з замовленем. Перша часть з Граматикою вже закінчена, тепер друкуєся свій словар.

З глубоким поважанем
АВТОРИ.

NARES, ROBINSON & BLACK,
381 Main st. Winnipeg
Telephone 787 & 848

Сим заявляєм Вам, що тілько за посередництвом нашого офісу можете собі придбати нерухомий маєток, з домів, лоти і фарми

Приймаємо всякі асекурації на житє і маєток.

Маємо в ріжних місцях Вінніпегу лоти і доми, а поза містом маємо богато фарм і всьо продаємо на найлекших услівях по дуже низькій ціні.

З нами можна порозумітись письменно на шучи по руски, польски і німецки, а если приходите до нашого офісу то не приводіть з собою ніяких агентів бо ми говоримо ріжними мовами позаяк маємо у своїм офісі Русина Николая Фурсика, котрий знає кілька мов.

Писанки.

(Посвяч. народу)

А в четверги темної ночи,
Без місяця і без сьвічки
[illegible] гора сиає
бо там Син Божий у слабостях [illegible]

К землі припадає,
Господа благає:
„Не дай мене, Боже,
на ті муки тяженькі!
А може, Боже Боже!
Може така воля
від тебе судилась?
Нехай буде Твоя воля
і царство і сила
А може-б мою ту чашу
від мене узяти?"

Не мож було, — Замучили,
А Вона мати,
та бідна, нещаслива мати
за Русалимом, в крайній за[хаті]

сидить собі коло печи,
восчик кра[є], в череп мече
і в повенькім черепочку
топить його на жарочку.
І восчику натопила,
і зототу кисточку купила
і понадкдим сьвяженьких, бі-
леньких узяла,

воском умисала,
що й наймалювала,
вітак в конечик посилала
тай до Пилата посилала,
за Пилатом на всоіники ходила,

писаночки носила
і курочку в даруночку
то все благала-просила:
„Пилатів, восподо,
єтавний гоєударо!
пусти мені мого сина...
Одного і мая
лиш одного, мій панонку,
Ні Богу, одного!
Я ще красних понаписую
Одного і мая, *
„Не плач, не плач, Пречистая!"

Його вже не [illegible];
вже Жінки [illegible]
К землі помилились,
мов убити [illegible]
у сьвіт розбігались.

Є. Ю. Федькович.

Де еще есть даром земля.

Наша редакция дістала пару листів з запитанием де би можна еще дістати землю даром, тому интересованим подаємо інформацию, [illegible] трих [illegible] даром можна еще отримати.

І так в Манітобі на Pine River, куда іде желізниця C. N. R. над озером Winnipegosis, есть около 10 тоwнишипів землі, але понеже там теперь утрудненя комунікация [illegible] желізної дороги [illegible] побудує ту нову дорогу, щоби можна єго землю заселити. Желізниця коло тих земель переходить в віддаленю двох до 18 миль.

Потому есть еще богато землі на схід від озера Dauphin на північ від Pleasant Home і на схід від озера Manitoba, яких 12 миль на північ від стациї Oak Point.

В Ассинибої есть еще [illegible] на захід від стациї Shoal [illegible], а також в полудневій Ассинибої на північний схід [illegible] Wood Mountain, а [illegible] миль на полудне від Moose Jaw.

В Саскачевані есть еще богато землі по обох берегах ріки Carrot, на північ від стациї Melfort на C. N. R. що іде з Swan River до Prince Albert. Шість миль на північ від Prince Albert есть 4 чотири тоwнишипи і ся [illegible] в добрім положеню бо близко міста, однак за вкорати наколи там осідальбо і не, то рід осушувби ту землю. Таких ся землі тому добра для поселенія, не там близько суть тартаки, де можна заробляти гроші.

Читайте „Кан. Фармера".

Canadian Farmer.

The [illegible] weekly [illegible] Published [illegible] in Winnipeg. P. O. Box 85.

[illegible]

Subscription $1.00 per annum

Payable [illegible] address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

Established 1903.

Advertising rates [illegible] on application.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР.

Часопись для руских фармерів в Канаді, виходить [illegible] в четвер. Коштує:

в Канаді на рік $1.00
в Сп. Державах на рік $1.50
в Австрії $1.50

Газету треба платити все з гори.

Гроші посилайте в реєстрованім листі, або через експрес [illegible] або пост. money order.

Money order [illegible] або агентів на експресі [illegible] пост. [illegible]

Адрес

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 85
Winnipeg, Man.

Вмаювання дописей не [illegible]

[illegible]

Канадийский Фармер есть газетою для осьвідомлення всїх Русинів в Канаді, без [illegible] віроисповіданя і [illegible] ліберальної партиї, котра Русинам при[illegible]. Не має [illegible], однак [illegible] в свободї котра позволяє [illegible] заняти [illegible] як він хоче.

Одним з важнійших правил ліберальної партиї є право [illegible] в справах релігійних і до сего ми будемо стосуватись.

ГОДІВЛЯ СВИНЕЙ

і лічене їх найголовнійших слабостий.

Богато людей привикло уважати свиню за звіряте, для котрих все одно, котрий [illegible] мешканє [illegible]. Через то богато тримає свиней в [illegible] хлівах, [illegible]. Практика [illegible], бо [illegible] свиня [illegible] [illegible] чистого помешкання [illegible] [illegible].

Хліви для свиней мають бути достаточно теплі, сухі [illegible] найліпше для свиней суть муровані. [illegible] дати через половину [illegible] [illegible] ... [illegible] Зкоро [illegible] [illegible]

[illegible] треба [illegible] [illegible] [illegible] хлїв [illegible] [illegible] треба часто перевітрювати, а [illegible] треба часто улаштувати [illegible] [illegible].

При хлівці свиней треба все уважати, щоби кнур [illegible] [illegible], бо [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] треба [illegible].

Дуже важним есть, щоби такий кнур був загідний, тому треба з ним обходити ся загідно, заводити до него [illegible], кладати і давати [illegible] Один [illegible] добре удержуваний може заводити 40 свиней в рік. Найбільша его спосібність від одного до пяти літ, тогди треба его вичистити і відгодувати на продаж. Пускати кнура до злучки не можна молодшого, як девять місяців.

Свиня повинна мати довге туловище можливо великий рост, щоби черевна полость була обширна і мала не меньше як 12 дійок. При виборі маток треба на то уважати, щоби они не [illegible] [illegible] свиня [illegible] [illegible] до злучки в девятім місяци лучше однако допустити єї аж тогди коли їй уже 11–12 місяців. Они надають ся до [illegible] 5 літ, но єсли родять красно і богато поросят, то можна їх держати на [illegible] 12 літ.

Свиня есть поросною 16–18 недїль. В тім часї має бути добре кормлена, однак не за сильно. Коли пород наближає ся, свиня стає ся неспокійною, кладесь раз на один то на другий бік, рве підстілку.

Богато породов і місця [illegible] порося віддільно, они виходять в чверть або пів години по породї. Кожде новонароджене порося треба від матери забирати до [illegible] сухою коша, а також забирати місця, бо свиня через [illegible] [illegible] [illegible] поросята, їх дусить, а навіть [illegible] так привчить ся то робити так само при дальших поросяннях. Свині [illegible] навіть з'їдають свої поросята і для того, що деякі з поросят мають остpі [illegible] зубки, котрими [illegible] матери. Треба [illegible] новонародженим поросятам [illegible] зубки і ті [illegible] [illegible] утяти [illegible] [illegible] Часами дусить свиня поросята против своєї

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] до [illegible] хлів по три [illegible], з металевими жолобами, [illegible] [illegible] поросята. В [illegible] [illegible] [illegible] поросята до [illegible] перегороду на [illegible] [illegible]. До [illegible] [illegible] [illegible] перегороду, [illegible]. По кількох днях они [illegible] ходити за перегороду, на [illegible] відпочивати. З установлення [illegible] за перегородки [illegible] [illegible]. свиня не придусить поросят, они єї не стягають і не дразнять, [illegible] [illegible] на [illegible] перегородки [illegible] поросята.

Свиня може пороситись на два роки і пять років, од [illegible] лучше есть щоби поросила ся два рази на рік. Добре [illegible] [illegible] в теплійши місяці, бо можно дуже щадливо для положення поросят.

УВАГА. Тишини порід у свиней трафляють дуже рідко, однако єсли при сильних болях поросята на сьвіт не виходять, то причиною бував [illegible] положене плода. Треба в тім перевсти [illegible] сповоїнє, як то було сказано при тяжких породах у коров, і положене поправити або половою або [illegible] [illegible].

Єсли свиня не хоче допустити поросят до ссаня, а кидаєсь на них, то робить то або без причини, або [illegible] есть запалене вимя і [illegible] [illegible]. Єсли робить се без причини, треба єї спутати, положити на землю, а закривши її очи припустити поросята. Коли поросята пососуть, положити свиню по черзі щоби успокоїлась, зкутити перевязку з очей і розпутати. Єсли одиноко причиною есть запалене вимя, або [illegible] [illegible], то треба [illegible] [illegible], а в який спосіб, то буде сказано дальше.

ГОДІВЛЯ ПОРОСЯТ, СТАРИХ СВИНЕЙ І ЇХ КОРМ

Свиня родить звичайно 8–12 поросят, рідко одначе їх більше викормить як 10, а то [illegible] недостатку [illegible] [illegible] сильнійші поросята забирають собі звичайно і лучші дійки або при обмінім [illegible], а слабійші оставляють дальше, на [illegible] треба уважати при кумлї поросят.

Добре есть коли поросята могуть ссати 5–6 недїль, через що они добре розвивають ся. В поодиноких одиноких случаях, а именно єсли поросята привчуть ся пити молоко від коров, виставчить єсли ссуть лише 3–4 недїлї. Щоби відлучити поросята треба на разу давати молоко тепле, розпущене водою. Коли поросята уже научились пити молоко треба давати їм до молока муки або шрутованого збіжа. Пізнїйше можна уже давати і квасне молоко з шрутованим збіжем або вареними розтертими бараболями.

Всїх чесних читателїв „К. Ф." просимо о вирівнане передплати за 1904 р. і о відновлене на 1905 рік.

[illegible] [illegible]

ШКІЛЬНІ ТРОСТЕЇ В ШКІЛЬНІМ ДИСТРИКТІ

[illegible] шкільного дистрикту [illegible] не [illegible] [illegible], тростей [illegible] [illegible] [illegible], а секретар до [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Тростей такого шкільного дистрикту в котрім продає ся землі за податки можуть [illegible] [illegible] на власність шкільного дистрикту. В таким разі контракт так то був заклад переноситься на шкільний дистрикт. Шкільний дистрикт може ту землю відпродати, лиш не скорше продати [illegible] як єї куплено.

ЗМІНА МИСЦЯ ШКОЛИ.

Наколи тростеї хочуть змінити місце школи або збудувати нову школу, в такім разі мають скликати спеціяльний митинг податкоплатців, потреба би віддано єю справу під розгляд і вибор не можна змінити місце школи або [illegible] третих з присутних податкоплатців суть єїй справі прихильні.

Такий спеціяльний митинг податкоплатців скликаний для рішення справи до якій школи, мають скликувати тростеї [illegible] [illegible] трох або більше податників.

Єсли на таким спеціяльнім митингу скликанім що до будови нової школи більшість тростеїв або податників з присутних робили би [illegible] [illegible], то тогди мож [illegible] вибрати суддю мирового, а інспектор, а в раз [illegible] інспектора не [illegible], особа призначена інспектором на его заступство, [illegible] бути третим суддею, а більшість судиів розслїджує справу.

[illegible] тростеї і податники не хотіли назначити [illegible], тогди інспектор і судия мае повну власть [illegible] розсуджувати заходячого питання.

Землї властитель грунту на якім ухвалено побудувати школу не міг згодити ся з тростеями що до продажи землі, то в таків случаю властитель землї назначує судію, а також тростеї з своєї сторони назначують другого судию третим судиєсть інспектор або хто инший в его заступстві, і більшість судиів мае осудити як много має купити. Наколи властитель грунту не хотіби назначити судию, тогди інспектор і судия назначений тростеями, розсуджують справу сам.

Земля яку купить ся під школу, має бути переписана на шкільний дистрикт яко власність.

Плац під школу має бути на 160 ярдів довгий і так само широкий.

[illegible] властителї землї [illegible] котять купити під школу не було в місци, або земля до нікого не належала, тогди тростеї мають віднести ся з сею справою до провінцияльного міністра, котрий має назначити вартість тої землї. Таком масть повідомити судию окружного суду, що властителя нема в повітї і трудно его знайти а судия має оголосити в газеті виходячій в его окрузї, коли властителя нема, або не мож его знайти, в той час

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] треба [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] буде [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Тростеї шкільного дистрикту можуть право коли потрібно побільшити границї землї котра під школою, через [illegible] [illegible] [illegible].

(Далі буде.)

ВСЯЧИНА.

РЕДАГОВАНЄ ЧАСОПИСИ ПІДЧАС ОБЛОГИ ПОРТ АРТУРА

До Таганрога повернув товариш оборони Порт Артура М. Гарнин, своєю пок. [illegible] [illegible] [illegible] редакциї „Приамурского Края" [illegible] [illegible] в житя обложеної крiпости. Між иншими есть на описах видавництва „Новий Край". Редакция Нового Края находила ся коло пристани в [illegible], де найбільше була виставлена на непрiяц[ельскі] кулї. Під градом тих куль в буквальним значіню [illegible], відбувала ся робота редакциї. Від 25 [illegible] [illegible] район, де находила ся редакция. Японці острiлювали в [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] стрiльна розбивали її машини, і тоді газета перестала на якийсь час виходити. По направленю машин виходила дальше. Одного дня редакцийний [illegible] розбито в руїнище, так що камінь на камени не остав ся. При тім погибло кількох складачів і всї машини остаточно [illegible]. Якимсь чудом серед того розгрому уратувала ся мала друкарська машина-американьска. Часопись перестала очивидно виходити. „Редакция перенесли ся до нового льоку[?] [illegible] за новим місті. Перенесли сюди й уратовану американку і почала дальше друкувати на ній газету в розмірі звичайного аркуша паперу до писаня. Коли нестало паперу, уживали паперу до паковання і то жовтого, зеленого червоного. Газета виглядала оригінально. Сотрудниками газети були офіцири в читачами також офіцири підофіцири і невелике число сьвітского населення яке ще остало ся в Порт Артурі. Задля недостачі вістий зі сьвіта програма часописи обмежила ся до мінімум. Все вона складала ся з приказів до війска, описів боїв дрібних оповідань головно з військового житя і безліч посмертних вістий. Між ановсами головне місце займали оповіщеня про лицитацийну продаж річей убитих офіцирів. Лучало ся, що перехвачені ся до П. Артура кінські джонки привозили старі англійскі і японьскі часописи. Зміст їх редакция переводила і тоді сторінки „Нового Края" заповняли ся вістями про події, які стали ся поза стінами Порт Артура кількамісяцї назад. Мимо такого обмеженого змісту часопись має така бее [illegible] в хвилях,

коли переставали виходити [illegible] для облеженої [illegible]. При тім в [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] П. Артура [illegible] [illegible] раз [illegible] [illegible] крiпости.

НЕДОКІНЧЕНИЙ ВИНАХІДЧИК

В московськім окружнім суді розбирано сими днями діло Сергія Бувало. Тамтого року вислано з одним почтовим урядi невеличкий пакет задресований до Берлїна з заявленою вартостию понверх 30 тисяч рублів. В розпорядженню після принятя пакету наступив в почтовім рядi страшний вибух, який зранив богато урядників. В почтовім будинку повилїтали всі шиби. Вибух повстав саме із поданого пакету, в якім не було нічого більше крім кількох карток надерваних і коробок. Незабаром арештовано в Києві подавця сего пакету С. Бувало, що по ухваленю сибирського [illegible] корпусу, служив технiком у бесарабськім губерніальнім земстві. При ревізиї найдено у него препарату хемiчну лябораторию з великою скількостию вибухового матерiял. Хемiчні спеціялисти виявили що коробки посилки, яка експльодувала, були наповнені пароксилiновою найвинною що не звісної вонбi[?] машинi, яка запалила ся від стиканя бертолетової соли з цукром і сїрчаної кислоти всипаної в палеонки трубочки. Спершу думано, що ми мусить бути тайною [illegible]. Проф. психиятр Воргеньский[?] сконстатував нахиль у Бувала манiю винахідця [illegible] в [illegible] пневматичнім шляхом [illegible] при сьвідках формував він свої знання навіть фахово. Отже то й думали що Бувало надав ту посилку рахуючи на то, що вона вибухне у вагонi, а тоді єї надавець зможе домагати ся відшкодовання в сумі 30 тисяч рублів. За сим промовляла ще й та обставина, що пакет в час вибуху повинен був бути вже в вагонi, а остав ся в урядi почтовім лише через опізнене в урядованю. На суді подав одначе Бувало зовсім инші мотиви свого поступку. Він казав, що винайшов автоматичну міну, яка може зробити у війнi незначні[?] услуги. Із сею справою звертав ся він в міністерство війни і маринарки, але на его письма не звертано найменьшої уваги. Отгодi то придумав він історию з вибуховим пакетом, щоб звернути увагу на серьозність своїх винаходів. Він дуже жалує за дни, що потерпіли при вибуху. Його посилки, яку мало задержано на почтi, але вони потерпiли для цiеї, тепер він свою цїль осягнув. Будь що будь Бувало придумав оригінальний спосіб, щоб звернути увагу на свої вибухові винаходи. Судиї присяжні перешли над обжалуванєм прокуратора до дневного порядку і признали Бувала вільним від вини і кари, мабуть в тiй надії, що він своїми мінами може знищити японьску фльоту, що добирає вже до ескадри Рождественьского.

ЯК ЖИЄ РОСИЙСКИЙ ЦАР?

Ніякий другий европейский двір пануючого не купає ся в таким богацтві, як двір російский, який коштує рік річно кольосальні суми. Уже перед 100 роками роблено увагу цареви Александрови І., що его головний

кухар Француз [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Цар [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Се [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Москали [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Кухня на дворі царскім Росії [illegible] [illegible] [illegible] французка. Нею [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], Кюба. Цїлий апарат царскої кухнi просто з[illegible] [illegible] і [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — так званому [illegible] [illegible] [illegible] двори, який є в [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Очевидно [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] для [illegible] [illegible] і [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], а то що в [illegible] [illegible], що на царскім дворі в Петербурзі, лучають ся дуже часто [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible].

Цїлий той дворский [illegible] [illegible] складає ся з [illegible] [illegible], в якій працює [illegible] секретарів, а [illegible] [illegible] маршалка кухнi, 24 [illegible] [illegible] надкухарiв, 34 [illegible] [illegible] [illegible] 54 [illegible] помiчникiв [illegible] самої кухнi [illegible] „[illegible]" [illegible] Франц[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] держава і платить [illegible] міністра. Вона має [illegible] собою [illegible] „[illegible]" [illegible], 20 учнiв і 32 [illegible] [illegible] послугачiв. [illegible] [illegible] для печеня пашнєтiв[?] [illegible] начальником [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2 „[illegible]", 2 [illegible] „[illegible]" і 20 [illegible] [illegible]. При тім усiм однак цар [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] „[illegible]", [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Але й тоті 2 „[illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] „[illegible]".

В царскім дворі [illegible] [illegible] [illegible] „[illegible]" [illegible] [illegible] „Бордо", [illegible] [illegible] — француські. Коли [illegible] [illegible] цар [illegible] Франциї, аби закупити [illegible] найлiпшi продукти [illegible] [illegible] цар [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] найкрасшi [illegible] [illegible] спроваджувані з Франциї так що [illegible] [illegible] овочів [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], що вони [illegible] [illegible] і найсвiжiйшi [illegible] овочів висилають до Петербурга, [illegible] [illegible] [illegible].

ЧИСЛОВА ЛЬОТЕРИЯ В ГАЛИЧИНІ

На основі статистичних дат в обороти числової льотериї в Галичині [illegible] 50 лїт, від 1849 р. до 1898 [illegible] Галичинї 370 міліонів [illegible] на котрi поставлено [illegible] 120 міліонів. З того на [illegible] ставом виграно [illegible] 14, а разом було 5,1 [illegible] виграних, за котрі [illegible] [illegible] 66 міліон [illegible] [illegible]. Отже Галичина [illegible] програла за 50 лїт на [illegible] [illegible] 54 міліонiв корон [illegible] значить, що край [illegible] тоту суму [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ся факт, що за десять лїт від 1889 до 1898 [illegible] ставок обнизило ся о 21 [illegible] і що з поступом просьвіти вони будуть зменшати ся все дальше.

Послїдні вісти з війни на Далекім Сходї.

До Петербурга доносять з французкої Індохини, [illegible] російска фльота числом [illegible] воєнних кораблів плине [illegible] сьвітла на північ.

З Токіо доносять, що Японці з сеї причини, що [illegible] Рождественьский є на водах [illegible] Океану, перестали проводити торговлю.

В Петербургу офіцири маринарки мали нараду і богато з них думає, що Того не стане до отвертої морської битви з цілою своєю фльотою, а буде тілько висилати торпедовцї, для атакування і роздїлювання фльоти Рождественьского, а коли кораблї вискочуть утїчи до Владивостока, то буде старати ся їх загородити.

Російска газета „Новое Время" пише що всї держави кромі Англії заховують неутральність. Ан[глійскі] воєнні кораблї пильнують за фльотою Рождественьского і доносять Японцям за помочию бездротового телеграфу де знаходить ся [illegible] фльота. Однак [illegible] таких вістий не [illegible] принесуть користи Японцям, бо вісти не доходять на час і також фльота [illegible] все [illegible] курс, [illegible] [illegible] неприятельскій [illegible].

Росияне переймали в Манджурії кількох японьских шпигунів і від них довідали ся що японьска армия числить тепер 400 тисяч вояків і що Японці стратили під Мукденом 100 000 [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible], що Японці з [illegible] приготовляють ся до бою. Безусловно приходять нові сили [illegible] і [illegible].

Суд над генералом Стеселем розпочав ся [illegible] цвітня і відбуває ся при замкнених дверях.

Кореспондент з Токіо доносить до Льондону, що Японія затягнула пяту нову домову позичку в сумі 50 міліонів долярів.

З Токіо доносять, що Рождественьский [illegible] до одного з Анамських портів і чекає на третю ескадру Небогатова.

Рождественьский має знаходитись в француськім порті, тому Японія вислала до Франциї протест але відповіди ще не одержала.

Російский аташе маринарки в Парижу говорить, що обі морскі сили суть рівні і що Того нигде не виступить до битви, хиба не далеко порту Нагасакі, де би можна ушкоджені кораблї в свій час направляти.

— В Токіо і Льондонї голосно говорять тепер о тім, що Франция не заховує неутральности і пускає російскі воєнні кораблї до своїх портів, але чи що з сего вийде поважнійше, можна сумніватись.

— Коли в Петербургу довідали ся, що Японія вислала протест до Франциї що до заховання неутральности і впущеня фльоти Рождественьского до порту, то Росия заявила, що Рождественьский не був впущений до порту а набирав угля поза портом.

— Дня 20. цвітня японьский міністер до Франциї конферував з заграничним [illegible] Франциї [illegible] не був протест тільки заявлене щоби Франция строго заховала неутральність.

З Петербурга доносять дня 21. цвітня, що японьска армія в Манджурії посуває ся на північ.

— З Петербурга також доносять, що Росия за посередництвом Франциї закупила кілька воєнних полудневоамериканьских кораблів.

— Російск. міністер скарбу одержав 21. цвітня телеграму, що фльота Рождественьского уже переплила коло берегів острова Формози, а [illegible] з фльотою японьского адмірала Того.

— З Французкої Кохін Хіни доносять що російска фльота виплила з заливу Камран 22 цвітня і зараз першої ночи було чути на мори канонаду, з чого виключають, що обі ворожі фльоти мусїли ся здибати.

До Льондону доносять 24 цвітня що по відпливі фльоти російской з заливу Камран не надоспіли о ній ніякі вісти.

Рождественьский плани своєї дороги держить в дуже великій тайні. [illegible] була битва на Хінськім мори то тілько з японьскою сторожею на мори. Того і Камімура буде чекати на Рождественьского на полудне від острова Формози. Однак Рождественьский ждає ще [illegible] задержить ся щоб зачекати на ескадру Небогатова і аж тогди приготовить ся до стрічи з японьскою фльотою.

Битва аже в короткім часї наступить на мори. [illegible] котра сторона [illegible], але трудно о сїм сказати чи обі фльоти здибають ся. Може Рождественьскому удасть ся обминути японьску фльоту і втече до Владивостока а Владивосток [illegible] приготований до відсїчи, як був Порт Артур.

Петербург 25 цвітня. Адмірал Рождественьский не рапортує в Росию, в котрім місци буде чекати на ескадру Небогатова. Керованє фльотою спочиває в его руках, тілько догадують ся, що наколи Небогатов получить ся, то транспорти будуть віддані під оборону [illegible] повільних кораблів, а Рождественьский поплине на стрічу з Того.

Французкий губернатор з Кохін Хіни доніс офіцияльно, що то все що доношено з Токіо, що Рождественьский [illegible] до неутрального французкого порту, есть неправда.

ВОЄННІ СИЛИ ЯПАНУ.

Російскі дневники подають обчислене воєнних сил, якими розпоряджає Японія [illegible] 1) Війска звісім вимунтирувані 13 дивизий сформованих по 20 000 — разом 260,000. 3 дивизиї не сформовані по 20,000 — разом 60,000. 13 сформованих бригад краєвої оборони по 9 000 — разом 117 000. 11 [illegible] бригади краєвої оборони несформованих — разом 103,000. 2) Війска менше вимунтирувані, і контингент рекрутів 173.000 резерви першої категориї [illegible]85,000. 3) Війска не вимунтирувані прочих категорий 1 390 000, загальне ополчене 1 050 000. Разом вимунтированих війск має Японія 930 000 невимунтированих 2,250,000 мужа.

НОВИНКИ.

З нагоди великодних Сьвят „К. Ф." на другий тиждень не вийде, тому розсилаємо сего тижня 17 і 18 число на 8 сторін.

Як було сказано в попередних двох числах „К. Ф." п. Ф. Олівера члени парляменту державного, призначили на міністра справ внутрішних. Тому в Едмонтонї мали мабуть другі вибори щоби показати консерватистам що п. Ф. Олівер есть гідний сего становиска. Консерватисти [illegible] що нічого би не вдїяли навіть п. Оліверови не ставили противника, значить ся п. Олівер лишився одноголосно вибраним.

— Доносять нам, що на Ethelbert, Man. з'організовано новий повіт (municipality). Сей повіт есть заселений більшостию Русинів, котрі при виборах радних і війта дуже добре спиcались, бо радними вибрано Русинів: Семена Слузака, Василя Шулку, Йосифа Прокопиака секретарем. [illegible] Ф. [illegible], котрий держить партию з Русинами, війтом, а тілько одного Англїка радним. Се повинно послужити за примір всїм околицям, де есть більшість Русинів, щоби держались купи, між собою обставали, і брали заряд повіту в свої руки.

В Вінніпегу есть 19 публичних, т. є. нормальних шкіл до котрих ходить 8710 дітей. З сего бачимо, що тут певно кожда дитина в шкільнім віці ходить до школи. Тому здалоби ся щоби і Русини не легковажили школою, а кожду свою дитину висилали до школи, а пізнїйше певно така дитина віддячить ся родичам, що старались її просьвітити.

— В цвітни зачав виходити у Вижници, Буковина, під редакциєю д. Г. Войчука богато ілюстрований двотижневник „Отаман" і буде стоїти до кінця року лиш 2 корони. Кілько до Америки буде коштувати не [illegible].

— Герой з Порт-Артура явив ся недавно в Парижи. На двірци Gare du Nord висїв з поїзду чоловік убраний в мундур російского матроса. Голову і руку мав перевязані і робив вражінє раненого на війнї! Груди [illegible] були вкриті численними відзнаками. Коли він, опираючись на палицю, пустив ся до виходу, приступив до него елегантно одітий пан, поздоровив его чемно і перекинув ся з ним кількома словами. Відтак звернув ся до цікавої товпи і сказав „Мої паньство маєте тут перед собою героя з Порт-Артура"! І вийняв з портмонетки десять корон, подав її матросови котрий зразу відказував ся приняти милостиню, але остаточно взяв. За тим великодушним приміром пішла очивидно публика і обдарувала героя з Порт-Артура богато. Тота справа повторила ся того дня кілька разів в ріжних сторонах міста. Звернуло се увагу одного детектива, що був свідком згаданої сцени, і він оглядав „героя" та его імпресарія так довго, аж вкінци їх обох арештував. На поліциї показали ся в них двох дуже небезпечних обманців, що [illegible] з війни.

В фабриках порцеляни в Парижу [illegible] страйк [illegible] [illegible] робітники [illegible] [illegible] [illegible] старають ся [illegible] фабрики.

В Італії застрайкувала уся желїзнича служба, тому то ряд щоби комунікация не була застановлена, узяв до роботи війско. Пішота має заняти службу на стациях і кондукторів, маринарка має проводити потяги, а кавалерия має стеречи доріг.

— В Торонто обчисляють, що сего року лиш 9000 фармерів емігрує з Онтаріо до західної Канади. Се буде подвійне число як в минувшім роцї.

ВЗДЕРЖАЛА ВІД ПИТЯ

В Філадельфії засуджено 17 цвітня жену Катерину Данз на кару смерти через повішене, за отроєнє свого мужа. Жена заявила перед судом, що она купила від доктора Geo. Hossey якесь лікарство, щоби вилїчити мужа від пияньства. Доктора також узнало яко співучасника в убійстві.

— В стейтах Георгії, Північній Кароліні і Вірджінії морози понищили цьвіт на всїх овочевих деревах, а найбільші шкоди пороблено в садах бросквиневих.

Недалеко Отави [illegible] самотний фармер James McBride з своїм [illegible] збудованім домі. Дня 19 [illegible] [illegible] з незнаної причини огонь і фармер згорів разом з домом.

В St. Thomas, Ont. прийшов 19 [illegible] до дому в котрім мешкали дві старі женщини незнаний чоловік і жадав від них грошей. Коли ему відмовили, зачав одну бити. В хаті зробив ся крик, на поміч поспішила друга женщина і ті що в домі мешкали. Тогди незнаний розбишака виволік тую другу женщину на подвіре і вбив. Убійник утїк.

— В віторок минувшого тижня утопила ся сама в ріці Ред в Вінніпегу якась женщина. Кілька хлопців що бавили ся над берегом ріки, видїли як она заходила в воду, а потому пірнула. Трупа її витягнено з води в короткім часї по утоплению. Женщина нікому не знана, лишь 30–35 літ стара, досить порядно була одягнена.

— Дуже [illegible] історію подають з околиці [illegible]. Одного дня по минувшого тижня пропав [illegible] хлопець Русина Юрка Олійника. Родичі оповідають, що хлопця бачили кілька хвиль перед великим вихром. Коли вітер устав хлопця не мож було найти. На другий день дано знати судіям. Три дни потому шукано, але не найдено. Англійска газета пишучи о сїм, радить щоби ся справа до розслїдження була віддана властям.

АРХИКНЯЗЬ РУДОЛЬФ.

До англьских газет доносять що архикнязь Австрійский Рудольф жиє в Америці! На сї доноси газети розповідають єю справу так: Шістнайцять літ тому як розийшлась вість по цїлім сьвітї що наслїдник австрийского трону згинув трагічною смертию. Знано що між ним а батьком були якісь непорозуміня, тому то богато не вірило сїй вісти.

Однако о смерти архикнязя нема сумніву, понявк в кілька літ по его смерти вияснилась справа що до его смерти.

Він оженив ся з бельгійскою принцесою, однак в короткім часї по весїлю влюбив ся шалено в баронівну Марию Ветсера, котра своєю красою привабила его до себе, і она его полюбила.

Рудольф писав секретно до папи просячи о розвід з Стефанією. Папа сейчас порозумів ся з цїсарем з чого повстала велика бура між отцем а сином і архикнязь в кінци згодив ся відречи ся любови.

Однак люба парка здибала ся ще у Віднї і начали ся прощати, і баронівна [illegible] [illegible] у него еще то, щоби еще раз бачити ся з его покою.

[illegible] були они на [illegible] [illegible] баронівна [illegible] [illegible] годині з Рудольф ходили по ній [illegible].

На другий день рано двері покою архикнязя були замкнені, а коли силою відчинено двері, представила ся сумний вид для тих що увійшли. На софі лежало мертве тїло баронівни а на підлозї лежав труп архикнязя, котрий застрелив ся, баронівна строїла ся годину скорше лишаючи картку з написом щоби він пішов за її приkладом.

Розрухи в Росиї.

В Петербурзі 17 цвітня замкнено путилівску фабрику желїза і поставлено при ній сильну патролю. Робітники при похоронї двох робітників, котрі зістали убиті в фабриці хотіли зробити політичну демонстрацию але поліция не допустила до сего, і всюди був порядок.

Також начато антисемицкі розрухи в Бельску і Оренбургу до розрухів прилучилось навіть війско. Для усмирення розрухів вислано в ті місця війско з инших сторін. До Москви спроваджено кільканайцять ескадрон донських козаків з страху перед новими розрухами. В околицях Москви [illegible] ся. Всї желїзні дороги густо опатрульовані війском. Властителї більших посїлостий втікають до Москви шукаючи там безпечного місця.

Лодз 17 цвітня. Двох робітників застрілило поліцию. Одного з убійців арештовано.

— Провідники революційного руху в Петербургу повідомили всїх робітників, щоби на першого мая узброїлись. Тому то губернатор Трепов робить всякі можливі зарядження, аби не повстали на ново розрухи. Поліция уже впіймала багато головнійших агітаторів в числї 400, і буде їх арештувати і висилати з міста.

Убійцю великого князя Сергія засуджено 18 цвітня на кару смерти через повішене. Вирок має бути виконаний сего тижня.

— З Тифлису доносять, що робітникам, котрі застрайкували на желїзници Тифліс і Баку розказано, щоби до трьох день вернули до роботи, а як нї, то будуть вислані служити в армії на Далекім Сходї.

ДОПИСЬ.

[illegible] Alta.

Хвальна Редакціє!

Прошу помістити в часописи „К. Ф." сих пару слів.

У нас минувша зима була дуже файна і загідна, а тепер красна погода і тепло. Уже при кінци марта починали люде по троха сїяти, але не знати чи то буде добре бо тут часом бувають приморозки. В сїй околици де я суть еще фарми до бра[ння], але дуже лїсисті, не так рівні, але земля дуже урожайна і сїна є дуже красна.

Брати Русини, пізнайте уже раз, хто нам старесь шкодити а хто хоче помогти. Хто справляє на добру дорогу а хто на манівці. [illegible] щоби Русин покинув свою натуру, і не дивив ся тілько на слова але і на дїла. Суть і такі Русини, котрі кажуть я жаль тих пару центів пропити як за газету заплатити. Дуже се мильна гадка, бо добра газета навіть злого чоловіка направить і [illegible] доброго робить злим.

Тому я радив би щоби кождий чоловік знаючий читати запренумерував собі Фармера, а певно не пожалує тих пару центів що за него заплатить, бо в десятеро вартнїйшого [illegible] ся, бо по раду добру всегда дістане.

Беріть ся брати всї до [illegible] просьвіти, але правдивої, бо чужі народи з нас ся висьміявають, що ми такі темні.

Здоровлю всїх читателів „К. Фармера".

[illegible]

HOTEL & BANKING HOUSE.

V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Коли хочете в старий край в Росию, в Галичину або з краю в Америку дістати ся, то можете у мене білети на пароходи таньше як в других дістати або єсли маєте гроші посилати, переводи військові і нотаріальні всї судові справи, то все полагоду і добру раду на все дістанете.

Котри хотять нао робітника взяти до краю на німецких кораблях, то [illegible] бесплатно.

[illegible]

Маю свою гостинницю, в якій люди можуть відпочати і тано дістати харч.

Война

Где і як она ведеть ся? Хто ся виграє? Як великі Росия і Японія?

Хто хоче мати відповідь на сї питаня, най пришле мені в письмі 30 цент. і я вишлю ему книгу 12 цалей широку і 15 довгу з мапами і описом цілого сьвіта, із котрої об тїм довідаєть ся.

При тім **даром** пишлю Руский Таблицю, поученє о мірах і вагах і Політичний Катехизм.

Продаю також нові календарі на 1905 р. і ріжні книжки.

Пишіть на адрес

M. J. MURIN.
231 ASHBURTON AVE.
YONKERS, N. Y.

Україна.

Україно, Запороже, годї вас забути
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] бути.
Де ті трави шовкові [illegible] [illegible] [illegible],
Де [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
Де [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible],
І буйним вітром [illegible] [illegible] [illegible].

Хтож то може нині забути могили, курганів,
Де [illegible] українські [illegible] [illegible]
Свою славу [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
А ті думи богатирскі так то гарно шиють,
Що аж тут ся віддаювать, що аж тут їх чути,
Україно, Запороже, можнаж вас забути?

Онде грає [illegible] хлопець у торбан весело,
Онде дївча йде по воду, думку [illegible] [illegible]
Там сопілка [illegible] [illegible] [illegible]
Що там в [illegible] калиновім [illegible] [illegible] [illegible]
А там бжілка злотокрила думно ся [illegible],
Обмочилась медвинцею, [illegible] [illegible] [illegible]

Он [illegible] тихий Дніпер [illegible] він дрімає
[illegible] синій его [illegible] чоненце плаває,
В [illegible] сїдит [illegible] дївча, красне як малина,
А хороший кермаченько [illegible] на колїна,
Обзирає [illegible] [illegible] [illegible] кажуть,
А потому [illegible] а потому [illegible] [illegible] вже не скажу,
А хоть радби [illegible] сказати [illegible] [illegible] [illegible]
Вже пропали в синій [illegible], що Дніпер укрила

Далї [illegible] білий хутор, пасіки, ставочок
[illegible] байрак там [illegible] [illegible] садочок.
А в садочку [illegible] [illegible], [illegible] на [illegible]
[illegible] дївчи [illegible] [illegible] [illegible] там [illegible]
Тай [illegible] [illegible] [illegible] в хустку [illegible]
Де ти [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]!

Тихо, тихо, любо дївча, [illegible] ся [illegible],
А дївчина — чорні очи — [illegible] [illegible]:
То не [illegible], то мій милий вороним [illegible]
Тай схопилась красавичка, [illegible] [illegible] [illegible]
А [illegible] вже на подвірі, дївчину [illegible]
[illegible] то хоче [illegible], годї, бо — [illegible]

[illegible] там далї на [illegible] [illegible] думами, там [illegible]
Нї, там [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Криму [illegible]
[illegible] [illegible], вже [illegible], вже й [illegible] [illegible],
Вже [illegible] [illegible] [illegible] вже [illegible] [illegible]
Той [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible], старші [illegible] [illegible]

Далї, далї, онде небо батром [illegible],
Слухай добре, як то [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
То [illegible] [illegible] [illegible] там [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] покриті срібним [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
А [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible], [illegible].

Ю. Федькович.

Разу не вдарив...

Образок з судової салї.

Проминувши [illegible] Грицько [illegible]

[illegible]

Не пізнаєш його?
Та Грицька.
А ще як?
Більше нїчо...

Президент [illegible]

[illegible]

Ну, оповідай, як то було?

Та як було... Моя жінка [illegible] шануючи день святий [illegible]

Не плети менї дурниць за жінку, лише кажи, як ти Варвару побив?

А Боже би її побив і святий Антоній Бердичівський, я її ані разу не вдарив!

Та як то було з тою сорочкою?

Отто-то [illegible] добре пани кажуть. Та я мушу говорити [illegible] я був у дворі з жінкою.

Чи ти пізнїйше прийшов у двір? Кажи, як ти вернув?

Як я вернув, то сорочки вже не було! Жінка наробила крику! Я пустив жінку і побіг за нею.

За ким, за сорочкою, чи за жінкою?

Та чо [illegible] би біг за жінкою, [illegible] за Варваркою! Жінка каже [illegible] що вийшла з хати і потягла з плота сорочку.

А жінка видїла?

Я там знаю, чи видїла!

Ну, [illegible]?

Та що! Я догонив бабу, віддай, кажу, сорочку, — а вона присягає ся, що [illegible] ні тай ні! Ходїй, кажу, [illegible]

[illegible]

Чого ти на неї не обізвеш ся? — а в душі подумав: Аби тобі [illegible]

[illegible]

— Ох! — думає [illegible] що се? Хібаж [illegible] найсильнїйший пан! Сто раз? Я роду на бачив. Дай му Боже здоровля, аби в знак [illegible]

Його думки перервало що иньше. До салї зайшла стара Варварка [illegible] Була се бабуся більше шістьдесять лїт. Стара з помарщеними лицем, неначе б хто шкіру [illegible] З під брудної хустки, що нею завинула голову, виглядають жмінки сивого волося. [illegible] Вона підпирає ся костуром і трясе ся цїлим тїлом. [illegible]

Приступи бабо!

Варварка приходить до стола. Одною рукою опирає ся на костур, другою держить ся стола, аби не впасти.

— Тобі кажуть Варварка Пастернакова?

Так є!

Що, не можеш стояти?

На [illegible] стою, та не встою!

Возний! подати бабі стілець!

Варварка сїдає поволи опираючись [illegible] до стільця руками.

Кілько тобі лїт?

Буде ось на Різдво 50 лїт!

Ой! так мало? Ти виглядаєш вже на шістьдесять...

— Заздрі побили, заздрі, біда привела.. Було і в мене не те! Був чоловік, хата, землї трохи, були дїти, все минуло ся. Дїтий поховала, чоловік [illegible] все програвав, та його на останку дерево в лїсї убило. Все пішло марно, не годна була ні хати вратувати, ні ґрунту. [illegible] З початку поки була сила, я працювала, а відтак [illegible] а я пішла з торбою. [illegible] Тепер і хлїба, що випрошу, не годна вкусити...

З чого ж живеш?

З прошеного.

І з того, що я краде! — відзиває ся Грицько з лавки.

Мовчати! — гримнув президент, — [illegible]

— Бог мене за то не скарав, щоб я чуже брала! [illegible] чужої волосинки!

— Ти не слухай, що він бурмоче, а кажи, що я тебе питатиму! Ти знаєш отсього чоловіка, що там сидить?

Бабуся оглядає ся

Знаю, від дитини його знаю, та най му Бог того не тямить, як він мене скарав!

— Він тобі який родич?

Та де, [illegible]

— Не маєш до нього якої злости, так щоби ти не правду могла сказати?

Най йому Бог простить, як я йому простила! Я буду казати щиру правду, так як на сповідї! Не довго менї вже гарувати! Треба буде Богу вираховати ся з кождого кроку!

Ну, то будеш присягати! Стань перед хрестом і підніми три пальцї в гору та говори за мною!

Грицько зриває ся з лавки і біжить до стола.

Я прошу цїсарського та панського „паліграфу“ не дати її присягати!

Чому?

Бо вона чарівниця, вона відьма... З чортами знає ся, в Бога не вірує.. Вона молоко коровам людським відбирає.

Мовчи, дурню!

Грицько вертаючи до лавки бє себе руками об поли.

Ото раз! Ото правда! Гай! гей!

Президент до Варвари, що не може дати собі ради з пальцями і на силу прикладає лївою рукою пальцї пра-[illegible]

— Я

Варвара [illegible]

[illegible]

— Всемогучому...
— Так, так, — [illegible]
— І всевидящому...
— І всевидящому...
— Чесну присягу...
— Чесну присягу...
— Що в сей суд...
— Що в сей суд...
— Питаний буду.
— Пити не буду... [illegible]

Президент стукотить пальцями [illegible]

— Сказати щиру правду!
— [illegible]
— Скажу щиру правду!
— Скажу щиру правду!
— І нїчого більше, лиш тільки правду!

Варвара мовчить..

— Ну, повторяй: І нїчого більше, лиш тільки правду.
— Нїчого, лиш правду...
— Так менї Господи Боже помагай!
— Най мому Бог не памятає моєї правди!

Президент і Варвара сїдають [illegible] на свої місця.

— Тепер скажи нам під тою присягою, як то було?
— Коли?
— Та коли! Тоді, як тебе до комори брав!
— Та як було! Я прийшла [illegible] хлїбом на Бога.. [illegible] Та чи я сподївала ся такої напасти? Його лихий напутив, не інакше! Його молодиця дала менї [illegible] хлїба, я подякувала, [illegible]

— Та з ким добре в знаю ся, а що, я не знаю? каже Грицько. Він [illegible] на свого адвоката [illegible] Ось найшла стару на брехни! Присягала ся, що не чарівниця, не відьма, а сама каже, що з [illegible] знає ся! Та чому той бовдур адукат і рота не відчинить? [illegible] Не вже ж так боронять ся людий? Ото менї [illegible] „добродїй“!

— Прибіг тай як наскочить на мене ..Давай, віддай сорочку“? — ..Яку сорочку? — кажу — Бог з вами“! — „Ти на Бога — каже — не покликай ся, бо тобі чортяка братом“! — А-а! таких словами но! Я складаю руки, хрест цїлую, а він мене за лоб, [illegible] чуєте, телепає як грушкою! ..Віддай, каже, та віддай по доброму“! Тай відтак витягнув мене на обійстє тай до сїний, тай до комори... А я там і задеревїла, що нї крикнути, нї [illegible] не можу. Страх, [illegible] Він замкнув двері, а я [illegible] стала. Ось буде менї конець, та без сповіди святої, без покаяня. Господи ратуй кажу. Я так все Господонька просила, аби без покаяня не вмерти, а от нїчого з того, не заслужила собі тої ласки. Господи, прийми мою бідну душу, та над тим аби [illegible] не довго мучити ся... А він, [illegible] „Роздягай ся, бабо“! — тай дре з мене усї лахи... [illegible] а відтак: „Де сховала сорочку кажи! [illegible]“! А я така налякана, горло менї так [illegible], що слова не вимовлю. А він [illegible] у кутї, [illegible] мотузок і кусень [illegible], звязав менї руки... Я не бороню ся [illegible] лиш Бога молю за гріхи свої... А він як закрутить раз і другий — Господи! І я тоді крикнула раз а-а, [illegible] не своїм голосом, що правда — ще раз присягну... „Признавай ся каже, де діла сорочку“?— „Не губи душу“! кажу, прошу ся. Чую, як його молодиця [illegible] до дверей. „Пусти, каже, Грицю бабу“! А він ще гірше розлютив ся, та знову як покрутить, а я обімліла — вмерла геть і вже нїчого не знаю більше..

— І щож далї?

— Як я прокинулась, то була на дворі. Мене злляли водою. Наді мною стояв пан начальник і декілька господарів.., Я вже не мала сили встати. [illegible] фіру і повезли до шпиталю.

— І довго ти була в шпиталю?

Та два місяцї!

— Кілько ти собі рахуєш за шкоду, як би ти зробила?

- Та що я вже зароблю! Я немічна, [illegible]

— Отже не рахуєш нїчого? А за те, що тебе болїло?
— Що ласкаві панове осудять, я нїчого не знаю!
— Коли не скажеш сама кілько, то суд нїчого не присудить! Отже кажи: сотку, дві, а може десятку?
— Та най буде пятку!
— Ти видїла коли пятку? — кричить Грицько.
- Щож ти маєш на се сказати, Грицю?
— А що я маю казати?
— Вона правду говорила?
— Правду, святу, що до слова!—[illegible] Варвара
— Не до тебе тепер бесїда! Ну Грицю!
— Та де правду! То ти кажеш, що я тебе бив? Ось брешеш зараз, а присягала! Така твоя присяга!
— Ти, небоже, не крути, як швець шилом, бо нам баків не набєш! Вона не казала того, що ти її бив, але що ти їй крутив руки мотузком. Правда то?

Грицько дивить ся в землю, обертає кучму в руках і мовчить.

— Ну щож?
— От, покрутив її трохи.
— [illegible] трохи...

(Конець буде)

[illegible] Ferrozone [illegible]

H. Aubrey E. Tompkins з Medina пише: „Я [illegible] Ferrozone [illegible] Тепер я [illegible] Ferrozone [illegible]“

Єсли кто потребує [illegible] лїкарства, нехай пробує Ferrozone

Ціна 50 цнт. пачка; шість пачок $2.50. Можна купити в кождій аптиці або почтою від Ferrozone Co., Kingston Ont.

СЕ ЛІКАРСТВО ВДИХАЄ СЯ

[illegible] „Catarrhozone“ [illegible] катар.

ТА БЛЇДА, ЗМУЧЕНА ДІВЧИНА

[illegible] Ferrozone [illegible] Тисячі [illegible] уживають лїкарства Ferrozone. Можна купити в кождій аптиці пачку за 50 цт.

$1 000 НАГОРОДИ.

На випадок не вилїченя затвердженя жолудка. Жадне лїкарство не лїчить так скоро затвердженє як Dr. Hamilton's Pills. [illegible]

Ціна 25 цт. Можна купити всюди.

ДОБРИЙ ГОСПОДАР [illegible]

[illegible] Nerviline [illegible] ревматизм, [illegible] Nerviline можна уживати на верха і [illegible] до середини. [illegible] коштує 25 цт.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III. | Вінніпеґ, Ман Четвер 11-го мая 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 11. May 1905. | Число 19

[illegible]слїдні вісти з війни на Далекім Сходї.

Послїдними часом [illegible]

[illegible]

Розрухи в Росиї.

[illegible] Студенти [illegible] з червоними фанами демонстрували [illegible]

Того самого дня 1 мая то є на Великдень повстали заворушеня також по инших містах в Росиї як Мелїтополь, Нижний Новгород і [illegible]

[illegible]

Комитет министрів в Ротербурзі [illegible] Митрополит Антоній [illegible] проект, котрого [illegible] приверненє [illegible] церкви [illegible] XVI і XVII столїтє. [illegible] Цар зробив се, що [illegible] реформи суть [illegible] Синод [illegible] патриарха.

— З Петербурга доносять що в Москві полиция заборонила [illegible]

НОВИНКИ.

— В Манїтобі 4. мая була сніжна заверуха. Снїгу нападало яких чотири цалї, котрий стояв більше як оден день. Збіже уже всходи засїяно, бо друге половина цвітня була погідлива.

— Уличні візники в Чікаго начали 3. мая страйк. Страйкові перемина ся майже в борбу, бо страйкери нападають на візників не страйкуючих. Так страйкери як і не страйкуючі узброєні в револьвери і ґвери. Як доносять 4. мая остало ранених 75 осіб. На мітингу ухвалено, щоби піддержати страйк запомогу для страйкерів $35,000.

— В четвер 4. мая переїхало через Вінніпеґ 750 руських емиґрантів, котрі розїхались по всіх кольоніях західної Канади

— Третого мая вечером лютилась страшна буря в Минесоті і знищила в містечку Round Lake около десять домів і одну особу забила.

— З Rosthern доносять що весною уже покінчено. В недїлю на Воскресенє падав сильний теплий дощ. Сего року засїяно там около 25 процент більше ріллї як минувшого року і сподївають ся що в околиці зародить ся около мілїон бушлїв пшеницї

— З Кальґарі доносять слїдуючу подію: Тринайцятого вересня м. р. десь загло пропав робітник Русин Садовий, що робив на С.Р.R. зелїзній дорозї. Знано що він мав около 130 долярів. На пятого цвітня м. р. знов найдено десь подїв ся другий робітник Русин.

Четвертого мая с. р. двох Анґлїків ловили рибу в ріцї „Bow“ они стояли на купі каміня, під котрою увидїли мертве тїло. Смертельна рана була на задї у голови, сорочка подерта а пояс вирвані. Русин, котрого підозрівано о сей злочин, мав не собі инакше вин пропав. [illegible] було подрапане а на одежи були краплї крови. За Русином слїдила полиция

— Фабрики збруї Круппа в Есен в Німеччинї дуже заняті виробленєм убійчих снарядів. Виробляють они тепер канони для Німеччини і Росиї, а також всяку збрую для Японії і Туреччини. Тому число робітників мусїть тепер вабільшити з 24 до 30 тисяч.

— Колектор податку в Вінніпеґу обчислив, що в сім році мешканцї Вінніпеґу заплатять $1.000,000 податку.

— З Сокольщини доносять нам Грізна недуга, запалене [illegible] появила ся також в Сокольщ.

Мужеска школа замкнена. Дїти умирають навіть до трох годин. В містечку Вараях сокальского повіта мусить ся пятнистий тиф, що забирає много жертв. Побоють ся, щоби пошесть не перекинула ся на село. Рівночасно доносять, що пятнистий тиф ширить ся повсюдно в повітах турчанськім, станиславівськім та инших. Чи власти радять що тому лихови, яке серед загальної нужди на переднівок готове приняти величезні розміри, якось нїчого не чувати.

— З Солуня доносять що грецка ватага, зложена з кількох сот людий справила страшну рїзню між болгарским населенєм коло Забоpiщи. Замордовано яких 70 осіб. В село будинків спалено.

— Рільничий страйк вибухнув, як доносять з Гусятина, на цілій полосї росийского Подоля від Городка по Стобхідці, причім селяни нападають на фільварки і забирають службу. Справники з Проскурова їздять в асистенциї драґонів і старає ся успокоїти населене. До Солотковець вислано козаків.

— Екатеринбург, Росия 7. мая. Робітники страшно помстили ся за свого товариша, котрий утїкаючи від полиції утопив ся. Робітники зібрались в купу і двох полицийних офицерів розідрали на кавалки. Порядок назад привернено.

— В Тексас буря знищила містечко Owl, наносячи шкоду вартости $50.000. Дві особи убитих в десять ранених. Доми мешкальні і стодоли майже всї в розвалинах.

— Трясене землї в Індиях пошкодило жита. На основі урядових обчислень, около 20.000 людий. В містї Канґрі, що числило 5.000 мешканцїв, урятувало ся лише 400 осіб. Цїла долина Канґри є великим кладовищем. В Дарамсалї погибло 5.000 людий.

— П. Ждїнґер, редактор консервативного „Слова“ начав будову Народного Дому для Русинів [illegible] коштом. От [illegible], то патріот.

— Компания зелїзниці С. Р. R. задумала віддати напраму зелїзних доріг в західній Канадї почавши від Port William в приватні руки то є контракторам з Східної Канади і Спол. Держав. Єсли компания зробить угоду з контракторами, в таким разі 10.000 робітників що роблять при дорогах, компания видалить з роботи.

Де еще есть даром земля.

Наша редакция дістала пару листів з запитанєм де би можна еще дістати землю даром, тому інтересованим ми подамо інформацию в котрих провинциях і де землю даром можна еще отримати. І так в Манїтобі на Pine River, куди іде желїзниця C. N. R. над озером Winnipegosis, єсть около 10 тоаншипів землї, але покаж тамтуда утруднена комуникация, тому від желїзної дороги ряд побудує дві возові дороги, щоби можна сю землю заселити. Желїзниця коло сих земель переходить в віддаленю двох до 18 миль.

Потому єсть еще богато землї на схід від озера Dauphin на північ від Pleasant Home і на схід від озера Manitoba, яких 12 миль на північ від станції Oak Point.

В Ассинибої єсть еще земля на захід від станції Sheho, а також в полудневій Ассинибої на північний схід від Wood Mountain, в яких 60 миль на полуднє від Moose Jaw.

В Саскачеван єсть еще богато землї по лівім березї ріки Carrot, на північ від станції Melfort на C. N. R. [illegible] Swan River до Prince Albert. Шість миль на північ від Prince Albert єсть з чотири тоашипи і ся земля в добрім положеню бо близько міста, однак за мокра, але наколи там осїдалиби люде, то ряд осушилиб ту землю. Також ся земля тому добра для поселеня, що там близько суть тартаки, де можна заробляти гроші.

Розмова.

Никола та Василь.

Никола: „Христос воскрес!“

Василь: „Воістинно воскрес!“

Ник.: „А гаразд святкували?“

Вас.: „Гаразд, слава Богу, як ви?“

Ник.: „От як звичайно; як здоровля є то й свята веселі.“

Вас.: „Скажіть менї, Николо, де ви навчили ся по англїйски говорити? Чи ви де у школї були в Канадї, чи може так з „практики?“

Ник.: „Або ви думаєте, що я так дуже добре говорю? Я так говорю по англїйски, як у Галичинї міский жидок по руски. „Шьо маєте родати? Я буду купити конечки; малий телєчки, четири покладки, цибулює, пчьолу з мід, а може майте капустуф в людиним ґльофкім, я буде платити з добрий рьоші.“ От так я говорю по англїйски. Я знаю слів досить, то правда, тай розумію, як Анґлїк говорить, але складати слів у мові я не можу, хоть роблю що хоч не знаю як їх уформувати і нема кому менї того витолкувати.“

Вас.: „Я коби хоть так знав як ви, тоби добре, але я таки не знаю ні чичирк.“

Ник.: „Я післав [illegible] на руско-англїйский підручник до Вінніпеґу, може Бог дасть, що менї отворить ся очи та тоги й вас навчу.“

Вас.: „Та оно так, але не знати який то буде той перекладений тлумач, чи не з великої хмари малий дощ.“

Ник.: „Але скажіть з відки паде великий дощ, град, та туча?“

Вас.: „Також з великої хмари.“

Ник.: „А видите, Василю, там є люди, що вже довший час працюють над сею книжкою для добра руского народа і они не мають причини хвалити ся, они знають, що хвальба сорочки не дасть. Що добре, то добре, а за добру книжку лише незнаючий еї вартість пожалує доляра дати. Розумний чоловік купить і сам научить ся і дїти в хатї навчать ся без клопоту.“

Вас.: „Може й так?“

Ник.: „Не може, але таки так є. Русини в Вінніпеґу, на приклад, замість сходити ся чесно та читати книжки, пють і бють ся, а полїсмени тягають одного за другим до „корту“ та лупять доляри і по арештах бють, та роблять ними як биками.“

Вас.: „Так їм треба, най небіщик „кельонда“ казав, що такого лиш буком навчиш, як в арештї дадуть єму прочуханку, то темний мужик від того поправить ся. Він би заворушив як би спокійно жив, а так один другому кров пускає, та най на кращі здоровше тай на голову.“

Ник.: „Ле говорите Василю нарід єму не винен, то винні єму опікуни старокраєві, що так наш нарід просьвітили, що як переходить через чужі краї, то пальцями показують і навіть не хотять дати віри що се нарід з Европи. Але наш Русин навіть не хоче признати собі, що він темний і що єму треба учити ся. Він дорогий час тратить на хвальбу, кілько то він в жлябку горівки випив, кілько пирогів зїв, який то він парубком був модний, що тепер таких парубків нема і всї люди на сьвітї не такі мудрі та моцні як він.“

Вас.: „Та бо ви трохи осуджаєте наших людий, то не всї такі, є й чесні люди.“

Ник.: „Ваша правда. Однак один чесний, розумнїйший межи десятьма дурнїйшими нїчого часом не вдіє. Він радить добре, а як єго не слухають, він дбає про себе, а темнота темнотою остає ся.“

Вас.: „І се правда. Ну, то як так то я еще нині таки пішлю за тлумачем, може на правду так би ся навчив, щоб де-коли і англїйску ґазету прочитав, та бачив як другі народи живуть. То не правду Русин любить як єго тримають другі в шорах, а як він на волі, то так як то теля що го пустить з припони бігає та біга і або розбиє ся, або перебрикає тай вже на волю не дбаючи про нїчо, але ми не телята а люде.“

Ник.: „Так, так, пішліть за тлумачем та будемо разом собі толкувати до голови по англїйски.“

Вас.: „Будьте здорові.“

Ник.: Дай Господи й вам“

ВІДОЗВА.

Повідомляє ся всіх кого інтересує, що вийшла з друку і вже оправлена давнїйше сповіщувана книжка

Духовні Пісні.

Книжка містить в собі 201 російских і 58 україньских пісень. Оправлена в мятку шкіряну оправу англійску для ношеня в кишени. Ся книжка потрібна всякому христіянину. Цїна книжки з почтою $1.00. Пишіть на адрес

Rev. J. Kolesnikoff,
[illegible] Broadway,
Scranton, Pa., U. S.

NARES, ROBINSON & BLACK.
381 Main st. Winnipeg
Telephone 787 & 848.

Сим завідомляєм Вас, що тілько за посередництвом нашого офісу можете собі придбати нерухомий маєток, з домів, лотів і фарм.

Приймаємо всякі асекурації на житє і маєток.

Маємо в ріжних місцях Вінніпеґу лоти і доми, а поза містом маємо богато фарм і всьо продаємо на найлекших условах по дуже низкій цїнї

З нами можна порозумівати ся письменно пишучи по руски, польски і німецки, а єсли приходите до нашого офісу то не приводїть з собою ніяких агентів, бо ми говоримо ріжними мовами поміж маємо у своїм офісї тлумача Николая Фурсина, котрий знає кілька мов.

ВЕСНЯНИЙ ВІДСЬВІЖУВАТЕЛЬ КРОВИ.

Се єсть пора року, коли потребуєте очистити систем, і зробити чисту і здорову кров. Хотячи се зробити уживайте

7 Monks Ton-i-cure.

РЕВМАТИЗМ.

Длячого терпите не ревматизм коли так скоро можете виздоровіти уживаючи

7 Monks Reumatic Cure.

Продають в кождій аптицї.

Canadian Farmer.

[illegible]

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР.

[illegible]

CANADIAN FARMER.

[illegible]

ГОДІВЛЯ СВИНЕЙ

[illegible]

ЗАГАДКИ.

[illegible]

Заздрість.

[illegible]

Сил холодних обійм,
[illegible]
Услади, як було [illegible]

[illegible]

O заздрість, заздрість, [illegible]
[illegible]
[illegible]
Серце [illegible]

extra
сино
сино

Кождий знає, що найвигоднійша, найбільше чиста, найдешевша і скора без пересідки подорож з Буковини і Галичини в Канаду на Гамбург єсть лиш через генерального експедиєнта кораблів
B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.
Хто має шіфкарту від Б. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того перепускають через німецкі стації границі.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER
ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III. | Вінніпег, Ман. Четвер 18-го мая 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 18. May 1905. | Число 20.

Новий подвиг консерватистів для утрудненя Русинам привілеї голосуваня.

Консервативний ряд Роблина всегда не прихильно відносить ся до руського народа. Ми всі знаємо як перед пару роками, хотіли нас позбавити права голосованя, [illegible] право після [illegible] по англійски говорити і не буде уміти читати, тілько [illegible] позволяють голосувати. Німці, Айсляндери, Француз[и] і другі народи можуть голосувати коли знають читати в своїй рідній мові, [illegible] Роблин довгий час позбавляв Русинів сего права.

Минувшого року, коли консерватисти упали, що богато Русинів знає не тілько читати по англійски [illegible] приготовлять конферен[цію] [illegible] ність, якім трактовано, ряд Роблина обернув правду до [illegible] що они були найлішшими приятелями Русинів, і нас не заставляли більше нікого [illegible] Русини знали [illegible] они безвідстидно привлаcтили собі назву приятелів. Русини знали що не [illegible] Роблина або ліберали поборювали Русинам [illegible] Сойман.

[illegible] ряд Роблина видав [illegible] Видячи що ни года задержати Русинів в цілких [illegible] щоби они не були на листі голосуючих, они умудрували щоби мусіли далеко іти [illegible] дуже короткий час на то щоби тим Русинам було на листі.

Тепер коли вибори хотять щоби їх імена були на листі, [illegible] перед урядником, призначеним через ряд Роблина і котрий зове ся урядник регістрації. Такий урядник має приготовити листу. [illegible]

Хто [illegible] в Ман[ітобі] [illegible] мати 21 рік. Мусить ся мати [illegible] один рік в виборчім окрузі шістьмісяців три місяці. Русин котрий може відповісти на [illegible] право [illegible] на листі голосуючих.

Але він сам мусить іти до того урядника як хоче щоби імя его було на листі. Ніхто інший за него не може се зробити. Він мусить іти сам і тілько один день призначений на то коли урядник регістрації може подати его імя на листу.

Сим днем єсть четвер 1-го червня с. р. Инший день для сеї справи не вданий.

В сім дни в четвер, першого червня урядник регістраційний буде вбирати имена голосуючих котрих єще нема на листі, а котрі уже регістрували ся перше, то не потребують другий раз регіструвати ся, если не змінили місця замешкания. Регістрация начнесь о 11-тій годині рано а скінчить ся о [illegible] годині вечер [illegible] буде замкнений уряд для обіду, а від 6 до 7.30 для вечері.

Памятайте се, — що тілько один день, коли можна регіструвати ся, се є четвер 1-го червня.

Памятайте [illegible] одно місце в цілім виборчім окрузі де можна регіструвати ся. Минувшого року було десять або дванайцять місць в кождім виборчім окрузі через що кождому було близько, однак сего року если Русин хотять мати свої імя на листі, мусять перейти богато миль щоб се зробити.

Се єсть один факт з богато иньших що Роблин несправедливо трактує наших людей, [illegible] до стратити часу і грошей, щоби мати право голосованя.

Місця де Русини в ріжних виборчих округах мають регіструвати ся суть слідуючі:

В виборчім окрузі Emerson мусять іти до місточка Emerson.

В Rockwood мусять іти до місточка Stonewall.

В Dauphin мусять іти до міста Dauphin.

В Birtle мусять іти до місточка Birtle.

В Gimli мусять іти до місточка St. Laurent.

В Gilbert Plains мусять іти до міста Gilbert Plains.

В Russell мусять іти до місточка Russell.

В Kildonan мусять іти до міста Selkirk.

В [illegible] мусять іти до [illegible]

В Minnedosa мусять іти до Newdale.

Русини живучі в північній стороні міста Вінніпегу мають регіструвати ся [illegible] Princess str. [illegible] В середині міста ч. 25 Market str. В полудневій стороні в судовім будинку.

В Brandon місті Brandon.

В Portage La Prairie місті в Portage la Prairie.

Всі Русини котрих імен нема на листі голосуючих, повинні зарегіструвати ся.

В Канаді мають право всі [illegible] для добра краю. Русини [illegible] старати ся, [illegible] щоби Роблин не мав майти більше спосібности позбавити їх прав. Всі повинні бути готові як прийде день виборів, щоби всі Русини як і иньші канадийці могли мати всі права яких сподіваюсь як прийшли до Канади. Се потребує часу і труду, однак можуть се осягнути, если не будуть голосувати на консерватистів.

Кождий Русин котрого імя не єсть на листі голосуючих, повинен явити ся на місце регістрації в четвер першого червня с. р. Се єсть одинока дорога, щоби мати голос, коли прийдуть слідуючі вибори.

Послідні вісти з війни на Далекім Сході.

— З На Транг [illegible] доносять що Рождественського скадрона, котра крузляла через кілька день недалеко заливу Ванфонг відпливла в незвіснім напрямі. Скадрона Небогатова як доносять в той сам час була [illegible] де комендир сеї скадрони думав злучити ся з флотою Рождественського, однак тут довідав ся що Франция не позволяє злучити ся на територіальних водах. Небогатов відплив на отверте море в напрямі за скадроною Рождественського, котра понад чекає на него коло Анамбских берегів.

— Японці не перестають обвиняти Францию о зламанє неутральности. Говорять що еслиби Франция не помагала, то віяким способом російска флота не дістала-би ся була на води океану Спокійного. Однак Франция твердить що она заховала і заховує найбільшу осторожність що до заховання неутральности.

— Генерал Ліневіч доносить до Петербурга 9 мая що владивостоцкі торпедовці затопили два японські транспортові кораблі.

— Льондон 12 мая. З Токіо доносять що Росия готова на заключене мира, але переводить ся посередництвом Рузвельта президента Сп. Держ. До Daily Telegraph кореспондент доносить що еслиб Росия з Японом мусять наступити як тілько Росия увидить що слаба єсть на [illegible] флоту.

З Манджурії доносять [illegible] 13 мая [illegible] Росиян [illegible] перлить атаки, однак від 6 мая Японці [illegible] їх атакують. В середині армії також ведесь в перервами борба. Російска кавалерия над рікою Ляйо здибала ся з хинськими бандитами під проводом японських драгонів, однак видячи переважаючу силу, пофинулась не удаючи ся в битву.

НОВИНКИ.

[illegible] дня 11 мая [illegible] [illegible] динамітом, котрий по з'уданню [illegible] В наслідок вибухнувши всі вози перемінили ся в купу трісок і желізя, що почали зараз горіти. Як доносять 50 осіб зістало убитих а більше як сто ранених.

— Страйк уличних візників в Чікаго не устає. Навіть 800 дітей в одной школі вибили [illegible] страйк, [illegible] до будинку шкільного [illegible] на всіх улицях [illegible] робітники [illegible]

— З Oklahoma [illegible] доносять що 11 мая в околиці того міста лютувала страшна буря. Місточко Snyder знищила до основ [illegible] рапортують що [illegible] людей убитих або ранених.

В [illegible] гора прачім згинуло 50 людий яких прикрила земля.

Vegreville 3. Мая 1905.
Хвальна Редакціє.

Прошу [illegible] в часописе „К. Ф.“ [illegible] слів. Тут навідує мене та „консервативна шмата „Слово“ уже довший час. Дивно мені звідки и. редактор в д Слова дістав мій адрес, бо я тую шмату ніколи не пренумерував. Тому прошу не засилати більше мені свою шмати бо и.не обидно платити за ню ани одного цента за рік. Який ви и. редактор приятель народу то ми знаємо. Ми не потребуємо щоби нам [illegible] бо бо таких братів [illegible] кумів ми обійдемо ся.

[illegible]

О ПРАВАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В РОСІЇ.

Імператорська академія наук, на запит міністра народної просвіти, відповідаючи рішенє комітету міністрів, поручила окремій комісії розглядати питанє про положенє української [illegible] [illegible] 18 ст. ст. мая 1876 [illegible] ване української мови в друку. Рівночасно академія наук прийшла до переконаня, [illegible] такне саме право, [illegible] руському [illegible] в друку [illegible] в своїй рідній мові.

РОЗДІЛ ДЕРЖАВИ ВІД ЦЕРКВИ.

[illegible] французкий парламент [illegible] що більшість протестантів є за розділом держави від церкви. Мінистер [illegible] що правительство не намірює зачинати наново переговорів з Ватиканом і тому розділ є конечний. Проєкт є дуже льояльний, а духовенство повно признає, що і в его інтересі буде поступати розумно і що через участь в виборчій борбі нічого не виграє. Релігійним практикам буде заповнена свобода. Мінистер зажадав, щоби законом ухвалено, бо відкиненє пофинуло би всю теперішну політику, а не можна навіть предвидіти, які би наслідки [illegible]

ТАЙНА ЯПОНЬСКИХ ПОБІД.

Марія Іноп, жінка одного [illegible] при японьскім посольстві в [illegible] видала дуже важну тайну, а іменно пояснила причину японьских побід. Тота причина по думці Марії, крие ся в кімоно, т. є. в тім характеристичнім платю, яке носять Японки. Крій тих кімоно свобідний, не ешинове природного розвитку женьского [illegible] без всяких корсетів, заявок, стяжок, і т. п., що відчивають ся шкідливо на будові женьского тіла, і тому дає Японкам змогу бути здоровими матірами і родити кріпкі провоpні діти. В той спосіб Японці причиняють до повної фізичної свободи що перед уродженєм і там пояснює ся їх загальнo звісна вищість що-до зручности і подвижности над Европейцями, котрі навіть серед вищих верстов населення в крою женьскої одежи не признають тої необходимої свободи, яку дає кімоно.

РОСІЙСКИЙ КНЯЗЬ НА СИБІР.

Через Плу в Конгресівці транспортували оноді жандарми до Росу російского князя Миколу Сапіна, котрий мав при собі 200.000 рублів в партієвих паперах і [illegible] біжутерії. Свого часу він утік з Сибіру, куди его [illegible] яко небезпечного бунтівника. Недавно арештували его в Португалії наслідком ревізиції таможного російского поселя, і відвезуть іновірно опять на Сибір.

Фарма на продаж!!!

Маю на продаж землю, о [illegible] чвертку сек. [illegible] 17 рейн. [illegible] єсть 15 акрів опрабленої землі. Фарма здала до виробу. Через фарму перепливає річка [illegible] для власної потреби. Хата, стайня, дві комори і 7 дворічних ялівок. Ціна [illegible] Хто би хотів тую фарму, то я таною продам. Приходіть або пишіть на адрес. Ivan Drohometzki,
Pleasant Home, Man.

Розрухи в Росиї.

Петербург 9 мая. Доносять що в Варшаві поліция відкрила в домах революційних агітаторів, множество бомб і револьверів. Улиці міста і на дальше остають густо опатрульовані військом і поліцією. В двох послідних місяцях з причини таких заворушень, опустило Варшаву 27.500 людей.

— Тифліс 9 мая. Поліция котра арештувала двох селян, котрі хотіли убити [illegible] напала товпа народу. Началась бійка в котрій 20 осіб остало убитих або ранених.

— З Києва доносять що в Житомирі вибухли антисемітскі розрухи. Вісімнайцять жидів убито і коло сто ранено. Сейчас дано знати військовій команді котра вислала тут регімент війска і скоро успокоїв спокій. Місто віддано в стан облоги.

— З Льондону доносять що російскі власти позволили осідати жидам у всіх містах і місточках крім сіл, а то тому що в селах можуть повстати протижидівські заворушеня і різні.

ДОМАГАНЯ КРИМСЬКИХ ТАТАРІВ.

Із Симферополя доносять до російских часописей що кримскі Татари предложили комітетови міністрів меморіял о своїх потребах. Передовсім просять, щоби магометаньскі духовники були вибрані самими вірними, а не вибирали їх адміністрація ні власти щоби позволено отвирати школи з викладовою мовою татарскою і щоби татарска преса дістала ті самі полекші, що й російська.

Почта Редакції.

Вп. І. Я. в Crooked Lake, Assa. Допис вашої, яку маєте в відповідь Ів. Бачара [illegible], котрий набазгрев до консервативного „Слова“ брехні, не подаємо, а то тому, що переднє заявляємо, що на особисті нападки, які будуть уміщені в „Слові“ ми цілком не звертаємо уваги, а всякі дописи ігноруємо з повним супокоєм серця і совісти. І думаємо що найлучше буде если люде, на котрих нападають в „Слові“, заявлять свою погорду тим, що нічого не будуть відповідати на всякі безличні нападки.

Вп. [illegible] в Stuartburn [illegible] приcилаєте до нашої редакції і просите о поміщенє, єсть дуже гарно написаний, однак не поміщуємо его тому, що то було би тілько повторенє того, о чім ми уже писали. [illegible] що люде по кольоніях знають своїх несовісних опікунів, а то якби дорогам Руси удали ся їх плани, то би Русини на вільній земли мусіли загинути. Боріть ся хоробро против всякої зволочи, а тим скорше ворогів поборемо, як будемо ступати правдивою дорогою, яка не пляміть наше руське імя.

Вп. „неідписаний пан“ з Pine River, Man. Бабськими плітками наша газета не занимаєсь. А впрочім еслиби се була правда, то ви би подали свое імя. В нашій газеті виразно єсть написано, що безіменних дописей не приймаємо ся.

Вп. І. П. Д. і М. П. Д. в Pleasant Home, Man. Годимось на се, що пишете в своїй дописи які то „чесні“ люде набазграли брехню до „Слова“. Ми сьмо аж надто переконані що там вісто з чесних людей і правдивих руських патріотів нічого не написав, ані не думав і не думає належати там, де лиx, відвічний наш ворог верховодить. Лише круті такими ділом занимають ся. Если який нечесний або неморальний чоловік, от приміром сей що на вас написав до „Слова“, напише на когось брехню, то повинен знати, що з таким або таким уважаю нижче своєї чести починати полеміку. Тим чесний чоловік покаже свою вищість, а завстиджений хрунь сховав свою рийку. Впрочім ми думаємо, що такого котрий доносить тілько брехні, навіть ні за що мас на кольо[н]ії, бо суддять его по ділах, як такох можна до такого застосувати народну пословицю: „дурному і Бог не противить ся!“

Де еще єсть даром земля.

Наша редакция дістала пару листів з запитанєм де би можна еще дістати землю даром, тому інтересованим ми подаємо інформацию в котрих провінциях і де землю даром можна еще отримати. І так: в Манітобі на Pine River, куда іде желізниця C. N. R. над озером Winnipegosis, єсть около 10 товнишіпів землі, але повний тантула утруднена комунікация, тому від желаної дороги ряд побудує дві возові дороги, щоби можна сю землю заселити. Желізниця коло сих земель переходить в віддаленю двох до 18 миль.

Потому єсть еще богато землі на схід від озера Dauphin на північ від Pleasant Home і на схід від озера Manitoba, яких 12 миль на північ від стациї Oak Point.

В Асинибої єсть еще земля на захід від стациї Sheho, а також в полудневій Асинибої на південний схід від Wood Mountain, в яких 60 миль на полудне від Moose Jaw.

В Саскачевані єсть еще богато землі по обох берегах ріки Carrot на північ від стациї Melfort на C. N. R. що іде з Swan River до Prince Albert. Шість миль на північ від Prince Albert єсть в чотирох товнишіпах і есть земля в добрім положеню бо близько міста, однак за мокра, але наколи там осідають люде, то ряд осушили бу землю. Також ся земля тому добра для поселеня, що там близько суть тартаки, де можна заробити гроші.

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly,
Published every Thursday,
259 Cor. Logan & Fountain st.
Winnipeg. P. O. Box 82.

CANADA NORTH WEST PUBL. COMPANY.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

Established 1903.

ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Часопись для русского[illegible] в Канаді виходить каждого тижня в четвер і коштує:

в Канаді на рік $1.00
в Сп. Державах на рік $1.00
в Австрії — $1.50

Газету треба платити все з гори наперед.

Гроші посилайте в реджистрованих листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є картку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, запишіть нам, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Адрес:

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Безіменних дописов не [illegible] приймаємо.

При зміні адресу просимо подати також старий адрес.

Канадійский Фармер єсть газетою [illegible] Русинів в Канаді без [illegible] [illegible] для поширення ліберальної партії, котра Русинам прихильна. Не має [illegible] жадних церков, одначе дає кожному свободу, котра позволяє кожному обивателеви [illegible] як хоче.

Одним з важнійших правил ліберальної партії є право [illegible] релігійних і до сего ми будемо стосуватися.

ГОДІВЛЯ СВИНЕЙ

І

лічене їх найголовнійших слабостий.

[illegible] названі [illegible] належать до найстрашнійших слабостий [illegible] теперь не [illegible] [illegible] скорий, [illegible] смертю в 12, [illegible] 18 годинах. [illegible] [illegible] обявляєсь [illegible] старе [illegible] в холодний [illegible] [illegible] червоні [illegible] [illegible] [illegible] в гангрену [illegible]. [illegible] В деяких випадках [illegible] средство [illegible] [illegible] [illegible] каретво [illegible] меншне.

Свиню треба плекати карболовою водою.

Також добрим средством [illegible] може бути стале [illegible] [illegible].

ВІСПА.

Віспа єсть слабість заразлива до того степеня, що може переноситись з чоловіка на свиню, а також з свині на чоловіка. Свиня стаєсь [illegible] [illegible] тратить апетит, дістає [illegible], виходи бувають [illegible]. На рилі, вухах, черевi, на внутрішній стороні ніг появляються ся дрібненькі [illegible], скоро побільшають ся, а в середині остають немного ясніші. Ті ясніші місця [illegible] ся після 2—3 [illegible] на точках, котрі мутніють. [illegible] слабости треба оставити самій природі. Хлів має бути сухий, чистий, добре [illegible]. Свиня знов добре єсть если [illegible] ся теплою [illegible], треба хоронити від [illegible] і давати легко [illegible] корми. Слабу свиню треба відділяти від здорових.

ОДРА.

Свиня дістає горячку, не має [illegible] прискорений. На рилі, очах, ушах і [illegible] черевом виступають червоні плями. Шкіра на їх місцях [illegible] і творить ся тонень[illegible] відпадаючий струп. Звіря тратить апетит, а очи червоніють і сильно заливають ся ропою.

Слабість ся не єсть небезпечною, одиак свиню треба держати в теплі і яко лікарство давати кисле молоко домішуючи до него одну ложку утертої сірки. Се лікарство треба давати раз на день. Если очи заливають ся сильно ропою, то треба прикладати до них тепле молоко, бо свиня може [illegible] ослініти. Одра слабість заразлива.

ВОДНА ПУХЛИНА ЧЕРЕВА

Причиною тої слабости буває довша непогода, а нападають на [illegible] і цілі стада свиней. Свині скоро худнуть суть слабі, сумні і дістають обвисле черево. Коли появляють ся признаки тої слабости, треба в день рано і в вечер домішувати до кормів по одній ложці для одної свині, порошку утертого з корения, татарку і корения горичко. В тяжших випадках треба закликати ветеринаря. Щоби знов недопустити до тої слабости, треба в [illegible] непогоди [illegible] свині в сухих хлівах на сухій підстилці [illegible] давати їх до кормів більше зерна, а крім того домішувати еще ложку порошку утертого по рівній части, з корения татарку і корения горичко.

РОЗВІЛЬНЕНЄ У СТАРШИХ СВИНЕЙ.

Причиною буває найчастійше перестуда, обжирство або зіпсутий корм. Яко лікарство треба подавати три рази денно відвар з дубової кори і держати свиню в теплім і сухім хліві. Если розвільненє кроваве, треба давати білко яйця розбитого водою, або відвар з льняного насіння.

Причиною розвільнення у поросят бувають невідповідні корми матери. Тому треба переміняти корм. (Найлїпше в такім разі давати горох.) Поросятам знов треба давати 3 раси денно по стільки крейди або чистого угля, скілько змістить ся на конець ножа. Добрим средством єсть також давати матери кілька хвиль рижову воду з молоком.

Важнійші точки вняті з устав тутейших публичних шкіл.

(Дальше.)

РОЗКЛАД ШКІЛЬНОГО ПОДАТКУ.

[illegible] на жадане інспектора публичних шкіл, має зараз [illegible] копію розкладу податку шкільного [illegible] [illegible] дань [illegible] грунтів.

Щоб зможи[illegible] [illegible] держави, рада повітова має після [illegible] [illegible] ків в цілім повіті сколектувати суму $20,00 на каждий місяць для каждого шкільного [illegible]. Шкільний дистрікт [illegible] єсть більше як один учитель має одержати [illegible] $20 на місяць [illegible] учителя. Коли школа в котрім наука відбувалась 100 день в році, [illegible] школа була отворена [illegible] місяців. Школа в котрій в проміну року наука тревала 200 день, [illegible] школа була отворена 12 місяців і пропорціонально [illegible] часу в якім школа була отворена повіт платить для каждого учителя $1.20 за каждий день.

Наколиби школа була замкнена з причини слабости, то если час в котрім школа була замкнена не перевисшає трийцять день, в такім разі тих трийцять день рахує ся так якби наука в школі відбувалась.

Для обчисленя шкільних [illegible] [illegible] [illegible] до 31 [illegible] [illegible] до ради повітової справоздане, [illegible] місяців в біжучім році школа була і буде отворена, і [illegible] учителі [illegible] перед 31 днем слідуючого січня, тростеї мають повідомити писаря повіту, чи они змінили професора, в такім разі мають подати, як [illegible] місяців учителя був [illegible].

Тростії не мають [illegible] [illegible] більше грошей [illegible] повітової ради, як тільки за ті дни що школа була отворена. Если тростеї не тримали учителя цілий рік, то [illegible] можуть одержати грошей [illegible] шкільному дістріктови за цілий рік, а котрі виплачує повіт, если учитель [illegible] учить. — Наколи [illegible] тростеї де що в тій справі [illegible], то [illegible].

Надвижку грошей зібраних [illegible] для шкільних дістріктів знаходячих ся в границях повіту, рада повітова має вложити в [illegible] депозиту, до якогобудь інкорпорованого банку, і тих грошей може потому ужити, яко виплату для шкільних [illegible].

Увесь шкільний податок або гроші сколектовані [illegible] довжний повіт тростеям, а не виплатить [illegible] [illegible] [illegible] повіт [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] увільнене від податку, то мають бути вільні тільки від повітового податку а не від шкільного. [illegible] [illegible] від податку шкільного.

(Дальше буде.)

ВСЯЧИНА.

МОНАСТИРІ В ШПАНІЇ.

[illegible] [illegible] [illegible] в тім році [illegible] 10,680 монахів разом 50,000. [illegible] [illegible] до всї статистики, що в тім році 182 монастирів жіночих [illegible] [illegible] ся до конкуренції [illegible] [illegible] нужда нами жалуючи ся на правительство [illegible] [illegible] не ліберальне правительство просто відповіло, що оно бать ся небезпечньства для [illegible] [illegible] [illegible] Францiї, [illegible] може викликати антиклерикальне [illegible] [illegible] часто прибувають з Франції монахів з причини ухваленого там закону проти конгрегацій, [illegible] [illegible] [illegible] та і богаті места, покрили ся монастирями, що в остатних літах [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] них околицях Андалюзії та в голодуючій Галиції. Конгрегації обхапували в Іспанії не тільки школу і навчанне [illegible] в своїх руках майже всі дневні і нічні народні школи, але і найбільші предприємства та інтерес, яко „Банк [illegible]", [illegible] товариство", монополь тютюну, зелізниці [illegible] [illegible] своїх руках [illegible] (Найдете там кофейні, готелі, [illegible], аптеки, фабрики, [illegible] [illegible] і навіть [illegible] [illegible] рейнило в руки одного ордену монахів). У всіх тих справах, робить таким [illegible] велику конкуренцию світскому населеню, бо они [illegible] [illegible] [illegible] в [illegible] та людях, котрими они опікують ся. В виду того всего не диво, що Іспанія — се вітчина нужди, край анархії і анальфабетизму. % людности не уміє ні читати ні писати. Дальше [illegible] в історії сего краю, до розвою і обільшене числа монахів в Іспанії спровадило [illegible] [illegible] в прирості людности і [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] мало за собою в [illegible] [illegible] відносин і вкоху економичного та морального [illegible] краю.

РОСИЙСКІ СТРАТИ НА ВІЙНІ

Часопись „[illegible]" обчислює ось як страти Росиї за 14 місяців теперішної війни: [illegible] на основі офіціальних обчислень, у нас [illegible] [illegible] і взято в полон над рікою Ша 45,000 людий, в Порт Артурі [illegible] [illegible] 4 000, [illegible] 13,000, [illegible] [illegible] 4,000 [illegible] [illegible] [illegible], під Тюреченом 2,100 [illegible] Семученом 1,000, під Дашічао 700, при Сінмині 800, під Гайчен 240, в [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 10 000 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 17 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 91,[illegible] [illegible] Коли те все [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 100,000 людий відпадає [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 150,000 вояків. То страта в [illegible] [illegible] на стратили [illegible] будова воєнних [illegible] 250 міліонів рублів, [illegible] додаткові видатки 10 міліонів рублів; страти налаймом [illegible] 70 міліонів рублів, утрачене места пристани Дальний 20 міліонів рублів [illegible] 11 міл. рублів, вартість П. Артура 500 міл. рублів — разом 900 міліонів рублів. [illegible] 150 міл. рублів; стрічені гармати [illegible] 10 міл. рублів, сконфіскованi [illegible] з набором 10 міліонів рублів; вартість знищеної флоти 150 мил. рублів разом [illegible] мил. рублів. Так отже крім страт в людях, матеріальні страти доходять до 1 міліарда 500 мил. рублів.

„[illegible]" додає „Новости" „І так 130 000 [illegible] і близько два міліарди рублів пожертвовано інтересам Росиї на Далекім Сходi. Чи потребували ті інтереси таких жертв [illegible] [illegible], се скаже история в недалекій будучности. Але чи потребують вони їх тепер нових жертв, се можуть [illegible] [illegible] [illegible] лише їх спитати" [illegible] [illegible] була [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] в людех [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] обчисляти за на [illegible] 500,000 людий!

РОСИЙСКЕ „ДУХОВЕНСТВО ПРОТИ ЦАРЯ.

Звісний дослідник релігійних сект в Росиї А. С. Пругавін описує в одній загряничній часописи тяжку долю російского православного духовеньства, котре думає зиненно, не [illegible] начальник [illegible]. Священника Цветкова ужалено за се, що він заявив ся [illegible], що по церковному праву годі уважати царя головою православної церкви. Офіціально оголошено, що Цветкова арештовано за [illegible] еретичних наук. В его обороні забрав слово проф. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Цветкова теоретичними [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] тих церковного права... „В законах, що повстали за Петра I. — виводить він — виразні сказано, що цар є [illegible] православної церкви, але того не визнавала православна церква довгою [illegible]. Щось подібного не [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] в [illegible] говорить ся [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] церкви є Ісус Христос. Цар потверджує синодальні вибраних синодом так само, [illegible] [illegible] [illegible] католицких російскої [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] для божевільних, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] божевілля.

Ал!! Ал!!

Ал! Ал! [illegible] собі [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], тут добре, [illegible], так як у нас в „Галиції" не в [illegible] і такі у добрих ценів. Убирають ся всі по „панськи", [illegible] [illegible] на новi. Всї [illegible] [illegible] — [illegible] не так [illegible] [illegible] [illegible] як русскіє „мініграни" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ходить в [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] котилц. Всі легко ходять — але то не они легко ходять, то добрий царь. А що так просто голову [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], що їх мні вгнала в тепер [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ал! ал! [illegible] тоті Англіки! — Всі пани так „фертіг". Але що мні з [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], старий, за моли ся Богу, тобі [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] хоч [illegible] [illegible] [illegible] би людські здорові [illegible], [illegible] мої [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] за морем — а мні бу[illegible] [illegible] старі кости лєгати в рідній землі, бо тіло повно [illegible] [illegible] [illegible] життя об'їхв. Ал! ал! [illegible], що я на старість осів ся на чужині. А [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Хиба [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] що їх на світ породили—А [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] в Карпатах [illegible] [illegible] [illegible]. — Дай Боже „крулови" ангельскому здоровля, що таку „констітуцию" дав народу — тут лишо жити. — але кому? — Мні старому вже бандуро — ходжу коси та посоплюю в лїсі за худібою [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] „ліцензі". — Там бував чоловік шіде [illegible] своi люди, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Бойки з цілого світа сварять ся та сварять, якось лиха — А дїрем білоби дуже добре коби не та біда, що не уміють того кучерявого ангельского язика. Роблять на фарм дома, ти від кого [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]? де там! — Ті що [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] їх зайшли по роботах, до з [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] в звеку Петрови або Лукинови хоч голову збріє не знає — ну! хиба „гер[illegible]" скаже копачам „от" і все по англійски. Але вже хиба [illegible] не жили обли за не спровадив 3 тлумачі від „Фармера" — віркую собі най [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] якось у школах учить ся [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] по німецьки, що „гроши", по „англію" і ще хто знає якої мови, то чомуби він [illegible] В [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] не навчив ся дома по англєк[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] коло корчми ин „лаїр".

Посилаю Вам [illegible] редактор 3 дулари на 3 тачеми, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Будьте [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Бліді і нервові

всегда виздоровлює [illegible] [illegible] Ferrozone. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ledue з Ch[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] десять годин [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ferrozone [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] приймала горячи [illegible] [illegible] Ferrozone і може [illegible] що оно помогло. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] всім матерям [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ferrozon Co. King[illegible] Ont. [illegible] [illegible] [illegible] більше старань [illegible] [illegible] [illegible]. Wilbon [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] слабість і [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] „Cata[illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ЧИ МАЄТЕ ВОДЯНУ КРОВ?

Богато людей має [illegible] кров, [illegible] але без апетиту. Як апетиту то [illegible] [illegible] желудок добре не [illegible] [illegible] тратить силу. [illegible] [illegible] здоровля [illegible] ужити Ferrozone, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] желудок начне [illegible] [illegible] ти і очистить кров. [illegible] [illegible] бути здоровим [illegible] вайте Ferrozone, ціна [illegible] за пачку.

ЕЇ ШКІРА БУЛА ЗЛА

„Тілько Dr. Hamilton[illegible] Dr. Hamilt[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] $1 [illegible] [illegible] [illegible]

КОЛЬКИ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] лікарства Nerviline [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

[illegible] III — Виніпег, Ман. Четвер 25-го мая 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 25 May 1905. — Число 21

[illegible]сервативний [illegible] Манітоби по[illegible] ся в зад.

[illegible] і провідники кон[illegible] [illegible] в Манітобі [illegible] [illegible] управедливлює ся [illegible] що час реєстрацие був [illegible] тогди коли [illegible] [illegible] в парламенті [illegible] [illegible], а проклямували [illegible] другі міністри [illegible] [illegible]

[illegible] консервативне [illegible] [illegible] видано такої [illegible] [illegible] видн, що зробив [illegible] [illegible] бо нагнавати [illegible] консервативни були про[illegible] такому зарядови [illegible] [illegible]. Патмер був так [illegible] [illegible] раз консервативний [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] видав тепер [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] урад реєстра[illegible] [illegible] отворений від 7 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] на вечер. То [illegible] [illegible] то що бу[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] котрим маєть [illegible] першого червня [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. А тепер консервати[illegible] [illegible] видачи богато [illegible] [illegible] з своєї сторони, [illegible] так: реєстрация [illegible] [illegible] першого [illegible] [illegible] року має почати ся [illegible] години рано а [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] одну зміну зроби[illegible] [illegible] місце реєстрациї [illegible] одно для цілого [illegible] [illegible] округа. Тому [illegible] [illegible] [illegible] що не реєстро[illegible] то значить не має [illegible] на листі голосу[illegible], має особисто явитись [illegible] [illegible] червня перед [illegible] [illegible] реєстрациї [illegible] [illegible]. Хто має право ре[illegible] [illegible] то [illegible] подали [illegible] [illegible] [illegible] чисел і [illegible] еще раз, що [illegible] котрий [illegible] [illegible] [illegible] і числить 21 [illegible] бути в провінції [illegible] один рік а в вибор[illegible] [illegible] найменше три мі[illegible]. А котрий вже постой[illegible] в Манітобі і один [illegible] то потребує мати тільки [illegible] папері. При[illegible] еще раз що хто хо[illegible] право голосовання [illegible] провінціо[illegible] [illegible] виборах а не єсть [illegible] на листу голо[illegible], має явитись першого червня в приналежнім [illegible] того округа виборчого [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ся

[illegible] що мусить ся [illegible] зареєструвати, щоби [illegible] право голосовання, та [illegible] [illegible] дорога [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 30 миль [illegible] [illegible] места реєстрациї [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] консервативні [illegible] [illegible] зробили тому щоби [illegible] [illegible] робити [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] реєструвати ся, бо [illegible] способом будемо

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

В році 1885 то є двайцять літ тому зладилось в Канаді повстане [illegible] [illegible] Louis Riel. Louis Riel був гебридом, він зорганізував кілька сот гебридів, до котрих пристали ся також індиянські шеф Sioux з своїми людьми. Відбули ся дві битви на Fish Creek і Batoche в яких повстанців побито а провідника Ріеля [illegible] [illegible].

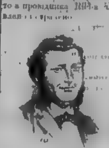

Louis Riel, гебрид, провідник повстання в 1885 р.

Послідні вісти з війни на Далекім Сході.

— З головної японської квартири в Манджурії доносять до Токіо 22 мая [illegible] відділ Росиян складаючий ся з батальона піхоти [illegible] [illegible] реґімента кавалерії і двох канон, заатакував Японців коло Чанггу. В тім сам час другий російський відділ числячий два батальйони піхоти і чотири канони, атакував Японців коло Цінтяйно, але Японці атак [illegible]. Над рікою Ляо, на полудневий захід від Факу[illegible], російська кавалерия атакувала Японців, але атак відперто, а Росияне стратили 300 людей в забитих і ранених. Крім сего мали [illegible] [illegible] по зайшло більше [illegible] [illegible] [illegible] подій в Манджурії.

— З Петербурга доносять що сам адмірал Рождественский телеграфував до царя що він не може пускати ся в дальшу дорогу, бо чує ся слабим. Коли еще опускав Кронштат [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ослабіть [illegible] [illegible] Рождественський опустить команду над флотою, то [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

— З [illegible] [illegible] [illegible] доносять [illegible] [illegible] [illegible] армії [illegible] [illegible] [illegible]. Мобілізация війска в особенно [illegible] [illegible] [illegible] армії [illegible] [illegible] новими [illegible].

З Лондону [illegible] [illegible] [illegible] Рождественского [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] на двоє [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] щоби [illegible] [illegible] [illegible] японською флотою, [illegible] [illegible] щоби [illegible] [illegible] до Владивостока.

[illegible] Томск[illegible] доносять що [illegible] [illegible] уже третий протест до Франції, в справі [illegible] [illegible] неутральности [illegible] Франція так [illegible] [illegible] тих протестів, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], як і [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], що російська флота знаходить ся [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

— Петербург 16 мая [illegible] [illegible] [illegible] Росия [illegible] [illegible] аргентинську флоту, котру [illegible] на Далекий Схід.

Розрухи в Росиї.

[illegible] З Петербурга доносять що в Росиї чим раз споді[illegible] Петербургу не по[illegible] [illegible], робітники стали [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Росия [illegible] [illegible] тепер [illegible] [illegible] Рождественського, на котрого [illegible] надїю. Царь спокійне ся всяких [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] сам [illegible] не до[illegible] до [illegible] революции. Тепер [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. В Москві уже відбув ся другий конгрес земств. Всі богаті купці в Москві котрі мають великий вплив, [illegible] що народови буде дана свобода повна як в Німеччині.

З Уфи столиці одної российскої губернії доносять 16 мая, що коли губернатор тої губернії [illegible] не [illegible] [illegible] в публичнім [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] до него кілька разів [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] губернії обняв [illegible] [illegible] Богданович. [illegible] другий замах на життя [illegible] [illegible] від того часу [illegible] [illegible] він обняв адміністрацию губернії.

Генерал Frederick D. Middleton [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] в р. 1885 против повстанців.

НОВИНКИ.

[illegible] [illegible] [illegible] Ігнацій [illegible]

На нашій колонії [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Василя Буженського [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Василь Буженський [illegible] одинайцять літного [illegible] [illegible] [illegible] щоби [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], що [illegible] [illegible]. [illegible] коли [illegible] в стайні не вертає ся, Буженский післав дівчину, щоби відвідала чому [illegible] так довго нема. Дівчина вийшла на двір і побачила що [illegible] [illegible] ходив на дворі, а [illegible] [illegible] не було. Она [illegible] до стайні і [illegible] [illegible] [illegible] перевязаного на перегороді [illegible] висить. Тогда она каже до него, та що тут робиш Іване, а він ся не обзиває. Она приступила до него, а его [illegible] страшно [illegible] побачила, що лишна на нім мертвого. Так она побігла до хати і повідомила о тім родичів, котрі побігли чим скорше і [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] еще до години [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible]

— В Тексас недалеко міста Mount Pleasant побрався 13 мая [illegible] [illegible] (торнадо). В пару хвилях здавалось що місто буде знищене, одная [illegible] [illegible]

свій напрям. Дорога яку він за собою зробив була [illegible] [illegible] [illegible] широка і на просторони [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], де він [illegible] [illegible] не остало ся ані одного дому ані стайні. Одна особа стратила життє а богато ранених.

— Вартість міста Виннипег в будинках і землі після [illegible] для вимірена податку виносить 53,714,430. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] не підлягає податкови, а котрий сего року виносить 11,947 000. Розділивши [illegible] вартість Виннипегу на двоє то є на вартість землі і вартість будинків, то вартість землі обчислено на 33,254,070 а вартість будинків на 20,460,360.

— Страйк уличних візників в Чікаго близить ся до закінчення. Шеф [illegible] [illegible] [illegible] міста має на [illegible] з президентом і другими урядниками унії. Бурмістр [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] страйк буде тревати дальше так він буде змушений закликати війско.

Вали [illegible] пустилось 17 мая з пристани в Ню Йорку на морські перегони, на [illegible] [illegible], котрими мають переплисти океан Атлантицкий. Дорога ся виносить три тисячі миль. За виграну в сих перегонах німецкий цісар обіцяв дати чашу вартости 5.000 доларів.

— В Chester West Va. чоловік [illegible] себе А. Johnson написав до поліційних властий, що він замордував богато осіб, а тому се пише що его гризе совість бо богато невинних людий терпіло і терпить за зброди які він зробив, а одного навіть [illegible].

— Хто еще хотівби купити собі календар „Отаман" на р. 1905, най пришле до ред. „Канад. Фармера" 25 цт. грішми а не марками то ми єму сей час вишлемо.

Надмірна праця для добра народу так підірвала фізичні і духові здібности бувшого редактора Слова о. Босового, що мусів покинути своє почетне становиско і занятись иншою працею, котра також буде свідчити [illegible] і послужить яко печать [illegible] [illegible] заслуженого чоловіка.

Редакцию „Слова" обняв тепер [illegible] много заслужений і многонадійний [illegible] [illegible]. [illegible] він [illegible] [illegible] [illegible] его труди [illegible] [illegible] нашого народу [illegible] чужі потрафлять оцінити. А позаяк сей чоловік хоче працювати для Русинів а не уже по руськи [illegible], тому [illegible] [illegible] [illegible] собі не [illegible].

[illegible], [illegible] [illegible], котрий [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Loons[illegible] [illegible].

З нагоди що попи в Австрії домагають ся підвисшення державної пенсії на 100 к. місячно, котрі то гроші мали би їм платити з податків, до які руські часописи почали виступати протів сеї пропозиції. А тим більше протестують протів сего тому, що в східній Галичині знаходить ся в декотрих [illegible] [illegible] по 2-3 латинники, а в такі села начнуть лихи [illegible] [illegible] своїх попів. Такий піп буде мати пр. в 2 селах по 3 души, не буде нічого робити і брати спокійно з хлопских податків по 100 корон на місяць а в додатку буде еще старати ся нищити Русинів національно.

Ті поступові газети [illegible] ють щоби хлопи домагали ся розділу держави від церкви, то значить, щоби церков становила цілком осібне тіло в нічім не споріднене з державою. За приклад відділення церкви від держави ставлять Францию, де власне ся справа переводить ся, а також Америку де від самого початку церков була цілком на боці від держави.

Не [illegible] сумніву що попи протів сего виступають, бо таким способом зменшать ся їх доходи, а він буде [illegible] [illegible] гроши від громади церковної і буде мусів так робити [illegible] громада каже, а що він буде радити громадою. Що се не [illegible] [illegible] [illegible] на користь галицким Русинам, [illegible] добрий приклад тут в Америці, де церква відділена від держави, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], а єсть учительем правд божих і моральности. Піп такий старає ся угодити громаді, бо еслиби [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], то его

вибирають і приймають собі такого, котрий буби для них відповідним. Однак такий заряд церкви істнує тільки в церквах, котрі мають устрій демократичний, в инших знов рядять попи і епископи, а нарід не має голосу і се єсть щось подібного як там де церква злучена з державою.

— Вироки смерти розсилають у Відни різним особам, що беруть участь в добродійних товариствах. Всі ті вироки мають однаковий текст і звучать „Вирок. Підписаний комітет засудив Вас Пане (Пані), на смерть через отроєне і тому будьте приготовані, що від тепер кождий кусок хліба, кожда капля води може принести Вам смерть. Речинець виконаня: в тім році. Причина: Ваша марнотратність і роскішне житє за гроші зібрані для убогих, иншими словами крадїж, якої Ви допускаєте ся на бідних. Спосіб ратунку перед катастрофою, сейчас зречи ся всіх почесних достоїньств. За комітет для нищеня лайдаків: Робеспієр". Поліция глядає пильно за автором сих „вироків".

— Дні мині від Lac du Bonnet згоріло троє дітей п. J. Hendrickson-а. Причиною так великого нещастя було се, що жена Hendrickson-а приготовляла обід, і вийшла з хати помочи мужеви забрати якісь річи, які він привіз лодкою. Коли вертали назад з річами до хати увиділи, що дім їх в поломіни. Начали бігти але-коли прийшли було уже за пізно, бо [illegible] [illegible] дістати ся до середини і всі троє дітей згоріли на уголь. Найстарший, хлопець мав півпята року, молодший два роки а найменче дївчинка 9 місяців.

ВІДОЗВА

Повідомляє ся всіх кого інтересує, що вийшла з друку і вже оправлена давнійше оголошувана книжка

Духовні Пісні.

Книжка містить в собі 201 російских а 50 українських пісней. Оправлена в мягку шкіряну оправу згідна для ношеня в кишени. Ся книжка потрібна всякому християнину. Ціна книжки з почтою $1.00. Пишіть по ню на адрес

Rev. J. Kolesnikoff,
517 Broadway,
Scranton, Pa., U. S.

БОЛІ ГОЛОВИ

Одним [illegible] найлїпших лікарств яким можна вилічити біль голови єсть

Monks Grippe & Headache Cure.

ЧИ ТЕРПИТЕ НА НЕСТРАВНІСТЬ?

Чи ви знаєте, що можете вилічити нестравність і всякі слабости желудка уживаючи

Monks Dyspepsia Cure. Продають в кождій аптиці.

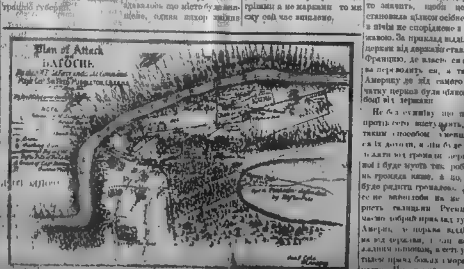

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Batoche [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Canadian Farmer

[illegible]

CANADIAN FARMER,

Winnipeg, Man.

[illegible]

ГОДІВЛЯ СВИНЕЙ

[illegible]

АНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

III. Вінніпег, Ман Четвер 1-го червня 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 1. June 1905. Число 22.

і вісти з війни Далекім Сході.

о очікувала морсь- а на Далекім Сході ая донесять теле- инувшої суботи по о: Довго маневрував твеньскі в своєю , щоби увести Япан уд і утечи до Владивостока, але і Японці не а при помочи ро- по морю малих очних кораблів, докладно всі рухи Рождественьского. твеньский думав що му ся переплисти в ебезпечнїйшім місци межи Кореа а им островом Окі, як а з Сінгапор, одпак там на фльоту То- ась борба. Японцї еред висилали свої б. і ушкодили осийских кораблів, опили між котрими [illegible] ом [illegible] неволі Рождест- стратив чотирнай- аблів. Решта росий- ти утїкає до Влади Як доносять також, еньскі мав розділи- фльоту на двоє, і ии кораблї і транс- пили східною сто- панських островів остока, а з скорій- дественьскі хотїв ти ся в засїдки , вибираючи найбез- ну водорош. Чи еньскі в рештою котрою гонят тече до Владивос- нити. Владивосток також шпилила на Японцям удаєть цілковито побити фльоту, так можна сь що війна уже подержить.

ажурії знов до- що Японцї мали пе- комунікацию межи стоком. Маршалок під своєю комен- р около 700.000 вій- 0.000 мав удати ся з Лїнєвічом, котрий 300.000, а 200.000 Це обляготи Влади- Ояма мав свій план що Росиян то з цілою піде на Владивосток. осток добре до облоги бо обчисло- поживи і амуніциї що там тільки, що стати на два роки. нема богато бо тільки 00 війска.

татних подій бачимо війни уже близь- осия буде мусїла у- Японцям. До побід м причинились се, що терену війни дуже , кораблями можуть о много скорше війска і амуніцию Росия, котра тільки залїзною дорогою му- усе провадити. А на то Японцї дома в Ро- фльоту мусїла плисти тисячі миль щоби удатись в битву з Японцами на їх власних водах.

— Дня 30. мая телеграми доносли о слїдуючих росийских стратах на морю: Два панцирники, вісім кружляків і три торпедовцї затоплені, а три панцирники і два кружляки взяли Японцї до неволї. Адмірал Небоґатов також взятий до неволї, а про адмірала Рождественьского і других нїчого не знати.

ВОЄННІ СТРАТИ НА МОРЮ.

Під Порт Артуром Росия стратила 35 кораблів, а то: 7 панцирників, 6 кружляків, 10 менших воєнних кораблів і 3 транспортові.

Японія стратила під Порт Артуром 20 кораблів, то є: 1 панцирник, 3 кружляки, 13 менших воєнних кораблів і 3 транспортові. З сего бачимо, що японьскі страти на морю під П. Артуром в порівнаню до росийских [illegible]

В сїй [illegible] битві, яку мав Рождественьский з японьским адміралом Того, також Росияне побіджені. Фльота Рождественьского числом еще більша була від порт-артурскої, і правдоподібно Японцї знищили єї цілковито, бо 29. мая доносли телеграми, що Росия стратила 20 кораблів, а решту кораблів Японцї забирають один за другим до неволї. Японія в сїй морскій битві, після доносень, також понесла невеликі страти.

З сего всего виходить, що Японцї мусять бути на морю дуже спритні і знають добре тактику воєнну.

— З Токіо рапортують 31. мая, що адмірали Рождественьский, Вольксрзінг і Небоґатов вибрані до неволї.

— З Владивостока доносять 31. мая, що там прибули кружляк Алмаз і торпедовець Грозний. Офіцири сих кораблів оповідають, що видїли як тільки битва зачала ся, т. є. минувшої суботи, як два японьскі панцирники і два кружляки затонули. Видно що і Японцї понесли якісь страти, хотяй Того рапортує що нїчого не стратив.

— З Манілї донесено поголоску що 25 мая обі фльоти росийска з японьскою здибались на полудне від острова Формоза і що Японцї побиті.

— Генерал Лїнєвіч рапортує що борба в Манджурії між нестами відділами не устає а побіда переходить то на одну то на другу сторону. Генерал Лїнєвіч доніс 24 мая що Росияне заняли місцевість Нанченцї при чім Японцї понесли значнїйші страти в забитих і ранених.

— З Льондону доносять що генерал Міщенко чотири дни наперав на Японців, однак мусів цофнути ся в північно-західнім керунку.

Розрухи в Росиї.

— З Петербурга доносять, що 24. мая Вірмени-революціонери замордували росийского губернатора в Баку.

— В Варшаві 25 мая юрба робітників чи там кого иньшого узброєна в ножи, нападала на доми розбиваючи двери, а річи з домів викидала на улицю і рубала всьо на дрібні куски. Така сцена продовжалась цїлий день до пізної ночи. Вісїм осіб забито а до сто ранено.

НОВИНКИ.

— Як доносять 25 мая з Чікаго, там збільшаєсь страйк карпентерів. Здаєсь що страйк [illegible] трiває дальше, а майстрі до будівель [illegible] і не буде причиною страйку карпентерів, котрі в числі шістьдесять тисяч опустять роботу, [illegible] справа з уличних візників не буде полагоджена.

МОРДИ В МАКЕДОНІЇ.

В місьті Монастир зайшли слїдуючі случаї: Грецка ватага, складаюча ся зі сто людий напала коло Лаґан, сім кільометрів на полудне від Фльоріни на [illegible] Болгар. Одного мущину і дві женщини убито, двоє дївчат і одного хлопця ранено а 4 женщин пірвала з собою ватага. Італійский капітан жандармериї і каймакан з Фльоріни удались на місце і справі доходять.

Росийский панцирник „Бородино", котрий морский [illegible] затоплений Японцями [illegible]

— Варшава 26 мая. По 48 годинах розрухів в Варшаві, війско привернуло спокій, що арештовано 50 проводирів. Девятьдесять осіб ранених а кількох убитих. До міста прибуло шість тисяч війска і отолошено стан облоги.

— З Петербурга знов доносять 26 мая що в полудневім Кавказі розрухи не устають. Нарід зброїть ся в бомби і револьвери. Уже кілька кровавих поптичок з війском було. Сім осіб убито а богато ранено.

— В Петербурзі сьвятковано 27. мая день коронациї царя. З офіцияльних кругів доносять, що цар з нагоди сего сьвята мав видати манїфест, що до скликаня „Земского Совету" на день 17. октобра, котрий мав взяти під розвагу справу, маючу принести добро народови.

ТІЛЕСНІ КАРИ В РОСИЇ.

Міністерство справедливости в Петербурзі поставило на дневнім порядку справу цілковитого знесеня тїлесних кар. На основі царского манїфесту з 1904 р. знесені кари, вимірювані судовими вироками, полишаючи примінюванє тїлесних кар в адміністрацийній дорозї. В той спосіб в місцях заслання і вигнаня лишено особистої свободи примінювано систему тїлесних кар. Так само трактовано тїлесні кари у війську, в дисциплінарних батальонах та у вязницях. Тепер міністерство справедливости прийшло до переконаня, що тїлесні кари то старосьвітский останок, противний понятю людскости, і постановило їх скасувати.

— Страйк візників в Чікаго тревае дальше. До сего страйку прилучились еще страйкери з маґазинів [illegible], так що бурмістр міста мусів завізвати до служби еще другу тисячу полісменів. 60 візників арештовано.

ЧУМА І ХОЛєРА.

Після статистичного виказу, надісланого з Індиї до Лондона, упало жертвою чуми в Індиях сего року: в січни 126,526, в лютім 125.041, а в марті 150.000.

— В цілій европейскій Росиї [illegible] через цілу [illegible] і ще й доси не покінчені приготованя до поборюваня холери, позаяк сего року проявить ся може дуже, як торік. Як то кажуть, стереженого Бог стереже...

— До Льондонської ґазети „Daily Chronicle" доніс кореспондент з Софії, що Болгария закупила в Арґентинї для Росиї чотири кружляки і три торпедовцї. Сї кораблї коло Нової Гвинеї будуть віддані під росийску флягу, а яко комісове Болгария дістане від Росиї вартости $3,500.000 материялу для будови залїзної дороги.

— В Торонто 25 мая J. F. Monk коли провадив газолінову лодку, витягнув з води новонародженну дитину. Дитина була обвинена в стару спідницю і простирало, в котрім був молоток, певно на то щоби дитину потягнув під воду. Знаки морду були над правим оком і лїва рука була [illegible]. Тїло було в водї з тиждень.

ГРАФИНЯ МОНТІНЬОЗО.

Вкінци наступила нова угода між саским королем а его жінкою Монтіньозо, котрій позволено задержати що являєсь час єї доночку Монїку і визначено більшу [illegible] понад дотеперішні 30 тисяч марок річно. Рівнож установлено речинець коли гр. Монтіньозо може відвідувати свої дїти на саскім дворі.

— В Dallas, Tex. лютилась дня 22. мая страшна буря з уливними дощами. Потоки повиступали з берегів і вода наробила богато шкоди понищивши засїви. — Сенеро людий стратило житє, а богато домів знищено до основ або без дахів.

— В Staples, Ont. недалеко Торонто експльодував котел в тартаку, при чім один робітник стратив житє, а кількох тяжко ранених.

— Сего року начне C. P. R. компанія будувати нову залїзну дорогу з Moose Jaw в напрямі до ріки Саскачеван. Ся дорога тому єсть більше інтересуюча, що по обох єї сторонах буде богато доброї під управу землі.

ЛЮДСКІ КОСТИ В МАНДЖУРИЇ.

Голяндскі дневники доносять, що до одного голяндского порту приплив корабель з ладунком людских і звірячих костий, призначених до [illegible] клею. Провірено, що тї кости походять з Манджуриї, з минувшого поля борби. При костях находять ся останки мяса, а навіть мундурів. Власти зарядили, щоби той страшний ладунок вилядовано на сушу тільки в но[illegible]

ЛІҐА СТАРШИХ ДІВЧАТ.

"Так зове ся одно оригінальне товариство, що повстало недавно в Німеччині, а гуртує в собі самі незамужні женщини. Статут ліґи опирає ся на осьмих основах: Кождий член товариства обовязаний старанно убирати ся і фризувати ся, щоби виглядати роскішно і привабливо. Панї, що числять більше як 30 лїт житя, не будуть принимані до товариства. Кожда женщина, що належить до ліґи, повинна мати як стілько образованя, спрату та інтелігенциї, щоби могла добре обороняти програму ліґи, приєднувати для неї все більше членів і поборювати успішно любов до посадійшої половини людского роду. Заключене подружа буде уважати ся очевидно зрадою і карати ся виключенєм з товариства.

— В 35 ч. консервативного „Слова" в Канадї, котре тепер редаґує екс-директор учительского курсу, єсть досить непріємних помилок, але се не першина, бо хто читає Слово від початку, то мав нераз на що подивити ся. Слово має тільки й тому якусь вартість що таких мудрих має редакторів, бо люде читають на то, щоби мали ся з чого насьміяти. Нпр. в 36 ч. Палама а Палестина то все одно, хибаї Панама в Америці а Палестина в Малій Азиї. Однак єсли теперішний редактор пише о Панамі, то его дух в Палестині, бо дуже любить обіцяну землю як бідніє поле, в давні часи медом і молоком текуча, а то тому що така земля ему [illegible] ся. Дальше телеграми з війни на Далекім Сході, вибирає з ґазет котрі приходять сюди з Галичини і т. д. і т. д. Се вистарчить, бо писати більше про макогонів шкода часу і місця

Nares, Robinson & Black.

381 Main st. Winnipeg.

Telephone 787 & 848.

Сим заявляєм Вам, що тільки за посередництвом нашого офісу можете собі придбати нерухомий маєток, з домів, лотів і фарм.

Приймаємо всякі асекурациї на житє і маєток.

Маємо в ріжних місцях Вінніпеґу лоти і доми, а поза містом маємо богато фарм і всьо продаємо на найлекших услівях по дуже низькій цїнї.

З нами можна порозумітись письменно пишучи по руски, польскі і німецки, а єсли приходите до нашого офісу то не приводіть з собою ніяких аґентів, бо ми говоримо ріжними мовами позаяк маємо у своїм офісї толмача Николая Фурсика, котрий знає кілька мов.

УВАГА.

Наша редакция дістала уже кільканайцять листів з ріжних сторін Канади, в котрих люде запитують о пораду в таких справах, які були уже в „Фармарі" друковані. Ми не можемо по кілька рази то саме друкувати в ґазеті, а також листовно відповідати людям на питаня, які були в ґазетї обяснювані, для нас не вигідно бо нема на стілько часу. Тому ми би радили, щоби люде не нищили ґазету, а перехосували кожде число, бо в кождім найдесь щось поучаючого і коли чоловікови буде потрібно якоїсь поради, заглане до ґазети, і найде.

Всіх чесних читателів „К. ф." просимо о вирівнанє передплати за 1904 р. і о відновленє на 1905 рік.

ВІДОЗВА.

Повідомляє ся всїх кого інтересує, що вийшла з друку і вже оправлена давнїйше оголошувана книжка

Духовні Піснї.

Книжка містить в собі 201 росийских а 50 українських пісней. Оправлена в мягку шкіряну оправу вигідна для ношеня в кишени. Ся книжка потрібна всякому християнину. Ціна книжки з почтою $1.00 Пишіть по ню на адрес:

Rev. J. Kolesnikoff,
517 Broadway,
Scranton, Pa., U. S.

БОЛІ ГОЛОВИ.

Одним з найлїпших лікарств яким можна вилїчити біль голови єсть

7 Monks Grippe & Headache Cure.

ЧИ ТЕРПИТЕ НА НЕСТРАВНІСТЬ?

Чи ви знаєте, що можете вилїчити нестравність і всякі слабости жолудка уживаючи

7 Monks Dyspepsia Cure.

Продають в кождій аптицї.

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly Published every Thursday, 499 Cor Logan & Fountain st Winnipeg. P. O. Box 60.

Canada North West Pub. Company

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

Established 1903.

ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує

в Канаді на рік $1.00

в Ск. Державах на рік $1.00

в Австрії $1.50

Газету треба платити все з гори.

Гроші усилайте в рекомендованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Адрес

CANADIAN FARMER,

P. O. BOX 60

Winnipeg, Man.

[illegible]

ГОДІВЛЯ СВИНЕЙ

[illegible]

ДОПИСИ.

[illegible]

ПРОФЕСОРИ

[illegible]

ALLOWAY & CHAMPION,
банкери
362 Main st., Winnipeg.

Elliott & Deacon,
АДВОКАТИ.
WINNIPEG.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III. Вінніпег, Ман Четвер 8-го червня 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 8, June 1905. Число 23.

Подвиги консервативних прихвостнів, а ворогів, здрадників і ошуканців Канадийскої Руси.

В 25 ч. консервативного „Слово" в Канаді вичитуємо [illegible] пятім стовпці дуже „ошуканий" новину, де „Слово" впрікаєсь свого стоваря консервативної Руси в Канаді [illegible] і осторігає людей, [illegible] сотворіте. Встид і ганьба для вас видавці „Слова" [illegible] і вашої партиї чоловіка осмілюєте так зневажити, ошали се кидає але світло на вас всіх; бо яким хто є, такого до себе прийме. Сим чоловіком котрого „Слово" впрікає ся, а котрого витиває ся подати ім'я, есть Макогін. „Слово" тепер-пише що він не був директором курсу учительского, а ми знаємо що був, бо так пише зваз ся в „Слові", котре єсть органом консервативної партиї!

Писав статї до „Слова", прошив „Слово" і яко директор обіцяв, що час від часу буде подавати справоздання з поступу учеників. Одного справоздання жадного не подавав нігде, за те ученики, котрі виступали зі школи, приходили до редакції „К. Ф." і просили щоби подавати справоздання з діяльности п. директора. Але ми тогди не подавали, бо еще не була розбита банда тих людей, котрі були би стали в обороні такого підлого сотворіння як Макогін. Тепер однак если хто хоче знати якого чесного чоловіка були приняли консервативи на професора, котрий би приготовлив учеників на будучих учителів по кольоніях, нехай поспитає котрого будь ученика курсу, бо они знають докладно що ділалось за стінами того інституту.

Діяльність Макогона на поли просьвітно-національним величезна: був фундатором Народних Домів в Lethbridge, Edmonton і Вінніпег, а если удалось якийсь цент від [illegible] на ту ціль, то уже ніхто его більше не бачив. За ті заслуги покликано его на директора школи, а потому був редактором „Слова" котай „Слово" певно через помилку забуло се додати.

Честь вам консервативно, що таких чесних людей приймаєте на провідників Русинів в Канаді! Честь вам, що протегуєте русинодів! Честь вам, що платите гроші людем, котрі суть ворогами нашого народа! Честь вам за всі добродійства, які ви при помочи галайстри, виродків зеделекости, зробили для Русинів від часу минувших виборів до Ради Державної. Дякуємо вам, що наплачуєте людей, котрі знають до Русинів говорити, через що Русини лише пізнали вас. Дякуємо вам, що залюбиваєте для Русинів газету, в котрої дуже велика [illegible] пильно читають і платять, дуже мудрими стали, бо было з чого ся научити, і що пять редакторів може зробити [illegible]

Консервативне „Слово" [illegible] але що его до сего еще не [illegible] людей перестерегти. Справа мала ся так: Макогін за всі ті заслуги які положив для добра народа, вістав іменований лофт-інспектором.— Щоби з голоду не пухнути так як минувшої весни, як тілько приїхав до Канади, ні з сего ні з того став бізнесманом. Зачав ходити до еміграційного дому. Там надибав він Василя Гумена, з села Замочка, пов. Жовква котрий мав троха грошей і дорадкував му, щоби купив собі добру і тану фарму В. Гумен що тілько приїхав в краю, не сподівав ся що то таке надибле лихо. Нікому нічо не кажучи, поїхав з Макогоном подивити ся на ту фарму. Фарма Гуменови подобалась, бо була уже хата і кілька акрів з'ораного поля. Вернув до Вінніпегу і Макогін запровадив его до канцеларії адвокацкої і нотаріальної T. Rudnesky, C Munroe, G. West & West. Тут згодив ся Гумен за ту фарму дати 800 долярів. Дав 100 дол. готівки а 200 дол. на силату і зробив з Вестом писемну угоду на котрій Макогін підписав ся яко сьвідок. В присутности, коли та угода робилась, були в канцеларії: „хоморійк" Рудніцкі і писарина Спєкин (оба бувші редактори „Слова") і ті панки були товмачами Гуменови. Гумен при контракті розповідав, що там коло хати є еще сани, в хаті три печи, начиннє кухоннє, мука, барабоя і таке инше, то Рудніцкі єму сказав „ти ся там не журн, Англік то все разом продає"

Гумен забрав ся з Вінніпегу на фарму, зайшов до хати і зачав газдувати. Аж тут приходить Англік, зачинає ціби сварити, а Гумен показує єму папир, що купив фарму. Англік зрозумів тепер що се шахрайство якого допустились якісь несовістні люде, бо фарма яка була записана в угоді, находить ся в иннім місци віддаленім шість миль, і она не варта навіть 200 долярів, бо самий мочар.

Михерц цілої сеї справи увидїли що буде лихо, дали Макогонови на дорогу і випровадили з Вінніпегу. Як бачимо упав бідняка офірою спритвійших. West-a в сїй справі не можна винувати, бо він не знає по руски говорити, але сему винні другі птахи. Історию купна фарми оповідав нам самий Гумен і просив помістити в газеті.

Ся подія нехай буде пересторогою, для всіх Русинів, якою уштивою спродажею фарміа, лотів і домів занимають ся ц. к. урядники і як користно можуть переводити процеса в Галичині.

Нехай кождий хто має якусь справу до полагодження, перше розпитає який то чоловік, котрому він хоче справу віддати, або хоче що в него купити, бо тут таких Макогонів єсть досить, і всьо то спустилось жити з темного нашого Русина. Але се дуже добре, бо Русин борше повірить якійсь лапсній латці, дасть з себе витягнути послідний цент, і аж упавши офірою, іде до свого чоловіка зарадитись. Вже час щоби Русин пізнав хто єму приятель а хто ворог, бо дуже се смутно коли пізнає ошуста аж тогди, коли его ошукає.

Адмірал Рождественський бувший командир цілої російской фльоти, котру розбили Японці [illegible] і котрий тепер находить ся в японській неволі.

Послідні вісти з війни на Далекім Сході.

— З Токіо офіціяльно доносять, що в морскій битві в котрій побили Рождественського, Японці не стратили ані одного більшого корабля кромі трьох торпедовців.

— Петербург 1. чер. Погром російскої фльоти Японцями склонив царя до скликаня як найскорше представителів народу. Всі поступовійші газети остро критикують бюрократичний рад, котрий не хоче допустити заміну цивілізацию до російского царства. Бюрократия винна цілому неповодженю ся в сій війні.

Газета „Русь" пише: „Всі котрі старались удержати нарід в темноті, повинні бути покриті ганьбою. Страта пів міліона людей і біліонів гроша єсть ціна задержаня поступу. Події які лучились в П. Артур, Мукден і коло острова Тсу (где зістав побитий Рождественький) мають визволити нарід з неволі бюрократиї".

Инша знов газета пише „уже прийшла крайня пора, коли бюрократия має уступити а нарід почути голос народа, бюрократия укоронувала своє працю вавилальним встидом. Японці не воюють против Російского народа, но против російскої бюрократиї".

Ся війна [illegible] „Іисток" дала Росії поучення, що [illegible] темноту, злий рад і деспотизм.

— Маніля 5 чер. Доносять [illegible] на островах Філіпинских приплили під командою адмірала Інквиста три Російскі кружляки, Аврора, Олег і Жемчуг. Аврора і Олег суть сильно ушкоджені а Жемчуг лекше, однак жаден не ушкоджений в місцях що під водою. Кружляки сї находять ся тепер під сторожею фльоти Сп. Держав і полетанугь в пристани аж до скінченя направи Адмирал Інквист оповідає що Японці побили російску фльоту при помочи торпедовців і підводних лодок. Інквист не ранений.

— Петербург 5 чер. Помимо того що Російска фльота розбита, цар бажає провадити війну дальше. Если би Росия тепер хотіла закінчити війну, то мусілаби поплатити Японії кошта і тому цар каже, що лучше тими грішми якіби треба виплатити Японії провадити війну еще два три роки і тим способом Японія мусить ся знищити. З Росії не перестають висилати чим раз більше війска і розпоряджено тілько війско мобілізувати, щоби армія Линевича була числом більша від японьскої.

— З Токіо доносят що Японія хоче вислати до Росії всіх полонених російских матрозів з розбитої фльоти.

Адмірал Небогатов бувший командир третої російскої ескадри, котру розбили Японці. Він також тепер находить ся в Японській неволі.

Nares, Robinson & Black.

381 Main st. ∴ Winnipeg.

Telephone 787 & 848.

Сим завидаєм Вам, що тілько за посередництвом нашого офісу можете собі придбати нерухомий маєток, з домів, лотів і фармів.

Приймаємо всяки асекурації на житє і маєток.

Маємо в ріжних місцях Вінніпегу лота і доми, а по-за містом маємо багато фармів і всьо продаємо на найлекших усьвіях по дуже низькій ціні.

З нами можна порозумиватись письменно пишучи по руски, польскі і німецки, а если приходите до нашого офісу то не приводіть з собою ніяких агентів, бо ми говоримо ріжними мовами позаяк маємо у своїм офісі толмача Николая Фуренда, котрий знає кілька мов.

Кружляк „Князь Суворов", флаговий корабель адмірала Рождественського, котрий зістав затоплений Японцями [illegible]

— В Петербурзї обчисляють страти Росії на морю в послідній битві Рождественського з Того на 73,000,000 долярів.

З Петербурга доносять що о знищеню російскої фльоти армія в Манджурии нічого не знає і що війско сподіваєсь, що Росия побідить на морю.

— Чифу 1 чер. Японьска армія в Манджурии начинає рушитись. Генерал Ноґі командерує лівим крилом, котре посуваєсь на північний захід. Права крило знов стараєсь окружувати російску армію зі сходу. Японці твердять що Росия так лишить ся без армії в Манджурии, як без фльоти на східним морю.

З Петербурга доносять що 1 червня цар мав нараду з міністрами в Царськім Селі і всі міністри годились на заключене мира кромі міністра війни і маринарки. Генерал Линевич також рапортує, що армія уже знає о знищеню російскої фльоти, і що він побоюєсь що се знеохочене в армії до дальшого воюваня.

— Петербург 2 чер. Доносять що чотири російскі кораблі з фльоти Рождественського приплили до Владивостока. „Новое Время" пише що всі офіцери котрі піддали ся Японцям не знищивши кораблів, мають бути укарані смертю.

— Льондон 2 чер. Капітан російского кружляка „Адмірал Нахімов" котрий дістав ся до неволі каже: „Ми вибрали найкоротшу дорогу до Владивостока. Колисьмо були в найвузшим місци, Японці окружили нас, і від самого початку битви ми уже були в критичним положеню, [illegible] торпедовці, котрими [illegible] лиш великі кораблі. Коли корабель що був під моєю командою почав тонути [illegible] до ратункових човнів, і певно булибисьмо потонули, якби не рибацкі японьскі лодки на котрі нас забрано".

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly,
Published every Thursday.
259 Cor. Logan & Fountain st.
Winnipeg. — P. O. Box 82.

CANADA NORTH WEST PUBL. COMPANY.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

Established 1903.

ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР.
Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує

в Канаді на рік $1.00
в Сп. Державах на рік $1.00
в Австрії $1.50

Гроші треба платити все з гори.

Гроші засилайте в реєстрованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

„Money order“, то є карточку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, посилайте нам, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Адрес:

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не приймаємо.

При зміні адресу просимо подати також старий адрес.

Канадийский Фармер єсть газетою для осьвідомлення всіх Русинів в Канаді, без ріжниці віроісповідання, і для попирання ліберальної партиї, котра Русинам приязна. Не має тісної звязи з жадною церквою, однак звірить в свободу, котра позволяє кождому обивателеви хвалити Бога, як він хоче.

Одним з важнійших принципів ліберальної партиї є правне відношенє ся в справах релігійних і до сего ми будемо стосуватись.

ГОДІВЛЯ СВИНЕЙ

І

лічене їх найголовнійших слабостий.

РАНИ

При лічені ран треба держатись слідуючих вказівок. Не уживати до їх лічення таких товщів, як перетопленого сала, не заливати їх терпентиною, нафтою не уживати мастей, бо ті средства часто викликують запаленє рани, а навіть затроєнє крови, а що терпентина дразнить рани і побільшає біль. Яко средства до лічення, треба уживати води, оцту, [illegible], льняного полотна, карболевої води, острого чистого ножа, розпаленого желіза, а що найважнійше, рана має бути після можности чисто удержувана.

Яко головного средства до лічення ран уживаєсь окладів, намочених в воді і оцтом. Оклади мають бути частійше повторені. Єсли рана уже старша, то перше всего треба єї вимити сирим милом, а потім зараз теплим оцтом, і доперва так прикладати оклади намочені в воді і оцті. Обмити впередрану, або зачинаєсь прикладати оклади, єсть добре і в таких ранах, єсли рана не єсть давньою, тай рана можна обмити або частію полити водою карболевою, до шклянки води од ну ложочку чистого карболевого квасу.

Єсли точно задержати кров, треба прикладати [illegible] намочену в оцті.

Єсли в рані находить ся який острий предмет, наприклад: скалка і т. д. в такім разі треба насамперед той предмет вийняти. Єсли вийняти трудно треба перше розтяти рану острим частим ножиком.

В богато випадках дуже користним єсть при лічені ран, заляти рану терпентиновим олійком, а то тому добре що воню того олійку не переносять мухи, котрі кладуть в рани яєчка, а з них вилуплюють ся червяки. Єсли червяки в рані находят ся треба їх удалити.

АНГЛІЙСКА СЛАБІСТЬ
(слабі кости.)

Слабість та являєсь нерідко у молодих поросят. Причиною буває звичайно кормленє матери кормами, в котрих дуже мало вапна. Єсли порося еще ссе, треба подавати матері до корма соли з костяною мукою. Бересь одну часть соли кухонної а дві части костяної муки і перемішавши, подаєсь по ложочці до кождо разового кормленя. Єсли порося уже відлучене подаєсь єму два рази в день (на конець ножа) порошку зложеного з одної части костяної мучки а двох частей молочного цукру. Дуже при тім користно щоби і льоха і поросята частійше проходжались по сьвіжім воздусі.

ПРИЩИКИ У ПОРОСЯТ

Появляють ся такі прищики на рилі, очах, ушах і иньших частях скіри. Очи ставать ся червоні і запливають ся ропою. Причиною буває найчастійше кормленє матери поросят дуже ситними кормами. Треба їй дати на розвільненє глауберскої соли, а поросятам 2—3 рази денно, кілько возьме ся на конець ножа, крейди і кухонної соли, змішаних з собою. Єсли появилась пухлина в суставах, треба ті натирати теплим рибячим траном.

ПАРХИ І ЧЕРВИ.

Причиною пархів у свиней буває нечисте удержанє хліва, зіпсовані корми і нечисте удержанє самої свині. Прищики треба розмягчати через натиранє льняним олієм, а слідуючого дня обмити водою з милом. Єсли парх не уступає треба обмити еще і пять процентовим розчином креоліни.

Нечисте удержуванє буває також причиною червяків у свиней, котрі справляють дуже великий біль свиням а на що звичайно не звертаєсь уваги. Свині неспокійні, чухають ся о що можуть і худнуть. Треба до кварти води дати фунт [illegible] мила, домішати пів кварти нафти і тим плином натирати скіру свині, а також подавати ситні корми, і чисто свиню і хлів удержувати. Щоби не допустити до появлення ся у свиней пархів і рабацтва, треба не тільки хліви чисто удержувати але і саму свиню частійше мити, уживаючи острої щітки і купати.

Читайте „Кан. Фармера“

Важнійші точки законів з уряду тутейших публичних шкіл.

(Далше)

ШКІЛЬНІ ГОДИНИ.

Рада Шкільна Краєва має право приписати години, які мають держати всі шкільні години дня.

СЬВЯТА.

Кожда субота, кожде сьвято приписане Радою Шкільною і кожде сьвято приписане властями поштовими в котрих находить ся шкільний дистрикт, мають бути вільні від науки.

Публична школа має бути вільною школою, то значить кожда особа в повіті в віці від 5 до 16 літ має право ходити до школи.

НАУКА РЕЛІГІЇ.

Наука релігії в публичних школах мaєсь відбувати за згодою трустеїв. Час для науки релігії призначений при кінци науки пополудни. Єсли родичі повідомлять професора, що они не хочуть, щоби їх дитина ходила на науку релігії, то така дитина перед початком науки релігії має вийти з школи.

Єсли трустеси шкільні хотять щоби в школі відбувалась наука релігії, то о сім письменно мають повідомити учителя. В такім разі єсть обовязком учителя учити релігії.

Публична школа не може бути сектарскою, і наука релігії не може в ній відбуватись в иньший спосіб як сказано висше.

Наука релігії мaєсь відбувати в школі, єсли більшість трустеїв в шкільних дістріктах ту справу підперає.

Єсли родичі жадають собі щоби їх дітей учено релігії, то найменше родичі десятьох дітей мають вислати письменну просьбу до шкільних трустеїв.

Час визначений для науки релігії єсть від пів до четвертої до четвертої години по полудни. Релігії може учити кождий христіяньский священник, що проповідує в шкільнім дістрікті, або иньша особа з припорученя сьвященника, або учитель за порученєм сьвященника.

Дитину, котрої родичі не позволили щоби тая слухала науки релігії, не мaєсь задержувати на науку релігії.

ЯЗИК

Єсли десятеро дітей в котрій публичній школі говорить иньшим язиком не англійским напр. руським, то наука з такими дітьми мaєсь відбувати на обох язиках.

„Жадному учителеви“ не вільно до науки уживати иньших книжок, тільки тих, які суть приписані Радою Шкільною краєвою, а єсли в котрій школі уживаєсь книжок не приписаних Радою Шкільною краєвою, то школа тратить плату, яку платить в шеи краєвої на учителя.

Єсли учитель уживає до науки иньших книжок, які суть приписані Радою Шкільною краєвою, то підлягає карі яка не перевисшає десять доларів. Ті гроші мают бути вложені до повіту на удержанє публичних шкіл.

Ми подавали все то з шкільних прав, що для людей єсть найпотрібнійшим знати, а єсли хто де в чім еще потребує якого поясненя, нехай удаєсь до Інспекторія Бедерского і Ру[illegible] пишучи на адрес Department of Education Winnipeg Man.

Почта Редакції.

Вп. п. К. В. Pine River Man. Пишете нам що [illegible] много, однак богато людей єсть противних і кажуть, що їх діти не будуть [illegible] адвокатами, а [illegible] ся боронити. [illegible] ви просите о пораду [illegible] уживайте [illegible].

З огляду що наш нарід вийшов в чужий край і хотяй уже по кілька літ в нім живе, то мимо того не знає обставин тутейших, і кілько довго ані на гадку не прийде, як вже має тут застосуватись. А помимо школи єсть головною підвалиною теперішнього культурного житя, тому ми таким людем що не мають як до будучности дивитись і не мо радити від довшого часу уже зачали писати в газеті про важнійші шкільні права в сім краю. Хто уважно читав то що ми пишемо про школу, то певно буде знати в якій [illegible] до неї дітей. Правда богато єсть і таких людей, котрі мало цілком не інтересують ся і як знаймо і з Pine River [illegible], радше прийняли би корчму. Се єсть тяжкий болак на душу і тілі нашого Русина, в якій сто [illegible] в Галичині і котрого [illegible] наш нарід [illegible] і тут де всі народи старають ся, щоб їх діти не росли в темноті, від нашого Русина почути можна такі [illegible] слова „[illegible] корчма як школа“.

Ми хочемо подати нашому Русинови руку, щоби витягнути його з тої безодні, та не всі хочуть покидати тьму, суть такі що так в нею вжили ся, що нічим їх до сьвітла не затягнеш.

Ми тішимо ся, що люде просять нас о пораду і то в просьвітних справах, бо видно що нарід [illegible] де хто не [illegible] добру пораду як боротись з темнотою. Однак хотяй люде хотять учити ся і відчувають брак просьвіти, то елемент, котрий [illegible] нас духово в старім краю, і тут дістав ся такі люди, щоб радити нашим народом в питаню шкільнім. А то ряд консервативний Манітоби удержує шкільними фондами на які і Русини складують свої гірко запрацьовані центи, двох дядів організатора шкіл по руських кольоніях. Один з них не має ніяких відомостий і навіть не знає по руськи говорити. Другий знов нужденний дяк, вигнаний русинами з краю, доступив сего уряду через виборну агітацію. Перший їздить часами по кольоніях, а другий в часі свого пробування то урядованя сидить в Вінніпеґ і ще не виїздив і тут занимаєсь цілком иньшими справами, продаючи лоти, доми і пр. Тепер ми поспитаємо Раду Шкільну Краєву, за що він бере плату, і який хосен мають з него Русини? Бо після параграфу 201 шкільних прав, інспектор не сьміє занимати ся ніякими иньшими.

Ми не можемо нічого щоби вийшло на наше добро від сих організаторів шкіл сподіватись, а то тому, що они не наші люде і їх [illegible] до нашого руського народу не позволяє їм для нас робити добро.

Русин тішив ся, що бодай тут на вільній землі позбуде ся тих, що старають ся его позбавити своїх прав в рідним краю, а они і тут его зайшли. Всі Русини повинні против сего запротестувати і [illegible], щоби справа шкільна була віддана Русинам, бо ті би дбали о просьвіту свого народа. [illegible] бо они раді би щоби наш нарід був темний. „Ми знаєм що в краю [illegible] для Русинів [illegible], а [illegible] часів мають [illegible], але як де нарід горнув ся до науки, то кричали що там бунт, та замикали людей по тюрмах. Чогож нам від них тут сподіватись? Ох найлїпше буде єсли будемо старати ся [illegible] з поміж себе усунути, а тепер саме добре бо нам дали їх єсть і не мають сили. Нам треба на провідників народа своїх чесних людей, а не [illegible], котрі за свої [illegible] з краю і тут дальше хотять щоби [illegible]. Крайна пора щоби бодай на чужині, на вільній землі, Русин позбув ся жадного [illegible].

Подорожний і фармер.

Подорожний „[illegible]“
Фармер: „Але в віки!“
Под. „Бог помагай!“
Фарм. „Дякую! Бо й вам! А з відки Бог провадить?“
Под. „З Вінніпеґу.“
Фарм. „Я що тлумач вже готовий? — будмо в друкарни?“
Под. „Був, та де готовий, роблять друкарі на [illegible], [illegible] три їх тепер, бо якусь там друкарню переносили в иньші мура, тому, що она „тлумач“ відложено [illegible], чи якої біди, та мусіли роботу на пару неділь.“
Фарм. „Та як то, тлумач ще вільний був?“
Под. „А ви гадали, що як?“
Фарм. „Ео! Адвокати собі! А ви виділи як его роблять?“ — „Я гадав, що то лише натискують тай марку [illegible] „енд шелл“ тай уже, а то робе, робе, тай кінця нема тій роботі, скажіть во як того робе его вперед і далі чи як ви хочете?“
Под. „То, то, то! А ви не виділи нікоди друкарні?“
Фарм. „Ні!“
Под. „А я виділ тепер „дупіру“ перший раз: то так ся робить. В друкарни є літери залізні так як бисте нарубали січки з залізного околота а на кінци є буква витиснена, „отум дупіру“ друкар дивить ся в письмо того що написали той що тлумач видають і бере одну за другою залізну „літеру“ і складає до купи на „шторці“ а як наложить таку табличку як одна сторона в тлумачи, тогди обвязує міцно шнурочком аби ся не розсипало і відкладає на бік, таких сторін тлумача один друкар набере за день три, по тім мастить їх фарбою, відбиває на папері і дає авторам, а они переглядають чи не має якого блуда, як є блуд то они поправляють і друкар мусить потому кліщиками виймати тоту букву, що її не треба а вставляти другу, так як старим бабам „доктори“ зуби вставляють, бо часом друкар замилить ся на пр. по англійски Monkey а по руски мавпа, тепер „дупіру“ як друкар надрукує по англійски Monkey а замилить ся та покладе коло того по руский „панна“ от і вийде [illegible] — то ни се мусять дуже автори вважати аби не пойшла в друках яка [illegible].“
Фарм. „От то раз! А [illegible] як то може бути — коби то они надрукували [illegible] сусіду Грицеви Добрянку по англійски [illegible] Добрянко, а по руский Грицько Котик, далебіж сам за тлумач 2 долари, аби так-ну! — А втак, що робить з тим як поправлять?“
Подор. „Дають до такої машини що все [illegible] і робить такі печатки великі, як одна сторона в тлумачи. Потім друкар знов розбирає тоті самі букви і знов складає нові сторони. А як уже все готове, тогди печатають (друкують) книжку.“
Фар. „Ео! то так? А тілько сторін уже готових?“
Под. „[illegible] 350 а [illegible] 100 мають складати і „дупіру“ буде тлумач.“
Фарм. „А по чому — не чували?“
Под. „Так що до першого [illegible] мабуть будуть по долярови в оправі а без оправи по 75 цт. а хто пізнійше схоче купити то $1.00 без оправи, а в оправі $1.25 від штуки.“
Фарм. „А читалисьте як нам пишуть?“
Под. „Так пишуть, що щосьте так ніколи не чули, все такі так дуже розумітно, розумітно раз, таки само в голову лізе.“
Фарм. „Та коби вже ся раз дочекати. Ну, будьте здорові бо я ще [illegible] днес отсей „фостик“ доорати.“
Под. „Дай Боже і Вам здоровля та з дубово втіху.“

Самосуд в Росії.

„Волань“ доносить про страшне [illegible] в місточку Пуливах. Велика товпа [illegible] мешканців, селян, чиновників і [illegible] зробили нагінку на злодіїв в місцевостях Долинщ., Пулинах і Івановичах. Зловили яких 30 людий над котрими товпа почала страшно знущати ся. Один найдать осіб померло від ран, між ними убито случайно одного хлопа, що не належав до шайки. Жертвами були переважно дрібні злодії, найголовнійші провідники і коноокради, що були пострахом для околичного населеня, вспіли укрити ся. Вправа була зорганізована правильно. В руках товпи находили ся листи злодіїв, всюди переслухували сьвідків, вижагали доказів, і користувались нагайками, перекладниками і т. п. Спосіб, в який відбував ся суд, робив потрясаюче вражіне. На переді товпи уставлено ряд людий, оружених в ручниці, коли і лопати. Били без милосердя, по звірски. За одним замахом не убивано нікого, але наперед їх мучили переводячи „розправу“. Отже копали нещасні жертви і доптали ногами, розторощували їм груди залізними дрючками, викручували та ломили їм руки й ноги і т. д. А коли „обвинений“ приходив до [illegible], тоді его вбивали. Та й се не кождому пішло так гладко: товпа приневолювала прим. двох несудженців бити один другого ріжними знарядами так довго, аж один з них сконав. Другого тоді добивали. — Розуміє ся, що власти дізнавши ся про той страшний самосуд, зарядили строге слідство.

ЄСЛИ чуєтесь [illegible] не маєте апетиту, не можете спати, то потребуєте Ferrozone. Добродійство яким воно обдарило [illegible] пише п. М. Р. Wh[illegible] з Монктон, єсть незвичайне. Через три роки я перестала [illegible] біль в голові а також дочувала [illegible] біль крижей і в боці. Я [illegible] о пораду докторів в Монтреаль, но жадна поміч [illegible]. Я уживала Ferrozone [illegible] чуюсь цілком здорово [illegible] перед тим. Я маю [illegible] фунтів більше [illegible] Ferrozone єсть найліпшим лікарством [illegible] коли уживав.

Пані Duncan W. Dunb[illegible] з Portland пише: Минувшої зими я дістала [illegible] нерви і почала упадати на здоровлю. Я уживала різних лікарств але переконала ся що Ferrozone є найліпшим. Оно разом привернуло мені апетит і зробило мене [illegible] так, що я не думаю, щоби слабість [illegible] повернула.

Виздоровленє через Ferrozone єсть тревале. Оно добре на всякі хороби [illegible] нирок і жолудка. [illegible] дуже скоро біль голови.

Ferrozone визначуєсь богато такими [illegible] яких иньші лікарства не мають.

Пачка коштує 50 цнт. Шість пачок $2.50. Можна купити в кождій аптеці або спровадити почтою [illegible] на адрес Ferrozone Co. Kingston Ont.

ТУЖИЛИСЬТЕ СВОЇ [illegible] Так, голову тяжко. [illegible] капель і катар. Одним лікарством на се єсть Catarrhozone, котре вдихаєсь [illegible] легких разом з воздухом. Оно уходить до місця де гніздилась слабість, [illegible] вилічения слабого місця [illegible] дає лікарство силу [illegible] єсли не виздоро[illegible] то звернеся Вам гроші. [illegible] рантуєсь що вилічить [illegible]

ТРАФЛЯЄСЬ ЧАСТО [illegible] жени терпять на [illegible] слабість, і не [illegible] спади. Тому треба уживати Ferrozone, котре [illegible] кров і надасть силу [illegible] і мускулам. [illegible] скоро. Довше будете [illegible] будете веселі і вільні [illegible] голови. Пачка 50 цт. Можна купити всюди.

ЧУЄТЕСЬ ТІЛЬКО НА [illegible] слабі однак чим день [illegible] на здоровлю. Най[illegible] лікарство на се єсть Dr. Hamilton's Pills. Оно всюди [illegible] жолудок, і в одним дні [illegible] вам ліпше. Оно чистить [illegible] і в кождім випадку [illegible] виздоровленє [illegible] продають в аптиках Dr. Hamilton's Pills of Mandrake and Butternut в коробках по 25 цт.

СИЛЬНЕ УТОВЧЕНЄ [illegible] лічити можна за помочию [illegible]erviline. Оно перериває біль, лагодить спухнені [illegible] суває синці. Жадне [illegible] стає так скоро не [illegible] уточненого місця. [illegible] єсть в Канаді [illegible] цт.

Elliott & Deacon
АДВОКАТИ,
ПОВНОМОЧНИКИ
ЗАСТУПНИКИ
306 McIntyre Block,
WINNIPEG.

Наймичка.

Оповіданє.

I.

На софієвській дзвіниці дзвін ударив шість раз. На головнійших київських вулицях почицали засвічувати лїхтарі. Темноти вечірньої ще не вкрила було густий туман, [illegible] ранку сповиває Київ, але сьвіт лїхтарні розгонивши зразу темноту перемінював ся в туман, [illegible] павутина, знов ставав туманом, [illegible] нагадувала щось фантастичного, але фантазия якось не вирвала ся, не підіймала ся в гору, — смутними думками верхвила ся вона в голові, наче і її туман придавлював.

В великі вікна хрещатицьких крамниць виповнювався сьвіт наче приманюючи людей в крамниці купувати краму; але не то що в крамницях, навіть і по улицях не видко було людий, хто не хто ніколи й вийде на двір, да де-коли покаже ся яка людина, швидко вертаючись в [illegible] на ніч.

А вже що й мряка — холодна осінна мряка засіяла наче з сита. Якась неприятна холодна вохкість прошибувала усе тіло. Коли ж хто вийшов на улицю, поспішав швидше до дому в хату...

Дніпром починала вже йти осінна крига. Увесь пароход прийшов в останнє, а сегодня став вже на зимівлю. На пристани не було ні духа. Дніпро мов завмирав на зиму. З гори убігала в него мутна грязюка. Олександрівською вулицею з Хрещатицької тинялась понід парканом молодиця. Мряка била її прямо в лице і не можна було вгадати чого у неї мокрі очи, чи від мряки, чи від сліз. Погляд її був не то щоб погляд божевільної, але якийсь такий тяжко смутний і разом спокійний, наче тупий, що єму не далеко було й до погляду божевільної. Лице худе — худе! Латану свитину так змочило, що з неї аж текло, а хустку давно вона не вискала, або давно вже її мочило. Молодиця йшла тихо, повільно, не хитаючись, видно було, що її в таку годину нікуди поспішати, що у неї не було захисту. Ні голосіння вітру, ні мряка, ні холоднеча, здаваєть ся небезпечними сій молодиці. З під хусточки на голові вилізло пасмо чорного волося, при сьвітлі лїхтарів дощові краплинки блищали на волосі наче срібло. Звернувши ся з поворотком, котра веде вниз до Дніпра поуз Володимирів колодязь, молодиця зупинила ся, обперла ся на більця і стала кашляти!.. Де як кашляти!.. Здавалось з того кашлю вилітали слова „не довго вже тобі терпіти“.

„Ох! Господи! як тяжко!“ проговорила молодиця відкашлявши ся. Вона ступила кілька ступнів і стала під лїхтарем. З лїхтаря сьвіт упав їй на лице. Жовтизна не вгадала того сліду, котрий зоставила на лиці молодість і краса. Погляд трошечки повеселїйшав і в глубині запалих очей мигнула іскра той промінь, котрий горів колись в тих очах, ще тоді як вона була молодиця, незвичайна... тоді як вона була молода і весела, коли ще убожество не клось простягти до неї свою суху, кістляву руку)..

Є ступінь того тяжкого, страшенного, злого убожества, та ступінь, на котрій з тіла чоловічого стирають ся усі сліди божого образа!.. Мені аж страшно нагадати про сю ступінь убожества! Я бачив таких убогих і страшно було дивити ся на них! На їх лицях не було ніякого виразу, крім убожества: в сему виразі, мені здаєть ся, поміщаєть ся вираз усего того, що тільки може зявитись під гнетом убожества. Ся ступінь убожества не виявилась ще зовсім на лиці тої молодиці, про котру ми ведемо річ і котру назвемо хоч Стехою. На Стехиному лиці ще [illegible] щось таке симпатичне, що притягувало до себе, наче та розкішна, пишна квітка, котру вже вдарив осінній мороз, котра вже вяне, котра вже не вичуне, поблідне, але все вона ще не втерла слідів своєї краси.

II.

Вітер подув крепше, дощ линув бурній; Стеха одрікнула від холоду... Вона повернула в праворуч і подала ся вниз до Дніпра. От вона зрівнялась з колодязем. Зайшла б в каплицю, прихилилась, так замкнуте вже; тільки [illegible] колодязем... Хотіла перехрестити ся, пучки заклякли, не можна розігнути.

Темно, тихо, лиш вітер [illegible], тільки й чутно, як що трохи [illegible] дніпрова хвиля вдарить ся об берег, тай заклекне. Стеха глянула туди де тече Дніпро... Нічого не видко! Туман повис над річкою і злив ся в одно. Стеха пішла до берега. От вона на березі.

Придивила ся, щось чорне: то купальні стоять, що й досі не відведені в затоки на зимівлю. Стеху наче що поманило в купальні, держачись за більце, вона в пітьмах стала спускати ся по східцях, спустилась, пішла по дошках. Берег вже далеченько!.. тут певно добра глибина. Стеха глянула на воду, біжать хвилі, одна другу доганяють, одна другу спихають. Щось наче шепче Стехі.. „добре ти зробила, молодице, що прийшла сюди! Чого стоїш? Переступи через більце, — та кинься в воду! Скінчиш житє скінчиш і муки свої! Годі тобі боротись з нуждою, не переборюєш ти її, вона тебе зїсть і зїсть. Кінчай! коли вже усім однакова, усім дорога в могилу. Хіба не все одно що сегодня, то завтра“.

„Здаєть ся чим швидше, то краще!.. [illegible] ся кілька хвилин в холодній воді, за те раз на вік розлучити ся з своїми муками! Кінчай! дніпрові хвилі пригорнуть тебе до свого лона! Чого боятись? — Людей? хіба ж [illegible] до тебе! Байдуже їм, чи живеш ти, чи ні? А може [illegible] ся? не бійсь! він Бо тебе простив, так і пропащати ні за що...“

І здалось Стехі що з води вийшла якась мавка, простягнула до неї обидві руки і так прямо, так ласкаво зове до себе! Ще мить — мабуть і ногу переткнуте через більце, посунуть ся трохи ся з кладки, зубовить в воду! всему конець! Мавка ні дивитить на руки і не дасть забитись об воду, або об кригу... Чого ж вона жде? Хіба що мало [illegible]? Хіба ще [illegible] не пробрав до рубця, хіба ще мало вїла вона [illegible]?..

III.

Стоїть Стеха! мабуть не спокусить її мавка, мабуть для неї, для тої [illegible] і одубілої Стехи ще єсть щось небудь таке в житю, що принаджує її до себе!..

Так! З тяжкою журбою згадала вона, що житя її ще потрібне за для других: вона жінка — у неї єсть недужий голодний чоловік, вона мати — у неї єсть мала дитиночка.. Хто ж їх доглядить, хто їх обнимає, хто стане [illegible] ся коло них, хто їх без неї нагодує?. Та хіба ж і в неї є чим їх нагодувати? Здалося Стехі, що й водяна мавка, і хвилі, і вся вода, і увесь Дніпро зареготали ся з неї: чудний, дивний регіт! тихо покотив ся по воді. „Чого ж ти йшла сюди? чого ж ти в таку хвилю тиняєш ся по улиці?“ наче хто питав її.

— „Ні! ні!.. не сегодня, не тепер, не в сему холоду, холоду ніч!... нехай другим разом, може завтра. Сегодня верну ся до них; вони з обіда ще нічого не їли... Піду нагодую їх.., а чим же я їх нагодую, у мене ні крихти хліба. ні шага за душею... А колись то не так було... де ж его взяти?.. хиба вкрасти?.. а де, у кого?“

Стеха замислилась.

Опісля вона вилудати свое житє.

IV.

Згадала Стеха як була ще вона малою дитиною. Жила вона в селі; родичі її були вбогі; хатина у них була малесенька, памятає вона, як було мати встане ранесенько, протопить у печі, зварить їй в невеличкому горщечку каші, поставить на припічку, на столі положить хліба; підмете хату і йде швидко на панщину, вернеть ся до дому не рано в вечері. А Стеха одна собі просидить у хаті цілий день. А в літку, коли на дворі тепло і сухо, вибіжить на улицю, пограється з сусідською дітворою чи в хрещика чи в гусей. І весело їй байдуже що батько й мати цілий день тягнуть в ярмі!.. Дасть Бог вечір вони прийдуть, поцілують, попестують свою одиничку Стеху, положить мати її спати і спить вона тихо спокійно, нічо її не безпокоїть, хіба иноді приснить ся, що сусідова Галя ущипнула її і вона плаче ся во сну... А прийде субота — неділька ще до захід сонця верне ся до дому, принесе води, нагріє в казанку з любистком з васильками і митов змиє свойій Стехі головоньку, вичеше її гарно, а в неділю заквітчає і поведить Стеху до церкви. В церкву вона тільки загляне, а більш [illegible] на цвинтарі з дітьми, посидить на мурованці де-коли полізе на дзвіницю, подивиться як там дзвонять. З церкви до дому у матери вже й обід готов, борщ з салом, часом молочна каша. Пообідали, тато ляже під хатою, а мати візьме гребінець, сяде у него в головах та поськає в голові а Стеха тут коло них бігає, жартує, пустує, весело їй! А вони на неї дивлять ся, не надивлять ся. Стеха ж одиначка, а до того ще й з себе красна: коси чорні, лице біле, брівки густі, рівні як шнурочок, очиці сірі, та швидкі — швидкі, так і бігають, наче зірка.

V.

Згадала Стеха як вперше побачила вона війта: такий високий, чорний з довгими, широкими вусами, та такий сердитий — пресердитий! Гляне наче [illegible] дасть! Так від его погляду мороз поза скірою й іде. Прийшов він у хату, у руках ціпок і шапки не зняв, не казав „Магай бір“ а подивив ся на Стеху тай каже

„Годі дівко гуляти! одинайцятий рік тобі йде, нагулялась доволі, пора й за діло, виходи лиш завтра на тютюн, чуєш!“

В ранці мати відвела Стеху в перший раз на панщину, на тютюн. Дівчат і хлопців на тютюні зібралось богато пребогато, от як би стільки їх на улиці! Тото б мали награтись гарно у гусей, або в горю-дуди! А тут не можна! Тут не до пустоти тютюнник [illegible] ходить, приказує, що не „волам,“ щоб на сонце не дивили ся, а доглядували насіння [illegible].

Сумно той день перший, день неволі провела Стеха на панщині, але вернула ся до дому байдуже! Помогла ще дещо коло печи матери, повечеряла і якось весела! „Тепер і я вже не дитина, а робітниця панська!“ подумала Стеха і думка, що й вона вже не дитина, — веселила її дитячу душу і серце.

(Далше буде)

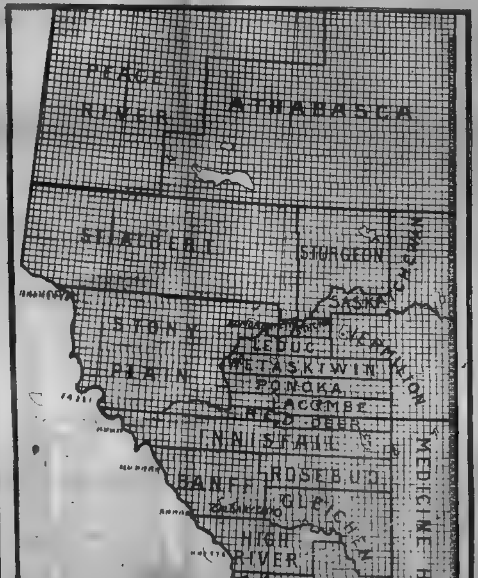

Са мапа представляє провінцію Алберту, котра єсть поділена на виборчі округи, з котрих має ся вибирати послів до ради провинцийональної. Столицею провінції єсть Edmonton, де мають відбуватись обради парламентарні. Перші вибори відбудуть ся сего року десь за два місяці.

Ціни продуктів господарских у Вінніпеґу.

Пшениця ч. I. [illegible] ц. бушель
„ „ II. [illegible]
„ „ III. [illegible]
„ „ IV. [illegible]
[illegible]
Овес білий 30 цнт.
Ячмінь [illegible] цнт.
[illegible]
Барабоця 60 цн.
Сіно 5 дол. тон.
[illegible] 45—50 цн. фунт
[illegible] 11 ц. [illegible]
Масло 15—18 ц. фунт. [illegible]
Сир 8—10 ц. фунт
Солонина 8—21 ц.
Мясо 7—14 ц.
[illegible] 3—4 ц. фунт.
Добрі пари коний коштує 600 до 800 доларів.

МУКА:

Ogilvies Hungarian Patent $2.95, Glenora Patent $2.75, Manitoba Strong Baker $2.25; Imperial $1.55, Lake of the Woods Five Roses $2.95; Red Patent $2.75; Medora $2.25; XXXX $1.55.

По висше сказаній ціні продають фармери і магазини, в сторинки продають все дорожше.

HOTEL
&
BANKING HOUSE.

V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Єсли хочете в старий край в Росию, в Галичину або з краю в Америку дістати ся, то можете у мене білети на пароходи тапьше як в других дістати, або єсли маєте грошеві посилки, переводи військові і нотаріальні або судові справи, то все полагоджу і добру раду за все дістанете.

Котрі хотять яко робітники їхати до краю на скотарских кораблях, то посилаю безплатно.

[illegible]

Маю свою гостинницю, де наші люди можуть відпочити і тамо дістати харч.

Война

Где і як она ведеть ся? Хто єї виграє? Як далекі Росия і Японія?

Хто хоче мати відповідь на сі питаня, най пришле мені в письмі 30 цент. і я вишлю єму книгу 12 цалей широку і 15 довгу з малами і описанєм цілого сьвіта, із котрої обо всім довідаєть ся.

При тім даром пішлю Рахункову Табличку, поучене о мірах і вагах і Політичний Катехизм.

Продаю також нові календарі — на 1906 р. і ріжні книжки.

Пишіть на адрес:

M. J. MURIN,
231 ASHBURTON AVE.
YONKERS, N. Y.

ІВАН НЕМЕТ
б. ц. к. заступця конзуля.
Одинокій руский Банк, спродажа шіфкарт, висилка грошей до всіх частей сьвіта, канцелярия адвокатска і нотаріальна так в старокраєвих як і в американьских тоже і в військових справах. Поради о всім даром. — Хто хоче купити шіфкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно або весилати гроші до краю тайно і скоро або має в краю якусь справу судову, грунтову, військову а хоче тую як найлучше і найскорше залагодити, то нехай удасть ся до І. Немета, а буде зовсім задоволений.
Его адрес є. John Nemeth,
457 Washington st.
New York, U. S.

НОВИНКИ.

— До Rosthern привезено 31 мая молодого Русина з кольонії Crooked Lake, котрий поключи сильно себе скалічив. Скалічене наступило в сей спосіб, що він змучивши ся сів відпочивати, поставив лефу стрільби на коліна і закурив. Коли звувидів гофра, хапав за лефу і стрільба в той час вистрілила, а стріл страшно зранив его під черевом.

Нещасного привезено возами до міста Rosthern, де лікар обвинув рани і вислано до шпиталю в Prince Albert.

— Коли першого червня Іспаньский король Альфонсо і президент француский Любарт вертали з театру, окружені патролею кирасієрів, якійсь анархіста зкинув з вікна на їх жите кидаючи бомбу, однак бомба не упала під карету котрою їхав король і президент, а експльодуючи ранила кількох жовнірів з сторожи. Кількох анархістів арештовано. Один з них котрого арештували привіз бомби з собою з Іспанії. Всі бомби знайдено крім одної здається той, котру кинено під королівську карету.

— З Четині доносять що першого червня в цілій Чорногорі було землетрясене. Богато домів повалилось, одна особа забита, а богато ранених. На горах показують ся знаки вулькавічних вибухів. Землетрясене також наробило великі шкоди в Скутарі і Альбанії, де богато домів понищило і около двісто людей забитих або [illegible].

— П. J. Burrows з Hankinson N. D. хотіла отроїти четверо дітей і себе, даючи до рубарбу трутину. Коли діти з'їли одну порцию рубарбу яку їм мати дала, то она еще дала по одній кажучи, щоби їли бо то їм зробить добре. Старші діти відказались їсти, тільки наймолодший хлопчик їв дальше і в годину мінійше помер. Найстарший хлопець побіг по доктора, котрий переконав ся що смерть наступила через утроєне. Матір арештовано.

— Петербург 4 червня Страйк робітників в Петербурзі починає розшарятись наново. Минувшої пятниці і суботи, товпа робітників числом около 15 тисяч, переходила улицями міста з червоними фанами і співала революційні пісні. На робітників напали поліция і козаки. Двайцять робітників тяжко а 40 легше ранено, а з козаків і поліції півтайцять ранених і забито два коні.

В СПРАВІ ЕМІГРАЦІЇ.

Дня 13 мая відбула ся нарада еміграційної субкомісії посольскої палати державної ради. Реферував пос. Мерунович. Комісия постановила покликати знавців справи з поодиноких коронних країв на конференцию, котра відбуде ся дня 22 червня у Відни. Знавцям буде доручений проект еміграційного закона, щоби висказали про него свою думку письменно або особисто. З Галичини постановлено покликати: д-ра Венига, секретаря торговельно-промислової палати в Кракові, д-ра Бунова, проф. университету у Львові [illegible] Федака, комісара [illegible] [illegible] проф. [illegible] університету [illegible] Йосифа [illegible].

В місяцю маю с. р. внесено 3.995 оплат за гомстеди в північно західних територіях. Порівнюючи з числом в минувшім році, то сего року оплачено в тім самім місяци 1000 гомстедів більше. Се все свідчить о добрій кольонізаційній господарці ліберального раду.

— З Токіо доносять що 3 черв. було там в районах міста Новояльских островів землетрясене. Кілька осіб [illegible] убитих, кільканадцять ранених, а також богато домів повалених. Докладних вістий брак, бо землетрясене понищило подекуди лінії телеграфічні.

Перша поміч в наглих занедужанях.

ОТРОЄНИ

Отроєня належать до того рода случаїв, де скора поміч доконче потрібна. Аби спровадити лікаря, треба бодай кільканайцять хвилин, а сего вистане, щоби отруя поділала, з огляду на се кождий чоловік повинен знати, як треба ратувати отроєного, заки прийде лікар.

Отроєня лучають ся нагодом дуже часто. Деколи в цілях самоубійства і тоді отроєний боронить ся всіми силами проти тих, що хочуть его ратувати. По більшій части наступають отроєня наслідком несвідомости, похибки, неосторожности, легкодушности, і т. д.

Щоби оминути ті нещасливі похибки, треба тямити ось про що: Ніяких средств отруйних ані лікарств не треба лишати в доступних місцях, бо инакше можуть попасти ся в дітоні руки. Як недужому маємо подати лік треба вперед уважно оглянути фляшчинку або пуделочко щоби через помилку не дати ліку невластивого.

Не треба ніколи переховувати отрут або якібудь лікарскі средства в фляшках від пива або горівки, в чарках, шклянках, і т. д. ані загалом в жадних посудинах, що мають инше призначене, бо дуже часто лучає ся, що дехто вппє оцтову есенцию, луг або вітріоль, думаючи, що в фляшці находить ся пиво або горівка. Коли що небудь пє ся по потемки, треба робити так, як се Жидам велить тальмуд: вмочити уста в напитку, заким вппє ся його.

ОТРОЄНЄ ГАЗАМИ

Зачадженє лучає ся дуже часто в наслідок передчасного затканя печи. Найчастійше лучає ся зачадженє з печий кухонних, коли в часі сильних морозів пізно вечером запалить ся в печи, а заразом його замкне [illegible] всі кладуть ся спати. В сні ніхто не чує чаду, а як дрижить хто прокине ся, то вже не має сил або підвести ся і кликати о поміч. В таких случаях зачадженє кінчить ся дуже часто смертію.

Першою річею при ратунку зачаджених є винести їх на свіже повітрє, а рівночасно провітрити помешканє; треба відчинити печі, двері і всі вікна.

Треба при тім тямити, що чад буває деколи так сильний, що той, хто увійде до зачадженого місця [illegible] входити до середини [illegible] але пождати хвильку.

Зачадженє квасом вугляним лучає ся звичайно в глубоких старих льохах і непровітрюваних пивницях. Квас вугляний се газ без запаху, тяжший від звичайного повітря і длятого збирає ся на дні керниць і льохів. Найбільша небезпека повстає звідси, що чоловік не чуючи жадного запаху, нічого не надіє ся, аж нараз спустивши ся трохи нижче, відразу починає дусити ся від недостачі повітря, тратить притомність і паде.

Хотівши оминути небезпеку отроєня квасом вугляним, треба все спускаючи ся до глубоких льохів і пивниць мати ліхтарню. Коли побачимо, що ліхтарня, чим більше в долину, слабше починає горіти, мусимо мати ся на увазі. Коли ж ліхтарня починає гаснути, треба чим скорше вертати ся в гору, бо те, що ліхтарня гасне, вказує на недостачу повітря, отже чоловік спустивши ся в долину, сейчас задусить ся.

Ще безпечнійше спустити ліхтарню до керниці чи до льоху, заки самі туди спустимо ся. Коли ліхтарня не гасне, хоч находить ся на самім дні, [illegible] безпечно. Коли ж ліхтарня гасне на дні, то перед сходженєм в долину, треба усунути відти квас вугляний. Як під рукою [illegible] рушниця, треба кілька разів вистрілити в глубину сліпими набоями. Потрясене повітря внаслідок вистрілів випихає квас вугляний на дні керниці.

При недостачі стрільби треба пустити в глубину керниці розпяту парасолю. Скорими рухами парасолі можна вичерпати вугляний квас з дна керниці.

Коли однако стало ся вже нещастє і якийсь чоловік лежить непритомний на дні керниці чи льоху, то перед усім треба спустити на шнурку ліхтарню на саме дно, аби пересвідчити ся, чи там нема квасу вугляного. Коли би так, то треба вперед його усунути, а відтак вже може хтобудь зійти на дно; але все таки той, що ратує, повинен бути перевязаний попід пахи линвою, щоб в разі потреби можна було витягнути його. Без сих осторожностей жаден ратунок не вдасть ся ні на що, похоже ще більше число жертв, бо кождий, хто спустить ся в глубину, не лиш не вдіє нічого але й сам згине.

Отроєнє газом світильним лучає ся в місцях, де освітлене газове. Коли входячи до якогось місця, чи помешкання, чуємо запах світильного газу, то передусім треба відчинити широко всі двері й вікна, щоби газ вийшов, відтак треба оглянути всі рурки і затички газові, або найти дірку, звідки газ виходить і отвір той заткнути або законопатити.

Треба тямити, що світильний газ легко займає ся, не можна проте входити з світлом до комнати, в якій чути запах газу, бо наступить небезпечний вибух.

Ратунок отроєних газом, без огляду на то яким, відбуває ся так: Отроєного треба винести чим скорше на свіже повітрє, або також коли отроєне наступило в помешканю, треба сейчас повідчинити всі вікна, двері, [illegible] Недужому [illegible] не можна вливати [illegible] жадної течи, бо [illegible] його задусити ся.

Коли отроєний непритомний але віддихає рівно, треба підсунути йому під ніс средства оживляючі пр. етер, амоняк — дальше натирати тіло сукном, обложити фляшками з горячою водою (як при омлінню).

Вредині, коли отроєний не віддихає зовсім або нерівно і слабо, треба ужити штучного віддиху, а рівночасно давати нюхати амоняк або етер.

Коли отроєне викликало утрату притомности, треба сейчас післати по лікаря, бо такий отроєний може потребувати спеціяльного лічення.

(З Помочи)

Я не дивую ся...

Я не дивую ся, що ми
Нічого в світі не уміим
(Звичайно, бідні грешнії!)
Але дивую ся, що ми
Нічо вчити ся не хочем.
Хоть нам наука лізе в очи,
Хоть нам при кождому лучаю
І вербі ю проповідають.

Не цурайтесь, не цураймось
Ми науки, браття!
Роздивім ся по уезду,
Загляньм в кожду хату,
Щоб навчити ся з чужої,
А не свій хліба,
Що [illegible], а що нам
Забувати треба,
Й до котрого побережа
Нам би прямувати,
Щоб до щастя ся добити,
В просторінь ся дістати.
Бо та руська [illegible]
Світла і волиця,
Але путь до ней стрімка,
Прикра і далеко.
І ніхто ю [illegible] не справить,
Як свята наука;
Задля того, руські братя,
Книжку, книжку в руки!

[illegible]

ВДОВА
[illegible]

Духовні Пісні.

Книжка містить в собі 201 російских в 50 українських пісней. Оправлена в мягку шкіряну оправу вигідна для ношеня в кишени. Ся книжка потрібна всякому християнину. Ціна книжки з почтою $1.00 Пишіть по ню на адрес:

Rev. J. Kolesnikoff,
517 Broadway,
Scranton, Pa., U. S.

БОЛИ ГОЛОВИ
Одним з найліпших лікарств яким можна вилічити біль голови есть
7 Monks Grippe & Headache Cure.

ЧИ ТЕРПИТЕ НА НЕСТРАВНІСТЬ?
Чи ви знаєте, що можете вилічити нестравність і всякі слабости жолудка уживаючи
7 Monks Dyspepsia Cure.
Продають в кождій аптиці.

ALLOWAY & CHAMPION,
банкери,
362 Main st., Winnipeg.
(Четверті двері на полудне від Portage avenue.)

Посилаємо гроші на кожду почту до Австриї, Росиї і иньших країв.

Не платять зайвих другий раз той, до кого гроші вислані.

Ордери виплачує ся в Австриї коронами, в Росиї рублями.

При посилці грошій треба дати добрий адрес [illegible] платимо зверх гроші нам повірені особі для котрої они призначені, [illegible] безпровлочно посилаємо.

Спробуйте уживати нашого системи раз, то певно прийдете другий раз. Вважаємо по дуже низькій ціні.

Розмовитись можна по руски, російски і німецки.

Ордери посилаємо старанно виповнене.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG
Дивись на золоті букви "T. & B." котрі суть вибиті на кождій пласканці і пачці.

ЙОСИФ А. ДИМА
[illegible] хоче купити хату або лот в місті, або землю за містом, потребує повномочія або має яку грунтову справу в старім краю, то нехай вдасть ся до Й. А. Дими а буде вдоволений. Его адрес:
J. A. Dyma
796 Main st.
Winnipeg.

Памятайте що
EDDYS'A
будівляний папір
не впускає зимно ані випускає тепло
Пишіть по пробу і ціни до
TEES & PERSSE LIMITED AGENTS
Winnipeg.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парного числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних територіях є до роздання. Однак дарма не дає ся тілько 8 і три четвертих в 26 секції, а котрі тільки північну-східну четвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секції т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, [illegible] 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вносить ся особисто в місцевім Land Office того дістрікту до котрого земля приналежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати приворучене другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дістрікту, до котрого та земля приналежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слідуючі точки:

1. Кождий фермер мусить мешкати на дарованій землі і обрабляти єї найменше шість місяців кождого року, в протягу трех літ. Се есть правило Департаменту вимагає щоби поселенець з'орав 15 акрів, або замість управленя 15 акрів землі мусить мати 20 штук власної худоби і стайні для неї.

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) [illegible] кого сина, що може після права зложити оплату за [illegible] землю, мешкає в сусідстві землі записаної на [illegible] сей може одержати патент на тую землю, котрий [illegible] на ній, а мешкає з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану [illegible], або сертифікат на патент, а перед тим він є оплату [illegible] землю, то після права одержить патент на ту [illegible], котру перше оплатив, єсли другий гомстед находить ся близько першого.

4. Єсли поселенець жиє постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки які накладає право будуть виповнені.

В додатку кромі сказаних чотирох точок, еще треба додати се, що поселенець хотячи одержати патент [illegible] зорати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і всі господарскі будинки і також 80 акрів огородити плотом.

Право внесеня другої оплати за гомстед котрий тільки ті котрі еще перед 2-гим червнем 1889 року виповнили всі обовязки на першім гомстеді і дістали на него патент.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнає обовязки після права, его внесену оплату уневажнює ся, а земля може иньший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом, sub. агентом або гомстед інспектором.

Перед робленим аплікації о патент, мусить ся повідомити письменно комісара державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦИЇ.

Новоприбувші емігранти одержують поучене що до роздачи земель в еміграційних офісі в Вінніпегу, або в [illegible] урядї державних земель в Манітобі, Dominion Land office.

Землю, котра посідає мінерали можна дістати також, коли письменно повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісара еміграційного в Вінніпегу, The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, або кождого агента державних земель в Манітобі і північно західних територіях.

—W. W. Cory,
заступ. міністра справ внутр.

Кромі дарованих земель, о котрих вище сказано, є ще, що тисячі акрів найлучшої землі в [illegible] Канаді можна купити від компанії зелізничих, [illegible] приватних фірм.

МИЛО КОРОЛІВСКОЇ КОРОНИ
суть спеціяльно роблене для твердої води сего краю і нема иншого мила, котре було рівне сему що до доброти.

Можете дістати красні образи святих або [illegible] такої дорогоцінности, коли зашлете нам більшу скількість оберток, котрими обвинено мило, на адрес:

The Royal Crown Limited
King st. — — — WINNIPEG

Кождий знає, що найвигіднійша, найбезпечнійша, найдешевша і впрост без пересідки подорож з Буковини і Галичини в Канаду на Гамбург есть лише через генерального експедитора кораблів
B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.
Хто має шіфкарту від Б. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того перепускають через німецкі стациї граничні.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР
CANADIAN FARMER
ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ
Рік III. Вінніпег, Ман. Четвер 15-го червня 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 15. June 1905. Число 24.

До дописувателів.

Хтось з боку думав би, що наша газета не має ані одного дописувателя. Справді оно так не есть, ми одержуємо кілько дописей, що може майже виповнилибисьмо цілу газету і нам меньше було би роботи, бо не потрібно було би кілько писати. Але щож з того, коли дописи суть писані в такім дусі, який не годить ся з програмою, після котрої наша газета редагується. Наша газета есть видавана для всіх Русинів в Канаді, котрих она старає ся піднести науково і морально, старає ся о скілько сил познакомити з уставами сего вільного краю, і дає можність народови научитись богато-богато иньших річей, які помимо знати наш чоловік в щоденнім житю.

Кожда газета видавана в користь народа, мусить тільки то подавати з чого нарід міг би чогось научитись, ублагородити свое серце, і тим чином міг стати членом суспільного житя на землі. Добра газета есть сьвітлом, котрий просьвічує ум людский, загріває до добрих [illegible] чоловіка [illegible] навіть єго направить на правдиву дорогу житя і зробить его щасливим. Бо чим не найбільшим щастем чоловіка есть се коли він не боїть ся з ясними гадками, коли він нікому злого ніколи не учинив, коли він любить всіх з котрими жиє в спільності. Такому чоловікови ніхто нічого не вдіє, ніхто о нім зле не вирази ся, а хотяйби найшов ся такий що старає ся его оклеветати, то се ему не удасть ся, бо правду ніхто не есть в стані знищити і такий що стараєсь єї затерти, сам на тім терпить, бо єго грабе совість, против котрої він виступає.

Чоловік жиє на то щоби добре робив і правду говорив, а коли найде ся такий що завдає доброму чоловікови, котрого усі поважають, то брехнею певно ему не відбере чести, а тим більше осудить себе перед лицем других людей. Тому думаємо що не відповідним есть, коли хтось примір оклеветні хтось в газеті усправедливлятись і замісць кидати клеветою на него, бо таким чином в горячці навіть добрий чоловік може щось лихого виразити, чим там пізнійше міг би вставятись, а найліпше на клевету не відвиватись, а віддати сю справу під суд людям, а ми знаємо певні що найбільший противник не може брехні правдою.

Дальше наша газета не може рішати ніякі спори релігійні. Тут вільний край, в котрім есть також вільність релігійна. Кождий чоловік має [illegible] і волю і може [illegible] лише до справе дальше, хто его на добре в хто на зле справляє, хто єго хоче научити а хто туманити для осягнення своїх цілий. Хто уживає релігії для видвиження морального житя, а хто деморалізуючо впливає на нарід. Се все ми лишаєм осудови самим людей, бо як хто собі постелить так ся виспить.

Що до дописувателів то звернем увагу на се, що тут есть богато матеріялу до писаня кромі сварки. От пр. наші брати в Галичині, котрі також читають нашу газету радиби знати, як нам тут добре живе ся, чи бідуєм, бо де кому і на вільній земли не подобає ся, чи може торгмо який свет як в старім краю де тисли нас ляхи та вишкували жиди, чи може чуємось тут вільними від всяких деряльщь, які часто густо навідували нас в старім краю. Радиби знати які тут зарібки і при чім наші люде роблять. Хотілиби знати як наші хлібороби доробляють ся.

Для канадійских людей також було би цікаво сколи би в газеті могли читати, яка до погода, та який урожай. Де будують школи кого вибрано тростісами, хто учителем і т. п.

В декотрій кольонії подибаєсь часом чоловік посідаючий вищи духово образоване, такий повинен з охотою свої добрі гадки переносити на папір чим принесе цілій суспільности користь, і повинен бути прикладом для людей меньше вчених. Не розлор най робить, а повинен заохочувати нарід до просьвіти до поступу. Сварки які ведуть ся при помочи газет на американьскій земли, ані крихітку не піднесли наш нарід науково, ані наш нарід тим способом не весьмає собі славу і честь між иньшими народами. Русини тими сварками тільки понижають себе, а час би уже пізнати ті чинники, котрими ми самі себе нищимо.

Тому брати малі горнім ся всі до купи, яко сини одної і тої самої Руси України. Даваймо о собі добрі вісти, яких нам вороги наші могли би [illegible]. Робім добрі чесні діла для упіднесня цілого нашого народа, котрий хотяй довгі віки терпить неволю, а все таки не загинув, а видав богато людей заслужених, побуджуючих нарід до держави ся [illegible]

Вперед брати до благочесного діла, на ворогів не оглядаймось, клеветниками погордім на всегда, а йдім одною правдивою дорогою, котрою певно дійдемо до щастя, любви і спокою.

Читайте „Кан. Фармера".

Еще раз о регістрації.

Есть еще одна способність щоби ті, котрих імена не суть вписані до лісти голосуючих, могли вписатись, і мали право голосовання при слідуючих виборах. Ся способність буде еще сего місяця, коли буде визначений день для переглядання лісти. Нижче подаємо кождий виборчий округ Манітоби в котрім замешкують Русини, місце де будесь відбувати суд переглядана, суддю і день.

Birtle, в місточку Birtle, в Town Hall; суддя Ryan, в пятницю 30. с. м. від 1. до 6. год. по полудни.

Dauphin, в місточку Dauphin, в офісі Wm. Murray; суддя Ryan, в четвер 22. с. м.

Emerson, в Emerson Town Hall; суддя Prud-homme, в четвер 22. с. м.

Gilbert Plains, в Grand View, в Orange Hall; суддя Ryan, в суботу 24. с. м.

Gimli, в Gimli в Municipal Hall; суддя Myers, в середу 28. с. м.

Kildonan і St. Andrews, в Selkirk, в County Court Hall; суддя Myers, в понеділок 26 с. м.

Minnedosa, в Minnedosa, в Orange Hall; суддя Ryan, в вівторок 27. с. м. від 1—6 год. пополудни.

Rockwood, в Stonewall, в Municipal Chambers, суддя Myers, в пятницю 16. с. м.

Russell, в Russel, в Forester Hall; суддя Ryan, в четвер 29. с. м.

Springfield, в Beausejour, в Municipal Hall; суддя Prudhomme, в пятницю 16. с. м.

Winnipeg Centre, в Northwest Hall, cor. Ross і Isabel st.; суддя Walker, в понеділок 26. с. м.

Winnipeg North, в Fairbairn Hall, cor. Main і Selkirk; суддя Walker, в середу 28. с. м.

Winnipeg South, в Court House; суддя Walker, в четвер 22. с. м.

Ми уже знаємо, що консервативні міністри провінцияльного раду Манітоби визначили для регістрації то есть вписане нових імен тих людей, котрі еще не були на лісті голосуючих, один день і одно місце на цілий виборчий округ, тому і не диво, що декотрим людям до місця регістрації було треба іти кільканадцять миль, через що богато людей не могло піти, бо цілий тиждень тратити і намучити ся якось [illegible]. Тому то яких 10000 людей котрі могли би мати право голосованя, через бруду політику консерватистів позбавлені сего права. Як видимо консерватисти дбають про розвій економічний, бо бідний Русин еслиби близько так пішов би, зареєстрував ся, та поговорив з якимись знайомими і цілий день стратив би, а так було далеко, то тоді було думати о регістрації, а корчував далі корчі на фармі. З сего бачимо, що консерватисти коли не наженем у голову, то головою о камінь.

Дивно нам що „Слово" консервативна газетка для Русинів в Канаді перестала хвалити своїх родичів. Инакше тільки хоче їх вирвати ся за всі поступки, або хоче [illegible] що то перші редактори вигнані, що люде не хотять ані Слова ані тої партиї яка дає Словови жите.

Слово усправедливлюєсь, що деякі люде і „Канадийский Фармер" закидають що ним управляють ляхи: Се так було і ніхто не есть в стані сему заперечити, а коли ляхи тепер не мають там голосу, то тому що „К. Ф." против них выступав, але і тепер думаємо що Слово не може заперечити, що ним не заряджує п. Едінгер Німець. Чи він також до „твердих" Русинів зачисляєсь?

Слово в [illegible] ч. подало оголошене що 21 с. м. відбудуть ся [illegible] збори „Народного Дому". Народний Дім тому [illegible], бо его збудував п. Едінгер для політичних цілей консервативної партиї. На зборах було щось чотирох людей кромі предсідателя. Предсідатель і они разом вилали щоби згромадити гроші, однак з присутних ніхто не дав ані цента. Ми довший час дивували ся чому в „Слові" комітет того „Народного Дому" не подає ніяких справоздань і як тепер довідались ся що той дім есть властностию п. Едінгера.

Замітне [illegible] і се, що Слово накинулось на газдівку лібералів, кажучи що в Вінніпегу тисячі людей без роботи. Який дурний аргумент! Чим ліберали мають всім робітникам давати роботу. А дам подились тепер ті консерватисти, котрі при виборах також себе зачисляли до приятелів Русинам? і де ті старання про котрі меньше говорять а більше роблять? а сі слова в Слові всегда подиблемо. Чи Слово може на се дати довід, що хтось заманюва людей до Канади до будови зелізниці G. T. P. єсли ся се говорило то до тих людей, що тут, а не до тих що мають приїхати. І справді G. T. P. уже зачинаєсь будувати і тисячі людей буде мати роботу, але з сего еще не виходить щоби всі канадійські робітники могли там дістати роботу. А єсли консерватисти так пильнують [illegible] долею наших Русинів і яко приятелі як часом себе называють, також поможі їм помочи, а не говорити ми добрі для тебе і жалуємо тебе, але єсли чого хочеш, то іди там до отого другого.

Послідні вісти з війни на Далекім Сході.

— Переговори в справі заключеня мира Росиї з Японією як доносять газети уже начались. Японія подаючи за газетами предложила слідуючі точки: за винагородженє страти шість сот пятьдесять мільйонів долярів, протекторат над Манджурією і Кореєю, посідане П. Артура і части Манджурської зелізниці, відкликане воєнних російских кораблів з далекого Сходу на період часу 25 літ і окупацию Владивостока на такий самий час. Росия однак як вычуваємо на такі жаданя Японцїв не хоче годитись. Она охоче опустить Манджурию, але не може віддати зелізницю, що іде через Манджурию до Владивостока, не може віддати Владивостока, ані відкликати воєнні кораблі. Майже всі міністри Російскі за покоєм, однак угода може тогда наступити, коли жаданя Японцїв не будуть за прикрі для Росиї. Офіцияльно еще нічого не оголошено. Місце для переговорів до Росия і Японія виплять своїх заступників, також до си еще не означене. Посередником в заключеню мира має бути американьский президент Рузвельт і Росия сподіваєсь, що він єю справу поведе корастно.

Хотяй переговори начались, то в Манджурії кров не перестає проливатись. Як з Токіо доносять менші відділи без перестанку ведуть з собою борбу і Японці відобрали сими днями від Росиян кілька позиций.

— Петербург 7 чер. На раді міністрів котра відбулась в Царскім Селі ураджено, щоби приступити до мирової угоди з Японом. Внаслід тої ради вислано телеграфічно до російских амбасадорів в Вашінгтоні і Парижи щоби предоставили ту ухвалу російских міністрів дипльоматам французким і американьским, котрі би запитали Японію щоби та предложила свої условя що до заключеня мира.

— Амбасадор Мейер був 8 чер. на авдиєнції у російского царя в Царскім Селі і цар сказав, що заключене мира наступить, наколи Японці не поставлять условія пригноблюючі Росию.

— Дня 9 черв. відбулась знов нарада міністрів в справі мира на котрій кромі цара був також его брат Великий князь Михаїл, котрий що тільки вернув від німецкого цісаря Вільгельма, де [illegible] ради в справі заключеня мира. Як доносять услівя мира не будуть предложені ані з Петербурга ані з Токіо а з Вашінгтону.

— Манїля 8 чер. Адмірал Інквист одержав від цара телеграфічний розказ, щоби оставав ся в пристани Манїля на розпорядженє американьского раду, і старав ся як найскорше направити кораблі.

— Цар вислав 9 червня слідуючу телеграму до Рожественьского „З цілого серця дякую тобі і всім офіцерам за виповнене обовязку для Росиї і мене. З волі Всевишнього не повелось укоронувати твоє імя побідою, однак відвага твоя повістане в споминах на довгі часи. Жичу скорого виздоровленя. Нехай Бог потішить всіх Вас. Николай".

Nares, Robinson & Black.
381 Main st. Winnipeg.
Telephone 787 & 848.

Сим заявляєм Вам, що тільки за посередництвом нашого офісу можете собі придбати нерухомий маєток, з домів, лотів і фармів.

Приймаємо всякі асекурації на житє і маєток.

Маємо в різних місцях Вінніпегу лоти і доми, а поза містом маємо богато фармів і все продаємо на найдекших условях по дуже низькій ціні.

З нами можна порозумітись письменно пишучи по руски, польскі і німецки, а коли приходите до нашого офісу то не приводіть з собою ніяких агентів, бо ми говоримо ріжними мовами позаяк маємо у своїм офісі толмача Николая Фурсика, котрий знає кілька мов.

НОВИНКИ.

— З Галіфаксу доносять 8 червня, що в наслідок експльозиї пороху в одній копальни угля в Нові Шкоції, около шістьдесять людей зістало скалічених. Причиною експльозиї було се, що один з майнерів ніс 5—6 фунтів пороху в незакоркованих бляшках. До пороху дісталась іскра і порох експльодував. Всі робітники находячі ся близько експльодуючого пороху числом около 60, понесли лекші і тяжші ушкодженя на тілі. Смертельно не ранений жаден.

— Париж. Дневники доносять що по ухваленю парламентом закона о розділ держави від церкви, Ватикан наміряє усунути 18 епископів, котрі показали ся прихильниками републи[illegible]

— Желізницю G. T. P. зачато уже будувати в місці двайцять миль на захід від Pt. William, Ont. незадовго також зачнесь будувати з Вінніпегу.

— З Христіянии, Норвегія, доносять, що Норвегія хоче відділитись від Швеції і може утворить републику. Від 1814 року Швеция і Норвегія творили унію. Кожда з держав мала свій парламент, а шведский король був також королем Норвегским. Причиною що Норвегці хотять утворити цілком осібну державу есть се, що Рада держави Норвегії предложила королеви до підписаня якусь парляментарну ухвалу, чому король спротивив ся, кажучи, що та справа має бути спільно обговорена обома радами державними, т. є шведскою і Норвегскою. Після Ради Державної Норвегскої сему спротивилась і зрезигнували з своїх становиск. Також всі Норвегці будучі в дипльоматичній службі Швеції і Норвегії опустили свої уряди.

— Незвичайний процес відбуде ся незадовго в Москві. Вдова убитого під Мукденом офіцира виточила одному генералови, котрий стояв на чолі більшого відділу, процес о 40,000 рублів за смерть чоловіка. Вдова наводить в жалобі, що генерал, даючи приказ відвертати, забув про компанию 8 чоловіка, котра була в передній стороні, наслідком чого Японці вибили компанию майже до ноги.

[illegible]

Літо се така пора року, що богато людей переходить з місця на місце, а навіть декотрі що стало замешкують на фармах, опускають тимчасово то місце, їдучи на пару місяців на роботу. Ми маємо на думці тільки тих людей, що зміняють місце, котрі беруть газету бо богато трафляє ся часом непорозумінь, коли передплатник змінить місце і не подасть старої адреси, бо ми можемо тут думати, що то якийсь новий чоловік пише по газету, а коли хотілибисьмо переконати чи він есть старим передплатником, то треба цілу годину стратити, переглядаючи списи усіх передплатників. Тому звертаємо увагу всіх передплатників, котрі зміняють свій адрес, щоби кромі нового подавали також і старий адрес і чи старий адрес есть [illegible].

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly.
Published every Thursday,
139 Cor. Logan & Fountain st.
Winnipeg, — P. O. Box 82.

CANADA NORTH WEST PUBL. COMPANY.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

[Established 1903.

ADVERTISING RATES [illegible] ON APPLICAT[illegible]

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР.

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує:

в Канаді на рік	$1.00
в Сп. Державах на рік	$1.00
в Австриї	$1.50

Газету треба платити все[illegible] наперед.

Гроші посилайте в реєстрованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, зашліть нам, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Адрес:

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не [illegible].

При зміні адресу просимо подати також старий адрес.

Канадийский Фармер єсть газетою для освідомлення всіх Русинів в Канаді, без ріжниці віроісповідання, і для попирання ліберальної партиї, котра Русинам прихильна. Не має тісної звязи з жадною церквою, однак вірить в свободу, котра позваляє кождому обивателеви хвалити Бога, як він хоче.

Одним з важнійших правил ліберальної партиї є приязне відношене ся в справах релігийних і до сего ми будемо стосуватись.

ГОДІВЛЯ СВИНЕЙ

I —

Лічене їх найголовнійших слабостий.

ГНИЛА ЩЕТИНА.

Причинами тої слабости є нечисті мокрі хліви, недостаток руху, а також того рода корми, як гнила бараболя, гнилі, болотнисті рослини, гнила вода і т. д. Свиня стає неспокійна і чухаєсь о стіни хліва. Щетина на ровличних частях тіла випадає. Шкіра єсть спухнена, мягка і покрита червоно синими плямами. Свиня стаєсь лінивою, тратить апетит і хромле на задні ноги. Вкінци она уже не встає, дістає сильно розвільнене і гине.

Слабість ту не легко вилічити, однакож звичайно [illegible] в початку [illegible] слідуюче средство. В кварті кислого молока розпускаєсь чверть фунта кислого тіста, і подаєсь три рази денно з кормами. Крім того треба в вісьмох квартах води вварити фунт дубової розтертої кори, і домішувати по кварті до кождоразового кормленя.

ЗАРАЗА СЕЛЕЗІНКИ. ЗАРАЗА СВИНЕЙ. ПОМЕР СВИНЕЙ

Зараза селезінки, зараза свиней і помер свиней, суть то найстрашнійші слабости, бо на їх вилічене нема до тепер средств, а суть они в найвисшім степени заразливими. Одну хиба єще заразу селезінки можна лічити, часами і успішно, если її на початку запримітить ся, і если перехід не скорий.

Зараза селезінки появляєсь подібно як у рогатого скота і овец і подібними средствами можна пробувати її лічити, однак лічене удаєсь в дуже рідких випадках. Щоби забезпечити свині від тої слабости, треба хліви чисто удержувати, а свині часто випускати на свіжий воздух. Корми треба давати менше ситні, воду до пиття треба заправляти кислим молоком і оцтом. Очевидно треба стеречи від зараженя ся і заховати всякі осторожности подібно як при тій слабости у рогатого скота і овец.

Зараза свиней. Єсть то заразливе запалене легких. Причинов буває дальше зараженє ся. Появляєсь кашель, віддих прискорений, запір або розвільнене. Свиня худне з часом виступають червоні плями на шкірі. Перехід слабости продовжуєсь і кілька неділь, однако добре розпізнати ту слабість можуть лише фахові люде. Средств на вилічене не ма, длятого треба вибити все стадо; зараза переносить ся [illegible] через воздух.

Помор свиней. Вітчиною сеї в найвисшім степени слабости есть Америка, а відки она і розширялась також по других частях світа. Начинаєсь дифтеричним запаленем кишок. Она виступає після цятьох днів, а найдальше після трьох неділь, по зараженю ся. Свиня есть дуже ослаблена, тратить апетит, виступає сильна горячка, появляєсь кроваве розвільнене, віддих прискорений і свиня скоро худне. Шкіра стаєсь червоною, обливаєсь ся також часами конвульсия. Смерть [illegible] в 8-10 днів. Треба вибити все стадо, а хліви, всі посуди і т. д. добре дезинфекционувати. Зараженє наступає через дотикане з слабими звірятами, їх відходами і т. д.; через воздух не переносить ся.

* * *

Кум Розумрiх і Простибіг.

Кум Р.: Ви, куме, Простибіг кажете що ви дуже порядний чоловік, а я кажу що ні.

Кум П.: Вірно що порядний — або що я злого пробив?

Кум Р.: Ануж я буду питати а ви відповідайте, але по правді так як ксьондзови на сповіди.

Кум П.: Ну, то питайте!

Кум Р.: А ви горівку пєте? — пю! а пиво? пю! а гарак? пю! а рум? пю! а тютюн курите? курю! а жувачку жуєте? жую! а табаку нюхаєте? та нюхаю! а голову миєте кожди суботи? на Різдво та на Великдень! А купаєте ся? не памятаю! а голову чешете? пальцями! а зуби до носа миєте? ні! а в хаті в вас чисто? ні! а читати уміете? ні! а діти уміють читати? ні! а курий в хаті тримаєте? [illegible] а жінку бєте? [illegible] а гроші маєте? [illegible] а не коруєте нікоди? ні, а жінка та діти корують, а з сусідами сваритесь? — ні! А... а... а... то ви порядний чоловік!

Той сам.

Война Российско-Японьска на Далекім Сході.

Кождому з читателів відомо, що ще від лютого 1904. веде ся страшна война між Москалями а Японцями. Война, се страшне зло людскости, котре заволікалось з померлої минувшости в часу, в котрім народи стояли на низькім степени культури. Був час, в котрім нікто не думав про супокійне житє, а лише про морди та розбої, були се точнення война. Слідн сего дикого, померкого часу остались в войнах, які ведуть ся цивілізовані народи проводять. Чи можуть цивілізовані народи войну проводити? Думаю що ні, бо відкам право убивати молодих людей, а кошта до покритя такої рані людей, стягати з бідного народу. Се право з найдавнійших часів ніяк помістити не можна між права людскости уже цивілізованої. "Отже приходить ся нам думати, що ми мещо-що в часах диких, некультурних, наколи майже що року народи одні против других, найкрасший цвіт людскости висилають на різню. На тих войнах один народ мордує свого неприятеля і наоборот. Се морди страшні, всякі поняти людскости переходить, нічо дикшого над войну нема в світі.

Де ж цивілізация? Де ж християньство? Де ж ті заповіди принаті християньством, котрі сам Бог Мойсееви дав сказати, „Не убивай!" Преціж Бог не говорив до Мойсея, що царям можна убивати, а лише другим смертникам ні.

Отже, як видимо, розігралась страшна, отидна різня — война, між московським царством, державою православно-християньскою в котрій повно церквей, монастирів та попів, монахів з хрестами, в котрих і котрі проповідують заповідь: „не убий", а державою Японьскою на самім Сході між Китаєм а Америкою находячою ся, котра зачислена християнами до поганьских держав.

Японці се народ особий, не маючий нічо спільного з християньством і живуть житєм власним яке собі з'умали через віки виробити.

Чогож Росия одна з великих европейских держав пориває ся на Японців, народ Далекого Сходу і хоче его з'їсти, проковтнути, що єї уже не раз удало ся з другими. Від сто літ майже стала ся варварско християньска держава проковтувала народ за народом котрий тілько попав ся єї під руку. Під таким прапором християньства, помордувала тисячі европейских таки християньских народів, а коли з ними покінчила, перенеслась в Азию і тут розпростерла свої острі пазури і стала мордувати попавших під єї лапи. Таким робом розпростерла свое володінє аж до Тихого Океана, на початку котрого живуть Японці 42 міліоновий народ. Ціла північна Азия опердась в лапах сего ненаситного медведя. У кождім здобутім краю установляє уряд сатрапу короля, у котрого руках житє кождої души. Панованє такого сатрапи, се те саме що люта чума в повітрю, хто не так дише як він бажа — жити не може. Подібні [illegible] де падуть як [illegible] бійниками патентованими урядом московским. В тій дикій розбуджений людей забивали чужих людей не має кінця. Се то провожадна держава страшна розбишацький напад на Хіни 1900. року, майже усіх могучих держав всего світа, і очи звертає на Японію, котра по трошка стала єй бути на перешкоді.

По рабунках хінських 1901 року остала ся тамошняя половини світа, в Манджурії без жадної радi і стала ся на добре розгаздовувати. Сему рабункови спротивила ся Японія і жадала уступленя з сего краю — Росия ані навіть не думала про се лише стала господарити люби в власним краю. Хіни за слабі до протесту, для Японії же забранє Манджурії через Росию значило власну державу по часі утратити. Дорога одна тілько лишилась Японії. Повстати силою против сего зажерного велита і битись на житє або смерть, ліпше буде гинути як треба зараз, чим пізніш. Японія вповідає велетові медведя до уступленя ся, а коли не помагає бесіда виповідає єму війну. Кольос сей всесвітній не пропускав щоби малинька Японія була в силі дати собі раду з ним. З пересвідченя приняла війну а проводирі державі наперед голосили світови що "усліва супокою, по побитю Японців подиктують ся в їх головній місті Токіо в Японії. Одинко не так сталось як сподівалось. Маленька Японія 42 міл. держ. уже четвертий раз задала кольосові рани смертельні. Дві битви на земли виграли Японці — побили під Порт Артуром на земли і на морю і взяли недобуту твердиню а четверту битву виграли на морі під Японією в котрій до тла знищили флоту російску а пробідників в неволю забрали.

Росия нині уже на морі без значна упокорена. Як єще раз Японці побють на земли а Владивосток заберуть, приступ до Тихого Океана не буде мала більше жадних Росія. Може де хто скаже що нам Славянам не слід тішитись з нещастя Росії держави і славяньской. Се правда лиш тоді се була держава котра дбала про народ свій. Одинко хто хоть трохи познакомлений з устроєм держави Російской не може мати жадної симпатиї, до неї.

Сь держава деспотична то єсть така, котрої жителі не мають голосу в управі державі. Цар, сес молох божище держить у руках житє сто пятьдесят міліонового народа а прибравши до себе сатрапів грасує житєм своїх підданих. Хто посміє отворити уста та упімнутись о правду того жде шибениця або Сибір. Найкрасший цвіт Російскої держави гине по криминалах, на шибеницях та Сибірі а злодії та рабівники старшують та радять в волі царя молоха. Церква же православно християньска котрої цар головою по більшій части єсть на услугах і помочи страшного деспотизму. Усі народи сеї великої державі стогнуть в тяжкій чорній неволи. Темнота розпростераєсь над цілою державою. Лише урядники та чернці і світске попівство в маєтках жиють вже житє безконтрольне.

Зрадою державою ніхто не може співчувати а [illegible] значить надія на [illegible] життя їх сеї [illegible]

Я подаю маленький образ з оповідання чоловіка котрий утік з транспорту котрий їхав до Порт Артура. Він оповідає: „Світ думає що то Японці побивають Росию а я Вам кажу що так не єсть — Росию побиває єї власні сини. Більша половина радше гине або доступить ся до неволі чим має битись з Японцями. Оружіє, яке виробляєсь в державі єсть зле і фальшиво зроблене. Да я був було нас дві тисячі майстровых що виробляли оружіє, усі стояли в [illegible]. Наказано нам мали ся закрити що діло не ведеть ся як слід — старший прибувший на ровіннію злетів в повітре від мін. Чим можливо державі такій воювати неприятеля, як єй сини, се першi вороги. Се збір овочів власного засіву. Поди нас випровадить в Порт Артур — я утікаю з транспорту а зловлений на дорозі через поліцайского спасаюсь 50 рублями."

Сей факт показує ясно що устрій державний деспотичної есть зганґренований і лише штучно до часу на таких основах може держатись. Понятно чому 120 тисяч Росиян в неволі.

Світ надієсь що в коротці наступить мир, упокорюючий велита-Росию однако що наступить, доперва час розвяже се питанє, жаль лише що по обох сторонах найкрасший цвіт людскости наче солома гине і бажанем кождого повинно бути, щоб як найскорше ся різня закінчилась.

Н. Г.

ВСЯЧИНА.

ЯПАНЕЦЬ ПРО РОСИЮ.

Немирович Данченко наводить у своїх воєнних нарисах замітний лист одного Японця, що мешкав в Іркутску і сповняв імовірно інформаційну службу. „Дивують нас — пише той Японець — незвичайні здібности російского народа, его штучно здавлювана моральна сила і ледачість урядників, не уміючих зробити ужитку з тої сили, не уміючих нічого научити ся і нічо затямити. Всі їх змагання стремлять тілько до того, щоб убити в людині самостійні прояви духа і вдавити єго волю, із величавого матеріялу для поступу і розвитку краю творять покірну, заголяману, затовчену череду. Бачимо, як трудна і невесела була би борба з Росиєю колиб над нею не тяжіла та кліка людий зарозумілих, непривичних до контролі, людий, що через свое становище утратили всяке розуміне подій. Ми на превеликое диво переконали ся, що тут домагане знату і поправности уважає ся обидою. А що військова управа є лише частиною цілого державного організму і деморалізация, котра як недуга захопила одні органи, розносить ся артериями по инших, то ми зрозуміли би з вдоволенєм, що наша побіда є забезпечена наслідком цілковитого розкладу бюрократиї того народу, який має великі дані до поступу і до побідности.

Перед війною, Росия займала трете місце що до воєнної сили на морю, а тепер упала аж на семе. Японія займала семе а тепер підняла ся на шесте. Тепер в порядку [illegible] держави [illegible] Франция, Німеччина, Сп. Держави, Італія, Японія, Росия і Австрия. Перед битвою морскою Росиї з Японією одна держава за другою заняла слідуючі місця. Англія, Франция, Росия, Німеччина, Сп. Держави, Італія, Японія і Австрия.

СТРАЙК ЗЛОДІЇВ.

Як доносить дописуватель „Руси", в місті Влоцлавку зачали страйком... злодії. Одно оповіщене, яке розклеїли дня 4 м. м., звучить дословно: „Ми злодії м. Влоцлавка не будемо вже більше красти, бо досі поліция брала від нас 50 процент доходу, так що нам лишало ся також 50 процент. Однак в сім році домагає ся від нас 75 проц. отже нам лишає ся ще тілько 25 проц. Тому просимо, коли хочете жити, беріть лише 50 процент, так як передтим. Инакше буде зле! Союз злодіїв м. Влоцлавка". — Нищий сих афішів подав за причину, якою наступала ся поліция, домагаючись 75 процент „зароблених" злодіями грошей — війну на далекім Сході! Та незабаром прийшло набудь до порозуміня з поліцією, бо зараз на другий день порозліплювано тих афішів окрадено одного акцизового урядника.

ЗДИЧІЛА ДИТИНА.

До Варшави приїхав недавно богатий обиватель з ломжиньского округа, Власович з 11-літним сином, що находить ся в дикім, звірячім стані. Перед двома роками хлопець щез підчас проходу в лісі. Великі гаддани, зарадкені на великі розміри, бо при помочи 200 найнятих селян і поліцiї, не довели ні до чого, хоч до двох тижнів перетрясено цілу околицю і розслідено кожду пядь землі. Перед кількома місяцями на одній з віддалених улиць Білостока арештовано дорослого волоцюгу і здичілого хлопця, від котрого нічого не можна було дізнати ся, бо на всякі допити видавав із себе якесь звіряче бурмотанє. Хлопця уміщено в приюті для убогих, де замітав его жебрак, котрий, будучи родом з Ломжі, знав про цілу історию з хлопцем. Сей жебрак розказав про се настоятелеви приюта, котрий сейчас повідомив Власовича. Прибувши до Білостока родичі лише з трудом пізнали свого сина і то завдяки тому, що мати знала про деякі знамена на его тілі. Тепер батько приїхав з хлопцем до Варшави, щоби засягнути поради у славних лікарів. Хлопець не розуміє що до него говорять, їсть без розбору все і переважно живить ся зелениною. Яйца з'їдає разом із шкаралупою, а коли хто хоче то, що він держить в руках, відобрати, дре нігтями і боронить дико своєї власности. Оріхи, всяку ярину, овочі сирі яйца і т. п. їсть так швидко, що кождий мусить дивувати ся. Підчас їди приходить до прибувших людий і обнюхує їх один. Лікарі, до котрих звернув ся батько, порадили ему розвязати на раз ум дитини, окружити его вигодою і нічим самого не пугати.

Всіх місцевих читателів „К. Ф." просимо о сплачене передплати за 1904 р. і о відновлене на 1905 рік.

Нема більше болю по будучи помиках уживав ся лікарства Ferrozone. Пані Анни Jaffry з Sandy Cove, N S пише. Нема лішого лікарства на біль желудка, як Ferrozone. Я була дуже слабого здоровля, але по зажитю кількох пачок сего лікарства, я перестала терпіти на біль желудка і біль в крижах. Завдяки Ferrozone я тепер тішусь найлішим здоровлем.

Rev. J. C. Morse, D. D. з Sandy Cove був свідком виздоровленя пані Jaffry і пише „Я можу посвідчити, що пані Annie Jaffry є такою, котрій світ може повірити. Я знаю єї від дитиньства і вірю, що она є гідна віри женьщина." Кождий, хто уживає Ferrozone, подібно говорить. Се лікарство вилічує желудок і помагає при травленю. Ferrozone чистить кров і є найліпшим лікарством для молодих і старих.

Пачка коштує 50 цент — Шість пачок $2.50. Можна купити в кождій аптиці або спровадити почтою пишучи на адрес: **Ferrozone. Co. Kingston Ont.**

ЯК ЗАЧИНАЄСЬ ЗАПАЛЕНЄ.

Ви застудите ся трохи нині, на другий день застудженє дійде до горла, слідуючого дня до легких тому застудженню трохи ви повинні свій час уживати „Catarrhozone" котре лічить застудженє в пятьох мінутах. Нема лішого лікарства на вилічене застудженя як Catarrhozone. Оно причиняєсь до очищуваня крови, помага для усiх частей правильно відживляти і подавати крови оживляючу силу. Катар і застудженє оно безуслівно лічить в короткім часі.

Нинішні постарієтесь то ціле тіло потребує направи так членів тіла як і відсвіжування крови. Старі люде потребують Ferrozone і нема лікарства котре єму дорівнало б. Ferrozone вертає силу, чистить кров і робить то що старий чоловік молодо виглядає. Єсли уживете Ferrozone забудете на упадок сили. Ferrozone можна всюди купити. Пачка 50 цт.

ЄСЛИ ЧУЄТЕСЬ ОСЛАБЛЕНІ, нервові, не годни спати, болить голова, то потребуєте Dr. Hamilton's Pills. Сі пігулки лічать желудок і помагають при травленю. Єсли заживете з вечер, то рано учуєте що Вам лучше. Слабість і знуженє зникають. Здоровлє і веселість відновлює кождий як буде уживати Dr Hamilton's Pills. Ціна 25 цт. Можна купити всюди.

УСУВАЄ СИЛЬНЕ СПУХНЕНЄ.

П. Geo E. Gerona з Pembroke пише як він був ранений в лісі. „Тяжке дерево упало мені на ногу через що мого сильно опухла. Я натер кілька раз Nervili-ном і пухлина уступила і я почув ся здоровим." Для робітників в лісі Nerviline єсть дуже потрібне, оно лічить застудженє і ревматизм. Нікто не повинен бути без Nerviline. Се лікарство добре на всі зевнішні і внутрішні болі. Велика фляшка 25 цт. Можна купити всюди.

Elliott & Deacon,
АДВОКАТИ,
ПОВНОМОЧНИКИ,
ЗАСТУПНИКИ і т. д.
3[illegible] McIntyre Block,
WINNIPEG.

Наймичка.

Оповіданє.

(Дальше)

VI.

Згадала знов Стеха, як занедужав на панщині її тато, як его недужого привезли до дому. Сам він не здужав і дверей перейти; на руках его знесли з воза, внесли в хату положили на піч. Він тяжко стогнав, нічого не говорив, нічого не пізнавав. А мати збивала ся коло него: ридала, богу молила ся! — В день було на панщині, а в ночи коло недужого. Матери не ослобонили від панщини, тілько на час недуги тата. Стеху не гнали на тютюн і вона сиділа коло недужого. Вона доглядала его, вона молила ся за него. Стане вона на колінця, згорне на грудях рученята, глане на образ, — а на образі намальована Божа мати; дивить ся на образ, слізки з очий — кап-кап! „Господи! Поможи недужому татови!" шептала Стеха. Не помогло! На десятий день тато вмер. Бог не вчув її молитви... А вона молила ся так щиро так чисто!

Стеха зітхнула і глянула на небо! Тьма! страшенна тьма дивить ся з неба. Дощ ллє. Стесі здавало ся, що то плачуть хмари. — Так плакала і вона, ховаючи свого тата!.. Якою ж страшною звірюкою дивить ся небо... „Чи на тому небі есть той добрий Бог, що не вчув моєї молитви! Ні! Бог милосердя і любови не зможе жити в такій темноті в такій пустоті!.. Ні! жибудь він не там живе, або де инде, або его „милосердного" й зовсім нема?.."

VII.

Згадала Стеха, як прийшла з вечері з панщини мати! Тато вже неживе, сусіди-люде обмили і на стіл положили. У ранці прийшли майстри, зробили труну, мати винесла з скрині два нові полотна, що дбала на придане Стесі. Одно порізали на намітки, на хустки, другий Стеха віднесла до жида з шинок; жидівка подивилась, довго мяла в руках, перемірила на аршин, сховала в скриню, а Стесі дала дві фляшки горілки, та щось там грошей. Гроші усі пішли на свічки, на ладан, та попу за похорони. За подзвіне нічим було заплатити, не стало тих грошей; паламар був добрий чоловік подзвонив на віру. Дячок не пішов на віру читати псалтиря, так обійшли ся без псалтиря. На поминки з панського двору прислано пів пуда круп, та пуд гречаної муки. І [illegible] панського добра, старцям роздали..

VIII.

Згадала Стеха як прийшла воля! Тоді їй пятнайцятий ішов. А вона добре памятає: було в піст в неділю на сорока мучеників. В ранці приїхав до пана в двір становий і з ним якийсь судовий. Подзвонили в церкву, народу зібрало ся видимо не видимо, старе й мале, усе йшло, бо знали що читатимуть волю. Навіть пани прийшли в нашу церкву, хоч до того в роду не ходили: звісно ляхи не нашої віри, до костелу їздили в друге село.

І в церкві й на цвинтарі така тіснота, що й пучки не можна просунути. Відправив пан-отець службу, після молебень за царя, після прочитав волю в церкві, потім на цвинтарі становий прочитав її. Люде раділи! Дітвора бігала, кричала „воля! воля!" а наши там сумні — швидше до дому. Жид думав, що люде з церкви так і привалять в шинок. Де тобі! ні одна душа й не завернула, і без горілки воля усіх впоїла; усі раділи, тілько й не радів один старий — престарий дід Василь Шмигун. Сів собі на дерев'яну під ворітьми, тай сидить такий сумний. Люде до него:

— „Чого дідусю сумуєте?"

— „А ви чого дурні радієте?" відрізав він.

— „Як чого! діду-голубоньку! воля прийшла..."

— „Воля! добра воля! є чому радіти!.. А їстимете що? дурні!.. воля без землі! Хіба ж не чули, що на дворових землі зовсім не даватимуть..."

— „Дарма діду! аби воля, заробимо!"

— „Заробите! З голоду без землі попухнете. Забули хіба, що вже після останньої ревізиї більша половина села дворові. Що ж вони робитимуть без землі? В наймити підуть до тих, котрим дадуть землю, чи в старці? Ох ви, дурні, дурні! не розумієте, що без землі погана воля. Се будуть знов нові пани і нові кріпаки!"

— „Годі не віщуй старий невідь чого!" гукнув хтось.

— „Діду! діду! на що нам землі, аби воля."

„Мені, сину, не треба вже ні землі, ні волі. Мене наділять землею нарівні з усіми, із старцями, із царями: усім по сажню.. а вам молодим без землі тісно буде!"

А люде не слухали діда, не до того було. Раділи усі, веселили ся волею.

IX.

Стали люде вольними. Ні Стеха, ні її неньки не ходили на панщину. Землею їх не наділили, бо „решицьких душ" у них не було. Довело ся ходити не на панщину, а на поденщину. Піде Стеха куди, чи копати чи жати, або в літку сіно гребти, чи жито жати, заробить за день четвертака, тай годі! Мати стара стала, на роботу недужає ходити. Ледви справить ся дома коло печи, їсти зварить, на городі покопаєть ся, та сліпуючи яку таку нитку випряде. От і вся робота з неї.

Стеха вже на просторі розцвіла наче маківка, не то що парібки, а й попович коло неї мостить ся. А Стеха ні на кого й не дивить ся! Весело їй! тілько й журби у неї, що старість матері, та її житє здоровля її. От, думає вона, коли б неня були здорові, як би добре було, як би весело жило ся.

X

Згадала Стеха своє перше і останнє кохання

Стояла тоді на дворі весна, все зеленіло, все розцвітало, все жило. Стеху позвали на поденщину, до попа грядки полоти. Обідаючи вона вздріла попового наймита Юрка, Високий, молодий, [illegible] очей, так і лигнуть іскрами. За обідом сів він обідати поруч Стехи. Глане на Стеху — Стеха так і займеть ся, наче хто приском кине на неї. Юрко спустить очі в миску, а Стеха підведе тихесенько, щоб ніхто не запримітив, свої очі на Юрка. З під довгих расниць її, мов блискавка, вдарить на Юрка; Юрко затремтить, ось ложка дрижить у него в руках, от-от випаде з рук!

Давно се було, літ сім назад, а Стесі здаєть ся що се було вчора, так ясно усе нагадуєть ся її. Ніби вчора в вечері сиділа вона коло Юрка; ніби вчора, вертаючись до дому від попа, у неї якось чудно забилось серце, так чудно, як ще ніколи не било ся. За день у попа на роботі вона добре уморилась. Лягти б швидше, та заснуть скорше, зібрать ся на завтра нової сили на поденщину. Вона б лягла, так сну ж нема. Юрко так і стоїть у неї перед очима. От вона й бачить его, от і голос его чує. В третє заспівали півні, а Стеха не спить. Голова якось важка горяча, наче що коло серця болить. От і світ. Стеха швидше встала, замела хату, затопила піч: поралась, дивить ся, а стара дивить ся на неї й сама собі дивує ся: „Щось з дівкою чудне; не своя вона, ні —"

— „Чи ти Стехо здорова?" питає.

— „Здорова матусю," і почервоніла і спустила очі в діжу.

— „Гляди, дочко, чи не б сьогодня не й піти на роботу."

— „Як можна матусю! треба йти! Не піду — дома золотого не знайду; тай пан-отець розсердить ся. Треба йти."

Швидше зрадила Стеха. Глянь і Юрко йде до неї з наступом! Вона й обімліла, уся затрусила ся. [illegible] чого злякалась.

— „Здорова дівчино!" промовив Юрко.

— „Доброго здоровля!" відказала Стеха і метнулась витягти з під застуха порівня.

Щаслива стала Стеха!..

І здавалось Стесі, що наче й дощ вже не йде, і вітер стих і небо прояснилось і стало там зоряно — зоряно.

Стеха швидденько пішла з тої кладки, на котрій стояла. От вона й на березі. Куди ж тепер? Куди? Еге куди йти?.. Зразу поховались зорі, небо стемніло, вітер завив, холодним дощем хлюснуло в очі. Стало Стесі темно, страшно, вона зупинилась на березі, щоб погадати: куди йти?.. Нікуди, нікуди голову приклонити... „Ще ж!.. хіба вернути ся знов на кладку?.." „А Юрко, а дитина," шепнув їй хтось в ухо...

XI.

Его Юрко! Згадала Юрка й забилось серце.

Знов сяйне їй за душу, як вона любилась з Юрком: як вона милувалась, як милували ся... Гарно було!.. Та з спасівку занедужала мати і на Головосіка Богу душу віддала. Коли б не Юрко нічим би було й поховати. Усе, що треба було, Юрко роздобув за свої гроші. А попу і дяку за те, що поховали, — відробляла. Попови два тижні гречку вязала, картоплю вибирала; тютюн у попа шані клала, то-що, — хіба в хазяйстві мало діла. А в дячка цілий тиждень коло печи ходила, та прала. Аж тепер їй весело згадати, як було у вечері, як скінчить ся у попа робота, вийде вона до колодязя, хіба за водою; а Юрко вже давно тут дожидає її... От вони обняли ся, поцілували ся; вона схилила голову до Юрка на плече, а Юрко їй шепче — щебече про кохання, як вони поберуть ся, як стануть під вінець, як потім житимуть не в наймах, а в своїй хаті... І погляди їх стрінуть ся, засміють ся кохаючи і надію.., Стеха до него тілько всміхнеть ся, а він її притисне до себе. І весело їм! щасливі вони! Світ Божий здасть ся їм таким хорошим, прехорошим, а люде такими добрими, — предобрими, щой сказати не можна!.. Здавалось їм тоді, що в Божому світі нема ні нужди, ні неволі, ні вбожества, ні печали, а єсть тілько одно святе чисте кохання!..

— „Дурні ми були!" подумала Стеха! „думали, бач у Бога усе по Божому, що Бог береже людей, наче дітей... ні!.. ох! ох! ох!

XII.

От минула Покрова; умовили ся вони з Юрком стати під вінець.

— „Звінчайте нас пан-отче" попадали попу.

— „Добре, звінчаю", каже він, „а пятнайцять буде?"

Стеху й наче варом обдало, як згадала вона сі слова.

— „Господи!.. Пан-отче!.. де ж нам узяти таку силу грошей, та ми з роду й з віку й не бачили стільки!"

— „Не моя вина", каже пан-отець, „все від Бога... „В поті лиця твоєго снієш хліб твой"..."

Зітхнув Юрко, заплакала Стеха.

— „Відслужите! хіба так! А скільки служитимете?.. Пів року обоє!"

— „Може менше положите?"

Стали торгувати ся наче за вола.

Пан-отець був добрий чоловік, спустив по два місяці. Юрко і Стеха аж до землі вклонили ся єму.

Поклонили ся.

Згадала Стеха, як вони стояли під вінцем, як їм він звязав руки, як водив їх кругом стільця, як вона тоді молилась, щиро молилась. Вона нічого не просила у Бога, вона тілько молилась; вона сподівалась, що він Святий і Милосердний сам бачить і знає чого їм треба [illegible] пізніше. А хіба їм богато чого треба було? Не вздріла вона ніколи, не бажала ні роскошів, ні богатирства; [illegible] б їй свою хату, город та земельку, за плуг волів, [illegible] щоб Юрко її був здоровий і любив її. От вони нині [illegible] гу-ду!

(Дальше буде.)

СМІШНЕ.

Сон Трофима.

Гринь: „Дайно жінко попоїсти!"

Жінка: „Та на що?"

Г.: „А вон іде кум Трофим, певно якесь знов без голови впало на его голову, бо як щось добре, то мені показує, а як щось не туди, то до мене на пораду."

Ж.: „Тихо, тихо, розкричавесь ся на цілу хату, ще почує."

Г.: „Та нехай чує, або що, не правду кажу."

Ж.: „Вже пуще."

Г.: „Прошу в хату."

Кум Трофим: „Славайсу!"

Кум Г.: „Слава на віки. Сідайте, та кажіть що нового коло вас чувати. Щось посумілідесьте, може хорі чи що таке."

Т.: „Та не хорий, але щось ми так тяжко на души, що не можу си ради дати."

Г.: „Може з жінков посварились та покинула, бо тут в Канаді і так буває, а може діти не хотять слухати, бо туй вільний край бачите, і кожде робить так як єму подобає ся, а не як тато або мама розкаже."

Т.: „Ні, в мене Богу дякувати сего не було й не буде, мені щось иншого долягає. Вчера пообідавши пішовем на горішний конець фарми корчувати, і корчувалем аж до вечера. Вернувши змерком до дому, кажу жінці давайно що їсти бом дуже голоден. Жінка як раз тогди вибирала до миски такої як пани уживають ся пироги. Коли уже вибрала і помастила, я взяв миску перед себе і „спорав" до одного. Жінка до коло чого єще порала ся в хаті, а мене так зломив сон, що положивем ся на лаві під вікном і заснув, аж жінка збудила мене питаючи чого я так кричав як вона настрашилась. Я жінці оповів свій страшний сон і уже до самого рана тілько перевертавем ся з боку на бік і ані на волос не заснувем. Рано жінка каже, йди но ти до кума Гриці, бо вже вдає ся вернув з Віннипегу, що перед учера поїхав за якимись орудками, бо я чула що він знає файно сни виясняти. Я її послухав і от трафивем до Вас."

Г.: „Та кажіть уже, свій той страшний сон, може що з того добре вийде, бо уже часто часом як чоловікови присниться ся що злого, то з того єсть якась наука, або пересторога або що таке инше."

Т.: „Снило ми ся що десь ніби зайшовем до якогось міста. Ходжу, ходжу улицами, дивлюсь та разую на кілько поверхів високі мури, заглядаю у вікна де понаставлювано великих тереферих. Вкінци забувем де ся знаходжу, і заблудивем. Блукаючи зайшовем на якесь велике подвіре, чи загороду. Місце то було дуже неладне. На около були хліви чи стайні пообдирані, покривлені гей ба туй, туй мали валитись. На середині загороди була калюжа, а в кутику під стіною якесь корито. Нараз виходить якись худощавий чоловік. В одній руці несе відро з якимись кухонними відпадками, а в другій батіг, і зачав ніби когось кликати але я не дуже дослухував ся якою мовою він там кличе, тілько скрились ся за причілок якоїсь окичалої стаєньки, аби той чоловік не увидів мене, бо міґби напастувати чого я так зайшов. Чоловік виляв відпадки з ведра до корита і ще раз закликав. Нараз з якоїсь стаєнки вибігає годований, присадкуватий пацюк; за собі має коротку руду шерсть а на голові конфедератку з написом „Олово" Прибіг до корита, хлипнув щось зо два рази, потому підняв голову і так ніби слухав що чоловік єму каже. Потім вернув ся десь назад до хліва і з відтам привів з собою єще двох менших пацючків в конфедератках. Оден з них був „білий" як снігок а другий подібної раси що той годований тілько худший. Здаєсь що усі три породи польско-шляхоцкої. Чоловік знов щось заговорив до годованого і той пішов до стайні а тій два тимчасом їли. Вертаючи назад до чоловіка годований пацюк віл за собою богато ріжних пород свиней: була там одна японьскої породи, маленька, худа, друга гуцульскої з довгою шерстю, велика худа, трета була чорна, горбата, кривоного, єще здаєсь з часів Христа як описують в книжечці „Вічний жид", що коли Христос під тягаром хреста ішов на гору Голгофту і жиди кричали, то Христос сказав щоби були переміняні в свині. Що то' була свиня з тих давних часів, то можна було пізнати по тім що єї ще надгризали. Четверта свиня була якоїсь змораної подільської породи з головою такою як макогін. Єще там було більше свиний, [illegible] тих других пород я не годен був розпізнати. Всі прибігли до корита, і стали хлапати. Коли уже з'їли все, чоловік той тріснув батогом так як комедиянт що я видів на комедії в Лашківцях і зачав говорити, а кождая свиня стала показувати такі штуки, що я не міг ся надивувати, а найбільше дивувався я з того годованого, бо видів я тих худих, малих та легких, не годен був втяти такої штуки як годований. Довго я приглядав ся тій комедії, аж вкінци одна свиня за другою почикала бігати знов до корита, потому обнюхувати ся взаїмно, а найбільше з кождою свинею нюхав ся годований пацюк. Коли вже ся добре обнюхали, годований пацюк штовхнув рилом того з конфедератки „білого" як снігок, потому другого в конфедератці, а далі зачав штовхати свині тих инших пород. Ту свиню що була з такою головою як макогін так запоров рилом, що кинучи побігла і не видівем до опини ля ся. Свині увидівши що той годований пацюк завад то став над ними старшувати, кинулись на него. Началась страшна кусанина і квичене. Всі кусались і квичали і та сцена посувалась саме в ту сторону де я стояв скулявшись аби мене не побачив той чоловік. Чоловік стояв дальше і приглядав ся. Коли уже були близько мене а я не мав куди утікати, зачавем кричати і з тим мене жінка збудила."

Г.: „Я вже не оден сон відгадав але такого ще досі мені ніхто не оповідав. Свині а єще в конфедератках, то мусять бути якісь вороги наші, котрих мусимо ся вистерігати, а що они ся жерли то сварка. А се послухайте що я ся довідав у Винипегу. Та там всі ті що були назвались з консервативстами і вигадали Слово, та так богато брехали на всіх і на всех, посварились між собою. Чуєм що роскакують ся кождий в свій бік, і мабуть незадовго в Канаді їх не стане."

Т.: „То певно мені тому такий страшний сон приснив ся, а якби се правда що ви кажете, то не треба і єгипецького Йосифа сни тлумачить."

Прислав В. [illegible]

Ціни продуктів господарских у Winnipeg-у.

Пшениця ч. I. [illegible]
„ „ II. [illegible]
„ „ III. [illegible]
„ „ IV. [illegible]
[illegible]
Овес білий [illegible]
Ячмінь [illegible]
Лен [illegible]
[illegible] 40 ц.
Сіно [illegible]
[illegible]
Яйця 21 ц. тузин.
Масло 16—18 ц. фунт. [illegible]
Сир 9—12 ц. фунт
Солонина 9—11 ц. „
Мясо 7—14 ц. „
[illegible]

МУКА:

Ogilvies Hungarian Patent $2.95; Glenora Patent $2.75, Manitoba Strong Baker $2.25; Imperial $1.55; Lake of the Woods Five Roses $2.95; Red Patent $2.75; Medora $2.25; XXXX $1.55.

По висше сказаній ціні продають фармери і магазини, а сторжники продають все дорожше.

HOTEL & BANKING HOUSE.

V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Єсли хочете в старий край в Росию, в Галичину або з краю в Америку дістати ся, то можете у мене білети на пароходи таньше як в других дістати; або єсли маєте грошеві посилки, переводи військові і нотаряльні або судові справи, то все полагоджу і добру раду на все дістанете.

Котрі хотять яко робітники їхати до краю на пасажирских кораблях, то посилаю безплатно.

[illegible]

Маю свою гостинницю, де наші люде можуть відпочити і тано дістати харч.

Война

Где і як она ведеть ся? Хто єї виграє? Як великі Росия і Японія?

Хто хоче мати відповідь на сі питаня, най пришле мені в письмі 30 цент. і я вишлю єму книгу 12 цалей широку і 16 довгу з мапами і описанєм цілого світа, із котрої об всім довідаєть ся.

При тім **даром** пішлю Рахункову Таблицю, поученє о мірах і вагах і Політичний Катехизм.

Продаю також нові календарі — на 1905 р. і ріжні книжки.

Пишіть на адрес:

M. J. MURIN.
231 ASHBURTON AVE.
YONKERS, N. Y.

ІВАН НЕМЕТ

б ц. к. заступця конзуля. Одинокий руский Банк, спродажа шифкарт, висилка грошей до всіх частей світа, канцелярия адвокатска і нотаряльна так в старокрайових як і в американьских тоже і в військових справах. Поради о всім дармо. — Хто хоче купити шифкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно або вислати гроші до краю таньо і скоро або має в краю якусь справу судову, грунтову, військову а хоче тую як найлучше і найскорше залагодити, то нехай удасть ся до І. Немета, а буде зовсім вдоволений.

Его адрес є **John Nemeth,**
457 Washington st.
New York, U. S.

Японьский камінар.

(КАЗКА)

Переклав Ярослав Веселовский.

Жив колись чоловік, що із скаль витісував камінє. Його праця була безмежно важка, труд великий, але плата була дуже мала, із сеї причини був він невдоволений. Часто зітхав, а раз один навіть заплакав:

— Ех, якби я був богачем, мів спочати на „бале балег", (східні ноші, подібні на ліжко) із опоною з червоного шовку.

Нечайно явив ся ангел і сказав:

— Нехай стане ся після твойого бажаня.

І зоботатів. Спочивав на „бале балег" із опоною з червоного шовку.

Саме туди проїздив король із почетом лицарів біля свойої колясї. Слуги держали над головою короля золотий „пайонг" (парасоль, ознака знаменитого роду).

Як богатий чоловік се побачив, став завидувати, чом се над його головою не держать золотого „пайонгу" — і був невдоволений.

Зітхнув, тай промовив

— Хотів-б я стати королем.

В ту мить появив ся ангел і сказав

— Нехай стане ся після твойого бажаня.

Так став давний камінар королем, перед і за його возом їхали лицарі, а над його головою держали золотий „пайонг".

Сонце свѣтило ясно, в його жарі проміня палили землю так, що всюди повяли трави.

Король став нарікати, що сонце обпалило йому лице, та що має над ним власть. Проте не був вдоволений.

Зітхнув знов і закликав

— Хотів би я стати сонцем!

В ту мить появив ся з неба ангел і сказав

— Нехай стане ся після твого бажаня.

Король став сонцем. На всі усходи виспав свої проміне і в долину і в гору, на право і на ліво. Палив земельну траву, обпалював обличя князів, що жили на землі.

Та між ним а землею станула хмара, а від неї сонячне проміне відбивало ся.

Розгнівав ся, що знов стрітив ся із опором, і пізнав, що хмара могутнїйша від него і знова був невдоволений.

Хотів бути хмарою, що має таку силу.

І знов прилинув із небес ангел і промовив

— Нехай стане ся після твойого бажаня!

Отже зробив ся хмарою, станув між сонцем а землею, поглощував сонішне проміне, а трава знов позеленіла. Хмара посилала на землю дощ у великих краплинах, ріки зібрали, гудїли потоки. Надмір води помішечив велику скількість піль, та одна крапля впала на скалу, що не хотіла поминути. Спала з неї відтак струями, але скала не змінила.

Розгнівав ся, що скала не мала понизно сили і знов був невдоволений.

Закликав, — Отже скала могутнійша від мене! Хочу бути скалою!

Знов прийшов ангел із неба і сказав: Нехай стане ся після твойого бажаня!

Перемінив ся в скалу, став [illegible] сонце, не рушав ся а тоді, як падав дощ.

До скали прийшов чоловік із джаганом, острим долотом і важким молотом і став дупати із скали камінє.

А скала мовила:

— Що ж се? Той чоловік має надімною перевагу і тупить із мене камінє! — і знов був невдоволений.

Гнів закликав: Я слабий, чим він! хотів би бути тим чоловіком.

Із небес знов вступив ангел і сказав — Нехай стане ся після твойого бажаня!

І знов став камінарем. Відлуплював камінні відломи із скали. Була се важка праця, тай заробок був невеликий, але чоловік... був вдоволений.

Перша поміч в наглих занедужанях.

ОТРУЄНЄ ОТРУЯМИ НЕЇДКИМИ

Сї отруї належать до найріжнійших категорий. Найчастійше є се ліки, ужиті в невластивій формі або в невластивій скількости. Щоби се оминути, треба завсігди прочитати уважно карточку на фляшці або скриночці з ліком, яка його подасть ся недужому.

Дальше, отруями є всілякі технічні витвори пр. бензина, нафта, ріжні фарби і т. д. Отроєнє ними лучає ся звичайно через неуважу або недбалість. Коли хтось має до діла з такими отруйними матеріялами повинен все старанно мити лице і руки а перед їдженєм полокати уста. Течні і загалом отруйних матерій не належить лишати в доступним місци або переховувати в посудинах, що мають инше призначенє.

Врешті отруями можуть бути отруйні ягоди, гриби, зіпсоване мясо і риба. Щоби не наражатись на небезпеку отроєня, не треба їсти ніколи ягід, грибів ані яких будь овочів, про котрі не знає ся певно, що вони не мають отруйної сили. Особливо перестерігати дітей, щоби не брали до уст незнаних ягід і овочів. Коли мясо, а перед усім риби і вудженина виглядають підозріло, лїпше викинути їх сейчас, ніж наражувати себе і свою родину на отроєнє.

Отроєнє може наступити також від страв, зварених в посудинах мідяних, в котрих полива вже перетерла ся. Під впливом квасів, що находять ся в деяких стравах пр. в капусті або додатках до страв (пр. оцет) мідь ржавіє. Отже власне та мідяна ржа зв. грінщпан є дуже міцною отруєю і вже нераз була причиною нещастя. Всі мідяні посудини повинно ся часто біліти цином.

При кождім отроєню всілякою отруєю треба чимскорше усунути її з жолудка, аби не дістала ся до крови. Найскорше можна се зробити через уста треба отже якимбудь способом викликати вимети. Найлїпше зробити се подразнючи гортанку пером, а тій цїли перше всуваємо глибоко до уст і [illegible] рушаємо.

При недостачі птичачого пера всуваємо до [illegible] палиць і [illegible] стіну гортанки. Треба лише ти одно, що до пера не вільно всувати предмета з острими берегами, бо можна би горло зранити.

Добрим средством на викликане виметів є також тепла вода з солею або з милом. В тій цїли вливаємо теплої води розпущеною трохи соли або мила і велимо недужому випити одним духом. По виметах треба дати йому напити ся води або молока і відтак ще раз викликати вимети, щоби жолудок добре очистити від отруї.

Коли від хвилі отроєня минув довший час і отруя дістала ся вже до крови, треба тоді дати недужому средства оживляючі пр. вина, горівки, сейчас покликати лікаря.

ОТРУЇ ЇДКІ.

Їдкі отруї: есенция оцтова, вітриоль, квас сільний, квас саліітряний, луг, вапно, амоніє, карболь і и. ділають на тіло цїлком инакше як отруї, про які попередно була мова. Сї отруї палять усї тканини тіла, з якими стикають ся, і нищать їх в більшій або меншій мірі.

Коли отруя є дуже їдка (пр. вітриоль, луг,) або дістали ся до тїла в великій скількости, то може знищити тканини так сильно, що наступить продіравлене проводу кормового або жолудка.

Нема річ, що при отроєню їдкими отруями викликувати вимети не здасть ся на богато. В жолудку находить ся отруї дуже небогато, або зовсім нема її, бо вона всякла в тканини, спалюючи їх глубоко. Впрочім, колиб ми хотіли усунути решту отруї з жолудка, вона мусить і так переходити через провід кормовий і горло і знов буде палити ті тканини, що ще незнищені. Заходить також обава, щоби при виметах, підчас котрих стїни жолудка сильно корчать ся, не тріс жолудок, бо його стїни вже підпалені отруєю.

Отже ратунок отроєних їдкими отруями полягає на тім, щоби отроєному давати такі средства, котрі знищать вплив отруї

Отже при отроєню квасами треба давати палену магнезию (білий легкий порошок, що не розпускає ся в воді), воду вапняну, солодке молоко.

При отроєню лугом — квас цитриновий з водою, квас цитриновий розпущений в воді, квас винний, оцет з водою, кисле молоко.

При отроєню йодином — крохмаль розбовтаний в воді, картофлі зварені і розтерті, хліб

При отроєню ляпісом — солену воду.

При отроєню карболем — сіль англійську, розпущену в воді.

По отроєню їдкими отруями, в кілька годин може наступити спухнене гортанки в наслідок попареня і треба буде виконати операцию — (вставлене в гортанку рурки, якою недужий віддихавби)

Ратуючи отроєного треба наперед заглянути в уста щоби переконати ся, чи він зажив отрую їдку чи не їдку. Коли їдку — то цїла устна яма а часто й лице й инші будуть попарені. Коли нема попареня, треба давати средства на вимети, коли попарена, треба дізнати ся, яка се отруя була і давати средства [illegible] ба давати йому средства кріпляючі. Але найважнійша річ послати чимскорше по лікаря.

(З Поступу)

Де еще єсть даром земля.

Наша редакція дістала пару листів з запитанєм де би можна еще дістати землю даром, тому зацікавленим подамо інформацию в котрих провінциях і де землю даром можна еще отримати. І так: в Манітобі на Pine River, куда їде желізниця C. N. R., над озером Winnipegosis, єсть около 10 товншипів землї, але поки тамтуда утруднена комунікация, тому від желізниці дороги рад побудує дві нові дороги, щоби можна сю землю заселити. Желізниця коло сих земель переходить в віддаленю двох до 18 миль.

Потому єсть еще богато землї на схід від озера Dauphin на північ від Pleasant Home і на схід від озера Manitoba, яких 12 миль на північ від станції Oak Point.

В Асинибоі єсть еще земля на захід від станції Sheho, а також в полудневій Асинибоі на північний схід від [illegible] Mountain, в яких 60 миль на полуднє від Moose Jaw.

В Саскачевані єсть еще богато землї по лінїи берегів ріки Carrot, на північ від станції Melfort на C. N. R., що їде з Swan River до Prince Albert. Шість миль на північ від Prince Albert єсть з чотирнацять міли і ся земля в добрім положеню бо близько міста, однак за покраєм, наколи там осідалиби люде, то рад осушивби ту землю. Така ся земля тому добра для поселеня, що там близько суть тартаки, де можна заробляти гроші.

„Електричний Пояс"

се единоє средство против ревматизму, невралгії, [illegible] болів в крижах, [illegible] слабостей. [illegible]

[illegible]

СЛАВНА МАСТЬ.

Люде всегда говорять о незвичайних виліченях в богато слабостях шкіри, які наступили через уживанє:

7 Monks Miracle Salve.

ЧИ МАЄТЕ КАТАР?

Чи ви знаєте, що найгірший катар можна вилічити уживаючи:

7 Monks Catarrh Cure.

Продають в кождій аптеці.

ALLOWAY & CHAMPION,
банкери,
362 Main st., Winnipeg.
(Четверті двері на полуднє від Portage avenue.)

Посилаємо гроші на кожду почту до Австриї, Росиї і инших країв.

Не платить зайвих другий раз той, до кого гроші вислані.

Ордери виплачує ся в Австриї коронами, в Росиї рублями.

При посилці грошей треба дати добрий адрес а ми виплатимо всякі гроші вам поверні особі для котрої они призначені, або звернемо безпроволочно посилаючому.

Спробуйте ужити нашого системy раз, то певно прийдете другий раз. Висилаємо по дуже низькій ціні.

Розмовляти ся можна по руски, російски і німецки.

Ордери посилки старанно виповняє.

МИЛО КОРОЛІВСКОЇ КОРОНИ

Єсть специяльно роблене для твердої води сего краю і нема иншого мила, котреб було рівне сему що до доброти.

Можете дістати красні образи святих або иншї, такої дорогоцінности, наколи зашлете нам більшу скількість папірів, котрими обвинене мило, на адрес

The Royal Crown Limited
King st. — — — WINNIPEG

Кождий знає, що найвигіднійша, найбезпечнійша, найдешевша і впрост без пересїдки подорож з Буковини і Галичини в Канаду з Гамбург єсть лише через генерального експедиента корабля

KARLSBERG, Ferdinandstraße 15, HAMBURG.

Хто має шифкарту від В. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, [illegible] ого перепускають через цїсарські станиці граничні.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG

Дає ся на золоті букви "T. & B." котрі суть вибиті на кождій плиточці і печ.

ЙОСИФ А. ДИМА

знаний перший руский [illegible] — продає шифкарти на всї лінії. Хто хоче купити шифкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно, хоче купити хату або лот в місті, або землю за містом, потребує повновласти або має яку грунтову справу в старім краю, то нехай вдасть ся до Й. А. Дими, а буде вдоволений. Єго адрес

J. A. Dyma
796 Main st
Winnipeg.

Памятайте що

EDDYS'А
будівляний папір

не спускає зимна ані випускає тепла

Пишіть по пробки і ціни до

TEES & PERSSE LIMITED
AGENTS
Winnipeg.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парістого числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних територіях є до роздачи. Однак даром не дає ся ціла 8 і три четвертих в 26 секциї, з котрої тільки північну-східну чвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциї т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мужчина, скінчивший 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вносить ся особисто в місцевім Land Office того дістрікту до котрого земля приналежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати пропорученє другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дістрікту, до котрого та земля приналежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слідуючі точки

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій землї та її обробляти найменше шість місяців кождого року в протягу трех літ. Се єсть звичай Департаменту вимагає щоби поселенець з'орав 15 акрів, або [illegible] акрів землї мати 20 штук власної худоби і стайні для неї.

2. Єсли тато (або мати в случаю смерти батька) має такого сина, що може після права вносити оплату за даровану землю, мешкає в сусїдстві землї записаної на сина, то син може одержати патент на тую землю, хотяй не мешкає на ній, а мешкає з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертіфікат на патент, а перед тим вніс оплату за иншу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, єсли другий гомстед находить ся близько першого.

4. Єсли поселенець жиє постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки яких вимагає право будуть виповнені.

В додатку вище сказаних чотирох точок, еще треба додати се, що поселенець хотячи одержати патент мусить з'орати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і всї господарські будинки і також 30 акрів огородити плотом

Право внесеня другої оплати за гомстед котрий тільки ті котрі еще перед 2 гим червнем 1889 року виповнили всї обовязки на першім гомстеді і дістали на него патент.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнює обовязків після права, єго внесену оплату уневажнює ся, а землю може иньший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом, sub. агентом або гомстед інспектором.

Перед робленєм аплікациї о патент, мусить ся повідомити письменно комісаря державних земель в Оттаві.

ІНФОРМАЦІЇ.

Новоприбувші еміґранти одержують поучене що до роздачи земель в еміґрацийнім офісї в Вінніпеґу, або в всіх урядах державних земель в Манітобі, Dominion Land office.

Землю, котра посїдає мінерали можна дістати тогди коли письменно повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Оттаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісара еміґрацийного в Вінніпеґу, The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, або кождого агента державних земель в Манітобі і північно-західних територіях.

W. W. Cory,
заступник міністра справ внутрішних

Крім державних земель, о котрих згадано [illegible]

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III. Вінніпеґ, Ман Четвер 22-го червня 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 22 June 1905 Число 25.

Послідні вісти з війни на Далекім Сході.

— Як в минувшім числі було сказано Росия і Японія приготовлюють ся до переговорів о [illegible] війні, яка розпочала ся на Далекім Сході, то значить хотять приступити до заключеня мира. Але тепер розходить ся о місце де обі держави мають вислати своїх повномочників, для веденя переговорів. Суть три місця Вашінґтон, Гаґа і Женева. Росия хоче щоби в котрім будь з сих міст зійшли ся повномочники, а не хоче щоби переговори велись в американскім місті. Японія хотілаби щоби відбулись переговори в японскім місті, і заявила, що она не годить ся щоби повномочники зїхались до Гаґі. З сего всего видно, що правдоподібно Вашінґтон буде містом де зійдуть ся повномочники для переговорів в справі мира.

— З Вашінґтону доносять 20. чер. що президент С. Д. закликав японьского амбасадора на розмову, коли можуть приїхати японьскі повномочники. Амбасадор мав сказати, що з початком августа. Того самого дня був у президента російский амбасадор граф Касіні, котрий також сказав що російскі повномочники можуть бути в Вашінґтоні коло половини августа. Послідні рапорти які надіслано з головної квартири до Росиї встримують Росию від задержання воєнних операций, і Росия має надію на побіду на суши.

— Владивосток 14 чер. Кореспондент до „Associated Press" довідав ся від російских офіцирів, котрим удало ся утечи до Владивостока, підчас морскої битви коло Японії, яка була причина що російська флота так цілковито зістала побита. Доносять він, що Рождественьскі нікому не сказав своїх плянів а навіть єго корабель затонув ся а сто ранено, не стало жадної команди, яку він перед тим давав при помочи сиґналів. Адмірал Небогатов також о нічім не знав, бо від того часу як злучились обі скадрони, Небогатов тільки раз був з Рождественьским, і то дуже короткий час. Брак амуниції зараз відчували по першім дни битви. Вояки цілком не були вправні в стрілянню, а до того еще Японці окружили в трьох сторін ненадійно. Росияне начали сильну канонаду, однакжуди хто стріляв не знати.

— З проходу Гунжу доносять, що 14 с. м. японьскі передні патролї атакували Росиян на лівім крилі і забрали деякі позиції. Головна сила Японців має знаходитись уже не далеко російской армії. Японці уже приготовані до головної битви. Росияне злопали двох провідників [illegible] бандитів.

Лондон 15 чер. Японьский кореспондент доносить що [illegible] в Манджурії уже начала ся. Болота на Манджурских дорогах по колїна, однак со не перешкодить воєнній операциї яка в короткім часі почнесь.

Петербург 18 чер. Росия заявила [illegible] щоби Вашінґтон був місцем де мають вислати обі держави своїх повномочників в справі переговорів, що до заключеня мира між Росиєю а Японією. Кожда з держав має вислати трьох повномочників. До сего часу еще нічого не знати офіціально які жадання предложить Японія.

Петербург 19 чер. З головної російской квартири доносять, що [illegible] на артилерию на початку [illegible] Японців що они цофнули ся на [illegible] потому Японці звернули [illegible] на праве крило Росиян. Як доносять російські страти в сій битві суть малі, до тільки шістьох ранено. О тій самій битві з Токіо доносять цілком инакше. Японці рапортують, що они відперли Росиян і заняли їх позиції. Половині Росияне говорять, що російский відділ, котрий мав битву числив 3 тисячі кавалерії. Після японьских донесень, Японці стратили трийцять вбитих 185 ранених. Росияне лишили на полю 80 убитих.

— З Берліна доносять що Росия заковала в німецких фабриках зброї 200,000,000 патронів ріжного калибру і богато ґверів для піхоти. Кошта замовленої амуниції будуть виносити 1 500,000 — 2,000,000 долярів. Фабрики виробу убійчих матеріялів, як доносять ніколи еще не були в такім руху як тепер

Оскар, король Швеції і Норвеґії.

Король Оскар, котрого рада державна Норвеґії [illegible]

Продаємо дешево білети корабельні до Галичини, Буковини, Росиї і назад.

Висилаємо гроші до всїх місцевостей в Австриї і Росиї по найнизшій цїнї.

Приходїть до нас а будете певно вдоволені.

Говоримо по руски

Corn. EPP & Co.
671 Main st., WINNIPEG.

Nares, Robinson & Black.
381 Main st. ∴ Winnipeg.
Telephone 787 & 848.

Сим завидаєм Вам, що тільки за посередництвом нашого офісу можете собі придбати нерухомий маєток, з домів, лотів і фармів.

Приймаємо всякі асекурациї на житє і маєток.

Маємо в ріжних місцях Вінніпеґу лоти і доми, а поза містом маємо богато фармів і все продаємо на найлекших условах по дуже низькій цїні.

З нами можна порозумиватись письменно пишучи по руски, польскі і німецки, а єсли приходите до нашого офісу то не приводіть з собою нікого [illegible] бо ми говоримо ріжними мовами [illegible] маємо в своїм офісї толмача Николая Фурсика, котрий знає кілька мов.

НОВИНКИ.

Отсим подаємо до публичної відомости, що в неділю дня 25 чер. о третій годині пополудни, мають відбути ся загальні збори читальні ім Тараса Шевченка 109 Euclid Str. Winnipeg. На сї збори закликає ся всіх, котрі були членами сеї читальні і тих котрі хотілиби вступити в члени. Взиває ся всіх, котрі виповичали які книжки щоби принесли, аби знати який порядок в бібльотеці. Також на сих зборах буде злокувати ся вкладки, і тільки ті будуть мати право голосованя що заплатять.

Комітет.

Сї загальні збори на то скликаєсь, щоби обговорити як читальню мають дальше вести і де на ню найти відповідне помішкане Як нам звісно на надзвичайних зборах 5 лютого с. р. було вибрано новий комітет, котрого можна назвати односторонніх [illegible] „консервативних". Від часу заняття читальні сим комітетом, читальня попала в застій, і то не тільки що місячно не платив членьску вкладку, місячно не сходив ся, але в протягу чотирьох місяців такої ґаздівки, третя часть книжок не знати де ділась.

Одинайцятого сего місяця вибрано новий комітет, і сей новий комітет скликає сї збори.

Тут буде партійка Русинів, котрі на зборах будуть напирати на се, щоби читальню перенести до „Передного Дому" який вибудував н. Едингер для Русинів, котрі в політичній справі будуть по его сторонї. Отже єсли читальня там перейшлаби, так кождий чоловік без згляду на погляди релігійні і партійні не може там належати, бо той дім збудований для одної цїли, цїли політичної. Ми знаємо як були мітинґи в цїли будови того дому, то хто не був тих переконань релігійних або політичних, що сказаний комітет будови „Передного Дому" а хотів брати участь, [illegible] значно [illegible] Русина був вступ, щоби в читальни не ведено жадних розправ релігійних або політичних, аби в читальни не ведено сварку особисту і т. п. А щоби се все оминути, треба щоби читальня була в місци безпартійним, а залежним тільки від всїх членів читальнї. Над сим кождий член повинен добре застановитись, і єсли буде охота до доброго діла, то члени читальнї самі будуть могли вибудувати собі дім, але треба доброго зарязу, треба єдности і любви, а агитаторів, котрі робилиби заколот і на шкоду читальні, мусять усунути.

* * *

На хідник одної улиці в Монтреалю найдено 18 [illegible] трупи женщини На [illegible] тілі були рани завдані ножом, а мозок цілком виекочив з черепа. Чоловік, котрий мешкає зараз по противній стороні улиці зізнав, що чув як в ночи якись два мущини говорили з женщиною про [illegible] грошей, потому чув стон і тяжкий удар, однак нічого не слідив аж до рана як тіло знайдено.

* * *

З Галіфаксу доносять о страшній зброднї котра лучилась в околиці, а якої допустила ся Young на своїх двох дївчинах. Одна дївчина мала шість літ а друга 18 місяців. Молодшу найдено живу а старшу мертву, обі дівчата були збиті. Женщина та жила з Melanson-ом і каже що вона вдовою по Fred Young-у Boston-у котрий був адвокатом а помер рік тому. Історія зброднї слідуюча Young прибігла до сусїдів занимити яйці за мило, і спиталась кажучи що діти пішли [illegible] на дворі. Не задовго опісля прибігла з криком кажучи, що діти десь пропали а хтось вломив ся до хати і забрав десять долярів. Сусїди дивували ся як то в 15 мінутах могло то все зробити ся. Зачали шукати за дітьми і найшли в лїсі милю від хати, скорше меншу дівчину котра еще була жива, а потому старшу уже мертву. Коло дівчат зауважано мужескі і женьскі слїди. Young і Melanson-а арештовано.

* * *

— З Варшави доносять, що 19 чер. соціялісти устроїли в місті Лодь демонстрацию. Дві тисячі людей з фляґами, співаючи переходили улицями міста. Коли козаки начали спинити похід, товпа начала стріляти, на що стрілами також відповіли козаки. Потому нагайками порозганяли нарід. Дві особи вбито а 36 ранено.

* * *

— Страйк візників в Чікаго, котрий тревав кілька тижнів, здаєсь незадовго скінчить ся. Услівя яких жадали від компаній візники не одержать, бо самі назад вертають до своїх перших хлібодавців. Один з них так сказав богато моїх давнїйших візників просять ся щоби їх прийняти до роботи, однак я досі нічого еще не зробив і не зроблю, доки не порозумію ся з иншими компаніями.

* * *

Пересторога для еміґрантів.

Доносять нам, що хотяй Макогін котрому удалось обдурити прибувшого еміґранта десь пропав з Вінніпеґу, то свою дальшу діяльність лишив на своїх сукцесорів. Ті сукцесори наколи тільки занюхають, що якийсь Русин приїхав з краю з грішми, ідуть сей час до него до еміґрацийного дому і старають ся обдурити в подібний спосіб як Гунева. Тому звертаємо увагу, щоби прибувший еміґрант котрий має пару центів, мав ся на осторожности, бо як то еще не обдерли до гола ляхи і жиди в Галичині, то до нитки обідруть го тут сукцесори Макогона.

Новий диктатор Росиї.

Генерал Трепов, котрий єсть тепер диктатором Росиї, [illegible]

Пробамі Іто, найбільший японский дипльомат.

[illegible]

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly,
Published every Thursday,
159 Cor Logan & Fountain st.
Winnipeg, — P. O. Box 82.

CANADA NORTH WEST PUBL. COMPANY.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

Established 1903.

ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР.

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує

в Канаді на рік $1.00
в Сп. Державах на рік $1.00
в Австрії $1.50

Газету треба платити все-гди наперед.

Гроші засилайте в реєстрованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, вишліть нам, бо без неї гроші тут не дістанемо.

Адрес:
CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не [illegible] пишемо.

При зміні адресу просимо подати також старий адрес.

Канадийский Фармер єсть газетою для осьвідомленя всіх Русинів в Канаді, без ріжниці віроісповіданя, і для попираня ліберальної партиї, котра Русинам прихильна. Не має тісної звязи з жадною церквою, однак вірить в свободу, котра позваляє кождому обивателеви хвалити Бога, як він хоче.

Одним з найважнійших прав ліберальної партиї є прихильне відношене ся в справах релігійних і до сего ми будемо стосувати ся.

ГОДІВЛЯ КУРЕЙ.

— I —

[illegible] їх найголовнійших слабостий.

Роди курей єсть дуже богато. Ріжнять ся они між собою величиною і будовою тіла і опереньем, а також добрими і злими свійствами для годівлі. Деякі роди курей надають ся для годівлі для несеня яєц, бо несуть 150—200 яєц на рік, однак ті кури не суть добрі на вигодову на мясо, бо єсть малі і вигодовані не важать більше як 4 фунти. Инші знов кури менше несуть яєц, але то відгодовані важать 10-12 фунтів. При виборі курей до годівлі треба звернути увагу на то, чи хочемо їх годувати для продукциї яєц, чи на мясо.

Если розходить ся о продукцию яєц, то найлучше надають ся кури породи італійскої, іспанської і гамбурської.

Если розходить ся головно о годівлю курей на мясо, то на ту ціль надають ся кури слідуючих пород: Лянгшан, Брамапутра, Кохінхіна і подібна їм порода Plymouth Rock. Кури тих пород, если суть відкормлені, важать 8, 10, а навіть 12 фунтів.

ПОМЕЩЕНЕ ДЛЯ КУРЕЙ

Відповідне помещене для курей дуже важне. Хто хоче мати добрий зиск чи то з продукциї яєц, або відкорму на мясо, мусить постарати ся для них о окремне помещене т. є. курник, а також о огороджене для них місце.

Если курник ставить ся при стіні якого будинку, то треба ставити від сторони східної, або полудневої а ніколи від північи. Курник не має бути малий, тісний. Для десяти курей щоби вигідно поміщались, числить ся бант на шість і пів фута довгий, бант один від другого має бути на півтора фута.

Не єсть практично держати в одним курнику більше як 50 курей. Чим грубші стіни тим теплійший курник на зиму. Підлогу не треба давати з каменя, ні убивати з глини, найлішне єсть дати з бальок, або уложити з цегли і залити цементом. Стелю треба грубо виліпити глиною. В курнику мають бути вікна, даючи достаточно світла і заосмотрені сітков. Двері мають бути один більше добре заперали ся, щоби в зимі не пропускали зимна, а так високі, щоби міг вигідно увійти чоловік до курника. В тих дверех повинні бути менші двері для входу і виходу курей, а під дверцями прибити дощечки. Дверці мають відчиняти ся на двір. Щоби в курнику удержати чистий воздух, треба зробити з дощечок комина на дах.

Урядивши собі в той спосіб курник треба его еще заосмотрити в банти, посуду до кормленя і гнізда. Банти від стін можуть бути на фут віддалені а від землі на оден ярд високо устаблені. Если за довгі то треба підперти на середині. Посуда на кормлене має так бути зроблена щоби кури вигідно могли їсти і має бути сильно уставлена.

Курника не добре ставити на землі, а на стовпах. Добре тому на стовпах, що підлога не натягає вогкости і курник єсть сухий, що дуже важне для удержаня здоровля курей. Користь еще і та, що в часі дощу, великої спекоти, сильних вітрів, мають кури під курником дуже добре місце де можуть скрити ся. Тому добре щоби стовпи на котрих стоїть курник були з трьох сторін обиті дошками.

На зиму курник має бути теплий і чисто удержуваний. Щоби був теплий то більші годовлі курей огрівають печами. Однак фармери можуть в зимі иншим способом огрівати і так курник можна побудувати щоби мав одну стіну спільну з стайнею в котрій держать ся худобу. В стіні тій треба зробити віконце і дати сітку і через сітку в тім віконци буде переходити тепло з стайні і огрівати курник.

Другий спосіб для огріваня курника в зимі єсть той, що дає ся до курника грубу верству кінського гною. В тій ціли дасть до курника в листопаді свіжого кінського гною на дві стопи грубо, а по нім розстелюєсь солому на підстілку, котру треба що тиждня відсьвіжувати. Банти треба уставити не вище як на стопу над навозом.

Курник однак не має бути за теплий, бо з таких раз дріб стаєсь дуже вразливий на зимно.

ПОЗІР!

Від девять літ Русини з Галичини в більший скількости начали переселяти ся до Канади. Майже всі они осіли на землі яко рільники, і в початкових роках свого побуту занимав ся кождий управою ріллі, мало інтересуючи ся справами які заходять по за границями его фарми або околиці в котрій жиє. В житю політичнім або суспільнім не брали они жадної участи, позаяк чужинець лише по трех літах може стати обивателем сего краю і оперва аж тогди він має якесь значінє. Але Русини котрі уже суть і обивателями сего краю, то у всіх справах які мають обходити кождого, чогось лишають ся по заді. Причиною того всего єсть на першім місци темнота, брак пізнаня що і він чоловік як инші, брак відваги (до доброго, бо до злого Русин дуже відважний), неназгода між собою, брак знаня тутейшних адміністрацийних порядків і т. д. І до сего часу майже так Русини остають, бо ніхто не хоче щиро занятись та научити Русинів того, щоби его троха підняло з того упадку та поміж иншими народами. Суть люде котрі працюють але та їх праця приносить тільки злі плоди для Русинів, т. є сварку і самі не знають над чим. І тота сварка, та ненависть не то щоби занимала але чим раз то більше розгораєсь і замість підносити Русинів, тручає їх в болото. Не хочем ми писати о сварці, а тільки вказуєм як она зле ділає і як народ за ню мусить терпіти.

Так довго як ми будемо занимати ся справами домашними поєдинчих осіб, так довго як будемо ненавидіти оден другого (чого не подибле ся в жаднім народі), так довго доки ніби провідники народу не будуть всіх заохочувати до згоди і любови, то не буде спокою і ми будемо виставлені на посьміховиско.

Русинів в Канаді можна числити на сто тисяч. Се єсть поважне число, з котрим можна ся числити, але треба сьвідомости, треба займати ся горячо всіми справами які дотичать так само нас як і инші народи. Треба брати в свої руки самоуправу, та займати ті уряди, щоби нам за-під не боли ся що нічого не знає, бо в чужім краю і не знає мови, тому думаємо будувати тепер через якесь час права муніципальні (громадскі) щоби народ знав свої обовязки і радний (council) таких аби знав свій уряд, аби не було так як до тепер, що Русини вибирали на радного з иншим народностий. Богато околиць єсть таких, котрі замешкують виключно Русини, то хтож там инший як не они мають займати ся справами громадскими? Кождий Русин если хтось дає му способність чогось доброго научитись, повинен охочо нової добрі ради прийняти.

Еще раз звертаємо увагу, щоби кождий, котрий бере „Фармера", хован усі числа, бо не раз може прийде така хвиля, що треба буде про щось довідатись а о чім було в „Фармері" писано, та ні звідки буде газети дістати, а если буде мати газету в дома, так не буде потребувати нігде ходити, та шукати порожно і час тратити.

Рада Громадска

Рада кождої громади має складати з війта, котрий має бути головою і шістьох або чотирьох радних.

Радним може зістати кождий чоловік, котрий замешкує в границях такої громади і має в тій громаді маєток, котрий був би оцінений найменше на сто долярів. Однак чоловік котрий занимає якісь иньші уряди не може бути радним, а також такий чоловік котрий не виплатив податку за минулі роки, або такий також котрий сидів в склепі кариш за якусь провину довший час. Дальше старші люде, котрі числять вище шістьдесять літ.

Голосувати має право кожда особа чоловік чи жінка, наколи числить двайцять оден рік житя і єсть обивателем сего краю і має якийсь маєток в громаді що платить оподаткованю.

ВСЯЧИНА.

НАШЕ СЬВ. ПИСЬМО ДОЗВОЛЕНЕ В ЯПОНИЇ

Доносять з Праги, що проф. д-р Пулюй просив 5. лютого с. р. славного генерала Ногі, щоб дозволив посередникам біблійного товариства розширювати сьв. Письмо між вояками-Українцями, що з російским військом попались в полон. Перед кількома днями дістав проф. д-р Пулюй від бюра для полонених російских вояків в Токіо вістку, в імени генерала Ногі, що просьба его буде сповнена. Відповідь з дня 13. цьвітня, написана француском мовою, прийшла до Праги 20 мая і кінчить ся такими словами. „В імени генерала Ногі Бюро має честь відповісти Вам, що Вашому бажаню можна вдоволити та що можете висилати призначене Вами для нещасливих полонених воєнних, на нашу адресу Інформацийне Бюро в справі воєнних полонених в Токіо Япан" Для сеї ціли подарував проф. д-р Пулюй 1 000 екз. Псальмів, а біблійне товариство вже давно вислало їх по лінії Гамбург-Кобе. Ті Псальми будуть даром роздані між полонених Українців, і можна собі легко уявити, як вони радіти муть на далекій чужині, дістаючи до рук книжочку на своїй рідній мові, якої не вільно мати вдома на Україні. Рівночасно, також в лютім с. р. просив проф. Пулюй і Кобеба в Петербурзі, пославши єму два екз. Псалтиря, щоб він випросив у царя дозвіл для розширювання Псальмів між раненими на війні Українцями, і обіцяв подарувати на тую гуманну ціль 2000 екземплярів. На той лист не дістав проф. Пулюй і досі відповіди. Ось новий доказ російскої культури і гуманности, коли таких доказів ще кому треба, і се діє ся в християньскій державі, в 20-му століти! Там не вільно мати слова Божого на рідній мові і тим, що мусять за царя і за Росию кров свою проливати... Чи се не варварство тих християн, що горланять перед сьвітом, нібито вони заступають европейску культуру перед „жовтою небезпекою"?

РОСИЙСКА ПРОДАЖНІСТЬ.

Петербурский дописуватель Berl-Lokal-Anzeiger'а так описує корупцию в Росиї. Протекция і продажність закорінили ся в цілім сьвіті, там більше там менше. Всюди їх стрічають з погордою, як рак суспільного житя. Візьмім що до того є лише царат, де протекция і продажність цвитуть від многих літ. Се лихо місто що змовчати ся з поступом культури, зростає чим раз більше. Без протекциї і перекупства не можна нічого осягнути, а найлішим доказом того державна машина. В Росиї абсолютно ніхто не дивує ся тому анормальному явищу; противно, се уходить тут за щось звичайного, над чим ніхто довше не думає. Так воно є і всі в тім числять ся. Характеристичною в тім напрямі являє ся історія, яку розказував оден високий урядник в кружку приятелів. Треба було обсадити становище шефа департаменту. Оден приятель описаного звернув ся до него з просьбою, щоби те місце дали его своякові. „Так, але твій свояк не має про се поняття" — „Дійсно — відповів той — але В. міг би бути его помічником, а тоже сей чоловік робить всьо, так робив під попередним шефом департаменту, котрий лише підписував, а сего дошле і мій протегований". Таких протегованих можна вичисляти сотки. Вміють лише підписувати, не маючи навіть охоти познакомити ся із своїми обовязками. Невідступною сестрою протекциї є корупция, котра виступає зовсім отверто. Все всі не можна дістати жадної концесиї, при чім зачинає ся вона від „дворніка" (сторожа), а кінчить ся на міністрі. Тут всі продають ся — сказав оден визначний Росиянин — кождий мусить заробити.

ПОЖЕРТІ ДИКИМИ ЗВІРЯМИ

На основі статистики англійского правительства упало у східних Індиях за послідних 5 літ жертвою тигрів 4 925 осіб а 1 096 померли вовки. Льви зробили смерть лише двом особам, що він випливає є доказом, що лев щезає все з східних Індиях. Тепер він показує ся лише в лісах Гір, та там находить ся мабуть не більше як 200 львів. Длятого радлягли тих сторін застерегли собі лови на льви яко виключний спорт в цивил туземцях а европейцям полювати на льви заборонено.

Подорожний і Фармер.

Подорожний: „Альбу!"
Фармер: „Але з відки"
Под.: „Бре пожалуй!"

Фарм.: „Дійсьно! Бо і вам! А з відки Вас провадить?"

Под.: „З Вінніпеґу."

Фарм.: „Я що тлумача вже готовий? — будуєте в друкарні?"

Под.: „Був, та до готовий, роблять друкарі на тлум, щось ак три їх тепер, бо мусять там друкарню переносити в иньші мури, тому, що она „тлумач" відпише з нами, ча які біди, та затримали роботу на пару неділь."

Фарм.: „Та як то, тлумач залізний буде?"

Под.: „А ви гадали, що як?"

Фарм.: „Ов! Адже ж гей! А як видів як его робить? — Я гадав, що то лише напишуть тай надрукують „ґіц-ґан" тай уже, а то робе, робе, тай кінця нема тій роботі, скажіть но як тото робе его вперед і видно чи як ви кажете?"

Под.: „Го, го, го! А ви не видали ніколи друкарні?"

Фарм. „Ні!"

Под. „А я видів тепер „дупіру" перший раз, то так ся робить. В друкарні є літери залізні так як бисте нарізали січки з залізного околота а на кінци є букви витиснені, „отуж дупіру" друкар дивить ся в письмо того що написали тоті що тлумач видають і бере одну за другою залізну „літеру" і складає до купи на „шторц" а як наложить таку табличку як одна сторона в тлумачи, тогди обвязує ніцно шнурочком аби ся не розсипало і відкладає на бік, таких сторін тлумача один друкар набере за день три; по тім мастить їх фарбою, відбиває на папери і дає авторам, а они переглядають чи не ма якого блуда, як є блуд то они поправляють і друкар мусить потому кліщиками витягати тоту букву, що її не треба а вставляти другу, так як старим бабам „доктори" зуби вставляють. До чого друкар зживить ся на пр. по англійски Monkey а по руски мавпа, тепер „дупіру" як друкар надрукує по англійски Monkey а виважить ся та покладе коло того по руский „мавпа" от і вийде, що мавпу маве [illegible] — то на се мусять дуже автори вважати, аби не вийшла з друку яка халепа".

Фарм.: „Отто гей! Адже ж то, як то може бути — хоба то они надрукували його сусіду Грицька Добрітву по англійский Джорджь Добрітва, а по руский Грицько Котюга, даймо сам за тлумач 2 дуляри, аби так-ну! — А вітаж, що робить з там як поправлять?".

Подор. Дають до такої машини що все тото відливає і робить такі печатки на машині, як одна сторона з тлумача. Потім друкар знов розбирає тоті сами букви і знов складає нові сторони. А як уже все готово, тогди печатають (друкують) книжку"

Фар. Ов! то так? А тільки сторін уже готових?

Под.: Відбєм на власні очи 250 в канали шо що по 100 мають складати і „дупіру" буде тлумач."

Фарм.: „А по чому — не казали?

Под.: „Тих що до першого червня заплатили дадуть по долярові в оправі а без оправи по 75 цт. а хто пізніще схоче купити то $1 00 без оправи, а в оправі $1.25 від штуки".

Фарм.: „А читальню як там пишуть?

Под.: „Так пишуть, що щосьте так ніколи не чули, все такі так дуже розумітно, розумітно ради, такі само в голову лізе".

Фарм.: „Та коби вже ся раз дочекати. Ну, будьте здорові бо я ще мию вині отсей „фостик" доорати".

Под.: Дай Боже і Вам здоровля та з худобов втіху.

NEMA більше болю жолудка понадь уживає ся лікарства Fettosone. Пані Annie Jaffry з Sandy Cove, N. S. пише: Нема ліпшого лікарства на біль жолудка, як Fettosone. Я була дуже слабого здоровля, але по заживю кількох пачок сего лікарства, я перестала терпіти на біль жолудка і біль в крижах Заживши Fettosone я тепер тішусь найлішим здоровлем.

Rev. J. C. Moсо, D. D. з Sandy Cove був сьвід одужання пані J ше „Я можу що пані Annie Jef ю, котрій сьвіт з ти Я знаю її від і вірю, що она є женщина." Кождий, живе Fettosone, ворить. Се лікарство має жолудок і травлени. Fettosone кров і є найлішим ством для молодих

Пачка коштує Шість пачок $2.50, купити в кождій апт спровадити почтою на адрес: Fettosone Kingston Ont.

Як зачинаєсь за

Ви масту ні, на дру день не діяло до то для до дивитесь троха сей час ужити ве" котре лічить в пятьох минутах иного лікарства на заступеня як Catar Оно причиняєсь вала крови, повин ність правильно подавати крови сяку Канада і оно безусловно ротнім часу.

Наколи постаріє

ціле тіло потребу так часнів тіла як вала крови. Старі бують Fettosone і ства котре сну Fettosone вертає стить кров і робить старий чоловік молод дає. Если уживете забудете на упад Fettosone можна купити. Пачка 50 цт

Если чуєтесь блою, нервові, не спати, болить голова, требуєте Dr Hamil Ci пігулки лічать і помагають при Если заживете в вечер що учуєте що Вам Слабість і знучене уть. Здоровле і відмінне кождий уживати Dr. Hamilto Ціна 25 цт. Можна всюди.

Усуває сильне сту

II. Geo E. Gerous broke пише як він ний з лісі. „Також упало мені на ногу него сильно спухла кілька раз Nervili хлина уступила і ся здоровим." Для ків з лісі Nerviline же потрібне, оно студжене і ревмати хто не повинен Nerviline. Се лікарство бре на всі вищі і тні болі. Велика 25 цт. Можна купити

Война

Где і як она веде Хто ві витрає? Як ся і Японія?

Хто хоче мати відпо ві питаня, най пришле в письмі 30 цнт. і ому книгу 12 цалей 15 довгу з мапами цілого сьвіта, об війні довідаєть ся.

При тім дармо кишкову табличку, о мірах і вагах і Пасхалію Катехизм.

Продаю також дарі — на 1906 р. книжок.

Пишіть на адрес
M. J. MURIN.
231 ASHBURTON
YONKERS,

Найжичка.

Оповіданє.

(Конець)

XIII.

Відслужили вони понови за вічною, і не счули ся як минуло четери місяці. Відійшли від вояна. Куди ж їм йти? Після матери лишила ся хата, нами відобрали, тіжно написав. Пійшли в сусіди до вояна. Дав їм вояк хату, виматичок городця, і вижовик, щоб за те вони з літку відробили. Юрко тиждень косив, а тижно два тижні молотив; а Стеха два тижні жала, та вижала три кіпцини. „Нехай єму легко лежати! подумала Стеха, коли б не він, нігде б було й прихилити ся. Нехай над ним вічне перо!"

Старенька була хатка, а любо Стесі в ній жило ся. Віконце виходило в вадірок. На подвірю Стеха насадила мяти, васильків, куці пивонії понад подарувала. Було тільки що займеть ся на світ Юрко здоровий, веселий, встане, вмиєть ся, Богу помолить ся, поцілує свою Стеху, хліба за пазуху, косу на плечі і на роботу. А вона прибере в хаті, серп за пояс, та на ниву. Вона все, літо мало за снів. Пятохів зажала. А Юрко заробив на подушне, та ще остало ся на пару свечат, відсвіжили кувили і телечку. Сяко-тако обійстечко з все таки свое завелось. Щаслива вона тоді була. Здавало ся їй, що те щастя, ніколи не мине, ніколи не покине їх.

Одно й минуло! О Господи! коби те щастячко вернуло ся ще хоч на часочок, хоч на годиночку. Коли б милосердний схотів вернути їм те щастя, вона б повеселіла, вона б ожила, вона б спочила з своїм Юрком.

Може, може! подумала Стеха, може й вернеть ся. У Бога все готово... та де!.. За що ж він нас покарав? За що? хіба за те, що ми любили ся? Хіба ж за любов карають! Та за що?"

А кара була велика...

XIV.

Одної ночи повела злидні усе, що нарвала лихові. Нічого не вивезла, хоч і вивозити було тільки одну бідноті.. В чім спали в тім тільки й зістали ся.

Згадала Стеха, як вона серед ночи простоволоса, боса, в одній сорочці стояла на городі і дивила ся, як огонь пожирав її добро? Як вона голосила, ламала руки до Бога... А тоді вона просила его, просила щоб вотухла полумя, щоб хоть бодню винести, нічого не помогло! Зістали ся животочка тільки. Спасибі добрі люде помогли: хто дав запаску, хто хустку. Зодягли добрі люде. А Юрко! Юрко трохи з глузду не зсунув ся. Ні за що було й рук заложить, хоч лягай. Сплакали-сяк-якуж зимували, продали на роботу на хліб. А тут під'їхав якийсь пан чи економ з цукрового заводу, на роботу наймати. Такий той пан був милостивий, так він і тепер наче перед Стехою стоїть, трохи високий, товстий, вусатий, чорний, аж масто-олимовий, вся той циган з вусами, бородою, а губи від жиру аж відвисли. Умовили ся Юркові шість а Стесі три карбованці на місяць, хліб і харч з заводу. Плата добра.

Приїхали в завод. Юрка приставили до машини а Стеху до тертушки. Робота не що важна, з досвітка до обіду, а з обіду до пізного вечера; більш нічого Стесі не загадували, крім тільки підкладати бураки в тертушку. Не трудна робота, тільки що з вечері спина крепко боліла, мабуть увесь день нагинала ся. Окремої хати їм не дали, а жити в гурті з усіми робочими, той що тож за життя! Або переночувати, а то увесь день на роботі. Ночувати за тісно було: одни поуз другого, солодкі [illegible] довелі, набудь давка солома, бо троха хоріло поле від неї і перетерпала ся таки чи мало; але проте байдуже, можна сьти на натерці.

В перший день Стесі здавало ся, що се не завод, а дійсне пекло, що се не люде, а люде нечиста сила служе, така стукітня, гуркотня, трієснетня, душно, тешно, вонючо. Здавало ся, що вона ніколи не привикне до сего пекла, настоящого пекла, де замісць чортів заводчики й машини видавлюють сік з робочих. Байдуже! привикне, чоловік та не вийде? — мусить до всего привикати.

Привикла Стеха й до цвілого хліба; привикла й до духоти, що крупини від крупник на цілі роки; привикла спати на гнилій соломі, вставати з півнями, лягати з вовками; привикла по шести годин без перерви стояти під тертушкою й вергати з долини бураки. Привикла! Навчить біда моргі з маком їсти. До одного тільки й не привикла Стеха. Що дня буле і той масто-олимовий циган-пан прийде до тертушки, стане, стоїть, дивить ся, та все задивляєть ся на Стеху. І чого він так дивить ся на неї?! Може жалував, що така молода, гарна молодиця та на такій важкій роботі, та що й за таку дешеву плату? А може й що иньше він думав задивляючи ся на Стеху. Хто его знає! чужої душі не вгадаєш...

Остобісів він Стесі, розказала вона Юркові.

— „Покиньмо, Юрку! отсей господський завод!"

— „Добре, Стехо, покиньмо! А куди ж підемо?"

— „В своє село. Скільки у нас грошей заробленого є?"

— „А скільки ж? Давай лічити."

— „Полічимо. Карбованців з пятьдесять заробили... сума велика."

— „Що ж Стехо! добудьмо до місяця тай вже!.."

І не гадали вони яке їм лихо скоїть ся.

Другого дня Юрко якось не побеpіг ся: якимсь манером его за полу, тай притиснуло до стіни машини. Поки то збігли ся люде, поки вирятували, так его ногу роздавило, як рак у самій ступниці.

Взяли Юрка в больницю, пів року его там гоїли: Стеха ніколи від него, і день і ніч не відходила від него. Вилічили, хоч замісць ноги добув милицю, та що ж мене чоловік.

Прийшло діло до розщоту, а той самий циган-пан і розщитував:

„Ви, пане, вдвох заробили 54 карбованців та за те, що гоїли Юрка, з вас треба б взяти 40 карб.; ну то вожай трох половин, — возьмемо тільки 30... От вам і 30 карбованців беріть!"

Сплеснули Юрко і Стеха руками! Нічого не вдієш, треба брать!..

— „Куди тепер подамо ся Стехо?" спитав Юрко.

— „Куди [illegible] чаловічо."

— „Хіба з старці."

Юрко заплакав ся слізьми...

XV.

Згадало ся Стесі, як вони прийшли в Київ. Як вона з першого побачила ся. Лавру, ах у неї забило ся серце сподіваннями на ласки печерських угодників! Чениці їх привитали, пустили ночувати даром цілий тиждень годували. Намолились Богу до схочу. Пішла Стеха шукати собі місця. Печерські угодники заступили ся, помогли. Знайшла вона місце у жида на Подолі, за два карбованці місяць. А Юрко став за сторожа.

Минуло більш ніж року.

Дякую Юрко і Стеха благали Пречисту, щоб благословила їх дитьми. Пречиста вчула їх молитву і як раз тоді, як їм і самим доводило ся голодувати, благословила їх дитиною. Жиди нехотіли держати Стеху „Їдь, кажуть, роди де знаєш, дитину віддай куди на харчі, а сама приходи, знов возьмемо..."

Пішла Стеха, у сторожці коло торіб родила сина. Сама й бабувала. Юрко пішов шукати кумів. Якогось сліпого солдата спіймав, спасибі кому стрістив, гарно імя дав. Васильом нарік, і не багато жив — тільки пововика.

Настала осінь, у сторожці ночи мало, холодно, дитина застудила ся, занедужала; а тут і на Юрка напала недуг. Що ж его діяти? Пішла й знов у наймички, ніхто з дитиною не бере. Залишити свого Василечка на чужі руки? Ні, ні, вона сказала: „Воно ж моє, моє рідне, моє одне, а я его мати!.. Та як его йти; на кого покинути Юрка? хто его доглядатиме?.."

Люди стали порадили віддати Юрка у больницю. Тяжко вести у больницю.. та щось не краще й з сторонці. Пішла в одну больницю, в другу, в третю; ніде не беруть, місця, кажуть, нема. До вечера ходила та й доходила ся до того що пішла на Дніпр, щоб кинути ся в воду.

Прийшла... і не кинула ся...

XVI.

Так в одну годину в жилах Стехи пробігли споминами усего життя її... Тяжко безрадісне, смутне тяжке життя, а поминути его жаль стало, не за себе, жаль за цих — за чоловіка, за сина...

Опустила Стеха голову на груди, а дощ лив її за плечі і лив... Вона глянула на Владимирів холодний, думала побачить як вирі хрест; не видно, сховав ся і він з туману... Стеха хотіла перехрестити ся, та рука не підняла ся, пучки закляли.

Вона повернула з право-руч, на Поділ, коло дровані двора... „Куди ж его повернути ся? що діяти?.. Просила молила, робила, нічого не випросила, нічого не виволила, що заробила усе марно пішло... Чи не краще буде украсти? Кажуть гріх; нехай і гріх, нехай він лине на мене, а я вратую Юрка і Василька... Піду!.. Куди ж я піду красти?.. ох я сумію? і красти треба уміти!"

Як мала скутує в павутина муху, так оті сумні гадки скутували Стеху. Колись вона злякалась би їх. стала б молити ся, щоб Святий відвернув від неї ті думки. Тепер — ні! молила ся вже й так довелі, а дивити ся чого? Хіба її життя не страшнійше тюремного? Хіба дивити ся, як її любий чоловік і син лежать недужі з голоду і холоду, легче, ніж дивити ся як скувують ноги у залізне путо, щоб погнати у Сибір?.. Хіба..

Стеха не додумала щось з віду так лунуло її по голові, що вона як сніп повалила ся в грязюку за кальну поштову!.. Коло неї стояв якийсь чоловік і щука де у неї кинула...

— „От тобі й подякую ся! [illegible]!" промовив він сам про-себе. „Тільки даром руки помочили, хоч би той так!.. Давай хоч хустку візьму... Пальцем хата за неї поки добуть!" З сим словом він скинув з Стехиної голови хустку і пустив ся полнем на Поділ... Вітер ревучо їх сів, дощ лишув ніке з неба!..

XVII.

Другого дня Стеху знайшли мертвою з пробитою головою.

Прийшла поліция, подивила ся округ, списала усе що віді по закону...

— „Хто от ся молодиця?" питав поліцейський.

— „А Бог її знає,.. раба Божа!.." промовив хтось з боку...

Того вечера з сторожки, що коло торіб, двоє вивели і повезли на віз двоє мерців: чоловіка і малесенького хлопчика. То були Юрко і Василько. Не діждав ся Юрко жінки, а Василько мамі, опухли з голоду.

— „Куди везти?" спитав погонич.

— „Звісно куди, до анатомичного театру," відповів.

— „Ше!" гукнув погонич на воли...

XVIII.

В Театрі вже усіх, на одній столі положили Юрка, Стеху і Василька! Лікар почепурився їх на шматки і довідав ся, що Стеху вбито, а Юрко і Василько вмерли з голоду... В одну трупу складали шматки і кісти усіх трох, — в ямі лежать усі трое...

С. В.

Причини російских неудач.

Звісний публіцист Немирович-Данченко помістив в петербурскім „Руском Слові" інтересну статью про причини російских воєнних неудач на Далеким Сході. З сеї статі наймено що інтереснійше, а безперечно, що те, що Данченко говорить про причини неповодження російских на суші можна віднести і до війни морскої, якої нова і послідна фаза так неподобно зачала ся для Росиї погромом Рождественского і Небогатова в корейскім проливі.

„Тоті — пише Данченко — що вірили в побіду Росиї, могли вже по битві під Дашічао переконати ся, що коли не ціла війна, то бодай перва її половина є для Росиї програна. Інакше воно і не могло бути. Судьба нашої армії була в цілости зависима від одноколійової залізничої лінії, якої перерване ми ждали що хвилі, бо таки ся тим одним відрізана нас від Харбіна, Іркутска і цілої Росиї. Ми не могли від головних наших сил відділяти нічого в цілях демонстрациї по боках, бо Японці ставили проти нашої армії сили перевагаючі. Чи загалом вони мали більші сили, то ще квестия, але за те вміли лисовною перекидати цілі полки і дивізиї в загрожені місця, і де лише ми з ними стрічали ся, так находимо против себе їх твердий настук, підготований до завданя нам більше чого удару При тім їх система розвідів була така, що кілько разів ми переходили до офензиви, все мусіли все відпирати їх контратаки. Крім того вели ми все не від власної волі, не від творчої думки власного вожда, але від того, що ділав, або що гірше, що думав ділати наш ворог. Він знав, що робить, а ми мусіли того здогадувати ся. Він атакував, а ми боронили ся. В его руках спочивала вся ініциатива акциї.

Думаю, що ще не ведено ніколи війни без операцийної підстави. Ми перші се пробували і дебют випав дуже невесело. Харбін та терен на полудня від него в промінію 500 верстов, вся комунікация з армією була вільно висіла на волоску, котрий перше лішної днини міг протяти який небудь відділ Хунхузів або сьміливий під'їзд японьских партизантів. Якби ми могли на плечах нашої армії удержати 100.000 люда, було бу цілком що иншого, але на той люксус тоді було собі позволити, бо пожира все бракло на фронті.

І тепер доперва показує ся, як знаменитий був план Куропаткіна, нігде не приймаючи бою, подати ся собі час на лінію Харбін-Гірин та там окидати ворога. Коли би так було стало ся, не було би ні Тюренчену, ні Вафангу, ні Дашичао, ні Ляояну, ні Мукдену, з яких Японці сплели собі побідний вінець лаврів. З тим, що надіслано нам з Росиї вже в часі кампаниї, вожд наш розпоряджав би був армією 700 тисяч мужа і около 2000 пушок. Дух ворожої армії не був би такий, як тепер, наші солдати, наслідком безнастанної ретирады не опускали би голов так низько, уважаючи Японців непобідимими. А впрочім сама війна була би та сама, з тою тільки ріжницею, що тоді не ми, а неприятель цілком залежав би від а лінійного подвозу за своїми плечима і загалом находив би ся в нашим пригожих обставинах.

Без в результаті ми тим і старо (хоч що правда, нам помогали) що збідкасно ся до Харбіна стратили половину жовнірів і четвертину пушок. На тім однак не конець, бо втрати в людях можна доповнити, але ніхто не вирве з памяти спогадів погромів, що ганьбою палять нам чоло. І ніякі будучі побіди не затруть їх бо битви програвали не ми, але система, не російский салдат, але нездарність та [illegible], бюрократична, не народ, але его [illegible], глупая тупизна, оцька'. Тепер легко усе звалювати на Куропаткіна та вірити в то, що з хвилею его уступленя війна піде наче по маслі, так, наче би то він був творцем тої сумної системи та в часі сеї війни вирікнувши усім, що ділось нова вправо, від Харбіна до Петербурга. Кому Росия має завдячити, що первісного плану головного вожда не виконано, і що ми, не подавши ся завчасу до Харбіну, пережили цілий ряд погромів та ганьби? спитає історія Чи Куропаткін сам, з власної волі покинув ту думку чи може під натиском инших осіб? Прецінь не на віддаль 10.000 верстов годі не бути самостійним і безнастанно ждати на розкази Правдивий вожд повинен скупляти в своїх руках усю власть Таким був Наполеон, Петро Великий, Мольтке, по части Суворов і инші, що в історії вписали ся побідними іменами.

Та прийміть, що вино сего, війна, яку ведено, се війна колоніяльна. Тоді передусім не треба було її легкодушно зачинати, позаяк задля тих проблематичних „колоний" ми стратили з очий і ближчий Схід, і Персію, і Німеччині розвязали руки, і Англії подали Тибет. Коротко кажучи за копійку ми віддали сто рублів, а потім навіть і ту копійку нам відобрали.

Куропаткін справді в одним тяжко промахнув ся. Ото він, обнявши головну команду, не повинен був приняти ся становища міністра війни. Тоді певно против таких армій, як японьскі, і против таких знаменитих генералів, як Ояма, Куроки, Оку, Нодзу, не посилано би полків, сформованих по призваню з запасних жовнірів, котрі давно уже забули, як обходити ся з карабіном і загалом відвикли від дисципліни. Сам перевіз війска не тягнув би ся цілими місяцями, не доставлювано би цілих поїздів цілком непотрібного матеріалу, не змобілізовано батерий і т. д., не перевожено би тоді замість салдатів шампана і загалом не було би цілої тої підземної господарки, про котру безсторонна будучина не видасть свій справедливий осуд. Тоді на цілім шляху сибірским, від Челябинська до Іркутска, не палала би одна розгуляна оргія пияньства і розпусти. Чей-же того, що в своїм часі так завзято вичеркувала цензура, а про що тепер всюди голосно говорять, не затушують ніякі урядові заперечення ані инші пьятки бюрократичної сторонности.

Не обвиняю і не бороню нікого, бо се не моя річ. Не маю даних ні на прокуратора, ні на адвоката. Кажу лише ще не закидайте вини на одиниці там, де вона лежить в переживаючім уже свій вік дотеперішнім ладі російского житя.

Коли би через зміну поєдиноких осіб можна було обернути судьбу усеї тої війни, тоді Росия не потребувала би цілком реформ і могла би спокійно спати, без журби о свою будучність. Але ся справа далеко поважнійша, і не можна єї полічити поверховною операциєю.

Що ту обвиняти ріє у безному треба гірских пушок на нема, прислали їх вівці мість потрібних гранатів прислано однак шрапнелі. Привезено набої з фабрик Лубаньских — виходять їх на сьміте. Канальї більші від гільз, гільзи потрісканi, кулі висипають ся з них. Шрапнелі, як се діяло ся під Ляояном, розсипуються майже рівночасно з вилетом з пушечного дула і т. д.

А сотворені через сю бюрократичну систему генерали — чи вони може ліпші від тих лубаньских набоїв та шрапнелів? Деякі з них може — розуміє ся — стояли на уровени своєї задачі, але тепер хорі, придавлені віком, відвикли від невигод походового житя, жадали переводу їх в стан супочинку. І такі генерали ставали чимо геніяльнішими японьским вождам, котрі не знають, що се знучене, наче коваті їх праці. Рач очевидна, по нашій храбрій ранг повинні проводити не люде молоді, здорові, сильні і талановиті, але напиши артіяльні нумії. Оден Лінєвич ся визнає. Бо справа не лежить в самодоцтві урядженя, ні, она в тім огни, що коріє в душі нормально і людної організациї.

HOTEL
&
BANKING HOUSE.

V. BOZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Если хочете в старий край в Росию, в Галичину або з краю в Америку дістати ся, то можете у мене білети на пароходи тайше як в других дістати, або если маєте грошеві посилки, переводи військові і нотаріальні або судові справи, то все порадку і добру раду на все дістанете.

Котрі хотять або робітники їхати до краю на найширших кораблях, то посилаю безплатно.

[illegible]

Маю свою гостинницю, де наші люди можуть відпочити і тако дістати харч.

IВАН НЕМЕТ

б. ц. к. заступця конзуля.

Одинокій руский Банк, спродажа шифкарт, засилка грошей до всіх частей сьвіта, канцелярия адвокатска і нотаріальна так з староприєских як і в американьских тоже і в військових справах. Поради о всім даром. — Хто хоче купити шифкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно або засилати гроші до краю тайшо і скоро або має в краю якусь справу судову, грунтову, військову а хоче тую як найлутше і найскоро залагодити, то нехай удасть ся до І. Немета, в буде зовсім вдоволений.

Єго адрес є: **John Nemeth,**
457 Washington st.
New York, U. S.

МИЛО КОРОЛІВСКОЇ КОРОНИ

єсть спеціяльно роблене для твердої води сего краю і нема ниякого мила, котребби було рівне єму що до доброти.

Можете дістати вроскі образи сьвятих або книжі, також дорогоцінности, наколи зложите нам більшу скількість паперів, котрими обвинене мило, на адрес:

The Royal Crown Limited
King st. — — — WINNIPEG

НОВИНКИ.

— Льондон 20 чер. Кореспондент до ґазети „Standard" доносить з Стокгольму, що Шведскі консервативні ґазети отверто пишуть тепер про війну. Они побуджують щоби правительство мобілізувало війско і зажадало північну часть Норвеґії, яко винагородженє Шведам за зірване унії.

— З Екатеринослава Росия, доносять що в околичній копальни угля повстала страшна експльозия. Як рапортують 500 людей мало утратити житє.

— З Ню Йорку доносять що там панує таке страшне горячо, що від него гинуть люде. Дня 19 с. м. умерла там від горячя одна особа.

— В Crookston, Минн. лютилась страшна буря, котра понищила богато домів, стаєнь, сїть телеґрафічну. Шкода велика одначе жите нікто не стратив.

— Недалеко Baltimore з'ударили ся два потяги, особовий з тягаровим. Двайцять три особи забитих, а решта легше або тяжше ранені.

- Цікавий документ дістали в Варшаві всї висші урядники що в царскій службі. Повідомлено їх що облога міста Варшави наступить, тому богаті і урядники мають донести кілько членів має родина і котрою желізницею мають виїздити. Причиною такого розказу єсть се, що полиция донесла, що там з'орґанізували ся банди, котрі будуть нищити доми богатих мешканців, а виїзд їх з міста буде одиноким спасенєм. Богато людий складає свої мастки в банках і вибирає паспорти щоби були приготовані опустити місто.

НЕЩАСНА МАТИ.

Страшного вчинку — як доносить „Буковина" — допустила ся в Слободзії-Ранчу незамужна Василина Ластюк. Щоби усунути з світа незаконну дитинку, викопала вона в саді маленьку, 45 центиметрову в промірі яму і закопала в ньої немовля. Щоб не було пізнати місця могилки, вона землю убила ногами, причім цілковито роздавлено голову дитини. На слід злочину прийшла жандармерия. Судова комісия в Вижи сконстатувала, що дитина прийшла на сьвіт жива. Сего однак, чи її поховано вперед чи таки живцем годі тепер точно означити.

СТРАШНИЙ ЗЛОЧИН.

В Долині коло Ягольниці пов. чортківского стала ся дня 20 мая с. р. така пригода. Край села під поля над яром стоїть хатина, в котрій мешкало бездітне подруже Іван і Мария Кузар, властителі 5 моргів поля. Згаданого дня в полудне прийшов до них хлопець сусіда, щоби позичити собі лопати і побачив чоловіка та жінку сплячих на ліжку, а вікно було закрите полушком. Іван лежав поперек ліжка і був одягнений та в чоботах. Хлопець засоромлений вийшов з хати і ждав час не кажи про се, що видів нікому, але потім дивно єму стало, що вони так довго сплять, отже оповів свому батькови. Коли отець хлопця з другими людьми вийшли до хати, представив ся їх очам страшний вид. Чоловік і жінка лежали неживі з посинілими лицями на ліжку. На їх головах видно було рани і очиці в руки були позакручувані. Скриня лежала розбита а річи порозкидувані по хаті. Обдукция тіл тих нещасливих виказала, що вони згинули насильною смертю через удушенє. Горла їх були проколені чимсь товким в рани заткані ватою. Убійство доконано імовірно в цілі рабунку. Злочинці мусіли забрати гроші, але мимо ранчи знайдено ще 80 корон, котрих злочинці може не доглянули. Убійників доси не вислїджено.

— Стрічене Каляєва, убійника вел. кн. Сергія в Москві, відбуло ся в шліссельбурскій кріпости. Послідні єго слова були „Скажіть моїм товаришам, що вмираю з радостию і що все буду з ними" — Каляєв від хвилі свого уязненя не спроневірив ся ані раз своїм переконаням. На матери вжив просьбу, що не буде просити о єго помилованє. Коли дізнав ся що між публикою говорили про можливе єго помилуванє, написав до міністра справедливости: „Яко революционіст, вірний програмі Народної Волі, уважаю своїм обовязком відкинути помилуванє" Перед смертю прийняв священника яко приватного чоловіка. Каляєв був загадної вдачі, любив дітий і мав нахил до поезиї.

ПОВСТАНЄ АРАБІВ.

Араби в Дамаску і иньших місцевостях Сирії збунтовали ся против турецкого зверхництва і рівночасно грозять вирізанєм всіх християн. Війска суть безсильні, а навіть отверто симпатизують з повстанцями. Надзвичайна рада міністрів ухвалила мобілізувати 100.000 війска. В ціли як найскорішої висилки війск до околиць, де повстане вибухло, правительство має закупити за пів мільона долярів анґлійскі транспортовці.

— Петербург 16 чер. Великий князь Алексій, вуйко царя котрого іменував найвисшим адміралом російскої фльоти єще отець теперішнього царя, Александер III зреаґнував з свого становиска. За єго прикладом пішов також другий адмірал Авелан, котрий був головою адміральского департаменту.

— Пише нам С. Борис з Ladne Alta, що весна с. р. в тій околиці дуже суха. В половині мая упав перший дощ і збіже начало рости, а четвертого червня упав добрий дощ і єсть надія що в сім році буде добрий урожай. Огородина також преспоро розвиваєсь.

В Атенах столиці Греції якийсь картяр замордував 13 с. м. президента міністрів М. Даляніса. Король грецкий дав розпорядженє щоби похорон відбув ся дуже величаво в честь погибшого.

— З Льондону доносять 14 с. м. що король анґлійский Едвард наділив короля шведского великою почестю, призначуючи єго на гонорового адмірала анґлійскої фльоти.

— З Чікаго доносять що Іван Гох, котрого засуджено на кару смерти через повішене за мордерство одної з єго многих жінок, буде міг уратоватись від сповненя сего вироку, наколи достаточна скількість грошей прийде єму перед 23 днем червня, коли він мав бути повішений.

Учіте ся!

Учіте ся брати мої
Тай не закопайте.
Учіте ся просвіщайтесь
Купи ся тримайте.

Весна Божа вже вже прийшла
І всьо позрівнала,
Вся ярина, вся ростина
На ново віджила.

Так і ми мусим всі
Кріпитись й віджити,
Щоби скорше другий народ
Могли ми здогонити.

Ми-ж брати молоді
Всі сили добудьмо,
І для слави Руси нашої
На чужині працюймо.

Ой учіть ся просвіщайтесь
Купи ся тримайте,
І до спільної нашої мети
Один другому помагайте.

Що заробим то до хати —
Просвіту плекаймо,
А як гроші [illegible]
З того користаймо.

О, учіть ся і читайте
Не тратьте ваших літ!
В кождій хвили за бездольну
Вкраїну Господа хвалїть!

Іван [illegible]

Де еще єсть даром земля.

Наша редакція дістала пару листів з запитанєм де ще можна дістати землі даром, тому интересованим подаємо інформацію з котрих [illegible] і де землі даром можна єще одержати. І так в Манітобі на Cak River, куда де желізниця C. N. R. має [illegible], єсть около 10 товншипів землі але поважна [illegible] утруднена комунікация, тому від желізної дороги рад побудує дві нові дороги, щоби можна єго землю заселяти. Желізниця [illegible] переходить в віддаленю двох до 18 миль.

Потому єсть єще богато землі на схід від озера Dauphin на північ від Pleasant Home і на схід від озера Manitoba, яких 12 миль на північ від стациї Oak Point.

В Ассинибої єсть єще землі на захід від стациї Sheho, а також в полудневій Ассинибої на північний схід від Wood Mountain, а яких 60 миль на полудне від Moose Jaw.

В Саскачевані єсть єще богато землі по лівім березі ріки Carrot, на північ від стациї Melfort на C. N. R. що іде з Swan River до Prince Albert. Шість миль на північ від Prince Albert єсть з чотири товншіпи і ся земля в добрім положеню бо близько міста, одначе за мокра, але наколи там осїдалиби люде, то рад осушилиби ту землю. Також ся земля тому добра для поселеня, що там близько суть тартаки, де можна зробляти гроші.

СМІШНЕ.

У КОГО БІЛЬШЕ СЬВЯТ.

Жид з хлопом перечували ся, у кого більше сьвят. у жида, чи у Русина?

— Слухай Іване — каже жид — кілько у нас сьвят, тілько в тобі волосків в [illegible].

— Добре — каже Іван — а в тобі так само, кілько є у нас.

Почав жид рахувати:

— У нас є судний день, то раз! Трубки, то два! Кучки, то три! Гамон, то штири! Пейсах, то пять! Зелені сьвята, то шість.

— Ну, далі! — каже хлоп.

— Що далі? А у вас може більше?

— Ну, у нас є перше Рядво, то раз! Друге Воскресенє, то два!

Тай так вичисляє по одному, і за кождим одни волосков вик! А далі справляє ся єму, тай каже.

— А потім є трьох святих! А потім є сорок сьвятих! А нарешті є всіх сьвятих! — Тай за тим словом як ухопив жида обома руками за пейсе, як торгне з усеї сили, тай обірвав увесь жидівский пейсок.

Ціни продуктів господарских у Вінніпеґу.

Пшениця ч. I. 80 [illegible]
" " II. 80
" " III. 80
" " IV. 75
[illegible]
Сир 9—12 ц.
Сметана 9—11 ц.
Мясо 7—14 ц.

МУКА:
Ogilvies Hungarian Patent $2.95; Glenora Patent $2.75, Manitoba Strong Baker $2.25, Imperial $1.55, Lake of the Woods Five Roses $2.95, Red Patent $2.75, Medora $2.25; XXXX $1.55.

По висше сказаній ціні продають фармери і маґазини, а [illegible] продають все дорожше.

Elliott & Deacon,
АДВОКАТИ.
ПОВНОМОЧНИКИ,
ЗАСТУПНИКИ і т. д.
316 McIntyre Block,
WINNIPEG.

БІЛЬ ЗУБІВ.
Майже кождий терпить на біль зубів, одначе біль той можна вилічити майже магічно уживаючи
7 Monks Oil.

УКУШЕНЄ ОВАДАМИ.
Запаленє яке спосодували укушеня овадів можна скоро вилічити через натиранє лініментом:
7 Monks Oil.
Продають в кождій аптиці.

ALLOWAY & CHAMPION,
банкири,
362 Main st., Winnipeg.
(Четверті двері на полуднє від Portage avenue.)

Посилаємо гроші на кожду почту до Австриї, Росиї і иньших країв.
Не платить зайвої другий раз той, до кого гроші вислані.
Ордери виплачує ся в Австриї коронами, в Росиї рублями.
При посилці гроший треба дати добрий адрес а ми виплатимо всякі гроші нам повірені особі для котрої они призначені, або звернемо безпроволочно посилаючому.
Спробуйте ужити нашого систему раз, то певно прийдете другий раз. Виплачуємо по дуже низкій ціні.
Розмовитись можна по руски, російски і німецки.
Ордери посилаєм старанно виповнене.

Кождий знає, що найвигіднійша, найбезпечнійша, найдешевша і впрост без пересідки подорож
з Буковини і Галичини в Канаду
на Гамбург єсть лише через генерального експедиента кораблій
B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.
Хто має шіфкарту від Б. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того переїздують через німецкі стациї граничні.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG
Дивіть ся на золоті букви "T. & B." котрі суть вибиті на кождій пластинці і пачці.

ИОСИФ А. ДИМА
[illegible]
J. A. Dyma
796 Main st.
Winnipeg.

Памятайте що
EDDYS'А
будівляний папір
не впускає зимна ані випускає тепла
Пишіть по проби і ціни до
TEES & PERSSE LIMITED AGENTS
Winnipeg.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парцеля парного числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних територіях є до розданя. [illegible] дарем не дає ся ціла 8 і три четвертих з 26 секций, [illegible] трої тільки північну-східну чвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциї т. є 160 акрів [illegible] головою родини, або кождий мущина, маючий 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вносить ся особисто в місцевім L[illegible] Office того дистрикту до котрого земля приналежить [illegible] той, котрий хоче дістати землю хоче дати уповажн[illegible] другому, щоби за него оплатив, то мусить писати до [illegible] Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of I[illegible] migration, Winnipeg, або до місцевого аґента дистрикту, [illegible] котрого та земля приналежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану зе[illegible] після акту державних земель має виповнити слід[illegible] точки:

1 Кождий фармер мусить мешкати на дарованій [illegible] ли і обрабляти [illegible] найменше шість місяців кождого р[illegible] в протягу трех літ. Се єсть звичай Департаменту [illegible] щоби поселенець зорав 15 акрів, або мавєсть управле[illegible] акрів землі мешкати 20 штук власної худоби і стайні для [illegible]

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) ма[illegible] його сина, що може після права вносити оплату за [illegible] землю, мешкає в сусїдстві землі вписаної на си[illegible] то син може одержати патент на тую землю, хотяй не [illegible] ошає на ній, а мешкає з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану з[illegible] лю, або сертифікат на патент, а перед тим вніс оплату [illegible] нишу землю, то після права одержить патент на ту з[illegible] лю, котру перше оплатив, єсли другий гомстед знаход[illegible] ся близько першого.

4. Єсли поселенець жиє постоянно і працює на фа[illegible] котру він дістав, то обовязки які накладає право буд[illegible] виповнені.

В додатку вище сказаних четирох точок, єще тр[illegible] додати ся, що поселенець хотячи одержати патент [illegible] з'орати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і [illegible] будинки і також 80 акрів огородити плотом.

Право внесеня другої оплати за гомстед котрий [illegible] ті котрі еще перед 2 гим червнем 1889 року виповн[illegible] всі обовязки на першім гомстеді і дістали на него пате[illegible]

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнив обо[illegible] після права, єго внесену оплату уневажняє ся; а [illegible] може кождий оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ,

робить ся при кінци третого року перед [illegible] sub. аґентом або гомстед інспектором.

Перед робленєм аплікациї о патент, мусить ся [illegible] мати письмено комісара державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦИЇ.

Новоприбувші еміґранти одержують поучене [illegible] роздачи земель в еміґраційнім офісі в Вінніпеґу, або [illegible] дїх урядї державних земель в Манітобі, Dominion L[illegible] office.

Землю, котра посідає мінерали можна дістати [illegible] коли письмено повідомить ся секретаря Департаменту [illegible] трішних справ в Отаві, Secretary of the Department of [illegible] Interior, Ottawa або комісара еміґраційного в Вінні[illegible] The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, [illegible] місцевого аґента державних земель в Манітобі і пів[illegible] західних територіях.

W. W. Cory,
заступ. міністра справ вн[illegible]

Крім державних земель, о котрих вище сказано [illegible] дїльно, що тисячі акрів найлучшої землі в західній Ка[illegible] можна купити від компаний желізничих, [illegible] і приватних фірм.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III. Вінніпег, Ман Четвер 29-го червня 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 29. June 1905. Число 26.

Послїдні вісти з війни на Далекім Сході.

— Льондон 22 червня. Кореспондент до „Daily Telegraph" доносить з Токіо, що Японці не перестають посувати ся за Росиянами. Наперають они на оба російскі крила, і незадовго вже почуємо о новій японській побіді. Японці мають більше як пів мільона війска.

- Петербург 22 чер. Лїневіч знов телеграфує до царя що побіда буде по стороні Росиї. Міністер війни Сахаров був на авдиєнциї у царя і представив му щоби мобілізувати нову армію.

Льондон 23 чер. Доносить що великі дощі які тепер падають в Манджурії, перервуть на якийсь час воєнну операцию. Тяжкими і наладованими возами ціком не можна їхати, одначе Японці мають легкі вози, котрими по части можуть перевозити амуницію і харч.

- До Петербурга доносить генерал Лїневич що Японці стоять на місци, а з переходу Ґунцу рапортують, що російский фронт цофаєсь, бо Японці знов задумали ударити на оба крила російскої армії. Росияне задержать ся на позиції Сипінгай.

Ню Йорк 24 червня. З приводу Ґунцу телеграфують, що Японці посувають ся цілою лінією. Тепер заходить питане, що буде робити генерал Лїневич, позаяк японські сили що натискають на оба крила російскої армії суть більші і хотяй Лїневич буде цофати ся аж до Харбіна, то мусить прийти до битви.

- Токіо 25 чер. З головної японьскої квартири в Манджурії доносять, що сими днями зведено кілька менших битв, в котрих Японці побідили. В одній з тих битв брало участь 3,000 російского війска. Росияне були побиті і стратили 200 людей в забитих і ранених. Страти японські невеликі.

- З Шангхаю доносять, що Японія відкликала з відтам свого консуля Одаґарі, котрий [illegible] тихим шляхом до Вашінґтону, яко один з японьских повномочників.

Петербург 26 червня. Лїневіч рапортує, що становиско російскої армії не змінилось. Японці були натисли на російске праве крило і заняли де які позиції, але Росияне дістали помочи, вигнали їх з занятих позиций на полудне. Потому значний відділ Японців зложений з кількох реґіментів піхоти і кавалериї зайняли де-які позиції на мандаринській дорозі, але російскі війска з'ударили на Японців, котрі цофнулись назад, лишаючи в руках Росиян занятї місця.

Розрухи в Росиї.

— В Лодзі, Росия, робітники зробили велику демонстрацию против ряду в якій взяло участь 50,000 робітників. Козаки і драгони напали на поход і почали стріляти. 15 осіб убито а більше як сто ранено.

З Лодзі, Росия, доносять що еще у вівторок минувшого тижня вибухли там страшні заворушеня робітників. Заворушене чим раз вмагалось в найбільшій мірі прийшло минувшої пятниці і суботи. Пятьдесять тисяч робітників виступило до борби з війском. Робітники були узброєні в револьвери і бомби. З обох сторін пали жертви і як доносять 200 осіб убитих а около 500 ранених. Коли така борба велась, козаки рабували трупів і против сего вислано жалобу до правительства.

- З Лодзі нарід почав виїздити і уже виїхало около 12 000. Революционери розкинули прокламацію щоби робітники покидали роботу у всїх фабричних містах, що має бути протестом против масакрованя в Лодзі.

Петербург 24 червня. Доносять що Алексієв, бувший царский намістник на Далекім Сході зреаґнував зі свого становиска. Резиґнациї великого князя Алексія з найвисшого адмірала і Алексієва з намістника так дотикали царя, що здаєсь зрече ся всяких претенсий до Манджурії.

Дня 27 черв. доносять з Росиї, що в Лодзі оголошено стан облоги, що успокоїло розрух робітників. Двайцять тисяч жидів опустило місто, на слух поголоски, що будуть їх масакрувати. В Варшаві також оголошено загальний страйк. Улицями міста переходять сильні патрулї війска і розганяють найменшу горстку зібраних робітників. Заворушеня повстають в богато иньших містах, як: Ковно, Саратов, Екатеринослав, Мінск, і Ченстохова. У всіх тих містах приходить до борби робітників з війском, і сотки людей паде трупами, доганяючи ся силою лютої долї.

— Петербург 22. червня. Цар Николай іменував великого князя Николая Николаєвича президентом ради представителів народу.

- Петербург 22. червня. „Новоє Времья" оголосило, що нисша палата ради державної буде складати ся з 500 представителів, котрих нарід буде вибирати на пять літ. Всї предложеня, щоби увійшли в право, мусять перейти через обі палати, а цар має їх потвердити. Представителям прес можна буде бути в сали обрад, одначе рапорти перед публикованєм мають бути переглянені цензором.

НОВИНКИ.

- На C. P. R. желізній дорозі лучило ся 18. червня велике нещастє. Робітники що робили на секциї, їхали гендкаром на чекани. В тім з поза одної гори надїхав потяг. Кількох робітників удалось віскочити, а один лишив ся на гендкарі, упав під колеса потягу і остав забитий. Забитий походив з [illegible] борщівского, села Королївка, називав ся Григорий Михаловський. — Хтоби єго знав, нехай повідомить о сїм смутнім випадку єго жону.

Петро Шорота.

-- Пише нам Петро Сенків з кольониї Ню-Йорк, Ман., що там весна с. р. була дуже слотлива, так що на низших місцях де стоїть вода збіжє вимокло. Наша теперішня почта Steinbach, однак она за далеко для нас, тому Русини старають ся о нову почту, яку буде удержувати І. Сенків, котрий походить з села Ґермаківки, повіта борщівского.

Бунт вязнів в Золочеві вибух у вязниці таможнього окружного суду. Вечером того дня вязні на даний знак підняли великий крик і почали нищити вязничну обстанову при помочи ножів і друків. Бунт приймав все більші розміри, так що треба було прикликати на поміч війско. Дві компанії піхоти війшли на подвірє вязниці, уміщеної в старім замку, і для постраху дали кілька сальв у воздух. Коли се не помогло, один відділ удав ся до середини вязниці з наложеними багнетами. Вязні почали ще більше ставити ся, громили ножами, а один навіть ударив підофицира, що стояв на чолі відділу. Тоді роздалась команда, гримнула сальва і наладовані вязні розсипались, втїкаючи по коритарах. Все-ж таки один з них упав на місци трупом, а кількох тяжко ранено. Скоро потім у вязниці настав спокій.

— В Токіо, Японія, вистала в арсеналі експльозия. Сто людей остало убитих і ранених, а арсенал знищений. В тім арсеналі робило кілька тисяч робітників день і ніч.

- Генерал льорд Кічінер, котрий був головним комендантом анґлійских війск в війні з Бурами в полудневій Африці єсть тепер в Індиях в Азиї. З відтам упоминає він Анґлію, щоби приготовлялась до війни з Росиєю, котра чим раз дальше посуваєсь в заборах азийских земель.

— З Кавказу доносять, що Молокане приготовляють ся до масового переселеня в Америку, подібно як Духобори.

— Рад Північно-Західних Територий (Ассинибоя, Саскачеван і Альберта) обчисляв в місяци червни, що там сего року засіяно 1,108,272 акрів пшеницею, 504,981, а 933,035 ячменем.

- Пятнайцять миль на схід від Stirling, Альберта, згинуло кількох [illegible] до стрілянє. [illegible] разом 75.000 [illegible]. Страшене нас продовжалось цілий місяць.

ПЕРЕДИСТОРИЧНЕ МІСТО.

Професор Фуртвенґлер, що з порученя баварскої академії робить досліди на острові Еґіні, відкрив руїни передисторичного міста, на горі Овос, недалеко давного вівтаря Юпітра. Доми побудовані густо один коло другого, в середині одного з них найдено численні прилади і посуду з бронзу.

— З Льондону доносять що анґлійске міністерство війни відкрило великі надужитя яких допустили ся офіцири в часї полудневоафриканьскої війни з Бурами. А іменно офіцери продавали контракторам записи воєнні по дуже низкій ціні, котрі потому знов відкупляли від них платячи десять раз більше. Гроші ті платив департамент війни. Обчисляють що вартість записів котрими в сей спосіб гандльовано виносить 30 — 35 мільонів долярів.

-- Одна з американських християньских сект, котрої члени вірять, що в році 1910 наступить другий потоп, начали будувати великий корабель. В тій ціли закупили в стейті Мічіґан фарму і на ній будують свій корабель, щоби як потоп наступить, сектарі могли в нім спасти своє житє. Їх начальник уважає себе пророком і що походить в простій лінії від Ноя. Він збирає також звірята і птиці, котрі також будуть переховані в корабли.

В Ню Йорку збудовано торпедовець, котрий скоростю перевисшає всі дотеперішні торпедовці. Машина, котра буде ним порушати має 50 кінних сил, і торпедовець буде міг перепливати 46 узлів на годину.

— В Монтреаль 27 чер. застрайкували всі уніяні карпентери числом 1.500. Страйкують они о підвисшенє платні з 22 цт. на годину на 30 цт. Страйк скінчить ся аж тогди, як жадання робітників будуть сповнені.

Анґлійский парлямент ухвалив удїлити позичку для Індий в сумі 100 000 000 долярів. Гроші ті мають бути ужиті на [illegible] доріг в Індиях.

З Неаполю доносять, що вулькан Везувий незадовго знов стане вибухати, о чім свідчить підземний гук і дим, який видобуваєсь з кратеру.

— З Парижа доносять, що в разі неприйнятя Німеччиною ноти, яку предложить Мароко, може наступити війна межи Францією а Німеччиною. Франция до війни дуже добре приготована. Війска добре вишколеного має до півтора мільона і все так уложено, що всю ту свою силу може в дуже короткім часї змобілізувати. Такого знаменитого зарядження армії научилась Франция з часї остатньої німецко-француской війни, котру прîграла з тої власне причини, що не була як слід приготовлена.

- Суди ревізийні для поправлення лїсти голосуючих, відбулись всюди в цілій Манітобі в другій половині місяця червня. Так як для реєстрациї, так і для ревізийного суду, було призначене для цілого округу виборчого одно місце, тому і не диво що мало хто міг прийти сим разом з тих, що не могли зареєструвати ся в день призначений для реєстрациї 1 червня. Всі з сего розпорядженя консервативного манітобского раду дуже невдоволені, бо тисячі людей, котрі суть обивателями сего краю, не будуть могли віддати свій голос на того, кого уважають за свого приятеля і котрий яко представитель цілого округу, може постаратись о виборене для єго мешканців якихсь вигід. З сего розпорядженя дуже легко пізнати, що консервативи держать тілько з богачами, бо богач може і далеко поїхати бо має за що і час у него не такий дорогий, бо не він, а други працюють за для него. Русини повинні се собі дуже добре [illegible], позаяк заповняють в Канаді більшу класу людей то є: робітники і фармери, котрі втїкали з Галичини через невольничу господарку, котрої єсть подібна тутейша консервативна.

-- Пошукуємо руско-анґлійского учителя. Платня $35.00 місячно. Посаду може обняти від першого липня. Зголошувати ся на адрес Jacob Wacyk, Pleasant Home Man.

- В суботу дня 24. черв. по полудни пропав кінь рускому питоранникові п. В. Лисовому в північно-західній части міста Вінніпеґу, недалеко від Exhibition grounds. Кінь досить великий, гнідої масти, над хвостом на хребті має струп, а на чолі має трохи білого. Хтоби знайшов того коня, най буде ласкав донести на повисший адрес а дістане нагороду.
Wasyl Lisowy, 625 Stella ave. Winnipeg.

УВАГА.

Літо се така пора року, що богато людей переходить з місця на місце, а навіть декотрі що стало замешкують на фармах, опускають тимчасово то місце, йдучи на пару місяців на роботу. Ми маємо на думці тілько тих людей, що змінають місце, котрі берут ґазету бо богато трафляє ся часом непорозумінь, коли передплатники змінять місце і не подасть старої адреси, бо ми можемо тут думати, що то якийсь новий чоловік пише по ґазету, а єсли хотілибисьмо переконати чи він єсть старим передплатником, то треба цілу годину стратити, переглядаючи спис усіх передплатників. Тому звертаємо увагу всіх передплатників, котрі змінюють свій адрес, щоби кроми нового подавали також і старий адрес і чи старий адрес єсть їх сталим адресом на всегда.

Всіх чесних читателів „К. ф." просимо о вирівнанє передплати за 1904 р. і о відновлене на 1905 рік.

Nares, Robinson & Black.
381 Main st. ∴ Winnipeg.
Telephone 787 & 848.

Сим завідамо Вам, що тілько за посередництвом нашого офісу можете собі придбати нерухомий маєток, а домів, лотів і фарміа.

Приймаємо всякі асекурациї на житє і маєток.

Маємо в ріжних місцях Вінніпеґу доми і доми, а поза містом маємо богато фарміа і все продаємо на найлекших услівах по дуже низькій ціні.

З нами можна порозумітись письменно як і устно по руски, польскі і німецки, а єсли прийдете до нашого офісу то не приводіть з собою иньших агентів, бо ми говоримо ріжними мовами позаяк маємо у своїм офісі тлумача Николая Фур[illegible], котрий знає кілька мов.

Продаємо дешево білети корабельні до Галичини, Буковини, Росиї і назад.

Висилаємо гроші до кождої місцевости в Австриї і Росиї по найнизшій ціні.

Приходіть до нас а будете певно вдоволені.

Говоримо по руски.

Corn. EPP & Co.
671 Main st., WINNIPEG.

Спосіб як без праці мати гроші.

В місті Вінніпеґу, столиці провинциї Манітоби, живуть ріжні народи. Щоби збогатитись та мати лучше житє, кожди народність гуртується до купи і творять компаниї гандльові, промислові і т. и. Тож і не диво, що в Вінніпеґу найшлась горстка Русинів (яких не потребуємо тепер писати, бо перше уже про них писалось), котрі також задумали сотворити „бизнес" заводячи таке товариство, якого еще в цілім сьвіті не було. Статут сего товариства мав бути такий: Кількох з членів товариства мають асекуровати і то на дуже високу ціну (одначе хто знає чи товариства асекурацийні зважилиби ся таку ціну за ос[illegible] платити). Всі другі члени товариства мають зложувати гроші на кошта асекурациї, одначе не довго, бо треба старати ся як найскорше дістати асекурацию. Щоби скорше дістати асекурацию, треба аби котрий з асекурованих умер. Якже умерти як смерть не приходить?" спитає де-хто. На се члени товариства мають годову на карку. Жертви, то є асекуровані товариші, мають [illegible], і котрий витягне [illegible] умер, має старати ся смерть. Одного з смерти єсть ся: Такий товариш сідає на желїзницю, що якийсь час, потому виходить з вагону, паде під колеса і уже смерть готова, а гроші які має получити за асекурацию ідуть на товариство, бо коли асекурує ся, каже кому на випадок смерти масть дати гроші.

Красний помисл, нема що й казати! На такий спосіб зароблювання грошей можуть пустити ся тілько волоцюги, які ані о свое житє ані о другого не дбають. Чоловік з такого товариства будьби здаєсь дуже небезпечний, се можна бодай по тім пізнати, на яку дорогу они зійшли, щоби роздобути гроші. На жаль ті товариші зовуть себе патриотами. Дуже красних патріотів має наша канадийска Русь якби на них пустилась і слухала таких баламутників.

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly Published every Thursday, cor. Logan & Fountain st. Winnipeg. P. O. Box 82.

Canada North West Publ. Company.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

(Established 1903.

Advertising rates furnished on application.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР.

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує:

в Канаді на рік $1 00
в Сп. Державах на рік $1 00
в Австрії $1 50

Газету треба платити все з-за перед.

Гроші засилайте в реєстрованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, запліть нам, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Адрес:

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не приймаємо.

При зміні адресу просимо подати також старий адрес.

Канадийский Фармер єсть газетою для освідомлення всіх Русинів в Канаді без ріжниці віроісповідання, і для попирання ліберальної партії, котра Русинам прихильна. Не має тісної звязи з жадною церковю, однак зирить в свободу котра позволяє кождому обивателеви хвалити Бога, як він хоче.

Одним з важнійших принціпів ліберальної партії є признане відношене ся в справах релігійних і до сего ми будемо стосуватись.

ГОДІВЛЯ КУРЕЙ.

І

лічене їх найголовнійших слабостий.

Щоби знов курник був чисто удержаний, треба его бодай два рази в рік побілити вапном, а частійше степлити. Очевидно, що всі і найменші шпари в стінах мають бути дуже старанно залілені, бо в них гніздить ся рій насікомих [illegible] дуже шкідливих для дробу.

Єсли насікомі дуже загніздились, то на їх знищене подають таке средство; бере ся кілька пригорщей споржнованого вапна і кидає ся на стелю і стіни. Пил осідає на стінах в шпарах і нищить насікомих, а також убиває непримну вонь в курниках. Средство се треба кілька рази що кілька днів повторювати.

О КОРМАХ І КОРМЛЕНЮ КУРЕЙ.

Корми для дробу розділяємо на три головні части: мучні, зелені і мясні.

Межи мучними кормами перше місце занимає ячмінь, если не має треба пшениці, кукурудза, гречка, овес [illegible], овес потрапи однако має бути грубий, також до мучних кормів причисляють також бараболі.

Вмісто цілих зерен збіжа, лише єсть давати [illegible] або сточене [illegible] робити [illegible] бо не можуть добре розкладати ся в жолудку [illegible] більше [illegible] дасть ся [illegible] зерна, а оно єсть подовгуване і осіре і через то не може переміщатись в жолуд і коли стаєсь твердо.

Бараболі котри треба зварити і розтерти, добре єсть давати не самі, а яко домішку до мучних кормів.

Зелені корми суть дуже потрібні і здорові. Єсли кури ходять свобідно, то нема потреба давати їм зелені корми, бо они самі спасають розличні ростини. Єсли ж [illegible] держані в огороджених, треба їм доконче давати і зелені корми, котрими суть розличні відпадки ярин.

Мясні корми з них найголовніші і природнійші суть земні глисти, гусениці, розличні робаки і т. д. Добрим і лакомим кормом для курей суть розличні мясні відпадки.

При кормленю треба держатись того, щоби давати корми і мучні і зелені і мясні, єсли однако кури ходять свобідно, то они собі самі придбають мясних кормів і самі собі спасають зелені корми, достаточно отже подавати їм лише мучні корми. Єсли кури суть замкнені, а розходить ся о їх відкорм, то треба їм подавати лише мучні корми з домішкою зелених кормів. Єсли розходить ся о продукцию яєц, то держаним в огороджених курам треба подавати кроме мучних кормів також достаточно корму зеленого, а лише мало мясного. Єсли знов розходить ся о продукцию яєц для виводу курят, то кроме мучних кормів і зелених треба подавати курям також мясних кормів, одначе не за много.

Корми треба подавати все в тій самій годині. Єсли кури свобідно ходять по подвірю, то менше потрібно давати їм корму як тим що держить ся в огороджени. Не добре єсть подавати на раз кілька родів кормів, бо кури їдять а другі оставляють.

При кормленю не треба також забувати о тім, щоби було достаточно всегда сьвіжої води, іменно єсли кури держить ся в огороджени. Воду треба переміняти бодай два рази на день, а найліпше подавати її в судинах плитких, а добре єсли суть закриті сіткою, щоби через отвори сітки міг дріб лише пересувати голову і не входити до судини і занечищувати.

Більшої старанности вимагає кормлене дробу в зимі. Розходить ся о то, щоби подавати корм теплий. Добрим кормом суть отруби з [illegible] потовчених бараболь в отрубах. Добрим кормом зимою єсть також пшениця і не богато гороху. Они витворюють много тепла для організму дробу. Ячмінь на зимовий корм в часі більших морозів не здалий, бо его гравить дріб дуже скоро і остає з порожним жолудком в часі довгих зимових ночей. В часі великих морозів треба кидати зерно дробове в солому, щоби кури за ним в соломі гребли і через то огрівали ся.

Воду в часі зими треба подавати огріту, вливаючи до [illegible] горячої.

Час і місце громадских виборів.

Вибори громадскі мають відбувати ся кождого року. День на вибори єсть призначений третий вівторок по першім місяця грудня але єсли би в той день припадало яке сьвято, то вибори мають відбути ся на другий слідуючого дня. Старі ради і війт мають так довго урядувати доки не вибереть нову раду громадску. Єсли напр. когось номіновано війтом, або радним з якогось округа і не ставлено против него противника, то такий без поединчого голосованя єсть вибраний.

Рада громадска, кождого року має визначувати місце виборів, а єсли не визначує, то вибори мають відбути ся в тім самім місци в якім відбували ся попередного року.

Вибори мають відбувати ся в границях громади.

Вибори для цілої громади або округа не сміють ніколи відбувати ся в домі де продають упоюючі напитки.

Писар громади має бути головним урядником при виборах, єсли вибори в кождім окрузі відбувають ся осібно, то писар має визначити своїх заступників. Ті заступники по скінченю голосованя, мають цілу справу здати писареви, котрий обчисляє голоси.

Кождого року для номінациї кандидатів на війта і радних, виборці мають мати мітінг, першого вівтірка по першім місяця грудня. Мітінг має відбути ся о двані[illegible] годині в полудне.

Найменше десять днів перед таким мітінгом для номінациї, писар громади має вивісити оголошене в своїм уряді, на кождій почті і в других публичних місцях.

Писар громади на такім мітінгу має бути предсїдателем, але єслиби его не було на той час в громаді, радні мають одного з поміж себе признати на предсїдателя на такий мітінг. В разі єслиби і той не прийшов то виборці на час мітінгу мають вибрати одного з поміж себе на предсїдателя мітінгу.

Номінациї на війта або радних мають відбути ся межи 12 а 1 годиною в полудне. Всі номінациї мають бути зроблені письменно.

Єсли в тім часі, т. є межи 12 а 1, рот номіновано тілько одного кандидата на війта цілої громади, або одного радного на якийсь округ, в такім разі предсїдатель заголошує того самого дня, що такий кандидат на війта або радного єсть уже вибраним.

Коли єсть більше кандидатів на війта або радних, в таком разі предсїдатель має заголосити, котрі суть кандидатами на війта і в котрих округах хто кандидує на радних і також має оголосити, в котрих місцях мають відбути ся вибори які слідують два тижні по номінациї. В призначений день для виборів голосоване має ся начати о девятій годині рано, а о пятій в вечер має скінчитись.

Єсли кандидатів на війта або радних номіновано за богато в такім разі кандидат, котрий хоче зречи ся кандидатури, зараз слідуючого дня по номінациї перед другою годиною має [illegible] головного урядника, котрий має бути при виборах. [illegible] єсли відповідно [illegible] кандидатів [illegible].

О летї птахів і комах.

Завдрісно гладить чоловік на ті [illegible] думати, що обдаровані з природи крилами, можуть вилітати в повітряні простори. Але нетільки чоловік, ціла природа, властиво цілий світ [illegible] єсть наслідуванє і строків заволодіти піднебесним простором. Розглядаючи ся в цілім ряді живих єств від часу до часу [illegible] заважати у них з'ужаки проби лету, проби не завсігди увінчані бажаним успіхом.

Перші такі, несмілі вправи [illegible] можемо бачити у політухи звіратка подібного на нашу вивірку, що має по обох боках тіла скірну болону, простерту між передною і задною парою ніг. Сей приклад не дозволяє однак політусї літати у властивім значіню слова; вона помічна їй при скаканю, бо напружаючись в часі руху, зменшує скорость, з якою то звіратко скаче на землю перва і дуже значної висоти. Політуха може проте робити величезні скоки без найменшої небезпеки. Подібні способи подибуємо у літаючих риб і скоків, є. є. звірят споріднених з вивіркою.

Цілком розвинену способість до лету подибуємо з живучих тепер ести у лиликів, комах і птахів; а перед віками коли, що не всі оті звірята жили, повітряні простори були заселені величезними і довгоглавими крилатими ящурами.

Яким чином ті звірята здобули собі здібність лету? Коли природа була ще мало розслїджена чоловіком приписував він всі явища неподібні для себе, отже й здібність лету, якимсь надприродним силам. Опісля почав шукати таких законів природи, що дозволяють тілу тяжкому підносити ся в гору.

Один із способів підносити ся в гору операє ся на такім законі; тіло, заглублене в теч або газ тратить часть свого тягару — стілько важить теч або газ ним витиснений. Коли проте тягар тіла заглубленого менший від тягару витисненої течи або газу, то тіло буде підносити ся в гору. Сим законом не можна однак пояснювати лету птахів комах або лиликів, бо жадне з тих звірят не є так легке, щоби на основі сего закона могло підносити ся в гору.

Подумаймо собі тепер яке будь звіря, що перелітало якусь простір за помочію цілого ряду скоків, звичайно скоро по собі слідуючих, так що в два ногами доторкувало ся землі, відбивалоби ся знова і назад підлітало в повітре. Коли дальше уявимо собі те звіря або чоловіка, як відбивати ся буде від землі не ногами але високими ходільницями, то побачимо, що він переносить ся з місця на місце заліщений високо в просторі. Тепер повстає питане, чи до того, щоб раз по раз відбивати ся з задля хвилевого лету в гору потреба доконче землі? Чи не далоб ся заступити єї иншим тілом пр. повітрем? Що повітре може бути досточною точкою опору, можемо пересвідчити ся с сего легко за помочію [illegible], що [illegible] високо в повітре, [illegible] причеплені до [illegible] спадають повільно [illegible] чим більша тота поверхня, тим більший є опір повітря, тим повільнійше воно спадають. Беручи [illegible] легко [illegible] будову [illegible] до зітханя у птаха: буде він мати можливо велику поверхню і здібність свобідно порушати ся. І справді, коли приглянемо ся крилам комах, лиликів, птахів і вимерлих уже ящурів, то завважимо у них власне ті ціхи. У всіх літаючих хребтовців передня пара ніг заміняєна на крила. Збільшене поверхні тих кінчин, відбуває ся у різних хребтовців різно. У ящурів і лиликів поміж пальцями передних ніг і боком тіла виросла скірна болона; у птахів поверхня крил утворена з особенних витворів скірних званих перами. Цілком инакше є у комах; їх крила то якісь виростки скіри, але походжене їх досі не звісно.

ДУМКА.

Там прекрасний ліс спає,
Ой як мені серце мліє!
Щоб там бути, там пожити
І над долею працювати.

Сиджу в лісі і сумую,
Прислухуюсь— нич не чую!
Вітерец віє, шелестить
І не стоки думку точить.

Ти лісочку зелененький
Голий пустий та є ниньки!
Дав ти себе знівечити
Тим рубачам, лихим мучити.

Десь там в норах звіря ве,
Люде гудить, а він нем!
Відобрали мені любку,
Мою силу, мою думку.

Десь там в хмарі тій великій
Перун тріска, і то грізний!
Стрясе сьвітом і порушить,
Величенний дощ з хмар рушить.

Потім вітри небо розвіють.
Зірки, сонце засіяють,
І цьвіти ся розвиють
Милий запах рознесуть.

Т. [illegible]

ВСЯЧИНА.

ПОЧЕСНА ШАБЛЯ ДЛЯ ОЯМИ.

В Будапешті утворив ся під проводом Кароля Етвеша комітет, що занял ся справою жертвовання славному японьскому маршалкови Оями почесної шаблі іменем мадярского народа. Як представитель комітету удав ся до Відня Арпард Кардторло, котрий в тій справі порозумів ся з японьским амбасадором Макіно. На вістрю шаблі буде находити ся напись: „Геройові Оями". Депутация, котра вручить японьскому маршалкови той дарунок, має дня 3 липня удати ся до Токіо. Підчас російско-турецкої війни в роках 1877 і 1878 Мадяри дали почесну шаблю Османови-паші, оборонцеви Плевни.

АВТОМАТ ДО РОЗКИДУВАНЯ ПРОКЛЯМАЦИЙ.

„Ст. Петербурскія Від." доносять: Вечером дня 22 мая, коли тісна публика проходжувала ся в таврийскім городі в Петербурзі, в бічної алеї почули гук вибуху. Вибухла мала скриночка, з котрої посипало ся 30 прокламаций різної краски. Заким публика оходола по першім вибуху, дав ся чути другий в иншій алеї. Знов вибухла мала скриночка, з котрої посипало ся 30 прокламаций на картках червоних, синіх, білих і [illegible]. За хвилю [illegible] третій вибух. Поліция разом з огородовою службою почала шукати по всіх алеях городу і удало ся їй найти ще одну скриночку, [illegible]; скриночку піднесли і занесли до управи городу, щоби розслідити її зміст. Однак ледви занесли її до канцелярії, вона вибухла, комната наповнила ся димом і ціла підлога вкрила ся прокламациями. Вибух був так сильний, як стріляне з [illegible] карабіна. [illegible] найшли якусь [illegible] теч. Показало ся, що були се автомати до розкидування прокламаций, котрі вибрала поліция разом з скриночками.

ЗАСУДЖЕНІ ВЕЛИКІ КНЯЗІ.

Одна пруска часопись донесла, що вел. кн. Володимир Александрович, котрий яко представник царя мав удати ся на торжество вінчання німецкого наслідника престола до Берлина, не прибув тому, що его відкликано [illegible] зажадав берлиньский двір. Іменно в Берлині так поліция як і двір дістали лист з погрозами против вел. кн. Володимира і повідомлене, що вирок смерти, виданий російским революцийним комітетом на вел. кн. Володимира буде виконаний в Берлині, причім небезпека може грозити житю цісаря Вільгельма та иншим гостям, що прибули на торжество вінчаня. Длятого цісар Вільгельм вдає ся просто до царя з просьбою, щоби замість вел. кн. Володимира виделегував до Берлина когось иншого з вел. князів. Цар на се згодив ся і виделегував вел. кн. Михайла.

— Сава Морозов, славний російский промисловець, фабрикант вовни в Москві, король російского промислу помер перед пару тижнями. В своїх фабриках давав роботу 70 000 робітникам і належав до працедавців витиново людяних. Побіч фахової діяльности займав ся горячо справами політичними та суспільними і попирав ділами літературу і штуку. Коли в мин. ходило о визволене Горького з вязниці, Морозов зложив [illegible] судом кавцию і Горького випустили на волю. З початком теперішної війни жертвував 100 000 накривал для вояків. Однак тоті накривала урядники продали зараз в Москві за [illegible]. З тої пори Морозов не хотів давати на воєнні ціли, за що губернатор Москви, вел. кн. Сергій, убитий опісля бомбою, візвав его, щоби оправдав ся. Морозов відповів отверто, що нічого не дасть на воєнні ціли, бо всьо розкрадуть. Ген. Трепов пробував его опісля настрашити і вислав єму пашпорт за границю, з заміткою, щоби добровільно виїхав з Росиї, не дожидаючи на репресийні средства з боку правительства. Морозов відповів, що сейчас замкне всі свої фабрики і тоді правительство дало єму спокій. Покійний був доктором фільософії з відділу природописних наук.

— Процес о 6 мілїонів талярів веточив австрийскому правительству і міністрови гр. Голуховскому баварский горожанин в Вірцбурґа, Йоган Поп. Свої претенсиї опирає він на тім, що перед сто літами помер его свояк Йоган Каспер Поп, корабельний капітан, а цілий [illegible] [illegible] Австрия [illegible] Могунцию і перевела скарб [illegible] Попа до Відня. Одначе того скарбу творила [illegible] перла, котру [illegible] Франц I. велів осадити в австрийскій короні. Поп додає до жалоби свій родовід, що сягає XVII столітя і доказує, що він є одиноким свояком і спадкоємцем капітана Йогана Каспра Поп.

Єсли много ослаблені нерви і упадаєте на здоровлю, то уживайте Ferrozone [illegible] Karl F. Newcome з Rotheway пише: Я мав [illegible] котрі називають ся Ferrozone, котре уратовало мені житє. Рік тому я цілком був [illegible] упав на здоровлю. Я був такий слабий, що не годен був працювати, і доктори нічого не годні мені помочи, хіба то, що беруть гроші. Мій аптикар [illegible] мені спробувати Ferrozone, яко найліпше лікарство на нерви, що я сейчас і зробив. По зажитю кождої [illegible] чув, що я приходжу до здоровля. В короткім часі [illegible] був уже добре [illegible] По трох місяцях я був цілком здоровий, і [illegible] єслиби не ужив Ferrozone. Оно [illegible] мої нерви і привело до здоровля і оно є тим [illegible] котрого повинно [illegible] первої [illegible]

Пачка коштує 50 цент — Шість пачок $2.50. Можна купити в кождій аптиці або спровадити почтою [illegible] на адрес Ferrozone Co. Kingston Ont.

БІЛЬШЕ УБІЙЧА ЯК ЗАРАЗЛИВА ПОШЕСТЬ.

Ігнорований катар [illegible] чи пізнійше єсть причиною сухот, які [illegible] більше знищення [illegible] людскім як чарами [illegible] Catarrhozone [illegible] катар дуже скоро. Он [illegible] всякі [illegible] зарядки [illegible] до найдальших закутин горла. „Я дуже терпів на катар" пише Ernest E. Dak з [illegible] „Я майже забув, що значить бути вільним від болю голови і налоги ужив Catarrhozone, сейчас виздоровів." Жадне лікарство так скоро не лічить як Catarrhozone.

НА БЕЗСОННІСТЬ.

Єсли чоловік не годен спати, то тратить тілесну силу і чим раз гірше упадає. Ніщо так скоро і певно не [illegible] нервів спане як Ferrozone. Ferrozone дає [illegible] силу кождому членови тіла і робить цілий систем [illegible] Безсонність уступає — здоровле назад привертає — можете працювати, їсти, спати. Пачка Ferrozone [illegible] 50 цт можна купити всюди.

СТАРАЙТЕСЬ ЩОБИ ЖОЛУДОК ДІЛАВ регулярно. Єсли жолудок не ділає регулярно, то кров занечищуєсь і [illegible] чуєсь слабим [illegible] Найліпше лікарство на се [illegible] урегулювати жолудок єсть Dr. Hamilton's Pills. Єсли зажиєте в вечер, рано учуєтесь здоровими. Усунить біль голови і жолудка. На певно вилічить [illegible] Dr. Hamilton's Pills of Mandrake and Butternut ціна 25 цт. Можна купити всюди.

СТРАШНІ БОЛИ В СТАВАХ можна вилічити найскорше уживаючи Nerviline. Нервілїною треба натирати болячі, одначе не дуже сильно бо Нервілїна має такі свойства, що і без сильного натирання лічить ліпше як инші лікарства. Оно єсть добре також на кашель, застуджене, біль грудей і всякі другі внутрішні болї. Велику фляшку продають всюди [illegible]

Дівчина з Трепни.

ОПОВІДАНЄ

Павла Гейзе.

На хребті Апенин, саме на границі бувшої ще тогді держави Тосканської і північної части Церковної держави такою уже не істнуючої, лежить на узгорю село пастухів Трепни. Возом до него не заїдеш, тілько вузькими стежками зайти або верхом заїхати туди можна. Кілька миль дальше до полудня іде через гори почтова дорога, роблячи велике коліно. Навідують ся до сего села одні селяне, що торгують з тамошними пастухами. Деколи заблукає туда який маляр або попадеть ся сімейний подорожний, котрому битим шляхом іти не вигідно, та в ночи попасають у тому відлюдному селі свою зайву худобу пачкарі, котрі знають до него ще недоступнійші стежки від инші люде.

Було се якось у половині Жовтня. В таку пору бувають ночі на тих вижинах ще дуже ясні. Та сегодня після скварного днина піднялa ся з ярів рідонька мряка й поволі стелила ся по гірському [illegible] скаль верховин. Ніч розпростерла свою тінь над селом. Огні дотлівали по низеньких, з рідка розкинених хатинах, котрих двох стерегли тілько старенькі бабусі та малі діти. [illegible] навкруги полягали пастухи в своїх родинами спати, а в поседнищах ворохтали ся собаки. Хиба деяка безсонна бабуся сиділа ще на купі шмат та шепотіла тиху молитву крутячи веретено або колишучи неспокійно спачого внука. Через великі шпари в [illegible] віяло свобідно вечірне осінне повітре й завертало дим, що курив ся з догоряючого огню, підбивая ся в гору і стелив ся [illegible] по стелї. Нічого се не вадило старенькій бабусї; робила вона дальше свое діло, поки не здрімала ся. Наче журавель спала й свої гараз не [illegible].

В одній ще тілько хаті ворушило ся. Як инші, так і ся хата була без верха. Тілько каміня в мурі щільнійше послїдуване, двері ширші та висші, а до просторої хати [illegible] були комора, [illegible] та хлїви. В хаті була добре збудована пекарська піч. Перед сею то хатою стояло наладованих товарами кілька коней, а перед котрим хлопець брав порожний [illegible]. Саме тоді вийшло з хати шість чи сім людей узброєних і почали квапно коней готовити в дорогу. Престарезна собака лежала під дверима хати, махала злегка хвостом, як вони в дорогу вирушили, відтак підвела ся й пішла в хату, де ще ясно горів огонь.

В хаті стояла коло печі хазяйка. Пишна з постаті стояла вона нерухомо лицем до огню обернена, руки по полам опустивши. Пес торкнув злегка мордою її руку, і вона обернула ся здригнувши ся наче з просоня.

„Фуоко! — сказала — бідний песоньо, ти не вдужаєш іти спати." — Пес заскомлів та покивав хвостом, наче дякуючи. Після того простягнув ся на старій шкірі, що лежала коло огнища покашлюючи і скомлячи. Між тим посходили ся наймити й всїли за великий стіл коло миски від котрої що тілько встали пачкарі, що від'їхали. Стара наймичка наклала [illegible] кулїшу з казана в миску й сїла за стіл улявши ложку. Мовчки їла челядь, полумя тріскало, охрипло стогнала крізь сон собака, а [illegible] дівчина сиділа на камінних плитах припічка, поводила очима по хаті якби нічого не думаючи і не доторкнула ся до миски з кулїшем, що наготовила для неї окремо наймичка. Наче біла стіна стояла тепер мряка перед дверми, а з неї виринав півкружком місяць, підіймаючись з поза хребта гір. В низу на дорозі задуднів тупіт кіньских копит, і чути було гід людський. „Петро!" закликала молода хазяйка голосом якби супокійно пригадуючим. Швидко підняв ся високий парубчак зза стола й зник на дворі в темряві. Голоси й ступанє наближувались, аж кінь застановив ся перед хатою. Незабаром увійшло трьох людей у хату й привитали ся коротко. Петро підійшов до дівчини, що вдивила ся в огонь і не оберала ся, тай сказав: „[illegible] двох людей з Поретто без [illegible]. Проводять вони через гори якогось пана, що не має пашпорту."

„Нно!" закликала дівчина. Стара наймичка встала з за стола й підійшла до огнища.

„Вони не тілько їсти хотять," — говорив Петро дальше. „Подорожний пан питає, чи не було б нічлїгу для него, бо не піде дальше перед світом."

„Постели солому в коморі!" Петро кивнув гостям і сів знов за стіл.

Приїжі посідали з наймити проте не звяжали дуже на них. Двох із приїжних були пачкарі добре узброєні; кафтани повкидували на [illegible], а капелюхи посунули на чоло. Вони поздоровкали ся з наймитами, як добрі знакомі, лишили для третього товариша широке місце й почали їсти перехрестивши ся попереду.

Третій подорожний, що приїхав з ними, не їв. Він зняв капелюх з голови, відгорнув рукою волосе з свого високого чола й почав приглядати ся хаті та товариству.

По стінах понисані були углем [illegible] і письма, сьвятого, в кутику висів образ Пречистої Діви, перед котрим горіла лямпа. Коло него дрімали кури на жердці, дальше повисїнувані були на шнурах попід стелею шульки кукурузи. На полиці стояли горшки та фляшки, а на [illegible] лежали купами шкіри та кошики. Неспокійне его око спочало в кінці на дівчині, що сиділа при огню. Гарно рисувало ся на яскраво-червоному полі огню острі й правильні риси її тонкого лиця. Добрий жмут чорних кіс спадав на плечі. Зложені руки поклала вона на одному колїні опустивши другу ногу на скалистий поміст хати. Кілько літ їй було, годі було вгадати, тілько з її поведеня догадав ся подорожний, що вона була господинею в сій хаті!

„Чи є у вас вино, падроно? (падрона по італїньски господиня)." — спитав згодом. Ледви він промовив ті слова, а дівчина зірвала ся, наче громом вдарена, і як вкопана станула просто, вперши ся руками на плити припічка. В ту саму хвилю пробудив ся й пес. Дико гавкане розлягало ся з его [illegible] грудей, і чотири блискучих очей звернуло ся на питаючого.

„Чи не можна б просити у вас вина, падроно?" повторив гість ще раз. Не встиг ще й вимовити останнього слова, як тут кинув ся пес на него з нескаженною затеклостию, звиваючи голосно, і вдер єму манту з плечей. На силу спиняла его хазяйка грізним покликом, а то був би скочив ще раз на подорожного.

„Цітьї Фуоко! А вон!" відгнала его хазяйка. Пес стояв посеред хати, кивав хвостом з усеї сили й не зводив очей з приїжного. „Запри его в хліві, Петро!" сказала з тиха дівчина. Стояча все ще коло печи [illegible], повторила вона свій приказ, коли Петро нагадував ся. Бо з давен давна жив старий Фуоко [illegible] коло печі. Наймити щось шептали, пес поволі [illegible] відтак довго ще та скавулів на дворі, що аж моторошно ставало ся, поки з втоми не затих.

Тимчасом принесла наймичка на вино господині вина. Гость випив сам, подав чарку своїм товаришам і мовчки роздумував, який розрух зробив він нехотячи у тому домістві. Наймити стали виходити по одному, [illegible] і сказали їм „добра ніч" хазяйці. Лишили ся ще тілько подорожні з хозяйкою та наймичкою у хаті.

„Сонце сходить о четвертій годині," — [illegible] один пачкар півголосом до приїзжого пана — „Не треба вам, екцеленца, [illegible] Простий народ в Італії знає титулувати так кождого [illegible] на час стануть в Пистої. Ажеж [illegible] конці треба бодай тих шість годин відпочати."

„Добре, добре мої люде! Будем спати!"

„Ми вас в час збудимо, екцеленца."

„Будьте, які діти!" [illegible] Хоча Мадонна [illegible] Мати божа знає, що мало [illegible] ся мені спати шість годин в одно. Добра-ніч вам, Корлоне; добра-ніч вам, [illegible]"

[illegible] пачкарі [illegible] і підійшли ся з місця. Один з них підійшов до печі і сказав [illegible]

„Колетінно з Болонії кланяєть ся вам, падроно, та й питає, чи не у вас то лишив він [illegible] останньої суботи?"

„Ні!" сказала вона [illegible]

„Я й казав єму, що ви були б [illegible] передали єму [illegible] тут був лишив. А відтак [illegible]"

„Ніна!" [illegible] вона [illegible] покажи їм, куди до комори, коли вже забули."

Наймичка встала. „Я хотів вам ще тілько сказати" тягнув пачкар дальше супокійно й кліпаючи [illegible] „що сей пан не показував би грошей [illegible] єму трохи [illegible] постіль зготовати [illegible] нашим братови. От і все, що мав я вам сказати! А тепер нехай вам дасть Мадонна доброї ночі, синьоро Феніче!"

Он сказавши обернув ся пачкарь до свого товариша, оба поклонили ся перед образом, що висів на покуті перехрестили ся і вийшли [illegible]

„Доброї ночі!" сказала Феніче [illegible] Старуха обернула ся ще раз, застановила [illegible] на порозі, і дожидала, чи ще чого не треба, а потім [illegible] й поступивши за собою двері.

Скоро лишили ся у двох [illegible] приїжаний і Феніче взяла вона квапно мосяжну лямпу, що стояла з боку на припічку й засвітила її. Огонь догоряв вже на огнищу, а три червоні огники лямпи освічували лише маленьку часть просторої комнати. Подорожний сидів за столом схиливши голову на руки й обтуливши ся добре мантою, наче б темрява навела на его [illegible] переспати ніч сидячи таки на тому місці. [illegible] хтось [illegible] его по імени. Підвів голову, [illegible] перед ним горить лямпа на столі, а за столом против его стоїть хозяйка, що звала его по імени. [illegible] була сила, зострінув ся з его поглядом.

„Чи ви ж мене таки не спізнали, Фили[illegible]?" спитала. Хвилю приглядував собі Филипино, [illegible] на її гарне личко, що [illegible] щоб его собі пригадати [illegible] то підіймаючи ся поволі у гору [illegible] острий вираз тонкого носа. Губи червоні, як калина, тілько коли мовчали, то видні були на них ознаки відреченя, терпіння і якогось жалю, котрих не [illegible] вираз чорних очей. Подумавши хвилю, сказав таки Ф[illegible]

„Не знаю вас справді, падроно!"

„Не може бути!" [illegible] Феніче. „Аже ж сім літ мали час запамятати собі мене. [illegible] Можна вже було бы [illegible] собі в память чийсь образ."

[illegible] від тих думок [illegible] дівчино, хто б через сім літ не мав [illegible] про гарне личко дівоче, той певно мав би его собі добре в памяти."

„Так!" сказала вона задумавши ся. „так ви й говорили тоді, що о нічім иншім думати не будете."

„Сім літ тому? Тоді був я ще пустий хлопець! Не вже ж ти повіла вірі словам моїм?"

Феніче притакувала повагою аж тричи головою. „І чому ж не дати мені було віри? [illegible] на собі, що дійсно так було, як ви говорили."

„Дуже мені тебе жаль, дівчино!" сказав Филипино добродушно, що приступає [illegible] до лиця, в котрім пробивала ся велика сила волі. „Сім літ тому я й [illegible] що, усі жінщини знають, що солодкі слова мужчин — се якби [illegible] котрі можна [illegible] коли [illegible] наперед [illegible] Тепер [illegible] на голову, дитино!"

(Кінець буде.)

Чотири повисші образки представляють з'ударене ся минувшого тижня особового потягу з тягаровим в Калмар, 130 миль на схід від Вінніпегу.

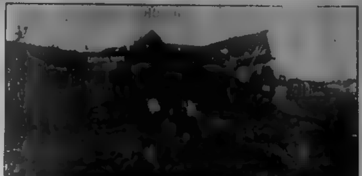

Вигляд катастрофи з західної сторони. Одна з кар, що вистає на право, була наладована кіньми. Коли потяги з'ударили ся, кара вискочила на одну з зіпсованих машин і оперла ся о скалу, так що коні вийшли з неї без ушкодження.

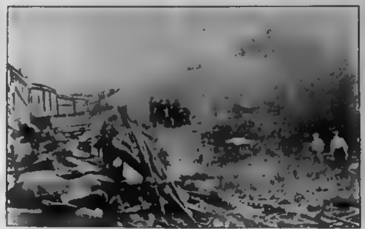

На сім образку в середині бачимо білу пляму. Єсть се матерац на котрім зложено останки забитого машиніста. Кілька кроків дальше видно купку людей, котрі окружали ранених.

Сю фотографию зняято сейчас по з'ударению ся, як тілько видобуто останки забитого машиніста, котрі зложено на матераці і накрито простиралом. На образку видно їх на ліво.

Сей образок представляє де обі машини з'ударили ся.

ЖАРТИ.

Циган прийшов на сповідь, а ніп-отець питає „А знаєш ти „десять заповідий Божих?"

Циган: „Ого, я, прошу єгомосцуня, знаю тих заповідий аж двайнайцять!"

Ніп отець: „А но, то можеш жолити ся."

Судия: Ви знайшли такого тижня з резницї, тай збон вас злодцїм на крадїжи.

Злодїй: Прошу чесного суду, я сидїв 5 років, то трохи знимюся в практиці.

„Електричний Пояс"

[illegible] против ревматизму, невральгії, слабости, нервовости, болю в крижах, заворотy голови, болю очей і других слабостей. Вже удоровив вже тисячі народа, а доктори признали его дїлання лучшим средством.

Я продаю Електричні пояси по [illegible] і дарма [illegible]. Пишіть і присилайте гроші на адрес [illegible] York, N. Y.

[illegible]

Война

Где і як она ведеть ся? Хто єї виграє? Як великі Росия і Япония?

Хто хоче мати відповідь на сї питаня, най пришле мені в письмі 30 цент. і я вишлю єму книжку 12 цалей широку і 15 довгу з мапами і описанєм цілого сьвіта, із котрої об всім довідаєть ся.

При тім даром пишлю Рахункову Таблицю, поученє о мірах і вагах і Політичний Катехизм.

Продаю також нові календарі на 1905 р. і ріжні книжки.

Пишіть на адрес:

M. J. MURIN.
231 ASHBURTON AVE.
YONKERS, N. Y.

ІВАН НЕМЕТ

б. ц. к. заступця конзуля. Одинокий руский Банк, спродажа шифкарт, засилка грошей до всіх частей сьвіта, канцелярия адвокатска і нотаріяльна так в староправних як і в американьских тоже і [illegible] о всім дармо. — Хто хоче купити шифкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно або засилати гроші до краю тaнько і скоро або має в краю якусь справу судову, ґрунтову, військову а хоче тую як найлутше і найскорше залагодити, то нехай удасть ся до І. Немета, а буде зовсім вдоволений.

Его адрес є: John Nemeth,
457 Washington st.
New York, U. S.

Читайте
„Кан. Фармера".

[illegible]

T. & R.

[illegible]

HOTEL

[illegible]

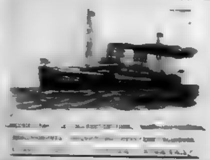

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА

[illegible]

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III. Вінніпег, Ман Четвер 6-го липня 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 6 July 1905. Число 27.

Канадийске безголовє.

В котрій будь з американских руських газет появить ся час від часу якась допись, в котрій де-хто з канадийских патріотів Русинів до організациї і по більшій части на том кінчить ся, бо один чоловік може працювати тілько в малім кружку людей, з котрими він може частійше бачитись, понак кождий з сих що порушує справу організацийну має якесь намір щоби мати средства до житя. Подумавши над тим, що тут в Канаді знайде ся тілько кількох таких людей, що хотять працювати для народу бодай в вільних хвилях, та щож з того коли брак помочи, бо ніхто не хоче інтересуватись і такий що хотівби працювати, тратить всяку охоту, бо видить що в его праці нема ніякої користи. А до того еще найдеш переновця зі сторони людей, котрі противні всякому поступови між темними масами, котрі обкидують чоловіка, що хоче отворити народови очи, болотом, і таким чином такий чоловік за добре діло еще часом мусить терпіти.

Щоби якесь діло можна перевести [illegible], то до сего подав добру думку п. Граба[illegible] в „Свободі", т. є щоби перше порозумітись всім канадийским Русинам, порадитись, чого нам потрібно, а потому як діло вести, щоб оно вийшло на користь всіх канадийских Русинів.

Першою і найважнійшою організацією якої нам конечно трібно, есть організация просьвітна, бо без неї ми нічо не значимо, ані жадна инша організация не може розвиватись. Нам треба читалень для старших, нам треба шкіл для молодшого покоління. В Канаді єсть вже около 60 тисяч Русинів, а читальні нема ані одної такої, котраб мала яке значінє. Дещо то ніби чути що єсть читальні, однак в тих читальнях ведесь найбільшо карти, бо найде ся два-три [illegible] понятий і начинають [illegible] сварити ся і читальня [illegible] на ні що, бо кождий хоче просьвічати так як він розуміє, і в него повстає особиста ненависть, а потому агітация, підбурюванє людей против себе, старає ся шкодити особисто, морально і материяльно а [illegible] ні сам ні нарід не має [illegible]. Не добре єсть если Русин старає ся другого Русина позбавити средств до житя. Не добре єсть, що в Канаді від минувшої осени [illegible] лихи, а то з тої причини, що Русин [illegible] в Руськім віддавна [illegible] власть, бо навіть раз [illegible] в „Слові" показала для [illegible] що они лучші, але [illegible] такого здибало! [illegible] минулє і лайка [illegible] среди редактора „Слова" [illegible] на чотири вітри і директора та професори десь повіялись сьвітами, а тілько встид і ганьбу полишили тим що їх слухали.

Працю над піднесенєм народу треба нам всім спільно зачинати і в чесний спосіб, а не трубіти по газетах, що ми тут або там таке важне діло доконали, як пр. в Вінніпегу „Народний Дім", в котрім нарід не бере жадної участи, бо він не збудований по воли народа і належить до одиниці і тілько ті, котрим та одиниця дає материяльну підпору, беруть в нім участь.

Народного Дому потрібно в Вінніпегу, бо вже тут кілька тисяч Русинів, але всьо так деморалізоване [illegible], що до згоди здесь ніколи не прийде. В Вінніпегу в одній тижни тілько Русини випють пива та горівки що за ті гроші побудувалиб порядний дім де бимогли зійти ся і порадитись над справою народною, однак Русин волить пропити як дати пару центів на яку організацию.

Як так дальше будуть поводити ся Русини в Канаді як до тепер, то замічаю собі наперед певну пропащу. Богато для роблення незгоди між канадийскими Русинами причиняють ся газети, котрі поміщують всяку лайку не маючу ані крихітку морального значіня.

З того всего виходить, що Русини тілько до сварні здібні, а навіть такі суть газети, що тілько сваркою в'єднують собі прихильників. Крайна уже пора, щоби всі американскі сьвітлійші люде для піднесення народа лучились, і згідно ішли до осягненя тої важної ціли.

Послідні вісти з війни на Далекім Сході.

— Петербург 27. червня. Розійшлась поголоска, що японьска армія генерала Ноги відтяла 70.000 російского війска від головної армії і що генерала Куропаткіна взяли Японці до неволі. Поголоска ся не потверджена. Рапорт від генерала Лінєвича сьвідчить, що Японці не перестають атакувати Росиян і чим раз дальше посувають ся в наборах. В російских мілітарних кругах майже страчено уже надію на побіду Лінєвича.

— Льондон 3. липня. Кореспонденти доносять, що Японці ідуть на Владивосток, і що до битви мусить прийти над рікою Тюмень.

— Росия висилає своїх повномочників до Вашінгтону. Перед тим російскі міністри мали нараду, що до уділення повномочникам інформацій, як мають вестись переговори. До помочи повномочникам рад висилає слідуючі особи: М. Шіпова, директора департаменту скарбу; М. Покатілова, російск. міністра в Пекіні; Демартенса, професора міжнародного права і генерала Ермолова, військового аташе в Льондоні.

Розрухи в Росиї.

— Одеса 28. червня. Матроси на воєнних панцирнику „Князь Потемкін" збунтували ся. Капітана корабля і деяких офіцерів поубивали і покидали в море, а потому вивісили червоний революцийний флаг. Робітники в місті увидівши на воєнних кораблях червоний флаг, зачали робити барикади. Головна ескадра на Чорнім мори, складаюча ся з чотирох панцирників і двох крузаків, має приплисти для усмирення революционерів, і правдоподібно повстане морска битва між собою.

Причиною збунтовання ся матросів було се, що офіцери забили одного матроса, що в імени всіх упоминав ся лучшої поживи.

Матроси з панцирника „Князь Потемкін" цілий день ходили по всіх кораблях і намавляли до революциї і спиняли роботу в пристани.

Потому, як доносять, повстав огонь в магазинах при пристани, а робітники не допускали пожарну сторожу щоби гасила. Війско тепер масакрує робітників як се діє ся в инших містах, боять ся що матроси начнуть до них стріляти з панцирника.

Кореспондент до Standard доносить, що в Одесі есть поголоска, що матроси на воєнних кораблях в Севастополи також бунтують ся і мають злучити ся з „Кн. Потемкін".

— До Льондону доносять з Одеси, що там матроси на двох инших кораблях пробали ребелію.

— Петербург 30. чер. Цар видав указ, силою котрого Одеса і цілий округ підданий воєнному праву. Найвисшу власть має тепер там командир війска, і він не вибираючи в средствах має старатись о приверненє спокою.

— Одеса 29. червня. Який такий порядок привернено, однак положенє критичне. Похорон забитого офіцером матроса з корабля „Князь Потемкін" відбув ся дуже величаво при процесиї богато [illegible] і війска. Трумну несло вісьмох матросів. Яке чудо в Росиї! збунтованому війску, котре забило кількох офіцерів і вивісило червоний флаг, свобідно позваляють робити параду своему погибшому товаришеви. — Як доносять з сеї заворушки в Одесі стратило житє кілька сот людий.

— Лібава 30. чер. Доносять що і там матроси збунтували ся і нищать державні магазини.

— З Петербурга доносять 3. липня, що панцирник „Князь Потемкін" не піддав ся, а десь відплив з Одеси, набравши на свій поклад більшу силу революционерів. Поплив він в сторону румуньских берегів і що з ним ся стало, еще досі нічого не знати. З севастопольской ескадри остав ся в Одесі тілько один корабель Георгій Побєдоносец, а другі відплили до Севастополя. Що діє ся тепер в Одесі то трудно дізнатися, бо газети під військовою цензурою. Кореспонденти доносять до заграничних газет, що підчас сего заворушення в Одесі згинули до 1400 осіб.

— Румуньскі власти вислали з Букарешту до свого порту в Кустенджі наказ, що як коли панцирник „Князь Потемкін" приплине, аби взивали всіх що на покладі, опустити корабель. В противнім разі коли би відмовили, або ворожо відносили ся до міста, румуньскі воєнні кораблі мають ужити сили.

Межи ворохобниками, що знаходять ся на кораблі „Князь Потемкін" суть два сторонництва: одні хотять висісти в Румунії, а другі хотять назад вернутись до Росиї і злучити ся з другими кораблями на котрих ворохобять ся матроси. Матроси рапортують, що черноморска флота не тілько що не хотіла взяти в полон „Князя Потемкіна", але залога кораблів тішила ся, коли виділа що ребелянти враз з кораблем віддаляють з Одеси.

НОВИНКИ.

— Одна з монтреальских газет пише, що по тихо одная певно уряд G. T. P. приготовляє ся до будови трансконтинентальної желізної дороги. Кошта тої дороги обчисляють на 125 до 150 мілионів долярів. За яких два місяці робота начнесь на [illegible] Lake Superior. В східній части Канади помір майже скінчено і 1800 миль дороги буде коштувати 65 мілионів долярів, а має бути скінчена в 1908 році. — В західній части Канади до океана Спокійного дорога ся буде мати 1700 миль 1000 миль буде переходити через степи (прерії) і буде коштувати 20.000.000 дол., а 700 миль через Скалисті гори (Rocky mountains) і буде коштувати до 45.000.000 д. Ціла лінія желізної дороги G. T. P. буде виносити 3500 миль. На конструкцию цілої дороги піде материялу на десятки мілионів долярів. Яких 500 машин буде в руху. Кожда машина буде коштувати найменше по 15000 дол. Буде потрібно 30.000 тягарових вагонів по 700 дол. кождий, в 500 вагонів особових по 10.000 долярів кождий. При роботі буде занятих 30—40 тисяч робітників, і се принесе велику прислугу для фармарів, котрі будуть могли збути за добру ціну всякі свої продукти.

— В Norwood, Ont. лучилось 2. липня нещастє. Купало ся трьох Русинів, що робили там при тартаках. Один з них С. Стоба став на дерево і так нотручуючи ратиком [illegible]. Коли вже був яких 15 стіп від берега упав у воду. Вода була глубока яких 8 стіп. На нещастє не умів плавати і в очах своїх товаришів утонув он. Він був в воді яких 20 минут, і всякі старания щоби привернути его до житя були надаремні.

— Обчисляють в Отаві, що від серпня 1904 р. до першого мая 1905 р. прибуло до Канади 126,942 емігрантів. З того числа з Сполуч. Держав прибуло 38,176 емігрантів.

З Grand Forks, Півн. Дакота доносять, що там падав 29. червня такий град, який еще ніколи не навідував Дакоту. Град був величини курячих яєц, а деякі кавалки були так великі як кулак. В цілім місті шибы вікон повибивані, і кілька осіб ранених. Шкоду обчисляють на 25,000 долярів.

РІЛЬНИЧІ СТРАЙКИ НА БУКОВИНІ.

В Чункові і Васлеві застрайкували селяни против дідичів. Дня 10 м. м. приїхав кіцманьский староста, щоб зробити злагоду, але дідичі не хотіли згодити ся; не хочуть лишити днів від третини і дати 10-го снопа, та бодай по 1 К. денному робітникови. Досі давали там дідичі по 20 і 30 крейцарів на день. Злагоди не зроблено, а пани притягають своїх довжників, котрі мусять відробляти те, що наперед взяли. В Васлеві держать ся люди дуже добре.

В Medicine Hat падав 27. червня уливний дощ з градом. Град був величини голубячих яєц і повибивав богато вікон. В місті улиці в наслідок уливного дощу так переповнились водою, що вода плила до пивниць і наробила чималої шкоди.

— Через Филипсбург, Канзас, перелетів 28. червня в вечер сильний вихор (торнадо). Шість людей утратило житє а місто понесло богато инших шкід.

— З Пекіна доносять, що Хінці задумали збойкотувати гандльові стосунки з Сполученими Державами. Підставою до бойкоту есть право, яке видали С. Д. силою котрого Хінцям заборонює ся вступ до С. Д. А тепер Хіни постарають ся заборонити С. Д. експортувати товари до Хін. Хіньскі газети наробили в сій справі великого крику, і хіньске міністерство гандлю начало уже обради другого дня.

ПЕРЕСТОРОГА.

По руских кольоніях в Манітобі волочить ся тепер якийсь пуштай лишок, котрий буде старатись обдурити де-яких людей, котрі мають грунтові справи до залагодження в Галичині, представляючи себе нотарем-адвокатом. Ему таких справ не дозволено залагоджувати, а коли кому притрафилоби ся, що віддав ему яку справу, нехай сей час дасть знати до нашої редакциї.

ПРОЦЕС ЕПИСКОПАТІВ РУМУНЬСКОГО З СЕРБСКИМ НА УГОРЩИНІ.

Румуньский православний митрополит Мециану враз із епископами виточив процес против сербского патріарха Бранковича і епископів. Давнійше Серби і Румуни були під управою карловицкого сербского патріарха, аж 1868 р. відділили ся Румуни від Сербів, дістали свого митрополита в Сибині і установили свою незалежну правосл. церков. Тогді і поділили ся церковним майном, але із 27 монастирів Румуни дістали тілько один. Тепер жадали они від Сербів віддати трох монастирів, які лежать на території заселеній Румунами, а то бездинского, сентдердского і месичйского (вартість тих монастирів 2 мілиони дол.) Сербский епископат не хоче добровільно віддати сі монастирі і з сего процес.

— В понеділок сего тижня приїхало до Вінніпегу до сто осіб Молоканів, котрі задумують вибрати землю для поселення в західно-північній Канаді. Як було згадано в минувшім числі „К. Ф." всі Молокане хотять виїхати до Америки. Ціла їх секта числить в Росиї до 50.000 осіб. Замешкують они Карску область за Кавказом. На другий раз подамо інтересний опис сеї російской релігійної секти.

— Стокгольм 2 лип. Доносять що рад шведский видав розпорядженє до чотирох портів, щоби віддалити з них кораблі инших держав. Так Швеция як і Норвегія секретно приготовляють ся до війни. З Копенгаґі, Данія, доносять що там виділи як шведска ескадра зложена з 16 воєнних кораблів поплила на північ.

ЖЕРТВИ ФАНАТИЗМУ.

Минувшої суботи помер в вінніпегскім шпиталі один з Духоборів, котрий в 1902 був на чолі одної партиї Духоборів, що ішли шукати Христа. Провідника сего були всадили еще тогди на якийсь час до арешту в Реджайні. Коли вийшов з арешту і вернув між Духоборів, знов зібрав подібних осіб і почав нищити майно рільничі. За сей злочин кількох засуджено на кількалітну вязницю в Stony Mountain. В вязници не хотіли они приймати жадної мясної поживи, а навіть не хотіли їсти вареної страви. Живились тілько хлібом і сирими барабольками. Будучи в вязници і приймаючи такий лихий корм, почали упадати на здоровлю. Двох з них привезено до шпиталю еще в маю, з котрих один помер по кількох днях, а другий хорував довше, однак неміг в слабости піднестись і помер. Сей другий так був зкорив себе лихою поживою в Stony Mountain, що стратив вид і був цілком сліпий. Полишив жінку і двоє дітей.

Продаємо дешево білети корабельні до Галичини, Буковини, Росиї і назад.

Висилаємо гроші до кождої місцевости в Австриї і Росиї по найнизшій ціні.

Приходіть до нас а будете повно вдоволені.

Говоримо по руски.

Corn. EPP & Co.

671 Main st., WINNIPEG.

— В Скрентон Па. найдено в одній домі трупи двох англійских женщин. Мордерця для позбавлення житя тих женщин ужив сокиру, розрубуючи їм голови. Мордерство се не було виконане в ціли рабунку, позаяк гроші і дорогоцінности позістали не нарушені.

РОТШИЛЬДОВА ФУНДАЦИЯ.

Альфонс Ротшильд, що помер перед недавним часом, записав 6 мілионів рублів на ціли жидівскої кольонізациї, призначуючи сесю суму головно на закупно землі в російскій державі.

Перепрашаємо наших братів Русинів, котрі прислали гроші і тих що замовили „Руско—англійский Учебник", що книжки еще не могли[illegible]смо висилати, бо звичайна поговірка каже: „не так склалось як гадалось." Учебник мав вийти на 200 сторін друку, однак по добрім застановленю ся авторів, що се річ дуже потрібна і важна, так для канадийскої як і С. Д. Руси, они розвели ся над ним ширше, так щоб він був для потреб нашого народа в Америці досконалий. Отже тепер передана часть учебника під пресою, а конець се есть англійско-руский словар друкарі кінчать складати. Днесь замикають 340 сторін друку. До кінця возьме еще около 50 сторін, годі вгадати, і буде готовий до оправи. Якийсь час забере в переплеті, но се не довго. Ніколи не потягне довше як 3—4 тижні.

Canadian Farmer.

The Ruthenian weekly. Published every Thursday
234 Cor. Logan & [illegible]
Winnipeg, — P. O. Box 42.

Canadian [illegible] Company.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

Advertising rates [illegible] on application.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР.

Часопись для руського народу в Канаді, виходить [illegible] тиждня в четвер [illegible]

в Канаді на рік $1.00
в Сп. Державах на рік $1.00
в Австрії $1.50

Газету треба платити наперед.

Гроші посилайте в [illegible] рекомендованім листі або через експресовий або почтовий money order.

[illegible]

Адрес:

CANADIAN FARMER,
P. O. Box 42
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не [illegible]

[illegible]

Час і місце громадських виборів.

(Конець.)

[illegible]

ОСІЧИНА.

КІЛЬКО ВУГІЛЯ ЇСТЬ [illegible] КОРАБЕЛЬ?

[illegible]

ГОДІВЛЯ КУРЕЙ.

[illegible]

ЯПАНСЬКА НЕВОЛЯ.

[illegible]

СТАРАЙТЕСЬ ЩОБИ [illegible]

[illegible]

ВЕЛИКИЙ БІЛЬ В [illegible]

[illegible]

Дівчина з Треппи.

ОПОВІДАННЄ

Павла Гайзе.

(Дальше.)

Феніче мовчала, наче б не розуміла, або не до неї все теє було говорено, і мов дожидаючи, аж Филиппо скаже, що би її обходило.

Подумавши трохи, каже Филиппо дальше: „Як би крізь сон нагадую собі, що я був вже у сій части гір. Може був би я спізнав і село та отсю хату, коли б не мряка. Дієсно так, як раз років сім буде тому, як весела був [illegible] у горі. Наче навіжений, скакав ся я тоді по найстрімших верхах."

„Знала я, знала, що ви сего таки не позабули!" — сказала Феніче, а лице її засяяло сердечною радістю. — „І пес мій Фуоко не забув вас, хоть давно вже [illegible] а того часу, як я не забуде дивної своєї любови."

Ці останні слова сказала Феніче так ніжно й радісно, що Филиппо зачудований поглядав на неї. Він став пригадувати в памяти [illegible] ту пору, про котру говорила. Подумавши трохи, говорив Филиппо дальше: „Аж тепер пригадав я собі, що востріч я раз на самому вершку Апеннину дівчину, і що вона завела мене в хату до своїх родителїв. Якби не вона, прийшлось би було ночувати на скалах. Таки то такім, що дуже була менї сподобала ся тая дівчина".

„І ще як вам була сподобала ся!" перебила єму Феніче.

„Що ж, коли я не сподобав ся дівчині! Довго говорив я з нею та від неї не почув більше десяти слів. А як захотів поцїлуном розказати її мовчаливі уста, то скочила та й вхопила одною й другою рукою по камінці. І ледви-ледви встиг я тічи неушкодований. Бачу усе те, наче на яві передо мною. Коли ти та сама дівчина, то що ж тобі й говорити тепер про свою давню любов?"

„Е, тоді було менї років ще тілько пятьнайцять, і я була дуже соромлива, вперта я була з роду, а вдавни все на самоті, не знала я гаразд, як вилїнити свої думки; що й боялa ся батька й матері, котрі — вмісте — знали що тоді. Батько мій мав великі череди та й держав богато пастухів, а окрім того мав ще й отсю господу; усе те [illegible] ся, як було за єго, тілько що він, — осмілі нехай буде єму пером, — тепер уже не порядкує тутки та не сварить. Та більше всего сором менї було матері. Чейже ще не забула: ви сиділи як раз на сему таки самому місці, що й тепер, та хвалили вино, що мали ми єго з Пистої. Більше я не чула, бо мати подивила ся на мене грізно. Оте ж я вийшла на двір та й стала собі під вікно, щоб з відтам на вас ще дивити ся. Ви тоді були молодші, та не гарнїйші, як тепер. І тепер у вас ще ті самі очи, котрими ви чарували, кого схотіли; сей самий низький голос, котрий тоді так лютив мого пса. Відки звірюка! До того часу любила я его одного, а тоді помітив він, що я вас більше полюбила і помітивши се лучше, як ви самі, він з задрости зненавидів вас так дуже."

„Дійсно був він наче зійшов з глузду в ту ніч!" сказав Филиппо. „Ти, Феніче, була мене таки дуже тоді причарувала. Таким, що не було менї спокою від того, що ти не вертала до хати, і що я пішов на двір гадати за тобою. Майнула менї біла хустинка, що мала ти на голові; тебе ж і не побачив, так швидко втікла ти до комірчини, що стоїла при хлїві."

„Се була моя спальня, Филиппо. Не можна ж було вам до неї увійти."

„А як менї сего хотїло ся, Господи! Довго, довго стояв я під дверми, пукав до дверей та молив тебе — я ледащо! І здавало ся менї, що голова моя таки потріснe, як тебе ще раз не побачу."

„Голова? Ні! Ви казали тоді, що серце. О, я знаю ще сегодня кождіське слово, що ви тоді сказали — кождіське!"

„А тоді таки й слухати не хотїла!"

„Менї було, начеб приходило ся вмирати. Стоячи в останнім куточку, я думала: коли б то найстало відваги, щоби підійти тихцем до дверей, приложити губи до шпари, крізь котру ви говорили, та й відділкнути вашим духом."

„Гей, гей! Чого то не вчинить молодий пересмішний! Був би я стояв там хто знає доки, може аж була б ти відчинила, якби не надійшла була твоя мати. Тоді то пішов я тяжко лютий та ще цілу ніч снила ся ти менї, що й менї ще сором, як згадаю."

„А я сиділа в потемках, і сон мене не брав ся. Аж над ранком здрімала ся трохи; як пробудила ся, стояло сонце високо на небі, і вас вже не було. Куди ви діли ся, нікто менї не сказав, а питати було зліково. І тяжко менї було дивити ся на людей, начеб вони вас убили на те тілько, щоби лиш не бачити менї вас більше. Як стояла, так і побігла я в гори. То вилізала на верха, то сходила на долину, іноді кликала, а іноді і проклинала вас, бо через вас не могла я вже серця мати для ніякої людської твари. З гір зійшла я аж на доли, а там стало менї лячно, і я вернула ся. Два дні не було мене дома. Батько мене побив, а мати не хотіла й говорити до мене; догадали ся вони, чого я блукала ся. Один пес, Фуоко, не покидав мене, але й він вже згідно, коли я вас кликала по видолах."

Обоє мовчали тепер поглядаючи одно на одного. Згодом обізвав ся Филиппо: „Чи давно померли твої родителі?"

„Літ тому три. Обоє померли до тижня, дай їм Господи царство небесне! Після їх смерти, пішла я до Флоренції."

„До Флоренції?"

„Так! Ви ж казали, що ви з Флоренції. Знакомі [illegible] менї жінку [illegible], що мав [illegible] біля [illegible] (так зоветь ся костел у Флоренції над рікою) а від єго також ціла часть міста! У неї прожила я цілий місяць та носила її що день на місто питати се вами. Вечерами сиділа я й її отцем та гадала за вами. Аж і довідали ся ми, що вас вже давно нема в Флоренції, та куди би ділися, не знав нїхто гаразд сказати."

Филиппо встав і почав тяжкою ходою ходити по хаті. Феніче обернула ся до него і очей не зводила з него; тілько в неї не видко було такого неспокою, як в него. Походивши трохи по хаті, приступив Филиппо до неї, подивив ся на неї хвильку, а відтак спитав: „І на що ти, небого, дожидала ся з усего свого передо мною?"

„Сім літ часу мала я на те, щоб набрати відваги до сего. Коли б я була тоді від разу призвала ся вам, та не булоб менї наробило стілько лиха се наче моє серце. А таки я знала, що ви прийдете, Филиппо; тілько не гадала що прийдеть ся стілько ждати. Ох тяжко, тяжко, було дожидати. Ел з мене бо таком дитина! Що менї тепер і згадувати про те, що минуло ся? Ви тут Филиппо, а я вами і буду вашою на віки!"

„Моя ти люба детинко!" почав Филиппо та й не докінчав того, що було в него на думці. А Феніче і не завважала, що він мовчав, задумавши ся тяжко, та й дивив ся в стіну понад її голову. Вона ж спокійно говорила свое дальше. Плавно, потоком наче плили її слова, якби вивчила ся на їзуст. Слухаючи її, ти казав би, що вона ті сїм років собі з'образувала: ото він прийде, а я єму скажу те й все та ще й те.

„Богато молодців сватало мене і тутки, і як була у Фльоренції. Що ж? Коли ж бо менї хотїло ся тілько тебе одного. Скоро став хто залицяти ся та просити мене гарними словами, то зараз і пригадував ся менї твій голос, приходили на думку слова, що говорив ти тої ночи, слова солодші над усї слова під місяцем. От від якогось часу відкивали ся ті женихи, хоч не стара я ще та й гожа собі, як і попереду була. Оттак то — наче б усї знали, що ти незабаром прийти маєш."

Тепер приостановила ся трохи Феніче, а дальше й каже.

„І куда ж ти мене тепер возьмеш з собою? Чи хочеш [illegible] жити ся тут на горах? Ні! Не тобі тутки жити. З того часу, як була я в Фльоренції, знаю, що сумно тутки в горах. Спродамо хату та череди; оттоді то й стану богатою. Навзірало ся вже менї отсе жити з дикими людьми. У Флоренції мусїли мене вчити всього, що треба знати міщанці, а так дивували ся, що я все там скоро переймала. Та менї було ліпше, бо всї мої сни говорили менї, що тут на горах нам зострінути ся. І ворожки я таксамо питала, та й усе вийшло точнісінько так, як ворожили."

„А що ж булоб, якби в мене була вже жінка?"

Феніче вп'ялила ж у него очи. „Е, хочеш мене скуштувати, Филиппо! Ти ще не жонатий, се менї сказала чарівниця. Тілько одного не вміла сказати: де ти живеш?"

„Правду вона сказала, Феніче, що я не жонатий; тілько з відкіля знає вона або й ти, що я захочу коли небудь женити ся?"

„Як же се би можно бути, щоб ти не хотїв мене?" сказала Феніче з твердою вірою.

„Сідай [illegible] мене, Феніче! Я маю тобі богато дечого розказувати. Тілько дай менї наперед на те руку, що будеш розумно слухати до кінця, бідна моя дівчино!"

[illegible] вона [illegible] рухала ся з місця, а слухала то нахмуривши очи, то дивлячись у землю, наче б від его слова залежало її житє або смерть; Филиппо говорив дальше, стоячи перед нею і не зводячи очей з неї.

„Літ вже тому кілька — розказував — як мусїв я втїкати з Флоренції. Може чула за ті політичні заворушення, що довго там бушували. Я є адвокатом, знаю богато людей та [illegible] і дістаю богато листів. Був я собі чоловік [illegible] свої гадки, де було треба; через то й [illegible] мене, хоч я не мішав ся ніколи в ті їх потайні роботи. Оц і треба було таки вступити ся з відтам, а то би був попав ся в слїдство без кінця та в тюрму без якої небудь ціли та хісна. Я осів в Болонії, жив тілько для себе, від людей процесі і мало знакомив ся з людьми, а з жінками таки зовсїм ні. З того, бач, пустакуватого хлопця, котрому ти перед сими літами голову була завернула, тілько і лишило ся на мені, що ще й тепер голова — або коли тобі так лучше подобаєть ся, серце — мало менї не тріснe, як не можу чого небудь докончати. Тілько що тепер важнїйших діл доконувати приходить ся, як того, щоб відхилити засуву від [illegible] гарної дівчини. Ти може чула, що і в Болонії послїдними часами заворушило ся. Узнакали там богато новомах людей, а між ними й одного доброго знакомого, про котрого гаразд менї відомо, що й на думку єму не приходило мішати ся в такі діла. Во хиба ж вони справляють таким способом ладнїше правліне державне? Робота їх така — се начеб аж пустили вовка у вівчарню на те, щоби лічив вівці, між котрими якнула ся зараза. Та не про те тут річ! Досить тобі знати, що той знакомий запросив мене на свою оборонцю, і що я визволив его з неволі. Людьми розвесла ся гаразд чутка про се, а тут вже й напав на мене чоловік нікчемний на улиці і став мене зневажати. Не мож було его спекати ся инакше, як трунути его від себе, бо [illegible] був [illegible] того, щоб і слово втратити на відповідь. Що тілько встиг я перебити ся через юрбу людей, що була зібрала ся навколо нас, та вступив у кавярню, а [illegible] приходить сюди такого [illegible] починає менї дорікати, що я як чоловік без чести [illegible] слова відповів такому [illegible], а не вчинив так, як слїд було чоловікови знаючому чесний обичай. Я відповідав єму, скілько міг супокійно, бо вже зміркував, що їх підставив уряд, щоби мене зробити неможливим. Так що ж? Слово зійшло по слову, і вороги мої достигли таки своєї ціли. Противник мій казав, що хоче у него є діло в Тосканськім краю, та хотїв, щоби там ми розправили ся. Я згодив ся на се, бо вже таким час, щоби хто небудь із нас розважних [illegible] головою, що мурашки ся їх робота [illegible], а тілько задля того, що нема зовсїм надїї вдїяти що небудь тими тайними роботами против превеликої сили правительства. Позавчора пішов я за паспортом, та не схотіли его менї видати, ані сказати причину, задля котрої не хочуть видати; тілько відповіли, що такий приказ найвисшої власти. Тоді то стало менї вже ясно, чого правительству хотїло ся. Отже очевидно хотіли вони, щоби я попав у неславу, не ставивши ся до поєдинку, або щоби мусів перекрасти ся через границю переобраний, і там мене зловили з засідки. Тоді була би вже причина завести против мене слїдство та тягнути его, поки їм було би треба."

„А то мінчені безбожники!" перебила єму Феніче, затиснувши кулак.

„І так не було иншого способу, як пустити ся через границю з сечкарями. Завтра в ранці маємо станути в Пистої, а після обіду буде поєдинок в одному городі перед містом."

Тут нагло вхопила Феніче его руку обома своїми руками й скрикнула:

„Не йди туди, Филиппо, вони хотять тебе вбити!"

„Вже ж не чого иншого вони бажають, небого! Тілько звідкіля ти се знаєш?"

„Так менї говорить і се і се!" сказала Феніче вказуючи на чоло й серце.

„Ти таком чарівниця, знахорка, як бачу" — говорив Филиппо жартуючи. „Так, детино, вони хотять мене вбити. Противник мій — се найкращий стрілець на весь Тоскану. Бодай ту честь менї зробили, що вирядили якого противника проти мене. Тілько ж і я не повитидаю ся. Та хто там знає, чи вони не вимінялють при тім якої зради. Маєш може такі чари, щоб і се згадати? І що то вже помогло би, детино? Ні кріпти не перемінило би ся нічого. Ото ж ниби собі з голови давню несбачну любов свою та й не давай їй волї. Може воно мусїло так скласти ся, щобя я не зійшов з сего сьвіта, не розрізнивши тебе від сеї нещасної зірної любови, бідна дівчино. Ми, бач, може були б і не дібрали ся гаразд під пару. Ти була зірка нашому Филиппові, молодому, легкодушному хлопцеви, що не знав иншої журби крім кохання. Чи схотіла би ти такого задуманого відлюдка, як я тепер?"

Ці останні слова сказав він наче про себе, ходячи сюди й туда по хаті. Тепер приступив до Феніче і хотїв взяти її за руку та аж злякав ся виразу її лиця. Усе, що було мягкого в нему, счезло; уста побліли, наче хуста.

„Ти мене не любиш!" сказала вона голосом глухим, якби хто другий говорив із неї, а вона послухувала, що він таке каже. Се кажучи скрикнула й відтрунула его руку від себе так, що огонь в лампі трохи не погас, і чути було, як нараз пес почав сильно скавулїти і добувати ся.

„Ні, ти мене таки не любиш!" голосила, наче не своїм голосом. „Чи ж мильнїйше буде тобі на смерть, як в мої обійми? Чи можеш ти прийти по сїмох лїтах розлуки, щоби тілько попрашати ся? Чи можеш ти так супокійно говорити про свою смерть, якби вона не була разом і моєю? Ох, то лучше б менї було, щоб очи сї були осліпли, заким тебе знову зріли, а уха сї щоб оглухли були, заким почули сей голос твій немилосердний, в котрому [illegible] життє або смерть. Чому ж не роздерли тебе собаки, заким я дізнала ся, що се ти прийшов роздерти мое серце? Чого не спітнула ся нога твоя [illegible]? О горе менї, горе! Глянь на мое горе превелике, Мадонно!"

Повалила ся хрестом перед образ, чолом до землї, з руками далеко роскинеными, і, здаєть ся, молила ся. З на двору доходило тайне пса, а в хатї чути було нестанне зітхане нещасливої дівчини. Сьвітло місяця перемогло вже темряву ночі й осьвічувало хату. Не мав ще коли опамятати ся Филиппо, а вже почув руки Феніче на [illegible] і її слези на своїм лици.

„Не йди, Филиппо, на смерть певнучу!" просила крізь слези. „Хто ж тебе найде, як зістанеш у мене? Нехай собі говорять, що хотять ті розбійники, ті лукаві нікчемники, лютїйші від вовків апенинських! А що? Зістанеш у мене? Мадонна тебе менї дарувала, щоби я врятувала тебе," говорила Феніче усьміхаючись в слезах. „Филиппо! Не знаю, які погані слова я говорила, тілько по змиях корчах отут коло серця, що вигнали менї ті слова, міркую, що вони певно були дуже недобрі. Прости, бо поклоном тобі стане сьвіт на саму думку, що щире кохане твое можуть вбути, а твою гірність злопати ногами? От сїдай но та порадьмо ся, що і як дїяти. Може хочеш нової хати? То збудуємо. Хочеш може инших людей? Усю прислугу відправлю. І Ніна піде і пес! А думаєш, що вони тебе врадили б, то ми підемо самі відси; як захочеш, ще нині, таки зараз. Я знаю всї стежки, а заким сонце зійде, ми будемо далеко в ярах на півночі і підемо до Генуї або до Венеції! — куди сам захочеш!"

(Дальше буде.)

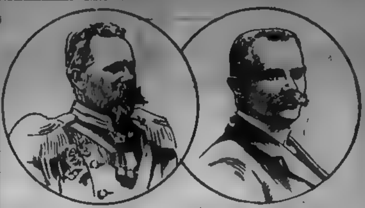

Генерал Карманоский, [illegible] в Варшаві.

Дмитро Николаєвич Мартінов, губернатор Варшави.

СМІШНЕ.

— Куме, що то є сардел?
— Таке то є така риба, що не має голови а лише з одно же.

ПІВ БІДИ.

Жінка купила ковбасу так, аби чоловік не знав, і половину з'їла, а половину сховала під подушку. Чоловік найшов другу половину ковбаси і з'їв. А жінка ходила, все пила воду, тай [illegible].

— Якась біда, що так ся вода...

А чоловік каже:

— Дай менї води, бо і я з'їв пів біди.

А ні ані гадки, що він говорить. Аж коли глянуть ся, нема ковбаси і тоді догадала ся, що її чоловік не збрехав.

[illegible]

Где і як она видеть ся? Хто її витрве? Як велекі Рессия і Японія?

Хто хоче мати відповідь на сї питаня, най пришле менї в письмі 30 цент. і я вишлю єму книжку 12 цалей широку і 15 довгу з мапами і описанем цілого сьвіта, із котрої об всім довідаєть ся.

При тім даром пішлю Рахункову Таблицю, поучене о мірах і вагах і Політичний Катехизм.

Продаю також нові календарі — на 1905 р. і ріжні книжки.

Пишіть на адресу:

M. J. MURIN.
231 ASHBURTON AVE.
YONKERS, N. Y.

ІВАН НЕМЕТ

б. ц. к. заступця консуля. Одинокій руській Банк, спродажа шіфкарт, висилка грошей до всіх частей сьвіта, канцелярия адвокатска і нотаріальна так в старокрайових і в американьских тпах і в військових справах. Поради о всїм дармо. — Хто хоче купити шіфкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно або заслати гроші до краю тамьо і скоро або має в краю якусь справу судову, ґрунтову, військову а хоче тую як найлучше і найскорше залагодити, то нехай удасть ся до І. Немета, а буде зовсїм вдоволений.

Адрес: John Nemeth,
457 Washington st.
New York, U. S.

— Читайте —
„Кан. Фармера".

МИЛО
КОРОЛІВСКОЇ
КОРОНИ

єсть специяльно роблене для твердої води сего краю і нема иншого мила, котре було рівне сему що до доброти.

Можете дістати красні образи славних або иньші, також дорогоцінности, наколи вишлете нам більшу скількість паперів, котрими обвинене мило, на адрес

The Royal Crown Limited
King st. — WINNIPEG.

Перша поміч в наглих занедужанях.

УДУШЕНЄ.

Удушене є се здержане доплину повітря до легких, отже удусити ся мож газами пр. квасом вуглевим, димом, землею, піском, водою, — дальше в наслідок утиску гортанки, в наслідок замкненя уст і носа подушками, засипленем землею і т. д.

Ратунок при удушеню полягає на очищеню уст і носа, приміненю штучного віддиху і средств скріпляючих.

Удусити ся можна також тоді, коли якась річ пр. кусень хліба дістане ся при потолочуваню до гортанки або дишниці і здержить собою доплив повітря. В таких случаях наступає звичайно сильний кашель, що викидає запору з гортанки. Коли би кашель не поміг, треба недужого умістити головою в долину — таким чином мож часами видобути навіть такі предмети металеві, що дістали ся до гортанки (пр. дульки проглочені дітьми). Рівночасно треба післати по лікаря, щоб він видобув запору при помочи специяльних приладів.

УТОПЛЕНЄ.

Утоплене є се удушене водою. Вода заливає дороги віддихові і спиняє доступ повітря. Витягнувши топельника з води, треба чим скорше розпняти одїж, перемочене одїне і старати ся усунути воду з доріг віддихових. В тій цілі наші люде качають недужого по земли, або підкидають на вереті. Таким чином мож справді частину води усунути з доріг віддихових, але се спосіб дуже томлячий і що важнійше забирає богато часу а при ратованю топельника нема одної хвилі до страченя.

Замість отже качати топельника по земли або підкидати його на веретах, треба так робити недужого перевісивши через власне коліно (живіт його опирає ся на нашім коліні) голову піддержуємо одною рукою, а другою натискаємо клітку грудну. В той спосіб вода з легких спливає дуже скоро, а правильним натисканем клітки грудної викликуємо штучний віддих.

Коли вода з уст топельника вже перестала витікати, кладемо його горілиць викликуємо штучний віддих і даємо нюхати етер або амоняк. Рівночасно з штучним віддихом натираємо ціле тіло, щобы його огріти і прискорити обіг крови. Як є під рукою сухе одїне, або сухе простирало треба топельника убрати або обвинути.

Штучний віддих у топельників треба примінювати довгий час і не зражувати ся тим, що в початку не бачимо наслідків, бо часами лучає ся так, що недужий починає сам віддихати аж по годину.

А тепер кілька порад для тих, що кидають ся в воду на ратунок потапаючим. Потапаючий, коли не стратив ще свідомости, довить ся з усїх сил ратуючого і старає ся підносити голову як найвисше. Таким чином тягне ратуючого на дно і звичайно гинуть оба. Хотївши вирятувати потапаючого треба підплисти до него обережно і недопустити, щоби нас обчепив ся. Коли не мож инакше то просто ударом пястука треба боронити ся від рук потапаючого. Найлїпше вловити його за волосе і потягнути так, щоби лежав на воді горілиць. В такім положеню тіло чоловіка удержує ся легко на поверхні води, отже ратуючий плинучи за помочію другої вільної руки і ніг, тягне потапаючого легко до берега або на мілке місце.

Коли утоплене наступило в наслідок заломаня леду, то ратуючий може зблизити ся по леді, але тілько повзучи, бо в такім положеню тягар людського тіла паде на великий простір леду і навіть тонка верства не заломить ся. Ще безпечнїйше повзти і сунути перед собою широку дошку або драбину і на ній опирати ся руками, бо тоді тягар нашого тіла паде на ще більшу поверхню леду.

УДАВЛЕНЄ.

Удавлене наступає від того, що якийсь проглочений предмет (пр. кість, хрястка) великий кусень мяса, і т. д. задержує ся в гортанці, або в проводі кормовім. Той предмет спричиняє сильний біль, не дозволяє глотати, зрештї може чоловіка задусити, коли сильно натискає гортанку або дишницю.

Ратунок при такім удавленю є збуває ся так: передусім пробуємо пальцем чи не дасть ся усунути грізний предмет; коли він находить ся глубше, так що пальцем не мож досягти його, то і в тім случаю таке поступованє не остане без наслідку, бо викличе вимету і предмет може з ним виплисти на вні.

Коли удавлене наступило від якогось великого, сухого кусня хліба, мяса або и., то постано напити ся води, а звичайний кусень легко пересуне ся дальше.

Коли ті способи не помагають, треба покликати лікаря, або вийняв предмет специяльними приладами або помалу до жолудка.

ЗАМОРОЖЕНЄ.

Ратуючи замороженого треба так внести його до такого, холодного місця пр. до сіней, від вогню і т. д., роздягнути і ціле тіло сильно натирати снігом, аж доки не розігріє ся, тоді вже можна перенести недужого до хати, але не дуже теплої, і натирати дальше сукном або полотном; рівночасно треба примінювати штучний віддих коли завмерлий або віддихає зле або цілком ні.

ПОРАЖЕНЄ СОНЦЕМ

При пораженю сонцем треба недужого положити в тїни високо головою, розпняти одїне, класти на голову зимні компреси, дати напити ся води. В случаю ослабленя уживати средств скріпляючих.

ПОРАЖЕНЄ ГРОМОМ.

При пораженю громом треба розтирати ціле тіло, викликувати штучний віддих і уживати средств скріпляючих.

ПОРАЖЕНЄ ТОКОМ ЕЛЕКТРИЧНИМ.

Поражене током електричним наступає, коли доторкнути ся провідника електричного: найчастїйше лучає ся се в наслідок невластивого уміщеня провідника, коли хтось нехотячи або з забутя доторкне ся дрота; лучає ся воно також, коли провідник перерве ся; тоді дріт лежить на землі а прохожий не знаючи о небезпеці ступить на него або доторкне ся рукою.

Але що робити, коли вже стало ся нещастє і чоловік лежить або висить на дроті серед найстрашнїйших мук? Доторкнути ся такого нещасливця се так якби доторкнути ся й самого провідника.

Отже треба памятати, що провідника електричного мож доторкати ся лиш за помочію злих провідників електричности, пр. шкла, сухого дерева, полотна. Хотївши проте відтягнути пораженого током електричним від дрота, треба взяти з себе горішне одїне, зложити його в кілька фалдів і крізь него вхопити ногу чи руку пораженого і відтягнути його від дрота.

Опісля, як при пораженю громом, треба розтирати тіло, викликувати штучний віддих і уживати средств скріпляючих.

(З Поступу)

Я не дивую ся...

Я не дивую ся, що ми
Нічого в съвіті не уміем
(Звичайно, бідні бідаки);
Але дивую ся, що ми
Нічого вчити ся не хочем,
Хоть нам наука коле в очи,
Хоть нам при кождому лучаю
І верби зо проповідают

Не цурайтесь, не цураймось
Ми науки, брата!
Родивім ся по усюду,
Задрім в кожду хату,
Щоб научити ся з чужої,
А не своі хиби,
Що нам вчитись ще, а що нам
Забувати треба,
Й до котрого поберіжи,
Нам би коринувати,
Щоб до мети ся добити,
В пристань ся дістати.
Во та руска наша мета
Світла і велика,
Але путь до неі строма,
Прикра і далека.
І ніхто зо нас не справит,
Як свята наука;
Задля того, рускі братя,
Книжку, книжку в руки!

м. о.

Де ще єсть даром земля.

Наша редакція дістала пару листів з запитами де би можна ще дістати землі даром, тому інтересованим ми подамо інформацию в котрих провінциях і де землю даром можна ще отримати.

І так в Манітобі на Pine River, куда іде желїзниця C. N. R. над озером Winnipegosis, єсть около 10 товншіпів землі, але оттуда тамтуда утруднена комунікация, тому від желїзної дороги рад побудує дві нові дороги, щоби можна сю землю заселити. Желїзниця коло сих земель переходить в віддаленю двох до 18 миль.

Потому єсть ще богато землі на схід від озера Dauphin на північ від Pleasant Home і на схід від озера Manitoba, яких 12 миль на північ від стациі Oak Point.

В Ассинибоі єсть ще земля на захід від стациі Sheho, в таком в полудневій Ассинибоі на північний схід від Wood Mountain, а яких 60 миль на полудне від Moose Jaw.

В Саскачевані єсть ще богато землі по лівім березі ріки Carrot, на північ від стациі Melfort на C. N. R., що іде з Swan River до Prince Albert. Шість миль на північ від Prince Albert єсть з чотири товншіпи і ся земля в добрім положеню бо близько міста, однак за мокра, але наколи там осідалиби люде, то рад осушиби ту землю. Також ся земля тому добра для поселенця, що там близько суть тартаки, де можна зарабляти гроші.

HOTEL
&
BANKING HOUSE.

V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Єсли хочете в старий край в Росию, в Галичину або з краю в Америку дістати ся, то можете у мене білети на пароходи таньше як в других дістати; або єсли маєте грошеві посилки, переводи військові і нотарияльні або судові справи, то все полагоджу і добру раду на все дістанете.

Котрі хотять яко робітники їхати до краю на насаширских кораблях, то посилаю безплатно.

Приводїть братя до мене, а будете [illegible]

Маю свою гостинницю, де наші люди можуть відпочити і тано дістати харч.

Ціна продуктів господарских у Вінніпегу.

Пшениця Ч. І. 96 ц. бушл
" " ІІ. 93 " "
" " ІІІ. 89 " "
" " IV. 75 " "
" [illegible] 67 цнт. "
" [illegible] Ч. II. 65 цнт. "
Овес білий 50 цнт. "
Ячмінь 40 цнт. "
Лен [illegible] цнт.
Картофлі 60 ц.
Сіно 6 дол. тона
Овеча Руно [illegible] фунт
Яйця 11 ц. туз.
Масло 16–18 ц. фунт [illegible]
Сир 9–12 ц. фунт
Солонина 9–11 ц. "
Мясо 7–14 ц. "
[illegible] 3–4 ц. фунт.
Добра пара коний [illegible] 200 до [illegible] долярів.

МУКА:

Ogilvies Hungarian Patent $2.95; Glenora Patent $2.75, Manitoba Strong Baker $2.95; Imperial $1.55; Lake of the Woods Five Roses $2.95; Red Patent $2.75; Medora $2.25; XXXX $1.55.

По висше оказаній ціні продають фермери і магазини, а сторешки продають все дорожше.

Elliott & Deacon,
АДВОКАТИ,
ПОВНОМОЧНИКИ,
ЗАСТУПНИКИ і т. д.
316 McIntyre Block,
WINNIPEG.

КОЛИ ДІТИ ДІСТАЮТЬ ЗУБИ,
можете удержати їх в здоровім стані і оборонити від болю давачи їм
Storks' Cure-a-tot.

БІГАНКА.
Єсли маєте біганку або дизентерию, то можете сладбіть дуже скоро застановити уживаючи
7 Monks Ki-no-col
Продають в кождій аптиці.

ALLOWAY & CHAMPION,
банкери,
362 Main st., Winnipeg.
(Четверті двері на полудне від Portage avenue.)

Посилаємо гроші на кожду почту до Австриі, Росиі і иньших країв.

Не платить жадне другий раз той, до кого гроші вислані.

Ордери виплачує ся в Австриі коронами, в Росиі рублями.

При посилці грошей треба дати добрий адрес а ми виплатимо всякі гроші вам повіреній особі для котрої они призначені, або звернемо безпроволочно посилаючому.

Спробуйте уживати нашого системy раз, то певно прийдете другий раз. Висилаємо по дуже низькій ціні.

Розмовляти можна по руски, росийски і німецки.

Ордери посилаємо старанно виповнене.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG
Дивіть ся на золоті букви "T. & B." котрі суть вибиті на кождій плесканці і пачці.

ЙОСИФ А. ДИМА
[illegible] руский [illegible] Продає шифкарти на всі лінії. Хто хоче купити шифкарту до краю [illegible] в краю добре і [illegible], хоче купити хату або лот в місті, або землю за містом, потребує повномочія або має яку грунтову справу в старім краю, то нехай вдасть ся до Й. А. Дими, а буде вдоволений. Его адрес
J. A. Dyma
796 Main st.
Winnipeg.

Памятайте що
EDDYS'A
будівляний папір
не пускає зимна ані випускає тепла
Шліть по проби і ціни до
TEES & PERSSE LIMITED
AGENTS
Winnipeg.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парчистого числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних територіях є до роздачі. Один даром не дає ся ціла 8 і три четвертих з 26 секций, з котрої тільки північну-східну чвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциі т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, заложив 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вносить ся особисто в місцевім Land Office того дістрикту до котрого земля приналежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати приручене другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дістрикту, до котрого та земля приналежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слідуючі точки:

1. Кождий фермер мусить мешкати на дарованій землі і обробляти найменше шість місяців кождого року. в протягу трех літ. Се єсть звичай Департаменту щоби поселенець з'орав 15 акрів, або замість управленя 15 акрів землі мешкати 20 штук власної худоби і стайні для ней.

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) має такого сина, що може після права зложити оплату за даровану землю, мешкає в сусїдстві землі записаної на сина, то син може одержати патент на туюземлю, хотяй не мешкав на ній, а мешкає з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертифікат на патент, а перед тим вніс оплату за иншу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, єсли другий гомстед находить ся близько першого.

4. Єсли поселенець жиє постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки які накладує право будуть виповнені.

В додатку висше сказаних четырох точок, еще треба додати се, що поселенець хотївши одержати патент мав з'орати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і всї господарскі будинки і також 80 акрів огородити плотом.

Право вносити другої оплати за гомстед котрий тільки ті котрі еще перед 2-гим червнем 1889 року виповнили всї обовязки на першім гомстеді і дістали на него патент.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповняє обовязки після права, его внесену оплату уневажнює ся, а земля може иньший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінці третого року перед місцевим агентом, sub. агентом або гомстед інспектором.

Перед робленєм аплікациі о патент, мусить ся повідомити письменно комісаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦИІ.

Новоприбувші еміґранти одержують поучення що до роздачи земель в еміґрацийнім офісі в Вінніпеґу, або в кождім уряді державних земель в Манітобі, Dominion Land office.

Землю, котра посідає мінерали можна дістати тоді, коли письменно повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісаря еміграційного в Вінніпеґу, The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, або кождого аґента державних земель в Манітобі і північно-західних територіях.

W. W. Cory,
заступ. міністра справ внутр.

Крім дарованих земель, о котрих висше сказано, є даємо, що тисячі акрів найлучшої землі в західній Канаді можна купити від компаній желізниць, [illegible] корпорацій і приватних фірм.

Кождий знає, що найвигіднійша, найбезпечнійша, найдешевша і впрост без пересідки подорож з Буковини і Галичини в Канаду на Гамбург єсть лише через генерального експедиента кораблів
B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.
Хто має шіфкарту від Б. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того перепускають через німецкі стациі граничні.

КАНАДИЙСКИЙ
Canadian ФАРМЕР Farmer

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III. Вінніпег, Ман Четвер 13-го липня 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 13. July 1905 Число 28

Послідні вісти з війни на Далекім Сході.

Петербург 9. с. м. Генерал Ляпунов, командир росийских військ на острові Сахалин, доносить, що 7. [illegible] кружляків, кілька торпедовців і 15 транспортів з [illegible] вислали на острів [illegible] почали бомбардувати [illegible] Росийські [illegible] відповідно [illegible] видячи що не дасть собі [illegible], знищило приберіжні оборонні магазини, державні [illegible] і подвинулось в середину острова.

Мешканці Сахаліну суть по більшій части політичні переступники, котрих рад росийский висилає на се, як скаваних на кінця съвіта, [illegible] острів, на заселення. Він перше належав до Японіі, а в р. 1875 був [illegible] Росиі.

Що тепер робать обі воюючі армії в Манджуриі, майже [illegible]

— З Петербурга доносять що Росия не тільки що хоче вислати своїх повномочників до С. Дер. але готова всї [illegible] мобілізациі військ.

— З Токіо доносять що японський мікадо дуже вдоволений, що незадовго начнуть ся переговори о заключене [illegible]

Розрухи в Росиі.

— Дня 6 с. м. панцирник „Князь Потемкін" приплив до міста Теодосия, що лежить на східнім побережу півострова кримского. [illegible] Богато мешканців опустило місто, учувши що порохобинки можуть его бомбардувати.

Москва 3 с. м. Губернатор Москви наказав щоби удекоровати салю Івановскої палати в Кремлі, бо не задовго має там прийти цар щоби оголосити манїфест що зазиває [illegible] представителїв народу.

З Одеси доносять що 5 с. м. арештовано тридцятьдесять сїмох порохобинків з корабля Георгій Побідоносец, і других при [illegible] розрухів. Всї они мають бути карані смертю через розстрілянє.

Петербург 8 с. м. [illegible] Князь Потемкін [illegible] о тім ще нічого певно не знати. Залога Князь Потемкіна числить 750 моряків, і [illegible] До Петербурга доносять що цілий Кавказ і Крим на місті [illegible] з збунтованими матросами на Князь Потемкін, заворушили ся.

З Севастополя доносять що 7 с. м. матроси збунтувались на одном транспортовім кораблі. 150 матросів [illegible]

Кустенджі, Румунія 9 с. м. Адмірал Крукер увійшов на панцирник „Князь Потемкін" зібрав его під свою команду і відплив до Одеси. Провідником збуреня на кораблі був Матушенко. Він сам й мав убити 10 офіцерів, а матроси хотяй були противні збуреню, то він казав [illegible] кораблем так, як він розкаже.

З Одеси доносять, що шкоду, яку тепер зробили там порохобинки, обчислюють на 5 мілїонів долярів. Товариства асекурацийні відмовили ся [illegible] все відповідати.

Петербург [illegible] Газета „Іскра" [illegible] перенести свою столицю з Петербурга до Москви котра єсть серцем Росиі. [illegible]

Лондон 8. с. м. Кореспондент з Токіо доносить, що Японія [illegible] офіцерів, за то що [illegible] бунтівничі брошури між військом. Дальше каже що всї Поляки і жиди [illegible] знаходять ся в армії. [illegible] Японцям, щоби дістати ся до неволі.

НОВИНКИ.

Виставa продуктів канадийского господарства начне ся в Вінніпегу 20. липня і буде тревати цілий тиждень аж до 28. липня. В сім часі ціни на желїзницях буде обнижена до половини, тому хто в кольонії [illegible] справунки залагоди в Вінніпегу, то тільки буде [illegible] подорожі і може бути на виставі.

Пятого сего місяця закінчено дебату в державнім парламенті в Отаві [illegible] північно-західних територий в Канаді, яку ухвалено 97 голосами против 42. Територіі мають бути поділені на дві провінциі з власною самоуправою провінцияльною подібно як тепер Манітоба і всї східні провінциі в Канаді.

— [illegible] 5 с. м. особовий поїзд на желїзничім шляху Great Northern. Яких 40 осіб [illegible] потерпіли смертельні рани.

З Чікаго доносять що в день четвертого липня, коли обходять памятку незалежности Сполучених Держав, Американці так ся бавили, що в 150 значнійших містах 35 людей було убитих а 1,677 ранених, в наслідок [illegible] штучних огнів і пороху.

З Стокгольму, Швеция, доносять що там начинаєсь мобілізация військ. [illegible] 4 с. м. кореспондент до Associated Press котрому Оскар [illegible] Шведов під одним королем."

— Доносять [illegible] що в Мексико повінь наробила мілїонові шкоди. Шкоду обчисляють на $1,310,000 і 500 людей стратило жите.

Продаємо дешево білети корабельні до Галичини, Буковини, Росиі і назад.

Висилаємо гроші до кождої місцевости в Австриі і Росиі по найнизшій ціні.

Приходіть до нас а будете певно вдоволені.

Говоримо по руски.

Corn. EPP & Co.
671 Main st., WINNIPEG.

— З Парижа доносять що довга борба над предложенєм французкого парламенту що до роздїлу держави від церкви уже скінчила ся. [illegible] ухвалено 341 голосами против 233. В 1801 році Папа 7. і Наполеон підписали конкордат що всї церкви мають належати до держави, а держава має платити попам [illegible] Найвисша церковна власть має бути від [illegible] президента Габінету. Потому в парламенті начато гарячу дискусию чи також дорогі костели з їх украшенями мають також перейти на власність держави. Вкінци ухвалено що церкви мають бути віддані під контролю місцевих організаций. Маєтки в землях [illegible] перейшли на власність держави.

З Гарисбург доносять, що 6. с. м. експльодував динаміт недалеко New Cumberland Pa на свім желїзничім шляху при чім 23 робітників [illegible] убитих і 6 [illegible] ранених. [illegible]

— Ню Йорк 5 с. м. Доносять що Японці [illegible] 150,000,000 долярів на четыре і пів процент. Пожички мають удїляти в рівних частях банки в Лондоні, Берліні і Ню Йорку.

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly,
Published every Thursday
259 Cor Logan & Fountain st
Winnipeg. P. O. Box 82.

CANADA NORTH WEST PUBL. COMPANY.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

Established 1903.

ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Часопись для руского народа в Канаді виходить що-тижня в четвер і коштує:

в Канаді на рік	$1.00
в Сп. Державах на рік	$1.00
в Австрії	$1.50

Газету треба платити все з гори.

Гроші посилайте в реєстрованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, запишіть нам, бо без неї гроші тут не дістанемо.

Адрес

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не уміщуємо.

[illegible]

Канадийский Фармер єсть газетою для освідомлення всіх Русинів в Канаді, без ріжниці віроісповідання, і для поширення ліберальної партії, котра Русинам приязна. Не має тісної звязи з жадною церквою, однак шанує свободу, котра позволяє кождому обивателеви хвалити Бога, як він хоче.

Одним з найважнійших правил ліберальної партії є правне відношенє ся в справах релігійних і до сего ми будемо стосуватись.

ГОДІВЛЯ КУРЕЙ.

І —

Лічене їх найголовнійших слабостий.

При найлішім обході курей і при відповідним кормлєню не можемо вимагати від них, щоби більше несли ся як можна. Від половини серпня до половини січня єсть той час, коли кури перестають нести ся, а тілько рідко коли дає ся їх примусити до несеня.

Корм. Щоби курей приневолити нести яйця і в тім часі коли они перестають ся нести, то на се подають ріжні средства. Перше всего треба держати кури в часі зими в умірено теплім помешканю і кормити їх м'якким теплим кормом. До корму однако треба додавати побуджаючі приправи, як перець, сіль, коріннє імбіру і т. д. Побуджаючими средствами мають також бути дрібочки з ламаної костиці, а також порубана на січку трава еще теплим ячміню.

Іуску сушить ся в гарячій печи, товче ся на грубий порошок а відтак таку часть пшеничних отрубів, розводить ся все то водою до густоти тіста, робить ся галушки і кормить ся кури. Але такими побуджуючими средствами до несеня кури дуже вичерпують ся. Зауважуєсь і то, що межи яйцями, до котрих несеня примушує ся кури штучно, богато находить ся неплодородних, отже они для виводу курят не можуть бути придатні.

Коли курка хоче сидіти літною порою на яйцях і перестає нести ся, то на то єсть слідуюче средство: Треба її відділити, держати і кормити ситними кормами додаючи потовчених шкорлупок яєц. Крім того добре єсть зачинути з такими курками когута. За 7 — 8 днів курка зачинає ся наново нести. Иньший спосіб подають слідуючий: Не дати курці лїчного їсти, накрити коробом на заложеній камінцями підлозі, а пересуваючи єї з місця на місце неспокоїти єї. Той другий спосіб єсть однако мукою для курки.

Коли не розходить ся о яйця для висиджуваня, т. є. для виводу з них курят, то один когут є достаточний і для 10 курей. А навіть могуть кури в таким разі без когута зовсім обійти ся, що причиняє ся до лучшого несеня яєц. Держане курей літною порою без когута дає і ту користь, що неплодородні яйця дадуть ся довше держати від плодородні.

ВИВІД КУРЯТ.

Відля виводу курят треба мати плодородні яйця, кождому, гниздо і розумно коло виводу заходитись.

Плодородні яйця одержимо, коли одного когута держимо для малого числа курей, напр. 7 — 10 курей. Можемо що-правда одержати від курей плодородні яйця коли одного когута держить ся на 15—20 курей, однако не все да то удаєсь. Найлїпші плодородні яйця одержимо від курей 2—3 літних, а також когут має бути 2 або 3 літний; на четвертім році когут до тої ціли уже неприданий, так само як і за молодий.

Яйця призначені до висиджуваня мають бути однакової величини і свіжі, не старші як [illegible] Яйца [illegible] не придатні. Яйця треба вибирати біліші, а дати їх під квочку лише тілько, щоби она могла їх добре окрити і огріти. Дають звичайно 13, 15, 17, а часами і більше яєц, єсли ужити индичку для висиджуваня курят, то можна під ню дати 20 — 30 яєц.

Не кожда порода курей любить сидіти на яйцях, а не люблять головно ті, котрі несуть много яєц. Квочка має бути спокійна, не полохлива, терпелива. Єсли однако не знаємо чи она посідає ті свойства, то треба положити під ню які будь яйця і єї випробувати чи не покинить ся коли до неї приступаємо, коли єї підносимо вгору і т. д.

Час і місце громадських виборів.

(Докінчене)

Особи, котрі підлягають карі за вживане права в часі виборів. Всякий хто самий або через другого дає голосуючому або обіцяє дати гроші, або який уряд в громаді, або роботу єсли буде на него голосувати.

Кождий голосуючий котрий перед або в часі громадських виборів годить ся, що за гроші, обіцяне місце в уряді або роботі, віддасть свій голос, або дістане гроші по виборах, також підлягає карі.

Коли хто фальшиво голосує в імени другого, котрого імя єсть на листі голосуючих а его нема при виборах або помер.

Віл'ца хто віддавши свій голос в однім місци, поставе свій голос в иншім місци в тих самих виборах.

Кандидатови тілько дозволено правом покосити слідуючі кошта. Може надрукувати картки, доби заохочувати людей до голосованя на него або за оголошеня в газеті.

Кождий що дістав вибраний до ради громадскої а потому удовідено що він підкупством дістав ся на то становиско, має бути виключений з ради і через два слідуючі роки не сміє ставити себе кандидатом.

Єсли ся докаже голосуючому, що він дав себе перекупити, то після права належуєсь на него кару двайцять доларів і увільняє ся его від голосованя на будучі два роки.

Секретар громади має всіх тих, котрих узнано виннии яко таких що виступали против права, списати.

МИТИНГИ РАД.

Рада громадска має відбувати всякі наради дотичачі громади в границях тої ж громади.

На нарадах більшість радних рішає справу.

Кождї наради громадскої мають відбувати ся отверто, однак наради виділу мають відбувати ся при замкнених дверях. На нарадах кождий чоловік може бути однако сї тоби за неприличне заховуваня, так предсїдатель має право такого з салї обряд виставити.

Члени ради громадскої мають мати перший митинг по річних виборах, першого вівторка в січни кождого року. Митинг має начатись о десятій годині перед полуднем в призначенім місци, але єсли всїх радних еще би не було, то можна начати трохи пізнійше як усї вже суть присутні але того самого дня. Перед начатєм обрад громадских, кождий з радних за сам перед має зложити декларацию, т. є. присягу, що буде вірно служити громаді.

Єсли би радні по двох годинах після десятої не зійшли ся, то митинг відрочує ся, а секретар списує імена всїх тих що суть присутні.

Голова, т. є. війт має бути предсїдателем на кождій раді, однако єслиби его не було, то 15 мінут опісля назначеної години, коли митинг мав начатись, радні вибирають на предсїдателя одного з помеж себе і такий предсїдатель вибраний з помеж радних має на тім митингу таку саму власть як і війт.

Наколи голова ради, або в его неприсутности хто другий отворить митинг, секретар має прочитати що було обговорено на послідніх митингу, єсли де в чім зроблено який блуд, рада має поправити, а опісля по справленю підписати мають війт і секретар.

(Далі буде)

„Електричний Пояс"

[illegible]

Продаю також збірник розсліднених вий на 10 цнт.

Єсли маєш ослаблений жолудок або слабість нирок, то можна вилїчити уживаючи знаменитого лїкарства в сьвітї Fеrrozone

„Десять терпів я на слабість жолудка—пише п. Maxwell Thompson з Tolelo. — Я завсїгди мав біль голови і був ослабленний після їди. Ніколи не мавем апетиту. Ся вся моя слабість походила з нездорового жолудка. Я прочитавши о Fеrrozone, заордерувавем 6 пачок. Заживаючи я чув, що приходжу до здоровля, а коли заживем усї 6 пачок, цілком був я вилїкований. Я тепер зовсїм здоровий і уважаю, що Ferrozone єсть найлїпшим лїкарством, яке колии вживалося".

„Маючи слабість жолудка пише Whittenmore Belmont був висох як тріска. Приятель порадив менї ужити Ferrozone, що я єго послухав. Ferrozone скоро вздоровило мене від слабости жолудка і нирок. Я від того часу набрав 20 фунтів на вазї. Ferrozone уратовало менї житє, і кождому єго рекомендую".

Длячого хорувати коли Ferrozone може вас вилїчити?

Пачка коштує 50 цент. — Шість пачок $2.50. Можна купити в кождій аптицї або спровадити почтою пишучи на адрес. Ferrozone Co. Kingston Ont.

НЕ ПОЗВАЛЯЙТЕ РОЗВИВАТИСЬ КАТАРОВИ.

Легковажений катар скорше чи пізнійше єсть причиною сухіт, які роблять більше знищеня в людскім роді як чарами Catarrhozone лїчить катар, дуже скоро. Оно нищить всякі его зародки починаючи его находить до найдальших закутин горла. „Я дуже терпів на катар" пише Ernest R. Dakin Вaltimore „Я майже забув що значить бути вільним від болю голови а наколи ужиєм Catarrhozone, сейчас єм здоровий". Жадне лїкарство так скоро не лїчить як Catarrhozone.

Єсли чоловік не годен єсти, то тратить тїлесну силу і чим раз гірше упадає. Нема так скоро і певно не приверне сили як Ferrozone. Ferrozone дає сильну силу кождому чоловикови тїла і робить цїлий систем сильним. Безсонність уступає, здоровля швидко привертає — можете працювати, їсти, спати. Пачка Ferrozone коштує 50 цт. можна купити всюди.

СТАРАЙТЕСЬ ЩОБИ ЖОЛУДОК ДІЛАВ РЕГУЛЯРНО

жолудок не ділає регулярно кров занечищує ся, а чоловік чуєсь слабим на цілім тїлї. Найлїпше лїкарство на врегульованє жолудка єсть Dr. Hamilton's Pills. Єсли їх зажиєте в вечер, рано чуєтесь здоровим. Уступає біль голови і жолудка. Найлїпше вилїчене уживаючи Dr. Hamilton's Pills of Mandrake and Butternut. Ціна 25 цт. Можна купити всюди.

ВЕЛИКИЙ БІЛЬ В СТИ

має кожна вилїчити нараз уживаючи Nerviline. Нервіліною треба натирати болючі, однак не дуже сильно бо Нервіліна має таке свойство, що і без сильного натираня лїчить лїпше як внутрішнї лїкарства. Оно скорше таким як катар, судоги, біль грудей і всякі другі внутрішнї болї. Велику фляшку продають всюди по 25 цт.

Дївчина з Трепни.

ОПОВІДАНЄ

Павла Гайзе.

(Конец)

„Годі вже, годі з такими дурницями!" сказав Филиппо сестрі. „Може не можеш бути Феніче. Не тепер, то в інших неня збуть, бо думаю я їм не завадї." І се сказавши вобопив ся з її обійма легко, але рішучо.

„Лиха, бач, і так вже досить", говорив дальше. „На що ще тяжкого горя нам набрати ся своїм таким поведенєм? Може колись, почувши про смерть мою, оповідатимеш вже як чоловіка та гарних діточок і благословити тоді будеш свою ніч за те, що більше нині покійник нас розважив, як ти, хоч колишньої вірності ночи було противно. Тепер я піду спати, та й ти йди також і зроби так, щоби від вітра не бачили ся. Розказували менї вечорі о дорозї, що ти маєш добру славу. Якби ми завтра розпрощували ся та стали обіймати ся, то пішла би лиха слава про тебе. Що ж, може не так? А тепер добра-ніч, тобі, Феніче!"

І подав їй приязно руку Филиппо. Тілько ж вона єму своєї не подавала. Стояла біда, а спущені чорні її брови та рісниці ще більше робили її вид засупленим.

„Чи ж ще не досить карала ся я за те, що сім літ тому одної ночи за богато було в мене розваги?" прошептала наче про себе. „А тепер він ще хоче, щоби ся продлятуша розвага причинила менї лиха, та й то вже чи не на вікн! Ні! Ні! Не пущу єго! Сором би менї був перед людьми, якби я єго пустила, і він погиб!"

„Чи не чуда, що се моя воля, що я хочу тепер спати і бути самим?!" — скрикнув неробиваючи й Филиппо. „На що ж завдаєш собі ще більше жалю? Як же порівнати ти себе, що честь моя ближе мене від тебе, то й не була би ти менї під пару. Не дале-ка я, щоб ти забавляла ся та пестила ся зі мною, є в мене свій шлях, в на нім не вузько для нас обох. Покажи менї комірку, де котрій спати маю, та й позбудьмо одно одного."

„Хоч бий мене, а я таки не покину ся тебе! Нехай сама смерть вступить тебе від мене, а і від неї тебе оборонять сими здоровими моїми руками! Ти мій на віки, Филиппо!"

„Мовчи!" скрикнув Филиппо. Кров вдарила єму в лице, і він відручував обома руками палкую дівчину від себе. „Цить! І вже все скінчене між нами нині й на віки. Чи може я річ яка, що кождий може її собі присвоїти, коли припаде до вподоби? Я ж чоловік, і сей тілько може мене дістати, кому в доброї волї себе подарую. Кажеш, що ти тужила за мною сім літ. Чи ж дає се вже тобі право за восьмому обезчестити мене перед самим собою? Як ти мене хотіла розлюбити, то дуже невручно взяла ся за дїло. Сім літ тому любив я тебе, бо ти була тоді иньша. Але й тоді був би я зробив тобі на перекір, як нині, якби ти була кинула ся менї на шию і силою захотїла здобути моє серце. Тепер же конець всему, що було між нами. Признав я вже, що не любов се була, лиш милосердє, що в лишло було запанувало надо мною. Питаю тебе ще в останнє, де моя комірчина?"

Се сказав Филиппо твердо та остро, так що аж самому єму жаль стало після такої неприязливої мови. А таки не докинув ні словечка, дивуючи ся, що Феніче вислухала такої мови з більшим спокоєм, ніж він сам надіяв ся тепер вже єму хотіло ся, щоби вона з жалю заплакала, а він міг обізвати ся до неї добрачими словами. Вона ж перейшла мовчки попри него, відчинила важкі деревяні двері біля печі, мовчки вказала на желїзні засуви при дверях і станула знову коло печі. Филиппо вступив в комірку і засунув двері на засув. Се вчинивши стояв ще хвилю під дверми, наслухуючи, що таке почне Феніче. Та в хаті нїщо й не ворухнулось. Чути було тілько, як пес [illegible] ся до дверей, як кінь форкав в стайні, а вітер завивав в дворі розганяючи останні шматки хмари. Місяць у вишні підійшов був вже високо й осьвічував комірчину, і так що ясне сьвітло, коли Филиппо витягнув живт засуву з діри в стіні, що служила замість вікна. Филиппо пізнав від разу, що се була спальня Феніче. Під стїною стояло її вузеньке ліжко, а на нему була чистенька постіль. Біля ліжка стояла отворена скриня, дальше маленький столичок та ще й деревяна лавочка. Стїни пообвішувані були образами сьвятих та Мадон; коло дверей висів хрест, а під хрестом невеличка хрестильниця з свяченою водою. Филиппо сів на твердій постели і аж тепер почув, що він кипить. Кілька разів зривав ся він іти до Феніче та сказати їй, що він тілько на те говорив їй такі прикрі слова, щоби її любов до него остигла. І за кождий раз спинав в досади, що він такого м'якого серця. „Одним сповід і лишить ся, а то буде ще більше лиха та горя. Сім літ бідна дївчина!" говорив про себе. Здоровий грибінь, набитий здля окраси маленькими мосяжними цьвяшками, лежав на столику. Филиппо взяв єго несьвідомо в руки, і зараз станула єму перед очи її довга груба коса, пишна шия, по котрій коси спадали, гарне чоло, на котре кучерики звисали, та й смагляве лице. Якби купителя якого, кинув Филиппо сей грибінь геть від себе у скриню, в котрій гарно поскладувані лежали платки, лїбки, хустки і всякий дрібний стрій. З легка вийшов він вікно й пішов до діри в стінї дивити ся на двір. Комірчина лежала з другого боку хати, і жадна хата не заступала єму погляду на нерівне сїр камяних скелями. Напроти комірчини, по той бік яру, підійшов ся під небо голий грабет гори осьвічений сьвітлом місяця, що стояв тоді якраз над хатою. Трохи в боку хати стояли щепи, а по при них ішла дорога в яр. Маленька смерека з голим вітєм стояла гола між камінєм, і землю закрила ще тілько верес і з рідка дикуди маленькі корчі. „Справді не таке тут місце, щоби легко було забути, кого раз серце полюбило!" погадав Филиппо. „Зі щирої душі я рад би, щоби було инакше. Добра таки була би з неї жінка для мене. Вона певно більше любила би мене, як строї та прогулки та залицянки вітрогонів. А як би то здивував ся мій старенький Марко, як би я зі в одно зі з того та привів в дим гарну жіночку з дороги. Не треба б і жадного иншого найчати; і так як моторошно було досі у тих пустинях. А мені сторону пударени весело було би, якби часом таке дитина приязно усьміхнула ся. . Та все те пусте, пусте, Филиппо. Що ж би вона небога й ділала вдовою в Болоньї? Годі, годі й думати про се! На що на старі гріхи копити нові? Треба менї годиною раньше людей побудити й крадьком виїхати з відсїля, поки ще лиха душа в селї проснеть ся."

(Дальше буде)

Молокане.

Молокане, котрі приїхали до Вінніпегу минувшого тижня, суть се Росияне, котрі відступили від православія за панованя царя Павла І. понад сто літ тому назад. Першим їх провідником, котрий зформував ту секту був Орехов, і в тім то часї Молокане і Духобори не мали межи собою жадних ріжниць а було то все одно. Пізнїйше розділились і жили в губернії тамбовській недалеко ріки Дона. Суть се християне, котрі свої богослуження відправляють на місцях проповідниками. Попів не мають, а мають старшину (пресвітерів), що ведуть молитвою на зібраних. Такий старшина також совершає молитву при вінчаних, чого у Духоборів нема. Вірять в крещене одних не водне а духовне, основуючи ся на словах Йоана Хрестителя: „я вас крещу водою, а грядущий за мною буде вас хрестити духом". Вірять в сьвяте писаня, наколи Духобори суть більше раціоналїстами. Напитків не уживають. Свинини також не їдять. Від війска не відказували ся як Духобори. В Росиї переслїдовано їх за сектанске учене. Відобрано їм землю і подібно як Духоборів писалося їх правительство на Кавказ в гори, позволяючи їм там жити на „кальонній" земли, де они управляли де-які роди збіж в більше занимались випасом худоби, бо зима в тих околицях де они живуть довга 7 місяців. Дїтей до школи не посилали щоби там учились їх противного віруваня їх батьків, однак мимо того більша часть знає читати, бо учать ся самі. Чи останутьв Канаді не знати, бо они прямували до Калифорнії, де богато їх братів живе уже довший час, а припадково дістались до Вінніпегу.

КОЛИ ДІТИ ДІСТАЮТЬ ЗУБИ,

можете удержати їх в здоровім стані і оборонити від болю давши їм

Storks' Cure-a-tot.

ВІГАНКА.

Єсли маєте біганку або дизинтерию, то можете слабість дуже скоро застановити ужиаючи

7 Monks Ki-no-col.

Продають в кождій аптиці.

HOTEL & BANKING HOUSE.

V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Єсли хочете в старий край в Росию, в Галичину або з краю в Америку дістати ся, то можете у мене білети на пароходи таньше як в других дістати; або єсли маєте грошеві посилки переводи військові і нотаріальні або судові справи, то все полагоджу і добру раду на все дістанете.

Котрі хотять яко робітники їхати до краю на пасажирских кораблях, то посилаю безплатно.

[illegible]

Маю свою гостинницю, де наші люди можуть відпочити і тамо дістати харч.

ALLOWAY & CHAMPION,
банкери,
362 Main st., Winnipeg.
(Четверті двері на полудне від Portage avenue.)

Посилаємо гроші на кожду почту до Австрії, Росиї і иньших країв.

Не платіть зайвою другий раз той, до кого гроші вислані.

Ордери виплачує ся в Австриї коронами, в Росиї рублями.

При посилці грошей треба дати добрий адрес а ми заплатимо всякі гроші вам повіреної особі для котрої они призначені, або звернемо безпроволочно посилаючому.

Спробуйте ужити нашого систему раз, то певно прийдете другий раз. Висилаємо по дуже низкій ціні.

Розмовитись можна по руски, російски і німецки.

Ордери посилки старанно виповняємо.

Война

Где і як она ведеть ся? Хто її виграє? Як великі Росия і Японія?

Хто хоче мати відповідь на сї питаня, най пришле менї в письмі 30 цент. і я вишлю єму книгу 12 цалей широку і 18 довгу з мапами і описанєм цілого світа, із котрої об всім довідаєть ся

При тім даром пішлю Рахункову Таблицю, поучене о мірах і вагах і Політичний Катехизм.

Продаю також нові календарі — на 1906 р. і ріжні книжки.

Пишіть на адрес:

M. J. MURIN.
831 ASHBURTON AVE.
YONKERS, N. Y.

IВАН НЕМЕТ

б. ц. к. заступця конзуля.

Одинокий руский Банк, спродажа шифкарт, висилка грошей до всіх частей сьвіта, канцелярия адвокатска і нотаріяльна так в староправних як і в американьских тоже і в військових справах. Поради о всім дарма. — Хто хоче купити шифкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно або заслати гроші до краю таньо і скоро або має в краю якусь справу судову, грунтову, військову а хоче тую як найлучше і найскорше залагодити, то нехай удасть ся до І. Немета, а буде зовсїм задоволений.

Єго адрес є: **John Nemeth,**
457 Washington st.
New York, U. S.

Читайте „Кан. Фармера".

МИЛО КОРОЛІВСКОЇ КОРОНИ

єсть специяльно роблене для твердої води сего краю і нема иншого мила, котре було рівне єму що до доброти.

Можете дістати красні образи сьвятих або книжки, також дорогоцінности, наколи зашлете нам більшу скількість папері́в, котрими обвинене мило, на адрес

The Royal Crown Limited
King st. — — — WINNIPEG.

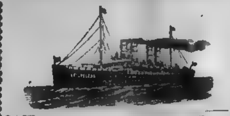

Кождий знає, що найкорисніша, найбезпечніша, найдешевша і просто без пересідки подорож **з Буковини і Галичини в Канаду** на Гамбург єсть лише через генерального експедиента кораблів

B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15. HAMBURG.

Хто має шіфкарту від Б. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того перепускають через німецкі стациї граничні.

Памятайте що
EDDYS'A
будівляний папір
не впускає зимна ані випускає тепла
Пишіть по пробі і ціни до
TEES & PERSSE LIMITED AGENTS
Winnipeg.

Перша поміч в наглих занедуженях.

ЕПИЛЕПСИЯ.

Недужий тратить відразу притомність, паде, на устах показує ся піна, ціле тіло корчить ся нагально і підкидає ся. Лікарі не знають такого средства, щоби могло перервати атак епілепсиї, ані проба вдержати його і загалом всяке порушенє недужого в часї атаку може лиш побільшити його.

Коли проте бачимо, що хтось має атак епілепсиї, повинно ми уважати лише, щоби недужий не зробив собі нічо злого. В тій цїли під голову недужого підкладаємо щось мягкого, аби недужий не розбив собі голови, ударяючи об землю або о підлогу, а його нагальні рухи руками можемо легко повздержувати але зовсїм не треба їх здержувати. Поміж щоки недужого кладемо хусток, черевики ложки, патик і т. д. аби в часї корчів не зранив собі язика.

По атаку недужий лежить ще якийсь час непритомний треба отже лишити його в спокою, поки зовсїм не прийде до себе а тоді можна помогти йому сїсти і подати води. Такий недужий не тямить, що з ним дїяло ся підчас атаку має дуже ослаблену память, часто дуже не може пригадати собі свого імени. Але ослаблена память вертає.

СТОВЧЕНЄ.

Від удару об твердий предмет наступає під скірою частинне розірванє або вдавленє глубших тканин тїла і розірванє посудин кровних, що находять ся в ушкоджених тканинах' виливає ся кров з розірваних посудин. Коли кров збирає ся під скірою, скіра красить ся на синьо.

Лічить ся стовченє в той спосіб, що на стовчене місце кладемо міхур з ледом або зимні оклади; від того спинює ся кровавленє і пухненє.

В перший хвилї по стовченю добре буде стиснути міцно стовчене місце, бо таким чином вдержуємо відразу кровавленє з розірваних посудин. Очевидно, самого місця стовченого ніяк рушати, бо тільки збільшить ся кровавленє. Як стовкла ся рука, треба перевязати її на опасці, як нога, треба двигти, а під ногу підложити подушку, аби спочивала вище.

Від сильних ударів може наступати ушкодженє внутрішних органів. Отже від удару в голову може наступити потрясенє мозку. Такий недужий тратить свідомість, дістає вимети. Треба тоді на голову положити міхур з ледом і сейчас післати по лікаря. При ударі в груди можуть розірвати ся легкі в тоді у хворого починає плювати кровю. В тім случаю недужого треба положити до ліжка і давати єму кусники леду поликати. Від удару в жолудок можуть розірвати ся або пукнути прилизи черевні (утроба, жолудок, кишки). Наступає тоді внутрішнє кровавленє, недужий блідне скоро і слабне. Коли розірве ся жолудок або кишки, то все, що находило ся в проводі кормовім, виливає ся до черевної ями і викликує запаленє черевної болони; рівночасно наступає закаженє крови. Такого недужого може ратувати лише скора операция.

КРОВАВЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

Кровавленє легких [illegible] викидає з себе [illegible] кількість крови чистої або змішаної з флегмою. Ратуємо [illegible] на тім, що недужого кладемо [illegible] але головою високо [illegible]. На горішну часть клатки грудної кладемо зимні компреси або міхур з ледом і даємо недужому ликати малі кусні леду. Недужий повинен лежати без найменшого руху.

(З Посуну)

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG
Дивіть ся на золоті букви "T. & B." котрі суть вибиті на кождій плесканці і пачці.

ИОСИФ А. ДИМА

Заложив першу [illegible] руску реальностьну офіс. [illegible] шіфкарти на всї лінії. Хто хоче купити шіфкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно, хто хоче купити хату або лот в місті, або землю на місто, потребує повновласти або якусь грунтову справу в старім краю, то нехай вдасть ся до Й. А. Дими, а буде вдоволений. Єго адрес

J. A. Dyma
796 Main st
Winnipeg.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парістого числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних територіях є до роздачи. Однак даром не дає ся ціла 8 і три четвертих в 26 секциї, в котрій тільки півчетверту-сідну чвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциї т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, маючий 18 лїт.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вносить ся особисто в місцевім Land [illegible] того дистрікту до котрого земля приналежить. [illegible], котрий хоче дістати землю хоче дати [illegible] тому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the [illegible] of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дистрікту, до котрого та земля приналежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛЇ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слідуючі точки.

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій землї і обрабляти єї найменше шість місяців кождого року в протягу трех лїт. Се єсть звичай Департаменту [illegible] щоби поселенець зорав 15 акрів, або замість управлених акрів землї мешкати 20 штук власної худоби і стайні [illegible]

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) [illegible] того сина, що може після права вносити оплату за даровану землю, мешкає в сусїдстві землї вписаної на сина, [illegible] може одержати патент на тую землю, хотяй не мешкав на ній, а мешкає з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертифікат на патент, а перед тим вніс оплату на другу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, єсли другий гомстед находить ся близько першого.

4. Єсли поселенець має постоянно і працює на фармі котру він дістав, то обовязки які наказує право будуть сповнені.

В додатку внесе сказаних чотирох точок, еще треба додати се, що поселенець дотічно одержати патент на зорати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і всї господарські будинки і також 80 акрів огородити плотом.

Право внесеня другої оплати за гомстед котрий мають ті котрі еще перед 2-гим червнем 1889 року виповнили всї обовязки на першім гомстедї і дістали на него патент.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповняє обовязків після права, его внесену оплату уневажнює ся, а земля може иньший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛИКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом, агентом або гомстед інспектором.

Перед робленєм аплікациї о патент, мусить ся повідомити писемно комісаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦИЇ.

Новоприбувші емігранти одержують поученє про роздачи земель в еміграційнім офісї в Вінніпегу, або в [illegible] тім урядї державних земель в Манітобі, Dominion Land office.

Землю, котра посїдає мінерали можна дістати тогди коли писемно повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісаря еміграцийного в Вінніпегу, The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba і кождого агента державних земель в Манітобі і північно-західних територіях.

W. W. Cory,
заступ. міністра справ внутр.

Кромі дарованих земель, о котрих висше сказано, додаємо, що тисячі акрів найлучшої землї в західній Канаді можна купити від компаній желїзничих, иньших корпорацій і приватних фірм.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER
ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ
Рік III — Вінніпеґ Ман. Четвер [illegible] липня 1906 — Winnipeg, Man. Thursday [illegible] July 1906. — Число [illegible]

[illegible] в Далекім Сході.

— Петербург [illegible] [illegible]

НОВИНКИ.

Трагічне [illegible] в Вінніпеґу.

[illegible]

РІЛЬНИЧІ СТРАЙКИ НА БУКОВИНІ

Страйк [illegible] в Чуньков і Васловівцях. [illegible]

СТРАЙКИ НА УКРАЇНІ

[illegible]

ВТІКАВТЬ НЕ НА ЖАРТ

[illegible]

БІЙКА МЕЖ РОСИЙСКИ-[illegible]

[illegible]

Продаємо дешево білети окрешкові до Галичини, Буковини, Росиї і назад.

[illegible]

Говоримо по руски.

Corn. EPP & Co.
[illegible] Main st. WINNIPEG.

[illegible]

Почта Редакциї.

[illegible]

Mouravieff
Komura
Takahira

Сей образець представляє двох [illegible] делегатів [illegible] Витте, [illegible]

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly
Published every Thursday,
190 Cor. Logan & Fonseca st.
Winnipeg. P. O. Box 88.

Canada North West Publ. Company.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

Established 1903.

Advertising rates furnished on application.

Канадийский Фармер

Часопись для руского народа в Канаді [illegible]

в Канаді на рік	$1 00
в Сп. Державах на рік	$1 00
в Австрії	$1 50

Газету треба платити наперед.

Гроші посилайте в реєстрованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є переказ [illegible] або почтовім офісі, пошліть нам, бо без неї гроші тут не доходять.

Адрес:

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 88
Winnipeg, Man.

Висилаючи доларі [illegible] виразно.

При зміні адресу просимо подати також старий адрес.

Канадийский [illegible] газетою для освідомлення [illegible] партії, котра [illegible] рать з свободу, котра [illegible] хвалити Бога, як він хоче.

Одним з [illegible] партії [illegible] реліґійних і до сего ми будемо ся стосувати.

ГОДІВЛЯ КУРЕЙ.

— I —

[illegible]

ГНІЗДО

На гнізда найліпше нада[illegible] [illegible]

ГОДІВЛЯ КУРЯТ, ОБХІД І ЇХ ВІДКОРМЛЮВАНЄ НА ЗАРІЗ

Перший день після виклюнення ся з яєць, не потребують курята нічого їсти. [illegible] треба забирати від квочки в теплі місця. В слідуючих днях треба молоденькі курятам кілька разів на день кормити, що найменше пять разів. [illegible]

ВІДКОРМЛЮВАНЄ КУРЯТ

Молоді 8, 9, 10 недільні [illegible]

Час і місце громадських виборів.

(Дальше)

Кождий член ради, громадської ради або представитель, котрий має бути присутним при виборах [illegible]

Жаден з членів ради не може брати уділ в дискусії над такими питанями в яких [illegible] особистий інтерес.

Кожда рада має право [illegible]

СПЕЦІАЛЬНІ МІТИНҐИ

[illegible]

Кожда рада громадська має право наймати секретаря, а такий секретар має справованє громадських справ [illegible]

Коли секретар громади занедбає, то [illegible]

Кождий член ради має [illegible]

(Дальше буде)

ВСЯЧИНА.

[illegible]

ЦЕРКОВНЕ МАЙНО В АВСТРІЇ.

[illegible]

ПРИЧИНИ НАШОГО ПОРАЖЕНЯ.

[illegible]

Доля України.

Україно краю милий,
Тобі Ти [illegible]
[illegible]

[illegible]

Гинуть наші Україні
В борбі за [illegible]

[illegible]

Бідна шкіра [illegible]

Найлїпшим на се средством есть Ferrozone [illegible]

КАТАР

[illegible]

Попитайте, щоби ви [illegible]

Dr. Hamilton's Pills [illegible]

НАЙЛІПШИЙ [illegible]

Всіх чесних читателів „К. Ф." просимо о [illegible]

Дївчина з Трепии.

ОПОВІДАНЄ

Павла Гайзе.

(Дальше)

I котів вже відступити ся від вікна та протягнути на постели змучені далекою їздою кости, аж і бачить, що з затінку хати виступає у сьвітло місяця якась постать жінова. Не оглянулась вона ні разу, а таки догадав ся Филиппо, що була се Феніче, не хто иньший. Спокійною ходою ішла вона дорогою, що йшла в яр. Мороз пішов єму по плечах, як подумав, що вона може хоче себе загубити. Як в горячці скочив на саму ту думку до дверей і почав відчиняти засув. Та старе заржавіле желізо так міцно заперло ся за скобель, що даремне тратив всеї своєї сили. Холодний піт виступив єму на чоло, він кричав, рвав за двері та гримав в них руками й ногами, а нічого таки не вдіяв. Відтак покинув двері, побіг до вікна й почав виймати каміне з муру. Вже ослабився один камінь під єго руками, аж бачить він, що постать дівчини вертає з темряви на двір і наближає ся до хати. Несла вона щось в руці, та що воно таке було, не міг спізнати при неповному сьвітлі. Тільки лице її доглянув добре; понуре воно було й важке думками, та пристрасти не було видно на нім. І оком не кинувши на єго вікно, вона знов пропала у затінку хати. Ще він стояв під вікном, одубілочи від страху і втоми! як розляг ся якийсь дивний голос собаки; не було се ні гавкане, ні скомлїне. Усе, що бачив і чув, було так загадочне, що занепокоїло єго ще більше. Він витикав голову скілько мога за вікно, але нічого не було видно крім тихої мертвої ночи. За хвилю почуло ся голосне урване вите, відтак стрвожне стогнане пса, і знову стало тихо; не чути було ні голосочку, хоч довго та пильно наслухував. Тільки двері хатні рипнули ще раз, і чути було, як ступала Феніче по камінному помості хати. Дармо стояв він довгенько під дверми хати, питав, просив, та благав дівчину, щоби хоч словечком обізвала ся, — усе було тихо. Піче [illegible] кинув ся на постіль і лежав, роздумуючи то все, що чув і бачив; аж місяць зайшов по півночи, і єго перемогла втома та й приспала єго фантастичні думки. Як пробудив ся Филиппо, сьвітало вже навкруги него, та протерши очи й розглянувши ся спізнав він, що не був се такий розсьвіток, як буває перед сходом сонця. Через стіни продерав ся слабий проміль сьвітла соняшного, і він побачив, що діра в мурі, котру відіткав був ідучи спати, таки була зовсім добре заткана. Филиппо витрутив хопту, а ясне сьвітло дня вдарило єму в очи. Лихий на пачкарів, на свій сон, а найбільше на дівчину, котра очевидачки єю хитрощ зробила, пішов Филиппо до дверей, відсунув тепер, при [illegible], засув легко і вийшов у хату. Феніче була одна в хаті, спокійно сиділа коло припічка, наче давно єго вже дожидала. На лиці її не було ні сліду вчерашнього зрушеня; вона не була ні крихти сумна, а спокій, з яким зустріла грізний погляд Филиппа, не був вимушений.

„Твоя се штука, що я заспав?" — заговорив до неї Филиппо сварячи.

„Моя" — відповіла Феніче рівнодушно. „Ви були втомлені. Однак як в полудне треба вам зійти ся з тими душегубцями, то станете ще в час на місци."

„Не просив я тебе зовсім, щоб журила ся моєю втомою. Все ще таки мені затруюєш ся? Ні на що се тобі не здасть ся, дівчино! Де ж мої проводатори?"

„Пішли"

„Як то пішли? Ти хочеш з мене глузувати? Де вони? Хиба ж би пішли, не діставши заплати від мене?" І се сказавши, пустив ся до дверей.

Феніче говорила дальше спокійно не рушаючи ся з місця: „Я їм сказала, що вам треба спочити, і що я вас сама заведу. Мені і так треба купити вина в милю перед Пистоєю, бо вже минуло ся."

Зо злости не міг Филиппо і промовити через хвилю. Відтак почав: „Ні, сего не буде ніколи, щоб я ішов з тобою, лукава ти гадино! Аж сьміх бере, що ти все ще гадаєш змудрувати мене твоїми зручними штуками; ти ж стаєш мені все більше ненависною і мерзкою через те, що вважаєш мене так слабим та нікчемним, що штуками єси мене заполонити гадаєш. Давай мені найміта на проводатора, а ось винагороди собі, що заплатила пачкарям за мене."

І кинув їй калитку з грішми, а сам пустив ся до дверей шукати собі проводатора. „Не трудіть ся дармо!" — сказала Феніче — „вже не знайдете ні одного найміта — усі пішли в гори. І в цілому тім селі нема нікого, що б зміг вести вас. Зістали ся дома самі старі недужі баби, діди та такі діти, що їх самих ще треба. Подивіть ся самі коли не вірите. І чому ж ви не хочете, щоби я вас вела? Що з тім тяжкого або небезпечного?" Феніче говорила дальше, а Филиппо, сердитий та лютий, став нерішучо на порозі, обернувши ся плечима до неї. „Сеї ночи снив ся мені сон, з котрого я бачу, що ви не для мене. Правда, що я вас ще трохи люблю, і що любо мені буде поговорити ще з вами годин з кілька. Чи ж через те я вже на вас закидаю сіти? Вам можна покинути мене на віки та піти, куди вам злюбить ся, хоч би й на смерть певну. Що вам те завадить, як піду кавалок поруч із вами? Як се вас вспокоїти зможе, то вам ще й поклянусь, що тільки кавалок дороги вас підведу, навіть не до самої Пистої, тільки доти, доки не зійдете на шлях битий. А то як підете самі, заблукаєте ся, що й виходу вам не буде ні вперед, ні назад. Ви ж пригадуєте собі таке ще з вашої першої подорожи по горах!"

„До єго біса!" — жмурнув Филиппо закусуючи зуби з досади. Тільки бачив він, що иншого виходу єму не було, а сонце підходило все висше та висше. І чого ж єму боятись? Тільки до одного, що було для него дійсно небезпечно, не хотів сам признати ся. Поглянув ще раз на Феніче і міркував з рівнодушного погляду її великих очей, що в словах її не було ні крихти лукавства. Єму видала ся вона дійсно якби переміненою зовсім від учора, і стало єму вже майже досадно, що вчерашний напад пристрасного жалю проминув так скоро, не лишивши й сліду по собі. Приглядав ся їй що пильнійше та таки не помітив нічого, що будило би підозріне.

Розміркувавши все то, обізвав ся Филиппо холодно: „Коли ти тепер [illegible] розумнійша, то нехай буде по твоєму, підемо разом!"

Не показуючи зовсім, як її се втішило, встала Феніче з місця й сказала:

„Треба вам перше попоїсти чого небудь, бо по дорозі не буде нічого довгі часи." І се кажучи поставила перед Филиппом полумисок зо стравою і збанок з вином, а сама тоже їла, стоячи коло припічка, тільки вина і не покушала. Щоби тільки борше вспрятати ся з їдою, проковтнув Филиппо кілька ложок страви, вихилив вино та й запалив цигаро до вуглї на припічку. Роблячи се все, і не оглядав ся Филиппо на дівчину. Коли ж случайно стануши близько, кинув на ню оком, то лице її якось чудно сплахніло, а в очах її засяло щось якби радість з побіди. Скоро Филиппо випив вино, зірвала ся вона, вхопила порожне збанок і кинула ним об поміст, що аж в дрібні черепки розбило ся, і промовила: „Нікто більше не буде пити з него, коли уста ваші єго доторкнули ся!" Филиппо задумав ся над сим дуже, і прийшло єму з разу на гадку, чи вона не дала єму отруї в вині, та відтак подумав, що се мабуть останки її пристрастної любови, котрої тепер відрікала ся, і без опору пустив ся з нею в дорогу. Вийшовши з хати, став Филиппо оглядати ся за конем. Се помітивши сказала Феніче: „Коня взяли до Поретти. Воно і небезпечно було би з'їздити в гори, бо нинішна дорога богато більше стрімка, як вчерашня."

Феніче ішла вперед, і незабаром минули вони хати, що стояли пусті та безлюдні; ні в одній не курило ся з комина. Аж тепер побачив Филиппо всю величавість сего відлюдя, над котрим зависло чисте, прозоре небо. Дорога визначувала ся ледви трохи на твердій скалі темним слідом і йшла по широкому хребті гір на північ, а дальше, як друге пасмо гір, що йшло рівнобіжно, ставало нижча, заблищав ліворуч на далекому виднокрузі шматок моря. Навкруги не видно було ще жадної ростини крім моху та твердого скального зіля. Відтак почала дорога спускати ся в яр, через котрий треба було перейти, щоби війти на хребет другої, протилежної гори. Тут росли вже дерева шпилькові і зривали жерела, а в глубині доходив шум води. Феніче йшла все по переду. Не говорячи ні слова і не оглядаючи ся ступала вона безпечно вибераючи все певне каміне. Филиппо не міг очей відорвати від неї і чудував ся її гнучкій а при тім кріпкій постаті. Біла хустка, що спадала їй з голови, заслонювала її лице; коли ж ішли обоє поруч, то він мусів задати собі насилу, щоби дивити ся просто перед себе на дорогу, а не звертати очей на неї — так дуже вабила незвичайна краса її рисів. Аж тепер, у повному сьвітлі сонця, помітив він в її лиці якийсь незвичайний дитинячий вираз та не міг собі витолкувати, в чім именно він був. Єму здавало ся, що все розвинуло ся та змінило ся на ній від останної їх стрічі перед осми літами, і тільки сей дитинячий вираз лишив ся незмінений. В кінци не видержав і сам таки почав розмову, а вона відповідала єму зовсім просто й розумно. Тільки її голос, звичайно не такий сухий та глухий, як у гірничок буває, був нині дуже одностайний та часом дуже сумний, хоч про маловажні річи говорили. Дорогою, котрою вони мандрували, переходило останними роками богато людей, що за політичних причин мусїли втікати за границю; богато з них певно остановлю ся для відпочинку в Трепії. Ото ж Филиппо почав розвідувати ся то просто, то про того свого знакомого, описуючи, як виглядав кожен; та вона пригадувала собі дуже мало кого з них, хоч знала, що пачкарі богато чужих осіб приводили на нічліг в її господу. Тільки одного пригадала собі від разу. Як тільки почав Филиппо єго описувати, вона спаленїла й остановила ся та й сказала насупивши брови: „Се чоловік недобрий! Я мусїла будити серед ночи наймитів і випросила єго з моєї господи."

За такою розмовою і не замітив Филиппо, що сонце підняло ся було вже високо, а Тосканської рівнини все ще не було видно. Через усю дорогу не подумав він ні разу, як то сей день скінчити ся може. Дорога була тепер уся вкрита папоротями й ішла з пятьдесять кроків понад рвучим потоком; легкий вітрець підносив іноді дрібні краплї з водопадів аж до них; по камінню перебігали ящірки, а швидкі метелики уганяли ся перелітаючи ся проміннями сонця. Єму було так любо, що й не міркував, що вони йшли проти води потока, і що ще й досі не звернули були на захід. Товаришка єго наче причарувала єго своїм голосом, і він забув про все те, о чім вчера заодно думав, ідучи з пачкарями. Аж як вийшли вони з яру, і перед ними розкрилася нова, зовсїм незнакома горнота околиця, дика та наїжена скалами і провалами, стямив ся Филиппо, остановив ся, поглянув на небо й спізнав від разу, що вони прямували в противну зовсім сторону і може вже зо дві милі дальше були від єго мети, ніж як вийшли. Тоді й сказав: „[illegible]! Що з час бачу, що ти мене таки ошукуєш. Чи ж се дорога до Пистої, ти лукава?"

„Ні!" — відповіла Феніче сьміливо, спустивши тільки очи до землі.

„То й клену ся пеклом, що самому чортові можна би учитися у тебе лукавства. Будь проклята моя легковірність!"

„Усе чоловік зможе, як любить; лучший він тоді, як сам чорт або ангел," сказала Феніче сумним низьким голосом.

„Ні!" — скрикнув він в найбільшім гніві — „[illegible] ратуй ся завчасу, горда женщино. Не зломить волї мужчини [illegible], що обезволіла дівка своєю любовю. Зараз вертай ся зо мною й покажи, куди мені найпростійша дорога, то задушу тебе таки сими руками. Нерозумна! хиба ж ти не хочеш зрозуміти, що мушу зненавидіти тую, котра хоче зробити мене нікчемним перед сьвітом?"

І затиснувши кулаки приступив до Феніче, не тямлячись з гніву.

„Задуси мене, Филиппо! прошу тебе!" сказала Феніче. „Але після того кинеш ся на мого трупа і кровавими слезами плакатимеш, що нема у тебе змоги привернути мені житя. Тут таки біля мене лежатимеш та обганяти ворони, щоб не їли мого трупа. Буде тебе днем пекти сонце, а нічю подавати роса, бо нема не загинеш, як я; бо нема вже для тебе розлуки зі мною. Хиба ж ти думаєш, що я бідната, що дико виросла в горах, сім літ марную якби один день. Знаю, що вони мене коштують, скілько вартують, та що добру плачу ціну, купуючи тебе за них. І мала ж би я тебе пустити на смерть? Сьміх було би людям сказати! Силкуй ся, скілько хочеш, відвернути своє серце від мене, а таки побачиш, що я тебе притягну до себе на віки. Бо в вині, що ти нині випив, дала я тобі даже любощі, і ще не вродив ся такий чоловік на сьвіті, що єму опер би ся".

(Дальше буде)

НА УКУШЕНЄ КОМАРІВ.

Найлїпшим средством на сверблячку і запалене шкіри з причини укушеня комарів есть

7 Monks Oil.

ОЛАВІСТЬ ЖОВЧУ.

Зели терпите на слабість жовчу уживайте

7 Monks Pills.

Продають в кождій аптиці.

Читайте „Кан. Фармера".

Вигляд завaленого бурею будинку в Винипеґ в ночи 14—15 липня, на північ від James st.

Сей образець представляє румовище заваленого будинку і знищених ним двох малих домиків, на середині котрого зістали присипані і убиті чотири особи.

Чотири убиті особи знайдено о кілька фітів від місця, де видно що сьвіть похилене.

МИЛО КОРОЛІВСКОЇ КОРОНИ

[illegible]

The Royal Crown Limited
King st. - - WINNIPEG

Перша поміч в на[illegible]

КРОВАВЛЕНЄ ЖОЛУДКА

[illegible]

ЗЛОМАНЄ КОСТИ

[illegible]

Де еще єсть даром [illegible]

[illegible]

[illegible] Moose Jaw. В Саскачеван єсть еще богато землі [illegible] Carrot [illegible] Melfort на C. N. R. [illegible] Swan River до Prince Albert. [illegible] Prince Albert [illegible]

Ціни продуктів господарских у Вінніпеґу.

[illegible]

МУКА

Ogilvies Hungarian Patent $2.35; Glenora Patent $2.05, Manitoba Strong Baker $2.15, Imperial $1.50, Lake of the Woods [illegible] Patent $2.00; Medora $2.15, XXXX $1.50

[illegible]

ІВАН НЕМЕТ

[illegible]

John Nemeth,
45 Washington st
New York U. S.

HOTEL & BANKING HOUSE.

V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

[illegible]

ALLOWAY & CHAMPION,
банкери,
660 Main st., Winnipeg.
(Четверті двері на полудне від Portage avenue.)

Посилаємо гроші на кожду почту до Австриї, Росиї і инших краів.

[illegible]

Ордери виплачує ся в Австриї коронами, в Росиї рублями.

[illegible]

Война

[illegible]

M. J. MURIN.
27 ASHBURTON AVE.
YONKERS, N. Y.

Кождий знає що найвигіднійша, найбезпечнійша, найскорша і без пересідки подорож з Буковини і Галичини в Канаду на Гамбург [illegible]

F. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.

[illegible]

Памятайте що
EDDYS'A
будівляний папір
не впускає зимна ані випускає тепла.
Пишіть по проби і ціни до
TEES & PERSSE LIMITED
AGENTS
Winnipeg.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG
[illegible]
"T. & B."
[illegible]

ЙОСИФ А. ДИМА

[illegible]

J. A. Dyma
[illegible]
Winnipeg

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

[illegible]

Оплату $10.00 [illegible] Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, [illegible]

[illegible]

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

[illegible]

W. W. Cory,

[illegible]

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER
ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III. Вінніпеґ, Ман Четвер 27-го липня 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 27. July 1905 Число 30.

Послідні вісти з війни на Далекім Сході.

— Хотяй вже за дві неділі мають зійти ся представителі обох воюючих держав, щоби порозуміти ся в справі закінченя війни, Японія не перестає висилати щораз більше війска і занимати нові позиції. Минувшого тижня, як доносять англійскі ґазети, Японці висадили аж дві армії: одну на північ від Владивостоку, а другу на полудне в заливі Посєт. Обі ті армії мають сильно перетяти комунікацию з головною армією Линевича і зачати облогу ще нім зачнуть ся мирові переговори, а то для того, щоби Японія могла ставити до своїх жадань також і відшкодоване воєнне.

— З Парижа доносять, що для російских повномочників замовлено корабель Kaiser Wilhelm der Grosse, належачий до німецкої компанії Лойд, котрий має відплисти до Америки 26 с. м. Повномочники і їх партия складає ся з слідуючих осіб: Вітте, голова повномочників; професор Д. Мартенс, професор всенародного права на петербурскім університеті; М. Шипов, директор гандлю; ґенерал-майор: Ермолов, мілітарний аташе в Лондоні; М. Самойлов, з російского заграничного уряду; М Коротовіт, бувший секретар російского посольства в Пекіні і М. Пабуков з російского заграничного уряду.

— З Токіо доносять, що Японці занесли майже цілком Росиян з північної Кореї і тілько дві позиції Росиян знаходять ся на полудне від ріки Тюмен. Послідні вісти доносять, що Японці хотять ударити на Владивосток, одначе Росияне концентрують свої сили на північ від ріки Тюмен і думають ставити тут опір Япон[illegible]

— З Токіо доносять, що затоплені російскі кораблі в Порт Артурі Паллада, Побєда і Полтава Японці відбудували.

— Владивосток, одинокий російский порт на Сході, очікує тепер удару з обох сторін, т. є. з суші і моря. Велика сила Японців зближає ся під Владивосток з сторони суші, а сильна скадра на восемнайцять кораблів очікує по-за портом хвилі, коли начне спадати з своїх пушок огонь смерти на облягане місто.

— З головної японської квартири в Манджурії доносять до Токіо, що 24 с. м. Японці виперли Росиян з їх позиції недалеко Паку і Парльонг і заняли лінію на опівнич.

— З Парижа доносять, що провідник француских соціялістів з нагоди здибання німецкого цісаря з російским мав сказати що оба монархи на то з'їздять ся, щоби порозумітись і зробити союз против Англії.

НОВИНКИ.

В полудневo східних стейтах Сполучених Держав, як доносять, панує в сім місяци велика спекота, якої еще не було від 1881 р. Термометер вказує висікість температури 100 степенів і висше. Горячо найбільше дає ся в знаки мешканцям великих міст як: Ню Йорк, Филаделфія, Бостон і другі. В Ню Йорку заряд парків розказав, щоби брами парків були отворені цілі ночи, а нарід тисячами там тягне, щоби задрімати на холоднїй траві. В наслідок такої горячи сотки осіб погибло, а еще більше зістало поражених.

— З Софії, Болгария, надоспіла 21. с. м вість о замаху на житє турецкого султана в Константинополи. Коли султан окружений сторожею їхав до одного з мечетів на полудневу молитву, якийсь напастник кинув на него бомбу. Султан уйшов ціло, але 24 з его сторожи зістало убитих, 57 ранених і 55 коней убитих.

— В заливі San Diego, Cal. лучила ся 21. с. м. страшна експльозия на канонірці Сп. Держав Bennington. Ціла залога канонірки числила 250 людей коли наступила експльозия. 50 людей зістало відразу убитих а около 90 ранених. Експльозия була така сильна, що приглядаючі ся з берега видїли як тїла вибух кидав на яких 200 стіп до гори.

— Ухвалено продовжити галузь C. P. R. желїзниці, що їде до Teulon 10 миль дальше на північ, до Айсляндерскої ріки. Робота начнесь в дуже короткім часі.

Петербург 25. с. м. На Кавказі знов настали [illegible] рушеня споводовані страйком робітників о яких рапортують з ріжних сторін Підчас конфлікту межи козаками і робітниками в Перм, козаки стріляли, убиваючи двох на місци а богато ранили.

ДВІРСКИЙ ШКАНДАЛ.

Німецкий принц Филип заскаржив свою жену Люізу о невірність і [illegible] і жадає відшкодованя 50 тисяч долярів, які він заплатив яко часть весільних видатків і довг в сумі 273 500 долярів.

— Минувшого четверга 20 с. м засудив поліцийний суд в Вінніпеґу Н Вовмана фальшивника чеків і П. Чайковского малого хлопця що украв 5 байсиклів на три роки арешту

— З стейту Мічіґан в С Дер. доносять, що північну часть сего стейту навістив дня 21. липня мороз, якого не памятають там в сім місяци від 30 літ. Мороз наробив богато шкоди збіжам.

— Забуреня в Росії продовжують ся. Дня 24. с. м. в Нижнім Новгороді через пять годин була цілковита анархія. Тисячі народу переходили улицями і атакували кождого, що в царскій службі. Богато осіб ранено і забито. Ворохобники навіть вдирались до домів і там знущались над своїми жертвами.

— Ню Йорска ґазета „Herald“ доносить що в неділю 23 с. м. француські, [illegible] і японьскі анархісти мали в Парижу зібране, на котрім ухвалили не щадити жадного панующого в Европі і при великій нагоді, старатись позбавити їх житя. [illegible] оказались анархісти японьскі.

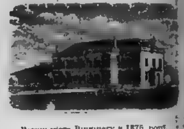

Ратуш міста Вінніпеґу в 1875 році.

— З Берліна доносять, що 25. с.м. німецкий цісар Вільгельм зійшов ся на одній острові при шведскім побережу з російским царем, щоби порадитись в справі миру. Коли здибались оба монархи, то німецкий радив російскому що в инший способ не успокоїть обуреній нарід, хиба надасть нові реформи. Німецкий рад хоче щоби в его сусідним краю був спокій і добробит. Цісар німецкий знає докладно ситуацию в Росії і знає дати російскому цареви добру раду.

— В Торонто повінчались 24. с. м. дві білі дівчини з Хінцями. Весіля відбулось в хінскій ресторанції, в котрім більшу участь взяли Хінці. Церемонія вінчаня відбулась в методистскій церкві.

НОВА ЛЯВА

В Галичині появила ся в послідних часах у рогатої худоби недуга розмякшеня кости, а причини [illegible] тамторічної посухи, у [illegible] в поживи білкові складові части і мінеральні соли, безусловно конечні для удержаня здоровля у худоби. В наслідок тої недуги упало [illegible] богато худоби, особливо коров, а крім того богато штук рогатої худоби убито на заріз. Ветеринарі радять для уникненя тої недуги давати худобі бобову або горохову [illegible], макухи або отруби, а недужим штукам мелену кість і фосфорян вапна з кости в скількости 20 до 25 грамів.

— З Торонто доносять що обчислення виказують чим раз більший зарост умово слабих людей в Онтаріо. Рапорт з 1884 р. виказує що там було 8 умово слабих на кождих 3 тисячі людей а в 1904 було їх 14 на кождих 5 тисяч. Ті числа виказують що умово слабість там скорше зростає як людність. В 1884 р. було там пять закладів для умово хорих а в 1904 аж девять. Найбільше ся слабість проявляєсь межи Канадийцями то є родженими в Канаді потому ідуть в таким порядку народи що заїхали. Англійці Айриши, Скачмени і людність з Сполучених Держав.

Вигляд Владивостока з моря і одно з місць де мають на него ударити Японці з обох сторін.

АВАНТУРА В ЦЕРКВІ.

[illegible] Русини вінніпеґскі по готелях, хатах та улицях, а тепер зачинають бити ся по церквах. В церкви [illegible] суть лавки за котрі, хто хоче сидїти платить за цілий рік, або по десять центів від особи за кождий раз. Таку одну лавку був собі заплатив Гумілович на цілий рік, але з якихсь там причин ту лавку продано другому. Гумілович ходив і дальше до церкви і сидїв в лавці, аж минувшої неділі 23. с. м. приходить той другий що заплатив лавку до Гуміловича, витягає его з лавки там, що подер на нім весь убране. Справа відбулась в суді в вівторок і пошкодованому звернув той що го викидав за убранє і кошта судові. — Дуже красно нарід руский заховує ся по церквах! Можемо надїяти ся, що будуть нас поважати иньші народи, бо про церковні заколоти між Русинами навіть обговорюють в канадийскім парламенті.

— З Гадеіда, Арабія, доносять 24. с. м., що турецкі війска начинають брати верх над повстанцями в провінції Ємен. Маршалок Агмед виперв повстанців з головної позиції недалеко Менаха, при чім повстанці понесли великі страти.

— Місто Chilpancigo в Мексику навістило дня 24. с. м. землетрясенє. Нарід боячись щоби землетрясенє не повторилось, не заходив до домів і остав на дворі.

— Страйк візників в Чікаґо уже закінчив ся. Тревав 105 днів. Робітники вертають назад до своїх хлібодавців, однак половина їх здаєсь не буде принята і будуть мусїли шукати собі иншого заняття.

— Компанія C. P. R. желізниці в короткім часі начне будувати подвійну желізницю між Вінніпеґом а Fort William. Робота буде продовжатись через три роки.

— Гельсінґфорс, Фінляндия. Коли 20. с. м. заступця ґубернатора Дайтен виїзжав на прохід, кинув на него якийсь напастник бомбу, котра експльодуючи ранила его в ноги. Напастник утік. а Дайтнса занесено до шпиталю, де по осмотреню ран показалось, що рани не суть дуже небезпечні.

Рахав Аїв.

У наших околиці стало ся велике нещастє. У Захарія Ваичака перебував убогий чоловік Николай Сологуб в котрого робив за харч. Двайцятого липня як давав свиням їсти, вкинув му люльку з кишені і він поліз за нею між свині. Свині кинули ся на него з такою жестокостю що за яких десять мінут віддав Богу духа. Свині порвали го на дрібні куски.

М. Цибулак.

— З Петербурга доносять, що коли Победоносцев, оберпрокурор російского синоду виїздив з Царского Села на засіданє, напав на него якийсь 28-літний мущина і хотів его застрілити. Одначе поліция перешкодила сему. Победоносцев поїхав на засіданє, і як по скінченю заради оповідав своїм товаришам що єму ся приключило. Потому сам без пробочної ґвардії вернув до Царского Села.

ДЕРЖАВНА РОСИЙСКА ЗЕМЛЯ.

Після звіту бувшого міністра рільництва, тепер опублікованого, мала росийска земля 1 січня 1904 загалом 246,000,000 десятин землі підчинених лісній управі, із чого 100 мілїонів було зарослих лісами. Найбільше є їх в губ. волиньскій і подільскій. Російский уряд осягає найбільші доходи із українских земель, допускає ся рівночасно найгіршого утиску супроти нашого народу.

— Виставу продуктів провінції Манітоба звидують кождого дня тисячі народу з цілої провінції. Минувшого тижня перешкаджала трохи дощ, але сего тижня красна погода, тому місце виставы переповнене народом. В вівторок 25 липня звидїло виставу до 50.000 людей.

— Президенти централиних ліберальних зібрань з шістьох державних округів виборчих будучої провінції Саскачеван скликують на 15 августа великий мітинґ до Реджайни, щоб порадитись як повести політикою для добра провінції. На мітинґ з кождої місцевости мають прибути представителі так: [illegible] Regina, Moose Jaw і Prince Albert по пять, кожде містечко має вислати двох представителів, село одного, кождий повіт пятьох, крім сього згадиних мають прибути на мітинґ всі ліберальні сенатори і члени парламенту для провінції, ліберальні члени теперішної леґіслятури в провінції, всі ліберальні кандидати котрі упали в послідних виборах і всі редактори ліберальних ґазет в провінції.

Продаємо дешево білети корабельні до Галичини, Буковини, Росиї і назад.

Висилаємо гроші до кождої місцевости в Австриї і Росиї по найдешевшій ціні.

Приходіть до нас а будете цілком вдоволені.

Говоримо по руски.

Corn. EPP & Co.
6[illegible] Main st., WINNIPEG.

Брати! Не тримайте гроші в банках бо там в них слабий [illegible], дістанете 3 або 4 проц. от і все. Купуйте землю; земли ніколи не тратить, бо она земля. А як купуєте, купуйте щось доброго, близько якогось-будь міста, дебисьте могли свою працю заміняти на гроші, бо що вам з фарми котра лежить кільканайцять миль від міста. [illegible] безроги, [illegible] не хоче. Чому? тому що не [illegible] де збути продуктів. З худобою таке саме, не продаш хоть гинь тогди, коли треба продати. Як купуєте землю не ідіть до подлих і другим не розумієте на[illegible] або нехай й до руских таумачів, таких що „умив ся вперед [illegible] і зі всім забрав ся“ бо часом нашим людем показують такі фарми, або лоти, котрих часом і на мапі нема, або продають такий маєток що на нім повно довгів а не розумієте перевідати в табули як річ стоїть. Я маю на продаж фарми і лоти в Вінніпеґу і околици як також в цілій Манітобі. Коли продаю кому землю яко агент так перше сам переглядаю книги табулярні і тогди приступаю з чоловіком до угоди і ручу єму власним маєтком за ретельність. [illegible] до [illegible] що поміркуєте.

Хто має адвокатскі справи нехай удасть ся до мене я му наперед скажу що має робити. Всякі поради в своім офісі під Н-р. 652½ Майн стріт. Вінніпеґ подаю даром. — З поважанєм,

І. І. Бодруг.

УВАГА.

Літо се така пора року, що богато людей переходить з місця на місце, а навіть декотрі що стало замешкують на фармах, опускають тимчасово то місце, ідучи на пару місяців на роботу. Ми маємо на думці тілько тих людей, що змінюють місце, котрі беруть ґазету бо богато трафляє ся часом непорозумінь, коли передплатник змінить місце і не подасть старої адреси, бо ми можемо тут думати, що то якийсь новий чоловік пише до ґазету, а коли хотілибисьмо переконати чи він есть старим передплатником, то треба цілу годину стратити, переглядаючи [illegible] усіх передплатників. Тому звертаємо увагу всіх передплатників, котрі змінюють свій адрес, щоби кромі нового подавали також і старий адрес і чи старий адрес есть із сталим адресом на всегда.

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly
Published every [illegible]
159 Cor. Logan & Fountain st.
Winnipeg. - P. O. Box 82.

Canada North West Publ. Company.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

Established 1903.

Advertising rates furnished on application.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує

в Канаді на рік	$1.00
в Сп. Державах на рік	$1.00
в Австрії	$1.50

Газету треба платити всегда з гори.

Гроші і кореспонденції посилайте в реєстрованих листах, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку, котру дістанете на почті або у агента на експресовім офісі, вишліть нам, бо без неї гроший тут не достанемо.

Адрес:

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Безименних дописей не печатаємо.

[illegible]

Канадийский Фармер есть газетою для осьвідомлення всіх Русинів в Канаді, без вказаної віроисповідання, і для попираня ліберальної партиї, котра Русинам приязна. Не має тісної звязи з жадною церковою, одначе вірить в свободу, котра позволяє кождому обивателеви хвалити Бога по своєму.

Одним з важнійших правил ліберальної партиї є признанє відповідних прав [illegible] і до сего ми будемо стосуватися.

ГОДІВЛЯ ГУСЕЙ.

О ПОРОДАХ ГУСЕЙ.

Межи многими породами гусей до найлучших для годівлі зачисляють гуси тулузкі і емблейскі. Гуси тулузкої суть дуже великі, они доходять до 20 фунтів ваги, а добре відгодовані важать і 30 фунтів. З них такі короткі ноги, що спідна часть тіла застикає ть майже землі. Голова середня незначна, ноги жовті, цвіт оперення сірий, а перья більше темний спереду, більше свiтлий, перье на крилах мають білі обвідки. Одвалєна гуся той породи несе 20—25 яєц, старші несуть і більше. Гуси ті одначе не дуже люблять висиджувати яйця, а для того кладуть звичайно [illegible]. Они потребують много води без чего кушнують ся. Гуси тулузкої породи дуже добре надають ся для годівлі, готовою до відгодовання.

Гуси емблейскої породи доходять першої такої до той тягости, що гуси тулузкі. Будова їх тіла хороша, [illegible] лебедя. Шия довга, [illegible] Грудь повна, округла. Ноги короткі [illegible] вимірені, [illegible] Цвіт оперення до другого року більше сірий, від [illegible]

[illegible] часами і скоро [illegible] сідати на яйця, они починають висиджувати передно уже в січню і висиджують їх дуже радо. Молоді ростуть скоро. Емблейскі гуси дуже добре ходити для пера і пуху.

ВИВІД ГУСЕНЯТ, ЇХ ГОДІВЛЯ І ГОДІВЛЯ СТАРШИХ ГУСЕЙ.

В ціли одержаня плодородних яєц для виводу гусенят, найлїпше надають ся одно і три літні гуски. Гусака держать ся в тій цїли на 5—6 гусей. Гусак в часі паровання держить ся лише тих гусей, з котрими був рахом держаний, а чужих не відходить, на що треба пам'ятати при переміні племенних гусей. Гусак, котрому більше як пять літ, а гуска котрій більше як шість літ до розплоду не придатні. Гуска начинаєсь звичайно нести ся в місяци лютім, хотяй деякі породи несуть ся уже в січни, иньші доперва в марті. Гуска несе яйця часами два, три а навіть чотири рази в рік, но перше несене дає найбільше яєц. Коли яйця лишаєсь в гнїзді, то гуска несе звичайно 10—15 яєц, если одначе їх з гнїзда забераєсь в оставляєсь всегда одно, то гуска несе 20 і більше яєц, несе їх що другий день. Гнїздо для несеня і висиджування робить собі гуска сама, тільки треба їх достарчити соломи. Поміщеня для висиджування має бути зовсім відділене, щобы гуску ніхто не непокоїв.— Гнїздо також не має бути одно від другого за близько. Недалеко гнїзда має бути розсипане зерно на корм і стояти сывежа вода до пиття. Під гуску кладе ся 10—15 яєц.

Час висиджування продовжуєсь 28—30 днів. Гусенята вилуплюють ся не всі в один час, першим зрозе треба взяти і помістити в кошику шерстеників і накрити і держати в теплі.

Гусенят кормить ся в перших днях чотири рази на день, на густо зваренім і розкробленим яйцом, смушеними хлїба, кашою, сиром, посіченим зеленим пором. В дальших днях подаєсь їм отрубы, варені барабол і не много зерна, зварену обварене з потому і пухого. По трьох недїлях, если есть тепла погода, гусенята можна пускати на воду.

В перших недїлях життя, треба стеречи гусенят і від змочення піря і від спекоти. Після двох місяців, можуть уже разом перейти в стадо. Кормами гусей суть: трава, бурачки, бураки, морков, зварене барабол, овес, горох. Если суть напи корми, то овес достаточно подавати лише в тім часї, коли несуть яйця. Не треба одначе давати за богато.

Если суть відповідні пасовиска то удержанє гусей дуже мало коштує. Рано днесь їх трохи зерна і випускаєсь на пасовиско, де повинна находитись вода.

З старших гусей скубе ся пух і пірє. Молодих гусей призначених на відкорм не скубесь цілком. При віскубуванню пер треба дуже бути осторожним і вириваги тільки ті пера котрі легко вириваютъ ся.

Поміщенє для гусей не конче має бути таке тепле як для курей, одначе має бути чисте сухе і часто удержуване.

Час і місце громадских виборів.

(Конець)

Рада кождої громади має назначити відповідне число людей для рахованя і оголошення голосів. Ані секретар ані касієр не можуть бути скрутинаторами.

Кождая рада громадска, за раз на рік відбуває загальне громадске засіданє, на першім засіданю в році, має призначити двох контрольорів, з котрих одного має призначити війт а другого рада сама. Контрольором не може бути той чоловік, котрий в попереднім році був секретарем або касієром громади.

Контрольори мають переглядати всі рахунки громадскі, а урядовани свое мають предложити до $1. для кождого грудня.

Кождий урядник, котрого вибрано до якогось уряду в громаді має зложити деклярацію що есть з урядника або через натуралізацію підданий англійскій короні, що буде вірно справувати наданий му уряд, не буде давати ся підкупувати а [illegible] буде старати ся о добро цілої громади.

Всі члени ради мають тому деклярацию зложити перед судовим окружним суду, в поліцийнім магістраті, суддею мировим або перед секретарем громади.

Кождий, котрого вибрано на якійсь уряд в громаді а він хоче ся зречи і остально до двайцять день не зрече ся того уряду ані пізнійше не зложить або не вложить вложити декляраціи, відлагне кару 20 долярів.

За кождий регулярний мітинг, котрий відбуваєсь в певнім дни в якім відбуваєсь регулярний мітинг, кождий член ради має дістати вигороду два доляри за кождий мітинг, однак не сміє більше за рік взяти як 20 дол., а також рахуєсь по 10 центів від милі в оба боки від місця де він мешкає до місця мітингу.

Крім загально згаданої плати війт або радний кождой громади має дістати плату два доляри денно через цілий час коли він оглядає дорогу, мости, публичну роботу в громаді, з додатку десятьох центів від кождої милі пробленої тогладом такой роботи. Крім вище згаданої плати для війта рада може ухвалити для війта плату 75 дол на рік.

Наколиби котрий з членів ради махлював за більшою платою як вище сказано в таким рази его увільнює ся від уряду і через сім літ не може брати участи в виборах громадских, а если справа жвбудесь перед судиєю мировим, то заслугує на кару не менше 50 долярів і кошта, а в разі не заплачення від 3 до 6 місяців арешту.

Кождa рада громадска може ухвалювати собі свої спеціальні права, котрі мають бути підписані війтом і секретарем.

Рада громадска може уповажнити війта і касира, начати гроші на громаду, на громадскі видатки, котрий то доне мають сплачувати з податку.

Громада може начати лише тільки гроший, щоби рента разом з процентом не перевисшала два процент отакованого маєтку в цілій громаді.

(Далше буде)

ВСЯЧИНА.

ЕМИГРАЦИЙНА АНКЕТА.

З Відня [illegible] народи [illegible] емиграцию, [illegible] цілого [illegible] Галицкій [illegible] Руди коло Львова [illegible] Збігнєв Цєхаро, директор бюра праці у Львові, Тадей Рутовскій зі Львова, посол Вельок Бекко, радник Бенис з Кракова, проф. Гулак і проф. Семирадский зі Львова. О Галицкой, забраний голос, сказав що в наслідок незуспішної агітації емигрують до Бразилії і Канади мають середно бокаті люди, побідаючи кістом 3000 до 4000 кр. Іменно товариство „Austro Americana" має в кождім селі суб агентів, а є ними звичайно корчмарі, котрі рахувочно мають уповажнене до продажи корабельних карт. Селянам позичають навіть гроші на їх посілости, щоби могли емигрувати. Агітацію товариства „Austro Americana" є вразно небезпечна для держави. Відтак обговорювано. Галицкі вандрівки галицких робітників на роботи до Німеччини, Швеції, Данії, а пoвадійними часами навіть до Франції. Вербують їх провізоричною, а умови які вони заключають, пошлують за дуже остру нагану. Робітники є вразно предметом полюваня торговлі невольниками. Услови, які обіцюють агенти суть звичайно некорисні; агент старає ся лиш до того, щоби одержати за свій „товар" провізію і то так від робітників, як роботодавців. Провізия платить ся як до пори року. Весною виносить 1 марку 50 фен. до 2.50, від мая до червня 4 до 5 марок, а від липня до вересня 8 до 10 марок. Робітники є часто принимовані принимати за 15 марок, жінки за 12 м., а діти за 10 марок місячно. Рімок і від робітників стягають агенти високі провізії, часто в процентовім відношеню до винагороди робітників. Бесідник знає случай, що робітники мусїли платити агентови по 10 фен. за кождий корц, що котрий робили. В німецкій державі найгірше платять робітників в цілій Німеччині, найлїпше в Саксонії, посередині стоять: Баварія, Бадєн, провінцині надреньскі. В Росії [illegible], але більша [illegible] в натурі. Найгірше платять робітникам в Румунії. Велика доказав ся бесідник охорони робітників за границею і полошени емиграційного бюра в Америці. П. Лудавба говорив про конечність опіки над австрийскими емигрантами і про утворенє організації для емигрантів. Стільки подає бюро кореспонденційне з дотеперішних нарад анкети. Ми одначе [illegible]. Галицкого доклад[illegible] місто осо від [illegible] і про его промову.

З поміжне наведеного уступу бачимо, що власти австрийскі вже хотять брати в оборону робітників, котрі емигрують не за границі тої держави на роботу. Есть там сказано, що агенти товариства корабельних дуже здирають сприд. Головні агентами товариства „Австро Американа" є навіть небезпечна для держави. Дальше сказано о платі робітників в [illegible] краях і що найгірша платня есть в Румунії. А [illegible] Лудавби [illegible] про осі[illegible]

[illegible] час австрийскими емигрантами.

Ми знаємо що агенти не [illegible] нічого не робить, але [illegible] котрі з Галичини [illegible] Робітники, котрі [illegible] на заробок за границю в Європі заробляють два рази краще як в Галичині, а і ті що поїхали до Америки, як то не стало посеред них на роботу, то много лучше їм поводить ся як в Галичині, котрій досі не було нас ними дидичної фейки, і ми є певні що люди вже не опинимо, то можна не порадити людей, а обниги урядовимих біватичів, то [illegible] докладність [illegible] котрий кого правительства, щоби з затранцею) могли здирати Русинів під покровкою опіки. Опіка яка заля нам ся добре в Америці, тому краще спицатись в їх добрих вовесах для народу. Було сказано яка есть до платня ще яка в Галичині платня то сего забули члени анкети сказати.

ВПЛИВ МУЗИКИ НА СПІЙМАНІ ЗВІРЯТА.

Дуже цікаві спостереження поробив зоольог Ф. Бавер, розслідкуючи вплив музики на спіймані звірята. Досліди робив він в сей спосіб, що невидимо годинами пригравав їм на скрипцю. Пума не любить музики. Як тоґто дослідник грав тиху і сумовну, він розтягся, клав голову між лаби і прислухував ся. Але коли музика стала голоснійшою, він махав нервово хвостом, наставляв ухи, метався і бігав сюди й туди. Ягуар сказав про голосній музиці подсетело, а спокійна музика утихомирювала єго. Коли музик віддалив від клітки, ягуар метав ся за ним через крату свої лаби в сильними вахтрами і робив таке вражіне, наче б хотів его затримати. Леопарди зовсім на музику не реагували. Одна львиця з трема молодими зразу показувала цікавість і занепокоєне. Коли дослідник, не перестаючи грати, став відходити від клітки, усі четверо перейшли на сей край клітки і поукладали ся, та коли він повернув слухали уважно музики дальшої. Коли ж він став грати скорий танець, молоді почали весело скакати. Ди тіски свонались в найдальший кутон клітки та хотіли втікати через крати. Малпи показувались більше зацікавленими як зворушеними. Лише одна мала полудневоамериканьска малпа була дуже утішена, головно танцями. З клітка була ві скла, тому вони прикладали цікаво ухо до шиби, між стіною в дверми. Коли музик виходив бігла вона за ним, кілько позволяла клітка. Те саме робили й більші малпи, що засідали пікколом в тій части клітки, що лежала найближче музика. Вовки з першої вилазили зараз заперечити звуком в своїх пор, зразу бігали неспокійно, а відтак сідали кругом довкола него, і заховували ся спокійно. Коли перестав, всі вбігали ся до него і сигали за ним лабами, начеб хотіли сказати, щоб не грав. Коли вертав, вони прибирали давнійшу постину, і спокійно слухали. Вони ані одного тону з себе не видавали, лише коли ньюман вовк ато на цілє горло. Се повторало ся [illegible] рази. В загалі більше подобає ся вибратан[illegible]

[illegible] музика [illegible] рання на і скорі [illegible] сами.

ВАРВАРСКИЙ ЗМОЛ.

[illegible] переносити того, кого [illegible] та. [illegible] Страшні [illegible] під ним торжествен[illegible] Сімі. [illegible] англійскими [illegible] свято.

Мешканці міста [illegible] світочно прибрали від[illegible] дрімки тополями на місце кари. [illegible] судженого. [illegible] против [illegible]

Кат [illegible] руки і ноги, [illegible] Потому вложено прив'язаного, а на [illegible] кий танець, [illegible] Три рази [illegible] ступає [illegible] ще підсовчащи [illegible] відтинає [illegible] Як удасть ся йому відтяти голову за першим замахом, [illegible] тоді [illegible] мусить свого попередника заправляти на тантой сьвіт.

„Електричний Пояс"

[illegible] як одиноке средство против ревматизму, неправильности, нервовости, [illegible] в мужчин [illegible] з різних хорость і других слабостей. [illegible] дізнає [illegible] лічничіи средство.

Я продаю [illegible] [illegible]

[illegible]

Пришлю сечас образ розпізнавательний пояс [illegible]

ІВАН НЕМЕТ

б. д. к. заступник конзуля.
Одинокий руский Банк, продажа шифкарт, посилки грошей до всіх частей світа, канцелярия адвокатска і нотаріальна так в [illegible] як і в американьских тсках і в військових справах. Пораду о всім даром. Хто хоче купити шифкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно або вислати гроші до краю [illegible] або має в краю якусь справу [illegible] а хоче туди [illegible] найскорше залагодити, то нехай удасть ся до І. Немета, а буде зовсім заспокоєний.

Его адрес: **John Nemeth,**
457 Washington [illegible]
New York, U. S.

НА УКУШЕНЬЕ КОМАРІВ.

Найлїпшим средством на свербленє і запалене шкіри з причини укушення комарів есть

7 Monks Oil.

СЛАБІСТЬ ЖОЛУДКА.

Если терпите на слабість жолудка [illegible]

7 Monks Pills

[illegible] ТА [illegible]

[illegible] про него кажуть H. B. Gold з [illegible], Manitoba [illegible]

[illegible] Ferrozone Co. Kingston Ont.

НЕ ПОЗВАЛЯЙТЕ РОЗВИВАТИСЬ КАТАРОВИ.

Затроважений катар [illegible] більше зацікавления [illegible]. Catarrhozone лічить катар дуже скоро, [illegible] Dr. [illegible]

[illegible] катаргозону, сечас [illegible] так скоро не лічить як Catarrhozone.

СТАРАЙТЕСЬ, ЩОБИ [illegible] ся крови заниечищуєсь з [illegible] чуєсь слабим на [illegible] Dr. Hamilton's Pills, [illegible] здоровими. [illegible] Dr. Hamilton's Pills of Mandrake [illegible] Можна купити всюди.

НАКОЛИ хто не ладен спати, то тратить тілесну силу [illegible] Ferrozone [illegible]

„ВЕЛИКИЙ БІЛЬ в [illegible] Nerviline [illegible]

Всіх чесних читателів „К. Ф." просимо о ширінанє передплати за 1904 р. і о відновленє на [illegible]

Дівчина з Тренна.

ОПОВІДАНЄ

Павла Гейзе.

(Конець)

І [illegible] коли се [illegible] дівчина, [illegible] держали буклову пал [illegible] Филипко [illegible] „Тепер [illegible] ти [illegible] Тільки [illegible] дівчину. [illegible]

[illegible]

І [illegible] на [illegible] Филипко [illegible]

[illegible]

„Прийди [illegible] раз, Филипко!" [illegible] „Я [illegible] тобі [illegible]?"

[illegible]

Головна вежа і офіс [illegible] в [illegible] du Bonnet, Man.

Сей образок представляє як очищують поле з котрого мають спроваджати воду з ріки Winnipeg, при помочи котрої будуть [illegible] до 30,000 [illegible]

„[illegible] — до Пеятеі [illegible] Фортунов, [illegible] — Господь — [illegible] Тут [illegible] Тоді [illegible] Феліче.

„Я [illegible] до Тренна [illegible] Ніна [illegible] Тільки з [illegible] Тихо [illegible]!"

І [illegible] Феліче [illegible] до Трена [illegible]

[illegible] до Пеятеі. [illegible] Фортунов [illegible]

(Далше буде)

Сему-тому, хто цурасць свого дому.

Та [illegible] ти [illegible]
[illegible]
[illegible] пане брате,
[illegible]
Ідь си брате, [illegible]
[illegible]
Ти [illegible]
Рідненькую матку,
А [illegible]
На [illegible]
[illegible] пане брате,
Чи ти [illegible] не буде
Бо то в нас [illegible]
Просить ся до хати,
В нас [illegible] до ворота
Гостя зустрічати
А на [illegible]
[illegible] те зустрівуть?
[illegible]
[illegible]
А [illegible] тобі не [illegible]
І [illegible]
Ти би [illegible]
[illegible]
Бо то в нас [illegible] на Вкраїні
[illegible]
На [illegible], пане брате
[illegible]
Бо то в нас [illegible] на Вкраїні
[illegible]
До [illegible]
[illegible]
[illegible]
Серця [illegible]
А [illegible]
[illegible]
А [illegible]
[illegible]
Говорити, пане брате,
Чи ж [illegible]
[illegible], брате, говорити
[illegible]
Є [illegible]
[illegible]
Є [illegible]
[illegible]
Чи [illegible] руський [illegible]
Україну [illegible]
Чи [illegible]
[illegible]
А [illegible]
[illegible]
[illegible] брате, [illegible]
[illegible]
[illegible]
Щоб ся не [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Трохи [illegible], трохи [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
А [illegible] брате, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Україно
[illegible]

C. W. STEMSHORN,

Агент для продажи домів і землі.
652 Main st. Winnipeg.
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] шифкарти на всі морскі лінії з Европи і назад. Есть агентом фірми Spiro & Co., Falck & Co. Hamburg.

[illegible]

МИЛО КОРОЛІВСКОЇ КОРОНИ

есть спеціально роблене для твердої води сего краю і нема иншого мила, [illegible] рівне сему що до доброти.

Можете дістати красні образи [illegible] або книжки, такой дорогоцінности, [illegible] більшу скількість [illegible] обвинене мило, на адрес:

The Royal Crown Limited
King st. — — — WINNIPEG

Перша поміч в наглих занедуженях.

Тут би ще згадати про т. зв. „скручене в суставі", що лучає ся часто в суставі [illegible] при невідповіднім кроку, посовгненю і т. д. Нога може скрутити ся в одну або другу сторону. Суставний сустав пухне і болить, а чоловік довший час не може ходити. Таке „скручене" полягає на тім, що в наслідок схибнення ноги наступає частинне розірване суставних жил. Колиб се розірване було більше, то моглоби наступити звихнене. При таких „скручениях" в суставі, треба сустав сціпити і класти на болюче місце зимні компреси. Коли скручене наступило в нижнім суставі повинен недужий лежати супокійно, коли в ручнім, треба руку взяти на хустку або в лубя.

РАНИ

Ранами зовемо такі ушкодження людського тіла, при яких нарушена цілість скіри. Рани ділимо на ріжні роди, отже (залежно від предмету, що зранив) є рани різані (ножем, шклом, загалом острим предметом) наколені (штилетом, ножем, шилом) рубані (сокирою) здавлені або стовчені (від удару тяжким предметом) постріловi, кусані і т. д. Особенний рід становлять рани затроєні (укушене змій, стеклого звіряти і т. д.

Залежно від зраненого місця рани можуть бути: скірні, м'язні, кістні, рани нервів, посудин, прилядів внутрішних, (легких, серця, утроби, кишок і т. д.) Особенний рід творять рани, що проникають як до ям суставових, [illegible] грудної, черевної і т. д.

Очевидна річ, що ріжні рани можуть бути для чоловіка в ріжній степени шкідливі. Ушкоджене важних прилядів внутрішних, або великих посудин кровних може викликати скоропостижну смерть; перетяте нервів може викликати параліж; зранене м'язів, костей, суставів може бути причиною калітства, рани скірні можуть полишити великі, погані знаки. Рани затроєні можуть або викликати скоропостижну смерть (укушене деяких змій, затроєна стріла) або тяжку недугу (стеклина).

Впрочім кожда рана, навіть невинна пр. уколене шпилькою може бути небезпечне і викликати тяжку недугу а навіть смерть коли через рану дістануть ся до тіла шкідливі бактерії, що викликують запалене тканин або затроєне цілого організму т. зв. зараженє крови.

Проста річ, зараженє крови може наступити не лише відчое само зранене, але й опісля, коли бактерії через рану дістануть ся до тканин. В тім згляді треба уважати на матеріал, яким обвязуємо рану, а именно, щоб він був стерилізований, с. є. вільний від бактерий.

КРОВАВЛЯЧІ РАНИ.

Кровні посудини находять ся у всіх тканинах людського тіла в [illegible]; отже при кождім зраненю більша або менша часть тих посудин розриває ся і з них тече кров до рани.

Відрізняємо три роди кровавлення. Кровавлене артерії, коли рожева кров бє наче з фонтани. Кровавлене жил, коли темна кров пливе з рани потічком. Кровавлене звичайне коли перетяли ся тільки посудини волосковаті, тоді на поверхні рани кров осідає наче роса.

Властиво при кождім глубшім зраненю маємо мішане кровавлене, бо при кождій більшій рані, окрім посудин волосковатих, перетяті звичайно і жили.

Кровавлячі рани мае лиш ту одну добру сторону, що кров, плинучи з глубини, промиває рану і забирає з неї шкідливі бактерії, які дістали ся по зраненю. Кровавлене звичайне а навіть жил задержує ся по якімсь часі само від себе, бо кров в рані в наслідок зіткнення з воздухом [illegible] і заткає отвори посудин кровних. Коли ходить нам о то, щоби скорше задержати кров, треба накрити рану стерилізованою газою, положити на се кусень [illegible] і рукою давити скровавлене місце. Коли при зраненю ушкоджені грубші посудини кровні, то кров може випливати в такій скількости, що чоловікови грозить конечне небезпеченьство від утрати крови. В таких случаях треба старати ся чимскорше спинити кров, бо раненний може умерти. —

Коли кров пускає ся струєю з жил, вистане здавити сильно рану і піднести зранене місце в гору. При недостачі стерилізованої гази треба взяти чисту, выпрану хустину розвинути й і серединою притиснути скровавлене місце. Дуже сильні кровавлення з жил лучають ся у всіх, що терплять на розширене жил в ногах. В наслідок скалічення або пукнення розширеної жили наступає дуже сильне кровавлене з голени. В таких случаях треба недужого зараз положити до ліжка низько головою, під ногу покласти подушку або прямо піднести ногу до гори або придержати єї руками і скровавлене місце сильно здавити рукою крізь стерилізовану газу або крізь чисту хустину. Так стиснути рану треба бодай чверть години, щоби кров могла засякнути і заткати отвір.

Звичайно трудніше представляє ся справа, коли маємо сильне кровавлене бочки. Кров бухає фонтанною з перетятої посудини, отже рана не може скоро [illegible]. В таких случаях треба рівнож пробувати стискати рану, але се мусить діяти ся дуже сильно, бо стінки бочки є досить грубі і не легко подають ся. Коли газа або хустинка, через котру натискаємо рану, напоює ся від крови, не треба відсувати її з рани, бо таким чином відсуне ся запінене, що вже витворилось, і кровавлене наступає з новою силою. Можна що найвисше з верха положити на закровавлену хустину свіжу і натискати дальше.

Натискати треба не лиш саму рану але й береги єї, бо зранена посудина не на тій лінії що рана; впрочім, коли посудина кровна перетята цілком береги її порвать ся і зранені кінці відсувають ся від поверхні рани в глубину тканини.

Коли маємо натискати на саму рану і на єї береги, пр. в протівне крізь хустину, тоді пробуємо натискати перетяту бочку в певнім віддаленю від місця зранення.

Як сильно натиснено бочку, кровавлене сейчас спиняє ся, а бодай значно зменшує ся.

Довольно, особливо у товстих людей, трудно найти місце, де переходить бочка і натиск через грубу верству товщу є за слабий а крім того такий натиск вимагає великого зусилля зі сторони ратуючого, отже мліють руки і не натискають з достаточною силою. В таких случаях, коли рана находить ся на руці або на нозі, треба замість натискати бочку пальцями, перевязати руку або ногу повисше місця зранення хустинкою або паском і т. д. Таке перевязане мусить бути досить сильне, щоби стиснуло посудини кровні і задержало доплив крови. Але сего способу треба ужити як тоді, коли кров не дає ся в иншиий спосіб спинити. Треба також тямити, що таке перевязане здержує доплив крови цілковито, отже приміняти его можна найвисше кілька годин. Довше здержане допливу крови моглоби викликати гангрену перевязаної части тіла.

Не треба либа додавати, що в кождім случаю, де маємо сильне кровавлене рани, повинно ся шукати лікаря. Лікарі задержують кров в такий спосіб, що кінці перетятої посудини кровної хватають кліщиками і саму посудину перевязують шовковою ниткою стерилізованою.

Рани здавлені і роздерті видають звичайно мало крови, бо фалисті стіни кровних посудин враз із [illegible] крови творять досить сильну запору. Натомість при таких ранах може наступити сильне кровавлене в кілька днів по зраненю, коли рана зачне прочищувати ся і роздавлені части стануть розпадати ся.

(Конець)

— Читайте — „Кан. Фармера".

Де ще есть даром земля.

Наша редакция дістала пару листів з запитаньем де би можна еще дістати земли даром, тому интересованим ми подаємо інформацию в котрих провинциях і де земли даром можна еще отримати. І так, в Манітобі на Pine River, куди іде желізниця C. N. R. над озером Winnipegosis, есть около 10 гомстедів землі, але наразі там трудна комунікация, тому від желізної дороги рад побудує дві нові дороги, щоби можна ею землю заселити. Желізниця коло сих земель переходить в віддаленю дня до 18 миль.

Потому есть еще богато землі на схід від озера Dauphin на північ від Pleasant Home і на схід від озера Manitoba, яких 12 миль на північ від стациї Oak Point.

В Ассінибої есть еще земля на захід від стациї Sheho, а також в полудневій Ассинибоі на північний схід від Wood Mountain, а яких 60 миль на полудне від Moose Jaw.

В Саскачевані есть еще богато землі по лінїі берега ріки Carrot, на північ від стациї Melfort на C. N. R. що іде з Swan River до Prince Albert. Шість миль на північ від Prince Albert есть з чотири таунишипи і ся земля в добрім положеню бо близко міста, однак на мокра, але наколи там осідалиби люде, то рад осушилиби ту землю. Також ся земля тому добра для поселеня, що там близко суть тартаки, де можна заробити гроші.

Ціни продуктів господарских у Вінніпеґу.

Пшениця ч. I.	1.00	ц. бушел
" " II.	1.00	" "
" " III.	96	"
" " IV.	[illegible]	"
" [illegible]	60 цнт.	"
" [illegible]	60 цнт.	"
Овес білий	40 цнт.	"
Ячмінь	40 цнт.	"
[illegible]	[illegible]	"
[illegible]	1.20	"
Сіно	8 дол. тон.	
[illegible]	60—90 ц.	фунт
[illegible]	11 ц.	[illegible]
Масло	14—15 ц.	фунт.
Сир	9—12 ц.	фунт
[illegible]	9—11 ц.	"
[illegible]	7—14 ц.	"

МУКА:

Ogilvies Hungarian Patent $2.85; Glenora Patent $2.65, Manitoba Strong Baker $2.15, Imperial $1.50, Lake of the Woods Five Roses $2.85, Red Patent $2.65; Medora $2.15; XXXX $1.50.

По висше сказаній ціні продають фармери і магазини, в сторінках продають все дороже.

HOTEL
&
BANKING HOUSE.

V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Єсли хочете в старий край в Росию, в Галичину або з краю в Америку дістати ся, то можете у мене білети на переходи тайніше як в других дістати, або єсли маєте грошеві посилки, переводи військові і нотаріальні або судові справи, то все полагоджу і добру раду все дістанете.

Котрі хотять яко робітники їхати до краю на [illegible] кораблях, то посилаю безплатно.

Маю свою гостинницю, де можуть люди відпочати і тамо дістати харч.

ALLOWAY & CHAMPION,
банкири.
362 Main st., Winnipeg.
(Четверті двері на полудне від Portage avenue.)

Посилаємо гроші на кожду почту до Австриї, Росиї і инших країв.

Не платить зміняє другий раз той, до кого гроші вислані.

Ордери виплачує ся в Австриї коронами, в Росиї рублями.

При посилці грошей треба дати добрий адрес а ми ви платимо всякі гроші нам повірені особі для котрої они призначені, або звернемо безпроволочно посилаючому.

Спробуйте ужити нашого систему раз, то певно прийдете другий раз. Висилаємо по дуже низкій ціні.

Розмовитись можна по руски, росийски і німецки.

Ордери посилки старанно виконуєм.

Война

Где і як она ведеть ся? Хто єї витрає? Як велика Росия і Японія?

Хто хоче мати відповідь на сі питання, най пришле мені в письмі 30 цент. і я вишлю сю книгу 12 цалей широку і 15 довгу з мапами і описанем цілого світа, із котрої об всім довідаєть ся.

При тім даром пішлю Рахункову Таблицю, поучене о мірах і вагах і Політичний Катехизм.

Продаю також нові календарі на 1905 р. і ріжні книжки.

Пишіть на адрес
M. J. MURIN.
231 ASHBURTON AVE.
YONKERS, N. Y.

Кождий знає, що найлегшійша, найбезпечнійша, найскорша і зпрост без пересідки подорож з Буковини і Галичини в Канаду з Гамбурґ есть лише через генерального експедиента кораблів

B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.

Хто має шіфкарту від Б. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того [illegible] через німецкі стациї граничні

Памятайте що
EDDYS'A
будівляний папір
не впускає зимна [illegible]
не випускає тепла
Пішіть по проби і ціни до
TEES & PERSSE LIMITED
AGENTS
Winnipeg.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG
Дивіть ся на золоті букви
"T. & B."
котрі суть вибиті на
кождій пластинці і
пачці.

ИОСИФ А. ДИМА

Занимає перший руский реальночний офіс. Продає шифкарти на всі лінії. Хто хоче купити шифкарти до краю або спровадити кого з краю добре і безпечно, то хоче купити хату або лот у місті, або землю на фарму, потребує повномочія або має яку грунтову справу в старім краю, то нехай пише до И. А. Дими [illegible] адрес

J. A. Dyma
706 Main st.
Winnipeg

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парчиста числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних територіях є до роздачи. Одним даром не дає ся ціла 8 і три четвертини в 26 секциї, з котрої тільки північно-східну четвертину можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциї т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, маючий 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вкладає ся особисто в місцевім Land Office того дистрикту до котрого земля принадлежить, [illegible] той, котрий хоче дістати землю хоче дати право [illegible] другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дистрикту, до котрого та земля принадлежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ

Поселенець, котрий вже оплатив за даровану землю після акту державних земель має виповнити слідуючі точки:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій землі і обрабляти єї найменше шість місяців кождого року в протягу трех літ [illegible] департаменту [illegible] щоби поселенець [illegible] 15 акрів [illegible] акрів землі мусить мати 20 штук [illegible]

2. Єсли тато або мама [illegible] кого сина, що може дістати право на даровану землю, мешкає в сусідстві землі записаної на сина, то син може одержати патент на тую землю, хотяй не мешкає на ній, а мешкає з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертифікат на патент, а перед тим [illegible] иншу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, єсли другий гомстед находить ся близько першого.

4. Єсли поселенець живе постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки [illegible] право будуть виповнені.

В додатку висше сказаних чотирех точок, еще треба додати се, що поселенець [illegible] одержати патент має зорати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і вистроїти будинки і також 30 акрів [illegible] плотом.

Право на [illegible] оплати за гомстед котрий [illegible] ті котрі еще перед [illegible] червцем 1889 року [illegible] всі обовязки на першім гомстеді [illegible]

Кождий, хто одержав гомстед а не виповняє обовязків після права, его висшену оплату уневажнює ся, а землю може инший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЯ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третього року перед місцевим агентом sub, агентом або гомстед інспектором.

Перед робленям аплікациї о патент, мусить ся повідомити письменно комісаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦИЇ.

Новоприбувші емігранти одержують поучене що до роздачи земель в еміграцийнім офісі в Вінніпегу, або в кождім уряді державних земель в Манітобі, Dominion Land office.

Землю, котра посідає мінерали можна дістати тоді, коли письменно повідомить ся секретаря департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісаря еміграцийного в Вінніпегу The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba або кождого агента державних земель в Манітобі і північно-західних територіях.

W. W. Cory,
заступ. міністра справ внутр.

Кромі дарованих земель, о котрих висше сказано, додаємо, що тисячі акрів найлучшобраної в західній Канаді можна купити від компаній желізничих, [illegible] корпорацій і приватних фірм.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER
ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III. Вінніпеґ, Ман. Четвер 3-го серпня 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 3, August 1905. Число 31

Послідні вісти з війни на Далекім Сході.

— Петербург 26. липня. З Манджурії рапортують, що Японці висадили на російську територію, 700 миль на північ від Владивостока, коло Александровска, баталіон війска. В російских військових кругах догадують ся, що Японці на то висадили свої війско в Сибери, щоби недопустити російский гарнізон що на Сахаліні до утечі, а з облогою Владивостока не може мати нічого вспільного, бо місце де Японці висіли за далеко, щоб могли брати участь в облозі Владивостока.

З Льондону доносять, що Японці на то висіли в Сибири, щоби очистити горло ріки Амур від російских війск, позаяк рікою Амур ни думають попасти своїми канонірками і торпедовками аж під Харбін і будуть тріляти на фортифікациї. В такім разі Россияне будуть мусїли пофати ся до Харбіна, а Японцям лишить ся отверта дорога до облоги Владивостока.

— Льондон 27. липня Кореспондент до „Daily Telegraph" доносить з Токіо, що японьска армія числом бога[illegible] тисяч людей, атакує російскі позициї над рікою Тюмен.

Петербург 30 липня. Цар мав сказати, що ніколи не [illegible] на некорисний [illegible] Росиї мира.

— Токіо 30 лип З головної японьскої квартири на острові Сахалін доносять, що Японці чим раз глубше заходять до середини острова і заняли уже Риков. На 28 лип. здибались Японці з російским відділом піхоти що числив 800 людей, шість миль на полудне від Рикова. Японці побили Россиян, бо [illegible] стало убитих з 500 [illegible] взяли до неволі.

[illegible] Манджурия 30 [illegible]

Кореспондент [illegible]

НОВИНКИ.

— Жнива в Манітобі. В Rosendale зачав оден фармер вже 27 липня жати ячмінь, якого мав 50 акрів.

— Електричний експресовий потяг що їхав 27 лип. з Ліверпул до Саутпорт наїхав на одній з стаций, на порожний потяг. Перша кара експресового потягу розбила ся на дрібні кусні, при чім 22 особи стратили житє, а тільки шість уратовало ся.

— Бойкот американьских товарів Хинами приневолює капіталістів просити рад С. Д. о змінене права, щоби хинчиків не допускати до Америки. А позаяк майже капіталісти радять С. Д. то есть повна надія, що Хинців пустять до краю, через що капіталісти подвійно вискають, раз, що будуть могли збувати свої товари, на хіньским ринку, а друге, будуть мати танього робітника в Америці, бо конкуренцию з хіньским робітником ніхто з білих не в стані видержати.

— Справа убивана ся Німеччини і Франциї о протекторат над Мароком майже полагоджена, бо буде віддана під розсуду мирового міжнародного суду Що Франция так була заострила ся против Німеччини, то до сего заохочила єї Англія, бо Англія з Німеччиною ведуть тепер морску конкуренцию, а колиби була Франция замотала ся в війну з Німеччиною, так в Німеччині мусілаби бути наступити застій. Але Франция видячи що за слаба бо єї союзник Росия в великих тепер клопотах, дала собі спокій і Німеччина виграла.

— В бавовняних фабриках в Лодзі настав 27 липня великий страйк. Робітники числом півтретя тисячи опустили роботу за то, що фабриканти виданили з роботи форміна. Страйкери думають знищити фабрики, і в тій цілі навіть були пробували демонстрацию, однак козаки розігнали їх арештуючи двісто осіб.

— Досі вироблювано папір з дерева, волокнистих рослин та шмат, а тепер винайдено новий матеріял до виробляння паперу. За матеріал сей буде служити бадилє з кукурудзи. Проба паперу з бадиля кукурудзи виказалась дуже успішними, бо папір такий якостю дорівнує паперови з льну. Фабрики для виробу сего паперу будуть ставляти в полудневих стейтах північної Америки, бо там найбільше сіють кукурудзи. Кошта виробу [illegible] паперу будуть виносити [illegible] третю часть [illegible] [illegible] будуть [illegible]

— Конгрес сіоністів (жидів) який зібрав ся [illegible] швайцарскім місті, не принял обіцянки Великої Британії, котра даровала жидам кавалок землі в полудневій Африці, на заселене. Видко жиди тілько так з охотою їдуть до [illegible] котрого [illegible]ти.

— Із Кисловодска, лічничої стациї в Кавказі, перенесено тіло пок. Данила Мордовця до родинного гробу на Україні. Над увінчаною вінками домовиною промовляли на залізничім дворці два студенти і літерат Лазар Чепуків та дочка покійника Віра.

НОВІ НАЗВИ СЬВЯТ З ФРАНЦИЇ.

Французка палата посолів ухвалила декотрим сьвятам дати нові назви. І так Вознесеннє буде називати ся „Сьвятом цвітя", Вознесене Пр. Діви Марії „Сьвятом жнив", день Всїх Святих „Днем памяти", Рождество Христове „Родинним сьвятом.

ЦИГАНИ ЛЮДОЇДИ.

О факті майже неімовірнім доносять з Ямберени на Угорщині: Тамошна жандармерия приарештувала банду циганів з 20 осіб, підозріваних від довшого часу о краджі дітий і прилучувані їх до жебраництва. Однак жандармів ударила обставина, що в таборі циганів кісти не найдено чужих дітий. Енергічне доходжене добуло з циганів правдо страшні зізнаня. Начальники банди велїли своїм [illegible] діти убивати, відтак всї їли їх мясо. Ревізия [illegible] циганів потвердила основу зізнань, бо на однім возі найдено трупа дитини, покраяного на штуки. Члени банди признали, що сами їх проводир з'їв 18 дітий. Сей табор циганьский надтягнув до Ямберену з Семиграду, звідки саме надійшли численні відомлення про часте зникання дітий. Угорска жандармерия веде дальше слїдство в тій страшній справі.

— З Glenora Ман. доносять, що там падав минувшого тижня такий град, що всюди побив в вікнах шиби, [illegible] і богато поля [illegible], покалічивши много коней і рогатої худоби.

— Недалеко Detroit Mich. як доносять [illegible] ся особовий потяг, і 50 людей стратило житє.

З Calgary N. W. T. доносять, що в копальни угля в Bankhead, перший раз лучило ся нещастє 25 липня, від двох літ, то є від часу коли копальню тут отворено. В тунелю [illegible] 40 чотирьох робітників [illegible] динаміт, котрий з якоїсь причини експльодував, розриваючи трьох на дрібні кусні. Оден з погибших Ірляндчик а два Англіки. В копальни в Bankhead працює також богато Русинів.

В Ню Вестмінстер Британська Колюмбия повішено 25 липня Індиянина котрий поповнив зброднію, убиваючи Індиянку що походила з того самого племени що і він. Перед виконанем екзекуциї признав ся до трьох еще морд [illegible] і так в році 1900 забив одного білого чоловіка, в 1902 забив другого білого і того самого року забив еще одного Індиянина.

Доносять, що страйки на Україні зачинають притихати. Причиною того є се, що в богато місцевостях розставлено війско. Та з того, що страйки притихли на разі не можна думати що они уже устали. Селяне приготовляють далеко більші і грізнійші страйки на час жнив, а праця агітаторів має о стільки по[illegible] рад собою вигляди, що жнива заповідають обильний збір і брак праці на ланах дворских дасть себе дуже відчути, та готов довести до руїни неоден маєток.

— Великий страйк угільних майнерів в Пенсильванії здаєсь повторить ся. Майнери з властителями копалень угля були пробили угоду на три роки, котра кінчить ся на першого цьвітня слідуючого року. Єсли угоду властителі копалень продовжать, так страйку не буде, а єсли не підпишуть то сотки тисяч робітників перестане робити. Що компанії не згодять ся на продовжене угоди, свідчить вгромаджуване великих засобів угля на час страйку.

— Копенгаген дня 31 липня гостив німецкий цісар Вільгельм у дуньского короля Христіяна. На встрічу цісаря вийшов король убраний в уніформі німецких уланів, а цісар був убраний в уніформі дуньского адмірала. Потому поїхали оба монархи до палати де відбув ся бель, на котрім були присутні дуньскі міністри і члени німецкого посольства.

— Соторічні жнива в Манітобі заповідають обильний збір, бо з усіх околиць провінциї рапортують, що збіже дуже красне. Сіна сего року також буде подостатком, бо доші перепадали часто. Сіно усюда начато косити і погода сприяє красна.

— З Мадрас, британська Індия доносять, що там ширить ся страшна епідемія, холера. Люде падуть трупами по улицях міста. Смертельність величезна, бо на кождих 1000 людей умирає 39·7.

— Наша Редак. одержала допись з Canora Assa. однак не можемо подати єї в цілости, бо де що есть противне нашій програмі, а подамо пару слів виятих з тої дописи, як буковиньскі Русини відправляють весіля (такий звичай є і межи галицкими Русинами). Дописуватель пише: „Притрафило ся мені бути на буковиньскім весілю і приглядав я ся тому христіяньскому звичаєви. І так в вечер забавляють ся як хто знає, а в неділю від рана забавляють ся може до шестої години пополудни, а відтак замість витати молодих, то музики, матка і еще пару жінок пропадають [illegible] і так через [illegible] четверо родичів чекають з нетерпеливостию. Аж в конци люди (де матка з музиками і еще пара жінок) вбирае молоду в другу сорочку, а ту що здоймила з молодої несе до хати перед [illegible], і всі присутні на то заглядають ся і роблять з того якусь забаву. Я питаю ся о то чого ви таку гидь заховуєте, а они кажуть „ми почем знати чи молодим будем худоба вести." От Русини, нарід з середної Европи, в білий день серед товпи народу робить таку гидь аж встидно говорити. Англіки друть ся до стайні [illegible] стає на дверех з буком і кричить „комбек" підпираючи двері [illegible] під двері а Англіки собі знов кричить „О погуд галишин." Малі діти бігають по під стіни і заглядають та щось собі шепчуть."

Єсли такому звичаєви приглядаєсь чоловік маючий в голові троха [illegible] і який такий погляд на житє американьского народа в двайцятім століттю, то певно не буде знав чи то в сні чи на яві він се бачить.

І чи ж такий звичай не понижає всїх нас Русинів, бо чужі народи коли сему приглядають ся, то оповідають дальше яке чудо они бачили, і цивілізований нарід уважає нас за дикунів, які живуть хиба на островах полінезийских коло Австралії. Декотрі з наших людей думають, нехай буде так як у краю, аби не стратити віри. Чи ж віра в таким дикім не культурнім звичаю, або одеже, єсли тілько чоловік на найнизшім степени цивілізациї може таке говорити або думати. Не думаємо ми сим ображати деяких Русинів, або понижати їх, але хочемо тілько вказати на злі прикмети нашого народа, яких тут повинен ся востерігати, наколи хоче щоби тут трактовано его як чоловіка. Не повинен брати між нами, котрі живемо тут в Канаді порозміщувані між культурнійшими народами, такий деморалізуючий звичай заходитись, бо ним не тілько самих себе понижуємо в очах инших народів, але деморалізуємо молодше руске поколінє, котре коли підросте і увидить красні звичаї инших народів, і учує як нас висьмівають, відречесь свого народу, відречесь батька і матери, в прийме звичаї і мову того народу, котрого всюди поважають. Наша темнота причинить ся що більше до винародовлення, а не як зацофані люде говорять, що при задержаню дурних звичаїв ми ся удержимо. Се брехня і то велика, бо тільки мудрий побіджає темного, а висший культурою побідить некультурного.

Пропали мені дві кобили вартости 300 доларів, одна гніда з подовгатою лисиною на чолі, а на передній лопатці має такий знак Ↄ С, друга гнідо-каре, котра має на лівій лопатці такий знак O. Сей знак майже цілком витертий посторонком. Хто [illegible] дасть мені знати де они є, дістане 5 дол нагороди. Мій адрес.

Stefan Murmilo
Brokenhead Man.

Брати! Не тримайте гроші в банках бо там в них слабий [illegible], дістанете 3 або 4 прц. от і все. Купуйте землю; земля ніколи не тратить, бо она земля. А як купуєте, купуйте щось доброго, близько якогось будь міста, добиєсьте могли свою працю замінити за гроші, бо що вам з фарми котра лежить сільнадесять миль від міста. Кром [illegible] бездоріж, збіже марнує ся, барабоя й за дурно ніхто не хоче. Чому? тому що не ма де збути продуктів. З худобою таке саме, не продаш хоть лиш тогди, коли треба продати. Як купуєте землю не йдіть до жидків і других що не розуміють язика або хочби й до руских таумачів, таких що „умив ся вперезав ся і зі всім забрав ся" бо часом нашим людем показують такі фарми, або лоти, котрих часом і на мапі нема, або продають такий маєток що на нім повно довгів а не розуміють передати в табули як річ стоїть. Я маю на продаж фарми і лоти в Вінніпегу і околиці як тоже в цілій Манітобі [illegible] продаю кому землю яко агент так перше сам перегляну книги табулярні і тогди приступаю з чоловіком до згоди і ручу єму власним маєтком за ретельність. Отже йдіть до свого а не пожалуєте.

Хто має адвокатскі справи нехай удасть ся до мене а му наперед скажу що має робити. Всякі поради в своїм офісі під Н-р. 652½, Мейн стріт, Вінніпег подаю даром. — З поважанем,

І. І. Бодруґ.

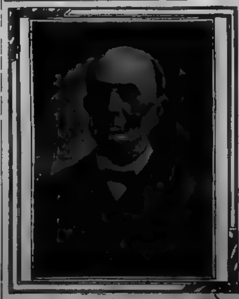

Константин Петрович Побєдоносцев, обер прокурор російского Синоду.

Продаємо дешево білети корабельні до Галичини, Буковини, Росиї і назад.

Висилаємо гроші до кождої місцевости в Австриї і Росиї по найнизшій ціні.

Приходіть до нас а будете певно вдоволені.

Говоримо по руски.

Corn. EPP & Co.
671 Main st., WINNIPEG.

УВАГА.

Літо се така пора року, що богато людей переходить з місця на місце, а навіть декотрі що стало замешкують на фармах, опускають тимчасово то місце, ідучи на пару місяців на роботу. Ми маємо на думці тілько тих людей, що змінюють місце, котрі берут газету бо богато трафляє ся часом непорозумінь, коли передплатник змінить місце і не подасть старої адреси, бо ми можемо тут думати, що то якийсь новий чоловік пише по газету, а єсли хотіли-бисьмо переконати чи він есть старим передплатником, то треба цілу годину стратити, переглядаючи спис всіх передплатників. Тому звертаємо увагу всіх передплатників, котрі змінюють свій адрес, щоби кромі нового подавали також і старий адрес і чи старий адрес есть їх сталим адресом на всегда.

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly,
Published every Thursday,
159 Cor. Logan & Fountain st
Winnipeg. — P. O. Box 82.

CANADA NORTH WEST PUBL. COMPANY.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

Established 1903.

ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує:

в Канаді на рік	$1.00
в Сп. Державах на рік	$1.00
в Австриї	$1.50

Газету треба платити все з гори наперед.

Гроші посилайте в реґістрованих листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, вишліть нам, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Адрес

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не будемо печатати.

[illegible]

Канадийский Фармер есть газетою для освідомлення всіх Русинів в Канаді, без ріжниці віросповідання, і для попирання ліберальної партиї, котра Русинам прихильна. Не має тісної звязи з жадною церквою, одначе вірить в свободу, котра позволяє кождому обивателеви хвалити Бога, як він хоче.

Одним з найважніших принципів ліберальної партиї є признане відношене ся в справах релігійних і до сего ми будемо стосуватись.

ГОДІВЛЯ ГУСЕИ.

Для малих фірм дуже добре надають ся гуси [illegible].

Гусей відкормлюють звичайно на початку осени. В тій ціли постепенно [illegible] їм корм, і постепенно стісняють їм свободу, запераючи їх в притемнених а добре провітряваних поміщеннях але не в клітках. Держати їх треба [illegible] шуму. Для відкорму треба гусей насамперед [illegible]. В тій ціли [illegible] три рази на день [illegible] бараболі [illegible]. Після [illegible] даєсь розварений в воді з молоком ячмінь або овес.

Під конець відкормлювання коли гуси не хотять їсти, кормить ся їх насильно. В тій ціли розробляють муку водою з молоком на тісто з котрого робить ся галушки величини пальця і впихаєсь до горла. Кормити треба кілька разів на день.

ГОДІВЛЯ КАЧОК.

ПОРОДИ КАЧОК

Із ріжних пород качок найліпше для годівлі надають ся качки руанські і айлсберські. Качки породи руанської суть дуже великі. Качка важить 7—10 фунтів, а [illegible] доходить і до 10 фунтів ваги.

Оперене тих качок буде ріжне. [illegible]. Качки руанські надають ся дуже добре для відкорму і суть дуже плодовиті.

Айлсберські качки, есть то порода англійська. Качки тої породи належать також до дуже великих. Жива вага качора виносить 6—10 фунтів, качки 6—8 фунтів. Добре відкормлені важать о много більше. Оперене цілком біле. Качки айлсберські доходять до своєї повної величини доперва з кінцем другого року, треба однако добре їх кормити в перших трьох місяцях, бо єсли занедбаєсь в тім часі, то пізнійша годівля не винагородить того. Порода та дуже надаєсь до відкорму.

Одного качора призначуєсь для 4, її до 8 качок. Найліпше ужити до розплоду качора півторалітнього, качки дволітної. Одні породи качок несуть ся уже в січни, як руанські, иньші начинають нестись в лютім, а еще иньші аж в марті. [illegible] вибирати з гнізда, оставляючи завсігди лиш одно, то несуть яйця без перерви і три місяці [illegible] висиджувати, то по 4—8 неділях наново начинають ся нести. Качка доброї породи і відповідно кормлена зносить на рік більше як сто яєць.

По причині що качки в порі коли начинає висиджувати яйця перестає їх нести, то добре ужити до висиджування їх яєць, курей або индичок. Гнізда мають знаходитись низько. Під качку підкладають 15—19 яєць; сидить она 28—30 днів.

Молоденькі, вилуплювшись з яєць качента, кормить ся подібно як і гусенят. Даєсь їм посічене, як густо зварене яйце домішуючи якої небудь каші. Після одного тижня можна уже їм давати бараболі. Качки ростуть і розвивають ся борзо. Весняні качки уже несуть в осени того самого року яйця.

Качки суть дуже [illegible] так що качки сами находять для себе досить корму. Вода конечно їм потрібна. Треба протоже [illegible] для них воду в виконаних ямах, або уставити корито з водою [illegible] і частенько воду переміняти. В тім разі, коли не находять самі для себе корму, треба давати зрано бараболі, в полудне зелений корм а вечером зерна.

Качкам треба на ніч добре стелити бо они потребують [illegible] сухе місце.

В [illegible] качок поступає ся в подібний спосіб як і гусей. Треба уменшити їм свободу і кормити їх вареними продробленими бараболями, котрі треба розмішати з отрубами і [illegible] дати кислим молоком. [illegible] треба давати и зерна. Так кормить ся [illegible]. Єсли хочемо лучше відкормити, треба кормити насильно галушками так як гусей і держати їх в замкненім в місци притемненім і холоднім.

[illegible]

то а тільки, щоби качки [illegible] в коритах [illegible]. [illegible] деесь кождого дня [illegible]. [illegible] добре відкормлені. [illegible] не мучить ся так качок, як при насильнім кормленю.

Час і місце громадських виборів.

(Далше)

Рада громади може уневажнити право, силою котрого якийсь промисел може бути цілковито або по части увільнений від податку на період час не довше 20 літ.

Де один або більше властителів землі хотять осушити землю, зробити рів або спаст води через землю других, зо-для господарских або санітарних потреб, в таків раз ті люде мають зробити петицію до секретаря тої громади в котрій та робота мається перевести, а заявити в який спосіб они хотять зробити, з проханєм щоби їм самим позволено се зробити або може тої роботи підійме ся громада на власний кошт.

Таку петицію секретар має предложити раді на найблизшім мітинґу, а рада може позволити вносячим петицію самим зробити ту роботу, можесь підняти зробити яко роботу громадску, або може і відкинути жадане вносячих просьбу. В разі єслиби ухвалено роботу виконати то через що землю зроблено канал або рів для осушеня і тим способом зроблено шкоду, то винагородити шкоди має ухвалити рада, а заплатити має той хто виконав ту роботу, або всі інтересовані.

Рада громади в котрій може бути дістрікт, не більший двох квадратових миль і маючий замешкалої людности найменше сто душ, в кождім році, на жадане двох третих податковців такого дістрікту рада має наложити осібний податок на мешканців такого дістрікту, з котрого мається оплачувати ріжні видатки на дороги, мости, осушеня і иньші подібні видатки такого дістрікту.

По одержаню вище сказаної петиції, війт громади має скликати податковців такого дістрікту на мітинґ. Мітинґ такий мається відбути в тім же самім дістрікті. Мітинґ має оголосйти найменше тиждень наперед, звіщуючи найменше в трох місцях оголошене. В оголошеню має бути виражено в [illegible] мітинґ скликаєть. На мітинґу податковці мають з поміж себе вибрати трьох людей, через отверте голосоване або картками і [illegible] мають вибирати і розпоряджати фондами.

Рада кождої громади може уповажнити війта і касиера виплачувати суму грошей не висше чотирьох тисяч на переведене осушеня.

Всякі дороги виміренi державою, суть віддані для публичного ужитку. Такі публичні дороги мають бути [illegible].

Кожда рада громадска має мати власть над всіми дорогами в громаді.

Єсли на дорозі будь якась [illegible] або калюжа, що треба робити насип, то такий насип має бути найменше 16 стіп ширший у верху.

[illegible] щось зробив на такій дорозі [illegible] не висше 25 [illegible].

Дефрава публичних доріг і мостів належить до громади в котрій они знаходять ся.

Дороги, котрі знаходять ся на границях громад, мають бути удержувані громадами, котрі граничать з собою.

ПРИПИСИ ДЛЯ ПОДОРОЖУЮЧИХ.

Коли на дорозі здибають ся фіри або хто їде верхом на кони, або роверои, або їде пішки, то кождий з тих що їдуть на против себе має уступити з дороги на право, роблячи тим способом одно другому вільний переїзд. Ніхто не сміє їхати за скоро, або їдучи публичною дорогою уживати бридких слів.

(Далше буде)

ДОПИСЬ.

Pine River, Man. 24. липня.

Хвальна Редакціє „Канад. Фармера"!

Прошу поміститн мою відповідь на допись п. Онуфрея Гикавого, котра була поміщена в 12 ч. „Слова", в котрій нема одного слова правди і в котрій то допись О. Г. так сьміло обидив болотом як мене, так і всіх нас кан. Русинів; в дописи тій О. Г. так ся загнав, що навіть забув на осьму заповідь Божу: Не сьвідчи ложно против ближнього твоєму.

Отже прошу п. О. Г. не пхати свій ніс у чужий кутон, повнен сего такі чоловіки, що не нападаєсь ще ніколи на нікого в газеті, чоловік як пане Гикавий змушує до того, що ми мушу відкрити свою розправу (бо я в суді не був) котра відбула ся 29. юнія (а не 30) і не в суді але в адвоката місцевого полагоджена. Я був винен 5 дол. сусідови а не $45. Коли він здибав мене в стороні зі своєю жінкою і почав на мене наскакувати; я его просив, щоби лишив до осели, але він зачав мене обкидати грубими словами, так що я мусів єму заїхати сьвятим кулаком, за що заплатив 15 дол. котрі я позичив в Англіка М. М. в сторі, а не повернув 200 дол., так як п. Г мене виплатив. Ліпше не кидай носа до чужого проса та будеш задоволений, а на другий раз встидай ся так гладко брехати, бо видиш що брехня тобі не вдає ся. Я тілько се одно потверджаю тобі Гикавий, що ся поробило, бо в сім місци кождий чоловік широбе ся, бо комарі спокою не дають.

В. Радовський.

Від Редакції! Дуже се не красно, що наші люде любдять побрехувати, та навіть до газет подають фальшиві вісти в чого виходять непорозуміня та сварки. Хотячи що подати до газети треба перше добре провірити, правдивий факт подати і до яку свою увагу, але уваги, котра була би поучаюча. Невже ми Русини маємо тільки сварити ся та обкидати один другого болотом, предці се не по людски. Ми повинні любитись і всі стремітн до одної мети, до науки до просьвіти. А як ми будемо все тільки сварити ся, так нікали нічого не вдієно, бо єсли ся розробляти ся на дрібні части і так пропадемо, як [illegible] вошу в морю.

ВСЯЧИНА.

ЛЮДИ З ХВОСТАМИ.

Що богато людей есть з хвостами — се річ не нова. Майже в кождім краю про се говорять. Давно тому вже вчені Корнвалії і Кент були уважаним людей з хвостами.

В сімнайцятім віці духовний подорожник, Струве, знайшов на островах Формоза дикого чоловіка, котрий мав хвіст довжиний одної стопи, порослий волосем і нагадуючий звичайний коровячий хвіст. Племя Ніям-Ніям, в середній Африці відзначує ся також хвостами, від двох до десять цалів довжини. Декотрі в них мають хвости порослі волосем, а иньші гладкі. Подорожники кажуть, що там так мущини як і жінки суть з хвостами. В Гіберні стрічаємо також таких людей. Один місіонар надибав таке хвостате плема в Калі на побережу Нової Британії. Він говорить, що коли там народилось дитя без хвоста сейчас єго дитину родичі убивали, бо єсли би вона підросла була би сьміховищем у племенників. На острові Борнео живуть племена хвостаті, котрих батьки також мали хвости, а живуть одна панукуча якийсь родина чванилась хвостом через много поколінь! Часто видибувано в східних Індиях човна, в котрих сідження мали діру, правдоподібно, що колись там жили люде з хвостами. Хвіст в Індиях був доказом фізичної сили.

В Параґваї, в Бразилії напало таємне індийське племя на стадо мулів. Коли білі робітники се побачили пустили ся за ними в погоню, але зловили лиш 8-літного хлопця, у котрого зауважано хвіст 10 цалів довгий. На запитане, зловлений хлопець, відповів, що его брат має такий сам довгий хвіст і що всі єго краяни суть з хвостами.

Ще богато иньших случаїв подають лікарі. Син одного доктора прав в Амстердамі мав хвіст на пів цали довгий котрий звивав ся в клубок. В дублинськім шпиталю ампутовано хвіст довжини 6 цалів.

ЧОМУ ЖІНКИ КРАСШІ.

На се питане відповідє один англійский учений, котрий довгі літа слідив єго причину на 1600 жінках і мущинах у ріжних народів і остаточно додумав ся того: Жінки тому такі гарні, що не потребують мучити свого розуму, се є не потребують працювати мозком і напружена увага духа дуже нищить людску красу, згаданий учений доказує також примірами, що коли котра жінка працює розумом, то також тратить красу. В Індиях єсть одно племя, котре називає ся Заро. Жінки того племени радять народом, журять ся домом і родиною — ну і люблять і пестять своїх мужів. А муж [illegible] не мають нічого до роботи. Вони лиш бавлять діти і варять їсти. Наслідок сего є такий, що мущини суть дуже красні, а жінки погані як темна ніч.

Любий учений — не правда?

ЗАГАДКА ЖИТЯ.

Мр. Бурке, англійский учений в Кембридж зробив з радієм слідуючий досьвід. Наповнив кілька реторт булйоном, а кілька булйоном змішаним з радіем витикав їх на [illegible] наставив на [illegible] надзвичайно високої температури. Показало ся, що в ретортах без радію не заходила жадна зміна, а в ретортах, в котрих окрім булйону було і радіум показали ся [illegible] котрі після довершеного досліду мікроскопом не повинні були видержати такої високої температури. Ті животинки мають круглий вигляд, величини 0000017 цаля, а в нутрі мають ядро. Вони ростуть, [illegible] певний ріст і ділять ся, а се значить, що вони [illegible]. Коли ті частинки усунуть [illegible] вплину радієм, а перенести на стерилізований (чистий) булйон, то вони ростуть дальше, а се є доказом, що вони, покликані радієм до житя, в стані рости дальше самі. Бурке назвав їх „радіобами", щоб уникнути помішання їх з бактеріями, від котрих відріжняють ся численними прикметами. На основі тих експериментів заключає Бурке, що єму удалося довести, що з мертвої матерії міг впливом радіум повстати житє. Джон Бутлер-Бурке є молодим ще Ірландцем. Студиї покінчив в Дублині, а тепер є асистентом професора Томсона в Кембридж. Коли би показало ся, що матерії о прикметах радіюм мають спосібність творення житя, то туж саму спосібність, хоч в меншій мірі, мусіла би мати земля. Отже Бурке хоче лишити людскости завидане, котре хто знає, чи не буде мати для будучности величезного значіня в дослідах над початком житя. Він каже: „Я задумую спрепарувати кілька таких самих реторт, як ті, котрих ужиєм я. Реторти містять муть в собі булйон, як найстаранійше і найдокладнійше стерилізований. Але замісць радіюм дам до булйону землі. Так спрепаровані реторти передам британійскому музеєви з заявленням, отвирати їх і досліджувати в означених відступах часу від сто до тисячу років. Коли до сего часу не розвяжуть ще загадки житя, то може мої досліди поможуть єї розсвітити.

— Страйк селян на Україні тревае дальше. Робітники домагають ся висшої платні і скорочене дня праці. Щоб усмирити ся в наньськи наше ся сей „бунт" хлопів, пани телеграфують по військо, в ряд російский оттиски висилає козаків до кождого села, в котрім парід, ті „хіта" царя домагають ся средств до житя. Козаки страшно знущають ся над народом. От який образець подає газета „Селянин" що козаки виробляли в селі Жигинець. Мало того, що они недурко вирізали всю селянську худобу та витребували хліб, полотно і все, що було у селян. Мало того, що они немилосерно побили селян нагайками. Вони знасилували богато десятків селянських жінок та дітей! Тепер коло десять душ дітей привезено до Проскурова на лічене. Тих селян, що хотіли виратувати своїх жінок та дітей, козаки страшенно покатували, а потім повязавши їх, положили так щоб вони бачили на свої очи, як мучають ся над їх рідними. Ось в який спосіб присмирює російська „хлопска" держава, котру деякі російскі прихостні називають раєм для хлопів.

КОЛИ ЖЕНЩИНА [illegible] тить повісти єї чесь більше [illegible] не знати о тім [illegible] слабосто здоровля, і терпить на нервовість. Чуєсь зле і упадає на здоровлю.

Така женщина мусить старати ся здорове назад привернути, до чого треба уживати відживлюючих средств.

Найліпшим на се средством есть Ferrozone, котре много й много слабих жінщин виратувало. Се лікарство привертає апетит, додає волі і сили, направляє нерву [illegible] системи тіла. [illegible] пише про него пані H. S. Gold з Bowsman, Manitoba. „Рік тому я була дуже ослабла на здоровлю і цілком збідніла. Потому бальше немає голова і всегда чула в зачня. Терпілам страшно. Коли уживам Ferrozone, то в тиждень [illegible] здоровля і відживлене вашого лікарства. Виздоровлене свое завдячую Ferrozone, котре богато добра в сьвіті [illegible]. Памятайте, що Ferrozone може вас вилічити".

Пачка коштує 50 цент — Шість пачок $2.50. Можна купити в кождій аптиці або спровадити почтою пишучи на адрес Ferrozone Co. Kingston Ont.

НЕ ПОЗВАЛЯЙТЕ РОЗВИВАТИСЬ КАТАРОВИ

Легковажений катар є чи пізнійше есть причиною сухоти, які роблять більші знищення в житю людскім ніж зарази або війни. Catarrhozone лічить катар, та де скоро. Он [illegible] котрий ходячи его заходить до найдальших закутин горла. „Я дуже терпів на катар" пише Ernest R. Da[illegible] з Rosemont. „Я майже забув що значить бути вільним від болю голови й нашлих [illegible] Catarrhozone, сейчас виздоровівем." Жадне лікарство так скоро не лічить як Catarrhozone.

СТАРАЙТЕСЬ, ЩОБИ [illegible] лудок ділав регулярно [illegible] жолудок не ділає регулярно, то кров [illegible] і чоловік чуєсь слабим [illegible]. Лікарство на се що регулювати жолудок есть Dr Hamilton's Pills, єсли за[illegible] житє в вечер, рано [illegible] здоровими. Усувають біль голови і жолудка. [illegible] Dr. Hamilton's Pills of M[illegible] [illegible] 25 [illegible]. Можна [illegible] всюди.

НАКО[illegible] хто не годен [illegible] ти, то [illegible] тільки [illegible] так скоро [illegible] уважати [illegible] прямо [illegible] Ferrozone [illegible] господарської і робить [illegible] котрий тільки здорово [illegible] виповни [illegible] для него затем [illegible] обовяз[illegible] [illegible]

[illegible] Можете єї [illegible] в Отаві. [illegible] Binnitery, або [illegible] Dominion Lan[illegible] можна дістати тоді [illegible] департаменту [illegible] the Department of the [illegible] в Вінніпег Winnipeg, Manitoba, або в Манітобі і [illegible].

W. Cory,
[illegible] міністра справ внутр[illegible] [illegible] висше сказано, [illegible] в західній Канаді, [illegible] корпорацій

Дівчина з Трепни.

ОПОВІДАНЄ

Павла Гайзе.

„Чого тобі треба?" гукнув він до неї; „як хочеш їсти або пити напити ся, то йди до кухні."

Вона ж спитала спокійно: „Чи ви тутки господарем?"

„Вже ж ніхто иньший, тільки я! Мабуть люде знають далеко та широко, хто такий Балдасаре Тинчи з Фортуни і що ж ти доброго приносиш, гарна дитинко?"

„Переказ від синьора адвоката Филиппо Маниини."

„А так і говори від разу! Се вже иньша річ!" і швидко підвів ся. „Що ж? він сам не прийде, дитинко? Тут дожидають єго мої пани."

„Заведіть же мене до них."

„Ово! Що ж бо з тобі за тайниця! Чи не можна би мені знати, що він їм переказує?"

„Ні".

„Ну! ну! Нехай буде по твойому. Гордий має свої тайни, так ся непокірлива гарна головонька, як твердий лоб старого Балдасаре. Ге! То кажеш, що він сам не прийде? Се буде мабуть тим панам не на руку; впин, віркую, мають дуже важні діла з ним." Се сказавши і з коса дивлячись на дівчину, старий похилив очима; та побачивши, що вона не намірила ся сповідатись перед ним, а пустилась вже відходити, то насунув солом'яний капелюх на голову і пустив ся йти з нею [illegible].

За двором була невеличка виниця через котру вела їм дорога. Невелика пита [illegible] старий а Феніче на все мовчала. На кінци середущого ходника стояв невеликий на око літний дім. Виконний букх позвиннявана зелені двері з середини заслонені густою завісою. Не доходячи троха до сего павільйона, казав господар дівчині підождати, а сам заступив до дверей, котрі відчинено. По хвили прийшов господар і сказав, що пани хотять розмовитись з Феніче.

Як тілько ввійшла Феніче у павільйон, підняв ся один мущина, що досі сидів за столом плечима до дверей обернений, і подивив ся на неї пронизливим поглядом. Два другі сиділи за столом, на котрім стояло вино і склянки.

Мущина, перед котрим стала Феніче, заговорив: „То синьор адвокат не прийде мимо обітниці? Що ти за одна і чим викажеш ся, що приносиш переказ від него?"

„Я собі дівчина з Трепни, зову ся Феніче Катанео. Мій пане. Виказатись не знаю нічим, хиба що правду говоритиму."

„Чому ж не прийде синьор адвокат? Адже обіцяв, а ми й думали, що він чоловік чесний."

„Не єго вина в тім, ані нечесть для него, що вин в скали, розбив голову та зломив ногу, так що лежить ще досі без памяти."

„Ага, от і виговорила ти правду, бо не вмієш добре брехати, Феніче Катанео. Якже ж міг він переказувати тобі через тебе, коли лежить без памяти?"

Відійшов був на хвилю і тоді то сказав, що що довідають в Фортуні, та просив, щоби хто дав знати туди, що єму случило ся."

Один з двох других панів всьміхнув ся сухо, а той, що говорив попереду, почав знов:

„Бачиш, що й таті панове не дуже то вірять казочці, що ти нам тут розповідаєш. Правда, що то легше бути поетом, як сповняти обовязки чесного чоловіка."

„Як хотіли ви сим сказати, що синьор Филиппо побоїв ся тутки прийти, то се брехня отидна, за котру нехай Господь вас покарає! сказала Феніче певно і сьміливо зміряла оком всіх трьох по черзі.

„Еі ти горячиш ся, дівчино" — сказав розмовлюючий з насьмішкою, „Мабуть дуже приязнила ся з тим паном адвокатом."

„Мадонна знає, що ні!" сказала ревним голосом Феніче.

Всі три почали собі щось шептати, і вона вчула, як один казав: „Се гвіздо це Тосканьске." — „Як же ви верете віри сему? се чистий викрутас!" перебив єму третий. „Він там лежить недужий в Трепні, як —"

„Ходіть та подивіть ся самі!" сказала Феніче. „Тільки [illegible] лишити все збрую, як хочете, що б я вас завела [illegible]."

„[illegible] дурненька!" — казав той, що попереду з нею [illegible]. „Не вже ж думаєш, що ми наставляли б на [illegible] гарненької дівчини, як ти?"

„[illegible]! На мої жите ви не будете наставляти, а [illegible] се добре!

„Чи маю що [illegible] собі вимовити, Феніче Катанео?

„Щоби ви взяли хирурга з собою. Чи вже є може [illegible] вами, синьори?"

[illegible] не відповіли вона нічого, тільки стали [illegible] радити. Один казав: „Як ми тутки прийшли, [illegible] раз я годжу ся [illegible] не вернув до міста." [illegible] Потому хвили вернув ся [illegible], не мешкав до їх [illegible].

[illegible] рік [illegible] обізвав ся до новоприбувших [illegible] до Трепни? Мабуть [illegible] діло?"

[illegible] і всі вони вийшли з [illegible] Феніче [illegible] товаришів [illegible] ровнова, [illegible] і тільки [illegible], скілько много [illegible] а то були б [illegible] чи їх, та, три[illegible] безвідійнів [illegible] вийшли на верх.

В селі Трепні не було більше житя, як звичайно. Тільки декуди виглядали через вікна діти і виходили жінки в двері, як Феніче з своїм товариством переходила. Феніче йшла просто до своєї хати, не говорячи з ніким а відкланюючи ся тілько сусідам рукою. Перед дверми її хати стояло шість мужчин з рушницями, найміти порали ся коло коней наладованих товаром, а пачкарі походжували сюди й туди. Побачивши товаришів Фенічених, притихли народ і розступили ся, щоби дати вигідний прохід в хату. Феніче ввійшла в хату. Ніхто до уха і відтак відчинила двері до комірки. Хорий лежав на постели, біля него куняла на землі простирана бабуся з Трепни.

„Як же там з ним Кнаручча?" спитала Феніче.

„Ні найгірше, єсли нехай буде Мадонні!" відповіла стара і кивнула обзирала людей, що вступили за Феніче в хату. В тій хвили пробудив ся Филиппо з просоня Ціле єго лице попереносило, і він промовив: „А то ви!"

„Я приводжу сего пане, з котрими ви мали бити ся, щоби побачив на свої очи, що вам не можна було туди зайти. А се хирург."

Хорий повів нетутними оком по всіх чотирьох лицях і сказав: „Як єго тут пане. Я не знаю ні одного з них панів."

Се сказавши, він знов хотів зажмурити очи; тая той з панів, що усе говорив попереду до Феніче, підійшов до него і сказав:

„Досить сего, що ми вас знаємо, синьор Филиппо Маниини. Ми мали приказ дожидати вас і увязнити. Виловили ваші листи, з котрих виходить, що ви не тільки ми тим перебрались у [illegible] спільнеє, щоби станути до повдання в більше за тим [illegible] би заняти знов положеня, котрі були би повиші прав[illegible] ті в Болонії. Я комисар поліційний, а се приказ [illegible] на мене."

І витягнув листок паперу та тримав єго Филиппові перед очима. Одначе ж сей диван ся на папір, наче б не розберав нічого; він попав знову в повну безпамятність.

Тоді каже комисар, звертаючись до лікаря: „Оглядьте єго рани, пане доктор! Як не буде для него небезпечно, то мусимо єго сей час забрати з собою. Я бачив перед хатою коні. Зробимо як два прислуги справедливости вираз, забераючи їх, бо вони наладовані контрабандою. Добро, і я знаю, який народ через се Трепні плюєть ся, як може колись схотить се знати."

Як він се говорив, а лікар приступив до Филиппа, вийшла Феніче з комірки. Стара Кнаручча сиділа на своїм давнім місци і муркотала собі щось під носом. На дворі піщою поколих, чути було ступане і говір; що хвилі показувало ся в віконци комірки якесь лице і знов зникало.

„Можна єго взяти з відси, обвязавши подвійно єго рани," каже тепер лікар. „Хутнє, правда, він би вийшов, якби лишити єго тутки в спокою та в лікарскій опіці сеї старої чарівниці, бо її чудотворні зіля завстидають найліпше вченого лікаря. По дорозі може він дістати горячку, і я загалі не можу я брати на одвічальности на себе, синьор комисар!"

„Сего вовсім не треба! Все одно, яким способом єго повбудемось. Завяжіть єму рани, як знаєте, і починіть все, що треба, та й в дорогу з ним. Місяць тепер засвітить, а ми возьмемо собі ще проводатора. А ви, Мольдо, ідіть тим часом на двір та займіть коні."

Один із поліцайників, до котрого були сказані сі послідні слова, отворив звавно двері і хотів вийти та остовпів, побачивши, що чиняєсь в хаті. Приземчата хата була повна селян і на їх чолі стояло двох пачкарів. Феніче говорила ще з ними, як двері відчинились. Тепер поступила вона до порога комірки і сказала з натиском:

„Заберайтесь, панове, сей час із сеї комірки, і то без крику, а то не бачити вам більше Пистої. Не проливала ще кров у сій хаті, відколи хозяйкою в ній Феніче Катанео, і нехай Мадонна хране, щоби таке лихо коли сталось ся. Не пробуйте також вертатись сюди, вібравши може більшу силу людей! Тямите мабуть те місце, де по одному треба драпати ся між двома скалами. Детина може оборонити приступу в тім місци спускаючи камінє, що на горі порозкидуване. В тім місци стоятиме сторожа, аж поки сей пан не буде перед вами безпечний. А тепер ідіть та величайтесь лицарскими ділом, що змогли перехитрити дівчину та во сьвіта зігнати хотіли немічного мужа."

Лица поліцайників ставали блідші та блідші підчас сеї мови, а після останних слів стало тихо. По хвили вийняли всі три враз, наче б на команду, пістолі, що мали сховані при собі, а комисар сказав холоднокровно:

„Ми приходимо в імени закона. Коли вам самі не хочете єго шанувати, то ще других сьмієте спиняти, щоби єго не виконували? Як примусите нас вробити силою поплановане для закона, то заплатить пістьох із вас житем за тее."

Грізний шум перебіг по рядах селян, а Феніче сказала відважно: „Не бійте ся люди! Не поважать ся. Хиба ж вони не знають, що за кождого з нас, що вони вбють, ми їм змусимо віддати смерть в десятеро." А обернувшись до комисара і сказала: „Нерозумно ви отсе говорите! Чутну вже вам раду дає тривога, що видна на ваших лицях. Робіть, що вона вам радить, то буде розумнійше. Дорога вам вільна панове!"

Се сказавши, відступилась Феніче і вказала їм лівою рукою на двері. Панове пошептали троха в комірці, а відтак пройшли доволі добре держачись поміж тісною купою, котра в слід за ними все голоснійше видала прокльони. Один лікар не міг рішитись, чи йти єму за другими. Та Феніче кивнула на него рукою приказуючи, і сей час прилучив ся і він тоже до виходячих.

Усе те дивуючись бачив хорий підіпнявшись на постели. Тепер приступила до него старенька, поправила єму подушку, та й сказала: „Лежи спокійно, мій сину! Нема чого боятись. Спить! спить! Стара Кнаручча буде вас пильнувати, а щоби були безпечні, за то дбає вже добра Феніче, спасибі їй."

І почала приспівувати монотонними піснями, наче дитину, а він як чув засипаючи імя Феніче, так і сни про неї.

(Конец буде)

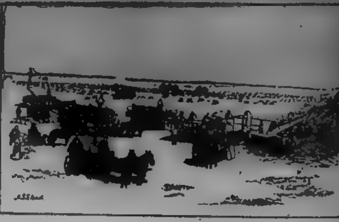

Молочене збіжа найновійшими машинами в західній Канаді.

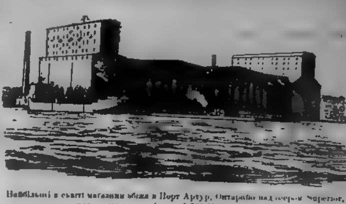

Найбільші в сьвіті магазини збіжа в Порт Артур, Онтаріо над озером Superior, в котрих може ся змістити 6,500,000 бушлів збіжа.

Худоба на пасовиску в полудневій Альберті

C. W. STEMSHORN,

Агент для продажи домів і земель
65½ Main st. Winnipeg.
Телефон 60 [illegible].
Тут говорить ся по руски, російски, польски, німецки, [illegible] і англійски.

Продає лоти в кождій стороні міста, як також лоти і фарми всюди в Манітобі.

Уряджує позички гроший в потреби. [illegible]

Продає шіфкарти на всі морскі лінії в Европи і назад. Єсть агентом фірми Spiro & Co., Falck & Co. Hamburg.

Посилає гроші до краю через сі фірми за 1 кр. платить 41 цт. Шіфкарта з Hamburg-а до Winnipeg коштує $52.50, з Antverpen $47.50. Тікети з відси до Европи продає ся як найтаньше

ШИРІТ НАШУ ЧАСОПИСЬ І З'ЄДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

IВАН НЕМЕТ

б. ц. к. заступця конзуля. Одинокий руский Банк, сприда шифкарт, висилка грошей до всіх частий сьвіта, канцелярия адвокатска і нотаріяльна так встарокраєвих як і в американьских тоже і в військових справах. Поради о всім дармо. — Хто хоче купити шіфкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно або заслати гроші до краю тапьо і скоро або має в краю якусь справу судову, ґрунтову, військову а хоче таку як найлучше і найскорше залагодити, то нехай удасть ся до І. Немета, а буде зовсім вдоволений

єго адрес: John Nemeth,
457 Washington st.
New York, U. S.

НА УКУШЕНЄ КОМАРІВ,

Найліпшим средством на спарілене з запалене шкіри з причини укушеня комарів єсть

7 Monks Oil.

СЛАБІСТЬ ЖОВЧУ

Єсли терпите на слабість жовчу уживайте

7 Monks Pills.

Продають в кождій аптиці.

МИЛО КОРОЛІВСКОЇ КОРОНИ

єсть специяльно роблене для твердої води сего краю і вона иншого мила, котреб було рівне сему що до доброти.

Можете дістати красні образи сьвятих або инші, також дорогоцінности, наколи запішете вам більшу скількість папирів, котрими обвинене мило, на адрес

The Royal Crown Limited
King st. — — — WINNIPEG.

ЧИ МАЛИЙ ЯПАН?

Навіть найневірнійші Томи мусять нині вірити, що тепер прибула в сьвіті одна могуча держава більше, держава, котру через довгі роками Англійці всї називали не инакше, лише „малим" Япаном. Говорили так, бо мало кому приходило до голови заглянути до першого лїпшого статистичного підручника, навіть не япанського, але европейского, з котрого набрав би про сю державу зовсїм иншого поняття.

Коли-б нині котра-небудь могуча держава европейского континенту, Німеччина, Франция або Австро-Угорщина попала в конфлікт з Росиєю і мусїла сама одна з нею воювати, сказав би кто: мала Німеччина, мала Франция або мала Австро-Угорщина? А преці факт є, що її перед теперішною війною, заким знало ся що небудь про її можливий наслїдк, Япан справедливо можна було вчислити побіч повнечних европейских „могучих" держав, так на сво територию, населенє, як і військову силу і цивілізацию.

Японські острови, в загальнім числі 483, виносять разом 417.412 квадратових кільометрів, отже округло 120 000 квад. кільом. меньше як ціла Франция а 70,000 кв. км. більше як Німеччина. Роздроблене японської території на великі і малі острови, виходить [illegible] на користь самій державі, бо розвиває житєві умови японьского народу, скріпляє незвичайно торговлю і є основою до сильної флоти. Але вартість території творить [illegible] населене. В 1903 р. населене Японії виносило 4[illegible] душ, з чого більше 23 м[illegible] мущин. З тим воєнним [illegible] Япан є сильнійший [illegible] Франциї, котра в 1901 році числила лише 39 міліонів мешканців, сильнійший [illegible] Австро-Угорщини, котрої населенє в 1900 р. обчислено кругло на 47 міліонів, а [illegible] не незначно слабший від Німеччини, [illegible] числила [illegible] мешканців більше від Япану. При тім треба зазначити, що що-до густоти населеня, яка в Японії 1901 р. виносила 116 мешканців на один квадратовий кільометер, то [illegible] Англія стоїть [illegible] 136 мешканців, а инші „великі" держави стоять далеко за Япаном. Бо Німеччина мала 104, Франция 74 а Австро-Угорщина 70 мешканців на одним квадратовім кільометрі. Ся правда, що територия Росиї, котра разом з азійськими посїлостями обіймає округло 22 і пів міліона квадр. кільометрів і є меньша лише від посїлостий Англії (з кольоніями округло 29 міліонів квадратових кільометрів), своїм заселенєм стоїть далеко позаду кождої „великої" держави.

Російска держава числить тепер около 140 міліонів людий, отже має пересїчно ледве 6 і пів осіб на один кільометр. Все-ж таки війни [illegible] до японсько-російскої війни, мабуть ні кто [illegible] побіди. Німеччини не уважав би меншими, навіть коли-б сьвіт не знав дотичних японьско-російскої війни. А не треба забувати, що з російских 140 міліонів людий поверх 100 міліонів мешкає по сїй боці Урала т. є в Европі та що Росия в часї мира на самій европейскій териториї розпорядкує 23 корпусами армії.

Нема сумніву, що Япан з резервоару 40 міліонів людий, при загальнім обовязку військової служби може виставити що найменше тільки війска, як котра небудь з европейских континентальних „великих" держав. По статистичних даних з 1904 р. військова сила Німеччини виносила 585,000 мужа на мирній а 3 міліони на воєнній стопі, Австро-Угорщини [illegible] підчас мира а 1,872,000 на случай війни, Франциї 575,000 підчас мира а 4 міліони мужа на случай війни.

Коли отже оперти ся на цифрах населеня, то не помилимо ся, коли скажемо, що Япан може виставити підчас війни що найменше таку армію як Франция, не [illegible] очевидно на се, що в [illegible] 4 міліони уоружених людий може бути [illegible] міліон. Що до морскої сили, то з послїдних подій знаємо, що [illegible] воєнних кораблів не [illegible] мусить рівнати про перевагу або слабосильність, [illegible] цікаво зазначити, що в 1903 р. Франция розпоряджала торговельною флотою, [illegible] 14,[illegible] [illegible] кораблів [illegible] і 85,000 людий [illegible] моряками [illegible] вітрильних кораблів, [illegible] 58,500 людий. Австро-Угорщина 12 [illegible] вітрильних кораблів [illegible] людий, а Япан 927 вітрильних кораблів, 1113 паровиків і 13,743 японьских [illegible]. Про число людий нема дат. [illegible]

Се статистичне порівнане можнаби ще много продовжити, коли взяти на увагу пр. абсолютне і релятивне обтяжене податками, які платять народи заслуги „великих" держав і свої нової, будь то на сухопутну і морску армію, разом державних довгів і т. и. Однак вже наведених цифер досить щоби доказати, що старі „великі" держави давно не потребують стидати ся своєї найновійшої товаришки.

„Малий" Япан може на дальше зросту своїх [illegible] вважає ся [illegible] повашним суперником европейских держав. Денному навіть дуже не по вітру, що він [illegible] рости ще дальше.

Уповаймо на власну силу

На небосклонї там сонце
сьвітить,
Ясними лучами огріває
Всяку ростину, всяке существо
До житя пробуджає.
Кличе: Пробудись! на сьвіт
дивись.
Починай віджинати,
Згромадь свою силу природи,
Щоб більше сили зібрати.
Вчули бурани, кропива терне
Що догідний час прийшов,
Всї рушили до житя
Розживаючись чужим добром.
І мала цвітка, красная роза
З часом той голос вчула,
З помежи терня, з поміж
буранів
До житя ся рушила.
Кропива, терне, бурян і [illegible]
Вже жити розпочали
Та своїм листом, малій цьвіточці
[illegible]
Ту [illegible]
Забрали сьвітло, конче потрібне.
Всї соки витягали,
На малу рожу на цьвіт прекрасний
З укоса споглядали.
Бурян був сильний і сильним зістав,
А рожа все слабовита.
Бо бурян соків мав достатком
І земля плідовита.
А бідна рожа лиш поглядала
На ворога терпеливо,
Але також свої пахучі цвітки
З часом розпустила.
Бурян змінив ся, став добре
жити,
Змінив свою природу.
Удосконалив ся, [illegible]
[illegible]
З людского народу.

[illegible]
[illegible]
З часом Україна до житя
встане
З нами [illegible]
Лиш бодрим ся і працюймо
Щирим руським духом,
І ніколи не тужім ся
З [illegible] духом.
Най почує Дніпро батько
Та Україна мати,
Най не пора вже з ворогів
[illegible]

Ю. [illegible]

СМІШНЕ.

ЯК ЗДУРИВ УКРАИНЕЦЬ МОСКАЛЯ.

Приїхав Українець до Москви, стал серед [illegible], [illegible] Аж надбігає Москаль.

— Ей ти, землак, ти што [illegible]?

— Та нічо — мовив передразнивши Українець. От галки на палаті рахую.

— Ах, ти сякой, такой — розкричав ся на него Москаль—та как ти сьмеєш на нашей матушкі царіци хоромах галок считать? Сейчас [illegible]

Та [illegible]

[illegible] сорок рубли штрафу давай!

Що робити. Вийняв бідолаха сорок рублів, тай дав наглому Москалеви. [illegible] грошї в жменю, тай пішов. А Українець дивить ся за ним, усьміхає ся хитро, тай каже:

— Ото дурний Москаль. А я таки одурив єго, бо не сорок нарахував, а вісімдесять!

Де ще єсть даром земля.

Наша редакция дістала пару листів з запитанєм де би можна єще дістати землю даром, тому интересованим ми подаємо інформацию в котрих провинциях і де землю даром можна єще отримати.

І так в Манітобі на Pine River, куда іде желїзниця C. N. R. над озером Winnipegosis, єсть около 10 товншипів землі, але позаяк тамтуда утруднена комунікация, тому від желїзної дороги рад побудує дві нові дороги щоби можна ся землю заселити. Желїзниця коло сих земель переходить в віддаленю двох до 18 миль.

Потому єсть єще богато землі на схід від озера Dauphin на північ від Pleasant Home і на схід від озера Manitoba, яких 12 миль на північ від стациї Oak Point.

В Асинибої єсть єще земля на захід від стациї Sheho, а також в полудневій Асинибої на північний схід від Wood Mountain, в яких 60 миль на полудне від Moose Jaw.

В Саскачевані єсть єще богато землі по лївім березї ріки Carrot, на північ від стациї Melfort на C. N. R. що іде з Swan River до Prince Albert. Шість миль на північ від Prince Albert єсть з чотири товншипи і ся земля в добрім положеню бо близько міста, однак за мокра, але наколи там осїдалиби люде, то рад осушивби ту землю. Також ся земля тому добра для поселяня, що там близько суть тартаки, де можна заробляти гроші.

Ціни продуктів господарских у Вінніпегу.

Пшениця Ч. I.	1.00	ц. бушл
" " II.	1.00	"
" " III.	96	"
" " IV.	75	"
" [illegible]	68 цнт.	"
" [illegible] Ч. II.	68 цнт.	"
Овес білий	40 цнт.	"
Ячмінь	40 цнт.	"
Лен	90 цнт.	"
[illegible]	1.20 цн.	"
Сіно 6 дол. тон.		
[illegible]	45—50 ц.	фунт
Яйця 11 ц. тузін.		
Масло 14—18 ц. фунт. ([illegible])		
Сир 8—12 ц.		фунт
Солонина 9—11 ц.		"
Мясо 7—14 ц.		"

[illegible] фунт.

[illegible] 500 до 600 долярів.

МУКА.

Ogilvies Hungarian Patent $2.85, Glenora Patent $2.65, Manitoba Strong Baker $2.15, Imperial $1.60; Lake of the Woods Five Roses $2.85, Red Patent $2.65; Medora $2.15, XXXX $1.50.

По висше сказаній ціні продають фармери і магазини, а сторжники продають все дорожше.

HOTEL
& BANKING HOUSE.

V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Єсли хочете з старий край в Росию, в Галичину або з краю в Америку дістати ся, то можете у мене білєти на пароходи таньше як в других дістати, або єсли маєте гроші посилати, переводи військові і нотариальні або судові справи, то все полагоджу і добру раду на все дістанете.

Котрі хотять ліс робітники їхати до краю на пасажерских кораблях, то посилаю безплатно.

[illegible]

Маю свою гостинницю, де малі люди можуть відпочати і тано дістати харч.

ALLOWAY & CHAMPION,
банкери,
362 Main st., Winnipeg.
(Четверті двері на полудне від Portage avenue.)

Посилаємо гроші на каждую почту до Австриї, Росиї і инших краів.

Не платить змінне другий раз той, до кого гроші післані.

Ордери виплачує ся в Австриї коронами, в Росиї рублями.

При посилці грошей треба дати добрий адрес а ми виплатимо всякі гроші нам повірені особі для котрої они призначені, або зверемо безпроволочно посилаючому.

Спробуйте ужити нашого системy раз, то певно прийдете другий раз. Висилаємо по дуже низькій цїні.

Розмовляти можна по руски, російски і нїмецки.

Ордери посилаємо старанно виповнене.

[illegible]

Где і як она ведеть ся? Хто її витрес? Як велика Росия і Япония?

Хто хоче мати відповідь на сї питаня, най пришле мені в письмі 30 цент. і я вишлю єму книжку 12 цалей широку і 15 довгу з мапами і описанєм цїлого сьвіта, із котрої об всім довідає ся.

При тім даром пішлю Рахункову Таблицю, поученє о мірах і вагах і Політичний Катехизм.

Продаю також нові календарі — на 1905 р. і ріжні книжки.

Пишіть на адрес:

M. J. MURIN.
23 ASHBURTON AVE.
YONKERS, N. Y.

Кождий знає, що найвигіднїйше, найдешевійше, найбезпечнїйше і впрост без пересїдки подорож з Буковини і Галичини в Канаду на Гамбург єсть лише через генерального експедиента кораблів

B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.

Хто має шифкарту від В. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того пересилають через звичні стациї граничні.

Памятайте що
EDDYS'A
будівляний папір
не впускає зимна ані випускає тепла.
Пишіть по пробє і ціни до
TEES & PERSSE LIMITED
AGENTS
Winnipeg.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG

Дивіть ся на золоті букви "T. & B." котрі суть вбиті на кождій плесканці і пачці.

ИОСИФ А. ДИМА

[illegible] перший руский робітничий офіс. — Продає шифкарти на всі лінії. Хто хоче купити шифкарту до краю або спровадити кого з краю добре і безпечно, хоче купити хату або лот в місті, або землю за містом, потребує повномочія або на в яку грунтову справу в старім краю, то нехай вдасть ся до Й. А. Дими, а буде вдоволений. Його адрес

J. A. Dyma
796 Main st
Winnipeg

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парестого числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних територах є до роздання. Одних даром не дає ся цїла 8 і три четвертих з 26 секциї, з котрої тільки північну-східну четвертину можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциї т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, маючий 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вносит ся особисто в місцевім Land Office того дістрікту до котрого земля приналежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати приноручене другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дістрікту, до котрого та земля приналежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слїдуючі [illegible]:

1. Кождий фермер мусить мешкати на дарованій земли і обрабляти єї найменше шість місяців кождого року, в протягу трех літ. Се єсть звичай Департаменту жадати щ обы поселенець зорав 15 акрів, або замість управленя 15 акрів землі [illegible] худоби і стайні для неї.

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) має такого сина, що може після права вложити оплату за даровану землю, мешкає в сусїдстві землі записаної на сина, то син може одержати патент на ту землю, хотяй не мешкає на ній, а мешкає з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертифікат на патент, а перед тим вніс оплату за иншу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, єсли другий гомстед знаходить ся близько першого.

4. Єсли поселенець жиє постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки які наказує право будуть [illegible].

В додатку висше сказаних чотирох точок, єще треба додати се, що поселенець дотичне одержати патент має зорати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і всї господарскі будинки і також 80 акрів огородити [illegible]

Право внесеня другої оплати за гомстед котрий [illegible] ті котрі єще перед 2-гим червнем 1889 року виповнили всї обовязки на першім гомстеді і дістали на него патент.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнив обовязків після права, єго внесену оплату уневажняє ся, а земля може инший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛИКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом [illegible] sub. агентом або гомстед інспектором.

Перед робленєм аплікациї о патент, мусить ся повідомити письменно комісара державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦИЇ.

Новоприбувші еміґранти одержують поученє що до роздачи земель в еміґрацийнім офісї в Вінніпеґу, або в каждім урядї державних земель в Манітобі, Dominion Land office.

Землю, котра посїдає мінерали можна дістати тоді, коли письменно повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісара еміґрацийного в Вінніпеґ, The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba або кождого агента державних земель в Манітобі і північно-західних територах.

W. W. Cory,
заступ. міністра справ внутр.

Кромі дарованих земель, о котрих висше сказано, є доступно, що тисячі акрів найлучшої землі в західній Канаді можна купити від поєдиньчих властителїв, желїзних корпорацій і приватних фарм.

КАНАДИЙСКИЙ
Canadian ФАРМЕР Farmer

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III — Вінніпег, Ман Четвер 10-го серпня 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 10. August 1905. — Число 32.

Послїдні вісти з війни на Далекім Сході.

— Льондон 2 серп. З Петербурга доносять до газети „Times" що цар не думає о заключеню мира, чого причиною єсть вступлене Япанців на російску територию. Цар хоче тепер продовжити війну, доки не поконає неприятеля і неме що думати що Росия заплатить Япанцям відшкодоване.

— З Манджуриї доносять, що уливний дощ якого не памятають від 30 лїт упав в околици ріки Тумен, і спричинив велику повінь. Росияне, що удержували кілька оборонних позиций на полудне від ріки мусїли відтяти від Владивостока і не можуть вирвати ся.

З головної Япаньскої квартири на острові Сахалїн доносять до Токіо, що Япаньці по завзятій борбі з Росиянами заняли Палїро, а Росияне відступили в керунку на полудне. На Сахалїн всї російскі уряди позамикано. Сахалїн страчений для Росиї на всегда. Занятє Сахалїну Япанцями буде робити великий вплив на приамурскі области.

З Токіо доносять, що 3 [illegible] два російскі торпедовці владивостоцкої ескадри атакували малий торговельний корабель, коло півнич[illegible] побережа Кореї. Они вистрілили яких 60 разів до корабля трафивши сім раз і убили капитана одного хлопця і двох матросів ранили. Потому торпедовці відплили в напрямі до Владивостоку.

— З Льондону доносять, що хотяй переговори мирові Росиї з Япаном уже майже начались, то план Комури, котрий єсть головою японьских повномочників єсть, щоби єще раз завдати смертельний удар Росиї, то є відобрати її послїдний порт на Спокійнім океанї, Владивосток. В тій цїли сто тисячна японьска армія під проводом генерала Гасегави [illegible] до ріки Тумен, котра становить границю межи Корейою а російскою територию. І хотяй Росияне мають сильні відділи війска над рікою Тумен, то Япанцї маючи більше війска можуть передерти ся через ріку, а тогди знищать манджурску желїзницю, відотнуть Владивосток від армії Лїневича і здобудуть твердиню.

— З Токіо доносять, що російский ґарнізон числом сімдесять пять офіцерів і 3 200 вояків піддав ся Япанцям і видав Япанцям мапи і пляни.

— З Кореї доносять що дві колюмни Япанців ударили 4 с. м. на переходи Музарет і Пхонбанг, але Росияне сперли їх похід. Японьскі кораблі як рапортують уже кружлять недалеко заливу Петро Великий.

— Льондон 5 с. м. Daily Telegraph доносить що хотяй мирні переговори начнуть ся і чи они скінчать ся в користь одної або другої з воюючих держав, то велика битва в Манджуриї мусить єще наступити, яка має бути закінченєм війни. Однак битва єще скоро не наступить бо як доносять, в Манджуриї падуть тепер такі дощі, що в деяких околицях так желїзниця як і артилерії годі перевозити.

Патого с. м. приймав президент Сп. Дер. на кораблю Mayflower в заливі Oyster, представителів обох держав, Росиї і Япониї, котрі приїхали до Америки в справі мирних переговорів. Перший раз приймав їх з осібна, потому представителів обох держав, представив одних другим. Потому відбулась гостина на котрій японьскі представителі всїли на корабель Dolphin, а російскі остали на Mayflower, і поплили до Ротшмоуів.

Вашингтоньский кореспондент, котрий занимаєсь міжнародною політикою пише, що Японцї не на то [illegible] своїх представителів, щоби вторгувати кілька сот міліонів від Росиї, але за [illegible] жити підвалини під велике Японьске царство [illegible] забрати Манджурию, Корею і мати вплив на Хіни. Через се, здаєсь, годі буде прийти обом державам до згоди, бо Росия буде противна таким жаданям Японців.

НОВИНКИ.

Важне!

В Суботу на 19 серпня в день Преображения Гос. Іс. Христа відбудесь на Фишинґ провінция Саскачеван Віче у п. Николая Чижик. Просимо всїх, котрим лежить на серцю добро канадийскої Руси як найчисленнїйше зійтись. Віче се скликуємо в знанїй справі.

За комітет
Петро Швадик.

— На 30 серпня буде можна видїти в хвили коли сонце сходить затьмінє сонця місяцем, котре буде тревати в Вінніпеґу дві мінути. Чорна округла пляма в діаметрі 100 миль, котру можна представити собі як пляму, з надзвичайною скоростю буде перебігати по поверхни землї від Вінніпеґу в східнім напрямі, троха на північ. Пересунесь она через північну часть гудзоньского заливу, а потому через півострів Лябрадор. Чотири мінути пізнїйше як було затьмінє в Вінніпеґ, буде вже та пляма аж на Атлантийскім океанї. Потому звернеся півколесом в полудневу сторону і о годину і девять минут буде єго видно в Мадриті, Іспания. Потім перейде через Середземне море, і [illegible] за дві години і 40 минут від початку затьміня буде аж на океанї Спокійнім.

На 14 с. м. можна буде видїти межи 7 а 8 годиною в вечер часткове затьмінє місяця. Яка пята часть місяця буде заслонена чорною плямою. Однак щоби затьміня ті було можна добро видїти, то мусить бути погода і облаки чисті.

Російскі офіцери складають фонди на відбудоване флоти [illegible] 1,300,000 долярів, а [illegible] бoгатир Мамонтову [illegible] 70,000 долярів.

З Петербурга доносять [illegible] желїзниця Новоросийск-Владикавказ на границях робітників. Сейчас вислано там війско. Між війском а робітниками прийшло до бійки, а коли робітники убили одного коня, війско начало стріляти, убиваючи трийцятьох а двацять чотирьох ранили.

— З Петербурга доносять що партия Духоборів числом 165 душ виїхала з Якутскої области і їдуть до Канади. Духоборы ті як доносять не суть такими фанатиками як сї що уже в Канадї. Они їдять мясо, хотяй волять ростинну поживу, богато з них курат а навіть де котрі пють вино. Богато з них єсть неприхильних фанатизмом Духоборів котрі уже в Канадї.

— Тангер 1. серпня Сполучені Держави повідомили заграничне бюро, що також виплять свого представителя на міжнародний мировий суд в справі реформи в Мароко.

— З Kingsville, Ont. доносять, що там 1. с. м. упав Jessie Seygley від плугу в травцї, котра перерізала єго жидок на двоє від голови аж до пят.

— З New Orleans, La. доносять що там появилась страшна епідемия жовта феборa. До 2. с. м. мало там захорувати 378 людей з котрих 70 померло. Пошесть найгірше ширить ся межи Італіянами. Найбільше розширюванє ся [illegible] слабости справиє горячо. Уряди санітарні уживають всяких средств, щоби не удержати пошесть або не розширила ся і по инших стейтах.

В вівторок т. є 8. с. м. відбулась в поліцийнім суді в Вінніпеґу розправа над якимсь Полячком Белявским за двоженьство. Він поповнив в протягу кількох місяців. Белявски одружив ся з якоюсь [illegible] сопружества совершив [illegible] Кулявий. Белявскому однак не подобала ся [illegible] пару таких покинув єї а знайшов собі другу, котра мав чоловіка, пішов до сп. Серафима в [illegible] засудив [illegible] за переступлене права на 6 місяців вязниці.

Продаємо дешево білєти корабельні до Галичини, Буковини, Росиї і назад.

Висилаємо гроші до кождої місцевости в Австриї і Росиї по найнизшій цїні.

Приходіть до нас а будете певно вдоволені.

Говоримо по руски.

Corn. EPP & Co.
671 Main st., WINNIPEG.

НО ЩО ВАМ ходити по офісах, та платити злодіям, коли я Русин з роду; продаю шифкарти до старого краю по найнизшій цїні і кождому пасажирови даю рекомендацийне письмо до Гамбурґа, або Rotterdam до тамошних агентів котрі мусять вас переночувати задармо і відпровадити на колїю в дальшу дорогу. Хто хоче купити шифкарту для свого свояка або знакомого зі старого краю до Канади продаю такі шифкарти таньше як в инших офісах — Спробуйте а не пожалуєте. Лоти і доми продаю в цїлім Вінніпеґу. Фарми кругом міста і в цїлій Манітобі нїхто вам лучше не виторгує і не продасть як я, все вам зроблю ретельно чесно як брат, Русин. Руку за інтабуляцию, нікому не продам нїчого що замотане в довгах і не певне. Памятайте що єсли купите в мене [illegible] дам Torrens Title (Торренз Тайтл) се є Декрет посїдности ґварантований правительством — бо тільки такий документ є повно важний.

Мій офіс під Н-р. 652 Майн стріт, межи Генри а Логан авеню.

І. І. Бодруг.

«Пошукуємо руско-англійского учителя для школи дістрікт Косів Н-р. 1245 коло Dauphin

Коло школи єсть хата для професора. Плата місячно $40.00. Школу хочемо отворити 21 с. м. Зголошувати ся на адрес:

Dmytro Romanevsky
School Treasur
P. O. Dauphin Man.

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly, Published every Thursday, 299 Cor Logan & Fountain st. Winnipeg, — P. O. Box 82.

CANADA NORTH WEST PUBL. COMPANY.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year

Established 1903.

ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Часопись для руского народа в Канаді виходить щотиждня в четвер і коштує.

в Канаді на рік	$1.00
в Сп. Державах на рік	$1.00
в Австрії	$1.50

Газету треба платити все з гори.

Гроші посилайте в реєстрованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку вкупу дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, вишліть нам, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Адрес.

CANADIAN FARMER,
P O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не [illegible] мішаємо.

[illegible]

Канадийский Фармер есть органом для оборонцями всіх Русинів в Канаді, без різниці віроисповідання, і для поширення либеральної партії, котра Русинам призначала. Не має тісної звязи з жадною церквою, однак признає свободу, котра позволяє кождому обивателеви хвалити Бога, як він хоче.

Одним з важнійших принципів либеральної партії є принцип відділення ся в справах громадських і до сего ми будемо стосуватися.

ГОДІВЛЯ ИНДИКІВ.

Индиків може богато порід. Межи ними найбільшою єсть норфолкова, добре відгодовані индики тої породи доходять до 50 фунтів живої ваги. Оперене їх чорне з білими стягами на крилах. Ноги мають високі, а [illegible] грубі. Ту породу тримають головно для м'ясива.

Одного индика може держати на 4, 6—8 индичок, если [illegible] индика більше, то [illegible] богато яєць не [illegible]. Для [illegible] треба [illegible] вати [illegible] индика [illegible] старшим [illegible] два, три [illegible] тири літних [illegible] коли уникнуть молодих, то [illegible]ів индичата скоро гинуть. Индика треба добирати з чужих стад.

Индички начинають нестись при кінци лютого або в перших днях марта. Трафляє ся одначе не рідко, що индички несуть яйця другий раз в рік звичайно в місяцях липни і серпни.

Индички люблять гніздувати в закритих місцях, длятого треба їх гнізда закривати хворостом, або соломою.

Дуже практичні для индичок суть гнізда установлені в будках, віддільно для кождої, котрі запирає ся на ніч закритованими дверцями. В гніздо дається не більше як 15—17 яєць. Сєвого для добре єсть давати до гнізда кілька яєць курячих, щоби вилуплені ся равночасно з индичатами курята, привчали индичат їсти. Индичка сидить добре насідка, она сперше умре з голоду, нім зійде з гнізда [illegible]. Длятого для раза на день треба єї знимати з гнізда все о тім самім часі, і поки поправить ся гніздо чим небудь накривати. Индичкам що висиджують яйця, не добре давати много зерна, а єсли можна то добре їм давати молоденьку сочисту траву. Висиджуванє продовжує ся 28 днів.

Кормом индичат в перших днях днях єсть на густо зварене і посічене яйце. В слідуючих трех днях єсть добрим для них кормом віссяна каша, зварена в солодкім молоці і подавана на примішку з посіченими яйцями. Пізнійше давати їм можна скруханий хліба, кашу і посічену салату. Всі корми треба подавати в малих порціях а частійше, добре єсть давати до корму мелкого помолоченого сіна. Найліпшим напоєм для индичат єсть солодке молоко, они від него скоро ростуть.

Не треба давати индичатам постійної зелениии з [illegible] полової. Ясне убиває индичат єсли хочемо подавати кисле молоко, то треба его відцідити, відділити сироватку, сир еще раз переполокати в чистій воді, і доперва так переміщати его з посіченою зеленню, додаючи [illegible] ячмінної каши, або грубої висяної муки.

Годівля молоденьких индичат клопотлива, они дуже делікатні. Найменша мокрість, зимно, спекота, невідповідний корм, убиває їх. Їх трудно також привчити їсти, тому єсли їх не кормить ся насильно то они погибають з голоду. Користь про то єсть, як уже зазначено, давати индичкам до гнізда кілька курячих яєць, щоби молоді курята привчали їсти неповоротних индичат. Корм треба їм подавати на чім небудь мягкім, напр. на слабо натягненім полотні, индичата [illegible] ударяючи дзюбами [illegible] не [illegible] пошкоджують, [illegible] болячки [illegible] голови, від котрих гинуть.

Индичата дістають оперення на третій або четвертій неділи а від 8—10 неділі починають индичата дістовати корал. Та пора для них есть дуже небезпечна. Треба їх тепло і сухо держати, а також достаточно кормити.

Коли уже надійдуть теплі погоди, то можна їх випускати на материю на свіжий воздух, одначе доперва по обсхненю роси. Не треба одначе держати їх на дворі коли єсть [illegible]. В непогоду або більших сильну треба индичат держати в стайни.

Догідними кормами [illegible] для индичат есть зерно, [illegible]. Літом индики охоче з'їдають дикі [illegible] в полях, поперебивані [illegible]бами.

Часі місцевих громадських виборів.

(Конець)

На вулицях місті, котрого людність виносить більше як 30 стіп, мають бути на обох сторонах таблички, на котрих есть написано [illegible] перестерога, що ніхто не смає скоро через міст їхати а тільки повільним кроком. Єсли би хто не поступав після уваги написаної на табличках підлягає карі від 1 до 8 долярів.

Кара за переступлене права має бути заплачена касові рони тої громади, в котрій переступлено право.

Єсли попри публічну дорогу суть дерева посаджені для тіни, то ті дерева мають належати до властителя землі, котра припирає до дороги і властитель може ті дерева обгорожати єсли они виходять ся з віддаленю [illegible] стін від его меж.

Всяка особа котра би приступала до такого дерева [illegible] худобину, або пошкодила [illegible], підлягає карі до десять долярів.

Рада громадська має право ухвалити фонд для садженя дерев при публічній дорозі, або єсли хто дерева уже посадив, то має тому заплатити.

Рада кождої громади може ухвалити заложити дорогу в одній місци а в другім пробити, або розширити дорогу.

Рада може продати непотрібної дороги за ціну яку ухвалить партиям котрих земля до дороги припирає. Але єсли би ті не хотіли заплатити визначеної ціни, то земля на котрій була дорога, можна продати тому хто кілько або більше дасть як рада її откупила.

Жадна рада не може зачеркнути дороги, розширити або нову утворити сама, з [illegible] найменше місяць наперед звідомити найменше в шістьох місцях в окрестностії тої дороги оповіщене і дати не [illegible] особі з трех [illegible] провадити до тої дороги.

Єсли громада [illegible] богато [illegible] громада не есть в стані сего виднатись, то може ухвалити побудувати порон і може ухвалити таксу за перевіз.

Коли границею двох або більше громад есть ріка, то може [illegible] будувати спільно [illegible] тих громади [illegible]. Такі мости мають бути під контролею обох громад, а видатки на їх будову або направу мають понести громади по рівній части.

ДОПИСЬ.

З Pine River, Man.

Честна Ред. „Кан. Фармера"!

Прошу помістити всім чесним Русинам, що коло нас есть ще богато землі до роздачи даром 4, 6 і 8 миль від стації. Земля красна і урожайна, [illegible] чорний [illegible]. Pine River стація [illegible] есть [illegible]. Вода здорова, сіна подостатком. В [illegible] люди богато грошей заробляють [illegible] до порядків, а в літі діти [illegible] малих [illegible] заробляють найменьше по 6 до 10 дол. Дерева єсть подостатком на будівлю так і до опалу. Єсть тут три сторы де можна [illegible] дістати що тільки треба, тільки то одно нам брак, що за мало Русинів і церкви свої нема. Погода в нас красна [illegible]. Пшениця красна але пізно [illegible]. Жито, ячмінь і овес дуже красні. Все добре тільки нам брак церкви і людей.

[illegible] Гнидовський.

ВСЯЧИНА.

О дорості емиграції до Канади свідчать слідуючі числа, котрі подаємо відколи прибувало в поодиноких місяцях

в липни м. р.	6.452
„ серпни „	7.884
„ вересни „	7.510
„ жовтни „	5.706
„ листопаді	4.364
„ грудни „	2.703
„ січни н. р.	2.374
„ лютім „	2.253
„ марті „	7.942
„ квітни „	16.460
„ маю „	22.126
„ червни „	12.242
Разом	102.048

В році 1903 і 1904 в тих самих місяцях прибуло 85.100 значить сего року зросла іміграция о 16.888 іміґрантів більше. Висше наведені числа відносять ся тільки до тих людей, що прибули до Канади з Европи. З Сполуч. Держав прибуло в році 1903 і 1904, 45 171, а в 1904—05 43.542, т. є. о 1 629 менше.

Через порти атлантійського океану прийшло до Канади в 1904—5 р. 102.048. Сполучених [illegible] 43.542 [illegible] разом 146 [illegible]. В 1903—4 році прибуло разом до Канади іміґрантів 130 331. Обчислено [illegible] що в сім році до 1 липня зросла іміграция о 15 906 іміґрантів більше як в минувшім році.

ПЛАНИ ТЕСЛИ

Голосний [illegible] електрик Тесла [illegible] в наукових [illegible] журналах про свої плани на будучність. Мілиардер Морган і товариство [illegible] дали ему до розпорядимости средство до [illegible] проектів. [illegible] будувати вежу 180 стіп високу і з неї [illegible] пробувати переносити електричну силу без дротів і кабелів в промени 20 миль в [illegible]. [illegible] брати [illegible] силу. Буде вона подавати силу 10.000 коний. В [illegible] способ Тесла добувати [illegible] сила не має ніхто [illegible].

НІМЕЦКИЙ ЦІСАР ВІЛЬГЕЛЬМ [illegible] КОРСИ[illegible]

З Константинополя доносять [illegible] 8 с. м. були на [illegible] сари духовний князь Карол з своєю жінкою. Як [illegible] Кароль [illegible] тому і [illegible] цісаря, щоби [illegible]. Цісар обіцяв о се для них постаратись.

ІВАН НЕМЕТ

б. ц. к. поступив [illegible]. Одинокий руский Банк [illegible] дає шифкарти, посилає гроші до всіх частей світа, канцелярия адвокатська [illegible] в старокраєвих і в американських [illegible] і в військових справах. Порада о всім даром. Хто хоче купити шифкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно або послати гроші до краю тано і скоро або має в краю якусь справу судову, ґрунтову, військову а хоче тую як найлучше і найскорше залагодити, то най удасть ся до І. Немета, а буде зовсім вдоволений

Єго адрес є: John Nemeth,
437 Washington st.
New York, U. S.

НА УКУШЕНЄ КОМАРІВ.

Найлінше средством [illegible] свербленє і запаленє [illegible] з причини укушеня комарів есть

7 Monks Oil.

СЛАБІСТЬ ЖОВЧУ

Єсли терпите на слабість жовчу уживайте

7 Monks Pills.

Продають в кождій аптеці.

Дівчина з Тренти.

ОПОВІДАНЄ

Павла Гайзе.

(Конець)

Десять днів пробув Филиппо в горах під доглядом старої Кяруччі. Спав довго почами, а днем сидів сам в дверях і віддихав свіжим гірским воздухом. Скоро тілько зміг писати, післав сейчас післанця з письмом до Волонії і дістав відповідь таки зараз другого дня. Та чи добрі вісти були, чи ні, не можна було вичитати з его блідого лиця. Окрім старої Кяруччі та дітей сусідних не було з ким поговорити, а Феніче бачив він тілько в вечер, як норала ся коло припічка. Вона виходила з дому зі сходом сонця і цілий день перебувала в горах. Як довідав ся Филиппо з случайного розговору, не робила вона сего попереду ніколи. А [illegible] були, коли Феніче дома, так не було відтак нагоди поговорити з нею. Вона уникала, наче би [illegible], що він є у неї, наче б [illegible], як і до его приходу. Тілько що лице її якось наче змінилось, а очи якби потратили вогонь.

Було раз вийшов Филиппо перейти ся; дуже гарна була погода, так пішов він трохи дальше, як звичайно. У перше почув він в собі силу і захотів її попробувати сходячи з горба не дуже то прикрого. Зійшовши звернув ся по за скалу і аж здрігнув ся, як побачив тут несподівано Феніче. Сиділа вона на моху коло жерела дуже задумана. Як надійшов Филиппо, позиркнула на него і, не сказавши ні слова, ані не змінивши лиця, піднялась з своїм верстатом і відійшла мовчки, хоч Филиппо її кликав.

Слідуючого рано, тілько встав, була в него перша думка про Феніче, а тут і отворились двері комірки, і спокійно увійшла вона. На порозі остановила ся та побачивши, що він від вікна пустив ся йти до неї, знаком єму приказала, щоб він лишив ся на місци. „Ви вже вилічені," почала холодно. „Казала мені стара, що у вас вже є сили на стільки, що можете їхати верхом по кілька миль на день. Готовіть ся виїхати завтра з Тренти і не вертайте сюди ніколи. На се мусите дати мені слово."

„Обіцяю се, Феніче, та тільки з одною умовою."

Феніче мовчала.

„А іменно з тою, щоб ти ішла зо мною," сказав Филиппо з великим поздержаним зрушенєм.

Гнів почервонив її лице аж до брів, однакож вгамувала его і вхопивши за клямку сказала: „Чим я собі заслужила, щоби глумили ся надо мною? Сподівав ся по вашій чести, синьор, що обіцяєте без жадної умови."

„Що ж ти хочеш так прогнати мене від себе, Феніче, коли зачарувала поперед даним мое серце та зробила мене своїм на віки?"

Феніче покивала на сї слова головою: „Не зробили чари свого діла," сказала приглушеним голосом. „Ви втратили кров, поки ще чари дійшли до діланя і вилікувала вам силу. Воно і добре зробилось, бо не добре я чинила. Не говоріть більше про се, а обіцяйте тільки, що підете з відси. Кінь буде готовий, а проводатор поведе вас куда захочете."

„Як се не твої чари, дівчино, та якісь иньші, про котрі ти не знаєш, тягнуть мене до тебе. Допоможи мені так Во —"

„Цитьте!" перебила ему з понурим виразом лиця. „Я не слухаю такої мови, яку ви почали говорити. Як думаєте, що я зробила що небудь доброго для вас, та хочете відплатитись мені за тее своє, то лишіть мене, і буде межи нами згода і зрівнанє. Не думайте, що ся моя бідна голова неспосібна [illegible]. Знаю я вже тепер, що не можна купити чоловіка ні чужими прислугами, котрі і без того належать ся, ані [illegible] додаваними, бо сї літа і без того були би проминули. Не думайте також, що ви зробили мене нещасливою; ви мене зовсім вилічили! Прийміть за се подяку та й їдьте!"

„Скажи ж мені правду перед Богом, чи я видячив тебе також з любви?" спитав Филиппо з найбільшим порушенєм і приступив до неї близше.

„Ні!" відповіла Феніче певно. „Та яке ж вам діло до моєї любви? Вона моя, і ви не маєте ні права ні сили над нею. Ідіть же!"

І сказавши се, переступила поріг до хати. Миттю кинув ся їй Филиппо до ніг, обняв її коліна і сказав з великим жалем

„Як правду ти щиру сказала, то ратуй, прийми мене до себе; а ні, то голова ся, що її тілько чудо якесь заховало на плечах, розібєть ся на дрібні черепки, і розірветь ся се серце, що ти ним поиграєш ся. Сьвіт став мені пусткою, житє мое стало добичою непамяти. Давно її вона моя вітчина мене прогнала. Чого ж мені ще жити, якби мав я втратити ще й тебе?"

І поглянувши в гору Филиппо бачив, як нені слези струями плили їй з очей. Лице її було ще не змінилось, а тепер відкрила очи, зітхнула, уста почали рухати ся, тілько ще без слова, зараз вона переміняла ся і наче на [illegible] відмила. Нахилилась до Филиппа, підняла его сильними руками і сказала дрожачим голосом: „Ти мій, Филиппо, то буду і я твою на віки!"

Сходяче сонце на другий день освічувало нашій парі дорогу до Генуї, де Филиппо постановив осісти, щоби бути безпечним перед своїми ворогами. Високий, блідий мужчина їхав на добрім кони, а его люба вела коня за поводи. По обох боках дороги тягнулись верхи й провалля Апенинів. Був ясний осінний день, орли кружляли понад нетрами, а подалеку виясняло ся море. І ясна та тиха, як те море, виявлялась подорожним їх будучність.

Що біда то біда.

Максим Печінка.—А звідки Ідеш мой? певно з Вінніпеґу, бо купив єсь червону краватку. Ще Русина то Русина червоне любить, що червоне то й файне—правда?

Трофим Окріпту.—Авжеж [illegible]!

М. П.: — Що чувати теж там у Вінніпеґу?

Т. О.: — Бідує мир кревне [illegible]

М. П.: — Та чого? — може не ма роботи?

Т. О.: — Робота є, але гроший дасть Біг.

М. П. — А тож по якому?

Т. О.:—По такому, що Русини не мають в Вінніпеґу ні дня, ні ночи ні надії спокійної, в поті чола працюють, тай все нема грошi.

М. П. — Якось тої не [illegible], чи як то?

Т. О.. — Ще гірше, послухай я ти скажу: Там у Вінніпеґу такого миру, миру що най го трісне, але там на „Сінапрон" самі Русинки мой і жидки а дуже мало людий.

М. П.: — Або Русини не люди?

Т. О.: — Чешй, я ти скажу чи люди чи яка иньша потвора. Люди в Вінніпеґу як вийдуть з фабрик та з офісів поминають ся файненько хто з жінкою з дітьми, хто сам ідуть собі до церкви на якісь зібрання до читальні слухають доброї науки, читають [illegible], розмовляють; а Русинки Господа як бідують?

М. П. — Та нама що таке робить?

Т. О.. — По шестій по роботі і в кожду неділеньку Русини в Вінніпеґу з торбами ходять.

М. П.: — А най ся [illegible] може небрають?

І я так гадав—але раз іду з таким Русином що з торбою на плечех в неділю о 10-тій годині рано, а він собі невеличкий химерний, слабосильний, двигає щось в мішку так що аж му очи закинів кровю. Питаю що там двигаєте? А він задивив ся на мене, тай тарах з сайдвалку (троттоару) а в окін торба почерез него. Аж [illegible] сарака потім підняв голову тай заклив мені в матір. Думаю си варто було тебе зачіпати — але надбігають ще два „галіцианин" до него, май, моцний, в другий петак дуже, тай каже той „моцний" до того що вона ,,Ти мой ,,камінію" — ти єго бочівку пива не годен донести до дому — аби мой а ні з зубах би понів.

М. П.: — То так они бідують?

Т. О.: — Але чекай но Печінко а ти ще скажу. Так як прийде неділя то [illegible] дома. Галіціани ходять на [illegible] в мішах [illegible] як діди на перепічками [illegible] великдень в старім краю. А як ідеш попри хату, де галіцияни мешкають, то почуєш такі гопки, свисти, крик як в менажерії звірів і то кождої неділі, тепер кажи чи они люде чи яка окама.

М. П.:— Нібо ти ліпший?

Т. О.. — Та що я? я не люблю й дивити ся на таке, дій си Боже; в хатах сироди, баба по місті трісни збирають до палива, діти пустують без школи, а дурний мужик гопки ріже, так якби его цілий Вінніпеґ як заморочить голову. Вірне Печінко, як котрий вилізе з тої [illegible] були, то такий спотілий, задиханий, кривоногий як не боже сотворінє — хиба се по людски. Я сам не розумію.

М. П.:—Тому то їх по відробітничі офісі тілько [illegible] що не можна їм роботи дістарчити, бо він що заробить то й пропє, прогуляє, а потім знов шукає роботи і завше остане робітником, а так чув.

Т. О. —Правда. Тогди як нема грошей галіциян такий податливий, щобись го з [illegible] вселяв. А як має десятку в кишени — то цілих вже не просто носить і вже пан на цілу губу і через се така [illegible] робітників в Вінніпеґу.

М. П.. — Оно може не всі такі?

Т. О.: — Правда є й чесні люди, котрі щадять але більше голоти через котру другі бідують, бо така голотина буде вічно відбирати роботу тим, що працюють і щадять.

М. П. — А тож нема на то якої ради?

Т. О.; — Поліцейска дербенька — затрутить таку голоту до арешту, перепочує, виморить добре голодом — потім буде заплатити $5 і кошта тай випускають домів знов пянього не злапають — робать Англики бізнеси на наших і місто собі наліпими збудують і гроші позбирають то за пиво то за горілку то по судах, от для [illegible]рість дурному в волі тай грошай—тому бачиш робота є а грошей нема.

„Електричний Пояс"

[illegible]

Я продаю Електричні пояси [illegible]. Пишіть і присилайте гроші на адрес [illegible]

[illegible]

C. W. STEMSHORN,

Агент для продажи домів і земель

632½ Main st. ∴ ∴ ∴ Winnipeg.

Телефон [illegible]

[illegible]

Продає лоти в новій стороні міста, як також лоти і фарми всюди в Манітобі.

Русини в потребі [illegible] до мене!

Продає шіфкарти на всі морскі лінії з Европи і назад. Есть агентом фірми Spiro & Co., Falck & Co. Hamburg.

Посилає гроші до краю через сї фірми, за 1 кор. платить 21 цт. — Шіфкарта з Hamburg-а до Winnipeg коштує $52.50; з Antwerpen $47 50 — Тікети з відси до Европи продає ся як найтаньше.

Діточа грудь в скрипці.

Музика строів скрипку, в ній будил ся тихий плач дитини. Дітвак сидів на постели, малі скрипки обіймали ся з шумом лісв, з диким войком вітру серед ночи та з маминою думкою.

В хаті зачала ся плятика, сьміхи і танець.

Чупринаті голови, вірлі лиця й широкі ярі рукави замелькали перед очима дітвака, відтак ся зі сьміхом і тупотом в одно велике колесо, воно крутило ся аку сні, а над тим дивом верховодила скрипка.

Мати сперла руку під щоку, задивила ся в те колесо й усьміхала ся якби плакала.

Один з чужих взяв її до гурту, дітвак занепокоїв ся. Мати пішла в се коло, дітвака зняв страх він став кликати. Кличе матір і раду по тілу, потому голосніше, та мати не чує його, не видить, лиш біжис з иншими в колесі, самі [illegible] ся якби плакала, аж дітвака по серци ріже.

Він не може на се довше дивити ся і плаче, зойкає на ціле горло, але сего ніхто не чує, бо його плач в скрипці.

[illegible]

МИЛО КОРОЛІВСКОЇ КОРОНИ

єсть спеціяльно роблене для твердої води сего краю і нема иншого мила, котре було рівне сему що до доброти.

Можете дістати красні образи сьвятих або книжки, також дорогоцінности, наколи зашлете нам більшу скількість паперів, котрими обвинене мило, на адрес:

The Royal Crown Limited
([illegible] — WINNIPEG)

Кождий знає, що найвигіднійша, найбезпечнійша, найдешевша і впрост без пересідки подорож з Буковини і Галичини в Канаду на Гамбург есть лише через Генерального експедиента кораблів

B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.

Хто має шіфкарту від B. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того перепускають через німецкі стациї граничні.

Памятайте що
EDDYS'A
будівляний папір
не впускає зимна ані випускає тепла
Пишіть по проби і ціни до
TEES & PERSSE LIMITED
AGENTS
Winnipeg.

HOTEL
BANKING HOUSE.
V. BOZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Если хочете в старий край в Росію, в Галичину або з краю в Америку дістати ся, то можете у мене білети на пароходи таньше як в других дістати; або если маєте грошеві посилки, переводи військові і нотариальні або судові справи, то все полагоджу і добру раду на все дістанете.

Котрі хотять яко робітники їхати до краю на пасажирских кораблях, то пос[illegible]

Присилайте гроші до мене, а [illegible]

Маю свою гостинницю, де наші люди можуть відпочити і тамо дістати харч.

ALLOWAY & CHAMPION,
банкери,
362 Main st., Winnipeg.
(Четверті двері на полудне від Portage avenue.)

Посилаємо гроші на кожду почту до Австриї, Росії і инших країв.

Не платить зьвісне другий раз той, до кого гроші вислані.

Ордери виплачує ся в Австриї коронами, в Росії рублями.

При посилці грошій треба дати добрий адрес а ми виплатимо всякі гроші нам повіреної особі для котрої они призначені, або звернемо безпровлочно посилаючому.

Спробуйте ужити нашого систему раз, то певно прийдете другий раз. Висилаємо по дуже низькій ціні.

Розмовляти можна по руски, російски і німецки.

Ордери посилаю старанно виповняє

Війна

Где і як она ведеть ся? Хто ї виграє? Як великі Россия і Японія"

Хто хоче мати відповідь на се питаня, най пришле мені в листі [illegible] цент [illegible] а вишлю єму книгу 12 цалей широку і 15 [illegible] з мапами і описем цілого світа, за котрої [illegible]

При тім даром пошлю Рахункову Таблицю, поучене о мірах і вагах і Політичний Катехизм

Продаю також нові календарі — на 1905 р. і рівні книжки.

Пишіть на адрес
M. J. MURIN.
231 ASHBURTON AVE.
YONKERS, N. Y.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG

Диви ся на золоті букви "T. & B." котрі суть вибиті на кождій плескавці і пачці.

ИОСИФ А. ДИМА

держить першу руску робітничу офіс. (Продає шифкарти) на всі лінії. Хто хоче купити шифкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно, хоче купити хату або лот в місті, або землю за містом, потребує повномочия або иньшу якусь грунтову справу в старім краю, то нехай вдасть ся до Й. А. Дими а буде вдоволений. Его адрес

J. A. Dyma
706 Main st.
Winnipeg.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парнистого числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних територіях є до роздачи. Одним даром не дає ся ціла 8 і три четвертих в 26 секциі, з котрої тільки північну-східну чвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциі т. є 160 акрів яко голова родини, або кождий мужчина, маючий 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вкладує ся особисто в місцевім Land Office того дістрікту до котрого земля приналежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати приручене другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дістрікту, до котрого та земля приналежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слідуючі точки:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій землі і обрабляти єї найменше шість місяців кождого року в протягу трех літ. Се есть звичай Департаменту жадає щоби поселенець з'орав 15 акрів, або замість управлення [illegible] акрів землі мешкати 20 штук власної худоби і стайні для неї.

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) [illegible] котого сина, що може після права вложити оплату за даровану землю, мешкає в сусідстві землі записаної на сина, то син може одержати патент на тую землю, хотяй би мешкав на ній, а мешкає в татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертіфікат на патент, а перед тим [illegible] оплату за иншу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, єсли другий гомстед заложить ся близько першого.

4. Єсли поселенець має постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки які накладує право будуть виповнені.

В додатку вище сказаних чотирох точок, еще треба додати се, що поселенець хотівши одержати патент мусить з'орати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і всі господарскі будинки і також 80 акрів огородити плотом.

Право внесення другої оплати за гомстед котрий [illegible] ті котрі еще перед 2 гим червнем 1889 року виповнили всі обовязки на першім гомстеді і дістали на него патент.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнив обовязків після права, его внесену оплату уневажнює ся, а земля може иньший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦІЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом, агентом або гомстед інспектором.

Перед робленем аплікациі о патент, мусить ся повідомити письмено комісара державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦІЇ.

Новоприбувші емігранти одержують поучене що до роздачи земель в емиграцийнім офісі в Вінніпегу, або в [illegible] урядi державних земель в Манітобі, Dominion Land office.

Землю, котра посідає мінерали можна дістати тоді, коли письмено повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісара еміграцийного в Вінніпегу, The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, або кождого агента державних земель в Манітобі і північно-західних територіях.

W. W. Cory,
заступ. міністра справ внутр.

Крім дарованих земель, о котрих вище сказано, додаємо, що тисячі акрів найлучшої землі в західній Канаді можна купити від компаній желізниць, приватних корпорацій і приватних фірм.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР
CANADIAN FARMER
ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ
Рік III. Вінніпег, Ман Четвер 17-го серпня 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 17 August 1905. Число 33.

Чи ми Русини робітники і фармери годні самі себе провадити на вільній земли?

Таке питане не одному з просьвіщеннійших приходить часто під розвагу, і коли над ним застановить ся безсторонно, то хотяй і жалко і встидно себе виновати, але правди годі затерти, що ми ще не дорослі, аби самі собою розпоряджати.

Коли заглянемо навіть до історії нашого народу, то увидимо, що він ніколи не годен був сам собою керувати, а завше або просив когось аби прийшов і став над ним панувати, або піддавав ся сусідам, щоби над ним панували і то сусідам меньшим числом і силою, але силою фізичною, бо духом они мусїли бути сильнійші, коли годні були нами розпоряджати.

Ми Русини самі а ніхто иньший в тім виноваті, що ми темні, що ми непорадні, що нас всюди визискують, що нас всюди висьмівають, а навіть нам закидають що нас на світі нема. Чи годен хто заперечити що не ми а хто иньший сему винен? Ніхто сему не заперечить хто тільки ясно, всесторонно познав стан нашого істнованя.

Кілько то було і єсть людей, що хотіли би з Русина зробити чоловіка, та Русин на такого свого добродія дуже часто кидаєсь як дикий звір, нищить его працю для добра загалу і самого себе.

Богато людей вибиралось до сего як каже ся вільного краю, тішились, що можна буде сказати слово правди, тішились що всї тут рівні після права, тішились що тут будуть могли бодай троха ловше відітхнути тай лучше житє мати як під [illegible]. Такі думки сповнялись тільки декому, бо більша маса їхала сюда тільки поводована інстинктом, що тут буде мати чим наповнити жолудок і то ліпшим і більше як в Галичині на Великдень.

Що сюда приїхали Русини не мавші жадної організациї з Галичини, видимо тут по сім, що хотяй тут вільні збори, бо не треба нікого о се питати ані уряду ані поліцию, а тільки треба дати людем знати аби знали коли і де зійти ся. Ріжні товариства ані читальні ніхто не заперечує тут творювати і хотяй все тут вільно, то ніхто до нічого не рушаєсь. Все спить як в якім зачарованім царстві, однак най ніхто не думає що тут Русини сплять во всіх напрямах, о ні, се би мильно думав. Русини тут сплять тільки в напрямі просьвітнім, [illegible] в иньших своїх прикметах [illegible] так високо розвинули, що єсли не буде [illegible] доріває. Дальше ненависть, яку між собою розпивають всюди одні до других, також в жадній народі нема тут на вільній земли хиба між Русинами.

Всюди они пороздїлювані на кілька або кількайцять груп себе взаїмно ненавидячих, а де між народом одним і тим самим ненависть, чим можна там сподїватись якого добра або поступу. Не закидаємо сего нашому народови що не всї одного погляду, бо і иньші народи також мають ріжні погляди, але що до просьвіти з них нема ріжниці в поглядах один другого шанує а не засьміває.

Якого би чоловік не був погляду, коли він нікому не є шкідливий але еще дбає о піднесене свого народа, такий чоловік заслугує на похвалу і его треба шанувати.

Не зробимо ми собі Русини сами кривди, коли ми всї будемо ся любити, перестанемо вести між собою дурні сварки, а в всяких добрих стремлениях, будемо одні другим помагати. Єсли ми всї будемо [illegible] тоді так будуть [illegible] чужі народи [illegible]. Все зло яке робить нам [illegible] і понижає нас в очах иньших народів, [illegible] з між себе викоренювати. Єсли ми всї Русини злучимо ся в одну громаду, то можна б було надїятись що еще колись і нас будуть люде, однак яке справа тепер стоїть, то до сего не так легко дійти. Треба працівників, треба людей, котрі б розвеселювали народовi, що хилить нас до упадку, і то працівників таких треба богато, сотками, бо число всїх Русинів в Канаді близить ся до сто тисяч. Є над ким працювати та не ма кому. Пару людей нічого тут не зроблять. А коли видимо що нам брак людей сьвітлійших до організациї, то проворнійші з між народу повинни сам занятись, і хотяй в трудностями, то все не упадати на дусі і бодай поволи та все йти на перед а не в зад.

— Пошукую мого мужа Грицька Скоропад. Я, Марія Скоропад приїхалам минувшого місяця з старого краю і тепер перебуваю у свого брата Івана Журавицького у Sifton-і.

Єслиби хто чув про него або він сам, то прошу голоситись на мій адрес:

Maria Skoropad
Sifton Manitoba.
Can.

Elliott & Deacon,
АДВОКАТИ,
ПОВНОМОЧНИКИ,
ЗАСТУПНИКИ і т. д.
316 McIntyre Block,
WINNIPEG.

Послідні вісти з війни на Далекім Сході.

— Від упадку П. Артура, по програно кілька битв в Манджурії та численних розрушениях робітників по фабричних містах, газети голосять про реформи в Росиі. Цар дає мов якісь розпорядженя, міністри радять, збирають ся члени земств і відбувають свої наради, всюди щось робить ся, але з тої роботи нема ніякого висліду. Щось там варить ся, але який смак буде мати страва не знати. Хотяй нема еще в Росиї ніяких прав конституцийних, то газети пишуть більше поступово, та в деяких артикулах остро критикують бюрократию, однак се все так довго не має значіня, доки нарід немає ніякого діла мішатись в справи адміністрацийні, то є, доки не буде оголошена конституция і нарід буде міг вибирати своїх заступників, котрі будуть могли ухвалювати права в користь народа.

З поля війни не надходять тепер майже ніякі вісти. Перше доносили що великі дощі перешкоджали дальшу акцию армій, однак найважнійшою причиною [illegible] здаєсь має бути [illegible] обох армій, а може бути і се, що ждуть на вислід переговорів які начались в Portsmouth.

Осьмого сего місяця повномочники Росиї і Японії зійшли в Portsmouth де мають [illegible] переговори. Хотяй повномочники яко представителі обох держав мають повну власть, то всякі предложеня одних і других мають телеграфічно доносити до Петербурга і Токіо, і цари обох держав разом з міністрами, також собі будуть ломити голови та старатись виборoти ліпші користнійші условия.

Переговори представителів обох держав мають відбуватись два рази денно і тільки то буде подаване до газет, на що обі сторони погодять ся.

— Переговори уже начались. Десятого с. м. барон Комура предложив російским повномочникам слідуючі жадання Японії: Заплачене [illegible] коштів, Порт Артур і порт Дальни має лишити власностю Японії і остров Сахалін так само; Росия має відкликати [illegible] Манджурию, котра має бути назад прилучена до Хін; желізниця на полуднє від Харбіна має перейти на власність Японії, а головна лінія, котра переходить північну Манджурию до Владивостока, має остати при Росиї; Протекторат Японії над Кореєю [illegible] Японцям риболовство на півночи від Владивостока аж до заливу Берінга; передане на власність Японії російских воєнних кораблів, що знаходять ся [illegible] неутральних [illegible] не що до удержуваня російскої фльоти на водах Спокійного океана.

Услівя подані Японцями суть досить поважні, тому Вітте сейчас телеграфічно предложив їх цареви і [illegible] переговорів перервав [illegible] доки цар не відповість.

Російска преса [illegible] жадань Японців, виступає противно пишучи, що Росия скорше [illegible] на проваджене дальше війни ніж мала би приняти предложені Японцями услівя для заключеня мира.

Portsmouth 15 с. м. Росия приняла уже три услівя подиктовані Японцями а то, Росия відрікаєсь всяких претенсий до Кореї, і та переходить під протекторат Японії; друге виріклась ся Росия з Манджурії а трете віддає Японцям желізниці на полудне від Харбіна. Як доносить Вітте робить тільки форму опираючись предложеням Японців.

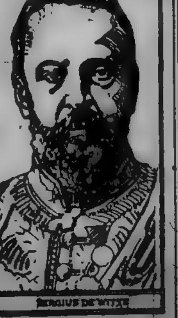

Сергий Ю Витте,
голова російских повномочників в справі [illegible] переговорів з Японцями.

НОВИНКИ.

— Русско — англійский [illegible] уже вийшов з друку і забавить еще пару день в переплетника доки буде его можна висилати. Ті що прислали гроші до тепер, дістануть его за ту саму ціну, а від тепер буде коштувати долара і половина. Хто з тих що вислали зміняв свою адресу, звольте нам донести, щоби не висилати книжку там де его нема. Також перестерігаєм, аби ніхто не відбирав книжку тільки той що до него адресована, бо може бути халепа.

— З Йортону доносять, що 11. с. м горстка Духоборів фанатиків числом 30 осіб мужів, жен і дітей, задержалась під милі від місточка Йортон, познимали з себе одежу, спалили і голі хотіли увійти в місто. Сему скандалю перешкодила поліция, котрій дано знати. Поліция виїхала з кіньми, позбирала їх і завезла до судового будинку. Фанатики відмовились приймати всяку поживу, а їдять тільки сиру бараболю. — Друга подібна партия фанатиків, як доносять, іде в слід за сими що уже поарештовані.

— Дефравдацию в податковім уряді викрито в Долині. Оден з місцевих підприємців виказав ся в львівскій дирекциі скарбу квітами на заплачені суми, котрих позиций ціла не можна було віднайти в дотичних книгах податкового уряду в Долині. Вислана сейчас львівскою дирекциєю скарбу комісия перевела сейчас шконтр і викрила дефраудацию, що перевисшає 20.000 к. Наслідком того засуспендовано поборця і ад'юнкта против котрих запроваджено судове слідство.

— В Cleveland, O. розпочав ся дня 11. с. м. великий страйк робітників в желізних фабриках. Около 4000 узятих робітників опустило роботу.

— З Ню Орлеанс доносять, що страшна епідемія жовта фебра, прибирає чим раз грізнійші міри. Від початку єї появленя ся занедужало 963 осіб з котрих до 13. с. м. 125 померло. З кождим днем чим раз більше людей занедужує і умирає.

— Недавно Cleveland, O. вударили ся 13 с. м. два потяги. 12 осіб зістало убитих а 25 тяжко і лекше ранених, в котрих вісім здаєсь також умре.

МАСОВЕ ЗАТРОЄНЄ.

В одній жидівскім шинку в Снятині підчас ярмарку продавав недавно шинкар сушені і відповідно приправлені риби. Того самого дня захорувало кілька осіб, а до вечера відставлено до місцевого шпиталю 9 людий, котрі мимо лікарскої помочи померли. Секция трупів виказала, що смерть наступила від затроєня рибами. Жолудки померших на домаганє державної прокураторії вислано до Кракова для точнійшого розсліду причини смерти. Померші були переважно жебраками. Говорять, що кількох селян з околиці, вернувши домів, померло, однак число померших поза Снятином не дало ся досі провірити.

— З Grand Forks N. D. доносять, що 10 с. м. навістила буря з градом околицю в котрій було найкрасше збіже в Північній Дакоті наносячи величезні шкоди, котрі обчисляють на мільон долярів. Град [illegible] на лінії три милі широкій.

— На Ethelbert Man. сталось в понеділок 24 липня велике нещастє. Коли хлопец Гуцала руского фермера вів сіно, в ночарі настрашили бики. Хлопець зачав кричати. Мати его учувши крик пішла туди, приступила до биків і хотіла взяти за поводи. Коли она уже стояла з боку, бик махнув на бик головою і пробив єї черево так що кишки вийшли на верх. Сейчас занесено єї до хати і зателеграфовано по доктора до Dauphin, але доктор аж на другий день приїхав. Коли доктор приїхав то она еще жила. Доктор посмотрив рані однак она в тяжких муках в короткім часі віддала Богу духа. Полишила сиротами осьмеро дрібних дітей.

— В Albany N. Y. завалився осьмого с. м. великий стор в котрім працювало около 350 людей. Він завалив ся зараз по девятій годині рано коли майже всї люде були в нім. Сто людей зістало присипаних цеглою, з котрих 30 зістало убитих а решта страшно покалічені.

— Яких 25 миль на північ від Red Deer N.W.T. найдено недалеко желізної дороги мертвого чоловіка називаючого ся Henson. Мав він перетяте горло. Причиною смерти мав бути рабунок, бо остатний раз коли Henson-а бачено, мав гроші, а по морderстві кишені були порожні. Поліция зарядила слідство.

— З Житомира доносять що 9 с. м. повстали там жидівскі заворушеня і навіть прийшло до конфлікту з військом, і ходить поголоска що кілька осіб забито і ранено, однак ся поголоска не стверджена урядово.

— Друкарі від консервативного Слова зробили „великий" страйк, позаяк видавця п. Едінгер не має чим чи не хоче їм виплатити. Друкарі демонструючи по місті заховують ся дуже спокійно. Як довго страйк подержить не взнаєно, бо переговори водуть ся дуже поволи. Нам тільки одного жаль, що Слово пару раз не вийде, а шкода бо се газета „дуже просьвічаюча" і Русини котрі тільки єї читають, замість наперед ідуть в зад.

— З Риґі доносять що там також прийшло до бійки страйкерів робітників з козаками. Корабельні агенти кажуть що від коли начались безустанні страйки, справа гандльова дуже підупала.

— Желізниця Grand Trunk тимчасово з Вінніпегу до Portage La Prairie буде їздити дорогою желізниці Canadian Northern, також стациї в Вінніпегу уживе тої самої.

— В Dauphin місточку котре повстало вісім літ тому, рада міста ухвалила запровадити сего року телефон.

УВАГА.

Літо се така пора року, що богато людей переходить з місця на місце, а навіть декотрі що стало замешкують на фермах, опускають тимчасово то місце, йдучи на пару місяців на роботу. Ми маємо на думці тільки тих людей, що зміняють місце, котрі беруть газету бо богато трафляє ся часом непорозумінь, коли передплатник змінить місце і не подасть старої адреси, бо ми можемо тут думати, що то якийсь новий чоловік пише по газету, а єсли хотілибисьмо переконати чи він єсть старим передплатником, то треба цілу годину стратити, перезираючи спис усїх передплатників. Тому звертаємо увагу всїх передплатників, котрі зміняють свій адрес, щоби крім нового подавали також і старий адрес і чи старий адрес єсть їх сталим адресом на всегда.

Продаємо дешево білети корабельні до Галичини, Буковини, Росиї і назад.

Висилаємо гроші до кождої місцевости в Австриї і Росиї по найнизшій ціні.

Приходіть до нас а будете певно вдоволені.

Говоримо по руски.

Corn. EPP & Co.
671 Main st., WINNIPEG.

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly,
Published every Thursday,
159 Cor Logan & Fountain st.
Winnipeg. P. O. Box 82.

CANADA NORTH WEST PUBL. COMPANY.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

Established 1903.

ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує

в Канаді на рік $1.00
в Сп. Державах на рік $1.00
в Австриї $1.50

Газету треба платити все з гори.

Гроші зсилайте в рекомендованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є картку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, зашліть нам, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Адрес:

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не приймаємо.

При зміні адресу просимо подати також старий адрес.

Канадийский Фармер есть газетою для осьвідомленя всіх Русинів в Канаді, без ріжниці віроісповіданя, і для попираня ліберальної партиї, котра Русинам приязна. Не має тісної звязи з жадною церковю, однак вірить в свободу, котра позваляє кождому обивателеви хвалити Бога, як він хоче.

Одним з важнійших прав ліберальної партиї є причинне відношене ся в справах релігійних і до сего ми будемо стосуватись.

ГОДІВЛЯ ИНДИКІВ.

ВІДКОРМЛЮВАНЄ ИНДИКІВ.

Индики ліпше відкормлюють ся як индички. Молодші як півторалітні для відкорму не відповідні. Приправлених для відкорму треба держати в спокою, в місци притемненім. Найліпше треба держати їх в клітках, щоби мали як найменшу руху. Яко корм подаєсь в ціли розтоплену бараболю перемішуючи з посіченою зелениною. Потім треба їх давати ячмінь з вареними бараболями або отруби з кислим молоком. Добрим кормом есть також мочений горох.

Єсли відкормлюванє хочемо довести до вищого степеня, треба приготовити для них тісто з муки ячмінної або вівсяної. До тіста котре заробляєсь на молоці, додаєсь масла або свинного товщу, а також добре есть додати до него посічених зелених кормів. З того тіста виробляєсь галушки на палець грубі і насильно впихаєсь в горло, подаючи кождого дальшого дня що раз більше. Яко напій треба подавати при кождім кормленю літне молоко.

З тої причини що индики суть дуже памерливі, то можна їх і без насильного кормленя добре відкормити, подаючи їх ячмінь і овес разом з вареними бараболями, отрубами, свіжою водою.

СЛАБОСТИ КУРЕЙ, ГУСОК, КАЧОК, ИНДИКІВ І ЇХ ЛІЧЕНЄ.

Розвільненє. Причиною буває перестудженє, нагле кормленє, а також часте кормленє за много водністими кормами. Корм водяний треба переміняти на сухий і подавати его кілька днів, найліпше подавати в той раз ячмінь. Єсли нічого не помагає кормленя ячменем, то в лекших випадках дасть два рази на день хліб намочений в вині, котре треба заправити гвоздиками і троха осолодити. В тяжших випадках варить ся в вині лушпину з цибулі, перемішуєсь з хлібом і подаєсь з кормом. Добре есть також давати тісто з гречаної муки, додаючи до него яйця на твердо зварені і петрушку дрібно посічену.

ЗАПІР.

Причиною бувають невідповідні корми, головно єсли они розпалюючі. Корм треба переміняти а яко лікарство подати ложку олию, до котрої додаєсь житної муки, добре есть давати також посічену салату.

МОЛІ І ВОШІ У ДРОБЮ.

Молі часто можна завважати на яйцях якобі плямки або червоні плямки. Хотяй они такі малі то суть великими ворогами дробу. В день криють ся в шпарах курника, а вночі однако шукають за птицями і виссавають з них кров. Єслиб дуже птицю обсіло більше таких молів, то они тільки з неї виссавають крови що она худне, ночами не може спати і гине.

Воші не суть так небезпечні для дробу як молі. Воші що правда і в день не опускають дробу, однако не виссавають єму крови.

Яко средство на молі есть як найстараннійше очистити курник і часто его удержувати. В тій цілі треба обмити горячим лугом стіни курника, підлогу, банти, посуду і т. д. а потім всякі шпари добре заляти вапном і цілий курник вибілити. Курник з насікомих можна очистити також споронькованим вапном.

Щоби винищити воші, то кроме очищеня курника треба перше птиці напувати анижовим олієм, розпущеним в воді. На кварту води береєсь ложку анижового олію. Вмісто води еще лучше есть взяти одну часть олійку анижового в десять частий трану, або олію рапакового. Вмісто тих средств достаточно есть в богато випадках обмити птицю відваром полину, в котрім то перед добре есть розпустити еще немного мила. При курниках повинен находити ся пісок, кури в нім купають ся і очищають ся з вошей, а на підстілку найліпше уживати торфову землю.

Нипоть. Птиця опускає крила, пера їжать, не може їсти, гребінь і кульчики бліднуть, на кінци язика оказуєсь біла, рогувата лусочка. Єсли знов оглянем голову птиці, то завважимо що там загніздились малі бурі робачки. За причину тої слабости подають невідповідні корми. Треба намазати голову пташку з рибячим траном, або самим рибячим траном, а нипоть зняти острим чистим ножиком.

Знов квичать!

В 45. ч. „Слова" редактори тої газети здесь поводили чи, що, бо знов зачали квичати, та безпідставно атакувати „Кан Фарм." і всіх порядних людей за то, що бридять ся змолоченою яко працювала і працює на шкоду канадийскої Руси поширяючи круту консервативну політику.

Нападають они на лібералів, закидаючи може уже сотий раз, що Русини дістали найгірші землі, хотяй сей закид нічим не дасть ся усправедливити, бо тут кождому вільно всюди шукати за землею і взяти яку і де сам хоче. Пишуть що ліберали хотять нас держати в темноті, вихвалюючи консерватистів під небеса. Ось наводимо пару фраз, що друкують в „Слові" „Консервативна партия инакше хотіла. Она була і есть за тим, щоби Канаду заселити чесними і працьовитими людьми якими суть наші Русини, а не ошустами, драбами з цілого сьвіта" і т. д.

Се файний образець, з котрого кождий хто тільки здорово думає, вичитає таку відповідь. Ліберали всюди Русинів уважають за чесних людей, а консерватисти від самого початку як ми зачали приїздити черпали нас по газетах, но Русини сего не знали, бо не читали англійских газет, але ми маємо все повинишуване з консервативних газет, що також будемо подавати в „Фармері". Чим же консерватисти не кажуть ся що ліберали але обходять ся з нашими людьми? Они не мають жадного доказу, а то все що пишуть консервативні [illegible] в „Слові" есть неправдива брехня.

Не думали ми на жадного консервативного хрупника і випроданця нашої національности нападати лично, але коли они самі перше на нас всегда нападають, то треба боронити ся. Ми не хочемо на нікого хотяй нашого ворога писати більше як правда.

Брудну консервативну політику кождий чесний Русин пізнає по тім, що они до свого табору принимають людей брудних ділами, людей навіть не згадуючи об ставних канадийских, людей без чести і характеру, людей котрі не хотять бути обивателями сего краю, не хочуть бути правими проводирами нашого народу і не жичать єму добра, а тільки тимчасово за консервативний охлап, щоби удержатись при житю, обкидають чесних людей болотом. З людьми, котрі оказались так підлими, нікто з чесних людей не може тримати, тому і не диво, що так духовні як і сьвіцкі мудрійші люде плюнули на консервативних прихвостнів і пішли з ліберальами.

Послухайте еще раз дорогі читателі яких людей уживає консерватисти до своєї політики. Фундатором „Слова" і проводником всіх консервативних [illegible] для обманюваня Русинів есть пузатий з роду Лях і найзавзятійший ворог Русинів. Русини котрі его знають еще з краю, розповідають о нім несотворені річи, а в нашій редакциї є навіть лист з старого краю від одного господаря з Васильковец п. Мотика, в котрім змальовує сего чоловіка яко дуже небезпечного в справах політичних, [illegible] для сего, що за [illegible] мусів втікати з Галичини, потягаючи за собою чужу жену и Садового. А тепер консерватисти сего панка зробили еще інспектором над руськими школами в Манітобі. Чим можемо ми Русини сказати, що консерватисти дбають про наше добро коли они наших відвічних ворогів ставлять, щоб були надзирателями наших шкіл на вільній земли? Чиж не виступати отверто против сеї гидкої політики? Чиж не тих котрі нас держали за худобу в старім краю консерватисти піддержують і тим самим уважають они нас за худобу і тут разом з ляхами?

Щоб деякі невірні Русини не говорили що ми з ненависти пишемо на сего пузатого Ляха, то дословно подаємо уступ взятий з 122 ч. галицкої газети „Гайдамаки", котрої редактор п. М. Петрицкий завзято боронить Русинів і не щадить ляхів, за що, як пише господар з Васильковец п. Мотика, пузатий лях навіть раз [illegible], котрі п. Петрицкого мало не забили.

Ось що пише газета „Гайдамаки" о пузатім ляху.

„Всюди лізуть за нами.

Як би не дай Боже Русини праведені були до пекла, то Ляхи і там би пішли за нами. Відрекли би ся навіть раю, щоби тільки бути разом з Русинами „под єднем дахем". Що се правда, найліпше пізнала Бразилія. Се ж мабуть гірше від пекла, а скоро тільки Русини там рушили ся зараз Ляшня поспішила там закладати четверту „дзєльніцу" обчизни польской.

Тепер знов довідуємо ся з „Канадийского Фармера", що Ляхи і там Русинів не забули. Пішли і там закладати вже мабуть пяту „дзєльніцу". Але взяли ся на хитрощі і заложили руську газету „Слово", щоб легше удало ся зарвати між темним народом.

Як з „Фармера канад." видно, то руку в тім мачає добре нам звісний [illegible] Мусьо Рудницкий з Гусятина. На Гусятинщині добре знає сего [illegible]. Се послідний шубравець і бувший стовп Польщі, а тим безличний лайдак, що навіть вже самій Польщі було его лайдацтва за богато і віддало его до суду, де засуджено его на кримінал, тільки не за ляцький патріотизм, а за найзвичайнійші [illegible]. От він і втік до Канади. Жалуємо дуже наших родимців в Канаді, що дістали таку гангрену на своє тіло, бо се шубравець надзвичайно зручний, знає всі слабі сторони нашого темного народу і так їх уміє підійти, так обмотати, що легше для мухи видобути ся з сітий павука ніж нашому чоловікови з рук того павука в людськім тілі. Тамто на одно Родимці, що він дуже облесний, або як наші люде кажуть „щирий", коли їде до села, то все з повними бочівками пива і горівки, а найважнійше, що він сам про себе каже, що для нього все байдуже за те [illegible] і ти [illegible] народом [illegible] се, що тому шубравцеви треба до его [illegible].

Жаль нам нашого народу жаль, а водої. Велка нужда виховує ся тільки в бруді і темноти, як би нам народ був просьвічений, мав ясно в голові мистецько думку куди єму прямувати, котрого краю, за якою [illegible] іти має, щоби не заблудити, то такі шубравці, ані сотні подібних не мали би що між народом робити. Одно письмо, одно речене вистарчить що и пізнати, що та собака кудись інакше єсе, не в тую правдиву руську сторону, а пізнавши се зараз би такого собаку кождий твердо [illegible], коли ще що не пропаде. Але так то що нарід темний, кождого собаку ради вислухає, а найвестійшого вовка послухає і ще темним задре голову до гори наче би не знать як мудре дїло зробив. А він тимчасом всьо, що у нього було найдорожше запродав, зрадив. Темний сего не знає, бо звідки і з роду сліпий може знати мали красків цьвітів хоч би і найгарнійших, звідки з роду глухий може знати роскіш гарної музики і сьпіву хоч би самих соловіїв, звідки з роду позбавлений нюху може знати пречудні запахи рож, фіялків, конвалій, резеди і т. п. цьвітів". Так роскіш запахають тільки ті, що всьо мають в порядку. Так само пізнаванє народного інтересу, [illegible] приятеля [illegible], розрізнянє народних успіхів, а бодай і народних невдач, приступні тільки тим людям що виховані в народнім дусі, що народну ідею розуміють, знають, носять єї в грудях і для неї живуть.

А хтож мав виховати руский нарід в его ідеї? Хибаж не Ляхи, бо тим Русь [illegible] на все була страшнійша нож чортови сьвячена вода, або злодієви жандарм. А предсі они виховували і виховали наш нарід. Батьки не могли, бо се були панщизняні люде, що тільки панів і нагайки боялися. Допіро від [illegible] на руські газети, [illegible] починають виховувати нарід в національній ідеї і допіро від того часу нарід набирає [illegible] в силу і повагу. Але те виховане щоби було успішніше мусить бути довге і всесторонне, мусить обняти весь нарід, а хиба ніхто не заперечить, що оно ще і за коротко тревае і мало народу обняло, тому і не диво, що наш нарід по більшій части темний, що ані за стробину не має національного почутя і національної ідеї і тому не тільки в краю [illegible] над собою [illegible] але навіть в чужині не [illegible] шубравцям [illegible].

Вчіть там Брати незрячих, вникайте се, чого [illegible] вже виросли, або дуже мало [illegible] ідеї народної, бо брак єї причиною, що ми вічно [illegible] фатальними чужих народів, брак єї причиною, що наші Русини гей та верба всюди пристане, як не сам то певно вже его дитина і ми на все лишимо ся не лиш забутим, але і пропащим народом, народом рабів наймитів."

Таких то опікунів мають нам консерватисти, та вже не жаль [illegible] але коли ще ся визнають представляючись нашими приятелями, то єсли сего слухає чоловік чесний, то так якби го по серцю драпнув.

Ми в имени цілої канадийскої Руси радилиби, щоби всі порядні учителі Русини а так само і шкільні трости [illegible], внесли до провинціального парламенту просьбу, або парламент увільнив нас від таких опікунів, бо се встид і ганьба для всіх нас, що з наших податків консерватисти удержують найбільших наших ворогів, котрі були [illegible] руской [illegible] в Галичині [illegible] так само [illegible] що нас не [illegible] робити.

ВСЯЧИНА.

ФАНАТИЗМ МАГОМЕДАНЬСКИХ ПАЛОМНИКІВ.

Мабуть нема другого народу так офанатизованого на точці релігії як Магомеданці. Побачити бодай раз в житю Мекку, те місце, де спочивають мощі пророка Магомета — отсе єдина мрия кождого правовірного Магомеданця. На сесю ціль збирає гроші, відрікаєсь вигод, аби, помолившись на гробі Магомета, заслужити на назву „Гаджі". Секта „[illegible]" іде дальше, бо каже „Побачити Мекку, а опісля вже нічого більше не бачити". Оті фанатики складають на гробі пророка [illegible] скарби, бо по їх думці, ті они, які оглядали Мекку не повинні вже нічого більше бачити на сьвіті. Є й такі, що по баченю Мекки, виколюють собі сами, добровільно очи, [illegible] найстрашнійшою мукою. Послідні фанатики кладуть ся на [illegible] розпалену [illegible] і [illegible] сьвіт!"

ОБМАНЬСТВА РОСИЙСКОЇ БЮРОКРАТИЇ

[illegible]

КОНЕЦ ПЕРЕВОЗУ РОСИЙСКИХ БРАНЦІВ

„Петерб. Ведомості" обчисляють, що по заключеню мира з Японом перевіз бранців Росиян з Япону, [illegible] буде коштувати круго 32 міліони рублів.

З ЯКОЮ ЖЕНЩИНОЮ МОЖНА ЖЕНИТИ СЯ?

На се питанє так відповідає французкий писатель Макс О'Рель в книжці, яка тепер появила ся. Жени ся з женщиною [illegible]. Не жени ся з такою, котра не потрафить сердечно сьміяти ся, по тім, як хто сьміє ся, можна характер пізнати, а не жени ся з тою, у котрої сьміх є вимушений. Жени ся з женщиною, яка уміє жартувати, цінить гумор і все з доброї волі бачить. Як запровадиш свою наречену до театру, а місць заповнених не маєш, то можеш єї взяти за жінку, єсли она на відомість, що добрі місця вже випродані, [illegible] ходім на галерию, головна річ, щоби ми забавили ся. Така дівчина се добрий товариш, а з такою дівчиною буде чоловік щасливий, бо так і в житю буде она вдоволена, коли їй [illegible] з мужем поводу, а всі добрі місця занято. Вишукай [illegible] довідати ся, як она вихоплює ся рано, коли з красного сну єї збудять [illegible] дорожить часом і скарить, то [illegible] причинами, ані весела. Та проба є знаменита! Не сватай такої дівчини, котра має манери, т. зв. доброго товариства". Єсли молода дівчина щадить усьміхами для чужих, а для своїх має [illegible] добрий гумор, то она [illegible]. Коли прийдеш з відвідинами і кажуть тобі чекати пів години, щоби панна могла дуже [illegible] убрати ся, то покинь єї, але єсли она сейчас вийде на стрічу так як стоїть, фризура у неї на борзі і скромно одягнена, она убрана в домашну одіж, то се дівчина практична а [illegible] єї сватай, [illegible] она ані навіть не оправдує ся, що в звичайній стрий [illegible]. Трафляє ся так що брати називають свою сестру [illegible] мужескими іменами, прим. Іване, Владку [illegible] „добрий камрат".

НАСЛІДНИК РОСИЙСКОГО ПРЕСТОЛА КАЛІКА

В цілій Росиї переносять собі тепер досить [illegible] чутку, що наслідник престола [illegible] Алексій з роду глухий. [illegible]

РУСИНИ В АРМІЇ

На основі найновійших статистичних обчислень в австрійскій армії на мирній стопі служать тепер: при піхоті (170.000 людий) 9 проц. Русинів, 9 проц. Поляків, при стрільцях (16 тисяч) 1 проц. Русинів [illegible] проц. Поляків, при кавалерії (45.000) 13 проц. Русинів і 11 проц. Поляків, при артилерії (38.000) 5 проц. Русинів, 9 проц. Поляків, при піонірах (10 000) 1 проц. Русинів 1 проц. Поляків, при трені (3 500) 15 проц. Русинів і 10 проц. Поляків і при санітетах (4 000) 6 проц. Русинів і 7 проц. Поляків. Значить, при австрійскій армії, що виносить на мирній стопі 286 000 людий, служить 17 проц. вояків з Галичини, або 8 проц. Русинів і 9 проц. Поляків, т. є. галицкі вояки становлять в цілій армії пяту часть.

ЛІТНІ СЛАБОСТИ

Єсли терпите на корчі, розвільненє, холєру, то можете вилічити ті слабости і нерегулярности уживаючи

7 Monks Ki-no-col.

КОЛИ СЛАБА ДИТИНА

Одним з найліпших средств щоби дитина була здоровою то треба давати їй

Storks Cure-a-tot

Продають в кождій аптиці.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III — Вінніпег, Ман. Четвер 24 го серпня 1905 — Winnipeg, Man. Thursday 24 August 1905. — Число 34.

Якби то роги...

В консервативній денній газеті „Telegram" з 19 серпня с. р. есть поміщена предложена стаття, написана п. К. [illegible] „[illegible] Monthly Review".

Ми подаємо тілько головні точки взяті з неї, а іменно в статі тій п. Shempson роздумує над сим, що не добре есть, що ряд канадийский дає поселенцям землі даром, за оплатою 10 долярів, а по трех літах єсли поселенець виконає приписи, держава віддає ту землю на его власність і поселенець може з землею зробити що хоче. Він каже, що богато людей, котрі цілком не думають працювати на земли, беруть даром землю на то, щоби пізнійше можна продати. „Яке право — каже він — має держава давати землю даром, коли земля належить до цілого народу що жие в державі. Держава повинна ужити систему якій есть в Новій Зеландиї, де нинішне правительство не дає даром, а продає по 5 долярів акер, або винаймує на півтора процент від вартости землі отаксованої на пять дол. акер. Кождої секциї, т. є. 160 акрів поселенець може пять літ винаймати, а потому може єї купити не вище як за 10 літ (значить за 15 літ єсли виплатить, може сказати що він має свою землю). Ті гроші які дістає держава за землю, може ужити на виплачуванє довгів і на инші державні потреби. І так напр. провінциї Манітоба, Альберта, Асинибоя і Саскачеван кромі земель, що має компанія „Гудсон Бей", на фонди шкільні, желізничі компанії і роздане даром, держава еще має 141 283,203 акри. Єслиб ту землю продано по 5 долярів акер, то держава взялаби за ню 721,410,015 долярів, т. є. три рази більше як мала довгу з кінцем 1903 року. І не так булоби як до тепер, що держава видає річно міліони на еміграцию, але держава потягалаби користь з еміграциї. Дальше обчисляє землі в Атабасці, Маккензі, Ківатин, Унгава і Юкон (земли підбігунові), котрі числилаби 1,138,066,131 акри. Подумайте кілько то булоби грошей якби продати по 5 долярів акер, або тілько винаймити на півтора процент. Богато землі, пише дальше, есть цілком непідатної для управи, однак і таку не треба давати даром, бо держава не потребує за ню платити податків."

В кінци „Телеграм" упоминає ся, що стаття ся не має нічого спільного з горячою політикою, а подана тілько тому, що в ній суть добрі ради п. Shempson-a яко бизнесмана.

(Дальше буде)

Важне!

Ми установили льотерию для передплатників „Канадийского Фармера". За виграну ставимо золотий зигарок з ланцухом вартости пятьдесять (50) долярів. Кождий передплатник що пришле нам доляра на газету дістане від нас нумер. В тій цїли маємо розпродати до нового 1906 року тисячу нумерів і тогди настане льосованє, в хтось з передплатників за доляра виграє такий цінний зигарок з ланцухом. До виграни мають право тілько ті, що винни нам передплату за 1905 рік і нові передплатники, що пришлють доляра за газету на перед.

Редакция.

Послідні вісти з війни на Далекім Сході.

— Тепер коли ведуть ся в Portsmouth мирові переговори японьских повномочників з росийскими, в Манджурії панує такой спокій. Не тому спокій, що начались переговори, а тому, що падуть там тепер великі дощі, так що Манджурия ціла виглядає як мочар, і ніяка акция не може начатись. Японьска армия як доносять, есть дуже добре приготована до атаку, материялу воєнного має подостатком, і слабости в армиї майже нема.

З Токіо доносять що адмірал Кокока рапортує, що Японці висіли в заливі татарскім на захід від острова Сахалін на росийску територию і вигнали росийске військо.

— З Манджуриї доносять що японьский торпедовець бомбардував 15 с. м. порт Лазарев на східнім побережу Кореї, але росийске військо прогнало Японців.

Лондон 16 с. м. Кореспондент з Токіо до Daily Telegraph доносить що Японці незадовго заберуть Камчатку, бо Росия там дуже мало має війска [illegible] батальон.

МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ

Мирові переговори росийских і японьских повномочників, котрі мали в короткім часі скінчити ся, ведуть ся вже два тижні. Японці предложили Росиянам дванайцять точок, з котрих росийскі повномочники більшість навіть без жадної дискусиї приняли. Сам Вітте проводир росийских повномочників сказав, що жаден з росийских дипльоматів так скоро на все не годивби ся а все се що він робить, робить на свою відвічальність. Однак на чотирох точках задержано ся в певно. Росийскі повномочники відкинули на найбільше переговори що до окупациї Японциями острова Сахалін, заплаченє Японцям воєнних коштів, обмежене що до удержуваня на Сході росийської фльоти і видане росийских воєнних кораблів, котрі тепер знаходять ся в неутральних портах.

Дальше Вітте говорить, що Росия без жадних трудностей згодилась на ті всі японьскі предложеня, котрі були причиною сеї кровавої війни на Далекім Сході.

— З Петербурга доносять 21 с. м. що Росия не есть в змозі приняти ті послідні точки предложені Японцями і заключене мира залежить тепер від самих Японців. З Portsmouth доносять, що [illegible] посередника, або як найскорше приступити до мирової угоди, хотять покликати англійского короля Едварда.

Portsmouth 21 с. м. Мирові переговори Росиї з Японом здаєть ся скінчить ся на нічім. Жаданя Японців що до заплаченя воєнних коштів і видання їм острова Сахалін, повномочники росийскі опротивились ся і заслали в сій справі депешу до царя, на котру дістали відповідь, що цар не годить ся приняти ті точки. Повномочники еще почекають день-два може ще що зміниться, однако трудно, бо Японці твердо стоять при своїм, кажучи, що они виграли війну, бо кілька разів уже побили Росиян. Але як видно Росия також не згодить ся на такі [illegible] і війна піде дальшим тягом.

НОВИНКИ.

М. Верблович з Crandal Man. доносить нам о слідуючім нещастю. Василь Дяка [illegible] 16 с. м. з набитою стрільбою пробував шукати [illegible]. На нещастє [illegible] в [illegible] упав на землю і в тій хвили вистрілила стрільба, поціляючи его в живіт. Небіжчик еще мучив ся потім шість годин. Полишив вдову з четверо дрібними дітьми.

Петербург 19 с. м. Цар видав довгий [illegible] маніфест, в котрім найважнійшою точкою є се, що обіцює скликати государственну думу для уділеня прав в користь народови. До сеї думи мають входити представителі вибрані народом з кождої губерниї. Дума та має зібратись десь в половині січня 1906 р.

Як бачимо цар дуже дбає про своїх підданих. Він все видає манифести, однак ті манифести, ніколи не здійснюють ся, бо все їх відкладують на пізнійше та дурять нарід о будучім добрі.

На головнім річнім засіданю директорів желізничої компанії C. P. R. обчислено що загальна сума грошей що з війшла до каси компанії виносить 50.481.882 долярів. По оплаченю всяких видатків чистого доходу остало в компанії 8,875,685 долярів. Коли всі компаністи дістали відповідну часть доходу від вложеного капіталу то в головній касі остало еще 1,784,353 долярі.

Walter Scott. Член парламенту державного, котрого на конвенциї лібералів, яка відбулась 16. с. м. в Реджайні вибрали провідником ліберальної партиї в провінциї Саскачеван

В Пакан, Альберта, пішла одна молодиця за своїми коровами і подибала спячого медведя під корчем. Не знаючи, що се за звір, кинула в него патиком, а сей пробудив ся і кинув ся на ню. Жінка стала втікати і кричати о поміч, але заки люде надбігли, медвідь уже єї замордував. Муж сеї жінки робив той час в Едмонтоні коло ровів, і коли про се довідав ся відобрав собі житє. Обое ті люде недавно побрались, жили з собою лиш 2 місяці.

— В Butte, Mont. 20 с. м. надізджаний потяг ударив в кару наповнену людьми з котрих двайцять зістало убитих а богато ранених.

УКРАЛИ ТРИ МІЛЮНИ.

„Біржевия Ведомості" доносять, що роботи в петербурскім порті будуть здержані по причині ревізиї, яку поручив перевести міністер маринарки. Ревідувати будуть будовані кораблі і цілий інвентар. Як говорять, відкрито дефіцит трех міліонів рублів із загальної суми 18 міліонів, призначених на будову панцирників.

УБИТЄ 14 ДІВЧАТ.

Як доносить „Южный Край", під селом Алексадрівкою в пов. богодухівскім київскої губерниї сповнено страшний злочин. 15 дівчат, що працювали в дворі, одержали свої зарібки, які виносили разом около 150 рублів, пішли на нічліг під стіжок. Рано 14 з них найдено убитих. Показало ся, що убили їх для грабежи 3 наймити з того двора, де робили дівчата. Злочин вийшов на яву, бо одну дівчину, висадили дівчата на стіжок, давши їй гроші до перехованя. Дівчина, що була сьвідком [illegible] злочину, пізнала убийників і видала їх жандармерії.

— З Gilbert Plains Man. доносять що 14 с. м. падав там град і поніщив найкрасшу часть збіжя на обшарі дві милі широкім а вісім миль довгім.

В вівторок минувшого тижня трох Італіянців сильно покалічили ножами на улици Higgings в Віннипегу двох Англиків. Англиків відвезено до шпиталю і доктори упевняють що рани не суть смертельні. Італіянців скоро арештовано, а коли їх приведено на стацию поліцийну, тілько при одним найдено ніж, а другі десь покидали свої ножі.

— З Норфольк, Вірджинія, доносять о страшній катастрофі на особовім потягу, яким їхало до 500 людей на прогульку з Кінгстон до Норфольк. Всі лікарі в Portsmouth поспішили на місце катастрофи для ратованя ранених. Певного числа убитих і ранених не подають, однак богато в подорожних зістало убитих і ранених.

— В минувшім числі ми згадували про вандрівку Духоборів. Після найновійшого донесеня партию сих фанатиків Духоборів загнали самі Духобори з сіл за се, що они не хотіли робити, а хотіли шукати раю подібного як той, в котрім жив Адам і Єва, щоби не потрібно було ані робити щоби мати чим покривати ся ані одежі. Були в тій партиї мущини жещини дівки і діти. Коли одна 18 або 20 літна дівка не хотіла під Йорктоном зняти з себе одежу, то другі жени примусили єї до того бійкою. Мущини і жещини не суть се мужі з женами, у них нема жадного сопружества, а називають себе братями і сестрами. Мущин власти вислали до Брендону узнавши їх за не повних з розуму, а женщин і дітей вислали назад на кольонії.

— Варшава 14 с. м. В [illegible] зібрало ся до 2.000 соціялістів на раду. Коли о тім довідали ся російскі власти вислали там козаків і піхоту. Соціялісти увидівши військо зачали стріляти. Військо також відповіло стрілами убиваючи одного, а 18 ранивши, а 458 соціялістів арештували.

В протягу 48 годин більше як 1000 соціялістів арештовано в Варшаві.

В Белостоці кинув хтось на улицю бомбу, котра експльодуючи забила кілька осіб.

— З Берліна доносять, що план думського принца Карола, котрий старав ся о норвегску корону до котрої осягнення протегувала его Велика Британія, не удав ся. З Копенгаги доносять, що Норвегія стремить до заложеня републики.

— З Тієн-Тсін доносять, що 16. с. м. якійсь напасник виконав замах на хіньску цісареву в хвили коли она переїздила браму міста до літної палати. Напасника пробочна гвардия забила на місци.

— До Сан Франціско прибув 16. с. м. нинішнь представитель хіньского правительства і обясняє Американцям, що хіньске правительство не має нічого спільного з бойкотом американьских товарів. Бойкот счинили хіньскі приватні гандльові товариства і він розширив ся тілько в Шангаї. „Правительство хіньске — каже він — на все хоче бути в мирних зносинах з Сполуч. Державами".

З Амстердаму доносять о повстаню в голяндских посілостях в Східних Індиях. Повстанці напали на військову сторожу убиваючи двох офіцерів і 20 вояків. Тілько шістьох вояків уратовали ся утечою але і они ранені.

— Росийский цар видав 17. с. м. указ зізволяючий затягнути нову державну позичку в росийских банках в суммі 100.000.000 долярів.

Продаємо дешево білети корабельні до Галичини, Буковини, Росиї і назад.

Висилаємо гроші до кождої місцевости в Австриї і Росиї по найнизшій ціні.

Приходіть до нас а будете певно вдоволені.

Говоримо по руски.

Corn. EPP & Co.
671 Main st., WINNIPEG.

ВЕЛИКИЙ ГОЛОД В АНДАЛУЗИЇ

З Севилє, Іспанія, доносять, що в Андалузиї, іспаньскій провинциї панує страшний голод. Причиною голоду есть неурожай який спричинила посуха. Від марта не упало там ані краплі дощу. Тисячі гурми узброєних селян і робітників волочать ся по краю шукаючи поживи, а коли надибле їх поліция добровільно віддають ся під єї опіку. Криміналы наповнені пригнобленими голодом. Діти живлять ся дикими кактусами.

— Час від часу вичитуємо в американьскій „Свободі" „Канадийскі пісні" в котрих „поети" висказують свое горе, як они тут бідують, що мусять ходити з мішками за ще і комарі їх кусають. Чоловік не знаючий канадийских обставин подумає, може й бути що там нарід так страшно бідує. Однак оно так не є. Може одному на тисячу здесь що то біда, коли він мусить їти на роботу, позаяк він сподівав ся що тут без праці можна жити і уже скубані і печені голубці літають тілько їсти. Не без біди цілий сьвіт, то і в Канаді може декто зазів ся, представляючи єї собі в Галичині краєм дармоїдів, однак на еміграциї до Канади Русини найліпше вийшли. Що до сьпіваня ся на ношене мішків, то якби який чужинец прийшов до Віннипегу що читав в газеті як ходять з мішками і не провірив що в мішках носять, то дуже на тім зналиби ся, бо в Віннипегу Русини носять мішками пиво. Що до зарібків, то в Канаді хто хоче робити, то заробить, бо тут в літі відчуває ся брак робітників, а навіть тут рахують ся з такими страйками де при роботі застрайкує 50-100 людей і сейчас по кількох годинах страйку дають робітникам плату яку собі жадають. Тепер фермери платять по 40 дол. на місяц і харч, а Русини так спиняли, що за таку ціну навіть не хотять їти, бо на фармах нема що пити а в місті що заробить то і пустить. Західна Канада не єсть краєм фабричним а рільничим, тому і [illegible] що тільки з рільної робота. Русини в Канаді котрі осіли на фармах доходять до чим раз більшого маєтку, а і ті що в місті осіли [illegible] також мають красний доробок. Тільки той нарікає на Канаду, що шукає грушок на вербі.

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly,
Published every Thursday,
159 Cor Logan & Fountain st.
Winnipeg. P. O. Box 82.

CANADA NORTH WEST PUBL. COMPANY.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year

(Established 1903.

ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує:

в Канаді на рік $1.00
в Сп. Державах на рік $1.00
в Австриї $1.50

Газету треба платити все за наперед.

Гроші засилайте в реєстрованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або агента на експресовим офісі, засилайте нам, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Адрес

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не принимаємо.

При зміні адресу просимо подати свою старий адрес.

Канадийский Фармер єсть газетою для освідомлення всіх Русинів в Канаді, без ріжниці віроісповідання, і для поширення ліберальної партиї, котра Русинам прихильна. Не має тісної звязи з жадною церквою, однак вірить в свободу, котра позволяє кождому обивателеви хвалити Бога, як він хоче.

Одним з важнійших принципів ліберальної партиї є признанє відносне ся в справах релігійних і до сего ми будемо стосуватись.

ГОДІВЛЯ ИНДИКІВ.

СЛАБОСТИ КУРЕЙ, ГУСЕЙ, КАЧОК, ИНДИКІВ І ІХ ЛІЧЕНЄ

ЗАСТРУПЛЕНЄ НІГ.

Слабість та объявляєсь темно жовтим заструпленєм передної части ніг. Струп мягкий, потім густіє в кінци робить ся шкорлупа, котра пукає, а в єї пукливах складають собі молі ячка і непокоять птицю, котра навіть не може ходити, перестає нестись, худне. Ноги вкладаєсь до теплої води і струпи розмягчають милом [illegible] кладесь дуже добре зелене мило і так оставляєсь день і ніч. Після того треба ноги обмити літною водою і струпи легонько, без болю, відділити деревляним патичком. Після тої операциї треба ноги кілька днів змивати креолиновим милом, а після кождого змиття натирати розтопленим смальцем. Після 14 днів повтаряєсь то лічене.

ВІСПА виступає перший раз на ніг. Слабість та заразлива. Треба тому птицю відділити в прочі і смарувати несоленим маслом або сметаною. Корм треба подавати зелений як салату, а за напій воду з [illegible]

СЛАБІСТЬ ОЧИЙ.

Очи розпалять. Треба їх промивати літною, чистою водою і прочищати [illegible] кожно части. Слабість та заразлива тож треба [illegible] Часто слабість [illegible] в дифтерию і в такім разі треба сейчас [illegible]

РАНИ треба смарувати сметаною або несоленим маслом; не треба однако допустити щоби рана загнила.

СЛАБОСТИ [illegible]

Посока слабість трафляєсь звичайно в червни і липни. Гуси перестають їсти, не можуть віддихати, [illegible] головою тичуть. Причиною бувають малі робачки, [illegible] котрі в час як гуси в воді нуряють, дістають ся їм в носові діри, там гніздять ся, висисають кров, задержають віддих [illegible] Треба впустити в носові діри при помочи пера кілька крапель оливи з рибячим траном, або поповнювати в діри немного соли, а робачки попадають. Головки також треба намазати оливою з траном. На ту слабість западають також качки о сякій порі.

ЗАВОРОТ ГОЛОВИ.

Причиною буває сильний напад крови до мозгу, часом робачки в ухах. Гуси опускають крила, витягають шию, крутять головою і гинуть. Треба пустити кров, натинаючи в тій цілї острим ножиком, або грубою [illegible] жилу під [illegible] ног.

СИЛЬНЕ [illegible]

Гуси молодші і старші опускають крила і перестають їсти. Треба їм подавати три [illegible] раз немного жменї соли, або ложку соленого росолу.

ЗАТРОЄНЄ

Гуси часом затроюють ся дикорослими розлинами. Треба напоїти молоком або влити в горло вапняної води.

СЛАБІСТЬ ИНДИКІВ

Воложка. Молодик индичат часто приходе [illegible] котра їм причиняє много болю, так що не рідко від неї гинуть. Треба головки смарувати оливою з траном, а щоб від вошей обезпечити, повтаряти то смароване що місяця.

СЛАБІСТЬ КОРАЛІВ

Коли индичата начинають дістати корали треба давати їм раз або два рази на день хліб мочений в вині, а [illegible] поживою ячмінної каші, утертого [illegible] сїна з посіченою петрушкою. Держати їх треба тепло і сухо.

Причиною всяких иньших слабостий у индиків буває але поміщене і нестаранний обхід. Поміщене для них має бути чисте, продувне з свіжим воздухом. Хоронити їх треба перед сиростю і спекою. Зели частійше трафляє ся [illegible] треба подавати часом з рана не много [illegible] цукру, що треба подавати в кормах.

НЕСЕНЄ ЯИЦ БЕЗ ШКОРЛУПИ.

Трафляєсь часами що кури несуть яйця в шкорлупках [illegible] Трафляєсь то у курей, котрі не ходять свобідно а суть держані в замкненю. Треба таким курам подавати рано не много приправленого [illegible] ячмінь, а потім класти їх на теплім [illegible], і держати на нім довший час.

ЇДАННЄ КУРМИ ЯИЦ

Треба давати курам в кормах [illegible] перемішаних з [illegible] бо они потребують вапна. Зели однако суть в замкненю то не могуть собі прибирати корм, котрі мають в собі вапно і [illegible] шкаралупи яиц. До таких курей [illegible] треба давати [illegible] треба сейчас забивати. Курей від з'їдання яиц трудно відзвичаїти.

БРАК АПЕТИТУ

Трафляєсь часами що дроб, головно той котрого відкормлюють, тратить апетит, не принимає корма, худне. Треба до звичайних кормів як вівса, барабулі, ячмінь, додавати немного [illegible] угля дерева.

Знов квичать!

II.

В попередніх числі „Кан. Фармера“ ми описали Вам дорогі читателі одну з найгірших ганґрин на канадийскій Руси, в особі [illegible] Муси Рудницкого, котрого консервативи іменували своїм провідником між Русинами.

Другою такою самою ганґриною єсть минувшої осени прибувший до Канади, щоби жити з темного Русина, [illegible] Сисина, єго редактор „Слова“. Сей біглець утік до Канади щоб уратувати свою честь перед кримінaлом, а що він не чесна людина, то подавали ми свого часу в „Фармері“ лист, писаний з Печеніжина. Сю [illegible] пиявку консервативи навіть минувшої осени висилали агітувати між Русинами до Pleasant Home і Yorkton-у. Чиж не красна консервативна політика? і чи не суть они вашими „великими“ добродіями, коли таку остатну людину, що потікала з під ключа за шахрайство ставлять на становище інспектора для Русинів та редакторів? Чим можна назвати Русина, котрий з такою голотою тримає, чесним? Ні! Чесний чоловік з криміналистами нічого не хоче мати до діла, а слухає рад чесних людей, котрі працюють для слави Руси.

Дальшими світочами в консервативній партиї були якись то щоби Русини, єго редактор „Слова“ Косовий і єго директор консервативного учительского семинара [illegible] О них ми також уже писали і не хочемо більше повтаряти, а канадийскі Русини повинні подякувати Богу, що позбулись сих консервативних опікунів.

Теперішний видавця лежачого в летаргу консервативного „Слова“ також не єсть Русином. Єсть се чоловік добре знаний з махерства. Русинами, і не одному дав ся вже в знаки, що купив у него лот, або робив у него при будівлі домів. От і минувшого тижня відбулась его справа перед судом за довги, які винен робітникам. Пару літ тому як сего „Русина“ (так удоводнює на підставі аналізи теперішний редактор „Слова“, заключаючи з сего, що видавця „Слова“ родив ся на Україні, так щоби Русини що родились в Америці не були уже Русинами) за якись то махерства засидів би ще на два місяці до „Панової хати“. Чесні люди, нема що й казати, піддержують консервативну партию. Чи ще може більше треба доходів щоби наш Русин пізнав що то консервативи?

Теперішний редактор „Слова“ хотів довгі літа жив в Спол. Державах, та в Канаді єсть свіжим (ґриноpом) і не знає як консервативи нас трактували, а як трактують то певно не хоче знати. Ми єго уважаємо за дуже непорадного чоловіка, коли за яке там [illegible] гроша то зажити яке оттримує від консервативів, мусить перечити правді. Що він пише що ми виступали против сепаратизму і заложеня Народного Дому, то се правда що ми і будемо виступати так довго, доки ті інституты будуть мати не ціль просьвіти і не добро [illegible] народа, а тільки ціль політичну. Нам би час перестати дурити народ [illegible], а ити отвертою політикою.

Писали про Народний Дім і [illegible] стодале зо встид для нас Русинів, щоби ся куча носила назву Народного Дому, де щоби жадний чужинець переходив надо ней, то певно спитав би чи се корчма чи може який дім розпусти? Майже що суботи збирають ся там алькогольом, а в суботу 12. с. м. якась щоби мали там весіле. Підпивши собі начали битись, побивали вікна котрих ніхто не думає навіть вставити. Швабиска так були розгуляли в „народнім домі“, що аж поліция мусіла прибути.

Чиж се також не встид для нас Русинів, що куча де ведесь пітика носить назву Народного Дому? Видно що ті що помирали і попирають справу сего „народного дому“ та пишуть про него, суть [illegible] ніякими, бо чесні люди не позволили би де таких гидь запроваджують таким поважним назвиском як Народний Дім.

Перші редактори „Слова“ всі дописи, які тільки були, підробляли, а тепер на ново починають ту саму роботу. В 45 ч. щоби якась єсть допись під заголовком: „[illegible]“ Де ж підпис того що написав, а не підпис того що еще [illegible] до тої дописи? Остатний дурак писав ту допись, а остатний дурак редактор „Слова“ що її помістив, коли пише що пресбитеріяньска місия має що спільного з ліберальною партиєю. В ліберальній партиї суть люди належачі до римо кат. церкви, до гр. кат. суть протестанти всіх церквей, православні і [illegible] Так само і в консервативній партиї суть люди належачі до всяких церквей. В консервативній партиї суть навіть міністри що належать до пресбитеріян. З сего всего виходить, що редактор „Слова“ мусів бути пяний, коли такі неконсеквентні дописи підробляє.

Консервативні охлапники навіть кажуть що ся допись була представлена манітобским міністрам. Зелиби се було правда, що аж міністри консервативи мали мати нараду чи ту дурну допись містити в „Слові“ чи ні, то він дуже але репрезентувались.

Консервативні і [illegible] пободуючись своєю гидкою політикою, можуть наш нарід, котрий не понимає тутешної політики навіть в сей спосіб обманювати напр. приходить до чоловіка і питають якої ти релігії? а він відповість католицкої, тогди [illegible] говорить, що всі католики належать до консервативної партиї, и тому [illegible] православних і так само [illegible] так само говорить обманюючи один перед другим для [illegible] чоловіків для власних цілей. Однак се все будуть брехня і такого підлого способу в політиці уживає тільки руский хрунь, бо Англійскі консервативи встидались би ся вдавати политику з релігією. Русини уже раз повинні пізнати, що тут не [illegible] ніяка церква не [illegible] політичну партию, а раз так державні як і провінціональний становить цілком осібне тіло не маюче нічого спільного з жадною церквою і уряд всі церкви однаково почитає, бо представителі народу то є посли належать до ріжних церков і в парламенті не сварять ся посли над релігіями, а дбають про добро краю. Таку фальшиву науку можуть між Русинами ширити тільки такі підлаки та народні зводителі як при „Слові“.

„Слово“ поки що лежить в летаргу, коли ся обудить і чи ся обудить — не знаємо, бо сторожа коло него і доктори консервативи. Може оно тепер, як ся обудить, буде яким пророком. Де-хто з Русинів памятає еще в краю, що як де трафило ся що хтось з людей попав в летарг а потому обудив ся, то нарід тягнув до него з далеких околиць, щоби довідати ся о якісь нових пророцтвах.

„Слово“ від свого появленя ся певно за [illegible] для нікого не принесло ніякої користи, а коли ще року нема як оно повстало і так борзо попало в летарг, то єсть знак що терпить на першу слабість, з котрої ніхто єго не вилічить. Та слабість заразлива подібно як сипачка, тому перестерігаєм людей котрі єго читають, щоби не набрались тої слабости, бо се будоби велике нещастє на канадийску Русь, котра повинна рватись до житя а не засипляти.

ДОПИСЬ.

З Stuartburn, Man.

Поважана Редакціє!

В числі 43. консервативного „Слова“ я добачила [illegible] редактора поважне згаданої ґазети гой-би то відповідь чи щось на допись в котрій була згадка о мині в ч. 26. амер. „Свободи“.

Не просила я нікого, щоб мене хто хвалив ані в „Свободі“, а тим менше ніколи бим не просила о се [illegible] горішкою [illegible] редактора „Слова“.

Пане Редактор (если можна так вас назвати) запитую вас, чого так озлобились ся на ту [illegible]? Чи я може вам що заподіла? Так я вам всегда була жичлива. Що вас так потягло перше захвалити, а потім при кінци збештати мене? Чи се може вдячність за те, що в нужді і голоді наша родина одна в Стейтах друга тут ратували вас!

Казали люди колись, що ви здібний чоловік, та я сего не добачую в цілій вашій базграниці. Можливо, що ви колись були здібні, та здібність вашу мабуть готелі зжерли. Хай Бог боронить каждого від сего! Та щоб вам вашу „здібність“ виложити перед вашi [illegible] очи (так як би бачили вас), то ось прошу. Не пишіть дурниць про якусь відрубну нацию „Русинів-лемків“, бо се нет відрубна нация, ані жадна партия. Я знаю лише одну загальну нашу Русь, або [illegible] Русини [illegible] Іеди би ми нашу Русь ділили на назви, як Лемків від слова „лем“ котрого уживають замість „лиш“, Подолянів від Поділя, Гуцулів від гуцульщини і т. д., і [illegible] з них якусь осібну націю і [illegible] одні других, то щоб більше було нації ніж є досі на цілій нашій Руси. Я, п. редактор, не хочу уряти чести Лемків, однак не добачаю ані високости ані лучности ані в одних ані в других, все одно — Русини тай конець. Як одним так другим брак освіти, а як ті будуть мати, то щось з них буде. Інакше як будуть такі „здібні“ редактори як ви, то нема що надіятись на ліпше. Я не встидаюсь сего, що ви написали що я „чистої крови лемкиня“ але встидаюсь що ви такий [illegible] в „чистої крови Русина-американина“, бо я родилась в Америці [illegible] що я не встидаюсь, все факт, що ви встидаєтесь говорити так як „чистої крови“. Лемко та [illegible] шапкою до гори ногами кожде слово що [illegible] А здібність редакторська показує вашу „вченість“, [illegible] я вчилась трохи стилістичної правописи і знаю, що ніколи не пишесь: Амеріка, крячати і т. д. але на вашу вченість нехай вам так буде. Дальше [illegible] „описки“. Я не добачаю нічого в сїм злого, здаєсь що се були невинні помилки друкарські як „[illegible]“ і „описки“. Однак щодо „описки“ то чи не на своїм [illegible] горить?“ П. редактор так вас в Стейтах знають вздовж і поперек і знають, що ви чесний чоловік, та чого перестрашились ся сего слова „описки“? була взяти се за друкарску помилку тай конець.

Дальше хвалите мене, що аж страх, що тільки [illegible] честь Лемкам. Я [illegible], що [illegible] маю честь приносити то не тільки Лемкам, а цілій Руси, однак я [illegible] еще [illegible] сего, щобим честь приносила, бо еще нічого доброго для Руси Україні не зробилам.

В кінци як гадюка вкусили мене, та за що питаю? Чи може за мою щирість до вашої родини?... Дякую Вам за се красненько, та не забудьте, що лиш гора з горою не сходить ся.

Пане редактор! Від good luck-із, well, pardon-із і never mind-із, фотографія вашої „здібности“ та „характеру“ відбиваєсь в вашій базграниці.

Яко щира ваша приятелька раджу вам на будуче добре розмислити що писати і не писати в готелю під впливом алькоголю, але в редакцийнім офісі. Через алькоголь много людий потратило добрий характер. Так пане Д. Д. редактор або дубельтовий дурень редактор!!!

[illegible] учителька в Стюартбурґ.

P. S. Звертаю вам увагу на власну вашу статю, яку в свойм час написалисьте в „Свободі“ против піятики. В статі виводите, що через піятику чоловік тратить честь, характер, занедбує родину і т. д. Прошу вас [illegible] перечитайте собі єї еще раз і застановить ся над собою. Ви обіцяли мені, що вложите в Winnipeg Temperance Society, [illegible] ваше слово“

ВСЯЧИНА.

БАЛЬОНОМ ДО ПІВНІЧНОГО БІГУНА.

В Парижи [illegible] теперішнього сезону сьмілий [illegible] звісного воздухоплавця, Марсиляка, котрий по приміру Андрея, хоче дістати ся до північного бігуна бальоном. Саме 11 с. м. минає 8 літ, як шведский інжинір Андре з двома товаришами Стріндбергом і Франкелем підняв ся сьмілої подорожі бальоном до північного бігуна. Що стало ся з ними, куда загнались, або де погибли — доси не знати. Однак примір Андрея не відстрашує Марсиляка. Він думає, що вже, [illegible] відповідну осторожність, переведе свій плян. Бальон Марсиляка буде заосмотрений в мотор, що [illegible] силу на 25 днів. Сей мотор буде лиш тоді ділати, щоби не було вітру або щоби бальон наслідком противного вітру сходив з вибраного напряму. Марсиляк взяв богато нових приладів та інструментів до воздушної подорожи, як „термоген“, що буде хоронив матерію бальона перед впливом полярної студени, новий прилад до випускання газу, дальше апарат до удержування бальона на поверхности води коли б упав в море і т. п. Сьмілий воздухоплавець забирає також апарат до бездротного телеграфу і при його помочи хоче удержувати зносини з островами [illegible] звідки бальон має підняти ся. Бальон буде складати ся з [illegible] Кошти виправи разом з бальоном і приладами обчислені аж на 90.000 франків.

РАДИ ДЛЯ КУПАЮЧИХ СЯ.

1) Не купати ся коли хто є нормально подражнений. 2) Не купати ся зараз коли хто є ослаблий або коли хто приходить до здоровля по хоробі. 3) Не купати ся по безсонні і ночи без попередного відпочинку. 4) Не купати ся, єсли хто добре наїв ся або напив ся. 5) До купелі і від купелі йти поволи. 6) Вибирати глубину і скорість плавучої води. 7) Розбирати ся звільна, а по розібраню сейчас скочити до води. 8) Скакати до води [illegible] головою, а як хто не може, то від разу занурити ся. 9) Особи слабі фізично не повинні сидіти у воді довго. 10) По купелі треба тіло добре натерти щоби скріпити кружене крови, убрати ся скоро і перейти ся.

ЖИДИ В БІЛЬШИХ МІСТАХ.

На основі статистики, поданої в жидівских калeндарях, найбільше Жидів зглядно до населеня, живе у Варшаві, в давній столици Польщи. Перше місце що до числа жидів займає Ню Йорк, де живе около 700 000 Жидів. З европейских міст в Будапешті живе 166 000 Жидів, у Відни 149 000, в Льондоні 120 000, в Берліні [illegible] 000, в Парижи 75 000, в Амстердамі 56 000, в Константинополи 40 000, в Римі лише 2 000, в Букарешті 9 600. Найменше Жидів живе в столици Іспанії в Мадриті, бо лише 300, в Атенах також 300, а в Лїсбоні 2 500. В Петербурзі находить ся лише 2 800 Жидів. Всіх Жидів на сьвіті числить 15 міліонів.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III. Вінніпеґ, Ман Четвер 31-го серпня 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 31. August 1905. Число 35.

Козір!

Ми установили льотерию для передплатників „Канадийского Фармера“. За виграну ставимо золотий зиґарок з ланцюхом вартости пятьдесять (50) долярів. Кождий передплатник що пришле нам доляра на газету дістане від нас нумер. В тій цілї маємо розпродати до нового 1906 року тисячу нумерів і тогди настане льосованє, а хтось з передплатників за доляра виграє такий цінний зиґарок з ланцюхом. До виграни мають право тільки ті, що винни нам передплату за 1905 рік і нові передплатники, що пришлють доляра за газету на перед.

Редакция.

Якби то роги...

(Конец.)

В попередних числах „К. Ф.“ ми подали [illegible] пана Shrimpton-а, котрий пише в [illegible] державного [illegible] в Канаді і яку користь мала би держава [illegible] котрі эмігранти [illegible] продавала. [illegible] п. Shrimpton [illegible] „Monthly Review“ [illegible] Телеграм“, консервативна денна газета [illegible] передруковала, то [illegible] що она єсть їм прихильна, а коли єсть їм прихильна, то колиби ті прихильники мали зарад канадийской державы в своїх руках то ті погляди п. Shrimpton-а [illegible] кажуть, [illegible] в житє.

Що до введеня сего системи продажи землї державою, мусуть позволяти собі хиба [illegible] богаті, котрі по більшій части суть консервативні, однак бідним людем, приміром як ми Русини, сей систем продажи земель державою певно не [illegible] жадного хісна і якби він істнував в Канаді, так певно і [illegible] тут не було би.

Ми всі добре знаємо, що [illegible] хто з Русинів приїхав до Канади привіз з собою пару сот долярів, а більша часть майже без цента сюда [illegible]. Такий бідний [illegible] чоловік коли [illegible], вибрав собі землю [illegible] даром, побудував [illegible] колибу для жени і дітей [illegible] пішов на роботу. За [illegible] літом [illegible] купити корову і [illegible] на прожиток аж до другого літа. На друге літо [illegible] більше, бо вже знав [illegible] рушити, і так [illegible] пару літ став газдою і одержав патент на землю [illegible] даром.

Тепер [illegible] ми, що би тут бідний чоловік вдіяв якби потребував купити землю? Грошей готових треба [illegible] тільки прибирати, щоби землю заплатити. Зелиби мав на виплат то хиба би тільки хотів на заробки та виплачувати рати, а хто жилиби родину? Але в тім артикулі що до продажи землі державою, єсть еще, що землю для бідних можуть виплачувати [illegible] процент на пять літ. Значить чи хтось [illegible] від (бо з відки бідному [illegible] користи [illegible] землі робити) то мусить платити за [illegible] податок. По пятьох літах може ту землю купити по пять дол. акер, а котрий та земля не варта пять дол. акер, то єсть змушений заплатити, бо пять літ на ній сидів і працював та жаль праці, часу і здоровля.

Желізничі компанії продають землю по 2 та 3 доляри акер, а держава жадає тільки за ту землю, що близько міста і котра легка до заробку, а тут від разу всю землю [illegible] на пять долярів, а навіть обчисляли колиб то було би [illegible] за землі, котрі лежать далеко на півночи і котрі до управи ніколи не будуть придатні, а ціна тих земель також мала бути пять долярів!

Ті ради п. Shrimpton-а можуть подобати ся тільки панам консервативам і если керма ряду була би в них то можеби і ужили сего системи. Однак для бідних лучше буде так як єсть тепер, бо бідному нічого з того не прийде що держава буде землю продавати, а по податки краєві єсть досить грошей, бо люди платять податки.

Послідні вісти з війни на Далекім Сході.

З Ню-Чванг доносять що генерал Лїневич має план розділити армію японьску на дві або більше частий, щоби начати се діло сильною [illegible] праве крило своєї армії. В російскій армії як доносять революцийний дух панує не тільки між військом, але єму суть прихильні високі офіцири. Обі ворожі армії місцями суть так близько одна від другої що віддалене не виносить більше як шістьдесять кроків.

МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ.

Portsmouth 25 сер. Справа мирових переговорів дуже тепер заострена, ані Росия ані Японія не хоче відступити від своїх жадань, як доносять, щоби Росия не приняла японьских жадань що до відшкодованя воєнного, мав до того вплинути російского царя німецкий цісар, коли бачились з собою в [illegible] фiнляндскiм.

З Петербурґа доносять що в Петербурґу оголошено офіцияльно, що Росия відшкодованя воєнних не заплатить, тому сподіваюсь ся що мирова угода мусить наступити.

— Portsmouth 23 серпня Президент Сполучених Держав Рузвельт щоби [illegible] мирові переговори Росиї з Японією могли скінчитись, предложив повномочникам обох держав таку [illegible]. Наже він, коли Росия не хоче заплатити Японії кошти війни то най відступить Японцям острів Сахалін, котрий Росия вибрала була Японцям, і таким способом винагородить відшкодованя Японцям. Чи Росия на се згодить ся не знати, але Японці суть прихильні сій пропозиції Рузвельта. Барон Комура мав сказати, коли Росия не схоче ні в найкоротшім часі приставати на ті уступства так Японія предложить єще не корисніші точки для Росиї.

Щоби найскорше мирові переговори закінчились найбільшу ролю в посередництві відограває тепер президент Рузвельт. Він вислав навіть спеціяльну депешу від себе до царя щоби цар згодив ся на відкуплене Сахаліна, котра то сума має бути заплатою за воєнні відшкодовання для Японців. В середу т. є. 23 серпня повномочники обох держав підписали уже шість точок поданих японцями з [illegible] Росиянами. Жаданє, які поставили Японці Росиянам в 11 і 12 точці, то є що до видачи Японцям воєнних російских кораблів, які тепер знаходять ся в неутральних портах і що до ограниченя держави російскої фльоти на водах Тихого океану, сими Японці [illegible]. Розходить ся тепер тільки о острів Сахалін і заплачене відшкодовання і наколи Росия згодить ся що через закупно половини Сахаліна винагородить Японцям воєнні відшкодовання так спокій готовий.

Росия однак як доносять з Петербурґа, не може в жаден спосіб пристати на заплачене Японцям воєнного відшкодованя і якби то не було дорогої, хиба може пристати на поділ острова Сахаліна і на викуп російских [illegible], котрі тепер знаходять ся в Японії яко полоненні.

Мимо того, що президент Рузвельт всіми силами старається погодити Японію з Росиєю, то переговори суть [illegible]. На предложенє Рузвельта щоби острів Сахалін поділити на двоє, Японці цілковито противлять ся а на жадане Японців що до заплачення відшкодовання, Росия становчо заявила, що не заплатить ані одного доляра, а може тільки зробити концесию в справі Сахаліна і заплатити за випущене невільників. Як видимо обі спорячі сторони остановились на одній точці і если одна другій не уступить так мир не буде заключений.

Переговори уже скінчились, а з ними буде конець і страшній війні. Японці уступили від своїх жадань, які подали в 10 і 11 точці і зрекли ся відшкодовання воєнного. Острів Сахалін поділять на двоє, за котрого половину Росия заплатить. Обширнійше подамо в слідуючім числі бо газета іде до друку

НОВИНКИ.

Жнива в Манітобі і північно-західних територіях сего року випали надзвичайно. Такого урожаю майже жадна Канада не памятає. Жнива як буде погода, в коротким часі скінчать ся. Брак робітників дасть відчувати всюди. Платять по два доляри денно, а подекуда робітники жадають більше. З Онтаріо приїхало на жнива минувшого тижня кілька тисяч робітників. Після рапортів, як доносять, потрібно фармерам яких 15 тисяч робітників з поза границь західної Канади, коли хотять збіже на час зібрати.

З Чікаґо доносять, що засуд смерти який мабуть виконаний на Йоганї Гоху 25. серпня знов відложено і навіть на ново зарядити переслуханє в жовтни. Йогана Гоха оскаржено за многоженьство і морд [illegible] жен. Коли Гоха повідомлено що переслухане відновить ся, сказав: Я цілком невинний в сїм страшнім [illegible] і тепер я буду мати спосібність [illegible] себе перед найвищими [illegible] держави“

— В Ню Орлеанс [illegible] до 24. серпня на жовту пропасницю 1600 осіб з котрих 226 померло.

— Комісия желізниці G. T. P. роздумує чи спільною стацию не моглаби бути нова стация желізниці С. P. R. Коли раз [illegible] комісия W. Whyte другого заступника президента компанії C.P.R то він відповів, що місця єсть досить на другу желізницю, а колиби що бракувало, то на схід від стациї можна еще досить тано купити. З сего можна заключати що G T P може вибере С. P. R.-ску стацию за спільну.

— На посьвяченє столиці провінції Саскачевану, Реджайни, в провінції Альберти Едмонтону, буде присутний сам президент міністрів Канади Sir W. Laurier. Посьвячене Едмонтону відбудесь 1. вересня в Реджайни 4. вересня. Потому майже цілий місяць Laurier перебуде в сих двох провінціях звидуючи Banff, Qu Apelle, Poplar Point, Prince Albert і Battleford і аж з кінцем вересня від'їде назад до Оттави.

Недалеко Trynidad, Colorado, обірвала ся 25 сер. хмара спричинившого велику повінь, котра понищила желізні дороги і унесла з собою богато домів. Як доносять в часі повени мало згинути 18 людей.

Двайцять четвертого серпня Русини що робили на „секшен ґенґу“ при желізници недалеко Rush Lake пошли [illegible] до Herbert вимінити чеки. Коли вертали з Herbert надїхав против них таґаровий потяг. Они поскакали і зняли гендкару з шин. Коли потяг переїхав уздріли що один з них десь пропав. Оглянувши ся увиділи єго як лежав на серед дороги мертвий. Желізниця переїхала єго власне в тій хвили коли переходив з одної сторони дороги на другу. Назву погибшого англійска газета подає N. Nobulck. Хто там є на роботі де [illegible] трафилось, нехай донесе о правдивім єго назвиску. Небіщик полишив жінку і діти в Галичині!

— В неділю рано 27 серпня найдено на улиці Манітоба в Вінніпеґу новорожденну дитину. Сейчас дано знати поліциї, котра віднайшла в короткім часі над берегом ріки женщину в критичнім стані і відвезено до шпиталю. Коли детектив Сіль спитав що она за одна, відповіла що єсть [illegible] вдовою і робила в готели. Пізнійше знов казала що недавно приїхала з краю і коли [illegible] розповість цілу историю.

ВЕРИГІН І ДУХОБОРИ

Петро Веригін, звісний провідник і чоловік значний влади межи Духоборами, не додержує своєї обітниці, яку був дав кваккерови Йосифови Елкінтон (Квакери єсть се англійска секта котра в деяких принципах подібна вірованям Духоборів) А іменно Веригін приобіцяв єму, що до року в кождім духоборскім селі буде школа і на сю ціль квакери зложили 15 тисяч долярів. Елкінтон кілька раз писав з Філадельфії до Веригіна в сій справі, але Веригін не відповідав єму, а коли Елкінтон написав до чотирох сіл в котрих приобіцяно єму самому що школи мусять бути, Веригін відписав єму і казав Духоборам з тих сіл підписати, що они не хотять школи. Як видно Веригін єсть противний просьвітному поступови межи Духоборами, тому уряд провінциї Саскачевану сам займе ся шкільною справою і доглядом над школами в селах [illegible] Духоборами.

— Через полудневу часть стейту Йова перейшла 24. серпня буря з градом і блисковицями. Сади і лани засіяні кукурудзою значно ушкоджені. Град повибивав сотки шиб в вікнах, а на одній [illegible] грім забив 20 штук худоби. Буря зробила тисячні шкоди, які найбільше діткнули фармерів.

- Одеса 25 серпня Водним місточку недалеко Одеси тлум селян напали на купців, понищили товари, богато купців поубивали а над иньшими знущали ся виколюючи їм очи та обтинаючи уха. На місце сего страшного масакровання прибули козаки але вже було за пізно бо ціле місточко було уже знищене.

— В Newbern N. C. товпа народу числяча яких сто замаскованих осіб, узброєних в гвери напала на вязницю, витягла мурина і лінчувала. Мурина повішено а потому сотками куль подіравлено єго тіло. Сейчас по атаку зазвано військо, однак було уже за пізно, бо товпа розбіглась.

Мурина звинувачено за се, що напав в цілі рабунку на стор і скалічив женщину що в нім була. Мурин був утік, але в скорі арештувала єго поліция однак расова ненависть не дозволила щоби мурина суджено і без суду єго замордовано.

—З Варшави доносять що революціонери знищили недалеко Радом желізний мост на ріці Висла через що комунікация перервана. В Варшаві оголошено стан облоги.

Sir Wilfrid Laurier президент міністрів Канади

Продаємо дешево білети корабельні до Галичини, Буковини, Росиї і назад.

Висилаємо гроші до кождої місцевости в Австриї і Росиї по найнизшій ціні.

Приходіть до нас а будете певно вдоволені.

Говоримо по руски.

Corn. EPP & Co.
671 Main st., WINNIPEG.

З Константинополя доносять, що рух революцийних банд в Македонії не утихає і правительство турецке для удержаня спокою вислало там три батальони війска. В Смирні викрито великі запаси бомб і вибухових материй які приготовили Вірмени для знищеня заграничних консулятів і банків. Також відкрито уплянований замір для убити султана який мав бути виконаний на 31 серпня.

Партию фанатиків Духоборів що голі хотіли шукати раю, а котрих арештовано в Йорктоні, відвезено з Брендон до Реджайни на шість місяців до робіт. „Духобори [illegible] їсти кромі орішків званих по англійски „peanuts“

Недалеко Rossville, Канзас, виколеїв ся 22 серпня особовий потяг на желізниці Union Pacific. Пять осіб зістало убитих а богато ранених.

Перший контракт на будову G. T. P. зробив вінніпеґский контрактор G. H. Strevel. Він має сей час зачинати будувати дорогу на захід від Portage la Prairie. Контракт зробив на 60 миль. Міністер публичних робіт заявляє, що від тепер з будовою сеї трансконтинентальної желізниці будуть старати ся як найдальше поступити.

В Галіфакс засуджено 23. серпня женщину Hope Young на кару смерти через повішене за замордовання дитини. Коли прочитано вирок судия спитав єї чи має що сказати, відповіла: „я чую ся невинною в сїй зброднї так як ти“. Засуд смерти має бути сповнений 20. грудня.

— З Гонолюлю доносять, що вулькан на гавайских островах Мокуовіні знов зачав вибухати. Послідний вибух був два роки назад.

Пропали два воли старі по пять літ. Оба масти білої. Один більший має шию білочорнявату, роги до гори а на рогах був грубий мотузок. Другий менший цілком білий має роги на боки і має велике калатало. Хтоби знав про тих воли зволить ласкаво повідомити на адресу. Semen Kacsulak, Pleasant Home, Man., а дістане нагороду

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly,
Published every Thursday,
259 Cor. Logan & Fountain st.
Winnipeg. P. O. Box 88.

Canada North West Publ. Company.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

(Established 1903.

Advertising rates furnished on application.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує:

в Канаді на рік	$1.00
в Сп. Державах на рік	$1.00
в Австриї	$1 50

Газету треба [redacted] заперед.

Гроші посилайте в рекомендованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або агента на експресовій офісі, заплатіть нам, бо без неї гроший тут не дістанемо.

Адрес:

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 88
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не приймаємо.

[illegible]

Канадийский Фармер есть газетою для осьвідомлення всіх Русинів в Канаді, без ріжниці віроісповідання, і для попирання ліберальної партиї, котра Русинам прихильна. Не має тісної звязи з жадною церквою, однак вірить в свободу, котра позваляє кождому обивателеви хвалити Бога, як він хоче.

Одним з важнійших прав ліберальної партиї є причине відношене ся в справах релігійних і до сего ми будемо стосуватись.

Консервативний пташок в клітці.

Н. Едінгера, котрий займає не послідне місце в консервативній партиї, бо есть провідником тої партиї між Русинами, есть видавцею консервативного „Слова", котре хорує на недокровність, яко великий „патріот" побудував для Русинів, консервативних прихвостнів, кучу, заслугує на увагу і „повагу" таким тим, що коло него вертать ся всякі павки, що хотять з темного нашого народу ссати кровцю і т. д. і т. д. і сего так „много заслуженого" чоловіка Русини казали минувшого тижня арештувати за крутарства, яких допустив ся при спродажи лотів, бо він яко „добрий" чоловік хоче аби кождий Русин мав свою хату, тому і продає для Русинів землю. Сей пташок перебув одну ніч в клітці, котру в нас називають криміналом і що не вістав довше то має завдячити своїй жінці котра го викупила.

Русини до сего шваба ідуть як до рідного тата, бо вже таку Русин має натуру, що до мудрого і чесного Русина не піде, бо каже: він такий самий Русин як і я, бо так говорить, але як який жидок або ляшок або яка жидова віра точно до того поверботати лошиним язиком, то Русин борше до такого йде. Так само Русини пішли і до сего провідника консервативної партиї п. Едінгера купувати лоти. Сей лоти продавав в повних місячно на виплату, а Русини [illegible]. Коли ж де лоти повиплачували, зажадали, щоби сей їх „добродій" дав їм декрет власности лота. Так з ними водив довший час в Едінгер все заслідав на відтінок. В кінци увиділи, що в сім есть якась крутня, покрутились сюди туда, порадились і заарештували сего пана. Коли відбулась в суді коротке переслухане сторін, виказалось що лоти які Едінгер попродав Русинам і они повиплачували їх, забрав Англієць за довги. Лоти ті не були власностею Едінгера, а він тільки [illegible] рату.

Головна розправа має відбутись сего тижня і де-хто пророкує, що за таке обманьство не буде кари. Се значилоби що вільно гроші забирати, а если пошкодований поскаржить ся, то скажуть пошкодованому: було спокотитись, і обманець виходить цілий. Правда гроші вільно брати коли хтось дурну, але если чоловік дає гроші на лот і робить угоду, то се вже булоби несправедливо, аби гроші пропали, а той що гроші забрав аби не був караний.

Се „доробок" не аби який, бо Русини що покупили у Едінгера лоти стратять пару тисяч. Але Русинам сего треба, бо если му свій чоловік хоче добре зробити і порадити, то він его називає ворогом, а найбільших ворогів і драбів має за своїх приятелів, а ті не жалують теплика, бо тримають ся давної ляцкої приповідки, Русин має сім шкір і коли ту сему здирають то уже не чує до гробі. За Русинами тепер і до Канади зачинають приїздати давні его галицкі опікуни ляхи, ляшки та підляшки щоб жити его коштом. Тут у Вінніпегу уже кілька таких птенців загніздило ся, та подібним способом як Едінгер витуманюють в людей гроші, але Русин так довго не слухає як давати му добру раду, доки не отуманять его і тогди аж спімне, добре мені [illegible] казав, та по смерти нема каяня.

Тому брати Русини коли не хочете слухати добрих рад, то спініть ся ворогів а ті вас „пофігують" так, що марно піде ваша праця і марно піде ваше житє. Чи же не ліпше булоби якби Русини в всяких потребах удавали ся до Русинів і чи не красно то буде коли Русин Русинови буде вірити і свій свого буде підпомагати? Ґалабо Русини держались купи, якби то красно они жили, якби то їх другі поважали і шанували, а так що, всі з нас сьміють ся, і такі недолюдки ляшки всюди нас використавують, і дивно що з тими посьмітюхами, ляшками симпатизують люде висшого образования і провідники народу.

Вже час щоби ми з того сьміття отрясли ся бодай на чужині, на вільній земли бо тут маємо до сего велику способність, тілько трохи подумати та застановитись над собою.

Як самі не очистимо ся від того плюгавства так ніхто нас не очистить, а коли оно найде між нами догідний ґрунт, то так буде множитись як робацтво в гною. Тому кождий обтирай свою руску хату на канадийскій земли від тих паскудників, котрі хотять в ній загніздитись бо [illegible] викоренити з народу [illegible] зіберо сили.

Не гайте часу бо час не вертає, а з добрим намірением [illegible] правду на пошану [illegible].

ДОПИСЬ.

З Shandro, Alta.

В Шандро, Алта, стало ся 10. серпня с. р. велике нещастє. Тринайцятьлітний хлопець син Стефана Шандра, поїхав громадити сіно на фарму Василя Савчука місім миль від свого дому і там хотів напоїти коні. Коли сів на коня упряженого, кінь чогось скочив в бік, а хлопець як падав заплутав ногу в упряж. Кінь тогди побіг по-при стайню і вдарив тілом хлопця до стайні так сильно, що хлопця убив на місци. Уже з мертвим тілом кінь начав бічи кортами і пробіг так з тілом більше як милю і там найдено тіло голе страшно подране і чорне як земля.

В сій самій кольонії лучило ся 8. серпня с. р. друге нещастє. Івана Гарапбула убив его власний кінь, котрий вдарив его в груди передною ногою так сильно, що той до двох годин віддав Богу духа. Покійник лишив бідну вдову з семеро дітьми. Сї два нещастя нехай будуть перестерогою, щоби родичі не тілько стерегли своїх дітей, котрі не знають обходити ся з кіньми, але щоби і старші люде не легковажили собі коли приступають до коня, бо кінь хотяй помічний в роботі, то часом есть такой причиною великих нещасть і ті нещастя дуже густо трафляють ся, бо десятки людей в ріжних околицях сьвіта гине по причині коней.

А. [illegible]

ВСЯЧИНА.

ВОЄННІ СРЕДСТВА В ЯПОНІЇ

В одній німецкій дневнику вказує якийсь високий японьский офіцир, котрого назвище не подано, що надії і побоювання що-до вичерпання японьских сил безосновні. Теперішна організация японьскої армії походить з 1872 р., коли то заведено загальну військову службу, а до того [redacted] мала сей обовязок привилей. Кождий Японець належить від 17 до 27 року житя до народної армії і ніхто не уминає ся від служби, бо японьский нарід уважає ту службу найвисшою почестю. Длятого на тій точці Японія є висшій від Росиї, котра має мілїони на папері, підчас коли Японія має лише сотки тисячів, але в дійсности. Річ природна, що обі ворожі армії на війні зменшують ся наслідком битв, недуг та инших природних причин. Але й тут Японці стоять ліпше від Росиї. Передовсім японьскі страти були досі далеко менші від російских. Возьмім пр. облогу Порт Артура. Коли Японці стратили там велике число убитих, то Росияне стратили ще більше число взятих до неволі. В инших битвах на суши і мори Росияни всюди мали більші страти убитих і забраних до японьскої неволі. До того Японія може ліпше і легше доповнити свої страти [illegible] японьский офіцир — наших армій людий і [illegible] швидко, а треба тямити, що від часу війни [illegible]. А як се виглядає в Росиї? Має вона нераді більший людский збірник, але всі сили [illegible] причинами на поле війни вислати не може, що впрочім з огляду на стан сибірскої желізниці є виключене. Японія в тім самім положеню, що Німеччина в 1871 р. Тоді мала Німеччина в послідних місяцях війни на французкій земли поверх мілїон людий, а що Японія числить [illegible], що тодішна Німеччина, то може виставити таке саме число людий. З иншої [illegible] справа матерьялу військового, ношиви, муніциї, гармат і т. д. Японьский воєнний заклад [illegible] досить для него, щоби покрити сили, а той харч може швидше і дешевше доставити, як Росияни своїм людям. Що-до муніциї і гармат виробляє їх у власних пресалах, а Росия — знов по причині сибірскої желізниці — неподіна в тім самім темпі доповняти свої недостачі, тим більше, що пр. страта гармат є у них на дневнім порядку. Фінансове питане для Японії цілком легке як для Росиї. Перед війною Японія не мала майже ніякого державного довгу, а побіди піднесли значно его кредит. Крім того мають мілїонові буджетові опадности, бо у нас державна господарка зовсім инша, як в Росиї, а впрочім не має таких менших видатків. Японія пр. не буде мусіла по війні видати сотки мілїонів на відновлене і доповнене оружної сили, підчас коли Росия буде мусіла будовати нові кораблі, нові гармати. Впрочім загально знано, з яким трудом Росия дістає тепер заграничні позички, підчас коли Японія кождого часу дістає від догідних [illegible] потрібні капітали, котрі лакне Росия. Щоби вести війну з виглядами на побіду, не вистають безчислені полки, тисячі батерий, [illegible] духа потрібний, котрий порушав би ті масси і добрі офіцири. Цілий сьвіт признає, що японьска армія має ті два чинники. Кождий японьский вояк знає, що вітчина в небезпеці і від него вимагає помочи; кождий знає, що ті, що лишили ся дома, глядять нас покійно, але й гордо на его діла і тому бачимо его вчинки. Де можна найти все то в Росиї? Японці понесли досі великі жертви, але хотять з в силі понести в десятеро більше, коли сего буде треба. Се прийде їм тим лекше, що остаточно ж ті жертви заплатить Росия.

— Без олівця мало хто нині обходить ся, але про его історию не кождий знає. Олівець бере свій початок ще в середних віках. Рисовники уживали олівця і звідси его назва, хотяй нині олівець вже не з олова. В 17-ім столітю найшли в Англії поклади графіту, котрий з'уживо. Баварці приміняли его до оправи в дерево. Норимберґія і родина Фаберів дуже заслужила ся для вирабу олівців. Теперішний річний оборот виносить 8 мілїонів марок і [illegible] 6000 робітників. [illegible] поступ про вирабі олівців зробила Франція [illegible] графіт, котрого поклади вичерпали ся мішаниною споршкованого графіту з глиною. По Парижи сей промисел розвинув ся у Вадні під фірмою Гардмут.

МІСТО З ПЕРЕД 6000 ЛІТ

[illegible] ся були археольоги до розкопанин Вавилону і в недовній [illegible] той старинний город на сьвітло дня. [illegible] тайни старини, розсліджали цивілізацию і культуру старих Вавилонців і — переконали ся, що Вавилон се не колиска цивілізациї і культури, як загально думано досі, що та колиска була десь инде, що Вавилон перенял ту цивілізацию і культуру з якогось иншого цивілізацийного осередка. І знов кинули ся археольоги шукати колиски людскої цивілізациї. Минувшого року д-р Вард проф. університету в Чікаґо виголосив відчит, в якім висказав ся, що Вавилонці приняли правдоподібно цивілізацию від Халдеїв і Сумірів, та що в околицях, де мешкали ті старинні народи належить шукати колиски цивілізациї. Відчит той дав почин до з'орґанізования товариства, яке справді по американьски приступило сейчас до широкої розкопки до копання. На чолі товариства стоїть д-р Banks, котрий так описує осягнені успіхи в „Sunday School Times". Успіхи є дуже поважні. В середині Вавилонії і околиці Бісмія натрафлено на слід міста, яке колись замешкували Суміри, нарід, про котрий згадує ся в написях вавилоньских і котрий або був знищений, або розбрив ся по цілій Вавилонії. Місто звало ся „Удиун-кі". Що місто се істнувало много сот літ перед Вавилоном на се є богато необбитих доказів. Відкрите „Удиун-кі" виявило де-що про житє Сумірів, про яких досі знало ся лише що они були иншої раси, як Вавилонці. Тепер однак показує ся, що Вавилонці приняли цілу цивілізацию від Сумірів. Іменно найдено численні збірки з цегол з невипаленої глини, на яких є написи клиновим письмом в мові старо-сумірскім. Також доми ставлено з невипаленої цегли; доми ті мають по 2—3 комнати. В домах начиня богато не находить ся. Здобуть ся часто збанки, начиня на воду, лампи, [illegible] до обжи і т. п. Мужчини носили коротко стрижене волосє і голили зарост на лици. Ходили голі до пояса. Лише від пояса спадала тканина, або скіра на ноги, окриваючи решту тіла. Плахту ту, або скіру приперізували ремінем. Обуви на ноги жадної не носили. Вожди і старшина цілком не ріжнили ся в уборах від люду. Жінки украшували уха, иноді пальці в руках і ногах золотими, або мідяними обручками. На ногах і руках носили бранзолєти. [illegible] були загально уживані. Після обчислень „Удиун-кі" істнувало 4500—5000 літ перед нашою ерою. Мешканці були дуже релігійні. В сьвятини, яка майже в цілости заховала ся, найдено численні мармором статуї королів. Один з них носив імя Даду (Давид), якого то імени не стрічає ся відтак ніґде, аж в Палестині, де носив его наслідник Савла, цар жидівский Давид. Досі ся вкира- ла американьска забрала більше як 2000 табличок з написами, які колись будуть відчитані [illegible] находять ся в Вавилонії. Отже коли Вавилонці побідили Сумірів і приєднали до своєї держави, то приняли цілу їх цивілізацию і релігію. „Удиун-кі" находить ся не далеко від Ур, місця походженя Авраама. Заходить велика правдоподібність, що Авраам приніс до Халдеї звичаї і релігію Сумірів, які відтак стали власностю „вибраного народу". Решти тої цивілізациї перейшли до пізнійших народів, ставлячи у них підставу, на якій дальше розвивала ся культура і цивілізация людскости.

СТАТИСТИКА НАСЕЛЕНЯ РОСИЙСКОЇ ДЕРЖАВИ.

В 1897 р, отже тому 8 літ, переведено в Росиї перший загальний спис населеня. Той спис узріл свого сьвітла аж тепер, тому то [redacted] пето, що найвисше загальне число населеня російскої держави виносило на основі обчислень тої статистики 126,565. 526 осіб (з виїмкою Фінляндиї). По віроісповіданю ділить ся то населене на: православних і одновірців 87,123.604 т. є. 68·4 прц. загального числа населеня, старообрядовців і тиких, що відказують ся від православія — 2,204.560 (1·8 прц.), магометан 13,906.972 (11·1 прц.), католиків 11,467.994 (9·1 прц.), Жидів 5,215.805 (4·2 прц.), евангеликів 3,572.653 (2·8 прц.). Поділ населеня після стану: дідичної шляхти — 1,220.169 (1 прц.), особистої шляхти і урядників 630.119 [illegible] прц.), духовних і особистих горожан 342.927, купців 281.179 (10·6 прц.), селян 96,896.648 (77·1 прц.), [illegible] 6,92[illegible], [illegible] 0·6 прц.). Після материньої мови населене ділить ся на 25 основних груп. В відношеню до загалу великоруска мова творить 44·3 прц., українська 17·8 прц., польска 6·3 прц.; білоруска 4·7 прц., литовска 1·1 прц.; жидівска 0·4 прц.; латиска 1·1 прц., мадярска і румуньска 0·9 прц.; німецка 1·4 прц.; [illegible] 0·4 прц.; [illegible] 0·6 прц.; [illegible]; татарска 0·8 прц. Цікавий [illegible] поділу населеня після образованя. Анальфабетів має російска держава 93,070 436 т. є. 78·9 прц., уміючих читати і писати 26,?89 583 (21.1 прц). З того числа з університетским образованєм і вищими науковими заведенями, рівнож з університетом 104.[illegible], специяльних середних заведень 90.94[illegible], [illegible] загальних середних [illegible] 1,072,077. Як бачимо з того, справа просьвіти в Росиї находить ся в сумнім опущенім стані.

З ВОЄННИХ ТРАГЕДИЙ.

В Київі помер в шпиталі наслідком ран штабовий капітан сибірского полку [illegible] Карпов. Вже у [illegible] в битві під Мукденом [illegible] мусів вернути до Києва лічити ся. Молода, 20 літня жінка, котра его доглядала, довідавшись про смерть чоловіка, удала ся до другої комнати і вистрілом з револьвера відобрала собі житє.

Співачка добра-ніч.

[illegible]

Сьвітит місяць сьвітлесенько
В молоденьким маю,
Ви ся було видісенько
На козацкім краю,
Ви ся було видесенько
В калиновім лузї,
На вкраїньский сиротенько
На Вкраїні тужит.

І сів ся бідний вічком на кургані,
Докола степом сльозами провів,
Склонив на руки мармурові скрані,
Зітхнув в до Бога, далі занімів,
І думав довго в ясним сьвітлі луни,
І плакав много, [illegible] як ся повторяв,
І взяв кобзину, тихув кровами струни,
Тай так сарака лугом засьпівав:

Ця я не тутки раз родив ся,
Не тутки жнивю, не вбився ся,
Не тут в желізо мня кували,
Ви мої душки поптикали? —
Ой тутки, тутки, милий Боже!
О Україно, [illegible].
Ця сніжкова та лиш доля:
Кайдан Сибір і вся неволя?—

І яка подоба в сьвіті бути,
Навчившись орлом полетути,
Навчившись степом погуляти,
І з козаками пробувати?
О Україно, рач простити,
Не можна серцу тутки жити,
То вай на віки та покину,
Най тутки трісне, тутки гине! —

І склав кобзину бідний на кургані,
Докола степом сльозами провів,
Склонив на руки мармурові скрані,
Зітхнув до Бога, далі занімів;
І тихо було нічеськом у маю,
Зірниці плачут на шовковий луг,
А соловє в калиновім гаю
Заголосило степом на округ:

На добра-ніч ти, вітцуне
На козацкі діти!
Лят ось спати в сьвітлі луни
В засльожені квіти. —
Спи-ж ти, руский соловію,
Я за тебе тужу,
А як тутки заорію,
Я тебе пробуджу.

Ю. С.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III Вінніпег, Ман Четвер 7-го вересня 1905. — Winnipeg, Man. Thursday 7 September 1905. Число 36.

Позір!

Ми установили льотерию для передплатників „Канадийского Фармера". За виграну ставимо золотий зиґарок з ланцухом вартости пятьдесять (50) долярів. Кождий передплатник що пришле нам доляра на газету дістане від нас нумер. В тій цїли маємо розпродати до нового 1906 року тисячу нумерів і тогди настане льосованє, а хтось з передплатників за доляра виграє такий цінний зиґарок з ланцухом. До виграння мають право тільки ті, що винни нам передплату за 1905 рік і нові передплатники, що пришлють доляра за газету [redacted]

Редакция.

Уже вийшов Учебник Англійскої мови для руского народа.

Тепер прийшла пора, коли наш Русин не потребує мучити ся глухим і німим межи Англійцями в Канаді і Стейтах. Тепер Русин не потребує водити за собою толмачів і фундувати для них пиво та горівку, ані платити їм не потребує нічого. Не потребує три дни думати як се, або те зове ся по англійски, а в кінци довідаєсь від якогось недівченого толмача та й то не так, як треба, перекручене, хто зна як. Не потребує журити ся до прочитати та порозуміти яку будь „супліку" як дістане з Отави, Вінніпегу, Реджайна, або від якої будь компанії. — Не потребує кланятись нікому, аби му відписав куди треба по англійски. Не буде журитись як то межи англійцями дістати роботи так як журились межи ними нїмаком. Словом Русинови тепер зоучена тяжка заслона з очий, отворені ухо і уста. — Від тепер Русин чує ся дома на чужій земли. Нехай тут десь прийде зелений еміґрант з краю не знає ані слівця по англійски він за **півтора нікчемних доларів** має в кишени приятеля, професора, помічника, адвоката, провідника, толмача, має в кишени англійску мову, котру тілько потребує перебрати в уста так більше клопоту не має. Наш Учебник не написаний так сухо, аби чоловік сидів та думав три дни над пару слівцями, тай нічого не второпав.

Він написаний живою мовою, повний цікавих розговорів, веселих фраз купецьких, фармерских, робітничих і т. п. Граматика англ. мови у сім Учебнику [illegible] всего 30 сторін друку, але така майстерна, що тілько раз або два треба перечитати з увагою, тай уже чоловік пише форму і підставу англ. мови.

Два словарі Руско-Анг. і Анг.-Руский, що містять в собі повисше **3000** слів вжодних. Се така вигода для кождого Русина в Америці як для голодного добрий кавалок хліба в торбині. Яке слово згадає подивить ся то вже й є. Доходили нас слухи, що деякі людоньки балакали що Кан. Фармер туманить людий і що то не правда, що толмач друкує ся тільки що гроші туманить від людий. Ні, братя, ми не всї у дядя термінували і таких річий можете сподіватись лише від людий що випродують нарід з не від людий на котрих не найдете бруду і не докажете їх зла против співбратів Русинів. Ми не знані що Русинів близько **сто тисяч** в Канаді не мають своєї друкарні. На чужій друкарни робити таку велику роботу як наш Учебник, то так само, якби ви хотіли одного літа з'орати цілу фарму (160 акрів) значами або найманим плугом у другого фармера котрий і свою ще більшу фарму обрабляє тим самим плугом. Отже вибачайте що не вийшло скоро, бо не було з чім.

Цілий учебник обіймає 380 сторін друку і вже готовий оправлений. Видане сего Учебника коштує богато праці і гроший але хто его візьме до рук певно буде аж надто вдоволений такої книжки ще не видів і не будби видів, колиб не щирі приятелі руского народа, котрі не жалують всі сили посьвятити для сего так дуже важного діла на американьскій земли. Отже не відкладайте ані години часу, купуйте Учебник сей час. Не морщте чоло коли треба заплатити $1 50 за таку книжку. Гроші були й будуть — а Учебник як люди розкуплять так не зараз другий буде. Вп за $1.50 як сказано маєте велику вигоду на кождім кроці. Єсли не вигідно вам посилати $1.50 вложіть двох Вас $3.00 до коверти і запишіть до нашої редакциї а ми сейчас вишлемо Вам дві книжки.

Хто хоче мати Учебник в красній твердій оправі, заплатить **$2 00** Русини в Вінніпегу купять Учебник в уряді п. **C. W Stemshorna** від Н-р. **652½ Main st.** Спішіть і купуйте сейчас аби не було за пізно.

На предаж книжки не даємо нікому.

На взорець подаємо одну сторону з Учебника:

66

Знов трохи з вимовою і переводом.

Do you want to learn English?	Ду ю вонт ту лэрн инглиш?	Чи хочеш учити ся по англійски?
Oh, Yes, I want to learn English.	О, єс, Ай вонт ту лэрн инглиш.	О, так, я хочу учити ся по англійски.
You told me, you can speak five English words.	Ю толд мі ю кен спік файв инглиш вэрдз.	Ти казав мені що умієш говорити пять англійских слів.
Yes, I know five English words; I know twenty five now.	Єс, ай ноо файв инглиш вэрдз, ай ноо твенти файв нав.	Так, я знаю пять англійских слів, я знаю двайцять пять тепер.
Say, what do you want?	Сей, гвот ду ю вонт?	Кажи, чого хочеш?
I want a house for my family, a warm house.	Ай вонт а гауз фор май фемилі, а [redacted]	Я хочу хати для моєї родини, теплої хати.
What can I do for you?	Гвот кен ай ду фор ю?	Що [redacted] зробити для тебе?
Please, help me to get some work.	Плііз, гелп мі ту ґет сьам вэрк.	Прошу, поможіть мені дістати роботу
I can not get any work for you.	Ай кен нот ґет ени вэрк фор ю.	Я не можу дістати для тебе роботи.
I want to get some job, my family is without bread.	Ай вонт ту ґет сьам джоб, май фемили ис виѳавт бред.	Я хочу дістати роботу, моя родина є без хліба.

Війна скінчена!

Минувшого тижня скінчили ся мирні переговори Росиї з Японом. Японці дістали все то чого від Росиї жадали перед війною, в додатку ще взяли половину острова Сахаліна, а Росияне виграли много, в переговорах так, що не будуть потребувати платити Японцям воєнного відшкодовання. Вість о заключеню мира телеграми сейчас рознесли по цілім сьвіті і посипались конгратуляциї Рузвельтови від всіх держав Европи. Вість про заключене мира офіцияльно так в Росиї як і в Японії принято дуже зимно, однак нарід російский дуже ся утішив.

Також повідомлено обі армії в Манджуриї, щоби завязали дальшу акцию. Тепер зачнесь відворот військ в свої рідні сторони, як доносять російским військам треба півтора року щоби вернути всі з Манджуриї до Европи.

Люди-людям по півтрицять місяцях застановлять страшна жагова ріжня невинних людей. Потоки крови і сліз. Під мілїона молодих повних сили житя людей змішали могилу на далекій стороні, а тисячі, тисячі тіл розідерли на поживу воронам і круки. Хто винагородить їх пролиту кров і хто винагородить ті проляті сльози родичей, вдів і сиріт погибших? Кождий чоловік має право всюди жити на земли, а тут его силою або обманюючи женуть як худобу на заріз. Людскість поступає, цивілізация зросла, однак любви нема, коли при теперішній культурі еще панує таке зло як війна.

Людей, котрі [illegible] нікому нічого злого не зробили [illegible] на багнети. Але прийде час що і ті темні маси народу діждуть світла, освітить їх душу і научить любви ближнього [illegible]

НОВИНКИ.

В St. Thomas Ont. стрілила ся стрихнїною дївчина 23 літ стара. Стрихнїну дістала в малій аптиці, кажучи, що хоче потроїти щури. В своїй станиці лишила для матери записку слідуючого змісту „Помаж для нїкого я не була доброю, то радшо мені умерти"

— Жовта пропасниця в Ню Орлеане мимо захования всяких осторожностий, розширяєсь дальше. До 31 серпня рапортують занедужало на ту страшну слабість до 2000 людей з котрих 277 погибло.

ДІТИ БЕЗ ОПІКИ.

Страшна пригода склалась в Цайтелькінцах коло Нопопеца (бродский повіт) 10 м. м. Двоє пятилітних дівчат зробило собі в стодолі з шнурка гойданку. При тім дано обкрутив шнурок з такою силою шию одної пятилітньої дївчини, що на крик другої свояки, які тимчасом надбігли, відтяли уже неживу маленьку вісільницю.

ГРАД.

Дня 7. і 8. м. м. витовк град весь збіжжя в Кальній долинського повіту. Через два дни лежав лід повисше кісток, а місцями не лишив нічого більше, як голу землю. Жнива як раз зачали ся, тай нема що жати.

Тегеран, Персия. Населеню Персиї грозить голод, бо в ріжних сторонах держави саранча знищила засїви. Правительство побоюєсь розрухів голодних мас населеня.

ПОЖАР В ЗЕЛІЗНИЧІМ ПОЇЗДІ.

З Будапешту доносять про страшну подію, яка лучила ся 14. серпня в зелізничім поїзді, що їхав з Петросені до Люпеші. В переділі 3-ої класи їхала 16-літня служниця Мария Сабо і везла у великій фляшці 15 літрів спіритусу. Случайно фляшка стовкла ся і спірітус розлив ся по вагоні. В сусіднім переділі находив ся селянин Тадор Ґліґор, котрий з жарту запалив спірітус. В одній хвили буйнула полумінь і оба переділи обняв огонь. Крім Марії Сабо сиділи там ще дві женщини, котрі на вид огня стратили голову і сиділи як здеревілі. Не вдало ся їм звести на гадку потягнути за алярмову лінву і задержати поїзд. Перед стациєю Лівасені замітив один з кондукторів, що з поїзду в повнім розгоні вискочила якась женщина, на котрій було полумінь. Заким міг дати знак і здержати поїзд, вискочили з вагона ще дві особи. Коли задержали поїзд, хто міг, старав ся ратувати женщин, що лежали на земли і горіли. Однак було за пізно. Служниця умерла по хвили, а дві инші женщини потерпіли смертельні поранення. Коли инші подорожні побачили, що з поїзду добуває ся полуміня, почали також вискакувати, заким поїзд станув, і тяжко покалічили ся. Виновник цілого нещастя, селянин Ґліґор так настрашив ся, що дістав епілептичного удару. Остаточно вагон, де повстав огонь, згорів до тла, а сусідний також ушкодив ся значно. На телеграфічне взиване надійшов ратунковий поїзд з лікарями, котрі заосмотрили ранених і відослали до шпиталю в Петросені.

ВЕЛИКА КРАДІЖ.

Із Стрия доносять: Підчас неприсутности д-ра Шепаровича украдено ему в мешканю 6000 корон банкнотами. Підозрінє упало на свояка, Ст. Дійковского, котрий день перед тим прибув із Сянічини, підіймаючись [illegible] дому. Вернувши дня 7 серпня не застав д-р Шепарович гроший ані свояка. Так само пропали з шкатулки бриланти і дорогоцінности вартости 4000 корон, лише щадничі книжочки остались нерушені. Дійковский утік імовірно через Гамбурґ до Америки. Д-р Шепарович звернув ся о інтервенцию до стрийскої поліциї, а надто телеграфічно до поліциї у Львові, Гамбурзі і Бремі, але, як досі, без успіху. Може той „шляхтич" прийде до Канади то консерватисти може змилосердять ся над ним і зроблять го яким інспектором?!

Недалеко Devil's Lake N. Dakota женщина 96 літ стара скочила з другого поверха і вбилась. Бабка ся була уже дитиною від старости а 25 літ була сліпою.

НЕБІЩИК ОЖИВ.

В селі Свободі, тобольскої губерниї жив старий вояк Карпов. В послідних роках почав недужати з ось недавно сказав синови, що вмре. І дїйсно що того самого дня перестав жити. Син положив небіщика на стіл і пішов до міста за домовиною. При покійнику лишила ся невістка і 12 літний син сусіда. Несподївано вернув ся син з міста. Переложили тіло небіщика на лавку і коли ставляли домовину на стіл, трутили небіщика неосторожно, так що він упав з лавки на землю. Притім він застогнав і отворив очи... Син і невістка настрашились дуже, але й старий чимало вжахнув ся, коли побачив домовину. Сей час збігли ся сусіди, роздягли Карпова і поклали на ліжко. На другий день було єму лїпше, і він піднявшись з ліжка, пішов до своєї роботи.

ПРИГОДА НА ВАРТІ.

З Перемишля доносять: Перед кількома днями варту на цілий ґарнізон затягав 56 п. п., і між иншими також на одно з магазинів при липовицкій дорозі. Командантом сеї варти був один капраль з 9 компанії. Около півночи при зміні варти уставлено на становищи радового Купфеберґа, Жида, котрого капраль уважав болвуном. Коли Купфеберґ кілька разів обійшов магазин положений під лісом, нагло з між дерев почало падати на него каміне і якась темна стать посувала ся до него. Вояк Купфеберґ замість втікати, як припускав капраль, крикнув тричи: „Halt, wer da?" і не діставши відповіди, зняв карабін, вимірив і вистрілив... Коли відтак прийшов на місце, куди вистрілив, найшов на земли чоловіка, що качав ся і стогнав з болю. На велике диво пізнав в нім свого капраля, команданта варти, поціленого кулькою в груди. Збігли ся вояки і занесли капраля на „вахциммер", а Купфеберґа стягнули з варти. На другий день по переведеню слідства показало ся, що капраль навмисне страшив Купфеберґа, хотячи пересьвідчити ся о его відвазі, і пересьвідчив ся. Капраля відставили в безнадійнім стані до шпиталя в Купфеберґ дістав похвалу.

ЗНИК ЯК КАМФОРА

Томаш Сисжик, третий з ряду екс-редактор блаженої памяти „Слова" зник з Вінніпегу [illegible], а з ним пару сот дол. людської кровавиці. Бідачисько втік перед справедливостю до Стейтів. В консервативній партиї великий смуток, бо стратили знов одного провідника. Who next?

— З Петербурга доносять, що Рождественьскі в листі до своєї родини пише що до 15 вересня буде цілком здоров і за позволенєм японьского раду виїде до Росиї.

— В Отаві обчислено що Канада числить тепер поверх шість мілїонів жителів. Людність Канади зросла від 1901 року о 802,215 душ більше. Людність зростала слідуючим порядком. Першого липня 1901 року було 5,418,370 душ і обчислено що за дванайцять послідних місяців людність зросла через уродження о 68,750 більше а еміґрациї прибуло 67,380 душ.

В 1902 р. було людности 5,549,500; уродилось в протягу року 70,478, а еміґрациї прибуло 128,364.

В 1903 році було людности 5,748,342; уродилось в протягу року 76,064; еміґрациї 130,331.

В 1904 році було людности 5,951,677; уродилось в протягу року 75,547; еміґрантів 146,266.

А першого липня 1905 р. Канада числить 6,175,530 душ.

Продаємо дешево білети корабельні до Галичини, Буковини, Росиї і назад.

Висилаємо гроші до кождої місцевости в Австриї і Росиї по найнизшій ціні.

Приходіть до нас а будете певно вдоволені.

Говоримо по руски.

Corn. EPP & Co.
671 Main st., WINNIPEG.

— З Барцельони доносять що там 3 с. м. підчас урочистости в місци де зібралось богато людей експльодувала бомба вбиваючи 21 осіб. Всякі пошукування звідки там бомба взялась війшли на нічім.

— З Тифлісу, Кавказ, доносять, що Татари по цілім Кавказі роблять бунти, мордують людей, палять доми і рабують. Найбільше терпять від них Армяне, бо Татари найбільше їх ненавидять. В місті Бaку вадесь формальна війна між Татарами і Армянами в котрій висше сто осіб зістало убитих а 200 домів знищених. Військо не може собі дати ради з ворохобниками.

З Елисаветполя доносять, що Татари напали на армянске село Ханкенд, жителів вимордували, а село зрабували і спалили.

З Кутаїс знов доносять, що там хлопці напали на двори, причім прийшло до бійки в котрій 11 осіб зістало убитих.

Пошукуємо доброго руско-англійского учителя для школи Ч. 1109. в Pleasant Home Man. Всякі інформациї [redacted] дати пишучи до шкільного секретаря Якова Ващук.

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly, Published every Thursday, 259 Cor. Logan & Fountain st. Winnipeg. — P. O. Box 82.

CANADA NORTH WEST PUBL. COMPANY.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year

(Established 1903.

ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Часопись для руского народа в Канаді виходить каждого тижня в четвер і коштує

в Канаді на рік $1.00
в Сп. Державах на рік $1.00
в Австриї $1.50

Газету треба платити [illegible] наперед.

Гроші висилайте в рекомендованих листі, або через експресовий або почтовий money order

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, засилайте нам, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Адрес:

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не [illegible].

При зміні адресу просимо подавати також старий адрес.

Канадийский Фармер есть газетою для освідомлення всіх Русинів в Канаді, без ріжниці віроісповідания, і для попирання ліберальної партиї, котра Русинам прихильна. Не має тісної звязи з жадною церквою, однак вірить в свободу, котра позволяє каждому обивателеви хвалити Бога, як він хоче.

Одним з найвисших принципів ліберальної партиї є прихильне відношене ся в справах релігійних і до сего ми будемо стосуватись.

Кончина „Слова".

Минувшого тижня одержалисьмо офіцияльну вістку при помочи бездротового телеграфу, що хрунївско-консервативна газетка „Слово" упокоїлася. Се хрунятко сплодили лихи а допомагали їм в сім ділі руські хрунї, а матеріяльну поміч давала партия консервативна. Позаяк оно було витвором людей ніяких, тому і не дивно, що оно від свого появлення ся вдрадкувало слабість ума. Та уроджена слабість чим раз більше розвивалась, а допомагали їй розвиватись хрунї, котрі заміcть щоби лічити, доливали чим раз більше отруї. Мало оно при собі також богато лікарів, але се були лікарі темної доби і переживаючи самі упадок моральний, не в стані були його вилічити, а то тільки зробили, що завдали му більше мухи, бо найкраще мусїло хирати та заражувати чистий воздух Канади, по кольоніях замешканих Русинами.

Богато Русинів (хрунів) навіть тішилось сею умовою калікою, однак Русини, котрий має очи щоби видіти а ухa щоби ними чути, дивив ся і слухав з розумом розсудкав то відразу плюнув на [illegible] хрунятко. Але заблуданих Русинів оно по[illegible] трафило [illegible] глубше в бауд[illegible] [illegible] [illegible] се само видно [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] що [illegible] на курацию.

Будучи уже близьким смерти, старало ся [illegible] що оно [illegible] що тижня буде вишивати [illegible] хрунів, [illegible] не дасть сему [illegible] і надія вконец пропала. Мало оно мало приятелів за житя, а при смерти майже нікого не було. Лиш десь го здушили і не знати навіть де поховали. Можеби чесдев хрунів заселивши до Вінніпегу хотів віти на могилу віддати „честь" тлінним останкам, та лиши і сего пожалували хруни. А може екс-редактор Свекли взяв го з собою, бо десь в Вінніпегу вибрав ся так, що навіть нікто не знав коли, а лишив ту памятку по собі, що якогось Русина обманув на вісімдесять долярів, а в другого добродушного виграв двацять долярів і утік там де [illegible] зимують.

Видите дорогі читателі як в короткім часі усе ся перемінило. Зерно стало зерном на місци, а полову розвіяв вітер світами. Люде котрі насивали зерно праведи тішать ся що оно приносить їм стократний плод, тішать ся і веселять що праця їх не іде марно. а хрунї котрих обманено, затіпготовано і тим способом за ту саму ціну що люде чесні купували зерно они купували і їх полову, повикидали рійки до землі та плюють на [illegible] в рило.

Тепер брати Русини беріт ся разом до діла, ніколи жаден не повинен вірити провідниками, а кождий най доконує праци. Не всякому духова вір, а віруй тільки в правду, бо тільки она спасе тя.

Коли вороги наші минули ся нехай [illegible] так з між нас [illegible], а згода, любов і братерство най злучить нас в одну руску родину, на славу і честь матери Руси!

Істория японсько-російскої війни і єї причини.

Перше.—Росия не хотіла уступити з Манджуриї, хотяй Хінам приналежала контрола над тим краєм, і не хотіла щоби права гандльові були в сім краю рівні для всіх інших держав.

Друге. Росия не хотіла узнати зверхности Японців над Кореєю, і сама старала ся мати контролю над портом Фузан на східнім побережу Кореї.

Трете.—Cвіжі старання Японців, щоби Росия уступила з Порт Артура по війні з Хінами, а також [illegible] Росиею Японії і єї [illegible].

Найважнійші події з японсько-російскої війни.

РІК 1903.

Двайцять осьмого серпня началась дипльоматична переписка Японії з Росиєю в справі Манджуриї і Кореї.

1904.

Пятого лютого зірвано дипльоматичні зносини.

Сьомого лютого японьске військо заняло Масамно, Корея.

Осьмого лютого канонірка Кряц застріляла перший раз в Чемульпо. Тогож атакували П. Артурску фльоту.

Девятого лютого Варяг і Кореєць затоплені японьскою фльотою. Японьске військо висіло в Чемульпо.

Десятого лютого цар виповів війну. Японці заняли столицю Кореї Сеул.

Одинайцятого лютого [illegible] Владивостоцка фльота затопила японьский торговельний корабель.

28. лютого перше здибане ся російских і японьских військ на суши коло Пінг-Ян.

6. марта Камімура бомбардував Владивосток.

8. марта адмірал Макаров взяв команду над Порт Артуром.

27 марта Куропаткін приїхав до Мукдену і обняв головну команду.

4. цвітня Японці заняли Віж над рікою Ялу.

13. цвітня міною на дно моря спущений Петропавловск а разом з ним згинув комендант Порт Артура адмірал Макаров.

26. цвітня владивостоцка ескадра затопила японьский транспортовець Кінишу.

1 мая битва над рікою Ялу.

3. мая генерал Оку висів в Пітсе-Во.

11 мая Росияне знищили і опустили порт Дальній.

15. мая затоплено міною японьскі панцирники Гатсусе і Яшіма і кружляк Кошіма.

22—26 мая забрано гору Нашан і перша облога П. Артура.

30. мая Японці заняли порт Дальній.

14—15 червня битва під Вафангоу.

15. червня владивостоцка фльота бомбардувала Вонсан, Корея і затопила транспорти Садо і Гіташі.

27—29. червня Курокі і Нодзу забрали проходи Феншуі, Та і Маотиен.

13—17 липня російскі охотничі кружляки Петербург і Смоленьск задержали на Червонім морі британьский корабель Малака і німецкий Принц Генрих.

16—30 липня третий виплив владивостоцкої фльоти.

23. липня атак торпедовців на порт артурску фльоту.

26—30 липня забрали Японцї Вовчої гори коло Порт Артура.

30 липня Японці зачали ійти на Ляо-Янг —Граф Келлер вістав забитий.

30—31. липня битва коло Гай-Чанг.

3. серпня Оку заняв Ню-Чванг

10. серпня адмірал Вітгефт вістав забитий а російска фльота розбіглась на всі боки і знищена.

14. серпня Камімура ударив на владивостоцку фльоту; кружляк Рурик затоплений

19—24 серпня перший головний удар на П. Артур.

26. серпня до 4. вересня битва під Ляо-Янг.

19. вересня Японці забрали форт Куропаткін.

11—21. жовтня битва над рікою Ша.

15. жовтня Рождественьский виплив з Лібави з Балтійскою ескадрою.

20. жовтня обі армії уложились для зимованя під Мукденом.

26. жовтня Куропаткін відберає команду над військом від Алексіева.

26. жовтня Японцї заатакували східний форт Кікван і заняли Рілунг-Шан коло Порт Артура.

16. листопада російский торпедовець утік до Чифу з рапортами, але щоби не стати ся до неволі, самі Росияне [illegible] затопили.

30 листопада заняли Японцї гору 203 метрів.

10 грудня японьский огонь знищив порт артурску фльоту.

19 грудня перший вилом зроблений Японцями до головної оборони Росиян в П. Артурі.

28—31 Ноґі забрав [illegible]

1905.

1. січня Стесель обіцює піддатися.

2. січня здача Порт Артура Японцям.

3. Рождественьскі приплив до острова Мадагаскар.

10—19 січня козаки вперлись в кряж Японців і заїхали аж недалеко Ню-Чванг.

25—29 січня битва над рікою Гун.

15. лютого третя російска фльота виплила з Лібави під командою адмірала Небогатова.

24. січня до 12 лютого битва під Мукденом.

16. марта Рождественьскі поплив на схід від Мадагаскару

8. цвітня Рождественьскі прибув до Сінгапор.

2—5 мая владивостоцкі торпедовці виплили до північних берегів японьских островів.

9 мая ескадра Небогатова злучилась з ескадрою Рождественьского.

27—28 мая битва на Японьским мори.

3. червня адмірал Енквіст приплив з трьома кружляками до Манілї.

9. червня президент Рузвельт зачав дипльоматичну кореспонденцию з обома сторонами хотячи зробити між ними мир.

11. червня Росия і Японія згодились вислати повномочників в справі мирових переговорів до Вашінгтону в серпнї.

29. серпня Японці зрекли ся жаданя відшкодования воєнного і [illegible] головну точку спору.

ВСЯЧИНА.

РОСИЙСКІ ВЯЗНИЦІ.

З Одеси доносять, що таємнича політична вязниця страшно переповнена. Містять ся в ній тепер 14-літна дівчина з дуже поважаної родини, увязнена яко політично підозріла. На арештоване наразили її звичай вести дневника, дуже розповсюднений між ученицями в Росиї. Сей дневник дістав ся підчас ревізиї в руки поліциї і став причиною арештовання дівчини. Записала она там між іншими подіями свого житя також правила, які давала її старша сестра. А та сестра була перейнята революцийними ідеями і читала заборонені цензурою книжки і часописи. Отже ся дівчина носила часто такі заборонені книжки до знакомих, а сповняла се дуже совісно, записуючи кожде поручене сестри до дневника. Одної ночи явила ся нагло в мешканю жандармерия, зробила ревізию і не найшовши нічого підозрілого, мали вже відійти, коли попав ся їм до рук дневник тої 14-літної дівчини. На превелике вдоволене найшли там цілий опис вязниць і заголовків книжок. Сейчас увязнили очевидно авторку дневника разом з її старшою сестрою і тепер невинне дитя перебуває від кількох тижнів у вязниця в [illegible] [illegible] [illegible] слави. Як страшний [illegible] вязниця, видно з того, що она обчислена на 600 вязнів, а тепер містить більше як 1400. Вязні, особливо політичні терплять муки, які просто годі собі уявити. Переповнене панує не лише в головній, але і в всіх передмісках вязницях. День в день прибувають нові вязні. З Іркутська доносять, що там страшно знущають ся над вязнями, навіть жіночого пола. Тих, що засуджені на Сибір, не можуть там вислати, бо тепер желізниця потрібна для війска. Тому держать їх разом, політичних і найгірших злочинців, по 400 осіб в одній невеличкій комнаті. Між тими вязнями приходить нечо до страшних сцен. Богато [illegible], що приносить що день харч, упало жертвою нещасних вязнів. Тому тепер подають їм харч крізь малий отвір в дверех, окованих желізом. Сильнійші, більше затопасті вязні знущають ся над слабшими товаришами недолі. Один судия з Одеси, засуджений за хабарництво в урядованю, мусить тепер у вязници танцювати на втіху увязнених разом з ним злочинців. Велике обурене викликало в кругах одескої інтелігенциї виділене з Одеси ректора тамошнього університету, проф. Ярошенка. Поліция відвела Ярошенка разом з жінкою на желізничий дворець, звідки відїхав до Олонецка в північній Росиї на заслане. Проф. Ярошенко наразив ся чиновникам тим, що розпирав в Одесі резолюцию московского конгресу земців, в котрім брав участь.

СТАТИСТИКА ВІРОІСПОВІДАНЬ.

Виданий недавно американьский місячний річник подає цікаву статистику віроісповідань. На земли живе тепер около 1,563,446,000 голов. З того є християн 558,862,000, а то: римо-кат. 272,638,500, протестантів 166,066,500, православних і греко-кат. 120,157,000 душ. За то нехристиян є 1,004,584,000, а то магометан 216,630,000, жидів 11,222,000 „поган", 778,732,000. Отже погани на світі є найбільше. До них належить 137,935,000 буддистів, 209,959,000 гіндусів, 221,816,000 конфуцианів і таоістів, 21,900,000 шинтоїстів (в Японії), 157,069,500 анімістів і фетишистів, инших 17,352,000. Цікаво представляє ся статистика віроісповідань в Австриї, подана в „Historisch-politische Blätter für das katholische Deutschland". На основі спису населения в Австриї за рік 1900 констатує ся клерикальна часопись, що католицке населене в послідних трех десятилітях постійно зменшує ся. Се пояснюють в той способ, що католицке населене проявляє найменший чинник до природного приросту. Коли в роках від 1890 до 1900 природний приріст римо-католицкого населения виносив лише 10·35 проц., то греко-католицке населене зросло о 13·66 проц., православне о 13·66 проц., протестантске о 12·55 проц., жидівске о 16·20 проц., старокатолицке і безвіроісповідне о 15·95 проц. Входять тут в гру крім малого природного приросту також инші чинники, як еміграция і виступлене з церкви. Як стверджує згадана часопись, виступило з католицкої церкви за три роки 30.000 осіб. Жидівска релігія має найбільше ісповідників на Буковині (13·1 проц.) відтак в Галичині (11 проц.), в Австриї нижній (5 проц.), в Трiєсті (3·5 проц.). Половина австрийского безвіроісповідного населения мешкає у Відни, де безвіроісповідники творять 1 проц. місцевого населения.

З ПОБУТУ ШАХА В ПАРИЖИ.

Перський шах Музафер Еддин виїхав недавно з Парижа і перенїс ся до Остенди, щоби там відпочати серед холодної надморскої атмосфери по горячих днях побуту в французкій столици. Аж тепер по його виїзді почали між публикою кружити всякі оповідання про него. Між иншими оповідають, що до готелю Elysee-Palace зношено що-день цілими масами листи, в котрих ріжні люди звертали ся до шаха з просьбами. Богато петентів просили просто о милостиню, инші знов, знаючи, що шах займає ся технічними справами, звертали его увагу на свої „геніяльні" відкритя і винаходи, але немало листів походило від молодих і гарних—як вони самі впевняли—дам, котрі жертвували шахови ні більше ні менше, лише себе самих. Домагали ся просто, щоби взяв їх з собою до Персиї і умістив в своім гарему. А таких оферт було тільки, що якби шах хотів бодай половину уяглядити, то мусів би свій гарем—і так в жінки дуже богатий що найменше потроїти. До того не мав „король королів" не лише найменшої охоти, але прямо боав ся цивілізованої любови пристрасних Паріжанок і установив в своїм готели окрему сторожу, що мала берегти его перед евентуальним нападом непрошеного обожательства. По нім став вже людиною статочною і дбає передовсім о спокій та вигоду. Впрочім европейскі дами так ему вже надоїли, що раз на все відійшла его охота до вязання знакомости з ними. Як він сам оповідав, одна европейска женщина вміла справити ему більше клопоту, як всі инші дами в гарему разом. Раз пр. одна Московка, що була в гаремі шаха, трохи не довела до дипльоматичного непорозуміня а незабаром одна Француска, котра, кажуть, не добровільно прибула до Тегерану, (Тегеран столиця Персиї) допустила ся в гаремовім перку самоубийства, що тягнуло мало всякі політичні консеквенциї і було предметом інтерпеляциї у французкій палаті послів. З тої пори шах постановив недопускати вже ніколи женщини з Европи до свого гарему. На сей раз тож і оферти гарних Паріжанок не були приняті.

КОРОТКА ЖИТТЄПИСЬ.

Один із накладників творів славного російского писателя Максима Горкого написав до него листа з просьбою, щоби він подав му свою життєпись, а Горкий відписав коротко: 1878 шевчик, 1879 ученик у рисовника, 1882 помивач посуди на пароплаві, 1883 пекар, 1884 сторож, 1885 пекар, 1886 співак в провінціональнім театрі, 1887 продавець яблок на улици, 1888 кандидат на самоубийника, 1890 писар у адвоката, 1891 путник по Росиї, 1893 зарібник при желізници, 1894 появила ся моя перша новела - писатель Максим Горкий.

НОВА ВИБУХОВА МАТЕРИЯ.

Суперництво в улішению вибухових материй не дає [illegible] спати. По Меліті і Ліддітові, котрі страшних шкодів досьвідчували тепер учасники війни на далекім Сході, приходить черга на нову вибухову материю, звану „дунітом". Тайну її складу набули [illegible] Злучені Держави за [illegible] суму. Коли гранати, наповнені лідитом, трискали на яких 30 частий, стрільна, що мають в собі таку кількість дуніту, розбивали ся підчас проб на 2.000 [illegible] кусників. До того [illegible] розрядує ся воздух так страшно, що в тілах, які находили ся недалеко, трiскали кровоносні жили і мягкі части тіла, хотяй відломки гранату їх зовсім не доторкнули ся. Гранітові брили перемінили ся в порох, а в мурах фортів вириває дуніт величезні отвори, а его дїланю не опирає ся найгрубший панцир на кораблях

МЕСТЬ МІСЬКОЇ РАДИ.

До російскої газети „Руское Слово" доносять з Пензи (Росия), що тамошня міська рада, обурена поведенєм поліцийних властей [illegible], рішила не виплачувати з міських фондів поліцмайстрови 1200 рублів річно, поліцийним комісарям по 300 рублів і поліцийним канцеляриям по 100 рублів. Супротив того місцева адміністрация не затвердила на становищи секретаря міської управи Палентиньского, що прослужив на тім становищи 20 літ

Молитва.

О як то тихо вечером на мрі!
Де сонце було, там кроваві смуги,
І ніби сплили світ на чорні мари.
Так все утихло, ні [illegible], ні рути.
Гей би всі люде привалили віком,
Що [illegible] сльози, сльози з чоловіком,
І всі печали, що мня в день кроїли,
Що моє серце на кавалки дерли,
Угризи, троски, всі ся укоїли,
Гей мій з світом і людьми завмерли,
І моя душа знов свобідна стала,
Як тими днями, нім свій рай страдала.
Тож склоню голов в [illegible] квіти.
І яко нуждне, яко син той болю,
Найнещасливший на всі людскі діти,
Тобі ся Боже, Боже мій, позволю,
Як тими днями, як я ще молив ся,
І ще-м не думав, ще-м не печалив ся.
Но що-ж я, Святе, буду та благати,
Коли тебе я тілько напросив ся,
А ти не можеш того мені дати?
Відь моїй просьбі Бог ще не родив ся!
А так не буду вже нічо просити,
[illegible] склоню голову, тай — зачну тужити.

Ш. О.

КАНАДИЙСКИЙ
Canadian ФАРМЕР Farmer

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III. Вінніпег, Ман Четвер 14 го вересня 1905. — Winnipeg, Man., Thursday, September 14, 1905. Число 37.

Услівя на яких закінчено Російско-Японский мир.

Два пятого с. м. повновласники Росиї і Японії підписали сімнайцять точок на яких оснвано мир межи обома державами. Вітте перший підписав угоду. Точки угоди слідуючі.

1 Заключаєсь мир і приятельство межи обома панующими домами в Росиї і Японії і межи підданими Росиї і Японії.

2 Цар Росиї признає повну власть політичну, мілітарну і економічну Японії в Кореї. Росия ніколи не буде ставити жадних перешкод в рядових змаганнях Японії в Кореї, а російскі піддані мають уживати таких самих привілеів як і другі піддані инших краів.

3. Війска обох держав мають опустити Манджурию.

4. Порт-Артур і Дальний враз з землею і водою що належали до Росиї переходять на власність Японії, однак приватні маєтки російских підданих остають в їх руках.

5. Ані Росия ані Японія не мае мішати ся в жадні заходи гандльові або промислові, які Хіни начнуть в Манджуриї.

6. Манджурскі желізниці мають оперувати спільно між Росиєю а Японією.

7 Росия і Японія годять [illegible] желізних [illegible]

8. Годить ся що гандльові відносини [illegible] обох держав мають виконувати спільно без перешкод.

9. Росия відступає полудневу часть острова Сахалин аж по 50 степень північної ширини зі всіми островами приналежащими перше до Росиї а також дає вільно право мореплавства в заливах Ла Перусе і Татарскім.

10. Російскі кольоністи що замешкують полудневу часть Сахаліну мають бути вільними і мають задержати свою національність. В противнім разі Японія має право всіх висланих там [illegible] на відбуване кари виселити з території відданої Японії.

11. Росия зобовязуєсь дати Японцям право рибальства на російских водах.

12. Стосунки гандльові які були межи Росиєю а Японією перед війною мають відновитись.

13. Росия і Японія мають заплатити одна другій кошти за удержуване невольників.

14. Документи угоди мають бути написані в двох мовах в французкім для Росиї а в англійскім для Японії.

15. Панування обох держав мають підписати угоду до пятьдесять днів а французкий і російский рад мають телеграфічно оголосити підпис

16. Обі армії мають до 18 місяців опустити Манджурию починаючи уступати від першої лінії. По вісімнайцятьох місяцях обі держави можуть тільки лишити желізничу сторожу 15 вояків на кільометер.

17. Границю що буде ділити посілість російску від японьскої на острові Сахалин має визначити особлива комисия.

НОВИНКИ.

З Риму доносять що осьмого сего місяця страшний землетрус навістив полудневу Італію, котрого відгомон сягав аж до Сицилії, Неаполю і Фльоренциї. Кілька міст і вісімнайцять сіл знищених до основ. Чотириста осіб згинуло в розвалинах а тисячі остало раненими. Десятки тисяч людей осталось без даху. Шкоди міліонові.

— В Монтреал 8 с. м. зібралась шайка Французів і напала на протестантів Армію Спасения (Salvation Army) і розігнала їх збори. В недовгім часі Англіки що симпатизували з армією спасения зібралось їх около 500 і напали на кількох Французів. Поліция арештувала 4 Французів.

— Зараз по одержаню вістки о заключеню мира Росиї з Японією та о угодових точках, повстало в Токіо велике невдоволене. Японці [illegible] точками угоди зачали сходити ся на збори і виражали свое невдоволене неладом правительства. Не обійшлось і без кровавих забурень, бо поліция почала розганяти тлуми при чім прийшло до конфлікту і як доносять дві особи убито а кількох сот ранено. Обурений народ знищив також поліцийну станцию.

— Токіо 7 вер. Доносять що забурення повстали також в місті Чіба що числить около 20.000 мешканців. В сім місті спалено всі державні будинки. Подібні забурення повстають також і по иньших містах Японії. В Токіо прийшло до таких забурень що оголошено стан облоги. Японці знищили десять християньских церквей в Токіо.

— З Токіо доносять, що невдоволене Японців в справі заключеня мира не слабне, а навпаки чим раз більше [illegible] ся. Нападає навіть на доми міністрів в намірі знищити їх, однак поліция і військо відперає обурені толпи Японців. Провідники [illegible] мирови заключеному на таких услівях конферують з правительством і домагають ся, щоби цісар японьский не потвердив угоди. Однак здаєсь нічого они не вдіють і мир буде потверджений монархами обох держав. Як доносять з Токіо в пару днях заарештовано около 800 осіб.

— Петербург 3 вересня. З Тифлісу доносять, що Татари нищать цілий полудневий Кавказ. Нападають они на Арменців і мордують їх а будинки нищать огнем. Такі безпорядки обняли не лише села але і більші міста як Баку, Елисаветполь і Шуша. Всюди зявилось на поміч військо однак порядок трудно привернути. Банди Татар переходять цілий край а куди перейдуть лишають за собою руіновиска і купи трупів. Голод який панує в деяких околицях сего краю причиняєсь до еще страшнійших відносин, бо селяни нападають на помiщиків, убивають і нищать їх маєтки.

— З Тифлісу доносять що місто Баку представляє страшний вигляд. Татари спалили майже всі дестиларні нафти і фабрики виробів нафтових. Всі богатші родини опустили місто і всіли на кораблі. В сім місті оголошено стан облоги. По осьмій годині нікому не вільно показати ся на улицю. Около тисячу осіб стало убитих. Як доносять сї забурення мали викликати турецкі агенти підбурюючи Татар против християньского населения.

— З Тифлісу доносять що в Баку привернено якийтакий спокій, однак банди Татар ще нападають по селах і нищать все огнем і мечем.

— В Гельсінгфорс, Фінляндия, кинув хтось 5. с. м. бомбу [illegible] одну особу. [illegible] утік.

— Петербург 6 вер. Цар видав розпорядженє силою котрого адмірал Небогатов і четирох других корабельних капітанів, котрі піддали ся Японцям в часі морскої битви на японьским мори, поставлено [illegible], а коли вернуть до Росиї будуть віддані перед воєнний суд.

— Російский кружляк Лена, котрий утік з Порт Артура і майже цілий рік був в порті Сполучених Держав Валейо, має відпливти 20. с. м. до Владивостоку.

— З Прус доносять, що там в богато містах як Берлін, Маріенвердер, Бромберг і других ширить ся страшна епидемія холера, на котру уже богато осіб захорувало з котрих кільканайцять померло.

— З Петербурга доносять, що в кількох губерніях в середній европейскій Росиї панує голод. Рада державна задумала поспішити на поміч голодуючим і на сю ціль офірує 20,000,000 долярів.

Продаємо дешево білети корабельні до Галичини, Буковини, Росиї і назад.

Висилаємо гроші до кождої місцевости в Австриї і Росиї по найнизшій ціні.

Приходіть до нас а будете певно вдоволені.

Говоримо по руски.

Corn. EPP & Co.

691 Main st. WINNIPEG.

— На схід від Реджайни в місцевости Дженлей зударили ся 7 с. м. на желізниці C. P. R.-ській дорозі два потяги. Один з машиністів вістав забитий на місци а кількох з служби одержало легкі або тяжкі рани. Пасажери усі вийшли цілo. Один експресовий вагон і одна машина стали ушкоджені.

— Осьмого сего місяця коли [illegible] на C. P. R. [illegible] в Вінніпегу, упала шина на ногу одного Русина і сильно скалічила, так що мусів до шпиталю і правдоподібно стратить пару ліжних пальців.

ПЕРЕТЯВ СОБІ ГОРЛО НОЖИКОМ

В вівторок в ночи около першої години відрізав собі горло якийсь Русин Трилінський на улиці Фльора авеню в Вінніпегу. Трилінський есть молодий хлопець 21 літ старий. Вертав він ще з двома товаришами з готелю при улици „Дуферин." Коли так всі три ішли співаючи, Трилінський витягнув з кишені ножик і втопив его в свою карку. Увидівши се его товариші поспішили з ним скоро до дому де мешкали при улици Причард, однак Трилінский ослаблений упливом крови упав кілька кроків від дому. Сейчас прикликано доктора, котрий засоснотривши рану відставив го до шпиталю, однак житє его не буде уратоване бо рана смертельна. От до чого приводить пиятика!

Canadian Farmer.

The Ruthenian Weekly, Published every Thursday, 259 Cor. Logan & Fountain st. Winnipeg, — P. O. Box 82.

CANADA NORTH WEST PUBL. COMPANY.

Subscription $1.00 per annum.

Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.

Established 1903.

ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тиждня в четвер і коштує:

в Канаді на рік $1.00
в С[illegible] $1.00
в Австрії $1.[illegible]

Газету треба платити все з гори.

Гроші посилайте в реєстрованім листі, або через експресовий або почт. money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, висилайте нам, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Адрес.

CANADIAN FARMER,
P O BOX 82
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не приймаємо.

При зміні адресу просимо подати також старой адрес.

Канадийский Фармер єсть газетою, для осьвідомлення всіх Русинів в Канаді, без ріжниці віроісповідання, і для попирання лібералької партиї, котра Русинам прихильна. Не має тісної звязи з жадною церквою, однак вірить в свободу, котра позваляє кождому обивателеви хвалити Бога, як він хоче.

Одним з важнійших правил лібералької партиї є призначне відношене ся в справах релігійних і до сего ми будемо стосуватись.

ДОПИСЬ.

З Canmore, Alta.

Часто густо трафляєсь, що новоприбувші з краю емігранти приїзжають на роботу до майнів. [illegible]

Аби людей до в чім перестерегти, [illegible] довший час були вже в Канаді і уміють вже по трохи говорити по англійски, то скорше можуть дістати роботу в майнах, бо [illegible] другого порозуміє, тай [illegible] роботу боса просить, а новоприбувші [illegible] по пару місяців роботу і не можуть роботи дочекатись, тай в кінци приходиться [illegible] о голоді і холоді [illegible] вертати і остатні гроші [illegible] рахувати, то ті що не уміють нич по англійски, товинні старатись о роботу десь на дорогах, хоть за меншу платню але можуть заробити а в потім через зиму прокормитись.

[illegible]

Русини в Канаді по троха приходять до розуму, пробуджують ся з твердого сну, і прибирають вид нового житя. Всюди можна побачити Русина що читає рускі газети [illegible] і то наступить і дасть Бог, що наші Русини покинуть [illegible] дороги [illegible] не без розкорів доприведуть наc до цїли.

В. Д. Кр[illegible]

ВСЯЧИНА.

ПОДАТОК НА БЕЗЖЕНИХ.

В Аргентині наложено на нежонатих буряків дуже [illegible] податок. Платити его мусять молодці [illegible] 20 рік житя, а росте він до того степеня, що 50-літний [illegible] мусить платити [illegible] 30 доларів [illegible] 10 доларів [illegible] від податку. Недужі і ті що не мають [illegible] не платять такого податку за то, що не мають жінки.

СТАН ЗАСІВІВ І ЖНИВ В АВСТРИЇ

На основі звіту міністерства рільництва, до половини серпня с. р. засіви [illegible] не вийшли добре. В дальших околицях Моравії, західної Галичини, Долішної і Горішної Австрії, Сольногорода і Карантанії [illegible] Довгу посуху відчули передовсім західна Галичина і Буковина, Горішна Австрия і Каринтія та Сольногород. Зате Чехия майже на цілім просторі мала досить вохкости. [illegible] Ячмень вдав ся добре в Долішній Австрії, західній Галичині, на Шлеску і в альпейских краях (крім Сольногорода). За то в Чехії і зах. Галичині [illegible] Овес вийшов дуже лихо, головно в Долішній Австрії, Каринтії, в Соль[illegible] [illegible] Бараболї не дуже [illegible] в дальших околицях зах. Галичини, на Буковині, в Каринтії а по части також в Горішній Австрії. В ниших краях [illegible] стан бараболь гарний. Цукрові бураки поправили ся значно з [illegible] західної Галичини, [illegible] Бураки на пашу загалі добрі. Капуста [illegible] від посухи і черваків. Досить [illegible] в Чехах [illegible] Галичині.

ЛЮБОВНА ТРАГЕДИЯ

З Рави рускої доносять До господаря Мазуркевича в селі Ловчи приїхала его братаниця Катерина, що служила у Львові покоївкою. [illegible] Йосиф [illegible] що удержував з нею [illegible] любовні зносини. Дня 21 м. м. [illegible] будучи в службі, прийшов до дому Мазуркевича, щоби бачити ся з Катериною. Тут обоє й посперечали ся, бо жандарм хотів, щоби Катерина від'їхала до Львова, а вона не хотіла на то [illegible] На горячі доказ [illegible] в хаті. На лаві лежала вже жертва Катерина, а біля неї [illegible] жандарм тяжко ранений. [illegible]

З ВРУДІВ РОСИЙСКОЇ БЮРОКРАТИЇ...

З Петербурга доносять [illegible]

—Страшний злочин доповнено недавно в Пултові. На желїзничого робітника Івана Непоседу напали в ночи, коли він вертав із служби, [illegible]

ПОБИТИЙ КНЯЗЬ

З Львова доносять що князь Ма[illegible] [illegible] Князь видав [illegible] процес о напад і також ушкодженє тіла.

ОСТЕРЕГАЙТЕ СЯ [illegible]

В Найкірхен помер один [illegible] любителї згаданих лакоців. —

Позір!

Ми установили льотерию для передплатників „Канадийского Фармера". За виграну ставимо золотий зигарок з ланцухом вартости пятьдесять (50) долярів. Кождий передплатник що пришле нам доляра на газету дістане від нас нумер. В тій цїли маємо розпродати до нового 1906 року тисячу нумерів і тогди настане льосоване, а хтось з передплатників за доляра виграє такий цїнний зигарок з ланцухом. До виграння мають право тїлько ті, що вишли нам передплату за 1905 рік і нові передплатники що пришлють доляра за газету на перед.

Редакция.

ЙОСИФ А. ДИМА

Заложив перший руский [illegible] офіс [illegible] Продає шифкарти на всі лінії. Хто хоче купити шифкарту до краю або спровадити ко[illegible] з краю добре і безпечно, хто хоче купити лоту або лот в місті, або землю на місто, потребує помочи або в якій ґрунтовій справу [illegible] нехай зголосить ся до Й. А. Дими, а буде вдоволений. Єго адрес.

J. A. Dyma
706 Main st
Winnipeg

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG

Дивіть ся на золоті букви "T. & B." котрі суть вибиті на кождій плесканці тютюну.

СЛАБОСТИ ЖОЛУДКА

Єсли терпите на слабість жолудка, нестравність [illegible] ґулярности жолудка, то можете вилічити ся при помочи

7 Monks Dyspepsia Cure

ЗАНЕЧИЩЕНО КРОВ

Ви можете очистити кров [illegible]

7 Monks Ton-i-cure

Продають в кождій аптиці.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III — Вінніпег, Ман Четвер 21-го вересня 1905. - Winnipeg, Man., Thursday, September 21, 1905. — Число 36.

Уже вийшов Учебник Англійскої мови для руского народа.

Тепер прийшла пора, коли наш Русин не потребує мучити ся глухим і німим межи Англійцями в Канаді і Стейтсах. Тепер Русин не потребує водити за собою толмачів і фундувати для них пиво та горівку, ані платити ім не потребує нічого. Не потребує три дни думати як се, або те зове ся по англійски, а в кінци довідаєсь від якогось нещирого толмача та й то не так, як треба, перекручено, хто зна як. Не потребує журити ся де прочитати та порозуміти яку будь „сулічку" як дістане й Отави, Вінніпегу, Реджайни, або від якої будь компанії. — Не потребує кланятись нікому, аби му відписав куди треба по англійски. Не буде журитись як то межи англійцями дістати роботи тай як вдержати межи ними місце. Словом Русинови тепер зсуваєсь тяжка заслона з очей, отвореї уха і уста. — Від тепер Русин чує ся дома на чужій землиці. Нехай тут днесь прийде зелений емігрант з краю не знає ані слівця по англійски він за півтора американских доларів має в кишени приятеля, професора, почтенного адвоката, провідника, толмача, має в кишени англійску мову, котру тілько потребує перебрати в уста тай більше клопоту не має. Наш Учебник не написаний так сухо, аби чоловік сидів та думав три дни над пару словами, тай нічого не второпав.

Він написаний живою мовою, повний цікавих коротких розговорів, взятих з фармерских, купецких, робітничих і т. п. Граматика англ. мови у сім Учебнику обнимає всего 30 сторін друку, але така майстерна, що тілько раз або два треба перечитати з увагою, тай уже чоловік пійме форму і підставу англ. мови.

Два словарі Руско-Анг. і Анг.-Руский, що містять в собі понад 5000 слів кождий. Се така вигода для кождого Русина в Америці якби голодного добрий кавалок хліба в торбині. [illegible] Доходили нас слухи, що деякі людоньки балакали що Кан. Фармер туманить людий і що то не правда, що тут [illegible] друкує ся тілько що гроші туманить від людий. Ні, брати, ми не всі [illegible] і таких річий можете доглядатись лише від людий що занедбують нарід а не від людий [illegible] де найдете бруду і не докажете [illegible] против співбратів Русинів. Ми не винні що Русинів тілько сто тисяч в Канаді не мають своєї друкарні. На чужій друкарни робити таку велику роботу як наш Учебник, то так само, якби ви хотіли одного літа зорати цілу фарму (160 акрів) жичаним або найманим плугом у другого фармера котрий і свою ще більшу фарму обрабляє тим самим плугом. Отже вибачайте що не вийшов скоро, бо не було в сил.

Цілий учебник обнимає 300 сторін друку і вже готовий оправлений. Видане сего Учебника коштує богато праці і гроший але хто его озьме до рук певно буде аж надто вдоволений такої книжки що не видів і не бувби видів, колиб не щирі приятелі руского народа, котрі не жалували всі сили посьвятити для сего так дуже важного діла на американській земли. Отже не відкладайте ані години, але купуйте Учебник сей час. Не морщіть чоло коли треба заплатити $1.50 за таку книжку. Гроші були й будуть а Учебник як люди розкуплять так не зараз другий буде. Вп за $1.50 як сказано маєте велику вигоду на кождім кроці. Єсли не вигідно вам посилати $1.50 вложіть двох Вас $3.00 до коверти і вишлїть до нашої редакції а ми сейчас вишлемо Вам дві книжки.

Хто хоче мати Учебник в красній твердій оправі, заплатить $2.00. Русини в Вінніпегу купать Учебник в уряді п. C. W. Stemshorna від Н-р. 652½ Main st. Спішіть і купуйте сейчас аби не було за пізно.

На кредит книжки не дамо нікому.

НОВИНКИ.

— Перепрашаємо наших читателів, що 35 ч. „Канад. Фармера" спізнило ся, бо причиною сего був страйк убійних друкарів в Вінніпегу. А понеж і наші друкарі належать до унії то також три дни тревав страйк. Страйк був о вибореня осьмигодинного дня праці, і вийшов в користь друкарів.

— Против мирові заворушення в Японії тревають дальше. З Йокогами доносять що 14 с. м. зорґанізована партия тих що против мирових условій мали зібрання підчас котрого прийшло до бійки з полицією, в котрій 37 полїцейних і кілька цивільних осіб ранено. Сейчас дано знати до Токіо з відки вислано до Йокогами дві компанії війска, котре привернуло порядок. Піхота стереже заграничні [illegible] кіннота і [illegible]

— З Токіо доносять що там обчислено що в часі забурень около 1000 осіб зіста[illegible] до ранених в то 38 констеблів, 16 пожарників, два вояків і 49 приватних осіб. Девять осіб убито.

З Токіо доносять що Мікаса флаговий панцирник адмірала Того, котрий знаходив ся в пристани Сасебо затонув ся 10. с. м. Причиною катастрофи був огонь, який повстав в кораблю з незвісних причин. 590 офіцерів і вояків з его залоги зігнали разом з Мікаса на дно моря. Адміралїция думає що Мікаса може бути видобутим і направленим. В цілій Японії була велика утіха коли довідано ся, що адмірал Того остав при житю, бо підчас катастрофи его не було на кораблю.

Завішене оружя уже підписали генерали обох армій в Манджуриї, і тепер начне ся випофуване обох армій. Перед випофанем обі армії мають відступити о дві треті миль від головної лінії яку займали перед завішенем оружа і мають виставити бїлі фляґи.

— З Тифлісу доносять що Татари свое варварске діло масакровання Армян і паленя сїл і місточок продовжують дальше. До ґенерала Шірінкіна телеграфовано 16 с. м. щоби вислав козаків до Елисаветполя, бо цілий дістрікт окружили Татари, а жите і маєток жителїв в небезпеченьстві. Також того самого дня напали Татари на потяг що віз пять ваґонів наповнених Армянами, мущизн поубивали а женщин забрали з собою. В Баку також неспокої і майже всі варстати позамикані.

Такі безпорядки діють ся майже по цілім Кавказі.

— З Тифлісу доносять що там прийшло 12 с. м. до конфлікту межи робітниками а військом. Причиною конфлікту було се що робітники на [illegible] мітинг щоби радити ся. Часть присутних послухала і опустила місце зборів, а решта остаючь і [illegible] вистріляли з револьвера. Тогди місце зборів окружили козаки і почали стріляти убиваючи 30 осіб а 70 зістало ранених.

— З Тифлісу доносять 13 с.м. що Татари і Армянцями заключили тимчасовий спокій. До спокою наклонили обі сторони [illegible] Татари в часі нападів допускались страшних надужить. В деяких селах відковито вирізували христиан в дітей убивали і кидали на поживу [illegible] що так по часом війску браку амуниції а в Татар було ее досить.

З Финляндиї доносять, що там вчинено 11. с. м. замах на житє губернатора. Бомбу кинув якийсь невідомий від карету [illegible] губернатор з шефом поліциї, однак бомба не експльодувала і губернатор уйшов смерти.

З Петербурга доносять що Роздественський уже цілковито виздоровів з ран яку дістав в битві на японьскім морю, однак до дому [illegible] угода буде потверджена российским і японьским цісарем.

— В перший кабінет провінції Саскачевану входять слідуючі люди: Walter Scott президент міністрів і міністер публичних робіт. J. A. Calder міністер [illegible], J. A. Lamont головний поверенний і W. R. Motherwell міністер рільництва. Всі чотири міністри присягали на рчне справоване своїх урядів 5-го вересня в Реджайні.

В Отаві обчислено 14 с. м. що торговельні стосунки Канади з иншими заграничними краями і оборот [illegible] суми за минулий рік до 30 червня с. р. виносить 470,151,289 долярів. Імпортовані товари до Канади з инших країв представляють суму 166,834,418 долярів а експортовано з Канади товарів на суму 203,316,872 долярів.

З Carberry Man. доносять що компанія желізниці Canadian Pacific зачала випровати паралельну дорогу в C. P. R. [illegible] миль на [illegible] від вище згаданої місцевости. Желізничі лінії будуть в сім місци [illegible] одна від другої в віддаленю 100 стіп.

Граф Grey, губернатор цілої Канади, котрий заступає особу англійского короля в Канаді.

КАРА ЗА ПОЦІЛУЙ.

В Балтімор [illegible] засуджено 13 с. м. на два роки [illegible] Джана Федермана [illegible] Mary White. З Федерманом заложив ся другий шофер що він не поцілує дівчини, але Федерман [illegible] дівчину і поцілував, за що дівчина [illegible] до суду [illegible] „зброднію" котра більшій части людскости справляє приємність, герой Федерман пересидить два роки в [illegible] хаті.

— З Відня доносять що в Софії столиці Болгарії відкрито заговір на житє короля Сербского Петра і болгарского Фердинанда. Як доносять сей самий заговір має спільність з атаком, який пару тижнів тому виконано на турецкого султана в Константинополи.

Холера в Галичині шерить ся, як [illegible] Досі [illegible] сім осіб. [illegible] перший случай холери.

Недавно Dominion City найдено в ріці Roseau тіло утопельника. Утопельник середнього росту, около 30 літ старий. Як доносять має се бути Русин, котрий робив при екстра ґенґу при желізній дорозі і около першого сего місяця десь пропав без вісти.

Новинка яку ми були подали минувшого тижня про Трилїнського, котрий мав собі сам відрізати горло, представляєсь цілком инакше як було подано. [illegible] ту новинку зараз рано в вівторок минувшого тижня в газеті англійскій до котрої факт сей подано мильно, по тій причині що Англик котрий рапортував до газети не годен був розмовити ся з Русинами і говорили більше на міги.

В дійсности річ мала ся так. Трилїнські і свої товаришем грали в білярд в готелю Дуфферин. Потому пристав до гри якийсь незнаний чоловік, котрий подав свое ім'я Іван Періг. Коли так всі три грали Періг програв і не хотів заплатити. Потому вийшли на двір і сварились. Трилїнський і другий его товариш зачали [illegible]

Детектив Сіл котрий знає говорити по руски [illegible] опис особи Парого і арештував го. Трилїнський тяжко ранений, то може удержати ся при житю.

В Ню Орлеане захорувало до 14 с. м. на жовту пропасницю 2462 осіб, з котрих 420 померло. Ся страшна епідемія не перестає ширитись і пожерає по кілька осіб що дня.

В місті Йова в стейті Індіянола ударив грім підчас виставн в павільон де були [illegible] курей. Чотири особи зістало убитих, шість поражених а сотка курей убитих.

В Карльштаті відбулась конференция шведских і норвегских делегатів. На сей конференції ухвалено, що обі [illegible] Тепер [illegible] хмари, які були зависли над Скандинавским півостровом, розбились. Обі нації дуже тїшать ся, що без пролитя крови прийшло до згоди між обома державами.

Жнива в Манітобі і північно-західних территориях уже давно покінчено, а молочено збіжа справне красна огода. Зі всіх сторон доносять о добрім намолотї. Пшениця ніґде не хибла і акер ніґде не дав менше як 20 бушлів.

Пошукую свого брата Ва[illegible] Хтоби знав де він [illegible] дасть знати на адрес
Thomas Starcsuk
P.O. Starleigh Assa.

Продаємо дешево білети корабельні до Галичини, Буковини, Росиї і назад.

Висилаємо гроші до всіх місцевости в Австрії і Росиї по найнизшій ціні.

Приходіть до нас а будете певно вдоволені.

Говориме по руски.

Corn. EPP & Co.
671 Main st., WINNIPEG.

Позір!

Ми установили льотерию для передплатників „Канадийского Фармера". За виграну ставимо золотий зигарок з ланцухом вартости пятьдесять (50) долярів. Кождий передплатник що пришле нам доляра на газету дістане від нас нумер. В тій цїли маємо розпродати до нового 1906 року тисячу нумерів і тогди настане льосоване, а хтось з передплатників за доляра виграє такий цїнний зигарок з ланцухом. До виграння мають право тїлько ті, що вишли нам передплату за 1905 рік і нові передплатники, що пришлють доляра за газету на перед.

Редакция.

ДУРНИЧКА

Маю на продаж 400 акрів землі першої класи в окрузі міста західного Селкірку 22 милі від Вінніпегу. Стріткар-а їздить попри фарми 3 рази денно. Колїя перетинає фарми, стация Селкірк на сих фармах найдальше 2½ милі від міста. Земля ся куплена дуже тано і тому ми перепродуємо ся тано $15 за акер [illegible] такі самі продають [illegible] по $25 і 30 за акер. — Продаємо сю землю кавалками за одну трету готівки а решта на виплат як кому вигіднійше. Процент рахуємо на гроших котрі ждемо. Беремо в заміну лоти і доми в Вінніпегу если одна трета є готових грошей. Вступіть запитайте.

Маю около 1500 акрів землі на продаж над Ред Ривером 22 милі на полудне від Вінніпегу зараз коло стациї Ниверваль. Землю там наші Русини знають. Фарми високі земля чорнозем. Одна трета готівки а решта летний виплат, по десять долярів за акер і дешево. З будинками і без [illegible] Main st. Вінніпег. [illegible] кождому хто купує — Ану до діла!

Canadian Farmer.
The Ruthenian Weekly,
published every Thursday,
Cor Logan & Fountain st.
Winnipeg, — P. O. Box 88.

CANADA NORTH WEST PUBL. COMPANY.

Subscription $1.00 per annum.
Forwarded to any address in Canada or the United States postage prepaid at one dollar per year.
Established 1903.
ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION.

[illegible]

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує

в Канаді на рік	$1.00
в Сп. Державах на рік	$1.00
в Австриї	$1.50

Гроші треба платити все наперед.

Гроші посилайте в реєстрованім листі, або через експресовий або почтовий money order

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, запліть нам, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Адрес:
CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 88
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не [illegible]

При зміні адресу просимо подавати старий адрес.

Канадийский Фармер есть ґазетою для освідомлення всіх Русинів в Канаді, без ріжниці віроісповідання; і для поширення ліберальної партиї, котра Русинам приязна. Не має тісної звязи з жадною церквою, однак зіреть в свободу, котра позваляє кождому обязателеви хвалити Бога, як він хоче.

Одним з важнійших принципів ліберальної партиї є приязне відношене ся в справах релігійних і до сего ми будемо стосуватись.

САХАЛІН.

Про користи Японії, що трактатом в Портсмуті одержала полудневу часть Сахаліну, пише один з вчених російських урядників в формі інтервю в петербурскій „Руси":

„Здобуте полудневої частини Сахаліну се для Японців величезний здобуток — так зі становиска економічного як і військового.

„Зі становиска економії відступлене полудневого Сахаліну має незвичайне значіне тому, що ся частина острова має дуже богато риби. А промисел рибний се — можна сказати — Ахіллева пята в відносинах японсько-російских. Для Японців се квестия житя, бо з одної сторони риба у них є головним средством поживу, з другої ж сторони Японці із оселедців споряджають свого рода погній, котрим справляють поле і підносять его жизненість.

„Щоби набрати зображення про рибні богацтва полудневого Сахаліну, треба хоч раз в житю бачити ловлю оселедців. Я приглядав ся сему явищу і можу засвідчити, що богацтво риби на Сахаліні є прямо бездонне. Вистарчить мала филя моря, щоб беріг острова на кілька вильв глубину покрив ся горами оселедців.

„Коли взяти під розвагу, що Японці одержать право риболовлі на цілім березі Сахаліну і Камчатки, то справа представляє ся вельми поважно, бо всі шанси в тім напрямі будуть по стороні Японців. А на раз з причини риболовлі виринали досі між обома державами великі непорозуміня.

„Японці суть підприємчиві, тож нема сумніву, що одержавши південний Сахалін вони захоплять в свої руки усю торговлю рибами.

„При Росії остане ся тільки північна частина Сахаліну, але ся часть острова не має тої ваги для відносин на Далекім Сході, що полуднева. Часть північна має уголь і нафту, тоті артикули не відграють однак значійної ролі в азиятській торговли.

Що-до оцінки відступлення полудневої части Сахаліну зі стратеґії, то се відступлене є по правді замкненєм свобідного виходу із Владивостока. Вправді обі сторони приняли услівє не фортифікувати берегів, але що полуднева часть Сахаліну є фактично в руках Японців, а так само є в їх руках противна сторона пролива Ла Перуз (північний беріг острова Єсо), то з сего виходить, що і без фортифікацій будуть Японці панами положення. Потреба лише, щоби Японці підложили міни в проливі Ла Перуз, а вихід від Владивостока буде замкнений".

ВСЯЧИНА.

ЛОВЛЯ ПЕРЕЛ НА ОСТРОВІ ЦЕЙЛЬОНІ.

Остров Цейльон в полудневій Азиї, на океані Індийскім, видає майже всі плоди індийскі, а крім сего знаходить ся коло него дуже богато черепах перлових, котрих ніде нема. Англійский рад, не позваляє нікому ловити перел, задержуючи се право для себе. Хапчивість ґуберняторів трохи не винищила до нащадку перлових лав, доперва учені природники завели їх в прилорученя ряду під опіку і заховали від загляди.

Що року з початку лютого зачинаєсь ловля і тревае через три тижні. Є то якби народне свято, на котре прибувають зі всіх сторін острова найсмілійші мешканці, а також ґубернатор з високими урядниками.

Найбогатші лави черепах знаходять ся на західнім побережу, названім Кондачи, де лежать місточка Аріпа і Манаар. Побереже се випалене сонцем, замешкане через більшу частину року хиба через рої докучливих москітів, (комарів) затроєне нездоровими випарами, оживляєсь надмірно підчас ловлі. Сейчас, якби за дотиком чародійної лісочки, виростає непроглядне множество хат бамбусових, покритих пальмовим листєм і безчисельних кравців з ріжними товарами. Пристань заповняєсь кораблями всілякої величини, а сто тисяч людий, оббирає собі тут місце на двайцятидневний побут. Не лиш снуєсь довкола множество маґотів і водоливів; але не бракує також всіляких штукарів і липовзорів, а навіть вправні в своїм ремеслі злодії прибувають сюди, на добру ловлю чужого добра. Прибуває ту також богато Індийців з континенту і можна ту побачити найріжнороднійші строї індийскі, почавши від богатого набоба аж до погорджаного через всіх паріа; духовеньство всяких визнань згромаджуєсь тут, браміни, бонзи, дервіши, факирі, проходжують ся свобідно, коло католицких священників, протестантських і англіканьских пасторів.

Тому що поринане належить до найтяжших праць, старали ся люди від давна заступити із довжами водолазними, але переконались, що жадна машина не в силі заступити вправного нурця, котрий звичайно, яко плату дістає четверту часть виловлених черепах.

Кілька сот кораблів випливає на море, розставляючись оддалеки від себе. На кождім з десять нурців, і тільки помічників. Заким нурці зачнуть спускатись в море, виступає заклинач потвор, котрий викриваючись махає руками і заговорює всякі чародійні формули, котрі мають нібито відстрашити людоїдів і забезпечити нурців від погибели. Люди ті суть так пересудні, що не лиш погани, але навіть християне індийскі не дадуть ся за жадну ціну наманити, спуститись в море, поки такий опукливець не відбуде своїх заклинань. Рид мусить їх оплачувати і звичайно дістають по десять черепах від кождого судна.

Впрочім і не така знов невинна небезпека грозить нурцям від людоїдів. Безустанний гомін лякаючий в пристани, тисячі спускаючих ся нурців, відстрашують ті паскудні риби, а навіть як кажуть Індийки темна барва їх скіри, відстрашує ті потвори, і тому, декотрі ще чернять собі тіло, щоби ще більше перестрашити людоїдів.

Нурець бере торбу з сітки, важке до ніг камінь коло 25 фунтів ваги, поринає на дно, а відложивши там камінь, котрий сей час витягають на землю, повне держачесь сильно дна. Тим чином в протягу мінути, через котру є під водою, забирає всі черепахи перлові, які надибле, а коли дасть знак сіпненєм линви сейчас витягають на верх.

Коли нурець опустить ся глубше як на сорок стіп під воду, кидаєсь му кров носом і ухами. Звичайно видержують під водою 50 до 60 секунд, але суть і такі що можуть видержати 80 до 84 секунд в пропастих морских. В протягу 6 годин ловлі, десять нурців, опускаючесь по черзі, добувають по 1000 до 4000 черепах на особу.

По скінченій денній ловлі, причалюють кораблі до берега; зібрані черепахи ділять на 4 части. Одну з них беруть нурці, а решту укладають в купки по 1000 штук і продають через публичну лицитацию тому, хто дає найбільше.

Є то рід льотерії, сліпа гра судьби; лучаєсь бо, що часом одна черепаха має 30—40, а навіть більше перел, з котрих часть можна на місци таки продати, по пару дукатів за одну перлу; але знов лучаєсь, що в кількох сот черепах не найдесь ані одної перлини. Дрібненькі, як пісок перли, складають ся осібно, а ґандлярі платять їх на вагу, зовсім подібно до звичайного. А що ніґде не бракує дурнів, котрі люблять гроші за вікно викидати, тож і тут надибують ся богаті малі, котрі купують за великі гроші се напно, щоби опісля жовати єго з бетельом і вапном, і чванятьсь там перед іншими. (Ветель, рід перцю змішаний з орішком ареки і посипаний негашеним вапном. Перли не мають полиску, дають Цейльонці курам з'їсти, а в курячих волах набирають они гарного полиску. Відтак курей вбивають, а добуті з них перли ідуть на продаж.

Та відки перли беруть ся в черепасі? Буває, що в черепашку дістане ся щось тверде, напр. зернятко піску, і муляє та ріже пісчинка м'яке черепашне тіло. Тоді черепашка випускає із тіла на пісчинку сок. Він заколоне круг пісчинки, і стане з него перла. Вона гладесенька і вже не ріже черепашці тіла. Або як занедужає черепашка, то й тоді випускає з тіла сок, і він холоне кулечками—перлинками. Як що проколоти черепашці тіло і кинути знов у море, то в ній стануть перлинки, бо она не здужаючи з тої рани, випускає сок.

Рідкість і дорогоцінність перел, навела людий на думку, пробувати витворювати штучні перли. Кидали отже зернятка піску до черепах і ті вертять по якімсь часі покрились перловою масою. Китайці найзручнійші суть в тім. Недалеко міста Гон-Тіну находять ся великі заклади до вироблювання штучних перел. Китайці не вдоволяють ся круглими перлами, але вирізують незвичайно дрібненькі фіґурки, найчастійше з'образуючи Будду, їх пророка, в сидячій поставі. Плин перловий обливає ті фіґурки, холоне на них і творить відповідні дрібнички. Дослідники, що слідили пильно творене ся сего рода фіґурок, спостерегли, що вже по кількох днях, покривають ся тоненькою верствою плину, котрий по часі пропадає вище і в той спосіб заміняєсь в перлову масу

ПРИЗНАВ СЯ ДО МОРДЕРСТВА ПО 30 ЛІТАХ.

З St. Paul доносять о слідуючім факті: У одного фармера в Північній Дакоті недалеко Minot служив чоловік під назвиском Frank Hall, котрий десь нагло пропав а лишив письмо в котрім пише що перед 30 літами він замордував дівчину Lizzie Grombecker, недалеко Youngstown Ohio і за сю зброднию невинно повішено Chas. Sterling-a. Дальше пише его правдиве імя есть Charles Hertzog, і по замордованю дівчини він вдибав ся з Sterling-ом і помінав ся одежою на котрій були сліди крови.

„Я є мордерцою дівчини" каже Hertzog. „Через 30 літ мене мучить совість, я є в цілковитім розстрою, і спокій можу тільки найти в смерти котра в недовзі наступить".

— Тілесна кара в Росиї, знесена на основі закона, не перестала истнувати в практиці. Цікаво розправа, що відбувала ся недавно перед судом в Харкові о аґрарні заворушеня, викрила на яву, що в часі давленя селяньских заворушень примінювано тілесні кари. Били їх, розібраних на перед до нага, на лавах, в присутности обжалованих, щоби в той спосіб приневолити їх признати ся до вини. Пізнійше селян, з котрих текла кров, поливали лизураном і гнали так до Гамалкіна, де находить ся ґромадский уряд. Щоби перед народом оправдати свое поведене яко законне, оден з тих урядових посіпаків, земский начальник Ку[illegible] коли і відчитав якесь либо урядове письмо, де би де сказано, що „[illegible] для добрих людий, а не для тих, що виступають против права. Хто допускає ся опозиції, того можна також [illegible]".

ДОХОДИ РОСИЙСКИХ МОНАСТИРІВ.

„Газета Петербурска" подає цікаві дати про доходи православних монастирів. Церковні доходи Александро-Невскої Лаври виносять до 200,000 рублів річно, капітал 750,000 рублів, доходи з недвижимостий 500,000, разом півтора мілиона річного доходу. З тої суми ігумен дістає 65,000 річно, інтендант 20,000, а 70 монахів по більше як 3000 рублів річно. Капітали київскої Лаври виносять 3,000,000 рублів в золоті. Однак найбогатшим монастирем в Росиї є „Троіцко-Сергієва Лавра" під Москвою, що має три мілиарди рублів капіталу. Є також богато менших, дуже богатих монастирів, котрих разом в Росиї є до 700.

ПОЛЬСКИЙ ГРАФ ЗЛОДІЄМ.

З Коросна утік гр. Август Лось, агент краківского товариства обезпечень і почтовий стайничий, заразивши се товариство і богато иньших інституций та приватних осіб на шкоду в сумі яких 200,000 корон. На закладаю доходжене, гр. Лось повитягав позички в Краківскім товаристві обезпечень на офальшовані асекураційні полиси на квоту 100,000 корон, других тільки витуманив від ріжних кредитових товариств, виставляючи підроблені підписи жиночи. Зараз таких чимало приватних осіб. Се не перший раз паде Фльорянина жертвою обманьства з боку ріжних збанкротованих шляхтичів, котрим видає свої ... агенції, що несуть по кілька а навіть кільканайцять тисяч річно.

Виховане молодежи в Спартї.

Спартанці, се давний грецкий нарід, що мешкав, до [illegible] полудневу Грецию. Був се нарід вельми хоробрий і тому то велику вагу клали на се, щоби хлопців виховати на здорових, сильних і відважних мужів. Тут подаємо, як они свою молодіж виховували.

Скоро дитина народилась, збирали ся найстарші з родини на раду і рішали о житю і смерти єї. Коли була здорова, то надавали їй від разу право горожаньства; колиж була нездорова, слаба, або калїка, то виносили єї на гору Тайгет і оставляли судьбі. Був також звичай, купати народжене дитя в сильнім вині, бо думали, що таку купіль видержить лише сильна природа. Колискою дитини був щит, біля котрого стояла списа на знак, що чоловік в своїм житю найбільше воєнними ділами повинен займати ся. Вже з самого початку старали ся Спартанці дітей своїх всіми способами закалити. Спартаньскі мамки були так славними нянями, що навіть Греки часто за ними попитували для своїх дітий. Діти росли у них неповиванi, щоби члени тіла могли свобідно розвивати ся, звичайно привчали їх простими стравами вдоволити ся, бо і голод і [illegible] зносити, на самоті в темнім місци не бояти ся, відвичковали їх також від упору і не давали нічого-небудь плакати. Хлопці оставали до семого року дома, по найбільшій части під доглядом матери. З семим роком кінчило ся домашне виховане і зачинало ся публичне. Хлопець покидав родительский дім і вступав в один з відділів, призначених для хлопців і віддавав під публичний надзір. Ніхто не міг відтягати ся від публичного виховання, бо і царскі сини виховували ся публично, окрім наслідника престола.

Таке виховане уважали Спартанці конечним для кождого вільного горожанина, і лише той міг доступити публичної служби, хто публично виховався. Верховний надзір над публичним вихованєм мав надзиратель хлопців (пайдономос), муж великої чести і повати, бо того достоїньства лише чесним і моральним житєм мож було доступити. Він мав власть сейчас карати, если котрий хлопець що провинив. Для того мав при собі завсіґди кількох мужів, котрі ходили з прутами; він визначав хлопцям духовні і тілесні вправи, і перестерігав їх обичайности. Найперше учили хлопців обходити ся без всяких вигід і привичали їх до всякого труду. По приказу Лікурґа хлопці мусіли ходити босо, щоби вдужали вилазити на стрімкі гори і сходити на спадисті пропасти, і з тим більшою зручностю скакати і бігати. Були також і що до прочої одежи і ложа строгі приписи. З двайцятим роком зачинав ся ще острійший спосіб житя. До сего часу ходили в одежи без рукавів, в так званім хитоні. В тім році діставали місто хитона плащ призначений на цілий рік; пригрівали і вправи мусіли в него роздягати ся. Крім кількох днів в році не було їм дозволено купати ся в теплій воді, або мастити собі чим голову. Но за то купали ся щоденно в студеній воді, в ріці Еврот, і учили ся плавати. Щоби їх призвичаїти тілесні болі терпеливо зносити, сікли їх до крови що-року при жертвеннику Артеміди Ортії, а хто відзначив ся особлившою постійностию і витревалостию, такого називали побідителем і давали єму почесний вінець. Нарочно давали їм мало їсти, щоби їх привчаїти до поздержности. Лікурґ, установивши закони, уважав на тое щоби [illegible] з тої причини [illegible] ців. Хлопці приходили по кількоу разом на [illegible] і тростину, котру самі [illegible] і збирали голими руками на берегах ріки Еврота. [illegible] бодаки, бо думали, що [illegible] рослина має в собі [illegible]

По літах ділили ся хлопці на кілька відділів. Кождому поставляли наставника з [illegible] з двайцяти-літних молодців, котрих називали ейренами. Такий надзиратель мусів відзначити ся мудростю, відвагою і справностию. Він проводив [illegible] хлопцями в іграх і [illegible], бігало і скакало, [illegible] і при плаваню в ріці Евроті. Коли ж [illegible] повернули з [illegible] (відділ) то [illegible] Они [illegible] варили собі [illegible] обіди. Коли обідали, [illegible] уживали той час на то [illegible] вправляти ся в судах [illegible] пописувати [illegible] здібностями. Ейрен [illegible] одному або другому хлопцеви співати, а [illegible] давав питаня, на котрі [illegible] було розумно відповідати.

(Конец буде.)

Ціни продуктів господарских у Вінніпегу.

Пшениця Ч. I. 79
" " II. 76
" " III. 73
" " IV. 70
[illegible]
Овес білий 27 цнт.
Ячмінь 35 цнт.
Лен [illegible] цнт.
Барабоя 40 цнт.
[illegible]

МУКА:
Ogilvies Hungarian Patent $2.70, Glenora Patent $2.[illegible] Manitoba Strong Baker $[illegible] Imperial $1.60. Lake of the Woods Five Roses $2.[illegible], [illegible] Patent $2.50; Medora $[illegible] XXXX $1.50.

По високе [illegible] продають фармери і [illegible], а сторенки продають [illegible] дорожше.

Трупарня.

Осінна нічка зимна, бо зима надходит;
В шпиталю, на подвірю, жовнір варту ходит.
Ше ступит, камінь йойкне, більше нич не чути,
Хиба в кутку в трупарни роспачливі нути.

В трупарни світло світит, але вже конає,
При нім кровавий жовнір на смерть спочиває;
Під головов му цегла, і одна і друга, —
Не люби-ж, любі братя, в цісаря заслуга?

Лежит покойний жовнір, світит коло него,
А шельвах став під вікно, дивит ся на него,
І дивит і гадає, що то може бути,
Шо мби плач голубки по трупарни чути?

Но видиш, милий брате, он-де на підлозі,
Де кров жовнірску в груди капле в дві дорозі?
Садит діточок двоє, видко сиротині,
Головки бют до лави, аж солони сині.

А з тими діточками позбавила мати
Хилає бідну голов, мбй хоче спати;
Ні плаче, ні голосит, бо — відай не може;
Лиш часом, часом йойкне: „Боже милий, Боже!"

Но Господь ії не чує, ни голодні діти;
Іх батько спочиває, свічка му ся світит.
А кров чему підлогов? — брате милий, брате,
Чему та кров підлогов? — де тобі то знати.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР
CANADIAN FARMER
ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III. Вінніпеґ, Ман Четвер 5-го жовтня 1905. — Winnipeg, Man., Thursday, October 5, 1905. Число 40.

Уже вийшов Учебник Англійскої мови для руского народа.

Тепер прийшла пора, коли наши Русини не потребують учити ся слухом і німим межи Англійцями в Канаді і Стейтах. Тепер Русин не потребує ходити за своїми тлумачами і фундувати для них пиво та горілку, ані платити и не потребує нічого. Не потребує три дни думати як се, або те сказати по англійски, а в кінци довідатись від якогось недовченого тлумача та й то не так, як треба, перекручено, хто зна як. Не потребує журити ся як прочитати та порозуміти яку будь „ґумілічку" як дістане з Отави, Вінніпеґу, Реджайни, або від иньшої будь компанії.

Не потребує кланятись нікому, аби му відписав куди треба по англійски. Не буде журитись як то межи англійцями дістати роботу тай як витримати межи ними віжоком. Словом Русинови тепер зсунена тяжка заслона з очий, отворені уха і уста. — Від тепер Русин чує ся дома на [illegible]. Новий тут [illegible] прийде зелений еміґрант з краю не знає ані слова по англійски [illegible] за **півтора мілиярда доларів** [illegible] приятеля, професора, помічника, адвоката, провідника, тлумача, має в кишени англійску мову, котру тільки потребує перебрати в уста [illegible] Наш Учебник не написаний так сухо, аби чоловік сидів та думав три дни над пару словами, тай нічого не збагнув.

Він [illegible] повний цікавих коротких розговорів, всеможних фраз купецких, фармерских, робітничих і т. и. Граматика анг. мови у сім Учебнику обнимає всего 30 сторін друку, але така найстарша, що тільки раз або два треба перечитати з увагою, тай уже чоловік пійме форму і підставу англ. мови.

Два словарі Русско-Анг. і Анг.-Руский, що містять в собі понизше **3000** слів кождий. Се така вигода для кождого Русина в Америці як для голодного добрий калачик в торбині. Яке слово загадає подивить ся то вже в є. Доходили нас слухи, що деякі людоньлове балакали що Кан. Фармер туманить людий і що то не правда, що тлумач друкує ся тільки що гроші туманить від людий. Ні, братия, ми не всі у лахів термінували і таких річий можете сподіватись лише від людий що запродують нарід а не від людий на котрих не найдете бруду і не докажете ні зла против співбратів Русинів. Ми не винні що Русинів близько **сто тисяч** в Канаді не мають своєї друкарні. На чужій друкарни робити таку велику роботу як наш Учебник, то так само, якби ви хотіли одного літа зорати цілу фарму (160 акрів) жичаним або найманим плугом у другого фармера котрий і свою ще цілу фарму обробляє тим самим плугом. Отже вибачайте що не зверили скоро, бо не було в чім.

Цілий учебник обнимає 380 сторін друку і вже готовий оправлений. Видане сего Учебника коштує богато праці і гроший але хто его візьме до рук певно буде аж надто вдоволений такої книжки ще не видів і не будби видів, колиб не щирі приятелі руского народа, котрі не жалували всі сили посвятити для сего так дуже важного діла на американьскій землі. Отже не відкладайте ані години часу, купуйте Учебник сей час. Не корисно чоло коли треба заплатити $1.50 за таку книжку. Гроші були й будуть—а Учебник як люди розкуплять так не зараз другий буде. Ви за $1.50 як сказано маєте велику вигоду на кождім кроці. Єсли не вигідно вам посилати $1.50 зложіть двох вас $3.00 до коверти і запишіть до нашої редакції а ми сейчас вишлемо Вам дві книжки.

Хто хоче мати Учебник в красній твердій оправі, заплатить $2.00

Пишіть і купуйте сейчас аби не було за пізно.

На кредит книжки не даємо нікому.

НОВИНКИ.

Доносять нам Василь Халатурник що робить при залізній дорозі в Саскачевані, що коли 28 вер. Русини вечером о 10 годині вертали поїздом з роботи до Herbert, один хлопець 23 літний переходячи з одного воза на другий упав межи вози і зістав убитий. Був він тут в Канаді самотний, а походив з Буковини села Громешти Кіцманского повіта.

— Один Англієць що шкодував духоборскі села в Канаді оповідає, що сего року був там дуже добрий урожай і половину збіжа уже замолотили. Товариство має шістнайцять машин до ломаня прерий і сего літа дуже богато приладжено землі під управу збіжа на слідуючий рік. Також занимають ся промислом як вироблюване цегол і цементу. Сего літа зробили четверть мілиона цегол для потреби сіл, а недалеко Йорктону виробляють цемент. В Йорктоні начнуть на другу весну будувати великий магазин для товарів, які спроваджують для себе.

Hon. W. T. Finlay з Medicine Hat. Новий міністер рільництва для Альберти.

АЛЬКОГОЛІЗМ В РОСИЇ.

В Петербурзі—як виказує статистика — умирає річно 200 людий на delirium tremens, крім того около 800 осіб по причині надужитя алкогольних напоїв. Пияниць, що лежать на улици, поліция збирає річно 55,000. В Берлині припадає оден шинк на 315 мешканців, в Петербурзі оден на 23!

ПАРИСКА НУЖДА.

Статистика париского нічного приюта Quai Valmy стверджує, що між 1370 бездомними, котрі глядали нічлігу за послідний тиждень, находило ся велике число артистів. Серед них було 3 колись дуже популярних драматичних артистів, оден різьбар і 36 маллярів. Дальше було 6 професорів і 8 редакторів. З чужих підданих було 33 Бельгійців, 19 Італійців і 18 Німців.

— Дня 5 м. м. в полудни повстав пожар в громаді Гозворани повіта перемишлянського і протягом 2½ години розширив ся наоколо 40 господарств. Зими 40 родин без даху, без куслика хліба, без стебелини соломи! Шкода в дуже малій части обезпечена. Зимні плоди майже зовсім незабезпечені.

— В Edna, Tex. якісь злочинці напали на дім фармера Candit-a в его неприсутности і замордували пять осіб, жену Candit-a, доньку і трьох хлопців. Женщини перше знасилували. Тіла всіх замордованих представляють безобразний вид бо голови чимсь пороблені в гора поперерубувані. Тільки одна двольтна дитина остала при житю. Недалеко коло дому Candita орав сусідский хлопець і видів як [illegible] ж женщинов. Сейчас дав знати сусідови і оказав що ся стало, однак коли прийшли на місце аби пятеро застали мертвими. Даво [redacted] котрі зарядили погоню за злочинцями при помочи слідчих псів.

— З Едмонтону доносять, що там 26 м. м. відбулось засідане ради міста, на котрім то засіданю були присутними міністер міліциї, генерал Lake і міністер справ внутрішних, Frank Oliver. На засіданю предложено міністрам, щоби в Едмонтоні стаціоновано військо, і міністри прирекли, що постарают ся що рад вишле там пару ескадрон гірської поліциї.

— До Ню Йорку доносять що мурииьскі племена Basutoe і Pondoe в Трансвалю полуднева Африка, начинають ворохобитись. Англійскі поселенці що живуть в сусідстві з тими племенами вислали просьбу до [redacted] ського комісіонера щоби рад узброїв фармерів. Бури сильно домагаються щоби позволено їм носити оружє бо нізкі мурини можуть в кождій [redacted]

— М. Вітте що стояв на чолі російської мирової комісії, вернув 28 м. м. до Петербурга. Там принято его з великим одушевленєм і висказано кілька адресів дякуючи єму за переведене так важної задачі на користь Росиї та закінчення так кровавої війни. Вітте відповів що се було его обовязком і все що зробив доброго то для вітчини, царя і его підданих. Коли М. Вітте від'їздив до Сполучених Держав на переговори, маленька горстка урядників випроваджала его, а тепер коли вернув, в десятеро більше урядників вийшло єму на стрічу і сотки народу витали его з одушевленєм.

— З Fillmore Sask. доносять що фармер B. [illegible] намолотив з 25 акрів 1150 бушлів пшениці, або обрахувавши припадає сорок шість бушлів на акер, а решта землі засіяна пшеницею видала трийцять один бушель з акра.

ЛАТИНЬСКА АЗБУКА В ЯПАНІЇ.

Япаньске правительство в порозуміню з науковими інституциями має намір зробити дуже важний крок, щоби зблизити ся до европейскої культури. Як відомо, одною з найбільших трудностий в науці язиків хіньского і япаньского є їх азбука. Отже повстала думка усунути сю трудність введенєм силябічного письма, в приноровленю найбільше в Европі розповсюдненої латиньскої азбуки. Япаньский університет вже від давна послугуєсь сею азбукою в своїх виданях. Тепер має бути она введена також до шкільної науки і до дневникарства. Нема сумніву, що в слід за тим зачнуть всі азбуки загально уживати. Тим самим [redacted] буде від тепер значно легшим для чужосторонців, що має велике значіне так для торговельних кругів, як і для людий, що бажають близше пізнатись з Япаном в наукових цілях.

- Статистика виказує що в Сполучених Державах з'ужито минувшого року найбільше тютюну зі всіх держав сьвіта. Тютюну найбільше з'ужавають Сполучені Держави, Німеччина і Росия бо поверх 100,000,000 фунтів річно. В минувшім році вже з'ужито тютюну в Сполучених Державах 440,000,000 фунтів, що припадає на кожду голову 5.40 фунта. В Німеччині припадає на кожду голову 3.44 фунта. В Росиї з'ужито найменше бо припадає тільки 1.10 фунта на кожду голову. Найбільша скількість з'ужиття тютюну на кожду голову припадає в Бельгії бо аж 6.21 фунта.

— В Едмонтоні повішено 29 вересня Кароля Кінга, котрий замордував Едварда Гейварда. Екзекуцию мано виконати еще 30 серпня але відновлено переслуханє, на котрім стверджено що Кінг есть властивим убійцею.

—З Canora Sask. доносять, що там арештовано 29 м. м. компанію Духоборів числом 25 осіб, що знановані фанатизмом пустились на вандрівку. В компанії тій було 7 мущин а решта жени і діти. Вид так істот був дуже обоживаючий бо всі виглядали вимучено, зморені голодом і були майже на пів нагі. Всіх назад завернено до Prince Альберт.

— З Rock Island, Wis. доносять, що там якась женщина С. Markham в доступі хвилевого божевільства порубала сокирою семеро своїх дітей з котрих найстарше мало 9 літ. Потому поклала тіла всіх на ліжко полила нафтою і запалила а в тім самім часі підрізуючи собі ножом горло кинулась на ліжко. Сусіди витягли єї з полуминя еще живу, однак она скоро померла в сильному попеченю.

— Одна з желізних фабрик в Монтреал оголосила, що зарад желізниці G. T. P. заложив зробити шин вартости 4,000,000 доларів, які згадана фабрика має доставити в протягу пяти літ.

— З Ню Йорку пишуть, що американьский мілионер John D. Rockefeller заплатив першого с. м. 10,000,000 доларів яко подарунок на всякі наукові заведеня в Сполучених Державах.

— З Vancouver доносять, що 2 с. м. барон Комура провідник японьскої мирової [redacted] відплив до Японії. Він переїхав желізницею C. P. R. цілу Канаду, котра як висказав єму подобалась.

— З Саскатун, Саск. доносять що там відбулась 4 с. м. конвенция ліберелів, на котрій номіновано п. W. C. Sutherland-а ліберальним кандидатом на посла до ради провінцияльної того дістрікту. На конвенції був також присутним президент міністрів Scott і сказав що, при досвідній хвили вибори наступлять в короткім часі.

— Як доносять російскі газети Максим Горкий, великий російский письменник поставив свою кандидатуру в члени „Государственної Думи". В слід за ним другий головний російский письменник граф Толстой рішив ся подібно як Горкий кандидувати на посла до Государственної Думи.

Владивосток 3 с. м. Пристань Владивостока отворено і 8 с. м. перший торговий корабель поплив до Чіфу. Однак мореплавство есть тепер там дуже ризиковним, бо всюди по морю знаходять ся пливаючі міни на які можуть натрафляти кораблі і в наслідок експльозії мін пропадати в глубинах морских.

— В Rhinelander, Wis. повстав четвертого жовтня в складі будівляного деревляного материялу водний огонь, котрий перейшов ся також на менші сусідні будинки. В той час був сильний вітер так що трудно було огонь угасити, тому згоріло яких сто будинків і 40,000,000 футів дощок. Чотирнайцять осіб лишилось під голим небом. Шкоду обчисляють на шість мілионів долярів.

Продаємо дешево білети корабельні до Галичини, Буковини, Росиї і назад.

Висилаємо гроші до кождої місцевости в Австриї і Росиї по найнизшій ціні.

Приходіть до нас а будете певно вдоволені.

Говоримо по-руски.

Corn. EPP & Co.
671 Main st., WINNIPEG.

Позір!

Ми установили льотерию для передплатників „Канадийского Фармера". За виграну ставимо золотий зиґарок з ланцухом вартости пятьдесять (50) долярів. Кождий передплатник що пришле нам доляра на газету дістане від нас нумер. В тій цїли маємо розпродати до нового 1906 року тисячу нумерів і тогди настане льосоване, а хтось з передплатників за доляра виграє такий цінний зиґарок з ланцухом. До виграної мають право тільно ті, що винни нам передплату за 1905 рік і нові передплатники, що пришлють доляра за газету на перед.

Редакция.

КРАСНІ ЯБЛОКА В МАНІТОБІ

E. H. Hay має в Portage La Prairie садок молодих яблінок, котрі сего року красно зародили. Яблока суть досить великі бо найменші мають шість цалів в обводі, а найбільші десять і пів цаля. З одної малої яблінки як каже Hay зібрав два бушлі яблок. Деревця ті дістав Hay з державної господарскої шкілки в Отави і есть се рід дичких російских яблінок, і як видно они витримують Манітобский клімат.

В Вінніпеґу сильно ширить ся тифус на котру то хоробу богато уже старших людей і дітей померло. З руских кольоній в Манітобі також нам доносять, що на сю пошесть богато людей запаладе.

— Хтоби знав де Константин Путятий родом із Буковини, нехай донесе до написати на адрес
John Puhaty
Yorkton, Assa. Box 124.

Читайте „Кан. Фармера".

THE CANADIAN FARMER
THE RUTHENIAN WEEKLY.

Published every Thursday at 259 Fountain street. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co.

Канадийский Фармер.

Часопись для руского народа в Канадї виходить щотиждня в четвер і коштує:

в Канадї на рік $1.00
в Сп. Державах на рік $1.00
в Австриї $1.50

Адрес:
CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 32
Winnipeg, Man.

Газету треба платити з гори наперед.

Гроші посилайте в реєстрованим листї, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або аґента на експресовім офісї, вишліть нам, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Безіменних дописей не приймаємо.

[illegible]

Write for advertising Rates in the only Ruthenian (Galician) Paper in Canada.

Church or other publications and all kinds of work in Ruthenian, Russian, Polish, German and English executed in the only Ruthenian job office in Canada.

The CANADIAN FARMER
P. O. Box 32,
Winnipeg, Can.

J. A. Barry,
Manager, Free Press Building.

Нові провінциї.

Опізиция бореть ся против ухвали парляментарної в справі Альберти і Саскачевану була спрямована до Онтаріо. Аґітатори рахували що людність тої провинциї не знає фактів. Однак в виборах в Льондонї і North Oxford переконали ся що Онтеріо трудно ошукати, бо виборцї зачасу пізнали єї політичні інтриґи. Однак консерватисти не стратили надії і кинули ся з своєю аґітацією на захід, позаяк нарід на заході знає факти, але і тут не удало ся їм нїкого ошукати, що Захід не хоче провінциальної самоуправи.

Проба одурити Онтаріо.

В Онтеріо говорено всем [illegible], що Домінїйний рад в Отаві, узив парляментарні ухвали в житє в Альберті і Саскачевані без парляментарного [illegible], без потреби, а на просьбу римскої церкви і Monsignor-a Sbaretti. В Онтеріо говорено, що сей внесок парляментарний предложено на першій сесиї десятого парляменту, позаяк рад хотів о нїм забути на чотири роки які сподївав ся перейти перед слїдуючими головними виборами. В Онтеріо говорено що по що законодавство може бути відложено або й нї, бо захід о се не домагав ся, і цїлий край був би більше задоволений наколи справа була би відложена до слїдуючих виборів, котрі відбудуть ся в 1909 році. Такі говореня в Онтеріо не ідуть на захід від Fort William ані на один цаль, бо виборцї на заході в се не вірили би.

Взріст потреби провінций на Заході.

Взріст потреби зміни Територий на нові провинциї вже становиско відчувано від сїмох лїт. До сего причинив ся наглий зріст людности, котрий активно начав ся, коли рад канадийский зробив добрі реформи що до еміґрациї. Териториї оказували ся дуже оригінальними для заграничних краів, не маючи провинционального раду. А тепер коли перестануть Териториї иснувати, а буде провинциальний рад, то буде міг поліпшити і змінити інституциї, як шпиталї і охорони; мати контролю над публичними відкритями і компаніями, а найголовнїйшим єсть се, що буде зарядувати лише краєм після его потреб і вимагань, бо буде се дїяти ся більше в присутности.

Давнїйше жадане.

О змінене Територий в провинциї старано ся давнїйше. Старано ся коли найпроворнїйші люди в териториях уважали що оно було би було шкідливим. Старано ся [illegible] рушила велика еміґрация і нїм єї продовжене було запевнене. Старая ся о се п. Haultain уже давно в 1898 році, і нїхто его не заслухав на се. В році 1898 коли п. Haultain говорив в [illegible] в часї головних державних виборів, сказав, що час зміни Територий в провинциї збли[illegible] ся. В тім самім часї внутрений Департамент Отави [illegible] ся від консерватистів, і пустив еміґрацию п. Haultain сказав, що він єще може зачекати пару лїт завдяки сему новому мудрому зарядженю. В 1900 році леґіслатура Реджайни була певна, що зміна Територий в провинциї уже надходить. Потому [illegible] державному радови, [illegible] чиби не можна подумати над введеням автономії в Териториях. Сей внесок був повторений в роках 1902 і 1903.

Ліберальна готовість.

Sir Wilfrid Laurier канадійскій уважно [illegible] свидоцтва, що Захід єсть готовий до зміни. Він нашов потверджене в часї західних номінацийних конвенций в роках 1903 і 1904. Так ліберали як і консерватисти предложили [illegible] кандидатів на послів до ради державної, щоби они старали ся і виборами потрібний провинциональний ряд в Териториях. Давнїйше утворене провинциального ряду в Териториях було би передвчасне і дурне. Ґеніальний дипльомат чекав повного часу коли Териториї будуть здібні до самоуправи.

Парляментарне предложене.

Справа автономії не могла бути предложена на сесиї в 1904 році, бо тогди кінчило ся предложене старого парляменту. В старім парляменті Захід мав тілько чотирох представителів в парляментї державним. Тепер повстануть нові виборчі округи [illegible] що буде лучше для виборців. Они зможуть дорадити рядови нинїйше і повнїйше. Чим скорше автономічне правоводство буде віддане новому парляментови тим лучше. Дальтого Sir Wilfrid 30 вересня 1904 року оголосив, що се питане в справі надання Териториям самоуправи буде віддано під розвагу на слїдуючу сесию парляменту. На заході то зважали консерватисти, чому не предложено сеї справи на послїдних парляментарних засїданях, коли Териториї мали тілько чотирох послів.

Потверджене Заходом.

Чи захід доказав в своїй опинії, що президент мінїстрів був за повільний, несходчий або противний? Противно він сю справу повів, се єсть правдою і захід се знає добре. Териториї в листопаді 1904 року вислали для сеї потреби сімох послів з загального числа десять. Тепер мають велику більшість по своїй стороні президент мінїстрів предложив в парляментї внесок введеня автономії в Териториях.

Більше уже нїхто тепер не буде ошуканий під покривкою що рад надав автономию Альберті і Саскачевану, бо так подиктували папа і Monsignor Sbaretti. Однак фактом єсть се історичним, що причиною введеня автономії в Териториях єсть [illegible], і Sir Wilfrid Laurier заувижив добре що Захід доріс до самоуправи, тому сказав, що заходом має зарядувати „Захід для заходу“. Се однак не була головна точка що реформацийна партия Канади ухвалила автономию для Альберти і Саскачевану.

Забрав жінку.

—※—

Добре я то памятаю,
Як то було в старім краю
Коли біди ще не знав.
Житє мені усьміхалось,
Всюди щастє малювалось,
За дївчинов пропадав.

Як прийшов я до села,
Зараз мене попросили
Ходь до бранки, кажуть тут!
Тай так мене обертали,
А наконець записали
І сказали „таких тут!“

Прийшов з бранки я до дому,
Тай росказав роду свому,
Що до війска ня взяли.
Мама плачуть з всеї сили,
сину любий, сину милий!
Аж їм очи запали.

Рідний тому не журю ся,
Тай нїчого не бою ся
Лишень жалко о тому,
Тра дївчину намовляти,
Щоб схотїла зачекати
Аж поверну до дому.

Бо дївчата той натури,
Кажуть правду—часом дурят
А ту шукуж аж пищить,
Каже буцїм, почекаю,
На другого гадку має
Лишень дурить і манить.

Десь вже в осени на поле
Ми копали бараболю,
Тай нам страх ни напав,
Пан начальник дав ми карту,
То цїсарске, нема жарту,
Вин до війска ся забрав.

О нещасна та причина,
Не мала ми вже дївчина,
Бо у войску всегда страх.
Як та возьмуть прибирати,
По своєму гарботати
Тай по писку ще тарах!

Сьвиту, плачу заробили
Як ми з села виносили,
Що аж я оглух — не чую.
Мама на віз все поклали
Повний мішок хлїба й сала,
По руках ми цїлують.

Прийшовши я до касарнї,
Повно хлопців, самі файні,
„Габ-ахт“ гукнув,у капраль.

Поставали, трясемо ся
Єго крику боїмо ся,
А він мене в писок вали!

Ах Ти Боже мій єдиний,
Так ми бити безневинно,
Що сьвіт ся ми закрутив.
Якби мама тое зміла,
То відразу би умлїла—
Не буду я тут служив.

„Не на тое мене взяли,
Щоб ви мене, пане, били,
Що не знаю то скажіть!
Собі тое випрашаю
Тай до дому ся збираю,
Сами собі тут служіть.“

За добрее слово мое
Дістав в писок єще в двоє,
Гей не знати де діну ся.
Як вовк звірив ми очима,
Пійшов порох ми плечима.
Каже мені: новіс си!

О Господи мій єдиний,
Щож Русини кому винні,
Злая доля наша та!
І жид і лях всюди пищать
І в войску бють, поніжещать,
Розпинають як Христа.

Перепхав я службу тую
Вільно з війском та з бідою,
І фрейтром ня зробили.
В задний собі мундур збрав ся

Як до дому повертав ся
Лише „штерна“ сьвітились.

Зараз мама кажуть сину,
шукай собі де дївчину,
Бо ти вадний я стара.
Тобі треба жінку мати
Буде й мині помагати,
Женити ти час, пора.

Не давай ся на богату
Будеш з нею клопіт мати
Жите твое затроїть.
Богатая говорная,
Гуляцая, которная —
Звиручуш з нею цїлий вік.

Та обникай одиначку
Во злиднеї [illegible]
Не схоче працювати.
Свое заїме довго спати,
Ладненько ся убирати,
Сьміти буде повна хата.

Бери собі милий сину
Убогую дївчину,
З бідною добре ти стане.
Буде [illegible]
Твоєї [illegible] доглядати,
Тай і [illegible].

Став я собі тай думаю,
Котру взяти сам не знаю,
[illegible]
[illegible]
Має гроші, нема хата,
А що злидні—[illegible].

Бери сину і злидніну
[illegible]
Лиш ладно ю убирай.
[illegible]
[illegible]
Будем мати в нею рай.

В печи нїчо не палить
Там [illegible] зробили сїть,
Ані писок не миїте,
[illegible]
[illegible]
А горївку все пийте,

То будете все мати,
[illegible]
А воробцї в стодолї.
Ані оруть ані сїють,
Ні молотять, ні вїють,
Будуть дїти, то такі.

Дїтий в школу не пускайте,
За науку нич не дбайте
Школи їсти не дадуть.
[illegible] в руки все цїлуйте,
Як лях вдарить не жалуйте
Най і шкіру їм вас деруть.

[illegible]
[illegible]
Най облогує поле
Сидїть в хатї у холодї,
В зимі [illegible] і в голодї
А на весні за море.

За морями буде рай
Тілько їдь, иди і гуляй
[illegible]
Як дощ гроші льють ся з неба
Що й робити не треба,
Там [illegible] добре, [illegible].

За жінкову ту [illegible]
Поцїлував я їх в руку
Як-ем почув за той рай!
Та що було то попродав
До Канади причвалав
А тут як хоч то гуляй.

Став ходити по Канадї,
Нич не маю на поради,
Дївки руські з рові[illegible].
Став я добре приглядати
Котру дївку варта взяти
Тоє [illegible] на свій вік.

В краю мама ми казала,
Тота добра, та весела,
А в Канадї инша масть!
Одні собі спацирують
Другі в готелях жартують,
Най так буде як Бог дасть.

Чи пішов я ту до лиха
Котра добра, котра тиха
Аби і сїм разом знав!
Так як Турок в своїм краю,
Що по девять жінок має,
Котра непева то продав.

По Канадї находив ся
Та на конець оженив ся —
Так ми жінка [illegible],
Щом заробив, то ій дав,
Як міг біду доглядав —
Вона з другим утїкла.

Тай так мене збрехтовала,
Як той камінь в воду впала,
Лиш чоловік плечима стисне,
Десь утїкла тай гуляє
Дївочину продовжає—
А найже ти дундер свисне!

Іван Д. [illegible]

ВСЯЧИНА.

СТРАШНЕ ЗЕМЛЕТРЯСЕНЄ В ІТАЛЇЇ.

Як ми вже доносили, великий простір полудневої Італії навістило страшне нещастє. Землетрясенє пробігло великою полосою цїлу Калябрию, Базиліку і Апулію і знищило богато міст та сїл, позбавляючи мільони нещасних даху над головою, а десяткам тисячів відбираючи житє. Було се одно з найбільших землетрясень, які знає Італія від найдавнїйших часів. Землетрясенє дало ся чути почавши від Сицилії аж до Фльоренциї, а повторило ся кілька разів, наслїдком чого [illegible] все, що лишило ся з першого разу. З ріжних місцевостий доходять вісти про страшні наслїдки катастрофи, котрої жертви в людях обчисляють на 50,000 осіб. З Месіни доносять, що число убитих виносить там 500 осіб, а ранених [illegible] осіб. Між жертвами находить ся богато людий, що прибули там на церковне торжество, яке мало відбути ся в недїлю. Богато осіб утекло з загрожених місцевостий на село або удало ся кораблями до Неаполю. У вязницях розграли ся страшні сцени, коли мури почали валити ся і вязнї не могли утїкати. З церков падали статуї, з вікон вискакували [illegible] женщини. Один пастух з цїлою чередою пропали ся в страшну пропасть наслїдком розколеня землї. В місцевости [illegible] запала ся на 10 ярдів скала, на котрій стояла [illegible]. Погибло при тім 20 осіб. Взагалї цїла Калябрия представляє одно велике румовище. Найбільше людий погибло підчас сну, коли валили ся доми. При добуваню убитих і ранених відбували ся страшні сцени. Люди, що утекли до Неаполю, так перепуджені катастрофою, що не можуть подати подробиць катастрофи. Страшне знищене заподіяло землетрясенє особливо в провінциї Катанзаро. В многих селах не лишив ся один дім цїлий. Страти в людях виносять тисячі. Перестрашене населене товпить ся по полях і дожидає повтореня катастрофи. Власти вислали в загрожені сторони війско на поміч, а ратункову акцию занял ся на місци мінїстер публичних робіт, Феррарі. Ратункові поїзди мусїли в многих місцях задержати ся, бо землетрясенє ушкодило шлях. Ранених транспортують зелїзницями, возами і тачками на північ, при чім богато з них умирає по дорозі. Рада мінїстрів ухвалила 250,000 лірів на потерпівших від землетрясеня. Президия кабінету [illegible] 25.000 лірів а італійське товариство [illegible] жертвувало 10.000 лірів. На місце катастрофи до Калябриї виїхав король Виктор Емануїл, щоби переконати ся особисто про розміри нещастя.

ЯПАНЬСКЕ ГЕРОЙСТВО.

В листї одного японьского якогось офіцира, надрукованого в „Corriere de'la Sera“, находить ся осе який опис потрясаючого епізоду [illegible] під Мукденом: „Перед послїдного дня взяли ми [illegible] село [illegible], боронене [illegible] російскими резервами. Росияни знали, що від їх витревалости залежить судьба Куропаткина і боронили своєї позициї завзято. [illegible] вечір і кількох наших [illegible] зголосило ся до офіцира, просячи, щоби [illegible] атаку в ночи [illegible] позволили кинути ся до [illegible] ровів, а тій [illegible] або рови виповнити [illegible] в той спосіб [illegible] кольний перехід до [illegible] Сонтано [illegible] на [illegible] ся. Тоді [illegible] цїла компанія [illegible] жертвуючись [illegible] рушили на [illegible] добровольні охотники [illegible] кинулись з останнями [illegible] словами „Я [illegible]“ в комонції, Гонда, [illegible] Як не верну, то передай [illegible]“ „[illegible] послїдні поклін, Онда. [illegible] собі на памятку“ [illegible] щавай Том! До побаченя [illegible]“ [illegible]. Около півночи дано знак до нападу. Ми відкинули [illegible] і баґажі, хопили за [illegible] ручні гранати і рушили на перед. Підійшли до ровів кинули ся до него, [illegible] тіесть на купу. Лише [illegible] вийшли звідтам живі. Наші полки кинули ся по [illegible] тїлах до штурму. Але [illegible] кадарної Росияни удержали ся в Ґарінто аж до рана і Куропаткин утїк“.

ЗДОРОВІ ПОМЕШКАНЯ

[illegible] стоїть від ужиття [illegible] фарби. Жадна хороба не може [illegible] де ужито недостаточної свіжої фарби, що також вдоволяє кожду господиню при чистому дому. Ми посїдаємо ґарантовані фарби всякого кольору і продаємо в ріжній скількости. Наші фарби і їх цїни вдоволяють кождого.

The Winnipeg Paint & Glass Co. Ltd.
179—181 Notre Dame East.

BELL
ФОРТЕПЯНИ
І
ОРГАНИ

[illegible]

The Winnipeg Piano & Organ Co.
[illegible] Portage Ave. Winnipeg

Война

Где і як она ведеть ся? Хто єї витрає? Як воюють Росия і Япония?

Хто хоче мати відповідь на сї питання, най пришле мнї в письмі 30 цент і я вишлю єму книгу 12 цалей широку і 15 довгу з мапами і описами цїлого сьвіта, із котрої об всім довідаєть ся.

При тім дарок пішлю [illegible] Таблицю, поучене о мірах і вагах і Полїтичний Катехизм.

Продаю також великі образи з війни і то з кождой битви кольорові по 25 цт. штука.

Пишіть на адрес:
M. J. MURIN.
326 NEPPERHAN AVE.
YONKERS, N. Y.

Де з'сипають велику скількість пшениці.

ПОВЕРХ ТИСЯЧУ МАГАЗИНІВ З ЗАХІДНІЙ КАНАДІ КОШТУЄ ПЯТЬДЕСЯТЬ ПЯТЬ МІЛЬОНІВ ДОЛЯРІВ.

В МАГАЗИНАХ ЗБІЖЕВИХ КОМПАНИЙ І ЖЕЛІЗНИЧИХ МОЖЕ ПОМІСТИТИ [illegible] СОРОК ШІСТЬ МІЛЬОНІВ БУШЛІВ.

Дальше єсть дуже интерес [illegible] в краю, де росте так богато збіжа було єго де [illegible] зібрано і вимолочено по [illegible]. В західній Канадї найбогатші люди побудовали великі магазини і рік річно зростаючий розвій господарства вабить до себе з всїх сторін богатих людий. В цїлій західній Канадї старають ся всюди о легку доставу збіжа. Найважнїйшою точкою для так великих обшарів як західна Канада єсть се, щоби збіже найтаньше можна доставити до морских пристаний, тому то і магазини збіжа повстали перше в пристанях а потому в середині краю.

Магазини належачі до компаний.

Компания „Canadian Pacific“ збудувала перший свій магазин в Форт Вілліям, портовім місті навіґациї в середині краю. Було се року [illegible] коли повстав перший магазин A. В 1889 році [illegible] за дуже величезну кількість пшениці, бо [illegible] на магазин перейшло [illegible] бушлів. Сей магазин веде свою роботу дальше, а до него єще прилучено магазини B. C. D. і E. [illegible] магазини суть найновійшої конструкциї в котрих [illegible] змістити 8,500,000 [illegible] пшениці. Крім сих [illegible], єсть єще в Форт [illegible] магазин Імпайр, в [illegible] змістить ся 1,700,000 [illegible] і компания млинів [illegible] має там свій магазин в котрім може змістити [illegible],000. Ті всї магазини [illegible] Вілліям можуть помістити в собі 10,750,000 [illegible] пшениці.

[illegible] далеко Форт Вілліям [illegible] друге портове місто [illegible] Артур котре має найбільші магазини збіжа на цїлім сьвітї. Магазин сей належить до желїзничої компанії Canadian Northern і він може в собі помістити шість мілїонів пять сот тисяч бушлів. Магазин Кінґ в тім [illegible] місті може помістити [illegible] бушлів. Магазини [illegible] Форт Вілліям і [illegible] Артур котрі лежать [illegible] озером Горішним можуть помістити 18,500,000 бушлів. Се все зросло в 20ти [illegible] лїтах.

[illegible] сих магазинів [illegible] найновійшої системи [illegible] магазин може [illegible] підїзати корабель в [illegible] годині можна до корабля наладувати 455,000 [illegible]. Вивантажуване з вагонів [illegible] троха помалїйше [illegible] до ваґонів [illegible] за годину виладувати [illegible] бушлів одначе більше виладовують перед замкненєм навіґациї.

Найбільший збіжевий магазин в сьвітї

Магазин желїзничої компанії Canadian Northern, котрий ся компания збудувала над озером Горішним в Порт Артур може помістити в собі 6,500,000 бушлів пшениці.

Магазини в середині краю.

В середині Західної Канади зараз відчуто потребу будованя магазинів, наколи тілько зачато управляти пшеницю. На разі будовано на стациях малі магазини, або від разу пшеницю по вимолоченю відвожено возами і ладовано до ваґонів. Але коли начато управляти пшеницю на більшу скалю то утворились компаний з більшою сумою грошей і побудували великі магазини. Тепер великі магазини знаходять ся всюди в місцях в котрих управляєть ся пшеницю, а коли поглянути на прерию то всюди видїють високі червоні фіґури, суть се магазини збіжа.

Всї сї магазини суть під державним наглядом. Кождий магазин має мати позволене від державного комісаря щоб може занимати ся гандлем пшеницею. Весь збіже єсть під інспекцию державною в Вінніпеґу і все переходить через головний уряд Канадийского державного інспектора. Весь збіже яке важить ся в магазині єсть під надзором державного урядника а всї карти наладовані пшеницею то перше їх переглядає в Вінніпеґу державний урядник. Збіже яке задують до кораблів то при его важеню єсть також урядник державний фактично все єсть зроблено для забезпеченя в інтересї господарів і для більшого розвою пшениці в західній Канадї.

Млини.

В послїдних лїтах в західній Канадї повстало дуже богато млинів. Тепер знов задумують будувати великі млини в Форт Вілліам, Кінатін і Вінніпеґу. Сї всї млини мають бути в додатку до теперішних великих і менших млинів котрих єсть повно всюди в західній Канадї, котрі разом будуть могли денно змолоти 28,795 бочок муки.

ВИКАЗ КІЛЬКО МАГАЗИНИ ЗАХІДНОЇ КАНАДИ МОЖУТЬ ПОМІСТИТИ ПШЕНИЦЇ.	Бушлів.	Бушлів.
В середині краю Форт Вілліам		
1,015 магазинів помістить		27,683,000
Магазин C. P. R. A	1,250,000	
" " " " B.	500,000	
" " " " C	1,300,000	
" " " " D.	3,300,000	
" " " " E.	2,200,000	
Магазин Ком. Оґільвис (збудований в 1904 р.)	750,000	
Магазин Імпайр	1,700,000	
Разом	11,000,000	11,000,000
Порт Артур		
Магазин C. N. R.	6,400,000	
" Кінґс	800,000	
Разом	7,200,000	7,200,000
Кілько разом можуть помістити в собі пшениці магазини в західній Канадї		45,883,000

Землю скоро забирають під управу пшениці

ПОДАНІ ЧИСЛА ВКАЗУЮТЬ НА СКОРИЙ ЗРІСТ УПРАВИ ЗЕМЛІ ПІД ЯРУ ПШЕНИЦЮ З КОЖДИМ РОКОМ, А ТАКОЖ І ОЗИМУ.

Тепер власне прийшов час коли західну Канаду можна порівнати з житєм фамілії що має дїти, котрі підростають. В домі єсть комірка на памятє котра єсть добрим документом о зрості висоти дїтий з кождого року. І так три роки тому було так ся висока, два роки висше, рік єще висше, так за високо на весні в так восени. Так само єсть з Манїтобою і териториями. Обі сї провинциї суть наймолодшими дїтьми великої Державни а в радовім архіві єсть позначено як они ростуть. Там є зарить людности, продажи землї, число кілько зібрано [illegible] землї, число повстаня нових фабрик, як розвело ся гірництво і рибольовство, однак найбільшим зростом в сім краю може похвалитись зріст управи землї, до обчислено кілько зібрано збіжа і кілько управлено землї під засїв.

Річні справоздання.

В провинциї Манїтоба річні справоздання видатку збіжа сягають 1883 роки, а від 1888 одержано всї справоздання. В північно західних територийах офіцияльні справоздання сягають тілько 1898 року, однак ті справоздання так Манїтоби і північно західних територий, нїколи не переставали поступати на перед.

Північно західна Канада має 171,000,000 акрів землї, на котрій можна легко і з добрим знаком управляти пшеницю. В році 1883 в провинциї Манїтоба було під управою 260,842 акрів землї а в територийах було в тім році в ріжних місцях і розкиданих по цїлім краю, не більше всего як 8,000 акрів землї під управою. В році 1887 засїяно в Манїтобі пшеницею 432,134 акри, а зібрано пшениці разом 12,351,724 бушлі, то є випало на кождий акр [illegible] бушлів. В слїдуючих десятьох лїтах управа землї під пшеницю зросла в акрах з числа 432,134 до 1,488,232, а в територийах коли начато офіцияльне справоздане було 307,580 акрів під управою пшениці. Від 1898 року управа пшениці так в Манїтобі як і територийах почала дуже скоро розвиватись, тому нижче подаємо табличку де суть роки і як з кождим роком управа пшениці в Манїтобі і територийах розширялась.

	Манїтоба акрів пшениці.	Північно-західні територ. Акрів пшениці
1898	1,488,232	307,580
1899	1,629,995	363,523
1900	1,457,396	412,864
1901	2,011,835	504,697
1902	2,039,940	625,758
1903	2,442,873	837,234
1904	2,565,016	957,258
1905	2,643,588	1,108,973

Північно західні териториї перестали існувати з днем 1 вересня сего року. Їх місце займуть дві нові члени в канадийскій конфедерациї нові провинциї Альберта і Саскачеван, які суть вказані на мапі.

Озима пшениця

В додатку в територийах було в 1903 році 3,440 акрів засіяних озимою пшеницею, в 1904, 8,296 акрів; а в 1905 15,832.

Сї числа вказують, що сего року в західній Канаді було найменше 3,765,692 акрів засіяних пшеницею. Однак загальне число акрів під управою пшениці можна брати 4,000,000. Се оставляє єще 167,000,000 акрів землї вільної під управу пшениці. В послїдних 20 ти роках загальне число пшениці в Манїтобі припадає 18 67 бушлів на акр, а в територийах за послїдних десять лїт припадає 19 95 бушлів на акер.

Читайте „Кан. Фармера“.

Elliott & Deacon,
АДВОКАТИ,
ПОВНОМОЧНИКИ,
ЗАСТУПНИКИ і т. д.
316 McIntyre Block,
WINNIPEG.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG
Дивись на золоті букви "T. & B."
котрі суть видні на кождій плиточці і пачці.

ИОСИФ А. ДИМА
Знаний перший руский робітничий офіс — Продає шифкарти на всі лінії. Хто хоче купити шифкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно, хоче купити хату або лот в місті, або землю на Вестом, потребує помочі або направи в якусь ґрунтову справу в старім краю, то нехай удасть ся до Й. А. Дими, а буде вдоволений. Єго адрес:
J. A. Dyma
796 Main st
Winnipeg.

УРІЗАНЯ І РАНИ.
Щоби урізане і рану скоро загоїти і чисто удержувати, треба уживати
7 Monks Oil.

КОЛИ БОЛЯТЬ ГРУДИ.
Часто трафляєсь, що жінки, котрі плекають дїти, терплять на біль грудей. Они можуть того болю позбутись уживаючи
7 Monks Miracle Salve.
Продають в кождій аптиці.

Не вложуйте грошей до листа!
Висилайте гроші через
DOMINION EXPRESS
MONEY ORDERS.
ЗАГРАНИЧНІ ЧЕКИ
Заграничні почтові доставки виконує найдешевше, найпевнїйше і найвигіднїйше до всех частей сьвіта
ОПЛАТА
[illegible]
На высшу суму відповідна повисше цїна. О інформації питайте на стациях, або експресових аґентів.

АТЛАНТИЦКА КОРАБЕЛЬНА АГЕНЦИЯ.
[illegible]
Про цїни і инші подробиці пишіть до
W. P. F. CUMMINGS
Room 107 C. P. R. Station
Winnipeg Canada.

CORN EPP & Co:
671 Main St. Winnipeg
Продаємо дешево білети корабельні до Галичини, Буковини, Росиї і назад.
Висилаємо гроші до всїх місцевости в Австриї і Росиї по найнизшій цїні.
Приходіть до нас а будете певно вдоволені:
Говоримо по руски.

THE
Canadian German Realty Co.
GENERAL AGENCY.
Office 805 Main st
P. O. Box [illegible]
ГРОШІ позичаємо на мастки в місті або управлені фарми
ГРОШІ посилаємо до всіх частей сьвіта, ґарантуємо скору доставу всяких заграничних грошей
ГРОШІ приймаємо на корабельні білети по найнизшій цїні і старасмо ся кождого вдоволити.
Маємо на продаж мастки в місті і фарми
Офіс наш отворений кождого вечера до 9 години
Говоримо по Німецки, Польски і Руски.

Найдешевша цїна до і з Галичини
разом з желїзничим білетом на всі корабельні лінії.
[illegible]
O повні почтові пишіть до
R. CREELMAN TICKET AGENT
341 Main Street Winnipeg.

Оплата білетів на перед спеціяльно з Галичини.
Гроші найдешевше висилаємо до всіх частей сьвіта
Той до кого гроші [illegible]
О поученє пишіть до:
James A. Smart & Co.
Limited.
136 Higgins ave Winnipeg.
Ся компанія єсть ґарантована державою і всякий що удасть ся до неї єсть певний в цїлім того слова значінню.

Останок такої землї в Манітобі.

СЕКЦІЇ ВИПОВНЕНІ ЛІНІЙКАМИ НА ПРОДАЖ.

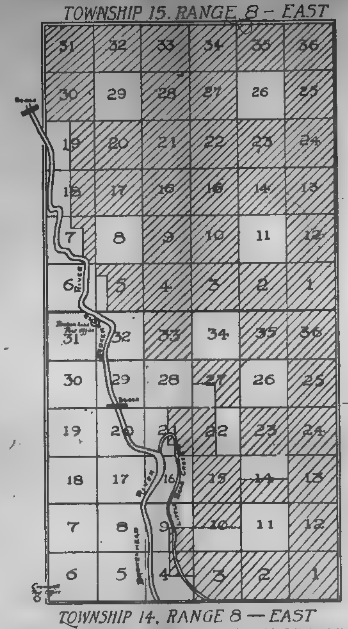

БОГАТО РУСКИХ ПОСЕЛЕНЦІВ ВЛИЗЬКО СЕЇ ЗЕМЛІ.

Ціна тільно 7 і 8 долярів за акер заплативши малу рату наперед, решту на десятьлітну сплату. Процент малий. Пощо куповати далеко на заході, коли сї землї знаходять ся під вашим порогом в Віннiпегскім дістрікті де можна все і всегда продавати за готівку через цїлих дванайцять місяців? Вінніпег числить тепер 100,000 мешканців.

Землї в Альбертї і Саскачеванї по 8 і 10 долярів акер суть дорогі коли порівнаємо з сими, позаяк вы дорого мусите платити желїзницю за все що продукуєте на продаж і за все що потребуєте для свого ужитку. Спеціальну угоду робимо з тими, що платять готівкою, навіть з тими що мало мають грошей або не мають, для тих, що збудують від разу будинки і плїт також робимо спеціальну угоду.

Не потрібно агентів: Ми сами справи залагоджуємо з поселенцями і фармарами.

The Standard Trusts Co.

Cor. Portage Ave. & Fort St. - - - Winnipeg.

Права дарованої землї в Західній Канадї.

Земля в Канадї подїлена на товншіпи. Кождий товншіп представляє квадрат шість миль довгий і так само широкий. Сей великий квадрат містить в собі 36 менших квадратів милю довгих і так само широких.

Кождий квадрат милю довгий і широкий зовесь секцією і містить в собі 640 акрів землї.

Кожда знов секция дїлить ся на чотири меньші квадрати, що зовуть ся чверткою секциї а них має 160 акрів. Землї, котрі рад Канади дає даром обнимають слїдуючі секциї: 2, 4, 6, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 28, 30, 32, 34 і 36.

Землї на продаж, котрі належать до желїзничої компанії Canadian Pacific обнимають слїдуючі секциї: 1, 3, 5, 7, 9, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 31, 33 і 35.

Секциї котрих нумера суть: 1, 3, 3, 21, 25 і 33, вздовж желїзної головної лінії межи Вінніпегом а Moose Jaw можна купити від Canada Northwest Land Company.

Шкільні секциї 11 і 29 подарував рад на резервовий шкільний фонд.

Компанія Hudson Bay має на продаж секциї під числом 8 і 26.

Кожда парцелого числа секция державних земель в Манітобі і Північно-Західних Територіях, котрі тепер творять провінції Саскачеван і Альберту, кромі 8 і 26 секций, котрі не суть до роздачи, а становлять резерву для заосмотрення фармерів в дерево і иньші потреби, есть до роздачи, і може дістати даром чвертку секциї то є 160 акрів кождий мущина що есть головою родини або має висше вісїмнайцять лїт житя.

Оплату за гомстед в сумі 10 долярів вносить ся особисто в місцевім Land office (уряді земельнім) того дістрікту до котрого та земля яку берес принадлежить. Або коли той що хоче оплатити землю не годен сам особисто явити ся, то має написати просьбу до міністра справ внутрішних в Оттаві (Minister of the Interior, Ottawa), комісара іміграційного в Вінніпегу (Commissioner of Immigration, Winnipeg), або до місцевого агента дістрікту, в котрім та земля на котру хоче внести оплату знаходить ся, щоби позволили дати приручене иньшій особі котра в его імени могла би внести оплату за даровану землю.

Які мають виповняти обовязки на дарованій землї.

Після теперішнього права що одержав даром землю має виповняти слїдуючі обовязки:

1) Найменше шість місяців мешкати і управляти землю кождого року, і сего правила треба держатись через три перві роки.

2) Коли батько (або мати в часї смерти батька) [illegible] сина, що може [illegible] даровану [illegible] і вложити за него оплату, мешкає в сусїдстві тої землї що записана на сина, то син може одержати патент на ту землю, хотяй не мешкав на нїй, а мешкає разом з батьком або мамою, однак землю мусять управляти.

3) Коли поселенець мешкає постоянно на своїй власній земли недалеко землї яку дістав даром, то після права жадане буде виповнене наколи буде поселенець мешкати на власне угаданій земли.

Головне поучення.

Особа, що не есть підданою Британській коронї, може взяти даровану землю, однак щоби та земля перейшла на ей власність то є абы одержала патент, мусить перше принять підданьство. Тимчасом [illegible] землю, і хотя на нїй. Коли не есть підданим британській коронї, то мусить в сїм краю бути три роки і тогди може стати обивателем. Британські обивателї що родились в Англії, а котрі тепер суть обивателями Сполучених Держав, можуть відзискати свое Британське обивательство замешкуючи три місяці в Канадї.

Канадийські желїзниці позволяють кождій особі взяти з собою пакунок маючий 150 фунтов ваги.

Чоловік може взяти чвертку секциї для себе, а другу може взяти для свого приятеля, котрий в короткім часї по нїм має приїхати, однак о сїм має повідомити департамент справ внутрішних.

Поселенець може наняти [illegible] землю у раду для кошення сїна або на пасовиско если ему сего потрібно.

По повне поучення о землї в будь части Канади звертайтеся на слїдуючі адреси:

W. D. SCOTT, Superintendent of Immigration, Ottawa, Canada.
J. OBED SMITH, Commissioner of Immigration, Winnipeg.
H. M. WILLIAMS, Government Agent, Law Building, Toledo, Ohio.
[illegible] AGENT 3rd Floor, [illegible] Building, Pittsburg, Pa.
THOS. J. DUNCAN, Canadian Government Agent, Syracuse Bank Building, Syracuse, New York.

В всяких потребах удавайтеся до фірми оголошуючої ся в сїй газетї.

Три провінциї в західній Канадї представляють найбогатший край що родить пшеницю. Положенє і повний опис провінций: Манітоба, Саскачеван і Альберта.

Провінция Манітоба есть найбогатший край в тверду пшеницю в цїлім Світї.

Манітоба есть так велика як Англія, Шкоция і Ірландия взяті разом. Жителї ей суть се люде котрі недавно тут осїли і роблять поступ в всякій галузи промислу. Тепер числить она 250 тисяч мешканців. Більша часть людности суть се Англійцї, з котрих більша частина зайшла сюда з Сполучених Держав і осїли стало тут по тій причинї що уважали що тут може бути красна будучність. Дальшими [illegible] і численнійшими народностями що осїли в Манітобі суть Русини, Нїмцї (Менонїти) Айсляндери і Скандинавці. Люде що тут прийшли і осїли суть задоволені з обставин краю і відразу осїли на місцу; і всї котрі тут осїли були се люде з малими запасами грошей [illegible] власне робить велику [illegible] теперішним їх становищем. Господарі котрі тут займають ся управою рілї есть до десять лїт суть в станї більше приобріти собі добра як мешканцї старших краів за цїле свое житє. Родинки тут суть щасливі і вдоволені, кождий очикує тілько догідної хвилї щоби мати свою власну землю і стати вільними независимими [illegible] в той у кого робить. І неодного на землях такого родинка, доріває пшениця, пасе ся стадо худоби а на [illegible] череди овец, за [illegible] молока яйця і кури [illegible] все що для домового вжитку потрібно. Школи вигоди для дїтей знаходять ся в сусїдстві, церкви так само і всякі иньші соціяльні потреби житя суть так уложені що легко їх заспокоїти – тим ще чого більше потрібно для веселого житя в таких відносинах яке тепер господар в Манітобі. [illegible]

Земля.

[illegible] так само як і в иньших краях есть земля ріжного [illegible] однак головною характеристикою такої землї в Манітобі треба вертати чорної землї котра спочиває на клейовій глинці. Сю землю уважають за найбогатшу в світі. Найпрактичнійші хемики говорять, що нема лїпшої землї під управу пшеницї [illegible] Така земля есть уже сочиста і без гною може родити довгі лїта. Сніг звичайно зникає в початку [illegible] а сїяне починаєсь [illegible] або два пізнїйше. [illegible] сохне дуже скоро, [illegible] начинають ся [illegible] серпня.

Хотяй край сей представляє [illegible] (рівнину) то в [illegible] випадках ріжнить ся [illegible] західної Канади. Він не представляє тілько монотонну рівнину, котрой [illegible] звернула на себе [illegible] ока. Всюди на тій [illegible] виступають горбки [illegible] порослі [illegible] для домашнього [illegible]

Земля еще не зайнята.

Богато людей уважає собі, що Манітоба уже заповнена однако оно так не есть. Долина ріки Ред в Манітобі що числить округло 2,800,000 акрів, до сего часу тілько 550,000 з загальної скількости акрів, управлено, отже еще есть сотки тисяч акрів найлїпшої землї на продаж, яку можна набути за догідну цїну, на легкий сплат за цїну вісїм долярів і висше. Ся земля лежить близько желїзних доріг.

Даром в Манітобі можна еще дістати землю на схід від ріки Ред і межи озерами Вінніпег і Манітоба, також на захід від озера Манітоба і в новоутворених округах вздовж желїзничої лінії „Canadian Northern." Ті округи суть специяльно підходящі для мішаного господарства, бо есть в них подостатком води і сїна і близько есть доволї дерева на будинки. В Манітобі есть догідне поле для практичних господарів і тут еще много таких людей може мати місце котрі можуть з собою привезти тілько грошей щоби можна покупити знаряди рільничі кочи при них виробити добрий кавалок поля, значить абы перший рік своїми привезеними грішми могли удержати родину. Манітоба має еще місце на тисячі людей, котрі можуть найти в нїй дорогу до щастя і добробиту.

Добробит Русинів.

Єслиби хто хотів видїти котру-будь часть провінциї то увидить що всї котрі віддають ся промислови господарства суть вдоволені. Се відносить ся не тілько до людей Англійців і тих що перше займались господарством, але всїх чужинців іменно Русинів а також і тих котрі перше не мали ніякого знання і практики господарскої.

Де сїдати на землю, се есть волею самого поселенця. Нема такої части в провінциї де чоловік не мавби охоти поселятись, а що до випукания землї і всяких иньших рад, прибувший може досягнути у державних агентів, а уникне всяких непорозумінь і клопотів.

Столиця Манітоби і головне місто в західній [illegible].

Вінніпег есть головним містом в Манітобі і фактично есть столицею західної Канади. Вінніпег числить поверх 80,000 мешканців. Вінніпег есть збудований після найновійшого системy і має всякі вигоди. Єсть там кількайцять миль уличної електричної желїзниці, красні улиці і першорядні склепи, позаяк всяка галузь гандлю есть репрезентова- [illegible]

В нїм також знаходить ся провінцияльний рад Манітоби. Першим містом що до величини по Вінніпегу есть Брендон а дальше йдуть по порядку слїдуючі міста в Манітобі. Portage la Prairie, Morden, Carberry, Neepawa, Manitou, Dauphin, Minnedosa, Birtle, Emerson, Gretna, Wawanesa, Baldur, Souris, Deloraine, Melita, Virden, Rapid City, Hamiota, Gladstone і богато иньших місточок, котрі ростуть дуже скоро, а до їх зросту причиняють ся господарчі округи які розлягають ся наоколо мист. В тих всїх містах і місточках есть повно магазинів на збіже, млинів і иньших ріжних складів. Єсть еще богато місць в західній Канадї вздовж желїзних доріг, де повстануть незадовго місточка, так що новоприбувшому буде завсїди отверта дорога куди тілько бажає.

Приготовлюване землї під засїв.

Провінция Саскачеван, лежить в богатій долинї ріки Саскачеван. Підхожа для управи збіжа і на випас худоби.

Зараз на захід від Манітоби, лежить нова провінция Саскачеван, утворена з давних дістриктів Саскачеван і Ассинибоя. Ся провінция займає обшар 250,000 квадратових миль. Она тягнесь яких 400 миль на захід. На полудне припирає до границї Сполучених Держав під 49 степенем північної широти і тягне на північ аж до 60 степеня північної широти.

Полудневo східна часть сеї провінциї, знана перше яко східна Ассинибоя есть продовженем пшеничної полоси землї яко тягнесь непереривно на захід від Манітоби і хотяй земля есть лекша як в долинї ріки Ред, то мимо того есть она дуже урожайна. В границях сеї части округа скоро земля заселялась і в дуже короткім часї прийшлось богато місточок при головній лінії і галузях желїзниці „Canadian Pacific."

Сей кусок землї зовуть також огородом Північно-Західної Канади. Край сей представляє вигляд фальовитої прерії, на котрій зростають кальомби дерев, суть також озерця, потічки і сїножати; в яких росте велика густа трава яка заосмотрює господарів в сїно для худоби на зиму. Головним продуктом есть управа пшеницї. Родить ся також всяка огородовина. Земля есть так урожайна, що непотрібно ніякого навозу і через то можна заощадити богато часу і грошей. Нїгде не можна лекше вести господарку і нїгде працьовитий чоловік при таких малих запасі грошей не може начати господарити.

Східна Ассинибоя есть краєм узнаним за найбільше продуктивний в пшеницю на цїлім Американьскім континентї. Земля і відносини климатичні сприяють ростови твердої пшеницї, для якої сей округ есть підхожий. Сю пшеницю млини в цїлім світї цїнять дорожше, платячи за ню 10 до 25 центів на бушлю висше як за иньшу пшеницю що родить ся в Европі, або дальнїйших провінциях Канади і Сполучених Держав.

Округ Мусомін есть куском землї що граничить на схід з провінциєю Манітоба на північ з прекрасною долиною ріки Кваппеля, на полудне з потоком Пайпстон, знаним перше раєм для худоби, а на захід з другим [illegible]. Округ Кваппеля розтягаєсь на захід від Мусомін аж до Бобрових горбів а на полудне аж до границї Сполучених Держав. Всюди земля пісковата чорна глина 12—18 цалів в глубину, котра зараз по другім ораню добра під засїв, легка до зроблення і дуже урожайна. Такі добрі свідетва має уся земля в цїлім східнім округу. Боброві горби (Beaver Hills) і горби Touchwood в північній части округа суть більше підходячі для випасу худоби. Пас краю в полудневo східній части округа представляє фальовую прерию підхожу для мішаного господарства, решта краю не есть добра [illegible] пшеницї. Вода есть всюди подостатком і можна его добути в глубині 10 – 20 стіп. Дерева есть подостатком в горах Мус, а угля можна дістати легко і дешево з копальні в Souris. Галузь желїзниці Canadian Pacific зробила сї землї доступними.

Східна часть [illegible] части Саскачевану лише тепер знана як західна Ассинибоя і займає місце продуктивне пшеницею. [illegible] і Мус Джав центральними місцями займає обшар 50 миль широко а 90 довго, підхоже для мішаного господарства. На захід від потока Свіфт Курент есть край добрий на випас худоби. Всюди покриває землю густа сытна трава знана буйволовою травою „Buffalo grass" котра в половинї лїта сохне, однак відтак зеленою і росте з кореня і творить найлїпшу пашу для худоби на лїто і зиму. Єсть там в долинах також богато знаків що край сей есть богатий в угля. Клімат сего краю есть здо- [illegible] ровий. Погода есть всегда красна що сприяє в роботї. Огородина удаєсь дуже добре. Осади снїгові легкі. Клімат улагоджують вітри які дують з полудневого заходу.

Центральні місця випасу худоби.

Найважнїйшими центральними пунктами випасу худоби суть місця в полудневo-західнім Саскачевані [illegible] горбів Сайпрес, котрі можна видїти з желїзної дороги. В сих горах специяльно випасають худобу, позаяк край сей есть за гористий на управу рілї, за то видає подостатком для худоби лїтом пашї, а сїножати доставлять на зиму подостатком сїна. Всї поселенцї котрі осїли в тім краю перед кількома лїтами тїшать ся красним добутком.

Північна часть Саскачевану знана старим округом Саскачевану, есть роздїлена на двоє головною рікою Саскачеван, котра переплаває через цїлий дістрікт і майже всюди в цїлім дістріктї есть рікою сплавною. Цїла ся країна представляє околицю мішаної прерії і околиці лїсисті в котрих есть подостатком води і сїна, а земля і клімат роблять сей цїлий край вдолиним для управи пшеницї, випас худоби і овец. Єго можна порівнати до північно-західного Онтеріо. Полуднева часть сего краю представляє більше прерию, наколи північна поросла лїсом, мповідає богатий промисл гандлем дерева. Єсть також краєм що родить пшеницю а лежить найблизше залива Гудзонського.

Мішане господарство.

Найголовнїйшими господарськими продуктами в Саскачевані есть пшениця, овес, ячмінь, лен і бараболя. Овес родить ся дуже красний і ніколи не трафить ся щоби урожай хибив. Поселенцї всякі свої продукта можуть завше збути за добру цїну. В дістріктї всюди суть добрі дороги, їх удержують в добрім стані так лїтом як і зимою. Також повно в сїм краю і всюди родить ся дикі ягоди, як ягоди, малини, афини, ожина, порічки, агрест і иньші.

Край сей есть так само добрий на випас худоби. Кождого року висилають звідси тисячі худоби і вивоз річ річно збільшаєсь. Єсть фактом чим раз сей дістрікт стаєсь знаним, тим більше есть він підхожий для випасу худоби. Сїна подостатком есть не тілько в полудневій его части але також суть роздолі сїножати на північ що доставчують дуже [illegible] траву. Студена вода есть всюди подостатком а край чи без лїса чи більше лїстний однаково придатний на випас худоби. Сей край перетинають в ріжних керунках желїзницї обох компаній „Canadian Pacific і Canadian Northern."

В Саскачевані суть три більші міста Реджайна, столиця провінциї, Дальше иде Принс Алберт і Мус Джав, а крім того есть еще богато менших місточок котрі чим раз ростають.

Провінция Альберта сприяє випасови худоби і молочарству. В нїй удаєсь також озима пшениця, котрої намолот есть видатний.

Альберта есть новоутворена провінция в західній Канадї і она лежить на захід від провінциї Саскачеван. Сї можна подїлити що до топографічних і климатичних відносин на дві части. Полуднева часть представляє фальовиту країну без лїса, тілько вздовж рік, потоків і у підніжу гір Скалистих (Rocky Mountains) есть лїсиста. Північна часть есть більше лїсиста, однак лїс сей не есть однотайний а всюди непереривний преріями.

Позаяк сї обі части Альберти так ріжнять ся, тому кожду сї часть треба осібно описувати, бо кожда з них представляє осібний характер.

Випас худоби і молочарство.

Полуднева Альберта есть краєм підхожим на випас худоби і для молочарства. Положенє сего краю есть високая рівна, поперерывана долинами і ріками, котрих жерела знаходять ся в горах Скалистих і плинуть в керунку східнім. Долини над ріками і місця иньше положені видають подостатком пашї для коней, рогатого скота і овец на цїлий рік і сїна есть де накосити для слабої худоби, бо здорова худоба і зимою вадобуває траву з під снїгу і так живить ся.

Великі стада молодої худоби приводять кождого року на випас до західної Канади, з східних провінций і де котрих західних Американьских стейтів, а коли відтак худоба спасе ся, то висилають до Европи і иньших східних краів, з чого есть великий зиск для ренчарів. Мішаним господарством занимають ся тут всюди, і в богато місцях отворюють нові фабрики виробів молочарских. Клімат полудневої Альберти есть один з найприязнїйших.

Богато желїзних доріг.

Цїлу полудневу Альберту від сходу до заходу перетинає головна лінія желїзниці „Canadian Pacific", а від півночи до полудня перетина друга желїзниця, дальше іде галузь з Медисін Гет переходить границю і перейшовши цїлу полудневу Альберту входить до Британської Колюмбії. В полудневій Альбертї есть кілька важнїйших пунктів для торговлї, між котрими головним місцем есть місто Калгарі, дальше на полудне есть Lethbridge і Macleod. Медісін Гет есть центром для торговлї худобою в західній Канадї.

В полудневo східній Альбертї чим раз то більше начинають господарі занимати ся управою озимої пшеницї. Видаток озимої пшеницї управлюваної в Альбертї есть богато більший як в декотрих місцях в Сполучених Державах.

Північна Альберта.

Північна Альберта начинаєсь яких сорок миль на північ від Калгарі. Єсть се край більше лїсистий і водянистий. Край сей представляє ріжнородну натуру. Не увидиш тут вйодностайних гір ані монотонних прерий. Край сей поперетинаний долинами, фальовитими преріями, порослими травою і ріжнородними цвітами та смерековим і тополевим лїсом. Дальше суть озера, озерця ставки в котрих рефлектує синє небо, глубока долина ріки Саскачевану і богато иньших більших і менших долин в котрих процвітає господарство. В Альбертї знаходять ся також невичерпані запаси угля, котрий есть там так тонкий що фармери в копальни дістають его по 50 цт. за тон а в Едмонтонї продають по долярови і шістьдесять центів за тон то є 2,000 фунтів.

Урожайний край.

В границях північної Альберти есть дуже урожайна земля. Лїса і води всюди есть подостатком. Клімат в цїлім дістріктї здоровий, що робить житє приятним. Поверхня землї есть фальовита а через середину дістрікту перепливає ріка Саскачеван, котра творить долину 200 стіп нижче положену. Лїс і прерії покривають край на перемінку. В одних місцях есть велика просторонь без лїса, в других знов місцях есть велика просторонь поросле грубым лїсом. Земля в цїлім дістріктї урожайна, чорноземна від одної до трьох стіп, рідко декуди поперемінувана з піском.

[illegible] на сторонї 8.

Три желізниці обслугують західну Канаду.

ЖЕЛІЗНИЦЯ C. P. МАЄ БЛИЗЬКО ШІСТЬ ТИСЯЧ МИЛЬ ДОРОГИ В ЗАХІДНІЙ КАНАДІ.

ОПИС ВСІХ ТРЕХ ВЕЛИКИХ ДОРІГ І КУДА БУДЕ ПЕРЕХОДИТИ НОВА ТРАНСКОНТИНЕНТАЛЬНА ЖЕЛІЗНИЦЯ.

Тепер заходить не мало важне питане для заспокоєня потреб поселенця, именно в справі желізних доріг і їх загодженє. В краю так просторім як західна Канада потрібно богато желізних доріг

Се буде дуже важною точкою повідомити кождого дбаючого поселенця, що жаден новий край в сьвіті не має кілько желізних доріг що західна Канада.

В західній Канаді суть оперують дві желізниці имени „Canadian Pacific і Canadian Northern". Они доходять до найдальше поселених околиць в нових провинциях. Обі сі желізниці мають богато еще проектованих доріг котрих еще не видко на мапі а котрі мають бути збудовані в протягу слідуючих пять літ.

Нова желізниця.

В додатку до сих двох великих желізниць в західній Канаді, незадовго зачне тут сповняти свою службу третя велика трансконтинентальна желізниця „Grand Trunk Pacific". Ся нова желізниця Grand Trunk Pacific буде іти просто з Вінніпегу до Едмонтону, а з Едмонтону перейде долину ріки Піс і підо до океана Спокійного. Ся головна лінія нової желізниці буде мати богато галузий і так до Брендону, Прінс Альберт, Реджайни і Калгари. Єсли ся нова желізниця буде побудована, то значить в пятьох слідуючих роках то в західній Канаді прибуде три тисячі миль желізної дороги. Желізниця має контракт зроблений з Державою що в 1911 році ся нова желізниця має бути в руху від [redacted] Атлантійского до океана Спокійного. Контракт будови желізниці межи Вінніпегом а Едмонтоном має бути зроблений сеї осени. Ся нова желізниця буде будовати ся дуже скоро і она причинить ся не тілько до розвою жита в західній Канаді що буде переходити через нові дістрікта але і ціни їзди і висилки продуктів буде низша, бо контроля сеї желізниці буде впрост за [redacted] Канадийского парламенту.

Желізниця „Canadian Pacific".

Желізниця „Canadian Pacific" має найбільше доріг в милях в провинциях Манітобі, Саскачевані і Альберті. Найдавнійша желізниця яка була збудована в західній Канаді, була се желізниця з Вінніпегу до границі Сполучених Держав, 64 милі довга, котра увійшла в рух в році 187[illegible]. Пізнійше начала будовати желізні дороги компанія „Canadian Pacific", і до сего часу ся компанія має в західній Канаді желізних ліній на 5,800 миль. Сї головна лінія іде з Вінніпегу майже в простім керунку на захід, а від головної лінії розходять ся галузи на полудне і на північ в ріжних напрямах; галузи сеї желізниці доходять до кождого місця в Манітобі, крім північної части сеї провинциї, котру обслугує желізниця Canadian Northern, котра має свої желізні дороги в територіях які суть визначені на мапі. Желізнича компанія будує галузи желізних доріг межи головною лінією а великою рікою що впадає до ріки Саскачеван званою північним Саскачеваном. Сей край де тепер побудують ся желізниці еще не заселений, то також буде переходити нова желізниця Grand Trunk. Желізнича компанія Canadian Pacific видала великі засоби грошей на провадженє інтересів в західній Канаді. Компанія Canadian Pacific посідає в Вінніпегу великі магазини, котрих всі треки разом виносять 110 миль і належить сей магазин до найбільших в сьвіті належачий тілько до одної компанії.

[redacted] скоро розвиваюча ся желізна дорога.

Желізниця „Canadian Northern" есть далеко молодшою корпорацією як желізниця Canadian Pacific, однак дороги єї що до довготи миль рік річно дуже скоро виростають. Она тепер має желізної дороги поверх два тисячі миль. Так само як Canadian Pacific іде Canadian Northern просто з пшеничного краю західної Канади до порту озера Горішного (Lake Superior) і доставляє пшеницю до кораблів в пристани Порт Артур, наколи Canadian Pacific доставляє до пристани в Форт Вілліям.

Желізниця Canadian Northern має так само богато галузей по цілій Манітобі як і желізниця Canadian Pacific. Желізнича компанія Canadian Northern будує тепер велику галузь, котра в Прінс Альберт злучить ся з головною лінією. Ся компанія буде будувати богато еще галузей в західній Канаді і буде рівнозовати в бизнесі з желізницями компаній Canadian Pacific і Grand Trunk Pacific. Компанія желізниці Canadian Northern має також будувати желізну дорогу до Гудзонського залива і говорить що за три роки свист льокомотиви збудить в глубину тиши вразуюче ся море. Єсли ся желізниця буде побудована, то буде мати злуку з великими скорими [illegible] кораблями і в часі тої пори року, котра відповідна навигациї, желізниця буде накладати пшеницю з заходу Канади, і се буде дуже зменшати [illegible] в гандлю. Бо західні Канади тисячі миль ближше дороги буде міг доставити свої продукта до світової торговлі, через що фармер буде міг дістати лучшу ціну за всякі продукта.

В давнійше заселених частях Манітоби, ніхто не мешкає дальше від желізної дороги як десять миль, однак в сих місцях землю тепер можна хиба купити. В західній Канаді де еще есть богато землі даром то там до желізної дороги дальше, однак наколи люди землю засядуть, почнуть єї управляти і за пару літ більшу скількість продуктів потребують висилати то сей час там будують желізницю. І наколи території будуть так заселені як Манітоба, то всюди так густо будуть желізні дороги як в Манітобі.

Добрий шкільний систем в західній Канаді.

НАУКА ДЛЯ ДІТЕЙ ПОСЕЛЕНЦІВ ВСЮДИ ПРИСТУПНА В ЗАХІДНІЙ КАНАДІ.

ПОДАТКИ ШКІЛЬНІ НИЗЬКІ — НАДЗІР НАД ШКОЛАМИ ЗНАХОДИТЬ СЯ СТИСЛО ПІД КОНТРОЛЕЮ ДЕРЖАВИ.

Якже з школами? Поспитає кождий поступовий поселенець що має діти до науки. Але з сим нема тут клопоту, бо в Манітобі і ново-утворених провинциях систем шкільний есть так мудро заряджений що кождий мусить бути з него вдоволений.

Шкільне [illegible] ся дітьми есть віддане на підставі канадийскої конституциї провинциям, але трийцять літ тому Державний парламент ухвалив дати не[illegible] поміч для розвою шкільництва в західній Канаді, даючи дві секції то є 1,280 акрів землі в кождім товншипі для заспокоєня потреб шкільництва.

Коли ся земля дарована канадийскою державою на шкільні цїли має більшу вартість тогди продають єї публично на лїцитациї, а гроші одержані за землю вложують до банків, а процент від них платить ся кождого року провинциї. Провинция Манітоба одержує таким чином проценту з шкільних фондів около чверть міліона долярів. Ті всі гроші ідуть тілько на удержуванє низших шкіл (нормальних), бо висші школи мають свою осібну субвенцию.

Систем Шкіл.

В Манітобі систем шкіл есть національний. Кождою школою заряджують трос-тої, котрих вибирають по[illegible] кождого шкільного округу, але тростіе мають обовязок старати ся о доброго калифікованого учителя.

Нові провинциї Саскачеван і Альберта, котрі тепер організують ся, будуть також мати раду шкільну провинциальну, і есть надія що систем шкільний який істнував там довгі часи під зарядом територіального ряду не буде змінений.

Кошта шкільних видатків суть уміркованї бо рад дає поміч. Єсли озьмемо загально суми податку то не виходить більше як чотири доляри від чверть секциї при тім рад платить кождого року на удержанє кождої школи 300—350 долярів. Кождий учитель має мати цертифікат потверджений радою шкільною а кромі того має посїдати нормальну школу вправ. Кожду школу виздує два рази на рік інспектор. Інспекторів не вибирає ся, а призначує їх сеймий рад зі згляду способностий до свого уряду. По більших містах школи суть висші в котрих молодіж приготовляє ся до університетів і на учителів. Кождого року відбуваєсь іспит тих що хотять одержати учительский цертифікат.

Головні точки шкільного систему в територіях.

1) Радова контроля, вільна від політичних перешкод.

2) Поміч ліберального ряду

3) Легке оподаткованє

4) Дуже практичний курс науки

5) Добрий надзір справований компетентними інспекторами

6) Добре вишколені учителі.

Самий зріст шкіль в Північно-Західних територіях съвідчить о скорім заселеню сего краю. В році 1886 було тілько 76 шкіл в Територіях в котрих відбувалась наука, а нині есть их одинайцять сот.

Для осягненя найвисшої науки есть в Вінніпегу університет Манітоба і слідуючі колегії. St. John (Англиканьска), Wesley (Методистів); Манітоба (Пресбітеріяньска): St. Boniface (римо-католицка) і Манітоба Медична колегія. Суть еще там колегії в Брендоні, Калгарі і Едмонтоні. Тепер заложив провинциальний ряд Манітоба в Вінніпегу рільничу колегію. В недовгім також поставлять університети в [illegible] ширення просвіти.

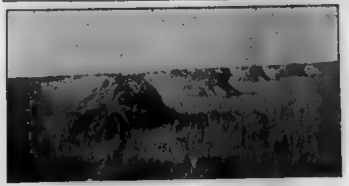

Пшеничне поле в часі сегорічних жнив

Климат в західних провинциях есть здоровий

СТАЛІ, КРАСНІ ЛІТА І ОСТРІ ЗИМИ СУТЬ КОРИСТНИМИ ДЛЯ ТЕМПЕРАТУРИ.

ПОЛУДНЕВО - ЗАХІДНИЙ ВІТЕР РОБИТЬ КЛИМАТ ЛАГІДНИМ - ДИКІ ЯГОДИ РОСТУТЬ ВСЮДИ В КАНАД. КЛИМАТІ

Коли хто обзнакомлений з климатом Північно - західних стейтів Сполучених Держав скаже що климат в західній Канаді есть такий самий то есть з вітрами і заверухами, то се не правда, бо климат в західній Канаді есть лагідний. Мешканці західної Канади тїшать ся здоровим і сонїчним климатом. Зміна температури в горячім літі на зимно в зимі не робить великої ріжниці. Зміна одної пори року на другу вплива добре на здоровлє подібно як часом приписують ослабленим зміну побуту з одної части сьвіта в другу. Добре забудований, огрітий і [illegible] поселенець [illegible] ся з морозу [illegible] діти ходять регулярно цілу зиму до школи і люблять виправляти ріжні зимові жарти.

Дикі овочі.

В сім краю не тілько родить ся збіже, але також ростуть ріжнородні дикі овочі. Всюди по цілім краю ростуть [illegible] ягоди, малини, ожини, черні і червоні порічки, агрест, черешні, вишні, а також много [illegible] нових оріхів. В Манітобі есть кілько гатунків диких слив. В сїй провинциї росте клен, дуб, ільма і липа.

Доктори рапортують що нема жадних климатичних хороб.

Хотяй климат в західній Канаді есть сухий, то опади дощові в часі росту ростин від цвітня до жовтня суть значні, бо виносять 70 процент. Оранє зачинаєсь звичайно в цвітню, сїянє також начинаєсь в цвітни а збіжжя кінчиться в маю, а жнива пшениці доспіває в половині серпня. Всяко збіже росте дуже скоро.

Західно полудневий вітер.

Тут гідним есть уваги при описуваню климату в західній Канаді зазначити се, що коли би не гори, котрі тягнуть ся межи океаном Спокійним а Канадийскими преріями, то климат в західній Канаді був би навіть теплійший від того що есть в краях в західній Европі, під тою самою географічною шириною. Гори Скалисті оплывають подув теплих вітрів від океана Спокійного, однак гірськими проходами тягне теплий воздух і улагіднює климат в краю лежачім кілька сот миль від берега моря. Сей полуднево західний вітер чим дальше на схід то слабне, однак вплива він улагіднюючо на край так далеко як лежать міста Battleford і Moose Jaw в провинциї Саскачеван. Вплив сего вітру есть так великий що місця положені високо в горах мають лагідний климат. Місто Калгарі що лежить у підніжу гір, вісім сот миль на захід від Вінніпегу має літну температуру 58.6 степенів тепла, зимою 15.9 а загальна температура в році виносить 37.4. Вінніпег має літом 66.0 зимою 0.0 нижше зера а загальна цілорічна температура виносить 33.3 хотяй Калгарі лежить в місци положенім 3 [illegible] стіп над поверхнею моря а Вінніпег лежить тілько 700 стіп над поверхнею моря.

Коли озьмемо підрахунку, що теоретично 300 стіп в вишину робить ту саму ріжницю климатичну що один степень в ширині географічній, то вітер котрий дує з океану Спокійного на західну Канаду, робить єї спосібнійшу до [illegible]леня. Вітер сей з полудневого заходу доходить аж по Едмонтону і вплива значно на климат. Едмонтон лежить о 200 миль дальше на північ і о 1,2[illegible] стопу нижше то в Едмонтоні літом температура есть о пів степеня висша як в Калгари.

Манітоба має також сприяючий климат, понаяк она лежить не далеко на захід і до неї не доходять студені бїстяні вітри які навідують східне побереже Канади що лежить над океаном Атлантийским.

Оказове стебло пшениці.

Західна Канада посїдає богато великих банків

БЛИЗЬКО ДВІСТО ФІЛІЙ ВЕЛИКИХ БАНКІВ ЗНАХОДИТЬСЯ В ТРЬОХ ЗАХІДНИХ ПРОВИНЦИЯХ.

НОВІ БАНКОВІ ФІЛІЇ ОТВОРЮЮТЬ В КОЖДІМ ВИРОСТАЮЧІМ МІСТОЧКУ І КОРИСТНО РОЗВИВАЮТЬ СЯ.

Кожде мале місточко в преріях має свій банк а часом кілька банків. Не суть се банки приватні з малою скількостю грошей а суть се філії великих канадийских банків котрі мають фінансові отношеня в цілім краю.

Скорий і безпечний зріст канадийского заходу залежить від сего доброго системи банкового, що помагають всюди банкові філії. Їм тілько треба завдячити комбинацию капіталу і загоджуванє ріжних стосунків, і [illegible] вартість землі

Нема найменшого сумніву що до посїданя західною Канадою сего доброго системи, в [illegible] розвиватись малим спілкам, а також [illegible] способність розвиватись гарантованим народним институциям. Другою не менше важною точкою що до доброго банкового системи есть се, що кождий прибуваючий емігрант [redacted] банкові стосунки, так що емігрант не може терпіти невигоді в сім новім краю.

Десять років тому було тілько [illegible] зачартерованих банків в Манітобі і Північно Західних Територіях. Нині есть тут около 200 і поверх 40 приватних банків, з [illegible] около 120 есть поза Вінніпегом що показує, що есть [illegible] густо по цілім заході. [illegible] Банки радо основують [illegible] свої філії і нове місце не потребує [illegible] чекати довго нім там заложать банк

Новій!

Найлїпшою дорогою [illegible] довідания ся о стосунках якогось краю есть чи[illegible] газету. Тому кождий [illegible] хоче пізнати тутешні відносини в західній Канаді [illegible] нехай передплатить собі газету котра коштує одного доляра на рік, а обзнакомить ся [illegible] житєм західної Канади

Адрес газети:

"Canadian Farmer"
P. O. Box 82 Winnipeg,
Man. Canada

В західній Кан[illegible] сей образець

Західна Канада есть великою приманою.

КАНАДА ПЕРША ЙДЕ ПО СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ ЯКО КРАЙ В КОТРІМ ВІДНИЙ МОЖЕ СКОРО СТАТИСЬ БОГАТИМ.

Девятнайцяте століте було століттєм відродженя для Сполучених Держав. В тім то століттю переселенці [illegible] по цілім краю згуртувались до купи і утворили Американьску Републику і від того часу Сполучені Держави стали найбогатшими краями на цілий сьвіт а в політичних справах зросли до першого становиска зі всіх держав сьвіта.

Так саму будучнисть [illegible] двадцяте століте Канаді. Нині Канада есть найбільше приманюючим краєм сьвіта для шукаючих притулку ріжних народностий. [redacted] краях [illegible] з умиркованим кли[illegible] вся урожайна земля [illegible] уже під управою

В Канаді, особливо на великім Канадийским Заході [illegible] землі в пропорциї [illegible] котого обширу підходячого для заселеня, есть дуже мало. Міліони акрів землі [illegible] не управлені, і наколи [illegible] перейдуть з теперішно[illegible] під управу то своїми продуктами они можуть [illegible] міліони людей і не тілько достарчати [illegible] хліба Великій Британії [illegible] також міліонам людей [illegible] Сполучених Держав, [illegible] котрих продукция на будучність мусить уласти зі взглядом на великий зріст людности.

Урожайні акри Західної Канади запрошують народи старших країв до поступ в [illegible] обмежений. Канада [illegible] їх притулище і посїдає богато [illegible] прикмет що роблять чоловіка независимим [illegible] есть велика способність [illegible] Канада отворила двері [illegible]

Теперішно жите фармерів [illegible] дуже ріжнить ся від [illegible] тут було пятьдесят або сімдесят пять літ [illegible]. В тім часі захід Канади був незнаний а люде [illegible] в східних провинциях [illegible] де фармерські відносини краю суть дуже тяжкі. [illegible] земля покрита [illegible] Перші поселенці мусїли будувати свої доми в дівичих лїсах, перший раз мусїли стинати дерево з котрого будували буди для фамилії, потому чистили більший плацок щоби промінє сонця могли огріти землю, щоби видала плід. Перше сїяне було межи пнями, і часом роки минали нім поле зістало чисте. Тому і не диво що мало там можна було очистити фарми.

Нині в Західній Канаді фарми очікують фармерів. Сїножати там уже готові і поле чисте. Працюючи тілько одну пору року перемінюєсь прерия в пшеничне поле.

Канадийский захід на остатку звернув на себе увагу сьвіта, і десятки тисяч шукаючих поселеня звертають ся до него. Ся велика просторонь тягнесь більш сот миль від сходу на захід від озера Lake of the Woods до гір Скалистих (Rocky Mountains) а пять сот миль від полудня на північ. Манітоба і Північно західні териториї тепер провинциї Саскачеван і Альберта мають 343,000,000 акрів землі підходячої під управу збіжа. До тепер тілько 30,000,000 акрів перейшла на приватну власнисть і велика часть тої землі не есть еще під управою.

Міру оцінку кілько збіжа Манітоба і нові провинциї Саскачеван і Альберта можуть продукувати в будучности подаємо нижше. І так з'сумована поверхність всіх трьох провинций виносить 229,000,000 акрів і наколи озьмемо тілько 45,000,000 добрих під управу пшениці вівса і ячменю, і наколи зріст управлення землі виростатиме як в часі минувших чотирох літ то в пятнайцяти будучих літах управа землі і видаток плодів зросте до слідуючих чисел

	Акрів.	Бушлів
Пшениця	26,000,000	700,000,000
Овес	11,000,000	500,000,000
Ячмінь	4,000,000	141,000,000

Історія збираних в цілости рік річно справоздань урожаю в західній Канаді съвідчить, що західні провинциї Держави Канадийскої стануть шпіхліром на цілий сьвіт, і о сім сьвідчать доказані факти. Цілий видаток пшениці в західній Канаді з сімох послїдних літ представлялось слідуючо:

	Бушлів в Манітобі.	Бушлів в Територ.	Бушлів разом.
1898	[illegible]	[illegible]	[illegible]
1899	27,922,230	[illegible]	[illegible]
1900	13,025,252	4,028,294	17,053,546
1901	50,502,085	12,808,447	[illegible]
1902	53,077,267	13,956,850	67,034,117
1903	40,116,878	16,029,149	[illegible]
1904	39,162,458	[illegible]	[illegible]

В додатку рапортів радових есть занотовано що в 1904 р. в Манітобі і териториях кромі пшениці був великий урожай иншого збіжа як вівса, ячменю і льну, котрі всї разом представляють слідуючу скількість

	Бушлів.
Пшениця	56,501,037
Овес	52,623,[illegible]
Ячмінь	13,3[illegible],401
Лен	63[illegible]
Разом	123,143,384

Єсть се певне твердженє, що ріжна скількість фарме-рія тій що в західній Канаді, місце на цілій кулі земскій не випродукувала кілько збіжа, що фармери західної Канади в 1904 році.

Озима пшениця.

В послїдних трьох лїтах начато управляти в західній Канаді озиму пшеницю, і показалось, що озима пшениця удаєсь тут добре о чім съвідчить факт, бо з 8,440 акрів раніше засїяно озимою пшеницею в 1903 році, управа зросла так, що в 1905 році засїяно там 13 832 акри. Обшар на якім може удаватись озима пшениця есть великий, а знаходить ся він спеціально в новоутвореній провинциї Альберта, і в одній части дістрікту Ассинибоя, котрий тепер буде званий Саскачеван. Загальний видаток озимої пшениці за три роки територияльний рад подає 19.98 бушлїв з акра.

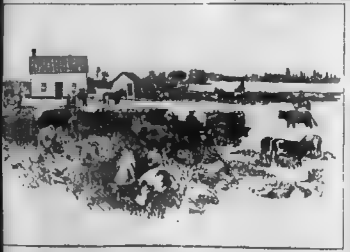

Вигідний дім на Канадийскій фармі.

Досить місця для бездомних цїлого сьвіта

ВЕЛИКА ЕМІГРАЦИЯ З ГУСТО ЗАСЕЛЕНОГО СТАРОГО КРАЮ ДО ГНІЗДА УРОЖАЙНИХ ЗАХІДНИХ ПРЕРІЙ

Великі мандрівки людей давно полагали на мотивах здобутя і рабунку. Такими способами поводували ся Іспанія, Португалія, Франция і Голландия в пятнайцятім, шіснайцятім і сімнайцятім столітю що реалізували о посїданє власти, однак в тягу того самого часу коли ті держави здобували собі власть і ставили свої флаги на американьскім континенті, іншо малий процент людей що шукали притулку, щоби відбудувати нову вітчину в пущах нового сьвіта. Велика Британія, одна з значнїйших европейских держав вже на послїдку розтягнула свою власть і при помочи знаменитих і [illegible] колонізацию, і она тілько одна може сказати дала добрий приклад.

Еміграент тепер не їде сюда в цїли рабунку так як се робили его попередники, але він їде тепер відбудовати нову вітчину.

І тепер коли Галичина не може свій нарід заосмотрити в житєві потреби, то Русини суть примушені шукати нової сторони для заселеня, і жаден край в сьвіті не приносе для еміґранта тілько добра як канадийска держава, в котрій суть еще міліони акрів вільної землі яку рад дає даром.

HOTEL
&
BANKING HOUSE.

V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Єсли хочете в старий край в Росию, в Галичину або з краю в Америку дістати ся, то можете у мене білети на пароходи таньше як в других дістати; або єсли маєте грошеві посилки, переводи віскові і нотаряльні або судові справи, то все полагоджу і добру раду на все дістанете.

Котрі хотять яко робітники їхати до краю на пасажирских кораблях, то посилаю безплатно.

[illegible]

Маю свою гостинницю, де ваші люди можуть відпочити і тано дістати харч.

„Електричний Пояс"

[illegible]

Пишіть до нас по Катальоги.

В них знайдете опись всього що ми продаємо, а ми продаємо все що есть в домі потрібне. Катальоги наші суть ілюстровані. Подайте нам імя і адрес а ми вишлемо Вам катальог даром.

THE T. EATON Co. Limited.
WINNIPEG — CANADA.

Памятайте що

EDDYS'A
будівляний папір

не впускає зимна ані випускає тепла

Пишіть по пробу і ціни до
TEES & PERSSE LIMITED
[illegible]
Winnipeg.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парнотого числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних територіях є до роздачи. Однак даром не дає ся ціла 8 і три четвертих з 26 секций, з котрої тілько північну-східну чвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциї т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мужчина, маючий 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вносить ся особисто в місцевім Land Office того дістрікту до котрого земля принадлежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати приноручене другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дістрікту, до котрого та земля принадлежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слідуючі точки:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій земли і обрабляти єї найменше шість місяців кождого року, в протягу трех літ. Се есть звичай Департаменту жадати щоби поселенець з'орав 15 акрів, або замість управленя 15 акрів землі мусить мати 20 штук власної худоби і стайні для неї

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) має такого сина, що може після права вносити оплату за даровану землю, мешкає в сусідстві землі записаної на сина, то син може одержати патент на тую землю, хотяй не мешкає на ній, а мешкає з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертіфікат на патент, а перед тим вніс оплату за пишу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, єсли другий гомстед знаходить ся близько першого.

4. Єсли поселенець жиє постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки які нимкує право будуть [redacted]

В додатку вище сказаних чотирох точок, еще треба додати се, що поселенець доки не одержати патент має з'орати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і всї господарскі будинки і також 80 акрів огородити плотом.

Право внесения другої оплати за гомстед котрий тілько ті котрі еще перед 2-гим червнем 1889 року виповнили всі обовязки на першім гомстеді і дістали на него патент.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповняє обовязки після права, его внесену оплату уневажняє ся, а землю може иньший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом, sub, агентом або гомстед інспектором.

Перед робленем аплікациї о патент, мусить ся повідомити письменно комісаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦІЇ.

Новоприбувші еміґранти одержують поученє що до роздажи земель в еміграцийнім офісі в Вінніпегу, або в кождім уряді державних земель в Манітобі, Dominion Land office.

Землю, котра посїдає мінерали можна дістати тогди, коли письменно повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісаря еміграцийного в Вінніпегу, The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, або кождого агента державних земель в Манітобі і північно західних територіях.

W. W. Cory,
заступ. міністра справ внутр

C. W. STEMSHORN,
Агент для продажи домів і земель
652½ Main st. Winnipeg.
Телефон [illegible]
Тут говорить ся по руски, [illegible]

Продає лоти в кождій стороні міста, як також лоти і фарми всюди в Манітобі.

Русини потребуйте удавайтесь до него!

Продає шіфкарти на всі морскі лінії з Европи і назад. Есть агентом фірми Spiro & Co., Falck & Co. Hamburg.

* Посилає гроші до краю через сї фірма, за 1 [illegible] платить 41 [illegible] Шіфкарта з Hamburg-а до Winnipeg коштує $52.50, з Antverpen $47.50 — Тікети з відси до Европи продає ся як найтанше.

ШИРІТ НАШУ ЧАСОПИСЬ І З'ЄДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

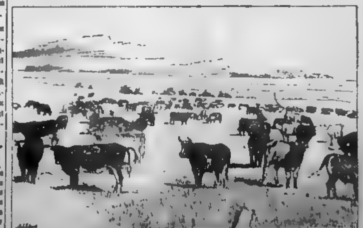

Сей образец представляе стадо худоби [illegible] західній Канаді.

Уже вийшов Учебник Англійскої мови для руского народа.

Тепер прийшла пора, коли наш Русин не потребує мучити ся глухим і німим межи Англійцями в Канаді і Стейтах. Тепер Русин не потребує водити за собою толмачів і фундувати для них пиво та горілку, ані платити їм не потребує нічого. Не потребує три дни думати на се, або те нове си по англійски, а в кінци довідесь від якогось недяченого толмача та й то не так, як треба, перекручено, хто зна як. Не потребує журити ся де прочитати та порозуміти яку будь „сулпичку" як дістане з Отави, Вінніпегу, Реджайни, або від якої будь компанії. — Не потребує кланятись нікому, аби му відписав куди треба по англійски. Не буде журитись як то межи англійцами дістати роботи тай як витримати межи ними німком. Словом Русинови тепер зсунена тяжка заслона з очий, отворені ухо і уста. — Від тепер Русин чує ся дома на чужій земли. Нехай тут днесь приїде зелений емігрант з краю не знає ані слівця по англійски він за **півтора мізерних долярів** має в кишени приятеля, професора, помічника, адвоката, провідника, толмача, має в кишени англійску мову, котру тільки потребує перебрати в уста тай більше клопоту не має. Наш Учебник не написаний так сухо, аби чоловік сидів та думав три дни над пару словами, тай нічого не второпив.

Він написаний живою мовою, повний цікавих коротких розговорів, веселих фраз купецких, фармерских, робітничих і т. п. Граматика анг. мови у сім Учебнику обнимає всего 30 сторін друку, але така майстерна, що тільки раз або два треба перечитати з увагою, тай уже чоловік пійме форму і підставу англ. мови.

Два словарі Руско-Анг. і Анг.-Руский, що містять в собі повисше **3000** слів кождий. Се така вигода для кождого Русина в Америці як для голодного добрий кавалок хліба в торбині. Кожде слово вигадає подивить ся то вже й с. Доходили вже слухи, що деякі людобільські бачили що Кан. Фармер туманить людий і що то не правда, що толмач друкує ся тільки що гроші туманить від людий. Ні, братия, ми не всі у ляхів терминували і таких річий не мете сподіватись днесь від людий що запроводять нарід а не від людий на котрих не найдете бруду і не дождете їх зла против співбратів Русинів. Ми не винні що Русинів близько **сто тисяч** в Канаді не мають своєї друкарні. На чужій друкарни робити такт велику роботу як наш Учебник, то так само, якби ви хотіли одного літа зорати цілу фарму (160 акрів) жичаним або найманим плугом у другого фармера котрий і свою ще-цілину фарму обробляє тим самим плугом. Отже вибачайте що не зварили скоро, бо не було в чім.

Цілий учебник обнимає 340 сторін друку і вже готовий оправлений. Видане сего Учебника коштує богато праці і гроший але хто его озьме до рук певно буде аж надто вдоволений такої книжки ще не видів і не був би видів, колиб не щирі приятелі руского народа, котрі не жалували всі сили посьвятити для сего так дуже важного діла на американьскій земли. Отже не відкладайте ані години часу, купуйте Учебник сей час. Не морщте чоло коли треба заплатити $1.50 за таку книжку. Гроші були й будуть — а Учебник як люди розкуплять так не зараз другий буде. Ви за $1.50 як сказано маєте велику вигоду на кождім кроці. Єсли не вигідно вам посилати $1.50 вложіть двох Вас $3.00 до коверти і вишліть до нашої редакциї а ми сейчас вишлемо Вам дві книжки.

Хто хоче мати Учебник в красній твердій оправі, заплатить $2.00.

Спішіть і купуйте сейчас аби не було за пізно

На кредит книжки не дамо нікому.

ДО ЧИТАТЕЛІВ!

Оголошеня які суть поміщені в сім числі „К. Ф." суть дуже інтересні для прочитаня. Ми принимаємо оголошене тілько від совістних фірм і можете бути певні що наколи в потреба будете удавати ся до тих фірм то певно не будете ошукані, бо сего не роблять уцтиві фірми. Єсли хочете купити корабельний білет то між оголошенями в нашій газеті найдете адреси найлутших фірм; Коли хочете купити тано і добре землю, то найдете добру інформацію на стороні 4 нашої газети і т. д. Коли тілько думаєте щось купити не купуйте доки не переглянете Канадийского Фармера. Єсли хочете о чімсь довідатись від фірми котра має оголошене в нашій газеті то можете писати по руски на адрес The Candian Farmer, P.O. Box. 82 Winnipeg. Не забувайте на сю раду і удавайтесь з всякими потребами до ретельних і уцтивих фірм, котрі оголошують ся в Канадийскім Фармери.

НОВИНКИ.

Дуже смутну статистику подає „Біржевая Ведомости" що сьвідчить про ненормальне державне житє. За два місяці, липень і май доконано в Росиї 116 замахів на представителів всяких властей. В 12 случаях замахи не удали ся; в 48 жертви упали на місци, а 63 потерпіли тяжкі рани. Вояків і поліциянтів тут не почислено. [redacted] на: 2 губернаторів, 4 поліцмайстрів, 2 начальників повіту, 15 поліцийних комісарів та їх помічників, 18 участкових і поліцийних урядників, 2 начальників повітів, 10 фабрикантів і т. п. Найбільше число замахів бо 18 припадає на Варшаву, 9 на Лодзь, по 7 на Петербург і Ригу, по 6 на Тифліс, Білосток і Баку, 5 на Двинськ, 4 Екатеринослав і т. д. Отже українські міста зовсім не вишпалили ся нищивем представників царевого кнута.

Росия задумує тепер коли скінчила ся війна звернути еміграцию селян з центральних губерній головно Полтавскої і Черниговскої, не на Сибір але в Тургайську область. Обчислено що на сю ціль правительство на слідуючий рік буде потребувати 3 міліони рублів.

БЕЗПОРЯДКИ В МОСКВІ.

Доносять 10 с. м. що в Москві знов розбрав ся страйк робітників, котрі хотіли перервати желізничу комунікацию. Навіть прийшло до конфлікту між робітниками і козаками. Три козаки і десять робітників дістало убитих. В Петербургі обавляють ся щоби страйк в Москві не зробив якийсь афект на петербурских робітників.

В Hensel N. Dakota якісь розбишаки обрабували 8 с. м. банк на суму 35.000 долярів. Желізну касу розбили при помочи нітрогліцерини. Чеки і інші вартісні папери експльозия подерла на кусники.

Шістьдесять три бушлі пшениці з акра. В Carberry Man фармер John Evitt намолотив з 76 акрів 3,000 бушлів пшениці. Оден пляцок, маючий 9 акрів видав по 63 бушлі з акра. Такого урожаю ще ніколи в тім дістрікті не було.

РОСИЙСКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО СУПРОТИ М. ЛИСЕНКА.

Полтавске губерніяльне земство постановило було асигнувати 500 рублів на закупно віл для україньского композитора Миколи Лисенка, як дар з нагоди 35 літного юбілею его музичної й громадяньскої діяльности. Щоби ся ухвала була правосильна, треба було одержати потверджене „губерніяльного присутствія" себ-то адміністрацийної власти, яку поставлено над земством, а яка звичайно тільки є на те, щоб паралізувати всяку добру акцию земства. І при сій нагоді губ. правительство виступило проти земства, не потверджуючи его ухвали, заявляючи що дар визначений М. Лисенкови не обтяжав би надто буджета земства.

ОГНІ В ГАЛИЧИНІ.

В Нижневі, товмацкого повіта згоріло 20 м.м. поверх 100 будинків, між ними 34 мешкальних домів. Шкода лише в незначній части обезпечена. Дня 18 м.м. великий пожар навістив місточко Копичинці, гусятиньского повіта і знищив 50 господарских загород. Шкода виносить поверх 60.000 корон і лише в части обезпечена.

—З Fort William доносять, що там днем і нічю не перестають елеватори ладувати пшеницю до кораблів, на котрі то 100,000 бушлів наладовують що години. Навіть забракло кораблів, тому взято до помочи кілька кораблів, що занимають ся перевозом товарів на озері Горішнім і Сполучених Держав.

З Portland Ore. доносять, що на експресовий потяг напало пятьох замаскованих розбійників, котрі спинили потяг в бігу. Двох з них удалось до пасажирских вагонів, щоби спинити людей, а трьох розбило касу і забрали гроші. Тих двох, що були в пасажирских вагонах спіймано і увязнено.

УМЕР В ДЕНЬ ПО ВІНЧАНЮ.

Albert E. Avery з Sault St. Marie C. Д. котрий оженив ся 2 с. м. з п. Bertha May Herron з Scranton Pa. умер зараз на другий день. Avery хорував на якусь слабість і був піддав ся операциї. Церемонія вінчаня мала відбутись 15 с.м. але коли доктори сказали, що він не выздоровіє, то Avery жадав щоби вінчанє відбулось сей час, по котрім на другий день помер.

— До Moose Jaw Sask. приїхав з St. Paul 5 с. м. особовий потяг числячий тринайцять вагонів переповнених людьми, що приїхали з Сполучених Держав шукати в західній Канаді землі до поселеня.

Якась компанія з Льондону, Англія, закупила від желізничої компанії Canadian Pacific 100,000 акрів землі в Альберті на полудне від Едмонтону.

КОПІЦА ВОЄННИХ КОРАБЛІВ.

В Англії сто літ тому робено сильну опозицию коли ухвалено в сеймі 100,000 долярів на будову фльоти. Але до тепер часи змінились, бо за послідних двайцять літ Англія видала на будову 105 воєнних кораблів 405,772,940 долярів.

— В Graytown Sask. 30 вересня була сніговиця заверуха яка тревала около одної години, а потому до слідуючого дня падав дощ. Половину збіжа уже там вимолочено, а решта стоїть уже зложена в стіжках.

БОРБА НА СМЕРТЬ.

Тільки що був съвідком слідуючої сцени James Canty, що робив у лісі, в Tiger B. C. знайшов в суботу десь з [illegible], і як тягнув [illegible] на него напасти вже другого дровітника Gus Lathi, котрий мав там землю, або поневіряли межи ними сварка з тої причини, що Canty перейшов на Lathi землю. В сварці Lathi напав на Canty смертельно покалічив его ножем. Canty мав при собі стрільбу і стріляв до Lathi задаючи ему також смертельну рану. Потому обі віддалили від себе в противних напрямах і тіла обох знайдено в віддалі 100 стіп. Lathi ранений кулею згинув від неї, а Canty видячи що також мусить згинути з тяжких ран, щоби прискорити собі смерть, стріляв до себе.

— Жовта пропасниця в Ню Орлеанс не перестає ширитись. До 6 с. м захорувало там на сю страшну хоробу 3,147 осіб з котрих 407 померло.

З Льондону доносять що 6 с. м. умер в Константинополи славний турецкий вожд Осман Паша, котрий був головним командантом турецких військ в війні з [illegible] побідив, а [illegible] рові сим боронив Плевну, котру здобули Росияни опісля понесли величезні страти.

— Nanaimo, Британська Колумбія, навістило 7 с. м. землетрясене, котре повторилось два рази. Шкоди великої не наробило, тілько ушкодило по трохи деякі доми.

В суботу 7 с. м. о осьмій годині вечером приїхав до Вінніпегу граф Grey головний губернатор Канади з своєю женою, котрим зроблено велику параду. Головна улиця, котрою їхав до парляменту була удекорована флагами. В параді також виступили ріжні товариства з своїми відзнаками. Граф Grey перебув в Вінніпегу кілька днів звиджуючи визначніші заведеня і приймав у себе представителів ріжних товариств.

— Тепер власне ведесь угода що до спільної стациї G. T. P. і C. N. R., однак головний менажер G. T. P. Frank W. Morse оголосив що наколи C. N. не змінить ціни що жадає за відступлене на спільне уживане стациї то G. T. P. вибудує спільну стацию з Great Northern і Northern Pacific.

Провінция Альберта.

Продовжене з першої сторони.

Гідним уваги сеї части краю єсть се, що по горбах і внизше положених місцях єсть грубша верства чорнозему як на долинах. Земля єсть тут така урожайна що вище видає 100—114 бушлів вівса Ячменю видає около 60 бушлів а пшениці 40 бушлів. Не єсть тут рідкостию подибати бараболю котра важить два—три фунти. Сей край добрий на плекане всякого домового скота як ріжного гатунку коней, рогатої худоби, овець свиний і дробу.

Галузь желізниці C. P. R. що іде з Калгарі до Едмонтону перетинає сей край від полудня до півночи, а друга желізниця C. N. R. перетинає від сходу на захід і обі сі желізниці мають впрост комунікацию з Вінніпегом. Нова желізниця Grand Trunk Pacific також буде перетинати часть краю.

Едмонтон єсть головним містом Альберти, єсть також столицею провінциї і головним центром желізниць.

Ціна продуктів господарских у Вінніпегу.

Пшениця № I.	73	ц. бушл
„ „ II.	70	„
„ „ III.	73	„
„ „ IV.	70	
„ не номерована	60 цнт.	
„ „ № II.	60 цнт.	
Овес білий	27 цнт.	
Ячмінь	36 цнт.	„
Лен	90 цнт.	„
Бараболя	40 цнт.	„
[redacted]		
Свіжі Гуси	45—50 цт.	фунт
Яйці	12—20 ц.	тузін.
Масло	15—20 ц.	фунт. (Виготовлене в формі і завинене [illegible] фунт в собі [illegible]).
Сир	8—12 ц.	фунт
Солонина	9—11 ц.	„
Мясо	9—15 ц.	„

За живий домашній скот і безрогу платять ріжно 3—4 ц. фунт.

Добра пара коней коштує 300 до 600 долярів.

МУКА:

Ogilvies Hungarian Patent $2.70; Glenora Patent $2.50; Manitoba Strong Baker $2.00; Imperial $1.60; Lake of the Woods Five Roses $2.70; Red Patent $2.50; Medora $2.00; XXXX $1.50.

По висше сказаній ціні продають фармери і магазини, а [illegible] продають все дорожше.

ЗДОРОВІ ПОМЕШКАНЯ

залежать стало від уживаня свіжої фарби. Жадна хороба не може вирасти ся ані загніздити ся де ужито подостатком свіжої фарби, що також вдоволяє кожду господиню при чищеню дому. Ми посідаємо гварантовану фарбу всякого кольору і продаємо в ріжній скількости. Наші фарби і їх ціни вдоволять кождого.

The Winnipeg Paint & Glass Co. L

179—181 Notre Dame East.

BELL
ФОРТЕПЯНИ
І ОРГАНИ

[illegible]

The Winnipeg Piano & Organ Co.
[illegible] 295 Portage Ave Winnipeg.

Кождий знає, що найвигіднійша, найбезпечнійша, найдешевша і впрост без пересідки подорож з Буковини і Галичини в Канаду з Гамбурґа єсть лише через генерального [illegible] кораблів

B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBUR

Хто має шифкарту від Б. КАРЛЬСБЕРГА, [illegible] того перепускають через німецкі стациї граничні [illegible]

THE ALEX. BLACK LUMBER
LIMITED

Продають всякого рода соснові, ялові, [illegible] рекові і з твердого дерева д о ш к и.

Дерево до будови, тертиці, [illegible] вікна, двері і всякого рода будівлиного матеріялу і т. д.

Всякого рода дерево до палива.

Ціни уміркованi. Замовленя виконується [illegible]
Офис магазину;

Cor. Higgins Ave. & Gladstone
WINNIP

Телефон 598.

МИЛО
КОРОЛІВСКОЇ
КОРОНИ

єсть специяльно роблено для твердої води сего краю і нема иншого мила, котреб було рівне ему що до доброго.

Можете дістати красні образи святих або книги, також дорогоцінности, наколи вишлете нам більшу скількість папірців, котрими обвинене мило, на адрес.

The Royal Crown Limited
King st. — — — WINNIPEG

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

ОДИНОКА РУСКА ГАЗЕТА В КАНАДІ

CANADIAN FARMER

ЗАЛАТВЛЯЄ ВСЯКІ РУСКІ РОБОТИ.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III Вінніпег, Ман Четвер 19 го Жовтня 1905. — Winnipeg, Man., Thursday, October, 19 1905. Число 42.

Їх Величество перебувши тиждень в Вінніпегу, відїхали до Отави.

Остатня сцена з минувшого тижня інтересна для всіх Граби Grey дуже вдоволений з свого принятя в Вінніпегу. Поздоровлене для J. P. Robertson,— Подяка корпорациї.

Цісарь, яко заступник короля, був дуже вдоволений з візиту в Вінніпегу, опустили Вінніпег в пятницю минувшого тижня, відїжджаючи до столиці Канади. Эго Величество подякував всім, котрі брали участь в его приняттю.

Перед відїздом затримав він свій поїзд на мості улиці Osborne, щоби зложити свою подяку за роботу зроблену паном J. P. Robertson-ом. П. Robertson видів як партия переїздила і Grey вислав капт. Newton-а щоби сказав ему, що Эго Величество хоче з ним говорити. Граф вийшов з своєї карети і подаючи Robertson-ови руку сказав, що він не може відїхати доки не подякує ему за то все що він зробив що було в злуці з его візитою. По кількапайцять мінутній розмові з Robertson-ом, партия поїхала дальше.

В пятницю рано Эго Величество звидів провинцияльну вязницю, а в полудне зняв то фотографію коло державного будинку з партиєв складаючої ся з слідуючих осіб: Граф і Графиня Grey, п. Evelyn Grey, Sir Donial, і п. McMillian, Col. Hanbury-Williams, майор Peake і капт. Newton

По обіді губернатор звидів відділ членів манітобского клюбу котрий має свій будинок при дорозі Brodway і Fort Garry парк.

Пані Grey в той час коли її муж був в домі клюбу проїхала ся автомобілем.

Прощане при відїзді губернатора відбулось цілком по демократичному. Межи партиєю котра була вийшла на платформу попращати ся були слідуючі лиця: Sir Daniel і п. McMillan, котрі їхали разом з Эго Величеством в одній кареті: C. C. Chipman, головний судія Dubuc, Col. і пані Evans, Col. Sam Hughes, William Whyte, J. P. Robertson, H. M. Howell, K. C. Hon Robert Rogers, Cap. Gauthier, Ald. H. Sandison і A. E. Taylor.

Потому подав руку всім рапортерам, дякуючи їм за всі дописи до газет о его руках. „Я є дуже вдоволений візитою" сказав, „і ніколи я ще не був такой утішений як звиджуючи Західну Канаду, і ся подорож лишить в моїй памяти на все і моя родина так само ніколи се не забуде".

До приватної карти Вікториї випровадили его п. William Whyte і Capt. Gauthier і так закінчилась перша офіцияльна візита губернатора Grey.

Эго Екселенция Граби Ґрей.

Віддане пошановання Grey-ом.

Державний Дім
Вінніпег, 13 жов. 1905.

Мій дорогий п. Бурмістр:—

Відїзджаючи вчера вечером Граби Grey розказав мені, щоби через Вас заявити свою подяку мешканцям міста Вінніпегу, за їх сердечне приняте его і его жени.

Він сказав, що ніколи не забуде тої приязности, якої дізнав звиджуючи місто Вінніпег.

Льорд Grey дивить ся на перед, що до зросту інтересів міста, і желає ему добробуту і щастя.

Остаю на всегда жичливий
J. Hanbury Williams, Col.

ПАРТИЯ ПРЕДСТАВЛЯЮЧА КОРОЛЯ В ДЕРЖАВНІМ ДОМІ

Mrs. Hanbury Williams, Lady Evelyn, Mayor Peake [illegible] Hanbury Williams, Mrs Keane, Capt. Newton
Col. Beggs C. B. Lady McMillan, Earl Grey, Lady Grey, Sir Daniel McMillan

НОВИНКИ.

— З Берліна доносять що в усіх більших містах Німеччини жителі міст відчувають великий брак мяса. Щоби бодай по части сей брак вирівнати продають всюди мясо зі свиней і кроликів та спроваджують морскі риби. Ціна мяса стає чим раз висша. Більші міста як Берлин і инші внесли навіть просьбу до міністерства щоби постаралось [illegible].

— Недалеко Gladstone Man на фармі п. Lobb одно поле видало по 48 бушлів пшениці з акра а друге по 52 бушлі з акра. В цілій околиці був красний урожай бо загальну скількість намолоту подають найменьше 25 бушлів з акра.

— Дня 8 с. м. коло Йорктону, недалеко духоборских сіл, відобрав собі житє застрілом з револьвера трафляючи в саме серце, якийсь Роман Сазаров 40 літ старий, котрий жив там від двох або трьох літ. При нім знайдено карточку на котрій було так [redacted]ъ. 1905. „Я опускаю сей сьвіт з своєї власної волі". Сі слова були написані по англійски. З другої сторони карточки було написано по російски, але що, газета не подає.

— Страйк фабричних робітників в Москві триває дальше. Найбільше страйк розширив ся між робітниками в желізничих фабриках. Робітні желізниці окружені тепер сильними кордонами війска.

— В Петербурзі знов відкрито богато тайних друкарнів, в котрих друковано всякі проклямациї до робітників. Поліция при відкритю тих друкарнів арештувала до сорок осіб.

Bankhead 4 жов. 1905

Хвальна Редакциє!

Прошу оголосити сих пару слів в Канадийскім Фармери. Ще 24 августа заплатив доляра на газету „Слово" і до тепер не маю жадної відповісти. Я уже писав пару листів, але на мої письма нікто ані чичирк. Певно редакция Слова закомпляє ся на того доляра и я ся сподіваю ся що Слово так шахрайно людей шахрувати

Іван Залуга

Ви пане Залуга цілком не повинни жалувати за тим доляром, що дались на Слово, бо видно що ви мусіли бути его прихильником, коли складаєте гроші на таку шмату аже тогди, коли она не виходила. Ви певно иншої газети і дорук не хотіли брати, бо ми давно перед тим як ви вислали доляра оголошували в Фармери, що хрунівске Слово уже упокоїлось. Таке трафляєсь кождому, що стоїть по стороні хрунів, бо хрунь всьо робить без розсудження справи, і аж тогди увидять що біда, як запізне по уха у болото.

Редакция.

— ВАЖНЕ для Русинів в Gonor Man. Удержую Генеральний стор, в котрім можна зовсім тано купувати товари корінні, матерію, убраня мужескі, черевики і т. д. Позаяк хочу спровадити нові товари на осінь і зиму, Зайдіть і переконайте ся о ціні і якости товару. Зелисьте слабі, то удайтесь до Джима Брина, Продаю тютюн, цигари і цигарети. Продаю патентовані лікарства для людей і звірят

— З Вікториї доносять, що уже почалось випрафування японьскої армії з Манджуриї. В Манджуриї і Кореї Японія оставляє 100,000 війска, а решта має вертати через Фузан, Ню Чванґ і Дальний до Японії. Щоби всі війска японьскі вернули до Япониї, то потрібно шістьмісячного часу.

— В St. Norbert Man. померла 9 с. м. вдова Angelique Lavalette в 105 році життя. Муж її помер пять літ тому в 106 році житя. Они побрались в 1830 році і жили разом 70 літ. Lalberte мала 210 внуків. Кілько дітей в дальших поколінях не звісно. Найстарша дитина з шестого покоління числить вісім літ.

Минувшого тижня навістив мороз богато місць в полудневих стейтах, а навіть Мексико. В східній Пенсильванії нападало навіть на цалі снігу. В Тексас мороз наробив богато шкоди в плантациях бавовни. Минувшого тижня і в Вінніпегу потрохи снігу, но се від тут дивного, коли звернемо увагу на се де лежить Пенсильвенія, Тексас і Мексико а де Канада.

Эї Екселенция Графина Ґрей.

— Як відомо Норвегія зірвала унію з Швецією і Швецкий король Оскар, котрий був спільним королем на оба краї перестав на дальше бути королем для Норвегії. Тепер Норвегія буде становити осібне королівство а на трон королівский має бути покликаний принц дуньский Кароль.

З Гамбурга доносять, що на північнім морю лютилась через чотири дни страшна буря з дощем і градом. Богато кораблів зістало знищених а 25 моряків стратили житє.

— В Отаві обчислено 10 с. м. що до Канади в минувшім році прибуло емігрантів через портові міста Halifax, St. John, Montreal, Vancouver і Victorya 117,271 Всі були під лікарскою інспекцию через що 2,436 було висланих до шпиталю а 811 звернено назад з відки прибули. Рапорт еміграцийний з Сполучених Держав сьвідчить що там прибуло в минувшім році 981,315 емігрантів.

THE
CANADIAN FARMER
THE RUTHENIAN WEEKLY

Published every Thursday at 299 [illegible] street, Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co.

Канадийский Фармер.

[illegible]

Адрес
CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 83
Winnipeg, Man.

Write for advertising Rates to the only Ruthenian (Galician) Paper in Canada.

Church or other publications and all kinds of work in Ruthenian, Russian, Polish, German and English executed in the only Ruthenian job office in Canada.

The CANADIAN FARMER
P. O. Box 83,
Winnipeg, Can.

J. A. Barry,
Manager.
Free Press Bldg.

ШИРІТ НАШУ ЧАСОПИСЬ І ЗЄДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

Перші предложеня парламенту.

[illegible]

Надія на улучшене.

[illegible] Sir Wilfrid [illegible]

Посередництво п. Сіфтона.

Hon. Clifford Sifton був на той час слабий, коли шкільне право предложено в парламенті. Він зараз вернув і тільки се прочитав. [illegible] Wilfrid [illegible] і Сіфтон старали ся [illegible] Wilfrid [illegible]

[illegible] Sir Wilfrid-a до [illegible]

[illegible]

Дописи.

Сундаун Alta.

ЯК МИ ЖИЄМ.

[illegible]

Dinwoodie Alta.

Хвальна редакціє К. Ф.!

Прошу помістити отих пару слів в нашій рускій канадийській часописи.

У нас тут околиця Dinwoodie мила люде покінчили до 15-го вересня с. р. Хліб дуже красний Господь Бог зародив. Барабаля уродилась красна, і люде зачинають уже її копати. Дорогу желізну на нашу мальовничу уже докінчують і в Бозі надія, що нашим Русинам не задовго буде тут лекше, бо до сего часу людям було тут прикро без желізної дороги, а до міста було далеко. За всьо булоби добре коби руский нарід жив в згоді, бо не досить що такий темний та не просьвічений але еще жиє в незгоді. Але то правда, якби люде просьвічені то і згода [illegible] межи ними. Люде, котрі [illegible]

[illegible]

Всячина.

— З Гамільтон Онт. доносять, що знайдено [illegible] тіло [illegible] 25-30 літ старої. На голові була рана від кулі, а в роті була мала хустинка. [illegible]

Гельсінгфорс, Фінляндия, 10 нов. Готенталь, що замордував генерал-прокуратора Фінляндиї Соіsіна, що був засуджений на досмертну вязницю, утік з вязниці 10 с. м. Готенталь був студентом на університеті в Гельсінгфорс.

— Війна Німців з муринським населенем Готентотів в Полудневій Африці триває далі. Край який мали Німці під своїм зарядом в Полудневій Африці обнимає 322 000 квадратових миль і лежить межи Португальскою західною Африкою а англійскими посілостями в полудневій Африці. Населене его білої раси числить 4600, а муринів 200,000. Війна межи Німцями і тубульцями постала з причини злого обходженя ся німецкого війска з Муринами, за що провідники Муринів [illegible]. Війна ся уже триває 12 місяців і Німці стратили 1200 людей в забетіх, а кошта уже сягають до 100,000,000 долярів. Війну там Німцям приходить ся тяжко вести, бо край [illegible]

Уже вийшов Учебник Англійської мови для руского народа.

[illegible]

Цілий учебник обнимає 380 сторін друку і [illegible]. Отже не відкладайте сеї годинки часу, купуйте Учебник сей час. [illegible] $1.50 за таку книжку. [illegible] $1.50 [illegible] $1.50 [illegible] $2.00 до конверти і напишіть до нашої редакції а ми сейчас вишлемо Вам дві книжки.

Хто хоче мати Учебник в красній твердій оправі, заплатить $2.00.

Спішіть і купуйте сейчас аби не було за пізно.

На кредит книжки не даємо нікому.

Де еще єсть даром земля.

Наша редакція дістала пару листів з запитанєм де би можна еще достати землю даром, тому інтересованим ми подамо інформацію в котрих провінціях і де землю даром можна еще отримати.

І так: в Манітобі на [illegible] River, куда іде желізниця C. N. R. над озером Winnipegosis, єсть около 10 товншипів землі, але покім тамтуда утруднена комунікація, тому від желізної дороги рад побудує дві бокові дороги, щоби можна сю землю заселити. Желізниця коло сих земель переходить в віддаленю двох до 18 миль.

Потому єсть еще богато землі на схід від озера Dauphin на північ від Pleasant Home і на схід від озера Manitoba, яких 12 миль на північ від станції Oak Point.

В Ассинибої єсть еще земля на захід від станції Sheho, а также в полудневій Ассинибої на північний схід від Wood Mountain, а яких 60 миль на полудне від Moose Jaw.

В Саскачевані єсть еще богато землі по лінім берегі ріки Carrot, на північ від станції Melfort на C. N. R. що іде з Swan River до Prince Albert. Шість миль на північ від Prince Albert єсть в чотири товншипи і ся земля в добрім положеню бо близько міста, однак [illegible], але [illegible] там осідалиби люде, то рад [illegible] ту землю. Також ся земля тому добра для поселеня, що там близько суть [illegible], де можна зарабляти гроші.

Останок таної землі в Манітобі.

СЕКЦИЇ ВИПОВНЕНІ ЛІНІЙКАМИ НА ПРОДАЖ.

Ціна тільно 7 і 8 долярів за акер заплативши малу рату наперед, решту на десятьлітну сплату. Процент малий. Пощо куповати далеко на заході, коли сї землї знаходять ся під вашим порогом в Вінніпегскім дістріктї де можна все і всегда продавати за готівку через цілих дванайцять місяців? Вінніпег числить тепер 100,000 мешканців.

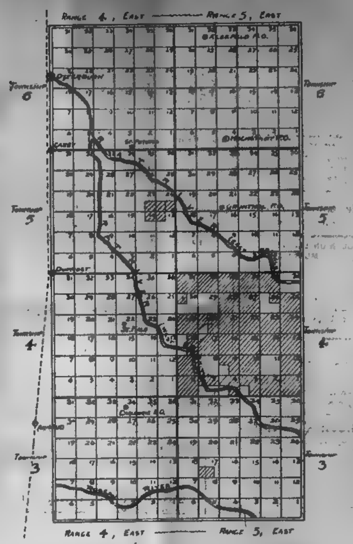

БОГАТО РУСКИХ ПОСЕЛЕНЦІВ БЛИЗЬКО СЕЇ ЗЕМЛІ.

Землї в Альбертї і Саскачевані по 8 і 10 долярів акер суть дорогі коли порівнаємо з сими, позаяк вам дорого мусите платити желізницї за все що продукуєте на продаж і за все що потребуєте для свого ужитку. Спеціальну угоду робимо з тими, що платять готівкою, а навіть з тими що мало мають грошей або не мають, для тих, що збудують хату [illegible] робимо спеціальну угоду.

Не потрібно агентів: Ми сами справи залагоджуємо з поселенцями і фармарами.

The Standard Trusts Co.

Cor. Portage Ave. & Fort St. - - - Winnipeg.

Права дарованої землї в Західній Канадї.

Земля в Канадї поділена на товншипи. Каждий товншип представляє квадрат шість миль довгий і так само широкий. Сей великий квадрат містит в собі 36 менших квадратів милю довгих і так само широких.

Каждий квадрат милю довгий і широкий зовесь секцією і містить в собі 640 акрів землї.

Коли вже секция ділить ся на чотири меншї квадрати, що зовуть ся квартилю і каждий з них має 160 акрів. Землї, котрі рад Канади дає даром обнимають слїдуючі секциї: 2, 4, 6, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 28, 30, 32, 34 і 36.

Землї на продаж, котрі належать до желізничої компанії Canadian Pacific обнимають слїдуючі секциї: 1, 3, 5, 7, 9, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 31, 33 і 35.

Секциї котрих нумера суть: 1, 9, 3, 21, 25 і 33, вздовж желізної головної лінії межи Вінніпегом а Moose Jaw можна купити від Canada Northwest Land Company.

Шкільні секциї 11 і 29 подарував рад на резервовий шкільний фонд.

Компанія Hudson Bay має на продаж секциї під числом 8 і 26.

Кожда парастого числа секция державних земель в Манітобї і Північно Західних Територіях, котрі тепер творять провінциї Саскачеван і Альберту, кромї 8 і 26 секциї, котрі не суть до роздачи, а становлять резерву для заосмотреня фармерів в дерево і инші потреби, єсть до роздачи, і може дістати даром чвертку секциї то є 160 акрів каждий мужчина що єсть головою родини або має вжше вісімнайцять літ житя.

Оплату за гомстед в сумі 10 долярів вкладує ся особисто в місцевім Land office (урядї земельнім) того дістрікту до котрого та земля яку берець приналежить. Або коли той що хоче оплатити землю не годен сам особисто явитись, то має написати просьбу до міністра справ внутрешних в Отаві (Minister of the Interior, Ottawa), комісара іміграцийного в Вінніпегу (commissioner of immigration, Winnipeg), або до місцевого агента дістрікту, в котрім та земля за котру хоче внести оплату знаходить ся, щоби позволили дати прапоручене иншій особі котра в его імени моглаби внести оплату за дарованну землю.

Які мають виповняти обовязки на дарованій землї.

Після теперішного права що одержав даром землю має виповнити слїдуючі обовязки:

1) Найменше шість місяцій мешкати і управляти землю кождого року, і сего правила треба держатись через три перші роки.

2) Єсли батько (або мати в случаю смерти батька) має такого сина, що може після права взяти дарованну землю і вломити за неї оплату, мешкає в сусїдстві тої землї що записана на сина, то син може одержати патент на ту землю, хотяй не мешкає на ній, а мешкає разом з батьком або мамою, однак землю мусить управляти.

3) Єсли поселенець жиє постоянно на своїй власній землї недалеко землї яку дістав даром, то після права жадане буде виповнене, коли буде поселенець мешкати на вище згаданій землї.

Головне поученє.

Особа, що не єсть підданим Британській коронї, може взяти дарованну землю, однак щоби та земля перейшла на її власність то єсть щоби одержала патент мусить перше приняти підданьство. Тимчасом може держати в посїданю землю, і жити на ній. Коли не єсть підданим Британській коронї, то мусить в сім краю бути три роки і тогди може стати обивателем. Британські обивателї що родились в Англії, а котрі тепер суть обивателями Сполучених Держав, можуть відзискати своє Британське обивательство замешкуючи три місяцї в Канадї.

Канадийські желїзницї позволяють кождій особі взяти з собою пакунок важучий 150 фунтов ваги.

Чоловік може взяти чвертку секциї для себе, а другу може взяти для свого приятеля, котрий в коротким часї по нім має прибути, однак о сім має повідомити департамент справ внутрішних.

Поселенець може взяти землю у ряду для кошеня сїна або на пасовиско коли єму єго потрібно.

По ваше поученє о, які будь части Канади звертайтесь на слїдуючі адреси

W. D. SCOTT, Superintendent of Immigration, Ottawa, Canada.

J. OBED SMITH, Commissioner of Immigration, Winnipeg.

H. M. WILLIAMS, Government Agent, Law Building, Toledo, Ohio.

CANADIAN GOVERNMENT AGENT, 3rd Floor, House Building, Pittsburg, Pa.

THOS. J. DUNCAN, Canadian Government Agent, Syracuse Bank Building, Syracuse, New York.

В всяких потребах удавайтеся до фірм оголошуючих ся в нашій газеті.

Рускі Купують!

В Канадийскім Фармері з [illegible] тижня [illegible] був поданий артикул, щоби Русини удавались в всяких потребах до фірм, які оголошують ся в одинокій руский газеті в Канаді

Ми дуже тішимо ся, що уже деякі читачі послухали нашої ради.

На 16 мое. три дни по висланю нашої газети, Wm. Harvey менаджер The Standard Trust Co. на[illegible] Канадийского фармера лист слідуючого змісту, „Я [illegible] справі купілі? землі і з [illegible] зграю, що [illegible] The Standard Trusts Co. має подібні землі на продаж, які суть визначені на мапі що знаходить ся на третій сторонї в сїм числї Канадийского фармера.

Се єсть дуже похвальні [illegible], що Русини удають ся в своїх потребах до фірм оголошуючих ся в нашій газеті, позаяк они також помагають в істнованю одинокої рускої газети в Канаді. Сподїєм ся, що в всяких потребах Русини будуть ся [illegible] до [illegible] оголошуючих ся в нашій [illegible].

CORN EPP & Co.
671 Main St. Winnipeg.

Продаємо дешево білети [illegible] до Галичини, Буковини, Росиї і назад.

Висилаємо гроші до [illegible] місцевости в Австриї і Росиї по найнизшій ціні.

Приходіть до нас и будете цїлком вдоволені.

Говоримо по руски.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

[illegible] секция державних земель в Манітобі і Північно-західних Територіях [illegible] роздавати [illegible] даром не дає ся ціла 8 і три четвертих в 26 секциї, з котрої тільки північну-східну четвертину можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциї т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мужчина, вилучивши 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вносить ся особисто в місцевім Land Office того дістрікту до котрого земля принадлежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати прапоручене другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дістрікту, до котрого та земля принадлежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю після акту державних земель має виповнити слідуючі річи:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій землі і обробляти [illegible] кождого року з протягу трох літ. Се єсть звичай Департаменту жадати, щоби поселенець зорав 15 акрів, або замість управленьа акрів землі [illegible].

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) має того сина, що може після права вложити оплату за даровану землю, мешкає в сусїдстві землі записаної на сина, то син може одержати патент на ту землю, [illegible] на ній, а мешкає в [illegible].

3. Єсли поселенець [illegible] державну землю, або сертіфікат на патент, а перед тим он є оплату за иншу землю, то після права одержить патент на ту землю [illegible] другий гомстед знаходить [illegible].

4. Єсли поселенець жиє постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки [illegible] права будуть виповнені.

В додатку зверхе сказаних чотирох точок, ще треба додати се, що поселенець хотячи одержати патент має зорати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і всї господарскі будинки і також 80 акрів огородити плотом.

Право вложеня другої оплати за гомстед котрий тільки ті котрі ще перед 2-гим червцем 1889 року виповнили всї обовязки на перший гомстеді і дістали на него патент.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнює обовязки після права, та [illegible] оплату уневажнено ся, а земля може [illegible] оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом, або гомстед інспектором.

Перед робленєм аплікациї о патент, мусить ся повідомити письменно комісаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦИЇ.

[illegible] емігранти одержують поучене що до роздачі земель в емігрантськім офісі в Вінніпегу, або в кождім уряді державних земель в Манітобі, Dominion Land Office.

Землю, котра [illegible] можна дістати тоди, коли [illegible] до секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісаря емігрантського в Виннипегу The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, а [illegible] кождого агента державних земель в Манітобі і північно-західних територіях.

W. W. Cory,
заступ. міністра справ внутр.

HOTEL
[illegible]

V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Хто хоче їхати в старий край з Росиї, з Галичину або з краю в Америку дістати ся, то можете у мене білети на корабли так само як в других дістати, або єсли маєте грошеві посилки, переводи книжкові і потрібуєте або других справ, то все подам і добру раду на все [illegible].

Котрі [illegible] робітники [illegible] до краю на наскорших кораблях, то [illegible].

[illegible]

Маю свою гостинницю, де вашї люди можуть відпочити і таню дістати харч.

Не вложуйте грошей до листа!
Висилайте гроші через
DOMINION EXPRESS
MONEY ORDERS
ЗАГРАНИЧНІ ЧЕКИ

Заграничні почтові доставки виконує найдешевше, найпевнійше і найзвидійше до всїх частей сьвіта.

ОПЛАТА:
[illegible]

На всяку суму відповідна поміркована ціна. О інформациї питайте на стациях або експресових агентів.

ИОСИФ А. ДИМА
[illegible] реальний офіс. — Продає шифкарти на всї лінії. Хто хоче купити шифкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно, хоче купити хату або лот в місті, або землю за містом, потребує повновласти або має яку ґрунтову справу в старім краю, то нехай удасть ся до Й. А. Дими, а буде вдоволений. Єго адрес:
J. A. Dyma
[illegible]
Winnipeg.

Війна

Где і як она ведеть ся? [illegible] Японія?

Хто хоче мати відповідь на сї питаня, най пришле нам 30 цент., і я вишлю [illegible] книжку 12 [illegible] і [illegible] цілого сьвіта, із котрої об всїм довідаєть ся.

При тім даром пішлю Русскову Трійцю, поучене о мірах і вагах і Політичний Катехизм.

Продаю також великі образи з війни і то в кождої битви кольорові по 25 шт.

Пишіть на адрес:
M. J. MURIN.
326 NEPPERHAN AVE.
YONKERS, N. Y.

УРІЗАНЄ І РАНИ.
Щоби урізане і рану скоро загоїти і чисто удержувати, треба уживати
7 Monks Oil.

КОЛИ БОЛЯТЬ ГРУДИ.
Часто трафляєсь, що жінки, котрі плекають діти, терплять на біль грудей. Они можуть того болю позбутись уживаючи
7 Monks Miracle Salve.
Продають в кождій аптиці

C. W. STEMSHORN,
Агент для продажи домів і землі
652½ Main st. Winnipeg.
Телефон [illegible]
Тут говорять [illegible]

Продає лоти в новій стороні міста, як також лоти [illegible] в Манітобі.
[illegible] до всіх [illegible]

Продає шіфкарти на всі морскі лінії в Европи і назад. Есть агентом фірми Spiro & Co., Falck & Co. Hamburg.

Посилає гроші до краю через сі фірми, за 1 кар платить 41 цт. — Шіфкарта з Hamburg-а до Winnipeg коштує $52 50; з Antwerpen $47.50. — Тікети з відси до Европи продає ся як найтаньше.

Найдешевша ціна до і з Галичини
разом з желізничим білетом на всї корабельні лінії.

[illegible]

[illegible]

R. CREELMAN
[illegible]
241 Main Street — — — Winnipeg.

Памятайте що
EDDYS'A
Будівляний папір
не впускає зимна ані випускає тепла

Пишіть по пробу і ціни до
TEES & PERSSE LIMITED AGENTS
Winnipeg.

АТЛАНТИЦКА КОРАБЕЛЬНА АГЕНЦИ

[illegible]

Про ціни і иншї подробиці пишіть до
W. P. F. CUMMINGS
Коло [illegible] C. P. R. Station
Winnipeg Canada.

Elliott & Deacon,
АДВОКАТИ,
ПОВНОМОЧНИКИ,
ЗАСТУПНИКИ і т. д.
316 McIntyre Block,
WINNIPEG.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG

Дивись на золоті букви „T. & B.“ котрі суть вибиті на кождій плиточці і сачку.

ЗДОРОВІ ПОМЕШКАНЯ

залежать єгде [illegible] свіжої фарби. Жадна хороба не може вкрасти ся ані вигладити ся де ужито достатком сьвіжої фарби, що також не позволяє кожду [illegible] при [illegible]. Ми посідаємо гарантовані фарби всякого кольору і продаємо в ріжній скількости. Наші фарби і їх ціни вдоволять кождого.

The Winnipeg Paint & Glass Co. Ltd.
179—181 Notre Dame East.

BELL
ФОРТЕПЯНИ
І ОРГАНИ

[illegible]

The Winnipeg Piano & Organ Co.
[illegible] Portage Ave. Winnipeg

Конкретнійша, [illegible], найлекша і впрост без пересідки подорож з Буковини і Галичини в Канаду

на Гамбург єсть лише через генерального експедиента
B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.

Хто має шіфкарту від Б. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того перепускають через німецкі стациї граничні.

THE ALEX. BLACK LUMBER CO., LIMITED.

Продають всякого рода соснові, ялові, кедрові, смерекові і з твердого дерева дошки.

Дерево до будови, тертиці, укріпленя на гонтах, вікна, двері і всякого рода будівляний матеріял, також цьвяхи і т. д.

Всякого рода дерево до палення.

Ціна умірковані. Замовленя виконуєть ся точно.
Офіс магазину:
Cor. Higgins Ave. & Gladstone st.
Телефон [illegible] WINNIPEG.

МИЛО
КОРОЛІВСКОЇ
КОРОНИ

єсть спеціяльно роблене для твердої води сего краю і нема иншого мила, котре було рівне сему що до доброти.

Можете дістати красні образи сьвятих або инші, також дорогоцінности, наколи вишлете нам більшу скількість паперів, котрими обвинене мило, на адрес:

The Royal Crown Limited
King st. — — — WINNIPEG

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

ОДИНОКА РУСКА ГАЗЕТА В КАНАДІ.

CANADIAN FARMER

ЗАЛАГОДЖУЕ ВСЯКІ РУСКІ РОБОТИ.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ.

Рік III | Виннипег, Ман. Четвер 26 го Жовтня 1905. — Winnipeg, Man., Thursday, October, 26 1905 | Число 43.

Оголошено що вибори в Альберті відбудуть ся 9 Листопада.

ЗА ДВА ТИЖНІ МЕШКАНЦІ НОВОЇ ПРОВІНЦИЇ ВІДДАДУТЬ ПЕРШИЙ РАЗ СВОЇ ГОЛОСИ НА МІСЦЕВИЙ СВІЙ РАД.

СПИС ЛІБЕРАЛЬНИХ КАНДИДАТІВ.

ЕДМОНТОНЬСКИЙ КОРЕСПОНДЕНТ КАЖЕ ЩО ЛІБЕРАЛИ ЗНОВ ПОБІДЯТЬ АЛЬБЕРТІ

— Едмонтон, 25 жовтня. Вибори надходять! Було оголошено, що номінациї для Альберти відбудесь у вівторок 31 жовтня, і жителї нової провінциї віддадуть перший раз свої голоси 9 листопада на людей з котрих буде складати ся провінціяльний рад.

Тридцять перший день вересня і 9 день листопада, [illegible]. В сих днях жителї Альберти перший раз спробують свою могучу силу вибираючи рад, котрий буде мати повну контролю в провінціяльних справах.

Hon A. C. Rutherford,
з Strathcona, президент міністрі Альберти і провідник ліберальної партиї в провінциї

Вибори відбудуть ся спокійним своїм ходом, позаяк обі партиї ліберальна і консервативна воюють сильно. В Едмонтоні ведесь найзавзятійша борба, бо се місто має бути столицею провінциї, одначе і тепер буде повторене того, що було при виборах до ради державної то є. Побіда буде по стороні лібералів!

Ліберальна партия тому одержала урад, що мешканцї зажадать перший провінціяльний рад складаючий ся з слідуючих лиць: Hon. A. C. Rutherford, A. B., B. C. L. Strathcona, президент і міністер шкільництва і провінціяльний касиєр. Hon. C. W. Cross, B. A., L. L. B., прокуратор.

Hon. W. H. Cushing, міністер публичних робіт.

Hon. W. T. Finlay з Medicine Hat., міністер рільництва і провінциальний секретар.

Hon. L. G. De-Veber з Lethbridge, міністер без теки.

Сї кандидати здаєсь будуть вміли провадити політику в користь народу і для добра цілої провінциї, так само як федеральний рад державний, на котрого чолі стоїть Sir Wilfrid Laurier.

Сї всї люди суть прихильні ліберальному радови, котрий все відносив ся по приятельски до Русинів, [illegible] їх до Канади і помагав їм [illegible] і управляти землю на свою користь.

Тому ліберали суть раді щоби були представителями великої провінциї і ми радимо щоби всї Русини, котрі замешкують в Альберті, коли прийде день виборів, щоби знак хрестика поклали побіч назви ліберального кандидата.

Повисше подаємо всї виборчі округи і ліберальних кандидатів на поодиноких округів.

Альберта.

Виборчі Округи.	Ліберальні Кандидати.
Athabasca	F. Bredin
	R. Hardisty (Ind.)
Banff	C. W. Fisher
Calgary	Hon. W. H. Cushing
Cardston	J. A. Wolfe
Edmonton	Hon. C. W. Cross
Gleichen	C. A. Stuart
High River	R. A. Wallace
	J. A. Thorne (Ind.)
Innisfail	J. A. Simpson
Lacombe	Puffer
Leduc	R. T. Telford
Lethbridge	Dr. De-Veber
Macleod	M. McKenzie
Medicine Hat	Hon. W. T. Finlay
Peace River	Jas. Cornwal.
	L. Dubuc
Pincher Creek	J. A. Marcellus
Ponoka	S. R. McLeod
Red Deer	J. T. Moore
	A. D. McKenzie (Ind.)
Rosebud	Dr. Clarke
St. Albert	Boudreau
Stony Plain	J. A. Gariepy
	John McPherson
Sturgeon	Boyle
Strathcona	Hon. A. C. Rutherford
Vermillion	McCauley
Victoria	Walker
Wetaskiwin	Rosenroll

ШКІЛЬНИЙ СИСТЕМ В АЛЬБЕРТІ

[illegible] точки [illegible] в системі шкільного [illegible] в новій провінциї. [illegible] нового системи.

Тут подаємо найважнійше справоздане що до шкільного системи в Альберті і так:

I. Зарад легіслятури продовжує той самий систем шкільний який розвинули мешканцї Північно-Західних Територій.

II. Сей систем був в уживаню від 1892 року і був повно вдоволяючим так для протестантів як і католиків.

III. Сей систем заосмотрений в усї ті права що носять назву національний систем науки.

IV. Жадна релігійна секта, жадна влада, жадна церков не має нічого спільного з школами в Північнім Заході. Школи так публичні як і віддільні, суть під цілковитою контролею раду нових провінций.

Hon W. H. Cushing,
з Калгари, міністер публичних робіт.

V. Шкільні книжки для обох клас шкіл мають бути одні і ті самі для першої і другої класи.

VI. Сей систем заповідає одну і ту саму науку в курсах всїх клас шкіл.

VII. Одному і тому самому праву підлягають учителї обох клас шкіл, значить жадають щоби учителї були так само екзаміновані і переходили ту саму нормальну школу вправ.

VIII. Всї школи підлягають тій самій інспекциї і мають бути контрольовані одним і тим самим інспектором.

IX. Поміч шкільна зі сторони раду має бути одинакова для всїх шкіл.

X. Виклади релігії суть позволені в школі від пів до четвертої до четвертої. В тім тільки часї може відбувати ся наука релігії і то лиш тілько раз єсли більшість шкільних тростіїв на се зголосять ся. Діти тих родичів, що не хотять аби їх діти учащали на науку релігії можуть виходити зі школи пів години до четвертої.

XI. Кождий член бувшої легіслятури в Північно-Західних Територіях знаючи, що противить ся зміні теперішнього системи шкільного, Експміністер Haultai [illegible], що наколиби він був в [illegible] магістрі, то не змінивби теперішнього системи.

XII. Dr Goggin, з Торонто, провідник в справах шкільних, каже, говорячи о шкільнім системі, на заході, „се є ідеальний систем“.

XIII. В 1901 році було в Західних Територіях 16 віддільних шкіл. Нині єсть їх тільки десять. Не зорганізовано жадної віддільної школи від 1901 року а зорганізовано шість.

XIV. Rev. J. T. Carmichael D. D. суперинтендент місиї презвитериянської церкви на Заході, коли то запитано чи він уважає теперішній систем шкіл вдоволяючим відповів: „Вправді дуже вдоволяючим і я є сего переконаня, що при теперішнім системі шкільнім може єсть противників які булиби при цілковитім усуненю віддільних шкіл, то є схибили усунено при оновлені меншости“.

XV. Професор George Bryce L. L. D. з Вінніпегу, відповідаючи на се само питане, сказав: „Я виджу, що мешканцї в Територіях суть вдоволені з сего системи шкільного. Они суть так близько до системи публичної школи як се виробляєсь в Канаді. Пятнайцять літ инші поухвалено теперішний шкільних прав в Манітобі, католики до тепер суть невдоволені. Они платять податки на удержане публичних шкіл то платять осібно свої парохіяльні школи. Се цїлком не єсть потрібним. Потому, шістьдесять або сімдесять їх шкіл по кольониях, номінально публичні школи, суть управлювані яко школи віддільні, бо також не єсть жадних. Тому Територии мають практичнійше і [illegible] вироблений систем шкільний, що [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] в Манітобі.

НОВИНКИ.

— В Ft. William Ont. сильно [illegible] 22 с. м. Русин Петро Симко, [illegible]. Праву ногу так ушкодило, що зараз треба було єї утяти повище коліна.

— З Петербурга доносять, що страйк робітників на желізницях розширив ся по цілій Росиї, а в Москві найсильнїйше. Там майже всї робітники страйкують, бо тільки одна желізниця доходить до Москви. До робітників мав промовляти князь Хилков, міністер желізниць, однак ніхто з робітників не звертав уваги на его бесїду. Робітники домагають ся зміни в правах політичних.

— Вибори до Думи Державної в Росиї мають ся відбути четвертого грудня.

СЬВІТОВА ПРОДУКЦИЯ МОЛОКА.

Департамент гандлю і праці в Вашинґтоні С. Д. одержав офіціяльні рапорти зі всіх сторін сьвіта, виказуючі, о скілько в якім краю заномають ся продукциєю молока, що сьвідчить кілько в котрім краю єсть дійних коров і так: в Канаді єсть дійних коров, 1,300,000; в Сполучених Державах, 4,100,000, в Росиї 3,500,000, в Німеччині 3,000,000; в Франциї 200 000, в Англії, 200,000; в Австриї 1,700,000; в Італії, 1,450,000, в Голландиї, 1,200,000; в Іспанії, 500,000; в Швециї і Норвегії, 800,000, в Швайцариї, 700,000, в Данії, 600,000; в Бельгії, 600,000, в Австралії, 550,000; і Португалії 500,000. Загальне число дійних коров цілого сьвіта виносить 63,800,000 з чого припадає 15,940,000 на Сполучені Держави а 10,000,000 на Росию.

Позір!

Ми установили льотерию для передплатників „Канадийского Фармера“. За виграну ставимо золотий зигарок з ланцухом вартости пятьдесять (50) долярів. Кождий передплатник що пришле нам доляра на газету дістане від нас нумер. В тій цїли маємо розпродати до нового 1906 року тисячу нумерів і тоди настане льосоване, а хтось з передплатників за доляра виграє такий цінний зигарок з ланцухом. До виграної мають право тільки ті, що винни нам передплату за 1905 рік і нові передплатники, що пришлють доляра за газету на перед.

Редакция.

Hon. W. T. Finlay,
з Medicine Hat, міністер рільництва і провінциальний секретар.

THE
CANADIAN FARMER
THE RUTHENIAN WEEKLY.

Published every Thursday at 259 Fountain street.
Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co.

Канадійский Фармер.

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер. Коштує:

в Канаді на рік $1.00
в Сп. Державах на рік $1.00
в Австриї $1.50

Адрес:
CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Газету треба платити все з гори наперед.

Гроші висилайте в реєстрованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, вишліть нам, бо без неї гроший тут не дістанемо.

Безіменних дописей не приймаємо.

При зміні адресу просимо подати також старий адрес.

Write for advertising Rates in the only Ruthenian (Galician) Paper in Canada.

Church or other publications and all kinds of work in Ruthenian, Russian, Polish, German and English executed in the only Ruthenian job office in Canada.

The CANADIAN FARMER
P. O. Box 82,
Winnipeg, Can.

J. A. Barry,
Manager.
Free Press Bldg.

ШИРІТ НАШУ ЧАСОПИСЬ І З'ЄДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

Пересторога для Русинів.

Щоби наша газета стояла і на дальше так як від самого початку по стороні інтересів нашого народа в Канаді, тому єсть нашим обовязком не пожалувати часу а щиро подати інформацию і раду для тих наших людей, котрі не мають спосібности сходитись на публичні зібраня, на яких обговорюють ся справи політичні, як се єсть по більших містах.

Від послідних виборів, котрі відбулись в 1904 році, і коли то ліберальний ряд знов відновив свою силу, бо управа Канади знов спочила під его опікою, повстала на зміна по за провінцию Манітоби.

Надана самоуправи.

Манітоба істнує яко провінция з власною самоуправою від 1870 року, тому ряд ліберальний що дбає о поступ і добробит ухвалив поділити териториї, що лежать поза Манітобою, на дві великі провінциї з котрих кожда малаби свою місцеву самоуправу даючи народови кождої провінциї те право на якім ліберальна партия всегда опирає ся то є **парлямент з народу і для народу**, і се з великим вдоволенем для всіх оголошено первого вересня с. р. коли надано сим двом великим провінциям повне право свободи і все що тілько було народом пожадане введено в житє і заосмотрено кожду нову провінцию в ліберальний ряд: Одвак мимо всего сего ряд ліберальний найшов в сих двох провінциях своїх противників, що заявляли, що парляменти в сих двох нових провінциях не суть такі, яких нарід бажає.

Ми остерігаємо наших людей перед голосованєм таких фальшивих вістий, які звичайно консервативісти називають „Провінциальними правами", поваж се суть тілько пусті їх фрази, яких консервативісти всегда уживають, щоби заслонити перед народом правдиві права свободи.

Ліберали суть поступовими.

Назва „консервативісти" означає щоби все зіставало на всегда в своїй старій завкорузлости значить не удїлити жадного поступу і права для бідної і робучої клясы. Противно робить ліберальна партия, она завше високо почитає фармерів і всіх робітників, надаючи всім людям право голосованя і узнаючи той голос за рівні чи голосуючий чоловік єсть богатий чи бідний.

Ліберальна партия уформувала дві провінциї і дала провінциальні ліберальні ради, котрі в всяких справах поступують після засад великої ліберальної партиї, ті ради вишають виборців, щоби вибирали ліберальних членів до парламенту обох провінций, день коли буде голосованє, наступить в коротким часі. Потрібним єсть, щоби наші люде добре розважали, що ліберальна партия уформувала сї дві нові провінциї, надаючи їм добрий поступовий ряд, трактуючи зрівно убогого чи богатого в справах дотичачих край, а голосованє відбудесь після тих самих головних засад, що було при виборах в 1904 році.

Рівність для всіх.

Може бути що консервативісти будуть уганятись по межи вас і говорити вам о вищах, які они думають що будуть по роблені в школах, однак ми спокійно і ясно можемо сказати що Русини суть вдоволені з спосібности в ціли эдукациї своїх дітей і вірять в цілковиту вільність релігійних прав і цивільну свободу для всіх людей. Се суть головні принципи, на яких опирається Hon. Walter Scott, проводир міністрів [illegible] і Hon. A. C. Rutherford, президент міністрів Алберти, просять вас о голоса, а щоби сей ліберальний ряд остав на дальше, треба щоби всі Русини голосували на ліберальних кандидатів, зігноруючи всякі питаня кандидатів з противної сторони, а голосувати тілько за рівностею і свободою для всіх.

Загальні збори читальні ім. Тараса Шевченка відбудуть ся в неділю 5 листопада о третій годині пополудни в домі при улици Flora Ave. 487. На збори запрошуєсь всіх членів і хотячих вступити в члени.

— Як відомо мирова комісия представителів Росиї і Японії заключила мир на Далеким Сході. Услівя мирові підписали проводирі представителів обох держав, однак війск з Манджурії еще не вицофувано, бо ту угоду мали еще потвердити пануючі обох держав. Ціла Росия була вдоволена з заключеня мира о чім свідчить успокоєнє бунтуючого ся народу по великих містах Росиї. В Японії на разу сей мир викликав заворушеня межи демократичною класою народа, однак сторонництво правительства єсть сильнійше і повстанє бунти то тут то там скоро успокоєно. А тепер війна уже цілковито закінчена бо 16 с. м. мирові точки угоди підписали оба монархи і як тепер наче ся правильне вицофуванє війск обох до тепер ворожих армій.

— В Токіо має виходити російский дневник, субвенцийонований японьским правительством.

Всячина.

СПОЛУЧЕНЄ ЧОРНОГО МОРЯ З БАЛТИЙСКИМ.

Проект сполучення тих двох морий, що довго видавав ся фантастичним, тепер знов вирринув на дневне світло. Сими днями до Херсону має прибути автор нового проекту, інжинір Максимов. После первісного проекту мав бути переведений канал, по котрим могли би плавати панцирники. Однак сей проект мусів вже тому бути невдійснений, що треба було розкопати і поглубити цілє русло Дніпра та західної Двини. На основі нового проекту, зладженого інжинїром Максимовом, канал призначений для торговельних кораблів зачне ся в Ризі, до сполученого каналу під Орлом буде отворений, а відтак до устя під Березиною будуть зладжені шлюзи; береги мають бути обвалований. Роботи були би ведені імовірно при ужитю гідравлічної сили спаду води і призміною енергиї на віддаль. Причім в Херсоні було би уладжене електричне освітленє, трамвай і т. п., що мало би покрити всї видатки.

ТОРГОВЛЯ НЕВІЛЬНИКАМИ В РОСИЇ.

„Наша жизнь" доносить про одну сторону в Росиї, де ще одержалась купно і продаж невільників. Також стороною між лицами, в долинах ріки Самбур, в Закаспійскій области. Тут цілими просають і купують невільників і то цілими десятками. Торговельники-людми належать головно до населеня аула Нухур. Продають ся передовсім Перзиянки жінки і дівчата, а навіть діти. Їх порывають в Персиї і привозять сюди. Займають ся тим іменно жителі Перал Нухурі купують і перепродують невільників племени Иомудів. Иомуди вдали призначили управляти невільництво і сего року звали ся купцем в більших розмірах як звичайно. Цікаве річ, що спори які повстають часто при продажи невільників, розбирають місцеві суди, для котрих отже все те не тайна. Поданась жалоба до начальника области, Усаковского, его помічника Волконикова і прокуратора, але діла не застановлено. Про знущанє над невільниками підчас переводу те у Иомудів нічого й говорити, вона страшна. Невільництво в Закаспійскій области таке звичайне, що навіть поліцийний урядник Гопфенгавзен недавно купив собі перську дївчину.

Дописи.

Calgary Alta. Oct. 13-th 1905.

Тепер як знаєте дорогі брати мають відбути ся в Альберті вибори до провінциального парламенту і они певно наступлять в першій половині слідуючого місяця. Тому брати маємо еще час до застановленя над сею так важною справою для нас Русинів в Альберті, щоби як прийде час виборів аби жаден Русин не жалував віль на годину часу або і цілого дня і аби пішов на призначене місце для голосованя і аби віддав свій голос на кандидата на посла з ліберальної партиї. Як знаєте ліберальна партия уже рядить цілою Канадою девятий рік і певним се єсть, що Русини не мають нічо закинути її правлїню.

Другою важною точкою для Русинів замешкуючих північну Альберту єсть се, щоби ся старали аби Едмонтон був столицею Альберти, і се залежить властно від голосования на кандидата ліберальної партиї. Н. Boyle єсть кандидатом ліберальної партиї в окрузі виборчім Sturgeon на північній стороні ріки Саскачеван. Другим кандидатом ліберальної партиї на виборчий округ Вікторія єсть Н. Walker сей округ лежить на схід від Ft. Saskatchewan а на полудневій стороні ріки Саскачеван. Не округ виборчий Vermillion н. М. McCauley, на виборчий округ Gleichen н. С. A. Stuart а на місто Calgary Hon. Cushing.

Всї Русини мешкаючі в висше згаданих виборчих округах повинні добре запамятати собі імена ліберальних кандидатів і дня прийде дню голосования щоби [illegible] до своїх голосів ліберального кандидата.

Либрал.

ДО РЕДАКЦИЇ КАНАДІЙСКОГО ФАРМЕРА.

Провінциальна політика в Ledue Альберта єсть уже тепер інтересна. Незадовго відбувалась конвенция обох партий і кожда з них вибрала своїх кандидатів на послів. Проводир ліберальної партиї в виборчім окрузі Ledue містер номінований кандидатом і буде вибраний великою більшостию голосів на посла. Він єсть першим фармером в окрузі і добрий бесідник. Нема чоловіка лїпше обзнакомленого в справах провінциальних як сей тому він буде знаменитим представителем. Він всегда був приятелем Русинів і при кождій случайности оборонял нас від нападов консервативістів. Цей Telford буде старати ся о добрі дороги, буде старати о зниженє збіжевої таксы у желізниці Canadian Pacific через що можна буде одержати вищу ціну за пшеницю. Підпирающи ліберальний ряд п. Telford буде міг дістати більше грошей на дороги як противник ліберального ряду. Тому всі Русини в виборчім окрузі Ledue повинні голосувати на Telford а, котрий буде піддержувати ряд ліберальний. В окрузі виборчім Ledue в листопаді минулого року було 188 консервативних голосів а 547 ліберальних, з сего можна заключати що ліберальний кандидат буде вибраний.

Всї Русини, котрі знають читати і ті що не знають, повинні піддержувати одну лиш руску газету в Канаді видавану в їх інтересі і рідній рускій мові.

Іван Борщ.

Ledue 9 нов. 1905.

Де еще єсть даром [illegible]

Наша редакція дістала пару листів з запитанєм де би можна еще дістати землю даром, тому інтересованим ми подаємо інформацию в котрих провінциях і де землю даром можна еще отримати. І так: в Манітобі на Ice River, куда іде желізниця С. N. R. над озером Winnipegosis, єсть около 10 товншипів землі, але поки тамтуда утруднена комуникация, тому від желізної дороги ряд побудує дві возові дороги, щоби можна єго землю заселити. Желізниця коло сих земель переходить в віддаленю двох до 18 миль.

Потому єсть еще богато землі на схід від озера Dauphin на північ від Pleasant Home і на схід від озера Manitoba, яких 12 миль на північ від стациї Oak Point.

В Асинибої єсть еще земля на захід від стациї Shebo, а також в полудневій Асинибої на північний схід від Wood Mountain, в яких 60 миль на полудне від Moose Jaw.

В Саскачевані єсть еще богато землі по лівім березі ріки Carrot, на північ від стациї Melfort на C. N. R., що іде з Swan River до Prince Albert. Шість миль на північ від Prince Albert єсть з чотири товншипи і ся земля є добрім положеню бо близько міста, однак за ко[illegible], але наколи там осідалиби люде, то ряд осушиби ту землю. Також ся земля тому добра для поселенця, що там близько суть тартаки, де можна заробити гроші.

Уже вийшов Учебник Англійскої мови для руского народа.

Тепер прийшла пора, коли [illegible] потребує мучити ся глухим і німим межи Англійцями в Канаді і Стейтах. Тепер Русин не потребує водити за собою тлумача і фундувати для них пиво та горівку, або платити [illegible] потребує нічого. Не потребує три дни думати як ся, або те зове ся по англійски, а в кінци довідаєсь від якогось недоученого тлумача та й то не так, як треба, перекручено, хто зна як. Не потребує журити ся де прочитати та порозуміти яку будь „купілянку" ми дістане з Отави, Вінніпегу, Реджайни, або від якої будь компанії.

— Не потребує кланятись німому, аби му надписав куда треба по англійски. Не буде журитись як то межи англійцями дістати роботи тай як витримати межи ними німаком. С[illegible] Русинови тепер зкунане тажка полова з очий, отворені уши і уста. — Від тепер Русин чує ся дома на чужій земленці. Нехай тут днесь [illegible] з краю не знає ані слова по англійски він за **півтора паперових долярів** має в неділи приятеля, професора, помічника, адвоката, [illegible] тлумача, має в кишени англійску мову, котру тілько треба перебирати в уста тай більше клопоту не має. Наш Учебник не написаний так сухо, аби чоловік сидів та думав три дни над пару словами, тай нічого не второпив.

Він написаний живою мовою, повний цікавих поротких розговорів, веселих фраз купецких, фармерских, робітничих і т. п. Граматика англ. мови у сім Учебнику обіймає всего 30 сторін друку, але така майстерна, що тілько раз або два треба перечитати з увагою, тай уже чоловік пізнає форму і підставу англ. мови.

Два словарі Руско-Анг. і Анг.-Руский, що містять в собі повнишо **3000** слів повідай. Се така вигода для кождого Русина в Америці як для голодного добрий калачок хліба в торбині. Яке слово випадає подивить ся то вже й є. Доходили нас слухи, що деякі людонькове балакали по Кан. Фармер туманить людий і що то не правда, що тамичи друкує ся тілько що гроші туманить від людий. Ні, братия, ми не всі у людів термінували і таких річей можете сподіватись лише від тодвих що запродують нарід а не від людий на котрих не найдете браку з не докажете ні ала против співбратів Русинів. Ми не винні що Русинів близько **сто тисяч** в Канаді не мають своєї друкарні. На чужій друкарни робити таку велику роботу як наш Учебник, то так само, якби ви хотіли одного літа з'орати цілу фарму (160 акрів) наймаючи [illegible] наймаючи плугом у другого фармера котрий і свою не цілу фарму обробляє тим самим плугом. Отже [illegible] що не зверали скоро, бо не було з чим.

Цілий учебник обіймає 350 сторін друку і хорошо оправлений. Видане сего Учебника коштує богато праці і грошей але хто его дістане до рук певно буде аж надто вдоволений такої книжки що до видів і не будем видів, коли не щирі приятелі руского народа, котрі не жалували [illegible] посвятити [illegible] так дуже важного діла на американській земли. Отже не відкладайте вже [illegible] часу, купуйте Учебник сей час. Не жорните того цілит треба заплатити $1.50 за таку книжку. Гроші були й будуть — а Учебник як люди розкуплять так не скоро другий буде. Ви за $1.50 як сказано маєте велику вигоду на кождім кроці. Сли не вигідно вам посилати $1.50 вложіть двох Вас $3.00 до коверти і вишліть до нашої редакциї а ми сейчас вишлемо Вам дві книжки.

Хто хоче мати Учебник в красній хорошій оправі, заплатить $2.00.

Спішіть і купуйте сейчас аби не було за пізно.

На кредит книжки не даємо нікому.

Ціна продуктів господарских у Вінніпегу.

Пшениця № I.	79	ц. бушель
" " II.	76	" "
" " III.	73	"
" " IV.	70	
" на корм	60 цнт.	
" " № II.	60 цнт.	
Овес білий	37 цнт.	
Ячмінь	38 цнт.	
Лен	90 цнт.	
Бараболя	40 ц.	
Сіно 6 дол. тон.		
[illegible]	40—50 ц.	фунт
Яйця 18—20 ц. тузін.		
Масло 18—20 ц. фунт. [illegible]		
Сир 9—12 ц.		фунт
Солонина 9—11 ц.		"
Кури 9—12 ц.		"

[illegible]

МУКА:

Ogilvies Hungarian Patent $2.70, Glenora Patent $2.50, Manitoba Strong Baker $2.00; Imperial $1.60; Lake of the Woods Five Roses $2.70; Red Patent $2.50; Medora $2.00; XXXX $1.50.

По висше сказаній ціні продають фармери і магазини, а сторінки продають все дорожше.

Російске міністерство внутрішних справ велїло видати 7,750,000 рублів на пожички для голодуючого народа, котрі мае ся удїлити в збіжу на хліб і на насїнє, 5,547,000 руб. на закупно збіжа, 2,417,000 руб. на закупно хліба на продаж по цїні купна, 10,050,000 руб. на безворотні запомоги, на публичні роботи і на поміч лікарску, а вкінци 150,000 руб. на напой для худоби.

— Десятого жовтня відбуло ся в Петербурзі дуже величаве при великім вдїлі народа похоронене ген. Кондратенка, котрий погиб в Порт Артурі підчас его облоги Японцями.

ВЛАСТЬ ТЕМНОТИ.

В однім селі підкавказкої селянин Сєрский, віруючи в забобон, що як напоїть землю кровю 30 невинних дітий, то віднайде скарби, заманив до лїса дітий і там їх убивав. Жандарми впіймали его саме в хвили, коли убивав третю дитину, а коло него лежало шестеро зв'язаних дітий, призначених на смерть. Сєрский признав ся, що крім тих трьох дітий убив передтим вже семеро инших.

Останок таної землї в Манітобі.

СЕКЦІЇ ВИПОВНЕНІ ЛІНІЙКАМИ НА ПРОДАЖ.

Ціна тілько 7 і 8 долярів за акер заплативши малу рату наперед, решту на десятьлїтну сплату. Процент малий. Пощо куповати далеко на заході, коли сї землї знаходять ся під вашим порогом в Вінніпегскім дістрікті де можна все і всегда продавати за готівку через цїлих дванайцять місяців? Вінніпег числить тепер 100,000 мешканців.

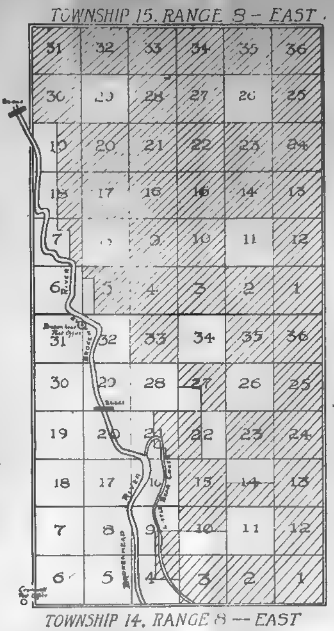

БОГАТО РУСКИХ ПОСЕЛЕНЦІВ БЛИЗЬКО СЕЇ ЗЕМЛЇ.

Землї в Альберті і Саскачевані по 8 і 10 долярів акер суть дорожші коли порівнаємо з сими, позаяк ви дорого мусите платити желїзницю за все що продукуєте на продаж і за все що потребуєте для свого ужитку. Спецīальну угоду робимо з тими, що платять готівкою, навіть з тими що мало мають грошей або не мають, для тих, що збудують від разу будинки і плїт також робимо спецīальну угоду.

Не потрібно агентів: Ми сами справи залагоджуємо з поселенцями і фармерами.

The Standard Trusts Co.

Cor. Portage Ave. & Fort St. - - - Winnipeg.

От тобі молодець

(Повість)

(Дальше)

Цар ходив великими кроками по комнаті і шарпав червоно вуса. Був неспокійний. Чув вправді виєстрілів і бачив жертви людскі, але не [illegible] Ануж, ануж [illegible] тепер его жовнири [illegible] ся [illegible]? Ануж [illegible] від крови своїх братів [illegible] у них прокоморить і розум обізве ся? І цар несьмів підступити до вікна. Воліл в непевности ждати вістий, і старав ся, як небудь прогалушати обаву. І ось тому мірив великими кроками комнату і шарпав вуса. І що мав иншого робити? Его дворяни і міністри на вість о уроєнім небезпеченьстві всї до одного поутікали і бідний цар лишив ся сам і не було нікого, з кимби міг своєю журбою поділити ся. Серед таких обставин во дновиця, що цар тремтів ся в серци і нетерпеливо споглядав на двері.

Нараз они відчинили ся і в сало війшов генерал гордо і бундючно, не[illegible] велику побіду над небезпечним ворогом вітчини.

— Слава, Тобі, Царю — закликав радісно ще в дверях — Ти побідив, а вороги твої ообромлені і знищені.

За генералом вбігла тепер вся царска двірня і знов понїс ся новий оклик.

— Слава, слава!

Не було чого вже більше лякатись і всі міністри і дворяни мов миші до сала повилазили з своїх дір, коли не стало кота. Оні, страх, які то вірні, щирі та добрі. Цілий сей час дрожали о житє царя і за него богам молили ся. О, як они тепер тїшуть ся его побідою, як радіють, що гордо зірвано голову і що цар тепер, як давнійше, буде проживати безжурно і в повнім блеску своєї могучости і сили.

І дворяни вже може сотний раз загреміли:

— Слава, слава!

Цар нічо не відповів на тї знаки вірности і підхлібства. Крутив вуси, як передше, мірив своїх дворян від стіп до голови, пропентав: „підлизуни" і звернув ся до генерала, щоб послухати, як усмирено бунт.

Генерал надув ся. Він не величав себе, ні, а все таки говорив про те, як то товпа прибрала грізну поставу, як в товпи летїли каменюки густо, мов кулї, а все довкола его голови, і як мало дали ся чути стріли. Він утихомирював товпу лагідними словами, предоставляв, просив, благав, та все на дармо. Та знаючи, який цар є добрий і як милує своїх підданих, не дуже уживав оружія, аж коли, скажена товпа, брутально [illegible] почала лаяти царску особу, він, генерал, не міг стерпіти наруги з царского імени і тоди дав розказ допера стріляти. В своїй скромности згадав генерал також і за жовнир. Хвалив їх вірність і готовість в сповнюваню приказів, а над всіх звеличав Івана Трохимовича.

(Конець буде.)

В всяких потребах удавайтесь до фірм оголошуючих ся в нашій газеті.

МИЛО
КОРОЛІВСКОЇ
КОРОНИ

суть спеціально роблене для твердої води сего краю і нема ліпшого мила, котре б було рівне ему що до доброти.

Можете дістати красні образи вымити або книжки, також дорогоцінности, наколи вышлете нам більшу скількість шаперів, котрими обвинене мило, на адрес.

The Royal Crown Limited
King st. — — — WINNIPEG

ЗДОРОВІ ПОМЕШКАНЯ

[illegible] сьвіжої фарби. Жадна хороба не може [illegible] ести ся ані загніздити ся, [illegible] недостаточно сьвіжої фарби, що також вдоволяє кожду господиню [illegible] дому. Ми порідаємо гарантовані фарби всякого кольору і продаємо в ріжній скількости. Наші фарби і їх ціни вдоволяють [illegible]

The Winnipeg Paint & Glass Co. Ltd.
179—181 Notre Dame East.

BELL
ФОРТЕПЯНИ
І ОРГАНИ

[illegible]

The Winnipeg Piano & Organ Co.
Arlington Hall 295 Portage Ave. — Winnipeg.

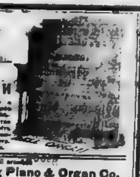

Кождий знає, що найпевнійша, найбезпечнійша, найвигоднійша і вкорот без пересідки подорож
з Буковини і Галичини в Канаду
через Гамбурґ есть [illegible] експедиция кораблів
B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.
Хто має шіфкарту від В. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбурґ, єго перепускають через німецкі станції граничні.

THE ALEX. BLACK LUMBER CO., LIMITED.

Продають всякого рода сосонові, ялові, кедрові, смерекові і з твердого дерева дошки.

Дерево до будови, тертиці, украшеня на [illegible], вікна, двері і всякого рода будівляний материял, також дьвахи і т. д.

Всякого рода дерево до палива.

Ціна уміркована. Замовленя виконуєсь точно.

Офіс магазину:
Cor. Higgins Ave. & Gladstone st.
Телефон 598. WINNIPEG.

HOTEL
&
BANKING HOUSE.

V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Єсли хочете в старий край в Росию, в Галичину або з краю в Америку дістати ся, то можете у мене білети на пароходи таньше як в других дістати, або єсли маєте грошеві посилки, переводи війскові і нотаріальні або судові справи то все подрогу і добру раду на все дістанете.

Котрі хотять яко робітники їхати до краю на парових кораблях, то посилаю безплатно.

Приходіть просто до мене, а будете певно вдоволені.

Маю свою гостинницю, де наші люди можуть відпочити і тано дістати харч.

Не вложуйте грошей до листа!
Висилайте гроші через DOMINION EXPRESS MONEY ORDERS.
ЗАГРАНИЧНІ ЧЕКИ
і —
Заграничні почтові доставы вконує найдешевше, найпевнійше і найвигіднійше до всіх частей сьвіта.

ОПЛАТА:
до $5 . . 3 цт.
" 10 " 6 "
" 30 " 10 "
" 50 " 15 "

На висшу суму відповідно повисшено ціни. О інформації питайте на стациях, або експресових агентів.

ИОСИФ А. ДИМА
[illegible] нотаріальні справи, продає шифкарти на всі лінії. Хто хоче купити шифкарту до краю або спровадити когось з краю добре і дешево, хоче купити лот, або дом в місті, або землю за містом, потребує повномочія або має якусь ґрунтову справу в старім краю, то нехай вдасть ся до Й. А. Дими, а буде вдоволений. Єго адрес:
J. A. Dyma
796 Main st
Winnipeg.

Война

Где і як она ведеть ся? Хто єї виграє? Як велика Росия і Японія?

Хто хоче мати відповідь на сї питаня, най пришле мені в письмі 30 цент. і я вишлю єму книгу 12 цалей широку 15 довгу з мапами і описанем цілого сьвіта, з котрої об всім довідаєть ся.

При тім дарою цілою Рахункову Таблицю, поучене [illegible] Катехизм.

Продаю також великі образи з війни і то з кождої битви кольорові по 25 цт. штука.

Пишіть на адрес:
M. J. MURIN.
326 NEPPERHAN AVE.
YONKERS, N. Y.

УРІЗАНЄ І РАНИ.
Щоби урізане і рану скоро вигоїти і чисто удержувати, треба уживати
7 Monks Oil.

КОЛИ БОЛЯТЬ ГРУДИ.
Часто трафляєсь, що жінки, котрі плекають дїти, терпять за біль грудей. Они можуть того болю позбутись уживаючи
7 Monks Miracle Salve
Продають в кождій аптиці

C. W. STEMSHORN,
Агент для продажи домів і земель
652½ Main st. Winnipeg.
Телефон [illegible]
Тут говорить ся по руски, [illegible]

Продає лоти в новій стороні міста, як також лоти і фарми всюди в Манітобі.

[illegible] до него!

Продає шіфкарти на всі морскі лінії з Европи і назад. Есть агентом фірми Spiro & Co., Falck & Co. Hamburg.

Посилає гроші до краю через сї фірми, за 1 кор. платить 41 цт. — Шіфкарта з Hamburg-а до Winnipeg коштує $52.50; з Antwerpen $47.50. — Тікети з відси до Европи продає ся як найтаньше.

Найдешевша ціна до і з Галичини
разом з залізничим білетом на всі корабельні лінії.

Експресові переказы грошеві добрі в усїх частях сьвіта. Найвигіднійша і найлїпша переправа до Европи.
О новий [illegible] звернїть ся до
R. CREELMAN TICKET AGENT.
841 Main Street Winnipeg.

Памятайте що
EDDYS'A
будівляний папір
не впускає зимна ані вохкости
Пишіть по пробні ціни до
TEES & PERSSE LIMITED
AGENTS
Winnipeg.

АТЛАНТИЦКА КОРАБЕЛЬНА АГЕНЦИЯ

Представляє всї головні [illegible] лінії кораблів Montreal, Quebec, St. John, Halifax, Portland, New York, Boston, Philadelphia і [illegible] Европейских портів. [illegible]
Про ціни і инші подробиці пишіть до
W. P. F. CUMMINGS
Room 107 C. P. R. Station
Winnipeg Canada.

Elliott & Deacon,
АДВОКАТИ,
ПОВНОМОЧНИКИ,
ЗАСТУПНИКИ і т. д.
316 McIntyre Block,
WINNIPEG.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG
Дивіть ся на золоті букви "T. & B."
котрі суть видні на кождій плескачці і пачці.

Русини Купують!!

В Канадийскім Фармері з минувшого тижня був поданий артикул, щоби Русини удавались в всяких потребах до фірм, які оголошують ся в одинокій рускій газеті в Канаді.

Ми дуже тїшимо ся, що уже деякі читачі послухали нашої ради.

На 16 жов. три дни по висланю нашої газети, [illegible] менажер [illegible] написав до менажера Канадийского фармера лист слїдуючого змісту. „Я дістав кілька листів в справі купівлї землї і з одним уже приходить до згоди, що купує по 8 доларів акер". [illegible] мас подані землї на продаж, які суть визначені на мапі що знаходить ся на третій сторонї в сїм числї Канадийского фармера.

Се есть дуже похвалигідним, що Русини удають ся в своїх потребах до фірм оголошуючих ся в нашій газеті, позаяк они також помагають в істнованю одинокої рускої газети в Канаді. Сподїємо ся, що в всяких потребах Русини будуть ся удавати і до инших фірм оголошуючих ся в нашій газеті.

CORN EPP & Co:
671 Main St Winnipeg.

Продаємо дешево білети корабельні до Галичини, Буковини, Росиї і назад.

Висилаємо гроші до кождої місцевости в Австриї і Росиї по найнизшій ціні.

Приходіть до нас а будете певно вдоволені.
Говоримо по руски.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парастого числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних територіях є до роздання. Однак даром не дає ся ціла 8 і три четвертих в 26 секциї, а з котрої тілько північну-східну четвертину можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциї т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, маючий 18 лїт.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вложує ся особисто в місцевім Land Office того дистрікту до котрого земля принадлежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати припорученє другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дистрікту, до котрого та земля принадлежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛЇ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слїдуючі точки:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій землі і обрабляти єї найменше шість місяців кождого року, в протягу трех лїт. Се есть запис Департаменту жадати щоби поселенець зорав 15 акрів, або замість управленої акрів землї мєсмати 20 штук власної худоби і стайнї для неї.

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) має такого сина, що може після права вложити оплату за даровану землю, мешкає в сусїдстві землї записаної на сина, то син може одержати патент на тую землю, хотяй не мешкає на нїй, а мешкає з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертіфікат на патент, а перед тим вніс оплату за иншу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, єсли другий гомстед знаходить ся близько першого.

4. Єсли поселенець жие постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки [illegible] права будуть заховані.

В додатку висше сказаних четирох точок, єще треба [illegible] се, що поселенець хотячи одержати патент має зорати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і мати господарскі будинки і також 30 акрів огороджених плотом.

Право внесеня другої оплати за гомстед мають тілько ті котрі єще перед 2-гим червцем 1889 року виповнили всї обовязки на першим гомстедї і дістали на него патент.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнив обовязки після права, єго внесену оплату уневажнює ся, а землю може иньший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом, агентом або гомстед інспектором.

Перед робленєм аплікациї о патент, мусить ся повідомити письменно комісаря державних земель в Отаві.

ИНФОРМАЦИЇ.

Новоприбувші емігранти одержують поученє що до роздаваня земель в еміграционім офісї в Вінніпеґу, або в кождім урядї державних земель в Манітобі, Dominion Land Office.

Землю, котра посідає мінерали можна дістати тогди, коли письменно повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісаря еміграцийного в Вінніпеґу The Commissioner of Immigration, Winnipeg [illegible] або кождого агента державних земель в Манітобі і північно-західних територіях.

W. W. Cory,
заступн. міністра справ внутр.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

ОДИНОКА РУСКА ГАЗЕТА В КАНАДІ. | CANADIAN FARMER | ЗАЛАГОДЖУЕ ВСЯКІ РУСКІ РОБОТИ.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ.

Рік III. Вінніпеґ, Ман., Четвер, 2-го Падолиста, 1905. — Winnipeg, Man., Thursday, November, 2 1905. Число 44.

Ліберальна Програма Провінциї Альберти.

[illegible] БУЛАСЬ ЛІБЕРАЛЬНА КОНВЕНЦИЯ В КАЛҐАРИ НА КОТРІЙ ПРИНЯТО ПРОГРАМУ АЛЬБЕРТИ

Hon. [illegible], ліберальний кандидат на [illegible]

Засади ліберальні приняті на конвенциї в Calgary суть слїдуючі: Правило 1) Постановлено, що ліберальну конвенцию, новой провінциї Альберти скликано, щоби зорганізувати провінциальне ліберальне товариство, складаючее ся з представителів зі всіх сторін провінциї, щоби виказали свою прихильность до тих політичних засад, котрі всегда характеризують лібералів або реформову партию Канади всюди і складаєсь з слїдуючих переконань (1) Що опінія освічених людей есть правдива і чадне з повною політичною силою; (2) Що управителї публичних справ мають продовжати свою відвічальність в виборах, (3) Що правдивий рад стараєсь о скілько можности о добро свого народу через нові предприємства і улїпшеня, і дає рівноправність жити для всїх клас народу, і позволяє розвиватись і творити ріжні корпорациї, і на сих засадах опираєсь розвій промислу який приносить добробит Заходови.

2) Постановлено, що ся конвенция принадлежить до принципів провінциальних прав і має відлягати повній легіслятивній екзекутивній власти провінциї Альберти, після конституцийних прав Канади.

Шкільні права.

3) Постановлено, що ся [illegible] уе свою віру в то, що рад новоі провінциї вдержить такий систем шкільний, з котрого будуть вдоволені поселенці, і буде старати ся, щоби діти всїх клас народностей мали однакову спосібність одержати добру едукацию; Що сей шкільний систем має одержувати підмогу з державних доходів, і такі всї школи, підлягаючі цілкові яку держава платить з податків мають бути в кождім взглядї стисло під контролею провінциальної ради шкільної.

Публична посілість і [illegible]

4) Постановлено, що ціла провінциальна легіслятура і цілий заряд мають бути під контролею провінциальних прав і всякі справи мають бути полагоджувані в порозуміню з народом і не сміє [illegible] в парламенті жадне право котре б нарушало свободу народа.

5) Постановлено, що поступ і добробит провінциї має залежати від єї власного розвою в рільництві скотоводстві, рад провінциальний має помагати в всякий можливий спосіб в розвою промислу через подаванє інструкций в справі закладання фабрик молочарских, помагати фармерским товариствам в улекшеню расової худоби всякого рода, помагати рільничим виставам і старати ся повідомляти фармерів о добрих торговицях, деби можна за відповідну ціну збувати фармерскі продукти і щоби ті продукти згідно і тано при помочи зниженя ціни переслани могли висилати на призначене місце.

6) Постановлено, що ся конвенция сильно спирає економічному і бізнесовому зарядови в публичних справах, і буде звжати на всї потреби людности всїх частий провінциї.

Справи доріг.

7) Постановлено, що правдивий розвій провінциї і добробит єї мешканців залежить від прибраня великих мір, щоби получити всї части провінциї з торговельними місцями позаяк инакше не може розвинути ся кольонізация без помочі місцевих улїпшень, котрі мають полагоджувати з провінциальних доходів, тому ся конвенция заявля свою віру в то, що рад провінциальний буде старати ся з цілою силою в напрактичнійший спосіб побудувати мости на важнійших ріках і добрі головні дороги до [illegible] місць.

Дорога до Гудзоньского [illegible]

8) Постановлено, що так само як звідсї провінциї тїшать ся, що буде збудована нова залізна дорога до берегів Атлантицкого океана, так же само вдоволені з утвореня нових провінций Альберти і Саскачевану в Північно-західних територий які будуть мати свій місцевий провінциальний рад. Тому конвенция сподієсь, що не жадного ради провінций Манітоби, Саскачевану, Альберти і Британскої Колюмбії він[illegible]дуть ся на одну дорогу, що до опінії в справі побудованя новой желізниці до Гудзоньского заливу, через що скоротить ся дорогу в провінцию до портів звідки можна всякі продукти і материали [illegible] до Европи.

9) Постановлено, що ся конвенция уважає за дуже важну точку розвій ірригації в справі оводнюваня провінциї і вірить, що провінциальний рад постарає ся сей принцип посунути на перед.

10) Постановлено що ся конвенция жадає за потрібне предложити в правах Альберти точку, де увільняє ся компанійні землї від оподаткованя, в потому внести просьбу до федерального раду в Отаві котрий старав би ся як найскорше сей правило усунути.

11) Постановлено, що ся конвенция вірить, що новий провінциальний рад буде старатись як найскорше, щоби федеральний рад так зарядив, аби часть публичних грошей можна відложити і побудувати провінциальний університет і рільничу [illegible].

Резолюция против публичного довгу.

12) Постановлено, що так як тепер доходи провінциї після прав Альберти вистарчають на покритє всїх потреб провінциї і ті доходи збільшають ся в наслідок зросту людности в провінциї, то конвенция уважає, що не буде потрібно затягати ніякого публичного довгу на провінцию.

Справи муніціпальні.

13) Постановлено, що рад новоі провінциї має дати повну спосібність, кождій раді муніципальних, щоби мала контролю в справах публичних і оборонити їх перед приватними корпорациями

14) Постановлено, що ся конвенция вірить, що всякі публичні институциї і публичні будинки після потреб будуть збудовані в усїх частях провінциї, і що рад буде старати ся вдоволити публику.

15) Постановлено, що ся конвенция вірить в сильний заряд судівництва через заострення кримінальних прав і посадити і скору методу в охороненю цивільних прав

Бесїда Русина в Альберті.

[illegible]

Я хочу оповісти Русинам, що мені вчера приключило ся. День був красний, і я сподівав ся не надходить машина до молоченя, позаяк мені до молоченя одинайцять стіжків збіжа, а чоловік котрий есть властителем машини сказав мені що невдовзі до мене прийде молотити. Мої три сини роблять при желізній дорозї „Canadian Northern" тому не мав кого вислати до Монастиря щоби докладно міг довідати ся коли прийде машина, а сам не можу піти, бо жінка заслабла, а три наші дївчата суть заняті роботою, бо копають бараболї, бруква та стинають капусту.

Десь коло полудня надїхав возом Василь Соловка і відозвав ся до мене кажучи „Іване, ви сего року не будете [illegible], бо щось так ся зломало і властитель машини мусить їхати до Едмонтону, щоби купити такий самий другий кавалок як той що зломав ся. На се він потребує чотири дни, а машина через цїлий той час буде стояти, а ви беріть ціп до рук і молотїт". Василь знав що я мав віднести пятнайцять або двайцять бушлїв пшениці до стору в Андреї на продаж в потому купити гербати цукру і щось там моя жінка єще потребувала. „Бог би був з вами, Василю", сказав я єму, „по один день я намолочу ся ціпом в старім краю, і тепер єще потрафлю, хотяй ужем старик бо маю внуки". Так я пішов до хати, з'їв обід, потому я і моя найстарша незамужна донька Текля взялисьмо ся до робленя току коло малого стіжка, в потому до молоченя.

Не так то легко молотити ціпом чоловікови пятьдесят два роки старому, позаяк мої руки вже крепкі не служать як бувало. Я зробив ся злий на зладу о мінуту машини і що трудно дістати такий самий кавалок як зломив ся а тої тілько причини що нема близько желізниці. Але злість уступила, коли [illegible] р-друзав кости, [illegible] думати коли то желізна дорога буде о пять миль від моєї фарми. Я в Канаді уже маю двайцять лїт і желізниці не було близше як з Strathcona. „Се буде велике благословеньство Боже, єсли она прийде близше, так я думав сам про себе. І в своїм серці я благословив рад що дає гроші на будову желізниць. Коли дивлюсь моя донька перестала бити ціпом а я також став, оглянув ся і увидїв чоловіка що надходив, котрий власне старав ся наклонити мене і моїх сусідів, щоби голосували на Shera. Як тілько я на него споглянув, знов опанувала мене злість, він хотів дати мені горівки але я відмовив і плюнувши на землю відозвав ся до него по англійски, що я хочу подати все то до газети аби Русини знали, що я тут видів позаяк маю право бо ужем двайцять лїт в Канаді.

„Ви прийшли знов" я сказав до чоловіка. „Я думаю ви хочете знов спробувати чиби я не увірив що п. Shera призначить мене державним родмастром, єсли знов буду для него робити. Не потрібно! П. Shera нічого не скаже о призначеню когось до якоїсь радової роботи по виборах. П. Shera есть против старого раду тепер. Він є за вим радом, котрий упав, бо нічого лїпшого не робив тілько обіцював". Чоловік, приятель Shera, хотів мені перебити, однак я був злий і недав прийти єму до слова. Він сів на лате котрим я обложив стіжки аби не псувала їх худоба, а я говорив дальше.

„Ви і п. Shera думаєте що ми всї Русини дурні", сказав я єму. „Ви думаєте що ми не знаємо своїх власних інтересів. Однако ми знаємо добре що ви і п Shera хочете щоби ми голосували против раду, котрий постарав ся що желізниця Canadian Northern прийшла аж сюда, на котру ми чекали десять лїт і через цїлий той час ви і п. Shera і єго приятелі чули тілько обіцянки, але аби були що зробили, то ніц.!! Shera есть против раду в Отаві, що постарав ся, що желізниця збудована аж сюда. Ви і п. Shera були против раду минувшого року, і передминувшого, коли рад, рад в котрім есть п. Оливер, хотів щоби збудувати нову желізницю через сей край, значить „Grand Trunk Pacific". Ви думаєте що ми Русини не розуміємо того, як ви і п. Shera і всї ваші політикери стараються ся заставовити будову желізниці Grand Trunk. Та желізниця зачинаєсь в Вінніпегу і за два роки прийде аж до нас помимо того що ви і п. Shera стараєть ся єї заставовити. Она побудує галузи по преріях, і декотрі галузи будуть переходити через землї замешкалі Русинами.

Hon. [illegible], ліберальний кандидат для міста Prince Albert, Sask.

Желізниця піднесе ціну нашої землї, піднесе ціну нашого збіжа. При желізній дорозї побудують богато елеваторів на кождій стациї і се буде причиною що ми будемо управляти більше збіжа. Я говорю що желізниця Grand Trunk Pacific скоро буде збудована єсли Русини і инші мудрі народи не будуть голосувати проти раду і против компанії, котра зачала будувати дорогу. Єсли люде будуть голосувати против Walker-а то будуть голосувати против будови нової желізниці. Они будуть голосувати щоби старий добрий рад позбавити власти а посадити на місце доброго старого раду богато політикерів, котрі суть приятелями желізничої компанії Canadian Pacific, котра старає ся заставовити будову желізниці Grand Trunk Pacific, так що желізниця Canadian Pacific буде як перше одною великою желізницею в сім краю".

Приятель Shera хотів знов мені перервати бесіду, однак я не переставав говорити, позаяк знаєм що маю слушність. Я сказав дальше;

„Ви і п. Shera і всї ваші приятелї належите до партиї котра хоче наложити висші податки на машини господарскі, плуги, шуфлі, на нашу одежу, печи, коцї, цукор гербату і на весь що ми потребуємо купити. Ви думаєте що ми Русини такі темні що нічого не знаємо. Однак ми не є такі темні як ви і п. Shera собі думаєте. Що коли доброго зробив п. Shera для нас. Нічого, кромі бесїди. Тепер п. Walker молодий рухавий чоловік він уже дещо доброго для нас зробив. Він постарав ся о добру дорогу при порогі в Pakan. Він казав що то зробить і зробив. Се есть чоловік на котрого я буду голосувати, позаяк Walker належить до тої партиї, що есть приятелем старому радови, радови що в Отаві, радови в котрім есть п. Оливер, радови, що будує желізниці, радови, котрий всегда відносив ся по приятельски до Русинів. П. Walker постараєсь о вільні пороги для нас. А приятелі п. Shera називали нас тілько всякими гидкими назвами минувшого літа, [illegible] і говорили що ми не лїпші від Хінчиків. Ми Русини знаємо вам і п. Shera і вашої партиї, богато за такі назви і ви пізнаєте що Русини суть людьми що виплачують довги"

Приятель Shera встав і хотів іти гет, але я єго задержав; „Зачекайте" я сказав, я знаю ще щось більше. Я уже двайцять лїт в сїм краю і пригадую собі добре злі часи які були тогди як ваша партия мала власть управляти Канадою. Тогди не було желізниці навіть в Strathcona. Тогди не було роботи для людий, не було доброї платнї, було мало людий, малий бізнес, кождий був бідний, а ваша партия говорила щоби наложити податок на кождого Русина, щоби тим способом не допустити нас до Канади. Але єна зміна наступила коли партия п. Оливера взяла правлїнє Канадою в свої руки. Від того часу ми маємо всюди роботу, добру платню, обходячі ся по приятельски урядники. Всюди роблять дороги, будують желізниці, мала ціна за знаряди господарскі, одежи і инших товарах потрібних до житя, взагалі маємо добрі часи. Не приходіть сюда більше" я сказав приятелеви п. Shera. „Не треба приходити до мене. Я буду голосувати і робити для п. Walker-a, п. Оливера і партиї за котрої ми маємо добрі часи, і желізницю Grand Trunk Pacific".

З тим він пішов від мене і уже більше не приходив. Може п. Shera прийде пізнійше сам, а коли прийде то я єму так само відповім. Таку відповідь повинні давати всї люде в сїм краю тим котрі будуть намовляти їх голосувати проти власного добра, а в користь тих людей що противні желізним дорогам, противні старому радови, а за котрого ми маємо добрі часи. П. Walker належить до тої партиї котрої рад есть в Едмонтоні і Отаві Та партия має силу і гроші. Се есть партия ліберальна і поступова, партия котра есть приятелем простого народа. Великий і добрий старий рад в Отаві обіцяв зробити кольонізацийну дорогу в Альберті. Я забув сказати се приятелеви п. Shera. Але я хочу щоби всї Русини се знали, позаяк я читав сам що про се говорено в Отаві. Коли ми будемо голосувати против доброго старого раду, для котрого есть Walker, то будемо голосувати против кольонізацийної дороги в сїм краю між Русинами.

Іван [illegible]

Oct. [illegible] 1905.

Hon. Levi Thomson, кандидат на Wolseley, Sask.

THE CANADIAN FARMER
THE RUTHENIAN WEEKLY.

Published every Thursday at 259 Fountain street.
Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co.

Канадийский Фармер.

Часопись для руского народа в Канаді виходить щодного тижня в четвер і коштує:

в Канаді на рік $1.00
в Сп. Державах на рік $1.00
в Австриї $1.50

Адрес:
CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Газету треба платити все з гори наперед.

Гроші висилайте в реґістрованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або аґента на експресовім офісі, запишіть нам, бо без неї гроші тут не дістанемо.

Неоплачених дописей не приймаємо.

При зміні адресу просимо подати також старий адрес.

Write for advertising Rates in the only Ruthenian (Galician) Paper in Canada.

Church or other publications and all kinds of work in Ruthenian, Russian, Polish, German and English executed in the only Ruthenian job office in Canada.

The CANADIAN FARMER
P. O. Box 82,
Winnipeg, Can.

J. A. Barry,
Manager.
Free Press Bldg.

Чоловік на плоті.

Чоловіком на плоті називаємо того, котрий не має певности в своїх поглядах, або такого котрий не може певно стати на одній або другій стороні. Ніколи до тепер в західній Канаді люде виступаючі політично не були так виразно „на плоті" в справі великих питань як тепер суть консервативні кандидати в теперішній виборчій борбі. Кандидати ліберального ряду, котрих сторону ми попираємо за для їх великих засад, рівности і свободи для всіх суть ті, котрих імена ми опубликували в фармері з минувшого тижня, і о них нема сумніву де они суть в сих так важних питанях як шкільній і релігійної свободи. З другої знов сторони кандидати що суть противні ліберальному рядови зовучи себе „консерватистами" приладжують ся, вітрила почувши який будь і звідки будь вітрець, однак се їх положене несеть подібне нашому, чоловіки і партия, котрих можнаби поважати, мусять бути чоловік і партия що годні виправдати політику як слід.

Метода консерватистів.

Ми мусимо заявити, що підчас теперішних виборів, наші старозавітні неприятелі, манітобскі консерватисти, висилають своїх робітників і політичних приятелів по межи Русинів, щоби їх переповали, аби голосували против ліберального ряду. Ми заявляємо се тому, позаяк консерватисти всякими способами старають ся розділити і зробити руский нарід малим, подільним на партиї, через що легше буде їм знищити волю, яку ми маємо тепер, завдяки ліберальної партиї, і фальшиво предкладуючи людям публичні питаня хотять Русинів увести в блуд. Ніхто з Русинів не повинен вірити тим сплетням які ширять манітобскі консерватисти по між нашим народом, щоби голосувати против ліберальних кандидатів, бо тим чином ми самі будемо виступати против тої волі яку забезпечили ліберали для всіх клас мешканців Канади. Тому кличемо ще раз до наших людей, щоби памятали на свій обовязок і як прийде день виборів, аби кождий Русин не дав свій голос на нікого більше тільки на правдивого ліберального кандидата, бо тим способом забезпечимо справу свободи, а єсли будемо поступати инакше, то будем виступати против свого власного добра і скорше чи пізнійше самохіть допоможемо під контролю тих, котрі безчестили наше руске імя від самого початку нашого вступлення на сю вільну канадийску землю.

В память нашим Еміґрантам.

Мов тюремники з неволі,
Лиця їх мокрі, пригноблені, слабі
Твари горенькою покриті,
Чогось понурені, злі.
Чогось їх очи червоніють,
Від злости чи від плачу?
Хоч питайтесь і не питайтесь
Та не скажуть тобі нічо.
І мов заблуджені дороги шукають,
Мов на когось, на щось ждуть
Ті еміґранти з галицкої неволі,
Так розділились як ті сироти,
Що сумерком колоски збирати,
Вийшли на чужее поле.
Так і они.
Ті сироти позабуті сьвітом
І як зимою так літом
Їм все одно, они все йдуть
І своїх обдертих сиротят
За собою ведуть.
І чи в білий день, чи в темну ніч,
Їм зимний вітер все в очи на зустріч.
Та все лиш молять ся, та тяжко вздихають
До Пречистої Діви та до Николая
І всіх в загалі галицких сьвятих.
Та нероби вже не проклинають,
Тих кровопійців давних,
Ні панів, звидовщи з панькими
Та навіть самого старшого,
Їх проводиря „старого"
Що їх остатну загороду,
Що їх батьківського роду хатину
Жидам продати помогли,
Та за пашпорти все стягли.
Вже не клянуть, чому? чи забули?
Ні! не забули они,
Їх дни тру., дорога і горе,
Що рідний край покинули на віки,
Та йдуть в чужий сьвіт в незнану даль.
Згадка за домом, рідним тим
Куточком прадідним, сьвятим,
Так все то зібралось, на груди лягло,
І як змія в серце впилось,
І хмарою чорною з громами
Веселі гадки заступило
Що і сліз не пустить в їх очи.
Хоч вже і на волі.
А гадки їх з питанем бочить,
Чи еще в неволи?
Та що день дальше й дальше,
В даль чужини несмілі йдучи
З страхом за ними, що може ще й тут
Які „шановні" прооффицери,
Можуть за що небудь поскубать 'м пірє.
Длятого бачте они так мовчать,
Длятого кров видко у заплаканих очах.
Плачуть та ще нового плачу ждуть,
Страшною тугою глядять
На сей сьвіт вільний, вільний тюрмі,
Небесної правди в людскої лжи.
Глядять не понятно і не радіють,
Що слово скажуть то заніміють,
І кому біль росскажуть свій?
Где горе подіють?
Они тепер якби немовлята,
Якби знов родились на волю,
І они надіють ся жити в чужині,
Як те мале дитя надієсь дарунку,
Так ті еміґранти, їм треба ратунку.
А що на то Австрійскі власти?
Чи еще що мають з еміґрантів зарвати?
О Всемогучий і Великий Боже!
Пощось на сьвіт таку правду сотворив?
Щоб один в шампанах купав ся,
О приємностях снив,
А другий в своїй нужді і неволи
Уст не отворив?
І Твій крест стоїть Ісусе Христе
При кождім майже галицким шляху,
Скріпляючи віру вірних,
А злодіям і перобам
Не даючи страху,
І Ти не скараєш тих мстителів
Що мстять ся на найвірнійших Тобі
Галицких хліборобах в галицкій тюрмі?
Однак ми Тобі співаєм
„Твоя сьвята воля".
А свої хати сади і поля,
Свій рідний батьківський край,
Віддаєм за безцінний талант,
Там кровопійцам поганим жидам,
Котрі Тебе Христе на крест розпинали,
І Твою кров сьвяту на камінь розляли.
І где ж нам ту правду подіти?
Кому маєм вже тепер вірно служити?
Скажи нам яку і кому маємо тепер
Пісень приносити, скажи о Боже!
Єсли Ти не скажеш то хто нам поможе.
От так еміґранти в чужині молились.
Молились сердцем аж сльози лились.
А бідні обдерті їх діти
Під корчем сиділи,
Та ждали щастя, ждали лутшої долі,
Та глядали правди на чужому полі.
От такі то бачте наші еміґранти,
Йдуть з неволі на волю і дітей ведуть,
Несучи старі фанти.
Великі мішки, серпи і коси,
Жорна, точила, бочки з капустов,
От звичайно собі наші еміґранти
Все що за плечи їм еще жиди,
Та драчи не догонила деяких
Тих еміґрантів молодих
Так і припхайдибали старі й молоді.
Успокоїлись на вільній землі
На довгу хвилину,
І щиро молять ся Тобі Пречиста,
І Тобі Творче, Тобі Божий Сину
Дякують за труди, від серця від груди,
Що вже на волі справді опинились,
Лахманами свої сльози осушили
В горячій молитві, від горя,
З тяжкої недолі широкого моря
Нуждені тіла і очи мочили,
Они заснули
А ми втемо на нас споглядати,
Щастя і долі лутшої бажаєм,
Щоб сей нарід бідний двигнути з неволі,
Щоб нам привитати широку волю,
Тішитись правдою, Божими ділами
Котрі нам на волі Богом будуть дані,
Скоро лиш продре ся темноти облуда,
Тогди божі діла побачимо всюда,
Тогди ти народе розуй ся вільний,
Край твій новий буде золотий,
Батьківщиною буде для дітий.
І ми невільничий нарід еміґранти званий,
З наших зимних могил весело споглянем,
Брат брата пізнаєм, зрадієм ся ним,
Поздоровим іменем вільним, сьвятим.
Хоч тогди о Боже не забудь за нас,
І коли прийде прощальний час,
Помилуй нас Боже не забудь за нас.
Згадай що ми були вільні мученики,
І не забули сьвятого Владики,
Ні на хвилину Тебе божий Сину,
І єсли знайдемо хоть куток в небі,
Просим Тя хоч тогди поможи, як будем в потребі.
До Тебе і тогди ми будем взивати
Сьвятий, сильний Боже,
Аж ще скажи нам: Ходіть до Мене всі труждающі,
А там нам поможеш.

И. [illegible]

Едмонтон 18 нов. 1905.

Де ще єсть дарома земля.

Наша редакция дістала пару листів з запитаням де би можна еще дістати землю даром, тому интересованим ми подаємо інформацию в котрих провинциях і де землю даром можна еще отримати. І так: в Манітобі на Swan River, куди іде желізниця C. N. R. над озером Winnipegosis, єсть около 10 товншипів землі, але поки що тамтуди утруднена комунікация, тому від желізної дороги рад побудує дві возові дороги, щоби можна сю землю заселити. Желізниця коло сих земель переходить в віддаленю двох до 18 миль.

Потому єсть еще богато землі на схід від озера Dauphin на північ від Pleasant Home і на схід від озера Manitoba, яких 12 миль на північ від стациї Oak Point.

В Асинибої єсть еще земля на захід від стациї Shebo, а також в полудневій Асинибої на північний схід від Wood Mountain, а яких 60 миль на полудне від Moose Jaw.

В Саскачевані єсть еще богато землі по лінії берегів ріки Carrot, на північ від стациї Melfort на C. N. R. що іде з Swan River до Prince Albert. Шість миль на північ від Prince Albert єсть в чотири товншипи і ся земля в добрім положеню бо близько міста, однак за мокра, але наколи там осіли би люде, то рад осушилиби ту землю. Також ся земля тому добра для поселени, що там близько суть тартаки, де можна заробляти гроші.

Ціни продуктів господарских у Вінніпеґу.

Пшениця № 1. 79 ц. бушл
„ „ II. 76 „
„ „ III. 72 „
„ „ IV. 70 „
„ на ковірці 66 цнт. „
„ „ № II. 60 цнт. „
Овес білий 37 цнт. „
Ячмінь 36 цнт. „
Лен 90 цнт. „
Картофлі 60 ц. „
Сіно 6 дол. тон.
[illegible] 45—50 цн. фунт
Яйця 18—20 ц. туцін.
Масло 18—20 ц. фунт. ([illegible])
Сир 9—12 ц. фунт
Солонина 9—11 ц. „
[illegible] 9—15 ц. „
[illegible] 3—4 ц. фунт.
[illegible] 300 до 400 долярів.

МУКА:

Ogilvies Hungarian Patent $2.70; Glenora Patent $2.50, Manitoba Strong Baker $2.00, Imperial $1.60; Lake of the Woods Five Roses $2.70; Red Patent $2.50; Medora $2.00; XXXX $1.50.

По висше сказаній ціні продають фармери і магазини, в сторонах продають все дорожше.

Читайте „Кан. Фармера".

ЗДОРОВІ ПОМЕШКАНЯ

[illegible] свіжої фарби. Жадна хороба не може виростати ані ширити ся де ужито подостатком свіжої фарби, що також має велике значіння при чищеню дому. Ми продаємо гарантовані фарби всякого кольору і пропонуємо в різних склянках. Наші фарби і їх ціни вдоволять кождого.

The Winnipeg Paint & Glass Co. Ltd.
179—181 Notre Dame East.

BELL
ФОРТЕПЯНИ
І ОРГАНИ

[illegible]

Гуртові продавці аґенти:
The Winnipeg Piano & Organ Co.
Manitoba Hall 295 Portage Ave. Winnipeg.

Уже вийшов Учебник Англійскої мови для руского народа.

Тепер прийшла пора, коли наш Русин не потребує мучити ся глухим і німим межи Англійцями в Канаді і Стейтах. Тепер Русин не потребує водити за собою тлумачів і фундувати для них пиво та горівку, ані платити їм не потребує нічого. Не потребує три дни думати як се, або те зове ся по англійски, а в кінци довідаєсь від якогось недовченого тлумача та й то не так, як треба, перекручено, хто зна як. Не потребує журити ся де прочитати та порозуміти яку будь „сулічку" як дістане з Отави, Вінніпеґу, Реджайни, або від якої будь компанії.

Не потребує кланятись нікому, аби му відписав куди треба по англійски. Не буде журитись як то можна англійцями дістати роботи тай як витримати межи ними німаком. Словом Русинови тепер зрушена тяжка желізна [illegible] і очи отворені ухо і уста. — Від тепер Русин чує ся дома на чужій земленці. Нехай тут днесь прийде зелений еміґрант з краю не знає ані слівця по англійски аж за півтора пізерних долярів має в кишени приятеля, професора, помічника адвоката, провідника, тлумача, має в кишени англійску мову, котру тілько потребує перебрати в усти тай більше клопоту не має. Наш Учебник не написаний так сухо, аби чоловік сидів та думав три дни над парою [illegible], тай нічого не второпав.

Він написаний живою мовою, повний цікавих коротких розговорів, весь пів фраз купецких, фармерских, робітничих і т. п. Граматика анг. мови у сім Учебнику обнимає всего 30 сторін друку, але така майстерна, що тілько раз або два треба перечитати з увагою, тай уже чоловік пійме форму і складню анг. мови.

Два словарі Руско-Анг. і Анг.-Руский, що містять в собі повнеше 3000 слів кождий. Се така вигода для кождого Русина в Америці як для голодного добрий калач [illegible] в торбині! [illegible] Доходили нас слухи, що деякі людоньки балакали що Кан. Фармер тумачить людий і що то не правда, що тлумач друкує ся тілько що гроші тумачить від людий. Ні, братки, ми не всі у лиха термінували і таких річий можете сподіватись лише від людий що запродують нарід а не від людий на котрих не найдете бруду і не докажете їм зла против співбратів Русинів. Ми не винні що Русинів близько сто тисяч в Канаді не мають своєї друкарні. В чужій друкарни робити таку велику роботу як наш Учебник, то так само, якби ви хотіли одною тягою зорати цілу фарму (160 акрів) живими або найманими плугом у другого фармера котрий і свою ще більшу фарму обробляє тим самим плугом. Отже вибачайте що не зварили скоро, бо не було в чім.

Цілий учебник обнимає 300 сторін друку і вже готовий оправлений. Видане сего Учебника коштує богато праці і гроший але хто его візьме до рук певно буде аж надто вдоволений такої книжки ще не видів і не будби видів, колиб не щирі приятелі руского народа, котрі не жалували всі сили посвятити для сего так дуже важного діла на американскій землі. Отже не відкладайте ані години часу, купуйте Учебник сей час. Не морщіте чола коли треба заплатити $1.50 за таку книжку. Гроші були й будуть — а Учебник як люди розкуплять так не зараз другий буде. Ви за $1.50 як сказано маєте велику вигоду на кождім кроці. Єсли не вигідно вам посилати $1.50 вложіть двох Вас $3.00 до коверти і зашліть до нашої редакциї а ми сейчас вишлемо Вам дві книжки.

Хто хоче мати Учебник в красній твердій оправі, заплатить $2.00.

Спішіть і купуйте сейчас аби не було за пізно.

На кредит книжки не даємо нікому.

Останок танної землі в Манітобі.

СЕКЦИЇ ВИПОВНЕНІ ЛІНІЙКАМИ НА ПРОДАЖ.

Ціна тільно 7 і 8 долярів за акер заплативши малу рату наперед, решту на десятьлітну сплату. Процент малий. Пощо куповати далеко на заході, коли сї землї знаходять ся під вашим порогом в Вінніпеґскім дістрикті де можна все і всегда продавати за готівку через цїлих двайцять місяців? Вінніпеґ числить тепер 100,000 мешканців.

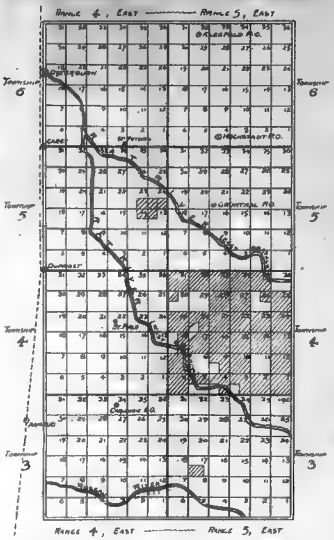

БОГАТО РУСКИХ ПОСЕЛЕНЦІВ БЛИЗЬКО СЕЇ ЗЕМЛІ.

[illegible] адвокатский і студент прав на університеті Манітоба залагоджую всякі справи судові нотариальні і т. п. Говорю знаменито по англійски, німецки, французки як також иншою краєвою мовою.

Тому, хто має який клопіт зі судом або хоче що другому звидати, нехай удасть ся до мене. Єсли вам винні люди гроші в старім краю, або в Канаді, а маєте правні доказ, я Вам їх видобуду в короткім часі. Не удавайтесь до людий, непевного характера, щоби відтак обдурювали вас на кождім кроці, коли я можу вам послужити чесно, щиро, і скоро в кождій справі. Заразом уділюю інформациї всякого рода интересованим в справах економічних і соціяльних Спол. Держав і Канади.

Мій прапор честь, правда і справедливість за велику ціну. Приходіть або пишіть до моєї канцелярії так:

Mr. Joseph Megas
T. B. Law office
330½ Main st.
Winnipeg Man.

На відповідь залучіть марку.

[illegible] установили льотерию для передплатників „Канадийского Фармера". За виграну ставимо золотий зигарок з ланцухом вартости пятьдесять (50) долярів. Кождий передплатник що пришле нам доляра на газету дістане від нас нумер. В тій цїли маємо розпродати до нового 1906 року тисячу нумерів і тогди настане льосоване, а хтось з передплатників за доляра виграє такий цінний зигарок з ланцухом. До виграни мають право тільно ті, що винни нам передплату за 1905 рік і нові передплатники, що пришлють доляра за газету наперед.

Редакция.

Не потрібно аґентів: Ми сами справи залагоджуємо з посел

The Standard Trus

Cor. Portage Ave. & Fort St.

От тобі молодець

(Казка)

(Кінець)

Коли цар почув, що син убив рідного батька, не повірив зразу. Казав собі ще раз оповісти цілу пригоду і задумав ся хвильку. Відтак лице его до тепер мрачне прояснїло і він кликнув:

— От тобі молодець!

— От тобі молодець! — гукнула і собі царска дворяна.

Панове! — обізвав ся цар до них. — Як довго такі Трохимовичі в війску будуть, як довго ціле війско буде оживлене духом патріотизму, се значить, посвячованем і слїпим безграничним послухом для моєї особи і від віків панующої системи, так нехать ни певні бунти. Всї їх здушу, а бунтовників порозганяю на чотири вітри! Нехай жиє Іван Трохимович!

— Нехай жиє, нехай жиє! — гукнула царска дворня і всї до одного зрадїли, бо з царских слів пізнали, що нічого їм боятись.

Наконець цар ще розвернув ся до ґенерала.

— Трохимовича завтра приставити до нагороди — сказав і сїв за стіл до перерваного обіду, а з ним і всї дворяни.

На другий день зараз з рана все війско столиці стануло в повній параді перед кришталевою палатою. По хвили явив ся і сам цар в окруженю всїх мінїстрів, ґенералів, дворян і їх жінок. Цар станув перед челом війска і крикнув сильним голосом.

— Іван Трохимович!

На сей зазив вийшов з ряду викликаний і станув в військовій поставі. Він то червонів, то блїд, то дрожав цїлим тїлом, бо се ось вперше він стоїть так близько перед самим царем, про котрого він до тепер хиба лиш з оповідання чув, та уважав за неземске сотворінє.

Цар довго мірив очима недавного жовніра, а відтак голосно, щоб як найбільше число людий могло чути, почав хвалити его вірність і его вчерашний геройский подвиг, а коли скінчив говорити, обернув ся до одного з ґенералів, взяв з підноса золотий ордер, на котрім була напись „За віру службу" і сам власноручно причепив его до груди жовніра.

Зараз по сїм ціле війско віддало молодому жовнїрови поклін, бубни ударили, що аж воздух задрожав і заграла музика. Сам цар в доброті свого серця поздоровив жовнїра.

Се для Трохимовича було вже за богато. Він розплакав ся, як мала дитина і упав цареви до ніг.

— Мое жите . . . мое жите . . . стогнав він, не могучи добути з себе слова.

Добрий цар усьміхнув ся і казав підняти Трохимовича.

Парада скінчилась, Війско вернуло до своїх куренїв, а там вже було повно бочок меду і пива. Се добрий цар велїв справити бенкет своїм вірним жовнярам.

Поки жовнїри забавлялись, за містом відбувалась інша сцена. Там хоронено в сїй хвили бунтовників, що вчера за свою сьміліcть головою наложили. Поміж трупами був і труп старого Трохимовича і саме, коли тїло его присипувано землею, его сина тимчасом обтащили товариші, підносили на руки і кричали:

— От тобі молодець.

ЦИВІЛІЗОВАНІ ЗЬВІРІ.

В Кантоні в Хінах виконано оногди кару смерти через удушене на 7 чоловіках, а 8-го, який бунтівникам був достарчив оружя стято мечем після давного „доброго" звичаю, бо его провину уважано за більшу. Виновників яких мали удусити, привязали наперед до хреста, а відтак затягли сильно шнур на шию, так, що сейчас наступила смерть. Сей послідний рід смерти, хоть за легку провину, є повільнійший і більше варварський. На місци екзекуциї явило ся богато людий, щоб придивити ся новому способови тратяня людий, між ними богато Европейців. Ледви трачене скінчило ся, аж ту перебрав ся через кордон сторожий якийсь Европеєць і почав торгувати ся з катом о шнур, щоб его на памятку собі купити. Якась „дама" зробила фотографічні знимки, а якийсь иншій турист европейский благав ката, щоб він тримав 3 секунди меч над головою жертви і відтак перва тив, щоби дізнати ся було доброго вражіння, а відтак по екзекуциї відкупив той турист від ката меч, стеригучи собі з горя, що [illegible] сьміє обтерти кров. І як художник сьміє твердити, що она несе культуру [illegible]"

НОВИЙ СПОСІБ ЛІЧЕНЯ ГРУЗЛИЦІ.

Німецкі часописи доносять, що проф. Берінґ винайшов новий спосіб лічення грузлиці (сухіт) котрий ли[illegible] ще тогди не представив на міжнародній антитуберкулічним конґресі в Парижи, що конґреси за [illegible] військового настрою, який на них панує, взагалі не надають ся до технічних демонстраций. Однак винахідник заявляє, що свою методу оголосить найпізнійше в серпни слідуючого року. Средство д-ра Берінга не лише хоронить перед грузлицею, але також лічить її основно. Тайну средства німецкий професор збереже якийсь час, подібно як зробив з винайденою сировицею против дифтерії. Др Берінґ заповідає дальше, що виявить всім свою методу, як то вже учинив супротив управителя парижского Інституту Пастера і позволить лікарям до ході, чи сходить її примінювати, але сути самого средства не виносить бо думає, що має право якийсь час тягнути зиски із свого відкритя, завдяки чому буде міг віддавати ся иншим працям. Проф. Берінґ домагає ся, щоби дали єму час до серпня слідуючого року, але вже від тепер нещасні хорі на грузлицю можуть тішити ся як найкрасшою надією. — Якийсь Нью-Йорчанин, котрий не хоче виявити свого імени, жертвував 50,000 долярів на фонд, що уможливить проф. Берінґови виявити его тайну лічення грузлиці. Ставить лише то условє, щоби лікарска комісия розслідила наперед нову методу лічення.

В всяких потребах удавайтесь до фірм оголошуючих ся в нашій газеті.

МИЛО КОРОЛІВСКОЇ КОРОНИ

[illegible] спеціяльно роблене для твердої води [illegible]

Можете дістати красні образи [illegible] також дорогоцінности, на котрі [illegible] мило, на адрес

The Royal Crown Limited
King st. — — — WINNIPEG

HOTEL & BANKING HOUSE

V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Єсли хочете в старий край в Росию, в Галичину або з краю в Америку дістати ся, то можете у мене білєти на пароходи таньше як в других дістати; або если маєте грошеві посилки, переводи військові і нотаріяльні або судові справи, то все полагоджу і добру раду на все дістанете.

Котрі хотять яко робітники їхати до краю на пасажирских кораблях, то пораду даю безплатно.

Приїзджайте братя до мене, а будете мене вдоволені.

Маю свою гостинницю, де наші люди можуть відпочити і тамо дістати харч.

Не вложуйте грошей до листа!
Висилайте гроші через
DOMINION EXPRESS
MONEY ORDERS
ЗАГРАНИЧНІ ЧЕКИ

Заграничні почтові достави щадять найдешевше, найпевнійше і найвигіднійше до всіх частей сьвіта.

ОПЛАТА:

[illegible]

На висшу суму відповідно повисше ціна. О інформації питайте на стациях, або експресових агентів.

ИОСИФ А. ДИМА

[illegible] перший руский робітничий офис. — Продає шифкарти на всі лінії. Хто хоче купити шифкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно, хоче купити хату або лот в місті, або землю за містом, потребує повномочи або має яку ґрунтову справу в старім краю, то нехай вдасть ся до Й. А. Дими, а буде задоволений. Єго адрес:

J. A. Dyma
796 Main st
Winnipeg.

Война

Где і як она ведеть ся? Хто єї виграє? Як великі Росия і Япония?

Хто хоче мати відповідь на сі питання, най пришле мені в письмі 50 цент. і я вишлю єму книгу 12 цалей широку 15 довгу з мапами і описанем цілого світа, із котрої об всім довідаєть ся.

При тім **даром** пішлю Рахункову Таблицю, поученє о мірах і вагах і Політичний Катехизм.

Продаю також великі образи з війни і то з кождої битви кольорови по 25 цт. штука.

Пишіть на адрес:

M. J. MURIN.
326 NEPPERHAN AVE.
YONKERS, N. Y.

УРІЗАНЯ І РАНИ.

Щоби урізане і рану скоро вигоїти і чисто удержувати, треба ужити

7 Monks Oil.

КОЛИ БОЛЯТЬ ГРУДИ.

Часто трафляєсь, що жінки, котрі плекають діти, терплять на біль грудей. Они можуть того болю позбути ся уживаючи

7 Monks Miracle Salve

Продаєть ся в кождій аптиці

C. W. STEMSHORN,
Агент для продажи домів і земель
652½ Main st. Winnipeg.
Телефон [illegible]

Тут говорить ся по руски, російски, польски, німецки, мадярски і англійски.

Продає лоти в кождій стороні міста, як також лоти і фарми всюди в Манітобі.

Русинипатріоти! удавайтеся до мене!

Продає шифкарти на всі морскі лінії з Европи і назад. Есть агентом фірми Spiro & Co., Falck & Co. Hamburg.

Посилає гроші до краю через сі фірми, за 1 кр. платить 41 цт. — Шифкарта з Hamburg-а до Winnipeg коштує $32.50; з Antwerpen $47.50. — Тікети з Відня до Европи продає ся як найтаньше.

Найдешевша ціна до і з Галичини
разом з желізничим білєтом на всі корабельні лінії.

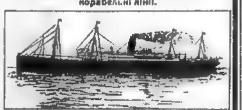

Експресові переказы грошеві добрі в [illegible] частях сьвіта. Найвигіднійше і найдешевше переїзджане до Европи.

О новій поучение пишіть до **R. CREELMAN** TICKET AGENT
841 Main Street Winnipeg.

Памятайте що

EDDYS'A
будівляний папір

не впускає зимна ані випускає тепла

Пишіть по проби і ціни до

TEES & PERSSE LIMITED AGENTS
Winnipeg.

АТЛАНТИЦКА КОРАБЕЛЬНА АГЕНЦИЯ

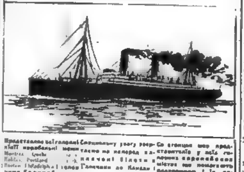

Представляє всі головні лінії корабельні [illegible] Montreal, Quebec, Halifax, Portland, Boston, Philadelphia [illegible] корабельними портами. Спеціяльну увагу звертає на наперед заплачені білєти з Галичини до Канади [illegible] Ся агенция [illegible] у всіх головних европейских містах [illegible] доставі до корабля.

Про ціни і иньші подрібниці пишіть до

W. P. F. CUMMINGS
Room 107 C. P. R. Station
Winnipeg Canada

Elliott & Deacon,
АДВОКАТИ,
ПОВНОМОЧНИКИ,
ЗАСТУПНИКИ і т. д.
316 McIntyre Block,
WINNIPEG.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG

Дивіть ся на золоті букви "T. & B." котрі суть вибиті на кождім плитку і пачці.

THE ALEX. BLACK LUMBER CO., LIMITED.

Продають всякого рода соснові, ялові, кедрові, смерекові і з твердого дерева дошки.

Дерево до будови, тертиці, украшеня на гзимси, вікна, двері і всякого рода будівляний матеріял, також цьвяхи і т. д.

Всякого рода дерево до палива.

Ціна умірковaна. Замовлена виконуєсь точно.
Офис магазину:
Cor. Higgins Ave. & Gladstone st.
WINNIPEG
Телефон 598.

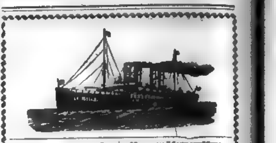

Кождий знає, що найвигіднійша, найбезпечнійша, найдешевша і впрост без пересідки подорож з Буковини і Галичини в Канаду на Гамбург есть лише через генерального експедиента кораблів

B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.

Хто має шифкарту від В. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того перепускають через німецкі стациї граничні.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парчистого числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних териториях є до роздачи. Однак даром не дає ся ціла 8 і три четвертих з 26 секциї, з котрої тільки північну-східну чвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциї т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, маючий 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вкладує ся особисто в місцевім Land Office того дістрікту до котрого земля приналежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати приоручене другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дістрікту, до котрого та земля приналежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слідуючі точки:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій землі і обрабляти єї найменше шість місяців кождого року в протягу трех літ. Се есть звичай Департаменту жадати щоби поселенець з'орав 15 акрів, або замість управлених акрів землі мусить мати 20 штук власної худоби і стайні для ней.

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) має такого сина, що може після права вложити оплату за даровану землю, мешкає в сусідстві землі записаної на сина, то син може одержати патент на тую землю, хотяй не мешкає на ній, а мешкає з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертифікат на патент, а перед тим вніс оплату за иншу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, єсли другий гомстед находить ся близько першого.

4. Єсли поселенець живе постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки які накладує право будуть виповнені.

В додатку висше-сказаних чотирох точок, єще треба додати се, що поселенець хотячи одержати патент має з'орати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і всі господарскі будинки і також 80 акрів огородити плотом.

Право внесеня другої оплати за гомстед котрий тільки ті котрі єще перед 2-гим червнем 1889 року виповнили всі обовязки на першім гомстеді і дістали на него патент.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнив обовязків після права, єго внесену оплату уневажнює ся, а землю може иньший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом, sub. агентом або гомстед інспектором.

Перед робленем аплікациї о патент, мусить ся повідомити письменно комісаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦИЇ.

Новоприбувші емігранти одержують [illegible] роздачи земель в еміграцийнім офісі в Winnipeg [illegible] дім уряді державних земель в Манітобі, [illegible] Land office.

Землю, котра посідає мінерали можна [illegible] коли письменно повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісаря еміграциї [illegible] The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Man. [illegible] кождого агента державних земель в Манітобі і [illegible] західних териториях.

W. W. Co[illegible]
[illegible] міністра внутрішних [illegible]

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

ОДИНОКА РУСКА ГАЗЕТА В КАНАДІ | CANADIAN FARMER | ЗАЛАГОДЖУЄ ВСЯКІ РУСКІ РОБОТИ.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III | Винніпег, Ман., Четвер, 9-го Падолиста, 1905. — Winnipeg, Man., Thursday November, 9 1905 | Число 45.

Трицятого жовтня оголошено в Росиї маніфест Конституциї.

ВЕЛИКІ РОЗРУХИ В РОСИЇ, З ПРИЧИНИ ОГОЛОШЕНЯ ЦАРСКОГО МАНИФЕСТУ ПРО НАДАНЄ КОНСТИТУЦИЇ. — ПІДЧАС РОЗРУХІВ НАЙБІЛЬШЕ ПОТЕРПІЛИ ЖИДИ

Новий маніфест царя.

З Петербурга доносять, що цар [illegible] новий маніфест свій конституцийно котрий [illegible] був подібний англійскій. Вітте есть призначений президентом министрів.

По оголошеню сего манифесту народ по всіх містах Росиї робив демонстрациї тішачи ся волею, якою їх обдарував цар. Социялісти великими громадами з червоними флагами переходили улицями міста. Деякі з них виступали з бесідами, говорячи, що манифест царя не есть еще достаточним позаяк они домагають ся, щоб випустити на волю всіх політичних переступників, щоб завести народну мілицию і щоби видалити з столиці генерала Трепова. Подібні демонстрациї як в Петербургу роблено в инших більших містах як Москва, Одесса, Київ, Гельсингфорс і других. Не обійшлось і без жертв бо приходило до конфлікту між військом а народом, однак жертви ті не суть великі бо тілько пару людей убито.

З Лодзі доносять, що страйк робітників там не устає. Між робітниками а військом приходить до бійки і богато людей паде жертвою тих безпорядків.

Першого сего місяця социялісти-революционери вислали депутацию до Вітте, домагаючи ся вызволеня політичних переступників, виданя трепова з Петербурга і свободу преси. Вітте запевнив їх тілько що до свободи преси в перші дні [illegible] не розвязани.

- Помимо того що цар видав якусь там конституцию, спокою в Росиї нема. Всюди страйки, всюди морди, всюди приходить до конфлікту між народом а військом, всюди по містах повстають против жидівскі заворушеня; Нарід нападає на жидів, на їх мастки, убиває, палить і рабує. Найбільші против жидівскі розрухи тепер в Одессі.

-- Льондон 7 с. м. Петербурский кореспондент доносить до Daily Mail що на Кавказі формальна війна. Желізничі лінії поперериванo і збурено сімнадцять мостів а лінії телеграфічні також попереривано. Кождий чоловік узброєний і уряд запобігти лиху есть безсильний.

- З Льондону доносять, що в наслідок великих заворушень 3 с. м. в Одесі оголошено стан облоги. Нікому не вільно було назначивши вечер показати ся на улици, бо до такого зараз стріляно.

— В Минску 2 с. м. доктори з жидівским шпиталю працювали між раненими що принесено їх з желізничої станиці, де військо стріляло на демонстрантів богато убиваючи а еще більше ранячи.

— В Радом уряджено против рядову демонстрацию і тлуми народу кидали ся і нищили державні будинки, телеграфічні стовпи, робили барикади по улицях і кидали бомби на військові патролі. Тоді військо начало стріляти і богато жертв упало по обох сторонах.

Льондон 4 с. м. доносять що у всіх містах в полудневій Росиї масакрують жидів. Кишинев як рапортують цілковито зруйнований огнем. В Києві нарід сновигає на улицях жадного переходячого і осмотрює чи не жид, на женщинах дре одежу і глядить чи немає хрестика. Саме військо переповнює винищене домів богатих жидів

— З Варшави доносять, що там 4 с. м. на зборах социялістів промовляло двох вояків в повнім військовім уніформі і говорили що революцийна пропаганда сильно розширена в армиї і що не задовго прийде час коли військо получить ся з народом і знищить деспотичний трон.

— З Петербурга доносять до Daily Telegraph, що принц Алексей Оболоньскі зістав призначений обняти місце М. Победоносцева, яко прокуратор синода

— Одесса 5 с. м. доносять що около 6,000 жидів упало жертвою сих розрухів. Шпиталі всюди переповнені раненими а 120 жидів зістало забитих. З вікон стріляно навіть на військо, тому видано проклямацию, що єсли так дальше буде тревати то артилерия зруйнує будинки. Найбільші розрухи панують в Ризі і Одессі, в Петербургі і Москві досить спокійно а в Финляндиї також нема таких великих розрухів, бо там сподіють ся відзыскати самоуправу

— Вість о розрухах в Европейскій Росиї дійшла до Сибериї. Перші розрухи повстали в сибірскім місті Іркуцку і нарід опанував місто. Довідавшись о сім генерал [illegible] без розпорядимости з Петербурга вислав там 5000 війска. За примиром Іркуцка пішло богато инших сибірских міст.

— В Тулі Росия, в демонстрациї з причини оголошеня царского манифесту убито 19 осіб.

— В Тифлісі брало участь в демонстрациї 20,000 людей, 4 особи убито.

Новинки.

Через Mountain View, Okla. перелетів 4 с. м. страшний вихор, торнадо і кроме величезних шкід які наробив поваливши богато домів сім людей стратило житє а богато зістало ранених

З Prince Albert доносять що там помер заморивши ся голодом один з партиї Духоборів фанатиків числа [illegible] шестидесять, котрих віддано в тюрму на шість місяців. Померлий був найслабший фізично з цілої партиї. Уязвлені Духобори не хотять принимати жадної поживи крім „peanuts“ і яблок хотяй подостатком дають їм хліба і ростинних потрав. Сторожі ввалюють силою примушують їх щоби їли молоко і зупу щоб удержати їх при житю.

Желізниця G. T. P. побудує богато галузей до значнійших місць в Західній Канаді

Інжинери суть заняті тепер вимірованем головної лінії [illegible] G. T. P. між Ft. William а горами Скалистими. По вимірованю головної лінії, заберуть ся як найскорше до вимірованя сих галузей, котрі мають доходити до слідуючих значнійших місць: Calgary, Regina, Battleford, Prince Albert, Yorkton, а з тих місць галузи після потреби народу будуть продовжувати ся дальше, до заселених людьми місць.

— Charles M. Hayes, президент желізниці Grand Trunk Pacific в своїй мові в Монтреал сказав, що з новою трансконтинентальною желізницею начнесь новий збіжевий рух в Західній Канаді. Тепер все збіже з Західної Канади накують желізницею Canadian Pacific на схід, а коли G. T. буде збудована, в станеть [illegible] дальші стосунки з Хинами і Японією, тому всю роботу [illegible] до конструкциї сеї нової желізниці, щоби [illegible] буде як найскорше [illegible]

— З San Francisco доносять, що одинайцять кораблів що [illegible] були випущені сего літа на північний океан, мусять перебути зиму в леді. Залоги всіх кораблів числить 410 людий. Тілько на двох кораблях есть подостатком поживи, тому правительство Сполучених Держав задумає висилати поміч для захованя людей перед голодовою смертю.

Хінчики мордують американьских місионарів.

З Гонг-Конг доносять, що Хінці замордували в Лянчав пять місионарів з Сполучених Держав. Всіх місионарів в околици було 37 а Лянчав було головною їх стациєю.

„Російский кружляк Лена що втік з Порт Артура в часі его облоги до San Francisco відплив 31 жовтня до Владивостока.

В Hamilton Ont. Brown, менажер банку Гамільтоньского зістав арештований за дефраудацию 70,000 доларів. От причина, чому наші мають звідки так [illegible]

Поворот хрещених жидів на жидівску віру в Росиї.

В наслідок царского указу о свободі віри богато хрещених жидів вертає назад до давної своєї віри. Як доносять петербурскі дневники, в самім Петербургі вернуло досі 136 родин з інтелігентної верстви а то лікарі, адвокати, учителі, артисти і т. д. Видко ті жиди приймали християнство длятого, щоби могли користати з науки і війти в люди, але в души остались жидами.

Безпорядки в Відни.

Дня 2 с. м. в Відни социялісти устроїли велике збіговище в справі безпосереднього тайного голосованя. Бесідники виступали против зарезу правительства говорячи що віденські робітники готові піти по прикладу в Росиї. По скінченю збору тисячі народу пішли демонструючи по улицях міста закрикуючи про революцию. Недалеко Гофбурґ полиция спиняла демонстрантів хотячи їх похід звернути в бічну улицю. Тут прийшло до бійки в котрій [illegible] осіб зістало ранених.

— З Port Said доносять, 2 с. м. що бувший адмірал российскої флоти Небогатов котрий піддав ся з своїми кораблями Японцям в битві 28 мая, вертає в Росию. Шостого вересня цар указом своїм позбавив его і еще чотирьох капитанів становиска і вислав до Петербурга де над ними має відбути ся воєнний суд.

Балтіморский огонь еще горить.

Сёмого лютого в 1904 році місто Балтімор навістив страшний огонь і наробив шкоди висше сто мільонів. По огни начато відбудовати ту дільницю міста що згоріла. В сім місяци робітники [illegible] румовище великого збіжевого магазину і помимо того що уже близько два роки [illegible] в руминах огонь не угас, бо коли робітники вибрали цеглу [illegible] в кількох місцях.

Потрібуємо доброго руско-англійского учителя для шкільного дістрікту „Червона“. О близші інформациї і платню треба зголошувати ся пишучи на адрес Theo. Wachna Sec. Treas. P. O. Stuartburn Man.

Уже тілько півтора місяця до нового року, тому будемо просити, щоби передплатники Канадийского Фармера спішились з заплатою передплати за 1905 рік, позаяк ми заголошуємо, що єсли одержимо до нового року від тих що залягають з передплатою і від нових предплатників $1 000 долярів, то буде льосоване на золотий зиґарок, в противнім разі коли згаданої суми не одержимо, то трудно буде зарядити льосованє. Кождий з наших чесних передплатників знає, що видаванє нашої газети коштує близько 300 долярів кождого місяця, тому будемо просити о піддержку, якої сподієм ся, що наші чесні передплатники нам не відмовлять.

Ми одержали назад Руско-Англійский учебник адресований до п. Geo. Bajer P. O. Duck Lake Sask. Тому будемо просити щоб тойже зголосив ся і подав свій адрес, бо книжка уже довший час лежить у нас.

TURNBULL & BEVERIDGE

[illegible]

Main Street [illegible]
Winnipeg. [illegible]

Родимці!!!

Маю честь повідомити Канадийских і галицких Русинів, що яко концепіент адвокатский і студент прав на університеті Манітоби залагоджую всякі справи судові нотаріяльні і т. п. Говорю знаменито по англійски, німецки, французки як також нашою краєвою мовою.

Тому, хто має який клопіт з судом або хоче єго другому задати, нехай удасть ся до мене. Сли вам винні люди гроші в старім краю, або в Канаді, а маєте правні докази я Вам їх видобуду в коротким часі. Не удавайтесь до людий, непевного характеру, щоби відтак обдурювали вас на кождім кроці, коли я можу вам послужити чесно, щиро, і скоро в кождій справі. Заразом уділюю інформациї всякого рода інтересованим в справах економічних і социяльних Спол. Держав і Канади.

Мій прапор честь, правда і справедливість за всяку ціну. Приходіть або пишіть до моєї канцелярії так:

Mr. Joseph Megas
T. B. Law office
530½ Main str.
Winnipeg Man

На відповідь залучіть марку.

ЦИВІЛІЗОВАНІ ЗВІРІ.

В Кантоні в Хінах виконано оподі кару смерти через удушене на 7 чоловіках, а 8-го, який бунтівникам був достарчив оружя стято мечем після давного „доброго“ звичаю, бо его провину уважано за більшу. Виновникам яких мали удусити, прикивали наперед до хреста, а відтак затягли сільно шнур на шию, так, що сейчас наступила смерть. Сей послідний рід смерти; хоть за лекшу провину, є повільнійший і більше варварський. На місци екзекуциї явило ся богато людий, щоб приглянути ся новому способови траченя людий, між ними богато Европейців. Людви траченє скінчило ся, як ту несподівано ся через кордон сторожий якийсь Европеєць і почав торгувати ся з катом о шнур, щоб єго на памятку собі купити. Якась „дама“ робила фотографічні знимки а якийсь иньший турист европейський благав ката, щоб він тримав 3 секунди меч над головою жертви і відтак доперва тяв, щоби дізнати мож було доброго вражіня. Відтак по екзекуциї відкупив той турист від ката меч, застерігши собі в горі, що не сьміє обтерти крови. І така худобина сьміє твердити, що она несе культуру „дикунам“.

Позір!

Ми установили льотерию для передплатників „Канадийского Фармера“. За виграну ставимо золотий зигарок з ланцухом вартости пятьдесять (50) долярів. Кождий передплатник що пришле нам долара на газету дістане від нас нумер. В тій цілі маємо розпродати до нового 1906 року тисячу нумерів і тогди настане льосованє, а хтось з передплатників за доляра виграє такий цінний зигарок з ланцухом. До виграни мають право тілько ті, що винни нам передплату за 1905 рік і нові передплатники, що пришлють доляра за газету на перед.

Редакция.

НОВИЙ СПОСІБ ЛІЧЕНЯ ГРУЗЛАВКИ.

Швецкі часописи доносять, що проф. Берінґ винайшов новий спосіб лічення грузлавки (сухіт) котрий лише тому не представив на міжнародній антитуберкулічній конґресі в Парижи, що конґреси за для неспокійного настрою, який на них панує, взагалі не надають ся до технічних демонстраций. Однак винахідник заявляє, що свою методу оголосить найпізнійше в серпни слідуючого року. Средство д-ра Берінґа не лише хоронить перед грузлавкою, але також лічить її [illegible]. Тайну средства німецкий професор збереже якийсь час, подібно як зробив з винайденою сировицею против дифтериї. Др. Берінґ заповідає дальше, що виложить всім свою методу, як то вже учинив супротив управителя паризкого інституту Пастера і позволить лікарям до волі, чи схотять її примінювати, але суть самого средства не виносить бо думає, що має право якийсь час тягнути зиски із свого відкриття, завдяки котрому буде міг віддавати ся иншим працям. Проф. Берінґ домагає ся, щоби дали єму час до серпня слідуючого року, але вже від тепер нещасні хорі на грузлавку можуть сягнути ся як найкрасшою надією — Якийсь Нью-Йорчанин, котрий не хоче виявити свого імени, жертвував 50,000 долярів на фонд, що уможливить проф. Берінґови виявити єго тайну лічення грузлавки. Ставить лише то условє, щоби лікарска комісия розсудила наперед нову методу лічення.

В всяких потребах удавайтеся до фірм оголошуючих ся в нашій газеті.

THE
CANADIAN FARMER
THE RUTHENIAN WEEKLY.

Published every Thursday at 259 Fountain street.
Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co.

Канадийский Фармер.

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує:

в Канаді на рік $1.00
в Сп. Державах на рік $1.00
в Австриї $1.50

Адрес:
CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82,
Winnipeg, Man.

Газету треба платити все з гори.

Гроші посилайте в реєстрованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, запишіть нам, бо без неї гроші тут не дістанемо.

Безіменних дописей не приймаємо.

При зміні адресу просимо подавати старий адрес.

Write for advertising Rates in the only Ruthenian (Galician) Paper in Canada.

Church or other publications and all kinds of work in Ruthenian, Russian, Polish, German and English executed in the only Ruthenian job office in Canada.

The CANADIAN FARMER
P. O. Box 82,
Winnipeg, Can.

J. A. Barry,
Manager.
Free Press Bldg

Дволичність консерватистів.

В коротнім часї буде оголошений день виборів послів, то є заступників народу до провінціяльного парляменту провінциї Саскачеван, тому і не диво, що консерватисти і їх посіпаки дістали оскомину, угадають вожди і уживають ріжних підступів для позисканя для себе народу. Дволичність їх, фальшивість та підлість характера виявляєсь в тім, що поділили свою опінію на двоє що до системи шкільного і так в північній стороні Саскачевану консервативні кандидати суть прихильні такому системови шкільному як есть а в полудневій части противні, значить по котрій стороні видять більшість там і показують приятелів народа. Однак ті штучки надаремні, бо нарід видить в сім їх поступованю лисячу хитрість, якої уживають щоб в часї виборів увести нарід в блуд.

Перед виборами они обіцюють народови гори і долини, а по виборах то їм то все десь...

Ми особливо Русини повинні добре на се глядїти, позаяк знаємо за що нас консерватисти уважали як приїздилисьмо до Канади і як старались нас сюда не допустити, а коли ліберальний рад маючи силу позволив нам чим раз більше сюда приходити, то коли тепер консерватисти видять що і ми таком маємо велико значінє, починають ластитись як той пес що йно перше кусав, однак такому псови нема вже віри і кождий гонить го від себе буком.

Знайдуть ся і межи нами людьми такі котрих консерватисти обтуманили обіцянками, щоби перетягнули наших людей на свою сторону, однак таким нині ніхто не вірить, бо се суть люде котрі торгують справами політичними і не бажають нам добра.

Посьвята галицким еміґрантам.

Шумить вітер, шумить буйний,
Вгинає по полю,
Терпить Русин, нарікає
На щербату долю.

Во щербата тая доля
Мучила го довго,
Аж на конець показала
За море дорогу.

Поцо доле непоправна
З краю вигнала
З дїточками маленькими?
Чи сумлінє маєш!

Подиви ся на-ті сьльози,
На той цьвіт новинний,
Що ся нині забирають
З Вкраїноньки милой.

Хтож ся Вами зволїнує,
На широкім сьвіті,
Мої милі тай невинні
Ви рускі діти!

Батьки наші всї лежать
В могилах на Вкраїні,
А нам! а нам! доведесь
Лячи на чужині.

Щож ми в Бога провинили,
За що нас карає,
За що, за що, доля злая
З краю виганяє,

А на рідну нашу землю
Ворога саджає,
А той бере нашу землю,
Ще і проклинає.

Коли вже раз правда
У краю настане,
Розірве ті пута,
Розбіє кайдани?

Коли обісхнуть сльози
Із лиця сухого,
Та відпаде камінь
Із серденька Твого?

Коли зійде сонце,
Та настане днина,
Коли Тобі буде
Щаслива година?

Та покиньте Неньку
Лукаві душити,
Не їджте Її працї,
Залишіть кров пити.

Чи відберем Ненько
Давненькую славу,
Що взяли від Тебе
Ті люди лукаві?

Ой бо ті лукаві
В країні панами,
Тебе Ненько допчуть
Своїми ногами.

Тебе Ненько допчуть
Тебе зневажають,
В Твоїм рідним краю
Тебе розпинають.

Тебе Ненько гонять
За море сьвитами,
Самі в Твоїй хатї
Остають панами.

Довго ляцка бута
Тебе збиткувала,
Твоє біле тіло
Гарапами рвала.

Ой ненько плакєнька,
Ненько моя мила,
Там тось довгі літа
На ляхів робила.

На ляхів робила,
Ночи не доспала,
Якуж ти заплату
За тоє дістала?

За тоє тебе судять,
За тоє ти карають,
Они ти за правду
В тюрму замикають.

Ти тої танцюєш
Якої ти грають,
А як ся утомиш,
Бють і зневажають.

Они пишно вбрані,
Їздять каритами,
А ти ходиш обдерта
Босими ногами.

Босими ногами
З краю утікаєш,
Лихом ти робила
Чобота не маєш.

Тебе ненько здерли,
Тебе ненько з'їли,
На тобі маленька
Й тіло почорніло.

Най сьвіт тоє видить,
Най сьвіт тоє знає,
Як тебе обдерли
В твоїм рідним краю.

Таких опікунів
В краю богато,
До гола обдирають,
Лицитують хату.

На просьбу і плач
Они невважають,
Що впаде під руки
То все забирають.

За якісь податки,
За якісь додатки,
І що день би брали
Все із твої хатки.

Доки буде тоє
У краю тревати?
Доки хижі круки
Будуть тебе рвати?

Тепленькую кровцю
Драби полюбили,
Без упину смокчуть,
Щоб ся подавили! -

Яким Д. Кравець.

[illegible] Alta

Всячина.

Минувшого тижня офіцияльно оголошено пронадане царем конституції в російскій имериї. Не есть це еще конституция мимоїх готові конституцийні права, бо прави мае еще обрабляти міністерство на котрого чолі стоїть Вітте, а тому цар видав сей манифест, щоб охоронити державу перед анархією. В наслідок оголошеня сего манифесту повстали всюди великі розрухи так социялістів, котрі виступають против правительства, що точки манифесту не суть достаточні як також всюди по містах де есть богато жидів нарід убиває їх тисячами.

—Щоби наша газета стала більше популярною і приносила хосен для руского народа в Канаді в всяких напрямах, ми задумали нашим передплатникам подавати в газеті безплатно поученя в ріжних справах з якими будуть до нас відносити ся.

Ми думаємо, що лутше заплатити доляра на рік за газету та мати подостатком що читати а до того еще і порад, нiж удаватись з всїми потребами до тих, котрі минувшого року орґанизували сюди дуб дальше осята руську хрунівщину. Русини будуть тут на вільній земли повинні заставлятись над собою, а не кидати хліб собакам, а маючи одинокy руску газету в Канаді повинні в ній засягати всяких порад і туй повинні ся спитати, чи сяку або таку справу можна тому або иншому віддати, позаяк приятелів нашого руского народа ми не перестанемо питувати. Ми канадийскі Русини повинні утворити одну нерозривну силу, котру би ми хоронили для самих [illegible] удалали [illegible]. В єдности сила се най буде наш прапор. Всякі роздори і ненависти особисті набік по суди чоловіка поверховно так як хтось нам его представить, а входім в его душу і глядім за его прикметами чи він їх употребляє на розвій чи на погибіль Руси.

—Історія куреня тютюну сягає своїм початком до часів відкритя Америки. Коли Іспанці висели перший раз в 1492 р. на береги нової части сьвіта, завітили, що тамошні мешканці, Індияни, аби розвеселити ся, уживають листя якоїсь ростини, котре спалюють на розжаренім вуглю, а дим вдихають. Домініканин Роман Пане, котрого Колюмб лишив по другій своїй виправі в Америці, відкрив по довгих гаданях, що листє уживане Індиянами до куреня, походить від ростини, яка росла дико в тамошнім краю. Тубильці називали сю ростину „табаґо", тому й Пане назвав її табакою або тютюном. В 1559 р. перевіз насінє тої ростини Франц де Толедо до Португалії, звідки француский посол Іван Николь перевіз її до Парижа як величезне диво. Спершу уживали її лише до лічничих цілий, бо французи не могли привикнути до диму бронзового листя. Зате Англійці стали курити его дуже радо, уживаючи до сего глиняних люльок, яких взорець привіз подорожний Франц Дрейк від диких Індиян з острова Вірджинії. В Німеччині розповсюднив ся звичай куреня тютюну пізніше 30-літної війни, коли англійский король Яков I прислав в 1625 р. свому зятеви Фридрихови на поміч військо. Так ті англійські войска як і войска Ґустова Адольфа курили дуже богато, і тому були посьміховиском для німецьких селян, що уважали їх дурними. Коли якийсь Швед радив одному селянинови спід Гамбурга закурити люльку, той відповів: „Ні, пане чорте, я не їм огню". Власти в деяких державах виступали против звичаю куреня тютюну. Англійский король Яков I наложив на тютюн великий податок, в Росії відтак, в Туреччині около 1640 р. заборонено курити тютюн під загрозою, що курцеви відотне ся ніс. В правних приписах міста Люнебурга в Німеччині з р. 1691 сказано: „Забороняєся погану диявольску видумку, курити тютюн задля небезпечности пожеж під карою стрічка". Лише в Польщи єзуїти видали з початком 17 віку книжку в котрій виступили в обороні куреня. І до нині перечають ся люде о се, чи курене шкодить здоровлю чи ні. Великі вчені наводять різні докази за і против. А тимчасом в Европі зуживає ся річно около 15 міліонів фунтів тютюну. Однак здається, що шкідливість куреня зависить передовсім від організму чоловіка. І так молодїж безусловно не повинна курити, бо нікотина для молодих легких дуже шкідлива отруя. Також не повинні курити зовсім женщини, молоді і старі. Для мужчин найменше шкідлива є люлька, відтак ідуть циґари, а вкінци папіроси. Ті мають найбільше нікотини, а курець вкурює їх звичайно богато, то шкодить найбільше.

Де еще єсть дарова земля.

Цілий ряд рідних дістали ми ряд листів з запитанєм де би можна еще дістати землю даром, тому інтересованим ми подаємо інформацию в котрих провинциях і де землю даром можна еще отримати. І так в Манітобі на [illegible] River, куда іде желізниця C. N. R. над озером Winnipegosis, есть около 10 товншипів землі, але позаяк тамтуда утруднена комунікация, тому від желізної дороги рад побудує дві возові дороги, щоби можна сю землю заселити. Желізниця коло сих земель переходить в віддаленю двох до 18 миль.

Потому есть еще богато землі на схід від озера Dauphin на північ від Pleasant Home і на схід від озера Manitoba, яких 12 миль на північ від стациї Oak Point.

В Асинибої есть еще земля на захід від стациї Shebo, а також в полудневій Асинибої на північний схід від Wood Mountain, а яких 60 миль на полудне від Moose Jaw.

В Саскачевані есть еще богато землі по лінії берегів ріки Carrot, на північ від стациї Melfort на C. N. R. що іде з Swan River до Prince Albert. Шість миль на північ від Prince Albert есть в чотири товншипи і ся земля в добрім положеню бо близько міста, однак за мокра, але наколи там осїдали би люде, то рад осушили би ту землю. Також ся земля тому добра для поселеня, що там близько суть тартаки, де можна заробляти гроші.

Ціна продуктів господарских у Вінніпеґу.

Пшениця № I. 82 ц. фунт
" " II. 78 " "
" " III. 76 "
" " IV. 74
" [illegible] 68 цен.
" " [illegible] 66 цен.
Овес білий 37 цен.
Ячмінь 36 цен.
Лен 90 цен.
Бараболя 40 ц.
Сіно 6 дол. тон.
[illegible] 45—50 ц. фунт
[illegible] 12—20 ц. [illegible]
[illegible] 18—20 ц. фунт. [illegible]
[illegible]
Сир 8—12 ц. фунт
[illegible] 8—11 ц. "
[illegible] 9—13 ц. "
[illegible] 2—4 ц. фунт.
[illegible] 100 до 000 долярів.

МУКА:

Ogilvies Hungarian Patent $2.70; Glenora Patent $2.50, Manitoba Strong Baker $2.00; Imperial $1.60; Lake of the Woods Five Roses $2.70; Red Patent $2.50; Medora $2.00; XXXX $1.50.

По висше сказаній ціні продають фармери і магазини, а склепари продають все дорожче.

ЗДОРОВІ ПОМЕШКАНЯ
залежить єсли ся від уживаня сьвіжої фарби. Жадна хороба не може вирости ся ані вигнїздити ся до зовсім достатком сьвіжої фарби, що також здоровля вокруг головно при чищеню дому. Ми посїдаємо гарантовані фарби всякого кольору і продаємо в ріжній скількости. Наші фарби і їх ціни вдоволяють кождого.

The Winnipeg Paint & Glass Co. Ltd.
179—181 Notre Dame East.

BELL
ФОРТЕПЯНИ
І ОРГАНИ
[illegible]

The Winnipeg Piano & Organ Co.
[illegible] 295 Portage Ave. — Winnipeg.

Уже вийшов Учебник Англійскої мови для руского народа.

Тепер прийшла пора, коли наш Русин не потребує мучити ся глухим і німим межи Англійцами в Канаді і Стейтах. Тепер Русин не потребує водити за собою тлумачів і фундувати для них пиво та горівку, ані платити їм не потребує нічого. Не потребує три дни думати як се, або то зове ся по англійски, а в кінци довідаєсь від якогось недоученого тлумача та й то не так, як треба, перекручено, хто зна як. Не потребує журити ся де прочитати та порозуміти яку будь „суплїку" як дістане з Отави, Вінніпеґу, Реджайни, або від якої будь компанії. — Не потребує кланятись нікому, аби му відписав куди треба по англійски. Не буде журитись як то межи англійцями дістати роботи тай як витримати межи ними німаком. Словом Русинови тепер зсунена тяжка заслона з очий, отворені ухо і уста. — Від тепер Русин чує ся дома на чужій земленці. Нехай тут днесь прийде зелений еміґрант з краю не знає ані слівця по англійски він за півтора мізерних долярів має в книжечці приятеля, професора, помічника, адвоката, провідника, тлумача, має в книжечці англійску мову, котру тільки потребує перебрати в уста тай більше клопоту не має. Наш Учебник не написаний так сухо, аби чоловік сидів та думав три дни над пару словами, тай нічого не второпав.

Він написаний живою мовою, повний цїлими [illegible] розговорів, веселих фраз купецких, фармерских, робітничих і т. п. Граматика анг. мови у сім Учебнику обнимає всего 30 сторін друку, але така майстерна, що тілько раз або два треба перечитати з увагою, тай уже чоловік пізнає форму і підставу англ. мови.

Два словарі Руско-Анг. і Анг.-Руский, що містять в собі повисше 3000 слів кождий. Се така вигода для кождого Русина в Америці як для голодного добрий кавалок паляниці в торбинці. Яке слово загадає [illegible]. Доходили нас слухи, що деякі людоньки балакали що Кан. Фармер туманить людий і що то не правда, що тлумач друкує ся тільки що гроші туманить від людий. Ні братки, ми не всї у ляхів термінували і таких річий можете сподїватись лише від людий що заводять нарід в [illegible] не від людий на котрих не найдете бруду і не докажете їм зла против співбратів Русинів. Ми не знали що Русинів близько сто тисяч в Канаді не мають своєї друкарні. На чужій друкарни робити таку велику роботу як наш Учебник, то так само, якби ви хотіли одного літа з'орати цілу фарму (160 акрів) зиченим або найманим плугом у другого фармера котрий і свою ще більшу фарму обрабляє тим самим плугом. Отже вибачайте що не зверли скоро, бо не було в чім.

Цілий учебник обнимає 380 сторін друку і вже готовий оправлений. Видане сего Учебника коштує богато праці і грошій але хто его візьме до рук певно буде як надто задоволений такої книжки ще не видів і не буде видів, колиб не щирі приятелі руского народа, котрі не жалували всї сили посьвятити для сего так дуже важного діла на американьскій земли. Отже не відкладайте ані години часу, купуйте Учебник сей час. Не морщите чоло коли треба заплатити $1.50 за таку книжку. Гроші були й будуть а Учебник як люди розкуплять так не зараз другий буде. Ви за $1.50 [illegible] маєте велику вигоду на кождім кроці. Єсли не вигідно вам посилати $1.50 вложіть двох Вас $3.00 до конверти і вишліть до нашої редакції а ми сейчас вишлемо Вам дві книжки.

Хто хоче мати Учебник в красній твердій оправі, заплатить $2.00.

Спішіть і купуйте сейчас аби не було за пізно.

На кредит книжки не даємо нікому.

Праця сонця.

Давнійші Греки вважали сонце богом, а коли один з найбільших їх фільософів, Анаксаґор, спротивив ся сему і почав в них сьвітити ра[illegible], то засудили его на смерть. Днесь нам то може тепер видавати ся, бо знаємо, що сонце є величезною кулею утвореною з газів і горючих матерій. Однак з другої сторони не вольно Грекам так дуже за зле їх віри в божескість сонця, коли пригадаємо ся всім чудам, які оно а властиво его сьвітло, лучі, творять на сьвіті. Тутже бо сонішні лучі будять собою кожду закутину землі, несуть сьвітло і витворюють тепло, дають дощ, а в загалї суть они жерелом всего житя на землі.

Щоби однак пізнати характер і діланя сонішних лучий, мусимо наперед довідати ся дещо о віддаленю сонця від нашої землї, его величині, сьвітлї і теплї. Отже учені обчислили, що віддаленє землї від сонця виносить більше як двайцять і одне міліонів миль. Суть то так великі числа, що і представити собі їх тяжко. Якесь поняте будемо мати о тім віддаленю, коли подумаємо, що сїлисьмо до вагону і їдемо желізницею на сонце. Желізниця їде на годину з 96 ½ кл., і не стає ані на хвилю ні в день, ні в ночи. Як довго будемо їхати? Отже ні менше, ні більше, тільки 171 літ.

Знаючи віддаленє сонця, ділаво буде знати его величину. Коли дивимо ся з землї на сонце, то видає ся оно не велике, от малий кружок, мале колесо у воза, або щось такого подібного. Та коли пригадаємо собі при тім, як далеко оно віддалене від нас, то мимоволі подумаємо, що не мусить оно бути так мале, як виглядає. Вжеж бо кождий з досьвіду знає, що от примiром брама на високій церкві менша виглядає, як в дїйсности є і чим висше она виносить ся, тим менша. Так само є і з сонцем. Вже знаменитий грецкий фільософ, Анаксаґор, був тої гадки, що сонце так велике, як цілий пелопонеский півостров, Греки висьміяли го за се, бо не знали як далеко сонце від землї. Якби они однакож були здивіли ся колиб їм був хто сказав, що сонце не тільки більше є від півострова пелопонеского, але від цілої Греции, ба навіть і цілої нашої землї а то більше, як міліон разів.

Щоби докладно зрозуміти величину сонця, представмо собі, що сонішна куля є дїла порожна, от як шкла котрою хлопці грають ся. Колибисьмо тепер могли взяти кулю величини нашої землї і вкинули до сонішної кулї, то ві-там не видобули би, так є мала в порівнаню до величини сонця. Щоби отже заповнити цілу сонішну кулю то мусїлибисьмо вложити там куль величини землї міліон триста тридцять і один тисяч. Так великим є сонце!

В наслідок величини сонця і скількість тепла, яке оно видає, є так велика, що тяжко і представити собі. Один учений Англичанин, Тиндаль старав ся дати поняте о силї тепла. Він відкрив, що куля вапана, коло котрої горить огонь зложений з кисня і квасороду також чинить горячо і видає так ясне сьвітло, що не можемо на огонь глядїти без болю голим оком. Однакож, щоби мати сьвітло так сильне, як сонішне, не досить зробити кулю такої величини, як сонце. Куля таки мусїлаб бути 140 раз більша від сонця, щоби дала таку скількість тепла і сьвітла, скільки сонце.

Треба однак знати, що те все тепло сонця падає на нашу землю. Земля приймає тільки малу частину сонішних лучів. Легко се зрозуміти, бо земля, як знаємо, є богато менша від сонця, отже вфиває часть сонішних лучів, відповідну до своєї величини. Зрозуміємо се лекше, коли завісимо малену лампу на середині комнати і будемо уважати єї за сонце. Возьмім тепер примірно зеренце горчиці а поклаймо то буде земля. Тримаймо то зеренце здалека від лямпи, а побачимо, що тільки мала частина лучів лямпового сьвітла паде на горчицю, всї прочі лучі розбігають ся по цілій комнаті. Так само мала скількість лучів сонця дістає наша земля, а однак і та скількість є, одна двитисячоміліонова (1/2000000000) частина справляє такі величезні наслідки на нашій землі.

Так отже, коли би сонце було ближе, то на сьвіті помералоби коли би знов оно лучі звернули ся на нас з цілою своєю силою, спаляли би нас в ній она. Але ті самі лучі, що спалилиб нас, ті самі хоронять нас від сего. Дїє ся в сей спосіб, що они піднесуть дрібненькі частинки води і розсипують в воздухи. Ті малі частинки води холодять часть надмірного горячча, а через се походжує ся.

Так дізнались ся дещо о віддаленю, величині, сьвітлї і теплї сонця—великого жерела сонішних лучий але не знаємо ще що то суть лучі і в який спосіб досягають нашої землї.

Великий фільософ Ньютон (Newton) думав, що лучі сонішні складають ся в дуже дрібненьких частинок матерії добуваючих ся з сонця і ударяючих безвпинно наше око. Легко зрозуміти, що відчуваємо тогди сьвітло і чули тепло зовсім так само, як при удари якимсь предметом в око видимо іскри, а удар по тілї викликує чувство тепла. Але є еще другий спосіб, щоби дїткнути якийнебудь предмет на віддаленє. Коли примірно до кого говорю, то не вкидаю жадного предмету з моїх уст, тільки уста мої порушають воздух, а то викликує одну филю, та филя викликує другу, друга третю і т. д. аж послідна филя доходить до нашого уха. Отже другий учений, а передовсім Голяндчик, Гайґенс (Huygens) відкинули теорию Ньютона а почали повчати розходженє ся сьвітла сим другим способом. Гайґенс, що жив в тім самім часі, що і Ньютон твердив, що сьвітло сонця спливає струями менше більше так, як филї на ставі. Але по чім ті филї сплинають? Не по воді, бо єї там нема, ані по воздусї, бо знаємо що в неізмірнім від нас землї віддаленю такого нема воздуха. Отже, по чім?

Цілу просторонь межи землею, сонцем і звіздами виповняє материя котрої не видимо, але котра проникає всї тіла як шкло, лід, дерево і мур. Ту материю називаємо Етером. Етер заповняє весь простір, є всюди і все проникає. Скоро малі частинки газів зібраних около сонця ударають о себе з великою силою, витворять [illegible] скількість сьвітла і тепла, потрясають етер довкола себе, а тогди зрушене етеру доходить і до нас. Возьмім для ліпшого зрозуміня желізне якесь начинє з водою, примірном баню і пустім, що вода в бані, то етер. Заверно тепер в середину води кавальчик потасу з побачимо, що в міру того, як потас буде розгрівав ся і запалить ся, утворить ся филї, котрі будуть віддалювати ся від середини бані аж до її берегів. В сей сам спосіб перепливають филї етеру до нас.

Дрібні ті филї розходячи ся від сонця на всї сторони, не задержують ся, не відпочивають ніколи, але гонять одна за другою з неімовірною скоростию, ударають о нашу землю і воду і огрівають її, они також ділають на наші очі нерви в сей спосіб, що справляють в них дражнє і ми видимо сьвітло. Споглянувши на сонце і чуємо, не замет одного сильного удару пястуком в око, котрий викликує хвилеву іскру, бить нас міліони сонїчних филь без перерви, а тогди поймемо легко, що то спричинює сталий блеск сьвітла в наших очах.

Коли ніхто филь не видів, ані етеру, по котрім плинуть, то запитає може хто, звідки маємо право говорити що они суть? А однак, хотяй ніхто їх не видів, то мимо сего виміряно їх, обчислено, як суть великі, і кілько їх може змістити ся на однім квадратовім цалю. Не можемо ту займати ся їх обчислюванєм, але то тільки скажем, що учені доказали, що филї суть так маленькі, що їх змістить ся 50 тисяч в однім квадратовім цалю, а скорость їх так велика, що щоби дістати ся з сонця на землю, то не потребують 171 літ часу, як поспішний поїзд, а перебувають тую дорогу в семи і пів мінут. А памятаймо, що від нас до сонця є більше, як 20 міліонів миль і що навіть куля арматна потребує на відбутє тої дороги від 10 до 30 літ! Памятаймо також, що той рух триває безпинно, а филї слїдують без перерви, одна за другою і ударяють наше око і так скоро наступають по собі, що їх більше як 608 біліонів досягає нашого ока в протягу одної тільки секунди!

(Дальше буде.)

Elliott & Deacon,
АДВОКАТИ,
ПОВНОМОЧНИКИ,
ЗАСТУПНИКИ і т. д.
316 McIntyre Block,
WINNIPEG.

EMSHORN,
домів і земель
Winnipeg.

сі корскі лінії з Европи
Spiro & Co., Falck

через сї фірми, за 1
карта з Hamburg-а до
з Antverpen $47.50. —
родає ся за найтаньше.

go i з Галичини
білетом на всі
лінії.

.MAN TICKET AGENT
Winnipeg.

йте що
S'A
й папір

E LIMITED
nnipeg.

ЛЬНА АГЕНЦИЯ

CUMMINGS
tation
nipeg Canada.

& Co:
Winnipeg

Висилаємо гроші до
кадої місцевости в
стриї і Росиї по най-
зшій ціні.
певно задоволені.
Р РУЦІ.

THE ALEX. BLACK LUMBER CO.,
LIMITED.

Продають всякого рода соснові, ялові, кедрові, смерекові і з твердого дерева дошки.

Дерево до будови, тертиці, украшеня на ґанки, вікна, двері і всякого рода будівляний матеріял, також цявахи і т. д.

Всякого рода дерево до палення.

Ціна умірковaна. Замовлення виконуєсь точно.
Офіс магазину:
Cor. Higgins Ave. & Gladstone st.
WINNIPEG.
Телефон 598.

Кождий знає, що найвигіднійша, найбезпечнійша, найдешевша і впрост без пересідки подорож
з Буковини і Галичини в Канаду
на Гамбург есть лише через генерального експедитора кораблів
B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.
Хто має шіфкарту від В. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того перепускають через німецкі стациї граничні.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парастого числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних територіях є до роздання. Однак даром не дає ся з 8 і три четвертих з 26 секций, з котрої тілько північну-західну четвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секції т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, маючий 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вносить ся особисто в місцевім Land Office того дістрікту до котрого земля приналежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати припоручене другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дістрікту, до котрого та земля приналежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слідуючі точки:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій землі і обрабляти єї найменше шість місяців кождого року, в протягу трех літ. Се есть звичай Департаменту жадати щоби поселенець з'орав 15 акрів, або замість управлених акрів землі мав мати 20 штук властної худоби і стайні для неї.

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) має такого сина, що може після права зложити оплату за даровану землю, мешкає в сусідстві землі записаної на сина, то син може одержати патент на тую землю, хотяй не мешкає на ній, а мешкає з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертифікат на патент, а перед тим вніс оплату за другу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, єсли другий гомстед знаходить ся близько першого.

4. Єсли поселенець жиє постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки які накладує право будуть виповнені.

В додатку вище [illegible] чотирох точок, що треба додати ся, що поселенець хотівши одержати патент має з'орати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і всі господарскі будинки і також 80 акрів загородити плотом.

Право виконання другої оплати за гомстед котрий тілько ті котрі еще перед 2-гим червнем 1889 року виповнили всі обовязки на першім гомстеді і дістали на него патент.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнив обовязків після права, єго внесену оплату уневажнює ся, а землю може кождий оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом, агентом або гомстед інспектором.

Перед робленем аплікації о патент, мусить ся повідомити письменно комісаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦИЇ.

Новоприбувші імігранти одержують поученє що до роздання земель в еміграцийнім офісі в Вінніпеґу, або в кождім уряді державних земель в Манітобі, Dominion Land office.

Землю, котра [illegible] мінерали можна дістати тілько, коли письменно повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісаря еміграцийного в Вінніпеґу, The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba або кождого агента державних земель в Манітобі і північно-західних територіях.

W. W. Cory,
заступ. міністра справ внутр.

КАНАДИЙСКИЙ
Canadian ФАРМЕР Farmer

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III. Вінніпеґ, Ман., Четвер, 16-го Падолиста, 1905. — Winnipeg, Man., Thursday November, 16 1905 Число 46.

Ліберальні Кандидати побідили в Альберті.

ВИБРАНО ДВАЙЦЯТЬ ТРЬОХ ЛІБЕРАЛЬНИХ А ТІЛЬКО ДВОХ КОНСЕРВАТИВНИХ. ВСІ ДЕРЖАВНІ МІНІСТРИ ПОТВЕРДЖЕНІ НАРОДОМ. ВСІ РУСИНИ ГОЛОСУВАЛИ НА ЛІБЕРАЛІВ.

Ліберали в Альберті виграли.

Дня [illegible] го сего місяця від[illegible] в новоутвореній провінції Альберта перші вибори [illegible] заступників народу до провінцияльного парламенту. Вибори сі скінчились [illegible] добре, котра з сих двох канадийских партий ліберальної і консервативної [illegible] більше прихильна на[illegible] поселенцям Канади, [illegible] обі они [illegible] добра, а [illegible] народ знає котра партия есть для них прихильна, то з тої партиї вибирає своїх представителів до парламенту, бо знає, що они їх не [illegible], а будуть сьміло [illegible] боронити їх інтересів.

Не помогли вічні інтриги консерватистів, не помогло [illegible] що до шкільних [illegible], бо народ знає що партия ліберальна есть поступова, найбільше дбає о просвіту, словом не помогли консерватистам вічні їх крутійства, бо народ на них уже [illegible] пізнав ся і так їм віддячив ся, що вибрав з 25 послів з яких має складати ся парламент, 23 ліберали а тілько двох консервативних послів якби на сьміх були знаходити ся в їх товаристві.

Аж сипало ся консерватистам що народ задасть їм такий страшний удар, бо все они собі рахують, що народ [illegible] панів та богатих [illegible], однак народ розумно [illegible] собі вибрав [illegible] і тримає з тими, котрі [illegible] ближше него і дбають [illegible] о свое але і загальне добро.

[illegible] Русини повинні всегда памятати на добродійства які мають зі сторони ліберальної партиї і ніколи не повинні забути на клевети, які на нас кидано зі сторони консервативної партиї описуючи та називаючи нас всякими понижаючими становиско чоловіка назвами. Ми сподіваємо ся, що так як в Альберті постояли Русини за своїми добродіями і приятелями ліберальними, так само постоять і в провинциї Саскачеван де незадовго також будуть вибори. Є надія і то певна, що і в сій провинциї побідять ліберали, бо за добро добром платять, а за зло злом.

Борба о тайне голосоване в Австриї.

У всіх краях входячих в склад Австрийскої держави ведесь тепер сильна агітация в справі виборення всенародного тайного права голосования. Всюди організациї робітничі висилають своїх делегатів до краєвих соймів, щоб ті перед міністрами висказали бажане народу. В соймах таком ведесь дискусия на сю саму тему і хоть богато є прихильників що до заведения сего нового виборчого системи, то і ворогів не брак, бо після аристократичні противні зроблению сего кроку, бо тогди не відбувалоби ся голосоване під надзором жандармів і багнетів, котрих хлоп так боїть ся що хотяй знає, що іде против свого переконання, то зі страху дає голос на пана. В Галичині також не стоять, а домагають ся тих самих прав що і инші народи. Можеби хоть тогди як буде тайне голосоване галицкі Русини висилали більше своїх послів [illegible] так до ради державної як і краєвої і легше було би скинути лихіх опікунів Русинів з їх становиска. Всяке нове добре право не надано народови добровільно, а народ сам мусів его добиватись силою, тож і не дивно коли читаємо, що в Відни по зборах робітничих, на яких обговорювано справу тайного голосования прийшло до проливу крови.

Ми Русини жиємо на вільній земли жадаємо, щоби наші братя в Галичині видобули ся як найскорше з під лядскої опіки, а се неможливо настане, коли буде тайне голосоване, о котре Русини сильно повинні боротись, бо се тілько піднесе до гідности нашу народність, котра би мала з своїх заступників [illegible], котрі могли би стояти за Русинами і їх правами.

Новинки.

— В Тексас 7 с. м. вискочив з шин потяг, в котрім перевожено менажерию і з розбитих вагонів всі звірята поутікали в ліс. Часом катастрофа на желізници робить великі шкоди для тих що їдуть, бо богато погибає, богато остає каліками, а ся катастрофа зробила для звірей велику пригоду, бо з неволі дістались на волю.

— З Крістіянії доносять що будучий норвегский король а дуньский принц Кароль приїде з своєю женою 25 або 26 листопада до Кристіянії де має зложити перед норвегским парламентом присягу вірности.

— Dauphin-ска газета доносить, що минувшої суботи найдено в лісі мертве тіло жінки доцька руского фармера на Valley River. Як оглянено то смерть спричинив вистріл з стрільби. Догадують ся, що се мав зробити єї наймолодший син маючий 12 літ. В сій справі заряджено слідство.

— Вітте яко премір має тепер під своєю юрисдикциєю чотирох міністрів а решту подано до димисиї. Тепер видно нове право що до вибору послів і так: кождих 250.000 людности робітників і селян мають вибирати одного представителя. До голосования має право кождий мешканець, котрий платить 250 долярів річної ренти, малі гандлярі кромі найнизшої класи, всі котрі покінчили високі школи і официялісти в Москві і Петербурзі, котрих річна плата виносить не менше 600 долярів.

Зі всіх сторін російскої держави доносять, що бунти утихають. В Польщи дуже тішаться сим царским манифестом, всюди в Варшаві повивішувано национальні польскі флаги. Народ числом 250 000 зробив велику демонстрацию улицями міста, всюди було повно бесідників, між котрими виступав також великий теперішний польский писатель Генрик Сінкевич. Забурень не було ніяких.

—З Петербурга доносять, що льорд Ротшільд з Льондону і Якоб Г. Шіф жертвували по 50,000 долярів на запомогу для потерпівших шкоду в Росії жидів, в часі теперішних розрухів.

— Хотяй доносять, що заворушення в Росії устають, то не так легко розбурханий революціонерами огонь потухає. Хотяй в меншій мірі, то все такой десятки жертв паде на порядку дневнім. В Полудневo Західній Росії нема майже жадного міста або місточка де бе не змасакровано жидів. З Томска Сиберия доносять, що там 40.000 людности і війска стояли і не боронили коли горів театр, в котрім було 600 мужчин, жінок і дітей. Так само в Томску товпа народу спалила будинок судовий де були скрились революціонери а котрі з него утікали то убивано їх. В Москві революціонери також звели кроваву битву з війском. В Москві Чорна сотня з козаками напали на кількох дітей що несли червоні флаги і збили так немилосердно що деяких пірвали на куски. На Кавказі продовжують ся морди Татар з Вірменами і власти не годні нічого вдіяти бо попсуте залізничі шляхи, через що не можна доставити війска.

Старики повішали ся.

— З Буфало доносять, що два старики один Wm. Reck 81 рік старий, а другий Al. Oakes, 78 літ маючий повішали ся 9 с. м. Они були приятелями віддавних літ і оба терпіли нужду. Нарешті зійшли ся і урадили повішати ся. Їх тіла найдено в противних частях міста.

— З Washington-у С. Д. доносять, що Сполучені Держави хотять фортифікувати Чікаго і инші міста положені над великими озерами і рікою St. Lawrence.

— З Токіо доносять, що в провінції Ошіка лютилась 9 с. м. страшна буря, котра знищила 1900 будинків. З людей як доносять ніхто не згинув.

— В Brandon Ман. лучилось 12 с. м. на зелізній дорозі нещастя, котрого жертвою упав Русин Озітва, котрий робив там на секциї. Нещасливий чоловік з двома другими здоймали „гендкару" з шин, бо їхав против них потяг і стали на другу дорогу, коли в тій хвили друга машина неспостережено над'їхала з заду, відтинаючи ноги і задаючи Озітві тяжкі рани в голову. Его взято сей час до шпиталю, однак по 10 мінутах помер. Озітва має родичей, котрі живуть в Канора, Саскачеван.

THE
CANADIAN FARMER
THE RUTHENIAN WEEKLY.

Published every Thursday at 259 Fountain street.
Winnipeg, by the

Canada North West Publishing Co.

Канадийский Фармер.

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує:

в Канаді на рік $1.00
в Сп. Державах на рік $1.00
в Австриї $1.50

Адрес:
CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 32
Winnipeg, Man.

Газету треба платити все з заперед.

Гроші посилайте в рекомендованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почти, або агента на експресовім офісі, вишліть нам, бо без них грошей тут не дістанемо.

Вальмогіних дописей не сприймемо.

При зміні адресу просимо подавати старий адрес.

Write for advertising Rates in the only Ruthenian (Galician) Paper in Canada.

Church or other publications and all kinds of work in Ruthenian, Russian, Polish, German and English executed in the only Ruthenian job office in Canada.

The CANADIAN FARMER
P. O. Box 82,
Winnipeg, Can.

J. A. Barry,
Manager.
Free Press Bldg.

До відомости виборців.

Кождий виборець мусить памятати що в сих виборах він може тільки голосувати в тій дивизиї в котрій він мешкає в день виборів.

Поділ виборчого округа на дивизиї де виборці віддають свої голоси, буде опублікований урядовою прокламациєю.

Народи замешкуючі провінцию Саскачеван суть вдоволені з шкільного системи який мають і котрий уважають за найлішний в сьвіті. Ми не хочемо щоби Haultain змінив его.

Шкільне право поставило відділні школи під цілковиту контролю парляменту. Пожадано щоб були церковні школи а щоби були національні школи. Професори всіх шкіл, чи они суть публичні чи відділні, мусять мати ту саму квалїфікацию, і мають перейти той самий егзамін. Протестанти мають то саме право закладати відділні школи.

В Саскачевані есть близько 600 публичних шкіл і лїберали хотять щоби в кождім дістрікті заложено школу. Тепер в тій провінциї есть тілько три відділні школи католицкі і три протестанцкі.

Крик о ограничене сего шкільного системи викликали тілько політикери і газети, котрі думають що сим способом поширають власть для своєї партиї.

Лїберальна краска є червона, тому уживайте червоного олівця в день виборів.

Політика має велике значінє в повседневним житю людским і тілько сими собою керуючі люде можуть єї пізнати. Лїберали не уважають політику за „забавку." Пан Walter Scott і его правительство хотять помочи в розвою національних шкіл і їх лїбералам є свобода і широко поглядом лїбералам стоїть за добробитом і рівностю.

Продовжене лїберальної власти, означає продовжене добрих часів і вздрість вартости землї.

Лїберальний ряд не дав ані акра землї зелїзничим компаниям а п. Haultain і его приятелї консерватисти дали зелїзничим компаниям 20,000.000 акрів землї.

Лїберальний ряд хоче будувати богато дорог і помагає їм в будові.

Если ви собі жичите щоби Саскачеван підніс ся, то всї повинисьте голосувати на кандидатів лїберального ряду і на се повинні памятати всї, котрі хотять мати вельницю в місци де поселились.

Уживайте червоного олівця.

Козір!

Ми установили льотерию для передплатників „Канадийского Фармера". За виграну ставимо золотий зигарок з ланцухом вартости пятьдесять (50) долярів. Кождий передплатник що пришле нам доляра на газету дістане від нас нумер. В тій цїли маємо розпродати до нового 1906 року тисячу нумерів і тогди настане льосоване, а хтось з передплатників за доляра виграє такий цінний зигарок з ланцухом. До виграни мають право тільки ті, що винни нам передплату за 1905 рік і нові передплатники що пришлють доляра за газету наперед.

Редакция.

В всяких потребах удавайтесь до фірм оголошуючих ся в нашій газеті.

Elliott & Deacon,
АДВОКАТИ,
ПОВНОМОЧНИКИ,
ЗАСТУПНИКИ і т. д.
316 McIntyre Block,
WINNIPEG

TURNBULL & BEVERIDGE
[illegible]
316 Main Street [illegible],
Winnipeg, - - - Man.

УРІЗАНЯ І РАНИ.
Щоби урізане і рану скоро вигоїти і чисто удержувати, треба уживати
7 Monks Oil.

КОЛИ БОЛЯТЬ ГРУДИ.
Часто трафляєсь, що жінки, котрі плекають діти терпять на біль грудей. Они можуть того болю позбутись уживаючи
7 Monks Miracle Salve
Продають в кождій аптиці

ЗДОРОВІ ПОМЕШКАНЯ

Мешкане стане відразу здоровійше від уживаня свіжої фарби. Жадна хороба не може вкрасти ся ані загніздити ся де уживано достатком свіжої фарби, що також не иноді можу годиться при чищеню дому. Ми посідаємо гарантовані фарби всякого кольору і продаємо в різній скількости. Наші фарби і їх ціни вдоволять кождого.

The Winnipeg Paint & Glass Co. Ltd.
179—181 Notre Dame East.

BELL
ФОРТЕПЯНИ
І ОРГАНИ

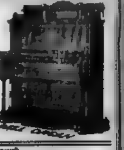

[illegible]

The Winnipeg Piano & Organ Co.
[illegible] 295 Portage Ave. — Winnipeg

Перший Руский Американьско Галицкий
Дім Банковий і Канцелярия адвокатско-нотарияльна
A. Chromowski & Co.
330 E. 10th Street. - - New York City.

Пересилає гроші до старого краю найскорше і безпечно

Приймає вкладки депозити.

Мінає гроші по курсі біржевім

Продає шіфкарти на всі лінїї корабельні до краю і з краю, враз з билетами на зелїзниці.

Переправлює всякі пертрактациї спадкові, контракти купна і продажі, повномочія (легалізацию) і спори

Полагоджає увільненя від кольдуна війскової служби ...есть головним конс. для справ військових.

Провадить руску книгарню.

БРАТИ РУСИНИ! Не дайтесь визискувати і ошукувати чужим і підступним людям. В кождій потребі звертайтесь лиш до фахового і совістного заводу, широго і дїльного і правдивого Русина, який есть краян і брат ваш

Аполінар Хромовский.

Пора з чужими а тільки свій до свого!

ШИРІТ НАШУ ЧАСОПИСЬ І З'ЄДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

...ке вийшов Учебник Англійскої мови для руского народа.

...тепер прийшла пора, коли наш Русин не потребує ...ти ся глухим і німим межи Англійцями в Канаді і ...ах. Тепер Русин не потребує водити за собою тлу... фундувати для него пиво та горівку, ані платити ... потребує нічого. Не потребує три дни думати як ...бы то зове ся по англійски, а в кінци довідаєсь від ...сь недоученого тлумача та й то не так, як треба, ...зручено, хто зна як. Не потребує журити ся до про...ти та порозуміти яку будь „суплїчку" як дістане в ... Вінніпегу, Редклайна, або від якої будь компанії. ...не потребує кланятись нікому, аби му відписав куди ...ь по англійски. Не буде журитись як то межи англі... дістати роботи тай як витримати межи ними німаком. ...я Учебником тепер дозувеса тяжка заслона з очий ...орої ухо і уста. — Від тепер Русин чує ся дома на ...їй землиці. Нехай тут днесь прийде зелений еміґрант ...ко не знає ані слівця по англійски він за **півтора ...ерних долярів** має в кишени приятеля, професора, ...чителя, адвоката, провідника, тлумача, має в кишени ...ійську мову, котру тілько потребує перебрати в уста ...більше клопоту не має. Наш Учебник не написаний ...сухо, або чоловік сидів та думав три дни над парою ...ів, тай нічого не второпав.

Він написаний живою мовою, повний цїкавих корот... розговорів, веселих фраз купецких, фермерских, робіт... і т. п. Граматика анг. мови у сім Учебнику обнимає ...е 30 сторін друку, але така майстерна, що тільки раз ...дна треба перечитати з увагою, тай уже чоловік цїлує ...у з підставу англ. мови.

Два словарі Руско-Анг. і Анг.-Руский, що містять в ...і понисше **3000** слів кождий. Се така вигода для кож...о Русина в Америці як для голодного добрий кавалок ... в торбині. Яке слово загадає подивить ся то вже й є. ...одили нас слухи, що деякі людоньковє балакали що ... Фармер туманить людий і що то не правда, що тлу... друкує ся тільки що гроші туманить від людий. Ні ...ки, ми не всї у лавіз терміновали і таких річий мо... сподіватись лише від людий що запродують нарід а ...с людий на котрих не найдете бруду і не докажете ...ла против співбратів Русинів. Ми не винні що Русинів ...тько **сто тисяч** в Канаді не мають своєї друкарні. На ...ій друкарни робити таку велику роботу як наш Учеб..., то так само, якби ви хотїли одного літа з'орати цїлу ...ку (160 акрів) звичайним або найлїпшим плугом у друго... фармера котрий і свою ще більшу фарму обрабляє тим ...м плугом. Отже вибачайте що не зварили скоро, бо не ...о в час.

Цїлий учебник обнимає 380 сторін друку і вже готовий ...ений. Видане сего Учебника коштує богато праці ...й але хто его озьме до рук певно буде аж надто ...оволений такої книжки ще не видів і не був би видіа, ...б не щирі приятелі руского народа, котрі не жалува... сили посьвятити для сего так дуже важного діла на ...ій руській земли. Отже не відкладайте ані години ..., купуйте Учебник сей час. Не морщте чола коли треба ...латити $1.50 за таку книжку. Гроші були й будуть—а ...ники як люди розкуплять так не зараз другий буде. ...$1.50 як сказано маєте велику вигоду на кож...крок. Єсли не вигідно вам посилати $1.50 вложіть двох ...$3.00 до коверти і вишліть до нашої редакції а ми ...вам вишлемо Вам дві книжки.

Хто хоче мати Учебник в красній твердій оправі, ...латить $2.00

...іть і купуйте сейчас аби не було за пізно.

На кредит книжки не даємо нікому.

Землї на продаж в східній Манітобі
7 - 8 ДОЛЯРІВ за АКЕР.

Останок дешевої землї в Манітобі на продаж на ...же догідних услівях. Мало треба заплатити наперед а решту на десятьлітну сплату.

Се есть добре для бідних людей.

Всї сі землї сухі і добре дреновані, в кількох місцях есть троха ліса але всї добрі для мішаного господарства, добре місце для збуту продуктів бо тілько 35 миль від Вінніпегу.

По близші інформациї пишіть або зайдіть до:

Wm. Harvey, Managing Director
Standard Trust Co.
Pie Portage Ave. & Fort Street. Winnipeg, Man.

Де еще есть даром земля.

Наша редакція дістала пару листів з запитанєм де би можна еще дістати землю даром, тому інтересованим ми подаємо інформацию в котрих провинциях і де землю даром можна еще отримати. І так в Манітобі на Pine River, куда іде желїзниця C. N. R. над озером Winnipegosis, есть около 10 товншипів землї, але поки тамтуда утруднена комунікация бо від желїзної дороги небудує дві возові дороги щоби можна сю землю засїлити. Желїзниця коло сих ... миль переходить в віддаленю двох до 18 миль.

Потому есть еще богато землї на схід від озера Dauphin на північ від Pleasant Home і на схід від озера Manitoba, яких 12 миль на північ від стациї Oak Point.

В Ассинибої есть еще землї на захід від стациї Shebo, а також в полудневій Ассинибої на північний схід від Wood Mountain, а яких 50 миль на полудне від Moose Jaw.

В Саскачевані есть еще богато землї по лївім березі ріки Carrot, на північ від стациї Melfort на C. N. R. що іде з Swan River до Prince Albert. Шість миль на північ від Prince Albert есть в чотири товншипи і єя земля в добрім положеню бо близько місто, однак за мокра, але наколи там осїдалиби люде, то рад осушилиби ту землю. Також ся земля тому добра для поселеня, що там близько суть тартаки, де можна зарабляти гроші.

Ціна продуктів господарських у Вінніпегу.

[illegible]

МУКА:

Ogilvies Hungarian Patent $2.70, Glenora Patent $2.50, Manitoba Strong Baker $2.00, Imperial $1.50; Lake of the Woods Five Roses $2.70; Red Patent $2.50, Medora $2.00; XXXX $1.50.

По висше сказаній ціні продають фармери і магазини, а сторінки продають всо дорожше.

Кождий знає, що найвигіднійша, найбезпечнійша, найдешевша і впрост без пересїдки подорож з Буковини і Галичини в Канаду
за Гамбург есть лише через генерального експедитора кораблів
B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.
Хто має шіфкарту від Б. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того перепускають через німецкі стациї граничні.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парястого числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних територіях є до роздачи. Однак даром не дає ся ціла 8 і три четвертих з 26 секциї, а котрої тілько північну-східну чвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциї т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, звиш 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вносить ся особисто в місцевім Land Office того дістрікту до котрого земля приналежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати припоручене другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дістрікту, до котрого та земля приналежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слідуючі т...

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій землї і обрабляти єї найменше шість місяців кождого року, впротягу трех літ. Се есть звичай Департаменту жадати щоби поселенець з'орав 15 акрів, або замість управлених акрів землї масмати 20 штук власної худоби і стайні для неї.

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) має такого сина, що може після права зложити оплату за даровану землю, мешкає в сусїдстві землї записаної на сина, то син може одержати патент на тую землю, хотяй не мешкає на ній, а мешкає в татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертифікат на патент, а перед тим вніс оплату за иншу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, если другий гомстед знаходить ся близько першого.

4. Єсли поселенець живе постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки які накладує право будуть виповнені.

В додатку висше сказаних чотирох точок, еще треба додати се, що поселенець хотячи одержати патент має з'орати 80 акрів, або мати 20 штук худоби і всї господарскі будинки і також 80 акрів огородити плотом.

Право внесеня другої оплати за гомстед котрий тільки ті котрі вже перед 2 дня червня 1889 року виповнили всї обовязки на перший гомстед і дістали на него патент.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнив обовязки після права, его внесену оплату уневажнює ся, а землю може иньший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом sub. агентом або гомстед інспектором.

Зер... робленєм аплікациї о патент, мусить ся повідомити а писемно комісаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦИЇ.

Новоприбувші еміґранти одержують поучене що до роздачи землї в еміґрацийних офісах в Вінніпегу, ... урядї державних земель в Манітобі, ... office.

Землю, котра посідає мінерали можна дістати тогди, коли писемно повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісаря еміґрацийного в Вінніпегу, the Commissioner of Immigration, Winnipeg, Man. ... кождого агента державних земель в Манітобі і північно-західних територіях.

W. W. Cory,
заступник міністра справ внутр.

МИЛО КОРОЛІВСКОЇ КОРОНИ

єсть специяльно роблене для твердої води сего краю і нема лішого мила, котреб було рівне єму що до доброти.

Можете дістати красні образи съвятих або иніші, також дорогоцінности, наколи зашлете нам більшу скількість папірів, котрими обвинене мило, на адресу:

The Royal Crown Limited
King st. — — — WINNIPEG

НАЙДЕШЕВШІ ЦІНИ
до і з Гамбурга, Кракова, Львова, Чернівец, і всіх місць в Австриї.

ВИМІНА АВСТРИЙСКИХ ГРОШЕЙ.
Висилаємо найдешевше гроші до всіх місць в Австриї.

ALEX. CALDER
[illegible] Main Street. Winnipeg Man.

THE ALEX. BLACK LUMBER CO., LIMITED.

Продають всякого рода соснові, ялові, кедрові, смерекові і з твердого дерева дошки.

Дерево до будови, тертиці, украшеня на ганки, вікна, двері і всякого рода будівляний матеріял, також [illegible] і т. д.

Всякого рода дерево до палива.

Ціни уміркована. Замовленя виконує точно.
Офіс магазину:
Cor. Higgins Ave. & Gladstone st
Телефон 598. WINNI

Найдешевша ціна до і з Галичини
разом з желізничим білетом на всі корабельні лінії?

[illegible]

О [illegible] **R. CREELMAN** AGENT
541 Main Street Winnipeg

АТЛАНТИЦКА КОРАБЕЛЬНА АГЕНЦИ

[illegible]

Про ціни і иниші подрібні пишіть до
W. P. F. CUMMINGS
Room 107 C. P. R Station
Winnipeg Canada.

C. W. STEMSHORN,
Агент для продажи домів і земель
653½ Main st Winnipeg.
Телефон [illegible]
[illegible]

Продає лоти в кождій стороні міста, як також лоти і фарми всюди в Манітобі.

[illegible] до него!

Продає шіфкарти на всі морскі лінії в Европи назад. Єсть агентом фірми Spiro & Co., Falck & Co Hamburg.

Посилає гроші до краю через сі фірми, за 1 кор платить 41 цт. — Шіфкарта з Hamburg-а до Winnipeg коштує $52.50; з Antverpen $47.50. — Тікети з відси до Европи продає ся як найтаньше.

Памятайте що
EDDYS'A
будівляний папір
не впускає зимна ані випускає тепла
Пишіть по пробки і ціни до
TEES & PERSSE LIMITED AGENTS
Winnipeg.

CORN EPP & Co:
671 Main St. Winnipeg.

Продаємо дешево білети корабельні до Галичини, Буковини, Росиї і назад.

Висилаємо гроші до кождої місцевости в Австриї і Росиї по найнизшій ціні.

Приходіть до нас а будете певно вдоволені.
Говоримо по руски.

HOTEL I BANKING HOUSE
V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Если хочете в старий край в Росию, в Галичину або з краю в Америку дістати ся, то можете у мене білєти на пароходи таньше як в других дістати; або коли маєте грошеві посилки, переводи віденскої і нотаріальні або судові справи, то все полагоджу і добру раду на все дістанете.

Котрі хотять або робітників їхати до краю на пасажирских кораблях, то подаю безплатно.

[illegible]

Маю свою гостинницю, де мої люди можуть відпочати і тако дістати харч.

Не вложуйте грошей до листа!
Висилайте гроші через
DOMINION EXPRESS MONEY ORDERS.
ЗАГРАНИЧНІ ЧЕКИ
— і —
Заграничні почтові достави відповує найдешевше, найпевнійше і найвигіднійше до всіх частей съвіта.

ОПЛАТА:
[illegible]

На висшу суму відповідна повисша ціна. О інформациї питайте на стациях, або експресових агентів.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG
[illegible] ся на золоті букви "T. & B." котрі суть вибиті на кождій плиточці і пачці

Війна

Где і як она велась ся? Хто єї виграв? Як велика Росия і Японія?

Хто хоче мати відповідь на [illegible], най пришле мені в письмі 30 цент. і я вишлю єму книгу 12 цалів широку 15 довгу з мапами і описом цілого світа, із котрої об всім довідає ся.

При тім даром вішлю Рахункову Таблицю, поучені о мірах і вагах і Політичний Катехизм.

Продаю також великі образи з війни і то з кождой битви кольорові по 25 цт. штука.

Пишіть на адресу:
M. J. MURIN.
326 REPPERHAN AVE.
YONKERS, N. Y.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

ОДИНОКА РУСКА ГАЗЕТА В КАНАДІ.

CANADIAN FARMER

ЗАЛАГОДЖУЄ ВСЯКІ РУСКІ РОБОТИ.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ.

Рік III — Вінніпеґ, Ман., Четвер, 30 го Падолиста, 1905 — Winnipeg, Man., Thursday November, 30 1905 — Число 46.

Вибори в Саскачеван Тринайцятого Грудня

ВСІ РУСИНИ ПРИ ПЕРШИХ ПРОВИНЦИОНАЛЬНИХ ВИБОРАХ В САСКАЧЕВАН ПОВИННІ ГОЛОСУВАТИ НА ЛІБЕРАЛЬНИХ КАНДИДАТІВ

[illegible]	Ліберальні кандидати
[illegible]	[illegible]

Hon. Walter Scott.

Прем'єр [illegible] Саскачеван [illegible] Скат, був [illegible] приятелем для Русинів. [illegible] Всі Русини повинні голосувати на ліберальних кандидатів, котрі єго піддержують.

Hon. J. H. Lamont.

[illegible] міністри ряду п. Скота.

Hon. W. R. Motherwell.

[illegible] Скота [illegible] ліберальної партиї.

Вісти зібрані з цілого світа.

РУСИНИ В ЧИСТО РУСКИХ ПОВИТАХ „СПИСАЛИ СЯ" ПРИ ВИБОРАХ

Гремить першого жовтня [illegible] в Східній Галичині [illegible] в чисто руских повітах [illegible] Русинів, що мимо всяких старань поступових партий хрунство не перестає [illegible] бирають людей що смердять [illegible] А друге все се, що не ма там тайного [illegible] хрунство свій блуд і дає [illegible] де треба, а так навіть [illegible] віддавати голос [illegible] чи мають Русини вподіватись [illegible] ліпшої долі? хиба до смерти, але за жити [illegible]

— У Львові має повстати [illegible] будучині англійский консулят, котрого [illegible] англійске правитель[illegible]

[illegible] Романови [illegible]

[illegible]

[illegible] поларейці не хотять повинити [illegible] Се вже третий [illegible] ревнож тажо, [illegible] там відмовлювали.

СМЕРТЬ ЧЕРЕЗ РОЗСТРІЛЕНЄ

В El Paso [illegible] S. Harr [illegible] Wm. M[illegible] кару смерти через розстріленє [illegible] убійство, убиваючи двох людий щоб одержати за них гроші обезпечени [illegible] раційним агентом в Нагодоктором. Процес сей тягнув ся в [illegible] суді три роки.

ПОРТА ВІДКИНУЛА ПРЕДЛОЖЕНЯ ЕВРОПЕЙСКИХ ДЕРЖАВ.

Европейскі державы через австрийского амбасадора в Константинополи предложили турецкій порті свої жаданя що до контролі в финансових справах Македонії, однак порта відкинула се їх предложенє, а тілько тодать ся на [illegible] продовженє прибуваня в Македонії [illegible]

[illegible] ских держав. [illegible]

[illegible]

[illegible]

ЯПОНИЯ БУДУЄ ФЛОТ

З Токіо доносять, що в найблизшім часі [illegible] будувати кілька [illegible] нових воєнних кораблів, котрі що до ваги і [illegible] флоті. Кромі великих кораблів в Америці мають збудувати ще пять підводних лодок.

Коли Токіо мають [illegible] великі фабрику оружия на [illegible]

[illegible] чотири тисячі робітників. От [illegible] скріпити [illegible]

[illegible] воєнні [illegible] фльот європ[illegible] в справі [illegible] против Турциї, [illegible] пехоту. Залучени фальоти [illegible] проектови [illegible] Державы [illegible] Австрия принятии [illegible] щоб зарядити заново [illegible] реформу в Македонії.

ПРИНЯТЄ НОРВЕГЦАМИ ПЕРШОГО КОРОЛЯ

З Християнії доносять, що 25 листопада король і королева Норвегії приїхали до Християнії [illegible] з добровольцями. Члени норвегского парламенту [illegible] короля [illegible] король відповів, що буде ся старати бути вірним [illegible] з народом.

УБІЙНИЦЯ МУЖА.

В Челядн на Горішнім Шлеску в Пруссії, на границі королівства польского допустила ся жінка гірника Парчастранного злочину. Іменно по повороті з весілля разом з мужем, коли муж твердо заснув, підсунула єму під подушку динамітовий набій і запалила єго. Наслідок був страшний. Голова і часть туловища нещасної жертви роздерті на кусники, а на стелі висіли частини тіла і мозку. Опісля прибула на місце судова комисия. Люта женщина випирала ся злочину але остаточно була примушена признати ся до всього. Арештовано, а разом з нею одного молодого робітника, в котрим она удержувала любовні зносини.

Бандиті, що відсиджували кару в Jefferson City, Mo. довідавшись, що часть сторожи що їх вартувала відїхала десь з вязницы, зробили бунт убиваючи двох сторожів, пятьох вязнів розбили желізну браму за помочю нітрогліцерини і почали втікати улицями міста. Сейчас угляділа їх полиция і зачала стріляти до утікаючих вязнів, і на решті поліциї вдалось їх спіймати на желізничім двірци.

КАТАСТРОФА НА ЖЕЛІЗНИЦІ В LINCOLN.

З Lincoln Mass. доносять, що 27 лист. зударили ся два особові потяги, один їхав з Монтреал а другий з Бостон. Зударенє ся потягів приписують густій мраці. Шіснайцять осіб зістало убитих, богато тяжко ранених а решта одержали легкі скалічения. По катастрофі вибух огонь і богато людей погоріло. Сейчас вислано з Бостона богато [illegible] Стацию і [illegible] доми в поблизкости замінено на тимчасові шпиталі.

В Чікаго зібрало жидівско вспомагаюче товариство для потерпівших в Росиї жидів в часі розрухів, 20 тисяч долярів, і вислало на руки Я. Г. Шіфа, котрий сам подарував 40,000 долярів на сю саму ціль.

В Едмонтоні відбулась 27 листопада в суді справа Шуріца, котрий застрілив одного Русина в Strathcona, за що суд засудив єго на три роки вязниці.

Saskatoon, Sask. Головний менаджер желізниці G. T. P. вислав партию інжинерів щоб зміряли лінию для желізної дороги з Saskatoon до Edmonton-у і вже виміряно що желізниця буде переходити через середину міста а місце котре буде віддане до міста буде о 200 акрів віддалене від моста желізниці C. P. R.

CARNEGIE НАЗАД ВІДОБРАВ ПОДАРОВАНІ ГРОШІ.

Рада міста Монтреал уневажнила ухвалу яка була перейшла більше як два роки тому, що до приняття від Carnegie 250,000 долярів на публичну бібліотеку. Причиною зносення сеї ухвали єсть то: поперше, що ниці домагали ся, щоби они були наперед виписані, а друге незгода Французів з Англійцями що до місця де бібліотека мала бути збудована.

— Недалеко Едмонтону на желізничій лінії С. N. R. знайдено 29 лист. замерзлого гандляра худобою Джемса Петерзона. Петерзон ишов желізною трехою з Едмонтону до Саскачевану і як доктори съвідчать змученє і зимно були причиною смерти.

ПОЧАТОК ЗИМИ В КАНАДІ.

Зима в Манітобі і західній Канаді вернулась по старому звичаю. Двайцять пятого листопада упав сильний сніг і вже ріки топили ся з мороза і перших днях по снігови доходить до 20 степенів понизше зера.

ВІДГОМОН ЦАРСКОГО „МИЛОСЕРДЯ".

— З Петербурга донесено до Льондону, що 24 листопада збунтувалась часть севастопольського гарнізону чорноморскої фльоти, і убили свого шефа а одного офіцера ранили.

З Севастополя доносять що там 26. лист. моряки числом около 4. тисячі збунтувались, злучились з робітниками і так разом демонстрували улицями міста і взивали піхоту з артилєриєю до бунту. Решта війска хотяй з ними не получилась то єсть прихильна бунтови, а розказ офіцерів не хоче до бунтівників стріляти, тому наказано щоби з Одеси і Сімферополи вислано на підмогу війско але желізна дорога межи Одесою а Севастополем має бути перервана.

З Тамбовскої губернії, Росия, доносять, що там узброєні банди селян нападають на властителів більших земельних посілостий, забирають збіже, палять їх доми і господарскі будинки і під загрозою смерти вимушують від них, щоби зріклись от своїх дібр. Сі волиньскі рухи прибрали такі розміри, що заступник губернатора казав вислати війско, арештувати селян. Війско здибало ся з такими бандами мусіло розправлятись при помочи оружия, при чім якіх єго осіб убито а богато більше ранено.

В РОСИЇ СТРАШНА АНАРХИЯ.

З Петербурга доносять 28 лист. що там застрайкувало яких 200,000 робітників і провідники руху вислали запитан: до робітників всіх міст російскої державы чи они піддержать сей рух. Богато робітників єсть противних сій агітациї і до сего змушує їх голод бо остаючи без роботи довший час не мають ані чим жити ані в що вбратись.

Аграрні розрухи між селянами також ширять ся і поліция уже арештувала богато провідників селяньских рухів.

В Севастополи війска які прибули 28 лист. з инших міст окружили збунтованих морків.

В Москві 27 лист. арештовано президента і всіх членів членів селяньского конгресу.

—З Петербурга доносять, що поліция перелапала листи, в котрих відкрито заговор на замордуванє цілої царскої родини. Листи мають бути писані якимсь партиями анархістичними, але до сего часу нічого не відкрито ані нікого не арештовано.

ВАЖНЕ.

Просимо чесних наших читателів, котрі були на роботі і там діставали газету, а тепер вернули назад на свої сталі місця, щоби нас повідомили, аби дармо не висилати газети там де їх нема.

КІЛЬКО ВАЖИТЬ МІЛІЯРД?

В сріблі 10 міліонів фунтів, в золоті 645,000 фунтів, в паперових тисячах 2560 фунтів, в сотках 23,400 фунтів. Коли приймемо що один чоловік може нести 200 фунтів, то до перенесеня міліярда в паперових тисячах треба би 16 людей, в сотках 115, в золоті 3,225, в сріблі 50,000 людий. Колиб хто хотів паперові тисячки оправляти в книжки, то з міліярда мав би 2 тисячтомову бібліотеку, а кожда з них мала би 500 сторін.

THE CANADIAN FARMER

THE RUTHENIAN WEEKLY.

Published every Thursday at 259 Fountain street.
Winnipeg, by the

Canada North West Publishing Co.

Канадийский Фармер.

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує:

в Канаді на рік $1.00
в Сп. Державах на рік $1.00
в Австриї $1.50

Адрес:

CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 83
Winnipeg, Man.

Газету треба платити все з гори наперед.

Гроші посилайте в реєстрованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтара або агента на експресовім офісі, заплатіть нам, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Безіменних дописей не приймаємо.

При зміні адресу просимо подати також старий адрес.

Write for advertising Rates in the only Ruthenian (Galician) Paper in Canada.

Church or other publications and all kinds of work in Ruthenian, Russian, Polish, German and English executed in the only Ruthenian job office in Canada.

The CANADIAN FARMER
P. O. Box 83,
Winnipeg, Can.

J. A. Barry,
Manager.
Free Press Bldg.

Чоловік на галузі.

Чоловіком на галузі називаємо того, котрий хитаєсь в своїх поглядах, або такого котрий не може певно стати на одній або другій стороні. Ніколи до тепер в західній Канаді люде виступаючі политично не були так нрально „на галузі“ в справі великих питань як тепер суть консервативні кандидати в теперішній борбі. Кандидати ліберального ряду, котрих сторону ми попираємо задля їх великих засад, рівности і свободи для всіх, суть ті, котрих імена ми опубликували в сім нумері фармера, і о них нема сумніву, де они суть в сих так важних питаних як шкільнім і релігійної свободи. З другої знов сторони кандидати що суть противни ліберальному ряду и зовучи себе „консервативними“ приладжують свої вітрила почувши який будь і звідки будь вітрець. Однак се їх положене не есть подібне нашому, чоловік і партия, котрих можнаби похвалити, мусить бути чоловік і партия що годні випровадити політику як є [illegible]

Спосіб консерватистів.

Ми мусимо заявити, що підчас теперішних виборів, наши стародавні неприятелі, манітобскі консервативи, висилають своїх робітників і політичних приятелів по між Русинів, щоби їх переговорили, аби голосували против ліберального ряду. Ми заявляємо се тому, позаяк консервативи всякими способами старають ся розділити і зробити руский нарід малим, подільним на партиї, через що легко буде їм знищити волю, яку ми маємо тепер, завдяки ліберальної партиї. І фальшиво предкладаючи людям публичні питаня хотять Русинів увести в блуд. Ніхто з Русинів не повинен вірити тим сплетням які ширять манітобскі консервативи по між нашим народом, щоби голосувати против ліберальних кандидатів, бо тим чином ми сами будемо виступати против тої волі яку забезпечили ліберали для всіх клас мешканців Канади. Тому взиваємо до наших людей, щоби памятали [illegible] обовязок і як прийде день виборів в провінциї Саскачеван, щоб кождий Русин не дав свій голос на никого більше тілько на правдивого ліберального кандидата, бо тим способом забезпечимо право свободи, єсли будемо поступати инакше, то будемо виступати против свого власного добра і скорше чи пізнійше самохіть дамось під контролю тих, котрі безчестили наше руске імя від самого початку нашого вступленя на сю вільну канадийску землю.

Ворог наш, то піяньство.

„Не упивайтесь вином, в нім бо есть блуд, но ісполняйте ся духом“ так каже апостол Павло, а дальше говорить „пивий вино за житя потребний“. Кількож то нині начитаєм ся по газетах, за то піяньство, та кількож то таки власними очима можна видіти таких що їх „вєка“ запоморочила, відобрала память і розум так зробила з ниї вельких чудовиськ, скаче, верещить, кричить, співає [illegible] що і так буває що пяний утопить ся або замерзне, тай віддасть свою душу дияволови, а той хитрець примістить єї там де буде плач і скрежет зубів. Вєка і піяньство суть причиною всякого зла на сьвіті, хочеш кого вбити або і забити цілий ся [illegible] а она тобі не відкаже своєї помочи, але противно она тобі все є все буде диктувати [illegible]. Вєка тобі каже [illegible] чоловіче тілько того що випиєш, а не отаке тобі [illegible] грошей. Вєка на то має раду, она тобі покаже в чієй кишени суть гроші, [illegible] тобі [illegible] мілій [illegible] хоть кодинковий малесенький, а як ти вже [illegible] то в тебі мій миленький доплинку що ти в него ті гроші зарабиш, от диви, голодранець, він має мати гроші а ти ні, вареди в него він здоров, ви собі що зароблять, а ти слабонький хоть и такі невідступний приятель тебе все [illegible], тай дасть тобі відвагу, червоний ніж прось в грудях тобі [illegible] і [illegible].

Хочеш нині дівчину звести, або жінку чоловікови відобрати, напий ся вєки, тай що не забудь в кишеню фляшку взяти то буде готове. Хочеш видіти свої діти голі а жінку заплакану, приходи завше братчику з готовою до дому напий ся тебе потішають жіночі сльози і плач дітей.

Вода источник щілення, води не треба купувати, всюди дав єї Бог. На сьвятим крещеню змивали з тебе гріх первородний і ти братчику обіцяв служити Богу, а попщом ти самовіть, бо нікто тебе не силує і в писок не лає абис пив, впадеш в безодню пропасти так як муха в сіть, тай станеш ся сам собі, своїй родині, своїм дітем і жінці великим тягаром. Плюнь мій миленький на той душегубительний трунок, ти братчику без него обійти ся можеш, тай довше на божім сьвіті прожиеш і гроші останутьв твоїй кишени. Водою обливає ся вся земля, росу і дощ втягають в себе дерева і всі прекрасні цьвіти, і вид они прекрасні [illegible] того небесного [illegible]. [illegible] птичка і [illegible] [illegible] воду і [illegible] тим голосочком виславляють Всевишнього за его милосерде і доброту, а чоловік на образ і подобіє Боже сотворений що має безсмертну душу і розум, чи повинен робити щось подібного аби его сьвіт і чужі люди судили? Обновім свое житє, [illegible] той [illegible] трунок, ми без него обійтись можемо, будьмо людьми [illegible]. Нас тут в Канаді [illegible] вже [illegible] одні-других, заведімо братня тверезости і організації в тим ми прийдемо до поправи і добробиту.

Cannore Alta.

Яков Д. Ковбаса.

Всячина.

СПРАВА МАРШАЛКА ОЯМИ.

В деяких російских часописях появила ся чутка, що головний командант японьскої армиї, маршалок Ояма зовсім не Японець, а заслів каторжник Фінець, що утік із Сахаліна і принявши японське підданьство, все то добити ся високого становища в японьскім військовім сьвіті. В замітках, які появи ли ся в тій нагоди в часописях, вказуємо, що генерал Короткое знає особисто Ояму в часів его перебуваня в каторгі. Очевидно Ояма обурив ся тим і постанови потягнути до одвічальности ті газети, що пустили в сьвіт ту сплетню, а передовсім генерала Короткова, на котрого покликують ся ті газети. Ояма покликуєсь на японські закони о пресі, котрі хоронять всякого „від клеветних чутох, що кидають тінь на добру славу“ і надіє ся, що російскі пресові закони так само обороніть его від слухів, пущених в цілі дискредитовання імени японьского воєнного діяча. Бажаючи переловів дотати ся до жерела клеветних чуток, маршалок Ояма звернув ся через американьске посольство в Петербурзі до російского міністерства військ з просьбою розвідати місце перебуваня генерала Короткова, з котрого імени знаний замітки про минуве фінське походжене Оями.

РЕФОРМА В ОБМУНДУРОВАНЮ ЯПАНЬСКОЇ АРМИЇ.

На основі досьвідів послідної війни японьскі військові власти вже приступили до реформи в обмундурованю своїх офіцирів. Позаяк війна показала в практиці, що всяка форма, визначуюча офіцирів від звичайних вояків, виходить для офіцирів звичайно на шкоду, бо звертає на їих особлившу увагу неприятеля, то японьскі військові власти постановили завести одну спільну форму для вояків і офіцирів, без всяких відзнак, а виїмком лише незамітних здалека вилядок або напивок на ковніри.

ЖЕНЩИНА ПРИ ЗЕРКАЛІ

Кілько годин в житю проводить пересічна женщина при зеркалі? Один француский статистик обчислив се досить докладно. Можна принять, що сучасна дівчина починає вже в шестім роком правильно приглядати ся собі в зеркалі. Від 6-го до 10-го року житя проводить при зеркалі около семи минут денно. Від 10-го до 15-ранотребує вже на се ціль 15 минут, а від 15-го до 20-го не обійде ся попанно 30 минут. Починаючи від 20-го року житя женщина проводить або, як хто хоче, тратить денно бодай одну годину підчас якої забави з улюбленим зеркалом. Годі б не дискретно означити статистично, коли женщина перестає з женским заінтересованєм приглядати ся власному образови, всеж таки можна зовсім сказати, взагаді ся чимало таких, які переступили 60-ту „весну“, що бодай десять мінут на день стоять перед зеркалом. Взагалі за ціле житє женщина проводить пересічно 7000 годин або 10 місяців в приязнім „сам на сам“ із зеркалом.

ЖЕЛІЗНИЦЯ ВІДТЯЛА РУСИНОВИ РУКУ.

Недавно писалисьмо що на стациї в Brandon, один Русин [illegible], а тут знов в газеті англійскій читаємо смутну вість, що 24 листопада одному Русинови колесо желізниці відтяло руку повище лікти. Він робив на треці, коли дві льокомотиви що служать до шибованя, їхали одна противдругої. Він указуючи на одну не спостеріг як надїхала друга і поймала го на колію і утяла му руку. Називаєсь [illegible] подає. Раненого [illegible] до шпиталю.

„Дуже смутно, що в Brandon, кілько є Русинів і нікто такими смутними подіями не интересує ся і не подасть до рускої газети точну вістку

Де ще єсть даром земля.

Наша редакция дістала пару листів з запитанєм де би можна еще дістати землю даром, тому інтересованим ми подаємо інформацію в котрих провінциях і де землю даром можна еще отримати. І так: в Манітобі на [illegible] River, куда іде желізниця C. N. R. над озером Winnipegosis, єсть около 10 тоаншипів землі, але помимо тамтуда утруднена комуникация, тому від желізної дороги ряд побудує дві нової дороги, щоби можна сю землю заселити. Желізниця коло сих земель переходить в віддаленю двох до 18 миль.

Потому єсть еще богато землі на схід від озера Dauphin на північ від Pleasant Home і на схід від озера Manitoba, яких 12 миль на північ від стациї Oak Point.

В Асенибої єсть еще земля на захід від стациї Shebo, а також в полудневій Асенибої на північний схід від Wood Mountain, а яких 60 миль на полудне від Moose Jaw.

В Саскачевані єсть еще богато землі по лівім березі ріки Carrot, на північ від стациї Melfort на C. N. R. що іде з Swan River до Prince Albert. Шість миль на північ від Prince Albert єсть з чотири тоаншипів і ся земля в добрім положеню бо близько міста, однак за мокра, але наколи там осідалиби люде, то ряд осушилби ту землю. Також ся земля тому добра для поселеня, що там близько суть тартаки, де можна зарабляти гроші.

Ціна продуктів господарских у Вінніпеґу.

Пшениця № І. 80 ц. бушл
„ „ ІІ. 78 „ „
„ „ ІІІ. 75 „
„ „ IV. 74 „
„ на товари 62 цнт. „
„ „ „ № ІІ. 60 цнт. „
Овес білий 27 цнт. „
Ячмінь 36 цнт. „
Лен 90 цнт. „
Барабольи 40 цт. „
Сіно 6 дол. тон.
Свіжа Рута 45—60 ц. фунт
Яйця 12—20 ц. тузін.
Масло 18—20 ц. фунт. (Ветхиное в формі і свіжене ... фунт є ... дороже а в ... так само).
Сир 9—12 ц. фунт
Солонина 9—11 ц. „
Мясо 9—15 ц. „
За [illegible] домашний [illegible] і [illegible] платять рівнож 3—4 ц. фунт.
Добра пара коний коштує 300 до 400 долярів.

МУКА:

Ogilvies Hungarian Patent $2.70; Glenora Patent $1.60, Manitoba Strong Baker $2.00; Imperial $1.60; Lake of the Woods Five Roses $2.70; Red Patent $2.50, Medora $2.00; XXXX $1.50.

По висше сказаній ціні продають фармери і магазини, в сторинах продають все дороже.

В всяких потребах удавайтесь до фірм оголошуючих ся в нашій газеті.

ЗДОРОВІ ПОМЕШКАНЯ

[illegible] віддяки живана [illegible] фарби. Жадна хороба не може перейти ся [illegible] складати ся де удало помешкання свіжої фарби, що також відносить між нашого дому. [illegible] гарантован. Фарба всякого кольору і пропонуємо в різній скількости. Наші фарби і їх ціна вдовольнить кождого.

The Winnipeg Paint & Glass Co. Lt
179—181 Notre Dame East.

BELL
ФОРТЕПЯНИ
І ОРГАНИ
[illegible]
The Winnipeg Piano & Organ Co.

Перший Руский Американьско Галицкий
Дім Банковий і Канцелярия ад
катско-нотариальна
A. Chromowski & Co.
330 E. 10th Street. New York

Пересилає гроші до старого краю [illegible]
Приймає [illegible] депозити.
Міняє гроші по курсі біржевім.
Продає шіфкарти [illegible] до краю і з краю [illegible]

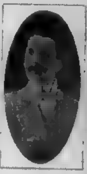

[illegible] тації [illegible] контр [illegible] пов[illegible] чія [illegible] уаільн[illegible] мель[illegible] войско[illegible] справ[illegible]

БРАТЯ РУСИНИ! [illegible]

Ардалїон Хромовський.

CORN EPP & Co
671 Main St. Winnipeg.

Продаємо дешево білети корабельні до Галичини, Буковини, Росиї і назад.

Висилаємо гроші до кождої місцевости Австриї і Росиї по низшій ціні.

Приходіть до нас а будете певно вдоволені.

Говоримо по руски

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG
Дивіть ся на золоті букви "T. & B." котрі суть вибиті на кождій плоскачці і пачці.

Elliott & Deac
АДВОКАТИ,
ПОВНОМОЧНИКИ,
ЗАСТУПНИКИ [illegible]
316 McIntyre Block,
Winnipeg

Позір!

Ми установили ло[illegible]
рию для передплатни[illegible]
„Канадийского Фар[illegible]
ра“. За виграну стане
золотий зигарок з ла[illegible]
цушком вартости пят[illegible]
сять (50) долярів. Ко[illegible]
дий передплатник к[illegible]
пришле нам доляра
газету дістане від н[illegible]
нумер. В тій цілі маєм[illegible]
розпродати до ново[illegible]
1906 року тисячу нумер[illegible]
і тогди настане льосов[illegible]
ие, а хтось з передплат[illegible]
ників за доляра виграє
такий цінний зигарок
ланцушком. До виграні
мають право тільки т[illegible]
що внесли или передпла[illegible]
ту за 1905 рік і нові п[illegible]
редплатники, що пр[illegible]
шлють доляра за газе[illegible]
ту наперед.

Редакция

Не вложуйте гр[illegible]
шей до листа!
Висилайте гроші на
DOMINION EXPRESS
MONEY ORDER

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

ОДИНОКА РУСКА ҐАЗЕТА В КАНАДІ.

CANADIAN FARMER

ЗАЛАГОДЖУЄ ВСЯКІ РУСКІ РОБОТИ.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ.

Вінніпеґ, Ман., Четвер, 7 го Грудня, 1905. — Winnipeg, Man., Thursday, December 7, 1905. Число 49.

Номінация кандидатів на послів в Саскачеван відбулась 4 с. м.

[illegible] РУСИНИ ПРИ ПЕРШИХ ПРОВІНЦІОНАЛЬНИХ ВИБОРАХ В САСКАЧЕВАН ПОВИННІ ГОЛОСУВАТИ НА ЛІБЕРАЛЬНИХ КАНДИДАТІВ.

[illegible] послом до провінціального парляменту в Саскачеван, котрого вибрано без опозиції з ліберальної партиї есть Dr. D. B. Neely виборчого округа Humboldt. В Реджайні, місті, котре буде столицею провінциї Саскачеван, відбулась номінация четвертого с. м. [illegible] без жадних промов.

Walter Scott написав лист до виборців, в котрім виказує причини чому консервативісти так виступають против і то тому що лібераль виступають против дарования консерватистами зелізничій компанії „С. Р.“ не платити 24 роки податків від землі, що лібераль старають ся о будоване богато зелізних доріг, і що лібераль однаково обходять ся зі всіми класами народности. З тої причини Русини в день виборів 13 с. м. повинні голосувати на ліберальних кандидатів.

Виборчі округи.	Ліберальні кандидати.
Battleford	A. Champaigne
Batoche	W. Grant
Cannington	J. D. Stewart
Carnduff	C. J. Rossborough
Humboldt	Dr. Neely
Kinistino	Thos. Sanderson
Lumsden	Hon. W. Scott
Maple Creek	John Dixon
Moose Jaw City	O. B. Fysh
Moose Jaw (district)	J. A. Sheppard
Moosomin	A. S. Smith
Qu'Appelle (north)	Hon. W. R. Motherwell
Qu'Appelle (south)	F. Mallet
Prince Albert (city)	Hon. J. H. Lamont
Prince Albert (district)	Dr. Tyerman
Redberry	Geo. Langley
Regina (City)	J. F. Bole
Regina (south)	Hon. J. A. Calder
Rosthern	G. Ens
Saltcoats	T. Mc. Nutt
Souris	Dr. Lockhart
Saskatoon	W. C. Sutherland
Whitewood	A. Conan
Wolseley	Levi Thomson
Yorkton	Mr. Garry

Новинки в Канаді.

[illegible]

В ночи з 29 листопада [illegible] Русини, [illegible] вінніпеґскі [illegible] принесли встид [illegible] народови в Канаді. [illegible] такі: [illegible] Гереля, в Городищі [illegible] при Ул. [illegible], малі жидівські станцію тримав у себе на станції богато других руских робітників. З причини [illegible] місця, то оповідають що там були два поверхи [illegible]. Хотяй там не [illegible] окон здавалось бути така бідність, то [illegible] і горівки випивалось [illegible] як ті дві малі [illegible] могли в собі [illegible]

[illegible] порядком напивали [illegible] в ночи в місцеве [illegible] огороду. Підпивши [illegible] і що були у Гереля [illegible] привели собі [illegible] „чесні“ дівки. [illegible] Гереля зачали на них [illegible] щоби ся забирали. В сварку вмішав ся Герель, і витяг одного з тих що привели дівки на двір і набив. Тогди три з тих „чесних“ людей витягли Гереля до хати. Два з них мали револьвери і вистріливши чотири рази до Гереля потрафили одною кулею в голову а другою в черево. Раненого відвезено до шпиталю де вийняли з него кулі. Єдоктори кажуть що може буде мож го одержати при житю а Петра Хтинівского, Мартина Рандика і Йосифа Дуника арештовано.

John Dixon.

Ліберальний кандидат для виборчого округа Maple Creek.

Так наші брати Русини находують ся в Вінніпеґу. Тілько встид і ганьбу роблять всім нам Русинам такі недолюдки, бо і порядний чоловік поза таких не має чести. Тай і мало де доброго чути бо Русини в Канаді еще глубше грязнуть в темноті і не дають по собі знати жадного житя, а лиш наслідки пияньства відбувають ся в судах і ґазети розносять по цілім съвіті.

Так щось виглядає що тут добра не буде. Накликування до любви до орґанізаций, до просвіти суть даремні. Оголоси в ґазеті щоби закладати читальні, або село уже має есть або більше людей сходить ся, то так послухають, що ані один не прийде. Та не дивота з нашого простого чоловіка, а дивне з тих, котрі суть провідниками в народі а так один другого ненавидить, що за для справ особистих противний добру для всего народа.

Дивні діла творять ся в Канаді, дивне зерно сівачі засівають, а еще дивнійший буде его плод.

В минувшім числі „Канадийского Фармера“ через ошибку ми не подали назву автора статі „Ворог наш, то пяньство“ котрим есть Яким Д. Кравец в Connore Alta.

Пропав трирічний бик червоний з лисиною на чолі, праве ухо розтяте, великі білі роги. Хто дасть знати на адресу Сандии Македон Gonor Man., дістане гарну нагороду.

— Пер[illegible] с. м. двох злодіїв обрабували склеп Munroe на Logan ave. в Вінніпеґ. П. Munroe спав [illegible] по девятій годині в вечер [illegible] улицею. [illegible] доларів [illegible]. [illegible] що не було часу [illegible] поліцію, щоби їх ловити.

— В місяцю листопаді зелізнича компанія „Canadian Pacific“ продала 202,667 акрів землі за суму 1,075,156 долярів. Пересічно продавано акер по $5.31.

Вісти зібрані з цілого съвіта.

НАПАД НА ЯПАНЬСКИХ ПОВНОМОЧНИКІВ В НАМІРІ ЗНИЩЕНЯ УГОДИ.

— Один з корабельних капітанів оповів таку історию: Коли японські повномочники вертали з Portsmouth до Йокогами в ночи на кораблі сіли на лодку і плили до берега то по обох сторонах розставлено рядом кораблі. Коли уже були при кінци лінії кораблів один торпедовець ударив на ту лодку що плили повномочники розбив її, і зник в темноті. Сей що поспішили на поміч лодки з инших кораблів вирятували всіх що упали в воду кромі одного і папері які везли з собою повномочники також вирятовано.

Thos. MacNutt.

Ліберальний кандидат для виборчого округа Saltcoats Великий приятель Русинів.

ПОХІД ЖЕНЩИН УЛИЦЯМИ ЛЬОНДОНУ ДО ПРЕМІРА BALFOUR-А ПРОСИТИ О ХЛІБ.

В дуже смутних і потрясаючих фразах один з льондоньских газет описує як зголоднілі женщини на чолі своєї депутациї ідуть до преміра Balfour-а домагатись, щоби предложив в парляменті біл що до заопікування ся бідними зарібниками остаточними без роботи.

Коли прийшла депутация до преміра то одна женщина по другій скаржили ся як їх мужі не можуть дістати роботи а они з дітьми по пару день мусять перебувати без кавалка хліба. Одна з женщин сказала, „ти сказав нам в таники що парлямент був дуже занятий і нічо для нас до сего часу не зроблено“. Премір в своїй мові до депутациї нічого не сказав щоб ріжало в користь бідаків. Тогди деякі з женщин відозвались: „Ти вершний міністер великого краю виставляєш нас з голими руками, коли з вами в побачим нашу нужду.“ По тому гнутло женщини вийшли з великого будинку і вступили до одної з ресторацій, з'їли вечерне сніданє а було се уже пополудню, і ам виливали свій жаль вголос перед собою.

ЗА ЗЕМЛЮ.

В селі Замулинцях над Прутом господар Іван Вольский замордував свою маму. По довершеню сего злочину побіг над Прут і кинув ся в филі ріки де найшов смерть. Причиною сего убійства і самоубійства були вічні родинні сварки за маєток.

УДАР ГРОМУ В ПІРАМІДУ

Над єгипетскими пірамідами коло Джізеху лютилась недавно така буря з громами, якої не тямлять там від 15 літ. Але зовсім нове, те що грім ударив в одну піраміду і вирвав кілька каменів величезних розмірів. Єсе перший такий випадок, якого досі не було ще, від коли стоять піраміди.

МІНІАТУРНІ МАЛЮНКИ.

Недавно викінчив маляр Ван Дрістен образ, на котрім представляє битву під Ватерльо. Цілий образ міститься на полотні величини одного квадратового метра. На такій малій просторі міститься 250,000 осіб. Кожда з них не більша від муравли є дуже виразна, а передовсім фіґура Наполеона, окруженого ґенеральним штабом, знайтна знаменитим виконанєм. Армія, боєві лінії, атак кавалериї є повні житя і руху. Парижска критика зачислила той твір до архитворів съвіта в области малярства.

ДОРОГІ ПАЛЬЦІ.

З Ню Йорку доносять, що славний скрипкар, Чех, Ян Кубелік заасекурував свої пальці на суму 50 тисяч долярів. Таку суму має ему виплатити товариство асекурацийне за котрий будь палець який він стратить в Америці. Дальше він умовив ся з асекурацийним товариством що в разі єсли би він не міг дати якого концерту, чого причиною було би ушкоджене або біль якого пальця то за кождоразове не виступлене на сцену товариство має заплатити 2 тисячі долярів.

Канадийский Фармер есть ґазетою для осьвідомленя всіх Русинів в Канаді, без ріжниці віроісповідания, і для поширеня ліберальної партиї, котра Русинам приязна. Не має тісної звязи з жадною церквою, однак вірить в свободу, котра позволяє кождому обитателеви хвалити Бога, як він хоче.

Одним з важнійших правил ліберальної партиї є правильне відношене ся в справах релігійних і до сего ми будемо стосувати ся.

Трівожні відносини в цілі Росиї.

СТРАЙК ТЕЛЕГРАФИЧНИХ УРЯДНИКІВ В ЦІЛІ РОСИЇ.

— З Одеси доносять, що 29 лист. начала ся страшна борба межи військом на суши а моряками. Провідникови збунтованих моряків удало ся пійма[ти] офіцерів війска залоги і сказав наколи військо начне стріляти, то він всіх офіцерів скаже повішати. Коли військо в суші начало стріляти, провідник збунтованої фльоти Шмід дав сиґнал що він має в себе офіцерів, але се не помогло. Тогди начали сильну пальбу з обох сторін, і в якимсь часі фльоту побіджено затоплюючи кілька кораблів, а арештуючи около 2.000 бунтівників і їх проводира.

Dr. D. B. Neely.

Ліберальний кандидат для виборчого округа Humboldt котрого вибрано без опозиції.

— З Росиї трудно тепер дістати докладні вісти, бо комунікация телеграфічна перервана наслідком застрайкования урядників при телеграфах, однак мусять там діятись великі переевороти. Міністер почт і телеграфів дав розказ, що як не вернуть назад до роботи то всі будуть видалені зі служби. Великі вісти які доносять тепер за границю ідуть через Підволочиска і Краків, Галичина. В Києві велика метушня і бійки, в Одесі так само. В Севастополи ситуация еще грізнійша. В надбалтийских областях бунти війска і инші безпорядки які руйнують економічний і політичний стан Росиї

ГРУПИ РЕВОЛЮЦИЙНІ В РОСИЇ

О групах революцийних в Росиї дуже добре інформована часопись „Русь“ берлінська. Події останних днів виразно виказують, що нині істнують в Росиї добре зорґанізовані революцийні рухи котрі розпадають ся на слідуючі групи: 1. Група робітнича, з'орґанізувало ся сторонництво социяльно-революцийне. Коли в початком минувшого тиждня підчас розрухів робітничих в Одесі увязнено кількох аґітаторів, видала та група взив до енерґічного виступленя против поліциї і війска, що дало як наслідок забурення робітництва в цілій Росиї південній. 2. Група селянська. В тій характер революцийний виступає ще острійше. На разі ставляє вона жадання економічні, коли-ж однак посуне ся о крок вперед, тоді не легко буде стримати ту лавину. 3. Бунтуюче ся війско. Мимо всяких старань, викрутів і заперечень можна з певностию сконстатувати, що та група радови російскому богато пошкодить і не мало нещасть спровадить. 4 Вкінци найстрашнійша для всіх група спролетаризованої товпи, ті шумовини суспільні, що суть болячкою і стахом для всіх радів.

Пише нам з Чікаго Павло Шпікула що робота в Чікаго іде досить добре. Цілі сотня робітників потрібно на зелізні дороги в полудневих і західних стейтах, де можна робити цілу зиму, бо тут зима лекша як в Канаді. Платня така сама як в Канаді. Можна також дістати роботу і в фабриках. В загалі є роботи до вибору як ніколи. Кому прикрить ся сидіти зимою най заплатить трен $24.75 а тут в кождім часі може дістати роботу і скоро відробити то що видав на подорож. Робота для женщин тоже є досить і добра платня. Хтоби хотів використати зиму най приїдать тут а не пожалує.

Вибори громадскі до ради міста Вінніпеґу відбудуть ся в вівторок 12 с. м., то є на слідуючий тиждень.

W. C. Sutherland.

Ліберальний кандидат для виборчого округа Saskatoon.

В всяких потребах удавайтесь до фірм оголошуючих ся в нашій ґазеті.

THE
CANADIAN FARMER
THE RUTHENIAN WEEKLY.

Published every Thursday at 259 Fountain street.
Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co.

Канадийский Фармер.

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує:

в Канаді на рік $1.00
в Сп. Державах на рік $1.00
в Австриї $1.50

Адрес:
CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 83
Winnipeg, Man.

Газету треба платити все з гори.

Гроші засилайте в рекомендованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, залийте нам, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Рукописи дописей не приймаємо.

[illegible]

Write for advertising Rates in the only Ruthenian (Galician) Paper in Canada.

Church or other publications and all kinds of work in Ruthenian, Russian, Polish, German and English executed in the only Ruthenian job office in Canada.

The CANADIAN FARMER
P. O. Box 83,
Winnipeg, Can.

J. A. Barry,
Manager.
Free Press Bldg

На кого Русини мають голосувати?

13/XII

Тринайцятого сего місяця то є в середу слідуючого тижня відбудуть ся нові вибори послів то є членів до першого провінціяльного парляменту в Саскачеван. Як знаєте цілий уряд Канади спочиває в руках лібералів, котрих по раз третій людність цілої Канади вибрала на свій уряд за те, що за їх кермовання Канада все пішло на перед, благоробили границі сего краю для всіх шукаючих куска хліба, старались щоби всюди були зелізниці де тільки осіде нарід, а як знаєте на сих обшарах канадийских де нема зелізниці там земля [illegible] варта і чоловік дармо працює, бо плоди своєї праці не годен нігде вислати.

Тому і не диво, що коли настали вибори до провінціяльного ряду в Альберті майже всі люде голосували на кандидатів ліберального ряду і ліберали побідили великою більшостю, бо на 25 послів до парляменту вибрано 23 лібералів.

Тепер приходить той сам час на провінцию Саскачеван, котрої поселенці також будуть голосувати на членів парляменту. Зі всіх сторін тої провінциї доходять до нас голоси, що нарід більшостю прихильний ліберальній партиї. Всі народи без ріжниці прихильні політиці лібералів, бо сї ніколи не ідуть нишківцями, ніколи не обіцюють більше як годні зробити, ніколи нікого не вводять в блуд, а ідуть отвертою дорогою, говорячи всюди правду.

Ніхто не повинен давати на ті сплетні які ширять консерватисти, бо они суть тими людьми, що хотілиби над бідним тільки панувати та тягнути з него великі зиски та установити давний лад. Суть се сами пани та мільонери, що [illegible] для позисканя власти, але якось їм се не помагає, бо робочий нарід не [illegible] тої партиї котра не [illegible] з великими капіталами, бо знає що бідніший сьорбне обстане за бідних чи мільонер.

Консерватисти розвинули тепер страшну агітацию против лібералів говорячи що системом шкільним нових провінций який затвердив ліберальний ряд в Отаві не є добрий, і представляють сю народам провінций в великій спосіб аби ним бавити ся люде лібералів. Однак люде також мають голови на карку, і знають що се не [illegible] вибрані народом яко его заступники в справах адмінистрацийних провінций чи держави мусять так поступати як нарід собі бажає, в посли тим більше хотять догодити народови котрий їх вибрав бо знають що тілько таким способом добудуть довіря в народі.

Крутарства політичних консервативних агентів переходять всякі міри, они навіть не встидають ся перед народом говорити то, що всі знають що брехня, а найбільше брехні говорять межи чужинцями котрі еще мало обзнакомлені з програмою обох політичних партий. Однак хто еще мало знає о політиці в сім краю нехай докладно слідить як обі партиї поводять ся взглядом чужинців то в короткім часі увидить, що ліберали не роблять жадної ріжниці що до народности ні, се робили і ще по части роблять консерватисти.

Се добре знаєте Русини, що замешкуєте в Манітоба, бо ся провінция від давна уже має свій ряд, що консерватисти заборонили Русинам голосувати так довго доки они не научать ся добре говорити і писати по англійски. Пильно се будьте [illegible] перестерігаємо для Русинів що замешкують провінцию Саскачеван, аби і там що подібного не стало ся, єслиби консерватисти дістались до ряду провінциї.

Чоловік на галузі.

Чоловіком на галузі називаємо того, котрий [illegible] в своїх поглядах або [illegible] котрий не може певно стати на одній або другій стороні. [illegible] до тепер в східній Канаді люде [illegible] „на галузі" в справі шкільних питань на тепер суть консервативні кандидати в теперішній борбі. Кандидати ліберального ряду, котрі [illegible] сторону ми [illegible] із великих людей, рівности і свободи для всіх, суть ті, котрих імена ми [illegible] в сім нумері фармера, о них нема сумніву, де они суть в сих так важних питанях як шкільним і релігійної свободи. З другої знов сторони кандидати що суть противни ліберальному ряду [illegible] „консерватистами" [illegible] будь і [illegible] будь [illegible], одним се їх положене не [illegible], чоловік і партиї, котрих не можливо [illegible], мусять бути певні і партия що годні направляти політику як слід.

Спосіб консерватистів.

Ми мусимо вказати, що підчас теперішних виборів, наши стародавні неприятелі, манітобські консерватисти, вислались своїх робітників і політичних приятелів посеред Русинів, щоби їх переконали, аби голосували против ліберального ряду. Ми заявляємо се тому, бо як консерватисти всякими способами старають ся розділити і зробити руский нарід малим, зоділенним на партиї, через що зникне [illegible] волю, яку ми маємо тепер, завдяки ліберальної партиї, і фальшиво представляючи людям публичні питання хотять Русинів ввести в блуд. Ніхто з Русинів не повинен вірити тим сплетням які ширять манітобські консерватисти по між нашим народом, щоби голосувати против ліберальних кандидатів, бо тим чином ми сами будемо виступати против тої волі яку забезпечили ліберали для всіх клас мешканців Канади. Тому кличемо до наших людей щоби памятали на свій обовязок і як прийде день виборів в провінциї Саскачеван, аби кождий Русин не дав свій голос на нікого більше тілько на правдивого ліберального кандидата, бо тим способом забезпечимо права свободи, єслиж будемо поступати инакше, то будемо виступати против свого власного добра і скорше чи пізнійше самохіть дамось під контролю тих, котрі [illegible] наше руске імя від самого початку нашого вступлення на сю вільну канадийску землю.

Відповіди на запитане чи Русини продають свої дочки.

Взявши до рук 17 ч. Кан Фарм зараз на першій стороні побачив грубими буквами заголовок „чи Русини продають свої дочки за гроші". Сейчас стало мені дуже зимно на серці і думаю що кождому Русинови, котрий любить свій нарід, камінь серце стисне, коли перечитає такий скандальний закид зроблений нам Русинам, як то [illegible] Англичка на жіночій конвенциї тов. „Християнська Жіноча Унія Тверезости" в Hamilton Ont. котра говорила що Русини в Канаді продають свої дочки по 25—30 доларів.

Я думаю, що та жена мало що знає о нас канадийских Русинах та о нашім житю приписуючи на сліпо такий гидкий звичай нашому народови, в загалі на всіх [illegible] Русинів, Поляків і Німців. Она певно не мала що ліпшого взяти під точку порядку дневного на тій конвенциї як тільки обсуджене Русинів, і взяла собі за тему щоб нас висміяти межи Англійцями та додати нам більшого встиду та ганьби як ми маємо тут в Канаді до тепер. Може яку вигоду [illegible] п. Chisholm [illegible] неправдивої безвстидної [illegible] брехни. Я живу в Канаді вже шестий рік і маєм нагоду бувати не на одній рускій кольонії, але майже в усіх провінциях в Канаді де поселились Русини, однак я не видівсь ані не чувем о нічесь подібнім випадку, щоби Русини продавали свої дочки за гроші, а діє ся се зовсім противно, бо коли родичі видають свою дочку замуж хочби вже і в 14 віку [illegible] трафляє ся [illegible] більших частях від 17 до 20 літ [illegible] віку і тоже не щоби пропивали дочку за 25—30 дол. або брали ті гроші в дарунку від жениха, але ще свої дочці [illegible] молодятам дають під весле [illegible] або [illegible] корову, убрання, та инші річи яких потрібно на разі в житю молодим як подушки, простирадла рушники і т. д. котре вартує не то 25—30 долярів але часом і з сотки. Таке ся діє в Канаді, в старім краю то ще й ґрунт записують дочці як виходить замуж, і сему думаю ніхто з Русинів не заперечить а згідно з моими словами потвердить.

На скандальний закид нам Русинам котрий виголосила Гамильтонська Англічка Mrs Chisholm з Hamilton я скажу тілько то, що хоч то се говорило на конвенциї тов. „Хр. Ж. У. Тверезости" то та англічка мусїла бути впитись напитком инших [illegible] трунків бо чоловік чи жена при добрім розумі щось подібного не стане, а хиба такий що не має як то кажуть ні встиду ні ганьби в своїм лици.

Щож до твердження [illegible] котрий згідно з словами п. Chisholm твердить, що як раз в Канаді такі випадки часто трафляють ся і він [illegible] [illegible] добре як би [illegible]. [illegible] на [illegible] фактах [illegible] такі випадки [illegible] родичів, котрі так робили [illegible] скорше таку [illegible] [illegible]

Тому прошу Редакцию Кан. Фарм. напечатати мое твердженне в своїй часописи, як також прошу наших Русинів живучих по руских кольоніях написати де що більшого на цю тему, чи часом [illegible] не трафив ся подібний такий скандальний випадок [illegible] нашим Русинам.

Т. [illegible]

Lethbridge Alta. Dec. 1st.

[illegible] 30 лист. 1905.

[illegible] що Русини продають свої дівчата від 13 до 14 літ замуж по 25 і 30 долярів єсть грубою клеветою яку кинено на наш народ. Я знаю добре Руский нарід як в старім краю так і тут в Канаді, понеже сесьм вже три роки в Канаді, бував в богато кольоніях заселених русинами і можу доказати [illegible] як наш нарід живе і в який спосіб ся вінчає. На самперед [illegible] тут що наш Руский Український нарід еще перед шість сот роками [illegible] свого короля Володимира Мономаха, котрий видав патент званий Руською Правдою, в тій книзі законів, під параграфом (62°) було сказано, що дівчина маюча 18 літ має право вибирати собі мужа без дозволу родичів, а за панования над частею краю званого перше Червона Русь а пізнійше Галичина змінено той закон цісарем Иосифом II, що дівчина маюча 16 літ має право вибирати собі мужа якого она схоче без дозволу родичей, котрий сей закон [illegible] до нині. Дівчатам щоби хотіли вийти замуж ниже 16 літ немає права жаден священик дати слюбу без дозволу суду і доктора [illegible] з сего виходить, що наш нарід так довго тримаючи свій закон ніколи [illegible] не міг би зробити щоби [illegible] молоду дівчину давав замуж, але ще продавав її і є думка просто придумана на наш нарід.

Я гадаю, що се гидку [illegible] могла викликати ся обставина, що пані Англичка будучи в Росиї на весілю не зрозуміла доброго звичаю і представила собі его инакше в мильний спосіб. Межи Русинами [illegible] свій звичай, але де котрі его ще роблять ато так: Коли молодець хоче ся женити, то насамперед мусить ся порозуміти з дівчиною а опісля просить родичей щоби їм дозволили побрати ся, але родичі ніколи на се відказати не можуть, бо коли відкажуть то дочка може утічи від тата чи матери з своїм любком і однако ся повінчають після своїй вподоби, але коли родичі дозволять то ідуть до попа, а він зараз глядить до метрики чи дівчина має такі літа що можна їй вийти замуж. Коли вже все готове, родичі роблять весіля. Коли вже молоді повінчає, після релігійної церемонії всі гості і молода пара ідуть до молодої родичів на обід, коли по обіді всі присутні гості дарують молодим людем по кілька долярів на [illegible] почин нового господарства то по тім обдаровано [illegible] родичам [illegible] що виховали для него будучу жінку і дає мамі що виховала файну дівчину, але се не є продажа бож се можна назвати [illegible] роки за гречніст молодця. А що Пані [illegible] щось там наговорила то я [illegible] певно не знає наших звичаїв бо він навіть не годен по руски говорити.

[illegible]

ЗДОРОВІ ПОМЕШКАНЯ

[illegible] залежать сильно від уживаня [illegible] фарби. Жадна хороба не може вкрасти ся ані [illegible] по достатком свіжої фарби, що [illegible] при чищеню дому. Ми поставимо гварантовані фарби всякого кольору і продаємо в ріжній скількости. [illegible] фарби і їх ціни вдоволять кождого.

The Winnipeg Paint & Glass Co. Ltd.
179—181 Notre Dame East.

BELL
ФОРТЕПЯНИ
І ОРГАНИ

[illegible]

Адрес продажної агенциї:
The Winnipeg Piano & Organ Co.
[illegible] Portage Ave. Winnipeg

Перший Руский Американьско Галицкий
Дім Банковий і Канцелярия адвокатско-нотариальна
A. Chromowski & Co.
330 E. 10th Street. New York City.

Пересилає гроші до старого краю [illegible]

Приймає [illegible] депозити.

Міняє гроші по курсі [illegible]

Продає шіфкарти на [illegible] лінії [illegible] краю, [illegible]

Переводить [illegible] пертрактациї спадкові, контракти [illegible], повномочія [illegible]

Полагоджує увільнення мельдунки войскові [illegible] справ войскових.

Провадить [illegible]

БРАТИ РУСИНИ! Не дайтесь [illegible] і обманювати чужим і підступним людям. В кождій потребі звертайтесь лиш до фахового і совісного [illegible], щирого і дільного і правдивого Русина, яким єсть краян і брат ваш

Ардалion Хромовский.

Пора з чужими а тільки свій до свого!

CORN EPP & Co.
671 Main St. Winnipeg.

Продаємо дешево білети корабельні до Галичини, Буковини, Росиї і назад.

Висилаємо гроші до кождої місцевости в Австриї і Росиї по найнизшій ціні.

Приходіть до нас а будете певно вдоволені.

Говоримо по руски.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG

Дивіть ся на золоті букви "T. & B." котрі суть вбиті на кождій плесканці і пачці

Elliott & Deacon,
АДВОКАТИ
ПОВНОМОЧНИКИ,
ЗАСТУПНИКИ і т. д.
316 McIntyre Block,
[illegible]

Козір!

Ми установили лотерию для передплатників „Канадийского Фармера". За вигравку ставимо золотий зигарок з ланцухом вартости пятьдесять (50) долярів. Кождий передплатник що пришле нам доляра на газету дістане від нас нумер. В тій цїли масмо розпродати до нового 1906 року тисячу нумерів і тогди настане лосоване, а хтось з передплатників за доляра виграє такий цінний зигарок з ланцухом. До виграни мають право тільки ті, що винні нам передплату за 1905 рік і нові передплатники що пришлють доляра за газету на перед.

Редакция.

Уже нема місяця до нового року, тому будемо просити, щоби передплатники Канадийского Фармера спішились з виплачуванєм передплати за 1905 рік, понеже ми оголошуємо, що коли зберемо до нового року від тих що заллягають з передплатою і від нових передплатників $1.000 долярів, то буде лосоване на золотий зигарок [illegible] сума неоправлена, бо трудно буде переводити лосоване. Кождий з наших чесних передплатників напевне знає, що видаване нашої газети коштує близько 300 долярів кождого місяця, тому будемо просити о піддержку, якої сподієм ся, що наші чесні передплатники нам не відмовлять.

Що до виказання пані Chisholm, на конгресі в Гамільтон то ми Русини просили [illegible] тої [illegible], нехай нам покаже бодай одного [illegible] свою дочку за 25 чи 30 долярів [illegible] не може сего нам показати тим пані буде се її так як каже один Хінец [illegible] лист до свого [illegible] в листі всякі [illegible] [illegible] що в тім листі [illegible] той лист і тогді тогди [illegible] слова писані в листі поверниють назад тобі" То не так [illegible], але хто говорить, мусить мнимати свої [illegible] чи справедливо кого ся обмовляє. Правда що [illegible] ще не [illegible] на [illegible] бувати болото, а що ся где які річи трафляють межи нашими, то подібні випадки є межи всіма народами що жиють на кули земскій, але щоби за одного чорнити цілий загал то є несовістно і нечесно. Коли я перед двома місяцями врятував Англичку з дитиною з певної родини від смерти, що її грозила від вогня [illegible] секунди наражаючи себе на каліцтво, тоже може гадаєш що се вже но але, однак [illegible] добре слово, а коли би я був [illegible] до корту то всі би [illegible]

А. [illegible]

А відповіди Вашої п. Филиповича на наше запитанє „Чи Русини продають свої дочки по 25—30 долярів за мужа", ми подали то все що ся точило нашого питания, а точки котрі не відносили ся до нашого питания ми взяли [illegible] одних ні [illegible] котре важнійше обяснити і [illegible], що нас Англійці називають не властиво [illegible] „Galician", що на нас показують пальцями, що пишуть в своїх газетах що Русин [illegible] і т. п.

Ми не хочемо боронити Англійців в тісним того слова значінию, бо ріжні суть люде і межи ними, а хочемо тільки народови нашому обяснити, щоби пізнав свій блуд.

Про наш нарід майже з Англійців ніхто нічого не знав аж до нашого приїзду в Канаду. І звідкиж міг знати? Русини не мають ані своєї державн ані навіть маленької провінциї нема щоби входили в склад якої державн і мали свій місцевий зарід, бо в Росиї хотяй богато єсть Русинів-Українців то Англійци уживають загальної назви „Russian", в Галичині Русини під „[illegible] Польскі" а на Буковині верховодять Румуни, тому нарід наш будучи мертвими справах администрацийних не грає в сьвіті такої ролі, котрою [illegible] світ газетарскій поза границями краю замешканого Русинами. Тож і трудно щоби Англійці через дула святого [illegible] нас називати „Ruthenian People" руским народом [illegible] Впрочім [illegible] Англійці знають а второпі [illegible] одних она не становить [illegible].

Назва яку [illegible] тепер [illegible] Англійців [illegible] Галичанами, [illegible] „Galician".

Нарід наш також вина за що виказати, що він сам себе не властиво [illegible], бо майже всі [illegible] суть [illegible] історию, тоже котрі не цінить свою національність, чого суть причиною давна тодашна недаремна[?] в Галичині і байдужність нашого руского мужика.

Нас вишукали з краю бідного і ми заблукали в Канаду як вівці без пастиря, і [illegible] так до тепер не хочемо ані доброго провідника ані просьвіти.

Ми приїхавши сюди з осередня культурної Европи, [illegible] сьвітом так одежею як і своїми руками не віддихаєм тому і пальцями на нас показували, але в Сполучених Державах еще не таке діялось би там як приїхав Леміко і пустив ся в руки через [illegible] „болет" кампании [illegible] і трафляли ся такі випадки що і забивали.

Ми приїхали сюди, правда, ми приїхали не одіті як треба, і се правда, ми приїхали не так як инші народи приїздять, ми приїхали непросвічені хлібороби і зарібники однак се все не перешкаджає щоб ми тут не збогатіли, не одягались, не організовались і не просвічались. Все але можемо направити тільки треба доброї волі і охоти і коли ми віднесемо ся в упадку, тим більше нас будуть поважати.

Що до сего, що сї [illegible] пишуть в газетах, що уникаємо ся о ріжних злочинах сполучених з ніжиком, то сему трудно заякнути що не справедливість [illegible] нам Справи [illegible] переходять через суд і справи судові по [illegible] без ріжниці національстей, а ніколи не [illegible] так щоби справу Русина [illegible] Англійці. Але нам не о се ходить, нам ходить [illegible] ми так [illegible] щоби ніхто нічого злого не міг нам закинути. Ми не повинні оглядати ся на то, що і инші народности зле роблять, а там [illegible] усправедливлюване. Ми повинні показати що ми не знаємо зла а тілько добро робим, однак о нас противно, про нас пишуть бо зло дієно публичне, а про добро не пишуть, бо здесь мало добра робимо. Межи Англійцями хоть є і зло та і добра є богато, а між нами канадийскими Русинами як? Знаймо що зло довше памятає ся як добро, тому всіми силами ми повинні старатись творити добро а уникати всего того, що нас понижає і чим ганьбимось перед иншими народами.

TURNBULL & SEVERIGHT

[illegible]

Main Street [illegible]
Winnipeg, Man.

УРІЗАНЄ І РАНИ.

Щоби урізане і рану скоро загоїти і чисто удержувати, треба уживати

7 Monks Oil.

КОЛИ БОЛИТЬ ГРУДИ.

Часто трафляєсь, що жінки, котрі плекають діти терплять на біль грудей. Они мають того болю позбутися уживаючи

7 Monks Miracle Salve

Продають в кождій аптиці

Не вложуйте грошей до листа!
Висилайте гроші через
DOMINION EXPRESS
MONEY ORDERS
[illegible] ЧЕКИ

[illegible]

РОЗУМНІ ГАДКИ.

Згода з собою кріпить і хоронить від блудів.

Не тямь великого чоловіка задля его блудів, але лише его блуд. Чи ти будеш задля одної сухої галузи ціле дерево рубати?

Чим більше ти видаєш на заспокоєне твоїх потреб, тим більше [illegible] [illegible] супокійного щастя, бо кожде заспокоєне твоїх потреб вимагає [illegible] [illegible] уживане житя.

Не богач над [illegible] противним стане, то скорше знаходить хусту до носа, як [illegible].

Погорджає студент [illegible], гордити [illegible]

ЧИ ЗНАЄТЕ, ЩО „Свобода"

СВОБОДА СВОБОДА СВОБОДА СВОБОДА

Є НАЙСТАРША НАЙБІЛЬША, І НАЙЛІПША РУСКА ЧАСОПИСЬ В АМЕРИЦІ.

„Свобода" [illegible]

Адресуйте так:
Svoboda, [illegible]
Box 346. [illegible] Pa.

ХТО ХОЧЕ ДІСТАТИ Цікаву Книжку КОЖДОГО МІСЯЦЯ,
НЕХАЙ СЯ ЗАПИШЕ ДО
„Читальні" Лиш $1.50 на рік.
ПЛАТА З ГОРИ
Адресуйте так.
Czytalnia, P. O. Box 360 Scranton Pa.

Уже вийшов Учебник Англійской мови для руского народа.

Тепер прийшла пора, коли наш Русин не потребує мучити ся глухим і німим межи Англійцями в Канаді і Стейтах. Тепер Русин не потребує водити за собою толмачів і фундувати для них пиво та горілку, ані платити їм не потребує нічого. Не потребує три дни думати як се, або те зове ся по англійски, а в кінци довідаєсь від якогось недійченого толмача та й то не так, як треба, перекручено, хто зна як. Не потребує журитись де прочитати та порозуміти яку будь „сумлічку" як дістане з Отави, Вінніпегу, Реджайни, або від якої будь компанії.

Не потребує кланятись нікому, аби му підписав, куди треба по англійски. Не буде журитись як то межи англійцями дістати роботи тай як витримати межи ними ніжаком. Сльозам Русинові тепер [illegible] тяжка заслона з очий отворені уха і уста. Від тепер Русин чує ся дома на чужій земляниці. Нехай тут днесь приїде зелений емігрант з краю не знає ані слова по англійски він за півтора мізерних доларів має в кишени приятеля, професора, помічника адвоката, провідника, толмача, має в кишени англійську мову, котру тільки потребує перебрати в уста тай більше клопоту не має. Наш Учебник не написаний так сухо, аби чоловік сидів та думав три дни над парy словами, тай нічого не второпав.

Він написаний живою мовою, повний цікавих коротких розговорів, веселих фраз купецких, фармерских, робітничих і т. и. Граматика анг. мови у сім Учебнику обнимає всего 30 сторін друку, але така майстерна, що тільки раз або два треба перечитати в увагою, тай уже чоловік пійме форму і підставу англ. мови.

Два словарі Руско-Анг. і Анг.-Руский, що містять в собі повнено 3000 слів кождий. Се така вигода для кождого Русина в Америці як для голодного добрий калабок пан в торбині. Яке слово загадає подивить ся то вже й є. Доходили нас слухи, що деякі людоньково балакали що Кан Фармер тумачить людий і що то не правда, що тумач друкує ся тілько що гроші тумачить від людий. Ні братки, ми не всі у лихів терминували і таких річий можете сподіватись лише від людий що запродують нарід а не від людий на котрих не найдете бруду і не докажете їх зла против співбратів Русинів. Ми не винні що Русинів близько сто тисяч в Канаді не мають своєї друкарні. На чужій друкарни робити таку велику роботу як наш Учебник, то так само, якби хотів одного літа з'орати цілу фарму (160 акрів) жичаним або найманим плугом у другого фармера котрий і свою ще більшу фарму обробляє тим самим плугом. Отже вибачайте що не вийшли скоро, бо не було в чім.

Цілий учебник обнимає 340 сторін друку і вже готовий оправлений. Видане сего Учебника коштує богато праці і гроший але хто его озьме до рук певно буде аж надто задоволений такої книжки ще не видів і не буде видів, колиб не щирі приятелі руского народа, котрі не жалували всі сили посьвятити для сего так дуже важного діла на американській земли. [illegible] не відкладайте ані години часу, купуйте Учебник вей час. Не морщте чола коли треба заплатити $1.50 за таку книжку. Гроші були й будуть а Учебник як люди розхапають так що вараз другий буде [illegible] за $1.50 як [illegible] маєте велику вигоду на кождім кроці. Єсли не вигідно вам посилати $1.50 вложіть двох нас $3.00 до коверти і зашліть до нашої редакциї а ми сейчас вишлемо Вам дві книжки.

Хто хоче мати Учебник в кращій твердій оправі, заплатить $2.00

Спішіть і купуйте сейчас аби не було за пізно.

На кредит книжки не даємо нікому.

ТОРГОВИЙ ДІМ Александер Рапопорт [illegible]
ПАРОПЛАВНА КОНТОРА в ОДЕСІ в РОСИЇ
Продає Шіфкарти на найліпші і найшвидші пароплави до всіх міст Сполучених Держав і Канади.
Люде, що живуть в Америці а хотіли би спровадити свою рідню з Росиї до Спол. Держав або Канади най пишуть на адрес
Одесса, Екатерининская, д. № 85
A. RAPOPORT, Odessa, Ekaterinenstrasse, 85, Russia.

Winnipeg North End Real Estate Co.
212 Dufferin Avenue.

Продає і міняє фарми, льоти, доми; випозичає позички. Для вигоди робітників постаралисьмо ся о то що з канцеляриї адвокатів Munroe & West в кождий понеділок, середу і пятницю від години 7-мої до 9-тої вечером урядує в нашім офісі один з п.п. адвокатів тої фірми і переводить всі справи Канадийські.

Всі справи краєві як контракти, процеси, повномочия і процеси переводимо як найліпше і найскорше.

Говоримо по Руски і толмачів не потребуємо.

Офіс наш отворений від 8-мої рано до 9-тої в вечер.

Всі поради уділяємо безплатно.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда паристого числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних територииях є до розданя. Однак даром не дає ся ціла 8 і три четвертих в 26 секциї, в котрої тільки північну-східну чвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциї т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, маючий 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вплачує ся особисто в місцевім Land Office того дистрикту до котрого земля принадлежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати праворучене другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дистрикту, до котрого та земля принадлежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слідуючі точки:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій землі і обробляти її найменше шість місяців кождого року в протягу трех літ. Се єсть звичай Департаменту жадати щоби поселенець з'орав 15 акрів, або вміість управлений акрів землі мусить мати 20 штук власної худоби і стайні для неї

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) [illegible] кого сина, що може після права вплатити оплату за даровану землю, мешкає в сусідстві землі записаної на сина, то син може одержати патент на тую землю, котрий не мешкає на ній, а мешкає з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертіфікат на патент, а перед тим вніс оплату за иншу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, єсли другий гомстед находить ся близько першого.

4. Єсли поселенець [illegible] і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки [illegible] право будуть виповнені.

В додатку [illegible], єще треба додати се, що поселенець хотівши одержати патент має з'орати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і [illegible] будинки і також 80 акрів огородити плотом.

Право внесення другої оплати за гомстед мають тільки ті котрі єще перед 2-гим червням 1889 року виповнили всі обовязки на першім гомстеді і дістали на него патент.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнив обовязки після права, его внесену оплату уневажнює ся, а землю може иньший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЯ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом, sub. агентом або гомстед інспектором.

Перед робленєм аплікациї о патент, мусить ся повідомити письменно комісаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦИЇ.

Новоприбувші емігранти одержують поучене що до роздання земель в емігрантськім офісі в Вінніпегу, або в кождім уряді державних земель в Манітобі, Dominion Land office.

Землю, котра посідає мінерали можна дістати тогди, коли письменно повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісаря емігрантського в Вінніпегу The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba [illegible] кождого агента державних земель в Манітобі і північно-західних територииях.

W. W. Cory,
заступ. міністра справ внутр.

[illegible]

Кромі дарованих земель, о котрих висше сказано, додаємо, що тисячі акрів найлучшої землі в західній Канаді можна купити від кочни [illegible] [illegible] і приватних фірм.

МИЛО
КОРОЛІВСКОЇ
КОРОНИ

суть специяльно роблене для твердої води сего краю і нема никого мила, котре було рівне сему що до доброти.

Можете дістати красні образи спятих або иньші, також дорогоцінности, наколи вишлете нам більшу скількість паперів, котрими обвинено мило, на адрес.

The Royal Crown Limited
King st. — — — WINNIPEG

НАЙДЕШЕВШІ ЦІНИ
до і з Гамбурга, Кракова, Львова, Черновец, і всіх місць в Австриї.

ВИМІНА АВСТРИЙСКИХ ГРОШЕЙ.
Висилаємо найдешевше гроші до всіх місць в Австриї.
ALEX. CALDER
[illegible] Main Street. Winnipeg Man.

THE ALEX. BLACK LUMBER CO.,
LIMITED.

Продають всякого рода соснові, ялові, кедрові, смерекові і з твердого дерева дошки.

Дерево до будови, тертиці, украшеня на ґанкиі, вікна, двері і всякого рода будівляний материал, також дьвахи і т. д.

Всякого рода дерево до палива.

Ціна умірковвана. Замовленя виконуєсь точно.
Офіс магазину:
Cor. Higgins Ave. & Gladstone st.
WINNIPEG.
Телефон 598.

Найдешевша ціна до і з Галичини
разом з желїзничим білетом на всі корабельні лінії.

Найбезпечнїйше і найскорше пересиланє грошей до [illegible] частей сьвіта. [illegible] переправа до Европи.
О [illegible] пишіть до R. CREELMAN TICKET AGENT
541 Main Street Winnipeg.

Памятайте що
EDDYS'A
будівляний папір
не впускає зимна ані [illegible]
Пишіть по проби і ціни до
TEES & PERSSE LIMITED
AGENTS
Winnipeg.

Жите Українців Русинів в старинні.

(Конець)

Очевидячки князї мусїли робити великі видатки, як згадано, що і сеім власна і двір і вся дружина удержувались коштом князя. Для сего треба було вишукувати сгорожа ріжні жерела для сих видатків. Із даних знаємо на сї жерела складались: добича на війнї, та податки з забраних народів. але прибутки з таких жерел були непевні. Найпевнійше вже, як повстав [illegible] лад державний, як склали ся суммарні відносини до сусїдів і прибуток почав робити ся невідмінним і постійнійшим. На першому місци стояли і тепер податки, що пошлині була одначе платити вилоєти, відповідно людности, та богацтву природних продуктів. Друге місце займали вири, та пені (кари), за вбивства ріжнородні в краю, який приносив ся в князївство. Окрім великого запасу харчів, футер і иньших природних виробків, що давав нарід, яко данину, та оброк, сами князї мали власне господарство, в якому робила челядь, або невільники. Князї мали власні села, а по селах були просторі двори з хоромами, шпихлїрами, де складались великі засоби желїза, міди, меду і иншого добра, по гумнах стояли сотками стоги ріжнородного збіжа, на пастівниках пасли ся табуни коней і таке инше. Були власні рибалки, бобровники, пасічники і иньші ремесники. А княже потомство відбувало ся не тільки для самою забавки, оно здобувало силу звіра та дичини, значить, мясо для їди, а також футра та скір. Як скласти все се до купи, то стане зрозумілим, яким чином господарки та двірі князї мали можність надбати богато ріжного добра, що складало ся з золота та сребла, одежи, та зброї і всякого краму.

Вже за тих часів поміж дружинниками були особлї слуги, що мали окремі прізвища. Були двірени, стольники, мечоноші, сідельники, окрім того був писар або дяк. Ще з між бояр вибирали ся кормильці, або дядько для догляду дїтий княжих. У княжому господарстві окрім ключників були старости, тивуни, конюхи і т. п. що були або дружинниками, або [illegible], та невільників.

Треба думати що бояри в своєму побуту все переймали від князів. І у бояр було богато челяди, або невільників, що також робило все в господарстві. В часі війни, або на ловах, бояри мали богато при собі ріжних слуг, уоружених також, наче княжа дружина. Особливо ті бояри, що були посадниками воєводами та тисяцькими жили [illegible] та мали коло себе богато слуг. Звичайно [illegible] бояри повинні були [illegible] до князя, на раду або в думу, то помагати в урядї. Часом між боярами, та дружинниками є спомини про любимців, або „милостників", се значить були то ті бояри, що князь дуже їм вірил. Цікаво, що молоді бояре [illegible] коло князя, [illegible] молодшу дружину, або отроки. І відсіль певно пошли і так звані „дїти боярські".

II.

Окрім бояр та дружинників, що складали думу княжу, князь прикликав до себе на раду, як лучалось що небудь незвичайне, городян, або старих людей, —се-б то збирав віче. Руське віче, звичай збирати громаду, раду для міркованя про спільні справи, також стародавна установа, як і княжа власть. В історичну добу вже й княжа власть і віче стоять поруч на Україні-Руси, тільки здесь, віче залежало від князя. Вічеві звичаї змінились особливо через те, що князь часто був змушений через усобиці та іншї потреби запобігати ласки у місцевої людности. По старших містах віче придбало собі таку силу, що від него навіть залежало, кому князювати. Звичайно те, що хотїло віче, з тим згоджувались і пригороди.

У Новгороді Великому, народнє віче придбало собі власть, що стояла висше від княжої власти, віче вибирало і скидало своїх князів, епископів, посадників і иньших урядників, а також навіть карало смертию знатних людий, як они були не згодні народови, або виганяло їх, а майно грабувало. Новгород найбільше відрізняв ся від инших торговельних мист своїм вічевим народоправством. Особливо за склекались віча в часі яких небудь розрухів, сварок та тоді як не було князя. По столичних містах, віче не тільки [illegible] перемагу якось небудь з князів, що сварились між собою, і закликало его до себе, але укладало умовлятись з ним, приймило его, тоді коли ми заприсяг, що буде поводитись так, як було умовлено. Але в часї спокою, особливо по тих землях, де яка небуть тільки княжого роду укріпилась, там тілько деколи є спомини про народнї віча.

По иньших містах, окрім великого Новгорода, не зістались ніяких докладно означених форм народного віча, ні щодо вічевих обрядів, ні що до збирання голосів, ні до обмежування власти віча і такого иншого. Для того можна скласти тільки деякі загальні риси. Збирав віче загально або сам князь, або его посадник, тисяцкий, або інший який урядник [illegible] на віче нарід „бирючі" то підвійці [illegible]. Місце, де збиралось віче, був або княжий двір, або майдан біля соборної церкви. Урядник з якого небудь высокого місця, напр. з рундука коло церкви, обертав ся до народу з промовою і оголошував, з якої речі зибране віче. Звичайно городяни, поміркувавши між собою [illegible] про ведому [illegible] справу, що до більшости голосів, то се [illegible] кождого голосу особно, а звичайно [illegible] больше. На віче збирались всі вільні громадяни, але тільки не молодих. Молодші брати, сини, та небожі не мали голосу на вічи, а лише тільки приходили та слухали [illegible], що говорить старі [illegible] допомогти силою, як треба того було. Пригороди мали таким голос на вічи свого міста і на відворот.

Велике народнє віче не часто збиралось, а тільки переважно в часї яких розрухів, або безвластя. Частійше скликали ся так звані малі віча, як князь скликав до себе до двора лїпших людий, або то знаменитійших, старих, семейних, де в думі з боярами, та дружиною радили ся про справи свого князя. Іноді князь запрошував на сї віча і духовенство; а вже в дуже важних справах і дружинників та земских людий з пригородів, та волостий. Приміри сего бувало в історії—от як за часів Ярослава Осьмомисла або Всеволода „Великого гнїзда". Очевидячки вже з давних давен між земскими людьми на Руси був звичай збиратись в громаду на спільну раду, і таке дїялось не по самих тільки містах, але і по селах, особливож, що відносилось господарства, як ділили або переділяли землю, робили розклад податків, зрядкали у війну віцько людий і т. д. Звичаї вічеві не зникали ся навіть і в часі походів.

HOTEL
&
BANKING HOUSE.

V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Коли хочете в старий край в Россию, в Галичину або з краю в Америку дістати ся, то найдете у мене білети на кораблі так тaньо як в других дістати; або коли хочете гроші посилати, переводи віденскі і нотариальні або в тоті справи, то все поладнаю і добру раду вам дам.

Котрі хотять яко робітник [illegible] до краю на власних кораблях, то [illegible] безплатно.

[illegible]

Маю свою гостинницю, де ваші люди можуть відпочити і тано дістати харч.

Війни

Где і як она ведеть ся? Хто єй витрає? Як велика Росия і Японія?

Хто хоче мати відповідь на сі питання, най пришле нам в [illegible] 30 цент і [illegible] 12 [illegible] [illegible] з мапами і [illegible] цілого світа, [illegible]

Прошу даром [illegible] і Політичний [illegible]

Продаю також великі образи з війни і то в кольорах по 25 цт. штука.

Пишіть на адрес:
M. J. MURIN.
326 NEPPERHAN AVE.
YONKERS, N. Y.

ВАЖНЕ.

Просимо чесних наших читателів, котрі були на роботі і там діставали газету, а тепер вернули назад на свої сталі місця, щоби нас повідомили, аби дармо не висилати газети там де їх нема.

C. W. STEMSHORN,
Агент для продажи домів і земель
624½ Main st. Winnipeg.
Телефон [illegible]
[illegible]

Продає лоти в кождій стороні міста, як також лоти і фарми всюди в Манітобі.

Продає шіфкарти на всі морські лінії з Европи і назад. Есть агентом фірми Spiro & Co., Falck & Co. Hamburg.

Посилає гроші до краю через сї фірми, за 1 кр. платить 41 цт. — Шіфкарта з Hamburg-a до Winnipeg коштує $52.50; з Антверпен $47.50. — Тікети з відси до Европи продає ся як найтаньше.

АТЛАНТИЦКА КОРАБЕЛЬНА АГЕНЦИЯ

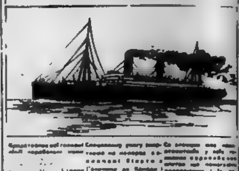

[illegible]

W. P. F. CUMMINGS
[illegible] C. P. R. Station
[illegible] Canada

Кождий знає, що найвигіднїйша, найбезпечнїйша, найдешевша і скора без пересідки подорож з Буковини і Галичини в Канаду на Гамбург єсть лише через генерального експедитора кораблів
B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 19, HAMBURG.
Хто має шіфкарту від B. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того перепускають через німецкі станції граничні.

Землі на продаж в східній Манітобі
7 - 8 ДОЛЯРІВ за АКЕР.

Остаток дешевої землі в Манітобі на продаж на дуже догідних условиях. Мало треба заплатити наперед а решту на десятьлітну сплату

Се есть добре для бідних людей.

Всї сї землі сухі і добре дреновані; в кількох з них єсть троха ліса але всі добрі для мішаного господарства, добре місце для збуту продуктів бо тільки 35 миль від Вінніпеґу.

По близші інформациї пишіть або зайдіть до
Wm. Harvey, Managing Director
[illegible] Trust Co.
[illegible] Portage Ave. & Fort Street. Winnipeg, Man.

ШИРІТ НАШУ ЧАСОПИСЬ І З'ЄДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

ОДИНОКА РУСКА ГАЗЕТА В КАНАДІ.

CANADIAN FARMER

ЗАЛАГОДЖУЕ ВСЯКІ РУСКІ РОБОТА.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ.

Рік III
Вінніпеґ, Ман., Четвер, 14-го Грудня, 1905. — Winnipeg, Man., Thursday, December 14, 1905.
Число 50.

Результат виборів в Провінції Саскачеван.

НОВИНКИ З ЦІЛОЇ КАНАДИ.

В ПОСЛІДНИХ ВІСТЯХ ПРО ВИБОРИ ДО ПРОВІНЦІОНАЛЬНОГО ПАРЛЯМЕНТУ В САСКАЧЕВАН ДОНЕСЕНО ЩО ВИБРАНО 15 ПОСЛІВ ЛІБЕРАЛЬНИХ А 10 КОНСЕРВАТИВНИХ.

— В минувшім числі „К. Ф." ми подали о арештованю Петра Хтиніцкого, Мартина Раванка і Йосифа Думака не то що сильно побили і ранили кулями з револьвера Граца Герелу заведуючого при улиці Кінг в Вінніпеґу. В понеділок 11 с. м. відбулась в поліційнім суді розправа против напасників і засуджено М. Раванка на 4 роки вязниці, Хтиніцкого на 6 місяців а Думака на три місяці.

ЗАЛАГОДЖЕНЄ СПРАВИ УЖИВАЮЧИ НОЖІВ.

Минувшого тижня Німці [illegible] в одній з вінніпеґских готелів, посварились в справі двох кандидатів на майора міста. По сварці вийшли з готелю і на розі Мейн стр. і Селкірк здибались з другою партиєю Німців. Нова партия кричала „голосуйте на Шарпа" а та що вийшла з готелю кричала „голосуйте на Арбутнота". Ті що кричали аби голосувати на Шарпа повитягали ножі і почалась розправа, якої наслідок був дуже злий, бо двох Німців ранено. Детективи Сіл і Стефаник прибули сейчас на місце розправи і завели ранених до доктора, щоби обвязто їм рани. Поліция слідить тепер за тими, що уживали ножів.

МОЛОЧНЄ БОГАЦТВО В АЛЬБЕРТІ

З Calgary доносять, що в Альберті минувшого літа вироблено півтора міліона фунтів масла. Есть там двайцять вісім молочарских заведень з котрих двайцять суть під управою державного уряду. Альберта в розвою молочарским поступає вперед тому слідуючого року сподіють ся випродукувати еще більше масла.

КАНАДІЙСКІ РУСИНИ!

Звертаєм увагу всіх щирих Русинів щоби у всіх правних справах звертались особисто або письмено до п. Осипа Мегаса студента прав і конципієнта адвокатского в Вінніпеґу. Адрес до него: M. Jos. Megas 530½ Main Street. Winnipeg, Man.

Хто з Вас хоче щирої поради або знахідки від [illegible] безплатно

[illegible]

[illegible] канадійски руски вісници французкі і др. мов.

Редакция.

Зачуваємо, що в Вінніпеґу незадовго начне виходити польска газета „Єхо Канадийске". Перше був „Глос Канадийски" тепер вже тільки Єхо, а найліпше що Редактором того Єха має бути експредактор „Слова" [illegible] котрий вже пару разів сего року випадив на вакациї до криміналу для поратовання здоровля. Видко що „шляхтич" коли в [illegible] року вже кілька разів мав [illegible] що випадати на таку [illegible].

ПОШУКУЮ ТОВАРИШКИ ЖИТЯ. сам Русин і маю 28 літ. Жию в околици Едмонтону на фармі на котрій маю частку на два тисячі. Пошукую руской дорослої дівчини, з Галичини або Буковини, котра хотілаби провадити фармерске житє. Майна не вимагаю але удтивість. Інтересовані нехай зголошують ся листовно, висилаючи заразом свою фотографію на адрес M. C. A. P. O. Frank Alta.

Компания The Standard Trusts доносить нам, що уже богато продала землі в дістрикті Brokenhead. Богато землі приготовано тепер на продаж на північ від Божежур, котру компания сподієсь в короткім часі продати П. Harvey есть вдоволений продажею землі. За землею богато також питають Німці котрі фармерують недалеко Божежур і Русини що замешкують на захід від ріки Broken head.

Ми вдоволені з сеї чутки що оголошене в нашій газеті приносить користь.

— В ночи з 8 на 9 с. м. Мурини в Вінніпеґу мали забаву. На забаві счинилась була сварка між двома Муринами, але проминула без злочину. По скінченю забави один з тих що посварились іменем John H. Clay пішов за своїм противником до помешкання, де знов розпочав сварку, Потому вийняв бритву і задав му три смертельні рани в голову, груди і черево. Clay-a арештовано а раненого відвезено до шпиталю до [illegible] помер.

Хто хоче дістати доброго насіня.

Департамент рільництва в Оттаві [illegible] засилати даром пробки господарских насінь тим, котрі за насінем будуть писати. [illegible] сего року будуть висилати [illegible] фунти, [illegible] пять фунтів, кукурудзи і бараболі по три фунти. [illegible]

Oats Banner, Wide Awake A Thousand Dollar, Improved Ligowo, Goldfinder and Waverley

Wheat—Preston, Red Fife Percy, Stanley, Huron Laurel and White Fife

Barley—(Six rowed), Mensury Odessa, Mansfield, Claude and Royal. Two-rowed Standwell Invincible Canadian Thorpe and Sidney

Indian Corn (for ensilage)—Early sorts, Angel of Midnight, Compton's Early and Longfellow. Later varieties Selected Leaming, Early Mastodon and White Cap Yellow Dent.

Potatoes—Carman No. 1, Early White Prize, Rochester Rose, Uncle Sam, American Wonder, Burns, Early Andes and Late Puritan.

Пишучи по пробки насіня треба подати докладний адрес і адресувати [illegible]

To the Central Experimental Farm Ottawa Ont. Листе можна [illegible]

Старайтесь уникнути слабости нирок.

Коли хочете уникнути слабости нирок, то ужийте сейчас Dr. Hamilton's Pills. В кождім випадку ті пігулки вилічать.

Читайте понизші питаня а будете знати чи нирки слабі чи здорові і чи потрібно такого лікарства як Dr. Hamilton's Pills чи ні:

УВАЖАЙТЕ НА МОЧ!
Чи не смердить?
Чи не червона, кровава?
Чи не відходить при болях?
Чи не капає?
Чи не зафарбовує шмати?
По 24 годинах, коли має мутне, зафарбоване і має на собі як порошну поволоку то
МАЄТЕ СЛАБІСТЬ НИРОК.

Щоби не допустити розвити ся сей хоробі треба ужити Dr. Hamilton's Pills. Они помагають також в болю крижей. Додають апетиту і направляють спане. Жадне лікарство не зрівнає ся. Ціна 25 цт. пачка або 5 фляшинок за доляра можна купити всюди або спровадити від N. C. Polson & Co. Kingston Ont. або Hartford Conn U. S. A

ВАЖНЕ.

Просимо чесних наших читателів, котрі були на роботі і там діставали газету, а тепер вернули назад на свої сталі місця, щоби нас повідомили, аби дармо не висилати газети там де їх нема.

Thos Sharpe.

Вибраний третий раз на бурмістра міста Вінніпеґу.

Новинки з цілого світа.

ПОЛЬСКИЙ МАХЕР ДЕФРАУДАНТОМ.

Повітовий люстратор в Сокали, Станислав Гоголевский, великий огітатор при всяких виборах і дїяльний член „сполечної гієрархії" в Сокальщині, з дефраудував, о скілько досе провірено 40,000 к. громадских грошей і пропав без слїду. Був він також членом і головним секретаром повітової управи „кулек рольничих, а управляв торговлею „кулек" в Сокали так, що вона збанкротувала.

— На рускі цїли в Галичині ухвалила „соймова буджетова комісия отсї субвенциї: 1) для руской лічниці 1000 корон, 2) дяківского товариства 600 к, 3) вакацийних осель 400 к, 4) Руского педагогічного товариства на ріжні цїли) 11,300 к, 5) дївочого інституту в Перемишли 2400 к, 6), Просьвіті" 11,000 к, 7) видавництва о. Джулиньского 800 к, 8) видавництва оо. Василиян 400 к, 9) тов. ім. Шевченка 1200 к, 10) руского театру (субвенция, конкурс і надзвичайне на гардеробу) 24,000 к, 11) музичного інститута 2500 к, 12) Сільского Господаря 100 к, 13) Труда 1000 к, і „общества" Качковского 6000 к. — разом 74,400 к. До сего виказу не вчислені бурси, Бонин, Соколи, Захоронки, для котрих субвенциї йдуть на рахунок, ухвалені до роздачі краєвим відділом.

— У Волчкові Станиславівского повіта вбив селянин Войтіх Гросальский свого сусїда Мартина Обича, по [illegible] ся з ним о [illegible].

ДИВНИЙ ЧОЛОВІК.

Доцент др. І. Ереч представив в Будапештеньскій клініці якогось робітника Німця, який показує того рода анатомічні штуки, що їх не можуть пояснити найзнаменитійші лікарі. Чоловік той має 30 літ і є в силі кождий поодинокий мяз свого тіла з особна впровадити в рух. І так потрафить він через опановане мязів здержати діяльність серця; може всі нарази травленя піднести аж до грудий, так, що ями черевна стане порожна; може рушати кождим куском на шиї, або по раменах з осібна. Цїла шкіра того дивного чоловіка може зовсім порушати ся. При тих досьвідченях не дізнає він ніякого болю. Медицина на разі не є в силі розвязати того дива.

З Берліна доносять, що в раді державній Німеччини обговорюють справу що до наложеня внесних податків для сплачування державного довгу який за 30 минувших літ зріс на суму 875,000,000 долярів самого проценту від того довгу Німеччина мусить платити 25,000,000 долярів річно. Противно дїє ся в Сп. Дер. Коли довг Німеччини побільшував ся то довг Сп. Дер. зменшував ся так що Сп. Дер. мають тепер тільки 3,480,000 долярів довгу.

— До Берліна доніс Німецкий генерал Трота, що Генрік Вітбоа головний начальник повстанців погиб в битві, Тяжко ранений іменував своїм наслідником сина Самуїла Вітбоа.

ПЕРША УКРАЇНЬСКА ПОЛІТИЧНА ЧАСОПИСЬ В РОСІЇ

В місті Лубнях полтавскої губернії, почала виходити тижнева газета газета в українській мові „Хлібороб" і єсть призначена для широких мас народа. „Хлібороб" в звістках з Києва доносить, що лиш днями начне в Києві виходити щоденна часопись українськой демократичної-радикальної партії під назвою „Громадске Слово".

Ходить чутка що революцийна українськa партия, також незабаром начне видавати українською мовою „Робітничу часопись".

— З Льондону доносить, що в російскій манджурскій армії мають панувати страшні відносини. Війско голодує і не має теплої одежи. Цїлі громади російских вояків приходять до японських гарнізонів і просять о живність і одїж. Так офіцири як і рядові страшно огірчені.

— [illegible] доносять, що там знесено старий англійский міністеріяльний габінет, котрого президентом був Balfour в утворено новий з президнею Sir Henry Campbell Bannerman.

— Петербурский кореспондент доносить до Льондону, що кілька визначнійших російских міністрів зрезиґнувало з своїх становиск, так що Витте майже оснас сам, але і він починає упадати на дусї.

— В наслідок теперішних заворушень в Росиї, всякі облігациї і цінні папери спадають на цїні. Богачі вибирають гроші з банків, боячись їх банкроцтва.

Почтові урядники і ті що при телєграфах страйкують дальше. Пересилка почти відбуваєсь при сторожи війска. В Казани при експедиції листів роблять такі значнї особи як княжні Оболоньска, Кочубей, Морфінов і Оксеров.

— З Харкова доносять, що там 5,000 війска порозуміло ся щоби не стріляти на людей.

— Семого с. м. в Крестіянії столичнім місті Норвеґії сьвятковано півpічне зірване унїї з Швециєю. В усіх церквах відправлювано набоженьства. Король Гакон VII, королева і міністри були присутні на богослуженю в церкві Редімер.

— З Токіо доносять, що підписаний Англійско-Тибетаньский договор обіймає признанє Англії, що Хіна мають право до зверхництва над Тибетом за що Англія має одержати від Хін велику грошеву винагороду.

— З Токіо доносять, що 7 с. м. генерал Ояма повернув з Манджурії до Токіо, де его і его генеральний штаб принято дуже урочисто, на рівні як витано адмирала Того. Оголошено щоби день той его поворот сьвятковано в цїлім місті.

— В Ню Йорку засуджено адвоката Альберта Т. Патрика на кару смерти на електричнім кріслі за то що замордував старого міліонера Віліяма М. Райс.

ЗАСТРІЛИВ ЖЕНУ І ЇЇ МАТІР.

З Ню Йорку 7 с. м. Fred P. Frelich застрілив свою жену і жени матір. По довершенім убійстві віддав ся в руки поліциї. доктор котрий егзамінував его стверджає що убійця терпить на розстроєне нервів.

— [illegible], дипломатичний представитель Сп. Дер. до Токіо повернув 6 с. м. і оповідає що Того, славний японський адмирал хоче на слідуючий рік поплисти з своєю фльотою на чужі води в намірі [illegible] Англії і Сполучених Держав.

СИН ЛЬОРДА В КРИМІНАЛІ.

З St. Paul Minn. доносять що James Leslie, котрий має бути сином льорда Baldowan в Льондону, Англия і є студентом на правничім факультеті в Лівернул украв пару рукавичок і плащ в Racine Wis. за що засуджено его на рік арешту. Leslie сказав що він поповнив крадїж що не мав грошей і був голоден і в імени Бога просив суд аби змилував ся над ним, але его не вислухано.

КОНФЛІКТ З ТУРКЧИНОЮ.

Щоби фльота держав не могла обсадити пливних урядів на турецких островах, султан спродав цла Митіліни і податок збираний з сего острова отаманьскому банкови за 57,000 турецких фунтів. Ті цла і податки суть тепер вже приватною власностию банку і держави не можуть їх сконфіскувати.

Пошукую свого кревна Павла Ясного з Оверан. Два роки тому він мешкав в Ґретні, спроводив жінку з краю і поїхав до Вінніпеґу. Хто подасть мені его адрес дістане доляра нагороди, або він сам най ласкаво зголосить ся на адрес

Dmytro Ktytor
Gretna Man.

THE CANADIAN FARMER
THE RUTHENIAN WEEKLY.

Published every Thursday at 259 Fountain street. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co.

Канадийский Фармер.

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує:

в Канаді згоди	$1.00
в Сп. Державах на рік	$1.00
в Австриї	$1.50

Адрес:
CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Газету треба платити все з гори.

Гроші посилайте в рекомендованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є картку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, вишліть нам, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Безіменних дописей не приймаємо.

[illegible]

Write for advertising Rates in the only Ruthenian (Galician) Paper in Canada.

Church or other publications and all kinds of work in Ruthenian, Russian, Polish, German and English executed in the only Ruthenian job office in Canada.

The CANADIAN FARMER
P. O Box 82,
Winnipeg, Can.

J. A. Barry,
Manager.
Free Press Bldg

Відповіди на запитанє чи Русини продають свої дочки.

Stuartburn Man 5 Dec. 1905.

Хвальна Редакціє!

Я також задумав виясняти бесіду п. Chisholm, котра на жіночих зборах в Гамільтон, очерняючо виступила против Русинів, вмавляючи нам продажу 13—14 літних дівчат замуж за винагороду 25—30 доларів.

То єсть правда що п. Chisholm від Русинів мусіла ся довідати о спродажи але якби посипала п. Chisholm о якій спродажи, то она стала би як фігура, бо як каже приповідка „перше, хто хоче бути добрим оповідачом, конечно мусить бути і добрим вислухачом“.

У нас на весілю єсть така церемонія як молоді не весілю засідають до тому молодого, то мати молодої дає носаг, котрий молодий або сплачує мамі молодої і дає пар кількадесять доларів або і більше, коли хоче показати ся що не єсть бідаком, а мати молодої тихцем ті гроші звертає назад, бо така церемонія діє ся при сьвятах і тостах за здоровлє при кінци веселого весільного акту, але се не єсть жадна продажа молодих дівчат, бо така церемонія робить ся без ріжниці чи дівчина має 15 чи 30 літ бо в той час на весілю і нас зають і стару дівку молодою.

То що оповіла п. Chisholm то той що оповідав їй мусів так добре знати по англійски як она по руски. Яка бесіда таке і поркуминє, а за того всего п. Chisholm мусять ся зачервоніти.

Петро Майковский.

Поважана Редакціє К. Фар!

В 47 ч. Канадийского Фармера вичитавем смутний зміст зроблений против моральности Русинів. Чи се правда, що Русини зряд[illegible] ють свої дочки за гроші то сего не знаю, бо ані не чув чим вичитувал щоби такий ся випадок лучив ся, аби родичі продавали свої 13—14 літні дочки за гроші.

А що ся тичить виходу замуж молодих дівчат, то за се знаю, бо і на нашій кольонії недавно таке трафило ся що 14 літна дівчина вийшла замуж але се стало ся не з волі родичей, але з волі такі самої дівчини, бо хлопець сподобав дівчину а дівчина хлопця, а що той хлопець має фарму в сусїдстві то дівчина сказала, що має охоту вийти за него, і сему родичі не були противні.

Іван П. [illegible]
Pleasant Home Man

Дописи.

[illegible] Alden [illegible]

Чесна Редакціє!

[illegible] у [illegible] рем моїм кільком рядком в газеті „Канадийскім фармер“!

Давно вже то я збирав ся де то написати до Канадийского Фармера але мене так якось схопили дни на день одних я кин [illegible] зобрареі [illegible] що наслати до такої гарної [illegible] щоби повідомити канадийских Русинів і дорогих зємляків [illegible] в Канадийскім Фармері [illegible] і як іде тут робота. Робота тут іде добре. Прези роблять кождого дня по [illegible] годин, але роботи тут не можна [illegible] [illegible] зиму [illegible] роботи [illegible] [illegible] добре [illegible] ся, бо маємо тут свого священика о. Александра Ко[illegible], котрий приїхав до нас недавно з старого краю з Угорщини. Маємо свою церков і недавно собі збудували по нашому. Маємо дяко-учителя, котрий учить [illegible] Наші Русини живуть тут в згоді і нема [illegible] межи ними а священиком, через що охочо платять церковну контрибуцію кождого місяця. Тут [illegible] з народностий живуть тут Русини, Англійці, Айриши, і Поляки. Як випаде яке руске сьвято то ані один Русин не [illegible] [illegible] [illegible] духовни стали уряди [illegible] би Русини не урочисто святкували [illegible] Однак суть межи ними і такі Русини, котрі знають читати а не хотять собі [illegible] газету зпренумеровати жалують грошей. Ті Русине не жалуйте грошей але предплатіть собі газету „Кан. Фар.“ та будете знати що по сьвіті діє ся, а тим одним доляром певно не збогатите ся.

Здоровлю всіх читателів Канадийского Фармера

Данило І. [illegible]

Ethelbert Dec 6th 1905.

Хвальна Редакціє!

Руско-англійскі Учебники на котрі вислалем Вам гроші, одержалем, за що складаю сердечну подяку. Дуже мене се тішить що і наш руский народ узрить сьвіт і певно той, що купить собі учебник, не буде потребувати водити з собою толмачів та платити їм горілки, бо що хоче, то подивить ся до книжки і знайде чого потребує. А найбільше пожиточні будуть можли мати сьвіжі емігранти, що приїдуть з старого краю. Такий, сьвіжий не знає сам де ся подіти, а той що вже тут троха довше, за дурницю ще не ступить, а [illegible] [illegible] [illegible] Я коли дістав учебник зараз взяв ся до науки і вже троха научив ся і виджу що богато можна з него научити ся, тому раджу кождому щоби собі один купив, а не пожалує тих пару центів, бо часто богато більше пустить ся на дурницю, що не принесе жадної користи в житю тай не жалує, чому жалувати купити книжку з котрою чоловік буде користати ціле житє.

Здоровлю всіх предплатників „К. Ф.“ і заохочую всіх до закупна „Учебників“ і пренумерованя газети „К. Фармера“.

Федо Довгера.

Дня 21 Nov. відбуло ся тут торжественне посвящене Самостійної православно-рускої церкви Ім. сьв. Івана Крестителя. Чин посвященя совершив нелад. руский священик [illegible] при участи о. Е. Пирога. Погода була красна, бо все громада хотїла причинити ся до сего торжества. Людий було богато бо з околиці 25 миль прибули на се торжество, а декотрі з них причинили ся дарунками для нашої церкви. Честь їм за се. Церков наша єсть власністю громади. Тут нам головно лідич, ціпі, але самі Русини „Іван“.

Гаврило [illegible]
Vegreville Alta

Всячина.

БУДІВНИЧИЙ ИВАНА ГРІЗНОГО.

Російский цар Іван Грізний (1533—1584) робив для піднесеня свого за ніє дикого народу більше, як всі его попередники, але і перевисшав їх всіх жестокостию. Між артистами і ученими, котрих з за границі на свій двір покликав, був і знаменитий італійский будівничий. Іван що повернув був з випраки на Новгород, де він в протягу шесть неділь замордував був до 60 тисяч людий, припоручив свому будівничому, щоби він на памятку его побіди виставив в Москві церкву Пр. Діви, котра би величавостию і надзвичайностию перевисшала всі дотепершні церкви в Росиї. Щоби заслужити на признане необразованого тирана, артист відкинув всі помисли, які зродили ся в его души, а рішив ся построїти таку будівлю, що відповідала би смакови царя. Так стануло церков, що ще нині між 300 церквами в Москві впадає в очи своєю особенностию. На даху церкви пїднесить ся 17 баш ріжних що до виду, а котрі подобають на цибулі, ананаси, яблони, гарбузи, то на зелено, червоно і жовто пишних соснові. Іванови дуже подобала ся будова, а коли будівничий прийшов по ції укінченю по заплату, дав му Іван повний мішок золота. Коли однако ущасливлений артист просив о відпустку, щоби міг вернути до своєї вітчини, то цар казав єму виколоти очи, щоби артистови не прийшла охота і в Італиї збудувати подібної церкви. Дармо благав артист і запевнював, що він і не думає ставити в своїй вітчині такої церкви, нічого не помогло і жестокий розказ царя сповнено. Для нещасного, безпомічного артиста було неможливо вертати до своєї вітчини і він докінчив своє біднацке житє в столици грізного тирана, жалуючи дуже, що дав ся так легкодушно заманити в его службу.

Де еще єсть даром земля.

Наши решивців дітский перу щесто сповістило, де би можна еще дістати землю даром, тому інтересуючим ми подаємо інформацию в котрих провінциях і де землю даром можна еще отримати. І так: в Манітобі на The River, куда іде желізниця C. N. R. над озером Winnipegosis, єсть около 30 тавншипів землі, але тамошня таитуда утруднена комунікация, тому від желізної дороги ряд побудують дві нових дороги, щоби можна ся землю досягнути. Желізниця вже сих земель переходить в віддаленю двох до 18 миль.

Потому єсть еще богато землі на схід від озера Dauphin на північ від Pleasant Home і на схід від озера Manitoba, яких 12 миль на північ від стациї Oak Point.

В Ассинибої єсть еще земля на захід від стациї Sheho, а також в полудневій Ассинибої на північний схід від Wood Mountain, в яких 60 миль на полудне від Moose Jaw.

В Саскачевані єсть еще богато землі по обім березі ріки Carrot, на північ від стациї Melfort на C. N. R. що іде з Swan River до Prince Albert. Шість миль на північ від Prince Albert єсть в чотири тавншипи і ся земля в добрім положеню бо близько місти, однак за мокра, але наколи там осідалиби люде, то раз осушилиби ту землю. Також ся земля тому добра для поселеня, що там близько суть тартаки, де можна заробляти гроші.

Ціна продуктів господарских у Вінніпегу.

Пшениця Ч. І. 80	ц. бушель
„ „ II. 78	„ „
„ „ III. 76	„
„ „ IV. 71	
„ [illegible]	
„ [illegible]	
Овес бiлий 37 цнт.	
Ячмінь [illegible]	
[illegible]	
Картофлі [illegible]	
Сіно [illegible]	
Свиня [illegible]	
Кури 12—20 ц. штук	
Масло 15—20 ц. фунт. [illegible]	
[illegible]	
Сир 8—12 ц. фунт	
Солонина 9—11 ц.	
[illegible] 9—15 ц.	
[illegible]	
[illegible]	

МУКА:

Ogilvies Hungarian Patent $2.70; Glenora Patent $2.50, Manitoba Strong Baker $2.00; Imperial $1.60; Lake of the Woods Five Roses $2.70, Red Patent $2.50; Medora $2.00, XXXX $1.50.

По висше сказаній ціні продають фармери і магазини, а сторинки продають все дорожше.

ПЕРША ЗЕЛІЗНИЦЯ НА ФОРТ САСКАЧЕВАН.

[illegible] дорогу Альберт.

ЗДОРОВІ ПОМЕШКАНЯ

[illegible] стіло від уживаня сьвіжої фарби. Жадна хороба не може вкрасти ся але [illegible] сьвіжої фарби, що [illegible] при чищеню дому. Ми посідаємо гарантовані фарби всякого кольору і продаємо в ріжній скількости. І ми фарби і їх ціни вдоволять кождого.

The Winnipeg Paint & Glass Co. Ltd.
179—181 Notre Dame East.

BELL
ФОРТЕПЯНИ І ОРГАНИ
[illegible]
The Winnipeg Piano & Organ Co.
[illegible]

Перший Руский Американьско Галицкий
Дім Банковий і Канцелярия адвокатско-нотариальна
A. Chromowski & Co.
330 E. 10th Street. New York City.

Пересилає гроші до старого краю найскорше і безпечно.
Приймає [illegible] Депозити.
Міняє гроші, по курсі біржи.
Продає шифкарти на всі лінії корабельні до краю і з краю, приватні [illegible] на [illegible].

Переправлює всякі повновласти, контракти купна і продажи, повновласти і всякі справи спорні.
Полагоджує всі увільнення від військової служби. Є [illegible] для справ військових.
Провадить руску [illegible]

БРАТИ РУСИНИ! Не дайтесь визискувати і обманювати чужим і підступним людям. В кождій потребі звертайтеся лиш до фахового і совістного чоловіка, щирого і діяльного і правдивого Русина, який єсть краян і брат ваш

Ардаліон Хромовский.

Геть з чужими а тілько свій до свого!

CORN EPP & Co:
671 Main St. Winnipeg.

Продаємо дешево білети корабельні до Галичини, Буковини, Росиї і назад.

Висилаємо гроші до кождої місцевости в Австриї і Росиї по найнизшій ціні.

Приходіть до нас а [illegible]
Говоримо по руски.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG
Дивіть ся на золоті букви „T. & B.“ котрі суть вибиті на кождій пласканці і пачці.

Elliott & Deacon,
АДВОКАТИ
[illegible]
[illegible]
[illegible]

НА ФОРТ САСКАЧЕВАН.

[illegible] контракт[illegible]

ПРОЦЕС СЕРАФИМА

Недавно тому відбув ся в вінніпеґскім великім суді при присяжних розправа епископа Серафима, що до дани розводу М. Галаґскому котрого засуджено на 6 місяців вязниці, і повінчаня его з Катериною Стасюк з Гоноp, котра також мала мужа, значить вже [illegible] того злюбило, хотай Б. Стасюк немоне мала виінувати як ві родичей, бо се ділось з волі родичей.

В поліцийнім суді ся справа відбувала давно і Велавського засуджено за двоженьство на 6 місяців, а Серафима [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] церкви [illegible] [illegible] [illegible] то він нічого не знає. Судья [illegible] [illegible] Серафима [illegible] [illegible] [illegible] сего робити, а [illegible] переступить закон [illegible] тай карі.

Серафима увільнено однак не звісно хто в его справу [illegible] тілько що до особи Серафима, довідавши ся [illegible] [illegible] [illegible] Серафима [illegible] Серафим предложив [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] робота.

Читайте „Кан. Фармера“.

Ослаблене жолудка.

Єсли не маєте апетиту до їди то ваш жолудок не працює добре. Єсли зажиєте Dr. Hamilton's Pills, то в [illegible] днів [illegible] Нема ліпшого лікарства на жолудок як Dr. Hamilton Pills of Mandrake & Butternut. Можна купити в кождій аптиці. Пачка 25 цт.

Во що жінщинам терпіти.

Коли біль голови можна вилічити купивши за 25 цт. Nerviline. Кілька крапель розпустити в солодкій воді то зараз принесе пільгу в болях. Nerviline також помагає при [illegible] і [illegible] все спаду організму. Кожда женщина повинна єї уживати. По 25 цт. фляшка всюди.

ХТО ХОЧЕ ЧИТАТИ
Цікаву Книжку
КОЖДОГО МІСЯЦЯ,
НЕХАЙ СИ ЗАПИШЕ ДО
„Читальні“ Лиш $1.50 на рік.
ПЛАТА З ГОРИ
Адресуйте так:
Czytalnia, P. O. Box 353 Scranton Pa.

Winnipeg North End Real Estate Co.
212 Dufferin Avenue.

Продає і міняє фарми, льоти, доми; виробляє [illegible] [illegible] [illegible] адвокацкої Munroe & West в кождий понеділок, середу і пятницю від години 7-мої до 9-тої вечером урядує в нашім офісі один з п.п. адвокатів тої фірми і переводить всі справи Канадийскі.

Всі справи краєві як контракти, цесії, повновласти і процес переводимо як найліпше і найскорше.

Говоримо по Руски і толмача не потребуємо.

Офіс наш отворений від 8-мої рано до 9-тої в вечер.

[illegible]

TURNBULL & DEVERIDGE
Канцелярия адвокатска і нотарияльна.
[illegible]
[illegible]
Main Street [illegible]
Winnipeg, Man.

Не вложуйте грошей до листа!
Висилайте гроші через DOMINION EXPRESS MONEY ORDERS ЗАГРАНИЧНІ ЧЕКИ
Заграничні почтові доставляємо найдешевше, найпевніще і найвигіднійше до всіх частей сьвіта.
ОПЛАТА
[illegible]
На висшу суму відповідно повисше ціни. О інформациї питайте на стациях, або експресових агентів.

Глядіть тут то вам оплатить ся.

Єсли хочете купити хату, приходіть вперед до нас. Ми маємо хати від $800.00 до $2,000.00 тілько $100.00 готівки
[illegible] $50.00 до 1,000.00 на [illegible]
Єсли хочете купити фарму, приходіть до нас; ми можемо продати вам 40, 80 або 160 акрів з або без будинків [illegible] Вінніпеґ.
[illegible]
Nowall & Company
[illegible] Main Street. Winnipeg, Man.

ЧИ ЗНАЄТЕ ЩО
„Свобода“
Є НАЙСТАРША НАЙБІЛЬША, І НАЙЛІПША РУСКА ЧАСОПИСЬ В АМЕРИЦІ.
„Свобода“ подає довести і вістки про те що є робота і де шукати праці [illegible] Сполучен. Держав, Канади і Бразилії!
„Свобода“ має спеціальних дописувателів, які пишуть про се що дієсь з старім краю.
„Свобода“ друкує стихи, оповіданя, розвідки наукові, всячину, смішине і т. д.
„Свобода“ не служить жадній партиї або церкві, але старає служити усему рускому робочому народови, в тім дбає [illegible] говорить [illegible] правду в очи.
„Свобода“ виходить точно що тиждня на 8 сторонах друку.
„Свобода“ коштує на 12 місяців лиш ДВА доляри.
„Свобода“ [illegible]
„Свобода“ пересилає гроші до краю за ту саму ціну, що чужі агенти.
Адресуйте так:
Svoboda, Jos J. Ardan.
Box 313. Scranton Pa.

Се Не Гріх.

ВИ ЦІЛКОМ НЕ СО-... ТВОРИТЕ ГРІХА ...ві Ви, ні Ваші діти, коли купите собі „УЧЕБНИК АНГЛІЙСКОЇ МОВИ“ — Се не пів „Кета“ пива в Вінніпеґу, або викинути $1.50 випити за пару годин, тай пропало. Се книжка за $1.50 котрої вам треба на кождий день іроді так, як потрібно їсти і одягнути ся. — Памятайте, що лише учених людям добре поводить ся, їм лекше в кождій роботі і всюди. Дуже біда на чужині мізерному бідакови що не знає мови народа, в котрім мусить жити.

То ще не біда, коли Русин научить ся трохи слів по англійски, тай говорить так що годі его розуміти, або перекрутить слова так, що цілком що иньше думає а иньше плете. Напр. по англійски каже ся: Plate, ґиве мі тен сенто [illegible] (Прошу дайте мені за десять центів свинячого мяса) а руский неука так каже: „містер ґиве [illegible] тен цент, плеє“ (Пане безрога дайте мені 10 центів, прошу). А єму здає ся що він страх по англійски рубає, а то наслідство плете, ображає чоловіка. Раз руский не знав як назвати по англійски Вознесеніє і замість сказати tomorrow is the Ascension day, він сказав: То моррoв ні Ве, Джидіс Крайст жув тос вибирає ся на стрих. Отже не платіть дурниць, але купіть собі учебник і віднажіть собі ОДНУ ГОДИНУ ДЕННО на науку регулярно але озьміть ся добре до діла а в короткий час будете красно читати, писати і говорити по англійски. Наш учебник так улекшений що хиба глухий нічого з него не навчить ся а то всякий старий чи молодий в короткім часі так буде щебетати по англійски, як соловій у гаю тілько що в сій мові мусить навчити ся добре відпоручати язик трохи по баранячому.

На кажіть, що є: старі — старий у болоті — чоловік молодий доки живе учить ся до смерти. — Книжка така все придасть ся. Зараз купуйте і не відкладайте — буде за пізно люде розкуплять.

В мягкій оправі $1.50 а в красній оправі в полотно $2.00. Гроші висилайте в листі або в почтовий або експресовий переказ. Адресуйте так:
Canadian Farmer
P. O. Box 82.
Winnipeg Man.

НА БОРГ КНИЖКИ НЕ ДАМО НІКОМУ.

ТОРГОВИЙ ДІМ
Александер Рапопорт
[illegible]
ПАРОХОДНА КОНТОРА в ОДЕСІ в РОСИЇ
Продає Шіфкарти на найліпші і найвигідні пароходи до всіх міст Сполучених Дер. [illegible] Канади
Тоті, що живуть в Америці а хотіли би спровадити свою родину з Росиї до Спол. Держав або Канади най пишуть на адрес
Одесса, Екатерининская, д. № 65
A. RAPOPORT, Odessa, Ekaterinenstrasse, 65. Russia.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда непарного числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних територіях є до роздачи. Однак даром не дає ся ціла а лише чвертина в 26 секциї, в котрої тілько північну-східну чвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциї т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, маючий 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вносить ся особисто в місцевім Land Office того дістрікту до котрого земля приналежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати приручене другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дістрікту, до котрого та земля приналежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слідуючі точки:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій землі і обрабляти ії найменше шість місяців кождого року в протягу трех літ. Се єсть звичай Департаменту жадати щоби поселенець зорав 15 акрів, або замість управлювати ріллю землі мав мати 20 штук власної худоби і стайні для них.

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) має такого сина, що може після права вложити оплату за даровану землю, мешкає в сусідстві землі записаної на сина, то син може одержати патент на тую землю, хотяй не мешкає на ній, а мешкає з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертифікат на патент, а перед тим вже оплату за першу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, єсли другий гомстед знаходить ся близько першого.

4. Єсли поселенець має постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки, які накладує право будуть вдоволені.

В додатку висше сказаних чотирох точок, еще треба додати се, що поселенець хотівши одержати патент має зорати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і всі господарські будинки і також 80 акрів огородити плотом.

Право внесеня другої оплати за гомстед котрий тілько ті котрі еще перед 2-гим червнем 1889 року виповнили всі обовязки на першім гомстеді і дістали на него патент.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнив обовязки після права, его внесену оплату уневажнює ся, а землю може кождий оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом, sub, агентом або гомстед інспектором.

Перед робленєм аплікациї о патент, мусить ся повідомити письменно комісаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦИЇ.

Новоприбувші емігранти одержують поучене що до роздачи земель в еміграцийнім офісі в Вінніпеґу, або в кождім уряді державних земель в Манітобі, Dominion Land office.

Землю, котра посідає мінерали можна дістати тогди, коли письменно повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісаря еміграцийного в Вінніпеґу, The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, або кождого агента державних земель в Манітобі і північно-західних територіях.

W. W. Cory,
заступ. міністра справ внутр.

УРІЗАНЄ І РАНИ.

Щоби урізане і рани скоро вигоїти і чисто удержувати, треба уживати

7 Monks Oil.

КОЛИ БОЛИТЬ ГРУДИ

Часто трафляєсь, що мамки, котрі плекають дитину терпають на біль грудей. Они можуть [illegible] бути [illegible]

7 Monks Miracle Salve

[illegible]

Весняних потребах удавайтесь до фірм, оголошуючих свої на[illegible] газеті.

C. N. R. КОНСТРУКЦИЙНА ЛЬОКОМОТИВА

Перша льокомотива, що приїхала до форт Саскачеван.

МИЛО
КОРОЛІВСКОЇ
КОРОНИ

єсть спеціально роблене для твердої води сего краю і нема лїпшого мила, котреб було рівне сему що до доброти.

Можете дістати красні образи сьвятих або инші, також дорогоцінности, наколи вишлете нам більшу скількість паперів, котрими обвинене мило, на адрес.

The Royal Crown Limited
King st. — — — WINNIPEG

НАЙДЕШЕВШІ ЦІНИ
до і з Гамбурга, Кракова, Львова, Черновец, і всїх місць в Австриї.

ВИМІНА АВСТРИЙСКИХ ГРОШЕЙ.
Висилаємо найдешевше гроші до всїх місць в Австриї.
ALEX. CALDER
[illegible] Main Street. - - Winnipeg Man.

THE ALEX. BLACK LUMBER CO.,
LIMITED.

Продають всякого рода соснові, ялові, кедрові, смерекові і з твердого дерева дошки.

Дерево до будови, тертиці, украшеня на стелю, вікна, двері і всякого рода будівляний материял, також цьвяхи і т. д.

Всякого рода дерево до палення.

Ціна уміркована. Замовленя виконуєсь точно.
Офіс магазину:
Cor. Higgins Ave. & Gladstone st.
WINNIPEG
Телефон 598.

Найдешевша ціна до і з Галичини
разом з желїзничим білетом на всї корабельні лінії.

[illegible] Найлїпше і найбезпечнійше [illegible] до Европи
R. CREELMAN TICKET AGENT.
541 Main Street Winnipeg.

Памятайте що
EDDYS'A
будівляний папір
не впускає зимна ані випускає тепла
Пишіть по проби і ціни до
TEES & PERSSE LIMITED
AGENTS
Winnipeg.

Пальма.

По одній з численних пустинь африканьских ступав звільна мандрівник; его лице виказувало Европейця. Був то оден з тих мужів, котрі жертвують всї вигоди житя науці, охотно наражають ся в дорозі на великі труди, бо й на небезпечність житя, щоби лише пізнати красний сьвіт Божий. Спека була невиносима, воздух котрим мандрівник мусів віддихати, палив єму уста і піднебінє, язик присох до уст, а нігде не було ні краплї цїльної води, щоби прохолодити ся, відсьвіжити. І ноги вже му увяли із спеки і труду, повіки примикались — він зомлів зовсім і на силу мусів держати ся, щоби не впасти, бо знав, що, наколиб перестав йти — жде его неминуча смерть.

Та мимоволі ставав ся хід его чим раз то повільнійший бо за кождим кроком тратив сили; знемога дійшла до того степени, що і вид смерти не могли го повздержати — він упав ослаблений, щоб хоть хвилину спочити, та набрати сил. Однак відпочинок сей не поміг єму, бо й земля пекла, мов розжарене желїзо. Добув отже послїдних сил піднїс ся уйшов ще кілька кроків, але то було вже послїдне напруженє; бо мимо очевидної небезпеки ані кроку далї не міг поступити. Земля пекла му ноги, воздух розпалений сушив му уста, лучі сонця пропалювали му голову аж до мозку, він чув неминучу згубу, однак не був в силї опертись знемозі. Вкоротцї безвільного поглянув довкола себе, та не добачив нігде ні людскої душі, ні звірати, ні жадної ростини, ані ухо его не почуло ніякого голосу, пустиня страшна, престрашна розтягалась в непрогляду даль, тишини гробової не розбив хотьби найлекший вітрець, все лиш спека страшна і блеск сонця осліплаючий. Ще поступив пару кроків, і здавалось єму що десь далеко край обляків стоїть кілька дерев, але нагадав собі щось що десь читав про зорницю (фата-моргана або примид), опустив сумно голову, захитав ся і впав обезсилений на землю.

Як довго він там лежав, годі єму було знати, бо втратив притомність, а коли отворив очи, узрів себе в маленькій хатинї, вікна і двері заслонені були матами так, що в хатї не було ні крихти сьвітла, котре би разило ослаблені очи; мати не пропускали в хату пролїя сонїшного ні страшної спеки. Мандрівник почув себе сильнійшим; він підвів ся і поглянув довкола себе. Помешкане було просто, але не бракувало в нїм до вигоди конечних знарядів хатних; постіль була мягка, покрита грубою тканиною, біля ліжка стояв столець і малий стіл, на столї з темного дерева по майстерски вироблений збанок повний молока. Видно, що хтось дбав о него і прилагодив му маній, щоби покріпив ся, коли пробудить ся. Мандрівник наш не знав, як се собі витолкувати, нагадав собі про казки о зачарованих замках, о заклятих княгинях і здавалось єму, що може яка ворожка змилувалась над ним і закляла го в свій палаті. Він встав, напив ся молока, а се додало єму ще більше сили. Округ него панувала тишина задумчивна і найменший шелест не замішав єї; мандрівник ще раз розглянув ся довкола себе і все здавалось му тілько сном: і пустиня, і спека і смерть.

Коли зараз підняла ся мата закриваюча вхід, а в отворі появилась людска голова.

— Вже встали ви і вже здорові, дужі? — запитав хтось его.

— Так, скажіть будьте ласкаві, відки я ся тут взяв і що зі мною діє ся? Мені здавалось, що я вже вмер.

— От і небогато бракувало вже — сказав мужчина входячи до хати — а коли хочете знати, як ви сюди дістались, то вам розкажу. Вчера ішов я доставити лист до найблизшого міста. Уйшовши пару сот кроків, надибав лежачого в піску чоловіка майже нежилого, я го підніс, заніс до дому, впоїв му трохи води до уст і положив на ліжку, а тим чоловіком ви були.

— Спаси-Біг вам і Біг заплатить, щосьте уратували найдорожший мій скарб — моє житє.

— Кождий був би то саме вчинив, єсть повинність людска. Але може схочете трохи перейти з хати і усїсти під тінею пальми? Там з'їмо обід.

Оба вийшли на двір. Довкола хати росли пальми, а не далеко одної була нора. Там усїли оба собі, а господар подав гостеви збанок з напоєм, котрий мав такий смак як горіхи, тай каже: „Випийте, се Вам додасть сили".

За часок надійшла і жінка осадника, заложила ся гостеви, розстелила мату і поставила перед сидячими збанок з напоєм і плитки мисочки з ріжними приправами. Цілий обід складав ся з кількох ярин, легумін, тай печива, а на послїдок подала ще конфітури і овочі, як міндали лиш далеко більші. Все було добірне.

По обіді зачав подорожний розглядатись, як би чого шукав.

— Чого глядаєте, запитав господар, може вам що подати?

— О ні, — відповів подорожний. — Дивлюсь всюди та крім сеї хати і тих кількох дерев, котрі ї отінюють ані стайні, ані корови не бачу, отже дивно мені, відки ви все те маєте, що вам до житя потрібно, коли нема у вас ніякого газдівства.

Господар поглянув милим оком на свої дерева і сказав: „Сї пальми кокосові, що їх тут бачите, достарчають нам всего, чого нам треба".

Як то? І одежи, і урядженя хатного і начиня і постелї, молока і цукру, і вина і мухи і хлїба? Ні то не можливо, сказав здивований подорожний, і недовірчиво приглядав ся дереву.

Дерево се мало дивний вид. Пень его був високий і прямий мов стовп; замість кори були зверха поперечні борозди, котрі оставляло по собі опадаюче що місяця листє. Дерево се не мало галузя, але натомість на вершку виростав великий чуб довжезного листя пірчастого, яке держуть на образах церковних ангели і мученици в руках. Меж листєм висїли овочі подібні до волоских оріхів, але такі великі, як чоловічі голови.

Підчас, коли гість приглядав ся дереву, господар говорив дальше: „Так, се дерево достарчає нам всего: і покарму і напою, і убраня, і помешкання, і урядження хатного і начиня, і знарядів; словом всего, чого нам до житя потрібно. Якби не оно, не моглиб ми жити в сїй пустини.

Ось, послухайте! З пальмового пня збудував я сю хату і вробив стола, крісла і т. д. Сухим пальмовим листєм вистелив я ліжко, на котрім ви спочивали, і покрив хату. З волокна того листя уплів я мату, утканої одїж, усукав шнури і нитки. Се листє уживаю також під час спеки яко паресолі. Не досить того, але з самого листя, коли молоденьке, варим добірну ярину, а з надтятого пня виливає сок, котрий потому квасить ся і так переміняє ся в напиток, як у нас горівка, та вино. Що не більше нам до їди потрібне те добуваємо з овочів.

(Дальше буде)

Продасте кашель за 25с?

Ви певно схочете за доляра вилічити кашель? Коли так то їдіть до аптики і купіть „Catarrhozone" з кашель вже з минувшости. Для вилїченя кашлю уживайте Catarrhozone бо оно єсть найлїпшим лікарством против катару і кашлю.

Безсонність і раннє зужиття.

Спанє не тілько єсть відпочинком, але і вилїчило тїло, коли нема спаня то чоловік упадає на здоровлю. Щоби віднайти спанє, треба уживати „Ferrozone" а оно додасть сили і енергії. Для віднесення спаня спробуйте Ferrozone.

HOTEL
&
BANKING HOUSE.

V. BOZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Єсли хочете в старий край в Росию, в Галичину або в край в Америки дістати ся, то можете у мене білети по [illegible] дешевше як в других дістати; або єсли маєте грошеві посилки переводи [illegible] і інтерпельції або судові справи, то все поладу і добру раду на все дістанете.

Котрі хотять яко робітники їхати до краю на [illegible] кораблях, то посилаю безплатно.

[illegible]

Маю свою гостинницю, де ваші люди можуть відпочити і тамо дістати харч.

Война

Где і як она ведеть ся? Хто єї витрає? Як великі Росия і Японія?

Хто хоче мати відповідь на сї питання, най пришле мені в письмі 30 цент. і я вишлю єму книгу 12 цалей широку 18 довгу з мапами і описанем цїлого сьвіта, із котрої об всім довідає ся.

При тім даром пішлю [illegible] Таблицю, поученя о вірах і мірах і Політичний Катехизм.

Продаю також великі образи з війни і то в [illegible] по 25 ц. штука.

Пишіть на адрес:
M. J. MURIN.
256 NEPPERHAN AVE.
YONKERS, N. Y.

C. W. STEMSHORN,
Агент для продажи домів і земель
653½ Main st. Winnipeg.
[illegible]

Продає лоти в кождій стороні міста, як також лоти і фарми в Манітобі.

[illegible]

Продає шіфкарти на всї морські лінії в Европі і Канаді. Єсть агентом фірми Spiro & Co., Falck & Co Hamburg.

Посилає гроші до краю через сї фірми, за 1 дол. платить 41 кр. — Шіфкарта з Hamburg-а до Winnipeg коштує $32.50; з Antwerpen $47.50. — Білети з відси до Европи продає по як найтаньше.

АТЛАНТИЦКА КОРАБЕЛЬНА АГЕНЦ.

[illegible]

Про ціни і взагалі подрібні поясненя пишіть до
W. P. F. CUMMINGS
Room 107 C. P. R. Station
Winnipeg Canada

Кождий знає, що найвигіднійше, найбезпечнійше, найдешевша і скорої без пересідки подорож з Буковини і Галичини в Канаду на Гамбург єсть лише через генерального експедитора кораблів
B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.
Хто має шіфкарту від B. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того перепускають через німецкі стації граничні.

Землї на продаж в східній Манітобі
7 – 8 ДОЛЯРІВ за АКЕР.

Остаток дешевої землї в Манітобі на продаж на дуже догідних услівях. Мало треба заплатити наперед а решту на десятьлітну сплату.

Се єсть добре для бідних людей.

Всі сї землї сухі і добре дреновані, в кількох місцях єсть трохи ліса але всі добрі для мішаного господарства, добре місце для збуту продуктів бо тілько 35 миль від Виннипеґу

По близші інформациї пишіть або зайдіть до
Wm. Harvey, Managing Director
Standard Trust Co.
Cor Portage Ave. & Fort Street. Winnipeg, Man.

ШИРІТ НАШУ ЧАСОПИСЬ І З'ЄДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

ОДИНОКА РУСКА ГАЗЕТА В КАНАДІ.

CANADIAN FARMER

ЗАЛАГОДЖУЕ ВСЯКІ РУСКІ РОБОТА.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III. Виннипеґ, Ман., Четвер, 21-го Грудня, 1905. — Winnipeg, Man., Thursday, December 21, 1905. Число 51.

Доля Русинів в Канаді.

Той, що не жиє в Канаді, не знає як і де тут Русини розмістились, не знає він колиж і кілько їх що року сюди приїзджає, не дасть віри, коли тут приїде і хтось му скаже, що в Канаді живе СТО ТИСЯЧ РУСИНІВ.

Чому не повірить, де хто спитає з канадийских Русинів, прецінь всюди вздовж цїлої Канади від океана до океана здибаєш Русина, а в західній половині Канади десятки тисяч живе їх по кольоніях і управляють землю, а літом при великій роботі чи то при будові нової желїзниці, чи по фармерах, чи в місті при копаню каналів та водопроводів, в лїсі при тертаках, в копальнях угля в Альберті і Британській Колюмбії, всюди їх повно, а при декотрих роботах навіть більше як людий котроїсь будь иншої народности. І чомуж не давби віри що нас так богато є. Однак мимо сего, що ми розповілим як нас всюди повно, так ся занимаємо, він не увірить, а скаже чомуж я досі про вас так мало знав, так мало чув про ваше житє, про ваш розвій так матеріяльний як і духовий. Чув я дещо, та се не могло заторкати в мені гадку, що Русинів є аж сто тисяч в Канаді.

Се справу, що до неувіреня, що нас так богато є, дуже легко пояснити. Сто тисяч народу одної нациї, се становить поважне число і серед таким числом великий повинен відгравати в всяких напрямах житя, якусь важну ролю. Та на жаль, ми мусимо признати, що Русини в Канаді видають дуже маленьке, бідне сьвітло в порівнаню з иншими народностями тут живучими. Правда, що тут приїхали тілько бідні Русини, селяне, котрі і в краю занимались управою ріллї, як хто мав то на своїм кусні землї працював, а хто не мав власного кусня землї, то робив на пана або на жида. Але і межи тою класою бідною та не так просьвіченою, найдуть ся люде здібні, котрих душа рве ся до науки до поступу. Та бо і не вілкожитий брак тут людей, котрі щось більше розуміють, а котрі живуть всюди поміж темнійшою класою. Такі просьвічені люде богато можуть зробити, та біда в тім, що кождий робить на свою руку, кождий робить після своїх поглядів і та его робота ограничаєсь тілько на малій части народа, бо не єсть она унїфікована для цілого народа. Друга біда в тім, що така одиниця душа ще єсть [illegible] і сильно порозумітись в ніким не може. Суть люде, котрі приїхали будучи сильним народним для виготовлення платформи [illegible] Русини, [illegible] що через рік [illegible] погляди і потреби впроваджали ся між ними прижде, що навіть в так рідних справах дотичачих цілий загал не хотять брати участи. Все то разом одним словом так виглядає, як прийшлоби грати музикантам з неналаштованими інструментами, та зачали грати якийсь танець. Подумайте яка то булаби гармонія звуків і чи пізнавби хто що за танець они грають.

(Дальше буде)

Новинки.

Rosthern Sas.

Честна Редакціо.

Прошу помістити в „К. Ф." сю смутну новину

Сорок миль від Rosthern на схід в Bonne Madonne, лучило ся велике нещастє в день св. Архангела Михаїла. Двоє дітей Петра Гоя, хлопець 16. літ а дівчина 12, пішли на лід на озеро совгати ся. Лід був тонкий, заломив ся і обоє впали в воду звідки витягнено їх мертві тіла аж на другий день. Якого жалю і якої розпуки дізнали родичі тих обоїх дітей, то словами годі описати.

Найже сей страшний випадок буде пересторогою для многих родичей і дітей, щоб не легковажили собі і без осторожи не йшли на лід, бо можуть собі приспорити [illegible], незабуту смерть і до віку жаль родичам.

[illegible]

— З Пембіна N. D. доносить до Англійської газети новину, що Метро Мелікет (не знаємо чи ся назва правдива) „Galician" з Канаді, близько границі Спол. Дер. єістав арештований за крадіж коней. „Мелікет" робив минувшої осени у Магара то є у того самого, у кого вкрав коні, Магар дав знати власти в Емерсоні, а ся вислала з Магаром полїцмена. В товаристві з полїцменом Магар пустив ся на схід і в понеділок, 18. с. м. увидів як хтось їде его кіньми. Наколи „Мелікет" увидів, що хтось зними гонить, скочив з виза і почав втікати в ліс але вистріл з револьвера спинив его і арештовано его без жадного опору.

— В Woodstock Ont. засуджено Leonard-а Karo Kold старика 64 роки маючого на пять літ вязниці, за то, що украв 115 фунтів вовни. Як бачимо в Канаді острійше карають за крадїж, а нерівно як за инші злочини.

— З Брендону доносять, що так близько міста [illegible] має бути збудована галузь великої „Grand Trunk".

Хто хоче дістати доброго насіння.

Департамент рільництва в Оттаві [illegible]

Oats—Banner, Wide-Awake, Abundance, Thousand Dollar, Improved Ligowo, Goldfinder and Waverly

Wheat—Preston, Red Fife, Percy, Stanley, Huron, Laurel and White Fife.

Barley—(Six rowed), Mensury, Odessa, Mansfield, Claude and Royal. Two-rowed Standwell, Invincible Canadian Thorpe and Sidney

Indian Corn (for ensilage)—Early sorts, Angel of Midnight, Compton's Early and Longfellow, Later varieties, Selected Learning, Early Mastodon and White Cap Yellow Dent.

Potatoes—Carman No. 1, Early White Prize, Rochester Rose, Uncle Sam, American Wonder, [illegible], Early Andes and Late Puritan.

[illegible]

To the Dominion Experimental Farm [illegible]

— У Виннипеґу, при улици Austin ч. 49 єсть руский „boarding house". В тім домі мимо малого місця, людей живе богато і минувшої суботи люде що там мешкали справляли якусь „забаву", яка смутно закінчилась. Між участниками повстало з незвісної причини забуренє, і оден з них витягнув ніж і ранив в твар найблизшого стоячого, а тому, що уживав ножа хтось по приятельски потріпав руку від лікта аж по плечі. Одного, Івана Матрюка арештовано, а імени раненого англійска газета не подає, бо наше, що дуже трудне для вимови.

— В Торонто оден з урядників банку „Crown" (коронна) E. S. Banwell, украв около сто тисяч долярів і утік з якоюсь молодою женщиною. Банк назначив 250 долярів нагороди тому, хто его зловить.

КАНАДИЙСКІ РУСИНИ!

Звертаємо увагу всіх щирих Русинів щоби у всїх правних справах звертались особисто або письменно до п. Осипа Мегаса студента прав і кондипієнта адвокатского в Виннипеґу. Адрес до него Mr. Jos. Megas 530½ Main str. Winnipeg Man.

Хто з Вас хоче щирої поради або помочі, він удїлить цілком без платно.

Яко чоловік бувалий говорить і пише знаменито по англійски руски німецки французки і др. мов.

Редакция

Газдо Біг!
Газдо Чамай!

Б. А ви чого збрали ся в кожух тай сидите коло печи?

Ч. Якась біда, купив-єм кори дров та якісь мерзлі, бо палю цілий день і так зимно, що мушу в кожусі сидіти.

Б. А я купив таких дров що я нигди не дістанете.

Ч. А де ви їх купили?

Б. У Русина, котрий заложив склад найліпших і найтаньших дров в Виннипеґу его адрес.

M. D. Kolisnyk
Wood Yard & Office
421 Furby Street.

Потрібно трох русько-англійских учителів в околицях Stuartburg-у Man. Пошируючі посади нехай зголошують ся і пишуть о подане їм близших інформаций до Теодора Вавин почта Stuartburg.

ВАЖНЕ.

Просимо чесних наших читателів, котрі були в роботі і там діставали газету, а тепер вернули назад на свої сталі місця, щоби нас повідомили, аби дармо не висилати газети там де їх нема.

Дня 20.м.м. вибух в селї Залокоть, повіта дрогобицкого, страшний пожар, котрий в одній годині знищив до основ 38 господарств зі збіжем і пашою. Ратунок був не можливий, бо шаліла страшна буря. Дїєто душ лишилось під зиму без хлїба і даху. Народ в розпуці так більше, що село бідне, є дуже убоге і не в силі прийти в поміч всім потребуючим.

В усїх містах цїлої австрийскої держави відбув ся 28 м.м. загальний страйк робітників в справі безпосереднього тайного голосованя. Манїфестациї робітників всюди відбулись спокійно тілько в однім місті, Празі, столици Чех прийшло до проливу крови. Підчас манїфестациї у Відни депутация робітничих проводирів ходила до президента мінїстрів бар. Гавча, до президента палати послів гр. Фетера, до президента палати панів кн. Віндішгреца, однак від всїх тих раб одержали тілько непевні обіцянки, кажучи що они сами сю справу не можуть полагодити, бо так трудна реформа, (се є виборча) може бути налагоджена лиш при повнім спокою.

З Константинополя доносять, що фльоту яку європейські держави вислали була для демонстрациї на турецкі води, відкликано.

Теперішна криза в Росиї.

— Петербург 16.с.м. доносить що в Ризі прийшло до завзятої борби межи військом а зорганізованими бандами робітників і селян. Військо мусїло ужити канонів для розгнаня товпи. Подібні заворушеня панують в цїлїй надбалтицкій околици де селяни нападають на помішиків, рабують, палять і мордують хто станеть їм опір. На Кавказї знов погіршилось бо Татаре і Вірмени мордують одні других. В Харкові військо перейшло на сторону революціонерів і опанувало містом.

З Областий надбалтицких доносять 18. с. м. о страшних подіях. Лївонія і більша часть Курляндиї в посїданю революционерів. Велике портове місто Рига в огни. Революционери нападають на Німців замешкалих в тій части російского царства, палять їх маєтки і убивають. Військо, щоб вдавити революцию, безсильне. [illegible] в Ризі вислала просьбу до Берліна, щоби Німеччина дала їм поміч, тому Німеччина висилає три кораблі.

Німецка преса в справі безсильности російских властий і про потерпівших Німців голосно заговорила, кажучи, що як дотеперішний стан не змінить ся, то Німеччина вишле щось більше, крім переволових кораблів для обезпеченя житя своїх людей. Рад німецкий в дипльоматичний спосіб повідомив Росию, що висилає кораблі до бальтицких портів.

— Петербург 20.с.м. Провідники унії селяньских, робітничих і зелїзничих видали відозву щоби в полудне 21. с.м, започаткував загальний страйк в цїлій Росиї. Росия в передодни великих заворушень, бо ряд і пролетаріят уставили уже свої бойові лінії. Девятнайцятого с.м. в день св. Отця Николая патрона російского царя в столици Росиї Петербурзі день минув спокійно, але військо стояло на поготові до бою. Батериї порозставлювано в кількох місцях, патрулї піхоти і козаків находились на кождім місци і сильні гвардиї були розставлені в околицях міста замешканих жидами. Цар також видав указ, яким підвисшає платню вояків в двоє як була перше.

Двайцятого с. м. Адмірал Рождественьскі вернув до Петербурга. Голова его була обандажована ще, що свідчить о великих терпіннях які він перебув. Єсть загалом значне число студентів і робітників, але він нічого не говорив тільки весело кланяючи ся всунув до карети.

— З Константинополя доносять 17. с. м. що в Батумі Транс-кавказка правдива революция. На улицях міста революционери ставлять барикади і ведуть з військом завзяту борбу. Турецкий консуль повідомив порту, що поубивано богато Турків, через що і Турция для ратованя своїх людей приготовляєсь вислати кілька кораблів.

— З Вашінґтону доносять, що в Шанґгаї повстало забуренє Хінців против чужинців. Англійска морска залога висїла на сушу і патролює улицями міста. Хінці забили двох чужинців а Хінців забито 20. В місті оголошено стан облоги і всїх чужинців узброєно.

— Король Гакон, покликаний Норвежцами для ущасливленя їх краю монархичною династиєю, найшов ся в доволї прикрім положеню. Норвеґский парлямент ухвалив для него 700.000 корон річної пенсиї, однак против висоти тої пенсиї запротестувало богато послів, заявляючи, що король має бути „демократичним" володарем і не потребує видавати гроші на дворскі дурниці. Також коли бурмістр Християнії вислав королівській парі „все віддайнійший" привіт, то ціла преса против сего обурила ся, доказуючи, що достоїньство норвеґского народа вносить найбільше привіт „покірний" і публика застерігає собі щоби до короля промовляти не „Ваше Величество", але зовсїм просто „Пане Королю". Король Гакон має бути нічим иншим в державі лише першим урядником.

ЖЕРТВИ ВІЙНИ.

На основі урядових інформаций, за цїлий час російско-японської війни було по стороні російській убитих і пропало без вісти около 1700 офіцирів і 83.000 радових, ранених було около 4.500 офіцирів і 123.000 радових. Майже таке саме число погинуло ряд по причині недуги. Крім того число померших наслідком ран і недуг виносить 300 офіцирів і 27 000 радових. Взагалі страти армії і фльоти виносять 340,000 радових і 12,000 офіцирів. На запомоги для сиріт, оставших по військових, правительство має виплатити суму 2,200.000 рублів.

СМІШНЕ.

ВІДВАГА.

— Ну як то воно було з вами, куме Прокопе? — питають люди.

— Ну, та так. То віби... за тую гуску, що то мене було скусило... ая... Приходжу де єгомосця, а вони — дай Бог здоровле — кажуть: Ти вкрав гуску?

Не — кажу — прошу єгомосця... ая. Єгомость мене по раз в хавку рукою, а я кажу: не, прошу єгомосця!... Єгомость мене другий раз в хавку — а я кажу: не, прошу єгомосця!... А єгомость мене третій раз, „на відлї" — а я кажу: таки не, прошу єгомосця! Ба, єгомость мене цибухом відти-не-відти — а я все таки своє: не, прошу єгомосця! і не і не! Тогди єгомость закликали наймитів, тай мене зачали буками молотити — а я шапкою до землї — бо вже ми було за богато — і кажу: Не, прошу єгомосця і конец.

— Ех, тож з вас відважний, страх! — говорили люди, пихаючи файки. — Самому его мосцеви сказати: не! — то страх.

ВІСТИ З РОСИЇ В УКРАЇНЬСКІЙ СПРАВІ.

На з'їзді представителів земств і міст зібрані ухвалили візване до правительства, щоби як найскорше знесло указ з 1876р., котрим наложено кайдани на українську мову й літературу а котрий на ганьбу для Росиї, досі формально не скасований. (Як відомо, реакцийник Булигін, попередний мінїстер внутрішних справ і автор скандального закона в правительственій думі, заявив був, що скасованє того тиранського указу царя Олександра II. ще й тепер не є на часї. Нині хід подій зробив своє, а факт, що вже вийшла українська часопись „Хлібороб", показує, що той указ фактично дістав уже в лоб). Представник земства з Чернигова адвокат Шраг поясняв на з'їзді справу українську і дійшов до вислїдку, що централїзация розбе Росию, а автономія з'єднить єї. На жаль, з'їзд сформулував автономію лише одної Польщі, вже Шраг жадав, щоби так само вироблено відповідні проєкти автономії для України, Литви і Грузиї.

ТОРГОВИЙ ДІМ Александер Рапопорт [illegible]
ПАРОПЛАВНА КОНТОРА в ОДЕССІ в РОСИЇ
Продає Шіфкарти на найлїпші і найшвидші пароплави до всїх міст Сполучених Держав і Канади
Люде, що живуть в Америці а хотіли би спровадити свою рідню з Росиї, до Спол. Держав або Канади най пишуть на адрес:
Одесса, Екатерининская, д. № [illegible]
A. RAPOPORT, Odessa, Ekaterinenstrasse, [illegible] Russia.

THE
CANADIAN FARMER
THE RUTHENIAN WEEKLY.

Published every Thursday at 239 Fountain street
Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co.

Канадийский Фармер.

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує:

в Канаді на рік	$1.00
в Сп. Державах на рік	$1.00
в Австриї	$1.50

Адрес:
CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Газету треба платити все з горы.

Гроші посилайте в рекомендованім листі або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є картку котру дістанете від почтмайстра або агента на експресовім офісі, вишліть нам, бо без грошей тут не дістанемо.

Безіменних дописей не друкуємо.

[illegible]

Write for advertising Rates in the only Ruthenian (Galician) Paper in Canada.

Church or other publications and all kinds of work in Ruthenian, Russian, Polish, German and English executed in the only Ruthenian job office in Canada.

The CANADIAN FARMER
P. O. Box 82,
Winnipeg, Can.

J. A. Barry,
Manager.
Free Press Bldg

Бо все він нас покаже прямі до дороги
Не хвалю во пришлу [illegible], бо й сьвіт то признає,
Що нам Фармер для темного просьвіту [illegible]
Мовою нашою українською розумно тлумачить
Не потрібно [illegible]
Кождий Русин у Канаді [illegible]
А він нашу [illegible] англійскі скаже [illegible]
Ми пошанни на днесь добре гроше не пидати,
А чого може англійскої мови ся научити
Бо треба нам як [illegible] по англійски жити.
[illegible] у Канаді жити [illegible]
Лише півтора доляра на подорож дати,
Прийде тлумач наш приятель аж до нас до хати.

[illegible]

Steinbach Man

Пробудім ся!

Гей до праці і науки
Підім ми брати разом
Поборемо вражду й лихо
Тай сьвіту покажем

Тай покажем милі брати
най сьвіт о тім знає
що й Русини не темні,
бо науку мають

А щоби нас за моралы
[illegible]
ми не [illegible] Русини
[illegible]

Таж не такі ми дурні
[illegible]
тримаймо ся брати купи
ми їх заветидаєм.

Час нам брати пробудитись
із сну твердого
бо як будем так дрімати
нич не буде з того.

Протри очи, подивим ся
на [illegible] себе,

чужим людям сьвітло сьвітить
[illegible]

А ми довго так [illegible]
тай нехочем встати,
до науки, того сьвітла
ми нехочем братись.

Устань брате, устань сестро.

тоже нена дитина,
[illegible]
науки дитина.

Дай нам Боже пробудитись
не дай довше спати,
тай Господи нам на рівні
із мудрими стати

Щоб наука й просьвіщене
до нас загостили,
наші очи засліплені
сьвітлом просьвітили.

Бо наука милі брати
має в собі силу,
що й темного просьвітить
і зробить щасливим.

Іван Д. [illegible]

Де еще есть дарова земля.

Наша редакция дістала вже [illegible] чи можна еще дістати землю дарма, тому [illegible] ми подаємо інформацию в котрих провинциях і де в Канаді даром можна еще отримати. І так в Манитобі [illegible] Ri[illegible], куда іде желізниця C. N. R. над озером Winnipegosis, есть около 10 тавншипів землі, але [illegible] тяжку [illegible] для комунікации, тому від желізної дороги [illegible] виїздує [illegible] дороги, щоби можна ся землю засеяти. Желізниця коло сих земель переходить в віддаленю двох до 18 миль.

Потому есть еще богато землі на схід від озера Dauphin на північ від Pleasant Home і на схід від озера Manitoba, яких 12 миль на північ від стациї Oak Point.

В Ассинибої есть еще земля на захід від стациї Shebo, і також в полудневій Ассинибоі на північний схід від Wood Mountain, в яких 60 миль на полудне від Moose Jaw.

В Саскачевані есть еще богато землі по лінїї берегів ріки Carrot, на північ від стациї Melfort на C. N. R. що іде з Swan River до Prince Albert. Шість миль на північ від Prince Albert есть з чотири товншипи і ся земля в добрім положеню бо близько місто, однак ся мокра, але [illegible] там осідали люде, то раз осушивби ту землю. Також ся земля тому добра для поселеня, що там близько суть тартаки, де можна заробити гроші.

Ціна продуктів господарских у Виннипегу.

Пшениця № 1.	75	ц. бушл
„ „ II.	73	„ „
„ „ III.	71	„ „
„ „ IV.	70	„
„ [illegible]	60 цнт.	
„ „ [illegible]	56 цнт.	
Овес білий	27 цнт.	
Ячмінь	38 цнт.	„
Льон 90 цнт.		„
Картофлі	75 цн.	„
Сіно 6 дол. тон.		
Свиня Руте	40—60 цн. фунт	
Масло 20—30 ц.	фунт.	
Масло 20—25 ц. фунт. (Печатане в фармі) [illegible] фунт в [illegible]		
Сир 17—17 ц.	фунт	
Спежева 9—11 ц.	„	
Яйця 9—15 ц.		

[illegible]

МУКА:

Ogilvies Hungarian Patent $2.70; Glenora Patent $2.50, Manitoba Strong Baker $2.00; Imperial $1.60; Lake of the Woods Five Roses $2.70, Red Patent $2.50; Medora $2.00; XXXX $1.50.

По [illegible] ціні продають фармери і магазини, в сторонах продають все дороже.

ЗДОРОВІ ПОМЕШКАНЯ

[illegible] ся від уживаня свіжої фарби. Жадна зараза не може творити ся ані обітатися де ужито помостатким свіжої фарби, що також вдоволяє кожду господиню при чищеню дому. Ми посідаємо гарантовані фарби всякого кольору і продаємо в ріжній скількости. Наші фарби і їх ціни вдоволяють кождого.

The Winnipeg Paint & Glass Co. Ltd.
179—181 Notre Dame East.

BELL
**ФОРТЕПЯНИ
І ОРГАНИ**

[illegible]

[illegible]
The Winnipeg Piano & Organ Co.
[illegible] 295 Portage Ave. Winnipeg

Перший Руский Американьско Галицкий
Дім Банковий і Канцелярия адвокатско-нотарияльна
A. Chromowski & Co.
380 E. 10th Street. New York City.

Пересилає гроші до старого краю найскорше [illegible]

Приймає [illegible] **депозити.** **Міняє гроші** [illegible]

Продає шіфкарти [illegible]

Переправляє всякі **пертрактациї спадкові, контракти** [illegible] **повновласти** [illegible] **уільнення і мельдунки войскові** [illegible] **справ войскових.**

Провадить руску книгарню.

БРАТЯ РУСИНИ! Не дайтесь визискувати і обманювати чужим і підступним людям. В кождой потребі звертайтесь з [illegible] до фахового і совістного [illegible] [illegible] Русина, [illegible] кров і брат ваш

Аркадіюш Хромовский.

Нарід і чужими [illegible] тілько свій до свого!

Допись.

Fernie B. C.

ХВАЛЬНА РЕДАКЦИЄ!

Прошу помістити в „К. Ф.“ сих пару слів моїх на письмі. Здається мені, що він там нема противного а все то правда. Хто же чесно, того не понижно бояти, а хто почуває ся до вини, хай живе инакше.

ДОРОГІ БРАТЯ РУСИНИ!

Дуже часто можна вичитати в тутешних часописях так англійских як і руских погані вістки про нас Русинів. Що се є милі брати? чому нас так судять та висьмівають? на що ми так жием що нас висьмівають инші народи і де ми брати можемо надіятись ся лучшої долі, чи тут в Канаді чи в старім краю? Ні, нігде і ніколи ми не можемо надіятись ся на лучшу долю, доколи не зважимо такє житє, яке ведемо до тепер.

У рідним краю [illegible] нами пануе і нас висьміває, а тут в Канаді в так далекій країні, що ділить нас кількатисячна простороня від нашого рідного краю, та і тут нас пізнали Англики та инші народи що ми не живемо добре, що ми не хочемо ся вчити, що нам лише пиятика, пиянство, крадіж убійство та кримінал.

Брати, опамятаймось не робім сами собі встиду. Чи таких синів сподівались наші предки, князі та гетьмани? Чи таке їм заплата за їх кров, що пролили в бороненю чести і славы нашої Руси Україні? О, сором нам, [illegible] брати до тюрми ходити, і сором нам, що часто в Виннипегу доми, бо богаті з нас причинились до показування поганої дороги своїм бортівникам.

Як прийде на весні чоловік з Галичини, так він перший раз зачастує ся по канадийськи пивом, щоби мати при [illegible] поверне к весні з роботи або [illegible] честь тим що [illegible], тому осінь в Виннипегу найбогатша на „кеги“. Я своїми очима видав, в Виннипегу одної зими пару старих газдів ходили з [illegible] до другого кождої неділі [illegible] Коли уже [illegible], берут довгие бучок, і [illegible] руки і кому [illegible] бути [illegible] вечера та кривди [illegible]

[illegible] Ми в краю [illegible] собі сами [illegible] того хочемо. В краю други Русини [illegible] нас в [illegible] та ковбаси, а ми тут [illegible] своїм тяжко заробленим грошем тратимо і свою честь та здоровлє. Здесь шкода того добра та тої волі яку ми дістали коли не умієм їх [illegible] Нам пиятика та сьвинці [illegible] ворогів, котрі не мають нас навіть за [illegible] І ми біду [illegible] сами і [illegible] ворогів, коли житє наше не змінить ся і не возьмемось до науки і тут нас найдуть такі сами [illegible] в рідним краю, бо за добре житє з темними, та [illegible] ми що о просьвіті [illegible]

Іван Гук.

Приятель Руского Народа в Канаді.

Вас нам [illegible] руські діти Приятель в пораді,
Научить нас англійскої мови у Канаді.
Чим нужі не щадили ні грузу ні праці,
Постарались о Провідник для нас на чужині.
На многа ліг най проживуть, честь славу най мають,
Що за нами Русинами в чужим краю дбають.
За видане провідника помагай сй Боry.

Всячина.

НА ВОЗКУ АЖ ДО ЦІСАРСКОЇ ПАЛАТИ

З Відня віхав оногди якийсь селянин з Галичини. Віденців [illegible] немало, коли побачили на малим возку, котрий тягнув [illegible] селянин і жінкою, просто до цісарскої палати. Позаяк таким возом не вільно переїзджати через подвірє палати, то на площі Михайла задержав поліцийний селянина і не позволив дати [illegible], але то не так було легко дати собі раду з селянином, котрий лиш слабо умів по німецки. Він сказав, що мусить конче піти до цісаря на авдиєнцию, тим більше, що вже 17 день, як він виїхав із свого рідного села в Галичині. Він умер ся [illegible], щоби єго пустили. Остаточно взяла поліция селянина [illegible] Але то леше було сказати як зробити. Показало ся, що селянин калїка і ходить на кулях. Поліцияи і жінка [illegible] его вдоймили, а то сказали єму, що він мусить насамперед подати просьбу до цісарскої канцеляриї. Селянин пішов тоді до палати і уставив ся коло палатної сторожі, чекаючи, як буде Цісар їхати з Шенбруну. Коли Цісар над'їхав, селянин хотів подати на колїна, а палатні жандарми [illegible] єго [illegible] до гвардейскої варти, [illegible] тут з ним протокул, повідомили уряд дирекцию і поліцию та пустили селянина. Уряд дирекций єму відтак єму 30 корон і дирекция поліції так само, а на просьбу казали чекати письменної відповіди. [illegible] т. зв. [illegible] в цісарскій палаті і він так зробив, розглядаючись на всі сторони [illegible], що обступили була єго віз. Віденці набуть [illegible] собі знову, що прийшов з бережиндиу (праві медведи).

ВИСИХАНЄ ВІД [illegible]

[illegible] досьвіди і помічення многих подорожних показують, що води на цілій поверхни землі висихають і що в темних [illegible] до [illegible] збірників води не [illegible] Такі помічення [illegible] у всіх частях сьвіта. [illegible] в Азиї [illegible] стоїть [illegible] воля, а пустині [illegible] в тих місцях де давнійше були культури. В східним Туркестані перед двома тисячами літ [illegible] було [illegible] поселеня як на се вказують руїни міст і монастирів. Тепер житє там неможливе. Кітлина Люб-нор по була колись великим озером тепер має лиш сліди води. Пустиня Гобі є [illegible] великого солоного моря. Озера Аральське і Каспійске то також останки великого моря. В західній части Сибіри озера значно зменшили ся в порівнаню з тим, що було у XVIII столітю. Висихане від є наслідком ледової епохи, що попередила нашу епоху. Значна частина Европи й Азиї була вкрита грубою верствою леду, а відтак наслідком тала величезні маси води стікали на полудне, творячи болота і тундри. Тепер води Фінляндиї творять одно велике озеро, змісце численними островами. То саме дається завітити в Азиї: води Сибіри, середної Азиї: Тибету і в многих инших місцевостях се останки величезних озер. В Америці находить ся велике солоне озеро, що постепенно зникає. Дослідники вказують, що не мине [illegible] столітя, а з озера не стане й сліду. Від 1866 р. до тепер рівень того озера обнизив ся о 3½ стопи, а річне обниженє виносить 10 цалів. Геольогічні обсервациї викажали, що рівень моря був колись о 180 стіп висший, як тепер.

„Читайте „Кан. Фармера“.

Нестравність.

Коли не маєте апетиту до їди то ваш жолудок не травить добре. Если зажиєте Dr. Hamilton's Pills, то в одній днї віднаєте апетит. Немає лїпшого лїкарства на жолудок як Dr. Hamilton Pills of Mandrake & Butternut. Можна купити в кождій аптиці. Пачка 25 цт.

Не треба терпіти.

Коли біль голови можна вилїчити купивши за 25 цт. Nerviline. Кілька крапель розпустити в [illegible] воді то зараз принесеть полекшу в болях. Nerviline також помагає при [illegible] і піддержує силу організму. Кожда жінщина повинна єї ужитати. По 25 цт фляшка всюди.

CORN EPP & Co
871 Main St. Winnipeg

Продаємо дешево білети корабельні до Галичини, Буковини, Росії і назад.

Висилаємо гроші до кождої місцевости в Австриї і Росиї по найнизшій ціні.

Приходіть до нас а будете певно вдоволені.

Говоримо по руски.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG

Дивіть ся на золоті букви „Т. & В.“ котрі суть вибиті на кождій плиточці і пачці.

Elliott & Deacon
АДВОКАТИ
ПОВНОМОЧНИКИ
ЗАСТУПНИКИ і т. д.
310 McIntyre Block,
[illegible]

ЮВИЛЕЙНИЙ ОБХІД РУСИНІВ МІСТА ЛЬВОВА

Дванайцятого листопада [illegible] Русини устроїли величавий ювилейний обхід в честь гетьмана Хмельницкого, котрий був показною карою на конфедерацию, а заразом й достойною відповідю на провокацийне поведене міскої ради, котра [illegible] Поляків обходити вечіть торжество мнимої „оборони“ міста Львова перед Хмельницким.

Як знаємо Львів есть місто Руске і Хмельницкий облягав Львів не на то щоби его знищити, а щоби вигнати з него ляхів, але тим заготовляв, і [illegible] столицю Галицкої Руси [illegible] поневолено.

Того то дня вечером [illegible] на салі Народного Дому збора [illegible] п. Василь Нагірний. На предсідателя збора вибрано [illegible] Богобойного а на его заступника [illegible] і [illegible] почім [illegible] реферат, котрий виголосив редактор „Діла“ Дмитро Левицкий, яким виказав [illegible] галицкої Руси [illegible] оплакала ся.

По скінченю реферату, президия віча предложила слідуючі резолюцийі до ухвалення котри принято одноголосно

1) Русини міста Львова висказують свою найвисшу почесть великому гетьманови України Богданови Хмельницкому за его світлу оборону руского народа в 4 окремі за его походи під Львів в рр. 1648 і 1655, якими Хмельницкий [illegible] столицю Галицкої Володимирской Руси із Польской неволі!

2) Віче львівских Русинів, установлює бажуючи ювилей [illegible] від нинїшного дня [illegible] ювилейний і вишне всі руські товариства і інституциї, щоби в честь Хмельницкого устроювали в тим [illegible] торжественні обходи, відчити і концерти.

По скінченю віча учасники віча сьпівом „Ще не вмерла україна“ і „Не пора“ стали виходити з салі „Народного Дому“ і похід рушив по улицях міста

Спокійно маршували по вулиці, одни злобні ляскій напали на них, бо коли похід зближив ся до ринку там заступлено їм дорогу [illegible] кордоном поліциї, і [illegible] нарід на просьбу п. Гната почав спокійно розходити ся то такой прийшло до забуреня і бійки в котрій ранено до трийцять осіб

Поліция, що всегда стоїть на услугах ляхів арештувала кількох студентів, котрі спокійно стояли і приглядали ся походови. Комісар поліциї при арештованю питав ся кождого „jam Polak, czy Rusin“ а коли дістав відповідь що Поляк то увільнив а як Русин то, арештував. По списаню протоколу на поліциї увільнено студентів.

СКАСОВАНЄ ДВОХ СЬВЯТИХ.

Папа Пій X. велїв скасувати двох сьвятих бо показало ся що їх ніколи на сьвіті не було. [illegible] Ехсперанс і Сан Фільомена. З костела в Римі в [illegible] усунено вже статуї та образи тих сьвятих. [illegible] до історичної автентичности обох инших „сьвятих“.

Пальма.

(Байка)

Тут [illegible] хати величавий оріх кокосовий і [illegible] ся замкненого він [illegible] єго тверду лушпину і вийняв з него зерно подібне до волоского оріха. Петь обкопувати [illegible] мало сока приємний, солодкий, такий, як у нас [illegible].

З сих то [illegible] говорив [illegible] дуже ріжні страви, в [illegible] його [illegible] котре не вміє [illegible] мочею що [illegible] всередині [illegible] як молоко, [illegible] як молоко, [illegible] твердне і з него [illegible] добре знаний, бо виробляють з него масло коло кокосове. Коли овочі не більше [illegible] тоді робимо з них муку, а кілько [illegible] страв можна зробити з муки се і не гаразд знати мете. З лушпини робимо ріжні начиня, як збанки, миски ложки, ігли, коробки і инші річи. Лушпину і олій висилаємо також в далекі краї, а замну дістаємо инше, чого у нас нема

Пригадую собі, — сказав подорожний що мій отець мав прекрасну табакерку кокосову, котру дуже високо цінив

На хвилю замовк подорожний, а перейшовши ще раз цілий ряд предметів, котрі достарчає одна пальма, придивлявся [illegible] страві, а потім сказав „А весь таки є ту на сїм столі одна річ, котрої пальма вже достарчити не може

Котра то?

А цукор, на котрім смажено конфітури

А чому ні? З того молока, що є в недостиглих оріхах пальмових, виробляємо і цукор.

Довго ще розговорювали оба і подивляли премудрість, та ласку Божу, котрий так чудесно урядив кожний найдрібнїйший кусник землі. На послідок, коли вже подорожний спочив і покріпив ся доволї, подякував господареви за впрятованє від смерти і за угощенє і хотів війти „Прошу вас“ сказав [illegible] господар, „вкиньте сей лист і подайте его в найблизшім місті на почту. З ним то я вчера вийшов, та подибавши вас, вернув ся до дому. Вручіть мене сегодня!“

З охотою, але тепер власне видно мені на гадку, що таки не всего достарчає вам пальма кокосова, бо виджу, що маєте папір, а коли пишете, мусите мати чорнило і перо.

І сим разом помиляєтесь, сказав господар, — бо тканину, котра нам за папір служить, робимо з волокна пальмового листя, так як Египтяни з папирус, та сама [illegible] дерева пальмового робимо чорнило, а загострене [illegible] пальмовим сипимо, як перо.

Учувши се, сказав подорожний — справді нема на сьвіті пожиточнїйшої рослини над кокосову пальму, подякував ще раз сердечно за хліб, сіль і житє і пішов в дальшу дорогу, роздумуючи над чудною ростиною пожиточною пальмою.

Календарі НА 1906 РІК.

Тут купуєте повсюди наші календарі, ілюстровані і розкішні. В них є богато образів з війни і инших, яких перед тим не бачилисьте. Церковні справи є також в них.

Ціна лиш 30 центів.

При тім **даром** віддаю Рахункову Таблицю, поученє о мірах і вагах і Політичний Катехизм

Продаю також великі образи з війни і то в кождой битви кольоровані по 25 цт. штука

Пишіть на адрес:

M. J. MURIN.
326 NEPPERHAN AVE.
YONKERS, N. Y.

Не вложуйте грошей до листа!
Висилайте гроші через
DOMINION EXPRESS
MONEY ORDERS.
ЗАГРАНИЧНІ ЧЕКИ
— i —

Заграничні почтові достави виконує найдешевше, найпевнійше і найвигіднійше до всіх частей сьвіта.

ОПЛАТА:

[illegible]

На висшу суму відповідно повисшено ціна. О інформациї питайте на стациях, або експресових агентів.

Чи продаєте кашель

Ви певно схочете за доляра вилічити кашель? Коли так, то ідіть до аптики і купіть „Catarrhozone“ і кашель ще з минувшостев. Для вилічена кашлю уживайте Catarrhozone бо оно есть найлїпшим лікарством против катару і кашлю.

Безсонність і раннє збуджене.

Сон не тілько есть відпочинком, але і вмацнює тіло. Если нема спаня то чоловік упадає на здоровлю. Щоби віднайти спане треба ужити „Ferrozone“ а оно додасть сили і енергиї. Для віднайденя спаня ужийте Ferrozone

[illegible]

Щоби [illegible] часто удержувати, треба уживати

7 Monks Oil.

КОЛИ БОЛЯТЬ ГРУДИ.

Часто трафляєсь, що жінки котрі плекають діти терпіть на біль грудей [illegible]

7 Monks Miracle Salve
Продають в кождій аптиці

ВАЖНЕ

Звертаємо увагу тим, що заплатили газету „Канадийский Фармер“ в Емиграцийнім Домі а виїхали з Виннипегу де на роботу і хотять абы їм там висилати газету, щоби не писали до емігранту про висилку газети і о зміну адреси, але най пишуть до редакциї Канадийского Фармера бо за полагодженє таких справ не потеждять до емігранту але до редакции

Се Не Гріх.

ВИ ЦІЛКОМ НЕ СОТВОРИТЕ ГРІХА — ні Ви, ні Ваші діти, коли купите собі „УЧЕБНИК АНГЛІЙСКОЇ МОВИ.“ Се не ані „Кеги“ пива в Виннипегу, або випивати **$1.50** випити за пару годин, тай пропало. Се книжка за **$1.50** котрої вам треба не кождий крок і так, як потрібно їсти і одягати ся. Нами [illegible] що днес учений добре виходить ся, [illegible] в кождій роботі і всюди. Дуже біда на чужині [illegible] відповісти що не знає мови народа, в котрім мусить жити.

То ще не біда, коли Русин научить ся трохи [illegible] по англійски тай говорить так що свої [illegible] або перекрутить слова так, що цілком що иньше думає а иньше плете. Нпр. по англійски каже ся. Пайа, гив мі тен сенте ворсь ов пори. (Прошу дайте мені за десять центів свинячого мяса) а русин каже „містер піг гів ми тен цент, плїс“ (Пане свиня дайте мені 10 центів, прошу). — А тому здає ся що він стріляє по англійски рубає, а то нескладно плете, ображає чоловіка. Раз русин не знав як назвати по англійски Вознесеніє і замість сказати to morrow is the Ascension day, він сказав: To morrow Джизас Крайст муви вінтера (завтра Христос вибираєся на стрих. Отже не платіть дурницї, але купіть собі учебник і відложіть собі ОДНУ ГОДИНУ ДЕННО на науку регулярно, але возміть ся добре до діла а за короткий час будете вміти читати писати і говорити по англійски. Наш учебник так уложений що хоба ктоби нічого з него не вивчить ся а то всякий старий чи молодий в короткім часі так буде щебетати по англійски, як соловій у гаю тілько що в сїй мові мусить вилчити ся добре підкоряти [illegible]

Не кажіть, що старе старий у болоті — чоловік молодий доки жие і учить ся до смерти.— Книжка така все продасть ся. Зараз купуйте і не відкладайте [illegible] розкуплють.

В малій оправі $1.50 а в красній оправі в золото $2.00. Гроші висилайте в листі або на почтовім або експресовим переказі. Адресуйте так:

Canadian Farmer
P. O. Box 82.
Winnipeg Man.

НА БОРГ КНИЖКИ НЕ ДАМО НІКОМУ.

СВОБОДА
СВОБОДА
ЧИ ЗНАЄТЕ, ЩО
„Свобода“
є НАЙСТАРША НАЙБІЛЬША, І НАЙЛІПША РУСКА ЧАСОПИСЬ В АМЕРИЦІ.

„Свобода“ подає дописи і новинки про те як до роботи і як живуть наші люди в [illegible] Галичини, Буковини, Канади і Бразилії.

„Свобода“ має [illegible] до [illegible] що діесь в старім краю.

„Свобода“ друкує стихи, оповіданя, розвідки наукові, [illegible] і т. п.

„Свобода“ не служить жадній партії або партії, але старає ся служити усему рускому робочому народови, і тої точки держить ся на усі справи, [illegible] просто правду в очи.

„Свобода“ виходить точно що тиждня на 8 сторонах друку.

„Свобода“ коштує на 12 місяців лиш ДВА доляри.

„Свобода“ продає [illegible] руські книжки [illegible]

„Свобода“ пересилає гроші до краю по ту саму ціну, що чужі агенти.

Адресуйте так:
Svoboda, Box J. Ardan.
Box 862. Scranton Pa.
СВОБОДА
СВОБОДА

Гладіть тут то вам оплатить ся.

Если хочете купити хату, приходіть або пишіть до нас. Ми маємо хати від $800.00 до $2,000.00 тілько $100.00 готівки.

Если хочете купити лот, то ми можемо продати від $200.00 до 1,000.00 на дуже легких условиях.

Если хочете купити фарму, приходіть до нас; ми можемо продати вам 40, 80 або 160 акрів з або без будинків від $5.00 до $20.00 за акер, близько Виннипегу

Ми міняємо хати на [illegible] [illegible] гроший [illegible] на купно [illegible] найти вашу фарму [illegible] хату, або вашу [illegible] фарму близько Виннипеґ

Коли хочете продати фарму, хату або лот приходіть або пишіть до нас, то ми скоро продамо і постараємо ся о добру плату готівкою

Не потребуєте приходити з тлумачами ми говоримо [illegible]

[illegible] & Company
702 [illegible] Winnipeg, Man.

ХТО ХОЧЕ ДІСТАТИ **Цікаву Книжку** КОЖДОГО МІСЯЦЯ,
НЕХАЙ СЯ ЗАПИШЕ ДО
„**Читальні**“ Лиш $1.50 на рік.
ПЛАТА З ГОРИ
Адресуйте так:
Czytalnia, P. O. Box 300 Scranton Pa.

Winnipeg North End Real Estate Co.
212 Dufferin Avenue.

Продає і міняє фарми, льоти, доми; виробляє пожички. Для вигоди робітників постаралисьмо ся о то що з канцеляриї адвокацкої [illegible] & West в кождий понеділок, середу і пятницю від години 7-мої до 9-тої вечером урядує в нашім офісі оден з н.п. адвокатів тої фірми і переводить всі справи Канадийскі.

Всі справи краєві як контракти, цесиї, повновласти і процеса переводимо як найлїпше і найскорше.

Говоримо по Руски і тлумачів не потребуємо.

Офіс наш отворений від 8-мої рано до 9-тої в вечер.

Всі поради уділяємо безплатно.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парастого числа секция державних земель в Манитобі і північно-західних териториях є до роздачи. Однак даром не дає ся віла 8 і три четвертих з 26 секциї, а витрей-тільно північну-східну четвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциї т. з. 160 акрів хто є головою родини, або кождий мужчина, маючий 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вносить ся особисто в місцевім Land Office того дістрікту до котрого земля принадлежить. Если той, котрий хоче дістати землю хоче дати приворученє другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дістрікту, до котрого та земля принадлежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю після акту державних земель має виповнити слідуючі точки:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій землі і обробляти єї найменше шість місяців кождого року протягу трех літ. Се есть звичай Департаменту [illegible] поселенець з'орав 15 акрів, або замість управлених акрів землі мешкати 20 штук власної худоби і стайні для неї.

2. Если тато (або мама в случаю смерти батька) має такого сина, що може після права вносити оплату за даровану землю, мешкає в сусідстві землі записаної на сина, то син може одержати патент на тую землю, хотяй не мешкає на ній, а мешкає з татом або мамою.

3. Если поселенець одержав патент на даровану землю, або сертіфікат на патент, а перед тим [illegible] оплату за иншу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, если другий гомстед знаходить ся близько першого.

4. Если поселенець жие постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки які накладає право будуть виповнені.

В додатку вище сказаних чотирох точок, еще требе додати се, що поселенець хотівши одержати патент мусить з'орати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і всі господарски будинки і також 50 акрів огородити плотом.

Право внесеня другої оплати за гомстед котрий тілько ті котрі еще перед 2-гим червнем 1889 року виповнили всі обовязки на першім гомстеді і дістали на него патент

Кождий, хто одержав гомстед а не виповняє обовязки після права, его внесену оплату уневажняє ся, а землю може иньший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом sub, агентом або гомстед інспектором.

Перед робленєм аплікациї о патент, мусить ся повідомити письменно комісаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦИЇ.

Новоприбувші емігранти одержують поученє що до роздачи земель в емігрантійськім офісі в Виннипегу, або в поодиноких урядах державних земель в Манитобі, Dominion Land office.

Землю, котра немає мінералів можна дістати тогди, коли письменно повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісаря еміграцийного в Виннипегу, The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, або кождого агента державних земель в Манитобі і північно-західних територіях.

W. W. Cory,
заступ.-міністра справ внутр.

Крім дарованих земель, о котрих вище сказано, є ще тисячі акрів найлучшої землі в західній Канаді, можна купити від желїзничих [illegible], кольонізацийних і приватних фірм.

МИЛО
КОРОЛІВСКОІ
КОРОНИ

єсть спеціяльно роблене для твердої води сего краю і нема житного мила, котре було рівне сему що до доброти.

Можете дістати красні образи святих або інші, також дорогоцінности, наколи вишлете нам більшу скількість инверів, котрами обвинене мило, на адрес:

The Royal Crown Limited
King st. — — — WINNIPEG

НАЙДЕШЕВШІ ЦІНИ
до і з Гамбурга, Кракова, Львова, Чернівець, і всїх місць в Австриї.

ВИМІНА АВСТРИЙСКИХ ГРОШЕЙ.
Висилаємо найдешевше гроші до всїх місць в Австриї.
ALEX. CALDER
[illegible] Main Street. - - Winnipeg Man.

THE ALEX. BLACK LUMBER CO.,
LIMITED.

Продають всякого рода соснові, ялові, кедрові, смерекові і з твердого дерева дошки.

Дерево до будови, тертиці, украшеня на газдівства, вікна, двері і всякого рода будівляний материял, також драниці і т. д.

Всякого рода дерево до палива.

Ціна умиркована. Замовлення виконують точно.
Офіс магазину:
Cor. Higgins Ave. & Gladstone st.
Телефон 598. WINNIPEG

Найдешевша їзда до і з Европи
разом з зелїзничним білетом на всї кораблеві лінії

[illegible]
R. CREELMAN [illegible]
541 Main Street Winnipeg.

Памятайте що
EDDYS'A
будівляний папір
не впускає зимна ані випускає тепла
Шукай не проби і ціни до
TEES & PERSSE LIMITED
AGENTS
Winnipeg.

Житє Українців Русинів в Старинї.

За тих давних часів, як ще нарід не дїлав ся так відрубно на стани, як ще треба було оборонити від ворогів самого себе, сємю, худобу і оселю, всї вільні люди мали звичай ходити уоружені; раз-в-раз можна було сподїватись, що доведесь їти у війско. Переважно городяне були привичені до оружія; як доводилось обороняти місто, або їти в поход, княжі дружинники становили тілько малу частину війска, хоч були уоружені лїпше і більше вправні до війни. Звідсь, що земске війско мало своїх власних проводирів, що звались „тисяцкими та соцкими". Назви сї нагадують ще про ті часи, як всї вільні люди, дїлились на тисячі та сотні і з таким подїлом рушали на війну. Вже аж потім ті соцкі та тисяцкі перевернулись на земельних урядників, що особливо доглядали за розкладом податків та стягали їх.

За давних часів Україна-Руси селяни мало чим ріжнились від городян. Звичайно, як ще було спокійно, селяни обробляли землю, ловили звірі та рибу, де що було, і звичайно жили по хуторах, що містились недалеко міст. Богато повстало сих хуторів та селищ тоді, як стало жити безпечнїйше; тоді деякі міста поробились навіть селами. Прозвище „смерд", що додавалось колись з поселїньства і в містї і в селї, спроволи почало додаватись тілько селянинови, хліборобови переважно. Почали складати ся громади, що прозивались „в е р в", „волость", „погость" і т. д. Спільне користуванє землею, спільна виплата податків князеви — ось що злучало людий відрубних сїл у громади. Землї було до схочу, газдували ще аби як і отсе саме було причиною, що за тих давних часів земля була громадска, як і по инших сторонах та краях, де були однакові обставини.

Користаючи з того, що не було ще розуміня між народом про право власности на землю, що селяне були нарід непосидючий, і їм не трудно було переходити на вигіднїйші землї, як та земля на якій они жили, була невигідна, або як їм було не безпечно жити на ній, що було ще богато землї зайвої; — рускі князї дивились на всю руску землю, як на власність свого роду і накладали на селян ріжні податки, данину і т. п. Для того також князї даровували своїм дружинам, та духовеньству не самі тілько пустки землї, а навіть і селища. Князь дарував село, давав право правити з селян податки за данину, а також деякі судові мита. В купі з сим той, кому було подароване село, мав право чинити суд і росправу окрім крадїжи, та душегубства, за які мав право судити і карати або сам князь, або єго тїюни, себ то суд державний.

Одначе не саме тілько громадске користуванє землею скупляло нарід України Руси у громади — сю причиняли ще й сї потреба суспільного житя, потреба обопільної запомоги не тілько для оборони землї від сусіда, але і для якої небудь спільної праці на пр. гатити греблї, будувати мости і т. д.

Своїм побитом сільскі громади ще довго не відріжнялись від містових і держали ся однакових звичаїв ниї часів: вони сходились у громади задля нарада про свої спільні господарскі потреби для розкладу податків. Не дивлячись одначе на се, ні оден чоловік в громаді не був привязаний до тої землї на якій він сидїв, у якій мав право з рідиною кинути землю і їти куда хоче, як часом єму були або землї податки, або земля була не до вподоби. Нїхто не заборонив переселятись з одного місця на інше яке небудь лїпше. Швидко відбилась ся рухливість селян на хліборобстві, але й те треба сказати, що ся-ж сама рухливість вносила руских кольонїзацій, себто помагала Руси розпостерти свое панованє на захід і особливо північний захід Европи.

Поруч з вільною селяньскою громадою істнували також цїлі села невільних людий. Не тілько князї, але і дружинники їх заселяли пусті землї своєю челядию, або невільниками, уряджуючи окремі дворища для ріжної господарскої потреби. Одначе перед нападом Татар таких сїл, які заселяла челядь, як прирівняти до сїл вільного народу — було ще дуже не богато.

Нарід руский за давних часів переважно обробляв землю. Само по собі розуміється, що перевага хліборобства над иншим промислом залежала від грунту і від підсоня. На Україні-Руси грунт був чорноземля дуже родюча, хоч бували недороди через посуху, сарану, червів і таке інше. Землї було богато, народу не велика сила, земля родюча, а через се була спромога орати та засївати цїлину або новину, і як часом не родило в одному місцю, переходили з плугом на інше, кидаючи на довго вже перше розорану землю. Обробляли землю, як свідчать де які звістки, майже так само, як се робить ся й тепер. На весні сїяли ярину, в осени озимину. Орали плугом, а у плуг запрягали воли. Рілю скородили бороною. Збіже або жали серпом, або косили косою, відтак складали в копи, звозили в гумна та складали в скирти і стоги молотили цїпами. Молочене збіже ховали по коморах, засїках, переважно по пашенних ямах. Муку мололи переважно на жорнах; за тих часів були тілько водяні млини. Сїно косили так само, як і тепер по сїножатях та складали в стоги. Сїяли на хліб та на харч переважно жито, пшеницю, просо, овес, горох, полбу (окітну) сочевицю, коноплї, лен; садили хміль; не було тілько гречки.

За тих давних часів захаджували також на Україні-Руси й городи. Городи розводили переважно біля міст та монастирів, особливо де небудь на оболони, себто на низу біля ріки і споминають про ріпу, капусту, мак, гарбузи, біб, часник, та цибулю, те саме, що й тепер сїють та садять по городах. По містах та монастирах була також і сади, по котрих переважно розводили яблока, груши; згодом та грибистою [illegible] Русини ще і за тих давних часів. Прищеплювали в полудню, а з Византийскої держави для ужитку знаменитих людей чужосторонні овочі, особливо виноград та [illegible].

За давних часів для їди уживали пшениці, кислий хліб. Часом як траплявся недорід на хліб, до муки бідноти примішували інші рослини, особливо лободу. Уживали також пшеничний хліб. Варили пшоняну кашу, кисіль з вівсяної муки і їли його з ситою. Пекли солодкі пироги з медом та з молоком. З сїмя та з льону збивали олій, з молока масло, сир. Здаєть ся що їли богато мяса, завдяки тому, що плодило ся богато всякого дикого звіря, та завдяки звичаєви ходити на лови. Їли не тілько тетерваків, рябців, журавлів, гусїй дикі кози, турів, кабанів, заяців і иншого звіря, а навіть не гидували й медведями та вивірками. Остатнє заборонило духовеньство звучи таку їду скверною, себ-то нечистою. Духовеньство заборонило вживати їсти і тай званих чистих звірів, коли їх не різали а задавлювати, бо се звалось стервом, до сего зачислило навіть тетерваків і инших птахів, яких ловили сільцями. Само по собі розуміє ся, що звичайну їду складали: курятина, гусятина, качка, баранина, козятина, свинина та яловина, за тих часів остання звалась „говядина". Ще довго після того як на Україні Руси повстала христова віра, майже з протяг трох віків, не звикли ще люди, що духовеньство заборонило їсти мясо в часі посту, декотрі єго вживали і в піст так само, як і в мясниці, звичай постити се добуток пізнїйших часів і сей звичай тілько спроволи став вкореняти ся до побожних звичаїв.

(Конець буде).

TURNBULL & [illegible]
[illegible]
Main Street 1801
Winnipeg. - - - Man.

HOTEL
&
BANKING HOUSE.
V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Хто хоче в старий край в Росию, в Галичину або з краю в Америку дістати ся, то нехай у мене білета на корабель [illegible] [illegible] дістати; або єсли маєте грошеві посилки переводу [illegible] та [illegible] справи то все відсилайте [illegible] до мене.

[illegible] робітник [illegible]

Мало єсть гостинниць, в котрій люди можуть відпочати і так дістати харч.

C. W. STEMSHORN,
Агент для продажи домів і земель
652½ Main st. Winnipeg.
Телефон [illegible]
[illegible]

Продає лоти в кождій стороні міста, як також лоти і фарми всюди в Манітобі.

Продає шіфкарти на всї корабельні лінії з Европи [illegible] Єсть агентом фірми Spiro & Co., Falck & Co Hamburg.

Посилає гроші до краю через сї фірми, на 1 [illegible] 11 от. — Шіфкарта з Hamburg-а до Winnipeg, коштує $33.50; з Антверпен $47.50. — [illegible] до Европи продає ся як найтаньше.

АТЛАНТИЦКА КОРАБЕЛЬНА АГЕНЦ.
[illegible]

Кождий знає, що найвигіднїйша, найбезпечнїйша, найдешевша і вирост без пересїдки подорож з Буковини і Галичини в Канаду на Гамбург єсть лише через генерального експедитора кораблів
B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.
Хто має шіфкарту від В. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того перепускають через німецкі стациї границї.

Землї на продаж в східнїй Манітобі
7 - 8 ДОЛЯРІВ за АКЕР.
Останок добрих землї в Манітобі на продаж на дуже догідних умовах. Мало треба заплатити наперед а решту на десятилїтну сплату.
Се єсть добре для бідних людей.
Всї сї землї суть і добре дреновані, в кількох місцях єсть трохи ліса але всї добрі для мішаного господарства, добре місце для збуту продуктів бо тілько 35 миль від Вінніпеґу.
По близші інформациї пишіть або зайдіть до:
Wm. Harvey, Managing Director
Standard Trust Co.
Pir Portage Ave & Fort Street Winnipeg Man.

ШИРІТ НАШИХ ЧАСОПИСЬ І З'ЄДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

ОДИНОКА РУСКА ГАЗЕТА В КАНАДІ

CANADIAN FARMER

ЗАЛАГОДЖУЄ ВСЯКІ РУСКІ РОБОТА.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік III. Вінніпеґ, Ман., Четвер, 28-го Грудня, 1905. — Winnipeg, Man., Thursday, December 28, 1905. Число 52.

Доля Русинів в Канадї.

(Конець).

Таку як раз видають гармонію звуків в справах народних канадийскі просьвіцейні люде. Чим можна сподїватись щоби темнійша класа сама без вічних вказівок могла скоро прозріти, могла оцінити себе і свою народність, могла оборонятися перед наскоками людей [illegible] що до просьвіти, і красного знаня. Нарід все за [illegible] [illegible] ріжних назвиськ, [illegible] любов тих котрі мали би себе той великий обовязок проводити народом, а тогди і нарід знає [illegible] мудрійші любять ся і він покинув би давну поганість. Дуже се дивним виглядає для чоловіка, котрий ясним оком і чистою душою дивить ся на сьвіт, бо він видить, що инші народи цїлком знакше поступають від нашого. Він видить в инших народах довіре одного до другого, він видить взаїмну любов, він видить як они спільними силами усовершують ся, а наші Русини цїлком не розуміє справ народних і без підстави і без причини ділить ся і роздрібнює ся на дрібнійші партійки ненавидячі себе взаїмно.

Як то смутно, коли навіть таке наше діло як читальня знаходить противників тепер, то є в двацятім столїтю. Та і так тут у нас в Канадї трафляє ся, що оден чоловік хотів би бути деспотичним і наколи иньший не хоче так танцювати як він грає, одним замахом нищить найкрасші гадки других.

Нарід тут, що правда, дуже порозкиданий по фермах і не так легко єму організуватись як по містах і він управляючи землею не потребує тих організацій що робітник фабричний, однак він може творити иньші організації примірно просьвіти, організації політичні аби міг ся упімнути за свої права. Тут в Канадї організация робітнича може істнувати хотяй слаба, бо тут наші Русини не пускають ся щоби дістати робітником цїле житє, а тілько пойде робітником так довго, доки не заробить кілько грошей, щоби мав з чим піти на фарму.

Хотяй слаба організация буде в межах така буде, і певно можна сказати, що і робітнича організация утворена в цїли спомагання в нещастью, може числити в Канадї найменше тисячу членів в сей час. Пятьдесять центів на місяць на фонд вспомагаючий дуже легко тут рускому робітникови дати, коли зауважимо, що не пятьдесять центів, а пять до десять долярів такий робітник пропиває на місяць і не жалує. Вже закиду можемо сказати, що Русини в самім Вінніпеґу пропивають денно 100 долярів, що за місяць робить 3 000 долярів а за рік 36,000. [illegible] Нарід наш руский повинен уже раз прийти до того переконаня, що лучше робити добре як зле, повинен пізнати, що він в порівнаню з иньшими народами ще так ріжнить ся як день від ночи і всї свої сили повинен посьвятити для піднесення себе. Мудрійші не повинні себе ненавидїти а заохочувати нарід до спільного дїла, до дїла благородного за яке потомки наші віддавали би нам вічну почесть.

Ану брати беремо ся поволи до праці, закладаймо підвалини під народну будову, але підвалини здорові, а ти увесь народе хоть маленькою участю в будові сего будинку причини ся то буде надія що він збудує ся. Проч з непамятию, котра нас нищить і нашу силу а набераймо одного духа, духа любви і згоди а тогди певно повеличаємо ся нашими великими народними дїлами. Тілько витревалости, а добре зерно засїяне на народній ниві мусить принести добрий плод. Не треба зважати на перешкоди а терпеливо їх усувати не тратячи надїї, бо тілько витревалою і сталою працею можна богато зробити. Наша руска народна нива ще [illegible] і терпнеть, бо нарід темний і не так легко єго до доброго наклонити, але така сама справа була з иньшими народами колись, а такой они з тої темноти вийшли і величають ся своїм поступом.

Теперішна криза в Росиї.

Петербург [illegible] с. м. Прокламация оголошуюча на слїдуючий день загальний страйк в цїлій Росиї, зробила велике вражінє на робітниках і революционерах сподїваються ся зломити ряд. Ряд знов вірить в то, що всї робітники не годні злучитись і що страйк може подержати тілько короткий час, бо центрального комітету робітнича класа бідна. До робітників при зелїзницях в Москві зголосили ся робітники 22 доріг, що готові до страйку. У всїх державних заведених має застановитись робота кромі водопроводів. Пекарі так довго не будуть страйкувати доки не буде піднесена цїна хлїба. В часї страйку перестануть виходити всї ґазети а тілько будуть друкувати і розкидати робітничу раду. Поліция уганяє і арештує провідників руху і уже кількох злапала, але не так то легко їх полапати позаяк криють ся і кождої хвилї знаходять ся в иньшій місцевости.

— Москва 20 с. м. страйк уже тут начав ся в полудне. Робітники вступали з фабрик, млинів і потягів шістьох зелїзниць зістали на стациях. Не задовго по тім надїхав потяг дорогою з Курска. Робітники начали стріляти, ранячи машиніста і кількох подорожних. Робітники заосмотрені добре в оружє. В містї велике забурене.

— Петербург 21 с. м. Всї улицї залягло війско і [illegible] Арештовано богато [illegible] провідників руху [illegible] другої робітничої ради [illegible] всаджено їх до вязниці. Москва відтята від Петербурга і провінциї. В Литві, Курляндиї також [illegible] забурення. [illegible] в Харкові [illegible], що 10 тисяч революционерів уоружених. Власти концентрують там війско щоби відобрати місто.

— В Петербурзі тисячами порозкидувано папери, заохочуючі нарід до ребелїї. Богато з них є артикулів скерованих до війска взиваючи щоби війско получило ся з народом, тогди жадна сила їх [illegible] не пореможе.

До Петербурга доносено з Москви, що там уже начала ся кроваве розправа межи війском а народом. Всї зелїзниці тепер під зарядом війска. В Харкові богато війска злучилось з революционерами.

— З Льондону доносять, що англійский [illegible] власть своїм конзулям в Ризї і инших росийских портах що до розпорядимости ескадри, в Росиї вибухла революция аби замовили кораблї для ратованя англійских підданих.

— Москва 23 с. м. Ситуация чим раз грізнїйша. Революционери мають в посїданю кілька квартирі міста і борба з війском продовжаєсь. Революционери розбили два великі магазини воєнного оружия і узброїли себе ним. Всюди стрїлянина з канон. Робітники стріляють з вікон англійскими машиновими стрільбами. Кілько людей погибло не знати, але певно можна рахувати на тисячі. Богато убито повинних осіб а між ними богато женщин.

[illegible] IN A MOSCOW STREET.

Війско стріляє до революционерів на улицях Москви.

Новинки.

ВИБУХ ВУЛКАНУ

[illegible] ру покрила площу трицять квадратових миль великих а лава двацять миль широкою струєю вливає в океан. Лаву кратеру викидає вулькан на дисто стіп у воздух. Жителї острова котрі мешкали близько вулькану відійшли в дальні околиці.

ГАНДЕЛЬ КАНАДИ

З Отави доносять 20. с. м. що послїдний обрахунок гандльових відносин Канади виказує великий поступ, бо в сїм році 1905 гандель побільшив ся що до вивозу ріжних продуктів Канади за границю о 20,000,000 більше як в році 1904. В загальній цифрі гандель Канади виносить 231, 172, 151. Товари спроваджено до Канади на суму 116,[illegible] а вивезено з Канади до ріжних частей сьвіта на суму 117, [illegible],930 долярів з сего можна сьмило судити, що Канада чим рік богатїє і розвивається в всяких галузях промислу і рільництва.

— Пятьдесять трох росийских полків що знаходились в неволи в Японії приплили 20 с. м. до пристани Вікторії і хотять удатись до Сп. Держав на поселене. Они просили щоби Японія приняла їх яко підданих, але відмовлено їм. Більша з них часть взята в армії Лїневича а решта при капітуляциї Порт Артура. Всї помінювали свої назвиска на шведскі. Оден з них сказав, що тисячі полків не хоче виїхати з Японії чекаючи на конституцию, через що часто приходить до забурень. Инший знов сказав що більша часть тих [illegible] до Владивостока [illegible] в Сибірі вибухне заворушене для зміни российского права.

[illegible] місто знаходить ся під контролею війска. Революционери заховують ся спокійне.

ЗАСТРЕЛИВ СВОЮ ЖЕНУ ПОТОМУ СЕБЕ.

Wm. McCay, котрого жена зараз по вінчаню відмовила з ним жити пішов 20 с. м. до дому де она мешкала і переговоривши з нею [illegible] 15 мінут, вийняв револьвер і вистрілявши до неї чотири рази, убив ї, а потому дав кулю собі в серце і скінчив. McCay мав 23 лїт а жена три роки молодша. Оженили ся два роки тому і зараз по вінчаню жена відмовила з ним жити.

— З Токіо доносять, що в північно-східних провінциях Японії зараз з початком зими настав голод. Тисячам людей заглядає в очи голодова смерть. Ряд старає ся [illegible] найскорше дати поміч тим потребуючим ратунку.

КРАДІЖ КОНІВ

[illegible] богато пропадало в місті Вінніпеґу дорогих коней. Доглядають ся, що тут [illegible] злодїїв, котрі крадуть коні, продають фармерам [illegible] Власть міста зарядила слїдство для вишуканя злодїїв.

— Льондон 29 с. м. В Москві страшна різня. Як рапортують 5 000 людей убито а 14 000 ранено. Борба війска з робітниками не устає, але робітники не суть добре уоружені. Робітники ставлять барикади. Провіянту в містї мало. На около Москви власти концентрують богато війска.

— В Варшаві почтові і телеграфічні урядники закінчили страйк, і приняли предложеня ряду. Губернатор заказав продавати по улицях ґазети співати революцийні пісні і держати збори. Люде, котрі переступлять сей его розказ підлягають карі тримісячного арешту і грошевій карі 1.500 долярів.

Пошукую свого сина Івана Словского з Кіцмана. Два роки минуло як сей [illegible] приїхав до Едмонтону і служив в Форт Саскачеван. Нехай приїде або дасть свій адрес до свого неня Сергія Словского

P. O. Conor Man.

КАНАДИЙСКІ РУСИНИ!

Звертаємо увагу всїх щирих Русинів щоби у всїх правних справах звертались особисто або письмено до п. Осипа Мегаса студента прав і кончипієнта адвокатского в Вінніпеґу. Адрес до него Mr. Jos. Megas 530½ Main str. Winnipeg Man.

Хто з Вас хоче щирої поради або [illegible] дасть цїлком без платно.

Яко чоловік бувалий говорить і пише поза нашою англійски руски німецки французки і др. мов.

Редакция.

— В Ризї також спокій. Ґазети протестують проти поголоски будьтоби Ригу збомбардовано і спалено. Війско і поліция всюди патрулює улицями. Чужинці знаходять ся в безпечности. Три [illegible] узищено в пристани. Революционери продовжають свою агітацийну програму, держачи деякі збори.

Геллоо Біл!
Геллоо Чалий!
Б. А за чого вбрали ся кожух тай сидите коло печи?
Ч. Якась біда, купивем корд дров та якісь позадалі, бо палю цїлий день і так зимно, що мушу в кожусї сидїти.
Б. А я купив таких дров що лїпших цїле не дїстанете.
Ч. А де ви їх купили?
Б. У Русина, котрий заложив склад найлїпших і найтаньших дров в Вінніпеґу его адрес.

M. D. Kolisnyk
Wood Yard & Office
421 Furby Street.

Шукаю товаришки житя Маю лїт 23. Походжу з Галичини і есьм гр. кат. віроісповіданя. Замешкую в Канадї 18 лїт. Маю фарму, дім і будинки в найлїпшім порядку в провінциї Альберта. Шукаю рускої дївчини від 16 до 23 лїт і аби уміла читати і писати. Прошу зволоситись листовно залучуючи свою фотографію на адрес.

D. O. Y.
P. O. Bankhead Alta.

ТОРГОВИЙ ДІМ Александер Рапопорт [illegible]
ПАРОПЛАВНА КОНТОРА в ОДЕССІ в РОСИІ
Продає Шіфкарти як найлїпші і найшвидші пароплави до всїх міст Сполучених Дер. жав і Канади.
Люде, що живуть в Америці а хотїли би спровадити свою рідню з Росиї до Спол. Держав або Канади най пишуть на адрес
Одесса, Екатерининская, д. № 85
A. RAPOPORT, Odessa, Ekaterinenstrasse, 85. Russia.

THE
CANADIAN FARMER
THE RUTHENIAN WEEKLY.

Published every Thursday at 259 Fountain street
Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co.

Канадийский Фармер.

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує:

в Канаді на рік $1.00
в Сп. Державах на рік $1.00
в Австриї $1.50

Адрес:
CANADIAN FARMER,
P. O. BOX 82
Winnipeg, Man.

Газету треба платити все наперед.

Гроші посилайте в реєстрованім листі або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є картку котру дістанете від почти або агента на експресовім офісі, засилайте нам, бо без грошей тут не дістанемо.

Вимінених дописей не [illegible]

[illegible]

Write for advertising Rates in the only Ruthenian (Galician) Paper in Canada.

Church or other publications and all kinds of work in Ruthenian, Russian, Polish, German and English executed in the only Ruthenian job office in Canada

The CANADIAN FARMER
P. O. Box 82,
Winnipeg, Can.

J. A. Barry,
Manager.
Free Press Bldg

Дописи.

[illegible] Alta.

ЧИ МИ ПОПРАВИМО СЯ?

Милий руский канадийский народе, що ти на [illegible] тебе [illegible] чи ти дожиеш [illegible] ся благословення божого? або, чи може ти засуджений на вічне прокляте і посьміховиско між чужими [illegible] иними народами? Суди нині себе сам.

В 49 ч. „К. Ф.“ [illegible] в Канаді, на першім місци стоїть заголовок „[illegible] Пияньства“. Ох! як [illegible] туже сумно щось подібного читати про нас Русинів. Чи на то ти руский народе утік з неволі далекої за море аби безустанно пити, стріляти з револьверів, бити ся, [illegible] ся, сидіти по арештах? Чи може така твоя [illegible] перед Рождеством Христовим, що ти заводиш [illegible] дівки, та стріляєш [illegible] той славний вояк Наполеон, або Добуш, той славний розбійник про котрого сьпівають пісні!

Шкода праці наших чесних п. патріотів що учать і пишуть, а ви ніби одним ухом слухаєте а другим [illegible], не робите собі нич з того, бо і щож робити, се вільний край, вільно людей стріляти, вільно пити хоч би й до [illegible]. Но а щож тепер скажемо про тих „чесних“ дівчат? Правда що п. Томашевский і п. Фалиньский [illegible] п. Chisholm справедливо боронять батьків [illegible] дочок, та [illegible] в Канаді [illegible] чотири роки і не [illegible] щоб хто з Русинів продавав свою дочку за 25—30 долярів, але се видимо, що декотрі дівчата встидають ся говорити по руски, спацерують з Англиками по улицях, але в сім [illegible] перепрошаю тих, котрі до сего не почувають ся, бо суть чесні і добрі, але я о тих хочу говорити, що з панянками пристають і волочать ся по чужих домах і певно не булоби того випадку в Вінипегу в домі Гереля, якби ти „чесна“ дівочко там не була нині. Коли ти [illegible] духовних прошу звернути [illegible] ріжниці віроісповідань старались заохочувати братства [illegible] а тим може поможимо [illegible]

Ми [illegible] закони установлені [illegible] коли божі Господь всегда дивить ся на нас з горнього [illegible] перед тобою розкриють ся книги твого житя і тогди певно хотілось [illegible] раз на сьвіт народитись і [illegible] буде за пізно, бо по смерти нема каяня.

Кінчу [illegible] людскої праці ти невольна браго, она будує криміналі, она пустошить храми божі, витискає сльози з очий бідним діточкам як їх батько пиницю, мордує і стріляє людей, краде і убиває разом тіло і душу [illegible] тих що там сидять, то [illegible] тобі [illegible] горівки [illegible] напив ся і побив на смерть свого приятеля, а я будучи пяний прострілив чоловіка, [illegible] і т. д. і т. д.

О ти мерзото [illegible], ти [illegible], о ти бездонна пропасте рода людского, о ти гонительку душ християньских, о ти [illegible] тіла людского, о ти отрую [illegible], покинь прошу, покинь наших Русинів тут на чужині за морями. Не мучи не розбивай руских людей, не заганяй нещасних в замкорові криміналі, не роби нам Русинам встиду і ганьби.

Врата Русини, видите як уперта і плюгава горівка не хоче нї на крок нас покинути. Она пильно заховала що в наших кишенях де-що ся валяло грошей і уперта бестия відай хоче до останнього цента від нас видерти а нас голих хоче пустити на сьвіт [illegible], але єсть на нас лік, єсть чай, кава, вода, ми тими средствами можемо заступити плюгаву горівку. Аму братя засьпіваймо пісню на скон і погибіль горівці, а щоби ми заспівали останне погребне, о се не нема журби, нужне хлопці і дівчата по 25—50 центів даймо і заложім читальні, заложім брацтва тверезости а там ми їй утнемо пісню що і слиху по ній не стане.

Недоле ти наша руска, де ми виросли і де ми ся учили, що ми нині такі темні непросьвічені! Ти Всемилостивий створив нас на водах морских, Ти керував і спинив хвилі буряні, Ти не дав нам бути погребаними в волнах морських, і щасливо допровадив до пристани і щасливо допоміг висісти на сушу, а ми Тобі нині так віддячуємо ся за Твою опіку за Твоє милосердє. Але ми не знаємо що творимо, тому просимо Твоєї божественної ласки щобись не карав нас а ми пізнавши зло [illegible] еще скоро наслідки поправимо ся.

[illegible]

НАДІСЛАНЕ.

Гімлі Ман.

В обороні чести руской народности в Канаді.

Ми нижепідписані [illegible] відповісти на [illegible] який заголосила п. Chisholm на віче в Гамільтоні буцім би Русини [illegible] доньки замуж за винагороду 25—30 долярів, а заразом також [illegible] на фактах потвердженє того закиду Блажовским, незалежним польским кольоністом. Се все що п. Chisholm виголосила і що Блажовский [illegible] єсть чиста лож, видумана чоловіком, котрий [illegible]

Школи за нашої памяти не трафлялось щось подібного в старім краю, а приїхавши в Канаду [illegible] в Манітобі на кольонії Гімлі де живемо уже сім літ. В сїй кольонії єсть велика сила Русинів а богато єсть також Поляків і Німців [illegible] сьміло можемо сказати, що подібний випадок де [illegible] між нами не лучив ся, і Блажовский ніколи сего не докаже бо се есть [illegible], а если Блажовский має якісь факта против [illegible] Куляного то повинен доказати і то тільки [illegible] а не [illegible] справу цілої руской народности.

Юрко [illegible], Семко Демчук, [illegible] С. Демчук і [illegible]

ВАЖНЕ.

Просимо чесних наших читателів, котрі були на роботі і там діставали газету, а тепер вернули назад на свої старі місця, щоби нас повідомили, бо дармо не висилати газети там де їх нема.

То Біда то Роскіш.

Чотирнайцять я літ мав,
До Канади причвалав.
Мавем роскіш мав біду,
Натерпів ся голоду.

По роботах став ходити,
Невміюм нич говорити
За роботу поспитати —
Ні як жити ні вмирати.

Ой мамуню моя рідна,—
Гірка доля моя бідна,
Нераз плачу проклинаю,
То сьмію ся то сьпіваю.

Иххе и жить пред собою,
То з нуждою, то з бідою,
Аж надибав я роботу,
Так [illegible]

Поробив я яку днину,
Споглядаю за дівчиною,
Хотай робив в тяжкій праці
Но дівчина все на гадці.

Хоть ангельна та дівчина,
Така гарна як калина
Щось говорить щось сьпіває
А я як стою нїч не знаю.

Мое серце з їди мліе,
Щось сказав би та невмію
Боре мя злість, проклинаю,
Чому мови той не знаю.

Став голову я сушити,
Аж сплодов говорити,
Такий гриз ся і научив ся
По англійски научив ся

Став я з дівчинов говорити,
Свое серце веселити.
Мати дівку [illegible] пізнала,
Взяла мене та прогнала.

Говорити я вже вмію,
Біда мені нич не вдіє,
Сьвітом гоню як та мара,
Став їздити на „бакекарах“.

Бакекарами то пхотов,
Став шукати за роботов
На той [illegible]
Ібим гофер, голод мав.

Клену себе по днинку,
Мой біді ти причина,
Щобись мисьлю жити були
То нетлинну вже [illegible]

Вона осталась в домі з мамов
А я ходжу без [illegible]
Та где дівку лиш спіткаю,
На сто кроків обминаю,

То до шапи, до фабрики
Ходжу, підер черевики,
Спокутую гріхи файна
Аж наконець [illegible] до майни,

Гарн[illegible], трайберто,
Мула лупію, [illegible]

Гарно довкіл як три фіти
Смерду, трясу, [illegible]
Щоби лихий [illegible]
Слухай мене злого духа.
Дивись, каже, [illegible]
Яка [illegible]

Підніс руку перехрестив ся
Кажу, [illegible]
[illegible]
Ходжу, бідую, ледво дихаю.

Як ся біда причинила,
Відпертись [illegible] сили
По що тобі так бідити,
В дівки гроші, [illegible] жити.

Десь весною якось в маю,
З дівчиною я здибаюсь
А [illegible]
Две руки, [illegible]

В мині душа стрепенула,
Мало грудий [illegible]
Мила дівка, нема слова,
Ото майно, будь здорова.

Дівча мене тримає ся,
Маєш фарму питає ся,
Аж дві маю фарми в мене,
Тай ще гроші у кишени.

Тай я каже заробляю,
Бо два літа тут служила,
Маю гроші [illegible]
Самій жити якось скучно.

Я весело засьміяв ся
До дівчини так обізвав ся,
Ми так зробим як всі люди,
Тілько чекай якось буде.

Голд он! Кажу перепрашаю
Щось сказати тобі маю,
Ти не маєш „дрібних“ грошей
Щось купити я гадаю.

Дівча сягло до кишені,
Ихав гроші в мою жмені,
Чом не сказав мені перше
Всі ти віддам мое серце.

[illegible]
Поки дівча гроші мало,
[illegible]
[illegible] майни.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Знаєш гарно довкіл маю,
Що нам мула підгоняю,
[illegible]
тобі а десять таких [illegible]

[illegible]
Lundbreck, Alta.

Всячина.

З'ЇЗД „ИНОРОДЦІВ“ В ПЕТЕРБУРЗІ

В Петербурзї відбув ся [illegible] з'їзд представників неросийских народностий в цілої держави. Беруть в нім участь також Українці та Білорусини, а [illegible] між ними [illegible] і т. ин. сибірских „інородців“. Всї жалують ся на гнет — як пише звітник „Нового Времени“, що [illegible] не визначаєсь бесторонностю — з боку панувучого народу та єго правительства і домагають ся перестроєння Росиї на федеративну державу. „Новоє Время“ пише: „Як досі [illegible] не відбуває ся [illegible], особливо о скілько ходить о критику дотеперішніх відносин, устрою держави та підвалин будучої організації. Гармонія трохи псує ся, коли ходить о подїї окраїн Росиї між ріжні народи. [illegible] ріжниці між Поляками, Литовцями, Білорусинами і з Кримцями. Кождий тягне на свою сторону. [illegible] Кавказ між Грузинами, Вірменами, Татарами. [illegible] в тій справі має відбути ся ще другий з'їзд і то в Москві, при кінці грудня або на початку січня. Організацию з'їзду [illegible] комітет земских і міских діячів. Теперішний з'їзд лише підготовляє акцию. На московскім з'їзді являть ся інородці сибірскі і середно-азийскі. Розслідовано і обчислено статистичні дати, з котрих показує ся, що Росия не є російскою державою, але чужоплемінною, бо Великоросів [illegible] лише 35(?) мілїонів, а проче [illegible] „чужоплемінне“. В тім донесеню „Нового Времени“ треба числити ся передовсїм з злобою, всеж таки є воно поки-що одинокою інформациєю про згаданий з'їзд.

Не треба терпіти.

Коли біль голови можна вилічити купивши за 25 цт. Nerviline. Кілька [illegible] розпустити в солодкій воді [illegible] 20 краплі [illegible] біль в [illegible]. Nerviline також [illegible] при [illegible] підтримує силу організму. Кождий [illegible] По 25 [illegible]

Нестравність.

Коли не маєте апетиту до їди то ваш жолудок не травить [illegible] Dr. Hamilton's Pills, то в одній [illegible] відзискаєте апетит. Немає ліпшого лікарства на жолудок як Dr. Hamilton Pills of Mandrake & Butternut. Можна купити в кождій аптеці. Пачка 25 цт.

ЗДОРОВІ ПОМЕШКАНЯ

[illegible] уживаня сьвіжої фарби. Жадна хороба не може вкрасти ся або вилазити ся до умито покритого сьвіжої фарби, що [illegible] кожду комнату [illegible] дому. Ми [illegible] фарби всякого кольору і про [illegible] в ріжній скількости. Наші фарби і їх ціна вдоволять кождого.

The Winnipeg Paint & Glass Co. Ltd.
179—181 Notre Dame East.

BELL
ФОРТЕПЯНИ
І ОРГАНИ

суть найліпшими марками в Канаді [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]
The Winnipeg Piano & Organ Co.
[illegible] Portage Ave. Winnipeg

Перший Руский Американьско Галицкий
Дім Банковий і Канцелярия адвокатско-нотарияльна
A. Chromowski & Co.
330 E. 10th Street. New York City.

Пересилає гроші [illegible]

Приймає всякі депозити.

Міняє гроші по курсі [illegible]

Продає шіфкарти на всї [illegible] до краю і з краю, [illegible]

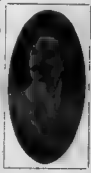

Переводжує всякі пертрактациї спадкові, контракти [illegible], повномочія [illegible]

Помагає [illegible] увільнені мельдунки войскові [illegible] справ войскових.

Провадить [illegible]

БРАТИ РУСИНИ! Не тайтесь [illegible] чужими і підступними людьми. В кождій потребі звертайтесь [illegible] і [illegible] Ресния, [illegible]

Ардальон Хромовський.

Проч з чужими в тілько свій до свого!

CORN EPP & Co.
631 Main St Winnipeg.

Продаємо дешево білети корабельні до Галичини, Буковини, Росиї і назад.

Висилаємо гроші до кождої місцевости в Австриї і Росиї по найнизшій ціні.

Приходіть до нас а будете певно вдоволені.

Говоримо по руски.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG

Дивіть ся на золоті букви "T. & B."
котрі суть видиті на кождій плескавці і пачці.

Elliott & Deacon,
АДВОКАТИ,
ПОВНОМОЧНИКИ,
ЗАСТУПНИКИ і т. д.
316 McIntyre Block,
WINNIPEG

ІВАН ФРАНЧУК.

Виворожив собі.

(Оповіданє.)

Вже нема на сьвіті [illegible]. Перестав і Андрій сьмерить ся з жінкою. Вийшов на подвіре і тяжко задумав ся, що робити? Три ста ринських се для мужика велика страта, але Андрія боліла більше не так згуба, як то, що згубив, бо вести ся, що він старий чоловік, зробив, як малий хлопець. При тих грошах були призначені на весілє [illegible] з Петром Головатим Андрій, [illegible] дітий, [illegible] любимим чоловіком, і коли ему така зла пригода стала ся, не вижидав собі нічого доброго з подружа своєї доньки.

— Що робити? — питав себе самого вже може ві сто разів Андрій.

Питати легко, але відповісти на питане нераз дуже тяжко. Переконав ся о тім Андрій, бо відповіди на своє питане не найшов. Але, де одна голова не може, там більше голов може помочи. Знав о тім Андрій і пішов до кума радити ся. По дорозі здибав свого будучого зятя.

Петро вже знав про нещасте тестя і з власної охоти біг до Андрія, щоб го в біді розрадити, а може порадити.

— Чи то правда се, що люди кажуть? — запитав Петро Андрія.

— От нещасте, тай тілько — відмахнув Андрій і почав як найдокладнійше все оповідати.

Петро слухав уважно, але порадити не вмів.

— треба дати знати жандармерії.

Андрій махнув рукою. Він дав о тім думав, але не вірив щоб з того що вийшло корисного.

— Чи то злодій такий дурний щоб [illegible] на себе? — говорив Андрій і не послухав ради Петра.

[illegible] оба з Петром пішли до кума Проця. Процьо уходив за розумного чоловіка, тож Андрій був певний, що від него [illegible] дармо. [illegible] Проць [illegible] вислухав уважно оповіданя і задумав ся.

Петро радить дати знати жандармам — додав Андрій.

— Ей, що они знають? — кивнув головою Проць. — Тут іншої ради нема, як піти до ворожки. Ви знаєте, в місті є дуже добра ворожка. З сьвітів з'їжджають ся до неї о пораду і всїх она вгадує. Менї самому поворожила. Памятаєте, що то коні менї пропали. Я до ворожки, а она раз в карти, раз на мене, раз в карти, раз на мене і каже:

— [illegible] то великий злодій був, що твої коні, чоловіче украв. Дуже великий злодій. Вже то він добре їх сховав. Але тобі шкода може що вернути ся. Як до тижня не напитаєш своїх коний, то вже і не питай, не вернуть ся. І вгадала, коний до нині нема. Добра ворожка.

Андрій аж сплескув в долоні.

— О, [illegible] голова куме Процю, — кликнув. — І що менї самому то не прийшло на гадку? — [illegible]

— Іду, зараз [illegible]

Одначе Петрові не подобала ся та гадка. Він був [illegible] — полетів до читальні і почав корити Проця і Андрія, що вірять і попирають обманьство.

А [illegible] не дали ся збити з пантелику. Вони знали добре Петра, що із старших, він молодик, бере ся розуму учити, а коли Петро в своїй обороні покликав ся на друковане слово, Процьо замкнув Петрови уста тим, що в книжках [illegible] пишуть. Таких [illegible] з другими, не має що робити і [illegible]

Якби ворожка не була добра, то тілько людий не ходилоб до неї — доказав ще Процьо і тим [illegible] побідив Петра.

— І справді — подумав Андрій. — Кум Процьо є правий в своїй бесіді. Донтілько можна би обманювати? Одного, двох, не кажу, але сотні людий ніколи.

По такій рефлексії рішив ся Андрій твердо піти ще нині до міста [illegible] камінь з серця спав, так був певний доброго кінця. Вертав до дому легкий, з проясненим лицем і такий в серци рад, якби му хто дарував триста золотих. Коли [illegible] маркотно му було, то тому, що сам не впав на ту гадку, що кум Проць.

Стара Горпина славить ся вже не від нині. Пятнайцять літ вже „помагає“ людям. З відки она зайшла до містечка, ніхто не знає, досить, одного гарного дня явила ся Горпина [illegible] в одинім малім домі і вже на другий день в сам ярмарок рознеслась між ярмаркуючими чутка, що до міста заїхала славна ворожка. Хто [illegible], не можна було [illegible], досить чутка розійшлась і тепер один другому про се оповідав. Та вість однакож булаби перебила незвістно, колиб не лучив ся факт, [illegible] поставив Горпину в [illegible] для всїх сьвітлі і доповнив [illegible]

Луцьови Загородному пропало [illegible] обернув [illegible] Сидить [illegible] крок, згорблено, [illegible] а серед сего гамору відбивав ся виразно рівний тенор Луцихи, що тепер [illegible] могла дарувати чоловікови втрати.

— І де твої, сліпаку, очі були? — кляла Луциха і аж цілим тілом тремтіла від великого гніву.

Луць стояв ні в сих, ні в тих. Він не був такий тихий як ось тепер, але [illegible]

— Кобим так Бога на [illegible] — репетувала дальше Луциха [illegible] тобі твою дурну шию так [illegible] щоби [illegible]

Луцика [illegible] Она не продам телят [illegible]

(Далі буде.)

Календарі
НА 1906 РІК.

Тут купуйте нові образкові календарі, галицкі і [illegible]. В них є богато образів з війни [illegible], яких перед тим не бачилисьте. Церковні справи [illegible]

Ціна лиш 30 центів.

При тім даром [illegible] Рахункову Таблицю, поученє о мірах і вагах і Політичний Катехизм

Продаю також великі образи з війни і то з кождої битви кольоровані по 25 цт. штука

Пишіть на адрес:
M. J. MURIN.
326 NEPPERHAN AVE.
YONKERS, N. Y.

Не вложуйте грошей до листа!
Висилайте гроші через
[illegible]
MONEY ORDERS.
ЗАГРАНИЧНІ ЧЕКИ

Заграничні почтові [illegible] найдешевше, найпевнійше і найвигіднійше до всіх частей сьвіта.

ОПЛАТА:

[illegible]

На всяку суму відповідна повнесне ціна. О інформації питайте на стациях, або експресових агентів.

Чи продасте кашель

Ви певно схочете [illegible] Catarrhozone [illegible] Catarrhozone [illegible] найліпшим лікарством против катару і кашлю.

Безсонність і ранне [illegible]

Сон не тільки [illegible] Щоби [illegible] треба ужити „Ferrozone“ і [illegible] Ferrozone.

УРІЗАНЯ І РАНИ

Щоби урізаня і рани скоро загоїти [illegible] треба ужити

7 Monks Oil.

КОЛИ БОЛЯТЬ ГРУДИ.

Часто трафляєсь, що мамки, котрі плекають діти [illegible]

7 Monks Miracle Salve

Продають в кождій аптиці

ВАЖНЕ:

Звертаємо увагу тим, що заплатили газету „Канадийский Фармер“ в [illegible] редакції

Се Не Гріх.

Що цілком не сотворите гріха — ні Ви, ні Ваші діти, коли купите собі „УЧЕБНИК АНГЛІЙСКОЇ МОВИ.“— Се не [illegible] „Кафа“ [illegible] в Вінипегу, або заплатити $1.50 [illegible] за пару годин, тай пропало. Се книжка за $1.50 котрої вам треба на кождім кроці так, як потрібно їсти і одягнути ся. Памятайте, що [illegible] в кождій роботі і всюди. Дуже біда на чужині [illegible] що не знає мови народа, з котрим мусить жити.

То еще не біда, коли Русин научить ся трохи слів по англійски, тай говорить так [illegible] перекрутить слова так, що [illegible] що иньше думає а иньше плете. [illegible] по англійски [illegible] (Прошу дайте мені [illegible] десять центів [illegible]) а русин [illegible] „містер [illegible] цент, плиз“ (Паніе [illegible] дайте мені 10 центів, прошу). — А ему [illegible] рубає, а то [illegible] плете, [illegible] Раз русин не знав як [illegible] по англійски Вознесеніє і замість сказати to morrow is the Ascension day, він сказав: To morrow [illegible] (Христос [illegible]) [illegible] не плетіть дурниць, але купіть собі учебник і [illegible] ГОДИНУ ДЕННО на науку регулярно, [illegible] за короткий час будете красно читати, писати і говорити по англійски. Наш учебник так уложений, що [illegible] в коротких час так буде щебетати по англійски, як [illegible] трохи по бережному.

Не кажіть, щось за старі — старий у болоті — чоловік молодий доки жиє і учить ся до смерти.— Книжка така все придасть ся. Зараз купуйте і не відкладайте — буде за пізно, не люде розкуплюють.

В малій оправі $1.50

а в красній оправі в позлотку $2.00. Гроші висилайте в листі або на почтовий або експресовий переказ. Адресуйте так

Canadian Farmer
P. O. Box 82.
Winnipeg [illegible] Man.

НА БОРГ КНИЖКИ НЕ ДАМО НІКОМУ.

СВОБОДА

ЧИ ЗНАЄТЕ, ЩО
„Свобода“
є НАЙСТАРША НАЙБІЛЬША, І НАЙЛІПША РУСКА ЧАСОПИСЬ В АМЕРИЦІ.

[illegible]

Адресуйте так:
Svoboda, Jos J. Ardan
Box 353. Scranton Pa.

Глядіть тут то вам оплатить ся.

Єсли хочете купити хату, приходіть або пишіть до нас. Ми маємо хати від $800.00 до $2,000.00 тільки $100.00 готівки.

Єсли хочете купити лот, то ми маємо на продаж від $80.00 до 1,000.00 на дуже легких условинах.

Єсли хочете купити фарму, приходіть до нас, ми можемо продати вам 40, 80 або 160 акрів з або без будинків від $5.00 до $20.00 за акер, близько Вінипега.

[illegible] фарму близько Вінипегу.

Коли хочете продати фарму, хату або лот приходіть або пишіть до нас, то ми скоро продамо [illegible]

Не потребуєте [illegible] говоримо і пишемо всіми язиками.

Newall & Company
702 Main Street. Winnipeg, Man.

ХТО ХОЧЕ ДІСТАТИ Цікаву Книжку КОЖДОГО МІСЯЦЯ,
нехай ся запише до
„Читальні“ Лиш $1.50 на рік.
ПЛАТА З ГОРИ
Адресуйте так:
Czytalnia, P. O. Box 353 Scranton Pa.

Winnipeg North End Real Estate Co.
212 Dufferin Avenue.

Продає і міняє фарми, льоти, доми, виробляє позички. Для вигоди робітників постаралисьмо ся о то [illegible] канцелярії адвокацької Monroe & West [illegible] середу і пятницю від години 7 [illegible] до 9-ої вечером урядує в нашім офісі один з [illegible] адвокатів тої фірми і переводить всі справи Канадийскі.

Всі справи крайові як контракти, цесиї, повномочия і процеса переводимо як найліпше і найскорше.

Говоримо по Руски і толмачів не потребуємо.

Офіс наш отворений від 8-мої рано до 9-тої в вечер.

Всї поради уділюємо безплатно.

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда паристого числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних територіях є до роздання. Однак даром не дає ся піля 8 і три четвертих з 26 секций, з котрої тільки північну-східну чвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциї т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, маючий 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 вносить ся особисто в місцевім Land Office того дістрікту до котрого земля приналежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати уповажнене другому, щоби за него оплатив, то мусить писати: to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дістрікту, до котрого та земля приналежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слідуючі точки:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій землі і обрабляти єї найменше шість місяців кождого року протягом трех літ. Се есть звичай Департаменту [illegible] щоби поселенець з'орав 15 акрів, або замість [illegible] землі засіяти 20 штук власної худоби і стайні для всї [illegible]

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) має [illegible] сина, що може після права вложити оплату за даровану землю, мешкає в сусїдстві землі записаної на сина, то син може одержати патент на тую землю, хотяй не мешкає на ній, а мешкає з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертіфікат на патент, а перед тим вніс оплату за иншу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, єсли другий гомстед знаходить ся близько першого.

4. Єсли поселенець жие постоянно і працює на фармі котру він дістав, то обовязки які накладує право будуть виповнені.

В додатку виеше сказаних чотирох точок, еще треба додати се, що поселенець хотівши одержати патент має з'орати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і всї господарські будинки і також 30 акрів огородити плотом.

Право внесеня другої оплати за гомстед котрий тільки ті котрі еще перед 2-гим червнем 1889 року виповнили всї обовязки на першім гомстеді і дістали на него патент.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнив обовязків після права, его внесену оплату уневажнює ся, а землю може иньший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінці третого року перед місцевим агентом sub. агентом або гомстед інспектором.

Перед робленєм аплікації о патент, мусить ся повідомити письмо комісаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦИЇ.

Новоприбувші еміґранти одержують поученє що до роздання земель в еміґраційних офісі в Вінипеґу, або в кождім урядї державних земель в Манітобі, Dominion Land office.

Землю, котра посідає мінерали можна дістати тогди, коли письменно повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісаря еміґраційного в Вінипеґу, The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, або кождого агента державних земель в Манітобі і північно-західних територіях.

W. W. Cory,
заступник міністра справ внутр.

Кромі дарованих земель, о котрих висше сказано, [illegible] тисячі акрів найлучшої землі в західній Канаді можна купити від [illegible] кольонізаційних [illegible] і приватних фірм.

МИЛО
КОРОЛІВСКОЇ
КОРОНИ

єсть спеціяльно зроблене для твердої води сего краю і нема иншого мила, котре було рівне сему що до [illegible]

Можете дістати красні образи [illegible] або книжки, також дорогоцінности, наколи пришлете нам більшу скількість паперів, котрими обвинене мило, на адрес:

The Royal Crown Limited
King st. — — WINNIPEG

НАЙДЕШЕВШІ ЦІНИ
до і з Гамбурга, Кракова, Львова, Черновец, і всіх місць в Австриї.

ВИМІНА АВСТРИЙСКИХ ГРОШЕЙ.
Висилаємо найдешевше гроші до всіх місць в Австриї.

ALEX. CALDER
660 Main [illegible] Winnipeg [illegible]

THE ALEX. BLACK LUMBER CO.,
LIMITED.

Продають всякого рода соснові, ялові, кедрові, смерекові і з твердого дерева дошки.

Дерево до будови, тертиці, украшення на Гонки, вікна, двері і всякого рода будівляний матеріял, також цвяхи і т. д.

Всякого рода дерево до палива.

Ціна уміркована. Замовлення виконуєсь точно.
Офіс магазину:
Cor. Higgins Ave. & Gladstone st.
Телефон 598. WINNIPEG.

Найдешевша ціна до і з Галичини
разом з желізничим білетом на всі корабельні лінії.

[illegible]

R. CREELMAN TICKET AGENT.
541 Main Street Winnipeg.

Памятайте що
EDDYS'А
будівляний папір
не впускає зимна ані випускає тепла
Шлїть за пробов і цїни до
TEES & PERSSE LIMITED
AGENTS
Winnipeg.

Житє Українцїв Русинів в Старинї.

На Україні-Руси поруч з хлїборобством стояло плеканє скоту і се остатнє повстало ще давнїйше, нїж перше. Само по собі оно не мало такої ваги в півнїчній смузї України-Руси, як по полудневих околицях, де було богато пасовиськ, та богато степу. Чи богато, чи нї народ виходовував скоту, про се нема докладних та певних звісток. Більше можна здобати звісток про випасуванє коний, тай і то табуни були переважно княжі. Про те, які табуни мали деякі з князів, можна міркувати, як згадати звістку лїтописця про табуни новгородско-сїверских князів, що випасувались понад самою тілько рікою Рапною; там пасло ся кілька тисяч самих тілько лошиць. Треба памятати, що князї вже через те одно мусїли дбати особливо про кіньскі табуни, що повинні були доставчати коний не для самої тілько власної дружини, але й для земских комонників в часї війни. — Знатні люди значили своїх коней особливим тавром або пятном. Україна-Русь, межуючи з азийскими племенами, набувала собі богато коний та скоту від них, міняючи за ріжні речи, а в часї війни головну здобич дружини складали череди скоту та табуни коний степової орди, хоч і орда зі свого боку відбивала богато українско-руского скоту, вчиняючи свої хижі набіги. Особливо відзначали ся тим звані за тих часів „угорскі“ конї, що їх проганяли „[illegible]“.

Богато було на Україні-Руси озер та рік і для того в народному господарстві поруч з хлїборобством та виходуванєм скоту не малу вагу мало і рибальство. Невід, волок, довга сітка або мереж, вудка, такі й за тих часів були знаряди, якими ловили рибу. Ще звичайнїйше було вживати „яз“; а як раз на середині кидали прохід для риби, а з другого боку сей прохід був також загороджений. У князів були цілі дружини рибалок, так само, як і дружини мисливців. Виряджаючись ловити рибу сї дружини звались „ватагами“, а їх ватажок „ватаманом“. По тих околицях, де плодило ся богато риби, повстав окремий стан людий, що тілько і робив, що ловив рибу. Монастирі, задля заборони черцям уживати мясо, особливо забезпечували собе такими місцями, де було богато риби й для того також і князї та заможні люди надїляли їх озерами та рїчками, по яких виплоджувалось її чимало. Ловили рибу або самі черцї, або ті, що жили в монастирских землях, і платили рибний податок. Вже за давних тих часів за найлїпшу і найсмачнїйшу рибу був осетр. Потреба мати рибу й зимної доби, особливо як за часів посту розкоренила ся вже на Україні-Руси, випровадила людий призоумити, як [illegible] ти та солити. Вже й тоді Українцї-Русини вміли приправляти ікру рибячу.

Україна-Русь одержувала сіль з ріжних місць. Перше всього було богато соли в Галичинї, в карпатских горах. По її північно-східних [illegible], свідки, в околицях [illegible], Коломиї та Перемишлю [illegible] були богаті соляні копальні. До Києва привозили з Галичини сіль або суходолом через Волинь, або човнами через Днїстер плили в Чорне море, а з Чорного моря в Днїпро через пороги. Вдруге богато було соли по кримских та азийских озерах; звідси возили і до Києва і суходолом і водою. Здасть ся, вже за тих давних часів склав ся звичай чумакувати, се б то їздити в Крим по сіль на соляні озера. Вже тоді платило ся солянє мито у княжий скарб, а часом соляне купецтво здавалось на відкуп.

Напитки, які вживали на Україні-Руси, складались з квасу, браги, меду та пива; се все варило ся дома; вино одержували з Візантиї та південно-західної Європи через крамарство. Пиво варили з муки з солодом та хмелем. Особливо-ж до смаку припадав мід — его пили на бенкетах і при інших нагодах. Мід варили з хмелем та з ріжними приправами. Відомо як дуже богато пито на Україні-Руси і на радощах і в несчастю, і на весїлю і на поминках. Звичайно лїтні та заможні люди й купцї з князем та пивом мали по винницях, що звались „медуші“, богато меду. Щоб зрозуміти, який часом був запас меду у князїв, треба згадати про заком княжого дворища в Путивлї 1146. року; се стане ще більше зрозумілим, як згадаємо і те, що князї раз-у-раз повинні були частувати свою дружину медом. За тих часів, як ще і чутки не було про цукор, мід не тілько уживаний був для напитку, але і для їди.

Се велику потребу на мід задоволяло пасїчникованє, що за тих часів було майже в кождому господарстві, лїтопись прозиває его бортничеством. Борт було природне або видовбане в старому дереві дупло, в якому містив ся рій бджіл, а ліс, що складав ся з того дерева, звав ся бортною або „ухожаєм“. Пасїчникованє було по всіх усюдах в стародавній Україні-Руси, не дивлячись ні на грунт землї, ні на підсонє. По всіх селах княжі уряджували поруч з рибалками та мисливцями окремих пасїчників, що доглядали пасіки та варили меди. Часом сї пасіки наймали пільним людям, що повинні були давати князеви певну частину меду. Окрім сего медом виплачувалась у княжий скарб певна частина податків та данини. Для сеї оплати була й окрема міра — „лукно“, се-б то певної міри коробка з лубу; ще й тепер кажуть „лубка меду“. Пасїчникованє було загально дуже доходним, бо крім меду пчоли давали ще й віск, з якого робили свічки в церкву та для заможних людий, інким також торгували з ріжними чужосторонніми крамами.

Як збирались в стародавній Україні-Руси?

Згадуючи про одїж, яку носили в стародавній Україні-Руси треба сказати, що в она [illegible] богато самостійного та [illegible] природі, [illegible] перенята [illegible] від Візантиї, особливо дорогі тканини та убрання. Головну одежу складала полотняна сорочка, та штани в чоботи. Поверх сорочки вдягали „свиту“ або „кожух“. Се була довга одежина з рукавами, она підперезувалась поясом. Зверху дружинники та купці вдягали плащ, що звав ся „корзно“ або „мятль“; се корзно звичайно защіпалось на правому плечи, щоб праву руку мати зверху. Прості люди носили сорочки з грубого полотна, а свити з грубого сукна, заможні мали сю одїж з доброго тонкого сукна, а навіть з шовку. Князї, бояре, та інші значні люди уживали для свит грецькі паволоки, ріжних красок — сині, зелені а особенно червоні (багряниця.) Поділ обламовували золотом, кінці рукавів обшивали золотими „поручами“, оксамітний ковнїр був також обшитий золотом. На грудях нашивали часом з золотого позументу застіжки, а ремінний пояс у заможних людий був украшений золотими, або срібними бляхами, дорогим каміннєм та пацьорками. Ноги убували в чоботи — сапянці, звичайно червоні а часом загафтовані, золотим шнурком. Корзно у заможних людий робилось найбільше з оксамиту. Се була грецька золота або срібна тканина парча. Шапка досить висока, що звалась тоді „клобук“, у значних людий була в низу обламована соболїм футром, а верх мала з оксамиту. Князї і в церкві не скидали своїх клобуків. Зимної доби носили футряну одїж, у заможних людей з дорогого футра а у простих з овечих смушків.

(Дальше буде.)

TURNBULL & BEVERIDGE
[illegible]
Main Street 580½,
Winnipeg, - - Man.

HOTEL
&
BANKING HOUSE.

V. ROZUK
7 Washington st.
New York, U. S.

Коли хочете в старий край в Росию, в Галичину або з старого краю в Америку дістати ся, то в мене білети на пароходи таньше як в других дістати; або коли маєте грошові посилки, переводи вексльові і нотаріальні або судові справи, то все поладжу і добру раду на все дістанете.

Котрі хотять ано робітники їхати до краю на [illegible] кораблях, то посилаю безплатно.

[illegible]

Маю свою гостинницю, де вніші люди можуть відпочати і тано дістати їдла.

C. W. STEMSHORN,
Агент для продажи домів і земель
653½ Main st. Winnipeg.
Телефон [illegible]
Тут говорить ся по руски, [illegible], німецки, [illegible] і англійски.

Продае лоти в кождій стороні міста, як також лоти і фарми всюди в Манітобі.

[illegible] удавайтеся до него!

Продае шіфкарти на всі морскі лінії з Европи і назад. Есть агентом фірми Spiro & Co., Falck & Co. Hamburg.

Посилає гроші до краю через сї фірми, за 1 кр. платить 41 цт. — Шіфкарта з Гамбург-а до Winnipeg коштує $32.50, з Антверпен $47.50. — Тікети в відси до Европи продає ся як найтаньше.

АТЛАНТИЦКА КОРАБЕЛЬНА АГЕНЦЙЯ

[illegible] Montreal, Quebec, St. John, Halifax, Portland, New York, Boston, Philadelphia і [illegible] Европейскими портами. [illegible] білети з Галичини до Канади [illegible]

Про ціни і иниі подробиці пишіть до
W. P. F. CUMMINGS
Room 107 C. P. R. Station
Winnipeg Canada.

Кождий знає, що найвигіднійша, найбезпечнійша, найдешевша і просто без пересїдки подорож з Буковини і Галичини в Канаду на Гамбург єсть лише через генерального експедиента кораблїв
B. KARLSBERG, Ferdinandstrasse 15, HAMBURG.
Хто має шіфкарту від В. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того перепускають через німецкі сталї граничні.

Землї на продаж в східній Манітобі
7 - 8 ДОЛЯРІВ за АКЕР.

Остаток дешевої землї в Манітобі на продаж на дуже догідних услівях. Мало треба заплатити наперед а решту на десять літних ратах.

Се есть добре для бідних людей.

Всі сї землї сухі і добре [illegible]; в кількох милях есть трава [illegible] добре для мішаного господарства, добре місце для збуту продуктів бо тілько 35 миль від Вінніпегу.

По близші інформації пишіть або зайдіть до
Wm. Harvey, Managing Director
Standard Trust Co.
[illegible] Portage Ave & Fort Street Winnipeg Man.

Читайте „Кан. Фармера“.

ШИРІТ НАШУ ЧАСОПИСЬ І З'ЄДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

MANY OF THE ISSUES IN THE PRECEEDING VOLUME WERE INCOMPLETE. USUALLY PAGES 1-2 WERE AVAILABLE, BUT FREQUENTLY AN UNKNOWN NUMBER OF ADDITIONAL PAGES HAD BEEN REMOVED FROM THE VOLUME.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

ВІСТНИК ПОЛІТИКИ, ЕКОНОМІЇ, ЛІТЕРАТУРИ І ГОСПОДАРСТВА

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИС ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Рік V. Вінніпег, Ман., Пятница 6-го Грудня. 1907. — Winnipeg, Man., Friday, 6 December, 1907. Число 47.

АДРЕСА НАША:
Kanadyjskij Farmer
P. O. Box 82. Winnipeg, Man.
Telephone 2816.
Друкарня під ч. 250 Youville str. (5 блоків на захід від Main str., зараз на Logan ave.).

Просимо всіх наших передплатників о вирівнане і відновлене передплати на „Канадийского фармера".

„К. Ф." до кінця 1908 року коштує 1.50 долар.

Календар.

Грудень.

6 П. [illegible] Мик.
8 Н. [illegible]
10 В. [illegible]
11 С. [illegible]
12 Ч. [illegible]
13 П. Андрея [illegible]
14 С. [illegible]

Від Адміністрації.

Отсим хочемо ще раз звернути увагу всіх тих, що нам довжні за газету (послідний і сей рік) щоби вислали як найскорше прислати нам належитість бо в противнім разі здержимо висилку газети. Ми терпеливо ждали досі, бо розуміли що в часі жнив і молоченя фармерам тяжко думати про гроші на газету. Але тепер вже так робітник як і фармер покінчав свої роботи і заробив троха гроша, ми упоминаємо ся о довг! Видатки у нас великі, тому не диву правду робить нам той, хто не платить за газету. Тому просимо сейчас надіслати все, що хто винен, бо ждати довше не можемо. Всякі листи в грошах адресувати так

Kanadyjskij Farmer
P. O. Box 82
Winnipeg, Man.

Новинки.

— Інжинери канадийского уряду вислані недавно до Бритиш Колюмбії робити поміри на будову морскої пристані яких 400 миль на північ від Ванкувера надибали старинне індиянське кладовище в підземних ямах. В тих ямах надибали множество спаменілих трупів. Декотрі з них були в позиції стоячій а декотрі в сидячій. Тамошні Індияни кажуть, що на сім кладовищу були поховані самі начальники і славні індиянські вожді. Ти сотні літ тому назад були они там поховані. Що найважнійше о тих трупах, то знаменита штука бальсамования.

• • •

— Канадийські урядові власти зарядили строге слідство в справі неморальности які веде ся між Індиянами в околици Kamsack Sask. Білі і „гефбріди" допускають ся брудних злочинів проти моральности на індиянських дівчатах. Полиция арештувала вже яких 40 осіб обвинованих о злочини насильства. Одного з арештованих засуджено на 9 місяців вязниці і 900 долярів кари. Слідство веде ся дальше.

• • •

— Полиция в Порт Артурі (Онт.) арештувала недавно Р. Нюмена форшмана при C. N. R. желізній компанії за крадіж посилок з магазину желізниці в Порт Артурі. Так само арештовано одного урядника C. P. R. шапіта в тім самім місті, підозрілого о крадіж пакунків. Судове переслуханє арестованих зачне ся незабавки.

• • •

— В наслідок браку роботи в Злучених Державах богато робітників переходить через границю до Канади. Головний шлях мандрівки веде через пів-остров Ніягара до провінції Онтаріо, робітників берусть до желізної дороги і лупаня каміня...

• • •

— Робітника імігранти масами вертають зі Злучених Держав до старого краю. В наслідок сеї масової еміграції зі Злучених Держав корабельні компанії піднесли ціну третої класи з 21 долярів на 32 доляри від особи. Нюйорскі банки обчисляють, що з самого Нюйорку еміграти в часі 25 тижнів, вивезли з собою зарібку 6 мільонів долярів одного тижня.

• • •

— В Prince Albert (Sask.) має заложити ся в короткім часі фабрика сірників коштом сто тисяч долярів. Основателями компанії суть Американці.

• • •

— „Їх Преосвященство" епископ Серафим звіхав з Вінніпегу до Сіфтона забравши з собою всі рухомости, як банки, пательні, бельну від пива і табакерку.

• • •

— Слідом провінції Манітоби і провінції Альберти также провінция Саскачеван заводить по жупанах телефони своїм коштом. Справа телефонів буде обговорювана ся на найблизшій сесиї провінциального сойму в Реджайні.

• • •

— За 1906 рік до кінця септембра 1907 р. прибило до Канади 10.890 руських імігрантів з Галичини та Буковини. Італійська іміграция до Канади за той самий час виносила 10.079 осіб.

• • •

— Менонити, німецка колонія в околиці Winkler, Man. Gretna Altoona, зачинають поволи переносити ся до провінції Саскачеван у в околиці Osler і Swift Current, де земля далеко лучша від в Манітобі.

• • •

— Консервативна партия видала підчас виборів в році 1904 500 000 долярів на ціли агітацийні. Смішно, що провідник консервативної партиї R. L. Borden так остро виступав недавно против уживаня фондів на ціли агітацийні політичних партій.

• • •

— В північній части Бритиш Колюмбії відкрито нові богаті покладя вугля недалеко Bear River. Сей вугляний шмат землі лежить по головній лінії G. T. R. желізниці.

• • •

—A. Verville, посол робітничої партиї з Монтреалю на засіданю федерального парламенту в Отаві вніс проєкт, щоби парламент ухвалив день виборів послів до парламенту святом і щоби тим способом дати нагоду голосованя працюючим робітникам. Над сим проєктом палата послів буде радити.

• • •

— Рада міста Вінніпегу ухвалила на засіданю 3. с. м. щоби річну запомогу для читального міського товариства з 30 підвести на 40 тисяч долярів.

• • •

П. Тома Ястремский, (Русин) властитель реальности в північній части Вінніпегу при сегорічних міських виборах порішив кандидувати на радного з „вардa" шестої. Крім сего в сій самій варді кандидують О. Con. T. Fairbairn F. Thornton.

• • •

— В стейті Пенсильванія недалеко Fayette City засипала ся майна вугля, около 30 робітників земля засипала на смерть. Досі витягнули з майни 27 трупів.

• • •

— За отверане і крадіж посилок грошевих з листів окружний суд в Price Albert (Sask.) засудив почтового урядника Arthur'a Neill'a на 5 літ вязниці.

• • •

— Армія Злучених Держав числить 65 тисяч 908 мужчин з 3800 офіцирами включно. Крім сего полицейного корпусу зачисляють ся 3400 людий так, що ціла армія Злучених Держав виносить під теперішну хвилю всего 62,860 чоловіка.

• • •

— Один французкий статистик обчислив, що 30 000 дневників, які виходять на світі, зуживають денно коло 1000 тон деревляного паперу, а поваяк крім того денно появляє ся пересічно 800 книжок, то річна зужиткова ся на папір до друку днях 375.000 тон паперової маси. До того не зачислено ще звичайного паперу до писаня, пакованя і т. п. Щоби доставити тої величезної скількости деревного тіста, з якого виробляють папір треба рубати цілі ліси. В той спосіб щорічно що року 1250 мільонів кубічних метрів дерева ужитку служить ду [illegible] для людей. Америка зуживає при тім значно більше запотребована, як Европа; она потребує в для себе самої 900 мільонів кубічних метрів дерева підчас коли Европа зуживає в прочих 350 мільонів.

• • •

— В Благовіщенськім, в Росиї, засудили минувшого року одного Пйонкова на смерть. З якоїсь причини засуду не могли сповнити і тепер справа пішла ще раз перед суд, а сей засудив Пйонкова за ту саму провину на два місяці арешту. Дивна то справедливість.

• • •

— Звісний американьский міліярдер Жон Рокфелер написав недавно лист до гр. Льва Толстоя з запитом, як має уживати свого богацтва, аби зробить людскости як найбільше хісна. Толстой відписав і порадив так, що вона в думки аби міліярдер міг так поступити. Відповідь звучала: Зовсім незалежно від науки Звангелія кожен нам звичайний здоровий людський розум, що богацтво само через себе не може згодити ся з правдиво християнськими житєм. Здаєсь мені, що я то доволі ясно виложив в моїм писмі „Що належить робити?" Гріх, який я в своїй кишени, в своїй касі або в своїм банку переховую, є без сумніву оподаткованим тих, котрі з того гроша не мають ніякого хісна, — бідних. Отже мати гроші на те, або із в потребі ужити, бо хоч би лише при іх силі на других впливати, не є доброю але лихою річию. З християнського становища та справа представляє ся так як я вище. Цілком очевидно є так, весь гурт говорить передовсім про шкоду двох кот, журба о злучений день і збиране богацтва, і про обов'язок не поступати так, як богач в приповідці, який свої шпихлірі наповнює збіжем, але так поступати як убогий Лазар. Написано в Євангелію, що бідні є щасливими а багаті нещасливі, що годі рівночасно служити Богови і мамоні, що тому хто руку простягає, повинно ся давати без жадних відзиву і много подібних справ. Сей основний рух християнської науки. А я розмові з молодим богачем ся приказ є висказаний так ясно, що й сумніву не наводить: Сказано там: Хочеш бути щасливий, роздай все що маєш і ходи за мною. Справді вормляю ся, що мушу повторяти такі знані річи на доказ, що для кожного щирої реліґійности чоловіка без огляду на те чи вірить в божу основу Звангелія чи ні, та справа не представляє ні найменьшого сумніву.
Лев Толстой

• • •

Від довшого часу президент Рузвельт і рада Сполучених Держав взяли ся усмиряти занадто розвинених ми міліонерів і трости. Розвязано кілька трюстів, а иньших засуджено на велику кару грошеву за переступлене права, за підвищене цін на продукта, яких допускались на свою користь, а также [illegible]. Тоже контролю [illegible] стриманo за были [illegible] рівнож рішили завести з правительством „фальш" грошевий. Вищефали вони з банків свої міліони в золоті і уложували їх в своїх приватних касах, котачи в той спосіб показати рядови, що він мусить з ними числити ся і не може їх переслідувати. Рад однак не настрашив ся того і вкладає свої гроші до тих банків, з котрих міліонери вицофали, щоби в той спосіб запобігти браковы грошей. З европейских банків витягнено 70 міліонів долярів в золоті, а крім того рад Злучених Держав пустить в біг бондів правимових в сумі 50 міліонів долярів на таком сертифікатів на 100 міліонів долярів. Таким способом рад дасть собі раду і без міліонерів і великий крах останe усунений.

• • •

В послідній хвили довідуємо ся що у варді 6. Т. Ястремский і Thornton відмовили свої кандидатури на радних.

Ще про міські вибори у Вінніпегу

Русини замешкалі у Вінніпегу повинні звернути пильну свою увагу на міські вибори, котрі відбудуть ся 10 децембра сего року. Місто Вінніпег, як звісно, вибирає що року [illegible] матових сирів, крім сего місто вибирає чотирьох членів контрольної комисиї і 11 радних alder men. Це місто ділить ся на 7 округів виборчих, котрі зуть ся по англійски „ward", а кождый „вард" вибирає 2 радних що разом становить 14 радних котрі разом з контрольою і начальником творять раду міста (city council).

Майор (начальник міста) єсть председателем всіх міських нарад і зборів. Під теперішний час майором міста єсть Mr. James H. Ashdown, чоловік [illegible] і добрий кождателем місцевих справ. [illegible] ся би з тим [illegible] брав [illegible] міских виборах [illegible] бувати [illegible] кандидатури Ешдавна на „майора" міста. Одна-ко відносно року більша часть міських [illegible] були в опозиції проти майора Ешдавна.

Розходить ся о скоре докінченє будови міської фабрики електричної сили. Щоби зрозуміти, що то значить та фабрика для міста і д те [illegible] полцом ся [illegible] на рахунок. Коли то [illegible] місто [illegible] на будову [illegible] фабрики 300 000 долярів, через що багато людий в місті не могло дістати роботу бо зі грошей що мали [illegible] [illegible] робити ти сами гроші ішли на будову фабрики геть десь коло Lac du Bonnet, Man. з на високу платню тижнево. Сли би не черес ті початкові роботи коло фабрики сили електричної, в місті тепер будоб більше роботи для бідних людий.

Під теперішний час трошки тяжко дістати навіть для так великого міста як Вінніпег. Тому і політики ворога Ешдовна єсть замість будувати дальше центральну електричну на Winnipeg River [illegible] троха грошей в Лондоні, з сили тоти теперішний доре міста в сумі 5 міліонів долярів. Позичка ся була би розтягнена на 40 літ сплати. С[illegible] такій стороні доля місте, можна буде далше більше [illegible] в місті і в той спосіб дати працю бідним людям в місті. Однак більша часть теперішних радних міста хоче конечно будувати центральну електричну і через се стоять в опозиції проти майора і його сторонників в контрольній комиcиї.

Річ очевидна, що в інтересі кождого працюючого горожанина міста буде голосувати проти противників майора в тим самим голосувати за роботою в місті і за [illegible] будови [illegible] електричне централі. Кандидати Harvey, Baker, Evans і Latimer попирають політику майора в тім і мни стоять за роботою в місті тому кождий виборець повинен на них дати голос. Тільки чотирох людий вибирає ся до контрольної комисиї у на картках голосованя виразно треба класти значок як слідує:

Baker x
Cockburn
Evans. x
Garson
Harvey . . x
Latimer . x

Хрестика не можете ставити на більше як чотирох кандидатів, однак вам є [illegible] до [illegible] на менше. Всякі про голосованю дістанете картку з кандидатами на радних. В 5 варді голосуйте на Bodnerell а в шестій варді на альдермена Cox, [illegible] буде вибраний без опозиції. Вcе [illegible] кандидати стоять проти будови централі електричної значить противлять ся більшим податкам і тягарам фінансовим в стоять за на змешем капіталу в роботи місца тому кождий Русин чи робітник чи властитель повинен на них голосувати.

ПОВІДОМЛЕНє.

Подаєть ся отсим до відомости всім кандидатам, що зголосили ся до укр. анг. семінарія, що українсько-англійский семінар буде отвореним в Брендон Ман. з початком другої половини шкільного року т. е. дня 3. січня 1908 р. — Причиною сього опізненя єсть обставина, що будова будинку шкільного доперва сими днями кінчить ся. Від понеділка 9 с. м. зачнуть ся підписуваня контрактів і вступні іспити, котрі будуть тревати до 23. с. м. При підписаню контрактів кождий кандидат мусить мати поручителя. Кандидати, котрих кваліфікації о приняте на курс учительский не зістали уважнені, будуть повідомлені листовно.

Theo Stefanek,
Department of Education,
Winnipeg, Man.

H. N. Baker
Phone 6330

Баристер, нотар, солиситор, стягає довг в старім краю, стягає гроші за роботу. В офісі говорить ся всіма мовами славянскими — говорить і пише по руски.

824 Main str.
Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер“.

Редактор [illegible]

Часопись для руского народа в Канаді, виходить щотиждня в пятницю і коштує

в Канаді і Злуч. Державах на рік $1.50

до Европи $2.00

Газету треба платити все-гда наперед.

Гроші посилайте в реґістрованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, вишліть нам, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Безіменних дописей не приймаємо.

[illegible]

Адрес

CANADIAN FARMER.

P. O. Box 82

Winnipeg, Man.

The Canadian Farmer

The Ruthenian Weekly.

Published every Friday at [illegible] street Winnipeg, by the

Canada North West Publishing Co.

[illegible], Editor.

Write for advertising Rates to the only Ruthenian (Galician) Paper in Canada.

Church or other publications and all kinds of work in Ruthenian, Russian, Polish, German and English executed in the only Ruthenian job office in Canada.

Часопис „Канадийский Фармер“ есть народною газетою для канадийских Українців Русинів. „Канадийский Фармер“ не есть органом жадної партії [illegible]. Будучи [illegible] свободи і [illegible] прав в Канаді.

З канадийского парламенту.

На засіданю парламенту 20 новембра палата послів приняла кілька петиций, що до будови нових желізниць в провінциї Алберта а відтак приступлено до переслуханя звіту комисії канадийської желізниці Grand Trunk Pacific Ry. Зі звіту сего показує ся що до кінця марта с. р. загальні видатки на сю желізницю виносили 8 мілионів 147 тисяч 194 долярів. Тепер будує ся 112 миль тої желізниці в Ню Бронсвік 417 миль в Квебеку, 213 миль в Онтариї і 84 в Манітобі. За один рік будови було убитих 11 робітників а 26 покалічених. Зі звіту тої самої желізничої комісиї виходить, що на всіх желізницях в Канаді було убитих за послідний рік до кінця марта с. р. 460 осіб а 603 ранених.

Mr. Turriff посол з дістрікту East Assiniboia зробив внесене, щоби палата послів змінила закон о чартерах для желізничих компаній в такім дусі, щоби компанії котрі дістали чартер на будову желізниці виконували свої зобовязаня подані в петициї о чартер. Досі було так, що компанія дістаючи чартер не будувала желізниці в часі назначенім в петициї але чекала тілько нагоди, щоби продати свій чартер другій компанії або-ж будувати одну милю або дві желізної дороги і відтак чекати цілими роками на лучші часи.

На жаль треба сказати, що більшу часть дорогого часу посли тратять на всілякі сварки, побороване сплетень, захвалюване своїх принципів, замість обговорювати пекучі справи як новий законопроект державних [illegible], зміна [illegible]ційного закона згадом в сенаті, розширене границь провінциї Манітоби і т. д.

Переверти в польскім „Колі“.

В польскім „Колі“ парламентарнім у Відни наробило ся чимало шуму й гуку, а конець того був такий, що през „Кола“ Абрагамович зложив провід „Кола“ а на его місце вибрано през[е]сом русоїда Ґлонбіньского. Один мішкайцать, а другий без двох двайцять — Русинам, від такої зміни не буде добре — хиба ще гірше лихо, бо всепольски[е] — ті рішні польскі адвокати, лекарі, купці, професори, урядники, каменичники і т. д. — то ще гірші вороги руского хлопа, між дідичі. Дідич бодай потребує хлопа на роботу і боїть ся хлопского страйку або й ще гіршої хлопскої пімсти; а такий всехпольский інтелігентик в місті хоч бере [illegible] з хлопских податків, але глядить на хлопа як на пса, о хлопску школу не дбає ани радби над тим хлопом старшувати. А до того такий всехполяк рад би видіти руского хлопа на жебрах, а всадити мазурского [illegible] на нам [illegible] — бо всехполякам лише Polska od morza do morza в голові.

Той Ґлонбіньский [illegible] „народовий демократ“. Але в него так [illegible] демократ, як з горячого сиру матерія [illegible]. Ті польскі демократи для Ляхів і трохи для Мазурів — а для руского хлопа вони гірші, як галицкі дідичі.

Вони-то так вороно йшли і йдуть против того, аби рускому хлопови не дали рівного виборчого права.

Звідки-ж то такі зміни в „Колі“? — А відси, що в „Колі“, на 53 членів є тілько 14 членів з партії дідичів, а решта то всякі польскі демократи та клерикали (ксьондза партия). Отсі взяли ся разом до купи і сказали: вступайте ся нам пани-дідичі з президиї „Кола“, бо ми мішцуки і сьвятими, тепер гором! Всехполяки використали то, що бар. Бек обіцяв Русинам деякі уступки і наробили крику та галасу, що Бек зробив се без призволу „Кола“. Вони сказали, що тому винен през Абрагамович і куж на него! Так перли ся о ту президию, як собаки за кість, і зіжерли Дуда Абрагамовича, а вибрали ще лютшого русоїда, Ґлонбіньского. „Пани бють ся, а в на хлопах шкіра тріщить“.

Найдурнійше вийшли польскі людовці — т. є. партия мазурских хлопів; а все через паньскі фанаберії їх проводника Стапіньского. Руські посли хотіли йти з Мазурами рука в руку. Але Стапіньскому приснилась Polska od morza do morza і він заявив, що він піде против Русинів разом з паньско-всепольским „колом“. Думав підлизати ся паням з „кола“. Та де! Всехполяки не дурні прийняти людовців до „кола“, бо тоді найбільша партия в „колі“, були би людовці і Стапіньский папа би ся на презеса в „колі“. Тому вже хподяки навмисно вибрали презесом Ґлонбіньского, якого Стапіньский дуже не любив (з завидки). Тепер [illegible] Стапіньский, не вина але вступити до „Кола“. [illegible] в [illegible] панів. Так [illegible] „колом“ і [illegible].

Український клюб занял ся в минувшім тижни справою виборів до Заліщицької ради повітової.

Вибори ті відбули ся переведені на давний способ, староста помахрував при виборі комісиї, через що руські виборці відступили від вибору, в радних лишили ся ... хрунї. Сей розбій стал ся власне в хвили, коли правительство пригрікало Українцям, що в Галичині власти будуть справедливо поступати. Постановлено жадати так від намісника як і від президента міністрів сконстатувати [illegible] сих неправних виборів і покараня заліщицкого старосту, а колиб се не стало ся в найкоротшім часі зірвати з правительством всякі зносини і поборювати его найострійшими средствами.

Руські посли не можуть згодити ся на те, щоби віденьське правительство обдурювало солодкими словами, а галицькі власти тимчасом дальше допускали ся розбоїв на рускім народі.

В справі сих виборів посол Др. Охрамович [illegible] інтерпеляцию, а надто має разом з Дром Окуневським поговорити на розум з гр. Потоцким.

Инші посли внесли ріжні [illegible] цілий ряд внесень і інтерпеляций. От то др. Вачинський поставив внесене в справі затоплених потерпілих в Королівці товмацького повіта, Др. Дністряньский два подібні внесення дотичні его округу виборчого, о. Онишкевич кілька інтерпеляцій в справі ріжних надужить властей, а Др Петрушевич величезну інтерпеляцію в якій представив цілий ряд лайдацтв і надужить сокальського старости Шидловського.

В сій самій справі вніс також інтерпеляцию посол Дністряньский.

МОЖЛИВА ВІЙНА МІЖ ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАМИ А ЯПАНОМ.

Дипльоматичні відносини між Япаном а Злученими Державами стають що-раз острійші. Обі держави підозрівають себе взаїмно. Злучені Державы висилають тепер більшу часть своєї фльоти на води Тихого океану. Японія відкликала свого дотеперішнього представителя в Вашінґтоні барона Аокі через те, що він був занадто лагідний в американьских відносинах. З тої нагоди американьскі газети розписують ся знов про неминучу війну Злуч. Держав з Япаном.

Щоби наші читачі ліпше зрозуміли причини сеї війни, яка хто знає чи небавом не вибухне, розкажемо коротко, що се таке сі Злучені Державы північної Америки і чому вони тепер ворогують з Япаном.

Злучені Державы північної Америки се найсильнійша держава в цілій Америці а після Англії найбільша в цілім сьвіті, хоч се держава молода. Вона основувалась в 1787 р. а повстала через еміграцию з Европи і кольонизацию американьских земель Европейцями. Зразу належала вона до Англії. Коли Англія стала її кольонії давити податками, а не хотіла їм дати самоуправи (автономії), тоді вони збунтувались і взяли в руки вибороли собі повну независимість в 1787 році. Тепер Злучені Державы північної Америки є „Федерацийною державою“, то значить 46 північно американьских независимих держав утворило добровільно між собою державний союз (федерацию), котрий називає ся „Злучені Державы“ або „Унія“. Через ту федерацию поодинокі північно американьскі держави не стратили своєї независимости. Кожда з тих держав має свій сойм, свого губернатора, свої закони, свої уряди і т. д. Вони лиш на те злучили ся в спілку (федерацию), щоби мати більшу силу і спільно боронити американьских інтересів. Для цілої федерациї (спілки) є спільний парламент, званий „Конґресом“ і спільний президент, котрого вибирають на чотири роки. Той президент править цілою державою.

Зразу були Злуч. Державы північної Америки рільничим краєм, то значить, що люди головно управляли землю і з того жили. Але з часом розвинув ся в Америці величезний фабричний промисл. В послідних часах той фабричний промисл так зміг ся, що американьскі фабриканти не можуть уже найти в самій Америці покупу на свої вироби. Тому то старають ся вони в иньших краях розпродувати свої вироби з добрим зиском. В той спосіб стали Злуч. Державы великою капіталістичною державою, в котрій капіталісти розвинули великий фабричний промисл, і шукають нових торговиць, нових країв, де моглиби корисно продати свої вироби. І се як раз може стати ся причиною війни між Японом а Злученими Державами.

Межи західними берегами Америки а східними берегами Азиї розтягає ся величезне море, зване Тихим або спокійним Океаном. На західних берегах того моря лежать азийскі краї Китай, Корея, Манджурия і т. д. а на східних берегах американьскі держави. На островах серед моря, недалеко берегів Азиї, осіли Японці, котрі утворили собі могучу цивілізовану державу. І у них розвинув ся вновно промисл, і вони раді би були мати такі місця де-би могли свої вироби продавати. Щоби могли розвозити по сьвіті свої вироби і розпродувати, треба конче панувати над морскими берегами, аби свобідно і без перешкоди кораблі привозили вироби і людий. Найблизші до Океану береги то були китайскі, корейскі, манджурскі, словом азийскі береги. Але в Манджуриї і Кореї розпаношила ся була Росия, побудувала собі порти, аби панувати над Тихим Океаном і над тамошною торговлею. Японці отже виповіли Росиї війну, в котрій по тихо помагали їй Англія і Америка. Коли-ж Японці Росию побили, тоді знов Америка настрашила ся, що Япан за надто росте в силу і загорне всі азийскі береги над Тихим Океаном в свої руки. По війні стали Японці газдувати на азийских берегах: загорнули вже Корею, втискають ся до Манджуриї і до Китаю, помагають Китайцям переводити всякі реформи на европейский лад, як школи, військо, уряди і т. п.

На се все дивить ся тепер Америка дуже завидним оком, бо і Америці залежить на тім, щоби мати доступ до азийских берегів для свого промислу. Кілька років тому американьскі Злучені Державы забрали острови Філіпіни на Тихім Океані, недалеко Японії. Те Японці і туди стали втискати ся. Словом Япан і его політика є дуже невигідні для Злуч. Держав і для розвитку американьської торговлі і її промислу. Американьскі Злуч. Державы вже тепер ладять ся до війни. Вони надали Філіпінам автономію (самоуправу), щоби з приязнити до себе, а рівночасно висилають вже на води Тихого Океану кільканадцять своїх воєнних кораблів. А причина тої війни, котра леда час може вибухнути є — гріш.

Руско-Народна Земельна Компанія
834 Main str. Winnipeg, Man.

[illegible]

Ruska Kancelarya.

Кімн. No. 4.

834 Main str. — Winnipeg, Man.

Bank Hochelaga.

BANQUE d'HOCHELAGA.

437 Main str. Winnipeg, Man.

СУБСКРИБОВАНИЙ КАПИТАЛ $3,000 000

РЕЗЕРВОВИЙ .. $1 600 000.

Банкири Імператорского Російского Консульства в Канаді

КОРЕСПОНДЕНЦИЯ і лична переговори в рускім языці.

ПРИНЯТЄ на переховане цінних паперів і грошевих вкладок з процентами.

ПЕРЕСИЛКА грошей в усі місцевости Росиї, Австриї, як і в усі европейські держави.

Frank G. Simpson A. T. Hepworth.

Пересилка збіжжа.

Ми єсьмо Вашими агентами і ПРОДАЄМ ВАШЕ ЗБІЖЕ по найвисшій ціні.

Пишіть на Ваших поріжних звоюлях (Shipping bills) слова Advise

Simpson Hepworth Co. Ltd., [illegible] Winnipeg.

і вишліть їх до нас на адрес P. O. Box 470, Winnipeg.

а будете вдоволені з продажі

АВСТРИЙСКИЙ БУДЖЕТ НА РІК 1908.

По другий раз доперва австрийский буджет переходить цифру 2 міліарди, в 1906 р. буджет виносив 1,800,000,000. Коритовський доперва допровадив шрубою податків до так високої цифри. В загальних цифрах представляють ся буджет так

Доходи: 2,135,374.746 К

видатки: 2,133,823.108 К

Надвижка 1,951.638 К.

Приглядньмо ся тепер тим доходам, а переконаємо ся, що більше як дві третини виплачені з кишень найбіднійших. Гроші дістають ся до державної каси дорогою податків посередних і безпосередних. Найважнійші і найбільші рубрики дають консумційні податки від необхідних артикулів, таких як цукор, нафта, сіль і таких загально уживаних найбіднійшою людностию як тютюн, горівка, пиво. Ось скілько приносе доходу

цукор	130,600 000
нафта	20,000 000
акциза від мяса	24,000 000
горівка	88,000 000
пиво	77,000,000
сіль	47,000 000
льотерія	30,000.000
тютюн	241,000 000
Разом	651,000,000

Отже таку велику суму бере держава від найбіднійших, накладаючи на конечний необхідний артикул податок.

Решту доходів приносить почта 187 мілионів, желізниці в дорогі продажі [illegible] лотів, цла, стемплі і доходові, домово-чиншові податки. Поземельних [illegible] бідніша, то чим вище оподаткований властитель камениці, тим більший він бере чинш. Отже і тут безпосередні податки платить грішми не своїми, а випатри з кишені бідних. Так само богаті обшарники, фабриканти платять не своєю працею державні податки, але кервавицею хлопів і робітників. Коли отже добре вглянути від розвоєр будджет, то властиво цілий доход приносить лише робочий люд, а богачі є лишень посередниками між державою а робочими масами. Вони лишень фігурують як платники податків, а властиво платить податок той, хто працює.

Приглядніть ся тепер, на що видає держава сі великі гроші, а переконаєте ся, що вона ужива грошей на всякі потрібні для широких мас ціли, а для загального добра дає лише малу часть грошей. І так: На оплачене процентів від державних довгів видає ся 405 мілионів, отже пята часть цілої суми іде в руки банкирів, які без жадного труду беруть гроші, для рати тільки іде на утриманє війська, а на школи іде лише 112,000,000 отже лише одна двайцята часть цілого бюджету. Тому в Австриї, а особливо в Галичині така темнота і так великий процент анальфабетів. Тимчасом забуває ся зовсім про рільничих і фабричних робітників, які не мають жадного обезпеченя. Вона платять більше податку, між на неї видають центральні власти. Нашими грішми підтримують ся західно-европейский промисл. Щож до українського народа, то він подвійно покривджений, кривдить его і центральний уряд і Ляхи. Руським послам підчас буджетової дебати треба добре уважати аби плачені українським народом гроші ішли дійсно на українські, а не ворожі ціли.

ФАРМЕРИ, ЧИТАЙТЕ

Чи чули Ви про товариство фармерів? Кождий член сего товариства єсть фармером. Цілею сеї компанії єсть дістати найвисшу ціну за збіже. Чи схочете купити собі удїл сеї компанії або вислати нам збіже на продаж. Єсли хочете дістати пояснене як ма те посилати збіже, пишіть по руски або по польски на адрес

Grain Growers Grain Co., Ltd.
Winnipeg, Man.

Ціни продуктів господарских у Вінніпеґу.

[illegible]

МУКА:

Ogilvies Hungarian Patent $3.10; Glenora Patent $2.80; Manitoba Strong Baker $2.25; Imperial $2.10, Lake of the Woods Five Roses $3.10. Red Patent $2.90; Medora $2.[illegible]; XXXX $1.90.

Машинки до друкованя.

Хто хоче собі замовити більшу машинку до друкованя, нехай пише на адрес

„Kanadyjskij Farmer“
Box 32
Winnipeg, Man.

Продаємо по 3.50 дол. Тому у замовленю треба залучити відповідну суму.

Виробляємо тане і скоро печатки для людей приватних і товариств світских і церковних по ціні від $1 звиш.

Видана „Біблія Старого і Нового Завіта“ в новім народнім продає ся в Редакциї „Канадийского Фармера“ по ціні $1 50; адреса

Kanadyjskyj Farmer.
Box 32 — Winnipeg, Man.

Для перепровадження староправних всяких процесів, спадкових та військових справ звертайтесь до,

A. PRANK-a
пуб. нотар.
219 Selkirk. ave.
Winnipeg Man — Canada.

ОГОЛОШЕНЄ

„К. Р. Н. Союз“ поширує купна дров опалових як тамараку, сосни, берези і [illegible]. Хто-би з наших Русинів мав внесе згадані дрова на продаж то прошу написати на низше поданий адресу. При зголошеню прошу замітити ціну кордів зрізаних і складованих. Не стримаю варів з дровами, зараз гроші висилаєм.

За виділ „Союза“

Николай Гладкий, секр.
618 Redwood ave.
Winnipeg.

[illegible]

Clark Bros & Hughes

погребники

[illegible]

Тел. офіцу 7103. Тел. [illegible] 7101.

J. B. McNamee
(Наслідник Kerr, Bawlf & McNamee).

ПОГРЕБНИКИ

292 Selkirk ave. 1 блок на захід від Main str. Winnipeg.
[illegible]

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.

[illegible]

Rades
716 Pritchard ave.
Winnipeg, Man.

ВІД НАШИХ ЧИТАТЕЛІВ

Вінніпеґ Бч 23 нов.

Читаючи не раз „К. Ф.“ подибую деякі дописи з незадоволених кольоній, як где народ поступає що молотило і нема кашицати ... [illegible] колоніях, як тут народ поступає, а особливо фармері і от як з нашим фармеріа з нашого шкільного округа Но. 1296, де котрі одиниці задумали в спілці бути в компанії молотілки вартости около 3,000 дол. розумієсь не річне сказати, як і таком заприязнять решту фармерів до тої спілки [illegible] сама просьба [illegible] і то нема, але на кола вже на сю рік від розвитку [illegible] то має бути правдою в цілостью згаданої річи, стало мені якось страшно приступити до того товариства і не того мені стало страшно, що річ така дорога, і що то то що до сего місця не спосібна. В сім окрузі дороги такі кревні, як не [illegible] то мочари такі, що тоді порожним возом переїзати. Висипаної дороги тут нема, [illegible] Так що до станцій в літі трудно виїхати, ну акуди ту молотілкою запровадити? Що тут з нею робити аби [illegible] від фармера до фармера перевести в часі молоченя? Хиба в зимі, але і зима зимі не рівна. Деби сьвіту дуже не було то може би що і зробив, а що тоді робити, коли великий сніг западе?

Отже браття котрі з вас маєте охоту до позиченя згаданої ціли відзивайтесь до вас з просьбою застановіть ся над тим і роздумайте добре як і зверніть увагу на се, що є передніщою потребою фармера, чого треба старатись вперед чи молотілки чи дороги? Бо з моєї сторони плине відповідь, що дорога є річею богато переднійшою чим молотілка чому? Бо колиб ми мали дорогу зроблену та дитч зворені, тодіб ми мали куди перевезти свої продукта, тодіб ми малиб сіножати, відповідні до робленя сіна машинами а не косами, так як минувшого літа, що з причини неустанних доцчів будинського внушені косами сіно косити, а машини по подвірях стояли, розумієсь що тодіб до нас і молотілка заїхала, колиб ми мали дорогу сполучаючу Віч з Тулавом. От і до сполученя її вже не дуже далеко, не більше як 3 і пів милі, а потім другу перехресну дорогу, тодіб нам і молотілка була відповідна. А поки нам тепер стрункою на голову, коли він нам не вдійний. Спробуймо ми раз упімнутись у ряду о дорогу, та стукнім усі враз грізно урядникам в двері, а вони певно створять ся і осипнуть віль, котру бажаєм.

М. П

Vo-da, Sask.

— На нашій кольонії не давно стало ся велике нещастє в хаті одного руского ф[армер]а. Коли тато [illegible] а мати на молочена пішла до сусідів на ту добу, остались в хаті діти запалили солому в лямку. В наслідок диму обое діти задусили ся. Одно мало 1 роки а друге 3 роки.

Нехай сей нещасний випадок послужить другим мамам і батькам за увагу, як треба дітий пильнувати.

Д. Михайло.

НЕСПРАВЕДЛИВА НАПАСТЬ.

В Вінніпеґу невичає ... [illegible] підписаний[?] ... [illegible] Щ[о] у тім таке гарного [illegible] буде трудно найже сказати. [illegible] тими ... [illegible] котре за [illegible] буде [illegible] зверт То така моя критична оцінка що до соціялістів нового краю з їх поглядами і роботи в Вінніпеґу.

Они справді думають, що можуть много набувати єще в сьвіті зробити для народу, в [illegible] ціле місто, що більше, бодай бере неналість до тих [illegible] соціялістів, — [illegible] не знав та того, бо в своїй роботі суть за горами. [illegible] [illegible] не видять [illegible] північної части [illegible], не [illegible] Канаді [illegible] говорять і старають ся бити але всьо за [illegible] чого, розумієсь, буде тілько велике зеро. Прийдіть но ви „пролетарскі [illegible]“ на фарми між рускій народ а побачите все, наберете більше знаня, переконаєтесь що брак[у]є їх, а тоді доперва станете кричати що [illegible] учителі то вінищ, кровопійці. А тепер ви не маєте цілком рацию щось подібного кричати, а то хто будь з пролетарів скаже, що він також щось бракує або недостає в голові.

— Я знаю, що ви потрафите кричати не розбераючи діла, без жадного застановленя бо коли би трохи подумали й застановились над собою і загалом то подібних інсинуацій як више подано не подумали-б а не то що говорити б

Если по вашій думці і учителі [illegible], кровопійці так хто є найбільший доброділ пролетаря? Хиба ви?!

Не думаю-однак щоб так було!

За кілька років будем мати відповідь найлекшу. Не „попи, кровопійці“ за кілька місяців свого істнованя показують свою роботу і її наслідки: сотки тисячі руских дітей дістали науку в своїм і чужім язиці сотки або й тисячі пролетарів за поводом „попов, кровопійців“ заложили читальні і здобувають найбільший для них скарб, ну, а що ви досі новоходні соціялісти доброго зробили для добра пролетарів або що бодай можете зробити?

Єсли учителі по вашій думці суть пияки, кровопійці, то значить їх не треба; ви противитесь науці під кождим зглядом. Ви готові хиба казати, що й всякі видавництва то книги, кровопійці, бо й вони за свою працю требують гроший?! По вашій вискаваній думці то людям не треба учителів науки, а тілько вашого новомодно соціялістичного [illegible], а тоді запанує рай! [illegible]

По за такій пастві думаю ви далеко не зайдете і ні [illegible] раю не осягнете, бо не до бомби, не до розбою треба наклоняти пролетаря, живучого в Канаді, а до науки, до самопізнаня. Наука найліпше оружие, котрим можна воювати безпечно, не знаю против всіх тих, що спричиняють нам кривду.

О. Г. [illegible]

Ethelbert, Man.

Valley River, Man.

Від довшого часу читаю з [illegible] славну часопись „Канадийский Фармер“ і довідую ся [illegible] Русинів с [illegible] широкої [illegible] не ані чути [illegible]! Я сам признаю, що нема у нас нічого [illegible] нема чим похвалитись бо про читальню то й мінову нагаду не приходить тілька нераз наші фармері сварять ся про свою [illegible] церкву. [illegible] хочуть [illegible] о. Кри[illegible] і другі і чути про него не хочуть.

Ми все живем надією, що приїде до нас мірский священик з краю, котрий зададуть від нас по 100 долярів на місяць, на кобрую охоту згодились і взяли гроші [illegible] в [illegible]

Valley [illegible] [illegible] Тепер у [illegible] одна [illegible] [illegible]

[illegible] ся Кр[illegible] і ло[illegible] [illegible] і молотив „[illegible]“. Люди рано ли звичайно [illegible] до церкви помолити ся Богу а тут чують що наша десь гудить і вівци додали ся, що то Луцюк молотить пшеницю в таке велике свято вступаючи в той спосіб против нашого руського обряду і єв. віри.

Однак не нам судити гріхи наших ближних.

Здоровлю всіх чесних читателів „Кан. Фармера“.

С. К. А

Рим, а українське єпископство в Америці.

Ми вже казали в головних наверхах, яку кривду заподіяла римська курія ви даючи булі в справі українського єпископства в Америці. Ми вказали на се, що Рим ставув на становищи, що український обряд є меньше важний від латиньского. Зі східним обрядом, який є одним з культурних окремішностей нашого народу, зжив ся український нарід і привяжав ся до нього. Рим отже понижаючи наш обряд, обидив національні наші почуваня. Інакше не можна назвати акту видання булі, в якій обмежуєть ся права „у їхтів“, а якій нашого епископа віддаєть ся під власть ворогів східного обряду, латиньских епископів — не можна інакше назвати сього факту як тілько пониженою, знівеченою американськими Українцями.

Як поступить собі американьский епископ в виду сеї нечуваної провокації, ми поки що не знаємо. В деяких газетах появила ся редакция для Лахів вістка, що о Сотер Ортинський вертає до краю і осяде знова в монастирі ОО Василиян і дійно, наколиб о Сотер хотів не приняти зносин з Римом, колиб не рішив ся зірвати з дисципліною, яка обовязує духовенство, йому не можна [illegible] інакше поступити, як тілько задемонструвати проти Риму своїм поворотом до краю.

Та тут насуває ся кілька питань. Чи Рим, видаючи осмалившу булю, не хотів саме випроводувати того оборату до краю, [illegible] священицький [illegible] о Ортинського? Чи звісний о. Ортинский вертає до краю, Рим не мав би на якии Ось, а давав Українцям епископа, та вони самі не хотіли його мати? Чи от не сей поворот, уменно Римом спровокований, подібно би на курію в той спосіб, що він відкликав би приязну український народ буде?

Знаючи поступованє Риму з Українцями, але все відзначаючи ся ... [illegible] Риму, не [illegible] обороту справи сподівати ся не можемо.

Ми знаємо лишень лиш кілька фактів „[illegible]“ прихильности до нас.

В 14 і 15 [illegible] польских [illegible] [illegible] [illegible] у[illegible] український, [illegible] обрадування [illegible]

[illegible] Папа У[illegible] XIII [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

З одного боку [illegible] декрети [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Значить [illegible] Риму дістаємо інструкцию, супротиві з давними декретами, ми вони повинні не слухати сих давних декретів.

Перед 8 роками заборонив папа Лев XIII. латиньским священикам на всегда перетягати вірних греческого обряду на латиньский під загрозою, що такий священик, що сього допускає ся, стає, „самим фактом виклятий“. Коли перестрашені польські епископи в Галичині писали до Риму, чи се виносить ся також до вірних грецького обряду в Галичині, папа, стоячий під вливом ворога Українства кардинала Ледоховського, відповів, що сей декрет відносить ся лише до Греків, а що до Українців лишає ся польским епископам вільну руку. Тих фактів „прихильности“ Риму набралоб ся дуже богато, але і наведені вище вказують двоїчну церковну політику супроти Українців.

Знаючи сю двоїчність політики Риму, не можемо заперечити, що демонстраційний поворот епископа Ортинського до краю, не відніс би бажаного успіху, а лишень був би на руку Римови, бо оправдав його в очах сьвіта і Рим був би звільнений від іменованя другого епископа.

Епископови Ортинському, наколи він є щирим Українцем і демократом, лишаєть ся лише дорога в іменно Зістати в Америці, оперти ся на духовенстві і дати основу до заложеня незавісимої від Риму самвйської церкви. Що його виклене Рим, се нічо. Рим сам хотів сього вірвати, коли посьвятив видати таку булю. Щож до сего, аби Рим мав силу на американьский епископ прикусити епископа слугами своїх вімецкіх розпорядкень, про се нема мови. На американьській свобідній землі є в практиці переведенаі і оддіт церкви від держави, т. зн. що американьский сьвітський уряд зовсім не мішає ся до церковних справ, лишаючи народам повну церковну автономію. Рим отже не має як довадю на свої радування державного апарату, який спосуав би служити його булі. Вже сама погроза зі сторони о. Ортинського, що він вошить ся до основання славянської незавісимої церкви, подіала на Рим в той спосіб, що він відкличе приязну Українців буде.

Епископови Ортинському набуть [illegible] посада, що [illegible] [illegible] ся лишень [illegible] слабого ігнорують ся.

Треба отже в даннім [illegible] [illegible] мати силу вміть переступити закон, а деякі люди такі [illegible] великі, що уміли в давній хвили закон переступити, а [illegible] його [illegible] [illegible] на місце його приложити [illegible] власний закон, [illegible] від [illegible] [illegible].

То[illegible] [illegible], [illegible] український [illegible] [illegible], а сього гол[illegible] послухати [illegible] Ортинський, а не [illegible] [illegible]. Сим [illegible] американські Українці [illegible] Римови.

„[illegible] Гайдамаки“.

Всячина.

— З Теребовлі доносять: Наше місто обурене по причині страшних річей, які діють ся в тутейшім війсковім заложі. В часі двох послідних тижнів пятьох рекрутів відобрало собі житє через повішене, а то чотирох із полку драгонів і один з 23-го батальону стрільців. Нещасні рекрути не могли видержати звірского знущаня старшини підчас „обрахунку“. Драгони рекрутовані з Чех, сини заможних чеських селян і кинені далеко від вітчини, знайшли смерть під тягаром від своєї служби. Ротмайстром в тім полку є гр. Коведродский, подільский обшарник який за крайно нелюдске знущане над вояками, за битє і брутальне поведене був дивчи караний військовим судом. Як сказано, серед теребовельского населеня настало велике обурене. Коли на місци, де знайшли труп одного драгона, явив ся офіцир, жінщини обкидали его камінєм. Треба ще при тім зазначити, що в тім самім часі утекло з тутешньої вязниці пятьох вояків. Не сумніваємось, що самоубійства будуть предметом інтерпеляциї в парламенті.

⁂

— Соціялісти в празькій палаті. Орган чеських соціялістів „Pravo lidu“ доносить, що дня 2 с. м. партия чеських соціал-демократів придбала на власність палату гр. Кінського в Празі. Контракт заключений на ім[я] видавничого і будівельного товариства робітників. Дім находить ся в центрі міста, обіймає 6000 квадратових метрів, фронт має 71 метрів довжини. Ціна купна виносить 1,071,399 корон, з чого частину заплачено готівкою, а частина лишилась на гіпотеці. В палаті будуть містити ся редакції робітничих часописей і ріжні робітничі товариства.

— Як робить ся інтерес на смерти? В Швециї [illegible] недавно тому тако цікаве обманьство. Явась Ідалі[illegible] котра була заасекурована до смерти на 10.000 корон, захорувала і [illegible] померла. В [illegible] поховані з великою парадою а опісля предложили асекураційному товариству полісу померлої і посьвідчене про її смерть і дістали від товариства 10.000 корон. По якімсь часі грабарі копали для когось якийсь гріб нараз коло гробу згаданої небіжки. Через неосторожну пробили рискалем домовину Іди Рійн і з великим зачудованем побачили, що в тій домовині не було трупа, лише мішок піску. Розуміє ся, що зараз донесли про се властям. Судове сліство виказало, що смерть Іди була удана. Її замкнено і арештовано. Показало ся, що і обі супруги вже перед удавали смерть і давали себе ховати раз одно, раз друге. Уміли так спритно все уладити, що ніхто не запримітив, що в трумні нема трупа, лиш пісок. Розуміє ся, що котре з них умирало, то перед тим вступувало ся не жите. На такій удавній смерти робили обоє добрі інтереси. І так були би ще довго торгували смертию, як би їх були не приловили.

⁂

— Як німецькі соц. демократи агітують за своєю пресою? Німецький центральний орган соц. демократів „Vorwärts“ має 135 тисяч передплатників. Робітники думають однак, що 135 тисяч, се за мало число для так великого сторонництва, тому постановили посилувати сильнійше за своїм дневником. Ото в четвер, дня 31 жовтня видруковано мілион примірників за оказ „Vorwärts-у“ а робітники розносили свій дневник від хати до хати, та накладали до передплати. Се так у Німців. А у нас? У нас часописи ледво утримують ся, бо вні і люди думають, що часопись повинна приходити даром, або що й зовсім можна обійти ся без читаня. Звичайно буває одван так, що деякі думають, неначе-б то часопись можна брати даром.

⁂

— Наслідки мирової конференциї в Газі. На [illegible] торговельної палати в Лондоні відчитано перед [illegible] лист [illegible] в повідомлення, [illegible] причини [illegible] [illegible] постанов[illegible] [illegible] [illegible]. Дійсно мирова конференция в Газі приносить „мир“.

— Папа римский бере ся до способів щадничих. Він хоче поскасувати всіх своїх ступників (гвардію), котрі тепер побирають 7000 долярів річної пенсиї а на їх місце установити поступських дідестів по 1 500 долярів річної пенсиї. Через се Ватикан ощадить 100 тисяч долярів.

Руский Фотограф.

[illegible]

Старайте ся усунути слабости нирок.

Коли хочете усунути слабости нирок, то уживайте сейчас Dr. Hamilton's Pills. В кождім випадку вони вилічать.

Ті пігулки не одного вже вилічили з слабости нирок. Они також лічать безсонність. От, що пише пані T. Lyon з Женеви. Я уживала не здоровило і не могла спати. Мене боліла голова і чула біль в різних частях тіла. Коли уживала Dr. Hamilton's Pills то скоро виздоровіла. Зараз першої ночи по заживаню я лішше спала. Жадно лікарство иного я уживала не вас тільки сили як Dr. Hamilton's Mandrake & Butternut Pills

Се лікарство також оздоровить від слабости нирок. Щоби не допустити розвитку сей хоробі треба уживати Dr. Hamilton's Pills. Они помагають також в болю крижовой. Додають апетиту і направляють спане. Жадно лікарство не вирівнає їм. Ціна 25 цт. пачка або 5 фляшочок за доляра можна купити всюди або спроваджати від N C. Polson & Co. Kingston Ont або Hartford Conn. U S. A.

Чи продаєте кашель.

Ви певно схочете за доляра вилічити кашель? Коли так то ідіть до аптики і купіть „Catarrhozone" і кашель зійде з минувшостю. Для вилічення кашлю уживайте Catarrhozone бо оно єсть найлішим лікарством против катару і кашлю.

Не треба терпіти.

Коли біль голови можна вилічити купивши за 25 цт. Nerviline. Кілька кропель розпустити в солодкій воді го зараз приносить пільгу в болях. Nerviline також помагає при травленю і піддержує силу організму. Кожда женщина повинна єї уживати. По 25 цт фляшка всюди.

Нестравність

Коли не маєте апетиту де ідк то ваш жолудок не травить добре. Єсли заживете Dr. Hamilton's Pills, то в один день віднаєсте апетит. Нема лішого лікарства на жолудок як Dr. Hamilton Pills of Mandrake & Butternut. Можна купити в кождій аптиці. Пачка 25 цт.

Г А Л Я

Хто хоче справляти в галі [illegible] весілля, танці, забави, балі, концерти, збори і т. и., нехай звертає ся до мене.

[illegible]

372 Selkirk ave. Winnipeg.

Дорогі Брати Фармері!

[illegible] ТОВАРІВ, [illegible]

[illegible]

[illegible]

З поважанєм

[illegible] & Co.

[illegible], Alta.

Велика Галя

На представлення, забави, танці вечерки на всілякі мітінги єсть найлучша у північнім Вінніпегу галя на Ґров стріті (Grove str).

Зголосити ся під ч. 140 Grove str.

Нові кімнати

На Ґров стріті єсть винаймити по дві і три разом для руских, чеських родин. В загальних вода. Рент низький. Зголошуватись під число дому.

140 Grove str. — City.

ПРО АНАРХІЗМ ТА ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНИЙ КОНГРЕС В АМСТЕРДАМІ

(Надіслано)

[illegible]

Тепер про інтернаціональний анархістичний конгрес в Амстердамі (при нагоді пригадаю д. Стечишинові, що Амстердам лежить не в Бельгії а в Голандії). Пан автор — не знаю, чи не свідомо на підставі інформацій які мав під рукою, чи таки свідомо — пішов тою самою дорогою, якою ходять всі противники анархізму. А ся дорога: кричати про анархізм та анархістів тільки тоді, коли станесь ся якийсь терористичний акт, хотя до него анархісти зовсім не були причетні; щоб таким чином виносити в публику, що суть анархізму, се тероризм і більше нічого, — а не то промовчувати або хоч обезцінювати все, що представляє анархізм як суцільний світогляд в теорії і робітницкий рух в практиці. І тому пан автор чіпає ся різних дрібниць з самої наради конгресу і той їх результат, який висловлений в резолюціях, збуває половиною шпальти, називаючи їх „шановними вправами".

Отже — каже д. Стечишин — на конгресі було дуже мало людий і від [illegible] цілого враження. Що делегатів було не більше сотні, се правда, — але чи знає пан. автор, що се був наш перший інтернаціональний конгрес і що він до останньої хвилі не був певний чи він буде, бо доси ні одна держава не допускала в себе анархістичного конгресу. А серед таких обставин, очевидно не могло богато людий зібрати ся на конгрес. Але все таки делегатів з поза Голандії було куди більше як 10—12; я сам по не докладним справоздням німецкої анархістичної преси начислив коло 30 звісних мені імен зпоза Голандії між самими бесідниками, а я живу так далеко від центрів анархістичного руху, що мої знакомства дуже обмежені. Так само на публичних зборах були тисячі людий (а не 500—600); в сій справі я більше можу вірити доповідям анархістичної преси і своєму знаню анархістичного руху в Голандії, як пресі буржуазній і соціально демократичній, яка по звичайній методі або промовчувала або обезцінювала конгрес.

Як мало розуміє пан. автор суть анархізму, се найлішше видно з его закидів, будь то конгрес „від початку до кінця був проти основних принципів анархізму". Бо бачите, анархісти проти парламентаризму, а всякий конгрес—се ж лише зворець парламентаризму; анархісти проти виборів, а на конгрес вибирали делегатів, а на самім конгресі предсідателів і секретарів; анархісти проти голосування, а голосували над резолюціями; анархісти проти законів, а укладали резолюції; анархісти проти організації, а заложили стару організацію і т. д. побиває анархізм пан. автор. А тим часом вистане хоч трохи знати суть сучасного парламентаризму зі всіми его виявами з одного боку і суть анархізму з другого, щоби зрозуміти, що ті противеньства лежать не в анархізмі, тільки в голові автора. Конгрес що до форми є [illegible] парламентом, се правда. Але ж анархісти поборюють парламентаризм не за его форму, тільки за его зміст, за его значіне для визвольної боротьби робучого народу. Бо коли ходить о форму, то про всяку розмову більшого числа людий можна з таким самим правом сказати, що се „зворець парламентаризму" і з того самого становища оцінюють анархісти також вибори, голосованє і всі инші прояви парламентаризму, а саме не шкідні вони для визвольного руху робочого народу, а не ті їх форми. І з того боку анархістичний конгрес власне основно ріжнить ся від парламентаризму і від соціалістичних конгресів; бо делегатів вибрано не на те, щоби їх ухвали були обовязуючими для цілого руху, тільки що би виявляли справу руху даного краю на конгресі. Гадаємо тому на конгресі однакові права мали й делегати й особи які брали в нім участь лиш особисто; бо предсідателів і секретарів вибирано лише для списування, хто і що говорить, бо над резолюціями голосовано лиш на те, щоби пізнати, як відносить ся до даної справи учасники конгресу, а не на те, щоби вони мали обовязуючу силу для цілого руху; бо постійну інтернаціональну організацію заложено на те, щоб вона сповняла ролю посередництва для порозуміння між тими групами, які охотять до неї належати і з ей посередництва користати, а не на те щоб вона мала якусь власть над цілим рухом.

Пише далі пан. автор, що з приводу конгресу цілий світ (і очевидно також він сам) сильно розчарував ся, бо ось то всі сподівали ся довідати ся, „чого властиво анархісти хотять", а не довідали ся. Даруйте добродію, але анархісти не устроювали „Представлень для И. Т. Публики", тільки конгрес для себе, щоб порозуміти ся про ті справи, котрі їх в даний момент видавали ся найпоглавнішими. І вони, можу Вас впевнити, що до результату конгресу зовсім не розчаровані, а се для них найважнійше. Коли хто небудь цікавий знати, „чого анархісти властиво хотять", то нехай потрудить ся перестудіювати що-важнійшу анархістичну літературу (але літературу а не пасквілі, інсинуації та денунціації) про анархізм, нехай слідить за анархістичною пресою, за анархістичними проявами в робітницькім руху. Се одинока дорога довідати ся „чого властиво анархісти хотять" і ощадити собі гіркого „розчаровання".

Все те, що пан. автор писав доси, мало єму наложити на доказовий матеріял, що головна мета анархізму поборювати соціалізм, та що „нова інтернаціональна анархістична організація з являє ся лігою для поборювання соціалізму такою самою як та, що її основувало німецьке правительство для подібної цілі" організацію „для розбивання робітничих організацій", якої „становище для зорганізованих робітників рівнозначне з вальгродизмом".

Ох, ти стара пісенька про „розбивання організацій"... І кого не стрічав сей закид, хто йшов між людий бороти ся зі старими думками і голосити нові! Безперечно анархізм бореть ся з соціалізмом як з направом, котрий его думку не веде до визволення народу, тільки до нових форм поневолення; анархісти в міру того, як придбують робітників для своїх ідей, „розбивають" робітницькі організації, оперті на инших ідейних основах, — так само, як примірои соціалізм бореть ся з буржуазним демократизмом і „розбиває" его організації, відриваючи від них членів, яких переднає для своєї ідеї; так само і от ви, гуртом українських поступовців в Канаді, бореть ся з греко-католицьким та „серафимським" клерикалізмом і „розбиваєте" его організації. І инакше не може бути, бо кожда нова думка хоче заняти місце старої і боре ся за те місце, а що нові думки не захоплюють всіх людий зараз, то в міру того як проповідники нових думок придбують собі прихильників, розбивають вони ряди тих, що держать ся ще старих думок. Не розуміти сього, се значить не розуміти в загалі нічого з суспільнім розвитку, а розуміючи се, робити з немусь такі закиди, се значить тенденційним і несовістним освітлюванєм справи скріпляти темноту тих, що й без того в темноті блудять

І тому такі справи годі оцінювати виключно по зверхнім формам, але треба також, і то перше всего, розглянути їх зміст. От приміром убійство страшна річ, против якої бунтує ся вся наша природа, — а скільки є випадків коли поважна часть людськости або й ціла вона вважала убійство найвищим геройством?! Те само і з „розбиванєм робітничих організацій" анархістами. Не досить сконстатувати „розбивання" але треба передовсім спитати, в імя чого анархісти „розбивають робітничі організації"? Автор сього не питає і не порівнує інтернаціональну анархістичну організацію з лігами для поборювання соціалізму, закладаними ріжними правительствами. Але ті правительства поборюють соціалізм в імя збереженя теперішнього ладу, а анархісти поборюють его в імя визволеня робітницької класи і всеї людськости з неволі теперішнього ладу, виволено, до якого на їх думку не веде соціалізм. А монополю на закладанє робітничих організацій соціалізмови ніхто не дав, щоби всяка діяльність проти него була рівнозначною з справжним „розбиванєм робітничих організацій".

В однім місці своєї статті пише автор, „що анархісти виявляють против соціалістів так морального як і фізичного терору не менше чим і проти володарів, таких, як цісарева Элисавета та президент Мекінлі". Я був би дуже вдячний за розширенє його знаня робітницького руху, коли-б автор навів мені хоч один випадок такого фізичного терору анархістів супроти соціалістів, яким були терористичні акти на Элисавету та Мекінлі (в ту тенденційність, з якого автор вибрав якраз сі факти, а не инші, нехочу входити близше). А що до „морального терору", знаю лиш, до підсуваня противникови нечесних мотивів ділання і т. т., то історія боротьби між соціалізмом та анархізмом учить, що в тім „моральнім терорі" соціалісти були богато більші майстрами, — а й сам автор дав нам доказ против того, майстерство, [illegible] пятнуючи анархізм з правительственними лігами для поборювання соціалізму та називаючи его вальгродизмом супроти робітничих організацій.

Бо треба вам знати д-іє Стечишин, що за дальшим інтернаціональної анархістичної організації були такі люди, як Кропоткин, що на конгресі промовляли за него такі люди, як Малатеста, люди, які цілим своїм житєм засвідчили свою відданість справі визволення робучого народу, які служенню справі несли їй у жертву свое суспільне становище, свій маєток, свою свободу, свою кров і свое житє. І всі вони — те само, що [illegible] правительственна ліга для поборювання соціалізму? Були на тім конгресі і промовляли за інтернаціональною організацією дальше делегати могучих робітничих організацій, як от француських синдикатів, організації, в [illegible] якій в француськім повітрі уносить ся безнастанно соціальна революція, організації, в яких [illegible] всі знані Геди і Жореси. І всі ті організації — се вальгродизм? Чи подумали Ви, д-іє Стечишин, що те, що Ви пишете, се навіть не акт „морального терору", а щось богато гірше, чого я не хочу називати по імени?!

Не забув пан автор згадати і про мою особу і заявляє, що я „український анархіст Мих. Лозинський цілу свою публіцистичну діяльність посвятив майже виключно поборюванню соціалістів". Про „поборювання соціалістів анархістами" в загалі я вже говорив, а про себе скажу ось що: Я справді поборював соціалістів, але поборював у них те, що вони взяли в спадщині від „старого світа": Компроміс зі „старим світом" на шкоду справи визволеня робучого народу у західно-европейских соціалістів і національно державні тенденції супроти національної незалежности українського народу, перейняті польськими соціалістами від польської шляхти і російськими соціалістами від російського самодержавія. Борючи ся по своїм силам зі „старим світом" за ідеал комунізму і анархізму, я вважаю своїм обовязком бороти ся також проти всего того в соціалізмі що під фірмою соціалізму вносить в робучі маси [illegible] понятя „старого світа".—

Михайло Лозинський.

Львів, 8. XI.

„БУРЛАКА" У ВІННІПЕГУ

„Бурлака" (Чумак) драми Карпенка Карого відіграли у Вінніпегу кандидати ук. семинариї і члени У. В. Ф у гали тов. ім. Шевченка 30 падолиста. Думаю що ся драма вже відома декому з своєї популярности, тому не стану описувати цілого її змісту. Тут головно фігурує старшина і Бурлака. Перший без міри все народ громадську касу а другий добиває ся лиш святої правди, за що старшина всіми силами старає ся позбутись Бурлаки і его племінника М[illegible] (Марка за те, щоби не була нареченою в его [illegible] свою донь Надії, котру Марко [illegible] любит). Драма кінчить ся тим, що коли старшина хоче й другу [illegible] проти него, [illegible] Павла Бурлаки, приїздить в тій час становий і комісар і [illegible] громадські гроші [illegible] старшині кінець. В тій самий час Бурлака виходить побідоносно

Драму щоби не хвилити відіграли аматори знаменито. Коли знаємо, що декотрі аматори вступали перший раз, нужно признати знаменитість іх гри. Старшину тов. С. Левицько відіграв зі знанєм і серіозно, як пристоїть такому старшині. Михайловича — тов. А. Сліпченко прикінці грав лучше чим з початку. Михайло, приблочного старшини, Я. Кушівський завадто переходжував в дочій, але місцями грав добре. Паньки — тов. Войціховський за мало за те Павлер (Омелька і Жида) лучше, особливо панотого Омелька грав добре. Діда — тов. Мигайчук грав без хиб. Олексу — тов. Семенюк, Петра — тов. Паньків так само. Чотирох чоловіків грали Бойко, Мигайчук, Возняк і Сліпець досить добре. Павла Бурлаку тов. В. Ваничинський грав [illegible] тим самим в той час бурлакою, що [illegible]. Декому подобала ся гра Ваничинського найлучше. Марка — тов. Продан грав добре, лиш по декуди за тихо говорив Надію — тов. П. Ферлейова грала чутливо, особливо її красний спів викликав тишу не салі [illegible] тов. Новакова також грала не зле і Одарку — тов. Гуменюковичівна добре. Режисерство тов. Т. Д. Ферлея довело до ціли а фризуру А. Новака і Кушівського мальованє до образового [illegible]. На закінчене згадати і славного артиста суфлера М. Стечишина, без котрого таке представленє було би нічим. Як вже всіх то всіх, що робить. За таку [illegible] соціалісти [illegible] їх $25. [illegible] соціалістична боротьба на світі!..

Арій.

„СВАТАНЄ НА ГОНЧАРІВЦІ"

відіграли у Рівнині [illegible] дня 23 листопада с. р.

Йдемо непроглядними лісами і не нагадуємо, щоби тут щось подібного можна бачити на фармах хотяй знали, що грати-муть зараз штуку, ти якось недовірчиво спішили по грудою битій дорозі. Николи наступаючи на [illegible], або й падеш, в тіді тобі „небесні мігдали" не милі, та в той час з'являєть ся перед нашими очима школа. Увійшовши в середину витають нас тов. учителі котрі улаштовували сю [illegible] сцену зі школи учителя В. Когута, до школи Ф. Гавриляка. Взагалі вся сцена котру прикрашують чепурні декорації була улаштована знаменито, до навіть несподівано. По чиєї питаю ся,

— Хто малював — хто тим артист?

— Наш тов. Синютюк — відповіли — за що я розумію ся [illegible] потребу людини; і питаю дальше чиї коштом, знати і взагалі як Ви упорядкували цілий план представлення?

— Се перше слово і заслуга тов. Когута. Він зрьому початок і видатки [illegible] і що більше, поменшили в дальших заходах [illegible] Синютюк [illegible] Яцишина [illegible] а дальше, [illegible] аматори. Коли [illegible] дальний [illegible] на котрих [illegible] другим [illegible]. Взагалі аматори виявили ся досить добре [illegible] для першої гри а я думаю коли би так режисер добрий не було би хиб. Досить того що коли порівняти перше представлене „Аргонавти", котре грали у Вінніпегу, [illegible] сценою [illegible] до сього можна сказати [illegible] — славно! Сими днями довідав ся, будьто такожні Канадийці, [illegible], щоби відогравно штуку ще раз у [illegible] Teulon. Штука [illegible]. Канадийці, бо [illegible] дивно, що „Галичани" аматори також і люблять цінити [illegible] своего театру

Арій.

ГОСПОДАРСКІ РАДИ.

Як переховати цибулю? Коли цибулю добуде ся з землі, то треба єї тонко розстелити на продувнім місци, щоби добре присохла, потім очистити з листя і уложити на полі в тонких верствах. Коли потиснуть морози громадить ся цибулю на більшу купку, прикриває ся перетою (плахтою), а поверх соломою, а на весну, коли потепліє, треба солому усунути. Дрібну цибулю, т. зв. „зимну", треба звісити в мішках з рідкого полотна в пекарни коло печі, щоби добре висохла, бо така висушена і задимлена цибуля, єсли її посадимо на весну, не вистрілить в насінника

Корм для гусей

Зібране квасне молоко треба заварити і видїлити з него сир. По відцідженю сироватки треба домішати одну третю частину пшеничної полови або з [illegible], одну третю частину розпарених бараболь, і добру пригорщу пшеничних або ячмінних отрубів. Єсли би той корм був за густий, то треба додати до него збираного молока. Дає ся его гусям рано і пополудни, оскільно лиш з'їдять, а потім дає ся їм моченого вівса або кукурудзи. Такий корм дає ся гусям, котрі держать ся в клітці. При тім треба їм додати також трохи грубого піску, котрий єсть для гусей конечний до травленя.

Уважайте щоби ваше масло не фальшувати

[illegible]

Windsor Salt

[illegible]

ШУКАЮ.

[illegible]

Peter Sauchak

P. O. Box 170

Rainy River, Ont.

До виборців міста Вінніпегу.

На жаданє виборців міста Вінніпегу я постановив кандидувати на члена до контрольної комісії. Будучи родимцем міста через довший час, я мав нагоду познакомити ся з фінансовими і матеріальними справами міста.

Заразом складаю свою щиру подяку моїм виборцям, котрі попирали мене через послідних 3 літ. Тому я сподію ся, що ті самі люди, котрі мене доси щиро попирали і на дальше не відмовлять мені свого голосу. Що до фабрики сили електричної в місті то я вповні стою за єї будовою, однак в часі коли грошеві обставини міста Вінніпегу будуть в лучшім стані ніж вони є тепер. Те саме що до більшої доставы води для міста. Першою задачею контрольної комісії міста повинно бути полагоджене довгів, які місто затягнуло попередними роками. Так само місто повинно постарати ся о гроші на місцеві [illegible] роботи, щоби в той спосіб дати робітникам нагоду зарібку на удержанє себе і своїх родин. Єсли буду вибраний до контрольної комісії, буду старати ся після моїх здібностий і вмілости служити містови так, як я доси служив.

Ваш

J. G. Harvey.

Панове виборці!

ГОЛОСУЙТЕ НА

J. W. COCKBURN

КАНДИДАТА ДО КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ.

ВІД ВИБОРЦІВ МІСТА ВІННІПЕГ

W. G. Douglas

КАНДИДАТ НА АЛЬДЕРМАНА

[illegible]

сподіє ся голосу [illegible] при мійских виборах

Вашого голосу і попираня при мійских виборах сподіє ся

Ex-Ald. Latimer

КАНДИДАТА ДО КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

на рік 1908.

При мійских виборах віддайте свій голос на

C. A. Baskerville

АЛЬДЕРМАНА НА ВАРДУ 5.

Mr. Baskerville попирає майора Ешдовна.

ГОЛОСУ І ПОПИРАНЯ У ВАРДІ ШЕСТІЙ сподіє ся

Thos Fairbairn

КАНДИДАТ НА АЛЬДЕРМАНА

У ШЕСТІЙ ВАРДІ.

При виборах на альдермана у варді шестій не забудьте віддати свій голос і попирати

F. J. C. COX

АЛЬДЕРМАНА НА ВАРДУ 6.

ШУКАЮ.

Свого брата Дмитра Сидорова. [illegible]

[illegible]

Emil Pastuch

Rainy River, Ont.

ПОШУКУЮ

свого товариша Григорія Шумика; походить був з села [illegible] Чортків, адресувати прошу так:

Константин Щерба

Steinbach, Man.

До виборців міста Вінніпегу

Рік тому назад я просив Вашого голосу і попираня в часі моєї кандидатури на члена контрольної комісії. В тім часі я [illegible] програми „в справах міських і тої програми я через цілий час моєї урядованя придержав ся. [illegible] мої [illegible] що до тої моєї услуги міських „стрітгарів".

Сего року я знов задумав віддати себе на услуги міським справам. Я я завсїди стою за довершенєм міської будови фабрики електричної сили. Сила електрична в місті піднесе [illegible] і загальний оборот торговельний міста. Що до других питань як цена і контрактова робота, асфальтоване улиць, [illegible] робітників через завідательство міских робіт самим містом і т. д. то всі знають добре мої погляди в сих справах.

Сподіюсь Вашого голосу і остаюсь

З поважанем

J. W. Baker.

У ВАРДІ V ГОЛОСУЙТЕ

на

АЛЬДЕРМАНА

McArthur

котрий сам мешкає в тій варді і доси зробив багато для сеї варди через послідних 2 роки

До контрольної комісії.

Яко кандидат на члена контрольної комісії, я маю честь просити всіх чесних виборців міста Вінніпегу о віддане голосу на мене.

Я вірю в осторожну і енергічну фінансову господарку міста в першою задачею мого урядовання в комісії буде злагода теперішнього довгу міста.

Я попираю будову міської фабрики сили електричної, однак в часі коли можна буде позичити на вигідні склади.

Я стою за промисловим розвитком міста як також за достарчуванєм для мійских робітників самим містом

Я стою за санітарними улучшеннями в місті і за усуненням всяких заразливих хороб через енергічне стереженє з всіх иньших справах міста і буду старати ся робити все найлучше для загалу міста і уживати повного свого осуду

W. Sanford Evans.

ДОПИСЬ.

Fernie, B. C.

В ч. 15 „К. Ф" повторив д. Яр. Одарчук свою дописcь із ч. 41 „К. Ф." і притім додав новійший план організації. По моїй гадці, ми народ; бо в кождого з нас є осетата чоловіка — але лише на показ. Однаком чоловік з здоровим поглядом, котрий розумів ся трохи докладнїйше на [illegible] сотворінях то заперечить що нам далеко до назви — народа.

Тут приходить питане чому ми не народ(?) ми не можемо звати ся ним, а се тому, що ми не верховодимо собою самі — лиш нами верадкують чужі як сиротами. Думаю, що вам оцінювати не треба, бо кождий поселенець з повноліттям, а однаком не стараємо ся провадити свое житє як народ чужий, котрий опікує ся не лиш собою, але і чужинцями.

Тому нам належить самим о собі подбати а се можем осягнути лиш через організацію. В сій справі много перш писано і подавали ріжні люди всякі [illegible] все перешуміло як вітер по лісі, а опісля знова тишина. Се все діялось в причини многих организаторів, кождий старав ся щось зробити по своїй думці Се лиш спиняв всякий рух, убивав всяку гадку. По щож літи з ходаками в чиюсь душу і пхати в той спосіб всяку пільну думку на тантой світ, чи не лішше іти спільно з другими і видвигнути народ зі сну?

Том обговорім спільно гадку добр. Яр. Одарчука і заберім ся як найскорше до діла і в той спосіб заспокоїм свої пекучі потребам. Після моєї гадки найпотрібнїйша єсть організація просьвітна, котраб причинилась до піднесеня нашого народу з темноти.

Подумайно вам поре, погладайно ся ли другі нами зворікують ся і вдусять нас як сир в торбині, а тоді буде пізно за пізно думати про організацію. Стараймось покинути зрілоту байдужности і покажім, що ми живий народ а не фігури. В кінци скажу, що з коротці думка добр. Одарчука повинна статись ділом. До праці, брати робітники і фармері, з кождого кутика де мешкає наш поселенець — нехай вийде слово в тій справі а певно що дочекаємо ся красшої будучности на чужій земли, котрої не зазналиcьмо на рідній.

Т. А. Павчук.

Всячина.

— Желїзниця через море. На полудне від американського півострова Фльоріди знаходить ся т. зв. „друга Фльоріда", ширина на 200 км., котра лучить залив мексиканьский з атлантійським океаном. В самій середині сеї широкої морської дороги між Фльоридою а головним містом Куба, Гавана, лежить купецьке місто Кі Вест, де в літі перебуває много американських мілїонерів. До сеї місцевости будують тепер через море желїзничий шлях. Шлях сей буде йти через море на 150 миль. Можливість виконання сього дивного проекту повстала через се, що до місцевости Кі Вест веде в Фльориди ланцух малипьких островів, а в загалі море на тім місци є плитке, бо не переносить 8 метрів глубини, так, що місцями можна поробити [illegible] насипи, а місцями знова можна на морськім ґрунті поставити стовпи, які можуть удержати мости. Всї ті роботи вже покінчені і желїзниця буде отворена в 1908 р. З нової желїзниці 150 км буде переходити через острови, а тільки 45 безпосередно через море. Хоч ся желїзниця коштує много мілїонів долярів, то підприємство сподїває ся великих зисків, бо Кі Вест належить до найбільших курортних місцевостий Америки.

⁂

— Жертви мілітаризму! Доносять з Теребовлї, що там відобрало собі житє трьох рекрутів драгонів. З огляду на се, що так зв. „абрихтунок" триває лишень 2 тижні т. є від 16 минувшого місяця, мусить ся прийти до заключеня, що в теребовельських „малих гарнізонах" діють ся нечувані надужитя, даване „школи" бідним рекрутам, коли аж трьох вибрало собі вольно смерть. В волиських перемиських гарнізоні також діють ся надужитя. Рекрут [illegible] Луговий хотів в розпуки кинути ся під потяг, на щастє його спримано і відставлено до відділу.

— Еміграция до Луізияни. До відомости міністерства внутрішних справ Австрії дійшло, що від якогось часу дає ся добачувати — особливо в полудневих сторонах держави — еміграция до Луізияни, удільної держави Сполучених Держав північної Америки. Роблять ся головно заходи о приєднане емігрантів для міста „Богальюза", в котрім мов то робітників ждуть дуже маскові роботи. В виду тої агітації треба поручати як найбільшу осторожність, тим бо наспівають докладні вісти о виглядах еміграції до полудневих сторін Сполучених Держав. Часописи, видавані в Новім Орлеані і в Чульвестоні, переповнені жалями з причини, що в многих місцях полудневих держав Сполучених Держав, особливо же в Луізиані і Міссісіпі, прибуваючі з Европи „зелені" емігранти попадають ся у відносини, які нагадують давну неволю мурянів. Безсовісні роботодавці змушують до роботи при помочи поліції таких робітників, котрі невдоволені із свого занятя і котрим заробок не вистає на житє. Надопускає ся їм навіть можности пошукати собі иншу роботу. В декотрих місцях вийшли на верх такі відносини, що показують необхідною інтервенцию американського союзного правительства.

ПОШУКУЮ ПОСАДИ.

Англійский учитель з дипльомом англійско-руского семінара Манітоби. Інтересовані нехай пишуть листово подати услівя і платню на адресу.

M. Drabanaty

Box 5 — Oakburn, Man.

В день виборів десятого децембра

ДАЙТЕ ЗНАЧОК НА СИХ КАНДИДАТІВ ДО КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

J. W. Baker x

Jas Burridge

J. W Cockburn

W. Sanford Evans x

Wm Garson

J. G. Harvey x

J. G. Latimer x

РУСКА АПТЕКА

Rogers

лікарство на сверблячку.

Правдиве і добре лікарство проти свербачки і проти лупаня шкіри. Ціна 25 цт.

Rogers курацийне средство вилічить всякі висипки на голові і на лици. — Ціна 25 цт. — Сі лікарства зроблені старанно і добре і гарантує [illegible] їх хартїсть.

Всякі медицини маємо тако.

Адреса наша:

Rogers, the Chemist

264 Jarvis ave. (2 Blocks west of Main str.).

Winnipeg, Man.

Globe Park

В місті Portage la Prairie Man.

Портаж ла Прері єсть найбільшим центром [illegible] в Зах. Канаді.

Портаж ла Прері околиця продукує найбільше пшениці. — Ми випродали всі лоти в Centre View субдивізії і кождий купивший там лот заробив подвійну ціну. Ми тепер розпродуєм другу субдивізію. Кождий лот в добрім, в сухім положеню і в окрузі міста.

ЦІНА ВІД $25 00 до $60 00. — Услівя: $5 готівки і $5 місячно. Зайдіть до нашого офісу або напишіть до нас по руски а ми удїлимо вам пояснень в рускій мові.

The Globe Land Co Ltd.

677 Main str. Winnipeg Man.

D. E. Adams Coal Co.

Твердий і мягкий угол

ДО ОГРІВАНЯ І ВАРЕНЯ.

4 ярди в місті: No. 1. Higgins ave.

„ 2. Fort Rouge.

„ 3. West End.

„ 4. Elmwood

ОФІС НАШ: [illegible] Block, 226 Bannatyne Ave.

ТЕЛЕФОН [illegible]

Руских робітників — і — фармері в Канаді,

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ „К. Р. Н. СОЮЗА".

„Союз" виплачує запомогу в разі каліцтва як утрати ноги, руки, ока від 50 – 100 долярів; в разі смерти члена — 300 долярів посмертного, так за мужа як і жену.

Хто хоче більше довідатись про се „товариство" нехай пише до Гол. Уряду на адрес:

Mr. N. Hladki

613 Redwood ave.

Winnipeg, Man.

Мітінги відбувають у Вінніпегу ріг Стела і Мак Грегор улиць кождого місяця по 15-тім в неділю.

Фарма на продаж.

[illegible]

John Jurkosci

Winnipeg Beach, Man.

Перша Руска Книгарня в Америці.

[illegible]

Ruska Knyharnia

P. O. Box 123

Scranton, Pa.

До виборців міста Вінніпегу.

ВП. ПАНОВЕ!

Дякуючи Вам за довіре, яке Ви мали до мене підчас послідних виборів і через цілий біжучий рік я маю честь просити Вашого голосу також на слідуючий рік.

Єсли дасьте мені свій голос то в той спосіб дасьте мені змогу працювати для міста по моїм здібностям і силам як найлучше.

Рік тому назад велика більшість податковців міста порішила вибудувати велику централю електричну в Point du Bois.

Від того часу майор міста і меншість міської ради порішила здержати будову тої фабрики.

Майор міста котрий стоїть на чолі фінансових справ міста через свою необережність відкинув оферту закупления бондів міста в сумі $5,000,000 по 4 і пів процент.

Через се будова фабрики мусіла бути здержана на пізнійше. Тепер вони кажуть що будова буде продовжувана аж тогди, коли фінанси міста будуть в лучшім порядку.

Майор і єго прихильники чують що вони можуть побороти всілякі трудности, однак помимо сего стягають ся.

Ситуация тепер така, що тут конечно треба упити волі.

Все упите волі мін не мож буде побороти всяких перепон, які суть в дорозі будови фабрики для міста.

Судячи з послідів тогорічного року чи можно мати довіра в майора і єго прихильників?

Відповідь тільки одна. Вони прирікали бути вірними інтересам міста, однак тепер показує ся, що вони такими не були. Спровадівши ся раз чи не будуть вони дальше такими?. — Я маю відповідь для Вас.

Я есьм переконаний, що єсли майор побідить в своїй борбі против правдивих прихильників міської власности в сій кампанії виборцій Ви ніколи не будете могли вибудувати муніципальну водну централю.

Вибір у Ваших руках. Єсли хочете електричної централі, вибирайте тих, котрі хочуть мати для добра міста.

Майор і єго сторонники противлять ся сему. Я стою за будовою міської централі електричної і буду все за нею.

Ваш вірний

William Garson.

КУПІТЬ СОБІ ГОДИННИК!

Вам звичайно тяжко купити добрий заторок через те, що він дорогий. [illegible]

$2·50

(два долара пятьдесять центів) [illegible]

The Ruthenian Trading Co.
P. O. Box 62
Winnipeg, Man.

А дістанете добрий заторок [illegible]

George Moody
B. A. L L. B.

Адвокат, барістер
і публичний нотар
Канцелярия на першім поверсі.
Ryan Block
over Banfields Carpet store
498 Main street
Phone 5805
Winnipeg.

Paul Sala

546 Main str. Winnipeg Man.

Горівка біла або червона від 50 цт. до $1 за фляшку. Альнокоголь від $4.75 до $5.25 за гальон, найлучше порто вино $1 до $1.25. Рум, бренди і джін. Пиво в бочках. Вино від 25 цт. за фляшку. Говорить по руськи.

[illegible]

Гроші до краю.

Єсли посилаєте гроші до якого небудь краю на сьвіті — зайдіть до агента

Dominion Express Co.

або C. P. R. —они агентів на стациях, котрі видають:

моньє ордери,
заграничні чеки
і почтові переказы,

платні в кождій части сьвіта. Спеціальні способи до скорої висилки грошей до Галичини, Росиї і т. д.

Посилаючи гроші через Dominion Express ви певні що з Вами обійдуть ся чесно і услужно.

Аловеі & Чемпіон

Alloway & Champion

Банкери і агенти від „шіфкарт".

667 Main str. Winnipeg, Man.

В нашім офісі працює урядник, котрий говорить по руськи.

Ми продаємо „шіфкарти" до Галичини і Буковини і можемо спровадити Вашу родину з краю.

Ми посилаємо гроші до Австриї в такій сумі, яку Ви тут подасте.

Продаємо австрийські гроші і стемпі.

МІНЯЄМО КОРОНИ НА ДОЛЯРИ.

Зайдіть і питайте ся о урядника або напишіть до него за поясненями, а отримаєте відповідь по руськи.

Наш офіс есть від ч. 667 Main str. на полудне від C. P. R. стациї.

Для тих, що працюють в місті цілий день, ми держимо офіс отвертий в суботу вечером від 7 до 9 години.

РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1879.

Elliott & Macneil.

АДВОКАТИ,
ПОВНОМОЧНИКИ,
ЗАСТУПНИКИ і т. д.
316 McIntyre Block,
Winnipeg - - - Man.

E. Beveridge.

Канцелярия Адвоката і нотаріальна.

[illegible]

Можна розмовляти по руски.

313 McIntyre Block,
3 поверх.
Winnipeg — — Man.

Leech & Leech

Адвокати, солiцитори, нот.

Позички грошей.

711 Mc Intyre Block
Winnipeg Man.

Hagel & Hagel

520½ Mainstr, cor. Logan av.

Адвокати, солiцитори, нотарі і т.д. Перепроваджують скоро, всякі справи спадкові і грошеві старого краю.

Говорить ся всіми славянськими мовами.

Winnipeg, Man.

Єсли закладаєте або маєте стор пробуйте в нас закупити.

Дістанете все по найтаншій ціні і за скорою висилкою.

Ми продаєм тільки для сторнників.

Campbell Bros. & Wilson

Гуртові і імпортуючі купці.
Winnipeg Man.

Увага!

Тих що хочуть учити ся по англійски і хотять купити собі „Англійско-руский Словар" повідомляємо щоби наперед висилали в листі „моні ордер" на $1.50 на адресу

„Canadian Farmer"
Box 82
Winnipeg Man.

THE STANDARD GRAIN Co. LTD.

Ми купуємо від разу всілякого рода збіже від фармерів по найвисших цінах. — Щоби найлучше продавати Ваше збіже, задуйте збіже до карп і посилайте до Порт Артур або Форт Війлм і присилайте Ваше посьвідчене висилки до нас а ми Вам гроші за збіже вишлемо.

Спробуйте наслати до нас в справі збіжа а ми Вам дамо всяких інформаций. —

Пишіть по руськи на адресу.

The Standard Grain Co. Ltd.
Winnipeg, Man.

Північно-західна Канада.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парастого числа секция державних земель в Манітобі і північно західних територнях є до роздачи. Одначе даром не дає ся ціла 8 і три четвертих в 26 секции з котрої тільки північно східну чвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секции т. є 160 акрів хто є головою родини, [illegible] кий мужчина, маючий 18 літ.

[illegible]

Оплата $10.00 зложує ся особисто в місцевім Land Office того дістрікту до котрого земля принадлежить. Сей той, котрий хоче дістати землю хоче дати припоручене другому, щоби за него оплатив, то мусить писати: to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дістрікту, до котрого та земля принадлежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слідуючі точки:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій земли і обрабляти єї найменше шість місяців кождого року, в протягу трех літ. Се есть звичай Департаменту мати щоби поселенець з'орав 15 акрів, або замість управляти 51 акрів землі має мати 20 штук власної худоби і стайні для неї.

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) має такого сина, що може після права вложити оплату за дарованну землю, мешкає в сусідстві землі записаної на сина то син може одержати патент на туй землю, хотяй не мешкає на ній, а мешкає в татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертіфікат на патент, а передтим вніс оплату за иншу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, єсли другий гомстед знаходить ся близько першого

4. Єсли поселенець має постоянно і працюєва фармі, котру він дістав, то обовязки які вимагає право будуть виповнені.

В додатку висше сказаних чотирох точок, іще треба додати се, що поселенець хотівши одержати патент має з'орати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і всі господарскі будинки і також 30 акрів огородити плотом.

Право внесення другої оплати за гомстед котрой тільно ті котрі еще перед 2-гим червнем 1889 року виповнили всі обовязки на першім гомстеді і дістали на него патент

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнає обовязки після права, єго внесену оплату уневажная ся, а землю може иньший оплатити і мати собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом sub. агентом або гомстед інспектором.

Перед робленем аплікації о патент, мусить ся повідомити письмо комісаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦИЇ.

Новоприбувші емігранти одержують поучене що до роздачи земель в еміграцийнім офісі в Вінніпегу, або в кождім уряді державних земель в Манітобі, Dominion Land office

Землю, котра ще не дана м. народ можна дістати тогди, коли письмо повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісаря еміграцийного в Вінніпегу, The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, або кождого агента державних земель в Манітобі і північно західних територнях.

W. W. Cory. заступ. міністра справ внутр.

Єсли хочете мати в себе в дома П'ЯНО найлучшої якости,
Єсли хочете, щоби комната Ваша була переповнена солодкою і мельодийною музикою,
Мусите уважати добре, якого рода пано купуєте.
Думаючи про се, ВИБИРАЙТЕ СОБІ ПЯНО У НАС

The Morris Piano

продаєсь на легкі сплати.

Яко фабриканти і агенти, ми готові показати Вам всілякого рода пяна.

The Morris Piano Co.
228 Portage Ave. Winnipeg.
S. I. Barrowclough західний менажер.

Памятайте що

EDDYS'A
будівляний папір

НЕ ВПУСКАЄ ЗИМНА
ані ВИПУСКАЄ ТЕПЛА.

Пишіть по пробы і ціни до

TEES & PERSSE LIMITED
AGENTS

WINNIPEG, Man.

АТЛАНТИЦКА КОРАБЕЛЬНА АГЕНЦИЯ.

і. Продаємо на головні лінії корабельні компаній Montreal, Quebec, St. John, Halifax, Portland, New York, Boston, Philadelphia і головніших Европейских портов.

[illegible]

[illegible]

Про ціни і иньші подробиці пишіть до

W. P. F. Cummings
Room 107 C. P. R. Station
Winnipeg, Canada.

НАЙДЕШЕВШІ ЦІНИ
до і з Гамбурга, Кракова, Львова, Чернівець і всіх місць в Австриї.

Єсли хочете їхати до краю або спровадити фамілію з краю памятайте що сініарська лінія корабельна продає найтаньші тикети. Єсли Ви приїдете до Вінніпегу шукайте за числом 660 Main str. где робить добре Вам знаний Русин „Фред".

Тут міняєте собі гроші на австрийські, найтаньше і купите тану шіфкарту. В суботу офіс наш отворений від 7 до 9 вечером.

ВИМІНА АВСТРИЙСКИХ ГРОШЕЙ.

Висилаємо найдешевше гроші до всіх місць в Австриї.

ALEX. CALDER
660 Main Street. - - Winnipeg Man.

ВСЕ ЧИСТЕ ПИВО
ДРУБРИ
REDWOOD LAGER

Роблене з найліпше фраги і хмелю відтак зливане у фляшки

Питайте за ним.

McLAUGHLIN CARRIAGE CO. Ltd,

204 Princess st. Winnipeg, Man.

Ми продаємо найлучшого рода вози для фармерів, сани, боґи, борони, плуги і взагалі всілякого рода фармерскі знаряди. — Наша адреса:

Mc LAUGHLIN CARRIAGE CO. Ltd.,
204 Princess st. pir Ross Ave. — Winnipeg, Man.

ПО МАТЕРИЯЛУ ДО БУДОВИ

приходіть до

The Dominion Lumber & Fuel Co., Ltd.

Тел 3196. Pir Redwood & McKenzie str.

КУПЦІ дощок, гонтів, дверий, паперу будівельного і дерева.

НАШ КЛИЧ:

☞ Низька ціна, скора доставка і добре обходжене.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

ВІСТНИК ПОЛІТИКИ, ЕКОНОМІЇ, ЛІТЕРАТУРИ І ГОСПОДАРСТВА

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

[illegible] Адресуйте так: „The Canadian Farmer" P. O. Box 22, Winnipeg, Man., Canada.

THE CANADIAN FARMER The only Ruthenian weekly published in Canada. [illegible] „The Canadian Farmer", P. O. Box 22 Winnipeg Man. Canada.

Рік VI. Winnipeg, Man., П'ятниця 24-го Липня 1908. — Winnipeg, Man., Friday, 24 July, 1908. Число 25.

НАША АДРЕСА:

„Канадийский Фармер"

P. O. Box 22, Winnipeg, Man.

Telephone 2916.

Друкарня під ч. 259 Fountain str. (5 блоків на захід від Main str., ідучи на Logan ave.)

Просимо всіх наших передплатників о вирівнане і відновлене передплати на „Канадийского Фармера". „К. Ф." на цілий рік коштує 1.50 дол.

Новинки.

— В. Transc. Railway комісіонери розписали до контракторів оферти, що до будови нової на 675 миль лінії з Moncton N. Br. до Winnipeg'у. Сї 675 миль лежать на лінії, яку правительство розпочало вже між Монктоном а Вінніпегом, а лежать в Онтаріо і Квебеку. Роботи поділено на 6 частий по 18 миль, з котрих дві части мусять бути готові 31 грудня 1910 р. одна 1 вересня 1910, а прочі 1 вересня 1909 р.

* * *

— C. P. R. компанія подала до відомости, що приступає до будови нової желїзниці зворот з Едмонтону до Lethbridge. Інжініри скінчили вже свою роботу, а компанія завіряє, що в протягу року віддасть лінію до ужитку.

* * *

— Амер-руські часописи доносять, що „Союз" рішив на історичній конвенції видавати часть своєї „Свободи" латиньскими буквами. Чи се добре оно вийде — побачимо.

* * *

— В заліщицькім повіті в Галичині, забрали хрупі коням Диха Ямпольского. Кільканадцять коньбас, шинкар і горівки мусіло минути ся, щоб здогадати ся з того, що лиш один жидов карчмар злетавив поденна рахунок на 1000 корон. Павол не хотів платити, та суд єго примусив.

— В Canyon City, в Америці повішено 16-го с. м. Італіянця Йосифа Аліа, котрий застрілив катол. попа Гайрікса при службі Божій. В часі коротного процесу сказав Аліа, „Я нужденний робітник примираючи з голоду кочуя в неділю по улицях і майже Нерка зайшов в костел. Мене пірвала лють. Перед очима станули мені всі брехни, які ми терпимо від тих лицемірів, що нібито за удїлювані Божі ласки темному народови так розкішно жиють нашою працею. Пустив я отже до костела, прицілився до „ксьондзів" і всадив одному з них кулю. Коли стануя на шибеници, крикнув піднесеним голосом: „Най жиють Італіянці, най жиють протестанти!"

* * *

— Цілий політичний світ здивував ся, що Американьский мільонер депутат Hearst виступив против Брайна, демократичного кандидата на президента Сп. Держав. Hearst відмовив поперти сеї кандидатури місто рони робітничої через се, як сам знає, що демократична партия, до котрої і він належить, не зробила нічогісінько для робітника в часах управи републиканською, як тепер обіцювала ім все грушки на вербі.

* * *

— В Іспанії був в 17.. р. закон, котрий в своїм [illegible] дїлі таке постановлює [illegible] командант, що держить фортецю для свого пана, [illegible] ля, може підчас облоги, коли єго голод до того вимучує, що вже ніякої можливи, коли вже спожито всі коні, пси, коти і иньші звірята і коли вже нема ніякої надії що ще можна би їсти, належить різати людий із своєї залоги, навіть, колиб не можне було инакше, то й власного сина. А то не буде вчисляти ся єму за злочин, коли він через то зможе удержати фортецю для власного пана, короля."

* * *

— Як доносять галицькі часописи — москвофільське общество ім. М. Качковского дістало 40.000 корон державної запомоги. Ті 40.000 корон, се юдині гроші, заплачені галицким кацапам за запродане народу і народної справи підчас послідних виборів, за боронене польских шляхтичів в віденьскім парламенті в часі розправ над галицкими справами, загалом заплата за усї льокайскі вислугування, які кацапи віддавали польскій шляхті за послідні роки.

* * *

— З Фриції В. К. доносять що з тамошної вязниці утїкло пятьох Італійців, арештованих під закидом що належали до товариства чорної руки. Мимо свідків [illegible] що они пострахом вимагали кількадесять тисяч долярів. Також доведено що не вагали ся они поповнювати убійства щоби лише дійти до гроша. На вість про їх утечу розіслано поліцию на всї боки і одного з опришків вже арештовано.

* * *

— Весь культурний світ починає інтересувати ся долею бідних старців, що збогатили своїми силами державні фабрикантів, мусять на старість працювати в голоду. Англія ухвалила вже пенсию, чи так зваву емеритуру старцям по 70-літнім житю. Німці придумують також подібний проект і завели поки що примусову асекурацию робітників. В Франції стїгують енергічно за тим, щоб будовати бодай публичні доми охорони на старість, в публична опінія Американців змусила ряд делких стейтів, Масачусетс, що ті заводять рід асекурації, де робітник складаючи в молодих літах дрібну вкладку, буде побирати від 65 літ житя сталу пенсию, а если скорше умре, то його родина одержить посмертне.

* * *

— В Ню-Йорку панує страшна спека. Дня 21 липня умерло від сонїчного удару 24 людей, а 125 борють ся зі смертию. Того самого дня упало жертвою 10 мужчин і в Філядельфії, Па, в Монтреал позамикано на сей день задля спеки деякі фабрики і склади.

Оба „мешканці" Саломон Саломонович і Вольф Коген, ще то із в Winnipeg'у працювали над фабрикованєм грошей, дістали засуд на три місяці вязниці. Легкий вимір кари пояснив суддя Pheppen тим, що в Ню-Йорку, де „мешканці" довгий час жили, наділили для них добрі свідоцтва, яко людий моральних і статочних.

* * *

— З Отави звісили прокламацию, що в тій части Альберти на 10 миль по обох сторонах треки G. T. P. (Гренд тронк) не вільно продавати жадних алькогольних напитків так довго, доки не покінчить ся будова сеї нової желїзниці.

* * *

— З Галичини звісили вісти о великих шкодах, які на многих місцях краю спричинило обірвання хмар. Найтяжше потерпїла середна Галичина, отже околиці Перемишля, де панували такі зливи, що повмивали навіть доми, а много дітей і старців знайшли смерть в воді.

* * *

— До Петербурга надійшли з Сибиру страшні вісти, що в губернії Якутск панує голод. Вже сотки упали жертвою сего немилосердного гостя, а прочі мешканці живлять ся людським мясом. В родині убивають наперед синів, відтак дочки і жінку а вкінці умирає муж. І то діє ся як раз в хвилю, коли „поштивори" призначують міліони на військо армії і на будову военних кораблів. А сих ситий голодного не знає!

* * *

— Тими днями арештовано в Римі 20 людий, котрі належали до тайного товариства опришків. Арештовано їх зі слідуючої причини. Перед двома тижнями попав ся в руки поліції один небезпечний злодій, котрий в силі і цілою натугою допустив ся многих злочинів і мордерств. Спільники єго боялися щоби він їх не зрадив, постановили єго замордувати в вязниці. До виконання і кари вибрали одного молодого хлопця. Хлопець сей дав ся арештувати і стрінувши ся зі згаданим ватажком пробив єго ножем. Пробитий перед смертию сказав як ся називає єго убійця і в сей спосіб поліция вийшла на слід цілої шайки і арештувала 20 людий, котрих чекає кара смерти.

* * *

— Персия держава була в послідних часах місцем кровавої революції. Правительство перске було за слабе удержати порядок власними силами і закликало на поміч Росию. 25.000 козаків під проводом генерала Лякова заняло перську столицю і нагайкою і шаблями завело в місті порядок. Тепер цїла власть спочиває в руках російских козаків, але чи насильством дасть ся удержати спокій то велике питане.

* * *

— В малих републиках в середній Америці знова війна. Держави Нікарагуа і Гондурас виповіли війну державам Гватемали і Сальвадор.

* * *

— Ціла провінция Квебек обходить дуже величаво 300 літний ювилей свого заснування. На се велике свято приїхав також князь Валії, котрого народ витав з великим торжеством.

* * *

— Дня 23 липня відбула ся в Бостоні нечувана борба поміж трема опришками а полициєю, котра хотіла їх арештувати. Справа мала ся так. Трох небезпечних опришків оперувало по улицях міста нападаючи на людей і рабуючи їх. Так напали они на один готель, обрабували всіх присутних, а трох людий, що ставили їм опір, застрілили на місци. По довершеню сего мордy, всї три повтікали. Поліция без устанку за ними слідила, і одного з них арештувала в трені, що їхав до Ню Йорку. Два другі сховали ся за містом на кладовищи. Однак нашим слїд за двори стежено ся, їх там відкрито, і тогдї зачала ся страшна борба на житє і смерть, в котрій згинув суперінтендент поліції і трох полісменів, а багато осіб зістало раненых. Обом опришкам вдало ся утечи, але в той час наспіла кінна поліция і їх окружила. Знова зачала ся стрілянина. Один опришок убитий кількадесятьма кулями, а другому удало ся десь сховати.

* * *

— Дня 26 липня в неділю о годині четвертій по полудни в салі Тов. Просьвіта буде даний відчит, на котрий запрошує всіх членів

Виділ Тов. Просьвіта.

* * *

— Часописи Англійські принесли вістку що китайский цісар лежить на смертній постелі. Деякі вісти наводять що він вже і помер. Держави котрі ведуть великі інтереса з Китаєм побоюють ся заворушень і великих змін в китайскім царстві.

— Молодий Росиянин Петро Гродский занятий при трачці в Порт Артур дістав ся між зуби пили і страшно покалічений згинув на місци.

* * *

— Три Духобори, котрих замкнено в Regina Sask. заявили що не приймуть жадної поживи доки не випустять їх на волю. Они радше волять померти чим бути розлученими від своїх товаришів.

* * *

— З Едмонтону доносять що по цілій Альберті жнива заповідають ся як найкраще. Сегорічний збір має бути два рази так великий як минувшого року.

* * *

— Відні люди цїлими роками ходять одніи і тїм самім убраню, коли оно витре ся то приплатують латку і дальше в нїм ходять але і між богачами з одинаці, котрі жалують грошей на своє убране. Так на примір Нюйорский мільонер Сейдж, котрий помер минувшого року, купував собі на рік одно убране за $10, дві пари черевик а по $2.50 і капелюх за $1. А коли помер, лишив по собі маєтку $80.000.000. Нетак оно діє ся з пануючими. Они звичайно один єдиний раз беруть на себе убране а відтак жадають єго. Англійска королева ще нікола не мала на собі два рази тої самої сукні. Она звичайно роздає їх своїм надворним дамам.

* * *

— В нинїшнім числі Кан. Фар. подаємо нашим читачам місто фейлетону дневник походу Духоборів. Дневник сей попав ся нам в руки случайно і подаємо єго до відомости читачів, щоб познакомити їх який дух панує поміж Духоборами. Тут зазначуємо, що дневник сей писаний рукою Махортова, котрий є провідником найбільше фанатичного відломку Духоборів. Се був Махортов, котрий перший скинув з себе одїж і голий зачав ходити. За ним зібрала ся ціла громада Духоборів, котрі відлучили ся від партиї Верігіна і пустили ся піхотою з Йорктону до Форт Вілям. Перед місцем ся громада повернула назад до Йорктону. В дневнику, котрий друкуєм ми раз описана є їх подорож з Йорктону до Форт Вілям.

Ред. К. Ф.

ПРОВІНЦИЯ САСКЕЧЕВАН.

З провінций канадійских найгустїйше заселених Русинами, Саскачеван і Манітоба висувають ся на перше місце. Нарід наш в тих провінциях жиє житєм політичним і інтересує ся справами державними. Руські голоси при виборах хоч за слабі, щоб остояти ся самостійно, однак ми кілька сильні, щоб мати рішаючий вплив на вибор виборів. Як раз тими днями замкнено свою парламенту і розписано провінциальні вибори на 14 серпня. Як звісно зарад провінциї спочиває в руках лібералів з правительством Шкотта на чолі. Правительство то рядило провінцию через три роки, а способість його можемо осудити після того, які заслуги они положили для краю. Коли ми маємо приятеля, котрий для нас був прихильний то ми не будемо шукати иньшого чоловіка за приятеля, перше тому, що стратимо першого приятеля, а друге тому, що ми непевні чи і другий буде нам приятелем. Коли отже ми переконуєм ся, що дотеперішне правительство було до нас прихильне длячого ми не маємо його попирати? Русини в Саскачеван безусловно далеко ліпше мають ся, як фармері по иньших провінциях. Певна річ, що брака [illegible] на світі, щоби були вповні вдоволені, однак коли ми зважимо, що провінция Саскачеван зорганізована доперва три роки тому назад за той короткий час правительство ліберальне тої провінциї положило величезні заслуги для цілої провінциї загалі, а для Русинів специально. Прихильність правительства для Русинів ми бачимо на кождім кроці. Найважнїйша річ якої нам потрібно для піднесеня нашого народу се безусловно школи. Правительство ліберальне по своїм змогам в так короткім часі старало ся вволити тим нашим потребам і нині на початок ми маємо вже кількайдцять русько-англійских шкіл, в котрих учать наші люди. Кажемо на початок, бо правительство ліберальне думає в тім напрямі піти дальше, бо удержує организатора руських шкіл котрого задачею є организувати дальше нові школи. Як то кажуть не відразу збудовано Львів і поволи з часом ми дійдемо до семинаря учительского, в котрім будем могли виховати учителів для нових шкіл. Хлопський розум каже, що коли чоловік тримає ся одного приятеля то прийде час, що та приязнь вийде йому на користь. Если ми доси уважали лібералів за наших приятелів то тримаймо ся їх і дальше, бо інакше і перших стратимо а другі лишуть ся нашими ворогами. Поки що задля браку місця ми на тим скінчимо. В другім числі подамо перегляд роботи правительства Шкотта для добра цілої провінциї.

ALLOWAY & CHAMPION.

(Аловей і Чемпіон).

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1879

Банкирі і Корабельні Агенти.

Чи їдете самі до Старого Краю? [illegible]

Alloway & Champion.

667 Main str. - - Winnipeg, Canada.

BAKER & MACMASEN

Phone 7914

Адвокати і нотарі. Стягають довги в старім краю і в Канаді. Приготовляють контракти купна і продажі — В офіці говорить ся всіма мовами славяньскими.

324 Main str.

Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер“.

Редактор: [illegible]

Часопись для руского народа в Канаді, виходить кождого тижня в пятницю і коштує в Канаді і Спол. Державах на рік..........$1.50 до Европи..........$2.00

Газету треба платити завсігда наперед.

Гроші посилайте в реґістрованих листах, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або аґента на експресовім офісі, запишіть нам, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Безіменних дописей не принимаємо.

При зміні адреси просимо подавати старий адрес.

Адрес:
CANADIAN FARMER.
P. O. Box 82
Winnipeg, Man.

The Canadian Farmer
The Ruthenian Weekly.
Published every Friday at [illegible] Fountain street, Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co.
S. [illegible], Editor

Write for advertising Rates in the only Ruthenian (Ukrainian) Paper in Canada.

Church or other publications and all kinds of work in Ruthenian, Russian, Polish, German and English executed in the only Ruthenian job office in Canada.

Часопись „Канадийский Фармер“ есть народною газетою для канадийської України Руси. „Канадийский Фармер“ не есть органом жадної партії ані жадної секти релігійної. Будучи незалежною газетою К. Ф. стоїть за повною свободою і рівноправністю горожанських прав в Канаді.

ЗАМІТКИ.

Звертаємо увагу пов. п. дописувателів, на статю: „В чім наша сила“, як також і на допись п. Н. Ґавинчука, де то оба п. дописувателі годячи ся в поглядах порушують справу незвичайної ваги.

Було би пожаданим, щоби як найбільше людий забрало голос в сій справі, а може в недалекій будучности прийдемо до яких заключень. Вмісто дописей за релігійні непорозуміня, за попів, за поодиноких людий просимо слати статі і дописи з здоровими поглядами та радами на наше економічне положене, позаяк лише від сего залежить наш розвиток і наш добробут в чужій краї.

* * *

Ще раз пригадуємо нашим п. дописувателям, щоби дописували лише правду, а особливо, если підписують ся повним іменем. А то трафило ся, що чоловік повиписував брехні підписав імя другого зовсім невинного чоловіка і чистий клопіт. Редакция, як звісно, не може всіх дописей задержувати, бо і непотрібно, а особливо, коли допись друкована з повним підписом. Напастований домагає ся спростованя, підписаний відпекує ся, що се не його робота, бо то хтось підписав його імя, а допись по видрукованю прийметь ся, отже трудно дійти правди. Редакция К. Ф. остерігає отже всіх, кому прийшлаб охота підписувати другого на брехливих дописях, що такого карає суд дуже остро.

Не наражуйте отже инші і себе на неприятности.

В ЧІМ НАША СИЛА?

Недавно, бо 15 с. м. відбуте віче Українців в Вінніпеґу заявило ся явно тою усильною працею, що зі веде так завзято під теперішну хвилю наш український народ в Краю за своє існованє.

Веде наш народ борбу в Краю і падає трупом; почиваємо рух і ми Українці Канади. Та—наша борба далеко ріжнить ся від тамтої. Вони домагають ся свого права, мови, шкіл, пошанованя їх людської гідности, а ми? — Ми і без борби то маєм, коби лиш самі хотіли шанувати ся.

Чогож бо нам потреба? Шкіл?, — маємо навіть на чужині українські: пошанівку? — лише заслужім собі на него; прав? — і они людські, коб лиш хотіти їх пошанувати?

На щож віча? Зго потреба, але не до соціялів, в якій оно було скликане. Скликали його брендоньскі ученики „патріоти“ хіба з ціллю замаркувати свою українську відрубність від прочих кольоністів Канади: хіба з домаганями від уряду даних „ласк“ і т. п., но дивно отже, що оно не удало ся гаразд і численно прибувше фермерство огірчене розїхало ся домів.

Чому? Крім того, що віче було не приготоване, мало оно характер більше льокальний; порушувано справи зовсім лишні, соціялісти агітували завзято за своїм кандидатом, добру половину часу посьвятили на лайки против Т. Стефаника тай иньших, зрівнали з болотом українські часописи називаючи їх зрадницкими шматами і так без кінця. Розуміє ся, що майже всі ухвали, (крім декілька меньшої ваги) міністер просьвіти відкинув і так на жаль сповнили ся слова З. Костецкого, який в 25 ч. К. Ф. остерігав: „Уважайно, щоби до лянцуха наших невдач еще одно звено не причинило ся!“

І „причинило ся“. Чому? Бо то, що говорено на вічу не есть „питаньм дня“, бо заховани нашої народности ніхто нам ту не боронить, бо розвиток наших сил, нашої просьвіти лежить в наших власних руках і не есть найбільше пекучим.

Канадийских Українців иньше питане повинно обходити. Нашим стараням повинно бути, щоби охоронити наш нарід перед цілковитим спролітаризованям, охоронити перед тим, щоб наш нарід був лише робітником і робітником во віки. Віче було би більше вдоволило фермерів, если бо цілью було: трутити нарід до діла економічного. Ми не мусимо бути лише наймитами хліборобів, ми можемо бути фармерами, ремісниками, промисловцями. Нам потрібно всенародного віча, щоб обговорити основанє економічних, торговельних інституцій, щоб получити такі інституциї кольоніяльні з міськими, як то мають иньші народности на нашу шкоду.

Зелиб на вічу 15-го с. м. були вийшли на трибуну не політичні крикуни, але люди розважні, знаючі дійсно потреби нашого фермерства, ми булиби положили дійсно підвалини до якоїсь реальної роботи. Нашим фармерам потрібно своїх фармерських спілок, щоб охоронитись перед визиском, треба спілкових сторів, елеваторів і т. п. Нам потреба післати способнійших хлопців до промислових, торговельних і ремісничих шкіл, щоб ті пізнійше занялись основанєм і веденєм спілок по кольоніях, нам треба учителів при закладанях своїх шкіл і спілок, нам треба організаторів молочарських спілок. Бачите „Патріоти“! Ми мусимо вже раз вглянути дійсности в очі і освоїти ся з тим, що доки не хопимо ся економії, доки не здобудемо ся на стори, елеватори, спілки і банки, згинемо яко вічно наймитський і ліниций народ.

Наші співгорожани Анґлїки, Німці, Французи нехай нам будуть примірои. Не сила, не будьмо гірші від них в боротьбі о економічне бутє, гуртуймо ся до роботи та лучім ся всі разом, бо лише так побіднимо упосліджене і нужду, яка угнітає нас від віків.

К-т.

ОСТОРОГА ПЕРЕД ЗРАДНИКАМИ НАРОДУ.

В хвилю, коли український народ ллє кров в борбі за своє існованє, в хвилю коли лянцка шляхта з скаженою лютою кинула ся на той виволений наш рух, москвофіли, сі виродні зрадники власного народу получили ся явно з ворогами своєї Вітчини і за юдині, московскі гроші помагають нищити і давити своїх власних братів.

В своїх шматах як „Руское Слово, Галичанин, Наука, Амер. Правда“ з'єдинують весь український народ з котрого самі вийшли, відрікають ся свого народного [illegible] ізбуие, лотрами і розбійниками! як то отвало ся по убійстві гр. Потоцкого. Чи не сором?

Але бачите фермері!, І межи нами ту в Канаді есть людина з того проклятого кодла! І межи Вас хоче ся зрадницке, підле насіння тим небезпечнійше, що [illegible] з уряд!

Ото надіслав добр. Ковальчик до К. Ф. вістку про основанє на Valley River Man. читальні ім. М. Шашкевича! На предсїдателя вибрано о. Кр., а межи ґазетами, які фармерам порадив о. Кр. находять ся власне сі зрадні всекацапскі ґазети як: Руское слово, Правда, Наука книжочки ім. Качковского, про котрі редакция К. Ф. навіть встидала ся згадати і їх в дописи пропустила.

Що за сором! На вільній канадийскій земли, де нам лише жити, розвивати ся тай помагати нашим братам в борбі за ліпше їх бутя, сія кацапска дрань то зерно з котрого межуть колись виростати лишаї, і утрудняти всяку нашу працю, всякий наш поступ до ліпшого.

Ся підла Кацапска штучка на Valley River есть тим погіршою, що до зрадних цілий, кацапских цілий ужили імени нашого славного Маркіяна Шашкевича, котрий так много натерпів ся за рідне українське слово. Що сказав би покійний поет і патріот, колиб в читальни свого імени знайшов шмати „Руское Слово, Правду, і т.п., ті шмати, що на но висьміюють живе нарідне слово і свій власний нарід, пишуть якоюсь тарабарщиною!? Ганьба і ще раз ганьба!

Фармери! Доки не запізно зробіть порядок в молоденькій своїй читальни за свою працю можете читати щось пожиточнійшого а підлих московських аґентів гоніть, бо і на вас упаде колись такий тяжкий проклін яким напятновав нині наш народ всіх кацапів, а сего, думаю, ви собі не бажали.

М. С.

Голос делеґата.

Прошу Хв. Редакцию помістити тих пару слів в Вашій часописи К. Ф., котрі я хочу сказати про послідне віче фармерів делеґатів, учителів і учеників брендоньского семінара. Простіть мені, може не складно пишу, але куда там фармерови писати складні дописи! От пишу, як вмію, а ви розберайте мої слова...

Читав я по ґазетах в К.Ф. та „Свободі“, що має відбути ся величаве віче фермерове в Вінніпеґу. А коли і в нас панове учителі устроїли віче, мене вибрано яко делеґата. Половину коштів мав я сам заплатити, а половину ті, що мене післали. Так отже з великою надією на працю будучности поїхав я до Вінніпеґу. Питаю, де буде се віче; кажуть, в соціялістичній галі. Ну, думаю я собі, не добре зачало ся, та не в тім річ, де віче відбудесь, але в тім, що оно урадить. Всіх нас делеґатів було около 30, а з учителями, учениками і місцевими робітниками було першого дня около 200, другого дня число змаліло до яких 120 а третого дня було майже виключно місцеві в найбільшій части жиди та жидівки. Віче зача[illegible] предсїдателем. Ну і зачали ся наради. Ми фармері з великим довірєм прийшли на то віче, думаючи, що нарадимо ся над своїми потребами. Тимчасом ми дуже болючо завели ся. Першій день віча зійшов на [illegible], щоби п. Т. Д. Ферлей на дальше учив в Брандоні. Деякі люди кричали [illegible], що они приїхали для важнійших справ до Вінніпеґу, а не на те, щоби п. Ферлеєви зробляти посаду. Але панове учителі та ученики так хотіли, а що їх більше було, ми мусіли також скакати. Коли який фармер відізвав ся про справи тикаючі фармерів, его закричали, що тепер не час на тое. Так ми ждали ся другого дня. Думали, що може тепер уже прийде до справ тикаючих ся нас всіх, але і тут завели ся, бо нарада зійшла на [illegible], щоби другому п. учительови Арсеничови дати посаду, іменно яко другого організатора школи. І знов зійшов цілий день. Аж надійшов день третій. Много фармерів знеохочених від'їхало до дому, а лише кількох лишило ся. І зачали тоді нарадити над фармерськими справами. Але що стало ся? На галі було повно соціялістів, повно жидів, жидівок а фармерів лиш кількох. До слова повписували ся п. соціялісти і безпощадно зачали нападати на всіх і на все, агітуючи за своїм кандидатом.

Соціаліст Крет, котрого самі соціялісти викинули з поміж себе почав викрикати: пощо нам вірити і попирати таке правительство, що не позваляє нам вірити, що чоловік походить від малпи. На се відповів один фармер, що чоловік не походить від малпи, а як Крет хоче вірити, що походить від малпи, най лишить ся малпою, а ми фармері будемо вірити що нас Бог сотворив. На ті слова почали ся всі дуже сьміяти. А якийсь жидок почав по тали ґвалтувати. Предсїдатель кажи жидкови вивести ся, бо то руське, фармерське віче. На то зірвав ся Крет і почав кричати: як ви самі не вивидите зайдем жида! Жид в наш брат, він есть соціаліст, а то соціялістична хата. Як сейчас не перепросите жида то вас всіх звідси повикидаємо! Нарід заворушив ся і почав виходити з галі. Панове учителі побачили, що але запізькали соціялістів і змилювати нарід, щоби лишив ся на галі. Але вже нічого більше не ухвалили і так скінчило ся ціле віче.

Ще того самого дня після ли [illegible] учителі депутацию до міністра просьвіти, аби з[illegible] милосердия ся і дав посаду п. Т. Д. Ферлеєви і Арсеничеви. Пан міністер сказав, що він того не годен зробити, бо п. Ферлей має за мало образованя, щоби міг учити в брендонскій школі, а для п. Арсенича не має місця, яко є організатор п. Т. Стефаник.

Ще коли була о тім бесіда на галі, що пан Ферлей не має досить образованя, оден з делеґатів підніс ся і сказав: ми знаємо, що посада шкільного організатора є висша, як учителя, отже організатор повинен еще мати більше образованя, а тим часом ми бачимо, що орг. п. Т. Стефаник не має жадного образованя, бо ходив до школи лише [illegible] в старім краю. На то люди закричали: Панам консерватистам цілком о то не ходить, чи чоловік має образованя, чи ні, але що п. Стефаник є політичним ляхером, длятого його і держать. Однак то пішло ціле віче. Користи з него не вийшло ніхто, бо п. учителі, що скликали віче цілком стратили довіря у народа, бо нарід переконав ся на сім вічу, що учителям ходить о власну шкуру, а не о добро народа. За вічем найбільше розбивав ся п. Т. Д. Ферлей і Арсенич і по кольоніях люди думали, що они щиро працюють для добра народа. Тимчасом на вічу вилізло шило з мішка і показало ся що тим панам ходило лише щоби по плечах фармарів видрапати ся на посади.

Так я, як і другі делеґати чуємо великий жаль до тих панів учителів, що скликали віче, бо вивели нас фармерів в поле, обіцяли нам золоті грушки на вербі в тимчасом ходило їм о їх власну шкіру. Чи ті п. учителі будуть мали лице ставути перед народом — не знаю. Але те знаю, що нарід стратив до них зовсім довіря.

Ш....
фармер делеґат.

Руска-Народна Земельна Компанія
National Realty Co.
834 Main str. Winnipeg, Man.

Виробляємо повновласти, контракти купна і продажі, а також подання в справах військових для старого краю.
Переприводимо справи адвокатні і асекураційні так в старім краю як і в Канаді.
Продаємо ґрунта в старім краю і колектуємо гроші за них.
Продаємо і міняємо землі в кождій части міста Вінніпеґу і в других містах Канади.
Міняємо доми за лоти, або лоти за доми, так само і доми і лоти за фарми або фарми за доми і лоти.
Асекуруємо на житє і від огню.
Посилаємо гроші до старого краю.
Продаємо шіфкарти найдешевше і на найлучші лінії на всі части сьвіта.
Інформації уділяємо БЕЗПЛАТНО за долученєм марки почтової за 2 ц. на відповідь.
Наша адреса така:
В місті телефон No. 6530.
Ruska Kancelarya,
NATIONAL REALTY Co.
834 Main str. — Winnipeg, Man.

Oleskiw, Man.

Дня 20 липня на весілю у тов. В. Саранчука, за почином тов. Б. В. Деделюка уч. в Oleskiw зібрано $16.05 на сироти по бл. памяти упавших в борбі за свої і народні права в Черниховї.

При сїй нагоді хочу віднестись до сердець народа.

Бач народе на канадийскій земли — браття наші в старім краю проливають свою кров за свою і своїх дітей долю. Шляхта, віковічний ворог нашого народа заковала кайданами на колишний свобідний наш народ і старесь дальше тримати його в [illegible].

Однак збудилась день відплати за віковї муки. Народ пробудив ся зі сну, старавсь скинути з своїх плечий ярмо неволі, — і [illegible].

Ми живучи тут в заморю, можемо помочи лиш грішми, бо иньшого способу не маємо. Ми мусимо слати свої центи нашим братам в Галичині, а тим самим захотим їх до дальшої борби.

В Черниховї полилась кров, трупи похоронено, але нема кому обтерти сліз сиріткам і певно що невинні діти що і до уст взяти.

Тому нашим обовязком є побігти голодові діток, тим більше, що їх матери і батьки полягли за права всего народа.

Отже взиваю до всїх читателів, щоби [illegible] при кождій нагоді гроші на запомогу сиротам в Черниховї.

Тут подаю імена жертводателів, як також в імени невинних сиріт складаю сердечну подяку за їх щирі датки

Б. В. Деделюк 1·00, В. Гавусевич 50 цт., І. Запорожан 1·00, І. Сторощук 1·00, П. Пачинши 25, Іос. Субестіянович 50, В. Босаний 25, Ан. Запорожан 25, І. Когут 25, В. Саранчук 1·00, Анна Саранчук 1·00, Марія Когут 50, І. Кулачковскій 1·00, І. Когут 25, В. Марущак 25, С. Саранчук 1·00, І. Кочман 25, Докія Пацишин 1·00, Марія Сторощук 25, Н. Тофан 1·00, Олена Кочман 25, О. Ковальчук 25, Анна Кочман 10, Марія Марущак 10, В. Запорожан 25, Василина Субестіянович 25, Семко Голойда 25, Анна Тофан 20, Марія Тофан 25, Василь Саранчук 25, Анна Кочирівна 05, Д. Лехнак 10, Евдокія Лепик 25, Николай Мандзій 25. Разом $18.30

РОДИМЦІ!

Настали для нашого народа найтяжші хвилі борби о волю, о людскі права! В тій борбі [illegible] часописи, позаяк інформують, учать [illegible] всіх [illegible] наші українські часописи [illegible] не мають субвенций [illegible] жерел доходу, [illegible] до всїх [illegible] о жертви. [illegible] Українці [illegible] зложили на пресовий фонд (для газет) $30.70.

В. м. діст. [illegible] Никола Ґенишин, Дмитро [illegible], Я. В. Арсенич [illegible] 1·00, М. Копровский [illegible], Адам [illegible], Іван [illegible], Семен [illegible], Василь Самчук, [illegible] Матканевський, М. [illegible], Михайло Бойко, М. Урбанський по 50 цт. [illegible] рок 40 цт., Мат. Кумка, А. Мілнєвський, Іван Босий, О. Урбанович, Стеф. Кушн, Михайло Тонар і П. Матланевський по 25 цт., дрібні 50 цт. Разом $11.15

В Loon Lake S. D.

Фр. Ульман, С. Гарасим 1·00, Іван Кубів, Д. Вересчак по 50 цт., Н. Пундій, Корнак, Ст. Калинович, Дан. Гуцак, Ів. Пелехатий, О. В. Магас, М. Дейчак, П. Г. Гнидий, Гр. Гнидий, Пр. Гнидий, Ф. Пелехатий, Дм. Галабіцький, Ом. Непорожа, П. Галабіцький, О. Воронюк, Ів. Буртник, Т. Білінський, [illegible] Гайдук, М. Буртник, Білинський, Д. Бодиар, Іван Буртник, Михайло Саутинський, по 25 цт., Михайло Савицький, В. Бей і Амб. Бей по 50 цт. Leader Hill .5 цт. Разом $10·70.

Garland S. D.

Н. Мутиник 50 цт. Гр. Карпяк, Ф. Бабяк, Пр. [illegible] і Мих. Тканюк по 25 цт. Разом $1·50

Kolonia S. D.:

Н. Негрич, Іван Генис, Гр. Негрич, В. С. Негрич, О. Василевський і Вол. Рудко по 50 цт. А. Негрич, Н. Негрич, А. Луцій, М. Генис, Н. Негрич, Н. Фіцич, [illegible], Іван Слижак, Ів. Василевський, Іван Григорчук, Н. Негрич, К. Чорноба, Н. Олимук, Дм. Лісман і Н. Підлісецкий по 25 цт. Н. Товарчук, Н. Негрич і Джаман по 20 цт. Разом $7·35

(Прод. на 5-й стор.)

Машинки до друкованя.

Хто хоче собі замовити більшу машинку до друкованя, нехай пише на адрес
„Kanadyjskij Farmer“
Box 82
Winnipeg, Man.

Продаємо по 2.50 дол. Тому у замовленях треба залучити відповідну суму.

Виробляємо тако і скоро печатки

для лиць і приватних і товариств сьвітских і церковних по ціні від $1·50 до $2·50.

Велика „Біблія Старого і Нового Завіта“

в мові народній продасть ся в Редакциї „Канадийского Фармера“ по ціні $1.50; адреса:
Kanadyjskij Farmer.
Box 82 — Winnipeg, Man.

Тел. офісу 7186. Тел. помешк. [illegible]
J. B. McNamee
(Попередно Kerr, Bawlf & McNamee)
ПОГРЕБНИКИ
903 Main str. Winnipeg.
[illegible]

Blue Store
Gonor - - - Man.

[illegible]

„Blue Store“
John Brown
Gonor, Man.

Тукема
T & B
папіроси
не клеєні.

КУПУЙТЕ
КАЛЕНДАРІ
на рік 1908.
ПО ЗНИЖЕНІЙ ЦІНІ.

Ілюстрований Народний Календар Товариства „Просьвіта“, 200 сторін друку великого формату....40 цт.
Календар для Амер. Русинів, накладом Союза........35 цт.
Календар „Іскра“ 25 цт.
Календарик кишенковий з нотесом гарно оправлений..........10 цт.
Твори Тараса Шевченка в двох томах.
в звичайній оправі $1·25
в гарній оправі .... $1·75

Пишіть на адресу:
Ruska Knyharnia
404 Broadway
Scranton, Pa.

Машина до шитя з другої руки від 5 дол. і висше

[illegible]

Clydebank Repairing Depot
510 Notre Dame.
Телефон 5356.

Дневник походу Духоборів.

Дня 14 серпня під впливом своєї ідеї стремління до ліпшого свобідного житя і щоби покликати людий, хто ми і що ми люди, вийшли ми о годині 10 рано з [illegible]. Нас було в початку двох. День був похмурний, але дощ не падав. Нас в початку відпроваджував брат товариша. Дуже було нам тяжко розставатись з родиною, длятого що ми не знали чи дійдемо, чи ні до села Спасівки. Вкінци дійшовши, побачилисьмо зібраний живо народ. На улиці велике число сестер, що працювали для себе, коли вони нас побачили, кинули свою роботу, охотно з нами поздоровили ся, поговорили трохи і спитали, де ідемо. Я відповів, що ідемо зі сторони, де нас гнобили, ідемо в області [illegible], в землю обіцяну, в сторону просьвіти і добра. Они з приятностию слухали тих слів, а один старець сказав: „Воно так! Ходіть до мене пообідати“. Ми сказали „спасибі“ вам і пішли дальше до села Смиренія, де ми заночували в фармера. Приняв нас з любовию і накормив.

Слідуючого дня рано ми вчасно повставали і пішли до села Хлібодарного, по дорозі натрафилисьмо на два села Лебедівку і Любомирне, ми перейшли не вступаючи до них, бо і ніхто нас не запрошував. Ми йшли і думали, що то за тупіт чути було за нами і побачили небавком верхом ідучого полісмена. Довідавшись, що він має діло до нас, ми пристанули. Він звитав ся нас куда ми ідемо. Ми відповіли, що опускаємо Канаду і ідемо в теплі сторони, де би ми могли жити свобідно, живитись овочами. Ми сказали рівнож, що вже 20 літ шукаємо за Христом, в котрім ми поляглим. Полісмен відраджував нам пускатись в незнані сторони, стращив нас, як дітий, що нас комарі з'їдять, що погибнемо з голоду, бо не будемо мати що їсти. Ми однак на те нічо не відповідали. Полісмен остерігши нас, щоби ми не вели своєї партиї до Йорктону, бо губернатор сеї провінциї сердитий на нас, порадив іти на Свен рівер і на тім і попращав нас. Він поїхав в свою сторону, а ми пішли своєю дорогою.

Люди дійшлисьмо до села Хлібодарного, як побачилисьмо богато невеселого народу, виходячого проти нас. Одна сестра заплакала, зачо ще ми з нею успіли поговорити [illegible] сказала, що наші брати вже вибрались в дорогу. Они забрали зі собою дітий і будуть ночувати в селі [illegible]. Ми рішили із сего дня вже не доганяти, бо було вже досить пізно і постановили тут заночувати. На другий день поснідавши, пішли ми доганяти братів. Догналисьмо їх на дорозі, задержалисьмо їх, поздоровилисьмо ся, поцілувалисьмо ся взаїмно з любовю і пішли разом в дальшу дорогу. По дорозі спотикали ми часто фарми, люди запрошували нас до себе і давали нам милостиню, щоб піддержати нас на дусі, і щоб ми не ослабли в нашій ідеї. Вечером зайшли ми заночувати до одного фармера.

Слідуючого дня прийшли ми до міста Свенрівер. На зустріч нам повиходило много людий, они витались з нами дуже сердечно, але помимо пора вже була пізна, ми просили їх дати нам нічліг в стайнях. Тоді почали они межи собою сварити ся, один сказав — дай ти нічліг, а другий — дай ти, і розійшли ся та лишили нас самих. Не маючи що робити, пішли ми на край міста і зайшли до одного фармера, що позволив нам у себе в стайні переночувати. На другий день вибрались ми дальше в дорогу, а я вернув ся, щоб занести на письмо і зайшов до почтору. Там прийшов небавком еміґрацийний аґент і побачивши мене, почав ганьбити обидливими словами, яких я ще в моїм житю не чув. А при тім сам трясся, як би кілька літ хорував на пропасницю, нічо лише питав, „куди ведеш партию?“ Я йому відповів, що я не веду партиї, лиш она сама іде, а він на те сказав, „ти підеш тільки до першого міста, а там тебе і приарештують і впхнуть у тюрму“. За що? За то, що ведеш людий з малими дітьми. — Добре, а як же їм не їти? Ви землю відобрали, в котру ми великий труд вложили. — Очищене поля, вируб корчів, роблене доріг, котру то працю виконували особливо жінщини, се дуже дорогі діла! Женщини випрядали мужів на роботу в далечину за заробком на 7 місяців, щоби купити машини, косарки і всякі інструменти, а також щоб купити ще коні, бики і [illegible], а Ви питаєте „куда ведеш партию і дітий? А що буде, наколиб ми покинули свої діти, або закопали їх в яму? Се було би дуже погано і безсовісно таке діло робити, щоби знищити людське житє, а ви тепер хочете мене арештувати. Аґент на се сказав, що він вже давно мене бачить, як я веду партию. Я єму відказав, що нас ніхто не водить, ми самі ходимо. Від сего часу, як се діло почало ся минуло вже 19 літ. Опісля запитав ще кілько людий іде. На се відповів я єму: 14 мущин, 12 жінок і 10 дітий. В партиї есть 6 візків малих для дітий. Потім він відійшов, а я пішов в партию. 19 серпня ми прийшли до міста Мінедоса. Там нас стрінуто гарно. Ми сьпівали дуже красно псальми. Богато Анґлійців і иньших людий позбігалось, щоб подивитись, що то за люди, а по скінченю пісні плескали в руки і кричали „браво, браво“, а декотрі з сьміхом називали нас Христами і післали нас до фармера, де нам дали вечеру, котру ми зі смаком з'їли. Нанесли подостатком їди, що для всіх вистало. Там ми і заночували. По тім вибрались в дальшу дорогу і ішли 4 дні. По дорозі були тільки ліси, болота, та комарі, від котрих ми много натерпілись. За чотири дні ми дістали нагнітки на ногах, так що на другий день ми ледви могли іти. 21 серпня дійшли ми до Dauphin-а. Тут нас напав дощ і дуже змочив по дорозі. Ми прийшли до Dauphin-а і просили о нічліг. Ту нас прийняли і питали во ся чим нас покормити. Ми сказали, если есть у Вас мука, сіль і вода, то ми самі зробимо собі „галушки“. Нашу просьбу сповнено. Ми наварили собі галушок, нанесли собі сіна і переночували. Рано подякували господарям і господині пішли ми дальше. Було тихо, вітру не було, але дуже богато комарів лізло в очі і в уста, а потім тимчасом туди і сюди гнали. Люди ідучі трепами поздоровляли нас і прощали та говорили, що ще други [illegible] ідуть. Ми чули все вперед, а комарі страшно нам докучали. Вкінци дійшлисьмо до стациї. Просилисьмо начальника о переночуванє, він радо на те згодив ся. Купивши в него муки і картофель, приготовили ми собі снїданє. Помолившись Богу, пішли ми дальше. Прийшли ми в місце пусте, де були тільки самі ліси, навіть не було видно птахів, тут ми і ночували в лісі. Знова ішли ми цілий день пустинею і під вечер зайшли в милю від стациї і там просили о нічліг. Був сильний дощ і не можна було вести візочків з дітьми. Опісля була вже погода і ми вийшли до одної місцевости званої Dauphin, де і засьпівали пісню свободи:

„Сьміло други, не тратьте бодрости в нерівнім бою Спасайте свою рідну матір. Честь і свободу свою. Если прийде ся згинути в тюрмах підземних, то добре діло віддаєм ся в поколїню иньшим. Стогне тяжко, щодня бідний наш руський народ, руки до нас простягає, нас на поміч зове. Час відродженя настане і волї діби ся народ. Добрим словом нас помянуть і до нас за свободу прийдуть. Амінь“.

На голос тої пісні много народа вийшло, дивлячись на нас, що ми за люди і в що одіти (ми були тоді в довгих сорочках). Ми попросили о нічліг. Межи зібраними найшов ся один чоловік, що дав нам стайню і один долар і ми лишались в місті Dauphin і сьпівали там якийсь час, опісля зайшли на квартиру повечеряти, по вечері дальше пішли оглядати місто і там почали знова сьпівати, а тоді ніхто не лишив ся в [illegible], всі пішли за нас дивитись, що ми за народ і які сьпіваємо пісні. Слідуючого дня, вставши рано, вибрались в дальшу дорогу. Дорога була дуже мокра, так, що трудно було по болоті вести візки з дітьми, ледви ноги можна було з болота витягнути, а тут ще рої комарів лізли в очи і кусали без милосердя. Дорога була так трудна до перебутя, що за 10 годин ми пройшли ледви дві милі і остановились ночувати. На другий день був опять сильний дощ, но нам все таки хотілось підійти не много. Дощ змочив нас по дорозі. Ми зайшли в корчі і посиділи там якийсь час, а опісля пішли дальше. Ми прийшли до фармера і просили його о нічліг. Він нас радо приняв, дав і сїна комірку і ми дуже вдоволені були з того нічлігу. В хати нігде нас не пускали ночувати, бо було нас 30 осіб. Слідуючого дня пішли ми дальше. Той день був дуже хороший і іти було весело. Ночувалисьмо в лісі, коло зелізничої дороги. 1 вересня прийшли ми до міста Меконізу і засьпівали пісень свободи. Звучала она ось так:

„Послухайте всі народи, що пророк вам говорить, він діла наші провірив, хоче строго наказати нас, за кождий гріх прийде ся „перед ним строго відвічати, пішов пророк до нас на землю, щоби народ на мир скликати. Звав він синих, звав богатих, звав вельмож і царів. Відказали ся царі і вельможі. Ми тепер не свободні, ми ділами заняті, пішов пророк, відвернув ся скликувати братів своїх бідних, нищих, хромих, сьлїпих і глухих, тут і пир більший сотворив ся і жениха повінчали, пять дів мудрих женихи зі сьвічами зустрічали, а пять дів нерозумних божий пир зпізнали. Почому же ви спізнили? Сьвітильники не горіли, время даром проводили в город купить масла ходили. Амінь“.

(Дальше буде).

Календар для канадийских Русинів.

Редакция К.Ф. в найкоротшім часї бере ся до друкованя календаря для Канадийскої Руси-України на 1909 р. Щоби календар сей був вірним відбиском нашого культурного та просьвітного житя на новій земли, тому запрошуємо всіх канадийских писателів, щоб ласкаво надсилали свої твори для календаря так поетичні як і прозові. Також просимо всїх секретарів просьвітних товариств, щоб в як найкоротшім часї відповіли на слїдуючі питаня:

1. Назва читальні.
2. Коли заснована.
3. Число членів в теперішну хвилю.
4. Скількість книжок в бібліотецї.
5. Скількість предплачуваних часописей.
6. Стан каси.
7. Чи є власна хата?
8. Іми предсїдателя, секретаря і касієра.

Кромі того просимо всїх руских бизнесменів, котріби хотіли помістити своє оголошене в календари, щоби зголосили ся по услівя оголошеня, а також щоби подали нам відповідь на слїдуючі питаня:

1. Місце побуту.
2. Рід бизнесу.
3. Імя і назвиско.

Все то хочемо помістити в нашім календари.

Щоби отже календар наш, перший на Канадийскій Руси-Україні представляв ся гарно, просимо о ласкаву співучасть всїх Вп. читачів.

Всякі письма в справі календаря просимо адресувати до:

Kanadyjskij Farmer
Box 82.
Winnipeg, Man.

ВІД НАШИХ ЧИТАТЕЛІВ.

Valley River, July 6.

Наша кольонія есть найстарша в Dauphin-ским дистрикті, бо ту найскорше осїли наші Русини. Похвалити ся може она як богато иньших сварками, ворогованьми та суперечками релігійними. Наші люди побудовали собі церковцю на обраду Богу, щоби мали вигіднійше де сходити ся що неділі і спарати ся, який сьвященик має в ній відправляти. Вкінци стануло на тім, що одна часть відділила ся окремо, та побудовала собі другу церковцю, де закликали оо. Василиян, бо до першої церковці люди оо. Василиян не впустили, лиш спроваджали собі сьвященика з краю.

Дня 5 липня с. р. заложила ся у нас читальня ім. Маркіяна Шашкевича. Того дня проповів в церкві о. Кр. до народу теплими словами, висказав неоціненну вартість читальні, яка ее ціль, та що она тільки може нас зрівнати з иньшими просьвіченими народами і попросив зібраних, щоб по вечірни зійшлись численно до парохіяльного дому на відкрите читальні. На часї зборів вибрано головою о. Кр. а секретарем п. Ковальчика. По відсьпіваню пісні Царю небесний проповів о. Кр. і взивав зібраних до численного вписуваня ся в члени. Пільче нарад на перемін сьпівано патріотичні пісні. На разі вписалось 50 членів. До виділу читальні вибрано: о. П. Кр. головою, Т. Лудника заст. голови, М. Гуцало бібльотекарем, Вл. Купкала касиєром, М. Паслку секретарем, С. Ковія і Я. Шмола заступниками. На разі ухвалено запренумеровати слїдуючі часописи: „Канадийского Фармера“, „Свободу“ американьску, „Свободу“ з Галичини і книжочки Просьвіти. Пізним вечером розійшли ся члени домів, а на лици кождого мальовало ся вдоволенє.

В. М. Ковальчик.

Chipman, Alta.

З усїх сторін широкої Канади пишуть люди до К. Ф. проте, як їм живесь, які їх обставини та яка у них моральність.

Думаю проте, що і моїх кілька слів хвальна Редакция помістить у своїй часописи. Робіт у нас нема жадних, лишень зелїзниця C. N. R., що переходить через нашу околицю, дає заняте для маленького числа канадийских праці. Копалень вугля і иньших майнів у нас нема, та весь загал мешканців, занимаєсь управою ріл. У нас тепер красні виглядають корисні жнива, вся ярина дуже красно виглядає, лише коби Бог боронив від якогось градобитя і від нещасного морозу. Сіна у нас також дуже красні, а і комарів маєм також подостатком.

Та не один фармер нарікає, що біда, що нема як доробитись, що робить цілий цїлісенький день на своїй фармі, та нічо з того не має.

Як же се пояснити? Чому то біда не опускає ні на хвильку чоловіка?

А от яка сему причина, наш фармер, темний, непросьвічений. Тому то всяка сволоч, его визискує, его шахрує, его обдирає. Повезе наш фармер, який зерно продавати до якого купця або штору, то там його обдирають і обвісять, що і нічо не лишить ся йому з того товару, а длячого, длятого, бо він розуміесь так на вазі, та на ціні, як воша на звіздах. А знов як фармер купує що в шторі, або у купця, то знов мусить так богато платити за то, що та річ половини того не варта, а при тім ті річі так скоро псують ся і треба знов нові купувати.

Отже тепер питане, в який спосіб тую біду можна би прогнати від фармера, без сокири, без кола, без буку? На се відповідь коротка. Фармерам треба просьвіти і організациї і ті дві річі будуть найліпшим буком на їх біду. Фармерам конче потрібно фармерської спілки, щоб сполучитись в одну силу, їм треба мати свої спілкові елеватори, свою спілкову торговлю, щоб продавати свій товар, як худобу, безроги, кури, качки і т. д. Фармерам потрібні свої спілкові штори, щоб таньше можна було потрібні річи купити. Тоді то і біда віджене ся фармерів. Як фармері будуть мати свої спілки тоді і самі будуть своїми продуктами керувати, і всяка зволоч не буде їх визискувати. Тоді то будуть продавати свої продукта, по ціні, яку они дійсно варта, а купувати товари по умірковаіній ціні. Отже, як не буде у нас брата фармері організациї, як кождий буде ходив одинцем, то вороги в роді всяких панів, [illegible] та шахраїв легко нас одоліють, але як получимось разом, то їм не дамось, бо в єдности сила. Тими моїми кількома словами бажаю зачати ширшу дискусию над тою справою у „К. Ф.“ і гадаю, що видатнї читачі застановлять ся над тою пекучою справою і висказуть свої гадки.

Здоровлю Вп. читачів „К. Ф.“

Никола Ґавинчук.

Bonne Madonne Sask.

Зі всїх сторін пишуть люди до К. Ф. тож думаю, що і мені чесна редакция уділить місця

Збіже у нас сего року таке гарне, як ще жадного року перед тим. Люди у нас забирають ся до орання прерий і декотрі вже зорали до 30 і більше акрів землі. Не богато в ту нас фармерів, однак маємо вже дві школи, читальню, що має більше як 20 членів і дві церкви, одна незалежна а друга греко-католицка і булоби добре, коби наші люди трохи інакше жили. А то у нас де лиш зійде ся кілька людий, то о нічім не говорять, лиш про попів, та про церкви.

Недавно відбув ся у нас митинг в справі докінченя гр. кат. церкви, котру вже 4 роки ставлять, і зійшли ся всї до п. Ґоя і там по скінченю митингу відбулись поминки, на котрих люди почали сваритись і взаїмно себе проклинати.

О встидайтесь брати Русини, покиньте вже раз той старокрайний звичай і ідіть слідом других культурних народів.

Мартин Зін.

Logberg Sask.

Хвальна редакціє.

Перше читаю „К. Ф.“ та ще ніколи не бачив допису з нашої кольонії, хотяй цілу нашу околицю довкола замешкують Русини. Коли настане якесь сьвято або неділя, то у нас, нічо більше не почуєш крім сварки о церкви і о попах, та крім оповідань, що той-а той їздив до міста та його там опукав якийсь жид чи там англієць.

Але о просьвіті нікто не говорить, нікто про но не дбає.

Довкола нас пооотварано школи в котрих вчать англійскі учителі, діти опізнать радо до школи і не знають що в них вчать чужий учитель, не так одних заглядають ся на сю справу родичі дітий, котрі не хотять посилати дітий до чисто англійських шкіл і жадають шкіл руско-англійских.

Є в нас також три школи де вчать також русько-англійскі учителі. В таких чисто англійських школах дуже прикро в початку так учителям як і дітям, там послідним з тої причини, що ідучи до школи не знають нічо крім „I don't understand“. (mi no forstek.) Наші люди нарікають на те, одначе кажуть „що робити“.

Ой брати Русини чи не читаєте ви часописей, чи не знаєте, що в Брендоні є семинар, де вчать учеників на англійско-руских учителів? А чи в Саскечевані маємо такий семінар де би учили студентів на руско-англійских учителів? Правда що ні? Вправді є одно місце в Реджайни, а за него не споминаю, бо там не учать наших студентів. А длячого то так, що в Манітобі ми маєм свій семінар, а в Саскачевані ні? А відповідь на те така. В Манітобі народ не спить, лиш завзято добиває ся своїх прав, проте вже по части і осягнув, те, чого добивав ся. А чи ми в Саскачевані не можемо піти тою самою дорогою? Чи завсігди маєм лиш спати і спати? А як будем мати свій семінар, то і будем мати небавком своїх професорів, що будуть вчити наших дітий не тілько англійської, але і рускої мови. А тепер не маючи звідки взяти своїх професорів мусим приймати таких, яких нам дають!

Михайло Совьний.

Montreal, Que.

Хвальна редакция зволить помістити пару слів подяки, котрі складаю Товариству Україніців Самопоміч в Монтреалі за уділене мені запомоги в сумі 50 долярів, котрі я одержав за час моєї хороби, що мені стали дуже в пригоді.

Заразом кличу до всіх братів Україніців в Монтреал дистрікті! — вступайте в члени того товариства, котре так єсть поміточне без різниці віри і обряда, бо ціль того товариства єсть організация, просьвіта і взаїмна поміч, в гадки релігійні лишає ся кождому після его погляду. Отже браття, вступайте в члени того товариства, щоб ні одного не бракувало, а є нас тут така сила, що якби хоть половина була вписана до товариства, то ми в протягу одного року моглибе війти до власного дому чи сальї і крамниці. Ну же брати до діла.

З поважанєм
Дмитро Добуж.

ПРАВДА І КРИВДА.

(З народної казки).

Кривда панує на сьвіті. Правди не знайдеш ніґде. А у давні, минулі часи, щиро кохаючи Правду, люди цурали ся Кривди. Пошану і ласку знаходила Правда по всюди. Кривда свій вік проживала у злиднях, терпіла горе та лихо. Від житя не солодкого заздрість зі пріла. Правду сьвятую з наших країв у чужую сторононьку вигнати їй замаяло ся. Вона почала в нечистому ділі шукати собі вірних помічників. Знала до кого звернути ся. Дукам та богачам, що купають ся в роскошах, що працею жити замаячило ся. Працю піт своїх менших братів хиба Кривда порадила їм на користь собі повернути. Послухали Кривду недолюдки і бідних людей почали наглітати. „Щось несподівано сталось недобре — люди покривджені сумно казали — Правдою жили ми, Правду любили — Кривдою злою нам заплатили наші брати. Правду забути нам треба, Кривди порадою станемо жить“.

Правді настало жити невесело, Правду, здавалось, забули усі.... Блукає по сьвіті замучена, Правда, сумна та журбою повита.

Раз у широкім степу стару сестру свою Совість людську Правда зустріла. Не Совість була то — Кривда лиха пронинулась Совістю і слова солодкі із уст полили ся нечистих.

— „Знаю пригоду твою нещасливу; тяжко живеть ся на сьвіті й мені. люди забули і Правду і Совість, на небо бікрає сховаймось від них, тяжко їм буде жити без нас. Почнуть за нами вони сумувати, стануть нас шукати“ Згодилась Правда; драбину зробили; першою Правда полізла. Лихого кравці й не треба. Разом щаблі поламали, в землю глибоко зарила, радує: „царство настало моє!“ На небі зостала ся правда.

Кривда панує; богатим веселе житя, згадні і горе всім бідним, убогим. Швидко побачив замучений люд помилку свою. Правду він кличе, Правдою жити хоче він знову. Почали драбину робити, високу, високу драбину, щоб неба достала вона. Тяжка була то робота, найліпші майстри працювали над нею. Швидко драбина вже буде готова, щоб повернути Правду до бідних людий.... Кривда лютує; завзятєм настане кінець панованю її.. Темною ночию, як зводів, підкралась вона до драбини богато щеблів повиймала із неї, в болото смердюче разом їх всі повкидала. дорогу нечистій воді запрудила....

Ранок настав. Знялись над землею поклики гучні: „на до майстрів!“ Всі до роботи ставаймо всі, кому мила занебана Правда! Кождий по щаблику - драбина готова, давайте вертати до себе. . Нумо-ж до праці мерщій! Слава і честь всім невсипущим трудовникам, — ворогам наддалим усім!

К III

ооооооооооооооооооооо

ДЕ Є?

Мій син Михайло Малик. Уже четвертий рік як покинув свого тата. Хто про него знає, нехай напише до

Ivan Malik.
Hirsel, Sask.

ПРО ГАЗЕТУ ДЛЯ ТИХ, ЩО НЕ ВМІЮТЬ НІ ЧИТАТИ НІ ПИСАТИ.

Михайлова доля була каплина в каплину подібна до долі тілько хлопця. Батько його, маючи численну родину, не міг усіх виживити. Отже Михайло ще молодим хлопцем пішов на службу до двора. За 10 літ тяжкої праці доробив ся — кожуха. Прийшло військо, мусів продати кожух, щоби купити собі куферок і мати гріш на перші потреби нової служби.

При війську жив як собака і виходячи на волю, мав кільканайцять ринських, зложених на послугах. Купив за них кожух, бо надходила зима і вступив на службу до комориіка. За кілька літ служби доробив ся корови. Прийшла женитьба, пішла корова на попа і на весіля.

Найняв ся у попа, служив і доробив ся підсвинка. Злягла жінка — підсвинка взяв лікар і аптика.

Пішов на службу до жида доробив ся коняки. По смерти його родичі і Михайла як найстаршого зробили опікуном малолітної рідні. Спадкова маса забрала його коня.

Михайло з журби зайшов до корчми на чарку горівки. А жид в корчмі такий лесьний і горівки дав на борг і грошей на дрова позичив і кукурудзи дав „на насіне“. Бо Михайло мав іще морджину ґрунту по родичах. „Підписав“ жидови вексель у комориіка — і пішов його ґрунтець туди, куди пішов його кожух, корова, підсвинок і кінь. А Михайло з трійцем дітий і жінкою опустив рідне село і пішов в Канаду.

А як прибув до міста, приступив до нього якийсь чоловік, що хотів йому продати газету.

Я не умію читати, сказав йому Михайло.

Дам вам таку газету, що прочитаєте і зрозумієте ліпше, ніж ті, що вміють писати — відповів незнакомий.

Зацікавив ся тим Михайло і купив газету. Розгорнув і дивить ся.

На першій стороні намальований двірський економ з нагаєм, а під ним хлопи двигають мішками бульбу. Михайлови аж у грудях похололо — пригадав собі як то він за 18 кр. днинки цілий день панські статки.

На другій стороні намальований офіцир, а під ним жовніри „лавфшріт“ роблять за 6 кр. на день. І нагадав собі Михайло свої найкращі літа змарновані — по 6 крейцарів денно.

На третій стороні намальований малий пан з великим возом, що збирає хлопські кожухи за податок. Жовтий гузик на його шапці нагадав Михайлови всіх урядників, з якими недоля звела його до купи.

На четвертій стороні намальований піп — одною рукою кропить повінчану пару а другою держить таку з грішми. Уста його отворені, Михайло знає на память, що говорить слуга божий: „Терпи, як тобі зимно, моли ся, як чуєш голод“.

На пятій стороні намальований арендар Мошко з горівкою в одній, а векселями в другій руці — як роздає гроші на лихву.

Шеста сторона була задрукована малими дрібними письмом, як маком посипана. Михайло не умів того читати, але й не потребував. Він знав, що там описана хлопська доля. Потвердила се його найстарша донечка. Коли вона перечитала письмо, з очий Михайла горохом капали сльози на її біле як лен волосячко і на чорні дрібні букви хлопської правди.

З А П Л У Г О М.

Ох, як я втомив ся!
Як спина болять!
А ніг вже й не чую —
Та треба робить....

Воли притомились,
Стоять-ремигають,
І змучений хлопчик
Похнюпло сидить....
Пора-б одпочати —
Та треба робить....

Нам треба спішити,
Щоб більше зробить,
Щоб зорать більше,
Щоб більше засіять,
Щоб хоч-би як небудь
Нам зиму прожить....

За себе, за жінку,
За діти, за землю,
За хату й скотину
Було заплатить.

На школу, на церкву,
На справника, військо,
На стражника, волость
На все заробить.

Попу та дяку
За треба сьвяті!,
Всім власть придержащим
З дітьми догодить.

Що-б за гроші ті..
Та гей, воловні!
Чого ви пристали? —
Нам треба спішить,
Побільше уперет —
На всіх заробить.

Та гей, круторогі!
Тай гей, половії!
Вставай лиш, синочку,
Нам треба спішить, —
Одпочинок знайдеш
Тепер же, коханий,
Нам треба ... нам треба
робить!

Н. Журливий.

Смішне.

ДВІ ПОМИЛКИ.

Один граф, звісний з того, що протрафив цілий свій маєток і дожив ся голи, мов турецкий сьвятий, вичитав раз в дневнику оголошене слідуючого змісту: Молода і гарна женщина, що поповнила дві помилки, а має віна 300 тис. долярів, бажає пайтиднику, за чоловіка в аристократи“. — Убрав ся праве чиокорне в фрак і запукав після вказаної адреси, та освідчив, що кождої хвилі готов.... женитись.

— Добре, однак річ має ся так, прошу Вас, пане графе — відповідалась кандидатка до супружеского стану, — як Ви вже читали у часописи, я поповнила дві помилки! ... Ту є перша помилка.... — і при тих словах показала графови малу річну дитину.

— А, це нічо, прошу Вас пані — відозвав ся граф — то часто лучається.... Я дитину адоптую і буду сі уважав як свою власну. Но, а та друга помилка?

— Ця друга є в оголошеню, бо маю віна не 300 тис. лише 300 долярів.

Граф ухопив ся за двери і утік, як ошпарений.

* * *

Іван: А тобі, Микито, чого так губа спухла?

Микита: Ану, скажи кому правду в очи той тобі так буде.

З суду.

— Прошу ласкового суду і пресвітлий ціcарський трибунал то було так: — Він мене раз в писок, — а я нічо, він мене другий раз, — я нічо, він мене пятий. .

Судія: Чомаху но батьку! А де ж третий і четвертий раз?

— Та то прошу ясного суду я віддав ему за два попередні.

* * *

Лис і рак.

Хитрий лис заложив ся з раком, хто скорше добіжить до подальшого дерева. що стояло над рікою. „Добре — каже рак — побіжимо“.

Відітхнувши добре крикнув лис: „біжім!“ Тимчасом рак хопив ся кінцями лисового хвоста, і коли лис добіг до дерева, обернув ся за раком.

В одній хвили рак відчепив ся хвоста і каже: „А доги бачив ся так довго!? Я чекаю вже кілька хвиль.

І рак перехитрив лиса.

— За поклоном О. Кривка повелого зібралисьмо $3·10 на сироти, котрих батьки впали жертвою за свій мир і права в Чернихові Тернопільского повіту.

Тимко Кіт.
в Strathclair, Man.

МІТИНГ (ЗБОРИ)

Тов. Україніців Самопоміч в Монтреал відбуде ся дня 2-го серпня 1908 року на Pickard Hall, Charlevoix str. число 702. Point St. Charles.

Просять ся о численну участь.

За комітет:
С. Костирский, секр.
Г. Мех, предсідатель.

Земля від першої класи пшенично.

Шіснайцять 40 акрових фарм до продажи, близько колійової стациї Teulon, 40 миль від Winnipeg. Лише $20 за акер. Готівкою $200, решта на сплату рівними місячними ратами.

Голосіть ся до властителя.

D. S. Robb
677 Main str. Winnipeg, Man.

КУПУЙТЕ!

Збірник пісень про Канаду і Америку. Ся книжочка повинна бути у кождого руского фармера.
Ціна 30 ц.

Ruska Knyharnia
435 Selkirk ave.
Winnipeg, Man.

ФАРМА НА ПРОДАЖ

на Fork River Man. на 5 миль від стациї. Також заміняю за гара або лоти в Винніпеґу. є 160 акрів, будинки добрі, 20 акрів оброблених, 30 акр. на сіно, решта ліс. Прошу голосити ся на адресу:

Wasyl Mischonski
Box 6.
Portage la Prairie, Man.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЦЕРКОВ!!

Принагідно та дешево можна купити всякі церковні річи, великі ікони на полотні для иконостасів, хоругви — прості, шовкові, бархатні убраня на престоли, на жертвеники, на столики і на аналог, стихарики, ризи, підсвічники, панікадила, лампади і ікони паперові і прочі.

Пишіть на адресу:

R. M. K.
Box 481, Ambridge, Pa.
U. S. A.

N. H. Lightly & Co.

КУПЦІ
желізних товарів і будівничі. Заосмотрюють доми в мебелі, печі, бляшані начиня, фарби, олию, шкло і т. д.

573 Main str. Phone 4759.
Winnipeg, Man.

Carey & Co Limited.

Імпортери і гуртовні купці вина і лікерів.

Червоне вино 25 ц. бутелька, $1·20 за гальон. Портвайн і кларет 50 ц. до $1·25 за бутельку. Горівка Нуе 50 ц. до $1·00 за бутельку, $2·75 за гальон. Спірітус $1·00 за бутельку, $5·20 за гальон. 20 ц. за гальон звертаємо, коли бутлю звернете ся. Всякого рода вина і лікери на складі.

707 Main str.
Box 31. Winnipeg, Man.
Telephone 1105.

Єсли Ви у Вінніпеґу то не забувайте про

Руський ресторант

100 Euclid ave. — Winnipeg.

Для робітника се найдешевший ресторант.

10 дол. місячно поміщене з їдою.

Станция без мішту 2 дол. місячно.

За спане через одну ніч 5 ц. — їда 5 ц.

На пробу зайдіть до Руского ресторанту

100 Euclid ave,
у Вінніпеґу.

20 книжок за 2 доляри

Як довго запас вистарчить, продам 20 різнородних і дуже цікавих книжок за 2 доляри. Користайте з сеї нагоди. Висилаю ся лише за попереднім надісланем грошей. На пересилку треба додати 50 цт.

Микола Грабчук
Чернівці, ул. Панська, 17
(Буковина).
(Oesterreich).

ФАРМИ НА ПРОДАЖ!

По що терпіти морози в східних провинциях, коли можете купити землі в Британ Колюмбії в добрім кліматі, где зима цілком незначна. Маєм землю на продаж близько зелізної дороги і в добрім положеню. Любителі садів можуть бути тут задоволені, бо садовина родить ся незвичайно дуже гарно. Ціна землі приступна. По близші інформациї пишіть на адресу:

W. Syrotiuk
Box 25, Abbotsford, B. C.
або
S. Olecha
Box 25. Abbotsford, B C.

ВАСИЛЬ ЧОРНЕНЬКИЙ
Charles Charny

Виконує роботу при курах і водних роботах скоро, тано і совістно і через те заслугує на повне поперте.

Пан Чорненький є дуже добре звісний всім Русинам в Вінніпеґу, тому кождий потребуючий повинен оминати чужого а йти до свого Русина.

Василя Чорненького
676 Magnus ave
Winnipeg Man.

Старайтесь уникати слабости нирок.

Коли хочете уникнути слабости нирок, то у житє вживайте Dr. Hamilton's Pills. В кождім випадку ті пігулки вилічать.

Ті пігулки не одного вже вилічили з слабости нирок. Они [illegible]. От, що пише пані T. Lyon з Женеви. Я упадала на здоровлю і не могла спати. Мене боліла голова і чула біль в різних частях тіла. Коли ужила Dr. Hamilton's Pills то скоро виздоровіла. Зараз нерві почали по малу то в лучше спала. Жадне лікарство иного я уживала не має тілько сили як Dr. Hamilton's Mandrake & Butternut Pills.

Се лікарство також охороняє від слабости нирок. Щоби не допустити розвити ся сій хоробі треба ужити Dr. Hamilton's Pills Они помагають також з болю крижах. Додають апетиту і направляють шлунок. Жадне лікарство не виравнає їм. Ціна 25 цт. пачка або 5 фляшечок за доляра можна купити всюди або спровадити від N. C. Polson & Co. Kingston Ont. або Hartford Conn. U. S. A.

Чи продовгий кашель.

Ви певно схочете за доляра вилічити кашель? Коли так то ідіть до аптики і купіть „Catarrhozone“ і кашель зійде в швидкостю. Для вилічена кашлю уживайте Catarrhozone бо оно єсть найліпшим лікарством про від катару і кашлю.

Не треба терпіти

Коли [illegible] можна вилічити купивши за 25 ц Nerviline. Кілька крапель розпустити в солодкій воді то зараз приносить пільгу в болях. Nerviline також помагає при травленю і підкріпляє силу організму. Кожда женщина повинна ет уживати. По 25 цт. фляшка всюди.

Нестравність

Коли не маєте апетиту де для то вам жолудок не травить добре. Коли вживете Dr. Hamilton's Pills, то в однім дни віднайдете апетит. Найліпшого лікарства на жолудок як Dr. Hamilton's Pills of Mandrake & Butternut. Можна купити в кождій аптиці. Пачка 25 цт.

ОГОЛОШЕНЄ.

Хто з наших братів емігрантів, мешкаючих на широких степах канадійскої Руси оподалік від своїх церков, хоче мати в свобідній від праці хвилі духовний поміч і розраду, нехай сейчас закупить у нижче підписаного велику книжку

„ЖИТЯ СЬВЯТИХ“,

що обіймає 788 сторін друку з прекрасними 4-ма великими і 350 меньшими образками, видану о. Л. Дулинським.

Коштує сеся книжка з пересилкою до Канади, $4·50.

Гроші висилати з гори почтовим мані ордером на адресу:

Rev. Vasyl S. Hryvnak
Box 375
Olyphant, Pa.
Lacka Co.

Спішіть поки запас старчить.

Прийдіть
до
MANNVILLE, ALTA
де все єсть дуже тане.

Прийдіть до РУСКОГО склепу желізних товарів, котрий єсть недалеко уряду почтового, по:

горнєта на воду і копі, знаряди, як: пили, коси, [illegible] до рекін на сіно, печі, бляшані начиня, скло різне в різних формах, і фарбу до всякого рода малярки.

Ми можемо Вам дати пічку за $9·75 і все иньше дуже тане.

МИ ВМІЄМО ГОВОРИТИ МОВАМИ:

Руською, Польскою, Російскою, Німецкою, Француцкою і Англійскою.

Недалеко почтового уряду, на полудне від колійової трекі.

Cecil Frank.

(Прод. з 2-й стор.)

Knaw .	$11 15
Loon Lake	$10 70
Garland	$ 1·50
Kolomea	$ 7·50
Разом	$30·70

Гроші вислано до ред. Гром. Голосу.

Я В. Арсенич.

Стюертбурн Ман.

Хвальна Редакціє!

Прошу приняти до своєї відомости і помістити в часописи К. Ф. слідуючу допись.

В неділю на Сошествия св. Духа відбуло ся коло нашої церкви св. Троїци в Stuartburn віче, котре скликали сьвідомі Україніці ато: Гриць Бугера і Іван Дробіжаньский в справі подій, які ставились в нещасливій, ізнаній пробний Галичині. Віче отворив Г. Бугера розмовою до всіх Україніців, щоби як найгорячіше занимались ся теперішними подіями в Старім Краю і запросив, щоби дехто забрав голос. Голос забрав Іван Пробіжаньский і говорив о вчинку Мирослава Січиньского. Насамперед приставив зібраним теперішне положене галицьких Україніців під гнетом Ляхів. В своїй короткій но горячій промові висказав зібраним, хто був Мирослав Січиньский і за що Потоцкий зістав забитий з руки борця і героя Мирослава. Потім забрав голос Г. Бугера в справі бл. п. М. Каганця, мученика за правду. В своїй промові висказав, хто був Каганець і за що він зістав пробитий жандарскими багнетами, а на остатку спімнув і за князя рускої церкви Шептицкого, як той обороняє заповіди божі, так же ходить о другого графа такого проповідця як сам. На сім скінчив свою бесіду і зазивав, щоби хто забрав голос в справі, яка мала місце в Чернихові. Забрав голос Никола Гуменюк і висказав як то собі Ляхи легковажуть нас Україніців, бо за таку марницю забили б безборонних людей і висилали свою потребу всім Ляхам. Още більше людей забирало голоси але се забрало би богато місця. На остатку взяв голос д. Іван Пробіжаньский, щоби присутні зложили датки на боєвий фонд, а там самим покажуть що ми хоть далеко на чужині, то з ними живемо духом, з ними відчуваєм той сам біль. Гриць Бугера заохотив своїм вкладком присутних, щоби складали свої датки. Вибрано комітет в то:— Івана Пробіжаньского і Гриця Бугеру.

На руки п. Івана Пробіжаньского зложили $30 45 слідуючі члени:

Теодор Кохан 50 цт, Г. Чубей 35, Семен Максимчук 20, Гриць Бугера 50, Іван Пробіжаньский 25, Іван Сірман 15, Яким Кавн 25, Н. Романчишин 05, Назар ко Панчук 15, Никола Кувирча 20, Аксена Пробіжаньска 25, Анна Тофан 50, Мария Когут 20, Стефан Горбул 15, Онуфрій Олійник 25, Мария Когнам 20, Докія Підгірна 15, Василь Стефура 25, Катерина Підгірна 15, Максим Малецкий 10, Йосиф Павольскі 15, Микита Чубей 50, Іван Кулачковский 25, Яків Бойко 25, Василь Тофан 25, Федь Томинчук 25, Никола Федінчук 25, Ілія Павловскі 25, Василь Гаврилюк в Saskatoon 25, Никола Гениш 1·00, Михал Навовскі 35, Петро Сарпицкі 25, Михал Паніскі 25, Петро Майкоскі 50, Василь Саламандик 20, Василь Пробіжаньский 25, Василь Підгірний 20, П. Струбицкі 10, Василь Саламандик 15, Андрій Діок 25, Олекса Ткачук 50, Марія Митлак 50, Василь Сирман 25, Палагна Бугера 25, П. Тимчук 25, К. Боц 25, Анна Форман 30, Йосиф Когут 25, Мария Когут 25, Василь Фостій 25, Яків Напанюк 15, Остафій Коротчин 25, Іван Сенирка 25, Анна Лелюк 25 Настя Бобук 25, Аксана Отрощук 15, Петро Марушак 25, Йосиф Сокольскі 25, L Саламандик 25, Іван Сторощук 50, Фрасина Ткачук 50 Анна Гуменюк (старша) 25, Анна Гуменюк 25, Марія Павлоска 25, Андрій Киварчук 10, Михал Давлюк 20, Н. Гуменюк 20, Анна Козинин 25, Федор Підгірний 25, Зофія Данюк 25, Анна Сіаміструк 25, Анна Ваціль 20, Катерина Підгірна 25, Варвара Максимчук 50, Марія Бугера 10, Калина Максимчук 25, Анна Шелян 25, Варвара Тимчук 25, Іваія Stefanovich (польак) 25, Аксена Підгірна 25, Семко Чубей 25, Петро Довганюк 25, Анна Івасчук 25, Василь Марушак 25, Параска Карлишин 25, Марія Марушак 15, Василь Боовий 25, Анна Панчишин 25, Гнат Фарина 20, Роман Сарпан 15, Марія Марушак 25, Іван Соколик 25, Михал Дуткиньскі 25, Іван Іванюк 25, Докія Ворун 10, Нокія Панчишин 05, Михал Замороцкі 25, Докія Максимчук 25, Докія Тофан 25, Василина Фарина 25, Марія Ткачук 10, Устина Дідичук 25, Анна Когут 30, Марія Гаврилюк 25, Марія Дробот 30, Яків Пискарак 25, Дмитро Бугера 25, Антін Максимчук 25, Б. В. Смук 25, Юрко Мачула 50, Семен Смук 50, Теодосій Вахна 1·00, Петро Когут 25.

На сім місци складаю сердечну подяку всім жертводателям і щире руске „Спаси Біг“. Належить признати честь і нашим дівчатам, бо вони причиняли ся богато більше як хлопці датками на сю ціль. Надіюсь з них добрих матерей, що виховають поколінє своїх дітий на добрих борців за хлопську долю.

На забаві у Семена Палія зложили на руки Гриця Бугери слідуючі члени суму $13·20

Остафій Коротчин і Никола Полищук по 50 цт, Петро Танчак, Танаско Тофан, Василь Смук, Петро Ілків, Семен Івончак, Сидор Смук, Антін Остафій, Максим Смук, Семан Палій, Іван Панчак, Марія Танчак, Іван Когут, Никола Бобик, Анна Гнова, Марія Палій, Никола Остафій, Фрасина Остафій, Анна Смук, Теод. Горощук, Яким Голощюк, Калина Максимчук, Анастасія Бугера, Михайло Тофан, Василь Ганчак, Тимко Чубей, Іван Палій, Василина Максимчук, Анна Танчак, Назарій Чубей, Тимко Ткачук, Васил Мартинюк, Іван Данук і Михал Сторощук по 25 цт, Стефан Танчак 10 ц і Іван Колесник 15.

Анна Іванюк 25, Марія Пригроцка 25, Теодор Онуфрук 10, Марія Полищук 25, Магдалина Олійник 25. Никифор Глиш 25, Гриць Стефонюк 25, Варвара Панкарук 25, Настя Гаврилюк 10, Татяна Самко 10, Михал Сокольскі 10, Василь Когут 25, Семен Тупин 25, Тофор Когут 20, Іван Сарпицкі 25, Павло Данун 25.

Гроші зістали вислані до старого Краю на руки Редакциї „Свобода“ Ринок ч. 10 у Львові.

Іван Пробіжаньский

Хвальна Редакціє!

Прошу о поміщене тих кілька слів в „К. Ф.“

В моїй дописи хочу представити братам Русинам, як то корисно і добре лучитись в товариство, як то в спільности можна все зробити.

Як я лиш приїхав до Монтреалу довідав ся я, що тут істнує товариство Самопоміч. Не надумуючись довго вписав ся я до него і почав платити місячну вкладку 50 цт. З початку здавалось мені, що з того буду мав ніякого хісна. Але иначше сталось, як мені видавалось. Ось прийшла на мене слабість і тоді відвідали мене товарищі і помогли мені в моїм горю не тілько словами, не тілько скріпили мене морально на дусі, але і помогли матеріально, бо одержав єм від товариства, яко запомогу $ 50 на час десять-тижневої слабости. Проте тепер звертаюсь до братів Русинів з візванєм, щоб вписувались до товариства і не жалували тих пару центів, котрі їм прийдесь платити яко вкладку.

Василь Перетяньский.

ВІДПОВІДИ РЕДАКЦИЇ І АДМІНІСТРАЦИЇ.

Юліян Чайковский $1·50 дістали, маєте заплачено до кінця сего року.

1. Мазар $ 1·00 дістали, газету маєте заплачену до кінця сего року.

П. Коробій 1·00 дістали, маєте заплачено до кінця сего року. Газету висилаємо.

В. Дідора 1·50 дістали, заплачено до липня 1909 року

І. Буранів 3·00 дістали, заплачено за газету до вересня 1909 року. Проводник висилаємо.

М. Петровский 1 50 дістали, заплачено до червня 1909 року.

Стародавна дієтета

Windsor
Сіль

[illegible]

Нема соли, котра би могла рівнати ся з Віндзор соли. Віндзор сіль [illegible] іпортована сіль.

Уживайте Віндзор Сіль.

ПОТРЕБА УЧІТЕЛЯ

русько-англійского до Gimli, Man. При школі єсть відповідне мешканє. Платня $40·00. Зголошувати ся до:

Fed. Lycar
Gimli, Man.

ПОТРЕБА руско-англійского учителя до школи в ш. дист. Milnice, No. 1295 Man. Річна платня $445·00. Голосити ся на адрес:

Jurko Bilasow
Sec.-Treas.
Winnipeg Beach, Man.

ХОЧЕ ВИЙТИ ЗАМУЖ -

вдова 39 літ. Жадаю чоловіка порядного, письменного, щоби мав трохи маєтку. Я маю $1 000 в банку і в старім краю на $500 а до того фарму. Прошу писати на адрес:

M. Erho
Lindell, B. C.

ПОШУКУЮ Сема Шинда, родом з Галичини, з Чорнокунець. Буде вже рік як мене покинув і десь поїхав. Займав ся давнійше кухарством. Хтоби о нім знав, або він сам, най зголосить ся на адрес:

Anna Zabrocka
44 Aleak str.
Takoma, Wash.
America.

ДЕ Є?

Мій брат Павло Никлена, родом з Пастанець, повіту Броди. Приїхав на весні і має пробувати десь коло Кенори. Хто би о нім знав, або він сам, зволить донести на адрес:

Julian Nykyfa
117 Barber str.
Winnipeg, Man.

ДЕ Є?

Моя кревняка Теофілія Лупушкевич з Буковини, село Барбешти. Приїхала з краю тому два роки, мешкала у Вінніпеґу Хтоби знав про ню, або вона сама, зволить прислати свій адрес. Моя адреса така:

Gyordi Pashkewicz.
1824 Powell str.
Vancouver, B. C.

ПОШУКУЮ

свого брата Олексу Лютик Тод. родом із Ваньківці п Черем. Буковина. Приїхав із краю 15 цвітня до Toronto в Ontario. Хто напише мені де він є, той дістане 2 дол. надгороди, або нехай сам напише на адресу:

Wasyl Lintyk.
Box 407.
Hosmer, B. C.

→ Руська аптека в Вінніпеґу. ←

РУСЬКА АПТЕКА — ЛІКАРСТВО НА СВЕРБІЖ.

На всяке свербіне скіри цілкам і на плечи. Медицину зажинати 3 рази денно і масть до натирання скіри.

Ціна $1·00

РУСЬКА АПТЕКА — ЛІКАРСТВО НА ВОШІ.

На всякого рода воші в голові, на тілі і в убраню.

Ціна 50 цт.

РУСЬКА АПТЕКА — ЛІКАРСТВО НА ЖОЛУДОК.

Ви маєте болі в жолудку, в крижах чи добре не травите. Наше знамените лікарство вилічить вас знаменито.

Ціна $1·00

Напишіть лікарство, котре хочете і вишліть почтовий моні ордер в післані. Вам лікарство відвернено почтою. За всякі иньші лікарства для мущин, жінок і дітий даємо гварантию.

Rogers, the Chemist
284 Jarvis ave. (2 Blocks west of Main str.).
Winnipeg, Man

Frank G Simpson — A. T. Hepworth

Пересилка збіжа.

Ми єсьмо Вашими агентами
і ПРОДАЄМ ВАШЕ ЗБІЖЕ
по найвисшій ціні.

Пишіть на Ваших посьвідках висилки (Shipping bills) слово: **Advise**

Simpson Hepworth Co. Ltd., 446 Grain Exchange Winnipeg.

і вишліть їх до нас на адрес: P. O. Box 478, Winnipeg.
а будете вдоволені з продажі.

Нові Властителі, Нова Машинерія, Нові Броварники
З ТОГО ВИХОДИТЬ

Найліпшого Сорта Пиво.

Спробуйте! Вам оно певно буде смакувати.

The Crown Brewery
396-8 Stella ave.
WINNIPEG - MANITOBA.

Даром фарма вартости 4.000 дол., 6 лотів в місті, і подорож на фарму.

Сей вартістний дарунок даємо цілком дармо тим, що уживають **Odorkill** Пишіть або дивіть ся на близші інформациї в послідним числі нашої часописи.

ODORKILL (РЕДЖІСТРОВАНЕ)

ручить, що усуне непріятні запахи і вироджа заразливих недуг — Уживайте його в кождій хаті, на кождій фармі, в сторах, готелях, публичних будинках, і. т. д.

НЕ БІЙТЕ СЯ ЗАЧАТИ ЙОГО ЗАДЛЯ ВИСОКОЇ ЦІНИ!
НЕ ЖАЛУЙТЕ ПОГАНОГО ЗАПАХУ!

Odorkill Manufacturing Co.
407 McIntyre Block. — Phone 7980. — Winnipeg, Man.

НАУЧИТИ СЯ АНГЛІЙСКОЇ МОВИ МОЖЕТЕ НАЙЛУЧШЕ І НАЙСКОРШЕ,

єсли купите собі „Учебник Англійської мови“ за 1·50 у редакциї „Канадийского Фармера“. Гроші присилати треба на адрес:

Kanadyjskyj Farmer
Box 82 Winnipeg, Man.

ФАРМА НА СПРОДАЖ.

30 акрів з'ораної землі на пшеницю. Хата і будинки господарскі в як найліпшім стані. 7 миль від стациї, дорога виорана. ¼ милі від школи, 500 кроків від ріки. Условия спродажи дуже легкі. Пишіть на адресу:

Geo. Negrycz.
Venlaw, Man.

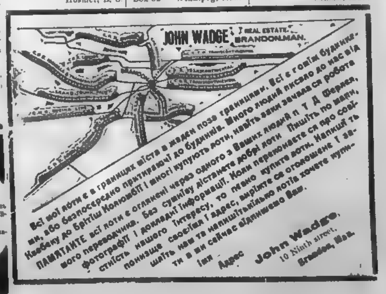

Адрес John Wadge 10 Ninth street, Brandon, Man.

АДВОКАТИ.

Elliott & Macneil.

АДВОКАТИ,
ПОВНОМОЧНИКИ,
ЗАСТУПНИКИ і т. д.
316 McIntyre Block,
Winnipeg - - - Man.

George Moody B. A. L L. B.

Адвокат, барістер
і публичний нотар
Канцелярия на [illegible] поверсі.
Ryan Block
over Banfields Carpet store
492 Main street. Winnipeg.
Phone 5305.

Для перепровадження староокраєвих всяких процесів, спадкових та військових справ звертайтесь до:

A. FRANK-a
пуб. нотар.
249 Selkirk. ave.
Winnipeg Man. — Canada.

Гроші до краю.

Єсли посилаєте гроші до якого небудь краю на съвіті — зайдіть до агента

Dominion Express Co.

або C. P. R.-ских агентів на стациях, котрі видають:
моні-ордери,
заграничні чеки
і почтові переказы,
платні в кождій части съвіта. Специальні способи до скорої висилки грошей до Галичини, Росиї і т. д.

Посилаючи гроші через Dominion Express як пошт'що в Вами обійдуть ся чесно і услужно.

Paul Sala

346 Main str. Winnipeg Man.

Горівка біла або червона від 50 цт. до $1 за фляшку. Алькоголь від $4.75 до $5.25 за ґальон. Найлучше портове вино $1 до $1.25. Рум, бренди і джін. Пиво в бочках. Вино від 25 цт. за фляшку. Говорять по руски.

[illegible]

КУПІТЬ СОБІ ГОДИННИК.

[illegible]

$2.50

[illegible]

The Ruthenian Trading Co.
P. O. Box 82
Winnipeg, Man.

[illegible]

ДО КРАЯНІВ!!

Сим повідомляємо всіх заморских Русинів, що ми є агентами C. P. R.-скої КОРАБЕЛЬНОЇ КОМПАНІЇ,

котра продає ШІФКАРТИ до краю і на поворот, по найнизших цінах. [illegible]

ПОСИЛАЄМО ГРОШІ ДО СТАРОГО КРАЮ і до всіх частий съвіта тане і безпечно, [illegible]

ШІФКАРТИ купуйте у нас [illegible]

[illegible]

ALEX. CALDER

C P R Steamship ticket agent

663 Main Street. - - Winnipeg Man.

ЗА ЛОНДОН. **ПРОБУДІТЬ СЯ!** ЗА ЛАЙСЕНСОМ.

Чи чули Ви про Grain Growers Grain Company?

Єсли ні, то довідайте ся що то є. Ми бажаємо щоби кождий фармер на заході приступив до нас і свое збіже передав своїй компанії. Ми завели У НАШІМ ОФІСІ БЮРО ЗАЖАЛЕНЬ щоби залагодити всякі скарги що до неточної ваги, кар і т. д.

Присилайте нам Ваше збіже в осени

а дістанете вдоволені у всякий можливий спосіб. Пишіть по всякі інформациї які Вам потрібні.

Grain Growers Grain Co., Ltd.
Winnipeg, Man.

Єсли закладаєте або вже маєте стор пробуйте в нас закупити.
Дістанете все по найтаньшій ціні і за скорою висилкою.
Ми продаємо тільки для сторкіперів.

Campbell Bros. & Wilson

Гуртові і імпортуючі купці.
Winnipeg. Man.

Трудящі і фармері в Канаді,

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ „К. Р. Н. СОЮЗА“.

„Союз“ виплачує запомогу в разі каліцтва як утрати руки, ноги, ока від 50 - 100 долярів; в разі смерти члена справляє братство погріб померлому членови, а „Союз“ виплачує посмертне в сумі 300 долярів, так за мужа як і жену.

Мітінґи „Союзу“ як і „Братства“ відбувають ся у Вінніпегу кождого місяця по 15-тім в неділю, ріг Стела і МакҐреґор улиць. Для того просимо всіх чесних Русинів не відтягатись від так користної організації як „К. Р. Н. Союз“ а прийти на засідання мітінґів, а ми Вас радо приймемо до нашої організациї.

Хто хоче більше довідатись про се товариство нехай пише до Гол. Уряду на адрес:

Mr. N. Hladki
613 Redwood ave.
Winnipeg, Man.

Д-О-Б-Р-И-Й З-Е-Г-А-Р-О-К
Д-О-Б-Р-И-Й З-Е-Г-А-Р-О-К

Чи чули Ви

Про зегарки що суть уважані за найлучші [illegible] — Сі зегарки в Америці в Канаді суть Waltham або Elgin.

[illegible] НАЙЛУЧШІ ЗЕГАРКИ.

[illegible]

Elgin або Waltham зегарки

В ніклево-срібною ковертою	$7.00
„ чисто срібною ковертою	$9.00
„ позолочуваною ковертою	$[illegible]
„ золотою ковертою	11.00

[illegible]

[illegible]

[illegible]

The Ruthenian Trading Co.
Box 82. Winnipeg, Man.

[illegible]

Всюда і всюди в Канаді

ПИТАЙТЕ ЗА

сірниками Еддиса.

Сірники Еддиса повстали в Гуль в 1851 року і через 57 літ всегда уліпшувані тепер осягнули найвисше удосконалення від всіх иньших сірників

СПРОДАВАНІ І УЖИВАНІ ВСЮДИ В КАНАДІ.

Globe Park

В місті Portage La Prairie, Man.

Портаж ля Прері єсть найбільшим центром залізничим в Зах. Канаді.

Портаж ля Прері околиця продукує найбільше пшениці. — Ми випродали всі лоти в Centre View субдивізії і кождий купивший там лот заробив подвійну ціну. Ми тепер розпродуєм другу субдивізию. Кождий лот є добрий, в сухім положеню і в окрузі міста

ЦІНА ВІД $25.00 до $60.00. — Условия: $5 готівкою і $5 місячно. Зайдіть до нашого офісу або напишіть до нас по руски а ми удїлимо вам пояснень в рускій мові.

The Globe Land Co Ltd.
677 Main str. Winnipeg Man.

McLAUGHLIN CARRIAGE CO. Ltd,

204 Princess st. Winnipeg, Man.

Ми продаємо найлучшого рода возы для фармерів, сани, боґі, борони, плуги і всякі всілякого рода фармерскі апарати. — Наша адреса.

Mc LAUGHLIN CARRIAGE CO. Ltd.,
204 Princess st. ріг Ross Ave. — Winnipeg, Man.

Памятіть на календарі.

ПО МАТЕРИЯЛЫ ДО БУДОВИ
приходіть до

The Dominion Lumber & Fuel Co., Ltd.

Тел. 3198. Ріг Redwood & McKenzie str.

КУПЦІ домов, гонтів, дверей, паперу будівельного і дерева.

В червцю і липню будемо продавати сухий поплар по 3.75 за корт - готівкою.

THE STANDARD GRAIN Co. LTD.

Ми купуємо від разу всілякого рода збіже від фармерів по найвисших цінах. — Щоби найлучше продавати Ваше збіже, ладуйте збіже до карів і посилайте до Порт Артура або Форт Вилем і пришліт Ваше посьвідчене висилки до нас а ми Вам гроші за збіже виплатимо.

Спробуйте написати до нас в справі збіжа а ми Вам ділимо всяких інформаций. —

Пишіть по руски на адрес:

The Standard Grain Co. Ltd.
Winnipeg, Man.

Руска Книгарня в Канаді

498 Selkirk ave. Winnipeg, Man.

НОВІ КНИЖКИ.

[illegible]	30 ц.	[illegible]	[illegible]
[illegible]	15 ц.	[illegible]	15 ц.
[illegible]	15 ц.	[illegible]	40 ц.
[illegible]	40 ц.	[illegible]	25 ц.
[illegible]	30 ц.	[illegible]	[illegible]
[illegible]	60 ц.	[illegible]	15 ц.
[illegible]	1.00 ц.	[illegible]	15 ц.
[illegible]	25 ц.	[illegible]	15 ц.
[illegible]	1.25 ц.	[illegible]	25 ц.
[illegible]	1.00 ц.	[illegible]	[illegible]
[illegible]	10 ц.	[illegible]	30 ц.
[illegible]	30 ц.	[illegible]	[illegible]
[illegible]	15 ц.	[illegible]	[illegible]
[illegible]	20 ц.	[illegible]	20 ц.
[illegible]	10 ц.	[illegible]	20 ц.
[illegible]	15 ц.	[illegible]	15 ц.
[illegible]	30 ц.	[illegible]	60 ц.
[illegible]	15 ц.	[illegible]	10 ц.
[illegible]	15 ц.	[illegible]	20 ц.
[illegible]	15 ц.	[illegible]	10 ц.
[illegible]	10 ц.	[illegible]	[illegible]
[illegible]	15 ц.	[illegible]	1.00
[illegible]	20 ц.	[illegible]	70 ц.
[illegible]	20 ц.	[illegible]	40 ц.
[illegible]	40 ц.	[illegible]	20 ц.
[illegible]	25 ц.	[illegible]	40 ц.
[illegible]	15 ц.	[illegible]	25 ц.

Календарі на р. 1909 — 25 ц.

Книжки висилаємо тільки тим, котрі присилають гроші наперед.

Листи треба адресувати так:

Руска Книгарня
498 Selkirk ave. — Winnipeg, Man.

Руска і Польска Аптека

Ми лічимо

всї роди слабости [illegible] Ми [illegible] в Вінніпеґу. Ми [illegible] много листів зі всїх стороін Канади [illegible] і таке саме число листів на [illegible] в подяці за удїлену помічь хорим людям.

Без згляду на те як [illegible] або пишіть до нас описуючи докладно вашу слабість, ми вишлемо Вам медицину, котра Вас вилічить, буде се Вас коштувати незначну [illegible]

Ми маємо дві склепи в місті [illegible] Ви [illegible] зайдіть до котрого небудь з них, а там обійдуть ся з Вами як найкраще.

ПАМЯТАЙТЕ що ми продаємо найліпші [illegible] по 15 ц. одну.

РУСКА АПТЕКА

E. A. Mitchel & Co.

92 Euclide av. cor. Argyle,
592 Burrows av. cor. McGregor

ПОЛЬСКА АПТЕКА

Winnipeg, — Man.

ВСЕ ЧИСТЕ ПИВО
ДРУБРИ
REDWOOD LAGER

Роблене з найліпших браги і хмелю [illegible] у фляшки

Питайте за ним.

Північно-західна Канада.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парастого числа секция державних земель в Манітобі і північно західних територнях є [illegible] Однак даром не дає ся ціла 8 з трох четвертих з 26 секцій з котрої тілько північно східну четвертину можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциї т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, маючий 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплата $10.00 вноснуєся особисто в місцевім Land Office того дістрікту до котрого земля приналежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати припоручене другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg або до місцевого агента округа, до котрого та земля приналежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ

Поселенець, котрий вніс оплату на даровану землю, після акту дарування земель має виповнити слідуючі точки:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій землі і обрабляти єї найменше шість місяців кождого року в протягу трех літ. Се єсть звичай Департаменту знати щоби поселенець з'орав 15 акрів, або замість управи на 51 акрів землі має мати 20 штук власної худоби і стайні для неї.

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) має такого сина, що може після права лишити оплату за даровану землю, мешкає в сусідстві [illegible] записаної на єго на то син може одержати патент на тую землю, хотяй не мешкає на ній, а мешкає з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертифікат на патент, а переслав вніс оплату за иншу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, єсли другий гомстед знаходить ся близько першого.

4. Єсли поселенець жиє постоянно і працює на [illegible] котру він дістав, то обовязки які наказує право будуть виповнені.

В додатку вище сказаних четирох точок, єще треба додати се, що поселенець хотячий одержати патент мусить з'орати 30 акрів, або мати 80 штук худоби і всї господарскі будинки [illegible] 80 акрів огородити плотом.

Право внесення другої оплати за гомстед мають тілько ті котрі єще перед 2-гим червнем 1889 року виповнили всї обовязки на першім гомстеді і дістали на него патент.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнив обовязків після права, его внесену оплату уневажнює ся, а землю може иньший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом sub. агентом або гомстед інспектором.

Перед робленєм аплікациї о патент, мусить ся повідомити письменно комісара державних земель в Оттаві.

ІНФОРМАЦИЇ.

Новоприбувші еміґранти одержують поучень що до роздачі земель в еміґраційнім офісі в Вінніпеґу, або в кождім уряді державних земель в Манітобі, Dominion Land office.

Землю, котра поси має мінерали можна дістати тогди, коли письменно повідомить секретаря Департаменту внутрішних справ в Оттаві. Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісара еміґраційного в Вінніпеґу. The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, або кождого агента державних земель в Манітобі і північно західних територнях.

W. W. Cory.
заступ. міністра справ внутр.

Winn

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

ВІСТНИК ПОЛІТИКИ, ЕКОНОМІЇ, ЛІТЕРАТУРИ І ГОСПОДАРСТВА

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

Передплачуйте одинокий в Канаді руский часопис К. Ф. за 1.50 дол. на рік [illegible]
Адресуйте так:
„The Canadian Farmer" P. O. Box 3061.
Winnipeg, Man., Canada.

THE CANADIAN FARMER
The only Ruthenian weekly published in Canada.
The only medium through which to reach the 100,000 Ruthenians now prospering in the North West.
The Canadian Farmer office prints in foreign languages [illegible]
For advertising rates, etc. address
„The Canadian Farmer", P. O. Box 3061
Winnipeg Man. Canada.

Рік VI. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 16-го Жовтня 1908. — Winnipeg, Man., Friday, 16 Oktober, 1908. Число 40.

НАША АДРЕСА:
Канадийский Фармер
P. O. Box 3061. Winnipeg, Man.
Telephone 2215.
Друкарня під ч. 229 Fountain str. (5 блоків на захід від Main str., ідучи на Logan ave.).

Просимо всіх наших передплатників о вирівнане і відновлене передплати на „Канадийского Фармера".

„К. Ф." на цілий рік коштує 1.50 дол.

Новинки.

— Отсим повідомляємо, що в суботу дня 17 с.м. і в середу другого тижня, дня 21 с.м. відбудуть ся мітинги в салі руского ліберального клюбу під ч. 515 Selkirk ave. Запрошує ся отже всіх Русинів в [illegible] числі.

* * *

— Живцем погребани. Велику відвагу виказала Американка, міс Флоренс [illegible] Найбільш [illegible]

Те що було друковано в цілім світі про українську справу в поодиноких часописах і журналах, київська і львівська прокураторія сконфіскувала то все, що є в брошурі на українській мові, під заголовком „Весь світ в українській справі".

* * *

— Посол Н. Василько обходив в Чернівцях 22 вересня 10-ний ювилей своєї політичної діяльности.

* * *

— Міністер просвіти [illegible]

— Справа реформи календаря в Росії. Незабаром мине вже десять років від коли петербурська академія наук предложила реформу календаря „календарній академічній комісії". В сій комісії мало місце найважніші сили включаючи синоду і з того виринули три погляди на реформу календаря. Одна частина з представителями синоду за тим, щоби оставити старий календар, друга частина годить ся на григоріянський календар з умовою, щоб католицтво поступило ся із свого нас[illegible], третя частина за тим, щоби установити зовсім иньший календарний стиль, одні для цілого світа, та за се треба [illegible]

* * *

— Київська цензура сконфіскувала книжку: „Весь світ в українській справі".

* * *

— В нашій місцевости [illegible], Ман. стала ся смішна і небезпечна пригода [illegible] Гумалюк туте-

Голосуйте на ліберальних кандидатів і на правительство Лавріера.

— В четвер вечером при улиці Derby і Dufferin в Вінніпеґу, стала ся трагічна пригода. Іван Омут вернув до дому з роботи і застав в хаті двох людий: Кароля Димитрука і Ігнатія Якимовского. В одній хвилі вчинила ся між ними суперечка. Іван Омут витягнув револьвер і вистрілив прямо в груди Якимовского, однак не поцілив його а куля попала в праве рамя Димитрука, котрий коло него сидів. Омут побачивши помилку, вистрілив в друге в Якимовского і поцілив его в правий бік. Ранений упав на землю непритомний а убійця пустив ся утікати. Єго в короткім часі злапано і віддано на поліцию.

Причина сего подвійного убійства має бути се, що Якимовский залицяв ся до жінки Омута. Муж не міг сего знести і постановив зробити тому конец. Кілька днів перед убійством купив [illegible] револьвер за котрий заплатив аж 15 дол. З сего видко, що убійство мав

независимість від Туреччини через що спричинила грозу війни. Независимість свою оголосила она стоячи в тайнім порозумінню з Австрією. Туреччина все відгрожує ся, що не може его дати ся ни независимість Болгарії, однак під напором европейских держав, буде мусіла правдоподібно сидіти тихо. Так отже мара війни поки що зістала осунена.

* * *

— Вже минули часи коли в Вінніпеґу північній части міста вибирано консервативних послів рускими голосами, підкріпленими бочками пива і димом цигарів. Дня 15-го с. м. відбув ся мітинг консервативний в салі Томи Ястремского. Поволи ті добрі часи минули коли ще між Русинами находили ся тільки консерватисти. Мітинг консервативний мав радше вигляд жидівско англійский чим руский. Предсідателем мітингу вибрано славного Mitchil-а, по

„Канадійский Фармер"

[illegible]

Адрес.
CANADIAN FARMER.
P. O. Box 3081
Winnipeg, Man.

The Canadian Farmer
The Ruthenian Weekly
[illegible]
Canada North West Publishing Co.
[illegible] Editor
[illegible] Ruthenian, Ukrainian [illegible] Polish, German and English [illegible] the only Ruthenian job office in Canada.

ЗАМІТКИ

Ще один тиждень а виборча кампанія зістане покінчена.

День 26 октобра, [illegible] побідить кампанія обна [illegible]

[illegible] до замкнення виборчої рефор[illegible]

[illegible] до 15, 00 людий.

І так [illegible] виборчої реформи [illegible] Ставалось [illegible] і бокса шпикнаки, а [illegible] так недавно заявили [illegible] власть не може бути сторожинка, но може оддавати ся на службу консервативним планам [illegible] Справді, приходило ся дуже но довго ждати, що[б] переконати ся, [illegible] словам [illegible] відповідали [illegible] діла. Видно, що або [illegible] Побмовський хотів конче дати доказ своєї рішучости і не допустити до [illegible] зборів „під голим небом", хочби та рішучість коштувала кров ро[бу]чого люду, або львівська поліция по давному має carte blanche на „роблення порядку, по своїй волі, без огляду на те, чи се справді лежить в інтересі публичного ладу, чи може тільки [illegible] тих, що хотіли [illegible]

[illegible] Вілли [illegible] буди на [illegible] Ми були [illegible] виборчої реформи [illegible] Віденця подавували [illegible] а якою [illegible] прийняли і заявили, що [illegible] діло поведеть ся дальше.

При кінци приняли делегацию [illegible] кожду [illegible]

Після сего, пос. Діамида і Вітик хожили справозда[нє] [illegible] приєднуючи зібраних, що виборча реформа залежить [illegible]

Настрій зібраних був так супокійний, що було чути кожде слово, але се не спинило поліції від [illegible] Тут сконфіськовано, а дальше ми довідуємо ся

Під ударами поліцейських шабель і юрба пробудило ся страшне обурене, котре [illegible] в кривавим резні на поліцейській дружині, [illegible] присутні [illegible] не було [illegible] безпроволочної власти.

З „pola slawy" комісарм Таверн зібрано раненних до амбулаторної карети. Раненних зібрано числом 24, але раненних може було богато більше бо не всі зголосили ся до амбулаторії. До тяжко раненних належить 77-літний дідусь [illegible]

[illegible] Коли С. Т. [illegible] Інтернаціональна [illegible] величины буде се найскор[ше] [illegible] часть [illegible] Уиниче[н]є [illegible] залізної дороги, значить, [illegible] будуть [illegible] удержанє сеї дороги.

Желізниця Hudson Bay.

Тепер ми приходимо до дальшого [illegible], а справа котру хочу поруш[и]ти, є еще більшої ваги. Ми є більше заінтересовані в тім, що мусимо діста[ти] [illegible] Премієр і міністри [illegible] будувати для сих провінций [illegible] Hudson Bay [illegible] доказом політики [illegible] ліберальне правительство через минувші роки [illegible] міністрів [illegible] вибрано [illegible]

Руско-Народна Земельна Компанія
National Realty Co.
834 Main str. Winnipeg, Man.

[illegible] для старого краю.
Переводимо справи [illegible] в Канаді.
Продаємо грунти [illegible]
Продаємо і купуємо землі в кождій части міста Вінніпегу і в других містах Канади.
Міняємо [illegible] лоти, або доми, [illegible] лоти за фарми або фарми за доми і лоти.
Асекуруємо [illegible] від огню.
Посилаємо гроші до старого краю.
Продаємо шифкарти найдешевше і на найлучші лінії на всі части сьвіта
Інформацию уділяємо БЕЗПЛАТНО за долученєм марки почтової на 2 с. на відповідь
Наша адреса така:

В місті телефон
No. 6530.

Ruska Kancclarya.
NATIONAL REALTY
834 Main str. – Winnipeg, Man.

[illegible] царский. Він є головним агентом консервативним для обрібленя Русинів на сторону консервативну. Однак часи здають ся минули, щоб ріжні Жиди і Румуни кермували нашим народом при помочи пива.

ВЖЕ КРАЙНІЙ ЧАС.

Розбиті на два табори
поріжені,
Богато спомій нас, хоч мають добру волю
Но знають, хто они чи йти
їм за Ляхами,
Чи у сильцій Москві гладати щастя далю,
Не з якоть! Так. А вже найвисший час се знати,
І вимести гидко сміття зі
своєї хати!
[В]се ели нарід числом великий і могучий,
Коби лише була між [illegible]
єдні[illegible]

До руських виборців
з дистрікту Saltcoats.

ВПОВ. ПАНОВЕ. —

Велика конвенція репрезентуюча виборців сего округа, наділила мене почестию вибираючи мене ліберальним кандидатом, при надходячих виборах до Домініального Парляменту

Я тепер звертаю ся до Вас панове і прошу о підпертє і поміч при надходячих виборах.

На тім місци мушу зазначити, що ліберальне правительство се є правительство, котре поперає низьку тарифу, котре є за будованєм нових зелізних доріг, котре бажає піднесеня добробиту Канади а передовсім добробиту фармерів.

Ліберальне правительство всегда було прихильне до побільшення і працюючих поселенцив чужих країв. Оно вірить, що в Канаді є много місця для всіх чужинців і що потрібна їх поміч для піднесеня краю. В заміну за те, правительство ліберальне, дає поселенцим повні права належачі ся свобідним горожанам.

Противники правительства, опозиция, суть противні розширеню зелізних доріг, суть противні обниженю тарифи, они попирають одну лише продуктуючу класу. Із своєй борби, се напади, клевети і фальшиві підозріня на ліберальну партию; они нічого не могуть [illegible]

Старайтесь рачнете слабости нирок

Коли [illegible] Вам [illegible]

[illegible] Пан [illegible] Т. Lyon в Жмель Я упадав на здоровлю і на могли сили. [illegible] Коли [illegible] Hamilton's Pills [illegible] найпершої масти по [illegible] Жадне лікарство якого я уживав не [illegible] як Dr. Hamilton's Mandrake & Butternut Pills.

Се лікарство таким охоронить від слабости нирок. Щоби не допустити розвитку сей хоробі треба уживати Dr. Hamilton's Pills. Они повертають таким в [illegible] Додають апетиту і направляють [illegible] Жадне лікарство не зрівнає ся. Ціна 25 ц. пачка або 5 фляшок за доляра можна купити всюди або спровадити від N. C. Polson & Co. Kingston Ont. або Hartford Conn. U. S. A.

Чи продасте напасть.

Ви певно охочете за доляра позбути напасть? Коли так то ідіть до аптики і купіть „Catarrhozone" і напасть піде в минувшостію. Для певности напасти уживайте Catarrhozone бо оно єсть найлішим лікарством против катару і напасти.

Не треба терпіти.

Коли біль, голови можна [illegible] 25 ц.

N. H. Lightly & Co.
КУПЦІ
[illegible] Заосмотрюйте дома в [illegible] апарати, фарби, олії, [illegible]
478 Main str. Phone 4723
Winnipeg, Man.

Carey & Co Limited.
[illegible]
Червоне вино 25 ц. бутелька, $1 20 за гальон. Портвейн і клярет 50 ц. до $1 25 за бутельку Горівка Жум 50 ц. до $1 00 за бутельку, $2 75 за гальон і спірітус $1 00 за бутельку, $5 20 за гальон 20 ц. за гальон [illegible] бутлю [illegible] Великого рода вина і [illegible] на складі
707 Main str.
Box 31. **Winnipeg, Man.**
Telephone 1105.

Єсли Ви у Вінніпегу то не забувайте про
Руський [illegible]
100 Euclid ave. — Winnipeg.
Для робітника се найдешевший ресторант.
10 дол. місячно помешкане з їдою.
Станция без віктy 2 дол. місячно
За спане через одну ніч 5 цт. — Їда 5 цт.
На пробу зайдіть до Руского ресторанту
100 Euclid ave.
у Вінніпегу.

До виборців
SELKIRK.

[illegible] Пан [illegible]

[illegible] в виборах 1904 року Я мав честь бути Вашим послом через чотири роки, був се [illegible] обовязок, але мушу сказати, що я [illegible] обовязку [illegible] народа без оглядy на єго політичні переконаня. Окрім многих улїпшень доконаних в нашім окрузі виборчім, почавши від 1904 року за моїм старанєм я мосу жадати 96 миль G. T. P. зелізниці з Вінніпегу до всхідної границі Манітоби і фармери вздовж сеї дороги, можуть посилати свої продукти. Ціна сеї зелізниці виносить около мілїон триста тисяч долярів. St. Andrews Locks так довго обіцяні і так відтягані суть майже на укінченю. По нинішний день видано около двох мілїонів долярів, а в червню слїдуючого року кораблї вже будуть там туди переходити. Обі части церкви св. Андрея будуть получені сталевим мостом. Правительство домініяльне віддало всю ту роботу канадийским компаніям, контракт на суму около 600 тисяч долярів включаючи зелїзну роботу коло каналу, насип, міст і електричне урядженє. Вся та робота буде покінчена в літі.

Також мию приємність повідомити Вас. Виборців, що та стара справа, котра тягне ся вже більше як 35 літ, в кінци за моїм старанєм буде полагоджена. Се є [illegible]

[illegible] Winnipeg [illegible] до розширеня сеї околиці

Намірои правительства є [illegible] розширеновбене потока, щоб всі кораблї [illegible] Також зачато роботу коло місточка Gimli, щоби охоронити полудневий берег сего місточка Робота там вже повинить ся буде коштувати $7 000. Міністер внутрішних справ згодив ся передати місточку Gimli всі вільні лоти в числі около 156, котрі посідав до тепер правительство. Се дасть спромогу місточкови о дальші улїпшеня і коли потрібно ремонтувати шара. Правительство також відложило $90 000 на будову желїзниці з Gimli до Riverton на Icelandic River.

Я доложу всіх старань, щоби та так потрібна лїнія зістала як найскорше збудована. Я вірю що мої приятелі не будуть про мене зле думати, если я не буду в можности особисто з ними бачити ся в наслідок величезного округа виборчого. Я отсолюю місце мітингів і прошу, щоби мої противники також явили ся на них. Я вірю, що Ви будете присутні бодай на одній мітинґу. З вірою, що Ви не відмовите мені свого поперти, лишаю ся Вашим повіреним слугою

S. J. Jackson.

[illegible] руський [illegible] держави [illegible] дуючи [illegible]

1) Чи [illegible] в федеральнім парламенті в на дальше імміграция Русинів до Канади

2) Ми жадаємо, щоби домініяльне правительство поставило урядника еміграцийного Русина [illegible] у Чатом, а гробом міг на них [illegible] інформувати доброю дорогою

3) В теперішнім часі всюди по урядах де наші люди мають до діла з ним, нема руських урядників перекладчиків, отже тому ми жадаємо, щоби в таких місцях були занаті руські урядники

4) Ми хотіли би, щоб він підніс в парламенті і домагав ся знесення правительственної конкуренції для робітників. Mr. Cameron переглядуючи точки по точці і прериває: так. Се єсть моїм обовязком дбати про добро свого краю і тих, що мене вибирають без ріжниці якоїб вони не були народности.

По сім забрав ще голос п. Вачиньский відповідаючи на ріжні питаня деяких присутних Кандидат і иниї з ним пішли на другий мітинг в між полєтаннии з народа присутности кількох кравуиів зививали ся дискусия, котра скінчила ся на тім, що як би справді було так зле робітникови в Канаді, всі поутікалиби до свого краю.

Руська аптека в Вінніпегу

[illegible]

[illegible] Старого Краю.
по друге: Ціни [illegible] є найнизші в місті.
по третє: [illegible] нас найкліпшу обслугу.
по четверте: Ми [illegible] і висилаємо з Вашій мові, [illegible]

Наші лікарства на біль серця [illegible] спробуйте а переконаєте ся о їх великій вартости

Маємо ПИЛЮ [illegible] по 15 цт., а лининт по 25 цт. одна.

Rogers Ruska Apteka
264 Jarvis ave. (2 Blocks west of Main str.)
Winnipeg, Man.

McLAUGHLIN CARRIAGE CO. Ltd,
264 Princess st. Winnipeg, Man.
Ми продаємо найлучшого рода вози для фармерів, сани, баґі, борони, плуги і машині всілякого рода фармерські апарати. — Наша адреса:
McLAUGHLIN CARRIAGE CO. Ltd.,
264 Princess st. pr Ross Ave. — Winnipeg, Man.
Памніть по календарі.

ДРУВРИ
REDWOOD LAGER
РОБЛЕНЕ З БРАГИ І ХМЕЛЮ.
Питайте за ним.
E. L. Drewry Mfr. Winnipeg.
Чисте пиво є найздоровішим з усіх напитків

Нові Властителї, Нова Машинерія,
Нові Броварники
З ТОГО ВИХОДИТЬ
Найлїпшого Сорта Пиво.
Спробуйте! Вам оно певно буде смакувати.
The Crown Brewery
396-8 Stella ave.
WINNIPEG [illegible] MANITOBA

Торгс
3-6
[illegible]

Garland Man.

Пишуть люди із кождого кутка Канади, том і мене спонукало написати пару слів в К. Ф. Жнива в нас випали не найгірше. Видаток пересічно виносить 15 бушлів пшениці з акра. овес 20 бушл., ячмінь так само, бараболі не зародили. Деякі фармері вже відослали свою пшеницю до Порт Артура. Хоть ще бідні але зсипають ся по 2-3 сотки бушлів до каре і так спільно відсилають. І [illegible] виходить. Так повинні би робити всі Русини.

Во відославши пшеницю, за пару тиждні приходять гроші сам і чоловік собі робить з ними що міркує. А привезеш бідний чоловіче на Етелберт свою пшеницю, так тебе обступають жиди, і дадуть по 40-50 цт. за бушель, але грошей не дістанеш хотьбись і плакав. Бери собі в сторі чого тобі треба, а не треба, то він тобі дасть квиток, і на пізніше собі виберешь. А що тобі треба заплатити за машинерію, то його нич не обходить. Нехай тобі машинерію заберуть то він ще й буде тішити ся з того.

Від часу коли о. Н. Крокжальний доїздить на Етелберт, тепер люди стають иншими. Бо о. Н. Крок. взяв ся щиро до роботи і радби наших людей підняти морально і матеріяльно. За його стараням заложили Етелбертчане читальню, при тім зорганізували ся в клюб і думають віддати свої голоси на кандидата лібер. партиї. Так само і наші Русини в Garland зорганізували ся в клюбі. поставили свої жаданя до Mr. Burrows-а. Консервативна партия своє [illegible]

Високоповажані Горожане виборчого Округа Mackenzie!

Я яко Ваш представитель в Домініяльнім Парламенті за послідних чотири роки, і яко кандидат ліберальної партиї при наслідуючих виборах, хочу промовити до Вас пару слів і з'єднати собі Ваше поперте і голоси на день виборів.

Я був представителем дистрикту Mackenzie яко цілого дистрикту а не лише самих лібералів, я чесно і совістно старав ся робити все, що було в моїй силі, щоб заспокоїти Ваші потреби.

На першім місци хочу сказати, що я сильно попираю і горячо ціню нашого великого провідника ліберального Вільфреда Льорієра тепер, так само як і перед чотирма роками. Яко знаменитий провідник великої партиї, він стоїть на першім місци, поміж найзнаменитшими людьми Канади, а яко британський муж стану, він є уважаний яко найвідбійніший і найбільше гідний довіря в державі. За його управи, край сей витворив ся в народну і торговельну силу, як ніколи перед тим; а ся зміна наступила передовсім завдяки Вільф. Льорієра.

Ліберальна партия з гордостию може вказати на свої діла, почавши від 1896 р., коли вперше вістала привернена до сили, а гарний зріст заходу, є доказом відповідно тим, котрі старають ся ослабити і очернити політику правительства. В 1896 р. провінциї Саскачеван і Альберта не істнували: они лише творили величезну незаселену територию.

Нині ті провінциї скоро поступають на перед претарно розвиваючи ся. Оси міста і села суть прямо звязані розвитком західної Канади. Містечка скоро повстають в урожайній земли заходячи ся трудолюбивими поселенцями. Що викликало ту зміну почавши від 1896 р.? Се є заслуга правительства, що розголосило по світі істноване Канади, підносило і заохочувало еміграцию. Перед тим ми з прикростию дивили ся на варіятиків з Канади. Нині все змінило ся і каждий корабель, каждий зелізний поїзд, привозять маси поселенців, шукаючих землі щоби замешкати на стало в Канаді. Земля для поселенців і догідні закони гомстедові, заохочуюча еміграция, се була політика правительства а понад все будова нових зелізних доріг найбільше спричинила ся до залюднення наших земель, до зросту рільництва і до продукциї величезної маси збіжа, котре вивозять з нашого краю.

В 1896 р. ми мали одну зелізницю в нашій провінциї, се є „Сіпіар", тепер ми маємо три дороги зелізні, котрі так вже суть переповнені, щоби перевозили продукти [illegible], збіже і худобу. Правительство будуючи G. T. P. зелізницю, доказало, що воно бажає всіма способами допомочи перевозови всяких продуктів поселенцям заходу і не диво, що премієр Льорієр дивить ся на ту надію будову як на [illegible] стало ухвалено і кожда каре збіжа може бути в Вінніпеґу на 24 годині затримана і спродана після проби.

Слідуючим кроком в реформі торговлі збіжем, власність правительства клясових елеваторів; я є за тим з цілою силою. Кождого часу інтереси рільників дистрикту Mackenzie, будуть совістно і витревало заступлені мною і можу Вас запевнити, що ті інтереси були всегда і на будучність будуть совістно попирані ліберальною партиєю.

Сир Вільфред Льорієр, приобіцяв збудувати зелізницю Гудсон Бей на захід. Противники кричать, що се є лише виборча обітниця, так само кричали вони перед чотирма роками, коли лібералі обіцяли будову G. T. зелізницю, котру тепер бачите тут своїми очами. Позвольте мені запевнити Вас, що зелізниця Hudson's Bay не є виборчою обітницею, але є другим доказом довіря, яке лібералі мають на заході. Хочу тут зазначити, що я рішучо попирав будову сеї зелізниці і не могу знайти досить сильних слів, щоби означити якої вартости є та зелізниця для мешканців дистрикту Mackenzie. Користь з неї для Вас прямо не обчислима. Єсли-би я домагав ся Вашого поперти лише задля сеї зелізної дороги, оно-би повинно вистарчити.

Зміни в тарифі заведені ліберальною партиєю були всі на користь фармерів. Премієр Льорієр поставив на вільну листу без тарифи Bainder-twine, Barbed-wire сепаратори, нафту і інші річи, знижка тарифу на знаряди господарські. Єсли консерватисти дійдуть до власти, они збільшать тарифу на тих річах так конечно потрібних, на велику страту західних поселенців. Фабриканти противлять ся Льорієрови для того, що він не збільшив тарифу, а попирають Borden-а і консерватистів для того, що вони збільшать тарифу. Торговля з Англією вже скріпила ся через відповідну тарифу, є доказом розумної політики ліберального правительства і здібного міністра фінансів. Кожда річ яка тут приходить з Англії, є утаксована о ⅓ меньше як перед тим. Політика ліберальної партиї була всегда за тим, щоби знижити тарифу і ціну потрібних річей для фермера і робітника, зробити так низько як лише можливо. Відчас коли богачі мусять платити повну ціну. Наслідком сих змін в тарифі є наслідок скріплення торговлі з Англією. Торговля стала значно побільшена і в однім році стала вона так збільшена, як за цілих 18 років за урядовання консервативного.

Знаменита політика ліберальної партиї спричинила ті світлі зміни. Лібералі, могуть бути горді з того, що зробили, опираючи ся на програмі поступу скорого і звичного на програмі торговельного розвою держави, я з довірєм прошу Вас о піддержку. Я старав ся совістно сповняти своє завдання, яко Ваш представитель. Я вже згадав деякі річи, котрі я зробив для Вас. Я вистарав ся о кустомс офіс для Йорктону і тепер гарний будинок буде поставлений на державній земли і почта. Я звертав увагу на всякі потреби поселенців на гомстедах і поне[illegible] виносок, щоби правительство завело правительственну асекурацию, робітничої кляси.

Відповідь.

Я вірю в правительство що оно збере фонд з котрого буде ся платити пенсию для робітничої класи, коли они осягнуть старший вік. Вже в теперішній час є акт домініяльний в оплаті законів, котрий запевняє робітничій класі пенсию. Сей акт ухвалило ліберальне правительство Льорієра і я впевнені за тим, щоби правительство завело відповідні закони в тій справі, для поліпшення быту робітничої класи.

Звертаючи ся до Вас о поміч при виборах дня 26 октобра, остаюсь Вашим слугою

D. C. Cameron

Ліберальний кандидат міста Вінніпегу.

ВСЯЧИНА.

— Як повинно бути? В остатньому зошиті „Heimgarten" пише Петер Розеггер: „Я знаю одного батька, що мав 5-літнього сина. Одного разу він питаєть ся:

— Тату, звідки я взяв ся?

Молодий ще тато був стурбований запитанєм дитини, але не хотів брехати і одказав:

— Дитино моя, я тобі се другим разом скажу, як ти будеш гарний хлопець.

Він був справді гарним хлопцем кілька днів і тоді знову питаєть ся:

— Тату, я гарний хлопець?

Протягнув ся пан поліцмен
Довгий як тропета
Й на чупратого гукав
Гадюко проклята!

А чупратий побіг як смерть
Тай ся заховав:
Диви оттой пустий хлопець
З мене насьміхаєсь.

Питав мене за годину
[illegible] проклята!
А[illegible] відповів,
За десять девята.

Пустячисько мені крикнув:
Та небоже скоро
Щобись собі до девятій
Цілу голову обстриг.

Вислухавши то поліцмен
На годинник глянув
Не вспів ся до девятої
Ще єсть вісім мінут.

I. Декиш.

ВІДПОВІДИ РЕДАКЦИЇ І АДМІНІСТРАЦИЇ.

І. Перч 1·50 одержали, заплачено по конець септембра 1908

Майк Зорєский $ 1·00 одержали, заплачено по конець мая 1909.

С. Ганінко $ 1·00 дістали, заплачено по конець мая 1909.

Іван Торский 75 цт. дістали, заплачено по конець марта 1909.

М. Демчук подайте число хати.

Олекса Баляк $ 1·50 дістали, заплачено по конець октобра 1909.

І. Касіяник 1·50 дістали, заплачено до кінця 1909 р.

Данко Шпатула 2·00 дістали, заплачено до Краю до кінця 1909.

[illegible]
Адресуйте так:
„The Canadian Farmer" P. O. Box 3081.
Winnipeg, Man., Canada.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

ВІСТНИК ПОЛІТИКИ, ЕКОНОМІЇ, ЛІТЕРАТУРИ І ГОСПОДАРСТВА

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

THE CANADIAN FARMER
The only Ruthenian weekly published in Canada.
[illegible]
For advertising rates, etc. address
„The Canadian Farmer", P. O. Box 3081
Winnipeg Man. Canada.

Рік VII — Вінніпеґ, Ман., Пятниця 27-го Серпня [illegible] — Winnipeg, Man., Friday, 27 August, 1909. — Число 33

НАША АДРЕСА:
Kanadyjskij Farmer
P. O. Box 3081. Winnipeg, Man.
Telephone Main 1103.
Друкарня під ч. 287 Selkirk ave., (один бльок на захід від Main str.).

Новинки.

ПРИЇЗД ЛОРДА СТРАТКОНИ.

Ві второк вечером дня 24 с. м. приїхав до Вінніпеґу Лорд Стреткона, котрого жителі сего міста демонструючо привитали.

Місто того вечера було освічене міліонами навіть кольорових сьвітлами а народу зібралось повні улиці лише з тої одної цікавости, щоби побачити, як Англійці називають, найстаршого батька Канади. Лорд Стреткона був першим чоловіком в Канаді, що зробив ся богатом а був він канадійським [illegible] робітником, [illegible]

І тому, що він зробив ся з бідного в богача, називають його сильним характером, розуміють ся сього рода аб[illegible] сильним в тім, що зумів зробити гроші і дослужив ся таким чином титулу Лорд.

Отже не [illegible] коли його [illegible] в Вінніпеґу [illegible] жителі [illegible] його супроводжали зі стації, [illegible] поліція, потім військо а за ним друге військо з молодецьких [illegible] ції. Третим віддїлом були на конях улани а зараз за ними їхав собі в кареті Лорд білий як голуб. За ним то вже їхали різні карети з [illegible] і цивільні з [illegible] на шапках і музики пригравали. А що Лорд є Скотом, то пригравали йому ті музики дударів. От так то прославляють богачів. Нема то як мати богацтво!

* * *

БРАК РОБІТНИКІВ.

Більшости дистриктів в Манітобі забракувало робітників і то в тих місцевостях де заможніші фармері. На прим. в Портеж Ля Прері треба зараз 500 а в иньших меньших дистриктах по кількадесять і вище сотки.

* * *

ПОВІСИЛИ.

Підгорний зістав повішеним в пятницю дня 27 с. м. рано.

* * *

ВИСКОЧИВ ПОТЯГ.

На зелізній лінії Су Лайн в Норт Дакоті, не далеко Фоксгом, вискочив трен з наслідком чого 23 людий зістало тяжко і легче покалічених, а одну жењщину забило на смерть.

Я. Красельский.

* * *

ДІСТАВ ОДЕН РІК.

Дня 2 августа стала ся в Вайт Ривер пригода. Одна 16-літна дівчина ішла перед вечером за худобою і по дорозі здибав її оден парубок та її знасилував, за що давфінський суд засудив його на оден рік вязниці.

Петро Стадник.

* * *

ШІСТЬ ТИСЯЧ ЛЮДИЙ НА ЖНИВА.

Ондї приїхало до Вінніпеґу десять особових потягів, кождий оден по 18—20 вагонів а всї разом привезли шість тисяч людий на жнива. Вони приїхали з околиць Торонту, Монтреалю і сейчас розїхали ся по Канаді. Нема сумніву, що богато з них вже більше не вернеть ся до рідних місць але остануть на заході. Сегорічна плата при жнивах від 2 25 до 3 доляри денно, або від 45 до 50 долярів місячно.

Атлантійскі корабельні аґенти

Alloway & Champion, Bankers

(Аловей і Чемпіон, Банкирі).

Карти корабельні до всїх частий сьвіта по найнизших цінах. [illegible] Dominion, Донелдсон, Вайт Стар, Норт Джерман Ллойд, Гамбург-Американ, Скандинаво-Американ, Голланд-Американ, Кунард і т. д.

[illegible]

ДАЄМО НА ВИПЛАТУ ТИКЕТИ.
В суботу вечером отворено від 7 до 9.

W. P. F. Cummings, Manager S. S. Dpt.

Office: — 667 Main str., Winnipeg.

ЯК РУСИНИ ПОНЕСЛИ СМЕРТЬ.

З Russell, Ман. 10. августа доносять, що в понеділок в часї бурі стало ся отсе: Роман Гомальскі їхав до дому з Russell і коли його коні сполошили ся і почали летіти, його разом з жінкою викинуло з воза. Жінка не дуже потовкла ся але він зістав вбитим.

Другий Іван Шорин їхав зі своїм компанїстом, коли збочили і заїхали в озеро Кайрвотер. Ревсунув ся з воза разом з Шорином і почав плисти, а його компанїст вхопив ся за волів хвіст і так виплив на берег.

Коли приказувано Шориному, щоби він став на реміні, не послухав і скочив до води 15 ф. на глубоко. Він правдоподібно запутав ся був в водній бурянї і втопив ся. Його знайшли того самого вечера.

* * *

СТРАЙК ВІННІПЕҐСКИХ КАРПЕНТЕРІВ.

Всї [illegible] карпентери сего міста зубили ондї на страйк жадаючи 45 цт. на годину. Як він покінчать ся тяжко не знати.

* * *

ХОЧЕ ПЕРЕЛЕТІТИ ОЗЕРО ОНТЕРІО.

Слїдами Блеріота, хоче оден американьский віроплавт перелетіти воздухом озеро Онтеріо. С. Віллард пустить ся своєю машиною в сторону водопаду Нїаґара. Згадана машина належить до товариства віроплавт і вже була спробована. Вона здатна робити на годину 46 миль і важить 400 ф. та має сили 25 коний. Її будова коштує $7.500.

* * *

БАНОК СТАНДАРД.

Стандард банок Канади стане в короткі будувати в західній Канаді, почавши з Вінніпеґу, свої галузи.

* * *

— ПОТРЕБА руско-українського складача. По умови просимо зголошувати ся або приходити до нашої друкарні під число.

286 Selkirk Ave.

* * *

ПОТРЕБА АҐЕНТІВ.

„Канадийский Фармер" потребує добрих аґентів зараз як в Форт Вилям, Порт Артур, Едмонтон і Йорктон. Як найскорше зголошуватись по умови до:

Can. Farmer
Box 3081
Winnipeg, Man.

* * *

УВАГА.

Всякі жертви на помагання, що дає ся з милостині, просимо не присилати до редакції, але зараз на адресу потребуючого.

Просимо памятати.

Редакція.

ЗУДАРИЛИ СЯ КОРАБЛІ.

З Buenos Ayres, Argentina, доносять, що дня 24 с.м. стало ся там страшне нещастє з причини зудар двох кораблів. На згаданих пароходах знаходило ся богато жінок і дітий, що їхали на прогульку і саме при в ході Montevideo, Uruguay згадані пароходи зударили ся і 150 до 200 осіб утопилось, понайбільшій части жінки і діти. Оден пароход так скоро пішов на дно, що всякий ратунок був безуспішний.

* * *

МОЖНА ПОДИВЛЯТИ.

Walter Ackroyd з Mongrath віддаленої місцевости 20 миль від Lethbridge на полудне, має частинь свого поля засїяного [illegible] ондї ся мати з одного акра [illegible] трийцять бушлів.

* * *

ВМЕР ВІННІПЕҐСКИЙ КОНТРАКТОР

Ондї скінчив своє житє один з [illegible] контракторів A. Mitchell, компанії Lyal & Mitchell Co. Згадана компанія будує тепер зелізничу дорогу на [illegible]. A. Mitchell був сином столяра, добив ся маєтку, але и вмер звичайною смертю. [illegible]

* * *

КРИТИЧНИЙ ПЕРІОД МИНУВ.

Критичний період около 20 і 21 августа щасливо проминув, бо не було морозу і пшениця не повмерзне. Мороз може бути в половині другого місяця, але до того часу вже буде по жнивах. Що до неросїности, то града не наробив богато шкоди. Показуєть ся, що осїнь буде сухий і дуже погідлива, та як раз щасливо на жнива. З акра буде пересічного намолоту понад 20 бушлів.

* * *

Треба робітників

Приходіть сейчас до:
[illegible]
Foot of Lombard str.
Winnipeg.

* * *

МУЖІ НАУКИ І ДОКТОРИ В ВІННІПЕҐУ.

Сей тиждень є важний для Вінніпеґу тим, що тепер тут дві дуже важні орґанізації мають свої конвенції. Першою є річний зїзд „Британьского Товариства Наук", другою зїзд Канад. „Товариства Докторів".

Зїзд „Британьского Товариства Наук" заслугує на першорядну увагу. На него прибувають найбільші з живучих учених з усїх сторін [illegible] Англійцями. Тут вони дають відчити і проводять дискусії о найновійших здобутках наукових і нові наукові відкриття, [illegible] часто повідають ся тут вперва для відомости ширшого сьвіта. Се вже третий раз се товариство має свій зїзд в Канаді. Послїдний зїзд відбув ся перед 12 літами. Між найзначнїйшими мужами присутні на зїздї є: Sir White, інжінер Британської маринарки, і Lord Strathcona амбасадор в Льондонї в Англії. Послідований є старим вінніпеґенцем і членом Гудсон Бей компанії, повитали надзвичайно величаво мешканці Вінніпеґу. Коли він прибув на стацію. Музика грала на C. P. R. стації і величавий похід з походнями супроводжав свого повеликого гостя до говернментного будинку.

Сї два наукові зїзди учених мужів в Вінніпеґу показують нам, яке значінє здобуває собі се місто в очах сьвіта, як головне місто західної Канади. Перед 30 літами вже Канада була майже пустинею, а Вінніпеґ був мало більший від села. Нині західна залюднюєсь і богатіє, а Вінніпеґ [illegible] більших міст Канади.

[illegible] гарно поступати се і [illegible] достатком, якого підставу лежить в добрій державній управі і працьовитости народу.

* * *

ПОЖАР В ПОРТЕЖ ЛЯ ПРЕРІ.

Дня 24 с.м згорів в Портеж Ля Прері скейтінґ рінк Арена. Шкода виносить 12.000 долярів. Се вже третий пожар в протягу тижня, а 6 випадків було в протягу місяця.

* * *

БЕЗДРОТНИЙ ТЕЛЕГРАФ.

Канада має вже в себе 20 стацій телеграфічних, що оперують безпротивним телеграфованєм. Незадовго и будують ще дві нові стації в Ванкувер і Принс Руперт. Найголовнїйші стації суть над Тихим Океаном і над рікою Лоренс.

* * *

УМИРАЮТЬ ДІТИ.

В протягу послідного тижня вмерло в Монтреали 192 осіб, з того 148 дітий а то більше чим 70 процент. З тої причини люди суть дуже перестрашені. Урядники міскої гіґієни і здоровля шукають причини і виходу з того.

* * *

КОНЕЦЬ СТРАЙКУ.

Страйк [illegible] робітників вже закінчив ся. Добили ся 40 цт. на годину. Їх контракт підписаний на 18 місяців.

* * *

Прошу добродіїв: Перепровського, Ів. Костюка, М. Мисюка, Тео. Митрича, М. Савяка і Ол. Штика, щоби мені сейчас прислали свої теперішні адреси. Форми кваліфікаційні висилаю на стару адресу.

Осип Мегас. Ростерн, Саск.

НАРОДНИЙ СТРАХ.

З Едмонтону доносять, що ондї якийсь Угор, котрого імя Міхал Оберпович, наробив богато страху на одній з таможних улиць. Він показував свою горячість кроки шпаліюча з револьвером і ножем на розі улиць Джаспер і Намайо. Його сейчас арештовано.

* * *

ПОБУДУЮТЬ СОРОК СТАЦІЙ НА G. T. P.

Так як ословлено, то стації величавої компанїї G. T. P. вздовж дороги почавши від Вінніпеґу до Едмонтону перебрала компанія Сент Бродере і [illegible] з Реджайни. Всї сї будинки побудують ся на лад модерного типу. Більша часть з них буде коштувати 5 тис. дол. а кілька будинків 10 тисяч дол. Згадана величава компанїя мусїтиме заплатити ще сотки тисяч долярів, щоби привести все до доброго порядку.

* * *

ВІДЧИТИ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА.

В четвер дня 26 с.м., розпочались в Вінніпеґу збори товариства для поширеня освіти на котрих буває і Лорд Стреткона. Відчити будуть публичні зі вступом для кождого.

* * *

СМЕРТЬ „ШЕРЛЬОКА ГОЛЬМСА".

В Льондонї помер сими днями найславнїйший англійський детектив, (тайний комісар) льондонської поліції Филип Beague, о котрім загально говорено, що був ідеальним героєм романів Конана Дойла п. з. „Шерльок Гольмс". Високого образованя у него не було, спершу працював як звичайний робітник на пристани, потім став керманичем купецького судна і тим способом звидїв чимало сьвіта. Та нещасний випадок зробив його непридатним до тяжкої праці моряка і він мусїв стати на службу у одного ученого хеміка, де також дізнав ся про много річий, які потім послужили йому в поліцийній службі. — В р. 1880 удало ся Beague-ви викрити фальшівників банкнотів, потім став детективом і пізнїйше прилапав славного румунського героя вбойців Мавулеску на крадіжи перлового намиста, після чого став популярним по всій Англії. Умер в 49. році житя.

* * *

З галицької і російської України та Буковини.

РОСІЙСКА САМОВОЛЯ.

Російске правительство, для того, щоби запобігти масову обмінови книжками між Галичиною а Україною, установило, що „видання на русском языке" друковані за кордоном, підлягають миту [illegible] — 17 р. 50 к. пуд, [illegible] 43 к. 75 ост. за 16 кг. Розпорядженє [illegible] для російських закордонних видань. Крім того цензура [illegible] цілі сторони в українських книжках. Так зроблено прим. зі збіркою оповідань М. Яцкова. Через те, що на „Альбом історичних портретів" наложено страшно велике мито, вони можливо й досі лежать на границї. От так то російска самоволя йде погромом на Українство. Нема то як словянська любов....собача.

* * *

ВІСТИ З РОСІЙСКОЇ УКРАЇНИ.

1. с. м. помер на рака в своїм хуторі професор міжнародного права у варшавськім університеті Василь Александренко в 48. році житя. Покійний працював богато в російських [illegible] архивах, не обмежуючи ся на своїй спеціяльности. В Штокгольмі і Берлінї добув він цікаві матеріали по історії України, що відносять ся до гетьмана Мазепи. Але, на жаль, не вспів вже їх обробити. Копії сих матеріялів і бібліотеку лишив [illegible]

* * *

ДВОЄ ДІТИЙ, ЗРОСЛИХ ДО СЕБЕ ПЛЕЧИМА

уродила Ганна Довгань в Олїєві коло Зборова. Одно з близнят — як пишуть — прийшло на сьвіт живе, о натуральнім вигляді дитини і жило лише годину; друге було не живе з головою без очий, носа і уший, а видовб без рук і ніг.

* * *

НОВИЙ БУКОВИНСЬКИЙ СОЙМ.

По проєкту реформи виборчої має засідать на будуче в буковинському соймі 60 послів. Досї було їх 31.

The WALKER
[illegible]
В пятницю і суботу 27-28 августа
і в суботу по полудни
[illegible]
CHAS. A. SELLON
[illegible]
The CAT and The FIDDLE
[illegible]
50 ЛЮДИЙ, [illegible]
The Petite El Moro [illegible]
Популярні ціни.
Вечером — 25 ц. до 1.00.
По полудни — 25 ц. до 50 ц.
ПРИЇЗДИТЬ
Wright Lorimer
в
SHEPHERD KING.

Pages

3 –

missing

„Канадийский Фармер“
Редактор А. Новак.

Часопись для руского народа в Канаді, виходить кождого тижня в пятницю і коштує в Канаді і Спол. Державах на рік.............$1·50
до Европи............$2·00

Газету треба платити все-да наперед.

Гроші посилайте в реґістрованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточку котру дістанете від почтаря або аґента на експресовім офісі, пішліть нам, бо без неї гроший тут не дістанемо.

Адрес:
CANADIAN FARMER,
P. O. Box 3081
Winnipeg, Man.

The Canadian Farmer
The Ruthenian Weekly.
Published every Friday at 287 Selkirk ave. Winnipeg, by the Canada North West Publishing Co., Ltd.
A. No[illegible], Editor.

Write for advertising Rates in the only Ruthenian (Ukrainian) Paper in Canada.

Church or other publications and all kinds of work in Ruthenian, Russian, Polish, German and English executed in the only Ruthenian job office in Canada.

ЗАМІТКИ.

„Чого нам не брак, тай коби нам лише того брак, що маємо“, така нераз відповідь бував при тім, коли хтось піднесе якесь дуже користне для народу діло. Лише коби впровадити в житє оте, що я вам кажу, тай все піде гаразд! Лише коби вчасно не був таким байдужним, а булоб ще краще. Та щоб не байдужність, щоби то не мало вробити. Тому найперше, треба би відучитись від тої байдужности. Отсе найголовнійше в тім, щоба скорше наш культурний розвиток на канадийскій Україні міг зрости.

Добре, але кілько то посестриць байдужности ми би начисляли, кілько то гріхів знакомих, гріхів, що треба нам їх позбутись. І не кажім, що то вже так мав бути і що то вже така рутенська натура. Той, що так каже, дуже милить ся і власне його можна зачислити до посестри байдужности.

Невідрадне становище не на то щоби воно таким остало ся все, щоби перетворило ся на лучше. Кождий, що має народу говорити про невідрадне становище, то нехай шукає виходу а не говорить, що то вже так мав бути.

Ми Українці-Русини з мільоновим народом, і щоби [illegible] старано ся іти в гору а не спускати ся на дно. Коли будемо дбати про науку і просьвіту а при тому позбудемо ся байдужности і її посестриць, то тоді і все иньше зможемо осягнути легче. Лиш не байдужнім-мо.

* * *

Коли повзєм ми говорили про байдужність, то скажім собі правду в очи і про те, як ми дбаємо про наші українські часописі. Можна на певно сказати, що нема ні одного такого байдужного народу до своїх ґазет, як Русини. Се правда і думаємо, що нашим читачам не буде се у гнів коли такий осуд не буде дотикати їхні особистости.

Та читати, ище в такі, що перечитав-би але платити — от що!.... Платити то вже не я. Видавців кождої української часописі чи то в Канаді, чи деинде видаванє ґазети коштує великі гроші. Ми не говоримо спеціяльно лише про „К. Ф.“ але загально. Не раз видавці чи спілка мусять занехати видаванє, бо голос їх був між мертвими душами. Ну і як тут можливо, щоби йти в гору коли ми такі легковажні і не підтримуємо себе! Не підтримуємо той „друкований голос слова, що мігби такі неоцінені користи принести свому народу, а при тім часопись чахне [illegible]. Ми скажемо лиш се, що колиби наші валкі передплатники прислали свої довги, то ґазета „Кан. Фар.“ наче би на сьвіт „народила ся“. Так само було би і з иньшими українськими ґазетами в Старім Краю і Америці. Розуміє ся, що тут не треба забувати то, що ми говоримо про ґазети з чистою наукою та поступом до поліпшеня нашого житя.

Отже нарікана та жалуваня тут злишні, бо „як собі постелиш так ся виспиш“, як будем дбати про свої часописі такими вони будуть і лишуть ся до кінця.

Наше жите.

Учительська конференція в Канаді.

Здає ся, що нема нічого правдивійшого як побачити в часописи як гарно зачинає розвивати поступ наших людей по широких степах Канади.

Нам дуже легко пригадати собі перше поселеня і перші тяжкі роки, в сїй нашій прибраній вітчині. Перші українські поселенці вилили чимало слїз на сте[illegible] канадийских „конституцийної“ Австрії а найбільше галицкого „польского ойцовского опікованя се“ з болем серця покинули рідне село, полишаючи найдорожші особи і поїхали щоб не чути, не бачити їх більше.

Враїхавши до „сего нового сьвіта“ знайшли ся в дуже прикрих обставинах, бо замісто батьківских нив сїли на часто навіть недоступні фарми а де хто попавсь в тяжку роботу.

Історія кождого народа учить нас, що від народа, його єдности, просьвіти і витревалости в праці якої будь галузи залежить його будучність. Наш народ зачав свою борбу о хліб насушний в дуже тяжких обставинах і не диво, що до сеї пори ми не маємо в Канаді богато української інтелігенциї з висшим образованєм, бо перші поселенці були біднї люди, котрі дістали ся до Канади або за пожичені гроші або за опродану бідну батьківщину. Такий отже поселенець не міг в перших роках думати о висшім образованю своїх дітий але він мусїв думати якби запобічи голодови і холодови, міряючи сотки миль канадийских степів з мішком на плечах, часто не оглядаючи своєї родини по пів року як не більше. Такі се були початки, одначе наш чоловік пізнавши вільність сеї країни і прикмети поступового англійского народа, зносив терпеливо всякі прикрости бо був переконаний, що надія на лучшу будучність його не зрадить.

Ми вже тепер бачимо що найтяжші роки минають і в лиах котрі були нужденним мешканєм для нашого хлібороба мешкають кури в давнійше корчами зарослі степи, фалюють неначе водою гарними колосками збіжа. Тяжка туга лежала на серцю нашому Українцеви за церквою, та одинок пізнїйший релігійний рух О. О. Василіянів з французким епископством і російского духовеньства дав причину борби і протесту против віддаваня контрактів в їхні руки.

Сей рух чимало наробив ріжниці і сварки між нашим народом але чим дальше тим більше народ пізнає, що переконаня релігійні се особиста справа кождого чоловіка і пізнає, що можемо ріжнячи ся переконанєм можна спільно держати ся на поли нашого національного і просьвітного розвою. Хто ще не зрозуміє що в єдности сила, той нехай звашну подумає а пізнає, що чесний розумний і поступовий чоловік, якогоб він переконаня релігійного не був і до якоїб секти належав, принесе більше користи в суспільнім житю, як той що уперто стоїть на своїм „мій тато так робив я так повинен і кождий“; такий принцип борби є безвідстанний а навіть шкідливий для суспільности, бо виливає в нїм ненависть ближнього і роздору. По овочах пізнати дерево, так самам кождий чоловік живучий і працюючий чесно в користь не лиш свою, але також в користь суспільности, є добрим христіянином. В справах церковних нам треба відноситись солідарно один до другого і старатись щоб нас не використовували одиниці, [illegible] тим [illegible] отдавати свого [illegible] церков [illegible] в руки одиниць, бо чейже ми можем бути господарем в своїй хатї сами а одиниці можуть віддавати свою церковну присягу в нашій церкві також. Тоді допериа вони будуть слугами церкви і народа.

Як я вже попередно сказав, що в перших роках ми не доброї волї тяжко було взяти ся нам до просьвіти, однак заспокоївши трохи пекучі потреби зачали одиниці будити наш народ до житя культурного. Сегодня канадийска Україна ся на весь гарним числом читалень, шкіл, церков, склепами спілковими, ба навіть руско-англійскими учителями. Можливо хто скаже, хибаж се вже така благодать учителї. Певно що так, бо ми в нашій вітчині були взнали а однак в наших школах учили Ляхи а тут за одну десяту сотку лїт маємо своїх учителїв і є надія, що будуть з часом лїкарі, адвокати і т. д.

Минувшого року перший раз обняли руські студенти з манїтобскої колеґії числом 13 посади учительскі в Саскачевані! Через щиру і витревалу працю між цьвітом українського народу зробили гарний поступ. Правительство не дуже охочо віднеслось на се бо вважало, що наш народ не просьвічений, думало, що студенти не маючи учительскої кваліфікації будуть невідповідними учительскому званю. По кількамісячній праці в школах, інспектор Mr Ball пізнав, що річ цілком противно має ся, бо рускі діти з українсько-англійскими учителями, не зробили половину того, що зробили діти під наукою українских учителїв. Сего року правительство вже не робило таких трудностий і 10 руських учителїв завзято працюють між українськими діточками і їх родичами закладаючи тоту то там читальні.

Перший раз в Саскачевані відбула ся конференция руско-англійских учителїв дня 13 14 с. м. [illegible] Петра Божик, Йосиф Бачинський. Василь Головацкий, Орест Жеребко, Алексей Стародворов. Симанїцкий і Григорій Махнїй.

Конференция продовжала ся два дни т. є 13 і 14 с. м.

Інспектор п. Белл дав гарні педаґоґічні вказівки і кождий з учителїв висказав свою систему науки. Інспектор висказав своє вдоволеня з поступу українських учителїв а між иньшим сказав про учительський семинар в Реджайні і вимоги приняти. Позаяк п. Меґан ого доказ в „К. Ф.“ всї вимоги то я уважаю злишнїм подавати, хиба лише зверну увагу, що ми не згодили ся з обмеженєм віку від 16 — 20 літ і заявили, що лучше вік не обмежати цілком.

Таку заяву інспектор приняв з вдячністю вона знайде поперте в других округах, де на сих днях має відбувати ся конференция, то можливо, що правительство приймє той внесок. Інспектор жадав від нас письменного повідомлення в протягу тижня кілько і яких кандидатів може дати кождий шкільний округ до семинари на осїнь. На жаль таких кандидатів дуже мало найде ся.

Другого дня нашої конференції прибули до шкільного канореного будинку два посли п. п. Робертсон і Джонсон. Послухавши на[illegible] усій [illegible] інспектора висказав в коротїй промові, що велика нація находячи ся в Канаді повинна старати ся як найбільше о просьвіту, бо тільки канадийскі правлять сами собою і чим більше будуть сьвідомійші і тим лучше потрафлять боронити свобідні права. По сій бесїдї говорив п. Робертсон і висказав свою надію, що з часом в Канаді будуть Українці тоже інспекторами, лікарями, просьвіченими фермерами, взагалі культурним народом. Інспектор п. Белл сказав, щоби тепер наша інтелігенция старалась сильно сил вплинути на український народ, щоби він посилав свої діти до школи, та щоби дбав про осьвідомлене себе самого, закладаючи читальні і щиро працював в них.

По закінченю конференції наступило зняте фотографічне учителїв з інспектором і всї розійшлись одушевлені, працювати дальше в сьвятиних просьвіти. На сих днях буде конф в Салковц.

Український народе! Часи найприкрійші минають, час кинути роздорами і тим потою об землю і показать сьвітови, що ми народ. Старай ся як найщирійше дбати про школо, читальні, спілкові склепи, твереність, мораль, любов, добре виховане дітий і також на свою верхність тобто одежу.

Коли о такі прикмети будем дбати, то иньші народи будуть числити ся з Тобою і від сего залежить „рай або пекло“, для Твого потомства тут в Канаді.

Йосиф Бачинський.

ДО ПІВНІЧНОГО БІГУНА

З Парижа доносять, що Валтер Вілим опустив оподї своїм бальоном Спіцберґен в сторону північного бігуна.

ПОДАЄ СЯ ДО ВІДОМОСТИ,

що дня 19. July заложив ся Українсько-Руський Ліберальний Клюб і відбуває свої мітинги що другої суботи вечерами, і 15 кождого місяця, в гали на розі ул. Pritchard і McGregor

Полагоджує ся біжучі справи і видає ся горожанські папери для людий перебуваючих три роки в Канаді

Всї котрі хотять безплатно дістати горожаньскі папери, зволять прибути до галї в вище згаданім часї.

Комітет.

Русько-Польский фотограф.
[illegible]
Адрес [illegible] П. АДХІЮ
[illegible] Selkirk ave. Тел. 6178. Winnipeg

ПРЕДСТАВЛЕНЯ В ТЕАТРІ WALKER.

В суботу вечером і по полудни дня 27—28 августа піде[ре]грається „The Cat and the Fiddle“.

Другого тижня приїде до Виннїпеґ театральна трупа Врайта Лорімера і наставить первну драму „The Shepherd King“ Хто любується в драмі, то він повинен не минути сих вистав.

Найстарша руска фірма в Вінніпеґу.

ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв [illegible]

ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до старого краю і з краю до Америки [illegible]

ВИРОБЛЯЄ ПОВНОВЛАСТИ, контракти купна і продажі, [illegible]

ПОЛАГОДЖУЄ СПРАВИ ВІЙСКОВІ, [illegible]

Перепроваджує всякі СПРАВИ ПРОЦЕСОВІ, [illegible]

АСЕКУРУЄ від огня і [illegible]

КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінциі.

УПРАВИТЕЛЕМ Рускої Канцелярії є М. Слобода, руский нотар публичний на цілу пров. Манітобу.
Ручить за совістність і точність.

Ruska Kancelarya.
671 Main str. — Winnipeg, Man.

Руский Нотар
[illegible]
M. SLOBODA,
[illegible] 671 Main str
Winnipeg.
[illegible] в Старім Краю.

УВАГА.

УЧИТЕЛЬСКА ШКОЛА для СТУДЕНТІВ ЧУЖИНЦІВ.

Перша сесія учительської школи для студентів чужинців отворить ся в Реджайні, першого октобра 1909. Аплікації для вступу буде приймати ся до 1 го септембра.

По форми аплікації і всякі подробиці відомости, адресуйте:

The Deputy
Commissioner of Education,
Regina, Sask.

Земляки, Русині!

Хто з Вас хоче з добрим успіхом полагодити свою справу в Старім Краю, як повновласти, контракти купна продажи, справи процесові і спадкові і всякі справи військові, нехай удасть ся до правника з кільканайлїтною практикою адвокатською і нотаріальною в Старім Краю, котрий совістно і солідно сповнить Ваші бажаня.

На відповідь прошу долучити 2 цт. марку.

Wasyl Pyslansky,
162 Lorne str
Winnipeg, Man.

НАУКА АНГЛІЙСКОЇ МОВИ.

Ми знаємо дуже добре як потрібно є нам знати англійскої мови тут в Канаді. Чоловік обізнаний з тою мовою далеко лекше може знайти собі заняте, може успішнїйше залагодити свої потреби. З причини незнаня англійскої мови наші люди дуже много терплять ріжні надужитя сьвідомо і не сьвідомо. Щоби від того устеречи ся, одиноким средством є научити ся англійскої мови. В нашій редакції суть до набуття англійско-рускі провідники, найлїпші підручники в Америці до науки англійскої мови. До тепер продавано ті підручники по долярови і половині. Щоби ту ціну зробити приступною для нашого народа редакция Кан. Фар. буде продавати ті провідники через два місяці, серпень і вересень по ціні одного доляра. Надїємо ся, що кождий хто не має досі того провідника скористає з тої нагоди, і чим скорше пришле нам одного доляра, а в заміну дістане провідник вартости півтора доляра.

Витніть з ґазети сей купон, долучіть одного доляра, і запишіть до нашої редакції.

Я залучаю вам одного доляра і прошу вислати менї Руско-англійского провідника на слідуючу адресу.

Імя і назвиско.

Уряд почтовий.

Богато ріжних і прегарних премій
дає ся в обміну за обгортки
Royal Crown Soap.
ПОШЛЇТЬ ПО ЛИСТУ ПРЕМІЙ.

Срібні речи, книжки, ножі, потрібні кухонні річи, годинники, годинки і т. и.

Ісус Христос,— сей прегарний образ є способи єсть набути, або будь котрий з одинайцятьох иньших дарів, за 25 обгорток.

Адрес:
Royal Crown Soaps, Ltd.
Premium Dept.
Winnipeg.

Канцелярия Міжнародна
для справ адвокатских і нотарияльних старокраєвих і канадийских.

ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажи, леґалізоване через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі процеси правні і спадкові і стягає довги і иньші належитости через перворядних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЄ подання в справах військових як увільнення від вправ, контролі і асентеруну.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх краів.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности,
АСЕКУРУЄ ВІД ОГНЮ.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінциі.

Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.

Адресуйте:
Kancelarya Miznarodna
c-o. J. C. [illegible]
[illegible] Main str. Winnipeg, Man.

Dr. B. Gerzabek
Лікар польско-руский
бувший директор [illegible] шпиталя в Гусятині, член лікар хирургів в [illegible] і Львові, бувший асистент [illegible]
лїчить: [illegible], жіночі, [illegible], в Кракові, Відни, Берліні, Лондоні і т. д.
Удїлює лїкарских порад в язиках: руским, польским, ческим, німецким, англійским — Удїлє лїкарских порад також листовно — На жадане виказати-ме своїх хорих [illegible] лїкарства своєї роботи
Офіс: 666 Selkirk ave. Тел. Main 1806.

Webster's Star Brand. Папір до відбивання і стяжка.
Maple Leaf Brand. Папір до відбивання і стяжка.

The UNDERWOOD
МАШИНИ ДРУКОВАНОГО ПИСАНЯ
є добрими машинами для тих, що бажають найлучших.
The United Typewriter Company of Manitoba Ltd.
449 Main street, Winnipeg, Man.

КАНЦЕЛЯРИЯ АДВОКАТСКО-НОТАРИЯЛЬНА
Parker & Livingstone,
Dunlop Block, Yorkton, Sask.
[illegible]
ВСІМ Иван Пугатий ЗНАНИЙ
Публичний Нотар, [illegible]
[illegible]
Parker & Livingstone,
Dunlop Block, Yorkton, Sask.
John Puhaty,
P. O. Box 151, Yorkton, Sask.

Ми маємо великі річ з тег
товари: корінні, зелїні, вариди домашні, убрания, чоботи і черевики, полотно і т. д.
Приносїть нам свої продукти,
ми ґарантуємо Вам найвисшу цїну в дистрикті
АНУ СПРОБУЙТЕ!
HICKLING & DALTON
The Leading General Merchants.
Canora, Sask.
Ми маємо перекладчика все під рукою.

Сли закладаєте або вже маєте стор пробуйте з нас закупити.
Дістанете все по найтаньшій цїні і за скорою висилкою.
Ми продаєм тільки для сторекіпів.
Campbell Bros. & Wilson
Гуртові і імпортові купцї.
Winnipeg. Man.

Гроші на пожичку
з обезпеченєм на фарми або які иньші реальности.
Пожички на будинки особливо.
THE
Home Investment Savings Association
426 Main str., — Winnipeg. Man.
M. Bull, през. U. A. Windatt, менеджер.

Imperial Bank of Canada
Галузи офісів головнійших міст: в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІШ КОЛЮМБІЇ.
Банк щадничого департаменту
Від вкладового 1 доляра і більше, дістає ся процент (interest).
ДРАФТИ видає ся до всіх частий сьвіта, де вісталуть виплачені.

Кутик для дітий.

Гей дівчата до забави,
Най веселість цвите в нас—
Зачинаймо разом вправи.
В ліво вирот раз два, раз!

Личка спалахнуть нов рожі
Вільно від птах грудь —
Понад нами лазур божий,
І палоці цьвити лають . . .

В право зворот всі дівчата!
Ну же походом в позід!
Най росте в нас міць [illegible]
Слабосильним [illegible] сьвіт!

К. Г.

Dauphin, Man.

Я ходжу до школи і маю 13 лїт. Дня 8 липня ми мали екзамін, при участи котрого були наші тати у школї. В той час падав уливний дощ. Маємо тепер вакації і вже аж восени буде наука. Я ходжу до школи вже три роки і знаходжу ся в третій клясі. Читаю по руски і англійски. Я зачав ходити до школи ще за учителя п. Микліна, а відтак п. Смука. По нім був в нас довгий час учителем п. Арсенич а тепер є п. Колтик. Екзамин наслали всї добре. Я вважаю гарні книжки з бібліотеки і люблю сьпівати пісні про гуцулів. Тяжко не лїтом в зимі до школи бо „Jack frost“ кусав за ніс і за лице. Менї до школи лиш милї і часом дуже тяжку дорогу маю але я хочу учити ся і йду аби [illegible].

Уч. Михайло Синчак.

II.

Від коли я научив ся читати, то вишукував з біблїотеки книжки і поперечитував отсї. „Коли ще звірі говорили“, „Подорож Ґуліверa до краю ліліпутів“, „Лїгенди“ „Добрий чаробок“ „Boa constrictor“ і т. н. Ми тепер маємо вакації але по вакаціях знов буду ходити до школи. Я є Гуцул і люблю Україну як і всї Гуцули.

уч. Михайло Ґенки.

III

По вакаціях я почну ходити до третої кляси. В неділю виниму собі книжку з бібльотеки і читаю її.

До нашої школи Коєм ходить 40 учеників і учениць. Перед вакаціями 10 учеників перестали ходити до школи. Зачинаючи ходити до школи, мав я 10 лїт а тепер я маю 13 лїт.

Тут подаю до перечитаня другим товаришам байочку.

Вибрав раз Жид шкапою на цїсарску дорогу. Шкапа стала, а Жид бє небогу

— Гайта, вішта, ти паскудне канцибо — погане! Бє жид шкапу аж його вже рука зболїла і тоді він скочив з кобили, щоби сиину пустить.

А знай — каже жид — дурна шкапо як гратись зо мною! Не хотїла мене везти малай пішетою.

уч. Антон Слижук.

IV

Я ходжу до школи Коєм і читаю першу книжку. У нас першого липня був екзамен і ми читали по руски що є у землі, на землі і під землею. По англійски читали, як ся два коти подїлили за сир і як вони просили і як би були вони сами подїлили ся дістало би кожде частку, але що вони не хотїли дїлити ся, судіями [illegible] хотїв судити і сказала котам йти собі геть а сир сама зїла і вони пішли до дому.

Я маю вісім лїт і люблю по англійски читати. Моя одна товаришка дуже учить ся так, що ми по годині й самі в причини тої охоро учити ся. Тепер в нашій школі є шість клас.

Ганна Романчич.

РІДНИЙ КРАЙ НЕЗАБУТНИЙ.

Наша мила Україно
Чого ти сумуєш?
Яка доля не чужині —
Ти певно віщуєш.

Розкажи нам Україно
Чи мож ся діждати,
Щоб Канада є Українов
Була рідна мати.

Милїсенько в сьвіт славна
Ти Вкраїно гожа,
Розширя правду широко,
Глянь на нас як рожа.

Зберн нас із чужини
Під свое серденько,
Тай щоб ми не відали
Так дуже тяженько.

Хотїй жити [illegible],
В сьвіт за правдов гналась:
Але щом і не знайшли тут
[illegible] переконались.

Тай через то ми бідуєм,
Що нас круші зводять:
Своїм облесним [illegible]
До біди приводать.

Через них ми в Старім Краю
Не могли ся тримати —
Аж мусїли до Канади
Від них утїкати.

Полишали рідню землю,
Рідні свої хати —
Поїхали, геть за море
За правдов шукати.

Та чим [illegible] країну
Треба освітити,
Та тут круків є ще більше,
Що хотять нас вїсти!

Як сидушали війкі
Едмонтон Альберта,
Зорганізують в Канаді
Руські реґіменти.

Та то таке наші брати:
Що кому годить ся—
Тому гонор з сей легко
Хоче прислужить ся.

Таку корисць з лєвого войска
Відний нарід має,
Як бував в Старім Краю
Ще памятає.

Як то хлопи штрайки зроблять
Війска розігнал;
А як прийде там війско
Аж жаль ся дивати,
Що на роска своїх стертних
Йде брат брата бити

А Канада з край вільний
Нема що казати,
Тай наще нам свої шкі
В таке ярмо пхати?

А хто хоче наші брати
З нас маширувати,
То може си тайстру взяти
Тай маробувати.

Микола Григоращин.

ВАЖНЕ ДЛЯ ФАРМЕРІВ!!
ХТО ХОЧЕ!
за добрі гроші продати свої продукта як. сир, масло, яйця і т. н. Рівнож хто хоче чого будь спровадити собі з Вінніпеґу як: ТЮТЮНУ СТАРОКРАЄВОГО трипайцятки, висилаю 10 пачок за $1·00.
Рівнож маю на складі ковбаси і нудженину власної роботи, по дуже низькій ціні. Прошу писати на адресу:
W. Chlopan,
190 Burrows ave. Winnipeg, Man.

Контракти перевозу почти.

ЛИСТОВІ УМОВИ адресовані до генерального поштмайстра будуть отримувани в Отаві в пятницю до полудня 17 септембра 1909 на доставу Його Величества Почти на висечних контракті на чотири роки, два рази на тиждень в одну сторону, помеж Queens Valley & Winnipeg via Richland, Millbrook, Dundee, Dugald: Plympton в одну сторону від 1 октобра. Друге.

Друковані увага маючі в собі дальші інформациї що до стану згаданого контракту можна бачити і готову форму умов можна дістати на слідуючих почтах: Queens Valley, Richland, Millbrook, Dundee, Dugald, Plympton і Winnipeg в офісі почтового інспектора

Post Office Inspector's Office
Winnipeg, 6th Aug. 1909.

W. W. McLeod,
почтовий інспектор

КУПУЙТЕ! КУПУЙТЕ!
НОВА КНИЖКА.
[illegible] СЬВЯТЕ ПИСЬМО, Нового Завіта [illegible]
[illegible] ГРОШІ НАПЕРЕД.
Адресуйте:
Ruska Knyharnia,
485 Selkirk ave.
Winnipeg, Man.

ДОГОЇ ЗЕМЛЯКИ!
Вже ви чули о друку нов книжки, яких Ви ще не чатали, а то „Обзор на Віру“, і „Оборона Христіянської Віри“. Купіть, а не пожалуєте. Ціна тільки 25ц за одну або 5 за доляр.
Адреса: „The New Books“
Box 73, Winnipeg, Man

W. W. ROBSON
фотограф
490 Main str.
Winnipeg, Man.
Специяліст портретів і посткарт

Чи чули?
Що по так довгім ожиданю вийшла книжочка всїма пожадана:
ПІСНІ ПРО КАНАДУ І АВСТРИЮ.
Вийшла она тай то не така она як була — ні! Побільшена на 190 сторін, формат малий — кишеньковий, а містить много нових пісень, як пр. Думу про Сїчинского і Потоцкого в малюнком, як Мирослав убиває Потоцкого. Ціна за книжочку лиш 40 центів За $2 00 дістанете 6 книжочок, а за $4 00 — 13. Хто хотів занять ся розпродажею дістане добрий робот
Пишіть виразно на адресу добре знаної Вам книгарні.
Ruska Knyharnia
485 Selkirk ave.
Winnipeg, Man

ДРУВРИ
REDWOOD LAGER
РОБЛЕНЕ з БРАГИ І ХМЕЛЮ.
Питайте за ним.
E. L. Drewry Mfr, Winnipeg.
Чисте пиво є [illegible]

Нові Властителї, Нова Машинерія, Нові Броварники
З ТОГО ВИХОДИТЬ
Найлїпшого Сорта Пиво.
Спробуйте! Вам оно певно буде смакувати.
The Crown Brewery
396 3 Stella ave.
WINNIPEG - MANITOBA.

Подаємо кождому до відомости,
що добре знаний J. A. Хмельницкий з Віннїпеґу, властитель [illegible] генерального стору [illegible] Dufferin & Derby ave. в Віннїпеґу [illegible] ВЕЛИКИЙ ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТОР званий як „Farmers Fair“ в Canora, Sask.
[illegible]
J. A. Chmelnitsky.

По Будівельний Матеріял
ВДАЙТЕ СЯ ДО
DOMINION LUMBER & FUEL Co.
Тел фон 2198 Ріг улиці Redwood & McKenzie ave.
.. продаємо..
МАТЕРІЯЛ, ЛЯТИ, ГОНТИ, ВІКНА, ДВЕРІ,
БУДІВЕЛЬНИЙ ПАПІР І ДРОВА.
[illegible]: Низькі цїни, скора доставка і добра угода
Спеціяльні уступства для Русинів.

CANADA LINE
в діланю з Hamburg American, North German Lloyd і Holland America Lines.

Нові точно куруючі кораблі помеж Канадою і Ротердамом Гамбургом і Бременом.

Відпливають з Монтреалю куроуючи точно а так само приплививають до Квебеку.

Пасажири можуть дістатись там і назад до головних портів в Німеччині, Австрії і Росії за низьку плату.

Ті, що хочуть спроваджувати приятелів з Европи, знайдут тут найкорисніші условини.

Пароходи суть доброї величини і екстра мають прегарний третої класи відділ

Купувати шифкарти, довідатись про ціни, відплив кораблів до і з Европи, або иньші інформації, удавайте ся до

W. M. McLEOD,
Passenger Agent, Canada Line,
[illegible] McDermot ave. - - Winnipeg Man.

Зміна Адреси.

Отсим маємо честь повідомити наших кестумерів і приятелів, що з днем 1-го липня 1909 року, Перша Руська Книгарня в Америці перенесла ся з під числа 464 Broadway [illegible] до власного будинку на 439 North 6th Ave. Хто має [illegible] зі старою адресою, хоче їх уживати, бо почтальйон лист доручить, а хто не має наших коверт, най адресує лист до нас на слідуючу нову адресу:

Ruthenian Book Store,
439 North 6th Ave., Scranton, Pa.

При тім не від річи буде сказати Вам, що одинока наша Книгарня на цілу Америку має найбільший склад книжок і продає їх по низшій ціні як иньші книгарні в тім чого просимо порівнати наш каталог з цінниками иньших книгарень.

А що найважнїйше, то те, що Першу Руську Книгарню в Америці засновали в році 1904 в місті Скрентон, Па. Русини-Українці і до нинї она в руських руках знаходить ся, коли иньші книгарні, що появились ся також „руськими“, чи то в Канаді чи в Стейтах, суть в руках чужинців, як Чехів, Поляків а по найбільшій части Жидів, яких руські справи нічо не обходять, проте будьте уважні до кого маєте посилати свої замовленя на книжки і держіть ся девізи: Свій до свого!

З поважанєм
ВАСИЛЬ ГРИШКО, властитель Книгарні.

РУСКА АПТИКА. ПОЛЬСКА АПТИКА

Ми лїчимо ріжного рода недуги.

Єсли Ви хорі на яку-б не було недугу і якб Ви не помагали, ми вилїчимо Вас. Єсли Ви прийдете до нас з Вашою недугою або напишете нам, Ви можете бути певні поради і обслуги, одного з наших найлучших лїкарів в Америці — і Ви лише заплатите за медицини котрі дістанете. Даром лїкарська порада.

Наш лїкар вічного від Вас не більше за пораду. Він лїчить богато людий всяких недуг що дня. Не робить ріжниці як недавно Ви, або яка Ваша слабість. Коли не можете прийти, напишіть. Наші ціни найнизші. Пишіть або прийдіть зараз.

[illegible]

92 Euclid ave. Winnipeg

ЩО ТРЕБА ФАРМЕРОВИ.

Мені богато разів приходило ся чути бесіду наших фармерів кажучих: я не потребую богато знати, не потребую науки. А деякі кажуть, що їм вистарчить як будуть уміти управляти ріллю так як управляв їх дїд або прадїд. Такий чоловік кажучи се, дуже грубо мелить ся. В давних часах працювали наші діди або прадїди, бо їм вистарчало в тодїшнїй час. Тодї сьвіт не був такий промисловий як тепер. І житє чоловіка було майже мертве. Нині одначе часи змінили ся і ми мусимо до них пристосовуватись. Хто не сему не вірить то нехай придивить ся иньшим народам як Англїйцям, Нїмцям, Французам. Вони поступають в житю і окрім управи землї дбають також о просьвіту. Вони при щоденній працї щораз більше горнуть ся до науки; вони старають ся розвівати щораз лїпше свою діяльність в житю тусемнім і в житю духовім. І своїм поступом вони доходять до більшого значіня і маєтку чим ми. А ми що легковажимо собі науку і хочемо поступати після старого звичаю дуже бідуєм, і між иньшими народами не маєм значіня, а через нашу легковажність вони нами гордять.

Як відомо, давнїйше житє чоловіка було цїлком инакше чим тепер; давнїйших часів було все таньше. А нині видимо що то все змінилось. Нині житє дороге а заробки талї, тому ми мусимо шукати лїпших способів до житя; а спосіб до житя нї звідки не мож осягнути як тілько через науку. От[redacted] ні науку легковажити але всіма силами горнути ся до неї. Щоби чоловік в своїм житю міг легче поступати, то не вистарчить знати читати і писати але треба ще самому доходити практичної науки хотяй би то і в пізнїйших лїтах свого житя. Треба уважати на годівлю худоби (бо то є головна задача господарства) в котрої господар має дохід. А щоби то все добре пізнати, то ми мусимо читати поучаючі книжки і газети, а також з поучаючих часописей є „Кан. Фарм.“ Тому то кождий фармер а також і робітник повинен передплачувати „К. Ф.“ та заохочувати до сего також і своїх сусїдів приятелїв і знакомих. [redacted] часопись повинна находитись в кождій хатї і в кождій читальни. У „К.Ф.“ ви найдете дорогу до житя і потрібні відомости до господарства.

В. Романюк.

Всячина.

СМЕРТЬ МІЛІОНЕРА.

Оноді застрілив ся у Відни бар. Оскар Ротшільд, наймолодший з шістьох синів віденського мілїонера бар. Альфреда Ротшільда, уроджений в 1888. році. Він повернув недавно з подорожи довкола землї, яка тревала 9 місяців. Їздив в тій цїли, щоби вилїчити ся з тяжкої недуги, однак недуга не то що не уступила, але ще більше розвинула ся.

* * *

ГОЛОД ЯКО ЛІК.

Ще перед 20 лїтами нарский лїкар др. Дікардсон Вонсе звернув був увагу на появу, що хорий на тиф чоловік тим скорше повертав до здоровля, чим менше їв. Досьвідами над сими поченами зайняв ся тепер бльзкий лїкар др. Жільпа і провірив се твердженє. Він зробив на собі досьвід. Не їв три днї і хоч болїла його голова і млоїло, то по трох днях чув ся здоровшим і рíвнїйшим. По досьвідам др. Жільпа, чоловік голодом відмолоджує ся, слабші клїтини загибають, а натомість родять ся відтак нові здорові клїтини і наступає в людскім органїзмі зміна матерії. О скілько сей спосіб лїченя хорих покаже ся добрим, покажуть дальші досьвіди. Хто хоче, може його легко спробувати на собі.

* * *

ДИВНИЙ ВИНАХІД.

„Нова Русь“ доносить, що оден варшавский П[illegible]к винайшов спосіб запалюваня мін при помочи електричности без дроту. Військові круги зробили пробу і дїйсно міна вибухла, коли з віддалі 10 верстов (18 клм.) спрямовано електричні лучі в сторону міни. Міна має відповідно настроєну кабалю, яка запалює ся під дуже точно означеною силою току електричности. Так само запалено в віддалї електричні лямпи, які горіли доти, доки винахідник хотїв. Очевидно, що в Росії державі бомб і динамітів, такий винахід є небезпечний. Тому винахідника мали перевезти до Петербурга і дати під строгий дозор полїції.

* * *

АНТИАЛЬКОГОЛІЧНА ВИСТАВА.

В Льондонї відбув ся від 18 до 24 б. м. міжнародний конгрес для поборюваня алькоголїзму, сполучений з виставою, в котрій згромаджено прояви дїланя алькоголю на духове і фізичне здоровля а рівночасно способи поборюваня алькоголїзму. Там находили ся таблицї австрійского товариства против пянства, уложені проф. В[illegible]. Демонструють вони хоробливі зміни серця, жолудка, печінки і нирок, спричинені надмірним уживанєм алькоголю. О впливі алькоголю на людське тіло свідчить факт, що чоловік не пючий є в силї піднести 45 клг., коли середно пючий лише 41 клг. Осібний відділ був посьвячений впливови алькоголю на розвій дїтий. В Монахії пр[illegible] дїти не пючі були чотири рази пильнїйші і спосібнїйші від пючих, а в декотрих місцевостях Баварії навіть вісім разів. Люде уживаючі алькоголю з нарами є в подвійно висшім степени на хоробливі твереї, смертельність у алькоголїків виносить 30 проц. більше, ніж у абстинентів. Дуже інтересним був бібліографічний відділ вистави, обіймаючий десятки тисяч брошур, відозв і часописей против алькоголю. Впінци вистава обіймає компляту продаж напоїв, вільних від найменшої до[redacted]ю.

* * *

ДИКТАТОВА МАШИНА

Винайдене фонографу уможливило безпосереднє записуванє всяких звуків, отже і людської мови. Однак записані тим способом слова можна відчитати лише при помочи фонографу або іншого репродукцийного апарату, а годі було їх відчитувати безпосередно як письмо або друк. Всякі такі початки були зроблені, живено ідею переміняти говорені слова в письмі. Над розвязанєм тої ідеї довгі лїта [illegible] ріжні винахідники, [redacted] задати апарат, котрому можна би диктувати. Сконструоване машини до писаня дало винахідникам певну вихідну точку. Всякі такі [illegible] вселякі проби в тім напрямі були безуспішні. Аж тепер як доносять льондонські часописи удало ся Марконієви задати апарат, котрий говорені слова переміняє безпосередно в письмо. Подробиці винаходу держать ся поки що в тайнї часописи подають лише кілька загальних вістей. Дрожаня які викликують голосові фалї на відбиваючій платї, є зареєстровані після поодиноких букв азбуки тим способом, що дїлають ріжнородно на електричні струї, котрі переривають [illegible]. Ті струї вводять знову автоматично в рух клявішї машини до писаня, відтворюючи точно в письмі говорені слова. Марконі сказав інтервюючим його дневникарям, що його праця закінчить ся ще за місяць і представить публичности свій апарат. Винахід сей, о скілько справдї не заведе надій може викликати непередвиджені переміни в електротехнїцї. І так примірном наслідком сего винаходу щезне телеграф, бо заступить його телефон, сполучений з апаратом Марконія. Зникнуть також канцелярийні і томові писарі, бо кождий чоловік буде міг диктувати свої листи чи розправи відразу машинї. Фахові часописи повторяючи сю вість дуже уважно резерву і дожидають подрібного оголошеня конструкциї.

ПРЕДСТАВЛЕНЄ

Дня 29 серпня с. р. минає як раз 140 лїт, коли родив ся наш незабутній Іван Котляревский. Щоби гідно помянути того великозаслуженого чоловіка яким є для нас І. Котляревский, відбудуть ся дня 28 серпня о годині 8½ в галї Руської народної школи cor. Stella і McGregor.

ВЕЧЕРНИЦІ

з слїдуючою програмою:

1) Слово про житє і дїяльність Котляревского, виголосить оден з членів Драм. кружка.

2) Драм. кружок відограє представленє

НАТАЛКА ПОЛТАВКА.

3) По представленю відбуде ся забава з танцями.

Ану Вінніпеґскі Русини-Українцї покажім своїм численним прибутєм на так важне сьвято, що ми хоч далеко від рідної Неньки - України, вмієм вшанувати як слід її він[redacted]в.

Комітет.

КНИЖКИ НАДІСЛАНІ ДО РЕДАКЦИЇ.

„Плятґ з шкільних законів провінції Саскачеван“ Дорошевского для трустісів і поштових в шкільних дістріктах на руских кольонїях. Видане Мін. Просьвіти — Regina Sask. 1909. Сторін 10 В. 8.

„Корисна невольниця“ Видано депертментом здоровля в Winnipeg. Сторін 15 В. 8.

Вид. „Літературно-наукова бібліотека“ Видає українсько-[illegible] спілка. Львів Серия І ч 115

[illegible]

Переклад Івана Франка. Сторін 78 — 8, Ціна 1 К

Серия І. ч. 117. Стефан Ковалїв, „Покровитель“ і інші оповіданя. Сторін 195 - 8 Ціна 2 20 К

КВАЛІФІКОВАНИЙ руско-англїйский учитель пошукує [illegible]. [illegible]

T N Petryshyn
Gimli, Man

ПОТРЕБА руско-англїйского учителя. Платня 45 дол. місячно. Наука може розпочати 1. новембра. [illegible] до

A. Worobec
sec. of Sokal, S. D.
St. [illegible] de Bellevue, Sask.

ДЕС[illegible] Петро Нимчук, Іван Буряньский, Ewlain Хомицка, Міхал Сибільский з Дорошовиц пов. Заставна, Буковина. Хтоби о [redacted] знав або вони самі нехай зголосять ся до:

Iwan Pan[illegible]
[illegible] Wisconsin ave.
Oshkosh, Wis

[illegible] Василь Кол[illegible] Хтоби о ним знав або він сам най зголосить ся до:

D[illegible] Kazimirczak
[illegible] Alta

ПОТРЕБА ДІВЧИНИ до [illegible], щоби вміла кухарити. По умови прошу зголошувати ся до

H. Sialamski
Box 288
Roland, Man

[illegible] Уже пів-кінайцять лїт про нього нема чутки. Хтоби о ним знав або він сам най зголосить ся до:

Nick Sawula
Box 10
La Valle, Ont.

ПРОПАЛО в Vegreville 11 серпня 3 коні, одна кобила сїра чорна, залїзнена на лївім переднім плечу U. друга сива не бита четвертака на, пятно також на лївім плечу 72 і червоний кінь, шістилїтний, пятно на правім стегнї 10 лисий. Хто дасть знати про них або приведе на місце до Василя Порубця дістане щедру нагороду.

До загального відома.

Росинданї гомстеди крайних земель будуть створенини до бреня 1 октобра 1909

Звертаєть ся увагу, що кожда особно четвертина секції, що входить в слїдуючу лїсту земель, котра формально належала до резерви Reinland Mennonite Reserve, будуть формально утвореними як гомстеди до бреня на 1 октобра 1909 першому правному аплікантови в Dominion Land office в Moosejaw, Saskatchewan:

Тов. 13, Ренч 12, Зах. 3 мер.

Полуд. Вихід. четвертина секції 2, Півн Вихід. чет. с 2, Полуд. Вих. чет секц. 10, Півн. Захід чет. секц. 24, Півн. Вихід чет. секц. 24, Полуд. Вихід. чет секц. 34.

T.14, Р. 12, Захід. 3 м.

Полуд. Захід чет. с. 12, Півн. Захід. чет. с 14, Півн Вихід. чет с. 20, Півн Вих чет с. 26, Полуд. Зах. чет с 32, Півн. Захід. чет с. 32, Півн. Вихід. чет с. 32, Полуд. Захід. ч. с. 36, Полуд. Вих чет. с. 36.

T. 12, Р. 13, 3. 3 м

Полуд. Вихід. чет. сек. 2, Полуд. Захід. ч. с. 2, Півн Вихід чет с. 2, Півн. Захід чет с. 2 Полуд Вихід чет с. 4. Півн. Вихід. чет. с. 4, Півн Захід. чет. с. 6, Пол Вихід. чет. с. 9, Полуд. Зах чет. с. 10. Полуд Захід чет с. 14, Полуд. Захід. ч с. 24

T 13, Р 13, 3 3 м.

Півн. Захід ч с. 6, Пол Захід чет. с 6, Півн Захід чет. с 6, Півн Захід чет с 36.

T. 14, Р 14, 3. 3 м

Півн. Вих. чет. с. 2, Півн Захід. чет. с. 8.

T. 12, Р. 14, 3. 3 м.

Півн. Вихід ч. с. 2, Півн Захід ч с 2, Полуд. Вихід чет с. 2 Полуд Захід. ч. с. 2, Півн. Вихід чет секц. 3, Півн Захід. чет. с. 3, Пол Вихід чет. с. 3, Полуд. Зах чет. с. 3, Півн. Вих чет. с 10, Полуд Вихід. чет. с 10, Півн. Захід чет. с. 10, Пол Захід. чет. с. 10, Пол. Зах чет. с. 12, Півн. Вихід. чет с. 12, Полуд. Захід чет. с 14, Півн. Захід. чет. с. 22, Полуд. Захід ч с. 22, Пол. Зах чет. с. 34

T. 13, Р. 14, 3. 3 м.

Півн. Захід. ч. с. 2, Півн Зах. чет с 10, Полуд Зах чет с 10, Півн Зах. чет с. 14, Півн Зах чет. секц 34, Полуд Захід. чет с 34, Полуд. Вихід. чет с 34, Полуд. Вихід. чет. секц. 36, Полуд. Захід чет. секц. 36

З розпорядженя
P G KEYES,
секретар.

До Русинів в Канаді.

[illegible]

ALEX CALDER,
C P R [illegible]

660 Main str. Winnipeg, Man

Навит і одна головка сірника

не нищує ся і не ломить ся в фабриках сірників

Eddy's Fibreware

[illegible]

Окрім того, [illegible] будете уживати Еддисових сірників.

[illegible] в Канаді питайте за

сірниками Еддиса.

В Канаді ще не було !!

Руска Книгарня [illegible] наукових книжок. [illegible]

Гигієна нервового і духового житя, в гар. оправі	1·20	Збірник творів. І. Франка І.	65 ц.
Історія лїтератури	2·00	" " " II.	65 ц.
Пїдземна Роса	1·50	" " " III.	65 ц.
Жерміналь	2·00	Сухота	45 ц.
Україна (збірник [illegible])	1·00	Судний день	60 ц.
Відродження, роман у 6 частях	3·00	Рай і Пекло	35 ц.
Парадокси і Їх почитателї	40 ц.	Про людське тїло, з обр.	35 ц.
Серед степів	1·50	Нарис українськ. лїтератури	50 ц.
Сім казок І. Франка	75 ц.	[illegible]	60 ц.
Моїм чутю, молодим	1·20	Про нашу Землю, з 65 обр.	40 ц.
Самоучок для науки сьпіву	30 ц.	Домашній Огнь, український декламатор, збір. пісень і прози	1 60

[illegible]

Адресуйте: Ruska Knyharnia
[illegible] Man

Великі премії для передплатників.

На короткий час [illegible] Фармер" дає

дуже гарні образи

[illegible]

Спішіть ся і присилайте грошій о ся оферта на короткий час !

Адресуйте до:

Canadian Farmer

Box 4081, Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ [illegible] за Татьяною [illegible] Брода Т[illegible] [illegible] Хтоби о ній [illegible] 1 дол. нагороди [illegible]

A. Za[illegible]
Sect on Fo[illegible]
Telford-Rennie Man.

[illegible] Ганка [illegible] [illegible] рпан. [illegible]

A[illegible] Mikary
291 [illegible]
Gonor Man

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

ВІСТНИК ПОЛІТИКИ, ЕКОНОМІИ, ЛІТЕРАТУРИ І ГОСПОДАРСТВА

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ [illegible] НАРОДА В КАНАДІ

Рік IX — Вінніпег, Ман., Середа 11-го Січня 1911 — Winnipeg, Man., Wednesday, 11 January, 1911 — Число 2.

НОВИНКИ.

ВІД РЕДАКЦІИ.

Повідомляємо всіх залеглих передплатників і тих, що хотілиби відновити передплату на новий рік, аби вони опімнали ся з відгадуваними числами і присилали із ровом з передплатою в сумі $1.50. Хто не поспішить ся то буде потім жалувати.

До тепер відгадувані числа наливають надоподівно, отже не ждіть до місця, але спішіть ся, і відгадуйте що нині.

При зміні адреси треба подавати стару і нову почту. Хто так не зробить або не напише своєї адреси точно, вона не буде змінена. Залеглим з передплатою, адреси не зміняють ся.

Пригадуємо також, що ціна одно разових оповіщень за особами і т. п. дрібні оголошення платні по 25 але 50 ц., за два рази 75 ц. Річна передплата Кан. Фар. $1.50, піврічна 75, а чотири місяці 50 ц.

Ред. містить ся під числом 287 Selkirk ave.

Телефон: Мейн 1108.

ПОЧЕСТИ ДЛЯ КАНАДИЙЦІВ від англійського короля!

В днем Нового Року англійский король Юрій V. надав многим канадійцям почетні герби як слідує: Канадийский міністер справедливости дістав герб рицаре і есть іменований комендантом труп St. Michal і St. George а разом з тим, місто брітійським агентом в справі рибоховства між Канадою в Спол. Державами. Почести рицарські (Knights bachelors) отримали слідуючі: C. J. Townshend, головний суддя Нової Скотії. W. McKenzie президент Сапарської компанії, G. C. Gibbons королівський консуль в Лондон, Онт. Thos Tait теперішний представитель Сапарської компанії і т. и. канадійскі „заслужені" мужі дістали від нового короля почесні поворіві титули.

* * *

БОГАТО ГОМСТЕДІВ ДЛЯ ПОСЕЛЕНЦІВ.

П'ятнайцять або двайцять партій землемірів було занятих протягом минулого року при міряню гомстедів на півночі, північний захід і захід від Едмонтову. Результатом із роботи було те, що поділено майже три міліона акрів тої землі що не була розмірена. Вона положена між Едмонтоном і Атабаска Лендінг і Едмонтоном та Лак ла Біш до полудневого заходу. Великі простори землі розмірено в сторонах Peace River і вздовж головної лінії Grand Trunk Pacific а також на північ від тої лінії. Крім сего, богато землі розмірено і поділено вздовж Атабаски і рікою Пембіна. Протягом одного — двох місяців більша частина нової приготовної під управу землі, буде до роздачі в едмонтоньскім земельним офісі і суб'агенції в Lesser Slave Lake. Гомстед зможе взяти кождий що має скінчених 18 літ.

Всі виготовлені плани землемірів находять ся тепер в руках головних праціях землемірів в Отаві, які осінь по провіреню і урядовім затвердженю працовані ся льокальним земельним офісам. Два землеміри свою роботу ще не покінчили, але за місяць і вони з своїми планами будуть готові.

Землі, що будуть до роздачі, мають бути урожайні, отже наші люди повинні вже завчасу подумати над сею так важною справою, тим більше, що вони (землі) не будуть ждати на нікого. До діла треба брати ся сейчас і тоді як землі будуть до роздачі аби бути вже приготованими і вибрати найлучші гомстеди. Просимо розважати для своєї власної користи.

ПРОВІНЦ. ПАРЛЯМЕНТ. БУДИНКИ.

Манітобске правительство занято саме тепер справою нового парляментарного будинку, департаментальних офісів і т. д. що мають ся побудувати в близкій будучині. Тутешний рад оглядає ся саме часами за купном відповідної до того площі. В сій цілі вели ся переговори з краєвим правительством в справі площі на Осборн і Бродвей. Тутешному правительству прийде ся заплатити за ту площу понад міліона доларів і то готівкою. Рівночасно краєве правительство мусітиме закупити нову площу під касарні, що находять ся тепер на Бродвей. „Голд Ленд" як рад відповідає на те площа і коштувати не далеко таке, бо лише 700 тисяч доларів. Суму сю заплатить правительство Домінії із продажі теперішної площі а то що остане, витратить на будову нових касарень, чи то перенесене старих. Як вичувати, то манітобске правительство опінить ся в справі і виготовляє плани, бо будоване парляментарних будинків мають ся почати з літнім сезоном.

* * *

НОВИЙ ВИНАХІД.

В Отаві доносять, що тамошний дентист Dr. Mark McElhinney винайшов нову електричну машину т. з. Телелектрон за помочию якої можна буде заморити пацієнта при кождій операції, так само як би кльороформом і т. п. приприпатами та з далеко лучшими наслідками. Ново-винайденим прирядом уоплають ся за помочию вилучення електричних проміній. Телелектрон — як сказав винахідник — уживатиметь ся в будучині при великих операціях.

— Давно ожидана революція в Гондурас, Америка, проте теперішного законного правительства мала вибухнути на днях. Великої борбе сподіють ся на улицях міста Puerto Cortes. Правительство Davila збирає свою свою армію приготовляючись до відпору але не мала надії на урятовання свого занований, бо революціонери уоброєні дуже добре а крім того з великим сумнів, чи війско схоче достоятися за правительством.

— В минулім році приїхало в самої Англії 75 тисяч іміґрантів, котрі поселили ся в західній Канаді. Найбогатійші іміґранти прибули з Сполуч. Держав, бо на одну голову приходе пересічно 1,000 дол. Всіх іміґрантів за минулий рік було не менче 325 тисяч. Думають, що в сім новім році іміґрація можливо перевисшить своєю численностию рік минулий. „Добажаних іміґрантів прибуло з Європи дуже мало".

— В Калгарі, відбув ся величавий мітинг [illegible] лібералів на [illegible] ухвалено між иньшими резолюцію аби вислати Сиру Вілфредови [illegible] бого-слайду [illegible] в такім висказує ся із вдоволенням про Гудсон Бейську залізницю і угоду із Спол. Державами. Окрім сего організація передає свою похвалу і вдоволене заглядом адміністрації департаменту внутрішних справ під провідництвом міністра Hon. Frank Olivera.

— Наладований експресовий вагон компанії Dominion Express, згорів коло Попляр Пойнт до основ а разом з тим сотки ріжних пачок, між якими було найбільше від компанії Ітон з Вінніпегу. Тоді як потяг був уже за Попляр Пойнт, у вагоні огонь ся почав і помимо всяких заходів ратунок був не можливий.

— М. Ґріб, що працював яко рубач в лісі недалеко Banning, Ont. помер від фатального удару дерева яке упало на него тоді як він його стинав. Опічнено жите в дорозі до шпиталя.

— Так богато снігу як сеї зими в Канаді вже давно було. Такого тожи був початок заметів, серед тижня хоч замотіль не сильніша але за те тревала довше. Потяги спізняли ся на всіх лініях. Сіапарський експрес фавив з дорозі до Брендону 24 годин а повинен був бути за кілька годин. Через се не буде нам так скоро газети дістати В самім Вінніпезі попри біднюхи сніг лежить гробельками.

— В околиці Ґретни, Ман. шаліли сильні вітри і начинили не мало шкоди. В Ґретні много иньших будинків зістало ушкоджено а 850 штук худоби вигибло із фармерских загород.

В Британській Колюмбії такі сильні снігові заспи, що потяги прямо не можливо їздити. Великі навали снігу зсувають ся з гір і засипають дорогу.

— Сапарска зал. компанія як звичайно видасть в 1911 р. богато міліонів доларів на будову і удійснено нових залізничих доріг в західній Канаді. Один міліон доларів має видати на нові відгалуже. Буть се добрі виглади на много роботи.

— Коли Др. Кемибел з Едмонтоні переходив улицею Кенеда побачив, що пси тягали якиєсь обросла кістки. Він відогнав псів і переконав ся, що то була часть голова 6—8 літної дитини. Більше части тіла найдено опісля, але родичів дитини ще не відшукано.

— Віце президент Сапарскої залізниці сказав, що земля в Манітобі „єсть найлучша" можливо на цілім світі і про се розписали ся анґ. газети досить обширно. — Сама Манітоба досилала и. р. до Вінніпегу 12 міліонів яєць.

— Залізничі компанії в Саскачевани зробили великий поступ в минувшім році. Всі лінії они значно продовжили і більше як 800 миль нових доріг окінчили, котрими днесь регулярно курсують потяги. 500 миль недокінчено в браку часу, та роботники в минувшім році. Сіапарска компанія продовжила лінію в Мерфілд на 85 миль. G. T. P. продовжила галузь із Россбори о 70 миль. Сапарска компанія окінчила 170 миль. Компанії закірюють окінчати всі дороги які суть найконечнійші для фермерів в слідуючім році.

— Шість канадийских міністрів удало ся до Вашінгтону в справі угоди цлової тарифи зі Сполученими Державами. — Архиепископ Брочесі, майор міста Монтреалу і директор проп шпиталів одержали анонімні листи що до місяця вакинуть у воздух епископску палату і магістрат. — В Сидней, Н. С. згоріло в майні всім шахтарів. — Осели Стони Плейн, Альта, повістив помар і бизнесову оселю майже цілковито. — Сан Петерсоніб перелав з фермером в руках [illegible] і половина місяця трупом. Се стало ся коло Каноре, Саск. Два робітники в Колерадж, Альта, ждали що втекли жаві з вагона в якім сиділи і який почав горіти. Попекли собі руки а одному з них згоріло на голові майже все волосе.

— Вінніпеска електрична компанія одержала чартер на будоване нового „павергаузу" на Мел. Ст. Обчислено, що будинок має коштувати 72 тисяч доларів і має бути модерно уряджений. Парова машина яка буде уміщена в „павергавзі" матиме силу на 18 тисяч коний. Компанія хоче перестати уживати електрику з Лак ду Боннет боючись що більше таких випадків який лучив ся передминулого року і спричинив великі страти, крім сего компанія хоче уліпшити старий „павергавз" при ул. Алек сандер і він буде мати на 40 тисяч коний силы. Новий будинок і машинерія має коштувати поверх пів міліона доларів.

— Премієр Альберти Сифтон і Др. Тори, президент університету в Альберті, мають заїхати до Квебеку на конвенцію, яка має ся відбути в присутности Вилфреда Лоріера від дня 8 до 20 січня с. р. Вони мають обговорити справу мінеральних богацтв в Альберті.

— В Реджайні, Саск. має ся побудувати сеї весни новий банок „Ди Імпірал Бенк оф Кенада" і баптиска нова церков, яка має коштувати 75 тисяч дол.

— Шість миль на північ від Норт Портал, Саск., в часі заметий, мати Торнер ідучи зі своїм сином зі стайні, збила ся з дороги і замерзла. Брат нещасливої сестри застав у хаті другого два двоє малих дітий цілком замерзлих, бо в хаті не палило ся. Фармері-сусіди цілий день перегортали на около хати сніг і найшли замерзлу матір із сином пригорнения до грудий, котрого обтулила плащем. Стайня від хати була положена 150 ярдів.

— Санаторія в Ninette, Ман. окінчена тому сім місяців, зробила великий поступ. Протягом того часу перебувало там 97 пацієнтів пересічно по 84 днів. Богато пацієнтів опустило санаторію з цілком добрім здоровлям а богато почуває себе далеко лучше і є надія, що вони виздоровіють але не так скоро, бо вже перші обяви туберкульози не так легко вилічити. Перед будованем вісти вгадної санаторії ми писали про велику вагу сеї інституції. Богато людий зложило свої жертви на руки Anti Tuberculosis Society, Winnipeg, перед [illegible] а иньші шлють ще й тепер. Хто з Русинів має охоту і розуміє вагу санаторії най не пожалує пару центів також.

— В неділю вечером дня 15 січня відбуде ся в галі рір Manitoba і Powers St. популярний і поучаючий виклад Я. В. Арсенича „Як наші діди понимали і толкували природу та явища природи". Вступ вільний.

— Англійське економічне товариство в Льондоні, приготовляють ся до виїзду в Канаду слідуючої весни. Задачею їх есть провірати, чи англійська метода фармерования в Канаді не булаб [illegible] дійсьно. В тій ціли вони звидать головнійші рільничі школи в Манітобі, Саскачеван і в иньших провінціях Канади.

ДЕ СУТЬ — Гринь Савчук, Гриць Ривановскі, Митро Шамарко — со Іваля-Бертаск в Свидові, [illegible] Чортків. Хтоби о них знав, або вони самі най зголосять ся до: Jacow Majdanyk, Box 251 Rowleau, Sask.

ПОШУКУЮ одного Жида Гормано, що отримував минулого року у Вінніпегу бординґ-гавз під 39 Austin ul. За поданє адреси 2 дол. нагороди. Мій адрес:
Dmytro Werenka, Box 1941
Lethbridge, Alta

WINNIPEG THEATRE

C. P. WALKER, управитель

3 [illegible] в пон. 16 січня

[illegible]
Theatre, New York
Broadway'ска продукція із театру
WAGENHALS & KEMPER CO.
[illegible]

7 DAYS Велична комедія в 30 роках

[illegible] Mary Roberts Rinehart (Avery Hopwood)

"Funnier than 'Charley's Aunt' ever dreamed of being."—N. Y. Mail.

"One long laugh from start to finish."—N. Y. Sun

"A laughing wonder—indescribably amusing."—N. Y. Times.

"Doesn't give time to breathe between laughs."—N. Y. Globe

"Laughing hit of the year."—N. Y. World.

$1.50 до 50 ц. По пол. $1.00 до 25 ц.

В понеділок 30 січня

BONCI

Walker Theatre

Найкращий театр в світі

Чудові Водевилі
Два рази денно.

Тиждень 9 січня.

[illegible]

Славний ЛОНДОНСЬК. КВАРТЕТ

GARDEN CITY TRIO [illegible]

ROSE CABANI [illegible]

FOSTER & FOSTER
[illegible]

HAWKINS SIDDONS & CO
[illegible]

LAROLA & ASSISTANT
[illegible]

PAUL GORDON
[illegible]

Русини!

В сім бюрі одержують Русини обслугу в кождім взглядї. Ми маємо чотирох урядуючих що говорять Вашою мовою. Ви можете купити тут для себе шифкарту до Кракова, Чернівець і иньших старокраєвих міст в найнизших цінах.

Старокраєві гроші маємо ВСЕ до виміни під руками.

Старокраєві і канадийскі почтові марки на продаж.

Можемо продати Вам білет тоді як хочете спровадити своїх знакомих зі Старого Краю до Канади.

Посилаємо до Старого Краю гроші і вже робимо се роками, безпечно, скоро і тано.

ALLOWAY & CHAMPION
БАНКИРІ І КОРАБЕЛЬНІ АГЕНТИ,
667 Main Street : : Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер"

редактор А. Новак.

Часопись для руского народа в Канаді, виходить кождого тижня в пятницю і коштує: в Канаді і Спол. Державах на рік..........$1.50
до Европи..........$2.00

Ґазету треба платити наперед.

Гроші посилайте в реґістрованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є квиточку чеку дістанете від почтаря або агента на експресовім офісі, вишліть нам, бо без ньої грошей тут не дістанемо.

Адрес:
CANADIAN FARMER,
P. O. Box 3081
Winnipeg, Man.

The Canadian Farmer
The Ruthenian Weekly.
Published every Friday at 287 Selkirk ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
A. Novak, Editor.

Write for advertising Rates in the only Ruthenian (Ukrainian) Paper in Canada.

Church or other publications and all kinds of work in Ruthenian, Russian, Polish, German and English executed in the only Ruthenian job office in Canada.

[illegible]

Вечірна наука в тутейших публичних школах на зимовий сезон продовжає ся дальше. Довідуємо ся, що всі ученики як старші так і молодші, роблять надзвичайний поступ. Нашої молодіжи ходить на курси повисше число та всеж воно в порівнаню з численностию нашого замешкалого народа у Вінніпеґу — не богато. Що найголовнійше, то на курси учащає дуже мало наших старших учеників. Видко, що наша старша братя, що бажає научити ся по англійськи не почуває в собі досить сили аби тої тут так потрібної мови научити ся. Чи може стають перепоною иньші справи?

Шкода, що таку користь у народу опускають ся в тотім боці, що учителями вільних таких курсів суть Русини, котрі як що не розуміють ся і після потреби пояснюють рідною мовою. Треба одначе сподівати ся, що слідуючої осени більше ходити на такі курси англійської мови учеників богато більше, бо ті, що тепер учащають привезуть своїх товаришів і число подвоїть ся. Не так вербованя тепер не пізно, бо на вечірні курси принимати муть ще оден тиждень, та всеж за сих кілька днів можна зъєдинувати велике число нових учеників. Тому в почату хто, то най спішить ся, бо уже послідний час.

Опріч звичайної науки урядились на курсах до того відповідні учительки практичну науку варена. Така наука відбуває ся лише одного вечера в тиждень і як довідуємо ся, богато дівчат з великою охотою вчать ся варити і то не з викладів але таки в практиці. Мають до того все, що уживає ся в кухни але не знають чи зуживкують ся то все, що вони приправляють.

З такої науки також велика користь, та ще й для тих дівчат, що не мають нагоди научити ся кухонної господарки, а вже найбільше для тих молодців, що замірають з такими дівчатами женити ся.

* * *

Час від часу довідуємо ся з дописей будь то з переказів, що забобони в Канаді між нашими людьми не повели ся. Віруваня в забобони задержали ся між нашим народом і тут. Кажуть, що се новий край і тут вже не ходять ночами так богато „лихого" але вмісто того суть иньші забобони. А вже найбільше по фармах говорить ся про чари та відьми. Таке почуєте в більшій мірі від чоловіка темного але не жаль суть такі „письменні", що плетуть такі самі нісенітниці як темняки. З сего треба дивувати ся ще більше і приходити до висновку, що ті забобони як страхи, відьми і т. д. вдають ся суть хоробою такого чоловіка, якимсь дивним душевним недугом і причином до нашої народної нищети.

На таких душевно хорих людий повинні всі свідоміші наші читачі звернути увагу і при всякій нагоді виясняти їм що то не правда, учити їх а кому і того буде за мало, то висьміяти. Про те аби викорінити з між наших людей забобонність, повинні подбати також священики, учителі і т. д. Здає ся віра, що забобони, не приносять нам шкоди та коли подумати над тим, то зрозуміємо, щось противного, щось таке, що стає від того злочин.

* * *

Булоби дуже пожаданим як би наші дописувателі писали в своїх дописях про те, де потрібно руських шторів, ресторантів, бординґ-гавзів і т. д. Така інформацiя може принести не аби яку користь. Бо можливо знайшов би ся такий Русин, що будьби в свої щось почати і радо у відповідним місци се зробив-би. Проте отже пишіть про такі відповідні місця в своїх дописях так само і про иньші громадські справи. Пишіть коротенько але вичисліть все що тичить ся наших справ по кольоніях. Недавно тому відбували ся по кольоніях муніципальні вибори але як вони відбували ся, то про те ніхто ані словечка. Просимо не легковажити.

* * *

До книжок малої (—о) літературної вартости, що роділи ся під щасливою звіздою належить безперечно книжочка „Пісні про Канаду й Австрію". Помимо того, що про повну згаданих віршів писало ся в деяких ґазетах неприхильно, [illegible] іміґранти купували її понадсподівано. Перший наклад в трох тисячах примірників розійшов ся до року. Потім видавці доповнили збірку і видали в пятьох тисячах примірників. Другий наклад розійшов ся також до року. Тепер друкують ся третій наклад „Пісні про Канаду й Австрію" в шістьох тисячах примірників. Видавці сподіють ся розпродати до року і третій наклад. Щасливі дуже щасливі „пісні". Тоді як найлучші літературні твори лежать на полицях, „Пісні про Канаду й Австрію" розходять ся тисячами. Причин такого нечуваного попиту треба шукати в тім, що „вірші" хоч будьщина та [illegible] найбільше нашого іміґранта обходить.

А. Карнеґі і його жертви

[illegible]

Як звісно Карнеґі є американським мільонером більше мільонів в людий та і людям віддає по троха жертвуючи на ріжні ціли. До сего часу Карнеґі роздав вже [illegible] вісімдесять мільонів долярів. На читальні в Злуч. Держ. жертвував коло 36 мільонів долярів; 16 мільонів на Карнеґі Інститут в Пітсбурґу; 12 мільонів яко фонд на заложенє інститута в Вашінґтоні; 17 мільонів на читальні-бібліотеки по за границею Злучених Держав і не богато іньші ціли котрих не дасть ся тут вичислити. [illegible]

Та найцікавійша його жертва то теперішна. Призначив 10 мільонів долярів на знесене війн, або приверненє міжнародного спокою словом, хоче аби не було війн. Гроші повірені 27-ми тростісам, самим визначнійшим особам в Злуч. Держ. вибрані Карнеґим.

Угода тростісів таке, що наколи війни устануть то той фонд $10,000,000 має бути розданий на добродійні ціли, такі що: „най ліпше поможуть чоловікови в його знаменитім поступі наперед" — через знесене: „найбільше викіднистого, понижаючого людину — зла".

Та в англійских часописах повно критики доказуючи, що спокій не є щось таке котре можна купити за гроші, і, що се не є можливим аби купити таку пропаганду і т. д. Вже самий Карнеґі в його угоді з тростісами сказав, — в певній для нас спосіб, — що властиво тростіси мають до роботи з $500,000, котрі будуть давані що року: „не[illegible]рів війни против війни, і поверте спокою".

Показуєсь, що самі тростісти не суть такими котрі добули б спокій. Тростіс Рут екс-секретар війни в Вашінґтоні був самий провідником в війні з Филипінськими островами. З сего можна певно судити що він є дуже далекий від агітатора спокою чи від ідеаліста.

Правду сказати що як Рут так і всі решта 26 тростісів не показали ніколи і найменьшого знака на те, що власне тепер вибрані мають попирати, т. є. спокій. Вони, тростіси, самі говорять, що їх план зглядом знесеня війни має бути ще постановлений. Значить, поки ще нічого певного.

Справді, єслиб було можливим „установити" увагу, котру прикликалиб усі держави за добре й не було війни так се було-б найбільшим добром... Але як такий стан річи авторітету може бути затриманий? Колись, пізнійше, в будучині то буде можливим се, але щоби тепер, чи не задовго се було то ні. Кожда хочби найбільша держава старає ся мати як найбільшу силу військову і строїть ся до війни а не до мира. Як подають англійські часописи, то тростіси котрим повірені гроші Карнеґого мають внести війну тим, що будуть друкувати й розсилати по сьвіті ріжні письма в котрих буде написано богато про страшні наслідки війни і т.и. Та хіба ми і так вже не знаєм про се? А що поможе єсли чоловік перечитає факта і про найстрашнійше зло війни? Таке [illegible] раба злоклопа до сіги буде думати і стріпатись отче, та чи зможе? За малі діри.— Воно добре говорити про мир коли нема війни. А припустім, що Злуч. Держ. мають непорозуміне з другою державою, і, що люде в Злуч. Держ. хотять конечно війни. Чи тоді Карнеґого тростісі стали би противниками війни? Не думаю, бо вони були-б певні того, що побідять противника, а з побідою: - війде щастє в хату. А Злуч. Держ. тільки за тим....

От найлїпший спосіб на то аби знести всяку війну є науке. А таким капіталом зробив би не мало в сім згляді. Люди дістаючи потрібну їм науку, знаючи, виступилиб самі против теперішнього мілітаризму, не хотілиб платити на утримане війска і т. п.; не хотілиб бути „цісарскими дїтьми", вп. як би наступило, але усі люде в усіх державах де находить ся мілітаризм, против ладу зглядом мілітаризму, тим тоді певно занапулиб би мир спокій, любов, згода й щастє. Але наперед усего дайте людям потрібну науку, знане....

Онуфрій ......ий.

Slocan Jct, B. C.

Дня 22 м. м. постигло тут одного Русина коло ладованя рельсів велике нещастє. Сей чоловік приладжував у вагоні місце на рельси але в тім стратив рівновагу і злетів на долину але не на землю, лиш у пропасть 70 футів високу, над рікою Кутней. Він так побив ся, що з мала надія на його видужанє. На тім ґенку єсть богато Русинів, котрі повинни занятися тим чоловіком і в разі його смерти постарати ся, аби компанія винагородила його родину. Подібно нещастя лучають ся на моїй секції при ладованю старих рельсів вже третий раз і все нещастє паде на Русинів. При сьому належить замітити, що при роботах повинен кождий уважати на небезпеку а не як в бау-ганю — здібно кілька наших людий врвеу як кабалунт рельсу, при тому балакають і сьміють ся та так кидають на „ьюру". В тім оден конець спадає на землю, а люди тоді розлітають ся як воробці. Кождий робітник повинен на себе більше уважати чим „баса", бо „бас" от аби свою роботу зробив а через те по одному відходять до шпиталю. Тому уважайте брати при небезпечних роботах. Не конче дивити ся на „баса", що говорить, роби се або та і при тому не уважаю чи то безпечно чи ні. Коли так буде ся поступати, то уникне ся богато каліцтва.

Імени сего чоловіка не знаю. Се нещастє лучило ся 3 миль на захід Насоку на моїй секції.

В. В. Мальвичук.

Йорктон, Саск.

Хв. Редакціє: — Прошу помістити в „Кан. Фарм." сих кілька слів. Хто бажає бути учителем а властиво дістати в короткім часі Teachers Certificate а не може вступити до семинара з тої причини, що нема кому за него поручити ся або що дорого коштує, то нехай вписше з Toronto College „Home Education". В короткім часі можна зробити Standard VI а потім вступити до High School а з відтам вже можна буде вийти з Third Class Professional Certificate. По дальші інформації прошу писати до: Theodor Solowy, Yorkton, Sask. На тім що повисше сказав я аж надто переконав ся, бо так само поступав а тепер учащаю в Йорктоні до High School. На відповідь прошу долучити 2 центову марку.

П. Соловій

ЛЕҐЕНДА.

В Ясній Поляні і околиці ходить леґенда, що що-ночі на могилу Л. М. Толстого приходить якась жінка. Леґенду сю роспустив інтуштреджник, який заступ на могилі. Він каже, що двічи стріляв у неї, але вона щезала завше.

В ТЕАТРАХ.

В театрі Winnipeg грають ся сего тижня „Seven Days" велика і славна комедія в двайцяти ролях. Ролі поодиноких осіб суть в руках найлучших акторів і акторок. Декорації виконані з артистичним смаком а сцена то щось подивляючого. Виплатить ся кождому перебути при такій комедії вечер.

* * *

В театрі Walker сего тижня можна подивляти славних льондонських сьпіваків, що виступають в квартетах а крім того иньших сьвітових артистів, між ними подорожуючі артисти, сьпіваки і найбільший сьвітовий цикліст, що потрафить їздити на колесах так як ніхто на сьвіті.

Єсли подасте ся CHAMBERLAIN'S COUGH REMEDY дитині на крупавий кашель [illegible]

Міжнародна Канцелария
для адвокатских, нотаріяльних, староkрайских і канадийских справ

ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна — продажи леґалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через перворядних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, себто: увільненя від вправ, контролї і асентерунку.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх краів.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінциї.

Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.

Адресуйте:
Miznarodna Kancelarya
534 Main str. Winnipeg, Man.

Найстарша Одинока Руска Фірма в Вінніпеґу
БЮРО АДВОКАТСКО-НОТАРІЯЛЬНЕ.

ВИРОБЛЯЄ повновласти, контракти, деклярації, [illegible]
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible]
ПРОДАЄ ґрунти в старім краю [illegible]
ПРОДАЄ шифкарти [illegible]
ПОСИЛАЄ гроші [illegible]
ПОЛАГОДЖУЄ справи військові, як увільнення від асентерунку, [illegible]
АСЕКУРУЄ від огню і на житє;
ПРОДАЄ І КУПУЄ реальности в місті і на провінциї.

Управителем сеї фірми є М. В. Слобода, руский нотар.
СВІЙ ДО СВОГО.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
671 Main Street - Winnipeg, Man.

РУСЬКІ РЕКОРДИ.

Ми отсе щойно одержали з Відня посилку — богато чудових руських рекордів і з великою приємностию інформуємо про се своїх костумерів, що ми єсьмо в змозі предложити чудовий вибір.

Наша вартість на говорячих машинах есть надоріжнана, від $25 і більше разом із 6-ма подвійними рекордами вашого вибору. Маємо повний засіб в складі для осібного інтересу і можемо доставити Вам все то, що Вам буде потрібно для говорячої машини.

Понисше подаємо кілька з наших ПОДВІЙНИХ руських рекордів. Ціна 95 ц. один.

Сьпів. Івана Грегоровича.
D 3496 „Реве та стогне" (Ян ґаль)
„Ой у поли криниченька" (Ян ґаль)
6140 „У сусіда хата біла" (басове сольо)
„Ой зійди місяцю"
„Не жур мене мати" (Ян ґаль)
D 3496 „Рідна мова" (І. Воробкевич)
дует сп. Грегорова і Любин.
D 3497 „Зелена рута" і „Ой за гаєм"
„О, незабудь" (О. Нижанковський)
І БОГАТО ИНЬШИХ

Оглядайте піяна і органи в найнизших цінах.
WINNIPEG PIANO CO
295 Portage Ave. Winnipeg, Man.
Пишіть по каталоґ Ч. 23

ВІЙНА БУДЕ
[illegible]
New York Auction Co., Dep. 16.
436 E. 67 Str. New York, N. Y.

КАЛЄНДАРІ

Наші калєндарі, імпортовані просто з старого краю, відзначають ся гарними доборами і низькими цінами.

Замовляйте калєндарі сейчас, не чекайте, бо розійдуть ся.

НА 1911 РІК
маємо:

ЗАГАЛЬНИЙ КАЛЕНДАР. [illegible] 75 ц.
КАЛЕНДАР ПРОСВІТИ. [illegible] 60 ц.
[illegible] 30 ц.
ЗАПОРОЖЕЦЬ 40 ц.
РОБІТНИЧИЙ калєндар 15 ц.
Америк. калєндар „Свобо[ди]" 40 ц.
ПРОСВІТА РОДИНА 30 ц.
Мариянський Калєндар 30 ц.
Місіонер 30 ц.
Католицький Калєндар 15 ц.

В ПОЛЬСКІЙ МОВІ.
Wielki Kal. powieściowy 30c.
Kalendarz wszechświatowy 30c.
Przyjaciel Żołnierza 30c.
Kalendarz Mariański 25c.
Kalendarz Świeckowy 35c.

Такі самі Калєндарі маємо в мовах: чеській, волоскій, німецкім та мадярскім.

МАЄМО ВЕЛИКИЙ ВИБІР
ФОНТАНОВИХ ПЕР — 14 карат золота
по $1.00, $1.50 і $2.00.
Self Filler — по $2.50, $3.00 і $4.00.

Адрес
Ruska Knyharnia
850 Main St. Winnipeg, Man.

Великий Конкурс Відгадуваня „КАНАДИЙСКОГО ФАРМЕРА"

514 НАДГОРОД І ПРЕМІЙ 514

ЧИТАЙТЕ СЕ УВАЖНО.

Чи Ви бачите сю фляшку наповнену білими фасолями? Чи відгадаєте в ній число фасоль? Ми хочемо аби кождий відгадував і для 14 що найлучше відгадають, ми даємо дорогоцінні і корисні понисше описані премії. Условини сего конкурсу суть описані в дальшім тексту. Перечитайте уважно, роздумайте і ділайте скоро. Вгадане Ваше число може виграти.

Сей конкурс відгадуваня фасоль починає ся 16 новембра с.р. і закінчить ся 30 мая 1911 а можливо, що його замкнеть ся скорше. Сей конкурс отворений для кождого Русина в Канаді з виключенєм тих осіб, що заняті при „Кан. Фар." Чотирнайцять що відгадають найблисше до числа фасоль у фляшці одержать з осібна одну дорогоцінну надгороду (прайс) як то описано понисше. Той що найлучше відгадав, дістане першу надгороду; найлуч. другий—другу надгороду; найлуч. третий—трету надгороду; найлуч. четвертий—четверту надгороду, і кождий з десятьох послідних що найлучше відгадають, дістануть також прегарну надгороду. Шліть свої відгадки сейчас.

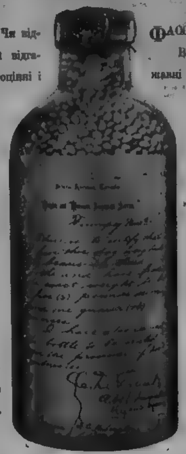

ЧИТАЙТЕ СЕ УВАЖНО.

Фасолі в сій фляшці суть звичайні білі фасолі, такі самі як Ви купуєте в торговли. Фасолі у фляшці зважили державні урядники в офісі правительственних ваг і мір. Вони важуть як раз 5 фунтів і 7½ унций. Як фасолі були зважені, урядники всипали їх до фляшки, запечатали лаком і зазначили правительственною печаткою. На образку фляшки видно урядовий сертифікат що до ваги фасоль і опечатаня фляшки. Сі фасолі ніхто не рахував і ніхто не може їх порахувати нім конкурс відгадувань закінчить ся. До того часу опечатана фляшка буде передержувати ся в огнетревалій касі компанією Нейшенел Трост Ко., Вінніпег. Як конкурс уже замкнеть ся, фляшку возьме ся з каси і передасть ся комітетови з трох відвіч. осіб що ніякими робом не суть злучені з Канадийским Фармером. Вони потім перелічать фасолі а по одержаню їх результату надгороди призначить ся для тих, що найлучше вгадають. Все буде зроблено точно і совістно.

1-ша надгорода. Мужеський або жіночий файний 14 карат. золотий годинник Waltham, разом з ланцушком, вартости 30 дол. і палитка із 20 дол. в золоті.

2-а надгорода. Прегарна говоряча машина Columbia і вісім подвійних руских музичних рекордів.

3-а надгорода. Eaton-а кабінетова машина до шитя, No. 12, гарантована на 10 літ компанією T. Eaton Co.

4-а надгорода. Збірка грубо посрібляних Leonora столового начиня, найлучшої якости. Складає ся з пів тузіна ножів, виделок, столових ложок, чайних і десер. ложочок — Всего разом 30 штук.

5-а до 14 надгороди. Першої класи бритва або жіноча файна золота брошка.

Додаткові премії. В додатку до маючих нагоду виграти велику нагороду, для перших 300, що запишуть ся на ґазету нову або стару передплату до 1 лютого 1911, „Канадийский Фармер" дасть даром прегарний образ котрий мож вибрати з ряду.

Условини Конкурсу.

Чи Ви хочете забрати в сім спорі відгад. участь і виграти дорогу премію? Отсе й що ми бажаємо аби Ви зробили. — Засилайте нам гроші за один або більше років передплати за „Кан. Фар." і Ви можете вгадувати так:

За 1 рік передплати т. є. $1.50 вгадуєте 1 раз.
За 2 роки передплати т. є. $3.00 вгадуєте 2 рази.
За 3 роки передплати т. є. $4.50 вгадуєте 3 рази.

Свої вгадані числа вписуйте на купоні зі своїм іменем і адресою і посилайте до нас разом з грішми. Відгадки слати одного часу а гроші другого не вистарчить — відгадки і гроші треба засилати в однім листі. Ваші відгадані числа запишеть ся уважно до книжки тої самої дати, що їх одержить ся, а одно відгадане число не уважаєть ся як з ним не заплатить ся повної суми (1.50) за один рік передплати. Гроші найбезпечнійше посилати почтовим переказом, почтовим нотом або експресовим переказом (order). Як шлете готівку то лист зареґіструйте. В разі один або більше вийдуть ся на однім виграних числі, премію дістане той, котрого відгадане число Адмін. одержить найскорійше.

СПЕЦІЯЛЬНЕ: Чи Ви хочете в сім спорі відгадувати богато раз? Ви можете до того дійти приєднуванєм нових передплатників. За кождого нового передплатника, що Ви нам пришлете разом з одно-річною передплатою в сумі $1.50 Ви можете відгадувати цілком безплатно. Кождий такий новий передплатник буде мати право відгадувати також один раз. Такі відгадування треба засилати разом з Вашими власними відгад. ч. як олїд записаними на купонах, инакше їх не уважаєть ся. Тепер слідіть ся, говоріть з своїми приятелями і сусідами і з'єднуйте їх. Се оплатить ся їм з такою і Вам. Хто перший той лїпший.

АДРЕСА:
CANADIAN FARMER
P. O. BOX 3081,
WINNIPEG, MAN.
(Редакція і Адмін. під ч. 287 Селкірк евню.)

CANADIAN FARMER, Winnipeg, Man.
В залученю посилаю $...... за ...... рр.
передплати за „Кан. Фар." нова............
або стара (зазначити таким Х.)........
Імя..................
Адрес..................
Число фасоль у фляшці вгадую на...........

CANADIAN FARMER, Winnipeg, Man.
В залученю посилаю $...... за ...... рр.
передплати за „Кан. Фар." нова............
або стара (зазначити таким Х.)........
Імя..................
Адрес..................
Число фасоль у фляшці вгадую на...........

CANADIAN FARMER, Winnipeg, Man.
В залученю посилаю $...... за ...... рр.
передплати за „Кан. Фар." нова............
або стара (зазначити таким Х.)........
Імя..................
Адрес..................
Число фасоль у фляшці вгадую на...........

В Трансконa купуйте тепер.

[illegible]

W. J. CHRISTIE & CO.
300 Union Bank Building, Winnipeg, Man. Tel. Main 6762.

Oakahawis Park.

Фронтом до ріки РЕД акрами і лотами 50 x 250 футів. Стація, школа, трамвай, добрі дороги. Реальность продають ся за одну трету ціни від тих реальностий, що на заході Віннипегу.

В трох роках, сі реальности продавати муть ся два рази дорожше від реальностий на заході міста, если правдиві кондиції щось значать.

Легкі условини виплат. З огляду на те що сі реальности мусять в короткім подорожіти, отже в короткім часі принесуть великий зиск.

Тут в місті Віннипегу нема лучшої купилі в теперішній хвилі чим в ПАРКУ OAKAHAWIS.

Платите малу готівку, позістале місячно, квартально або річно. Шість процент доходу. Torrens Title

Удавайтесь до:

A. A. HOBKIRK & CO.
708 712 McIntyre Block
Winnipeg, Man.

Говоримо по руськи, польски і німецьки. Офіс отворений від 9 рано до 9 вечером

Ось Вам обрали на котрих заощадите.

[illegible]

KING of the ROAD
OVERALLS.

[illegible]

R. J. WHITLA, & CO., LTD., WINNIPEG.

ВСІ ЩО УЖИВАЮТЬ

СІРНИКИ

EDDY'S „SILENT“

знають, що вони не тріскають і не мають прикрої вони, ловлять ся сейчас, безпечні і певні. Виробляє

The E. B. EDDY Coy. Hull, Can.

П тайте у своїй найближчій торговлі за ними.

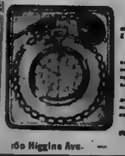

НОВО-ВІДКРИТИЙ

[illegible]

[illegible] Higgins Ave. — — Winnipeg, Man.

ДИВІТЬ ТУТ.

Принесіть до нас се оголошене а дістанете 15 процент опусту від тепер аж до 1 січня. Я дам Вам 15 процент опусту на купли як принесете се оголошене. Спеціяльний торг радше із родинами.

Маю на складі всякі вина, лікери і пиво.

Склад 120 [illegible] St. BRANDON.

E. J. PELTIER.

НАРОДНА БІБЛІОТЕКА.

В усіх сторін від наших людий чуємо нарікання, що нема що читати. Часописи не вдоволяють вповні читачів. Вони бажають ще чогось для свого духа, хотять книжок, тай то ще уже вибраних, повіcтий, корисних, займаючих. Сего бажаня наших пильнійших людий не можуть вповні сповнити також і наші заслужені просвітні товариства „Руска Бесіда“ на Буковині і „Просьвіта“ в Галичині, хоч роблять просьвітну роботу як найкраще по своїй спромозі.

Щоби дати читаючому загалови частійше сьвіжу, добру книжку, сим треба заняти ся окремо; мусить повстати видавництво, котре спеціяльно мало лише сю задачу.

І оце ми, щоби заповнити браки книжки, щоби вдоволити бажаня ширшої читаючої публики, а тим самим, щоби збудити між ширшими людьми інтерес до читаня, щоби викликати більшу охоту в сему напрямі — закладаємо нове видавництво п. з. „Народна Бібліотека“.

Видавництво се розпочинає виходити вже з днем 1. січня н. ст. 1911 р.

„Народна Бібліотека“ — будуть се книжочки, звичайного книжкового формату, на гарному папері в обгортках. Книжочки „Народної Бібліотеки“ будуть виходити два рази місячно точно 1-го і 15-го кождого місяця. Кожда книжочка буде займати 2 аркуші друку, се-б то 32 сторін.

В „Народній Бібліотеці“ будуть друкувати ся найкращі оповіданя наших вел. [redacted] них письменників, а також популярні, написані в преступній, зрозумілій для кождого спосіб наукові розвідки з усіх областий знаня. Книжочки з оповіданями будуть виходити на переміну з науковими. Річно вийде 24 книжок „Народної Бібліотеки“.

[redacted] дати спромогу і найбіднійшим людям користувати ся сим видавництвом, установляємо можливо найнизшу передплату на „Народну Бібліотеку“, котра виносить річно лише 4 корони.

Передплату треба заплатити з гори найменше на пів року, а як хто не має відки, то хоч за один квартал. На борг „Народної Бібліотеки“ висилати ся не буде. Кождий передплатник, що заплатить на рік 4 корони, дістане за се кождого 1 і 15 в місяци по одній книжочці, або то в році 24 книжок. Книжочки будуть в гарних ілюстрованих окладинках.

„Народну Бібліотеку“ видає під редакцією А. Вертолійка Видавничий Відділ „Селянської Каси“ в Чернівцях, ул. Панькова ч. 33 і туди треба посилати передплату на „Народну Бібліотеку“.

Передплата для Росії виносить річно 3 рублі, а для Америки 1½ долара.

Перший випуск „Нар. Бібліотеки“ вже друкує ся і містить оповідане М. Горола т. з. „В різдвяну ніч“, з численними ілюстраціями.

ДОБРІ РАДИ.

Бігунка у телят від простуди.

Телята є дуже вразливі на погану відміну. Скоро дістають від того бігунку. Для телят найліпше є місце сухе, вільне від протягів. Як теля перестудило ся і дістало бігунку, треба його тримати в теплім місци і через обвинути добре лахами. Крім того давати що дня 5 до 8 грамів танальбіну в вареним молоком.

Що робити на замерзлі вікна. Треба взяти чотири унції глицерини і змішати з одною осьмою частею літри спирту. Як мішанину треба більше, то дозу подвоїти, або потроїти. Коли намаже ся сею мішаниною вікна, то вони не будуть замерзати. Ану спробуйте.

Аби вже заморожені шиби відморозити, то до звичайної літри добре теплої води, додати дві ложки соли. Сим намазати шиби (шматом або губкою).

— **На таргани.** Змішати по половині борошна з цукром і посипати там де їх найбільше є. Від сего таргани мають гинути. Цукор повинен бути так само мучний як борошно.

СЬМІШНЕ.

„СЛІПИЙ І КУЛЯВИЙ“.

В Відни улицею йшло двох жебраків. Один на кулях, другий невидючий. Кулявий вів сліпого, котрий тримав в руці капелюх і жалібним голосом просив бодай сотика. Хтось там кинув йому в капелюх сотик, та як здивував ся коли сліпий жебрак отворив широко очи тай закликав: „Що, сотик! А то худобі!“ Той що дав сотика, побіг чим скорше на поліцию, щоб донести там про сумлінність „сліпого“. Тоді оба „каліки“ почали втікати, „сліпий“ в один бік а „кулявий“ з кулями під пахою в другий бік. Поліция обох зловила і арештувала.

— То з якої причини відправили ви старого поліцая?

Радний. Бо ми боялись, що як повстане коло него бійка, то він не зможе потім скоро втечи.

Упертий жебрак.

Пан: Уличним жебракам я ніколи нічого не даю.

Жебрак: То прошу пана мені сказати, де пан мешкають, а я піду до дому.

— Куме а ви чого так засумували ся?

— Таже взяли його чоловіка вчера до арешту на два місяці.

— Ой кумко, не журіть ся, два місяці скоро збіжать а він буде як завтра дома.

— Та отото моє нещастє!

Хлопець. Тату, он тамтой чоловік не чує як гремить.

Тато: Хиба він глухий?

Хлоп. Ні, але тепер не гремить.

— Я чув, що твій товариш Тимко оженив ся знов.

— А щож, так. Він був моїм дорогим товаришем. Я уже купив йому три весільні дарунки а два вінці.

Дочка: Я люблю його! Він є сьвітлом мого житя!

Мати: Так, так, се є дуже гарно, але я противлюсь сему аби він сьвітив ся мій дім по півночи.

Муж: Дорога моя, я охотно признаю, що ти зробила справедливо, а я ні.

Жінка: І як я можу поважати такого олибодуха.

Новість! Новість!
Щойно з краю.

[illegible]

Ukrainska Knyharnia
Box [illegible]
Winnipeg.

ГАРБАРНЯ ЗАМОВЛЕНЬ.
Вержаніть свої рімкі шкіри і толоп.

[illegible]

Winnipeg Tanning Co., Ltd.
[illegible]
WINNIPEG, MAN

НА ПРОДАЖ ДОБРА ЗЕМЛЯ

На продаж, секція 17—28—5 W 2 невирібленої землі 7 миль на захід Theodore, Sask на Йорктонськім бренчу Сиппру. Ся земля назначена правительством як No 1. Поверхня рівна. Продає ся також четверта ну секції. Ціна $11 00 за акр. Условини: одна четверта з гори, позістале в чотирох річних ратах із процентом 6%. Пишіть до:

H. V. Ross
Canadian Farmer
Winnipeg

Книгарня „PROSWITA“
700 Selkirk Ave. Winnipeg.

Одинока руско католицька книгарня в Канаді. Молитвеники, церковні і религійні річи.

Календарі на р. 1911 по 30 ц.

Department of the Interior.
Dominion Lands Office
Winnipeg District.

[redacted]

Оцим подає ся до публичного відома, що починаючи від дня 23 січня, 1911, дійсно агрикультурні землі отворять ся до бранй яко гомстеди в

[illegible]

Дано у Виннипегу 19 децембра 1910 р.
L. RANKIN, Agent.

„Громадський Голос“ хлопська радикальна політична часопись, виходить що середи. Львів, ул. Коперника ч. 17. Річна передплата $1.50

Dr. E. R. Grieveson
M. A. OXON
M. B. Ch. B. Edinburgh
медицини, хірургії і акушерства.
Практикував у Англії
Говорить ся по руски.
Офісові години від 9 до 11; 1 -3; 6 - 9.
561 Selkirk Ave (Pie McGregor)
Телефон Main 2891

[illegible] CHAMBERLAIN'S COLIC REMEDY [illegible]

Dr. B. GERZABEK,
ОДИНОКИЙ ЗІ СТАРОГО КРАЮ РУСЬКИЙ ЛІКАР В КАНАДІ.

[illegible]

413—417 Pritchard Ave. Тел.: Main 1306.

Сли закажете або вже маєте стор пробувати в нас виконати. Дістанете всьо по найтаньшій ціні і за скорою висилкою. Ми продаєм тілько для шторників.

Campbell Bros. & Wilson

Гуртові і імпортові купці.
Winnipeg. Man.

ЗА БУДІВЛЯНИМ МАТЕРІЯЛОМ
УДАВАЙТЕ ЯЬ ДО
DOMINION LUMBER & FUEL CO.
Phone Main 8196 Cor. Redwood & McKenzie Ave.
" " 6125 Трансконa.
ДЕРЕВО, ЛАТИ, ГОНТИ, РАМИ, ВІКНА, ДВЕРИ
БУДІВЛЯНИЙ ПАПІР [redacted]
НАШЕ МОТО
Низькі ціни, скора доставa і добре полагоджене.

Ми купуємо сирі шкіри за готівку.

Сирі смушки, вовна, коріне Сенеги. Найвисші торгові ціни платить ся за посилки.

Пишіть до нас по нашу осінну листу цін і предложіть нам свою оферту.

Pioneer Hide & Fur Co.
172 to 176 King St. P.O. Box 1092. Winnipeg.

Imperial Bank of Canada

Галузи офісів головнійших міст: в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ І БРІТІШ КОЛЮМБІЇ.

Капітал авторизований	$10 000,000.00
Капітал собезпечаний	5,575,000 00
Капітал виплачений	5,330,000.00
Резервовий фонд	5,330,000.00

T. D. CAVANAGH, Limited
— торговець —
вибраних вин, рідного пива і цигарів.
[illegible] Higgins Ave. (напротив С. Р. R. ст.) Winnipeg.
Телефон Main [illegible]

Гаммолівка	$1.50 фляш
Джін Booth Tom	$1.00 "
Рум Demerara	.75 "
Портове вино Superior	.75 "
Спирт	25 ц. до .75 "
½ бочілки пива лагер	$1 50

Всі замовлення залагоджує ся сейчас.

The Western Farmers Supply Co.
отсим оповіщає читачів „Кан. Фарм.“, що їх каталог вийде з друку 15 січня 1911 р. і вишлеть ся його сейчас всім тим, що по него напишуть.

Все сумнїву буде він вигодою для всіх, бо в нім найдете опис рідного рода упряжий, черевиків, чобіт і мештів, куфрів і валіз, сіод., панчох і знарядів для рубачів.

Адреса:

The Western Farmers Supply Co.
Box 875
Winnipeg, Man.

George Moody L. L. B.
АДВОКАТ, ПОВНОМОЧНИК, НОТАР
BANFIELD BLK. [illegible] 492 MAIN ST.

Выступає всякі справи в суді, виробляє всякі правні документи, позичає гроші на фарми, гамі і льоти, стягає довги.

Залагоджує всякі справи старокраєві, як. виробляє повномочія, контракти, стягає довги, продає поле.

В моїй канцелярії говорить ся все по руски, в мене працює Ваш краян

ЯРОСЛАВ КУНИНЬСКИЙ.

Wilton, McMurray, Solerin & [illegible]
АДВОКАТИ І ЗАСТУПНИКИ.
Гроші на позичку.
Phone Exchange 1321
712 McINTYRE BLOCK, WINNIPEG, MAN.

ТЕЛЕФОН MAIN 644
Northern Hotel
[illegible]
$1.50 денно. — Найлучший дім на півночі Winnipeg.
— ДОБРИЙ ХАРЧ —
[illegible]
WINNIPEG, MAN

Henry Beattie
БАРИСТЕР І Т. Д.
[illegible]
Спеціяльні поради для старокраєвих справ.

[illegible]
The Winnipeg Fur Dressing & Dyeing Co.
381 Andrews St. Winnipeg, Man.
Телефон Main 7394.
[illegible]

ЯК ПОСИЛАЄТЕ ГРОШІ ЗА ГРАНИЦЮ
УЖИВАЙТЕ ЗАВСІГДИ
Dominion Express Co.
грошеві переказы, заграничні драфти — і — заграничні почт. переводи.

[illegible]

ОФИСИ НА ВСІХ CAN. PAC. RY СТАЦИЯХ.

Важна постанова принесія Канадийских північно-західних земель.

[illegible] [redacted] [redacted] [redacted]

W. W. CORY,
Deputy Minister of the Interior.

[illegible] T & B [illegible] не клєзні.

ШЛІТЬ СВОЇ
смушки і шкіри
— до —
McMillan Fur & Wool Co.
277 Rupert St.
Winnipeg, Man.
[illegible]

Martyn E. Smith,
Дентист
[illegible]

ПОТРІБНО БІЛЬШЕ МУЖЧИН
[illegible]
MOLER BARBER COLLEGE
220 Pacific Ave. Winnipeg.

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1165. Winnipeg, Man.
[illegible]

СЛАБЕ ПОЛОТНО
[illegible] ся прати досьвідченими.
ДОБРЕ ПОЛОТНО
варт того, щоби його прали досьвідчені.
Winnipeg Laundry.
261 Nena St. Winnipeg.
Телефон: Main [illegible]

[illegible]
Ми говоримо і читаємо по руськи.

ЦИФРИ ПРО ТОЛСТОГО

Самих нових творів Л. М. Толстого 278; перекладів його творів на німецку мову більше 200; на французку - 150 і багато перекладів на инші мови. Оцінень великих книжок про Толстого виймало ся на великих мовах 160. Його книжок розходится в рік від 35 до 40 міліонів.

ЩО КОШТУЮТЬ ТВОРИ Л. М. ТОЛСТОГО.

Відома видавнича фірма петербурська „Просвіщеніє“ запропонувала власниці творів Л. М. Толстого графині А. М. Толстій, продать всі твори Л. М. за 1,200.000 руб.; гроші по умові позволено внести в якийсь-небудь банк, бее права вибірати їх 3 роки.

[illegible] CHAMBERLAIN'S COUGH REMEDY [illegible]

ДОМАШНЄ ЛІЧЕНЄ.
(Ціни домашних лікарств [illegible])

[illegible]

I. KERMANS, Box 3522, Station B., Winnipeg, Man.

ДРУБРИ
REDWOOD LAGER
РОБЛЕНЕ З БРАГИ І ХМЕЛЮ.
Питайте за ним.
E. L. Drewry Mfr. Winnipeg.

Чисте пиво є найздоровійшим з усіх напитків

H. GLESBY 855 Main St., — Winnipeg.
Phone: Main 7432 або 3817.

[illegible]

УПИРАЙТЕ СЯ НА НІЙ!
муки Quality муки Castle муки Nelson
[illegible]
Maple Leaf Milling Co., Limited
BRANDON, MAN.

Дописи.

Едмонтон, Альта.

Вже сам Христос сказав помершего потребти, та на Шівер Лейк тако стало ся через людську байдужність, що коли помер Дмитро Варрій, то не було кому його похоронити, така настала байдужність до ближнього. Аж трафив ся польський сьвященик Ольшевский, котрий його поховав але перше зробив що труну, за що йому честь а тим людям сором.

Стефан Гуля.

Mundare, Alta.

Коло Мондер мають наші Українці молотільню. Вони молотили в одного бідного фармера і не-скінчивши двох стирт, сказали знарду тай покинули два не молочені стирти. Бідний фармер наняв ся в синадо суду і „босс“ заплатив $35 на корт і змолотили решту стирт з ні, то 200 дол. кари. Се най буде остороги иньшим фармерам, що мають свої молотільні, що вони мають змолотити фармерові що до снопа.

Знакомий.

Eastbourne, Sask.

Тут замешкує значне число Русинів і булоби не вле як би між Русинами процвітала більше просьвіта і було менше вір. Тут відбувають ся мітинги в справі церкви але в тих мітингів вони ладу ні пута, бо межи людьми великий роздор, бо кождий хоче свого, той того, той сего і не можуть ся погодити. А найбільше бесіди про уніяцкі попи. Говорять, що вони будуть брати десятину в Канаді але я хотів би довідати ся з певного жерела чи то правда, отже прошу хвальної редакції помістити своїх пару слів від себе. На сїй кольоній нема ще ні школи ні читальні, тай не знати коли вона буде, бо страшна байдужність [redacted] панує а також роздори. До чого се доведе побачимо пізнійше.

Г. Ватко.

На питане вашоне підписаного ни хоба скажемо те, що як схочуть люди, то десятина зможе істнувати або противно. Вам ніхто не зможе того видерти, що Вн не [redacted] Ви [redacted] як собі поставит так ся і скопам. Кому любо віддати і цілий свій маєток на попів (от як монастир) то він віддає. Пощо отже морочите собі десятиною голову тоді як воно від Вас залежить. Як не схочете дати десятину навіть тоді як вона істнувалаби, то не дасьте.

Тепер знаємо і кождий Француз Вам скаже, що парохіянни французько-католицкої церкви дає зі своїх 20 бушлів пшениці один бушель на чин кат. церкви і т. д. Хто не хоче т.. не дає але він тоже самих перестає бути в ряди своєї церкви. Між Русинами ного нема, от але осудати ся чає на непотрібнім оплакано.

Ред.

Blumfeld, Man.

Прошу помістити моїх пару слів як причинку до нещастя в к яндиви Бел в, Альта де помер за 32 роб тнали смерть, а він ні слова до шпиталя. Між потопивши були Іваніаво, Славами, Англійці і один Русин, котрий звав ся Юстин Кидратишин Полонин з р в нісау і трох дітей. Візьмем повели не мало В разі його краяни про се довідають ся, то най напишуть до його жінки.

Міхал Івенкевич.

Sudbury, Ont.

В Кан. Фар. з дня 29 н. м. поміщала ся допись в котрій винують ся родичів за те, що не виховують морально своїх дітей. Я на то скажу дописувателеви, що він безпідставно винує родичів бо нема на сьвіті таких родичів, щоби не хотіли своїй дитині добра і її не учили всего доброго. Так стало ся, бо вийшов ся дивиши, але дописуватель не знав що инше, бо дївчина невинно осоромлена і дитини не має. Парубок за свій вчинок дістав два роки сидячі при тяжких роботах. Дописуватель най би був перше довідав ся о чем пише, одначе він сего не зробив, за що най буде йому сором, за обрzu родичів.

Т..

ДЕ СУТЬ — Гнат Персинюк з Лисовец, Яків Затера Миколаїв з Бридек і Василь Калатуркан з Бридка. Хто би про них знав або вони самі най зголосять ся до: Iwan Malycsanka, 617 McLeod str Fort William, Ont.

Вже вийшов
Ілюстрований-народний
КАЛЕНДАР „ПРОСЬВІТА“

Календар Просьвіта обнимає 168 стор друку з 144 образками. Окладинку прикрашує три-барвна віньєта виконана артистом маляром н. Н. Івасюком.

Зміст календаря Просьвіта поділений на XIII частий і містить ріжні части календарової 60 найрізнородніших ст[атей] [illegible]

Ц на брошурованого примірника 50 ц. а в оправі 75 ц. Пересилка даром.

Календар Просьвіти Даром!

Хто замовить 5 штук дістане 1 календар Просьвіти ДАРОМ; хто замовить 10 штук дістане 3 календарі ДАРОМ.

КОРИСТАЙТЕ з НАГОДИ бо ся оферта лише на 1 місяць і лише в нас.

RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. - - - - Winnipeg, Man.

ПОЛЬСКА АПТИКА

вже перенесла ся із 264 Jarvis Ave. до 803 MAIN ST., кілька дверий на північ від Southern Hotel, близько Jarvis Ave. За найлучшими лікарствами в найтанших цінах приходіть до — — 803 MAIN ST.

Geo. E. ROGERS,
Властитель.

Чоловік, що він зорвано, скаже до хлопця на улици: Ходи сюда, подивиш ся в зеркало а побачиш там осла

— А як ви се знаєте, хиба самі вже дивились, відріс скоро хлопець.

Плеканє яблок в одній Брітіш Колюмбійскій леваді

— есть —

Одною з найбільше приємних і профітуючих занять яке чоловік може дістати. Воно лучить профіт із вдоволенєм до найвис[redacted]

Ми що й но виставили Whatshan Valley в дистрикті Arrow Lakes, на зах. від Kootenay, British Columbia, а щоби її познакомити, ми продамо кілька яблоків. садів, зірпгованих і засаджених по $150 за акер.

Левада має поверхню таку рівну, як білярдовий стіл, між двома рядами вершин. Землю оцінили знатоки за найлучшу для кожу яблок на цілій земли. Клімат есть теплий, ловецтво і риболовля як найлучші, чудові околиці і подостатком ладної води. Згаданий десять акровий сад приносе чистого доходу $3.000.

Ми предкладаємо лише кілька садів в такій початковій ціні і ми радо пішлемо Вам все що тичить ся сеї справи.

Що більше, Ви будете забезпечені, що ми дамо як найбільшу гарантію, що наші обітниці будуть дотримані. Ваше імя і адреса на посткарті, то все що нам треба.

— Адреса: —

BEATON & VEZINA,
305 Enderton Bld'g, Winnipeg, Man.

Winlaw, B. C.

Всев. П. Редактор!

Прошу ласкаво помістити нинішну написану дописъ в справі нашої молоденької читальні ім. М. Січинського в Nelson, B. C.

Поважані читачі „Кан. Фар." як вже вам відомо з попередних часов К. Ф. в ніо у Нелсон, Б. К. утворилась нова читальня імени Мир. Січинського. Але що перший вибраний уряд не був зовсім відповідний то зупрос всї читальні стоголосно вирішили в день 26 грудня і в той день мали на думі вибрати новий уряд на цілий рік і то самих братів тверезости. Та чи так ста лось? Ні.

Вибір мав наступити на 26 гр. м. 1910 р. в 2-й годині, що щоби справи не полагоджені, в-іший всїм предсідатель прийшов аж о четвертій годині. В той час почав промовляти тов. Василь Мельничук і горячими словами говорив про події в Горуцку і Ляцку дальше про Катанцї, конца а в кінци про молоденького Коханчука, котрого польська житова заморгували. В кінци запротестував проти алькоголю. Всї поважно слухали і духом признавали, що се правда — що братати ся з таким не можно — тільки бойом алькоголю з прихильниками сполились один по другім прикуюк: „Время ще не пес!" Та чесний член читальні не вдоволив ся тим, він ще і протестував бодро проти такої роботи, заявляючи всїх, що читальня руско-українська не з інтернаціональним вітоаском, отже і повинні до неї належати лише Українці і т. д.

Потім промовляв п. Вілер і виказав, що він з польско німецько-галицкий еко-русно-український і тому він бажає щоби членом читальні був хто лиш хоче Поляк, Чех, Німець і т. д. А додаючи, в властиво ратуючи свого побратима бойом ввічливо говорив о присутности всїх так: „А хиба и з о слї дурного галіціяна відвернути від пияньства?" і тут два ся оплеск невіжних прихильників. Та я однак думаю, що пан Вілер „бігме" навіть не знає, що він сам в і якої він народности. Бо як би знав, то з певностию не говорив би про галіціянів, бо такої народности нема. Четвертий промовляв прихильник соціялізму, котрий то сеже говорив, що передни. Говорячи, що нам треба капіталізм побороти, що заробляв алькоголь а тогді вводити читальню тверезости та він се лагано, він годить ся щоби і Поляки належали до української читальні! Нараз котяє „ваш старший" і начинає про митрополита Шептицького. За сим почалась суперечка всїх і наступила розмова 174 ради В кінци вони потягнули туди де їх все тягне. І певно будуть жалувати з того, що в читальни рішено не вживати алькоголю і не принимати таких членів, що вживають і ширять алькоголь. Рада з раду, пізно в 10 тій годині остались лише самі тверезі і почав ся новий вибір. Вибрано, правда — та не надовго. Також на другий день чорт нам виїер зпоз дві жертви з уряду і вокликав їх на агентів продажі алькоголю. І всї 5 чи 6 разом утворили собі знов читальню загальну, називаючи її „старою читальнею". А гроші що від нас п. Гаврищ взяв яко касіер каже, що не зверне, бо ми від них відлучились.

І таким чином, маємо тепер дві читальни. Одна читальня просв. ім. Мир. Січинського, обнимаюча тверезости і просьвіти, а друга на волі звісних сторонників і прихильників п. Свободи та 70 літної сивухи в противні, аллі сини свого народу. Ганьба і встид їм перевертням! Прийде можливо той час в котрім і вони прозрять, та вже що вони заслугують лише на слово нагани.

В кінци маю на думці сказати до всїх членів нашої читальні і до читальників 70 літної сивухи в салуні:

Коли би ми мали на думці заложити (утворити) товариство соціялістичне, тогді ми би не спорчались против Вас щоби Поляків не принимати, як певно тоді з Гіндусами і Хінцами гортувались би ся, бо се було би на думці боротись о полішенє нашої платні у капіталістів і о полішенє житя для всїх бідних робітників. Але що точкою нашої читальні є ширити національну культуру і просьвіту і научати наших братів Українців чиї вони діти і чим ми що закуті. Зрештою знаємо показати, що й ми самі без непрошених опікунів зможемо культурно піднятись у вільній канадійській краіні. Тому ми отже з противні, щоби наша національність пхала ся між нас.

Я закінчаю, та хоч ми нам тяжко прийде ся ширити між невіжними здорову свідомість ми будем зі всею силою боротись так довго, хоч би нас лише осталось двох-трох. Ми віримо, що з часом поборемо темноту наших ворогів, а тодї засьвітить між нашими невіжними братями ясне сонце.

Здоровлю всїх читачів Канад. Фар. а противників тверезости.

Член читальні ім. М. Січинського, в Нелсон.

Слідують тамже підписи надїлу.

— Один фармер в Муснін насоював худобу, весь посовтнув ся і впав окон на пір

ЗЕМЛІ в Б. К.

Новий член торгових оселених земель в Британській Колюмбії висунула партнерка Benton & Vezina, що мають свое бюро в будинку Enderton, Winnipeg.

Богато людий бажало поселити ся в Британській Колюмбії та через те, що вони не мають много вичистити землю і знаходити її, все стягають ся в через те тратять, бо час не чекає. Та всеж корыстати з нагоди треба тим більше, що предложене Benton & Vezina се щось почуване в тій провінції. Вони мають богато землі, що вже приносять великі доходи і на ній родять ся найлучші яблока в цілім сьвітї. Щоби було подостатком води, вони зірігували землю. В цілях стягнення перших поселенців вони свою вартісну землю продають тепер тано, але се довго не потягне. Що більше ся дана фірма має добру репутацію і містить в справі своїх оселів оголошена в „К. Ф." і ми звертаємо наших читачів на то увагу

ДЕ Э — мій брат Теодор Леонтанський з Рогожна, пов Черніці. Мав перебувати коло Едмонтону або Принц Алберт. Хтоби о нїм знав, або він сам най зголосить ся до:

Metro Leontiuk
Calder, Sask.

[illegible] CHAMBERLAIN'S LINIMENT [illegible]

До Русинів в Канаді.

[illegible]

(підпис до права).

ALEX. CALDER.
C. P. R. Steamship Agent
660 Main str. Winnipeg, Man.

Ми помагаємо лікареви щоб помогти Вам.

ПРОТЯГОМ кількох послідних літ кільканайцять тисяч нових аптикарских товарів і лікарских спеціяльностий появило ся в продажи. Публика в рідка довідує ся про ті препарації — вони суть интересними виключно для лікарів. Лікарі потім приписують їх, отже добрий аптикар мусить бути близьким що до натуральности, уміння і дов.

Ми спеціялізуємо спеціяльно навіть не вживаючи і трудні лікарскі приписи. Ми маємо все потрібне — чисті лікарства, які споруджуємо з великою увагою і науковою способностию. Ми споруджуємо лік, припиcи ординарні і кождого дня, отже виконуємо лучше і умія чим воно може бути виконаним де инде. Ось тому то ми надїємо ся або Ви приносили всї свої лікарскі приписи сюди.

Наші ціни умірковані.

The Gordon Mitchell Drug Co.
LIMITED

Найлучший і найбільший дім висилкови
[illegible]

PAUL SALA ГУРТОВНЯ ВИН І ЛІКЕРІВ
548 Main St. Новий телефон Garry 1894 **Winnipeg.**

[illegible]

Дещо з наших цін
Портове вино $1.25 гальон
Спірит $5.00, $5.25 і $5.50 гальон
Рум, Бренди, Джин, Айріш і т. д. [illegible]

За бочки і барилки рахують ся екстра

[illegible]	1 галь.	25 ц.
	2	50 ц.
	3	75 ц.
барилки	5	$1.25
	10	$2.00

Телефон. Мейн 3511 532 Main St.

По різдвяних сьвятах випродаж.

Муж. оверкоти $18 і більше за **$12.75**

Остані рівні муж високої якости убр. **$9.85**

Малий муж. плетен жупан (светр) лиш за..	$1.50 / 95 ц.
Хлопячі короткі сподні	25 ц.
Муж теплі вовняні панчохи 5 пар за	$1.00
Муж смушком підшита шапка	95 ц
Муж. фільцові черевики	$2.75
Муж грубі робочі роберы, шнуровані або на защіпках звич. $3.50 за	$2.45

Все на складі есть нове і сегочасове але вони потребують місце на нові весняні товари

CAMPBELL & MILLER
Найбільший мужеський і хлопячий склад в західній Канаді.
cor. Main & James Streets,
Winnipeg, Man.

НОВИНА!

Пропамятна книга
Перший український просьвітно-економічний

КОНГРЕС

— уладжений —
тов. „Просьвіта" у Львові.

„ПРОПАМЯТНА КНИГА" містить 71 рефератів з области просьвіти, орґанізації, культури, економії, [illegible]

[illegible]

Ціна в паперій оправі, 358 стор. велик. формату **$3.50**

Наша адреса:
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

[illegible] CHAMBERLAIN'S STOMACH and LIVER TABLETS, [illegible]

ПОЩО?

платити більше чим один профіт виплату нас за зроблене Вашого годинника?

[illegible] Мацкина т. з. P. & M.

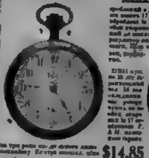

$14.85 [illegible]

Купуйте сей P. & M. зиґарок за $14.85.

[illegible]

На подиваючу якість держання часу

[illegible]

Посилайте по наш весняний каталог з повним вибором убoрів, обуви і т. д.

Merchants Distributing Company
246 McDermott Ave., Winnipeg.

Замовляйте з найбільшім складі лікерів.

Мої поважані клієнти. — Я учтиво повідомляю Вас, що в протягу одного місяця маю на лікерах спеціяльні ціни.

Горілка житня по	$2.50, $3.00, $3.50, $4.00 за гал.
Горілка пшенична по	$4.00, $4.50, $5.00, $5.50 і $6.00 за гальон.
Рум по	$3.00, $6.00, $7.00 і $8.00 за гальон
в фляшки по	$1.00, $1.50 і $2.00
Всякого сорту лікерів по $1.50 і більше.	
Голендерска ялівцівка (Джін) по $1.00 і $5.00 за гал.	
в фляшках по	$1.00 і $1.50
Солодке, червоне або біле вино від	$1.00 до $5.00
5 гальонова бочка солодкого вина коштує	$8.00
Спиртус в бочках	від $5.00 до $6.00

Коли хто хоче щоб йому висилали з повними лікерів на кольонію, потребує заслати лише четвертину готівки на завдаток.

Старанна обслуга.

Всї позамісцеві замовлення виповнять ся вчасно.

Один спробунок вдоволить Вас.

H. STEINKOPF, 186 Higgins Ave Winnipeg, Man

ПОШУКУЮ своїх брат в А. і Н. Захарчуків з Щубранець. Минулого літа перебували коло Мунджав. Хтоби о них знав або вони самі най зголосять ся до:

William Zacharuk
Slocan Jct. B. C.

ДЕ Э мій брат Федер Гнатюк Георгія з Рaрaнча пов. Черніці. Перебував в Квебеку а відтак поїхав до Летбрідж. Хто би о нїм знав або він сам най зголосить ся до:

Semon Hnatiuk
Nelson Ville, Que.

854 Main Street Winnipeg.

КАНЦЕЛЯРІЯ НОТАРІАЛЬНА

854 Main Street Winnipeg.

Залагоджує всякі справи канадийські, виробляє всї правні документа а се контракти, агріменти, морґічі, тестаменти і папері горожаньскі.

Позичає гроші на доми, лоти і фарми, на дуже добрих услівах.

Перепроваджує всякі справи старокраєві, а се: виробляє повномочія, контракти купна і продажі, колектує гроші від довжників, як з вас сиротиньских, продає наслідки в Старім Краю.

Всякі документа правні суть потверджені через ц. к. Австро-Угорский Конзулят.

ВСЯКІ СПРАВИ ЗАЛАГОДЖУЄ СЯ ТОЧНО І СКОРО.

УПРАВИТЕЛЕМ канцелярії нотаріальної є звісний Вам всїм руський нотар

ЯРОСЛАВ КУНІНСЬКИЙ.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI. Вінніпег, Ман., Середа 22-го Січня, 1913. — Winnipeg, Man., Wednesday 22 January, 1913. Число 4

Війна на Балкані закінчила ся.

Туреччина рішила ся на принятє угоди.

З одної сторони натиск европейских впливових держав а з другої державні клопоти та страховища повенної війни, приневолюють Туреччину поступити з шпрацюв закінченя мировах переговорів о стільки, що вплвові дипльомати мають надію успішного полагодженя сего мирового торгу. Один добре поінформований дипльомат сказав: „Поступаємо в напрямі мира дуже скоро й угода буде підписаною в десятьох днях“.

Доте іорішний результат переговорів і остатне слово европейських держав розтягнуть народні представники в Константинополі і рішають війну. Паша вже власне на те, що мак бути від на ноту европейських держав.

Туреччина зазначила в точок поги...их держав. голов. Константинополя ..ньої обітниці затримати ... щасливу в часі відносенá побіди Турків над Греками р. 1897, а тепер справа мусить ся прототипно.

Послідні телеграми доносять, що Туреччина згодила ся приняти волю европейских держав в так самим, кінець угоди між Туреччиною а балканськими державами буде довершеним фактом тай сама війна вже брешті закінчила ся.

Туреччина бажає лише щоб ті обітниці справдили ся і запевнили пресив своїх та економічний его розвій.

Остатну ноту що до зданя Адріянополя і диспозиції Егейских островів предложено турецкому правительству вчера і рада міністрів мала зібрати ся в сій справі того самого дня. В колі европейских держав говорить ся, щоб Туреччина згодила ся на здачу Адріянополя а справу Егейских островів оставила в руках державних сил для будучого рішеня.

Назім Паша, міністер війни, заявив між иньшими на зібраню представників, що хоч є надія на дальші побіди, то все таки Адріянополя годі би відобрати. По сім перечитано ноту Европи і в коротків часі за вело рішене за принятєм угоди.

Представники балканських королівств зовсім з такого рішеня вдоволені.

* * *

ГРЕЦЬКА ФЛЬОТА ПО ВІДВОРОТІ

По трох годинним бою на морю, грецка фльота віднесла побіду над турецкою і в тому діяла дуже малих стрет, тоді як турецка фльота значно потерпіла. До того, між турецкою фльотою панує безладє і на одним з воєнних кораблів прийшло до ріані і в тім покалічено 20 офіцирів. Зайшло се з того, що одні офіцери хотіли з Греками бити ся а другі заявили, що турецька фльота не є одвіжною Греків.

* * *

МІЖ РОМУНІЄЮ А БОЛГАРІЄЮ

З Букарешту доносять, що між Ромунією а Болгарією прийде до згоди і що вона наступить десь при кінци сего місяця.

Як би не було, не теткне вона того всього чого домагають ся. Болгарія відступить деякі укріпленя близько Сілістрії але не місто.

БУДОВА НОВИХ ЛІНІЙ

Тоті як робітника може вабити на жите, великі компанії чимраз то все більше збогачують ся і розширяють свою діяльність.

Ось і тепер оголошено, що симпрета компанія побудує в сьому році 807 миль нових залізничих ліній Залагоджені контракти чекають лише підпису президента компанії Т Шавнесія.

Будову жел. дороги перебрала фірма Janse Bros., Boomer and Hughes з Калгарі і Спокен. Сі фірмі взяли ся найбільший контракт а саме будова 244 милевої лінії з Milden до Empress і з Empress до Ваманд; 60 милева лінія з Lacombe на захід до Kerrobert 24 ми лінія з Коронейшон в напряму Едмонтону, 60 миль подвійні тори на головній лінії з Чапльон і Джерви.

Фолей Велч і Стюарт в злуці з иньною компанією побудує дальших 145 м продовжени лінії на захід з Вейборн близько границі Саскачевану і Альберти.

Остатних 60 миль мають ся побудувати з злуці зі Стерлінг мальтані і місцевости від Летбрідж, компанією Geo. Webster із Калгарі.

Д-р Дамян Савчак.

Краєвий адвокат в Тернополі заступник маршалка борщівської повітової ради, член надзорчої ради і б. директор Товариства „Дністер“, член надзорчої ради Краєвого Союза Кредитового; член „краєвої комісії для рентових осель“; б. посол краєвого сойму і член краєвого виділу; б. радний м. Львова; ем. ц. к. радник краєвого суду; член видільної спілки Діла, товариства „Просьвіта“ і многих инших українських товариств, — помер 29. м. м. у Львові в 65-ім році життя.

ЗАВІЩАНЄ В КОРИСТЬ АБД-УЛЬ-ГАМІДА

В липськім окружнім суді тими днями затвердили в кінцевій формі завіщане якогось Вальнера. Сей старий чудак записав свое майно, около 130 тисяч марок, бувшому турецькому султанови Абд уль-Гамідови, під услівєм збудувати в Царгороді святиню в честь вселюдного мира. У Вальнера була племінниця, дуже бідна, що жила лише зі своєї праці. Вона звернула ся до суду, доказуючи безвартність завіщаня. Одначе суд признав право наслідства Абд-уль Гамідови.

ПРЕДСТАВЛЕНЄ „З ЖИТЯ ГУЦУЛІВ“

Члени Народного Дому і инших товариств відограють дня 26 січня славнозвісну штуку Кошицького п. н. Верховинці, яку відограють ся в театрі Queens при улици Селкірк. Початок точно о 8 год. в.

Чистий дохід призначений на будову Укр. Народного Дому.

Вже крайний час, щоби Українці Вінніпегу заверчули для себе того рода святиню і не тулили ся по чужих кутах. Із сеї то причини можна сподівати ся, що саля буде переповнена і що білетів до суботи не стане, бо не імовірно, щоб більш один съвідомий Українець відмовив ся навіть на засото згаданім представленю.

Верховинців виставляють ся в сьому місті поряд третій і все отся штука виставляла ся тут як рівном по цілій Галичині з великим успіхом.

ШАПИ В ТРАНСКОНА ОТВОРЕНІ

Першу машину до направи ввезено до G. T. P. шапів зі второк і фактично сі великанські робітні вже отворені. Цілковитий рух їх наступив доперва в понеділок. бо-до тепер почало там працювати кілька сотох робітників. Двіста механіків приїздиває з Ривере. Тепер заходить одно питане, що коли прибуде велика сила робітників, для них не стане в Трансконі порожних домів, проте потяг приходить ме до Вінніпегу рано 6:45, вечером 6.15. Між властителями реальностий настав великий рух. Ренти піднесено значно, а так само піднесли ся ціни на лотах.

СПРАВА САНАЦІЇ в РУСКІМ СОЙМОВІМ КЛЮБІ.

В четвер 26. м. м. о годині пятій по полудни відбуло ся засіданє соймового клюбу під проводом посла Е. Пітуляка в заступстві не присутнього вже П. Василька, що не міг явити ся задля засіданя парляменту Предметом нарали була справа становища руских послів в соймі, що, як відомо має ухвалити справу упорядкованя руского, румуньского і німецкого Союза райфайзеньских кас. На засіданє запрошено також старшину „Селяньскої Кеси“, яка явила ся під проводом п. д-ра Стоцкого і взяла участь в нарадах.

КОНСЕРВАТИВНЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ЩИРЕ

Домінїяльне правительство стає в поміч лише великим капіталістичним предприємствам і такий вислів вже перше доказало ся фактами. В повинаню ще консервативного правительства людність Канади має двигати на собі як найбільші тягарі — і се доказане такою численною фактами.

Отсе й тепер консервативне правительство стає стальній компанії в поміч і зносить цло на рельсах до половини від одного тона, тобто з сімох долярів, на $3 50 від одного тона рельсів ввезених до Канади.

Алґома Стіл. Ко. жалує ся, що втрачає, що не може достарчити контракторам рельсів, отже її треба прийти в поміч — і правительство помагає — щоб помагає! Зниженє цла до половини ограничено до суми 294 000 дол. або доки не заповнить ся браку.

Ну, скажім, що кан. стальові компанії не можуть достарчити рельсів на будову желїзних ліній і коли з сеї причини зносять ся цло на желізі, то чомуб не знести правительству цла з подібних причин на тім, що потребує канадийска людність і що кан. фармер має до вбуту. З сим правительство очевидно не годить ся і коли приходить ся вже зносити цло, то воно зносить цловий тягар для тих, що й так не збідніли би. Алеж правда лежить в тому, що людність східної Канади заявила ся проти всякого зносеня цла тоді як капіталісти не зарікали ся сильно собі помагати і після потреби зносити для себе цло. Честі ним!

МОСКОВСЬКІ КОСИ В ГАЛИЧИНІ

Польска газета Gazeta pораnna доносить. Служба одної недалекої від Перемишля ладункової стації від довшого часу завважала, що надходять там ладунки з полудневої Росії, призначені для певних, все тих самих відборців. Близші і докладніші досліди доказали, що в тих ладунках находять ся коси (?)! потрібні ...тим москвофільскі наймито роздавали серед руського, сільського населеня — для кошеня „Ляхів і Евреїв“. Відкрите московських кіс є одним доказом більше підступної роботи Росії.

Чомуб вам не дістати калєндаря на рік — 1913 —

„Канадийский Фармер“ подає тепер добру нагоду своїм теперішним передплатникам як дістати калєндар на рік 1913. Калєндар сей один з найкращих, про се вже навіть писали наші передплатники в дописях, а можна його дістати в сей спосіб. Кождий наш довжник, що пришле найменше три (3) доляри як залеглість, або заплатить за 1913 рік півтора доляра, дістане калєндар.

Хто олначе платить премією за 1912 р півтора доляра, сей не дістане калєндаря, а коли хоче його дістати, хай пришле зараз предплату і за 1913 р.

Дальше сю оферту на премію ми ограничаємо тільки до якогось часу, і коли калєндарі вичерпають ся, тоді ми сеї премії давать не можемо. Отже треба поспішити ся, бо як каже наша пословиця хто раньше встав — той ся борше вбрав.

НОВІ КНИЖКИ

Проф Др. Мирон Кордуба: Ґеоґрафічний атлас (в українській мові). Містить 24 карт (мап) головних і 11 побічних. Ціна брошированого примірника $1.00, оправ в полотно $1.35.

Головний склад для Канади. Руска Книгарня 850 Main St., Winnipeg, Man.

Потреба такого атласа вже давно відчувала ся і була великим браком в укр. літературі. Тут найдете всі краї і части цілого сьвіта, точну карту України та Галичини із всіма головнійшими містами, ріками, пасмами гір в той вел. шляхам. Атлас безусловно потрібний в кождій українській хаті. Поясненя до сонця, місяця і зір умождивляють елементарне студіюванє сеї науки без коштовних підручників а малюнки що до астрономії представляють систему зоряного неба, обіг землі довкола сонця і т. д.

АНГЛІЙСКА ПРЕСА В УКРАЇНСЬКІЙ СПРАВІ

Льондоньська часопись The Economist друкує в останньому часі редакційну статю в українській справі; часопись дуже правильно освітлює українські відносини і виявляє велику поінформованість в нашій ситуації. Місячник The Russian Review що виходить в Ліверпулю під редакцією проф. Ліверп. универс. Бернарда Переса, відомого фінансіера Мориса Берінга, та американця Самуеля Гарпера, — містить в книжці за падолист докладну статю про українське питанє професора Федора Вовка. В звязку з останними міжнародними подіями, взагалі заінтересоване англійської [illegible] українськими справами дуже зросло Коротенькі згадки за Україну, в статтях присьвячених иньшим справам, стали звичайним явищем. Цікаво що слово Україна стало бути прикладане особливо до галицької України, а її столицею Львова!

РІЖНІ ВІСТИ.

— З Льондону доносять, що австрійске правительство хоче купити у англійского плекателя коней с Вільківгенаф...ового коня за небувалу ціну 1,200,000 корон на ціли розплодові. Кілька літ тому купило австрійске правительство подібного коня за троха низшу ціну 800,000 К.

— Президентом Франції вибрано при кінци минувшого тижня Р. Н. Л. Поінкаре, прем'єра французкого кабінету яким був через дванайцять місяців. Вибори відбули ся серед найлюбів...

— Місто Едмонтон навістила дня 16 с. м пожежа знищила будинок Кеч, вартости 75 тисяч дол., а саме умебльоване 80 тисяч долярів та каменицю Lachans вартости 50 тисяч дол. Під знищеними одного помешкання мало згинути два „Австрияки“ але третій „Австрияк“ Й. Шкавч, властитель дому не знав як вони називають ся.

— Довго піжданий внесок ступою англійского парляменту в справі самоуправи Ірландії вкінци таки перейшов і стане ся законом. Так отже Ірландия хоч як вуду а всеж таки буде мати свою самоуправу. Хто домагає ся той має.

— З огляду на великі отоложеня нинішне число „К. Ф.“ виходить на вісім сторін але що машина до злошуваня газети приноровлена до 8 сторін, було треба злощати кождих чотири сторони осібно. Проте хай шановні читачі вибачуть нам, що середний оркуш вложуть самі своїми сторін.

ДО КАНАДИ!

КРАЯНЕ:

Як хочете спровадити кревних або приятелів до Канади купіть для них у нас як найскорше шіфкарту і вони приїдуть на весні акурат, як робота отворить ся.

На весні дуже повні шіфи і як тепер не купите для них шіфкарти, то вони будуть мусїли довго чекати і не приїдуть аж в літі.

Шіфкарта з КРАКОВА до ВІННІПЕГУ коштує тепер $56.40

Так як знаєте ми посилаємо гроші до краю найскорше і найбезпечнійше і так, що люди дістануть рівні гроші.

Почта і зміняне коштує разом лиш 2 центи від $1.00.

Люде, котрі не в Вінніпегу можуть до нас присилати гроші або також разом з адресою з краю, а ми випишемо і рецепіс пришлемо.

Ми продаємо також шіфкарти до краю і міняємо гроші.

Продаємо марки крайові і канадийскі.

Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.

ALLOWY & CHAMPION Limited.

К. ҐЕНИК, менаджер чужинецького департаменту. — 667 Main St. Winnipeg, Can

НАША АДРЕСА

„Canadian Farmer“

[illegible]

Winnipeg, Man.

— А —

РЕДАКЦІЯ І ДРУКАРНЯ

знаходить ся на.

287 Selkirk Ave.

КРАЄВИЙ ЛІКАР
Dr. G. Kalichman
[illegible]
453 Selkirk Ave.
Телефон [illegible]

ДОБРУ ПЛАТНЮ —
[illegible]
MOLER BARBER COLLEGE
Cor Pacific Ave. & King St.
[illegible]
Winnipeg

НОВО-ВІДКРИТА
РУСКА АПТЕКА
[illegible] Selkirk Ave. Corner McGregor St.
Winnipeg, Man.
[illegible]

Руска Лазня
[illegible]
256-260 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 519

РОДИМЦІ! [illegible]
[illegible]
Руська Каса Задаткова в Бережанах (Галичина) [illegible]
ЗАГАЛЬНИЙ оборот за послідний рік виносить [illegible]
[illegible]
АДРЕСА ПОСИЛОК: [illegible]

[redacted]

Подайте до адреса [illegible]

B. Sulkowski & Co.
22 Belmont Ave.
Newark, New Jersey,
[illegible]
В таких случаях пишіть на нашу адресу

[redacted]

Хто передплачує щоденну часопись „Діло“, що виходить у Львові, Ринок ч. 10, той знає що дієть ся в цілому сьвіті, особливо в старому краю і в цілій Европі. Редакторами „Діла“ є найкращі публіцисти, тому материял як найдобірнійший. До того кождий передплатник, що приплатить річну передплату всего 9 дол., дістаєти ще дуже цікавий тижневий додаток „Неділю“.

„Діло“ повинні мати в собе всї товариства і читальнї.

НА РОС. УКРАЇНІ.

„Рада“ [redacted] пись виходить в Київі, столиці України. Адреса В. Підвальная вул. д. 6. Річна передплата пять долярів. Сей деннник повинен находити ся в кождій читальни і в кождого українця в Росії. Містить новинки, статї і огляди з цілого сьвіта, Росії та України.

Один чоловік в Des Moines хорував на ревматизм в своїм рамени. Приятель його порадив йому поїхати до Гат Спрінгс. Се будоб коштувало його 150 дол. або і більше. Тогди він попукав за делешевшим ліком і знайшов його Chamberlain's Liniment. В три дні після першого натираня він був здоров. На продаж по всїх склепах.

До канадійських Українців.

Покидаючи Канаду, уважаю своїм обовязком звернутись отсею дорогою до всїх, що заінтересували ся ними справами, про котрі я згадував в своїх вічевих рефератах.

Не один з теперішних старшин вже канадійських Українців покинув рідний край ще в дитячих літах, тому навіть не мав змоги пізнати наше народне житє в Галичині; впрочім ті, що брали живу участь в тім житю, а опісля переселили ся до Канади, вони з часом відвикали — се зовсім природна річ — або не мали змоги слідити всего що діеть ся в Галичині. Тому то, висланий як делегат просьвітних та економічних товариств, а перед всїм як делегат „Рідної Школи“, уважав я за відповідне звернути також увагу і на політичну борбу, котру веде український нарід в Галичині. Ся борба є тісно звязана з нашими економічними, та просьвітними змаганями. А що послідними роками вся сила наших політ. мобителів звернула против нищих домагань на поли шкільництва, коли против заложеня українського університету ставляли майже всї перепони польської суспільности, коли від ряду літ ми не дістали ані одної середної, промислової або торговельної школи, коли на наше і так вже понеполене шкільництво пробують в двох послідних літах замах, хотячи перемінити всї народні школи на чисто польські — то против тих ворожих затій мусїла ціла наша суспільність виступити не самі жалї, нарікання, протести та резолюциї, але реальну працю; та праця проявила ся в закладаню приватних шкіл — і на се приватне шкільництво посьвячував я найбільше часу на вічах.

Що ся справа не є дрібною видко з того, що мимо епідемії, яка запанувала в Канаді, складали вічевики по кілька-десять кілька сот, а в Едмонтоні навіть кілька тисяч долярів. Се є найкрасший доказ, що наш нарід розуміє вагу „Рідної Школи“ і доцінює її значінє для всїх Українців на сьвітї. Вона також лучить нас всїх без огляду на партиї і без згляду на край, в котрих наш народ живе. Очевидно хибною є думка, що справа „Рідної Школи“ є важна лише на сей рік. Ні вона є і буде все важною до того часу, поки ми не будемо мати змоги самі рішати про потребу закладаня своїх шкіл. А сей час або дуже близький, або може просунеть ся на довгі літа.

Через пор[redacted] цьких відносин з канадійськими насуваєть ся мимоволї думка, що і в Канаді нам вже крайний час подбати про українські школи. Ми не сьміємо бути погноєм у чужинців! І нам час подбати про планову працю на сїм поли. Нехай одначе ніхто не виходить ся з сею справою на власну руку, коли вона ще не підготовлена. В карности та добрім підготованю лежить успіх праці та борби. Є се річ канадійських Українців зачати планову працю в тім напрямі та зазивати помочі в Галичині.

Моїм обовязком є зложити всїм прихильникам та жертводавцям „Рідної Школи“, як також всїм вічевикам в не меньше загалови Канадийських Українців глубоку подяку за поміч, подяку нашим братам і сестрам в Галичині в так критичнім часї як тепер. Не можучи много подякувати моїм особистим прихильникам за ту сердечність, з якою до мене відносили ся, роблю се отсею дорогою. Українським часописям, котрі заняли ся розголошенєм справи „Рідної Школи“, комітетам в поодиноких місцевостях, що займали ся окликуванням віч і збірками жертв та головному комітетови у Вінніпегу, що назначував менї дорогу через Канаду, складаю на сїм місци щире Спасибіг.

Вінніпег дня 15. січня 1913.

СЕМЕН ДЕМИДЧУК,
делегат з Галичини.

ЧОРНОГОРСЬКІ І АЛЬБАНСЬКІ ЖІНКИ

Чорногорці се чисті Славяни, що належать до великої семї Сербів. Альбанці, але хто знає! Походженя Альбанців, яких Турки називають Арнаутами є все ще не розвязаною загадкою народознавства Звісно лише, що північні з них, головно племя Малісорів приняли в себе богато славянських елементів, південні Тоски богато грецьких а середущі найчисленійші турецьких.

Незважаючи на їх етнічну ріжнородність, подібний клімат, подібне фізичне уложенє краю, майже такі самі житєві услівя, а й сусідство тих народів зробило зі народи подібними до себе в дечому. В одному вони згоджують ся: у тім що низько цінять жінку.

Чорногорка не може рівнати ся з красою мущини свого племени, якого гарні, вонвинні черти можемо бачити тепер у ілюстраціях по часописях. Та все-таки вона за молоду представляє симпатичний, сьвіжий а навіть прегарний тип славянства.

Її подовгасте, гарно закроєне лице бруматної краски задаки верховинському воздухови заховує вельми сьвіжу краску. Волосе понайбільше чорне, просте, а нерідко стрічаєть ся брунатне а навіть ясне.

Зі стрункої будови впадає в око її прама, певна себе постава. Лише потреба під сим розуміти почутє своєї гідности, бо ледви чи є покірнійша, більше підлаюча жінка в Европі як чорногорка. Її праму поставу поясняєть ся сим: Чорногорка з молоду привикла носити великі тягарі на голові. Десять а то й більше годин ступає вона з тими тягарами тай ще з куділею у руках горістими стежками своєї вітчини.

Лише молодість є справді щасливим часом у її житю, тоді заживає вона великої свободи, вона весела, як звичайно молоді дівчата в у инших народів. Коли вийде замуж стає невільницею свого строгого мужа, якому заховує вірність ціле житє. Мусить мовчати в присутности инших мущин; смирно й боязливо опускає очи перед чужинцем. Та й для него має вона дуже мало повабу, бо вийшовши замуж, Чорногорка робить ся поганою і костистою, стає огрядною в ширині, хоч як уже сказано сама постава остає прямою, незігненою.

Коли стрінеть ся подружє, то звичайно чоловік вистроєний їде на кони, пішки коли жінка скромно біля него ступає. Коли відвідаємо Чорногорця і случайно покажеть ся його жінка, то він звичайно говорить: Даруйте, се лише моя жінка. Сам наче покраєть ся галка: Наші жінки, се наші мули. Бо в справді Чорногорець у потребі свою власну жінку запрягає до плуга.

Гірше ще живеть ся альбанській жінці. Альбанки подібно як і чоловіки середного росту, сильні, мускулярні. Між ними стрічаємо типи, що є більше гелленські як Гречанки з Атен.

Занимає жінка в родині найнизше місце в Европі. Альбанець ледви, що зачислює жінку до людини. Молодій дівчині не позволяють говорити з парубком, а давнійше такий „поступок“ покутувано кровю. Гадка на любу жінку Альбанцеви цілком чужа, коли він задумує женити ся. Що він у ній шукає, се лише наче його „голова звірина“ і потягова для вигоди його житя. Кажуть, що Альбанець уважає образою, коли йому сказати, що він закохблений.

Хоч Альбанка від дня як вийде замуж, працює тяжко то вона безборонна перед палуштанами свого чоловіка, який усюди дармує та віддаєть ся лише своїй збруї.

Судьба Турчинї се наче рай анголів у порівнаню з долею жінки згаданих народів, з яких Чорногорки всї християнки, а Альбанки по части.

ПОСЛІДНА ВІДОЗВА
— ДО —
Русинів і Поляків!

Кождий Русин і Полак повинен перечитати 1-2-3 число Канадийского Фармера, і задуматись над нашою офертою і заслати грошей за удїли котрі тепер можна купити в сїй фабричній органїзациї до наші гроші принесуть річно не меньше як 25 процент і де наші гроші не то щоби стояли на місци але виростуть від кождого доляра найменьше на $3.00 до пару літ. В сїй фабрицї кождий удїловець може дістати що року 25 центів або і більше за кождий доляр що тепер вложить, опісля коли схоче виступити з Компанії то може дістати найменьше $3.00 за кождий удїл за який виплатить тепер лише $1.00. Отже хто може вложити $5, 6, 7, 10 або і більше, то повинен сейчас прислати а сму вишлесь его цертифікат відворотною почтою.

Мусимо тепер вявити всїм, що можна вступити до сеї органїзациї тілько до February 15, а по сїм часї вже не будемо мати удїлів на продаж; если ще зостанесь яке число удїлів, то буде ся їх спродавати по $3.00, а тепер ще можете купити по $1.

Отже кождий повинен заслати тілько може і купити собі дуже прецїтну участь в сїм бізнесї.

Гроші висилайте прямо до Компанії через Post Office Money Order, Express Money Order або в регістрованім листї.

Адресуйте так:

Crispette Manufacturing Co., Ltd.
Box 3562 B., 903 Main St. Winnipeg, Man.

UNION BANK OF CANADA
Резервовий капітал понад $ 8,000,000
Актива разом „ $56,000,000,
Ощадности. Сей депертмент одержує цїлу нашу увагу. $1.00 почавши приймаєть ся як вкладки щадничі,
Моні ордери продані платні зі всїх частях сьвіта
A [redacted]
Менеджер
North End Branch
Cor Selkirk Ave. & Salter St
WINNIPEG, MAN.

VEGREVILLE.
Купуємо живий дріб кількоб не було після 1-го Октобра
[redacted]
Приносіть тільки товсті і добрі штуки. Худих і дрібних штук не хочемо.
Платимо найвисші ціни за товсті штуки.
Кури, Качки, Гуси, Індики.
Province Produce Co. – Vegreville.

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
National Associates for Coffee Co.
Philadelphia, U.S.A.
На продаж в всїх [illegible] склепах

Кождий сірник Еддого дає певний огонь.
Коли Ви шаркаєте сірник Еддого він всегда лопить ся легко і горить кільно, видаючи однакову поломінь
Сї порфектні сірники виходять з першо класового материялу і машинами неї фект- но механізовують ся під догладом справних робітників
[illegible]
THE E. B. EDDY COMPANY, LIMITED
Hull, Canada. Фабрикують також деревлянї цебра, цїмки і т. д.

ПРОБНЕ ЗАМОВЛЕНЄ ПЕРЕКОНА — ВАС ФАКТИЧНО ЩО
DREWRY'S
REDWOOD LAGE
в порівнаню кождого краю є найл
Зго чистість і як все гарантує с
ПИТАЙТЕ ЗА

IMPERIAL BANK OF CA
[illegible]

Авторизований капітал	10,000,000,00
Капітал вплачений	6,620,000.00
Резервовий фонд	6,620,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дорахуєть ся процент від тих вкладок. Видаєть ся драфта і кредитові листи платні у всїх частях сьвіта
NORTH END BRANCH
Corner Main St. and Selkirk Ave.
PORTAGE AVE. [illegible]
Corner Portage Ave. and [illegible] St.

НА ПРОДАЖ
176 фарм між норвежскими поселенцями в східно - центральнім Саскачевані.
Ми видали власне тепер книжочку на 32 сторінках, яка містить повний опис кождого кусня землі, зняте зі жиме, листи від дійсних поселенців і понад 70 фотографій
Коли ви хочете дістати закуток в урожайнім і розвиваючім ся дістріктї, пишіть до нас за сею книжечкою. Посилаємо зі за дурно.
THE WALCH LAND CO.
Northern Crown Bank Bldg. Winnipeg, Man

[illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Тел. Main 2510

!! ЗА ДУРНО !!
Книжочка з описом землї під огороди зараз коло Вінніпегу.
[illegible]
DALTON REALTY CO.
100 Union Bank Bldg. Winnipeg
Прошу заслати менї одну з ваших книжочок."
Имя
Адреса
Передплатники Канад. Фармера, котрі хочуть дістати сю книжечку можуть післати по ню до офісу Кан. Фармера, яку висилаєть ся за дурно.

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.
[illegible]

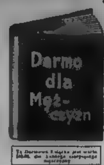

Czy jesteś dotknięty
[illegible]
Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., P. 407 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
[illegible]
Imię i nazwisko
Adres Stan

Дофин.

Дафин, Ман.

В вівторок 8 го с. м. замерз тут оден Русин Іван Курук.

Тутейша англьохальна часопись пише про се так:

„Вівторок був день Різдва після Галицкого звичаю. Не диво, що і сьвяткованє відбулось, не аби як через усі три дні сьвят. Іван Курук, Галичанин, около 45 літ віком пив до бейтами в Вівторок і Середу а в Четвер 9-го с. м. рано найдено його тіло замерзле на містик недалеко колейового моста.

Небощик походив з Австриї і перебував в Канаді три роки, лишив жену і два сини.“

От які, гарні овочі темноти, піятики, нерозуміня ціли сьвят. Дочекались людоньки сьвят, ну дочекались [illegible] коли мають пити, випити і ще раз пити.

І кілько то гроша наших бідаків пішло на ту піятику, — несліччити. В Дафин місточку числять руських міщан, мешканців, около 65 родин. І можна догадуватись кілько бочок алькоголю зужили вони, три сотки долярів видали, то певно.

Другі кольонії теж не суть послідними. Віськів прам. Ґерланд, Ман. Там — як автентично донесено мені — було перед Різдвом спроваджено з Вінніпегу около сімдесять гальонів спірітусу і гальон стоїть пять, отже чи не видали Ґерландці на алькоголь около $350? А хто то знає, може і богато більше? Не всї бо посилали за горівкою до Вінніпегу, купували і на Ейтелберт в готели.

А Ейтелбертчане, без сумнїву пропили через сьвята четири, пять сот долярів.

Гей, гей, аж серце краєсь на саму думку. Во дати яку лепту на добродійну цїль, на „Рідну Школу“ ті самі, що на алькоголь радо дають сотками річно — не хотіли, не дали.

Во отсе і примір. „Просять в вторі якийсь одного, добре маючого ся фармера Русина, просять о яку небудь лепту на „Рідну Школу“, а той і каже: „Е, говорю, добре тобі казати: дай но — в мене є діти та жінка і як би зачав так гроші сипати то на який конець я вийшов би.“

За хвилю, пізнійше, той самий фармер приніс фляшку горівки тай пив разом з його прихильниками кільно разів ся.

А чи подібних випадків мало думаєте? Го, го, не працуєм!

Причина? не далеко шукати. — Сліпий віж не може з'орієнтуватись (потрафити) хоч і на як добрій дорозі.

Темні душевно, і Русини не зможуть віка так довго з'орієнтуватись і йти правою дорогою знаня доки не тільки тіло, але й душа буде відчувати потребі потрібного корму.

О. Полтинко

Melville Sask.

Руска парохія в сьому місті вже зорганізована і з весною будимо будувати церкву вартости $7.000. Инші народи мають тут вже шість церков а з весною побудують ся ще дві. Тому то й час вже нашим Русинам мати свою церков в Мелвил.

Ще одно. Оногді лучив ся тут болючий випадок. На залізничих ярдах C. P. R. забило Русина Романа Ґірету по котрім лишила ся вдова і троє малих діточок.

Ц. Мігайчук.
М. Васецін.

— У Львові почала виходити місячна лікарська часопись „Здоровлє“ писана дуже популярно, щоб всі могли її читати. Редагують сю часопись і пишуть в ній наші найкращі лікарі. До Америки коштує 2 долари. Адреса редакциї: Львів Підвале 7.

Хто не полесть з передплатників старої і нової ваших почтъ, той не буде мати зміненої адреси.

Коли ви хоруєте часто на затверджене, то Chamberlain's Tablets мають на се дуже лагідний і благородний наслідок і дуже відповідають на таке. На продаж по всїх склепах.

Dr. B. GERZABEK,
ОДИНОКИЙ ЗІ СТАРОГО КРАЮ РУСЬКИЙ ЛІКАР В КАНАДІ.
[illegible]
413 417 Pritchard Ave. Winnipeg, Man.

Єсли закладаєте або вже маєте стор пробуйте з нас замовити.
Дістанете все се найтанші ціні і за скорою висилкою.
Ми продаєм тільки для сторників.
Campbell Bros. & Wilson
Гуртові і імпортуючі купці.
Winnipeg. Man.

◆◆ СПІРІТУС, ВИНО і ПИВО. ◆◆
[illegible]
Всї почтові ордери полагоджуємо скоро
Пишіть, телефонуйте або приходіть за нашою листою ціп.
T. D. CAVANAGH, Limited
176 Higgins Ave., Winnipeg. C. P. R. [illegible]
Phone Main 2095.

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „КАН ФАРМЕРА“.

НОВЕ ПОРТОВЕ МІСТО

Кождий з Вас знає, що в Канаді найбільше поробили люди гроші в містах західної Канади, як приміром в таких містах як Вінніпег, Едмонтон, Калгарі, Саскатун і Реджайна, а вже найбільше і найскорше поробили люди гроші в Ванковер і Принс Руперт тому, що се портові міста які далеко скорше зростають чим инші міста, тому що тут концентрує ся транспортація зі всїх країв як також в портових містах будує ся найбільше фабрик бо є можливість висилати всї продукти кораблями до всїх закутин сьвіта.

Таку нагоду як була колись в Ванкувер і Принс Руперт маєте тепер в

PORT ALBERNI, B. C.

яке буде одним з найбільших портових міст в західній Канаді, тому що:

1) Порт Альберні є найблизшим Канадийским портом до Панамского Каналу, Австралії, Хін і Япану і всї корабельні лінії зможуть все звозити в Канаду чи з Канади о 10 до 20 годин скорше чим почерез Ванкувер.

2) Порт Альберні має найліпшу природну пристань де можуть заходити найбільші кораблі.

3) Порт Альберні буде великим осередком риболовства.

4) Порт Альберні є великим осередком вуглевих майнів як також находять ся тут великі поклади залізної руди що дає запоруку на великі залізні фабрики в будучности.

5) Порт Альберні має знаменитий клімат де морозів ніхто не знає.

6) Порт Альберні в дистрікті найгарнійших овочевих земель де родить ся виноград, бруксвини і т. д.

7) C. P. R.-ска компанія зрозуміла яке значінє має се місто і тому перша збудувала там свою колію і скоро побудує тут свою пристань так звирує всї свої кораблі (які плавуть тепер до Ванкувер) до Порт Альберні і скоротить лінії з Хін, Япану, Австралії і Панама о 10 до 20 годин.

8) C. N. R.-ска компанія тоже добачила яку будучність має Порт Альберні і будує свою колію з Вікторія, B. K. і вже має лише 30 миль до Порт Альберні.

9) C. N. R.-ска компанія закупила майна в Cumberland за 11,000,000 долярів і побудує в Порт Альберні вуглеві доки де коло самого тадовання вугля буде затрудняти тисячі робітників.

Що Порт Альберні має:

Першій Canipeкий потяг прийшов до Порт Альберні 21 децембра 1911 р. і від тоді – се місто почато свое формальне істнованє і хоч се місто зачало ся заледво рік тому назад то нині воно числить около 2000 жителів, має два готелі з яких Tomas Hotel зачисляє ся до найперворяднійших будинків цілій західній Канаді, в крім того 4 церкві, школи, часопись яка виходить два рази на тиждень, кілька ресторацій, сторі, 3 банки а то: Bank of Montreal, Royal Bank і Bank of Toronto. Ціл Dominion Bank вже закуплено лоти під будову, а Тартан Canadian Pacific Lumber Co коштує 100.000 дол. де робить кілька сот народа. Один Cold Storage де робить 50 людий а другий великий Cold Storage зачинає ся будувати на весні. British Columbia Transport Co зачне на весні будувати цементову фабрику за чверть мільона.

C. P. R. Президент Sir Thomas Shaugh nessy сказав, Порт Альберні буде найважнійшим місцем на Canipeкій лінії.

Всі визначнійші бизнесмени і впливові люди Канади заповідають, що Порт Альберні в 5 літах буде числити не менче 15.000 жителів.

Тепер маєте знамениту нагоду купити в сїм місті лоти від 225 долярів і висше на легкі сплати по 25 дол. „кеш“ і 50 дол. „кеш“ в 15 дол місячно.

Сінпрска колія прийде тут десь в половині літа і ціни на лотах подвоять ся а може два і три рази будуть коштувати більше чим тепер.

Хто хоче купити лота нехай зашле депозит $10 а ми вишлемо мапи і скажемо котрий лот резервуємо. – Заким купите лота дійнде, то розпитайтесь на самперед про Порт Альберні.

PORT ALBERNI LAND INVESTMENT CO. DAWSON BLDG. Cor. Main & Hastings, VANCOUVER, B. C.

„Канадийский Фармер"
Редактор: А. Новак.
[illegible]
The Canadian Farmer
[illegible]
Canada North West Publishing Co., Ltd.
A. Novak, Editor

Робота Консервативної Партії в Канаді.

Всі знаємо фальшиву роботу правительства консервативного в сїй і других провінціях. Всі знаємо, що ся партія, складаєсь тільки з капіталу і з таких бідняків, котрі не дбають про бідний народ, ак один так другий, тільки дбає, щоби свою кишеню наповнити. На се богато скаже що: „А-ле що се мене обходить, то не з моєї кишені, і так може сказати тільки той, що есть цілком дурний, що не має жадного толку.

Богато нас знає що консервативна партия має всїлякий лазунїв таких, що ся тягають за людскими грошах, за котрі то гроші люде не дістають нічого. Се досягає великої суми в тільки Манітобі самій а що доперва в цілій Канаді! Се все приходить до державної касе в формі рівних податків Ті, що безпосередно податку не платять, то мусять платити свою частку на свої податковані потрібности до життя. Придивім ся правительству сеї провінції, то зобачимо, що консервативна партія єсть приятелем народу тільки однако виборів а більше ні. Вона є приятелем своїх послашків, лакуїв і капіталу в кождім часі. Перше велике обдурство було з телефонами бо так послашки крали, що не стало грошей і ся адміністрація туй тут що не заборгована через політичну кишу, бо консервативне правительство дало сю роботу до рук злодіїв, ако заплату за їх роботу підчас виборів для консервативної партії! Як се все виявилось і комісія се виснувала, то десь так все пощезали, що за ними і сліду нема. Чи консервативний уряд карав за се? Та де там! Елевейтори так само пішли з сеї причини Минувшого Августа на виборах в McDonald дистрикті всунули свого кандидата до парламенту проти волї виборців, бо хтоби був заговорив противно і стояв або писав за про ліберальну партію, то був зараз арештований і привезений до Вінніпегу в-ко криміналнак і по виборах випущений, бо не було за що карати. Се есть шахрайство яке Росія має і яке існує лише в Мехіко, що тільки щиле деволєні і пацюшно.

Кождий з нас говорить, що в старім краю злодійство, шахрайство і неволя для бідного народу, через що се так то кажемо, що то вже так від давна і так мусить бути. Се не правда! Зовсїм дале не було подбаємо тогди коли була за то пора, то досю не допустилибо, а як допустили то за пізно вже, — вже требаби „кров пролити, щоби собі своє право відбити". Ренер в сїм краю бачимо розвій і всі маємо спосібність трімати волю і мати голос у всїх ділах що належать від доброї волї народу тому не мусять опати і слухати дармоїдів, шахраїв з-ких тепер повно по цїлій провінції. Прошу такох порозуміти, що я не маю нїчого злого проти тих, котрі мають позицію від правительства для котрого роблять. Я говорю про таких, що мають позицію таку, що часом і через цілий місяць не рушить ся до сповнення обовязку в тій позиції в з ставить заплату. Се есть шахрайство.

Тепер придивім ся роботі канадийского консервативного правительства так де говорить ся про оборону краю фльотою. Партія консервативна хоче, щоби Англії дати 35 міліонів долярів на сю ціль. Тепер пора хтївби, чим се булоби для народу. В Канаді є 7 міліонів людий, а є сих 7 міліонів може есть 3 міліони або меньше, що платять податок, тепер процент і кошт [illegible] міліонів або 5 більше. Разом $17 до $20 на кождого що платить податок. Який Хосен буде з сего для народу канадийского? Абсолютно ніякого! Тільки буде се, що Канадийцям буде диктувати Льондоньский парлямент а котрім люди канадийські не будуть мати жадного права.

Кождий справедливий чоловік, котрий має свою волю і волю своїх дітей в серцю, до сего не допустить. В Отаві тепер ся тепер дискусія і ліберальна партія, так само як кождої такої нагоди має інтерес свого краю Канади і своїх людей в серцю, домагаєсь ся, щоби єсли потрібно фльоти то нехай так фльота, буде в Канаді, бо єсли Канада має за неї платити то нехай Канада платить але нехай се має в своїх руках. Хай-же люде канадийські знають, що не дурно гроші платять і в такій ділі, що не будуть простити в других того за що самі своїми грішми заплатили. Як се ліберальна партія не допустить і через се прийде можливо в короткім часї до виборів, отже кождий, що буде голосовати на консервативну партію нехай розуміє, що буде голосовати або платити за фльоту міліони але до неї Канада буде мати право тільки як сусїд. Зелим буде голосовати за Ліберальну партію, то буде голосовати за тим щоби фльота була вла-сністю Канади і ідея консервативної парт і єсть така, що народ повинен бути під опікою Англії а не сам собою. Э се як сказано пальцища і неволя! Ще хочу сказати пару слів про роботу партії консервативної.

Під сю пору зібрано з Англії тисячу дітей в ціли вислання їх по містах Канади. Сї тисячі малих невинних дітий забирають з Англії і висилають до Канади зібрато з тій ціли щоби їх роздати по фамілїях. Се не правда! Поділим ся по сирітских домах публичних в кождім місті Канади, то зобачимо, що всї ті доми переповнені.

Публичні гроші мусять ся платити. Тут есть досить таких дітей в Канаді але партія консервативна про се не дбає, їх се не коштуе і їх се не доширає, се люде заплатять зі своєї каси. Кождий може розуміти для чого партія консервативна се робить: Кождий щирий Канадиєць повинен бути сему противний, бо Канада не есть „домион" для всього, що не есть відїмне для Англії. Кождий Канадиєць повинен сему протиставити, бо повинен розуміти, що правительство то не есть „всемогучим" але виключним слугою народу і має так робити як народ хоче, аналог народ може дістати других слуг.

Петро Лазарович.

ДЕ Є? — Андрій Болнар, що мешкав під ч. 50 Аіліно, 30 Полоси і 37 Атлантик ул. Winnipeg Адресу його нехай подати до ред. „Кан. Фармера".

НАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ.
під управою пп. Арсенича-Воянівського і Сп-ка
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО [illegible]
РОБИМО [illegible]
СТЯГАЄМО [illegible]
ПРОДАЄМО [illegible]
ПРОДАЄМО Шифкарти на рівні лінії [illegible]
ВИСИЛАЄМО [illegible]
ХТО ХОЧЕ [illegible]
ПОЗИЧАЄМО [illegible]
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
НА ВСІ [illegible]
ВІ ВСЇХ [illegible]
NARODNA KANCELARYA
Phone St. John 2300. - 845 Main St. - Winnipeg, Man.
[illegible]

КОМПАНІЯ
The Grain Growers Grain Company
є компанією фармерів і виключно тільки фармері можуть належати до неї. Компанія ся радаб продавати свій стан для руских фармерів, а так само вона хотілаб купувати ся і продавати збіжє руских фармерів. В послідних 5 роках вона заощадила міліони долярів для західних фармерів. За дальшими інформаціями звертайтесь до:
Grain Growers Grain Co.
Keewaydin Building,
Portage Ave. East,
Winnipeg, Man.
Заінтересована особа може також писати до офісу „Кан. Фармера", Box 3656, Stn. B. Winnipeg, Man.

J. G. Kimmel
НОТАР
перенїс ся з 416 Мейн на 215 Logan Ave.
близько норе Мейн ул.
Real Estate.
Money to Loan & Insurance.
Телефонна адреса
KIMMEL & KOTSCHORUK
Phone Garry 2266
215 Logan Ave. Winnipeg.

ТЕОДОР СТЕФАНИК і С-КА.
мировий суддя і нотар
Канцелярія Нотаріальна і Агенція Корабельних Ліній.
ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги як також належитости через першорядних адвокатів в Старім Краю;
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на рівні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всїх краів.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности;
АСЕКУРУЄ від огню і на житє,
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]
Адресуйте:
Kancelarya Notaryalna
356 Main St. Телефон Ст. Джон 1165. Winnipeg, Man.

Руско-Американська лінія
[illegible]
Рускій — січня 8
Цар — січня 25
10 днів із Лібави до Галіфакс. Канада.
Ціна: 3 кл. з Лібави до Галіфак $48.50
[illegible] $57.50
[illegible] $70.00
[illegible]
A. E. Johnson Co.
27 Broadway New-York, N. Y.
[illegible]

Робота вже почала ся.

„Г. Т. Р." шапи в Тревокове вже отворили ся і на рахі сотки робітників почали роботу, именно знова компанія приймає до роботи і так буде тревати аждебь час, доки з $7,000,000 шапах не буде працювати 6,000 робітників.

Може проте кождий подумати який тепер з лотами настав там рух. Ціна відповідна ся пеподаливо але ми постановили продавати ї-ниєь час (дуже короткий) так як перше.

Всі, що до нас вже зголосили ся нехай спішать ся надсилати заплати в-ті, що думають купити нехай не відтягають час, бо він що до купна, тепер дуже дорогий.

Условия на короткий час ті самі. 15 дол. вен. в 15 дол. що місяць. Хто може заплатити більше, дістане 6 проц. опусту. Пишіть сейчас до

FLEER & WHITE
Box 2106 — Winnipeg, Man.

Місцеві хай зголошують ся до нашого офісу на 6 поверх Somerset Building, ч. 845 — 849, Portage Ave. W.

КУПУЙТЕ ЛОТИ В Форт Віліям.
Найгоповідніше жела ниче, портове і фабричне місто в Канаді. В нас є тепер лоти по $75.00 за лот, другі гарні, сухі лоти по $125.00. 25.00 готівка а решта по 10 дол. місячно. Лот по $75 00—$15 готівки, і решта по $5 місячно. Маємо богато більше лотів. Пишіть по інформації.
З поважанєм
W. Z. Hober
Real Estate
718 McTavish Street,
Fort William, Ont.

ДОБРА НАГОДА

Купити 53 акрову фарму 6 миль від Ethelbert, Man. 27 акр. зорано, добра хата, стайня, шпихлір, річка плине через фарму; вся земля дасть ся зворати, фарма обгороджена. Звірядя господарске і 13 штук худоби — все продам за 18 сот готівко. Не вишлат 900 готівки, решта на легкі сплати.

Інтересовання прошу писати до

John Bobyk,
Ethelbert, Man.

Ми хочемо звернути вашу увагу на факт, що найбільше заразливих хорїб, таких як коклюш, дифтерія, шкарлатина небезпечні для дітей тогди, коли вони перестуджені. Chamberlain's Cough лікарство вилічить дітий від перестуди і зменшить сим небезпеку сих заразливих хорїб. Лікарство се є славне з вилічувань перестуд. Не має в собі ні опіюм, ні прочих наркотиків і можна їх сміло давати дітям. На продаж во всїх склепах.

Найстарша Одинока Руска Фірма в Вінніпегу
БЮРО АДВОКАТСКО-НОТАРІЯЛЬНЕ.

ВИРОБЛЯЄ [illegible]
ПЕРЕПИСУЄ [illegible]
ПРОДАЄ [illegible]
ПРОДАЄ шифкарти [illegible]
ПОСИЛАЄ гроші [illegible]
ВИЛАГОДЖУЄ [illegible]
АСЕКУРУЄ від огню і на житє,
КУПУЄ І ПРОДАЄ реальности в місті і на провінції.
Управителем сеї фірми є М. В. Слобода, руский нотар.
Свій до свого.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street Winnipeg, Man.

Найкраща зі всїх.
Новість ЗАБАВА ТОВАРИСКА Новість
Найкраща з всїх.
в питанях і відповідях на 50 картонах з поученєм на 5 картонах.
Дуже займаюча гра для молодих і старих при всякій нагоді.
Ціна 25 центів.

Вже вийшло 4-те видане книжки:
Пісні про Канаду і Австрію

Ціна брошурованої 40 ц.
Ціна оправленої 60 ц.
Книжечка ся побільшена і містить гарні ілюстрації з нашого іміґрантского житя.
Замовляйте вчасно, бо попит за нею великий.

!! Важна Новина !!
Руска Книгарня видала для вигоди всїх Русинів в оселі і в краю „Галицкою Накладнею" заново поправлений в рускій мові:
ГЕОГРАФІЧНИЙ АТЛЯС
проф. Д-ра М. КОРДУБИ,
в обємі 24 карт (мап) з одною мапою України.
Всі мапи, в 8 красках.
Величина кождої мапи 12X10½ цалів (32X26 центиметрів).
УВАЖАЙТЕ!
Се є одинокє і перше видання атласу в українській мові.
Ціна дуже низька, брошурований атлас $1.00, в полотняній оправі $1.35.
Атлас можна замовляти тільки в нас, себто:
Ruska Knyharnia
850 Main Street. Winnipeg, Canada.

ЗУБНИЙ ШПИТАЛЬ
[illegible]
Dr. Mackay
[illegible]

СТІННИЙ ПЛАСТЕР
Пластер "Empire" є найкутший зі всїх.
Пластер „EMPIRE" має в собі силу затвердження і силу огнетревалости за одним разом
[illegible]
Одинокими фабрикантами
THE MANITOBA GYPSUM CO., LIMITED
Winnipeg - - Manitoba.

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1185. Winnipeg, Man.
Затямте, що ваша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпегу, тому нині засилайте свої замовлення до нас. Ви зацілім будете певні заощадити що найменше 20%
[illegible]

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ

Просимо звернути свою увагу на висше подані правила і після них звертати ся до редакції!

Річна передплата за „К. Ф." виносить $1.50, півріча 75ц., квартальна 50ц.

Подорожню передплати не відповідає ся застоп. Не вмішить ся дату при назвиску кождого передплатника.

Mykema T & B папіроси не клеєні.

УГОДА - ВАЛЬНА - КІНЕЦЬКА
АПТИКА.
[illegible]
АДРЕСА:
E. A. MITCHELL & Co.
92 Euclid St. Winnipeg, Man.

Ви переконаєте ся, що аптикарі скрізь добре говорять про Chamberlain's Cough лікарство. Вони мають з досвідів в продажи, що в случаях перестуди на них можна полагати і воно є приємне і певне. На продаж во всїх склепах.

Закоханий чорт.

(Кінець).

— Будьте ласкаві пан отче, — каже дід, — застуніть ся за бідну сиротую коли-б ви побачили, що за молоде, та гарне та нещасливе! так же каторжний, анахемський хвостяк! та ще от що — почав дід та й язик прильнув к гортані.

— Що там ще? — спитав пустельник.

— Волочка [illegible] ридалась, ка[illegible] віткнувши [illegible] у сю дьявольску [illegible] бо дай їй [illegible] нехай буде здорова... от-що!

— Буду благати Господа — каже пустельник [illegible] щоб він милосердний [illegible] покаяння, а ти їдь собі [illegible] у Січ. Пабудь [illegible] пить дїт на запорожській стражі, та й вертайся до мене Як дасть Бог, що вона спасеть ся, то я вам і повінчаю.

Що ж мені тепер роби ти із чортом? — спитав дід.

— А що з ним робити, — каже пустельник, — [illegible] голодні в його хвіст, [illegible] йому у Січ

— Дякуєм за голодні — каже дід [illegible] — от о та ларів не знайти [illegible] да добра, і на-заводи [illegible] [illegible]

Пустельник пішов у свою келію, зняв кипарисний хрестик і надів його на шию дідові.

— Тепер, — каже, — він у тебе, як найнит, як кревав, що звелиш, те й робити-ме!

Пустельник провів діда до печери і поблагословив його на прощання.

Вернув ся дід до чорта, та якось йому і глянуть на його совісно, хоч у рябий очей поначать. То вже-ж не потурать і чортові, щоб губити християнську душу. Не що-дня брилав, не все коту масниця! Тільки доторкнув ся дід до чорта, зараз і почув сердешний свою неволю, так і затрусивсь і застогнав бідолашний.

Що ти, Кирило, зо мною зробив! — озвав ся чорт.

То, що й ти з другими робив, — каже дід (а самому жаль чорта: добра була душа у поліцина). Ловить, — каже, — вовк, та як і вовка піймають!

Не довго дід балакав з чортом, та нічого було гаразд і казати. Узяв відьму за руку, та й повів в печеру Дорогою роскавав їй, на чому вони погодились з пустельником, обняв Одарку, кріпко притулив до серця, аж сомліла небога, а там сів на чорта і полинув, як на крилах, у Січ.

У раниці дід вже був з Кошу Кому не скаже, що він учора ввечері виїхав із Святих Гір, ніхто віри не йме: та як повірить, щоб у одну ніч перебітти тридцать миль! Чого вже не виробляв дід на тім коню! ак-би почули, що він розказував, тоб сказали, що бреше за цілісінький тиждень не перескухаєш. Раз дід заспорились з Ваниною підлою, що поїде у Вахчисарай і самому хану[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] і що-б як думали пойхав та й сказать, та ще й добре [illegible], щ [illegible] аманин. — У якогось Москаля в [illegible] „Та" каже, „анахемський чорта плешивник, бусурманський, катеквцький анахемський, єретеців свя, траста тобі чортів у [illegible]!" А було, як наскочить С чавник на татарську орду, то дід так і врізеться в саму гущавину, а коні [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] в очели Чотири роки дід був отаманом [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] хотіли були пускать Стеваноєм, так дідів і каже [illegible]

— Достаєш [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] потрібна, бачите [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Кирила [illegible] ... [illegible] [illegible] і чорта [illegible] у дружки.

— [illegible] каже дід [illegible] не побоїшь і не чоботу кать

Та сів на чорта та й чкурнув у Святі Гори: увідоміла добу і там [illegible]. Дивить ся, аж тот [illegible] ровнин така вода, наро [illegible] сьвіта повалітаєть [illegible] [illegible] творі, та [illegible] [illegible] [illegible]. Скоро [illegible] чорт так і затрусивсь і [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] до тієї межі. [illegible] на чорта, за [illegible] [illegible] дід злізта й каже:

— Прощай, чорте, не поминай лихом, спасибі тобі за вірну службу!

Тільки дід говорив сесло-во так він і перекинувсь у птаха Як же закрякав гомонське гайворон та здійметь ся наче хмара аж сонце закрило! Налетіли на чорта, — дід і не схаменувсь, не звів руки підвість — перехреститься, розкльовать рота, щоб Богослова засьвідать, як вона вже й пошарпали Трутина на шматочки. До те в біса і мясо дісось; тільки пірє полетіло за вітром. Жалко дідові чорта, так жалко! Так тепер вже не до його; друга думка у діда — що то з Одаркою діеть ся, чи помилував її Господь? Тільки перестухав дід через річчак, в з-за кущів на-зустріч Одарка. У квітках, у стьожках, як до вінця. Так і кинулась на шию дідові.

— Спасителю мій! заголосила Одарка. — Господь милосердний помилував мою грішну.. Тебе-ж тільки й ждала, мій голубе, як билинка росиці з неба!

Ще краща стала; така біла та повновида, очи сяють, як зорі серед темної ночі, зуби блищать, як білі то кубита на сонці від свіжім небом Так і тулить ся до діда і цілує його і милує, і хрестить ся і його хрестить. Дід стоїть, як укопаний, себе не тямить і очам своїм віри не йме; далі узяв на коліна, простяг до-гори руки, та кріз сльози і промовив

— Боже милий, який же ти до нас милостивий!

— Ходім же швидче до пустельника, — каже Одарка: він тебе жде з самісінького ранку

Дід, взявшись з Одаркою за руки, пішли до пустельника. Звінчали у церкову, дивлять ся — вже і нового стоїть по середині, і два вінця лежать на налою — не з фольги, як теперечки понасте в тельних квіток

Здорові буї, Кирило, — сказав їм пустельник чудесний, як тобі Бог милував на Запоріжи!

— Слава Богу, пан-отче, — каже дід [illegible] вашими [illegible] спасені і покійному [illegible] добре служив, [illegible]

Дід одслужив [illegible] молебні архистратигу Михаїлу, і гору побілово [illegible] Миколаю чу [illegible] [illegible] так зу-стольными [illegible] молодих перед на [illegible] [illegible] вкрутив.

— Тепер [illegible] каже, нехай вам [illegible] [illegible] [illegible] та не [illegible] [illegible] на доєрдний [illegible] [illegible] щоб гривдаж, а на [illegible] каже, [illegible] [illegible]

— Та [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] та не [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] і доля [illegible] тільки при [illegible] [illegible]!

Як стали прощатись, Одарка три [illegible] [illegible] пустельникові [illegible] [illegible] батькові [illegible] Дід хотів був поклонитись, так цим він не гнеть ся. У Стовпкір взяв як у [illegible] вона одному тільки [illegible] й плакать [illegible]. От дід ухопив собі [illegible] руками, [illegible] [illegible] силу [illegible] [illegible] [illegible] голову.

Подякувавши добре пустельникові, дід з молодою жінкою вернувсь Береці. Грошей у [illegible] до чорта, повісили [illegible] через тута набитий дукатами, — так що скоро [illegible] Вибрав [illegible] [illegible] гарне місце над річкою, теперечки панський сад, і поставив заможну хату на дві половини Накупив собі волів, овець, коней, і зажив собі з Одаркою. Одарка дуже була щаслива за дідом, — діждала сина оженити, діждала і внука, і вмерла в доброю славою

— От вам і кінець. Вибачайте, коли не до смаку; роскавав, що чув от діда: коли він брехав, то й я брешу.

* * *

— А що сталось, — спитала хазяйка, продираючи очі; бо поки старий росказував, вона то спала, то прокинеть-ся і звон слуха, — що сталось з тим хвостиком?

— Е.. помилайте, як взяли той хвостик одчетали в корнїєм. Дід як вже не дождав ся, так і місця того не знайшов де він ріс.

То то-м!... А то якось чудно, матері його на лихо: мінка та з хвостиком?

Хазяйка глянула на мене мов хотіла довідатись, чи воно не чудно й мині.

Подякувавши дідові за його гарне оповідання, ми полягали спати, а на другий день у-ранці, за часи, вже зібрались, ще побалакали трошки і роз'їхались на віки вічні.

Щоб не розвілось по сьвіту те, як кажуть, фантастичне оповідання діду-гала, я списав його для твоїх земляків. Наша чудова українська вроди, нагріта гарячим полуденним сонцем, навіва на душу насінням поезії та чар. Як пшениця зріє на ниві і складають її у копи і скирти, так і воно, те насіння, запавши у серце й душу, зріє словесним колосом, і складається у народні оповідання і легенди.

НАДІСЛАНЕ.

ЩИРИЙ ПРИВІТ КАНАД. УКРАЇНЦЯМ

Красний Шкільний Союз „Рідна Школа" у Львові приняв з великим вдоволенєм звіт свого секретаря д. Семена Демидчука, з якім доносить він про те, з якою великою звичайністю приймали його брата Українці в Канаді, з як великою прихильностю відносились они до ідеї „Рідної Школи" в Галичині, і як щедро і охотно складали они свої жертви на підмогу „Рідній Школі" в своїй далекій вітчині!

Честь Вам за се дорогі Брати, а вдячність буде велика і вічна в серцях тої молодіжи, котрій Ви своїми датками помогли образувати ся в рідній мові, пізнати свою сьвітлу минувшину і добивати ся кращої долі на своїй не своїй землі!

Поміч Ваша для нас дуже пожадана і дуже в пору Край наш потерпів сильно в причини сотрічних елементарних нещасть, борба о свої конечні права занимає ум і заберає богато сил, що так довго були приметені вимагає величезних матеріяльних засобів, на які не може здобути ся нашо велика з'усиль сама галицька суспільність.

Українці Галичини складають проте Вам, Брати У країні Канади, свою щиру дяку і чекають на дальшу Вашу поміч у своїм тяжкім положеню.

Львів, в грудни 1912.

За красний Шкільний Союз „РІДНА ШКОЛА" у Львові.

І. Кивелюк, М. Павлик, Л. Сальо, Др. І. Брик, о. О. Вавьо, Др. І. Джиджора, о. Др. Д. Яремко, Л. Левицький, о. Д. Лопатинський, К. Малицька, о. А. Стефанович, В. Білецький, Др. І [illegible].

СКЛАДАЙТЕ КУПОНИ І ОБГОРТКИ З МИЛА
ROYAL CROWN SOAP
[illegible]
[illegible] БЕЗПЛАТНІ ПРЕМІЇ [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
Складайте купони Royal Crown Soap [illegible]
ОТСЕ Є МИЛО
Воно заощадить Вам гроші.

[illegible]
Ножиці сі зроблені з доброї сталі. Вістря сїх цалів довгі Ножиці сї безплатні за 50 обг. з мила R. C. S.

Маємо сотни инших премій, тому як жадна з сих не заінтересує вас напишіть до нас. Маємо премії яких Ви потребуєте.
Купуйте мило Royal Crown Soap Викидайте його і складайте купони.
THE ROYAL CROWN SOAPS, LIMITED
Premium Department WINNIPEG, MAN.

Ми маємо вилічених

Коли всякі лікарства оказались безуспішними і инші лікарі не потрафили вилічити.
Так пишуть вдячні вилічені люди.
[illegible]
Ваш [illegible] Амброзій Станкевич.
[illegible]
Mrs. Anna [illegible] [illegible]
Mr. John Fevers, [illegible] Philadelphia, Pa.
Mr. J. [illegible] [illegible] і сотки других.
Чи є ви здорові? Чи терпите не сьміло повсталу недугу, чи застарілу і бажаєте стати вилічені? А єсли далеко мешкаєте, то напишіть про слабостий хоробу письменно в рідній мові до.
THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC.
В Філадельфійській Мед. Клініці доборовий доктор специялист, вилічить секретні або заразливі хороби, запечищене крови і загальне ослаблене, слабости нервові, або посолені з надмірної праці фізичної, слабости міхура або органів мочевих, болї в ставі або инших частей тіла, неспокій або скоре ірітоване ся, немилі сни, спливи, допустився повоху вибриків молодости, катар, бронхіти, слабість ядра або нарок, розличні слабости крови, часте мочене, біль голови, свербіне і вискди насмирні і всякі инші слабости Мущин і Женщин. — Ту вилічено вивших від сьміло повсталих або застарілих слабостий, отже й Вам могуть помочи без ножа, але при помочи правдивих лікарств.
Лікарства приішлеть ся Вам до Вашого дому в Канаді і тому вилічитесь не добре; тому що! Філадельфійска Мед. Клініка посідає свою велику Лябораторію, аптеку, лічницю, де находять ся найлучші в найновійших часах винайдені лікарства і всім зголошуючим ся суть споряджені спеціальні ліки отже хорі уживаючи такі ліки суть в стані скоро і добре вилічити ся. В той спосіб, хто до нас удає ся, віднаходить здоровлє і подяку нам. Лішого доктора і ліпших лікарств як в нашій Клініці нігде не знайдете.
Всі потребуючі доброї лікарскої помочи, пишіть нині і все адресуйте так
PHILADELPHIA MEDICAL CLINIK,
117 Walnut Street PHILADELPHIA, PA. U. S. A.

ГОЛОВНИЙ ЗВІТ ВЗГЛЯДНО ТОНШИПІВ В ЯКИХ НАХОДЯТЬ СЯ НАШІ ЗЕМЛІ

Протягом місяця септембра 1912 р. президент нашої компанії оглянув особисто всі землі, про які говорить ся в сім звіті і стратив не мало часу на балачки з місцевими поселенцями, довідуючи ся про найліпші методи фармованя і роди плодів що можна плекати успішно на тій території.

Ціль сего донесеня є та, щоб описати його з тім дистрікті в яких положені наші землі і виставлені тепер на продаж.

Протягом минувших десятьох літ писало ся дуже богато про землі Канади, кліматичні условини, плекане плодів і т. д. і коли сих подробних інформацій бажав дістати читаючий сего звіту, їх можна дістати від Deputy Minister of the Department of the Interior, в Ottawa, Ont.

ЛЬОКАЦІЇ.

Наші землі положені в східно осередковім Саскачевані, котрий є звісний Департаментови Агрикультури яко Збіжевим Дистріктом Саскачевану No. 4.

Наші землі положені на полудне від залізниці Canadian Northern Ry., на північ від бренчу (тепер під конструкцією) тої самої залізниці, і Grand Trunk та Canadian Northern залізницями до сходу, будучи лініями прямуючими на північ щоб злучити ся з державною залізницею що будується тепер до Hudson Bay.

Як вказано на мапі в брошурі, наші землі положені в „врожайних сторонах". Ріки звиваються в осередку нашої території на північ, полудне, схід і захід. Територію до тепер добре осушено і з огляду свого підєму (16,000 стіп понад море) має дуже корисну атмосферу.

РИНКИ ЗБУТУ.

В брошурі яку вишлеть ся кождому з офісу Walch Land Co. поміщено фотографії кождого легко доїздного міста з точними описами. Протягом слідуючого року три нові місточка будуть засновані на новій залізниці, що тепер будується, а се наповідає появлене нових місточок торговельних збутів навіть більше користнійших чим сих описаних.

КЛІМАТ.

Весна розпочинає ся на нашій території коло 1 цьвітня, а потім слідує чудове літо за яке Західна Канада є подивляною. Протягом сезону в якім росте пшениця, сонце сходить між 4 а 5 годиною рано, а заходить між 8 а 9 годиною вечером.

По богатьох годинах луків сонця які в сім дистрікті управляють жите, слідують холодні ночі а з чого можна приписати великі скількости пшениці, вівса, ячменю і льну, що росте в сій території. Місцеві поселенці мешкаючі в сім дистрікті через сім і вісім літ суть авторітетом твердженя, що худоба і коні витримують на дворі цілу зиму. Тому то і зими не є неможливо острими, що залежить від незлічених лісів які заслонюють собою північні вітри.

РОЗМІР.

Кілька народів мають у себе ті самі условини льокації що в Канаді, як порівнати їх з нашими засіянями збіжево-продуктивними ринками цілого сьвіта. Беручи середину наших дистріктів як початкову точку, ми переконали ся що вона є 100 миль на полудне від Берліна, Німеччина; 160 миль на полудне від Ліверполю, Англія; 290 миль на полудне від Копенгаґи, Данія; 560 миль на полудне від Штокгольму, Швеція; 675 миль на полудне від Християнії, Норвегія і 575 миль на полудне від Ст.-Петербурга, Росія.

Розмір є одною з причин великої продуктивности Західної Канади.

ДОЩІ.

Дощі в середно східнім Саскачевані є точкою корисної продукції збіжевих плодів. З огляду на холодні ночі і небувалости горячих вітрів, посуха не так скоро лучає ся в західній Канаді як в більше полудневих краях, тому то ріст збіжа на заході потребує менше зволоженя.

Слідуюча табеля вказує пересічні дощеві опади протягом означеного періоду:

Округ	Роки обсервації	Пересічно цалів
Пр. Алберт	11	17.93
Ветлфорд	12	14.28
Едмонтон	12	18.44
QUILL PLAINS	7	18.01
Індіян Гед	13	17.59

ВОДА.

Сей дистрікт є заводнений кількома ніколи не опадаючими ріками чистої жерельної води, малими озерами, а в копаних керницях є не ограничена скількість води чистої на 99½ процент і не глибше 16 до 20 стіп.

ЗЕМЛЯ.

Земля в сім дистрікті є чорноземом, із достаточними складниками для ярових рослин, а се робить її описною так, що легко обробляти, до того вдержує вона в собі потрібну вогкість. Слідуюча верства, се груба верства жовтої ророватої глинки всюди однакової.

БУДІВЛЯНИЙ МАТЕРІЯЛ

Около 20 миль на північ від наших земель находить ся великі лісові резерви до оперування кількох найбільших канадійських деревляних компаній. Проте готовий деревляний матеріял можна дістати в першій найнизшій ціні. Деякі з поселенців, як би не було, будують в початках хати і стайні з логів, а коли вже розгосподарять ся, доми по кольоніях повстають на камінних фундаментах. Дивлячи на такі доми, здасть ся, що се палаци більших міст.

ЯРИННІСТЬ.

Найкраща барабоня, пастернак, морква, капуста, помідори і бруква не вдають ся ніґде в цілім Саскачевані як продукується в сім дистрікті. Деякі поселенці садять навіть свій власний тютюн.

Між поселенцями істнує навіть такий жарт, що коли телефонічна лінія попрацює в їх дистрікт, вони сушити-муть моркву і вживати на телефонічні слупи.

ОВОЧІ.

Корчові овочі як малини, агрест, порічки, дрібні яблока і т. п. вдають ся в сім дистрікті як найліпше. Провідник що товаришив інспекторови в подорожи по сих землях каже, що в часі доспіваня він видів колеса їх возів були червоні від ягід толочених преріями.

ОПАЛ.

В околиця находить ся подостатком дерево, якого стане на цілі роки як що лише подбає ся о його добру охорону.

Вуглеві майни доказаної якости находить ся в полудново-східній части Саскачевану у віддали 150 миль на полудне від наших земель, дальше вуглеві покладки недавно віддерті в Touchwood Hills, около 30 миль на полудневий захід від наших земель, розвязують опалову квестію раз на все.

ТРАВИ І СІНО.

Фотографії в нашій брошурі вказують в злуці з секційними репортами наших земель на факт, що сей дистрікт посідає велику скількість як також явість росту дикої трави, як от червоно-шишкатої, синьо-перистої, горошку і вик. Тоді як нема потреби засівати конюшини і тимотки в великій скількости, нема сумніву, що сі два роди цінні не будуть успішно вдавати ся в тій території. Засіяна конюшина тутешніми поселенцями стає доказом, що льоцерна і велика червона конюшина буде так само рости в сім дистрікті як в стейті Каліфорнія.

СКОТАРСТВО.

Тяжко аби проминув день в якім не було би в канадійських першорядних часописях поміщеної статі з нарікання того факту, що Канада не продукує подостатком мяса, масла, сира і т. п. для домашнього ужитку. Наложені ціни за того рода продукта в Домінії здасть ся вищі чим в якій иншій части північної Америки, виключно лише Аляски і північно-західних Територій, де брак транспортації є одиноким фактором витвореня високих цін. Обчислено, що коли звернено спеціальну увагу на скотарський промисл в західній Канаді, то вало би шість літ часу він моглоб ся достарчити его на внутрішні потреби.

Зі взгляду на буйні природні трави продуковані в сім дистрікті і недорівнаної води, в злуці із кліматичними кондиціями, нема впровдї ніґде такого дистрікту де молочарство і скотарство можна провадити з такими малими видатками і стратами чим можна його вести в сій території. Кождий годівельник худоби і молочар котрий розглянеть ся тут, він переконає ся о нагоді в злуці кождої вимоги.

САСКАЧЕВАНСЬКИЙ ЗВІТ ПЛОДОРОДНОСТИ.

Є се вказаючі в око числа зібрані Департаментом Агрикультури, Бюра Інформацій і Статистики про сегорічний врожай (1912). Обчислене се опирає ся на звіті 1,800 кореспондентів. Загальний врожай пшениці, вівса, ячменю і льну числить ся на 228,486,154, бушлів, або 15,755,801 більше понад врожай 1911 р. Все се росло на прохованих акрах числом 9,184,814 в порівнаню із 8,602,455 акрів в 1911 р. виключаючи надвишку 582,359 акрів.

Надвишка лєнового врожаю є більша там де брак залізничої транспортації, бо фармер, що вимушений далеко возити може дістати ся лем більше грошей чим за який иньший рід збіжа. Він може також дістати скоршу винагороду, бо лен вдасть ся найліпше на новині.

Числа вказують, що сегорічні цефри перевисшать всі дотеперішні і що Саскачеван виродукує найбільше збіжа в своїй історії, що дальше, збудує для себе імя найбільшої, пшеницю продукуючої частини Британської Імперії.

ПШЕНИЦЯ. (1911)

Ч. Дистрікту	Ч. акрів	Врожай вичислений (бушлів)	Видаток з акра
1. Полуд. схід.	1,097,454	20,190,096	17.2
2. Полуд. серед.	720,287	15,[illegible],109	[illegible]
3. Полуд. захід	229,920	2,282,097	10.5
4. Східно середній	[illegible]	[illegible]	[illegible]
5. Середній	1,200,[illegible]	[illegible]	18.7
6. Захід. серед.	415,[illegible]	5,961,794	14.4
7. Півн. схід.	82,000	471,[illegible]	[illegible]
8. Півн. серед.	150,7[illegible]	[illegible]	[illegible]
9. Півн. захід.	140,000	[illegible]	17.0

	Акрів	Бушлів	Видаток з акра
Провінція	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ОВЕС (1911).

Ч. Дистрікту	Ч. акрів	Врожай вичислений (бушлів)	Видаток з акра
1. Полуд. схід.	661,963	24,407,787	[illegible]
2. Полуд. серед.	283,232	14,110,807	50.4
3. Полуд. захід	72,541	3,000,625	41.2
4. Східно середній	[illegible]	[illegible]	[illegible]
5. Середній	[illegible]	[illegible]	41.4
6. Захід. серед.	120,[illegible]	4,720,000	40.2
7. Півн. схід.	40,745	1,943,973	40.6
8. Півн. серед.	27,071	[illegible]	[illegible]
9. Півн. захід.	70,[illegible]	[illegible]	[illegible]

	Акрів	Бушлів	Видаток з акра
Провінція	2,190,000	[illegible]	[illegible]

ЯЧМІНЬ (1911).

Ч. Дистрікту	Ч. акрів	Врожай вичислений (бушлів)	Видаток з акра
1 Полуд. схід.	10,712	2,111,[illegible]	[illegible]
2. Полуд. серед.	12,000	[illegible]	[illegible]
3 Полуд. захід.	6,940	165,879	[illegible]
4. Східно середній	[illegible]	[illegible]	[illegible]
5. Середній	[illegible]	[illegible]	[illegible]
6. Захід. серед.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
7 Півн. схід.	7,708	[illegible]	[illegible]
8. Півн. серед.	17,334	477,000	[illegible]
9. Півн. захід.	[illegible]	[illegible]	[illegible]

	Акрів	Бушлів	Видаток з акра
Провінція	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ЛЕН (1911).

Ч. Дистрікту	Ч. акрів	Врожай вичислений (бушлів)	Видаток з акра
1 Полуд. схід.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
2. Полуд. серед.	[illegible]	[illegible]	17.9
3. Полуд. захід.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
4 Східно середній	[illegible]	[illegible]	[illegible]
5. Середній	[illegible]	[illegible]	[illegible]
6. Захід. серед.	[illegible]	1,094,341	10.7
7 Півн. схід.	4,183	[illegible]	[illegible]
8. Півн. серед.	[illegible]	[illegible]	11.7
9 Півн. захід.	[illegible]	[illegible]	11.3

	Акрів	Бушлів	Видаток з акра
Провінція	[illegible]	[illegible]	[illegible]

Сей звіт мож дістати і про вірність повнейшого переконати пишучи до: The Department of Agriculture and Statistics, Information Bureau, Regina, Sask.

ПОРІВНАНЯ ЗБІЖЕВОГО ВРОЖАЮ.

Слідуюча табеля виказує пересічний видаток пшениці з акра в Мінесота, Північної і Полудневої Дакоти і збіжевого дистрікту No. 4 в Саскачевані, протягом сімох літ, від 1905 до 1911, включно:

	Бушлі.
Збіжевий дист. No. 4	[illegible]
Мінесота	13.90
Норт Дакота	12.50
Полуднева Дакота	12.70

ЧИЩЕНЯ ЗЕМЛІ.

Перечитуючи віддільні звіти в справі наших земель, читач може думати, що чищене землі з корчевого дерева і т. д. стане серіозною пропозицією. Місцеві поселенці — не переконали ся, щонема місцеве легкого від отсего чищеня землі з молодняку. З огляду на ріст буйної трави по цілій сій території, чищене землі з сего молодого ліса є дуже легкою справою. Природні трави досягають пересічно від трох до чотирох стіп буйного росту і коли рано в нео всі зарости висохнуть творять собою непроходиму місцями гущавину. Коли підложити в тім часі вогонь він вбиває живу що деревину а весь сухий і мертвий ліс чи то дереваня вигорає. Слідуючого року виростає звичайно на таким, спаленю ще більша трава і коли повторить ся сей процес, земля стає прямо очищеною і готовою до управи.

Т. З. СИСТЕМА КОНТРАКТІВ TORRENS TITLES.

Всі наші землі під системою контрактів Torrens Title. Правительство видає цертифікат власности або дід на кождий кусень і гарантує контракт. Злі контракти в Саскачевані не знані. Звичайні кошта передачі землі числят від $3.00 до $10.00 за кожду передачу.

ПОДАТОК.

Податок на наших землях числив 1912 р. $45 00 до $70.00 за одну секцію. (640 акрів). Податки в будучині числитимуть пересічно около $70 00 за секцію, бо коли зорганізує ся шкільний дистрікт в кождім тошипі, воно спричинить ся до вищого податку. Худобу, знаряди, домашні товари і наші особисті річи, вилучені з під оподаткованя.

ТЕЛЕФОНИ.

Провінція Саскачевану є власнителем телефонічної системи якою управляє. В часі інспекції наших земель, державний інспектор переговорював з тутейшими поселенцями щоби впевнити ся про можливости заснованя сілських телефонів в цілім дистрікті.

ДОБРІ ДОРОГИ.

Правительство Саскачевану видало $5,000,000 на поліпшене публичних шляхів в своїй провінції. Протягом 1912 було видано від $2,000 до $3,000 в кождім тошипі в якім положені наші землі. Можливо, що таку саму суму призначать ся на сю саму ціль протягом слідуючих чотирох успішних років. Місцеві поселенці виплачують роботу а дороги будують ся там де вони найбільше потрібні.

ПРИЯТЕЛІ І РІДНЯКИ НАСЛІДУЮТЬ ЇХ.

В часі інспекції наших земель було потрібно затримувати богатьох місц. поселенців. Перший попас був на секції 20-34-7-w. 2. у Mr. Studlin-a. В 1906 р. Mr. Studlin, поселив ся на своїй землі а був перед тим в стейті Йова. Під теперішну пору він має шість рідняків мешкаючих в недалекій місцевости.

Потім загостили ми до Mr J. J. Huntington-a на секції 22-34-8 w. 2 nd. п. Гонтінгтон приїхав з Нової Шкоції і осів на своїй землі 1905. Нині він має вже там двох братів котрі мешкають недалеко, оба мешкають з родинами так само як наші приятелі.

За сим затримали ся ми в хаті п. Урінсайда, на секції 10-34-9 w. 2. п. Урінсайд осів на своїй земли тому пять літ і нині має дванайцять-пять рідняків живучих на прилеглих землях. Мешкав перед тим в місті Торонто.

Послідна візита нашої подорожі була в домі п. Т. К. Братона на секції 30-34-10 w 2 п Братон має трох рідняків мешкаючих близько него, і майже цілий згаданий тошип є заселений Скандинавцями з стейту Мінесоти і полудневої Дакоти, що є розголошеним його популярности, бо численні його приятелі пішли в слідами і здобували нові доми в західній Канаді.

Сі Канадійці вказують голосно на вдоволене місцевостию, бо ні один щирий сьвітлак будь котрого краю не запрошати-ме своїх приятелів і рідняків щоб вони приїхали доки не переконає ся, що вони будуть також вдоволені. В тих тошипах де положені наші землі, мешкає тепер 1,200 родин.

НАШІ ЗЕМЛІ

Кождий, що оглядати-ме сі землі в цілі купна і переконає ся, що сей звіт не буде годити ся матеріально з фактами, ми заплатимо йому всі кошта за час оглядин, а в додатку заплатимо $10.00 денно за час страчений при огляданю землі. Уверенцію сю неосмотрену нашими підписом дамо на жадане кождому, що бажав оглянути.

ЦІНИ.

Предкладаємо сі землі в цінах почавши від $15.00 до $25.00 за акр залежно від [illegible]

УСЛОВИНИ

Наші звичайні условини — одна четверта готівкою а позістала на пять річних виплат на 6 процент. Як би не було, наші условини не є безусловними але залежними від таких змін як обставини скажуть, бо наша ціль є та, [illegible] чий мати свій дім в нашім дистрікті міг дійти цілe [illegible] повинні так зарядити ся, щоб оглянути наші землі і наш дистрікт так вчасно як лиш можливо. Ми полагаємо на тім, що лиш огляданя потрібним аби переконати вас, що є се найкорисніший дистрікт для фармованя, рівночасно дуже приємна місцевість для жита.

Землі сі є управні і плодородні, кошт жита надзвичайно низкий, вода в цілім дистрікті є найлішої якости, ціна на землю є приступна, бо в численних випадках один збір більше чим оплатить ціну купна. Дистрікт є довецким раєм, бо куропатви, курий, гуси, качок і т. д. є подостатком, в що на півночи в резерві лісів, є вони рівночасно ровершою великого ловища такого як на олені, лоси, медведі і т. п.

Щоби дістати ся до наших земель зі східної Канади найліпше їхати залізницями Canadian Pacific Railway, Grand Trunk Pacific Railway або Canadian Northern Railway до Вінніпеґу. Люди, що мешкають в Сполучених Державах повинні приїздити найкоротшими лініями з своїх місцевостий до Вінніпеґу. Коли ви приїдете до Вінніпеґу, зголосіть ся до нашого офісу а ми постараємо для вас можливо найтаньший білет до наших земель і покажемо вам рельності цілком безплатно. Місцевий залізничий агент подасть вам інформації що до прогулькових лет, і т. д.

По всякі потрібні інформації пишіть до.

THE WALCH LAND COMPANY Northern Crown Bank Bldg.,
WINNIPEG, CANADA.

ОПИСИ ПІЛЬ.

Тошип 33, Ренч 7, W. 2.

СЕКЦІЯ 2.

640 акрів; поверхня чорноземна, глинковата підповерхня; поверхня майже рівнина; находить ся по камененях; покрита малою осичиною, в більшости восхідно, легкою до чищеня; потік плине серединою на північ і полудне, 75 проц. під плуг; решта сіножатя.

СЕКЦІЯ 3.

640 акрів, поверхня — чорнозем і фалиста, в споді глинка; покрита малою осичиною; буйні зарости; кілька розкинених верхних. камінів; 80 проц. під управу; позістале сіножать; вел. відгалузь Spirit Creek перетинає північно-західний ріг

СЕКЦІЯ 23.

640 акрів; поверхня — богатий чорнозем і фалиста; кілька верхних камінів, росте осика а в низших місцях верби; буйна трава; 85 процент ідповідного під плуг; решта ожать, гарна річка перетинає полудневу половину.

ЕКЦІЯ 35

крів. поверхня — чорнозем, майже рівнина; в споді дещо верхних камінів покрита малою осикою буйний ріст трави; т відповідня до ора тале сіножати.

ип 34, Ренч 7, W. 2

СЕКЦІЯ 3.

640 акрів; поверхня — чорнозем, майже рівнина: в споді глинка; виставлені камінів до будови; покрита другорічною осикою і лозиною; 75 проц. під оранє, 15 процент сіножати; позістале мочар; добрий ріст трави.

СЕКЦІЯ 5

640 акрів; поверхня — чорнозем, майже рівнина, в споді глинка; покрита малою осикою і вербами; 65 проц. під плуг, 20 проц. луки, позістале мочар; всьо можна осушити.

СЕКЦІЯ 7.

640 акрів; поверхня — прекрасний чорнозем, майже рівнина, в споді глинка; покрита малою осикою і вербами; кілька серпусів там де низше; 50% під плуг; 25 проц. сіножати, позістале мочарі; всьо даєть ся осушити до 6 футової рівки що перетинає північно-західний ріг секції.

СЕКЦІЯ 9.

640 акрів; поверхня — чорнозем, в споді глинка, всьо майже рівнина; кілька камінів; є малі розкинені сіножати; 95 процент під плуг; добрий ріст трави, горошку і т. д.; покрите рідко осикою.

СЕКЦІЯ 15.

640 акрів, поверхня — цікаватий чорнозем, в споді глинка, гарно фалиста; камінів лише на стілько що під будову; 50 проц. прерії, позістале мала осика і верби; 45 проц. під плуг; 15 проц. сіножати; сьвіжа вода перетинає північно-західну чверть секції.

СЕКЦІЯ 21.

634 акрів; поверхня — мутроватий чорнозем, в споді глинка і фалиста; кілька верхних камінів, майже всьо чисті прерії; річка жерельної води перетинає полудневу половину; 90 процент під оранє, решта сіножати; буйний ріст трави.

СЕКЦІЯ 22.

640 акрів; поверхня — намулений чорнозем, в споді глинка, площинави виточенa; кілька верхних камінів; покрита молодником осичини; 75 проц. відповідного під плуг; позістале сіножать; добрий ріст трави.

СЕКЦІЯ 27.

640 акрів; поверхня — чорнозем, незначно горбковата, в споді глинка; верхний камінь назод. в пів. половині; покрита другорядним ростом осичини; два-футова трава росте на цілій секції; приправочі землі під управою.

СЕКЦІЯ 31.

645 акрів; земля намулиста, барви чоколядової, в споді жовта глинка, [illegible] вата; покрита молодою осикою; камінів для будівляних фундаментів; 90 процент під плуг; позістале сіножать; невелика річка, жерельна вода.

СЕКЦІЯ 33.

646 акрів; земля намулисто-чорна і шутровата, в споді жовта глинка; поверхня горбовата; дещо верхних камінів; 75 проц. відсоб. під управу, позістале сіножати, легко осушити; добрий ріст трави.

СЕКЦІЯ 35.

646 акрів; земля намулиста чорна із малою домішкою піску, в споді глинка; поверхня горбовата; на північно-захід. четвертині дещо камінів; секція покрита добрим ростом трави; 80 проц. мож орати, решта сіножать.

Тошип 33, Ренч 8, Захід 2.

СЕКЦІЯ 35.

640 акрів; чорнозем, в споді глинка; поверхня майже рівна; нема камінів; покрита малою осичиною і вербами; добрий ріст трави; 70 процент мож орати; 20 проц. сіножатей; решта під водою.

Тошип 34, Ренч 8, З. 2.

СЕКЦІЯ 3.

617½ акрів; дуже добрий чорнозем; в споді глинка; поверхня рівна; камінів нема; покрита рідкою осичиною, де низше вербами, число малих сіножатів; з добрим ростом трави, 75 проц. мож орати.

СЕКЦІЯ 5.

638 акрів, чорнозем, в споді глинка, поверхня фальовата, кілька верхних камінів, покрита рідкою осичиною і вербовими корчами, 70 проц. під управу, позістале сіно доброго росту, відповідна секція на годівлю худоби і овець.

СЕКЦІЯ 7.

634 акрів, дуже добрий чорнозем, в споді глинка, поверхня рівна, камінів нема, покрита другорічною осичиною і лозиною. 65 проц. під управу, 20 проц. лежи в добрим ростом трави, позістале мочар легкий до осушеня.

СЕКЦІЯ 13.

640 акрів, чорнозем, в споді глинка, поверхня легко фальовата, верхного каміня не богато, росте осичина і лозина в низших місцях, 50 процент мож орати без чищеня, 90 процент під управу. позістале сіножати.

СЕКЦІЯ 15.

636 акрів, добрий чорнозем, в споді глинка, поверхня рівна, покрита малою осичиною, камінів рідко, мала річка перетинає полудневу половину, добрий ріст трави, 80 процент під управу. позістале сіно, добра секція, легка до чищеня.

Buchanan, Sask. місточко близько земель Компанії.

СЕКЦІЯ 17.

638 акрів, прекрасна алювіяльна земля, в споді глинка, поверхня рівна, камінів нема покрита сухою осичиною, легка до чищеня, буйний ріст трави. чотири футова річка перетинає полудневу половину яка випливає з озера від західної лінії, з якого 25 акрів є на сій секції, 60 проц. під управу, позістале сіно і озеро.

Обістє фармера на землях Компанії.

СЕКЦІЯ 19.

636 акрів, дуже добрий чорнозем, в споді глинка, поверхня рівна, камінів нема, покрита сухою осичиною, легкою до чищеня, буйний ріст горошку, вики і трави на чотири фута високо, 85 процент під управу, решта сіножати.

СЕКЦІЯ 21.

636 акрів, дуже добрий чорнозем, в споді глинка, поверхня фалиста, камінів нема, покрите рідкою сухою осичиною, буйний ріст горошку, вики і трави, 30 акрів мокрого в полудневій половині, річка жерельної води 10 стіп широка перетинає половину секції до якої можна легко спустити воду з мокрої части. 75 проц. під управу.

ПОЛУД. ЗАХІД ¼ СЕКЦІЇ 23.

160 акрів; чорнозем, в споді глинка; поверхня фальовата; всьо майже прерії, місцями росте, осичина; гарна річка перетинає полудневе західний ріг; 90 проц. під управу, позістале луки.

СЕКЦІЯ 23.

638 акрів, земля намулиста, чоколяд. барви, в споді глинка; поверхня фальовата; камінів достаточно для будови; покрита малою осичиною; 80 проц. під управу. позістале луки; добрий ріст трави.

СЕКЦІЯ 27.

636 акрів; чорнозем, в споді глинка; поверхня фальовата; дещо верхного каміня; північна половина покрита другорічною осичиною; полуднева половина в більшости прерії, 85 проц. під управу; позістале луки; файний ріст трави.

СЕКЦІЯ 31.

644 акрів; добрий чорнозем, в споді глинка; поверхня має добрий спад в полудневу сторону; камінів нема; північна половина покрита великою сухою осичиною; на полудневій рідка осика, дволітна; буйний ріст горошку і трави; 90 проц. під управу.

СЕКЦІЯ 35

642 акрів, чорнозем, в споді глинка; поверхня рівна зі спадом до полудневого сходу, дещо верхного каміня, рідкий ріст осичини, 75 проц. під управу, решта малі луки, з добрим ростом трави.

Тошип 34, Ренч 9, З. 2.

СЕКЦІЯ 13.

640 акрів, дуже добрий чорнозем, в споді глинка, поверхня фальовата, покрита рідко сухою осичиною і дворічним молодняком, буйний ріст горошку і трави, 580 акр. під управу, 60 акрів луки, камінів нема.

СЕКЦІЯ 15.

636 акрів. дуже добра чорна земля, в споді глинка, поверхня гарно фалиста, без камінів, прерії із кружалами осичини, буйний ріст трави, річка сьвіжої води перетинає північно захід. ріг, 620 акрів під управу, позістале луки.

СЕКЦІЯ 19.

636 акрів. дуже добрий чорнозем, в споді глинка, поверхня захід. половини фалиста а східної рівна. дещо камінів на захід половині, покрита малою осичиною, мала річка перетинає захід. половину, 600 акрів під управу, позістали луки.

СЕКЦІЯ 21.

638 акрів, дуже добрий чорнозем, в споді глинка, поверхня фалиста, без камінів, прерії на захід. половині з кружалами осики, східна половина покрита осичиною, добрий ріст трави, 590 акрів під управу, позістале луки.

СЕКЦІЯ 25.

640 акрів, дуже добра чорна земля, в споді глинка, поверхня [illegible], із полудневo-східним спадом, без камінів, покрита сухою і другорічною осичиною, буйний ріст горошку і вик, 540 ак. під управу, решта луки.

СЕКЦІЯ 27.

497.90 акрів. земля чорна, в споді глинка, поверхня спадиста по оба боки в сторону озера, камінів нема, покрита малою осичиною, велике озеро дві милі довге а одну третю широке перетинає сю секцію зі сходу-полудня в напрямі до північного заходу, 90 проц. під управу, решта болотнисте.

СЕКЦІЯ 31.

641 акрів; добрий чорнозем, в споді глинка; поверхня фалиста; дещо з камінем; покрита сухою і другорічною осичиною; добрий ріст трави; мала річка сьвіжої води перетинає західну половину; 549 акрів під управу, позістале луки або мочар.

СЕКЦІЯ 33.

530½ акрів; дуже добра чорна земля, в споді глинка; поверхня має спад в сторону озера, яке перетинає секцію зі сходу на захід, кілька верхних камінів; покрита чорною осикою; є число малих мочарів; $1,000 видатку висушить сю секцію і секцію 27; 50 процент відповід. під плуг, позістале луки і болотнисте.

СЕКЦІЯ 35.

642 акрів; дуже добра чорна земля, в споді глинка; поверхня рівна із спадом до полудн. заходу; камінів нема; покрита сухою осичиною; добрий ріст трави; 80 проц. під управу, позістале луки.

Тошип 34, Ренч 10, З. 2.

ЗАХІДНА ½ СЕКЦІЇ 33.

320 акрів; дуже добра чорна земля, в споді глинка; поверхня рівна; камінів нема; 90 проц. самі прерії, позістале осичина, покрита горохом і вербами на три стопи високо. 90 проц. під плуг.

СЕКЦІЯ 27.

510 акрів; добра земля, в споді глинка, поверхня рівна; кілька верх. камінів; 50 проц. самі прерії, решта з розкиненими кружалами осичини, добрий ріст трави; 95 проц. під плуг, решта малі луки.

СЕКЦІЯ 33.

647.16 акрів. чорна земля, в споді глинка, поверхня фальовата, полуднева половина самі прерії, північна половина прерії з кружалами сухої осики і молодняку, про камінь нема що говорити — його нема. 95 проц. під управу. позістале луки, про сю секцію висказують ся дуже добре довколичні поселенці.

Тошип 35, Ренч 8, З. 2.

СЕКЦІЯ 13

640 акрів, земля чорна, в споді глинка; поверхня фалиста і дещо верхного каміня; покрита осиковим лісом малой величини; а чого богато вже сухого; 600 акрів під плуг, решта луки.

СЕКЦІЯ 23.

528 акрів; земля чорна, в споді глинка; поверхня фалиста; кілька верхних камінів, самі прерії поцятковані кружалами малої осичини; 30 проц. лук, решта до орання, прегарне озеро з піскавими берегами і дном в північно східнім розі.

СЕКЦІЯ 27.

518 акрів; земля чорна, споді глинка, поверхня фалиста, кілька камінів, прерії перетикані кружалами малої осичини; 40 акрів лук, решта під плуг; гарне рибне озеро в північно західнім розі; піскові береги і дно.

СЕКЦІЯ 33.

556 акрів; земля чорна, в споді глинка, поверхня рівнина, 70 проц. самі прерії; позістале мала осичина, без камінів; буйний ріст дикої трави; 500 ак. під управу, решта луки; такий самий лейк як згадано в с. 27 в полудневo східнім розі.

СЕКЦІЯ 35.

640 акрів; земля чорна, в справді глинка, поверхня фалиста; гарна річка перетинає північну половину; нема камінів, 450 акрів самих прерій, решта осичина, добрий ріст трави; 600 акрів під плуг, 40 ак. лук.

Тим, що бажають купити землю без оглядин, Компанія The Walch Land Co. вишле брошуру з фотографіями секцій, описами як також фотографіями довколичних міст.

THE WALCH LAND COMPANY

Northern Crown Bank Bldg. - - WINNIPEG, CANADA.

Міжнародна Канцелярия

для адвокатских, нотаріальних, староркраєвих і канадийских справ.

(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).

ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через конзулят;

ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також калекитости через первордних адвокатів в Старім Краю;

ВИРОБЛЯЄ подання в війскових справах, себто: увільнення від вправ, контролі і асентерунку.

ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і **ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ** до всіх країв.

ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности

АСЕКУРУЄ від огню і на житє.

КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінциї.

Хто не має сталої адреси, той може адресувати свої листи на нашу фірму до нашої собі відібрати.

Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день валагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера.

Висилаємо інформации даром, за долученем 2ц. марки.

Адресуйте:

FR. S. SZABLEWSKI & CO.

214 Main str. Winnipeg, Man.

ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

ГАЛИЧИНА.

На основі платформи, з якою правительство виступило весною сього року, полагоджене справи заложеня українського університету поділено на три етапи: 1) видане цісарського письма, яке заповідало би заложене українського університету і вказувало би в загальних рисах шлях, який має до сього вести; 2) видане міністерством просьвіти цілого ряду зарядженъ, які мали би за задачу постепенно підготовляти і рішати справу заложеня українського університету; 3) внесене, ухвалене і видане в житє закона про заложене українського університету.

Отже перший з тих етапів треба вважати так як закінченим. І український Союз і польське коло згодили ся на проєкт цісарського письма, предложений президиям обох парляментарних репрезентацій краю президентом міністрів гр. Штірком, — се т. зв. пятий проєкт з 27. грудня 1912 р. — і тепер треба вже тільки ждати видання цісарського письма. Коли се стане ся, перший етап на шляху до заложеня українського університету буде осягнений.

Як тяжко було дістати згоду польського кола на видане цісарського письма, звязане з дотеперішнього ходу польсько-українських переговорів. Та й нині польське коло тілько „годить ся" на видане цісарського письма в справі заложеня українського університету.

Основні точки цісарського письма — як доносить „Діло" — представляють ся так:

Український університет має бути заложений найдальше в 1916 р. шляхом державного закона, який має також означити місце осідку університету. До часу заложеня українського університету в теперішнім львівськім університеті має бути задержаний що-до національних прав обох народів краю status quo. Коли б закон про заложене українського університету, який правительство має внести протягом 1914 р. до 1. липня 1916 р. не був ухвалений, в такім разі з днем 1. жовтня 1916 р. або-то з початком шкільного року укр. катедри в теперішнім львівськім університеті мають бути в адміністрацийній дорозі виділені з того-ж університету і з них має бути зорганізований провізоричний університетський заклад з українською викладовою й урядовою мовою. З тою хвилею заложеня українського університету вгл. провізоричного університетського закладу тратять обовязуючу силу всі постанови про права української мови в теперішнім львівськім університеті, так що той університет стане від тоді чисто польським.

Подаючи основні точки проєкту цісарського письма про заложене українського університету, мусить ся звернути увагу на одно: що той проєкт і суботна резолюция польського кола, се дві ріжні річи, які треба строго розріжняти. Український Союз згодив ся на проєкт і той проєкт і мусить бути єдино мірodaтний для дальшого веденя справи. Тимчасом резолюция польського кола, побіч основних точок проєкту, містить також додатки, які не є обняті проєктом цісарського письма і які треба вважати виключно бажанням польського кола.

Розуміє ся, що польська преса не перестає й дальше цькувати на українців і валітати цілу справу в непорозуміня. З того всього виходить, що Поляки хотілиби позбавити нас наших прав в теперішнім львівськім університеті, щоб мати зовсім вільну руку уставлено перешкод заложеня українського університету. А вже найбільше противлять ся тому, що би укр. університет був осідком Львова. Польські же професори таки заявили ся проти заложеня українського університету і ухвалили відповідну заяву.

Польське коло в своїх резолюціях „обстоює при своїм домаганю, щоби нормальний хід чинностий в працях Сойму і в Державній Раді був перед виданем цісарського письма заборонений.

* * *

За дрібні оголошення, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00.

LIMO DRUG CO.

наслідник по

Rogers the Chemist

303 Main St. Winnipeg, Man.

Лише за два центи Ви можете дістати один наш Катальоґ даром. Збірник сили, здоровля і довговіку. Альманах від всякого рода слабостий.

Коли маєте нападя кольки спробуйте Chamberlain's Tablets. Вони суть знамениті. На продаж по всіх склепах.

В ТЕАТРІ EMPRESS.

Подвиг арктичного біґуна виставить ся слідуючого тижня в театрі Empress як одно активку п. з. „Alber's Polar Bears" (Полярні медведі Алберта). Кожда дитина в місті повинна побачити се представлене і оглянути полярних медведів.

Слідуюча точка програми се виступ п. Герого Д. Котрела в „Ріадво на Камстоку". Э се дуже гарна штука з житя стейту Невада.

За тим слідувати ме виступ оріґінальних акторів пантоміни. Буде се дуже комічна часть програми.

Dow & Dow виступатимуть як коміки два в новихі сьвіжих ролях.

Ще один дуже інтересний виступ іяація на колесцятах які прикріпляєть ся до підошви. Виконувати муть тяжкі обороти і будуть навіть танцювати.

На закінчене пустить ся в рух природні образи т. в. Емпрескоп.

Увага адміністрації „Кан. Фармера".

Богатьох не знає ще нашої адреси, яка є ось така

Canadian Farmer,
Box 3656 Sta B.
Winnipeg, Man.

Дальше висилаємо календар тому, що присилає передплату належну найменше 3 дол. і більше, і за 1913 рік. Хто прислав предплату давнійше перед оголошенем сеї премії, не може дістати сеї премії тепер.

Дальше що до сих календарів. Ми їх висилаємо тілько тим, що присилають передплату просто до нас, а не через когось другого. Бо тому другому ми мусимо платити комісию а тоді вже не можемо висилати календарів.

Не треба забувати при зміні адреси подати і стару адресу, бо без неї ми не можемо змінити адреси.

Деякі звертають ся до нас, щоб ми полагодили для них се, про що говорить ся в оголошенях чужих. Ми сего не можемо робити і всі повинні звертати ся не до нас, а до сих, що подали їх адреси в оголошенях.

ЦІНИ ЗА ПРОДУКТА В ВІННІПЕГУ.

Бараболі	
10 бушлів — за буш.	50 ц.
цілий вагон „	35 ц.
Масло	
Найкраще мол.	33 ц.
„ вохідне.	34 ц.
звичайне No. 1	24½ ц.
„ No. 2	23 ц.
Сир (фабрикований):	
Онтаріо, за lb.	14½—15½ ц.
Манітоба, „	15 ц.
Яйця:	
Ман. сьвіжі в кейс.	27 ц.
„ „ без кейс.	25 ц.
Пшениця.	
No 1. Нортерн	78½ ц.
„ 2. Нортерн	76½ ц.
„ 3. Нортерн	73½ ц.
„ 4	65½ ц.
Овес.	
No. 2	31½ ц.
„ 3.	28½ ц.
Ячмінь.	
No. 3.	48 ц.
„ 4.	42 ц.
Мясо:	
Корова за lb.	10½ ц.
передня часть „	8½ ц.
задня „	12 ц.
свині „	12 ц.
телята „	13½ ц.
Дріб живий:	
Худі, за пару	60—80 ц.
качки, „	70—75 ц.
мол. кури за lb.	14 ц.
когути „	9 ц.
старі когути „	8 ц.

ПОШУКУЮ свого тата Григорія Марчука з с. Раранча, пов. Садагура На сьв. Петра був в Квебеку. Тепер має перебувати коло Вінніпегу. Хто би о нім знав або він сам, най зголосить ся до: Konstantin Burdeniuk 44 Maple St. Winnipeg, Man. (4-5)

ПОШУКУЮ свого краяна P. JACKSON, з села Бабинe, Буковина.

Хто би о нім знав або він сам най зголосить ся до:

STEVE WICTOR
Section Man, James G. T. P. Ry. via West Fort W. Ont. (4-5)

ПОШУКУЮ свого краяна Steve Rodkowski з села Городниці, пов. Городенка, і S. Fryniuka з того самого села і повіта. Хто би о них знав або вони самі, най зголосить ся до: L. Godlowski Section Foreman. James G. T. P. Ry. Ont., via West Fort W. (4-5)

СТАРА І ПЕВНА ФІРМА

CALDER & SON

663 Main St. ВІННІПЕГ Winnipeg.

КОРАБЕЛЬНА АГЕНЦИЯ З КРАКОВА ДО ВІННІПЕГУ $56.10
ЗІ ЛЬВОВА ДО ВІННІПЕГУ $60.80 З ТЕРНОПОЛЯ ДО ВІННІПЕГУ $61.10

Карти з ниzких цін, в піфкарти скоро випровадимо.

Ми є найстарша фірма в Вінніпегу від 1[illegible] років.

Ми посилаємо наші гроші до старого краю и найдешевший спосіб.

Ми є спеціальні агенти для Canadian Pacific залізниці (шиффкарт)

Mr. A. КАРАКОШЮК є нашим заступником представителем.

D-r RICHTER-A

— СЛАВНИЙ —

„Pain Expeller"

є на продаж також в Канаді ПО АПТИКАХ.

Пакуночок, в якому его продають ся в цім краю, є тут представлений. Вважайте на наслідовання.

Він не має собі рівного в усуваню руматичних болів, відмечуловаиню мязів і у. здоровленю перестуди

Коли не можете его дістати, пишіть по него до складу Д-ра РИХТЕРА в Америці.

F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington St.
NEW YORK, N.Y.

Лоти Акри

ДОРОГІ КРАЯНИ!

Подумайте про свою будучність і будьте певні, що заробите добрі гроші, коли купите лоти

В MELVILLE

ДРУГА ВЕЛИКА ДИВІЗІЯ НА ЗАХІД ВІННІПЕГУ, на лінії Grand Trunk Pacific

Лише чотири роки тому як місто Мелвил стало ся будувати і до тепер живе в ньому вже тисячі мешканців. Мелвил відносить ся змислено до міст.

Люди купували тут лоти першого року по $100, а тепер ціни їх від $500 до $10.000.

Ми ще тепер маємо лоти на продаж в середині міста и дуже приступні ціні — від 100, 250 і більше за один. Маємо також акри на продаж тілько одну милю від стації. В одному акрови містить ся 10 лотів. Корнерові продаємо по 250 дол., а середні по 200 дол.

Ті лоти і акри можна кожду будь купити, бо продаємо на дуже догідні сплати. При замовленю лота або акра вплачує ся лише десяту часть готівки, а потім по $10 або по $25 що місяця, доки не вплатить ся.

Отжеж, дорогі брати краяни, если хочете, користайте з доброї нагоди і зверніть на се свою увагу. Не купуйте лотів в невідповідних містах, де лоти не принесуть вам жадної користи, але купіть лоти в Мелвил, бо ваші гроші вложені в лоти або акри в Мелвил принесуть вам скоро подвійну або і потрійну вартість. Чому? Тому, що в Мелвил віддуть ся 7 желізних доріг, які будуть мати тут свої головні стациї і дивізийне місце. Сотки робітників дістануть тут сталу роботу. Великий міский будинок, що коштував до 100,000 дол. вже на укінченю. Шапи побільшують ся два рази більші. Побудовано вже велику школу, а другу гімназіальну школу мають будовати на весну. Компанія Гренд Трунк побільшує ярд і добудовує свій магазин. Скоро зачнуть будувати новий великий будинок для Land Title офісів, а так само для почти. На друге літо побудують тут кілька фабрик. Електричне сьвітло вже освічує місто, а води пущена в люди. Тому, кождий робітник, що живе в невідповіднім місті і тяжко приходить ся йому заробляти на житє, повинен приїхати тут, поки ще все не дороге, і купити собі кавалок землі, а певно не тілько що дасть добре житє своїй родині, але і сховає дещо до банку, бо тут роботи подостатком і добра платня. Тепер найкраща нагода подвоїти ціну на Лотах і Акрах. Наша фірма є найбільшою фірмою до спродажи реальностий в Саскачевані.

Маємо бюро праці і бюро інформациї для робучого народу

Замовляйте скоро листами і приїзджайте до Melville до нашого офісу, де дістанете ЛОТИ, АКРИ і ФАРМИ по таких цінах.

Пишіть скоро до свого краяна о повних довірю

Frank M. JUREMA, Commissioner for Oaths,
Box 299, Melville, Sask.

— або до: —

THE J. ROWAN COMPANY,
2nd Ave. East, Melville, Sask.

В нашім катальозі випродажі є богато гарних опустів.

Ті, що не посідають примірника повинні написати за ним.

Він числить сорок сторін вабливої вартости.

Опусти заказані в нашім зимовім катальозі випродажі є правдиво подивляючі. Кождий артикул репрезентує велику ощадність тому, що ми додали до ціни продукції виробу малу надвишку на покрите видатку. Переглянете свій катальоґ і уважайте на ціни. Нагода щадженя гроша є надзвичайна. Кожда економічна господиня повинна користати з них і закупати для будучого ужитку.

Шліть до нас свое замовлене сейчас; відкладене буде правдоподібно означати розчароване. Попит за потрібнійшi товари великий і деякі можуть вичерпати ся несподівано.

Ми бажаємо, щоб всі наші костумери взяли се під розвагу.

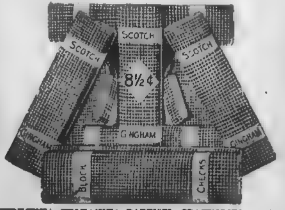

ПОДИВЛЯЮЧА ПРОДАЖНА ВАРТІСТЬ ГРАТКОВОГО ГІНГАМУ.

З найліпших Шкотских фабрик, добре держить ся в праню і задержує свою барву. Барви біло – чорні, синьо – білі, голубо - білі, рожево - білі і червоно - білі, 25 цалів широкі. Коли замовляєте, подайте барву і ціну одного ярда. 2Е6 ЧОРНИЙ В ГРАТКИ ГІНГАМ Ціна продажі за ярд. . . . . 8½c.

THE T. EATON Co. LIMITED.
WINNIPEG CANADA.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI. Вінніпеґ, Ман., Середа 29 го Січня, 1913 · Winnipeg, Man., Wednesday 29 January, 1913. Число 5.

Неожиданий кінець в історії мирових переговорів.

СКОРШЕ ВІЙНА ЯК МИР.

Султан Магомед V. зрік ся трону а в Туреччині проголошено републику, яку Европа не признала і вислала в напрямі Константинополя воєнні кораблі. Диктатором републики-революції вибрано Енвер Бея, котрий рівночасно є головою молодо-Турків. В Туреччині правдива анархія.

Мирові переговори розбили ся на нічім, бо по тім як державні представники Туреччини дали свою згоду на прелиміна мира стало ся так, що головного проводиря тої згоди Назим Пашу (міністра війни) застрілили молодо-Турки замордували і від тої мирові переговори, властиво дальший хід до заключеня мира припинив ся.

І хто би то був сподівав ся, що воно дійде аж до такого. Тепер з того всего може повстати ще більше не ожиданий кінець, бо коли Туреччина не рішить ся зробити який кінець, европейські сили можуть справ ді зміняти [illegible] цілу справу і державна [illegible] може [illegible] не стати [illegible] мира. Кінець може бути навіть такий, що в Туреччині не остане ся з Европі й сліду.

* * *

Адриянопіль і Егейські острови.

Рада комітету [illegible] молодо-Турків зложила ся одноголосно проти здачі Адрияноноля і Егейских островів.

Молодотурки є послідователями Енвера Бея, диктатора революційного правительства і як сподіють ся, воно дуже можливо, що ся ухвала буде офіціальною відповідю Туреччини великим державним силам. Національне зібране правдоподібно поступить не інакше.

Балкансько-спільна нота потверджена.

Спільна нота балканських делегатів інформуюча турецких повновласників про злоджені реформи, буде потверджена во второк всіми послами балканських держав.

Делегати розібрали кожду точку ноти і переведи ряд дискусій, а потім постановили слідуючого дня офіціально її потвердити.

Очевидна тепер річ, що поновна війна є певнійша чим мир, але воно потребує що найменче дві неділі нім розєм буде формально звеснений, проте поновна війна не розпічнеть ся скорше як в половині лютого. Балканські делегати предложать свою ноту до [illegible] правительствам, а потім предложить ся сей акт турецким делегатам котрі віднесуть ся до Константинополя перед тим нім дадуть яку відповідь.

Приклонники Назим Паші звели в Чаталджі кроваву розправу з молодо-Турками. Залога мала вирушити потім на Константинополь. Вість ся ще не має ще однак офіціального потверджена.

ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ

в дуже важній справі відбуде ся сеї неділі дня 2 лютого по полудни в театрі п. С. Лясюка при вул. Селкірк, близько вул. Мак'Ґреґор.

Приходіть численно, бо Русинам в Канаді грозить „війна'' виглядом шпільництва.

ТРАГІЧНА НАГІНКА

В горестій кольоній недалеко Дафін, Ман., замешкалій галицькими переселенцями відбула ся на днях така трагічна нагінка з початку за Іваном Бараном, що тепер становить одинокую тему бесіди між тамошними мешканцями.

Дафінська поліція дістала наказ арештувати Барана на підставі подружного без закония. Він бо покинув свою жену і дітий тай мешкав в згаданій місцевости з другою жінкою. Коли перший раз прийшов арештувати його констабль Hooke і був примушений силою відчинити двері, в тім надумало три стріли згаданий констабль повалив ся смертельно ранений на землю.

Баран втік і в дальшій нагінці попала аж зорґанізована поліція на його слід і постановила дістати його живим або мертвим. Нам позиція окружила помешкане Барана, дали ся чути в внутрі два вистріли на які поліція відповіла і спрятала дім дістаючи ся по тім до середини. І вони побачили ось що: На землі лежала мертва дитина поціліна смертельно кулею „відважної'' поліції і в коло неї смертельно поцілена мати згаданої дитини. Барана [illegible] спіймано у віддали пять миль від місця стріляння. Не дожидав мав віддати, що про стріляння нічого не знав і що то мала стріляти жінка. В часі першої проби арештованя мала вона стріляти і поцілила констабля але чи се його виступ, бо такє зізнане не згоджує ся з правдою. Тепер Іванцьо Баран находить ся в дафінській вязниці і як можна сподівати ся, по закінченю розправи певно повне но.

Населене цілої околиці дуже раде, що Барана арештовано, бо мав се бути дуже неповний чоловік і через що його всі ненавиділи.

Для нас як народу повстав сим самим хиба новий шкандал.

НАША АДРЕСА
„Canadian Farmer''
Box 3056. St. B.
Winnipeg, Man.
А
РЕДАКЦІЯ І ДРУКАРНЯ
знаходять ся на
287 Selkirk Ave.

СОЙМ РАДИТЬ

Як вже відомо, манітобский сойм почав свої наради і отсе недавно як почали ся дебати на тему порушені в троновій промові. Опозиция як все так і тепер виявила в дебатах найбільше житевої сили і [illegible] стратегичного розуміня та невмілости дотеперішної манітобскої [illegible] правительства. Найважнійші дебати [illegible] вів вславлений [illegible] друз Мек Доналд [illegible] перший [illegible] виявив ся з унії [illegible] віри і в [illegible] прийшло до [illegible] або потверджену в тім, що в манітобськім соймі, хиба не можливо витолочувати вільної промови.

Крім того порушувано справу безпосереднього праводавства, але [illegible] так і тепер для манітобского правительства се страшна річ, [illegible] одновкр [illegible] льних справ Провінціональні елеваторі були темою дебат, як також двоїнгвальні школи, минувші вибори — ну і рожеве освітлене адміністрації правительства.

З початком сього тижня премієр Роблин попісував ся відповідно на порушену опозицією справу безпосереднього праводавства і референдум. Між иншими збивав сей внесок опозиції тим що безпосереднє праводавство так як він характеризує є право до нічого, бо він було на підставі централистичного републиканізму і соціалізму, до того безпосереднє праводавство підорвало би повагу і вишноту відповідального правительства і т. д.

Із тої причини, що народ посередничав би рівно в правительством [illegible] ухвалах, там само правительство мало би тратити повагу і вишноту [illegible] не дорожить се слова Роблина? Ми знов думаємо, що за помочию такої посеред[illegible] правительство [illegible] не вискладби не [illegible], бо такий закон не дозволив би ухвалювати таких [illegible], які дуже часто є [illegible] міністрів бо навіть [illegible] членів міністерств.

НОВИЙ СТОЛИПІН

Вже воно так водить ся що коли якийсь міністер не зробить так як йому наказують вищі або його розпорядок в поручених справах не допише, так він уступає. Не інакше стало ся з російським міністром внутрішних справ Макаровим. Цар наказав М. аби він перевів вибори в четверту Думу так, щоб депутатами вийшли самі праві але безвиїмково сповнили, а Макаров уступив.

І от перевів вибори оно новий Столипін в особі Маклакова, губернатора Чернигівщини, де всякий поступовий рух так придавлено, що в чернигівщині не знайти сим разом одного поступового посла лиш самі чорносотенці. От тому той Макл. вони через се перейшов і його потягнено на міністра прямо від плуга.

Що до українства, то воно в сій губернії найслабше, бо тяжкий ворог сей всякого поступу не то що придавлював нищити всякий укр. рух, але й особисто при всякій нагоді брав на себе ролю поліцейского. Сього разу Іван і побачив на прикладі українську [illegible], аби не догодили [illegible] поліцейскі. [illegible] будьби в [illegible]

Російским Українцям [illegible] бути тепер приготованими до нових проти українських виступів Маклакова.

РІЖНІ ВІСТИ

— В Едмонтоні, Альта, вийшли невідомі бандити до банку Нова Скошиа по 12 годині в ночи (дня 27 с. м.) і в звязанім банкового урядника почали дальшу ґосподарку. В [illegible] згаданий [illegible] револьвер і дав чотири стріли в сторону ріжних гостий. Вони відповіли і одна куля ранила урядника в рамя. По сім бандити щезли наче під землю.

— Земельні доходи пров. Манітоба числять в 1912 р. по конець листопада 400 тисяч 13 дол. 54 ц. Перші виплати з продажі земель виносять $15,514,27, а решта суми прийшло з виплат, пермітів і т. п. земельних доходів.

— Ухвалений внесок парламентом Англії в справі самоуправи Ірландії, предложено до потвердженя в палаті анг. лордів. Вже на самім початку магнати постановили повалити сей внесок, чого й загально сподівали ся.

ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

ГАЛИЧИНА.

В 48 руських повітах Галичини істнує до тепер 700 самостійних січових товариств. Від початку 1900 р. до тепер було заснованих 724 „Січий'' але по послідну не цілковиту сотку „Січий'' адміністрація розвязала. Перша „Січ'' повстала (1900), в снятинськім повіті, 1901 в коломийськім. Найбільше „Січий'' числить тепер повіти, снятинский 82, коломийский 51, станиславівский 50. Найменше „Січий'' числят повіти ровиківский, новоселицкий, раво-руський, старий по 1 „Січ''. Повіти [illegible] і Городок не мають до тепер ані одної „Січі''.

Справа українського університету [illegible] самій „добрі[illegible] ще на тій строні і все що зробить ся доброго в тім напрямі залежати-ме від доброї волі Поляків.

Два [illegible] в міністерстві [illegible] росьвіти д-р Гурвич [illegible] трьох міністрів [illegible] топи відбула ся конференция репрезентантів польського кола й українського Союза, щоб на основі предложеня правительства 27 грудня мин. року заходів дійти до певно означеного порозуміня, що до текста найважнійшого рішеня в справі українського університету. В основі дискусії означено що до значної більшости постанов порозуміне, а справи над осталими ще ріжницями згідно відложено на слідуючий тиждень.

Поляки Львова чи не найбільше ще противлять ся а тому, щоб не заложено українськ. університет в давній столиці руского князя Льва.

З рівночасними відбутями конференції, Поляки Львова на чолі з такими університетскими польськими професорами як Уломбінські і Ґрабскі, переправадили улицями міста демонстрацію власне проти заложеня українського університету і арені прошли, співали прямо батерські пісні і що найдивнійше, університетскі професори в тому їм помагали. Найбільше обурювала ся на сі пісні служба трамваїв, які одержав похід. Голосно негодували кондуктори: „Pfuj, takie panowie w cylindrach, a takie batiarskie pieśni!''

БУКОВИНА.

Як вже відомо, лиха господарка управа бук. „Селянської Каси'', спричинила ся до того, що сій інституції грозить цілковитий упадок. До упадку спричиняв ся також ріжниця в раді одного чеського банку і т. д. Тепер буковинський сойм мають ся запати сею справою і уздоровити відносини так „Селянської Каси'' як також [illegible] сама [illegible] [illegible] „Селянська [illegible] праве Укр. [illegible] в свій час.

РОС. УКРАЇНА.

Російским Українцям живеть ся чимраз тяжче, бо всякий природний розвій всего рідного посіпаки царя чимраз стіснюють так, що тепер справою памятника Шевченка мають ся далеко гірше як тому кілька літ. Всі гарнійші площі в Київі як би нарочно позаставлювано иншими памятниками, до того третий міжнародний конкурс на проєкт памятника не приніс нічого. З надісланих 40 проєктів жюрі конкурса ні одному не признало премії, тому розписано вже четвертий конкурс. До тепер зібрано на памятник Шевченка 120 тисяч карбованців.

* * *

Українська преса в Росії також не може як слід розвивати ся, бо так русский любить свого брата Русина Укр. Торік виходило на рос. україні періодичних видань 11, з них 1 щоденник (Рада), 3 тижневники, 2 двох тижневники, 1 трьох тижневник, 3 що-місячники, й 1 що-три місячник. Опріч 1 укр. видане російскою мовою — що місячник „Украинская Жизнь'' у Москві.

У новім році виходитимуть і дальше сі видання крім „Снопа'', що перестав іствувати з причини двох штрафів по 500 карбованців і кількох конфіскат. 3 нових часописий почали виходити „Наша Кооперация'', та „Вістник життя і Культури''.

Чому б вам не дістати калєндаря на рік 1913

„Канадийский Фармер'' подає тепер добру нагоду своїм теперішним передплатникам як дістати калєндар на рік 1913. Калєндар сей оден з найкращих, про се вже навіть писали наші [illegible] і [illegible] знисля, а можна його дістати [illegible] о-сіб. Кождий хто досилає [illegible] приплатне передплату три (3) дол. [illegible] пише, або заплатить за 1913 рік півтора доларо, дістане календар.

Хто о[illegible] платить примірно за 1913 р. півтора долара, сей не дістане календаря а коли хоче його дістати, най пришле передплату за 1913 р.

Дальше сю оферту ми пропонуємо лишень до якогось часу, і коли календарі вичерпають ся, тоді ми сеї премії давать не можемо. Отже треба поспішити ся, бо як каже наша пословиця: Хто раньше встав — той ся борше збрав.

ДО КАНАДИ!

КРАЯНЕ:

Як хочете спровадити кревних або приятелів до Канади купіть для них у нас як найскорше шіфкарту і вони приїдуть на весні якраз, як робота отворить ся.

На весні дуже повні шіфи і як тепер не купите для них шіфкарти, то вони будуть мусіли довго чекати і не приїдуть аж в літі.

Шіфкарта з КРАКОВА до ВІННІПЕҐУ коштує тепер $56.40

Так як знаєте ми посилаємо гроші до краю найскорше і найбезпечнійше і так, що люди дістануть рівні гроші.

Почта і виміна коштує разом лиш 2 центи від $1.00.

Люде, котрі не в Вінніпеґу можуть до нас присилати гроші або таки разом з адресою в краю, а ми вишлемо і рецепіс пришлемо.

Ми продаємо також шіфкарти до краю і міняємо гроші.

Продаємо марки крайові і канадийскі.

Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.

ALLOWAY & CHAMPION Limited.

К. ҐЕНИК, менаджер чужинецького департаменту. — 667 Main St. Winnipeg, Can.

„Канадийский Фармер"
Редактор: [illegible]

[illegible]

The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
Published every Wednesday at 267 Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

РІЖНІ ПОГЛЯДИ.

„Канадийск. Фармер" вже сїлки звертав увагу на науку англійскої мови в сїй новій нашій вітчині і напоминав, щоб попри свою рідну мову учити ся як мога найлїпше англійскої мови, одинокого фактора житєвої боротьби сього краю. Слушний наш пог[illegible] [illegible]обрять всї св[illegible] одиницї, ра[illegible] [illegible]оють в тім напрямі [illegible]стїйних англійских вечірних школах так публичних як і приватних, в місцевих і помешканнях.

Та не развиринає публично наче який предтеча „патентований англійский білорасовець" і давай сипати наче з дво-цівкового пистоля своїми поглядами, проектами і т. п. реформами на вінець тої людини, що почуває в собі чисто „вольновий націоналізм". Бувають навіть такі, що находять пострах в тому, що коли чужинцї вивчать ся перфектно англійскої мови і письма та покінчать висші школи, вирвуть своїми здібностями з англійских доходних [illegible] власне „патент[illegible] англ. білорасофив[illegible] в тому [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] чин в англ.

З того всего, [illegible] що ріжним поглядам що до шкільної справи не було кінця. Зсумувати всї ті погляди „патентованих англійских білорасовцїв" разом, ми переконаємо ся, що вони прють (о одного мати виключне право та перверньство у всьому, до того не бачити і не признавати иншої мови крім своєї.

* * *

Справа білїнгвальних публичних шкіл в Манїтобі не сходить зі шпальт англійских часописий і отсе недавно появила ся в численних статях часописи „Фрі Прес". Якийсь звітовник вибає ся головно по руских кольоніях і старає ся викликати в англійскої публики де в чому лиху опінію про білїнгвальні школи.

Ми не перечимо, що на шкільництві не вимагає ся деякої реформи, що повинні мати більше відповідних учителів та що учительство не повинно стати для них як найпрактичнійшим занятєм, але всякий вище згаданий звітовник запав ся був справою білїнгвальних шкіл передтим як ще не було наших учителів в той [illegible] був би переконав ся про що иншого. Стан нашого шкільництва в Манїтобі за часів учительовання ріжних Джонів та Мер. був гірко оплакуваний родичами Руских учеників таких англійских бельферів не знали англійского навіть десятого проценту від знаня їх теперішних товаришів.

Маємо дуже богато фактів супроти манїтобского шкільництва взагалі але мусимо признати, що з ним мають ся справа далеко лїпше як колись і що між численними учителями найдеть ся богато цїлих, щирих одиниць, що цінять наліж свої обовязки і по можности сповняють їх.

На сьому однако не конець щоб супроти шкільної системи взагалі і його учительства не найшло ся таки ніяких закидів, які могли би оправдувати ся хиба лише до чинів лїпшого поступу манїтобского шкільництва.

* * *

Вище згаданий звітних наводить для порівнаня не[illegible] школу в місточку Teulon, де за пять доларів в місяць, рускі хлопцї дістають науку і рівночасно харчують ся і мешкають під одним накритєм, а під [illegible]ком добрих англійск. [illegible] хлопцї робить [illegible] не аби який поступ. [illegible] вони потішаюче але початкову науку дали сим хлопцям білїнгвальні школи і в теперішнім їх поступі чи не найбільша заслуга сих власне руских білїнгвальних учителїв.

Та очевидно не з одного вже такий погляд і він під впливом тогом, може лише хвалити все що йому рідне, все що своє. Він, як би сказати, був би аж тоді задоволений якби ціла земля зароїла ся „патентованими англ. білорасовцями" і не вже всї канадийці такого погляду?

* * *

В нас слава Богу устроєно хочби у Вінніпеґу таку скількість аматорских представлень, але виконавці їх мають і до тепер що до — якогось там не було — представлення один [illegible] погляд стягнути як найбільше публики — ну і гроший. Такий погляд не можна дальше удобряти і нам би час вже вимагати коли не артистичного виконання кождої ролї в представленю, то бодай совістного вивченя та приготованя і по змозї природної гри в ролї виступаючої особи. Будемо вимагати також від повідних декорацій і після сего будемо навіть після потреби дуже строго критикувати кождого аматора даного представлення.

* * *

Минувшої недїлї по полудни, вінніпеґові Поляки сьвяткували роковини свого останнього повстаня за незалежність Польщі. Театр „Біжу" був виповнений тутешною польонією по береги; хоч се тисячне число людий було не однакових поглядів, всї вони війшли ся щоб відсьвяткувати спільне сьвято останна пробужденя Польщі з під чужої кормиги.

Не будемо входити в подробиці цїлої програми сьвята, бо се забрало би не мало місця в нас [illegible] не богато. Маємо висказуємо се, що [illegible] Україні повинні брати примір як входити си на сьвят подібних роковин, а що найголовнійше, наші соціалісти повинні взяти собі примір з промови провідника польских соціалістів як вони саме мають відносити ся загалом вільної України і як [illegible] всї постати думаємо що се їм не [illegible] бо ба.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

В. — Bonne Madonne. Уменєс все одно що до „[illegible]кого базару" або, Хиба нічо не поможе бо вони же не осягнуть. По [illegible]торої принуваали до таких лїпших цїни.

* * *

[illegible] Горошко 45 S Hill Ave. S. Vancouver, B. C. В справі вільних земель можете писати до Dominion Land Office, Edmonton, Alta. Що до властивих інформацій віднесіть ся до Сту[illegible] Prawitty, 130 Morris, Edmonton, Alta.

НАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ.
під управою пп. Арсенича Волинського і Сп-ка

[illegible]

NARODNA KANCELARYA
Phone St. John 2300. - 845 Main St. - Winnipeg, Man.
[illegible]

КОМПАНІЯ
The Grain Growers Grain Company

є компанією фар[illegible] [illegible]вищий тільки фермери можуть [illegible] Компанія ся рада продават[illegible] для руських фермерів, а так само [illegible] ся і продавати збіже руських фермерів. В послїдних 5 роках вона сощадила мільйони доларів для західних фермерів. За дальшими інформаціями звертайтесь до:

Grain Growers Grain Co.
Keewayden Building.
Portage Ave. East,
Winnipeg, Man.

Заінтересовані особи [illegible] такого пи[illegible] до офісу „Кан. Фармер" Box 3650, [illegible] B. Winnipeg, Man.

J. G. Kimmel
НОТАР
перенїс ся з 416 Мейн
на 215 Logan Ave.
[illegible] Мейн ул.

Real Estate,
Money to Loan & Insurance.

[illegible]
KIMMEL & KOTSCHOREK
[illegible]
215 Logan Ave. Winnipeg.

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-НА.
[illegible] І НОТАР
Канцелярія Нотаріяльна і Агенція Корабельних Лїній.

ВИРОБЛЯЮ повновласти і контракти купна — продажи, леґалізовані через конзулят.
ПЕРЕПРОВАДЖУЮ всякі правні і спадкові процеси і стягаю довги, як також належитости через першорядних адвокатів в Старім Краю;
ПРОДАЮ ШИФКАРТИ на ріжні лїнії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЮ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЮ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЮ від огню і на житє.
КУПУЮ І ПРОДАЮ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]

Адресуйте
Kancelarya Notaryalna
856 Main St. [illegible] Winnipeg, Man.

Русько-Американська лїнія

[illegible]

Рига [illegible]
Курск [illegible]
[illegible]

[illegible]

ВЖЕ ПРАЦЮЄ В ШАПАХ ДО 1.000 РОБІТНИКІВ.

С. Т. Р. шапи в Трансконі вже отворили ся і на разі до 1000 робітників почали роботу, а пізнїйше компанія приймає до роботи і так буде тривати якийсь час, доки в $7.000.000 шапах не буде працювати 6,000 робітників.

Може проте кождий подумати який тепер з лотами настає там рух. Ціни підносять ся неможливо аж ми постановили продавати лоти якийсь час (дуже короткий) в старих низших цінах.

Всї що до нас вже зголосили ся нехай спішать ся наслати замовлення бо лоти підносемо на цїнах так як про се вже згадували.

Условини на короткий час ті самі: 15 дол. вкл., 15 дол. що місяця. Хто може заплатити більше, дістане 5 проц. опусту. Податок на лотах не залягає, проценту не рахуємо а контракти наші гарантує правительство. Пишіть до нас сейчас, а ми резервуємо Вам лоти, що пробите на ній гроші.

FLEER & WHITE
Box 2106 — Winnipeg, Man.

Місцеві хай зголошують ся до нашого офісу на 6 поверсі Somerset Building, ч. 645 — 649, Portage Ave. W.

КУПУЙТЕ ЛОТИ В Форт Вілїям.

Найсоловнїйше желїзниче, портове і фабричне місто на цїлу західну Канаду. В нас є тепер лоти по $75.00 за лот, другі гарні, сухі лоти по $125.00, 25.00 готівки а решта по 10 дол. на сю часть. Лот по $75.00 - $15 готівки, і решта по $5 місячно. Маємо богато більше лотів. Пишіть по інформації

З поважанєм
W. Z. Hober
Real Estate
718 McTavish Street,
Fort William, Ont.

LIMO DRUG CO.
[illegible]
Rogers the Chemist
863 Main St Winnipeg, Man.

Лише за два центи Ви можете дістати один нам Кательот даром. Збірник сили, здоровля і довговіку. Альманах від всякого роду слабостий.

Ми хочемо звернути вашу увагу на факт, що найбільше зараздивих хороб, таких як коклюш, дифтерія, шкарлятина набавляють дїти тоді, коли вона перестудженї. Chamberlain's Cough лікарство вилїчить дїтий від перестуди і вменшить оли небезпеку сих заразливих хороб. Лікарство се є славне з вилїчуваня перестуд. Не має в собі ні опіюм, ні прочих наркотиків і можна їх сьміло давать дітям. На продаж по всїх складах.

Найстарша Одинока Руска Фірма в Вінніпеґу
БЮРО АДВОКАТСКО-НОТАРІЯЛЬНЕ.

[illegible]

Управителем сеї фірми є М. В. Слобода, руский нотар.
СВІЙ ДО СВОГО.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street - Winnipeg, Man.

D-r RICHTER-A
УСТАВНИЙ
„Pain Expeller"
[illegible]

Пакуночок, в якім ся продасть в сїм краю, є тут представлений. Бережіть ся наслїдованя.
Він не має собі рівного в усуваню ревматичних болїв, вилечуваню мязних у здоровленю перестуди.
Коли не можете его дістати, пишіть по него до складу Д-ра РІХТЕРА в Америці.
F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington St.
NEW YORK, N.Y.

Весело буде в хатї у того — хто спровадить собі наш красний
ГРАМОФОН

$25.00
Грамофон з 12 руськими кусками, лише за
$15.00

Вишліть $5.00 загадку, а решту заплатите при відборі Грамофона. Сейчас вишлемо вам той прекрасний Грамофон з 12 руськими піснями і танцями Експресом, а коли отримаєте заплатите решту.

— ДОДАЄМО СІ РЕКОРДИ: —

Там на горі крута вежа
Ой погане дзвібуне
Віють Вітри
Ой знати, знати хто кого любить
Ой [illegible] дївчино.
Не шебечи соловейко на зорі
Дует [illegible]
Ой куме куме, добре горілка.
Руский Козак.
Вальц.
Краковяк I
Краковяк II

Даємо 700 книжок.
Пишіть по Катальог Книжок і Інструментів.
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.
CANADA.

Подяка для Рускої Книгарні.

[illegible]

[illegible]

50,000 KSIĄŻEK
Opowie jak Możecie Wyleczyć się w domu

[illegible]

BEZPŁATNY KUPON NA KSIĄŻKĘ

[illegible]

Darmo dla Mężczyzn

Дописи.

Едмонтон, Альта.

Ви Ред. зволить помістити моїх пару слів про едмонтоньских [illegible], що вартують по сорок тисяч а по судах тягають ся за кавалок дерева. П. Я. і його сусїд п. С. мешкають над рікою, отже якось в осени вода накопала ріжних [illegible] кавалків а [illegible] леґом. Сусїд С. найшов такий кавалок дерева, добув з леду і хотів порізати на дрова але в тім надійшов Я. і почав сварити, якби то то вин" в зараз спровадив поліцію і арештував С. за кражу кавалок дров. Вже ціла справа виясняла ся С. просидів в [illegible] чересчур і його випущено на саме Різдво.

Встид і ганьба для Всe[illegible] тисячника [illegible] певно вати [illegible] За ті гроші що коштують адвокати і корт, спровадили би дров з самого Саскатуну. Цїлий сьвіт сьміє ся з нас щоби Ви й таке велике сьвято дали ся по судах за кавалок патика.

Щасливого Нового Року
Ф. Комарницкі.

Vernon, B. C.

Що то вже з причини тої пиятики не буває! Віїх найстрашнійших випадків і памяти не зачислити. Йду оногдї попри готель і бачу як самі наші товпить ся коло більярдових столів в далї зачала ся б яка "тиня" самими палками, що вагонить ся залки. Прийшло двох поліциянтів і погнали сїмох наче худобу наперед себе.

Другий випадок лучив ся з одним таким Руским, котрий вибирав ся до краю ще передминувшого року але з причини готелевої пиятики вирав втось йому гроші а в додатку ще й арештували. Потім він дістав знов роботу і вибирав ся до краю минувшої осени. Повторила ся та сама історія. Напився ся він, платив за других і сим разом також гроші пропали в него. Лишив ся з нічим, не мав де подїти ся і ні за що їсти ну пити. Хотів так довший час і недавно найшли його замерзлого в хлїві; як лягспати так і замерз. В краю лишила ся жінка і четверо дїтий.

А вже то стало ся через тую трійку проклятую! І я ту перестерігаю кождого і раджу, що хто не вживає сего проклятого напою, тому й поводить ся добре. Вмісто пиятики, запренумеруйте собі часопись К. Ф. а скористаєте богато.

П. Ч. секційний форман.

Dysart, Sask.

На саме навечеріє Йордансьних сьвят стало ся тут ось що. 56 літний ґазда М. напився в готели з своєю поповнією і коли підпили зачали кричати, що треба научити (все одно що забити) п. Кашира, котрий як відомо, веселив між темними просьвіту. На щастє сему перешкодили другі і коли він не се, не тяжко відгадати щоби то було в п. К. стало ся. Встид і ганьба вам темнии.

Очевидець.

Едмонтон, Альта.

Тепер тут в місті робота устає, бо потискають чим раз більші морози. Місто сего року піднесло ся в гору, бо погода тревала цїле лїто і дощі не перешкаджали. Зате поступ між нашими людьми мало слїдний. Тут найде ся богато таких руских женщин, що покинули своїх мужів і віддали ся радості а сесі пустили ся на дорогу пропасти. З такою личностю мав я нагоду говорити — і сїлько сорому я віднїс в не саму згадку про неї и з того всего аж дрожу. Походить ся пропавша жінщина з Сокальского повіта і як що вона не вступила на добру дорогу пути, отолошу її назвеїня. Думаю, що чесні горожане Едмонтону повинні положити такому віроломию кінець.

М. О. С.

Carto, Man.

В будинку тутешного почтаря стало ся таке, що дає причину до дальшого цькованя на ґалїціянів.

Два хлопці Г. Вінтонюк і Я. Косшиня почали ся сварити і в тім К. вхопив 16 футове желїзо і вдарив його по руці. З того, помимо просьб, почала ся бійка. На се хлопці поділили ся на дві части і зачали ся тоді так бити, що аж підлога стала окрвавленою. Потім Г. В. взяв рушницю і вистрілив на дворі та просив других аби Я. К. виманили на двір в тій цїли аби зміцо ли ще його встрілити.

Тутешний.

Dundurn, Man.

Хв. Редакціє К. Ф. —

Прошу помістити на сторінках своєї часописи моїх пару стрічок.

Тут хоч не живе нас Русинів більше як десять родин але й між сим так малим числом находить ся паршива вівця. Що найпоганійше то чоловік сей любить до бетами запивати ся а коли захочеть ся йому як то кажуть „поцїлувати чорта в пику", то мусить дїстати алькоголю без огляду на як найбільший мороз, віддаль і перешкоди. Рідняні сьвята була для нього взаливо тою нагодою коли він найбільше напивати ся і справляти авантури.

Що вже до його жени, то ся в сеї причини найнещаснійша, бо він потрафить оставити її в люті морози без патика дров і вона бідна мусить сама носити на лиско плечима, бо господар занятий чим иншим а саме, марнованєм родинного майна або відпочиває по таких марнотравстві а той звалює ся з побоїв. Дома ча сами не почує а коли прийде, то його повна хата але він собі навіть тоді нічого з того неробить як його жін на переночує де в солоні або в стайни.

Осудїть отже дорогі читачі самі наш такий чоловік заслугує. Чи не повинно бути йому встид і ганьбою, що він не лише себе безчестить але й цьвой паш народ перед цїлим сьвітом. Ме такого чоловіка повинні обминати і нехай чужий народ бачить, що також і свої встидають ся, та й з сього переконають ся, що то не всї такі як паршиві одиниці.

Як що згаданий чоловік не поправить ся, то оголошу прилюдно його імя а тоді хай всї беруть такого на посьміх.

П. С. Я.

Mundare, Alta.

Урожай в нас був м. р. добрий тільки тросха дощі пошкодили збіжу в купках, але не богато. Зима в нас така як-би що й по сочилась, бо хоть перший снїг впав першого падолиста, так зараз зганув, тому люди їздять до сеї пори возами. Морози зачали ся тут перед руськими сьвятами але сніру проте цьме. Із сеї то причини люди дуже прикро, бо мусять ще й тепер возити збіже до елєваторів возами, не доста що дорога тяжка але в додатку, щей збіже мусять продавати за цїн дармо, бо в тому щоб заплатити пшеницю разом, не згодять ся, помимо того, що могли би дістати добру цїну. Отсим кінчу свою допись і желаю всїм читачам щасливого нового року.

І. О. Най.

Етелберт, Ман.

Ще перед тамтого року кількох одиниць постановили заложити фабрику на виробленє масла і т. п. Завязалась молочарська спілка, купили дім де малась містити фабрика, навозили досить леду і минувшого 1912 в Маю мало піти те все в рух.

Та обставини склались, що нічого з того не було, тема і сумнівнись треба чи хоч[illegible] буде — Спілці лишилась велика купа леду та дім до спалити.

Дім той, здасть, згодили за пять сот на рівні спалити, по сотці чи дві, не знаю. Но меньше з тим. Се не найголовнійше. Головне те що уділовці старають ся той дім, сало, виплатити. І то в який спосіб відгравать представленя і весь дохід звертаєсь на виплачене сеї.

Ну і що якого" стане нового.

За в тім, 1) що на читальню яка і містать ся в сали не жертвують нічого із доходів представленя, 2) представленя взагалі — відгравать або з многими перепустками, нахильно, або зноз в великою пересадою, чим аматори роблять щось невластивого, ненатурального, зайвого, а для публики неможливим вражінєм і 3) за місце треба заплатити солево, а подавати і винесть хоч якутаку приємність з представлення — годї.

— Вільму під роцвата недавно — відограно представленє „Капраль Танко". Відїграли його с. м., майже самі уділовці „Молочарської Спілки". Взагалі представленє вийшло еле

Ролї не були вивчені належито, многі місця пропущено, богато пересади, або браки: в говорі, в руках тїле, в характеризованю і ин. Найменше: — Оля съпівала не тому щоб дїсно віддати з правдивим чутєм, належито, а тому — щоб скорше пересьпівати і мати спокій. Вона зрештою не віддала жалю своєї ролї як би треба, говорила дуже і непоказально, де маю бути сумною — на лици була усьмішка, треба було плакати — то закривала на коротку хвилю очи хустинкою, відняла хустину було видно, що вона перед тим сьміялась а не плакала.

Мама Олї, правду сказати, віддала свою ролю дуже добре, лише блуд в тім, що не була належно закратеризована: мама з донькою були майже в однім віку. Та се не вина аматорки, а тих що дають представленє не маючи доброго режісера. А шкоте ще не все в представленю, такою правда. Василь що яко такс. „Розуміють що і він розпїваючи з Олею видно — не любив її так як говорив словами. А вже пісню „Як два серця ся кохають" сьпівали і пересьпівали зовсїм вже, побіч того що самолїваною сьпівали — Оля о одну скалю вище від Василя, — Хиба з тим, що не знали арії і пісня подобала більше на от - таке - собі мушкане...

Жид грав добре, досить добре. Та слова, вимовлювані Танаса свинею, були великою пересадою і неміланим для публики. Таке слово для публики то як мушкачому щось смачного — попаде між зуби малий камінчик... — Зхарактеризованє жида було знаменито. Нагадував собою, в загалї, звичайного сїльского, ґалицького жида, корчмаря.

Тамко капраль грав не зле. Свою ролю віддав як на капраля пристало.(?) Писар в розмові з Тамком говорив дуже перестрашено.... ненатурально. — Хлопець який розказує новину про Танка, Василя, жида і писаря, говорив монотонно, і його бесїда подобала радше на якусь декламацію. Знова Гарько [illegible] характеризований був і сьпівав на сцені: збрале — сотника соломяний капелюх а в комірах [illegible]. Забув! Черепцїлий чи музика виграваля незвичайно гарно. Так' — гарно, хиба сьмому музикови який тягив смичком поступ аж сюди й туди, а біла скрипка видавала тони які неодному аж зуби щипали. — Богато лїпше і гарнїйше було сли подібні музиканти не показували свого таланту та артизму в представленях. Вони мучили публику".

Ну, представленє закінчилось, були сьпіви — всї бо тішились що така трупа вже раз закінчила. Нараз куртина підносить ся, на сценї бачимо учителя М. М. Той як почав свої думкі подяки „сьпівати" і по англ. і по руски — не бій ся. Своєю мовою нагадав мені сейчас хлопа що їхав під гору кіньми з великим тягаром.. Коним тяжко, мучать, стають а хлоп стогне та тягне — вйо-о-о о та вйо-о о-о. — На закінченя ще потрапйся учення з Брандонського Семінара як ті не вріже промову про „варґомінацію" то вже прямо аж вліть пограли неодного. Говорить про щось, а про що, й сам не знає, не розбере.

Його бесїда якраз подібна була до бесїди того пана, щоб пояснить людям про те що є електрика, сказав таке: „Богато людей хотілиб знати з чого то робить ся електрика, але ніхто не знає сего. Я знаю дуже богато про електрику так само як знаю і про житє. Але я не знаю яка є ріжниця межи мертвим а живим деревом, хотяй я знаю ріжницю дуже добре. Так само я знаю, що дуже небезпечно є хапати електрикою на пущений дріт, бо електрика таким дротом переходить, але я не знаю що то є електрика. — Я знаю, що електрикою виконують дивні річи для нас, але я не знаю з чого робить ся електрика."

І, таке, за усю ту комедію треба було дати по пів долара за місця на крісла, а по долар за місця на ріжних дошках. Дороще не беруть по театрах і в Вінніпеґу. — І певно, бо там ціна тикету: і за місце і за рід представленя. В Етелберті же інакше. На запит чому тзі дорогі місця один „аматор" відповів „А, а вже не знаєте? ми хочем скоро виплатити за галю." От і маєш його! Люди, члени читальні! виплатити мають чим скорше салю, а тоді одиниці мають дім — а ви люди дулю. А схочете щоб ваша читальня містилась в їх сали, то — річ певна — будете платити рент. Отже варто би декому подумати трохи над тою справою. Пощо потому непорозуміня та евентуальностий яких..

Та Товіпеє.

— Хто не подасть в передплатників старої і нової назви почти, той не буде мати зміненої адреси.

Коли за хоруєте часто на затверджене, то Chamberlain's Tablets мають за се дуже лагідний і благородний наслідок і дуже відповідають ця таке. На продаж по всїх складах.

Dr. B. GERZABEK,
ОДИНОКИЙ ЗІ СТАРОГО КРАЮ РУСЬКИЙ ЛІКАР В КАНАДІ

[illegible]

[illegible]
415 — 417 Pritchard Ave. Телефон [illegible] Winnipeg, Man.

Сли засылаєте або вже маєте стор пробуйте в нас закупити.
Дістанете все по найтаньшій цїні і за скорою висилкою
Ми продаєм тільки для штормінїв.
Campbell Bros. & Wilson
Гуртові і імпортуючі купці.
Winnipeg. Man.

СПИРТУС, ВИНО І ПИВО.

[illegible]

Всї почтові ордери полагоджуємо скоро.
Пишіть, телефонуйте або приходіть за нашою листою цін
T. D. CAVANAGH, Limited
110 Higgins Ave. Winnipeg [illegible] C. P. R. [illegible]
Phone Main 2006

Ти мене вилїчив

Коли всякі лікарства оказались безуспішними інші лікарі не потрафили вилїчити.

Так пишуть вдячні вилїчені люди.

Я АМВРОЗІЙ ТАКІНЕВИЧ [illegible]
З поважанєм Амврозій Ставінович.
[illegible]

[illegible]
Mrs. Anna [illegible], 1112 [illegible], Scranton, Pa.
Mr. John [illegible], 4549 Cambridge St., Philadelphia, Pa.
Mr. J. [illegible], Annapolis Junction, Md. і многи других.

Чи є ви здорові? Чи терпите на сьвіжо поставлену недугу, чи застарілу і бажаєте стати вилїченим? А сли далеко мешкаєте, то напишіть про слабостий хороб / письменно в рідній мові до:

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC.

В Філадельфійській Мед. Клініці доборовий доктор спецїяліст, вилїчить секретні або заразливі хороби, нечищене крови і загальне ослабленє, слабости нервові, або походячі з надмірної працї фізичної, слабости міхура або органів мочевих, болї в ставі або инших частей тїла, нервовий або скоре їритованє ся, неміцні сни, сплави, долеглости з поводу заблудів молодости, катар, бронхітіс, слабість вдра або нирок, ровнині слабости крови, часте мочене, біль голови, свербінє і знакти насіпрі і всякі инші слабости Мужчин і Жінок — Ту вилїчено инших, від сьвіжо поставлених або застарілих слабостий, отже й Вам можуть помочи без ножа, але при помочи правдивих лікарств.

Лікарства пришлеть ся Вам до Вашого дому в Канаді і тому вилїчитесь як добре, тому що Філадельфійска Мед. Клініка посїдає свою велику Лябораторію, аптеку, лічницю, де находять ся найлучші в найновійших часах винайдені лікарства і всїм зголошуючим ся суть споряджені спеціяльні ліки отже хорі уживаючи такі ліки суть в стані скоро і добре вилїчати ся. В той спосіб, хто до нас удає ся, відзискує здоровлє і подякує нам. Лїпшого доктора і лїпших лікарств як в нашій Клініці нїгде не знайдете.

Всї потребуючі доброї лікарської помочи, пишіть нині і все адресуйте так:

PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC,
117 Walnut Street PHILADELPHIA, PA. U. S. A.

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕРА".

КРАЄВИЙ ЛІКАР
Dr. G. Kalichman
[illegible]
653 Selkirk Ave.
Телефон [illegible] 1774

ДОБРУ ПЛАТНЮ —
[illegible]
MOLER BARBER COLLEGE
Cor. Pacific Ave. & King St.
[illegible]
Winnipeg

НОВО-ВІДКРИТА
РУСКА АПТЕКА
800 Selkirk Ave. Corner McGregor St.
Winnipeg, Man.
[illegible]

Руска Лазня
[illegible]
796-298 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 519

РОДИМЦІ! [illegible]
— 6% —
[illegible]
ЗАГАЛЬНИЙ [illegible]
АДРЕСА [illegible]

B. Sulkowski & Co.
22 Belmont Ave
Newark. New Jersey,
[illegible]

Альбанія.

В часі балканської війни, а ще більше тепер перед мировою конференцією в Лондоні часто подибуємо в часописах назву Альбанії. Тому не від річи буде познакомити ся близше з тим краєм і його мешканцями.

Альбанія лежить над Адрийським морем на північ сягає поза ріку Дріну до озера і міста Скутарі, на полудни граничить з Грециєю. На сході не має докладних границь, бо населене там мішане з сербським і болгарським, а сягає більше менше по міста Скопле, Прізен, Монастир і ин. Край сей заселює близько 2 і пів міліона людий. Альбанці мають спільну мову а віра в них рідна; є там найбільше магометан (віра, яку мають Турки) близько 700 тисяч православних і 150 тисяч католиків.

Альбанці займають ся головно рільництвом і скотарством. Між рільниками є властителі великих грунтів, щось як наші дідичі, у котрих земли винаймають малоземельні мужики, а властиво роблять їм панщину. Другі рільники, кметі, є вільні і разом з верховинцями що випасають худобу, становлять найбільше войовничу частину свого народу. Землю управляють дуже погано, ще на староєвітський лад, за те землі у них особливо на долах досить плодовиті, а в горах мають металічні ру[illegible]

Альбанці народ ще дикий. Нема в них високих шкіл ні просьвіти. Але сему винні Турки. Ще перед пятьма роками не вільно було Альбанцям уміти читати по альбанськи. У кого турецькі власти знайшли альбанську книжку, того за кару висилали до Арабії, так як се робили і роблять Москалі з Українцями, що не допускають української мови до шкіл, конфіскують українські книжки і часописи а непослушних карають великими грошевими карами або висилають на Сибір. Але Альбанці рано горнули ся до науки і удержували свої тайні школи. Своїх прав що до науки, будови доріг і ношеня оружя доходили вони первісно оружними повстаннями. Особливо рішучо домагали ся Альбанці права ношеня оружя. Рушниця для Альбанця необхідна, бо в гористім краю не є він ніколи певний свого житя, тай звичай у них такий, що за деякі кривди й обиди чести найліпший суд — куля.

І ось на наших очах стане на Балкані нова мала держава, Альбанія. Сей малий, на пів дикий народ, що перебув 500 літ в неволі, стане вкінци паном в своїй хаті, зачне нове житє, краще, свобідне, до якого він стремів пять віків. Хоч що правда не сам він виборов собі тепер волю, то все таки не можна відмовити йому заслуг. Альбанський народ через весь час своєї тяжкої неволі боров ся за свободу, підносив протести против гнету, старав ся використати кожду нагоду, щоби скинути з себе довголітнє ярмо неволі, не жалував і крови проляти в обороні своїх прав. І вкінци дійшов до мети.

ЛЮДИ ЯК ЛЮДИ

але що ті манітобські консерватисти то помилили ся. Бож-- Чому? Дивіть ся: В Великій Британії, як Англії, куплено від компаній, на річ держави, телефони за $62 576 320 шістьдесять два міліони, пятьсот сімдесять шість тисяч і триста двайцять долярів. Правда, се сума величезна, але мусимо знати, що компанія хотіла аж сто пять міліонів долярів за ті свої телефони. І як би там рядили наші манітобські консерватисти, то певна річ, що будиб заплатили те що компанія хотіла, бо так вони зробили в Манітобі. Та тамтой раз інакше поступив.

Справа опинилась в корті, і се безперечно найбільша в історії Англії справа, яка коли небудь попадалась там. Справа тревала 73 днів і вкінці судиї, а згладно арбітраці яка комісія орекла, що вартість (з процентом) телефонів є $62,574,320 замість 105,000,000.

Значить, край заплатить низш 42 міліонів долярів меньше чим мав заплатити, наіб не зважки доброму Радові Англії.

Отже, виходить, що люди як люди, та наші манітобські консерватисти не вартають і за слугів в школі! Сі вже такі собі людоньки, що як хочуть щось купити то раз - два купують, той що не зимова добре кілько хоче, а ті вже в платять. І то як за телефони так і за елеветри. А, оси та осина з консерватистами якимись.

— Або лиш, той панариментер в Оттаві, Борден хоче дати трийцять пять міліонів долярів Англії на будову трох воєнних кораблів. І чи се не дурне? — Ще й як! Во против сему противить ся весь канадийский народ, як фермері так і робітники. Ну, фабриканти ні, але вони не хотіли вільної тарифи, а щоб дати стілько гроши — хотять. Чудака! Борден мібито каже, що дати 35 000 000 треба конечно, бо Англії грозить небезпеке, отже помочи треба. От якраз як з него ще дитина.

Н, знаєте Іван раз до міста ві своїов старов. А був з ними і пан малий синок. Ідем ми ідем, аж ту мій синок забаг їхати кіньми сам. Я не хотів, а він, вибачте, в плач, репить... Що ту робити? Хоче конечно вожом щоб керувати кіньми. От я тоді посадив його на свої коліна й дав тримати оба [illegible] кінці вожок. Я, розумієсь, вожами керую куди треба, а синок — знаєте — страх радий, що от то і він и маєє мені їхати...

То таке саме і з тою помочию Бордена для Англії. — Та як зачувати го він Англії не поможе ні грошами а пошкодить собі богато. І переконаєтесь незадовго що я правду пишу.

Осип Політика
Етелберт.

— У Львові почала виходити місячна лікарска часопись „Здоровле'' писана дуже популярно, щоб всі могли її читати. Редагують сю часопись і пишуть в ній наші найкращі лікарі. До Америки коштує 2 доляри. Адреса редакції. Львів Підвале 7.

Хто передплачує поважну часопись „Діло'', що виходить у Львові, Ринок ч. 10-, той знає що діеть ся в цілому сьвіті, особли[illegible]в старому краю і в цілій [illegible]вропі. Редакторами „Діла'' найкращі публіцистичні [illegible]ли, тому матеріял як найбільший. До того кож[illegible] передплатник, що при[illegible]е річну передплату всего 9 дол., дістаєте ще [illegible] цікавий тижневий [illegible]ток „Неділю''. [illegible]до'' повинні мати в себе [illegible]овариства і читальні.

[illegible]А РОС. УКРАЇНІ.

[illegible]ада'' щоденна часопись виходить в Київі, ст[illegible] України Адреса В Ш[illegible] вул [illegible] Річна передплата пять долярів. Сей [illegible] повинен находити ся [illegible] читальни і в кож[illegible]країни є Росії, Мі[illegible] [illegible]вики, статі і оглади сьвіта, Росії та Ук[illegible]

[illegible]ловік в Des Moines [illegible] ревматизм в сво[illegible]. Приятель його [illegible] йому поїхати до [illegible] Се булоб коштувало 150 дол. або [illegible] рази він популав [illegible] ліком [illegible] [illegible]berlain's Linim[illegible] після першого [illegible] він був здоров. [illegible]по всіх склепах.

ПОСЛІДНА ВІДОЗВА
— ДО —
Русинів і Поляків!

Кождий Русин і Поляк повинен переглянути 1-2-3 число Канадийского Фармера, і задумати ся над нашою офертою і вислати гроші за удїли котрі тепер можна купити в сій фабричній організації до наші гроші принесуть рівно не меньше як 25 процент і не лише гроші не то щоби стояли на місци але виростуть від кождого доляра найменьше $3.00 до пару літ. В сій фабриці кождий удїловець може дістати що року 25 центів або більше за кождий доляр що тепер вложить, опісля коли сечно нафтуєть в Компанії то може дістати найменьше $3.00 за кождий удїл за який заплатить тепер лише $1.00. Отже хто може відложити $5, 6, 7, 10 або і більше, то повинен сейчас прислати а ему запишесь його цертифікат відворотною почтою.

Мусимо тепер написати всім, що можна вступити до сеї організації тілько до February 15. а по сім часі вже не будемо мати удїлів на продаж, если ще зістанесь яке число удїлів, то буде ся їх спродавати по $3.00, а тепер ще можете купити по $1.

Отже кождий повинен вислати тілько може і купити собі дуже профітну участь в сім бізнесі

Гроші висилайте просто до Компанії через Post Office Money Ордер. Express Money Ордер або в регістрованім листі.

Адресуйте так:
Crispette Manufacturing Co., Ltd.
Box 3562 B., 903 Main St. Winnipeg, Man.

VEGREVILLE.
Купуємо живий дріб кількиб не було після 1-го Октобра
ЗА ГОТІВКУ
Приносіть тільки товсті і добрі штуки. Худих і дрібних штук не хочемо.
Платимо найвисші ціни за товсті штуки.
Кури, Качки, Гуси, Індики.
Province Produce Co. — Vegreville.

В справі жертв
НА „РІДНУ ШКОЛУ''.

Зі взгляду на предвиджені причини о. С. Демидчук не міг загостити до Vita i Kosow, а в Манітобі як було оголошено, а також і много неоголошених кольоній просили шановного делегата, щоб загостив до них 16 с. м. о. Демидчук відїхав з Вінніпегу до Спол. Держав.

• • •

Центральний комітет просить, щоб, всі які висилали жертви на „Рідну Школу'' або мають еще висилати, донесли до секр. центр. комітету у Вінніпегу, кілько вислали і на яку адресу. Інформацій сих потрібно на се, щоб зсумувати разом кілько зібрано в Канаді на „Рідну Школу''.

Пишіть на адресу. О. Жеребко, Box 3743, Winnipeg, Man.

• • •

Хто має зібрані жертви на „Рідну Школу'' а не знає адреси на яку має їх вислати до Галичини, то нехай зголосить ся до секретаря у Вінніпегу а дістане адресу.

Коли вже дехто вислав жертви до якого будь комітету, редакції, або приватної особи, а не було про се оголошено в наших тутешних часописях, то просимо донести про се секретарови у Вінніпегу.

• • •

Не забувайте й на дальше про „Рідну Школу'' збирайте жертви при всяких сходинах, забавах, весілях, мітінгах і т. п. Хто дає на „Рідну Школу'' той дає на жертвенник народної освіти, а кожда лепта хотяй би найменша причинить ся до збудовини храму для рідної культури.

• • •

Всякі менші суми зібрані на „Рідну Школу'' найліпше висилати до касієра центр. комітету у Вінніпегу. Його адреса: Тео. Stefanyk, 856 Main. str., Winnipeg Man.

• • •

Більші суми найліпше висилати відразу до Галичини таки в місця, де зібрані. Менші суми прислані до касієра у Вінніпегу збирають ся разом і потім засилають до Галичини.

• • •

Дальше остерігаєсь всіх читачів, щоб не віддавали гроші, які не складали жертви на руки непевних людий, які зараз зникнуть з грошми. Коли є які колектори, то мають мати уповажнене від місцевого або центрального комітету.

• • •

По всякі інформації що до збирання жертв на „Рідну Школу'' пишіть до секретаря у Вінніпегу.

Загальна сума зібрани в Канаді на „Рідну Школу'' буде оголошена за два, три тижні коли всі донесуть кілько зложили на сю ціль.

ЦИКОРІЯ

[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
National Bureau for Coffee Co
Philadelphia, U.S.A.
[illegible]

Кождий сірник Еддого дає певний огонь.
Коли Ви черкнете сірник Еддого він всегда запалює ся легко і горить білько, видаючи одинакову полумінь.

Сі перфектні сірники виходять з першорядного матеріялу і машинами перфектно виконуються ся під догладом справних робітників.

[illegible]

THE E. B. EDDY COMPANY, LIMITED
Hull, Canada
Фабрикують також деревляні нейла, діжки і т. д.

ПРОБНЕ ЗАМОВЛЕНЄ ПЕРЕКОНАЄ — ВАС ФАКТИЧНО ЩО —
DREWRY'S
REDWOOD LAGER
в порівнаню кождого краю є найлучше.
Его чистість і сила все гарантує ся.
ПИТАЙТЕ ЗА НИМ!

IMPERIAL BANK OF CANADA.
[illegible] МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ І БРИТІЙ КОЛУМБІЇ

Авторизований капітал	10,000,000.00
Капітал вплачений	6,620,000.00
Резервовий фонд	6,620,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймає ся від $1.00 і більше і дораховує ся проценти від дня вкладки. Видає ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ [illegible]
ВІННІПЕГСКА ФІЛІЯ: [illegible]
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Colony St.

НА ПРОДАЖ
176 фарм між норвежскими/поселенцями в східно - централнім Саскачевані.
Ми видали власне тепер книжочку на 32 сторінках, яка містить повний опис кождого куска земли, світлини, листи від дійсних поселенців і понад 70 фотографій.
Коли ви хочете дістати закуток в урожайнім і розвиваючім ся дістрікті, пишіть до нас за сю книжечку. Посилаємо її за дурно.
THE WALCH LAND CO.
Northern Crown Bank Bldg Winnipeg, Man

UNION BANK OF CANADA
Резервовий капітал понад $ 8,000,000
Актива разом „ $56,000,000
Ощадности. Сей департамент одержує вашу увагу, $1.00 почавши приймаєсь ся як вкладки щадничі
Моні ордери продаємо платні в всіх частях сьвіта.
North End Branch
A. F. Schimnowski Менажер.
Cor. Selkirk Ave. & Salter St. WINNIPEG, MAN.

[illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave. E. Tel. Main 2510

ЗУБНИЙ ШПИТАЛЬ.
[illegible]
Dr. [illegible]
[illegible] 1000 Main St.
[illegible]

СТІННИЙ ПЛЯСТЕР
Плястер "Empire" є найлучшим з всіх.
Плястер „ЕМПАЙЕР'' має в собі і силу затвердіня і силу огнетривалости за одним разом
[illegible]
— THE —
MANITOBA GYPSUM CO.,
LIMITED
Winnipeg - - Manitoba.

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1165. Winnipeg, Man.
Знаєте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бізнес у Вінніпегу, проте коли замовлете свої лікери до нас, Ви завсігди будете певні зощадити що найменше 20%.
[illegible]
Просимо [illegible]

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ.

Просимо звернути свою увагу на хосне подані правила і після них звертати ся до редакції.

Річна передплата за „К. Ф.'' виносить $1.50, пів річна 75ц., квартальна 50ц.

По одержаню передплати не відповідать ся листовно але змінить ся дату при назвиску кождого передплатника.

Wykema
T & B
папіроси
не кляєні.

РУСКА - ПОЛЬСКА - НІМЕЦКА
АПТИКА.
[illegible]
АДРЕСА
E. A. MITCHELL & Co.
93 Isabel St. Winnipeg, Man.

Ви переконаєте ся, що аптикарі скрізь добре говорять про Chamberlain's Cough лікарство. Вони знають з досьвідів в продажи, що в случаях перестуди на них можна полагати і воно є приємне і певне. На продаж по всіх склепах.

Дмитро Байда Вишневецький.

То було в тих часах, як Дикі Поля зруйнованої Татарами наддніпрянської України стали захистом для тих, що їм не страшно було ризикувати житєм. Десятками років не управлюваний український степ, покритий буйною пашею і наповнений диким звірем тай птицею, ждав у себе диких гостий. Безнастанно блукали тут ватаги Татар, що з добичею вертали з відданої України, або заграбували майно переїзжаючих купців, або й послів, яких дорога випала через степ. А в глубоких ярах-балках, над берегами рік, повних риби, кипіло дике житє. Там безломні бурлаки, збігці з усіх сторін польської держави, — до якої тоді Україна належала, — ті, яким дома, на службі у панів смерть в очі заглядала, за бунт проти неправди, ті всі знайшли там гнїздо для небезпечного але за те свобідного житя. Нераз був степ свідком завзятих боїв, боїв на смерть і житє між одними і другими, між татарськими здобичниками і сими отчайдушними збігцями. Нераз тут загинув без вістя — лише вовки-сіромашні завили над білими кістьми тай закракав ворон — добираючи ся до очий молодецьких. Таке бурлацьке житє сих перших козаків, манило до себе і буйну молодь панську, яка в боях з Татарами шукала тут розривки і козацької слави. — І так в безвісти пропадала тут сила — ніхто не додумав ся, щоби ужити її на користь рідній країні. Держава не мала на се грошей, а може й лякала ся сего непевного війська, панки серед сеї метушні воліли ловити в мутній воді рибу і закругляти свої посілости.

Та знайшов ся один, що бистрійше мав око від других. Се був молодий князь український, Дмитро Вишневецький, якого народ звав Байдою. З незорганізованих ватаг козацьких задумав він зробити силу, яка підвела би Україну до чинного, рішаючого в політиці сусідніх держав. А першою ціллю поставив він собі знищити Татарву, яка безнастанно шарпала Україну, плюндрувала і гнала народ у неволю. На острові Хортиці поставив він коло 1550 року замок, що став предтечею пізнїйшої славної козацької республіки, запорожської Січі. З відси мали позвати ся грожи на орду татарську і розсинати її в порох. Та за мало було сили в самім тодішнім козацтві. Не можна було числити на поміч Польщі, що вела тоді війну на півночи. Також Турки опікали ся по певним союзником. Пішов Байда у Москву, тай десять літ московським оружєм побивав Татарів. Але не осягнув остаточної ціли. Не вдало ся йому привести до згоди між Москвою і Польщею, приєднати лише для Москви без вигляду на жадні користи для своєї України, не було ради. Вернув ся назад до своєї рідної землі — зневірений до всего. Шукаючи опуску свій буйній непосидючій натурі, вмішав ся в межи усобиці в Волощині. Тут зрадою віддано його Туркам, які його скарали смертю.

До нині живе серед нашого народу память про сего славного лицаря. Та вже забули ся подробиці. З нього Вишневецького зробили нинішнього гуляку Байду і лише трагічна смерть нагадує нам правдивого героя сеї пісні.

Ось як співають в нас до нині про Байду.

В Цареграді на риночку
Ой п'є Байда мед-горілочку,
Ой п'є Байда — та не день не два
Не одну нічку тай не годиночку.
Цар турецький к нему присилає,
Байду к собі підмовляє:
„Ой ти, Байдо, та славнесенький,
„Будь мені лицар та вірнесенький'
„Візьми в мене царівночку,
„Будеш паном на всю Україночку!''
„Твоя царю віра проклятая,
„Твоя царівночка поганая!''
Ой крикнув цар на свої гайдуки!
Візьміть Байду добре в руки,
Візьміть його повісіте,
На гак ребром зачіпіте!
Ой висить Байда та й не бачить ся
Та свою джуру поглядає ся;
„Ой джуро мій молодесенький,
„Подай мені лучок та тугесенький;
„Ой бачу я три голубочки —
„Хочу я убити для його дочки''!
Ой як стрілив — царя вцілив.
А царицю в потилицю,
Його доньку — в головоньку''.

„Січові Вісти''.

Цісар Роблін в парламенті.

Пійти до парламенту Манітоби в Вінніпеґу і послухати бесіди Робліна і його „помагачів'' то аж злість збирає чоловіка як котрий зачне говорити з Робліновоі клітки, а найгірше сам Роблін. В парламенті то говорять неправду тілько можуть натягнути а по руськи сказати „машкарят'' опозицію і манітобських виборців на всі боки. Таку брехню буде говорити, що аж встидно, ну але що йому зробимо! Добре п. МкНат сказав до Робліна:

„Ти вийди з парламенту і скажи се поза парламентом а не крий ся як виноватий хлопчак поза спідницю мамы''. Хто лише вважав то цісар Роблін і його „bodyguard'' ніколи не говорять тоді як треба відповісти на важні питаня але холають лиш парламентарні устави, а як прийдеть ся говорити на мітінгу то виступають тілько на своїм чисто — консервативнім бо знають дуже добре, що на виключнім консервативнім мітінгу нема наших лише свої консерватисти а в парламенті то мають свою виказану працю.

Роблін був розкричав ся на фармерів, що горілкам та цигарам місця не було на виборах! А се правда але по його стороні! Консервативна партия виспала тисячі людских грошей з каси провінціальної на свої політичні потреби, бо люди платять то все в податках. Консервативна партія в місто виспати гроші на потреби народу, видає тисячі на свої дороги для автомобілів, на клюби і инші „публичні'' потреби для вигоди капиталістів. Єсли потрібно дещо зробити для народу то кажуть „Дай там $200 нехай заберуть ся''. Коли потрібно на „Клюб Гавз'' то чиновенько заявляють: „Треба там дати яких десять або двайцять тисяч, бо се єсть важне для „джентельменів''.

Підчас виборів в МкДоналд один з Робліновских „носиків'' зайшов до готелю серед ночі і кричав аби готельник отворив бару а коли готельник не хотів то відповів, що отворити не може в той час бо порушить право, тоді лиш з Робліна розкричав ся: „To hell! I am the Law'', (о пекла, я є правом!) Але єслиби сей готельник так був створив кому иншому то був би зараз закований і висланий до Робліновского Петербурга (Вінніпеґскої тюрми).

Хто студиює політику і придивлює ся то бачить, що теперішне консервативне правительство вертає ся до тих часів коли один міг зробити з народом що лише забажав. Цісар Роблін так собі вже пише, що принесли люди до него петицію підписану 20-ма тисячами виборців, то він її не приймив бо єслиби був приймив то се пошкодило би капіталу. [illegible] народом скорше можна порадити собі і відіслати до пекла. В парламенті горлає що сил стане а його газета вінніпеґська так лише на всі сторони і правду так переверне, що трилітна дитина може зрозуміти що всьо не так, до того, газета ся буде голосити, що всі люди так хочуть бо так п. Роблін каже. Кождий повинен собі раз на все запамятати, що як Роблін скаже слово і рішить ся на то всі люди так хочуть!

Друге шахрайство що тепер провадить ся — се з університетом. Одного разу згодять ся на те, що має бути уні[illegible] міс-ця і заним плани консервативні не заболатіють через продажу льотів коло нинішнього університету, [illegible], скоро лише всю землю розпродають [illegible], так дивись а в газеті вже є оголошено, що університет має бути дві милі дальше. Дотепер вже четвертий раз змінюють осідок університету і на давісь час означене для него місце Ст. Вітал, т. є 7 миль від міста. І певно як наші політичні клики Робліна розпродають землю льотами бідному народови по 25 до 100 долярів за фут (за землю яка не варта 100 долярів акер), то університет покотять ся знову 5 або 6 миль дальше і аким зачнуть будувати його то не один бідака буде мати „льот'' і може колись сказати: „Тут мав бути університет і я купив льот але пізнійше посунули його дальше і вартість мого льота числить тепер $4.00 помимо того, що я заплатив за него $375.00. Мав він бути близько університету але — І тілько видние

Петро Лазорович.

Допис.

South Slocan, B. C.

Хвальна Редакціє „К. Ф.''

Пересилаю вам в залученю почтовий „моні ордер'' на $4.20 яко жертву на „Рідну Школу'' Я В. Б. Мельничук жертвував доляра і М. Петращук доляра, а других $2.20 то є гроші з пушки, котру я мав в себе завішану на стіні через цілий рік.

Не завадить пригадати Шановним читачам, що в нас нового з В. Колюмбії під сю пору. Найбільше снігу. А сей сніг припиняв трохи рух в лісах а по инших роботах все в руху хоч трохи пиндрійше як в літі, однак ліпше як минулого року. Не один читач певно цікавий що в нас чувати доброго, так певно відгадне те, що гарячі еще осінний. Одні можуть ся, где які забавляють ся а инші роблять хрестини. Забавляють ся, коли брати ратують своїх рідних в старім краю. А тілько тут Русини зложили на Рідну Школу!? Русини з Летбрідж. Альта. вложили ціле „нічо'' бо лише пару долярів, як вже читачам певно звісно, а Русини з Нелсон, Б. К. зложили ці більше ні меньше лише 2 рази нічо, — то є ціла величезна будьма з мила. Встид і ганьба таким Русинам. Читальня між ворогами могла існувати а тепер між приятелями не може мати місця між ними. От тобі люди. Сьвяту правду сказав Франціско Ферер, що хоба собі раду дав з приятелями а з ворогами якось піде ще. От такі і мої приятелі, най ідуть куди ся справляє.

З поважанєм
В. Б. Мельничук.

Regina, Sask.

Між тутешними англійськими фермерами замічають ся великий рух; вони бо приготовляють ся до зимової виставки яка відбуде ся дня 11-14 марта с. р. Не самі премії за найкращі расові штуки рідної худоби призначено 5 тисяч долярів, або виплатить ся всего 500 премій. Словом пять сот премій виплатить ся англійським фермерам! Не вже наші фермері не мають такої расової худоби, щоби взяти участь на сій виставі? По оцінку листу та інформації належить писати до. D. T. Elderkin, 101 Donahue Block, Regina. Sask

Учасник.

ПОШУКУЮ свого брата P. JACKSON, з села Бабина, Буковина

Хто би о нім знає або він сам най зголосить ся до:

STEVE WICTOR
Section Man, James G T P Ry. via West Fort W. Ont.
(4-5)

ДЕ Є? — Андрій Боднар, що мешкав під ч. 50 Айкінс, 30 Ноябр і 57 Атлантик ул. Вінніпеґ. Адресу його належить подати до ред. „Кан. Фармера''.

Буде воно порадно для вас складати купони і обгортки з мила
ROYAL CROWN SOAP
і одержувати за них БЕЗПЛАТНІ ПРЕМІЇ.
Всі премії з Royal Crown найлїпшої якости. Старайтеся о них.
Пишіть тепер за комплєтним листом премій — Воно безплатне.
[illegible]

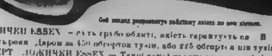

Сей малюнок репрезентує дійсну мірку [illegible]

ЛОЖИЧКИ ESSEX — суть грубо облиті, якість гарантує ся 8 уживаню видержать роки. Даром за 450 обгорток туалет. або 225 обгорток [illegible].
ДЕСЕРТ ЛОЖИЧКИ ESSEX — Такої самої якости як повисші. І тузіна висилає ся даром за 400 обгорток. Ми гарантуємо їх що повержать ся роками.
СТОЛОВІ ЛОЖКИ ESSEX — Грубо облиті ложки, якість марки Essex гарантує ся що видержать роки. І тузіна висилає ся даром по одержаню 200 обг.

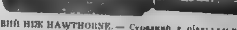

СТОЛОВИЙ НІЖ HAWTHORNE. — Середний з півкруглим вістрям ніж. Добра якість. І тузіна висилає ся даром за 300 обгорток.
ДЕСЕРТОВИЙ НІЖ HAWTHORNE. — Округлий кінець, добра якість. І тузіна висилає ся даром за 275 обгорток.

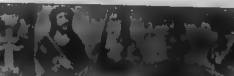

[illegible]
за 25 обгорток з мила Royal Crown Soaps.
THE ROYAL CROWN SOAPS, LIMITED
Premium Department
WINNIPEG, MAN.

$5.25 за $2!
[illegible]
Машинкова бритва
[illegible]
Z. Kaclowsky, 270 East 14 Street, New York, N. Y

ПОТРІБНО
25 руских продавців до продаваня наших першоклясових реальностий в Medicine Hat, фабричнім осередку західної Канади. Наші агенти заробляють від $200 до $500 місячно. Так можете потрафити й ви – ми вкажемо вам як – Зголошуйтесь між 12 і 2 по полудни і питайте за [illegible]-ом. Писемно зголошуватись в рідній мові.
BROWN CRAIG & CO.
Real Estate & Financial Agents.
Donald Blck. — 322 Donald St. — Winnipeg, Man.

ВАЖНЕ
для дівчат і замужних женщин. Увільнене від терпіня є цілим щастєм що йде поруч з добрим здоровлєм. Дорогі Сестри. В нас можете дістати лік на терпіне найгіршої хороби особливо: коли терпите на упливи білі й наші нерегулярности і болізни матерниці, чорні синути під очима, бiйдачку, кольки в боках, крижах, біль горла, невральгія і біль зубів, нестравність, запори, нечисте кров, катар опаренє, покаліченє, рано, хоросте, попуканє рук, лишаї, мочене в лужку так дітий як і старших

Оголошене се заощадить вам богато долярів неданих безвартісним лікам лікарства. Поради і уділяємо даром за долученєм 2ц. марки. Не давайте нищити себе хоробі але пишіть сейчас до: Mrs. Kateryna Turky 430 First Ave. N. E. Calgary, Alta.

Міжнародна Канцелярия

для адвокатских, нотаріяльних, старокраєвих і канадийских справ.

(Найстарша руска фірма в Винніпеґу)

ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна — продажи, леґалізовані через конзулят;

ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через першорядних адвокатів в Старім Краю.

ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, себто увільнення від вправ, контролі і асентерунку

ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на рішні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.

ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности

АСЕКУРУЄ від огню і на житє.

КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінциї.

[illegible]

Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера

Всяка інформация даром, за долученем 2ц. марки.

Адресуйте:

FR. S. SZABLEWSKI & CO.

844 Main str.   Winnipeg, Man

НЕЗВІСНИЙ РІЗДВЯНИЙ ДОБРОДІЙ.

Мешканці льондоньских шпиталів мали сього року веселу несподіванку. До шпиталів приходив незнаний чоловік, розпитував ся про фінансовий стан інституциї і про її мешканців. Відтак витягав пачку банкнотів з 500 фунтів (12 тисяч корон) клав на стіл і зникав. Таку саму суму дістав від него управитель християньского місийного товариства. Вкінці зявив ся сей незвісний добродій у „товаристві для поширування евангелия в чужих краях", і в шпиталі в Альтені і зложив тут 20.000 корон для тих інституцій. Що в усіх згаданих інституциях був один і той сам добродій нема сумніву. Всі заходи, щоби вивідати щось близшого про особистість добродія, поостали без успіху.

ПІВТОРА ДНЯ І ДВІ НОЧІ В БАЛЬОНІ.

Італійский летун Донефльорі з Медіолану перелетів 2500 миль бальоном, беручи в сей спосіб рекорд витревалости і побиваючи Успеле, якого проголошено побідником в воздушних переговах Гордон-Бенета. Донефльорі був в облаках загалом 54 і пів години. Весь час серед сніжних вершків Альпейських мінав стран [illegible] бурі. Перед тим осів був в Кобліненц, лишивши на землі жінку разом з дітьми, які перебули в бальоні 20 годин. Тоді знів ся в друге і досягнув висоти 6500 метрів. Летун був би злетів ще довше в воздусі, колиб его не здержала буря снігова.

РЕКОРД в ЖУРНАЛІСТИЦІ

Французкий публіцист Анрі Рошфор, який почав свою карієру в році державного перевороту 1853 р., славний із своїх уїдливих нападів на Наполеона III, перестав тепер в 82 р. писати, примушений тяжкою недугою очий. Анґлійскі часописи зазначують, що Рошфор побив всі рекорди часописних робітників, бо за 60 літ не пропустив ні одного дня в якім не написав би статі на злобу дня

—Огонь, що повстав з незвісної причини дня 27 і. м. о 7 год. рано в камяниці під ч. 815 ул. Мейн в Винніпеґ, наробив на 25 тисяч шкоди. Деякі льокатори з поверхів мусіли ратувати своє житє в нічнім одіню.

В ТЕАТРІ EMPRESS

Кождій женщині що приходить на полудневі представлення вручить ся слідуючої середи презарну рожу, а то з огляду самої тогтижневої оперетки п. з. „Рожа Мексика". Головний актор сього спектакля є світової слави. Його імя так звязане з сим спектаклем і взагалі з пантомімою, що його звуть загально „Belasco of Pantomime".

За сим слідувати-муть рівнож чудові виступи як найдобірніших акторів і акторок котрі вибили ся на вершок своєї слави і тепер виступають в театрі Empress. Можна буде подивляти також танцера в деревяних черевиках і т. д. Одним словом, програма слідуючого тижня висше згаданого театру дуже богата

Телефон Сеймор 3095 4200

ALBERT L. GOODSTONE & C L

Адвокат Краєвий і Нотар

що говорит по руски

Канцелярия [illegible]

Canada Life Bldg

840 Hastings St W Vancouver B C

ФАРМА НА ПРОДАЖ

160 акрів, 60 акрів зоране, 6 миль від Pelly, 5 миль від Arran. Найлучша земля, добрі будинки, богато палива і богато доброї води. Все обфенцоване і наи хрести обфенцовані. Руські поселенці. Ціна 2,200, 400 готівки, позістале на пять літ. Чистий Контракт. Адреса Henry Hays Kacing Lake, Sask (5-6)

ПОШУКУЮ свого брата Івана з села Росохач, пов. Чортків. Довший час перебував у Форт Вілям. Хто би о нім знав або він сам нехай зголосит ся на адресу Nick Berpelko, P. O. Box 86 Mission, B. C.

Чи вибрали у діл в нашій півричній випродажі

З там богато правдивих опустів для економічної господині. Наш катальоґ випродажи скаже вам про всьо які вони з і кілько вони коштують. Дістаньте примірник слиж не посідаєте его. На бажане посилаємо его даром.

Кождий артикул предложений в сій випродажи репрезентує велику оща́дність. Кожде число в катальоґу є опустом що варт мати. Кожда річ максимальної вартости в нашой ціні випродажи. Затямте, що ми додали лише малий зиск до кошту продукції, виключно лише на покрите наших видатків.

Сли ви не брали еще участи в щадячій гроші нагоді предложеної в сій випродажи ви повинні зробити се сейчас. Наш засіб товарів ограничений і ожидане до самого кінця може означати розчароване. Богато товарів великого попиту вичерпають ся напевно перед кінцем лютого.

Ми не зможемо достарчати всіх товарів і замовлень які наийдуть перед випродажним засобу і вислати їх в ціні випродажи.

THE T. EATON Co LIMITED.

WINNIPEG   CANADA

Огороди північної дільниці.

5 акрові продажні огороди близько Вінніпеґу.

Ви повинні купити 5 акрів тому, що ті реальности находять ся пів милі від електричної трамвайної лінії

Головна дорога і спуст води до ріки Ред перетинають реальности.

Близько третого найбільшого міста в Канаді

Близько найскорше зростаючого міста в Канаді

В кількох літах місто розширить ся до пять акрових парцель.

В часі вашого виплачення реальности не будуть вас нічого коштувати бо вони вертатимуть богато разів більше від заплаченої ціни

Велика нагода для плекаючих ярини близько Вінніпеґу — великий попит і ціни

Вінніпеґскі будівники зробіть чисельні [illegible] мілійонів. Будуть більші в сім році.

Не купуйте в малих місцях але льокуйте гроші близько того, що буде найбільшим містом в Канаді і заробите гроші

Більше грошей зроблено на акрах близько Вінніпеґу чим на яких иньших льокаціях.

Ось вам нагода набути пять акрів близько електричної трамвайної лінії за $300 акр. $300 готівка, позістале на пять літ

Для бідних нагода мати добру парцелю землі на якій може робити його родина, а він може працювати в місті

Вінніпеґ має тепер тану електричну [illegible] і чимрас стасть ся великим фабричним осередком

Питайте деяких своїх краянів чи се що ми кажемо не є правдою і чи ми маємо добру репутацию за свою ретельність

[illegible]

DALTON REALTY CO.

[illegible]   Перший поверх Union Bank Building

Winnipeg, Canada.

ПОШУКУЮ своєї жінки Сафтири Бурдинюк з дому Чернівчан з с. Гараймє, Бук. Приїхала до Канади тому 6 міс. з матерю і сестрою. Можливо що перебуває в колониї Кальдер, Ман. Хтоби про неї знав або вона сама, най зголосить ся до Konstantin Burdynuk 187 McFarlane St Winnipeg, Man (5-6)

ПОШУКУЮ свого брата Николи Лопинчук з с. О. Королівки, пов. Городенка. Два роки як в Канаді і робив перше літо в Елконто ні, Альта. Хто би о нім знав або він сам хай зголосить ся до J. Demianczuk Box 1[illegible] Weyburn, Sask

ПОШУКУЮ Юрка Чупрейка з Мельниці пов. Борщів. Хто би о нім знав де він перебуває хай донесе мені, а він сам вволить зголосити ся на подану адресу: Petro Osmak, 1265 Homer St. Room 5 Vancouver, B C

ПОШУКУЮ свого тата Григория Марчука з с. Раранча, пов. Садагура. На сьв. Петра був в Квебеку. Тепер має перебувати коло Вінніпеґу. Хто би о нім знав або він сам, най зголосить ся до Konstantin Burdeniuk 187 McFarlane St, Winnipeg. (4-6)

ПОШУКУЮ свого кревняка Steve Rodkowski з села Городниці, пов. Городенка, і 8 Frusnika з того самого села і повіта. Хто би о них знав або вони самі, хай зголосить ся до L. Godlowski Section Foreman James G. T. P. Ry, Ont., via West Fort W [illegible] (4-6)

За дрібні оголошення, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщення 75 ц., за три рази $1.00

ЦІНИ ЗА ПРОДУКТА В ВІННІПЕҐУ.

Бараболі	
10 бушлів — за бушель	30 ц.
цілий вагон	35 ц.
Масло	
Найкраще мл.	36 ц.
.. свіже	35 ц.
звичайне No 1	25 ц.
.. No. 2	24 ц.
Сир (фабрикований)	
Онтаріо, за lb. 14½	15½ ц.
Манітоба	15 ц.
Яйця	
Ман. свіжі в кейс	27 ц.
.. .. без кейс	26 ц.
Пшениця.	
No 1 Нортерн	82 ц.
.. 2 Нортерн	79 ц.
.. 3 Нортерн	76 ц.
.. 4 ...	71 ц.
Овес	
No. 2	31½ ц.
.. 3 ...	28½ ц.
Ячмінь.	
No 3 ...	46 ц.
.. 4 ...	43 ц.
Мясо.	
Корови за lb.	11 ц.
передня часть ..	9½ ц.
задня ..	13 ц.
свині ..	12 ц.
телята ..	13½ ц.
Дріб живий:	
Гуси, за пару	50—60 ц.
качки ..	70—75 ц.
молоді кури за lb.	14 ц.
когути ..	9 ц.
старі когути ..	8 ц.
Сіно від 11 до 17 дол за тон.	

Коли часто нападе жовч, спробуйте Chamberlain's Tablets. Вони суть знамениті. На продаж по всіх складах.

СТАРА І ПЕВНА ФІРМА

CALDER & SON

663 Main St.   БАНКЕРИ   Winnipeg.

КОРАБЕЛЬНА АҐЕНЦИЯ.   З КРАКОВА ДО ВІННІПЕҐУ [illegible]

З ЛЬВОВА ДО ВІННІПЕҐУ [illegible] — З ТЕРНОПОЛЯ ДО ВІННІПЕҐУ [illegible]

[illegible]

Mr. A. КАРАКОЦЮК [illegible]

Розважте тепер

що то буде коштувати вас і кілько грошей ви заощадите слідуючого сезону на справляючих землю рахунках коли ви будете купувати

Nitrate of Soda

[illegible]

Dr. William S. Myers

Director Chilean Nitrate Propaganda

17 Madison Ave., New York.

[illegible]

Лоти   Акри   Фарми

ДОРОГІ КРАЯНИ!

Подумайте про свою будучність і будьте певні, що заробите з оброгрошей, коли купите лоти або акри

В MELVILLE, Sask.

ДРУГА ВЕЛИКА ДИВІЗИЯ НА ЗАХІД ВІД ВІННІПЕҐУ, на лінії Grand Trunk Pacific

Лише чотири роки тому як місто Мелвил зачало ся будувати і до тепер живе в нім вже до 4000 мешканців. Мелвил підносить ся знаменито в гору.

Люди купували тут льоти першого року в ціні по $100, а тепер ціни їх від $500 до $10,000.

Ми щей тепер маємо лоти на продаж майже в середині міста в дуже приступній ціні — від $150, 200, 250 і більше за один. Маємо також акри на продаж тільки одна миля від стациї. В одному акрови містить ся 10 лотів. Корнерові продаємо по 250 дол., а середні по 200 дол.

Ті лоти і акри можна кому будь купити, бо продаємо на дуже догідних легких сплатах. При закупленю лоти або акри вплачує ся лише десяту часть готівки, а потім по $10 або по $25 що місяця, доки не виплатить ся.

Отже, дорогі брата краяни если хочете, корестайте з добрих нагоди і зверніть на се свою увагу. Не купуйте лотів в невідповідних містах, де лоти не принесуть вам жадної користи, але купіть лоти в Мелвил, бо ваші гроші вложені в лоти або акри в Мелвил принесуть вам скоро подвійну або і потрійну вартість. Чому? Тому, що в Мелвил збігають ся 7 желізних доріг які будуть мати тут свої головні стациї і знаменито місце. Сотки робітників дістануть тут сталу роботу. Великий міский будинок, що коштував до 100,000 дол. вже на укінченю. Школи побільшують ся два рази більше. Побудовано вже велику школу, а другу ґимназіяльну школу мають будувати на весну. Компанія Ґренд Трон побільшує ярд і добудовує свій магазин. Скоро зачнуть будувати новий великий будинок для Land Title офісів, а так само для почти. На друге літо побудують тут кілька фабрик. Електричне сьвітло вже освічує місто, а вода пущена всюди. Тому кождий робітник, що живе в невідповідних місті і тяжко приводить ся йому заробляти на житє, повинен приїхати тут поки ще все не дороге, і купити собі кавалок землі, а певно не тільки що дасть добре житє своїй родині, але і злoже дещо до банку, бо тут роботи подостатком і добра платня. Тепер найкраща нагода подвоїти ціну на Лотах і Акрах. Наша фірма є найбільшою фірмою до спродажи реальностий в Саскачевані.

Маємо бюро праці і бюро інформації для робучого народу.

Замовляйте скоро листами і приїжджайте до Melville до нашого офісу, де дістанете ЛОТИ, АКРИ і ФАРМИ по таких цінах.

[illegible]

Frank M. JUREMA, Commissioner for Oaths.

Box 296.   Melville, Sask.

— або до —

THE J. ROWAN COMPANY,

2nd Ave. East,   Melville, Sask.

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ за „КАН. ФАРМЕРА"

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI   Вінніпеґ, Ман., Середа 5 го лютого 1913. — Winnipeg, Man., Wednesday, 5 February, 1913.   Число 6

Війна на Балкані знова почала ся.

Сейчас потім як балканські союзники порозуміли ся що до зірвання мирових переговорів, переслали свою ноту турецким представителям і формально заявили що переговори зірвані і що почнеть ся війна наново. Рівночасно Туреччина предкладала до них точки угоди по свому і вже вже згодила ся була уступити половину Адрианополя, Болгарія таки не то не згодила ся лише додала, що мирові переговори може відносити не дістали того, що вже підбили. Се таке слово балканських держав зачало при кінци минувшого місяця і о чотири дни пізнійше, Болгари почали бомбардуваня Адрианополя

* * *

Воєнна здобич Сербів.

Сербський уряд офіціяльно оповістив, що воєнна здобич Сербії 2,158,000 рушниць, 40 мілионів патронів, 366 скорострільних гармат з комплетами снарядів, 500,000 пар нового обуви, мундурів і плащів. Край 13 гармат, всі мірові воєнні справна. Все оцінюють ся на 100,000,000 динарів.

Страти Болгар.

Болгари стратили до тепер 284 офіцирів, 21,119 вояків. Всіх вбитих, ранених і хорих офіцирів начислюють ся 676 а вояків 81,000.

* * *

Годить ся на здачу Адрианополя.

В льондонській часописи „Таймс" появила ся телеграма, що Туреччина згодила ся вже на здачу Адрианополя і що про се одержано телеграму в Софії.

Туреччина мала згодити ся на условия предложені Болгарією з початку. Довесене се не потверджено офіціяльно але нема сумніву, що Туреччина більше думає про угоду як про війну понизко того, що армія Турка значно ослаблена.

* * *

Сили воюючих.

Між лінією Чаталджі і Константинополем Туреччина має 150 тисяч війська, 50 легких і 35 тисяч гармат. В додатку 50 тисячна армія Арабів находить ся близько Ісміт. Мала Азия Армія може перетранспортувати ся до Европи за кілька днів.

Болгари мають 550 тисячну армію і 45 тисячами сербского війска. Більша часть тої воєнної сили стереже укріплень Чаталджі як також при Галліполі, в тій ціли щоб вдержати Турецку армію аби в тім місци не концентрувала ся.

Можливо що союзники займуть укріплення і если займуть Турків в Галлиполі, тим тоді заатакують Дарданели в сей десять іншу грецкий флот і вдарити також на укріплення Чаталджі.

* * *

Упадок Скутарі.

По певна телеграма говорить про те, що Чорногорці окупували Скутарі [illegible] особисто Король Никола. Скутарі числить 20 тисяч людности.

* * *

Фльоти европейских держав на поготові.

Британські і німецкі воєнні кораблі переплили через Дарданели в ціли охорони своїх горожан в Константинополі, а воєнна фльота иньших европейских держав находить ся в заливі Бесика і приготована на всякий випадок.

* * *

ПОЖЕЖА МОЖЕ ЗНИЩИТИ ЦІЛЕ МІСТО

Часть Адрианополя находить ся тепер в обіймах пожежі яку спричинили Болгари своєю бомбардацією і яка загрожує знищенем цілого міста.

ПРОВІНЦІЯ АЛЬБЕРТА ПРОГРАЛА

Справа The Alberta and Great Waterways закінчила ся перед Privy Council на некористь провінциї Альберти і правительство Альберти має перебрати виплату бондів і заплатити процент. Як нам відомо, правительство Рутерфорда надало привілею компанії і поробило відповідні вроки, але ліберальні посли спротивили ся сьому, правительство Рутерфорда повалили, а вибрали нового премієра Сифтона, котрий уневажнив сю привілею капіталістів, але не обійшло ся без процесу. Два нижчі судати справедливости присудили справу в користь провінциї а Privy Council змилосердив ся над капіталістами і видав присуд на некористь провінциї. Вже не один такий присуд льондонського найвисшої справедливости був доказом, що Канада повинна добивати ся аби з остаточними рішенями справедливости Льондон не мав над Канадійскими справами до діла такі справи повинні рішати ся канадийским Privy Council і Канада мусить конче добити ся такого права але не від сеї правлінні консервативного правительства

* * *

В КАНАДІЙСКІМ ПАРЛАМЕНТІ.

Від отворення парламенту в Оттаві до тепер, ухвалено в напрямі менчих внесків дуже мало; що вже до важнійших ухвал то не зроблено таки нічого, а се вказує, що консервативне правительство й дальше находить ся в скрутнім положеню

Справа фльоти, властиво 35 мілионового дарунку Бордена опинила ся, знова на порядку дневнім ще при кінці минувшого тижня і як сподіють ся, так довго потреває, що в решті консервативне правительство зрозуміє велику вагу своєї затрати і 35 мілионову внесту не ухвалить таки парламент але людність Канади своїми голосами.

Бувший міністер Емерсон виголосив свою промову в справі канадийских грошевих королів, котрих начисляє ся тут 33 і котрі держать Канаду в своїх капіталістичних обіймах, та покривають своїми впливами 90 инших слабших більших і промислових предприємств, як рівнож і переносових. Відні ті богачі.

* * *

В МАНІТОБСКІМ СОЙМІ.

Правительство Роблина провадить бизнес в соймі усильнійше як Борден в парламенті, трафало на лишний ґрунт і то дерево, що держуть на своїх галузях поодиноких міністрів, не пустило глибше корінє і не так легко то коріне підтяти.

Дебатти-дебатами, зайшли законами, а правительству таки треба грошей, отже воно почало вже свої фінансові справоздання і предложило буджет. Показало ся, що минувшого року правительство мало 7,140,998 23 дол. доходів, а по обчисленю розходів, баланс числить 1,118,876 00 та рівночасно з тим і довги провінциї піднесли ся так, що тепер числять 16 мілионів дол. Фінансові справи провінцийне такі рожеві як виходить зі слів справоздання і не про се поговорено ніщо. [illegible] опозиції доказувано, що безпосередне правительство є чисто Британське і що Роблина попередний закид не годить ся в правдолюбие Роблина годі переконати. Його може хиба переконати голос народу. Коли провідники опозиції предложила, аби справу виборів в окрузі Макдоналд прослідити ще раз і провірити кожду неправильність, Роблин від сего відказав ся, бо він знає чим то пахне.

* * *

ПОЦІЛУЙ І СЛЬОЗИ

Данський вчений др. Ліндаль в Копенгаґен винайшов антисептичну ціху сльоз. Показує ся, що вони нищать мікроби, котрі осідають в ніс і очи. В місточку Гвідінг в західній Вірджинії, санітарна міська рада оповістила, що можна цілувати ся, бо послідні наукові досліди доказали, що мікроби не переносять ся з уст до уст

* * *

ЩЕ ОДНА ТРАҐІЧНА НАГІНКА.

На днях лучило ся на одній з тутешних вулиць таке, що якийсь можливо й голоден чоловік хотів забрати з під дверий одного помешкання 20 ц. положених господинею для молочаря. В тім навинув ся сторож безпечеьства і спокою та давай гнати ся за „небезпечним" злодієм але що в того був здасть ся малі ноги, тож поліцмен давай за ним стріляти і так славно стріляв, що одна куля поцілила зовсім невинного чоловіка, котрий находив ся в тім часі на сіспрених краях коло вулиці Вотер і називає ся Скотик, — правдоподібно має бути Русином. Поліцмен пустив ся в свої річ роспоти дальше, вистрілив ще пару разів і тут-туй мав ранити ще одного чоловіка. На щастє, злодій [illegible] і не стиснив ся як він попав ся в руки поліцмена Вилсон котрий його арештував, але рівночасно арештовано також „вправного" стрільця та не знати лише як там випаде з його засудом, бо ми не поймуємо, що слово поліцмена уважаєть ся святим отже готове виправдання

Тимчасом постріленого чоловіка забрано до шпиталю і є надія на його виратованє, бо куля хоч застрягла в голові над животиком, не прошила одного живчика

* * *

ХТО ПРЕ ДО ВІЙНИ

Звичайно люди воюючих країв прять лише про війну і о своїх „будинах" і відносять побіди, які кінчать ся найчастійше упадком Дон Кихота або останньою побідою Наполеона! Саме такі одиниці, що стоять на чолі армій прутьдо війни, бо вони кажуть що армія істнує на то, аби воювати і відносити побіду. Армія, що не здобуває собі слави є до нічого. Таким переконании є головний генерал австрійскої армії, Конрад фон Гоцендорф і ин то вже не на чолі з иншими генералами пре своїми [illegible] сусідною Росією. Мають ті держави між собою на пальку ще від Кримскої війни, коли то Австрія відмовила ся дати поміч Росиї до того повиннанє проводу над Славянами не так сим чернявим спити.

Так отже війна Австрії з Росиєю не минуча, бо обі ті держави прямують на проти себе до страшного мареви. Тепер коли „геніяльний" Гоцендорф позбув ся загряничних впливів спокійного Еренталя і поміняв злоби провід над армією, вплив над міністром війни, приготовляти чимраз злагають ся. Гоцендорф не думає Росію провокувати, бо числить на те, що коли Росія сама війну зачине, Австрія дістане поміч від Німеччини і понимо того, що Росія в часі спокою має півтора мілионову армію тоді як Австрія лише 325 тисяч, то всеж таки підчас війни Австрія може виставити півтретя мілиона війска. Росія того знов не втне, до того австрийска армія далеко ліпша.

Ну і скажіть люди добрі, куди нам сподівати ся тепер добра.

Ріжні вісти.

— Одна націоналістична часопись Le Devoir віддирає, що 135 мілионовий дарунок Англії коштувати ме кождого мешканця Квебеку пять долярів. Значить ся, на кожду голову прападе пять долярів. Коли взяти під розвагу західну Канаду, в деяких випадках припаде на одну голову навіть більша сума. Ну і що доброго робить консервативне правительство!

— Поліцман Рук, що мав нагоду арештувати Барана і мстав ним і розстріляний, помер в дафінскім шпиталі [illegible]. Показало ся, що першого разу Баран находив ся в хаті і по застріленю поліції Рука втік затильними дверми і як заслугує по закону, буде відповідати за убійство Рука. До дафінского шпиталя зголосив ся брат Анни Чапки і поведав властям, що Баран спровадив її прямо з Краю а не як було сказано, що пізнав ся з нею на потягу ідучи в Камсак, Саск.

— Відсунула ся ще одна компанія із заміром побудовання залізної дороги і заявила упереджене внеску будова на дороги від названо The Athabasca and Grand Prairie Ry. Замірює побудувати лінію почавши від якої будь місцевости близько збігу ріки Solom, Атабаска, і т. д. в напрямі північного заходу.

— Дня 15 лютого відбуде ся у Вінніпеґу конвенция провінціяльного товариства тверезости, а [illegible] торії індустріяльного бюра. Видно, що Канадийці провадять систематичну роботу в напрямі тверезости а в нас?

— Син звісного американського мілиардера, Рокфелер молодший жертвував 60 мілионів франків на отворене двацяти пяти приютів по містах Сполучених Держав, для дівчат, які провадять неморальне житє. До сих приютів будуть приймати кожду таку дівчину, будуть давати їй харч, мешкане, опал, сьвітло і всякі річи потрібні до житя, а також працю до того часу, доки схоче в тім приюті мешкати, щоб покинути соромний спосіб житя.

— В Реджайні, Саск, приготовляють плян будова нового земового виставового гмаху, який коштувати ме 134 тисяч долярів. Гмах буде 328 футів довгий а 190 футів широкий. Роботу около будови мають почати ся осінею 1914 так, щоб в нім відбувались ся вистави.

— Як подає одна з тутешних англійских часописий, місточко Вегревил гарно розвиває ся — будують ся там богато нових будинків і підготовляють ся нові пляни до дальшого розвою.

— Провінціональне правительство Манітоби видасть 1913 р на ціль публичних будинків в Манітобі суму $7,346,849. З чого піде 500 тисяч дол на почато будови нового парляментарного гмаху, який коштувати ме 5 мілионів дол. Будуть нові [illegible]

Чомуб вам не дістати календаря на рік 1913

„Канадийский Фармер" подає тепер добру нагоду своїм теперішним передплатникам як дістати календар на рік 1913. Календар сей один з найкращих, про се вже навіть писали нам передплатники в листах, а можна його дістати в сей спосіб: Кождий хто доплатить, що прише найменше три (3) доляри як залеглість, або заплатить за 1913 рік півтора доляра, дістане календар.

Хто однаке платить премією за 1912 р. півтора доляра, сей не дістане календаря, а коли хоче його дістати, хай присилає разом предплату і за 1913 р.

Дальше сю оферту на премію ми отвираємо тільки до якогось часу, і коли календарі вичерпають ся, тоді ми сеї премії давати не можемо. Отже треба поспішити ся, бо як каже наша пословиця — хто раньше встав — той ся борше вбрав.

LELAND THEATRE

[illegible]

Selkirk Ave.

ВЖЕ ОТВОРЕНИЙ

і тепер не потребуєте ходити аж на ул. Мейн і оплачувати стріт карс коли за ті гроші що буде вас коштувати на улиці Мейн один раз, то в театрі Leland можете подивити ся два рази і побачити ще ліпші історії чим на ул. Мейн.

Зайдіть раз а переконаєте ся.

Зверніть увагу також на те, що Ліланд театр є першим і одиноким руским театром у Вінніпеґу

ДО КАНАДИ!

КРАЯНЕ:

Як хочете спровадити кревних або приятелів до Канади купіть для них у нас як найскорше шифкарту і вони приїдуть на весні акурат, як робота отворить ся

На весні луже повні шифи як тепер не купите для них шифкарти, то вони будуть мусіли довго чекати і не приїдуть аж в літі.

Шифкарта з КРАКОВА до ВІННІПЕҐУ коштує тепер $51.90

Так як знаєте ми посилаємо гроші до краю найскорше і найбезпечнійше і так, що люди дістануть рівні гроші

Почта і виміна кошту разом лиш 2 центи від $1.00.

Люде, котрі не в Вінніпеґу можуть до нас присилати гроші або таки разом з адресою з краю, а ми вишлемо і речне приложено

Ми продаємо також шифкарти до краю і міняємо гроші.

Продаємо марки краєві і канадскі

Наш офіс отворений від 9 рано до 8 що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.

ALLOWAY & CIAMPION Limited.

К. ҐЕНИК, менаджер чужинецького департаменту — 667 Main St. Winnipeg, Can.

„Канадийський Фармер"
Редактор: А. [illegible]
[illegible] для руського народа в [illegible] виходить [illegible] в Канаді і Сполучених Державах на рік . . . $1.50
до [illegible] . . . $2.00
Адреса
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B. Winnipeg.

The Canadian Farmer
Ukrainian Weekly
Published every Wednesday at [illegible] Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
A. [illegible], Editor

ШУКАЙМО ПРИЧИН.

Як вже відомо, злочинні поступки наших одиниць, наносять нам в сьому краю сором і з тої причини иньші народи думають про нас як найрізнороднійше і приходять не раз до дуже сьмішних висновків. Мають найбільше про наш народ тако понятє, що ми собі вже такий народ і всї старають ся та ведуть дискусію над тим як би то сему народови прийти в поміч, як би то його вирятувати і справити на дорогу путя.

Не вже ми повинні допустити себе аж до такого, — не вже ми не потрафимо постояти самі за себе і тоби чисто наше зло та й видати на него вирок засуду" Ніхто так єго не потрафить зробити щиро як ми самі і нікому то зло не лежить тяжким тягаром як нам — як цілому нашому народови, що дійшов до повної сьвідомости і пізнав те, що ми називаємо злом і добром. Не всі одначе пізнали темінь зла і сьвітло добра але вони прямують до того.

На разі вглянимо в ті причини, [illegible] процент злочинів в порівнаню з [illegible] в старим краю, в Галичині. В деяких кругах по тім боці моря говорить ся, що до Америки виїхало все те, що було в нас найгіршого. Самі ж, що так несьвідомо висказують ся Европейці в тій цїли аби не жалувати за своїми співгорожанами, але в таких висказах тави правда ся і ми попробуємо се вияснити і як що не найдемо всїх причин, то бодай дамо почин до серіознійшого шукання причин своїм читачам. Як би не було, низше наведені причина того, чому в Канаді між нашим народом лучає ся так богато злочинів, вияснить не одному чому воно саме лучає ся так а не інакше.

Всі причини - причин поножимо ось так.

До Канади виїхали найпорядній і чеснійші, саме такі що їм обридла біда Галичина і вони пішли в сьвіт шукати лїпшої долі, яку по части найшли в Канаді. Але разом з ними виїхали також ріжного сорта злочинці з тою думкою, щоби у вільнім краю мати вільну руку або мати знову поправити ся і так в части стало ся, лїпші матеріальні обставини звели до хоть их на добру дорогу путя. В тім покидали рівнож всї сини своїх добрих і лихих батьків в тїй цїли щоб мати такох у всьому вільну руку і щоб батьківске око нї в чому не споглядало їх. І сі вже сини чинять найбільше лиха, перебувають цїлими днями по готелях і пул-румах, бють ся і ріжуть ся мов дикі барани; коли вже в кінци не стане їм зароблених грошей, ступають на бездорожа ріжних злочинів, доки в кінци не опинять ся там де не раз вони повинні пізнати те, що всякий злочин веде чоловіка на дорогу пропасти і загибелі і що він повинен шукати щастя в чеснім і працьовитім житю. Виїзджали до Канади й такі що покидали раз на все своїх жінок і дітей, або і втікали знова з любовницями, щоб не бачити більше своїх слюбних жінок і тут за морем, всі такі „нещасливці" лихої долї попсувють ся що не міра.

Це кажемо всї — але мусимо признати, що як по фармах так і містах від тих „случаїв" (з причини роблунку і злуи) аж роїть ся (за доказ може послужити трагічна жатінка в Дофін) але поліція дає собі з ними якось раду.

Коли маємо такі причини [illegible] то між нашим [illegible] мають ся та[illegible]

Всячина.

ЖИДІВСЬКИЙ ФАНАТИЗМ.

Відомий зі своєї просьвітної діяльности народний учитель у Вістові біля Калуша п. М. Тарапько, подружив ся в падолисті 1912 з донькою богатого Арона Вартфальда з Збору, де сідив ся з нею, якій був там учителем. Дівчина покинувши батьківску хату, приняла хрест після трудних обряду і Тарапько взяв з судженою шлюб у львівській катедральній церкві св. Юра. Жиди зараз наступали безнастанно п. Тарапька вже перед шлюбом і не давали спокою ні в день ні в ночі, так що був змушений обганяти ся навіть револьвером. Розуміє ся, що і його суджена до вихрещеня а опісля перед шлюбом мусїла скривати ся перед жидівськими фанатиками. Здавало ся, що по шлюбі настане спокій, та видко, що жидівський фанатизм нині майже такий як в давних віках. Ось дня 27-го грудня, коли Тарапько мусїв виїхати до Калуша на роченець судовий, споряджали ся того Жиди, виїхали в село, зловили його жінку і заткали рот, завинули цїлу в коци, всадили на віз і небавком щезли з села. Всякі пошукування мужа і жандармерії остали досі без успіху.

КІЛЬКО ЛЬВІВ І ГАЛИЧИНА ПРОПИВАЄ?

В жовтні 1912 спроваджено до Львова алькогольних напитків 5,300 літрів руму і солодженої горівки, 107 300 л. горівки, і спірту, 66 300 л. вина 29 500 л. питного меду і 1.595.400 л пива, разом 1.830.800 літрів алькоголів. Коли би числити 1 літр лише по 40 сот., то в однім місяцю жовтні видали Львовяни на напитки 731. 520 К, а річно вийшло би 8,658.240 К.

Населенє Львова становить 40-ову частину всего галицкого насел. Коли би в решті міст. Галичани пили в тім самім відношеню, то Галичина видавала би, на пиянство 334 329.600 К, поверх третини міліярда корон. Але возьмім лише половину з того числа річно то як на убогу Галичину се страшно велика сума, кинена як марно на шкоду для здоровля і моральности.

1740 СТАЦИЙ ТЕЛЕГРАФУ БЕЗ ДРОТУ

В межинароднім бюрі телеграфів без дроту в Берні є записані стациї іскрових телеграфів в числі 1740. 1482 стацийє на помостах кораблів. Найбільше стаций має Англія, бо 693. На другім місци находить ся Німеччина, яка має 280 стацій, дальше Франция 217, Італія 151, Голландия 59, Японія 30, Росия 17 і т. д.

СТРАХ ПЕРЕД „МАЗЕПИНЬСТВОМ"

В Ізяславскім повіті на Рос. Волині є село Мазепинці. Сеї назви так боять ся „істинно-русскіє", що недавні повітові земскі збори в Ізяславі ухвалили переіменувати Мазепинці на Романовское. Тепер вже „матушка Расея" може спокійно спати.

— Хто не подасть з передплатників старої і нової назви почти, той не буде мати зміненої адреси.

Руско-Американска лінія

Одинока без пересадки лінія між Росією, Канадою
Найлучші найбільші і найскорші пароходи що курсують тепер між Росією і Канадою без пересідання.
З [illegible] пароходи:
Росія — [illegible]
Курск — [illegible]
10 днів із Лібави до Галіфакс, Канада.
Ціна 3 кл. з Лібави до Галіфакс $[illegible]
„ 2 „ „ „ „ $57.50
„ 1 „ „ „ „ $75.00
[illegible]
За близшими інформаціями і [illegible] звертайтесь до нашого агента або головних представителів [illegible] в Канаді і Злуч. Державах
A. E. Johnson & Co.
27 Broadway New York, N. Y.
або 300 First Ave. S. Minneapolis, Minn.

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
мировий суддя і нотар
Канцелярія Нотаріяльна і Агенция Корабельних Ліній.

ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через перевірених адвокатів в Старім Краю;
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на рівні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв;
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности;
АСЕКУРУЄ від огню і на житє;
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінциї.

— Всякі інформациї даром, за вложенєм 2 ц. марки. —
Адресуйте
Kancelarya Notaryalna
[illegible] Main St. Телефон Ст. Джон [illegible] Winnipeg, Man.

НАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ.
під управою пп. Арсенича-Воликівського і Сп-ка

ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всїх судах [illegible]
РОБИМО повновласти, контракти купна і продажи, [illegible]
СТЯГАЄМО довги і спадки, [illegible]
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо, реальности, лоти і фарми в місті і на провінциї.
ПРОДАЄМО Шифкарти на рівні лінії корабельні до старого краю і з краю, [illegible]
ВИСИЛАЄМО гроші [illegible]
ХТО ХОЧЕ продати свою фарму скоро і добре, хай сейчас пришле докладний опис і ціну
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінциї.
АСЕКУРУЄМО від огню, нещастя і на житє.
ЗА ВСЇ справи перепроваджені в нашій канцеляриї відповідаємо
В ВСЇХ справах і клопотах [illegible] пишіть і приходіть на адресу
NARODNA KANCELARYA
Phone St. John 2300. - 845 Main St. - Winnipeg, Man.
На всякі листи відповідаємо відворотною почтою, при долученю 2 центової марки.

КОМПАНІЯ
The Grain Growers Grain Company

є компанією фермерів і нїхто иньший тільки фермері можуть належати до неї! Компанія ся радаб продавати свій стан для руських фермерів, а так само вона хотілаб опікувати ся і продавати збіже руських фермерів. В послідних 5 роках вона заощадила мілїони долярів для західних фермерів. За дальшими інформаціями звертайтесь до:

Grain Growers Grain Co.
Keewaydin Building,
Portage Ave. East,
Winnipeg, Man.

Заінтересовані особи може також писати до офісу „Кан. Фармера": Box 3656, Stn. B. Winnipeg, Man.

ВЖЕ ПРАЦЮЄ В ШАПАХ ДО 1.000 РОБІТНИКІВ.

G. T. P. шапи в Транскона вже отворили ся і на разі до 1000 робітників почали роботу наших знова компанія приймає до роботи і так буде тривати якийсь час, доки в $7 000,000 шапах не буде працювати 6,000 робітників.

Може проте кождий покупати який тепер з лотів, ви наставтам рук. Ціна піднесуть ся неможливо але ми постановили продавати лоти якийсь час (дуже короткий) в старих низьких цінах.

Всі що до нас вже зголосили ся нехай спішать ся надсилати замовленя бо лоти підносимо на цінах так як про се вже згадували.

Условини на короткий час ті самі: 15 дол. кеш, 15 дол. що місяця. Хто може заплатити більше, дістане 5 проц. опусту. Податок на лотах не залягає, проценту не рахуємо а контракти наші гарантує правительство. Пишіть до нас сейчас, а ми резервуємо Вам лоти, що зробите на нїм гроші.

FLEER & WHITE
Box 2106 — Winnipeg, Man.

Місцеві хай зголошують ся до нашого офісу на 6 поверх Somerset Building, ч 645 — 649, Portage Ave. W

Телефон Сеймор [illegible]
ALBERT I. GOODSTONE D.C.L.
Адвокат Правний і Нотар
[illegible]
Canada Life Bldg
640 Hastings St. W. Vancouver B. C.

В ТЕАТРІ EMPRESS

Одна з найкращих водевілевих комедій буде головною точкою програми у вище згаданім театрі слідуючого тижня, комедія носить заголовок „Новий провідник" (The New Leader). Post в представленю відограють найзнаменитші актори.

По сїм виступати-ме женщина і доказувати-ме найбільшої штуки в гимнастиці. Тут кождий буде мати змогу переконати ся, що жінка потрафить опанувати і дійти найбільшої слави

Трійка акторів буде дальною чудовою точкою програми а чергові виступи в поодиноких актах хиба ріжнити-муть ся своєю відмінностию та ріжнородностию, але ніколи в добре приготованім виконаню.

Пересуваючі образи будуть несподіванним закінченєм довгої тревалої програми.

Ми хочемо звернути вашу увагу на факт, що найбільше заразливих хорів, таких як коклюш, дифтерія, скарлятина небезпечні дітям тогди, коли вони перестуджені. Chamberlain's Cough лікарство вилічить дітей від перестуди і зменшить сим небезпеку сих заразливих хорів. Лікарство се є славне з вилічуваня перестуд. Не має в собі нї опію, нї прочих наркотиків і можна із сьмілою давати дітям. На продаж по всїх складах.

Найстарша Одинока Руска Фірма в Вінніпеґу
БЮРО АДВОКАТСКО-НОТАРІЯЛЬНЕ

ВИРОБЛЯЄ повновласти, контракти, [illegible]
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible]
ПРОДАЄ [illegible]
ПРОДАЄ шифкарти [illegible]
ПОСИЛАЄ гроші [illegible]
ВИЛАГОДЖУЄ [illegible]
АСЕКУРУЄ від огню і на житє;
ПРОДАЄ і КУПУЄ реальности в місті і на провінциї;

Управителем сеї фірми є М. Е. Слобода, руский нотар.
СВІЙ ДО СВОГО.
RUSKA KANCELARYA
National Realty Co.
641 Main Street - Winnipeg, Man.

PAIN EXPELLER

D-r RICHTER-A
—) СЛАВНИЙ (—
„Pain Expeller"
З-за продаж також в Канаді по аптеках

Пакуночок, в якому єго продають ся в сїм краю, є тут представлений. Вистерігайте ся наслідовань.

Він не має собі рівного в усуваню ревматичних болів, [illegible] у здоровленю перестуди.

Коли не можете єго дістати, пишіть по нього до складу Д-ра РІХТЕРА в Америці:

F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington St.
NEW YORK, N.Y.

Весело буде в хаті у того, [illegible] бі наш красний
ГРАМОФОН

$25.00
Грамофон з 12 руськими кусками, лише за
$15.00

Вишліть $5.00 задатку, а решту заплатите при відборі Грамофона. Сейчас вишлемо вам той прекрасний Грамофон з 12 руськими піснями і танцями Експресом, а коли отримаєте заплатите решту.

— ДОДАЄМО ОТ РЕКОРДИ: —

Там на горі крута жона
Ой нечаю дивуюсь
Вівті Вітри
Ой зійти, знати хто кого любить
Ой хмиле дівчино
Не шибетя соловею на горі.

Дует [illegible] та жовели
Ой куме куме, добра горівка.
Руский Козак.
Вальц
Краковяк І.
Краковяк ІІ.

Додаємо 700 голок.
Пишіть по Катальог Книжок і Інструментів
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.
CANADA.

Подяка для Рускої Книгарні.
Whitemouth, Man. Nov 20—12.
Пов. Пане.
Подаю до відома, що я грамофон відобрав [illegible]
Остаю з поважанєм [illegible]
P. Whitemouth, Man. Canada.

50,000 KSIĄŻEK
Darmo dla Mężczyzn
Opowie jak Możecie Wyleczyć się w domu
[illegible]
BEZPŁATNY KUPON NA KSIĄŻKĘ
[illegible]

ALBERTA ВІЛЬНІ ЗЕМЛЇ для поселеньців.

АЛЬБЕРТА має 100,000 000 акрів плодовитої землї, з якої заледво трохи більше як два процент знаходить ся під управою. Деякі з найкращих, під управу придатних земель є ще до брання як гомстеди і преемшини.

ЗЕМЛЇ можна ще тепер брать як вільні гомстеди, близько желізних дорог. 600 миль нових желізних дорір побудує ть ся ще сего року, які уможливлять легкий доступ до мілїонів акрів вільної землї!

ЧУДОВІ положеня можна дістати тепер на нові міста і купецькі підприємства, в яких містять ся дуже широкі хуторні поля з такими [illegible] як [illegible], бітумінї лігніт. Великі користи ждуть на поселенця в кождім вроці.

КОЖДИЙ може вишайти відповідну нагоду на користний вклад і побільшене богацтва розвиваючи необмеженї жерела, які можна осягнути що з сїй провінциї. Вас сердечно запрошується приходить сюди і брать участь в користи з сего Великого Заходу.

ЖЕЛІЗНІ будови не тільки перевисшать всї дотеперішні старання в сїм році і роздадуть мілїони долярів в готівці займаючи в своїх роботах тисячі робітничих рук, але також відкриють нові землї на поселене в найкращих наших рільничих полосях

ВИГЛЯД для провінциї Альберти на завсїгди гарантує довершене твердженє, що поступ єї в сїм році подвоїть ся від великого єї попередного року. Управи рілї, ві всїх єї галузях, майни, вклади земельні і розвій купецьких підприємств, стоять на вступі кольосального розвою.

АЛЬБЕРТА потребує фармерів фінансово увідівнених забирать землі і використувати єї широкі плодовиті поля; потребує робітників, для яких там є знаменитї виглядн; потребує капіталу для розвою єї майн, для зросту єї торговлі і будови фабрик

За дальшими поясненями звертайтесь до:
HON. DUNCAN MARSHALL,
Minister of Agriculture, EDMONTON, ALBERTA

ВИПРОДАЖА
20% ОПУСТІВ
для балянсу січня і лютого.
На всїх матеріях, убранях, чоботах
і черевиках,
желїзних товарах і черепляних.
Не тратьте сеї нагоди до набутя правдивих опустів і заощадженя грошей.
JOHN MENZIE & SON
OAKBURN, MAN.

Дописи.

УВАГА ДОПИСУВАТЕЛЯМ.

Просимо всїх своїх пп. дописувателїв писати завсїгди лише на одній стороні картки і як може найправильнїйше Зміст кождої дописі повинен бути ясний а речення як найкоротші Не належить описувати непотрібної будешщини але писати лише те, що найважнійше і найінтересніше з житю.

Інакше написану допись редакція має право відкинути або скоротити, чи переробити

Дописі чисто особистого характеру відпадають ся

Рівночасно просимо шан. дописувателів, доносити нам коротенько про хід роботи в кождій можливо місцевости, так щоб інтересуючий ся роботою міг також дещо довідати ся для себе інтересного.

Редакція.

Dysarai, Sask

Хв. Ред — Прошу ласкаво помістити в К. Фармері отсю мою коротеньку просьбу

Хто з читачів „К. Ф." замешкує в Альберті на півночи, нехай подати дб газети до мене там єще дістати гомстеди Тут є вільна родина, яка бажають туди перенести ся і за подібну інформацію остануть ся вдячними.

Йосиф Кашір.

Canora, Sask

Пов. Пане: — Я Митро Черкадрик дякую чесній Редакції за календер полученний мною в дарунку. Календер подобав ся мені тим, що є в нїм ріжні господарскі науки.

З поважанєм
М. Ч.

Транскона, Man.

Прошу Хв. Редакції помістити мою допись про нашу Транскону Тутешні шапи G. T. P. вже отворили ся і за пару тижнїв людність в Транскоиї зросла о 1,000 голов. Можна сподївати ся, що реальности підуть значно в гору, бо як що компанія хоче приняти ще пару тисяч робітників, то в Трансконї не стане для них дотепер побудованих порожних домів. Тепер вже занятий майже кождий дім що був до винайму З весною зароїть ся тут великий будівельний рух і найдальше за один рік, Транскони місто й не пізнає, так вона забудує ть ся і піде в гору

Русинів начисляють ся в місті таком спорі число в котрих один має склеп, є одно ук. робітниче товариство і можна сподївати ся, що в будучині побудує ть ся там руська церков.

Трансконець.

Ledgate, Sask.

Минувший рік закінчив ся для тутешних фермерів досить користно Видаток врожаю такий. пшениця — від 18 до 25 бушл. з акра, овес 30 до 50 бушл, лен — 10 до 20 бушл. з акра. Зима тут досить погідлива, так що рогачева худоба має що пасти; позаяк там може бути наша „підсю пору — тогорічна.

З новин хиба те, що між одним фермером а наймитом зайшло до бійки через те, що наймит зализав ся до його жінки. Закінчило ся все на тім, що наймит вибив фармерови зуби, а він [illegible] то Montrey. Друге те, що маємо тут дуже незгідливо-го Русина котрий би [illegible] описати по [illegible] і подати навмисно-зле і се вже зробило тогдї ми зле не поправить ся бо так робити соромом для нього.

Передплатник К. Ф

Mundare, Alta

Хв. Редакціє: — Прошу помістити мою допись в найблизшім числі К. Ф. Хочу сотким повідомити доокола Русинів про мітинг який відбуде ся в згадані місцевости і на який запрошаю доокола Русинів. На мітингу буде ся говорити що нам бракує ту у вільнім краю і як ми маємо надальше поступати, щоби нам поводило ся ліпше.

Знаємо свої гаразди в Галичині, отже вони повинні стати причиною до лучшого поступу в Канаді. Ми без ріжниці релігійних переконань повинні горнути ся до спільно народного в [illegible] раз и Що найтонніше, в політичнім житю ми повинні забирати участь спільно, бо лише спільна праця може принести нам повні успіху. Тому звідать ся на мітинг як найчисленнїйше а там поговоримо про цікавійші нас дотикаючі справи

П Кілїштоф

Hopkins, Alta.

Славні вибори.

Вже кілька літ читаю в „К Ф." ріжні дописи а ще нїхто не читав, аж тепер коли наші славні вибори проминули для Русинів в сьому 113 дистрикті зі школою, застанило мене роскавати пан читачам, як то наші Русини дбають про свої власні справи і не попирають своїх власних кандидатів, котрим і я мав честь бути.

Сей дистрікт населений найбільше Русинами, бо трохи частина цілого числа. Четверта часть складає ся з Альбанців та Шведів

І хтось би подумав, що тут певно повинен вийти канцлером Русин але не так стало ся, а то в тої причини, що богато Русинів скрушило, помимо того, що перед виборами, т [illegible] днем 13 м. м. я їздив до кождого фармера і пояснив та під присягою оприкав, що зроблю для Русинів що лише буду міг і що буде в моїй силі, і що не буду будувати доріг задля якоїсь прислуги але там де буде треба.

Всї мої признаня і зобовязаня не помогли, бо при виборах дістав найбільше голосів Швед, бо 27. пресбітриян (?) 23, я з великим ветидом заледво 7, а четвертий мав 2.

Так отже вибраним зістав Швед. Тепер і дальше дороги будуть ся будувати там де їм треба а не там де нам, лише через те, що Русини не тримають ся купи, розбивають ся на ріжні партії, а з сего користають другі.

А. Гадько.

Коли ви хоруєте часто на затвердженє, то Chamberlain's Tablets мають на се дуже лагідний і благородний шкадідов і дуже відповідають на таке. На продаж по всїх складах.

Dr. B. GERZABEK,
ОДИНОКИЙ ЗІ СТАРОГО КРАЮ РУСЬКИЙ ЛІКАР В КАНАДІ.
[illegible]
415 — 417 Pritchard Ave. Телефон Ст. Джон 474. Winnipeg, Man.

Єсли закладаєте або вже маєте стор пробуйте в нас самовости.
Дістанете все по найтаньшій цїнї і за скорою висилкою
Ми продаєм тільки для сторників.
Campbell Bros. & Wilson
Гуртові і імпортуючі купці
Winnipeg. Man.

◆◆ СПИРІТУС, ВИНО і ПИВО. ◆◆
Держимо лиш найлїпші напитки Спиритус, Вино і Лікер по найприступнїйших цїнах
[illegible]
Всї почтові ордери полагоджуємо скоро.
Пишіть, телефонуйте або приходіть за нашою листою цїн.
T. D. CAVANAGH, Limited
170 Higgins Ave., Winnipeg напротив C. P. R. стациї
Phone Main 2096

Ти мене вилічив
Коли всякі лікарства оказались безуспішними і інші лікарі не потрафили вилічити.
Так пишуть вдячні вилїчені люди.

Я АМВРОСІЙ СТАНКЕВИЧ [illegible]
Амвросій Станкевич
102 [illegible] Harris, Ill.

Иньші дякують
Mrs. Anna [illegible] Scranton, Pa
Mr. John [illegible] Cambridge St. Philadelphia, Pa.
Mr. J. [illegible] Annapolis Junction, Md. і сотки других

Чи є ви здорові? Чи терпите на сьвіжо повсталу недугу, чи застарілу і бажаєте стати вилїченим? А коли далеко мешкаєте, то напишіть про слабостий хоробу письменно в рідним язиці до:

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC.

В Філадельфійскій Мед Клїніці доборовий доктор специаліст, вилічить секретні або заразливі хороби, нечищане крови і загальне ослаблене, слабости нервові, або походячі з надмірної праці фізичної, слабости міхура або органів мочевих, болї в стані або иньших частей тіла, неспокій або скоре зритовуване ся, нечиелі сни, оплави, доліглости з поводу виборів молодости, катар, бронхітіс, слабість ядра або нирок, ровличні слабости крови, часте мочене, біль голови, свербїне і виквди наскірні і всякі иньші слабости Мущин і Женщин. — Ту вилїчено цїлших, від сьвіжо повсталих або застарілих слабостий, отже й Вам можуть помочи без ножа, але при помочи природних лікарств

Лікарства пришлеть ся Вам до Вашого дому в Канадї і тому вилічитесь на добре, тому що Філадельфійска Мед. Клїніка посідає свою велику Лябораторию, аптику, лічницю, де находять ся найлучші з найновійших часах винайдені лікарства і всім зголошуючим ся суть споряджені спеціальні ліки отже хорі уживаючи такі ліки суть в стані скоро і добре вилічити ся. В той спосіб, хто до нас удає ся, відзискує здоровлє і подякує нам. Ліпшого доктора і ліпших лікарств як в нашій Клїніці ніде не знайдете.

Всі потребуючі доброї лікарської помочи, пишіть нині і все адресуйте так:

PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC,
1117 Walnut Street. PHILADELPHIA, PA. U. S. A.

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕРА".

КРАЄВИЙ ЛІКАР
Dr. G. Kalichman
Специялїст [illegible]
453 Selkirk Ave.
Телефон [illegible] 1172

ДОБРУ ПЛАТНЮ —
[illegible]
MOLER BARBER COLLEGE
Cor Pacific Ave & King St.
[illegible] Winnipeg

НОВО ВІДКРИТА
РУСКА АПТЕКА
600 Selkirk Ave. Corner [illegible] St.
Winnipeg, Man.
[illegible]

Руска Лазня
Парова і руска. [illegible]
256-260 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 519

[illegible]
B. Sulkowski & Co.
22 Belmont Ave.
Newark, New Jersey,
[illegible]

Хто передплачує щоденну часопись [redacted] „Діло", що виходить у Львові, Ринок ч. 10, той знає що діеть ся в цілому сьвіті, особливо в старому краю і в цілій Европі. Редакторами „Діла" є найкращі публіцистичні сили, тому матеріял як найдобірнійший. До того кождий передплатник, що приплатить річну передплату всуми 3 дол., дістанає ще дуже цікавий тижневий додаток „Неділю".

„Діло" повинні мати в себе всі товариства і читальні.

У Львові почала виходити місячна лікарська часопись „Здоровле" [redacted] дуже популярно, щоб всі могли ся читати. Редагують сю часопись і пишуть в ній наші найкращі лікарі. До Америки коштує 2 долари. Адреса редакції Львів Підвале 7.

НА РОС. УКРАЇНІ

„Рада" щоденна часопись виходить в Київі, столиці України. Адреса В. Підвальная вул. д. 6. Річна передплата пять долар в. Сей денник повинен находити ся в кождій читальні і в кождого українця в Росії. Містить новинки, статї і огляди з цілого сьвіта, Росії та України.

ДЕ є? — Андрій Боднар, що мешкав під ч. 50 Айкінс 30 Полсон і 37 Атлантик ул. Вінніпег. Адресу його належить подати до ред. „Кан. Фармера".

Оден чоловік з Des Moines хорував на руматизм [redacted] ім рамени. Приятель його порадив йому поїхати до Гат Спрінгс. Се було б коштувало його 150 дол. або і більше. Тогди він пошукав за дешевим лїком і знайшов його Chamberlain's Liniment. В три дні після першого натирання він був здоров. На продаж по всіх склепах.

Двомові школи в Манїтобі і протест у Вінніпеґу.

Справу двомових шкіл в Манїтобі представлену заступником „Фрі Прес" обговорювано минувшої неділі на протестацийним мітінгу Українців. Всї одноголосно запротестували проти хибного представлення цілої справи, дотично наших шкіл в Манїтобі, чим дали почин до скликування подібних мітінгів по кольоніях.

Збори створив коротенькою промовою д. Якимишин а потім забрав слово в англійскій мові д. О. Жеребко і найсамперед переказав в короткі зміст статий згаданого вітовника а потім доказував його неслушність і хибне представлене цілої справи, оперте на підставі односторонних інформацій та підшите англійским шовінізмом. В своїй довгій промові затримав ся найдовше над вагою матірної мови в початковій науці і вичерпуючо доказав, що лише за помочию матірної мови дитина научить ся англійської і що український народ в Манїтобі може згодити ся [redacted] учителів і що рішних Джевів безусловно не прийме, бо він бажає мати не лише учителя але й свого дорадника та сторожа в посередництві між нашим не знаючим англ. мови фармером та канадийско-англ. визискувачем. Збивав рішні пропозиції вітовника, що до зміни шкільного закона в справі тростісів і доказував невідповідність найаїшного англ. учителя в научуваню англ. мови рускої дитини. Що вже до культурности Канадийців та їх ідеалів, доказував їх бізнесову бездушність, а без таких ідеалів ми обійдемо ся, — ми їх зовсїм не потребуємо. Хочемо виховувати своїх дітий так, щоб усовершити їх душу а не поглубити в бездушним бізнесі! Бес вже окреслив потребу анг.-руских семинарів і підчеркнув їх чисто культурну місию, а се дало причину вітовникови консервативного Телеграму написати звіт в тім сьвітлі, що консервативне правительство запевлювано на мітінгу під саме небо.

По українськи промовляли д. Т. Д. Ферлей переказуючи майже те саме що попередний бесїдник і наводячи, як то виглядає наука англійского учителя практично у виленовуваню руським дітям хочби й поодиноких анг. слів, і т. д.

Мітинг закінчив ся піснею „Ще не вмерла" і [redacted] всї присутні розійшли ся домів.

При кінці належить вязути вінніпеґским Українцям докором, що вони не цінять належито своїх чисто культурних справ і волїють посвятити собі бездільно і больніти чим явити ся на якім мітінгу.

За примір може послужити нам „славний" п. Алдерман. Коли Поляки устроювали сьвято повстания, був одним з представників (звичайно — що польского народу) і божив'ив ся екстраді в оточеню косциюв, за те на вечоре згаданім мітінгу не віть не явив ся.

Присутний.

Гріх, Виновавці — і Робліна пустий вітер в манітобскім соймі.

Дня 27 мин. місяця грімів пан Роблін як вулькан і обвинувачував ся на всї боки від визнатань народу.

Хотівши такого чоловіка дістати як пан Роблін щоби „панував" над людьми тоби потрібно їхати аж до Росії, але на щастє сего не потрібно робити бо маємо повного деспота в своїй власній Провінції Манїтобі в особі Робліна.

Як всї знаємо і розуміємо, що робітничо, рільничо, і промислова часть народу пропагують тепер і внесли: „Initation, Referendum and Recall" до парламенту через посла С. D. McPherson з Lakeside котрий положив сей внесок на стіл перед парламент. Сей внесок єсть як найпотрібнійший до волї і свободи народу але пан Роблін як зобачив сей внесок то зараз зачав кричати, що він сего внеску не хоче і слухати бо ся пропаганда виходить від людей котрі партії консервативна не обходить, котрі суть соціялісти, демократи і т. д.! Кричав, що ті люди котрі хотать сей внесок вложити на статути манітобскі, суть нічим иншим!

Памятай фармеру, робітнику, машиністо, тесля і т. д. що ваші всї внески і просьби нічого не є варті! Ваші „внески" то тілько добрі тогди як голосуєте — на Робліна! Повати ви не маєте права в жадній внесті), жадної просьби внести перед него бо він єсть „всемогучий пан над Вами!"

Певно не дурно Роблін кричать, бо єслиби сей внесок зістав потверджений то єсть дуже богато таких діл його щоби нині не істнували. Богато людских гроший позабирали, отже єслиби люди мали право сему вмеречиння тоби сї гроші в людскої каси не дурно не видано. Пана Робліна ідея єсть така, що люди мають слухати як він каже, що мають людского слуги то він єсть над ними паном! люде не мають права ему нічого перебивати. Кричить що робітники, фермері і инші приступили до пропаганди соціялістів і хотать Британьску Конституцію зломати! Він (Роблін) єсть найнайбільшим бунтівником проти волї народа. Пан Роблін повинен розуміти, що Конституція Британьска то гарантує кождому волю і пан Роблін сам тую Конституцію ломить бо каже, що люди не мають жадного права до своїх слуг; слуга може робити що хотїти!

Подумаймо собі тілько, якби то хто любив аби собі слугу найняв і сказав ему іти в поле і робити, а той слуга обернувши ся до свого пана і сказав: Ти мені маєш платити але не маєш права мені казати що я маю робити! Чи єсть хоть оден фармер з тисячі щоби сего слугу не копнув і вигнав? Пан Роблін се вробив що сказав на 27 січня в манітобскім соймі, що люди не потребують мати жадної сили, бо то єсть небезпечно (для таких як пан Роблін). Можемо се добре розуміти для чого він се робить, за що дістав з Льондоні титула К. С. М. G. і т. д., коли сказав вчера в соймі що „Ми консерватисти [redacted] Льондону" Чого вам треба більше казати? Роблін кричить, що то не булоби добре єслиби правительство мусїло питати людий чи можна зробити се або то, чи нї, се булоби противне конституції! Роблін каже, що слуга має право робити що хотїти, господара не потребує питатись нічого і пан не любить того що слуга робить, то рівно мусить терпіти! Слуга має право [redacted] ала і збанкротовати, то пан не сьміє нічого сказати. Се єсть ідея консервативної партії а найбільше пана Робліна. А люде? На що Робліновн людий. Се ему потрібне річ підчас виборів а пізнїйше? „Ту гол віт дем!"

Петро Лазарович.

Regina, Sask.

Пов. Ред. „Кан. Фарм." прошу помістити моїх пару стрічок про те як тут в нас мало ся попами. В 1904 р. писали тутешні Буковинці Русини і Румуни до черновецької Консисторії аби вислали їх папотця але Консистор відписав, аби вислати до старого краю відповідного чоловіка і — будете мати свого попа. Потім люди зрадили ся і написали до митрополії в Румунії, аби нам вислав такого сьвящ. аби знав по волоски і руски Митрополія згодила ся і ми вислали для попа шифкарту і він приїхав разом з двома епітропами але жадного тому назад поїхав і взяв собою до Румунії не богато лиш 17 тисяч дол. Люди дістали нового попа але не можуть зним погодити ся так, що задумують вже вимести його [redacted], отже можете знати який то панотець. Най отже зьвсть читачі „К. Ф." про се в цілій Канаді. Другим разом напишу більше.

Н. Корут

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ

Н. Мулчусик — 526-8 Ave W. — Calgary. Висилка календаря за післяплатою було Вас коштувати о два рази більше чим почтою. Пришліть 50 ц. а одержите календар без клопоту.

Що до сьвяжого сира, масла і ковбас, зволять згодити ся на понизшу адресу дотичні продуковці сего товару.

Ф. В. Донись про містечко Мелвил, Саск. було отсе недавно поміщене на сторінках „К. Ф." проте думаємо що воно вистарчить на разі того. Дуже воно корисно для Вас, що вам лот підніс ся на ціні о 200 дол. властиво двіста долар а не піднесе ся для нових покупців, хиба що ціни піднесуть ся з другого, бо коли місто росте то й лоти підносять ся на цінах

П. В. — Адреса австрийского консуля така:

Austro - Hungarian Consulate — Keewayden Block
Portage Ave E. Winnipeg

ПОСЛІДНА ВІДОЗВА
— ДО —
Русинів і Поляків!

Кождий Русин і Поляк повинен перечитати 1-2-3 число Канадийского Фармера, і задуматись над нашою офертою і заслати гроший за удїли котрі тепер можна купити в сїй фабричній організації де ваші гроші принесуть річно не меньше як 25 процент і де ваші гроші не то щоби стояли на місци але наростуть від кождого долара найменьше на $3.00 до пару літ. В сїй фабриці кождий удїловець може дістовати що року 25 центів або і більше на кождий доляр що тепер вложить, опісля коли схоче вступити в Компанії то може дістати найменьше $3.00 за кождий удїл за який заплатить тепер лише $1.00. Отже хто може вілложити $5, 6, 7, 10 або і більше, то повинен сейчас прислати а сю заплесь єго цертифікат відворотною почтою.

Мусимо тепер заявити всїм, що можна вступити до сеї організації тілько до February 15, а по сїм часї вже не будемо мати удїлів на продаж, єслї ще зістанесь яке число удїлів, то буде ся їх спродавати по $3.00, а тепер ще можете купити по $1.

Отже кождий повинен заслати тілько може і купити собі дуже профітну участь в сїм бізнесї.

Гроші засилайте прямо до Компанії через Post Office Моней Ордер, Express Моней Ордер або в реґістрованім листї.

Адресуйте так
Griepetta Manufacturing Co., Ltd.
Box 3562 B., 903 Main St. Winnipeg, Man.

VEGREVILLE.
Купуємо живий дріб кількиб не було після 1-го Октобра
[illegible]
Приносіть тільки товсті і добрі штуки. Худих і дрібних штук не [illegible]
Платимо найвисші ціни за товсті штуки.
Кури, Качки, Гуси, Індики
Province Produce Co. — Vegreville.

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
National Succory for Coffee Co
Philadelphia, U.S.A.
[illegible]

Сидїти з жінкою при огни зимової ночи, із добрими люльками і стрінками, є дуже [illegible]
Тому, бо я знаю, що сїрники
EDDY'S SILENTS є добрі
Вони є — БЕЗПЕЧНІ, — ПЕВНІ, — ТИХІ.
За кождим разом потерти а вже огонь
THE E. B. EDDY COMPANY, LIMITED
HULL, CANADA.

ПРОБНЕ ЗАМОВЛЕНЄ ПЕРЕКОНАЄ ВАС ФАКТИЧНО ЩО —
DREWRY'S
REDWOOD LAGER
в порівнаню кождого краю є найлучше.
Его чистість і він все ґарантуєть ся
ПИТАЙТЕ ЗА НИМ!

IMPERIAL BANK OF CANADA
[illegible]

Авторизований капітал	10,000,000,00
Капітал вплачений	[illegible]
Резервовий фонд	6,[illegible]

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дорахуєть ся процент [illegible]. Видаєть ся драфти і кредиторські листи платні у всїх частях сьвіта
NORTH END ФІЛІЯ [illegible] ФІЛІЯ
[illegible]

НА ПРОДАЖ
176 фарм між норвежскими поселенцями в східно - центральнім Саскачевані.
Ми видали власне тепер книжочку на 32 сторінки, яка містить повний опис кождого куска землі [illegible], листи від дійсних поселенців і понад 70 фотоґрафій
Коли ви хочете дістати закуток в урожайнім і розвиваючім ся дістрикті, пишіть до нас за сею книжечкою. Посилаємо її за дурно.
THE WALCH LAND CO.
Northern Crown Bank Bldg. Winnipeg, Man

UNION BANK OF CANADA
Резервовий капітал понад $ 8,000,000
Активи разом „ $56,000,000
Ощадности. Сей департмент одержує цілу нашу увагу. $1.00 починаючи приймаєть ся як вкладки щадничі
Моні ордери продаємо платні в всїх частях сьвіта
North End Branch
A. F. Schimnowski Менажер
Cor Selkirk Ave & Salter St
WINNIPEG, MAN.

[illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Тел. Main 2510

ЗУБНИЙ ШПИТАЛЬ.
[illegible]
Dr [illegible]
[illegible] 1000 Main St.
[illegible]

СТІННИЙ ПЛЯСТЕР
Плястер "Empire" Найлучший зі всїх.
Плястер „EMPIRE" має в собі і силу затвердженя і силу огнетревалости за одним разом.
Одиноко фабрикатне
— THE —
MANITOBA GYPSUM CO.,
LIMITED
Winnipeg - - Manitoba

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main [illegible], Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте свої замовлене до нас, Ви завсїгди будете певні якости дати що найменче 20%.
[illegible]

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ

Просимо звернути свою увагу на висше подані правила і після них звертати ся до редакції.

Річна передплата за „К. Ф." виносить $1.50, піврічна 75ц., квартальна 50ц.

По одержаню передплати не відповідаєть ся листовно але змінюєть ся дату при названу кождого передплатника.

Wykema
T & B
папіроси
не клеєні.

Надзвичайна знижка на машинах.
F. O. B. Winnipeg.
Вод дрелї — Поодинокі диски 7-8-9, 10 і 11 ф. кождий $70.00.
Дискові борони — 7 і 8 ф. 16 ц. диски, кождий $28.00.
40 сотові 3 ц. сталеві сани, 7 ф. прамобіж. кожді $55.00.
William Eddie,
179 Princess St. Winnipeg.

Ви переконаєте ся, що аптикарі скрізь добре говорять про Chamberlain's Cough лікарство. Вони мають досвідів в продажи, що в случаях перестуди на [redacted] є приємне і певне. На продаж по всїх склепах.

Українцї.

В 1913 р. минає сорок літ, як виступив на літературне поле найбільший письменник Галицької України — Іван Франко. Протягом тих літ виходили з під Його невмирущого пера численні поезії, драми, оповідання, повісти, наукові розвідки, критичні й публіцистичні статї — взагалі розвинув Він таку широку й многосторонну літературну діяльність, як ніхто перед Ним ні по Нім. Він також оден із творців політичного руху серед народних мас. І ніхто з більшим правом не може сказати, що присьвятив усе своє житє, усе своє знане, усю свою працю виключно рідному народови. Його не відстрашувало ні подовіре вельмож, ні переслідуваня чужих, не побивав ся ані за карієрою, ані за визначним становищем, ані за майном — і з сеї причини не докорив своєму громадянству і як коли й падали докори, виділось слово гіркої правди і болю, то все і завжди з мотивів ідеальних як вислів любови до народу.

Почав Він свою письменську службу народови вчасі, коли українська національна думка у нас випускала лише перші несьміливі паростї; тому Його діяльність була боєва, революційна, а в слід за тим получена з самопожертвою і пропасти тих материяльних користий, що їх мають письменники тої міри у розвинутих народів.

Нам, синам нинішного дня, не легко уявити собі всю велику заслугу Івана Франка в національнім житю нашого народу, лише в історичній перспективі можемо догдянути і зрозуміти, яка величезна частина теперішного нашого національного [redacted]го світогляду, нашої національної культури і сили прийшла до нас від Івана Франка. Були у нас часи, коли все, що в нашім національнім дорібку могло взяти ся сьвідомостю культурою, поступом, гуманностю, демократизм — все те обмежало ся до невеличкого гуртка одиниць, з Іваном Франком на чолї. Поставив українську літературу до 70-их років поруч инішньої, змірно їх віддаль — а мати-мемо міру для оцінки Івана Франка як поета; порівнаймо науковий дорібок тодішної України з нинішним — а зрозуміємо Івана Франка як ученого; звсуймо собі рівнинню нашого суспільно-політичного житя по обох кінцах тогo сороклітя — побачимо Івана Франка як громадянина.

Зрозумівши се, піднесемо той національний обовязок, що лежить на чести нашого громадянства у сороковім році письменської діяльности Івана Франка. Йому належить ся від нас не лише пошана і подяка у словах, статях та сьвяточних обходах; ми тепер мусимо дати те, чого не було в силі дати попереду — себто увільнити Його, хоч на літа старости, від журби за хліб насущний. А ся журба тепер більше давить Його умучену голову як коли-небудь перед тим.

Не могли ми дати нашому великому письменникови ані університетської катедри, ані иншої догідної посади, ані можности доробити ся гроша на Його творах, отже звичайний дар від усього українського громадянства нехай буде хоч частиною заплатою за те. Протягом 1913 р. нехай поплинуть громадські жертви з цілої України, від заможних і бідних, від інтелігенції, селян і робітників, нехай буде доказ, що Українці вміють цінити своїх заслужених людий не тільки — по смерти, а й за житя.

* * *

Підписаний Комітет зложений із заступників львівських товариств та інституцій. Вашурест, Бонн, Видання Памятника [illegible] і бук. учительство, Відродженє, Головний Січовий Комітет, Громадський Голос, Діло, Днїстер, Жіноча Громада, Земельний Банк Гипотечний, Красвий Союз Господарсько-торговельний, Красвий Союз Кредитовий, Красвий Союз Ревізийний, Літературний Комітет для 40 літ. ювилею Івана Франка, Музичне Товариство ім. Лисенка, Народна Торговля, Наукове Товариство ім. Шевченка, Просьвіта, Руська Бесїда, Сільський Господар, Товариство Сокіл, Товариство укр. наук. викл. ім. П. Могили, Укр. Педагогічне Товариство, Укр.-руська Видавнича Спілка, Укр. Студентський Союз, Учительска Громада — звертає ся отсим до всеї української суспільности з взивом узяти справу ювилейного дару Іванови Франкови як питане національної чести, яка вадля евентуальної нашої байдужности булаб виставлена на немилу небезпеку. Ми мусимо здобути ся на тривке матеріяльне забезпеченє на кого найбільшого теперішнього письменника в днях Його старости; се вимагає значних фондів і лише ми самі можемо і мусимо їх зложити [redacted] сїм ювилейнім році. Просить ся отже всї провінціяльні товариства й інституції приступити безпроволочно до заложеня місцевих комітетів для енергічного збираня датків на опцію. (В разі, як би де заложене такого громадського комітету було неможливе, підписаний Комітет вважати-ме довіреними одиницями повноважити до „Днїстра на вкл. ч. 3000; письма адресувати до Комітету (Львів, ул. Чарнецького 26). В кінцем ювилейного року Комітет оголосить докладно справоздане своєї діяльности, причім будуть подані імена всїх жертводавців, на скільки їх імена будуть звісні.

Українцї!

Маємо отсе змогу показати прилюдно, що ми в ряді зрілих і культурних націй.

Виявім се достойно!

У Львові 1. січня 1913.

Кароль Вандрівський, Володимир Вандрівський, д-р. Володимир Бачинський, Іван Боберський, д-р Григорій Величко, Ярослав Весоловський, Александер Гарасевич, Володимир Гнатюк, Евген Гувар, д-р Іван Джиджора, Андрій Жук, Федір Калинович, Дмитро Катамай, Денис Корнецький, Константина Малицька, Микола Мороз, Василь Нагірний, д-р Володимир Охримович, Юлія Охримович, Михайло Рибачек, Любомир Рожаньский, д-р. Стефан Рудницький, Іван Сїтницький, д-р. Ст. Томашівський, Аріядна Труш, Ів. Труш, Волод. Шухевич

Від Редакції.

Перша відозва в справі ювилейного дару Ів. Франка була поміщена в „К. Ф." минувшого року, але нам загал відгукнув ся на заклик ювилейного Комітету в такім малім числі, що всі ті тогоперішні складки на ювилейний дар є в порівнаню хиба центом Колиб прийшло ся зустрічати се ювилейне сьвато не лише Ів. Франка але відродженя цїлого народу з таким невначним даром від канадийських Українців — для нас, булоби прямо сором.

Ми ціните знаємо чим для нас є Іван Франко, чому повинні після того відгукнути ся сим разом.

Аби лише всї ті, що читають твори Ів. Франка або лише по одному доляру, то дотеперішна сума (до 3000 корон) ювилейного дару безпечно подвоїла би ся.

ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

ГАЛИЧИНА.

Справа українського університету у Львові остаєть ся і дальше під знаком того [redacted] залежного від польских порядків котрі розділили ся на двоє і як заходить в польских газет, менча половина згодила ся на проєкт цїсарского письма а більша половина в спілці з університетськими польськими професорами кричить в одно: „Не позволимо!" — і не позволили!! Тепер ціла справа опинила ся на сумнїві, бо польська преса разом з вшехпольською [redacted] в оден голос кричать, що українська найвисша школа має поза Львовом, що більше, теперішний львівський польсько-укр. університет має стати чисто-польским в хвили як Поляки згодять ся на заснованє українського, до того, хочуть мати запевнений спокій в галицкім соймі або сказати одним словом, хочуть вимусити від наших представників [redacted] політ. уступок лише так, що вони, згодять ся — і ціла справа може повиснути тоді хочби й у воздусї. І чи не хитрі?

Тому репрезентація нашого народу в Галичині постановила Поляків до рішучого вибору: або згодити ся на дефінітивно полагоджене спра[redacted] українського університету і наслідком того рівночасно з заложенєм українського університету одержати перемогу теперішного львівського університету на польский, або мати діло з на[redacted] вимаганєм до повної утраквізації (рівного права) теперішного львівского університету.

* * *

Про курс висшої освіти у Львові „Діло" доносить ось що: Комітет курсу висшої освіти відбув в суботу 11 м. м. засїданє, на якім полагоджено подання кандидатів, а саме принято 16 петентів, а тим 6 на курс для дерегантів сільських корів, всїх зголошена наспіло 22. Дуже відрадною появою показалось тут се, що серед наших селян повстали про зайтя стреміє з повним зрозумінєм і охотою, при одній з петентів ниже. В сім році є вибраний до Видїлу Читальні „Просьвіта" і Тов. „Січ" в заперад, як мою працювати в сих товариствах, хочу пойхати на курс висшої освіти, щоби там набрати національної сьвідомости і навчити ся, як маємо вести борбу в темнотою, — се слова мужика! — Торжественне отворене курсу відбуло ся в понедїлок 20. січня о год. 6 ій веч. У вівторок 21. почались виклади; поміщення для курсистів, а також і салі викладова будуть поміщені в домі Тов-а „Просьвіта" на II. пов. Уставлено й точну програму викладів та в загалі полагоджено усї справи адміністраційні натури.

* * *

В Красвім буджеті на 1913 рік визначив сойм квоту 30,000 К. до розпорядимости Красвого видїлу на запомоги для бурс польских і українських. Красвий видїл порозумівшись з Красвою шкільною радою, признав тепер одноразові запомоги в загальній сумі польским бурсам 23.100 К а українським бурсам усего 6,900 К. Треба зазначити, що одна польска бурса „Звартаих вставинїв" дістала більшу суму від всїх українских бо 8000К., а всї иншi від 50 К до 400 К. І чи не рівноправність — [redacted]

* * *

Галицкий сойм, як доносить з Відня, має бути скликаний з початком лютого. З иншої сторони запевняють, що галицкий сойм буде скликаний тільки тоді, як буде запевнений спокійний хід нарад, то значить, як прийде до порозуміня в справі виборчої реформи Загалом переважає погляд, щоби вже більше не скликувано обструкцийних сесий.

* * *

УКРАЇНСЬКИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ У ЛЬВОВІ

Місяць тому засновано у Львові Український Інформацийний Комітет, котрий між иншим має сповнити дуже важну задачу інформованя заграниці про наші національні справи, а для того має стати осередком всїх важнійших фактів і проявів суспільного житя на цілому просторі розселеня українського народу.

Інформацийний комітет є організацією безпартій[redacted].

Для виконаня постановленої собі задачі Інформацийний Комітет працює тепер над в'організованєм архіва бібліотеки в газетних вирізок всяких видавництв і друків, що представляють вартість в інформацийній роботі, заводить власних кореспондентів по всїх місцевостях в Австро-Угорщині, Росії та Америці; робить заходи з'організовати кореспондентів по важнійших центрах Европи та приготоване до друку скільки публікацій, призначених для заграниці і для пошереня серед власної суспільности.

Подаючи відомости про се до загальної відомости, Український Інформацийний Комітет звертає ся до суспільности і національних товариств та інституцій з прошенєм дати йому матеріяльну поміч і в загалі допомогти у виконуваню ним постановлених собі задач.

Комітет особливо просить всї редакції часописий присилати для нього свої видання в двох примірниках, а всї товариства, організації і інституції просить присилати звіти з своєї діяльности.

Всякі посилки і листи можна адресувати так: Український Інформацийний Комітет у Львові, Ринок 10. Д-ру В. Бачинському. Гроші адресувати Красвому Союзові Кредитовому у Львові, Ринок 10. на книжочку вкладкову ч. 3779, для „Інформацийного Комітету".

Три механіки военної фльоти в Росії злефраудували оден мілїон рублів призначених для устроєня машинового оружія. Свою фінансово-операцийну роботу вели они вже від року.

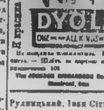

ДОБРЕ! ДОБРЕ!
Се домова краска, яку може вживати кождий
чиста і проста до вживаня
Ві красите сю краскою
[illegible]
The [illegible] Co., Ltd
Montreal, Que

СКЛАДАЮЧИ КУПОНИ З МИЛА
ROYAL CROWN SOAP
Ви щадите гроші, бо купони є вартісними і Ви одержите за них користні безплатні премії!
ЗАЛЕДВА ДІСТАЄ ТИХ ЖЕ

ПОСУДА НА МАСЛО No. 297
[illegible]
Наші премії [illegible]
[illegible]
The ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
Premium Department. Winnipeg, Man.

Всенародна Канцелярія
ПІД УПРАВОЮ ДИМИ, КІМІЛЯ і КОЧОРИК.
ПРОДАЄМО шіфкарти на рівні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найлїпші і найскорші кораблі.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всїх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.
РОБИМО повномочія, контракти купна і продажі акта даровизни, скрипта довжні і инші документа, леґалізовані через Ц. і К. конзулят.
ОТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро шетки тут і в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінції.
ВИСИЛАЄМО гроші зі всі части сьвіта, скоро і безпечно.
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
ЗА ВСІ наші [illegible] ґарантуємо
У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіть і приходіть на адресу
WSENARODNA KANCELARYA
J. G. [illegible] нотар
Телефон. Garry 2208 215 Logan Ave. Winnipeg, Man
[illegible]

$5.25 за $2!
[illegible]
Машинкова бритва
[illegible]
I. Kaslovsky, 210 East 14 Street, New York, N. Y

— ПОТРІБНО —
25 руских продавців до продаваня наших першокласових реальностий в Medicine Hat, фабричнім осередку Західної Канади. Наші аґенти заробляють від $200 до $500 місячно. Так можете потрафити й ви — ми вкажемо вам як — Зголошуйтесь між 12 і 2 по полудни і питайте за Stelner-ом Писемно зголошуватись в рідній мові.
BROWN CRAIG & CO.
Real Estate & Financial Agents.
Donald Blok. — [redacted] — Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия

для адвокатских, нотаріальних, староправних і канадийских справ.

(Найстарша руска фірма в Віннипеґу).

ВИРОБЛЯЮ повновласти і контракти купна — продажи, леґалізовані через консулят.

ПЕРЕПРОВАДЖУЮ всякі правні і спадкові процеси і стягаю довги, як також належитости через порядних адвокатів в Старім Краю.

ВИРОБЛЯЮ подания в військових справах, себто: увільнення від вправ, контролі і асентерунку

ПРОДАЮ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЮ ГРОШІ до всіх країв.

ВИРОБЛЯЮ ПОЗИЧКІ на фарми і реальности

АСЕКУРУЮ від огню і на житя.

КУПУЮ І ПРОДАЮ всякі реальности в місті і на провінциї.

[illegible]

Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим занятє не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 по вечера.

Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.

Адресуйте:

E. WARSZAWSKI & CO.

— НОТАРІ. —

844 Main str. Winnipeg, Man.

Бібліографія.

Літературно-Наукова Бібліотека ч. 158. Іван Франко: Мойсей. Поема. Друге видане з передмовою. Львів 1913. Накладом Українсько-Руської Видавничої Спілки. Сторін 68 м. 8-ви. Ціна 60 с.

Отсе славно-звісна поема нашого найбільшого письменника і ученого, появила ся в перше друком 1905 р. і була розкуплєною нашою читаючою братією в дуже коротнім часі. З огляду на далеко низшу ціну теперішнього видання, можна сподівати ся, що славна поема Ів. Франка стане ся власностию найбільшого [illegible]. Коли говорити про тутешних Українців поема повинна находити ся в кождого свідомійшого читача, в кождій читальни і товаристві. Питати у всіх тутешних книгарнях. Ціна 30 ц.

* * *

Микола Чернявский: Богови Невідомому. Оповідання. Київ Львів. Вид. Укр. Руської Видав. С-ки. 1913. Стор. 190. Вел. 16 ки. Ціна К 2.

Зміст книжки чинять сім оповідань: Богови невідомому, Щастє, Співець, Телеграм, Vae victis, На волю і Вода прибуває; два епізоди: Потоп і крівавицею, За золотим руном та зарис: Хліб наш насущний. М. Чернявский почав писати прозою отсе недавно і його першим більшим твором була чудова повість „Варвари." Перед тим писав поезії але так попередні як і теперішні оповідання є доказом майстерности не лише в поезиях але й в прозовим писаню. Книжку можна набути у всіх книгарнях за $1.00.

* * *

Грицько Чупринка: Контрасти. Лірика. Стор 119. Вел 16-ки. Ціна 50 коп

Грицько Чупринка знова обдаровує нас своїми талановитими поезіями, сим разом вже в більшій збірці — лірикою, яка не [illegible] поетично від попередних збірок Гри. Чупринки. Книжку поручаємо кождому поетичному читачеви а [illegible] таких збірок нам як найбільше. Питати у всіх книгарнях. Ціна 50 ц. Головний склад сих ново виданих творів в Книгарни ім. Тараса Шевченка, Ринок ч. 10. Львів.

Від Богдана Хмельницкого до Києва є одним [illegible] історичним образом який повинен бути в кождій хаті. Сю незабутню подію намальовав з неріжною красою артист маляр М. Івасюк. Працював над ним пятнайцять літ а тепер можна набути в репродукційній відбитці у У Павлика, Львів, Ринок ч. 10. Редакт. „К Ф." одержала один оказовий премірчик і поручає його кождому. Образ в тих самих барвах що намальований і стане окрасою найпишнійшої кімнати. Величина образа 70 цм. х 90 цм. Ціна сальонового видання 2.50 дол. роскішне видання 3.50 дол. вже з пересилкою. Наклад не великий і вичерпає ся в короткім.

ТОВАРИСТВО „CANADIAN PACIFIC." дістало від австрийського правительства концесію на ведене еміграційної акції в Австро Угорщиною до Канади. Міністерство торговлі згодило ся, щоби канадийське підприємство утворило лінію безпосередного руху, а також свої аґенції і бюра. Товариство піддало ся обовязуючим приписам і новому еміграційному законови, який в найблизшій будучині має ухвалити австрийський парлямент. Правильний рух з Триєсту до Галіфакс почав ся вже минувшого місяця. Кораблі будуть плисти під австрийськими праворами.

Англійский король Георг і королева Марія відвідають в місяци червни Росию. Правдоподібно відвідають они ще другі европейскі держави. Між иншими замірають тоже бути в Парижи, Берліні, Римі.

Сей плуг до ломання прерій з великим опустом в сій великій знижці.

Э се цілковито заложений фармерский знаряд що до своєї правдивої вартости.

Хочемо позбути ся їх щоб зробити місце для нашого слідуючо-сезонового інвентару і в тій цїли знизили ціну із

$19.00 - НА - $9.95

Сей плуг призначений специяльно до ломання отвертих прерій. Не потребуємо ся рекомендувати його, бо знатно, що ним потрафить ся зробити.

ГРИДІЛЬ зроблений з найліпшого дуба, желізна окова

ЧИПИГИ з найліпшого дуба, зроблі і добре змiцнені так щоб видержати силу напору у всі напрями.

ЛИМІШ стальний, довгий із довгою поліцою відповідно завернений, що дає запевнене можливо найлекшого орання і сили тягнення.

РАЛО є з найлучшої середно - магкої сталі.

Єсли хочете скористати з сеї гроші щадячої оферти, замовляйте вчасно, бо число яке маємо до продажі в сій ціні є дуже ограничене.

THE T. EATON CO LIMITED.

WINNIPEG CANADA

Огороді північної Канаді.

Бажаєте придбати огороди близько Віннипеґу.

Ви повинні купити 5 акрів тому, що сі реальности находять ся пів милі від електричної трамвайної лінії.

Головна дорога і спуст води до ріки Ред перетинають реальности.

Близько третого найбільш. міста в Канаді.

Близько найскорше зростаючого міста в Канаді.

В кількох літах місто розширить ся до цих акрових парцель.

В часі вашого виплачення реальности не будуть вас нічого коштувати бо вони звертуватимуть богато разів більше від заплаченої ціни.

Велика нагода для плекаючих ярини близько Віннипеґу — великий попит і ціна.

Віннипеські будівляні перміти числят минулого року двайцять мільонів. Будуть більші в сім році.

Не купуйте в малих місцях але льокуйте гроші близько того, що буде найбільшим містом в Канаді і ви зробите гроші.

Більше грошей зроблено на акрах близько Віннипеґу чим на яких инших льокаціях.

Ось вам нагода набути пять акрів близько електричної трамвайної лінії за $300 акер, $300 готівки, полишає на пять літ.

Для бідних нагода мати добру парцелю землі на якій може робити його родина, а він може працювати в місті.

Віннипеґ має тепер таку електричну енергію і чимраз стане ся великим фабричним осередком.

Питайте деяких своїх краянів чи се що ми кажемо не є правдою і чи ми маємо добру репутацію за свою ретельність.

Близько Віннипеґу, добра земля, добрі дороги і трамвай запевняють вам добру грошеву льокацію.

Зголосіть ся в офіс або пишіть сейчас і запевніть собі добру льокацію. Наша брошурка розкаже Вам про все.

DALTON REALTY CO.

[illegible] — [illegible] Union Bank Building

Winnipeg, Canada.

За дрібні оголошення, як пошукування за знайденими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00.

ПОШУКУЮ своєї жінки Самзіри Бурдиниюк з дому Чернявчан з с. Раранче, Бук. Приїхала до Канади тому 6 л. з матерью і сестрою. Можливо що перебуває в околицях Калґери. Має. Хтоби про неї знав або вона сама, най зголосить ся до: Konstantin Burdyniuk 157 McFarlane St. Winnipeg, Man. (5-6)

ПОШУКУЮ з дуже важної справі Митра Чебик з Яблонова, пов. Гусятин. Перебував близько Віннипеґу. Хто би о нім знав або він сам хай зголосить ся до: John Zaliziuk Box 117 Field, B.C. (6-8)

ПОШУКУЮ свого сина Івана Туялюка. Хто подасть його адрес дістане $1.00 валгороди, він-же сам хай зголосить ся до своєї мами Marij Tysiuk, Langham Sask

ДВА ДОЛЯРИ НАГОРОДИ тому хто подасть теперішну адресу Гаврила Королюка, котрий перебував у Судбурах, а тепер хай зголосить ся до: Iwan Zyrom, Box 933, Sudbury, Ont.

ДЕ СУТЬ? мої краяни: Петро Ваків з Худовець, пов. Борщів і Петро Вандура, з Пилипча, пов. Борщів. Мають находити ся десь в Манітобі. Хто би о них знав або вони самі хай зголосять ся до: Ivan Nahulak 500 McIntosh St. Fort William, Ont.

МАНОЛІЙ ВЕРСТЮК пошукує Іллі Дмитровского з свого села, Ясмла, що тому р[illegible] пішов був в роботу. Походить з Ганиниі, Бук. Хто би о них знав або вони самі хай зголосить ся до: Тодосій Ірячук, Sellwood, Ont.

ФАРМА НА ПРОДАЖ.

160 акрів, 60 акрів зорано, 6 миль від Pelly, 5 миль від Арран. Найлучша земля, добрі будинки, богато палива і богато доброї води. Вся обфенцована і навкрести обфенцоване Рускі поселенці. Ціна 2,200, — 800 готівки, полистово на пять літ. Чистий Контракт. Адреса. Henry Hays, Racing Lake, Sask (5-6)

LIMO DRUG CO.

наслідник по

Rogers the Chemist

863 Main St. Winnipeg, Man.

Лише за два центи Ви можете дістати один наш Катальоґ даром. Зїлриня сили, здоровля і довговіку. Альманах від всякого рода слабостий.

ЦІНИ ЗА ПРОДУКТА В ВІННІПЕҐУ.

Бараболі:

10 бушлів—за буш.	50 ц.
цілий вагон „	35 ц.

Масло:

Найкраще мас......	36 ц.
„ вехідне.	35 ц.
звичайне No. 1 .	25 ц.
„ No. 2	24 ц.

Сир (фабрикований):

Онтаріо, за lb. 14½—15	½ц.
Манітоба, „	15 ц.

Яйца:

Ман. свіжі в кейс.	27 ц.
„ „ без кейс.	26 ц

Коли маєте напади нової спробуйте Chamberlain's Tablets. Вони суть знамениті. На продаж по всіх складах.

Родимці!

Спроваджуйте своїх кревних до Канади.

Купіть у нас шіфкарту а ми їх спровадимо без жадної перешкоди.

Приходіть прямо до С. Р. R-ового офісу до головних агентів:

ALEX CALDER & SON

663 Main St. — БАНКЕРІ — Winnipeg.

С. Р. R сего компанія буде потребувати сего року до 40 тисяч робітників, отже кождий буде мати способність заробити гроші.

Котрих людий спроваджуємо тих сейчас відсилаємо до доброї роботи на С. Р. R.

Не відкладайте на пізнійше але спроваджуйте їх сейчас, доки єще такі шіфкарти на Сипарскій лінії, а то:

[illegible]

[illegible] П. А. КАРАКОШОН

Лоти Акри Фарми

ДОРОГІ КРАЯНИ!

Подумайте про свою будучність і будьте певні, що заробите добрі гроші, коли купите лоти або акри

В MELVILLE, Sask.

ДРУГА ВЕЛИКА ДИВІЗІЯ НА ЗАХІД ВІД ВІННІПЕҐУ, на лінії Grand Trunk Pacific.

Лише чотири роки тому як місто Мелвил зачало ся будувати і до тепер живе в ньому вже до 4000 мешканців. Мелвил підносить ся взначно в гору.

Люди купували тут льоти першого року в ціні по $100, а тепер ціна їх від $500 до $10,000.

Ми щей тепер маємо лоти на продаж майже в середині міста в дуже приступній ціні — від $150, 200, 250 і більше за один. Маємо також акри на продаж тільки одна миля від станції. В одному акрови містить ся 10 лотів. Корнерові продаємо по 250 дол., в середині по 200 дол.

Ті лоти і акри може кожду будь купити, бо продаємо на дуже догідні легкі сплати. При замовленю лоти або акра вплачує ся лише десяту часть готівки, а опісля по $10 або по $25 що місяця, доки не виплатить ся.

Отже, дорогі браття краяни, єсли хочете, користайте з доброї нагоди і зверніть на се свою увагу. Не купуйте лотів в невідповідних містах, де лоти не принесуть вам жадної користи, але купіть лоти в Мелвил, бо ваші гроші вложені в лоти або акри в Мелвил принесуть вам скоро подвійну або і потрійну вартість. Чому? Тому, що з Мелвил віідуть ся 7 зелізних доріг, які будуть мати тут свої головні станції і дивізійне місце. Сотки робітників дістануть тут сталу роботу. Великий міский будинок, що коштував до 100,000 дол. вже на укінченю. Шали побільшують ся два рази більші. Побудовано вже велику школу, а другу гімназіяльну школу мають будовати на весну. Компанія Гренд Трони побільшує ярд і добудовує свій магазин. Скоро зачнуть будувати новий великий будинок для Land Title офісів, а так само для почти. На друге літо побудують тут кілька фабрик. Електричне світло вже освічує місто, а вода думена входи. Тому, кождий робітник, що живе в невідповіднім місті і тяжко приходить ся йому заробляти на життє, повинен приїхати тут, поки ще все не дороге, і купити собі кавалок землі, а певно не тілько що дасть добре житє своїй родині, але і єще дещо до банку, бо тут роботи подостатком і добра платня. Тепер найкраща нагода подвоїти ціну на Лотах і Акрах. Наша фірма є найбільшою фірмою до спродажи реальностий в Саскачевані.

Маємо бюро праці і бюро інформації для робучого народу.

Замовляйте скоро листами і приїжджайте до Melville до нашого офісу, де дістанете ЛОТИ, АКРИ і ФАРМИ по таних цінах.

[illegible]

Frank M. JUREMA, Commissioner for Oaths.

Box 256. Melville, Sask.

— або до. —

THE J. ROWAN COMPANY,

2nd Ave. East, Melville, Sask.

НАША АДРЕСА:

„Canadian Farmer" Box 3056, St. B. Winnipeg, Man.

А РЕДАКЦІЯ І ДРУКАРНЯ находить ся на:

287 Selkirk Ave.

Issue # 7

(pages 1-2 missing)

50,000 KSIĄŻEK

Opowie jak Możecie Wyleczyć się w domu

Darmo dla Mężczyzn

[illegible]

BEZPŁATNY KUPON NA KSIĄŻKĘ.

[illegible]

ВИПРОДАЖА

20% ОПУСТІВ

для балянсу січня і лютого.

На всіх матеріях, убранях, чоботах і черевиках, желізних товарах і черепляних.

Не тратьте сеї нагоди до набута правдивих опустів і заощадження грошей.

JOHN MENZIE & SON

OAKBURN, MAN.

[illegible] тому, що й ми ні [illegible] грошей [illegible] чужих, та [illegible] рук. [illegible]

Та говоримо по совісти, і такій [illegible]. І не тому, що тим [illegible], а тому, що й ми н[і] з[л]існі [illegible] хто [illegible] їх тропами, ти до Бога, а по тропам [illegible] будемо в Бозі.

Кождий з нас [illegible] то лиш які терпіли ми від [illegible] шляхотської руки в Галичині. Через сей факт ми мусіли [illegible] світ за очи, за гори і мори.

Та [illegible] ми поттікали... Богато наших братів лишило, щоби вести дальшу борбу з одвічними ворогами, а як вести сю борбу, то [illegible] з нас знає.

Не [illegible] свого [illegible] річний [illegible], [illegible] [illegible] до зими і весною, коли в нас [illegible] більше [illegible] на краще, они чують боротьбу з голодом.

Тож на нас лежить обовязок помогти їм кілько можемо, бо хтож їм поможе? Ми, слава Богу, стоїмо краще від них і що для нас буде дрібницею, то для них велика річ. Даймо отже, наше [illegible] нашим братам і спішімо з жертвами.

Щоби одна робота [illegible] ла бертам, [illegible] то добре, щоби хтось чи то з [illegible] [illegible] українців, чи де інде підняв сю справу об [illegible] в часописах і почав збирати [illegible] [illegible].

Кільгоб ми не пробили, в нас буде більше на [illegible].

Іван Кіль.

Допиcи.

УВАГА ДОПИСУВАТЕЛЯМ.

Просимо всіх своїх шан. дописувателів писати на[й]більше лиш на одній стороні картки і як можна найвиразнійше. Зміст кождої дописи повинен бути ясний і речевий як найкоротші. Не належить описувати непотрібної буденщини але писати лише те, що найважнійше і найінтереснійше в житю.

Інакше написану допись редакція має право відкинути або скоротити, чи переробити.

Дописі чисто особистого характеру відкидаєть ся.

Рівночасно просимо шан. дописувателів, доносити нам коротенько про хід роботи в кождій замешкалій місцевости, так щоб інтересуючий ся роботою міг такою дещо довідати ся для себе інтересного.

Редакція.

НОВА ЧИТАЛЬНЯ.

Хочемо похвалитися всеньком — іменно в нас в Трентон заложено нову читальню. До уряду читальні війшли:

Предсідатель Прокіп Кушнір, предсідателька Михалина Карпівна, секр. Михал Турко, касієр Василь Куснір, бібліотекар Мартин Сорока, контрольор Іван Павлевський, контрольорка Розалія Савчак.

Вправді не богато ще зроблено, але всем з надія, що коли є добрі люди з доброю волею, то з часом прийде до більшого. З малого зерна виросте велике дерево, коли не жалувати дрібку труду его підливати.

П. С.

ВІСТИ З ЕТЕЛЬБЕРТ

Насамперед треба сказати, що у нас зима як і всюди а зимно таке що ну. Та на то воно і зима, що і люди до того всего уже так „втрохались“, що в них хоч би і який тріскучий мороз значить то само що й найгорячійший в літі день, в хатах мало хто гріеть ся, а на дворі, коло якої там роботи. Одні в лісах рубуть дрова, другі возять до міста й міняють за товари в сторах, а часом то і за „екверботали“ треті возять пшеницю то до елевейтора то в гару; четверті ідуть, от так собі, до к[ум]а на [гостину], на весіля і т. д.; пяті — е, та ту і не почислити що, хто, куда і на чим та де. Рух як в улию лиш і кінець. Так між фармерами, так і між не фармерами. Що лише живе так рухає ся, а що рухає ся то живе. Теко „рухане“ ся вробило деяких змін і в „вистих сферах“. От пр. перед кількома тиждени покинув нас Етельбертин учитель в Демпірській школі д. Хрептик. На його місце прибув тов. Я. Т. Марціків, якого прийіз можна повитати найвгорячійше. Се чоловік, який звичайно учителя бачать не в „спорті“, але в праци як в школі, так і поза школою. С в него й письменницький талан. Працьовита се людина, каніфер. А нам таких і треба, такими ми раді ...

В школі на Етельберт на місце учительки п. Верошевської почав учити М. Мітайчук. Попереду учив на Garland в школі „Гонта.“

Тов. учитель Войціховський недавно змінить свою школу „Тарас“ і. — як чує — поїде шукати щастя деінде. „Лінаю шуфлю заробити собі на кавалок хліба а ніж учителювати“ — говорив тов. Войціховський. Та треба вірити, що д. В. не говорить сего серіозно, „Шуфлярів“ є досить, а учителів дуже мало, отже тов. В. поновиш се нем[алий] гріх вглядом свого народа... Нам треба богато робітників тому доказ одвідин в нас дорога. Обставини учителя не рожеві, то правда, але і відраки до учителювання вже не буде; — хай ж бов до праці коло нашого будучого покоління вже рить найбільшою половиною, от що.

Января 21 го с. р. оплисом Бурка звідав нашу Етельбертську церкву.

З днем 7 го Лютого 1913, отвирає ся нова почта в домі д. Гаврила Вігуна під назвою „Mink Creek.“ Се є около 11 миль від Етельберт на полудневий захід.

Почту буде доносити з Етельберт кождої суботи. — Щасть Боже!

Тв. Томінес.

Ванкувер Б. К.

ДО ДОБРИХ ЛЮДИЙ.

Нераз в чоловіка богато думок лежить на душі, та тоді дібрати слів, щоби все те, що відчуває наша душа, висказати. Вувас тако. Шевченко в одному місци каже на се кажучи

Оплакуть думи, розібють
На стопрать серце і надію
І те, що висловить не вмію.

Від чого почати свою річ? І до кого звернути? Вжеж не до кого, як до добромисльних людий, до людий в яких груди бєть ся живе людське серце, в кому є любляча людська душа. Хиба не до кого іншого. Отжеж і почнам.

Не дай Господи чоловіко-

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ.

I.

Хвальна Редакціє!

Несподівано отримав Вашу премію — іменно календар, за який сердечно дякую. Дуже мені подобали ся фотографії наших селян з старого краю, а виказо є в нім поучаючого читання Кам Фармера повинні подбати, щоби дістати такий календар, бо він майже сам вартує половину предплати на Канадійський Фармер.

З поважанєм

В. Мельничук

So. Slocan, B. C.

II.

Хв. Редакціє!

Сердечне спасибір складаю ред. К. Фармера за календар, який я отримав в дарунку недавно. Річ гарна, вартістна. Справді я не сподівав ся, що буду вже такий вдоволений. Сердечне спасибір!

П. Б.

Кобальт, Онт.

З НАШОЇ ТОРГОВЛІ.

(З Етельберт, Ман.)

Січня 14 с. р. відбули ся треті загальні збори удільців тутешної Руської Торговельної Спілки. Про перебіг зборів у подробицях подасть до часописей до того уповажнена людина, — секретар зборів, а я лише от так дещо.

Збори розпочалися по першій в полудни. В гали було присутних поважне число як удільців самих так декілька і „spіrіtаls“. А збори відбулись в найлінішім порядку, хоч заповідалось на немалий погром будучого секр. Спілка за[…]

[illegible] тамі роки в [illegible] [illegible] Ф. Т. С. ма[…]

І як [illegible] на [illegible] [illegible] [illegible] рівних фармерів [illegible] [illegible] бесідою при [illegible] торговельного [illegible] [illegible] [illegible] стору. Наразі ми, що [illegible] ще перед [illegible] [illegible] середню [illegible] руський фармер стимаково-чужинцем, [illegible] прийшов до переконання що [illegible] вже бути вам по[...] у вас чужинців, ми потрафили своїми грішми самі себе збогачувати. [illegible] [illegible], віддали одні [illegible] [illegible] ми і що зробилось другі послухали, та спільно порадили до і як [illegible] [illegible] робити, щоби забезпечити [illegible] нашої торговлі, аби та торговля була корисною для удільців, та досконалених фармерів, як також і для цілого загалу. Не малої ваги річ!

А що Спілка кріпшає — се факт. Вже сам приміром подаємо ми що в 1910 році, а нині, 1912 році так [illegible] [illegible] [illegible] їх частки. Як показує рапорт за 1910, вартість Спілки (без довгів) $4 842.43

1911 корр. вна. $8,090.18

1912 „ „ $11,430.15

А коли долучимо довг, який тяжив на Спілці, то ві[н] виносить —

1910 було $9,613.20

1911 „ $15,986.41

1912 „ $19,828.11

Пересічний зріст Спілки виносить около пять тисяч долярів кождого року. А се-ж прецінь не зле? Га?

Ну вільний телер і чистий [illegible]:

За 1910 р. було $1,665.44

„ 1911 р „ $2,964.83

„ 1912 р „ $2,580.00

На казку, що на раз $1586 бо не міг так скоро вложити цифри прочитані бухгальтером, а там різниці, при кількох долярів більше, не[...]

Та скоро лише появить ся в котрійсь часописи апробований рапорт Спілки то і ми будем могли належито зробити порівнане в цифрах й побачити як С-ка стоїть...

Та не зле, то своєю дорогою. А нам більше нічого і не треба. Бо, от як то добре і корисно, що на зборах на внесок тов. К. Ф. Сліпця удільці згодились щоб С-ка жертвувала на „Рідну Школу“ сто долярів. А сли-б Спілка мала ся ліпше, так і жертвувала-б більше, і се для Рідної Школи в Галичині богата поміч.

Жалко лише, мушу признати, що між удільцями найшлось чотирох фармерів, які були противні такій ухвалі. Се свідчить, що ті одиниці ще належать до нерадного-то народа.

А. Бодайчко.

БРАНКА В АВСТРО-УГОРЩИНІ

Військова бранка в Австрії постановлена 1. марта і 1. цвітня. Для спільної армії потребує Австрія 23,327 людий, а для краєвої оборони 22,816, на Угорщині для спільної армії треба 65. 678, для гонведів 21.500, людий.

Коли ви хоруєте часто на затверджене, то Chamberlain's Tablets мають на се дуже лагідний і благородний наслідок і дуже відповідають на таке. На продаж по всіх складах.

Dr. B. GERZABEK,

ОДИНОКИЙ [illegible] РУСЬКИЙ ЛІКАР В КАНАДІ

[illegible]

416 - 417 Pritchard Ave.

Winnipeg, Man.

Ціх маслянина або ви маєте стор пробуйте в нас задаток.

Дістанете його по найнизшій ціні і як скоро можливо.

Ми продаємо тільки для інтересантів.

Campbell Bros. & Wilson

Гуртові і імпортуючі купці.

Winnipeg. Man.

СПИРТУС, ВИНО і ПИВО.

[illegible]

Всі почтові ордери полагоджуємо скоро.

Пишіть, телефонуйте або приходіть за власною особою.

T. D. CAVANAGH, Limited

178 Higgins Ave., Winnipeg

Phone Main 2026

Ти мене вилічив

Коли всякі лікарства оказались безуспішними інші лікарі не потрафили вилічити.

Так пишуть вдячні виличені люди.

Я АМБРОЗІЙ СТАХЕВИЧ [illegible]

[illegible]

Чи є ви здорові? Чи терпите на слабі повстану недугу, чи застарілу і бажаєте стати виліченим? А сли далеко мешкаєте, то напишіть про слабості-хороби письменно в рідній мові до

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC.

В Філадельфійській Мед. Клініці доборовий доктор спеціаліст, виличить секретні або заразливі хороби, занечищене крови і загальне ослаблене, слабости нервові, або походячі з надмірної праці фізичної, слабости нирок або органів мочових, болі в стаці або інших частей тіла, неспокій або скоре іритоване ся, немилі сни, сплави, долегливости новоку вибриків молодости, катар, бронхітіс, слабість нари або нирок, розличні слабости крови, часте мочене, біль голови, свербіне і виляди плаксиві і всякі инші слабости Мужчин і Жінщин. — Ту виличено тисячи, від слабо повсталих або застарілих слабостий, отже й Вам можуть помочи без ножа, але при помочи правдивих лікарств.

Лікарства пришлють ся Вам до Вашого дому в Канаді і тому виличитесь не добре. тому що. Філадельфійська Мед. Клініка посідає свою власну Лабораторию, аптеку, лічницю, де находять ся найлучші з найновійших часах винайдені лікарства і всім всполюючим ся суть опорадкові спеціальні лікаря, отже хорі уживаючи такі ліки суть в стані скоро і добре виличити ся. В той спосіб, хто до нас удає ся, відзискує здоровле і подякує нам. Ліпшого доктора і ліпших лікарств як в нашій Клініці нігде не знайдете.

Всі потребуючі доброї лікарської помочи, пишіть нині і все адресуйте так.

PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC,

1117 Walnut Street. PHILADELPHIA,

[illegible] ФАРМЕРА".

ПРОСИМО ЛАСКАВО [illegible] ПЕРЕДПЛА[…]

КРАЯНИН ЛІКАР
Dr. G. Kalichman
[illegible]
463 Selkirk Ave.
Телефон St. Johns 1271

ДОБРУ ПЛАТНЮ —
[illegible]
MOLER BARBER COLLEGE
Cor. Pacific Ave. & King St.
[illegible] Winnipeg

НОВО ВІДКРИТА
РУСКА АПТЕКА
[illegible] Winnipeg, Man.
[illegible]

Руска Лазня
Парова і [illegible]
256-266 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 519

B. Sulkowski & Co.
22 Belmont Ave.
Newark, New Jersey.
[illegible]

Хто передплачує щоденну часопись „Діло", що виходить у Львові, Ринок ч. 10, той знає що діється в цілому сьвіті, особливо в старому краю і в цілій Европі. Редакторами „Діла" є найкращі публіцистичні сили, тому матеріял як найдобірнійший. До того кождий передплатник, що пришле річну передплату в сумі 9 дол., діставає ще дуже цікавий тижневий додаток „Неділю". „Діло" повинні мати в себе всі товариства і читальні.

— У Львові почала виходити місячна лікарска часопись „Здоровлє" писана дуже популярно, щоб всі могли єї читати. Редагують сю часопись і пишуть в ній наші найкращі лікарі. До Америки коштує 2 доляри. Адреса редакції: Львів Підвале 7.

НА РОС. УКРАЇНІ

„Рада" щоденна часопись виходить в Київі, столици України. Адреса В. Підвальна вул. д. 6. Річна передплата пять долярів. Сей денник повинен находити ся в кождій читальни і в кождого українця з Росії. Містить новинки, статі і огляди з цілого сьвіта, Росії та України.

ДЕ Є? — Андрій Боднар [redacted] під ч. 50 Айвіс, 30 Полсон і 37 Атлантик ул. Вінніпег. Адресу його належить подати до ред. „Кан. Фармера".

Один чоловік в Des Moines хорував на руматизм в своїм рамени. Приятель його порадив йому поїхати до Гат Спрінґс. Се булоб коштувало його 150 дол. або і більше. Тогди він пошукав за дешевшим ліком і найшов його Chamberlain's Liniment [illegible] після першого [illegible] здоров.

Історичний Календар.

На бажане просьвітних робітників в Галичині нижче поданий історичний календар почало друкувати „Письмо з Просьвіти". Такий календар буде дуже помічним і для наших канадійских просьвітних робітників при викладах, відчитах і дискусіях, проте поміщати мемо згаданий календар в цілости. — Ред.

СІЧЕНЬ.

5. — 1583 р. Латинський архієпископ у Львові казав позамикати церкви, щоби Українці не могли святкувати Різдва після старого стилю (юліяньского календаря). Се було в часі острої боротьби Українців з Поляками на релігійнім полі. Поляки захопивши власть політичну, хотіли силою накинути латиньский обряд та григоріяньский календар. Однако тодішні сьвідомі міщани Українці оперли ся сим ворожим хотїням і витревали у сій боротьбі так, що мимо переслідовань противної сторони, ці мусїли таки признати автономію у справах релігійних ї культуральних.

1836 р. родив ся Павло Житецький, один з найбільших вчених новійшої доби на російській Україні (помер в 1911 р.)

10. — 1675 р. (в четвертий день Різдва) Запорожці під проводом отамана Івана [illegible] відбивають напад турецьких яничарів, що вночи найшли на Січ. Погибло тоді 13,800 яничар.

11. — 1647 р. помер київський митрополит Петро Могила, що походив з волоської родини господарів (царів); науки побирав за границею у Франції та 1625 р. постриг ся в черці в Київській Печерській Лаврі. В три роки пізнійше став архимандритом, а 1632 р. митрополитом. Ще як архимандрит звертав увагу на просьвіту Українців і своїм коштом посилав хлопців вчити ся за границю, щоби потому ставали учителями у висшій школі у Київі, основаній гетьманом Сагайдачним. Школа ся, перемінена Могилою на Братську академію, одержала 1651 р. від Богдана Хмельницького привілей, себ то стала університетом, в ній виходили [illegible] учені, сьвітські і духовні, що прославляли по сьвіту українську культуру і науку. Взагалі Петро Могила дбав дуже про освіту, закладав і инші школи для простого люду, а сам був визначним церковним письменником. Умираючи записав все своє майно для згаданої київської академії, що від свого фундатора приняла назву могилянської.

11. — 1888 р. Сего року припадає 25-літна річниця просьвітителя буковиньской України — Осипа Юрія Федьковича (близше див. статя и в „Памяти поета-просьвітителя.")

14. — 1649 р. Богдан Хмельницький відбув торжественний вїзд до Київа, яко спаситель українського народа з під польського ярма. Нарід приймав гетьмана з величезним одушевленем серед вистрілів пушок, гомону всїх дзвонів та радісних окликів, бо-ж Хмельницький в'їздив як побідоносник з над Жовтих Вод, а під Корсуня, Пилявець, Збаража та Зборова. Сю хвилину вїзду [illegible] прегарно відмальовав в образі український артист маляр Микола Івасюк; образ є 6 м. довгий а 4 широкий. Є також поробені кольорові відбитки з сего образу. В календари „Просьвіти" на 1913 р. є однобарвне єго [illegible].

21. — 1654 р. Переяславска рада. — Безнастанні війни з Польщею і внутрішні непорозуміння серед козацької старшини заставили Хмельницького шукати союзу, що давав би Україні лекше віддихати. На славній народній раді в Переяславі заявив ся народ за згодою з московським князем, умови зєдинення були такі: Україна має власну управу, власне законодавство і судівництво, сама вибирає собі гетьмана; давні права і вольности стають ненарушимими; реєстрованих козаків має бути 60 тисяч; Україна [redacted] платити вінцеву дань і помагати військом, а князь захищає її від польської напастности. Князь згоди одначе не додержав. — Москва поневолила цілком Україну.

1703 р. Козацький полковник Семен Палій розбив цілковито табор польського загального ополчення під Бердичевом.

22. — 1803 р. помер Кирило гр. Розумовський, о[redacted] гетьман України, вибраний 1750 р. за правлінням Москви. За його гетьманування видала цариця Катерина II. указ (10/11) 1764 р. про скасоване гетьманського уряду в Розумовського зложено з гетьманьства. Він осів в Батурині, де лишили ся останки його палати, в якій і помер.

29. — 1667 р. Андрусівське перемирє між Москвою а Польщею, заключене в Андрусові (на Литві) на 13 літ, розділило Україну на дві частини, по обох боках Дніпра: лівий бік з Київом дістав ся Москві, а правий Польщи. Українці не узнали сього перемиря і гетьман Дорошенко підняв ся проти Москви і Польщі, заключивши угоду з турецьким султаном, після якої Україна ставала цілковито самостійною, а Туреччину мала підпомагати лише війсь[redacted]

15. — 1884 р. помер укр. письменник Павло Чубинський.

26. — 1699 р. Европейські держави заключили з Туреччиною мир в Карловицях (на Угорщині) і від сього часу устають [redacted] Турків і Татар на Европу і Україну: кримський хан Крім-Герай вивів з України послідний ясир (полон) 40 тисяч народу, за що грецький лікар Стріпольо його отроїв.

28.—1734 р. помер укр. гетьман Дан. Апостол, що вибраний 1728 р. гетьманом добув від царя Петра II. деякі полекші для України.

1790 р. уродив ся поет Петро Гулак-Артемовський, що зєднав ся своїми гумористичними і сатиричними віршами; у творах своїх нарікав на неволю (кріпацтво) селян.

29. — 1633 р. помер архиєпископ полоцький Мелетій Смотрицький, письменник і учений, який зразу виступав проти унії грецької церкви з римською, та опісля став горячим її прихильником.

Всенародна Канцелярія
ПІД УПРАВОЮ ДИМИ, ХІМИЛЯ І КОЧОРЕК.

ПРОДАЄМО шіфкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найліпші і найскорші кораблі.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всїх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.
РОБИМО повновласті, контракти купна і продажі акта дарованя, скрипти довжні і инші документи, легалізовані через Ц. і К. конзулят.
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінції.
ВИСИЛАЄМО гроші в всі части сьвіта, скоро і безпечно.
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
ЗА ВСІ справи переправаджені в нашій канцелярії гарантуємо.
У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіть і приходіть на адресу:

WSENARODNA KANCELARYA
J. G. [illegible] нотар
Телефон Garry 2266. 218 Logan Ave. Winnipeg, Man.
На відповідь долучіть 2 ц. марку

$5.25 за $2! [illegible]
Машинкова бритва [illegible] Z. Kozlovsky, 210 East 14 Street, New York, N. Y.

VEGREVILLE
Купуємо живий дріб кількиб не було після 1-го Октобра
ЗА ГОТІВКУ
Приносіть тільки товсті і добрі штуки. Худих і дрібних штук не хочемо.
Платимо найвисші ціни за товсті штуки.
Кури, Качки, Гуси, Індики
Province Produce Co. — Vegreville.

Побороймо погані звичаї.

Як тя видять, так тя судять, як тя чують, так тя пишуть — каже народна приповідка. Значить — яким себе покажеш, за такого будуть тебе мати.

По тім як чоловік поводить ся пізнаємо також єго душу, єго, сказатиб, інтелігенцію, єго культуру, або некультурність.

А в нас (найперше в нас, бо другі нехай про себе дбають) людий, особливо в молодіжи, знайде ся таки чимала горстка таких, що не вміють заховати ся людяно.

Для приміру наведу що видів недавно в театрі.

Коли публика грою акторів вдоволена, то звичайно плеще в долоні, висказуючи тим свою похвалу, та не [illegible] недавно доводилось бачити і чути, як наші молодці показували свое одушевлене не плесканєм, але тупанєм, що аж будинок тряс ся.

Погано! Се зараз показує, що чоловік не знає найзвичайнійших правил приличности, бо навіть не вміє оглянутись, що другі люди роблять інакше.

Друге ще поганійше, що я бачив. Коли на сцені актори цілують ся, так тії, що [illegible] ногами, цмокають. [illegible] ще поганійше! Мені не мило про се говорити, та треба. Треба викорінювати погані [redacted] щоби нас люди за людий мали.

Обовязком отже кождого з нас є, коли побачимо щось неприличне, погане, не на місци і т. п., звернути зараз увагу такому незнайкови, що він так не повинен робити. Се обовязок кождого з нас і кождий має право жадати від другого пристойного, морального поведення, особливо на місцях публичних, як церква, театр, вулиця і пр. Що инше в себе в хаті, там кождий свій пан і мішатись там, хочби і в [illegible], небезпечно.

Майно отже на тім, що нашим обовязком є нищити погані звичаї. Зарад театру, комітет віча і пр. повинен спеціяльно подбати, щоби зібрані там люди пристосовували ся до красних звичаїв товариського культурного житя. Та не менше повинні робити се ми на кождім кроці.

Памятаймо, що культура чоловіка показуєсь найперше єго поведенєм.

Отсе все, що я мав сказати.

Лопух.

— В Пітсбургу, Па. прийшло між страйкуючими а поліцією до спору і в тім не обійшло ся зі сторони поліції без стрілів. Одного робітника забито а 12 ранено.

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
Philadelphia, U.S.A.

Сидіти з жінкою при огни зимової ночи, за добрим люльком і сірниками, є дуже великою роскошю.
Тому, бо я знаю, що сірники
EDDY'S SILENTS — є — ДОБРІ
Вони є — БЕЗПЕЧНІ, — ПЕВНІ, — ТИХІ.
За кождим разом потерти в мою сторону
THE E. B. EDDY COMPANY, LIMITED
HULL, CANADA.

ПРОБНЕ ЗАМОВЛЕНЕ ПЕРЕКОНАЄ ВАС ФАКТИЧНО ЩО —
DREWRY'S
REDWOOD LAGER
в порівнаню кождого краю є найлучше.
Єго чистість і вік все гарантуєть ся.
ПИТАЙТЕ ЗА НИМ!

IMPERIAL BANK OF CANADA.
[illegible]

Авторизований капітал	10,000,000.00
Капітал вплачений	6,620,000.00
Резервовий фонд	6,620,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всїх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave.
[illegible] ФІЛІЯ R. C. LESLIE, Manager.
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

НА ПРОДАЖ
176 фарм між норвежскими поселенцями в східно-центральнім Саскачевані.
Ми видали власне тепер книжочку на 32 сторінках, яка містить повний опис кождого куска землі, [illegible] листи від дійсних поселенців і понад 70 фотографій.
Коли ви хочете дістати закуток в урожайних і розвиваючих ся дістріктах, пишіть до нас за сею книжочкою. Посилаємо єї за дурно.
THE WALCH LAND CO.
Northern Crown Bank Bldg. Winnipeg, Man.

UNION BANK OF CANADA
Резервовий капітал понад $8,000,000
Актива разом " $56,000,000
Ощадности: Сей департамент одержує пильну нашу увагу. $1.00 починаючи приймаєть ся як вкладки щадничі.
Моні ордери продаємо і платні в всіх частях сьвіта.
A. F. Schimnowski, Менаджер
[redacted] Cor. Selkirk Ave. & Salter St. [redacted]

[illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Тел. Main 2510

ВІДОЗВА!

Кождого дня отримуємо чимало [illegible] листів від людий, які хотілиб [illegible] кілька долярів до нашої організації, але не знають, яка се організація. Та що годі відповідати кождому з осібна, отже ми друкуємо отсю відозву, а вже кождий прочитавши її, зрозуміє, як річ мас ся.

Наша організація, се організація фабрична, заінкорпорована на основі акту „Joint Stock Companies Act". Капітал ограничений на десять тисяч долярів, поділений на 10,000 уділів по $1.00 за уділ.

Кождий, хто хоче стати уділовцем може купити не менше як 5, а не більше як 500 уділів. Уділовцем може стати однаково мужчина, чи жінщина. Можна також купити уділ на виплат по такій же ціні.

Кождий уділовець має право голосу при виборі дирекції кождого року — має один голос за кождий уділ. Тим, що не можуть прибути на річні збори, вишлесь повну інформацію і тикет голосований, який має виповнити і вислати почтою до офісу Компанії.

Кождий уділовець дістане профіт (зиск) що кождих 6 місяців. Перша дивіденда виплатить ся на 1-го червня і що 6 місяців. Менше в тім, де уділовець мешкає, чи в Ванкувері, чи Галіфакс, або в Флориді; компанія має адрес кождого уділовця, а крім того 30 день перед виплатою дивіденди компанія оголосить в часописях і повідомить листом кождого уділовця і по отриманю відповіди вишлесь гроші, що будуть належати ся членови.

Профіт буде не менший як 25 ц. на долярі і се є загарантовано, а може бути і богато більше. Дирекція буде старати ся щоби зробити як найбільший зиск.

Уділовець може бути в Компанії, як довго схоче і дістанати буде дивіденду що року. До трох, або чотирох літ може кождий дістати свої гроші назад і єго гроші можуть бути варта і десять разів більше, ніж було вложено, а дивіденда буде приходити як задармо.

В такій організації є найліпша нагода своїми грішми зробити гроші. Памятайте, що ся нагода не буде тревати всегди; по розпродажі всіх уділів Компанія не буде більше уділів продавати і тоді можна буде хиба купити уділ від уділовця, колиб хотів продати, однак тоді за него треба би заплатити від 3 до 10 дол. — бо ніхто не схоче спродати своєї частьки за тано, коли буде мав від неї 25 до 100 центів зиску.

Уділовець може вступати з членьства колибудь по першім році і дістане ту саму ціну за свої уділи, як они тоді будуть варта; може також продати уділ комубудь, бо се спілка інкорпорована, отже виданий нею уділовий цертифікат значить тілько, що гроші, можна отже его продати, або купити від когобудь, але мусить ся его відписати перед адвокатом, або Нотарем в місті, або на кольонії і вислати відтак до Компанії, за котрий дістанесь новий цертифікат, виписаний на імя того, хто купив.

Наша організація се незвичайно корисна спосібність для мужчини, чи жінщини, робітника, чи когобудь, що хоче мати добрий прихід за свої гроші. Тут може і найбіднійший чоловік купити частку. Дирекція хотіла назначити уділ по 10 дол. [illegible] се булоб за тяжко для бідніших, бо менше як 10, 20, 30, 40, 50 і т. д. не можна би купити, а так, по 1 дол. за уділ то можна купити 5, 6, 7, 8, 9, 10 і так аж до 500.

Було оголошено, що по 15-ім февраля 1 дол. уділу не дістане ся, тепер однак дирекція ухвалила продавати ще сей цілий місяць по 1 дол., а вже по першім марті ціна уділу буде $1.25 аж до кінця розпродажі всіх уділів. Хто зашле гроші сего місяця, дістане зиск на першого червня.

Думаємо, що кождий Русин чи Поляк, що хоче мати добрий прихід з своїх гроший, купить радо уділів кілько зможе, бо чим більше уділів тим більший зиск.

Просимо також наших уділовців, що по кольоніях, щоби показували цертифікат і давали всякі інформації своїм знакомим, товаришам і сусідам, бо приєднуючи членів они спомагають себе, компанію і дадуть многим своїм близьким скористати з нагоди. Чим більше членів в компанії, тим більше закуплять уділів, тим більше компанія може мати доходу. Ті уділовці, що працюють по майнах і фабриках моглиб богато людий заінтересувати нашим предприємством.

Просимо також всіх наших членів заслати нам імена і адреси всіх шторів в їх містах і селах і що они продають, бо ми хочемо дістати як найбільше шторикиперів, щоби наші продукти продавали. Рівнож тих членів, що присилають нам гроші на уділи, просимо подати імена й адреси всіх шторів в місточках, чи на кольонії.

Засилайте гроші через P. O. Money Order, Express Money Order, або в реґістрованім листі.

АДРЕСУЙТЕ ТАК

Crispette Manufacturing Company, Ltd.
Box 3562 903 Main St. Winnipeg, Man.

З поважанєм ДАНКО КАЧОР, секретар-касієр.

УВАГА: Богато людей пише до нас і питають, чи ся організація буде провадитись справедливо і чи безпечно дати гроші. Кождий повинен розуміти, що се єсть інкорпорована Компанія після устав Парламенту і Провінціяльний инспектор має право переглянути книжки в кождий час. До того треба додати, що кождий долар, що ся вложить, єсть зкритий матеріялом вартости $5.00.

Ся Компанія отворить Информаційне Бюро на 1. мая, де всі Русини і Поляки можуть дістати всякі информації, яких потребують, за дармо. Хто дістане справедливий через них „штори" тут в Вінніпеґу, то тілько напише нам, а справа ся так полагодить, що злодій або шахрай дістане то, що єму належить ся.

З поважанєм
Президент
Crisp. Mfg. Co. Ltd.

Сяке і таке.

Знає ся, що часопись не є велика наука, однакож коли порівнати чоловіка, який читає часописи з тим, що не читає нічого, так тоді й обачимо, що читаючий стоїть богато висше. Він знає, що колесо людского житя не котить ся спокійно по дорозі віків, він бачить людий не живуть оттак щоби близше до смерти, але мають якісь ідеали, стремлять до них, борють ся за них, визначують собі ціли і стремлять до них; він має вже понятє про минуле і про дальші чи сторони нашої земної кулі.

Коли зійдете ся з таким чоловіком, так в нім можете щобудь до ладу поговорити, зачинайте яку спільну роботу, так він вам вже скорше поможе, бо для него справа вже зрозуміла, більше зрозуміла.

Чоловік ширше очитаний поводить ся також, краще чи то в дома, чи поза домом. Він вміє скорше відріжнити важне від дурниці, правду від неправди, щирість від широсте.

Наші жена в нас богато сьвідомих проводирів, та неваби поміж нашим народом бодай половина була тих, що читалиб часописи, а ми ще столиб далеко.

[illegible] нашого.

Канадійці, [illegible] отсе наш той [illegible] яким праця може [illegible] до кращої будучности.

Дуже мало в нас розвиває ся до торговлі. Цілі віки наш народ працював коло ріллі, робив найблагороднійшу з усїх робіт, то змінили ся часи, а наш народ лишив ся незмінений — чужим для вишшого сьвіту і він чужий для него.

Торговля, се одна з головних струй, якими плаве живчий рух сучасного сьвіта. Ми продукуємо і віддаємо їх по тим, які тих продуктів потребують, але по середникам, також і ми купуємо чужі продукти від посередників.

Подумаймо, що в якійбудь кольонії осідають наші люди. Дивись, за час там [redacted] закладає, — хтось, нашу, бо се не наш чоловік, і сей хтось приходить там не з міліонами, не раз зачинає від малого і як за час богатіє.

Чом не можнаб сего робити? Хиба ми вже аж такі ділні? Ні! В нас не було ніколи думки, що ми можемо крім рільництва, або звичайної наємної роботи щобудь друге робити, тому нам тяжко на щось друге зважитись.

А до сього не треба страшно великої науки. Найперше треба лишь час приглянутись до чужої подібної роботи, дальше розпізнатись про головні засади провадження діл, обчислити свої сили, щоби знати на яку скалю зачинати і тоді братись до роботи.

Одначе крім того треба ще тямити і то найважнійше — іменно, що всяке діло треба провадити чесно. Тілько тим можна здобути прихильність і тілько така робота сама собою є гідна і варта поперття.

Богато наших людий, особливо по містах, мають достаточну готівку, щоби можна братись до торговлі, до дрібного промислу, якогобудь предприємства, та не беруть ся. І на гадку їм таке не приходить. Гріш лежить в банку, а они працюють при звичайній роботі і докладають до того, що в банку. Одначе не так зробив би чоловік з бизнесовою натурою. І нам треба про се подумати. Лише хотіти, старатись, а певно осягнемо те що другі осягають.

Всячина.

ДОРОГІ КУХНІ

Найдорожшу на весь сьвіт кухню має російский цар Микола II. На перебудову і уладжене єї в зимовій палаті видав досі цар понад 1,250 000 К. Всї посудини є срібні, а сама кухня має понад 40 срібних [illegible], які коштували по 1000 К. Головний царский кухар побирає 150.000 К, а шість містокухарів по 20 до 30.000 К річно. Загальний видаток на царску кухню виносить річно 2,500 000 К, або 7000 К денно. З огледом на коштовність має другу в черзі кухню іспанський король, по нім англійский. Також кухня Ватикану є доволі простора, але скромно уладжена, а кухонні посудини має не дорогі. Кухня предсідника Франції в Елисейській палаті коштує річно 100 000 франків.

ДОБРЕ ◆ ДОБРЕ
[illegible] домова краска, яку може вживати кождий
Чи так просто до вживання

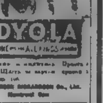

[illegible]
The Johnson-Richardson Co., Ltd. Montreal, Que.

ШКІДЛИВІСТЬ МОРСЬКИХ ЛІХТАРЕНЬ.

Спасаючи житє моряків, морскі ліхтарні стають ся рівночасно причиною загибелі інших [illegible]. Нетлі і инші насікомі превеликих пород гинуть в безмежденній скількости, приближаючи ся до сего промінного жерела сьвітла і обпалюючи свої ніжненькі крильця. Не менше лихі спустошеня спричиняють великі електричні морскі ліхтарні серед птиць, головно перелетних. На прозору заслону морских ліхтарень розбиває ся тисячі диких качок і гусий. Число птиць погибаючих таким чином переходить все, що лишень собі можна уявити. Одного дня в осени начислено 5916 птиць які розбили ся о морску ліхтарню, що находить ся на розі Ґріне, в провінції Па де Калє. Слідуючого дня така сама судьба постигла там 5600 птахів ріжного рода. Деяким породам птиць грозить швидка й повна загибіль, наколи сему вчасно не зарадить ся. Легко можнаб устеречи від загибелі птиці, перелітаючі мимо ліхтарень, наколи би так окружати їх в деякій віддалі від скла, густою і доволі сильною сіткою.

* * *

СКОРЕ ЛІЧЕНЄ РАН.

Др Каррель Француз, славний зі своїх хірургічних відкрить, оголосив в „Journal de medicin experimentale" статю про свое найважнійше відкрите, но може сенсаційне від попередних. Розходить ся тут про [redacted] скоре лічене скриплених ран і зломаних костий, над чим працював Каррель від 1907 р. Рани на скірі, як запевняє французкий учений, буде можна лічити скорше чим в 24 годинах, а лічене ноги потребує лиш 4 днї. Лічене прискорює [illegible] ран скири при помочи складників, взятих з деяких тканок і органів живих звірят. Каррель находить ткани, з яких видобуває необхідні лічничі складники, в утробі, нирках і инших органах курят, телят і молодих кріликів, [illegible] курят. Лічене Карреля мало би головно величезне значінє на війні, де нераз скоро засмотрена рана може заратувати [illegible] житє.

Ви переконаєте ся, що аптикарі скрізь добре говорять про Chamberlain's Cough лікарство. Вони знають з досьвідів в продажи, що в случаях перестуди на них можна полягати і воно є приємне і певне. На продаж по всіх склепах.

Чи Ви хочете гарних дарунків - себто дістати щось дармо? Єсли так, то уживайте
ROYAL CROWN SOAP
Збирайте купони [illegible] се вам оплатить ся
ТУТ МАЄТЕ НЕКОТОРІ ПРЕМІЇ

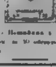

[illegible]

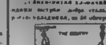

[illegible]

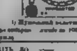

[illegible]
— ПИШІТЬ ДО —
The ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
Premium Department. Winnipeg, Man.

НА ПРОДАЖ.

Маю на продаж лот і будинок. В будинку містить ся пулрум і крісло голярське. Чотири столи містить ся в будинку. Бізнес приносить чистого доходу 150 долярів місячно. Також хата не меньша в ладу добре викінчена, г[redacted] на одної родини.

Лот з будинками має коштувати 3000 долярів, з того одна третя часть готівкою, а решта на [redacted] роки. Є се на лінії G. T. P. в місточку Голден в Альберті. Зголошуватись до.

Sam Malawka Holden, Alta

Надзвичайна знижка на машинах.
F. O. B. Winnipeg.

Вол драпі — Подвійні диски 7-8-9, 10 і 11 ф. кождий $70.00.
Дискові борони — 7 1/2 ф. 16 ц. диски, кождий $28.00.
40 сотові 3 ц. сталеві сани, 7 ф. [illegible], кожді $35.00.

William Eddie,
170 Princess St. Winnipeg.

LIMO DRUG CO.
наслідники по Rogers the Chemist
903 Main St Winnipeg, Man.

Лише за дві центи Ви можете дістати один наш Катальог даром. Збірник сили, здоровля і довговіку. Альманах від всякого рода слабостий.

LELAND THEATRE
—) між (—
Andrews і McGregor Str.
—) на ул. (—
Selkirk Ave.
ВЖЕ ОТВОРЕНИЙ
І тепер не потребуєте ходити аж на ул. Мейн і оплачувати стріт кари коли за ті гроші що будете вже коштувати на улици Мейн один раз, то в театрі Leland можете подивити ся два рази і зобачите єще ліпші історії чим на ул. Мейн.
Зайдіть раз а переконаєте ся.
Зверніть увагу також на те, що Ліланд театр є першим і одиноким руским театром у Вінніпеґу.

ЗУБНИЙ ШПИТАЛЬ.
Штучні зуби, золоті корони, мости і пломбованє. Екстракция зубів без болю. Ціни умірковані.
[illegible]

СТІННИЙ ПЛАСТИР
Пластер "Empire" є найлучшим зі всіх.
Пластер „EMPIRE" має в собі і силу латкования і силу огнетревалости за одним разом.
Одиноким фабрикантом
— THE —
MANITOBA GYPSUM CO.,
Winnipeg - - Manitoba.

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 186. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас, Ви завсігди будете певні вощадити що найменше 20%.
[illegible]
— Ми не висилаємо C. O. D. —
[illegible]

Тукета
T & B
папіроса
не кусні.

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ.

Просимо звернути свою увагу на висше подані правила і після них звертати ся до редакції.

Річна передплата за „К. Ф." виносить $1.50, піврічна 75ц., квартальна 50ц.

По одержаню передплати не відповідають ся листовно але змінить ся дату при назвиску кождого передплатника.

Міжнародна Канцелярия

для адвокатских, нотаріальних, староукраїнских і канадийских справ.

(Найстарша руська фірма в Вінніпеґу).

ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажи, леґалізовані через консулат;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через посередництво адвокатів в Старім Краю.
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, особливо увільнення від вправ, контролі і асентерунку.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.

[illegible]

Години урядові від 9 рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год 8-9 що вечера.

Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.

Адресуйте:

E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
344 Main str. Winnipeg, Man.

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА.

$100,000.00 будуть видані дармо першим 100 костумерам

$100 нагороди для Вас. $100 Credit $100 нагороди для Вас.

[illegible]

Пишіть по інформацию до

FERTILE LAND DEVELOPMENT CO.
63 Park Row Room 1013 — New York, N. Y.

ЩО ЗНАЧИТЬ ПРОДАВАТИ ЗБІЖЕ В СТЕЙТАХ

Чи було би корисним для віх фармерів в Канаді мати вільну тарифу, реципроситі, показує наглядно от хоч і такий малий факт.

В часописі „Ґрейн Ґровере Ґайд" ану видає фармерска спілка в Вінніпеґу, поміщено лист слідуючого змісту —

„Поважані Панове: — Питаєтесь мене, чи добре вийшов на тім, що посилав кару ячменю до Міннеаполіс минувшої зими Андрій Мирон з Мирта, і я, разом насипали кару ячменю і заслали через Ґрейт Нортерн Рейлвей до Міннеаполіс 11-го Грудня минувшого року. Справді не треба описувати всего подрібно, але коротко скажу, що ми заробили $237.00. Зглиб були не оплачували нам 30 центів від одного бушля то ми чистого зиску були мали $640.00.

Остаюсь Вам щирий
Пітер Врайт,
Мирта, Ман."

ПРОДУКЦІЯ ЦУКРУ.

Найбільше цукру виробляє Німеччина. Ось порівнуюча табличка з 1910-1911 р. Німеччина 2 і пів міліона тонів. Росія понад 2 міл.; Австрія 1 міл. і пів; дальше йдуть: Франція три чверти міліона; Спол. Держави пів міл.; і др. Канада виробила всего, 8,700 тонів.

Коли маєте напади жовчі спробуйте Chamberlain's Tablets. Вони суть чудові. На продаж по всіх складах.

EATON'S
CATALOGUE

Наш Катальоґ на весну і літо готовий

Коли ваше імя є в нашім списі, ви єго дістанете десь тепер. Єго розіслано з Торонто на початку сего місяця.

Колиж ви не дістали, запитайте на своїй почті. Коли єго там нема, напишіть сейчас до нас, а ми вам вишлемо другий в тій хвили.

Знайдесь богато причин, чому вам треба мати сей катальоґ.

Він має дуже богато образків і містить майже все, що лиш є до купна знаходить ся. Переглянувши можете вибрати до вподоби і ціни і так заощадите грошей. Він описує і показує бажані річи по таній ціні.

Дальше ми віримо що ви будете вдоволені коли дістанете наш катальоґ. Перегляньте єго при часі. Глядіть на ціну і якість. Уважайте на услівя, що дають вам можність купити що хочете.

Майже кожда сторона Катальоґа буде для вас дуже интересною. Ми не щадили ні часу, ні коштів на єго виготовлене.

Ми віримо, що наші ціни в сій порі заінтересують вас більше ніж колибудь давнійше. Матерія до виробу подорожила в богато гадях, однак наші ціни в сих випадках поступили дуже мало. Загально ся підвишка дуже мала коли порівнати з підвишкою ціни сирого матеріалу.

THE T. EATON Co LIMITED.
WINNIPEG CANADA

НЕЗВИЧАЙНИЙ УРОЖАЙ ЯЧМЕНЮ

можна легко осягнути уживаючи розумно Нітрату

— Чилийського —

NITRATE OF SODA

[illegible]

Чистий — [illegible]

[illegible]

Pertilizers for farm and [illegible]

Dr. William S. Myers
Director Chilean Nitrate Propaganda
17 Madison Ave., New York
Нема філіяльних офісів.

Огороди міської дільниці.

5 акрові продажи огороди близько Вінніпеґу.

Ви повинні купити 5 акрів тому, що сі реальности находять ся пів милі від електричної трамвайної лінії.

Головна дорога і спуст води до ріки Ред перетинають реальности.

Близько третого найбільшого міста в Канаді.

Близько найскорше зростаючого міста в Канаді.

В кількох літах місто розширить ся до пять акрових парцель.

В часі вашого виплачення реальности не будуть вас нічого коштувати бо вони вартуватимуть богато разів більше від заплаченої ціни.

Велика нагода для плекачів ярини близько Вінніпеґу — великий попит і ціни.

Вінніпеґскі будівлані перміти сягали минувшого року двайцять міліонів. Будуть більші в сім році.

Не купуйте в малих місцях але лькуйте гроші близько того, що буде найбільшим містом в Канаді і ви зробите гроші.

Більше грошей зроблено на акрах близько Вінніпеґу чим на яких инших льокаціях.

Ось вам нагода набути пять акрів близько електричної трамвайної лінії за $300 акер. $300 готівка, повісткою на пять літ.

Для бідних нагода мати добру парцелю на якій може робити його родина, а він може працювати в місті.

Вінніпеґ має тепер таку електричну силу, котра чимраз стає ся великим фабричним осередком.

Питайте довкола своїх краянів чи се що ми кажемо не є правдою. Ми маємо добру репутацію за свою ретельність.

Близько Вінніпеґу, добра земля, добрі дороги і трамваї запевняють вам добру грошеву льокацію.

Зголосіть ся в офісі або пишіть сейчас і запевніть собі добру льокацію. Наша брошура розкаже Вам про все.

DALTON REALTY CO.
[illegible]
Winnipeg, Canada.

Телефон Сеймур [illegible]

ALBERT L. GOODSTONE B. C. L.
Адвокат Правний і Нотар
що говорить по руськи.
Канцелярія Бюро 30—35,
Canada Life Bldg.
640 Hastings St. W. Vancouver B. C.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі Митра Чебех з Ільковець, пов. Гусятин. Перебував близько Вінніпеґу. Хто би о нім знав або він сам хай зголосить ся до: John Zelisniak Box 317 Field, B. C. (6—8)

Велика Банкротна Випродаж „РУСКОГО БАЗАРУ"

В Winnipeg. 901 Main St.

Найбільша випродаж „РУСЬКОГО БАЗАРУ" яка ще не була в Вінніпеґу, зачинаєсь в суботу

15 лютого о 8. год. рано.

Просимо усіх Русинів, щоб скористали з нагоди, бо всі товари будуть продавати ся по пів ціни гуртової вартости. Найбільший вибір ріжного рода рамів, образів, грамофонів, рекордів, гармоній, годинників, ланцушків, перстенів, скрипок, гітар, мандолін, балалайок, бритвів, ножиків, книжок, електричних лямпок і богато иньших дрібних річий для женщин і мущин.

Користайте з нагоди, поки час. Подібної випродажі не було еще в Вінніпеґу.

Памятайте адресу: **901 MAIN ST.**

C. Pankiw.

Глядіть за червоним написом над вікнами!

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Родимці!

Спроваджуйте своїх кревних до Канади.

Купіть у нас шіфкарту а ми їх спровадимо без жадної перешкоди.

Приходіть прямо до C. P. R. свого офісу до головних аґентів:

ALEX CALDER & SON
663 Main St. — БАНКИРІ — Winnipeg.

C. P. R. ся компанія буде потребувати сего року до 40 тисяч робітників, отже кождий буде мати способність заробити гроші.

Котрих людий спроваджуємо тих сейчас відсилаємо до доброї роботи на C. P. R.

Не відкладайте на пізнійше але спроваджуйте їх сейчас, доки еще тані шифкарти на Canadian лінії, а то

З КРАКОВА ДО ВІННІПЕҐУ $51.90. З АНТВЕРПИ ДО ВІННІПЕҐУ $67.50

У нас робить Українець **П. А. КАРАКОЩУК**

Лоти Акри Фарми

ДОРОГІ КРАЯНИ!

Подумайте про свою будучність і будьте певні, що заробите добрі гроші, коли купите лоти або акри

В MELVILLE, Sask.

ДРУГА ВЕЛИКА ДИВІЗИЯ НА ЗАХІД ВІД ВІННІПЕҐУ, на лінії **Grand Trunk Pacific**

Лише чотири роки тому як місто Мелвил зачало ся будувати і до тепер живе в нїм вже до 4000 мешканців. Мелвил підносить ся знаменито в гору.

Люди купували тут льоти першого року в ціні по $100, а тепер ціни їх від $500 до $10 000.

Ми ще тепер маємо лоти на продаж майже в середині міста в дуже приступній ціні — від $150, 200, 250 і більше за один. Маємо також акри на продаж тілько одна миля від станції. В одному акрови містить ся 10 лотів. Корнерові продаємо по 250 дол. а серединні по 200 дол.

Ті лоти і акри може кому будь купити, бо продаємо на дуже легкі лекі сплати. При заподаткові лота або акра вплачуєся лише десяту часть готівки а потому по $10 або по $25 що місяця, доки не виплатить ся.

Отже, дорогі брати краяни, коли хочете, користайте з доброї нагоди і звернїть на се свою увагу. Не купуйте лотів в тих маленьких містах, де лоти не принесуть вам жадної користи, але купіть лоти в Мелвил, бо ваші гроші вложені в лоти або акри в Мелвил принесуть вам скоро подвійну або і потрійну вартість. Чому? Тому, що в Мелвил сходять ся 7 желізних доріг, які будуть мати тут свої головні станції і дають тут сотки робітникам і дають тут сталу роботу. Великий міский будинок, що коштував до 100 000 дол. вже на укінченю. Шкоу побільшують ся два рази більші. Побудовано вже велику школу, а другу гімназіальну школу мають будувати на весну. Компанія Ґренд Тронк побільшує свої добудовує свій магазин. Скоро мають будувати новий великий будинок для Land Title офісів, а так само для почти. На друге літо побудують тут кілька фабрик. Електричне світло вже освічує місто, а вода пущена зимою. Тому, кождий робітник, що живе в невідповідних місті і тяжко приходить ся йому заробляти на житє, повинен приїхати тут, поки що все не дороге, і купити собі кавалок землі а певно не тілько що дасть добре житє своїй родині, але і сховає дещо до банку, бо тут роботи недостатком і добре платня. Тепер найкраща нагода подати ціну по Лотах і Акрах. Наша фірма є найбільшою фірмою до спродажи реальностей в Саскачевані.

Маємо бюро праці і бюро інформаций для робучого народу.

Заповняйте скоро листами і приїжджайте до Melville до нашого офісу, де дістанете ЛОТИ, АКРИ і ФАРМИ по таних цінах.

[illegible]

Frank M. JUREMA, Commissioner for Oaths.
Box 283. Melville, Sask.

— або до —

THE J. ROWAN COMPANY,
2nd Ave. East. Melville, Sask.

НАША АДРЕСА:
„Canadian Farmer" Box 3052, St. B. Winnipeg, Man.
А РЕДАКЦІЯ І ДРУКАРНЯ знаходить ся на:
287 Selkirk Ave.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI. Вінніпеґ, Ман., Середа 19-го лютого 1913. — Winnipeg, Man., Wednesday 19 February, 1913. Число 8.

НОВИНКИ.

АВСТРО - РОСІЯ.

Давно вже давнїше вже говорено, що австрійсько-російська війна вибухне ще в сім році. Мабуть оно так і буде. Ось тепер Европа знов заговорила про можливість війни, якій уникнути майже нема способу.

Про Росію ми вже згадували, що та готова і ще готовить ся. Австрия так само.

Тепер довідуємо ся, що Франція, яка доси ще стояла віддалеку, тепер удає коло 10 міліонів долярів (числячи на наші гроші) на воєнні цїли. Німеччина рівночасно збільшає свою армію о 850 тисяч людий. Крім того є чутка, що Німеччина сильно збільшає свої погранічні відділи, що не входять в число тих 850 тисяч.

Великою інтриґанткою показуєсь тут Росія. Без її впливу не обійшла ся балканська війна в початку і тепер що робить тут, що може. Тепер вислала она для Сербії зброї для 100,000 людий. Сподїють ся, що она хоче доправадити до війни між Австриєю й Сербією, а тоді она зачепила б Австрію з другого боку. Дальше Росія [illegible] апетит на Малу Азію, хоч се вона що може лише так, щоби відвернути увагу від того, що она дійсно хоче робити.

Нині про конкретність російсько-австрійської війни говорять вже ті, що доси не вірили в її можливість. Значить відносини що раз заострюють ся і конечність війни стає зовсім видною.

Що Росія не від нині готує ся до війни з Австрією се видно хочби з того, кількома шпіонів вона утримувала і утримує в Галичині. В послїдних часах ті рос. шпіони ходять майже гурмами удаючи майстрів, жебраків, ремісників, купців і пр. Старокраєві часописи доносять, що не рідко бачено таких російських літак на австрійській бочі. Коли до сеї нужди, що є тепер в Галичині прилучить ся ще і війна, ах тоді вже настане правдиве пекло на землі.

З ВАЛКАНУ.

Надії Турків заводять їх. Они сподївали ся, що протягаючи переговори що до згоди з балканськими державами, зможуть скріпити свої розбиті сили, підкріпити ся і розпочати нанову війну з кращим успіхом, та здаєсь, що їх роля як могучих скінчена і они нині не ждуть тої хвилі коли треба буде зрече ся всяких претенсій в користь тих, яким так довго гнобили.

Нині маємо вісти з Балкану такі:

Енвер-Бейови не вдалось висадити свого війска на берег і тепер оно майже примирає з голоду. Зате Греки висадили 40 тисяч свого війска близько Дарданельского проливу.

Болгари знищили тур. корабель Ассар-І-Тевфік, а також в іншім місци затопили тур. транспорти.

Також грецька фльота показалась досконалійшою від турецької і спричинила Туркам богато шкоди.

Пролив Дарданелї нині лише на половину в руках Турків.

Турки хотїли наступити Болгар коло Вулер в двох боях, та не вдало ся. Там із лягло 5,000 убитих і ранених.

Енвер Бей, провідник Молодотурків тяжко ранено, коли виходив з гарему султана. Хто засочив несподівано згось і вдав тяжку рану штилетом.

Серби післали 16 с. м. 30 найбільших армат під Адріанополь, щоби вже покінчити з тим містом. Тепер в Адріанополи огонь в кількох місцях. Болгари знищать зовсім місто, коли Турки не піддадуть ся.

Також в Константинополи знищив огонь 200 домів.

Греки висадили трохи війска на березі Малої Азії, щоби бомбардувати форти при вступі до Дарданелів.

Новіші вісти доносять, що в послїдних днях Чорногорці стратили 1000 коло Тарабош, а 4000 коло Бердарфорт, а Серби 500 коло Обердіна.

Чутка є, що Турки хочуть відступити остров Родос Італії за 10,000,000 долярів. Та мабуть Туркам і се на ніщо не придасть ся.

В ЯПОНІЇ

Заворушеня в Японії що зачалось давнійше, як ми вже писали в нашій часописи, продовжають ся дальше. 17 с. м. було в Кіото велика демонстрація і люди обкидали камінєм редакції і мешкання членів нової конституційно - юніостичної партії, заснованої бувшим премієром Кацурою.

РЕВОЛЮЦІЯ В МЕКСИКО.

Раз почата революція в Мексико не перериває ся, вже кілька літ. Коли вже хвилю війн притихне, то опісля ще сильнійше вибухає.

Ось тепер війни була через 8 днів, а число убитих виносить кілька сот, а ще більше ранених. Тіла убитих палять. Кажуть що ґенерал Діяс занерестав борбу, коли уступив цїлий кабінет Мадера.

УБИВ ЖІНКУ.

Кейс Паркінс в Вінніпеґу в задрости убив свою жінку вистрілом з револьвера, коли та хвала хлїб. Стрілчини в жінку звернув револьвер до себе і стрілив два рази в голову, однак зранив ся не дуже тяжко. До жінки стрілив три рази, до себе два.

ГОЛОД В РОСІЇ.

З губерній далекої Росії приходять вісти, що сей зими панує там страшний голод. Худобу продають за 4, або 5 ту часть ціни але і за те не хоче ніхто купувати. Люди здоймають солому з хатів і годують худобу. Деякі будинки стоять зовсім без покритя — голі крокви.

Не богато ліпше і там, де троха вродило. Минувшого року там був голод і уряд роздавав збіже, а тепер ходять урядники і забирають збіже, худобу, гроші. Тепер все уряд виставляє на лїцитацію, а що народ не має грошей, то всесе скупоують гешефтарі й потім дають народови на кредит на великий процент.

ДО КАНАДИ!

КРАЯНЕ:

Як хочете спровадити кревних або приятелів до Канади купіть для них у нас як найскорше шіфкарту і вони приїдуть на весні акурат, як робота отворить ся.

На весні дуже повні шіфи і як тепер не купите для них шіфкарти, то вони будуть мусїли довго чекати і не приїдуть аж в літі.

Шифкарта з КРАКОВА до ВІННІПЕҐУ коштує тепер $51.90

Так як знаєте ми посилаємо гроші до краю найскорше і найбезпечнїйше і так, що люди дістануть певні гроші.

Почта і змінна коштує разом лиш 2 центи від $1.00.

Люде, котрі не в Вінніпеґу можуть до нас присилати гроші або таки разом з адресою в краю, а ми вишлемо і рецепис пришлемо.

Ми продаємо також шіфкарти до краю і міняємо гроші.

Продаємо марки краєві і канадийскі.

Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.

ALLOWAY & CHAMPION Limited.
К. СЕЧИК, менаджер чужинецького департменту — 667 Main St. Winnipeg, Can.

ЗИМА В ІТАЛІЇ

Небувала зима навістила тепер Італію. Температура опала пониже зера. В Мессині така зима була ще перед 20 літами. Гора Етна (вулькан) покрита піла снігом і ночию виглядає дуже гарно.

НА РІДНУ ШКОЛУ В СТЕЙТАХ.

Як відомо, дорогий наш земляк С. Демидчук поїхав з Канади до Стейтів і там тепер збирає жертви на „Рідну Школу". І от читаємо тепер в „Народній Волі", 25 м. м. відбулось віче в Детройт, Міч., на якім говорив д. Демидчук. Зложено там $100.40 ц. на Рідну Школу.

37 ДІТЕЙ

В Норт Дакоті коло Палермо жие ренчер Гертцоґ, який є батьком 37 дітей, хоч своїх власних дітей має лише четверо. Річ має ся так. Гертцоґ був жонатий кілька разів і вдовицї женив ся з вдовами, що мали [illegible] дїтей [illegible] вони кликали єго аж 37 дітей.

РОСИЙСКІ САЛДАТИ В ОБОРОНІ ЗЛОДІЇВ.

З Добринівців пишуть нам: В ночи з дня 16. на 17. м. м. украли два злодії селянинови Софронови Гуцаї дюкові коні і почали утікати в сторону Росії. Стоячі на границі російскі жовніри злочинців без задержання перепускали, а коли Гуцай зви з криком „тримайте злодії!" хотїв переступити границю і просив, щоби єму позволили перейти на російский бік, жовніри без попереднього завізвання стріляли до него. Одна з куль влучила Гуцайлишна в правий бік, від чого він впав без сьвідомости на землю. Російскі жовніри були очевидно в змові зі злодіями і тому не хотїли пустити Гуцалюка, аби він переслїдував їх і ранили єго в хвилї, коли був ще на австрійскім боці. Се стверджують сліди на снігу.

ГОВОРЯЧИЙ КІНЕМАТОҐРАФ.

На новий рік Едісон — як доносить Daily Telegraph — обдарував Америку тай цїлий сьвіт небувалим гостинцем, а то кінематоґрафом, який говорить, співає, сьмієть ся і плаче і то з незвичайною вірностию у насліпуваню людських звуків. Хто мав тільки нагоду бути на першій виставі нового винаходу Едісона „Кінетофон", запевнює, що він має повну ілюзию людского слова. Від тепер можна буде в кінематоґрафічних театрі слухати опер і оперет. Над новим винаходом працював Едісон через чотири роки та користував ся всїми оперными Нового Йорку, де його прилад необлавив в останних місяцях, слухаючи музику найкращих орхестр та голоси найбільших співаків. На кінетофон складають ся два прилади, кінематоґраф який прилад, що кидає на полотно фільми та з другого прилад, що є получений з кінематоґрафом та репродукує говорене і спiване слово і музику орхестри, так що нове її музика остануть в контакті з образами.

ЗА КУЛІС ЦАРСЬКОГО ДВОРА

З Петербурга одержано від одного з українських кореспондентів осьтакі интересні інформації:

Престолонаслідник Олексій смертельно хорий; дні його житя почислені. Зувсім на те в царскій дворі ведеть ся завзята боротьба за наслідство престола.

Цар Микола хотів забезпечити наслідство престола для Дмитра Павловича (його батько Павло звісний з того, що украв був бриліянти) й свенчати його зі своєю донькою Тетяною.

Проти свого наміру царя виступив острo єго брат Михайло (котрий недавно оженив ся з артисткою Врублевскою, що мала перед тим 4 чоловіків). Він хотів наслідство престола забезпечити для себе і в тій цїли приготовляв палатну революцию. По його боці станули всі великі князі Володимировичі і Константиновичі, котрі хотїли царя Миколу скинути з престола, а на його місце проголосити царем Михайла. За ними стояв також цїлий Семенівський полк („лейбґвардия"). Але про ті наміри дізнав ся в пору цар і не допустив до переведення в дїло. Брата Михайла скинув з реґенства, позбавив всїх достойнств, сконфіскував його добра і піддав його під куратель.

Тепер на якийсь час цар усунув небезпеку але все ще непевний, що станеть ся з наслідством престола. Сїйого клопоти не дають йому много інтересувати ся заграничною політикою і тому дуже рішучо виступає проти всяких воєнних планів правительства, а також силкує дати розмірно простору амнестию, щоби з'єднати собі трохи симпатії серед населення держави.

ЧЕТВЕРО ДІТЕЙ.

Родина Айвенгаверів в Сварделейл в Новій Шкоції збільшилась нараз о четверо часів — три хлопці і одну дївчину. Троє дітей важать по 6 фунтів, а одно трошка менше. Мати і діти здорові. Пані Айвенгавер має тепер 38 літ і вже перед тим була матерю 8 дітей.

ВІДЧИТ.

На тему: „Кооперація взагалі і розвій кооперативних спілок на Україні" виголосить д. А. Хижняк в Лісенд театрі, на Селкірк ул. близько Мк-Ґреґор, дня 23 с. м. в неділю. Початок о 3 год. вечером.

Кооперація, се нова наука, нова економічна епоха, дякуючи якому легче і користнїйше заохотити свою працю, та у нас ся епоха так мало зрозуміла. Тому на сей відчит повинно прийти як найбільше — заповнити салю по береги. Приходіть і других кличте, осе справа загального значіня.

ТОГО ВЖЕ ЗА БОГАТО!

В суботу 15. с. м. коли порядні люди були на представленю, наші вінніпеґскі Джеки справляли Джедвалі? В чотирох місцях були бійки, а в двох з тих поорганізовано скандали. Так в салі Хвопика вибито 6 вікон, з того 3 великих, вже таковиж. Самі вікна коштують стопятьдесять долярів. Тут побили також поліцисти. Доперва коли прийшло більше поліциантів, Джеки дали ся арештувати. Не обійшло ся тут без револьверових стрілів.

Друга бійка була десь на Спиклер і Ворове, третя на Стелле, чи десь коло Дуфферін, а четверта на Оутерленд.

Ні, тому треба вже раз конець положити!

АМНЕСТІЯ В РОСІЇ.

Росія збирає ся святкувати 300-літний ювілей династії Романових (царської родини) і з сеї нагоди має бути видана амнестія, то значить має ся проголосити помилуване для ріжних засуджених людий. Проект амнестії поручено виготовити комісії під проводом військового реакціонера Булиґіна. Після сего не богато можна по тій амнестії сподївати ся. Проект сеї комісії виглядає так. В справах переступств прасових амнестія має бути цїлковита. Справи вже порішені перед судом, а також і ті, що їх ще лише почали розбирати, мають бути скасовані. Кари за політичні справи, меншої, мають бути скасовані, в важнійших справах має бути скорочений час кари, а до справ, в яких уживано террору, амнестія зовсім не буде відносити ся. Для тих, що були покарані адміністративною дорогою буде також амнестія, але також не для всіх. Тут також мають бути виключені від амнестії ті, яких відповідна власть буде вважати більшими виновниками. — Не знати, чи богато людий буде уважати таку амнестію добродійством.

РІЖНІ ВІСТИ.

В 1911 р. видобуто в Канаді 11,323,388 тонів угля. В тім же році з'ужито 24,247,698 тонів, значить, що понад те, що видобуто треба було ще спровадити 12,924 310 тонів. Головні копальні угля в Канаді знаходять ся на східнім побережу і на далекім заході. Середні части не мають угля.

Минувшого року прибуло до Саскачевану 45 тисяч імігрантів. В Альберті в мин. році забрано 15 тисяч гомстедів.

Увага!

Звертаємо увагу читачів на оголошене Standard Trust Co в Вінніпеґу, яке є в сім числі. Стандард Трест Ко. заснували перед 10 літами богаті і добре знані люди в Вінніпеґу. Головний її капітал є около пів міліона долярів, а фонд резервовий $253,500. А ціле майно компанії виносить около 10,000,000, на що складають ся ріжні місцях, віддані під заряд сеї компанії, поперено великі простори земель, які она має продавати. Се земля продає ся по широкій ціні. Найбільше земель, се земля до управи.

Се компанія шірокосвідома і зовсім безпечна. Її оголошене є поміщене в сім числі, а листи які для сеї компанії будуть надсилані до Канадийського Фармера, будуть переведені і доручені.

Тому кождому, хто бажав би купити фарму, можна сьміло радити удатись до сеї компанії, пишучи на адресу The Standard Trust Co. 346 Main St. Winnipeg, Man.

МІТІНҐ

членів читальні „Просвіта" при малій церкві відбуде ся в неділю 23. лютого о год. 3 по пол. в школі коло малої церкви.

Зі взгляду на важу справ, що будуть обговорюватись повинні явитись всі, а що вже до чит. уряду, то конечно! Хто хотїв би стати членом читальні, нехай прийде також і впише ся.

Уряд читальні.

В Саскачевані в Carlisle окрузі заявилась фармерська компанія, що постановила собі цїлком провадити мішане фармерство. Головним буде плекане худоби. Компанія купує 5000 овець і 200 бичків. Пшеницї думають сїяти 1000 акрів, управляючи землю після найновійших наукових ріжничних способів.

В січні с. р. згинуло в Канаді 100, а ранених було 391 робітників, найбільше в майнах і на колії.

ДОБРІ ТАНІ ФАРМИ НА ПРОДАЖ

Нижче згадана компанія має на продаж великі простори дивих земель, не лише в промірі 50 миль кругом Вінніпеґу, але в усіх других місцях і близько залізничних стацій, в трьох провінціях, в Саскачевані, Альберті і нашій провінції Манітобі, по цінах і на условиях, що певно вдоволять кождого поінтересованого. Під всякими взглядом земля є добра.

Пишіть до нас по мапу і мапу, заначуючи околицю, в якій бажаєте набути фарму.

The Standard Trust Co.
346 Main St. - Winnipeg, Man.

„Канадийський Фармер"
Редактор А. [illegible]
Часопись для руського народа в Канаді виходить кождої середи [illegible] в Канаді і Сполучених Державах на рік . . . $1.00
до Европи . . . $1.50
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B. Winnipeg.
The Canadian Farmer
Ukrainian weekly
Published every Wednesday at 537 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
A. [illegible], Editor

Класова окремішність не може толеруватись.

Читаємо в „Edmonton Bulletin" таке

До провінціонального правительства приходила депутація з просьбою, щоби виборчі округи так визначити, щоби дати можність Русинам вибирати своїх послів.

Жаданє було одно з тих, яке так в інтересі самих Русинів, як таком поселенців провінції взагалі і самої провінції, не може бути вволене. Не може бути щоби потребі класа в нашім мішанім населеню могла жадати якихсь виборчих привілеїв. Такого не можна вволити жадній класі і зовсім справедливо — і випровадити виборчі округи, щоби якась класа могла вибирати [illegible] представителів, не є можливо і годі до сего стреміти.

Русини прийшли до Канади — як і всі прочі чужинці — під тим условєм, що они будуть не лише користати з праві гаразду разом з другими горожанами, а також, що они бажають стати Канадийцями, згубити свою національну відмінність і окремішність від своїх сусідів, якої они не були і злучитись з ними для піддержаня канадийських інституцій в канад. напрямі і для піднесеня загального добра.

Лише на таких условіях є чужинець емігрант пожаданим для Канади; на інших условіях він не потрібний, хочби єму позволено приїхати сюда. В такім розуміню прийшло ся Русина, як і чоловіка якоїбудь другої народности, єму дано всі права і привілеї канадийського горожанина і не роблено ріжниці в відношеню ся до него законів, чи адміністрації. Тутешні закони зовсім не забороняють Русинови бути членом провінціонального, або домініяльного парламенту. Під тим зглядом Русин стоїть на рівні з Німцем, Французом, або уроженцем канадийцем. Добрі условя, жадних привілеїв хочби кому, а того є досить для кождого тут уродженого Русина, так само, як для кого другого

Не буде се в інтересі тут уроджених Русинів в Альберті, щоби їх уважано за таких, які шкерують ті условя, на яких прийшли до Канади і на яких дано їм привілеї канадийців; щоби їх уважало населенє провінції загально за людий що хочуть провадити себе як окрема і специяльно — упривилейована класа.

Колиб про се розійшлась поголоска, так она певно вробилаб в усіх других класах упередженє до Русинів, а се пошкодилоб їм без числа в звичайних житевих справах, стягнулаб на них недовірє і ненависть, якої тепер нема. В мішанім населеню найскорше вробляєсь ненависть і неповага до одної класи тоді, коли она має цілі інші від всі, хоче прав, або привілеїв інших від ті, які всі мають. А того жадна класа в Альберті не повинна хотіти

Канада є Канада і хто хоче користати з добродійств канадийського горожанства, мусить з' згляду на себе і других відплачуватись за ті добродійства. А такою відплатою буде, коли они перестануть бути Русинами, або Німцями, або Американцями в усім, що належить до виборчих, або правних привілеїв і стати на спільнім грунті для спільного добра.

Кілька пригадок.

Звичайно кажуть байки, кожда поголоска має в собі трохи правди, коли не всю. А дуже часто то така на вид незначна поголоска є власне тою ниткою, по якій можна дійти до клубка

От такі поголоски ідуть поміж людий (а люди чей же так просто з пальця не виссали, як каже приповідка) про порозуміня консерватистів з деякими нашими бізнесменами, до тогож провідниками народу. Консерватистам хотілоб ся забезпечити себе хоч сяк так перед неминучим упадком, отже щоби сего досягнути, купують собі кільканайцять (впрочім [illegible]) тими грішми, які мають бути ужиті для добра загалу або тим природним майном, яке до них не належить, але є для користи усіх

Дивуватись лише треба, що они не оглядають ся на народ, який тепер чи в четвер потягне їх за се на суд.

Та що впрочім говорити про якісь там нібь „тайні" порозуміня, коли такі явні 35 міліонів, які хочуть они (консерватисти) дати Англії, не зарумянять ся обличя. Раз говорять, що край убогий, треба его підмогти, треба підпомагати процес [illegible], а рівночасно з того богатого краю раді дати 35 міліонів на кораблі тому, хто і так має їх подостатком.

Та не булоб того, другого і десятого, колиб не було тих, що за гріш готові продати свого брата. Однакож люди поволи [redacted] приглядати ся до всього. Треба лише, щоби тримали ся разом, ішли спільно туда, куда кличуть нас наші інтереси. Так лише можна обминути сітки всяких [illegible] синдикатів, всяких кандидатів на міліонерів, які мають прийти до сих міліонів продаючи рідного брата консерватистам.

Де згода і спільна робота, там лише можливі всякі здобутки. Спільна робота між собою і з тими, які нам щастя бажають.

Д.

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
МИРОВИЙ СУДІЯ І НОТАР
Канцелярія Нотаріяльна і Агенція Корабельних Ліній.

ВИРОБЛЯЭ: повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЭ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через зарекомендованих адвокатів в Старім Краю;
ПРОДАЭ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЭ ГРОШІ до всіх країв;
ВИРОБЛЯЭ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности;
АСЕКУРУЭ від огня і на житє.
КУПУЭ І ПРОДАЭ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]
Адресуйте
Kancelarya Notaryalna
850 Main St. Телефон [illegible] Winnipeg, Man.

НАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ.
під управою пп. Арсенича-Волинського і Сп-ка
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО [illegible]
[illegible]
NARODNA KANCELARYA
Phone St. John 2300 - 845 Main St. - Winnipeg, Man.
[illegible]

[redacted]
The Grain Growers Grain Company
[redacted] фермерів і з'єдно лишей тільки фермері можуть належати до неї. Компанія ся радаб продавати свій сток для руських фермерів, а так само она хотілаб опікувати ся і продавати збіже руських фермерів. В послідних 5 роках она зощадила міліони долярів для західних фермерів. За дальшими інформаціями звертайтесь до:
Grain Growers Grain Co.
Keewaydem Building.
Portage Ave. East,
Winnipeg, Man.
Заінтересована особа може також писати до офісу „Кан. Фармера": Box 3656, Stn. B. Winnipeg, Man.

Руско-Американська лінія
[illegible]
Бирма — лютий 19
Курск — лютий 23
Цар — марта 5
10 днів із Лібави до Галіфакс, Канада.
[illegible]
17 Broadway New York, N. Y.
[illegible] Minneapolis, Minn.

З вінніпежського житя.

Що в Бога тиждень, то маємо в Вінніпегу нове представленє Тиждень назад, 8 лютого давав представленє кружок Заньковецької, а сеї суботи, 15 лютого відограв акат. кружок „Воля". Відограли „Ворожбита" і одноактівку „Як ковбаса, та чарка, то минеть ся сварка".

Хотяй на дворі падав снїг, та публики зібралось богато

Обі штуці випали середно добре Правда сама штука „Ворожбит" хоч не без значіня для нашої публики, та має свої слабі сторони, головно перший акт занадто монотонний. Та всеж цілість була не без інтересу для кождого, а що головне, була наука для богатьох

Не розводячись довго на дещо зверну увагу: коли перед хатою цигана-ворожбита, де зібрались жінки і чоловіки, одна з жінок розказує вмілість ворожбита, чоловіки стоять оподалік рядочком мов вояки в „галі" Звичайно в житю люди не тримають ся таких військових правил, але стають де попало, щоби близше, ходять рухають ся.

При сій нагоді зверну також увагу на такуж неприродність в представленю з 8. лютого. Пригадую там таку сцену. Стоїть дївчина і двох парубків, щось говорять. Потім дївчина зачинає сьпівати, і сьпіває досить довго, а парубки цілий сей час стоять непорушно і слухають, слухають. Як самим певно нікому так довго слухати в житю буває звичайно так, що коли один сьпіває, то другий не втерпить, а ще мов дий, щоби й собі до него не пристати Нехайби той передовий сьпівак повним голосом а ті лише потихійше, то і се вже усуналоб вражінє неприродности, а друге, підпомагалоб головного сьпівака, якхочби слабий акомпаніямент. В таких випадках можна навіть відступати від правил книжки.

Се я роблю лише увагу, бо се що я нагадую, то ще не такий важний дефект.

Послідне, „Як ковбаса, та чарка"... випало, здається, зовсім бездоганно, Дзюрдьа Шльопьку набуть нескоро забуде тутешна публика, бо він відограв свою ролю таки знаменито. Не лишила ся по заду і єго непримирний ворог [illegible] „Самоварові" була під пару обом ворогам-товаришам.

Музика зате на перервах випадала ся слабо, хоч грала голосно. Навіть зовсім не музикант казав, що так музики не грають.

На одно зверну ще увагу наших аматорів кружків. До поважних роль треба аматорів здорових, високих, або взагалі не малого росту. Сама „постава" вражає нас на самий погляд, та і голос в великих людий буває сильнїйший і все якось поважнїйше. Зате на шинкарів, кайнитів, панків, людий дуже темних і нещасних надають ся люди малого росту. Се добре запамятати.

Звичайний.

В шапах Гренд Трунк працювати-ме 6,000 робітників.

Г. Т. Р шапи в Трансконa, Ман. вже отворені і на разі до 1000 робітників почали роботу, инших знова компанія приймати-ме до роботи і так буде тревати якийсь час, доки в $7,000,000 шапах не буде працювати 6.000 робітників

Із сеї то причини кождий робітник, буде оглядати ся за лотом, отже як раз тепер є нагода скористати на скорім прирості ціни, бо лоти підуть в гору і можуть піднести ся на цілий [illegible] в кождім разі.

Лоти наші в як найліпшим положеню, сухі і рівні У-словиям приступні. Податок на лотах не залягає, проценту не рахуємо з контракту видані нами гарантує правительство. Пишіть скоро, бо ціна [illegible] піде в гору. Памятайте, що весна надходить і тут нова робота зачинаєсь.

[redacted]
Box 2100 — Winnipeg, Man.

Ми хочемо звернути вашу увагу на факт, що найбільше заразливих хорів, таких як коклюш, дифтерія, шкарлятина набавлають дїтий тогди, коли они перестуджені. Chamberlain's Cough лікарство вилічить дітий від перестуди і зменшить сим небезпеку сих заразливих хорів. Лікарство се є славне з вилічуваня перестуд. Не має в собі ні опіюм, ні прочих наркотиків і можна їх сьміло давати дітям. На продаж во всіх складах.

Найстарша Одинока Руска Фірма в Вінніпегу
і
БЮРО АДВОКАТСЬКО-НОТАРІЯЛЬНЕ.

ВИРОБЛЯЄ: [illegible]
[illegible]
Управителем сеї фірми є М. В. Слобода, руский нотар.
СВІЙ ДО СВОГО.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co
541 Main Street - - - - Winnipeg, Man.

D-r RICHTER-A
—) СЛАВНИЙ (—
„Pain Expeller"
[illegible]
Пакуночок, в якому его продаеть ся в сім краю, є тут представлений. Важьте на наслідованя
Він не має собі рівного в усуваню руматичних болїв, вилїчуваню кашлів і уздоровленю перестуди
Коли не можете его дістати, пишіть по нього до складу Д-ра РІХТЕРА в Америці
F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington St.
NEW YORK, N.Y.

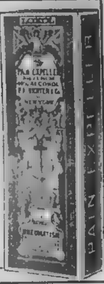

Весело буде в хаті у того — хто спровадить собі наш красний
ГРАМОФОН

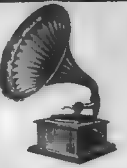

$25.00
Грамофон з 12 руськими кусниками, лише за
$15.00
Вишліть $5.00 задатку, а решту заплатите при відборі Грамофона. Сейчас вишлемо вам той прекрасний Грамофон з 12 руськими піснями і танцями Експресом, а коли отримаєте заплатите решту.
— ДОДАЭМО СІ РЕКОРДИ. —

Там на горі крута вежа	Дует жовнара та кова[ля]
Ой посвис джідбук	Ой куме куме, добра горілка.
Віють Вітри.	Руский Козак.
Ой знати, знати хто кого любить	Вальц
Ой ходила дівчина.	Краковяк I.
Не шобечи соловей на зорі.	Краковяк II

Додаємо 100 голок.
Пишіть по Каталог Книжок і Інструментів.
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. - - Winnipeg, Man.
CANADA.

Подяка для Руської Книгарні.
Whitemouth, Man. Nov 28—12
[illegible]
[illegible]
O. P. Whitemouth, Man. Canada.

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.

Darmo dla Mężczyzn

Czy jesteś dotknięty
[illegible]

Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., P. 407 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
[illegible]
Imię i nazwisko
Adres

ВИПРОДАЖА — 20% ОПУСТІВ
ДЛЯ БАЛЯНСУ СІЧНЯ і ЛЮТОГО.
На всі матерії, убраня, чоботи і черевики, желізні товари і черепяники.
Не тратьте сеї нагоди до набутя правдивих опустів і зощад. гроший.
JOHN MENZIES & Son OAKBURN, MAN.

Донос.

Theodore, Sask.

МІТІНГ.

Марта 15-го в суботу відбуде ся мітінг в школі Інвігор (шкільний округ), на якім мають обговорювати ся важні фермерські справи — як прийти до кращої долі. На сей то мітінг запрошуємо всіх пп. фермерів з околиці, щоби прибули як найчисленнійше, бо будуть обговорювати ся дуже важні справи.

Памятайте, що се буде 15 марта в суботу

Ф. Мінкен

Куке Кріс, Ман.

ПРЕДСТАВЛЕНЄ

За стараням д. В. Воловицького відограно в нас аматор. представленє „Сердечна месть", а також п Волошинський водевиль „Хаїм Рекрут".

В представленю брали участь отсі аматори: Д. Андрійчук, І. Колїсник, М. Костюк, Н. Колїсник, Ю. Павідвор, З Шкура, К Бадиарчук. Всі виявили ся зі своїх роль знаменито.

Чистого приходу з представленя було $11.45. Гроші сі пійдуть як перша помічь для читальні, що має невдовзі заложити ся. На закінчене велике Спасибіг добродїям і добродійкам аматорам, що не жалували труду і часу на се народнє дїло.

Ю. Колїсник.

Борщов, Альта.

Прикро мені стало, коли в 27 ч. Кан. Русина вичитав [illegible] відпавту на добро ді[illegible]

Бо так оно мабуть в поповику, що і найлїпше робота має своїх завзятих ворогів.

Річ іде про П. З.? Чоловік сей зробив чимало для добра наших людий і тепер за те єму лаюки

Бо коли вже годі заперечати, що чоловік робить добра, то вже й кажуть: „Та він робить добро, але то на свою користь."

Коротко згадаю про Руску Нар. Торговлю, — вільно праці вам поклав д. З., головно в початках. А чи мало оборонив (певно, о скілько міг і о скілько хотїли его послухати) перед законами і сітями фабрикантів і консерватів

Бо і хто не знає так сітий Консервативна партія власне не позволяє чужим мурувати нашого збіже, отже ми мусимо продавати тут за щобудь

І за кождим кроці нас визискують, та сьміють ся з нас. Візьмім одем в численних приміріх, Одна тутешна Канад. Компанія робить байндри. Отже коли продає за границю і платить дло, то продає его там за 120 доларів, а коли продає его тут нам, де не потребує платити дла, то ми платимо за него 160 дол. Тут ми аж надто ясно видимо, хто боїть ся отвореня границі, себто ресипросити. Не нам, але панам, консерватистам пошкодилоб ресипросити.

Нам фармерам не слухати дуже много, але самим приглядатись як нам було би лїпше, бо тільки так пізнаємо, хто нам ворог, а хто приятель.

Г. Молодій.

Glener Elmer, Man

ОБІКРАЛИ ГОСТИЙ.

Було в сїй околиці весїлє. Зрештою де тих весїль нема. Та може не всюди такі весїля, [redacted]

Постарали ся добрі люди чого треба, то не диво що було коло чого три дні посидіти. Та колиб і не три, а й трийцять день сидіти, то всеж до дому треба колись забиратись.

Ну, почали забиратись й наші гості. Збирають ся, та бе! щось не тоє. Хто мав мальоші, так тепер ого! Почали шукати шапок, ан їх наче й не було. Таке диво! Хоч з босою головою серед зими до дому йди.

За чоловіками вийшли зі окергою жінки. Хусток нема, а дехто і черевиків не може віднайти. В хаті настала біганина, метушня, рух, як в улию. Звичайно народ живий. Шукали, питали, та тільки слова дармо потратили.

Та коли така хуртовина колисала хатою, один з гостий, що ще відпочивав, пробудив ся, поруха ся і здумів. Що се? его ноги, чи не его. Єго були в панчохах, а ті голїсїньк. Шабелини, бачите, знати, що в панчохах спати не годить ся, лиш панчохи.

І довело ся людям вертати до дому, як з пожарища — босими і простоволосими.

Та не знати кого більше винувати — людий, чи звоаїв. Колиб в нас весїля інакше справляли, то не булоб того, що стало ся. Оно ще до гіршого прийде, коли ми будемо і дальше йшли тою стежкою, якою йдемо. А крайна пора вже подумати, щоби стати іншими. Вже час би показати, що ми повнолітні.

Г. Дийдей.

Timmins, Ont

КЛОПІТ РОБІТНИКАМ.

При кінци минувшого року, бо 29 грудня приїхало сюди 40 робітників, щоби стати тут до роботи Довідались опісля, що тут страйк, не хотїли йти до роботи. Знайшло ся кількох, що пішли.

Коли ті люди хотїли вийти на улицю, то детективи почали їх силувати йти до роботи. Люди не хотїли і ті почали їх штурхати. Робітника мілїя вступав ся за людьми, та не богато помогло. Прийшло навіть до стріляння, при чім трох ранено легко.

Детективів було 33, то з них арештували на приказ мейора Вільсона (бо і він був між робітниками злий) трох. Кара для них була маленька, по 6 день, та вигнали з Поркюпайн. Зате робітника, що вломився за більшої платні, засуджено на 2 місяці тяжкої вязниці

Ось де правда! Свобідний край! Навіть коли будеш допоминатись справедливої платні за свою працю, то й тоді підете до Іванової хати

Отсе власне примусило мене вернути ся до роботи, Та і сяк і так не добре. Я вернув, щоби не дістатись до Іванової хати, а тут знов сумлїнє докучає і каже, що так не треба робити. Я обіцяв юнії одно, а роблю друге бо примушують мене. Крайно погано!

Та бувають і люди, що самі собі винні. От недавно почав був один чоловік вирізати на юнію, на всіх і вся, що через них не має ниї і цента.

То-ж той заробок, що ти заробляв 17 літ? питаю его. — Ет, потонуло все в горівці, каже він. Так! Тоді нема на кого нарікати, але винувати найперше себе самого.

Ю. Крамар.

Руська конвенція на Вегревіл, і ціль тої конвенції.

Як знаємо фактично, то на 14-го січня с. р. відбуло-ся віче Руских Делегатів на Вегревіл. Так само знаємо фактично ціль декотрих комітетових одиниць, що зістали вибрані на тім вічу.

Ой бідний Ти Руский Народе, в Канаді, чи ти не пізнаєш хитрих панків, котрі хотять тебе запродати, і опікувами Вашими бути, та за що? Но і то в тім дїло, що само? — Не за то щоб они Вас любили, або ту справу, котру більше як 15 людий вже знають...

Як відомо Вам, що тут в західній Канаді 80 процент Руского Народа, голосують за ліберальною партією, підчас виборів, яких небудь, а через що? — Через то, що та партія є найприхильнїйша, і обстоює за Руським Народом. Підчас такої великої квестії, як отворене границі з Сполученими Державами, і під час несправедливого видання 35 міліонів Англії річно на воєнні кораблі, що перечисло припадоби по $5 на кождого горожанина Канади. Тут партія консервативна, не може сподїватись дістати навіть 20 процентів наших голосів, з її дурною кайданською програмою! Отже консервативні макери в Вінніпегу Режай-ні і Едмонтоні, давай на штучки брати ся, но але якібито штучки зробити?.. але що консервати мають знамениша полїтикерів і зрадників [illegible] на користь собі придумати Отже Bob Rogers вже нам звісно, що Рускої народ, нас консерватори підчас виборів не підопре, отже треба скликати до Вінніпегу всіх руських богачів (великих рабуятрувів) без погляду на то, яку він передше партію підперав, най аби був богач; то певно він ще більшим скоче бути. І скликали всіх хитрих панків, з Альберти, Саскачевану і Манітоби, і кажуть таке консервативний гасло: Добродії мої! Я є приятель Руського народа підчас виборів і беру, ваших людий є богато отже Ви легко моглиби з'органїзувати свою Руську полїтичну партію. Ви зробите, і виберіть своїх послів, а за то дам Вам 50.000 акрів землі, по 50 ц. акер, в PEACE RIVER. Ви заробите на тим що найменше один міліон долярів, і за ті гроші зможете підперати своїх послів, а посли нашу консервативну партію в парламенті. Я отворю іміграцію до PEACE RIVER-А а Ви будете продавати їм фарми, лиш отворіт синдикат і нову партію; а Вам є тія помочу

Ох бачиш народе куда стежка з горох! Тут панки будуть про людське око нібы боронити народ, а другим боком крадьки робити міліони з землі, майже дарованої, і хвалити ся, що робять в користь народа.

Єсть се факт не збитий! — Я є один з'них, котрим горовач консервативний обіцяв землю в Peace River. Но я уважаю своїм обовязком сказати правду народове, і в тїй ціли сих пару слів пишу. Питане тепер, хто є зрадником і запроданцем Руського Народа: ті, що хотять міліони зробити з патріотизму, чи хто другий?!

Народе! Запитайно Крамара, Говду і Кракївського з Едмонтону, може вона знають, котрі то суть зрадниками в отсім, ділі, але чи скажуть, то не знаю.

В Альберті є така панків пять, в Саскачевані чотирох, в Манітобі шістьох.

Тепер подивись Руский Народе, який Тобі хосен буде з тої Руської полїтичної партії, і роби так, як Тобі добі люди радять, а не як зрадники народа!

Один з комітету.

ЩЕПЛЕНЄ ТИФУ.

До щепленя віспи приходить тепер щепленє тифу (тифусу), а практикуєсь оно почасти в армії Спол. Держав, та Франції і др. зі звіту військового Уряду Спол. Д. виходить що протягом 11 місяців між 64,000 щепленими моряками не захорував ні один. Подібні наслідки щепленя між сухопутною армією американського і по кольоніях. Японці приймали також. Може невдовзі прийде до того, що щепленє тифу стане загальним, як нині щепленє віспи.

Коли ви хоруєте часто на затвердженє, то Chamberlain's Tablets мають на се дуже лагідний і благородний наслідок і дуже відповідають на таке. На продаж во всїх складах.

Dr. B. GERZABEK,
ОДИНОКИЙ ЗІ СТАРОГО КРАЮ РУСЬКИЙ ЛІКАР В КАНАДІ
[illegible]
Телефон [illegible]
415 - 417 Pritchard Ave. Winnipeg, Man.

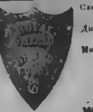

Сли складаєте або вже маєте сторі пробуйте в нас самовита.
Дістанете все не найтаньшій цїні і з скорою висилкою.
Ми продаєм тільки для шторників.
Campbell Bros. & Wilson
Гуртові і імпортуючі купці.
Winnipeg. Man.

НАДЗВИЧАЙНА [redacted]
$100,000.00 будуть видані дармо першим 100 костумерам
$100 НАГОРОДИ ДЛЯ Вас. $100 Credit $100 НАГОРОДИ ДЛЯ Вас.
[illegible]
FERTILE LAND DEVELOPMENT CO.
63 Park Row, — Room 1013. — New York, N. Y.

ДОБРУ ПЛАТНЮ —
[illegible]
MOLER BARBER COLLEGE
Cor. Pacific Ave. & King St.
[illegible] Winnipeg

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосе з твари, з бороди і деби не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненям, як его уживати.
Адрес Dr BELLINS,
55 Delancy St., New York, N. Y.
Потрібні агенти

НОВО-ВІДКРИТА
РУСКА АПТЕКА
[illegible]
Winnipeg, Man.
[illegible]

Руска Лазня
Пароні і нужні. Окремо для жінок. [illegible]
290-296 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St John's 519.

Лїпший товар за ті самі гроші, або той сам товар за меньші гроші між людьми.

[illegible]
[illegible] Chicago, Ill.

[redacted]
Подаємо до відомости інтересованих
B. Sulkowski & Co.
[redacted]
Newark, New Jersey.
[illegible]
[redacted]

Хто передплачує щоденну часопись „Дїло", що виходить у Львові, Ринок ч. 10., той знає що дїєть ся в цїлому сьвітї, особливо в старому краю і в цїлій Европі. Редакторами „Дїла" є найкращі публїцистичні сили, тому матеріял як найдобірнїйший. До того кождий передплатник, що пришле річну передплату в сумі 9 дол., дістає ще дуже цїнний тижневий додаток „Недїлю" „Дїло" повинні мати в себе всї товариства і читальнї.

ХРИСТОС НА ГОЛГОФІ
Лише за 27 центів.
[illegible]
ХРИСТА ПЕРЕД РОЗПЯТЄМ, [illegible]
Сегодня вишліть нам Money Order [illegible]
A. MAIDANSKY
[illegible] New York, N. Y. U.S.A.

Руско-німецький шпиталь
ДОКТОРА
G. Kallchman-а
— В ВІННІПЕГУ. —

Спеціяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.

Лічене і новійше лічене сифіліса „606“ проф. Ерліха.

Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.

Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.

ШПИТАЛЬ і ОФІС:
453 Selkirk Ave. - Winnipeg, Man.

Всенародна Канцелярія
під управою ДИКИ, НІМИЛЯ і КОЧОРЕК.

ПРОДАЄМО шіфкарти на рікні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найліпші і найскорші кораблі

ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всіх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.

РОБИМО повномочія, контракти купна і продажі, акти даровизни, свідоцтва домашні і инші документа, легалізовані через Ц. і К. конзулят

СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.

ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінції

ВИСИЛАЄМО гроші зі всі части сьвіта, скоро і [redacted]

ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.

ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції

АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на жите.

ЗА ВСІ справи переведені в нашій [redacted] рії гарантуємо

У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіт і приходіть на адресу

WSENARODNA KANCELARYA
J. G. [illegible], НОТАР
Телефон Garry 2280. 215 Logan Ave. Winnipeg, Man.
[illegible]

$5.25 за $2! [illegible]

Машинкова бритва [illegible]

[illegible] Z. Kozlovsky, 210 East 14 Street, New York, N. Y.

VEGREVILLE

Купуємо живий дріб від
було після 1-го Октобра
[redacted]
Приносіть тільки товсті і добрі штуки. Худих і дрібних штук не хочемо.
Платимо найвисші ціни за товсті штуки.
Кури, Качки, Гуси, Індики.
Province Produce Co. — Vegreville.

◆◆ СПИРТУС, ВИНО і ПИВО. ◆◆

Держимо лише найлучші гатунки Спирту, Вина і Лікерів, з найкращих [illegible]

[illegible]

Спирт [illegible] 75 ц. до 1.15 за фляшку і 4.50 до 5.00 за галон
Австрийське вино 1.00 до 1.50 за фляшку і 5.00 до 6.00 за галон
Віскі — 50 ц. до 75 ц. за фляшку і 2.50 до 3.00 за галон
Вино — 35 ц. до 2.00 за фляшку і 1.00 до 5.00 за галон
Житнівка 50 ц. до 1.25 за фляшку і 2.50 до 5.00 за галон.
Шкотське віскі 75 ц. до 1.50 за фляшку і 3.50 до 6.00 за галон
[illegible] 10 ц. за галон
Пиво в кегах 1.20, в чвертках 1.50 [illegible]

Всі почтові ордери полагоджуємо скоро
Пишіть, телефонуйте або приходіть на нашою містою дім.

T. D. CAVANAGH, Limited
170 Higgins Ave., Winnipeg [illegible]

Всячина.

ЩАСТЄ В СУПРУЖЮ.

На сю тему розписала одна англійска часопись анкету і одержала около 3.000 відповідий. Між иншими п-і Гамільтон, визначна драматична авторка і феміністка надіслала таку відповідь: „Єсли жите замужної жінки не стелить ся по рожах а муж не може зарібити на достаточно удержане родини, не повинна сорочити ся зарібкової праці. Аж тоді, коли жінка працює будить ся в чоловікови правдива любов зглядом неї і повне поважане, бо йно тоді відчуває він побіч себе справдиву товаришку житя.“ Е. Крайт, письменниця, дочка визначної авторки пише: „З приємностю гляджу на примірне і щасливе пожите я їх родичів. Мимо свідомої кариєри не забуває моя мати, що еї праця є доповненем праці батька, в тім зрозумінію взаїмної помочи вважу головну причину їх щастя.“ Ю. Гросміт, визначний драматичний артист, пояснює, чому досі [redacted]. „Не стрінув я досі — каже — женщини, яка давала би запоруку тривкого привязаня мене до себе. Не хочу ані легкодушної ляльки, занятої від рана до вечера строями, ані жінки за скромної, яка поза кухнею і дітьми сьвіта Божого не бачить. Не вношу [redacted] односторонности. Хочу найти в жінці [redacted] рашку, яка ділила би зі мною не лише любов, але журбу. Лише жінка з тими всіма приметами дасть мужови правдиве щастє.“ Пані Д. Гумфрайс каже, що першою цілию жінки є муж і лише муж. Домашні заняти в правді важні, але на них час все найде ся, скорше чи пізнійше, впрочім можна їх поручити кому иншому. Коли муж вертає змучений домів, щади єму домашних клопотів і словом про них не згадуй, навпаки старай ся его розвеселити, тоді певно прийде ся до тебе і ані на гадку єму не прийде шукати розривки поза домом. Славний новеліст Гарріс Бурланд пише, що найчастійше повстають спори в супружю з причини дітий, проте жінка, если хоче зєднати собі постійну любов і привязане мужа, повинна виховувати вірцево діти.

ЩО ЛЮДИ ЇДЯТЬ?

Дивним нам буде видавати ся, що деякі народи їдять землю, бо навіть уважають еї за присмак. Хто може їсти землю, — запитаємо? Певно що дикі народи. Однак ми там разом помилимо ся, бо землю їдять не лиш дикі народи Африки і Америки, але і також народи культурнійші, народи европейскі. Американскі дикуни їдять „білу глину“ будь то сиру, будь то печену і приправлену з иншими стравами. На їх торгах можна подибати гандлярів, які виключно тим присмаком гандлюють, та не малі гроші на се збивають. Ту дивну навичку находимо також у народів европейских. І так в Фінляндиї додають до хліба мелену глину. Шведи з'їдають річно кілька тисяч кільограмів глини під назвою „хлібора мука.“ Мешканці Уральских гір додають до хліба мелений гіпс, щоби хліб, як вони кажуть, ліпше смакував. Иньші околиці, де їдять землю, є Стирия, Горішна Італія і острів Сардинія, де землю продають по торгах подібно як якусь потрібну поживу. Чи нашому чоловікови такий присмак смакував би, сумніваємо ся. Так як різні звичаї і обичаї у різних народів, так і різний смак.

РОСІЙСЬКІ ШПІОНИ.

З Черновець доносять, що дня 10. м. м. арештувала румуньска жандармерия на австрийско-румуньскій границі в околиці Міхалєни чотирох російских шпіонів за одним разом. Старали ся они, перебравши ся за місцевих селян, перейти з австрийскої сторони на румуньску. Ціла справа представляє ся ось як. Таможний лісничий, у'обрівши, замітив в лісі чотирох людий, які над чимсь радили. Несамітно підступив отже близше, а що з їх розмови веденої на російскій мові, не міг нічого зрозуміти, вийшов з укриття і поспитав, чого шукають в лісі. На вид лісничого незнакомі змішали ся і хотіли утікати, опісля однак оден з них приступив до лісничого і жертвуючи єму більшу квоту, попросив, щоби поміг їм перекрасти ся на румуньску сторону. Лісничий згодив ся про око на пропозицію, але догадавши ся, що має до діла з шпіонами, спровадив їх прямо в руки граничної сторожи, яка і арештувала всіх чотирох. Арештовані, як виявилося, є російскими офіцирами і вертали з своєї шпіоньскої прогульки по Галичині, на що вказує богатий шпіоньский материял, між иншими плани Перемишля і иньших місцевин східної Галичини. Поворот домів вибрали через Румунію, як більше безпечний, однак і туди не пощастило ся їм, бо з цілою добичою попали ся всі до арешту.

ДЕСЯТЬ БРАТІВ НА ВІЙНІ.

Такої війни, як теперішна балканьска, довго трeба би шукати на сторінках історії. Балканьскі народи ставали до борби з велитом, який має за собою таку кроваву страшну історію. Правда, сей великан нині вже старий, але сама его стать, сама минувшість може нанести сумнів на кандидата на побідника.

Не диво, що балканці не ав еі з такою запалчивостю. Нікого не жаліли, все віддавали, щоби лише побідити свого споконвічного ворога.

Тому не диво, що в одної родини було перва шістьох братів, та вийшли на війну. Випадків таких можна начислити тисячами. Оден з редакторів часописи „Дневник“ випровадив на війну 5 братів, другий 8. На окрему згадку заслугує родина з місточка Чемклару, з якої вийшло на війну 10 рідних братів. Зовуть ся они Дочеви, а найстарший з них Василь, був співредактором дневника Родопський Напредок.

Тому й не диво, що перед такими запалами Турки лягали як солома.

В ЛЬВИНІЙ КЛІТЦІ.

Одна з американьских часописий розказує ось яку анекдоту, менше може імовірну, чим забавну. Якийсь сам Денвер шукав в Колорадо праці, а що се не було єму легко, почав єму доскулювати голод. В трудім положеню з радостю, хоча не без страху, приняв пропозицію власника звіринної менажериї, відгравати в его заведеню ролю тигра. Мало се відбувати ся в сей спосіб, що Денвер, зашитий в скіру тигра, мав показувати ся видцем в одній клітці зі старим добре накормленим львом. За се обіцяв єму властитель менажериї доляра денно. Вечером зашито его в скіру тигра і всаджено до клітки. На вид тигра видці аж заниш з радости, тимбільше коли по другій стороні клітки виділи ся величезний король пустинь лев і потрясаючи могучою гривою, маєстатичним кроком рушав до нового мешканця клітки. Почувши глухий рик, рик, який виходив з грудий льва, [redacted] вав ся на смерть зашитий в скіру тигра бідний Денвер. Хотів утікати, хотів просити о поміч, але ослаб зі страху. А лев що раз більше до него зближав ся. Денвер вже бачив над собою страшні очи льва, вже чув на своїм лици горячий віддих дикого звіря і пра[redacted] сьвітом проклинав властителя менажериї, коли нараз почув так[redacted] віт: — „Слухай тигре, тобі платять також лише доляра за оден раз?“

БОРБА ЖІНОК З ДОРОЖНЕЮ

Коли в Ню Йорку ціна масла підскочила нараз до 60 ц. фунт, тамошні жінки заложили організацію, до борби з дорожнею.

— Що робити? запитали ся всі на перших зборах това[redacted].

— Не їсти масла зовсім, відповіла одна.

Єї відповідь розважено і звиждено 165,000 жінок приймали постанову не їсти масла зовсім. Опісля відкликнули ся до ширшої суспільности, щоби їм помогла в бойкоті і виграна була по стороні жінок. Не лиш Ню Йорк, але і другі місцевости відкликнулись на взыв і конець був такий, що по 27 днивнім бойкоті масло спало до 32 центів.

Скоро відозва до ширшої суспільности була видана, [redacted] з околиці з просьбою о вислане когось, хто з'організувавби там відділ сего товари[redacted]. Нині се товариство (The Housewives' League) числить 400 тисяч членів. Дільні члени платять по 10 ц. річно, але зате роблять, недільні [redacted] 1 доларови.

До недільних належать ті, які не купують споживчих товарів, отже не потребують з дорожнею боротись, а хочуть помочи тим, що мусять бороти ся.

ДЕ Є? — Андрій Бодвар що мешкав під ч. 50 Айкінс, 80 Полсон і 87 Атлантик ул. Вінніпег. Адресу його належить подати до ред. „Кан. Фармера“

Оден чоловік з Des Moines хорував на ревматизм в своїм рамени. Приятель його порадив йому поїхати до Гот Спрінгс. Се булоб коштувало його 150 дол. або і більше. Тогди він пошукав за домашнім лікум і найшов його Chamberlain's Liniment. В три дні після першого натираня він був здоров. На продаж по всіх склепах.

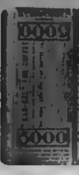

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Eal для кави.

[illegible]

Philadelphia, U.S.A.
На продаж у всіх порядних склепах.

Сидіти з жінкою при огні зимової ночі, із доброю люлькою і сірниками, є дуже великою роскошію.

Тому, бо я знаю, що сірники
EDDY'S SILENTS є добрі
Вони є — БЕЗПЕЧНІ, — ПЕВНІ, — ТИХІ.
За кождим разом потерти я маю огень.

THE E. B. EDDY COMPANY, LIMITED
HULL, CANADA.

ПРОБНЕ ЗАМОВЛЕНЄ ПЕРЕКОНАЄ ВАС ФАКТИЧНО ЩО —
DREWRY'S
REDWOOD LAGER
в порівнаню кождого краю є найлучше.
Єго чистість і сила все гарантує ся.
ПИТАЙТЕ ЗА НИМ!

IMPERIAL BANK OF CANADA.

[illegible]

Авторизований капітал . . 10,000,000.00
Капітал вплачений 6,620,000 00
Резервовий фонд . . 6,620,000 00

[redacted]

Депозити приймають ся від $1.00 і більше і дораховують ся процент від дня вкладки. Видають ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта

НОРТ ЕНД ФІЛІЯ [illegible] Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕЖСКА ФІЛІЯ [illegible] LESLIE, Manager.
ПОРТАЖ АВЕ ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

НА ПРОДАЖ.

176 фарм між норвежскими поселенцями в східно-центральнім Саскачевані.

Ми видали власне тепер книжочку на 32 сторінках, яка містить повний опис кождого куска землі, світлі її мапа, листи від дійсних поселенців і понад 70 фотографій.

Коли ви хочете дістати закуток в урожайнім і розвиваючім ся дістрікті, пишіть до нас за сю книжочку. Посилаємо її за дурно.

THE WALCH LAND CO.
Northern Crown Bank Bldg Winnipeg, Man.

UNION BANK OF CANADA

Резервовий капітал понад $ 8,000,000
Актива разом „ $56,000,000

Ощадности. Сей департамент одержує вашу увагу, $1.00 почавши приймають ся як вкладки щадничі

Мoні ордери продаємо платні зі всіх частей сьвіта

A. F. Schimnowski
Менаджер

North End Branch
Cor. Selkirk Ave. & Salter St
[redacted]

[illegible]

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Тел. Main 2510

ВІДОЗВА!

Кождого дня отримуємо чимало листів від людий, які хотілиби вложити кілька долярів до нашої організації, але не розуміють ціли сеї організації. Та що годі відповідати кождому з осібна, отже ми друкуємо отсю відозву, з якої кождий прочитавши еї, зрозуміє, як річ має ся.

Наша організація, се організація фабрична, заінкорпорована на основі акту: „Joint Stock Companies Act.“ Капітал ограничений на десять тисяч долярів, поділений на 10,000 уділів по $1.00 за уділ.

Кождий, хто хоче стати уділовцем може купити не менше як 5, а не більше як 500 уділів. Уділовцем може стати однаково мущина, чи женщина. Можна також купити уділ на виплат по такій же ціні

Кождий уділовець має право голосу при виборі дирекції кождого року — має оден голос за кождий уділ. Тим що не можуть прибути на річні збори, вишлесь повну інформацію і тикет голосованя, який має виповнити і вислати почтою до офісу Компанії.

Кождий уділовець дістане профіт (зиск) що кождих 6 місяців. Перша дивіденда виплатить ся на 1-го червня і що 6 місяців. Минше з тим, де уділовець мешкає, чи в Ванкувері, чи Галіфакс, або в Флориді; компанія має адрес кождого уділовця, а крім того 30 день перед виплатою дивіденда компанія оголосить в часописях і повідомить листом кождого уділовця і по отриманю відповіди вишлесь гроші, що будуть належати ся чеком.

Профіт буде не меньший як 25 ц. на доляр і се є загарантоване, а може бути і богато більше. Дирекція буде старати ся, щоби зробити як найбіль[redacted]

Уділовець може бути в Компанії, як довго схоче і дістати буде дивіденду що року. До трох, або чотирох літ може кождий дістати свої гроші назад і его гроші можуть бути варта і десять разів більше, ніж було вложено, а дивіденда буде приходити як звичайно.

В такій організації є найліпша нагода своїми грішми зробити гроші. Памятайте, що ся нагода не буде тревати завсігди; по розпроданю всіх уділів Компанія не буде більше уділів продавати і тоді можна буде хиба купити уділ від уділовця, колиб хотів продати, одначе тоді за него треба би заплатити від 3 до 10 дол. — бо ніхто не схоче спродати своєї частини за тано, коли буде мав від неї 25 до 100 центів зиску.

Уділовець може виступити з членьства колибудь по першім році і дістане таку ціну за свої уділи, як они тоді будуть варта; може також продати уділ комубудь, бо се спілка інкорпорована, отже виданий вам уділовий цертифікат значить тілько, що гроші, можна отже его продати, або купити від когобудь, але мусить ся его підписати перед адвокатом, або Нотаром в місті, або на кольонії і вислати зівтам до Компанії, на котрий дістанесь новий цертифікат, змінений на імя того, хто купив.

Наша організація се незвичайно корисна способність для мущини, чи женщини, робітника, чи котобудь, що хоче мати добрий прихід за свої гроші. Тут може і найбіднійший чоловік купити часточку. Дирекція хотіла назначити уділи по 10 дол., однак се булоб за тяжко для бідніших, бо менше як 10, 20, 30, 40, 50 і т. д. не можна би купити, а так, по 1 дол. за уділ то можна купити 5, 6, 7, 8, 9, 10 і так аж до 500.

Було оголошено, що по 15-ім февр. за 1 дол. уділу не дістане ся, тепер одначе дирекція ухвалила продавати ще сей цілий місяць по 1 дол., а вже по першім марті ціна уділу буде $1.25 аж до цілкої розпродажі всіх уділів. Хто вишле гроші сего місяця, дістане зиск на першого червня.

Думаємо, що кождий Русин чи Поляк, що хоче мати добрий процент з своїх гроший, купить радо уділів кілько може, бо чим більше уділів тим більший зиск.

Просимо також наших уділовців, що по кольоніях, щоби показали цертифікат і давали всякі інформації своїм знакомим, товаришам і сусідам, бо приєднуючи членів они спомагають себе, компанію і дадуть многим своїм близьким скористати з нагоди. Чим більше членів в компанії, чим більше закуплять уділів, тим більше компанія може мати доходу. Ті уділовці, що працюють по майнах і фабриках моглиб богато людий заінтересувати нашим предприємством.

Просимо також всіх наших членів заслати нам імена і адреси всіх сторів в їх містах і селах і що они продають, бо ми хочемо дістати як найбільше сторнників, щоби наші продукти продавали. Разом з тим членів, що присилають нам гроші на уділи, просимо подати імена і адреси всіх сторів в місточках, чи на кольонії.

Засилайте гроші через P.O. Money Order, Express Money Order, або в реєстрованім листі.

АДРЕСУЙТЕ ТАК

Crispette Manufacturing Company, Ltd.
Box 3562 903 Main St. Winnipeg, Man.

[redacted] ДАНКО КАЧОР, секретар-касієр.

УВАГА. Богато людей пише до нас і питають, чи ся організація буде провадитись справедливо і чи безпечно дати гроші. Кождий повинен розуміти, що се єсть інкорпорована Компанія після устав Парляменту і Провінціяльний інспектор має право переглянути книжки в кождий час. До того треба додати, що кождий доляр, що ся вложить, єсть закритий материялом вартости $5.00

Ся Компанія отворить Інформаційне Бюро на 1. мая, де всі Русини і Поляки можуть дістати всякі информації, яких потребують, за дармо. Хто дістане скривдженний через які „стори“ тут в Вінніпегу, то тілько напише нам, а справа ся так полагодить, що злодій або шахрай дістане то, що єму належить ся.

З поважанєм
Президент
Crisp. Mfg. Co. Ltd.

Розмова про війну.

(Переклад)

Приповідку, не дуже розумну „як хочеш спокою, приготовляй війну“ можна порівнати з бесідою, яку вели між собою два сусіди.

— Який я радий тому, — говорить перший сусід, — що ми живемо з собою в згоді. Але я купив собі палицю — поглянь!

Другий сусід дивить ся на палицю і говорить: — Добрий бук! Не тяжко ним розбити кому небудь голову. Але добре, що ми живемо з собою як брати! Піду і я купити собі таку саму палицю, хоч мені по правді гроший треба дуже в господарстві.

Незадовго починає перший сусід знов о таку бесіду: — Я збув вже свою палицю одному менше культурному чоловікови від нас, тому, що убити чоловіка буком, се занадто грубе. Замість нього я купив шаблю; з нею лекше обходити ся і вона красніща. Який я радий, що живу в мирі і в згоді зі своїми сусідами.

Другий сусід дивить ся на шаблю і говорить: — Так, се добре, що ми християни! Бож християнство се релігія мира. А тому буде далеко краще, як я також купати собі [illegible] зброю, — знаєш зброя — так сказати — занадто [illegible]

Мине трохи часу [illegible] — і перший показує ся, яка в мене зброя. Вона ліпша від шаблі, але супроти чудових відносин до сусідів [redacted] я лишу собі одно і друге

Другий сусід обзирає зброю і говорить — Куплю і я собі таку зброю! Прийшовши домів він говорить до жінки [redacted] Дай мені гроший на карабін! — Ти дурний чи що? — відповідає жінка — карабін? Я не маю за що дітям молока купити

— Позич денебудь.

— У мене нема нічо на [redacted].

— Се нічого: діти виростуть і заплатять довг, а на процент будуть віддавати те що заробляють.

— Ми голодні! — кричать діти

— Мовчіть! — говорить батько! — Не можу стерпіти невдоволення! Я стою за свободою і позволяю вам голодувати, скілько схочете, лише не виявляйте его невдоволення. Мати і діти починають плакати а їх успокоюють буками. А сусіди [redacted] суперничають між собою в зброєню. Щоби забезпечити спокій, [redacted] узброюють в кождій родині кількох людий, котрі вай [redacted] ся там, що бють инших або розстрілюють їх, як вони під впливом голоду повстануть проти батьківської власти. І таке нещасливе жите ведуть всі родини. Все купують нову зброю і на те виплачують гроші, хоч голодні не мають шматочка хліба. До того ще всі сусіди віддають ся разом і впевняють один другого, що [redacted] нує повна згода і що неможливе між ними нарушене мирних відносин

Що сказалиби люди, якби дійсно знайшли ся такі сусіди?

Їх певне вохадили би до заведеня для божевільних або в тюрму за те, що зле обходять ся зі своїми дітьми. А між там державы роблять так само.

Домела Нівенгайс

Думайте, що робимо.

От і в нас є де що нового! Дня 15 лютого відбув ся мітинг в домі П. Ш. Гуменюго. Перший голос забрав П. Лютак і в своїй промові заінтересував слухачів красно оповівши, як то консервативний уряд хоче щедро обдарувати Англію $35 000 000 долярів на фльоту. Не обійшлось і без консервативних гостей а були се п. Маюр, редактор і п. Конецкі, інспектор від доріг, котрі оправдували консерватів, що вібі то вони хочуть для нас Русинів і Поляків зробити дуже велике забезпечене в разі війни і обіцяли що поробляють нам дороги і богато іншого добра. Але в тім біда, що наші люди не хочуть вірити ані їх забезпеченю що до до війни, ані в їх дороги. Як тії консервативні агенти можуть так підло брехати що тії $35.000.000 не є богато дарувати для Англії. Замість сказати, що тії гроші, то гроші людські, котрі будуть зібрані від фармерів і робітників, то вони болтають, що підемо скарбу красного, і що тії гроші не можуть обходити наших фармерів, ані робітників. Тепер придивіть ся, дорогі брати, як то консерватисти поникують тих, котрі їх вибрали і їх годують своєю працею! Вони кажуть, що їх можна робити що захочуть, через те, що мають в своїх руках уряд і мають по своїй стороні богачів з грішми

Але то їм не поможе, бо голос людський, се голос Божий.

Народ проти такого урядованя певно запротестує. Що до доріг, то ми вже аж надто переконані, що коли вони дають тілька десятки, або соток долярів в руки такому чоловікови котрий має поперати консервативну партію і се все робить ся перед виборами на короткий час, він там зробить кавалок дороги, де він сам захоче, або там, де єму скажуть консервати, але не там, де конче потрібно. А ми бідні фармері маєм лише податок виплатити і глядіти тихо, бо так хочуть консервати.

Перед виборами то днем ся одного дня приїде інспектор від школи, другого від дороги, третого від болаків і так кождого дня все інший, або знов той самий і морочать людям голови. А по виборах десь тії інспектори поховають ся як в ям медведі до діри

Але все має конець, так само консервативному панованю конець ся зближає — провінціяльні вибори не за горами. Тогди певно буде велика зміна, як обійме уряд ліберальна партія. Тогди дороги будуть ся робити не перед виборами, але тогди, коли буде годен і там де треба, але не обіцянок перед виборами, а по виборах консервативний агент навіть говорити з нами не хоче, бо єму вже нас не треба. Єму ані не в голові, що то будуть ще колись вибори, бо він думає, що перед другими виборами він обдумає нові штучки і сподіє ся що люди сего не будуть розуміли, бо він ніби то вже аж дуже мудрий.

Але воно не так буде! Дитину здурит раз, а другий раз оно тобі не дасть ся здурити, а не то люди, котрі суть горожанами сего краю і мають рівне право.

Фармер.

Крайцбург, Ман

За дрібні оголошеня, як пошукуваня за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00.

Ви переконаєте ся, що аптикарі скрізь добре говорять про Chamberlain's Cough лікарство. Вони знають з досьвідів з продажи, що в случаях перестуди на них можна полагати і воно є приємне і певне. На продаж по всіх склепах.

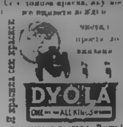

ДОБРЕ! ДОБРЕ

Се є домова краска, якою можна [illegible]
чисто і просто до вживаня
DYOLA
ONE DYE FOR ALL KINDS
[illegible]
The Johnson Richardson Co., Ltd.
Montreal, Can.

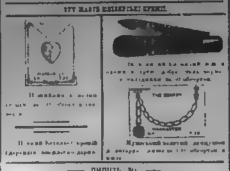

Чи Ви хочете гарних дарунків — себто дістати шось дармо? Єсли так, то уживайте
ROYAL CROWN SOAP
[illegible]
— ПИШІТЬ ДО —
The ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
Premium Department. Winnipeg, Man.

$100 нагороди для тебе.
[illegible]
63 Park Row, Room 1013, New York, N. Y.

ЗУБНИЙ ШПИТАЛЬ.
[illegible]
Dr Hackett
[illegible] 1000 Main St.
[illegible]

СТІННИЙ ПЛЯСТЕР
Плястер "Empire" є найлутший зі всіх.
Плястер „EMPIRE“ має в собі і силу затвердня і силу огнетревалости за одним разом
Одинокими фабрикантами
— THE —
MANITOBA GYPSUM CO.,
Limited
Winnipeg - - Manitoba.

Надзвичайна знижка на машинах.
F. O. B. Winnipeg.
Вод дрил — Поодинокі лисні 7-8-9, 10 і 11 ф. кождий $70 00.
Диск. ві борони — 7 і 8 ф. 16 цв. диски, кождий $28 00.
40 сетові 3 цл. сталеві сани. 7 ф. прямобіж кождий $35 00.
William Eddie,
179 Princess St. Winnipeg.

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1105. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпегу, проте коли засилаєте свое замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменше 20%.
[illegible]

LIMO DRUG CO.
наслідники по
Rogers the Chemist
663 Main St. Winnipeg, [redacted]
Лише за два центи Ви можете дістати один наш Каталог даром. Збірник сили, здоровля і довговіку. Альманах від всякого рода слабостий

LELAND THEATRE
) між (
Andrews і McGregor Str.
) на ул. (
Selkirk Ave.
ВЖЕ ОТВОРЕНИЙ
І тепер не потребуєте ходити аж на ул. Мейн і оплачувати стріт кари коли за ті гроші що буде вас коштувати на улици Мейн один раз, то в театрі Leland можете полинути ся два рази і побачите еще ліпші історії чим на ул. Мейн.
Зайдіть раз а переконаєте ся.
Звернїть увагу також на те, що Лиланд театр є першим і одиноким руским театром у Вінніпегу.

Тукета
T & B
папіроси
не клеєні.

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ

Просимо звернути свою увагу на висше подані правила і після них звертати ся до редакції.

Річна передплата на „К. Ф.“ виносить $1.50, піврічна 75ц., квартальна 50ц.

Поодержимо передплати не відповідають ся листовно але змінають ся дату при назвиску кождого передплатника.

— Хто не подасть з передплатників старої і нової назви почти, той не буде мати зміненої адреси.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріальних, староправних і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).

ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через конзулят.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через первородних адвокатів в Старім Краю.
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, себто: увільнення від вправ, контролї і асентерунку.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]

Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день полагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера.

Всяка інформация даром, з долученєм 2ц. марки.

Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
844 Main str. Winnipeg Man.

Бібліографія.

Ватерльо. Віктор Гіґо. З франц. мови переклав Ів. Франко. Сторін 84, ціна 40 центів.

Є се високопоетичний опис одної з важних битв Наполеона, опис славного французького письменника Віктора Гіґо. Хто знає імя автора той наперед може вгадувати що се історичне оповіданє не уступає що до поетичности і фантазії тим другим писанням. Зазначити треба, що хоч се оповіданє само собою творить цілість, то є оно частиною великої кількатомової повісти „Нуждарі"(Les Miserables).

В книжочці поміщений портрет Наполеона, а в передмові кілька слів про Гіґа і найважнійші дати з житя Наполеона.

З уваги на самого автора, як рівнож на значінє ролі Наполеона в сьвітовій історії і ту подію, що відогралась під Ватерльо, стрічну подію, варта сю книжочку кождому перечитати.

* * *

Просьвітні змагання Галицьких Українців в 19 віці (я о 1850 р.). Написав Михайла Возняка. У Львові 1912 р. Накл. тов. „Просьвіта". Сторін 52. Весь зміст поділений на 12 розділів. Перший розділ починаєсь від року 1772, коли то в першім розборі Польщі прилучено Східну Галичину до Австрії. В книжці показано змагання Русинів протягом трох четвертих століття, їх ціли тодішних діячів, роботу і єї напрями, удачі й неудачі, відношенє ся до нас чужих і своїх власних ренегатів.

Хто інтересуєсь нашою історією і хоче в ней навчити ся чогось для теперішности, такому богато далаби ся книжка.

* * *

Емігрант, часоп. „Товариства св. Рафаїла" для охорони руских емігрантів з Галичини і Буковини. Ч. 1., рік III адреса Львів, ул. Коперника ч. 30

Зміст: Слава во вишних Богу. Від Тов. св. Рафаїла. Епископ для укр. в Канаді — Лист з чужини — Татари из Руси (про несовістних агентів). Ради, інформації і вісти — Календар Емігранта. Бібліографічні замітки — Від еміграції. Емігрант виходить що два місяці з додатками і коштує 1 К 20 сот в Галичині.

* * *

Новий
Катальог
ІТОНА
на весну і літо вже розіcланий.

Чи і Ви дістали его?

Коли ні, напишіть до нас, а вишлемо даром.
Він покаже Вам, як зощадити гроший на всіх родах товарів.

THE T. EATON Co LIMITED.
WINNIPEG CANADA

Українські колонії в Парані.

(Південна Америка).

В останні роки українці почали переселятись до Парани, де їх живе скілька десятків тисяч. В де-яких околицях українські колонії досить гарно розвиваються, прогресуючи в економічнім і культурнім житю. У колонії Зеуціо Марконодес при українській школі істнує також заложена скілька років тому читальня „Просьвіта" з 48 членами. На південний схід от Прудентополіс [illegible] друга нова колонія Сенадор Коррея, віддалена від городу на 42 кілометра, котра находить ся серед лісів з родючою землею. Живе у ній 85 українських родин з повітів равського, сокальського, підгаєцького, бережанського і чесановського. З початку 25 родин вернулись до Галичини, инші-ж зостались, бо земля добре родила жито, пшеницю і каву. Скілька десятків родин садить риж і каву. Коли у 1911 р. наплив еміграції значно зріс утворено нову колонію віддалену на 3 милі від Сенадор Коррея з тою самою назвою. Посеред колонії є українська часовня і школа. Це найбільший центр української еміграції. В инших колоніях є дуже мало українців. З городів найбільше є українців у Прудентополісі, де вони мають 14 магазинів власних, школу, церкву і просвітне товариство.

ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

Здавало ся, що справа університету поступить скоро вперед, та вийшло інакше. Як лише заносить ся на щось ніби прихильне українцям, так Поляки зараз роблять бучу, ну, а їх парадити собі правительство не хоче.

Перше, що хочуть Поляки є, щоби теперішний львівський університет признано чисто польським і щоби Українці стратили в нім свої права. Дальше хочуть щоби Українці ді[illegible] не університет, але лише висшу школу і то щоби в цісарскім розпорядженю було сказано, що місцем єї має бути не Львів, але друге місце.

Чи так довго потягнесь, не знати. Ось тепер в віденськім парламенті радили над фінансовими законами і зовсім несподівано українські посли зачали обструкцію. Одначеж поки до більшого прийшло, їм обіцяно дещо з їх домагань отже обструкцію на час перервано. Та мабуть в дальшій ході перед до обструкції прийде знов і се аже богато, що наші посли взялись робити обструкцію.

* * *

Галицький сойм має нині 16 послів українців. Москофілів є шість. 30 м. м. відбулись доповнюючі вибори до сойму, а то: На місце померлого гр. Ст. Бадені вибрано (так, Генрика Баденія 220 голосами. Наш кандидат др. С. Баран мав 84 голоси в, моск. ф. 30 Се з повіту Камінка Струмилова.

Пов. Турка. Тут на місце москофіла Гавянковського вибрано Українця Романковського 134 голосами. Москоф. кан. мав 34 голоси.

Пов. [illegible]. На місце гр. Яна Шептицкого вибрано Українця Козановського 98 голосами. Польський кандидат мав 55, москоф. 10 го. Так Українці вискали два мандати, що були в чужих руках.

* * *

АРЕШТОВАНЄ РОСІЙСЬКОГО ПОЛКОВНИКА У ЛЬВОВІ.

Ще в половині 1912. р. одержано в Росії вість, що російський головний штаб має від якогось часу подрібні і точні вісти з Галичини про розміщенє війск, стратегічних уряджень і політичного настрою в краю. Щойно перед кількома тижнями удало ся львівській поліції попасти на слід і зловити водиря сего діла, шпіона, одного полковника російського головного штабу. Арештований мав пробути ще в літі 1912. р. в гостині і замешкав у Львові. Часто виїздив на провінцію, де робив ріжні фотографічні знимки. Поліція знайшла в него богато доказового матеріялу.

ДОРОГІ КРАЯНИ.

Пощо платите високий рент в невідповідних для вас містах, коли в нас ку[illegible] шматку, лот, по дуже приступній ціні і на легкі сплати. Маємо також на продаж бордінгхавз [illegible] на легкі сплати. Не чекайте аж весна прийде і ціна підвисить ся. Зараз — бо пізнійше не докупитесь.

Приходіть, або пишіть на низше подану адресу, а довідаєтесь о всім близше.

N. A. MIHAICHUK
Box 388. Melville, Sask.

В ТЕАТРІ EMPRESS

На слідуючий тиждень виставляє зовсім нові, оригінальні штуки, а перша з них зовсім: My Lady's Fans. Перший раз виставляють єї в Канаді. Відзначаєсь она прегарною декорацією і взагалі є она чимсь величним — твором штуки.

Друга штука се комедия The Mayor and the Manicure. Відограють єї найвизначнійші артисти. Штука незвичайно інтересна.

Дальше чаруючі виконання двох атлетов, які здобули собі велике признанє давнійшого виступу.

Крім сего другі штуки, та знаменита оркестра вповні вдоволять найвибагливійшого.

ПОШУКУЮ Онофрея Жабокова й Івана Бриґідира, з Сухостава, пов. Гусятин. Зволить повідомити мене они, або хто другий на адресу.

John Panchyshyn
532 — 7th Ave E.
Calgary, Alta.

ПОШУКУЮ свого шваґра Івана Залїського з села Бабина на Буковині. Приїхав минулої весни і мав бути в Саскачевані. Нехай пише, або хто другий зволить повідомити мене про него. John Hefycyk, Box 50, Timmins, Ont.

ПОТРІБНО руської дівчини яка знає [illegible] по английськи, говорити, читати писати. Потрібно її до руської ґросерні. Робота легка. Зголошуватись до J. Monuk 224 Le Breton St. Phone Queen 979 Ottawa, Ont.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого краяна Івана Боднарюка, перед 2 роками був в Блек Лейк в Квебеку. Походить з села Кроцатина, Буковина. Справа дуже важна. Прошу зголоситись, або хтось зволить подати его адресу до Andrij Kalesiuk Box 1100 Cobalt, Ont Canada

ПОШУКУЮ свого шваґра Івана Хруставу, з чортківського повіту. Нехай пише, або хто другий зволить подати его імя на адресу.
S. Kalimuk, c/o Park View Hotel Chatham, Ont

ПОШУКУЮ в дуже важній справі Митра Чобан з Яблонова, пов. Гусятин. Перебував давнійше в Вінніпеґу. Хто би о нім знав або він сам най зголосить ся до: John Zelaniak Box 117 Field, B C (6 8)

Телефон Сеймур 1436
ALBERT I. GOODSTONE B.C.L.
Адвокат Урядовий і Нотар
що говорить по руски
Канцелярия Room 18-23
Carnegie Life Bldg
640 Hastings St. W Vancouver B. C.

Дуже
ПОПЛАТНЕ ЗАНЯТЄ ДЛЯ КОЖДОГО!

Вечером по щоденній роботі можете в легкий спосіб заробити 20 - 30 долярів на тиждень. Лише напишіть лист і пришліть 2 ц. марку на відповідь, а отримаєте інформації

АДРЕСА
Dr. John Chmielnicki
10—12 Wyatt St.
Somerville Mass.

Melville — Melville
Дорогі Краяни!
Чи ви приїхали
[illegible]
NIKOLAI MIHAICHUK
Box 388 Melville Sask.

ДАРОМ $100.00 І ЗОЛОТА ГОДИННИКА!

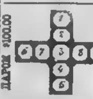

[illegible]
[illegible] DEP'T (B)
38 Murray St., Room 116, New York City.

Коли масте нападу жовчі спробуйте Chamberlain's Tablets. Вони суть знамениті. На продаж по всіх склепах.

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Родимці!

Спроваджуйте своїх краянів до Канади.

Купіть у нас шіфкарту а ми їх спровадимо без жадної перешкоди.

Приходіть прямо до C. P. R.-ного офісу до головних агентів

ALEX CALDER & SON
663 Main St. — БАНКЕРИ — Winnipeg.

C. P. R.-ова компанія буде потребувати сего року до 40 тисяч робітників, отже кождий буде мати спосібність заробити гроші.

Котрих людий спроваджуєте так сейчас відаємо до доброї роботи на C P R.

Не відкладайте на пізнійше але спроваджуйте їх сейчас, доки ще такі шифкарти на Східній лінії, а то:

З КРАКОВА ДО ВІННІПЕГУ $51.90 — З АНТВЕРПЕНУ ДО ВІННІПЕГУ $47.90

У них робить Українець П. А. КАРАЄСЮК

Лоти Акри Фарми

ДОРОГІ КРАЯНИ!

Подумайте про свою будучність і будьте певні що заробите добрі гроші, коли купите лоти або акри

В MELVILLE, Sask.

ДРУГА ВЕЛИКА ДИВІЗІЯ НА ЗАХІД ВІД ВІННІПЕГУ, на лінії Grand Trunk Pacific.

Лише чотири роки тому як місто Мелвил зачало ся будувати і до тепер живе в нему вже до 4000 мешканців. Мелвил підносить ся знаменито в гору.

Люди купували тут льоти першого року в ціні по $100, а тепер ціни їх від $500 до $10 000.

Ми щей тепер маємо лоти на продаж майже в середині міста в дуже приступній ціні — від $150 200, 250 і більше за один. Маємо також акри на продаж тілько одна миля від стації. В одному акрови містить ся 10 лотів. Корнерові продаємо по 150 дол., а середні по 200 дол.

Тії лоти і акри можна кому будь купити, бо продаємо на дуже догідні терміни сплати. При закупленю лота або акра вплачує ся лише десяту часть готівки, а по тім по $10 або по $25 що місяця, доки не виплатить ся.

Отже, дорогі брати краяни, єсли хочете, користайте з доброї нагоди і зверніть на се свою увагу. Не купуйте лотів в [illegible] містах, де лоти не принесуть вам жадної користи але купіть лоти в Мелвил, бо ваші гроші вложені в лоти або акри в Мелвил принесуть вам скоро подвійну або і [illegible] трійну вартість. Чому? Тому, що в Мелвил роз[illegible]уть ся 7 желізних доріг, всі будуть мати тут свої головні стації і дані вже місце. Сотки робітників [illegible] тут сталу роботу. Великий міский будинок, що коштував до 100,000 дол. вже на укінченю. Шапи побільшують ся два рази більше. Побудовано вже велику школу, а другу гімназіальну школу мають будувати на весну. Компанія Гренд Трінк побільшує ярді і добудовує свій магазин. Скоро зачнуть будувати новий великий будинок для Land Title офісів, а так само для почти. На друге літо побудують тут кілька фабрик. Електричне сьвітло вже освічує місто, а вода пущена всюди. Тому, кождий робітник, що живе в невигіднім місті і тяжко приходить ся йому заробляти на житє, повинен приїхати тут, поки ще все не дороге, і купити собі кавалок землі, а певно не тілько що буде мати добре жите своїй родині, але і сховає дещо до банку, бо тут роботи подостатком і добре платна. Тепер найкрасша нагода подостати ціну на Лотах і Акрах. Наша фірма є найбільшою бізнес до продажи реальностий в Саскачевані.

Маємо бюро праці і бюро інформаций для робучого народу.

Замовляйте скоро листами і приїжджайте до Melville до нашого офісу, де дістанете ЛОТИ, АКРИ І ФАРМИ по таних цінах.

[illegible]

Frank M. JUREMA, [illegible]
Box 288. Melville, Sask.

або до:

THE J. ROWAN COMPANY,
2nd Ave. East, Melville, Sask.

НАША АДРЕСА
„Canadian Farmer" Box 3068, St. B. Winnipeg, Man.
А РЕДАКЦІЯ І ДРУКАРНЯ знаходять ся на:
287 Selkirk Ave.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI — Вінніпеґ, Ман., Середа 26 го лютого 1913. — Winnipeg Man., Wednesday 26 February, 1913 — Число 9

НОВИНКИ.

З БАЛКАНУ.

З терену балканської війни нема тепер богато новинок; є вісти, чутно, що Турки зачали знов переговори з Балканцями і думають їх закінчити в першім тижни слідуючого місяця.

Шукри Паша, комендант війска в Адріянополи повідомив великого везира Шевкет Пашу, що годі єму боронитись довше ніж тиждень з великої нужди відносно, що мусить удержатись ще три тижні, бо до того часу переговори повинні скінчити ся.

Султанський престол, прикрашений перлами і другими дорогоцінностями, як рівнож чимало цінних других дорогих річий перенесено з Константинополя до Бруси в Азії.

Європейські держави післали Турції ноту, щоби она віддала Адріянополь і лишила Егейські острови для їх розпорядимости.

Європ. держави домагають ся від Турції відшкодування за їх роботу коло придержання спокою.

Також між Румунією і Болгарією відносини досить напружені. Румунія збирає війско на границі Болгарії. Непорозуміння між сими державами віддають, здаєсь, в руки ще твох европ. держав до рішення.

МЕКСИКО.

Мексиканський міністер заграничних справ де ля Барра оголосив, що бувшого мексиканського президента Мадера і заступника президента Піно Суареса застрілено, коли їх перевозили до арешту. Виходить, що ніби коли їх перевозили, прихильники добіщиків хотіли їх відобрати, отже тоді їх застрілено. Та здаєсь, що їх застрілено не через випадок, а просто так, щоби борше їх позбути ся, — застрілили, навмисно. Та ледво чи се зможе втихомирити революцію. Прихильники застрілених скочуть вмістити ся на теперішнім уряді і борба вийде ще завзятійша.

ЗГИНУЛО 200.

Дня 25 с. м. в Гіспанії село Окрос згинуло 200 людий. Нещастє трафилось так. В одно місце спроваджено 7 000 фунтів стрільного пороху, щоби відвалити кавалок гори і так скоротити дорогу. Коли все було готове, зібрало ся богато народу щоби подивити ся, як величезна скала вгорне ся. Та стало ся інакше. Скала не відорвала ся, зато чимало каміня посипало ся між зібрану громаду, вбиваючи групою сотки людий.

УБИВАВ СЕБЕ І СЛУХАВ.

В Філадельфії Па. відобрав собі жите Кароль Шнайдер ось як: Шнайдер робив лікарські інструменти, отже зробив собі рід ніжа, сполучив єї з другим інструментом, стетоскопом, приложив стетоскоп до уха і почав колоти проти серця слухаючи притім до стетоскопу, які будуть удари его серця. Так его і знайшла єго жінка, пошибленого з пробитим серцем і стетоскопом коло уха.

КУПУЙТЕ ЛІТАКИ

Недавно Англія купила 4 [illegible], Франція 16, а Німеччина 80. Невдовзі воєнні кораблі відійдуть мимошо, зате кожда держава буде літати на воздухах. Вже і тепер означено границі у воздусі, через які не вільно літати чужим. Мабуть колись в сонце попарцелюють!

КЛОПІТ З ЦЕРКВАМИ.

Парафіяне в Селкірк, Ман. мають тепер богато клопоту з своєю церквою. Клопіт вийшов з того, що незалежні, які творять меншість в парафії, взяли церкву в свої руки і тепер там відправляє їхній він. Через се недавно прийшло до арештовань і дуже легко може вивязатись процес, що потягне за собою великі кошта, а через що?.. нащо... чому?...

ЙІ-ГО-НА-ЛЯ.

Хінська цісарева Йі-Го-На-Ля, вдова по цісарі Квангсу, вмерла 22 с. м. Квангсу вмер 1908 р. Здогадують ся що она будучи короною отруїла ся.

Коли Квангсу мав женити ся зібрано около 200 кандидаток і намісник-вдовиця, яка малаб єї вибір вичитувати долю кождої. Комісія вибрала 12 гідних бути цісаревими. Тоді Квангсу забрав їх до палати і вже сам слідив за характером кождої, поки не вибрав собі Йі-Го-На-Лю.

ОБМЕЖЕНЄ ЕМІГРАЦІЇ.

Відносини австро-росийські не змінили ся. Зато кажуть в Галичині щораз погіршуєсь. До всего лиха долучилось ще й те, що заборонено всякім виїздити на зарібки, чи до Америки чи до Прус, чи де. Книжок робітничих і пашпортів не дають, людий з границі завертають. Інтересне, що такі обмеження практикують ся головно в Східній Галичині. Та се робить ся не на підставі якогось розпорядження, а так де як хто хоче. В Львові пр. кажуть, що не знають про заборону їхати на зарібки, а з границі завертають. Наші посли внесли інтерпеляцію в тій справі, та ще нема відповіди.

ЦІКАВА МОГИЛА.

Біля села Собева ([illegible]ського повіту.) член кореспондент Імператорського археольог. т-ва Гавдученко розкопав велику могилу, що мала до 3-х сяжнів височини. В центрі могили лежав кістяк коняки, а під ним останки трупи, потім кістки і невеличкий горщечок грубої роботи, без гончарного круга. Ще на пів аршина низше знайдено кістяк чоловіка, що лежав навзнак головою в північно-східний бік, ногами — до південно-західного боку, по низше грудий знайдено шматочок заржавленого заліза ніби від стріли, якою того чоловіка може вбито.

Праворуч сього кістяка лежав на лівому боці кістяк женщини, щоби примінали руками й ногами [illegible]. Праворуч на такому місці (1) аршина на правому боці лежав кістяк мущини з простягнутими до живота руками й колінами, а слідами спорохнявілого [illegible] его зрубано. Ніяких річей біля них двох кістяків не знайдено.

ВЕЛИКА СНІГОВИЦЯ

В Стейтах лютила ся перед кількома днями велика сніговиця з сильною бурею. Снігу в західних місцях є кілька цалів, а в деяких і кілька стіп. Протирвані і всяка комунікація в деяких сторонах перервана. Чікаго [illegible] зараз по бурі не мало ні одного получення ні на схід, ні на захід. Кругом свого міста лютила ся найбільша буря. На залізних торах в деяких місцях лежить [illegible] груба верства снігу.

ЗГОРІЛО 1200 КУРИЙ.

В Ґалк, Онт. згоріла стайня в фармера Макмендриса, в якій спекло ся 1200 курий.

ВІСПА

В богатьох місцях Саскачевану появилась віспа. Пороблено всі можливі заходи [illegible] ся [illegible] розширала ся.

СТРАЙКИ В 1912 РОЦІ

Число страйків більших і менших в 1912 р. виносило в Канаді 150. Всіх людий страйкувало 40,551, а робочих днів стрячено через страйк 1,099,208. З тих днів страйки, будівничо-копальняні в Брітіш Колюмбії і кравців в Монтреалі належить до найбільших. В них страйкувало 13,500 робітників, а стрячено 584,600 робочих днів.

На будівляних робітників припадає 52 страйків і всяких суперечок з предприємцями. Власне страйки будівляних робітників збільшають ся.

Більшість страйків була за підвисшенє платні і меншість отавала іншій домагання що до кращих условий праці.

УКРАЇНСЬКА КАНДИДАТУРА у ЛЬВОВІ.

Має відбути ся у Львові доповнюючий вибір одного посла соймового з міста Львова. Поляки ставлять кандидатуру дотеперішного президента міста Львова Наймана. Українці, котрих є у Львові зише 40 тисяч, поставили власного кандидата а то д-ра Льонгина Цегельського, посла до ради державної. Наш кандидат уладжує в ріжних дільницях передвиборчі збори і є надія що при виборі стягне на себе поважнійше число голосів.

ГАЛИЦЬКИЙ СОЙМ

ГАЛИЦЬКИЙ СОЙМ скличуть при кінці місяця лютого, але наперед мусить прийти до порозуміня з нашими послами що до соймової виборчої реформи.

НАПАД НА ДВІР

[illegible] Італійці, в Галичині, напали місцевий на дві [illegible] паробки на двір [illegible] дня, [illegible] Класаня виїхали до міста лишаючи дома жену малого сина і старенького батька. Вечером почули [illegible] на двері [illegible] рук, але жінка змогла довідати ся що діє ся, впали [illegible] [illegible], які ранело [illegible], а [illegible] Гапсіа жінка втікла з труном дитиною до стайні в старій побіг [illegible] о поміч. Тимчасом бандити витягнули з хати касу і варили [illegible] в ній 90 кор. [illegible] по [illegible], а [illegible] наруб на з того сила.

ЖІНКИ ЯК ПОРИНАЧІ ЗА ПЕРЛАМИ.

Пориначами перлів Японії суть жінки. Вдови берегів морского заливу Ісе і заливу Кокато дванацять і четирнацять літні дівчата біжать по шкільній науці над море і учать ся поринати. Вони виростають майже у воді, бо від дитинства учать ся плавати. Вони носять спеціальні суконки а волоси завязують на горішній части голови в твердий гуз. Очи їх в часі поринання охороняють спеціальні окуляри.

Ловля перел відбуваєсь ся в той спосіб, що при тороні [illegible] пускають ся на воду у відповідній човні пять або десять поринаючок. Коли вже станут на місци, скакають сейчас до води і поринають на дно за остригами.

Як мога найскорше вкладають остриги до відповідної заслонючої торби і коли наповнять, сейчас вириваються та вскакують до човна.

Вони поринають в глубину від пятьох до трийцятьох сяжнів без ніяких спеціальних апаратів і остають ся без віддиху від одної до трох мінут. Із сього можна вносити як вони скоро мусять справляти ся аби щось узбирати.

ЧОЛОВІК І ПАШПОРТ.

Одна з російських часописий подає таку майже неправдоподібну історийку: Якийсь Барановський зі Жмеринки, подільської губернії згубив пашпорт. Пашпорт сей знайшов опісля всеманий з паливоки мущина, котрий невдовзі потім поповнив убийство в Благовіщенську. Коли его зловили, показав пашпорт не назвиско Барановського, а відтак вспів втечи. Поліція в Благовіщенську звернула ся до поліції в Жмеринці з припорученєм арештувати Барановського. Правдивого Барановського арештовано під заміном убийства і замкнено до арешту. Хоча Барановського добре знають в Жмеринці і знають, що він нікуди не виїздив, то мимо сего мають вислати його до Благовіщенська у східній Сибері для ствердженя точности особи.

Балканська війна тягнесь пополовням задля великої непогоди, бур і поганих доріг.

Queen's Theatre, Selkirk Avenue

НОВИНА!

Трупа Малоросів під управою (режисурою) звісного артиста з Росії

Д. Л. МАКАРЕНКА

я перший раз приїхала до Канади і відограє в Суботу 1 Марта

[illegible] ах, зі співами і танцями в власне

Наталка Полтавка

Тир Ів. Котляревського.

На закінчене відограє весілу штуку в однім акті, з співами і танцями ў найкрасших малоросійских костюмах.

Приходїть всі послухайте на найліпшу малоросійську кумпанію

Приготовляємо Назар Стодоля, — Жидівка Вихрестка, Тарас Бульба — Хмара, — Циганка Аза
Режисер Д Макаренко. Ціни і Прийом
[illegible]

ВОЗДУШНІ ШПІОНИ.

В послідних часах почали над Галичиною показувати ся літаки і бальони, що кружать понад містами в день і вечером та кидають на землю електричне сьвітло. Є се очевидно російські шпіони, котрі вже з воздуха розвідують, що у нас діє ся, бо на землі їх вівними ватагами арештують. Такі літаки літали над Львовом, Тернополем, Ярославом, Перемишлем і Станиславовом. Над Сокалем літав вечером бальон і кидав на місто електричне сьвітло. Вояки почали до него стріляти, але бальон відлетів спокійно на північ.

БОЯТЬ СЯ

Надавно перенесено образ Матери Божої з Почаєва до Житомира. Російські власти дуже побоюють ся, що Австрія може забрати від Росії швет краю і тому переносять свої сьвятощі в глубину Росії.

ДЕБАТИ.

2 марта в 8. год. вечером відбудуть ся дебати і концерт в Leland театрі, на Селкирк аве., не далеко Мак'ґреґор. Тема дебатів: чи булоб для нас корисно стати Англійцями. Вступ вільний, — будуть лише збиратись добровільні датки.

В кого є час той повинен прийти, та ще другого з собою взяти, бо вечер буде інтересний. Попри дебати будуть співи і др. — розуміє ся красними.

ПОСЛІДНІ ВІСТИ.

Після найновійших вістий Росія постановила розпустити своє війско, а там розпустилаб також Австрія. Се малоби бути наслідком листа Франц Йосифа. В сій справі відбулась нарада в Царськім Селі, де рішено 300 літний ювилей панования дому Романових опровадити без війни.

* * *

Німеччина затягає позичку на $137,500,000 на воєнні ціли.

КЛОПІТ З ЖІНКАМИ.

Англійські жінки раз взялись здобути рівне право голосовання, не уступають з поля борби. Уживають всіх можливих способів, роблять урядови всякі клопоти, щоби лише на свою їх поставити. Не помагають погрози і кари, які суд на них накладає.

Ось 19 с. м. хтось знищив бомбою дім канцлера Ллойда Джорджа і всі думають, що се діло суфражисток. Кажуть, що знайдено навіть дві шпильки від капелюха, що доказалоб, що жінки тут клали бомби і згубили шпильки. Дім лише докінчували будувати, отже з людий в ночи нікого в нім не було. Знайдено також бомбу, що не експльодувала. Злочинці полили нафтою столярські тріски, поставили в них запалену сьвічку, яка догоривши до трісок мала їх запалити, а відтак запалити вибуховий матеріял.

Пані Панкгурст арештували і тягнуть до відвічальности, як головного проводира жіночої війни. Та она каже, що буде страйкувати голодом, хочби й до смерти.

ДО КАНАДИ!

КРАЯНЕ:

Як хочете спровадити краяних або приятелів до Канади купіть для них у нас як найскорше шіфкарту і вони приїдуть на весні акурат, як робота отворить ся.

На весні дуже повні шіфи і як тепер не купите для них шіфкарти, то вони будуть мусіли довго чекати і не приїдуть аж в літі.

Шіфкарта з КРАКОВА до ВІННІПЕГУ коштує тепер $51.90

Так як знаєте ми посилаємо гроші до краю найскорше і найбезпечнійше і так, що люди дістануть рівні гроші.

Почта і зміняє коштує разом лиш 2 центи від $1.00.

Люди, котрі не в Вінніпеґу можуть до нас присилати гроші або таки разом з адресою в краю, а ми вишлемо і роцепіс пришлемо

Ми продаємо також шіфкарти до краю і міняємо гроші.

Продаємо марки крайові і канадийскі

Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.

ALLOWAY & CHAMPION Limited.
К. ҐЕНИК, менаджер чужинецького департменту. — 667 Main St. Winnipeg, Can.

ДОБРІ ТАНІ ФАРМИ НА ПРОДАЖ.

Низше, згадана компанія має на продаж великі простори диких земель, не лише в промірі 50 миль кругом Вінніпеґу, але в усіх других місцях і близько елеваторів, в трох провінціях в Саскачевані, Альберті і нашій провінції Манітобі, по ціні і на условинах, що певно вдоволять кождого поінтересованого. Під кождим зглядом земля є добра.

Пишіть до нас по листу і мапу, зазначуючи околицю, в якій бажалибисьте набути фарму

The Standard Trust Co.
346 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер“
Редактор А. [illegible]
[illegible]
CANADIAN FARMER
Box 3456 Sta. B. Winnipeg.
The Canadian Farmer
[illegible]
Canada North West Publishing Co. Ltd.

Деякі уваги.

ПОЛІТИКА.

Хоцяй політика важна річ і що треба єї ані легковажити, ані лишати позаду, то рівночасно треба знати що є і другі важні справи, яких рівнож не можна легковажити. Щоби думати про політику, то треба мати хліб, отже і про хліб треба думати, про безпосередний его здобуток.

Задачою нашою є не лише освідомити народ в політичних напрямі, але також дати єму науку в усіх других життєвих справах.

Тому добре було би щоби наші сталі дописувателі по при політику відложили трошка часу на справи економічні: рільництво, огородництво, дальше справи робітничі, організаційні і пр.

Ось приходить весна, оживає рух, закипить житє, то треба бути до него приготованим. Се і для самих дописувателів буде користно, бо в них самих буде більше ріжносторонности і всесторонности, тай народови вийде більше користи.

* * *

СЕ ВСЕ — ЛИШЕ НЕ АРГУМЕНТИ

Коли розглянем ся по газетах і дописувателях, то побачимо, що одні говорять тоном і способом більше приличним, другі тоном грубим, неприличним. Те саме зобачимо коли прийдем до людий на улици. Бувають сякі і такі.

Та найкраща і найбільше переконуюча гарна бесіда. Щоби переконати когось, то треба доказів, фактів, цифр, аргументів, а такі слова, як [illegible] дух, або такі порівнаня як штубак, як жаба, [illegible] і пр., то все лише не аргументи. Се слова і фрази гіршого сорту, які в поважній бесіді, ні книжці не мають місця.

Правда декто такі вирази уважає за дотеп, та в дійсности се не дотеп. Звичайні слова так, щоби [illegible] дотепно, то се буде дотеп. Найліпше всякі такі вирази і слова лишити тим, що без них жити не можуть. Наша газета в [illegible] хотїла би [illegible] тим і способом [illegible] до краю. Се [illegible] на читачів, на слухачів, на самих авторів. Мусимо виступати проти всякої деморалізації. Можно писати на політику, можно сперечати ся, та все пристойно.

Також всякі особисті напади не повинні в нас мати місця. Ми хочемо, щоби наша газета числила ся до кращих.

* * *

Дальше звертаємо ся з одною пригадкою до наших робітників. Тепер від весни, коли розпочинаєсь робота [illegible] Канада [illegible] присилати вісти де які роботи розпічнуть ся, кілько треба робітників, коли, яка плата, кошт удержаня і др. [illegible] на роботі і промежку. Се дуже потрібне і лише так робітники можуть поволи дійти до чогось кращого.

* * *

Ще одно дуже важне. Іміграція з весною зачнесь на ново і вже нині рух іміграційний розпочав ся, знов тисячі людий рушать ся шукати за гомстедами. В інтересі отже самого народу буде, щоби читачі подавали точні вісти про нові гомстеди, про які знають, або бачили, або щось певного чули, подаючи докладно околицю, тауншип і др., а також як далеко від стациї і пр. Так роблять другі люди, так повинні і ми робити.

Хто працює, той повинен також уміти думати а хто думає, той повинен свою думку передати другому. В тім ціла вартість свідомого, культурного чоловіка.

Перед весною.

ПРО МІШАНЕ ГОСПОДАРСТВО

Найновійші досвіди показують, що не вистарчає управа самого збіжа [illegible] чуєсь найкраще. Тому більше думаючі фармері роблять пробу, або навіть взагалі змінюють господарку на мішане господарство.

Збіжа тут єсть один рід [illegible] а то пшениця. Та коли земля сьвіжа, ще не обезсилена довшою управою або врешті земля належить до найліпшої, тоді лише пшениця оплачуєсь. Та коли земля не така добра, так буває звичайно робота богато, а користи мало.

Деякі з наших фермерів сіють озиме жито і то в більшій скількости і говорять, що се їм оплачує ся ліпше чим [illegible] пшениця. Коли в якійсь околиці є більше жита, що вистарчалоб на цілий вагон (колиб один фармер не мав тілько), так можна продати до елевейтору.

Друге, се саджене бараболів в більшій скількости. Розумієсь, що в сторонах віддалених недалеко від стации, є дуже оплатилоб ся, колиб вийшло коло свого роботи.

Трете, се ховане худоби. Часть фарми з'орати під збіже, а часть лишати на пасовиско і сїно. Хто має кілька коров, той може за молоко, сметану, та масло брати гроші, або можна продавати річно по кілька штук. Се дуже оплачуєсь. Розумієсь, коли посьвятити часть роботи на фармі на молочарські вироби, то не лише робити масло, — але робити добре масло. Бо буває таке масло, що навіть не варта сеї назви, а той хто его зробив, не заслугує на назву доброго господаря, чи господині.

Ще одно, що повинно мати визначне місце в господарстві то дріб. Коли оплачуєсь тримати 10 курий, то повинно оплатитись 20, а коли 20, то повинно оплатитись 40 і т. д. Певна річ, що і тут треба провадити роботу уміло, дбало, а не як будь. Кури на зиму потребують теплого помешканя, годиви не [illegible] і з свободної поживи, щоби не лиш чекали діта, але щоби несли ся.

Досьвідчені отже фармері кажуть, що мішане господарство [illegible] повинні мати вкладом однакове значінє і до кождої з них фармер не лише прикладати однакову праці і уваги.

До провадить ся таке мішане господарство, такий річний доход буває більше забезпечений. Не вродить ся добре пшениця, так вродить ся що друге, а не друге, так з третого буде все більше користи.

Та звичайно таке мішане фармерство на першій порі [illegible] гляд і на першу пробу не виглядає [illegible]. За [illegible] дістає ся нараз кільканадцять, чи кількасот долярів, а тут хоч і частійше, та по трошка. Однакож в тім і ціла штука, щоби мати дохід не в осени (раз на рік), але постійно з тижня на тиждень, або з місяця на місяць хоч і менші суми. Треба навчитись числами і складати не десятками, не сотками, а центами. Сотки рідко приходять.

Заберім ся отже до такої роботи. Треба найперше добре єї обдумати, добре розложити що і як робити.

Згадаю ще одно, про ховане свиний. Дехто каже, що мати кількох свиний при господарстві оплатить ся, але богато то не оплачуєсь.

Та найліпше, щоби наші фармері писали до часописе свої спостереженя з фармерського житя, як що до управи збіжа, роботи і її кошту (вчисляючи машини фармерські) так і що до хову худоби і пр. Виміна думок конче треба. Один скаже одно, другий друге, третий трете і так вибирaєсь богато відомостий. Можна описати не лише те, що хтось сам спробував але і те, що бачив у других добре, чи не добре. Я дуже бажав би такої виміни думок і з своєї сторони обіцяю частійше дописувати про сю справу, а вже кожний з фармерів нехай пише від себе. Се буде великого значіня для нашої фармерської справи.

Я. С-н, фармер.

* * *

УВАГА РЕДАКЦІЇ

Поміщуючи сю статю про фармерство, ми ще раз звертаємо увагу на велике значіне таких статий для наших фармерів. Тепер, коли весна не за горами, треба би подумати ширше про те, як та що робити. Треба отже, щоби більше досьвідчені поділились своїм досьвідом і своїми знанями з другими. Ми раді, щоби в нашій газеті був сталий відділ для фармерських справ і ми з своєї сторони доложемо старань, щоби подавати користні річи про фармерство. Та рівночасно самі фармері мусять також помогти нам. Ото справа першорядної ваги.

Ред.

— У Львові почала виходити жіноча лікарска часопись „Здоровлє“ писана дуже популярно, щоб всі могли єї читати. Редагують сю часопись і пишуть в ній наші найкращі лікарі. До Америки коштує 2 долари. Адреса: редакції. Львів [illegible]

З Форт Вільям.

[illegible]

Читаючи допис о. С[illegible] в „Ф. В.“ про візиту [illegible] Пресса, [illegible] не [illegible] як належало для так високого гостя, бачимо, що о. [illegible] розписав ся не пропускаючи ані одрібника, о всіх дурницях, а що най важнійше, про [illegible] особу то так, [illegible].

[illegible] Бачите Ви, як тутейший парохіянин о. Н. Капуба представляв вам, що [illegible] в котрогось з парохіян, як і передом Сьміт[illegible], коли [illegible] в справі парохіяльній [illegible] до Вас в день з вівтом. Це було ч. I, а тепер ч. II

Знаєте Ви о. С., чому парохіяне прогнали [illegible] нового священика? Я Вам скажу чому: тому, що Ваше поведене ся не на місци. Примірoм Ваша остатна [illegible], день перед Йорданом, як парохіяне ходили за Вами [illegible]; а що посьвятили Ви воду? Скажіть причину Вашої остатньої [illegible]? З якої причини Ви казали так $200.00 зібраних на церков, від касієра, коли Вам не належало ся? Чи не памятаєте [illegible] зобрану Вами перед [illegible], около $160.00, на що Ви обіцяли відслужити будучих два місяці? Отже виходить з того, що Вам не можна нічо більше повірити. Не даром Вам казав о. [illegible], що для Канади Ви [illegible].

Правда творимо стовпів, не хитаючих ся в вірі, але в національній діяльности, во фарисейка представляє Пресса, яко першого організаторія [illegible] церкви і перших діячів народної просьвіти, а ту в остатній Вашій дописи [illegible] себе на „першом [illegible]“ [illegible] о два твердi сто[illegible].

Ви давно, що ми прийшли на авдиєнцию до преосв. М. Будки. Се [illegible]! Ми прийшли були в справі цілої парафії, розважити [illegible], считати Преосв. [illegible] ся на будучність бо всі присутні о[illegible] того бажали. Друге то, що один знає о. Сембратовича попередно, а другий [illegible] товариш Преосв. тому не могли розібрати прилюдної розмови до [illegible] години в ночи.

Здоровимо Вас сердечно і жичимо всномочи ся на [illegible] другий раз, а ми будем писали [illegible].

Тверді Стовпи.
М. К. і Ч. К.

Ми хочемо звернути вашу увагу на факт, що найбільше нервальних хороб, таких як коклюш, дифтерія, шкарлатина набавлають дітий тогди коли вони перестуджені. Chamberlain's Cough лікарство звичайно вилічить дітий від перестуди і звеличить саму небезпеку сих хороб. Лікарство се є славне з вилічувань перестуд. Не має в собі ні опіюм, ні прочих наркотиків і можна його сьміло давать дітям. На продаж по всіх складах.

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
[illegible]
Канцелярія Нотаріяльна і Агенція Корабельних Ліній
ВИРОБЛЯЭ повновласти і контракти купна продажи, легалізовані через конзулят.
ПЕРЕПРОВАДЖУЭ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також вивезення через першорядних адвокатів в Старім Краю
ПРОДАЭ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю; ПЕРЕСИЛАЭ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЭ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности
АСЕКУРУЭ від огню і на житє.
КУПУЭ І ПРОДАЭ всякі реальности в місті і на провинції.
[illegible]
Адресуйте
Kancelarya Notaryalna
[illegible] Main St. [illegible] Winnipeg, Man.

НАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ
під управою Ів. Арсенича-Волянського і Сп-ка
[illegible]
NARODNA KANCELARYA
Phone St. John 2300 548 Main St. - Winnipeg, Man.
[illegible]

Русько-Американська лінія
[illegible]

Найстарша Однока Руска Фірма в Канаді
БЮРО АДВОКАТСЬКО-НОТАРІЯЛЬНЕ

[illegible]
Управителем сеї фірми є М. В. Слобода, руский нотар.
СВІЙ ДО СВОГО
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co
661 Main Street Winnipeg, Man.

D-r RICHTER-A
—) СЛАВНИЙ (—
„Pain Expeller“
[illegible]
Пакуночок, в якому его продають ся в сїм краю, є тут представлений. Вважайте на наслідовання.
Він не має собі рівного в усуванню ревматичних болїв, відпочуванню мязів і уздоровлюю перестуди.
Коли не можете его дістати, пишіть до нього до складу Д-ра РИХТЕРА в Америці
F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington St.
NEW YORK, N.Y.

КОМПАНІЯ
The Grain Growers Grain Company
є компанією фармерів і підтримує тільки фармерів, можуть членами її бути. Компанія [illegible] фармерів [illegible] доларів для західних фармерів. За дальшими інформаціями звертайтесь до
Grain Growers Grain Co.
Keewayden Building,
Portage Ave East,
Winnipeg, Man.
Заінтересована особа може також писати до офісу „Кан. Фармера“ Box 3456, Sta. B. Winnipeg, Man.

ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

Від кількох неділь лютить ся в Городенці в застрашаючий спосіб епідемія плямистого тифу. Ся страшна пошесть видирає що день житє кількох, а два три десятка людий бють ся в передсмертних судорогах. Таке пригноблене і страх паде на всіх житeлів міста. Суд, у якому перед кількома днями прилучив ся один випадок смерти, замкнено. В инших урядах відбуваєть ся урядоване без „комунікації“ зі сторонами. На прилюдних [illegible] старости відбувають ся похорони [illegible] без участи духовеньства і без всяких перемін. Навіть передсмертна сповідь заборонена. В кількох годинах по смерти забирають санітарні слуги з дома більних, виносять на кладовище і тут закопують. Кого подібне сей страшний мор людського житя, той мусить попрощати ся зі сьвітом без помочи і без всякої хочби духовної розради перед смертю. Недужі поміщають у власних домівствах під доглядом рідні, через що епідемія тілько поширить ся — а лікарська опіка над ними не вистачна, бо з огляду на велике число случаїв і на характер пошести — майже неможлива. Длятого, богато людий, що мали спромогу, покинуло місто, а все вимирає в страху перед невидним ворогом.

ДЕ Є? — Андрій Воднар, що мешкав під ч. 50 Айкінс, 30 Полсон і 37 Атлантик ул. Вінніпег. Адресу його належить подати до ред. „Кан. Фармера“.

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.
Czy jesteś dotknięty
[illegible]

[illegible]
Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., P 417 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
[illegible]

ВИПРОДАЖА = 20% ОПУСТІВ
ДЛЯ БАЛЯНСУ СІЧНЯ і ЛЮТОГО.
На всїх материях, убраннях, чоботах і черевиках, желїзних товарах і черепяних.
Не тратьте сеї нагоди до набутя правдивих опустів і защадж. гроший.
JOHN MENZIES & Son OAKBURN, MAN.

Руска Аптека
[illegible] Winnipeg, Man.
[illegible]

ДОБРУ ПЛАТНЮ —
[illegible]
MOLER BARBER COLLEGE
Cor. Pacific Ave & King St.
[illegible] Winnipeg

Руска Лазня
[illegible]
266-260 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. Johns 510

[illegible]
B. Sulkowski & Co.
22 Belmont Ave.
Newark, New Jersey,
[illegible]

ХРИСТОС НА ГОЛГОФІ.
Лише за 27 центів.
[illegible]
ХРИСТА ПЕРЕД ПОНТІЄМ [illegible]
[illegible]
A. MAIDANSKY
[illegible] New York N. Y. U. S. A.

З житя Українців в Росії.

(Українська преса).

Старий рік вже скінчив ся, а з ним минув безповоротно і той важкий час, який пережила головно наша партія. Ми тут в Галичині і в Краю не можемо принайменше сподівати ся, що і сим новим роком, коли бадьорість і охота до просьвітно-політичної роботи обхоплює широкі маси наших людий, житє зміниить на ново і розвиток нашого народа піде скорими кроками на перед. Инакше мае ся справа з нашими братьми в Росії. Там чорні хмари, які нависли від довшого часу, не думають з новим роком зовсім розступити ся, тим більше, що тепер став міністром віднутрішніх справ Маклаков, який був до тепер губернатором в Чернигівщині і люто переслідував всіх Українців. Переслідуване зі сторони уряду в послідних часах дійшло до найвисшого степеня, пр. в Полтаві заказано навіть розмовляти по українськи на зборах сільського товариства „Знаня“. Урядови підмагають московські чорносотенці. Вони кричать по своїх газетах на всі голоси, щоби уряд заборонив збирати жертви на памятник Шевченка в Києві, а гроші зібрані передав Червоному Хрестови. І наслідки їх праці вже видимо в деяких повітах на Харківщині! Чернигівщині староста заказував збирати жертви, помимо того, що се позволено в цілій Росії.

Задля того, що уряд не позволяе організувати ся політично, або просьвітно, тож житє нашого народа за кордонем виявляє ся на верх тільки в газетах і журналах. А виходило їх такого року одинайцять. Правді за мало число, як на 30 міліоновий народ, але коли приглянемо ся, серед яких обставин вони видають ся, не буде нам се дивно виглядати. Уряд знає, що газети се серце народа, яке розпровадже живучі соки — нові думки по всіх закутинах. Сі газети будять народ до житя, вказують йому дорогу, якою має йти, щоби добути кращу будучність, стають ся тим самим важним органом в житю его. Російський уряд се знає, тож видно, що за всяку ціну старає ся знищити сї газети. Так пр. щоденну „Раду“ відкопував в той спосіб, що в деяких округах інспектори заказували учителям ії передплачувати, або, щоби не допустити в руки селян, заказувано сільській громадській старшині, відразу завертати газету до редакції не доручуючи всвоїм передплатникам. Дійшло було до того, що двi фельчерки (помічничи лікаря), скинено зовсім з урядових посад, для того тільки, що вони читали українські часописи. Другу часопись „Світ“ знищено карами. За сей рік заплатила вона 1500 рублів, майже 4000 корон, а при тім редакторів тягнуть до суду. Помимо того всего урядови не вдає ся такий здавити український рух, він росте з кождим роком, могутніє, а доказом того є те, що тепер починає виходити 4 нові газети і журнали. Наші брати за кордоном не знеохочують ся тою тяжкою боротьбою, яку провадять на всі боки так з чужими, як і своїми, бо вони тримають ся думки, що тільки в оборотьбі здобудеш ти право своє“.

Революція навчила їх не [illegible], ставати в очи смерти і жертвувати для народної справи все навіть житє, тож не диво, що коли такі борці є, наша народна справа не може загинути. А ми брати [illegible] можемо їх в тій нерівній боротьбі в той спосіб помочи, що треба нам предплачувати як найбільше їх часописи і не допустити, щоби через брак грошей вони впадали, а ворог ликував з того.

М. С.

(З „Гром. Гол.“)

Всячина.

ПЯТЬДЕСЯТЬ МИЛЬ КНИЖОК

Щоби мати сяке таке пізнате про скількість книжок по великих бібліотеках, треба подумати, що довжина полиць в Національній Бібліотеці в Парижи виносить 44 миль. Та число книжок збільшаєсь і тепер мусять додати ще пять миль полиць що буде разом 49 миль. Число томів книжок в сїй бібліотеці рахують на три міліони. Щож казати про величину будинка, про его удержане, та про вартість нагромадженого тут знаня?

ЇДЯТЬ ПСІВ.

Собаче мясо знаходить собі в Німеччині щораз більше любителів. Спробувати їсти собаче мясо примусила людий дорожнеча поживи, та спробувавши раз і бачучи, що й оно як усяке мясо, почали їсти, хотьби й не мусїли. В Саксонії люди зовсім звикли і люблять дуже собаче мясо, тому є там ятки, в яких виключно собаче мясо продає ся.

МОНАРХИ, ЩО ПОМЕРЛИ в 1913 РОЦІ.

Минувший рік був обильний в похорона монархів. Перший помер великий князь Люксембурга Вільгельм, після него кн. Андрій Кемпевіс на Самос (убитий). Велику сенсацію викликала смерть данського короля Фридриха VIII, якого найдено мертвого на улицях Гамбурга. Смерть японського мікада Мутсугіта, творця новітної Японії і баварського регента Люітпольда доповнює некрольогію монархів.

З ЦАРСТВА ТЕМНОТИ.

Щось такого як отсе подія, про котру хочемо тут розповісти, може стати ся хиба лиш в такім краю темноти, забобонности і злодіїв, як Росия. Подія та стала ся в новгородській губернії і наробила величезної сенсації. Там пропало десь було двоє дітий, одно мало літ 4, а друге 6. По кількох днях найдено їх в лісі страшно порізаних. Груди і живіт мали порозрізувані, а серце, печінки і нирки були вирізані. Показало ся, що того злочину допустили ся якісь злодії, бо серед російських злодіїв панує здавна дика забобонність, що сьвічки зроблені із сала дітий, із серця і печінки забезпечують злодіїв від їх викриття, отже при крадежах і зломах послугують ся вони того рода сьвічками. Власти розвели в сїй справі енергічне слідство.

МУЧЕНИК НАУКИ

Англійський лікар др Юрий Гернер одержав недавно від короля Юрия шляхоцтво за [illegible] його досліди над проказою, які переводив в часі свого довгого побуту в полудневій Африці. По повороті до Льондону замкнув ся в лабораторії з бактеріольогічними науками над проказою, при чім сам заразив ся. Від тоді жие он рано, замкнений від сьвіта і веде дальше досліди над сею страшною недугою. Недуга вельми скоро у него розвиває ся, так, що недавно мусїли відтяти єму ліву руку. В признаню заслуг сего правдивого „мученика науки“ нагородив его король Юрий тим, що підніс до шляхотного стану.

КІЛЬКО БУЛО ПАП?

З початком сего року появив ся в Римі річник, який що раз перший від давного часу подає точне число пап, від св. Петра почавши. Отслонюване сеї листи поважано в останних часах, бо містила она також імена, сумнівні що до історичної вірности. Сї сумнівні були предметом дослідів визначних католицких учених, але ще не доведено їх до кінця і не подавано їх досі. Остання з подавих лїст згадувала Льва XIII, як 263 Папу по св. Петрі, а тепер [illegible] квестіонує чотирох із згаданих Пап і подає Пія X як 259 ого в черзі.

ПОГИБШИХ ЗНАЙДЕНО.

Тіло капітана Скота і цілої експедиції до полудневого бігуна, знайдено. З усьої поживи знайдено лиш небогато [illegible], отже видно, що експедиція згинула борючи з голоду між [illegible], як писали давнійше. Також японська експедиція перебуває тепер в полудневих [illegible] сторонах, та в якім саме місци она тепер, не відомо. Побоюють ся, щоби подібна [illegible], яка там лютилась не дуже давно, не згинула она також.

Експедицію Скота знайдено в складаним буданку, який експедиция мала з собою. Скот сидів оперший о щось з дневником перед собою. Інші тіла лежали на полу.

ЗЛОДІЙСЬКА БАНДА

На почту Асессіпі в Ман. вломило ся пятьох людий, а то: Василь, Юрко і Гаррі Каблюки, та Василь Федірчук і Петро Семенюк.

Вибрали ся они на „лови“ в саму найгіршу [illegible], увійшли на почту, однак не могли отворити каси, забрали отже єї з собою. Привізши поставили в стайні, розбили двери молотом, забрали гроші і марки а всї решта папери спалили. Опісля завезли касу далеко і лишили в пустім місци. Арештовані не хотіли в початку признати ся, та опісля, коли знайдено богато річий, як марки і др., признали ся.

Сі пять, се була банда, що від давна провадила таке ремесло. А передовиком був Каблюк. Їх арештоване заінтересувало доокoличних фармерів. Протягом послідних двох літ украдено в сїй околиці в фармерів тисячі бушлів вівса, кільканайцятеро штук худоби, кілька коний отроєно, одному вирізано язик і ще дещо. Думають, що се все діло тої банди.

Dr. B. GERZABEK,
ОДИНОКИЙ ЗІ СТАРОГО КРАЮ РУСЬКИЙ ЛІКАР В КАНАДІ
[illegible]
[illegible] Телефон [illegible]
415 417 Pritchard Ave. Winnipeg, Man.

Сли засідаєте або вже маєте стор пробуйте в нас виковати
Дістанете всьо по найтаньшій ціні і за скорою висилкою.
Ми продаєм тільки для сторових.
Campbell Bros. & Wilson
Гуртові і імпортуючі купці.
Winnipeg. Man.

Сидіти з жінкою при огни зимової ночи, із доброю люлькою і сірниками, є дуже великою роскошию.
Тому, бо я знаю, що сірники
EDDY'S SILENTS добрі
Вони є — БЕЗПЕЧНІ, — ПЕВНІ, — ТИХІ.
За кождим разом потерти в нию огонь.
THE E. B. EDDY COMPANY, LIMITED
HULL, CANADA.

ПРОБНЕ ЗАМОВЛЕНЄ ПЕРЕКОНАЭ — ВАС ФАКТИЧНО ЩО —
DREWRY'S
REDWOOD LAGER
в порівнаню кождого краю є найлучше.
Его частість і він все гарантуеть ся.
ПИТАЙТЕ ЗА НИМ!

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офісів в [illegible] ОНТАРІО, КВЕБЕК, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІШ КОЛЮМБІЇ
Авторизований капітал . . . 10,000,000.00
Капітал вплачений 6,620,000.00
Резервовий фонд 6,620,000.00
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і доряжоуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave
ВІННІПЕГСЬКА ФІЛІЯ N. G. LESLIE Manager
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

НА ПРОДАЖ
176 фарм між норвежскими поселенцями в східно-центральнім Саскачевані.
Ми видали власно тепер книжочку на 32 сторінках, яка містить повний опис кождого куска землі, звіти зі жнив, листи від дійсних поселенців і понад 70 фотографій.
Коли ви хочете дістати закуток в урожайнім і розвиваючім ся дістрікті, пишіть до нас за сею книжечкою. Посилаємо єї за дурно.
THE WALCH LAND CO.
Northern Crown Bank Bldg. Winnipeg, Man.

UNION BANK OF CANADA
Резервовий капітал понад $ 8,000,000
Актива разом „ $56,000,000
Ощадности. Сей департмент одержує цілу нашу увагу. $1.00 почавши приймаєть ся як вкладки щадничі.
Мані ордери продані платні в всіх частях сьвіта
A. F. Schimnowski Менаджер.
North End Branch Cor. Selkirk Ave & Salter St. WINNIPEG, MAN.

Русско-німецький шпиталь
ДОКТОРА
G. Kalichman-а
В ВІННИПЕГУ.
Спеціальне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лічимо і виліче лічено сифіліс „606“ проф. Ерліха.
Лічене полового безсиля. Лічемо всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
ШПИТАЛЬ і ОФІС:
453 Selkirk Ave. - Winnipeg, Man.

Всенародна Канцелярія
під управою [illegible]
ПРОДАЄМО шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найліпші і найскорші кораблі.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всіх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.
РОБИМО повновластя, контракти купна і продажи дарованя, скрипта [illegible] і інші документи, легалізовані через Ц. і К. конзулят.
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінциї.
ВИСИЛАЄМО гроші до всіх частий сьвіта, скоро і безпечно.
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінциї.
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
ЗА ВСІ справи переправлені в нашій канцелярії гарантуємо
У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіть і приходіть на адресу
WSENARODNA KANCELARYA
J. G. [illegible], нотар
Телефон. Garry 2268 215 Logan Ave. Winnipeg, Man
На відповідь долучіть 2 ц. марку

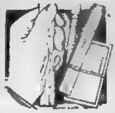

Нашим приятелям і вам доставляєте дерев'яний і різний будівельний матеріял ... [illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Tel. Main 2510

VEGREVILLE.
Купуємо живий дріб кількиб не було після 1-го Октобра
ЗА ГОТІВКУ
Приносіть тільки товсті і добрі штуки. Худих і дрібних штук не хочемо.
Платимо найвисші ціни за товсті штуки.
Кури, Качки, Гуси, Індики.
Province Produce Co. - Vegreville.

◆◆ СПИРТУС, ВИНО і ПИВО. ◆◆
Держимо лише найлучші гатунки Спирта, Вина і Лікерів в найнизших цінах
[illegible]
Всі почтові ордери полагоджуємо скоро
Пишіть, телефонуйте або приходіть на нашою літотою ціні
T. D. CAVANAGH, Limited
179 Higgins Ave., Winnipeg. Напротив С. P. R. стациї
Phone Main 2066

Дописи.

Калдер, Саск.

ТРИ ПАРТИЇ — КОЛИ І ЧОМУ РОСІЯ ПОБОРЕ АВСТРІЮ.

Є в нашій околиці три партиї. Перша, се Русини Українці — люди будь що-будь свідомі бодай своєї національности. Другі, се москофіли — народ темний і веселий. Мимо своєї темноти хочби кого розвеселять.

Почули они про можливість австро-російської війни, отже вже випророкували як і що має бути. Кажуть:

— Росія не зачне війни з Австрією доки не покушає сьвяченого, бо якби зачала борше, тоби програла. А як покушає сьвяченого, тоді всіх побе.

Сьмішно! прецінь й Австрія покушає сьвяченого, отже чомуб рос. сьвячене малоб бути ліпше від австрійського? Ну, та в темного чоловіка все можливе. Не знають, що перевагу на війні мають армати, ліпше вишколене, здорівше військо, дисципліна і пр. а не сьвячене. Якож кількох сьвяченого й не видів, а цар Микола їсть шороку, але се Миколі не помогло.

Третя партія, се всякі місіонарі, що дійсної, корисної роботи не роблять, але роблять вау, забороняючи читати укр. часописи. Про К. Ф. кажуть, що в нім є чорт і пр.

Тожних в нас богато. Коли мав до нас приїхати д. Демидчук, так чимало навіть пособів не були сему раді. — Хиба ми до галицьких шкіл пошлемо свої діти, — казав дехто. А один бадітний чоловік, то просто звемірював людий до своєї народної справи. Колиб всі були такі, так певно не далеко сьвіт зайшовби.

Аня Заяць.

Northern Valley, Alta.

На сій кольонії мешкає 35 наших родин. Заінтересованя ся справами просьвіти в нас майже не істнує. Пійдіть від хати до хати, а побачите, чи знайдете де Кан. Фармера? Ні! На цілу околицю знайдесь якая сім, або вісім, що предплачують „Кан. Русина“ і „Канадиєць“.

Церков зачали в нас будувати ще минувшої осени, та задля браку гроший лишено будову на якийсь час. З весною зачне ся будува[illegible]

Чотирох наших приятелів тепер до Серафимів і других замовляють, щоби йшли за ними, та мабуть більше не знайдуть таких, як самі.

Робота в нашім місточку, Вермілйон, буде досить з весною.

Фармер.

St. Martin, Man.

З нашої кольонії доносують звичайно „як на Рідно, то аж знов на Рідно“.. За то може Хв. Ред. буде ласкава скорше помістити мою допись.

Так про що тут властиво писати. Сніг, мороз — одним словом зима. Руху нема тут майже ніякого, бо фармері на дорібку. От кождий працює з осібна для себе. Деякі возять на будову дерево, слупки на огорожу і все то що потребує нове господарство. Корти хоч і я да рубати але він що не рубає ніхто.

Зайшлий.

НАКОЛИ ВИ є заінтересовані в справляючих землю чинниках, то я можу вам вислати мою книжку о тім чрез. Вона містить формули і богато інформаций для фармерів, котрі хочуть дістати найбільше і найліпше за свої гроші. Книжку вишлють ся задурно на просьбу.
Dr. William S. Myers
Director Chilean Nitrate Propaganda
17 Madison Ave., New York.
Нема філіяльних офіс.

Prussia, Sask.

Хв. Ред. К. Ф. Прошу помістити на сторінках вашої часописе мою допись.

Наша кольонія заселена по більшій части Німцями. а Русинів є мало. Минувшого року був досить урожай, тільки що град трохи побив збіже котре ще небудь до споминки. Осінь була негідлива, а зима для фармерів досить добра, бо нема острих морозів і сніжу такого так мало, що саньми не годен їхати, але возом.

На нашій кольонії відбув ся мітинг на 7. лютого в справі тих 35,000,000 даллярів, котрі п. Борден хоче дарувати ще чужим лідам. По руских кольоніях повинні фармері скликати мітинги і протестувати против забаганки п. Бордена.

Та богато є несьвідомих людий, що підпирають таку руйнуючу нас політику консерватів. Найбільше таких є мабуть, в Манітобі.

Пощо їм підпирати консервативних богачів? Хиба они самі такі богачі? Буває, що манітобський фармер сидить на 8-10 літ на фармі і має виробленого 5 акрів. Бідак! На літо мусить брати мішок на плечі і йти на роботу.

Богато з таких бідаків підпирає консерватів лише за гонор. Чолом рад що аж, коли консерват усьміхнесь до него, та дасть цигара. Се те саме, що хрунівство в старім краю — голосоване за ковбаси.

І взагалі воно господарка погана. Є сторона, де літом не виженеш чим їхати, — возом, човном, чи на щудлях. І все то байдуже нашим консерватам. Они не дивлять ся, що фармер не може до міста дістати ся. Они думають лиш з него мати послідне і дати богачам в Англії.

На слідуючий раз напишу свою думку про те, чому Манітоба не хотіла голосувати за створенєм границь.

М. Баран.

Фармерська компанія.

Цілі літа фармері в зах. Канаді думали, що їх обрабовують. Они мусіли давніше продавати збіже в елевейтрах. Тоді не було платформ, з яких можнаб збіже ладувати до вагонів і відсилати. Тоді фармер тратив 20 ц. на бушлеви чи то пшениці, чи чого другого.

Перед кількома літами фармері на заході виробили собі думку, що треба основати Спілку, чи Компанію, до якої належалиб всі фармері, щоби так поліпшити свій стан. Они хотіли справедливої ціни за збіже, а також справедливої ціни на тім, що они купують.

Перед 10 літами зібралось кількох фармерів в Індіян Гед в Саскачевані і основали: Grain Growers' Association of Saskatchewan. Пізнійше основано таку компанію в Манітобі а відтак і в Алберті (United Farmers of Alberta.)

Нині сї товариства стали сильні і є великого значіння.

В 1906 р. саск. фармері вислали делєгата до Вінніпегу, щоби довідавсь про всі подробиці що до продажи збіжа. Звіт сего делєгата був такий, що найліпші інформациї дістанесь тоді, коли фармері зачнуть самі висилати свое збіже на сьвітові ринки. За тим пійшли фармері згаданих трох провінций і тоді основано компанію Grain Growers' Grain Company

Нині она стала найсильнійшою збіжевою компанією в Канаді. Слідуюча таблиця показує сї цифри. Перша колюмна се роки, друга показує скількість висланого збіжа

1907 —	2,340,000	бушлів
1908 —	4,990,541	„
1909	7,643,146	„
1910 —	16,332,645	„
1911	18,845,305	„
1912 —	27,555,436	„

Від 1906 р. до червня 1912 р. компанія вислала 77,707,067 бушлів пашні. Виплачена компанією сума в тих літах виглядає так

1906	$ 5,000
1907	11,795
1908	30 385
1909	120,708
1910	392 957
1911	492,062
1912	586,472

Сю компанію основали самі фармері і она належить нині до фармерів. Всю роботу в ній роблять фармері. До неї належить нині 13,000 членів. Удільником в ній не може бути ніхто крім фармера. Дохід кождого року є великий. Минувшого року 5000 удільовців пристало, а богато з старих докупили нові уділи. Дивіденда (заробок) минувшого року виносив 10 процент.

В 1911 і 1912 компанія відослала 23,989 вагонів збіжа. Она може брати збіже з усіх сторін і продавати по найліпших цінах. На всі листи компанія точно відповідає і дає інформациї. На слідуючий рік компанія буде рівном достарчати фермерам потрібні річи, як: матеріял до будови, муку, машини і др. по можливо низьких цінах. Читачі газети можуть жадати ще інших інформаций пишучи до редакциї, або впрост до компанії. Grain Grower's Grain Co. Keewayden Building, Portage Ave. East, Winnipeg, Man.

Коли ви хоруєте часто на затверджене, то Chamberlain's Tablets мають на се дуже загідний і благородний наслідок і дуже відповідають на таке. На продаж по всіх складах.

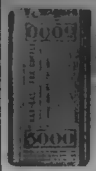

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Thomson's Канадійські для кави.
[illegible]

В шапах Гренд Тронк працювати-ме 6,000 робітників.

G. T. P. шапи в Транскона, Ман. вже отворені і нараз до 1000 робітників почали роботу, але ще компанія приймати-ме до роботи і так буде тревати якийсь час, доки в $7,000,000 шапах не буде працювати 6,000 робітників.

Із сеї то причини кождий робітник, буде оглядати ся за лотом, отже як раз тепер є нагода скористати на скорім прирості ціни, бо лоти підуть в гору і можуть підвести ся на цінах з кождим разом.

Лоти наші є на найліпшім положеню суха рівні. Условини приступні. Податок на лотах не заплатит, проценту не рахуємо а контракти видані нами гарантує правительство. Пишіть скоро, бо ціна незадовгі піде в гору. Памятайте що весна надходить і тут нова робота начинаєсь.

FLEER & WHITE
Box 2106 — Winnipeg, Man.

Надзвичайна знижка
F. O. B. Winnipeg.
Вод дрилі - Посуновні диски 7, 8, 9, 10 і 11 ф. кождий $75.00
Диск ві борони - 7 і 8 ф. 16 цв. диски, кождий $28.00
40 сотові 2 ц. сталеві сани, 7 ф. принобік кожді $55.00.
William Eddie,
179 Princess St. Winnipeg.

LIMO DRUG CO.
наслідники по
Rogers the Chemist
883 Main St. Winnipeg, Man.
Лише за два центи Ви можете дістати один наш календар зором Збірник [illegible], здоровля і довжину. [illegible]

$100 нагороди для тебе.
[illegible]
63 Park Row, Room 1013, New York N. Y.

За дрібні оголошеня, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00.

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосе з тваря, а борода і доба не було, без малого болю, не лишаючи найменших слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Приймаємо і долари через Моней ордер або в реєстрованім листі або почтовими марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як его уживати.
Адрес: Dr. SELLIGS
56 Delancey St., New York, N. Y.

Ліпший товар за ті самі гроші, або той сам товар за менші гроші ніж деинде.

[illegible]
Chicago.

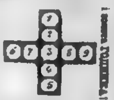

ДАРОМ $100.00 ГОТІВКИ
[illegible]
ROTHENBAR DEP'T (8)
[illegible]

Melville — Melville.
Дорогі Краяни!
Чи ви приїхали [illegible]
[illegible]
NIKOLAI MIHAIONUK
Box 350 Melville, Sask.

— Хто не подасть з передплатників старої і нової назви почти, той не буде мати зміни адреси.

Не вдасть ся.

Консервативна хитрість, а хрунівство руських одиниць в Канаді хотять взяти верх над руським народом. Та навряд що таке можливе. Вояна хитрість і хрунівство доти можливе, доки воно є тайною одиниць. Та скоро лише та тай на стане сь загально звісною — тоді гуд-бай і ти хитросте консервативна, та й ти хрунівство деяких руських одиниць, — які ради поліпшеня в легкий спосіб свого матеріяльного стану зробити усе готові.

Вже від довшого часу бачу розголос дістось тим комітету в Алберті, що там є там відбудуть ся віча и цілям вибрани своїх послів до провінціональної палати. — Ну, нічого злого. Хай би і Русини мали своїх послів в Канаді. Та тут бо не те, ой, не те. Тут чути політику консервативного „генія“ дух політичної корупциї Роджерса, того Роджерса, що в виборах не знає орудства справедливости, не знає що в Канаді є свобода слова, того, щоби здобути голоси воно незвичайно знає — підлостию. Підлостию — його ціль — і тут завоювати руські голоси які — як загально звісно — падали лише за ліберальних кандидатів в Алберті і Саскачевані. І Роджерс придумав добрий план: — вибрав визначнійших одиниць в усіх трох провінциях, приобіцяв їм в Піс Ривер пятьдесять тисяч акрів землі по 50 ц. акр, лише, щоб ті розбили руські голоси основуючи „Руську національну партію“ — і ті панки, (а їх є всіх пятнайцять, в Алберті пять, в Саскачевані чотирох а в Манітобі шість, імена яких подам пізнійше), вже мали недавно в Вегревил віче в тій справі. Біда лише, що те віче не пішло як того хотіли головачі. Народ відразу добачив що тут щось не теє, бо „панки“ на віччу показались так як самі того не хотіли. Так пише дописувач до „К. Русина.

Вони ради особистої користи, радо хотять заснувати національну партію, яка — однаб істнувала поперед консерватистів. От вам і хитрість.

В Квебеку сталась та сама історія. Звісно, там усе урядували ліберали. Консерватам не могло ані снитись мати своїх послів. Так що вони роблять: закладають національну партію. До неї входять визначні патріоти, націоналісти Перед виборами поборювали і консерватистів і лібералів. Звісно — націоналісти. А по виборах? Ге, по виборах? Усї вони почали лизати консервативну (Бордена) руку і годитись в яких на все як справдішні консерватисти. Щож їх обходить тепер народ? Вони-ж консерватисти, були і є, тай інакше чим консерватисти поступати не можуть. Хотять чого консерватисти, а хоч би се було і проти волі народа, так того самого хотять і „націоналісти“. Виходить, що націоналісти ріжнять ся від консерватистів [illegible] а більше і нічо. З таких націоналістів є на стільки народови користи, що має розбиті голоси.

А о се головно ходить консерватистам і в Манітобі, Саск. і Алберті. Хотять при помочи руських махорів, поражнити Русинів, розбити голоси, і слаб можливо, мати руських послів, які відтак, більше чим певне, пішлиб рука в руку з консерватистами, бо ж ті дали дарунок — трицять двайцять фармів і половина. Із ті панки спродавши малиб найменьше один мілійон долярів, а ти народе — дулю. — Отже осторожно, бо заплатись у ту сітку дуже легко можна …

?

Треба раз сьому конець положити.

Коли в нашім житю тут в Канаді під деяким оглядом бачить ся поступ до кращого, то бувають однак сторони, в яких наше житє вертаєсь взад. Деякі гріхи не лиш не маліють, але щораз стають більші.

Я маю на гадці пиянство. Що день то йде до гіршого. Де забава, там і бійка мусить бути, а з нею корі, поранені, поколені, поарештовані!

Се ж сором цілому народови!

Чи ми справді такі вже некультурні, що в нас щось таке можливе? Ми всі, кажу, бо тут лиш не самих одноморалізованих, але Джеків. Не лише ті, що в них нікого почутя сорому, ніякої чести, але ми всі, ціла громада тут винна. Ціла громада, беручи загалом, на кожним [illegible] в огонь скочилаби.

Во подумайте! Не самі Джеки уряджують забави, весіля, то що. Їх уряджують також нібн перав порядніші люди. Та як они їх уряджують? Не дивоту. — не так як личилоб розумному чоловікови. але так, як звичать дурнем.

Запитайте кілько пива було на весілю в сего, в того, в десятого, а почуєте: там 26 кегів, там 30, там 37, а 40. Вже навіть самі жінки такі безличні, що просячи на весіле кажуть Прийдіть таки, є 36 кегів пива, буде тілько а тілько полісменів, бити ся не будуть. Чи не погано! І люди, ті чесні люди, газди, горожане, господарі йдуть на таке весіле, бо і чомуб не йти? Прецінь чоловік раз женить ся.

Та згори можна сказати Такий йде до такого! Порядний чоловік не пішовби там, де згори кажуть, що буде чим впитись до бесяма і що попють ся, тому згори бере он полісменів з канчуком.

Ні, порядний чоловік оминав би таких гадів: він просто сказавби, що не піде тому, що там будуть погані [illegible]

А ми йдемо. .

Та чи можнаб сьому зарадити? Здаєсь, що можнаби, колиб не цілком, то всеж в великій мірі.

Де людий є більше, як по містах, там треба уряджувати відчити на сю тему, роздавати перше запрошеня, на яких виразьно зазначити, що відчит про Джекомахію, або бійки на весілях і т. д. Тоді і Джеки поприходилиб і ті, що хоч і до порядних людий числять ся, то купують на весіле 36, або 40 кегів пива На відчитім не говорити про процент алькоголю в пиві, в вискі, в бренді, але про брак сорому, про брак розуму, про брак людської гідности і вартости в таких людий.

Думаю, що чоловік нечестний, бо бідний, та вродженний, не звісіди віра. Бувають і богаті підлі, або ніякі. Долар не виробить в чоловіка моральних засад тут треба моральної науки, треба показати чоловікови чорне і біле і запитати, чи в него є одно, чи друге. Треба ему сказати: Ти не чоловік, коли так робиш!

Се помогло, хочби в части Декто таки отямить ся.

Одним треба, щоби кожний з тих, що бачить зло, не браталися з тими, що купують 36 кегів пива і беруть на весіле полісменів.

Треба, щоби наші передові люди звернули на се увагу і чи то відчитами, чи як старались лиху зарадити. Чимало (думаю) моглиб тут зробити священики.

Може хто має на думці інший спосіб, так нехай скаже в часописи. Треба раз конець сій гризні положити — або знищити сї, або бодай відлучити людий від кегів, одних на право, других на ліво, як каже св. Письмо.

Лошук

Подрібнійші вісти про російські приготовання.

Росия готовить ся вельми скоро вже від пів року, але в тайні. Подробиці зарядженя військової російської управи не доходять до прилюдного відома, а се з причини незвичайної строгої заборони і замкненя границь. Мимо сего однак появляють ся вісти, з яких ясно видно, що російські приготовленя переходять ся в більшій мірі, чим досі загалом догадувано ся.

Російська військова управа старає ся передовсім о підвисшене мирової стопи своїх війск. В західних військових округах зібрано армію, що переростає звичайний мировий стан 300,000 жовнірів. Армія ся числить отже пів мілйона жовнірів Польских резервістів вищіфано в західних губерніїі вислано до казанської і самарської губернії, частину на Сибір, а навіть на монгольску границю.

Рівночасно зі скріплюванєм війск, скріпляє Росия незвичайно скоро всї твердині в Конгресівці і на Волині. Східну сторону варшавської кріпости получено за посередництвом колиї твердинь зі Згенком, а західну з Модліном, через що утворено замкнений трикутник твердинь, уоружених в понад 2500 гармат і понад 100 000 жовнірів.

Також кріпости Гродно і Ковно засмотрено сильно в оружа, амуніцию і жовнірів. Задачею тих твердинь є вдержати можливий похід німецких війск. Одну з найсильнійших російских кріпостий, Берест Литовський, перемінено тепер в операційну основу і осередну точку. Навіть перебудовано і відновлено перестарілі кріпости Дубника і сильно скріплено при помочи земних твердинь. Важна узлова стация російских залізниць Ковель перемінена в сильний кріпостний табор, а тимчасові кріпости Луцка і Ковна на Волині значно розширено і скріплено, причім засмотрено їх в величезні запаси воєнних матеріялів. Скріплено також становища Дубна і місцевости Кремянець і Острог на Волині, які вельми сильно укріплено.

Рівночасно також переведено великі військові приготовленя вздовж румунської границі. Вибудовано сильні нові позиції на границі против Бендер і Галац, а від Дубосарів установлено батериї, які мають уможливити ворогови пробу переступленя Днїстра. З величезним стараням заняли ся також будовою і забезпеченєм залізничих шляхів і важних доріг. Вельми сильно скріплено позиції під Рошиканами, Серпами, Жирінковом і Дорогуском, які служать до оборони залізничих шляхів. На залізничих дворцях нагромаджено много шин, побільшено шляхи і пороблено приготовленя до полевої військової переправи.

В польскім Королівстві над самою галицкою границею, напротив Кракова будують великі укріпленя (шанці), які будуть засмотрені сильно в артилерію. Окрема комісия розглядає плани перебудови укріплень Києва Залізничі уряди одержали приказ поробити всякі приготовленя, щоби на випадок потреби можна було на даний знак згромадити в певних місцях возові парки. Важнійші залізничі стациї остають вже під нагладом військовим Граничну сторону скріплено лінійовими військами З незвичайним поспіхом громадять військові власти живність, амуніцию, лікарскі середники, зимову одежу, обуви. і т. д. Всі твердині засмотрено в запаси на шість місяців, в Литовський Берест і Варшава навіть на значно довший час. Зроблено також дуже великі замовленя на консерви, сухарі, сіно, овес і т. д. в найкоротшім речинцем достави. В Німеччині замовлено 300 тягарових самоходів з речинцем достави до дня 1. марта. Всі фабрики амуніциї в державі працюють днями і ночами На величезних дворцях, положених дальше від границі, побудовано парові пекарні, нагромаджено великі скількости шатер, дерева, вугля і т. и. Побільшено також мостові парки.

РОСІЙСКО-КИТАЙСКИЙ СПІР.

Між Росиєю і Китаєм дуже напружені відносини. Ходить іменно о Монголію, яку рада би загорнути Росия, стрічає однак опір в републиканськім правительстві Китаю. Росия настроїла собі грошем і облесними словами монгольского управителя Хутукту, а сей вислав представників китайської републики Юаншікаєви, що відриває ся від Китаю. Рівночасно вислав [illegible] до Петербурга з просьбою о царске покровительство. Ціла ся комедия з посольством була з гори зановлена Росиєю, як повід до того, щоби Росия положила свою лапу на величезній монгольскій країні!

Але сї апетити Росиї опірає постава Китаю. Юаншікай вислав до Хутукти телеграму, в якій звернув его увагу, що коли так дальше буде поступати то робить его відвічальним за евентуальну війну, а з своєї сторони заручує, що приверне лад в Монголії і допоможе до поширеня будівлю.

„New York Herald“ доносить з Петербурга: Російске правительство вислало в ноті, вислачій в формі грізьби невдоволене для поведеня Китаю в монгольскій справі і зажадало заплати відшкодовани з нагоди [illegible]. Заявило також, що готове є згодити ся на відрочене заплати, коли постанова Китаю змінить ся. Китай досі не дав відповіди.

Носить ся на новенький заколот в Азиї, бо китайске правительство почине остро добирати ся до монгольских князів. Китайске військо вмашерувало до князівства Сунітот і увязнило двох місцевих князів.

Ви переконаєте ся, що аптикарі скрізь добре говорять про Chamberlain's Cough лікарство Вони знають з досьвідів в продажи, що з случаях перестуди на них можна полагати і воно є приємне і певне. На продаж по всіх складах.

ТРАГЕДІЯ В ГАМІЛЬТОНІ

В Гамільтоні Онт. знайдено перед кількома днями тіло 30 літного Казимира Лінкевича майже з відрубаною головою. Его найдено в шопі на дрова. Він мешкав в Войка на 206 Фергусон улиця. В домі знайдено жінку Войка зі враненою головою, а на підлозі плями крови. Ранену жінку забрали до шпиталю, де она лежить в безпамятім стані.

Убитий і Войко оба працювали в зелізній фабриці і того вечера, як сталась ся подія, прийшли они до дому.

Бойкова жінка зізнала на допиті, що Лінкевич прийшов до єї спальні і вдарив єї сокирою. Єї чоловік прийшов боронити єї, вирвав сокиру з рук напастника і вдерив Лінкевича. Що дальше, она не знає.

Чому кури їдять яйці.

Майже у кождого фармера буває, що особливо весною кури їдять яйці. Се дуже погана річ, бо курка така наче налоговий и як все буде робити шкоду фармерови. Та се вина господаря.

Курка не є на стільки розумною, щоб знала, що яйце смачне. Она довідаєсь про се нечайно. Звичайно буває у фармерів таке, що зимою годуєсь кури барабольою, а зерна даєсь курам мало, бо они мовляв в зимі не несуть ся. Бараболя і друга мягка пожива для курий в зимі спричиняє се, що кури весною часто гнуть, бо знова несуть яйця з тонкою, слабою шкорупою. Такі слабі яйця несуть рівном і кури годовані зерном, але які зимою не мали подоста гашеного вапна і піску.

І курка знісши яйце з тоненькою, слабою шкорупою дуже легко роздушує єго, а відтак бачучи, як яйце плив, она коштує, а відтак — з'їдає білок і жовток, бо се присмак, з'їдає і шкорупу, бо она жадна вапна. Се несподіванка стає відтак налогом, від якого дуже трудно відучити курку.

Щоб се справити, треба подбати, щоб між курми була постоянно баночка з гашеним вапном. Відтак треба покласти гнізда в темнім місці, або заслонити їх так щоб курка лиш бачила зайти туда. В такім разі курка хоч і роздусить яйце то не бачить его. Треба також і наглядати і курку, що по гнізді шпорить сей час відгонити Рівном шкорупу яку даєсь курам, треба завсігди дрібно поломити, бо і тим кури можуть легко навчитись їсти яйці. В кождім разі лекше остеречи, чим відучати.

Солому, яку фармері в Алберті дотепер палили, буде мож продавати до фабрики паперу, яка має побудуватись в Медсин-гет, Альта.

* * *

Хто передплачує щоденну часопись „Діло“, що виходить у Львові, Ринок ч. 10., той знає що дієть ся в цілому сьвіті, особливо в старому краю і в цілій Европі Редакторами „Діла“ є найкращі публіцистичні сили, тому матеріял як найдобірнійший До того кождий передплатник, що пришле річну передплату в сумі 9 дол., дістаєвати ме дуже цікавий тижневий додаток „Неділю“.

„Діло“ повинні мати в себе всі товариства і читальні.

ДОБРЕ! ДОБРЕ!
[illegible]
DYOLA
[illegible]
The Johnson Richardson Co., Ltd. Montreal, Can.

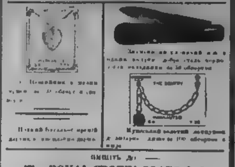

Чи Ви хочете гарних дарунків - свобо дістати шось даром? Єсли так, то уживайте
ROYAL CROWN SOAP
[illegible]
[illegible]
Пишіть до —
The ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
Premium Department Winnipeg, Man.

LELAND THEATRE
між
Andrews і McGregor Str.
на
Selkirk Ave.
ВЖЕ ОТВОРЕНИЙ
І тепер не потребуєте холити аж на ул. Мейн і оплачувати стріт кари коли за ті гроші що буде вас коштувати на улиця Мейн один раз, то в театрі Leland можете подиви ти ся два рази і побачити еще ліпші історії чим на ул. Мейн.
Зайдіть раз а переконаєте ся.
Зверніть увагу також на те, що Ліланд театр є першим і одиноким руским театром у Вінніпегу

ЗУБНИЙ ШПИТАЛЬ.
[illegible]
Dr. [illegible]
[illegible]

СТІННИЙ ПЛЯСТЕР
Плястер "Empire" є найлутшим зі всіх.
Плястер „EMPIRE“ має в собі і силу латкованя і силу електричности за одним разом
Одинокими фабрикантами
— THE —
MANITOBA GYPSUM CO.,
LIMITED
Winnipeg - - Manitoba.

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1105. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпегу, проте коли засилаєте свое замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.
[illegible]

Тукета
T & B
папіроси
не злезні.

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ.

Просимо звернути свою увагу на нисше подані правила і після них звертати ся до редакції.

Річна передплата за „К. Ф.“ виносить $1.50, піврічна 75ц., квартальна 50ц.

По одержаню передплати не відповідаєть ся листовно але змінаєть ся дату при назвиску кождого передплатника.

Міжнародна Канцелярия

для адвокатских, нотаріальних, староправних і канадийских справ.

(Найстарша руска фірма в Виннипегу).

ВИРОБЛЯЭ: повновласти і контракти купна — продажи, легалізоване через консулят,

ПЕРЕПРОВАДЖУЭ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через первородних адвокатів в Старім Краю;

ВИРОБЛЯЭ подання в військових справах, себто: увільнене від вправ, контролї і асентеруику.

ПРОДАЭ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЭ ГРОШІ до всіх краів.

ВИРОБЛЯЭ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.

АСЕКУРУЭ від огню і на житє.

КУПУЭ І ПРОДАЭ всякі реальности в місті і на провінциї.

[illegible]

Години урядові: від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим занятє не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера.

Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.

Адресуйте:

E. WARSZAWSKI & CO.

— НОТАРІ. —

844 Main str. Winnipeg, Man.

Вісти зі старого Краю.

ПОЛЬСЬКЕ ПОВСТАНЄ ПРОТИВ УКРАЇНЦІВ.

Поляки віддавна лагодять ся до повстаня. Се і нічого дивного, бож так повстань они вже робили кілька.

Та ми знаємо, що своїми ворогами Поляки можуть уважати Москаля, Німця, ну, а вінци, колиб хотіли, то й Австрию. Між сі три держави поділено давну Польщу. Виходить тепер однакож, що теперішні приготовання звернені не против Москаля, ані Німця, але проте Українців.

Є в Кракові організація, що звесь „Комісия тимчасова сконфедерованих стронництв неподлеглосцьових". Належать до неї польські соціалісти, революціонери, людовці, та демократи. Отже се товариство організує оружні відділи і збирає гроші на воєнні ціли. Ті відділи малиб помагати австр. армії на випадок війни з Росією.

А є друга подібна організація у Львові, що стоїть під командою „Комітету обивательского". До сеї орг. належать вже поляки, на всякі інші пани. Вони закладають соколи, та по селах „Дружини Бартошове" і сі збирають ся йти з Австрією на Москаля.

Обі сі організ. дістають карабіни від військових австр. властий, в яких вправляють ся.

Говорять поляки одно, а думають друге. Лихо однак в тім, що тут, то там проговорять ся і поволи вилазе шило з мішка. Так польска газета Wiek Nowy подає бесіду якогось Кшиштофовича (Поляка) виголошену на зборах, який казав виразно, що „в найблизшім часі, скороб вибухла війна австро-російска, підемо всі як оден на Русинів, бо ті тайно приготовляють революцію против Поляків, яку ми (Поляки) при помочи воєнних генералів мусимо згнобити".

Русинам се добре знати.

Рівнож шовіністичний посол до Відня, вибраний з Тернопільщини написав в „Слові Польскім", що польські воєнні відділи не підуть на Москаля, але будуть пильнувати порядку в краю.

Съмішно! Ціла Польща славна з того, що „нерządem stoi" (непорядком стоїть, тримає ся) і тим що безрядком впала, а нині Поляки, ті відвічні гнобителі чужих народів, а вже головно нас, заберають ся стерегти порядку.

Розуміє ся, що побачивши польське шило Русини будуть мати за що поготовлю і колиб прийшло до чого, то певно не дігалиб покірно від польський обух.

* * *

Старий Франц Йосиф недавно вислав підполковника кн. Гогенльоге з листом до російского царя. Що в тому листі було не знати, через те ся справа набрала великого зинтересованя. Ріжно толкують, що и гби писати австр. до російського. Певне, що головним предметом в сім листі мусять бути теперішні відносини обох держав, однакож в яким тоні, з якого боку і з якою цілию зачеплено сю справу не знати. Можливо, що сей лист буде мав свої наслідки, а може...

* * *

Кажуть, що цар противить ся війні, а хочуть ей царчата. Недавно, вже по висланім листі було уряджено в Росії кілька зборів, на яких постановлено жадати від царя розправи з Австрією — себто війни

* * *

Справа укр. університету стоїть ніби на одним місци, та мабуть довго не встоїть. Виступи укр. послів вже настілько поважні, що можуть спинити наради парламенту як се стало ся зовсім не давно, де сам початок укр. обструкції так настрашив членів фінансової комісії, що наради перервано на кілька днів.

Що до виборчої реформи до сойму, то рівнож справа стоїть на місци.

* * *

На ювилейний дар Ів. Франкови вплинуло до 8. лютого на вкладкову книжочку „Дністра" ч. 9000 — 4354 кор. 53 с.

ЧИ ВИ ДІСТАЛИ НАШ НОВИЙ

На весну і літо

КАТАЛЬОГ?

ВІН ЯКНАЙДОКЛАДНІЙШЕ ПОКАЗУЄ НАЙМЕНШУ РІЧ ДЛЯ ВАШОГО ДОМУ НАПИШІТЬ, КОЛИ ЩЕ НЕ МАЄТЕ, А МИ ВАМ ВИШЛЕМО.

Наша повна запорука не допускає до страти наших костумерів.

Коли для якої причини ви не зовсім вдоволені, відошліть товар, а ми вам заміняємо за інший, або віддамо гроші. Не хочемо, щоби хтобудь був з нас невдоволений. Хочемо, щоби всі були вдоволені, щоби знали, що за свої гроші купують що найліпше. Ми тому раді, щоби всі послугували ся нашим катальогом і користали з нашого порядку висилання товарів. Ми вірим, що се вощадить вам богато гроший, а тимсамим буде значною знижкою в теперішних високих видатках на прожиток

THE T. EATON CO. LIMITED.

WINNIPEG CANADA

Телефон: Сеймор [illegible]

ALBERT I. GOODSTONE B C L.

Адвокат Крайовий і Нотар

що говорить по руски.

Канцелярия Suite 23—26

Canada Life Bldg

640 Hastings St. W. Vancouver B. C.

Дуже поплатне занятє для кождого!

Вечером по щоденній роботі можете в легкий спосіб заробити 20 - 30 долярів на тиждень, лишень напишіть лист і припишіть 2 ц. марку на відповідь, а отримаєте інформациї

Адреса

Dr. John Chmielnicki ..

[illegible]

Somerville Mass.

Коли масте напади жовчі спробуйте Chamberlain's Tablets. Вони суть знаменнї. На продаж по всїх склепах.

Які книжки є найпотрібнійші для Русинів в Канаді.

I. Важнійші права Канади - - - 35 ц.

II. Закон відшкодовання робітників - - 10 ц.

ХТО НЕ ЗНАЄ СВОГО ПРАВА, ТОГО КРИВДИТЬ, ХТО НЕ ХОЧЕ!

Не в чарці шукати розради на горя та смутки в житю, а в добрій книжці.

Добра книжка се найліпший друг чоловіка. Се приятель духа!

Читайте отсї книжки. Ми Вам їх поручаємо.

Некультурна — знаменита повість за свої писательки Кобилянської	15 ц
Орися і інші оповід. — Куліша	15 ц.
От собі казочки, — казки, що висказують глубоку правду житєву. — Кіплінґа	15 ц.
Геновефа	30 ц.
Без Бога на сьвіті	20 ц.
Історія о сімох мудрцях	25 ц.
Історія про сироту Івася, — чудове оповіданє, про сироту що тинялася по божому сьвіті. Читаючи ei, мусите плакати	15 ц.
Оповіданє про Григорія	20 ц.
Олекса Довбуш	15 ц
О терпеливій Олені	20 ц
Оборонець проституток — В книжці сій боронять ся найнещасливійші сотвори людства. Перечитайте сю книжку, а інакше будете дивить ся на них.	.5 ц.
Казки за Жидів, з творів Головацкого	10 ц
Гостьова Поляка в Русином	15 ц
Пів копи казок	20 ц.
Сьвята Інквизиция	50 ц.
Фармазони, найбільшого поета Буковини, Федьковича	25 ц.

Гаразд Канадийці!

Я календар „Запорожець",

Вже приїхав з Старого Краю до Вас в гості!

Хто хоче мати мене в своїй хаті, той мусить заплатити за мене 40 центів. Хоч заплатить то не пожалує, бо нікто як „ЗАПОРОЖЕЦЬ" вже росказати про всьо на сьвіті.

Хто спровадить мене в 5-тьох примірниках, тому дам одеи даром. Я продаю ся тепер в Руській Книгарни, тому й пишіть по мене так

Mr. ZAPOROZEC

c/o. **Ruska Knyharnia**

850 Main St. - Winnipeg, Man.

CANADA.

В ТЕАТРІ EMPRESS

„If". Так називає ся театральна штука, яку будуть відгравали в Емпрес театрі. Ділить ся она на три части. Пробудженє Любви, Ніфа Ніягари в ночи і мешканці підземного сьвіта Головною особою буде в сій грі панна Фулдер. Дирекція театру наперед обзнакомляе своїх прихильників, що се чего подивити ся все, що буде показувати ся в сій штуці, штучне і не треба боятися ся вибуху пожару і т. п. Штука „If" незвичайно інтересна.

Друга штука буде „Пустельний стрейк". Дальше всякі інші штуки, сьпіви, гімнастичні штуки і найдобірнійша музика.

Все се вартне, щоби на

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА.

$100,000.00 будуть визначені даром першим 100 костумерам

$100
21
28 22
27 29 23
26 24
25
Credit

$100 НАГОРОДИ ДЛЯ Вас.

$100 НАГОРОДИ ДЛЯ Вас.

[illegible]

Пишіть по інформації до

FERTILE LAND DEVELOPMENT CO.

63 Park Row, — Room 1013 — New York, N. Y.

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Родимці!

Спроваджуйте своїх кревних до Канади.

Купіть у нас шіфкарту а ми їх спровадимо без жадної перешкоди.

Приходіть прямо до C. P. R-ского офісу до головних агентів

ALEX CALDER & SON

663 Main St. — БАНКИРІ Winnipeg.

C. P. R. сеи компанія буде потребувати сего року до 40 тисяч робітників, отже кождий буде мати спосібність заробити гроші.

Котрих людий спроваджуємо так сейчас віднимаємо до доброї роботи на C. P. R.

Не відкладайте на пізнійше але спроваджуйте їх сейчас, доки ще тані шифкарти на Сапарскій лінії, а то.

З КРАКОВА ДО ВИННИПЕГУ $52.90. — З АНТВЕРПЕНИ ДО ВИННИПЕГУ $58.30

У нас робить Українець Ш. А. КАРАКОЦЮК

Лоти Акри Фарми

ДОРОГІ КРАЯНИ!

Подумайте про свою будучність і будьте певні, що заробите добрі гроші, коли купите лоти або акри

В MELVILLE, Sask.

ДРУГА ВЕЛИКА ДИВІЗІЯ НА ЗАХІД ВІД ВИННІПЕГУ, на лінії Grand Trunk Pacific

Лише чотири роки тому як місто Мелвил зачало ся будувати і до тепер живе в ньому вже до 4000 мешканців. Мелвил підносить ся знаменито в гору.

Люди купували тут льоти першого року в ціні по $100, а тепер ціни їх від $500 до $10 000.

Ми щей тепер маємо лоти на продаж майже в середині міста в дуже приступній ціні - від $150, 200 250 і більше за оден. Маємо також акри на продаж тілько одна миля від стації. В одному акрови містить ся 10 лотів. Корнерові продаємо по 250 дол., а середні по 200 дол.

Ті лоти і акри може кожний будь купити, бо продаємо на дуже легкі условия сплати. При виплаченю лота або акра вимагає ся лише десяту часть готівки, а по тім по $10 або по $25 що місяця, доки не виплатить ся.

Отже, дорогі брати краяни, коли хочете, користайте з доброї нагоди і зверніть на се свою увагу. Не купуйте лоти в непевних малих містах, де лоти не принесуть вам жадної користи але купіть лоти в Мелвил, бо ваші гроші вложені в лоти або акри в Мелвил принесуть вам скоро подвійну або і потрійну вартість. Чому? Тому, що в Мелвил сходять ся 7 зелізних доріг, які будуть мати тут свої головні стациї і дивізійне місце. Сотки робітників знайдуть тут сталу роботу. Великий міский будинок, що коштував до 100 000 дол. вже на укінченю. Шапи побільшуть ся два рази більше. Побудовано вже велику школу, а другу гимназійну школу мають будувати на весну. Компанія Гренд Трок побільшує ярд і добудовує свій магазин. Скоро зачнуть будувати новий великий будинок для Land Title офісів, а так саме для почти. На друге літо побудують тут кілька фабрик. Електричне сьвітло вже освічує місто а вода пущена всюди. Тому, кождий робітник що живе в невідповідних місті і тяжко приходить ся йому заробляти на житє, повинен приїхати тут, поки що все не дороге, і купити собі кавалок землі а певно не [illegible] ки що дасть добре житє своїй родині, але і сховає дещо до банку, бо тут робота недостатком і добра платня. Тепер найкраща нагода недорогі ціну на Лотах і Акрах. Наша фірма є найбільшою бізнесом до продажи реальностий в Саскачевані.

Маємо бюро праці і бюро інформаций для робучого народу

Заповняйте скоро листами і приїжджайте до Melville до нашого офісу, де дістанете ЛОТИ, АКРИ і ФАРМИ по таних цінах

[illegible]

Frank M. JUREMA, [illegible]

Box 266. Melville, Sask.

— офіс до —

THE J. ROWAN COMPANY,

2nd Ave. East, Melville, Sask.

НАША АДРЕСА:

„Canadian Farmer" Box 3656. St. B.

Winnipeg, Man.

А РЕДАКЦІЯ і ДРУКАРНЯ знаходять ся на:

287 Selkirk Ave.

W. Kudryk
Tolstoi Man.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI. Виннипег, Ман., Середа 5 го Марта, 1913 — Winnipeg, Man., Wednesday 5 March, 1913. Число 10.

НОВИНКИ.

З БАЛКАНУ

Війна на Балканї поступає тепер поволеньки. Недавно европ. державы казали Турції, щоби віддала Адріанополь Балканцям, та Турки ще не рішились, чи віддати чи боронити дальше.

Турки протягаючи довільше переговори думали скріпити свої сили, та Балканці не спали також і рівночасно скріпляли свої сили також. Тепер приходить до того, що хоч не хоч, а Туркам не панувати в Европі.

Важнійших подій тепер не було на тереві балканськім

З ГОРИЗОНТУ ЕВРОПИ.

Лист Франц-Йосифа до царя [illegible] був найбільше зінтересоване. Всїляко его толкували, бо нікто не знав его змісти. Були звістки, наче бій лист мав обговорювати [illegible] обох держав [illegible], що Росія, а за нею Австрія малаб розпустити військо.

Тепер однак показуєсь, що відпускни вояків не [illegible]

З Петербурга повідомляють, що цар в своїй відповіди Франц-Йосифови сказав, що колись між Росією й Австрією були дружні відносини, та тепер попсували ся через Австрію і Росія чула ся вимушена зайняти таке становище, на якому стоїть.

Дехто каже, що сї вістки неправдиві і зміст обох листів невідомий.

Европейська преса, що була вже на хвилю притихла, тепер наново заговорила про війну. Відносини між Англією й Німеччиною знов погіршують ся. Англія хоче збільшити свою воздушну фльоту примінуючи на се 5 міліонів.

Крім того Англія заосмотрює в нові карабіни, автоматичні, які однак можна регулювати і змінятие на нагазникові.

Непокоїть ся також Бельгія, якої мала територия сталаб тереном війни, колиб Англія й Німеччина взяли ся за чуби.

Італія зачинає також збільшати свої воєнні сили на границі Швайцарії. Під семпльонський тунель позакладано міни, які за потисненем гузика в віддаленю 20 миль, можуть висадити та і знищити канал.

Так поволи ціла Европа підіймаєсь, готовить ся, узброюєсь. Всі ждуть чогось. І мабуть також щоби всі ті розгорячені голови остигли щоби не спробувати своїх сил — чужими руками і чужим [illegible].

ЗАКІНЧЕНЄ СТРАЙКУ КРАВЦІВ

Страйк кравців і кравчинь у Ню Йорку, в якім бере участь до 150 тисяч людий, наближує ся до кінця, бо до порозуміня між страйкарами а роботодавцями вже недалеко. На конференції працьодавців з більших кравецьких фірм і представителів кравецької юнії згодились ті перші підвисшити платню кравцям і кравчиням, працюючим так за денну винагороду як і від штуки, а крім того згодились завести 52-годинний час праці у таких місто дотеперішного 56 годинного. Кравці сю оферту приняли і згодились повернути до праці. Підвисшка платні має виносити 10% для кравців і кравчинь, що заробляють менше як 12 долярів тижнево, а 7% для тих, що заробляють від 12 до 15 дол. тижнево. Заробляючим більше від 15 дол. постановлено підвисшати винагороду о 5%. В кождім случаю підвишка не може бути висша понад доляр тижнево. Кравці охотно годять ся на сї услови, бо богато з них находить ся в крайній біді.

ЖЕРТВА ПРАЦІ.

Після урядової статистики, в копальнях угля в Пенсильванії в 1912 році згинуло тисячу людий. Продукція твердого і мягкого угля в сій державі виносила близько двіста пятьдесять міліонів тонів, або половину всеї продукції Злучених Держав.

При копанні угля було занятих сто вісімдесять два тисячі мужчин і хлопців. З того погибло чотириста трийцять сім людий. При твердім углю працювало 176 тисяч людий, з котрих 592 зістало убитих.

СТАРШИНА НА ЛІТАКУ

„Р. Сл." доносить, що в Прускорові [illegible] ся старшина села Вализівки і розказав таке:

- Вечером побачив він на поли якусь машину з двома особами і підійшовши близько переконав ся, що се літак. Тоді заметив він по урядовому хто они і звідки. Однак ті вимість відповісти, затягнули его за ковнір до літака, мимо урядового протесту, плачу і просьби старшини, щоби „освободили его душу на покуту". На літаку в воздусі вивідали летуни в него потрібних інформацій, а відтак під містечком Варом викинули его на землю в віддаленю 60 верств від Вализівки. Літак відлетів в незнанім напрямі. Тепер пошукує поліція незвісних летунів. Догадують ся, що се був австрійський літак.

КНИКЕР-БЕЙ — ПОЛЯК

В Поляків є натура все чуже, а гарне, брати за своє. Деякі були на сьвіті славні люди, то все Поляки, а всі погані Поляки, то не Поляки, а щось інше. Писали они колись, що сам Поляк, що мабуть Куроні, японьский генерал також Поляк. Сердешний Куроні мусів вивідувати ся кожуче, що ні він, ні его предки ніколи Поляками не були

Тепер прийшла черга на турецкого полковника Енвер-Бея. Сподобалась Полякам его хоробрість, отже давай голосити, що він Поляк з походженя. Та вона польська рідня була не до смаку Енвер-бейови і він в „Польшие Корреспонденц" оявив, що его походжене не має нічого спільного з Поляками.

САМОВБИЙСТВО

Гринько Кушик, родом з Рати с. Рава руська, покликаний до доповняючої резерви піонірів в Перемишли, приїхавши [illegible] до села Веслів [illegible] повіта на трехдневний урльоп до своєї жінки і тестя, повісив ся з невідомої причини в стайни

* * *

В селі Жовквіці, бережанського повіта, стоїть при зелізниці мості військова варта. Дня 6. [illegible] стояв там на варті резервіст 55. п. п. Антін Будинський, котрий при зміні варти забув виладувати карабіна і так вернув з набитим карабіном до хати одного селянина, де постійно перебуває варта. Син сего селянина, незвичайно цікавий хлопець, почав бавити ся карабіном але так нещасливо, що карабін вистрілив, а куля поцілила вояка Будинського трупом.

ВДЯЧНІ ЗЛОДІЇ

До реальної школи в Кракові дістали ся перед кількома днями злодії, розбили касу і забрали гроші. Все таки були се люди, що вміють бути точними і вдячними, бо лишили в касі [illegible]: „Квит на 1072 корон, котрі нині забрано з тої каси і за котрі в найвищих таких часах душе дякуємо. Підписано: „Стрілаючі злодії аматори".

* * *

Брошура литовського духовеньства в справі надуживаня католицизму до польонізациї [illegible] цілий. У Римі вийшла недавно брошура у італійській мові, видана Литовцями-католиками, якої повний заголовок слідуючий: „Положенє Литовців-католиків у виленській епархії і надужитя папполонізму" Згадану брошуру написало кількох литовських римо католицьких священиків виленської епархії. Вони наглядно і подрібно описують ті страшні переслідуваня, на які наставлені Литовці-католики з боку Поляків.

* * *

Минувшого року в Злучених Державах більше курили і більше випили як коли небудь перед тим. Від липня до лютого випили тут 94 міліони гальонів горівки, то є пять міліонів гальонів більше як минувшого року. В тім самім часі викурено 8,500 міліонів папіросів, і 4,500 міліонів цигар.

МОДЕЛЬ АВТОМОБІЛЯ СЕЛЯНСЬКОЇ РОБОТИ.

В селі Троші, липовецького повіту, один селянин зробив модель автомобіля. Автомобіль сей іде під впливом здушеного холодного повітря. Тепер селянин сей продав свою землю і почав майструвати великий автомобіль. Витратив уже на него він 600 карб. та до кінця не довів за браком грошей.

Вісти зі старого Краю.

На останніх засіданях ратунковий коміте ухвалив важні постанови в справі допомоги селянам Галичини на весні. І сї постанови зістали потверджені правительством.

Річ ходить о те, щоби постаратись о доставу доброго насіня на засів, а друге постарати ся о дешевий кредит для рільників.

Що богато поля в осени не засіяно, то мусять тепер сіяти жито і пшеницю яру.

В сій акції Русини здобули попри Поляків повну самостійність ділання. Веденє акції (ділання) закупна і продажі насіня лежить в руках „Союза сільских господарско торговельних".

* * *

Певні, хоч подрібно не дуже вияснені вісти, що австрійське військо, порозставлюване попри границі держави, терпить найбільші недостатки а вже може найгірше холод, та також і голод. В сій справі роблено в Відни запити і міністер краєвої оборони відповів, що військо засмотрено в всякие запомоги, і т. д. Зрештою казав, що таких справ не можна ширше зачипати, бо з сього вийшлаб школа під теперішну пору

[illegible] головно резервістів мусять бути дуже погані.

* * *

Галицька прокураторія тепер більше ніж коли конфіскує українські часописи, в саме ті місця, де говорить ся про польські насильства над українським народом

* * *

УБИТЄ ПОСЛА

На зелізничім дворци у Відни робітник Павло Кунчак, Німець, застрілив соціялістичного посла до ради державної Франца Шумаєра. Була се приватна месть. Кунчак через соціялістичну організацию не міг від півтора року дістати нігде роботи.

„ВЕЧЕР СЬМІХУ"

відбуде ся 9. с. м. в неділю в Ліленд театрі на Селкирк улици близько Мак Грегор. Початок в 8 год. вечером. В програму вечера входять гумористичні декламації, монольоги, діяльоги, а також хорові сьпіви і соля. Хто отже хоче набрати ся гумору, повинен прийти

Слід згадати, що 16 с. м. в неділю буде в тім же місци і в тім же часі літературний вечер, де буде нагода бачити і чути передовсім оригінальні твори наших творців, літератів, та всього такого миру.

ПРЕДСТАВЛЕНЄ В БРЕНДОНІ.

Заходом Читальні „Просьвіта" в Брендоні відбудеть ся в суботу, дня 8-го марця 1913, представлене п. н. „Сватане на Гончарівці", укр. оперета в трох діях Гр. Квітки — Основяненка.

В представленю бере участь музика укр. семинаристів.

Чистий дохід призначений на користь Читальні.

Отсим вимо часть запросити Всїх, кому можливо, численно прибути.

Виділ Чит. „Просьвіта".

ЦИГАНИ В ЕВРОПІ

Останні статистичні обчислення виказують, що в Европі жиє понад 600,000 циган-волокитів, з яких на саму Румунію припадає около 200 000. Англійські і іспанські цигани, яких в кождім з тих країв є по кілька тисяч, відзначають ся згляднім супокоєм і доктор ством, волочать ся лише в області границь Англії і Іспанії. Прочі цигани переходять всю Европу вздовж і поперек і мимо строгих паспортових приписів і чуйної надграничної сторожі переходять через кордони, яка по части гасить їх потяг до волокитства і свободи. Коли граничні сторожі не хочуть пустити їх гуртом, тоді переходять границю одинцем, щоби знова зібрати ся на умовленім місци. Оден із швайцарських дневників описує пригоди циганьского табора, що хотів переступити францускo-швайцарску границю. Швайцарска сторожа завертувала їх кілька разів, [illegible] до Франції. Вкінці цигани постановили спробувати щастя з другою границею, хотіли іменно війти до Німеччини в місци, де сходять ся три границі: Франції, Німеччини й Бельгії. Тут пограничні сторожі викидали одні другим табор циганьский аж допeрва по двох тижнях увійшов він на територію Німеччини.

КІЛЬКО є ГОМСТЕДІВ.

Гомстедів до роздачі в Манітобі, Саскачевані й Алберті числять ще тепер 174,706, або 27,952,960 акрів, з чого одна часть рахуєсь резерва і будівельним матеріялом

В самій Манітобі буде ще 25,000 гомстедів, деякі навіть у віддалю 60 миль від Виннипегу. І так в лінійних округах числять ще порожних фармів 18,044, в Дафінськім 7,426, в Брендонськім 237.

В Саскачевані

В Камсак-Пелли	8,134
Гумбольт зем. округ	2,904
Принс Альберт окр	20,094
Бетелфорд окр.	17,874
Мус Джо	5,080
Саскатун	2,378
Естван	1,771
Реджайна	249
Свифт Куррант	6,436
Мейпл Крік	9,005
Разом	66,978

В Алберті

В Едмонт. округзі	51,567
Калгарськім	3,660
Медисин Гет	3,864
Летбридж	867
Ред Дір	4,456
Піс Ривер (2 округи)	15,517
Разом	80,021

Компанійних (C. N. R.) є в Манітобі 20,707, в Саскачевані 58,334, в Алберті 78,021 фармів, або разом 146,162.

Гумор.

Надгороду Нобля за найкращий мировий твір не дістав нікто.

Подібно що всі писателі вийшли на терен війни і стали кореспондентами.

Бюровець. — Буду вимагати більшої платні, бо хочу женити ся.

Хлібодавець — Шкода, бо я мусітиму вам її обнизити. Я хочу женити ся також.

— Як той драйтюх Дізен по доробив ся грошей?

— Він був з тих староланих молочарів, що полишили за собою сумнів в тому, чи молоко яке вони продавали вливано до води, чи воду до молока.

Він — Вона вже має всьо щоб бути щасливою.

Вона — Але є богато такого що, вона, як жінка, не потребує того всего, щоб бути щасливою.

ДО КАНАДИ!

КРАЯНЕ:

Як хочете спровадити кревних або приятелів до Канади купіть для них у нас як найскорше шіфкарту і вони приїдуть на весні акурат, як робота отворить ся

На весні дуже повні шифи і як тепер не купите для них шіфкарте, то вони будуть мусіли довго чекати і не приїдуть аж в літі.

Шіфкарта з КРАКОВА до ВИННИПЕГУ коштує тепер $51.90

Так як знаєте ми посилаємо гроші до краю найскорше і найбезпечнійше і так, що люди дістануть рівні гроші

Почта і заміна коштує разом лиш 2 центи від $1.00.

Люде, котрі не в Виннипегу можуть до нас присилати гроші або таки разом з адресою в край, а ми вишлемо і рецепіс пришлемо

Ми продаємо також шіфкарти до краю і міняємо гроші.

Продаємо марки крайові і канадийскі

Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.

ALLOWAY & CHAMPION Limited.

К. ГЕНИК, менаджер чужинецького департменту. — 667 Main St. Winnipeg, Can.

LELAND THEATRE

[illegible] Andrews і McGregor Str [illegible]

Selkirk Ave.

ВЖЕ ОТВОРЕНИЙ

І тепер не потребуєте ходити аж на ул. Мейн і сплачувати стрит кари коли за ті гроші що буде вас коштувати на улици Мейн один раз, то в театрі Leland можете подивити ся два рази і побачити ще ліпші [illegible] як на ул. Мейн

Зайдіть раз а переконаєте ся.

Звертайте увагу також на те що Ліланд театр є першим і одиноким руским театром у Виннипегу.

ЗУБНИЙ ШПИТАЛЬ.

[illegible]

ДОБРІ ТАНІ ФАРМИ НА ПРОДАЖ

Нижше згадана компанія має на продаж великі простори добрих земель, не лише в проміні 50 миль кругом Виннипегу, але в усіх других місцях і близько елеваторів, в трох провінциях в Саскачевані, Алберті і нашій провинції Манітобі, по ціні і на условах, що певно вдоволить кождого поінтересованого. Під кождим зглядом земля є добра.

Пишіть до нас по листу і мапу, зазначуючи околицю, в якій бажалибисьте набути фарму.

The Standard Trust Co.

346 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер"
Редактор А. [illegible]
Часопись для руского народа в Канаді, виходить кождого тижня в середу. Передплата в Канаді і Сполучених Державах на рік $1.50
до Европи $2.[illegible]
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B. Winnipeg.
The Canadian Farmer
[illegible]
Published every Wednesday at 207 Selkirk Ave. Winnipeg by the
[redacted]

З політичного сьвіта.

КОНСЕРВАТИВНА ШЛЯХТА.

Ми знаємо вже з загальної політики консерватистів яке їх становище взглядом фермерів взагалі. Кождому з нас стоїть ще перед очима справа отворення границь, та ледво трошка відсунулась ся справа, як висунулась нова в формі 35 міліонового даруньку для Англії. І так що день, що тиждень треба сподїватись якогось чогось нового, а в кінци може прийти до того, що заведуть звичайнісеньку панщину. До того йде.

Так справа стоїть загально.

Як же консерватисти ставлять ся з окрема до нас Русинів?

Ми вже чули нераз як про нас они говорили, звучи нас славами й такими, рівнаючи нас з Хінцями, та Гіндусами. Та ми можемо взяти справу з іншого боку.

Ми запитаймо, кілько Русинів має на своїй службі консервативний уряд, бо колиб справді они були приятелями Русинів, або взагалі людьми, які ходять о правду, то сказалиб, що [illegible] однакові людей на державній службі в Вінніпегу.

Та дивіть ви, справа стоїть [illegible].

Оскілько [illegible], то Поляків є 8, а Русинів чотири і коли Поляк бере найменше 80 дол. на місяць (трох), то Русин 60 дол. місячно (двох). Між Русинами найбільша платня $125 місячно, а між поляками $250!

Виходить, хоч вуди, що консерватисти тримають з Поляками, з шляхтичами бо, очевидно пізнали ся [illegible] на других. В обох них однакова душа, а вже від одних і других напасть

* * *

Підчас дебати над даруньком для [illegible] сказав Mr. F. F. Pardee так:

З тих 35 міліонів, що малиб вивезти ся з Канади, 70 процент пійшлоб до кешені тутешних робітників, колиб робота за них тут робила ся. Се булоб 24 і пів міліона. А коли вислало ся ті гроші то тільки пійшлоб в кишені чужого краю робітників. Чи ж не видно по чіїй стороні слушність?!

Премієр Борден 5. грудня 1912 р. сказав, що „Канада прилучить свої кораблї до ряду державних кораблїв в нїм стоїть Австралія й Нова Зеландія". На ділї оно не так, бо Австралія має сама контролю над своїми кораблями, а щоби їх ставити в якусь одну спільну лінію, де малиб бути кораблї Бордена про се она й не думає.

З парляменту в Отаві.

$35,000,000

Найзавзятїйша борба веде ся [redacted] тепер між лїберальними й консервативними послами в отавськім парляментї. Справа йде власне о сей дарунок для Англії. Лїберальні посли завзяли ся знищити сю справу, отже бесїда провадить ся невпинно вже около сорок годин.

В вівторок рано лїберали виповіли борбу правлячій партиї і тоді почались бесїди. Говорили в день, говорили цілу ніч і знов цїлий день. Коли бесїдники говорять в ночи, одні посли виходять, а другі сплять в парляментарних лавках і сплять слухаючи бесїдника. Обі сторони стоять твердо на своїм і тому сподїють ся, що такі безперервні бесїди можуть тревати аж до суботи і доперва [redacted] їх уступлять (в неділю не можна провадити парад).

Завзятїйше з усїх виступають лїберальні посли з [illegible]

Обчислено, що такий дарунок виносивби не 35, але коло 50 міліонів. На деякі запити що до „неточности" консерватистів в рахункових обчисленнях консерватисти не дали пояснень.

Як скінчить ся, не знати. Та знаємо що за двайцять кілька днів податковий рік кінчить ся, гроший нема а они мусять журити ся правляча партія. Крім того ще інші конечні справи до полагодження, і теперішні бесїди можуть затягнути ся на другий тиждень.

Подібне вже було в 1896 р. коли то парлямент не дав спати цїлий тиждень і лїберали таки постановили на своїм.

З рільничого сьвіта.

БУРЯНИ

Досліди показали, що богато бурянів занесено з Европи, або в загалі з поза американського континенту. Зі справоздань рільничої комісії з 1910 р. виходить таке:

В Новій Шкоції (в східній части Канади) було тоді 39 родів ріжних шкідливих бурянів. В Новім Брунсвіку 33, в Квебек 29, в Манїтобі є 13 родів ріжних шкідливих бурянів, а між ними найгірші дикий овес (зинук), осет (бодяки), гірчиця і французька пшениця, в Саскачевані й Альберті є [redacted] вине родів. Деяких бурянів зі сходу [redacted] заході, однак з кождим роком они розширяють ся на західні сторони.

Що до дикого вівса, то в Манїтобі, майже кождий фермер скаржить ся на него, в Саскачевані 71 на 100, а в Альберті лише 3 на 100 фермерів.

Осет появив ся в Манїтобі ледво перед кілька роками, [illegible] стає просту [illegible] в деяких місцях.

Та найлїпше мабуть розуміють французькі фермері в Квебек, як нищити буряни. Се може тому, що там фермері давно живуть і вже мали практики. В деяких сторонах там буряни не належать до численних. Але там кождий фермер безпощадно нищить буряни не лише на фармах, але також на межах, ровах і взагалі неуправлених місцях.

Якже буряни розширяють ся?

Колиб они розширялись коріннями, то не булоби клопоту, бо се йшлоб дуже поволи, та они розширяють ся насїнєм, яке розносить вітер, розвозить ся зі збіжем, з молотілкою, чіпляє ся з болотом на колесами і пр. Отже обовязком кождого фермера є не дати довріти бурянам, а певно робота не буде дарма.

КОНЮШИНА.

Знаємо, що зміна збіжа є конечна. Не можна вічно сїяти пшеницї на однім куску землї, бо земля так ослабить ся, що велика праця буде дарма.

Щоби віддати землі забрані складники (соки) ми гноїмо землю звичайним гноєм, або штучним навозом, як от Нітрат і др.

Буяють однакож рослини, що дають земли деякі складники, які забрали другі рослини.

Конюшина належить на буть до перших між такими. Її коріні йдуть глубоко в землю і згромаджують там богато азоту, потрібного для рослин. Треба отже спробувати сїяти конюшину, та слїдити які будуть наслідки. Зрештою конюшина має велику вартість як паша для коний і худоби.

Для того фермер повинен віддїлити хочби не велику скількість землї і дивитись які будуть результати, та порівнювати з другими місцями. Лише так можна дійти до кращих способів

ЯКІСТЬ ЗЕРНА

Яке зерно, таке буде стебло, такий колосок. Коли сїємо саме добірне зерно, повне, здорове, то і стебло буде сильне і колосок рясний і повний. Тому треба від насїння віддїлити на [illegible] все дрібне, мале зерно.

Через добір найкращого і найздоровшого зерна можна виплекати новий рід збіжа. Вибирає ся найздоровші зерна, або під якимсь зглядом [redacted] найбільше до себе подібні і сїєсь потім в тім, що вродять ся знов вибирає ся такі як були перші і знов сїєсь і т. д. Так повстають нові роди збіжа (так виплекуєсь також нові роди худоби).

Памятайте се!

УЧІМ СЯ І УЧІМ ХЛІБОРОБСТВА.

В старих часах найбільші люди мали собі за честь ходити за плугом, управляти землю, а нині на жаль не так. Хотяй знаємо, що без хліба не можна жити, то всеж наші передові люди майже не прикладають уваги до безпосередного добування хліба, до рільництва.

Читаємо, що в Кукшаєр жив пін, який попри моральну науку дуже клопоче ся, щоби дати людям [redacted] лїпше знане про землеуправу. Звесь він Александер Робертсон. І богато вже зробив він в сім напрямі

Кождий похвалить такого попа і такий пін буде в сьвіті завсїгди потрібний і поважаний

Добре щоби й наші попи, та учителї віддавали троха труду, щоби познакомитись з „десять заповідями" про рільництво і відтак вже, старались поучати народ в сім напрямі. Сим вробилиб они богато добра для людий, здобулиб собі повагу і таке хліборобське евангеліє не малоб таких злих наслідків, як релїгійна ненависть і нетерпимість

Правда, на перший погляд здаєсь, що наука про управу ріллї не велика, ні поважна, щоби нею мав інтересуватись порядний чоловік. Тимчасом се велика помилка. Коли наука поважна і велика, коли дає нам користь, коли вчить нас краще жити, краще розуміти своє становище на земли. Колиб наші учителї і священики приложили до сеї науки більше уваги то було би більше в стодолі, більше на престолі, більше щастя між людьми і повага в людий.

Ідіотизм.

До всяких других часописей додала нам доля (се мусить бути за якісь гріхи) гумористичну газетку „Кропило." Редактором єї є Павло Крат, член славної „Ради Сімох".

Та не в тім річ, що Крат є редактором, а в тім, що він людина драчлива, де моралізатор і пр. Така і єго ґазета.

Цілі сім сторінок Кропила заповнені самою лайкою на попів, головно на о. Булку. Дістаєсь там папі, Шептицькому попам, головно католицьким. Певно, що й послїдна, осьма сторона булаб повна таких лайок, та на щастє Кратове і наше, цілу сю сторону займає оголошенє.

Хто знає Крата, той нехай не згадає, а [illegible] та [illegible] гумористика Лайка, [illegible] Ідіотизм, отсе головні фігури гумористичного обличча „Кропила," так, наче чоловік навмисне взяв ся деморалізувати людий. Набирає чоловік сьміття ходячи всякими улицями і виносить его на ринок, та хоче продати за добру цїну. Є такі місця, що переходять границю всякого гумору, сарказму, з чистою порнографією, плюгавством.

Та ще одно — Крат.. се член „Ради Сімох", а тая славна Рада зрадила довіріє народу, бо велику часть зібраних для Січинського гроший розтратила по своїх кешенях, як опісля виказали рахунки. Та це заперечали сьвято й члени Ради, бож правда обіцяли звернути забрані гроші.

Чому отже д. Крат не посьвятив хоч одної сторінки для образового висьмітеня манїпуляций сеї Ради. Можна було показати як деякі радні протестують, як „Рада Сімох" істує з пятьох членах, як забирають ся гроші, як фальшуєсь рахунки і пр. пр. І за сю сумлінність булаб певно подякувала.

[illegible] Крат показав в ідеалістичних (образках) події з свого жита, то й се булоб і гумористичне і навчаюче. Але [illegible] говорячи по гумористичному, [illegible] Львів і [illegible] Канади, дальше вже, тут [illegible] своїх товаришів [illegible] кріслами, що деякі товариші аж зібрали сїй в Вінніпегу. А єго побут в Гімлі, де робив людям пакости, а робота для консерватистів в Саскачевані, а членство в „Раді Сімох"... Все матеріял дуже інтересний.

Ні, коли „Кропило" має дальше виходити таким як є нині, то добре вже перемінити єго назву на: Ідіот Вуличник, [illegible], Помийниця, [illegible], або якусь [illegible].

Таких часописий не стрічається з [illegible] руками [illegible] Бути може, що [illegible] чоловік дїйсно хорий, [illegible] ліка, отже чоловік нерозумний (якого не можна судити, бо він не знає що робить,) але суспільний інтерес вимагає, щоби не [illegible] людий висьмівувати і оплюгавлювати суспільности. А може він [illegible] робить, тоді треба [illegible] братись ще енерґічнїйше.

ВАЖНІ КОНВЕНЦІЇ

Лїберальна конвенція відбудесь в Емерсон, Ман., марта 18-го в вівторок о 7 год. і 30 мін. вечером. [illegible] конвенції буде з'організоване наново [illegible] правительства Роблїна. Дальше контролювати [illegible] взагалі робити пропаганду для назначення [illegible]

[illegible] лїберальну конвенцію рівном для організаційних цілей урядуєсь в Gilbert Plains в суботу марта 15-го.

На сих конвенціях будуть найлїпші лїберальні бесїдники. Хто інтересуєсь загалом політикою, той повинен конче бути на сих конвенціях, бо се справа важна. Тепер власне важні справи мають рішати ся, отже треба знати по котрій стороні стати.

НАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ.
під управою пп. Арсенича-Волинїського і Сп-ка

ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО [illegible]
РОБИМО [illegible]
СТЯГАЄМО [illegible]
ПРОДАЄМО [illegible]
ПРОДАЄМО Шифкарти на ріжні лїнії [illegible]
ВИСИЛАЄМО [illegible]
ХТО ХОЧЕ продати свою фарму [illegible]
ПОМІЧАЄМО гроші на фарми [illegible]
АСЕКУРУЄМО від огня [illegible]
[illegible]

NARODNA KANCELARYA
Phone St. John 2300 - 845 Main St. - Winnipeg, Man.
[illegible]

Найстарша Одинока Руска Фірма в Вінніпегу
БЮРО АДВОКАТСЬКО-НОТАРІЯЛЬНЕ.

ВИРОБЛЯЄ: повновласти, контракти, [illegible]
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible]
ПРОДАЄ [illegible]
ПРОДАЄ шифкарти [illegible]
ВИСИЛАЄ гроші [illegible]
КОЛЕКТУЄ [illegible]
АСЕКУРУЄ від огня і на [illegible]
ПРОДАЄ і КУПУЄ [illegible]

Управителем сеї фірми є М. В. Слобода, руский нотар.
СВІЙ ДО СВОГО.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co
641 Main Street Winnipeg, Man.

D-r RICHTER-A
—) СЛАВНИЙ (—
„Pain Expeller"
Є до продаже також в Канаді по аптиках

PAIN-EXPELLER

Найлучшої, [illegible] продаєть ся в сім краю [illegible] тут представлений. Важайте на наслідування

Він не має собі рівного і усуває ревматичних болї [illegible] і у здоровлене перестуди

Коли не можете его дістати, напиш по него до складу Д-ра РІХТЕРА в Америці

F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington St.
NEW YORK, N.Y.

КОМПАНІЯ
The Grain Growers Grain Company

є компанією фермерів [illegible] тільки фермері можуть належати до неї. Компанія ся рада продавати свій стан для руских фермерів, а так само вона хотїлаб опікувати ся і продавати збіже руських фермерів. В послїдних 5 роках вона заощадила міліони долярів для західних фермерів. За дальшими інформаціями звертайтесь до

Grain Growers Grain Co.
[illegible]
Portage Ave. East,
Winnipeg, Man.

Заінтересовані особи може також писати до офісу „Кан. Фармера": Box 3656, Stn. B. Winnipeg, Man

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
МИРОВИЙ СУДІЯ І НОТАР
Канцелярія Нотаріяльна і Агенция Корабельних Лїній.

ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна-продажи, лєґалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через першорядних адвокатів в Старім Краю;
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лїнії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв
ВИРОБЛЯЄ [illegible] на фарми і реальности;
АСЕКУРУЄ від огню і на жите.
КУПУЄ і ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провинцїї
[illegible]
Адресуйте
Kancelarya Notaryalna
850 Main St. Телефон St. John 1756 Winnipeg, Man.

Русько-Американска лінія
[illegible]

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.

Czy jesteś dotknięty
[illegible]

Darmo dla Mężczyzn

[illegible]

Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., F. 477 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Panowie: Jestem zainteresowany waszą ofertą, [illegible] jedną [illegible]
Imię i nazwisko
Adres
Stan

ХРИСТОС НА ГОЛГОФІ.
Лише за 27 центів.

[illegible] прегарний образ [illegible] ХРИСТА [illegible] [illegible]

Сейчас вишліть нам Money Order [illegible]

A. MAJDANSKY
[illegible] New York N. Y.

ДОБРУ ПЛАТНЮ —
[illegible]
MOLER BARBER COLLEGE
Cor. Pacific Ave. & King St.
[illegible] Winnipeg

НОВО-ВІДКРИТА
РУСКА АПТЕКА
[illegible] Selkirk Ave. Corner McGregor St. Winnipeg, Man.
[illegible]

— Хто не подасть з передплатою старої і нової адреси почти, той не буде мати змінної адреси

ALBERTA ВІЛЬНІ ЗЕМЛЇ для поселенців.

АЛЬБЕРТА має 100,000,000 акрів плодовитої землї, з якої заледво трохи більше як [illegible] під управою. Деякі з найкращих, під управу придатних земель є ще до брання як гомстеди і прискупна.

ЗЕМЛИ можна ще тепер брать як вільні гомстеди, близько желїзничих доріг. 600 миль нових желїзних доріг побудуєть ся ще сего року, які уможливлять легкий доступ до міліонів акрів вільної землї

ЧУДОВІ положеня можна дістати тепер на нові міста і купецькі підприємства, в яких містить ся дуже широкі вуглеві поля з такими родами як антрацит, бітумінові [illegible]. Всякі користи ждуть на поселенця на кождім кроці.

КОЖДИЙ може винайти відповідну нагоду на корисний вклад і побільшене богацтва росташюючи необмежені жерела, які можна осягнути ще в сїй провинції. Вас сердечно запрошуєть ся приходить сюда і брати участь в користи з сего Великого Заходу.

ЖЕЛЇЗНІ будови не тільки перевезуть всї дотеперішні старання в сїм році і роздадуть міліони долярів в готівці наймитам в своїх роботах тисячі робітничих рук, але також відкриють нові землї на поселене в найкращих наших рільничих околицях

ВИГЛЯД для провінції Альберти на свій [illegible] гарантує довжене твердження, що поступ її в сїм році подвоїть ся від всякого її попередного року. Управа ріллї, у всїх її галузях, майни, вклади земельні і родів купецьких підприємств, стоять на вступі кольосального розвою.

АЛЬБЕРТА потребує фермерів фінансово уздібнених набирать землї і використовувати її широкі плодовиті поля, потребує робітників, для яких там є знамениті виглади; потребує капіталу для розвою її майна, для зросту її гандльової будови фабрик

За дальшими поясненями звертайтесь до:
HON. DUNCAN MARSHALL,
Minister of Agriculture, EDMONTON, ALBERTA

Під розвагу — розважним.

Не так давно, коли ходило справа з вільною тарифою і перед виборами було й тільки балакання що: — вільна тарифа, консервати, лїберали, і т. п.

Сего року, ми знова занятї думками і дзвяком воєнною фльотою, а властиво трайцять пятьма міліонами долярів, які то так дуже консерватистам хотілиб подарувати „бідній" Англії, або як вони зовуть „Матерній Землї." Що правда тут є чим інтересуватись, є чого непокоїтись. Неправда? На від річи отже буде як я на сю тему напишу дещо, бо і я горожанин сего краю, і я фермер, з якого ті консерватисти уже і послїдну сорочку здерлиб, лише щоб збогатити тих богачів капіталістів.

Бійтесь Бога! Такий бідний ще край як Канада малаб дати Англії трайцять пять міліонів долярів! Се щось дивного, та страшного, ну і надто безглуздого. — Чи ні?".

Во Англії не помоглиб ті гроші майже нічого, а Канада потерпілаб богато. Ну що, примірно, бідний фермер має видати триста пять-десять долярів на закупно одного коня, якого дасть свому богатому сусїдови, щоб той там хоцем користувався? Не вже бідний фермер мав би тїшитись як богач їде його конем?

Но вже ми канадийці гордились би тим, що далиб трайцять пять міліонів долярів на будову трох воєнних кораблїв, якими користувалаб ся лише сама Англія? А деж розум? Де розум консерватистів, розум Бордена теперішного міністра Канади? Видно у нас його нема нигде. Ну, нехай у них і не буде, але ми люди, фермері і робітники повинні мати і до того не допустити, аби консерватисти сїяли нашими грішми на чуже поле. Наші гроші хай йдуть на [illegible] наші власні потреби. Чи не так? Англія обійдесь без такого дарунку. Вона, що правда, поєднала з Борденом, щоб би то спосіб могла Канада в [illegible] помогти [illegible], а Борден — пізнало ві [illegible] — вже в дар $35 000 000. Та треба сумнїватись чи хоч яка малесенька часть канадийців на такий дарунок згодить ся.

Англійска адміралїця ще 1897 і 1902 р. вносила свої пропозиції чи-б Канада не згодилась давати Англії якусь грошеву поміч кождого року. Та Сер Вілфрид Лоріер такі тані пропозиції відкинув, і добре зробив! — А Борден допавшись так високого уряду подобає на того голодного, що — і їсть і за пазуху ховає, та другому через вікно подає. Та чи був він таким колись, значить, як був Сер Вілфрид Лоріер в силї? Цем там! — А [illegible] слухає він колись, [illegible] таки 12 січня, 1910 р. говорив в парляментї: „Колись було піддано гадку, щоб, — замість з'органїзувати свою власну Канадийську фльоту то Канада малаб що річно давати Англії грошевий дар. А я отверто заявляю, що — з воєнної точки погляду — ра[redacted]дмусь аби сей край на воєнні цїли жертвував лише на свою власну оборону... Але не тільки з конституційної і політичної точки погляду я противлюсь сему, я маю до того ще много інших причин. Найперше, не вірю щоб такий дар міг вістоятись. Друге, се булаб [illegible]. Се булоби предмет політичний критики, що до способу і суми такого дарунку, в обох парляментах. Такий дар не бувби довго тревалий зі сторони сего краю. Той дар допровадив би до того, що теперішні відносини між Канадою а Англією булиб зірвані. [illegible] кооперація в обороні, [illegible] сеї думки, говорив далї Борден, може бути досягнена лише таким способом. Ми сами ужилиб свого власного матеріялу, (на будову воєнних кораблїв пр. авт.) ужилиб занятє своїм власним людям, розвинулиб наш фах і средство ратункове. А що більше, я [illegible] ся з людий гадку відвічальности згляном міжнародних справ.."

Таке говорив колись Р. Борден. А нині? Нині наче не те все, значить на самого себе. Чому? Бо того вимагає його самолюбство, яке і говорить йому: зроби що небудь великого, хай і злого, аби лише вславити своє ім'я. Борден — [illegible] до чоловіка, що хотячи конечно бути славним і всюди знаним — [redacted] як найкрасшу церкву, яка і згоріла до тла, а його згадують і днесь.

Бо дещо таки, ледво що два роки минуло як говорив і сильно противив ся сему щоб Англії не давати грошевої помочи, а [redacted] не всї заставки кричить щоб дати, та й то не мало — $35,000,000! От які то політикери т консерватисти! —

Та, як кажу, хай вони і то решти подуріють з із політикою, а ми добре уважаймо що й вуля.. Не даймось отуманити, а то і сами дурнями осталиб... Що, ні, може?!

Осип Н[illegible],
Етелберт, Ман.

НА РОС. УКРАЇНІ

„Рада" щоденна часопись виходить в Київі, столиці України. Адреса В. Підвальная вул. д. 6 Річна передплата пять долярів. Сей денник повинен находити ся в кождій читальни і в кождого українця в Росії. Містить новинки, статї і огляди з цїлого сьвіта, Росії та України.

...

— У Львові почала виходити місячна лікарска часопись „Здоровлє" писана дуже популярно, щоб всї могли єї читати. Редагують сю часопись і пишуть в ній наші найкращі лікарі. До Америки коштує 2 долари. Адреса редакції: Львів Підвале 7.

ДЕ Є? — Андрій Боднар, що мешкав під ч. 50 Айкінс, 30 Полсон 187 Атлантик ул. Віннипег. Адресу його належить подати до ред. „Кан. Фармера".

Ми хочемо звернути вашу увагу на факт, що найбільше заразливих хоріб, таких як кокклюш, дифтерія, шкарлятина набавляють дїти тогди, коли вони перестуджені. Chamberlain's Cough лікарство злічить дітий від перестуди і зменшить сим небезпеку сих заразливих хоріб. Лікарство се є славне з вилїчуваня перестуд. Не має в собі ні опіюм, ні прочих наркотиків і можна їх сьміло давати дїтам. На продаж по всіх склепах.

Dr. B. GERZABEK,
ОДИНОКИЙ ЗІ СТАРОГО КРАЮ РУСЬКИЙ ЛІКАР В КАНАДІ.
[illegible]
416—417 Pritchard Ave. Winnipeg, Man.
Телефон [illegible]

Сидїти з жінкою при огни зимової ночи, із доброю люлькою і сїрниками, є дуже великою роскошию.

Тому, бо я знаю, що сїрники
EDDY'S SILENTS — 3 — ДОБРІ
Вони є — БЕЗПЕЧНІ, — ПЕВНІ, — ТИХІ.
За кождим разом потерти і маю огонь.

THE E. B. EDDY COMPANY, LIMITED
HULL, CANADA.

Руска Лазня
[illegible]
258-260 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 619.

LIMO DRUG CO.
наслїдники за
Rogers the Chemist
803 Main St. Winnipeg, Man.

Лише за два центи Ви можете дістати один наш Катальог даром Збірник сил, здоровля і довговіку. Альманах від всякого рода слабостий.

За дрібні оголошеня, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00

ПРОБНЕ ЗАМОВЛЕНЄ ПЕРЕКОНАЄ — ВАС ФАКТИЧНО ЩО —
DREWRY'S
REDWOOD LAGER
в порівнаню кождого краю є найлучше.
Его чистість і вік все гарантуєть ся.
ПИТАЙТЕ ЗА НИМ!

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офісів в [illegible] ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІЙ. КОЛЮМБІЇ

Авторизований капітал	10,000,000.00
Капітал вплачений	6,620,000.00
Резервовий фонд	6,620,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймають ся від $1.00 і більше і доплачуєть ся процент від дня вкладки. Видають ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта
NORTH END ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕЦЬКА ФІЛІЯ
N. G. LESLIE, Manager
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Colony St.

НА ПРОДАЖ
176 фарм між норвежскими поселенцями в східно-центральнім Саскачевані.

Ми видали власне тепер книжочку на 32 сторінках, яка містить повний опис кождого куска землі, знятя зі жнив, листи від дїйсних поселенців і понад 70 фотографій.

Коли ви хочете дістати закуток в урожайнім і розвиваючім ся дістрікті, пишіть до нас за сею книжочкою. Посилаємо її за дурно.

THE WALCH LAND CO.
Northern Crown Bank Bldg. Winnipeg, Man.

UNION BANK OF CANADA
Резервовий капітал понад $8,000,000
Актива разом $56,000,000
Ощадности. Сей департмент одержує цїлу нашу увагу. $1.00 почавши приймаєть ся як вкладки щадничі
Моні ордери продані платні зі всіх частях сьвіта.
A. F. Schimnowski
манаджер
North End Branch
Cor. Selkirk Ave. & Salter St.
WINNIPEG, MAN.

Русько-німецький шпиталь
ДОКТОРА
G. Kalichman-а
В ВІННІПЕҐУ.
Спеціяльне лїчене половних хороб (сифіліс, триппер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лїчене і вилїчене сифіліса „606" проф. Ерліх.
Лїчене полового безсиля. Лїчене всяких звичайних хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
ШПИТАЛЬ і ОФІС:
453 Selkirk Ave. - Winnipeg, Man.

Всенародна Канцелярія
під управою ДИКИ, КІНІЛЯ і КОЧОРЕК.
ПРОДАЄМО шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найлїпші і найскорші кораблї.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всїх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.
РОБИМО повномочія, контракти купна і продажі акта дарованя, скрипта довжні і иньші документа, леґалізовані через Ц. і К. конзулят.
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро на тім тут і в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности доти і фарми в місті і на провінції.
ВИСИЛАЄМО гроші во всі части сьвіта, скоро і безпечно.
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре нехай зараз пришле докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
ЗА ВСІ справи перепровадженї в нашій канцелярії гарантуємо.
У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіть і приходіть на адресу.
WSENARODNA KANCELARYA
J. G. [illegible], нотар
Телефон Garry 2286 215 Logan Ave. Winnipeg, Man
На відповідь долучіть 2 ц. марку

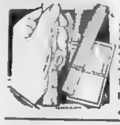

[illegible] дерево і будівельний матеріял [illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave. E. Тел. Main 2510

VEGREVILLE.
Купуємо живий дріб кількиб не було після 1-го Октобра
ЗА ГОТІВКУ
Приносіть тільки товсті і добрі штуки. Худих і дрібних штук не хочемо.
Платимо найвисші ціни за товсті штуки.
Кури, Качки, Гуси, Індики
Province Produce Co. -- Vegreville.

◆◆ СПІРІТУС, ВИНО і ПИВО. ◆◆
Держимо лиш найлїпші сорти спірітус, вина і лікерів в найнизших цінах
На чистий спірітус ціни такі:
[illegible]
Всї почтові ордери полагоджуємо скоро.
Пишіть, телефонуйте або приходіть за нашим цінником.
T. D. CAVANAGH, Limited
178 Higgins Ave., Winnipeg
Phone Main 2096

Дописи.

Мелфорт, Саск.

Ми мешкаємо около 10 миль на північ від Мелфорт є нас тут до 100 родин переважно самі Русини, а тужє мало рано-католиків. Ми зачали тут осідати перед 6 літами. Земли тут добра, плодовита. Хто скорше осів, той вже доробив ся.

Тут ми зібрані з цілої Галичини, але черезте живуть в згоді. Тамтого року побудували гарну церков в імени св. о. Николая і заложили брацтво обох полів, та згодили дяка.

Побудувалисьмо також школу і належить до неї 23 Русинів і 5 ..ів Поляки. Тростами були 2 Русини і Англік і той Англік сам зі свої сторони вибирав тростісом Поляка. Отже розписали они мітінґ на перший день Рідзвяних сьвят. Ми поприходили — розуміє ся, злосні і запитали, чому скликали мітінґ на наші сьвята. В відповідь ми почули, що їх руські сьвята зовсім не обходять. Тоді людий напала ще більша злість, а Поляка і Англійця викинули з школи. Третого дня ми зробили свій мітінґ і вибралисьмо самих Русинів, та написали про все до Реджайни, звідти нам вислали п. Магаса для приверненя порядку. Зійшли ся тоді знов люди і показалось, що дехто з „Поляків" не вміли підписатись іначе як хрестом. Дарно п. Ф говорить, що польський народ високо культурний. На ділі се обламучені Русини, що виросли під руською стріхою. А по польськи не то говорити, а й рота отворити не вміють як треба. Жаль тих людий що думають, що після молитви можна рішати до якої народности хто належить. Не вміють серде-ги, що обряд і народність, то дві окремі річи і що народність залежить від того, якою мовою хто говорить з дїда прадїда, а ни не можуть ся.

Снігу в нас є на 2 фіти, морози доходили і до 42 степенів. Тепер погода гарна, нема морозів.

Околиця в нас чисто фармерська. Сіють збіжє тримають курий плекають худобу. Ціни в нас такі: Яйці 35 ц. тузин, масло 35 ц фунт, пшениця 50 ц. бушель, овес 30, ячмінь 35.

Д. Добровольський.

Dalmuir

Хочу повідомити шан. читачів, що і в нашій місцевости повіяло руським духом.

У нас відбували ся вибори на 25 січня с. р. на канцлера. І як всюди помеж нашими Русинами знаходять ся дураки і запроданці, так не обійшлась і ся кольонія без Юди. - Однак завдяки запобіганю кількох людий удалось нам побороти, сю зрадницку роботу.

Тую кольонію замешкує три части Русинів, а четверта Французів з кількома Англійцями. І чи не встид і ганьба булаб нам, колиб вийшов канцлер пышний, а не Русин.

Однак сей згаданий — Юда — потрафив прибирати 31. голоса проти 45.

В день виборів Юда, що мога по межи фармері і морочив людям голови, щоби лиш розбити наші старання, а підпирати [illegible]ранцуза. Тим разом не хочу виказати ім'я Юди, бо може поправить ся, а єсли ні то ополошу его в недовгім часі, бо сей підчеплений на чести чоловік, не тільки неувазнану нашу роботу в час виборів, але в богатьох інших справах стоїть не по стороні своїх.

Раджу, всім Русинам читати вп. газету К. Ф., щоби просвічали ся і орґанізовали ся в одну громаду і показали ся другим народам, що ми не на остатнім степени культури, а рівні з ними, що і з нами повинні числити ся. Відкиньмо всякі роздори і незгоду, бо тим тільки стягнемо на себе глибу, а не хосен.

А всяким хрунам єсли не поможе жадна ганьба публична, то треба подумати якого іншого способу ужити, щоби їх позбути ся.

Здоровлю читачів К. Ф.

І. Прийма.

Хвальна Редакціє К. Ф.

Дякую щиро за календар, який отримав від Вас. Я не сподівав ся, щоби він містив в собі так гарні річи — ріжні народности і в загалі богато поучаючих річей для рільництва. Хто не пише предплати і не дістане сего календаря, той богато стратить.

Стеф. Гребенюк,
Ольга, Ман.

Всячина.

РОКОВИНИ СМЕРТИ ЕННЕРА.

В Баркелей, місточку графства Ґльочестер в Англії, помер дня 26 січня р. 1823, Едвар Еннер, винахідник щіпленя віспи. Не дано єму в своїм часі зна[ти] найбільшого добродія людства і слушно в части Божини в краях, в яких ставує обовязок щіпленя, правдива або чорна віспа належить до рідкостей, коли тимчасом при кінци віку XVIII ви[ще] лєдво пята часть всего населеня не носила слідів сеї страшної недуги. Після свідоцтва д-ра Юнкера з 1896 року, убивала віспа річно 400,000 людий в Европі. Рік 1796, в якім Еннер почав щепити віспу, буде все памятний в історії людства. 24 літ нуртували думки [illegible] рошного щіпленя, заким рі[шив] ся в діло. Як молодий студент, Еннер в році 1768 почув случайно на ринку, як якась сільска женщина говорила до купчика: „Не дістану віспи, бо я вже мала коровячу віспу". Еннер зацікавлений сим, відкрив по довгих дослідах, що корови заражують ся віспою від людий, а саме при доєню і дістають звичайно церію виривки на дійках. Опісля ствердив, що від корови заражують ся люди, найчастійше женщини при доєню, але ся віспа проминає незвичайно легко, не полишаючи навіть слідів, однак обезпечує притім на довший час перед звичайною віспою. Від ствердженя сих фактів до штучного витворюваня щіпної матерії і щіпленя людий було вже не далеко. Охоронне щіпленє принято ся в Англії загально в році 1802, однак англійска конституция не дозволила на введене законного примусу щіпленя, як в наших краях Европи. Найкрасшим доказом пожиточности щіпленя віспи є справа, що в німецько-французкій війні у французскій армії, в якій щіплене не було обовязкове вмирало від віспи 23 469 людий и в тим часі з щіпленія німецкій війску лише 261 людий.

МІНІСТЕР ВІЙНИ КАПРАЛЕМ.

В Оломунці служить при війску капраль Черни, бувший міністер війни в Мароці (Африка). До Марока примандрував він з Моравії і вступив там як простий радовий вояк до війска, ставав чимраз то більшою саржою а відтак став міністром війни. Та коли вернув назад до Австрії, то примушено его відслужити при війску, де став знов простим жовніром і досі дослужив ся лише до капраля. Як вибухла війна між Турком а балканськими державами, вніс Черни просьбу до військової власти і до цісаря, але просьбу его відкинено і так бувший міністер війни мусить служити звичайним собі капралем.

КІЛЬКО ЗВІЗД НА НЕБІ

Один славний англійский учений, що занимає ся наукою про звізди, обчислив що на небі є не менше як 53 міліони звізд. Звізди рахував він не одну за другою, але обчислював кілько звізд припадає на якийсь простір, а відтак за помочию фотографічних знять та користуючи ся побільшуючим шклом почивав властиві обчисленя.

РОСЛИНА ЩО КАШЛИ.

Всі безперечно читали про мясожерні рослини, про рослини що сьмиють ся і плачуть але хто чув про рослини, що кашляють?

Таку кашляючу рослину найшов один французкий ботаніст в лежах тропічних краях.

Як всі подібні рослини так і отся кашлянна, [illegible] ся [illegible] звичайним [illegible], особливо [illegible] на [illegible].

Як [illegible] [illegible] [illegible]. Таким робом рослина кашляє [illegible] так [illegible] на легку [illegible].

ДО РОСІЙСЬКО ЯПОНСЬКОЇ ВІЙНИ

Цікаву історію подають деякі часописи що до війни Росії з Японією.

Якийсь барон Ігор Теліцкий, що живе тепер в Цюріху, старає ся вибрати від Японського уряду понад 70 міліонів долярів, на які має наставлений уряд чеки.

Річ мала ся так. Три російські офіцери продали Японії воєнні плани на східнім побережу Сибіру, отже і коло Порт Артура дістали чеки кождий на 33 міліони долярів. Офіцерам сим [illegible] однак не тільки гроші, як радше о знищеня Росії, як ворога поступу. Віддавши Японії рос. плани офіцери перейшли на службу в Японську армію, і тепер Теліцкий має ті чеки, виставлені Японією.

Та річ з відбором гроший не йде так скоро. Справою занялась тепер японськ[ий] уряд в так скорий [illegible]. Бути може, що все [illegible] так було, як Теліцкий каже, а можливо, що він має підроблені чеки.

КОРИСТЬ З ХОВУ ЛИСІВ

Хто не знає, тому й на гадку не прийде, що є люди, які плекають лиси, як худобу. А прецінь так є.

Всхідних приморських провинціях Канади є фармери, що плекають лиси сріблястої барви. Шкіра такого лиса коштує від 300 до 2,500 дол., однак [illegible] для хову коштує о много більше. В 1910 р можна було дістати пару лисів за 3 до 4 тисячі дол., а в 1912 р продавали ся [illegible] 18 до 25 тисяч долярів. З лисів в 1912 [illegible] мали там фармері около 500 [illegible].

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
Philadelphia, U.S.A.
[illegible]

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосе з твари, в 6 годин і себи не було, без жадних болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні доси по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як его уживати.
Адрес Dr. BELLINS,
55 Delancy St., New York, N. Y.
Потрібні аґенти

$100 нагороди для тебе.
[illegible]
[illegible] Dept. [illegible]
63 Park Row, Room 1013. New York, N.Y.

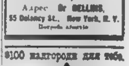

Дуже поплатне занятя для кождого!
Вечерами [illegible] 20 [illegible] долярів на тиждень, [illegible]
Dr. John Chmelnitski
Somerville, Mass.

[illegible]
B. Sulkowski & Co.
22 Belmont Ave
Newark, New Jersey.
[illegible]

Тукета T & B папірос не клеэні.

Телефон Сеймор [illegible]
ALBERT I. GOODSTONE B.C.L.
Адвокат Кримінальний і Нотар
що говорить по руски
Канцелярія Room 23—25
Cotonia Life Bldg
640 Hastings St. W. Vancouver B. C.

ЛІКЕРИ
Стара фірма купуйте вже [illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1105. Winnipeg, Man.
Затямте що наша гуртовня лікерів [illegible] найстаріша, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте [illegible] до нас. Ви завсігди будете оконо[мічні] дати по найменше 20%.
[illegible]

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ

Просимо звернути свою увагу на повисше подані правила і після них звертати ся до редакції.

Річна передплата за „К. Ф." виносить $1.50, піврічна 75ц., квартальна 50ц.

По одержаню передплати не відповідає ся листовно але змінить ся дату при назвиску кождого передплатника.

Ви переконаєте ся, що аптикарі скрізь добре говорять про Chamberlain's Cough лікарство. Вони знають з досьвідів в продажи, що в случаях перестуди на ним можна полагати і воно є приємне і певне. На продаж по всіх склепах.

Олекса Довбуш.

Після статі „Про карпатських опришків", змодульованої в „Ілюстрованій Україні".

Не лише в Галичині, але ще і тут нам народ сьпіває пісню про Довбуша. Людська уява з'образила собі особу Довбуша в сьвітлі і рисах геройсько фантастичних, як великана, як опікуна, як местника за кривди народні. І не лише пісня переказує синам і внукам про славного Довбуша, чимало оповідань кружить про него поміж народ про всякі події і пригоди з его житя, про Довбушеву славу, про его скарби і пр.

Та ця розкажемо тут зворотці дещо про сего народнього героя з Карпатських гір, розкажемо те, що кажуть нам про него всякі документи і записки давнійших часів.

Опришків в Карпатах було з давна богато за тих часів, коли Галичина належала до Польщі, в якій кождий пан був опришком. Сї народні опришки повставали як сини народнього гніву, як местники за его кривди.

З усіх однак опришків найбільшим являєсь Олекса Довбуш. Походив він з Печеніжина і виступив вперве в 1738 році — себто розпочав свою діяльність.

Три роки по его виступленю взяв проти Довбуша інтересний універсал (відозву, оповіщеня) польский коронний гетьман Йосиф Потоцький. Він починаєсь

„Йосиф з Потока пан на Станиславові, Бродах, Княжестві Збаражськім і Немирові, воєвода і генерал земель київських і т. д. — повідомляю всіх, кому про се знати належить, особливож всеповельможних і вельможних панів ділачів і посесорів, що мають свої добра на Покутю і Підгірю, як також комісарів, і простий народ, що голосить в ділах крайову часть хлопа Довбущука, котрий з куною опришків від трох літ нападаючи місточка і села рабує, забиває і палить"...

Дальше говорить ся що Довбуш має по ріжних селах свої пристановища, отже приказує ся всім его з его ватагою переслідувати, ловити і відставляти до Станиславова. Колиб яка громада дала пристановище, або поживу Довбушеви з дружиною „то буде она вирізана до ноги без жадної пощади".

Тай сам Потоцкий вислав проти Довбуша около 2000 людий, а Довбушева дружина складалась з 30 людий. І сї 30 людий тримали в пострасі цілу околицю. Живий хлопець був Довбуш!

Сам Довбуш був сином бідака. Его батько Василь мешкав з родиною в Печеніжині в комірнім і мав лише троха овець, що пасли ся в полонині. Туди Василь ходив часто з синами.

І от на Олексу так поділала дика свобода гір, що він покидає жінку і разом з братом зачинає розбивати. Перший раз напав він на село Чорні Ослави коло Ланчина, але напав щоби пімстити ся, а не для рабунку. Довбуш нападав на панів і жидів, яких уважав ворогами свого народу. Дехто давав дарунки старому Довбушеви, щоби через него відвернути лихо, яке могла заподіяти Довбушеві син.

В ріп по розпочатю роботи в корчмі прийшло було до бійки, де Іван Довбуш ранив Олексу так, що той до смерти уже кривав. Тому й сьпівають.

На ніженьку налигає,
Топірцем ся підпирає.

Брати з осїн розійшли ся в гніві і Олекса розбивав на Гуцульщині й Покутю, а Іван на Бойківщині, Самбірщині й Сяніччині. Іван умираючи віддавав свій розбишацький ніж церкві в Бориславі. Ніж прюгий, вроблений з різака, широкий і незкінчастий, ручка має мосяжну оправу. З одної сторони вимолоблені на ніж слова „Іван Добощук, славний гірський розбійник перед смертію своєю, зложив той різак в церкві Бориславі"! З другої сторони написано „від того різака згиб з рук Довбощука.." Хто погиб не знати, бо був нам зовсім стерті, то мусіла то бути величава особа. Імена не зложили і він помер своєю смертию.

Олекса Довбуш (бо вже про него нарід оповідає) любив перебувати в одній місци, що звеся Сте, та коли польскі власти про се дізнали ся, він перенїс ся в інші стобони і часто зміняв місце побуту. Жінку свою Довбуш опісля забрав до себе в гори.

Довбуш був дуже осторожний. На ніч лишав дружину і ночував окремо сам, не кажучи нікому де саме. На зиму також розходив ся з своєю ватагою, не кажучи ріжном куда йде. Хлопці сходили ся знов на весні в означенім місци і тут з'являв ся їх вожд.

Невинним людям Довбуш не робив кривди. Зате злютливо переслідував. Раз вибрав ся для покараня лихого пана (який кількох людий на смерть замучив) Злотніцкого аж в околиці Бучача. Коли сей пан хотів відкупитись, Довбуш сказав „Не по гроші я тут прийшов, а по твою душу, щоби ти більше людий не мучив". Так погиб пан, его жінка і дитина.

В 15 місяців по позові в околиці Бучача Довбуша не було вже між живими. Знайшов він смерть в Космачи, в хаті Стефана Дзвінки в ночи з 23 на 24 серпня 1745 року. А зайшов він до Дзвінки не тому, що любив его жінку, але прийшов як судія, щоби упімнути ся о кривди старенького батька першої Стефанової жінки, котрому Стефан по ей смерти не хотів видати віна.

Було тоді з Олексою тілько двох опришків Баюрак й Орфенюк. Смертельно пострілений ватажок втікав з ними в ліс, але що не міг далі йти, то вони занесли его за село в корчі і прикрили ще живого хворостом, тай лишили, а самі війшли в ліс. При его смерти були самі чужі люди. Тіло его взяли польські власти і обвозили по селах, та показували народови. Якийсь час виставили були навіть на позорище (посьмішовиско) в Коломийськім ратуші.

Ось такий був Олекса Довбуш! Недарно народ сьпіває про него не як про розбійника, але як про чоловіка - героя чоловіка великого душею, симпатичного. І справді таким був Олекса. Тому й не диво, що коли перед смертию запитали Довбуша чи не потребує сповіди і причастія, відповів, що „сповідав ся і причащав ся в той час, коли вступив на свою дорогу". З того видно, що Довбушеве діло походило з щирого теплого серця і він відчував що він не розбійник, але местник за кривди свого рідного, поневоленого народа.

Тим то й ім'я его у нас таке славне.

Осторожно з зубами.

Перва і говорять і пишуть, осторожно з огнем, осторожно з стрільним оружем, а тепер приходить на чергу нова осторожність — осторожність з зубами.

Так коли огонь і стрільне оружє робить нам лихо не знаючи про те, то не ге з зубами.

— Ну, то хіба зуби знають щобудь? спитає читач.

Ні, читачу, они також не знають, та знає лихий чоловік.

Якось недавно здибаю ся з знакомим, а той оповідає мені таке:

Зачав мене боліти зуб, отже йду до дентиста і кажу вирвати зопсований зуб. Звинаю і вже тішив ся, що позбув ся лихого товариша і сміло йнов, щоби покидати місці невеличку легінку місточку. Приходжу до дому, та шукаю язиком за місцем де був зуб, аж там щось не теє. Подивилась жінка, аж там нема двох зубів. Що таке? А дентист навів витягнути один, зопсований а не добрий.

Вертаю до дентиста і питаю нащо вирвав мені здоровий зуб попри зопсованім.

— Він був недобрий на ме той.

— Чому ж ти не дав мені его? питаю.

— Я вкинув его, каже дентист, він поганий.

— Прецінь ти дав мені зопсований, почав я, та він витрутив і вигнав мене.

Опісля я здибав іншого чоловіка, якому тойже портлендський дентист вирвав два зуби.

Розвідував ся я потім, чи можна жадати відшкодованя, та сказали мені що ні, хоч казали они, хитрий дентист так вибирає гарних, здорових зубів і зробить штучні зуби, за які візьме добру заплату.

Такої їють і плакати не дають. Бідного чоловіка кто лиш хоче той кривдить.

Що більше сказати про се? Хиба те, щоби мати ся на осторожности, а коли вже треба йти до дентиста, то нехай чоловік бере собі другого, щоби той дивив ся за роботою. Певно, що таких нелюдських добродіїв є не богато, але вжеж треба мати ся на осторожности.

Що думати про такого чоловіка? Чи не готов би він не лиш вирвати зуб, але й зірвати голову другому, колиб з того могла єму прийти яка така користь?

Отже — до поступиш ся, в ним не війдеш ся, а кимже майбесь до діла, май ся на осторожности, числи ся, бо знаєте годі.

П. Довбенюк.

Коли маєте напади жовчі спробуйте Chamberlain's Tablets. Вони суть знамениті. На продаж по всіх склепах.

Дальше про 35 міліонів подарунку Англії.

Принагідно [illegible] сему [illegible] ще сказати про сю консервативну [illegible] в Канаді осьщо:

Премієр Борден від коли дістав силу від виборців то цілком змінив ся! Перед виборами то таке говорив, що коли тепер его роботі придивитись, то можна побачити, що слова не дотримав і не дотримає. Ідея его і его партії ідея есть що Канада і Канадійський народ мусять бути слугою і носити воду для Англії, для таких, що тільки народ визискують на свою користь. Mr. Borden зробив би богато ліпше, щоби сих 35 міліонів видав на потребу Канади, на дороги для фармерів по західних частях, як в Манітобі Алберті і Саскачевані, замість вислати 35 міліонів в кишені таких що минувшого року зібрали чистого доходу в свою кишеню знаєте 2 тисячі міліонів! Пан Borden разом з его кликою Консервативною в кождий час готовий помогчи тим, що і так за богато мають, а своїй власній хаті не видить потреби помагати. Тільки коли ліберальний посол зачне говорити про дороги в Канаді, то консервативне панство скаже єму, що єсли люди хотять дороги, то можуть собі се самі зробити! Славна ідея! єсли потрібно що зробити для фармерів і робітників, то сї можуть собі самі зробити за свої власні гроші, а єсли потрібно порятувати бідних (?) дуків в Англії, то всі мусимо заплатити! Єсли є ніщо иньшого як за прощане народу! Але народ сам собі винен, бо спить. Консервативних знайшов слуха і сам себе дає до неволі, а потому кричить, що „болить". Русини в Канаді найбільше вписати, бо знають дуже добре яким приятелем есть консервативна партия для них, знають то добре, що їх називають сьмітєм Европи і ще гірше. Не кому уського й написати, бо стидно самого паперу і пера, щоби писати таку погань. І Русини з великої міри своїх як найгірших ворогів підтримують. Русини повинні запамятати, що єслиби не ліберальна партия то замість пів міліона Русинів, котрі знаходять ся в Канаді нині не булоби більше як перших 2 або 3 тисячі. Консервативна партия єсли би була мала силу, то булаб заперечила вступ Русинам. Котрий з Русинів хотів би про се переконатись то потрібно єму тільки перечитати Парламентовий Рекорд, а зобачить бесіду тих, котрі тепер хотять заробити титули від Англії коштом Канадийців. Сї добродії так отверто брешуть, що аж сьмішно слухати. Кажуть, що єслиби ті воєнні кораблі (на які рады дати 35 міл.) Канада хотіла будувати для себе, то сего не можна, бо дуже довгий час перйде будова, а єсли дадуть 35 міліонів Англії, то збудуєсь їх в дуже короткім часі! Чим то не однако зробити штани для Гаврила, як для Данила?

Консервативна партія як в Отаві, так в Вінніпеґу якнайзавзятійше працює щоби відробити ті пусті титули, що дістали в Англії минувшого року і заробить [illegible] нових. Они бажають [illegible] туманами ни [illegible] народ, в бідний робітник немає роботи а фармер мусить [illegible] до міста, бо нема дороги.

Єсли люди хотять щоби їх не забували і щоби забезпечити свій заробіток і своїх дітей, то повинні підтримувати тую партию, яка старає ся й дбає про свою власну хату а не на ті, що йдуть і помагати сусідови назадно, а свою роботу полишають на дальше.

Н. [illegible]

ДОБРЕ! ДОБРЕ!
[illegible]
Я красила сею краскою
DYOLA
[illegible]
The Johnson Richardson Co., Ltd.
Montreal Can.

З Вінніпеґского житя.

Вечер 2 с. м. в неділю в Вінніпеґу опрокидали на найкраще Голл Вілена театру (якого властителем є [illegible]) була повна для богатьох не стало місця і ті мусїли стояти. Важнійною точкою вечера була дебати. З сьпівами виступали три хори кружок кружок М. Заньковецької, Бояни і кружок І. Котляревського. Були також декламації.

Дивлячись не можна було не радїти що три окремі кружки беруть рівну участь в перепровадженю вечера, роблять спільну роботу на ниві культурно-народній.

Одно тіла за мало. Коли такі вечері будуть постійно уряджувати ся гостий буде прибувати, а тоді брак місця покаже ся ще в гіршім.

Аранжери вечера заповіли, що в неділю 9 с. м. відбудесь „вечер сьміху," де будуть переважно гумористичні декламації монольоги, розмови сьмішні хорові і сольові. А 16 с. м. в неділю відбудесь „літературний вечер," де будуть виступати наші „творці" з своїми оригінальними творами і композиціями.

ВОВКИ В ГАЛИЧИНІ.

З Золочівщини доносять, що в тамошних сторонах появили ся вовки [illegible]. Ночами приходять до сіл і викрадають ся до господарских хлівів. Недавно прийшов був вовк до села Струтин нижний і острив собі зуби на коні коло млина, де приїздять селяни з сусідних сіл. Було се саме коло 11. год. в ночи. В млині був лише один мельник. Вийшов він задержати воду, а коли побачив вовка, вернув ся взяв рушницю і встрілив в вовка. На щастє влучив. Вовк вибіг ще яких 50 метрів, а потім упав. Був півтретя метра довгий.

ЧИ РОСІЙСЬКО КИТАЙСЬКА ВІЙНА?

З Харбіну приходять вісти, що воєнні кроки між Китаєм і Росиєю є неминучою річею. Уоруженя на цілій лінії по обох сторонах ведуть ся в прискоренім темпі. Здає ся, що в звязи з сею обставиною стоїть відкликане російского шпитала в Нішу (в Сербії) телеграфічно до Петербурга.

АРЕШТОВАНЄ ФАЛЬШІВНИКА 20-СОТИКІВОК.

Від довшого часу появили ся в Перемишлі в великім числі в обігу підроблені 20-сотиківки, однак з причини доволі доброго виконаня розходили ся без перепони. Поліция і жандармерия на дармо слідили за їх жерелом, аж щойно оногді случайно впали на слід „фабрики". „Фабрикантом" був перемиский ретівник Ківе Вер. Він відливав при помочи форм сї гроші і пускав через своїх агентів в обіг. Оногді вечером поліция зробила нечайно в его помешканю трусенщу і найшла металеві і гіпсові форми до відливаня, а також 9 штук фальсифікатів.

THE ROYAL CROWN SOAPS Limited
оголошує, що они недавно збільшили свій БЮДЖЕТ ПРЕМІЙ і звертають на свої [illegible] більше уваги, як коли перед тим
Для добродійства богатьох Вінніпеґців,
що радо користали з сего відділу, ми отворили сталий місцевий PREMIUM ROOM, на 251 NOTRE DAME AVE. (напротив Ellice ave.), де можна вибрати собі найкращі премії які дають ся де-будь в Канаді.
Коли живете в місті принесіть ваші купони і обгортки з мила на нову адресу.
На замовленя з поза міста буде звертати ся більше уваги і коли [illegible], як перше
THE ROYAL CROWN SOAPS Limited,
WINNIPEG.

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА.
$100,000.00 будуть видані даром першим 100 костумерам
$100 нагороди для Вас. $100 $100 нагороди для Вас.
Credit
[illegible]
FERTILE LAND DEVELOPMENT CO.
63 Park Row, — Room 1013. — New York, N. Y.

Добре здоровлє
◆◆ ЗСТЬ ◆◆
НЕОЦІНЕНИМ ДАРОМ КОЖДОГО ЧОЛОВІКА.
[illegible]
Філадельфійський лікарський клініці
[illegible]
THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
1117 Walnut St. Philadelphia, Pa. U. S.

ДЛЯ БУДІВНИЧИХ
The „EMPIRE" Brands
ДЕРЕВЯНІ ВОЛОКНА
ЦЕМЕНТОВІ СТІНИ І
ПЛИСТЕР ДО ВИКІНЧЕНЯ СТІН
се найлїпший рід матеріялу, який можна купити і посідає прикмети, яких поступовий будівничий, або контрактор не може легковажити
Пишіть за [illegible]
MANITOBA GYPSUM Co. Ltd.
WINNIPEG, MAN

Міжнародна Канцелярия

для адвокатских, нотаріальних, староправних і канадийских справ.

(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).

ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна — продажи, леґалізоване через конзулят,

ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через порядних адвокатів в Старім Краю;

ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, себто увільнення від вправ, контролї і асентеруньку.

ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на рівні лінії кораблеві до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.

ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.

АСЕКУРУЄ від огню і на життє.

КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.

[illegible]

Години урядові від 9 рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера.

Всяка інформация даром, за долученем 2ц. марки.

Адресуйте:

E. WARSZAWSKI & CO.

НОТАРІ.

[illegible] Main str Winnipeg, Man.

Чи се злоба, чи щось гірше?

У кількох народних і соціялістичних, а у нас все навпаки. До чого доходять наші у. с. соціял-демократи то вже нїхто б не придумав би. У в своїм інтернаціоналізмі, якого певно не розуміють, так далеко зайшли, що свідомий інтернаціоналіст нижчої народности назвав би їх або дурнями, або таки варіятами.

Бо ось послухайте. Свого часу товариство М. Заньковецької давало представлене і один з комітетових пішов до ред. „Роб. Нар.“ і просив щоб помістили оголошене і хотів заплатити кілько зажадають, та наші „інтернаціонали“ вагались, щоб боронь Боже не була се єресь — поміщати оголошене українського товариства, яке не належить під їх покров.

І відмовили, хотяй захід з сего приводу призначений був на „Рідну Школу“ в Галичині. Та ось минулого тижня приїхала з Ню Йорку жидівська театральна трупа, яка грає українські штуки і сеї наші „кравцюки - інтернаціонали“ дають їм таке гучне оголошене, що навіть самі себе в подібний спосіб не оголошували. Пишуть они:

„Хай живе штука! Нарешті ваш нарід хочеться побачити своїх рідних братів на українській сцені. Величава укр. трупа, котра складаєсь з найталановитших і т. д.“ А кінчить се оголошене так: „Памятайте, що наша українська трупа буде віддавати представлення у „Queens Theatre, — Піпріть свій театр і підпріть братерство до українських акторів в українській Квінс Голі!“

Ну і що ж ви скажете, шановні читачі, на таке огидне поступоване сих кацапів з „Роб. Народа“? Таж се щось більше, чим наруга над цілим народом. Коли справді рідні брати хотіли дати оголошене і заплатити за него і грали не для своєї кишені, а на зиск „Рідної Школи“, то сі безхарактерними не прийняли, а коли приїхали Жиди і грають на свою користь, тоді они кидають ся за рекламу, називають їх рідними братами, що жидівську тїлю називають українською. А запитай їх чому так роблять, то й почуєш: „Се бізнес!“

Ось наші народні борці, що за гроші не посоромлять ся оплювати, опоганити осоромити народню честь, а навіть самі себе.

І тим скажу, що в сих людий є хоч дрібка чести та народної совісти!

Ні, сим людям нема вже чого допускатись, они вже звихнулись зі всього, що нам обрав людий! Сем ті самі Крати, Володіни, Губіцькі і др. що анаркували тисячі народнього гроша, який збирали на фонд Січинського, знищили галю у Вінніпеґу, се ті самі, що вже стратили ґрунт під ногами.

І сї люди мають ще стільки відваги, що волочать ся поміж наших фармерів по кольоніях, та морочать їм голови. Але се певно не потреває довго, бо й між фармерами сьвідомість простїє і они скоро покажуть їм дорогу від себе.

[illegible] ся найлучше було, щоб они лишили наш народ, а почали свою роботу між тими, яких називають в „Роб. Нар.“ рідними братами.

Гриць Гупало.

В ТЕАТРІ EMPRESS.

Інтересну штуку будуть грати в Empress театрі, іменно злапане Santa Claus, основана на дитячій вірувані. Зміст вкратці такий. Дитячою [illegible] поставлене хлопець сітку, щоби злапати Санта Клос, та нечайно приходить его батько який втік з арешту і попадає в сітку. Тут приходить мати хлопця і справа виясняєсь. Та скоро надходить ровничий вартовий арешту за тим втікачем і сам опиняєсь в сітці, а втікач йде собі дальше. Такий загальний зміст.

Дальше арабські [illegible] будуть чудувати публику акробатичними штуками.

Крім сього гарна музика, сьпіви, та чимало чого комічного, що кождого може як найлїпше вдоволити.

В шапах Ґренд Тронк працювати-ме 6,000 робітників.

Ґ. Т. Р. шапи в Транcконі Ман. вже отворені і на разі до 1000 робітників почали роботу нашої нової компанії принимати ме до роботи і так буде тревати якийсь час, доки в $7,000,000 шапах не буде працювати 4,000 робітників.

Із сеї то причини кождий робітник, буде оглядати ся за лотом, отже ви раз тепер є нагода скористати на скорім прирості цїни, бо лоти підуть в гору і можуть піднести ся на цінах в кількім разі.

[illegible] на лотах не залягає, [illegible] правительство. Пишіть скоро, бо ціни невдовзі підуть в гору. Памятайте, що [illegible] і тут нова робота зачинаєсь

FLEER & WHITE

Box [illegible] — Winnipeg, Man.

Які книжки
є найпотрібнійші для Русинів в Канаді.

I. Важнійші права Канади	5 ц.
II. Закон відшкодовани робітників	10 ц.

ХТО НЕ ЗНАЄ СВОГО ПРАВА, ТОГО КРИВДИТЬ, ХТО НЕ ХОЧЕ!

Не в чарці шукати розрад на горя та смутки в життю, а в добрій книжці.

Добра книжка се найліпший друг чоловіка. Се приятель духа!

Візьміть отсї книжки. Ми Вам їх поручаємо.

Некультурна — знаменита повість жіночої письменниці Кобилянської	15 ц.
Орися і інші оповід. — Куліша	15 ц.
От собі казочки, — казки, що висказують глубоку праву житєву, — Кіплінга	15 ц.
Геновефа	30 ц.
Без Бога на сьвіті	20 ц.
Істория о сімох мудрцях	25 ц.
Істория про сироту Івася, — чудове оповіданє, про сироту що тиняв ся по божому сьвіту. Читаючи сї, мусите плакати	15 ц.
Оповіданє про Григорія	20 ц.
Олекса Довбуш	15 ц.
О терпеливій Олені	20 ц.
Оборонець проституток. — В книжці сій боронить ся найнещасливіших одиниці людства. Перечитайте сю книжку, а інакше будете дивить ся на них	5 ц.
Казка за Жидів, з творів Головацкого	10 ц.
[illegible]	15 ц.
Ні копи [illegible]	20 ц.
Сьвята Інквізиция	50 ц.
Фарисеизм, — найбільшого поета Буковини, Федьковича	25 ц.

Гаразд Канадийці!

Я калєндар „Запорожець“,

Вже приїхав з Старого Краю до Вас в гості!

Хто хоче мати мене в своїй хаті, той мусить заплатити за мене 40 центів. Хоч заплатить то не пожалує, бо шіато як „ЗАПОРОЖЕЦЬ“ вміє росказати про всьо на сьвіті.

Хто спровадить мене в 5-тьох примірниках, тому даю оден даром. Я продаю ся тепер в Руській Книгарни, тому й пишіть по мене так

Mr. ZAPOROZEC

c/o Ruska Knyharnia

850 Main St. - Winnipeg, Man.

CANADA.

Родимці!

Спроваджуйте своїх кревних до Канади.

Купіть у нас шіфкарту а ми їх спровадимо без жадної перешкоди.

Приходіть прямо до C. P. R.-ого офісу до головних аґентів:

ALEX CALDER & SON

663 Main St. - БАНКЕРИ — Winnipeg.

C. P. R. ся компанія буде потребувати сего року до 40 тисяч робітників, отже кождий буде мати спосібність заробити гроші.

Котрих людий спроваджуєте так сейчас відвезено до доброї роботи на C. P. R.

Не відкладайте на пізнїйше але спроваджуйте їх сейчас, доки ще тані шифкарти на Канадийські лінії, а то:

З КРАКОВА ДО ВІННІПЕҐУ [illegible]

У нас робить Українець П. А. КАРАНОВИЧ

Лоти Акри Фарми

ДОРОГІ КРАЯНИ!

Подумайте про свою будучність і будьте певні, що заробите добрі гроші, коли купите лоти або акри

В MELVILLE, Sask.

ДРУГА ВЕЛИКА ДИВІЗІЯ НА ЗАХІД ВІД ВІННІПЕҐУ, на лінії Grand Trunk Pacific.

Іще чотири роки тому як місто Мелвил зачало ся будувати і до тепер маю в нім уже до 4000 мешканців. Мелвил підносить ся шаленно в гору.

Люди купували тут льоти первісного року в цїні по $100, а тепер ціни їх від $500 до $10,000.

Ми маємо тепер масно лоти на продаж майже в середині міста в дуже приступній цїні — від $150, 200, 250 і більше за оден. Маємо також акри на продаж тільки одну милю від стації. В одну акрови містить ся 10 лотів. Корнерові продаємо по 250 дол., а середні по 200 дол.

Тії лоти і акри можна кому будь купити, бо продаємо на дуже догідні легкі сплати. При закупленю лота або акра вплачує ся лише десяту часть готівки, а по тім по $10 або по $25 що місяця, доки не виплатить ся.

Отже, дорогі брати краяни, коли хочете, користайте з доброї нагоди і зверніть на се вашу увагу. Не купуйте лотів в невідомих місцях, де лоти не принесуть вам жадної користи, але купіть лоти в Мелвил, бо ваші гроші вложені в лоти або акри в Мелвил принесуть вам скоро подвійну або і потрійну вартість. Чому? Тому, що в Мелвил сходять ся 7 желїзних доріг, які будуть мати тут свої головні стації і дивізійне місце. Сотки робітників дістануть тут сталу роботу. Великий місний будинок, що коштував до 100,000 дол. вже на укінченю. Шапи побільшують ся два рази більше. Побудовано уже велику школу, а другу гімназіяльну школу мають будувати на весну. Компанія Гранд Тронк побільшує ярд і добудовує свій магазин. Скоро зачнуть будувати новий великий будинок для Land Title офісів а так само для почти. На друге літо побудують тут кілька фабрик. Електричне сьвітло вже освічує місто, а вода пущена всюди. Тому, кождий робітник, що живе в невідповідним місті і тяжко працює для свого заробітку на житє, повинен приїхати тут, поки ще все не дороге, і купити собі кавалок землі, а певно не тільки що дасть добре житє своїй родині, але і схоче дещо до банку, бо тут роботи подостатком і добре платне. Тепер найкраща нагода і, дістати ціну на Лотах і Акрах. Наша фірма є найбільшою фірмою по спродажи реальностей в Саскачевані.

Маємо бюро праці і бюро інформації для робучого народу.

Заповідайте скоро листами і приїжджайте до Melville до нашого офісу, де дістанете ЛОТИ, АКРИ і ФАРМИ по тайних цінах

[illegible]

Frank M. JUREMA, Commissioner for Oaths.

Box 298 Melville, Sask.

THE J. ROWAN COMPANY,

2nd Ave. East, Melville, Sask.

ІТОНІВ
НА ВЕСНУ і ЛІТО
КАТАЛЬОГ

повинен бути в кождім домі.

Ми посилаємо его кождому, хто забажає его мати.

Пишіть по него, коли ще не маєте его.

THE T. EATON Co. LIMITED

WINNIPEG CANADA

ПОШУКУЮ в дуже важній справі батька свого Стаса Палюха з пов. Городенки, села Копачовець; перебував близько Вінніпеґу. Хтоби о нім знав, або він сам, зволить донести до

Iwan Paluch, 160-162 Barton St. W., Hamilton, Ont. (12)

ПОШУКУЮ свого брата Дьордія Товпольницького і кума Никифора Бабюка, з села Киселів, десять літ в Канаді. Перебувають десь на фармах. Хтоби о них знав, або они сами зволять написати до Dmytro Babiuk Gowganda, Ont.

Коло Саскатуну, Саск осіли в 1912 р. 2,232 гомстедовців.

Коли ви хоруєте часто на затверджене, то Chamberlain's Tablets мають на се дуже лагідний і благородний наслідок і дуже відповідають за тим. На продаж по всіх аптеках.

ДАРОМ $100.00 І ЗОЛОТІ ЗЕГАРКИ!

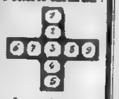

[illegible]

ПОТРЕБА руського вчителя до школи Тополиць, ч. 1666. В школі є 2 ґрейди. Науку можна зачати від 1. цьвітня, в втиск до 1 січня. До почти, міста і колії 5 миль. Хату коло школи побудуєно на весні. По дальші інформациї писати до: Alexy Kosink, Box 17, Wroxton, Sask.

НАША АДРЕСА:

„Canadian Farmer“ Box 3086, St. B. Winnipeg, Man.

А РЕДАКЦІЯ І ДРУКАРНЯ знаходять ся на:

287 Selkirk Ave.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI Вінніпеґ, Ман., Середа 12-го Марта, 1913 — Winnipeg, Man., Wednesday, 12 March, 1913. Число 11.

НОВИНКИ.

З ГОРИЗОНТУ ЕВРОПИ.

Мара війни зависла нині над цілою Европою. Колиб мало прийти до війни, то тяжко вгадати хто перший почнеш би, а ще тяжше сподіватись хто кого побідив би. Все таке помотане, кождий кождому ворог, кождий має в заті другого якісь інтереси.

Першими, що стали проти себе були Австрія й Росія, а тепер Німеччина й Франція виступають на арену, готові кождої хвилї до борби. Відносини були страшні напружені, що Европа що хвилї сподівала ся нової війни. Однак помимо сего всі говорять що они о війні не думають, а так собі.

Тяжко вгадати який буде сього конець. Більше приклоняють ся до думки, що війни не минути. Після тих горячкових приготовань, що поступають міліони европейські володарі мабуть не схочуть посідати тихо. Весна однак покаже що буде.

* * *

БАЛКАН.

Послідні вісти з терену балканської війни говорять, що Болгарам і Сербам бракує дуже мало, щоби забрати Адріянополь. Они вже забрали головний форт Ґергтепефан і взяли в полон 400 Турків. Сами Турки говорять, що Адріянополь не втримаєсь довше як тиждень.

Великий бій тягнув ся довший час коло Булаїр.

Турецька фльота вибралась тепер в Дарданели. Турецький крузняк Гамідіє бомбардував недавно Дураццо і Сан Жіовані ді Медуа, а тепер стереже, щоби забрати грецький транспорт, який має везти кілька тисяч сербського війська.

* * *

В Трентон, Н. Дж., дня 17 лютого виступило 700 робітників на страйк через те що жадали 5 центів підвишки на годину в Rob'ing Co. давали лише 2 і пів. Компанія обставила ся поліціянтами а робітники вписали ся до American Federation of Labor і приреклися що не підуть до праці аж компанія не згодить ся на їх жаданє.

* * *

КСЬОНДЗ З ТРЬОМА ЖІНКАМИ.

В Ушвах, ковенської губернії, був ксьондз А. Шлемос. Через якусь провину він втік в Америку і там, під двома вигаданими прізвищами, двічі оженив ся і зробив ся богатим. А два роки тому він внов повернув ся в Росію і під третим вигаданим прізвищем Рута оженив ся втрете. Купив собі маєток і запанував. Про свої американські жінки він мовчав. Третя жінка теж не знала, що він має уже дві жінки та що він ксьондз. На цього ксьондза написав донос рідний брат його Шлемос. Донос провірили і ксьондза арештували.

* * *

ІЗ ДНЕМ ЧЕТВЕРТОГО МАРЦЯ, уряд президента Злучених Держав перейняв на Вудрова Тому Вилсона, бувшого ректора університету в Принстон Н. Дж. Рішучено уступив з того уряду Вилям Говард Тафт, републиканин, і найвисша власть держави переходить по шіснайцятьох роках в руки демократів, до котрої то партії належить новий президент. Вилсон обняв урядованє серед великого торжества, близько пів міліона народа брало участь в торжестві. Незвичайно торжественною була хвиля, коли новий президент поцілував сьвяте Письмо на знак що совістно буде виповняти наложені на него обовязки.

У своїй так званій інавгураційній промові, Вилсон між иньшими так висказав ся. Успіх партії дуже мало значить, ми справно [illegible] процес народнього житя. Правительство було уживане для приватних цілий. Ніхто не може зробити помилки що до розуміня народнього бажаня. Американське житє являєсь в собі кожду велику і добру річ. Зло приходило з добром. Нашим обовязком є чистити, примирити і поправляти. Підставою правительства є справедливість а не милосердіє. Теперішня тарифа не служить цілому народови. Банкова система є застара. Капітал загально опанував робітництво. Рільництво ніколи не було розвинене.

Та покажесь, чи справді Вилсон візьмесь до роботи так як говорить.

* * *

ЗГИНУВ ЧЕРЕЗ ЗОЛОТО

Недавно утопив ся поляк через свое золото, що мав богато коло себе. Звав ся він Джан Полюс і їхав він на кораблі Гановер. Під час бурі Полюс упав до води, а що в него в капшуках було напаковано богато золота, так вага золота потягнула его на спід і врятувати его житя не було можна.

* * *

НАСЕЛЕНЄ МІСТА ЧЕРНІВЦІВ.

Після останнього урядового спису населеня виносить число мешканців буковинської столиці 82,554 не вчисляючи сюди 2,297 [illegible] війська. По розговірній мові є в Чернівцях: 30,615 Німців (тут зачислені і жиди, що своїм числом занимають перше місце між иншими народностями) в Чернівцях, 14 737 Поляків, 14 246 Українців, 12,536 Румунів, 365 Чехів і Словаків, 24 Словінців, 7 Сербо-Хорватів, 19 Італійців і 23 Мадярів. „Нова Буковина“ зазначує, що сї числа зовсім не відповідають дійсному станови. Вистарчить тільки пригадати собі тероризм власти і обманьства, якими Волохи і Поляки використовуючи несьвідомість нашого народу та [illegible] его інтелігенції всіма силами побільшували в найгидший і злочинний спосіб чисельну силу своїх націй на кошт Українців.

З ПАРЛЯМЕНТУ В ОТАВІ

Отавський парлямент не може діждати ся кінця дебати про 35 міліонів. Бесіда про се тягнуть ся вже понад 200 годин і жадна сторона не піддає ся. Консервативна раді перевести свою постанову, а Ліберали заявили ся на ніщо не допустити щоби канадийські горожани мали дати Анґлії даром 35 міліонів.

Дивуватись просто треба, що ліберальні бесідники по так довгім протягу бесід мають тапсїгди певні, нові і слушні докази, що поступоване консерватистів [illegible] нарід. Делаї аргументи, якими боронять ся консерватисти, просто сьмішні!

* * *

ЧУДО НАУКИ

На конвенції мікроскопістів в Чікаго показували таке чудо науки: на квадратовім цалї скла був написаний цілий зміст Біблії. Розумієсь що бачити і прочитати те писане можна було при помочи мікроскопа. Що до самого письма, то було оно мікрофотографоване мікрофотографістом. Дійде колись до того, що чоловік буде міг носити цілу бібліотеку в кишени.

* * *

ЧИ НОВА ҐАЗЕТА?

Нашим часом, ґазет нам не бракує. Ще не оглянусь, а вже сьвіжа нового крою газета.

Доходять до нас вістки, що в Едмонтонї має зачати видавати ся нова руська газета, що буде звати ся Руський Голос. Що се за птиця, з якого краю, та що нам принесе, поки що не знаємо.

Та хиба почекати, а побачимо. На кожду ж тайну приходить черга бути нетайною.

Колиб се було що добре, тоб і ми сказали що добре, коли ні, так скажемо: цур їй!

* * *

НАВЕРНЕНЄ БОРДЕНА.

Анґлійські газети жартують собі з Бордена кажучи, що він подібний до апостола Павла. Павло доки не поїхав до Дамаску то був жорстоким чоловіком, а допере ся подорож зробила з него чоловіка доброго. Подібна переміна найшла і з Борденом, лише в противну сторону. Доки Борден не їхав до Льондона то був іншим чоловіком — бо був против заношеня чужих канадийськими грішми, а як поїхав до Льондона, то повернув вже іншим — таким, що готов брати від своїх близьких і давати далеким.

* * *

СУФРАЖИСТКИ.

Може Анґлія не мала ще ніколи тільки домашного клопоту як тепер з суфражистками і тяжко з ними борот ся. Жінки — то вже ворог не такий страшний, не сильні, і нї то в них гармат, ні війска, а клопоту досить. День денно газети доносять про нові клопоти з суфражистками.

Оть тепер суфражистки хотіли спалити Британський музей. Тут всего була одна жінка. Она була сама в одній з мнат музею. Та коли сторож побачив, що она скоро вийшла, підозрівав що тут щось є і пійшов подивити ся. І дійсно знайшов він там в куті тайничі лахи, змочені нафтою. Колиб знаю був забавив ся, а певно буби повстав огонь, що зробив би трохи шкоди.

Тепер шукають за суфражисткою Ліліаною Леннос, яку мають судити, а яку були випустили з арешту тому, що була хора. Перебувала в домі товаришів і звідти зникла.

В Льондонї мали тепер відбутись перегони човнами, та суфражистки оголосили, що перешкодять перегонам. Щоби отже не набратись клопоту поліція мусить стерегти перегонників і приглядати ся буде можна лише особам певним.

* * *

ПЕРЕГОНИ В ОЗБРОЮВАНЮ.

Обчислено, що шість головних европейських держав збільшили свої видатки в протягу 20 літ на 900,000,000; з 700,000,000 на 1,600,000,000 долярів. Сюда входять видатки на оброю, воєнні кораблї і пр. Розумієсь що коли держави видають гроші, то хтось їх бере. Отже беруть їх фабриканти зброї, кораблів і пр. Так чотири англійські фірми з капіталом 35 міліонів долярів, дальше широко звісна фірма Крупа з Німеччині і одна в Франції ведуть перед в достарчуваню воєнних приладів.

* * *

КИЇВ.

Є чутка, що слідство против членів старшини розвязаного „Українського Клюбу“ буде припинене.

* * *

ДРІБНІ ВІСТИ

В Кракові арештовано почтового офіцияла Ст. Біла зі Солотвини за викраданє долярів з американських листів. — З Петербурга доносять, що в православній консисторії викрали [illegible] на 120 000 рублів.

* * *

ВИВ ВІН — БИТЬ ЄГО

Недавно суд в Торонто судив Роберта Вілсона за те, що побивав свою жінку. Він бив єї кулаками, копав ногами, як о тім росказувала сама жінка і сьвідчили другі люди.

Судія сказав до Вільсона: — Я тобі дам трошка твоєї власної медицини. Пішлю тебе до вязниці на 30 днів і скоро переступиш поріг дістанеш 10 буків. Других 10 буків дістанеш перед виходом на волю.

Така медицина слушно належать ся тим головам родини, що свою вищість видять передовсім в кулаці.

* * *

300-ЛІТЄ ДОМУ РОМАНОВИХ

Власне тепер офіцiяльна Росия урочисто сьвяткувати ме 300 літний ювилей панованя в Росії царів дому Романових. З сеї нагоди відбудуть ся урочисті походи, відправи, паради й прийоми, стріляти муть гармати, писати муть ся маніфести, поміж народом розходи муть ся міліони брехливих книжок і листків — словом, у великім масштабі повторить ся все те, що в мініатюрі з участию відчує усїх офіцияльних сьвят. Сим разом сьвяткуванє ювилею має набрати [illegible] розміри, бож і подія не аби яка: 300 літ панування одної династиї!

Чи можуть однаком так само радісно сьвяткувати сьвою приналежність до сеї династиї ті народи, над котрими Романови панують? Ми Українці перші не можемо радіти з сего панованя, та не інакше й другі народи. Бо те, що солодке для пануючих буває звичайно гірке для підданих.

* * *

НОВИЙ ВИНАХІД

в обсяї телеграфу без дрота. Під проводом команданта залоги в Аленсон (Франция) зроблено недавно пробу з новим приладом до телеграфованя без дрота. Прилад сей може бути поміщений на торністрі жовніра. Три жовніри творять станцію сего телеграфу і его обслугу.

* * *

РОСИЙСКІ ДОРОГИ ЩЕ ГІРШІ ЯК ПОЛЬСЬКІ.

Через остатну відлигу розмякли дороги на цілім Поділлю, Волини й части України, так що годі ними їхати. Весную спричинило великі зміни в економічнім житю цілої країни. Богато фабрик зредукувало свою продукцию о 50 прц. Особлині страти потерпіли північно західні желїзниці, бо дійшли вони до 5 міл. рублів. В наслідок приморожків комунікация поправила ся, але одночасно зросли й депозити непоміщених желїзницею транспортів, які дійшли до 2 і пів міл. пудів.

* * *

ВІЧЕ ГОТЕЛЬНИКІВ.

В Отаві відбулось 12 марта віче готельників і властителів бординґгавзів. Присутних готельників мав бути сім тисяч, а також кілька тисяч бординґгавзерів. Хочуть они завязатись в одно велике готельниче товариство, щоби легче можна робити свою роботу.

Читаєм таке і думаєм: Не знать коли з таким числом зійдуть ся на мітинг ті, що підтримують готелі. Та они і до страшного суду не зійдуть, та і добре [illegible], а то они верх побилиб ся.

* * *

ВЕСНА.

В західних частях Канади весна вже так як зачала ся. Сніги нема зовсім і фармері вже забирають ся до сівби.

Та і в Манітобі на весну заносить ся. Кілька днів було вже досить теплих і сніг зачав вже топити ся. Та хоча то знов не морози, та холодні вітри. Однак є надія, що невдовзі і тут прийде до весни.

ВАЖНІ КОНВЕНЦІЇ.

Ліберальна конвенція вже відбудесь в Емерсоні, Ман. марта 18-го в вівторок о 7 год. і 30 мин вечером. Цїль конвенції буде зорганізоване [illegible] против правительства Роблина, дальше контролювати листи і взагалі робити приготовлення для назначення кандидата.

Другу ліберальну конвенцію рівнож для організаційних цілий урядуєсь в Gilbert Plains в суботу марта 15-го.

На сих конвенціях будуть найліпші ліберальні бесідники. Хто інтересуєсь загалом політикою, той повинен конче бути на сих конвенціях, бо се справа важна. Тепер власне важні справи мають рішати ся, отже треба знати по котрій стороні стати.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧЕР.

Слідуючої неділі відбудесь в Лібенд театрі літературний вечер, де будуть виступати передовсім наші „творці“ з своїми оригінальними творами і композиціями. Побачимо що то оно буде. Початок в 8. год. вечером.

МІТИНГ.

Слідуючої суботи т. є. 15. с. м. відбуде ся мітинг в Fairbairn's Hall, на розі Мейн і Селкірк улиці. Мітинг буде в справі будови „субвей“ на Салтер стр.

Початок мітингу в 8 год. вечером.

Всі горожани Вінніпеґу, що інтересують ся сею справою повинні прийти. Буде тут говорило кількох алдерманів і контрольорів

БОЖЕВІЛЬНИЙ УБІЙНИКОМ.

В Мильгайм над Руров убив божевільний чоловік, Поляк, Вайнанд місіонаря єзуїтів Венгера. Божевільний сей прийшов до сповідальниці і витягнувши нечайно стрільбу, застрілив о. Венгера. Убійника арештовано; при переслуханю сказав, що убийство пововнив з пімсти.

ДОВРІ ТАНІ ФАРМИ НА ПРОДАЖ

Нижче згадана компанія має на продаж великі простори диких земель, не лише в промірі 50 миль кругом Вінніпеґу, але в усіх других місцях і близько елеваторів, в трох провінціях: в Саскачевані, Алберті і нашій провінції Манітобі, по цінї і на услівях, що певно вдоволять кождого поінтересованого. Під кождим зглядом земля є добра.

Пишіть до нас по лісту і мапу, зазначуючи околицю, в якій бажаєте набути фарму.

The Standard Trust Co.

346 Main St. — Winnipeg, Man.

ДО КАНАДИ!

КРАЯНЕ:

Як хочете спровадити кревних або приятелів до Канади купіть для них у нас як найскорше шіфкарту і они приїдуть на весні акурат, як робота отворить ся.

На весні дуже повні шіфи і як тепер не купите для них шіфкарти, то они будуть мусіли довго чекати і не приїдуть аж в літі.

Шіфкарта з КРАКОВА до ВІННІПЕҐУ коштує тепер $51.90

Так як знаєте ми посилаємо гроші до краю найскорше і найбезпечнійше і так, що люди дістають рівні гроші.

Почта і зміна коштує разом лиш 2 центи від $1.00.

Люде, котрі не в Вінніпеґу можуть до нас присилати гроші або таки разом з адресою в краю, а ми вишлемо і рецепис [illegible]

Ми продаємо також шіфкарти до краю і міняємо гроші.

Продаємо марки крайові і канадийські.

Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.

ALLOWAY & CHAMPION Limited.

К. ҐЕНИК, менаджер чужинецького департменту. — 667 Main St. Winnipeg, Can.

„Канадийский Фармер"
Редактор А. Новак
[illegible] $1.50
до Европи $2.00
Адрес:
CANADIAN FARMER, Box 3560 Sta. B Winnipeg
The Canadian Farmer
[illegible]
Published every Wednesday at 247 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
A. Novak, Editor

Під нинішну хвилю.

Вигляди на европ. горизонті не проясняють ся і не буть нині, чи завтра запалає огонь, загремлять гармати і потече рікою людська кров.

Колиб таке зачало ся так зараз відчуємо его тут і ми, хоч не зовсім в такій формі, як европейці.

Нині цілий сьвіт являє ний цілину пасмами торговельних і промислових інтересів. Капітал в нинішних часах не знає політичних границь. Та коли в одній місци сі звязки рвуть ся, се в тій же хвили відчуває і дальший сьвіт. Через війну італійсько-турецьку і балканську потерпіла чимало полуднева Росія, хоч нам здавалоб ся, що ся війна не повинна еї досягнути. Та подумати, що в якімсь напрямі з'уживає ся торговельна струя інтересів, приходить застій, богато робітників лишаєсь без роботи. Властителі капіталу держать тоді капітал тісно чекаючи, коли настануть безпечнїйші часи.

Все те відчуває в першій мірі робітник, бо в них нема богато засобів на лиху годину.

Отже я уважаю потрібним звернути увагу наших робітників щоби під сю пору не марнували дармо гроша по готелях, при пулах і т. п. Щади гріш і подумай лише на те, що конечне і розумне. Інакше доведесь тобі, як тому коникови, що в літі сьпівав, а прийшла зима, так нічого нема, отже треба йти просити помочи в того, хто працював в літі. І такому робітникови, коли він оправдував ся, що не збирав на зиму, бо сьпівав:

Сьпівав лише, пане брате,
Іди тепер танцювати

Робітник.

Русько-жидівска справа.

Як було вже згадано в деяких українських часописях, го саскатунські жиди, а властиво цілий жидівский загал оскаржив т. Теминцького, учителя в Ваках, Саск. за статю, котра була поміщена в 30-им числі „Нового Краю". Два рази відкладав мировий суди Смит сю справу а з вінци дня 30 січня с. р. рішив, що справа ся має бути передана перед суд присяглих, має бути суджена десь при кінци Мая або в початком Червня.

Ми не ставимо розписуватись над тим чи винний т. Теминцький чи ні. Се має рішити лава присяглих. Одначе кождий, хто з увагою перечитає ту статю мусить признати, що т. Теминцький написав сї не в своїх, а в інтересі загалу, а також, що цілею т. Теминцкого було не поклик до різні жидів а поклик до організації, до просьвіти.

Жиди розуміють добре, що они можуть випродувати зогнилий і несердечний товар, за ціну дуже часто і вищу як варта добрий товар, лише між темним і не просьвіченим народом. Отже не згадка про нищенську різню була причиною того, що жиди віддали сю статю перед суд, але згадка про се, що народ руський хоче і повинен з'організуватись, просьвітитись — Жиди розуміють се, що канадійский уряд не допустивби до того до чого допустив проклятий цар Микола. Вони знають, що минули часи Гайдамаччини, коли то зерн брав ніж і стріляв і що тепер сьвіт числить ся лише з тими хто просьвічений, з'організований. Але також знають вони се і розуміють, що з днем, коли просьвітить ся і з'організуєсь наш народ, вони не будуть мати місця між нами, так як не мають тепер між Англійцями, Німцями і другими просьвіченими народами, хиба що перестануть продавати гнилий товар і визискувати нас. Щоб одначе ніхто не сьмів закликувати народ до організації та писати про їхні знаски, они хотять „провчити" т. Теминцького. — І солідарно стали они до борби не дбаючи про кошта, бо знають, що тут розходить ся о се чи они і дальше мають нас визискувати.

А щож ми на се? Не знаю ми сьміємо допустити до сего, щоб покарано чоловіка за се, що він бажав добра нашому народови. — Не вжеж ми опустим і його і віддамо на потилу жидів. Ні! Ми не сьміємо сего зробити — Сли в наших жилах пливе ще руска кров, сли в нас є які небудь народні обовязки ми повинні стати в обороні т. Теминцького, в тим покажем, що ми вміємо обороняти тих, що люблять наш народ, що бажають добра йому, та помагають йому.

Як було вже згадано т. Теминцький єсть учителем. Справа в суді буде коштувати пару сот долярів, бо жиди мають двох адвокатів отже і ми повинні мати двох і то добрих. На се т. Теминцького не стати і тому тут завязав ся „Комітет оборони Теминцького." І власне сей комітет відзиває ся до Тебе руська суспільносте і просить о ласкаві датки. Не дайте на потали чоловіка, що поставив собі за ціль організувати і просьвічувати наш народ. Своїми датками Ви покажете, що вмієте обороняти тих, що помагають нам, в тим самим дасьте охоту другим до роботи на народнім поли.

З поважанєм
Комітет.

Г. Сліпченко, В. Гриб'ян, Г. Шульман, Ю. Гайдуляк, Т. Гаврилюк, М. Сиваль, Н. Малин.

Датки прошу слати на адресу —

H. W. Slipchenko
242 — 20-th Str. West, Saskatoon, Sask.

Імена жертводавців будуть оголошені в руських газетах а також і рахунок буде оголошений і сли що небудь останесь буде віддано на народні ціли.

В. Гривняк
секр. комітету.

52 Роковини смерти Тараса Шевченка.

Роковини уродин і смерти Шевченка припадають майже в один час, то в найкращій порі року на весні.

Шевченко родив ся 9. марта 1814 року, а умер 9. марта 1861 року після нового календаря (25—26 лютого після старого календаря).

Не богато в нас, було і є людий, не богато і на цілому сьвіті таких, щоби їх память була так дорога, як дорогою є память Шевченка. Во не богато є людий з так чистою, великою душею людий, що вийшлиб поставити перед народом ідеали, які мають его одушевляти і провадити по дорозі життя.

Родив ся Шевченко в убогій родині кріпака Григорія, в селі Моринцях, Звенигородського повіту на Україні. В девятім році тратить він матір, а невдовзі і батька, лишаючись круглим сиротою. Богато доводилось терпіти малому хлопцеви. Найперше мачуха знущалась над ним, опісля дяк пяниця, в якого учив ся Тарас читати, а там доводилось зовсім самому тинятись шукаючи доброї долі.

Та не близька дорога була до сеї долі. Побувавши сюди і туда Тарас попадає на послуги до пана Енгельгардта і той возить его з собою, аж вкінци в Петербурзі Шевченко знакомить ся з людьми, які купують єму свободу за 2500 рублів.

Тепер доперва Шевченкови забаглося іти на щастя. Ходить до малярскої школи, та роздумуючи над своїм лихом і лихом свого народу починає компонувати чудові вірші, в яких виступає за пригнічений народ і гальбить панів і царів.

Як цілою душею Шевченко любив свій народ, так цілою душею ненавидів прнвдителів того народу. Та не лише простї пани, але й сам цар не минув его гніву. Згадуючи царя Петра Великого і царицю Катерину другу, він каже

Се той перший, що розпинав
Нашу Україну,
А вторая доконала
Вдову сироту.
Кати, кати людоїди,
Наїлись обоє,
Накрали ся, а що взяли
На той сьвіт з собою

Та не в одним місци гальбить він панів і царів за їх погані вчинки. А ще більше мучило Шевченка те, що єго родина — брати і сестри робили панщину

Не натїшивсь волею поет, як знов в неволю єго арештовано і заслано на Сибір „за писане підбурюючих віршів", як було сказано в присуді. Там побув Шевченко цілих 10 літ Коли вернув 1857 р. був знеможений і вже не пожив довго В 1861 р умер, маючи 47 літ. Тіло єго перевезено з Петербурга і поховано на Каневській горі над Дніпром.

Яке значіне має для нас Шевченко.

Він нині є для нас чоловіком-генієм, що стоїть на порозі нашого народнього відродженя, що вказує нам шлях, яким треба нам йти. Він, наче той Мойсей на Синаю, дає нам закони-заповіди, яких ми не можемо покинути нї як сини України, ні як люди загалом. Во Шевченко був не лише Великий Син свого народу, він був і Великим чоловіком. Він хотів щоби всі люди братали ся, щоби не було панування і рабів. Єго думки будуть завсїгди найкращим виразом всіх почувань нашого народу, бо він сьпівав не те, що чув лише сам, але те, що чув увесь народ. А вже перлою в усїх заповідий тут на чужині повинно бути ся:

Учіте ся, брати мої,
Думайте, читайте,
І Чужого научайтесь —
Й свого не цурайтесь.

З вінніпеского життя.

ВЕЧЕР СЬМІХУ.

В неділю 9 с. м справляла вінніп. Україна „Вечер сьміху," себто гумористичний вечер.

Публики зібралось так богато, що не стало місця і богатьох стояли, а для інших і тут вже не стало місця, отже мусїли йти до дому.

Тай програма вечерна була богата, бо складалась з понад 20 точок. Участь в виконаню програми брали всі три тутешні аматорські товариства. Ось деякі точки програми.

Діольог Два глухі
Мональог. Все з розумом.
Мональог Торт за служницю.
Мональог Шмулько і Грицева собака.
Вашне питане (міміка) Читане Пісня.

Дальше деклямації, хорові і сольові сьпіви, оденаєт і др. Публика була аж надто вдоволена, може декто ще й нині споминає з глуздом або иншим, що не з розумом і доходить до непорозуму. З бесїди сї дві точки хиба найкраще випали, бо було в них найбільше справжнього чистого гумору і хотену, тай найстарнішого виконаня роль.

Сьпіви випали середно добре, або як для нас то добре. Кождий гурток зробив по своїм силам, а пожадно, то колись буде ще ліпше. І за се всім їх велике спасибіг!

Що до деклямацій, то випали слабше, не так що до змісту, як до виголошеня. Взагалі наші декляматори зі своєю штукою не богато обзнакомлені. Та як в початках, то добре й се

До гарніших треба зачислити також дует

Та було також і таке що краще булоб без него. І так д. К мав виступити в ролі мімика, та се що ми бачили не можна числити до міміки. Се було хиба: непорозуміне. Та се ще увійде. Одиак виступ д. В був приємнейшим. Він декламував дві поезії Руданського, та від появи д. В. на сцені до кінця, зі сцени віяло не гумором, але радше браком розумного, приличного поведеня, цинізмом. Се хибне понятє коли хто може его мати, що гумор не мусить вязати ся правилами приличности, та розуму. Таке відорване вусів на сцені не належало до сьміху.

І друге дещо. Ми повинні старатись позбути ся брукового гумору і навчати людий (тих що не вміють) поводитись завжди прилично і розумно.

Слідуючої неділї 16 марта має відбутись Літературний вечер, що певно буде дуже інтересним

* * *

Тутешні аматорскі кружки на спільних нарадах порішили звязатись в одно товариство для товариських сходин для само-образованя — себто Товариство Самообразованя. Сходини мають бути два рази в місяць. На таких сходинах мають читатись реферати з обсягу штуки, літератури і пр. через се одначе товариства не тратять своєї окремішности.

Сподіватись можна, що се вийде на користь і товариствам і загалови. Раз, що самі товариства ще близше порозуміють ся, порозуміють, що всі они працюють на одним поли і їх окрему роботу треба звязати одною роботою. Друге, коли товариства піднесуть ся на висший степень образованя, то зможуть (бо будуть краще вміли) опісля успішнїйше робити свою роботу і передавати своє знане громаді. Сьому ділу побажати найкращого успіху.

НАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ.
під управою пп. Арсенича-Войтківського і Ск-ка
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО [illegible]
РОБИМО [illegible]
СТЯГАЄМО [illegible]
ПРОДАЄМО [illegible]
ПРОДАЄМО Шифкарти [illegible]
ВИСИЛАЄМО [illegible]
ХТО ХОЧЕ [illegible]
ПОЗИЧАЄМО [illegible]
АСЕКУРУЄМО [illegible]
ЗА ВСІ [illegible]
ВІ ВСІХ [illegible]
NARODNA KANCELARYA
Phone St. John 2300. - 845 Main St. - Winnipeg, Man.
[illegible]

Найстарша Одинока Руска Фірма в Вінніпегу
і
БЮРО АДВОКАТСЬКО-НОТАРІЯЛЬНЕ
[illegible]
Управителем сеї фірми є М. В. Слобода, руский нотар.
СВІЙ ДО СВОГО.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
961 Main Street - - - - - Winnipeg, Man.

КОМПАНІЯ
The Grain Growers Grain Company
є компанією фермерів і містоцвнией тільки фермері можуть належати до неї. Компанія ся разаб продавати свій і так для руських фермерів, а так само вона хотіла б оцінувати ся і продавати збіжє руських фермерів. В послідних 5 роках вона заощадила міліони долярів для західних фермерів За дальшими інформаціями звертайтесь до
Grain Growers Grain Co.
Keewayden Building,
Portage Ave East,
Winnipeg, Man.
Заінтересована особа може також писати до офісу „Кан Фармера" Box 3560, Sta. B. Winnipeg, Man

Всенародна Канцелярія
ПІД УПРАВОЮ ДИМИ, КІНИЛЯ і КОЧОРЕК
ПРОДАЄМО шифкарти на рижні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади за найтаньші і найскорші кораблі.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всіх судах цивільних і карних так в старому краю як і в Канаді справи спадкові процесові і військові
РОБИМО повновласти, контракти купна і продажи, [illegible] документа, легалізовані через Ц. і К. конзулат.
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю
ПРОДАЄМО куплюємо [illegible] реальности доти і фарми в місті і на провінції
ВИСИЛАЄМО гроші зі всі части сьвіта, скоро і безпечно
ХТО хоче продати своєї фарми скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
ЗА ВСІ справи переведжені в нашій канцелярії гарантуємо.
У ВСІХ справах [illegible] Вашим пишіть і приходіть на адрес
WSENARODNA KANCELARYA
J. O. [illegible], нотар
Телефон Garry 2200 215 Logan Ave. Winnipeg, Man
[illegible]

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
мировий суди і нотар
Канцелярія Нотаріяльна і Агенція Корабельних Ліній.
ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна продажи, легалізовані через конзулат.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через першорядних адвокатів в Старім Краю.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв,
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности;
АСЕКУРУЄ від огню і на житє;
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]
Адресуйте
Kancelarya Notaryalna
850 Main St. Телефон St. John 1986 Winnipeg, Man.

Русько-Американска лінія
[illegible]

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.
[illegible]
Czy jesteś dotknięty
[illegible]
Darmo dla Mężczyzn
[illegible]
Poeślij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., F. 407 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
[illegible]
Imię i nazwisko
Adres .... Stan ....

ХРИСТОС НА ГОЛГОФІ.
Лише за 27 центів.
[illegible] ХРИСТА ПЕРЕД РОЗПЯТЄМ [illegible]
[illegible]
F. MAIDANSKY
[illegible] New York, N. Y. U.S.A.

ДОБРУ ПЛАТНЮ —
[illegible]
MOLER BARBER COLLEGE
Cor Pacific Ave. & King St
[illegible]
Winnipeg

Новоназначена
РУСКА АПТЕКА
[illegible] Selkirk Ave. Corner McGregor St
Winnipeg Man.
[illegible]

— Хто не подасть в передплатників старої і нової назви почти, той не буде мати зміненої адреси

Койоти, а коні.

З юльогія се така наука, говорить о ріжних зьвірах о їх натурі, вигляді, особі жите і др отже я в части сеї науки хочу де-що росказати. Во мені доволось бачити деякі зьвірі дика, бо, навіть тее ричине дещо заказав.

то побував в горах в таріо, осінною порою, безперечно мусів научи, як там вечерами громить ся величезні стада отів (канадийских шакалів). Не десятки, а сотзбере ся в одну громатовчуть ся цілими но, виправляючи войни. аж в ухах лящеть, — ть, скавулять, жеруть що годі знести той гам. Та часами як та тучна конесь близько по ешкаля, так й она не мурию цілу ніч Та скочне дитїи муркй зо чкою так як би то під ю сховалось Не оден же, паскудна провінція Онтаріо.

в чи можна знайти десь у околицю, аби їх не о?

озьмим свиня Вінніпег правда, прерій нема, заВінніпегскі бізнесмени удували галь, аби такі оти могли плекатись, та звувати свою звірачу уру. І тут коли надійде в тичні, так горе тому. у випала дорога по прир. де виють Койоти

бува коли не погадуть свою жертву, так мусять ідлить, а радять так ють хто що може ісильний поборює слабшого, ший ще слабшого, а слабший чинає ся віков ки свое мусять показаОй Койоти, Койоти, коли вже перестанете бути отами.

и жаль серце стискає, як ту бідну шкапу (коня) мучать, бють, тресують, аж поки не вивчать ся, а вивчить ся, то щоби мала еї до чогось кращого користнїйшого вживатись, то мусить Койотів возити в поли тичні — до Інтернаціональної. Такий оден тресований кінь, варта більше як сто таких Койотів. В него є почуте обовязку, на голос дяшика він стрім-голов летить під хомут, а в дорозі мало еї шкіри не вискочить, аби тільки скорше принести поміч, і влекшити нужди слабшим Койотам.

І чи такий тресований кінь не стоїть морально вище?

Сй Богу. Койоти повинні клянятись таким коням

Нехай, слава Богу, ніст скінчать ся і Койотам знов розвяжуть ся руки і ноги і знов горожане Вінніпегу, майте ся на осторожности — бо або можете впасти жертвою пазурів Койотів, або може вас перевернути та поваліти поліцайна патролька

Отже бачимо, хто хоче мати клопоту.

Онофрей.

* * *

Що найдовше жиє.

Коли взяти все, в чому є жите, що розвивась, росте, розроджуєсь, то найдовше живуть деякі рослини. З порівнаючих ся сотворінь мало є таких, що живуть по кілька сот літ, деякі живуть лише кілька днів, а то і кілька годин, за те дерева живуть дуже довго

В селі Санта Марія дель Туле росте кипарис, що в висоті 4 стіп над землею має в обводі 126 стіп, а в проміри 40 стіп, або понад 13 ярдів.

Він его оцінюють на 5000 до 6000 років. Оно справді дивно, коли подумати, що сю рослину, яку ми нині можемо бачити, могли оглядати вже сучасники египетського короля Менеса, що жив около 3000 літ перед Христом, а вже й не говорити про сучасників Христа.

Декто вчених хотів провірчувати се велике дерево щоби обчислити его вік, та начальник села не позволив. В тій бо околици се дерево уважаєсь сьвятим і коло него стоїть завсїгди два сторожі, щоби хто не заподіяв лиха сему памятникови віків

Хто вірить, що сьвіт іствує всього 6000 літ, той може вірити що сей старезний кипарис належить до тих найперших дерев, які Бог при сотвореню засіяв на земній поверхні.

Історичний календар.

ЛЮТИЙ

2 — 1655 р. Хмельницький завдяки хоробрій помочи винницького полковника Богуна побив получені війська Поляків і Татар під Охматовом недалеко Білої Церкви, в сій битві брало участь і московське військо одначе показалось невдалим.

3. 1812 р. Уродив ся поет Евген Гребінка, оден з перших піонірів нашого національного відродженя на російській Україні, походив з Полтавщини та дуже любив свою Україну, писав байки, які дуже подобали ся і мали серед українських читачів великий попит Твори Гребінки містять ся в 1 томі „Рускої Письменности", що коштує 1 к. 60 сот., а в з[illegible] оправі 2 к.

4 — 1792 р. розібрали вдруге частину земель Польщі між собе Прусія і Росія, Росія забрала Київщину, Поділе та значну частину Волиня та білоруські землі.

6. — 1704 р. Гетьман правобережної (польської) України Самусь в Переяславі передав гетьманові лівобережної України Мазепі за дозволом царя Петра І гетманські клейноди, які він дістав був від польського короля Августа II.

1908 р. помер в Коропци (бучацького повіта) Марко Каганець, жертва системи галицьких виборів, пробитий багнетами трьох жандарів.

15. — 1897 р. помер на хуторі Мотронівці в Чернигівщині поет і писатель Пантелеймон Куліш, товариш Т Шевченка та член Кирило-методиївського Товариства

20. — 1054 р. помер великий князь київський Ярослав Мудрий, син Володимира Великого; на престол вступив 1018 р. і за його панованя стала Україна славною на весь сьвіт, з усїх боків приїздили посольства до Ярослава або в цілях політичних, або взаїмних княжих супружеств; споводився був з дворами Франції, Німеччини, Швеції, Норвегії, Угорщини і Греції. Головною його заслугою, се упорядковане держави та уміле заряджуване, того наслідком є видане нам збірника законів „Руська Правда" Прізвище Мудрий дістав від народу якраз за свої заслуги.

1877 р. уродив ся пок. Василь Доманицький, визначний громадський діяч і писатель та кооператист на російській Україні.

26 1608 р помер князь Константин Остромський, син кн. Івана, родився 1527 р. в місті Турові (на Волини) та став пізнїйше київським воєводою. Чоловік розумний і дуже освічений все своє жите тай майно віддав на користь українському народови. За його часів майже вся українська шляхта, бояри відцуралися від свого народу Князь Константин був одним з тих не многих, що стояли кріпко при своїм народі і своїй вірі. Він воював також з Татарами, яких розбив під Сениковою 1575 р., під Дубном 1577 р. та 1578 р. під Острогом. В часї заверщеня унії з Римом (в Берестю литовськім 1579 р.) був князь Константин противником у боротьбі з унією. Богато ваги клав він на освіту українського народа, будував численні школи, в Острозі заложив славну академію, підпомогав учеників; завів дві друкарні в Острозі і Дерманї та 1580 р. видав перше друковане св. Письмо, не менше горячо підпирав міщанські братства, особливо львівську Ставропігію. Поховано його в Острозі.

Бюфорд, Альта

ГОМСТЕДИ, ЗАЯЦЬ І ДР.

В 2. ч. Нового Краю був д. І. Бабяк помістив допись про вільні землі в окол. Дніпро, Альта. Отже про сю околицю скажу ось що

Гомстедів тут вже мало, попайбільше мочари і тем рак. А де моглоб бути під управу там камінь і пісок, отже не для дорібку.

З тут новин згадати: отсе. В грудни м. р. поїхало двох добродіїв до міста і вертаючи вечером до дому сказали собі. „що твоє те й моє, всі ми божі діти" і забрали мішок муки і ще дещо дрібне, що шторник зготовив для другого фармера.

Одпак на біду перебіг їх заяць, отже знаєте що? Ого! Кождий з вас знає що буде, як заяць перебіжить дорогу. Ще не з'їхали наші добродії з під міні як тут на гладкій дорозі догание їх поліція і завертає до міста (от як то трефило ся було синам Якова в Єгипті). І так через заяця заплатили 150 дол. зовсім за дурно, бо вартість мішок муки не коштувала більше як 3 доляри.

Був також інший випадок в Делук, де Поляк Серецький вдарив в голову С. Вугуру, почім одного забрали до шпиталю, а другого до арешту. Що там єму скажуть ще не знати В сім випадку не заяць був винен, але горівка. а в обох випадках вина дурнота.

Ех, люди, люди, чи не час вам мати вже свій власний розум Чи ліпше бути дурнем, ніжли чоловіком як чоловіком добрим, честним, розумним? Нам треба таких питнувати, цурати ся, бойкотувати таких Коли чоловік вирю великий, то нехай не має дитячого розуму! Сором таким!

Українець.

Сьмішне.

— Доперва тоді, мій друже, зрозумієш правдиве щастє, коли ожениш ся

— Невжеж?

— Ще й питати! Лише одно тоді буде вже за пізно користувати ся тим щастем.

* * *

Адвокат: Ніж зачну тебе боронити, ти мусиш сказати мені всю правду, не скриваючи нічого.

Злодій: То вже ні! Одна річ мусить лістати моєю виключною тайною.

Адв: Що таке?

Зл: Таке добродію, що не можу вам сказати де я сховав украдені гроші. Що хочте, а сього вже вибачте, не скажу.

* * *

— Кілько літ має твій брат? питає малий Івась свого товариша Гриця

— Оден рік, відповідає Гриць.

— О, я маю пса, що має оден рік, то може два рази ліпше ходити ніж твій брат.

— Е, каже тоді Гриць, але ж твій пес має два рази тілько ніг як мій брат.

* * *

Він. — Я думав що ти потрафиш задержати секрет

Вона — Дуже прошу, я держала його цілий тиждень але не вже ти думаєш, що я твій магазин секретів?

ДЕ Є? — Андрій Боднар, що мешкав під ч. 50 Айкінс, 80 Полсон 137 Атлантик ул. Вінніпег. Адресу його належить подати до ред. „Кан. Фармера".

Ми хочемо звернути вашу увагу на факт, що найбільше зараливих хороб, таких як коклюш, дифтерія, шкарлятина набавляють діти тоді, коли вони перестуджені. Chamberlain's Cough лікарство вилічить дітий від перестуди і аменшить сим небезпеку сих заразливих хороб. Лікарство се є славне з вилічуваня перестуд. Не має в собі ні опіюм, ні прочих наркотиків і можна їх сьміло давать дітям. На продаж по всіх складах.

Dr. B. GERZABEK,
ОДИНОКИЙ ЗІ СТАРОГО КРАЮ РУСЬКИЙ ЛІКАР В КАНАДІ
[illegible]
415 - 417 Pritchard Ave. Winnipeg, Man.

Сидіти з жінкою при огни зимової ночи, із доброю люлькою і сірниками, є дуже великою роскошію.
Тому, бо я знаю, що сірники
EDDY'S SILENTS — є добрі
Вони є — БЕЗПЕЧНІ, — ПЕВНІ, — ТИХІ.
За кождим разом потерти я нак огень.
THE E. B. EDDY COMPANY, LIMITED
HULL, CANADA.

Руска Лазня
[illegible]
258-260 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John 519
За дрібні оголошення, як попукувння за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00

LIMO DRUG CO.
наслідники по
Rogers the Chemist
803 Main St. Winnipeg, Man.
Лише за два центи Ви можете дістати один наш Каталог даром Збірник силя, здоровля і довговіку Альманах від веселого роль сла бостий

ПРОБНЕ замовлене і переконає вас фактично що —
DREWRY'S
REDWOOD LAGER
в порівнаню кождого краю є найлучше.
Его чистість і вік все гарантуєть ся.
ПИТАЙТЕ ЗА НИМ!

IMPERIAL BANK OF CANADA.
[illegible] ОНТАРІО, КВЕБЕКУ МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІШ КОЛУМБІЇ

Авторизований капітал	10,000,000.00
Капітал вплачений	6,620,000.00
Резервовий фонд	6,620,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕГСКА ФІЛІЯ N. G. LESLIE Менаджер.
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

НА ПРОДАЖ
176 фарм між норвежскими поселенцями в східно-центральнім Саскачевані.
Чи видали власне тепер книжочку на 32 сторінках, яка містить повний опис кождого куска землі, ваги зі жива, листи від дійсних поселенців і понад 70 фотографій
Коли ви хочете дістати закуток в урожайнім і розвиваючім ся дістрикті, пишіть до нас за сею книжочкою. Посилаємо зі за дурно.
THE WALCH LAND CO.
Northern Crown Bank Bldg Winnipeg, Man

UNION BANK OF CANADA
Резервовий капітал понад $ 8,000,000
Актива разом $56,000,000
Ощадности Сей департамент одержує цілу нашу увагу, $1.00 початков приймаєть ся як вкладки щадничі
Моні ордера продані платні зі всіх частях с[illegible]
A. F. Schimnowski Менаджер.
North End [illegible]
Cor Selkirk Ave [illegible]
W[illegible]

Руско-німецький шпиталь
ДОКТОРА
G. Kalichman-а
— В ВІННІПЕГУ. —

Спеціяльне лїчене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних

Лїчимо і навіїмо лїченя сифіліса „606" проф. Ерліха.

Лїчене полового безсиля. Лїчене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.

Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю закляду

ШПИТАЛЬ і ОФІС:
453 Selkirk Ave. - Winnipeg, Man.

[illegible]

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Тел. Main 2510

Добре здоровле
◆◆ ЗСТЬ ◆◆
НЕОЦІНЕНИМ ДАРОМ КОЖДОГО ЧОЛОВІКА.

[illegible]

Філадельфійській лікарскій клініці

[illegible]

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
1117 Walnut St. Philadelphia, Pa. U. S.

VEGREVILLE.

Купуємо живий дріб кількиб не було після 1-го Октобра

ЗА ГОТІВКУ

Приносіть тільки товсті і добрі штуки. Худих і дрібних штук не хочемо.

Платимо найвисші ціни за товсті штуки.
Кури, Качки, Гуси, Індики

Province Produce Co. – Vegreville.

◆◆ СПІРІТУС, ВИНО і ПИВО. ◆◆

[illegible]

...полагоджуємо скоро.
...або приходіть на шинок

...AGH, Limited
...nipeg
...Main 2086

...НАТИ І ВІДПОВІТИ ...ФАРМЕРА"

Всячина.

КИТАЙСЬКІ ВИНАХОДИ.

Китайський нарід виявляє ся з давен-давна винахідчивостю і доказав се численними винаходами. Се вже давно звісно, що Китайці знали стрільний порох перед Бертольдом Шварцом Вже за династиї Зунг в 1000 році по Хр згадують ся в китайських анналах про вживане порохових гармат Та певно не були се гармати зі сталі і заліза. О скільки можна догадувати ся з китайських описів були се бамбусові дула, з яких викидало ся горючі паперові кулі. Їх можна було вживати лише на цілком малу віддаль 200 літ пізнїйше, около 1200 по Хр. гармати богато уліпшено. Вони відіграли значну ролю при обороні Кайфенгфу в провинциї Гонан проти Монголів

З ростинних волокон опоряджений папір знали Китайці ще в 200 р. перед Хр. Ще тепер уживані рухомі деревляні черенки походять з року 580 по Хр.; отже се штука друкарська старша о 1000 літ від винаходу Ґутенберґа

Компас є також китайським винаходом Його вживали вперву в сухопутних подорожах около року 1100 перед Хр. Винахідником компасу мав бути князь з династиї Чу Тоді перебували на дворі Чу посли з Омацу вони сбивали ся, що не зуміють вернути ся до вітчини. Князь казав якийсь прилад прикріпити до воза, що вказував полуднє. Посли ступали лиш вказуванням знаряда компасу і так дійшли за рік до вітчини. Ще й тепер називають Китайці компас тсе наича, що значить „на що вказує полуднє".

Китайці є також винахідниками таксиметра Вже перед століттями уживали вони возів заосмотрених годинниками, котрих механізм був у звязі з оборотом колїс воза. На годиннику вичитував подорожний віддаль і після того платив належитість. В книжці Пу сунг лінга з 17 ст. є описаний прилад, при помочи котрого двоє людий може порозумівати ся на більшу віддаленє. Може се предтеча телефону.

Також мали Китайці (коли вірити описам) займати ся пробами летництва ще перед тисячами літ В анналах династиї Чу около року 1100 перед Хр оповідає ся про Китайця Вінга, що збудував могучий прилад до літаня По обох боках сїдла, на якім сидів летун, находили ся величезні крила, в місци, де при повітних літаках находить ся мотор, причіпив він вязанку з 48 ракет. При помочи їх напору, коли їх підпалено ся, апарат піднесли ся у воздух а відтак уносив його вітер Вже тоді цікавили ся князі летництвом Підчас проби летунів наблизив ся князь держави Чу занадто близько до пропелера, себто до ракет, і одна експльодуюча ракета ранила його в чоло. Летунови на місци за кару стяли голову. Щойно 600 літ пізнїйше, в часах Конфуция виступає славний Люпан який мав збудувати літак на якім міг три дни летати в воздусі Той сам винахідник збудував віз, який тягнув кінь без опоряджений дуже штучно з дерева. Коли винахідник покінчив свою тяжку працю, посадив до воза свою маму. Нараз зірвав ся вітер і воза більше не бачили Чинці видали його винахідчивости та вважають богом ремесла

КАТОЛИЦИЗМ НА БАЛКАНІ.

З поміж всїх балканьских країв найбільшою свободою тїшить ся католицка Церква в Чорногорі Нинїшний король Микола старав ся все запевнити свому народови релїґійний мир. З Апостольскою Столицею заключив він конкордат, яким вповні управильнено становище католицкого віроісповіданя Чорногора творить одну дієцезию зі столицею в Антіварі. Архієпископ з Антівари одержав титул примаса Сербії. Теперішний архієп. Добречіч тїшить ся загальним поважанєм, а король наділяв его найвисшим королївским. За стараннєм правительства покликано також до армії католицкого капелана.

Меншої свободи зазнає вже католицка Церква в Румунії, де вже майже 150 тисяч католиків; правительство обмежує там безвистанно свободу католицкого віроісповіданя. В Румунії є дві дієцезиї, одна зі столицею в Букарешті, а друга в Яссах. Румуни не позволяють словяньским народам послугувати ся в церкві і школі рідною мовою Ізза сего приходить там до частих спорів. Такий спір був також в місцевині Тульча, де Болгари, невдоволені з обмеженя рідної мови в церкві, поводами короля Карла, що покидають православє, а переходять на католицизм після грецкого обряду

В Сербії є католицизм лїпшо на основі закона заборонений. Католики, в числі кільканайцять тисяч, складають ся в переважній части з чужинців. Душпастирскі обовязки може сповняти в Сербії всего двох католицких священиків, капелянів австро угорскої леґациї; крім сего нема в Сербії ні одної католицкої парохії

В Туреччині мають католики зглядну свободу ісповіданя своєї віри, головно з огляду на опіку католицких великодержав. В самім Царгороді проживає 45 тисяч католиків Так само в кождім місті европейскої Туреччини находить ся більша або менша католицка колонія із заграничних держав. Вихованих заведеня З поміж словяньских племен в европейскій Туреччині ісповідують католицку віру Малісори.

ВІЙНА ДАВНО А ТЕПЕР.

Теперішна війна є в порівнаню з давними оружними розправами більше гуманітарною і менше кріваво. Се потверджує недавно виданий реферат англійского штабу при болгарскій армії Коли на основі тих даних порівнаємо борбу під Лілє Бургас, межи болгарскою армією, з борбою під Ватерльо, яка розіграла ся дня 18. червня 1815. р. межи Наполеоном а союзною армією, під проводом ґенерала Велінгтона, переконаємо ся, о скільки сї слова є правдивими. Поле битви під Ватерльо представляє ся ось як: Наполеон вислав до борби 68,000 жовнірів, а резерва під проводом Ґруха складала ся з 30 000 осіб Велінгтон зібрав на поли борби менше більше таку саму силу В резерві знова стояв ґенерал Бльохер і загрожував правому французькому крилови армії, зложеної з около 30.000 осіб. Разом брало участь в борбі під Ватерльо по обох сторонах несповна 200.000 жовнірів Довжина боєвої лінії виносила, числячи від найдальше висуненого правого крила по остатну точку лівого, не сповна 3 клм Віддаленє знова межи французами, а ворожим чолом виносило менше більше 350 метрів Борба під Ватерльо розпочала ся дня 15 червня перед полуднем і тревала до вечера, або не цілих 10 годин. Страти в ній виносили Зі сторони Велінгтона впало коло 26 тисяч ранених і убитих, а Наполеон втратив 35 тисяч жовнірів, не числячи тих які попали в полон. Процент страт виносить зі сторони союзної армії 26, наполеонської 35. В борбі під Лілє Бургас були сили менше більше рівні — разом виносили понад 250.000 жовнірів. Боєва лінія від правого до лівого крила виносила 23 клм., а віддаленє одного війска від другого на початку битви 3 тисячі метрів (гарматний огонь) На тім просторі почала ся повна борба і постепенно зближали ся до себе війска, переступаючи лише в виїмкових случаях віддаленє 1 800 метрів. Борба тревала 5 днів, перериваючи лише в ночи і то на тих становищах, які не послугували ся рефлекторами Обопільні страти виносили: в болгарській армії було 18 тисяч убитих і ранених, а в турецкій 20 тисяч Процентово виносили страти по обох сторонах 12½ прц. З посеред кріваних борб найбільше погубною була борба під Ґравельоте, де при напалі на французькі війска втратила німецка сторона, яка мала 20 тисяч жовнірів, в часі 3 чвертий години кругло 10 тисяч осіб Зазначити треба, що в тім часі не було ані скорострільних гармат ані машинових карабінів, ні далеко ділаючого оружя в піхотинськім війску.

КАТАСТРОФА НА ЛЕДІ.

В околиці Александрова (Росия) є звичай, що раз в році відбуває ся на леді межи хлопцями борба на кулаки. Сего року перемінили ся змаганя в таку борбу Много хлопців вийшло зі змагань покалїчених а з тих 6 смертельно Розгорячєним хлопцям поспішили з помочию старші особи, але під їх тягаром заломив ся лід і коло 200 осіб впало до води. Много осіб утонуло ся.

50 ЛІТНІ РОКОВИНИ ПОВСТАНИЯ

проти Москви обходять тепер Поляки на всїх просторах польских земель, а також в Галичині торжественними Богослуженями, відчитами і поминками памяти погибших за змагане до освободження вітчини. Духа героїв з 63. року плачуть нині над тою частиною польскої суспільности, що під теперішну хвилю „орієнтувала ся" в сторону варварскої Московщини і явно, чи тайно викохує московску гадину в Галичині!

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Eal для кави.

[illegible]

Philadelphia, U. S. A.

НА РОС. УКРАЇНІ.

„Рада" щоденна часопись виходить в Києві столици україны. Адреса В Підвальная вул. ч. 6 Річна передплата пять долярів. Се щоденник повинен находити ся в кождій читальни і в кождого українця в Росії. Містить новинки, статі і огляди з цілого сьвіта, Росії та України.

— У Львові почала виходити місячна лікарська часопись „Здоровле" писана дуже популярно, щоб всї могли єї читати. Редагують ею часопись і пишуть в ній наші найкращі лікарі До Америки коштує 2 доляри Адреса редакциї. Львів Підвальє 7.

Дуже ПОПЛАТНЕ ЗАНЯТЄ ДЛЯ КОЖДОГО!

Вечерами ... [illegible] ... можете ... заробити 20 ... 40 долярів на тиждень, ... напишіть лист і приложіть 2 марки на відповідь, а отримаєте інформациї

Адреса
Dr. John Chmielnicki ...
Somerville Mass.

Тукета T & B папіроси не кленні.

ЛІКЕРИ

Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1185. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших що робить бизнес у Вінніпегу, проте коли засилаєте ... до нас, Ви завсїгди будете певні одержати що найменше 20%.

[illegible]

— На посилаємо С. О. D. —

[illegible]

Газету треба платити з гори на наперед.

ПРОЧ З БРИТВАМИ.

Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, в 5 ...доби не буде ...жадного болю, ... лише ... машина сама по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні ...по 50 центів. Присилайте 1 доляра через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтовими марками ... і ...сейчас вишлемо ... з поясненням, якето уживати.

Адреса: Dr BELLING,
26 Delancy St., New York, N. Y.

$100 нагороди для тебе.

[illegible]

...Park Row, Room 1013 New York, N. Y.

B. Sulkowski & Co.
22 Belmont Ave.
Newark New Jersey,

[illegible]

ALBERT I. GOODSTONE B C L
Адвокат Правний і Нотар
[illegible]
Canada Life Bldg
640 Hastings St W Vancouver B C.

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ.

Просимо звернути свою увагу на низше подані правила і після них звертати ся до редакциї.

Ціна передплати на „К. Ф." виносить $1.50. пів року 75ц., квартально 50ц.

Просимо не переривати ... [illegible] ... дату при кінці кождого передплатника.

Ви переконаєте ся, що аптикарі скрізь добре говорять про Chamberlain's Cough лікарство. Вони знають з довголітнього досвіду в продажи, що в случаях перестуди на них можна полагати і воно є приємне і певне. На продаж по всіх складах.

В шапах Гренд Трoнк працювати-ме 6,000 робітників.

Ґ. Т. П. шапи в Транскона Ман. вже отворені і на разі до 1000 робітників почали роботу, иньших знова компанія прийматиме до роботи і так буде тревати якийсь час, доки в $7,000,000 шапах не буде працювати 6 000 робітників.

Із сеї то причини кождий робітник, буде оглядати ся за лотом, отже як раз тепер є нагода скористати на скорім прирості ціни, бо лоти підуть в гору і можуть піднести ся на цінах в кождім разі.

Лоти наші в найлїпшім положеню, сухі і рівні. Услівия приступні. Податок на лотах не великий, проценту не рахуємо а контракти видані нами ґарантує правительство. Пишіть скоро, бо ціна невдовзі піде в гору. Памятайте, що весна надходить і тут нова робота зачинаєсь.

FLEER & WHITE
Box 2186 — Winnipeg, Man.

LELAND THEATRE
—) між (—
Andrews і McGregor Str.
—) на ул. (—
Selkirk Ave.
ВЖЕ ОТВОРЕНИЙ

І тепер не потребуєте ходити аж на ул. Мейн і обдаровувати стріт карі коли за ті гроші що будете кошгувати на улици Мейн один раз. то в театрі Leland можете пійти ту ся два рази і побачити еще ліпші історії чим на ул. Мейн.

Зайдіть раз а переконаєте ся.

Зверніть увагу також на те, що Ліланд театр є першим і одиноким руским театром у Вінніпегу

ЗУБНИЙ ШПИТАЛЬ.

[illegible]
Dr Hnatyshyn
[illegible]

ДАРОМ $100.00 І ЗОЛОТІ ЗЕГАРКИ !

[illegible]

RUTHENIAN DEP'T [B]
[illegible] Room 118
New York City.

Коли ви хоруєте часто на катер жолудка, то Chamberlain's Tablets мають на се дуже лагідний і благородний наслідок і дуже відповідають на таке. На продаж по всіх складах.

Консервативні посіпаки дуріють.

Возьмім історию першого прибутя руського народу в Канаду, а там прочитаймо історію консервативної і ліберальної партиї а побачимо нашу байдужність і нетактовність в справах політичних до сих пор В 1896 р ліберали взяли верху Канади, в 1897 р отворили ширше іміґрацію. Коли наш нарід зачав іміґрувати до сего краю, консервати зачали на ціле горло кричати на лібералів, аби не пускали Ґалїцийців до Канади, бо то нарід гірший від монголів, мурі і лишні і т. п. і т. и., говорили в парламентах, в часописах, на платформах, як позатрипані. Але ліберали не звертали на брехні консерватів, але з отвореними руками прийняли до себе і помагали нам в біді і нужді, а ми чим ем їм відплачуємо? Тим, що слухаємо панків неуків котрі поприходили тому 5 і 6 літ тому назад: сільської школи не докінчив, а ту ґімназиста показує і ще вас учить як маєте голосувати на консерватів підчас виборів. Чому ті панки не прийшли вас учити як маєте акер або два викорчувати. 10 або 15 літ тому назад, як Ви в нужді були? В 1900 році був більшинством консервативним в парламенті, в Отаві і в Манітобі, аби Русинам не вільно було голосувати як не знає читати по англійськи, німецки, або французки та і так аж по семох роках бути в Канаді. Тут знов ліберальна партия обстала за нами і скоротила час на три роки Можливо що декотрий посіпака консервативний скаже, що на то скоротили час, бо хотіли скористати з нас політично. Добре панове, але чи не могли би і консервативности також з нас користати колиб були обходили ся з нами як з людьми? Зрештою они знали наші погляди ще з старого краю, звідки ми поутікали через таких самих прояснцій консервативних.

1904 р консервативні побачили що від Русинів вже є кілька тисяч, що мають голоси, які їм дала ліберальна партия, отже давай Руску консервативну газету видавати, Слово (котрому я пізнїйше співав вічна память,) но нарід не хотів ані чути о їх газеті і газета заснула.

В 1903 році думала консервативна партия, що як дасть нам пів тузина іспекторів болячних і другого сорту, так само і пару учителів, то вже все буде all right; нарід забуде консервативні плюгавства, та не вдала ся штука.

Знов в 1904 давай ставити Руского кандидата Ґабору в Йорктон. Дали ему $500 і депозит, тай бідняка дістав 7 голосів за сім сот.

В 1912 р вже взялись ново. на іньші штучки і давай знов ставити Ґабору, але вже не консервативного просто, але ніби то народного за консервативних 500.00. Але Ґабора вже тим часом дістав 98 голосів і депозит знов стратив. Тепер консервативна партия знає що за еї дурну політику мусить відповідати, отже бере ся на іншу політичну штучку, хоче зорганізувати національну Руску партию, щось такого як націоналісти в Квебеку. Зачала в Альберті з Крамаром, як головою нашого народу, котрий ніби то працював на добро народа через пару літ а тепер жертвує свої сили для хрунів консерватів лише і він стає ся Бо котрий чоловік робить ся перекінчиком, пристає там, где більше обіцюе, а показує патріотизм національний, той чоловік є хрунь

Але в Альберті тоже не пощастилось ні консерватам, ні соломяним патріотам, бо тій органїзациї, о котрій Крамар пише, вже місяць як таким звоспіввали делєгати на другій конвенциї в Чіпмен „Ще не вмерла народна орґанізация, бо ся не продала."

Нарід пізнав в Альберті що знає вожда які то ті патріоти що за 50,000 акрів землі в Peace River від консерватів і 800.00 долярів на консервативну газету, то і маму свою продадьби і через те на жадних незалежних кандидатів не буде голосувати. Нехай буде наш чоловік поставлений, чи на консервативний чи на ліберальний тикет, то будемо знати, що він не зрадник ні народа, партиї і будемо его судити по его кваліфікациї, а коли не так то проч зі зрадниками.

Чи ви консервативні прихильники небачили, як консервати в Отаві минувшого новембра предложили внесок перед парламент, аби жаден чужинець (себто ми) не міг брати участи в домінияльних виборах, а як буде, то кара его чекає, тисячу долярів і шість місяців в решту і голосовати не сьміє. От маєте тут вашая опікунів консервативних панків, котрі так вам раді як вовк ягнятам.

Народе, не дай се ошукати „Новинам" котрі видає Крамар. Се не жадна народна часопись, тільки собі проста консервативна шмата, як о тім вже газета „Канадиєць" писала.

Шпіцель

З фармерського світа.

Не досить того щоби фармер приготовив добірне, здорове зерно під засів, треба ще памятати і на іньші справи.

Перша зьба, се сарпанування пшениці водою, вжиїм розпущеного синього камінця Та про се мабуть кождий знає, та не злишним буде тут сказати: Яке значіня має для збіжа таке скропленє.

Сніттй, чи головня, се такі дрібонькі рослинки, що живуть на збіжу, живлять ся і ростуть еі соками

Поки рослина не доспіла, то і сніттй не доспів отже его не видно, та коли доспіє, то его насінє громадить ся в колоску замість зерна. Власне чорний як садна порошок, що є в колоску, то насінє сніття

Коли посієно таку пшеницю то разом з нею зачинає рости і сніттй Та коли ми змочемо зерно сїдним каменем, тоді сї дрібоньки, чорні зеренця сніттю погинуть.

Та буває ще більше дечого, що фармер мусить поборювати. От хочби вітри. На землях зовсім чорних, та рінних они не роблять так великої шкоди, зате на піскових землях весняні вітри забирають так богато мягкої землі, що посіяне зерно лишає ся на верху. Особливо на горбах.

Якже сьому зарадити? Щоби вітер землі так скоро не забирав треба землю притолочити валком. Такий вал може собі кождий зробити з грубого пня дерева. Богато наших фармерів попробили собі вже такі вали і кажуть, що се дуже корисна річ. Стиснена земля не так скоро піддає ся вітрови, до того до зовсім гладкої поверхні вітер не має тільки приступу.

Кажуть також, що горбоваті місця добре прикидати по трошка галузками вкінчаними з соломою, або сїном, тоді вітер має ще менше приступу і хоч забере з одного місця, то на другім зараз лишає. Опісля, коли пшениця підростає треба позабирати такі галузки, коли они грубші і моглиб шкодити при кошеню.

Також на горбах добре сіяти трошка глибше, бо там зьба і вітер не позбирає землі, то всеж земля борше висихає.

Дехто радить на місцях горбоватих, де вітер дуже забирає землю, садити дерева, чи корчі. Щоби рослина могла борше рости, то треба там навозити трохи гною На горбах чорної землі і так дуже мало, а коли кождого року вітер забере хоч і не велику верству, так за кілька літ лишить ся самий пісок, а тоді він до нїчого нездалий. Виходить і друга шкода, бо вітер забираючи пісок з одного місця лишає его на другім, в місцях низших і так прикриває добру землю

Так само, коли близько є дерева, там і для збіжа лїпше. Земля на полику віддалі буває тоді вогкійша, воздух серед літа вогкійший і холоднійший, а вечером, чи ночию буває більше роси і взагалі більше вогкість. Тай дерево на фармі має свою велику вартість, а за кілька літ буде мати ще більше значіня. Ліси виніщать ся помалу як найзвичайніше і за десять пятнайцять літ нинішні ліси дуже зменшіть. І змаліють не лише близько фармів, але і на цілім просторі цілого континенту.

З Саскатуну, Саск.

Рада міста Саскатуну недавно ухвалила деякі важні справи, що будуть мати велике значіне для цілої сеї околиці.

Іменно в сім місті мають в сім році повстати нові фабрики, отже про сї справи радила і рішила міська рада.

І так. Ухвалено зробити канал (сурм) і водопровід до місця, де Промислова Ліга має провадити кілька своїх фабрик. Дальше ухвалено взяти для міста десять акрів землі від Ґордон Айронсайд енд Фейрс, та купити 20 акрів на місце під маючі повстати фабрики.

Як виходить зі справоздання, то в сім році мають побудувати свої фабрики такі фабриканти:

Armstrong Manufacturing Co. Waterloo, Iowa.
Canada Floors, Ltd. Metal, Shingle & Siding Co. Preston, Ont.
North Star Machinery Works, Crookston, Minn.
Marshall & Sons, Gainsboro, England.
Northland Milling Co. Leimore, N D.

Отсі фабричні компанії мають побудувати свої фабрики в Саскатуні в протягу 8 до 12 місяців.

Промислова Ліга, яка наказала продовжити каналової і водопроводної лінії годить ся протягом 30 літ платити процент і взагалі сплачувати кошта будови сих ліній.

Впрочім місто понесло зараз кошта, одначе сі кошта будуть звернені. Зате для населення се буде зараз великого значіня, бо де є фабрики, там є рух, там ідє робота і взагалі краще жите.

А Саскатун се звичайний промисловий центр, перед ним стоїть велика будучність. Нині вже зачинаєсь тут промислове жите на ширшу скалю отже можна вглядувати що тут буде за кілька літ. Нинішне місто стане великим містом, тай ціла околиця набере великого значіня.

Се, що тут сказано, се лише більше загальний оглад того, що тут робить ся, подробиці нам не такі важні. Нам треба розуміти загальний зміст і хід житевого руху, а вже з сього кождий поробить собі дальші висновки.

ДОБРЕ ДОБРЕ!
Се є домова краска, яку може вживати кождий
чиста і проста до вживаня
DYOLA
ONE DYE FOR ALL KINDS OF GOODS
[illegible]
The Johnson-Richardson Co., Ltd. Montreal, Que.

ГНИЛЬ СЕРЕД РОСИЙСЬКОЇ ІНТЕЛІҐЕНЦИЇ.

В Петербурзі замордовано недавно жінку інженера Тіме у її власнім домі та обрабовано її. По довгих доходженях знайшла вінниця поліция виновників. До чину допустили ся два члени петербурської „систенцки" товариської — бр Ґай смар та бувший урядник міністерства заграничних справ Дальматов. Оба винуватці признали ся до злочину.

ТИФ В ГУЦУЛЬСЬКИХ ГОРАХ лютує вже від кількох місяців Головно досягнує попість буковинськими селами Яблоница, Конятином й Довгополе. Досі було до 150 хорих, а вже 30 людей померло. Лікарська поміч дуже марна, бо хати, в яких поодумають цілі сімї, находять ся у високих горах, бо лікаря треба би спроваджувати аж з Путилова Нелюдї мусять чекати, аж громадський лікар вступить в своїй черговій обїзді по повороті раз на тиждень до громади.

ЩО КОШТУЄ ГАРМАТНИЙ ВИСТРІЛ?

В нинїшних воєнних часах варто і се знати. Стріл по вистріляне корабельною гарматою ваги 110 тон (1 тона — 1000 кільоґрамів), коштує приміром: 400 кг. пороху 1900 корон, само стрільно 900 кг. около 2.175 корон, шовк до патрона 85 корон разом 4160 корон. Одна корабельна гармата може дати найбільше 90 вистрілів, а потім треба її основно направити, що також сполучене з коштом. Ча єро така гармата не дасть ся вже більше направити і тоді представляє лиш вартість металю А що гармата коштує пересічно 400 тисяч корон, то до повищеної суми треба ще додати 444 корон коштів зужиття при однім вистрілі. З того виходить, що кождий ладунок і вистріл представляє вартість 4.604 корон.

СЛУЧАЙ ЧИ ГРІЗЬБА.

Оногдї рано нечайно з російського панцерника „Ростислав", який находить ся в Царгороді як другий стаційний корабель, вилетіла гарматна куля і ударила в побережну дїльницю Тофане, наносячи досить шкоди Ходить чутка, що дві особи згинули. З російської сторони заявлено, що був се случай підчас вправ в ладованю гармат. Дивно, що з корабля в часі вправ стріляно кулями. Комендант корабля „Ростислав" висловив сейчас морским властям жаль і впевнив, що се був случай. Ся подія викликала сенсацию в місті і прикре вражіне серед турецкої публики. Турецка цензура заборонила писати про се

THE ROYAL CROWN SOAPS Limited

отсим оголошують, що они значно збільшили свій ВІДДІЛ ПРЕМІЙ і звертають на сю гадлузь своєї діяльности більше уваги, як коли перед тим

Для добродійства богатьох Вінніпеґців,

що ралі користати з сього віддїлу ми створили отсей містовий PREMIUM ROOM на 251 NOTRE DAME AVE. (напротив Elgin ave.) де можна вибрати собі найкращі премії, які дають ся лебудь в Канаді.

Коли живете в місті приносіть ваші купони і обгортки з мила на нову адресу.

На замовлення з поза міста буде звертати ся більше уваги в користь замовляючих, як звичайно

THE ROYAL CROWN SOAPS Limited,
WINNIPEG.

D-r RICHTER-A
—) СЛАВНИЙ (—
„Pain Expellor"
З ся продає також в Канаді ПО АПТИКАХ

Пакуночок, в якому его продають ся в сім краю, є тут представлений Зважте на наслідування

Він не має собі рівного в усуваню ревматичних болів, віднечулюваню масніх і уздоровлюю перестуди

Коли не можете его дістати, пишіть ось просто до складу Д-ра РИХТЕРА в Америці

F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington St.
NEW YORK, N.Y.

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА.
$100,000 00 будуть видані даремно першим 100 костумерам

$100 нагороди для Вас. $100 нагороди для Вас.

[illegible]

FERTILE LAND DEVELOPMENT CO.
63 Park Row, — Room 1013 — New York, N. Y.

СТІННИЙ ПЛЯСТЕР
ЗІ ЗНАКОМ "EMPIRE"
— є плястер НАЙЛІПШОЇ якости:—
він лучить в одно листовку й огнетревалість.
Шукати за ЛІПШИМ будоб —◆—
—◆— МАРНОВАНЄ старання.
ОДИНОКІ ФАБРИКАНТИ:
MANITOBA GYPSUM Co. Ltd.
WINNIPEG, MAN.

Міжнародна Канцелярия

для адвокатских, нотаріальних, староправних і канадийских справ.

(Найстарша руска фірма в Віннипеґу).

ВИРОБЛЯЮ повновласти і контракти купна — продажи, леґалізовані через конзулят.

ПЕРЕПРОВАДЖУЮ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через порядних адвокатів в Старім Краю;

ВИРОБЛЯЮ подана в військових справах, себто: увільнени від вправ, контролі і асентерунку.

ПРОДАЮ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЮ ГРОШІ до всіх краів.

ВИРОБЛЯЮ ПОЗИЧКИ на фарми і реальность.

АСЕКУРУЮ від огню і на житє.

КУПУЮ І ПРОДАЮ всякі реальности в місті і на провінциї.

[illegible]

Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день залагодити своїх справ, буде створено від год. 8-9 по вечери.

Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.

Адресуйте:

E. WARSZAWSKI & CO.

— НОТАРІ. —

[illegible] Main str. Winnipeg, Man.

ГАРНИЙ з 17 КАМІНЯМИ ІТОНСЬКИЙ ГОДИННИК

16 величини волочені коверти.

Знаменита якість, делікатний стиль і низька ціна.

Ми сьміло можемо поручати Ітонські Годинники як знамениті що до тримання часу і відповідні в усім. Їх вироблено спеціально для нас, а що ми купуємо просто з фабрики в Швайцарії, отже можемо їх продавати по низькій ціні, бо ледво $12.50 один. Се заощаджене гроша для того, хто купує.

Їх машина має 17 гарних камінів, сильний волос, рівний хід, трибу до накручування, невзірені, приладний скляно-емальований циферблат і все проче найдобірнійше. Котери в найліпшій якости позолочені (gold filled). Се є одні з найліпших коверт загально знаних і ми готові відмінити кождий колиб в чім не відповідав вимогам того, хто его носить. До вибору гладкі, з льокомотивою, або вирізблені. З кождим Ітонським годинником (Eaton Watch) даємо письменну ґарантию купуючому.

Ориг: 4T60 17 Jewelled Eaton Watch коштує **$12.50**

Дуже вартістні дітячі візки.

ВЛАСНЕ ПО ЦІНАХ ІТОНА.

З РОЗТЯГАЮЧИМИСЯ БУДКАМИ.

Сей гладко збудований візок має приладний вигляд, а на ці ціни Ітона в [illegible] того дуже таний. Деревляний [illegible] [illegible] Повздовжний [illegible] [illegible] [illegible]

Візок збудований на гарних, [illegible] спружинах. Колеса обрані в [illegible] 16 цол. [illegible]

96 N 104 Extention Hood Carriage лише **$17.25.**

Англійського стилю дитячий візок.

Сей гарний візок зроблений з найліпшого матеріялу. З добірного дерева, гарно обробленого, темна [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Будка збудована на [illegible] сталевих [illegible] Можна єї [illegible] установити [illegible] дитина [illegible] на всі сторони.

Спружини з добре [illegible] стали

А [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

96N100. Найліпший Англійський візок **$24.50.**

THE T. EATON CO. LIMITED.

WINNIPEG CANADA

Надзвичайна оказия на машинах.

F. O. B. Winnipeg.

Вид дрилі — Посадкові диски 7-8-9, 10 і 11 ф. кождий $70.00.

Дискові борони — 7 і 8 ф. 16 цл. диски, кождий $22.00

40 сотові 3 цл. сталеві секции, 7 ф. прикосіни. Кождий $35.00

William Eddie,

176 Princess St. Winnipeg.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі батька свого Стаха Палюха з пов. Городенки, села Копачовиць, перебував близько Віннипеґу. Хтоби о нім знав, або він сам, зволить донести до:

Iwan Paluch, 160-162 Barton St. W. Hamilton, Ont.

(12)

ПОТРІБНО — руського англійського учителя до школи Свитин Ч. 1666. Учитель чи учителька повинні мати сертифікат другої, або третої клясы. Науку можна розпочати при кінци мая. Зголошуватись на адресу:

E. Mariasick Sec.-Treas Saisiyn, Alta.

ПОШУКУЮ — своєї дочки Евдокиі Романчук з села Топорівці, пов. Черніві. Буковина. Приіхала до Канади перед роком до Cobalt, Ont. і мабуть там або в другім місци нас перебуває. Хтоби знав єї адресу або сама прошу зголоситись на повисшу адресу:

Iwan Romanchuk
290 Leggett, St.
Edmonton, Alta.

ПОШУКУЮ — свого брата Микити Іщука. Минувшого літа робив на секції коло Кемней, Ман. Хтоби о нім знав, або він сам нехай зволить донести до:

Fedor Isaczuk
Elphinstone, Man.

ПОШУКУЮ — свого швагра Івана Кукурудзяка в дуже важній справі. Він робив десь в Порккюпайн. Походить з Росії, Басарабської губернії, хотінського уізду, з села Зановая. Хто пришле его адресу, дістане 5 дол. нагороди. Wasyl Hucul
46 Pearl St Brantford, Ont.

В ТЕАТРІ EMPRESS.

Слідуючого тижня в Емпрес театрі виступає трупа, яка так всюда здобуває собі подив своєю грою, що свого часу виступала она навіть перед англійським королем і королевою і здобула сердечне признане. Се трупа чудує просто своїми акробатичними виконаннями, викликає в глядачів і сьміх і страх.

Другою в ряду штукою буде комедия „Любовний специяліст", де ріжноси беруть участь першорядні сили. Дальше приходять інші гарні річи, що варта буде видіти.

ІМІГРАЦІЯ.

Ще й нема весни, а іміграция до Канади вже давно зачала ся. Кождого тижня приіздить богато іміґрантів з европи, а між ними більше ніж коли Англійців. Богато з них прямує в західні сторони Канади, щоби осісти на гомстедах.

Треба щоби і наші люди розглядували ся поки час де лучше земля і забераючи єї повідомляли наших других про єї окол[illegible].

Які книжки є найпотрібнійші для Русинів в Канаді.

I. Важнійші права Канади	5 ц.
II. Закон відшкодована робітників	10 ц.

ХТО НЕ ЗНАЄ СВОГО ПРАВА,
ТОГО КРИВДЯТЬ, ХТО НЕ ХОЧЕ!

Не в чарці шукати розради на горя та смутки в житю, а в добрій книжці.

Добра книжка се найлучший друг чоловіка. Се приятель духа!

Купіть сеі книжки. Ми Вам їх поручаємо.

Некультурна — знаменита повість звісної писательки Кобилянськоі	15 ц.
Орися і інші оповід. — Куліша	15 ц.
От собі казочки, — казки, що висказують глубоку правду житєву, — Кіплінга	15 ц.
Геновефа	30 ц.
Без Бога ні до порога	30 ц.
Історія о сімох мудрцях	25 ц.
Історія про сироту Івася, — чудове оповіданє, про сироту що тикав ся по божому сьвіту. Читаючи єі, мусите плакати	15 ц.
Оповіданє про Григорія	20 ц.
Олекса Довбуш	15 ц.
О терпеливий Олесі	20 ц.
Оборонець проститутки. — В книжці сій боронить ся найнещасливійші одиниці людства. Перечитайте сю книжку, а інакше будете дивить ся на них	5 ц.
Казки зі Жидів, з творів Головацкого	10 ц.
Розмова Поляка з Русином	15 ц.
Під копи [illegible]	20 ц.
Сьвята Інквізиция	50 ц.
Фармазони, — найбільшого поета Буковини. Федьковича	25 ц.

Гаразд Канадийці!

Я календар „Запорожець",

Вже приїхав з Старого Краю до Вас в гості!

Хто хоче мати мене в своїй хаті, той мусить заплатити за мене 40 центів. Хоч заплатить то не пожалує, бо ніхто як „ЗАПОРОЖЕЦЬ" вміє росказати про все на сьвіті!

Хто спровадить мене в 5-тьох примірниках, тому дам один даром. Я продаю ся тепер в Руській Книгарни, тому й пишіть по мене так

Mr. ZAPOROZEC

c/o. Ruska Knyharnia

850 Main St. - Winnipeg, Man.

CANADA.

ДО ВУДОВИ ПОЛЬЩІ.

Недавно мали Поляки віче в Новім Санчи, на якім малювали ся, що деякі мазури острять коси на панів кажучи: „нехай лише зачне ся війна, а ми вже дамо жидам і панам".

Так видно, що Мазурам треба не так відбудовани Польщі, як того, щоби позбути ся шкідливих своіх приятелів. Польським панам пригадуєсь видно та мазурська різня, коли то різали панів, та приговорювали, що треба різати помаленько бо то був добрий пан.

СТРАШНА ЕКСПЛЬОЗИЯ.

В фабриці вибухових матеріялів в Шкоціі 20 миль від Глєсгов. Експльозия була так сильна, що майже зовсім знищила місточко Ірвайн. Кількамиль кругом експльозія лишила такі наслідки як землетрус. Доми валили ся, вікна валились, люди на улици падали напівмертво. Думають, що стинуло сотни людий. Дим від експльозиі, яка повторилась три рази, досягав високости двох миль.

ЗЛОДІЙСЬКА ШТУКА

Оногді около 5 год. вечером прийшов до складу дешевої обуви Ваксмута в Кракові якийсь молодий мужчина і зажадав пару чобіт. Хотячи їх спробувати, узув ся і зашнурував та почав торгувати ся. В тій хвили впав до склепу якийсь другий мужчина, вдарив тамтого в лице і почав втікати. Вдарений пустив ся очевидно за напасником в нових черевиках і небавком щезли оба, заки ще купець міг зміркувати, що поправді стало ся.

Коли масте напади жовчи спробуйте Chamberlain's Tablets. Вони суть знамениті. На продаж по всіх склепах.

Родимці!

Спроваджуйте своіх кревних до Канади.

Купіть у нас шифкарту а ми їх спровадимо без жадної перешкоди.

Приходіть прямо до C. P. R-ового офісу до головних аґентів:

ALEX CALDER & SON

663 Main St. — БАНКЕРИ — Winnipeg.

C. P. R. сеа компанія буде потребувати сего року до 40 тисяч робітників, отже кождий буде мати способність заробити гроші.

Котрих людий спроваджуємо так сейчас відсилаємо до доброї роботи на C. P. R.

Не відкладайте на пізнійше але спроваджуйте їх сейчас, доки еще тані шифкарти на Сибірській лінії, а то:

З КРАКОВА ДО ВІННИПЕҐУ [illegible] - З АНТВЕРПИИ ДО ВІННИПЕҐУ [illegible]

У нас робить Українець п. А. КАРАКОШИК

Лоти Акри Фарми

ДОРОГІ КРАЯНИ!

Подумайте про свою будучність і будьте певні, що заробите добрі гроші, коли купите лоти або акри

В MELVILLE, Sask.

ДРУГА ВЕЛИКА ДИВІЗИЯ НА ЗАХІД ВІД ВІННІПЕҐУ, на лінії **Grand Trunk Pacific.**

Лише чотири роки тому як місто Мелвил зачало ся будувати і до тепер живе в нім вже до 4000 мешканців. Мелвил підносить ся знаменито в гору.

Люди купували тут льоти першого року в ціні по $100, а тепер ціни їх від $500 до $10.000.

Ми ще тепер маємо лоти на продаж майже в середині міста в дуже приступній ціні — від $150, 200, 250 і більше за один. Маємо також акри на продаж тілько одна миля від стації. В одному акрови містить ся 10 лотів. Корнерові продаємо по 250 дол., а середні по 200 дол.

Ті лоти і акри можна кому будь купити, бо продаємо на дуже догідні легкі сплати. При замовленю лота або акра вплачує ся лише десяту часть готівки, а по тім по $10 або по $25 що місяця, доки не виплатить ся.

Отже дорогі брати краяни, если хочете, користайте з доброї нагоди і звернїть на се свою увагу. Не купуйте лотів в невідповідних містах, де лоти не принесуть вам жадної користи, але купіть лоти в Мелвил, бо лиш гроші вложені в лоти або акри в Мелвил принесуть вам скоро подвійну або потрійну вартість. Чому? Тому що в Мелвил війдуть ся 7 желізних доріг, які будуть мати тут свої головні стациі і довільне місце. Сотки робітників дістануть тут сталу роботу. Великий міский будинок, що коштував 100,000 дол. вже на укінченю. Шапи побільшують ся два рази більше. Побудовано вже велику школу, а другу гимназияльну школу мають будувати на весну. Компания Гренд Трунк побільшує ярд і добудовує свій магазин. Скоро зачнуть будувати новий великий будинок для Land Title офісів, а так само для почти. На друге літо побудують тут кілька фабрик. Електричне сьвітло вже осьвічує місто, а вода пущена всюди. Тому, кождий робітник, що живе в невідповідним місті і тяжко приходить ся йому заробляти на житє, повинен приіхати тут, поки ще все не дороге, і купити собі кавалок землі, а певно не тілько що дасть добре житє своій родині, але і сховає дещо до банку, бо тут роботи недостатком і добре платня. Тепер найкрасша нагода подвоїти ціну на Лотах і Акрах. Наша фірма є найбільшою фірмою до спродажи реальностий в Саскачевані.

Маємо бюро праці і бюро інформаций для робучого народу.

Заповняйте скоро листами і приізджайте до Melville до нашого офісу, де дістанете ЛОТИ, АКРИ і ФАРМИ по таких цінах.

[illegible]

Frank M. JUREMA, Commissioner for Oaths,
Box 260. Melville, Sask.

THE J. ROWAN COMPANY,
2nd Ave. East, Melville, Sask.

НАША АДРЕСА:

„Canadian Farmer" Box 3664, St. B. Winnipeg, Man.

А РЕДАКЦІЯ і ДРУКАРНЯ знаходить ся на:

287 Selkirk Ave.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI [illegible] Число 1[illegible]

НОВИНКИ.

СРЕДСТВО ПРОТИВ [illegible]

[illegible]

СМЕРТЬ ПРИЯТЕЛЬКИ ШЕВЧЕНКА

[illegible]

120,000 ГОМСТЕДІВ

[illegible]

БАЛКАН

[illegible]

ВІЛЬНА ПРОГУЛЬКА

[illegible]

Ювилей тайної або історія кровавих царів

[illegible]

1000 СТРАЙКУЄ

[illegible]

ДО КАНАДИ!

КРАЯНЕ:

[illegible]

[illegible] з КРАКОВА до ВІННИПЕҐУ коштує тепер $51.90

[illegible]

ALLOWAY & CHAMPION Limited.

[illegible] 667 Main St. Winnipeg, Can.

ДОБРІ ТАНІ ФАРМИ НА ПРОДАЖ.

[illegible]

The Standard Trust Co.

[illegible] Main St. Winnipeg, Man.

„Канадійський Фармер"
Редактор [illegible]
[illegible]
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3000 Sta. B Winnipeg
The Canadian Farmer
[illegible]
Published every Wednesday at [illegible]
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Пророцтво Толстого.

Пізно певно й не думав, що великий письменник Толстой навіть буде яким пророком, а прецінь таке виходить. Тепер вся преса аналізує пророцтво Толстого, яке само собою є дуже інтересне. Ми коротко переповімо єго зміст.

Пророцтво се мала опублікувати княгиня Настасія Толстой, дальша своячка небіжчика письменника.

Она оповідає, що в осени 1910 р. цар запросив її до себе і сказав: Німецький цісар і мій король хочуть щоби прислати їм щось таке, що не було друковане і чого він не буде публікувати (друкувати). Самий [illegible] Толстой не інтересний за їх волю я хочу вбачити. Ти, як єго своячка, побудь може в него.

Дальше оповідає що говорячи з Толстим она зовсім не давала ради. Толстой з початку не знав, щоби таке дати, та коли она стояла, он не має на принципі, що до будучности Европи тоді Толстой сказав, що від двох літ єму наче снить ся [illegible] Европи вічні привиди показують ся, та коли він се бачить, тоді писати не може, а опісля писати рад. Та він може, коли хоче, бачити сї привиди, отже коли она хоче, нехай єго слово запише.

Тоді Толстой по певних умовинах напруженю почав говорити, а єго своячка записувала. І ось що він бачив.

Наперше бачив він жінку, що означала темну рішну купецькість, капітал, що затроює житє, робить з людей рабів. В неї три руки, а в кождій руці по одній сьвічі. Перша сьвічка се полумінь війни, друга, се огонь релігійної сліпоти, глупоти і фанатизму, в третій предсвавляє права народів.

Великий огонь зачнесь від першої [illegible] 1912 р. в [illegible] східній Европі (Балкан), а в 1913 сей огонь розширить ся на всю Европу і приносе загальне знищенє. Около 1915 появить ся другий Наполеон, що вийде в [illegible] руки Західну Европу і утримає її до 1926 р. По сїм настануть політичні держави але [illegible] [illegible] монголи.

Друга сьвічка приведе Европу до упадку. Коли моральне почуте зовсім упаде появить ся чоловік, що очистить сьвіт в упадку, дасть початок віри в Бога-Провидінє, тоді почне ся нова моральна ера і пора. Чоловік сей є Монгол і [illegible] та тепер він ще не знає про свою [illegible] по його [illegible].

Третя сьвічка буде поміщена [illegible] науку і мораль. Прийде велика [illegible] війна в Америці, національні війни в Европі, та расова війна [illegible] [illegible] в половині сего столітя прийде письменник з роду Латинців, що очистить сьвіт від всього [illegible].

Тоді [illegible] [illegible] Основи [illegible] [illegible].

Се було, що знаним [illegible] княгиня Толстой [illegible] говорити наче пробудив ся і сказав: Чи я був [illegible]? Коли она єму перечитала сказав, що він [illegible].

Коли [illegible] княгиня привезла се до царя, цар перечитав і сказав: Се дуже інтересне! Я прибило копії і відошлю, а оригінал собі затримаю. Щодо цісаря й короля, то попрошу їх, щоби сього не публікували (не друкували і не робили [illegible] для народу), та не бракло єго пророцтво дуже [illegible].

Чи справді оно так буде, як мав говорити Толстой, побачимо. В усякім разі се пророцтво річ дуже інтересна.

Нові видання.

До нашої редакції прийшли саме тепер [illegible] трох нових українських видань, з яких перші два заслугують на особливу увагу. Ось тут подаємо їх зміст.

„Ілюстрована Україна," виходить що тижня в суботу. Передплата в Австриї 8 корон до Америки 3 доляри на рік, 1.50 на пів року. Число 3 Рік І. Зміст: Недостачі нашого житя — Забутий [illegible] — Про карпатских [illegible] — Карпати 3 [illegible] руського Львова — З [illegible] українського [illegible] Українське архітектурне [illegible] — Данило [illegible] Пань Матейко Чайковський — Кольче [illegible] — Спорт — Девятьдесять третій рік (повість Віктора Гюго) — Машина часу (повість) — дещо і дрібнійші річи.

З [illegible] Х. Магаль, чумак П. Мартинович (автопортрет). Рисунок (Мартиновича). Вітальня [illegible] Два образки з просвіти [illegible] Шевченка у Тальнах. Два образки [illegible] у Львові. Пять [illegible] Сави [illegible]. Пять рисунків що до [illegible] будинків ([illegible] каплиця. Фотографія Лисенка і ще дещо. Вітальня [illegible] 27.

Взагалі дуже прегарне, на 16 сторін, дуже гарний, писано дуже виразно, чисто, гарно. Формат невеличкої часописи. Адреса Ілюстрована Україна Львів, ул. Сербська ч. 15. II поверх. Галичина.

„Вістник Культури і житя" ілюстрований тижневик, який ставить собі задачею підтримувати духову звязь між Україною, Галичиною, Буковиною, Угорскою Русею, Канадійською, загально [illegible] і [illegible] еміграцією. Крім сього має знайомити читачів з житєм загальної культури в усіх її напрямах [illegible].

Зміст ч. 1: Від редакції. [illegible] Гната Хоткевича. [illegible] Новійша скульптура (твори М. Коненкова). Коло театра ([illegible] драма). Музика (прелюдії Шопена). Жіноче питання [illegible] справа [illegible] виборчих прав. З культурного житя Галичини, Буковини, Канади, Аргентини, російська Україна. Кооперативний рух в Европі. Новини науки й техніки, [illegible] Спорт. Новинки [illegible] [illegible] малюнки [illegible].

В ч. 2 [illegible] інтересну розвідку. Недостачі [illegible] сексуальних [illegible] у дорослих. В ч. 3 [illegible] історична [illegible] двох [illegible] Андрей-українці і справа [illegible] Синода про Петра І. [illegible].

Форматом тижневик подібний [illegible] гарний друк.

Предплата в Росії 6 рублів [illegible] Америки [illegible]. Адреса Редакції „Вістника Культури і Житя," Київ, Вел. Підвальна, 13 Росія (Russia.)

Що до обох повисших видань [illegible] їх [illegible] порекомендувати хоч що правда [illegible] початкуючим а читачам але більше очитаним людям. Вітчи се гарні і варті підтриманя. Відложивши кілька долярів чоловік може [illegible] друге, що [illegible] кількох долярів на підтримання [illegible] своїх видань [illegible] культуру.

Третє се [illegible] „Жало" [illegible] сатирично гумористична ілюстрована часопись, виходить [illegible] у Львові [illegible] долара. І се газету треба похвалити дуже широ бо добре гумористична часопись має значіння [illegible] часопись.

Адреса „Жало" Видавництво „Жало," ул. [illegible] Львів, Галичина.

АРЕШТОВАВ ШПИГУНА

У Львові арештовано переплетника Андрія Романа [illegible] [illegible] Львові [illegible] [illegible] арештовано [illegible] 70,000 корон [illegible].

ДЕ Є? — Андрій Воднар, [illegible] 50 Айкінс, 30 Полоси і 37 Атлантик ул. Вінніпег. Адресу єго належить подати до ред. „Кан. Фармера".

В шахах Гренд Трунк працювало 6,000 робітників.

[illegible] в Гренд Трунк [illegible] рані до 1000 робітників покинули роботу, [illegible] кампанія [illegible] до роботи і так буде треба [illegible] 67,000 000 [illegible] 4 000 робітників.

[illegible] компанії робітники, буде ожидати ся [illegible] [illegible] [illegible] в гору і [illegible] в кождім разі.

Лєто [illegible] [illegible] Початок [illegible] проценту не разу [illegible] [illegible] гарантує правительство. Пишіть скоро, бо ціни пізнійше підуть в гору. Памятайте, що весна надходить і тут скоро робота зачинаєсь.

Хто передплачує щоденну часопись „Діло" що виходить у Львові, [illegible] [illegible] в цілому сьвіті, особливо в старому краю і в цілій Европі. Редакторами „Діла" найкращі публіцисти, тому матеріял як найдобірнійший. До того ще [illegible] передплатника, що при [illegible] 9 дол., [illegible] тижневий додаток „Неділя".

„Діло" повинні мати в себе [illegible].

Ми хочемо звернути вашу увагу на факт, що найбільше нападів хороб, таких як коклюш, дифтерія [illegible] [illegible], тоді, коли вони перестудять ся. Chamberlain's Cough лікарство вилічить [illegible] перестуду і зменшить небезпеку [illegible] хороб. Лікарство се славне в лічкуваню перестуди. Не має в собі ні опію, ні прочих наркотиків і можна їх сьміло давати дітям. На продаж по всіх склепах.

НАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ
під управою Арсенича-Волинського і С-ки.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ [illegible]
[illegible]
НАРОДНА KANCELARYA
Phone St. John 2300 — 640 Main St. Winnipeg, Man.
[illegible]

FLEER & WHITE
Box 2305 — Winnipeg, Man.

ЗУБНИЙ ШПИТАЛЬ
[illegible]
Dr. Macdonald
[illegible]

ПОТРІБНО АГЕНТІВ.
здібних, інтелігентних людий. Добрий заробок.
Зголошувати ся до
Canadian Syndicate Investment Limited,
[illegible]
407 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

Надзвичайна знижка на машинах.
F. O. B. Winnipeg.
Вел. древі — Подвійні диски 7-8-9, 16 і 11 ф. [illegible] $70.00
Дискові борони 7 і 8 ф. 16 [illegible] дисків [illegible] $22.00
40 сетців 3 [illegible], [illegible] 7 ф. [illegible] $35.00.
William Eddie,
170 Princess St. Winnipeg.

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
МИРОВИЙ СУДІЯ І НОТАР
Канцелярія Нотаріяльна і Агенція Корабельних Ліній.
ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає гроші як також належитости через першорядних адвокатів в Старім Краю;
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю І ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности;
АСЕКУРУЄ від огню і на житя.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції!
[illegible]
Адреса:
Kancelarya Notaryalna
860 Main St. [illegible] Winnipeg, Man.

Русько-Американська Лінія
[illegible]
[illegible]
27 Broadway New York, N. Y.
[illegible] Winnipeg, Man.

Найстарша Канцелярія Руска фарм і Бизнесу
БЮРО АДВОКАТСЬКО-НОТАРІЯЛЬНЕ

ВИРОБЛЯЄ [illegible]
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible]
ПРОДАЄ [illegible]
ПРОДАЄ [illegible]
ПОЗИЧАЄ [illegible]
ВИМАГАЄ [illegible]
АСЕКУРУЄ [illegible]
ПРОДАЄ [illegible]
Управителем сеї фірми є М. В. Свобода, руский нотар.
СВІЙ ДО СВОГО
RUSKA KANCELARYA
[illegible]
641 Main Street — Winnipeg, Man.

КОМПАНІЯ
The Grain Growers Grain Company
є компанією фармерів і [illegible] тільки фармери можуть належати до неї. [illegible] продавати ся в сїй компанії руських фармерів в той самий спосіб [illegible] продавати збіже руських фармерів. В послідних 5½ [illegible] віддала [illegible] долярів для [illegible] фармерів. За дальшою інформацією звертайтесь до:
Grain Growers Grain Co.
Kennedy Building,
Portage Ave. East,
Winnipeg, Man.
Заінтересовані особи можуть також писати до офісу „Кан. Фармера" Box 3000, Sta. B Winnipeg Man.

Всенародна Канцелярія
ПІД УПРАВОЮ ДИКИ, КІШЕЛЯ І КОЧОРЕК.
ПРОДАЄМО шифкарти на ріжні лінії корабельні з старого краю [illegible] Канади на найлїпших і найскорших кораблях.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО [illegible] в старому краю [illegible]
РОБИМО повновласти, контракти купна і продажи, дарованя, скрипти довжні і иньші документи, [illegible]
СТЯГАЄМО довги і [illegible] в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінції.
ВИСИЛАЄМО гроші до всіх частий сьвіта, скоро і безпечно.
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, не [illegible]
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
ЗА ВСІ справи переведені в нашій канцелярії гарантуємо.
У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіть і приходіть на адрес:
WSENARODNA KANCELARYA
[illegible]
Телефон Garry 2250 215 Logan Ave. Winnipeg, Man.
[illegible]

З маркою "EMPIRE"
Вироби Джипсум
компанії є знаменитими для огнетревалих і посетривуючих огонь будівель
Всї наші вироби бувають завсїди ПЕРВОРЯДНОЇ ЯКОСТИ. Напишіть за повними відомостями
[illegible]
MANITOBA GYPSUM Co. Ltd.
WINNIPEG, MAN.

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.

Czy jesteś dokrzęty
[illegible]
Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., P. 432 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
[illegible]
Imię i nazwisko ....
Adres .... Stan ....

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, з бороди і доби не буде, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтові маркани а ми сейчас вишлемо порошок з поясненям, як єго уживати.
Адрес: Dr. BELLING,
96 Delancey St., New York, N. Y.
[illegible]

Дуже поплатне занятє для кождого!
Вечером по щоденній роботі можете в легкий спосіб заробити 20 — 30 долярів на тиждень, лишень напишіть лист і пришліть 2 ц. марку на відповідь, а отримаєте інформації
АДРЕСА
Dr. John Chmielnicki
10—12 Wyatt Str.
Somerville Mass.

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ

Просимо звернути свою увагу на висше подані правила і після них звертати ся до редакції.

Річна передплата за „К. Ф." виносить $1.50, піврічна 75ц., квартальна 50ц.

По одержаню передплати не відповідаємо ся листовно але змінюємо ся дату при назвиску кождого передплатника.

— Хто не подасть з передплатників старої і нової назви почти, той не буде мати зміненої адреси.

Ви переконаєте ся, що аптикарі серіоз добре говорять про Chamberlain's Cough лікарство. Вони знають з досьвіду в продажи, що в случаях перестуди на них можна полягати і воно є пружне і певне. На продаж по всіх склепах.

Дописи.

Farrington Ont.

Перед трома роками отворено тут один тавншип на гомстеди. Одначе треба платити по 1 дол. за акер, бо тут є добре дерево. Половину платить ся сейчас, а половину за 3 роки і тоді дістане контракт. Але мусить ще вирубати 15 акрів ліса.

Сї гомстеди позабирали геббріди француви. Земля не дуже добра, одначе дерево має вартість. Сї люди позаходили без цента, а нині мають тисячі. Рубають дерево на тайви (шпали) і продають до Rainy River Lbr. Co. Компанія платить по 30 ц. за шпалу. Она також має коні, а за се собі числить не шпалах (тайсах)!

Кількох зробили сеї зими по 10.000 тайсів, отже почисливши по 30 ц. за штуку, дістали они за них по 3000 долярів. Се лїпше як орати й сїяти. Во хоч і тут є ще які видатки, то все не надто великі, а фармер може буде мав більше 2000 долярів.

З наших людей не відважив би ся ніхто їти до Онтаріо на гомстед, бо кажуть, що з дерева нема користи. А отже я видку що інше і виджу давно, бо живу тут як фармар кілька літ. Видно, що в нас не вміють що робити так як другі люди. В нас шуфля, молот, а там, коли є доляр два в кешені, до пуляруну, готелю і де люблять, доки гроші є. Зато чужий чоловік приходить, забирає дерево, випродує і збирає гроші, а там за час береть ся до іншого бізнесу.

Здоровлю читачів К. Ф.

І. Лупул.

Kemosk Sask.

Ва Редакціє! Прошу помістити сих пару слів з нашої кольонії, бо від нас і так мало є дописей.

Русинів тут живе не так то богато, зато більша часть духоборів Austrians і пр. Та все ж можна українську часопись побачити в кождій укр. хаті.

Сеї зими був в нас делегат від Grain Growers Grain Co. і заохочував приставати до Grain Growers Association. Пристало нас 6, а то 5 Русинів і один Норвег. Вибрали сьмо предсїдателя і секретаря і хочем урядити мітінг, на якім повинно пробути якнайбільше народу. Фармері бачать, що доки они не зорганізовані, так довго з ними ніхто не числить ся і що лише організацією можуть до чогось прийти.

Взагалі де організація, там і сходини і мітінги, а на мітінгах лише можна обговорювати чи то господарські справи, чи політичні. А то в нас звичайно як перед виборами оден-два дні зачинають радити — Во куме на кого? — Або я знаю .. А на кого ви... і т. д. Звичайно приходить на таке, що хто помастить, той поїде. А що в нас консервати добре мастять, том чоловік, чи треба, чи ні, а підвирає їх воля.

Фармар.

Кремар в [illegible].

Здерши остатну шкіру у своїх колишніх товаришів і ната[illegible] легкодушних фармарів на льотах в Атабаскі „пан" Кремар став рантом капіталістом, запровадив собі приватний готель з шампаньом, ріжнородними горілками і пивами і тепер зачав грати політикера. Заложив собі приватну друкарню, охрестив часопись „Новини" і оголосив сї органом неіснуючої „Народної Організації" і робить бізнес на свою користь і і для „добра" консервативної партиї.

Щоби ніхто стати на чолї рускої партиї він силоміцею вдер ся до комітету вибраного на Вегревілі і в противні часї знищив народну роботу всеми народу, а в додатку сплямив своїм цинїчним поведенєм і особистими плянами чесних і невинних людий як Руцяк, Краківский, Зварич і других. Понурий, скритий і змінчений як хамелеон, сей Кремар безнастанно пересиджував в своїм приватнім шинку, та обложивши фляшками укладав пляни, як би то відограти ролю Бісмарка і використати обманючі ся вибори. Постановив і доконав.

Щоби звернути на себе увагу цїлої Канади він їхав до Вінніпеґу і в противну тамже видав в Royal Alexandra 500 дол. і удав ніби на цїлу губу, або показати вінніпегским патріотам, що він капіталіст. Повернувши, зачинає Едмонтонським шерем провідником забезпечити банк: збирати їх під свій народний прапор (і добряги справді подували і повірили, що Кремар покинув соціалістів і вже наровуючи ся і хоче народови прислужити ся, та жалость учинити за ті провини, які досі поробив.

От і нам Кремар, бувший академик на університеті в Кулашкові, чи Пацкові і званий там під іменем „Михайло Солодух," став нагло проводиром рускої Народної Організації, котрої він так щиро бажав для з дійсненя своїх особистих плянів. Він надув всїх своїх товаришів на льотах, а коли сего було мало вадував натягати інтелігенцію едмонтонську, щоби по їх плечах і по головах фармарів і робітників летати ся до самого консервативного раю, а там, як той шах, лише пити і курити куби, та сьміяти ся в черне.

Та не так стало ся як бажало ся. Своїм ідіотским поведенєм і задуманими плянами він наврув на себе увагу комітетових і сї єго до тижня викинули з комітету — а опісля через єго нїдну роботу цїлий комітет був виволений зрезиґнувати і наперестати народну організацію. бо нарід через него дуже був роздратований вже на самім початку.

Треба було бути на вічу на Чіпман, або на Мондер, щоби почути як наш нарід хвалив Кремара, як єму дякував та як єго величав. Досить того, що не оден казав, що як би він мав людське чоло і гідність, то повинен був повісити ся, або утопити ся по таній паразі. Дістало ся котнеї по всяк ні ніхто єго не помалує. Зарозумілий і упертий — він еще не покинув своєї фальшивої амбіції і дальше торочить про свою невидиму і неіснуючу руску народну організацію; без розбору кричить як біснуватий на лібералів, а розпинає ся за консерватами і еще обрамає ся, що „Канадієць" сказав єму правду в очи.

Чоловіче, чи думаєш що як ти осїв в своїм розговоні за капіталом, то і ніхто не бачить, що кругом тебе робить ся. Чи твої „Новини" справді безсторонні — народні? Брешеш про лібералів, що через них Альберта банкротує — а через консерватів не збанкротує цїла Канада, як будуть щороку по 35 міліонів Бординому на презента давати? Чому сего не видиш?! Коли тебе, що лібералам правительство для Русинів дистрікти і за сї виберуть своїх ліберальних послів, — а ти не будеш мати вїтце при місти. На Атабаску! — там твоя сторона до вернуть!

От вам і політикер, люди добрі! Він вам гадаю безмеш; хоче вас продати. В Галичині почали мужиків разом з жидами при парцеляції ґрунтів обкрутив на руку тисяч, тай опинив ся в Кальгарах. Ту надзвичай, почитає своїх соціалістів, дер шкіру з робітників і довів спілку до банкротства. Осївши валочив ся і збирав гроші на Стенїшеного, та пускав їх в кущах і барах. Опісля видавав „Нову Громаду" і вона здирав товаришів в остатнього цента за марк і видавництво. Деморалізував молодїж в Едмонтоні, раз під кожним, хто єму не на руку і довів видавничу соціалістичну спілку і цїлу партию до банкротства, а потім сьмів ся, що розбив годоту на прах. Вніци вже агенцію продавати лоти на багнах в Атабаскі, три милї від міста; розпустив своїх послідних по цїлій Канаді і безсовістно дер і цаганив кого попало.

В той спосіб після науки Маркса наш соціаліст Кремар став капіталістом в далі загадав грати ролю руського консервативного патрiоту — таким за гроші. Та ту вже не піде! Stop! бо ти все лише не чоловік. Тобі вже до народної політики, твої руки нечисті, стою честь запродана! Не тобі учити нас політики, бо ти еще за дурний до неї. Ми вже по 15 літ в Канаді, а ти еще не маєш права голосованя.

Накидаєш ся на мене як звір, та єди мене не зранив, бо наші люди добре знають, що ти за вїсело блякота. Прийди но ти небоже на фарми з своєю фільософією, то побачиш яку відправу дістанеш. Таку саму як на Мондер, або на Чіпман. Хочу те ті мудрощі писати в своїх консервативних „Новинах?" Чим ти думаєш, що тобі хтось слово з того повірить. Мені дуже тяжко що консервати вже такі є, які, що не годні ліпшого редактора дістати, та знаю німілїного Кремара за свого провідника. Мені жаль, що через такого дурня піде і їх партия так як пішла соціялістична.

Жаль мені і мого знакомого приятеля Петра Кольматицкого, котрий також став жертвою вічанної роботи Кремара, як і другі невинно упали пр. Дмитро, Рудак і иньші. Бо коли я справді як Румун (як се панову Кремарчукови причинає ся, бо не був і не є Румуном, хоч по волоску рад бим знати) не відповідає на посла, то чому поміні як рантом до Кольматицкого загір? Чим він є гірший, чи гідийший від мене бути послом? Ага, от в чім фільософія! Бо Кольматицкий консерват так як і майнит Кремар, а я ліберал. Хвалить п. Кольматицкого під небеса, хоч єго зовсім не знає, навіть не знає єго імени, що він не Василь а Петро. Ей голото погана! Чи ти думаєш що ти своєю опікою конуесь честь приносиш? Так ти єси гірше п. Кольматицкому попсодини, бо він на таких понїчниках і плюнути не схоче. Нарід єго власне відкине на раз тому, що ти єго предкладаєш, — а який ти, то се всі гаразд переконали ся.

Більше не хочу і не буду з тобою накладати собі розуму, бо всі бачать що нема з ким. (слаба ти був чесний чоловік, то не змінювавби імени так як який розбишак. А до народної поли [illegible] мні тобі і не „українці ся „Народним Комітетом" і „Нар. Організацию" бо ані одного, ні другого нема — упало все завдяки твоїй шубравскій роботї.

Поважаний читачів „К. Фармера перепрашаю за місце в часописи, але думаю, що мол дописа послужить всїм за добру науку.

Андрій С. Шандро.

Dr. B. GERZABEK,
ОДИНОКИЙ ЗІ СТАРОГО КРАЮ РУСЬКИЙ ЛІКАР В КАНАДІ.
[illegible]
416—417 Pritchard Ave. Телефон [illegible] Winnipeg, Man.

Сидіти з жінкою при огни зимової ночи, із доброю люлькою і сірниками, є дуже великою роскошию.
Тому, бо я знаю, що сірники
EDDY'S SILENTS — э — добрі
Вони є — БЕЗПЕЧНІ, — ПЕВНІ, — ТИХІ.
За кождим разом потрута в ваш огонь.
THE E. B. EDDY COMPANY, LIMITED
HULL, CANADA.

Руска Лазня
[illegible]
258-260 Jarvis Ave. Winnipeg.
Телефон St. John's 519
За дрібні оголошеня, як попукуваня за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00.

LIMO DRUG CO.
[illegible]
Bogart the Chemist
863 Main St. Winnipeg, Man.
Лише за два центи Ви можете дістати один ваш Катальог дарові Збірник сил, здоровля і довговіку. Аптикар від всякого рода слабостий.

ПРОБНЕ ЗАМОВЛЕНЄ ПЕРЕКОНАЄ ВАС ФАКТИЧНО ЩО —
DREWRY'S
REDWOOD LAGER
в порівнаню кождого краю є найлучше.
Єго чистість і вік все гарантуєть ся
ПИТАЙТЕ ЗА НИМ!

IMPERIAL BANK OF CANADA.
[illegible]

Авторизований капітал	10,000,000.00
Капітал вплачений	6,620,000.00
Резервовий фонд	6,620,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і доплачуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всїх частях сьвіта
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St
[illegible] ФІЛІЯ [illegible], Менаджер.

НА ПРОДАЖ
176 фарм між норвежскими поселенцями в східно-центральнім Саскачевані.
Ми видали власне тепер книжочку на 32 сторінках, яка містить повний опис кождого куска землі, знїте зі жива, листи від дійсних поселенців і понад 70 фотографій.
Коли ви хочете дістати закуток в урожайних і розвиваючих ся дістріктах, напишіть до нас за сю книжочку. Посилаємо її за дурно.
THE WALCH LAND CO.
Northern Crown Bank Bldg. Winnipeg, Man.

UNION BANK OF CANADA
Резервовий капітал понад $ 8,000,000
Актива разом „ $56,000,000
Ощадності. Сей департамент одержує цїлу нашу увагу. $1.00 почавши приймаєть ся як вкладки щадниці.
Моні ордери продані платні зі всїх частях сьвіта.
A. F. Schlimmowski Менаджер.
North End Branch Cor. Selkirk Ave. & Salter St. WINNIPEG, MAN.

Руско-німецький шпиталь
ДОКТОРА
G. Kalichman-а
В ВІННІПЕҐУ.

Специяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.

Лічене і вилічене сифіліса „606" проф. Ерліха.

Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.

Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.

ШПИТАЛЬ і ОФІС:
453 Selkirk Ave. - Winnipeg, Man.

[illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Тел. Main 2510

Добре здоровле
◆◆ ЄСТЬ ◆◆
НЕОЦІНЕНИМ ДАРОМ
КОЖДОГО ЧОЛОВІКА.

[illegible]

Филадельфійській лікарській клініці

[illegible]

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
1117 Walnut St. Philadelphia, Pa. U. S.

VEGREVILLE.
Купуємо живий дріб вільний но було після 1-го Октобра
ЗА ГОТІВКУ
Приносіть тільки товсті і добрі штуки. Худих і дрібних штук не хочемо.
Платимо найвисші ціни за товсті штуки.
Кури, Качки, Гуси, Індики.
Province Produce Co. - Vegreville.

◆◆ СПИРТУС, ВИНО і ПИВО. ◆◆

[illegible]

Всі почтові ордери полагоджуємо скоро
Пишіть, телефонуйте або приходіть за нашою цінною листою.
T. D. CAVANAGH, Limited
176 Higgins Ave., Winnipeg
Phone Main 2066

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕРА"

Всячина.

ЗМИЛОСЕРДИЛА СЯ.

До Катерини Гірної, що вернула з Прус, де була на роботі, причепила ся на вельможі дверці у Львові якась жінка і стала її розпитувати про її відносини, а довідавшись, що Гірна шукає служби, змилосердилась над нею і сказала, що має для неї службу і найме ся нею. Не хотячи, щоби Гірна ще й дальше мучила ся, взяла навіть один клунок на плечі та повела її до стороннього дому ч. 9 при ул. Бартоша Гловацкого. Там лишила клунок з річами Гірної з Гірну повела якось на дворець і там її лишила саму та щезла. Гірна довго шукала за милосердною жінкою, аж остаточно подшукала сторожа, де лишила річи. Тут довідала ся, що тота жінка вже забрала „свої річи". Справою сею занимала ся поліция і може її удасть ся вишукати „милосердну жінку", котру полиция очевидно добре винагородити за її милосердність.

НА ЗЛОМАНє КАРКУ!

Як на селі діти санкують ся, то криють ся перед оком старших людей, аби не набрати за те, що нищать одіж і виставляють на небезпеку своє здоровле. Противно діеть ся по містах. Тут санковане є дуже модна розривка, якої уживають не лише молоді, але й старі. Чим більше їде ся на зломане карку, тим веселійша забава. В Закопанім, місцевости положеній в горах, куди пани виїздять на свіжий воздух, стало ся з того приводу велике нещастє. Секеро осіб возило ся не цілою насипі гори великими зелізними санками. Серед розгону санки перевернули ся в рів коло гостини і люди висипали ся стрімголов на камінє. Наслідки були страшні, бо [illegible] пані розвалила собі голову і згинула на місци, друга так розбила собі голову і покалічила ся, що вмерла по дорозі до шпиталю, один студент розлупив собі груди і вибив зуби а решта осіб тяжко потовкла ся. Будуть мали памятку.

А ПОЩО ІХАЛИ СИ?

Двох господарів в Будзині, І. Петучко та Г. Пасславський в брали ся дня 9 січня на став в Кракінцю, щоби отлямати тростину, яку хотіли слідуючого дня жати. Не звертаючи уваги на се, що вода була вкрита лише тонкою верствою леду, зайшли аж на середину ставу. Тут заломив ся під ними лід і оба нещасливі пішли на дно. Про ратоване не було мови. Петучку витягнули з води аж по чотирох тижнях а труп Пасславського не віднайшли досі.

САМОВБИЙСТВО з ЛЮБОВИ ДО СОБАЧКИ.

Зі Загреба доносять. Співачці тутешного „Орфеуму" родом з Медіоляну Іді Апріці Меріґе згинула улюблена собачка. Співачка понесла трупа собачки до препаратора звірят, щоби він випхав улюблену її собачку. Потім вернула ся до свого мешкання. Вже по дорозі звертала на себе увагу, бо плакала гірко. Старали ся волоскати її, але надармо. Пані Априці Меріґі замкну-ла ся в своїй готелевій кімнаті, заложила ввоно печі великий стіс дров, угля і паперу підпалила тай полягла ся до ліжка. Але передтим зажила отрую, мабуть ціанкалі. Коли відбили свій розпучливий вчинок, кімнату була запалена. Зі співачки остав ся майже лише труп. Ціла кімната є уладжена упала на другий поверх, до столової кімнати готелю, де на щастє тоді нікого не було. Самоубийниця полишила листи, в яких пише, що мусіла поповнити самоубийство із за смерти своєї любої собачки. Будівельний міський уряд приказав дельожувати прочих мешканців готелю, бо загрожувало дальше завалене.

БРАТ УБИВ БРАТА.

В селі Пізочній жидачівського повіта 15-літний Василь Городецький убив свого брата, 19 літного Федя Городецького. Старший брат казав Василеви, щоби поміг йому молоти на жорнах і вдарив его за непослух вясном по плечах. Розлючений Василь пробив Федя ножиком, так що той до кількох хвиль помер.

ВЕЖА З ЧЕРЕПІВ ЛЮДИЙ.

В Сербії, недалеко Ніша, є диана Ґевреклі оригінальна будівля. Сягає вона часів повстання Сербії проти Турків перед 100 роками.

В 1809 р. войска сербського Стефана Сіновича окружили переважаючі сили турецькі.

Коли Сінович зміркував, що він не видержить против Турків, підмінував цілу шанцу і висадив у воздух.

Тоді Турки повідтинали голови всім поляглим. Так зібрали 952 голов людських і з них побудовано вежу, замуровуючи їх вапном. Ся вежа називає ся нині „Кеоле-кула" с. є. вежа черепів.

Вона ся вгрівае нині Сербів до борби з Турками. І як армія сербська відмашерувує на війну, то вперед групує ся довкола сеї вежі, а приглядаючись черепам своїх батьків, будить в собі дике чувство мести і з тим чувством йде проти Турка.

ЗНЕСЕНє БЕЗПРАВНОЇ КОНФІСКАТИ.

Після того, як „Сніп" вже й перестав виходити, головна управа для справ друку офіціально опублікувала у Києві, що по постанові харківської судової палати скасовано арешт, який наклав харківський інспектор для справ друку на ч. 51. українського журнала „Сніп" у 1912 р.

ЩО КОШТУЮТЬ ПРОЦЕСИ

Одною недоброю прикметою нашого народу є нахил до процесовання. Скаже один другому Бог зна яке слово, вже й процес, вже видаєсь послідний цент тим, що лише сидять і сьміють ся з процесовичів.

І диво, що такий процесович не може простити свому сусідови якого там марного слова, не може стерпіти, щоби его хто допустав, — а в тій сам час виставляє себе на ще більше посьміховисько судіїв, адвокатів, писарів і писарчуків, тай на гибу ґаздівства. — Не дбає, та щей грішми доплачує. А конець процесу звичайно такий, що обох коштувало — обидвиного звайного.

Кажуть десь в якомусь суді був образ, на якім був намальований той, що виграв процес. Він стоїть лише в сорочці, без капелюха, а під ним було підписано: „Я виграв процес, то мені зістала бодай отта сорочка, а тому ворогови й того не зістало."

„Такий образець повинен намалювати собі кождий в своїй уяві і не робити, як той, що виграв процес, а остав ся лише в одній сорочці.

От послухайте що пише один український адвокат з буковинській часописи „Україна," про кошти марних і непотрібних процесів, яких і тут, в Канаді не бракує. Ось що він говорить:

Страшна се річ, як наше простолюде процесує ся за марниці, та найбільше за „топор," за обиди, що марне роблять старі люди гірш дітий! Се справа поважна, хоч вона смішною виглядає. Прошу вважити, кілько ті процеси коштують народного гроша, а яка з них користь? Почнім, що напевно видає нарід наш на Буковині річно на „топорові" процеси. У нас є в кождім суді річно около 3000 справ карних, а з сего що найменше 2.000 „топорових" („пискових справ" як кажуть судовики)! Із тих 200 пискових справ робить адвокати що найменше 1 500 подань по 5 К (така такса), отже виносить самі сварки — 7.500 К. річно в одним повіті! Тепер вважмо, що із 1500 подань є бодай 1000 процесів, де стають по два адвокати, а сі заступства коштуют по 5 К (по оплі найнижчої такси адвокатской), отже коштують дальших 5.000 К річно! Із 1000 процесів є бодай 150 таких, що відбувають ся що найменше в двох термінах, бувають справи, що і через 4 до 8 термінів тягнуть ся), а що на другий термін коштує заступство знова К, то маємо дальше і 200 К! Звважмо, що в кождім суді є бодай 100 відкликів (рекурсів) в писовних справах, а відклик коштує бодай 30 К, то се чинить дальше 3,000 корон! Разом отже видає один повіт на Буковині на писаніну річно що найменьше 19 - 700 корон! А що на Буковині маємо 11 судових повітів з нашим населенєм, то се значить по рік 216 700 корон грошей бідного народа! А що коштують сьвідки, що варта час, що його в суді тратить ся ... Варто, щоби щиріші діячі по селах, також начальники громад, — а особливо сьвященики та учителі уладжували мирові суди, бо тоді люди можна би погодити без таких страшних коштів! Гей! Що то міг би нарід здобути за тих викинених 216 тисяч корон рік-річно!?...

РІЛЬНИЧИЙ МІТІНҐ.

В Брендоні відбув ся сими днями мітінґ, на якому обговорювано фармерські справи. Бесідя говорили досьвідчені агрономи (учені, що поучують дії способи провадження рільництва).

Зміст бесід був такий, що тепер не оплатить ся сіяти пшеницю з року на рік. Треба конче змінити засіву. Новійші досліди роблені в тім напрямі показали, що дуже оплатить ся сіяти Альфальфу (рід трави на пашу). Се ліпше окало 5 разів від тимотки. Крім того альфальфа дає богато складників зілля, які конче потрібні для росту пшениці, чи взагалі збіжа.

Присутні фармері ставили богато питань і загалом були одушевлені бесідами. Певно богато з них почнуть пробувати сіяти альфальфу.

ГАРНИЙ ПРИМІР.

Проф. хірурґії Нелєхин з України жертвував 46 тисяч гульденів на заснованє катедри хірурґії на будучім Українськім університеті у Львові. Так 46 тисяч лежить на камениці у Львові, якої вартість вже потроїлась, так що сего жертва виносить близько 140 тисяч ринських, або 280 тисяч кор. Тепер знов заносить [illegible] з Україна весолу вість, що другий Доброділ дідич Кость Володкович з Поділя на Україні записав у завіщаню на вибрадовання професорів для будучого укр. університету суму 36 тисяч рублів. Вправді родина, (Полата) небіжчика запротестувала той леґат, але вже програла процес в першій інстанції так, що в певне ж видко, що український нарід сю щедру жертву дістане.

Честь і слава „Добродієм" від роду з роду!

* * *

НА РОС. УКРАЇНІ.

„Рада" щоденна часопись виходить в Києві столици України. Адреса В. Підвальная вул. д. 6. Річна передплата пять долярів. Сей денник повинен находити ся в кождій читальни і в кождого українця в Росії. Містить новинки, статі і огляди з цілого сьвіта, Росії та України.

* — У Львові почала виходити місячна лікарська часопись „Здоровле" писана дуже популярно, щоб всі могли єї читати. Редагують сю часопись і пишуть в ній наші найкращі лікарі. До Америки коштує 2 доляри. Адреса редакції: Львів, Підвале 7.

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для пари.
[illegible]
Philadelphia, U. S. A.

ДОБРУ ПЛАТНЮ —
[illegible]
MOLER BARBER COLLEGE
Cor Pacific Ave. & King St.
[illegible] Winnipeg

НОВО ВІДКРИТА
РУСКА АПТЕКА
[illegible]

B. Sulkowski & Co.
22 Belmont Ave.
Newark, New Jersey.
[illegible]

Телефон: Сеймор [illegible]
ALBERT I. GOODSTONE D. C. L.
Адвокат Нотар і Конвеянсер
що говорить по руски
[illegible]
640 Hastings St. W. Vancouver B C

Wykema
T & B
папіроси
не клеєні.

ЛІКЕРИ
Стара фірма лікерів вже ... років
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1165. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли заслаєте своє замовлене до нас, Ви завсігди будете певні зощадити що найменче 20%.

[illegible]

ДАРОМ $100.00
І ЗОЛОТІ ЗЕГАРКИ!

[illegible]

Газету треба платити наперед.

Вісти зі старого Краю.

В уряді парляментах буває тепе, що посли, з яких одинакові інтереси лучать ся в один клюб, а клюби в Союзи.

Отже був в віденськім парляменті український союз. До него належали три групи: народно демократичний клюб 18 послів, радикальний 5 послів і клюб послів буковинських 5 послів. Так всіх членів в союзі було 28.

І от тепер сей український союз розпав ся. Причиною сього був буковинський посол Васелько.

Треба знати що сі три групи лише в справах загально-народних тримали ся разом, а в менших справах робили кожний по свому. І так буковинці більше сприяли ме, правительством, а галицькі посли проти правительства.

Та виходило, що Васелько був надто вже великим приклонником правительства і робив шкоду на шкоду свого народу. Та все те робив він для особистих корестий і так бувало, що укр. посли могли добре притиснути правительство домагаючись чого там для укр. народу, та Васелько своєю хитростю, там дету вже все ото було виступ укр. послів. А він їм рахує ся там більше, що вже аж до причині був клюбу.

Та коли робота Васелькова надто вже зла, нині посли виступили з клюбу і клюб розпав ся.

Тепер Васелько лишить ся в двоме інщими. Лупашенком і Олинчуком, а два бук. посли, д-р Смаль-Стоцький і Спенко приставуть до галицьких послів. Та тих послів в клюбі буде менше, але зате позбудуть ся клопоту.

В „Ділі" тепер помістив др. Смаль-Стоцький статю п. з. „Мое сповідь", де дуже богато дечого, що вияснює ся Васелька і его роботу. Каже що вся робота Васелька виходить на шкоду укр народови на Буковині від довшого часу, а хто ставе ему в дорозі, того він безпощадно нищить. Нехай нищить мене і мою родину, говорить дальше Стоцький, як він заразливо грозить, та скільки ще сил в мене стане, не дам нищити народу.

Стоцький через Васелька виступив був вже давнійше з укр. союза.

Дуже сумне свідоцтво виставила собі Камінеччина, вибираючи при доповнюючім виборі дня 30. січня послом до сойму ґрафа Баденія. Всі три судові повіти, що належать до сего виборчого округа, а то повіт камінецький, радехівський і буський числять 92 громади, між ними 72 чисто руські, котрі самі дають около 150 виборців. Дня 30. січня с. р. голосувало 280 виборців, з того 156 на гр. Баденія, 84 на українського кандидата д-ра Степана Барана і 30 на кацапа Гаврила Мулькевича. Разом на наших і кацапських голосів було 84, отже Баденій одержав 56 голосів від наших людей! Якби ті голоси впали були на нашого кандидата, то побіда була би по нашій стороні.

ЩО ОДНИМ МОЖНА, ТЕ ДРУГИМ НІ.

Ми вже згадували, що Поляки мають свої товариство, в каждім повіті ся стрільства, а кароб на для їх під своєю властю. Та річ властиво в тім, що ся своя вивістка в стрільство хочуть звернути они проти Українців.

Щоби отже не стати жертвою Поляків, Українці хотіли й собі позакладати такі стрільчі товариства. Однак показалось, що „пан з паном все ся, а хлопови за віт", як говорять приповідка. На Українців на таке товариство міністерство внутрішних справ не позволило кажучи, що така товариство представляє ся небезпечним для держави. Однак в польських таких же організаціях не видить оно нічого небезпечного.

Певна річ, що українські товариства не залишать руки, але будуть і без позволення, на власний кошт робити то, що й Поляки. І конче сього треба. Австрія не мама нам, але правдива мачуха, отже треба з нею обходитись як з мачухою, а вона так мати свої пляни, робити свою роботу, стреміти до своєї ціли. Коли попадеш між вовків, то будь таким вовком, а коли ні, то і з'їдять.

НОВА ПОЛЬЩА

Польщу розібрали поміж себе Австрія, Німеччина і Росія, 1772 року. Та найбільше земель забрала Росія. Отже польські пани робили кілька разів повстання, бо хітли їх не все раз так як в своїй державі Польщі, де виробляли що хотіли з простим народом і ніхто їм нічого не сказав. Такі повстання були 1794, 1830, 1831 і 1863 роках. Розуміеть, що повстання робили пани, а нарід не дуже то симпатизував з ними, тому конець кождого повстання був такий, що Москаль одних вішав, других засилав в Сибір, а треті втікали в світ за очі.

Під теперішну воєнну хвилю Поляки знов роблять пляни, щоби скористати з нагоди і воскресити Польщу.

Против такої думки Українці нічого не мають, коли Поляки будували свою Польщу з польського матеріялу, а то они хочуть вибрати український матеріял на польську хату. Бо Польща мала складати ся не лише з тих земель, що на них живуть Поляки, але із тих, де живуть українці. Бо ті всі укр. землі, які колибудь бодай годину належали до Польщі, Поляки числять за свої. Отже всі укр. землі аж по Дніпер і Чорне море, то після польського апетиту все чесна Польща.

Кажуть, що Поляки заключили з австрійським правительством умову, на основі якої малаб Австрия помогти відобрати польські землі і з них (сюда увійшлаб також Східна Галичина, Буковина і др. укр. землі) утворити Польщу і посадити на польській престол як польского короля одного з австр. князів.

Чи однакож ті польські мрії здійснять ся, се ще питане. Нині Укр. нарід свідомійший як колись, а вже колись Українці не могуть стерпіти польського панованя, віпали, різали і палили ляхів. Те саме нині повторилоб ся з подвійною силою. Се вже нині показує польську безличність, ребіянчість, просто злодійство серед білого дня. Бо коли розумні і честні люди думають і говорять, що кождий нарід повинен бути сам собою, незалежний від другого, то культурні Поляки мріють освоїти про пановане канутом і нагайкою. Хочеш, чи ні до нас належати нам байдуже ми тебе примусимо.

І при усім тім польські пани звуть себе католиками і їх другі так називають, та і жінка церковна власть їх не виклинає. Чому оно так? Хто се витолкує?

ФОЙМОВА ВИБ. РЕФОРМА.

Від 24 лютого почала у Львові радити комісія вибрана до полагодження соймової виборчої реформи, в Українців є в ній: д-р. К. Левицький, д-р Петрушевич, д-р. Макух і д-р. Король.

Всехполяки і польські діячі з східної Галичини були одначок за тим, щоби цілу справу відослати до субкомісії, та нехай там виробляють нові основи реформи. Они чають, що справа пролежалаб там бодай рік, а тимчасом вибори до сойму відбулаб ся по давному. Та укр. посли були против сього, а також деякі Поляки і наради розпочато. Та укр. посли заявили, що они від своїх домагань не відступлять. Они жадають 63 послів на 227 і ще дещо. Та як оно скінчить ся, годі знати.

* * *

Наші селяне в Галичині сеї весни мусять сіяти більше ніж звичайно, бо в осени мало посьвіяли. Та щоби сіяти, то треба мати насіня.

Щоби отже було за що купити насіня, то наші кредитові товариства, що належать до Краєвого Союза, будуть давати безпроцентові позички від 100 до 200 корон. Проценти оплатить правительство.

Краєвий ратунковий комітет порозумів ся також з рільничими товариствами, і они будуть продавати насінє таньше як їх самих коштує. Ріжницю в коштах покриє правительство.

ДОБРЕ КРАВ!

В нафтовім товаристві „Ропне експедицийне бюро" у Львові, директор Кароль Ґотфрід украв мілїон 800 тисяч корон. Кражею допускав ся протягом двох років, продававши на боки понер 660 ваґонів ропи. Ґодфрід жив дуже широко і видавав велику суму гроша. Він втік але його незадовго злоплять.

* * *

ДЛЯ РАНЕНИХ В БУДУЧІЙ ВІЙНІ

Президент міста Львова оголосив відозву, де просить лікарів, аптекарів і иньших людий, котрі хотіли би посьвятити ся доглядати ранених на війні щоби зголосили ся до служби при „Червонім Хресті", подаючи свої адреси в маґістраті.

* * *

ЦІЛЕ ЯПАНСЬКЕ СЕЛО ЙДЕ ДО ВЯЗНИЦІ.

По чотирох літах правовання затвердив найвисший японський суд в Токіо вирок першої інстанції силою якого 200 родин з села Осіндзе мусять відсидіти кару від 6 до 14 місяців, за стинане дерев у державних лісах. Суд наложив на них кару грошеву в сумі 1.700,000 ен, а позаяк вони сеї кари не в силі заплатити тому мусять відсидіти кару у вязниці.

ДОБРИ ⁓ ДОБРИ
Се є домова краска, яку може вживати кождий

чиста і проста до вживання.
[illegible]
The Johnson-Richardson Co., Ltd.
Montreal, Can.

THE ROYAL CROWN SOAPS Limited
[illegible] ВІДДІЛ ПРЕМІЙ [illegible]

Для добродійства богатьох Вінніпеґців,

що радо користати з сього відділу, ми отворили стацію місточн PREMIUM ROOM, на 251 NOTRE DAME AVE. (напротив El cerve), де можна вибрати собі найкращі премії, які дають ся дебудь в Канаді.

Коли живете в місті приносіть ваші купони і обгортки з мила на нову адресу.

На замовлення з поза міста буде звертати ся більше уваги і скорите замовлення, як давнійше.

THE ROYAL CROWN SOAPS Limited,
WINNIPEG.

ХТО ХОЧЕ ЗНАТИ

1) Як прийти до маєтку в легкий спосіб
2) Як заробити 3 сотки без жадного клопоту.
3) Як заробити близько 2 тисячі без клопоту,
4) Як бідний чоловік, замість платити високий рент, може дістати свій власний гаає.

Ми маємо богато способів робленя грошей і скажемо Вам, як бідний чоловік може легко прийти до маєтку в кількох роках.

Ми не беремо ані цента за пораду, прийдь тільки особисто до нашого северо бренч офісу на Норт Енд і дістанеш всі поясненя зовсім безплатно.

Офіс отвертий щоденно від 9 рано до 6 вечір а в суботу до 10 вечір.

Canadian Syndicate Investments Limited.
NORTH WINNIPEG BRANCH
407 Selkirk Ave. Phone St. John 1254.

Зложити Гроші
ЄСТЬ ВЕЛИКИЙ ТРУД
Зробити профіт
ТО вже єсть ЛЕГКО.

Маємо честь дати до відомости читачам сеї часописи і нашим членам, що вже фабрика робить і спродує продукт на місци. Хто має спосібність тепер або хто з членів буде в Вінніпеґу коли, то може до нас зайти і побачити.

Тепер то ще потребуємо спродати 2692 удїлів, щоби вирівнати $4000 і в такий спосіб дістати досить гроший на матеріял, якого потрібно, щоби виконати і виславати продукт по сторах на Провінції і в такий спосіб зробити добрий зиск.

Отже повідамо, що кождий хто хоче приступити в члени, то ще може, таким відомості удїли спродають ся.

Половину удїлів капіталізуєм і то вістатанесь та будучі потреби розширеня.

Се єсть спосібність для кождого хто може відложити від $5 00 до гори злокати гроші до сего бизнесу, де ему принесуть не меньше як 25 центів на долярі річно і де его котишна збільшати ся може і в десять раз.

Тії члени котрі вже закупили, тоже можуть собі більше закупити, або за готівку, або на виплат. Нові члени так само можуть купити або за готівку, або на виплат. Хто на виплат купить, то ось так:

Від 5 до 25 удїлів то готівка в ордером. 30 до 500, то треба присилати 10 центів за удїл готівкою, а 10 центів від удїла місячно на приклад.

100 удїлів коштує $100.00 на се треба заслати $10.00 в ордером а $10.00 місячно. 200 уд. $200.00, то заплати $20.00 в ордером, а $20.00 місячно.

50 уд $50.00 то $5.00 в ордером а $5.00 місячно.

Не робить ріжниці де член мешкає, чи в Канаді чи Америці, чи аж в полудневій Америці; одного члена есть той сам інтерес що і другого. Сї послідні удїли потребуємо спродати як найскорше, щобим були готові до виконання ордерів, бо приходить тепла погода, а се значить наші жниво.

Низше подаємо имена і адреси тих удїловців, що до тепер закупили і побачите, що Вінніпеґскі члена видїли і розуміли, що се єсть і вложили найбільше грошей, бо знають який дохід буде.

Вище подаємо образок нашого Президента, котрого майже всі Русини знають. Також просим завважати на наш сталий адрес.

Сподїємось виплатити хотяй 35 кейсів денно через перших 6 місяців а потому то буде потрібно ще одної, або двох машин, а котрих можна зробити разом 150 кейсів продукту.

Тепер щобісьно видаєма тілько 35 кейсів денно, то се значить чистий дохід по $2.60 на кейсі або разом денно $98.00 проходу.

Имена, адреси і число шерів кождого удїловця.
Удїловці, котрі закупили удїли до марця 18. 1913.

Adam John, Calgary Alberta	40 удїлів.
Adamyszczuk Peter, Redfield, Man	[illegible]
Badyk Peter, Krydor, Sask	10
Blaskowski Anton, Winnipeg, Man.	4
Canhuro John F. Sprague, Man	10
Chorabek Nykolaj, Janow, Man	15
Hawer Daniel, Winnipeg, Man	100
Dubkowski Dmytro, Redfield, Sask	4
Hryniszak D. M. Redfield, Sask	7
Hetman John, Prince Rupert, B. C	30
Gawsie Peter, Prince Rupert, B. C	44
Hyra Pawel, Arborg, Man	10
Hamaniuk Hryhor, Wostok, Alta	1
Janicki Basil, Winnipeg, Man	100
Iwczuk Lukas, Rosser, Sask	30
Lazarowicz Peter, Winnipeg, Man	100
Kalynyuk Peter, Brayma, Sask	4
Lucian Nikolaj, Parkview, Sask	4
Kiszczuk Amelia, Mrs. Wakaw, Sask	20
Lysyj Josef, Fort William, Ontario	20
Lukianow Nikolaj, Winnipeg, Man	100
Kowal Nykolaj, Prince Rupert, B. C	70
Kopiak John, Prince Rupert, B. C	40
Makar John, Redfield, Man	10
Manyk Nikolaj, Kasowa, Alta	100
Melnyczuk W. B. South Slocan, B. C.	20
Malinowich Peter, Slocan Junction, B. C	40
Malkow Dmytro, Prince Rupert, B. C	40
Mash Peter, Prince Rupert, B. C.	20
McKinnon James, Goldley, Sask	10
Maziewicz Wasyl, Calgary, Alta	100
Nowak Tomasz, Winnipeg, Man	200
Nalewiak John, Fort William, Ontario.	10
Pollock Archibald, Winnipeg, Man.	44
Porytko Michal, Yale B. C	10
Palamarczuk Fedor, Arborg, Man.	4
Pachaluk John, (N. P.) Royal View, Alta	100
Palej N. D. Minto, Sask.	10
Rychlewski M., Winnipeg, Man	100
Rudnicki P. M. Tolstoi, Man	1
Rybka M. South Fort George, B. C	20
Romanec Ilko, Prince Albert, Sask	20
Sabij Andrej, Calgary, Alta	40
Sadkowski John, Carlstadt, Alta	40
Semenyj Jurko, Portage La Prairie, Man.	11
Serbecki Emil, Redfield, Sask	5
Szuba Peter, Prince Rupert, B. C	100
Szlachta Peter, Winnipeg, Man.	100
Szpak Fedor, Prince Rupert, B. C	50
Sreglowski Osias, Norman, Ontario	10
Tkaczuk Stefan, Edson, Alta	4
Steinmann Stefan, Winnipeg, Man.	100
Wawrzyniak Nykolaj, Transcona, Man	5
Pekar Michal, Prince Rupert, B. C	10
Kulyn Wasyl, Prince Rupert, B. C.	50
Skrypk Antoni, Prince Rupert, B. C.	20
Kluptak Antoni, Humboldt, Minn, U. S. A	30
	2000 Удїлів.

Сподїємось якнайскоршої відповіди від всіх интересованих і просим Руских шторників дати нам свою адресу, то ми дамо добру оферту на спродане нашого продукту!

Хто хоче закупити удїл то просим присилати гроші якнайскорше через Моней Ордер або в реґістрованім листі до:

Crispette Manufacturing Co., Limited.
811 Main Street. Winnipeg, Manitoba.

Коли ви хоруєте часто на затвердженє, то Chamberlain's Tablets мають на се дуже лагідний і благородний наслідок і дуже відповідають на тало. На продаж по всіх складах.

Міжнародна Канцелярия

для адвокатских, нотаріальних, страхкраєвих і канадійских справ.

(Найстарша руська фірма в [illegible])

ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна, [illegible] легалізовані через конзуля
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні [illegible] і стягає довги, як також [illegible] порадних адвокатів в Старім Краю
ВИРОБЛЯЄ подання в військових [illegible] увільнення від справ, контракти [illegible]
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на рівні [illegible] Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ [illegible] до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми [illegible]
АСЕКУРУЄ від огню і на житє
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в [illegible] провінції.

[illegible]

Години урядові від 9. рано до 6 вечер [illegible], а для тих котрим заняте не позволяє в день [illegible] своїх справ, буде отворено від год. 8 9 [illegible]

Всяка інформация даром, за долученям 2ц [illegible]

Адресуйте:

E. WARSZAWSKI & CO.
— НОТАРІ.
854 Main str. Winnipeg Man

D-r RICHTER-A
— СЛАВНИЙ —
„Pain Expeller“
[illegible] в Канаді
ПО АПТИКАХ

Пакуночок, в якому его продають ся в сім краю, є тут представлений. Памятайте на наслідовання

Він не має собі рівного в усуваню руматичних болїв, віднечулюваню масніи і у здоровлено перестудн

Коли не можете его дістати, пишіть по нього до складу Д-ра РИХТЕРА в Америці.

F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington St.
NEW YORK, N.Y.

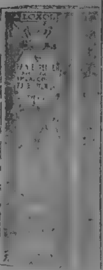

ВІЛЬНІ ЕКРАНИ [illegible]

ШАПИ ІТОНОВІ.

ІТОНІВ СТОР В [illegible]

Наш Катальоґ познакомляє нас з [illegible] що йде в родинний круг і розкаже про [illegible] — наш знаменитий вибір товарів, [illegible] в кождій части сего краю.

Ціни Ітона, се найнизші, які [illegible]. Якубудь річ, яка не вдоволить [illegible] звертаємо гроші, коли хто зажадає.

Наша висилка скора, висилаємо на кожде [illegible]

Коли замовлєте з нашого Катал[illegible] льога, а також величини, барви і ф[illegible]

THE T. EATON CO. LIMITED
WINNIPEG CANADA

ЗА МАЛО ГРОШИЙ БОГАТО МУЗИКИ.

Родимці! Читайте і другим скажіть

Проч зі смутком!

В кожду забаву буде мати той хто [illegible] НАШ КРАСНИЙ

ГРАМОФОН

$25.00 гарний фонограф з 12 найгарнійшими піснями і танці

ЛИШ ЗА $15.00

а то лише $5.00 при замовленю, а решта при отриманю грамофона.

Додаємо сї рекорди, або які собі вибepeте з Катальоґа:

[illegible]
Ще не вмерла Україна
[illegible]
Ой Куме, Куме, добра Горілка
[illegible]

До кождого Грамофона додаємо 1000 голок.

Користайте з нагоди бо так тано нигде не дістанете, бо в нас найбільший склад грам. і рекорд.

Ручимо за докладну і точну експедицию Ваших замовлень.

Ruska Knyharnia
850 Main St. Winnipeg, Man.

ПОДЯКА ДЛЯ РУСКОЇ КНИГАРНІ.

Grunton, Feb 21 1913

[illegible]

[illegible]

В [illegible] G. MOSKAL
[illegible] P. O. Grunton, Sask.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі [illegible] та [illegible] Гор[illegible]ке, [illegible] перебував близько Вінипеґу. Хтоби о нїм знав, або він сам, [illegible]
Ivan Pel[illegible] 160 161 [illegible] St. W. Hamilton Ont.
(12)

ПОШУКУЮ в важній справі своєї отріечної сестри Наринки Чорній, або Іван Чорній. Послїдного лїта перебувала в Кенорі, Онт. Хтоби о них знав, або вони самі зволять написати до: Steve Pelrel, Box 201, Fernie B. C.

ПОШУКУЮ свого брата [illegible] за Гука з села [illegible] пов. [illegible], 1 року в Канаді. Хто его знає, або [illegible]
[illegible] Alfred A[illegible] Winnipeg, Man.

ПОТРЕБА учителя до Сво-бода S. D. ч. 1704, платня 400 місячно. Учити може 6 місяців. Зголошуватись до Julius Androchowicz, Sec.-Treas., Vonda, Sask. (15

Родимці!

Спроваджуйте своїх кревних до Канади.

Купіть у нас шифкарту, а ми їх спровадимо без жадних перешкод.

Приходїть прямо до С. Р. Я. свого офісу до головних агентів:

ALEX CALDER & SON
663 Main St. — БАНКИРІ — Winnipeg.

С. Р. Я. ока компания буде потребувати сего року до 40 тисяч робітників, отже кождий буде мати нагоду заробити гроші

Котрих людий спроваджуєте тим собєва [illegible] до доброї роботи на С. Р. Я.

Не відкладайте на пізнійше але спроваджуйте їх зараз, доки ще тані шифкарти на Скандинавській лінії, а то:

[illegible]

У наш уряді Українець П. А. КАРАКОЩУК

Лоти Акри Фарми

ДОРОГІ КРАЯНИ!

Подумайте про свою будучність і будьте певні, що зробите добрий інтерес, коли купите лоти або акри

В MELVILLE, Sask.

ДРУГА ВЕЛИКА ДИВИЗИЯ НА ЗАХІД ВІД ВІННІПЕҐУ, на лінії Grand Trunk Pac Rly.

Лише чотири роки тому як місто Мелвил зачало ся будувати і до тепер живе в ньому вже до 4000 мешканців. Мелвил підносить ся знаменито в гору.

Люди купували тут льоти першого року в ціні по $100, а тепер ціни їх від $500 до $10 000.

Ми щой тепер маємо лоти на продаж найблизше в середині міста в дуже приступній ціні — від $150, 200, 250 і більше за один. Маємо також акри на продаж тільки одну милю від стації. В одному акрови містить ся 10 лотів. Корнерові продаємо по 250 дол., а середні по 200 дол.

Тії лоти і акри може кожду будь купити, бо продаємо на дуже догідні легкі сплати. При замовленю лоти або акри вплачує ся лише десяту часть готівки а потім по $10 [illegible] по $25 що місяця, доки не виплатить ся.

Отже [illegible] брати краяни, коли хочете, користайте з доброї нагоди і зверніть на се свою увагу. Не купуйте лот [illegible], де лоти не принесуть вам жадної користи, але купіть лоти в Мелвил, бо ваші гроші вложені в лоти або акри в Мелвил принесуть вам скоро подвійну або і потрійну вартість. Чому? Тому, що в Мелвил [illegible] ся 7 зелізних дорог, які будуть мати туть свої головні стациї і двигаючі шопи. Сотки робітників [illegible] тут сталу роботу. Великий [illegible] будинок, що коштує до 100,000 дол. вже на укінченю. Шапи побільшують ся два рази більше. Побудовано вже велику школу, а другу гімназіяльну школу мають будувати на весну. Компанія Гренд Транк побільшує [illegible] добудовує свій магазин. Скоро зачнуть будувати новий великий будинок для Land Title офіс, а так само для почти. [illegible]

Маємо бю[illegible] інформації для робучого народу.

Замовляйте скоро листами і приїзджайте до Melville до нашого офісу, де дістанете ЛОТИ, АКРИ І ФАРМИ по таних цінах.

[illegible]

Frank M. JUREMA, Commissioner for Colon.
Box 166. Melville, Sask.
— або до —
THE J. ROWAN COMPANY,
2nd Ave. East, Melville, Sask.

НАША АДРЕСА:

„Canadian Farmer“ Box 3656, St. B Winnipeg, Man.

А РЕДАКЦИЯ і ДРУКАРНЯ знаходить ся на:

287 Selkirk Ave.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік [illegible] Вінніпег, Ман. [illegible] Число [illegible]

НОВИНКИ.

Страшні бурі і повені.

[illegible]

[illegible] Дейтон, О. вода на улицях було до 20 стіп висок. Вода [illegible] богато [illegible] через то вода в одній хвили [illegible]

Не можна описати тих [illegible] ратуєсь на даху, на деревах, на горбі, коли є час. Улицями поміж доми плавають мертві тіла. Де [illegible] довершила сама буря, знищив огонь. Всяка комунікація перервана. На горбі коло Дейтон зібрало ся вирятуваних 25,000 людий на вітрі зимні, голоді! Тут повінь повторилась два рази, а то другий раз 26, коли зелений збірник води вода знищила і тисячі тонів води потекла зараз на місто забераючи в одній хвили цілі доми і все.

Таксамо розірвалась гребля коло Гамільтону і вода залила се місто.

[illegible] Дейтон 2000 [illegible] Дейтон [illegible] разом [illegible] число коло 6,000 [illegible] Те саме число буде [illegible] точного обчислення зробити не можна.

Думають, що в Дейтон [illegible] коло 2,000 людий [illegible] перед смертию в воді.

І коли другим чути розпучливі крики, видко всюди смерть, в самім Дейтоні [illegible] користаючи з людського перестраху з темноти рабували і крали що лиш могли. Тому до Дейтон прислано кілька компаній війска і оголошено воєнний стан.

Всего однак, що ділось і діє ся там описати годі. Се вже нехай собі читач сам доповнить на основі того, що ми тут описали. Нові вісти про се подамо в слідуючім числі.

АДРІЯНОПОЛЬ ЗДОБУТИЙ

По довгій облозі, що тревала 153 дні, Адріянополь здобуто. Головний комендант Адріянополя Шукрі Паша уживав всіх мож- [illegible]

Було чути, що Шукрі Паша відобрав собі життє [illegible]

Остатна бомбардація велась в ночи і повторював ся [illegible] Турки боронились завзято, однак без успіху.

Що до страт, якими здобуто Адріянополь, то они [illegible] Досить того, що сербський 13-ий полк і болгарський 15-ий знищені цілком [illegible] Тепер тисячі ранених [illegible]

До міста увійшли Серби і Болгари і ще на улицях були бійки.

Страшні сцени ділали ся на улицях підчас послідної бомбардації. Люди бігали по улицях в переляку, не знаючи де схоронитись.

Сподіють ся тепер в Константинополи революції.

Коло Чатальджа в вівторок вгинуло 800 Турків. Тепер дорога до Константинополя зовсім свобідна.

Що до історії Адріянополя, то она ось яка. Адріянополь є столицею вілаєту (провінції), що зве ся також [illegible] Первісна його назва була Ускадама або Орестія. В 2-ім століттю цісар Гадріян здобув і прикрасив се місто і назвав Гадріянополіс, себто Гадріянове місто, нинішний Адріянополь.

АВСТРО-РОСІЯ.

Відносини між Росією і Австрією [illegible]

[illegible] Австрія чуєсь не слабою супроти Росії. Австрія також чуєсь ображеною, отже переговори через се протягають ся. Однакож, який буде конець переговорів і чи до розпущеня війска прийде, чи ні, не знати.

Обчисляють, що кошти дотеперішньої мобілізації виносять в Австрії 350 мільйонів корон. Сей видаток думають покрити одноразовим податком в висоті [illegible] процент від майна.

Великі надії до можливої війни Австрії й Росії привязували Поляки. Їм снило ся відбудованє Польщі.

Та мабуть з сього Полякам не вийшла б жадна користь. Гр. Олівар і посол до думи Димша, говорять в рос. газеті „День", що колиб Росія забрала галицьких Поляків, то їх за мало, щоби Росія дуже на них оглядала ся. Колиб-же Німеччина забрала російських Поляків, так з того не було б їм користи, бо Німеччина однаково б їх германізувала (переробляла на Німців). Колиб-же побідила Австрія, тоді се скріпилоб Українців, а не Поляків.

НОВИНИ ЗГОРІЛИ

Довідуємось що „Новини" п. Кремаря в Едмонтоні замінились в звичайну газетну попелу, бо згоріли. Як згоріли, чому, — не знати та може оно не було, а наш народ не може за ними жалувати. Хто знає, може їм вже на роду так було написано, що мають згинути такою страшною смертию. Не знати лише, чи Кремар за ними жалує, чи они за Кремарем.

[illegible]

[illegible]

Коли замовлень сплачує ся [illegible] почоб газета була надрукована в понеділок, а хоч і в суботу.

А про предплату ще раз пригадуємо, бо від сього залежить стан газети взагалі.

Редакція

ДО ФАРМЕРІВ З БУВАКТ І ЛІПТОН

[illegible] Панове [illegible]

Тому нашим обовязком є прийти з підмогою Томашівському. В сій справі запрошую доколичних фармерів, щоби вийшли ся до хати Івана Молецкого на 6 цвітня о 3-ій год по полудни, де обговоримо сю справу. Ми повинні показати, що ми своєю справою вміємо постояти, що коли один стоїть за нас всіх, то ми можемо всі за одним постояти. На сих зборах не повинно бракувати ні одного нашого чоловіка з сеї околиці.

Іван Канціп

НОВА ГОМСТЕДОВА МАПА.

Департамент Внутрішних Справ випустив отсе в світ нову т. з. „гомстедову" мапу на якій зазначено як лише найточнійше було можливо, гомстеди забрані і що суть ще до брання. Осібною краскою зазначено ті секції гомстедів, що були забрані минувшого року, як також всі резервові землі для Індиянів, та всі ті луги, що не є до брання з причини грубого ліса, мочарів і т. и. На мапі відзначені всі залізничі лінії, почтові уряди та земельні дом. бюра. Крім того, мапа подає многі дуже цінні інформації що до числа гомстедів і т. п. Одним словом, виконує те про що не одному цікаво довідати ся.

До тепер вийшла така мапа Манітоби. Мапа Саскачевану і Альберти вийде незадовго і буде творити цілість одної мапи з то, Західної Канади. Мапи поодинокої провінції [illegible]

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ В ВІННІПЕГУ

[illegible]

ВИБОРИ в АЛЬБЕРТІ

[illegible]

Тепер А. Л. Сифтон вістав [illegible]

Як бачимо вибори відбудуть ся за два тижні, отже запитаймо себе, чи ми приготовані. Чи ми всі зрозуміли, що в єдности сила, що всім нам треба йти разом, в одним напрямі, до одної ціли.

А куда йти, сього й казати либа не треба. Політика обох партий в послідних часах більше як коли показала свое обличє і ми нині бачимо найліпше хто нам приятель, хто ворог, хто дбає о нас, а хто о свої особисті користи.

КУЛЬТУРНА КРАЇНА

Норвегія має тепер 587 громадських бібліотек, так що на 600 громад тільки 63 не має власних бібліотек. Тепер організаційний комітет сих бібліотек звернув ся до тих 63 громад з зазивом, щоби заложили у себе такі бібліотеки, так, щоби в 1914 р. котрий то рік є ювилейним державним роком Норвегії, не було ні одної громади без бібліотеки.

СМЕРТЬ ТРЬОХ ОСІБ В ОГНИ.

В ночи на 27 лютого с. р. згорів двірський будинок коло села Паркача сокальського повіта. Мешкало там кілька родин двірських слуг. Огонь заскочив їх так несподівано, що не всі втекли з житєм. Лишили ся там 65 літна бабуся і 16 місячна дитина Анни Смулки. В послідній хвили Анна Смулка кинулася до середини, щоб ратувати дитину, ей вже більше не вийшла. Бабуся і мати з дитиною згоріли на вугол.

[illegible]

[illegible]

В [illegible] ТЕАТРІ

[illegible] програма на сей тиждень така богата, що годі єї перечисляти, однакож те саме, що се згори утримано „тиждень сміху," кождий може бути певний, що там дібрано все найдобірнійше.

Франція скріпляє свою армію заводячи трилітну службу. Франція надіє ся, що на випадок війни Англія прийшлаб їй з помочию. Англія однакож не може рішитись, чи помагати, чи ні, та чи она обовязана помагати. Дотепер було між сими двома державами порозуміне, що колиб на котру з них напала друга держава, так мають собі помагати, колиб же котра хотіла сама війни, тоді друга не обовязана йти їй на поміч.

Загалом про те що може бути в Европі в недалекій будучности, годі що говорити. Не виглядає на війну, однак війна можлива.

ДО КАНАДИ!

КРАЯНЕ:

Як хочете спровадити кревних або приятелів до Канади купіть для них у нас як найскорше шіфкарту і вони приїдуть на весні вчас, як робота отворить ся.

На весні дуже повні шіфи і як тепер не купите для них шіфкарти, то вони будуть мусіли довго чекати і не приїдуть аж в літі.

Шіфкарта з КРАКОВА до ВІННІПЕГУ коштує тепер $51.90

Так як знаєте ми посилаємо гроші до краю найскорше і найбезпечнійше і так, що люди не тратять грошей.

Почта і заміна коштує разом лише 2 центи від $1.00.

Люди, котрі не в Вінніпегу можуть до нас присилати гроші або чеки разом з адресою в краю, а ми вишлемо і рецепис [illegible]

Ми продаємо також шіфкарти до краю і міняємо гроші.

Продаємо марки крайові і канадийські.

Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.

ALLOWAY & CHAMPION Limited.

[illegible], менаджер чужинецького департменту — 667 Main St. Winnipeg, Can.

ДОБРІ ТАНІ ФАРМИ НА ПРОДАЖ.

Наша згадана компанія має на продаж великі простори диких земель, не лише в проміні 50 миль кругом Вінніпегу, але в усіх других місцях і близько елеваторів, в трох провінціях в Саскачевані, Альберті і нашій провінції Манітобі, по ціні і на условиях, що певно вдоволять кождого поінтересованого. Під кождим зглядом земля є добра.

Пишіть до нас по листу і мапу, зазначуючи околицю, в якій бажалибисьте набути фарму.

The Standard Trust Co.
346 Main St. – Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер"
Редактор А. [illegible]
[illegible]
Адреса:
CANADIAN FARMER
Box 3056 Stn. B Winnipeg.

The Canadian Farmer
Published every Wednesday at [illegible] Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
A. [illegible], Editor

На політичні теми.

Консерватисти боять ся нових виборів і через те в справ. 35 мільонового дарунку Англії не відкличуть ся правдоподібно до народу, бо як сказав один видатний консерватист, то партия до якої і він належить була би повалена.

Виходить, що консервативне правительство старає ся зарадити теперішній ліберальній обструкції в якийсь иньший спосіб і дотепер старало ся вплинути на опозицию якимсь „посланием" з самої Англії, від самих найбільших головачів, та иньшими можливими способами. В будучині можна сподівати ся по них несподіванок, але ми не думаємо, аби вони змінили [illegible] 35 мільонової затрати не так себе але для Англії.

* * *

Кажуть, що то не робить ріжниці в тому, чи Канада видасть 35 мільонів для Англійської фльоти чи для своєї канадийської, бо гроши всеодно треба затратити на ту саму ціль, отже користи для народу не буде жадної.

Можливо що й так, але ж ліберальна партия в своїй політиці в своїй канадийській переконали мусять числити ся також з англійским елементом, якого [illegible] до Канади чимраз більше, а ми знаємо, що Англійці у великих народних справах, що мають послужити рідному краєви, є дуже солідарними та цінять в таких справах не силу розвинути, от і тому то Англійці такі великі.

Доки тревала єдність на нашій славній Україні і була у всім одна ціль — добро рідного краю, доти Україна була славною і самостійною. Тепер хочеть нам доби й казання, а всего [illegible] то вже так не [illegible].

* * *

До всього треба бути приготованому або ждати [illegible]. Можемо як найдовшійше ждати слідуючих виборів, які можуть відбути ся ще навіть сеї весни.

* * *

Ходять поголоски, що на місце міністра внутрішних справ буде іменований посол з [illegible] за Прерії Альберта Менбрайт, премиєр консервативної партиї в Бритиш Колюмбії. Мав би він також стати, щось в роді як би провідника.

Видко, що з Борденом щось не теє, коли вже він так звалоби стати ся, але він що се лише поголоска, та нам вже такий світ, що треба й поголоскам прислуховувати ся і чекати їх потвердженя.

Русини в правительстві

Делєґация альбертийських Русинів ходила недавно до премиєра Альберти Сифтона і передала ему слідуючу резолюцию, виготовлену на зборах Русинів в Чіпмен.

Рішено передати Hon. A. L. Sifton-ови, Премієрови Альберти наше високе поважанє і віру до него і так его правительство й правительних членів підтримуючих его, в котрих виборчих округах більшість нашого народу сильно его підпирає.

І що ми сподіємось від него і від них того самого рівного трактованя на будуче, яке було дотепер.

Рішено, що ми оцінюємо привилей даний нам так як і всім другим народам чужоземного походженя і як виконане своїх привилеїв і прав ценю іменованя політичного кандидата, робимо ся як канадийські горожани.

Рішено, що хоч ми поважаємо наш рідний край і бажаємо завсігди бачити перед нами его найвисші ідеали, ми признаємо зарівно, що ми горожани нашого нового краю, годимо ся з устроєм і правами і привилеями канадийського горожанства і що знаємо, що нашим обовязком працювати разом з нашими сусідами горожанами для збудованя з'єдиненої і великої нації без ріжниці раси або віри.

Ми кажемо, що се не лише наш обовязок, але в інтересі нас самих і наших дітий, тепер і на будуче, поскільки, котре як ми вважаємо буде тісно звязане з успішним торговельним і політичним житєм сего великого вільного краю, який ми узнали за свій."

Таке становище заняли Альбертийські Русини взглядом правительства і треба вірити, що лише сею дорогою можна ся дігнути бажаної ціли. Значить разом, спільно треба йти, бо лише з тими числять ся, які творять одно цільно з'єднане тіло. Котрий народ роздроблений, розбитий, поділений на партиї, там і не знати з ким числитись і на кого оглядатись. Там кождий тягне в свою сторону. Нехай би ми дотепер були всі з'єдинені, йшли в однім напрямі, стреміли до одного, будували нашу будучність спільними руками, а ми певно наші стопи далеко на переді.

А то дотепер один сюда, другий туда, свій до лїса, той до біса, отже й не диво, що ми так далеко назаду лишили ся.

Та час вже зрозуміти се і начати спільну роботу в злуці сила, — каже приповідка і ми повинні єї памятати. До кождого діла ставитись разом, на кождий поклик відкликнутись разом, в один голос, тоді аж перше всі побачать, що в нас єдність, що ми великий народ, а не якісь блукаючі недобитки.

З економічного поля.

ВІДІЛЕНЕ МОЛОКО ДЛЯ ДРОБУ

Молоко виділене зі сметани дуже часто уживаєть ся безкористно, особливо там де є такого молока богато. При такому ужиаванню цїлком несказано й не розуміє, що таке молоко принеслоби дуже богато користи, як би ужиавно його для дробу замість поживи і при домішках до корму. Молоко таке заступає в части домішку відпадків зеленого маса і причиняє ся до лекшого травленя і т. д. Особливо таке молоко дуже відповідне для несучих курий, бо побільшає продукцию яєць як також для молодого дробу.

Коли такого молока дасть ся регулярно і що три або чотири дни докинеть ся до одного гальона одну ложечку ginger and soda, дріб не підпадає зараз холєри і иньшим недугам. Місто курку належить перед поданем належито розмішати.

Поживу для молодих качок повинно ся змішувати все з молоком, а якова зне молоко є дуже добрим кормом для молодих індиків.

Треба остерігати також, що молоко не заступить в цілости води, якої треба подавати курам так само як перед тим без ріжниці на скількість даного їм молока.

ЯЧМІНЬ ДЛЯ ВЕПРОГ

Коли годують ся безроги ячменем, то зерно повинно ся змолоти, бо ячмінь добре висушений є дуже твердий і не принесе великого результату при годівли.

Щоби одержати 100 фунтів живої ваги, на се потрібно 480 фунтів меленого ячменю або 540 фунтів меленої кукурудзи.

Молодим поросятам дозволяти ячмінної зерна одну пяту часть до иньшої поживи, а потім постепенно збільшувати. Хоч правда не зашкодить давати уварений ячмінь, але дослідили, що ліпше давати ячмінь лише [illegible] часть.

ВЕСНЯНІ ПРИГОТОВАНЯ

До весняних робіт на фермі вже повинні бути приготовані. Всяке насіне збіжа, що призначено ся сіяти, повинно ждати ваших рук, а коли ще насіне не приготовлене, ви повинні брати ся за [illegible] і то як найскорше, бо час роботи до того не мати, ча весна знов буде не до роботи. Що найголовнійше, уважайте аби Ваше насіне було здорове і чисте від насіня шкідливих бурянів. Головно ті, що мають свое поле ще не зачищене бодяками, осетом, молочем і др. повинні старати ся, аби їх насіне було чисте, бо нема гіршого ворога фермера, як отсі шкідливі буряни.

В тих місцевостях де [illegible] пшениця [illegible], повинно ся засівати т. зв. пшеницю Маркуіс, яка дозріває далеко скорше від звичайної, колос у неї будує повний і не має на собі остиги. Инший рід, що дорівнює пшениці „Маркус," є пшениця і [illegible], т. з. „Ред Файф".

Кождий фермер взагалі повинен залишити сіяти всї старі вусаті роди пшениці і почати вже нові висівати.

Розсаду таких родів ярин, як капуста, помідори і т. и. повинно ся сіяти і заготовлене зерна садити в [illegible] в скриньках за вікном при кінци марта або з початком цвітня. Скриньки з землею повинно ся обгріти добре гноєм а з верха охоронити шклом, так щоб рослини були виставлені як найбільше до сонця. На ніч такі розсадники треба накривати матою.

ПЯТЬ КУРОК ЗНЕСЛО 1.071 ЯЄЦЬ.

В Сполучених Державах відбув ся недавно тому конкурс на пять таких курок, що знесуть найбільше число яєць.

Першу премию одержав Ф. Г. Пост за своїх пять білих курок породи Леґгорнс. В однім році знесли сї кури 1.071 яєць, з чого припадає на одну куру 214.2 яєць.

Другу премию одержали брати Мидланд за своїх білих Вяєндотів, які знесли 1.069 яєць.

Пані Ліман дійшла найбільшої почести за своїх Род Айланд Ред за [illegible] число одержаних від одної штуки яєць, бо 254. Був се найбільший конкурс в історії продукування яєць.

ПРАВИТЕЛЬСТВО АЛЬБЕРТИ ПОМАГАЄ ФАРМЕРАМ

Міністер рільництва провінциї Альберти видав розпорядок замовленя тисяч чистих курячих пород т. в. Плеймаут Рокс, Ред Айленд Ред, Буф Орпінгтонс і білих Вяєндотів для власної достави провінциональним годівельникам дробу в Едмонтоні.

Кури сї призначено для розплодованя цілий. Поодинокі розплодові штуки і яйця доставлятимуть ся для фармерів і годівельників дробу у всі части провінциї. Можна проте сподівати ся, що в провінциї прибуде кількананцять тисяч доброго дробу, а Маршал вірить, що лише тоді підносить ся загальну продуктивність фарми як поможеть ся фармерам.

СМЕРТЬ 2.000 ПРОЧАН.

З Царгороду доносять: Арабський часопис „Ель Бурган" пише, що каравана, зложена з 2.000 прочан, які йшли в Геджас і Медина до Ішуби, впала жертвою розгуканих фаль ріки, які розлили ся по околиці по безнастанних дощів. Майже всі прочани згинули. [illegible] таких [illegible]: Плинучі фалі зірвали тисячі [illegible] дерев.

Коли часто напада Вас кашель попробуйте Chamberlain's Tablets. Вони суть знамениті. На продаж по всіх склепах.

НАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ.
під управою др. Арсенича-Волинського і Си-на
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО [illegible]
РОБИМО [illegible]
СТЯГАЄМО [illegible]
ПРОДАЄМО [illegible]
ПРОДАЄМО Шифкарти [illegible]
ВИСИЛАЄМО гроші [illegible]
ХТО ХОЧЕ [illegible]
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми [illegible]
АСЕКУРУЄМО [illegible]
ЗА ВСІ справи [illegible]
У ВСІХ справах [illegible]
NARODNA KANCELARYA
Phone St. John 2300 - 845 Main St. - Winnipeg, Man.
[illegible]

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
[illegible]
Канцелярия Нотаріяльна і Агенция Корабельних Лїній.
ВИРОБЛЯЄ [illegible] і контракти купна продажи [illegible]
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ [illegible] справи і спадкові процеси [illegible] як також належитости через [illegible] в Старім Краю.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на [illegible] до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всїх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ [illegible] і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в містї і на провинциї.
[illegible]
Адресуйте:
Kancelarya Notaryalnа
[illegible] Main St. [illegible] Winnipeg, Man.

Русско-Американска лінія
[illegible]

Кому Майн стріт а може Селкірк?
Так скаже кождий хто раз найде купити, або на справу свій годинник в магазині ново-відкритім магазині годинників
С. Кочина
[illegible] Selkirk ave, cor. McGregor St.
[illegible]
Роботу гарантую на два роки.

Найстарша Одинока Руска Фірма в Винніпеґу
БЮРО АДВОКАТСЬКО-НОТАРІЯЛЬНЕ.
[illegible]
Управителем сеї фірми є М. В. Слобода, руский нотар.
СВІЙ ДО СВОГО.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street - Winnipeg, Man.

КОМПАНІЯ
The Grain Growers Grain Company
є компанією фармерів і виключно тільки фармері можуть належати до неї. Компанія ся радаб продавати свій став для руських фармерів, а так само вона готалаб обслуговувати ся і продавати збіжє руських фармерів. В послідних 5 роках вона заощадила мільони долярів для західних фармерів. За дальшими інформаціями звертайтесь до:
Grain Growers Grain Co.
Keewaydon Building,
Portage Ave. East,
Winnipeg, Man.
Заінтересована особа може також писати до офісу „Кан. Фармера" Box 3056, Stn. B Winnipeg, Man.

Всенародна Канцелярія
під управою ДИМИЦ, КІШИЛЯ і КОЧОРЕК
ПРОДАЄМО шифкарти на [illegible] кораблї до старого краю і з краю до Канади на найлїпші і найскорші кораблї.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всїх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канадї, справи спадкові процесові і військові.
РОБИМО повновласти, контракти купна і продажи, [illegible], справи довгів і иньші документи леґалізовані через Ц. і К. конзулят.
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро частки тут і в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, доми і фарми в містї і на провинциї.
ВИСИЛАЄМО гроші в всї части світа, скоро і безпечно.
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в містї і на провинциї.
АСЕКУРУЄМО від огня, випадків і на житє.
ЗА ВСІ справи переприпроваджені в нашій канцелярії гарантуємо.
У ВСІХ справах і клопотах Вашим [illegible] на адресу:
WSENARODNA KANCELARYA
J. G. [illegible], нотар
Телефон Garry 2286 215 Logan Ave. Winnipeg, Man.
[illegible]

СТІННИЙ ПЛЯСТЕР
з маркою "Empire"
є першорядної доброти. Легкий — гнучкий — найогнетревалїйший. Й него стіни і стелі огнетревалї і не пропускають голосу.
[illegible]
[illegible]
MANITOBA GYPSUM Co. Ltd.
WINNIPEG, MAN.

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.
Każdy mężczyzna [illegible]
Czy jesteś dotknięty
[illegible]
Darmo dla Mężczyzn
[illegible]
Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., P. 607 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
[illegible]
Imię i nazwisko ....
Adres .... Stan.

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, з бороди і лиця не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слїдів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реджістрованім листї або почтов. марками, а ми сейчас зашлемо порошок в положенни, як его уживати.
Адрес: Dr. GELLING,
56 Delancy St., New York, N. Y.
Потрібні аґенти.

Дуже пожаданий заклад для кождого!
Вечером по щоденній роботі можете в легкий спосіб заробити 20 - 30 долярів на тиждень, лиш напишіть лист і пришліть 2 ц. марку на відповідь, а отримаєте інформації.
АДРЕСА
Dr. John Chmielewski
10—17 [illegible]
Somerville Mass.

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ.

Просимо звернути свою увагу на нижше подані правила і після них звертати ся до редакції.

Річна передплата за „К. Ф." виносить $1.50, піврічна 75ц., квартальна 50ц.

По одержаню передплати не відповідаєть ся листовно, але змінюєть ся дату при назвиску кождого передплатника.

— Хто не подасть з передплатників старої і нової назви почти, той не буде мати зміненої адреси.

Ви переконаєте ся, що аптикарі скрізь добре говорять про Chamberlain's Cough лікарство. Вони знають з досвідів в продажи, що в случаях перестуди на нїм можна полагати і воно є приємне і певне. На продаж по всїх склепах.

Дописи.

Mundare, Alta

ГОЛОС НАРОДА ГОЛОС БОЖИЙ

Минули часи, коли наш руский народ в Канаді був круглою сиротою, та бідив Борюк ся він з нуждою, котра зі всїх боків окружала его. Плакали діти по корчах за своєм батьком, а мати їх потішала обіцюючи, що верне батько з роботи та принесе їх дарунків з міста. Були такі часи в сїй далекій чужині. Та слава Богу все змінило ся. Вся біда хоч по части минула, а наш руский народ зачинає відкликувати ся біді за єї немилосердні учинки. Сегодня жиєть ся нам не гірше. Маємо школи, церкви, свої часописи, здаєть ся, що знате наше змінилось і почало роботу, щоби і нам стати на рівні з другими народами, та зажити лутшого житя.

Не кидаємо ми свою рідную сем'ю та не мандруємо з дітьми на плечах шукаючи роботи, щоби заробити який цент та охоронити свою сем'ю від голодової смерти. Нам вже жиєть ся незалежно від басів, бо свята земелька, наша щира мати, обдарить нас своїми плодами за наш труд. Ми хоч на чужині, а здаєть ся нам, що ми вже дома на своїй рідній земли.

Та чи справді так? Ні! Нам ще чогось треба, щоби ся країна була для нас рідною, такою, якою она єсть для других, бо і ми мусілиб єї боронити від ворога, тому бо вона й наша. В нас не все є те, котре горожанам належить ся, в нас своїх представителів в парламенті нема. Є там Англіки, Французи й Німці, а нас нема! Отже наш народ зачинає рухати ся та заглядати в котрий бік двері отворяють ся, може би і ми післали свого представителя?!

В сїй цілі відбуло ся віче дня 7-го січня в Чіпмен Алта. На сїм вічу вибрано делєгатів, котрі мали занятись дальшою справою і розвідати в премиєра Альберта Сіфтона, чи згодить ся правительство приняти наших послів на ліберальну платформу?

Отже дня 4-го марта о 12 год. рано пішли наші делєгати на авдиєнцию до премиєра Альберти. Премиєр Сіфтон приняв наших делєгатів приязно, і між иньшим в своїй бесіді сказав таке: „Я буду старати ся вдоволити всякі колотнечі, котрі повстають між нами, буду старати ся і помагати вам на скілько моєї сили."

Отже ми не засипляймо справи, а ідім рука в руку і стійко твердо брат при браті за свої права, а ціль певно осягнемо. Вперед і за діло брати, а побіда буде за нами.

Петро Бошик
делєгат.

St. Martin, Man.

ВЕЛИКЕ НЕЩАСТЄ ГОМСТЕДОВЦЯ.

На руській кольонії між стацією Ст. Мартін а Джипсумвил стало ся дня 14 марта таке велике нещастє, що сама вістка про те може зворушати й найтвердшого чоловіка.

Нещастє дїткнуло гомстедовця Филипа Дітнера. Жена Дітнера зіставила в хаті четверо дітий, а сама вийшла до сусіди по молоко. Коли повернула ся, очам її представила ся страшна дійсність. Хата в якій находило ся ціле майно гомстедовця догорала, а разом з тим горіло щось цїннійшого і дорожшого, бо двоє наймолодших дітий — одно, що виходило з пеленок, а друге мало вже чотири роки, значить вибавлене. Старші діти казали, що сего хлопчика були вратовали з хати, та що він був [illegible], забіг знов до хати і вже не було його часу ратувати, бо в тім впала горіюча стеля.

Ціла хата так згоріла, що не остало нічого. З дітий найшли потім заледво пару сікрупленних кісточок з хлопчика і трошка попелу. На вид такого страшного нещастя не один плакав, що вже видів богато пожеж, але до такої як ся еще не бачив. Згоріло все разом з малою готівкою (30 дол.) Потерпівши остали ся заледво в легкім убраню, тому потребують сейчасової помочи і тутешні поселенці поможуть чим зможуть, та не зможуть помочи більшою сумою громадян так щоб стало на закупно найнеобхіднійших потрібностий. Тому най будуть ласкаві читачі „К. Ф." зложити що зможуть і хто зможе, а будуть за се жертвенне діло сторицею винагороджені. П. Дітнер хоч є походженєм є Німцем, але живе з нашими людьми і таким вже не раз показав ся таки на сїй кольонії. Ласкаві жертви просить ся висилати до A. Novak for Ditner, St. Martin Man. Імена жертводавцїв будуть оголошені в „К.Ф."

Тутешний

Вайт Сова, Саск.

Нас тут Русинів більше від других, головно Німців. Та і ті зараз стають нам на перешкоді, головно богатші.

І так сподїючись великої ласки від консерватів голосували за ними, а тепер жалують і вже й других остерігають, щоби на консерватів не голосували. Они думали, що зараз настане рай, а тепер бачать, що стало гірше як було. За правлїня лібералів продавали овес по 30 і 35 ц. бушель, а тепер 18 і 20 ц.

От тепер вже раді позбути ся лібералів. Красне трактували ся Русини. Ті не давали ся, що Консервативний панок масно говорать, не хотіли его напитків, ні цигар, але голосували як уважали ліпше. Так повинні чесні люди робити.

Теперішна зима у нас такжа як котра давна. До 1 марта знак дуже великий сніг, сеї зими були великі вітри, що тяжко було куди поїхати. Допервa тепер стає легче.

М. Шлахетко

Тереса, Саск.

Хочу тут подати кілька слів що до урожаю в мин. році в Саскачевані. Отже так:

Пшениці було з акра від 25 до 35, вівса 55, ячменю 40, льну від 12 до 20 бушлів.

Я мешкав давнійше в Манітобі, то годі було доробити ся, а тут лекше. Са провінция менї ліпше подобаєсь.

Я радивбим тим, що хочуть брати гомстеди, йти сюда, так певно не пожалували би. Землї до браня в сїй провінциї є досить, отже шкода, щоби єї забирали чужі, а своїм гірше лишило ся.

?

ХОТІЛИ ЗЛАПАТИ МІНІСТРА

Англійські суфражистки виробили собі були план, щоби злапати міністра Лльойда Джорджа. Они приготовили місце в далекім парку на провінциї, де мали би тримати злапаного, чи арештованого міністра. Розумієсь, що місце було дуже вигідне, був призначений навіть лікар. Та якось виявились заміри суфражисток і їх план лишив ся без виконаня.

СНІЖНІ ЗАМЕТІЛИ В ІСПАНІЇ.

Майже всю Іспанію навістили сего року небувалі доски снігу. Головно в Катальонії шкоди є значні. Під стацією застрягли в снігу два поїзди, а недалеко Уріяс три иньші післані на ратунок помічні поїзди не могли дістати ся на місце, бо також застрягли в снігу. В Альмериї звалила буря зі снігом кілька домів.

B. Sulkowski & Co.
22 Belmont Ave.
Newark New Jersey.
[illegible]

Телефон Сеймор [illegible]
ALBERT I. GOODSTONE B. C. L.
Адвокат [illegible]
що говорить по руски
[illegible]
[illegible] Hastings St. W. Vancouver B. C.

ДОБРУ ПЛАТНЮ —
[illegible]
MOLER BARBER COLLEGE
Cor. Pacific Ave. & King St.
[illegible]
Winnipeg

ДАРОМ $100.00 І ЗОЛОТІ ЗЕҐАРКИ !
1 2 6 7 3 8 9 4 5
[illegible]
NUTMEAL DEP'T (B)
[illegible] New York City.

Мукета T & B папіроси не клеєні.

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1105. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Винніпеґу, проте коли засилаєте свое замовлене до нас, Ви завсїгди будете певні заощадити що найменше 20%.
[illegible]
—— Не посилаємо C. O. D. ——
[illegible]

Газету треба платити все наперед.

Dr. B. GERZABEK,
ОДИНОКИЙ ЗІ СТАРОГО КРАЮ РУСЬКИЙ ЛІКАР В КАНАДІ.
[illegible]
415 -417 Pritchard Ave. Телефон St. John 474 Winnipeg, Man.

Скрито з жінкою при огни заможої хати, із доброю людиною і сірниками, є дуже великою роскошию.
Тому, бо я знаю, що сірники
EDDY'S SILENTS
є ДОБРІ
Вони — БЕЗПЕЧНІ, — ПЕВНІ, — ТИХІ.
За кождим разом потерта я маю огонь.
THE E. B. EDDY COMPANY, LIMITED
HULL, CANADA.

Руска Лазня
[illegible]
256-260 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 519
За дрібні оголошення, як потукуванє за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00.

LIMO DRUG CO.
[illegible]
Rogers the Chemist
863 Main St. Winnipeg, Man.
Лише за два центи Ви можете дістати даром наш Календар Здоровя, Збірник снів, здоровля і довговіку. Альманах від всякого рода слабостий.

ПРОБНЕ ЗАМОВЛЕНЄ ПЕРЕКОНАЄ — ВАС ФАКТИЧНО ЩО —
DREWRY'S
REDWOOD LAGER
в порівнаню кождого краю є найлучше.
Его чистість і вік все гарантуєть ся.
ПИТАЙТЕ ЗА НИМ!

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси в всїх головних містах в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІШ КОЛЮМБІЇ
Авторизований капітал . . . 10,000,000.00
Капітал вплачений . . . 6,620,000.00
Резервовий фонд . . . 6,620,000.00
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймають ся від $1.00 і більше і дораховують ся процент від дня вкладки. Видають ся драфти і кредитові листи платні у всїх частях сьвіта.
НОРТ ЕНД ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВИННІПЕҐСЬКА ФІЛІЯ N. G. LESLIE, Менаджер.
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

НА ПРОДАЖ
176 фарм між норвежськими поселенцями в східно-центральнім Саскачевані.
Ми видали власне тепер книжочку на 32 сторінках, яка містить повний опис кождого кусня земли, звіти зі жнив, листи від дійсних поселенців і понад 70 фотоґрафій.
Коли ви хочете дістати закупок з урожайних і розвиваючих ся дістриктів, пишіть до нас за сею книжечкою. Посилаємо її за дурно.
THE WALCH LAND CO.
Northern Crown Bank Bldg. Winnipeg, Man.

UNION BANK OF CANADA
Резервовий капітал понад $ 8,000,000
Актива разом „ $56,000,000
Ощадности. Сей департамент одержує цїлу нашу увагу. $1.00 початкове приймаєть ся як вкладки щадничі.
Моні ордери продані платні зі всїх частях сьвіта.
A. F. Schimnowski Менажер.
North End Branch Cor. Selkirk Ave. & Salter St. WINNIPEG, MAN.

Русско-німецький шпиталь
ДОКТОРА
G. Kalichman-а
В ВІННІПЕГУ.

Спеціяльне лічене [illegible]

Лічим і винайденим лічен сифілїса „606" проф. Ерліх.

[illegible]

ШПИТАЛЬ І ОФІС:
453 Selkirk Ave. - Winnipeg, Man.

[illegible]

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave. E. Tel. Main 2510

Добре здоровле
◆◆ ЄСТЬ ◆◆
НАЙЦІННІЙШИМ ДАРОМ
КОЖДОГО ЧОЛОВІКА

[illegible]

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC

VEGREVILLE

[illegible]

ЗА ТОВАРИ

[illegible]

Province Produce Co. - Vegreville

[illegible]

T. D. CAVANAGH, Limited

Всячина.

ЗАКРІПЛЕННЄ [illegible]

[illegible] обчислили [illegible] Забрали [illegible] [illegible] обидва (?) [illegible] що не можна [illegible] [illegible] добрі [illegible] пробити.

Тепер, [illegible]

[illegible]

Борди Ідіарте, през. Уругваю, 25 серпня 1897
[illegible], австр. цісарева, 10 вересня, 1898
Генерал Геро, през. Домінїканської републики 26 липня 1899
Гумберт, король Італії, 29 липня, 1900
Вилям Мак-Кінлей, през. Злуч. Держав, 6 вересня, 1901
Александер і Драга, король і королева Сербії, червня 1903
Карльос, король португ., 1 лютого 1908.
Його наслідник пр. [illegible] 1 лютого 1908
Георгій І, король Греції, 18 марця 1913.

НА ДЕСЯТЬ ЛІТ.

[illegible] засуджено на 10 літ вязниці за убитє другого чоловіка. Оба они грали в карти в гроші [illegible]

[illegible] ЗАМКРАЛО

В Полтавській Державі [illegible] [illegible]

[illegible]

В Чернигові [illegible]

[illegible]

Антона Булатовича, який [illegible] став [illegible]

ЩО МОЖЕ ГОРІВКА

[illegible] був пяниця [illegible] Кілько [illegible] на [illegible] Шо лише з [illegible] [illegible] не пізнав [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ПРОТИ АВТОМОБІЛЯ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Kal для кави.

[illegible]

ЗА МАЛО ГРОШИЙ
БОГАТО МУЗИКИ.

Родини! Читачі і другі [illegible]

Проч зі скукою!

[illegible] забаву буде мати той хто спровадить собі НАШ КРАСНИЙ

ГРАМОФОН

$25.00 гарний фонограф з 12 найгарнійшими піснями і танці

ЛИШ ЗА

$15.00

а то лише $5.00 при замовленю, а решта при отриманю грамофона.

[illegible]

[illegible] грамофон [illegible]

Користайте з нагоди бо так [illegible] [illegible] найбільший склад [illegible]

Ruska Knyharnia

[illegible] Winnipeg, Man.

[illegible]

ПОЗІР!

23	24	25
22	29	26
21	28	27

ФАРМА ДАРМО!
ТІЛЬКО [illegible] ДАР

[illegible]

„ПРАВА ВЛАСНОСТИ" [illegible]

NUTHEMIAN DEPT. [illegible]
[illegible]
NEW YORK N. Y.

ЗУБНИЙ ШПИТАЛЬ.

[illegible]

ПОТРІБНО АГЕНТІВ,

здібних, інтелігентних людий. Добрий заробок.

Зголошувати ся до.

Canadian Syndicate Investment Limited,
North End Branch
407 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

Надзвичайна знижка на машинах.

F. O. B. Winnipeg.

Вуд. дрилї — Поодинокі диски 7–8–9, 10, 11 ф. кождий $70.00.

Дискові борони — 7 і 8 ф. 16 дл. диски, кождий $38.00

40 остові 3 дл. сталеві сани, 7 ф. [illegible] Кожді $58.00.

William Eddie,
178 Princess St. Winnipeg.

Хто передплачує щоденну часопись „Діло", що виходить у Львові, Ринок ч. 10, той знає що діється в цілому світі, особливо в старому краю і в цілій Европі. Редакторами „Діла" є найкращі публіцистичні сили, тому матеріял єї найдовірнїйший. До того кождий передплатник, що присилає річну передплату в сумі 9 дол., дістаєтьте не дуже цінний тижневий додаток „Неділю".

„Діло" повинні мати в себе в сїтовяркетах і читальні.

— У Львові почала виходити місячна лікарска часопись „Здоровлє", писана дуже популярно, щоб всі могли її читати. Редагують єю часопись і пишуть в ній наші найкращі лікарі. До Америки коштує 2 долари. Адреса редакциї: Львів Підвале 7.

Ми хочемо звернути вашу увагу на факт, що найбільше заразливих хорій, таких як коклюш, дифтерія, шкарлятина набавають дїти тогди, коли вони перестуджені. Chamberlain's Cough лікарство вилічить дїтий від перестуди і зменшить сим небезпеку сих заразливих хорій. Лікарство се є славне з вилічування перестуд. Не має в собі ні опіюм, ні прочих наркотиків і можна їх сміло давать дїтям. На продаж по всїх складах.

Дмитро Маркевич

Даровизна.

В середу по полудни прийшла ціла громадська рада до школи. Всї радні розмістили ся так, як по пробу було вигіднїйше одні посідали на лавки, другі на вікна в малій грубій Феник опричкнув на підлозі під грубою і, по своєму звичаю, перехиливши голову на лївий бік глядів пильно на учителя Учитель сидів за столом, на якім лежав отворений шкільний каталог

— То так, пане директор, говорив двірник, ви нам почитуйте гет усіх дїтий, а ми вже самі будем „шацувати", котрому дати, а котрому ні. Хто заробив, то дано, а хто ні, то най не банує.

Семен Візюк Михайлів, читав учитель.

Дати сердак! приказував двірник

— Дати, дати. тукали з собі радні

Учитель записував.

— Петро Волинчук Іванів...

— Не дати нїчого! кричали радні.

— Як то? Та-ж він такий дуже бідний чоловік а дїтий він купи. І хлопець красно учить ся . поясняв учитель.

— Чорт його бери! Як бідний, то най сидить тихо, а не мішає політики. А він, отсей старець Іван Волинчук, голосує при громадських виборах на противну лїсту, — обурив ся двірник.

— Правда се! Н самий ходив до него, щоб голосував на нас, а він ні, тай ні. Ми вже доста вибирали богачів, виберім раз й бідних, казав мені таки в очі, — говорив сільський дяк Кирило Лопух.

— Але й вибрали! сьміяли ся радні.

— Не дивіть ся на се. То вже минуло ся. Ви видете самі, що йому належить ся, — вставляв ся за бідаком учитель.

— Не належить ся! Не дати! крикнули радні.

— Іван Феник Тодорів...

— Се наш, куме? спитав двірник.

— Мій!

— Сердак і постоли, „шацували" радні.

— Не сором вам, Тодоре? спитав учитель.

— Сором? А то чего? Се-ж не вкрадено. То з наших податків, — боронив ся Феник.

— Павло Лопух Кирилів.

— Сердак і постоли! гукнув Феник, як з каноня.

Учитель поклав перо на стіл.

— Пишіть пане, бо шкода часу, припрошував двірник.

— Але що люди скажут?

— Що мають казати? Ми заступаємо цілу громаду, що врадимо, так має бути, докінчив й своє слово сільський дипльомат Гаврило Мамух.

Учитель записав і читав дальше.

— Дьордій Котик Мафтеїв...

— То сей, що двірника скидає, — замітив Іван Тумак.

— Ще й каже, що до праміналу завдесть, — сьміяв ся двірник.

— Не дати нїчого! судили радні.

— А я за тим, щоб дати сердачок. Він бідний халупник а хлопчина не має в що огорнутись. Гріх вам буде, дорікав радним учитель.

— Ми мусимо вперед своїх обділити! Який тут гріх? А коли-б ся жеброта була побідила при виборах, гадаєте що хоч одному з нас була-б що дала? Так то вже в сьвіті водить ся, що кождий дбає про своїх, — пояснював двірник. — Гай прошу, читайте далї!...

— Але-ж я на се, панове радні, не можу згодити ся! Ви надужеваєте своєї власти. Даєте дарам тим, що його цілком не потребують. А працію квасний взяв(?) признавчи сі гроші для убогих дїтий. Треба мати совість над тими бідаками. Люди будуть слушно обурювати ся, — протестував учитель.

— Як будуть обурювати ся, то на нас а ми вже з ними справимось. Най вас за цих голова не болить, бо, видно, ви ще не знаєте гараз сеї голоти, її ніколи не наситиш! Хоч дай, хоч ні, одна днка..., боронили своєго становища радні.

Учитель бачучи, що громадська рада цілковито не звертає на його уваги, постановив не мішати ся більше до сеї даровизни. Він читав дальше імена дїтий і їх батьків, радні при кождім імени проголошували свое „дати" або „не дати" і ціла справа закінчила ся дуже скоро. Н конець вибрали радні з поміж себе трох сповновласникі з двірником на чолі, які мали власноручно порадати дїтям даровизні річи і розійшли ся. Хто домів а хто до коршми, запити свою славну ухвалу.

Другої днини прийшли повновласники до школи даровизну: сердачки, постоли і шїдьканайдинть хустки.

— Позвольте, пане директор, най обділимо дїтий, — просили учителя.

— Повновласники увійшли до класи а двірник сказав до дїтий таку орацію:

— Адіте, дїти, від найясніщого пана (тут двірник тричи перехрестив ся) прийшли гроші, щоб купити для вас отсі річи. Ми вас тепер обдаруємо. (Дїти засвітили з радости очи). Але будем дарувати лиш чесним дїтям і тим, що їх тато не пильнують політики. Во сегодня політика то к... (Засоромлені дїти посипускали очи на лавки).

— Пане двірниче, уважайте, що говорите, шепнув йому учитель.

— Нїчо, пане, нїчо, не такі вони вже дурні, щоб сего не розуміли, говорив двірник дальше. Тому, хто з вас нїчого не дістане, то памятайте, що то через політику.

По тій орації роздали повновласники закуплені річи поміж дїтий, попрощали ся з учителем і вийшли. В класі прокинуло ся велике невдоволене.

— Самі богачі подоставали!

— Направде! Аде, Семен Вадюк також дістав! боронили ся богацькі дїти.

— Бо його вітко голосував на богачів...

— Зрадник! Хрунь! кричала біднота

З тяжкою бідою утихомирив учитель дїтий, які все таки до кінця науки стріляли до себе ворожими поглядами

І ще тої самої днини запротестували бідаки проти несправедливого подїлу убогі дїти побили також „зрадника" Семена Вадюка а їх батьки побили учителеви усї вікна.

ДОБРЕ ◆ ДОБРЕ

Се є домова краска, яку може ужиувати кождий чиста і проста до вживання.

[illegible]

The Johnson Richardson Co., Ltd. Montreal, Can.

КІЛЬКО ВОєННИХ КОРАБЛІВ ВИБУДОВАНО В 1912 РОЦІ?

В сьвіжо виданім випуску „Lloyds Register" поміщено подрібний звіт про новозбудовані в 1912 році в цілім сьвіті воєнні судна. Після сего звіту виносить посмність всїх кораблів з останнього року около 536,000 тон. Се посмність перевисшає(оказїйовано 1911 рік, коли посмність була більша о 295,280 тон) пересічний обєм кораблів протягом 19 літ о 217 000 тон.

Подрібно представляє ся посмність в тонах кораблїв ріжних держав, які спущено на море, а такий спосіб

	короб.	тон
Англія	28	158 057
Німеччина	30	99.810
Зед. Держави	15	62.677
Японія	4	56.035
Франция	21	55.856
Австро Угор.	7	49 261
Італія	25	14.939
Росия	1	492

Число всїх кораблів, збудованих державами, виносить 33, а загальна посмність в тонах 32,968. Австро-Угорщина займає отже що до висоти числа тон 6-те місце.

Що до ріжних корабельних типів, то звіт виказує, що панцирні кораблі все ще займають перше місце: в 1911 році збудовано 13 панцирників з посмністю 80.270, отже , загальної посмности. Воєні крупники, які були доси лише в Англії і Німеччині, є вже тепер також в Японії; із 4 новозбудованих боєвих крупників в 1912 році 1 припадає на Англію, 1 на Німеччину і 2 на Японію; они мають разом взявши обєм 109.50 тон, пересічний обєм 27.375 тон. Малальний обєм має новий іспанський панцирний крупник, бо всего 15.000 тон. Звичайних крупників вибудовано в 1912 році 11 з посмністю 48.948 тон і належать они до Німеччини, Англії, Австрії і Італії. З иншого рода воєнних судeн (отже торпедовці, підводна лодки і инших помешних типів) вибудовано 46 з посмністю 76.811 тон. Найбільша судeн вибудовано в Англії.

АВСТРІЙСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТАРИЗМ.

Президент австрійського парляменту обчислює в N. W. Tgb. коштом парляментаризму в Росії. В Австро-Угорщині обнимують парляментарним передовсім широкі управлення корони, крім сього відбивають ся на нїм шкідливо незвичайна скомплікованість законодатного апарату та велика скількість законодатних тїл. Нормальний хід парляментарної праці спиняє незвичайно то, що в звичайному часто в монархії спільної делєгациї, які складають ся з двох тїл, які окремо працюють та оствють в зв'язку з четирома тїлами парляментарними спертими на двокамеровій системі заступництва а дальше маємо три провинціяльні і 19 краєвих парляментів!

Конституції дуже часто не йдуть собі взаїмно на руку, але гальмують парляментарну працю через ріжні тенденциї. В Австро-Угорщині є два рази по 60 членів делєгаций, 258 членів австрійської палати панів, 516 австрійських послів, 401 членів угорської палати вельмож та 453 угорських послів. Сойми: Тодішно австрійський має 127 членів, горішно австрийський 69, зальцбургський 39, стирійський 87, карентійський 43, країнський 50, триєстенський 70, горицький 30, істрійський 47, тирольський 68, передарульський 24, чеський 242, моравський 151, шлезький 31, галицький 161, буковинський 61, далматинський 43, хорватсько-славонський 123, а наймолодший — боснийський 91. Загалом отже має монархія 25 парляментарних тїл із 3840 парляментаристами. Отсих 25 тїл належить ще від безліч комісий та ріжних клюбових акций не може йти швидкою ходою вперед.

ПОШУКУЮ свого сусіда, з Угрина(?), пов. залїщицького, Стефана Гуцуляка, до того кума. Перебував перше в Манітобі, а тепер не знаю де. Приїхав до Канади перед 10 роками. Хто знає его, або він сам зволить повідомити мене на адресу: Lukian Skakun, Alvena, Sask.

ДЕ Є? — Андрій Боєнко(?) з Винників(?) від ч. 50 Atkins, 30 Полоси 137 Атлантик ул. Вінніпег. Адресу його належить подати до ред. „Кан. Фармера".

ПОТРЕБА учителя до Свобода S. D. ч. 1704; платня 960 місячно. Учите може(?) місяців. Зголошуватися до: Julius Androchowicz, Sec.-Treas, Vonda, Sask. (15)

ПОТРЕБА руско - анг. учителя до школа Maryville ч. 2790. Школа 3 милі від пошти. Бажаючі обняти посаду зволять зголоситись до Wm. Pauchishin Sec. Treas, (14) Edenbridge, Sask.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого швагра Василя Вацилюк(?), з Росії, з губ. Кам. Подольский, волость Орнин, село Пятничани. До Канади прибув мин. року. Хто о нїм знає, або він сам зволить написати до: Fedor Hafijchuk, 791 Aberdeen ave. Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ свого брата Николая Макідона, походить з Кіцмана; перебував через два роки в Калгари. Він, чи хто его знає зволить написати до Peter Makidon, Box 59, Rainy River, Ont.

ПОШУКУЮ двох своїх братів, Георгія і Дмитра, щоби зголосили ся на адресу: Marie Osopczuka, Box 35, South Fort George B. C. (15)

THE ROYAL CROWN SOAPS Limited

отсим оголошує, що они значно збільшили свій ВІДДІЛ ПРЕМІЙ і звертають на сю галузь своєї дїяльности більше уваги, як коли передтим

Для добродійства богатьох Вінніпежців,

що радо користати з сього відділу, ми отворили сталий місцевий PREMIUM ROOM, на 251 NOTRE DAME AVE. (напротив Ellice ave), де можна вибрати собі найкращі преміі, які дають ся будь в Канаді!

Коли живете в місті принесіть ваші купони і обгортки з мила на нову адресу.

На замовлени в поза місти буде звертати ся більше уваги в корысть замовляючих, як звичайне.

THE ROYAL CROWN SOAPS Limited,
WINNIPEG.

D-r RICHTER-A
—) СЛАВНИЙ —
„Pain Expeller"

[illegible] ПО АПТИКАХ

Пакуночок, в якому его продається в сїм краю, є тут представлений Важайте на наслідования.

Він не має собі рівного в усуваню ревматичних болїв, віднесуляваю маснів і уздоровлени перестуди.

Коли не можете его дістати, пишіть по нього до складу Д-ра РИХТЕРА в Америці:

F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington St.
NEW YORK, N.Y.

ХТО ХОЧЕ ЗНАТИ

1) Як прийти до маєтку в легкий спосіб.
2) Як заробити 3 сотки без жадного клопоту.
3) Як заробити близько 2 тисячі без клопоту.
4) Як бідний чоловік, замість платити високий рент, може дістати свій власний газа.

Ми маємо богато способів роблени гроший і скажемо Вам, як бідний чоловік може легко прийти до маєтку в кількох роках.

Ми не беремо ані цента за пораду, прийди тілько особисто до нашого нового бранч офісу на Норт енді а дістанеш всї пояснення зовсїм безплатно.

[illegible]

Canadian Syndicate Investments Limited.
NORTH WINNIPEG BRANCH
407 Selkirk Ave. Phone St. John 1354.

ПОШУКУЮ руско-анг. учителя. Школа 6 миль від станції. Дїти самі руські. Учитель мусить вміти добре по руськи. Наука буде тревати 8 місяців — від 15 цьвітня, до 15 грудня. Платня 60 до 65 дол. місячно. Зголошуватись до: Andrew Zajatz, Box 3, Calder, Sask.

ПОТРЕБА руско - анг. учителя до школи Wolkowce. Ч. 1730. Учитель може зголошуватись з 2-ою кл. сертифікату. Науку можна зачати від 15 цьвітня або при кінцю. Наука цілий рік Платня $720.00. Зголошуватись до: Sandyk Moldowan, Sec Treas. Insinger, Sask.

ПОТРЕБА руско-англійського учителя до школи Галич, ч 1258 Науку можна розпочати від 1 цьвітня. Учитель мусить мати 3-ої класи сертифікат. Коло школи є хата для учителя. До почти 2 милі. По близші пояснення удаватись до: Stefan Kosij Sec. Treas. (14) Halicz, Man.

ПОШУКУЮ свого брата Манолія Гуцуляка з села Добуженіці(?), пов. Черніці Буковина. Минувшої весни виїхав в Форт Френсес, а тепер має ся находити десь коло Вінніпегу. Хто би подав его адресу, дістане 5 дол нагороди Писати до: Sam Hucular, Box 67, Fort Frances, Ont. (15)

Милостію і Благодатію сьвятої тройці. Видаю грамоті всім членам місиі, котрі офірують на катедру і місіонарский університет.

Маю свідоцтва від всїх патріярхів східних Котра кольонія потребує священика, або місіонарних єпископів най зголосить ся до:

Архіпатріярх Макарій вселенський.
677 Burrows ave.
Winnipeg, Man. (14)

Коли ви хоруєте часто на затвердженє, то Chamberlain's Tablets мають на се дуже лагідний і благородний(?) вплив і дуже відповідають на тоє. На продаж по всїх складах.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріальних, старокрайових і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).

ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через першорядних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, особливо: увільнена від вправ, контролі і асентерунку
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і в Край і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.

[illegible]

Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год 8-9 що вечера.

Всяка інформация д а р о м, за долученєм 2ц. марки.

Адресуйте
E. WARSZAWSKI & CO.
— НОТАРІ —
834 Main str Winnipeg, Man.

Перенесенє Почаївського образа.

Була вже в піследних про перенесенє Почаївської Божої матери, в глуб Росиї. З початку думали, що образ перенесуть до Курска, та его перенесли в Царське Село, а звідти до Петербурга.

Вже двадцять шир видав був приказ на випадок війни в Австрією перенести образ до Курска. Тепер же, видно, Курск визнали за мало віддаленим від Австриї і тут могла бы она забрати і край і образ (та о образ Австриї не дуже й ходить), а до Петербурга вже таки за далеко.

Рос. уряд образами нехоче ся за богато (хоч сам не вірить в них). Коли Куропаткін виїздив на війну з Японією, то єму нанесли цілий вагон образів, та що з того? Та він уже вірить, що можна використати людську повагу для образів для своїх особистих цілей.

Оно вивозить смішно. Раз говорить ся що образ чудотворний а легенда оповідає як підчас випаду Татар

Куди назад ся вертали
І їх вами забивали

А тут не вірять в чудотворну силу образа, бо переносять его в безпечне місце, переносять в вагонах, та нарабіщами.

Перенесенє ікони повиного образа викликало бочне враженя серед Українців. На Волини селани з плачем прощали образ кажучи „Вже ми его більше не побачимо". Підчас перевезеня образа в Київ викидка була страшенна. Дехто казав

— Ікону проганяємо! Сьогодня весь Київ плаче, бо вже не буде ві в нас, наші заступниці!

З іншого гурту чуло ся

— Везуть нашу ікону, щоби нею посьвятити кавалей Романових. А вже така ікона старша, бо ей 300 літ, а Романовим 300 літ.

Таке! Рос. уряд думав тим вилечити ряд фанатиків хочби серед монархів, та рос. звісно інтересує ся більше тими справами, яких уряд боїть ся. Серед него є одиниці, а то й гуртки, що добре розуміють підлоту уряду.

АРЕШТОВАНЄ РОСІЙСЬКОЇ ПАТРУЛІ.

До села Зарі над російською границею коло Конинова, утік російський вартовий салдат. Коли се побачила російська патруля, дала кілька вистрілів, котрі одная хибили, в можлир тимчасом утік до одної з селянських хат. Тоді російська патруля перейшла границю і жадала від селянина, щоби видав втікача. Одначе селянин сего не зробив, тільки завізвав жандармерию, котрої відділ арештував цілу російську патрулю.

Родимці!

Спроваджуйте своїх кревних до Канади

Купіть у нас шіфкарту а ми їх спровадимо без найменшої перешкоди.

Приходіть прямо до C. P. R-ового офісу до головних агентів:

ALEX CALDER & SON
663 Main St. — БАНКЕРИ — Winnipeg.

C. P. R ова компанія буде потребувати сего року до 40 тисяч робітників, отже кождий буде мати способність заробити гроші.

Котрих людий спроваджуємо тих сейчас відсилаємо до доброї роботи на C P R.

Не відкладайте на пізнійше але спроваджуйте їх сейчас, доки ще такі шіфкарти на Канадийській лінії, а то.

З КРАКОВА ДО ВІННІПЕГУ [illegible] — З АНТВЕРПЕН ДО ВІННІПЕГУ [illegible]

У нас робить Українець К. А. КАРАКОЩУК

ЗАГЛЯНЬТЕ ДО СТОРУ ІТОНА ЧЕРЕЗ ЄГО Катальог.

Наш новий катальог на весну й літо показує й описує гарні і принадні одяги для малих дівчат — одна сторона чарівних малих коцтів зроблена навіть фарбами.

З там також велика ріжнородність хлопячих одягів зроблених з доброго материялу і в гарнім стилю. Наші одяги для хлопців і коцти роблені в наших фабриках.

Женщини, що шукають за нового стилю капелюхами, одягами, і другими річами, знайдуть ті всі річи докладнійше змальованими в жіночім відділі катальога для жіночих одягів, капелюхів і проча.

Наш спосіб провадженя бізнесу дає нам можність доставчати нашим костумерам з провінції доброго роду товарів по таних цінах. Ми купуємо просто з фабрик і за готівку. Дальше, ми купуємо в великій скількости, а через се також дістаємо значний опуст. Тому й наші костумери дістають опуст від нас.

Ми маємо людий, що слідять за всіми передовими продукційними центрами на сьвіті. Їх задачею є дбати про інтереси наших костумерів і купувати товари наперед, коли бачать, що ціна підносесь неодовзі. Тут лежить тайна Ітонових цін.

Ми продаємо лише за готівку. Тому від тих, що платять не жадаєсь звороту тих довгів які пропадають, як буває там, де такі довги є.

[illegible]

[illegible]

THE T. EATON Co LIMITED
WINNIPEG CANADA

Лоти Акри Фарми

ДОРОГІ КРАЯНИ!

Подумайте про свою будучність і будьте певні, що заробите добрі гроші, коли купите лоти або акри

В MELVILLE, Sask.

ДРУГА ВЕЛИКА ДИВІЗІЯ НА ЗАХІД ВІД ВІННІПЕГУ, на лінії Grand Trunk Pacific.

Лише чотири роки тому як місто Мелвил зачало ся будувати і до тепер маєв в ньому вже до 4000 мешканців. Мелвил підносить ся знаменито в гору.

Люди купували тут лоти першого року в ціні по $100, а тепер ціни їх від $500 до $10 000.

Ми ще тепер маємо лоти на продаж майже з середині міста в дуже приступній ціні — від $150, 200, 250 і більше за один. Маємо також акри на продаж тільки одна миля від стейші. В одному акрові містить ся 10 лотів. Корнерові продаємо по 250 дол., а середні по 200 дол.

Тії лоти і акри можна кому будь купити, бо продаємо на дуже легкі сплати. При закупленю лота або акра вплачує ся лише десяту часть готівки, а по тім по $10 або по $25 що місяця, доки не виплатить ся.

Отже ж, дорогі брати краяни, если хочете, користайте з доброї нагоди і зверніть на се свою увагу. Не купуйте лот в в невідповідних місцях, де лоти не принесуть вам жадної користи, але купіть лоти в Мелвил, бо ваші гроші вложені в лоти або акри в Мелвил принесуть вам скоро подвійну або і потрійну вартість. Чому? Тому, що в Мелвил сійдуть ся 7 желізних доріг, які будуть мати тут свої головні стациі і двірцеві місце. Сотки робітників дістануть тут сталу роботу. Великий місний будинок, що коштував до 100,000 дол. вже на укінченю. Шапи побільшують ся два рази більше. Побудовано вже велику школу, а другу гімназіяльну школу мають будувати на весну. Компанія Гренд Транк побільшує ярд і добудовує свій магазин. Скоро зачнуть будувати новий великий будинок для Land Title офісів, а так само для почти. На друге літо побудують тут кілька фабрик. Електричне сьвітло вже освічує місто, а вода пущена всюди. Тому, кождий робітник, що живе в невідповідних місті і тяжко приходить ся єму заробляти на житє, повинен приїхати тут, поки ще все не дороге, і купити собі кавалок землі а певно не тільки що дасть добре житє своїй родині, але і сховає дещо до банку, бо тут роботи подостатком і добре платня. Тепер найкраща нагода подвоїти ціну по Лотах і Акрах. Наша фірма є найбільша в цім місті до спродажи реальностий в Саскачевані.

Маємо бюро праці і бюро інформації для робучого народу.

Замовляйте скоро листами і приїзджайте до Melville до нашого офісу, де дістанете ЛОТИ, АКРИ і ФАРМИ по таних цінах.

[illegible]

Frank M. JUREMA, Commissioner for Oaths,
Box 266, Melville, Sask.

або до

THE J. ROWAN COMPANY,
2nd Ave. East, Melville, Sask.

НАША АДРЕСА:
„Canadian Farmer" Box 3056, St. B
Winnipeg, Man.
А РЕДАКЦИЯ І ДРУКАРНЯ находять ся на:
287 Selkirk Ave.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI. Вінніпег, Ман., Середа 2 го Цьвітня, 1913. — Winnipeg, Man., Wednesday, 2 April, 1913. Число 14

НОВИНКИ.

ВЕСНА 1913 РОКУ.

Читаємо в анг. газеті таке. Недавно вислано 250 телеграм в західні сторони Канади з запитаням що до весни. Після наспівших відповідий виходить таке. — Загальне сіянє в Манітобі, Саскачевані і Альберті зачнесь 15-20 цьвітня менше більше. Пересічно беручи, то снігу з сих трох провінциях було сей зими дуже богато, отже, буде богато води. Виходить, що, сегорічна весна спізнить ся після торішної на 10-12 день. Богато землі є не поораної через дощі в осени, головно в Манітобі. В деяких сторонах є ще зілле заколочене. Зїмне на продаж чекають пересічно 20-25 процент. Сподіють ся, що ся весна буде ліпша тому, що пізнійше, бо минувшого року були по тім достаточні морози, що зробили богато шкода.

* * *

НАПЛИВ ІМІҐРАНТІВ.

В суботу 29 марта приїхало до Вінніпегу 700 імігрантів, з того богато Англійців, також значне число Італійців і богато інших.

Наплив імігрантів тепер збільшаєсь постійно і велика часть з них забераються в гостеди, так, що вільних земель в Канаді не надто на довго вистарчить. Хто отже не візьме тепер за 10 дол. фарми, той пізнійше мусить заплатити тисячі, коли схоче господарити.

* * *

ЛЕГКА ПОБІДА.

Майбесь французкий інжінер Матіот має винайти гармату, яка виндає стрільна наповнені не кульками і стрільцями, але вонючими, одурюючими газами. Стрільне має бути зроблене з легкої матерії, і розтрісує ся так само як шрапнель в бажаній віддалі після вподоби стріляючого. Стрільно випинене з гармати летить і несе велика куля пуша, а газ одурює всі животини, які в тім місця находять ся. Коли би справді винайдено такі стрільна і гармати, то всяка війна була би неможлива. Замість убийчих куль ворожі сторони закидали би себе на війні одурюючими бомбами. Одна сторона слабша застелила би покотом поле бою, заморочене газами і дістала би ся живцем в полон другій сторони. Війна без пролитя крови була би рішена. Інж. Матіот повинен вислати свою гармату на пробу на Балкан.

* * *

З ВЕЛИКОЇ ЛЮБОВИ.

В Генуї лучив ся недавно ось який випадок: В таможній пристані ждала ся молода женщина, дочка французкого офіцира, щоби повитати свого суджевого, також офіцира, який вертав з Китаю. По довгім виждаю побачила приплаваючий корабель. Коли корабель причалив до пристані, побачила на помості свого суджевого, який махав хусточкою і радісно усьміхав ся. Корабель прибув до берега і обоє суджені кинули ся у взаїмні обняти. Нечайно почув суджений, що тіло его любки є безвладне і нечимне єму тяжіти. З початком думав, що она зімліла з радости; покликав зараз лікаря, щоби збудив молоду женщину. Та дарма! Виявило ся, що суджений, стискаючи любку, скрутив їй шию так, що она без краю померла.

* * *

ВЕЛИКИЙ ПОПИТ НА РЕАЛЬНОСТИ в ТРАНСКОНА.

Число робітників занятих в шапах залізничої компанії Grand Trunk в Трансконі значно добавлено так, що тепер працює там більше тисячи робітників, а з тої причини попит на помешкане і лоти зріс також дуже значно.

Під теперішню пору будують ся там пять нових будинків призначених на штори, а з ранною весною почнеть ся будоване богатьох мешкальних домів.

Минувшого і передминувшого тижня продано там богато лотів за небувало високі ціни а з сего можна виносити, що коли рух збільшить ся, ціни на реальностях підуть ще більше в гору.

* * *

КРАДІЖ АМЕРИКАНСЬКИХ ГРОШЕВИХ ЛИСТІВ.

Від довшого часу пропадали на почті в Солотвині (кол. Галичина) американські грошеві листи, які посилали еміґранти своїм родинам. До дирекції почт у Львові надходили в тій справі часто жалоби, що звичайні американські листи, в яких були паперові долари, зовсім пропадають на почті, а поручені листи хтось отвирає і забирає з них гроші. Перед кількома днями приїхав до Солотвина старший комісар з львівської дирекції почт і почав слідство. Наслідок був незвичайний, бо викрито виновника. Є ним почтовий урядник С. Віль. В його помешканю знайшли купу американських коверт, 390 кор. готівки і кільканадцять паперових долярів. Віль, що займав ся крадежю вже від довшого часу, отвирав зручно коверти рекомендованих листів, виймав з них гроші, а відтак запечатував. Звичайні листи забирав до дому а відтак нищив. В його шуфлі знайдено цілу пачку таких коверт. Шкода поки що ще не обчислена.

* * *

СТРАЙК В „РОБ. НАРОДІ".

Складачі в редакції „Робочого Народа" розпочали страйк 31. марця, коли до поставлених ними жадань заряд друкарні поставив ся відмовно. Ось чого жадають робітники:

Підвисшеня платні.

Зменшеня часу денної праці з 9 на 8 годин.

Жадають, щоби менеджер Оробко не підганяв їх до роботи, та не заглядав на кожною буквою підчас складаня.

Хочуть мати в друкарни годинник, щоби не робити „на менше-більше".

Жадають признаня сьвят (Великодних).

Жадають, щоби друкарня стала юнійною.

Тепер друкарня лістала без робітників і газету складають редактори з менеджером.

Що як що (не про нас тут згадуючи), а таки дивно, що й соціалістична організація трактує своїх робітників так, що ті мусять страйкувати. Геть експльоатацією! з визиском! з наємною працею! Мусить прийти до того, що чоловікови вистарчить робити дві години денно... Гарні клачі!

Тільком нині робітник жид сьвяткував без протесту зі сторони заряду і одержав за сьвята платню, тоді українцям не сьвята не позволяє ся. Бо і справді... хиба они капіталісти, щоби сьвяткувати.

* * *

ЛЮДСЬКА ШКІРА.

В Берлині продано недавно книжку оправлену в людську шкіру. Щасливий купець заплатив за ню $43.75. Прийде до того, що колись будуть робити черевики з людської шкіри, бо до того йде.

* * *

МІЛІОНЕР МОРҐАН

умер в Римі 1 цьвітня по довгій слабости (го тіло буде перевезене до Стейтів (Морган Нью-Йоркський мілионер). Що до его житя, то був він, як звичайно, добрий бізнесмен, звичайна особа з фінансовім сьвіті.

Згадати б хиба, що видавав також значні суми на добродійні ціли. На будову катедри дав 4,500,000, на шпиталь 1,350,000 дол. і богато других.

Був він також покровителем красних штук і его музей варта кільканадцять мілионів.

* * *

ПОДВІЙНІ ПРИГОТОВАНЯ.

Тепер, коли треба готовитесь до весни, треба рівнож готовитись до виборів. Одно подібне до другого. Що посіємо те будемо жати, в однім і другім випадку. І подібно, як на фармі потрібно, щоби всі руки робили одну роботу, йшли в однім напрямі, до одної ціли, так само в виборах. Треба з'єднатись всім, а не розривятись на гуртки, бо тоді не лише нічого не здобудемо, ніякої користи з нашої роботи не найде, але ще буде нам соромно. Лише домагания тих людий заспокоють, котрі вміють разом тримати ся.

Для нас Альбертийців повинна бути тепер одна ціль. Такою є та партія, яка показалась нам найбільше справедливою не лише взглядом нас, але взглядом усіх, взглядом загально красних справ. Такою є партія ліберальна. Та сього доказувати не треба, бо хто читає Кан. Фармера, той мав нагоду бачити по чиїй стороні правда.

Так отже нехай підчас тої хвилі, коли має рішати ся вибір наших репрезентантів, не буде в нас незгоди, але стіймо всі разом, а тоді й всякі наші домагания будуть вволені і наші будемо пошановані.

Альбертієць.

ДО КАНАДИ!

КРАЯНЕ:

Як хочете спровадити кревних або приятелів до Канади купіть для них у нас як найскорше шіфкарту і вони приїдуть на весні акурат, як робота отворить ся.

На весні дуже повні шіфи і як тепер не купите для них шіфкарти, то вони будуть мусіли довго чекати і не приїдуть аж в літі.

Шіфкарта з КРАКОВА до ВІННІПЕГУ коштує тепер $51.90

Так як знаєте ми посилаємо гроші до краю найскорше і найбезпечнійше і так, що люди дістануть рівні гроші.

Почта і зміяна коштує разом лиш 2 центи від $1.00.

Люди, котрі не з Вінніпегу можуть до нас присилати гроші або тани разом з адресою в краю, а їм вислано і рецепіс присилано.

Ми продаємо також шіфкарти до краю і міняємо гроші.

Продаємо марки крайові і канадийські.

Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.

ALLOWAY & CHAMPION Limited.

К. ГЕНИК, менаджер чужинецького департменту. — 667 Main St. Winnipeg, Can.

ПОМІЧ ПОТЕРПІВШИМ.

Велика бура, що навела кілька Стейтів (провинцій) без переран, досягнула також Канаду, іменно деякі сторони в Онтаріо. Вправді там нема тих великих шкоди, як в Стейтах, однакож все ж є значна.

На потерпівших в Стейтах збирають тепер складки по всіх усюдах. Минувшої неділі всі вінніпегскі театри були отворені, де збирали жертви на поміч потерпівшим. До вівторка, 1 цьвітня вінніпезці зложили $5,000. І такі збірки збирають ся всюда в Канаді і Стейтах.

Катастрофа ся так велика, що прямо годі собі уявити. Цілий край ей відчує. Сотки тисяч людий позбавлені великої много прожитку на довгий час і власти мусять доставляти поживи. В самім місті Дейтон треба годувати 100,000 людий протягом довгого часу. І таке в богатьох місцях. Богато трупів находять тепер день денно. В деяких місцях повени можуть повторити се, бо ріки знов вибільшають ся.

* * *

КАТАСТРОФА НА МОРИ.

На північнім мори лучив ся в часі маневрів німецької фльоти нещасливий випадок. Великий панцирний корабель вигнав на торпедову лодку і перетяв її на двоє. В однії хвили пішла она на дно моря. На тій лодці було 85 людий. Вератувано лише 15, 70 людий втопило. Нещастє наступило з тої причини, що всі світла на кораблях були погашені, а ніч була темна. Втрата матеріальна виносить коло півтора міліона.

* * *

САМОВБИЙСТВА ЖОВНІРІВ.

В Перемишли відобрали собі житє одного тижня такі жовніри: В пятницю 28 лютого застрілив ся, сповнюючи службу артилерист третого полку Мартин Лукашецький. Зараз слідуючого дня в суботу 1 марта згинув самоубійчою смертю Дмитро Пилат, артилерист з того самого полку і Олександер Короб, резервист X батальону саперів. Наконець в середу 5. м. м. відобрав собі житє знов артилерист Іван Павлик. На сім перервав ся поки що цілий сей ряд самоубийств. Військові власти не шукають причин самоубийства, але стараються ся їм переходити... Корпусна команда оголосила в декілька розкаві, відчитанім по всіх відділах, що „на будучність заказує ся всякі похоронні кондукти для самоубийців, котрих будуть ховати .. без всяких військових парад".

* * *

ПОМІЧ ЕМІҐРАНТІВ.

В Рошкові, снятинського повіту є чотири читальні. Одна з них „за рікою" вибудувала собі дім, при чім мусіла затягнути довг. З помочию сій читальни прийшли канадійські еміґранти, які заходом Івана Ватаманюка і Петра Тарабаса зложили для рошківської читальні 400, а крім того ще вони свої членські вкладки до читальні. Нехай сеї читальні складає сей жертводавцям щиру подяку.

* * *

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ

відбуде ся в неділю вечером 6 цьвітня в Вінніпегу заходом драм. кружка ім. М. Заньковецької, в гали театру Ґренд Опера Гавз, на розі Мейн і Джарвис. Початок о год. 8 ій вечером.

Програмові картки дістануть ся в театрі, а тут згадаємо лише, що між точками сьпіву є „Заповіт" Шевченка: Як умру, то поховайте; Думи мої; Гимн Україна-Русь. Вона велика єдиний, музика Лисенка і другі.

Суспільність наша повинна прибути якнайчисленнійше для пошанованя памяти великого чоловіка, великого поета, великого сина України

* * *

В EMPRESS ТЕАТРІ

Сьвітовий чемпіон В. Рихі виступає на слідуючий тиждень в Емпрес театрі. Всюди, де він виступав, так мущини, як і женщини дивились на него з подивом. Крім него виступають рівном двох інших осіб, що доповнюють его гру.

Дальше виступати буде славне акробатичне тріо, в якім одна особа виглядає зовсім як мавпа. Іншаше оказалаш, є сей малпою, що виглядає зовсім як чоловік.

Крім того виступати будуть славні магіки Левіно і Неллюсо, що заливують своїми виконанями публику.

На додаток Хорескоп в Емпрескоп. Програма незвичайно інтересна, те ще інтересніші виконаня.

* * *

НА ДОРОГИ

Альбертійське правительство призначує на сей рік три міліони долярів на будову і поліпшене публичних доріг.

* * *

НЕБЕЗПЕКА ПІСКІВ.

Ґенеральний шеф донських козаків з Новочеркаску описує про велику небезпеку пісків. З под Каспійского озера несе вітер річно піски в околиці рік Дону.

Міста і села тих околиць вже видали поверх міліона корон, щоби забезпечити 600 тисяч квадратових кільометрів від піску. Учений Володимир Соловій оповів вже в 1897 році, що вся Росія аж до Києва буде за якийсь час піскового пустинею. Один нарід в над Дону вже чотири рази змінив свої осели в послідних 50 роках, бо пісок не давав їм жити. Причиною того поноду піску є то що великі підприємці вирубали ліси і вітер не має вільного опору. В донській губернії рік річно заливає пісок 150 квадратових кільометрів урожайної землі а в астраханській губернії 400 квадр. кільом. переміняє в пустиню. В минулім році залляв пісок 600 квадратових кільометрів (Се більше чим половина Буковини, бо Буковина має 10 тисяч і пять-сот квадратових кільометрів).

666 МІЛІОНЕРІВ ПОМЕРЛО в ОДНІМ РОЦІ

Статистичні дати доказують, що у Франції померло в 1911 році 666 мілионерів, т. є людий, яких майно було не менше одного мілиона. Найбільше богачів померло в департаменті Сени. В 1911 році перейшло там „у кращий сьвіт" триста один мілионери, при чім 182 з них полишило майно від одного до двох мілионів, 80 від двох до пяти, 24 від пяти до десяти мілионів, три від десяти до пятьдесять, а три полишили своїм наслідникам майно, яке переважає сто пятьдесять мілионів.

Слідство в справі Сави Гуменюка забитого поїздом на залізничнім торі в St. Boniface, правдоподібно не відбуде ся, бо він мав згинути з власної вини, та все ж не знано чому компанія не мала би відповідати за те що торі нічим не огороджені, (не огороджені) а з того переходячі люди наражені на смерть.

— Правительство Манітоби надало власть провадженя своїх інтересів китайцьким компаніям. Ограничений капітал виносить $1,385,000.

Щоб зробити цемент лакий був би практичним в кухни, належить до належного звичайного клейку додати малу ложечку ґліцерини. Такий уліпшений клей для ужитку в кухни добрий для зліпленя паперу, шкіри або металю до дерева.

В Саскатун побудуєсь театер коштом 150 тисяч доларів. Театер буде містити 1500. людий.

При здобутю Адріянополя забрали Болгари, 54 000 райфлів і 600. армат. 62,220 людий забрано в полон. Між ними 1220 офіцирів з них 64. є Німці, 18. Румунів, а 6 Белгійців.

ДОБРІ ТАНІ ФАРМИ НА ПРОДАЖ.

Наша згадана компанія має на продаж великі простори диких земель, не лише в промірі 50 миль кругом Вінніпегу, але в усіх других місцях і близько елевейторів, в трох провінціях: в Саскачевані, Альберті і нашій провінції Манітобі, по ціні і на услівях, що певно вдоволять кождого поінтересованого. Під кождим взглядом земля є добра.

Пишіть до нас по листу і мапу, зазначуючи околицю, в якій бажалибисьте набути фарму.

The Standard Trust Co.
346 Main St. – Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер"
Редактор А. [illegible]
Часопись для [illegible] народа в Канаді виходить кождого тижня в середу і коштує в Канаді і [illegible] Державах на рік [illegible] до Европи [illegible]
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3058 Stn. B Winnipeg.
The Canadian Farmer
[illegible]
Published every Wednesday at [illegible] Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
A. [illegible], Editor

Кого вибирати на посла.

Як відомо тепер в Альберті робдять ся приготовання до провінціональних виборів, бо самі вибори відбудуть ся 16 с. м.

І ось тепер певно кождому канадийському горожанинови, а вже нашому чоловікови передовсім стає перед очима питане:

КОГОЖ ВЛАСТИВО ВИБРАТИ ПОСЛОМ?

Бо і справді річ дуже важна. Тут має ся вибирати людей, в яких руки віддає ся господарку краю, які будуть розпоряджати народним грошем призначуючи на те, чи на друге. Тут вибирає ся людей, які будуть встановляли закони, під якими нам буде ліпше, або гірше.

Отже вибори, се річ першорядної ваги. Що зробимо, те будемо мати, яких людий виберемо, такі будуть порядки.

Когож вибрати? яких людий?

Коли схочемо на се питане відповісти загально, то скажемо так. Треба вибрати людий, що розуміють ся на таких ділах, що зможуть єго як слід провадити, — бо вибрати чоловіка, що не буде мав понятє про діла, то ліпше не вибирати нікого.

Однакож се не все є люди, що розуміють річ і вміли б її повести як треба, однак не хочуть, або, що найчастійше, роблять на свою виключну користь, та на користь своїх знакомих, свояків, або таких же самолюбів як они.

Отже треба вважати, чи чоловік може робити роботу, до якої забирає ся дальше, чи він схоче робити як треба.

Звичайно на сьвіті так буває, що люди одних поглядів сходять ся разом, лучать ся, нараджують ся, роблять. Отже до якого гурту чоловік належить таким він є.

Ми тут в Канаді маємо дві партиї — ліберальну й консервативну. Яка одна, а яка друга то показує не [illegible] і [illegible], але те, що кожда з них доконче робила.

Певно, що всякий думаючий чоловік признасть першенство партиї ліберальній. Вже сама назва „ліберальна" вказує що ся ладячи і все стремить до нового, до ліпшого. Тимчасом консервативна партія є власне противником напрямом партиї ліберальної. Консервативний значить той, що затримує старе, не хоче єго на нове, на ліпше переміняти. Тому не можемо навіть жадати, щоби консервативна партія зводила якісь нові зміни, бо єї завдача затримувати старе, або інакше, она каже так, як та приповідка

„НАЙ ТАК БУДЕ, ЯК БУВАЛО"

Однак ми видимо, що тепер і консервативна партія схоче поперти народу, а [illegible] будуть обіцювали золоті гори, кому вдасть ся, будуть намовляли голосувати на консервативних кандидатів (яких они мають мало, бо народ знає їх добре).

Факти і цифри найліпше нам можуть сказати про роботу консерватистів.

Що консерватисти дбають про богачів, про компанії, а не про фармерів, се річ давно доведена. Ми знаємо, як завзято они противились знесеню цла на стейтські товари, очевидно боячись, щоби фармер не купив таніще в чужих того, за що своїм компаніям (до яких належать конс. богачі) заплатить дороже.

Та сі вороги знесена цла не все за такі вороги. Бувають випадки, де они се цло зносять, але лише в такім випадку коли щось випроваджує з Стейтів богата компанія. Тоді від неї цла не жадають, або зменшують, щоби богачів не скривдити.

Так недавно коли Альгома Стіл компанія спроваджувала шини з Стейтів їй опущено цла 300 000 доларів. Сю справу тепер виясняли і показали лібераль. посли, випитуючи консерватистів, чому то ніколи ще не знижено цла на фармерських машинах? Се показує о чиї інтереси дбають консервати.

Про 35 мільоновий дарунок для Англії не будемо ширше говорити, бо народ се вже знає. Ся справа тягнесь ще й тепер і лише завдяки лібер. стороні не перейшла вже, як хотіли консервати.

Що до цла, що до ресипросити, то се покаже що рішуюча табличка, що поніже сеї статі.

Та хиба се все вже? Довго треба би вичисляти тії гріхи, які дотепер консервати наробили.

Змінивши сказане нехай кождий ще раз призадумає ся і йде на тою сторону яка покаже ся єму більше справедливою. І не лише сам, але в другому нехай пояснює, бо лише спільно можна побороти зло і виборити собі кращу долю.

Нехай кождий йде туди, де бачить більше правильности, більше справедливости і більше дбалости про загальні, а не класові, або партійні інтереси.

Нехай ніхто не вірить масним словам, ні обіцянкам тих, що лише в очи сьміють ся, але роблять вам на шкоду, а собі на користь. Постіймо [illegible] оден за всіх, а всі за одного.

О.

Дві таблички для порівнаня.

Як виглядає ресипросити і переснпросити в числах, покаже найліпше отся табличка

Стейтська компанія William Galloway Co. надрукувала оден каталоґ своїх товарів для Ватерльо, Айова в Стейтах, а оден для Вінніпеґу в Канаді. Ось ми представляємо ціни тих товарів в обох сих каталоґах.

	Ціна в [illegible]	Ціна в [illegible]
Машина до прання	[illegible]	$3[illegible]
[illegible]	30 [illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
Машина [illegible]	[illegible]	[illegible]
Машина до [illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]

Се лише дещо показане, та така майже вся ріжниця буде на всіх річах спроваджених з Стейтів. Коли якась річ в Стейтах коштує пр. 15 доларів, то повинно і тут коли б тут зроблено коштувати менше більше таксамо. А прецінь тутешна фабрика продає єї за подвійну ціну. Коли б же хто хотів спровадити собі з відтам, де продають єї таніще, то й сього не можна, бо треба оплачувати високе цло.

ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

В суботу 5 с. м. товариство „Боян" в Вінніпеґу відограє в театрі [illegible] оперу Гава, на рол. Мейн і Джарвис оперетку штуку „Ой не ходи Грицю на вечерниці"

Штука ся ще не грана в Вінніпеґу, отже сподіємо ся, що всякий раз буде сю штуку побачити

Тікети можна купувати наперед в Руській Книгарни, в Народній Канцелярії, а бо в [illegible] Опера перед розпочатєм представленя

Просить ся ще раз всіх Українців прибути якнайчисленнійше.

St. Martin, Man

Кілька листів на сій почтові не мож було діставати, а тепер, коли маємо вже почту дістаємо листи три рази тижнево. В пятницю дня 21 на пресвятне одно Ване, прийшла довша часопись того самого дня [illegible] вийшли у Вінніпеґу. От так постепенно двигаємо ся і [illegible] з [illegible] культури і так буває все за кули перетне [illegible] коли зелізниця дорогу.

Зима у нас до дня 22 м.м. майже така сама як попередних місяців, аже тепер тепліймо і сніг починає сходити ся. Самого снігу сеї зими маємо тут по колїна, а місцями позавіяло так, що годі проїхати.

Товариське житє ограничує ся тут лише на недільних сусідских сходинах, бо всі поселенці заняті ще й тепер першими фармерскими оглядами, що потребують все робітничих рук.

Хто представляє собі фармерованє канадійське ровно і без відповідного приготовання вибирає ся фармеровати, хай знає, що його чекає хоч й радо але пряма праця, головно тоді, як вже є лугова і все нище, що мож назвати початковим господарством.

Тутешній.

„Де є? — Андрій Воднар, що мешкав під ч. 50 Айвінс, 30 Полсон і 37 Атлантик ул. Вінніпеґ. Адресу його належить подати до ред. „Кан. Фармера"

— Хто не подасть а не релпадтникам старої і нової назви почти той не буде мати вписаної адреси

Хто передплачує щоденну часопись „Діло", що виходить у Львові, Ринок ч. 10, той знає що лість ся в цілому сьвіті, особливо в старому краю і в цілій Европі. Редакторами „Діла" є найкращі публіцистичні сили, тому матеріял як найдобірніший. До того кождий передплатник, хто приме річну передплату внутрі 9 дол., дістанети ще дуже цінний тижневий додаток „Неділя". „Діло" повинні мати з себе в сітоварист. і читальні.

— У Львові почала виходити місячна лікарська часопись „Здоровлє" писана дуже популярно, щоб всі могли єї читати. Редагують сю часопись і пишуть в ній наші найкращі лікарі. До Америки коштує 2 долари. Адреса редакції: Львів Шпитальна 7.

Ми хочемо звернути вашу увагу на факт, що найбільше заразливих хороб, таких як кокльош, дифтерія, шкарлятина набавляють діти тоді, коли они перестудженні Chamberlain's Cough лікарство вилічить дітий від перестуди і зменшить сим небезпеку сих заразливих хороб. Лікарство се є славне з вилічуваня перестуд. Не має в собі ні опіюм, ні прочих наркотиків і можна їх сьміло давати дітям. На продаж по всіх склепах.

Кому [illegible]
Так „каже" кождий хто раз мав до купити або направити свій годинник в нашій новій — віденській майстерні годинникарів
С. Кочина
502 Selkirk ave, cor. McGregor St.
[illegible]
Роботу гарантуєм на два роки.

ЗУБНИЙ ШПИТАЛЬ.
[illegible]
Dr. [illegible]
[illegible] 1000 Main St.
[illegible]

ПОТРІБНО АГЕНТІВ,
здібних, інтелігентних людий. Добрий заробок.
Зголошувати ся до.
Canadian Syndicate Investment Limited,
North End Branch
407 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

Надзвичайна знижка на машинах.
F. O. B. Winnipeg.
Вод. дрилі — Поодинокі диски 7-8-9, 10 і 11 ф. кождий $70.60
Дискові борони — 7 і 8 ф. 16 ц. диски, кождий $28.00
[illegible] стальові [illegible], 7 ф. приробів. Кожд. $.5 [illegible]
William Eddie,
170 Princess St. Winnipeg.

НАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ.
під управою пп. Арсенича Волинського і С-ка
ВИРОБЛЯЄМО [illegible]
РОБИМО [illegible]
СТЯГАЄМО довги [illegible]
ПРОДАЄМО купуємо і міняємо реальности, доми і фарми в місті і на провінції.
ПРОДАЄМО Шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю і з краю [illegible]
ВИСИЛАЄМО гроші в [illegible] части сьвіта скоро [illegible]
ХТО ХОЧЕ продати свою фарму скоро і добре, [illegible]
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.
А АСЕКУРУЄМО від огню, [illegible] і на житє.
[illegible]
NARODNA KANCELARYA
Phone St. John 2300 845 Main St. - Winnipeg, Man.
[illegible]

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
МИРОВИЙ СУДІЯ І НОТАР
Канцелярія Нотаріальна і Агенція Корабельних Ліній.
ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажи, леґалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через перворядних адвокатів в Старім Краю;
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв,
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности,
АСЕКУРУЄ від огню і на житє;
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.
Всяка інформація даром, за залученєм 2 ц. марки.
Адресуйте
Kancelarya Notaryalna
860 Main St. Телефон Ст. Джон 1788. Winnipeg, Man.

Русько-Американска лінія
[illegible]
A. E. Johnson & Co
27 Broadway New York, N. Y.
[illegible] Winnipeg, Man.

Найстарша Одинока Руска Фірма в Вінніпеґу
БЮРО АДВОКАТСКО-НОТАРІЯЛЬНЕ.

ВИРОБЛЯЄ повновласти, контракти, [illegible]
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ процеси спадкові в старім краю.
ПРОДАЄ [illegible] в старім краю і [illegible] доми
ПРОДАЄ шифкарти [illegible]
ВИСИЛАЄ гроші [illegible]
[illegible]
АСЕКУРУЄ від огню і на житє;
ПРОДАЄ І КУПУЄ реальности в місті і на провінції.
Управителем сеї фірми є М. В. Слобода, руский нотар.
СВІЙ ДО СВОГО.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street - - - - - Winnipeg, Man.

МАРКА "EMPIRE"
Хочемо нагоди, щоби доказати Властителям в Будинках, що
СТІННИЙ ПЛЯСТЕР,
ДЕРЕВЛЯНІ ВОЛОКНА
І ПЛЯСТЕР ДО ВИКІНЧЕНЯ,
з маркою "EMPIRE"
є під кождим взглядом найбільше вдоволяючі як ЖАДЕН другий.
[illegible]
MANITOBA GYPSUM Co. Ltd.
WINNIPEG, MAN.

Всенародна Канцелярія
під управою ДИМИ, КІМЕЛЯ і КОЧОРЕК
ПРОДАЄМО шіфкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найліпші і найскорші кораблі
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всіх судах цивільних і карних, так в старім краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові
РОБИМО повновласти, контракти купна і продажі, акта зрешення, скрипти довжні і иньші документи леґалізовані через Ц. і К. конзулят.
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, доми і фарми в місті і на провінції.
ВИСИЛАЄМО гроші в всі части сьвіта, скоро і безпечно.
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
ЗА ВСІ справи переправлені в нашій канцелярії гарантуємо.
У ВСІХ справах і клопотах Вашим пишіть і приходіть на адресу
WSENARODNA KANCELARYA
J. G. KIMMEL, НОТАР
Телефон Garry 2280 215 Logan Ave. Winnipeg, Man
[illegible] 2 ц. марку

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріяльних, [illegible] і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).
ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажи, леґалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через перворядних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, себто увільнення від вправ, контролі і асентерунку.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції
[illegible]
Години урядові від 9 рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера.
Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте.
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
834 Main str. Winnipeg, Man.

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.
[illegible]
Czy jesteś dotknięty
[illegible]
Darmo dla Mężczyzn
[illegible]
Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., P. 407 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
[illegible]
Imię i nazwisko
Adres Stan

ВІДОЗВА

до української Суспільности на цілій земній кулі.

(Сю відозву [illegible] до [illegible] зі Старого Краю.)

І мене в сім'ї великій,
в сім'ї вольній, новій,
не забудьте пом'янути
Незлим тихим словом!

Т. Шевченко.

1913. рік — се рік 25-літньої річниці смерти буковинського кобзаря, Осипа Юрія Федьковича.

Український Народе, почти свого Ґенія-поета! Він своїми творами душі будив Тебе, Народе, до борби-життя за відродження.... Нехай же нині, де живе лиш малий гурток Українців, не промине сей рік без відсьвяткования річниці смерти в честь поета, Осипа Юрія Федьковича. В Австрії, Росії, Америці і т. д.

Оказуйте жите наше на ниві і будіть душі наші та гартуйте їх огнем і любовію своїх ґеніїв до праці — борби над відродженєм і будучністю, історичними подіями понев[illegible] великого українського народу!

В 1905. році заснувало ся в Путилові — Сторонци на Буковині в рідній селі поета тов. ім. Осипа Юрія Федьковича. Товариство випрацювало собі за ціль перше просьвіту організацию в культурнім і економічнім значіню, плекана науки і гуцульської орнаментики і т. п. Щоб скорше і успішнійше осягнути сю ціль, товариство постановило найперше закупити красну реальність, бувшу власність поета, яка сегодня яко пренятна власність, є в чужих руках і здвигнути там Його памятник. На се має товариство вже около 2500 К. приміщених на щадниці в райфайзенках, в Ростоках і Довгополі. Однак, ще далеко, далеко до мети... На все треба около 30.000 К.

Чи можливе, щоб товариство допняло свого?

Так! Оно числить на загал української суспільности що дає наочний доказ жити і жертвує тисячі на ріжні національні свої потреби. Щирий та гостинний в роду, Українець не пошкодить і на сю гарну ціль своїх лепти. Гроший на пятці — й бідному сорочка.

Підписаний виділ тов. Осипа Юрія Федьковича запрошує всіх Українців до приступлення в члени товариства і складання добровільних датків. Товариство на основі статутів складає ся з почесних, основателів, дійсних і споматаючих членів. Почесних членів іменує виділ, що станеть ся перший раз дня 20 IV. н. ст. 1913. на загальних зборах товариства. Членом основателем стане той, хто зложить найменьше 60 К відразу або в протягу одного року. Дійсні члени платять вписового 2 К. і 3 К річної вкладки. Члени основателі можуть бути і дійсними, скоро складати муть річні вкладки. Від споматаючих членів приймають ся, в почтових, вільні датки. Їх може виділ перевести в ряди почесних членів.

Гроші просить ся вас слати на адресу: Антін Мандрик Над'учитель в Довгополі на Буковині (Австрия). Всі датки будуть поміщені в часописах „Рада," „Діло," „Нова Буковина" і „Свобода".

За виділ товариства Осипа Юрія Федьковича в Путилові — Сторонци дня 10. марця 1913. (н. ст.)

голова: Заводюк Іларій
писар: Теофіль Рогонський
скарбник. Антін Мандрик.

Крім відозви присилано нам і сю оповістку, яка також буде не без інтересу для наших читачів.

ОПОВІСТКА.

Дня 20 цвітня 1913. (н. ст.) о 2. годині в полудне відбудуть ся звичайні загальні збори товариства Осипа Юрія Федьковича в Путилові-Сторонци (на Буковині). в салі народної школи в слідуючим дневним порядком:

1. Отворене зборів і вибір президиї
2. Звіт із дотеперішньої діяльности товариства і касовий звіт.
3. Статут — його одобрене або евентуальна зміна.
4. Вибір виділу.
5. Іменоване почесних членів.
6. Евентуалія.
7. Закінчене зборів.
8. За сим слідує відсьвятковане річниці смерти поета, Осипа Юрія Федьковича.

Рівночасно просить підписаний виділ о як найчисленнійшу участь в зборах і сьвяті та о письмені зголошеня приступаючих в члени (на адресу: Іларій Заводюк управитель школи в Копатині, п. п. Довгополе на Буковині), котрі не в силі особисто прибути.

голова. Заводюк Іларій
писар: Теофіль Рогонський

З політичного руху в Альберті.

Політичний рух в Альберті прибирає щораз ширші розміри. Початок єго датуєсь від 1. січня, коли то на вічу в Ветривил народ вибрав Народний Комітет, який мав занятись дальшою роботою.

Та дивно, що до того комітету попали люди, яким ходило о свою кишеню.

На щастє однак оден з тих добродіїв виговорив ся, що він з іншими чотирма має поїхати до Вінніпеґу, щоби там мати якісь тайні наради.

Того досить. Народ побачив, що тут нахнеконє. доляром, та годі було вправи такими зробити лад з сею справою. Доперва коли кілька днів по тім появилась відозва до народу в роді оборони, яку написав оден з комітету, народ скликав віче на Чипмен, та Мондер, скинув перший комітет і вибрав новий, з людий чесних і певних для народної справи.

Однак не всім видались з Народного Комітету, а лише:

Того, що хвалив ся, що коли не виберуть єго н — слом, так він перестане признавати ся до „Галішенів".

Того, що організує руське військо в Канаді.

Того що організує в Едмонтоні соціялістів, та ще інших двох.

Се все люди що не перебираючи в способах доробились майна, яким добро народу все далеко, се ті, які перше насьміхали свою націю за те, що не вшкодовала їх німцями, або англійцями. Адже їх так хоче ся прізла в Парламенті хочуть репрезентувати той народ, а вдого сьміють ся.

Розумно народ зробив, що їх викинув.

Руське Народне жите піде своїм тором, бідне, що прихильники „Нових" злостить ся на тих, що не йшли в парі з добродіями, яких народ відсунув. Мішають горох з цапусто і хочуть з того спечи, коли вдасть ся, смачний колач.

Ні, панове! З вашої муки не буде колача. Консерватисти поки що дають гроші, та не до віку, бо фільософія Никифорука і П. Мельника не поможе вам воскресити консерв. партію в Альберті. З вашої власної писанини видно двоязичність і так ви самих себе побиваєте.

Народ вибере своїх репрезентантів, але таких, як він схоче, а ви лишіть ся на боці, бо ви завсігди стояли далеко від єго інтересів.

Народ вибере своїх послів, а ті в парляменті будуть стояли разом з тою партією, яка прихильна народним інтересам, а такою є партія ліберальна.

Ми добре знаємо чим є для нас партія консервативна, тому можемо дуже чемно попросити консервативних агентів, щоби нам дали спокій.

Фармер.

ВИКОРІНАЙМО З ПОМІЖ СЕБЕ ПОГАНІ ЗВИЧАЇ

Під таким мабуть заголовком була вже поміщена в К. Фармері стаття, яка вже своїм заголовком вказує на свое велике значінє піднятої нею справи

Було там сказано, що наші молодики (деякі) не вміють, чи не хочуть вміти заховатись між людьми як треба. Коли публика плеще, они тупають ногами, що робить найприкрійше вражінє, яке може бути. Они своїм ступотом нові написво нищать той гарний настрій душі, який викликали в нас гри, бесіди, чи що

Або буває, коли заувважите, таке: коли публика плеще, ті, що люблять ступати, показують тим невдоволене і свищуть і аж доперва коли оплески втихають, они починають плескати. Так і бачиш, що се якась нова партія, яка має свої окремі правила поведеня і яка все робить на власну руку, не зважаючи, що сам виставляє на показ свою некультурність, брак звичайного, простого людського розуму.

Такі приходять не того, щоби чогось вчити ся, щоби винести якесь благородне почуте, але щоби докучати і гостям і особам, що мають якібудь ролі до виконаня. Во подумайте, чи се на місце, щоби плескати по всіх і хупнути бесідника, чи що, тоді, коли свого не треба? Або до чого прірвати таке гримене ногами? Правда, є місця, де люди гримають ногами, верещать не своїми голосами та се місця де чоловік думаючий не може мати приємности, ні чести ходити.

Ми повинні доложити всіх старань, щоби закорінити в поміж нас погані звичаї.

Петро М...юк
Вінніпег, Ман

Коли маєте напади жовчі спробуйте Chamberlain's Tablets. Вони суть знамениті. На продаж по всіх склепах.

Посилаємо до [illegible]
B. Sulkowski & Co.
22 Belmont Ave
Newark New Jersey.
[illegible]

Телефон Сеймор [illegible]
ALBERT I. GOODSTONE B C L
Адвокат Правник і Нотар
що говорить по руски
Канцелярия [illegible]
Canada Life Bldg
640 Hastings St W Vancouver B C

ДОБРУ ПЛАТНЮ —
[illegible]
MOLER BARBER COLLEGE
Cor. Pacific Ave. & King St.
[illegible]
Winnipeg

Дуже поплатне заняте для кождого!
Вечером по щоденній роботі можете в легкий спосіб заробити 20 - 30 долярів на тиждень, лишень напишіть лист і пришліть 2 ц марку на відповідь, а отримаєте інформації
Адреса
Dr. John Chmielnicki
10—12 Wyatt Str
Somerville Mass.

Тукема
T & B
папіроси
не класні.

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1105. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте свое замовлене до нас, Ви завсігди будете повні заощадити що найменше 20%.
[illegible]
— Не посилаємо C. O. D —
[illegible]

Газету треба платити згори наперед.

Dr. B. GERZABEK,
ОДИНОКИЙ ЗІ СТАРОГО КРАЮ РУСЬКИЙ ЛІКАР В КАНАДІ.
[illegible]
416 417 Pritchard Ave
Телефон Ст. Джон [illegible]
Winnipeg, Man.

Сидіти в [illegible] зимової ночі, із доброю люлькою і сірниками, є дуже великою роскошою
Тому, бо я знаю, що сірники
EDDY'S SILENTS — добрі
Вони є — БЕЗПЕЧНІ, — ПЕВНІ, — ТИХІ.
За кождим разом потерти в них огонь.
THE E. B. EDDY COMPANY, LIMITED
HULL, CANADA.

Руска Лазня
[illegible]
256-264 Jarvis Ave, Winnipeg.
Телефон St John's 519

За дрібні оголошеня, як пошукуваня за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц, за три рази $1.00.

LIMO DRUG CO.
наслідники за
Rogers the Chemist
803 Main St Winnipeg, Man.
Лише за два центи Ви можете дістати один наш Катальоґ даром. Збірник сили, здоровля і довговіку. [illegible] від всякого рода слабостий.

ПРОБНЕ ЗАМОВЛЕНЕ ПЕРЕКОНАЄ — ВАС ФАКТИЧНО ЩО —
DREWRY'S
REDWOOD LAGER
в порівнаню кождого краю є найлучше.
Его чистість і вік все гарантує ся.
ПИТАЙТЕ ЗА НИМ!

D-r RICHTER-A
— СЛАВНИЙ —
„Pain Expeller"
[illegible] ПО АПТЕКАХ
Пакуночок, в якому єго продасть ся в сім краю, є тут представлений. Вважайте на наслідованя.
Він не має собі рівного в усуваню ревматичних болів, віднечулюваню мязів і уздоровленю перестуди.
Коли не можете єго дістати, пишіть по него до складу Д-ра РИХТЕРА в Америці:
F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington St.
NEW YORK, N.Y.

ХТО ХОЧЕ ЗНАТИ
1) Як прийти до маєтку в легкий спосіб
2) Як заробити 3 сотки без жадного клопоту
3) Як заробити близько 2 тисячі без клопоту.
4) Як бідний чоловік, замість платити високий рент, може дістати свій власний гавз.
Ми маємо богато способів робленя грошей і скажемо Вам, як бідний чоловік може легко прийти до маєтку в кількох роках.
Ми не беремо ані цента за пораду, прийдіть тільки особисто до нашого нового бранч офісу на Норт Енді а дістанете всі пояснення зовсім безплатно.
Офіс отворений щодення від 9 рано до 9 вечер а в суботу до 10 вечер.
Canadian Syndicate Investments Limited.
NORTH WINNIPEG BRANCH
407 Selkirk Ave Phone St. John 1354

Русько-німецький шпиталь

ДОКТОРА

G. Kalichman-а

— В ВІННІПЕГУ. —

Спеціальне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.

Лічимо і новійшим лічом сифіліса „606“ проф. Ерліха.

Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.

Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.

ШПИТАЛЬ і ОФІС:

453 Selkirk Ave. - Winnipeg, Man.

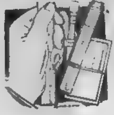

Наша практика є вас достарчати [illegible] і різний будівельний матеріял [illegible]

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Tel. Main 2510

VEGREVILLE

Купуємо живий дріб кількоб не було після 1-го Октобра

ЗА ГОТІВКУ

Приносіть тільки товсті і добрі штуки. Худих і дрібних штук не хочемо.

Платимо найвисші ціни за товсті штуки.
Кури, Качки, Гуси, Індики

Province Produce Co. -- Vegreville.

IMPERIAL BANK OF CANADA.

Філії офіси во всіх головних містах в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІШ КОЛЮМБІЇ.

Авторизований капітал	10,000,000.00
Капітал вплачений	6,620,000.00
Резервовий фонд	6,620,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.

Депозити приймається від $1.00 і більше і дорахується ся процент від дня вкладки. Видається ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.

NORTH END ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave.

ВІННІПЕГСКА ФІЛІЯ:
N. G. LESLIE, Manager.

PORTAGE AVE. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Colony St.

СПІРІТУС, ВИНО і ПИВО.

Держимо лише найліпші гатунки [illegible]

[illegible]

Спірит (алькогольний) [illegible] до $1.35 за фляшку, а 4.50 до 5.00 за галон
Австрійська горівка [illegible] до 1.50 за фляшку, а 5.00 до 6.00 за галон
Віскі — 30 ц. до 75 ц. за фляшку, а 2.50 до 3.00 за галон.
Вино — 35 ц. до 1.00 за фляшку, а 1.00 до 3.50 за галон.
Житнівка 50 ц. до 1.25 за фляшку, а 2.50 до 4.00 за галон
Шкотська горівка 75 ц. до 1.50 за фляшку, а 3.50 до 6.00 за галон
Треба заложити депозит за збанки по 20 ц. за галон
Пиво в кейсах 1.25 а квартах 1.50 і 2.00.

Всі почтові ордери полагоджуємо скоро

Пишіть, телефонуйте або приходіть за нашою лістою цін

T. D. CAVANAGH, Limited
179 Higgins Ave., Winnipeg напротив C. P. R. стації
Phone Main 2096.

UNION BANK OF CANADA

Резервовий капітал понад $ 8,000,000
Актива разом „ $56,000,000

Ощадности. Сей департмент одержує цілу нашу увагу. $1.00 почавши приймаєть ся як вкладки щадничі

Моні ордери продані платні зі всіх частях сьвіта

A. F. Schimnowski
Менаджер.

North End Branch
Cor. Selkirk Ave. & Salter St.
WINNIPEG, MAN.

Дописи.

Chatam, Ont.

БУРЯ.

В пятницю 21 м. м., лютилась тут сильна буря і наробила богато шкоди. Повиривала дерева з коріннєм і потрощила великі вікна в домах на головній улиці, King стр. Зірвала також стріху на школі Central School. В селі Пенкарь, 6 миль звідси, зірвала вежу з костела, що коштувала 45 тисяч долярів. День сей остане довго в памяти, тимбільше, що і по других сторонах буря наробила чимало шкоди.

С. Клямник.

Кобальт, Онт.

БУРЯ

Сильна буря лютилась тутка і наробила богато шкоди. Буря була 21 марця і позривала богато дахів, розвалила французький костел цілком, а також шафт в одній майні. Шкоди зробила таки чимало.

Здоровлю читачів Канадийського Фармера.

П. Боднар.

Gooding, Sask.

УРОЖАЙ І МІСЦЕВЕ ЖИТЯ.

Минувший рік був у нас дуже гарний. Пшениці з акра було 35 до 45 бушлів, вівса 50 до 70, ячменю від 12 до 22. Зате ціна на збіжжу же низька. В осени бушель пшениці був по 50 ц., лен по 70, і ще тяжко було продати. Чоловік чекав іноді й тиждень нім фіру збіжа продав, а про повну кару і думки не могло бути. Так чекаючи щасливої хвилі чоловік тратив ся на стайню, станцію і др. Та компанії на се не зважали, але доповнювались грошей — хоч продай збіже за половину ціни.

Тепер в нас збіже: пшениця 64 до 67, лен 85 центів.

Зима в нас зимна не було, бо вонами [illegible] Аж 17 і 18 м. м. впав сніг на одну стопу і сильні морози були 5 днів. Тепер вже легче.

Нас тут Русинів мало греко-католиків 5, а римо-католиків 7. Таким числом про якусь ширшу народну роботу годі й думати. Церкву хочемо будувати з весною.

Дивно мені, що хоч про ці землі писало ся перед 5 роками, то наші сюди не мусять не йти. Велика школа, болеела тут дуже добра, а чужі її позабирали.

Та нехайби нас було тут більше, так цего можна про щось більше толкувати.

І. А. Гошовський.

ПРОЧ З БРИТВАМИ.

Нині кождий хто хоче усувати сейчас волосє з лиця, з бороди і добі не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні тоже по 30 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реґістрованім листі або почтовими марками, а ми сейчас вишлемо порошок з поясненим, як его уживати.

Адрес: Dr. BELLINGS, 55 Delancy St., New York, N. Y.
Потрібні агенти.

ПЕКОЛЬНІ МАШИНИ

В Калькуті, в Індиях на почті експльодували дві пекольні машини. Они були запаковані як посилки до англійських редакторів в Анспльодукам, коли почтові урядники прибивали печатки. Шкоди не зробили великої, двох людий трохи покалічило.

З нагоди ювилею д-ра Івана Франка інтерпелював посол др. Станислав Дністряньский у міністра просьвіти Гусарека, щоби правительство признало нашому найбільшому сучасному поетови сталу винагороду. В сій справі має внести Український Клюб в парляменті нотатке до міністерства, та є великі виглядим, що австрійске правительство згодить ся на се підвищенє.

НА РОС. УКРАЇНІ.

„Рада“ щоденна часопись виходить в Київі, столиця України. Адреса В. Підвальная вул. д. 6. Річна передплата пять долярів. Сей денник повинен находитися в кождій читальни і в кождого українця в Росії. Містить новинки, статі і огляди з цілого сьвіта, Росії та України.

ALBERTA ВІЛЬНІ ЗЕМЛІ для поселенців.

АЛЬБЕРТА має 100,000,000 акрів плодовитої землі, з якої заледви трохи більше як два процент находить ся під управою. Деякі з найкращих, під управу придатних земель є ще до браня як гомстеди і прі-емшини.

ЗЕМЛІ можна ще тепер брать як вільні гомстеди, близько желізничих доріг. 600 миль нових желізних доріг побудується ще сего року, які уможливлять легкий доступ до міліонів акрів вільної землі.

ЧУДОВІ положеня можна дістати тепер на нові міста і купецькі підприємства, в яких містять ся дуже широкі вугляні поля і такі родимі ся антрацит, бітумічні лігніт. Вільні користи ждуть на поселенця на кождім кроці.

КОЖДИЙ може знайти відповідну нагоду на корисний вклад і побільшене богацтва розвиваючи безграничні жерела, які можна осягнути ще в сій провінції. Вас сердечно запрошується приходить сюди і брать участь в користи з сего Великого Заходу.

ЖЕЛІЗНІ будови не тільки перевисшать всі дотеперішні старання в сім році і роздадуть міліони долярів в готівці зайнявши в своїх роботах тисячі робітничих рук, але також відкриють нові землі на поселене в найкращих наших рільничих полосах.

ВИГЛЯД для провінції Альберти на завсігди гарантує доказане твердженє, що поступ її в сім році подвоїть ся від великого її попередного року. Управи ріллі, зі всіх її галузях, майни, вклади земельні і розвій купецьких підприємств, стоять на ступні кольосального розвою.

АЛЬБЕРТА потребує фермерів фінансово удійснених забирать землі і використувати її широкі плодовиті поля; потребує робітників, для яких там є знаменитий виглядя; потребує капіталу для розвою її майн, для просту її гандлю і будови фабрик.

За дальшими поясненями звертайтесь до:

HON. DUNCAN MARSHALL,
Minister of Agriculture, EDMONTON, ALBERTA

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Eal для кави.

[illegible]

Philadelphia, U. S. A.

Христос Воскрес.

З нагоди Великодних Свят

МАЄМО ВЕЛИКИЙ ВИБІР

КНИЖОК

ДО ПОБОЖНОГО ЧИТАНЯ НА ПІСТЬ.

Спеціяльно даємо до кождого замовленя на $5.00 за $1.00 книжок ДАРОМ і пересилку оплачуємо сами.

Читайте і скажіть другим!

БЛУДНИЙ СИН — Великодні проповіди	60 ц.		
О муці Ісуса Христа	20 ц.	Церковні пісні	40 ц.
Сім слів Ісуса Христа на хресті	35 ц.	Три Божі Слова	10 ц.
Пізнане добра і милосердия Г. Н. І. Христа	40 ц.	Апостоли і Євангелія	35 ц.
Цьвіт з Назарета	50 ц.	Небесний Вінец	40 ц.
Фабиоля	15 ц.	Історія церкви	25 ц.
Псалтир	60 ц.	Вірші пастирські	5 ц.
Отче наш	45 ц.	Учім ся добра	30 ц.
Читаня сьвяточні	40 ц.	Житє Ісуса Христа з 73 образками	$1.25 ц.
		Небесний Вінец	35 ц.

Велика Біблія, 1073 сторін друку лише | $1.25 ц.
в гарну шкіру оправлена | $2.50 ц.
Новий Завіт по руски [illegible], 756 сторін | 60 ц.
[illegible] (Початок) із того сьвіта в будучий сьвіт, з гарними образками | 75 ц.
Ілюстровані Житя Сьвятих | $1.60 ц.
Ілюстровані Житя Сьвятих, Великі | $5.00 ц.
УТРЕНЯ на неділі і сьвята цілого року | $1 00 ц.
ВЕЧІРНЯ і УТРЕНЯ на неділі і праздники подекакі з Каноном покаянним і Богослуженєм страсного тижня, службами общими сьвятим і Євангеліями Воскресними І часть 870 сторін | $1.50 ц.
II часть 1050 сторін | $2.00 ц.
Молитвеники в кістяній оправі по $1 00, $1 50 і $2 00 ц.
Листовий папір з образком і з желанєм на Воскресеня Христове 12 штук в конвертами | 30 ц.
а 60 „ „ | $1.00 ц.
до родичів, жінки, брата, сестри і т. и.

Посилайте сьвяточні желаня на почтових картках.

Маємо дуже гарні, позолочені з мукамм і Воскресенєм Христа і малюнками і рускими написами.

1 дозен лише 50 ц.

Образки, окладані капличка дуже гарні по 5, 10, 15, 20 і 30 центів.

Замовляйте зараз — і пишіть по Катальоґ Книжок, та Інструментів, який висилаємо — ДАРОМ. —

Ruska Knyharnia
850 Main St. - Winnipeg, Man.
CANADA.

ПОВІРТЕ

23	24	25
22	29	26
21	28	27

ФАРМА ДАРМО!

Тільки: вашенський дар

Переставте числа в тих так, щоби сума [illegible]

[illegible] „ПРАВА ВЛАСНОСТИ“ [illegible]

[illegible] ЗОЛОТИЙ МЕДАЛЬЙОН. [illegible]

Пишіть на адресу:
[illegible] DEPT. 8,
[illegible] Suite 301
NEW YORK, N. Y.

ПОШУКУЮ свого брата Миколія Гуцуляка з села Добушницї, пов. Чернівці, Буковина. Минувшої весни виїхав з Форт Френсес, а тепер має ся находити десь коло Вінніпеги. Хто би подав єго адресу, дістане 5 дол. надгороди. Писати до.
Sam Hncolak, Box 67,
Fort Frances, Ont. (15)

ПОТРЕБА учителя до Свободи S. D. ч. 1701, платня $60 місячно. Учити може 6 місяців. Зголошуватись до:
Julius Androchowicz, Sec.-Treas., Vonda, Sask. (15)

ПОТРЕБА русько-англ. учителя до школи Maryville ч. 2190. Школа 3 милі від почти. Бажаючі обняти посаду нехай зголосяться до
Wm. Panchishin
Sec. Treas.
(14) Edenbridge, Sask.

ПОШУКУЄ двох своїх братів, Георгія і Дмитра, щоби зголосили ся на адресу: Marie Czeperska, Box 55, South Fort George B. C. (16)

ПОТРЕБА русько-англійського учителя до школи Галич, ч. 1258. Науку можна розпочати від 1 цвітня. Учитель мусить мати 3-ої класи сертифікат. Коло школи є хата для учителя. До почти 2 милі. По близші поясненя удаватись до:
Stefan Kozij
Sec. Treas.
(14) Halicz, Man.

Милостію і благодатію святої Троїці Видаю грамоті всім членам моєї, котрі офірують на катедру і місіонарський університет.

Маю сьвідоцтва від всіх патріархів східних. Котра кольонія потребує священика, або віарних єпископів най зголосить ся до:
Архимитріарх Макарій Вселенський.
677 Burrows ave.
Winnipeg, Man. (14)

ПОШУКУЄ свого мужа Івана Макаревича єго жінка Василина, дочка Тараса Гуращa. Сім місяців як пішов в роботу і нема про него чутки. Пошукуюча тепер слаба. Хтоби про него знав зволить ласкаво повідомити мене пишучи до
Wasylyna Makarenko
Pacan Alta.

Коли ви хоруєте часто на затвердження, то Chamberlain's Tablets мають на се дуже лагідний і благородний наслідок і дуже відповідають на се. На продаж по всіх аптеках.

Вісти зі старого Краю.

Справа запомоги потерпівшим від дощів наших селян в Галичині займили ся дуже енергічно наші посли і організації, здобули право розпоряджати запомоговим фондом, яким в подібних випадках давно розпоряджали Польські пани — розпоряджали розуміє ся по польськи. Тепер веденє сеї помочи в руках укр. інституцій.

Отже призначено один міліон корон на безпроцентові позички для наших селян. Найвисша суму, яку можна пожичити є 300 корон. Пожичати однак будуть лише тому, що потерпів минувшого літа і є настільки бідний, що єму така позичка конечна. Потерпівші богаті, що собі і так порадять, не дістануть позички. Се буде великою помочию під теперішну так тяжку хвилю. А ще більше значінє має те, що тут будуть вести запомогову роботу не пани, не ради повітові, але наші інституції. Се, сказавши правду, страта для Поляків, бо они тут булиб гаразд поживили ся.

Одною з головних справ, що стоять на черзі дня є тепер в Галичині справа виборчої реформи до сойму. Недавно були якоїсь нараді, та Польські пани десять раз борше зреклиб ся католицької віри і прийнялиб турецьку, нім малиб згодити ся на віддачу Українцям того, що нині в їх руках, а що українцям належить ся.

На деяких точках прийшло вже до згоди між українцями, а Поляками, та одна точка — Ради повітові все розбила.

Поляки хотіли, щоби до рад повітових вибирали і дальше війти і радні. Дотепер війт має право голосу без вибору, а в радних вибирає рада громадська тільки делегатів до вибору, як до соймових виборів. А як то в нас війти, ми знаємо. Хоч як Поляки дивлять ся на вводїнє війтів через пальці, то всеж від 1 липня 1910 до кінця вересня 1911 намісництво усунуло 58 війтів, а з них 33 віддано в руки прокураторії.

Та цього вже було за богато не лиш українцям, але деяким Полякам, отже опротивилась і так переговори розбились.

Та все лиш. Годі зробити як хоче ся а вноз Українці стоять при своїм. Однакож годі так довше тягти — от же тепер наладили нові переговори. Сим разом справа опинила ся аж в Відни. Мабуть таки польське панованє невдовзі вкоротить ся.

Коли Поляки будуть собі легковажати домагана Українців, так ті не допустять до нарад в соймі, а тоді не буде гроший і не буде чим господарити. Нині вже край перебрав з державної каси 17 міліонів більше як належало ся.

Справа українського університету відійшла тепер трохи від ряду передових справ, коли наші посли відкинули проект в справі заснованя укр. університету. Са справа має свою чергу, коли зможе вийти наперед. Однак сама собою ся справа щораз більше дозріває. Нині увага рос. українців звернена на справу заснованя укр. університету в Галичині і до редакцій газ. часописий, та до укр. послів приходять резолюції від укр. гуртків й організацій в Росії, в яких взивають і заохочують до боротьби за здійсненє народного домагання. Значить, сею справою заінтересовуєсь щораз більший загал а всяка справа потребує свідомого і сильного попертя загалу.

Що до розпущеня війська, то мабуть тепер до сього прийде, бо відносини між Росією а Австрією поліпшують ся. Одначеж Австрія не розпустить всіх резервістів. Розпустить так з 1909 р. а з 1910 затримають ще якийсь час. Австрія думає на всякий випадок збільшити стан сталого війська, бо дотепер стан рос. сталого війська за богато перевисшав стан австр. війська пізнає спокою.

Викладки що до війни, всеж заспокоюють ся і мабуть вже нема чого боятись. Правда, чи такий спокій може потревати довго, се друге питанє, та певно, що вже сей самий страх лишить по собі не лише злі, але й добрі наслідки. Чоловік вільніть страху передумав може позволю, а кождий то всеж легкодушно тепер застановитися до думаня про те — хто воює? за що? хто з війни користає? хто тратить? як єму взагалі ставитись до чогось подібного? і пр. Бо лихо заставляє людий думати.

НА ЗЛОБУ ДНЯ.

Тепер так богато говорить ся про европейську війну і таке незвичайно [illegible] по безсовісних висловів розвить кождого пересічного читача, що варта над тим „можам постигл“ війна трохи більше застановитися і осудити чи всі ті воєнні страхи не є злобою дня.

Так, все те є злобою дня, і коли говорити словами румяного чоловіка, европейської війни не може бути, — вона є абсолютно не можливою.

Те що дурні голови аристократичних рицарів кличуть все про війну і пруть до провоеролета, цивілізований сьвіт прямо зневіжає і колиб навіть прийшло до чогось подібного народи європейських держав до того не допустять ало між тим, в причини таких алярмуючих вигодосів вдоровенно трачають з вміст того доходи таких фабрик як Круппа і ин. з кождим днем зростають. Тепер коли взяти під розвагу видатки мобілізації, і т. и. не лишають ся відміни суспільности нічого крім драної свити. Як же при таких матеріяльних обставинах може прийти до такої великої війни.

Великою причиною такого безголовя є інтрига Росії і ми сумніваємо ся, чи в цілому сьвіті мож де найти тілько дурних шляхіцких і т. и. голов як в Росії. І хто знає, як би не була революція до якого лиха ті дурноваті голови були би допровадили.

Австрія також що до інтриганьства не лишає ся позаду але та вже поступає зовсім прилично, та всеж обі сі сусідні держави думають, що від того залежить їх будучина.

Возьмім же тепер під розвагу сторону фінансову і після табелі одного паризького професора виходить, чи фінансова сторона допустить до такої [illegible] з них. Нічне війни европейські держави можуть виставити війска:

Австрія	2 600,000	мужа
Англія	1,500,000	„
Франція	3,400,000	„
Німеччина	3 600,000	„
Італія	2 800,000	„
Румунія	300,000	„
Росія	7,000,000	„

Коли приміром з причини албанського порту Дураццо прийшло до війни отсих держав і початок її почав би ся від Австрії і Сербії, то денний кошт утримання всі армії виносив би 55,000,000 дол.

А треба знати під розвагу, що Европа ще й тепер має старого довгу запрещенного військового видатків не богато лише $47,000,000. До сего, коли вважити, що в цілому сьвіті циркулює всего прибливо $10,000,000,000 а на саму Европу припадає з того лише частка, то ми не можемо можу находити ся із там що европейська війна є лише можлива. Для такої війни банкирі не найдуть грошей.

Така війна як така вже абсолютно не можлива і напрямок до такої війни може хіба поровнати ся з примами червоного Індіяна.

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ.

Просимо звернути свою увагу на низше подані правила і після них звертати ся до редакції.

Річна передплата за „К. Ф.“ виносить $1.50, пів річна 75ц., квартальна 50ц.

По одержаню передплати не відповідаєть ся листом но але вміщаєть ся дату при назвиску кождого передплатника.

БЕЗПЕРЕЧНО ВИ ОТРИМАЄТЕ
ВІЛЬНІ ПРЕМІЇ
В ЗАМІНУ ЗА НАШ. КУПОНИ З МИЛА І ОБГОРТКИ.

Се мило варне для вас — Купуйте его. — Уживайте его. — Ховайте купони.

ROYAL CROWN SOAP

Старайтесь дістати вільні премії. — Се таким мило за лишіть ся, що ее оно

Коли маєте в Winnipeg, відвідайте наш новий PREMIUM STORE, на 271 NOTRE DAME AVE. (напротив Garry St.) Коли живете на півночи пишіть за катальогом премій.

The ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
Premium Department - 0 Winnipeg, Man.

Зложити Гроші
есть великий труд
Зробити профіт
ТО вже есть легко.

МАЄМО честь дати до відомости читачам сеї часописи і нашим членам, що вже фабрика робить і спродає продукт на місци. Хто має спосібність тепер, або хто з членів буде в Вінніпегу краю, то може до нас зайти і побачити.

Тепер то ще потрібуємо спродати 1857 удялів, щоби вирівнати $5000 і в такий спосіб дістати досить грошей на матеріял, якого потрібно, щоби накупити і висилати продукт по шторах на Провінції і в такий спосіб зробити добрий інтерес.

Отже заявляємо, що кождий хто хоче приступити в члени, то ще може, заким відложені удяли спродають ся.

Половину удялів капіталізації то вістьнаємо на будучі потреби розширеня.

Се есть спосібність для кождого хто може відложити від $5.00 до гори вложити гроші до него бізнесу, до ему принесуть не менше як 25 центів на долярі річно і де єго остання збільшити ся може і в десять раз.

Ті члени котрі вже закупили, тепер можуть собі більше докупити, або за готівку, або на виплат. Нові члени так само можуть купити або за готівку, або на виплат. Хто на виплат купить, то ось так:

Від 5 до 25 удялів то готівка з ордером. 30 до 500, то треба присилати 10 центів за удял готівкою, а 10 центів від удяла місячно,на приклад.

100 удялів коштує $100.00 на се треба зісилати $10.00 з ордером а $10.00 місячно. 200 уд. $200.00 то засилати $20.00 з ордером, а $20.00 місячно.

50 уд. $50.00, то 5.00 з ордером а $5.00 місячно.

Не робить ріжниці де член мешкає, чи в Канаді чи Америці, чи як в полудневій Америці, однако член есть той сам інтерес що і другого. Ті послідні удяли потребуємо спродати найскорше, щобим були готові до виповнення ордерів, бо приходить тепла погода, а то значить наші жнива.

Низше подаємо имена і адреса тих удяловців, що до тепер закупили і побачите, що Вінніпегскі члени видали і розуміли, що се есть і вложили найбільше грошей, бо знають який дохід буде.

Висше подаємо образок нашого Президента, котрого майже всі Русини знають. Також просим зауважити на нам сталий адрес.

Сподіємось висилати хотай 35 кейсів денно через перших 6 місяців а потому то буде потрібно ще одної, або двох машин, з котрих можна зробити разом 150 кейсів продукту.

Тепер щобисьмо видавали тілько 35 кейсів денно, то се значить чистий дохід по $2.80 на кейсі або разом денно $98.00 приходу.

Имена, адреси і число шерів кождого удяловця.

Удяловці, котрі закупили удяли за марця 31 — 1913.

Adam John, Calgary, Alberta	40	Удялів
Achtemiuk Peter, Holland, Man	20	„
Bodyk Peter, Krydor Sask	10	„
Marcinuk Antoni, Winnipeg, Man.	4	„
[illegible], Sprague, Man.	10	„
Chomiak Nykolaj, [illegible], Man	14	„
Korzer Daniel, Winnipeg, Man	250	„
Dubkowski Dmytro, Redfield, Sask	6	„
Hryniewich M., Howell Sask	2	„
Hawryk John, Prince Rupert, B. C.	24	„
[illegible] Peter, Prince Rupert, B. C.	44	„
Hyra Pawel, Arborg, Man.	10	„
Horbatiuk Hrytsko, Wand, Alta	5	„
Janicki Basil, Winnipeg, Man	200	„
[illegible] Lukasz, Rama, Sask	10	„
[illegible] Peter, Winnipeg, Man	250	„
Kalynych Peter, Regina Sask	4	„
[illegible] Nikolaj, Pinkview, Sask.	4	„
Klimiuk Amelia, Mrs. Wakaw, Sask	20	„
[illegible] Josef, Fort William, Ontario	20	„
[illegible] Nikolaj, Woodlands, Man	100	„
Kozak Nykolaj, Prince Rupert, B. C	75	„
Kopiak John, Prince Rupert, B. C.	40	„
[illegible] John, [illegible] Man	20	„
Marych Nikolaj, Entwistle, Alta	200	„
Melnyczuk W. B., [illegible], B. C	50	„
Melnichuk Peter, [illegible] Junction, B. C	40	„
[illegible] Dmytro, Prince Rupert, B. C	30	„
[illegible] Peter, Prince Rupert, B. C	20	„
[illegible] James, [illegible] Sask	20	„
Nazarewicz Wasyl, Calgary, Alta	100	„
Nowak Tomasz, Winnipeg, Man.	200	„
[illegible] John, Fort William, Ontario	50	„
[illegible], Winnipeg, Man	13	„
[illegible] Michal, [illegible], B. C	10	„
Palamarczuk Fedor, Arborg, Man.	5	„
Pacholok John (N. P.) Royal View, Alta	200	„
Palij N. D., [illegible], Sask	10	„
Rychlowski M., Winnipeg, Man	200	„
[illegible] F. M., [illegible] Man.	5	„
Rybka M., South Fort George, B. C	20	„
[illegible] D., Prince Albert, Sask	20	„
Salej Andrej, Calgary, Alta	40	„
[illegible] John, [illegible], Alta	40	„
[illegible] John, Portage La Prairie, Man	11	„
[illegible] Emil, Redfield, Sask	5	„
[illegible] Peter, Prince Rupert, B. C	100	„
[illegible] Peter, Winnipeg, Man	250	„
[illegible] Fedor, Prince Rupert, B. C	50	„
[illegible] Oscar, [illegible], Ontario	10	„
Tkaczuk Stefan, [illegible], Alta	6	„
[illegible] Stefan, Winnipeg, Man	200	„
[illegible] Nykolaj, [illegible], Man	2	„
Pekar Michal, Prince Rupert, B. C	25	„
[illegible] Wasyl, Prince Rupert, B. C	20	„
[illegible] Antoni, Prince Rupert, B. C	20	„
[illegible] Antoni, [illegible] Man	20	„
[illegible] P., [illegible], Alta	20	„
Cullen W. S., Emerson, Man	10	„
[illegible] M., Birds Hill, Man.	5	„
[illegible] Teodor, Ottawa, Ont	20	„
	3143	Удялів.
Остає до розпродання по $1.00 за удял	1857	

Сподієось найскоршої відповіди від всіх интересованих і просим Руських шторників дати нам свою адресу то ми дамо добру оферту на спродане нашого продукту.

Хто хоче закупити удяли то просим присилати гроші найскорше через Моней Ордер або в реґістрованім листі до:

Crispette Manufacturing Co., Limited.
811 Main St. - Winnipeg, Man.

Руско-німецький шпиталь
ДОКТОРА
G. Kalichman-а
— В ВІННІПЕҐУ. —

Спеціяльне лічене половних хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних

Лічене і новійше лічене сифіліса „606" проф. Ерліха.

Лічене полового безсиля. Лічене всяких звичайних хороб (ревматизм і др.) електрикою.

Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.

ШПИТАЛЬ і ОФІС:
453 Selkirk Ave. - Winnipeg, Man.

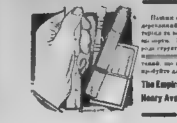

Пишіть сьогодня [illegible] дерев'яний і рижовий будівельний матеріял [illegible]

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Tel. Main 2510

VEGREVILLE.

Купуємо живий дріб кількиб не було після 1-го Октобра

[illegible]

Приносіть тільки товсті і добрі штуки. Худих і дрібних штук не хочемо.

Платимо найвисші ціни за товсті штуки.
Кури, Качки, Гуси, Індики

Province Produce Co. -- Vegreville.

IMPERIAL BANK OF CANADA.

Філії офіси ві всіх важнійших містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІШ КОЛЮМБІЇ

Авторизований капітал	10,000,000.00
Капітал вплачений	6,620,000.00
Резервовий фонд	6,620,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.

Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і нараховує ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.

NORTH END ФІЛІЯ:
Corner Main St. and Selkirk Ave.

ВІННІПЕҐСКА ФІЛІЯ:
N. G. LESLIE, Менаджер.

PORTAGE AVE. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Colony St.

◆◆ СПІРІТУС, ВИНО і ПИВО. ◆◆

Держимо лише найліпші гатунки Спірітусу, Вин і Лікерів в найнизших цінах.

Ми подаємо слідуючі ціни нашої листи:

Спірітус [illegible] 75 ц. до 1.50 за фляшку, в 4.00 до 5.00 за галон
Австралійське вино 1.00 до 1.50 за фляшку, в 5.00 до 6.00 за галон
[illegible] 50 ц. до 75 ц. за фляшку, в [illegible] до 3.00 за галон
[illegible] 75 ц. до 2.00 за фляшку, в 4.00 до 6.00 за галон
Житнівка 50 ц. до 1.25 за фляшку, в 2.50 до 4.00 за галон
[illegible] 75 ц. до 1.40 за фляшку, в 3.50 до 6.00 за галон
[illegible]
Пиво [illegible]

Всі почтові ордери полагоджуємо скоро.

Пишіть, телефонуйте або приходіть за випиною листою цін.

T. D. CAVANAGH, Limited
178 Higgins Ave., Winnipeg напротив C. P. R. стації
Phone Main 2065

UNION BANK OF CANADA

Резервовий капітал понад $ 8,000,000
Актива разом „ $56,000,000

Ощадности. Сей департмент одержує цілу нашу увагу, $1.00 починаючи приймаєть ся як вкладки щадничі.

Моні ордери продаємо платні ві всіх частях сьвіта.

[illegible] Менаджер
[illegible]
Cor. Selkirk Ave. & Salter St.
[illegible]

Дописи.

Chatam, Ont.

БУРЯ.

В пятницю 21 м. м. зірвалась тут сильна буря і наробила богато шкоди. Повиривала дерева з корінем, потрощила великі шиби в домах на головній улици, King стр. Зірвала також веху зі школи Central Скул. В селі Пейнкор, 6 миль звідси, зірвала вежу з костела, що коштував 45 тисяч долярів. День сей остане довго в памяти, тимбільше, що і по других сторонах буря наробила чимало шкоди.

С. Калинюк

Кобальт, Онт.

БУРЯ.

Сильна буря лютилась тутка і наробила богато шкоди. Буря була 21 марця і позривала богато дахів, розвалила француський костел цілком, а також шафт в одній майні. Шкоди зробила таки чимало.

Здоровлю читачів Канадийського Фармера.

П. Боднар.

Gooding, Sask.

УРОЖАЙ І МІСЦЕВЕ ЖИТЯ.

Минувший рік був у нас дуже гарний. Пшениці з акра було 35 до 45 бушлів, вівса 50 до 70, ячменю від 12 до 22. Зате ціна на збіже дуже низька. В осени бушіль пшениці був по 50 ц., лен по 70, і ще тяжко було продати. Чоловік чекав іноді в тождень нім фіру збіжа продав, а про вносіву кару і думки не могло бути. Так чекаючи щасливої хвилі чоловік тратив ся на стайню, станцію і др. Та компанії на се не зважали, але доповнялись грошей — хоч продай збіже за половину ціни.

Тепер в нас збіже: пшениця 61 до 67, лен 88 центів.

Зими в нас якби не було, бо восени Індиан цілий час. Аж 17 і 18 м. м. впав сніг на одну стопу і сильні морози були 5 днів. Тепер вже легче.

Нас тут Русинів мало: греко-католиків 5, а римо-католиків 7. З таким числом про якусь ширшу народну роботу годі й думати. Церкву хочемо будувати в весною.

Диво мені, що хоч про сі землі писало ся перед 5 роками, то наші [illegible] не йшли. Велика шкода, бо земля тут дуже добра, а чужі її позабирали.

Та нехайби нас було тут більше, так легко можнаб про щось більше подумати.

І. А. Гоцмаський

ПРОЧ З БРИТВАМИ.

Нині прошок усуває сейчас волосє з твари, а бороди і добі не буде, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Присилайте 1 доляра через Мані ордер або в реєстрованім листі або почтовими марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненям, як его уживати.

Адрес: Dr SELLING,
30 Delancy St., New York, N. Y.
Потрібні агенти.

ПЕКОЛЬНІ МАШИНИ.

В Калькуті, в Індиях на почті експльодували дві пекольні машини. Они були запаковані як посилки до англійских редакторів й експльодували, коли почтові урядники пробували печатки. Шкоди не зробили великої, двох людий трохи покалічено.

З нагоди ювилею д-ра Івана Франка інтерпелював посол др. Станислав Дністряньский у мінїстра просьвіти Гусарека, щоби правительство призначило нашому найбільшому сучасному поетови сталу винагороду. В сій справі має внести Український Клюб в парляменті позаве до мінїстерства, та є всякі виглядам, що австрійське правительство згодить ся на се відзначене.

НА РОС. УКРАЇНІ.

„Рада" щоденна часопись виходить в Києві, столици України. Адреса В. Підвальна вул. д. 6. Річна передплата пять долярів. Сей денник повинен находити ся в кождій читальни і в кождого українця в Росії. Містить новинки, статі і огляди з цілого сьвіта, Росії та України.

ALBERTA ВІЛЬНІ ЗЕМЛІ для поселеньців.

АЛЬБЕРТА має 100,000,000 акрів плодовитої землі, з якої заледво трохи більше як два процент находять ся під управою. Деякі з найліпших, під управу придатних земель є ще до брання як гомстеди і прiемшини.

ЗЕМЛІ можна ще тепер брать як вільні гомстеди, близько желізничих доріг, 600 миль нових желізних доріг побудують ся ще сего року, які уможливлять легкий доступ до мільонів акрів вільної землі.

ЧУДОВІ положеня можна дістати тепер на нові міста і купецькі підприємства, в яких містять ся дуже широкі рільничі поля з такими родами як антрацит, бітумінї вугіль. Всякі користи ждуть на поселенця на кождім кроці.

КОЖДИЙ може винайти відповідну нагоду на користний вклад і побільшене богатства розвиваючи неограничені жерела, які можна осягнути ще в сій провінції. Всех сердечно запрошуєть ся приходить сюди і брать участь в користи з сего Великого Заходу.

ЖЕЛІЗНІ будови не тільки перевисшать всі дотеперішні старання в сім році і роздадуть мільони долярів в готівці заняючи в своїх роботах тисячі робітничих рук, але також відкриють нові землі на поселене в найкрасших наших рільничих полосах.

ВИГЛЯД для провінції Альберти на [illegible] гарантує довшими твердженями, що поступ сї в сім році подвоїть ся від всякого сї попереднього року. Управа ріллі, ві всіх сї галузах, майни, вклади земельні і розвій купецьких підприємств, стоять на вступі всеобщого розвою.

АЛЬБЕРТА потребує фармерів фінансово узброєних забирать землі і використувати сї широкі плодовиті поля; потребує робітників, для яких там є знаменитї виглади; потребує капіталу для розвою сї майн, для зросту сї гандлю і будови фабрик.

За дальшими поясненями звертайтесь до:

HON. DUNCAN MARSHALL,
Minister of Agriculture, EDMONTON, ALBERTA

ЦИКОРІЯ

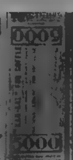

[illegible]

Tomson's Kar-Eal для кави.

[illegible]

Philadelphia, U. S. A.

[illegible]

Христос Воскрес.

З нагоди Великодних Свят
МАЄМО ВЕЛИКИЙ ВИБІР
КНИЖОК
ДО ПОБОЖНОГО ЧИТАНЯ НА ПІСТЬ.

Спеціяльно даємо до кождого замовленя на $5.00 за $1.00 книжок ДАРОМ і пересилку оплачуємо сами.

Читайте і скажіть другим!

ВЛУДНИЙ СИН — Великодні проповіди	60 ц.
О муці Ісуса Христа	20 ц.
Сім слів Ісуса Христа на хресті	25 ц.
Взиване людей і милосердія Г. Н. І. Христа	40 ц.
Цьвіт з Назарета	30 ц.
Фабіола	45 ц.
Псалтир	50 ц.
Отче наш	45 ц.
Читаня сьвяточні	40 ц.
Церковні пісні	40 ц.
Три Божі Слова	10 ц.
Апостоли і Евангелия	35 ц.
Небесний Вінец	40 ц.
Історія церкви	25 ц.
Вірні [illegible]	5 ц.
Рахуй то добре	10 ц.
Житє Ісуса Христа з 72 образками	$1 25 ц.
Небесний Вінец	35 ц.
Велика Біблія, 1073 сторін в полотно	$1.25 ц.
в мягких шкірах оправлена	$2 50 ц.
Новий Завіт по руски і англійски, 746 сторін	60 ц.
[illegible] і з тего сьвіта в будущий сьвіт, з гарними образками	75 ц.
Ілюстровані Житя Сьвятих	$1.00 ц.
Ілюстровані Житя Сьвятих, Велике	$5.00 ц.
УТРЕНЯ на неділі і сьвята цілого року	$1 00 ц.
ВЕЧІРНЯ і УТРЕНЯ на неділі і празники подвижні з Каноном пасхальним і Богослуженєм страсного тижня, службами общими сьвятим і Евангеліями Воскресними І часть 870 сторін	$1 50 ц.
ІІ часть 1050 сторін	$2.00 ц.
Молитвеники в кістяній оправі по $1 00, $1.50 і $2.00 ц.	
Листовий папір з образком і з желанем на Воскресенія Христове 12 штук в конвертах	30 ц.
з 50 „ „ „	$1.00 ц.

до родичів, жінки, брата, сестри і т. п.

Посилайте сьвяточні желаня на почтових картках.

Маємо дуже гарні, позолочені з музиков і Воскресенєм Христа і малюнками і рускими написами

1 дозен лише 50 ц.

Образки, складані малярами дуже гарні по 5, 10, 15, 20 і 30 центів.

Замовляйте зараз — і пишіть по Катальоґ Книжок, та Інструментів, який висилаємо — ДАРОМ. —

Ruska Knyharnia
850 Main St. - Winnipeg, Man.
CANADA.

ПОЗІР!

23	24	25
22	19	26
21	28	27

ФАРМА ДАРМО!
ТІЛЬКИ ВЕЛИКОДНИЙ ДАР

[illegible]

Пишіть на адресу:
BOTHEMIAN DEPT. 8.
[illegible]
НЮ ЙОРК, Н. Й.

ПОШУКУЮ свого брата Маноля Гуцуляка з села Д-бушківці, пов. Чернівці Буковина. Минувшої весни пішов з Форт Франсес, а тепер має ся находити десь коло Вінніпеґу. Хто би подав его адресу, дістане 5 дол. нагороди. Писати до:
Sam Huculak, Box 67,
Fort Frances, Ont. (15)

ПОТРЕБА учителя до Ободовка S. D. ч. 1704; платня $60 місячно. Учити має 6 місяців. Зголошуватись до:
Julius Androchowicz, Sec.-Treas., Vonda, Sask. (15)

ПОТРЕБА русько-анг. учителя до школи Матвіїв ч. 2790. Школа 3 милі від почти. Бажаючі обняти посаду зволять зголоситись до
Wm. Panchishin
Sec. Treas.
(14) Edenbridge, Sask.

ПОШУКУЄ двох своїх братів, Георгія і Дмитра, щоби зголосили ся на адресу: Maria Osepecka, Box 35, South Fort George B. C. (16)

ПОТРЕБА русько-англійського учителя до школи Галич, ч. 1256. Науку можна розпочати від 1 цьвітня. Учитель мусить мати 3-ої класи сертифікат. Коло школи є хата для учителя. До почти 2 милі. По близші пояснення удаватись до:
Stefan Kozij
Sec. Treas.
(14) Halicz, Man

Милостію і благодатію сьвятої тройці Нидали грамоті всім членам місії, котрі офірують на катедру і місионерский університет.

Маю сьвідоцтва від всіх патріярхів східних. Котра кольонія потребує сьвященика, або [illegible] сьвящеників най зголосить ся до:
Архипатріярх Макарій Возаньский.
677 Burrows ave.
Winnipeg, Man. (14)

ПОШУКУЄ свого мужа Івана Макаренка его жінка Василина, дочка Тимоша Гуралта. Сім місяців як пішов в роботу і нема про него чутки. Пошукуюча тепер слаба. Хтоби про него знав зволить ласкаво повідомити мене пишучи до:
Wasylyna Makarenko
Pecan Alta

Коли ви хоруєте часто на затвердження, то Chamberlain's Tablets мають на се дуже лагідний і благородний наслідок і дуже відповідають на таке. На продаж по всіх складах.

Вісти зі старого Краю.

[illegible] лотерейника [illegible] в Галичині займили ся [illegible] після організації і добули право розпоряджати запомоговим фондом, яким в подібнім випадку давно розпоряджали Польські пани — розпоряджали розумієть ся по польськи. Тепер ведене сеї помочи в руках укр. інституцій.

Отже призначено одну мілійон корон на безпроцентової помочи для наших селян. Найвисша сума, яку можна пожичити є 300 корон. Пожичати одначе будуть лише тому, що потерпів минувшого літа і з нещастя більше, що ему та сама пожичка конечна. По теперішні богаті, що собі і так порадять, не дістануть пожички. Се буде великою помочею під теперішну так тяжку хвилю. А що більше значить нас то, що тут будуть вести запомогову роботу не пани, не люди Повітові, але наші інституції. Се, сказавши правду, страта для Поляків, бо они тут будуть гарно поживили ся.

Одною з головних справ що стоїть на черзі дня є тепер в Галичині справа виборчої реформи до сойму. Недавно були знов наради, та Польські пани довели раз борше справу [illegible] католицької віри і прийняли турецьку, нім малиб згодити ся на відступку Українцям того, що нині в їх руках, а що Українцям належить ся.

На деяких точках прийшло вже до згоди між Українцями, а Поляками, то одна точка — Ради повітові все розбила.

Поляки хотіли, щоби до рад повітових вибирали і дальше війти і радні. Для тепер війт має право голосу без вибору, а в радних вибирає рада громадська тільки делєгатів до вибору, як до соймових виборів. А як то є нас війти, ми знаємо. Хоч як Поляки дивлять ся на злодіїв війтів через пальці, то всеж від 1 липня 1910 до кінця вересня 1911 намісництво усунуло 53 війтів, а з них 33 віддано в руки прокураторії.

Та сього вже було за богато не лиш українцям, але деяким Полякам, отже спротивлялись і так переговори розбились.

Та все лихо. Годі зробити як хоче ся а вдов Українці стоять при своїм. Одначож тоді так довше тягти — отже тепер наладили нові переговори. Сим разом справа опинила ся аж в Відни. Мабуть таки польсько [illegible] вворотить ся.

Коли Поляки будуть собі легковажити домагання Українців, так ті не допустять до нарад в соймі, а тоді не буде грошей і не буде чим господарити. Наш вже край перебрав з державної каси 17 мільонів більше як належало ся.

Справа українського університету відійшла тепер трохи від ряду передових справ, коли наші посли відкинули проект в справі заснованя укр. університету. Се справа йде своєї черги, коли може вийти на перед. Одначе сама собою ся справа щораз більше дозріває. Нині увага рос. українців звернена на справу заснованя укр. університету в Галичині і до редакцій часописної, та до укр. послів приходять резолюції від укр. гуртків в організаціях в Росії в яких взивають і заохочують до борби за здійснене народного домагання. Значить, сею справою заінтересовуєсь щораз більший загал а всяка справа потребує сьвідомого і сильного поперття загалу.

Що до розпущеня війська, то мабуть тепер до сего прийде, бо відносини між Росією й Австрією поліпшують ся. Одначеж Австрія не розпустить всіх резервістів. Розпустить тих з 1909 р. а 1910 затримають ще якийсь час. Австрія думає на всякий випадок збільшити стан сталого війська, бо отепер стан рос. сталого війська є богато переважає стан австр. війська підчас [illegible].

Виглади що до війни, зовсім поліпшують ся і набуть вже нема чого боятись. Правда, чи такий спокій може потревати довго, се друге питане, та певно, що [illegible] самий страх лишить по собі не лише злі, але й добрі наслідки. Чоловік найменьше страху передумав може неодно, а коли ні то всеж легче его тепер застанавливало думати про те — хто воює? нащо? хто з війни користає? хто тратить? як ему нарешті ставитесь до чогось подібного? і пр. Що лихо заставляє людий думати.

НА ЗЛОВУ ДНЯ.

Тепер так богато говорить ся про европейську війну і таке незлічиме число небезпечних висловів ранить кождого пересічного читача, що варта над тим „можливостю" війни трохи більше застановити ся і осудити се всі ті воєнні страхи [illegible] дня.

Так, все те є злобою дня, і коли говорити словами тверезого чоловіка, европейскої війни не може бути, — вона є абсолютно не можливою.

То що дурні голови аристократичних [illegible] пруть до кровопролитя, цивілізований сьвіт прямо висмівае [illegible] навіть прийшло до чогось подібного народи европейских Держав до того не допустять але ніт що, а причини таких алярмуючих [illegible] тичають в вмість того доколи таких фабрик як Круппа і ин. з кождим днем зростають. Тепер коли взяти під розвагу видумки мобілізації, і т. и. не лишаєть ся біднійшій суспільности нічого крім драної свити. Як же при таких матеріяльних обставинах може прийти до такої великої війни.

Великою причиною такого безголова є інтрига Росії і ми сумніваємо ся, чи в цілому сьвіті можна найти стілько дурних княгинських і т. и. голов як в Росії. І хто знає, як би не була революція до якого лиха ті дурновиті голови були би допровадили.

Австрія також що до інтриганства не лишає ся позаду але та вже поступає зовсім практичнійше, то всеж обі сї сусідні держави думають, що від того залежить їх будучина.

Возьмім но тепер під розвагу сторону фінансову і після табелі одного паризського професора [illegible], чи фінансова сторона допустить до такої кровопролитної війни. Цей і в війни европейскої держави можуть ся стати такі війска:

Австрія	2,000,000	мужа
Англія	1,500,000	„
Франція	3,400,000	„
Німеччина	3,060,000	„
Італія	2,500,000	„
Романія	800,000	„
Росія	7,000,000	„

Колиб прийшло з причини альбанського порту Дураццо прийшло до війни отся держава і початоб її почала ся від Австрії і Сербії, то денний кошт утримання сеї армії виносив би 55,000,000 дол.

А треба взяти під розвагу, що Европа ще й тепер [illegible] его довгу спричиненого давними війнами не богато лише $27,000,000. До сего, коли взяти, що в цілому сьвіті циркулює всего приблизно $10,000,000,000 а на саму Европу припадає з того лише часть, то ми не можемо сподїватись, щоби тепер европейська війна є ся можливою. Для такої війни банкіри не найдуть грошей.

Така війна як сказано є абсолютно не можлива і направду до такої війни [illegible] перевернути за це криво й червоноскірого Індияна.

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ

Просимо звернути свою увагу на понизше подані правила і після них звертатись до редакції.

Річна передплата за „К. Ф." виносить $1.50, пів річна 75ц., квартальна 50ц.

По одержаню передплати не відповідаєть ся листом но але змінюєть ся дату при назвиску кождого передплатника.

БЕЗПЕРЕЧНО ВИ ОТРЕМАЄТЕ
ВІЛЬНІ ПРЕМІЇ
в заміну за ваш. купони з мила й обгортки.

Се мило вигідне для вас. — Купуйте его. — Уживайте его. — Хованте купони.

ROYAL CROWN SOAP

Старайтесь дістати цінні премії. — Се [illegible]

Коли жиєте в Вінніпеґу, відвідайте наш новий PREMIUM STORE, на 251 NOTRE DAME AVE. (напротив Garry St.) Коли жиєте за містом, пишіть за катальоґом премій.

The ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
Premium Department - 8. Winnipeg, Man.

Зложити Гроші
есть великий ТРУД
Зробити профіт
ТО вже есть ЛЕГКО.

Маємо честь дати до відомости читачам сеї часописи і нашим членам, що вже фабрика робить і спродає продукт що місяця. Хто має спосібність тепер, або хто з членів буде в Вінніпеґу може, то може до нас зайти і побачити.

Тепер то ще потребуємо спродати 1857 уділів, щоби зарібнати $5000 і в такий спосіб дістати досить грошей на матеріял, якого потрібно, щоби виконати і насилати продукт по штораx на Провінції і в такий спосіб зробити добрий зиск.

Отже заявляємо, що кождий хто хоче приступити в члени, то ще може, наші відложені уділи спродають ся.

Половину уділів капіталізації то вістьдаємо на будучі потреби розширеня.

Се есть спосібність для кождого хто може відложити від $5.00 до гори вложити гроші до сего бизнесу, де ему приносуть не меньше як 25 центів за доляр річно і де его встанова збільшити ся може і в десять раз.

Ті члени котрі вже закупили, также можуть собі більше закупити, або за готівку, або на виплат. Нові члени так само можуть купити або за готівку, або за виплат. Хто на вийплат купить, то ось так:

Від 5 до 25 уділів то готівка з ордером 30 до 500, то треба приплати 10 центів за уділ готівкою, а 10 центів від уділа місячно, на приклад

100 уділів коштує $100.00 на се треба заслати $10.00 з ордером а $10.00 місячно. 200 уд. $200.00, то заслати $20.00 з ордером, а $20.00 місячно.

50 уд. $50.00, то 5.00 з ордером а $5.00 місячно.

Не робить ріжниці де член мешкає, чи в Канаді чи Америці, чи аж в полудневій Америці; одного члена есть той сам інтерес що і другого. Сї послідні уділи потребуємо спродати якнайскорше, щобим були готові до виповненя ордерів, бо приходить тепла погода, а се [illegible]

Нижче подаємо имена і адреса тих уділовців, що до тепер закупили і побачите, що Вінніпеґскі члени уділів і розуміли, що се есть і вложили якнайбільше грошей, бо знають який дохід буде.

Висше подаємо образок нашого Президента, котрого майже всі Русини знають. Також просимо сзуважити на наш сталий адрес.

Сподїємось висилати хотай 35 кейсів денно через перших 6 місяців а потому то буде потрібно ще одної, або двох машин, в котрих можна зробити разом 150 кейсів продукту.

Тепер щобисьмо видавали тільки 35 кейсів денно, то се значить чистий дохід по $2.80 на кейсі або разом денно $98.00 приходу.

Имена, адреси і число шерів кождого уділовця.

Уділовці, котрі закупили уділи до марця 21 — 1913.

	Уділів
Adam J. [illegible] Calgary, Alberta	40
Andrijczuk Peter, Holland, Man.	25
Badyk Peter, [illegible] Sask.	10
Mazurak [illegible] Winnipeg, Man.	5
[illegible] Man.	10
Chomiak Nykolaj, [illegible] Man.	15
Kaczor Daniel, Winnipeg, Man.	210
Dubkowski Dmytro, Redfield, Sask.	5
Hryniuk D. M., Howell, Sask.	3
Hnatiw John, Prince Rupert, B. C.	[illegible]
Gazda Peter, Prince Rupert, B. C.	44
Hyra Pawel, Arbakka, Man.	16
[illegible] Hryhor, Wasel, Alta	1
Janecki Basil, Winnipeg, Man.	200
Jendyk Lukas, [illegible] Sask.	40
Lazarowicz Peter, Winnipeg, Man.	200
Kalynych Peter, Regina, Sask.	5
[illegible] Nykolaj, [illegible] Sask.	4
[illegible] Apolon, [illegible] Sask.	20
[illegible] Fort William, Ontario	30
[illegible] Nikolaj, [illegible] Man.	100
Kozak Nykolaj, Prince Rupert, B. C.	70
Kopak J., Prince Rupert, B. C.	40
Malcia John, [illegible] Man.	10
Mazur Nykolaj, [illegible] Alta	[illegible]
[illegible] M., [illegible] B. C.	50
Melnyczuk Peter, [illegible] Junction, B. C.	6
Malkow Dmytro, Prince Rupert, B. C.	20
Majk Peter, Prince Rupert, B. C.	20
McKinnon James, [illegible] Sask.	30
Nazarewicz Wasyl, Calgary, Alta	100
Nowak Tomasz, Winnipeg, Man.	200
Nazaruk John, Fort William, Ontario	50
Pollock Archibald, Winnipeg, Man.	15
[illegible] Michal, [illegible] B. C.	30
[illegible] Fedor, [illegible] Man.	6
Perchulak John (N. P.) Royal View, Alta	200
[illegible] N. D., [illegible] Sask.	10
[illegible] M., Winnipeg, Man.	200
[illegible] P. M., [illegible] Man.	5
Rybka M., [illegible] Fort George, B. C.	30
[illegible] Prince Albert, Sask.	25
[illegible] Calgary, Alta	40
[illegible] J. J., [illegible] Alta	40
[illegible] Jacob, Portage La Prairie, Man.	11
[illegible] Ewald, Redfield, Sask.	5
Skala Peter, Prince Rupert, B. C.	100
[illegible] Peter, Winnipeg, Man.	200
[illegible] Fedor, Prince Rupert, B. C.	50
[illegible] Oscar, [illegible] Ontario	10
Tkaczuk Stefan, [illegible] Alta	8
[illegible] Stefan, Winnipeg, Man.	200
[illegible] Nykolaj, [illegible] Man.	5
Pekar Michal, Prince Rupert, B. C.	26
[illegible] Wasyl, Prince Rupert, B. C.	20
[illegible] Antoni, Prince Rupert, B. C.	10
[illegible] Antoni, [illegible] Man.	10
Jurga P., [illegible] Alta	50
[illegible] W. G., [illegible] Man.	10
[illegible] M., [illegible] Hill, Man.	5
Karol Tanasij, Ottawa, Ont.	20
	[illegible] Уділів
Лишилось до розпродажи по $1.00 за уділ	1857

Сподїємось якнайскоршої відозви від всіх интересованих і просим Руських шторників дати нам свою адресу то ми дамо добру оферту на спродане нашого продукту.

Хто хоче закупити уділ то просим присилати гроші якнайскорше через Моней Ордер або в реєстрованім листі до:

Crispette Manufacturing Co., Limited.
811 Main St. - Winnipeg, Man.

THE GRAND CLOTHING CO.
800 Main St. WINNIPEG, MAN. Main St. 800
ОТВОРЕНЄ ВЕЛИКОЇ ВЕСНЯНОЇ
ВИПРОДАЖИ
ЛИШЕ НА 17 ДНІВ. Зачинаєсь в Четвер, 3. цьвітня.

Сю велику весняну ВИПРОДАЖ отворяють пп. Кац і Фільд, які має заосмотрити мешканців Вінніпеґу в першої кляси товар, котрого маємо на складі на 50,000 долярів, іменно: Мужеське і Діточе шмате, мужеські другі річи, як Чоботи, Черевики, Капелюхи і Шапки, Сорочки і шкарпетки, Куфри і Валізки, які будуть продавати ся по 50 центів таньше на долярови. Ми сердечно запрошаємо Вінніпежцїв відвідати наш склеп в протягу сеї Великої Продажи.

Підчас випродажі наші вікна будуть отворені для оглядання і товари будуть виставлені, щоби кождий бачив, що можна в нас дістати.

Віримо, що мешканці північного Вінніпеґу знають, що Grand Clothing Co. під теперішною управою здобула собі розголос за совістно і всїх вдоволяючо провадженє свого діла, а се є запорукою, що кождий дістане в нас те, що предкладаємо. Ми радо звернемо гроші за товари, які не зможуть вас вдоволити. Затямте, що та випродаж отвираєсь в Четвер 3-го цьвітня і тревае 17 днів. Не дайтесь звести нашим противникам, що можуть також ужити слова Grand (Великий). Наше імя є The Grand Clothing Co. 800 Main St., де ви дістанете купно, якого не дістанете деінде в місті. Не пропустіть сеї великої нагоди.

Памятайте, що всї наші убрання роблені нашими найліпшими кравцями.

ГОВОРИМО ВСІМА МОВАМИ. H. KATZ & FIELD Властителї.

НАСЕЛЕНЄ АВСТРІЇ
(після перепису з 1910 р.)

Всїх мешканців Австро Угорщини є: 51,306,620. З того припадає на Німців 12,038.000 Мадярів 9,920,850 Українців 4,156.363. Чехів 6,436,000. Поляків 3,643 662 Сербів 1,127,844. Хорватів 2,997 792, Румунів 3,261.696, Словінців 1,254 000, Турків 612 000. Жидів 2,084.000. Словаків 2,109 436. Італійців 769 000 Чужинців 893.925. Разом 51,306.620 Населенє Галичини 7,984 149. З того Українців 3,466.769. Поляків 3,433 752. Німців 210 653.

Ітонова гарна доларова лялька.
Відповідний дарунок на іменини для малих дівчат.

Чому б не дати одної з тих гарних ляльок малій дівчині на її іменини? Они найбільше приємні і великий попит за ними вказує на їх вартість для дітий. По цінах Ітона они чу що тані. Се найкращі, [illegible]

Зроблені з ллянних волосков, спрасованих, а ті до вшите дротом і тонко полакане. Має всі суставы, змінні подвійним еластичним шнурком. Гарна Біскійська голова, очи, що замикають ся, натуральні брови. Має довге кучеряве волосе, розділене на середині і звязане на заді дїточою стяжкою. Одягнена в гарну цвітну сукню і черевички.
96 T 252. Eaton Beauty Doll...... $1.00

Візок для ляльки.
96 T 19. Наш тростяний візок для ляльки зроблений з плетеної і вибіленої колесної тростини, 6-палеві колеса, зелізні осі, затерією покрите сидженє з парасолькою $1.35

THE T. EATON CO. LIMITED.
WINNIPEG CANADA

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА.
[illegible]
$100 нагороди для Вас.
$100 нагороди для Вас.
[illegible]
FERTILE LAND DEVELOPMENT CO
[illegible] New York.

КІЛЬКО Є НА СЬВІТІ МУЩИН А КІЛЬКО ЖЕНЩИН.

Одна німецька часопись подає цікаві обчислення мущин і женщин в всіх частях сьвіта. В Португалії на 1000 мущин є 1090 женщин, в Іспанії 1062, в Австрії 1060, в Шкоції 1057, в Данії 1053, в Швеції 1046, в Австралії 1044, в Швайцарії, 1015, в Німеччині 1032, в Ірландії 1028, в Франції 1024. Правдивим жіночим „королівством“ є не велика надморська місцевість Burnemut, де на 1000 мущин припадає 1709 женщин. Коли приріст людий піде дальше в тім напрямі як доси, то в Англії буде два рази більше женщин як мущин.

З Лінсей, Онт. доносять що якийсь релігійний фанатик з побожности відрубав собі руку. Чоловік той віруючи, що мученем свого тїла доступить спасення, приложив свою ліву руку до стола, а правою звичайним ножем відрубав.

В Вінніпеґу засуджено сими днями якогось Дода, який мав манію підпалювати доми на 15 лїт криміналу. Арештований не опирав ся довго, а признав ся до многих підпалів, в котрих деяких нікой не пригадував добре. Сей Дод підпалив баптиску церкву в Вінніпеґу що погоріла минувшого октобра шкоди було на 10, тисяч долярів. Він підложив також огонь під штор з меблями, де попарилось двох фармерів. Крім сих, Дод признавав ся ще до яких 20 підпалів. Він працював на фармах, а коли на нім підпалу мучила єго за богато, він убирав ся гарно, їхав до Вінніпеґу, заїздив до першорядного готелю, а опісля підпалював будинок. Вдо [illegible] Дод виїздив знова на фарми і працював так довго, доки знов не підлег нахилови сеї хороби.

ЛОТИ НА ПРОДАЖ.

Звичайно хто купує землю, той школи не тратить. Так купивши лоти в Kamsack, Sask. заробите добрі гроші. Се нове місто і приріст єго в самій сильній порі. Живе тут нині велике число людий. І не дармо, бо се великий дивізійний осередок C. N. R. Тепер розширюєсь ярда, будувати буде ся велика стація, школа і богато бізнесових домів.

Маємо в самій середині міста лоти по 100 до 150 дол. Сплати легкі: 10 до 20 дол. готівки, а решта місячно по 10 дол. податок заплачений до 1914 р.

Ціна невдовзі підвесесь, отже замовляйте сей-час. Пишіть, або приїздайте до Russel до свого краяна

C. H. Hore
Com. for Oaths
Russel, Man.

Коли маєте напади жовчі спробуйте Chamberlain's Tablets. Вони суть знамениті. На продаж по всіх склепах.

DYOLA
ONE — FOR — ALL KINDS

ДОБРЕ ◆ ДОБРЕ
Є є домова краска, яку може вживати кождий
чиста і проста до вживання
[illegible]
The Johnson Richardson Co., Ltd Montreal, Que.

Гумор.

— Чи ти бачив коли президента — запитав Николька свого вуйка котрий мешкав у Вашінгтоні.

— Так майже кождого дня — була відповідь.

— А чи бачив він коли тебе? — додав малий.

— Сподію ся, що ви старали ся щадити кождий цент коли ви почали свій [illegible]

— Я робив більше як те — відповів п. Лупенко — я діставав богато з того, що инші люди щадили довший час.

— Я добрий чоловік і ви не маєте чого мене боятися.

— Дуже гарно, але ви повинні постарати ся еще про дещо.

— Про що?

— Оплатентувати себе.

Мати (по закінченю зворушаючої історії):

Щож Васильку, чи не вділив би ти дещо з своєї части тому бідному злочинцеви, що ти бачив його нині а котрий не має батька?

— Василько (обтираючи сльозу):— А чи не можемо ми дати йому свого батька?

На поліцию у Львові зголосило ся двох старших мущин і просить о пашпорти, бо думають їхати до Болгарії.

— По що ви їдете? питає комісар.

— А що ж маю робити? Не маю жінки, ні дітий, ні кревних, обрид мені сьвіт, хочу війни.

— А чому ви їдете? питає другого.

— Та так, пане комісар, маю жінку, діти, тому, так хочу троха спокою.

— Ох, моя жінка дуже чутлива. Коли видить що хто плаче, то й собі плаче.

— Моя така сама. Як видить, що хто сварить ся, так і собі зачинає сварити ся.

ДОБІРНІ

На якімсь балю був оден славний танцер, та зате говорив дуже погано, бо був дуже гикавий. І якось так стало ся, що пішов він танцювати з панночкою, що не вміла танцювати.

По танци каже танцер до панночки.

Пппанні [illegible] ссся [illegible] тааам.., [illegible] сяя гггооовоорити.

Ви переконаєте ся, що аптикарі щиро добре говорять про Chamberlain's Cough лікарство. Вони знають з досьвідів в продажи, що в случаях перестуди на них можна полагати і оно є приємне і певне. На продаж по всіх склепах.

Родимці!
Спроваджуйте своїх краян до Канади.
Купіть у нас шіфкарту а ми їх спровадимо без жадної перешкоди.
Приходіть прямо до C. P. R.-ового офісу до головних агентів:
CANADIAN PACIFIC RAILWAY
ALEX CALDER & SON
663 Main St. — БАНКЕРИ — Winnipeg.

C. P. R.-ова компанія буде потребувати сего року до 40 тисяч робітників, отже кождий буде мати спосібність заробити гроші.

Котрих людий спроваджуєте так собі відсилаємо до доброї роботи на C. P. R.

Не відкладайте на пізнїйше але спроваджуйте їх сейчас, доки еще тані шифкарти на Сипрайсіа лінії, а то:
[illegible]
У нас робить Українець П. А. КАРАКОШОК

Лоти Акри Фарми
ДОРОГІ КРАЯНИ!
Подумайте про свою будучність і будьте певні, що заробите добрі гроші, коли купите лоти або акри
В MELVILLE, Sask.
ДРУГА ВЕЛИКА ДИВІЗІЯ НА ЗАХІД ВІД ВІННІПЕҐУ, на лінії Grand Trunk Pacific.

Лише чотири роки тому як місто Мелвил зачало ся будувати і до тепер живе в нїм вже до 4000 мешканців. Мелвил підносить ся знаменито в гору.

Люди купували тут льоти першого року в ціні по $100, а тепер ціни їх від $500 до $10.000.

Ми щей тепер маємо лоти на продаж майже в середині міста в дуже приступній ціні — від $150, 200, 250 і більше за оден. Маємо такси акри на продаж тілько одна миля від стації. В одному акрови міститься 10 лотів. Корнерові продаємо по 250 дол., а середні по 200 дол.

Тії лоти і акри може кому будь купити, бо продаємо на дуже догідні легкі сплати. При замовленю лоти або акри вплачує ся лише десяту часть готівкою, а по тім по $10 або по $25 що місяця, доки не виплатить ся.

Отжеж, дорогі брати краяни, если хочете, користайте з доброї нагоди і зверніть на се свою увагу. Не купуйте лотів в невідповідних містах, де лоти не принесуть вам жадної користи, вас купіть лоти в Мелвил, бо ваші гроші вложені в лоти або акри в Мелвил принесуть вам скоро подвійну або і потрійну вартість. Чому? Тому, що в Мелвил підуть ся 7 зелізних доріг, які будуть мати тут свої головні стації і дивізійне місце. Сотки робітників дістануть тут сталу роботу. Великий місцкий будинок, що коштував до 100,000 дол. вже на укінченю. Шапи побільшуєть ся два рази більші. Побудовано вже велику школу, а другу гімназіяльну школу мають будувати на весну. Компанія Гренд Трунк побільшує ярд і добудовує свій магазин. Скоро зачнуть будувати новий великий будинок для Land Title офісів, а так само для почти. На друге літо побудують тут кілька фабрик. Електричне сьвітло вже освічує місто, а вода пущена всюди. Тому, кождий робітник, що живе в невідповіднім місті і тяжко приходить ся йому заробляти на житє, повинен приїхати тут, поки ще все не дороге, і купити собі кавалок землі, а певно не тілько що дасть добре житє своїй родині, але і сховає дещо до банку, бо тут роботи подостатком і добра платня. Тепер найкраща нагода поднести ціну на Лотах і Акрах. Наша фірма є найбільшою фірмою до спродажи реальностий в Саскачевані.

Маємо добро праці і добро інформацій для робучого народу.

Замовляйте скоро листами і приїжджайте до Melville до нашого офісу, де дістанете ЛОТИ, АКРИ і ФАРМИ по таних цінах.

[illegible]
Frank M. JUREMA, Commissioner for Oaths.
Box 266, Melville, Sask.
— або до —
THE J. ROWAN COMPANY,
2nd Ave. East, Melville, Sask.

НАША АДРЕСА:
„Canadian Farmer“ Box 3626, St. B Winnipeg, Man.
А РЕДАКЦІЯ і ДРУКАРНЯ знаходить ся на:
287 Selkirk Ave.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР.
Рік XI. Вінніпеґ, Ман., Середа 9 го Цьвітня, 1913. — Winnipeg, Man., Wednesday, 9 April, 1913. Число 15

Кілька світла під розвагу.

Недавно ліберальна газета Free Press освітила одну сторону теперішного правительства, іменно що до підмоги зелізних компаній з краєвих фондів. Недавно C. N. R. компанія дістала 6 мільонів підмоги, тепер знов хоче около 30 мільонів, часть підмоги, а часть позички. І теперішне правительство дає — не зводячи в те, чи се потрібно. За те ся і другі компанії ведуть завзяту борбу з тими, що домагають ся зниженя цїн їзди і перевозу і кажуть они, що коли компанії не зможуть заробляти великих сум, то розвій краю не можливий. Та Free Press обурюєсь на се і каже: Неправда, панове. Все, чого розвій краю потребує, то справедливість. Ми мусимо в першій мірі дбати про розвій фармерів і улекшувати їм їх працю. Мусимо конче і найскорше старатись знизити ціни перевозу і переслок желїзницею. Мусимо завести справедливість! Також мусимо вглянути в справу з тими запомогами видаваними для компаній, бо до тепер мало дуже не питав ні що за ті гроші. Одні, жадають — другі дають.

Таке читаємо в ліберальній газеті.

• • •

Коли недавно Русини вислали делегацію до премієра Альберти Сифтона, то сей приняв її дуже приязно і сказав, що буде старав ся вдоволити всї домагання українського народу. Така заява голови партії (ліберальної) має ширше значінє, бо яка партия, такий голова, а який голова, така партия. Дальше, хто приріклює, той себе зобовязує на будуче і ми маємо право жадати заповненя приречення. Та нам пригадують ся як при виборах 1911 року один консерват. кандидат поросилав картки до англійських виборців в яких каже, що: Канада має бути лише для Англійців, а не для Українців, Гіндусів, Духоборів... Чого від такого сподїватись і від партії, що має таких послів. Додати треба, що се говорив чоловік, що [illegible] ще і не був послом, [illegible] кандидатом. Можливо, що [illegible] нині так, а й їх поважу, тим Гіндусам, Японцям і др. Країна байдужість — правдива консервативність!

• • •

Дві партії, отже дві ріжні програми, два напрями в кермованю державою.

Ліберальна програма дбати передовсїм про свій край, про Канаду. Їх стремлїнє підпомагати передовсїм живу клясу робітників — фармерів, бо не буде фармерів, то на місто не зладуть ні фабрики, ні нічо. Що до фльоти, то є они за будовою фльоти для Канади, з чого велика часть пійшла б в пімлай в наших тутешних робітників.

• • •

Теперішне консервативне правительство знизило до половини цло на 50,000 тонах сталевих шин привезених з Стейтів для Grand Trunk Pacific Ry і 25 тонах для Сіпара. Значить компаніям опущено 249,000 дол., а розумієсь ті 249 тисяч мусять державні каси мати, отже їх заплатить кишеня Канади, а хто нам [illegible] Значить, компанії спроваджують товар, а ми цло платимо — бо так виходить. А для фармерів і робітників нема ні підмоги, ні привілеїв.

• • •

Машини до косання рожів для осушування фармів не роблять в Канаді. Отже ще до Онтаріо треба було 2000 таких машин, так цла не знижили, а оно виносить 27½ процент. Зате на канадийських рільничих машинах для вивозу за границю цло виносить около 17½ процент. Донедавна сю справу підніс ліберальний посол Мк Кейг.

• • •

Поважні недужити виправляють ся тепер, що дїялось під покровом консервативного правительства. Коли давно почта купувала річно коло 9000 колодок до почтових мішків, а то в можне, то новий головний почтмайстер зараз при обнятю свого уряду купив 11,162 штук, а 26 жовтня 1912 р. замовив знов 360,000. Давньому почтмайстрови вистарчилоб їх на сто століть. Треба знати, що замки робила компанія, до якої належали свояки і товариші почтмайстра Pelletier'а, та інші політикери. — Справа повалена і коли старий почтмайстер, що був за ліберального правлїня, домагав ся розслідженя справи в парламенті, то Борден сьому і спротивив ся.

Ось таке консервативне правительство!

Чи треба більше? Та й не все. Годі всього вичислити на один раз. Одначе на сей раз хиба досить. Сі факти самі собою до самого споду показують нам куди їде, до чого стремить, кому служать ноне партія. Чи по перечитаню сього віддавать ся хто підпирати своїх ворогів? Здоровий розум кричить проти сього, наші загальні інтереси є [illegible]

Та чи треба ще доказувати. Се ж ясне [illegible]

Отже нехай кождий з нових фармерів в Альберті віддасть голос на кандидата, що тримаєсь ліберальної поступової платформи. Сей [illegible] колонист чому він се робить.

Що тепер посієме, то будемо мати.

• • •

Консервативних агентів не слухайте, коли схочуть вас повести за їх хлїбодавцями. Пригадайте їм, а зобачте їх хитрість. Нехай кождий віддасть голос за поступовим, ліберальним правительством!

• • •

Хто підпирає при виборах консерватистів, той підпирає їхню справу що до 35 мільонів долярів, які они хочуть подарувати Англії.

• • •

Хто стоїть за ними, той противить ся власному злу, той не хоче сам мати таких товарів і другим не хоче [illegible] їх мати.

• • •

Хто агітує за консерватистами, тому заплатили консервативні доляри, а такий чоловік за доляри продасть і рідного брата.

Вісти зі старого Краю.

Виборча реформа зближаєсь щораз до здїйснення. Вироблено новий проект, де надано Українцям немного більше вволені. Одначе деякі польські часописи та [illegible] і тепер ще накликують до борби з виборчою реформою. Полякам не може в голові помістити ся, як се можливо, щоби хтось ограничав їх котеперішні права. Щире і подібніше про се в слідуючім числі.

• • •

Людність Галичини по довгім [illegible] коли царево війно почало [illegible] Та [illegible] були другі клопоти. Весна, поле несоране, [illegible] чим. Вправді [illegible] дістануть запомогу, та чоловік [illegible] стане запомогу. Звичайно люди не знають [illegible] за тим [illegible] до не трохи. [illegible] та темнота, яку [illegible] культурним [illegible]

• • •

Розпадено тепер широку агітацію за еміграцією до Канади, роблять се ман. компанії, які потребують робітників.

• • •

Російський урад заберає ся щораз сильнійше переслїдувати Українське житє. Заборонює укр. відчити, представленя, переслїдує газети, а недавно сконфіскував 200 образів Спасителя й Богородиці через те, що одежа на образах прикрашена була укр. вишивками. А такі образи є в Київскім соборі і урад їх не конфіскує. Рос. урад заберавсь тепер скріпити поліційну сваву по всїй Росії.

Вісти зі сьвіта.

На европейскім горизонті прояснюєсь. Хмари, що були зібрались, розійшли ся. Австрія й Росія погрози розпускають військо. Одначе Австрія збільшає воєнний стан на час супокою.

Зате в Азії може вибухнути війна. Хіни і Японія звязують ся в союз, щоби в подїй справі йти разом. Війна може вийти в за Манджурії. Росія попивши в сю війну, мовляв вийти на [illegible] недавно з Японією.

На Балкані війна ще не скінчена. Чорногорці вийшли Тарабош. Вислали они 200 людий вперед, які кидали бомби і так дістали ся до твердині. Тих 200 згинули від бомб, які самі кидали.

В Бельгії заносить ся на великий страйк. До деяких вугляних околиць вислано військо поки що страйк роз[illegible]

СУФРАЖИСТКИ

Провідницю суфражисток пані Панкгурст засуджено на 3 роки вязниці. Та її послушниці грозять що зачнуть робити тілько клопоту, будуть так завдавати нищени майна, що урад мусить єї випустити. Они загрозили судді, який судив пані Панкгурст, що убють єго. Всї отже сподїють ся, що арештовану увільнять невдовзі, тимбільше, що оне в арешті проваджуть голодовий страйк. Послїдними [illegible] суфражисток, де они уживають навіть бомб, тими добре непокоять ворогів жіночого права. Добре борють ся з загряничним ворогом, але з домашним тяжко, та ще з такими як мінїстер [illegible]

На 13 літ засуджено Германа [illegible] в Липску, в Німеччині за шпіонаж.

З ОТАВИ.

Нїхто не сподївав ся, що справа 35 ох мільонів потягне ся так довго. Парламент стратив на ню більше як два тижні і нїчо не вона. Опозиция (противна сторона, лїберали) завзяла ся на мур не допустити до того, що правительство хоче. Не могучи довести [illegible] переломати, що такий [illegible] [illegible] натоже думають сильно перепертн свій бал. Та дарма [illegible]

ПОЛІЦІЯ СТРІЛЯЛА.

В Auburn, N. Y. підчас заворушеня страйкерів поліція стріляла і покалічила шістьох. З тих двох смертельно, а між ними одну жінку.

ЗАМАХ НА ЦАРЯ.

В Петербурга доносять, щб сході виконано на царя замах. Іменно коли царска пара їхала отвертим возом через Невский проспект до казанського собору, продер ся через військовий дворад якийсь мужчина в офіцерскім одязі і кинув під колеса царского воза величезну коверту. Побачивши се комендант черкеской прибічної сторожі царя два рази затрубів на тревогу, сторожа кинула ся на нинного офіцера і усунула єго поза військовий дворад. Відтак отворено з великою обережностю кинену коверту, де — як кажуть — була якісь вибухові матеріяли.

ЗВІРЯЧІ ПОШЕСТИ В ГАЛИЧИНІ.

Після урядового звіту за тиждень від 1. до 8. марця с. р. проявляли ся ознаки звірячих пошестий в Галичині ось які: Пошесть у безрог в 16 місцевинах, де було зараженних 78 загород. Сказенину стверджено в 21 місцевинах з 35 зараженими загородами, холєру дробу в 5 місцевинах з 29 загородами і сверб у коний в 14 громадах з 18 зараженими загородами. Дальше стверджено вуглик в 14 місцевинах з тілько само загородами, ромицю безрог в 8 місцевинах з 8 загородами, посетину в 4 місцевинах з 6 загородами, [illegible] в одній громаді з одною загородою і паршу [illegible] в одній громаді. [illegible] появила ся знов [illegible] в [illegible] і в новосандецкім повіті, по одній загороді в громаді і [illegible]

ВИДАТКИ БОГАТОЇ ДАМИ.

Пані Фалленберг внесла в новойорским суді проти свого мужа мільонера скаргу о зворот половини мільона корон, які вона видала на свої потреби за два остатні роки, відколи не живе разом з мужом. В рахунку долучених до скарги стрічаємо такі позиції: три подорожі до Европи 150 000 К, мешкане в новойорскім готели 35 000 К, утримуване двох автомобілїв 50 000 К, толєти 100.000 К, забави й обіди в ресторані 50 000 К, лікарі і масажистка 10,000 К, дома до товариства 34,000 К, [illegible] 6000.

Що то коштує панське житє. Цїле село бідних прожилоб рік „по панськи“ тим, що пані видасть річно на прожиток своєї одної особи.

ОТ ПОДАТКОВЦІ!

На випадок німецької війни [illegible] тить бо на воєнний фонд податок від 37 мільонів долярів, бо на тілько оцінюють маєток цісара. Дальше князь Саксе-Альтенбурга від 15 мільонів, пані Круп (фірма Крупа виробляє воєнне оружє) від 70,750,000 дол., князь Генкель-Доннерсмарк 63 міл.; барон Ґольдшмідт-Ротшільд з Франкфурту 40 міл.; і князь Уесту 25 міл долярів.

ВРАТУВАВ КОНЕЦЬ НОСА.

В Німеччині підчас поєдинку студентів одрен другому відрубав конець носа. Скалічений сейчас взяв відтятий ніс в рот і побіг до шпиталю. Тут вийняв відтятий ніс, який єму сейчас пришили і він пійшов до дому. Теплота рота вратувала відтяте тїло від завмертя.

ПЕРЕД ВІЙНОЮ НА ДАЛЕКІМ СХОДІ.

„Колокол Москви“ доносить, що в Манджурії настав справдїшний переляк воєнний. Вибух війни з [illegible] уважають загально неминучим.

ВІСТИ з ВІННІПЕҐУ.

В суботу 5 с. м. амат. кружок „Воля“ відограв представленє „Ой не ходи Грицю та на вечерниці“. Публики було повна тисяча осіб.

Аматори виявились знаменито. Ролю Гриця грав д. [illegible], ролю Марусі д-ка Ферлеєва. Обі ці ролі відограно як краще не може бути. Також д. Горіненко (Хома) виявив ся дуже добре. Нічого казати і про других аматорів й аматорок. Гуртові сцени, сьпіви, все те рівном робило як найліпше враженє.

• • •

В неділю 6. с. м. амат. кружок М. [illegible] дав концерт в память Т. Шевченка. Велика Ґренд Опера театр був повний. Вечер випав середно добре, беручи по силах кружка. Знаменито віддекламувала панна [illegible] „Катерину“. Хиба краще вже й не можна декламувати.

• • •

Всї три амат. кружки ладять ся тепер до представлень. Треба зауважити, що робота кружків поступає щораз краще і успішніше. Самі набирають вправи і сили, а також і суспільність наша щораз більше интересуєсь їх роботою, що є великого значіня для товариства.

• • •

Вінніпеґським театром хочуть заказати в неділю уряджувати які будь збори, концерти, чи що, на яких збирають колекту. Коли б се сталось, та шкода для нашого народу булаб велика, бо всі дотеперішні недільні вечери перервалиб ся. До сього не можна допустити. Тут не робить ся культурна робота і зібрана колекта йде звичайно на заплачене гали, а [illegible]

Драматичний кружок Івана Котляревського в Вінніпеґу відограє дня 19 б. м. театральну штуку:

„Сватанє на Гончарівці“

в гали „Grand Opera“ кор. Джарвис і Мейн. Чистий дохід призначений на народні цїли. Початок о 8. год. вечером.

• • •

В EMPRESS ТЕАТРІ.

Одною з передових штук на слідуючий тиждень буде „Piano Bugs“. Ся штука здобула собі славу на Нюйорскій сцені і тепер всюди дуже цікавлять ся. Виступають в ній 4 хлопців і 5 дівчат, що будуть підчас продукції грати на фортепанах. Зрештою, годі всього описати — єго можна лише видїти.

Друга штука — хлопоти з сторожем — надто інтересна своїм змістом.

Інші штуки, яких тут не вичисляємо на сей раз, входять в програму гри, в при усіх короткой буде мав своє значіне. А що до музики, то певно она не заведе. Сего тижня буде грати класичні музичні композиції.

Маленька просьба.

Хочу поселитись в Б. Колюмбії.

Прошу Вппов. Читачів Кан. Фарм. подати мені найвідповіднїйшу місцевість в Брітіш Колюмбії, де є добре підсоне, здешево рівна, школи, почти і зелїзної дороги. Я хочу в Брітіш Колюмбії поселитись. Прошу отже мені порадити таке, не дороге місце, за що наперед щиро дякую.

З поважанєм
N. Lachmanec
Woodlands, Man.

ДО КАНАДИ!
КРАЯНЕ:
Як хочете спровадити краянів або приятелів до Канади купіть для них у нас як найскорше шіфкарту і вони приїдуть на весні якраз, як робота отворить ся.
На весні дуже повні шіфи і як тепер не купите для них шіфкарти, то вони будуть мусїли довго чекати і не приїдуть аж в літі.
Шіфкарта з КРАКОВА до ВІННІПЕҐУ коштує тепер $51.90
Так як знаєте ми посилаємо гроші до краю найскорше і найбезпечнїйше і так, що люди дістануть рівні гроші.
Почта і виміна коштує разом лиш 2 центи від $1.00.
Люде, котрі не в Вінніпеґу можуть до нас присилати гроші або таки разом з адресою в краю, а ми вислемо і рецепіс пришлемо.
Ми продаємо також шіфкарти до краю і міняємо гроші.
Продаємо марки крайові і канадийскі.
Наш офіс отворений від 8 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 8 рано до 9 веч.
ALLOWAY & CHAMPION Limited.
К. ҐЕНИК, менаджер чужинецького департменту. — 667 Main St. Winnipeg, Can.

„Канадийский Фармер“
Редактор: А. [illegible]
[illegible]
Адрес:
CANADIAN FARMER
Box 3058 Sta. B Winnipeg.

The Canadian Farmer
a weekly paper
Published every Wednesday at [illegible] Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
A. [illegible], Editor

Перед рішаючою хвилею.

Довкола видно метушню, чути покрики, галови, всюда лунають слова „вибори! вибори!“ Знак, що має рішити ся щось важне, коли во.

Та чи справді богато тих, що застановилиб ся поважно над сею справою.

— Ви куди куда? питає кум кума.

— Не знаю, а ви куда?

— Та я й сам не знаю.

— Не знати кудаб ліпше

От такі питаня, такі невині питаня ставить собі багатьох, не входячи в глубший зміст справи.

Що се вибори, нащо, кого вибирати, чому того, а не другого, які будуть наслідки переваги одної, або другої сторони?

Отсе питаня!

Для фармера справи фармерські повинні стояти найперше на уваді. Отже треба себе запитати „Котра партия більше робила, або старала ся зробити щобудь в користь фармерів?“

Фармерська машинерия, отсе головний сук фармерського житя. Ще не виплатив одної машини, а вже й вописувались і ти купуй другу.

А ціна їх немала. Правда, можнаб з за границі спровадити богато тамше, та на порозі з чужого краю в нам стоїть митар, що бере від нас солону оплату за те, що нас пропустить через границю. Се за те, щоби ви не біляли купувати за границю, а купували в тутешних фабрикантів, чи продавців платячи що они лише хочуть.

Дальше, ми не лише купуємо, але і продаємо, отже так само сей митар (цловий закон) не позволяє вам продавати кому хочете. Значить, треба би сю перепону усунути, бо она фармерам лише шкодить, а помагає богачам.

А чи забирав ся хто усунути ї? Так! Се були ліберали, бо консервативти власне були проти сього, проти ресипросити, як таку вільну торговлю називали. Хотіли ліберали внести се цло, та не вмогли лише тому що боялись консервативти [illegible]

А сесі справи великого значіння. Недавно читали ми в Кан. Фармері статейку „Інтересничка,“ де описано було, як на стейтськім ринку ріп для Стейтів, а для Канади, де так неправо мали ся той кавик, який відбуває ся в нас під охороною консервативного правительства.

Се просто наруга з тої свободи, яку в нас толкують ся.

Тому й не диво, що ми платимо за тутешні товари так сильно, а тутешні фабрики післали до Стейтів свій товар і вандатним нас, продають его там таньше, як вам тут. Кількож то они на нас заробляють? Певно більше ніж подвійно.

І ще чимало чого.

Консервативти всегда [illegible] і російські такі, бо власне всі царські прихвостні се консервативти. Консервативти нема поступовців. Хто хоч трохи читав, та видів чорне на білім, як кажуть люди, і й знає, що вільний поступовий чоловік на цілій земній кулі не назве себе консервативтом. Він ліберал, ліберально (свобідно) думаючий чоловік.

Отже подумайте добре тепер, коли така важна справа має рішати ся. Мусимо спільно йти з тими, котрі йдуть туди, куда нам вийде з того користь. Нас мусить інтересувати головно матеріальна сторона, бо від неї зачинаєсь наше щастє, або нещастє.

Ось тому повинен оден другого заохочувати, щоби йти спільно, щоби голосувати як оден за нашими прихильниками — за ліберальними кандидатами. Хто вам що каже, ви слухайте, але свій розум майте і робіть як вам диктує матеріальний фармерський інтерес.

Альб Фар.

Значіне опозиційної борби в Отаві.

Декто може думає, що обструкция в Домініяльнім парляменті, се лише от собі забава політична партий, — але так воно не є. Обструкция — яку сьміло можна назвати борбою і то дуже важною для теперішньої пори, має велике значіне і то не лише для теперішньої канадийської людности, але й для грядущего поколіня.

Теперішна справа фльоти є найбільшою справою канадийської політики від часу конфедерації (злуки всіх канад. провінцій в одно стальне тіло). Справа ся є важним конфліктом, що змагає значної борби до самого кінця — і котра перед тим нім закінчить ся, покажуть ся, що зробить такий ясний і чистий простір між консерватами і лібералами якого не було в Канаді перед пятьдесятьома роками.

Сей новий конфлікт буде означати також і те чи дальший поступ Канади має тривати в напрямі само-управної нації в злуці з Імперією, чи може має взяти оборот централізація власти в столиці Імперії, себто в Англії.

Ми є проти полісе централізації і сподіємо ся, що ліберальна партія побере сей напрям централізації успішно тоді як він є початком. Конець такої централізації в роді дарованя буде далеко рівний, а до того шкідливим так для Англії як і Канади. Що воно справді так є, докази перечитають вони, читачі в свій час. Ми лише тепер остерігаємо „Не лайно вкорінювати ся злу, а де умертвити його в зачатку тоді, як зародець ще не взмав, не вміцнів.

* * *

В р. 1909 обі партиї Канад. парламенту згодили ся одноголосно на те, що мають ся будувати постепенно канадийську фльоту тут в Канаді під надзором і контролею канадийського народу. Резолюцію сю було ухвалено специяльно проти якоїб там не було контрибуції (дачі) і тоді то власне теперішний премієр Борден і п. Фостер як найусильнійше протестували в своїх промовах проти [illegible] і заявили ся за будовою канадийської фльоти, бо тоді нам фльота для Бордена була близькою.

Коли минувшого септембра консервати на чолі Бордена взяли перевагу [illegible] політичного [illegible] і Борден по тушій побіді поїхав до Льондону то вже вернув ся назад з тим, що нам фльота ему не була близькою, він переконане своє положене в Льондоні наче продав, чи нам промив на 35 міліоновий дар. Но нашому такі [illegible] не цілими мати в політичному житю місця, бо вони руководить ся так навсїй із народні обовязки нічого не обходили. Вони живуть для своєї власної слави і особистих амбіцій. Коли що й роблять для народу то се також для своєї слави і добра своєї маленької партії.

* * *

„Чи справді консервативна партія „є малою в Канаді?“ Інаше про неї не можна й висловити ся. Коли поспольти всіх тих, що є з переконаня консервативи і віднеслити всіх з поровал, цигарових, обсаднових і грошевих, то при консервативній партії лишають ся в малім числі самі патентовані консерватисти.

Ну і скажім тепер як можна таку партію назвати інакше, Мала канадийсько-консервативна партія з временним грімом і кінцем.

* * *

Перед тим нім би мали наступити дійсні вибори, або апеляція до народу в справі 35 міліонової затрати на школу канад. людности, ліберальна партія буде уважно домагати ся розділу нових виборчих округів на підставі конскрипції 1912 р. Розумієть ся, що консервати бояться сего наче вогню, бо вони знають чим то пахне. Коли стане в Західній Канаді більше виборчих округів, тим тоді людність заходу буде сильнійшою постояти за своїми справами, який бран так відчуває ся і тим він їм досипає не досипає, але відриває від губи, те що малоби лишити ся в запасі на чорну годину.

* * *

З Австралії наспіла окорій телеграма і говорить про те, що коли премієр Фішер сказав на початок політичної кампанії, що він задумує будову кілька воєнних кораблів, його заяву привітали гучними оплесками, бо се причинить ся до своєї цілої австралійської фльоти.

Треба пождати довший час нім канадийці пізнають ся того, аби одобрити таку саму заяву премієра Бордена. Вони мусять про такі оплески забути або діждати нового премієра.

* * *

Там що на тім знають кажуть, що на устроєне тих варстатів де малиб ся будувати кораблі канадийської фльоти, потрібно 15 міліонів долярів. Цифра дуже богато наминена, та щой причинена. Колиб навіть мало видати ся на варстати кілька міліонів дол. то ми знаємо що се виллє ся для Канади і що часть гроша піде в кешені канадийского робітника.

Консервати хочуть дати Англії 35 міліонів на будову трох дредиавтів, але англійські заведени будови кораблів такі перетяжені роботою, що на будову трох дредиавтів треба чекати кілька літ.

Фарма на продаж, або в заміну за проперти в Вінніпегу.

Фарма 160 акрів, 80 акрів випроблені землі в осени все зорано, 30 акрів зафенсовано не знововано. 40 акрів гарної сіножати, 10 акрів молодого ліса. Нова хата 24 х 16, стайня 32 х 16 на 20 штук худоби, добудована стайня 32 х 9. Щойно побудований шпихлір 20 х 16. Шопа на машинерию 35 х 16. Курник 16 х 12. Всі будинки в добру і під гонтем. Пів акра города коло хати і зафенсований 12 щеп., агрест, малина і пр. Оден акер зафенсованого города на пасовиску. Керница передатою найкраща вода. Коний 5, (дві кобили з конями), рогатої худоби 6 штук, 5, свиней, 90, курий. Вся машинерия і то нове. 2. вози, бога, сани, плуги, 300, бушлів вівса, пшениці на насіне — $700 морґичу на 50 лят рата. Всю господарку спродам за 5000, готівкою, або заміняю за відповідні проперти в Вінніпегу. Старі люди не годні собою подумати так то господарства. Зголошувати ся по близші інформації до:

E. M. Glowa 698 Manitoba ave Winnipeg Man

Всенародна Канцелярія
ПІД УПРАВОЮ ДИМИ, КИШЛЯ і КОЧОРЕК.

ПРОДАЄМО шифкарти на равні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найліпші найскорші кораблі.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всіх судах цивільних і карних, так в старому краю, як і в Канаді, справи спадкові процеси і військові.
РОБИМО повномочія, контракти купна і продажі акта таврованя, скрипти довжні і иньші документа, легалізовані через Ц. і К. конзулят.
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо до [illegible] тут і в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, доми фарми в місті і на провінциї.
ВИСИЛАЄМО гроші зі всі части сьвіта, скоро і безпечно.
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай пише докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінциї.
АСЕКУРУЄМО від огню, нападків і на житє.
ЗА ВСІ справи переведені в нашій канцелярії гарантуємо.
У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіть і приходіть на адресу
WSENARODNA KANCELARYA
J. G. [illegible], нотар
Телефон Garry 2286. 215 Logan Ave. Winnipeg, Man
[illegible]

ПОЗІР!
23 24 25
22 2[illegible] 26
21 2[illegible] 27
ФАРМА ДАРОМ!
ТІЛЬКО [illegible] ДАР
[illegible]
Пишіть на адрес:
[illegible] DEPT. 6
[illegible]
NEW YORK, N. Y.

Найстарша Однока Руска Фірма в Вінніпегу
БЮРО АДВОКАТСЬКО-НОТАРІЯЛЬНЕ
ВИРОБЛЯЄ [illegible]
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ [illegible]
ПРОДАЄ [illegible]
ПРОДАЄ шифкарти [illegible]
ВИСИЛАЄ гроші [illegible]
[illegible]
АСЕКУРУЄ від огню і на житє;
ПРОДАЄ І КУПУЄ реальности в місті і на провінциї;
Управителем сеї фірми є М. В. Слобода, руский нотар.
СВІЙ ДО СВОГО.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
641 Main Street - Winnipeg Man.

НАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ
під управою пп. Арсенича Волинського і Сп-ка
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всіх судах [illegible]
РОБИМО повномочія, контракти купна, продажі [illegible]
СТЯГАЄМО довги і спадки [illegible]
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, доми і фарми в місті і на провінциї.
ПРОДАЄМО шифкарти [illegible]
ВИСИЛАЄМО гроші до всіх частий сьвіта скоро і безпечно.
ХТО ХОЧЕ продати свою фарму скоро і добре, [illegible]
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінциї.
АСЕКУРУЄМО від огню, нападків і на житє.
ЗА ВСІ справи переведені в нашій канцелярії гарантуємо.
У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіть і приходіть на адресу
NARODNA KANCELARYA
Phone St. John 2300 - 845 Main St. - Winnipeg, Man.
[illegible]

$26.00 З ЕВРОПИ $26.00
[illegible] корабельної компанії Уранія
Роттердам до Галіфакс
[illegible]
Тепер [illegible]
Canadian American Steamship Agencies
MINEAPOLIS MINN. U. S. A.
[illegible]

Міжнародна Канцелярия
Для адвокатських, нотаріяльних, старокраєвих і канадийських справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).
ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна — продажі, легалізовані через конзулят,
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через перворядних адвокатів в Старім Краю.
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, себто увільнення від вправ, контролі і асентерунку.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на рівні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінциї.
[illegible]
Години урядові від 9 рано до 6. вечером, а для тих котрим занятє не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 по вечері.
Всякі інформации даром, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАР.
834 Main str. Winnipeg, Man.

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
МИРОВИЙ СУДІЯ І НОТАР
Канцелярія Нотаріяльна і Агенція Корабельних Ліній.
ВАЖНЕ! ТАНА ШИФКАРТА — НА КОРОТКИЙ ЧАС
З КРАКОВА — ДО ВІННІПЕГУ Тільки $46.90
ЗАМОВЛЯЙТЕ СЕЙЧАС.
В нашій Канцелярії полагоджуємо всі справи старокраєві, як також і Канадийські. — виробляємо повномочия, контракти, скрипти довжні, Акта Нотаріяльні, протоколи і т. п.
В справах краєвих заступають нас найлучші правники в Краю
[illegible]
Адресуйте
Kancelarya Notaryalna
266 Main St. Телефон [illegible] Winnipeg, Man.

Руско-Американска лінія
[illegible]
Курск — [illegible]
Пер — [illegible]
[illegible]
A. E. Johnson & Co
27 Broadway New York, [illegible]

ПОШУКУЮ свого брата Манолія Гуцуляка з села Добуминці, пов. Чернівці Буковина. Минувшої весни, виїхав з Форт Франсес, а тепер не знаю де. Хто би що знав коло Вінніпегу. Хто би по дав сео адресу, дістане 5 дол. нагороди. Писати до.
Sam Huculak, Box 67. Fort Frances, Ont. (15)

ПОТРЕБА учителя до [illegible] ч. 1704, платня $60 місячно. Учити може 6 місяців. Зголошувати ся до Julius Androchowicz, Sec. Treas. Vonda, Sask (18)

ПОШУКУЄ двох своїх братів, Георгія і Дмитра, щоби зголосили ся на адресу: Maria Czeporska, Box 35, South Fort George B. C.

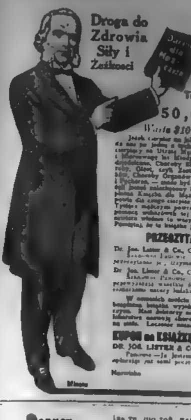

Droga do Zdrowia Siły i Żeśkości
MĘŻCZYŹNI
możecie być
WYLECZENI
Ta Książka Powie Wam Jakim Sposobem.
50,000 BEZPŁATNIE
Warta $10 dla Każdego Cierpiącego Mężczyzny.
[illegible]
PRZECZYTAJ, CO MÓWIĄ OI MĘŻCZYŹNI.
Dr. Jos. Lister & Co., Chicago, Ill. Hollsople, Pa.
[illegible]
Dr. Jos. Lister & Co., Chicago, Ill. Pittsburg, Pa.
[illegible]
KUPON na KSIĄŻKĘ BEZPŁATNĄ—PRZYŚLIJ go DZISIAJ.
DR. JOS. LISTER & CO., P. 915 — 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
[illegible]
Nazwisko
Miasto Stan

Дописи.

Alsask, Sask.

ЖЕРТВА ПИЯТИКИ.

Сталася тут 28 м. м. така нещасна подія

Гриць Дацків робив тут на арені ще від 15 січня і доволі любив попивати алькогольні напитки. Роботу покинув 28 м. м. таке тоді заволів собі напити ся досхочу. Відтак забравши свої річи пустив ся в дорогу до Саскатону. Та ледво віддалив ся 4 милі від міста, як его зловленик вечірнякий поїзд і найхавши на него зміяв на місце.

Тіло его поховано в найближчім місточку Марленго, Саск. Небіжчик походив з пов. Бродського, села Олесько. Хтоби хотів щось близше про него розвідати ся, нехай пише до

J. Martyniuk
Box 142.
Alsask, Sask.

ЖЕРТВА ЗИМИ

Минувшої зими Василь Мелешко який перебував на фармі близько Арборг, вибрав ся на фарму пошукати дерева на будову. Йдучи взяв з собою рушницю, щоби щось ще вполювати.

Пізно зайшов далеко в ліс, заблудив і так блукав цілу ніч і аж другого дня прийшов до дому. Та прийшов з відмороженими ногами так, що его брат мусів відставити до Вінніпегу до шпиталю. Там ему поотинали обі ноги повисше літок. До сего часу перебуває він в шпиталі і вже одна нога его злічила, а друга ще ні. Мелешко походить з Мостиського повіту, з села Маньова.

Приходить ся тепер ему звертатись до добросердних людий з просьбою о поміч, щоби міг собі штучні ноги купити, що будуть коштувати понад 200 долярів.

Хто би отже міг і хотів зволить надіслати щобудь, хочби і маленький даточок на адресу

Fedko Meleshko
Arborg Man

Lizard Lake, Sask

ДБАЙМО ПРО СЕБЕ.

Довідав ся я, що Жиди заперили д. Теминицького за те, що той написав свої погляди що до Жидів і наших народних справ.

Справа се важна і ми не повинні ї пропустити не застановивши ся близше над нею.

Чи Теминицький мав рацію писати таке, як написав? Я думаю, що мав.

Живучи 9 літ в Канаді я навіть торгував в Англійцями. Та коли я загостив до Редсон Саск. тут облесні слова знабили мене до жидівського склепу. Купив я дещо, та коли приїхавши до дому оглянув я добре товар, я побачив, що він гнилий. Коли я опісля хотів віддати, то він не прийняв. Такого товару я ніколи не дістанав в Англійських склепах. Там всьо на слід.

Опісля знов я зайшов до тогож склепу, та кілько ганьбо я чув на наших людий. І самі і такі они, та не лише тут, але і з старім краю.

Коли я сказав, що той жид, як і богато других, з наших людий доробили ся маєтку, то він сказав, що не з наших, а з Англійців доробив ся маєтку. Я маю 30 тисяч обороту і все те з Англійців, казав він, а наші купили за лиш 3000, та і се пропадає.

Та чи так оно? Ми знаємо, що жиди пхають ся всюди між нами нарід, а не чужий, значно дальше, як зачинають між нашими в нічим, а опісля доходить до десяток тисяч.

Отже що нам робити?

Найперше треба прийти з помочою Теминицькому, а там дбати більше про себе, про свої склепи. Дам своїх нема, там, по моїй думці, краще купувати в анг. склепах, а тоді побачимо, чи від Англійців богато виторгують.

Антон Король.

— У Львові почала виходити місячна лікарска часопись „Здоровлє“ писана дуже популярно, щоб всі могли ї читати. Редагують ою часопись і пишуть в ній наші найкращі лікарі. До Америки коштує 2 доляри. Адреса редакції: Львів Підвале 7.

Практичні поради.

Не раз буває таке, що при колоченю масла „щось“ станеть ся сметані і ви хоч колотите і колотите, масло чомусь не хоче збивати ся. В таких випадку лийте ложичку меду на один гальон сметани і ви з результату прямо здивуєте ся. Таке приміщуване на завждя один молочар — ніколи не добить.

На випадок легкого кашлю візьмаєте кілька сочистих цибуль в цукром і той сік давайте до вживаня кашляючій дитині. Лікарство се в загалі помагає найбільше дітям.

Коли молода корова (по першім теляті) фиркає і не дає ся здоїти, пробуйте перевязати її поніж черево понад требет недалеко клубів, пасом або шнуром а потому починайте доїти. Переконаєте ся, що не буде фиркати.

Малиновий сік вживуваний до чаю помагає на легку перестуду. В гірших випадках треба випивати теплий чай з лимону і потити ся. Пів цитрини влушеної до горнятка горячої води, помагає подивляючі на гірку перестуду тоді як лаше ся до ліжка і добре спотить ся.

Треба уважати на те, щоб кімната була добре огрітою, бо нема гіршого від того як хорий перестудить ся вдруге при першім лічению на перестуду.

Треба найбільше уважати на те, аби перестуда не було степеновою і доходила до чимраз більшого. В таких випадках треба зараз прошатати лікарства а той попрощати ся з сим сьвітом.

Бережіть своє здоровлє, бо воно є найбільшим скарбом на сьвіті.

Ті кури, що перебувають в зимі з найлучшим курником, повинні вже з літім найдальше в марті вже нести ся, розумієть ся тоді як добре їх годувано ся

Коли ви бачете що наші несучі кури мають червоні гребені і ковточки а не несуть ся, то се знак, що їм брак матеріялу до творення [illegible], тому зносите [illegible] недостатком [illegible] „Крушки [illegible]“.

ПРОХОДИ В ЗДОРОВЛЮ.

Уживайте як найбільше проходів в будете почувати себе все добре — сказав лікар до знаменитого хорого чоловіка причини безсонного сидженя.

Особливо ті, що мешкають по містах і примушені безнастанно при заобуванню наступного сидіня, повинні уживати з свіжого проходів хоч два рази на день. Для працюючих умово, проходи бувають наче цілющим ліком роз'ємних думок Проходи настроюють і приверта ють людину до нормального стану, — проходи — одним словом, можуть заміняти як найдорожі лікарства лише треба вміти їх оцінити в будете з ласкі тих дорожити проходами більше чим „вміцнячим“ лікарством.

Грецькі фільософи, люди чували найбільше проходи, бо в них продумували ся в тім часі такі думки, що зберігано їх як найбільші скарби і передавано поколінам.

Одним словом, проходи є чи не найпотрібнійшими в житю з так легкі до оповідання і так богато принесе ли би людині користи.

Нині колиб дітей привчувано до проходів, то діти в шкільнім віці не терпілиб так богато з причини вастого організму що є часто перемінюють ся довго тревкої недуги.

КІНЬСКА СТАТИСТИКА.

Всіх коний що вивезено і ввезено до Вінніпегу протягом 1912 р. було 27,302 штук. З того 15,820 привезено зі всхідної Канади, а 4,097 зі Злуч. Держав З західної Канади, а саме від тамошних властителів стад, ввезено лише 3,421. Вартість всіх отсих коний виносить приблизно $6,840,500 з того припадає на саму Манітобу $815,750.

Число отсе є далеко більше чим 1911 р.

На одно тут треба звернути увагу, а саме на те, що більшість проданих коний у Вінніпегу походить з Онтеріо, де як відомо є тепліше чим в західній Канаді і тамошні коні призвичаєні більше до теплішого клімату, на що при купні коний треба звертати як найбільшу увагу. Відомо врешті, що при не відповідним поживаню, коні походячі зі всходу найбільше тут гинуть.

ДЕ Є? — Андрій Боднар, що мешкав під ч. 50 Айкінс, 30 Полсон і 87 Атлянтик ул Вінніпег Адресу його на лежить подати до ред. „Кан. Фармера“.

Хто передплачує щоденну часопись „Діло“, що виходить у Львові, Ринок ч. 10, той знає що дістаєся в цілому сьвіті, особливо в старому краю і в цілій Европі Редакторами „Діла“ є найкращі публіцистичні сили, тому матеріял як найдобірніший. До того кождий передплатник, що приплє річну передплату в сумі 9 дол., дістає ще дуже цінний тижневий додаток „Надія“.

„Діло“ повинні мати в себе всі товариства і читальні.

Газету треба платити все-да наперед.

[illegible]
B. Sulkowski & Co.
22 Belmont Ave.
Newark, New Jersey.
[illegible]

Телефон [illegible]
ALBERT L. GOODSTONE B. C.
Адвокат [illegible]
що говорить по руски
[illegible]
640 [illegible] St. W. Vancouver C.

ДОБРУ ПЛАТНЮ —
[illegible]
MOLER BARBER COLLEGE
Cor. Pacific Ave. & King St.
[illegible]
Winnipeg

Дуже поплатне заняте для кождого!
Вечером по щоденній роботі можете в легкий спосіб заробити 20—30 долярів на тиждень, напишіть лист і пришліть 2 ц. марку на відповідь, а отримаєте інформації
Адреса
Dr. John Chmielnicki [illegible]
[illegible]
Somerville Mass.

Шукета
T & B
папіроса
не клеєні.

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd.
. 707 Main St.
Phone Main 1106. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпегу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменше 20%.
[illegible]
— Ми висилаємо С. О. D. —
[illegible]

Dr. B. GERZABEK,
ОДИНОКИЙ ЗІ СТАРОГО КРАЮ РУСЬКИЙ ЛІКАР В КАНАДІ
[illegible]
415 417 Pritchard Ave. Телефон [illegible] Winnipeg, Man.

Сидіти з жінкою про огни земної ночи, із доброю люлькою і сірниками, є дуже великою роскошию.
Тому, бо я знаю, що сірники
EDDY'S SILENTS — є добрі
Вони є — БЕЗПЕЧНІ, — ПЕВНІ, — ТИХІ.
За кождим разом потерть а вони огонь.
THE E. B. EDDY COMPANY, LIMITED
HULL, CANADA.

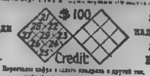

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА.
[illegible]
$100 нагороди для Вас.
$100 нагороди для Вас.
[illegible]
FERTILE LAND DEVELOPMENT CO.
[illegible] New York

Руска Лазня
[illegible]
256-266 Jarvis Ave. Winnipeg.
Телефон St. John's 519.

LIMO DRUG CO.
наслідники по
Rogers the Chemist
603 Main St. Winnipeg, Man.
Лише за два центи Ви можете дістати один наш Каталог зaром Збірник сили, здоровля і довговіку. Альманах від всякого рода слабостий.

За дрібні оголошеня, як пошукуваня за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00

UNION BANK OF CANADA
Резервовий капітал понад $ 8,000,000
Активи разом „ $56,000,000
Ощадности Сей департамент одержує цілу вашу увагу. $1.00 початком приймається як вкладки щадничі
Моні ордери продаємо платні зі всіх частях сьвіта.
North End Branch
A. F. Schimnowski Cor. Selkirk Ave. & Salter St.
Менаджер. WINNIPEG, MAN.

[illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Тел. Main 2510

VEGREVILLE
Купуємо живий дріб кількиб не було після 1-го Октобра
ЗА ГОТІВКУ
Приносіть тільки товсті і добрі штуки. Худих і дрібних штук не хочемо.
Платимо найвисші ціни за товсті штуки.
Кури, Качки, Гуси, Індики.
Province Produce Co. — Vegreville.

РУСКО-НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпегу.
Специяльне лічене недугів хороб (сифіліс, триперу і т. п.) і внутрішних недуг і уролїя.
Лічене і новійше лічене сифіліса „606" проф. Ерліха.
Лічене полового безсиля. Лічене всяких мужеських хороб (равматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс: 483 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

Стінний Плястер з маркою „EMPIRE"
є ліпший ніж всякий інший, якого не можна купувати. Купують его більше ніж який другий задля его знаменитої якости.
Пишіть за поясняючими книжечками. СТІННИЙ ПЛЯСТЕР. ДЕРЕВЛЯНІ ВОЛОКНА І ПЛЯСТЕР ДО ВИКІНЧЕНЯ.
MANITOBA GYPSUM Co. Ltd.
WINNIPEG, MAN.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
[illegible] ОНТАРІО, КВЕБЕК, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАН, АЛЬБЕРТІ І БРИТІЙ. КОЛУМБІЇ.

Авторизований капітал	10,000,000.00
Капітал вплачений	6,620,000.00
Резервовий фонд	6,620,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймає ся від $1.00 і більше і дораховує ся процент від дня вкладки. Видає ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕГСКА ФІЛІЯ R. G. LESLIE, Manager.
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

D-r RICHTER-A
—) СЛАВНИЙ (—
„Pain Expeller"
З до продажи також в Канаді по аптиках
Пакуночок, в якому его продає ся в сім краю, є тут представлений. Важне.
Він не має собі рівного в усуваню ревматичних болів, віднеучуваню м'язів і уздоровленю перестуди.
Коли не можете его дістати, пишіть по нього до складу Д-ра РІХТЕРА в Америці:
F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington St.
NEW YORK, N.Y.

ТЕПЕР ПРОДАЄ СЯ
6 МІСЯЦІВ СТАРЕ ПИВО
DREWRY'S BOCK BEER
найліпший з усіх весняних напитків
E. L. Drewry Ltd., [illegible] - Winnipeg, Man.

ХТО ХОЧЕ ЗНАТИ
1) Як прийти до маєтку в легкий спосіб.
2) Як заробити 3 сотки без жадного клопоту.
3) Як заробити близько 2 тисячі без клопоту.
4) Як бідний чоловік, замість платити високий рент, може дістати свій власний дім.
Ми маємо богато способів роблення грошей і скажемо Вам, як бідний чоловік може легко прийти до маєтку в кількох роках.
Ми не беремо ані цента за пораду, прийдіть тільки особисто до нашого нового бренч офісу на Порт енд а дістанете всі пояснення зовсім безплатно.
Офіс отворений щоденно [illegible]
Canadian Syndicate Investments Limited.
NORTH WINNIPEG BRANCH
407 Selkirk Ave. Phone St. John 1354

Народний Дім в Едмонтоні.

Вже два віча в Едмонтоні відбули ся в справі Народного Дому. Перше таке віче відбуло ся дня 9 марця, зараз по відїзді Преосьвященого Епископа. На сім вічу обговорювано безідеально чи Народний дім має бути злучений з церковною властию. На останок вирішено ся значною більшостю голосуючих, що проява в такій патріотичній справі зазуть Русини Греко-католики під охороною нашого Преосьвященого Никиты Будки, епископа Канади.

Друге віче відбуло ся дня 23. марця, на котрім по промові п. Кокури і п. Головача приступлено до вибору комітету.

Вибір відбув ся в слідуючий спосіб: на голову іменовано пять осіб, а котрий дістав більшість голосів п. Сила Кокура, заступником голови п. Семен Головач, касієр п. Теодор Чичка, секретар п. Михаїл Білінський. Також назначено на колекторів і колекторок слідуючі особи п. Василя Сендика, Петра Головача і п. Григорія Демкового. З дівчат, панну Анну Татарин і панну Емілію Чичку.

На закінченю відсьпівано „Щесть нам Боже" і „Ще не вмерла Україна," по чім розійшли ся домів.

Брати Русини!

Ми вступивши на сю землю відчуваємо всегда недостаток патріотичної науки. Потреба рідної просьвіти і науки одної руської сімї, котра є так велика, як жите народне. Яку науку має наша руська молодїж в Канаді? В містах, дуже мало найде ся здорової молодїжи, більша часть нероства в простих забавах і пр. в пянстві, в бійках і на пустих танцях. Така молодїж приносить для всїх, ба і для фармерів руських, тільки сором. Яке потомство буде з такої неморальної молодїжи? Кождий знає!

Ми повинні вже стати в обороні своєї чести. Треба нам довіря і в злуці все робити. Громада великий чоловік, але слаб діле не... Треба розумїти відсоту тих, що не мають, ні чести, ні сорому і за гроші продають свою рідну кров. Такі старають ся внести незгоду до руської рідні, і тим треба показати їх хитрість не вірити їм, тоді они позна[ють] свій блуд і станут[ь] членами руської матери.

Едмонтонські Русини гадали все порозуміли і хотять ві всїм побратитись і назвати себе самостійними. Першими до такого діла були руські молодїж, яка старала ся хати почити представленя і сьпівана до почитанної науки нашого народу. Віддали старші навчали ся також рано і засновали читальню просьвіти ім. Маркіяна Шашкевича. Однак як видите з повищого гладання віч, що Едмонтонці бажають ціланостої науки. Що можуть знайти фармері сусідні користати, се є, народний приют, „Народний Дім" побудовати в місті Едмонтоні.

Хто розуміє вагу то охотно пожертвує на сю, бо знає, що тим способом поможе цілій руськії Українській суспільности і також собі. Хто пожертвує хотяй би найменьшу жертву на сю ціль, той стане ся членом

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, з бороди і доби не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробний до 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реєстрованім листі або почтовими марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненями, як его уживати.
Адрес: Dr BELAINE, [illegible] St., New York, N.Y.

сього народу, бо се не буде ... народу, але ... побудувать.

Тож весь Русько Український народ, а особливо в Альберті повинен спричинити ся до сего народного діла. Кождий повинен стати ся першим до сего діла, і ста ідея першо повинно здолючити ся з часописи Українськ[ої].

Жертви можна висилати на адрес секретаря або касієра.

Michael Bilinski
секретар.
157 Otter St. Edmonton, Alta.
Theodor Czyczka
касієр.
168 Curries St. Edmonton, Alta.
З глубоким Поважанем
Комітет Н. Д.

УВАГА РЕДАКЦІЇ.

Гарна річ „Народний Дім", та годно чи се за раз на місця підтягати сей під покров якого будь релїгійного авторітету. Народ один може мати таких авторитетів кілька, отже тоді такий „Нар. дім" є не загально народним, але домом тої части народу, яка признає сей, чи той авторітет духовний. Зрозуміло, що тоді противна сторона мусить старати ся о такий же свій Нар. дім і таких домів може побіч себе стати кілька. Наслідок такої роботи буде не найкращий. Релїгійні авторітети звичайно ворогують між собою і ею ворожнеч передають нешим братії, чи отже тоді буде йти до загальної науки народу?

Найліпше не тулити до Народного Дому того, без чого він любісько може обійти ся.

Фармерські передвесняні приладки.

Тепер, поки ще маємо сніг, кождий господар повинен старанно оглянути всі свої господарські приладя — плуг, борони, сівачку і пр., що потрібне буде зараз з весною, щоби не ладити тоді, коли пора на іншу роботу.

Кождий господар знає, які річи найбільше псують ся, отже повинен пристарати ся тепер тих річий, чи то штаби, чи шрубки, чи свірні, чи ключі до закручування шрубок, чи що друге. А то буває, що якась річ, що варта десять центів, попсує ся і чоловік зачне роботу в самий горячий час і біжить по сусідах, або їде кільканадцять миль до міста.

Також повинен мати при хатї гачки до фенсу, бо звичайно худоба часто перериває фенс, отже така річ придає ся часто.

Ще одно повинно бути в кождого господаря, а то: карболевий квас. Ніхто не може ручити, що его кінь чи він не скалічить ся, бо се річ, які дає припадок. Отже в кого є карболевий квас, той має вже перву поміч в такім випадку. Розпускає в воді замивює рану, а так уже можна подбати про інші потрібні лікарства, чи що. Також добре мати інші лікарства (пр. Білий лініment), щоби в потреб. все мати під рукою.

Що одначе до карболевого квасу, то треба уважати, щоби не попав ся в руки дітям, або щоби й ведений чоловік не ошибив ся. Бо в нас звичайне повно всякого як треба і дуже часто можна найти в коморі поміж поміч поза[ду] оцет, олиму, нафту, і пр., а що повинно бути все на осібне місце. А в нас вже були випадки, що або дитина напила карболевий квас і коли вже не напила, то бодай пообпікала ся, або бували випадки, де і старий чоловік через помилку замість чого другого випив карболевий квас. Такий випадок був ще не дуже давно.

КІЛЬЧЕНЯ.

Кождий осторожний господар робить в кождім насіню, яке має на весні сїяти, пробу кільченя. До сего є найліпша пора зимою. До такого кільченя продають по складах в містах всілякі прибори, але без тих можна обійти ся, бо кождий може сам собі їх зробити. Возьміть тарілю або яку миску посудину, положіть в нього кілька листків простої промокальної бібули так, щоби два краї тої листів повисали з тарілі. Потім відложіть ті краї до коробочки (а пр. від сарделів) з водою, таким способом буде бібула тілько води тягнути, кілько потреба до кільченя і прикрийте ону бібулою. Сей прирад положіть на тепле місце і доглядайте з часта, щоби наміp був вогкий.

Пилий спосіб є такий: В тарілю насипте дрібного піску, помочіть і заправайте добре. Потім возьміть кружочок, навертіть в нім сто дірок і повбивайте в них малих кілочки (коротких оштипків з сірників. Як сим кружком притиснете на пісок з тарілі, то в піску пробють ся сто дірочок. В ті дірочки понакладайте по зеренку. З сего можете пізнати яке ваше насїнє. Як на пр. на сто зеренець скільчить ся лише 75, то четверта часть насіня не придатна до сівби.

800 ДОЛЯРІВ В НОЗІ

Якийсь Іван Тенкович в Філядельфії На вибрав гроші з банку і збирав ся до Огайо. Та стало ся, що на него наїхав віз, чи автомобіль і убив. Поліція і своячка дармо шукали за грішми; їх найшов лікар оглядаючи штучну ногу, в якій небіщик заховав свое добро.

Ми хочемо звернути вашу увагу на факт, що найбільше заразливих хороб, таких як коклюш, дифтерія, скарлатина набавляють дїти тогди, коли вони перестуджені. Chamberlain's Cough лікарство вилічить дїтий від перестуди і зменшить сим небезпеку сих заразливих хороб. Лікарство се є славне з вилічуваня перестуди. Не має в собі ні опіюм, ні прочих наркотиків і можна їх сьміло давати дїтям. На продаж по всїх складах.

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Fai для [illegible]
[illegible]
National Company for Coffee [illegible] Philadelphia, U.S.A.
На продаж у всїх загальних складах

Христос Воскрес.
З нагоди Великодних Свят
МАЄМО ВЕЛИКИЙ ВИБІР
КНИЖОК
ДО ПОВЧАЮЧОГО ЧИТАНЯ НА ПІСТЬ.
Спеціяльно даємо до кождого замовлення $5.00 за $1.00 книжок ДАРОМ і пересилку оплачуємо сами.
Читайте і сповістіть других!

БЛУДНИЙ СИН — Великодні проповіди.			
О муці Ісуса Христа	20 ц.	Церковні пісні..	
Сім слів Ісуса Христа на хресті	35 ц.	Три Божі Слова	
Пізнане любви і милосердя Г. Н. І. Христа	40 ц.	Апостоли і Євангелисти	
Цьвіт з Назарета	.30 ц.	Небесний Вінец	
Фабіола	45 ц.	Історія церкви	
Псалтир	50 ц.	Вірність постійная	
Отче наш	45 ц.	Голови то добре	
Читана святочна	40 ц.	Житє Ісуса Христа з образками	
		Небесний Вінец	

Велика Біблія, 1078 сторін друку дрібного ... в матах шкіряну оправлена. $[illegible]
Новий Завіт по руски і англійськи, 784 сторін [illegible]
Путь Пілигрима [illegible] з того сьвіта в будучий сьвіт, з гарними образками [illegible]
Ілюстровані Жита Сьвятих [illegible]
Ілюстровані Жита Сьвятих, Великі [illegible]
УТРЕНЯ на неділї і сьвята цілого року [illegible]
ВЕЧІРНЯ і УТРЕНЯ на неділї і празники [illegible] з Каноном повиликим і Богослуженим стрічним, служба общим сьвятим і [illegible]
Воскресиник І часть 870 сторін [illegible]
II часть 1050 сторін [illegible]
Молитвеники в кістяній оправі по $1.00, $1 [illegible]
Листовий папір з образком і з желанєм на Воскресенє на Христове 12 штук з конвертами [illegible]
в 50 [illegible]
до родичів, жінки, брата, сестри і т. п. [illegible]
Посилайте сьвяточні желаня на почтових [illegible]

Маємо дуже гарні, пополочені з мукамн і Воскресенєм Христа і малюнками і руськими написами.
1 дозен лише 50 ц.

Образки, складані записочки дуже гарні по [illegible] і 30 центів.
Замовляйте зараз — і пишіть по Каталог Книжок та Інструментів, який висилаємо — ДАРОМ. —
Ruska Knyharnia
850 Main St. - Winnipeg, Man.
CANADA.

◆◆ СПІРІТУС, ВИНО і ПИВО. ◆◆
[illegible]
Всі почтові ордери полагоджуємо скоро.
Памятайте, телефонуйте або приходіть за нашою листою цін.
T. D. CAVANAGH, Limited
170 Higgins Ave., Winnipeg. Напротив C.P.R. [illegible]
Phone Main 2066

50 цент. ТИЖНЕВО.
[illegible]
SAUL BIRNS 117 Second Ave., Dept. 23. New York, N.Y.

Зламана.

ПОХОВАНІ 7 ТИЖНІВ, А ЖИВІ.

Давніше фурия з сніговою засипала богато овець на фармі около 8 миль від Кроф в Шкоції. Та недавно наступила відвилжа кілька овець, що вмирали в під снігу і заувивши що деякі були живі. Коли надобув, и бачив, що живих було дні і грамали ся довнить добре по 8 тижневим пості. Зараз почали їсти.

ВІЙНА ЧОТИРОХ СІЛ.

Перед кількома днями в горішнім Египті чотири села наново якесь непорозуміня вийшли на війну. Уставили ся в два табори і почали бити ся. Наслідок був такий, що четверо вбито, а 60 було ранених. Конець положила доперва поліція

ЯК ПАНОВАЛИ — ТО ПАНОВАЛИ.

Протягом 300 літного дому Романових російські царі брали з державних грошей, кілько лише хотіли. Не було ніякої листи, або закону, що обмежував би царську волю. Тепер царі дістав виконує 8 міліонів долярів річно, що виносить більше як по міліонові долярів на прожиток одної особи царського двора. Однаком треба знати що се діету встановив сам цар і дотичні закони змінив побільшити, коли захоче. Одним з 8 міліонів долярів (16 міл рублів), то не все царське добро. Цар посідає великі маєтки по всій Росії, а самі его посілости на Сибірі приносить річно 7,400,000 долярів, або 14,800,000 рублів.

Єднако справляли 300 літний ювилей свого панованя.

ЖІНКА, ЩО КОНТРОЛЮВАЛА 800,000,000 ДОЛ.

Кажуть, що жінки не спосібні до виконуваня вищих обовязків. Однаком на ділі справа стоїть інакше. Суперінтенденткою почтового щадничого банку була жінка Констанцію Скілі, яка виконувала нагляд і контролю над вісімсот міліонами долярів. Її робота була так вдоволяюча, що по її уступленю вже, уряд поставив на її місце рівном жінщину, панну Bochanan.

СУД І СПРАВА В СТАРИНІ.

Коли процес тягне ся у нас трохи довше, всї жалують „бідних" присяжних судів, що мусять в душній атмосфері суду протягом кількох годин. Одначе із положене є що знаменито в порівнаню з тими труднощами, які доводило ся переносити судиям в старині.

І так після старогерманського права судия до самого кінця розправи мусів сидіти зовсім нерухомо, „положив правому ногу на ліву", положивши „праву ногу на ліву", а не противно. А що в тих добрих часах суд сидів звичайно під голим небом, або в лїпшім случаю під деревом, то судиям мусів по стоїцки переносити і вітер і непогоду і горяче сонце і студінь і сніг. А порушити ся він не сьмів. Се законом вимушено причиною до переривани засідань

яке зачинало ся звичайно дуже рано — був захід сонця і темрява. Коли судия зможив, вставав з свого місця і опускав руку, яку держав піднятою, то судове засідане тратило свою силу і цілу історию в судом треба було починати з початку. — Правда, судиї користували ся за те рівного рода привілеями.

ПОДВІЙНА НЕСПОДІВАНКА.

В Браддок, Па. (Стейтах) став ся такий випадок з Матеєм Касей. Коли рано закінчена приймила его будити він спав і не давав відповіди. Она попхнула его. Та невдовзі він встав і пійшов до купальньої кімнати. Невдовзі по сім ключниця якось увійшла і бачучи окровавлений рушник на підлозі, як він вмив ся. Касей на постели, подумала, що він умер. Пізнали отже за попом і лікарем. Ті йдучи по дорозі взяли з собою покійника. Та яке було їх здивованє, коли прибувши застали небіщика при і жеві. Судують, я ще можемо поблакувати в себе таких незвичайних гостей. Мало не скалічив ся. Доперва тепер пояснилось, що кров на рушнику була з рани в му зробив бертикові до дому.

* * *

НА РОС. УКРАЇНІ

„Рада" щоденна часопись виходить в Київі, столиці України. Адреса В. Підвальна вул. д. 6 Річна передплата пять долярів. Ся щоденна новина находити ся в кождій читальни і в кождого українця в Росії. Містить новинки, статі і огляди з цілого сьвіта, Росії та України.

— Хто не подасть в передплатника старої і новой назви почти, той не буде мати виписаної адреси.

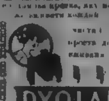

ДОБРЕ! ДОБРЕ!
[illegible] чиста і проста до вживаня
DYOLA
ONE [illegible] ALL KINDS [illegible]
[illegible]
The [illegible] Co., Ltd. Montreal, Que.

БЕЗПЕРЕЧНО ВИ ОТРИМАЄТЕ
ВІЛЬНІ ПРЕМІЇ
В ЗАМІНУ ЗА ВАШІ КУПОНИ З МИЛА І ОБГОРТКИ.
Се мило мирене для вас — Купуйте его. — Уживайте его. — Ховайте купони.
ROYAL CROWN SOAP
Старайте ся дістати цінні премії. — Се так ж мило на знаніть ся, що се оно
Коли живете в Вінніпегу, відвідайте нам наш PREMIUM STORE, на 251 NOTRE DAME AVE. (напротив Gerry St.) Коли живете за містом пишіть за катальогом премій
The ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
Premium Department - 8. Winnipeg, Man.

Зложити Гроші сеть великий ТРУД
Зробити профіт ТО вже сеть ЛЕГКО.

Маємо честь дати до відомости читачам сеї часописи і нашим членам, що вже фабрика робить і спродає продукт на місцї. Хто має спосібність тепер, або хто з членів буде в Вінніпегу коли, то може до нас зайти і побачити.

Тепер то що потребуємо спродати 1857 уділів, щоби виплатити $5000 і в такий спосіб дістати досить грошей на матеріял, якого потрібно, щоби виробляти і виплатити продукт по містам на Провінції і в такий спосіб зробити добрий виск.

Отже повідаємо, що кождий хто хоче приступити в члени, то що може, аким відсоткові уділи спродає ся.

Половину уділів капіталізації то лишаєсь на будучі потреба розширена.

Се єсть спосібність для кождого хто може відложити від $5.00 до гори зложити гроші до сего бизнесу, де ему приносуть не менше е як 25 центів на долярі річно і де его вклад збільшити ся може і в десять раз.

Ті члени котрі вже закупили, тоже можуть собі більше закупити, або за готівку, або на виплат. Нові члени так само можуть купити або за готівку, або на виплат. Хто на виплат купить, то ось так.

Від 5 до 25 уділів то готівка в ордером 50 до 500, то треба присилати 10 центів за уділ готівкою, а 10 центів від уділа місячно, на приклад

100 уділів коштує $100.00 на се треба заслать $10.00 в ордером а $10.00 місячно. 200 уд. $200.00. то заслати $20.00 в ордером, а $20.00 місячно.

50 уд. $50.00, то 5.00 в ордером а $5.00 місячно.

Не робить ріжниці де член мешкає, чи в Канаді чи Америці, чи як в полудневій Америці, єдного члена єсть той сам інтерес що і другого. Сі послідні уділи потребуємо спродати якнайскорше, щобим були готові до виповнена ордерів, бо приходить тепла погода, а се значить наші жнива.

Нижче подаємо имена і адреса тих уділовців, що до тепер закупили і побачите, що Вінніпеґскі члени видали і розуміли, що се єсть і вложили якнайбільше грошей, бо знають який дохід буде.

Вище подаємо образок нашого Президента, котрого майже всї Русини знають. Також просим завважати на наш сталий адрес.

Сподїємось виробляти хотяй 35 кейсів денно через перших 6 місяців в потому то буде потрібно ще одної, або двох машин, в котрих можна зробити разом 150 кейсів продукту.

Тепер щобисьмо видавали тільки 35 кейсів денно, то се значить чистий дохід по $2.50 на кейсі або, разом денно $93.00 приходу.

Имена, адреси і число шерів кождого уділовця
Уділовці, котрі закупили уділ до марця 31 — 1913.

Adam John, Calgary Alberta	40 Уділів
Achtymczuk Peter, [illegible], Man.	30
[illegible] Peter, Kryder Sask.	10
[illegible] Antoni, Winnipeg, Man.	[illegible]
Cimbura John E., Sprague, Man.	10
[illegible] Nykolaj, James, Man.	10
Kocur Daniel, Winnipeg, Man.	200
Dubkowski Dmytro, Redfield, Sask.	5
[illegible] D. M., Howell, Sask.	2
Hawrun John, Prince Rupert, B. C.	25
[illegible] Peter, Prince Rupert, B. C.	25
Hyro Pawel, Arborg, Man.	10
[illegible]	5
Jacob [illegible] Winnipeg, Man.	100
[illegible] Lukas, [illegible] Sask.	10
[illegible] Peter, Winnipeg, Man.	100
Kulyniya Peter, Regina, Sask.	5
[illegible]	5
Kirstiuk Andrej, Mrs. Walowa, Sask.	20
[illegible] Fort William, Ontario	10
Lakhmaniec Nykolaj, Woodlands, Man.	100
[illegible] Nykolaj, Prince Rupert, B. C.	5
Kopiak John, Prince Rupert, B. C.	10
Maleniu John, Robin, Man.	10
Manyk Nikolaj, Riverside, Alta.	100
Melnyczuk W. [illegible] South Shore, B. C.	10
[illegible] Peter, [illegible] Junction, B. C.	10
[illegible] Dmytro, Prince Rupert, B. C.	30
[illegible] Peter, Prince Rupert, B. C.	30
McKinnon James, [illegible] Sask.	10
[illegible] Wasyl, Calgary, Alta.	100
Novak Tomas, Winnipeg, Man.	200
Kuhniak [illegible], Fort William, Ontario.	50
[illegible] Archibald, Winnipeg, Man.	15
[illegible] Michal, Tale, B. C.	10
[illegible] Fedor, Arborg, Man.	4
[illegible] John (N. P.) Royal View, Alta.	200
Paley N. D. [illegible], Sask.	10
Rychkowski M. Winnipeg, Man.	100
[illegible] P. M., Tolstoi, Man.	5
Rybka M. South Fort George, B. C.	20
[illegible] Prince Albert, Sask.	20
Salej Andrej, Calgary, Alta.	20
[illegible] John, Carlsbad, Alta.	40
[illegible] Portage La Prairie, Man.	11
[illegible] Emil, Redfield, Sask.	5
[illegible] Peter, Prince Rupert, B. C.	100
[illegible] Peter, Winnipeg, Man.	250
[illegible] Prince Rupert, B. C.	20
[illegible] Oscar, Norman, Ontario	10
[illegible] Stefan, Edson, Alta.	5
[illegible] Stefan, Winnipeg, Man.	200
[illegible] Nykolaj, Transcona, Man.	5
Pekar Michal, Prince Rupert, B. C.	25
Kulyk Wasyl, Prince Rupert, B. C.	20
[illegible] Prince Rupert, B. C.	20
Kozylak Antoni, [illegible]	5
Jaryn [illegible]	50
[illegible] Kenwood, Man.	10
[illegible] M. [illegible] Hill, Man.	5
Kiesel Tomasz, Ottawa, Ont.	5
	3143 Уділів
Осталось до розпродажи по $1.00 за уділ	1857

Сподїємось якнайскоршої відповіди від всїх интересованих і просим Руських шторекипів дати нам свою адресу то ми дамо добру оферту на спродане нашого продукту.

Хто хоче закупити уділ то просим присилати гроші якнайскорше через Моней Ордер або в реєстрованім листі до:

Crispette Manufacturing Co., Limited.
811 Main St. - Winnipeg, Man.

DOMINION TICKET OFFICE
703 Main St. Winnipeg
отвирає сезон весняний продажі корабельних карт зі Старого Краю. Коли задумаєте спровадити сюда своїх, або товаришів, не відкладайте,
бо ціна тепер лише $42.00 з Антверпи до Вінніпегу
СЮДА ВЖЕ ВЧИСЛЕНІ МЕШКАНЄ І ЇДА В АНТВЕРПІ.
Ми провезємо ваших товаришів СПІНЯРСЬКИМИ кораблями і СПІНЯРСЬКОЮ зелізю і ручимо, що будуть вдоволені.
Ми видаємо DOMINION EXPRESS МОНИ-ОРДЕРИ ВИПЛАТНІ ВСЮДА ПОСИЛАЄМО ГРОШІ до Австрії по найнизшій оплаті, А ТО 40 ЦЕНТІВ ЗА 100 КОРОН.
ЗА $1.00 пішлемо якубудь суму ТЕЛЄГРАФІЧНО до якогобудь місця в Австрії.
Памятайте бачитись з нами нім купите шифкарту або пішлете гроші через інші руки, а ви будете засїгди до нас заходити.
Маємо також спеціяльну оферту для тих, що раді вложити гроші в купно землї.
Лише через кілька днїв будемо продавали ДОВІРНІ ЛОТИ
на C. P. R. Транскона по $10.00 ЗА ФУТ.
Се рідка нагода і ви мусите робити скоро, коли хочете стати богатими і незалежними.
Затямте наш адрес: 703 Main St., Winnipeg.
МИ ГОВОРИМО ВАШОЮ МОВОЮ.

THE GRAND CLOTHING CO.
800 Main St. WINNIPEG, MAN. Main St. 800
ОТВОРЕНЭ ВЕЛИКОЇ ВЕСНЯНОЇ
ВИПРОДАЖИ
ЛИШЕ НА 17 ДНІВ. Зачинаэсь в Четвер, 3. цьвітня.

Сю велику весняну ВИПРОДАЖ отворяють пп. Кац і Фільд, яка має заосмотрити мешканців Вінніпеґу в першої класи товар, котрого маємо на складі на 50,000 долярів, іменно: Мужеськэ і Дїточе шитє, мужеські другі річи, як Чоботи, Черевики, Капелюхи і Шапки, Сорочки і панчохи, Куфри і Валізки, які будуть продаватн ся о 50 центів таниє на долярови. Ми сердечно запрошаємо Вінніпежців відвідати наш стор в протягу сеї Великої Продажі.

Підчас випродажі наші вікна будуть отворені для оглядання і товари будуть виставлені, щоби кождий бачив, що можна в нас дістати.

Віримо, що мешканці північного Вінніпеґу знають, що Grand Clothing Co. від теперішною упрямою здобула собі розголос за совістно і всїх вдоволяючо проваджене свое діло, а се є запорукою, що кождий дістане в нас те, що предкладаємо. Ми радо звернемо гроші за товари, які не зможуть вас вдоволити. Затямте, що та випродаж отвираєсь в Четвер 3-го цьвітня і тревае 17 днів. Не дайтесь звести иншим противникам, що можуть также ужити слова Grand (Великий). Наша імя є The Grand Clothing Co. 800 Main St., де ви дістанете купно, якого не дістанете деінде в місті. Не пропустїть сеї великої нагоди.

Памятайте, що всі наші убраня роблені нашими найліпшими кравцями.
ГОВОРИМО ВСІМА МОВАМИ. H. KATZ & FIELD Власители.

Перед вибор. в Альберті.

Як відомо, в пров. Альберти відбудуть ся незадовго вибори і нам Русинам тої провінції треба буде приступати до виборчих урн з приготованим рішенем на кого ми маєм віддати свій голос. А знаєм що на кандидатів ліберальної партії, — тої самої партії, що все була нам прихильна і робить для нас все що є в її змозі, мате Русини повинні тим самим платити. Відомо прецінь, що правительство Сифтона заснувало англійську школу для Русинів і прикладеть ся до всіх иньших ще не здійснених домагань руских виборців тої провінції. Треба лише дати правительству змогу домагання ті виповнити і на те час якраз в день виборів. Тому кождий Русин безусловно повинен віддати свій голос в день виборів на ліберальну партію.

Може скаже дехто, або повірить наклепам консервативної партії, що нова партія буде ліпша. Саму так ніхто не вірить, бо той що говорить — бреше за гроші, а ви свій розум майте, і дайте свій голос на того кандидата, на котрого дають всї чесні виборці.

Вам будуть говорити що богато наших піонірів про давна нам відому правдиву ліберальну партію в Альберті, але се будуть лише вітряні факти, або сказати без обиняків — се будуть лжеві факти.

Відомо прецінь, що Альберта є одною наймолодшою провінцією західної Канади, отже політика її така ж сама, доперва кляруєть ся і виробляєть ся в певних нарамках. Найбільше життєвої сили виказала своєю діяльностию ліберальна партія. Партія ся ще найліпше зі всіх виробляєть ся і вичищує з поміж себе всякий бруд кождого непевного члена.

Свого часу піднялись ліберали на своїм провідчику Рутерфорді і пішли проти него та виголосили резиґнації і вибрали нового премієра. Воно здавалось так водить ся, що воно не приносе в житю відиндасть ся з найліпше, але з сього приходить ся до заключеня, що така партія виробляєть ся на найліпшу. Противно, поки партія, що бауди свої їх задових членів чи то провідників покриває, не варта і пітра солони.

Ліберальна партія не повстидала ся того, що виперла з поміж себе Рутерфорда котрий заявив отсе тепер консерватим, що буде кандидувати на їх лісті, але при голосованю на одній з номінаційних міґіналів перевив, а то туй туй що не попав між табор консерватів. Шкода!

ЯК РАТУВАТИ ПОТАПЕЛЬНИКА?

Літньою порою, найчастійше при купелю лучає ся що хтось не уміючи добре плавати, пускає ся на глубінь або ріку, каналю і не маючи сили добити ся до берега, топить ся. Буває нераз, що і через иншій випадок зайде чоловік в таку небезпеку. Звичайно такі люди поводять ся в несьвідомости і зі страху не так як треба, а замість помочи собі, погіршують свое положене. Так само і посторонні люди, котрі мають волю і охоту ратувати нещасного, не знають нераз ве до того взяти ся. Через те буває богато нещасливих випадків. Варто проте бажаю знати, як повинен ратувати ся топельник сам і ті, що хочуть йому помочи.

Скоро хто зайде в небезпеку можливого утоплення, то повинен витягнути ся як струна і положити ся горілиць (на взнак) на воду, руки треба протягнути понад головою, голову подати взад, щоби уста виставали з води. При тім треба втягнути в себе до легких як найбільше воздуху. Треба знати, що вода може удержати на своїй поверхни тіло людске довший час. Скоро хто просьвітно кидає ся і виставляє руки поверх води, то той мусить в цілою головою пірнути і через те тоне він. — Хто хоче ратувати потапельника, той повинен перш усього здати собі справу, чи уміє достаточно плавати чи ні? Скоро не уміє плавати як слід, то най не кидає ся без розваги на ратунок, бо не лише сам нічо не поможе, але противно втрутить потапельника в більшу небезпеку, і сам може втопити ся. Найліпше є такому чоловікови получити ся чимсь з берега або підпливи з потапаючим, подати йому пример який довгий предмет (дручок, весло, лину и ін брану такого предмету щось в одежи прим. штани і т. д.) і тягнути другим кінцем до себе. Хто уміє плавати, той най старає ся потапая чого обернути на взнак, вхопити за волосе і тягнути так плавучи самому на хребті, до берега, човна або иншого безпечного місця.

Потапельник виглядає або дуже блідий, так як звичайний омлілений (скоро був коротко під водою) або має синяво-червоний вигляд і вид, сині уста, очи кріваво підпливні, в роті пов но намулу (скоро був довший час під водою). Видобувши потапельника на безпечне місце, треба братись зараз без проволоки до дальшої роботи то єсть треба старати ся, привести його назад до житя. Бо треба знати, що хоч потапельник і довший час під водою, і по дає жадного знаку житя, можна його еще через розумне поступоване, котре треба навіть через кілька годин робити, довести до житя. Насамперед отвирає ся йому добре рот, чоло витягає долішної щелепи, всадить ся глибоко палець до рота і вичищує ся рот з намулу, піску і води. Відтак освобоває ся пролик і старає ся довести до того, щоби і потапельник зблював ся. Тіло кладе ся животом на спід і підкує ся з околицю жолудка звиток звиненої одежи. Тепер доперва розпочинає ся так званє штучне віддихане.

До того є різні способи. Скоро є двох або більше помічників, то один тримає отвертий рот і уважає, щоби язик не западав. Тіло обертає ся знов на взнак і двох простягають руки потапельника вже до гори і на діл, а третий рівночасно підтискає по під груди. Так треба робити довший час, доки нещасний не зачне сам дихати. Гірше як є лиш один ратуючий. Той найлїпше най підложить коліно під живіт, виливе в той спосіб до гори тіло потапельника, рівночасно най підтримує голову рукою на чоло. Скоро в той спосіб виплине все з уст і жолудка, нехай оберне його на взнак, нехай кликне біля него, або ліпше його клячи між ноги, і нехай починає по боках грудної клітки з цілою силою, подаючи ся наперед тиснути, посуваючи руки все до гори. Діставши ся до гори, треба раптом руки піднести і знов і долини другий раз тиснути ізнов до гори. Так треба робити також довший час, щоби через те допровадити грудну клітку до самостійних рухів і збудити через се потапельника до правильного віддиханя. В такий спосіб ратує ся потапельника від смерти, а в роботі не треба уставати і зніхочувати ся бо як сказано, еще по кількох годинах можна дійти до дуже доброго висліду. Треба лише знати, як взяти ся до діла, бо кілько то людий марно гине через те, що ніхто в окруженю не уміє подати їм відповідної ратункової помочи. — (Здоровле.)

Купуйте ваше весняне і літнє убране
через Ітонів Катальоґ.

EATON'S
CATALOGUE

НАШ КАТАЛЬОҐ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Хто не має Катальоґа, нехай напише до нас, а дістане ДАРОМ.

THE T. EATON CO. LIMITED.
WINNIPEG CANADA

ПРОЧ З МОЗОЛЯМИ!
HAPPY FOOT [illegible]

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ

Просимо звернути свою увагу на висше подані правила і після них звертати ся до редакції.

Річна передплата на „К. Ф.“ виносить $1.50, пів річна 75ц., квартальна 50ц.

По одержаню передплати не відповідаєть ся листов но але змінаєть ся дату при назвиску кождого передплатника.

Потрібно
чоловіка, який говорить по російськи й українськи. Може заробити 75 до 125 долярів тижнево. Зголоситись на 565 Main St. в Виннипеґу.
Телефон: Мейн 1642.

ПОТРЕБА русько-англійського кваліфікованого учителя, що може учити в Саскачевані. По інформації пишіть до секретаря школи
John Odowychuk.
(17) Buchanan, Sask.

ЗУБНИЙ ШПИТАЛЬ.
Штучні зуби, золоті корони, мости і пломбованє. Екстракція зубів без болю. Ціни умірковані!
Dr. [illegible]
[illegible] 1000 Main St.
[illegible]

Ви переконаєте ся, що аптикарі скрізь добре говорять про Chamberlain's Cough лікарство. Вони знають з досьвідів в продажи, що в случаях перестуди на них можна полагати і воно є приємне і певне. На продаж по всіх складах.

Родимці!
Спроваджуйте своїх кревних до Канади.
Купіть у нас шіфкарту а ми їх спровадимо без жадної перешкоди.
Приходіть прямо до С. P. R.-ового офісу до головних аґентів:
ALEX CALDER & SON
663 Main St. — ВИНИПЕҐ — Winnipeg.
С. P. R.-ова компанія буде потрібувати сего року до 40 тисяч робітників, отже кождий буде мати спосібність заробити гроші.
Котрих людий спроваджуєте тепер сейчас відразу до доброї роботи на С. P. R.
Не відкладайте на пізнійше але спроваджуйте їх сейчас, доки еще такі шіфкарти на Сиперскій лінії, а то:
[illegible]
У нас робить Українець М. А. КАРАКОШЕК

Лоти Акри Фарми
ДОРОГІ КРАЯНИ!
Подумайте про свою будучність і будьте певні, що заробите добрі гроші, коли купите лоти або акри
В MELVILLE, Sask.
ДРУГА ВЕЛИКА ДИВІЗІЯ НА ЗАХІД ВІД ВИНІПЕҐУ, на лінії Grand Trunk Pacific.
Лише чотири роки тому як місто Мелвил зачало ся будувати і до тепер живе в нім вже до 4000 мешканців. Мелвил підносить ся знаменито в гору.
Люди купували тут лоти першого року в ціні по $100, а тепер ціни їх від $500 до $10,000.
Ми тепер маємо лоти на продаж майже в середині міста в дуже приступній ціні — від $150, 200, 250 і більше за один. Маємо також акри на продаж тільки один миля від стейшн. В одну акрову містить ся 10 лотів. Корнерові продаємо по 250 дол., а середні по 200 дол.
Ті лоти і акри можна кому будь купити, бо продаємо на дуже догідні легкі сплати. При закупленю лота або акра вплачує ся лише десяту часть готівки, а по тім по $10 або по $25 що місяця, доки не виплатить ся.
Отже, дорогі брати краяни, єсли хочете, користайте з доброї нагоди і зверніть на се свою увагу. Не купуйте лотів в невідповідних містах, де лоти не принесуть вам жадної користи, але купіть лоти в Мелвил, бо ваші гроші вложені в лоти або акри в Мелвил принесуть вам скоро подвійну або і потрійну вартість. Чому? Тому, що в Мелвил сходять ся 7 желізних доріг, які будуть мати тут свої головні стації і дивізійне місце. Сотки робітників дістануть тут сталу роботу. Великий млин буде вже, що коштував до 100,000 дол. вже не укінчено. Шапи побільшують ся два рази більше. Побудовано вже велику школу, а другу гімназіяльну школу мають будувати на весну. Компанія Ґренд Трок побільшує двір і добудовує свій магазин. Скоро зачнуть будувати новий великий будинок для Land Title офіс, а так само для почти. На друге літо побудують тут кілька фабрик. Електричне світло вже освічує місто, а вода пущена всюди. Тому, кождий робітник, що живе в невідповідних містах і тяжко приходить ся йому заробляти на житє, повинен приїхати тут, поки ще все не дороге, купити собі кавалок землі, а певно не тільки що дасть добре житє своїй родині, але і сложить дещо до банку, бо тут робота подостатком і добре платять. Тепер найкраща нагода подати ся на Лоти і Акри. Наша фірма є найбільша фірма до спродажи реальностий в Саскачевані.
Маємо богато праці і богато інформацій для робучого народу.
Замовляйте скоро листами і приїжджайте до Melville до нашого офісу, де дістанете ЛОТИ, АКРИ і ФАРМИ по таких цінах.
[illegible]
Frank M. JUREMA, Commissioner for Gates.
Box 208. Melville, Sask.
— або до: —
THE J. ROWAN COMPANY,
2nd Ave. East. Melville, Sask.

НАША АДРЕСА:
„Canadian Farmer“ Box 3626, St. B Winnipeg, Man.
А РЕДАКЦІЯ І ДРУКАРНЯ знаходять ся на:
287 Selkirk Ave.

D. Kudryk

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР.

Рік XI. Вінніпеґ, Ман., Середа 16 го Цьвітня, 1913. — Winnipeg, Man., Wednesday, 16 April 1913. Число 16

НОВИНКИ.

З ПАРЛЯМЕНТУ В ОТАВІ

Боротьба в отавськім парляменті не устає. Тепер консервативна більшість старає ся всею силою перепхати нові устави що до веденя нарад в парляменті з наслідок інших устав, які не позволяють меншости виступати своїх думок і обороняючись доказувати, що по її стороні слушність. Тоді меншість могла б вибрасти з парляменту, бо они і так не моглиб нічого зробити. Тоді в законодатній палаті рішаліб не потреба народу, не частий розум, але сила і більшість. Тоді був би се парлямент парляментарної більшости, а не народу. Та до сього ніяк не може прийти, бо се булоб хиба одно місце того домашнього законного засідания, який купить консерватисти. Тому ліберали й нагадали ті насильства, як: тероризоване фармерів в чоі Канаді, арештоване без варанту, тримане без суду подарованє 100,000 гонстедів в Прінс Альберт приятелям партії і т. п. А чиж булоб тоді, колиб даміюна більшість не потребувала своєї чинности на її кн сов[illegible]?

[illegible]

вав справу банків ... рок Grain Growers Guild'а Чапмен і другі. Они доказують, що теперішний банковий систем кривдить фармерів і треба его змінити. Проценти від позичок на все дає: Фармери платять 7, 8, 9, а навіть 12 процент, коли час минув. Бувають також випадки, що банки не хочуть позичати грошей, хоч дає ся певну запоруку. Бувають і всякі другі трудности, які треба усунути, бо інакше, то лише банки, будуть богатіти коштом фармера, а фармер не буде мав користи, лише шкоду.

• • •

Порушувано в отавськім парляменті недавно таку справу. Три брати, що невольники в Росії забрали гомстеди в Канаді, дістали ... романські папери, та коли вернули до Росії, їх арештовано, і воєнним судом засуджено на пізє жить на Сибір. Вина їх була, що втікли від війська. Канадийський закон хоч і признає чоловіка горожанином Канади, то всеж друга держава може его таким не признавати. Що до згаданої справи, то премієр обіцяв зробити все можливе, щоби помочи сим нещасним.

СЛУЧАЇ ВІСПИ У ВІННІПЕҐУ.

Другий случай віспи відкрили оці дні в північній дільниці Клівуд. На віспу занедужала 7 місячна дитина і мала побавити ся оці не дуже від свого батька, котрий працював в тім самім місці на Форт Руж. Санітарні власти перевезли дитину до шпиталя і дали осібну пору, та перевели десинфекцію і мають сподіватися, що лихо знищено вже в самім початку. Та не певні, що між Русинами, бо се не украдеть ся віспи бо її нема, — лише поштучні недуги держать ся дуже часто в тайні, а сего не повинно ся робити з причини великої загрози власного житя. Всяка віддріля недуга потребує лікарської опіки, а тим більше, недуга якою [illegible] загрожати другого. [illegible] перед такими [illegible] „Во стереженого [illegible] стереже“.

• • •

3,400 ІМІҐРАНТІВ

Три кораблі [illegible] протягом одної доби 3 400 іміґрантів з Европи до Ст. Джан в Канаді. Се було 13-13 с. м.

• • •

СТРАЙК В БЕЛЬҐІЇ

Великий страйк в Бельгії зачав ся рано 14. с. м. Вже в початку страйкерів числять на чверть міліона, а то й більше (а всеї людности було понад 7 міліонів). Копальні позамикані, в фабриках тихо. Іоді кількох людий доглядає, щоби хто не наробив шкоди та і самі провідники страйку позволили на се, розуміючи що се конечне.

Поки що все йде спокійно. Військо приготовано, але майже не показуєсь нігде, щоби не дати приводу до заворушень. Провідники страйку поробили великі приготованя, щоби в часі безробітя помагати тим, які будуть сього потребували.

Страйкери кажуть, що будуть страйкувати з заложеними руками, не підносячи кулаків значить, спокійно.

Страйк має політичний характер і він протестом проти виборчої системи. Там чоловік понад 25 літ має один голос. Чоловік понад 35 літ, коли має одну, чи більше дітий і платить бодай 1 дол. податку, має 2 голоси. Але 3 голоси має і 25 літний, коли має маєтку на 400 долярів. Три голоси мають ті, що кінчали університет, урядники, або бувші урядники. Так робітники не можуть зробити більшости і управа краю лежить в руках клерикалів. Отже тамошні соціялісти домагають ся виборчої реформи з одним голосом для кождого. На тем урадженю страйк.

• • •

СТРАЙК МАЛЯРІВ.

В Вінніпеґу застрайкували малярі. Жадають мінімум (найменше) 45 ц. на годину.

ЗАГИБЕЛЬ ТИТАНІКА.

Минувшого року 14 цьвітня стала ся страшна катастрофа, коли найбільший корабель, Титанік затонув ся причім згинуло тільки жертв, як ще ніколи передтим. Весною по погибших богатьох пасажирах іздили на те місце на морі, а потрим із чоловіків погинули, щоби тут в день їх смерти їх помянути.

• • •

ЗА ДВАЙЦЯТЬ ЧОТИРИ ГОДИН.

Одна з найбільших денників (виходить рано і вечером) т. з. „Фрі Прес“ у Вінніпеґу перетягала ся до свого нового будинку при ул. Карлтон у віддали якої пів милі від свого старого помешкання, змінені в ціальна поворзія про ул. Портеш.

І як звичайно, водить ся в денниках, перетягане мало відбути ся в дуже короткім часі, [illegible] [illegible] згаданої газети, доконала найвизначнійше [illegible], що сам думаю число [illegible] в свій час [illegible] [illegible] був такий взірцевий порядок що прямо треба [illegible] ... в 24 годинах (від суботи вечер до 7 год. в [illegible]). З перетяганем такої кольосальної друкарні [illegible] без найменчого замішаня і помилки, без ушкодженя найделікатнійшої машини. А треба знати, що [illegible] машини віддавна і наборано чорнилову редакцію було щось зі сімнайцять. Хто бачив ті машини бодай вигляда ють той знає який вони були державної [illegible] і всі частини від таких як [illegible] до звичайної величини. Все треба було розібрати і поставити на свої місце. Та се ще не все, бо крім того було досить тонів [illegible] пілячих [illegible] тепер незнаєте різниці історичних [illegible] і т. д.

Все те [illegible] в так коротнім часі [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] поставлено там де не треба [illegible] коверти, — [illegible] кучалка паперу.

Такий взірцевий порядок завсігди буває там де все є обдумане наперед і як слід приготоване в [illegible] доконане сотками рук спосібних осіб. Тому беріш пример.

• • •

ВЕСНА НА УКРАЇНІ.

З усіх усюдів на Україні надходять вісти про то, що там добре потеплїло. В Херсонщині вже й полевли ся дикі гуси та качки. Озимина не дасть того урожаю, якого надїяли ся люди, тому, що мартові морози понищили богато хліба. Може бути, що озимина оживе тепер від коріня, лише і він не погиб. В Харківщині почала ся раптово весна за три дні сніг потанув і розлили ся ріки, тай почала ся повінь, яка нарробила богато шкоди жителям Харкова. Вода затопивши мало не ціле місто, позаливала погреби, підвали, вулиці і міську електричну станицю.

• • •

ПО ЗАСУДІ МАЦОХА.

Ех-священик Старчевський, котрого в справі Мацоха засуджено на 8 років каторги, довідавшись про затвердженя присуду, або поволи. З Старчевського і Мацоха, які засуджених на важкі роботи, здіймуть священичі одежи.

• • •

ПАПА ХОРИЙ.

Довгий час папа Пій Х. хорий і тепер стан его погіршуєсь. Що стан его хороби поважний думають по тім, що до Риму прибув брат папи, Анджельо Сарто. Папа хорий на грудну хоробу.

Важна просьвітна справа.

Вже давнійше піднимано думку, що потрібно нам ві [illegible] відвідати ве ві старим краєм. Нині на думка приводить до зреалізовання.

Є нас богато щирих людий, передовсім молодих що раді посвятити дрібку труду і часу для [illegible] народа [illegible] та, головно [illegible] любови в рідної історії й літератури, а також в [illegible] ширшого світогляду.

Щоби сьому вирадили поробляти заходи, щоби на якийсь час дістати з краю людий, які тут побули довше і для охочих давали викляди передовсім укр. історії й літератури.

Отже недавно комітет Рідної Школи в Вінніпеґу дістав письмо від Шкільного союза у Львові, що сего року приїдуть до Канади два професори — др. Петро Карманський і Василь Пачовський і перебудуть тут 3 місяці — червень, липень і серпень. Протягом сего часу давуть [illegible] курс укр. історії і літератури.

На зборах урядників [illegible] Рідної Школи [illegible] [illegible] дні, на які запрошено представителів майже всіх груп, утворено осібний окремий комітет, який має занятись урядженем курсу.

Нішено тут, що кождий охочий набути більше знаня мусить зобовязатись вложити 10 дол., щоби ним оплатити кошта подорожи і дати 3 місячне удержаня двом людям. Охочі користати з сього курсу повинні зголоситись сейчас вплачуючи 5 дол. Треба спішитись, бо час короткий, а згаданим професорам треба вислати гроші на дорогу.

Спослівитись треба, що охочих знайде ся богато. Всяка наука робить чоловіка більшим, спосібнійшим до до всякого діла, якоб оно не було. Нині першою конечностию кождого чоловіка є знане і треба его набувати де лише можна.

Годі нині предвидіти всі ті користи, що вийти можуть з прибутя сих людий сюда, а ті користи будуть більші, оскілько скорше їх дістати і підпомогти сю справу. Про се ширше поговоримо пізнійше.

Зголошуватись треба з рал до секретаря курсу

J. W. Arsenych,
717. McIntyre Block,
Winnipeg, Man.

ПРОДАВ ЖІНКУ.

Отже виходить, що жінка не людина, але річ, коли єї продають за грошеву ціну.

Не в Росії, але в Торонті в Канаді, якийсь Петро Джорджеє (походить з Австрії) купив собі в другого жінку за 500 долярів. Та коли з того жінка (Анна [illegible]singh) взяла 100 дол., справа опинилась в суді. Суддя казав звернути вести гроші і [illegible].

ЧИЯ СИЛА, ТОГО ПРАВДА

В Ґаґлеї, [illegible] Бретон [illegible] [illegible] [illegible] Тане [illegible] дались [illegible], що [illegible] [illegible] ліберальної партии, [illegible] Карліє, який [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] в руках [illegible] народного представителства, а не парійна, що [illegible] лише про себе і [illegible] [illegible] стараесь обсадити [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

• • •

[illegible] СТРАЙК.

Недавно Стефанський [illegible] [illegible] більше інтересу [illegible] на верх, що всі майно і роботою сеї компанії не було державної контролї і зовсім не [illegible], та [illegible] ся її давати [illegible], [illegible] одно, [illegible] головної сеї компанії [illegible] Менеш і Доналд Ман, мільонери, в послідних [illegible] роках страшно розбогатіли [illegible] не знати [illegible] зложено і заробленої грошей, в хоч се [illegible] будували жоред і два [illegible] богачі, то нині ся [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Сего [illegible].

ПРЕДСТАВЛЕНЄ.

Сеї суботи, т. є. 19 цьвітня аматорський кружок ім. Котляревського відограє представлене „Святаго не Гончарівці!“ Хто бачив коли будь в житю се представлене, предурожного Степа на, той певно піде ще раз подивити ся і скаже другому щоби пішов. Се така річ, що може всякого найліпше вдоволити. Представлене відограесь в театрі Ґренд Опера, на розі Мейн і Джеймс.

Занначити треба, що товариство докіз в представленя призначує на цїль народну, іменно на „Народний Дім“ в Вінніпеґу. Значить, чоловік купуючи тикет на представлене віддає сї гроші на народне і дотого так конечне діло. І коли товариство не жалувало труду щоби приготовити ся, то місто не повинен показувати кількох центів, щобе спільними силами підпомагати народну справу.

• • •

ПОЖАР СТЕПІВ.

В Саскачевані шаліє недавно великий огонь на степах (преріях). Вигоріло около 26 секцій. Ледво удало ся 100 людям огонь придушити.

Вісти зі старого Краю.

ГАЛИЧИНА

Тепер, коли вже з Поляками, так і Українці згодили ся на виробленний проект в справі виборчої реформи і здавалось, що до кінця ні-де гладко, Поляки знов ламлять дотеперішну угоду, а властиво раді злонити, бо ще їм щось не до вподоби. І так в Відни мають відбутись дальші переговори в справі виборчої реформи і туда телеграфічно покликано голову укр. соймового клюбу К. Левицького. Поляки хочуть ще змінити деякі точки, та мабуть не вдасть ся Українці уступили в своїх домаганях до вказаних границь. Поляки думають також, чи не добре би відложити цілої справи до осени. Сего бажають польські діячі, що живуть на українських землях в східній Галичині. Та не бажалиб они того, єслиб не рухаючись, кождий народ серед якого живуть, був однідоміний із одиниці, а народу сотки тисяч. Та певно, що укр. посли не уступлять в своїх домаганях і або Поляки згодять ся, на те, в чім тепер хотіли годити ся, або прийде до нових виборів.

• • •

В справі виборчої реформи [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] і тепе 21. м. м. відбуло ся в Городенці [illegible]. Говорив тут посол Окуневський про теперішні відносини і борбу укр. народу. Широко говорив також про шкільництво д. А. Крушельницький. Тон говорив він, що учит Семинарій польських є 21, утраквістичних 10, руські 2 не мають права прилюдности. Польських гімназій і реальних шкіл в Галичині є 114, українських 9 і 5 прив. без права прилюдности і 2 мішочі, разом 16. Промислових дополняючих є в західній Галичині 30, в східній 21, всі польські. Вищих фахових 61, всі они польські. З того видно кілько треба Русинам здобувать.

• • •

Весна в Галичині тепер гарна і люди сіють ярину там, де мала бути озимина. Та поки до нового хліба дочекатись, то ще така нужда в краю не мала. Тому більше ніж коли збираються ся люди до Отейтів, чи Канади. Жадуть лише, щоби староства почали видавати паспорти. Від. спричинена лощами з мунушіи ро[illegible] гранушує людий шукати краншого прожитку.

ДО КАНАДИ!
КРАЯНЕ:
Як хочете спровадити кревних або приятелів до Канади купіть для них у нас як найскорше шіфкарту і вони приїдуть на весні акурат, як робота отворить ся.
На весні дуже повні шіфи і як тепер не купите для них шіфкарти, то вони будуть мусіли довго чекати і не приїдуть аж в літі.
Шіфкарта з КРАКОВА до ВІННІПЕҐУ коштує тепер $51.90
Так як знаєте ми посилаємо гроші до краю найскорше і найбезпечнійше і так, що вони дістануть рівні гроші.
Почта і зміняне коштує разом лиш 2 центи від $1.00.
Люди, котрі не в Вінніпеґу можуть до нас присилати гроші або також разом з адресою в краю, а ми вишлемо і рецепіс пришлемо.
Ми продаємо також шіфкарти до краю і міняємо гроші.
Продаємо марки краєві і канадийські.
Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.
ALLOWAY & CHAMPION Limited.
К. ҐЕНИК, менаджер чужинецького департменту. — 667 Main St. Winnipeg, Can.

Тут саме нагода зробити гроші.
Уважайте!
Чи хочете бути нашими агентами і так заробляти 50 до 100 долярів тижнево? Агенти мусять уміти говорити по руськи, або російськи. Люди, що купують в нас реальности завсігди вдоволені. Земля є висока і суха і хто купує єї, той зробить гроші.
Dominion Transcona Realty Co.
837 Main St. — Phone Main 5446. — Winnipeg, Man.

„Канадійський Фармер“
Редактор А. [illegible]
[illegible]
Адреса:
CANADIAN FARMER
Box 3060 Sta. B Winnipeg.
The Canadian Farmer
[illegible]
Published every Wednesday at [illegible]
Canada North West Publishing Co., Ltd.
A. [illegible], Editor

Цвітня 12, року 1908.

Місяць цвітень остане ся на завсігди в памяти українського народа, бо в тім місяци стала ся велика подія. — Мирослав Січинський убив намістника Галичини графа Андрія Потоцького.

Такі події є подіями історичними. Коли гнет і насильства накупчені власти доходять до крайних границь, тоді терпеливість народа кінчить ся і або повстає проти своїх гнобителів цілий народ під проводом одиниць, або ці передові одиниці не відкликуючись [illegible] старають ся задати [illegible]

І зуби за зуби.

Коли оглянутись на сей час, та піти ще трошка дальше, то побачимо ось що. Український свідомійший рух починаєсь від Баденівських виборів 1897 р. Тоді Поляки взялись за всяку ціну знищити укр. народ, а укр. народ взяв ся до життя в своїй хаті польським наїздникам. Протест народу вдушувано силою, військом, судами, арештами. Та се тільки пробуджувало народну свідомість — так в простого народу, як і в его інтелігенції. І Поляки хотіли знищити сю свідомість. Аграрний страйк 1902 зломили они силою. Коли вибори були програні, що вже увійшло навіть в приповідку, що можна такі, як Галицькі вибори. Надуживанням не було міри.

І ось тоді паде в руки передового Українця провідник Поляків Потоцький.

Се вразило болюче Поляків, а додало відваги нашому народови. Від тоді Поляки змінають свою тактику і вже не так силою, як хитростию старають ся здобути панованє над Українцями. Та се вже вде не їм лише до якоїсь міри. Хоти не [illegible] мусять поволеньки посуватись з за стола до порога в чужій хаті.

Січинський своїм вчинком розбудив нову енергію в народнім організмі. Кождий відчув, що хтось виповнив его власне бажанє — бажанє відплатитись кровю за кров.

Та не осягнув ще наш народ тої висоти [illegible] починаєсь [illegible] ворота [illegible] пановання [illegible] тоді, коли буде в силі здобути нашу свободу, жити в тій ниві, до якої доведе нас тілько потерпіти.

Не богато є героїв наших народ так шанував би, як шанує Січинського. З всіх [illegible] про наділитане ся Січинського з тюрми була звістка в якій і найбільше недбалий і осьпалий розворушив ся. Від свої власти подостало на душі великову.

До нині наш Герой — не знати Цвіло перебуває десь на границях своїх земель і слідить за борбою свого народу з своїми ворогами.

На сім місци, згадуючи нашого героя ми повинні запитати себе чи всі ми вложили належний внесок на народний жертвенник? Чи всі ми кинули бодай малий даток до народної скарбони — на підмогу розвою української сили, українського життя.

А як ні, так повинні се зробити. Наша спільна робота виповнить все [illegible] того, хто став в обороні нашій мусів забрати ся в неволю нас.

З Комарна.

Кореспонденція. — [illegible]

Прошу о [illegible] в часописи Кан. Фар. помістити кілька слів про представлене „Поступової молоді,“ яке відбулось заходом досколичних укр. учителів в „Збруї“ школі коло Комарна, дня 27-го марта. Як довідав ся я по представленю, то вже другий раз грали се представлене в сих околицях (перший раз грали в Plum Ridge школі). Аматори вивязались зі своїх роль беручи загалом, дуже добре.

Похвально відограли свої ролі отсі:

Зозі, грала панна М. Рурак, Ольги поміщиця Е. Г. Гулей, Федора (батька Зозі) п. Ів. Демчук, Івася (ловця, любовника Зозі, котрий вернувши з війська, шварготав лиш по польськи і німецки, а куров [illegible] і посьміхав ся з села, за що й дістав гарбуза від Зозі) грав удачно п. М. Хрептак. Хвальбівско (матеря Івасевої), грала вірно панна П. Перейма.

Й другі, що мали меньші ролі вивязали ся знаменито, помимо того, що більшість з них доперва перший раз в життю виступали на сцену. Немало прекрасного вражіня робили на мене, як і на всіх гостей, — ті руські пісні, котрі [illegible] нас з життя наших предків [illegible] тугу Українця, [illegible] чувань, нашої радости, горя, смутку.

По представленю, Марія Рурак дуже гарно відспівала соло „Ой [illegible]“, [illegible]

Потім [illegible] декламували поезії Руданського і також своїх [illegible] своєї задачі, причинилась немало до загального вдоволеня і веселости того вечера, утверджали в кождого віру, що наша мова богата як щире золото, милозвучна й чудова.

Відтак ще панна М. Рурак і д. Чайковский відспівали дует „Скажи мені правду.“ Потім ще раз виступили аматори на сцену і гуртом відспівали наш народний гимн: „Ще не вмерла,“ а також пісні такі як Горлиці (ой летіла горлиця), „Чом так сирато,“ „Де Дніпро наш“ і „Гуляв чумак.“

При кінці мушу замітити, що найбільше старань приложили до сего учителі. А мусимо знати, що як учителі, так і аматори, одні від других були віддалені о кількадесять миль, що в серед так поганих обставин які часто стрічають ся на фармах, а особливо в сих околицях де погані дороги, зимою сильні морози; то ж можна собі уявити, що тут не мало труду і старань потрібно було, щоби остаточно довести діло до кінця.

Були і між фармерами [illegible], котрі щиро помагали в сім ділі, за що належить ся подяка їм за їх труди.

Але були й такі, котрі вже мабуть з природи обдаровані [illegible] інстинктом, що всюди мусять встромити свое непрошене „я“, проти порога. Таке зілє і ту знаходить ся. Якийсь там [illegible] [illegible] представлене, [illegible] або щоби брали по $10 за те, що позволить [illegible] удавалась ему трата, бо якто будуть [illegible] що такі [illegible] „що є Богу противні“, не приходили.

Відтак і на думку не прийшло, що Богу [illegible] не противно, що вона [illegible] Д. і [illegible] Та про них вже другим разом напишу більше. Бо доки у нас знаходять ся такі, що так вороже відносять ся до такої поступової роботи, то і не диво, що культурний розвиток Русинів, особливо по фармах, марно відносить ся у[illegible] падає.

Доказом сего, хочби [illegible] страшний шкода, [illegible]

От на сей би раз тільки, а вже колись більше.

Ту вже не раз лучались такі випадки, що [illegible] були послушнатії другими на примір, а були й такі, [illegible] перестороги для [illegible] Бан[illegible], та про них не буде кому донести до часописей.

Здоровлю читачів „Кан. Фар.“

Андрій Подорожний.

НА РОС. УКРАЇНІ.

„Рада“ щоденна часопись виходить в Києві, столиці України. Адреса В. Підвальна вул. д. 6. Річна передплата пять долярів. Сей [illegible] повинен находити ся в кождій читальни і в кождого Українця в Росії. Містить новинки, статті і огляди з цілого світа, Росії та України.

— Хто не подасть з передплатою старої і нової адреси, той не буде мати [illegible] адреси.

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
[illegible]
Канцелярія Нотаріяльна і Агенція Корабельних Ліній.
ВАЖНЕ! ТАНА ШИФКАРТА — НА КОРОТКИЙ ЧАС
З КРАКОВА — ДО ВІННІПЕҐУ Тілько $46.90
[illegible]
В нашій Канцелярії полагодимо всі справи старокраєві, як також і Канадійські — виробляємо повновласти, контракти, скрипти довжні, Акти Нотаріяльні, протоколи і т. п.
В справах краєвих заступають нас найлучші правники в Краю.
[illegible]
Адресуйте.
Kancelarya Notaryalna
[illegible] Main St. Телефон [illegible] Winnipeg, Man.

Всенародна Канцелярія
ПІД УПРАВОЮ ДИКИ, КІНДАЯ і КОЧОРЕК.
ПРОДАЄМО шифкарти на рамні лінії корабельні [illegible] до Канади як найдешевше.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всіх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.
РОБИМО повновласти, контракти купна і продажи, акти дарования, скрипти довжні і иньші документи, легалізовані через П. і К. консулят.
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добра [illegible] тут і в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти, фарми в місті і на провінції.
ВИСИЛАЄМО гроші на всі части світа, скоро і безпечно.
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
ЗА ВСІ справи перепроваджені в нашій канцелярії гарантуємо.
У ВСІХ справах і клопотах Вашим звертайте ся на адресу
WSENARODNA KANCELARYA
[illegible] нотар
Телефон Garry 2290 715 Logan Ave. Winnipeg, Man.
[illegible]

Свій до свого!
По найнизших цінах вироблюєм рами різних [illegible], столи, шафи [illegible] і т. д., дальше політуру різної барви, рами до образів, люстра і всякі скло, шліфовані зеркала, вироби до церков, вівтарі, іконостаси, все найлуче до салонів, шафи і все до урядження; [illegible] доски до писаня в офісі, гарні столи з складними [illegible] до писаня; столи і бари для ресторанцій і також для готелів, зеркала і всякі мебелі. Ціни низькі (голсейл-прайс) і ручимо за доставу.
Ми все вироблюємо машинами.
Заповняйте з фармів і міста, а ми скоро пішлемо.
American Sash, Door, Show Case & Fixture Factory
1504 Selkirk Ave., Winnipeg.
Управитель Н. ГАВРИК

Фарма на продаж, або в заміну за проперти в Вінніпеґу.

Фарма 160 акрів, 80 акрів виробленої землі в осени все зоране, 30 акрів нафенсовано на пасовиско, 40 акрів гарної сінокоси, 10 акрів молодого ліса. Нова хата 24 x 16, стайня 32 x 16 на 20 штук худоби, добудована стайня 32 x 9. Щойно побудований шпіхлір 20 x 16. Шопа на машинерию 30 x 14. Курник 16 x 12. Всі будинки в добрім і під гонтем. Під[illegible] горела поле хати і нафенсоване, 12 [illegible], агрест, малини і ин. Оден акр нафенсованого города на пасовиску. Криниця перед хатою, найкраща вода. Коний 5, (дві кобили 13 [illegible]), рогової худоби 3 штук. 6, свиней, 30, курий. Вся машинерія і то нова. 2. вози, [illegible], сани, плуги, 300, бушлів вівса, пшениця на насіне — $700 [illegible] по 10 дол. [illegible] Все сю господарку спродам за 5000, готівка, або заміню за відповідні проперти у Вінніпеґу. Старі люди не годні [illegible] такого господарства. Зголошувати ся по близші інформації до:

E. M. Glowa 666 Manitoba ave Winnipeg Man.

ЗУБНИЙ ШПИТАЛЬ.
[illegible]
[illegible] 1000 Main St.
[illegible]

ПРОЧ З МОЗОЛЯМИ!
[illegible]

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ

Просимо звернути свою увагу на писмо подані вправила і після них звертати ся до редакції.

Річна передплата за „К. Ф.“ виносить $1.50, піврічна 75ц., квартальна 50ц.

По одержаню передплати не відповідає ся листовно але змінить ся дату при імени кождого передплатника.

Ви переконаєте ся, що аптикарі скрізь добре говорять про Chamberlain's Cough лікарство Вони знають з досьвідів в продажі, що в случаях перестуди на них можна полагати і оно є правдиве і певне. На продаж по всіх склепах.

Найстарша Одинока Руска Фірма в Вінніпеґу
БЮРО АДВОКАТСЬКО-НОТАРІЯЛЬНЕ.

[illegible]
Управителем сеї фірми є М. В. Свобода, руский нотар.
СВІЙ ДО СВОГО.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street Winnipeg Man.

НАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ.
під управою пп. Арсенича-Волинського і Сп-ка
[illegible]
NARODNA KANCELARYA
Phone St. John 2300 845 Main St. - Winnipeg, Man.
[illegible]

МАРКА "EMPIRE"
Коли будуєте сій будуйте для БУДУЧНОСТИ, а не на ХВИЛЮ! Будуйте сильно і добре
СТІННИЙ ПЛЯСТЕР, ДЕРЕВЯННІ ВОЛОКНА, ЦЕМЕНТ І ПЛЯСТЕР ДО ВИКІНЧЕНЯ
перетревають НЕ ХВИЛЮ, а ЧАС.
Пишіть за поясненнями [illegible]
MANITOBA GYPSUM Co. Ltd.
WINNIPEG, MAN.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатських, нотаріяльних, старокраєвих і канадійських справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).
ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через консулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через першорядних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, себто увільнення від вправ, контролі і асентерунку.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на рамні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ і ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]
Години урядові від 9 рано до 6. вечером, а для тих котрим занятє не позволяє в день полагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера.
Всяка інформація даром, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
834 Main str. Winnipeg, Man.

ІМІГРАЦІЯ

Минувшого місяця Сполучена [illegible] компанія перевезла до Канади 20 000 імігрантів. В марци минувшого року приїхало лише 15 000.

ПОШУКУЄ ся двох своїх братів, Георгія і Дмитра, щоби зголосили ся на адресу Maria Cerpecska, Box 35, South Fort George B. C.

В Реймс, в Франції арештували бельгійського фінансієта, який утік серед великих грошей, які числять на мільони. Він знищив бельгійські банки зaводи мертвою сего чоловіка.

Італія зорує ся вимагаючи претенсії до Албанії. Та до війни мабуть не прийде.

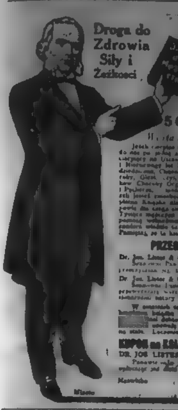

Droga do Zdrowia Siły i Żeźkości
MĘŻCZYŹNI możecie być WYLECZENI
Ta Książka Powie Wam Jakim Sposobem.
50,000 BEZPŁATNIE
Warta $10 dla Każdego Cierpiącego Mężczyzny.
[illegible]
PRZECZYTAJ, CO MÓWIĄ CI MĘŻCZYŹNI.
Dr. Jos. Lister & Co., Chicago, Ill. [illegible], Pa.
[illegible]
Dr. Jos. Lister & Co., Chicago, Ill. Pittsburg, Pa.
[illegible]
KUPON na KSIĄŻKĘ BEZPŁATNĄ—PRZYŚLIJ go DZISIAJ.
DR. JOS. LISTER & CO., D. 613 — 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
[illegible]
Nazwisko
Miasto Stan

„Сорок літ в трудах ся.“

„Сорок літ в трудах ся [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
(І. Франко Мойсей.)

Чотири десятки літ минає від коли вперше залунав могучий голос Івана Франка. Минає се довгий, тернистий шлях, по котрім вперше ввійшов свій духовий Вершит[?] Українця. Сорок літ — довгий протяг часу. А весь той час віддає він в народ світлє праце, переслідуваний в першій мірі своїми, потім чужими, бо ніс його там, де темні сили не бажали його. Він був в перших на галицькій Україні, що вирвав ся до тих маленьких через свою темноту чорноробів, до хлопів. Промінї науки його вперше почали розвіювати темряву першу [illegible], а огнисті його слова будили і стягали духа від [illegible] несолоного народа. Однако все те грозило катастрофою для тих, що живуть неправдою, що опирають свое істнованє на темноті і лжи. Не дивно про те, що вже зараз в початках, на перших таки кроці піднялась [illegible] і їх оборонців „давних, добрих обичаїв“ та публичного порядку затроїли повітє благородного розвою життя. Молодого Каменяра поставлено поза межі суспільности, зроблено з него предмет погорди серед посілької тоді інтелігенції.

Тюрма, переслідуванє і клини діставали ся Іванови Франкови за те, що бажав ділом і словом добра для Бога і людий забутого галицького хлопа. Одним словом українська інтелігенція з урядом кинула анатему на Него. Здавало ся, що людина не видержить усего того. Подасть ся, коли не зломить ся, в сторону і я[ка] напрям зарубаний Рутенцями. Та Він стояв незрушимий при намічених меті і його критика соціальних і гнилих тодішних суспільних відносин, сарказм і сатира прочищала всякому руському щиру і клали основу для нової сили Правда, часом серед каламудного напруження приходили ся йому роз чулялі слова бодай і тоді усі темні сили з останних відданих чекали, коли вже знищуть продовжити свою. Однак утаєна їх радость мусіла так скоро никнути, як скоро виникла вперше. Того, що давали їх до неї підставу [illegible], неутаєно, бодрійше усе наперед по обраній шляху

„Сорок літ [illegible]
Їх серце і [illegible],
І до того [illegible], що [illegible]
Від їх [illegible].“
(І. Франко Мойсей.)

Так і більше нічого. За 40 літну працю вислужив собі те, що уйшов тепер на останку „славі і помин.“ Маленька горотка інтелігенції, що іде вслід за ідеями Франка, не в силі рідно навіть в части віддячити того труду Титана. Сорок літ праці забрали ему усе що дає щастя і вдоволене людині, знищили йому молодість, здоровля, виссали всі житєві соки і зробили его безпомічним старцем. Зуб часу підгриз того велитня, що положив печать на цілім духовім житю України. І приходить черга на тих, для кого поносено тяжку жертву відплатити добровільно затягнений довг. Властиво вона вже сповнила та сороміно ... сї для усіх, що носять імя Українця. Лише наведіть ві котиду, що 3 мільони та лицьких Українців вспіли для найбільшого свого чоловіка злучити 6000 (шість тисяч) корон. Прийдеть ся згоріти з сорому, бо той, що може сьміло сказати, що Україна, то я, по сороках літах праці дістане — 6000 К. як „Ювіл. Дар.“ Буде се ганьба, що спаде на нас на на наслідки великих людей. Коли господар тримає наймита через сорок літ, то платячи йому рівно 150 К. і харч заплатить за той час около 15.000 (пятнайцять тисяч) корон, а Українська нація свому найбільшому Робітникови дасть „Ювілейний Дар“ 6000 К! А вже нема слова, щоби назвати факт жебрання у австрійського правительства на покриття довгу, який лише українська нація має і мусить заплатити. Значить се побільшати ганьбу, котру хотіли ще направити, ганьбою, якої відвернути уже не можна. Треба совісти на цінити народної честі і не мати чола публичного вимагати сю жебрацьку заслугу.

Вже однаке не пропало. Можна і мусить ся ратувати бодай народну честь, коли не хотіли бути великодушними. В першій мірі мусить се зробити інтелігенція, безпосередна насліднаця ідей Івана Франка. З її є рівно показати, чи вона є і чи лежить її на серци честь української нації. Вона має показати, чи уміє обходити ювілей заслужених людий так як Шашкевича при медалях, хоругвах і порогах всякого поступу, чи може і по культурному вміють уважувати заслуженого мужа. Чейже знайдеть ся на се нова знаблятью і молодших вищий спосіб.

Ви всі знаєте, для потрібних тільки поміч жертви Івана Франко — ви хлопи, мусите також причиняти ся своїми жертвами. Ваш також запрацьований гріш мусить знаходити ся в „Ювілейнім Дарі“, коли Ви хоть трохи розумієте, що народня честь! Ви мусите приложити ся до того, коли хоть чуєте, що то значить ганьба для народу, вотид перед людьми. Коли ви хоть одробину умієте бути вдячними, коли хотій в сотій части вмієте оцінити працю, пожертвоване, біль, виречене щастя, маєте обовязок побільшити „Ювілейний Дар“ Івана Франка. Вижадаю ся, щоби Ви здобули ся на щось великого, щоби заостелали [illegible]. Та справі буде задосить, коли сповнить свій обовязок.

(Г. Голос).

Історичний календар.

МАРТ.

1. — 1387. Королева Ядвіга вступила з польским військом в Городок (тепер [illegible]) і почала переговори з львівськими міщанством що до віддання міста Львова під її власть; переговори вийшли корисно для Поляків, міщани віддали місто в угорське військо, що було в місті замкнене, мусіло уступити. Тим витом цілиця Галичина перейшла з під власти угорських королів в руки Польщі.

1665 р. помер польський гетьман Стефан Чарнецький, що в 1664 р. при нападі Суботова Поляками велів викинути з домовин кости нежданого Поляками Богдана Хмельницького.

3. — 1811 р. уродив ся в Калущині Антін Могильницький, товариш Маркіяна Шашкевича, що визначав ся як поет („Скит Манявський“) та щиро відданий справі народнього відродження 1848 року, яко доброго бесідника вибрано його 1861 р. на посла до Сойму і делєгатом до Ради державної, де домагав ся права на права для нашої мови в галицьких школах і урядах. Під конець свого життя став вибирати голос у народній справі, помер нагло в селі Яблінці (пов. Богородчани) де й похований. Товариство „Просьвіта“ заходить ся поставити йому там відповідний памятник та збирає на сю ціль датки.

1827 р. вродив ся в Полтавщині Леонід Глібів. По укінченню наук в Полтаві і Ніжині учителював зразу в гімназії в Чернигові, усунений однаке російським урядом з сеї посади за горячу оборону української мови, проживав серед мужиків в Чернигові. Глібів писав найбільше байок, а крім сего видумав новий рід поетичних творів, с. є загадки і жарти. Твори його читають радо й старші й діти. Інтелігенти й селяни („Руська Письменність вип. 7). Помер 1893 р.

1861 р. Цар Олександер II видав маніфест, яким на Україні і в цілій Росії знесено кріпацтво, а було се головно заслугою Кирило-Методіївських братчиків з Шевченком на чолі (хоч він сам не дожив тої радісної хвилі), які в своїх писаннях остро виступали проти кріпацької неволі. Маніфест сей відчитано народови що йно 11. марта (на другий день по смерти Т. Шевченка).

7. — 1750 р. на народній раді в Глухові після виданого царицею Єлисаветою указу вибрано гетьманом Кирила гр. Розумовського, що був останним гетьманом України, скиненим з уряду 1764 р. царицею Катериною II.

8. — 1169 р. напали війська суздальського князя Андрія Боголюбського на Київ та через два дни грабили місто, палили будинки, мордували городян, обдирали церкви і монастирі, словом зруйнували і знищили цілковито столицю української держави. Сей факт предків нинішних Москалів став споконвіку затою роздору українських племен на два стани (полудневий) Українців і на Москалів, Росіян (північний).

(Докінчене буде.)

Хто передплачує щоденну часопись „Діло“, що виходить у Львові, Ринок ч. 10, той знає що дієсь в цілому світі, особливо в старому краю і в цілій Европі. Редакторами „Діла“ є найкращі публіцисти наші, тому матеріял як найдобірнійший. До того всім передплатникам, що пришле річну передплату в сумі 9 дол., діставатиме дуже цікавий тижневий додаток „Недільо“.

„Діло“ повинні мати в себе всі товариства і читальні.

Газету треба платити все з гори.

[illegible]
B. Sulkowski & Co.
22 Belmont Ave.
Newark, New Jersey.
[illegible]

Телефон Сеймур [illegible]
ALBERT E. [illegible]
Адвокат Краєвий і Нотар
що говорить по руски
[illegible]
[illegible] Vancouver, C.

ДОБРУ ПЛАТНЮ —
[illegible]
MOLER BARBER COLLEGE
Cor. Pacific Ave. & King St.
[illegible]
Winnipeg

Куйте Т & В [illegible] на плюзні.

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1166. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте свое замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.
[illegible]
— Не посилаємо С. О. D. —
[illegible]

Потрібно
чоловіка, який говорить по російськи й українськи. Може заробити 75 до 125 долярів тижнево. Зголосіть ся на 565 Main St. в Вінніпеґу.
Телефон: Майн 1542.

— У Львові почала виходити місячна лікарська часопись „Здоровлє“ писана дуже популярно, щоб всі могли її читати. Редагують ею часопись і пишуть в ній наші найкращі лікарі. До Америки коштує 2 доляри. Адреса редакції: Львів Підвале 7.

Dr. B. GERZABEK,
ОДИНОКИЙ ЗІ СТАРОГО КРАЮ РУСЬКИЙ ЛІКАР В КАНАДІ.
[illegible]
Мешкання і офіс
415—417 Pritchard Ave. Телефон Ст. Джон 474. Winnipeg, Man.

Сидите є мілкою при огні вашої печі, із добрим людьми і сірниками, є дуже великою роскошею.
Тому, бо я знаю, що сірники
EDDY'S SILENTS — є — ДОБРІ
Вони є — БЕЗПЕЧНІ, — ПЕВНІ, — ТИХІ.
За кожним разом потерти я маю огонь.
THE E. B. EDDY COMPANY, LIMITED
HULL, CANADA.

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА.
[illegible]

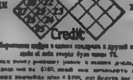

$100 НАГОРОДИ ДЛЯ Вас.
$100
Credit
$100 НАГОРОДИ ДЛЯ Вас.
[illegible]
FERTILE LAND DEVELOPMENT CO.
[illegible] New York

Руска Лазня
[illegible]
296-300 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 519
За дрібні оголошеня, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц., — за два рази поміщена 75 ц., за три рази $1.00.

LIMO DRUG CO.
[illegible]
Rogers the Chemist
663 Main St Winnipeg, Man.
Лише за два центи Ви можете дістати один наш Каталог даром. Збірник слив, здоровля і довговіку. Альманах від всякого рода слабостий.

[illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Тел. Main 2510

VEGREVILLE
Купуємо живий дріб кільниб не було після 1-го Октобра
[illegible]
Приносіть тільки товсті і добрі штуки. Худих і дрібних штук не хочемо.
Платимо найвисші ціни за товсті штуки.
Кури, Качки, Гуси, Індики.
Province Produce Co. – Vegreville.

50 цент. ТИЖНЕВО.
[illegible]
SAUL BIRNS 117 Second Ave., Dept. 23. New York, N. Y.

РУСКО-НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора 6. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.

Специяльне лічене половних хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.

Лічене і новійше лічене сифіліса „606" проф. Ерліха.

Лічене полового безсиля. Лічене всяких хронічних хороб (ревматизм і др.) електрикою.

Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.

Шпиталь і Офіс. 453 Selkirk Ave , Winnipeg, Man

IMPERIAL BANK OF CANADA.

[illegible] в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТИЙ КОЛЮМБІЇ.

Авторизований капітал	10,000,000,00
Капітал вплачений	6,620,000 00
Резервовий фонд	6,620,000 00

ВІДДІЛ ШАДНИЧОГО БАНКУ.

Депозити приймають ся від $1.00 і більше і доразовують ся процент від дня вкладки. Видають ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.

НОРТ ЕНД ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕҐСКА ФІЛІЯ
R. D. LESLIE, Manager
ПОРТЕДЖ АВЕ ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Colony St.

D-r RICHTER-A
–) СЛАВНИЙ (—
„Pain Expeller"

Є на продаж также в Канаді по аптиках

Пакуночок, в якому его продають ся в сім краю, є тут представлений. Важайте на наслідування

Він не має собі рівного в усуваню руматичних болів, відпочуканю мязів і уздоровленю перестуди.

Коли не можете его дістати, пишіть до дого до складу Д-ра РІХТЕРА в Америці

F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington St.
NEW YORK, N.Y.

PAIN EXPELLER

◆◆ СПІРІТУС, ВИНО і ПИВО. ◆◆

[illegible]

Всі почтові ордери полагоджуємо скоро.

Пишіть, телефонуйте або приходіть особисто до нас.

T. D. CAVANAGH, Limited
176 Higgins Ave., Winnipeg.
Phone Main 2095.

ХТО ХОЧЕ ЗНАТИ

1) Як прийти до маєтку в легкий спосіб
2) Як заробити 2 сотки без жадного клопоту
3) Як заробити близько 2 тисячі без клопоту.
4) Як бідний чоловік, замість платити високий рент, може дістати свій власний дім.

Ми маємо богато способів роблення гроший і скажемо Вам, як бідний чоловік може легко прийти до маєтку в кількох роках.

Ми не беремо ані цента за пораду, прийди тільки особисто до нашого нового бранч офісу на Норт енда дістанеш всі пояснення зовсім безплатно.

Офіс отворений щоденно від 9 рано до 6 вечер а в суботу до 10 вечер.

Canadian Syndicate Investments Limited.
NORTH WINNIPEG BRANCH
407 Selkirk Ave. Phone St. John 1354

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕРА".

З економічного поля.

ЯК ВІДРОДИТИ БАРАБОЛЮ.

Бараболю, що вже — як то кажуть — зродила ся, можна легко відродити і прийти до таких самих якими були в початку. Коли вже зібрано насіне такої бараболі, треба його зібрати і положити в цілім значіню на зиму. Потім дрібненькі деревці із округлих мішочків повидушувати, висушити і переховати через зиму, а на весні посіяти на добрій земли. Першого року така бараболька буде дуже малесенька, але третого і четвертого — то вже хоч і нарусь, наберай.

Щоби однако бараболя не продукувала ся до садженя треба все вибирати як найобрійнішу, найлішне середну зкладу в рідкими віддалями. Велику бараболю можна ділити на кілька частий, але очка треба лишати все в середині кусна а кожний кусок повинен бути таким аби вистарчало поживи для молодої ростини доки не буде корінчиків, які вже ставуть самі помічниками бараболяного коріня. За великі і не ростуть стара бараболя буде лежати аж до нової.

Що найголовнійше, бараболю треба садити все на новім, а найліпше впросте гладкою і великою, тай бараболяних мух тогди не буде, отже „парів грін" (т. з. трійка на мухи) буде лежати собі в шопі, а ті гроші ужиєте на що іншого.

ПОМІДОРИ — ЖЕРЕЛО ДОХОДІВ.

Якийсь фармер в Онтаріо хвалить ся, що він все садить кілька [illegible] помідорів (Tomatoes) і переконав ся, що вони приносять йому найлішний доход і він не проміняв би управу помідорів на управу ніякого рода збіжа.

Коли доспів, найранчий „томейтос" він пакує в конвики і продає по 75 ц. один. На замовлене висилає по кілька сот коничків і дістає за него купу гроший. Другий збір продає вже также, але за те его є більше. Найпізнійший третий, не доспілий збір пакує в бочки і продає по $10 до $15 бочку. Чим не виплатилоб ся нашим „огородникам" коло Вінніпеґу, або близько инших міст робити те саме? Ану спробуйте.

ОХОРОНА КОНИЙ ПЕРЕД [illegible]

Один рільник подає на те таке средство: До паквики вилити пів літри води, до того вкусити 20 грамів карболевого квасу, вимішати добре, сим плином натерти шкіру, а з певностию навіть в часі найбільших спек від мух буде вільний.

ДЛЯ ТИХ ЩО ГОДУЮТЬ ДРІБ.

Вигін засіяний люцерною (alfalfa) є богатим магазином для годівельника дробу. Літом птаха розбреде ся таким вигоном, живить ся ніжними листочками люцерни і збирає насікомих. Зимовою же порою будуть дуже радо споживати кури велику скількість листя і крапле било люцерни. Розуміє ся, що зимовою порою буде її сего замало.

Кури звичайно випивають яйця тоді як їм брак[illegible]

ПРОЧ З БРИТВАМИ.

Наш порошок усуває сейчас волосе з тваря, з бороди і доби не було без жадного болю, не лиша ніяких жадних слідів после. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробний по 50 центів. Примаіть 1 доляра через Моней ордер або в реґістрованім листі або почтовими марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненем, як его уживати

Адрес Dr. SELLERS
[illegible] St., New York, N. Y.
Потреба агентів.

мися складаючої ся в масці (віддадку) або тоді, коли не мають темних гнізд, але декотрі кури пють яйця в нагору, бо так вже научать ся. Таких сейчас стати голова, бо від них ще й другі кури научать ся робити то саме. Такі кури [illegible] що випивають яйця є не бажаними і їх треба позбути ся, а на будуче уважати абе кури мали подостатком темних гнізд і потрібну вапну. І будете певні, що не лише зробите для курии ведва вам ся вона виплатить навіть тоді, [illegible] для неї купуєть ся.

Добрі практичні гнізда (трое гнізд на 10 курий) можна поробити в той спосіб, що до найтемнійшої стіни в курнику пробиває ся над землею можливо дві [illegible] дошки і робить ся над ними дашок; з боку пробивають ся такою дошкою і в рівновідних розмірах робить ся такі двері, аби могли заглядати ся кури. Такі гнізда є дуже практичні і ви не будете нарікати що ваші кури губають яйця по огородах, та бурянах, а через то навіть такі побуряшники приведуть [illegible] курята.

„Яка порода курий є найлучшою?"

„Після того переконаня — пише один професор рільництва — „найлучшої" породи домашних птиць нема, тому, що одні роди є найлучшими в таких вагладі, а инші знова відповідні зовсім відмінними цілями, так само як дехто може зробити успіх з тим самим родом що другому є ним не доповело. Фармер, або годівельник дробу повинен найперше рішити ся якої саме породи він бажає мати виключно на масо, яйца чи для всього потреба — і потім почати годівлю тої породи, що буде відповідати для його „бизнесу."

Яка причина в тому, що восені розвинене курятко вимирає в яйцю — питає не один.

В тому що не вилазять курята буває звичайно дві або три причині і більше. Брак живучої сили даної породи, невдарність когутів, брак вогкости або в причини твердої шкаралупи. Лише в можливих случаях можна зарадити лиху, та коли воно походить від того, що порода курий здеґенерована, так тоді треба її позбути ся. При вигрівалю в інкубаторови треба все уважати, аби находила ся в нім потрібна вогкість, а коли завважать ся, що скаралупа яєць є за грубою, то в тім часі коли можуть вилазити курята, яйця зможити водою і тим помочи дістати ся куряткам на сьвіт.

Всячина.

ПОМИЛУВАНЕ М. ГОРКОГО.

Кінцевий помилування в Росії обняло неми [illegible] політичними злочинниками також і російского письменника Максима Горкого. Горкий находить ся за границею від початку 1906 р. З причини проголошеня революційної відозви проти царату, увязнено его при кінці 1905 р. і замкнено в Петропавловскій твердині. На основі закону воєнного суду ждала Горкого кара смерти. Однак тодішний диктатор Трепов увільнив Горкого, але прогнав его на все з краю. По коротків побуті в Америці поселив ся Горкий на острові Капрі, де перебуває і досі.

Кажуть однакож, що Горкий довідавшись про амнестию сказав, що не верне до Росії, бо певний, що помимо амнестії его завсіди переслідували би.

ВІДКРИТЭ НЕЗВІСНОГО ЭВРЕЙСКОГО ПЛЕМЕНИ

Недавно одно эврейское племя відкрито в глубині арабских пустинь, яке певно криє в собі не одну несподіванку для етнографії історії. Ново відкрите племя бідне вольовитів має походити від Резабітів, про яких є бесіда в 35. розділі книги Эремія. Племя з часів 2.560 роками зайшло кілька більших оаз в глубині пустині, де пасуть стада овець — одиноке свое майно. Є они добре свідомі свого давного походженя і розказують, що сам пророк Эремія привів їх перед віками на арабску пустелю. В самім племени панує многоженьство; кождий пастух має по пять або шість жінок. Із короля величає ся щечем, якого покаже не походити ще в часів вавилоньскої неволі. Виявлював він одному подорожникови, що его плема через то довго остало не відкритим, бо царина пропитку племена мають мало води і лучає ся, що Резабіти цілими днями не пють води. Подорожник устрів сего королика далеко від племени, бо він в ровеколом вибрав ся на розвиди, як деинде люди живуть і чи живуть красше від его племени. Се відкрите мати буде і для языкознавства і історії жидів чимало значіня.

На західних передмістях в Вінніпеґу на улицях є два фіти води. Сотки домів окружені зовсім водою. Отрітканя не ходить навіть. Причина сього та, що фабрики засипали долину, якою перше вода стікала до ріки. Також на ріці богато леду і уважають, чи не треба буде розстрілювати динамітом.

Ми хочемо звернути вашу увагу на факт, що найбільше заразливих хоріб, таких як коклюш, дифтерія, шкарлатина небавляють дітий тогди, коли вони перестуджені. Chamberlain's Cough лікарство вилічить дітий від перестуди і зменшить они небезпеку сих заразливих хоріб. Лікарство се є славне в вилічуваню перестуд. Не має в собі ні опіюм, ні прочих наркотиків і можна із сьмілою давать дітям. На продаж по всіх аптеках.

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Ral для кави.

[illegible]

[illegible] Philadelphia, U. S. A.

На продаж у всіх порядних склепах.

ТЕПЕР ПРОДАЄ СЯ
6 МІСЯЦІВ СТАРЕ ПИВО
DREWRY'S BOCK BEER
найлішний з усіх весняних напитків
E. L. Drewry Ltd. [illegible] Winnipeg, Man.

Подорож по сьвіті за найдешевші гроші.

СТЕРЕОСКОП

Як бачите [illegible] пожалуйте, побачите всі видимки міст і будинків.

Наші Стереоскопи побільшують види так, що виглядають ся дійсними в натуральній величині!

Специяльна оферта НА СЬВЯТА!

Металевий Стереоскоп в Рочестер — Сочиками, з 300 найновійшими і найгарнійшими образками

ЛИШЕ ЗА $3.00

Дамимо таких 300 видів в пачках по 25 штук.

25 з Житя Ісуса Христа, Его Муки і Воскресеня
25 Жовнірі на Філіпінах
25 Воєнні кораблі і житє матросів.
25 Поїздка по Палестині і Св. Землі.
25 Любовні сцени в Весілля.
25 Кухарка і комічні любовні сцени.
25 Подорож через найбільші чуда сьвіта
25 Чуда старинного сьвіта
25 Великі міста Америки
25 Гарний Видів – Водопад Ніягара.
25 Найгарнійші пари сьвіта.
25 Подорож по Хінах і Японії.

Всьо лише за $3.00 за попередним надісланєм гроший.

Пересилку оплачуємо самі.

Катальоґ Книжок, Стереоскопів й Інструментів ДАРОМ.

Ruska Knyharnia
850 Main St. - Winnipeg, Man.
CANADA.

ДЕ Є? — Андрій Водкар, Вінніпеґ. Адресу його памо можна від ч. 59 Айкінс, 39 Полосеи 127 Аудантик уд. лежить подати до ред. „Кан. Фармера".

ВІДОЗВА

до всіх Русинів і Поляків в Канаді і Америці!

Компанія заложена Русинами і Поляками в Вінніпеґу розвиваєсь як найліпше і надія орґанізаторів сповняєсь ще ліпше як сподівались.

Тепер ще потрібно більше грошей, щоби Компанія могла виробляти продукт на більшу скалю і в такий спосіб вложити свій продукт в кождім шторі по Канаді і так заробити через рік не меньше як 25 центів на доляр для удільовців. Можна зробити і 75 центів на доляр, але се залежить від людей, если нам поможуть гроши[illegible].

Се можна легко зробити бо як Компанія вислала свого аґента, то за дві години дістав 11 ордерів, кождий ордер за $5,40, на кождім ордері в сих $5.40 есть 2.60 зиску для Компанії. З сего можете самі брахувати який профіт можна зробити. Перевернути капітал тільки два рази на рік то покаже профіт 75 ц. на долярі але ми легко перевернем 6 до 8 раз.

Тепер звдаємо тільки до Русинів і Поляків, бо хочем щоби се було чисто Русько - Польська орґанізація і щобиж могли показати другим народностям, що і Русини не спають, але можуть інтерес провадити также як і инші, отжеж удаємось до всіх, робітник чи фармер, або й інший, в Канаді чи [illegible], щобисьте взялись до діла і закупили сих удїлів і в такий спосіб помогли Компанії досягнути зиску. Дирекція старає ся достати в такий спосіб добрий профіт для членів і славу, щоби не сміялись з Русинів і не казали, що здатні тільки до шуфлі. Кождий може купити від 5 удїлів до гори, і може купити або за готівку, або на виплат

Се Компанія есть чартерована на десять тисяч доларів і Дирекція думала, що если спродасть 5 тисяч, то буде досить, але тепер бачить, що не можуть дістати досить матеріялу щоби вповнити всі ордери, отжеж через тое хочуть спродати і дістати повну квоту капіталізації і в такий спосіб зробити тое що есть найлпнійше в сім бізнесі — значить тримати всіх костумерів в кождий час як в місті так по провинціях. Бо если будуть робити бізнес тільки в місті, то дістануть лиш 300 або 400 шторів, а по провинціях есть шторів від 2 до 3 тисячі. Тепер щоби могли дістати більшість шторів за костумерів і щоби кождий штор дав один ордер тільки місячно то значить 12 ордерів на рік від одного, або найменше $30 00 зиску річно. се значить від 15 до 30 тисяч зиску річно для удільовців.

Нижче подаємо всіх удільовців котрі закупили шері до Квітня 1-шого і сподієнось, що до два або три місяці розпродамо всю капіталізацію і тогди будемо мати спокій і тільки виповняти ордерів і збирати жнива, які пробит Дирекція своїм трудом для всіх членів спілки

Отжеж просимо всіх людей щоби заінтересувались і закупили удїли самі і заінтересовали до спілки своїх товаришів і в такий спосіб зробити сю спілку славну і профітну

Просимо також порозуміти, що се не есть така спілка, де всі диктують, і де трудно щоби був порядок, в сій Компанії. Ту есть один Менажер вибраний після устав Парляменту і котрий есть відповідний Дирекції під зарою, отже кождий член може розуміти, що се есть орґанізація, де порядок есть реґульований як зеґарок. При кінци року всі члени дістануть репорт річний і мусять дати голос на тих урядників, котрих самі схочуть і можуть вибрати цілу нову Дирекцію, або одного, або всіх як самі схочуть.

Имена, адреси і число шерів кождого удільовця.

Удільовці, котрі закупили удїли до марця 31 —1914.

[illegible], Calgary, Alberta	[illegible] Удїлів
[illegible] Peter, Holland, Man.	20
[illegible] Peter, [illegible], Sask.	10
[illegible], Winnipeg, Man.	[illegible]
[illegible] John [illegible], Sprague, Man.	15
[illegible], James, Man.	15
[illegible], Winnipeg, Man.	[illegible]
Dobrowski Dmytro, [illegible], Sask.	[illegible]
[illegible] D. M., Howell, Sask.	[illegible]
[illegible] John, Prince Rupert, B. C.	[illegible]
[illegible] Peter, Prince Rupert, B. C.	[illegible]
[illegible] Pavel, Arborg, Man.	10
[illegible], Wasel, Alta.	[illegible]
[illegible], Winnipeg, Man.	[illegible]
[illegible], Sask.	10
[illegible] Peter, Winnipeg, Man.	[illegible]
[illegible] Peter, [illegible], Sask.	[illegible]
[illegible], Parkview, Sask.	[illegible]
[illegible], [illegible], Sask.	[illegible]
[illegible], Port William, Ontario	[illegible]
[illegible], Woodlands, Man.	[illegible]
[illegible], Prince Rupert, B. C.	[illegible]
[illegible], Prince Rupert, B. C.	[illegible]
[illegible] John, [illegible], Man.	[illegible]
[illegible], [illegible], Alta.	[illegible]
[illegible] W. [illegible], B. C.	[illegible]
[illegible] Peter, [illegible] Junction, B. C.	[illegible]
[illegible], Prince Rupert, B. C.	[illegible]
[illegible] Peter, Prince Rupert, B. C.	[illegible]
[illegible], [illegible], Sask.	[illegible]
[illegible] Wasyl, Calgary, Alta.	[illegible]
[illegible] Tymko, Winnipeg, Man.	[illegible]
[illegible], Port William, Ontario	[illegible]
[illegible], Winnipeg, Man.	[illegible]
[illegible] Michal, [illegible], B. C.	[illegible]
[illegible], Arborg, Man.	[illegible]
[illegible] John, [illegible], Royal View, Alta.	[illegible]
[illegible], [illegible], Sask.	10
[illegible] M., Winnipeg, Man.	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible] M., [illegible], B. C.	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible] Andrey, Calgary, Alta.	[illegible]
[illegible] John, Carlstadt, Alta.	[illegible]
[illegible], Portage La Prairie, Man.	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible] Peter, Prince Rupert, B. C.	[illegible]
[illegible] Peter, Winnipeg, Man.	[illegible]
[illegible], Prince Rupert, B. C.	[illegible]
[illegible], [illegible], Ontario	[illegible]
[illegible], [illegible], Alta.	[illegible]
[illegible], Winnipeg, Man.	[illegible]
[illegible], [illegible], Man.	[illegible]
[illegible] Michal, Prince Rupert, B. C.	[illegible]
[illegible] Wasyl, Prince Rupert, B. C.	[illegible]
[illegible], Prince Rupert, B. C.	[illegible]
[illegible], Hazelridge, Man.	[illegible]
[illegible], [illegible], Alta.	[illegible]
[illegible], [illegible], Man.	[illegible]
[illegible], [illegible], Man.	[illegible]
[illegible] Tamasij, Ottawa, Ont.	[illegible]
	[illegible] Удїлів

Богато людий говорят: „Для чого не робят самі бізнесу — щоби в такий спосіб дістати весь профіт собі, замість ділити ся з другими" На се відповідь легка: Кождий розуміє, що один жовнір не варта нічого сам, а реґімент щось варта.

Так і бізнес на гуртову скалю, де треба богато грошей, а орґанізатори не суть міліонерами, бо вонби мали досить грошей, тоби не потребували помочи.

Порахуйте тільки се: Если вложите тільки $5.00 в сей бізнес, то вам ґарантуємо що дістанете зиску річно не меньше як $1.25.

$ 10.00	то вам принесе	$ 4.50,	а в Банку тільки	$0.30
$ 20.00	„	$ 5.00,	„	$0.60
$ 30.00	„	$ 7.50,	„	$0.90
$ 40.00	„	$10.00,	„	$1 20
$ 50.00	„	$12.50,	„	$1.50
$100.00	„	$25.00,	„	$3.00
$200.00	„	$50.00,	„	$6.00

Тепер придивіт ся сим фіґурам, а побачите, що з біжної то до 4 літ вам ся всі гроші звернуть і ваша штинця збільшить ся, бо кождий рам дасть два або три рази більше за вашу частку в таких профітних бізнесі. А если не хочете спродати своєї частки, то дістанете що року профіт либи за дурно і ваша оригінальна сума есть в кождім часі готова для вас на зворотний потіс.

Се не есть бізнес на малеську скалю 5 центову, щоби стояти в шторі і чекати на костумера, сей продукт спродаєсь до шторів гуртово і маєсь до діла з шторниками і не тільки в Вінніпеґу, але по всій Канаді.

Отжеж скажемо, що хочемо зробити сю орґанізацію якнайпрофітнійшу для всіх інтересованих і показати другим народам, що Русини можуть діло проводити як і другі народи.

Сподіємось, що кождий як робітник так фармер й инші поможуть нам сеї ціли осягнути на користь всіх.

Засилайте гроші через Моней Ордер, або в реґістрованім листі до:

Crispette Manufacturing Co., Limited.
Box 3562. - 811 Main St.
WINNIPEG, MANITOBA.

Практичні порадники для фармерів.

Один фармер з Вентворт Онт. радить, що коли бажає ся одержати результат як найтривалійшого білення стаєн і т. д. то каниш вважать домішувати трохи якоєсь товщу, — навіть з недоковальго, лише не води. Він доказує що того рода білене буде також тревалє як звичайна олійна фарба.

Один американьский фармер, що поселив ся в Канаді, говорить про свій успіх тресеня гофрів в північних Стейтах, який поданий са рівном практичним і в Канаді.

Він каже: „Хліб так не були затроєні кусни зеленого помастеного [illegible] гофриковіх а рівстинк умерщують їх про небезпечність і [illegible] робом кілька не мож позбути ся сих [illegible]. Всяка затроєна [illegible] вложена в малі [illegible] буде богато більше приваблюючою для гофриків, але в все тіснів ся поділичем успіхом уживати до троєня зелену і стручину. Ячмінь кільчить ся у воді навіть находить ся стручине доки кількі не будуть мати одна ціль. Кілька кварт ячменю сипають ся до мішечка і ставить ся на поле. Коли на фармі є богато гофрів, оден такий мішочок вистарчить на 2-3 дн. бо гофри будуть спімати до него навіть з віддали, щоб лише дістати єго, але вже ніколи не вернуть ся до своїх нор живими. Де не богато гофрів, такі мішочки належать поставляти там де їх є найбільше."

Бабка як средство на більг зубів. Певно, що не всім відомо, що широколиста бабка, а на росте коло дорог, є одним з найлішних средств на біль зубів, передовсім споро-хнавілих. В тій цілі на 1 часть сьвіжого листя і коріня наливає ся 10 частий спірітусу, відтак тим плином напускає ся спорохнавілий зуб і вливає ся 2 3 кроплі. Успіх чудовий. Так кажуть — і спробувати можна

Простий спосіб на заховане шинки. Вере ся ганку і зарабляє ся її в водою, віддак спарує ся сим цілу шинку (на звуднюю, а передовсім докладно від костий. Так приладжена шинка може бути в найгудь місци і по році навіть має свій первісний смак. Сей спосіб може бути придатний для переховання солонини, бо хробаки через поволоку глини не можуть дістати ся до сере[illegible]

Віль мак і машель усуває цілковито посидне домашне средство, котре складає ся з горячого окладу з виснажненої кухонної цибулі.

Вживане шкіру обуви дуже простий спосіб. Очищенім обува треба її вперед зверху змочити літною водою, а відтак взяти кавалок сукна, змочити в посоленім смальци і потягнути кілька разів. Така обува є витривалійша на вогкість і скіра не пукає так скоро.

THE ROYAL CROWN SOAPS
роблять для вас роботу і вдодатку дають вам змогу набути премії за купони.
ХОВАЙТЕ КУПОНИ - ОНИ ВАРТІСТНІ.

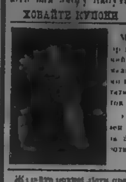

Ми не вкучемо тут одну премію. Се гарний релігійний образ, величини 16X20, мальований гарними фарбами на добрім папері. Дістати его можна за 25 обгорток з Роял Кроун Соп.

Се єсть Анна. Маємо довсім таких образів, кождий за 25 обгорток. Маємо й богато інших.

Жадайте ровних листи премій, а вишлемо даром.
Жадайте Premium List. [illegible] Пишіть зараз.

The ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
Premium Department - 8. Winnipeg, Man.

ЧИТАЙТЕ
і
ДРУГИМ СКАЖІТЬ!

ВИЙШЛИ З ДРУКУ
ГАРНІ КНИЖКИ

Кождий повинен їх перечитати.

ДОБРА КНИЖКА
є
СКАРБОМ ЧОЛОВІКА

Такі книжки суть:

КАРОЛЯ — незвичайно чудна повість з житя сироти	40 ц.
ІСТОРІЯ КОЗАЧЧИНИ — з образками	60 ц.
НА БІЛИХ СКАЛАХ	60 ц.
КНЯГИНЯ ЛЮБОВ	15 ц.
З ГРОМАДЯНСЬКОГО РОЗВИТКУ РУСИНІВ	75 ц.
ПСИХОЛЬОҐІЯ наука про людську душу	50 ц.
ЯК Я ТО ВАЧУ	30 ц.
РАЙ І ПОСТУП	50 ц.
СОБАЧА ДОЛЯ	25 ц.
СТРАЧЕНЕ ЖИТЄ	25 ц.
ПРО ЗЕМЛЮ, СОНЦЕ І ЗВІЗДИ — популярні виклади	25 ц.
ІСТОРИЯ О СІМ МУДРЦЯХ	25 ц.
ІСТОРИЯ о Магельоні	25 ц.
ІСТОРИЯ о Мелюзині	20 ц.
ІСТОРИЯ о Терпеливій Олені	20 ц.
ВІЙНА у Ватерльо з Наполеоном	20 ц.
ВСЕСЬВІТНА ІСТОРІЯ І, ІІ, ІІІ Том	$2.00 ц.
НОВІ ПІСНІ з старим кінцем	25 ц.
БАЙКИ — з образками	15 ц.
ІСТОРИЯ ЦЕРКВИ	25 ц.
КОБЗАР — Т. ШЕВЧЕНКА з портретом і 52 чудними образками, 560 сторін	$1.00 ц.
оправлена	$1.50 ц.

Катальоґ книжок даром.

НАША АДРЕСА:
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.
CANADA.

Добре здоровлє
◆◆ ЄСТЬ ◆◆
НЕОЦІНЕНИМ ДАРОМ
КОЖДОГО ЧОЛОВІКА.

[illegible]

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
1117 Walnut St. Philadelphia, Pa. U. S.

АКРИ НА ЗАХІД ВІД МІСТА СЕЛКІРК

[illegible]

WEST SELKIRK REALTY CO. — Box 3732 Winnipeg, Man.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Загальна Канцелярія

КОЛІСНИКА, ВОЛОДІНА і КОТИЛЯКА.

Peace River Information Bureau

(Информаційне Бюро Піс Ріверу).

Загальна Канцелярія залагоджує слідуючі справи:

Купуємо, продаємо і міняємо доми, лоти і фарми.

Виробляємо позички.

Полагоджуємо всі судові справи через найліпших адвокатів.

Асекуруємо від вогню і на житє.

Продаємо шіфкарти на найліпші кораблі до всіх частей світа.

Спеціально звертаємо увагу на всі робітничі справи з ріжними контракторами, та компаніями.

Обслугуємо кождого чесно, скоро і точно.

Кождому, хто хоче вложити свої гроші в ЛОТИ і в короткім часі мати добрий доход, радимо найскорше купити один, чи більше лотів в місті

GROUARD, ALTA.

Місто GROUARD є положене над берегом великого озера LESSER SLAVE LAKE, де дві желізничі лінії є на укінченю і одна з них осенею сего року піде в рух.

Місто GROUARD має тепер:

Много мільонів акрів найліпшої землі для фармерства.

Великі поклади вапна і всякого рода мінералів.

Мільони футів будівляного ліса.

Два банки, а другі три купили вже для себе землю.

Шість великих шторів.

Домініон ленд-офіс.

Говернментовий телеграф і телефон.

Дві великі школи.

Три церкви.

Шпиталь на 1000 людий.

Трох лікарів.

Одного дентиста.

Двох ветеринарів.

Трох адвокатів.

Два друґ-стори.

Два трачки, де працює більше 300 людий, а третя еще більших розмірів будує ся.

Три готелі.

Чотирі великі Livery & Feed Barns.

Три барбер-шопи.

Три пул-руми.

Чотири ресторанти.

Дві пекарні.

Великий Moving Picture Show.

Має дуже добру воду.

Все те зросло, коли не було ще желізничих доріг, а що ж буде з таким містом, коли осінею укінчить ся будова желізниць? З певностю можна сказати, що місто GROUARD зросте втрое в протягу кількох місяців.

Ми продаємо лоти 3 4 милі від центра, близько проєктованої C. N. R. компанією стації і коло Hudson's Bay Reserve.

Ціна від $150 до $300. Угловi від $35 до $50 екстра. З гори треба дати $25, решту на сплати по $10 місячно. Хто купує два лоти, дає з гори $50 — а білянс по $15 місячно. Хто дає повну готівку, дістане 10% знижки.

Користайте, а не ждіть!

Скорше купите, ліпше дістанете. Можна замовляти телеграфічно і письменно з присланєм $20 задатку на кождий лот.

АТАБАСКА!

Продаємо подвійно-широкі лоти (49X125) чверть милі від центра в River Lots One. Вода і сурми вже пускають ся. Самий Мейор міста на сих улицях купив там кільканадцять лотів.

Ціна від $400, — Гріш[?] $40. Виплати по $10 місячно.

На всі інформації письменні треба долучити 2 ц марку.

Наша адреса для переписки:

ZAHALNA KANCELARIA

Box 3542, St. B. - Winnipeg, Man.

СЕРБИ ПРО АДРИЯНОПОЛЬ.

При облозі Адриянополя Сербска армія потерпіла дуже великі страти так людського житя як і гроший. Третий і четвертий батальон трансайцької[?] лінії стратили 1 600 забитих і від 3 000 до 4,000 ранених 100 оф цирів. Перший транспорт із 1,500 раненими заїхав до Білгороду при кінця марта. Говорять, що не знати навіть чи, стане на таку скількість людий поcостатку лікарств.

При остатній облозі Серби показали ся бути завзятійшими, бо тоді як друга лінія болгарскої инфантерії ц[illegible] Серби не уступали і в кінци таки з нараженєм житя заволодили укрiплене т. зв. Джот Тепе[?] [illegible]

SANITAS

ПОКРИТЄ НА СТІНУ.

Нова санітарна декорація, яку можна мити милом і водою.

Санітас є відпорний на воду матеріял подібний до перкалю, який вірно представляє малюнки і прикраси найкращого паперу на стіни і коштує не дорого.

Він веселий, здоровий, тревалий і непрiпаний як покриття стін в кухни, купальни, готелю або шпиталю.

Санітас не стає корчий[?], не дістає плям, ні пороху, ні бруду, не тріскає, не дре ся і дає ся змити вогким платком.

Пишіть зараз за книжочкою з ріжними взорами.

T. EATON C°. LIMITED
WINNIPEG CANADA

ДОБРЕ ДОБРЕ

Се є цілком красна, яку може вживати кождий чисто і просто до вживання

Красить все красно

DYOLA

ONE DYE FOR ALL KINDS GOODS

[illegible]

The Johnson Richardson Co., Ltd. Montreal Que.

ВЕСНА

Весна в Канаді вже почала ся. В деяких місцях вже сіють, а других почнуть сіяти сими днями. В Вінніпеґу погода гарна довший час, а особливше то, що тепло і тихо. Звичайно в сій порі бувають сильні вітри, та сего року їх нема поки що. І не лише дні, але і вечері бувають так теплі, що майже не ріжнять ся від днів. Досереди тепер заносить ся на дощ — який однаком не може закінчити ся [illegible] Таке тут будьби не повинна[?]

В EMPRESS ТЕАТРІ

Сьміх в бординґгавзі — так зве ся передова штука в Емпрес театрі на слідуючий тиждень. Штука се, се верх усього веселого.

Друга штука зве ся Рука закона програма драма.

Що до першої штуки — сьміх в бординґгавзі, се одна з найкращих штук що були написані в послідних кількох місяцях. Виступають в ній одинайцять осіб.

Кріз того виступати буде знаменита співачка Ева Черлей. Кріз сього буде ще штука „Сьвятому '67," яку називають перлою між штуками.

Ніякий музика, і другі річи варті щоби на них подивити ся і їх почути.

КАТАСТРОФА НА ВОЛЗІ

З причини рушеня криги на Волзі 100 рибацьких човен [illegible] фалі. Богато з них крига роздавила. Втрати дуже великі. Богато рибалок згинуло.

ПОТРІБНО русько-англійського учителя (гр.-кат рел.) до школи Притти Лейк, ч. 2102. Науку можна розпочати зараз. Платня — після угоди. Діти самі руські, мішаного обряду.

Зголошувати ся до секр.
Carl Hnatiuk
Box 22 — Vonda, Sask

ПОШУКУЮ свого брата Николая Колісника, перед 2 роками був в Калгари Альта. Хто знає де він засить донести до
Danylo Kolysnyk
Box 2123. Lethbridge, Alta.

ОБРОБЛЕНА ФАРМА 65 миль від Вінніпеґу. Властитель хоче замінити на дім, або землю в Вінніпеґу. Пишіть по інформації до:
Mr. Joe Sach, 579 Boyd Ave. Winnipeg, Man. (17)

ПОТРЕБА руско-англійського кваліфікованого учителя, що може начати в Сас качевані. По інформації пишіть до секретаря школи
John Odowychuk
(17) Buchanan, Sask

$26.00 З ЕВРОПИ $26.00

Ілучи лінією корабельної компанії Ураніум через

Роттердам до Галіфакс

[illegible]

Тепер [illegible]

Canadian American Steamship Agencies

MINEAPOLIS, MINN. U. S. A.

[illegible]

DOMINION TICKET OFFICE

703 Main St. Winnipeg.

отсим оголошує велику знижку корабельних карт зі Старого Краю. Коли задумаєте спровадити сюда своїх, або товаришів, не відкладайте,

бо ціна тепер лише $42.00 з Антверпи до Вінніпеґу

СЮДА ВЖЕ ВЧИСЛЕНІ МЕШКАНЄ І ЇДА В АНТВЕРПІ.

Ми приводимо наших товаришів СПІЛЯРСЬКИМИ кораблями і СПІЛЯРСЬКОЮ колією і ручимо, що будуть вдоволені.

Ми видаємо DOMINION EXPRESS МОНІ-ОРДЕРИ ВИПЛАТНІ ВСЮДА ПОСИЛАЄМО ГРОШІ до Австрії по найнижшій оплаті, А ТО 40 ЦЕНТІВ ЗА 100 КОРОН.

ЗА $1.50 вішлемо якубудь суму ТЕЛЕҐРАФІЧНО до якогобудь місця в Австрії.

Памятайте бачитись з нами нім купите шіфкарту або пішлете гроші через інші руки, а ви будете завсігди до нас заходити.

Маємо також специяльну оферту для тих, що раді вложити гроші в купно землі.

Лише через кілька днів будемо продавали ДОБІРНІ ЛОТИ на C. P. R. Транскона по $10.00 ЗА ФУТ.

Се рідка нагода і ви мусите робити скоро, коли хочете стати богатими і незалежними.

Затямте наш адрес: 703 Main St., Winnipeg.

МИ ГОВОРИМО ВАШОЮ МОВОЮ.

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Родимці!

Спроваджуйте своїх краяних до Канади.

Купіть у нас шіфкарту а ми їх спровадимо без жадної перешкоди.

Приходіть прямо до C. P. R.-ского офісу до головних агентів:

ALEX CALDER & SON

663 Main St. БАНКЕРИ Winnipeg.

C. P. R.-ська компанія буде потребувати сего року до 46 тисяч робітників, отже кождий буде мати спосібність заробити гроші.

Котрих людий спроваджуємо так сейчас вони ідуть до доброї роботи на C. P. R.

Не відкладайте на пізнійше але спроваджуйте їх сейчас, доки еще тані шіфкарти на Спілярскій лінії, а то

З КРАКОВА ДО ВІННІПЕҐУ $48.40 — З АНТВЕРПИ ДО ВІННІПЕҐУ $47.2[?]

У нас робить Українець П. А. КАРАКОНЧУК

Лоти Акри Фарми

ДОРОГІ КРАЯНИ!

Подумайте про свою будучність і будьте певні що заробите добрі гроші, коли купите лоти або акри

В MELVILLE, Sask.

ДРУГА ВЕЛИКА ДИВІЗІЯ НА ЗАХІД ВІД ВІННІПЕҐУ, на лінії Grand Trunk Pacific.

Лише чотири роки тому як місто Мелвил зачало ся будувати і до тепер живе в ньому вже до 4000 мешканців. Мелвил пізнають ся знаменито в гору.

Люди купували тут льоти першого року в ціні по $100, а тепер ціни їх від $500 до $10.000.

Ми щей тепер маємо лоти на продаж майже в середині міста в дуже приступній ціні — від $150 200 250 і більше за один. Маємо також акри на продаж тілько одна миля від стації. В єднім акрові містить ся 10 лотів. Корнерові продаємо по 250 дол. а середні по 200 дол.

Ті лоти і акри може кожну будь купити, бо продаємо на дуже легкі сплати. При закупленю лота або акра вплачує ся лише десяту часть ціни, а по тім по $10 або по $25 що місяця, [illegible]

[illegible]

Ми но бесідуємо[?] [illegible]

Запишіть скоро листами і приїжджайте до Melville до нашого офісу, де дістанете ЛОТИ, АКРИ і ФАРМИ по таних цінах.

[illegible]

Frank M. JUREMA, Commissioner for Colony
Box 206. Melville, Sask

— or —

THE J. ROWAN COMPANY,
2nd Ave. East. Melville, Sask.

НАША АДРЕСА:

„Canadian Farmer" Box 3656, St. B
Winnipeg, Man.

А РЕДАКЦІЯ І ДРУКАРНЯ знаходить ся на:

287 Selkirk Ave.

Hryhory Fedyla

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР.

Рік XI Вінніпеґ, Ман., Середа 30 го Цвітня, 1913 — Winnipeg, Man., Wednesday, 30 April, 1913. Число 18

НОВИНКИ.

ВИБОРИ В ҐІМЛІ.

Двох кандидатів готовить ся тепер до виборів в ґімельськім виборчім окрузі, один з них адвокат, Тейлор, консерват і другий, Еґертон, прихильник теперішнього консервативного ладу.

Коли притягнутись, то Тейлор хоч і адвокат, знає параграфи, але не знає житя, ні потреб людий. Він не був і не буде на сій ославлиці [illegible] теперішнього виборчого часу.

Зноа Еґертон хоч і не адвокат, але буваний і близький житю на фармах. Був він вже альдерменом в Вінніпеґу і належав тут до перших, що обнижили ціну за сьвітло. Він нині жадає, щоби дороги будувати не лише на вибори, але по виборах, щоби школи могли діставати більший „ґрент" і пр. Він знає житє на фармах близько, бо сам переживав довгий час в сій околиці.

Так отже 12 мая повинні всі віддати свої голоси на Еґертона, бо се чоловік, що усім стоїть ближше тих, що його виберають. Тимчасом адвокат хоч і має до діла з людьми, то звичайно не в тою, щоби їх розуміти, але з того, передовсім щоби за свою роботу мати заплату.

Подумайте про се!

* * *

ВИСЛІД ВИБОРІВ В АЛЬБЕРТІ

Вислід виборів до провінціяльного парляменту в Альберті, що відбули ся 17 цвітня, такий.

Лiберали мають 38 послів, консервативісти 16. Крім того вибори в трох місцях мають ще відбути ся, де здає ся, ввійдуть ліберали. Так ліберали сподіють ся мати більшість о 24, в альб. парляменті.

* * *

ПРОГРАВ В КАРТИ МІЛЬОН.

Румунський свіщак то пор Дуніґлосу, котрий підчас своєї подорожі по Америці зробив великі гроші, програв протягом кількох днів з гамбарґовій гри цілє своє майно, яке виносило мільон франків, по-части в Льондоні, а по части Брайтон в Анґлії, де програв 60,000 фунтів стерлінгів протягом кількох годин, відобрав собі житє револьверовим вистрілом.

* * *

ХТО МАЄ В АМЕРИЦІ КРЕДИТ

Остатний зошит італійського журнала „Мінерва" подає цікаві погляди американського мілiярдера Пірпонта Моргана, котрий тепер умер в Римі. Коли його раз спитав ся один Европеєць „Якої запоруки домагають ся в Америці від людий, котрі позичають в банках гроші?" — відповів. — Коли хто приходить до мене по позичку, не питаю ся ніколи, кілько має майна. — Як то, здивував ся питаючий, отже домагаєте ся рухомостий? І се ні! — Отже чого? — Жадаю характеру. Тямлю добре, що раз позичив я мільон долярів чоловікови, що крім девять пальців не мав нічого більше. Але я бачив, що дорібить ся і мені довг віддасть. І віддав. Нині є мільярдером. Чи богато людий має кредит, не має чи мінкого майна? Дуже богато, бо у нас богато людий має характер. Чоловік що має характер і голову, хотьби понад сим нічого більше не мав, одержить у нас все позичку. Богатий чоловік, але з сумнівним характером, не має у нас кредиту.

* * *

3000 АКРІВ ПІД ВОДОЮ.

На півнич від Александер в Манітобі ріка Ассінобоін залляла великий простір. Три тисячі акрів фарми під водою, а з тих майже половина була засіяна.

* * *

ВКУСИВ ЗА НІС.

Дня 30 цвітня с. р. вінніпеґський суд мав таку справу. Якийсь Кароль Шептицкий вкусив свою жінку за ніс, коли здибав єї на улици, а она не хотіла єго поцілувати. Мусів вуз-

лений чоловік заплатити 20 долярів і кошта або два місяці арешту.

* * *

До нас на Ельвберт[?], Ман. прибув сего тижня бувший інспектор від будинків, а теперішний „орґанізатор" міста п. Павло Ґіґейчук. Границі усіх шкільних доперішних дистриктів має увзаглядити і означити так як його ураз[?] власть нам — Та се здає ся такий лише викрутас, а чого в дійсности Павло сюда приїхав довідаємось скоро, хоч і без того можна знати, що не чого іншого в того, щоб — з весною — засіяти на ліберальнім полі — троха консервативної пшениці, та що там чого.

* * *

Дата коли можна зареєструвати своє ім'я на лісту виборців вже оголошено урядово.

Місцевости де і коли мають такі реєстрації відбуватись, подано в цілости в слідуючім числі. Тепер лише скажемо, що — зареєструватись — повинно бути сьвятим обовязком кождого Русина Українця, бо сподіватись треба, що в наступаючі провінціяльні вибори будуть практикуватись усякі можливі надужиття зі сторони консервативцiв або лише правительство Роблина [illegible]. Отже бачите дорогі — Брати!

* * *

Найбільше поступовою рада в Альберті невидного ухвалить закон який не до смаку пішаку[?]. Іменно місто Едмонтон постаралось о фарму в віддаленю 12 миль від міста і там всякого налогового пянка завезуть на довший час в тій ціли, що відповідне занятє і чистий воздух дадуть змогу пянкам отверезити ся і бути порядними людьми.

Не знати коли щось подібного консервативна Манітоба зробить? Ніколи, певно, бо з ряд такий обстоює за інтересами готельників, броварів і т. и.

* * *

Вінніпеґ найлішче освітлене місто в Канаді. На

кожду тисячу душ є девять уличних лямпів, не включаючи вже ріжних орнаментальних сьвітел, яких є досить богато на головній улици.

Після офіцияльного рахунку місто Вінніпеґ видало тепер $400,000 на ріжного рода 2 000 ламп до освітленя улиць. Сказати загально, Вінніпеґ видає річно [illegible] $50 000.

В місті видно ся хоч-бо не було ні місяця, ні звізд, а однак буває дуже часто, що людина не видить куда іти і такому помагає поліція.

72-літний ветеран горожанської війни зголосив ся на днях по лайсенс на женячку. Молода числить 62 роки і буде се вже четверта жінка славного вояка. Судовий клерк бачучи перед собою поважну романтичну пару молодят видав позволенє без жадних перепон.

В Філядельфії приарештовано небезпечного злодія, що зараз зі штору двi фляшки молока і бохонець хліба. Поліцман був певний що зробив велику прислугу суспільству забираючи в неволю рабівника. Однак судия на сю справу дивив ся иншими очима. „Сідай тут і їж сейчас що забрав шторника", сказав лагідно судия до перестрашеного кушнiря[?] Коли сей з поспіхом оправив ся й здобуток у порожний молудок судия подав бідакови троха грошей і рекомендацийну картку до роботи у фабриці і наказ аднованому бідакови сейчас удатись на вказану адресу.

Зі шпиталю варіятів в Селкирк перевезено 51 хорих женщин до шпиталю в Брендоні. Богато людий прибуло було на стацію, коли приїхав поїзд з хорими, щоби подивитись на ту гурту з хорими [illegible] перевезених [illegible] жінки, яку [illegible] мать силою.

[illegible]

За $1.25 (1 доляр і 25 центів) ми будемо висилати „Канадийський Фармер" до кінця року для кождого, що пришле нам таку суму. Се 25 ц. менше, як звичайна ціна на той час.

Сего тижня висилаємо оказові числа до товаришів, які, ми віримо, котрі-небудь скористають з сеї нагоди і дістати нашу газету.

Коли хтобудь, що дістане оказове число, пішле нам $1.25, ми будемо висилати єму газету кождого тижня до січня 1914 року.

Посилайте сейчас!

Ред. „Кан. Фармера",
Box 3656.
WINNIPEG, MAN.

Та[?] ріжні штуки в [illegible] померлого мільонера Моргана оцінюють ся на 50 мільонів долярів.

В EMPRESS ТЕАТРІ

Слідуючого тижня Емпрес театер виставляє славну психологічну драму п. з. „Шкандал." Тяжко описати сьміх сільських селян, а ще так не і неможливо оповідати єї такою, якою буде она на сцені. Любов й інтриґа, патос і комедія сплелись тут в одну цілість. Найглубші і найсильнійші людські почування випнуть ся тут в сітку житя і складають історію того житя.

Друга штука, що зветь ся „Модель выставы ?" причиняє крутини[?] класичного. Усім она розкаже ся від ряду звичайних штук.

Ті дві штуки самі вже варта того, щоби на них прийти подивити ся.

Крім того будуть ще і інші штуки, що доповнять програму тижня.

* * *

За і проти виборчої реформи.

РОБІТНИЧЕ ВІЧЕ У ЛЬВОВІ

відбуло ся в неділю 6 цвітня в спортовій палаті при улиці Зеленій. Віче зверемувала соціяльно-демократична партия, але прибули на нього прихильники виборчої реформи і з инших партий, иноків Поляків, Українців і Жидів. Загалом учасників було до півтора тисяча. Провели віча велли соціяльні демократи.

Перший промовляв пос. Гудец, котрий заявив ся за теперішним проєктом соймової виборчої реформи.

Другий говорив пос. Сайкевский. Бесідник напятнував наперед поведенє президента міста Львова Наймана, котрий в польського соймового кола втік перед голосованєм над резолюцiями в справі виборчої реформи. Се предтеча тих утікачів, що втікатимуть перед реформою в часі голосовання над ІІІ. читанєм в повній палаті. Потім бесідник напятнував утечу до Риму латинських єпископів котрі тим хотіли дати примір иншим польським послам, яка найліпша дорога проти реформи спасати ся утечою. Зовсім инакше віднесли ся до виборчої реформи Руські єпископи, котрі в часі боротьби за неї лишили ся в краю і не утрудняють її так як польські пастирі. Взагалі — говорив бесідник — українське духовенство корпоно[?] відбиває від польського. Се останне іде разом з реакціонерами взагалі проти реформи, а українське, що вийшло споміж мужицтва, є демократичне й іде разом із селянськими масами. Дальше промовець заявив ся з признанєм про український нарід, котрий, хоч — на думку бесідника — молодший культурно від польського, то переважує його [illegible] своїх представників до законодатних тіл [illegible] образованих [illegible]. У польськім [illegible] і то-

му хоч польська репрезентация вище стоїть чисельно' то вже стоїть нижче від української морально. З уваги на те бесідник не страхає ся, що буде ще 62 ох українських послів в новім соймі, але боїть ся, що Поляки молоди[?] образовани і способнии українським послам протиставлять більшій але гіршої матерiял. Відтак заявив посол Сайкевский, що не одобряеть ся проєктом виборчої реформи, котра вправдi вiєсте з деревєть сiл, але наявлять ся за нею, бо з нiй вже є фiртка для робучого люду міст, а сподівається, що вже на перш м засіданю нового сойму демократичні посли поставлять вниcоне на нову реформу виборчого закона. Найпослідок заявив бесідник, що проєкт реформи має також значінє для польсько-українського порозуміня. Се є заслугою намісника Бобжинського і хоч бесідник є його політичним противником, то склоняє чоло перед його політичним розумом.

Професор політехніки Павлевський зложив іменем польського поступового демократичного сторонництва декларацию за теперішним проєктом виборчої реформи, який назвав передишним[?]

Пос. д-р Батаглія заявив, що проєкт виборчої реформи поділив соймових послів на два блоки: більшість стоїть за виборчою реформою, меншість проти. Сей блок „меншости" нагадав ему ковчег Ноя. З там по кілька штук з кождого гатунку. З ретрогради подоляки, є ще більші ретрогради центровці, є всепольяки, є русофіли; з ними сойму пристають до них сіоністи. Можуть вони приняти собі клич „патріоти і клясы всіх народів єднайте ся!" Бесідник також не одушевляє ся ніяким проєктом виборчої реформи, але заявляєть ся за ним, бо бачить в нім ступінь до згоди з Українцями.

Віцепрезидент міста пос. Рутовский вказав на те, що Польща мала силу тільки тоді, як ішла разом з Україною, а пішла проти України, то упала. Бесідник згадав битву під Хотином. Було там лиш кілька тисяч польської гусарії і піхоти проти непроглядної маси бісурменського війска. Ждала Поляків неминуча смерть. Але прийшло їм на поміч 40.000 українського козацького війска і побили неприятеля на голову. Се українська поміч під Хотином повинна бути дороговказом для поведеня обох

народів на будуче Бесідник вказує на те, що більшість сойму проявила потребу нормалізації[?] краю, пропущі[?] консервативних, як ті із західної Галичини, близьких західно-европейської культури а не пропущала тільки горстка східно-галицьких ретроградів подолянцев і всепольяків. Бесідник виявляє ся за проєктом виборчої реформи.

По промовах Смуліковського, Дулембянки і пос. Діямана принято резолюцию за виборчою реформою.

ВІЧЕ ПОЛЬСКОЇ ОРГАНІЗАЦИЇ ЛЬВІВСЬКОГО ПОВІТА

відбуло ся 7 IV у Львові в салі товариства „Сокіл". Проти виборчої реформи в „управлених" Українців виголошували „памяті" промови католицький політик проф. Ридигер, „краківський пророк" проф. Стронський і бувший соціялістичний агітатор, редактор Słow-a polsk-ого проф. Грабський.

Потім говорив о с. пос. Абрагамович котрий в справі виборчої реформи займає живе і ясне становище. На початку заявив, що був все в... опозиції проти... пос Станіського. Він на думку бесідника, знає, що Українці мають алернативу[?] богато(?). Бесідник розуміє компроміс в той спосіб, що його переводить ся в житє тоді, як слабша сторона реагує в признаних їй в компромісі концесий. Як Українці не уступлять щось Полякам, то не буде виборчої реформи. Боїть ся тільки ексцелєнции, що тоді вийде страшна боротьба в краю.

Инакше дивить ся на справу посол селянської повітовости львівського повіта п. Мерунович Він заявив, є рішучим приклонником виборчої реформи і бажає щоби вона довела до польсько-української згоди. Впрочім, бесідник вибрали не лише польські, але і українські виборці і тому він оклаче[?] ще всіх своїх виборців та виоказав перед ними свої погляди на справу виборчої реформи і польсько-українських відносин і має надію, що ті, що разом з ним працювали, зуміють оцінити його інтенції.

Потім ухвалено резолюцию проти виборчої реформи, в дусі промови бувшого соціялістичного агітатора, а теперішного професора університету і редактора Słow-a polsk-ого Грабського.

(З Діла).

ДО КАНАДИ!

КРАЯНЕ:

Як хочете спровадити кревних або приятелів до Канади купіть для них у нас як найскорше шіфкарту і вони приїдуть на весні акурат, як робота отворить ся.

На весні дуже повні шіфи і як тепер не купите для них шіфкарти, то вони будуть мусіли довго чекати і не приїдуть аж в літі.

Шіфкарта з КРАКОВА до ВІННІПЕҐУ коштує тепер $48.40

Так як чаcто ми посилаємо гроші до краю найскорше і найбезпечнійше і так, що люди дістануть рівні гроші

Почта і змінне коштує разом лиш 2 центи від $1.00.

Люде, котрі не в Вінніпеґу можуть до нас присилати гроші або таки разом з адресою в край, а ми вишлемо і рецепіс пришлемо.

Ми продаємо також шіфкарти до краю і міняємо гроші.

Продаємо марки крайові і канадийські.

Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.

ALLOWAY & CHAMPION Limited.

К. ҐЕНИК, менаджер чужинецького департменту — 667 Main St. Winnipeg, Can.

ПОТРІБНО

агентів, які моглиб говорити по руськи, для продажи реальностий на Трансконі. — Агенти, що давнійше ніколи не продавали лотів, заробляють в нас 50 до 100 дол тижнево. Лоти для продажі близько G. T. P. шапів і легкі до продажі. Зайдіть, а ми вияснимо все і поможемо при продажі.

Коли ви заняті в день, ви можете заробити гроші працюючи вечером.

Зголошуйтесь:

Dominion Transcona Realty Co.

537 Main St. — Phone Main 5445. — Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер"
Редактор: А. [illegible]
[illegible] $1.50 [illegible] до Европи $2.00
Адреса:
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B. Winnipeg.
The Canadian Farmer
[illegible]
Published every Wednesday at [illegible] Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
A. [illegible], Editor

Чи ви коли думали про се?

Чи найде ся хоч оден здоровий чоловік, що міґби довести, що він не може предплачувати хоч одної ґазети? От кількох таки „Кан. Фармера", — він коштує річно $1.50

Чи знаєте кілько се буде тижнево? Неповна 3 центи.

По платі $1.50 на 12 місяців, то на оден місяць не падає рівнісенько 12 і пів цента

Хто ж тепер зі здорових людий може сказати, що єго не вистарчить видати на тиждень 3 центи, або місячно 12 і пів цента, 25 центів на 2 місяці. Се ж дуриниця найбільша. Місячно видасть богато більше на такі дурниці, як цукорки чи що без чого чоловік зовсім обійшов би ся.

І не диво, що богатьох людий на таку мізерну суму не спроможе ся.

Байдужність! темнота!, от що тримає в обіймах нашого брата!

Поставте поруч себе двох людий одного, що читає ґазету і другого, що не читає нічого. Чи нема між ними ріжниці. Оден з тих, що читає, має все таке менше, або більше понятє про сьвіт, про людий, про житє, а другий нічого не знає. З тим, що читає, можете все ж поговорити про що будь ширшо, а з другим не можете. Бо і подумайте Хто читає, той знаходив там і новинки звичайні і навчаючі, знайшов дещо з історії, літератури, винаходів, науки, знайшов деколи добру пораду, деколи щось таке, що заставило єго думати і слідити якусь справу. Позбирайте те все до купи, чи не варта она півтора доляра річно?

Чому ж так богато людий не читають нічого? Бо такі вже темні, що навіть не бачать що они темні, так мало знають, що не знають навіть, що они нічого не знають і тому думають, що [illegible]

Чоловік, що читає, буває пересічно більше розважний, розсудний, до всього спосібнійший, а головне, він більше розуміє свою суспільну(?) вартість. Незайво от: наші панове Джеки, та ніколи читала незайво не жалувала $1.50 на рік. То не потребувалиб платити в судах по 5, 10, чи більше долярів, не вандрувалиб узапшки з демотенцами(?) поліцая, не їздилиб потроштає(?) не наносилиб ганьби ні собі, ні народови.

Отже велику роботу зробить кождий, хто розбудить байдужного, вдаче в печі, підшепне, за довіру притягне між людий і заставить робити те, що роблять сьвідоміші люди.

Проте обовязком кождого є старати ся, щоби єго товариш знакомий сусід чи брат відложив тих [illegible] ц. на 2 місяці і запренумерував собі ґазету. З того скорисе і той, хто буде читав і його сусід, — бо лішне мати розумного сусіда, між нерозумного.

Коли отже кождий з нас буде читав, то се буде величезний крок вперед, але до того треба нам приложити рук, так як прикладаємо до дітий, які раді байдикувати, але під нашим напором мусять робити те що добре.

Памятайже се і робім!

В загальнім інтересі.

Хочу сказати дещо про нове місто в західній Брітіш Колюмбії „Port Alberni." Я не пишу сего з особистої користи, бо я не єсьм жадним бізнесовцем, ані агентом. Я роблю се з слідуючої причини. Вже від кількох місяців чую поміж сьвідомійшими англійцями що говорять про „Port Alberni", що то добре місце і „Port Alberni" має бути четвертим Канадийским найбільшим портовим містом над Тихим Океаном.

Отож я маючи троха зощадженої готівки, постановив сам особисто поїхати, аби видіти, що купую. Їдучи здибався ся з кількома нашими людьми, котрі також там їхали, і они мені оповідали, що робили в майнах в Корбин. В К. з там до них заходили якісь агенти і продавали лоти в Port Alberni, і богато наших людей покупили лоти. Деякі позаплатили цілу суму, а декотрі лишень подавали по кілька десяток на завдаток. Потім прийшли там инші якісь агенти і почали людям говорити, що вони ті гроші в болото кинули як в Port Alberni лоти купували, бо там нема нічо лиш скали, та звори і млаки. Відни лєде думаючи що то правда, тратять свої гроші, які позичали на завдатки, а котрі позаплатили через половину, або і цілу умовлену ціну, то журять ся і нарікають тому, що не знають ні що.

Отож як я вже зазначив, що я не єсьм жадним агентом і мені не розходить ся о якійсь особистий інтерес і я нікого не намовляю ані нікому не заказаю, вбо там купував якісь лоти; говорю тому, що я сам там особисто був і видів. Коротко скажу, що хто там вже купив який лот, або має замір купити, то може бути певним, що не стратить. Головне, що я маю сказати, що хто лиш купив лот в Port Alberni, а хоч сам не був і не видів, то може бути певним, що там лотів нема ані на скалі, ані на млаці, бо там нема ані скалів, ані мочарів.

Там уже сама природа сотворила таке гарне місце на будову міста, що краще не може бути.

До Port Alberni що іно перед роком C. P. R. компанія побудувала дорогу і забрала землі понад воду і початє будувати пристань для кораблів. А C. N. R. компанія також буде свою желізницю, що має 5 миль до Port Alberni. З отже на лиш, що з таким місця можна заробити.

Федор Вінгрецкий.
Abbotsford, B. C.

ПОЛИЧНИК ЧОРНІЙ СОТНИ.

Відомо, що наші галицькі москофіли разом з російськими чорносотенцями говорять і пишуть про нечувані утиски, яких дізнають православні в Австрії. Що се брехні, бо таких утисків нема, то ми знаємо, але дальший сьвіт почувши таке може думати, що граф Бобрінський і Ко. має рацію.

Щоби дізнатись до правда, редакція німецької газети N. F. Presse уладила анкету, себто віднеслась з питаннями що до православної церкви в Австро-Угорщині до визначних осіб православної церкви, духовних і пр. Во они найліпше знають, чи їх переслідують.

І пон. Всі запитані відповіли, що православних в Австрії ніхто не кривдить, ніяких релігійних переслідувань тут нема. Черновецький православний єпископ Репта каже, що навіть російські анекдоти можуть позаздрувати."

От колиб в чорносотенців було лице, то засоромилиб ся, коли самі православні в Австрії заявляють, що їх не переслідують. Та нема лиця, отже нема і сорому. Всеж свого они не хотілиб, бо тепер в сім місци їх уже не повірять,

Всеж дурять кого вдасть ся. В Петербурзі урядили чорносотенці недавно віче, на нім ухвалено резолюцію, в якій говорить ся, що [illegible] політик по церквах за блаженний спокій замучених на смерть православних в Австрії і на тих, що по тем лицях, а щоби зовсім сі муки православних закінчити, то повиннаб Росія мати нагляд над православними в Австрії.

Австрійський амбасадор відвіс ся сейчас до Відня і звідтам отримав уповажнене протидїлати таким демонстраціям, що він і зробив. Наслідки були такі, що заборонено уладжувати які будь демонстрації.

— Хто не подасть з передплатників старої і нової почти, той не буде мати зміненої адреси

Хто передплачує щоденну часопись „Діло", що виходить у Львові, Ринок ч. 10, той знає що дієть ся в цілому сьвіті, особливо в старому краю і в цілій Европі. Редакторами „Діла" є найкращі публіцисти наші, тому матеріал як найдобірніший. До того кождий передплатник, що пришле річну передплату коло 9 дол., дістає не дуже цікавий тижневий додаток „Неділю".

„Діло" повинні мати в себе товариства і читальні.

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
МІРОВИЙ СУДІЯ І НОТАР
Канцелярія Нотаріяльна і Агенція Корабельних Ліній.
ВАЖНЕ! ТАНА ШИФКАРТА — НА КОРОТКИЙ ЧАС
З КРАКОВА — ДО ВІННІПЕГУ Тільки $46.90
ЗАМОВЛЯЙТЕ СЕЙЧАС.
В нашій Канцелярії полагоджуємо всі справи старокраєві, які [illegible] виробляємо повномочія, контракти [illegible]. Акти Нотаріяльні, протоколи [illegible]
В справах краєвих [illegible] має найлучших правників в Краю.
Всяка інформація даром, за залученєм 2 ц. марки
Адресуйте:
Kancelarya Notaryalna
[illegible] Main St. Телефон St. John 1766 Winnipeg, Man.

Всенародна Канцелярія
ПІД УПРАВОЮ ДИМИ, КІМИЛЯ І КОЧОРЕК.
ПРОДАЄМО шифкарти на різні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найлїпші і найскорші кораблі.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всїх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.
РОБИМО повномочія, контракти купна і продажі акта дарованя, скрипта довжні і инші документи, легалізовані через Ц. і К. конзулят.
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінції.
ВИСИЛАЄМО гроші ві всї части сьвіта, скоро і безпечно.
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
ЗА ВСІ справи перепроваджені в нашій канцелярії гарантуємо.
У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіть і приходіть на адресу
WSENARODNA KANCELARYA
J. G. [illegible], НОТАР
Телефон: Garry 2286. 215 Logan Ave. Winnipeg, Man.
На відповідь долучіть 2 ц. марку

YOU CAN [illegible]
НЕ БУДЬ ТЯЖКО [illegible]
[illegible]
I X L VACUUM WASHER
[illegible]
[illegible] $2.00
[illegible]
[illegible] Main St. Winnipeg, Man.
[illegible] I X L Vacuum Washer
[illegible]

ДАРОМ $100.00 [illegible] ГОТІВКОЮ
Переложіть цифри в сих квадратах [illegible] 21
[illegible] $100.00 [illegible] НАУЧНОЇ ФАРМИ [illegible]
[illegible] $10.00 [illegible]
RUTHENIAN DEP'T (3)
[illegible] New York City.

ЖІНОЧА КРАСА.
29 [illegible]
B. AUTOR!
[illegible] New York N. Y.

Коли ви хоруєте часто на затвердженє, то Chamberlain's Tablets найдете ви се дуже лагідний і благородний наслідок і дуже відповідають на тако. На продаж по всіх склепах.

ЗУБНИЙ ШПИТАЛЬ.
[illegible]
Dr. [illegible]
[illegible] Main Street, [illegible] Main St.
[illegible]

Руска Лазня
[illegible]
256-260 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 519

LIMO DRUG CO.
[illegible]
Rogers the Chemist
803 Main St. Winnipeg, Man.
Лише за два центи Ви можете дістати один наш Кальєндар Збірник сили, здоровля і довговіку. Альманах від всякого рода слабостий.

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ.

Просимо звернути свою увагу на кисне подані правила і після них звертати ся до редакції.

Річна передплата за „К. Ф." виносить $1.50, піврічна 75ц., квартальна 50ц.

По одержаню передплати не відповідаєть ся листовно але змінлєть ся дату при назвиску кождого передплатника.

Ви переконаєте ся, що аптикарі скрізь добре говорять про Chamberlain's Cough лікарство. Вони знають з досьвідів в продажи, що в случаях перестуди на них можна полагатись і воно є приємне і певне. На продаж по всіх склепах.

Русско-Американска лінія
[illegible]
[illegible] $46.00
[illegible]
A. E. Johnson Co.
27 Broadway New York, N. Y.
[illegible] Winnipeg, Man.

Найстарша Одинока Руска Фірма в Вінніпегу
БЮРО АДВОКАТСКО-НОТАРІЯЛЬНЕ
ВИРОБЛЯЄ [illegible]
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible]
ПРОДАЄ [illegible]
ПРОДАЄ шифкарти [illegible]
ВИСИЛАЄ гроші [illegible]
[illegible]
АСЕКУРУЄ від огню і на житє,
ПРОДАЄ і КУПУЄ реальности в місті і на провінції
Управителем сеї фірми є М. В. Слобода, руский нотар.
СВІЙ ДО СВОГО.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.,
841 Main Street - Winnipeg, Man.

НАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ.
під управою пп. Арсенича Волинського і Сп-ка
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО [illegible]
РОБИМО повномочія [illegible]
СТЯГАЄМО довги [illegible]
ПРОДАЄМО, [illegible]
ПРОДАЄМО шифкарти [illegible]
ВИСИЛАЄМО гроші [illegible]
ХТО ХОЧЕ продати свою фарму скоро і добре, [illegible]
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
ЗА ВСІ справи [illegible]
У ВСІХ справах і клопотах [illegible]
NARODNA KANCELARYA
Phone St. John 2300 - 845 Main St. - Winnipeg, Man.
[illegible]

Марки "EMPIRE"
Задачею сеї фірми було завсігди, щоби
СТІННИЙ ПЛЯСТЕР, ДЕРЕВЛЯНІ ВОЛОКНА, СТІННИЙ ЦЕМЕНТ І ПЛЯСТЕР до ВИКІНЧЕНЯ
був найлїпшої якости свого рода.
[illegible]
Пишіть за пояснюючими книжочками.
MANITOBA GYPSUM Co. Ltd.
WINNIPEG, MAN.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріяльних, старокраєвих і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).
ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через перворядних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, [illegible] увільнення від вправ, контролї і асентеруньку.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на різні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]
Години урядові від 9 рано до 8. вечером, а для тих котрим занятє не позволяє в день валагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера.
Всяка інформація даром, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте:
É. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
434 Main str. Winnipeg, Man.

ТЕПЕР ПРОДАЄ СЯ
6 МІСЯЦІВ СТАРЕ ПИВО
DREWRY'S BOCK BEER
найлїпший з усіх весняних напитків.
E. L. Drewry Ltd, ([illegible]) Winnipeg, Man.

Droga do Zdrowia [illegible]

Droga do Zdrowia Siły i Żadkości
MĘŻCZYŹNI możecie być WYLECZENI.
Ta Książka Powie Wam Jakim Sposobem.
50,000 BEZPŁATNIE
Warta $10 dla Każdego Cierpiącego Mężczyzny.
[illegible]
PRZECZYTAJ, [illegible]
Dr. Jos. Lister & Co. Chicago, Ill. [illegible], Pa.
[illegible]
Dr. Jos. Lister & Co. Chicago, Ill. [illegible] Pa.
[illegible]
KUPON na KSIĄŻKĘ BEZPŁATNĄ—PRZYŚLIJ go DZISIAJ.
DR. JOS. LISTER & CO., P. 918 — 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Panowie:—Ja jestem cierpiącym i chciałbym, żebyście mi przysłali [illegible] jedną z waszych książek bezpłatnych.
Nazwisko
Miasto
Stan

Дописи.

Canmore, Alta.

В СПРАВІ ГОМСТЕДІВ

Дорогі Брати і Краяни!

Повідомляємо вас, що поїдемо в околицю Піс Рівер при кінци мая, або і [illegible] шукати для себе фарм, [illegible] раз пошукавши любесьно відповідних там фармів і для наших Русинів. [illegible] постаралиб ся о відповідне місце на Гр. кат. церкву і школу для Русинів фермерів які би там осіли.

Колиб кождий з Русинів їхав туди з осібна, то се коштувалоб великі гроші і богато би забрало часу. Тому ми при тій нагоді, що їдемо самі, постараємо ся знайти добру землю і [illegible] Українців [illegible] лону що сего заходу виложено число фарм, таки маю і ранчу доб міг безпечно осісти.

Не єсьмо жадними агентами лиш хочемо пробати те, що роблять другі народи тут в Канаді, що також висилають своїх розвідчиків своїх людий, щоби осісти разом всі в однім місци.

Хтоб з П. Т. Читачів К. Ф. хотів осісти в околицях Піс Рівер нехай пише до нас і залучить двоцентову марку на відповідь.

З Поважанєм
Пукак і Колісник.

Gonton, Man.

СТРАЙК В ҐАНТОН.

Робітники при каменоломі в Ґантон застрайкували домагаючись більшої платні. Страйк зачав ся 10 с. м. і йде спокійно. Дня 21 с. м. прийшла вістка, що 300 робітників застрайкувало в Стоневал. Робота при каменоломі тяжка, а платня в порівнаню мізерна. Робітник працюючи 10 годин денно ледво виживе — оплачуючи хату, та купуючи одежу, що при такій роботі скоро нищить ся. Колиж зачав ся страйк, то повиннiб витревати і не дати себе надужити перед сьвітом. Всякому вільно домагатись за чесну роботу чесної плати. Отже уважайте, щоби не вернулись з посеред дороги!

Жичу всім моїм співбратам доброї витревалости в зачатім ділі.

Григорій Долиняк.

St. Martin, Man.

Погода в нас як найкраща і тутешні поселенці починають працювати коло землі. Місцями ще за вогко, але вода звідси опадає скоро.

На випаленім сіні пасуть [illegible] осели худоба вже має [illegible] пасти. Худоба тут в загалі вже від давна пасе ся.

До недавна горіли в різних місцях сухі сіна. Фармері власне палять сіна доки мокро, бо потім як висохне, такий огонь може бути далеко небезпечний. Західна [illegible] всіх фарм палили костепи, загород зокола на [illegible] сіно, тоді як лише саїс [illegible] і воно високе від сні гової води. Таким робом оминеть ся не раз трагічних випадків і шкоди в майні.

О

Всячина.

Найвисший стейтовий суд в Пенсильванії станув по стороні Литовців.

Через кілька літ тягнула ся борба межи рим. кат. Литовцями в Скрентоні, Па. а еп. Гобаном. Розходило ся в сій борбі о се, хто має право завідувати церковним майном. Литовці хотіли радити ся при помочи тростісів-урадників, вибраних на річних мітінгах, а еп. Гобан, щоб церковним майном ґаздував лиш сам священик. Про око мало ся вибирати від народа двох тростісів. Люди на се не вгодили ся і вимагали від епископа звернути їм „від". Рівних уживав средств, щоб нарід поборити, Та священика їм не давав, то церков замикав, вибираючи „інджонкшен", сами брали священика після своєї волі Так тягнуло ся вже пять літ. Кількотисячів поживе сей процес — не вічно. В кінци найвисший стейтовий суд в Пенсильванії, яко послідна інстанція, рішив в користь Литовців. „Епископ Гобан" — так стоїть в тім декреті — „не має права до маєтку парохіян т. є. костела і ні тими громадами ні платами не сміє виштувати людий, щоб віддали Бога церковний маєток. Коли йому не подобає ся, що костел є власностию парохіян і сами се не хоче їм дати священика, тим самим тратить право до якої небудь юрисдикції над тим костелом. Нарід виставив його собі, щоб в нім відправлялося [illegible] до чого стояв зачинений. А що еп. Гобан не позволяв в тім костелі відправляти римо-кат. богослуженя, парохіяни мають право [illegible] тих, які умиють добре [illegible] і з кошлів [illegible] може узнавати і прилучати ся до такої церкви і віри, яка йому подобає ся". По ділі Пенсильванії між Поляками, Литовцями і Словаками по всіх парафіях запанував тепер великий рух. Вже малих процесів в протягу одного—двох тижнів на підставі сего рішеня можуть стребувати „діди" своїх костелів назад і запровадити в парафії порядки після їх [illegible].

ЗНАЧНА КРАДІЖ.

В морського лорда адміралції Черчиля зкрав злодій 12,500, а що важнійше, важні документи про англійську фльоту. Дістати такі документи для ворожої для Англії держави, булоб великого значіня. Чорчиль урядив погоню за злодієм, напрягши до сего цілу громаду найспосібнійших детективів. Думають, що крадіжи доконала якась жінка, аристократичного сьвіта, для ворожої держави.

ЕКСПЛЬОЗІЯ.

На північ від Летбриджи в копальни наступила експльозия газу причім оден чоловік стратив житє, а п'ятьох віднесли тяжкі рани.

Також в Бівер Крік в копальни згинуло двох людий.

[illegible]

СМЕРТЕЛЬНА ПОМИЛКА.

Коло Калгари в Альберті 15 літний Томас Джордж через помилку взяв отруту на суслики думаючи, що взяв цукор. Наслідок був такий, що хлопець помер, бо [illegible] не можна було дістати антідоту. Се повинно бути пересторогою для тих, що мають в дома якубудь отруту, а ставлять де попаде, не ховаючи в безпечне місце.

НЕ КУПУЙТЕ КОТА В МІШКУ.

Бувають такі, що оголошеннями в ґазетах пошукують жінки, або чоловіка. Що така річ нерозумна, то може кождий свати згоди ся, одначе в тім, що єго не розуміють. Ось тепер стала ся така подія. Якась старша жінка в Стейтах оголосила в ґазеті, що пошукує чоловіка. Якийсь вінніпеґський читач відписав до неї і вони умовили ся приїзд ла до Вінніпегу. Одначе завели ся обоє. Чоловік сказав що она єму не по душі. Вбраль [illegible] собі, що їй тоді могло вдавати ся, та пошле що повертаючи було б єму.

НЕ ПЕРЕРВАНИЙ ЛАНЦЮХ ТЕРПІНЬ.

Один раненний офіцир турецкої залоги в Адріанополи до Болгараду говорить про нечувані терпіня залоги в часі облоги того міста від самого початку до кінця оповідання Адріанополя Болгарами. Січень і лютий було се найтяжкі місяці для залоги Сніги лежалося стін в мерзо замерзла, так, що вартуючі жовніри падали мертвими. Шкіра кождого жовніра була від морозу потріскана а людям в ронах урвалося(?) ся від обтиланя ноги. Вони спали з бафоті і вдягнені лахміттям подертим та й то вітер потім сривав. [illegible] не можна було найти а тоді як що дістало ся згадане стало було заборонено з тій ціли, щоби перед неприятелем укрити свої позиції.

Що ж до втрат, то вони були величезні. Четвертий батальон XI інфантерії стратив 80 процент війська а се було пересічне число всіх тих батальонів, що атакували сильні укріплення. З турецких пушок стріляно як найзавзятіще і Серби атакували Папас Теп три рази, нім змогли опанувати сю позицію. Стратили вони сю тут силу війська.

Одно з найсильніших укріплень — се був найстрашний горіх до розкушеня. Серби з Болгарами атакували безпастанно днем а кінци єго не вибрали і навіть тоді ні сторона Турків вооружила ся атакуючий відпір але то вже не помогло, бо Адріанополь був в руках завзятих Славян.

СУФРАЖИСТКИ

пишуть, що з них тепер є носії палких боротьби за осягнене рівноправности. Орудіями борби мусять бути бомби, огонь. Се, що їх противників переслідують, додає їм запалу.

Ми хочемо звернути вашу увагу на факт, що найбільше заразливих хоріб, таких як коклюш, дифтерія, шкарлатина набувають діти тогди, коли вони перестуджені. Chamberlain's Cough лікарство вилічить дітий від перестуди і зменшить небезпеку сих заразливих хоріб. Лікарство се є славне з виліченя перестуд. Не має в собі ні опіюм, ні прочих наркотиків і можна їх сьміло давати дітям. На продаж по всіх склепах.

А. В.

СТАЛЬОВА ЖІНКА.

(Віддання [illegible])

А точно в них не було ж до коли такі сьвідки до Канади бо Павльо Ліщина любив всяку новину, осібно Канада було у него все й великою новиною і ніщо не було сила відвернути його від сеї новини.

Ліщина називав ся нестати до Канади ще тої весни як лише вона [illegible] і ніщо не міняло ся що його справ, бо інаще прийшли [illegible] не вибрав [illegible] Ліщина був при сій фірмі [illegible] сам [illegible] як сорока з гнилими.

— Я тут жінка — говорив — і ти знаєш так робити, як той ордині.

Була його невільною, а люди говорили, що вона тверда як сталь — не сталь а праця і сону не диво, цілий село Бегунове називало ся в один голос „стальовою жінкою."

Бувало прийде Ліщина який кричить до жінки:

— Оферме! до [illegible] (не велю кажемо пренару тон)! Вона прихилила і стала перед ним [illegible] і чекала слідуючого приказу.

Він часто приказував.

— Гони в поле-ся опоранє — або — Вежите в поле гній!

Докна вже була так мила ся з своїм лицемером (так його називала,) що не мала до него найменшої протестуючої сили, бо Ліщина убив в ній все що було гарного [illegible], що поки [illegible] добрального.

Отож вона хочь вже вісім і вой Докна воліла остати в своїх рідних селі, не мала відваги силою опертися і тому не воліти, або заперечити Ліщині продам свого майна, яке дістала від своїх родичів в віні і той прирівняльти його остати са дома. Вона лише відважила ся сказати таке:

— Не їдьмо Павлуню до Канади, бо там нас чекає біда.

— Е що, ти дурна бабо знаєш!

— Я все нічого не знаю...

— Ти мені не до розказу, і по всій параді.

Вони вибрали ся в Канаду тоді, як діти тікають ся, що сніг вже стопив ся.

. . . .

Павльо Ліщина приїхав до Канади з жінкою і кількома своїми односільчанами і поселили ся на польоці П. В. в провінції Манітоба.

Ліщина взяв собі гомстед, накупив худоби і почав будувати ся. Хати виставив такі як дворе, а про стайню то вже й не казати. Літом почав орати, та що „урвана" почва була засипана великими ґранітовими кругляками, він закінчив оранє тим, що положив плуг і постановив почекати оранє в другім місци.

Там, де начав орати в друге, було так само і він тоді сказав, що його фарма не для хліборобства. Мав надію на ліс і на худобу. Почав отже возити на польоцю стацію дерево потрібне на опал. За послідні гроші купив коні і так почав їздити, як справжній ґаздовин До місяця одного коня не стало, а Ліщина почав тоді ходити пішком по селі.

(Докінчене буде).

Dr. B. GERZABEK,
ОДИНОКИЙ ЗІ СТАРОГО КРАЮ РУСЬКИЙ ЛІКАР В КАНАДІ
[illegible]
415—417 Pritchard Ave. Телефон St. John 474 Winnipeg, Man.

VEGREVILLE.
Купуємо живий дріб кількиб не було після 1-го Октобра
ЗА ГОТІВКУ
Приносіть тільки товсті і добрі штуки. Худих і дрібних штук не хочемо.
Платимо найвисші ціни за товсті штуки.
Кури, Качки, Гуси, Індики.
Province Produce Co. — Vegreville.

ЩО НОВОГО У КАНАДІ.
Руска Книгарня отримала кілька тисяч
НОВИХ КНИЖОК,
котрі кождий сьвідомий Українець повинен читати і другим сказати, щоби читали.
НАЙГАРНІЙШІ КНИЖКИ ДО ЧИТАНЯ:
Історія України-Руси
написана нашим Професором найвисшої школи Михайлом Грушевським. Книжка конечна для кождого, хто лише хоче знати за кого ми, під чиїми силами, ким і за що закуті, ким і за що прибиті, ким і за що прогнані в студену Канаду. Книжка має до 500 сторін друку, 300 історичних образків і мап, а коштує брошурована 2.00, а гарно опр. 2.75.
Кобзар. — Т. Шевченка
Сей скарб всіх Русинів повинен кождий у себе тримати 560 сторін з 53 гарними образками, в сильній опр. $1.50, без оправи $1.00, без образків 60 ц.
НА ВІЧНУ ПАМЯТЬ Т. ШЕВЧЕНКОВИ . . . 50 ц.
ІСТОРІЯ КОЗАЧЧИНИ в прегарних образках . 60 ц.
Ширіть же сї книги!
ЛЮБИТЕ ЧИТАТИ, КАЗКИ, БАЙКИ І ГАРНІ ІСТОРІЇ, ПЕРЕЧИТАЙТЕ:

Лис Микита	50 ц.
Абу Касемові Капці, книжка дуже до сьміху	30 ц.
За сестрою, гарне оповідане	30 ц.
Коли ще звірі говорили	40ц.
Народні Казки з образками I, II	5ц.
Казки братів Грімів	25 ц
Романа Полака з Русином	10 ц.
Вайни	15 ц.
Веселі вірші	5 ц.
Ватерльо	20 ц.
Три оповідання	15 ц.
Страчене житє	25 ц.
Як я то бачу	30 ц.
Перед сходом сонця	25 ц.
Чутливе Сумлінє	25 ц.
Живий Труп	30 ц.
Історія одної дівчини	20 ц.
Девять братів і десята сестриця Галя	15 ц.
Князь і Жебрак	50 ц.

Кароля — чудна повість [illegible] роти дівчини	30 ц.
Нові пісні з старим вінцем	[illegible] ц.
Олекса Довбуш	[illegible]
Скошений Цьвіт [illegible] гарна історія	[illegible]
Райбанкин — гарна [illegible]	
Як Михась ходив до всіх діяментов	15 ц.
Цар Голод	25 ц.
Рицар і Смерть	5 ц.
Історія о терпеливій Олені	15 ц.
Чародійна Роза	20 ц.
Історія о 7-ох мудрцях	25ц.
Історія про гарну Магелону	25 ц.
Княгиня Любови	15 ц.
Чорні Маски	20 ц.
Тафу	20 ц.
Тайна Заповідь	20 ц.
Чудна катеринка	10 ц.

Пересилку оплачуємо самі.
При покупці виносячій на 5 дол. за 1 д. книжок ДАРОМ.
Катальоги книжок даром.
НАША АДРЕСА:
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.
CANADA.

РУСКО-НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпегу.
Спеціяльне лїченє половах хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних
[illegible]
Лїченє полового безсиля. Лїченє всяких застарілих хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лїкарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

D-r RICHTER-A
СЛАВНИЙ
„Pain Expeller"
Є на продаж також в Канаді по аптиках
Пакуночок, в якому сей продаєть ся в сім краю, є тут представлений. Вважайте на наслідовання
Він не має собі рівного в усуваню руматичних болїв, віднечулюваню мязів і уздоровленю перестуди
Коли не можете его дістати, пишіть по него до складу Д-ра РИХТЕРА в Америці!
F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington St.
NEW YORK, N.Y.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси в всіх значнійших містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІЙ КОЛУМБІЇ
Авторизований капітал 10,000,000 00
Капітал вплачений [illegible]
Резервовий фонд [illegible]
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дорахуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і [illegible] платні у всіх частях сьвіта.
[illegible] ВІННІПЕГСКА ФІЛІЯ, Corner Main St. and [illegible] Ave. H. G. LESLIE, Manager
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ
[illegible]

Сидїти з жінкою при огни зимової ночи, із доброю люлькою і сірниками, є дуже великою роскошию
Тому, бо я знаю, що сірники
EDDY'S SILENTS добрі
Вони є — БЕЗПЕЧНІ. — ПЕВНІ. — ТИХІ.
За кождим разом потерти а вже огонь
THE E. B. EDDY COMPANY, LIMITED
HULL, CANADA.

◆◆ СПІРИТУС, ВИНО і ПИВО. ◆◆
[illegible]
Всї почтові ордери полагоджуємо скоро
Пишіть, телефонуйте або приходіть за новою листою цін.
T. D. CAVANAGH, Limited
170 Higgins Ave., Winnipeg. напротив С. P. R. стації
Phone Main 2065

[illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Tel. Main 2510

Почтовий уряд а фармері

Чи [illegible] в наших фармерів [illegible] чи він дістає [illegible] почтового уряду все те, що належалоб ся йому яко кореспондентови, так як його кореспондують ся фармері [illegible] держав, дістають ся [illegible] листи [illegible] до тої причини, що не мав нагоди доходити ся про те, чим саме фармері [illegible] держав користують ся. Тому і не диво, що він не відчув того браку, що так [illegible] дає ся відчувати в Канаді, особливо на фармах.

Нам вповідають явно, що [illegible] стан розносить почтові пересилки листоноші; на [illegible] погляд здавалоб ся, що в місті не потрібно скоро розносити, бо майже кождий може дістати свою [illegible] чи там газету у вільній хвили, як лиш потрудить ся піти на почту. Се здавалоб [illegible], але помимо того міщани мають своїх листоношів. Фармер, що перше мусить тратити цілий день дорогого часу, листоноша не має, бо почтовий уряд про се не подбав, бо що там йому тутешний фармер. А фармер як фармер, і сам не дуже то дбав про те, аби він не тратив дорогого часу тиняючись на почту.

Тому вже крайна пора, аби в західній Канаді почтовий уряд відповідно вижате почтові офіси на кони так, щоб кождий фармер густо заселеної кольонії міг дістати враз при своїх воротах звичайний лист, [illegible] регістрований лист, купити почтовий переказ, а так само дістати за почтовий переказ (money order) гроші, набути почтові значки і [illegible] лист.

В тій цілі листова скринка має бути прибрана коло воріт фармера, звідки він міг би взяти і подати лист, а переїжджаючи на коні почта в році листоноша мав би робити свою значну [illegible], розносити листи, відбирати і робити все те, що сповняє тепер [illegible] почта, яка від [illegible] не раз і десять миль і дві милі до найближчої фарми в причини роботі [illegible], а листи до него дуже часто вертають ся назад. Так вже перше дуже було ся.

Може скаже дехто, що того рода уліпшенє не можливе, та ми не [illegible]. Треба лише фармерам [illegible] старання і при слідуючих виборах того домагати ся. [illegible], чи консервативне правительство якому в голові [illegible] дарунки [illegible] 35 мільонів долярів на уліпшенє почтових пересилок [illegible] для фармерів.

Фармерські справи.

Майже всю зиму можна робити сади [illegible] або сіяти в будинку, поки [illegible] в [illegible], а [illegible] в початках.

„Розумієсь, що тримати їх треба на сонці у вікні, бо без сьвітла все росте [illegible].

Так сієсь можна огірки, помідори і навіть бараболі і др., щоби опісля переса-

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосє з шкіри, в бороди і досі не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реґістрованім листі або почтовими марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як его уживати.
Адрес: Dr BELLING
55 Delancey St. New York, N. Y
[illegible]

дивом на город, мати вчасний урожай, як звичайно. Се оплатилоб ся найбільше тим, що мешкають близше міста, або можуть скоро свої продукти скоро туда відослати.

Та хочби і для себе, то хиба се не оплатилоб ся.

Так можна садити також фасолю, і коли вже морозу не сподївати ся, пересадити на поле.

В нас іноді коли в сіють щось і тримають в хаті, то звичайно в темнім куті, не знаючи, що сьвітло сонця, се головне услівє житя [illegible].

* * *

КОНІ.

Досвідчені фармері кажуть, що коли кінь звучений, то зараз не добре давати єму пити. Нехай кінь чекає їсть потрошка сіна, а вже тоді дати води.

Напувати частійше як три рази денно, коли лише можна, лише уважати, що [illegible] богато, [illegible] Тоді можна [illegible] небогато.

Добре раз в тиждень солити пашню для коний.

Коні, які люблять більше [illegible] бувають витревалійші.

З ЦАРСТВА КНУТА.

В Києві є тепер много фанатичних прихильників монаха Іоанкентия, якого колись вислано з Бесарабії до монастиря в олонецкій губернії, звідки він утік. Часть тих сектарів в Києві, яких число виносить 1260, відбула вже прощу до олонецкої губернії і стрінула ся в поворотній дорозі в Києві з другим гуртом сектарів, який вибирав ся саме в далеку подорож до монаха Іоанкентия. Після розпорядку [illegible] властий [illegible] путникам відбувати дальшу подорож і вислано їх окремим поїздом на місце постійного побуту в Бесарабії. Перед виїздом з рідного краю випродали сектарі за безцін все своє [illegible]. Десятину землі продавали они по 25 карб., а корови і коні по 2 карб. Чого не могли продати, викидали з дому і кидали на жертву судьби. Так прицілейше розказують свої історії [illegible] селяни. Серед сектарів настала страшна [illegible]. Замітне межи ними значне число недужих. В повороті з олонецкої губернії померло 15 осіб. Невідомо, яка судьба жде сектарів в їх рідних сторонах, бо все їх майно розпродане, а гроші, які зібрали з продажі, давно вже минули ся під час подорожі.

Коли маєте напади жовчі спробуйте Chamberlain's Tablets. Вони суть знаменитї. На продаж по всіх аптеках.

Історія одної з перших медичних інституцій.

[illegible] чоловік хорий, то потребує [illegible] догляду. Тут ходить о житє [illegible] не варта зує шкоди. [illegible] хочби за гроші, [illegible] догляду? Можливо, що підпадете до лікарської книжки, або порадитесь місцевого лікаря, а все чуєтесь хорі.

Горячкою о тих хронічних слабостях, які так тяжко лічити і о яких звичайний лікар мало знає. Скажім, що у нас є якась слабість, а ви живете далеко на провінції. Ви порадитесь найблизшого лікаря, але він таку слабість [illegible] раз на кілька літ. Чи може він розуміти її так, як той, хто лічить подібні слабости що дня. Тому [illegible] людий, які [illegible] слабість лишають своє тіло на завсігди невідповідним лічення.

Нині [illegible] спеціалисті [illegible] люди побачили, що один чоловік не може знати добре всього, тому і найшло, таке, що один студіює і лічить серце і легкі, другий очі і уха, третий знов [illegible]. Кождий розуміє, що коли один чоловік має до діла лише з одного рода органами і їх хоробами, то и мусить їх дуже добре розуміти.

Інституція Dr. Jos. Lister робила се через пятнайцять літ. Она мала до діла лише з хоробами властивими мущинам. Она не лічила очий, уха, легких і др. самих собою, хиба там, де хороба тих органів злучена з [illegible] хоробою, [illegible] що чоловік має [illegible]. Та хороба [illegible] інституція може лічити [illegible].

Вам буде інтересно [illegible] щось о внутрішнім урядженю тої інституції. Ці [illegible] з 15 літами добре знаний лікар в Чікаго, який уважав ві конечною, і він вибрав ряд слабостий, [illegible] богато лікарів не мусуть мати до діла або бувають сим там. Тим ся інституція являєть не [illegible].

Нинішній лікар своєю [illegible] до вас [illegible] газетах. Дехто скаже, що не лікарі, а просто опуканці, се може й тому, що ми лічимо найбільше слабости, яких місцеві лікарі не можуть вилічити. Подібні маємо нині [illegible] лікарів, що стоять в [illegible] Листера наприклад. Др. Савьні головний лікар, вчив ся в університеті в Кентуки, а таком був в других наукових закладах. Свою галузь медицини студіює він понад 30 літ. Другий лікар вчив ся в Раш Медікал Каледж в Чикаго і нині має за собою 25 літну практику. Другі два мають свідоцтва в Спрингфілд Іля.

За 15 літ сі лікарі лічили понад 60 000 людий, в того 30 000 [illegible], що показує велике довірє до сеї інституції. Що за велика армія! А [illegible] досвід мусить бути тим, що надав до тіла в таковій громади. Коли будівничий збудував 50 000 домів, то він ліпше вміє будувати від того, хто збудував кілька. Те само в медицині [illegible].

За дрібні оголошеня, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. за два рази поміщеня 75 ц. за три рази $1.00.

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
National Bureau for Coffee in Philadelphia, U. S. A.
[illegible]

ПОЗІР!
2	21	25
22	29	26
21	24	27
ФАРМА ДАРОМ!
ТІЛЬКИ НЕЗВИЧАЙНИЙ ДАР
[illegible]

[illegible]
B. Sulkowski & Co.
22 Belmont Ave.
Newark, New Jersey.
[illegible]

Телефон [illegible]
ALBERT I. GOODSTONE & C.L.
Адвокат Правний і Нотар
що говорить по руски.
[illegible]
540 Hastings St. W. Vancouver B. C.

Потрібно
чоловіка, який говорить по російськи й українськи. Може заробити 75 до 125 долярів тижнево. Зголосить ся на 565 Main St. в Вінніпегу.
Телефон [illegible] 5642

ДОБРУ ПЛАТНЮ
[illegible]
MOLER BARBER COLLEGE
Cor. Pacific Ave. & King St.
[illegible] Winnipeg

Свій до свого
[illegible], шафи, крісла і [illegible] бари, рами до образів [illegible] церков вівтарі, іконостаси [illegible] і все до урядження [illegible] для готелів, бари для ресторацій [illegible].
Ми все виробляємо машинами.
Замовляйте з фарм від і містів, а ми скоро вишлемо.
American Sash Door Show Case & Fixture Factory
1164 Selkirk Ave., Winnipeg
Урядник И. ГАВРИК

Тукета —
папіроси
не клеєні.

ПРОЧ З МОЗОЛЯМИ!
[illegible]

—З [illegible] почати [illegible] лікарської часопись [illegible] популярно [illegible] Америки [illegible] 2 долари. Адреса редакції: Львів, [illegible] 7

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1105. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпегу, проте коли засилаєте своє замовленє до нас. Ви вообще будете певні заощадити що найменше 20%.
[illegible]

ДЕ Є? — Андрій [illegible], що мешкав під ч. 50 [illegible] 30 Полсон і 37 Атлантик у Вінніпег. Адресу його [illegible] лежить подати до ред. „Кан. Фармера".

ВІДОЗВА

до всіх Русинів і Поляків в Канаді і Америці!

Компанія заложена Русинами і Поляками в Вінніпегу розвиваєсь як найліпше і [illegible] організаторів [illegible] ще ліпше як сподівались.

Тепер ще потрібно більше грошей, щоби Компанія могла виробляти продукт на більшу скалю і в такий спосіб зложити свій продукт в кождім сторі по Канаді і так заробити через рік не меньше як 25 центів на долярі для удільників. Можна зробити і 75 центів на долярі, але се залежить від людей, коли нам поможуть [illegible] найскорше.

Се можна легко зробити, бо як Компанія вислала свого агента, то за дві години дістав 11 ордерів, кождий ордер на $5.40, а в кождім ордері з сих $5.40 єсть 2.50 зиску для Компанії. З сего можете самі бачити який профіт можна зробити. Перевернути капітал тільки два рази на рік то покаже профіт 75 ц. на долярі, але ми легко перевернем 6 до 8 раз.

Тепер взиваєсь тільки до Русинів і Поляків, бо хочем щоби се було чисто Русько — Польська організація і щобим могли показати другим народностям, що і Русини не спалять, але можуть інтерес проводити також як і инші, отже удаємось до всіх, робітник чи фармер, або й инший, в Канаді чи в Америці, щобисьте взялись до діла і закупили сих удїлів і в такий спосіб помогли Компанії досягнути сеї ціли: Дирекція старає ся досягти в такий спосіб добрий профіт для членів і славу, [illegible] не сміялись з Русинів і не казали, що здатні тілько до шуфлі. Кождий може купити від 5 удїлів до гори, і може купити або за готівку, або на виплат.

Ся Компанія єсть чартерована на десять тисяч долярів і Дирекція думала, що коли спродасть 5 тисяч, то буде досить, але тепер бачать, що не можуть дістати досить матеріялу щоби виповнити всі ордери, отже [illegible] талізації і в такий спосіб зробити той, що єсть найкращий [illegible] в сім бізнесі — значить тримати всіх костумерів в кождій час як в місті так по провинціях. Бо коли будуть робити бізнес тільки в місті, то дістануть лиш 300 або 400 сторів, а по провінціях єсть сторів від 2 до 3 тисяч. Тепер щоби могли дістати більшість сторів за костумерів і щоби кождий стор дав один ордер тільки місячно то значить 12 ордерів на рік від одного, або найменше $30.00 зиску річно, се значить від 15 до 30 тисяч зиску річно для удільців.

Нижче подаємо всіх удільців, котрі закупили шері до Квітня 1-шого і сподієсь, що до два або три місяці розпродамо всю капіталізацію і тоді будемо мати своїх і тільки пантрувати ордерів і збирати [illegible], які зробить Дирекція своїм трудом для всїх членів спілки.

Отже просим всіх людей щоби заінтересувались і закупили удїли самі і заінтересовали до спілки своїх знакомих і в такий спосіб зробити сю спілку [illegible] і профітну.

Просим також порозуміти, що се не єсть така спілка, де всі диктують, і де трудно щоби був порядок, в сій Компанії. Ту єсть один Менаджер вибраний після устав Парламенту і котрий єсть відповідний Дирекції під карою, отож кождий член може розуміти, що се єсть організація, де порядок єсть регульований як зегарок. При кінці року всі члени дістануть репорт річний і мусять дати голос на тих урядників, котрих самі схочуть і можуть вибрати цілу нову Дирекцію, або одного, або всіх як самі схочуть.

Имена, адреси і число шерів кождого удільця.

Удільці, котрі закупили удїли до марта 31 — 1913.

	Ч. удїлів
Adam John, Calgary, Alberta	[illegible]
[illegible] Peter, [illegible], Man	10
[illegible] Peter, [illegible], Sask	10
[illegible] Antoni, Winnipeg, Man.	5
Canham John E., Sprague, Man.	10
Chomiak Mykola, [illegible], Man	14
[illegible] Daniel, Winnipeg, Man	[illegible]
[illegible] Dmytro, Redfield, Sask	5
[illegible] D. M., Howell, Sask	[illegible]
[illegible] John, Prince Rupert, B. C.	[illegible]
[illegible] Peter, Prince Rupert, B. C.	[illegible]
[illegible], Arborg, Man	[illegible]
[illegible], Alta	[illegible]
[illegible], Winnipeg, Man	[illegible]
[illegible], Sask	[illegible]
[illegible] Peter, Winnipeg, Man	[illegible]
[illegible] Peter, Regina, Sask	[illegible]
[illegible], Sask	[illegible]
[illegible], Sask	[illegible]
[illegible], Fort William, Ontario	[illegible]
[illegible], Man	[illegible]
[illegible], Prince Rupert, B. C.	[illegible]
[illegible], Prince Rupert, B. C.	[illegible]
[illegible], Man	[illegible]
[illegible], Alta	[illegible]
[illegible], B. C.	[illegible]
[illegible] Peter, [illegible] Junction, B. C.	[illegible]
[illegible], Prince Rupert, B. C.	[illegible]
[illegible], Prince Rupert, B. C.	[illegible]
[illegible], Sask	[illegible]
[illegible], Calgary, Alta	[illegible]
[illegible] Tomasz, Winnipeg, Man.	[illegible]
[illegible], Fort William, Ontario	[illegible]
[illegible] Archibald, Winnipeg, Man	[illegible]
[illegible] Michael, Yale, B. C.	[illegible]
[illegible] Fedor, Arborg, Man.	[illegible]
[illegible] John (C. P. R.) Royal View, Alta.	[illegible]
[illegible] M. D., [illegible], Sask	[illegible]
[illegible] M., Winnipeg, Man	[illegible]
[illegible] F. M., [illegible], Man	[illegible]
[illegible], Fort George, B. C.	[illegible]
[illegible], Prince Albert, Sask	[illegible]
[illegible], Calgary, Alta	[illegible]
[illegible], Carlstadt, Alta	[illegible]
[illegible], Portage la Prairie, Man	11
[illegible], Redfield, Sask	5
[illegible], Prince Rupert, B. C.	[illegible]
[illegible], Winnipeg, Man	[illegible]
[illegible], Prince Rupert, B. C.	[illegible]
[illegible], Ontario	[illegible]
[illegible], Alta	[illegible]
[illegible], Winnipeg, Man	[illegible]
[illegible], Man	[illegible]
[illegible] Michael, Prince Rupert, B. C.	[illegible]
[illegible], Prince Rupert, B. C.	[illegible]
[illegible], Prince Rupert, B. C.	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible], Man	[illegible]
[illegible], [illegible] Hill, Man.	[illegible]
[illegible], Ottawa, Ont	[illegible]

[illegible] удїлів

Богато людий говорят: „Для чого не роблять [illegible] бізнесу — щоби в такий спосіб дістати весь профіт собі, замість ділити ся з другими" На се відповідь [illegible]: Кождий розуміє, що один вояк не вдіє нічого сам, а регімент щось варта.

Так і бізнес на гуртову скалю, до треба [illegible] грошей, а організатори не суть міліонерами, бо [illegible] мали досить грошей, тоби не потребували помочи.

Порахуйте тільки се: Коли вложите тільки $[illegible] в сей бізнес, то вам гарантуємо, що дістанете зиску річно не менше як $1 25

$ 10.00 то вам принесе	$ 4.50, а в Банку тільки	$0 30
$ 20.00 „ „ „	$ 5.00, „ „ „	$0.60
$ 30.00 „ „ „	$ 7.50, „ „ „	$0 90
$ 40.00 „ „ „	$10.00, „ „ „	$1.20
$ 50.00 „ „ „	$12.50, „ „ „	$1 50
$100.00 „ „ „	$25.00, „ „ „	$3 00
$200.00 „ „ „	$50.00, „ „ „	$6 00

Тепер придивіт ся сим фігурам, а побачите, що в бізнесі то до 4 літ вам ся всі гроші вернуть і ваша готівка збільшить ся, бо кождий вам дасть два або три рази більше за вашу частку в таків профітнім бізнесі. А коли не хочете спродати своїй частки, то дістанете що року профіт який за дурно і ваша оригінальна сума єсть в кождім часі готова для вас на короткий notice.

Се не єсть бізнес на маленьку скалю 5 центову, щоби стояти в сторі і чекати на костумери, сей продукт спродаєсь до сторів гуртовно і маємо до діла з сторниками і не тільки в Вінніпегу, але по всій Канаді.

Отже скажемо, що хочемо зробити сю організацію найпрофітнійшу для всіх інтересованих і показати другим народам, що Русини можуть діло проводити як і другі народи.

Сподієсь, що кождий як робітник так фармер і инші поможуть нам сей план втягнути на користь всіх.

Засилайте гроші через Моней Ордер, або в регістрованім листі до:

Crispette Manufacturing Co., Limited.
Box 3562. - 811 Main St.
WINNIPEG, MANITOBA.

ЕЛЕКТРОКУЛЬТУРА.

Благодатний вплив електрики на ріст і дозріванє ростин і овочів є фактом доведеним. Досліди, переведені в тім напрямі найвизначнійшими агрономами світа дали найкрасші результати навіть в тих випадках, коли дослідники послугували ся не штучною, але атмосферичною електричністю. Робить ся се зовсім примітивно. На поли або городі уставляє ся в подаленій віддалі від себе тонкі, залізні прути 1—2 метрів високі, на верху заострені. Сї залізні прути, подібно як громовідди, збирають електрику, котра довкола нас громадить ся в атмосфері і відпроваджують її до почви. Які зміни вплив переводить електрика під землею, остане повище секретом природи, але результати сеї „електрокультури" такі вдоволяючі, що їх може лише [illegible] цвіт і томасина. При заведеню електрокультури горох, бураки і [illegible] розвини дозрівають 3—4 тижні скорше, дають збір богато красший і богатший, як при звичайній [illegible] управі [illegible].

Сей благодатний вплив електрики на почву землі дав привід шведському ученому Аренїюсови до оригінального плану. В [illegible] небудь получив він собі — була хемічна і фізіольогічна природа того процесу, котрий викликає електрика в організмі розвинія, нема сумнїву, [illegible] не припускати, що аналогічно такий самий вплив має вона і на живий людський організм. І коли би [illegible] фізично [illegible] упосліджених дітий, то чому би вона не мала їм так помочи, як помагає бульбі або горохови? Аренїюс рішив сю теорію зараз перевести в практику. Про свою ідею повідомив шкільні дирекції народних шкіл і одержав дозвіл по всіх місцевих школах перевести відповідні досліди.

Фізично і умово упосліджені діти, отже діти сифілітиків, сухітників, алькоголіків, божевільних і т. п. поділив Аренїюс у кождій школі на дві групи: одну, призначену до дослідів, а другу для контролі, вільну від дослідів. Перед початком дослідів кождого ученика оглянув лікар і записав докладно стан його здоровля. Діти, призначені для дослідів, заведено до класи, де їх віддано під ділання електричної струї, але так, щоби діти про се не знали. Як відомо, аби електрична струя стрінула ся з людським тілом, не треба безпосередно стикати ся з електричним проводом. Сильний електричний ток дає електричну струю таку сильну, що вона пронизує людське тіло у віддалі пяти метрів від апарату. Аренїюс вів такі досліди через шість місяців.

По сім терміні одні і другі діти віддано на ново оглядинам лікарським і диво дивне: діти, котрі перейшли електрокультуру, виказали дуже богато на здоровлю душі і тіла і випереджали до пізнання в порівнаню з своїми товаришами, над котрими не переведено сього досліду. Методу Аренїюса переведено з великим успіхом в шведських народних школах.

Американський науковий авторитет професор Сутерланд, горячий прихильник методи Аренїюса агітує за сею методою брошурами, в яких радить вмістити в кождій хаті електричний апарат, котрий працював би цілі дни. Сим апаратом витворена електрична струя виповнила би воздух в хаті, а через воздух вплинула би з великою користю для здоровля в організм всіх тих, що живуть в тій хаті. Така універсальна машина здоровля, про яку мріє проф. Сутерланд в кождій хлопській хаті, се пісня дуже, дуже далекої будучини.

◆

НЕВИСЛІДЖЕНІ ПАЛІЇ.

В Дирядах, новицкого повіта, невислідимі злочинці що кілька днів підпалюють село. Дня 1 цвітня вечером пожежа знищила десяткам газдам ціле їх движиме майно, а декотрим навіть більшу готівку, котрої наші селяни ще не навчили ся складати в касі. Послідком трикратної пожежи в часі від 26 марця, шість родин не має захисту для себе, ані для товарини. В селі настав переполох, всі обезпечують ся і з тревогою очікують... дальшого пожарства, котре, як собі хлопи ворожать, є помінуче, бо мовляв „навіть і пси на припоні погоріли". Власти повинні безпроволочно в тім селі зарядити денну і нічну сторожу і то одну близько другої, бодай що десять хат, щоби населеню забезпечити безпечність житя і майна, а злочинця палія на горячім учинку приловити.

І НАШІ ТУДАЖ.

Також українські і польські жінки в Галичині домагають ся вже права голосу. Недавно ходила жіноча депутація з укр. і пол. жінок до краєвого маршалка гр. Голуховського і предложила домагання жіночих організацій, які їх вислали. Маршалок обіцяв передати їх бажання комісії виборчої реформи.

НА РОС. УКРАЇНІ.

„Рада" щоденна часопись виходить в Київі, столиці України. Адреса В. Підвальная вул. д. 6. Річна передплата пять долярів. Сей денник повинен находити ся в кождій читальни і в кождого українця в Росії. Містить новинки, статі і огляди з цілого світа, Росії та України.

Ви щоденні уживаєте мила, що найліпше оплатить ся
[illegible]
Royal Crown Soap
Ви купуєте не лише добре мило, але також дістаєте гарні ПРЕМІЇ ДАРОМ за КУПОНИ й ОБГОРТКИ
Ховайте купони, они мають вартість
Дістаньте кілька сих корисних річий. Многі річи, що потрібні кождій особі в господарстві
Пишіть за каталогами усїх премій, а дістанете ДАРМО.
КОЛИ ЖИЄТЕ В ВІННІПЕГУ зайдіть до нашого стору премій на 251 Notre Dame Ave.
The ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
Premium Department - 8. Winnipeg, Man.

Добре здоровле
ЄСТЬ
НЕОЦІНЕНИМ ДАРОМ КОЖДОГО ЧОЛОВІКА.
[illegible]
Филадельфійський Лікарский Клінік
[illegible]
УВАГА [illegible]
THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
1117 Walnut St. Philadelphia, Pa. U. S.

50 цент.
ТИЖНЕВО.
[illegible]
Пишіть за нашим Каталогом Машин і Рекордів, а ми вишлемо ДАРМО
SAUL BIRNS 117 Second Ave., Dept. 23 New York, N.Y.

Новинки.

ЗНОВ ЕВРОПА ЗАГОВОРИЛА ПРО ВІЙНУ.

Здавало ся, що вже війни зовсім не буде, аж ось знов Европа заговорила, що може прийти до великої европейської війни. Початок тепер йде від Австрії. Австрійський цісар мав сказати, що він не хотів війни, що хотів послідні дні свого пановання перевести в спокою, та Европа примушує его до війни.

Як відомо Чорногорці здобули Скутарі в супереч жаданям европейських держав, щоби Скутарі належали до будучої альбанської держави. І рівночасно коли міжнародна фльота стояла в заливі Чорногорці здобували і здобули Скутарі.

Значить — повага европейських держав подоптана, амбіція ображена. Австрия перша жадає, щоби Чорногорці забрали ся з Скутарі, та сі рішучо заявили, що не вступлять ся і готові боронити Скутарі до послідного.

Отже Австрія жадає щоби европейські держави сказали свое послідне слово, а ні, она зачинає війну. Німеччина заявила, що на всякий випадок йде на поміч Австрії. Також Італія заявилась, що підперає становище Австрії.

До війни може прийти не задовго. Австрія вислала около 100 000 війска до границі Чорногори. Також морем до Антівари вислала около 10,000.

Готовлять ся також Чорногорці. Пять тисяч війска вислали з Скутарі до границі, а також поуставляли великі армати довкола Катаро.

Австрія чекає ще на рішене амбасадорів европ. держав. Та не дуже прихильно ставлять ся до жаданя Австрії Росія, Франція й Англія і сподіють ся, що они будуть протягали наради.

Австрія збирає війско головно в полуднево західних частях держави.

Колиб справді зачала ся війна, то не знати чим би скінчила ся. Бути може, що до неї вмішалиб ся і другі держави і зачалаб ся велика заверуха.

Також балканські держави між собою ворогують і вже були битви між ними. Серби і Греки йдуть проти Болгар.

* * *

СКАЗИЛИ СЯ ВІВЦІ

Зі Старого Бистрого доносять. Дня 1. марця покусав тут скажений пес вівцю господаря Якова Леґа. В наслідок покусана вівця сказила ся і зарізала инші. Скаженина проявляє ся у овець великим подразненєм і скубанєм вовни.

* * *

ОГНІ.

Дня 26. м. м. вибух огонь в Гутиску олеськім, золочівского повіта, в домі селянина Мартина Чуєрки і знищив все господарске забудоване. Огонь викликав 7-літний хлопець Стефан Костецкий, який бавив ся сірниками і підпалив солому. Дня 22 м. м. вибух коло 10.45 год. в ночи огонь в хаті коло стації жандармерії і знищив хату разом зі стайнею і шопою. Шкода виносить 7,330 К, а обезпечена була на суму 5 250 К.

* * *

ЦІКАВУ ПРОПОВІДЬ

мав оден вітерский проповідник на конференції церкве святих Христових в Колюмбус Огайо, котра там тепер відбуває ся. У своїй проповіди він сказав, що Адам і Ева були віграми, Ной, Авраам, Мойсей і Яков були вігрями. Ісус був вігром, як також і всі Його апостоли. А коли Бог сотворив чоловіка на свій образ і подобе, то і сам Бог є вігром. Білі люди суть наслідниками Каина. Каєн мав ферстку шкіру, а тіло Якова було гладко, так як гладким є тіло вігрів по цілому сьвіті. Єслиби Бог хотів, щоби ми мали то лице з муки, то певно Він сотворив нас на сьвіт з мучаною скорупою на тілі на оден цаль грубою. В своїй проповіди він насьмівав ся з католиків, а баптистів і методистів а також з Айрішів, котрі обходять день св. Патрика в той спосіб що пють зелені стакани. Ві повинні святкувати суботу а не неділю, він казав. Ми не любимо працювати в суботу, а се і знаком що вже наша природа наказує нам святкувати суботу.

ДОБРЕ! ДОБРЕ!

Се [illegible] красками [illegible] жена [illegible] чиста і проста до вживаня.

Є красками всю красило

DYOLA

ONE FOR ALL KINDS

[illegible]

The Johnson Richardson Co., Ltd. Montreal, Can.

* * *

КОЛИ ДРУГІ ЕВРОПЕЙСКІ ДЕРЖАВИ

обавлять ся від війни о скільки можуть, заранo війна загрожує з Злученими Державами. Держава Каліфорнія, куди Китайці і Японці найбільше емігрують, мала ухвалити закон, що жаден жовтошкірий, котрий не може бути горожанином Злучених Держав, не може набувати й посідати землі в тій же державі. Закон сей був звернений проти Японців, і они там дуже обиджали ся. Посол японський державі навіть вислав письмо на своє правительство, щоби на случай ухвали того обидливого закона, виступило війною супроти Злучених Держав. Вашінгтонське правительство ужило всяких заходів на Каліфорнію, щоби того закона не ухвалила, але Каліфорнія не хоче устyпити від свого заміру. Так отже війна з Японією є дуже можлива.

* * *

В 52 РОКОВИНИ СМЕРТИ ШЕВЧЕНКА

відбули ся панахиди в Києві в Софійськім Соборі, у Полтаві у Стрітенській церкві, в Чернигові в церкві св. Миколая, в Петербурзі у Казанськім Соборі, в Катеринославі, Умані, Ризі, Варшаві і по инших містах.

ПОШУКУЮ свого брата Михайла Дутчака з Бабинець пов. Борщів. Минувшої зими був десь коло Вінніпегу. Я приїхав тепер з краю і не можу его знайти. Хто знає де він прошу написати до: Wasyl Dutczak, Sunville, Man. (10)

ОЖЕНЮСЯ з дівчиною фармерською [illegible] або такою, котра знає яку господарку, хотяйби [illegible] на фармі. J. J. KOOCK Box 959 — Regina, Sask. (30)

2 КОБИЛІ НА ПРОДАЖ.

Маю на продаж дві кобилі, обі жеребні, мають по 4 літ. Хто хотячи купити нехай зайде до (20)

MIKE SALAY
987 William Ave. Winnipeg, Man.

ЗАРАЗ ПОТРЕБУЄМО

лотів на північнім Вінніпеґу. Платимо готівкою. Також 2 малі хаті (cottage), в новоі будові доми і малий кавалок оброблоної землі.

Зголошуватись до:
Canadian Syndicate Investment Co. Ltd
North End Branch
407 Selkirk ave. Winnipeg, Man.

ПОТРЕБА ЛЮДИЙ

розумних, звинних, що можуть писати по укр. і по пол. для доброї, легкої роботи. Добре платим для доброго робітника при продажі землі. Пишіть, або заходіть і питайте в день і вечер. Позамісцеві зволять запитувати листовно, а ми вишлемо інформації.

S. DUTKOWSKY, 711 Confederation Life Bldg. 457 Main St. Winnipeg, Man.

Наш офис знаходить ся в [illegible] будинку коло Сити Гол, напротив Union Банку.

Родимці!

Спроваджуйте своїх кревних до Канади.

Купіть у нас шіфкарту а ми їх спровадимо без жадної перешкоди.

Приходіть прямо до C. P. R-ского офісу до головних агентів:

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

ALEX CALDER & SON
663 Main St. — ВАНКЕРІ — Winnipeg.

C. P. R. компанія буде потребувати сего року до 40 тисяч робітників, отже кождий буде мати спосібність заробити гроші.

Котрих людий спроваджуємо так звичайно відсилаємо до доброї роботи на C. P. R.

Не відкладайте на опісля але спроваджуйте їх сейчас, поки ще є шіфкарти на [illegible] Hall, а то

З КРАКОВА ДО ВІННІПЕГУ $53.90 З АНТВЕРПЕН ДО ВІННІПЕГУ $47.[illegible]

У нас робить Українець П. А. КАРАКОНОВ

НАГОРОДА [illegible] ГАРАНТОВАНІ [illegible] $40.00 [illegible] MAIL ORDER DEPARTMENT C P 53 Park Row, Room 403 New York N. Y.

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕРА“.

— НЕБУВАЛА НАГОДА —

[illegible]

INTERNATIONAL WHOLESALE WATCH CO. Dep 2.
Box 3083. Winnipeg, Man.

ВИБОРЦІ в ГІМЛІ!

Дня 12 мая голосуйте на

Arni Eggerton'a

ліберального кандидата.

Arni Eggerton

[illegible]

Лише 50 дол. потребуєте, щоби купити 5 акр. фарму.

Родимці!

Низше підписана компанія розпарцелювала величезні простори землі в MALAGA, New Jersey в Сполучених Державах на продаж. Земля буде продавана лише Русинам, тому не відволікайте так доброї спосібности, але спішіть чим скорше і закупіть 5 акрів, або 10 акрів землі в Malaga.

Фарми лежать при стації залізній в Malaga на рівнім ґрунті і тягнуть ся вздовж желізниці Пенсильвенія.

5 акрів урожайної землі коштує лише 250 дол. дасть ся завдатку лише 50 дол. і по 5 дол. виплачує ся місячно. 10 акрів коштує 475 дол. дає ся завдатку 75 дол. і виплачує ся по 7 дол. місячно. Malaga посідає штори, школу, почту, стацію телеграфічну, лише 5 минут їзди зі стації на фарми. Malaga єсть віддалена лише кілька миль від міліонового міста Philadelphii, де єсть наш руский ЕПИСКОП. Лише 98 центи коштує тікет залізний з фарми до Філадельфії в обі сторони.

Malaga єсть се місце де лише зі самих курей можна робити великі гроші, найменше 150 дол. принесе акр землі в Malaga. Ми продали много землі в Malaga Русинам. Що 3 години можете виїхати в Malaga треном, або приїхати.

Компанія будує кождому, хто жадає лише на виплат господарскі будинки. Рівнож хто хоче закупити лоти близько New York-а в фабричних містах, нехай зголосить ся до нас. Компанія має урядника Русина, котрий полагоджує всі справи Русинів, що до купна землі і лотів.

[illegible]

Malaga Realty & Development Co.
DEP. W. 204 BROADWAY NEW YORK, N.Y.

ЦІНИ ГТОНА ДЛЯ ШНУРКІВ ДО ВЯЗАНЯ

	АЛЬБЕРТА	САСКАЧЕВАН	МАНІТОБА
За фунт	11½ц	11 ц	10½ ц
За фунт в цілім вагоні	10½ц.	10½ц.	10½ц.

Гваранція Ітоновою шнурка до вязаня.

Коли ваше збіже знищив град, мороз, зимний протаг, або надмірний дощ, тоді ми шнурки беремо і вязано гроші навіть за переви, що ви заплатили.

Замовляйте вчасно. - Лішше замовити тепер, а то може забракнути, як минувшого року.

В богатьох околицях фермери згорганізувались для спроваджуваня цілих вагонів. Так они заощаджують гріш. Коли ваш округ ще не зорганізований, так тепер пора се зробити. Але тимчасом пішліть нам свое замовлене.

THE T. EATON Co. LIMITED.
WINNIPEG CANADA

DOMINION TICKET OFFICE

703 Main St. Winnipeg.

отсим оголошує велику знижку корабельних карт зі Старого Краю. Коли задумаєте спровадити [illegible] свояків або знакомих, не відкладайте,

бо ціна тепер лише **$40.00** з Антверпи до Вінніпегу

СЮДА ВЖЕ ВЧИСЛЕНІ МЕШКАНЄ І ІДА В АНТВЕРП.

Ми продаємо [illegible] корабельні [illegible]

Ми виплачуємо DOMINION EXPRESS МОНИ ОРДЕРИ ВИПЛАТНІ ВСЮДА ПОСИЛАЄМО ГРОШІ до Австрії [illegible] А ТО 40 ЦЕНТІВ ЗА 100 КОРОН

ЗА $1.50 пішлемо якубудь суму ТЕЛЕГРАФІЧНО до якогобудь місця в Австрії

Памятайте бачитись з нами нім купите шифкарту або пішлете гроші через інші руки, а ви будете завсігди до нас заходити.

Маємо також спеціяльну оферту для тих, що раді вложити гроші в куплю землі.

Лише через кілька днів будемо продавали ДОВІРНІ ЛОТИ

на C. P. R. Транскона по **$10.00** ЗА ФУТ.

Се рідка нагода і ви мусите робити скоро, коли хочете стати богатими і незалежними.

Затяміть наш адрес: 703 Main St., Winnipeg.
МИ ГОВОРИМО ВАШОЮ МОВОЮ.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI. Вінніпег, Ман. Середа 7-го Мая, 1913. — Winnipeg, Man. Wednesday May [illegible] Число [illegible]

Новинки.

З незвичайних причин дотеперішний редактор д. А. Новак опустив редакцію „К. Ф.“ і редаґоване часописи обняв О. Г. Гикавий.

Ред.

МОЖЛИВА ВІЙНА

Китай як доносять телеграми — готовить ся до війни з Росією, а також й те, що до війни між сими обома державами мусить прийти в короткім часі. Про се найбільше пише „Новое Время“ звідкись має вже найточнійше усі плани російського міністерства заграничних справ. Тереном неї будучої війни буде Монголія і Манджурія. В усіх китайских арсеналах робітники над виготовленєм оружя працюють день і ніч.

Ціла китайська армія в найліпшім порядку — готова до битви всякого часу.

Японія — кажуть заключила з Китаєм договір силою котрого на випадок війни — візьме живу участь в війні проти Росії.

Розходить ся о те щоб з Монголії і Манджурії прогнати Росіян і забезпечити північні границі Китаю перед ворогами раз на все. Як і що властиво станесь, будучність покаже.

* * *

[illegible] ЖИТ.

В Лондоні засуджено на пять літ вязниці шістьдесятлітного старця іменем Джордж Вело який признав ся що за ціле його житє не зробив ані одного чесного діла, і як казав: „не думаю зробити й тепер. Я був злодієм через ціле мое житє і був дуже щасливий“.

Догадуватись треба, що такий „фах“ приніс йому необмежений зиск, отже не мало йому буде тепер і відпочати по труді!

* * *

АВСТРІЯ НЕ БУДЕ МАТИ ВІЙНИ.

На конференції амбасадорів Европейских держав, яка відбулась минулого понеділка в Лондоні, було рішено щоб Чорногорці опустили Скутарі — на що ті й згодились.

Видно Чорногорці не бажали йти в супереч домаганям Европейских сил і оставлять Скутарі в руках тих же.

Чорногорці облягали Скутарі через шість місяців і немало тисяч найдільнійших сина Чорногори полягло, немало крови пролилось, вдобули, і що з того всего? Скутарі лишають власностію Альбанської держави.

* * *

ДАРОМ.

Найновійша і найточнійша велика мапа трох провінцій т. є Манітоби, Саскачевану і Альберти вже готова і кождий може її набути даром пишучи до: — „To the Superintendent of Railway Lands, Dept. of the Interior, Ottawa.

На мапі зазначено усі землі забрані або гомстеди чи й ті що не гомстеди, індіянські резерви, Тимбер Берте, землі які можна напати на пасовиска чи сіно косити, почти, желізні дороги, топографію і т. п.

Величина мапи є найже четири фіти довга а майже на три широка. Пишіть на Post Card ці: Dear Sir — Kindly please send me a copy of your map, the 11th Edition, and much oblige.

Yours very truly
(Ваше імя і адрес)

* * *

НОВИЙ ЗАКОН.

В Отаві ухвалено закон силою якого банки від випожичування грошей смітимуть (?) лише семий процент, не більший.

Се „олрайт“. А то вже дерли кілько хотіли.

* * *

ГІРШЕ ЧИМ ВІЙНА

Офіціальні рекорди Злуч. Держав виказують, що так в минувшім році число убитих пасажирів було пять раз більше від числа вбитих тому пять літ назад.

За 24 роки — як показує статистика — було вбитих 188,037 осіб, а покалічено 1,395,618.

Се значить, що пересічно 7,835 осіб було вбитих а 58,150 покалічених кождого року. На кождий день припадає 181 осіб вбитих або покалічених, на кожду годину буде 8, або: одна вбита чи покалічена особа що сім мінут.

* * *

СТРАЙКИ.

В Петерсон, Ню Джерсі застрайкувало 15 тисяч робітників які працювали в фабриках шовку.

Подорожіють шовки!

* * *

ПЯТЬДЕСЯТЬ ТИСЯЧ

майнерів в Англії застрайкувало перед вчера з тої причини що в майнах роблять і не юнійні робітники.

* * *

ВБІЙЦЯ КОРОЛЯ ГРЕЦІЇ ЮРИЯ,

пополнив самоубійство минувшого Мая 6-го скочивши з вікна поліційної стації в Салоніках.

Вбійця Алеко Схінас походив родом з міста Воло, Тесалї. В суді заявив що вбив короля за те що той в 1911 відмовив дати йому належної помочи.

Доктори орекли що Схінас терпів на сухоти.

* * *

ГОЛОД НА ГУЦУЛЬЩИНІ

Як старокраєві часописи пишуть то на Гуцульщині панує крайня нужда і голод.

Грозить там зубухом [illegible] повною руїною Гуцульщина і то в наслідок минувшорічної катастрофи слоти і спричинених нею поводий диких гірских потоків які знищили дороги і мости. Сей страшний стан погіршила ще загальна недостача заробітків та в наслідок застою і здержаня публичних та лісових робіт.

Навити дітнені голодом суть:

Яблонів, Березів нижний, середний і вижний, Текуча, Акрешори, Космач, Брустури, Прокурова, Пістинь, Косів, Москалівка, Город, Соколівка, Річка, Яворів, Криворівня, Кути і Кобаки.

* * *

ПРИХОДЯТЬ ДО РОЗУМУ.

В Лондоні, Анґл. на третім інтернаціональнім конґресі історичних наук признано, що Англія мусить богато ще вчитись від інших народів. Найперше те, що пересічний Англієць не має і найменшого поняття про історію континентальних краів, народів.

Британська імперія — кажуть — є поверху убіх в внешніх історичних знанях. А знати історію се для народу є немалої ваги.

Приходять до розуму. Та лякуватись треба, що [illegible] не зміняют [illegible] По певних рах, що [illegible] скорше, колиб знали історію Русинів то, нова суміш англійска преса не містила-б такої [illegible]: „Вчера приїхало до Вінніпегу велике число емігрантів між ними були Австрійці, Галичане, Русини і т. д.“

* * *

НА СМЕРТЬ ЧЕРЕЗ ПОВІШЕНЄ

засуджено в Принс Алберт, Саск [illegible] і Льва Рач.

Засуджені В. Ковал має сконати 18 липня а Льв Рач тиждень пізнійше т. є 25 липня. Оба вони мали заморудувати Чарлса Брукгензона ще в липні. Чарлс — кажуть — був [illegible] стації і розпоченний до [illegible] силою хотів вдертись до шепу де мешкали Ковак і Рач. Ті, в гнів, розлючені почали Чарлса бити [illegible] на живу збите, одної частини не було цілої. Біда наших [illegible] в так само дурних [illegible].

* * *

ВОДА ЗА ЗИМНА

Минувшого Вівторка рознеслась по Вінніпегу чутка що якийсь незнаний чоловік скочив до ріки Асинибої і втопиг ся...

Поліція надармо шукало його тіла в ріці — бо „потопельника“ відтак найдено в теплій хаті на ліжку. Признав ся, що був хорий, а щоби покінчити з собою постановив втопитись. Скочивши в ріку — вода була так зимна, що постановив не топитись а — жити і чекати виліку слабости.

Імена „потопельника“ поліція не хоче видати.

Рав безпечний.

* * *

ВАЛИТЬ СЯ БОРДЕН.

З Монтреал пишуть, що в недовгім часі три міністра федерального кабінету зрезигнують зі свого становища. Ними суть: Пантел, Кокрейн і Рок. Причини сему дають ріжні, та ми можем знать, що порядні, хоч консервативні, люди не можуть видержати підлоти Бордена — вицають його.

* * *

МАСОВІ САМОВБИЙСТВА СЬВЯЩЕННИКІВ В РОСІЇ.

В енисейській епархії стали множити ся случаї самоубийств серед православного духовенства. Самоубийства ся прибирають майже „поштовний“ характер. Остатно в селі Ірбейськім (канського повіта) повісив ся священик Попов, в тім самім повіті зарізав ся священик Василь Каменев, в енисейськім повіті зарізав ся священик [illegible] Бистров і зарізав ся священик Петро Бакенов, а [illegible] в Іркутськім [illegible].

* * *

ГОЛОС ОСТОРОГИ.

„Glos Narod-y“ подивляв ся творець на положене краю і побачив що мені стороне Русинів грозить місто небезпека, але жиди, тішучись з борби „гоїм“ між собою, загарбують найбільші галицькі міста як Львів і Краків в свої руки. Стверджаючи, що у Львові „боронять ся Поляки хоробро перед крайними змаганями Русинів“ зазначує „Glos Narod-y“ величезні успіхи жидів, які у Львові немало не атакують, чим в Кракові загарбують в свої руки і промисл і торговлю і додано від себе вимуровують з католицьких рук що раз то нові доми, закладають фабрики, гостинниці, кінематографи, готелі і обступують густою сітью жидівства цілий Львів. Ціле краківське, [illegible] городецке передмістє — одна Палестина. А всполяки не видять тої небезпеки, орієнтації для „polskosci“ Львова, чим у краківський університет [illegible] сторожність видуманою українською небезпекою і дальше трохи воять одна партія проти другого.

* * *

ГРОЗА СУФРАЖИСТОК.

Лондонські суфражистки беруть ся до підкладування бомб. Вчера в катедрі св. Павла під троном біскупа найдено малу але незвичайно сильну бомбу яка мала знищити усю будівлю.

Бомба мала прирад в роді годинника при розібраню якої відкрили, що бомба мала експльодувати в опівночи. Подібних бомб поліції вдалось викрити кілька в ріжних місцях міста.

Мотать ся суфражистки, бо в парламенті їх внесок: „Жіноча рівноуправність“ перепав більшостію 47 голосів. Було 219 за, а 266 проти. За внеском голосували:

Консерватистів	22
Лібералів	151
Націоналістів	7
О'Брієнтів	5
З Робітничої партиї	34
	219
Проти внеска:	
Консерватистів	133
Лібералів	78
Націоналістів	55
	266

* * *

ТАКИ НЕ ЖАРТИ

Армія складаюча ся з двайцять тисяч жінок-суфражисток машерували улицями міста Нового Йорку, а піснія „Марсєлєза“ при помочи сорок музикантів лунала по усьому місту.

В групі можна було бачити жінок старих, біловолосих, малі діти, дівчата з Швеції, жінки з Нової Зеландії, вігри з Північних Стейтів, пастушка з Оклагама [illegible]

[illegible] На приходячих [illegible] „Ідея [illegible] оружє [illegible] і другий є „Ковирення“ „Мир і Вперед“. „Що сорок літ в боротьбі житєвою [illegible]“ [illegible] „Жінки суть Люди“ [illegible] суфражисток [illegible] будуть [illegible] управлять? [illegible] в Канаді [illegible].

* * *

НОВА ЧАСОПИСЬ

В Едмонтоні почала виходити нова часопись „Руський Голос“.

Редактор часописі є д. Виктор Гладик бувший редактор „Правди“ та „Поступу“.

Поки що, годі що небудь прочно написати, так як сам редактор жалуєсь, що немає часу думати і писати. Зміст дотеперішних двох чисел отже не надто цікавий.

Будучність покаже чи часопись буде відповідати вимогам часу під кождим взглядом. Що до політики то признаєсь є прихильном ліберальній партії.

[illegible]

„Rusky Holos“
100. Grierson Str
Edmonton, Alta.

* * *

2400 КЛМ. БАЛЬОНОМ.

З Парижа доносять, що звісний французкий летун, Румпельмаєр, побив всі рекорди лету на віддаль, які здобув хто небудь досі на бальонах. Румпельмаєр залетів в Ламот-Бріль коло Куніґ-і весь по 41 годинах з Волчці, харківскій губернії. Досі здобув був рекорд на віддаль летун Бієнон, який перелетів в 1913 р зі Штуттгарта до Казани 2.200 клм.

* * *

ВЕРЕМЯ.

Дав Бог Май,
Кожух катятай.
Ну, на руки рукавиці
А на ноги баранці,
Шапку аж на уха.
Щоб не стратить духа.

Ворог зимна.

* * *

ГАДКИ НАПОЛЕОНА ВЕЛИКОГО

Французкий писатель Вертро видав цікаву книжочку, в якій помістив незбрані гадки славного французкого цісаря Наполеона Бонапарте, котрий перед смертю був написав майже цілу книжку.

Подаємо тут кілька його гадок:

1 Як війна [illegible] то все вона [illegible].

2 Війна [illegible] Австрії народи не можуть [illegible] власти [illegible] бо [illegible].

3 Можна бити Турція, але добити її нема сили.

4 В любови одиноко побідою є втеча.

5 Хто впорно шибк, той далеко не зайде.

6 Треба бути сильним, щоби могти бути добрим.

7 Талант се пильність.

8 Великі неудачі виходять з неробства.

9. Природа дала всім два великі скарби: перше — ум, всюди живе, навіть на пашнях, а друге — черево, котре нині не позволяє ані забогатіти ані вшити. [illegible] черево противить ся. Я його слухав і тому й маю здоровля.

10 Голова без памяти се твердиня без війська.

11 Вихрай і молодий, але лиши по собі славу і діла. Тоді ти досить жив.

12 Неоден іде за плугом, а повинен бути високим урядником. А неоден є міністром, а повинен іти за плугом.

13. Як би не було кульгаврів, то би не було королів.

14. Не можу [illegible] творити подій.

15 Моїми ліками була вода, воздух і чистота.

16. Хто не жив в праці рук, той повинен жити в праці ума. Даром жити на землі не повинен ніхто, хиба невинні малюки.

СТАТИСТИКА ЛИСТІВ В АНГЛІЇ.

Головний уряд англійских почт оголосив звіт з руху листів і посилок за час від 1 грудня 1911 р до 30. листопада 1912 р. За той час вислала англійска почта 3.186 міліонів листів, 905 міліонів переписних листків, 200 міліонів часописей і 125 міліонів пакунків. На одну особу припадає річно в Англії пересічно 70 листів, 20 переписних листків, 4 часописи і 3 пакунки. Депеш вислано протягом того самого часу 89,200.000. З причин хибних адрес не можна було доручити 474.000 листів і посилок.

За дрібні оголошеня, як пошукуваня за знакомими і т. д платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00.

ДО КАНАДИ!

КРАЯНЕ:

Як хочете спровадити кревних або приятелів до Канади купіть для них у нас як найскорше шіфкарту і вони приїдуть на весні зауряд, як робота отворить ся.

На весні дуже повні шіфи і як тепер не купите для них шіфкарти, то вони будуть мусіли довго чекати і не приїдуть аж в літі.

Шіфкарта з КРАКОВА до ВІННІПЕГУ коштує тепер $48.40

Так як знаєте ми посилаємо гроші до краю найскорше і найбезпечнійше і так, що люди дістануть рівні гроші.

Почта і змінка коштує разом лиш 2 центи від $1.00.

Люди, котрі не в Вінніпегу можуть до нас присилати гроші або чеки разом з адресою в краю, а ми вишлемо і рецепіс пришлемо.

Ми продаємо також шіфкарти до краю і міняємо гроші.

Продаємо марки крайові і канадийські.

Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.

ALLOWAY & CHAMPION Limited.
К. ҐЕНИК, менаджер чужинецького департменту. — 667 Main St. Winnipeg, Can.

ПОТРІБНО

агентів, які моглиб говорити по руськи, для продажи реальностий на Трансконі — Агенти, що давнійше ніколи не продавали лотів, заробляють в нас 50 до 100 дол. тижнево. Лоти для продажі близько G. T. P. шапів і легкі до продажі. Зайдіть, а ми вияснимо все і поможемо при продажі.

Коли ви заняті в день, ви можете заробити гроші працюючи вечером.

Зголошуйтесь:

Dominion Transcona Realty Co.
537 Main St. — Phone Main 5440. — Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер"
Редактор А. [illegible]
[illegible]
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B Winnipeg
The Canadian Farmer
Published every Wednesday [illegible] by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.

Наша політична несьвідомість.

Незаперечаючим фактом є, що ми, яко Канадийскі жителі поповнюємо дуже часто і дуже великий блуд даючи сѣ одурювати і найпідлійшим консервативним політичним агентам. Се значить, що люди [illegible] взагалі якась часть, суть зовсім несьвідомі звглядом політики, і, що не уміють, або таки не хотять й думати та шукати причини чому власне сего або того не повинно ся робити. На літо прять, „опскачевн" і йдуть туди куда леда який консервативний агентик покирує своїми словами, обіцянками які — розумієсь — ніколи по виборах не сповнять ся.

Така вже паскудна слабість панує між нашими людьми і причини тої слабости не треба далеко шукати. Причина є та, що: Русини не інтересують ся політикою зовсім, або дуже мало. Інтересують ся, чому, але в часі яких там виборів. Тоді на стілько вже итересують ся, що лише дбають аби дістати [illegible] за голос, бо мовляв „Дурно голосувати й не дурний". Ну, розумієсь, що — консервативні вжадючи се — дають нашим що кому відповідне тому пити, тому курити, тамтому одну - дві пятки, чи й що що, і в такий спосіб за несьвідомостію Русинів, консервативні дістають не малу підпору.

Що більше, богато є й таких одиниць що ради якогонебудь дарунку від консерватистів дістають консерватистами своїм голосом попирають ту собі ворожу партію.

Суть знов такі, що будучи колись консерватистами не хотять свого переконання змінити хоч дуже добре видять що та партія тілько бо[illegible] в усему зла[illegible] школу. Такі начеб запряглись бути консерватистами до смерти. І що за іронія? Візьмім за примір теперішну хвилю коли бачимо і маємо перед собою таке важне питане як — дарунок для Англії в сумі 35 міліонів долярів. Кілько то єще находить ся таких несьвідомих Русинів котрі переконаними [illegible] аби, ак тиче не хотять признати [illegible] факт що Канада не повинна дарувати Англії стілько грошей на будову воєнних кораблів. Нікому ж з тих кораблів користь. І чому ж тут не сьміти належито осудити консервативну партію за нерозтравство? Чому? (на коли бодай трохи розуміємо річ) не плюнути в лице тим [illegible] говерментовим та не сказати: — Проч з таким радом, я відкидаю консерватистом й таким ніколи не буду.

Та, правду сказати, прикро [illegible] ніцо [illegible] не думати в лице „робити так як мама навчила". Те прте знов з другого боку, і то ще й як. Бо, справді воно добре і наслідувати когось та лише треба знати кого і чому. Бо наслідувати пр. консерватистів хиба не [illegible] що [illegible] в багно. Отже чи таке наслідуване безпечне? Ніхто ніхто не думає про се, але о скілько я переконав ся то таке наслідуванє консерватистів провадить до морального упадку нас Русинів, воно нас опідлює і ослаблює до несознаних границь в [illegible]. Несьвідоме наслідуванє — загибель.

І власне тому що народ більше наслідує — як сам з переконанія щось робить ми маєм нині страшно викоровану ціну на споживні продукта. Сліпе наслідуванє є отже причиною дорогого житя в Канаді причиною великих страт та не відрадних обставин як робітників, так фармерів. Фармери свої продукта збувають за безцінь, робітники за ті самі продукта солено платять.

Праця як фармера так і робітника лишаєсь в руках тих які посередничуть між фармером і робітником. А посередниками тут є капіталісти, яких за всеї сили попирає консервативна партія. Та того всего не видить консерватист фармер, консерватист робітник. Хоч сила фармерскої та робітничої класи зростає — то на жаль треба сказати що сила сьвідомости як в одних так і в других нема такої як би треба, отже річ ясна — годі позбутись татару, [illegible].

Робітнича класа взагалі всегда мав [illegible] лазати на колїна і бити поклони перед тими одиницями які називаються долярами. Робітнича класа цінить більше капіталіста чим моральну силу. А говорю се тому.

Коли реципрокальна угода була представлена народови до рішеня то робітнича класа як в Торонто, Гамілтоні, Венкувері, Вінніпегу і иньших містах та місточках настрашилась криху богатїв - капіталістів (зн. консерватистів) голосували лише проти такої реципрокальної угоди т. є вільної тарифи. Не розуміли навіть на стілько вже що — розваливши тарифову стіну - дісталиб значно богато обниженну ціну на усіх споживаних артикулах. Не розуміли що богачі — капіталісти консервативні кричачи проти „вільної" тарифи провадили їх яко сліпих наслїдователів до своєї [illegible] до нині роблять їм найбільші надужитя.

Отже тепер, коли вже знова будем мали нагоду рішати дуже важне питанє — не даймось отумати, не даймось одурити, не даймось звести капіталістами - консерватистами. Маймо розум, маймо честь!

Осип Політика

Всенародна Канцелярія
під управою ДИМИ, КІМІЛЯ і КОЧОРЕК.

ПРОДАЄМО шифкарти на рівні лінії кораблів з старого краю з краю до Канади на найлїпші і найскорші кораблі.

ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські в всіх судах цівільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.

РОБИМО повновласти, контракти купна і продажи акта [illegible] скрипта довжні і иньші документа, легалізовані через Ц. і К. конзулят.

СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.

ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінциї.

ВИСИЛАЄМО гроші ві всї части сьвіта, скоро і безпечно.

ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.

ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінциї.

АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.

ЗА ВСІ справи перепроваджені в нашій канцеляриї гарантуємо.

У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіт і приходіть на адресу:

WSENARODNA KANCELARYA
J. W. [illegible] нотар
Телефон Garry 2286. 215 Logan Ave. Winnipeg, Man.
На відповідь долучіть 2 ц. марку

СКЛЯНІ ДОМИ.

В остатних часах придумують в Америці будову домів з самого лише скла. Оден з тамошних архітектів, каже, що найдальше за 10 літ всі нові доми в Америці будуть скляні. Що до [illegible] пори дуже рідко будовано такі доми, дасть ся пояснити високими цінами скла. Аж тепер, коли фабрики значно обнижали ціну скла, можна буде будувати скляні доми, від підвалин аж до криші. Стіни будуть будувати ся з тутого, непрозрачного скла, помість з товких ріжнобарвних скляних плит а криша з шліфованого ріжнокольорового скла. Головною прикметою таких домів буде се, що в них не буде ніколи вохкости і що будуть обезпечені від огню.

ПОЛІЦИЙНИЙ ПЕС ВІДШУКУЄ УБИЙНИКІВ

Перед кількома днями убив незнаний злочинець в селі Сливарці, засного родельского повіта на Україні, тамошнього селянина Ізидора Валесуна. Повідомлена про се поліция даремно шукала за убийником, і не могла ніяк його віднайти. Після сего спровадили з Звиногородки поліційного пса „Кузю", який мав віднайти убийника. [illegible] народа [illegible] вулиці села, коли місцевий урядник війшов з псом „Кузею" в село. Наперед лави псови обнюхати трупа убитого, а опісля у радке пустив пса з ланцюха і крикнув „атю!" Пес кинувся в товпу і по кількох хвилях вже [illegible] зубами за убрание жінку убитого, Палажку. Перестрашена жінка почала кричати і хотіла утечи, одначе пес придержав її за ногу, а тимчасом прибіг урядник, котру перестрашена жінка призналась до вини. Убийницю арештовано, а пса пустили другий раз в товпу [illegible] на події. Не довго шукав пес за другим убийником, бо по кількох хвилях з[illegible] тем вхопив за руку молодого парубчака Качана, котрий таком хотів утікати, але його зловили. Підчас досліду показало ся, що Качан був вихованком Валесуна та від довшого часу романсував з його жінкою. Щоби позбути ся старого чоловіка, Валесуниха намовила Качана убити законного чоловіка, ану опісля кинули в став.

Хто передплачує щоденну часопись „Діло", що виходить у Львові, Ринок ч. 10, той знає що дістає ся в цілому сьвіті, особливо в старому краю і в цілій Европі. Редакторами „Діла" є найкращі публіцистичні сили, тому матеріял як найдобірнійший. До того кождий передплатник, що присилає річну передплату в сумі 9 дол., дістає ме дуже цінний тижневий додаток „Неділю". „Діло" повинні мати в себе всі товариства і читальні.

Русько-Американська лінія
Одинока без пересідання лінія між Росією і Канадою.
[illegible]
З ЛІБАВИ ДО ГАЛІФАКС
1 класа — $[illegible]
2 класа — $[illegible]
3 класа — $[illegible]
Заграничний пашпорт 3 дол.
[illegible]
A. E. Johnson & Co.
27 Broadway, New York, N. Y.
або 300 First Ave. S. Minneapolis, Minn.

YOU CAN BE SAVED
НЕ БУДЕ ТЯЖКОЇ ПРАЦІ [illegible]
I. X. L. VACUUM WASHER
[illegible]
Canadian Vacuum Washer
[illegible]

ДАРОМ $100.00
1
2
6 7 3 8 9
4
5
[illegible]
OPTICMAN DEPT (R)
16 Church St., Room 714 New York City.

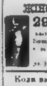

ЖІНОЧА КРАСА
29 артистичних фотографій [illegible]
В AUTORI
[illegible]

Коли ви хоруєте часто на затворджене, то Chamberlain's Tablets можуть на се дуже лагідний і благородний наслїдок і дуже відповідають на таке. На продаж по всіх склепах.

ЗУБНИЙ ШПИТАЛЬ.
[illegible]
Dr Mackett
[illegible] 1000 Main St. [illegible]

Руска Лазня
[illegible]
266-268 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 519

LIMO DRUG CO.
наслідники за
Rogers the Chemist
803 Main St. Winnipeg, Man.
Лише за два центи Ви можете дістати один наш Каталог [illegible], здоровля і [illegible]. Альманах від всякого рода слабостей.

ВІД РЕДАКЦИЇ І АДМІНІСТРАЦИЇ

Просимо звернути свою увагу на нисше подані правила і після них звертати ся до редакциї.

Річна передплата за „К. Ф." виносить $1.50, піврічна 75ц., квартальна 50ц.

[illegible] передплати не відповідає [illegible] але змінить ся дату при [illegible] кождого передплатника.

Ви переконаєте ся, що аптикарі скрізь добре говорять про Chamberlain's Cough лікарство. Вони знають з досьвідів в продажи, що в случаях перестуди на них можна полагати і воно є приємне і певне. На продаж по всіх склепах.

Найстарша Одинока Руска Фірма в Вінніпегу
БЮРО АДВОКАТСКО-НОТАРІЯЛЬНЕ.

[illegible]
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
[illegible]
Управителем сеї фірми є М. В. Слобода, руский нотар.
СВІЙ ДО СВОГО.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street - - - Winnipeg, Man.

НАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ.
під управою пп. Арсенича Волинського і Син-ка
[illegible]
NARODNA KANCELARYA
Phone St. John 2300 - 845 Main St. - Winnipeg, Man.
[illegible]

ТЕПЕР ПРОДАЄ СЯ
6 МІСЯЦІВ СТАРЕ ПИВО
DREWRY'S BOCK BEER
найлїпший з усіх весняних напитків.
E. L. Drewry Ltd. ([illegible]) Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріяльних, старокрайових і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).

ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна — продажи легалізовані через конзулят,
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через першорядних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, себто, увільнення від вправ, контролї і асентерунку.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на рівні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінциї.
[illegible]
Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрих занятє не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера.
Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
— НОТАРІ. —
434 Main str Winnipeg, Man.

Марки "EMPIRE"
ПЛЯСТРИ — ЦЕМЕНТИ — ТИНКИ
— ДО ВИКІНЧЕНЯ СТІН —
переконали кождого що задоволять усі потреби з цілковитим задоволяючим наслідком.
Безпечність, економія і довготривалість забезпечена на такий час через який будинок буде стояти.
Пишіть за пояснюючими книжочками.
MANITOBA GYPSUM Co. Ltd.
WINNIPEG, MAN.

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
[illegible]
Канцелярія Нотаріяльна і Агенция Корабельних Ліній.
ВАЖНЕ! ТАНА ШИФКАРТА — НА КОРОТКИЙ ЧАС
З КРАКОВА — — ДО ВИННИПЕГУ
Тілько $46.90
ЗАМОВЛЯЙТЕ СЕЙЧАС.
В нашій Канцеляриї полагодимо усі справи старокраєві, як так ші Канадийскі — виробляємо повномочия, контракти, скрипти довжні, Акта Нотаріяльні, і [illegible]
В справах краєвих заступають нас найзручніші правники в Краю.
—— Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки. ——
Адресуйте:
Kancelarya Notaryalna
850 Main St. Телефон [illegible] 1785 Winnipeg, Man.

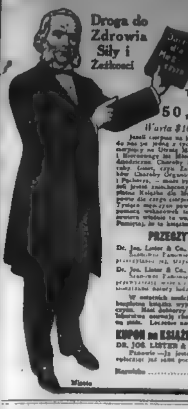

Droga do Zdrowia Siły i Żwawości
MĘŻCZYŹNI
możecie być
WYLECZENI
Ta Książka Powie Wam Jakim Sposobem.
50,000 BEZPŁATNIE
Warta $10 dla Każdego Cierpiącego Mężczyzny.
[illegible]
PRZECZYTAJ, CO MÓWIĄ CI MĘŻCZYŹNI.
Dr. Jos. Lister & Co., Chicago, Ill. [illegible], Pa.
[illegible]
Dr. Jos. Lister & Co., Chicago, Ill. Pittsburg, Pa.
[illegible]
KUPON na KSIĄŻKĘ BEZPŁATNĄ—PRZYŚLIJ go DZISIAJ.
DR. JOS. LISTER & CO., P. 913 — 35 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Panowie — Ja jestem cierpiącym i chciałbym, żebyście mi przysłali, opłaciwszy już sami poczty, jedną z waszych książek bezpłatnych.
Nazwisko ……………………
Miasto …………… Stan ……

Всячина.

ДОМИ З ЦЕМЕНТУ

Вже давнійше Едісон виналїзом спосіб будовання домів з цементу. Та здавало ся, що сей винахід не звернув на себе уваги, або показав ся непрактичним. Та от показуєсь, що не так. В Торонто одна компанія дістала кілька замовлень на такі цементові доми. Кажуть, що дім на 6 кімнат можна збудувати за 5 до 7 днів. Видать, що він збудує ся пять звичайних, то цементовий можна збудувати і викінчити 25. Дотогож цементова будова тання від всої буда другої від 25 до 40 процент.

ВОДА В БРЕНДОНІ

Ріка Асінибоїн залила південну часть Брендону так, що мешканці мусіли забрати ся з дому. Найперше забрали ся самі, а опісля вже на човнах виносять з хати сестри. В сїй часті міста живуть переважно чужинці Кругом і взовж берега богато поля засипали під водою. Збіжи [illegible].

ЧОГО НЕ БУВАЛО.

В Вінніпегу жив інжінер Мельтор Гарроні, Італієць. І захотів він женити ся з дівчиною, яка мешкає на острові Мальті, на Середземнім морю. Мабуть звідтам походить також Гарроні і був з дівчиною давно знакомий.

І полагоджено так, що молоді поберуть ся при помочи повновласти. Молоді мали стати тогож дня і тої години в церкві, молодий в Вінніпегу, а молода на Мальті і так не бачивши себе, мають взяти слюб. Молодого заступав єго батько, який мешкає близько молодої і мав порученє від сина в сїй справі. Молода має незадовго приїхати до Вінніпегу.

КРІОСОТ.

Кріосот, се пахучий плин, якого уживають на біль зубів. Однак но в тім єго сфера вартість. Кріосот не допускає гниття. Проби виказали, що звичайні шпали (тайє) на залї, на яких лежать шини, неуються до 7 літ так, що треба їх заміняти новими, а намочені кріосотом можуть тревати богато довше, бо аж 17 з т, себто о 10 літ більше.

Одначеж кріосот за дорогий, щоби його міг стобуде в більший скількости уживати, а дорожний тому, що в Канаді є лише одна фабрика, де єго виробляють. Решту треба спроваджати з Стейтів, або Англії. Колиб таквий сприйм він великого значіння для фармерів, бо не потребувалиб так часто стирати ся случаїв до фенсу. Та придалиби ся ще довшому.

Страйк пекарів в Вінніпегу розпочав ся 1 мая. З початку застрайкувало 150 а до них має прилучити ся ще 100 пекарів. Домагають ся они признаня юнії.

Панамський канал буде отворений за місяць, або півтора бо вже ціла будова величезного каналу буде скінчена. Тоді кораблі з великого Тихого океану будуть могли переїздити до океану Атлянтийського, не потребуючи обїздити цілої полудневої Америки. Треба знати, що канал буде також обсадений величезними арматами.

Перед 6 літами Японія і Хіна мали ледво дві малі зелізні фабрики. Нині сї фабрики найбільші в сьвіті крім хиба Стейтських. Виробляють они шини і другі річи дуже доброї якости. Тепер сї обі фабрики перебрали до себе Японці і хочуть поправити і збільшити їх коштом 10 міліонів долярів. Та коли протягом 6 літ так зробили такий поступ, то що буде за 60 літ? Може випередять своїх учителів — Европу й Америку. А тоді?...

В Порт Артур є 2000 Фінів (з Фінляндії в Росії). Коли заложено для них школу англ. мови, то майже всі до неї вписали ся і ходили. Але ж Фінці і в Европі досить осьвічений нарід. Звичайно вчений ще вчить ся, невчений рад забути те, що знає.

Історичний календар.

ЦЬВІТЕНЬ.

2. — 1111 р. побіда кн. Володимира Мономаха над рікою Сольницею над Турками.

7. 1889 р. уродив ся поет Володимир Шашкевич, син Маркіяна. Житепись і твори Володимира Шашкевича видало товариство „Просьвіта" в видавництві „Руська Письменність" т. VII. Ціна 1 К. 60 сот., в оправі 2 К.

12. — 1596 р. битва Наливайка та Лободи з Жолкевським на урочищу „Острий Камінь". Жолкевський зі значних великих страт мусів вертати до Білої Церкви.

14. 1340 р. смерть Юрія II (Болеслава Тройденовича), останнього самостійного галицького князя; отроїли його бояри за спреанє латинської віри.

17. 1093 р. умер кн. Всеволод, батько Володимира Мономаха.

1847 р. арештовано Тараса Шевченка. Твори Шевченка появили ся третим виданнєм в „Руській Письменности" в двох томах, з котрих кождий коштує 1 К. 60 сот., а в гарній оправі 2 К).

19. — 1885 р. умер учений історик і письменник Микола Костомарів. Головні наукові твори Костомарова — се Історія України в житєписях, Богдан Хмельницький, Руїна і ин. Писав також поезії і народні оповідання.

Твори Костомарова видало тов. „Просьвіта" в виданю „Руська Письменність" т. IV. (вичерпане)

20. — 1132 р. умер князь Мстислав, син Володимира Мономаха.

21. — 1113 р. умер Київський князь Святополк.

25. — 1622 р. умер гетьман Петро Конашевич Сагайдачний.

1910 р. умер письменник і драм. артист Марко Кропивницький.

29. 1657 р. умер київський митрополит Сильвестр Косів.

27. — 1904 р. умер письменник і драм. артист М. Старицький.

СТАЛЬОВА ЖІНКА.

А. Н.

([illegible])

(Докінченє)

Жінці його жило ся тоді найгірше, бо Ліщина не дала її в нічому і вона не раз лізла до стайні на ногах і руках, але таки не сказала, що вона нездорова. Вона почала дивувати ся, що може тільки витримати.

Чиселка трийцять літ а де кілько було не своя, що вона має ще не пидесятки.

Нікому не говорила про своє горе, ані не жаліла ся. Була твердою як сталь і постановила бути такою до кінця.

— Нехай мене догризає мене як іржа желізо, — все таки не витримала і рішала про все своїй сусідці.

— І як годні якбіо рело то видержати? додала.

Я навіть не зірвала, що то десь в подружжовому житю може бути інакше. Я думаю, що то всі так терпають як я. Сусідка запевнила, що то не всім так живеть ся, як її і вона слухала її оповідання наче мної казки.

* * *

Наближав ся Великдень, але жите Ліщиної нічому не змінило ся. В тому була тиба зміна, що попередний Великдень прожила вона в дорозі, а теперішний сьвяткувати муть в лісах на гомстеді.

Прийшло ся зустрічати канадийський Великдень і жінка Ліщина приготовляла ся зустрінути се велике сьвято по давньому а Ліщина не дбав про нїхто бо дуже в тім часі розподівкувся. Перед [illegible] великодними сьвятами — він сам був поїхав ся — на лісах на „агітацію" і мав приїхати домів на самий Великдень.

Жінці ставало наче веселїйше як він оттак виїздив і вона наче помолоділа, помимо того, що справляла ся з всякою домашньою роботою.

* * *

На самий Великдень Ліщина приїхав з „агітації" п'яний і почав огандати господарку і загладати в кождий кут. Приходить до стайні а худоби нема. Він тоді:

— Донька аптретея до рапорту.

— Як лише вона показала ся, а він питає:

— А худоба де?

— В лісі бо є трохи випустила.

— Зараз мені приганяти.

— Як же я піду в такі води але ще не доківчила послідного слова як почалапала через кличку, але худоба пішла в пошукуванню за пашею і за клачною її не було. Вона мусїла тепер за худобою шукати і так в непевности пустила ся в ліс і зайшла вже так що сама не знає де вона є.

Почало вже смеркати ся, а Донька була свідома того, що почала блудити. Здасть ся їй, що коли перейде той ліс і перебреде калюжу, зараз побачить хату. Коли і прейшла так знова бачить ліс іншого.

Ставало чимраз темнійше а зарила глуха ніч. Донька продирала ся якйсь чагарями і лазила сюди а то почула ся на горбку, постановила там заночувати.

Не страшно її те, що заблудила, але те, що може набрести яка звірюка; а звірюки вона також не боїть ся, бо подумала, що якійсь звірюкі полакнила дома.

Вона почула себе якось свобідніщою і тоді зродило ся в неї думка блудити дальше і не повертати до дому. В ній зродило ся се понятіє, що так її буде далеко лїпше і вона почала розмишляти над проектом.

Свою дрімоту переспала думами і так вона перебула ніч.

Рано пустила ся в дальшу дорогу і вже 10 здасть ся, що колиб завернула ся в противну сторону прийшла би вже до дому, але вона йшла таки задуманою дорогою дальше.

Переходила звалідини на прерії ліси, пролїски, величезні лиаки, а то й багна. Живила ся [illegible]*) ягодами, молоденькою травичкою. Одного разу відбила від половника заяця, мясо випускала на сонци і їла по трошка кождого дня.

Подорожувала отак довго, не можливо обдерла ся і змінила ся до непізнання. Нагадувала собою зовсім дикого Індияна і в кінци станула ся над величезним озером — таким, що не було видко другого берега. Отут був кінець її подорожованю.

Тут подибали її Індияне і віддали гембрідам (мішанцям) на службу, де вона з початку відмогали ся, а потім доїла корови, годувала безрогі, а в молочарни показала ся вправна чистотою. Тому й не дивно, що один властитель більшої молочарні взяв її до себе і вона з часом провела майже все хазяйство молочарства і діставала добру платню. Житє для неї почало усьміхати ся.

* * *

Щож стало ся з Паньком Ліщиною.

Не мало він за жінкою нашукав ся і сей дуже для нього зрадливий випадок прпневолив його задумати над собою і критично розсудити свої учинки яких сьвідками були тернїя його жінки — і се надавало строгости самосуду.

Поралив зовсім пити ся. Перестав пити і взяв ся більше до праці. Думки про жінку не переставали його одначе тілько мучити, тим більше, що він не знав, що з нею стало ся.

А вона жила собі як найщасливійше — і мало коли про него згадувала. Була як найспокійнійшою і дякувала судьбі, що вона сама між чужими.

Лелїяла в собі надію, що колись побачить ся із своїми, але то вже тоді, як стане зовсім незалежною, як вможе прожити в спокою до самої смерти.

Ст. Мартин 20.IV.1913.

Ми хочемо звернути вашу увагу на факт, що найбільше заразливих хороб, таких як коклюш, дифтерія, закарлатина небавляють дітей тогди, коли вони перестуджені. Chamberlain's Cough лікарство вилічить дітей від перестуди і хоронить сим небезпеку сих заразливих хороб. Лікарство се є славне з вилічувань перестуд. Не має в собі ні опіюм, ні прочих наркотиків і можна їх сьміло давать дітям. На продаж по всіх склепах.

---

*) Ростуть на мохах і потребують через зиму під снігом а весною бувають ще їстивні.

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Fal для кави.
[illegible]
Philadelphia, U. S. A.
[illegible]

VEGREVILLE
Купуємо живий дріб кількиб не було після 1-го Октобра
ЗА ГОТІВКУ
Приносіть тільки товсті і добрі штуки. Худих і дрібних штук не хочемо.
Платимо найвисші ціни за товсті штуки.
Кури, Качки, Гуси, Індики.
Province Produce Co. - Vegreville.

ЩО НОВОГО У КАНАДІ.

Руска Книгарня отримала кілька тисяч

НОВИХ КНИЖОК,

котрі кождий сьвідомий Українець повинен читати і другим сказати, щоби читали.

НАЙГАРНІЙШІ КНИЖКИ ДО ЧИТАНЯ:

Історія України - Руси

написана нашим Професором найвизнішої школи Михайлом Грушевским. Книжка конечна для кождого, хто лише хоче знати ся хто ми, чиї сини, ким і за що закуті, ким і за що прибиті, ким і за що прогнані в студену Канаду. Книжка має до 600 сторин друку, 300 історичних образів і мап, а коштує брошурована 2.00, а гарно опр. 2.75.

Кобзар. - Т. Шевченка

сей скарб всіх Русинів повинен кождий у себе тримати. 560 сторін з 53 гарчими образами, в сильній опр. $1.60, без оправи $1.00, без образків 80 ц.

НА ВІЧНУ ПАМЯТЬ Т. ШЕВЧЕНКОВИ 50 ц.
ІСТОРИЯ КОЗАЧИНИ з прегарними образками 60 ц.

Ширіть же сї книги!

ЛЮБИТЕ ЧИТАТИ КАЗКИ, БАЙКИ І ГАРНІ ІСТОРІЇ, ПЕРЕЧИТАЙТЕ ЗК:

Лис Микита	50 ц.	Кароля - чудна повість сироти дівчини	40 ц.
Абу Касемові Капці, книжка дуже до сьміху	30 ц.	Нові пісні з старим кінцем	25 ц.
За сестрою, гарне оповідане	30 ц.	Олекса Довбуш	15 ц.
Коли ще звірі говорили	40ц.	Скошений Цьвіт — незвичайно гарна історія	45 ц.
Народні Казки з образками I, II	50 ц.	Розбійники — гарне читане	$1.00
Казки братів Грімів	25 ц.	Як Микасе ходив до неба за Діамантом	15 ц.
Розмова Поляка з Русином	10 ц.	Цар Голод	25 ц.
Вайан	15 ц.	Рицар і Смерть	5 ц.
Веселі вірші	5 ц.	Історія о терпеливій Олені	15 ц.
Ватерльо	20 ц.	Чарівна Роза	20 ц.
Три оповідання	15 ц.	Історія о 7-ох мудрцях	25ц.
Страчене житє	25 ц.	Історія про гарну Магальону	25 ц.
Як я то бачу	30 ц.	Княгиня Любовь	15 ц.
Перед сходом сонця	25 ц.	Чорні Маски	20 ц.
Чутлива Совість	25 ц.	Табу	20 ц.
Живий Труп	30 ц.	Тайна Заповідь	20 ц.
Історія одної дівчини	20 ц.	Чудна катеринка	10 ц.
Девять братів і десята сестриця Галя	15 ц.		
Кмет і Жебрак	50 ц.		

Пересилку оплачуємо самі.

При кождім замовленю на 5 дол. за 1 д. книжок ДАРОМ.

Каталоги книжок даром.

НАША АДРЕСА.
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.
CANADA.

РУСКО-НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціальне лїчене половых хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних
Лїчене і вилїчене хороби сифіліса „606" проф. Ерліха.
Лїчене полового безсилля. Лїчене всяких застарілих хороб (ревматизм і т. п.) електрикою
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

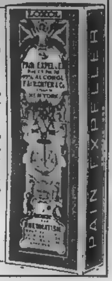
D-r RICHTER-A
— СЛАВНИЙ —
„Pain Expeller"
З за продажу тільки в Канаді по аптиках
Пакуночок, в якому єго продаєть ся в сїм краю, є тут представлений. Вважайте на наслідовання.
Він не має собі рівного в усуванню ревматичних болїв, віднотулюванню мязів і уздоровленю перестуди.
Коли не можете єго дістати, пишіть по нього до складу Д-ра РИХТЕРА в Америцї.
F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington St.
NEW YORK, N.Y.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси в всїх головних містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТИШ КОЛУМБІЇ

Авторизований капітал	10,000,000.00
Капітал вплачений	6,620,000.00
Резервовий фонд	6,620,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дораховується процент від двох вкладів. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всїх частях сьвіта
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕҐСЬКА ФІЛІЯ M. G. LESLIE, Manager.
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

EDDY'S НАЙНОВІЙШІ СІРНИКИ
БЕЗПЕЧНІ ТИХІ
[illegible]
„SES - QUI"
[illegible]
Попросіть свого сторника.

◆◆ СПІРІТУС, ВИНО і ПИВО. ◆◆
Держимо лише найкращі марки Спірітус, Вин і Лікерів, [illegible]
[illegible]
Всї почтові ордери полагоджуємо скоро.
Пишіть, телефонуйте або приходіть за вашою лїстою цїн.
T. D. CAVANAGH, Limited
178 Higgins Ave., Winnipeg. Напротив C. P. R. стациї
Phone Main 2095.

[illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Tel. Main 2510

Еґалберт, Ман.

Хвальна Редакціє „К. Ф."

Прошу помістити мої кілька слів в Вашій часописи.

У нас фармері майже обсіялись. Богато ще орють та будуть сіяти ячмінь та овес. Погода не дуже гарна, бо зимно і вночи вітри віють, так зблизи що нас в ріли не може скоро сильчитись і росчи. Але в Бога надія, що так довго не буде. Прийде час що буде тепло, впадуть дощі і тоді збіже на в поли буйне. Не все є свій час. От наприклад був час що в нас за старанєм свідомих людий заложили читальню яка в початку так гарно розвивалась, люди так горнулись як курята до квочки, відчити, дискусії, і бать, а тепер — прийшов час — і нїкого нема. Була й сцена де грали представлення. А тепер? Пожаль ся Боже й згадувати. Тепер надо дверми тої салі, де була читальня, виписано великими буквами по англійськи „Billard Pool Room" чи якось там може інакше як, але досить того що в тій салі наша молодїж грає в пул. Та ще тут не так богато й сходить ся, але підїть но ви до другого пул руму що то є раз коло готелю, — то там аж зависно, повно що вечера молодих хлопців та старших англійців; ну не без того щоб не зайшли туда часом грати і наші демократичні учителі. От така у нас тепер просьвіта. Є одна церква, одна школа, один готель і два пул руми. Чому? є вже і свій руский стор, але щож, наші люди темні до свого не йдуть купувати а йдуть до жидів. А жидівських сторів маємо два, тай вони богаті. Жиди свої стори побільшують, прибудовують ся, а наш руский — як то кажуть ні вчера ні вчора.

Ей, люди, опаметайтесь вже раз. Будьте людьми, а то дако вам буде, тай велико.

Я цалком не можу розуміти того як то люди дивлять ся спокійно на жида який з них живцем шкіру лупить і кров пє. А чим то не ліпше купувати в своїм рускім сторі і щоб рускими грішми збогачувались ми самі а не жиди? Правда, не руский стор дав на Рідну Школу сто долярів. А кілько дав Кац або Морзин? не то на Рідну Школу, але на яку небудь річ що то корисна для нас? Ані цента не дали, правда? І не дадуть. Вони нашими рускими грішми напихають свої кишені щоб помагати своїм справам. А кілько би то руский стор не в одній справі поміг єслиб свідомі були люди і торгували лише в своїм рускім сторі?

Та не моя річ богато над сим розписуватись. Ще готов хто небудь подумати що пишу таке тому що маю в тім яку користь. Наші вже такі, що скоро за чим обстоюєш так зараз говорять: Еге, не бійтесь, не вбивалиби ся він за тим як би не мав щось з того. — Ая, таке почуєте богато. І має тут велика зневіра наших людей до своїх свідоміщих одиниць, до своїх важних справ.

То сподіватись треба що все переміниться на лучше чого і дай Боже таки завтра.

Гадійчук.

Доктор Фрідман славний німецкий лікар, винайшов медицину, що уздоровляє сухотників. Він робив богато проб і богато хорих поздоровіли. Свій винахід держить сей доктор в тайні; розуміється хоче зробити гроші на сім лікарстві. І тепер продасть він мабуть тайну сего лікарства найбільшій американській митичній компанії за 250 тисяч долярів. А нім що розповсюдить се лікарство, то не один сухотник мусить умерти — бо панам не спішно, они мусять поторгуватись.

ПОШУКУЮ свого брата Михайла Дутчака з Бабинців, пов. Борщів. Минувшої зими був десь коло Вінніпегу. Я приїхав тепер в край і не можу єго знайти. Хто знає де він прошу написати до: Wasyl Dutchak, Sanville, Man. (19)

ОЖЕНЮСЬ з дівчиною, фармерською донькою, або такою, котра маючи яку готівку, хотілаби жити на фармі. J. CROOCK Box 959 — Regina, Sask. (20)

За дрібні оголошеня, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00

ALBERTA ВІЛЬНІ ЗЕМЛІ для поселенців.

АЛЬБЕРТА має 100.000.000 акрів плодовитої землі, а з неї заледво трохи більше як два процент знаходить ся під управою. Деякі з найкращих, під управу придатних земель є ще до браня як гомстеди і прешиншна.

ЗЕМЛІ можна ще тепер брать як вільні гомстеди, близько зелізнодорожних доріг; 600 миль нових зелізних доріг побудуєть ся ще сего року, які уможливлять легкий доступ до мілїонів акрів вільної землї.

ЧУДОВІ положеня можна дістати тепер на нові міста і купецькі підприємства, в яких містить ся дуже широкі вуглані поля з таками родами як антрацит, бітумінізований. Великі користи ждуть на поселенця на кождім кроці.

КОЖДИЙ може знайти відповідну нагоду на користний вклад і побільшене богатства розвиваючи неотримані жерела, які можна осягнути ще в сїй провінції. Вас сердечно запрошуєть ся приходить сюди і брать участь в користи з сего Великого Заходу.

ЖЕЛІЗНІ будови не тільки перевисшать всї дотеперішні старання в сїм році і роздадуть мілїони долярів в готівці займаючи в своїх роботах тисячі робітничих рук, але також відкриють нові землї на поселене в найкращих наших рільничих полосах.

ВИГЛЯД для провінції Альберти на завсїгди гарантує доказане твердженє, що поступ її в сїм році подвоїть ся від деякого її попередного року. Управи рілї, в всїх її галузях, майни, вклади земельні і розвій купецьких підприємств, стоїть на ступні колбосального розвою.

АЛЬБЕРТА потребує фармерів фінансово уздібнених вибирать землї і користувати її широкі плодовиті поля; потребує робітників, для яких там є знамениті вигляди; потребує капіталу для розвою її майн, для зросту її гандлю і будови фабрик

За дальшими поясненями звертайтесь до:
HON. DUNCAN MARSHALL,
Minister of Agriculture, EDMONTON, ALBERTA

$25. З ЕВРОПИ
власними кораблями
URANIUM LINE
(Uranium S. S. Co.)
з Ротердам до Галіфакс
[illegible]
Тепер [illegible]
Canadian American Steamship Agencies
MINNEAPOLIS, MINN. U. S. A.
[illegible]

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок устане сейчас волосє з твари, а бороди і себе не буде, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів. Висилаємо пачку того порошку на 1 раз, пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реєстрованім листі або почтовими марками а на сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як єго уживати.
Адрес: Dr BELLINS,
55 Delancy St. New York, N. Y.
Потрібні агенти.

[illegible]
B. Sulkowski & Co.
22 Belmont Ave
Newark, New Jersey.
[illegible]

Свій до свого!
По найнизших цїнах виробляємо рівні річи: канапи, столи, шафи, крісла і т. д., дальше політуру [illegible] рами до образів; двері і вікна всїлякі, скло шліфоване, зеркала, вироби до церков, вівтарі, іконостаси; скляні кейси до склепів, шафи і все до урядженя; [illegible] до писаня в офісі, гарні столи з сланцевим верхом до писаня, столи і бари для ресторацій і також для готелів [illegible]
Ми все виробляємо машинами.
Замовляйте в фабриці, а ми скоро вишлемо.
American Sash Door Show Case & Fixture Factory
1184 Selkirk Ave., Winnipeg
Управитель Й. ГАВРИК

Телефон, Сейм [illegible]
ALBERT I. GOODSTONE & Co.
Адвокати Прокуратори і Нотарі
що говорять по руски
[illegible]
Confederation Life Bldg
640 Montague St. Vancouver B.C.

ДОБРУ ПЛАТНЮ —
беруть ті, що вчать ся [illegible]
MOLER BARBER COLLEGE
Cor. Pacific Ave. & King St.
[illegible]
Winnipeg.

Тукета
T & B
папіроси
не клеєні.

— У Львові почала виходити місячна лікарска часопись „Здоровлє" писана дуже популярно, щоб всї могли її читати. Редагують сю часопись і пишуть в ній наші найкращі лікарі. До Америки коштує 2 доляри. Адреса редакції: Львів Підвале 7.

НА РОС. УКРАЇНІ.

„Рада" щоденна часопись виходить в Київі, столиці України. Адреса В. Підвальная вул. д. 6. Річна передплата пять долярів. Сей денник повинен находитись в кождій читальни і в кождого українця в Росії. Містить новинки, статі і огляди з цілого сьвіта, Росії та України.

Часописі доносять, що на яких шість кораблів відвезло американських панів на гут тайм до Европи. Американці обчисляють що виміняти доляри на европейську монету лучше і дешевше забавлять ся там, чим у своїм краю.

Коли маєте напади жовчі спробуйте Chamberlain's Tablets. Вони суть знамениті. На продаж по всїх склепах.

ЛІКЕРИ
Стара фірма [illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1116. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною найстарших, що робить бізнес у Вінніпеґу, [illegible] коли висилаєте свое замовлене до нас. Ви завсїгди будете певні заощадити що найменше 20%.
[illegible]
— Ми не висилаємо C. O. D. —
[illegible]

ДЕ є? — Андрій Болю[illegible] що мешкав під ч. 50 Акін[illegible] 30 Полоси і 37 Атлантик [illegible] Вінніпеґ. Адресу його [illegible] зволить подати до ред. „Кан. Фармера".

На віччу в Трансконі

яке відбулось 23-го Цвітня с. р. Т. С. Norris, провідник лїберальної партиї в Манїтобі, між іншими сказав що до політики лїбералів зглядом просвіти. Він сказав: „Оскілько мені звісно, то тутешній говермент, за посередництвом ріжних агітацій і їх розпоряджень, ширить — в околицях де чужоземці живуть — злобну і досить непевну політику о позиції зглядом просвіти. Вони говорять, що лїберали будуть арештувати родичів єсли своїх дітей в віці від 8 до 14 років не схотять посилати до школи кождого дня в році, без вимків якої віри, які дороги а навіть без згляду чи діти здорові або ні.

Так само наговорено їм, що лїберали замірають заборонити дїтям уживати їх матірньої мови і будуть карати тих які не схотять повинуватись таким законам.

І без сумніву многі одиниці, які вийшли сюда з країв де тиранія правительственого автократу істнує, готові повірити, що лїберали справді мають намір щось подібного доконати. В міру того як скілько таким брехням люди повірять на стілько і лїберальна партія може потеряти, та ми сьміло віримо, що навіть лише ті самі люди дізнають ся про правдивий стан нашої політики зглядом просвіти, вони побачуть і переконають ся, що се лише одна консерватистів здобути собі поперте від чужоземних виборців. Працівною нашою ціллю є, — не сторопляти а помагати їм о скілько їх сили щоб діти їх дістали таке знанє, яке зробить їх способними до осягнення богатих користей які лише нагода на сїй землі може дати.

Річ лїберальної політики зглядом просьвіти є: — щоб всї діти в сїй провінції, всякої народности і віри, осягнули потрібне їм знанє, освіту.

На се ми будем налягати, бо ніколи не можем годитись на се, щоб малі виростали на темних людей які відтак суть чималим тягаром для сего краю. А що тепер воно дїєть противно тїсь ми не є відвічальні. Будучи в опозиції і безсильними — ми можем хиба протестувати проти теперішної їх політики зглядом занедбання просьвітної справи. Та дайте нам силу, а ми будем могли положити сему конець.

Лїберали єсли будуть покликані завести сю справу, поробять усї потрібні старання щоб добитись до пожаданої ціли.

Найперше булоб до полагодженя се, щоб постаратись о добрі школи, такі школи де можна, в тім дистрікті, дитина моглаб отримати відповідне знанє яким опісля користувалась би й приносила користь другим. Єсли, якож, з причини невідрадних обставин люди не можуть самі побудувати школи, а школа є дуже потрібною, в таким случаю рад повинен в се вглянути і прийти з помочію.

На кождих двайцять разів, вірю девятнайцять случаїв що більшість людий є причиною занедбаня шкільної справи. І на се є одиноке средство: — щоб теперішний манїтобский рад зложив „ніколи не сміючі" традиції які так остро відносять ся до шкільного гранту. (Значить правительство Манїтоби не хоче більше від 65 центів, дати дистриктовим школам гранту.) Я не можу навіть зообразити собі того що на яку іншу цїль як не на освіту більших дітий повинно ся вживати найбільше грошей. Лїберали суть приготовані поступити радикально з обставинами які істнують тепер. Мимо того що ми не позволилиб родичам занедбати їх зобовязаня, ми постаралисьби о те, що в місцевостях, де вже відповідне число людей, не булоб без шкільного будинку хочби що.

Добрі школи жадають нам компетентних учителів. Щоби-ж осягнути се, мусимо поконати теперішні трудности в осягненю тої ціли. Примусовий шкільний закон є конечно потрібним там де родичі зовсім недбало відносять ся до того щоб їх діти мали яке небудь знанє. Такий закон мусїв би бути добре обдуманий і попертий силою мудрости. Мусїлиб бути виїмки в случаю потреби. Наміреня, ціль такого закона булоб, що: діти від 8 до 14 літ мусїлиб ходити до школи бодай так довго доки не дісталиб відповідне елементарне знанє. І чоловік який противив би ся такому законові, не вартає бути татом для своїх дітей...

В усїх публичних школах в сїй провінції повинно ся учити належито англійської мови. Чому? скажу. Ми не кажем, що не вільно учитись якої там небудь другої мови; ми не є фанатиками, ми не виступаєм против тих мов яких уживають наші горожани з заграничного походженя. Наша позиція є на підставі принципу освітового розвитку і національного добробуту. Ми віримо, що еще через дуже довгий час народ в Канаді буде говорити ріжними мовами, та ми заразом хочем звернути увагу, що — як кождий здоровомислячий чоловік признасть — ми повинні старатись знати одну мову якою порозумівались би, і яка служилаб нам яко средство в комунікації з всїми народами, як: Англійці, Французи, Німці, Русини, Скандинавці, Москалі, Італійці і інші. І та мова, безперечно має бути Англійська. Я не вірю щоби хоч одна інтелігентна людина противилась сему що її діти дістають потрібне їм знанє в англ. мові, мова яка — як дуже добре знаєм — дасть можність — кождому що її належито знає — взяти участь в житю Західної Канади. Противно дитина що знає лише свою матірну мову буде привязана до тої околиці де такої мови уживають, та єслиб знала — крім своєї мови і англ. мову так само, тоді такій дитині отворена дорога до здобутя собі доброї долї — в сїм богатім краю.

Отже така є політика (зглядом просьвіти) лїбералів в Манїтобі: Уможливити доступ знаня кождій дитині в Манїтобі; вглянути в се щоб кожда дитина осягнула відповідне, компле́тне елементарне знанє; і щоб — крім матірної мови — учили в школах належито англійської мови, бо та одна буде служити в будучности до ущасливлення ріжних народів в Канаді."

Таке схоже представитель лїберальної партиї в Манїтобі. І єсли хто найде що небудь яко противить ся його поглядови на просвітну раду помістимо в нашій часописи.

Редакція.

Дещо для фермерів.

Ховане дробу на фармі.

Се річ яка заслугує на велику увагу, однак на жаль мало, або й нїчо, не інтересує наших фермерів, або фермерок. Значить поповнають великий блуд. Бо нїгде не є так корисним ховати, утримувати, дріб як на фармі. Чому? А тому, що ціна на дріб і його продуктах суть високі, а фармер може ховати дріб таким чи як кажуть — не великим коштом, бо що потрібно в сїм згляді то фармер має своє власне або може купити за невеличку ціну. Навіть тоді оплачуєсь ховати дріб хоч і усї запаси треба купувати. Отже тим більше, чому для фермера — який має і досить місця і усе своє — для дробу потрібну живність не малоб бути вигідно дробу поплатним?

Вичисляти усї ріжні причини чому властиво фермері не користають з хову дробу забралоб богато місця в нашій часописи. Ми противно коротко скажемо, що головна причина є та, що дуже мале число фермерів уважає (приміром кури) за поплатну галузь в своїм господарстві. — Через се власне фермері дуже мало звертають уваги в, властиво та ки думають що курка має сама про себе дбати бодай в лїтї єсли хоче жити. В часї зими вона або де в якім хліві, або під шопою чи таки в теплій стайні але в такій тїсній клїтці мусить перебувати й вдоволятись живенєм якого там зерна або послїду. „Нащо, мовляв, годувати її або що коли вона тепер не несе ся". А наслідок з того всего й є, що кури ні коли не несуть ся в зимі коли можна за яйця дістати добру ціну. Отже і не дивота що під таким зглядом фермері уважають кури, чи які иньші домашні птиці, не корисними...

Щобиж ховане дробу було поплатним на фармі то потрібно до того деякого знаня, наукових засад, а помочі. Бо дріб, кури, єсли з ними належито обходить ся — дають фермерови чималий зиск, а!

Отже перша головна річ:

треба найперше подбати за се щоб набути здоровий і сильний та під кождим зглядом користний рід курий. Щобиж добрий рід курий набути то безпечно треба добре заплатити. Добре купити на початок кілька тузінів яєць та кілька курок і когутів, однак завсїгди треба купувати там де можна бути певним що на таким купні не заведеться. Що до закупна птиць то добре таки особисто бачити і вибрати тїх.

Друга головна річ є — мати для курий відповідний будинок. Такий будинок мусить бути добре уміщений, в нім мусить бути ясно і сухо. Вітер щоб шпарами не міг продути до середини. Провітрювати треба часто, хоч би і в зимі.

Значить відповідний курник є не лише дуже пожаданим, але треба подбати і за се щоб кури не були позамикані да в ніч заперті, бо вони єго потеряють ніж, а й те, що фермер поніс би не тїж чималі страти. Кури мусять мати досить просторий до бiганя плац і своєю дорогою такий плац мусить бути обведений відповідним на се плотом. Практичним є також розділити такий плац на дві части: в першій кури будуть заперті а в другій части за той час росла трава чи що. Розуміється, що люцерну, ячмінь і овес кури дуже люблять поки зелені, (коли ще йно кілька цалів понад землю) і є найвідповіднійшим і найкориснійшим пасовиском для курий... На ніч кури заперати в курнику. А треба ще додати що прим. на 60 курий такий курник мусить бути около 30 фітів довгий а 8 фітів широкий. Передна стіна має бути з самих вікон. Дах щоб був подвійний. Високий (зн. стіна) передна стіна має бути 3½ фітів а задна стіна 4½ фітів.

Знов єсли хочем аби кури поплачувались то найголовнійшою річею є старатись о те щоб кури неслись в зимі, тодіж яйця найдорожші. А щоба кури неслись, мусимо то треба старатись мати вчасні курята, які щоб в кінцем місяця марта вийшли зі шкаралупи. Дальше, дуже треба уважати на се, щоб курий належито трактовано, зн., щоб відповідно годувати. Бо на тім богато належить чи кури будуть нести ся або ні. Щоб неслись то треба давати їм ріжного роду зерно а головно — пшеницю на половині з кукурудзою, гречку і дурно а так само і зеленину та відпадки худоби. До сего ще треба додати подостатком піску та води.

В закінченю еще скажем, що ніколи не поплачувався дріб так як се тїсь сими часами. Потрібно лише щоб фермері заінтересувались хованем чи плеканєм курий та доложили всяких можливих старань — розвести сю найбільше поплатну галузь господарки...

Фермер з Ґаранд.

Історія одної з перших медичних інституцій.

(Довіднене).

Лікарська компанія Дра Лїстера є надійне чесною. Она не робить фальшивих обіцянок. Коли не вилїчать кого в тім часі, який означать, то обовязуєсь лїчити єго даром так довго, доки потрібно на вилїчене. Чи хто другий, який лїкар згодивби ся на се?

Без сумніву є богато нечестних медичних інституцій, про яких може дехто подумати. І ті часом пишуть, що даром лїчать, або дають лїкарство, однак коли прислати до них, то присилають лїкарство з рахунком і кажуть заплатити навіть за таке, якого не замовлено. Для сего ніколи не робила і не зробить институція Лїстера. В тім власне успіх институції Лїстера.

Она пр. оголошує, що дає дармо книжку, що говорить о тайних слабостях як жолудка, печінки, нирок, нервовість, ревматизм, сифіліс, нервовість, утрата сил і про [illegible] питання що до слабостей, на які хорий занедбає і дістає пораду даром. В тій пораді говорить ся яка се хороба, з чим, чи може вилічити ся, в якім часі і ціну лїченя. Тоді хорий може засилати гроші і начинати лїчене. Колиж подумає, що єго слабости не розуміють, або за дорого, так ідеть ся де хоче і нїхто з него не впоминаєсь о плату за пораду.

Чоловік відповідаючи на письма може докладнійше подати свою хоробу, устно бо часом соромить ся. По лїченю один місяць хорий застає папір, на якім має написати тодїшний свій стан і після того наступає дальше лїчене.

Лїкарства, які інституція Лїстера уживає, належать до найлїпших, бо лише такі можуть робити як слід свою роботу. Бо дуже часто успіх лїченя залежить від того, щоби те саме лїкарство не було ні за слабе ні за сильне. Та про се найлїпше знає лише досьвідчений доктор, а що краще інституція, яка рівно лїчить тисячі ріжних хороб, отже має найлїпшу нагоду переконатись яка сила лїкарства як дїлає. (Звертаємо увагу, що інститут д-ра Лїстера має також оголошене в нашій газеті).

— Хто не подасть з передплатників старої і нової адреси почти, той не буде мати зміненої адреси.

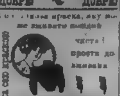
ДОБРЕ ❧ ДОБРЕ
Се є така краска, якy можете вживати [illegible]
чиста і проста до вживання
DYOLA
ONE FOR ALL KINDS
[illegible]
The Johnson Richardson Co., Ltd.
Montreal, Can.

2 КОБИЛИ НА ПРОДАЖ

Маю на продаж дві кобилі, обі жеребні, мають по 5 літ. Хто хотїлаб купити нехай зайде до: (20)
MIKE SALAY
457 Walham Ave. Winnipeg
Man.

ЗАРАЗ ПОТРЕБУЄМО
лотів на північнім Вінніпеґу. Платимо готівкою. Також 2 малі хати (cottage), в нової будови доми і малий кавалок обробленої землі.
Зголошуватись до:
Canadian Syndicate Investment Co. Ltd
North End Branch
407 Selkirk ave. Winnipeg Man.

ПОТРЕБА ЛЮДИЙ
розумних, звинних, що можуть писати по укр. і по пол. для доброї і легкої роботи. Добра платня для доброго робітника при продажі землі. Пишіть, або заходїть і питайте в день і вечер. Позамісцеві звольте запитувати листовно, а ми вишлемо інформації.
S. BUTSHOWSKY, 711 Confederation Life Bldg. 457 Main St. Winnipeg, Man.
[illegible]

Лише за 45 центів
пришлемо Вам книжку „ВІСТНИК ЩАСТЯ і ТАЙНИ СИЛИ НАТУРИ" [illegible]
P. SALARNO
532 Tremont Ave.
NEW YORK, N. Y.

Ви повинні уживати мила, що найлїпше оплатиться
то є
Royal Crown Soap
Ви купуєте не лише добре мило, але також дістаєте гарні ПРЕМІЇ ДАРОМ за КУПОНИ й ОБГОРТКИ
Ховайте купони, они мають вартість.
Дістанете [illegible] корисних річий. Маємо річи, що потрібні кождій особі в господарстві.
Пишіть за катальогами усїх премій, а дістанете — ДАРМО.
КОЛИ ЖИЄТЕ В ВІННІПЕҐУ зайдіть до нашого стору премій на 251 Notre Dame Ave.
The ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
Premium Department - 8. Winnipeg. Man.

Добре здоровле
◆◆ ЄСТЬ ◆◆
НЕОЦІНЕНИМ ДАРОМ
КОЖДОГО ЧОЛОВІКА.
[illegible]
THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
1117 Walnut St. Philadelphia, Pa. U. S.

Се мішок в котрім містить ся мука з якої виробите й обільний і найлїпший бохонець
OGILVIE
РОЯЛ ГАВЗГОЛД
МУКА
виробляєсь для ужитку кождого дому
Купіть її в свого сторника.

— НЕБУВАЛА НАГОДА
[illegible]
INTERNATIONAL WHOLESALE WATCH CO. Dep 2.
Box 2852. Winnipeg, Man.

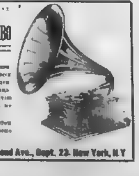
50c. ТИЖНЕВО
[illegible]
SAUL BIRNS 117 Second Ave., Dept. 23. New York, N.Y.

Др. В. ГЕРЖАВЕК.
[illegible]
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
[illegible] 615 Pritchard Ave.
PHONE St. John 457 — WINNIPEG, MAN.

Rumely лїста Роковин.
Румелі компанія була заснована в 1853 через Мейєров Rumely [illegible] — тому 60 літ назад. Початкою від молотарки, [illegible] Румелі з 1856 р. [illegible]
[illegible]
RUMELY PRODUCTS CO.
[illegible]
LA PORTE, IND.
[illegible]
МАШИНИ
[illegible]

Нагода набути добрі фарми.
Маємо на збуток кілька добрих фарм.
НАЙЛІПШІ ФАРМИ ТО СЇ
1 фарма, кілька миль від Rossburn, Man., вироблена. Ціна $1 000.
Так само маємо чверть секції близько Dauphin, Man. Ціна $1 200
40 акрів близько Beausejour, Man., уся вироблена. Продамо по дуже низкій ціні
160 акрів близько Брендону. Усьо ріля. На фармі будинки вартости $8,000. Спродамо за $4 000.
По інформації пишіть до:
Western Transcona Realty Co.
566 Main Street, B. H. Bosh, менаджер. Winnipeg, Man

Всячина.

НОВИЙ ВИНАХІД ЕДІСОНА.

В місяцю вересня с. р. жителі міста Лонг Айленд Сіти коло Ню Йорку і вдовж зелїзничої трени аж до Лонг Біч оглядали впрове майстерний винахід Едісона. Перед їх очима перелетів зелїзничий трен складаючий ся з трех возів, котрий звернув на себе увагу всїх людий. Дивним для всїх було се, що сей поїзд їхав по звичайних зелїзничих шинах без льокомотиви, куди нїколи не їздять електричні вози, бо не іде там ані дріт горою ані нема третої електричної шини. І хоч сей трен в часї цілої дороги не був получений з електричним проводом, то помімо сего він таки їхав при помочи електричної сили. В тім як раз лежить ціла вага винаходу Едісона. Він удосконалив збірні батерії (акумулятори), до котрих можна нагромадити електричної сили тільки до якого [illegible] і опісля ужити тої сили до порушування возів і т. д. Довгий час працював він над тим, нім удало ся йому вкінци дійти до сего. Вправдї вже 10 літ тому взад други старали ся ужити тих збірних батерій і їх користати їх практично і навіть один електричний віз в Ню Йорку заосмотрений тими збірними батеріями зробив пробну їзду, але сейчас показало ся що так як вони тоді були зроблені, до практичного ужитку зовсім не надавали ся. Ті акумулятори (збірні батерії) були дуже тяжкі і дорогі, а до того добував ся з них неприємний газ, так, що хто раз їхав в таким возї, вдруге, хоч би йому хто доплачував не хотів вїсти до него. Тому їх занехали. Аж два роки тому придумав Едісон для тих акумуляторів легкий і не дорогий метал і без того неприємного газу словом винахід Едісона знайшов приміненє в практицї. Винахід Едісона відзначає ся тим, що кождий вагон може взяти з собою електричної сили до тих акумуляторів і при помочи тої сили може переїхати без перерви 150 миль. Такий віз заосмотрений збірними батеріями їде по звичайних зелїзничих шинах і не потребує ані електричного дроту, який їде понад возами, ані осібної електричної шини і не потребує обавляти ся, що може дріт від централї урве ся, словом — потрібну електрику, при помочи котрої порушає ся, везе з собою.

Перший такий трен замовила одна компанія з острова Куба, а дорога, о котрій згадуємо, була се перша проба, котра випала знаменито. Весь згаданий трен з трех возів віз більше як 150 осіб переважно самих інжинірів і кореспондентів, а просторонь 25 миль перебіг в 50 ти мінутах. Кошти з ужитої електрики виносили всего 75 цент., т. є не цілих 3 центи на милю. Такий електричний поїзд за одним наповненем збірних батерій може їхати без перерви 5 годин. Наладовання наповнене електрикою тих збірних батерій (акумуляторів) відбуває ся в звичайний спосіб. Акумулятори лучать ся дротом або шином з централею і по 10-15 мінутах поїзд вже готовий до їзди. Притім кождий мотор (кождий віз має свій власний мотор) має силу 124 кони або 250 вольт. Батерії сі суть уміщені під вагонами, а послугувати ся ними можна найменше через пять літ. В передній „карі" сидить кондуктор і відповідно до потреби може пустити або сильнійшу або слабшу електричну струю.

Про значінє винаходу Едісона для розвитку комунікації не потреба богато говорити. Прийде час, може скорше, ніж ми сподїємо ся, що льокомотиви викине ся на бік як старе непотрібне залізо, а дорогі і небезпечні дроти будуть також зайвi. І не лиш зелізниці, але також і автомобілі, моторові човна а навіть і морські кораблї—великани будуть порушати ся при помочи тих акумуляторів. Прийде час, що в кождім домі і сьвітлo і огрів будуть уживати ся з тих акумуляторів. І як нині їздить рано молочар і розвозить молоко, так колись буде їз централі кождого дня привозити нових сьвіжо наповнені акумулятори, а порожнї з'умить забиратиме назад.

КУЛЬТУРА І ПАПІР.

Фахові, технічні часописи обговорюють незвичайно важну справу для культури і цивілізації, тривале переховане спадщини людської думки і дору витів культури для будучих поколінь. Бібліотеки, музеї і збори тих документів, писаних, а головно друкованих, мають споронити сю задачу. Се зменшує однако від матеріялу, на котрім утривалено плоди людської думки. Досьвід нас навчив, що папір, на котрім тепер друкують книжки і твори, не видержує проби часу. Книжки і папери з перед сто років консервують ся добре, натомість книжки і друки з перед пятьдесяти і двайцяти років вже тепер знищені, а за кілька років стратять як матеріял [illegible] цілковитій вартости. Розлетять ся просто в порох. Прикро подумати, що будучі поколїня не будуть могли користати з матеріялів і документів, друкованих тепер на лихім папери і що такі документи, заховані навіть в добрім стані будуть уніκатами та рідкостями, котрі утруднять прорівнане будучности. Все, що тепер пише ся і друкує ся, навіть важні державні документи, пише ся на лихім папери, котрий скоро нищить ся і стає зовсїм неужиточний. Через се історія теперішньої культури наражена в будучині на великанські страти. Загально звісно, що поступ техніки підніс естетичну вартість паперу, але обнизив до зера його матеріяльну вартість.

Папір від непамятних до найновійших часів вироблювано ручно при помочи сит і форм, через котрі пересувано паперову масу. Сирим матеріялом до фабрикації паперу були льняні і конопляні шмати. Папір сей фабриковано в паперових млинах, широко розповсюджене в Франції. Італ. [illegible] фабрикації паперу мав в кінцем минулого столїтя не гоже бути покрита цілого запотребованя паперу, спричиненого скорим поступом культури на заході Европи. Прийшло до поліпшене способу фабрикації паперу, аж до заведени паперових машин, котрі черпають автоматично паперову масу і витискають автоматично довільно довгі паперові фільми.

В році 1799, робітник паперового млина в Есон, Француз Роберт винайшов першу паперову машину з ситом довгим без кінця, а в році 1805 Англієць Йосиф Бренич сконструував машину з округлим ситом. Обі сї машини спричинили революцію в дотеперішній фабрикації паперу. Кошти продукції від тепер знали ся до половини, папір тане, а тим самим він причинив ся до великого запотребовання і зросту культури. Та се запотребоване дійшло в році 1850 до такої міри, що брапло сирого матеріялу. В сім році Француз Моліє засупив суроґат шмат солою.

В році 1840 продукують папір з найтоншого суроґату з тертого дерева, способом, придуманим Німцем, тканчем Келером. Від сього року продукция дешевого паперу пішла шаленим темпом наперед головно в краях, де були ліси. Папір поширював ся скоро, бо був дуже дешевий.

Від 1857 року входить в ужиток хемічно відчищене волокна дерева, цельольоза, суроґат значно лїпший і тривалійший від тертого дерева.

На торгі збуту паперу витворила ся завзята конкуренция. Папір з суроґату деревного волокна побідив своєю дешевостию перед дорогим хоч тривалим суперником, папером з суроґату шмат. Люди забули, а навіть в економічних [illegible] діє не уживають паперу з шмат в сїм як раз для культури дуже трима небезпеки. На сю обставину звернули на заході особливу увагу. В році 1866 заложило пруське правительство в Берлїні інститут для пробування тих всїх паперів, котрі належать до державних інституций. Уформовано право, якого паперу мають уживати всі державні інституції і в той спосіб забезпечено на будуче сї поважні документи. За приміром Прус пішли і инші державы захoду. Їно в одній Росії нема тоі ще під пером державної контролї. Як все до так і в сій області тут повна анархія і страшне шкода для культури.

В EMPRESS ТЕАТРІ.

Слїдуючого тижня буде можна бачити Jos. Makwell-а знамениту продукцію: „The Trainer."

Є се гарна, реалїстична драматична штука.

В ній головну ролю відграє один богатий чоловік, що займаєсь головно тренованем коней.

Історія є так інтересною, що без сумнїву, хто побачить гру акторів тої штуки дізнає немалого душевного зворушення.

Не меньше того будуть грати також і другу дуже займаючу штуку „Europation Fenty."

Кілька актів є незвичайно цїкавими тим, що в сцені тої штуки нагло зміняють гру з популярного і класичного становища нагло переходить до музикального, граючи на дивачних до того приготованих музичних інструментах.

Не без того, буде ще дещо з іншого досить цікавого, отже зайти до Емпрес театру не буде змарнованим часу і грошей.

ВІННІПЕГ РОСТЕ.

Сего року, значить за послїдних чотири місяці в Вінніпегу побудовано ріжного рода домів вартість яких виносить близько пять мілїонів долярів. Правдоподібно що буде се найбільше місто Західної Канади.

Ціни фармерських продуктів.

ЦІНА ПШЕНИЦІ В ВІННІПЕГУ

Нр. 1 нордерн	93	ц.
Нр. 2 „	90½	ц.
Нр. 3 „	87½	ц.
Нр. 4 „	83½	ц.
Нр. 5 „	79	ц.
Нр. 6 „	75	ц.
Фід	64	ц.
Нр. 1 червона озима	94	ц.
Нр. 2 „	91½	ц.
Нр. 3 „	88½	ц.
Нр. 4 „	84	ц.
Овес.		
Нр. 2	34	ц.
Нр. 3	32½	ц.
Фід	32½	ц.
Ячмінь		
Нр. 3	48½	ц.
Нр. 4	48	ц.
Фід	44	ц.
Лен		
Нр. 1 N. W.	$1.15½	
Нр. 2 C. W.	1.13½	
Нр. 3 C. W.	1.06	

Ціна роговой худоби

Вибрані на в ріебичник від $7.00 до $7.25 живої ваги сто фунтів

Добрі корови і ялівки від $6.00 до $6.25

Звичайні корови від $5.50 до $5.50.

Найлїпші бики $4.50.

Звич. середні бики $4.00

Телята		
Вибрані телята	$7.00	$7.50
Добрі ваги	5.00	6.00
Вівці		
Вибрані		$7.00
Звичайні		$7.00 — 6.00
Безроги		
Вибрані		$9.00
Звичайні, пасені,		8.00
Худі		8.00
Мука		
Роял Гавсгол, мішок		$2.70
Манит роял		2.60
Ґленора		2.45
Ґреґем		2.45
Сентенїял		2.35
Манїтоба		2.15
XXXX (форекс)		1.60
Імперїял		1.15

Масло
в сметанi, що до якости від 30 до 37 ц. фунт.

Яйця:
Сьвіжі — тузін ..... 20½ ц.

ПОЯВЛЮЮ свого сина Дмитра Захара, котрий пішов на роботу. Хтоби знав де він вродить написати до Jacob Zachar, Pacan, Alta.

Родимці!
Спроваджуйте своїх кревних до Канади.
Купіть у нас шифкарту а ми їх спровадимо без жадної перешкоди.
Приходіть прямо до C. P. R-ского офісу до головних агентів:
ALEX CALDER & SON
663 Main St. — БАНКЕРИ — Winnipeg.
C. P. R. сеа компанія буде потребувати сего року до 40 тисяч робітників, отже кождий буде мати спосібність заробити грошї.
Котрих людий спроваджуєте там сейчас відсилаємо до доброї роботи на C. P. R.
Не відкладайте на пізнійше але спроваджуйте їх сейчас, доки є ще такі шифкарти на Сипарскій лінії, а то:
З КРАКОВА ДО ВІННІПЕГУ $48.80. З АНТВЕРПЕН ДО ВІННІПЕГУ [illegible]
7 лїт робить Українець П. А. КАРАКОШЮК

[illegible] ГАРАНТОВАНИХ ГУТИ ЗОЛОТО. [illegible]
ЗАГАДКА
MAIL ORDER DEPARTMENT C.
23 Park Row Room 1012 New York N. Y.

Лише 50 дол. потребуєте, щоби купити 5 акр. фарму.
Родимці!
Ми не відпродали вам ще розпарцельовані великі простори землі в MALAGA, New Jersey в Сполучених Державах на [illegible] буде продаване лише Русинам, тому не [illegible] такої доброї спосібности, але опишіть чим скорше і закупіть 5 акрів, або 10 акрів землі в Malaga.
Фарми лежать при стації зелїзної в Malaga на рівнім [illegible] Пенсилвенія.
5 акрів урожайної землі коштує лише 250 дол., дасть ся завдатку лише 50 дол. а по 5 дол. виплачуєсь місячно 10 акрів коштує 475 дол., тоє ся завдатку 75 дол. і виплачуєть ся по 7 дол. місячно. Malaga посїдає шкоду, почту, стацию телєґрафічну лише 5 мінут їзди від стації на фарми. Malaga єсть віддалена лише кілька миль від мільйонового міста Philadelphia, де єст наш руский ЕПИСКОП. Лише 93 центи коштує тикет зелізний з фарми до Филаделфії в обі сторони.
Malaga єсть се місце де лише зі сомма курей можна робити великі гроші, найменше 150 дол. принесе звер [illegible] в Malaga. Ми продали вже землі в Malaga Русинам. [illegible] можете вилазити в Malaga зразом, або [illegible]
Компания буде кождому, хто бажає дім [illegible] Рівнож хто хоче закупити лоти близько New York-а в фабричних містах, нехай зголосить ся до нас. Компания має урядника Русина котрий полагодує всі справи Русинів, що до купна землі і лотів.
[illegible]
Malaga Realty & Development Co.
DEP. W. 304 BROADWAY. NEW YORK, N.Y.

ПРЕЗЕНТА
[illegible] ГАРМОНІЇ [illegible]
English American Talmage Co.

Дармо! (12 найліпших співів.) Дармо!
$75 ФОНОГРАФ $40
[illegible] Канада, лише за $40 [illegible]
Atlantic Talking Machine Co.
46 E. 14th St. Dept. 24 New York, N. Y.

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕРА".

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI. Вінніпег, Ман., Середа 14-го Мая, 1913. — Winnipeg, Man., Wednesday, 14 May, 1913. Число 20.

Новинки.

ВИБОРЦЇ, ГОРІВКА І ГРОШІ ПОБІДИЛИ.

Сего тижня, в понеділок, відбували вибори в Gimli. Вибраний зістав великою більшостію консервативний кандидат на посла E. L. Taylor.

Що його вибір спочиває на підлоті про се нема і найменьшого сумнїву. З офіціяльних вістий відомо, в Gimli було майже пять сот консервативних агентів, і не було хати де-мало агент не зайшов та не отуманював нещо Русина. Горілку то вже як воду ллили, роздавали. Дороги, мости, телєфон будували по усїх усадах в тім окрузї...

Що більше, E. L. Taylor на своїх мітінгах отверто заявляв, що „Не дістанете жадних доріг єсли віддасьте свої голоси на лїберального кандидата Егертона". А зміле, доріг там люди дуже потребують і по правда будоване доріг кождих виборів, дає змогу консервативному кандидатови бути вибраним на посла, а дорога, розуміє ся, нїколи, крім породилем виборів, не будують.

„Єсли виберете Егертона так він для вас не зробить і найменьшої річи" говорив консерватист Тейлор. „А єсли виберете мене то приміром Робліна пробивають мені вбити усьо чого лише я забажаю".

Люди сего мабуть не розуміли гаразд. Прецінь Тейлор виразно заявив, що Роблін буде робити усе то чого він забажає, аж не свою власну — а не публичну користь. — Та вже там. Про се виборі дізнають ся самі з бігом часу. Ми либо ще скажемо, що єслиб усї ті гроші які консерватисти видали ріжним агентам в часї перед виборчої кампанії в Gimli даливи будову доріг то мабуть чи не більше як десять миль доброї дороги в найгірших місцях могли були побудувати. (А горівкою якою обдаровували сї польських виборців усю ту дорогу виполибы, приміром складача). Кажемо се тому, бо як один бесїдник на віцу в Комарно заявив, що більше як пятьдесять тисяч долярів консервативна партия видала, в часї передвиборчої агітації щоби дістати свого кандидата на посла. І кому таку поважну суму вони вдарували? — Одиницям, агентам, ретолькам та ще там кому ті і скористали з виборів, а ви бідні та темні люди хоч віддали свої голоси на консерватиста — нічого крім горілки та цигар — не дістали й не дістанете.

Хибаж не знаєте консервативної політики?

* * *

„УКРАЇНСЬКОМУ ГОЛОСОВИ".

Не дуже дивуйтесь панове від „Укр. Голосу", й не рвіт собі волося, бо „Кан. Фармер" пишучи новинку про нову часопись „Руский Голос" — не рекомендував її своїм читачам. А що подали адресу тої часописі, так се чей ще не таке велике та страшне як „Укр. Голос" собі се уявляв.

Ми є того переконання, що люди інтересуючі ся житєм Канадийских Русинів можуть і повинні інтересувати ся його літературою, по винні читати усї Канадийські часописі без огляду які се часописі є [illegible]

А що „Укр. Голос" їдне що думає— ми сего не знаємо чи [illegible] На злодія шапка горить.

ЖИНОЦТВО В НОРВЕГІЇ

„радуєть ся та веселить ся" що конституцийний комітет одноголосно признав їм право брати повну участь в виборах нарівні з мужчинами. Пейд то таки як вперті ще довго нічого не можна зробити. Своєю впертістю добились вони рівних прав вже в иноземних місцях.

* * *

ВАРАН НЕ ПОМИЛУВАНИЙ

Ціла надія на писане перш смерти — пропала. І Варана яко мордерця — повісять 20 мая, с.

На віщо не придались просьби, петиції наших людей з Дафінської околиці ні таких людей з самого міста Портеж Ла Прерій.

Приготовляють до вибудування шибениці вже почались на цьвинтарі свого місцевого криміналу.

Портеж перший раз в своїм житю буде свідком смерти людини через повішене. Засуд виконають серед білого дня і запрошені губернатором криміналу — люди будуть могли бачити сю страшну подію.

Варан поживно зовсім спокійний і найбільше часу збуває над читанєм біблії. Говорить дуже мало. Часами не може нічого їсти і думає що хоче вмерти голодною смертію. Але показалось опісля що в Варана апетит є добрий і спить досить спокійно.

Про те, що нещадово незабаже йому в очи страшна смерть — він здаєсь дуже мало думає. Судить се із того, що він ніж не може нічого такого добавити щоби давало до пізнаня що має який небудь страх перед своєю смертію.

* * *

ЗИМНИЙ МАЙ.

По цілій Західній Канаді т. є в Манітобі, Саскачевані і Альберті маємо зимних днів та морозних ночей більше як [illegible] хоча одна поло ина Мая минає. В самім таки Вінніпегу термометер в часї одної 'години обнизав ся з 20 степенів а ночию було досить морозу.

В провінції доносять що так морози були 11 і 12 степенів.

Се засадно не пошкодить хиба [illegible] ріст та богато [illegible] вже го родини.

* * *

ТАНЬШИЙ ЦУКОР.

Грасова фабрика цукру в Канаді Huntley S. Drummond чиннив, що з нинішним днем Мая 13, ціна цукру обнижаєсь о $4.00 на одній тоні, або 20 центів на одному мішкови. Роблять се тому, що від часу як ціна на цукрі була вигорувана — меньше бунато. Тепер сподіють ся богато більше костюмерів.

Цікаво, чи шпорники по польсків обнизують ціну на цукрі.

* * *

УЧИТЕЛІ ШТУКИ ЛЮБВИ.

В Мюнхене є школа де учителі подають своїм „школярам" — і супружеско мене" Школа та по німецьки носить назву: „Hochschule der Heiratswissenschaften" і була заснована професором Др. Вальтер Гессел.

Др. Гессел сподіє ся, що за місяць часу студентів обох полів в його академії буде сягати до пять соток.

Студенти ті, що скінчили свого курсу, дістануть дипльоми яко учителі любви і будуть обдорокувати по цілій Німеччині промови — лучащі не слово Воже з тою щоб поберались дружились.

Залучено в тій школї буде також давати лекції специялістами про небезпеку заведення і криси, яка лине кає з щирої любви.

До того експерти всього тої і геольогії постараєть ся утвердити свої лектури кинематографічними образками, які вкажуть на усї інтереси законів сопріднаня, душевного подружя і відверта.

Будуть [illegible] курси, про ідеали [illegible] На такі курси будуть учащати такі, що не мають ошлиня любви до супружества. Не меньше того, велику увагу буде звертатись і на се, щоб ті-ами втіхали в собі супружеську любов — нікоди тупов не стратили.

Нашою порадою отже для всїх старий кавалерів та лінивих — їдьте сейчас туди, в Мюнич, а певно що не пожалуєте того. Усї „неначе [illegible]" старі, чи й молоді „чоловіки" і „жінки" най їдуть туди також.

* * *

ХТО ЗЛОДІЄМ?

Будучи вигнаним з дому його рідним батьком, 16 літний хлопчина Міхал Марцінек, щоб вратувати маму і маленьку сестричку від голодової смерти, був доведений до того, що в театрі „Royal" украв пять долярів його арештували.

В суді хлопець пояснював скаже таке: „Я працюю в „Royal Theatre" і коли лише прийде до дому грішь, то тато сейчас забераю від мене а відтак і копчує маму та виручив з хати на улицю. Так само поміл і мою маму та мою три лїтну сестричку з гона з хати усїх нас. Ми хотіли вийти, а тато нічого нам не дав. Маму і сестричку я вже мусїв удержувати сам, бо, як маму, тато звертав мене зароблені гроші. Мама одного разу запиталась його до корту за те що з так нам утрамав, та тато того вже не хоче робити бо боїть ся. Відтак мама і маленька сестричка були дуже голодні, а щоби купити що їсти треба було грошей, отже я взяв пуласре з якім находилось пять долярів і два ці (значить мамі і сестрі). Потім мене заарештували. Та вони (мама і сестра) добре поїсли.

Судія, вислухавши так щирої бесїди хлопця, не міг його засудити на надзвичайну кару і пустив на волю. — До суду звітують його маму щоб вияснила про правдивий стан річи.

І питане тепер: хто властиво є злодієм — тато чи малолітна дитина?

* * *

АНДРІЙ ФРАНКО,

Син д-ра Івана Франка помер нагло в ночи з 21 на 22 цьвітня на удар серця, в 26 ти році житя. Покійний, скінчивши фільософічний виділ львівського університету, звернув ся до наукової праці; між ин. написав студію про етноґрафа Ільнежича, поміщену в „Записках" наук. Тов. ім. Шевченка. Поміри то покійний від часу недуги свого батька був його невідступним товаришем і помічником; доглядав його, помагав йому при його наукових заняттях, писав його твори. Отсе таке, паромне, повне посьвяти молоде житє, розділене між наукову працю і поміч батькови, перервала смерть, тим трагічнійша, що непередбачена ніякою недугою. В П. П.

НАСЕЛЕНЄ КИЄВА.

Після спису, переведеного 1. січня 1913. р. населенє Києва виносить 594.403 осіб, з того 299.147 мужчин і 294,256 жінок. В сей спис не вчислено війська.

Вісти зі старого Краю.

ОТЖЕ АСИМІЛЯЦІЯ.

Голова соймової правиці, бувший міністер для Галичини, один з найчільнійших польських провідників по за останних кілька десятиліть, Екселенция Давид Абрагамович, лише учора отверто слово ідеалом і цілями політики, якій проводить сей муж. є асиміляция нашої народности в річ на ціональности польської, а противником, проти котро го звернене вістре політики її Абрагамовича і його прихильників, є змагане нашого народу до національної окремішности.

Со знаменну заяву заопрoвідник найсильнійшої польської партиї раз і повторив її другий раз — щоби ніхто не мав сумнїву що до значіня, оружия і цілий тої польської політики, котра з'осередкує ся в особі Екселенції Абрагамовича.

Отвертість — як до цінаму! І ні один з присутних на вчорашнім засїданю суббкомітету польських політиків ні словом не запротестував проти такого означування суте й цілі польської політики супроти нашого народу. Приняли сю безмежну щиру в своїм камбалінї за ату польські посли мовчки до відома в той сам день, коли в німецькім парламенті цілий ряд послів Німців, велика більшість німецьких послів, як найострійше виступали проти тої пруської політики, яка на меті собі поклала асиміляцию польської народности на річ німецької і поборюване польських стремлінь до національної окремішности.

Але тай — „дика пізнака орда," в тій „шляхотний польський „narod," котрий — мовляв — тільки і мріє, що про „справедливість, про „równych z równymi," то що! Не таку міріть супроти українського народу сором'ягли ся доси тільки вороги українського „сепаратизму," тай — польські політики котрим проводить п. Абрагамович.

Со програму цєлей українсько-польської національної окремішности сформулував п. Абрагамович як, програму своєї прихильників [illegible] соймової виборчої реформи. Асиміляция і знищене окремішности — ось ті провідні ідеали, які сьвітать перед великою, дуже великою і переважаючою частиною польського суспільства особливо суспільства східно-галицького, в ту хвилю, коли декому мріялось, що осьто можна буде положити основи політичного співжитя обох націй Галичини, та що осьто можна буде сотворити в експонованій країні вадатом національного порозуміня між двома сильними великими народів, яких простори сягають далеко поза межі сеї держави.

Не порозуміне, не розмежене просторів політичного житя, не усунене найголовнійших причин ворогованя, — а асиміляция нашого народу в користь польського. Ось чого дожила Галичина після довгих десятилїть політичного житя! Ось чого дожили ми в державі, котрої міністром був п. Абрагамович!

* * *

Нам старий культурний нарід, що в молодости свого історичного житя стояв у найчільнійших культурних всесвітах з одним в той час на весь Европу культурним центром, з безпосереднім спадкоємцем найвисшої в Европі класичної культури греко-римської — Візантиєю, нарід, який в часах безпросьвітної темряви культурної серед своїх сусідів жив у всїх областях культурної праці яким і творчим житєм, нарід, який мав у своїм доробку — щоб тільки про самі перлини згадати — „Слово про полк Ігорів," і Несторя літопись, і „Правду Руську" — все те з часів, коли на польській землі ще ніхто писати й читати не вмів, нарід, який віками щадно переносишав свою державну [illegible] культурним житєм варварську тоді Польщу і був пострахом для її панувних, наш старий культурний нарід, що впав у лютім бою, закривавши своїми грудьми Европу і культуру від татарських навал, наш старий культурний нарід, що — нападений та опанований Польщею тоді, коли татарська навала ослабила його сили, все таки нікоди не перестав обороняти своєї самостійности і сею боротьбою переплів усю історію свого поневоленя в польській Річи посполитій, наш старий культурний нарід, що по віках неволі, роздертий на части, давлений залізною рукою деспотів історичної Польщі, спинюваний у своїм розвитку, все таки підніс ся до до нового житя і здобуває почесне місце в ряді культурних націй Европи, сьому народови ждають ся в лице слова асиміляции! Сей нарід хотять васимиляцювати вирвати в нього національну душу і стерти його з лиця землі польські верховоди!

Ось як виглядає пробна до польсько-української згоди, як виглядають ті почування польської души до „братнього народу."

Се мішок в котрім містить ся мука з якої вироблете найбільший і найліпший боханець
OGILVIE
РОЯЛ ГАВЗГОЛД
МУКА
вироблює ся для ужиткy кождого дому.
Купіть її в свого сторинника.

OGILVIE'S
OGILVIE'S ROYAL HOUSEHOLD
ROYAL HOUSEHOLD

ДО КАНАДИ!
КРАЯНЕ:
Як хочете спровадити кревних або приятелів до Канади купіть для них у нас як найскорше шифкарту і вони приїдуть як весні акурат, як робота отвирає ся.
На весні дуже повні шифи і як тепер не купите для них шифкарту, то вони будуть мусїли довго чекати і не приїдуть аж в літі.
Шифкарта з КРАКОВА до ВІННІПЕГУ коштує тілько $48.80
Так як знаєте ми пересилаємо гроші до краю найскорше і забезпечаємо і так, що люди дістануть гривні гроші.
Почта і зміна коштує разом лиш 2 центи від $1.00.
Люди, котрі не з Вінніпегу можуть до нас пересилати гроші або чеки разом з адресою в краю, а ми вишлемо і рецепіс пришлемо
Ми продаємо також шифкарти до краю і міняємо гроші.
Продаємо марки крайові і канадийскі
Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.
ALLOWAY & CHAMPION Limited.
К. ҐЕНИК, менаджер чужинецького департменту — 667 Main St. Winnipeg, Can.

ПОТРІБНО
агентів, які вміють говорити по руськи, для продажи реальностий на Трансконі. — Агенти, що заніміше нїколи не продавали лотів, зароблють в нас 50 до 100 дол. тижнево. Лоти для продажі близько G. T. P. шопів і легкі до продажі. Зайдіть, а ми вияснимо все і поможемо при продажі!
Коли ви заняті в день, ви можете заробити гроші працюючи вечером.
Зголошуйтесь:
Dominion Transcona Realty Co.
537 Main St. — Phone Main 5446. — Winnipeg, Man

„Канадійский Фармер"
Редактор: [illegible]
Часопис для руского народу в Канаді виходить [illegible] в Канаді і Сполучених Державах на рік $1.50
до Европи $2.00
Адрес:
CANADIAN FARMER
Box 3656 Stn. B. Winnipeg.

The Canadian Farmer
[illegible]
Published every Wednesday at [illegible] Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Mr. Борден і воєнна фльота.

Політика обох партій дійсно вже дійшла до найвисшого степеня. Народ, без огляду що до нації, інтересується дуже тим чи Канада, а радше Борден, подарує для Англії тих 35 міліонів, або ні.

Безперечно за ті гроші Англія вибудовалаб для себе три найсильнійші воєнні шифи. Нам Канадійцям з того всего булоб на стільки користи що дісталиб від Англії слово „лояльні," як вірні свому краєви Англії.

Щоб зложити для Англії дар — будобажанем Британскої адміралтії, та того, в якій формі малиб ми дати — не зазначено.

Що більше, Британска адміралтія виразно заявляє, що така справа повинна бути віддана народови до рішеня. Вачите, а Борден сего не хоче! Він навіть за помочию своїх дорадників і прихильників ухвалив замкнути силою всяку дальшу дискусію над сею справою не вільно вести. Просто заперечае прийти зі словом опозиційній стороні згладом тих 35 міліонового дару для Англії.

Мr. Борден чує ся бути не лише міністром Канади, але і усім Канадійским народом. Після його роботи виходить, що не Мr. Борден повинен робити то на що годить ся народ, лиш народ повинен робити те, що Мr. Борден каже.

І чи справді воно так має бути, чи справді народ на се годить ся? Певно, що ні. Про се знає добре ліберальна партія на чолі якої стоїть борець правди Сер Вілфрид Лоріер і домагаєсь щоб не Борден-Роджерс рішали так великої ваги справу. Се справа усього канадійского населеня, отже хай воно рішить чи дати 35 міліонів, або ні.

Не слуга, а газда рішає своїм маєтком, помимо сего, що той газда часами і спраєсь в своїм маєтком на свого слугу.

То саме й тут.

Та Борден чуєсь бути на стільки сильним слугою народа що голосу газди — народу не чує й чути не хоче, а властиво народа робить те що йому хочеся і [illegible] ни другий слуга сусідного газди приказує йому робити.

Що за іронія! —

Що за підлість консервативної партії!

Дивна зміна фронту.

Дивним декому буде здаватись, однак правдивим фактом се є, що теперішний премієр Канади Р. Л. Борден який тому чотири роки в парламенті виголосив подивляючо патріотичну річ попераючи політику лібералів згладом воєнної фльоти — тепер то все денунциює, ат. тому всему противить ся заперечує.

Слідуючі рекорди його бесід посьвідчать самі за себе.

Марця 29. 1909 сказав: „О скілько вже мій вповн. товариш, прайм міністер оказав девізі маринарскої оборони сего краю.— Я вповні годжусь на се з ним; я цілковито є тої гадки що ми повинні мати свою власну Канадийску маринарку. Я цілковито віру в се."

Грудня 5. 1912 сказав. „На пропозиції які суть до полагодженя — скажу, що ми повинні заложити велику маринарску організацію в Канаді. Та я є тої непохитної гадки, що таку маринарку в сім краю заледво чи змоглибисьмо поставити на тріваці підвалини за чверть або й за пів століття."

Марця 29. 1909 сказав. „Моїм бажанем є, о скілько можу, положити головну вагу на заміність факту де говорить ся про Канадийску маринарску оборону, оборону наших надморских фортів і протекцію нашого промислу. Подивім ся на сю квестію з другого згляду. Кілько в Канаді є міст і місточок які булиб наражені на напасти неприятельскими воєнними шифами? Я припускаю, що є найменьше сорок або пятьдесять великих міст та малих місточок в Канаді з 20.000 населенем яко зовсім не є забезпечена від нападу ворогів."

В лютім. 1913 сказав: — „Яка буде ціль воєнної фльоти яку мої вповн. товариші намірюють побудовати если буде побудована? Вони проповують мати одну фльоту на Атлантику а одну фльоту на Тихім Океані, І зачим чого ті фльоти будуть там? Я говорю, що оборона Канади буде найліпша тоді коли усі марнарскі сили злучать ся у-всьої Імперії, і дальше заявчую, що се булоб невозможним для одної фльоти на Атлантійскім або на Тихім океані обороняти надморскі сторони Канади від такого нападу якого можна сподіватись кождого часу."

Марця 29. 1909 сказав: „Я думаю, що видане грошей призначені на ту ціль (льокальну воєнну фльоту) повинно що найголовнійше бути під контролею нашого власного парламенту, і бути нашою власностию, в обороняти нашого власного прибережа в злуці з Імперіяльною маринарскою силою — ми віддавалиб дієву прислугу в обороні Імперії, ми сповнялиб наш обовязок не лише згладом Канади але і згладом Імперії."

В Лютім, 1913, він сказав. „Єсли ми маєм Брітійску фльоту, найсильнійшу в сьвіті фльоту, єсли ми злучимось з нею, єсли ми допоможем щоб затримати її такою, чи й ще сильнійшою, то я отверто заявляю, що ми як раз приходимо на час до розважаня сеї задачі значить я попераю заяву Адміралтії що найлішний спосіб яким Канада може помочи Імперії під теперішний час є — подарувати кілька найміцнійших і найсильнійших воєнних шифів які лише гроші можуть дістати і знане може спорудити."

І чого властиво хоче Борден — не можна, і годі сказати. А причина в тім мусить бути. Та хто її вгадає?

Ану Вп. читачі „К. Ф." хто з Вас сею справою інтересуєсь най попрацює одного вечера і напише до нашої часописи чому Борден дволичить, ат. не все однаково думає і говорить та ділає згладом фльоти.

ЯКІ БУДУТЬ ВИДАТКИ КАНАДИ В СЛІДУЮЧІМ РОЦІ.

Міністер фінансів W. J. White вже давніше предложив в Парламенті рахунок видатків на слідуючий рік. Сума розходів виносить до двіста міліонів долярів. З сего отже виходить, що консервативна партія недотримала слова, бо говорила перед виборами, що ліберали пускають на дармо гроші, а як вони консервативні ридиалб краєм то зменьшуть видатки о десять міліонів долярів. Зістали вибрані та замість зменьшити видатки — вони їх побільшили не звичайної цифри: — видатки на слідуючий рік будуть виносити 45 міліонів.

На будову моста в Квебеку $3.000.000, На будову каналу в Онт. $2,000.000. Бонд желізним комп. $13.000.000. На утримане війска $11.000.000. На будову і поправу касарнів в Форт Вілиям $80,000. в Вінніпегу $150,000, в Музджо $100.000; в Реджайні $100,000; в Калґері $100,000; в Едмонтоні $100,000; в Стретконі $8,000, в Ферні $20,000, в Венкувер $75.000; в Вікторії $100,000; на вибудоване понюменту королю Едварда $20,000 і т. д. і т. д. — Усього і написати годі.

Для нас найбільше цікаве те що в рахунку нема зазначено кілько призвано на поліпшеня матеріяльного стану фармерів. Но що їх фармері обходять? Вони хіба богатим помогли. Ви фармері платіть високі податки, та навіть доріг не маєте, а для богатих будують і дороги, і канали щоб мали куда плавати в шифах, та ще там що.

„Гарне" правительство, нема що казати!

П. Я.

— Хто не подасть з передплатників старої і нової назви почти, той не буде мати зміненої адреси.

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ

Просимо звернути свою увагу на висше подані правила і після них звертати ся до редакції.

Річна передплата за „К. Ф." виносить $1.50, піврічна 75ц., квартальна 50ц.

По одержаню передплати не відповідаєсь ся листовно але змінаєть ся дату при назвиску кождого передплатника.

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕРА".

Всенародна Канцелярія
під управою ДИНИ, КИМИЛЯ і КОЧОРИК.

ПРОДАЄМО шифкарти на рівні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найлїпші і найскорші кораблі.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всїх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.
РОБИМО повномочія, контракти купна і продажи акта зречення, скрипти довжні і инші документа, легалізовані через Ц. і К. конзулят.
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінциї.
ВИСИЛАЄМО гроші ві всї части сьвіта, скоро і безпечно.
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінциї.
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
ЗА ВСІ справи перепроваджені в нашій канцелярії гарантуємо.
У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіть і приходїть на адресу:
WSENARODNA KANCELARYA
J. O. [illegible], НОТАР
Телефон Garry 2288. 215 Logan Ave. Winnipeg, Man.
На відповідь долучіть 2 ц. марку

YOU CAN BE [illegible]
НЕ БУДЕ ТЯЖКОЇ ПРАЦІ КУПИВШИ МАШИНУ ДО ПРАНЯ
I. X. L. VACUUM WASHER
ЦІНА $[illegible]
[illegible]
Вашингтон купон [illegible] $2.00
[illegible]
[illegible]
I. X. L. Vacuum Washer
[illegible]

ЖІНОЧА КРАСА.
29 артистичних фотографій вибраних на сьвіті жінок. В родних позах. [illegible] 12 центи в марках
[illegible] AUTORI
[illegible], New York, N. Y.

Коли ви хоруєте часто на затверджене, то Chamberlain's Tablets мають на се дуже легідний і благородний наслідок і дуже відповідають на тає. На продаж по всїх склепах.

ЗУБНИЙ ШПИТАЛЬ.
Штучні зуби, золоті корони, мостки [illegible]. Ціни умірковані.
Dr [illegible]
[illegible] Main St. [illegible]

Руска Лазня
[illegible]
284-286 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 519.

LIMO DRUG CO.
наслїдники за
Rogers the Chemist
863 Main St Winnipeg, Man.
Лише за два центи Ви можете дістати один наш Катальог даром. Збірник сили, здоровля і довговіку. Альманах від всякого рода слабостей.

УЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ!
давно ожидана книжка:
КОНЕЦЬ „ТІТАНІКА"
Правдивий, зворушаючий опис найбільшої морської катастрофи, про те, як більше як тисяч пять сот людий в нїм згинуло, з образками
ЦІНА 40 ЦЕНТІВ.
Так само і друга гарна
„Що стало ся з Рудольфом"
— АБО —
трагед. на замку Маєрлінг
з образками 234 сторін
ЦІНА 60 ЦЕНТІВ.
Серце чоловіка – II вид 15ц.
Убійники – друге вид 35ц.
Кароля – чудна історія про сироту ....40ц.
Катальоги книжок даром.
RUSKA KNYHARNIA
550 Main St. Winnipeg, Man.

Найстарша Одинока Руска Фірма в Вінніпегу
БЮРО АДВОКАТСКО-НОТАРІЯЛЬНЕ.
[illegible]
Управителем сеї фірми є М. В. Слобода, руский нотар.
СВІЙ ДО СВОГО
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street Winnipeg, Man.

НАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ.
під управою пп. Арсенича Вознїцького і Сп-ка
[illegible]
NARODNA KANCELARYA
Phone St. John 2300. - 845 Main St. - Winnipeg, Man.
[illegible]

Нагода набути добрі фарми.
Маємо на збуток кілька добрих фармів.
НАЙЛЇПШІ ФАРМИ ТО СІ:
1 фарма, кілька миль від Rosebury, Man. вироблена. Спец. - $1 000.
Так само маємо чверть секції близько Dauphin, Man. Ціна $1 200.
80 акрів близько Beausejour, Man., уся вироблена. Продамо ю дуже низкій ціні.
160 акрів близько Брендону. Усьо ріля. На фармі будинки вартости $3,000. Спродамо за $4 000.
По інформації пишіть до:
Western Transcona Realty Co.
545 Main Street [illegible] Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатських, нотаріяльних, старокрайових і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).
ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через конзулят.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через первородних адвокатів в Старім Краю.
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, сьвітоє увільнення від служби, контролі і асекурацію.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на рівні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всїх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінциї.
[illegible]
Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим занятє не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8 9 що вечера.
Всяка інформация даром, за долученем 2ц. марки.
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
834 Main str. Winnipeg, Man.

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
МИРОВИЙ СУДІЯ І НОТАР
Канцелярія Нотаріяльна і Агенція Корабельних Ліній.
ВАЖНЕ! ТАНА ШИФКАРТА — НА КОРОТКИЙ ЧАС.
З КРАКОВА — ДО ВІННІПЕГУ Тільки $46.90
ЗАМОВЛЯЙТЕ СЕЙЧАС.
В нашій Канцелярії полагоджуємо усї справи старокраєві, як також і Канадийскі: — виробляємо повномочія, контракти, скрипти довжні, Акти Нотаріяльні, протоколи і т. п.
В справах краєвих виступають нас найлучші правники в Краю.
Всяка інформация даром, за долученем 2 ц. марки.
Адресуйте:
Kancelarya Notaryalna
[illegible] Main St. Телефон [illegible] Winnipeg, Man.

Руско-Американска лінія
Одинока без пересядання лінія між Росією і Канадою
Найлучші, найбільші і найскорші пароходи що курсують точно між Росією і Канадою без пересїдання.
В подорожі [illegible] пароходи.
Ціни слідуючі:
З ЛІБАВИ ДО ГАЛІФАКС
2 класа — $58.00
3 класа — $62.50
1 класа — $75.00
Заграничний паспорт 9 дол.
За близшими поясненнями і подробицями звертайтесь до [illegible] або до головного урядника компанії
A. E. Johnson Co.
27 Broadway New York, N. Y.
або 300 First Ave. S. Minneapolis, Minn.

Ви переконаєте ся, що аптекарі скрізь добре говорять про Chamberlain's Cough лікарство. Вони знають з досьвіду, що в случаях перестуди на них можна покладати і воно є прекрасне. На продаж по [illegible]

pages
3-4
missing

Мерина доля.

[illegible]

Може бути що і так. [illegible]

Що мені люди. Що мені до мене. [illegible]

„Вже досвідала Дзвєрдж. [illegible]

„Добраніч" [illegible]

[illegible]

Так було Мерина доля.

АНГЛІЙСКІ СУФРАЖИСТКИ

Малі і великі люди борють ся до великих діл — [illegible] англійські суфражистки [illegible]

[illegible]

КАЛІФОРНІЯ ПЕКУЄ ТАБАКА

[illegible]

АВСТРІЙСЬКО-ЯПАНСЬКІ ТАЙНИ

Між Австрією і Японією від довшого часу є якесь порозуміне досить глубоко сягаюче [illegible]

ДОБРЕ ДОБРЕ

DYOLA

[illegible]

Royal Crown Soap

[illegible]

Пишіть за катальоґами тих премій, а дістанете ДАРМО

[illegible]

The ROYAL CROWN SOAPS Ltd.
Premium Department [illegible] Winnipeg Man

Др Б. ГЕРЖАБЕК

[illegible]

„Даром! [illegible] Даром!"

$25.00 Грамофон за $15.00

[illegible]

ДАРОМ до кождого Грамофона ДОДАЄМО 12 найліпших і найкрасших співів, а ще [illegible]

Пишіть по Катальоґ Інструментів [illegible] Вишлемо Вам ЗА ДАРМО.

RUSKA KNYHARNIA
[illegible] Main St. Winnipeg, Man

[illegible] MAIL ORDER DEPARTMENT [illegible] New York [illegible]

Дармо! 12 найліпших співів. Дармо!

$75 [illegible] $40 $2

[illegible]

[illegible] Talking Machine Co.
[illegible] New York [illegible]

Марки "EMPIRE"

ПЛАСТРИ ЦЕМЕНТИ — ТИНКИ

[illegible]

MANITOBA GYPSUM Co. Ltd.
WINNIPEG, MAN

Дещо про ведене читальні.

[Статя досить поучаюча і корисна для всїх тих, що хочуть [illegible]. Передруку з „Рідного [illegible]“ [illegible] до Канади]

РЕДАКЦИЯ

„Читальня“ — се слово рівні люди різно розуміють і так:

Інтелігент, амбітний патріот, розуміє, що читальня є на те, щоби він, давши ся великодушно вибрати до виділу нічо не робив а через таку „роботу“ нимо всего зискав популярність серед громади, бо нераз неробство дасть ся випраздати на слідуючих загальних зборах.

Інтелігент, ідейний патріот, розуміє, що через читальню можна буде поширити уровень знаня і народну свідомість у людий. Тож бере ся з великим розмахом до ідейної праці, а коли бачить, що его праця противно сподїваню не богато людий займає, кидає розпочате діло в бере ся до иншої.

Молодий інтелігент думає, що лише відчитами дає ся осягнути намірену ціль. Цілими ночами сидить і роспитує ся в ріжних книгах, щоби відчит вийшов як найгарніще. Вивчивши відчит. Приходять до читальні люди. Прелегент говорив гарними красномовними зворотами, хотячи чужих слів для більшої вартости відчиту. Слухачі сидять аж чичирк слухають гарних слів бесідника, хоч їх не розуміють. Вже година минає а відчит минає з уст бесідника, як срібло переливає ся.

Слухачі-члени слухають і дух в собі запирають, а в їх головах пересипає ся шелест незрозумілих слів, роблячи в початку свої пятна на тупих їх понятях. Та із дальшим продовженєм відчиту переладовують ся вражіня слухаючих і слова прелегента гомонять непорозумілою хвилею, яка гейби пісня матери над колискою дитини приспалює слухачів. Дивиш ся на їх лиця і бачиш, як сидять перед тобою надвишно, без руху слухачі, з яких легко на знак, що добре слухає, отворив ще уста, та замилуваний [illegible] повіє свої думки далеко далеко поза присутних... і засипає.

В тім доокруга оплески. Будить ся. Протирає очи. То прелегент скінчив відчит а присутні оплесками висказали свое вдоволене.

Так відбувають ся відчити по читальнях, де одні слухачі мають нагоду перерушити ся в сонні мрії, а другі сидячи рівнодушно, слухають і нічого не розуміють.

Бо щоби вести відчити по читальнях, не досить зробити собі приготовленя. Треба відчит формою примінити до найслабших вражінь, треба уміти ужити елементарної методи в дану річ представити коротко, ясно і популярно. Скорше можна вести розговір на тему, яка кождому приступна. Сей розговір вести також дуже коротко не довше години, тоді і праця буде мати успіх. Треба уміти примінити і зміст і тему і єї форму до сих, що є найменше приготовані до слуханя, що найслабше приймають вражіня, що із увага найповільнійше працює. Тоди щойно є користь з відчиту.

Читальня в понятю простолюдя се місце, де люди сходять ся читати часописи і книжки а що — як говорить в „Палію“ Стефаник — хлопска голова не до казети а [illegible] не до крісла, тому неграмотні селяни краще люблять пересидїти і погоборити собі з кумами в коршмі, чим іти і слухати незрозумілих для них відчитів і „казанїв“.

Молодіж навіть грамотна уважає читальню за місце, в якім повинні відбувати ся виключно весілні танці і тому звичайно звеліюєсь она, коли хто із старших хоче молодежи пояснити властиве розумінє завданя читальні.

Та нехай собі вже як хто хоче розуміє читальню, то і мені вільно її на свій лад розуміти.

Я її так розумію:

Читальня є і повинна бути продовженєм школи тільки в вищім [illegible] розуміню.

Щоби по скінченю школи не забула молодїж читати (не маючи спромоги покупити собі книжок,) повинна читальня постарати ся о найлїпший зміст книжки і книжка повинна уміти читальня розповсюджувати поміж населенєм свого осїдку. Кожному пожичити книжку, без огляду на се, чи сей або той є членом читальні.

Так отже із читальнянної бібліотеки повинні користати всї ті, що уміють читати, без огляду на вік і пол, і партийні переконаня.

Читальня має право и притім і обовязок, научити людий читачів, як належить шанувати позичену книжку чи часопись. Сего она ніколи не научить, коли лише буде позичати книжки своїм членам, т. є. людям старшим. бо щож тоді буде робити така молодїж, котра хоч вміє читати, та не має спромоги бути членом читальні, бо одним боронять сільські причини, другим часто боронять родичі, иншим знов відраджують читальню рідні люди для ріжних причин, яких не хочу тут докладно висказувати.

Чим така, особливо найубогша сїльська молодїж не може користати із [illegible] лише тому, що она не є, або не може бути членами читальні? А на жаль так оно у нас є.

Чи читальня є лише на то, щоби в ній сходили ся члени на відчити, а молодїж на вечерниці, танці, забави, та від біди де-хто на читанє часописий?! Незвиж се вірно признають ся організатори!!

Стрінуть мене докори, що молодежи не повинно ся позичати таких книжок, які би мали на неї шкідливий вплив. Тому краще є позичати книжки лише дорослим людям, членам читальні. Я прямо скажу, що таке розумованє є зовсім хибне і не дасть ся нічим оправдати.

Треба вміти книжки вибирати. Треба вміти бібліотеку відповідно усортувати не після родів книжок а після їх змісту і напряму.

Колиб хто приглянув ся читальням TSL., то побачить, що там сортують книжки на три відділи. Перший для шкільної молодежи, що містить книжки відповідні до віку і головно одобрені шкільними властями. Другий відділ для дорослої молодежи до 18-ти. Третий відділ призначений для старших.

Так робить TSL., а в нас?! В нас певно не найшов би ані одної читальні, що хотіла би завдати собі труду над таким усортованем книжок.

Та на самім усортованю книжок на три відділи не кінчить ся робота. Треба уміти виповнити книжки, щоби яка книжка не дісталась в явно бібліотекарів в невідповідні руки. Говорю тут „а явно бібліотекарів“ який би безпосередно виповнював невідповідну книжку дитині чи молодежи. Бо що там хтось старший в дома дає дитині читати невідповідну книжку, за се не годен відповідати бібліотекар.

Про способи виповнюваня книжок і для початків по наших читальнях годї тут розводити ся. На се є поуки, котрі імовірно видано, чи видає УПТ. В сих поуках найдуть цікаві все, чого буде їм потреба. Тут лише ще раз належить зазначити, що наші читальні повинні ширити поміж народ виповнюванє книжок. Добру книжку прочитає дитина і [illegible] в дома. А коли прийде речинець віддачі книжки, то [illegible] виносить собі [illegible].

Відчитів не всі можуть слухати, бо селянин має свою роботу навіть і в неділї.

Не перечу, що в читальнях і кружках повинні відбуватись сходини, танці, вечерниці, концерти і забави, не перечу, що повинні відбувати ся відчити і то, о скільки се можливе, із світляними образами. Не перечу, що читальня має групувати в собі людий, яким потреба приєднувати про все що їм рідне і навчати про здобутки та поступ культури у других народів.

Та більшу вагу кладу я на те, що читальні і кружки повинні своїх населенців вчити, як читати книжки, як позичені книжки шанувати.

На тож книжки і часописи друкують, щоби з них вчили ся а не на те, щоби книжки трупішіли в магазинах видавців, чи авторів.

Михайло Лункін.

В EMPRESS ТЕАТРІ.

Слідуючого тижня аматори відіграють одну дуже гарну комедію „Розбите Пасамирки“ є се одна найлїпше обробленая комедія в [illegible].

Публика при піднесеню куртини бачить розбите пасамирки, усїх пасажирів забрано на спеціальну шпитальницю, в тім парі лишають ся що бравуючої одної дівчини. Рамкуючи своїм житєм Джован Бурровс — люди від розбитій вагон і витягає дівчину в хаїй — на перший погляд сильно залюбляєсь і постановляє з нею женитися. Та якого страшного почутя дізнає він коли виявляєсь той дівчини брат і виявляєсь що обоє вони — злодії. Хотяй Бурровс детективом, так той яко детектив ловить їх і арештує. Потім пізнаєсь, що се ті самі злодії [illegible] власне сидів.

РУСКО АНГЛІЙСКИЙ учитель пошукує посади в пров. Саскачеван. Інтересовані зволять написати до:

M. SNITH
Micado, Sask.

ПОТРІБНО руско-англійского учителя до школи Манасстия, Ч-р 2834. Науку можна розпочати сейчас і учити через пять або шість місяців. Платня $60 місячно. Щастит той учитель що буде мав позвол. і учити в Алберті.

Зголошуватись треба до:

Mr. Maftey Szerstianka.
BROSSEAU, P.O. Alta.

ПОШУКУЄ Аксана Гнатчук свого мужа Івана який у Канаді вже 9 літ. Походить з с. Худиків, пов. Борщів, Галичина. Жена приїхала в край і не в стані дати отримати своїм дітям.

Хто би знав про нього, або він сам, най пише до:

Mrs A. Hnatchuk, 294 Jarvis Ave., Winnipeg, Man.

ПРОПАЛИ 3 штуки рогової худоби — 1) червона корова, роги на шаль вгорі, 2) корова червона, на чолі білий знак, 3) ялівка сама червона. Пропали тому дві неділї. Хтоби віднайшов, най зголосить ся до. Jove Gelsat, P.O. Wiscolette, Man. Заплачу $10 нагороди.

ЛІТНІ МОДНІ УБРАНЯ ДЛЯ ЖІНОК І ДІВЧАТ ПО ЦІНІ ІТОНА.

Першорядні европейські фабрики спричинились своїми найгарнійшими виробами матерій до збогачення наших популярних літних убрань.

Наш катальог ілюструє гафтовані убрання, гафтований „коттон войл“, обшиті коронкою, звичайні „чамбрей“ пасковато [illegible] „войл“ гарно обшитий коронкою „лаван“, і богато інших вне жіночих убрань. Сі [illegible] вбрання є в найновійшої моди. Суть чаруючої роботи, такої, яку можна бачити лише в Парижи, Лондоні і Новім Йорку. На одній стороні нашого катальогу зображено кольорові [illegible] убране для дівчат. Ілюстрації представляють акрас такі убрання якими в дїйсности суть.

Наш катальог ілюструє також принадні блюски і [illegible], які носить ся в часі горячого [illegible]. Блюски суть ріжної моди. Суть звичайні, гафтовані та обшиті коронкою. При них є низькі або високі комірці, довгі або три четвертні рукави і суть популярного кольору та матерії.

[illegible]

THE T. EATON Co LIMITED.
WINNIPEG CANADA

Оранка малих піль з зиском.

Ви не потребуєте мати богато поля щоб орати з зиском при помочи трактора (тягача).

Фармер в Iowa минувшого літа зорав 3 акри поля, уживаючи трактора, а фармер в Georgia зорав 21 акрів поля в двох годинах часу уживаючи Oil Pull.

Наші 15 конній сили трактори і 4 або 5 скибові „Rumely Engine Gang Plow“ плуги суть пододанно машинерією до ужитку на малі поля.

Масмо disc plows і mold board plows які дасть ся допасувати до кождого трактора.

Напишіть по Data-Book, 360. В нім є повно інформацій [illegible]

RUMELY PRODUCTS CO.
(Incorporated)
[illegible]
LA PORTE, IND.

THE SELKIRK
Jewelery & Musical Store
S. COCHIN
802 Selkirk Ave Winnipeg, Man.

Щоби познакомити публику з товарами нашого склепу [illegible] $9.

[illegible]

Пишіть на адресу 802 Selkirk Ave.

ПОТРЕБА ЛЮДИЙ розумних, знаючих, що можуть писати по укр. і по пол. для доброї і легкої роботи. Добра платня для доброго робітника при продажі землі. Пишіть, або заходіть і питайте в день і вечер. Позамісцеві зволять написати листовно, а ми вишлемо інформації.

S. DUTKOWSKY, 711 Confederation Life Bldg. 467 Main St. Winnipeg, Man.

Наш офіс находить ся в [illegible] будинку коло Гото Гол, напроти [illegible]

ЗАРАЗ ПОТРЕБУЄМО кілька лотів на півночи Вінніпеґу. Плас [illegible] з хатою. Також 2 мал. хати (cottage) 3 кімн. будова доми і мала оброблена фарма.

Зголошуватись до:

Canadian Syndicate Investment Ltd.
North End Branch
467 Selkirk ave Winnipeg, Man.

Хто передплачує щоденну часопись „Діло“, що виходить у Львові, Ринок ч. 10, той знає що дїєть ся в цілому сьвіті, особливо в старому краю і в цілій Европі. Редакторами „Діла“ є найкращі публіцистичні сили, тому матеріял не найдобірніший. До того кождий передплатник, що пришле річну передплату всуми 9 дол., діставати ме дуже цінний тижневий додаток „Неділю“. „Діло“ повинні мати в себе всї товариства і читальні.

Родимці!

Спроваджуйте своїх кревних до Канади.

Купіть у нас шіфкарту а ми їх спровадимо без жадної перешкоди.

Приходіть прямо до C. P. R.-ового офісу до головних агентів:

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

ALEX CALDER & SON
663 Main St. - БАНКЕРІ - Winnipeg.

C P R-ова компанія буде потребувати сего року до 40 тисяч робітників, отже кождий буде мати способність заробити гроші.

Котрих людий спроваджуємо так сейчас відсилаємо до доброї роботи на C. P. R.

Не відкладайте на пізнійше але спроваджуйте їх сейчас, доки ще такі шіфкарти на [illegible] лінії, а то:

З КРАКОВА ДО ВІННІПЕГУ [illegible] З АНТВЕРПИ ДО ВІННІПЕГУ [illegible]

У нас робить Українець П. А. КАРАКОЦЮК

Лише 50 дол. потребуєте, щоби купити 5 акр. фарму.

Родимці!

Низше підписана компанія розпарцелювала великі простори землі в MALAGA, New Jersey в Сполучених Державах на продаж. Земля буде продавана лише Русинам, тому не відпускайте так доброї способности, але спішіть чим скорше і закупіть 5 акрів, або 10 акрів землі в Malaga.

Фарми лежать при стації залізній в Malaga на рівнім і сухім місци і тягнуть ся вздовж залізниці Пенсильвенія.

5 акрів урожайної землі коштує лише 250 дол. дасть ся завдатку лише 50 дол. і по 5 дол. виплачуєсь місячно. 10 акрів коштує 475 дол. дає ся завдатку 75 дол. і виплачуєсь ся по 7 дол. місячно. Malaga посідає [illegible] школу, почту, стацию телеграфічну лише 5 минут їзди зі стації на фарми. Malaga єсть віддалена лише кілька миль від величавого міста Philadelphia, де єсть наш руский ЕПИСКОП. Лише 53 центи коштує тикет колією з фарми до Філадельфії в одну сторону.

Malaga єсть се місце, де лише зі самих курей можна робити великі гроші, найменше 150 дол. приносе акер землі в Malaga. Ми продали много землі в Malaga Русинам. Що години можете відізвати ся в Malaga гроши, або приїзжати.

Компанія будує кождому, хто жадає лише на завдаток господарські будинки. Русини хто хоче закупити льоти близько New York-а в фабричних містах, нехай зголосить ся до нас. Компанія має уряднина Русина, котрий полагоджує всї справи Русинів, що до купна землі і лотів.

Пишіть за [illegible] інформаціями [illegible], на слідуючу адресу:

Malaga Realty & Development Co.
DEP. W. 501 BROADWAY, NEW YORK, N.Y.

Ціни фармерских продуктів.

ЦІНА ПШЕНИЦІ В ВІННІПЕГУ.

Нр. 1 норзерн	92¼ ц.
Нр. 2 ..	89¼ ц.
Нр. 3 ..	87 ц.
Нр. 4 ..	83 ц.
Нр. 5 ..	76 ц.
Нр. 6 ..	72 ц.
Фід	66 ц.
Нр. 1 червона озима	93¼ ц.
Нр. 2 ..	90¼ ц.
Нр. 3 ..	88 ц.
Нр. 4 ..	84 ц.
Вовес.	
Нр. 2	34 ц.
Нр. 3	31½ ц.
Фід	30½ ц.
Ячмінь:	
Нр. 3	46½ ц.
Нр. 4	46 ц.
Лен.	
Нр. 1 N.W.	$1.12
Нр. 2 C.W.	1.10
Нр. 3 C.W.	1.02

Ціна готової худоби:

Вибрані на різничия від $7.00 до $7.25 живої ваги, сто фунтів.

Добрі корови і ялівки від $6.00 до $6.25.

Звичайні корови від $2.00 до $3.50.

Найліпші бики $4.50.

Звич. середні бики $4.00

Телята.	
Вибрані телята	$7.00—$7.50
Доброї ваги ..	5.00—6.00
Вівці:	
Вибрані	$7.00
Звичайні	$5.00—6.00
Безроги:	
Вибрані	$9.00
Звичайні, пасені,	8.00
Худі	6.00
Мука:	
Роял, Гавсгол, мішок	$2.70
Манит роял	2.40
Гленора	2.45
Грегем	2.45
Сенгенияд	2.35
Манітоба	2.15

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI Вінніпеґ, Ман., Середа 21-го Мая, 1913. — Winnipeg, Man., Wednesday, 21 May, 1913 Число 21.

Новинки.

ЧИ ВИ НІЧОГО НЕ ВИННІ ЗА НАШУ ЧАСОПИСЬ?

Єсли винні то найлїпше зробите єсли свою залеглість сейчас вирівнаєте — Предплата на „Канадийского Фармера“ має бути заплачена з гори. Бо лише в такий спосіб буде можливим для нас зробити нашу часопись більшою і лїпшою.

На лісті ми находимо досить поважне число Вппов. читачів які не заплатили своєї належности за часопись. А єсли б ті гроші Вппов. читачі сейчас наділали, то ми безперечно могли б нашу часопись видавати два рази на тиждень і в два рази більшій обемі як є тепер.

Ми отже сьвято віримо, що кождий Вппов. читач посьпішить сейчас заплатити свій довг, за що ми уже наперед дякуєм.

Ред. „К. Ф.“

• • •

ВАРАН СТРАЧЕНИЙ.

Дня 20 мая, рано одна мінута по осьмій, Іван Варан заплатив своїм житєм за убитє констебля [illegible].

Останну ніч на сім сьвіті перебув — як повідомляють — спокійно. Його відвідав тої ночі священик [illegible]. Рано він до шестої встав, ні що дві яйця і трохи хліба. Перед осьмою впущено до него сьвящ. та тих, які прочитали Варанови вирок смерти.

На місци страченя Варан [illegible]. Там сей час [illegible] зв'язав йому ноги, заложив на голову чорну шапку, заложив петлю, і за 23 секунд Варан вже висів мертвий. В десять минут опісля тіло зняте і вложено до деревяної трумни, в тім убраню що носив за жизни. Під голову положено його плащ. 45 минут пізнїйше тіло винесено на арештанський цвинтар і поховано. Через цілий той час чорна фана повівала над будинком криміналу.

• • •

ЕСАД ПАША ЗАМОРДОВАНИЙ.

З Відня доносять, що Есад Паша, командант Турецкого війска в Скутарі за те що піддав ся Болгарам, був замордований в місті Тирана де власне з кілька-тисячною групою війска прибув з Скутарі в ціли сформувати тимчасову управу в Албанії.

Думають деякі також, що сей морд є наслідком сьвятої родини Гассан Різа Паші якого замордовано — як кажуть — з руки Есад Паші.

• • •

ПОДЯКА „КАНАДИЙСКОМУ РУСИНОВИ“

Редакція „К. Ф.“ красно дякує „Канад. Русинови“ що був на стільки таємним та ласкавим і не пожалував часу і місця на своїх сторінках позаїдного числа та широко розвів ся про справу яка дасть ся висказати в одній реченю. А се. Поминувши адреси москофільської нової часописі нічого не має спільного з поширанням москофільства та його справ.

Що теперішний редактор „К. Ф.“ О. Г. Гендзий був колись тим, яким не є тепер, — се не таке страшне як його видить і редактор „К. Р.“ Ред. „К. Ф.“ — дуже добре знає яким був колись, а Сироїдів, редактор „К. Р.“ й по днесь, що то сама людина є тепер зовсім не та сама а інша.

Ред. „К. Ф.“

• • •

КУРЯЧА МУДРІСТЬ.

Редактор „У. Г.“ є на стільки необережним, що в 21 ч. своєї часописі іменує себе „Канадийским Соломоном“. Не знає сарака, що наганяючи роботу другого саме такою є овцою. Умової слабости, а єли вже не те, то курячої мудрости.

— Кажемо се тому, бо „У. Г.“, розмудрувавав ся над такою марницею, що годі і вудкувати він обіцяє ся що довго. Ну, щож! Хиба Канада не „фрі контрі?“ Хай „У. Г.“ мудрує, буде час, перестане. Навчить ся. Та се вже буде аж тоді коли в нього не стане курячої мудрости. Коли се станесь — собачки.

А поки що „К. Ф.“ не має права відберати власности „У. Г.“ — Нема права, ей, нема! У него інші важнійші справи на переді..

• • •

СЬВІЖА МОГИЛА.

Саме на Великдень виросла сьвіжа могила одного з найзначнійших письменників, Михайла Коцюбинського.

Небіщик працював на ниві українського письменства і засіяв єї золотом — пшеницею мало що не четверть віку. Родив ся у Вінниці, на Російськім Поділю 1864 р. З своїми першими оповіданнями він виступив в 1890 році і в них відразу можна було бачити великий письменницький талант Коцюбинського. Він відчуваючи незавидну долю свого народа, передавав незвичайно вірно і живо не лише душевні [illegible] настрої і переживаня, а також і виявив справдішно мистецьке розумінє природи. Усі єго твори писані дуже гарною і чистою мовою, і власне та сердечність і простота здобули йому славу яко найзначнійшого українського письменника.

Та доля хотіла, що Коцюбинський мав малку терпінь на серцеву недугу яка його мучила так довго доки таки не перемогла і забрала нам так дорогого робітника в найгорячійший час праці в 49 р. житя на другий сьвіт.

Вічна йому па[illegible] і [illegible] йому пером.

• • •

УСЬОМУ Є СВІЙ КІНЕЦЬ.

Недавно що [illegible] поліції в Новім Йорку так отсе маємо вже другий поліції в Філадельфії.

В сім місті від протекції [illegible] поліції процентово 3,?11 [illegible]. Щоби бізнес в сих „інституціях“ проводив ся без жадних перешкод зі сторони [illegible], то ті „інституції“ дали поліції в минувшім році не богато лише два міліони, 423 тисяч долярів яко нагороди за оборону. То все стверджила на се спеціяльно призначена комісия.

Гей, гей, куди то судьба [illegible] та дурних занесуть се.

Славити Бога Вінніпег та всї веселим вже позбув ся Нами вже ні одного проституційного дому.

• • •

НЕ ДИВУЙТЕСЬ ІМ!

„Український Голос“ так забив собі голову [illegible] москвофільської часописи, що не знає вже що й робить.

Прим. у послїднім своїм числі пишучи про смерть М. Коцюбинського подав 1764 рік як рік народження Коцюбинського. З того виходить, що Коцюбинський умераючи мав [illegible] 149 літ. Тимчасом ми дуже добре знаєм, що Коцюбинський умер в 49 році свого житя.

Та не дивуйтесь йому!

• • •

ЗГОРІЛА ДИТИНА.

З Шего, Саск. пишуть нам: Минувшого Вівторка сім літна дівчина Міхаїл Журава, фармер, [illegible] сїрник, вийшла на поле і палила траву. Її тато, зобачивши огонь побіг сей час туда щоб погасити, а заразом сказав дївчині [illegible] до дому. Та вона [illegible] не послухала тата, бо [illegible] мати почула крик своєї дитини, а прибігши зобачила її в [illegible] дівчина умерла [illegible].

СТРАШНА ПРИГОДА.

Зі Стонвол пишуть нам: Дворічна дівчинка Г. Радина вчера по полудни втопилась в калабани де вода не була більше як на одну стопу глубока.

Тато був пильно занятий при своїй роботі на подвірю й незважаючи як не стало при нїм бавлячої ся дитини. По хвили спостеріг се, та нічо собі з того не робив, однак будучи цікавим куда дитина ділась, пішов подивитись, та лише хиба на се щоб відкрити страшну сцену його люба донечка нерухомо лежала в калабани долів лицем. Тато кинув ся до дитини, почав трясти але на дармо. Обоє з жінкою, маючи дитину на своїх руках, пігнали кіньми чим скорше до доктора в місточко Стонвол яке лежить в віддаленю 16 миль, та доктор нічо більше не міг сказати як лише: „дитина не жиє“. — Уважайте родичі на своїх дітий!

• • •

СПРОБУЄ ПЕРЕЛЕТІТИ ЧЕРЕЗ АТЛАНТИЦКЕ МОРЕ.

Джеймс В. Мартін славнозвісний воздухоплавець вказує, що спробує перелетіти на своїм літаку Атлантийське море — з Нової Фундляндії до Ірландії!

Таку шалену подорож відбуде в Вересни с. р. Не робить се він добровільно, а спонукує єго до сего $50,000, призначені на сю ціль Льордом Норкліфом. Єсли перелетить — дістане пятдесять тисяч долярів, а тоді що йому біда вдіє. Воздушною лінією куда буде Мартін летіти міріть 1,835 миль.

ДО КАНАДИ!

КРАЯНЕ:

Як хочете спровадити кревних або приятелів до Канади купіть для них у нас як найскорше шіфкарту і вони прийдуть на весні акурат, як робота отворить ся.

На весні дуже повні шіфи і як тепер не купите для них шіфкарти, то вони будуть мусіли довго чекати і не прийдуть-ся в літі.

Шіфкарти з КРАКОВА до ВІННІПЕГУ коштує тепер $46.40

Так як знаєте ми посилаємо гроші до краю найскорше і найбезпечнійше і так, що люди дістануть цілі гроші.

Почта і зміжне коштує разом лиш 2 центи від $1.00.

Люде, котрі не в Вінніпегу можуть до нас приспати гроші або таки разом з адресою в краю, а ми вишлемо і рецепіс [illegible].

Ми продаємо також шіфкарти до краю і міняємо гроші.

Продаємо марки крайові і канадийскі.

Наш офіс отворений від 8 рано до 7 в що дня, а в суботу від 8 рано до 9 веч.

ALLOWAY & CHAMPION Limited.

К. ГЕНИК, менаджер чужинецкого департменту. — 667 Main St. Winnipeg, Can.

ОБДОВЖЕНІ ЧЕХИ.

Бюджет Чех в 1913 р. означив пр. Бадія на округло 114 міл. корон, а на [illegible] покрите буде мати лише 15,300,000 К. Довг краю в кр. банку виносить тепер 55,000,273 К, державні вклади Чехи в бюджеті рахунку 38,061 168 К, а з иншим сторони 7 міл. кор.

• • •

ПОРТУГАЛІЯ МАЄ ЩАСТЄ ДО ЗАВОРУШЕНЬ.

Добре ще тямимо прогнанє короля Мануїла в Португалії і створенє республики. Монархічний рух втоплено в морі крови, але він воскресає, бо ось саме знов попереставано богато офіцирів і жовнірів, що тайним приготовлюванням хотіли превернути [illegible] Мануїлови. Що число прихильників монархізму в Португалії чимале, видно з числа арештованих. На однім із воєнних кораблів стрілено навіть на [illegible]. Але цілий сей рух заряз придушено.

• • •

ПЕРЕСИЛЕНЄ В ГАЛИЦКІЙ ПОЛІТИЦІ

По невдачі [illegible] конференції у Відні, ві конференції у Львові. Через опір всепольских і подоляків справа компромісової виборчої реформи розбила ся і [illegible] рішено, що сойм буде розвязаний, будуть переведені нові вибори, а ходить лише о речинець, коли се стане ся.

Чільні польскі політики (міністри Длугош і Залеский) поїхали до Відня. Перед відїздом конферували [illegible] з др-ом М. Левицким. Русини стоять на своїм давнім становищи і становища того не мінять.

Що до уступлення намісника д-ра Бобжиньского, то нема ні найменших сумнівів, в управу — тимчасово — обійме один з високих урядників.

• • •

ВЕЛИКАН РОСІЙСЬКИМ ПОЛІЦАЄМ.

В місцевости [illegible], в Росії, стала ся така подія. Арменський великан Тамбов, котрий знаходив ся в тім місті, виправляв на улицях галабурди і за се поліція рішила його арештувати. Та не легко було поліції переведи та арештоване. Коли пробували його зловити, вдарив він „легко“ одного поліціанта, який „гепнув“ собою в цілої сили до землі і тяжко покалічив ся. Поліціанти показали йому револьвер і патрони, що будуть стріляти, коли добровільно не піде за ними. Тамбов відобрав їм револьвер і зігнув його в [illegible] в колесо. Поломаний револьвер віддав поліційному урядникови і сказав добродушно. „А тепер стріляйте!“ Конець кінцем рішив ся Тамбов піти добровільно на поліцію, де поліцмайстер казав його скувати. Принесено великі кайдани і великан дав ся спокійно скувати, хоч всі бачили, що він міг ставити опір, котрий міг [illegible] ся для поліціантів фатально. Коли вже наложено на його рамене й ноги кайдани і склепано його цілого, як слід, Тамбов випрямувався і в одній хвили [illegible] кайдани. Коли [illegible] за ним сильнї [illegible] або його в сей спосіб удавити, непевний він, що се на ціле не вдасть ся, бо він виважить найсильнійші двері в кімнатах в'язниці. Всі зацікавили ся ним, однак ніхто не був певний, що він вже ще й таку штуку. Тому позволили йому се зробити. Тамбов оперся о двері і вийняв їх протягом хвилини. Аж тепер вийшла ся ціла поліція в невиликих клопотї. що зробити з сим великаном? Застрілити його не могли, бо він не заподіяв нікому нічого злого. Крики на улици в таких [illegible] не дають ся права навіть російській поліції. Закувати в кайдани його не могли, отже рада в раду рішили [illegible] його до місцевої поліції, на що великан радо згодив ся.

• • •

УРЯДНИКИ БЕЗ КИШЕНЬ.

На варшавській почті пропадали від якогось часу листи, головно такі, в яких могли бути американські долари. Недавно спіймано там одного з урядників на горячім вчинку. Супроти сего власти зарядили, щоби всі урядники, що переберають листи, одягали ся в блюзи без кишень довгі до колін. Може небавом російські почтові власти підуть за примірoм власника копаль діамантів в полудневій Африці, де робітники працюють зовсім [illegible].

• • •

ХТО Є СУФРАЖИСТКИ?

На се питане відповідає один з найповажнійших дневників Англії. „Се громада, і то дуже маленька, жінок, котрі бажають щоби про них говорено. Всі они належать до одної верстви — найчастїйше образованих і богатих. До сего руху належать три роди жінок: такі, котрі бажають популярности, влади і фондів на сей рух. Відтак неврастенічки, жінки, котрі є песимістично настроєні до цілого сьвіта, а вкінци молоді дівчата, головно такі, котрі щойно опустили шкільні лавки, [illegible] і без власної думки. Прочі [illegible]. Жінок з робітничих кругів суфражистки між собою не мають. Найзавзятійших ворогів мають в робітницях і [illegible] в тих жінках. Се рух зовсім штучний, новий, не демократичний. Рух сей є [illegible], котрий рішуче мусить упасти“.

• • •

ЗАТОПЛЕНИЙ ЛІС.

Перед кількома днями у Вестфалії недалеко місточка Гофстен запало ся 15 моргів ліса на 15 метрів глубоко під поверхню землі. Дописець „Berl Tagbl.“ описує се отсими словами: В північній части Вестфалії, коло границі Гановеру, знаходить ся пустар, котрий називають: „Сьвятим морем“. Давно, як вістка несе, стояв там будинок котрий одної ночи запав ся під землю. А тепер історія [illegible] другий подібний случай. Того самого дня, в котрім лучила ся катастрофа, мешканці сусідних сіл почули підземний гук і легке потрясеня землі. Нагло 15 моргів простір почав помало западати ся. А діяло ся се зовсім спокійно, так, що дерева при тім не валили ся, ли не спокійно стояли. Зі всїх сторін всї долини почала приплавати вода, так, що небавом закрила верхи дерев. Тимчасом люди помітили друге цікаве явище. На місцях положених високо показали ся нагло сильні жерела. Водній хвилі утворили ся рвучі потоки, котрі залили цілу околицю на великім просторі. Однак як прийшла та повінь, так і щезла. Видно швидко висохли ті жерела. Але се [illegible] озеро безнастанно віддосить ся. На се місце приїхало богато геольогів і кажуть, що причина сего є та, що вода [illegible] в підземних покладах [illegible] провалину і для того земля запала ся. Учені є всї такими, що катастрофа в найблизшій будучині повторить ся. Богато мешканців з сусідства покидає доми і виїзжає тих сторін.

• • •

ШЕВЧЕНКО НА ЯПОНСЬКІЙ МОВІ.

1913 рік, в котрому минуло 52 роки з дня смерти Т. Г. Шевченка, причинив ся до того, що імя нашого генія стало відомим в найдальших країнах. В часописах повідомляє ся про те, що вийшли переклади Шевченка на мовах: німецькій, французькій, англійській, грузинській, а от тепер є вістка що й Японці [illegible]. Так в японській газеті „Таніс“ було поміщено переклад „Заповіту“ і разом з тим подано відомости про Україну та Українців.

• • •

ФАРМАРІ — БАЧНІСТЬ!!

Дня 1. червня, т. е. в неділю, по Богослуженю відбуде ся на Пан-Рівер муніц. округ Етельбертскай, пров. Ман:

„НАРОДНЕ ВІЧЕ“

з бесідами, співами і декламациями. У кого еще не вмерла любов до своєї народности, кому дорога своя рідна мова і віра, нехай не жалує труду і часу, та спішить на віче.

Комітет.

• • •

НАЙДОВША ТЕЛЕГРАМА БЕЗ ДРОТА

В сих днях радіотелеграфічна стация на вежі Айфла під Парижом вспіла получити ся зі стацию в астрономічній обсерваторії в Арлінгтон під Вашингтоном. Через довгий час [illegible] они до себе безуспішно, бо приклади були за слабі. Аж коли вежа Айфля одержала новий прилад, могла [illegible] получити ся з американською стациєю в Арлінгтоні. Віддаль більше від [illegible] миль.

„Канадийский Фармер"
Редактор [illegible]

Часопис для руского народа в Канаді, виходить кождого тижня в середу; коштує в Канаді і Сполучених Державах на рік .. $1.50
До Европи $2.00

Адрес:
CANADIAN FARMER
Box 3654 Sta. B Winnipeg.

The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
Published every Wednesday at 257 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Замітки.

Подивим ся на роботу Вінніпеских соціялістичних недобитків, і мимохіть, мусим здорово засьміятись.

Вони, деякі ще з злої памяти „Ради Сімох" хотять конечно привернути до себе людей і в тій ціли майже кождої неділі на розі McGregor і Pitchard відбувають ся „віча". На „вічах" цікавих є все досить поважне число. Люди раді, що мають нагоду почути недоспілих коґутів, а наші соціялістичні коґутики знов раді, що мають до кого піяти. А що те їх „піяне" се лише вопихання води в ступі то мабуть ніхто із свідомих людей не заперечить. Теми їх бесід такі вже старі та з'ужиті, що на матеріял нікому іньшому як лише їм, можуть послужити.

Минувшої неділі на заклик недобитків „Ради Сімох" народ громадно війшов ся на призначене місце, ріг McGregor і Pritchard, в ціли запротестовати проти засуду Варана на смерть через повішене.

Говорили бесідники, злоба як горох по рівній долівці котилася, й губилась, десь далеко, в глубокій пропасти неуваги та забутя.

Щож, нічого іньшого з нищих не може статися.

Бесідник зібраним справи не пояснив як слід і ті про Варана знали і найменьшого понятя, те, щоби увільнити його від кари смерти рушилось більшість голосів. Але, чи бесідник справді був на стільки нерозумілим, не думаючим щоб вірив що така громадка людей своїм протестом потрафить вплинути на суд о стільки, що той зніме кару смерти засудженому два дні перед виконанем засуду? Чомусь не хочесь вірити. Се гумбуґ, або ще що й гіршого. Се лише таке аби, звернути на себе увагу. Та шкода труду.

На вічу тім говорили і жидки соціялісти. Вмовлювали в людей щоб — теперішний устрій світа знищити до фундаментів, а завести новий — соціялістичний. Капіталістів подусити як котів, а їх маєтком поділилась би уся „робоча кляса". Вказували на організацію капіталістів, на їх гарне, розкішне житє, а на те яка властна причина нужди „робочої кляси" не вказали.

Не сказали „соціялісти жидки" і того, що у них найбільше число капіталістів, і що їх одиноким цілом життя є — забрати в свої руки як найбільший капітал і покерувати сьвітом туда куда булоб для них найкористнійшим. — Не сказали ані один з соціялістичних бесідників, що соціялізм має свій початок у Жидів, які завели у нас власне на те, щоб відвернути нашу увагу від їх розросту серед нас — Русинів — Українців.

Не сказали, що початок усього лиха і нужди „робучої кляси" то пяньство. Ні, того не сказали. Не сказали, бо після їх переконаня „робуча кляса" повинна пити. Предіж жиди в Вінніпеґу мають здаєсь, чи не чотири великих складів алькогольних напитків.

Ні, люди добрі. Ви кажіть що хочете, а ми таки є того переконаня, що олиб та „робоча кляса" не пила от так хочби один, два місяці, а побачилиб ви велику ріжницю в житю той-же.

Припустім що на десять тисячне наше населенє в Вінніпеґу дорослих є лише чотири тисячі. — Ті чотири тисячі, припустім, пропивають кождого дня тисячу долярів, як, не щодрови кожда особа. Але, ну, хай буде, що вони пропивають денно їно пять сот долярів. Се вже більше як певне. Тож кілько грошей пропють в одним місяци виключаючи вже неділі? Рахуйте 27 раз по 500. Отже виносить лише $13,500. За два місяці сума буде виносити вже $27.000. За рік наші Вінніпеґскі пропють $162.000, або скажім $150.000, — хотай віримо, що богато більшу суму грошей пропють. А чи, залишивше собі, робітничій класі зле жилось би?

УВАГА ДЛЯ ВПОВ. ЧИТАЧІВ!

Кілько разів ми вже писали, а і еще треба звернути Впов. читачам увагу, що: Ред. „К. Ф." по отриманю грошей за часопись ніколи, і ніколи, не висилає рецеіта. Сего не робимо тому, що на адресі Впов. читача ми значимо до якого часу має часопись заплачену. Се то саме що й рецеіт.

Друге. При зміні своєї адреси ніколи не забувайте крім своєї нової адреси подати і стару. Без того ми не в силі адресу змінити і посилати часопись на нову адресу. А що найголовнійше: точно, [illegible] написати назву почти — не по руськи а по Англійски.

Оли се все точно виконаєте, так нема і найменьшого сумніву що часопись кождий на час отримає.

◆

Чим треба інтересувати ся.

В кругах наших просвітителів почуєш нераз богато нарікань про те, що наші люди не інтересують ся і легковажать хочби й найблищим ділом, хочби й найкращою народною роботою, якої ключ мігби попровадити нам загал до сьвітлої цілі.

Не перечимо, але всеж не можемо погодити ся з тим, щоби найтупійших одиниць не мож заінтересувати народною роботою і заставити в тім напрямі до діла.

Треба лише ударити, заскочити подібних одиниць з того боку, де болить, а все піде гаразд, бо віримо, що всі люди мають майже однакові примети стреміти до ідеалу, або люблять бачити перед собою якусь ціль і прямувати до неї.

Люди без цілі хиба лише заваджають ся на сьвіті і суть ходячими трупами, та щоби вони такими не були, їх треба заінтересувати дечим а нам самим (сьвідомим) треба зрозуміти і заінтересувати ся їхніми приметами, а тоді зрозуміємо як і що треба робити дальше.

Треба інтересувати ся всім тим, що лише має добру ціль, може бути доброю одиниць і доброю загалу. Ніколи однакож не варта інтересувати ся тим, що не має нової цілі і короткої до здійсненя а що найголовнійше, в дорозі до здійсненя стрічаєш ся з численними перепонами і через те ніколи не може бути здійснене.

Таку не лиху ціль якось мисленну людей зовсім утопією, або ніколи не можливою до здійсненя, а хоч і можливою, то не за помочию якогось раптового перевороту, але природного розвою і [illegible] поступенного переходу [illegible] на другу.

Як би не було, ми ніколи не можемо точно означити якогось великого діла, що потребує цілих століть нім воно здійснить ся, бо воно помимо людських зусиль найде таки зовсім іншим, хоч може і подібним. Одним словом, ми не можемо ніколи бачити того в дійсности, що лише нам снить ся. Во й наша пословиця каже: „Не так сталося, як гадало ся".

ШПІОНАЖА ЗА ШПІОНАЖЕЮ.

Краківська поліция впала на слід нової шайки шпіонської і арештувала двох людей, що походять з польского королівства, з котрих один подавав, що є купцем, а другий декораційним малярем. Знайдено при них богато адрес осіб мешкаючих в Кракові і Варшаві. Слідство виказало, що вони приїхали на те, щоби слідити руки війск, оглядати мости і т. д. Один з них інтересував ся вельми рухом тайних і партийних польских організаций, бував на їх зборах і вближував ся до визначнійших осіб. В одній з краківських робітничих льокалів партийних вкрав лісту членів централі заводових союзів.

◆

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ.

Просимо звернути свою увагу на кислі подані правила і після них звертати ся до редакції.

Річна передплата за „К. Ф." виносить $1.50, піврічна 75ц., квартальна 50ц.

Поодержаню передплати не відповідаєть ся листовно але зміняєть ся дату при назвиску кождого передплатника.

— Хто не подасть з передплатникоів старої і нової назви почти, той не буде мати зміненої адреси.

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕРА".

Всенародна Канцелярія
під управою ДИНИ, КІНИЛЯ і КОЧОРЕК.

ПРОДАЄМО шіфкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найлішші і найскорші кораблі.

ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські: у всіх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.

РОБИМО повновласти, контракти купна і продажі акта дарованя, скрипти довжні і иньші документа, леґалізовані через Ц. і К. конзулят.

СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.

ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінциї.

ВИСИЛАЄМО гроші ві всі части сьвіта, скоро і безпечно.

ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз присилає докладний опис і ціну.

ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінциї.

АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.

ЗА ВСІ справи перепроваджені в нашій канцелярії гарантуємо.

У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіть і приходіть на адресу:

WSENARODNA KANCELARYA
J. G. [illegible], НОТАР.
Телефон: Garry 2266. 215 Logan Ave. Winnipeg, Man
На відповідь долучіть 2 ц. марку.

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
МИРОВИЙ СУДІЯ І НОТАР
Канцелярія Нотаріяльна і Агенція Корабельних Ліній.

ВАЖНЕ! ТАНА ШИФКАРТА — НА КОРОТКИЙ ЧАС.
З КРАКОВА — ДО ВІННІПЕҐУ Тілько $46.90
ЗАМОВЛЯЙТЕ СЕЙЧАС.

В нашій Канцелярії полагодимо всі справа старокраєві, як також і Канадийські: — виробляємо повновласти, контракти, скрипти довжні, Акта Нотаріяльні, простоколи і т. п.

В справах краєвих заступають нас найлучші правники в Краю.

Всяка інформация даром, за долученєм 2 ц. марки.

Адресуйте:
Kancelarya Notaryalna
[illegible] Main St. Телефон St. John 1796. Winnipeg, Man.

Русско-Американска [illegible]

Одинока без пересідання лінія між Росією і Канадою.

Найлучші, найбільші і найновійші пароходи які курсують тепер між Росією а Канадою без пересіданя.

З подвійними шрубами [illegible] пароходи.

Ціни слідуючі:
З ЛІБАВИ ДО ГАЛІФАКС.

3 кляса	—	$50.00
2 кляса	—	$62.50
1 кляса	—	$75.00

Заграничний пашпорт 2 дол.

За ближшими поясненями і подробицями звертайтесь до [illegible] або до головного урядника компанії!
А. Е. Johnson Co.
27 Broadway New York, N. Y.
або 306 Third ave. S. Minneapolis, Minn.

Ви переконаєте ся, що аптикарі скрізь добре говорять про Chamberlain's Cough лікарство. Вони знають з досьвідів в продажи, що в случаях перестуди на [illegible] покладати і воно є приємне і певне. На продаж по всіх склепах.

THE SELKIRK
Jewelery & Musical Store
S. COCHIN
582 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

[illegible] $9.

1. [illegible] Адмірал' [illegible]
2. [illegible]
3. [illegible]
4. Футерало на [illegible]
5. [illegible]
6. [illegible]
[illegible]
8. [illegible]
9. [illegible] 10 [illegible] 11 [illegible] 12 [illegible]
13 [illegible]

[illegible]

Памятайте адресу 582 Selkirk Ave.

ЖІНОЧА КРАСА.
29 артистичних фотографій найкрасших [illegible]
B AUTORI
300 E. [illegible] New York, N. Y.

Коли ви хоруєте часто на затверджене, то Chamberlain's Tablets мають на се дуже загідний і благородний наслідок і дуже відповідають на таке. На продаж по всіх склепах.

ЗУБНИЙ ШПИТАЛЬ.
Штучні зуби, золоті корони, мости і [illegible]. [illegible]
Dr. [illegible]
[illegible] 1000 Main St. [illegible]

Руска Лазня
[illegible]
256-266 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 519.

LIMO DRUG CO.
[illegible]
Rogers the Chemist
563 Main St. Winnipeg, Man.

Лише за два центи Ви можете дістати один наш Катальоґ даром Збірник сили, здоровля і довговіку. Альманах від всякого рода слабостий.

[illegible]
кілька лотів на північнім Вінніпеґу. Платимо готівкою Також 2 малі хати (cottage) 3 нової будови доми і мала оброблена фарма.
Зголошуватись до:
Canadian Syndicate Investment Ltd.
North End Branch
407 Selkirk ave. Winnipeg, Man.

[illegible]
Руска Аптика
[illegible] Selkirk Ave. corner McGregor St.
WINNIPEG, [illegible]
[illegible]

Найстарша Одинока Руска Фірма в Вінніпеґу
і
БЮРО АДВОКАТСКО-НОТАРІЯЛЬНЕ.

ВИРОБЛЯЄ: [illegible]
ПЕРЕВОЗИТЬ [illegible]
ПРОДАЄ [illegible]
ПРОДАЄ шіфкарти [illegible]
ВИСИЛАЄ гроші [illegible]
ПОЛАГОДЖУЄ [illegible]
АСЕКУРУЄ від огню і на житє;
ПРОДАЄ І КУПУЄ [illegible]

Управителем сеї фірми є М. В. Свобода, руский нотар.
СВІЙ ДО СВОГО.
RUSKA KANCELARYA
& NATIONAL REALTY Co.
341 Main Street - - - - - Winnipeg, Man.

НАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ.
під управою пп. Арсенича-Волиніяського і Сп-ка

ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські [illegible]
РОБИМО [illegible]
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро [illegible]
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, доми і фарми в місті і на провінциї.
ПРОДАЄМО Шифкарти [illegible]
ВИСИЛАЄМО гроші [illegible]
ХТО ХОЧЕ продати свою фарму скоро і добре, [illegible]
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінциї.
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
ЗА ВСІ справи [illegible]
В ВСІХ справах [illegible]

NARODNA KANCELARYA
Phone St. John 2300 - 845 Main St. - Winnipeg, [illegible]
[illegible]

Нагода набути добрі фарми.

Маємо на збуток кілька добрих фармів.
НАЙЛІПШІ ФАРМИ ТО СІ:

1 фарма, кілька миль від Roseburn, Man. виробленa. Ціна — $1.000.
Так само маємо чверть секції близько Dauphin, Man. Ціна $1 200.
80 акрів близько Beausejour, Man., уся виробленa. Продамо по дуже низкій ціні.
160 акрів близько Брендону. Уже ріля. На фармі будинки вартости $3.000. Спродамо за $4.000.

По інформації пишіть до:
Western Transcona Realty Co.
565 Main Street, S. H. [illegible] Winnipeg, Man

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріяльних, старокраєвих і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).

ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажи, леґалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через першорядних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, світо увільнення від вправ, контролі і асентирунку.
ПРОДАЄ ШІФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх краів.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]

Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день полагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера.

Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.

Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
354 Main str. Winnipeg, Man.

pages
3-4
missing

Іван Дурак.

I

[illegible]

II

[illegible]

III

[illegible]

(Дальше буде)

ДОБРЕ ДОБРЕ

[illegible]

ПРОДОВЖЕННЄ ЖИТЯ

[illegible]

ФАБРИКА КАЛІК.

В Красноярску на Сибіри [illegible]

ЗАГРАНИЧНІ РОБІТНИКИ В НІМЕЧЧИНІ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ROYAL CROWN SOAP

Alarm Clock, [illegible]

[illegible]

The ROYAL CROWN SOAPS Ltd
Premium Department 6 Winnipeg Man.

"EMPIRE"
МАЛЯРКИ

[illegible]

MANITOBA GYPSUM Co. Ltd.
WINNIPEG, MAN.

[illegible]

◆

[illegible]

Саскачеваньска
інформація для поселенців на час!

[illegible]

„СОНЕР ФАЛОВ“

[illegible]

САДЖЕННЯ ДЕРЕВ.

[illegible]

Обносіть свою фарму плотом.

[illegible]

ПО ВСЯКІ ІНФОРМАЦІЇ ПИШІТЬ ДО
„THE COLLEGE OF AGRICULTURE“
SASKATOON, або в REGINA.

OGILVIE
РОЙЛ ГАВШОЛД
МУКА
Купіть її в свого
[illegible]

ВІСНА
як її уникнути

[illegible]

В своїх поясненях. [illegible]

Цінa збіжжя у Вінніпегу

[illegible]

Лише за 45 центів
[illegible]
P. SALARNO
[illegible]
NEW YORK, N. Y.

УЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ!
КОНЕЦЬ „ТИТАНІКА"
ЦІНА 40 ЦЕНТІВ
„Що стало ся з Рудольфом"
трагед. на замку Маєрлінг
ЦІНА 60 ЦЕНТІВ.
Катальоги висилаємо
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

се добре збудований Трактор
GasPull Tractor
[illegible]

MAX MAINS
[illegible]

Родимці!
CANADIAN PACIFIC RAILWAY
ALEX CALDER & SON
[illegible]
П. А. КАРАКОЦЕК

Даром! Даром!
$25.00 Грамофон за $15.00
ДАРОМ до кождого Грамофона ДОДАЄМО 12 найкращих і найгарнійших співів, а так само і тисячу голок.
Пишіть по Катальог інструментів також нині! Вишлемо Вам ЗА ДАРМО.
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

НАША АДРЕСА
„Canadian Farmer" Box 3686, St. B
Winnipeg, Man.
А РЕДАКЦИЯ І ДРУКАРНЯ находять ся на:
867 Selkirk Ave.

Спеціяльно на десять місяців.
[illegible]
GREATER NEW YORK PHONO CO

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI. Вінніпег, Ман., Середа 11 го Червня, 1913 — Winnipeg, Man., Wednesday, 11 June, 1913. Число 24.

Новинки.

ВАША ЗАЛЕГЛІСТЬ

за „Канадийский Фармер" є не виплачена. Постарайтесь проте виплатити її як найскорше. Нощо отягати, нощо відкладати на пізнійший час коли можете тепер свого довгу позбутись заплативши до нас залеглу предплату за „К. Ф." Сеж не така велика сума і її ви маєте в своїй кишени тепер. По що того щоб мати дома і гроші і довг заразом.

Збудьте ся довгу, а тоді і заснетесь солодко. Так робили многі читачі нашої часописи. Чому ж і ви ні?

Долари просимо пересилати на адресу:

Canadian Farmer,
Box 3686 Sta. B.
Winnipeg, Man.

КОНЕЦЬ БАЛКАНЬСКОЇ ВІЙНИ?

Туреччина і Балканьські держави підписуючи мирову угоду положили конець Балканьскої війни яка почалась 8 октобра 1912 й тревала вісім місяців. Війна коштувала сотни тисяч міліонів долярів та не злічене число жертв в людях.

Туреччина відступає усю Европейску територию на захід від лінії яка тягнесь від Енос, над Егейским морем, до Мідія, над Чорним морем. Відлає також й остров Крит. — Альбанія має бути самоуправною державою границї котрої будуть еще рішені союзними державами..

Квестія відшкодования війни полишена до рішення комісії яка в найблизшім має мати з'їзд в тій справі в Парижи.

Отже здавалоб ся що Балканьскій війні конець. Та так воно не є, виринає — а почасти і виринула — можливість нової війни тим між балканьскими союзниками. Вони здобичею не можуть поділитись і правдоподібно що захвата борба між ними неминуча. Грецке правительство офіцияльно проголосило Греції від [illegible] війни так само як і Болгарії. Кажуть навіть, що колиб Грецка фльота не була перервала дорогу Туреччині до Малої Азії, Сирії та Арабії то Туреччина могла-б була вислати проти Болгарії богато більше війска і тоді хто знає хто був би побідив. Жалують ся отже на Болгарию тепер, що та заломлює собі Грецию покій і жадають тої самої пайки що й Болгарія і Сербія хоче мати. Всі три державы мають бути однаково обділені. Та Болгарія сему заперечує, отже робить собі соперників, а так і ворогів які — як колишні вісти доносять почали вже на добре готовитись до війни з Болгарами. Найновіша вість з Атен звучить так:

Болгарска артилерия [illegible] острілювала грецкий крузер „Сайтана" [illegible] находив ся недалеко Элевтеро, але не ушкоджено його ніяк.

Подавано з Солоники: Грецкі і Болгарскі війска сточили між собою кілька завзятих боїв, помимо того що ті державы вчера підписали мирову угоду.

Лондон 9 червця. Сербія вислала до Болгарії ноту жадаючи рівної пайки здобичі, але сподіють ся, а навіть і запевнюють себе, що на таке жадане Болгарія не згодить ся — тому Сербія вже завчасу готовить ся приспособлюючи до війни з Болгарами. Значить ся, що Болгарія попалась тепер між два огні: з одного боку Сербія, з другого Греція...

Белград 10 червця. Болгарске війско сточило завзяту борбу з Сербским військом недалеко Макрес. По стороні Сербів велике число вбитих а ще більше ранених. Страти Болгар не звісні.

* * *

ТУРЕЦКИЙ МІНІСТЕР ВІЙНИ ВБИТИЙ В ЦАРГОРОДІ

Магмут Шефкет Паша Грецкий візир і міністер війни вбитий замордований днї 11 с. м. в полудне двома добре оружними людьми в часі коли Паша в його кареті їхав до Субліме Порте.

Магмуд Шефкет Паша був в урядї як Грецкий візир і міністер війни дуже короткий час, бо лише від 22 січня, с. р.

Був чистої крови Араб з Багдад.

Сей морд — як здогадують ся — є початком до революції з молодо-турками, з яких складаєсь комітет уній і поступу.

* * *

ЖІНОЧА ЧАСОПИСЬ В ТУРЕЧЧИНІ.

Опінія турецкої суспільности сильно вворушена небувалою, страшною прямо подією — появила ся часопись, якої видавець і співробітники є жіночого роду. Часопись виходить щоденно і називає ся „Світ жінщини". В першім числї передовиця починає ся такими словами: „Просимо мужчин журналістів, щоби полишили нас в спокою і не займали ся нашою справою; будемо, як уміємо боронити наших прав". На велике часописи дали свої правила отоманьска управа в справах печати.

* * *

ПОЖАРИ В ГАЛИЧИНІ 1912.р.

Загалом було всїх пожарів 901, з того в день 483 а в ночи 418. Жертвою їх впало 1 282 домів і 1.743 господарских будинків, 23 промислових заведень, 1 церква, а 4-ох людий згинуло в огни. Загальна висота спричиненої пожарами шкоди виносить 4,935.888 К а обезпечена була на квоту 1,886.651 К. Що до причини пожарів статистика виказує, що підпалів було 83, в 44 случаях заходить підозріне підпалу, в 128 случаях причиною пожежи була необережність, в 68 лиха будова, в 24 случаях будинок запалив ся від грому, а в 561 случаях не викрито причини пожежи.

* * *

ВИКРИТЯ В СФІНКСІ.

Професорови гарвадского університета, Райснерови, звісному египтольогови, який саме тепер розслідує египетского сфінкса, вдало ся дістати до нутра сфінкса, де найшов святиню, посвячену сонцю. Святиня [illegible] старша від найстарших пірамід з найстаршої доби египетскої історії. В сфінксі [illegible] перш[illegible] го, звісного египетского короля, Менеса, якого египтяни почитали як бога і на якого приказ побудовано сю святиню. Коридорі, які находять ся в сфінксі, ведуть до пивниць досі ще не провірених. Весь сфінкс є витесаний з камени. Досвідчення проф. Райснер [illegible] голову сфінкса. Тут найшов він [illegible] довгі на 13, а широкі понад 4 метри. Сим [illegible] корритар [illegible] сонця. [illegible] находить [illegible] на многі грубій сфінкса, [illegible] много предметів, прикрашених хрестом в колесі, символом сонця, посвячених тоді також сонцю. В сфінксі найдено також много малих пірамід. Після проф. Райснера сї піраміди служили до означення годин на сонішнім годиннику, а сфінкс був богом сонця. Піраміда Хеопса подавала докладно години. Проф. думає, що досліджене предметів, які находять ся в сфінксі, вияснить тайни египетских жреців, які були мастаками в магії. Праці поступають [illegible] звільна з причини [illegible] попачів і арабских робітників. Они вірять, що голова сфінкса є оселею духів, які зсилають на людий нещастя.

ЗАМОРДОВАНИЙ РУСИН.

Недалеко волості станції Елсон, Альта у. Т. П. трейн найдено труп В. М. Григорчука. Ліва сторона грудей була заломлена до середини яке й вказує, що був ударений тяжким тупим снарядом. Так само в шлу на голові мав дві такі рани.

Ліва нога була відтята і лежала межи рельсами. Права мало що трималась тіла.

Сліду крови не видко на тім місци, а се знак, що був замордований де інде. Поліція слїдить за убійниками.

* * *

МОРОЗ І СНІГ.

З Монтреал доносять, що в Онтеріо 9—10 с. м. був сильний мороз а також і сніг упав та закрив собою землю на кілька цалів грубо. Вся городина знищена. Місцями ушкоджені засіви.

Мороз був такий, що температура упала на 35 степенів Фаренгейта.

Такого явища не памятають поселенці провінції Онтеріо від 50 літ.

* * *

АВСТРІЙСКИЙ ПОЛКОВНИК ЗРАДНИКОМ.

Відень, 30 мая. Погану тайну зрадництва викрито в канцелярії Австрійского полковника іменем Редл. В часї його побуту в Празї в його помешканю зроблено ревізию і найдено богато документів які наглядно вказують, що Редл передавав Росії усї титанів планів які пояснюють усю справу що до спільного воєнного сопротиву Австрії з Німеччиною.

Редл, коли про се був повідомлений, застрілив ся.

Говорять, що в тім зрадництві брали участь і інші офіцири.

О. ГРИГОРИЙ ГРУШКА

Нарок Пения, помер в 54 році житя по довгій, двоілітній, тяжкій слабости паралізи маючи за собою около 30 літ праці душпастирскої. Покійний походив зі селяньскої родини і яко талановитий хлопець ходив до шкіл народних і гімназиї у Львові, де знакомив ся ще школяр з пок. митр. Сембратовичем, котрий пізнавши великі здібности і характер молодця, заопікував ся ним і вислав на науку богословія до Риму, котру докінчено у львівськім університеті. Оставши священиком, довгий час був у Львові проповідником катедральним, а потім поїхав до Америки. Тут основав покійний першу українську часопись Свободу, котра богато причинила ся до науки американьских Українців і підтримувала охоту до основания „Руського Союза". В Америці з наслідок непорозуміня з латиньскою єрархією церковною парафиян Покійний на [illegible], що улекшило йому часовий побут в Росії, де чували його великі достоїнства; сам цар обдарував о. Грушку золотим срібним хрестом, а вкоротці потім також дорогим около 780 рублів вартости золотим хрестом з ланцюхом. Однако покійний, хоч і після свого відвороту засипаний почестями і мав красні вигляди матеріальні, не лишив ся в Росії, бо за золото і достоїнства не міг продати своєї совісти, не міг глядіти на обдурюваний свій нарід через таку управу церковну і державну. Тому покійний покидає Росію, відбуває тверду покуту церковну у тутешних Василиян і потім через кілька літ як бідний бурлака був адміністратором в кількох парохіях, аж накінець осівши на постійно як парох в Поянах, де около 8 літ повістав. Тут богато знали і працювали о. Грушка, освідомив темний нарід, заложив читальню „Просвіти" і зібрав на дім сей читальні за посередництвом американьскої Свободи гроші, та сим поставив тривку підставу для просвітного руху в Поянах. Наразив ся Покійний на довгий двалітний процес з латиньским сотрудником о. Вячеславом Львом, котрий не зважаючи на цензуру церковні, на клятву (excommunicatio maior latae sententiae ipso facto) за тягнене священика перед звичайний суд, процесував нажерто спаралізованого Покійного, жадаючи острого укарання; однак безуспішно, бо о. Грушка від всякої вини зістав увільнений. Що до сего процесу — то властиво після тутешної опінії провадив його о. Тадей Цецельский, бо його економ Володимир Бобовник, в роду Русин, найбільше сим процесом занимав ся і він один був лише обтяжуючим свідком. Покійний хотів ще в Поянах оснувати при церкві селяньску касу кредит, бо видів, що богато людий умирає передчасно власне [illegible] пароскії, але смерть його намиру не позволила йому здійснити.

Варто ще згадати, що Покійний в січни с. р. [illegible] приватно до митрополита, щоби усунути рішаючу календарьску, котра нам шкоду приносить.

Похорон відбув ся при співучасти священиків з трох деканатів: [illegible] і многих тисяч домовленних селян, котрі ревними сльозами прощали свого священика і приятеля, знаючи, що вже подібного пароха не дістануть.

Канадийскі Українці!

Всі культурні народи шанують, почитають своїх великих людий, своїх письменників-геніїв.

І в нас Українців були і тепер є великани — духа, є люди котрим ми мусимо завдячувати наш поступ, зріст нашої науки та нашої культури. Перед такими людьми ми мусимо схиляти свої голови.

Одним з таких великанів-геніїв є у нас тепер Др. І. Франко.

В сім році ціла Україна обходить ювілей его сорокалітної літературної діяльности і збирає дари на ювілейний дар для свого Великого Сина.

І ми канадійські Українці не сміємо [illegible] лишитись від звеличання сего так великого ділої України [illegible] нашого Великого Учителя „не лиш тихим словом," та не післати дещо на його ювилейний дар.

Всі українські товариства у Вінніпегу вибрали в сїй цїли комітет і приготовляють ся спільно до устроєння ювилейного концерту в честь Франка.

Концерт сей відбудесь в день 12. липня с. р. в однім з тутешних більших театрів. Під сю пору буде відбуватись у Вінніпегу вистава (Exhibition) і [illegible] буде дуже мала. Се дасть спромогу прибути на це свято і найдальше мешкаючим Українцям хоч би навіть з Бр. Колюмбії, чи з Альберти. Їзда тами в заразом можна звидіти виставу.

Том, готовтесь шановне громадянство українське в Канаді на ювилейний концерт Франка і на день 12. липня з [illegible] до Вінніпегу!!

За Комітет:
Ферлей, Арсенич, Даманчук, Юндан і Ковбель.

За дрібні оголошення, як попукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщена 75 ц., за три рази $1 00.

НА ПРОДАЖ маю в старім краю, село Вроди, повіт Заставна, чотири морги поля [illegible] продам [illegible] John Kaniak [illegible] P. O. Man.

H. W. Clark, L.L.B.
Barrister, Solicitor, Notary Etc.
[illegible]
Офіс 872 Main St.
Winnipeg, Man.
Phone St. John 671

Спеціяльна телеграма.

Ферлеївщина валить ся.

У нас, в Вінніпегу істнує товариство „Воля" вже від довшого часу. До него недавно вписались і д. Т. Д. Ферлей та Ванлінський. Якийсь час було все „олрайт". В кінци члени не могли довше знести інтриг, чи таки може присутности між членами, сих двох осіб — отже поступили з ними по просту, по хлопськи: викинули зі свого товариства..

Казали д. Ферлеєви щоб той добровільно, без сорому виписавсь з членів „Воля", та той ні. „Хай члени голосують. Сли буде більшість за тим щоб я виступив з тов. Воля', тоді вгоджусь" —так меньше більше заявив Ферлей. Прийшло до голосованя і більшостію 18 голосів рішено викинути д. Ферлея з членів товариства. (За тим щоб д. Ферлей був в тов. було як 5 голосів) Д. Ферлей поскубуючись в бороду з довгим носом опустив салю". Репробат.

* * *

Вел, се дуже паскудний вийшла для д. Ферлея. Ануж, піде йому тепер як є Петрового дня? Шкода! Ред.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ

Хто з Blue River приелав нам допис не подаючи свого повного імени і назвиска? В дописи говорить ся про недавно відбувше ся віче в тій місцевости. Автор хай подасть нам своє імя і назвиско, інакше допись не буде поміщена.

* * *

Петро Ворощук просить подати нам назву своєї найближчої почти, інакше годі висилати замовлену часопись „К. Ф."

* * *

Сем Сенько, М. Вольні і І. Демянчук будуть так добрі та подадуть нам старий адрес, інакше ми адресів не змінимо.

В EMPRESS ТЕАТРІ.

Слідуючого тиждня буде щось дуже гарного для молодої генерації а се музична пантоміна (театральна вистава в якій нічого не говорить ся лиш все показують ся руками тіла „на міги") що звесь „Товариші Дороти". Се річ дуже популярно і є загально признано як найгарнійшою річию для дітий. В ній буде виставлятись те як то одна дівчина шукає за своїм котятком. Єї до помочи стають: „Папуга", пес „Пуря" та „Тедді медвідь." Чотири хлопці „Вастер Бравнс" помагають Дороті також чим й оживляють цілу театральну виставу.

ДО КАНАДИ!
КРАЯНИ!
Як хочете спроваджати своїх кревних або приятелів до Канади купіть для них у нас як найскорше шіфкарту і вони приїдуть на весні вкупат, як робота отворить ся.
На весні дуже повні шифи і як тепер не купите для них шіфкарти, то вони будуть мусіли довго чекати і не приїдуть аж в літі.
Шіфкарта з КРАКОВА до ВІННІПЕГУ коштує тепер $51.90
Так як знаєте ми посилаємо гроші до краю найскорше і найбезпечнійше і так, що люди дістануть рівні гроші.
Почта і зміна коштує разом лише 2 центи від $1.00.
Люди, котрі не в Вінніпегу можуть до нас присилати гроші або тани разом з адресою в краю, а ми вишлемо і рецепіс пришлемо.
Ми продаємо також шіфкарти до краю і міняємо гроші.
Продаємо марки крайові і канадийскі.
Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.
ALLOWAY & CHAMPION Limited.
К. ЗЕНИК, менаджер чужинецького департаменту. — 667 Main St. Winnipeg, Can.

„Канадийский Фармер"
Редактор О. Г. Гикавий.

Часопис для руського народа в Канаді, виходить кождого тижня в середу і коштує: в Канаді і Сполучених Державах на рік . . . $1.50
До Европи . . . $2.00

Адрес:
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B. Winnipeg.

The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION [illegible]
Published every Wednesday at 267 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. H. Hykawy, Editor

Двайцять два мільони для залізнодорожних компаній.

Що теперішний домініальний рад се рад капиталістів — дасть ся доказати от хоч би і таким фактом, що тоді коли фармері мусять по головам коліс їхати болотом — наші консервативсти Сі-Ен-Арейні компанії дають шіснайцять і пів мільона долярів на будову залізних доріг в Онтеріо.

Так, в Онтеріо, бо та провінція зробила місце в палаті послів на свого — капіталістичного представителя, а се в особі Бордена. Сей Борден, консерватист діставши від капиталістів таке щире поперте минувших виборів — тепер віддячуєсь їм стократно за те. Творає державну, народну касу і каже до Макензіє і Манн „отут маєте, беріт кілько вам потрібно для вашого власного ужитку, для вашої власної користи". Ті і беруть!

На будову доріг в Онтеріо Борден дав один мільон, сто тисяч і вісімсот долярів. Онтеріо побудує 304 миль дороги. Для східних провінцій Борден — Роджерс дав досить грошей що побудують найже 500 миль дороги.

Для Західних провінцій, як Манітоби, Саскачевану і Алберти панове консервативсти дали на будову 373 миль дороги. Се вже так не справедливо лише консервативсти можуть зробити.

Та се наука для вас дорогі читачі, руські виборці. Она дирал повинно вас переконати що то за птахи ті консервативсти. Тямте, що східні провінції будуть мати 800 миль дороги, тамчасом Західні провінції лише 373. Уміє Борден ділити, неправда?

Не знати щоби Східні провінції сказали наколиб сей так „жертволюбивий" Мг. Борден дав кождому фармерови та робітникови в Західній Канаді по $75.00? Нарушаний певно!

Та чи се не видалось би смішним і глупим олні справді Борден жертвував кождому по $75.00 чи й по $100? Мг. Борден зробив щось глупійшого чим се. Він дав двох людей Mackenzie і Mann створив державно-народну скарбницю і позволив їм взяти не богато лише $15,500,000 готівкою. З тої загальної суми Mackenzie і Mann дістали $8,600,000 яко абсолютний безвротний дарунок, а на других сім мільонів вони дістали свого рода запоруку. З се додатком до дарунку $6,000,000 які сі магнати дістали минувшого року Отже те що Борден подарував Mackenzie і Mann якби поділив числом мешканців Канади то на кожду голову припаде дати від чотири до пять долярів.

Мг. Борден каже, що люди в Канаді ще не доросли до того щоб могли своїми грішми, своїм маєтком зарядити після своєї волі і потреб. Отже дає такому Мекензову та Манн, вони знають як в'уживкувати таку суму грошей, вони преціле мають свої зелізні дороги в Кінгстон, Джамайка, на Гавана, Сантіаґо та Кубі а так само і в Мексико, та ще там де. Вони суть не малими „чинниками в розвою" Канади! Не дармо то Мг. Борден і каже до них:—„Ходіть сюда хлопці, зайдіть до нашої скарбниці і — беріть скілька вам потрібно"...

Велике довіріє має консерватист Борден в капиталістів, не жалує їм народного нашого гроша. Він добре се розуміє, що: рука руку миє.

* * *

Борден потрафив навіть відкупити в Індіянів землю т. з. „Кітсілано Індіян резерва" за [illegible] відпродали за [illegible] гроші кому [illegible]. Н[illegible]відомо, [illegible] сам таки Борден, але в його особі говериммент Брітіш Колюмбії купив в Індіянів резервову землю за $219,750 і спродав Американським капиталістам за $2,000,000 (два мільони долярів.) Се то біснес! Земля та находить ся на острові Ванкувер

Комісія сю справу прослідила і признано, що Індіяне за свою землю не дістали ані десятої части того, що земля в дійсности вартувала. Та се що Індіянів скривджено — Бордена не болить і не свербить. Він радий, що його політекири товариші потрафили хитро мудро поступити і одурити Індіянів забераючи до своїх кишень поверх півтора мільона долярів.

От який спосіб збогачування ся політикерів.

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
МИРОВИЙ СУДЯ І НОТАР
Канцелярія Нотаріяльна і Агенція Корабельних Ліній.

ВАЖНЕ! ТАНА ШИФКАРТА — НА КОРОТКИЙ ЧАС.
З КРАКОВА — ДО ВІННІПЕГУ Тілько $46.90
ЗАМОВЛЯЙТЕ СЕЙЧАС.

В нашій Канцелярії полагодимо всі справи старокраєві, як також і Канадийскі: — виробляємо пелномочія, контракти, скрипти довжні, Акта Нотаріяльні, протоколи і т. п.

В справах краєвих заступають нас найлучші правники в Краю.

Всякі інформації даром, за допущенням [illegible] марки.

Адресуйте:
Kancelarya Notaryalna
[illegible] Main St. Телефон Ст. Джон 1768. Winnipeg, Man.

РУСИНИ!
ЧИТАЙТЕ СЕ.
„МАРКЕТ" ГОРОДИ
поділені на пять акрові частки; 4 милі на північ від Вінніпегу, 1/2 милі від стріт кари; Ґовернментський спуст води перетинає сю місцевість; добрі дороги і спусти води, найтаньша земля близько Вінніпегу.
Ціна $300 за акер, перша рата готівкою досить мала, решта на пятьрічні сплати.
Прийдіть а ми вас автомобілем завеземо до „Маркет" городів.
DALTON REALTY CO.
Union Bank (перша підлога) Pir — City Hall.

Перекуска для д. Ферлея.

23-те число Українського Голосу се число з яким починаєсь нова доба його істновання. В тім числі редактор посьвятив для нашої часописи чимало місця; з тим числом д. Ферлей почав запрягаючись боронить ся від правди як боронить ся миш коли попадесь в лапи кота. Та хай вона що хоче робить — все на дармо. Надармо і д. Ферлей боронить ся, бо та оборона лише до глубшої ями пхає Ферлея. Ферлей бороннячись найперше викрив „слі сторони" редактора „К. Ф." На него понакесував він що лише міг. Написав, що називаєсь Онуфрій а пишесь Гикавий, Що був учителем. Ах! Ща, не аргумент се може? Та як би ні? А дек редактор може мати таке просте, хлопське імя. Як би звавсь Мирослав, Ярослав, або Тарас, ну, то тоді що інакше. Нехай би вже і сам дав собі яке „славне" імя, от так як і Ферлей: при хрещеню дістав імя Дмитро, а вістанни „рябою" додав собі — Тарас. Тепер він вже неаби хто, бо і Шевченко таке імя мав...

„Був учителем"... пише дальше Ферлей. — От такобна річ, неправда? А що більше? Нічого, бо більшого більше й не може сказати про мене. Але забув ще додати, що я колись був малим хлопцем, ходив до школи. Шкода, що сего не додав Ферлей.

„Новий робітник на народній ниві, чи воді! пише „Тарас." — Заздростить мені! Во деж така, без його „позволінства" я смів стати до роботи на народній ниві? Ну, та як би так тихо сидів, то вже якось би й було, а то — масш тобі — чіпаєсь мене „старого дипльомата" і сьміло здерае маску з мого лиця та показує народови хто в дійсности той Ферлей є. — Се вже поза границі всякої моральности. — Проклинають Вінніпеґські соціялісти тих які випустили на волю Мирослава Січиньского, бо з днем його волі соціялістам перестала дійна корова доїтись, бо. народ перестав слати їм дальші жертви і соціялісти як шарпнові з гнізда розлетілись. Проклинає і Ферлей той час коли я обняв редакцію „К. Ф." Бож звісно, усе так легко рівно й скоро до цілі (?) — йшло, аж тут тобі й маєш. Фармер списав Ферлейовщину та — пиками по врижах. От немилосердіє! Та правду сказати, хто би там хотів знаходитись в такою людиною наколиб вона не чіпала Фармера? Звісно „На плоне дерево кози скачуть," а Фармер преціль ще не з тих щоб дав собі в кашу наплювати, а ще от така людина як Ферлей. Та де!

Д. Ферлей, треба вам знати, есть і неаби яким пророком. Ах, Він зараз другій по Мазальфі... Не вірите? Ферлей пророкує, що наколи люди переконають ся куда тагне Ферлей, і як обридне голословність Ферлея то скажуть: „На село людей дурити... Чейже ми не діти і пізнали що Ферлей се вовк в овечій шкурі." Таке ворожить. І хто то може знати, може таке й станесь, а тоді Ферлей знова до Каліфорнії коруну закладати. Всілякно вона ще може статись з ним.

„Але до ножости справи" — торочить дальше Ферлей своє пророчество. І — міряє воду решетом... Бож щож пояснювати таку річ яка вже від давніших добре знана усему загалови. Що „К. Ф." українська часопись — се Ферлей признає. Та закидує, що видають її не Українці. Се то вже не до смаку Ферлеєви. Зн., Ферлей уживає за добре лиш те що виробляють Українці. У Ферлея стіл, крісло, кухня, вояка хатня посудина, як навіть наколюх, зброя і черевики на Ферлеєви — то все українське, українці — не які иньші люди — те все виробили для Ферлея. Не українського майстра річ у него не найдете. — Глупота! — Яка може бути різниця між столом який виробив Китаєць а Українець? Ніка, єли стіл на стілько добрий, що є для нас корисним. Таке й з часописею „К. Ф." „К. Ф." есть часописею українською, українські справи в ній обговорюєсь, пишесь в ній все те що виключно єсть в інтересі Українців в Канаді. „К. Ф." покористуєсь як робітник так і фармер і т. д. і т. д. отже що ту має спільного видавець часописі. — Напише хто по українськи про українську справу яку небудь книжку, ні видасть Німець або Чех. І чи така книжка буде вже не здала для Українця?

Преціль на видавця книжки мало хто й увагу звертає, кождий судить книжку по її змістови. Чи не так д. Ферлей.

Що „К.Ф." поперає ліберальну партію се вже така стара історія як сам Ферлей.

Ту партію поперає, бо се партія поперає усю вищу бідну класу людей, отже що тут дивноготакого. Дивне се, що „Український Голос" поперає консервативну партію, тай то руками, ногами і — бородою! Обплюве всяку правду, топить партію ліберальну, а щоби вічно мати Русинів на своїй службі старається обдурювати і забити переконання загалу та так своєю самостійностю завели народ в консервативну кошару.

Каже дальше Ферлей. „Хто читав „Канад. Фармер" той пригадує собі статю десь в перед 2. місяців, де „Канад. Фар." передруковуючи статю з якоїсь другої англ. часописи, диктує нам, що маєм стати Англійцями, зватись в тим, які нас сюда приймали і пр." Добре! Але чому д. Ферлей не був ласкав сказати й того, що в той час редактором „К. Ф." був д. Кудрик, бувший редактор „Українського Голосу" Він ще таку статю написав. А чому питай то його! І коли д. Кудрик таку статю чи написав чи й помістив то ганьба йому — не мені. Отже не кажіть д. Ферлей: „Чи так писалаб газета народна?" А. „чи так писав би щирий український патріот. яким був і є д Кудрик?" Не вже і Ви д. Ферлей за гроші чогось подібного не потрафилиб? Ей, чому б ні, Хибаж ми не знаєм Вашого патріотизму? Він у Вас на обидві, доллари знова васнал всього.

Та про се хибе більша часть наших читачів знає. Річ йде про що иньшого, а що вже нема на стілько місця щоб помістити усього в нашій часописи тепер то лишаю до другого слідуючого числа.

До побачення. О.

Руско-Американска лінія
Одинока без пересядки лінія між Росією і Канадою
Найлучші, найбільші і найскорші пароходи [illegible] між Росією а Канадою без пересідки.
З [illegible] [illegible] перевозу.
Ціни лідувні:
З ЛІБАВИ ДО ГАЛІФАКС.
3 класа — $50.00
2 класа — $62.50
1 класа — $75.00
Заграничний пашпорт 9 дол.
За [illegible] [illegible] до нашій [illegible] або до головного уряду компанії.
A. E. Johnson Co.
27 Broadway New York, N. Y.
[illegible] First Ave. S. Minneapolis, Minn.

110 ЛІТНА СТАРУШКА.

В Шалі, калішкої губернії, живе старушка Ґалєвска. Має она 110 літ. і ще зовсім здорова, читає що дня і радо розказує подї з пережитих часів. Ґалєвска мала 12 дітий, з яких найстарший син має 90 літ. Весь свій вік пережила старушка в домі, який належав до її родичів.

НОВІ КАРАБІНОВІ КУЛІ.

Французке міністерство війни випробовує тепер нові карабінові кулі. Про сі проби доносит французка печать ось які подробиці: Нова куля пробивав легко на віддаль 1230 метрів стелеві плити грубі на 1 цм., підчас коли уживана досі куля не могла пробити такої плити на віддаль 600 метрів. На пробу стріляно до льокомотиви. Нова куля пробила на переді льокомотиви сталеву плиту грубу на 11 цм. і поробила шкоду в нутрі вітла. Прорізавши она навіть сталеву, поволоку граната і викликала також его вибух.

Найстарше Бюро Адвокатсько Нотаріяльне в Вінніпеґу.

ВИРОБЛЯЄ повномочія, контракти, декларації, скрипти довжні, квіти інтабуляційні, екстабуляційні, стверджені підписом конзуля.
ПЕРЕВОДИТЬ процеси спадкові і всякі інші;
ПРОДАЄ шифкарти на найліпші корабельні лінії найтаньше і найбезпечнійше а їзда морем тревае тілько 5 днів.
ПРОДАЄ ґрунта в старім краю і стягає довги;
ПОСИЛАЄ гроші до всіх частий сьвіта найскорше і найбезпечнійше;
ПОЛАГОДЖУЄ справи військові, як увільнене від асентерунку, вирок і т. п.;
АСЕКУРУЄ від огню і на житє;
ПРОДАЄ і КУПУЄ реальности в місті і на провінциях
Управитель фірми М. В Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
[illegible] Main Street - Winnipeg, Man.

НАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ.
під управою пп. Арсенича-Божківського і Сп-ка

ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські [illegible]
РОБИМО повновласти, контракти [illegible] скрипти довжні, і [illegible]
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також [illegible] тут і в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінції.
ПРОДАЄМО Шифкарти на [illegible]
ВИСИЛАЄМО гроші [illegible]
ХТО ХОЧЕ продати свою фарму [illegible]
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.
АСЕКУРУЄМО від огню, [illegible] і на життя.
[illegible]
[illegible]
NARODNA KANCELARYA
Phone St. John 2300 - 845 Main St. - Winnipeg, Man.
[illegible]

Велика випродаж лотів
НА "C. P. R. TRANSCONA".

Нащо Вам ще казати, коли Ви самі знаєте і видите, як Ваші сусіди і знакомі зробили маєтки на „C. P. R. Transcona"

Нам ще зостало ся кілька лотів зараз коло шопів, то значить так близько, що як би ви купили бунок в будь котрого нашого лота, то досяг би Ґевиярдову.

Сі лоти, мусите знати, ще від компанії лишили ся, і продають ся з першої руки, то значить, за богато меньші ціни, чим ті, котрі вже продають ся з другої чи третої руки.

Сі лоти, можна набути маючи $25 (готівки), а решту грошей на лоскі виплати по $10 місячно.

Ми можемо міняти сі лоти, маючі „Чисті торрент тайтли", за гаусів в Вінніпеґу і за фарми.

[illegible]

КРАЙОВА КАНЦЕЛЯРІЯ
FENSON & SCHILLER публичний нотар
854 Main St. — Phone St. John 162. — Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатських, нотаріяльних, староєкраєвих і канадийських справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).

ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також валидитость через перерадних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, свідоцтв увільнення від справ, контролі і асентерунку.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на різні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.

[illegible]

Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 6-9 що вечера.

Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.

Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
— НОТАРІ. —
834 Main str. Winnipeg, Man.

pages
3-4
missing

OGILVIE'S
МУКИ.
Купіть її в вашого сторінка

Іван Дурак.

(Дальше).

VII

[illegible]

(Дальше буде).

Лист із Софії.

[illegible]

ROYAL CROWN SOAP
Напишіть по правильну ілюстровану картку премій.
The ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
Premium Department - 8 Winnipeg, Man.

ПОТРЕБА

[illegible]

Фармо! 12 найліпших силбів Фармо!
$75 ... $40
$2
Atlantic Talking Machine Co.

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „КАН ФАРМЕРА"

САСКАЧЕВАН.

Хвилева інформація для поселеньців.

КОНТРОЛЯ НАД БУРЯНОМ.

[illegible]

DEPARTMENT OF AGRICULTURE, REGINA.

КУТИК ДЛЯ ДІТЕЙ

Кламка.

Оповіданнє

(Дальше).

В лісі посутеніло. Настав вечір. Василько їхав лісом, коні глибоко порпали в снїг і ледве-ледве переступали з ноги на ногу. Василько незабаром помітив, що він їде не дорогою, а так лісом, навмання. Він став. „Треба конче знайти дорогу", — подумав Василько. „Вернусь назад до саней і звідти поїду навпростець дорогою". Він повернув коні і поїхав назад. Довго їхав Василько проти вітру та снїгу, а саней не було. „Я десь узяв дуже соб, а треба трохи цабе", — подумав він і повернув у ліворуч.

В лісі зовсім затемніло. На землі і в повітрі біліє снїг та манячать цупкі, замерзлі стовбури дерев, закурених снїгом.

Василько їхав, а саней не було. Коні, брьохаючись по заметах та по кучугурах, потомились і стали. Василько заблудивсь. Йому було холодно й страшно. Він заплакав. Навкруги вила хуртовина, бурхав холодний вітер та крутив снїгом, а Васильковї згадалась тепла, ясна батькова хата. Весело горить в хатї каганець. На столі стоїть кутя. Батько та дві сестрички сидять за столом, мати подає вечерю. Всї такі веселі, гомонять, радїють святечку. Хлопці та дївчата приносять вечерю, поздоровляють з празником, питають про Василька... А може не радїють, не щастя гостює в хатї. Може мати плачуть, що нема з ними Василька; може батько журяться та сумні-сумні сидять край столу і не їдять вечері. Ох коли б хоч виїхати з сього мертвого лісу, побачити дорогу, хату... Василько торкнув коней; коні знялися з місця і несміливо побрели по глибокому снїгу... Але що се? Василько виразно побачив свою хату. Йому видалось, що в маленьких віконцях блимнув вогонь. Василько зрадїв і повернув до хати. То був кущ обсипаний снїгом і здалека видавсь хатою. Василько й руки опустив. Що тут чинити? Він глянув навкруги: здорові дуби стояли в лісі мов страховища і звідусюди простягали до нього цупкі чорні гілки. Васильковї здалося, що то мерцї, закутані білим покривалом, простягають до його свої руки. Йому стало страшно. Враз — щось зірвало Васильковї шапку з голови, холодний снїг посипавсь йому на голову... То гілячка зачепила шапку, та збила її в снїг. Тільки Василько намірився злїзти з коня по шапку, як десь далеко почулось: а-у-у-у! і луною покотилося в лісї. А-у-у-у! відгукнулося з другого боку і довго не вгавало. Василько похолов з остраху. Волосся полізло догори, серце перестало стукати в грудях. Думка про вовків промайнула у його в голові. Він в поспіху цї затяв коней і вони понеслися між деревами.

Василько виїхав на узлісся. За лісом було поле. На полї край лісу, стояв хрест. Василько побачив хрест і зрадїв. „Аже я на дорозї... Се дорога до села, де живе мій дядько... не далеко до села"... Василько виїхав на дорогу... Але що се за вогники блимають під лісом?.. Що се чорне ворушиться на снїгу?. Враз коні махнулись і сїпнули в бік. „Вовки", подумав Василько. Він що сили затяв коні і вчепився за гриву... Переляканий, без шапки, засипаний снїгом, мчався Василько по дорозї назустріч холодному вітрові. За ним навздогінці; бігли два вовки, витягнувши сірі хребти. А хуртовина вила, крутила снїгом та замітала їх слїди.

III.

Виряджаючи Яким Василька, легенько зітхнув; він продав клячу за добрі гроші, а грошей було притьмом треба: треба було і чобіт жінці, треба було і на новий рік де що купити. Якимові трохи жаль стало Василька, що так любив тую клячу. Та що вдієш, коли біда: ні в віщо вдягнутися, нічого й кусати...

Олена поралась коло печі, запалюючись, щоб устигти на пору з вечерею.

Ніхто не постеріг, що на дворі їшов снїг.

А дївчатка, бавлячися під вікном, радісно скрикнули:

— Сніжок! сніжок! Пустіть нас, мамо, на двір!

Олена та Яким разом глянули в вікно.

— Ой, лишенько! Як той бідний Василько приб'ється додому в таку негоду!— скрикнула Олена.

Яким вийшов на двір. Небо заволоклося снїговими хмарами, рвачкий вітер забивав дух. Яким стрівожився. „Коли-б що яка біда не лучилась хлопцеві", подумав він.

— Ну, що?— спитала Олена, як він увійшов до хати.

— Завірюха... та може ущухне... повинен би Василько над'їхати.

А хуртовина не вщухла. Олена раз-у-раз заглядала в вікно, вибігала на двір і все зітхала та бідкалася.

Вже смеркалося, а Василька не було.

Олена плакала. І на що було посилати дитину проти ночі! Наче без тих трьох карбованців і не обійшлось би? Що з тих грошей, коли через їх можна позбутись найстаршої дитини? Олена мучилась і уявляла собі, як Василько збився з дороги, як напали на його вовки, як вони розривають по шматочку її любу дитину... Серце її обливалося кров'ю, сльози наливали очі. Яким мовчав, але тривожився не менш од Олени. Він що хвилини виходив на двір, вдивлявсь у темряву, прислухавсь як вие хуртовина, надармо сподіваючись побачити Василька, почути його голос...

Люде давно вже вечеряли, а в Якимовій хатї й забули, який сьогодні день. Дївчатка поснули, дожидаючи вечері; старі сумували, їжа не йшла їм на думку. Хлопець сусідин прийшов з вечерею. „Прислали вас на вечерю батько й мати, і я вас прошу. Будьте здорові з Святим вечером!", — проказав він давнішим голосом, подаючи мисчину з кутею. „А де ж Василько?" поспитав він перегодом. Олена заголосила. Господи! Всї люде радїють, весело як Бог приказав, зустрічають велике свято. Тільки її побила лиха година, відірвала від неї любе дити й кинула його в хуртовину на поталу вовкам-сіроманцям. Усю ніч сум літав по хатї, шарпав за серце бідних людей та не давав їм спати...

(Докінчене буде).

Найважнїйшою річию в сторі э услуга.

Коли візьмем декілька фактів під розвагу то єдиною найбільшою річию яку стор дає се — УСЛУГА.

Если услуга є належна, тоді вона передає костомерам одну велику річ — ЗАДОВОЛЕНЭ.

Добра услуга в сторі значить — прибуток задоволених костомерів.

Услуга і задоволене дають сторникови — щасте.

УСЛУГА ІТОНА — означає — ЗАДОВОЛЕНЭ.

Компанія Eaton-а є за тим, що в услугованю має бути вдоволене яко і две. Наше мотто є: „Жадний інтерес не є покінчений доколи костомер є задоволений".

Сим мотто ми послугуєм ся в кождім інтересі нашім сторі. Єсли костомер не є задоволений так то або обмінюєм товари, або звертаєм назад гроші. в Eaton зволене в такій спосіб є запевнене і гарантоване. Жадної абсолютно різики нема купуючи [illegible] А СИСТЕМОЮ СЛІДУЭ УСЛУГА.

[illegible]

THE T. EATON CO LIMITED. WINNIPEG CANADA

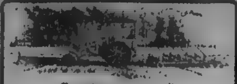

Три річи затямте собі.

ПЕРША — Належна сила для всякої роботи на фермі

в OilPull 30-60 к. с.

[illegible]

ДРУГА — [illegible] „Light pull" плуг [illegible]

„RUMELY ІНДЖАЙН ГЯНҐ ПЛУҐ"

ТРЕТА — [illegible]

[illegible]

RUMELY PRODUCTS CO.

Power - Farming Machinery

[illegible]

ПОТРІБНО АҐЕНТІВ.

Зайдіть до нас і переконайтесь в лиій спосіб ви могли б заробляти від $100 до $300 тижнево опродаючи наші найліпше уліпшені лоти в Транскона не перешкаджаючи вашій роботі.

По інформації вдайтесь до:

West Transcona Realty Co.

565 Main St. Winnipeg, Man.

Phone Main 1624.

(Наш офіс отворений вечером.) (25

ЛІКЕРИ

[illegible]

Carey & Co. Ltd.

707 Main St.

Phone Main 1165. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Виннипегу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас, Ви завсїгда будете певні заощадити що найменче 20%.

[illegible]

Не посилаємо С. О. D.

[illegible]

ПОТРІБНО руско-англ. учителя до школи Whitkow. Науку можна розпочати 15 Цьвітня і учити через чотири або пять місяців. Платня від $55 до $60 місячно. Учитель мусить мати другої класи цертифікат.

Аплікантки вислать письмо по англійски до:

John W. Skidmore, Sec-y Treas. Whitkow P. O. Sask. (26)

ДЕ Э ?

Іван Гнатюк пошукує в дуже важній справі Тодора Гнатюка який походить з села Раранча пов. Чернівці, Буковина. Він послїдного року перебував в Алберті. Хтоби о нім знав, або він сам хай напише до.

Iwan Hnatiuk

Nelson Ville P. O., Qubec.

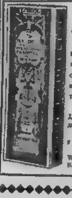

Можете уживати правдивий Pain-Expeller на внутрішні слабости також, а результат задоволяючий

[illegible]

F. Ad. Richter & Co

74—80 Washington St. New York, N. Y.

НЕМА БІЛЬШЕ ДИВА.

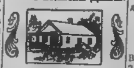

За 15 центів денно ви будете властителем сеї прекрасної „чикен" фарми, яка складає ся з 10,000 квадратних стіп.

Пишіть по циркулярі до:

FARMER DEPT.

[illegible] New York City.

Родимці!

Спроваджуйте своїх кревних до Канади.

Купіть у нас шіфкарту а ми їх спровадимо без жадної перешкоди.

Приходіть прямо до С. P. R-ового офісу до головних агентів:

ALEX CALDER & SON

663 Main St. ВИНИПЕҐ — Winnipeg.

С. P. R. ска компанія буде потребувати сего року до 40 тисяч робітників, отже кождий буде мати способність заробити гроші.

Котрих людий спроваджуємо так сейчас відсилаємо до доброї роботи на С. P. R.

Не відкладайте на пізнійше але спроваджуйте їх сейчас, доки еще тані шіфкарти на Cunard-ській лінії, а то:

З КРАКОВА ДО ВИННІПЕҐУ $63.50. З АНТВЕРПЕН ДО ВИННІПЕҐУ [illegible]

У нас робить Українець П. А. КАРАКОЦЮК

Всенародна Канцелярія

ПІД УПРАВОЮ ДИКИ, КІПІЛЯ І КОЧОРЕК.

ПРОДАЭМО шіфкарти на ріжні лінії кораблями до старого краю і з краю до Канади на найлїпших і найскорших кораблях.

ПЕРЕПРОВАДЖУЭМО всякі справи адвокатські у всїх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.

РОБИМО повновласти, контракти купна і продажи акта даровизни, справи довжні і инші документи, легалізовані через П. і К. конзулят.

СТЯГАЭМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.

ПРОДАЭМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінції.

ВИСИЛАЭМО гроші ві всї части світа, скоро і безпечно.

ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і цїну.

ПОЗИЧАЭМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.

АСЕКУРУЭМО від огню, випадків і на житє.

ЗА ВСІ справи перепроваджені в нашій канцелярії гарантуємо

У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіть і приходіть на адресу

WSENARODNA KANCELARYA

J. G. [illegible], НОТАР

Телефон: Garry 2288. 215 Logan Ave. Winnipeg, Man.

[illegible]

МАРКА "EMPIRE"

ПЛЯСТЕР НА СТІНИ

[illegible]

ДЕРЕВЛЯНІ ВОЛОКНА. — ЦЕМЕНТ НА СТІНИ

ПЛЯСТЕР ДО ВИКІНЧУВАННЯ.

MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG, MAN.

Специяльно на десять місяцїв.

Богато живучих по за Новим Йорком не можуть звідати нашого магазину.

Тикто дасмо можливість купити за $25.00 грамофон з 40 співами, що давніще коштував $55.00

[illegible]

Жадайте каталога [illegible]

GREATER NEW YORK PHON.CO

308-310 Grand St. [illegible] New York.

Продаємо також ріжного рода музичні інструменти.

Цїни фармерских продуктів.

ЦІНА ПШЕНИЦІ В ВИННІПЕГУ.

Нр. 1 нордерн	97	ц.
Нр. 2 „	94½	ц.
Нр. 3 „	89½	ц
Нр. 4 „	84½	ц.
Нр. 5 „	74	ц.
Нр. 6 „	71	ц.
Фід	59	ц.
Нр. 1 червона озима	98	ц.
Нр. 2 „ „	95½	ц.
Нр. 3 „ „	90½	ц.
Нр. 4 „ „	84½	ц.

Овес:

Нр. 2	34½	ц.
Нр. 3	32½	ц
Фід	30	ц.

Ячмінь:

Нр. 3	48½	ц.
Нр. 4	46½	ц.

Лен.

Нр. 1 N. W.	$1.13½
Нр. 2 C. W.	1.10½
Нр. 3 C. W.	1.01½

Ціна рогової худоби:

Вибрані на зарізбачки від $7.50 до $7.55 живої ваги, сто фунтів.

Добрі корови і ялівки від $6.25 до $6.50.

Звичайні корови від $3.00 до $3.60.

Найлїпші бики $4.75—5.00

Звич. середні бики $4.00.

Вівцї:

Вибрані	$7.00
Звичайні	$5.00— 6.00

Телята:

Вибрані телята	$7.00—$7.50
Доброї ваги	5.00— 6.00

Вепрові:

Вибрані	$9.00
Звичайні, пасені,	8.00
Худі	6.00

Мука:

Роял, Гавсгольд, мішок $2.70

Маппт роял	2.60
Ґлєнора	2.45
Ґроґом	2.45
Сенгелія	2.35
Манітоба	2.15
XXXX (фор екс)	1.60
Імперіял	1.45

Масло

з сметани, що до якости, від 16 до 30 ц. фунт.

Яйця:

Свіжі — тузін ..... 30 ц.

Смалець (товщ.)

Фунт	13½ ц.
Путелька, 3 фунти	45 ц.

Цукор (білий)

100 фунтів (мішок)	$4.65 ц.
100 „ жовтий	4.45 ц.

Бараболі:

1 бушель	30 до 33 ц.
В карі	32 ц.

Сїно:

Нр. 1 (дике) сїно	$16.00
Нр. 2 „ „	15.00
Нр. 3 „ „	13.00

#25
pages
1-2
missing

50,000
KSIĄŻEK
Absolutnie
Darmo.

Досвід.

Пересторога для Русинів в Дофинськім окрузі.

OGILVIE'S
МУКИ.

B. Sulkowski & Co.

MAX MAINS

Руска Лазня

LIMO DRUG CO.

РУСКО-НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-a в Виннипегу.
Спеціяльне лічене полових хороб (сифіліс, триппер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лічено і новійше лічене сифіліса „606" проф. Ерліха.
Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс: 433 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Має офіси в міх головних містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТИШ КОЛЮМБІЇ.
Авторизований капітал . . . 10,000,000.00
Резервовий фонд 7,000,000.00
Капітал вплачений 6,798,169.00
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєсь ся від $1.00 і більше і доралоується процент від дня вкладки. Видаєсь ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ: Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВИННІПЕЖСКА ФІЛІЯ: N. G. LESLIE, Manager.
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ: Corner Portage Ave. and Colony St.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руский лікар зі старого Краю. Одинокий руский лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
Мешкає і ординує в власнім шпиталі 415 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 — WINNIPEG MAN

EDDY'S НАЙНОВІЙШІ СІРНИКИ
БЕЗПЕЧНІ — ТИХІ — БЕЗ ЖАДНОЇ ТРУТКИ
„SES - QUI"
Лише одинока сірникова фабрика в Канаді. [illegible]
Попросіть свого сторника.

— НЕБУВАЛА НАГОДА —
[illegible]

ВАЖНЕ! [illegible]
INTERNATIONAL WHOLESALE WATCH CO. Dep 2.
Box 2863. Winnipeg, Man.

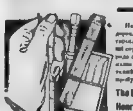
Нашим приятелям є все доставляти дерев'яний і різний будівельний матеріял [illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Тел. Main 2510

50c. ТИЖНЕВО.
Продаємо Виктор Говорячі Машини і Колюмбія Фонографи для всіх частей Сьвіта. Канади по 50 центів за тиждень, або $2 на місяць. [illegible]
Пишіть за нашим Каталогом Машин і Рекордів — по вашому ДАРОМ.

SAUL BIRNS 117 Second Ave., Dept. 23 New York, N.Y.

'КАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ
'У ЗА „КАН. ФАРМЕРА"

Всячина.

ЦІКАВИЙ ДОКУМЕНТ

В 1488 р. французкий король Карло VIII. видав розпорядок, по якому, жиди мешкаючі в Провансалі, мали приняти християньство, або покинути Францію. В сих тяжких обставинах жиди міста Арль звернули ся до своїх царгородских одновірців з письмом, датованим в 13. січня 1489. р. просячи їх поради. В січни того самого року надійшла відповідь від царгородских жидів такого змісту: „Любі брати по Мойсею, ми одержали ваше письмо, яке звіщає про всепізше нещастє. Ми глубоко огірчені тою вісткою. Думка великих сатрапів (гайних володарів) і рабінів така: Ви кажете, що французкий король приневолює вас приняти християньство. Покоріть ся і прийміть християньство, бо нема иншого виходу, але закон Мойсея збережіть у вашім серцю. Ви кажете, що у вас хотять відняти вашу власність. Зробіть ваших дітий купцями, щоби они постепенно відбирали у християн майно. Ви кажете, що они вруйнують ваші синагоги. Зробіть ваших дітий священиками, щоби они вруйнували християньску Церков. Ви кажете що вам роблять богато инших неприємностий. Зробіть ваші діти адвокатами і нотарами, нехай они все беруть участь в державних справах, щоби поневоливши гоїв, ви могли запанувати над сьвітом і пімстити ся за себе. Не уходіть ся від тих приказів, які ми вам даємо, а ви в практиці побачите, що місто того пониженя, в якім ви тепер находите ся, осягнете вершини власти. Підписано: князь царгородских жидів 21. січня 1489 року

ІСЛЯМ І ХРИСТИЯНЬСТВО В АЗІЙСКІЙ ТУРЕЧЧИНІ

В европейских оселях Туреччини живили ся віряни християньскої віри всі балканьск народи в вінком денного числе богатих родів і значної більшости Альбанців. Завсіди иначше представляє ся віроісповідне справе в малоазийских посілостях Туреччини. З турецких підданих, які замешкують Малу Азию, визнає іслям 13 міл. се є 72 процент, а в них 43 прц. є родовиті Турки, а прочу часть становлять Курди, Араби, Сирійці і Туркомани. Мимо сего, що від полудня запускають ся Греки в глубину Малої Азії, переважає магометаньске населене тамошних санджаків навіть 90 прц. Найменше магометанців, бо лише 8 прц., має вілает островів Білого (Егейского) моря. За се вілаєти в нутрі Малої Азії, як Кастамуні, Конія і Ангора, є майже зовсім магометаньскі. Чим дальше до сходу малїє процент магометанців, бо тамошні сторони замешкують Вірмени, а кі ісповідують християньску віру. Але і там творять магометанці більшість. При міром в вілаєті Шівас є їх 78 прц., Ерзері 77, Мамурет-ель-Азіс 88, Діарбекр, Бітліс 64 і в Ван 56 прц. Також і поза Малою Азиєю творять магометанці в многих околицях більшість. Єрусалимский повіт має, і части магометаньского населеня в арабскі оселі мають мешканців лише магометанців. Мешканці побережа Малої Азії, які ісповідують греко-схизматицку релігію, признають власть антіохійского патріярха, який мешкає в Дамаску, і патріярха в Єрусалимі. Творять они в поодиноких повітах найбільше по 17 прц. Загальне число православних Греків, які мешкають в азийскій Туреччині, виносить 1,600 000 осіб.

Число грегорианьских Вірмен (православних), які мешкають в азийскій Туреччині, виносить понад мілїон. Їх церква, якої головою є католікос, стала незалежною від грецкої церкви ще в IV. в. і має свого патріярха в Царгороді. Дуже много потерпіли Вірмени підчас різні в 1896 і 1910 р. Перед 18 роками вирізало сфанатизоване турецке населенє безоглядну на вік і пол 70 000 Вірмен, перед трома роками в самім лише вілаєті Адана 30.000. Найгустїйше замешкують Вірмени землї на захід, північ і схід від озера Ван.

Вірмени-уніяти мають свого патріярха від 1742 р., який мешкає від 1867 р. в Царгороді. Єму підлягають архієпископства Мардін, Алепо і Шівас і єпископства: Бруса, Арбора, Кайсери, Адана, Мараш, Малатия, Харпут, Діарбекр, Муш, Ерзерум і Трепізонд. Вірмени уніяти мають два закони Уніторія і Мехітаристів. В Сирії і єгипті є уніяцкий грецко-мельхітскій патріярх антіохійський, який урядує в Дамаску. Майже все его духовеньство складає ся з Василиян.

Якобіти получили ся з Римом в 1546 р. Мають они патріярха в Мердіні. Для Халдейців-уніятів уфундував Св. Отець Іноцентий X окремий патріярхат, якого осідком є Багдад. Маронїти підлягають свому патріярхові в Антиохії. Число їх виносить 280 000 Латиньскому патріярхові в Царгороді підлягають католики з вілаєтів: Ходовендігяр, Ангора, Кастамуні, Шівас і Трепізонда. Тут є від 1898 р. апостольска префектура. В Смирні є окреме архієпископство латиньского обряда. До него належить також єпископство Кандія на острові Креті.

Місийні праці сповняють в Малій Азії Асумпціоністи, Домінікани, Францішкани, Капуцини, Лазаристи (місіонарі), Мехітаристи і Трапісти. В Сирії кроме вичислених працюють ще Кармеліти босі, Салезияни і Білі Отці. В Арменії і Месопотамії: єзуїти, Капуцини, Кармеліти і Мехітаристи.

Всіх католиків є в азийскій Туреччині коло 600.000. Більшість їх має свої оселі в Сирії, а тільно в вілаетах Алепо і Бейруті і на Ливані, в Єрусалимі і его околиці.

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, з бороди і дебе не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтовими марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як его уживати.
Адрес: Dr. SELLINS,
36 Delancy St. New York, N. Y.
Потрібні агенти.

ВИГРАВ 200 000 ФРАНКІВ ПО СМЕРТИ

Недавно сьвічная ся став на одної з більших льотерій Белгії, якої головна виграна виносила 200 000 франків. Особи, що завели ся устроєнєм сеї льотерії, були дуже здивовані, коли по оголошеню вислїду не зголошував ся ніхто по таку велику виграну. Управа льотерії повідомила про се поліцію, яка вияснила дуже скоро сю цікаву і трагічну подію. Справа представляє ся так: Кілька днів перед тим помер нагло в Брусели на удар серця один робітник. А що се було на Великдень, поховали його в сьвяточній одежи, яку він мав на собі. Коли часописи оголосили про невибрану виграну, товариші покійного пригадали собі, що небіщик згадував їм про „лос", куплений в самім дни смерти. Робітники постарали ся, що їм позволено вийняти тіло покійного з землї і в його кишени найдено щасливий білєт. Управа льотерії заплатила сейчас рідні щасливого покійника 200,000 франків.

ПОТРІБНО АҐЕНТІВ.
Зайдіть до нас і переконайтесь в якій спосіб ви могли заробляти від $100 до $200 тижнево спродаючи наші найліпше уміщені лоти в Транскона не перериваючи вашій роботі.
По інформації вдайтесь до
West Transcona Realty Co.
565 Main St. Winnipeg. Man
Phone Main 1624.
(Наш офіс отворений вечером.) (25

ПОТРЕБА
Руско-Англійского учителя, що має другої або третої класи цертифікат, до школи Maryville S. D. No. 2790, в Саск. Науку можна розпочати від 1 June-a і продовжати до Dec або й далї. Платня $60 00 місячно Зголошувати ся до:
Wm. Panchishin
Sec. Treas. S. D. No 2790
Edenbridge, P. O. Sask. (25)

НЕМА БІЛЬШЕ ДИВА.

За 15 центів денно ви будете властителем сеї прекрасної „чікен" фарми, яка складає ся з 10,000 квадратних стіп.
Пишіть по циркулярі до:
FARMER DEPT.
38 Church St., Room 114 New York City.

ДАРОМ!!! — ◆ — ДАРОМ!!!

Сей подвійний рекорд, і один [illegible]
HOFFMAN BROS
77 Second Ave Dep A. New York City

Газету всегда треба платити наперед.

ЦИКОРІЯ

[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
Philadelphia, U.S.A.

Даром. НА СЕЙ МІСЯЦЬ Даром.

БУБЕН БУБЕН
При замовленю нового грамофона додаємо сей БУБЕН за дармо.
Грамофон з Годинником за одні гроші.
Ходить, якої ще небуло.

Ходить, якої ще небуло.
Сей грамофон є так вироблений, що можно уживати і за грамофон і за годинник. Грамофон є найлутшої конструкції і грає без шуму і голосно. Годинник є гарно викінчений і має швайцарский верх, (машиновий приклад). Ціна є $50.00.
ПРОДАЄМО ЗА ПОЛОВИНУ ЦІНИ
Теп ($5.00 а $20.00 заплатите тоді як отримаєте сей красний грамофон.
Уважайте ціни: Грамофон вартості $50. за $25.
Дотого додаємо ДАРОМ сих 16 плит: сьпіви, танці, сьміх і 1000 голос.
Найновійші рекорди котрі поручаємо.
СЬПІВИ.
Ще не вмерла Україна
Ой не ходи Грицю та на вечерниці.
Гей на горі там женці,
Надійшли Гуси.
Коваи коня напове.
І шумить і гудить.
Ковачеську куди йдеш.
Закрила я.
ТАНЦІ
Руський козак.
Вальс.
Рах чах чах
Коломийка.
Вивари Військ.
Військова Кавалерія.
Гупфайта Кларнет.
На що мене зачіпаєш.
Монольоги до сьміху:
Дід рудий баба руда...
Ганьдзя любка.
Подорож Івана до Америки.
Вражіння Ромбуша в Америці.
Мадам француженка.
Данський барбер.
Хоча панної у мамі (хор).
Ми в дус підем на[illegible] (хор).
Коли Вам сподобають ся наші рекорди, то виберіть собі з нашого катальоґа.
Замовляйте ще нині, бо се з спеціальних рекордів.
[illegible]
Evesham, March 17-th 1913.
Поважаний Пане!
Грамофон і рекорди від Вас отримав котрі мені дуже сподобались бо грають виразно і без жадного шуму, ліпше від всіх моїх англійских і французьких рекордів.
З поважанєм JOHN RADESH
ЗА ВСІ НАШІ ТОВАРИ ҐАРАНТУЄМО.
Пишіть днесь по катальоги книжок, музичних інструментів і стереоскопів.
Ruska Knyharnia
850 Main St. - Winnipeg, Man.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI. Виннипег, Ман., Середа 25 го Червня, 1913 — Winnipeg, Man., Wednesday, 25 June, 1913. Число 26.

Новинки.

СЕРБІЯ ПІДДАЛАСЬ.

З Софії доносять, що Сербія піддалась бажаням Росії і другим Европейским державам на підставі ante-bellum угоді. Ся вість не є ще потверджено в Білграду та можна сподіватись що так воно в дійсности і є як доносять.

* * *

ДРУГЕ САМОВБІЙСТВО ШПІОНА В АВСТРІЇ.

По самовбійстві Редля, полковника, який був шпіоном Російским через пять літ — поповнив самовбійство і другий полковник Лябель який працював в уряді міністерства війни через 35 літ.

Твердять, що він був спільником Редля.

Редль зрадив Росії не лише мобілізаційний план, який находить ся в строгою обережностю в канцелярії в генеральнім штабі у Відни і по корпусових командах по провінції, але також потрібні інструкції що до виконання різних розпоряджень. Тому в найблизшім часі мусять ся в тім згляді поробити основні переміни, мусить ся повідкликати чимало розпоряджень змінити цілу концентраційну систем), а ... виступають також зміни на найвисших військових становищах.

Редль, який в своїй карієрі випередив сотки своїх товаришів, мав велику вигоду і довірє у військових кругах. Йому поручувано найважнійші і найтруднійші справи, в яких виказував ся він завсігди з великим успіхом. І так підчас анексії Боснії і Герцеговини післано його в спеціальній місії до Берліна. В сій місії віддав він великі услуги і Австрії і Німеччині, за що цісар Вільгельм II приняв його на спеціальній авдиенції і подякував за услуги та надав зелізний ордер II класи. На Редля не могло впасти підозріне тому, що він вже яко шеф контрашпіонського евіденційного бюра мусів стикати ся з різними підозрілими індивідами. Редль виступав підчас ріжних шпіонських процесів, як таким процесу о державну зраду яко військовий знаток і деклярував поданим знаменим правно орієнтованим та знавцем в сих справах. Своїми виводами торощив крутійські вигадки підсудних. А однак сей військовий знавець ворожих затій, був рівночасно найбільшим ворогом своєї держави. Така вправна шпіонажа Росії є ознакою не чого іншого як лише добре приготовано Росії до війни з Австрією, та, щоб без великих трудів забрати до себе Галичину.

* * *

СМЕРТЬ ВІД МОСКІТА.

В Калгари 23 червня помер Алфред Еванс, вигл., від укушеня москіта перед кількома днями. Москіто укусив на чолі межи очима, за два дні у тім місце набігла гуля, його взято до шпиталю де в страшних муках помер.

* * *

ДОВГИ АВСТРІЇ.

Найблизша сесія державної ради мала би одну дуже важну справу до полагоди, а іменно справу фінансів як поодиноких країв так і всеї держави загалом. З огляду на се годить ся близше познакомити ся зі скарбовими відносинами Австрії. Після урядового звіту з місяця червня 1912 р виносив загальний довг державний в тім часі $1,033,557,126 (тисячу трийцять три мілїони 557 тисяч і 126 долярів), а Передлитавщини $1,440,-858,334, (тисячу чотириста сорок мілїонів 858 тисяч і 334 долярів). Разом отже виносили державні довги Австрії $2,474,425,460 Самих процентів від сего довгу Австрія платить річно $96,-104,804 (96 мілїонів, 104 тисячі і 804 долярів). Розуміє ся, що від червця 1912 до нині довги ті значно збільшились, а в злуці з тим і проценти, тим більше, що Австрія була змушена в сім році з немилосердне політичне непорозуміне яке потягло за собою більше як 60 мілїонів гроша.

НОВА ЧАСОПИСЬ

Наша редакція отримала дві числі (4 і 5) нової часописи „Гірник" яка виходить в Злуч. Держ., в стейті Scranton, Pa. Часопись ся читаємо є „тижневий журнал посьвячений інтересам Руского населеня в Злуч. Державах." Обем 6 сторін друку, формат трохи більший від „К. Ф." Зміст є досить цікавий новини зі сьвіта, новини з Злуч. Держ., статі, поезія, сьмішки. Не без того щоб не було і оголошень які заберають собою чимало місця, та се вже таке без якого жадна американьска часопись не обійдесь Інтересовані можуть писати по оказове число адресуючи.

Hirnyk 218 Lacka Ave.
Scranton, Pa. U. S. A.

* * *

ЖЕНЬЩИНА АДВОКАТОМ.

Хотай місто Regina є вільне від суфражисток все також воно може повеличатись здобутком можливим жіноским адвокатом, можливим тому позаяк молода женьщина Панна Бурґес є тепер лише студентською права. Се перша женьщина в Саскачевані яка має нагоду студіювати права і — бути адвокатом

* * *

ШНУРКИ ДО ВЯЗАНЯ СНОПІВ ПОДОРОЖІЛИ.

о 28 до 30 процент [illegible] літа. Причина дорожнечі та, що ціна на сирій матеріял (з якого виробляють шнурки) значно піднесла ся.

"Шнурок. — Sisal тепер стоїть 9½ ц. за фунт, Manilla 12 ц. фунт.

* * *

НАЙДОВШИЙ В КАНАДІ ТУНЕЛЬ

буде побудований в Selkirk горах і буде мірити пять миль. Сей тунель скоротить зелізну дорогу о 41 миль, а не меньше знедвинить і елевацію (висоту) на котру дотепер мусіли поїзди виїздити — о 540 фітів.

Робота почнесь сейчас. Тунель буде освічений електрикою.

ПОХІД ДУХОБОРІВ

З Вериґин доносять що там вісім мущин і сім жінок спалили своє одіне як також усе те, що посідали при собі — і голі вирушили в похід шукати Христа. Поліція арештувала їх сейчас і засуджено на пів року криміналу.

* * *

ЧИСЛЕНА РОДИНА

Томас Алісон, в повіті Найтон в Арканзас, може похвалитись справді великим родом, якого можуть йому позавидувати усі батьки та діди. Він числить тепер 93 роки, був женатий три рази та має загалом 262 потомків. Має досі 50 дітий, 125 внуків, 60 правнуків і 27 пра правнуків. Його найстарша дитина числить 65 літ, а наймолодше 11. Усі сусіди поважають дуже пра прадіда та удаляють йому в річницю його уродин гостину, яка часто триває кілька днів, а на яку запрошують усіх дітий, внуків, правнуків та праправнуків.

* * *

1000 МИЛЬ ВОЗДУХОМ.

1000 миль дороги із Парижа до Петербурга перелітав аеропляном французкий авіятор Марсель Бусплеков до Моліне. Подорож сю почав нині рано о вісім до дванайцятої. Послідних 300 миль дороги відбув в протягу пів чверта години і то ідучи напротив сильного вітру.

Нині буде перелітав авіятор до Парижа через Гель сінгфорс, Штокгольм і Копенгагу.

* * *

ДОВГИ ЧОТИРОХ НАЙМОГУТНІЙШИХ ДЕРЖАВ.

Довг Франції

Франція має найбільший в сьвіті народний довг. Сума довгу виносить $6,280,-791,000 (6 білїонів, 280 мілїонів і 791 тисяч долярів.)

Довг Росії — є малощо меньший. Її довг виносить $4,650,607,000. (4 білїони, 650 мілїонів і 607 тисяч долярів.)

За Росією слідує Англія. Її довг виносить $3,567,498,000 (3 білїони, 567 мілїонів і 498 тисяч долярів)

Довг Німеччини є найменьшим, бо виносить лише $1,224,808,000, (1 білїон, 224 мілїони і 808 тисяч долярів)

* * *

ВАРТІСТЬ ВІННІПЕҐУ.

Загальна вартість міста Вінніпеґу, столиця Манітоби, виносить на сей рік 250 мілїонів, 419 тисяч і 520 долярів. З того вартість землі є: $187,351,170, а вартість будинків (дві третіх частей грошевої вартости) виносить $72,068,350. Минувшого року загальна вартість сего міста була $214,360,-440, отже сего року його вартість піднеслась о 45 мілїонів долярів.

Населене Вінніпеґу — після статистичні рекорди з Ci... за с. р. показують ся 184,730 душ. Минувшого року було 166,553 За один отже населене збільшилось 18,-177 душ.

Вільні від податку реальности оцінені на $299,698,-958.

Дітий в шкільнім віці є 32 068. З того після вардів то число припадає як слідує.

1 вард	3,580
2 "	3 574
3 "	4,850
4 "	5,764
5 "	6 923
6 "	3,292
7 "	2,085

Замітне є те, що в 5 варді де замешкують Русини, Жиди і иньші Европейскі народности — число дітий є найбільше.

* * *

ІДУН ПРОГРАВ ЗАКЛАД

Славний з Housatonic, Mass. ідун, Лев Morris, стратив оноді безповоротно свою славу і програв заклад Іменно він заложив ся був, що за одним махом зїсть 25 сварених яєць. Та вже при сімнайцятім напали його такі жолудкові корчі, що він безпритомний впав на землю. Цілу годину стратив лікар, заки привернув його до притомности. А Моррiс має славу невідмінного їдуна. Найславнійшим його дотеперішним подвигом було, що він зїв за одним махом 30 сварених яєць а по них вкусив 54 молочними кукурудз. Та видно, що щось з його внутрішної машинерії попсувало ся, коли він сим разом ледви при сімнайцятім яйци так поважно захорів.

* * *

В EMPRESS ТЕАТРІ

слідуючого тиждня буде виставлятись дуже гарну штуку „La Somnambule" в якій грають ролю найліпші актори, актори яких високо цінять в найбільших театрах. „La Somnambule" є подражнюючою драмою яка майже підходить до трагедії і виставляєсь пантомімі образи фази Парижского життя.

Друга дуже розсьмішаюча комедія єсть: „Їхне Дівчина." Є се оригінал і новелізована цікавости сьміху.

„Laugh Smiths" рівнож дуже цікава Актори розсьмішують кождого, хочби був найсумнійший.

* * *

ШПІГУН ПЕРЕД СУДОМ

Перед карним трибуналом у Львові станув в суботу Станислав Яцевич, російский емеритований підполковник, обжалований о шпигуньство. Справа представляє ся так: В половині минувшого року довідала ся австрийскі власти, що російский генеральний штаб у Варшаві від якогось часу одержує фахові вістки що до військових урядженъ в Австрії. Львівска поліція висліділа, що тим інформатором є Станислав Яцевич, бувший російский підполковник, інжінер і інструктор для військових фахових шкіл. Яцевич, арештований, признав ся, що є російским шпигуном і що від [illegible] червня 1912 р. перебуває у Львові. Приїхав до Галичини [illegible] доручене генерального штабу у Варшаві в цілях [illegible] і удїлення вісток що до орга[illegible] нізації руху військ [illegible] що до [illegible] політичного руху в Галичині [illegible] яка також опера[illegible]ти кріпость в Перемишлі, плани доріг і мостів. Яцевич, перебуваючи у Львові, вислав до Варшави вісті і інформації про організації і розмішеня війска, військових бараків і магазинів, плани мостів над Дунайцем коло Тарнова і над Вислоком коло Ряшева з точним поданєм місця, в котрім в данім хвилі належало би сі мости висадити у воздух і кілько на се треба би набухового матеріялу Крім сего подав точні інформації про настрій населеня у Львові, про стрілецькі дружини, скавтів і т. д. По відчитаню акту обжалованя на внесене прокуратора заряджено таємну розправу До розправи не покликано сьвідків, відчитано лише зізнаня кількох сьвідків і поконфіскованих у його листи По переведеню розправи трибунал признав Яцевича винним закиненого єму злочину і засудив його на чотири і пів року вязниці, заострeної постом, по відсидженю кари ма бути видалений з границь австрийскої держави Яцевич вголосив відклик що до високого виміру кари.

* * *

ЖИДИ В ГАЛИЧИНІ.

На Галичину припадає 871 895 синів з племени Ізраїля, з того мешкає у східній Галичині 658,722, в західній Галичині 213 173 Звісно що жиди мешкають в більшій масі по містах і місточках східної Галичини є так богато жидів, що на 100 мешканців місточок припадає аж 42 жидів Пять повітів у східній Галичині виказує число жидів понад 20 тисяч. Перше місце займає повіт станіславівский, який числить 29.586, третє коломийский 23.880, дальше брідский 22 696 і вкінци перемиский 22 543 Від 20 до 30 тисяч жидів числять сї повіти східної Галичини тернопільский 19 724, бучацкий 17.481, равский 16,888, сокальский 16.304, ярославський 14 962, камянецкий 14.670, львівский 14,047.

Найбільший приріст жидівської людности виказує турчаньский повіт, бо аж 49·7%, а найбільший убуток в Борщеві, бо 10·9%.

Жидівську навалу Поляки респектують в завзятій борбі з руским народом.

* * *

ПІМСТА МОНАХИНІ

Майнер Патрік Кінг який в тутешнім дистріктовий суд жалобу о $ 25,000 актуального і $ 25,000 карного відшкодованя за калїцтво, яке він каже, спричинила монахиня, сестра Андмелїне в пімсти, що він свого часу погордив її любовю.

Кінг каже що будучи в 1902. р хорий в шпиталі св. Миколая в Кріпл Крік, впав в око молодій сестрі Андмеліне і вона запропонувала йому втікати з нею з Кріпл Крік і десь но оженити ся. Він одначе відмовив ся від її любови. За те монахиня в пімсти розпустила про него різні історії, про які навіть соромно говорити. Та він уникав її до якогось часу. Але недавно поклікано його в майні. Тоді, каже Кінг, відїслано його до дра. Герфорда Сего попросив Кінг, аби під жадним услівєм не відсилав його до шпиталю св. Миколая, бо сестра Андмеліне буде на нім мстити ся В присутности Кінга др. Герфорд зателефонував до шпиталю, чи там знають такого чоловіка, що називає ся Кінг. Сестра Андмеліне сама відтелефонувала, що так. Відтак др. Герфорд дав Кінгови етеру в який Кінг пробудив ся, побачив, що має зломану руку, хоть перед заштеном етеру вона була в него здорова. Сю руку, каже Кінг, зломив др. Герфорд умисно так, щоб він остав калікою на ціле житє.

Кінг твердить, що се монахиня так на нім пімстила ся за те, що він колись погордив її любовю.

Тепер сестра Андмеліне втікла кудись з Кріпл Крік.

ТИФ НА РОСИЙСКІМ ПОДІЛЮ.

Заграничні письма приносять грізні вістки з російского Поділя Сотки сіл і місточок обняла пошесть тифу плямистого і черевного. Тижнево нападає на сю недугу 500 до 600 осіб і під тим оглядом перевисшає пошесть холери, яка свого часу навістила сі повіти.

H. W. Clark, L.L.B.
Barrister, Solicitor, Notary Etc.
Адвокат [illegible]
Офіс 372 Main St.
Winnipeg, Man.
Phone St. John 671

ДО КАНАДИ!
КРАЯНИ:
Всі люди, котрі хочуть посилати гроші до краю нехай удають ся до нас, ми посилаємо гроші так що там в краю рівні дістають.
Почта і виміна на кождім долару виносить лише 2 ц. Люди, котрі не мешкають в Вінніпеґу можуть до нас присилати гроші а ми вишлемо до краю і їм зараз вишлемо рецепіс.
Рівнож єсли маєте чеки то до нас пришліть, а приймемо їх як гроші.
Ми спроваджуємо людей з краю скоро і так, що не мають жадного клопоту в дорозі Також продаємо шифкарти до краю на всі найлїпші шифи і міняєм тутешні гроші на краєві
Продаємо почтові значки краєві і Канадийскі.
Наш офіс отворений від 8 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 8 рано до 9 веч.
ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
К. ҐЕНИК, завідатель заграничного відділу. — 667 Main St. Winnipeg, Can

Потрібно агентів ПРОДАВАТИ ЛОТИ
які находять ся в найлїпшім положеню в місті
TRANSCONA, MAN.
Спродавати сі лоти не буде справляти трудностів хочби не посідав найменьшого досьвіду в спродажі яких небудь власностий. Що більше ми запевняєм, що спродавши лот Ви дістанете доброго товариша, а се тому, що на лоті, в цім місті, купивший заробить несподівано великі гроші.
Даєм нагоду заробити енергічним людям добрі гроші. Зайдіть отже, або напишіть нині щоб дістали [illegible] потрібні інформації.
E. H. BAT
REAL ESTATE & INVESTMENT BROK
REGENT AVE. TRANS
P. O. Box K. - Phone St. John 84

„Канадийский Фармер"
Редактор: О. Г. Ганкевич
[illegible]
До Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Stn. B Winnipeg.
The Canadian Farmer
[illegible]
Published every Wednesday [illegible]
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Замітки.

На іншому місци перечитаєте допись з Пайн Ривер. Корреспондент подає вірний образок усеї події яка зайшла в тій місцевости..

Є се вірний образок де видно деспотизм кількох одиниць, англіків, до того завзятих консерватів. Є се факт живий, що консерватині кайзери вічно не ріжнять ся від кайзерів першої лішшої деспотичної держави в Европі. І певна річ, що коли тутешні консерватисти мали ту саму волю і силу що в Росиї прим., — ми Русини—Українці не могли-б ані думати про поліпшення свого стану на полі просвітнім і економічним. Нас вони прямо силою буки та револьвера змусили-б піддатись їм з тілом і душею, вони готові катувати кождого свідомого Українця коли той старає ся освідомляти національно свого меньшого брата..

Так, се овоч Борденового та Роблінового авторітету і овоч який мусїли куштувати фармері на Пайн Ривер. Цїкаво, що на се „Укр. Голос" скаже. Він то дуже та [illegible] інтересуєсь і на [illegible] в англ. [illegible] — [illegible] буде. Яко [illegible] [illegible] — [illegible] інтересуються не словами одиниць а діл. партії але і ділами одиниць консервативної партії також."

* * *

Про конвенцію „русько-англ. учителів богато і задалегідь розголошено в канадійских часописях. Но де властиво конвенция відбудесь — тоді тепер сказати. Зарид О. У. У протоколує, що конвенция відбудесь на розі Мекґреґор і Буррове улиць в салі публичної школи „Стратгона", а Павло Гладчук, [illegible] організатор (?) [illegible] „Накликайте по учителі — конвенция відбуде ся в салі шкільній, улиц, що стоїть при церкві св. Володимира і Ольги на розі Мекґреґор і Ст. Джанс."

Чтасм не [illegible] на самих себе: Чому Павло мав свого носа там де його зовсім не просять? Яку тут він має рацію визначувати місце конвенції в той сам час коли самий зарид О. У. У робить се? Кого тамтоґрішна кон [illegible] уповажнила назначити місце конвенції Зарид О. У. У., чи Павла? Дальше чи не є се пляни Павла робити конвенцію „еще-раз" заздалегідь? Або, так само, чи не є се однакою що Павло „має всіх учителів під обцасом"? ..

Тов. учителі! У Вас вибі[р] може на стільки найдесь щоб не позволити Павлови водитись за ніс. Слаб давлесь — Вас тоді не то за учителів, людей, але і за дітей не можна числити .

Голос з Алберти!

ЯК СЕ РОЗУМІТИ?

Сими часами Укр. Голос засліб на якийсь велике[ости] і розписавсь за „честию" П. Рудика. Кричить, сварить, мало не лукне, на всіх і вся, чому всі так як він не думають і не кричать про „нелегальний" вибір на посла п. Андрея Шандро. Но як се розуміти? Вже еще не так дуже й давно як той самий Український Голос чи Голос повідомляв усе громадянство, що серафинство має на цїли асиміловати наш пукраїнський нарід в Канаді, еще не давно та гипократна часопись давала копицю фактів, що пресвитерска школа в Тулоні формально заборонила руским питомцям говорити по свому, по Українськи. А чи не знає Український Голос що Рудик належить до тих, які і мають на цїли з'асиміловати наш зкурений народ в Канаді? Або [illegible] не знає і того, що Ру[дик] [illegible]

[illegible]

[illegible] Але се є блах пояснюю „незалежного" [illegible] [illegible] [illegible] на кого [illegible] передних тягнуть. І як се розуміти? И отже прошу обяснїть мені пани від Голосу чи ми повинні боронити і піонерами [illegible] тих, який чи які піонерають ту партію яка нас хоче [illegible] Айу сю да пани від „Укра [illegible] голосу," Speak out!

Чи Український Голос має [illegible], що коли [illegible] Рудика в день номінації Шандра в Вегфорд дистріктї чи Рудик задумує кандидувати на посла так він публично заявив, що ні, не буде. А опісля почав роботу як незалежний кандидат — і чи се легальність?

Чи знає „Укр. Голос," що Рудик обіцяв Шипиській громаді дати на будову церкви $200 як буде послом? Чи знає, що Рудик дав кільком людям по $5.00 аби на него голосували, а одному $25 за голос? Чому-б він сего не знав? — Знає! — а ле в сим він таїть ся як той лис, з вкраденою куркою! І як се розуміти?

На кінци що скажу що ми Русини в Алберті є ліберали і таких незалежних як Рудик і знати не хочем. Такої незалежности ми вже наїлись по гулябу, такі незалежні наврили наші досить що й сам Український Голос з своїми директорами та редакторами не потрафлять після [illegible] наприкос, а звак „Український Голос," що крутить ся як пес в санках без цїли, без напрямку, без свого власного розуму...

Друг народа.

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
[illegible] І НОТАР
Канцелярія Нотаріяльна і Агенція Корабельних Ліній.

ВАЖНЕ! ТАНА ШИФКАРТА — НА КОРОТКИЙ ЧАС
З КРАЙОВА — ДО ВІННІПЕҐУ Тільки $46.90
ЗАМОВЛЯЙТЕ СЕЙЧАС.

В нашій Канцелярии полагоджуємо всі справи старокраєві, як також і Канадійскі — акти [illegible], повновласти, контракти, скрипти [illegible] нотаріяльні, протоколи і т. п.

В справах краєвих заступають нас найлучші правники в Краю

[illegible]

Адресуйте
Kancelarya Notaryalna
[illegible] Main St. [illegible] Winnipeg, Man.

РУСИНИ!
ЧИТАЙТЕ СЕ.
„МАРКЕТ" ГОРОДИ

поділені на пять акрові частки; 4 милі на північ від Вінніпеґу, 1/2 милі від стріт `кари; Ґовернментовий спуст води перетинає сю місцевість; добрі дороги і спусти води, найтаньша земля близько Вінніпеґу.

Ціна $300 за акер, перша рата готівкою досить мала, решта на пятьрічні сплати.

Прийдіть а ми вас автомобілем завезено до „Маркет" городів.

DALTON REALTY CO.
Union Bank (перша підлога). Пр. — City Hall.

УСЛОВИНИ ДОВГОГО ЖИТТЯ.

[illegible] часопись „[illegible]" [illegible] подає такі приписи [illegible] кої [illegible] Кількома [illegible] найбільше [illegible] воздухом, [illegible] опати, [illegible] встава[й] [illegible] Памятай творити вікна [illegible] Пий зеленої чай і каву, взерпуй ся від алькоголю і тютюну. [illegible] лише раз на день. Рано скупай ся в горячій воді. Шийкниць до лея, носи як най грубша льняно біле. Одень день в тижни не працюй. Вистерігай ся всякого зворушення [illegible] довгого життя, женися скоро; коли тобі умре жінка, жени ся другий раз. Не ходи до дуже горячого помешкання. Єсли будеш придержувати ся оцих приписів будеш жити найменьше 100 літ.

Руско-Американска лінія
[illegible]
Ціна [illegible]
В ЛІБАВИ ДО ГАЛІФАКС
3 класа — $40.00
2 класа — [illegible]
1 класа — $74.00
[illegible]
А. Е. Johnson Co.
47 Broadway New York
або 300 First Ave. [illegible]

ЦІНИ ФАРМЕРСКИХ ПРОДУКТІВ.

ЦІНА ПШЕНИЦІ В ВІННІПЕҐУ.

Нр. 1 норд[ерн]	97	ц.
Нр. 2 „	94½	ц.
Нр. 3 „	89½	ц.
Нр. 4 „	84½	ц.
Нр. 5 „	74	ц.
Нр. 6 „	71	ц.
Фід	60	ц.
Нр 1 червона озима	98	ц.
Нр. 2 „ „	95½	ц.
Нр. 3 „ „	90½	ц.
Нр. 4 „ „	84½	ц.

Овес:

Нр. 2	34½	ц.
Нр. 3	32¾	ц.
Фід	30	ц.

Ячмінь:

Нр. 3	46½	ц.
Нр. 4	45½	ц.

Лен:

Нр. 1 N. W.	$1.13½
Нр. 2 C. W.	1.10½
Нр. 3 C. W.	1.01½

Ціна роговой худоби

Вибрані [illegible] від [illegible] до $7 55 [illegible] сто фунтів.

Добрі корови і ялівки від $6.25 до $6.50.

Звичайні корови від $3.00 до $3 50.

Найліпші бики $4.75–5.00

Звич. середні бики $4.00.

Вівці:

Вибрані	$7.00
Звичайні	$5.00— 6.00

Телята:

Вибрані телята	$7.00—$7.50
Доброї масти	5.00—6.00

Безроги:

Вибрані	$9.00
Звичайні, [illegible]	8.00
Худі	6 00

Мука:

Голд, Тимотолд, мішок	$2.70
Маньит рейл	2.60
Гленора	2.45
Ґреґєм	2.45
Сентеніял	2 35
Манітоба	2.15
XXXX ([illegible])	1 60
Імперіял	1 45

Масло

з сметани, що до [illegible], від 15 до 30 ц. фунт.

Яйця:

[illegible] — тузін	[illegible] ц.

Смалець (топл.)

Фунт	13½ ц.
Путенька, 3 фунти	45 ц.

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ.

Просимо звернути свою увагу на [illegible] [illegible] і після них [illegible] ся до редакції.

Річна передплата за „[К. Ф.]" виносить $1.50, пів року 75ц., квартально 50ц.

По одержаню передплати відпрадесть ся листом але змінесь ся дату при адресу кождого передплатника.

ДАРОМ КНИЖОК
$1.00 ВАРТОСТИ $1.00

Хто замовить за **$5.00** книжок, тому даємо **$1.00** книжок даром і оплатимо пересилку

ВИБІР НОВИХ КНИЖОК:
(В МОЦНІЙ ОПРАВІ.

В неділю рано віде конала	90 ц.
Великий шум	60 ц.
Поміж Ворогами	50 ц.
Пан	.50 ц.
Атлас в Укр мові	$1 25 ц.
Чародійна скрипка	60 ц.
Давне і Нове	$1.50 ц.
Кобзар	.60 ц.
Зівяле листє	$1.25 ц.
„Що стало ся з Рудольфом" або трагедія на замку Маєрлінг	60 ц.
Конець Тітаніка	40 ц.
Дебют	$1.20 ц
Історія Боротьби Віри з Наукою	50 ц.
Лихі Люди	.70 ц.
За сестрою	30 ц.
Народні Казки	.60 ц.
Історія України	$2.75 ц.
Акорди - антольоґія української лірики з ображ. І. Франка	$2.50 ц.
Камінна душа	$2.00 ц.
З Ласки Родини. — два томи	$1.50 ц.
Відродження, — Три томи Л. Толстой.	$2.00 ц.

Катальоги книжок даром.
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

На слабість желудка і кишок уживайте **Richter-a Anchor Pain-Expeller** після припису який найдете на обгортці фляшчини. [illegible] F. Ad. Richter & Co. [illegible] Washington St. New York N. Y.

За дрібні оголошення, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщення 75 ц., за три рази $1.00.

ПОШУКУЮ СВОГО БРАТА
Василя Константинюка, походить з села Ваші[вці], Буковина. Послідними роками перебував в Брітиш Колюмбії. Хто би о нім знав або він самий нехай напише сейчас до:

M. Konstantyniuk
P. O. Box 1836
Calgary, Alta

ПОШУКУЮ свого сина Івана Маніовского, походить з Чорткова, Галичина. Тому рік як перебував в Саскачевані і відтам мав виїхати мабуть до Брітиш Колюмбії.

Хто би о нім знав або він сам хай напише до його мами або сестри.

K. Maniowski
Murillo P. O.
Ont Canada.

(27)

ПОТРІБНО русько-англ. учителя до школи Whitkow. Науку можна розпочати 15 липня і учити через чотири або пять місяців. Платня від $55 до $60 місячно. Учитель мусить мати другої класи цертифікат.

Аплікантии зволять писати по англійски до:

John W. Skidmore, Sec-y Treas. Whitkow P. O. Sask.

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріяльне в Вінніпеґу.

ПЕРЕВОДИТЬ [illegible] і старім Краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ [illegible]
ПРОДАЄ шифкарти [illegible]
МІНЯЄ І ВИСИЛАЄ гроші [illegible]
ПРОДАЄ І КУПУЄ [illegible]
[illegible]

Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
341 Main Street - Winnipeg, Man.

Велика випродаж лотів НА "C. P. R. TRANSCONA".

Нащо Вам ще казати, коли Ви самі знаєте і видите, як Ваші сусіди і знакомі зробили частки на „C. P. R. Transcona"

Нам ще зостало ся кілька лотів зараз коло шопів, то значить так близько, що як би кинув буком з будь котрого нашого лоту, то досяг би Равндгаузу.

Сі лоти, мусите знати, ще від компанії лишили ся, і продають ся з першої руки, то значить, за богато меньші ціни, чим ті, котрі вже продають ся з другої чи третої руки.

Сі лоти, можна набути маючи $25 готівки), а решта грошей за лоти виплати по $10 місячно.

Ми можемо міняти сі лоти, маючі „Чисті торрент тайтле", за гаузи в Вінніпеґу і за фарми.

[illegible]

КРАЙОВА КАНЦЕЛЯРІЯ
FENSON & SCHILLER ПУБЛИЧНИЙ НОТАР
854 Main St. — Phone St. John 102 — Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріяльних, старокраєвих і канадійских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).

ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажи, леґалізовані через конзулят,
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі справи і спадкові процеси і старає долги, як також наставляє [illegible] через адвокатів в Старім Краю,
ВИРОБЛЯЄ подання [illegible] військових справах, [illegible]: увільнення від справ, контролі і асентерунку.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОВИЧЬІ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житя.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.

[illegible]

Години урядові від 8, рано до 6. вечером, а для тих котрим [illegible] не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 по вечері.

Всяка інформация [illegible], за долученням 2ц. марки.

Адресуйте.
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРЬ
834 Main str. Winnipeg, Man.

$25. З ЕВРОПИ
ВЛАСНИМИ КОРАБЛЯМИ
URANIUM LINE
[illegible]
з Ротердам до Галіфакс
(Вернет, [illegible]) [illegible] 10 днів через море.)
Тепер [illegible] Канади [illegible]
Canadian American Steamship Agencies
MINNEAPOLIS, MINN U. S. A
[illegible]

„КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР"
[illegible]
[illegible] Selkirk Ave. Winnipeg, Man.
[illegible]

В залученю посилаю $ . . . , прошу висилати мені Вашу часопись „Канад. Фармер" на низше поданий адрес через . . . (означіть час).

Name (імя) [illegible]
Улиця, або P. O. Box
Назва почти
Провінция
Date . . . . . .

pages
3-4
missing

OGILVIE'S
[illegible]
МУКИ.
[illegible]
Купіть її в вашого сторника

Іван Дурак.

[illegible]

(Дальше буде.)

Надіслане.

[illegible]ТИ ВІД У. Г.

[illegible]

Зо поважанєм
[illegible]

Від Редакциї!

[illegible]

Молотіть тоді коли треба.
[illegible]
Rumely Grain Сепаратор
[illegible]
RUMELY PRODUCTS CO

LIMO DRUG CO.
[illegible]
Winnipeg, Man.
[illegible]

СТАРОКРАЄВИЙ ЛІКАР
Василь Сологуб
[illegible]
834 BURROWS AVE.
Winnipeg, Man.
[illegible]

ПРЕЗЕНТА
[illegible]

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
[illegible] Winnipeg, Man.
[illegible]

Родимці!
[illegible]
ALEX CALDER & SON
[illegible] Winnipeg
[illegible]

CANADIAN NORTHERN RAILWAY
ЛІТНА ОБСЛУГА НА ВЕЛИКИХ ОЗЕРАХ
Східної Канади і Злуч. Держ.
[illegible]
Знижені ціни їзди літного сезону.
[illegible]

Всенародна Канцелярія
[illegible]
АСЕКУРУЄМО [illegible]
WSENARODNA KANCELARYA
[illegible]
Телефон Garry 2200 [illegible] Logan Ave. Winnipeg, Man.

Фарма на продаж.
[illegible]
J. M. HOPPER
[illegible]

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ВАШ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕРА“

КУТИК ДЛЯ ДІТЕЙ

ХАРИТЯ.

Оповідання.

I.

В печі палав огонь і червоним лишком лизав челюсти. В маленькій хаті було помочі, по кутках стояли діда. На постелі лежала слаба жінка й стогнала. Се Харитина мати. Шість тижнів поминуло, як помер її чоловік, батько Харитін, і відтоді бідна удова тужить та слабує, а оце вже другий день як зовсім злягла. Злягла саме в жнива, в гарячий час, коли всі, хто вміє жати, подались на ниву збірати на зиму хліб. І вдовине жито поспіло, та нема кому його жати сиплеться стигле зерно на землю, а вдова лежить недужа: тяжка слабість спутала руки й ноги, прикувала до постелі... Лежить бідна мати Харитина та б'ється з думами.

Рипнули двері.

— То ти, Харитю?— почулся млявий голос слабої.

— Я, мамо!

З дверей витягнулось спершу відро, до половини виповнене водою, далі русява головка дівчини, нахилена набік до відра, а далі права рука, підпята трохи догори. В хату увійшла Харитя і поставила коло печі відро. Їй було вісім років. Десь дуже важким видалось Хариті те відро з водою, бо, поставивши його [illegible] спершись на [illegible]. Ліва рука від незвичайної ваги зомліла, і Харитя не могла її зігнути. Але се було одну хвилину. В другій — метнулась Харитя до миснику, легесенько, мов кішка, стрибнула на лаву, зняла з полиці горщик і поставила його коло відра.

— Що ти робиш, доню? поспитала мати.

— Вечерю варитиму, мамо.

Слаба тільки зітхнула.

А Харитя й справді заходилася коло вечері: Зняла з припічка жменьку пшона, вкинула щіпку соли та води чи до три картоплини, налила в горщик води і приставила його до огню; Любо було глянути на її дрібненькі запечені на сонці рученята, що живо бігали від одної роботи до другої. Великі сині очі з під довгих чорних вій дивилися пильно й розумно. Смугляве личенько розчервонілося, повні вуста розтулилися, — вся увага її була звернена на роботу. Вона забула навіть і за нові червоні кісники, що двічі обмотували її русяву, як білу, головку. Кісники ті були її радість, її гордощі. Оце третій день, як хрещена мати подарувала їй ті кісники, а Харитя й досі не натішиться ними.

Мати стиха застогнала.

Харитя стрепенулась і подбігла до ліжка.

— Чого ви, матінко? Може водиці холодної? Що, у вас болить?— ластівкою припадала вона коло недужої.

— [illegible]тинко моя люба! [illegible]: руки болять, голова [illegible]

Харитя почула що її маленьке серце заболіло наче хто здавив його в жмені, сльози затремтіли на довгих віях. Вона припала матері до рук і почала їх цілувати.

— Що ми робитимемо, доню? От довелось мені злягти саме в жнива. Хліб стоїть у полі невижатий, осипається і вже не знаю, як мені бідній, недужій, запобігти лихові! Як не збереме хліба — загинемо з голоду зимою! Ох, Боже мій, Боже!

— Не журіться, мамо! не плачте! Адже-ж Бог добрий, мамо! Бог поможе нам хліб зібрати... Правда мамо, правда?..

II.

Поки Харитя говорила ті слова, в біленькій голові її промайнула думка: а чи то нема кому жати? А вона що-ж робитеме? Ще торік ходила вона з мамою на ниву, бачила, як мати жне, бо вона брала серп і жала! Адже-ж вона багато-б нажала, якби мати не сварила за скалічений палець! Але торік вона була ще маленька, не дужими рученятами не могла вдержати серпа, а тепер вона вже виросла, набралася сили і руки побільшали. Харитя глянула на свої руки. Адже оцими рученятами вона принесла з річки повне відро води, хоч яке воно важке, те відро! Завтра, коли розвиднеться, встане Харитя, нагодує маму (коли б ще схотіли їсти, а то зіллєся слабі — саму воду пьють), візьме серп і піде в поле. А вже ж буде жати! І не розігнеться! І удалось Хариті вижати ниву, а на ній стоять полукіпки і блищать проти сонця, як золоті. І оце Харитя стоїть на полі дивиться на свою працю і думає, як би звезти хліб у стодолу. От що вона зробить: піде до хрещеного батька, обійме його рученятами за шию і скаже: „Тату мій любий та милий! Я вже вам [illegible] вижала ниву маленького Андрійка, буду вону за плату, тільки звезіть нам хліб та складіть у стодолу!" Він добрий, батько хрещений, він її послухає, звезе хліб. А як же зрадіє мати, коли Харитя прийде до неї й скаже: „А бачите, матусю кохана, а я ж вам не казала, що Бог поможе нам зібрати хліб? Увесь хліб у стодолі!" Мати з радощів заплаче, пригорне доню до серця, поцілує і знов житимуть вони веселі та щасливі і не знатимуть зимою голоду.

(Дальше буде).

ГУ-ГУП!!!

ПЕРЕГОНИ ДИКИХ КОНЕЙ!

Найбільше сензаційні, зручности перегони т. з.

„THE STAMPEDE"

НАЙБІЛЬША І НАЙЛІПША СПОРТОВА РІЧ ЯКУ МАЛО КОЛИ МОЖНА ВАЧИТИ

НЕ Э СЕ ВИСТАВА, А СПОР. БОРБА О НАЙБІЛЬШУ СУМУ НАГОРОДИ.

Не богато, лише оден такий „Стемпід" в сьвіті, і лише раз в рік можна його бачити.

Не ждіть до того часу коли вже буде по всему, не кажіть відтак що ви не знали

Дату прилїпіт — у своїм капелюху —

а певна річ в такий спосіб ви все будете памятати про „Стемпід".

В 1913 БУДЕ В ВІННІПЕГУ

оден компдетний тиждень циклону.

Aug. ВІД СУБОТИ ДО СУБОТИ 9-16

Читайте се знова: — воно є добре для вас.

„STAMPEDE" в Вінніпегу 1913 буде найбільшою річчю на Американськім континенті, а так само найліпшим адвертайментом Північно Західної Канади.

Двайцять тисяч долярів грішми буде роздано між спірників.

КОНІ	ХУДОБА	КАВБОЙСИ	КАВГІРЛС	ІНДІАНЕ	МАТАДОРИ
Ватага тисячу бронків зібрані з усього континенту. Таких дикунів буде пятьдесять.	Череда довгорогих з Тексас, Ріо Ґренд, Стенів і інших країв та місць рівної породи.	Найзвісніші хлопці, сьвітові чемпіони, борці о честь, богатство, гроші і славу.	Чаруючі, зманні, гарні і відважні їздці верхом звісні на Великім Заході.	Правдиві червоні Індіане з яких є ще до нині панує щасливість, вістють до білих людей. Суть з ріжних сторін Канади.	І ВЕКВЕРИ з Чівава і Сонора, з Полудневої земли, які ще славлять ся своєю дикостію і жорстокостію.

Їздці суть з Мексіко, Аргентини і Гавайских островів. | Піонїри, ловці, стрільці, ренчарі, берови з Востін. Образ Долинів і Ровин заокруглений; переведено в живу Панораму самого життя дикими бронками, довгорогими биками та спритними недорівнаними [illegible] лицарских боїв Ігрищ Заходу.

Увага для ренчарів.
Комітет Стемпіду купить за $1000 якого небудь дикого коня за такого що на нім не можна їхати; купить за $500 якого небудь дикого бика також.

Сильної будови, дики особості в диких околицях нові. Зобачте правдиву Західну драму поки заніса прогресу не спаде раз на все.

Вистава яка в порівнаню з іншими є найбільшою.

Місце на шістьдесять тисяч.
Вінніпег місто забави Заходу on fete в честь його гостей мужчин, женщин і дітей.

Вінніпеґці: Незважайте труду а запросіть його [redacted].

Сего літа будьте в Вінніпеґу на „Стемпід". Чи ви є в St. Paul, Minneapolis, Chicago, Toronto, [redacted] або New York — спитайтеся про спеціальні поїзди.

Напишіть до: Guy Weadick, засідателя „Стемпід" по дорогоскалі книжочки і Cowboy словарець. Усім зашлем даром.

Головний офіс: Forum Bldg., 445 Main Str. Winnipeg.

Побуджуюче! Страшне-Спінтиляційне-Подивляюче-Стемпід!

Royal Crown Soap
дає вам — МИЛО ◆◆ ВАРТІСТЬ ◆◆ ПРЕМІЇ

Інши не дають вам тої якости ані премії.
Складайте купони. Вони суть вартісними.
Даєм в заміну хороші нагороди даром.

Сего тижня ми показуєм тут German Alarm Clock який є в нікльовім замкненю, добра машина. Даром за 300 завивачів з мила або 25 завивачів і 75 ц.

Відвідайте наш новий стор премій на 251 Notre Dame Ave. або напишіть почтову картку по лист премій, вона даром

The ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
Premium Department - 6. Winnipeg, Man.

Родимці!

ТОРГОВЕЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО

Олекса Пушкар
в Коломиї

доставляє по дуже приступних цінах ленти вишивкові, вишивані смушкові шапки, вироби різьбарські в дереві, [illegible] до книжок, [illegible] і [illegible]. Крім того дуже гарні українські фортуни від 3 до 12 Кор, краватки вишивані від 4 кор. Ґердани до годинників від 5 кор., срібні шпильки до краваток з портретами Драгоманова і Шевченка по 1 кор. Зберіть замовлення на більше річий і вишліть на адресу.

OLEKSA PUSZKAR
KOLOMEA, - GALICIA.

ПЛЯСТЕР НА СТІНИ.

Марки "EMPIRE" ПЛЯСТЕР НА СТІНИ

виготовлений як що відповість усім вимогам модерної будови.

Пишіть за пояснюючими книжочками.

MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG, MAN.

Нагорода: $150.00 і золот. годинник [redacted]

[illegible]

Rothschild Dept. R 132 Nassau St.
Room 309. New York City

Милостию і благодатію святої тройці.

Видаю грамоти всім членам місії, котрі офірують на катедру і місіонерський університет.

Маю сьвідоцтва від всіх патріархів східних. Котра кольонія потребує священика, або мисийних єпископів най зголосить ся до.

Архипатріярх

[redacted]

677 Burrows Ave.
Winnipeg, Man

В важних справах удавайтесь до мене особисто, колиб в часі вистави було тяжко, отже приїхати з кольонії до мене буде тяжко стояти. — Усім мое благословенство. (28)

ПОШУКУЮ Дмитра Вербовецкого, з села Говилів, повіт Гусятин, Галичина.

Хто би о нім знав або він самий най зголосить ся на адрес:

Jove Juchym
613 Kinistino Ave.
Edmonton, Alta

ПОШУКУЮ

Ґеорґія Гаврищука, [redacted] Нові Мамаївці, повіт Чернівці, Буковина. Торік перебував в Монтреалі. Пошукую в дуже важній справі Хтоби о нім знав або він сам хай напише до:

Hryhori Sawczuk
Pinewood P. O. Ont.

ПОШУКУЮ

свого брата Николая Тимчука, походить із села Белелуя, повіт Снятин, Галичина. Передше перебував на Corbin, B. C. А звідтам виїхав до Альберти і мав перебувати Келґари або Едмонтон. Хтоб о нім знав або він сам хай напише до:

Wasyl Tymchuk
Kipp P. O. Alta.

— У Львові почала виходити місячна лікарска часопись „Здоровле" писана дуже популярно, щоб всі могли еї читати. Редагують сю часопись і пишуть в ній наші найкращі лікарі. До Америки коштує 2 доляри. Адреса редакції: Львів Підвале 7.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI. Вінніпег, Ман., Середа 2-го Липня, 1913. — Winnipeg, Man., Wednesday, 2 July, 1913. Число 27.

Новинки.

ДО УЧИТЕЛІВ.

Звертає ся увагу тт. учителів, що конвенція відбуде ся в салі публичної школи „Strathcona School" рог Мак'ґреґор і Буррово улиць 11-го і 12-го с. м.

К. Продан.
П. Мацінін.

• • •

БИТВА БОЛГАР З ГРЕКАМИ І СЕРБАМИ.

Софія 30 червня. Страшну, завзяту битву сточили Болгари з Греками і Сербами недалеко Лафтера, і Болгари вийшли побідно. Доносять що Болгари самі розпочали битву з Греками які мусіли боронитись багнетами. Доносять так само, що Болгарці розпочали атак на Сербскі війска на цілій лінії в Македонії. В вильнім місце Греції війско хотіли перетяти комунікацію Болгарского війска з Серес до Драма та ті прогнали Греків [illegible] до останні заломились.

З того виходить, що попередні вісти про мир суть не правдиві. Війна продовжаєсь.

Вчера з Білграду доносять, що Туреччина хоче прилучитесь до Сербії і Греції й разом виступити в бій з Болгарами. „Ми є тепер в війні з Болгарами" — заявив міністер внутрених справ, М. Протико. Туреччина говорить тепер, що ніколи Болгарія не зріче ся відшкодовання яке вона мало дати Болгарії то війна не минуче.

З того всего виходить що уся справа на Балкані є дуже загадочною і єли справді європейскі держави не можуть тому всему як будь зарадити то хто знає, що ще може статись в Болгарією, чи й другими Балканськими державами

• • •

ДВАНАЙЦЯТЬ НА ШИБЕНИЦЮ.

Дванайцять людий, що брали участь в замордованю бувшого міністра Туреччини, Шевкет Паші, дістали засуджені на смерть через повішенє. Засуд смерти відбув ся тими днями на публичній площі в Константинополю. Всі дванайцять твердим кроком виступили на відзначене місце, котре було окружене подвійними радами війска і поліції, а дальше величезною товпою народа. Деякі з засуджених виголосили бесіду до зібраного народа.

• • •

ГРІМ УДАРИВ В ТОВПУ НАРОДА.

В Клівленді за містом відбував ся церковний пікнік, коли настала буря з громами. Нараз ударив грім в павільон, під котрим скрили ся люди і убив одного чоловіка три особи тяжко поранив, около дванайцять осіб менше тяжко, а кількасот людий набрались великого переляку.

• • •

149 ЛІТНИЙ КИТАЙСКИЙ ДОКТОР.

Хоча в тих місяцях Др. Чао Чай прибув еще на Американський континент до міста Торонто де думає докінчати свого віку. Дотепер, через пять-десять літ він жив на острові Куба та клімат для него оказався за горячий отже Торонто — як він каже — є еще найвідповіднійшим місцем для него.

Місце де перед сотнею літ росло буйне волосе зовсім є голою як біліярдова галка... Під черепом тим находить ся ще добрий розум, памятає усі події які лучились коли йому було лише 10 літ, т. є 139 літ тому назад.

В подорожи товаришать йому його 6 дітий в віці від 45 до 50 літ. Через ціле своє життє перебував на побережах морских і живиться поживою його власного виробу складаючого ся [illegible] і сконцентрованих таблетів. Його роки то як листки книжки, можна богато дечого дізнатись.

• • •

МІЖНАРОДНІ ЛЕТНИЧІ ПЕРЕГОНИ В АСПЕРН.

В неділю пополуд. 15. м. м. почалися пятидневні міжнародні летничі перегони на поли летів в Асперн. Призи було 58,000 гульдів. Нагороди виносили разом $30.000. В перегонах брали участь богато австрійських летунів на австрійських апаратах, 5 Німців, богато Французів. Перший раз брали участь жінки, а то Мадам Ліді Штайншнайдер і Француска Пеліер. Минулого року добув першенство Власне рекорд з лету на висоту в подорожних, підійшов ся до 3530 м. в гору. Рекорд сей побито в неділю дня на полях Асперн. Переможцями виявились: тривалости лету Віднер, довготи дороги Штангер, висоти Гольд. На основі рекорду барографу, переведеної центральним метеорольогічним заведенєм, стверджено, що Ільнер осягнув в леті з двома подорожними 4780 метрів, 40 м. більше як Французе Перайон. Так Ільнер побив рівночасно світовий рекорд Власне і сесорішній Перайона.

• • •

НА СВОЇМ ХОЧЕ ПОСТАВИТИ.

Павло Рудик, бувший кандидат на посла в Альберті, подав в суд скаргу на п. А. Шандра за те що перед виборами був арештований за що і жадає тепер як $15.700.

Та суд не в тих, хоча приняв жалобу, то Рудик мусів зложити наперед $615 на судові кошти. Звіст „малоби" подано в найблизших числі. Чи Рудик поставить на своїм побачим.

• • •

ТРИНАЙЦЯТИ-ЛІТНИЙ МОРДЕРКА.

В Саскатун, тринайцяти літна дівчина Катерина Симоне замордувала девятьлітну дівчину Юлію Ґаник. Дівчину, мордерку, арештовано відослано еї до індустріальної школи в Норт Бетлфорд.

В суді зізнала, що вона сперечилась з Юлією з відтак вдарила еї туфлею по голові й забила. Крім того на цілім тілі суть познані рани завдані туфлею. — Цілу ею трагічну справу прослідять в скорі і мабуть що молодого мордерку вишлють в відповідний до того спосіб та відповідно до єї віку.

НОВИНКИ З ДАВФІН, МАН.

В Суботи на [illegible] 25 н. м. около третої години в полудне підчас бурі на Фишінґ Рівер ударив грім в грекокатолицьку церков яку іґнорувала до тла. Церков була заасекурована на $1000, отже парафіяне будуть [illegible] тепер побудовати нову сьвятиню.

Тої самої ночі [illegible] грім корову Михайла Ансейка.

В тутейшім шпиталя боре ся з смертию Петро Злам який минувшого тижня був пострілений своїм сусідом В. Вольним на фармах в околиці Ґлінелл Ман. В тілі Злама находить ся чотири кулі вистрілені з револьвера, а крім того на голові находять ся тяжкі рани завдані рукоятем револьвера. Трагедія ся є наслідком суперечки про якійсь гроші.

Вольного ще не зловили.

• • •

УВАГА!

Ми знаєм, що в часі вистави в Вінніпегу прибуде много наших сторонних людей звидіти виставу, а не меньше і саме місто Вінніпег. Не забувайте буде також для вас знайти і Русно-Польский дентист Д-р. Б. Ґерманова на 415 і 417 Pritchard Ave.

[illegible] вить ся велике оголошенє Др. Б. Ґерманова. Дивіть ся за ним і користайте

• • •

НОВА УКРАЇНСЬКА ЧАСОПИСЬ.

Виходить у Львові нова українська часопись, з численними образками п. з. „Добра Новина." Э се народна часопись, присвячена ширеню просвіти і науки та суспільним і господарским справам. Адреса редакції і адміністрації „Добра Новина" у Львові, улиця Сикстуского ч.14 Lemberg, Austria.

• • •

ПІВТОРА МІЛІОНА ТРУПІВ В ВІННІПЕГУ.

Одnotижнева війна „мухоланів" закінчилась і мухи таки побідили, помимо того що по їх стороні пало трупом 1.641.485 „душ." Страти по стороні „мухоланів" малі, стратили найбільше часу. Найліпші „душегубці" були числом 49, мух 897 000,000,000 000,000.000 Найбільше положив трупом той що вбив 469,215 мух, за що і дістав 25 долярів нагороди

Мухи тепер робать неабияку демонстрацію: в місць де їх немилосердно нищать громадно переносять ся з порожними желудками там де винищено їх родину й робать незвичайно великі шкоди.

• • •

ВИПИЛИ 3,000,000 ҐАЛЬОНІВ ПИВА.

В часі спеки за послідних три дні в Чікаго випали три міліони ґальонів пива. Під ґальона пива припадає отже на кождого мужчину, женщину і дитину в місті.

В жаднім другім місті на цілім сьвіті стільки пива не випивають, а самім Берліні навіть ні. Лише половина населеня в Чікаго не пиво отже на кожду душу припадає чотири кварті денно.

В Чікаго є більше як 7,000 сальонів. В кождім сальоні находять три бочки пива, отже около 675 ґальонів денно. В горячі дні кождий готель спродасть більше як чотири бочки, отже загально число 50.000 бочок або 3 міліони ґальонів.

Слюй було море з пива, сейчас висклоби.

• • •

КАНАДІЙСКЕ НАРОДНЕ СЬВЯТО.

Минувшого Вівтірка, July 1, Канада сьвяткувала свої 46 літні народини; 46 літ минуло як Канада стала злучною державою: Липня 1, 1867 Канада була сформована в державу. В той час в конфедерації було лише чотири провінції, а то: Онтеріо, Квебек, Ню Брунсвик, Нова Скотія. Пізнїйше, і то 1869 р., прилучено Північно Західні Територі, 1870 принято Манітобу, 1871 Брітиш Колюмбію а 1873 Принс Едвард Айлєнд. Саскачеван прилучено 1905 р.

Сьвято се відсьвяткувано по більших містах з великою помпою.

• • •

АМЕРИКАНЬСКІ УЧИТЕЛІ НА ФИЛИПИНСКИХ ОСТРОВАХ.

Перед днями з Сан Франціско виїхало до Филипинських островів 85 учителів і учительок які мають заняти учительські посади в тамтейших школах. Усі вони покінчили тут високі школи і університети, многі учительювали в Америці. Там будуть головно трактувати дітей про домове вжиток, рільництво техніку, торговлю а так само подавати їм академічний курс.

До тепер на Филипінах є около 700 Американьских учителів. Платня їх виносить від $50 до $80 місячно. Харч таний і половину платні може легко заощадити кождий учитель. Платню побирають з уряду на Филипінах. Кождий учитель зобовязаний учити через два роки. Опа свої обовязки, після бажань шкільного інспектора, виповнив добре так може вгодитись учити на далі. Єсли-ж учитель не хоче довше лишитись там, може вернути домів, правительство оплатить усі кошти подорожи.

Не треба довго ждати як вісім міліонове населенє тих островів лістане належито підбите Американцями.

• • •

БУРЯ.

В суботу 7 м. м. сполудня перейшла понад горами на Гуцульщині в околиці Яснова буря з громами, котра богато лиха наробила. В Ясенові іменно на Буківци повстав зморолом, що тревав близько пів години. Наслідком сильної зливи потоки так сильно побільшили ся, що на Буківци вода позривала всі мости на дорозі Косів—Ясенів—Жабє. Та не лиш самі мости зірвані, але й цілу дорогу вода знищила так, що не лиш фірою але і пішки не можна туди перейти. Середкою дороги повстав рів на 2 метри глибокий. Наслідком сего комунікація сею дорогою лишена здержана. Почта курсує на Вижницю Устеріки.

• • •

УБИЙСТВО.

До швецького варстату Фрідмана при ул. Львівській у Львові, прийшов в неділю швецький челядник Володислав Джугала і почав суперечку з своїм товаришем Сендульским. Коли Сендульський вдарив Джугалу в лице, він у відповідь пробив його ножем в груди. В дорозі на ратункову стацію Джугала помер.

• • •

ЖЕРТВИ ГРОМУ.

Тому кілька днів підчас бурі згинуло від грому на полях в Вілці Шляхотській під Львова пять осіб, а троє є тяжко ранених. Зарібники з Вілки Шляхотської Іван Єстшомбек, утікаючи перед бурею, почув, що хтось кликав помочи. Коли підійшов там, побачив під зваленими фігурою Матери Божої довгий ряд людських тіл. Між ними пізнав жінку свого брата Йордана, Ґеновефу. Прикликав зі села людий на поміч. Добули з під звалищ: Андрія Гроадевича громадяра і його жінку Анну, Стефана Валича 16-літного хлопця зарібника, Володиславу Мостюк зарібницю, Йосифу Пачоку жінку двірського возила, 18-літню Анелю Пашковську, найгарнійшу дівчину в цілім селі, Ґеновефу Ястшомбек і Павлину Вишняк. Щоби їх відратувати, закопали їх в землю. Та не відняло вже. Андрій Гроадевич, Стефан Валич, Володислава Мостюк і Йосифа Пачока. Анелі Пашковській било ще серце, але в вечір і вона вже вмерла. Причиною смерти сих людий як оповідають відратовані, було се, що 16-літний Стефан Валич, зарібник з Ляшок, щоби не стягнути грому від коси, яку мав при собі, повісив її на недалеку знадкої хрест по тім вдарив грім і фігура розсипала ся на людий.

• • •

ПОВІЛЬШЕНЄ ЯПАНСЬКОЇ АРМІЇ.

Токіо, 24 червня. — Ходять тут поголоски, що Японці побільшують чим скорше свою армію, так сухопутно як і морське військо. Має се бути в злуці з американсько-японським напруженєм. По сій причині зрезигнував зі свойого уряду міністер війни бар. Ясутсуна Кігоші, що противив ся осму заходови, знаючи що така річ викличе велике невдоволене серед Японців. Сподіють ся, що й прочі члени міністерства уступлять, а їх місце займуть другі, що пруть усею силою до війни з Америкою. Поголоска ся викликала в Злучених Державах велику констернацію. По одержаню сеї телеграми [illegible] Вашінґтон зібрався сейчас на специяльне засіданє.

ПОТРЕБУЄМ ЛЮДИЙ.

Редакція „Канадийского Фармера" потребує людей які б занялись збиранем предплати та з'єднували нових предплатників. Таку роботу може кождий робити, без ріжниці чи молодий або старий і де жіє в Канаді або в Европі..

Даєм нагоду заробити грошей як мужчинам так і женщинам. Отже чому б не мали ви користати? Думаєм що б лише грошей потребує кождий Чи ні? Як так, то пишіть до нас сейчас а ми подамо вам потрібні условія, адресуйте:

Canadian Farmer,
Box 3668 Sta B.
Winnipeg, Man.

• • •

ЖЕРТВИ ДЛЯ СИРІТ В ІВАНІЮ ПУСТІМ.

Ісидор Глинський, St. Martin. $1.00.

З Прокентед

Анна Лукія $1.00; Анна Чайбур 45 ц.; Юлія Апостол 5 ц.; Марія Шах 50 ц.

Для голодуючих Гуцулів прислав з Канора, Саск. Митро Чирдарик $1.00.

Усім жертводавцям щире спасибіг.

Ред.

В EMPRESS ТЕАТРІ

Слідуючого тиждня побачите найновійшу музичну комедію т. з. „Дівчата і Опушанець." Тема і акція сеї спритної комедії сповита в кутку старої бавовняної плантації в Полудневій Америці. В ній розказують як один граба вибрав в ті сторони полювати на звірів а, ні, там, були дуже гарні.

Друга сцена се: „Його нерви"

Не звичайне співи і музика.

Потрібно агентів ПРОДАВАТИ ЛОТИ

які находять ся в найліпшім положеню в місті

TRANSCONA, MAN.

Спродавати сі лоти не буде справляти трудности хоч би не посідав найменьшого досьвіду в спродажі яких небудь власностий. Що більше ми запевняєм, що спродавши лот Ви дістанете доброго товариша, а се тому, що на лоті, в тім місті, купивший заробить незадовго великі гроші.

Даєм нагоду заробити енергічним людям добрі гроші.

Зайдіть отже, або напишіть нам щоб дістались усі потрібні інформації.

E. H. BATE & CO.
REAL ESTATE & INVESTMENT BROKERS ETC
REGENT AVE. TRANSCONA, MAN.
P. O. Box K. - Phone St. John 941.

ДО КАНАДИ!

КРАЯНИ:

Всі люди, котрі хочуть посилати гроші до краю нехай удають ся до нас, ми посилаємо гроші так що там в краю рівні дістають.

Почта і заміна на кождім доляру виносить лише 3 ц. Люди, котрі не мешкають в Вінніпегу можуть до нас присилати гроші а ми пішлемо до краю і їм зараз вишлемо рецепіс.

Рівном оле маєте чеки то до нас пришліть, а приймемо так як гроші.

Ми спроваджуємо людей з краю скоро і так, що не мають ніякого клопоту в дорозі. Також продаємо шифкарти до краю на всі найліпші шифи і міняєм тутешні гроші на крайові.

Продаємо почтові значки крайові і Канадийскі.

Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.

К. ҐЕНИК, завідатель заграничного відділу. — 667 Main St. Winnipeg, Can.

„Канадийский Фармер“
Редактор О. Г. Ганевий.
[illegible]
До Европи
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3036 Sta. B Winnipeg.

The Canadian Farmer
[illegible]
Published every Wednesday at 2[illegible] Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible]

КАНАДИЙСКЕ НАСЕЛЕНЕ.

Консприпція з минувшого року виказує що населене Канади виносить 7 192 000. З того є 1,823,000 англійців, 1,050,000 Айришів, 997,000 Скачменів і 25,000 інших англійских походжень. Усіх отже Британців є 3,900,000. Другу потім складують Французи. Їх число сягає до 2,054 000. Німців числять на 393,000, Русинів 129,000, Скандинавців 107,000; Жидів 75,000, Датьців 54,000 і 43,000 Росиян. Суть се головні дивізії що до народного походженя. Тут наглядно бачимо, що Французів в Канаді з порівнаню з Англійками є більше чим половина. Дальше, Німців, Русинів, Скандинавців, Жидів, Датьців і Росиян є одна пята часть усього числа Англійців. В самій Манітобі Німці і Русини занимають більше як четверту часть усього населеня. В Альберті є 62,000 Німців і Русинів Англійців є 187,000, отже на кождих три Англійці припадає один чужинець. В Саскачевані те саме. Навіть Онтаріо не є чисто Англійською провінцією. Там на 2,523,000 душ шеста часть усього населеня числується як Німці, або Французи. В деяких околицях у всій Канаді чужинці мають велику більшість.

В Квебеку, розумієсь панують Французи. Їх є там 1,605,000 супроти 315,000 Англійців та 30 000 Жидів і інших народностей. З того можна виносити що Англійці при добрій влучі чужинців не могли б утриматись при авторітеті, із же мало що більше від усіх чужинців разом, в кождій провінції їх число населеня на половині з населенєм чужинців, а в Квебеку їх супроти Французів дуже мала горсточка живоття Англійці се видять і живо інтересують ся, роблять усе можливо аби так чужинців асимілювати та так витворити одну сильну націю в Канаді. Їх роботу в сім напрямі можна таки бачити вже, та чи увінчаєсь вона пожаданими результатами

не залежить від чужинців, від того як ми, прим., Русини против ії робити в сім напрямі ставимось чи будем ставитись. Плянують Англійці, плянуємо та робім і ми завчасу. Канадийцями будьмо такими Русинами, Русинів щоб затрималось при нас так довго як довго сей край буде істнувати

Влудна гадка Карнегія.

Андру Карнегій, як і иньші богаті люди теперішного дня, думає що до збогаченя себе є лише одна дорога, а се така якою він сам йшов. „Найважнійше всего, — він каже — „будь пильним, чесним і ощадним, але не йди до колегії коли твоя ціль в житю має бути торговля. Людина з наукою яку отримала в колегії є недібна до торговлі. Вона стратила три або чотири роки свого житя на знаваня про старі дріб'язки які жили тому дві тисячі літ назад, в такий спосіб стратила дорогий час.“

На се далось би відповісти таке. Карнегій має в деяким рацію. Людина з вищою наукою нічого не шукає в торговлі, але торговля зискає з добре вченої людини богато... Збогачуванє одиниць повинно мати більше значінє чим воно є нині. Таке збогачуванє одиниць повинно бути підставою цівілізації, людського поступу та доброго житя міліон інших одиниць. А сего всего не зрозуміє богата а темна людина ніколи. Темний може плавати в богастві, в достатках і гордитись тим що от то він і без науки богато ліпше стоїть як той що вчений, дуже вчений. Така богата людина те саме що безрога, яка, вайшовь зариваєсь в найглибше болото та дни пороже.

Карнегій навіть забув і те, що він не маючи високого знаня не потрафив би був здобути такого маєтку який тепер посідає. А те високо знане від кого він здобув, чи не від добре учених людей, хоч може і бідних? Крім того Карнегій забув, що обік бизнесу в нас — людей суть ще високі і ліпші ціли житя ніж самий бизнес.

Наука вказує нам на рівні небезпеки які ми в житю повинні оминати, наука учить нас як ми можем зорієнтуватись в найбільше критичнім положеню, людина з наукою потрафить бачити десятки літ наперед і оминути бодай в якійсь мірі ущербки свого добра. Тимчасом темна людина може находитись над самою пропастю і не видіти її доти, тямна людина щоб задоволитись уживає свого маєтку на такі ціли які для свідомої людини суть найбільшим стидом, ганьбою, наром.

Не забудьмо в кінци, що просьвіта наволила нас з невільництва яко власне було чималою користю для богатирів, але і завела такі самолюби без високої потрібної осьвіти

ПРИМУСОВА ШКОЛА.

Скільки про примусову школу не писали, скільки не говорили, скілька петицій не заслано до міністра просьвіти в Манітобі за минувших шість літ а все то було вопіющого в пустини. О примусову школу впоминались ріжні церковні організації, ріжні просьвітні товариства, учителі тростієи, спілатиб усьой народ та ніба на те аби їх консервативний рад в Манітобі ігнорував заявляючи що такий закон вони не можуть ухвалити зовсім. Чомуж се так, чому сей говермент так пильно вадився на сю народом бажану справу, домаганє? Не вже він бачить тут якусь політичну користь? Не вже сей гурток заскорупілих консервативістів думає, що нарід і його домагани не мають вже но стільки значіня щоб за нось учинити сему? Не вже ті ворота просьвіти думають в такий спосіб затримати довше в уряді? До сеї пори, що правда, відкидаючи домагань народу консервативи не стратили нічого, противно заскали навіть більше число голосів мабуть тому що виборці на поглядам консервативного раду є велика більшість. Так було до тепер. Від сего часу суть виглядн на велику зміну. Опінія народу змінилась і ті що боронили через вісім літ справу примусової школи в Манітобськім парламенті знайдуть, треба сподіватись, сего разу побідоносно. Примусова школа устала бути політичною партійною грою і раз зазадалегіть бачите се, бачить нове сьвітло. Домаганє людей станесь законом в Манітобі так скоро як скоро ліберальна партія візьме сеї провінції керму в свої руки. Се станеть ся мабуть при надходячих виборах які правдоподібно відбудуть ся сеї осени.

Та поки що, тови учителі справу примусової школи повинні порушити на своїй надходячій конвенції з виготовленою петицією як і передійшими роками пійти до міністерства просьвіти. Треба домагатись як і иньші учительські орг. домагають ся при [illegible] школи.

Ред.

* * *

СТРУСЬ.

Струсь дурна є дуже птиця,
Знає річ лише одну: —
Як близь него хто з'явить ся,
Свою голову малу
Він ховає [illegible]
В темний шеок, і рад
Що цілий він вже схований,
Не зобачать ви дива.

— От така не собі та птиця струсь, не іньшая птиця і „У. Г.“ Він про свое горе не дав обтяти консервативам, Форлеям і иньшим, а звернене на се хто увагу то „У. Г.“ — пихиць свою голову в незалежність і гадає вже що від всего цілий сприває ся.. Ак го лі? В сій луковій чинсі поясинно чому.

Ред.

НАЙБІЛЬШЕ КРИВАВА ВІЙНА

Урядова статистика З. Держав подає число вбитих на американських желізницях за послідних 24 літ на 188 037. За сей сам протяг часу віднесло таких або лешні покалічени на американських желізницях 1 395 613. Ніодна хочби і як кривава війна в теперішних часах не потягне за собою таких жертв, як тутешний желізничний молох. Пересічно річно тут вбивають тутешні желізниці 7.835 людий а ранять 58 150.

Всенародна Канцелярія
ВІД УПРАВЫ ДИМИ, КІМЛЯ і КОЧОРЕК.

ПРОДАЄМО шифкарти на ріжні лінії корабельні зі старого краю і в край до Канади на найліпші і найскорші кораблі.

ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всіх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.

РОБИМО повномочія, контракти купна і продажі, акта зреченя, скрипти довжні і иньші документи, легалізовані через Ц. і К. конзулят.

СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.

ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, доти і фарми в місті і на провінції.

ВИСИЛАЄМО гроші в всі части сьвіта, скоро і безпечно.

ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.

ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.

АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.

ЗА ВСІ справи переведені в нашій канцелярії гарантуємо.

У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіть і приходіть на адресу

WSENARODNA KANCELARYA
J. C. Kimmel, нотар
Телефон: Garry 2280. 215 Logan Ave. Winnipeg, Man.
[illegible]

ДАРОМ КНИЖОК
$1.00 вартости $1.00

Хто замовить за $5.00 книжок, тому даємо за $1.00 книжок даром і оплатимо пересилку.

ВИБІР НОВИХ КНИЖОК:
(В МОЦНІЙ ОПРАВІ)

В неділю рано ніде не пало 90 ц.
Великий шум 60 ц.
Поміж Ворогами 50 ц.
Пан 50 ц.
Атлас в Укр. мові $1 25 ц.
Чорнобривa сирота 80 ц.
Давнє і Нове $1.50 ц.
Кобзар 60 ц.
Лихі люди $1 25 ц.
„Що стало ся в Рудольфом“ або трагедія в замку Маєрлінг 60 ц.
Конець Тітаніка 40 ц.
Дебют $1 20 ц.
Історія Боротьби Віри з Наукою 50 ц.
Лихі Люди 70 ц.
За сестрою 30 ц.
Народні Казки 30 ц.
Історія України $2.75 ц.
Аборан антольогія Української лірики з образами І. Франка $2 50 ц.
Камінна душа $2 00 ц.
З Ласки Родини — два томи $1 50 ц.
Відродженє, — Три томи Л. Толстой $2.00 ц.

Катальоги книжок даром.
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

СУСІДИ ЗЛОВИЛИ ЖІНКУ І ХОТІЛИ ВІДРІЗАТИ ЇЇ ЯЗИК.

Пошвакова визнала і обвиняла своїх сусідів, пані Дарія Стефо з Лима Огайо, находить ся тепер в шпиталі. Дарія каже що она походить з королівского роду, і тому навіть не хотіла говорити до своїх сусідів, хотяй всі они походили з того самого краю, то є Сербії, лише постоянно їх обиджала. Тоді дві сусідки обиджені поступованєм Дарії, постановили положити тому конець і після сербского звичаю хотіли Дарії відрізати язик і [illegible], за те що вішала ся не у своїй річи. Кинули її на землю і мали виконати кару, коли на час надбігла поліція і охоронила Дарію перед такою карою

* * *

Один добродій, що називаєся Кароль Вайс, з Ню Йорку придбав собі аж пять жінок. Коли се викрило ся, суд взяв його в свою опіку і зачав розважати над тим, кілько дати йому літ покути за той гріх. Та одна з жінок найшла найлучшу раду — випустити його на свободу, але аби він давав у терпіню всім пятьом жінкам. Однакож суди не мали совісти аж так страшно немилосердно грішника карати. Замкнув його в тюрмі.

* * *

МОСІЇТИ ЗАСТАНОВИЛИ РОБОТУ.

Робітники при будові желізної дороги C. N. R. в долині при Томсон рікі, 60 миль від Камлупс були змушені залишити роботу на цілих два дні з причини цілої хмари москитів які там панують в часі таких теплих днів. Доперва коли настав сильний вітер москити були занесені в иньші сторони і робітники почали знова працювати.

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
МИРОВИЙ СУДІЯ І НОТАР
Канцелярія Нотаріальна і Агенція Корабельних Ліній.

ВАЖНЕ! ТАНА ШИФКАРТА — НА КОРОТКИЙ ЧАС.
З КРАКОВА — ДО ВІННІПЕГУ Тілько $46.90
ЗАМОВЛЯЙТЕ СЕЙЧАС.

В нашій Канцелярії полагодимо всі справи старокраєві, як також і Канадийскі — виробляємо повномочія, контракти, скрипти довжні, Акта Нотаріальні, протоколи і т. п.

В справах краєвих заступають нас найлучші правники в Краю

[illegible]
Адресуйте
Kancelarya Notaryalna
[illegible] Main St. Телефон [illegible] Winnipeg, Man.

Руско-Американска лінія
[illegible]
Ціни з'їздуючи
З ЛІБАВИ ДО ГАЛІФАКС
3 класа — $66.00
2 класа — $[illegible]
1 класа — $75.00
[illegible]
[illegible]
A. E. Johnson Co.
27 Broadway New York, N. Y.
[illegible]

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріальне в Вінніпегу.
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible] в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ [illegible]
ПРОДАЄ шифкарти [illegible]
ВИСИЛАЄ [illegible]
ПРОДАЄ і КУПУЄ [illegible]
[illegible]
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
[illegible]
841 Main Street - Winnipeg, Man.

CANADIAN NORTHERN RAILWAY
ЛІТНА ОБСЛУГА НА ВЕЛИКИХ ОЗЕРАХ
— ДО —
Східної Канади і Злуч. Держ.
VIA DULUTH VIA PORT ARTHUR
[illegible]
Знижені ціни [illegible] літного екскурзийну.
[illegible]
Winnipeg.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріальних, старокраєвих і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).

ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через конзулят,
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через першорядних адвокатів в Старім Краю,
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, свідоцтва увільнення від армії, контролі і асентерунку
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх краів.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]

Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим занятє не позволяє в день полагодити своїх справ, буде отворено від год. 8—9 що вечера.

Всяка інформація даром, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте.
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
834 Main str. Winnipeg, Man.

ПОТРІБНО ЛЮДЕЙ З КАПІТАЛОМ.

Пошукую кількох спільників в цілях заложеня першорядної української книгарні в Вінніпегу полученої з продажею музичних інструментів і т. п.

Зголошеня з поданєм капіталу який аплікати можуть вложити до бізнесу, прошу засилати на адрес:

R. K. P.O. Box 145. Edmonton, Alta.

„КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР“
[illegible]
227 Selkirk Ave. - - Winnipeg, Man.

В залученю посилаю $ і прошу висилати мені Вашу часопись „Канад. Фармер“ на повне [illegible] адресу через (означить час).
Повне ім'я і назвиско ....
Улица, або P. O. Box ....
Місце почти ....
Провінція
Дата .

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.
Darmo dla Mężczyzn
Czy jesteś dotknięty
[illegible]
Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., P. 607 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
[illegible]
Imię i nazwisko ....
Adres .... Stan ....

Дописи.

Frascia, Sask.

СЛОВЦЕ ДО ЛЮДИЙ В ҐІМЕЛЬСКІМ ОКРУЗІ!

А що, чи вже высохла ваша хруп? Чи вишумила консервативна горілка з ваших голов? Не думаю. Спіть, а я дещо тимчасом напишу.

Насамперед хочу вам всем, читачі сказати як ґімлі виглядає і які богатства в тім окрузі суть, а то справді не тотой думати, що там Бог зна які мінерали находять ся наколи вимешкують консервативні хрупі. Ден там, ґімельский округ се як кітлина віддольна: ліси, камінє, вода, мочарі, багна, процесі! Се околиця якраз для хрупів, але не для чесних фармерів. І на привеле не даво там якраз вони мешкають. Привикли до мокрого то і голосують на того хто дає досить мокрого а до того ще і покрученого. Як вибудуть ся вибори то я знав вже наперед, знав що як консерват дасть їм мокрого т. є. алькоголю то вони і очи дали би собі повиберати а не то голоси віддати. Так хрупьство переплетило вовне хрупьство яке лише істнує в старім краю.

Тому кілька літ назад як в згаданій околиці були вибори провінціональні, в день голосованя приходили деякі виборці на під дикі, пяні, обмирані, чеснії безроги. А як почали бесіду про політику то годі було вислухатись. Консервативні агенти і по польски і по англійски говорили до людей. П. Ш—ий говорив, що консервативна партія отшкує наше віра, а п. Джус був самостійний агент і причая як затрип хоч на політиці розуміє ся як воєн на вагадах. На мое запитане, чому так робить — відповів, що хоче мати „пофіксовану“ дорогу і мусить кривати. Вули закиріпи, поно село [illegible] по всему, рапи, ду[illegible] „пофіксовані“ за [illegible] Почали мож[illegible] станесь у дурнів хлі[illegible] раду дають і [illegible] лить ся. Пізнан[illegible] друге село — так [illegible] ходили мовирі дань[illegible] лиш другий, — все[illegible]

Та вже би час вам розуміти, а єсли нічо не розумієте то бодай позауважте свідомійших одиниць, не топіть свого житя в темряві і пітлиці. Майте розум в часі виборів, отрясіть ся з хрупьства, пробудіть ся зі сну!!!

М. Баран

Ґарвінд, Ман.

АНГЛІК ЛІПШИЙ

В нас на Ґарвінд минувшого року, коли відбувались вибори на радного до муніципалу в Етельберт, кандидували двох, а то. Русин П. Г. Гнідавий і Англік А. Кальман. Нам віриче в свідомість людий не робив жадної агітації і не купив нікому ані шклянки пива. Англік-же боячись що би не впасти, полишив молочене, їздив по під хати і обіцяв, що єсли він вийде, то все в муніципалі переміннить ся — він зробить що схоче. Наобіцяв людям дорог, мостів, а властиво на заході, де суть найбільші мочарі. Там він власно найбільше агітував, і звідтам его поперли. А мусите знати, що там найбільша темнота. Згаданий Англік кандидував вже три рази а заді третій, але все упадав бо там сьвідоміші люди. Ангій мав фарму в четвертій варді, постановив таки бути радним. І вдало ся. Вибрали більшостію кількох голосів.

А треба знати, що в Ґарвінд єсть аж 3 Англіки. Щож тепер робить той радний? В офісі він не має жадної сили, бо тільки він самий між Русинами. Наші, що говорять, він не розуміє. Сидить собі як копиця сіна

Щож люди робіть? Ідуть до [illegible] радного тай кажуть давай нам на дороги, там ти обіцяв все поробити. А він сповує ся чим може, та каже, що нема грошей в муніципалі. Як оно в дійсности єсть, я не можу знати, але все я певний, що єслиб був нам вибраний Русин то все бувби щось зробив.

Тепер я думаю вже кождий переконавсь хто ліпший, чи свій чи Англік. А вам панове котрі агітували за Англіком накажить ся ганьба і погорда від людей. Але я певний, що на другий раз не будете мали розуму

Фармер
з Ґарвінд, Ман.

Winnipegosis, Man.

ОТВЕРТИЙ ЛИСТ ДО „УКР. ГОЛОСУ“.

Вповажані Панове і Редактора від „У. Г.“ прошу ласкаво приняти се до відомости

Еще на 26 марта с. р. минув рік коли то наші поселенці в околиці Вінніпегосіс, Ман. зорганізувалися в малу горстку тай основали читальню, яка на початку почала красно розвивати ся. Читальню назвали, не партійно — але патріотично, не ліберал — не консерват або незалежно, — але в ім нашого Батька Тараса Шевченка.

Кождий рад був, що діло оновлено — по виборі членів до уряду, ухвалили виписати декілька часописів.

Отже виписано 2 рускі канадійскі, а 2 старо-краєві а то „Громадскій Голос“ і „Свободу.“ решта грошей які зістались ся, мали піти на книжки до Галичини. А що вже неможна єще купити почтового переказу, то члени читальні рішили аби гроші висилати, через Ред. Українського Голосу, бо вповни ся рехтельна українська часопись. Та ми на ній завелись, бо гроші в сумі $10 30 ц. вислали дня 26 марта 1913 до „The Ukrainian Voice“ Box 3626 Wpg. Ман. тай полечено также було куда гроші мають вислати. Однак іначе сталось, бо гроші суть в кришині в У. Г., чи де інде? Коли ми про се відносились писемно до Ред. У. Г, що сталось з грішми, або щоби звернули до нас посьвідку, то Ред. У. Г. ані ду.

Який тут підлість „У. Г.“ криє ся, по щож мати похвали в часописе до просьвіти, культури, поступу наколи на тому всему не раді.

О сором Вам незалежні патріоти від „У. Г.“ Справа та отже піде тепер дорогою справедливости, зам хитуйте нас до того, що є 27 членів і членкинь які станут сьвідками Вашого підлого діла.

Добродій С. Антонів, відозвав ся в ч. Роб. Народа в тій справі, та Т. Д. Ферлей жалувались, що се вкладено напад на его особу, тай говорив дальше що з грошей які отримав в сумі $10.30 отримув собі за часопис в У. Г. $2,00 а решту післав туда куда було приказано оплати тая саме д. Т. Д. Ферлей що посьвідку від грошей зверне до надавця виданих грошей, але коли?

Даруйте, але я не є тим чоловіком, аби я любив силу полеміку, кі, я пишеш той аби не носом до куля ка і дуже жалую що вірвеної молоденький цьвіток Нашої чести і повари скоро не віддати вже

З глубоким поважанєм Яків Нанека
Секретар читальні ім. Т. Шевченка.

Winnipegosis, Man.

Просьвіта а народна школа.

В просьвіті широких верств народу наша будучність. Сей клич належало би вписати золотими буквами і неустанно його повтаряти, та не лише повтаряти, але стреміти до його здійснення, щоби не став пустим звуком.

Скаже дехто, по що се повтаряти, що всім знане, що є неоспоримою правдою і чого нікто не заперечує та до чого давно стремимо.

Що знане ся справа всім, не дасть ся заперечити, що неоспорима, також певне і на доказі оперте, бож сею дорогою двигали ся і двигають ся другі народи, але чи праця около здійснення сеї правди була і є вистарчаюча, чи дорога, якими до осягнення її ідемо, добрі яка сим належало би приглянути ся.

До просьвіти народу взялися ми „Товариство Просьвіта“ і се товариство закладанєм в краю філії і читалень, та видаванєм від десяток літ книжочок мало осьвідомляти широкі верстви народу.

До читаня книжочок потреба грамотних людий, бо і найкрасше уложена книжочка не принесе хісна, наколи лежить неперечитана. А число грамотних людий було вельми мале, ба і тепер стан сей не много стоїть лучше.

Дивуємо ся, чому у других народів того рода товариства числять не десятки, а сотки тисяч членів, а не беремо сего рівночасно під розвагу, що народи сі мають свою народну школу, що школа ся підготовляла грамотних людий, а товариство приходило відтак з підмогою, гуртувало їх, творило осередки і доставляло пригожої лектури. Ми на жаль не ішли сею дорогою, не положили відразу такої ваги на народну школу, не дбали о неї доки літа, ба ще і нині не стала вона у нас на першорядній плані!

Без витвореня доброї народної школи, котра би обняла все доростаюче покоління, без вишколення своїх сил учительских, котрі би клали основи знаня і виховання для свого народу, наші змагання в широкій просьвіті будуть все невистарчаючі.

Школа має крім виховання і подання підставового, елементарного знаня, научити цінити писане і печатне слово, його розуміти, має викликати потребу читаня, научити читати популярні книжочки, а так підготовляє поволі шукати — буде лектури, радо буде гуртувати ся коло просьвітніх товариства, котре високо цінити буде ея потребу і знаня товариства на поле розвиваючої просьвіти буде ширший, нім його нині бачимо.

З сего виходить і потреба щоби пильнійше занятися народним шкільництвом і його устроєм і виробленням у широких верствах народу почутя потреби школи. Не тільки народна школа з великим числом шкільних діточ, призначених на одну силу учительську, примітивно її уладжене, недостача середників науки і бібліотек попри другі непорядки, відносини не може сповнити сеї задачі, тож вимагає поправи.

Значіне бібліотек шкільних для молодежи і знане із не молодіж, та через молодіж на старше поколінє зрозуміло „Towarzystwo Szkoły Ludowej“, бож попакладало по школах відповідно збірні збірки книжок і дає відлаве шкільної заправи до читаня

При наших школах рідко де знайде ся збірка популярних книжочок, тож нічо дивного, що наша молодіж виходить зі школи незаправлена до читаня.

Подібно, а навіть ще гірше він по селах але ся по містах і місточках. По наших всюда по школах викладана мова польська, а руську мову чує дітвора заледви з кількох годинах тижнево, книжку руську ще рідше дістане до рук, а вираз скінчить школу, в руської книжочки крім шкільного підручника, не бачить.

Знати, де лежить причина недомагання нашої просьвітної праці, повинніми старати ся хиба сі усунути, особливо пильнійше занятися народними школами.

Дотепер звернули ми майже виключно всі сили на придбанє університету і витворенє шкіл середних, а школа народна мимо своєї ваги, мимо сего, що вона може положити тривкі основи під загальну осьвіту народу, сходила все на задний плян, на її причини не доцінили і се занедбане її виходило і виходить нам на шкоду.

Тимто проте, що коли через просьвіту хочемо збудувати красшу будучність, то в першій мірі подбаймо о школи народні, о вплив на них, бож вони одинокі підготовити можуть сьвідомійше поколінє, котре бажати буде лектури і коло просьвітних товариств гуртувати ся буде.

„Русин“.

За дрібні оголошеня, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1 00.

СТАРОКРАЄВИЙ ЛІКАР.
Василь Салогуб
— є —
екзамінований старокраєвий лікар, лічить ріжні хороби. Походить з Камінецкого повіту, Галичина, і замешкує від 25-го квітня с. р. на
834 BURROWS AVE.,
Winnipeg, Man.
З потребами удавайтесь до него.

$25. З ЕВРОПИ
ВЛАСНИМИ КОРАБЛЯМИ
URANIUM LINE
[illegible]
з Ротердам до Галіфакс
[illegible]
Тепер [illegible]
Canadian American Steamship Agencies
MINEAPOLIS, MINN. U. S. A.
[illegible]

Даром. НА СЕЙ МІСЯЦЬ Даром.
БУБЕН БУБЕН
При замовленю нового грамофона додаємо сей БУБЕН за дармо.
Грамофон з Годинником за одні гроші.

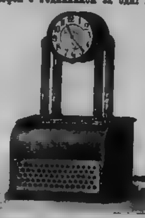

Новина, якої ще не було.
Новина, якої ще не було.

Сей грамофон є так вироблений, що можна уживати і за грамофон і за годинник. Грамофон є найлутшої конструкції грає без шуму і голосно. Годинник є гарно викінчений і має швайцарскій верх, (машиновий приклад). Ціна є $50.00.

ПРОДАЄМО ЗА ПОЛОВИНУ ЦІНИ

Тепер $5.00 а $20.00 заплатите тоді як отримаєте сей красний грамофон.
Уважайте лиш: Грамофон вартости $50. за $25.
Дотого додаємо ДАРОМ сих 16 плит: сьпіви, танці, сьміх і 1000 голос.
Найновійші рекорди котрі поручаємо.

СЬПІВИ:
Ще не вмерла Україна
Ой не ходи Грицю та на вечерниці.
Гей на горі там женці.
Надійшли Гуси.
Ковал коня наковує.
І шумить і гудить.
Ковальчику куда йдеш.
Зажурив я.

ТАНЦІ:
Руський козак.
Вальс.
Рах чах чах.
Коломийка.
Вимарш Війська.
Військова Кавалєрия.
Гупфайте Кларнет.
На що мене зачіпаєш.

Моноль[illegible] до сьміху:
Дід рудий баба руда...
Галькая любка.
Подорож Івана до Америки.
Вражіня Розбуша в Америці.
Мацік французом.
Данський барбер.
Хоча пишуй у маніі (хор).
Ми в луг підем всі з косами (хор).

Коли Вам сподобають ся иньші рекорди, то виберіть собі з нашого катальога.
Замовляйте їх найскорше, бо се є специяльне виданє.
[illegible]

Evesham, March 17-th 1913.
Поважаний Пане!
Грамофон і рекорди від Вас отримав котрі мені дуже сподобались бо грають виразно і без жадного шуму, ліпше від всіх моїх англійських і французьких рекордів.
З поважанєм JOHN RADESH.

ЗА ВСІ НАШІ ТОВАРИ ҐВАРАНТУЄМО.
Пишіть зараз по катальоги книжок, музичних інструментів і стереоскопів.
Ruska Knyharnia
850 Main St. - Winnipeg, M

РУСКО-НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу
[illegible]
Диво і новіна лічено сифліс „606" проф. Ерліха.
[illegible]
Шпиталь [illegible] 453 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
[illegible]
Акціонерський капітал . . . 10,000,000.00
Резервовий фонд . . . 7,000,000.00
Капітал вложений . . . [illegible]
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ
Депозити приймають ся від $1.00 і більше і допла-чують ся процент від дня вкладки. Видають ся трафти і кредитові листи платні у всіх частях світа.
NORTH END BRANCH [illegible] BRANCH
[illegible]

Др. В. ГЕРЖАНЕК.
[illegible]
СПЕЦІЯЛІСТ В УХА І УХАХ
[illegible] 448 Pritchard Ave.

EDDY'S НАЙНОВІЙШІ СІРНИКИ
БЕЗПЕЧНІ ... ТИХІ
БЕЗ ЖАДНОЇ ТРУТИЗНИ
„SES - QUI"
[illegible]
Попросіть свого скорника.

НЕЧУВАНА НАГОДА
[illegible]

[illegible]
INTERNATIONAL WHOLESALE WATCH CO. Dep. 2
Box 3683. Winnipeg, Man.

[illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave. E. Tel. Main 2510

Нагорода: $150.00 золот. годинник кождому.

[illegible]
Nathan ... Dept. ... 162 Nassau St.
Room 308 New York City

НАША АДРЕСА
„Canadian Farmer" Box 3666, St. B
Winnipeg, Man.
А РЕДАКЦІЯ І ДРУКАРНЯ находит ся на:
237 Selkirk Ave.

Всячина.

ЩО МИ ПОВИННІ ПИТИ

[illegible]

НАША ЩИРІ ФІРЕРЕ

[illegible]

СЛІДОК ПО АСТОРІ

[illegible]

[illegible] ся з Парижа 1 ... даючи ... 150 тисяч доларів.

КАНАЛ І ПАНАМСКИЙ ДЕ КО ЗНИЩИТИ

[illegible]

КРАЙ ЧИСЛИХ ВОДИЙ

[illegible]

ФАРМУР ВИКАПИВ РИБУ

В Бентон Гарбор Мичи-ґен фармер Павло Нікеле... [illegible]

ЛИСТ У ФЛЯШЦІ ПЕРЕПЛИВ ... ТИСЯЧ МИЛЬ

Дня 21 Серпня, 1912 ро-ку [illegible] Для першого Червня 1913 року [illegible]

Газету все́гда треба платити наперед.

Вісти зі старого Краю.

З'ЇЗД УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА

[illegible]

З відносин тій ... 1913 ... [illegible]

[illegible] Загальний З'їзд Українсько-го Студентства

[illegible]

1. Українська молодіж за останніх 40 літ.

2. Політичне положенє українських ...

3. Українська молодіж і ... культура.

4. Молодіж російської України, ... та ...

5. Народне ... шкільництво (народні школи, середні школи, університет.)

6. Участь молодіжи в просвітній і політичній праці.

[illegible]

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ

Просимо звернути свою увагу на повище подані правила і після них звертати ся до редакції.

Річна передплата на „К. Ф." виносить $1.50, пів-річна 75ц., квартальна 50ц.

Поодинокі ... передплаті не відповідають ся ..., але ... ся на дату при ... кождого передплатника.

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Towson's Kar-Kal для кави.
[illegible]
Philadelphia, U. S. A.

ЗДОРОВЛЄ ВОРОТЕ,
ЯК РАЗ ТУДІШНІЙ ХЛІБ
[illegible]
ВИСОКОУЧЕНИЙ ПРОФЕСІОНАЛЬНИЙ ДОКТОР, [illegible]
The Philadelphia Med. Clinic [illegible]
Начальний Лікар Клініки, [illegible]
THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
1117 WALNUT ST PHILADELPHIA, PA.
[illegible]

Родимці!
ТОРГОВЕЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО
Олекса Пушкар
в Коломиї
[illegible]
OLEKSA PUSZKAR
KOLOMEA GALICIA

Фарма на продаж.
[illegible]
По докладнійші інформації
J. [illegible]

ВСЕГДА ТА САМА
Кождий мішок
OGILVIE'S
РОЯЛ ГАВЗГОЛД
МУКИ,
що купите є так само добра як і та що купили передідніше.
Першенство муки „Роял Гавзгольд" є наче уніформою кождого печева.
Купіть єї в вашого сторника

Лев Н. Толстой.

Іван Дурак.

(З російського переклав С. Г. Ф—ий).

(Дальше).

Прийшли дураки до вой-вода і говорять:

— Говориш ти нам, що ко-ли ми з жовнірів не підем, то нас цар смертію покарає, а чому не скажеш що з нами буде в війску. Просить ся відтак жовнірів на смерть убивають.

— Так, се не без того.

Почули се дураки і впер-лись. — Не підем, говорять. Лішше вже дома загинути. Смерть і так не можна ми-нути.

— Дураки ви, дураки, говорить старий чорт — жо-вніра або вбють або ні, а як не підете, Іван цар напевно покарає смертію.

Задумали ся дураки і пі-шли до Івана-дурака розпи-тати ся.

— Появив ся, говорять, воєвода і приказує щоб ми до війска ішли. Коли під-дете, говорить, до війска, то вас убють або ні, а як не підете то вас цар Іван на-певно покарає смертію. Чи се неправда?

Засьміяв ся Іван.

— Як же, говорить, я о-ден вас всіх покараю смер-тію? Коби я не дурак був, я би вам розтовкував, а то я і сам нічого не знаю.

— Отже, ми, говорять, не підем.

Ну щож, говорить, не йдіть!

Видить старий чорт що його заходи дармі; пішов до тараканьского царя, під-ліщав ся.

— Підем, говорить, вій-ною, завоюєм Івана-царя. У него хоч грошей нема, але зате хліба, худоби і вся-кого добра много-премного.

Пішов тараканьский цар війною: зібрав велике вій-ско, оружіє, канони нала-див, вийшов на границю, став до Іванового царства входити.

Прийшли до Івана і гово-рять:

— На нас тараканьский цар іде.

— Ну, щож, говорить, нехай іде.

Перейшов тараканьский цар з військом границю, пі-слав патрольо шукати Іва-нове війско. Шукали, шу-кали — нема війска ніякого. Чекають, чекають чей може ще покаже ся. Та де, і слу-ху про війско нема, нема з ким воювати. Післав та-раканьский цар зайняти се-ла. Прийшли жовніри в о-дно село — повиходили ду-раки, дурачки, дивлять ся на жовнірів, дивують ся. Почали жовніри відберати у дураків хліб, худобу, ду-раки дають і ніхто не боро-нить ся. Пішли жовніри у друге село — там само. По-ходили жовніри день, похо-дили другий, — всюда то само: всьо віддають, ніхто не боронить ся ще й кажуть щоб прийшли до них жити.

— Коли вам, сердечні, го-ворять, у вашім краю гірко жити, прийдіть до нас, ві-всім жити.

Походили, походили жов-ніри — нема війска; а все таки народ жіє, кормить ся, і не боронить ся, так ще кличе до себе жити.

Скучно стало жовнірам, прийшли до свого тараканьского царя.

— Не можем ми, гово-рять, воювати, відведи нас в друге місце. Добре би бу-ло як би війна була, а то як кисіль різати. Не можем більше тут воювати. Розсер-див ся тараканьский цар, приказав жовнірам по всім царстві розійтись, знищити села, доми, хліб спалити, худобу вибити — Не послу-хаєте, говорить, мого при-казу, всіх вас, говорить, по-караю смертію.

Настрашились жовніри, почали доми, хліб — пали-ти, худобу бити. Однак ду-раки не боронять ся, лише плачуть. Плачуть старики, плачуть старушки, плачуть і малі діти.

— За що, говорять, ви нас знесважаєте? Чому гово-рять, ви добро надармо ни-щите?

Обридливо стало жовні-рам. Не пішли дальше, і всьо війско розбіглось.

XII.

Мусів відійти старий чорт, не знищив Івана війском.

Перекинув ся старий чорт в діяснього пана і приїхав в Іванове царство жити, хотів його так само як і Тараса-черевача, грішми знищити.

— Я, говорить, хочу вам добро зробити, розуму на-учити. Я говорить, у вас дім вбудую і фабрику заложу.

— Ну, щож, говорять, жий!

Переночував пан і на ра-но вийшов на майдан, вині-с великий мішок грошей і ар-куш паперу;

— Живете ви, говорить, всі як свині і хочу я вас на-учити, як треба жити. Бу-дуйте мені, говорить, дім після отсего плану. Ви пра-цюйте а я буду вам показу-вати, і золоті гроші буду платити. — І показав їм зо-лото.

Здивувались дураки. У них грошей в роду не було, вони один одному річ за річ міняли за роботу роботою платили. Подивились вони на золото. — Гарні, гово-рять, цяцьки — роботу і рі-чи міняти. Почав старий чорт, як і в Тараса, золото випускати, і стали йому за золото всякі річи міняти і всякі роботи робити.

Утішив ся старий чорт в думає. — Пішло моє діло під лад; знищу тепер дура-ка, як і Тараса, і куплю його з бебехами, всесім.

(Дальше буде).

Дещо для фармерів.

БУРЯНИ НА ФАРМІ І ЯК ЇХ ЗНИЩИТИ.

Пишучи отсю статю автор не показує що спосіб нище-ня буранів є добрим під кождим взглядом в кождій провінції. Майже кожда фар-ма потребує свойого відпові-дних способів до нищеня бу-рану, а не меньше того і по-ра року має тут до діла не трохи. Та помимо того, кож-дий фармер повинен знати-сь які взагалі суть спосо-би до нищеня бурану і т. п. Буран не чекає на нікого в росте і множить ся, і сему не нашеи ніхто інакше як лише надбайливість фарме-ра.

Головна річ в тім щоб бу-рам підлягав контролі фар-мера. Тут і подаєм декілька оказівок які вкажуть на спо-сіб знищеня бурану

1. — Обведіть фарму пло-том. Свою худобу тримайте дома, а сусідньої не допу-скайте до своєї загороди, як рівнож не дозволяйте пере-їздити через свою фарму а головно щоб не було такої дороги куди посторонні люди їздили і переходили

2. — Коли фармер має кілька акрів чистого поля. На них посійте чисте насі-нє і в часі літа перейдіть ся по вбіжу кілька разів та где найдете який буран — зни-щіть його.

3. - Уважайте добре на пашу яку подаєте своїй ху-добі, аби в ній не було бу-рану в насінях. Єсли є то — не розносіть по полю такого навозу, (гною) тоді аж той ще добре не перегниє.

4 — Уважайте щоб як до-роги так і всі інші місця на фармі були вільні від бура-ну. Дуже нерозумно посту-пають ті, що позволяють рости такому бурянови як осет кочки і опадати від зного поля.

5. — Научіть ся пізнавати бураяи по тім як вони ро-стуть, яке їх насінє і т. п. Запізнайтеся з бураном бе-різкиції в якій фармі він по-падесь вам до рук.

6. — Дивіть ся за бура-ном, нищіть. Много фармів вертувалиб нині два рази більше слиб їх властитель був хотів вігнутись та вир-вати кілька бураяів на його полю. Во не перший буран робить шкоду але та недбайливість фармера, ну, ча-сом і темнота також, би на сінє в „першого" бурану росиплесь по полю і друго-го року вже есть богато ти-сяч ростин бурану. Одна ростина так звана „mustard", може спродукувати мілйон і половину зерняток насіня.

Постарайтесь поверувати роботою так щоб в осени поле оправити. Се не тому щоб збити ріст бурану, але на се, щоб на весні скорше кільчив ся а так скільчений і скорше знищити — перей-шовши кілька разів борона-ми.

MAX MAINS
NOTARY PUBLIC
512 Stella Ave. - Winnipeg, Man
Виробляє всілякі документи в Українській і Російській мові. Всякі в близьких ... [illegible]
— Інформації ДАРОМ —
Канцелярія отворена вечером.

НОВО - ВІДКРИТА
Руска Аптика
500 Selkirk Ave. corner McGregor St.
WINNIPEG, MAN.
[illegible]

ПАПЕРОВІ РЕЧІ, ЯКИМИ ЖИ...

Найлучший папір до в[illegible] пособа листів, що роблять ся з ... шмат. Та те-пер богато інших річей бу-до виручати усякі шмати. На примір недавно опатен-товано винахід що папір ро-бить ся з кмпель, віаса, ра-мы кукурудзи, гороху, фа-солі, акцерні, моху, типто-ву, листя і з кори дерев, з бараболь, бураків і з много інших ярин, чи річей.

Найбільше паперу вироб-ляють — як звісно — з де-рева т. е. сосни і модрени.

Папір можна виробляти майже з кождої річи, і май-же всяку річ можна вироб-ляти з паперу. З сильно спресованого паперу роб-лять колеса від льокомоти-ву, рельси, колони, підкови для коний, бляшкі і асфаль-тові рури на газ чи елект-ричні дроти.

З деревляної мазги і зір[illegible] sulphate зроблено пробу в Берліні робити штучні пер-ли якими викладалось би улиці в більших містах.

Два тисячі тонів, або чо-тири мілйони фунтів такої мазги стискають в оден ку-бічний центиметер, відтак печуть дві добі і от так ма-ємо вже готові тверді від сталі — цеґли.

Телеграфічні — рукова-ті — єзупи роблять з арку-шів паперу і суть досить легкі та тривкі.

В Японії з паперу роб-лять шмате, футрини до ві-кон, ліхтарі, парасолі, хус-тини шкіру на обув і бо-гато іншого.

В Злуч. Держ. та в Німеч-чині роблять паперові труни.

В Німеччині з паперу роб-лять також бочки, горшки і фляшки на молоко.

В теперішних часах в „соломяних" капелюхах нема соломи ані за оден во-лосок. Їх роблять, спиравши до купи вузькі папере-ли паски які завирають ни вид солома.

Що більше, якийсь Кал... вже має патент на роб... лене паперових ниток яких уживають до шитя чобіт.

Є також і шовк що вироб-ляють з паперової мазги. А такого „шовку" купують і уживають ті яких не ста на закупно доброго правдивого шовку.

Ужиток з паперу в про-мислі може дійти до небу-валих границь.

Вже й тепер з паперу ма-мо порцелянове начиня — горнята, миски і т. п., суть паперові кулі, чобіти, білярдові столи, шмате вітра-ла, дошки на будову домів, мішки, човна в й всякі стафи. Раз одного зробили навіть і куляю з паперу і була огнетревало.

Та що як що, але отсе то вже таке не мале диво, бо навіть побудовано цілі до-ми. В Норвегії побудовано з паперу усю церкву в якій поміщить ся тисячу осіб і яка від споду до шпиля не ні є нічо іншого лише па-пір..

От, що то наука не ?доха-ме!

КНИЖКА В СЕРЕДНИХ ВІКАХ.

В середних віках книжку міняли за коня або кілька овець. Коли отже, хотів хто мати досить худоби або яко-го іншого маєтку, він — маючи книжки — давав за худобу чи що іншого. І раз от так в місті Оксфорд було вкрадено 20 великих сквк вартісних книжок.

РОЗБІЙНИКИ НА УГОРЩИНІ

На границі семигородсь-ко-румунській, на Угорщи-ні, від довшого часу ґрасує небезпечна банда опришків. Си банда має числити 12 людий і де вона ся, значить свої сліди потом ком крови, трупами і поже-жою. О рашки нападають без розбору на всіх і всю хліпів, жидів, і панів. Під час оновісного нападу на замок графа Карольго стрі-ли ся опришки з жовнірами жандарами і всіх повбивали. Тоді правительство вис-лало против них 200 жан-дармів. Прийшло до пра-вильної битви та опришкам вдало ся втічи. Тепер в сто-лиці Семигороду, Кронштаті, змобілізовано против них два баталіони піхоти в рі-шучено і румунське прави-тельство вислало на грани-цю значний відділ війська, аби перешкодити опришкам утечу до Румунії.

Родимці!
Спроваджуйте своїх кревних до Канади.
Купіть у нас шифкарту а ми їх спровадимо без жадної перешкоди.
Приходіть прямо до С. P. R.-ового офісу до головних агентів:
CANADIAN PACIFIC RAILWAY
ALEX CALDER & SON
663 Main St. Winnipeg
С. P. R. компанія буде потребувати сего року до 40 тисяч робітників, отже кождий буде мати спосібність заробити гроші.
Котрих людий спроваджуємо так сейчас відсилаємо до доброї роботи на С. P. R.
Не відкладайте на пізнійше але спроваджуйте їх сейчас, доки еще такі шифкарти на Сипарскій лінії, а то
З КРАКОВА ДО ВІННІПЕҐУ $53.35 — З АНТВЕРПЕНУ ДО ВІННІПЕҐУ $46.00
У нас робить Українець П. А. КАРАНОЦЮК

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕРА"

Піврічна Випродаж
EATON-A.
Спеціальні ціни, на ограничений час, на всякого рода товарів подані в новім піврічнім катальоґу
Піврічна випродаж в Eaton-а в західній Канаді почнесь July 2 і буде продовжатись до August 15 с. р.
Богато товару можуть набути позаміщеві покупателі по дуже знижений ціні, опуст на цінах є р. найбільший за всі попередні.
Усі поясненя що до випродажі подані в піврічнім катальоґу який тепер розсилаємо.

EATON'S
SEMI ANNUAL SALE
JULY 2 TO AUGUST 15 1913
A Book of Exceptional Values in Household and Personal Necessities
CATALOGUE
No. 58
T. EATON CO LIMITED
WINNIPEG
CANADA
Повисша ілюстрація показує окладинку сего катальоґа. Чи ви отримали його? Єсли ні то напишіть на почтовій карті своє ім'я і адрес, запишіть до нас а ми сейчас вишлем його вам даром.
Єсли отримали, читайте уважно і користайте з низьких цін. Э се найбільша випродаж товарів по приступній для кождого ціні.
Не забудьте замовляти скоро, бо товар скоро розберуть. Вибирайте скоро. Ми обслужимо вас якнайлучше.
THE T. EATON CO LIMITED.
WINNIPEG CANADA

КУТИК ДЛЯ ДІТЕЙ

ХАРИТЯ.

Оповіданна.

(Кінець).

В печі щось бухнуло, зашипіло, засичало.

То збігав куліш.

Мерщій кинулась Харитя до печі, одставила горщик, доглянула страву й насипала в полив'яну миску гарячого кулішу. Мати взяла ложок зо дві та й [illegible] ложку. Страва здалась їй несмачною, противною. Харитя їла чи не їла, швиденько помила посуд, позкладала його на мисник, засунула сінешні двері і стала навколішки перед образами молитися Богу. Вона складала ручки, хрестилась, зітхала та здіймала очі догори і дивилась пильно на образ, де був намальований Бог Отець. Вона вірила, що Господь любить дітей і не дасть їх на поталу. Адже не дурно тримає він у руці золоте яблучко з хрестиком. Певне він дасть те яблучко добрій слухняній дитині! І Харитя своїм дитячим лепетом просила у Бога здоров'я слабій матусі, а собі сили зажати ниву. Ся думка не давала їй спокою. Їй хотілося швидче діждатися ранку. „Лягу зараз спати, щоб завтра раніще прокинутися“, подумала Харитя, й поставивши коло мами воду на ніч, лягла на лаву. Але сон не вилюював її очей. Він десь утік з цієї хати, бо й недужа мати не спала й стогнала. Повний місяць дивився у вікно і на помості намалював [illegible] шибками та чорними рамами. Харитя поглядала в той куток, де лежав серп і думала свою думу. А на дворі так місячно, ясно, хоч голки збірай. Харитя сіла на лаві і глянула у вікно. В тихій долині, осяяні срібним промінням місячним, стояли широкі лани золотого жита та пшениці. Високі чорні тополі, як військо, стояли рядами край дороги. Синє небо всипане було зорями. Зорі тихо тремтіли. „А що, як би тепер вийти на ниву? Е, ні! страшно, вовк вибіжить з лісу, русалки залоскочуть, страхи повилазять з пшениці!... І Харитї справді стало страшно, вона знов поклалася на лаві і одвернулась од вікна.

— Чому ти не спиш, доню? — питає мати.

— Так... я зараз спатиму.

Мати стогне, а Харитю жалкий жаль бере за серце. Бідні мами! Все болить у них. Колиб той добрий Бог послав їй полегкість! Аж ось трохи згодом і слаба мати, і жито на полі, і русалки, і вовк, і лене, вікно на помості змішуються в якійсь кумедній плутанині. Сон, влетівши до хати, бере Харитю під своє крило. Срібний промінь місячний тихо сяє на білій голівці дівчинки, зміїться до повних червоних кісників, грає по смуглявому видочку та по білих дрібненьких зубках, що виглядають з-за розтулених повних уст.

Харитя спить солодким сном.

III.

Рано встало золоте сонечко. Рано, разом з сонцем, прокинулась і Харитя. Хутенько зварила куліш, нагодувала маму, сьорбнула й сама кілька ложок. Упоравшись, зняла серп з полиці, поклала в торбинку хліба та цибулі і зав'язала рябенькою хусточкою. Далі поцілувала маму й каже:

— Піду я, мамо, на вулицю до дівчат, побавлюся трохи.

— Іди, доню, та не барись...

Іде Харитя селом і якось їй чудно. Ніколи не ходила вона рано так далеко від хати. От вже й крайню хату минула, вийшла на поле й [illegible] чіль на чудовий краєвид. І справді було гарно на ниві, несказано гарно! Погідне блакитне небо дихало на землю теплом. Половіло жита й викохувалось на сонці. Червоніло ціле море колосків пшениці. Долиною повилась річечка, наче хто кинув нову синю стрічку на зелену траву. А за річкою, по під кучерявим зеленим лісом вся гора жаріла та росяними хвилями зоряла. Гарячою зеленою барвою горить на сонці ячмінь, широко стелеться килим неповеденого вівса, далі наче ряса рути, темніє просо. Межи зеленими килимами біліє гречка, наче хто розіслав довгі шматки полотна білити на сонці. В долині, край лісу, висить синя імла. І над усім тим розкинулось погідне блакитне небо, лунає в повітрі весела пісня жайворонкова. Віють з поля чудові пахощі од постиглого зерна і польових квіток. І добре Харитї на ниві, і страшно. Стала вона й не знає, чи йти далі, чи вертатися. Але витикнулась десь далеко з жита червона хустка жіноча, і Харитя згадала і хвору маму, і чого прийшла. Вона подалася стежкою межи жита. Як тільки Харитя увійшла межи жита, гарний краєвид зник. Босі ноженята ступали по протоптаній стежці, над головою, межи колосками, як биндочка синіло небо, а з обох боків, як стіни, стояло жито й шелестіло вусатим колоссям. Харитя опинилась наче на дні в морі. В житі синіли волошки та сокирки, біліли зірчастий ромен, червоніли квітки польового маку. Польова повитиця полізла до гори по стеблині жита і розтулила свої білі делікатні квіточки. Харитя мимохіть зривала дорогою ці квіточки та йшла все далі. Аж ось і їх нива. Вона добре знає свою ниву, ось і рівчак той, що промила весняна вода. Харитя поклала торбинку, взяла в руки серп і почала жати. Тихо навкруги. Тільки цвіркун цвіркоче в житі, шелестить сухий колос та іноді [illegible] заже перепелиця. Жне Харитя, але якось не добре йде робота. Довге стебло плутається, великий серп не слухається в маленькій руці, колосся лоскоче спітніле личенько... Аж ось щось наче вкусило Харитю в палець. Вона вхопила руку й побачила на пальці кров. Серп випав Харитї з рук, лице скривилося з болю, на очі набігли сльози і Харитя от-от заплакала-б гірко, коли б не нагадала про свою бідну маму. Швиденько обтерла [illegible] спідничкою, затерла криваве місце землею і почала жати. Стерня коле босі ноги, аж на плач збирається Харитї, піт великими краплями падає на землю, а біла дівчинка жне тай жне. Якось обернулась Харитя назад, щоб поглянути нажату жмінку, глянула навкруги і страх обхопив її. Адже вона одна на ниві! А ну, який страх вискочить із жита й залоскоче її! Раптом — фурр!.. Перепелиця пурхнула перед самою Харитею і тріпочучи коротким крилами, ледві перенесла на кілька ступнів своє тяжке, сите, тіло. Серце аж лятало Харитї в грудях з переляку, далі наче спинилось, і Харитя скаменіла на місці. Одною рукою стиснула жмінку жита, другою — серп. Лице пополотніло. Здорові сині очі з жахом дивилися в жита. За хвилинку Харитя трохи відійшла. Серце знов застукало в грудях. Харитя наважилась тікати.

Стежкою наближались дві молодиці. Харитя постерегла їх, знов нагадала недужу, бідну маму і, схиливши русяву голівку, взялась до роботи. Вона мусить зжати жито! вона мусить потішити свою добру нещасну маму!

Молодиці наближались до Харитї, впізнали її і глянули одна на одну.

— Ти що тут робиш, Харитю? спитали разом. Харитя здрігнулась, підвела очі на молодиць і заворушилась.

— Жну... мати слабі лежать... нема кому хліб вижати... з голоду згинемо зімою.

В голосі її тремтіли сльози.

Молодиці знов глянули одна на одну.

— Бідна ж ти дитино, бідна!

Враз Харитя почула, що сльози душать її. Зразу якось дуже жаль стало їй слабої матері, дуже заболів той пальчик, що втяв серпом, заболіли ноги, наколені стернею, згадався переляк недавній, — сльози, мов град посипалися на землю, і Харитя, голосно хлипаючи, заридала.

Молодиці кинулись до неї.

— Що з тобою, дитино? Не плач, перепілочко! Мати твоя, дасть Бог, одужає, а жито ми вижнемо, не дамо вам згинути з голоду. Ну не плач-же, квіточко!

Молодиці взяли на руки білу Харитю, цілували потішали.

— Ходім зараз до матері, хай вона втішиться, що має таку добру дитину.

Молодиці взяли за руки Харитю і подались стежкою назад у село. Харитя йшла і тихо хлипала.

IV.

Незабаром Харитіна мати одужала. Молодиці вижали удовине жито, хрещений батько Харитін звіз хліб у стодолу, і сироти вже не боялися голодної смерти. Мати цілувала та пестила свою добру дитину, а Харитя щебетала

— Хіба я не казала вам, матінко, що добрий Бог дасть вам здоров'я і поможе зібрати хліб? Хіба де ма моє вийшло?..

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
416 Pritchard Ave.
PHONE St. John 474 WINNIPEG, MAN.

СПЕКА В ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАХ

В наслідок страшної спеки яка панувала минувшого тиждня в Злуч. Державах померло — від удару сонця — богато людий а ще більше є тяжко хорих. І так в Клевеленд було вбитих 15 осіб, в інших містах 45, а більше як 200 тяжко хор. Температура піднеслась висше 100. Сотками тисяч людей виїхало з міст на кольонії подихати свіжим холодним воздухом. Збіжє в многих місцевостях виторіло.

ПОНОВНІ ВИБОРИ В ПОРТЕЖ ЛЯ ПРЕРІЙ

відбудуть ся при кінци с. м. так як дотеперішний посол Артур Меєн вістав іменований Соліцітор Ґенерал в Канаді і довше сего округа репрезентувати не буде. Обовязок його буде досить великого значіння, буде виповняти важні функції в департаменті справедливости. Правдоподібно буде полагоджувати найважнійші доміняльні справи. Його платня $4000 річно.

ПОШУКУЮ свого сина Івана Манюського, походить з Чортнова, Галичина. Тому рік як перебував в Саскачевані і відтам мав виїхати мабуть до Брітіш Колюмбії.

Хто би о нім знав або він сам хай напише до його мами або сестри

K. Maniowski
Murillo P. O.
271 Ont., Canada.

ПРОПАЛА дня 8-го червня 1913 кошиця дворічна, гніда з білою звіздою на чолі, високого росту з хвіст довгий.

Хто би її зловив, або десь видів її прошу повідомити властителя письмено або особисто а отримає нагороду в суми $10.00

Anton Danyluk
P. O. Box 21. Oakburn, Man
(29)

ПОШУКУЮ Марії Боровщук, з села Ганьківці, повіт Снятин, Галичина. До Канади виїхала зі своєю сестрою Доцю Москалик ще перед Благовіщенєм, мала приїхати до Вінніпегу однак жадної чутки про ню нема.

Хтоб о ній знав або вона сама хай зголосить ся до.

Petro Woroszczuk
631 Redwood Ave. Winnipeg,
(27) Man

ПОШУКУЮ свого брата Павла Кірієчук, з села Раранче, повіт Черніівці, Буковина. Правдоподібно має тепер перебувати в Монтреал.

Хто би нім знав, або він самий хай зголосить ся на адресу:

Nikolaj Kiriaczuk
P.O. Minnedosa, Man.
(28)

ПОШУКУЮ своїх краянів Василя Захрука з села Шубранця, повіт Черніівці, і Олексу Хома з села Чернавка, повіт Городенка.

Хто би о них знав або вони самі хай зголосить ся до:

N ZACHARUK
Valpeau P. O., Sask.

СИЛА ВІТРУ
Rumely-Olds Інжині
Rumely Pump Jack
Rumely Products Co.
LA PORTE, Ind.

A. SOKOLIC
NEW YORK U S A

Можете [illegible] правдивий Pain-Expeller на внутрішні слабости також в ревма[illegible] лекціїв.
F. Ad. Richter & Co.
Washington St.
New York, N. Y.

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, а бороди і лиця не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в редженстрованім листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненем, як его уживати
Адрес Dr BELLINS
55 Delancy St. New York, N. Y.

За дрібні оголошеня, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00

Милостію і благодатю святої трійці

Видаю грамоти всім членам місиї, котрі офірують на катедру і місіонарский університет

Маю свідоцтва від всіх патріярхів східних. Котра кольонія потребує священика, або вікарию епископія най зголосить ся до:

Архипатріарх
Макарій Вселенський
377 Burrows Ave.
Winnipeg, Man

В важних справах удавайтесь до мене особисто, колиж в часі виставки буде тапа, отже приїзати з кольоній до мене буде тано стоїти. — Усім моє благословеньство. (28)

Велика випродаж лотів НА "C. P. R. TRANSCONA".
Наші Вам ще кажуть, можна Ви самі знаєте і видите, як Вашi сусіди і знакомі зробили маєтки на „С. P. R. Transcona“
Нам ще зістало ся кілька лотів зараз коло шапів, то значить так близько, що як би кинув буком з будь котрого нашого лота, то досяг би Раундгавзу.
Сі лоти, купите зараз, не від компанії лишила ся, і продають ся з першої руки, то значить, за богато меншої ціни, чим ті, котрі вже продають ся з другої чи третої руки.
Сі лоти, можна набути-маючи $25 (готівки), а решта грошей на легкі виплати по $10 місячно.
Ми можемо минати сі лоти, навіть „Чисті торрент тайтлі“, як також в Вінніпегу і за фарми.
КРАЙОВА КАНЦЕЛЯРІЯ
FENSON & SCHILLER публичний нотар
854 Main St. — Phone St. John 162. — Winnipeg, Man.

50c.
SAUL BIRNS 117 Second Ave., Dept 23 New York, N.Y.

МАРКА "EMPIRE"
Білковоє поліпття всі фурми була що марки EMPIRE. Пластер на стіни, Деревляні положена, Цемент на стіни і вапінчене мають бути вже вжиті, найбільше пожадані
ЇХ ВИСШІСТЬ Є ЗАПЕВНЕНА.
Пишіть за пояснюючими книжечками.
MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG, MAN

Дармо! (12 найлїпших співів) Дармо!
$75 - ФОНОГРАФ - $40
$2 місячно
Atlantic Talking Machine Co.
Dept 24 New York, N Y

НЕМА БІЛЬШЕ ДИВА.
За 15 центів дойдо ви бете те властителем сеї прекрасної „чикен“ фарми, яка складає ся з 10,000 квадратових стіп
Пишіть по циркуляри до
FARMER DEPT.

ЛІКЕРИ
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1165. Winnipeg, Man.
Патніть, що наша гуртовна лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпегу, проте коли замовлете свое замовлене до нас, Ви завсігди будете мати заощадити по найменше 20%.

Руска Лазня
258-260 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 519

Тукета
T & B
папіроси
не клезні.

LIMO DRUG CO.
Rogers the Chemist
803 Main St. Winnipeg, Man.
Лише за два центи Ви можете дістати один наш Календар. Збірник салів, здоровля і довговіку. Альманах від всякого рода слабостий.

Гавету всегда треба платити наперед.

5, 28

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI Winnipeg, Man. Середа 3-го Липня 1913 — Winnipeg, Man. Wednesday 16 July 1913 Число 29

Руска Шпиталь Д-ра В. Гержабека в Вінніпегу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST JOHN 474
Руский шпиталь Д-ра В. Гержабека.
415 417 Pritchard Ave. Winnipeg. Telephone St. John 474

Вислід виборів в Галичині.

Виборці трийцять одного Руських послів до Галицького сойму.

Націонал-Демократи зайняли три. Радикалів шість. Соціал-Демократи одного.

[illegible]

З ПОЛЯ ВІЙНИ НА БАЛКАНАХ.

[illegible]

ПРАКТИКАНТИ ТОРГОВЛІ

[illegible]

ЧІКАГО А МУЗИКА

[illegible]

НАЇЗД НІМЕЧЧИНИ.

[illegible]

ЧОМУ ДР ФРАНКО ПОКИНУВ РАДИКАЛЬНУ ПАРТИЮ

[illegible]

СТАН ЗАСІВІВ НА УГОРЩИНІ

[illegible]

В ЕМПРЕСС ТЕАТРІ

[illegible]

ТАКОЖ ОРГАНІЗАЦІЯ.

[illegible]

РУСИН ДІСТАВ $3,000 ЗА ТРИ ЛИСИ

[illegible]

КРАЯНИ:
ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
667 Main St. Winnipeg, Man.
В. ҐЕНИК, завідатель заграничного відділу.

Потрібно
TRANSCONA
E. H. BA
REGENT AVE.
P O Box 8

556 Dufferin Ave
Winnipeg, Man.

КУТИК ДЛЯ ДІТЕЙ

ХАРИТЯ.

Оповідання.

(Кінець).

В печі щось бухнуло, зашипіло, засичало.

То збіг куліш.

Мерщій кинулась Харитя до печі, одітхнула горщик, досягнула страву й насипала в полив'яну миску гарячого кулішу. Мати взяла ложок зо дві та й положила ложку. Страва здалась їй несмачною, противною. Харитя їла чи не їла, швиденько помила посуд, поскладала його на мисник, засунула сінешні двері і стала навколішки перед образами молитися Богу. Вона складала ручки, хрестилась, зітхала та здіймала очі догори і дивилась пильно на образ, де був намальований Бог Отець. Вона вірила, що Господь любить дітей і не дасть їх на поталу. Адже не дурно тримає він у руці золоте яблучко з хрестиком: певне він дасть те яблучко добрій слухняній дитині. І Харитя своїм дитячим лепетом просила у Бога здоров'я слабій матусі, а собі сили зжати ниву. Ся думка не давала їй спокою. Їй хотілося швидче діждатися ранку. „Лягу зараз спати, щоб завтра раніше прокинутися", подумала Харитя, й поставивши коло мами воду на ніч, ля[illegible] лаву. Але сон не злипав їй очей, він десь утік з цієї хати, бо й недужа мати не спала й стогнала. Повний місяць дивився у вікно і на комині намалював також вікно з ясними шибками та чорними рамами. Харитя поглядала в той куток, де лежав серп і думала свою думу. А на дворі так місячно, ясно, хоч голки збірай. Харитя сіла на лаві і глянула у вікно. В тихій долині, осяяні срібним промінням місячним, стояли широкі лани золотого жита та пшениці. Високі чорні тополі, як військо, стояли рядами край дороги. Синє небо всипане було зорями. Зорі тихо тремтіли. „А що, як би тепер вийти на ниву? Е, ні! страшно, вовк вибіжить з лісу, русалки залоскочуть, страхи позлазять з пшениці.." І Харитi справді стало страшно, вона знов положилася на лаві і одвернулась од вікна.

— Чому ти не спиш, доню?— питає мати.

— Так... я зараз спатиму, мамо!

Мати стогне, а Харитю живий жаль бере за серце. Бідні мама! Все болить у них. Коли-б той добрий Бог послав їм полегкість! Аж ось трохи згодом і слаба мати, і копи на полі, і русалки, і вовк, і вона [illegible] змішуються в якійсь кумедній плутанині. Сон, влетівши до хати, бере Харитю під своє крило. Срібний промінь місячний тихо сяє на білій голівці дівчинки, всміхається до повних червоних щічок, сунеться по округлому видочку та по білих дрібненьких зубках, що виглядають з-за розтулених повних уст.

Харитя спить солодким [illegible]

III.

Рано встало золоте сонечко. Рано, разом з сонцем, прокинулась і Харитя. Хутенько зварила куліш, нагодувала маму, сьорбнула й сама кілька ложок. Упоравшись, взяла серп з полиці, поклала в торбинку хліба та цибулі і зав'язала рябенькою хусточкою. Далі поцілувала маму й каже:

— Піду я, мамо, на вулицю до дівчат, погуляю трохи.

— Іди, доню, та не барись...

Іде Харитя селом і якось їй чудно. Ніколи не ходила вона сама так далеко від хати. От вже й крайню хату минула, вийшла на поле й стала, задивившись в далечінь на чудовий краєвид. І справді було гарно на ниві, несказанно гарно! Погідне блакитне небо дихало на землю теплом. Половіли жита й виколисувались на сонці. Червоніло зілля [illegible] пшениці. Долиною звилась річечка, наче хто кинув нову синю стрічку на зелену траву. А за річкою, по під кучерявим зеленим лісом вся гора вкрита [illegible]. Гарячою зеленою барвою горить на сонці ячмінь, широко стелеться килим ясно-зеленого вівса, далі наче рута, темніє просо. Межи зеленими килимами біліє гречка, наче хто розіслав великі шматки полотна білити на сонці. В долині, край лісу, висить синя імла. І над усім тим розкинулось погідне блакитне небо, лунає в повітрі весела [illegible] жайворонкова. Віють з поля чудові пахощі од достиглого зерна і польових квіток. І добре Харитi на ниві, і страшно. Стала вона й не знає, чи йти далі, чи вертатися. Але витикнулась десь далеко з жита червона хустка жінкова, і Харитя згадала і хвору маму, і чого прийшла. Вона подалася стежкою межи жита. Як тільки Харитя увійшла межи жита, гарний краєвид зник. Босі ноженята ступали по втоптаній стежці, над головою, межи колосками, як билиночка синіло небо, а з обох боків, як стіни, стояло жито й шелестіло вусатим колоссям. Харитя опинилась наче на дні в морі. В житі синіли во[illegible] та сокирки, біліє кучерявий ромен, червоніла квітка польового маку. Польова повитиця повілась по стеблині жита і розгорнула свої білі делікатні квіточки. Харитя мимохіть зірвала дорогою квіточку та йшла все далі. Аж ось і їх нива. Вона добре знає свою ниву, ось і рівчак той, що промила весняна вода. Харитя поклала торбинку, взяла в руки серп і почала жати. Тихо навкруги. Тільки цвіркун цвіркоче в житі, шелестить сухий колос та іноді запідпадьомкає [illegible] перепелиця. Жне Харитя, але якось не добре йде робота. Довге стебло плутається, великий серп не слухається в маленькій руці, колосся лоскоче [illegible] личенько.. Аж ось щось наче вкусило Харитю в палець. Вона вхопила руку й побачила на пальці кров. Серп випав Харитi з рук, личко скривилося з болю, на очі набігли сльози і Харитя от-от заплакала-б гірко, коли б не нагадала про свою бідну маму. Швиденько обтерла кров [illegible] спідничкою, витерла врізане місце землею і почала жати. Стерня коле босі ноги, аж на плач збірається Харитi, піт великими краплями падає на землю, а бідна дівчинка жне тай жне. Якось обернулась Харитя назад, щоб поглянути нажату жміньку, глянула назад і страх обхопив її. Адже вона одна на ниві! А ну, який страх викотиться із жита й залоскоче її! Раптом —фурр!.. Перепелиця сурхнула перед самою Харитею і тріпочучи [illegible] крилами, ледві перенесла на кілька ступнів своє тяжке, сите, тіло. Серце закалатало Харитi в грудях з переляку; далі наче спинилось, і Харитя скаменіла на місці. Одною рукою стиснула жміньку жита, другою — серп. Лице пополотніло, здорові сині очі з жахом дивились [illegible] в жито. За [illegible] Харитя трохи від[illegible] Серце знов застукало [illegible] дах. Харитя [illegible]

Стежкою [illegible] дві молодиці. Ха[illegible] [illegible] ... Враз Хари[illegible] правда. Коли [illegible] дуже [illegible] слабої матері [illegible] котра більше [illegible] той пальчик, [illegible] серпом, заболіли [illegible] колені стернею, [illegible] переляк надавив, [illegible] землю, і Харитя, [illegible] заридала.

Молодиці кинулись до неї.

— Що з тобою, дитино? Не плач, перепілочко! Мати твоя, дасть Бог, одужає, а жито ми виженемо, не дамо вам згинути з голоду. Ну не плач-же, квіточко!

Молодиці взяли на руки бідну Харитю, цілували, потішали.

— Ходім зараз до матері, хай вона звеселиться, що має таку добру дитину..

Молодиці взяли на руки Харитю і подались стежкою назад у село. Харитя йшла і тихо хлипала.

IV.

Незабаром Харитина мати одужала. Молодиці вижали уложене жито, хрещений батько Харитин звіз хліб у стодолу, і сирота вже не боялася голодної смерти. Мати цілувала та пестила свою добру дитину, а Харитя щебетала:

— Хіба я не казала вам, мамочко, що добрий Бог дасть вам здоров'я і поможе зібрати хліб? Хіба не моє вийшло?

Канцелярія [illegible]ИЛЛЯ і КОЧОРЕК.

[illegible] ріжні лиш поробити [illegible] Канади на найліпші [illegible]

Всякі справи адвокатські в судах, так в старому краю [illegible] судові процесові і військові, контракти купна і продажі, довжні і иньші документи, [illegible]

[illegible], а також продаємо до старому краю. [illegible] реальности, доти [illegible]

[illegible] часті світа, скоро і добре. [illegible]

[illegible] в нашій канцеларії.

[illegible]ONA KANCELARYA

J. G. [illegible], НОТАР

[illegible] 215 Logan Ave. Winnipeg, Man.

[illegible] „Молоди[illegible] „[illegible]" уселя парти[illegible] [illegible] се болото, а [illegible] який в ній працює.

— Т[illegible] людина .. Довая' [illegible] партійна же - часопись, [illegible] яких зачисляє себе і „У. Г." се часопись однакова для справ народних і т. д.

Та хто читав Американський Народний [illegible] той мав нагоду перечитати в 25 ч. статю „В справі редаговання „Народної [illegible]" де між иньшим маше [illegible] „Слово „безпартійна" є покришком під котрий [illegible] — Ві[illegible] сказав один з американських дипльоматів, і [illegible] інакше Тут справа особисте, коли лише виступають ся „народними справами." Хочете доказу? — Читайте. В листі писаної до О. Г. [illegible] Feb. 1910. д. В. Ку[illegible] між иньшим таке „Щоб згадати о „К. Ф." Я думаю, що его треба підперти о стільки, о скілько Н.. в тім тримає ся. Капарна то робота і для него, так само... Та нехай гріє ся поки може, бо і так поки що нема ліпшого."

(Повне імя толішнього ре[illegible] старчанюче, дам вет.)

Се сама сі говорить сама за себе. Се факт живий, необхідний чому властиво редактор „У. Г." так щиро завзялась плювати часопись „К. Ф." Просто, звичайне, особиста користь почитання якоїсь особи. І не знає се може взятись у вас панове „У. Г." властивим? Можливо, та се хиба у вас безпартійних, безідейних, безсовістних людей — а більше у нікого. Но тимто, що вам така робота не поведесь по бажанню, фарба якою ви по[illegible]

ОДНАКОВА ДОЛЯ ВСЮДИ.

Чи? Доля учителів. Тутейші, канадійські руські учителі нарікають, що мусять [illegible] від трустісів [illegible] часами не вертають [illegible] людьми а не то щоб бути в [illegible] урялі. Від таких тро[illegible] [illegible] учителям великі кривди. Ледви отже покривдженим [illegible]: В Галичині ліпше, бо там учитель залежить від [illegible] праву а не від вільної волі, [illegible] пересуджених людей. — [illegible] скільки лише — [illegible] від хоєба і сей образок. Читаємо в часописи „Україна" — „Дня 15 мая перенесено учителя Л. Арсеня з Раранча до Добронівців за днии почерком пера пана [illegible] равательственного радника старости Краля і інспектора Купчанка, через то, що [illegible] учитель Моринчук про[illegible] і пропадить, що не [illegible] при виборах до ради [illegible] мадської повіршати по[illegible] ему партії, а боронив завзято против неї, що [illegible] писав в своїм товаришеську газету статтю, де була [illegible] описана сільська [illegible] добр. Маринчука."

Тутешньому учителеви [illegible] ліпше по[illegible] не може [illegible] пере[illegible] тельства перевести з місця на місце. Він сам із [illegible] сподіваєсь [illegible] переноситься. Ну, розуміється, що до повітових мож мається також але осторожно. Бідні ті учителі.

Принимаю ся до болота.

На статю яка була поміщена в 26 ч. „К. Ф." п. з. „Гипокрита від „У. Г."" редактор тої часописі не відповідав нічого вважаючи, що він мусів би влізти ся до болота...

Та не з тим „пан" „Хруньцуватий Брусек" Той „честолюбний француз родом русин" (див. „К. Ф." ч. [illegible] „Повер нат. описнопи.") звалівши в французьке болото не уха — кличе на „К. Ф." що той не містив статю „Знакомого".

Шкода твоєї хруньцуватої роботи. „Вороні соколом не бути."

Дописувателя не боронимо і боронити не будем, не наша річ. Але сам „У. Г." знаючи, що не відповідає, бо не хоче признатись в болотом, то та — відповідаючи — вирве і приймає ся до того болота.

Та б ліпше був поступив [illegible] навчив „У. Г." [illegible] не має писати та відповідати а то виходить таке „Сова [illegible] чому ти все брешеш та брешеш?" „Вовків страшу — А чому ти свій хвіст [illegible] через оскала?" [illegible]

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ.

Просимо звернути свою увагу на писмо подані правила і після них звертати ся до редакції.

Річна передплата за „К. Ф." виносить $1.50, пів річна 75ц., квартальна 50ц.

По одержаню передплати не відповідать ся листовно але змінеть ся дату при назвиску кождого передплатника.

ПОТРІБНО АГЕНТІВ.

Зайдіть до нас і переконайтеся в який спосіб ви можете заробити від $100 до $200 тижнево спродаючи наші найліпше уміщені лоти в Transcona не перериваючи вашої роботи.

По інформації звайтесь до:

West Transcona Realty Co.
665 Main St. Winnipeg, Man.
Phone Main 1624.

Руска Аптека
[illegible] Selkirk Ave. corner McGregor St.
WINNIPEG, MAN.

MAX MAINS
NOTARY PUBLIC
[illegible] Winnipeg, Man.

LIMO DRUG CO.
наслідники по
Rogers the Chemist
563 Main St Winnipeg, Man.

Лише за два центи Ви можете дістати один наш Каталог даром Збірник справ здоровля і [illegible] Альманах від всякого рода слабостий.

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріальне в Вінніпеґу.

ПЕРЕВОДИТЬ [illegible]
[illegible]
ПРОДАЄ [illegible]
[illegible]

Управитель фірми М. В. Свобода, нотар.

RUSKA KANCELARYA

541 Main Street Winnipeg, Man.

CANADIAN NORTHERN RAILWAY
ЛІТНА ОБСЛУГА НА ВЕЛИКИХ ОЗЕРАХ
ДО
Східної Канади і Злуч. Держ.

VIA DULUTH [illegible]

VIA PORT ARTHUR [illegible]

Знижені ціни їзди л'тного екскурзийну.

[illegible]

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріальних, староправних і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).

ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через конзулят;
ПЕРЕПИНЯЄ ДІЛА водно правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через первородних адвокатів в Старім Краю.
ВИРОБЛЯЄ подана в військових справах, свято увільнення від вправ, контролі і асентерунку.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на рівні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.

[illegible]

Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день полагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера.

Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.

Адресуйте:

E. WARSZAWSKI & CO.

634 Main str. Winnipeg, Man.

ПОТРІБНО ЛЮДЕЙ З КАПІТАЛОМ.

Пошукую вільних спільників в ціли заложення первородної української книгарні в Вінніпеґу полученої з продажею музичних інструментів і т. п.

Зголошення з поданєм капіталу який аплікант можуть вложити до бізнесу, прошу засилати на адрес:

R. K. P.O. Box 145. Edmonton, Alta.

З Европи $26. до Канади.

На таневі третої класи через пану „Безпосередну Пасажерску Злугу"

з РОТЕРДАМУ до ГАЛІФАКСУ.

Дуже низькі ціни їзди на желізницях з Галіфаксу до котрого небудь місця в Канаді

Тепер [illegible]

Canadian American Steamship Agencies
J. W. Stazone, Mgr. 255-17th Ave., N. E.
MINNEAPOLIS, MINN., U. S. A.

Правдива домашна економія і добрі наслідки певні коли уживаєте

OGILVIE ROYAL HOUSEHOLD МУКУ.

Royal Household мука має більше споживних частий, більше зерносте на кождім фунтови від яка небудь мука в світі.

OGILVIE'S FLOUR MILLS Co. Ltd.
FORT WILLIAM,
WINNIPEG. MONTREAL.

Лев Н. Толстой.

Іван Дурак.

З російського перевів О. Г. [illegible]

(Конець).

Лише що обладовались дураки золотими грішми, роздали жінкам на намисти, дівчата в косо вплітали, а діти аж на улиці почали бавитись золотими кавалками. У всіх досить було, тай перестали більше брати в пана. А у дійсного пана доми еще і до половини не побудовані, і хліба і худоби еще не заготовлено й на рік. І оголошує пан, щоб йшли до него працювати, щоб йому хліб возили, худобу водили, за кожду річ і кожду роботу золотих буде богато [illegible]

Нейде ніхто працювати, і не везуть нічо. Лише часом забіжить яке дитя легко за золото проміняти, а більше ніхто і не показуєсь, і їсти йому вже не було що. Натерпів ся голоду не трохи „дійсний" пан. Ну, пішов він у село купити собі чого на обід з'їсти, прийшов до одного господаря, дає за курку золотого, не бере господиня: — Не треба мені, говорить, пане добрий, у мене, говорить, і так богато. Пішов до комірниці оселедець купити, дає золотого. Не треба мені, говорить, дітей вона у мене, бавитись золотими нема кому..... Пішов до вдови за хлібом, не взяв і вдов грошей: — Мені не потрібні, говорить. Хиба ради Христа, говорить, тож почекай, я прикажу бабі щоб дала хліба за даром. Сплюнув чорт тай утік [illegible] хлопа. Не тільки, що взяти ради Христа, але і чути йому те слово — гірше [illegible]

Отже і не дістав чорт хліба. Куди не пішов старий чорт, ніхто не дає нічого за гроші, а всі говорять: — Що не будь друге принеси, або прийди працювати, або ради Христа візьми

А в чорта нема нічого кромі грошей, і працювати нема охоти, а ради Христа не міг, і не вільно йому, брати

Розсердив ся старий чорт. — Чого, говорить, вам еще треба коли я вам гроші даю? Ви за золото всьо купите і всякого робітника наймете.

Не слухають його дураки. — Ні, говорять, нам не треба. Нащо нам грошей?

Ляг, не вечерявши, спати старий чорт. Дійшло се діло до Івана-дурака. Прийшли до него просять. — Що нам почати? Появив ся у нас „дійсний" пан, їсти, пити любить солодко, одягатись любить чисто, а працювати не хоче і Христа ради не просить, тілько золоті кавалки всім дає. Давали йому перше всього, а тепер не дають більше. Щож нам робити з ним? Аби еще з голоду не умер.

Послухав Іван — Ну, щож, говорить, треба кормити. Хай ходить від хати до хати як пастух.

Не було що робити, почав старий чорт від хати до хати ходити. Перейшла черга, і до Іванової хати зайшов. Прийшов старий чорт обідати, а у Івана німа дівка заходилась обід. А ці часто ошукували її що ліниві до роботи. Бувало, не робивши нічого, прийдуть скоро до обіду і всю кашу поїдять. Та перехитрила німа дівка, почала по руках пізнавати: у кого мозолі на руках, того садже, а у кого нема, такому об'їдки дає.

Поліз старий чорт за стіл, а німа дівка схопила його за руки, подивилась — нема мозолів, і руки чисті, гладкі і нігті довгі. Замітила се дівка і витягнула чорта за стола.

А Іванова жена йому і говорить: — Не гнівай ся пане „дійсний," сестра моя чоловіка нікого у нас за стіл не пускає які на руках не має мозолів. Лише почекай, люди наїдять ся, тогди сідаєш і поїш що лишить ся.

Марно стало старому чортові, що його у царя зі свиньми кормити хотять. Став Іванові говорити: — Дурноватий, говорить, у тебе закон, що всі мусять працювати. Се ви по дурному таке придумали! Чи лише одними руками люди працюють? А ти думаєш що розумні люди чим працюють?

А Іван говорить: — А де нам дуракам про таке знати! Ми все робимо руками та плечима

— Се власно тому, що ви дураки. А я, говорить, научу вас, як головою працювати Тоді ви переконаєте ся, що головою працювати ліпше чим руками.

Здивував ся Іван. — Ну говорить, не дармо то нас дураками звуть.

І почав старий чорт говорити — Лише не легко, говорить і головою працювати Ви, прим.ром, мені їсти не даєте тому, що я мозолів на руках, а не знаєте того, що головою раз труднійше працювати. Нераз і голова тріщить.

Задумав ся Іван. — Чому ти, сердечний, [illegible] ріть, так себе мучиш? Чей же лекше як голова затріщить? Я думаю, що лучше вже будеш хліб та яку легку роботу робив руками та плечима

А чорт говорить: — Тому я себе так мучу, бо вас жалую. Колиб я себе не мучив то ви-б по вік в чиїй дураками були. А я головою працював, тепер хочу і вас дещо навчити.

Видивав ся Іван: — Научи, говорить, а то нераз що руки умучать ся вже із головою в праці заступить.

І прообіцяв ся чорт научити. Іван оповістив всьому народови в його цар[ст]ві, що появив ся пан який буде всіх учити як головою працювати, і, що головою можна богато більше зробити як руками, — щоб приходили учити ся.

А була в Івановім царстві висока вежа, а у ві верху був гейби стіл. І завів Іван там пана щоб його всі видїли.

Став пан у тій вежі і почав звідтам говорити. А дураки зібралися подивитись. Дураки думали, що пан нічим на правду показувати як без рук — головою працювати. А старий чорт лише словами учив, як не працювавши, можна жити.

Не зрозуміли нічого дураки Подивились, подивились і розійшлись кождий до своєї роботи.

Перестояв старий чорт день на вежі, перестояв і другий — все говорив. Захотілось йому їсти. А дураки і не догадались йому на вежу хліба подати. Вони думали, що коли він головою може лучше працювати як руками, то вже хліба, жартуючи, здобути певно може. Перестояв і другий день старий чорт у вежі, а все говорив. А народ прийде, подивить ся, подивить ся і розійдесь.

Питає ся Іван: — Ну, що, говорять, чи пан почав вже головою працювати?

— Ще ні, говорять, все ще тревоче язиком

Перестояв еще оден день старий чорт у вежі і почав слабнути, захитав ся раз і стукнув головою до слупа. Зобачив се оден дурак, сказав Івановій жені, а Іванова жена прибігла до свого чоловіка на поле

— Ходім, говорить, подивити ся: — говорить, що пан починає головою працювати Послухав Іван. Пішов до вежі, а старий чорт вже цілком, з голоду, ослаб, почав хитатись, головою до слупа битись. Лише що надійшов Іван, спотикнув ся чорт, упав і загремів від вежу немітів головою: — всі сходи порахував.

— Ну, говорить, Іван: — правду казав пан, що нераз і голова затріщить, се не то що мозолі, від такої роботи і гулі на голові будуть. — Повалив ся старий чорт під вежу, уткнув голову в землю. Хотів Іван підійти подивитись, чи богато вже він наробив чого. В тім розступила ся земля і шубовснув старий чорт скрізь землю, — лише діра лишила ся.

Почухав ся Іван.—Видиш ти, говорить, яка се пакість Там се він знова, а може і батько тамтих. А який здоровий!

Жиє Іван і до днесь, і народ усьой іде в його царство, і брати прийшли до него, і їх він кормить. Хто лише прийде і скаже: — корми нас. — Ну, щож, говорить, живіть, у нас всього подостатком!

Лише оден звичай в Івана і єсть в царстві: — у кого мозолі на руках — йди за стіл, а у кого нема — тому об'їдки.

НА РОС. УКРАЇНІ.

„Рада" щоденна часопись виходить в Києві, столиця України. Адреса В. Підвальная вул. д. 6. Річна передплата пять долярів. Сей денник повинен находитись в кождій читальни і в кождого українця в Росії.

Противоалькогольний рух у Фінляндії.

Коли поглянемо на карту Европи, бачимо помежи Швецією а Росією край, званий Фінляндією засіяний тисячою озер, якого ріки котять свої часті води до балтійського й фінського моря. Видавало се так, що сей бога[ти]й у води край трохи відбиває від одноманітної ступи півночи. І справді, що не тут є мільйонова фінська нарід, який — помимо свого невеликого числа — дає богато про себе у світі чути. Згадаємо іно про хрестоносці походи Шведів, які охрестивши Фінляндців, загарбали їх край для себе; відтак, як Фінляндія була довгі часи предметом спорів помежи Швецією а Росією, та аж в 1809 р. заключено мир, в нім дістало ся велике князівство Фінляндії під зверхність Росії.

Чим під шведським панованєм не було для Фінляндців найпрошні. Тих великанові побори рекрута тиснули нарід, як і високі податки; та що такоже було всьо тому, що стягали податки немилосерно на всі можливі способи. Фабрикація горівки була не тільки дозволена, але радше приказана. Кождий двір мав право гонити горівку, і за се право мусів платити грубі податки, без огляду на се, чи з нього користає, чи ні. І бідний, чесний фінський мужик, закоштувавши смак горівки, пив її до безтями. Аж жаль було дивити ся, як той здоровий, невісутий нарід, через кількасот років винищали ти. Здавало се немов би пара горівки була складовою частиною фінляндської атмосфери: люди й запирали горівку і віддихали нею; з горівкою родились і в ній умирали. Дітей хрестили не чистою водою, але такою, в якій розпущена була горілка. І бідна дитина пила вже в перший день [illegible]

В богатьох околицях оплачувано службу горівкою. Дійшло до того, що в часописях писано про се, чи би і худобі не давати перед цвітою пожиною горівки. Гонення горівки вважало ся дуже важною галузею сільского господарства Загальна думка була така, що половина вартісти збіжа зовсім не змінить ся, коли з нього витворити горівку, і тому кормили худобу не збіжем, а тільки брагою.

В 1811 р. заказало фінляндське правительство ввозити до краю чужу горівку — не тому, щоби поширити тверезість, але з великої прихильности до сільского промислу, і то тому, щоби не допустити до уживаня дешевої горівки, бо се могло би було некорисно відбити ся на краєвім промислі.

Загальне пянство народа викликало велике затрівоження в інтелігентних кругах в часів Олександра І. і Миколи І. Тому, що російське правительство зі страху перед революцією не позволяло поодиноким одиницям виступати з якою небудь ініціятивою, мусіло воно само взяти на себе відвічальність за то лихо. Закони про пропінацію були видані шведським соймом, отже не міг їх ніхто змінити, як тільки фінляндський сойм, а сей міг зібра[illegible]

[КАНАДИЙСКИ]Й ФАРМЕР.

[Winnipeg,] Man., Wednesday, 16 July, 1913 Число 29.

З. Гержабека. 415 - 417 Pritchard Ave. Winnipeg. Telephone St. John 474

[illegible] в Канаді

[illegible]

ШІСТЬ „ЦЕПЕЛИНІВ" ДЛЯ АВСТРІЇ.

З Берлінскї часописи доносять, що Австрия замовила шість кружляків Цепелина для своєї армії. Сї воздушні(?) кораблі мають ся доставити в [illegible] р. 1915. Один з них [illegible] у Львові.

[illegible]

[illegible] ЧАС В РО[illegible]

[illegible]

Але стоя [illegible] мала також свою злу сторону. Безпередно [illegible] даний закон, що горальництво стало фабричним промислом. Зниже около 10 000 малих домашніх горалень але за то на їх місце прийшло кількадесять [illegible]; отсе число [illegible] ще в остатніх літ, бо від 1865 р. [illegible] сільським громадам [illegible] волости на [illegible] горалень і такоже [illegible] та продаж алкогольних [illegible] патків в обсязі того права [illegible] [illegible] тепер [illegible] [illegible] р. 1865, в Москві [illegible] з сего часу оруже [illegible] ключеною річкою, що [illegible] мати будемо [illegible] що набивати ся будуть [illegible] автоматично

• • •

ЧОМУ ДР. ФРАНКО ПОКИНУВ РАДИКАЛЬНУ ПАРТИЮ?

На „січовім сьвяті" у Львові, яке недавно устроїли радикали в честь Ів. Франка, прийшло до малого „поправлення" для „ставлення" Трильовського. Др. Іван Франко, дякуючи за почесть сказав, що „лише з вдячности товаришеви Трильовському покинув довгу радикальну партию." [illegible] Трильовський, який брав участь в сьвяті і виголосив [illegible] промову, мало що не кинув від сих слів Франка.

• • •

СТАН ЗАСІВІВ НА УГОРЩИНІ

Після останнього звіту угорського міністерства рільництва стан засівів а іменно пшениці, жита, ячменю поліпшив ся, лише вівса погіршив ся. Пшениця гарна, жито вже перецвило, колосе велике, буйне і повне, лише в деяких місцевинах в наслідок дощів слабо розвинуло ся. Ячмінь зерецями і повний. Кукурудза дуже гарна в цілій Угорщині, росте гарно і живо. Бараболя заповідає ся як найкраще, не менше горох. Лен, конопні, хміль, лента дадуть гарний збір. Перше сїно вже зібрали, а тепер косять друге. З овочевих дерев брескинї і мігдали померзли. Вишні і черешні заповідають ся середно. Слив, яблок і грушок вдало ся, буде досить, за се мало буде оріхів. Мельони о скілько впадуть дощі, будуть дуже гарні.

• • •

В EMPRESS ТЕАТРІ

слідуючого тиждня буде можна бачити найбільше комічну виставу звірят. Буде много жартів та сьміху. Осли, пси, коти, могути будуть грати дуже сьмішні ролі, а вже найбільше сьмішною буде рожева свиня. Будуть грати таке якому ви не схочете вірити Свиня буде дуже гарно сьпівати

Се вже певно буде таке що заловодить усіх без ріжниці чи молодий, старий, здоровий або хорий.

Товариство чотирох діточ відмовівся кілька дуже гарних пісень.

„Ля Фрерс Бродерс" будуть грати на скрипках гітарах і много іньших музичних інструментах.

З ПОЛЯ ВІЙНИ НА БАЛКАНАХ.

Лондон, липня 11. По тяжких битвах Болгарія бажає тепер мира. Та коли до сего прийде — не знати, бо все таки ворожі собі армії не перестають виступати до битви одна з другою.

Болгарія вже відступила Румунії бажану землю Сілістрию отже се усуває одного ворога для неї. Але те, що Болгари заняли Кавалу може бути причиною конечного рішу до завзятої боротьби з Сербією і Грецією.

Лондон, 12. Греція відмовила згодитись на залишене оружа.

Сильна Грецька армія під командою генерала Іванова відбила атак Болгарів на 1-[illegible] Болгари, богатими [illegible] здобули Деміргісар.

Цареброд, липня 13. Турецка армія йде на поле битви. Хоче відібрати Оттоманську територію яка тепер в посіданю Болгарії. Все жадної опозиції заняли вже Чорлу Болгари вийшли з Родосто також Болгарія побоює ся, що може стратити еще і Адріянополь та Траjo.

Лондон, липня 13. Румунія заняла тепер, що хоче еще більшої територии як досі бажала і яку Болгарія вже відступила. Болгари в піхоті палять та нищать села та міста які Румунія хотіла заняти, масакрують людей. При замордованих Болгарських жовнірах найдено жіночі уха з „кульчиками."

Лондон, липня 14. Болгари обвинувачують Сербів за погибу на санітіцях опоновану при зламаню твердині Серрес. Пишуть що вирізали майже усе Болгарське та Турецке населене.

Сальоніка, липня 15. Греки наложенням Болгарам село Досгат підпалили його та вирізали около 500 осіб.

[illegible] Болгарами битву і вийшли побідоносно, Болгарскі війска розбіглись в найбільшім непорядку полишаючи за собою 70 возів амуниції і много вбитих та ранених.

Атени, липня 16. Керенейські держави пороблять проби погодити Болгар з Сербами, Греками і Румунами

Сподїють ся, що вкоротці закінчать ся війна з утратою побережа на Егейскім морі для Болгар.

ТАКОЖ ОРГАНІЗАЦІЯ.

В Вересню с. р. усі готельники в Канаді зідуть ся на конвенцию до Вінніпегу обговорити деякі важні справа. Заряджено, що спеціальні зелізниці привезуть „монрах" панів з Східних провінцій. Найголовнійша справа яка буде обговорюватись се — положене таксів де охочі будуть могли вчитись готельничого фаху.

РУСИН ДІСТАВ $3.000 ЗА ТРИ ЛИСИ.

Никола Росні 45 миль на північ від Форт Віліям найшовши лисячу діру постановив копати доти доки не дістанесь до самого гнізда лисів. Постановив і зробив. По довшім часі тяжкої праці вдалось йому добути трох малих лисенят котрі він спродав за $3.000.

НА ПРОДАЖ

одно нове ліжко на дві особі, одна нова „Баритон-труба," дуже добрі скрипки на продаж. Зайдіть до:

558 Dufferin Ave.
Winnipeg, Man.

КУТИК ДЛЯ ДІТЕЙ

ХАРИТЯ.

Оповіданє.

(Кінець).

В печі щось бухнуло на [illegible], засичало.

То збігла куліш.

Мерщій кинулась Харитя до печі, одставила горщик, доглянула страву й насипала в поливяну миску гарячого кулішу. Мати взяла ложок зо дві та й поклала ложку. Страва здалась її несмачною, противною. Харитя їла чи не їла, швиденько помила посуд, поскладала його на мисник, засунула сінешні двері і стала навколішки перед образами молитися Богу. Вона складала ручки, хрестилась, зітхала та здіймала очі догори і дивилась пильно на образ, де був намальований Бог Отець. Вона вірила, що Господь любить дітей і не дасть їх на поталу. Аже не дурно тримає він у руці золоте яблучко і простягає [illegible] те яблучко добрій слухняній дитині! І Харитя своїм дитячим лепетом просила у Бога здоровʼя слабій матусі, а собі сили вижати ниву. Ся думка не давала їй спокою. Їй хотілося швидче діждатися ранку. „Зараз спати, щоб завтра раній ще прокинутися", подумала Харитя, й поставивши коло мами воду на ніч, лягла на лаву. Але сон не зліплював їй очей, він десь утік з цієї хати, бо й недужа мати не спала й стогнала. Повний місяць дивився у вікно і на [illegible] тихом вічно з ясними шибками та чорними рамами. Харитя поглядала в той куток, де лежав серп і думала свою думу. А на дворі так тихо, ясно, [illegible] зібрай. Харитя сіла на лаві і глянула у вікно. В іскристій долині, осяяні срібним промінням місячним, стояли широкі лани золотого жита та пшениці. Високі чорні тополі, як військо, стояли рядами край дороги. Синє небо всипане було зорями. Зорі тихо тремтіли. „А що, як би тепер вийти на ниву? Е, ні! страшно, вовк вибіжить з лісу, русалки залоскочуть, страхи [illegible] і.. І Харитi справді стало страшно, вона знов поклалася на лаві і одвернулась од вікна.

Чому ти не спиш, доню?— питає мати.

Так... я зараз спатиму, мамо!

Мати стогне, а Харитю живий жаль бере за серце. Бідні мами! Все болить у них. Колиб той добрий Бог послав їм полекшість! Аж ось трохи згодом і слаба мати, і копи на ниві, і русалка, і вовк, і ясне вікно [illegible] — все змішалось в якійсь куполній плутанині. Сон, влетівши до хати, бере Харитю під своє крило. Срібний промінь місячний тихо сяє на білій голові дівчинки, [illegible] до повних червоних вісників, гуляє по смуглявому личочку та по білих дрібненьких зубках, що виглядають з-за розтулених повних уст.

Харитя спить солодким сном.

III.

Рано встало золоте сонечко. Рано, разом з сонцем, прокинулась і Харитя. Хутенько зварила куліш; нагодувала маму, сьорбнула й сама кільки ложок. Упоравшись, взяла серп в правиці, поклала в торбинку хліба та цибулі і зав'язалась рябенькою хусточкою. Далі поцілувала маму й каже:

— Піду я, мамо, на вулицю до дівчат, побавлюся трохи.

— Іди, доню, та не барись.

Іде Харитя селом і якось їй чудно. Ніколи не ходила вона сама так далеко від хати. От вже й крайню хату минула, вийшла на поле й стала, задивлялась в далечінь на чудовий краєвид. І справді було гарно на ниві, несказанно гарно! Погідне блакитне небо дихало на землю теплом. Половіли жита й вилискувались на сонці. Червоніло ціле море колосків пшениці. Долиною повилась річенька, наче хто кинув нову синю стрічку на зелену траву. А за річкою, по під кучерявим зеленим лісом вся гора вкрита росою [illegible] ряна. Гарячою зеленою барвою горить на сонці ячмінь, широко стелеться [illegible] непоселеного лісом, далі наче ряба рута, темніє просо. Межи зеленими нивами біліє гречка, наче хто розіслав великі шматки полотна білити на сонці. В долині, край лісу, висить сива імла. І над усім [illegible] розлилось погідне блакитне небо, лунає в повітрі весела пісня жайворонкова. Віють з поля чудові пахощі од нестиглого зерна і польових квіток. І добре Харитi на ниві, і страшно. Стала вона й не знає, чи йти далі, чи вертатися. Але [illegible] далеко з жита червона хустка жіноча, і Харитя згадала і хвору маму, і чого прийшла. Вона подалася стежкою межи жита. Як тільки Харитя увійшла межи жита, гарний краєвид зник. Босі ноженята ступали по протоптаній стежці, над головою, межи колосками, як шматочки синіло небо, а з обох боків, як стіни, стояло жито й шелестіло вусатим колоссям. Харитя опинилась наче на дні в морі. В житі синіли волошки та сокирки, біліли зіркатий ромен, червоніли квітки польового маку. Польова повитиця повилася по гори по стеблині жита і розтулила свої білі делікатні квіточки. Харитя мимохіть зривала дорогою квіточки та йшла все далі. Аж ось і їх нива. Вона добре знає свою ниву, ось і рівчак той, що промила весняна вода. Харитя поклала торбинку, взяла в руки серп і почала жати. Тихо кругом. Тільки цвіркун цвіркоче в житі, шелестить сухий колос та інколи запідпадьомкає перепелиця. Жне Харитя, але якось не добре йде робота. Довге стебло путається, великий серп не слухається в маленькій руці, колосся лоскоче опітніле личенько... Аж ось щось наче вкусило Харитю в палець. Вона випустила руку й побачила на пальці кров. Серп випав Харитi з рук, лице скривилося з болю, на очі набігли сльози і Харитя от-от заплакала-б гірко, коли б не нагадала про свою бідну маму. Швиденько обтерла вона кров [illegible] спідничкою, затерла зрізане місце землею і почала жати. Стерня поле брат [illegible], як на плач збірається Харитi, піт великими краплями падає на землю, а бідна дівчинка жне та й жне. Якось обернулась Харитя назад, щоб поглядіти маленьку жменьку, глянула навкруги і страх обгорнув її. А вже вона одна на ниві! А ну, який страх вискочить із жита й задушить її! Раптом —фурр!.. Перепелиця пурхнула перед самою Харитею і тріпочучи коротенькими крилами, ледві перенесла на кільки ступнів своє тяжке, сите, тіло. Серце закалатало Харитi в грудях з переляку; далі наче спинилось, і Харитя скаменіла на місці. Одною рукою стиснула жменьку жита, другою — серп. Лице пополотніло. Здорові сині очі з жахом дивилися в жито. За хвилю [illegible] Харитя трохи відійшла. Серце знов застукало [illegible] для Харитя [illegible] хати

Стежкою [illegible] дві молодиці. Х[illegible] на голос [illegible] їх, знов [illegible] думу, бідну ма[illegible] [illegible] рясно в на[illegible] [illegible] до роботи [illegible] в Марій[illegible] [illegible] потішити [illegible] нещасну [illegible] в болоті

Молоди[illegible] той [illegible] Харитi, [illegible] а Дмитрик а Гаврилко [illegible]

— [illegible] Молоді [illegible]

— Маріє, звідкіль вітер віє? — [illegible] її Гаврилко, спинкувавши на ніжець хуст[illegible]

— Маріє, звідкіль вітер віє? — спинкує з другого боку Дмитрик.

— Не знаю—мій, бо їй-Бо, [illegible] заплакала Ма[illegible] [illegible] чорного [illegible] одна [illegible]

— Бі[illegible] попустувала трохи [illegible] з несподівано[illegible]

Враз Хар[illegible] [illegible] на [illegible] дум[illegible] якось дуже [illegible] недужої слабої матері, [illegible]. Всі [illegible] той пальчик [illegible] десь під серпом, заболіли [illegible] колені стернею, [illegible] переляк недавній [illegible]. По[illegible] мов град посип[illegible] землю, і Харитя, [illegible] в одну хлипаючи, заридала.

Молодиці кинулись [illegible]

— Що з тобою, дитино! Не плач, перепілочко! Мати твоя, дасть Бог, одужає, а жито ми вижнемо, не дамо вам згинути з голоду Ну не плач-же, квіточко!

Молодиці взяли на руки бідну Харитю, цілували потішали

Ходім зараз до матері, хай вона втішиться, що має таку добру дитину

Молодиці взяли за руки Харитю і подались стежкою назад у село. Харитя йшла і тихо хлипала

IV

Незабаром Харитіна мати одужала. Молодиці вижали удовине жито, хрещений батько Харитін звіз хліб у стодолу, і сироти вже не боялися голодної смерти. Мати цілувала та пестила свою добру дитину, а Харитя щебетала

Хіба я не казала вам, матінко, що добрий Бог дасть вам здоров'я і поможе зібрати хліб? Хіба не на моє вийшло?

А мамка нічого не сказала: вона лежала на полу й стогнала. Побачивши брата Дмитрика, Ірина обізвалась

— І де ти бродиш, заволоко? Візьми оттам кашу в печі та повечеряй!

Дмитрик зїв з горщика кашу, ліг коло матері і зараз же заснув

Йому снились горобці, коні, ласощі та інші втіхи бідних дітей.

(Дальше буде).

* * *

Смішне.

— О, Юрку! заплакавши промовила дівчина. — „Я не вартаю бути твоєю жоною, запевняю тебе."

Се нічо! — відповів безжурно Юрко „Я також не вартаю бути твоїм мужем, отже ми як раз під пару собі."

* * *

— Читаю якусь часопись в вагоні пасажирного потягу як нараз чую крик якогось мужчини: „Чи не має хто з вас тут трохи горілки? Там в другім вагоні зомліла самiвна!" — Сейчас кількадесять фляшок появилось [illegible] рукам пасажирів. Той же [illegible] витяв за горілкою [illegible] що найбільшу, витягнув корок, приставив до уст, перехилив — і мало що лишилось в фляшці. Подаючи фляшку назад він тяжко віддихаючи промовив. „Се помогло мені дуже богато. Дякую! Я потребував напитись, бо як [illegible] так дивно з мене поте коли бачу зомлілу жіншину."

———

Який є Бог?

[illegible]сить, чи однайцятилітній хлопець бувавши з [illegible] Шуб[illegible] в різних церквах о[illegible] і Од[illegible] разу запитав: „Чи мати[illegible] католиком, чи Протестантом або Жидом?"

Хт[illegible] ви о[illegible] відповів: „Він не[illegible] до жадних з тих [illegible] над всіми [illegible]."

— Хиба що так! Але я думаю, мамо — критично заявляє мальчик — „що Він повинен постановити собі і належати лише до котрих одних або других."

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415 417 Pritchard Ave., Winnipeg Telephone St. John 474

[illegible]

ДОБРА ПЛУГО ОРАНЯ МАШИНА.
RUMELY GASPULL
Rumely Engine Gang Plow.
Rumely Products Co.

ПРОПАЛА два 8-го червня 1913 ловиця [illegible], гнїда з білою звіздою на чолі, високого росту а [illegible] доятій.
Хто би її знав, або десь видів єї прошу повідомити властителя письмено або особисто а отримає надгороду в сумі $10.00.
Anton Danyluk
P. O. Box 21. Oakburn, Man.
(29)

ДАРОМ КНИЖОК
$1.00 вартости $1.00
Хто замовить за $5.00 книжок, тому даємо на $1.00 книжок даром і оплатимо пересилку
[illegible] НОВИХ КНИЖОК (В МОЦНІЙ ОПРАВІ).

В неділю рано ціле копало	90 ц.
Великий шум	60 ц.
Поміж Воротами	50 ц.
Пан	30 ц.
Атлас з Укр. мові	$1.25 ц.
Чародійна сопілка	40 ц.
Давне і Нове	$1.50 ц.
Кобзар	60 ц.
Жовте листя	$1.25 ц.
„Що стало ся з Рудольфом" або трагедія на замку Маєрлінг	60 ц.
Конець Титаніка	40 ц.
Добош	$1.20 ц.
Історія Боротьби Віри з Наукою	50 ц.
Дикі Люди	70 ц.
За сестрою	30 ц.
Народні Казки	80 ц.
Історія України	$2.75 ц.
Акорди - антольогія Української лірики з образом І. Франка	$2.50 ц.
Каплиця душа	$2.00 ц.
З Лєски Родини, — два томи	$1.50 ц.
Відродженє, — Три томи Л. Толстой	$3.00 ц.

Катальоги книжок даром.
RUSKA KNYHARNIA
[illegible] Main St. Winnipeg, Man.

Можете [illegible] раскиний [illegible] на внутрішні слабости також з результат задоволений [illegible]

Користайте з нагоди.
Продаю АКРИ і ЛОТИ у Венкувер і Форт Джордж, Бритиш Колюмбія — по цїні і на услівях, що певно вдоволить кождого інтересованого. Ціх [illegible] вигладом земля є добра. Пишіть до:
THEO. P. HILL
South Fort George, British Columbia.

Родимці!
Если хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх краянів до Канади, то приходіть впрост до C. P. R.-ского офісу до головних агентів
CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Alex Calder & Son
— БАНКЕРИ. —
663 Main St. Winnipeg, Man.
Ми спровадимо річно тисячі народа без жадної пересподи. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також виміняємо доляри на Австрийскі гроші і продаємо Австрийскі марки.
Ми маємо щадницю і приймаємо гроші від доляра до тисячі і даємо і платимо процент
П. А. КАРАКОНЮК [illegible]

МАРКА "EMPIRE"
ПЛИСТЕР НА СТІНИ — ДЕРЕВЛЯНІ ВОЛОКНА
ЦЕМЕНТ НА СТІНИ І ВИКІНЧЕНЯ —
[illegible], що виповняють усі потреби з найліпшим результатом
[illegible]
Пишіть за покінчаючими книжочками.
MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. Winnipeg, Man.

Велика випродаж лотів
НА "C. P. R. TRANSCONA".
Наша Вам не знати, коли Ви самі знаєте і видите, як Ваші сусіди і знакомі зробили маєтки на „C. P. R. Transcona"
Нам ще зістало ся кілька лотів зараз коло шапів, то значить так близько, що як би купив будник а буде котрого нашого лота, то досяг би Різнила[illegible]
Сі лоти, мусите знати, що від компанії знимлені, і продають ся з першої руки, то значить, за богато меньші ціни, чим ті, котрі вже продають ся з другої чи третої руки.
Сі лоти, можна набути маючи $25 (готівкою), а решта грошей на легкі виплати по $10 місячно.
Ми можемо міняти сі лоти, маючі „Чисті торрент тайтли", за гамі в Вінніпегу і за фарми.
[illegible]
КРАЙОВА КАНЦЕЛЯРІЯ
FENSON & SCHILLER публичний нотар
654 Main St. — Phone St. John 182. — Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ Василя Когута, з села Станків, повіт Калуш Сирова заява. Хто би о нім знав, або він сам най напише до
IWAN SZOT
Hawklake P. O. Ont
(29)

ПОШУКУЮ свого брата Павла Кірічука, з села Раранче, повіт Черніві, Буковина. Правдо[illegible] він має тепер перебувати в Монтреалі
Хто би нім знав, або він самий хай зголосить ся на адресу
Nikolaj Kirieczuk
P. O. Minnedosa, Man

За дрібні оголошення, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00.

Потрібно
Доброго енергічного скоро[illegible] який би говорив по Польски і по Руськи
Зайдіть до,
Dalton Realty Co.
[illegible]
Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ своєї жінки [illegible] Марина Чорнецка яка виїхала куда то не знаю [illegible] своєму чоловікови і [illegible] меньшої дитини.
Хто-би о ній знав [illegible] хай буде ласка донести до:
Jusko Czornecki
36 Bank Str. Ottawa, Ont
Добра нагорода дістанеся від мене тому хто повідомить мене про теперішне єї місце побуту.

Газету всегда треба платити [illegible]

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI. Вінніпег, Ман., Середа 16-го Липня, 1913. — Winnipeg, Man., Wednesday, 16 July, 1913 Число 29.

Руский Шпиталь Д-ра В. Гержабека в Вінніпегу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST JOHN 474
Коли удаєтесь письменно то не забудьте долучити в листі 2 ц. почтовий значок.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра В. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
Я единим руским шпиталем в Канаді.
[illegible]

Концерт в честь Івана Франка.

Д-р Іван Франко.

В Суботу вечером 12-го м. відбув ся в Вінніпегу в галі [illegible] честь 40 літньої письменницької діяльности І. Франка. Концерт випав знаменито — з вийнятком відчиту д. А. Крушановського про „Франко — громадянин"— який випав не так як сподівались. Хор дуже гарно відсьпівав кілька гарних пісень, сьпіване публика гарячими оплесками нагородила по кождім сьпіві, кілька разів викликала сьпівати вдруге. Д. Щодина у[illegible], що грав на бандурі викликала два рази. Дуже подобалась його гра, а чиї гри многі забувались де находять ся. Усе було гарно — не гарно дуже те, що публики було мало. Вину приписати можна непогоді, та [illegible] приписують злому направленю тикетів. — Ціна тикетів на долині могла бути [illegible] по 75 ц. по 50 ц. щоб були визначені місця. А то хто скорше прийшов [illegible] сел..

Своєю дорогою, що і темнота була причиною малого числа публики Треба однак сподіватись, що того вечера другим разом не буде.

„КАТОЛИКИ НЕ ДІСТАНУТЬ ОКРЕМИХ ШКІЛ"

сказав G. R. Coldwell, міністер просьвіти в Манітобі зібраним „Оренджменам" в Брендоні „Я скорше зрезигную, нім мав би видіти закон позволяючій на окремі школи."

На сі слова Оренджмени які були числом до пять тисяч дуже сподобались. А Оренджмени се велике товариство, грає велику ролю в політиці, і хто знає чи вони не будуть тими які консерватистам в надходячім виборі скрутять карк. Цікаво бачити.

* * *

ХОТЯТЬ СТРАЙКУВАТИ.

Як доносять англ. американьскі часописі то робітники при зелізницях в Злуч. Держ. домагають ся в компанії підвисшення платні о 25 процент. На се компанії [illegible] страйк 74 000 робітників дуже можливий.

* * *

ВІДНОВЛЕНЄ ЖИТЯ СЕРЦЯ

В Парижи перед Академією Наук Д-р Ваан прочитав письмо в якім описав про експерімента відновлення бита серця — потім коли було вийнято з тіла — уживаючи [illegible] пляну. Тому, що Др. Ваан про композицію пляну не хоче виявити — Академія займесь тим винаходом і переконаєсь скілько правди має Др Ваан.

* * *

НОВИЙ СТРАЙК В ВІРДЖІНІЇ

В Вірджінії в дистріктах Ню Ривер і Кейбн Крік почав ся новий страйк угелокопів. Причиною страйку є недодержане зі сторони властителів майнів заключеної першого мая с. р. умови поміж ними і майнерами. В околиці Кебін Крік відпоручники тутешньої соціалістичної партиї зорганізували до осени 15,000 майнерів в одну юнію, що, як ся [illegible] — є подивляючим. Дотеперішний перебіг страйку є незвичайно спокійний.

* * *

МІСТО ВІННІПЕГ

рік річно видає на ріжні цілі величезні суми грошей На слідуючий рік, почавши від Цвітня 1913 до Цвітня 1914 в Вінніпегу будуть слідуючі видатки:

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
Разом	[illegible]

т. є. 4 міліоне, 329 тисяч, 450 доларів і 96 центів. Пять літ тому назад видатки виносили лише 33 тисячі, 131 долар і 5 центів.

Росте Вінніпег

* * *

ЯК КРАПЛЯ ВОДИ ПОВІДИЛА СИЛАЧА?

Яку силу має крапля води, досьвідчив на собі недавно один віденський силач. Цілков він в заклад з одним Американцем, котрий уперто твердив, що й найсильнійший чоловік не може довго видержати, як на його руку капає поволеньки вода, крапля за краплею. Сьміяв ся з него силач, на жарти се уважав і згодив ся з тим Американцем, що видержить навіть цілий літер води. Налито літер води до близької посуди і так її уладжено, що вода спливала в малих краплях з висоти двох стіп. Надставив силач свою сильну долоню і почав ся заклад. 300 крапель лишень впало а його лице почервоніло, а з болю затиснув він зуби По 420-тьох краплях та не видержав. Ціла долоня сильно почервоніла, а на тім місци, де падали краплі, навіть скіра пукла і показалось мясо. Ті, що тому приглядали ся, не могли найти з[illegible]дива, та найбільше вичудований був силач, що програв за-[illegible]

* * *

МЕТЕОР ВАРТОСТИ [illegible] МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ

найшов фармер в Фресно Каліфорнія. А найшов копаючи керницю, 16 футів глубоко.

ШІСТЬ „ЦЕПЕЛІНІВ" ДЛЯ АВСТРІЇ

Берлінські часописи доносять, що Австрия замовила шість кружляків Цепеліна для своєї армії. Сі возлухоплави мають ся доставити в р. 1915 Один з них буде стаціонований у Львові.

* * *

24 ГОДИННИЙ ЧАС В РОСИЇ

Справа заведення 24 годинного часу в Росиї (замість 12-+-12-годинного) є вже близька полагоди. Намір міністерства комунікації що до заведеня поділу доби на 24 годин принято прихильно у всіх виділах 24-годинний час має бути також заведений в бюрах телеграфу і в виділах міністерства війни Виділи міністерства комунікації, скарбу і війни розпочали вже приготовані [illegible]

* * *

ЮВІЛЕЙ ПАЛЬНОГО ОРУЖЯ.

Сего року буде сьвяткувати Европа 600-літний ювілей пального оружя, про котрого уживе згадують по раз перший женевскі річники з року 1313. Найстаршим ручним оружєм пальним є рушниця, яка складала ся з желізного цилиндра, який уходить до дуль, а порох запалювало ся льонтом. В 1324. р. заведено такі рушниці в Мецу, р. 1326. у Фльоренциї, а 1345. в Могунциї. Від сего часу оружє щораз більше уліпшувано і ще є виключеною річею, що небавом мати будемо карабіни, що набивати ся будуть стрілами автоматично.

* * *

ЧОМУ ДР. ФРАНКО ПОКИНУВ РАДИКАЛЬНУ ПАРТИЮ?

На „січовім сьвяті" у Львові, яке недавно устроїли радикали в честь Ів. Франка, прийшло до малого „посрамленія" для „отамана" Трильовского. Др. Іван Франко, дякуючи за почесть заявив, що „лише з а д я к и т о в а р и ш е в и Т р и л ь о в с к о м у покинув дорогу радикальну партию." Трильовский, який брав участь в сьвяті і виголосив пламенну промову, мало що не зомлів від сих слів Франка.

* * *

СТАН ЗАСІВІВ НА УГОРЩИНІ.

Після останнього звіту угорского міністерства рільництва стан засівів а іменно пшениці, жита, ячменю полїпшив ся, лише вівса погіршив ся. Пшениця гарна, жито вже перецвило, колосє велике, буйне і повне, лише в деяких місцевостях в наслідок дощів слабо розвинуло ся. Ячмінь передний і пізний. Кукурудза дуже гарна в цілій Угорщині, росте гарно і швидко. Варабоза заповідає ся як найкраще, не менше горох. Льон, коноплі, хміль, [illegible] дадуть гарний збір. Перше сіно вже зібрали, а тепер косять друге. З овочевих дерев бросквині і мігдали помарзли. Вишні і черешні заповідають ся середно. Сливок, яблок і грушок удає ся, буде досить, за се мало буде оріхів. Мельони о скілько впадуть дощі, будуть дуже гарні.

* * *

В EMPRESS ТЕАТРІ

слідуючого тиждня буде можна бачити найбільше комічну виставу зьвірят. Буде много [illegible] та [illegible]. Осли, пси, коти, когути будуть грати дуже сьмішні ролі, а вже найбільше сьмішною буде ровера свиня. Будуть грати таке якому ви не схочете вірити Свиня буде дуже гарно сьпівати.

Се вже певно буде таке що заловолить усіх без ріжниці чи молодий, старий, здоровий або хорий.

Товариство чотирох дівчат відьспіває кілька дуже гарних пісень

„Ля Френс Бролерс" будуть грати на скрипках гітарах і много інших музичних інструментах.

З ПОЛЯ ВІЙНИ НА БАЛКАНАХ.

Лондон, липня 11. По тяжких битвах Болгарія бажає тепер мира. Та коли до сего прийде — не знати бо все таки ворожі собі армії не перестають виступати до битви одна з другою.

Болгарія вже відступила Румунії бажану землю Сілістрию, отже се усуває одного ворога для неї. Але те, що Болгари заняли Кавалю може бути причиною кождого разу до завзятої боротьби з Сербією і Грецією.

Лондон, 12. Греція відмовила згодитись на завішене оружя

Сильна Грецка армія під командою генерала Іванова відбила атак Болгарів на [illegible]стип. Болгари, [illegible] здобули Демирґісар.

Цареброд, липня 13 Турецка армія йде на поле битви Хоче відібрати Оттоманьску теріторію яка тепер в посіданю Болгарії. Без жадної опозиції заняли вже Черкес. Болгари вийшли з Родосто також. Болгарія побоює ся, що може стратити ще і Адріянополь та Трейс.

Лондон, липня 13. Румунія заявила тепер, що хоче ще більшої теріторії як досі бажала і яку Болгарія вже відступила. Болгари в пімсти палять та нищать села та міста які Румунія хотілаб заняти, мордують людей При [illegible] Болгарских жовнірах найдено жіночі уха з „кульчиками."

Лондон, липня 14 Болгари обвинувачують Сербію за подібну [illegible] поповнену при занятю твердині Серрес Пишуть що вирізали майже усе Болгарске та Турецке населенє.

Сальоніка, липня 15. Греки [illegible] Болгарам село Доксат підпалили його та вирізали около 500 осіб.

Коло [illegible] Болгарами битву і виграли побідоносно. Болгарскі війска розбігались в найбільшім безпорядку полишаючи за собою 70 возів амуніції і много вбитих та ранених.

Атени, липня 16. Европейскі держави поробили кроки погодити Болгар з Сербами, Греками і Румунами

Сподіють ся, що незадовго закінчить ся війна з утратою побережа на Егейскім морі для Болгар.

ТАКОЖ ОРҐАНІЗАЦІЯ.

В Вересню с. р. усі готельники в Канаді зїдуть ся на конвенцію до Вінніпегу обговорити деякі важні справи. Заряджено, що спеціальні зелізниці привезуть „ковбрих" панів з Східних провінцій. Найголовнійша справа яка буде обговорюватись се — заложене школи де охочі будуть могли вчитись готельничого фаху.

РУСИН ДІСТАВ $3.000 ЗА ТРИ ЛИСИ.

Никола Русяк 45 миль на північ від Форт Віліям найшовши лисячу діру постановив копати доти доки не дістанесь до самого гнізда лисів. Постановив і зробив. По довшім часі тяжкої праці вдалось йому добути трох малих лисенят котрі він спродав за $3.000.

НА ПРОДАЖ
одно нове ліжко на дві особі, одна нова „Баритон-труба," дуже добрі скрипки на продаж. Зайдіть до:
558 Dufferin Ave.
Winnipeg, Man.

СТРАЙК МУЛЯРІВ В КАЛҐАРІ.

З причини що контрактори відмовили підвисшити платню — около 200 мулярів виповіли страйк. Єли контрактори згодять ся дати їм по 70 ц. на годину — вони вернуть до роботи, а єли ні еще більше мулярів застрайкує

* * *

РАБУЮТЬ ІМІГРАНТІВ.

З Судбурія пишуть. Минувшого місяця Василь Саносіков агент в National Employment агенції був уповажнений доставити одній компанії до роботи 195 робітників. Таке число робітників він найшов скоро в Монтреалі. Казав зібраним дати йому потрібні гроші на закупно білетів. Компанія дала йому опуст т. є. півтора цента від кождої милі. А взяв від бідних людей по три центи за милю. Компанія дізнавшись про се заскаржила до суду і Саносіков мусів заплатити сто доларів кари і кошти

КРАЯНИ:
Всі люди, котрі хочуть посилати гроші до краю нехай удають ся до нас, ми посилаємо гроші так що там в краю рівні дістають
Почта і виміна на кождім доларі виносить лише 2 ц. Люди, котрі не мешкають в Вінніпегу можуть до нас присилати гроші а ми післємо до краю і їм зараз вишлемо рецепіс.
Рівном єли маєте чека то до нас присилайте, а приймемо так як гроші.
Ми спроваджуємо людей з краю скоро і так, що не мають жадного клопоту в дорозі Також продаємо шифкарти до краю на всі найліпші шифи і міняєм тутешні гроші на крайові
Продаємо почтові значки крайові і Канадийскі.
Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.
ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
667 Main St. Winnipeg, Man.
В. ҐЕНИК, завідатель загранічного відділу.

„Канадийский Фармер"
Редактор О. Г. Гикавий
Часопис для руського народу в Канаді, виходить кождого тижня в середу і коштує, в Канаді і Сполучених Державах на рік $1.50
до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3396 Sta. B Winnipeg.

The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 4,000
Published every Wednesday at 327 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. H. Hykawy, Editor

Конвенція Русько-Англійських учителів

яка відбулась — як було оголошено — в Вінніпеґу в „Strathcona School" 11 і 12 с. м. була — що як скажу — найбільшою від всіх попередних конвенцій. Присутних учителів було 40—50, інших, неучителів таке само число. Найбільше число учителів було з Манітоби, декілька було з Саск. і Алта. На конвенцію прибув G. R. Coldwell, міністер просьвіти і R. Fletcher його заступник та епископ Будка.

Конвенцію отворив міністер просьвіти своєю промовою до учителів яка звучала менше більше так: „Я дуже радий, що маю нагоду до так великого зґромадження двомовних учителів говорити. Мушу насамперед ґратулювати за ваші бодрі старання які оказали в своїй праці. Зробили богато, та все таки, мушу сказати, булоб зробило ся богато більше наколиб учителї не лишали свого звання, своєї праці на поли просьвіти. Полишаючи школу — рабуєте самі себе, свій нарід, позволяєте йому видобувать ся на уровень інших народів.

Радийбим також щоб руські учителї прилучились до товариства манітобських учителів — англійських, де находить ся велике число найліпше досьвідчених учителів і учительок. Там, злучившись, ви скористалиб чимало, а що найголовнійше то се, що більше набралиб чути що за есьте головними членами в розвою Канадійської нації

Дальше прихильно і похвально висказав ся про семінар в Брендоні, де студенти заховують ся знаменито та мають за собою незвичайно гарні едукаційні рекорди.

Раджу вам, присутні учителї, що ви повинні найбільш учити Англійского язика, бо сей язик в сім краю є богато вартнійший чим ваш власний. Памятайте, що ваша сила полягає в єдности і знаню."

Богато дечого доброго сказав міністер просьвіти. Розумієсь, що мусів прихильно відноситись до учителів, про них похвально висказатись, знаже зная — політику. Учителї єли не поможуть то бодай не поможуть консерватистам при надходячих пров. виборах.

Що руській мові якої декотрі учителї учать тепер — не дуже прихильний — видно із його слів „Англійський вартнійший чим ваш, руський". Говорячи се він лише дав до зрозуміння, щоб учителї вове и не учили по руськи, бо та мова до нічого і нікому не здатна. Та чи учителї зрозуміли його? Протестували?

„Руські читанки вже в дорозі" відповів Coldwell. Чудо! Тамтого року коли депутация питала його як діло мається з руськими читанками — сказав, що вже готові і по вакациях розішлють. Минув рік, і — книжки щойно в дорозі тепер. А заки доставлять до департаменту мине ще другий рік, як розішлють по руських школах мине і третій рік, відтак може скажуть що вже за старі і не надають ся до читання, або що, і справа на нічім скінчить ся. Хитрі консерватисти! А хайби щось подібного з лїб. сторони — го, го, го, крику, мітінґам, масовим вічам не булоб кінця..

По полудни того самого дня прибувши сказав декілька слів і епископ Будка. Говорив головно про школу — просьвіту і церкву — релігію. Сказав „Причина чому я прийшов на сю конвенцію є та, що, як я се розумію, школа є нерозділима від церкви. „Учителї за се нагородили його грімкими оплесками. Епископ ті слова повторив три рази.

Із Преосьвященнїйшим Епископом Никитом Будка.

Що на се скажуть другі епископи, єзуїти, сьвященики — годі вгадати. Противно всюди і часто говорено сьвящениками, що церква є на першому місці, а не школа. Та чому таке сказав еп. Будка — хоч може і проти своєї волі — можна догадатись. Він не так само розуміє добре, що, щоб здобути прихильність учителів — треба їх погладити, потішити, приманитись, а там вже якось воно й буде.

Дальше сказав „Кажу се тому, бо школа будує характер людини, а характер є підставою народа." Хоч як правдиві сї слова, но як противорічать вони науці церковних учителів т. є. сьвящ. Ще нема навіть неділі як сьвящ. у моїй колонії говорив в церкві, що церква є підставою народа, церква затримала руський нарід бути руським, церква виробляє характер людини, лише церква учить людей як мають жити або не спасати свого їла, церква будує будучність свому народови.

І як тепер погодити то все? — Та годі заберати богато місця в „К. Ф." Я сказав лише те, що безперечно Русини — Канадійці незвичайно радо такі вислови преосьвященного приймуть й нагородять своєю прихильностію та любовию до Него. Будуть знова наповняти усіх сьвящ., які більше цінять церкву чим школу..

Перший день конвенції закінчив ся промовою R. Fletcher-a — він заявляв „Я радий би вам радити, учителї, не лишати школи і йти до якогось іньшого занятя. Учіть через кілька літ, бо лише в такий спосіб ви будете більшою компетентними, а тим самим ви причинитесь до збільшення вашого народу"

Значить, що і Fletcher має на цілі те саме що й инші, англіки „Хотять й робіть усе так аби за незовгий час з Руснів не лишилось ні сліду, а тим способом наш народ, зн. Англіки, стане богатий числом" — хотів сказати заступник міністра просьвіти. Та таким отвертим він ще не може бути, се ще аж скоро „Но тако, коли усе зробить ся, нам не учителї йуеуть повинуватись."

Хитрі вони. Та хто знає чи їх хитрість на що здасть ся. Учителі-ж ухвалили резолюцію, щоб дитину на початках учити лише по руськи, як також і пильніше обзнакомлювати руських дітей з своєю літературою, історією, що повинностію кождого учителя є плекати свою рідну мову більше всякої иньшої мови і т. п. Чому — реферат О. Жеребка — який пізнїше друкований в сїм числі — пояснить кождому дуже ясно.

Більше другим разом

Учитель

„Розважте добре".

Від часу як консервативи рядять в Отаві наше громадянство мало нагоду приглянутись і переконатись що до їхньої політики, чи їхньої політичної тактики. Не лишнім отже буде для більшої ясности справи постійно отсих кілька питань

1) Чи люди булиб вибрали Бордена в 1911 р. наколиб був отверто заявив, що подарує пятнайцять мілїонів долярів своїм товаришам — Mackenzie і Man?

2) Чи люди булиб вибрали Бордена в 1911 наколиб був пробіцяв людям, що хоче подарувати Англії $35,000,000 на будову шифів для ужитку Англії?

3) Чи люди булиб вибрали Бордена наколиб він був сказав людям, що схоче призначити десять мілїонів долярів на будову головних доріг з тим застереженням, що ті гроші не розділить на провінції, а, що він сам, після свого бажанє, буде давати де схоче і кілько схоче?

4) Чи люди булиб вибрали Бордена наколиб він був сказав людям, що, замість бути ощадним, він побільшить видатки о два рази більше як були коли урядовав Лоріера?

5) Чи люди булиб вибрали Бордена наколиб він був сказав, що R. Rogers-a він не за адміністраційного міністра з безнемною силою що до виданя грошей на його підземи, такі політичні ціли?

6) Чи люди булиб вибрали Бордена наколиб були знали, що він так много урядових робітників виладить з ріжних урядів?

7) Чи люди булиб вибрали Бордена наколиб був сказав людям, що потвердить таку народну неславу як вибори в Macdonald, наміроні перекупства на виборах в Richelieu, в Antigonish і Hochelaga?

8) Чи люди булиб вибрали Бордена наколиб був сказав, що він не позволить опозиційній стороні вести дальшої дискусії згаданого 35 мілїонового дару для Англії, що стане десятом, заведе в парламенті абсолютизм, лише на те, аби міг без малої перешкоди робити усе то що він захоче?

9) Чи люди булиб вибрали Бордена наколиб були знали о скілько вільна тарифа в дійсности є корисною для них, наколиб були знали, що Злуч. Держави заведуть вільну тарифу в себе, щоб скористати, поліпшити долю бідного люду, тоді як в Канаді той люд є страшно висисуваний своїми капіталістами?

10) Чи люди булиб вибрали Бордена наколиб були могли предвидіти, що той сам Борден, ворог вільної тарифи на бенкеті „Тов. Банкерів" в Отаві засіде при столі поруч James J. Hill-a (який є великим капіталістом в Злуч. Держ.) а який виголосив гарну промову про введене і користь вільної тарифи в Канаді і Борден видячи не встав, не сказав проти того ані словечка?

Без сумніву, що булиб не вибрали. Та хотіли зміни — дістали єї. Тепер хай розважуть на скілько така зміна уряду принесла користи. Зобачуть так само о скілько Mr Borden ошукав їх своїми обіцянками, які великі страти понесли вибравши Бордена і давши йому необмежену силу над народом в Канаді..

Осип.

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ

Просимо звернути свою увагу на низше подані правила і після них звертати ся до редакції.

Річна передплата за „К. Ф." виносить $1.50, піврічна 75ц., квартальна 50ц.

По одержаню передплати не відповідать ся листовно але змінеть ся дату при назвиску кождого передплатника.

Всенародна Канцелярія
ПІД УПРАВОЮ ДИМИ, КІМЛЯК І КОЧОРЕК.

ПРОДАЄМО шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найлїпші найскорші кораблі
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всіх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові
РОБИМО повномочия, контракти купна і продажи, запоизи, скрипти довжні і инші документи леґалізовані через Ц. і К. конзулят.
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добра і скоро маєтки тут і в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провинциї.
ВИСИЛАЄМО гроші ві всі части сьвіта, скоро і безпечно.
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провинциї.
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
ЗА ВСІ справи переприпроваджені в нашій канцелярії гарантуємо.
У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіт і приходіть на адресу:
WSENARODNA KANCELARYA
J. G. [illegible] НОТАР
Телефон Garry 2286 219 Logan Ave. Winnipeg, Man
На відповідь долучіть 2 ц. марку

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріальне в Вінніпеґу.
[illegible]
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
961 Main Street - - - - - Winnipeg, Man.

Велика виродаж лотів
НА "C. P. R. TRANSCONA".
Нащо Вам ще казати, коли Ви самі знаєте і знаєте, як Ваші сусїди і знакомі зробили маєтки на „С. P. R. Transcona"
Нам ще лишило ся кілька лотів зараз коло о[illegible] ліп, то значить так близько, що як би никуп букою в будь потреби нашого лоту, то досяг би Рана заразу
Сї лоти, мусите знати, що вех компанії лишили ся, і продають ся в першій руки, то значить, за богато меньші ціни, чим ті, котрі вже продають ся з другої чи третої руки.
Сї лоти, можна набути мае чи $25 готівкою, а решта грошей на легкі виплати по $10 місячно.
Ми можемо міняти сї лоти, маючи „Чисті торрент тайтли", за газди в Вінніпеґу і за фарми.
[illegible]
КРАЙОВА КАНЦЕЛЯРІЯ
FENSON & SCHILLER ПУБЛИЧНИЙ НОТАР
864 Main St. — Phone St. John 162 — Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріальних, староправних і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).
ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажи, леґалізовані через конзулят,
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через порядних адвокатів в Старім Краю,
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, особливо увільнена від вірав, контролї і асентерунку
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю І ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провинциї.
[illegible]
Години урядові від 9 рано до 6 вечером, а для тих котрих занятє не позволяє в день залагодити своїх справ, буде створено від год. 8—9 що вечера
Вельна інформация дарoм, за долученєм 2ц. марки
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
834 Main str. Winnipeg, Man

ПОТРІБНО ЛЮДЕЙ
З КАПІТАЛОМ.
Пошукую кількох спільників в цілях заложення первоpядної української книгарні в Вінніпеґу полученої в продажею музичних інструментів і т. п.
Зголошення з поданєм капіталу який аплїканти можуть вложити до бізнесу, прошу засилати на адрес:
R. K. P.O. Box 145. Edmonton, Alta.

„КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР"
[illegible]
327 Selkirk Ave. - - Winnipeg, Man.
В залученю посилаю $ [illegible] і прошу висилати мені Вашу часопись „Канад. Фармер" на низше подану адресу через.......(означіть час).
Ваше імя і назвиско
Улиця, або P. O. Box
Назва почти
Провинция
Date

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
МИРОВИЙ СУДІЯ І НОТАР
Канцелярія Нотаріальна і Агенція Корабельних Лїній
ВАЖНЕ! ТАНА ШИФКАРТА — НА КОРОТКИЙ ЧАС.
З КРАКОВА — ДО ВІННІПЕҐУ Тілько $46.90
ЗАМОВЛЯЙТЕ СКІЙЧАС.
В нашій Канцелярії полагодимо всі справи староправні, як також і Канадийські — виробляємо повномочия, контракти, скрипти довжні, Акти Нотаріальні, протоколи і т. п.
В справах правних заступають нас найлучші правники в Краю.
[illegible]
Адресуйте:
Kancelarya Notaryalna
800 Main St. Телефон [illegible] Winnipeg, Man.

Русько-Американська лінія
[illegible]
Ціни сїдуючи
В ЛІБАВИ ДО ГАЛІФАКС
[illegible]
A. E. Johnson & Co.
[illegible]

MAX MAINS
NOTARY PUBLIC
[illegible] Winnipeg, Man.
[illegible]
— інформації ДАРОМ —
[illegible]

ПОТРІБНО АҐЕНТІВ.
Зайдіть до нас і переконайтесь в якій спосіб ви моглиб заробляти від $100 до $200 тижнево спродаючи наші найліпше уміщені лоти в Transcona не перешкаджаючи вашій роботі.
По інформації зайдітесь до:
West Transcona Realty Co.
565 Main St. Winnipeg, Man.
Phone Main 1624.
(Наш офіс отворений вечером).

50,000
KSIĄŻEK
Absolutnie
Darmo.
Czy jesteś dotknięty
Darmo dla Mężczyzn
[illegible]
Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., P. 407 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
[illegible]
Imię i nazwisko
Adres Stan

Допис.

Ґарланд Ман.

Вигнані з рідного краю нуждами ми прийшли до Канади, на вільну землю з цілею поправити свою долю, замити красшим житєм. В нас була ціль — та ми прийшовши сюда не заступили йдемо до нашої ціли. Наша ціль есть здобути матеріяльне забезпечене, набути науки, стати сьвідомим. Треба отже про се памятати, треба йти до ціли. Жадна кольонія не повинна бути без читальні. Сеж школа для старших, місце де можна навчатись, поговорити, забавитись і порадитись. Чи один долар дати на читальню на рік не може кождий? Як есть читальня, треба подбати про свій салон. Там ми потребуєм купувати кожду річ, яку тілько дім вимагає. Нащо купувати в других пр. в жидів, та давати їм заробляти, коли ми можем дати заробити свому або таки собі, єсли есть де спільний салон, (штор). Сего не треба говорити, що свій став паном, чи як там, та що вже по панськи ходить. Він повинен ходити, чи одягатись частійше, бо інакше то знов сказалиб, що якийсь дід, навіть не вбере ся як са належить. Треба подбати про свої діти, Посилати їх до вищих шкіл. Нам-же треба людий образованих і то зпоміж народних. Тож в сім нема що відкладати. Тут, думаю не будете навальцювати фарми на кільна частий, щоб поділити своїх синів. Тут одна фарма до фармованя всім не відповідає. Тоб лишилась бідний фермер що має лише одну фарму. Залишім пятинку. Се танцьба, і ми повинні все сего обійтись. Залишім розлори. Памятаймо, що не релігія добра, а люди добрі, становлять релігію добру.

Залишім ті брехні, сплетні, які між нами так розповсюднились. Сусід від сусіда мешкають кілька кроків оподаль, а між ними нема згоди, нема єдности. Зайде лишь там поважна річ, і замісто пійти один до другого, справу між собою полагодити, йдуть до суду і понашають, з чого розумієсь ні один ні другий не скористає в спорі, так той що судить. Тай еще другі народи мають з чого сьмітись. Некай по кілька наших людий в довгій ідуть до міста, так вже англійці позирають і питають „чи не йдети за до суду?" Они вже переконались, що наші люди тілько тогди ідуть до більшого міста, як мають якесь право. З сим ми повинні вже раз покінчити.

Фармер з Ґарланд.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ.

В Зеленї Сьвята в понеділок, дня 16 червня відбув ся в школі „Ґарланд" концерт в память Т. Шевченка. Устроєния концерту заняли ся тутешні учителі, дд. Д. Кушнірук з школи „Ґарланд" і П. Н. Ґаврилюк з школи „Ґонта" з своїми школярами. Вступне слово сказав П. Н. Ґаврилюк, відтак забрав голос Д. Кушнірук. Своєю гарною промовою росказав він про житє нашого найбільшого ґенія, та вказав про его значіне в відродженю нашого народу. По промові слідували сьпіви, та декламації.

Заповіт,	декл. Л. Гарах.
Кавказ,	М. Чуй
До Основяненка	І. Гикавий.
Не вгасайте ясні зорі,	хор
Розрита могила,	Л. Гарах.
Пісня,	Ф. Дубовець
Варнак,	Анна Чуй
На чужині,	П. Іван
Циган,	М. Галабіцкий.
Як би була я голубка,	хор школярки і Д. Кушнірук на скрипці.
Іван Підкова	М. Щур.
Жид,	П. Іван.
Журба,	Марія Сліпець
Марш руських дітий,	хор, школярі
Степова роза,	Ф. Дубовець.
Весна,	Марія Дудар.
Чума,	[illegible] Щур.
Мошко,	А. [illegible]альків.
Сьміх,	І. Полахатий.
Гей там на горі Січ іде,	хор школярі.

Закінчене виголосив д. П. Н. Гаврилюк. Напоминав щоби триматись разом, бо тільки в науці сила. Навіть, чому русько англійські учителі більше корисни заміть нам ніж самі англійські. Напоминав, щоби ми тримали по можности довший час учителів на місци, бо часто ізмінювання учителя не приносить користи дітям. Ще раз забрав голос Д. Кушнірук. Говорив о нашій іміґрації, як ми мусїли бідувати на початках нашого приїзду до Канади, та і тепер, по кільканайцятьох роках ми мало що поліпшили свою долю. Поселївшись на фармах камінистих, та мочарних, ми ніколи не зможемо збогатити ся так, як другі народи, котрі поселились на добрих землях. Говорив також про виховання дітий.

На кінци відсьпівано „Ще не вмерла Україна" і присутні одушевлені розійшли ся домів.

П. Г. Гикавий.

РОДИЧІ А ДІТИ.

Кому в нас, дорогі брати і сестри, не трафлялось чути своїми власними ухами як діти сварили ся з своїми родичами, або видіти як діти виганяли своїх родичів з хати або не пускали до хати? Таке трафляєсь особливо межи нашими руськими людьми.

Щож есть причиною таких сумних та страшних случаїв межи нашими руськими людьми, межи родичами і їх дітьми? Головною причиною так сумних та страшних случаїв межи нашими людьми есть зле виховане дітий їх власними родичами.

Коли дитя ще мале, молоде, то его серце есть таке мягке як віск, з котрого можна зробити всякі фіґурки, гарні і не гарні. Так і серце малого молодого дитяти легко можна зробити гарним або не гарним, то есть добрим або не добрим, бо оно дуже легко подає ся за тим, що дитя видить і чує.

Щоби дитинне серце зробити гарним або добрим, то для того треба самому бути гарним, добрим чоловіком. Причиною злого виховання дітий межи нашими руськими людьми есть не так зла натура і недбальство, як їх страшна темнота і глупота. А темний і до того ще глупий чоловік, як сьвіт сьвітом ніколи не зробив і не зробить щось доброго або корисного.

Що не всі діти наших руських людий стають ся, яко старші, недобрими людьми, то сумним ретунком в тім есть побожність, котра має великий вплив на наших людий. А не будь в нас твердої віри в Бога і страх перед Ним, то ми ставалиб ся правдивими звірюками.

Тепер приглянім ся як жиє наш руський чоловік. Не встиг рано встати і перехрестити ся або й ні, він ні з сего ні з того зачинає кричати на своїх дітий або саму жінку і при тім виговорювати всякі паскудні слова.

Тепер питане, як можуть діти оставати ся в своїх серцях чистими і добрими коли они вже не встигли пробудити ся, чують в устах свого батька такі не чисті, скверні, злі слова? І як можуть діти поважати свою маму, коли они видять, що її батько не поважає? Прецінь діти обовязані робити так, як робить їх батько, яко їх родитель і учитель.

Накричить і наклене в хаті, виходить наш чоловік на двір, до худоби. Добачивши межи худобов щось не в порядку, зачинає кричати, клясти, хотячи, щоби худобина зробила так, як він хоче. Ну і знов питане, хто тут більше чистий, чи німа скотина, чи чоловік, сотворений по подобию і по образу Божому?

Покрутивши ся коло худоби і господарства, наш чоловік іде наприклад в поле, в ліс, або до міста на купно. І при роботі він все таки кричить зачне. А в місті він звичайно упєе ся і пяним вертає домів, де знов робить те саме.

А ще гірше буває в наших родинах підчас празників, весіль, хрестин [illegible] початку при таких случаях, іде звичайно по Божому. Но як лише покаже ся на столі чортівский напиток горівка, так в сей час зачинає ся гидко, а по тім всякі паскудні, безстидні і огидні слова і діла.

При таких случаях бувають звичайно і діти і молодь. Чуючи, і видячи, що старші і старі говорять і роблять, то і діти і молодь говорить і робить те саме. Бо від кого ж їм брати примір, науку як не від старших.

Навчивши ся від старших молодіж зачинає заводити між собою всілякі розпусти, як на примір забави з музикою, танцями і піснями, вечерниці, нічні хороводи і т. п. Все те булоби добре і гарно, бо чоловік любить забаву. Но кожда забава повинна йти в спокою і порядку, а що найважнійше повинна бути чесна, чиста, невинна. Щож робить ся в нас на таких забавах молодіжи? Звичайно пють, лають, сварять ся а на кінци бють ся.

Так то виховуєть ся в нас діти, котрі мають бути цьвітом, надією і будучностію нашого народу. Так то росте одно за другим наше молоде поколїнє!

Правда, що не всі наші руські люди такі, якими они тут представлені, бо многі межи нашими людьми суть добрі, чесні, порядні, розумні, тверезі, патріотичні просьвічені люди. Но все такі велика часть наших людий есть така, що в них мало чим рішнить ся від звірів, і то як, що до їх житя так і поступу. Се суть ті наші руські люди, котрі і знати нічо не хочуть о просьвіті, о відносинах вони як та скотина вдоволяють ся тим, що мають що їсти та пити.

Дорогі брати Русини. Не з злости або ненависти пишу се для вас сї терпкі слова, а пишу їх з щирого серця і любви до вас, щоби всім вашим потомкам і внукам дітям добре жилось на сім Божім сьвіті.

Видячи з одної сторони страшну темноту наших руських людий, а з другої сторони — недбальство других людий до наших темних, я прийшов до переконаня, що тій темноті ніхто лише ми самі мусим помагати, і то тільки в сей спосіб що треба братись до просьвіти до науки. А найголовнійша і перша річ есть, подбати про добре виховане нашої молодіжи.

Батько.

Всячина.

ХОЛОД І БУРІ НА УКРАЇНІ.

Після вістий з України почуєм ся смутне [illegible] непогоди в області [illegible] губерніях київській, подільській, волинській, полтавській, чернигівській, херсонській і бесарабській був [illegible] зимний страшний. Температура [illegible] в богато місцях [illegible] Бурі [illegible] дерева [illegible] в потоки. Така погода [illegible] дуже [illegible] на стан озимини, котра досі [illegible] дуже добре. Бурі [illegible] прибивали збіже до землі, а град [illegible] поломив [illegible] зробив. [illegible] Редлїв [illegible]

СПАДЩИНА ПО РЕДЛЮ.

В будинку корпусної команди в Празі, де Редль мав своє службове мешкане, комісия покінчила вже спорядження інвентаря спадщини. Ціле мешкане, що складає ся з трех кімнат, передпокою і комірки на убрання, помальоване червоно. Також автомобиль Редля мальований і вибиланий в середині червоно. Меблі барокові, богато є образів і бронзових фіґур. Богато пах, повні найліпших цивільних і військових убрань, найшли також богато гафтованих хустучок, серветок, рушників, скатертей. Що се богато коштувало Редля доказує хочби се, що до суду надійшла з віденської пральні скарга против Редля з домаганєм решти 274 К за пране. Готівкою найдено 15 000 корон. Три коні Редля продано за 3 500 кор. По смерти Редля зголосило ся в Відни і Празі більше вірителів, передовсім уніформове заведенє Шалля домагає ся 100 000 кор. Крім недвижимостий по Редлеви його актива виносять до 40.000 кор. Найшли також в мешканю Редля косметичну лябораторию, толстовий стіл, наче в найвибагливійшої жінки, фарби до волося і до плеканя рук. Найдено богато фотографій Редля в ріжних уніформах і в усіх його орденах, численну бібліотеку військово-наукових книжок, що є власностю держави. До приватної власности Редля належить ще автомобіль, що ще є в переховані військової комісиї і віла. Са комісия переховує також записки Редля в яких призначено свому [illegible] Йосифови великий дигнт, а своїм братам і сестрам (яких є 10) призначує по половині спадщини. 3 родами Редля досі ще ніхто не молдеви ся до спадщини.

СМЕРТЬ ВІД ГРОМУ.

Дня [illegible] м. підчас бурі над містечком Топоровом грім убив дві особи.

ПОЖЕЖА.

Дня 10 с. м. в ночи вибухла пожежа в [illegible]ятині, котра знищила 19 господарських будинків. Школа виносить около 22 000 корон а будинок „Дністер" асекурований на яких 11 700 корон. Причина пожежи невідома.

ЛІЧЕНЄ РАКА.

На послїдним гінекольоґічним конґресі в Гал[illegible] [illegible] лікарів предложили звіт при[illegible] проміння Мезоторіюм до лічення рака у жінок. Мезоторіюм се мінерал, в котрім є досить радію, яких 25 процент. Отже тота [illegible] ще лішно буде лічити рака [illegible] минерал, у котрім він є лише в четвертій части, приносить таку користь. Рад, як звісно, дуже дорогий, один грам коштує кількасот тисяч корон, але Австрия має його досить в чеських копальнях, котрі є власностю держави. В пятницю удали ся професори віденського університету до президента міністрів і до міністерства просьвіти з проханєм, щоби правительство дало віденським клінікам у Відни якусь скількість раду до досліду на особах недужих на рака. Міністер приняли депутацию прихильно і вдасть ся поручать видати рад клінікам у Відни.

ХОТЯТЬ БІЛЬШИХ РОДИН

Перших двоє дітий в родині по більшій части не суть так здібними духово, не суть і так сильними фізично як ті діти які вже родять ся опісля.

Се — на вид і дивачний — одинок фактичний послід подає довголітна практика Льондонської лябораториї.

Таке відкрите є незвичайно корисним для людности в Злуч. Держ. де економічні обставини суть причиною малих родин. Більше розуміючи, се значить, що єли в Злуч. Державах ціна на споживних продуктах обнижить ся а побільшене родин не наступить — так — безперечно — вислід того всего буде — слаба раса людей як душевно так і тілесно, фізично.

Вказують і доказують, що фізичні і духові обставини вчасних членів родини: перша і друга дитина дуже богато ріжнить ся від тих дітей, які родять ся пізнійше. Де на примір туберкульоза, тупоумність, кривизна і подібність находить ся переважаючо в першій або другій народженій дитині то в третій, четвертій дитині того всего не буде слідно.

В Англії число членів родини зменшилось. Причиною того є закон, який остро забороняє малолітним працювати в фабриках чи де інде. Сей закон уможливив многим родичам утримати більше число дітей — а того і меньшає людність Англії. А як так то се власне і причина що всякі слабости, каліцтва, вумиреннях і т. п. побільшились.

ПІДЗЕМНИЙ БЕЗДРОТОВИЙ ТЕЛЕҐРАФ.

З Берлина доносять, що двох німецьких вчених Др. Лейнбах і Др. Лові винайшли бездротовий телеґраф, яким буде можна пересилати вісти в глубині землі. Роблено проби, вісти були висилані межи майнами в північних горах Гарц, віддалене майже миля і половина, тисячу і шестьсот футів в споді. Вісти отримано так добре що учені прийшли до заключення що і на богато дальше віддалене можна такими підземними телеґрафом порозумівати ся.

КІЛЬКО ЗОЛОТА МОЖЕ ЧОЛОВІК УНЕСТИ

Пересічний чоловік мігби нести сто фунтів золота одну милю. [illegible] то мав би $26 000

Сильний чоловік мігби занести 150 фунтів золота, і мав би около $39 700. Дуже сильний чоловік мігби з таким трудом перенести 200 фунтів через одну милю. Отже дістав би $53 000

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, з бороди і деби не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 долара через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтов марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як его уживати.
Адрес Dr BELLING,
56 Delancy St New York, N. Y
Потрібні агенти

НЕМА БІЛЬШЕ ДИВА.
За 15 центів денно ви будете властителем сеї прекрасної „чикен" фарми, яка складає ся з 10,000 квадратних стіп.
Пишіть по циркулярі до:
[illegible] DEPT.
[illegible] New York City

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 186. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас, Ви завсїгди будете певні заощадити що найменче 20%.
[illegible]
— Ми посилаємо C. O. D. —
[illegible]

РУСКО-НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґ.
Специяльно лїчене плодових хороб, сифіліс, триппер і т. д., внутрішних, очних і ушних.
Лїчене і новійше лїчене сифіліса „606" проф. Ерліха.
Лїчене полового безсиля. Лїчене нервових заразливих хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на провінції по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси в усіх головних місцях в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІЙСКІЙ КОЛЮМБІЇ
Авторизований капитал 10,000,000.00
Резервовий фонд 7,000,000.00
Капітал вплачений 6,788,169.00
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймає ся від $1.00 і більше і дораховує ся процент від дня вкладки. Видає ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
НОРТ ЕНД ФІЛІЯ — Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕҐСКА ФІЛІЯ — N. G. LESLIE, Менаджер.
ПОРТЕДЖ АВЕ ФІЛІЯ — Corner Portage Ave. and Colony St.

Затроєні сірники минають ся.
Небезпечна хемікалія не уживаєсь в EDDY'S Ses-qui сірниках.
Купуйте лише EDDY'S не іньші „так само добрі"
Безпечність є гарантована, але мусите купувати EDDY'S нові
Ваш сторнняк нас їх.
“Ses-qui” Сірники.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руський лікар зі старого Краю. - Одинокий руський лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
[illegible] 415 Pritchard Ave.
PHONE [illegible] WINNIPEG MAN.

НЕБУВАЛА НАГОДА
[illegible]
БАЖНЕ: [illegible]
INTERNATIONAL WHOLESALE WATCH CO. Dep 2.
Box 2563. Winnipeg, Man.

[illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Tel. Main 2510

Нагорода: $150.00 і золот. годинник кождому.
[illegible]
11 13 15 17 13 18 19 14 16
Rothschild Dept. R 132 Nassau St
Room 309 New York City

50 c. тижнево.
[illegible]
[illegible]RNS 117 Second Ave., Dept. 23 New York, N.Y

Організація і ко-операція фармерів.

(Дальше.)

Готелю ѣ порадниц ні-сточку, чи може фермерция, не повинно бути. Як кого конечно випаде кому в місті довше забаритись, щоби заспокоїти голод, може зайти на перекуску, а не вишукувати собі „чеокої" компанії та довго до бестями частувати ся при бері. Як готель треба безуслівно покинути або принаймі не часто її звідувати, так і рівні звичаї та гостини треба також преформувати. Декотрі люди обходять хрестини і через кілька днів, тайнуючи на пиянстві час і гроші. Сей поганий звичай поступові люди закидають щораз більше, бо пізнали, яку шкоду приносить їх здоровлю і кишени. В тої причини найрозумнійше взяти пару кумів, як хрестні родичі дитини, котрих по докончені обряді можнаб погостити короткою перекускою. Запрошуване на хрестини сусідів, кревняків та ріжних инших кумів є лише товчком до ширеня пиянства і економічного-морального занепаду.

Весіля мають богато прегарних обрядів, але мають і лихі сторони, які належить усунути. І так по моїй думці:

1) Весіле повинно тріати найдовше оден день, 2) брати у нім участь повинні тільки запрошені гості, родина і що найблизші знакомі, 3) пьяницьоб заказати звичаї ходити просити, бо нераз в такого ходження бувають злі наслідки, 4) [illegible] відбуватись спільними коштами [illegible]женців, найлїпше в домі молодої, 5) на другий день по звичаю, може відбутись для гостий обід, відтак по обіді перехід молодої в дім молодого, де вечером весіле повинно скінчити ся, 6) в танцях мають брати участь тільки запрошені, як старші так і молодіж, під жадним услівєм не належить допускати збіговиска, бо сим молодіж деморалізуєсь, а часто приходить і до бійки та инших нещасть, 7) дівчата повинні бути на весілях під опікою родичів, або старших своячок, 8) гості на весілях повинні вести ся прилично, співи мають бути змісту морального, а з весільних церемоній добре би було усунути перепої та приноси, котрі викладають радше на певного рода жебранину. Натомість далеко красше було би завести річ благословленя, та при сій нагоді дати молодій парі на памятку якійсь дарунок.

Ублагороднене форм товариського житя, які би більше відповідали культурному розвиткови нашого селянства потрібне в двох напрямах: 1) в ублагородненю рухів тіла і 2) ублагородненю бесіди.

Рухи тіла мож ублагороднити через часті гімнастичні представленя.

Ублагороднене в бесіді має на цілі вілвичайти від грубих слів або вислоків. Се можна осягнути через читане книжок та газет. На сю тему будоб досить.

Тепер нам треба звернути увагу на організацію і кооперацію фермерів. Які зміни викликала кооперація в господарськім житю?

Но довгий ще час, як у нас зачали люди закладати спілкові спілки в головно торговельні. Що не можна хотіти, щоби за такий короткий час молоді товариства могли як слід розвинутись. Але за сих кілька років вже видно, які властиво суть причини, що не дають спілкам розвинутись. Крім помилок, які мусять бути в кождім новім ділі, би ми хліборобський і торговлі та банкової справи в руках не мали, що інша причина, чому наші торговельні спілки не розвивають ся так, як би вони могли і повинні розвиватись. Причина та лежить в натурі наших людий, а саме в непорозумінню спілкової справи, в недовірчивости, в егоїзмі. Посьміятись вдругого, обрехати на другого, то кождий готовий. — Але таких, щоби чого небудь постратитись для другого, то не знаю, чи на сто чоловіка хоч пять знайдеть ся. Через ту нашу натуру і наші товариства не розвивають ся. Ні одно товариство не розвиваєть ся. Ні одно товариське діло без дружности не піде, а сеї дружности не так у нас много...

Спілки є ріжного рода, та я скажу Вам про два типи. Фармерска і капіталістична.

Фармерська спілка є спілкою громадською яка змагає до того, аби по можности підносити свій нарід, своїх фармерів з занепаду економічного. Се є: аби фермер за свої продукта діставав відповідну ціну і щоби фармер не платив солено за товари, які купує. На се не потребую наводити яких там видуманих фактів, а радше подам Вам коротку історію Руської Торговельної Спілки в Етелберт. [illegible] найвірнійший образ в фактах і цифрах підперанй стану матеріяльного, а по части і морального, фермерів тої околиці.

(Дальше буде.)

Конкурс „Просьвітної Комісії" Старого Р. Н. С.

„Просьвітна Комісія" при „Р. Н. С." до сего часу нагромадила богато матеріялу для просьвітної праці і в цілях оброблена його для видавництва на користь нашому народови.

Отсим „Пр. Ком." звертає ся до тих людей з інтелігенції, котрі би хотіли зайняти ся обробленем відчитів і популярних наукових книжочок для нас чи то даром, чи за гроші з матеріялу який ми нагромадили, щоби подали свої адреси, а ми їм вишлемо відповідні книжки і матеріяли до зготовлення праць. Теми на які ми маємо матеріял наготовлений до оброблена є слідуючі.

1. Історія укр. народу. 2. Історія укр. письменства. 3. Біографії визначних людей наших і чужих; 4. Астрономія; 5. Геольогія; 6. Мінеральогія; 7. Ботаніка; 8. Зоольогія; 9. Біольогія; 10. Фізика; 11. Хемія; 12. Електрика; 13. Медицина; 14. Гігієна; 15. Бактеріольогія. 16. Фізіольогія; 17. Анатомія; 18. Психольогія; 19. Географія; 20. Історія великих народів. 21. Етнографія. 22. Соціольогія; 23. Економія. 24. Політична економія. 25. Жіноче питане; 26 Метеорольогія.

Сі розділи ще ділять ся на поодинокі частини, так що нераз з одного розділу можна зробити кілька книжочок чи відчитів. В якій спосіб і як обробляти — ми дамо близчі вказівки. Приготований матеріял є взагалі цікавий в кожного розділу і понайбільшій части оброблений популярно, головно в мові польській і російській. А хто би зажадав, то можемо достарчити популярно написані книжки в мові англійській, німецькій і французькій.

До зими ми задумуємо обробити наш матеріял до такої степени, щоби ми мали приготовленіх кільканадцять відчитів всілякого змісту. В тій цілі ми віднесли ся до російських і галицьких народних університетів і до инших народностей, щоби нам прислали спис мальованих образків до магічних лїхтарок, так щоби ми могли спровадити достаточне число тих образків до ілюстровання відчитів. Тоді доперва „Пр. Ком." думає не одного, а кількох прелєгентів вислати з відчитами по Америці.

Просимо звертатись по адресі:

Dr. W. J. Siemiaowicz 1956 Armitage Ave. Chicago. Ill.
Др. Сїменович Пр. П. К.
Ем. Струтинска секр.
Ол. Напрацький Грановський, секр. пр.

СЬВЯТО В ЧЕСТЬ ІВАНА ФРАНКА.

Нам пишуть: Дня 16 ч. м. відбуло ся в Гусятині величаве сьвято в честь Івана Франка. О 10 годині рано зібрало ся на площі цілий до 5000 народа і походом через місто пішли на гайки. Де під голим небом мало відбути ся торжество. Чоло походу становила [illegible] бандерия з 150 коний під проводом атамана Василя Мотики. — За бандерією ішли Січ і Соколи, а відтак чвірками прочі учасники. — По прибутю на місце [illegible] коротко промовою посол Кивелюк про Франка яко писателя, що познакомлював Европу про нас. Наступили відтак промови селян: Йосифа Слободяна в Сокирниця іменем читалень, Глушка з Босир іменем Соколів і Січей, проф. Домбровського іменем учителів копичинецької гімназії, Михайла Шаховича іменем молодіжи. Промови перепліта хор гусятинський під проводом проф Марака, деклямації проф Гумецюка „Каменярі" і панни Морох „Наймит". Торжество закінчив горячою промовою д-р Лопатинський, родом з Копичинець. Згідно з бажанєм зібраних народом вислала президия сьвяточного збору Франкови депешу в висловом глибокої пошани та бажанєм потрудитись ще довгі роки для України. За улаштуване сього сьвята належить ся признане п. Юрієви Шмериковському, судії повітовому в Гусятині, котрий і дав ініціативу до нього і головно його враження.

ЗЕМЛЕТРЯСЕНІЄ В БОЛГАРІЇ.

Софія. Землетрясеніє знищило великі школи в Тирнові. Ушкоджені є шпиталь, великий театр, будинок мужеської і жіночої гімназії, префектура і 6 церков. Три церкви розвалили ся в руїнах, з під котрих витягнули 21 особ убитих в 27 ранених. В Горішній Оряховій видобули 29 трупів.

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
Philadelphia, U.S.A.
[illegible]

ЗДОРОВЛЄ РОСТЕ!
ЯК РАЗСУДЛИВИЙ ХЛІБОРОБ, норавно посіє зерно у відповідну ріллю, де оно приймає ся, сходить і дає обільний хосен, так і ВИСОКОУЧЕНИЙ ПРОФЕСІОНАЛЬНИЙ ДОКТОР, з великою правою бадає недуги і долеглівости, принесуе відповідні ліки, при ужианю яких недуга уступає, а починаєсь виздоровлене, що розростає ся в цвитуче здоровлє, приносячи людям силу, радість і щастє; бо лише здоровлє є найбільшим богатством чоловіка, а без него, нема ні щастя ні радости.
The Philadelphia Med. Clinic, вилічила вже тисячі людий з найріжнороднійших недуг. The Philadelphia Med. Clinic, має кілька Професіональних Лікарів, які в протягу найкоротшого часу, потрафлять дати найлїпшу поміч недужим, бо лічать відразу, а не роблять досьвідів — експериментів на недужих.
Начальний Лікар Клініки, за заслуги дістав нагороду Медалью від Правительства, і тому вже запевняє, що його лїченє принесе користь і правдиву поміч. В приватній Аптиці-Лабораторії Клініки, всім вголошуючим ся дадуть ся ліки з найліпших, гарантованих хемікалій, найновійших і найвсправнійших винаходів, які лише знає наука, для хорих терплячих, дати може і пересилає аж до Вашого дому в Канаду.
[illegible]
THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
1117 WALNUT ST. PHILADELPHIA, PA.
[illegible]

Родимці !
ТОРГОВЕЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО
Олекса Пушкар
в Коломиї
доставляє по дуже приступних цінах лента сильножовті, козацькі смушкові шапки, вироби різьбарські в дереві: каламарі, ножі до книжок, зеркала, тоцрці і бібулярі. Крім того дуже гарні українські фартушки від 8 до 12 Кор. краватки вишивані від 4 кор. тердахи до годинників від 2 кор., срібні шпильки до краватов з портретами Драгоманова і Шевченка по 1 кор. Зберіть замовлення на більше річий і вишліть на адресу:
OLEKSA PUSZKAR
KOLOMEA, — GALICIA.

Дармо! (12 найлїпших співів.) Дармо!
$75 - ФОНОГРАФ - $40
$2 [illegible]
[illegible]
Atlantic Talking Machine Co.
45 E. 7-th St. Dept. 34. New York, N.Y

Пропустиш огонь — не згасиш!

Народне оповідання Л. Н. ТОЛСТОГО

[illegible]

(Єванг. св. Мат. гл. XVIII, 21—35)

Жив в селі господар Іван Щербак. Жив гарно: сам був в повній силі, робітник, та три сини на ногах: оден жонатий, другий парубок, а третий, підросток, їздив з кіньми і зачинав орати. Стара Іванова була баба розумна і господарна, і невістка попалась тиха й роботяща. Тілько й було неробучого рота в хаті, що старенький хорий отець; він сьомий рік лежав на печи на [illegible]. У Івана всего було досить, трох коний з жеребятем, корова з теличкою, пятнайцять овець. Баби обували, обшивали хлопців і робили в поли; хлопи господарили. Хліба ставало нова новий. Вівсом збували податки і всі потреби. Тілько би жити Іванови з дітьми. Та хата об хату жив з ним сусід, Гаврило Хромий, син Гордія Йвановего. І завелась з ним у Івана ворожнеча.

Поки жив старий Гордій і господарував отець Івана, жили вони по сусідски. Треба бабам сита або цебрика, треба чоловікам мішка або колесо змінити до часу, то посилають бувало з одної хати до другої і по сусідски помагають один другому. Забіжить теля на гумно, то виженуть та тілько скажуть: „не пускай, у нас ще не спратана стерта". А того, щоби ховати та замикати на гумні або в шопі або набріхувати один на других, того й в роду не було.

Так жили за старих. А стали господарити молоді [illegible]ше. А все пішло з марниці.

У Іванової невістки вчасно почала нести курочка. Стала молода збирати помладки під великодні сьвята, що днини йде за покладком під шопу до воза. Раз, видно, діти сполошили куру, і вона перелетіла через пліт до сусідів і там знесла ся. Чує молодиця: кудкудаче курка. Думає вона собі: „тепер нема часу: треба убрати ся на сьвято; пізнійше зайду та возьму". Пізнійше вечером під шопу до воза нема яйця! Стала молодиця допитувати свекрів, дівера, чи не взяли вони. „Ні — кажуть, — не брали." А Тарасько, менший дівер, каже: „твоя чубаточка знесла ся на дворі у сусіда; там кудкудакала і відтам прилетіла". Дивить ся молодиця на свою чубату: сидить вона разом з когутом на жердці, вже очи заверпула, спати зібрала ся. І спитала би її, де знесла ся, та не відповість. І пішла молодиця до сусідів. Стрінула її стара.

„Тобі, молодице, чого треба?"

— Та що — мамо, — бабусю? Моя курочка сегодня до вас перелітала, чи не знеслась вона де тут?

„І на очи не бачили! У нас свої, дякувати Богу, давно несуть ся. Ми свої позбирали, а чужих нам не треба. Ми, доню, по чужих хатах не ходимо збирати яєць!"

Уразила ся молодиця. Сказала лишне слово, сусідка еще два, і стали баби лаяти ся. Ішла Іванова з водою, упалалась також Вишнячка Гаврилова, стала сусідці доворати, випімнула, що було, та й та прилоба, чого не було. І пішла трісканина; всі кричать нараз, раді пусті: „Ти така, ти сяка, ти злодійка, паплюжница, ти й старого свекра голодом мориш!"

„А ти жебрачка! Ти все сито поддерла, та й коромисло у тебе наше, давай коромисло!"

Ухопились за коромисло, вилляли воду, зерван хустки, стали бити ся. Над'їхав з поля Гаврило, вступив ся за свою бабу. Вискочив Іван з сином, стовпились у купу. Іван, хлоп здоровий, всіх розкидав; Гаврилови вирвав клочок бороди. Збіг ся народ; на силу їх розбили.

От і з того пішло.

Завинув Гаврило свій клочок бороди в папірець і поїхав до волосної управи судити ся.

— Я — каже — не на те її плекав, мою бороду, щоби її рябий Іван дер!

А его жена хвалить ся сусідам, що вони тепер Івана засудять, зашлють на Сибір і пішла ворожнеча.

Умовляв їх з печи старий зараз з першої днини, та не слухали молоді. Говорить він їм:

„Пусте ви, діти, робите і з пустого починаєте. Погадайте лише, що вся справа пішла у вас через яйце. Підняли діти яйце: ну, Бог з ним! В одиім яйци користи мало. У Бога для всіх стане. Ну, сказала дурне слово, то ти его поправ: научи, як ліпше сказати. Ну, побились — грішні люди; буває й се. Ну, підіть же, перепросіть ся, і конець всему. А піде на ударь, то гірше вам буде.

Не послухали молоді старого; гадали, що то все старий говорить не до річи, а так тілько бурчить по старечи.

Не покорив ся Іван сусідови. — Я каже — єму бороди не рвав, він її собі сам вискубав; а его син мені обірвав петельки і цілу сорочку на мені. Ось вона!

І поїхав Іван судити ся. Судились вони і у мирового і у волосного. Поки судили ся, пропав у Гаврила сворень з воза. Посудили баби за той сворень Іванового сина.

— Ми — кажуть — бачили, як він по ночи підходив попід вікно до воза, а кума говорила, що він заїздив до корчми і там з тим сворнем напрошував ся корчмареви.

І знов стали судити ся. А дома що днини то лайка, а то й бійка. І діти лають ся, у старших навчають ся, і баби зійдуть ся на ріці... то не так пральниками бють, як язиками цокотять, а все на лихо.

Зразу засуджували хлопи оден на другого; а потому таки й на правду, де тілько що недобре сховане, зарав і пірве. І так само привчали і баб і дітий. І стало їх жите все гірше і гірше. Судили ся Іван Щербак з Гаврилом Хромим і на зборах і у волосній управі і у мирового, так що й всім судям надокучались. То Гаврило на Івана наведе грошеву кару, або арешт, то Іван на Гаврила. І чим більше щипали один другому, тим більше озлоблялись. Собаки сцоплять ся, то чим більше друть ся, тим більше озвіряють ся. Собаку бють з заду, а вона думає, що то її тота кусає, і ще більше розлютиться. Так і ті хлопи. Поїдуть судити ся. Їх покарають одного чи другого грішми або арештом: і за все те у них розпалює ся серце одному на другого. „Погоди но! — мовляв: — Я тоді все те віддам!" І так їшло у них шість літ. Тілько старий на печи все [illegible] одно. Начне було у[illegible]

— Що ви, діти, робите? Киньто ви всі свої обрахунки, роботи не занедбуйте і на людий не злобіть ся, то ліпше буде. А то чим більше злобитесь, тим гірше.

Не слухають старого.

(Дальше буде).

Панна Джесій Вудров Вілсон і її наречений.

[illegible]

Вона є тринайцятою молодою „Білого Дому," але число тринайцять не є пострахом для Вілсонів.

Се є перша фотографія з панни Джесії Вудров Вілсон, друге дочка президента і її наречений Францис Бово Сейр. Пара — яка має збиратись в „Білім Домі" в листопаді була відфотографована як виходила з церкви т. зв. „Сент Чорч" де — недалеко — находить ся літний „Білий Дім".

Панна Вілсон є тринайцятою молодою „Білого Дому", але вона не уважає се число за нещасливе. Президент Вілсон був номінований на президента тринайцятого року бути в Принцетон університеті, перенял уряд в 1913. Президент Вілсон уважає число 13 за щасливе, бо навіть дуже часто, в театрі, сідає на крісло в тринайцятім ряді.

НА РОС. УКРАЇНІ.

„Рада" щоденна часопись виходить в Київі, столиця україни. Адреса В. Підвальная вул. д. 6. Річна передплата пять долярів. Сей денник повинен находити ся в кождій читальни і в кождого українця в Росії.

ДЕЩО для ФАРМЕРІВ.

Буряни на фармі і як їх знищати.

Передніше ми [illegible] лише шість уваг в який спосіб уникнути розповсюдненя бурянів. Тепер скажемо дещо більше.

Спосіб розповсюджування буряну.

Бурян розповсюднюєсь в ріжний спосіб та вже таки найбільше розповсюднює його самий фармер тоді як засіває зерном поле. Се треба признати, що не можливо є увільнити зерно з насінья буряну, навіть би цілий день роблено. Припустім що на кождий бушель пшениці буде одно зерно буряну, в такій спосіб ми будемо мати майже два буряни на кождім акрови землі. Для пересічного фармера се буде видаватись марницею, та для господарного фармера для такого що вміє думати є чимсь великим, бо знає, що хотяй би йно оден бурян на кождім акрови поля є дуже шкідливим, дуже небезпечним. Припустім що там буряном є дикий мостард. (mustard) ростина яка пересічно в літі видасть пятнайцять тисяч зерен, насіня. Можливо що половина з того числа випаде на землю перед скошенем збіжа, а друга половина піде в снопи. Зоял видаток збіжа виносить — скажім — 20 бушлів з кождого акра, отже в кождім бушлеви збіжа буде около чотири сотки зерен буряну. Не великий процент але досить богато на початок. Се, сказати правду, не є що найгіршій стан річи. На полю місцями буде находитись около півсотні тисячі зерен буряну, кождий з стані видати по 15.000 зерен. Другого року находимо ті місця „дикої" муштарди а що більше — много зерен не скільчилось першого року і вістають ся в землі через кілька літ заки почнуть рости

Отже бачите як тяжко посіяну „муштарду" знищити. Проте треба дуже дбати щоб жадне насїне буряну не попалось при с'ину збіжа до землі. Друге, треба бути осторожним при дванню [illegible] зерна для коней. Зроблено раз таке: — З галона зерна що фармер хотів дати коням — місто одного — зорано і роблено досьвід. В горяти зерна було: 1,720 зерен „tumbling mustard" 121 „wormseed mustard" 100 „hare's ear mustard" 16 „buckwheat", 14 „Russian pigweed", 11 „gum weed", 2 „ball mustard", 1 chess і 1 corn cockle. Усе то зело находилось в четвертій кварті зерна. Коли тепер зважимо, що ті зерна кінь не стравить то легко зрозуміємо як скоро бурян множить ся на полю розкидуючи кінський навіз, або й тоді оли по полю будем переїздити таким кіньми. Або вітер, птахи, вода, фармерска машинерия не спричинюєсь до розмножування бурянів?

Треба однак памятати, що кількa бурянів на фармі принесені в висше згаданий спосіб чинить малу шкоду та єли не збудем ся їх сей час — уникнем великої праці в слідуючі роки.

Вирвати одну ростину „mustard" першого року — значить уникнути праці коло вирвання 15.00 муштардів слідуючого року. Вирвавши одної муштарди очистим свою фарму від шкідливого буряну раз на все.

Тепер вже буде ясно що на чистім полю не треба сіяти нечисте насїне. Саме покажесь на полю який бурян — вирвати його з коріньєм. Се найлекший спосіб позбути ся буряну, се забере вам пів дня чи хочби оден день праці, але о скільки ви улекшите праці другого року, о скільки певнійше дістати ліпшу ціну за своє збіже?

Шкідливі наслідки буряну

1) Страта вохкости землі „Tumbling mustard" потребує вохкости два рази стільки як пшениця. З сего отже виходить, що поле, на якім сей бурян запанував забирає в себе усю вохкість потрібну [illegible] пшениця [illegible]сить на тім потерпіти. А де його є третя часть там вже пшениця буде зовсім не видатна.

2) Усі ростини без винятку чи поєнточі або шкідливі, погані чи орнаментальні втягають в себе майже одні і такі самі елементи ростинної поживи. Неужиточна ростина з збіжу краде ростинну поживу, а так само забирає і місце так дороге, корисне для вашого збіжа.

3) Меньша ціна збіжа. Порівнана ціна чистої з нечистої пшениці суть такі: — Чиста Н-р 1. — 90 ц. Нечиста (з насінєм буряну) Н-р 1 — 84 ц. Отже яка велика страта: на 1000 бушлів — $60.00

Виищуйте своє збіже з буряну. Тепер час.

Суддя (до оскарженого): „Ти признаєш ся, що потягнулесь за ніс сего пана?

Оскаржений — Признаюсь!

— А чи не знав що тягнути за ніс не вільно?"

— Не знав! Хибаж я судія щоб знав усі „параграфи?"

Правдива домашня економія і Добрі печива певні коли уживаєте
OGILVIE ROYAL HOUSEHOLD МУКУ.
Royal Household мука має більше уплошивних частий, більше вартости на кождім фунтови ніж яка небудь мука в сьвіті.
OGILVIE'S FLOUR MILLS Co. Ltd.
FORT WILLIAM, WINNIPEG, MONTREAL

ALBERTA ВІЛЬНІ ЗЕМЛІ для поселеньців.

АЛЬБЕРТА має 100.000.000 акрів плодовитої землі, з якої заледво трохи більше як два процент оналодить ся під управою. Деякі з найкращих, під управу придатних земель є ще до брання як гомстеди і прієміцина.
ЗЕМЛІ можна ще тепер брать як вільні гомстеди, близько желізничих доріг; 600 миль нових желізних доріг побудуєть ся ще сего року, які уможливлять легкий доступ до мілїонів акрів вільної землі.
ЧУДОВІ положеня можна дістати тепер на нові міста і купецькі підприємства, в яких містять ся дуже широкі вугляні поля з такими родами як антрацит, бітумінї лігніт. Великі користи ждуть на поселенця на кождім кроці.
КОЖДИЙ може знайти відповідну нагоду на користний вклад і побільшене богацтва розвиваючи необграничені жерела, які можна осягнути ще в сій провінції. Вас сердечно запрошуєть ся приходить сюди і брать участь в користи з сего Великого Заходу.
ЖЕЛІЗНІ будови не тільки перевисшать всі дотеперішні старана в сім році і роздадуть мілїони долярів в готівці наймаючи в своїх роботах тисячі робітничих рук, але також відкриють нові землі на поселене в найкращих наших рільничих полосах.
ВИГЛЯД для провінції Альберти на завсїгди гварантує докладне твердженє, що поступ єї в сім році подвоїть ся від кожного єї попереднього року. Управа ріль, аї всіх єї галузях, майни, вклади земельні і розвій купецьких підприємств, стоять на ступі кольосального розвою.
АЛЬБЕРТА потребує фармерів фінансово узлібнених забирать землї і використувати єї широкі плодовиті поля; потребує робітників, для яких там є знаменитї виглади; потребує капіталу для розвою єї майн, для зросту єї гандлю і будови фабрик.
За дальшими поясненями звертайтесь до:
HON. DUNCAN MARSHALL,
Minister of Agriculture, EDMONTON, ALBERTA

КУТИК ДЛЯ ДІТЕЙ

Маленький грішник.

Оповіданя.

(Кінець)

II.

Другого дня Ярина зовсім злягла в постелі; вона взялась за відра, щоб піти на роботу, але почула, що не має сила.

— Чогось я занедужала, Дмитрику, — обізвалася Ярина... сили не маю... Я трохи полежу, а ти побіжи в місто та купи хліба... Ось тобі гроші... Та не барись...

Сумно було Дмитрикові, жалко недужої мами, але, тільки до сінешнього порогу. За порогом він забув і маму, і свої турботи. Сонечко гріло, як і вчора, небо сяйло в височести чисте, безхмарне, струмочки мовчали десь межи собою, по снігу плигали жовтобрюшки та синиці. Весело! Дмитрик з радісним серцем трюхав по льоду, затискаючи в жмені гроші на хліб.

Коли це, саме під містом з'явився Гаврилко з гранд... та кликав, мов сирота

— Дайте сиротині поміченьку... змилуйтесь над голодним!...

Ніхто нічого не давав, а їсти хотілось.

— Ет, що твоє старцюванє! от як той дід сліпий, що сидить біля мосту — ну, той має всякого добра повну торбу: там тобі й бублики, й яблука, й медівники!.. облизалась на одну згадку Марійка.

В Гавриловій голові промайнула думка.

— Зачекай що: та торба буде наша! — рішив він.

— Еге, так той дід і дасть: ти за торбу, а він тебе костуром! — згадалась Марійка.

— Не бійсь! Зробимо так: ти, Марійко, купиш за дві чку булку і подаси дідові, а як дід ховатиме її в торбу, ми вдвох з Дмитрком, — я з одного боку, а він з другого, — черкнем ножем по мотузці. Марійка вхопить торбу та на втікача, а ми за нею!.. Добре, Дмитрику?

... на перепросяти її, поцілувати ту руку, що перше пестливо гладила його по голові. Та чи дома тепер матінка, чи ще носить воду? Он іде назустріч тії жінки, що вони наймають у неї хату, вона мабуть знає.

— Тітко, чи мама вже дома, чи ще воду носить? — підбігає до неї Дмитрик.

Жінка стає і сумно хитає головою.

— Відносила вона вже своє, дитино! — Вже більш не носить! — з слізьми в очах каже жінка.

Дмитрик не розуміє сих слів, але його щось стиснуло коло серця. Він бачить сльози на очах у жінки і неспокій обгортає його.

— Сирітко ти нещасний!... Вже твоя мати десь з Богом бесідує.. раптом жінка і хоче пригорнути Дмитрика.

Але Дмитрик вириваєтся з обіймів і кидаєтся далі! Він усе зрозумів і страшна безнадійність обняла йому серце

— Матінко моя!.. — кричить він — Матінко! Сльози течуть йому по обличу, серце маленьке рветься з болю, а Дмитрик біжить все далі і нічого не бачить перед собою Він давно вже ... Дмитрик, не втираючи сльози, що котились йому на обличче Та десь Бог його перевезе на що було обдурювати усіх, красти для слабої мамки? На що було красти що я сирітка?.. От тепер Бог і для так.. А все той Гаврилко недобрий він хлопець, він мене на все підводив.. Ні, то я недобрий, що слухавсь Гаврилка. Не вибачить мені Бог, не вибачить

І Дмитрик поглядає в гору, де з чорних рамци витьєся на його суворе обличча Бога-Батька, і здаєть ся Дмитрикові, що не верт він пробачення, що ніхто не даруе йому сего його...

— Що зо мною буде? — турбують думки дитячу голову. — Де я подінусь?... Хто мене нагодує, хто погріє мене, навіку неповірного?... Знов старцювати?.. Ні, не буду, не хочу й бачити того Гаврилка, що навчив мене руку простягати.. Буду щось робити, на хліб заробляти. Добрі люди поможуть. А де ж ті добрі люди? Е! я знаю, що є! Адже матінка не дурно казала, що світ не без добрих людей!

◆

ЗНОВ - ВІДКРИТА

Руска Аптека

[illegible] Selkirk Ave. corner McGregor St.

WINNIPEG, MAN.

[illegible]

LIMO DRUG CO.

[illegible]

Rogers the Chemist

863 Main St. Winnipeg, Man.

Лише за два центи Ви можете дістати один наш Катальог даром Збірник сили, здоровля і довговіку. Альманах від всякого рода слабостий.

Руска Лазня

[illegible]

286-288 Jarvis Ave., Winnipeg.

Телефон St. John's 519.

Шукета

Т & В

намірена

не влезні.

Газету всегда треба платити наперед

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Родимці!

Зелі хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх кревних до Канади, то приходіть впрост до С. Р. R-ского офісу до головних агентів

Alex Calder & Son

БАНКЕРІ —

663 Main St. Winnipeg, Man.

Ми спровадили вже рочно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також виміняєм доляри на Австрийскі гроші і продаємо Австрийскі марки

Ми маємо щадницю і приймаємо гроші від долара до тисячі і більше і платимо процент

П. А. КАРАКОЦЮК [illegible]

МАРКА "EMPIRE"

"МАРКИ EMPIRE"

ДЕРЕВЯНІ ВОЛОКНА.

ЦЕМЕНТ НА СТІНИ.

ПЛАСТЕР НА

ВИКІНЧЕНЄ

[illegible]

Пишіть за пояснюючими книжочками.

MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG, MAN.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ **Д-ра Б. Гержабека.** 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474

Єдиний руский шпиталь в Канаді.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

Коли удаєтесь письмено то не забудьте долучити в листі 2 ц. почтовий значок.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ: [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛЮ: [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЯ: [illegible]

[illegible]

гопатаю, а за їх слідом Марійка.

— Сідай, піддавсу! гукнув він на Дмитрика.

Дмитрик з розгону вскочив на гранджолята, мало не перекинув Марійки, а Гаврилко повіз їх, мотаючи головою та іржучи, мов кінь.

— Тпру! Дай, Гаврилку, я повезу! Дмитрик скочив з санчат і вхопився за мотузок.

— А що се у тебе в жмені? — вхопив його за руку Гаврилко.

— Гроші... мамка на хліб дала.

— Дай сюди!

— Еге, не можна мамка битимуть.

— Дурний! скажеш загубив, то й не битимуть.. Давай!

Дмитрик, вагаючись трохи, віддав гроші.

— От що я вам скажу, — почав Гаврилко. — Я тому жидкові, що нас раз-у-раз зачіпає, таки нажаю учора сьогодні. Але жидок наказався: як зберу, каже жидкові, тоді не попадайтесь мам у руки. А ми собі, знаєте що? Ми собі покупуємо коники, жиденята не посміють підступитись, як покажемо коні!

Думка купити коні дуже всім сподобалася. Діти метнулись до крамниці і купили три коники. Лишилось ще два шаги, за які не знали, що купити.

— А я їсти хочу! — обізвався Гаврилко.

— І я! і я!.. скрикнули разом Дмитрик та Марійка.

— Рушай просити Дмитрику! — сказав Гаврилко

Та як на лихо сьогодні не щастило, хоч Дмитрик дуже жалібно кривив обличче

— Еге'..добре''! А як дід зверту костуром?

— Не бійсь, не влучить! Гайда!

Сліпий дід співав побожні пісні і не чув свого лиха. Він, ховаючи в торбу булку, обідав Марійці „спасеніє душеньки", коли враз почув, що його торба кудись сунеться, що її вже нема!

— Караул! Грабують! — зарепетував дід, але одповідь на його крик залопотіли ноги втікачів.

А Гаврилко вже здобиче, причаївшись з своїм гуртоком за стосом дров на жидівському подвіррю.

Дмитрик чує дитячим серцем, що так погано чинити, як вони чинять, але боїться й натякнути про се, бо Гаврилко просвітку не дав би, глузуючи.

Аж ось і вечір. Дмитрик знає, що йому пора вже додому, але він боїться з'явитися до матері без хліба і без грошей А дни мати на певне картатимуть його! Ся думка так гризе Дмитрика, що він зібрається з нею Марійці.

— Ночуй у нас! — рішає Марійка, — а завтра мати забуде і лишеться тобі отак

І Дмитрик уперше в житті ночує під чужою стріхою, далеко від матері.

Другого дня знов играшка, сміхи, ласощі. Але над вечір Дмитрик помічає, що йому чогось мулко на серці. Так чогось кортить додому, до матері. Хай вже й наб'ють аби збути вдома, аби почути голос неньчин. Дмитрик не витримує далі, кидає своїх товаришів і біжить додому, Йому хочеть ся пригорнутися до матін...

загубив свого картузика, кілька разів падав на слизькій дорозі, ноги в рудої юбки мов крила мають за ним від прудкого бігу, а він усе біжить далі та голосить:

— Матінко моя!. матінко рідненька!.

Але що це? Чию це труну везуть на санях?

— Се мою мамку везуть ховати, — думає Дмитрик і що сили поривається наперед Він не бачить, що за ним басують коні, не чує, як кричать: „стережись!" А коні вже близько, ось вони дихають гарячою парою над Дмитриковою головою, ось спиняются над ним, рвуться наперед... і Дмитрик зникає десь під кінськими копитами...

III.

Дмитрик лежить у лікарні. Замкнули ногу його вапно в лещата; нога вже не так болить, як перше, і Дмитрик може сідаєстись на постелі. Він розглядає просторну кімнату, де лежать хворі, дивиться на сестру жалібницю, що вішувалась над подушкою і зупиняється зрокі на своєму столиком. Там межи усякими пляшечками з ліками, червоніє коло дочка в його коника. Ох, той коник! Він нагадує Дмитрикові стільки прикростей, стільки смутку, що Дмитрик не може дивитися на його.

— Може мама їсти хотіла, як я купував коника... може вони голодні й померли, не діждавшись хліба... Не скажуть матінка, не прийдуть ся бо нема вже їх на світі.. і нікого в мене немає... сирітка я безрідний... Та чи вибачать мені мамка за все, що я накоїв? — думав...

З Европи $26. до Канади.

На тикеті третої класи через нашу „Вселосередну Пасажерску Услугу"

з РОТЕРДАМУ до ГАЛІФАКСУ.

Дуже низькі ціни їзди на желізницях з Галіфаксу до котрого небудь місця в Канаді.

Тепер [illegible]

Canadian American Steamship Agencies

J. W. STRZEMP Mgr. 308 17th Ave N E

MINNEAPOLIS, MINN., U. S. A.

ВЕЛИКИЙ СИЛЬНИЙ ТЕЛЕСКОП

[illegible]

A. SOKOLIC

22 Post Ave.

NEW YORK U. S. A.

Pain-Expeller

Ділає дуже добре на внутрішні хороби

[illegible]

Менша фляшечка 37 ц.

більша 62 ц.

F. A. Richter & Co.

74—80 Washington St.

New York, N. Y.

ПОШУКУЮ Василя Когута, з села Станків, повіт Калуш. Справа важна. Хто би о нім знав, або він сам най напише до:

IWAN SZOT

Hawkish P. O. Ont.

ПРОПАЛА дня 8-го червня 1913 вошиця дворічна, гніда з білою звіздою на чолі, високого росту з хвіст довгий.

Хто би ці взявив, або десь видів ті прошу повідомити властителя письмено або особисто а отримає нагороду в сумі $10.00.

Anton Danyluk

P. O. Box 21, Oakburn, Man.

Потрібно

Доброго енергічного спродавця який би говорив по Польски і по Руски

Зайдіть до.

Dalton Realty Co.

[illegible]

Winnipeg, Man.

Користайте з нагоди.

Продаю АКРИ і ЛОТИ у Венкувер і Форт Джорджі, Бритиш Колюмбія — по цінї і на услівях, що певно вдоволять каждого інтересованого. Під кождим зглядом земля є добра. Пишіть до.

THEO. P. HILL

South Fort George, British Columbia.

Велика помічність. — Короткий час.

[illegible]

Rumely Сепаратор Збіжа

[illegible]

GasPull

LA PORTE

[illegible]

RUMELY PRODUCTS CO.

Power Farming Machinery

WINNIPEG, MAN. BRANDON, MAN.

[illegible]

$10.000 БАНКРОТНОГО ТОВАРУ $10.000

Ми закупили усьой товар в **British Buying and Jobbing Co.** по досить низькій цінї і хочем тепер те все дуже тано спродати. Маємо усякого рода меблї, карпети, кухнї і т. інше. Спеціальні ціни на бляшаним та зелізним начиню.

Зайдіть та заощадіть грошей.

S. L. RUBIN

$10.000 869-871 Main St. Phone St. John 23. **$10.000**

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВПРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕРА".

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI Вінніпеґ, Ман. Середа 23 го Липня, 1913 — Winnipeg, Man., Wednesday 23 July, 1913. Число 30

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ **Д-ра Б. Гержабека.** 415-417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474

Єдиний руский шпиталь в Канаді.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

Коли удаєтесь письмено то не забудьте долучити в листі 2 ц. почтовий значок.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ: [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛЮ: [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЯ: [illegible]

[illegible]

З ПОЛЯ ВІЙНИ НА БАЛКАНАХ.

Грізні хмарі ще не минулись, і йде до того, що Болгарія мусить заключити мир з Сербією та Грецією інакше громадів її цілковите знищене Болгари уступаючи перед наступаючими Греками ставлять страшно жорстоками, немилосердними, по дорогі цофаючи ся в зад вони безпощадно нищать усьо, цілі оселиці і людей. З Салоніки доносять таке: Містечко Ксанті де находилось 20 тисяч Греків та около 100 чужинців знищене до основ. Болгарске військо окружило місто пилюками стрілило в кожного і то що хотів з міста втечи. Коли військо до середини розпочало страшну різанину. Більше як 200 жінок цілою в найдікший спосібі знищено. Парламентарний комітет що їздив оглядати руїну міста — віднайшов 100 трупів жінщин які були живцем загребені в землю. Дівчата які не хотіли піддатись волі розбишаки Болгарам на цілкові смертельно списаня... Многих поливано нафтою і запалюювано. Свою варварську роботу доконали тоді коли довідались що Грецка армія находить ся близько міста. Утікаючи запалили місто і лиш Греки війшли з міста лише недогарки зістались. Жителі утікли

Двайцять тисяч людей в Серес без даху над головою, без кавалка хліба 4050 мешкальних домів, 1000 рікних салонів, школи, церкви — знищено огнем Жертві міста які не посли втікти — впали жертвою жорстокости розбишаки Болгар. Нікого не щадили, вбивали всіх які лише під руки попались. Вбито много священиків рікної народности в дуже нелюдський спосіб Се все за те, що не могли побідити Греків та Сербів.

Лондон липня 19. Напереставно домагане Росії і Австрії Болгарія голить ся понищати братовбійчу війну в спосіб заключеня мира з Грецією та Сербією Росія відпускає очить деяку територіяльну концесію. Болгарія вислала своїх делегатів до Сербії і Греції обговорити заключене мира. Туреччина о тім про такой не хоче й чути. Її військо поступають чимраз дальше до Адріянополя. Повідомили Европейскі держави що ріка Мариця має стати новою границею між нею а повними (2) державами. Для Болгарії нове нещастє, бо щоби мати спокій з всіми вона либа буде внутрішна вдоволити бажаню Туреччини — а ні то нова війна. Та поки що Европа не бажаючи Туреччини звертає малу увагу, її ходить о мир між своїми.

Між Болгарскими а Сербскими військами битва продовжаєсь. По півдні від Возрогон Серби побілили Болгар.

Софія, липня 20 Данєф проскагував зі своїм кабінетом міністрів. Нове міністерство на чолі якого став М. Радославов, ліберальний лідер, утворено

Лондон, липня 21. Турки заняли Адріянополь Вислаbлукы палять, нищать і так вже знищене місто Адріянополь. Так доносять вісти з Софії однак вони не суть офіціяльно потверджені. Турки поступають в трох сторін Одна армія вирушила з Булаїр і йде дорогою через Уаункопрій яке і заняли, тої сильних армії з Чаталджі дорогою через Бебельскі і Кіліоєт міста які вже заняли

Лондон, липня 22. Офіціяльно заявлено, що Турецка армія заняла цитаделю Адріянополя Се мість стривожило Европейскі держави чимало і роблять усе можливе аби Туреччина видалити без проливу крови Єли Турок не згодить ся тоді Европа вживе та безпечністю змусить Росію уступленя. Росія Європа готова се зробити і вибрати в свої посіданє Костантанополь. Австрія безпечно посилає Санджак та Новийбазар.

Салоніки, липня 22 Грецкі війска находить ся вже недалеко Болгарской границі Болгарскі війска відбиваючись — утікають

Лондон, липня 23. Поробленно вже проби заключати мир. Трудности одначе виникають із-за того що Греція хоче привласти собі Кавалю Драма і Сальоніку на що знов Болгарія не хоче згодатись.

Софія, липня 23. Сербія розпочала свої атаки на Болгар під Кустенділь, однак з великими стратами була відперта.

Лондон, липня 23. По довгих нарадах [illegible] міністрів Туреччина офіцияльно заявила війну з Болгарією Турецкі війска мають всядові [illegible] [illegible] Болгарії [illegible]

Салоніки липня 23. По кількох днях [illegible] [illegible] на долинах [illegible] Греки побідили Болгар розбиваючи всіх [illegible] при помочи багнетів. Страти по обох сторонах великі Болгари утікають в замішаню

Майже доходить для заложить місто, [illegible] мир на Балканах [illegible] [illegible] рішучо [illegible] страшну ситуацію на Балканах. Що в тім горішку [illegible] вишкарбує [illegible] — неділя буду[illegible] [illegible].

ПРОСЯТЬ О ЛІТЕРАТУРНУ ПОМІЧ.

Читальня Руська [illegible] [illegible] Форт [illegible] [illegible] 81 просять Американских видавництв прислати їм свої [illegible] часописей за що будуть дуже вдячними

Редакція

* * *

ДЛЯ СИРІТ В ІВАНЮ ПУСТІМ

прислали до Ред. „К. Ф." П. Якимчук з Колонсей, Саск. $1.00 К. Товарчук з Міхам, Саск. $1.00.

На руки д. К. Щерби з Стейнбах, Ман.

О. Шопка, Госмер. Б. К $2.00 П. Рудик, Едмонтон, Альта $10 М. Міханюк, $2 Гартней, Ман. В. Загержеcкі $1.00. С. Зіньовскі $1.00 оба з Лагрокрік, Ман

Всім жертводавцям щире спасибіг,

Редакція К. Ф.

Кость Щерба.

* * *

НОВА ПОЖИЧКА МІСТА ВІННІПЕГУ.

Місто Вінніпеґ вніс аплікацию до Льондоньских банків о помічну $3.450.000 на 4½ процент. Позичка розтягаєсь аж до 1963 року Треба грошей на розширене водопроводів, на електричні і иньші публичні роботи.

Буде се додатком до довгу який виносить тепер 35 міліонів долярів.

* * *

ДОРОГИЙ ВСТУП ДО КАНАДИ.

Китайці числом 7,940 що прибули минувшого року до Канади заплатили „поголовної такси" $3.349.432, або майже $433 за голову.

Всіх Китайців в Канаді є 30,000, з того 20,000 в Бритиш Колюмбії а 8,000 в Онтеріо.

Як дорого платять вступ до сего краю а імігрують так громадно, Се біднее робить.

Король при візиті французького президента.

[illegible]

Король Юрій V і принц з Вейлс [illegible] дорогі до стації [illegible] подорожи На ілюстрації видно як король і принц знимають капелюха перед громадою людей які витали короля на дорозі до стації.

М. Пойнкейр—син товаришив М. Пашкон, французкий міністер заграничних спров, позицію яку Пойнкейр занимав сам.

* * *

НОВА ЧАСОПИСЬ

Канадийскі Українці мають нагоду повеличатись новим журналом „Наша Сила" який почала видавати с и Українська Видавнича Спілка під числом 901 Мейн Стріт, Вінніпеґ, Ман. Се просьвітний, критичний і інформаційний місячник. Предплата виносить доляра на рік

Зміст першого видана такий: — Від видавництва. Не потурай. Наші невдачі На народній Ниві Конференція. Довкола сьвіта. З Галичини. З Російської України З життя Укр. в Злуч Держ З життя канад. Укр. Мої міркована з нагоди соціялістичного віча. Смішне. Провідник по Канаді

Пишіть по оказове число

Редакція.

* * *

В EMPRESS ТЕАТРІ

Цікаві слідуючого тижня будуть мали нагоду бачити в Емпрес театрі сім атлетів, силачів, які суть, що так скажем, найгарніщі силачі в сьвіті. Будуть виконувати досить трудні кавалки з гімнастиці

Друга вистава буде „Колись жінки урядують" Дуже цікава штука про рівноправність жінок в 2013 році. Тоді, сподіють ся, жіноцтво буде мати рівне право, отже актори покажуть як-раз о скільки жіноцтво вміє радити. Се буде досить смішна але і досить цікава штука. Буде можна бачити поровність жіночих „ідеалів"

* * *

СМЕРТЬ ВІД ОТРОЄНЯ.

В Едмонтоні 17 місячна дитина дістаючи пачку сірників кусала і полизала головки через що наступило затроєня крови, а відтак і страшна смерть дитини.

* * *

ВЕСІЛЬНА „ЗАБАВА"

На весілю в Форт Вілліам повинилась зайшла між двома „весільними" суперечка. Наслідок суперечки був такий, що Ф. Ковак кордовим поліном вдарив по голові Михайла Вотровіша і той тепер непритомний находить ся в шпиталі. Ковака арештували.

ФАРМЕРІ З ІЛЛІНОЙС ДО КАНАДИ

До Едмонтону вчера прибуло 9 богатих фармерів з $20 000 капіталом виїхали на захід найти собі відповідні фарми та почати господарку на більшу скалю.

* * *

КІЛЬКО ДУРНИХ В ОНТЕРІО

Рапорт Онтерійских шпиталів, домів для варіятів виказує, що за минувший рік видали більше як міліон доларів на операцію цілих варіятів. Загальне число варіятів в Провінціональних інституціях було 5 726. З того було 2,769 мущин а 2,957 жінщин. Число варіятів зросло о 86 від попередного року — Умерло 460 а випущено 579 осіб

* * *

ЛІТНИЧА СТАЦІЯ В ГАЛИЧИНІ.

В Журавниці під перемишлем буде заложена небавом військова летнича стація для якої вже тепер будувати шопу на великих оболонях зараз за журавницким зелізничим двірцем. Збудовано там 4 шопи на 4 літаки. Коло шоп стануть дімки для військової сторожі два склади на бензину.

* * *

ХМАРОЛОМ В БУДАПЕШТІ

8 с. м. навістила Будапешт страшна буря з приводу хмаролому. Канали не могли помістити води, яка вдерла ся до сутерин і пивниць домів. Зворушено рух підземної зелізниці, бо і сюда дістала ся вода. Цілий день ратувала огнева сторожа.

* * *

НАЙДЕНИЙ СКАРБ.

В Соловеі, полтавскої губернії, найдено закопаний скарб, який складав ся з 2,350 грошей польских і німецких срібних і мідяних з початку 17 віку.

КРАЯНИ:

Всі люди, котрі хочуть посилати гроші до краю нехай удасть ся до нас, ми посилаємо гроші так що там в краю рівні дістають.

Почта і заміна на кождім доляру виносить лише 2 ц. Люди, котрі не мешкають в Вінніпеґу можуть до нас присилати гроші а ми пішлемо до краю і їм зараз вишлемо рецепіс.

Рівнож єли маєте чеки то до нас присилайте, а приймемо так як гроші.

Ми спроваджуємо людей з краю скоро і так, що не мають ніякого клопоту в дорозі Також продаємо шифкарти до краю на всі найлїпші шифи і міняєм тутешні гроші на крайові

Продаємо почтові значки крайові і Канадийскі.

Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в., що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.

667 Main St. - - - Winnipeg, Man.

В. ҐЕНИК, завідатель заграничного відділу.

Потрібно агентів ПРОДАВАТИ ЛОТИ

які находять ся в найлїпшім положеню в місті

TRANSCONA, MAN.

„Спродавати ці лоти не буде справляти трудностїв хоч би не посідав найменьшого досьвіду в спродажі яких небудь власностий. Що більше ми запевняємо, що спродавши лот Ви дістанете доброго товариша, а се тому, що на лоті, в тім місті, купивший заробить незадовго великі гроші.

Даєм нагоду заробити енергічним людям добрі гроші. Зайдіть отже, або напишіть нині щоб дістались усї потрібні інформації

E. H. BATE & CO.

REAL ESTATE & INVESTMENT BROKERS [illegible]

REGENT AVE. TRANSCONA, MAN.

P. O. Box E. - Phone St. John 941

„Канадийский Фармер"
Редактор [illegible]

[illegible]

CANADIAN FARMER
Box 3050 Sta. B Winnipeg.

The Canadian Farmer
[illegible]
Published every Wednesday at [illegible] Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Собака кусае не для ситости а для лихости,

а б о:

кілька слів на розум протестальскому канадиеци.

Жив, був у одного господаря малий песик. Раз одного в и виходив ся зі стайні і вітиха собою на недалеке тирле але чуже пасовиско. Вкусив кілька [illegible] він зеленої травиці — запув „еще" спакуння. [illegible] вже сподобав ся [illegible] ... „Хтож се той Вільчиньский? Де сго робота була до тепер," — питаю я тепер. А. Вільчиньский се людина [illegible] ...

Отсе собі така [illegible] і вам невеличко-протестанський „стомосець" акн вас у-[illegible]. Я вірю, що А. Вільчиньский [illegible] ...

Та погрів А. Вільчиньский в своїй статі „Тихо, що і не видно," [illegible] „Укр. Голосу" [illegible] ...

Наконеці скажемо, [illegible] ...

Даже Вам де вилась парти [illegible] ...

І не вже ж Ви справді [illegible] Канаді? Так як ме от [illegible] Хто ще вас [illegible] ...

[illegible] ...

Бачить по окладному А. Вільчиньский: „Чи давно видав бук книжку (котрої зміст був дуже дурненький) [illegible]

Школа Вас „стомосецю, [illegible] ...

Що в ви ст[illegible] ... А хто більше [illegible] ...

... тийскай на цілу кому таких Вільчиньских, так той сам Вільчиньский ставить себе [illegible] Толстого. Що за амбиція! І не вже Ви А. Вільчиньский справді такий великий круглий дурачек, що прямо Л. Н. Толстого хочете ужу дурнем? Ради Бога, скажіть: хто у Вас дурний?

Дуже влучно Ви собі Вільчиньский відповідаєте своїми словами: „І от такі стиля хоче мати право чогось учити та кудись вести [illegible] людей." — Пімаю! А стак би був настільки [illegible] ...

„Давно, що ліберали хотать ве-[illegible] ...

А вже пе[illegible] ...

[illegible] бороните Шандру лише тому, що той [illegible] ... „Що релігія має спільного з політикою?" — Питаю [illegible] ...

... політиков — се каждий правник. А що і. Шандру бороню то не як рівну, що він православний [illegible] ... Ви самі „стомосецю" ту партію поперали та тішилися, що люди голосували на [illegible] кандидатів. Ви в 48 ч. К. Ф. в 1908 року в доносе з Дністер. Сеся писало [illegible] ... бо каждий знав чому він голосує на лібералів."

Свідомо ї сего разу людя Русини віддали свої голоси на Лібералів-Русинів. Отже пощо тут Ваших викрутасів? Пощо плюєте сами собі в лице? — Пощо плюєте такі дурниці котрі варті вже давно перешли — Чому крутите своїми політичними та релігійними переконаннями як вам хочеться? Прецінь Ви зачисляєте себе до людей ставите себе вище Толстого а показуєте себе [illegible] ...

Іньшою „Чомосець А. Вільчиньский — [illegible] „У. Г." ставить на Канадийского Фармера що той — [illegible] ...

Що „Ранок" [illegible] ...

... во, так само не вставаєсь і Кан. Фар. що и перестав [illegible] партію, бо сій партії канадийске населене дало вірну в руки і воно править державою вже 15 літ. Тому не хочу ся вірити ... „правдивих" безпартійних, котрі [illegible] — І де Ви Вільчиньский ділись тепер? Бачите хто то ті безпартійні від „У. Г." Вони не прітягнуть в „плотиселить всіх і вся" А по чієму розказу „У. Г." робить се? — Та йдім далі. Дальше Ви пишете таке: „Питане коли начались „безпартійні" та хто їх створив? . . сотворила ничего давні консерватиcні агенти". Ну, що „стомосецю," і чи не правду Ви аж ось писали? А тепер чого так трубо даєте? Ні, такі „давні консервативні агенти" можуть однаково трактувати обі партії, [illegible] ...

Та треба спотикатись, що на будуче Ви меньше будете [illegible] ...

Вибачайте що [illegible] місця.

О. [illegible]

Помр Русинв в Отаві.

Русини, що прибули з старого краю і не знають розмовляти по Англійски [illegible] ... Через нас можете також пісилати гроші до старого краю Американською [illegible] ...

JOHN MONUK
[illegible] Ottawa, Ont.

[illegible]

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
[illegible]
Канцелярія Нотаріальна і Агенція Корабельних Ліній.

ВАЖНЕ! ТАНА ШИФКАРТА — НА КОРОТКИЙ ЧАС
З КРАКОВА — ДО ВІННІПЕҐУ Тілько $46.90
ЗАМОВЛЯЙТЕ СЕЙЧАС.

[illegible]

Адресуйте
Kancelarya Notaryalna
[illegible] Main St. [illegible] Winnipeg, Man.

Всенародна Канцелярія
ПІД УПРАВОЮ ДИМИ, НІМИЛАЯ і КОЧОРЕК.

ПРОДАЄМО шіфкарти на рівні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найліпші і найскорші кораблі.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всіх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.
РОБИМО повномочія, контракти купна і продажі акта дарування, скрипта довжні і инші документа, легалізовані через Ц. і К. конзулят.
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро [illegible] в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінції.
ВИСИЛАЄМО гроші до всієї части світа, скоро і безпечно.
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.
АСЕКУРУЄМО від огню, хвилі і на житє.
ЗА ВСІ справи перепроваджені в нашій канцелярії гарантуємо,
У ВСІХ справах і клопотах Ваших звертайте ся на адресу

WSENARODNA KANCELARYA
[illegible] нотар
Телефон Garry 2206 213 Logan Ave. Winnipeg, Man.
[illegible]

Найстарша Перша Адвокатсько-Нотаріальна в Вінніпеґу
[illegible]
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар
RUSKA KANCELARYA
[illegible]
341 Main Street Winnipeg, Man.

Велика випродаж лотів
НА "C. P. R. TRANSCONA".

Нащо-Вам ще казати много. Ви самі знаєте і видите, як Ваші сусіди і знакомі зробили маєтки на „C. P. R. Transcona".
Нам ще лишило ся кілька лотів зараз коло [illegible] ...
Ці лоти можна набути маючи $25 готівкою, а решта грошей на десяти виплатах по $10 місячно.
[illegible]

КРАЙОВА КАНЦЕЛЯРІЯ
FENSON & SCHILLER нотар
864 Main St. Phone St. John 182 Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатських, нотаріальних, староскрайових і канадийських справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).

ВИРОБЛЯЄ повномочія і контракти купна — продажі легалізовані через конзулат
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі справи і спадкові процеси і старі довги, як також належитости через першорядних адвокатів в Старім Краю.
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, [illegible]
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на рівні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]
Години урядові від 9 рано до 6 вечером, а для тих котрі не можуть [illegible] до год. 8-9 по вечера.
[illegible]
Адресуйте
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
[illegible] Main St. Winnipeg, Man.

ПОТРІБНО ЛЮДЕЙ З КАПІТАЛОМ
Пошукую кількох спільників в ціли заложення першорядної української книгарні в Вінніпеґу получиної з продажею музичних инструментів і т. п.
Зголошеня з поданем капіталу який аплікантн можуть вложити до бізнесу, прошу засилати на адрес:
R. K. P.O. Box 145. Edmonton, Alta.

Спеціально на десять місяців.
[illegible]

GREATER NEW YORK PHONO. CO.
[illegible] New York

Русско-Американська Лінія
[illegible]

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI. Вінніпеґ, Ман., Середа 30-го Липня, 1913. — Winnipeg, Man., Wednesday, 30 July, 1913. Число 31.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE PHONE ST. JOHN 474

Коли удаєтесь письменно то не забудьте долучити в лист 2 ц. почтовий значок.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛІ [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ НЕДУГ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ [illegible]

[illegible]

Новинки.

ДОБРИЙ УРОЖАЙ

Як нам доносять з ріжних сторін Західної Канади то урожай пшениці сего літа вдповідаєсь не такий якого еще історія Канади не тямить. І надія на видаток 20—30 бушлів з акра — переочно. Одну пшеницю многі фармері почали косити, як також і пшеницю ячмінь косять в многих місцевостях.

Загальні жнива зачнуть ся около половини Августа. — Фармері незвичайно радіють, що будуть могли поминути свої довги [illegible]

„Я ще ніколи не видів західних провінцій в такім добрім положеню як тепер" — заявляє Т. В. Кротерс міністер праці який недавно гостював в Вінніпеґу вертаючи [illegible] до Ванкувер. „Стан жнив є богато лучший чим минувшого року, можна судити що видаток буде богатий.

Залізні компанії C. N. R., C. P. R., G. T. P. R. радились вже щоб робітникам які схотять їхати до роботи на жнива знизити ціну білету в трох на один цент за милю їзди. Се дасть нагоду і найбіднішому робітникові поїхати на жнива та заробити ладний цент.

• • •

НЕПРАВДИВА ВІСТКА „СУМАШЕДШОГО" СОЮЗ-ДУХИ

„Новина" (чи там Старовина) в ч. 78, з 22 го Юлія наобіграла в собі вістку що за М. Островским пoїхала кінна поліция арештувати його, нібі за те, що пару хрупів, які були пілаупле из Салон (не послові, літали трохи хлопського параграфу на [illegible] в Шанхро. Хотіли зробити зле, але не вдалось їм. Вістка отже консервативної пиати „Новини" ..есть брехнею першої класи На таку брехню аніще такі падкови як Солодухо від Новин можуть здобутись.

Вашою отже відкличку Вашої брехні в найближшім числі Вашої бaзгранини: „Новини" Сли не відкличете то справа оминеть ся в суді

М. Островский

• • •

ЩО АНГЛІЙСКА ЧАСОПИСЬ ПИШЕ О ПОЛЯКАХ.

Часопись „Таймс" яка виходить в Буфало, Ню Йорк пише о Поляках ще [illegible] ... Уже з фінансової точки погляду є се немалої ваги провбемою. Видатки, які понесить місто при процесах польских мордерців і численних кримінальників, держачи їх по тюрмах і домах поправи, а також в поліцийних арештах дальше видатки на удержане опущених жінок, дітей і жебраків, ... все те спричиняє ся до щораз більших податків які і так вже високі по тоді

Поляки не подібні до інших грантів других народів, не відносять ся [illegible] до наших прав і інституцій. Зле се, що пенавидять право і порядок, бо замість статися лішшими будучи під впливом безплатного виховання і свобідних від оплат читалень і бібліотек, практикують щораз більше в домашню [illegible] [illegible] В дійсности Поляки є більшим пострахом для Буфало чим Японці для Калифорнії."

• • •

СТРАШНЕ МОРДЕРСТВО

В Калгарі доносять, що фармер англік Г. Робінсон який мешкав недалеко Рум[illegible] за те що жінка (вдова по своїм першім чоловікові) не хотіла записати на него свого маєтку який посідала від свого першого чоловіка — в Суботу липня 26 замордував свою жінку двоє дітий а потім і самого себе. Жінка лежала [illegible] на столі були поставлені миски, видаєсь [illegible] ... „порядок" чоловік стрілив до неї з рушниці в голову яка і розтрісналась на кусні. Тоді звернув свое оружє на свою трирічну донечку яка ще спала на постели і одним стрілом зірвав дитині верхню часть голови. Вбивши жінку і 19 річного пасерба, який правдоподібно хотячи оборонитись закрив лице рукою, та стріл вирвав усе мясо з руки і вийшов в легки що й спричинило скору смерть. Убивши всіх підложив люфу собі під бороду і — стріл зірвав йому увесь верх голови розбризкуючи мозок з кровю по усій стайні.

Про те все дізнались вечером коли сусідка пішла відвідати Робінсонів.

500 ФІТІВ В ГОРІ НА МОТУЗКУ

На Провансальскій виставі в часі вилету Г. Пегоња балоном в гору Джан В. Марк професор Бреттонської колегії помагав в вилеті та нещасте хотіло, що той замотав ся в звисаючу мотузку і то так що не міг виплутатись нім [illegible] наш професор гнавсь в гору сильним битем серця в грудях...

Летач [illegible] в гору, опадав помочи спадохрону [illegible] ... Лишім летачи в гору думав отже що йому почати спускатись в діл годі, бо оба загинуть, відтак Марка — діло не людське. А помочи він [illegible] ... Нічого отже він не робив, летів і летів в гору, було вже 500 фітів від землі коли балоном самий почав помалу спадати в діл та так оба летуни і здибались на землі, лише що один по одній а другий по другім боці високого плота около миля від місця вилету. Автомобіль привіз героїв на виставу і нарід нагородив їх рішними оплесками.

• • •

ДУХОБОРИ ОПУСКАЮТЬ САСКАЧЕВАН.

Саскачеван стратить около дві тисячі Духоборів які вибирають ся до Брітиш Колюмбії сего літа. Доносять що около пять тисяч Духоборів забереcь туда сего року Вони задумують побудувати кілька головних весняних складів в ріжних містах Канади а так само і многого иньших сторів.

Який бізнес проводять Духоборці чисдячі 8,000 в Канаді можна нагладно бачити хоєби із того що їх товариство платить C. P. R. около $180,000 річно за перевіз ріжних товарів і т. п. та їх загальний бізнес приносить доходу $1 500 000.

Коли таке буде можна написати про Русинів?

• • •

УБИВ ФОРМАНА І СЕБЕ.

Ще минувшого тиждня на ґеньку коло Ґендса Іван Миловнч убив формана Борвіса який був за ціфа сильно знемаледкований робітниками. Робітники хотячи позбутись звіра в людськім тілі постановили вбити, але зарядили таке тягнути жереб, на кого впаде той мусить формана забити. Такий жереб попав ся власне І. Миловичеви який сейчас по тім купив автоматичний револьвер, підійшов до Борвіса на 3 кроки, стрілив три рази і Борвіс упав. Видячи се, Милович звернув револьвер до себе і часть голови як би не було розпрела куля.

Поліция ще многих арештувала у яких найдено револьвери та ножі

• • •

В ХІНАХ РЕВОЛЮЦІЯ.

Там був дета спокій доки зелізна рука панующої династії мала силу. З часу як настала Республика — нема згоди, повстане за повстанєм. Теперішного президента власть і значіне є настільно сильним о скілько бо-то [illegible] установлені в Пекіні можуть устояти перед сильно зорганізованим топпами революціонерів де находить ся велике число війска. Недавно в битві з правительственним військом революціонери потрафили розоружити 300 жовнірів та 12 офіцирів.

В Пекіні нарада щоб запобігти лихові.

• • •

ЧОМУ?

Се вже 62-ий день минає від часу як Парламент відкинув Борденів закон „Дати Англії $35,000,000." — і Премієр Борден не сповнив еще своєї обіцянки, що з тою справою звернесь до людий. Чому?

• • •

В EMPRESS ТЕАТРІ.

Вже само слово „Карпос" буде для публики надто зі[illegible] ... казки і знаблюючим Сетрупа К. Чампліна, яка відіграє дуже розсмішаючу комедію т. з. „Ніч в Лондонськім Клюбі." Образ взятий з народного житя в Лондоні. Хто хоче посміятись та дещо научитись — пожалує єли зайде до театру Емпрес

Дуже смішну комедію „Освоюючи" відіграють також. Той но сумлінаесь хто в дійсности є головою в хаті хай прийде переконатись.

Перша знимка з великого огню Вінс'Гамтон фабрики в Новім Йорку.

[illegible]

Огонь який мав місце в Новім Йорку в фабриці знимків є одним з найбільше нещасних огнів. В огні спалилось більше як 75 дівчат які в фабриці працювали і лише 35 осіб вдалося втічи не понісши тяжких ушкоджень на тілі.

Причину огню приписують неуважі робітника кидаючи запалену цигаретку під сходи Окружний Атторней Меєр почав робити слідство хто в дійсности є відвічальний за спалене так великого числа душ

ВІСТИ З БАЛКАНУ.

Б.Аяа [illegible] чи то від участи або тому що проведіть таку завзяту борбу аж пропадали до сих пор не стало ся... [illegible] щоб не було [illegible], кровопролиття і т. п.

Царгород, липня 25 Туреччина не слухає Европейских держав. Нові Порте [illegible] що єли Росія буде наступати в своїй силі в Турецку територію — мусять завидути гріхи [illegible] Зараз дана прихованої Турецкій армії посуватись далій в Болгарську територію.

Софія, 25. Болгарські жінки вислали телеграму до президента Франції — слідуючого змісту „Болгарські жінки, яких сини суть на полях битви, благають президента Пуанкаре, з слезами в очах, ратуйте нас від Турецкої різні яка грозить нам в Філіпополі."

Петербург 26. На пропозицію Росії щоб всі держави утворили одну воєнну демонстрацію під Царгородом — Німеччина не згодилась, а за нею і други держави відмовились вмішатись в сю справу. Росія отже сама не може нічого зробити, вона лиш тримає свої війска на пострілі в Бургас (Чорноморска пристань) яка віддалена 75 миль на північний захід від Адріанополя. Стережуть там своїх людей і їх маєтків.

Лондон, 27. Нова Балканьска мирова конференція отворить ся в Букарешті то братовбійча війна ще не трохи забере жертв в людях. Греки віддалились Болгарам від заміщеня оружя і завзято бились з Болгарами доки не перейшли через Кресна Прохід віднесли побіду над Болгарами під Сімелє. здобули три пушки та митніки їх падали до Дюна.

З Царгороду доносять про страшну різню якої допускав ся тепер Турецка армія на Христіянах за те що Болгари подібну різню проводили на Турецких [illegible] лях в містах і селах. Много Христіяньских сіл було знищено в сій різні, 18 сіл в такий спосіб знищено цілковито.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ УСТАЛА.

Як доносять послідні вісти з Букарешту, 30 липня, то на мировій конференції делегати з Сербії, Греції, Чорногорії і Болгарії рішили згодитись на пять днів завішене оружя.

Туреччина очевидно відбальорує себе тим, що держави відкладають справу полагодження ся в ній і сумваальним тоном заявила що ніколи не опустить її святого міста, т. є. Адріанополя.

Енвер Бей, командант Мослем трупи яка заняла Адріанополь, сказав що Турки постановили затримати місто в своїм посіданню, або вагинути що до ноги

Можна отже сподіватись що як лише Греція, Сербія, Чорногорія і Болгарія полагодять ся між собою - мусять знова разом битись з Турком. Не скінчена війна!

ЩЕ ОДЕН ПОСОЛ В АЛЬБЕРТІ.

В Атабаска, Альта. відбулись вибори на посла до провінціонального Парламенту в Алберті і великою більшостію голосів вийшов ліберальний кандидат А. Ґ. Маккей.

КРАЯНИ:

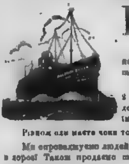

Всі люди, котрі хочуть посилати гроші до краю нехай удають ся до нас, ми посилаємо гроші так що там в краю рівні дістають

Почта і заміна на кождім доларі виносить лише 2 ц. Люди, котрі не мешкають в Вінніпеґу можуть до нас присилати гроші а ми вішлемо до краю і їм зараз вишлемо рецепіс.

Рівнож они мається чеки то до нас присилайте, а приймемо так як гроші.

Ми спроваджуємо людей з краю скоро і так, що не мають ніякого клопоту в дорозі. Також продаємо шифкарти до краю на всі найліпші шифи і міняємо тутешні гроші на крайові

Продаємо почтові значки крайові і Канадийскі.

Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
667 Main St. Winnipeg, Man.

В. ҐЕНИК. завідатель заграничного відділу.

[illegible] і [illegible] в Галичині

Галичину, яку минулого 1912 р. воєнні побоюваня а опісля так страшне фінансове пересиленє, навістило тепер нове нещастя. Вже більше як місяць день за днем падають дощі, а останними днями прямо ллють ся мов з цебра і спричинили повени многих рік і потоків, головно у східній Галичині. Зі всіх сторін надходять сумні вісти про шкоди, які наробила повінь. Найбільше дає ся відчути слота селянам, яких сегорічні засіви, можна сказати, вже пропали. Що більше деякі місцевости зовсім відтяті від сьвіта. Зелізничі шляхи ушкоджені, телефонічні і телеграфічні сїти поперериванї, а про звичайні дороги нема що [illegible].

В Устю зеленім виступив Днїстер з свого русла і перервав зовсім дорогову комунікацию. Дощ ллє ще від учера. Телефонічне полученє з Львовом, Станиславовом, Товмачем і Бучачем перервано. Положенє прямо грізне.

З Коломиї доносять, що від тижня плинуть повені місто з північного заходу [illegible] хмари. Безупинні дощі нищать луги і поля, а найбільше нещастє, як звичайно по дощах, наносить Чорний Потік, який переплиаючи через місто, заливає зовсім его полудневу часть і то сю, яку заселює найбіднїйше населенє. Всі улиці над Прутом стоять зовсім під водою. Мешканців переносять на магістрацию [illegible]. При мостах на Чорнім Потоці стоїть днем і ночию військова асистенция, пожарна і жандармерия. Заливами Чорного Потока там знищено материально тамошне населенє, що коли місто не прийде з більшою поміччю, то грозить голодова нужда.

Ціле північне Поділє навістила страшна злива.

Зелізничий рух перерваний, почти нема. До Підволочиск привезли російські поїзди коло 190 подорожних, головно з [illegible], які мусять тут сидіти в зелізничних возах.

Почтовий рух на зелізничих шляхах, перерваний в наслідок повений, головно межи Золочевом а Тернополем, Тернополем а Теребовлею, Тернополем а Збаражом, на руті Тернопіль-Підвисоке, Коломия-Делятин і Делятин-Надвірна відбуває ся їзда кіньми. Дирекция почт здержала на тих шляхах приниманє почтових посилок, які легко можуть зіпсути ся, аж до приверненя правильного зелізничого руху.

Всі гірські ріки, а особенно Лімниця, Луква і Сівка повиливали так, що найстарші віком люди не памятають подібного нещастя. Ціла виднина вокруг міста Калуша представляє ся наче море. Ціла долина над Лімницею на просторі 2 кільометрів ширини залята водою. Всі села, як Тужилів, Дубровляни, Підмихайлє, Вістова, Бабин затоплені. Луг між Вістовою а Бабином на просторі 20 квадр. км. затоплений водою. Много хат, стоділ, хлївів, лоцок з тартаку в Вістові та кількасот возбів призначених до рубаня, послано водою аж до Днїстра. Засіви, озимина і взагалі всї плоди знищені зовсім. Жителям повіту грозить нелиха нужда, а в рольних хат заверше грізне лице голоду.

Ціле Поділє і Покутє змінило ся в одно озеро! А в тім озері затоплена ціла праця наших селян, ціле їх майно, вся їх надія!

З Галича доносять, що Днїстер разом з притоками виступив з берегів, заливаючи три четвертини Галича і сусідні села. Доми стоять у воді, котра переливає ся через гостинець мимо сего, що гостинець лежить високо. Годі єпроте дістати ся на зелізничий дворець. Комунікация відбуває ся при помочи човнів. Ратункову акцию обняло військо і жандармерия. Вода забрала сї покоси, бульба гине, збіже вилягло. Розпука міщан і селян не до описаня.

Страшний, величний і грізний вид представляє ся з вози поїзду на шляху Львів-Станиславів. Куди оком глянути, одно море! В деяких місцях сягає вода аж по сам зелізничий насип. Доокольчі села затоплені. Видно лише дахи і горішні части вікон. Страшний вид.

Прут підніс ся на чотири метри над звичайне плесо. Комунікация з Делятина до Ланчина перервана.

Бистриця виступила з берегів і залляла водою хати і поля.

Межи Підволочисками а Волочисками зірвала повінь зелізничий міст на Збручі. Днїстер і Стрий залляли, комунікация між Жидачевом а Миколаєвом і Роздолом та доокличними селами перервана. Надітичі, Володків, Демянка і сусідні села в воді. Сумні заглади на недалеку будучність.

Вода на Сяні піднесла ся о 4 метри і 20 цм. над звичайний стан. До заливу не стає 80 цм.; гірше є за містом на Вільчу, де вода грозить заливом. Ратунковий комітет очікує [illegible] сигналу.

Від кількох днів місточко Усте зелене зовсім залите і відтяте від сьвіта. 15 будинків стоїть в глубокій воді, а 20 змило без сліду. Комунікация відбуває ся лише при помочи човнів. Мариампіль мав коробель до улиці, на котрій вели весь живий інвентар. Ратували жовнірі. Населенє прямо божеволіло в розпуци, люди сиділи по дахах і кликали о поміч, діти заводили, худоба ричала, се все разом до глубини душі перейняло чоловіка. Шалений вихор з дощем перешкаджав при ратунку. Під рукою не було прилядів до ратованя. Найвисший час, щоби правительство зробило лад з регуляциєю Днїстра.

З Товмаччини доносять Днїстер залив всї північні громади як Стрільче, Довге, Петрилів, Новосілку, Лану, Нижнів, Кутиска, Горигляди, а ріка Ворона залила всї громади над Вороною положені, як Ворона, Одаї слобідскі, Слобідку олійску, Криволуки старі, Хомяківку, Пшеничники, Тисьменицю, Підпечари і громаду Підлуже, станиславівского повіта. Крім того річка Товмач, залила всї долїшні грунти громад Грушка, Товмач, Локитка, Палагичі, Олешів, Антонівка і Нижнів. А вкінци невеличкі потоки залили всї сіножати і долїшні грунти громад Гривіцї і Колинці.

Іспанія покликує охотників до військової служби в Мароко, де ще нема спокою. Уряд сеї держави заявив що і не думає переставати війни, доки не зробить порядку.

Комітет який переслухує справу „Вольф ав Вол стріт"

[illegible]

Заки дамо поясненя до повисшого образка мусимо подати значінє слова Лоббі і Лоббіст. Лоббі — се передпокій сенату де сенатори збирають ся на приватні наради. Лоббіст — се та людина яка заходить до сенаторів в лоббі з своєю справою, добре платит і сенатори відтак в ухвалі якого закона — мають „милосердіє" не ухвалювати, або ухвалювати, залежить від того о що властиво такий лоббіст просить.

Прота такого лоббізму виступив теперішний президент Вілсон заявляючи, що сильний лоббізм (перекупство) панує в Вашингтоні з цілю недопустити до ухвали зніжної тарифи. На образку видно сенаторів: Рід, Оверман, Нельсон і Куммінс.

Сї сенатори творячи слїдчий комітет переслухали сенсаційну справу Давида Лампера т. з. „Вольф ов Вол стріт" і Едварда Лавтербаха, Нюйорский адвокат. Комітет переслухав так само і М. М. Мулгал — який, як сам зізнав, мав великий вплив на ухвали в Вашингтоні видаючи на се величезні суми грошей.

(Прим. [illegible]) РЕД.

К. Фармер

Організація і ко-операція фармерів.

(Дальше)

ПЕРШИЙ РІК ЖИТЯ СПІЛКИ.

Капітал зібраний в уділах виносив 778 60. Кошти інкорпорациї, книжки і т. ін. $63 05. Чистий капітал до розпорядимости $715 55. Заплановано будинок по 25 дол. місячно, і закуплено за повисше названу суму товарів. Управителем назначено д. Ф. Ульмана а д. І. Деделюка секретарем. Першими директорами були: Ф. Ульман, В. Деделюк, І. Конат, М. Паходюк, Ф. Целехатий, А. Мазур, Дм. Долозатюк, Ю. Хоровский і Я. Польовий.

Руський фармерський штор отворено. Довго єго купите бажане здійснилось. Десятки фармерів заговорили „Слава тобі Боже, досить нам зробити такий заклад на нашім полі економічнім." Звісна річ, що більше займали ся справою зорганізованя сеї спілки, радували ся, що їх праця не була голосом вопіющого в пустини. Немало-ж трудностий довелось їм перше стрічати, трудности які нераз доходили до висшого степеня непорозумінь і навіть і сварок. Фармері, не всі, почали горнутися до свого штору з такою [illegible], що навіть коли якої річи в своїм шторі не було то чекали на ню так довго доки не звезли до свого штору, а до жида таки не йшли. Були єпоси такі, що поспрали жиді. [illegible] чути: „Годі нам покупати чужих. Лише покупати свій. Жид заберуть ся а за його місця прийде другий і тоді знова нам прийдеть ся заплатити сьвіжу кишеню." Сей поклик був тяжким ударом на свої противні сторони.

Не дуже радо стрітили сю фармерску спілку тутешні біснесмени. Жиди таки від першого дня почали проводити конкуренцию, а що найголовнійше, пустили поголоску, що сей фармерский штор не буде жити довше як місяць-два і хто вложив свої гроші може на них цілком забути, попращатись з ними. Се розуміє ся не підорвало на духі тих котрі хотіли свого штору і котрі бачили, що се собі така як ше жидівска поговірка, хитрість, одначе, що правда ся поголоска прийшла до тих котрі були по стороні Жидів. Они дивились на свою спілку як на річ зайву, ба навіть старались робити на ринку, та наперекір всїх погроз і пророцтв, спілка перетрила сих страшних два місяці, і в фармерськім житю зайшли деякі зміни. Наведена понизше табличка показує ціну котру фармері отримували за свої продукти коли ще не було фармерскої спілки.

Тимрак корд 1 класа	$1 75
Яйця в зимі 1 тузін	.20
„ в літі 1 „	13 до 14
Масло один фунт	16 до 17

Ціна, котру спілка платила, і тим самим примусила платити і других шторників

Тимрак корд 1 класа	$3.00
Яйця в зимі 1 тузін	.30
„ в літі 1 „	.18
Масло, фунт	.15 до 17

Читач отже зауважить яка велика ріжниця межи ціною в часї коли ще не було фармерського штору а ціною в часї коли фармери отворили свій штор. Возьмім наприклад ціну яєць, ріжниця була чотири центи на тузінові. Пересічно кождий фармер віддає до штору, [illegible], 12 тузінів тиждневої в літі, [illegible] дні по 12 тузінів на тиждень фармер занесе до штору 288 тузінів яєць по 14 центів за тузін, він дістане $40 32 ц. а єсли по 18 центів $51 84 ц. Ріжниця виносить $11.52 ц. Чи тобі фармеру прийшло коли на думку що жид тебе ошукував на $11 52 ц? Чи застановив ся коли над тим хто се для тебе виборов? Се виборола для тебе, фармеру, фармерська спілка або штор!

В адміністрациї спілки зайшли деякі зміни. Секретарем назначено д. І. Коната і ухвалено отворити філію в Ґарланд. Філія в Ґарланд була конечно потрібною тому, що і там наші фармері відчували на своїй шкірі чужих біснесменів. При кінці 1910 року отворено філію в Ґарланд, управителем філії назначено д. Ю. Хоровского, старанєм якого отворено згадану філію і котрий продавши весь свій руховий маєток зложив $600 в уділи лише на те аби дати спілці трівкійший матеріальний фундамент.

Дні скоро минали. Прийшов час здавати річне справоздане. Уділовці на пальцях рахували дні, а за тим днем цікаво їх вислід торговлі спілки. Нарешті надійшов той дуже бажаний день.

Дня 2 січня 1911 року скликані були перші загальні збори. На предсїдателя покликано д. Й. Підскального а д. П. Гнилого на секретара. Збори відбулись як звичайно після статута спілки.

(Дальше буде.)

Річна передплата за „К. Ф." виносить $1.50, піврічна 75ц., квартальна 50ц.

СКРИПКИ!

Н-р 1.— Знаменита до науки скрипка разом з деревяним футералом, смичком, додатковими струнами і кобилкою, коштує лишень - - - - - $5.00

Н-р 2.— Лінна "Stradiarius" $6.00

Н-р 3.— Концертова "Stainer" $7.50

Клярнет до науки з 5 клянами - - - $3.00
„ „ „ з 6 „ гренад. дерево $6.00
„ „ „ з 8 „ „ „ $8.00
„ „ „ з 10 „ „ „ $10.00

ГАРМОНІЇ!

Кожда наша гармонія має правдивий орхестральний тон і дуже низка ціна:

3 10-на клявами посвійний стрій 3 регістра - - $3.50
3 10-на клявами 4 регістри $5.00
3 10-на на стальовий голос $6.00
3 19 на клявами 4 баси $6.50

НАША АДРЕСА

RUSKA KNYHARNIA

850 Main Street. - - Winnipeg. Man.

$1000 нагороди $1000

[illegible] хто доводить Kamsack Realty & Invest. Co. Ltd, ошукала кого на 5 центів при продажі [illegible].

Всї наші лоти, що ми продаємо в Камсак, Саск. суть першої класи, і кождому що їх купує даємо нашу письменну поруку, що він свойх грошей в сім ділі стратити не може.

Сї лоти є 50 футів широкі а 122 футів довгі. Ціна від $100 до $175, а рати лиш по $10 місячно без проценту. Ми Вас запевняємо що Ви не пожалуєте коли собі від нас купите лот.

Ми особливо звертаємо Вашу увагу, що се є одинока Компанія в Канаді, що Вам дотів не відтягає коли Ви запізнете Ваші рати в разі Ви без роботи, хорі, або яка иньша причина буде на перешкоді, але даємо Вам так довго часу доки Ви сам потребуєте.

Тому не тратьте часу і сеї золотої нагоди, а пишіть найскорше а не пожалуєте.

По близші інформациї і мапи просимо заслати поштову карточку з Вашою адресою а ми Вам все вишлемо безплатно.

До Kamsack Realty & Investment Co., Limited
811 812 Union Bank Building Winnipeg, Manitoba

Прошу прислати всї порученї факти і інформациї що до River View Park, Kamsack, Sask

Імя ....
Адрес......
С.Р

Kamsack Realty & Investment Co. Ltd
811-812 Union Bank.— Phone Main 2531 — Winnipeg, Man.

Спеціяльно на десять місяців.

Богато живучи по за Новим Йорком не можуть зайдати нашого магазину.

Тимто даємо можливість купити за $25 00 грамофон з 40 сьпівами, що давнїйше кошт. $55.00

[illegible]
[illegible]

GREATER NEW YORK PHON.CO
308 310 Grand St. [illegible] New York

[illegible]

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВІДНОВИТИ ПРЕДПЛАТУ ЗА „КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР"

50,000 KSIĄŻEK

Absolutnie Darmo.

Każdy mężczyzna powinien wypisać po jedną z tych cudownych książek. [illegible]

Darmo dla Mężczyzn

Ta Darmowa Książka jest warta [illegible] dla każdego cierpiącego mężczyzny.

Czy jesteś dotknięty

Zakażeniem krwi, Syfilisem, Tryprem, Ogólnem osłabieniem, [illegible] Utratą Męskości, [illegible], Strykturą, [illegible], Reumatyzmem, [illegible], Chorobami [illegible], Wątroby, Pęcherza i Nerek?

[illegible]

Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.

DR. JOS. LISTER & CO., P 407 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Panowie: Jestem zainteresowany waszą ofertą, bezpłatnej książki i [illegible] mi jedną natychmiast.

Imię i nazwisko
Adres Stan

Всячина.

ЧОМУ КАРУЗО МАЄ ТАКИЙ ГАРНИЙ ГОЛОС

Карузо прибув до Льондону, щоби порадити ся ларингольоґа д-ра Вілліяма Льойда. Він уже два роки є під його обсервацією. Тепер знаний лікар, що голосові струни є в [illegible] стані. Д-р Льойд запитаний в сій справі справоздавцем „Тот Бітс" пояснює чому Карузо є королем тенорів. Має незвичайну будову і нечувану обширність голосового нараду. Простір від поверхного чиряного зуба до голосових струн є 12 цаль міліметрів довший ніж у кождого иншого тенора. Тому Карузо має таку широку скалю. І його голосові струни є три міліметри довші від струн усіх тенорів, сґладаних англійським ларингольогом. Має сильні груди, а се все разом причиняеть ся до сего, що може тон витягати через 40 секунд. Його струни мають 550 дрожань на секунду.

СТАТИСТИКА ЛІКАРІВ.

Оноді появили ся статистичні дані про число лікарів. Після сего літа найбільше лікарів було в Англії 48 000. Друге місце займає під сим оглядом Франция з 32 000 лікарями. В Німеччині є їх коло 26,000, в Італії 21 000, в Росиї 20 000, в Австриї 13 000, в Іспанії 8,000 (Іспанці мають натомість много знахорів). В Бруксели припадає на 10 000 мешканців 24 лікарів.

БАВОВНА ЯК СЕРЕДНИК ПОЖИВИ І БУДОВИ МЕШКАНЬ

Від недавна почали Американці в Люізіані будувати доми з бавовни. Іменно з неї виробляють тугу масу, обкладають її бляхою, яку лучать зелізними клямрами. Се робить ся вельми скоро, а кошт є невеликий. В Техас робить якийсь м-р Фрат з бавовни хліб. Се нова пожива має в собі много протеїни і тому так, що дуже добре може заступати мясо. Фунт бавовняного хліба відповідає менше більше двом фунтам мяса. Від тепер Американці не потребують бояти ся голоду. Коли не стане їм звичайних середників поживи і бавовни, будуть розбирати стіни своїх домів, і печи з них хліб, а коли би вже й не стало і стін, тоді віддать свої ковдри, сорочки і штани.

ХИБА В РОСИЇ МОЖЛИВЕ.

Російска часопись „Современное Слово" подає з часописи „Кама" анекдотичну подію, характеристичну для російских відносин. В пов. Сарапутськім зібрані на волостних зборах селяни, порішили одноголосно таке: „Ми знаємо підписані, рішили празнувати сьвято сьв. Михаїла Архангела на 8 падолиста, ни не надає, але під конець літа."

Земский начальник який одержав таке рішенє, зачудував ся

— Що за нісенітниця.

— Зовсім ні, високоповажний пане. Ми се обдумали.

— Щож ви обдумали? Чи можна переносити осіне сьвято на літо?

— А то тому не бати [illegible] селяни — що обходжене сьвята в осени є дуже невогідне для нас. Тоді богато пяних замерзає, що в літі не може лучити ся.

Так отже, не могучи усунути пияньства, рішено усунути сьвято!

ДРУКАРСКИЙ ЧОРТИК.

Знамениту анекдоту на сю тему розповідають англійскі часописи. Славний географ Майк Вешп, написав наукову статю у фаховім географічнім часописи і описував в ній одну гору високу на 36 000 стіп над плесом моря. Складач додав нулю так, що вийшла гора на 360.000 стіп. Майк Вешп, одержавши відбитку до коректи, перечеркнув сю нулю і на марґінесі два знак, щоби її викинути. Здає ся, печатник був сей знак, бо в другій коректі побачив сей учений з перестрахом, що складач замість викинути одну нулю, ще одну додав і виявило ся [illegible] природи. Гора висока на 3,600,000 стіп. Розлючений географ перечеркнув ціле число і на боці написав „ясно говорю 36 тисяч родів гадюк а не 36 мільонів стіп над плесом моря". Розпука брала бідного географа, коли на другий день перечитав в своїй книжці „вершок гори, на котрім живе 36 тисяч родів гадюк, а є високий на 36 мільонів стіп над плесом моря".

БУРШІВСЬКИЙ ТЕЛЬ.

В Однім віденськім шинку засідали ся недавно німецькі студенти так звані „бурші". — Коли підохочене, спричинене алкоголем, дійшло до вершка, — один з учасників пиятики заложив ся, що кулею з револьвера звалить з голови товариша гальбу з пивом. Заклад довершено, одному з учасників поставлено на голову стаканець з пивом, а сучасний Тель, відважний стрілець мав її стрілом струтити. Впав стріл, а вараз за ним замість гальби, його товариш, бо куля замість в гальбу поцілила в чоло товариша. От з чим буршівська праця.

КУЛІ З МОРФІНОЮ

Американський головний штаб переводить тепер проби з новими кулями, які по влучені усипляють ранених. Задачею сих куль є заощадити раненому болю, а рівночасно не ослабити [illegible] наслідків стрілу. Першим винахідником сего роду куль є Олександер Гумфрай. Він винайшов сї кулі не лише як пригідні в часі війни, але також в часі ловів на грубих звірів. Олова поволока кулі має в собі кілька дрібних рівців, які є виповнені морфіною. З початком побоювали ся сего, що в наслідок зарисованя поволоки стратить куля значно на своїй цїлкости і легко буде могла розпасти ся, одначе дальші досьвіди виказали, що сї побоюваня були безосновні. Рани від сих куль нічим не ріжнять ся від звичайних ран з карабінів піхоти. Жовнір, якого влучила би ся куля хоч і найслабше, не може того самого дня брати участи в борбі. Паде ся [illegible] на землю і по кількох хвилях засипляє, і не чує ні болю, ні ступня. Такого зовсім не чує бідний і також раненний жовнір може жити на [illegible] навіть кілька годин. Зате смертельно раненний жовнір, засипляє без болю і без передсмертної агонії а він переносить ся на другий сьвіт.

НОВА ШПІОНСЬКА АФЕРА

Триєстенські часописи доносять, що військові власти відкрили нову шпіонску аферу та що переведено вже кілька арештовань. Покищо звісно лише, що ходить тут про продаж Італії планів нових фортів і укріплень на горбку під Лавароне. Між обвинуваченими є [illegible] управитель будови, дальше інженір в Ґрацу та кілька инших осіб. Інженіра арештували і видали властям в Ровередо. Як здає ся, сі афера не обмежуєть ся лише до продажі планів укріплень під Лавароне, але обіймає також продаж Італії планів і инших австрийських кріпостий. В сій справі одержали віденські часописи такі інформациї з Каліяно: [illegible] за шпіонаж [illegible] Паєр з Ґрацу від трох літ проводив будову фортифікаций коло Фольґарія. Арештованого котрого помішено тепер в судових арештах Роверeдо перевезуть до Відня. До Ґовера вислано кілька штабових офіцирів. [illegible] каже, що Паєра арештували під закидом великого [illegible] на шкоду військовости.

ВОРОХОБНЯ ПРОТИ НІМЦІВ

До париского „France Coloniale" доносять з Дакару, в Західній Африці, що на всій області Конґо, яку відступила Франция Німеччині, вибухла недавно ворохобня проти Німців, з причини нечуваних варварств, яких они допускали ся над муринами. Тамошні мешканці знищили весь німецкий відділ, який був з [illegible] наченою до означеня граничі сеї нової німецкої добичі. Відділ складав ся з підофіцира і 12 жовнірів. Комендант виправи, майор Цимерман, схоронив ся до Французів. Завдяки лише впливови французских урядників, які мають довіре серед тамошного населеня, не знищено цілої німецкої комісиї.

20 000 ТУРЕЦКИХ ЖОВНІРІВ ВМИРАЄ З ГОЛОДУ

Віденські часописи доносять, що західна армія турецка, котрої вождом був Алі Різа паша а котра тепер стоїть в альбанскім місточку Фієр, прямо завмирає з голоду. Ся армія стоїть там від марця і числить тепер 20 000 людий. То місточко є радше селом, лежить в долині між горами. Положене сего війска є страшне. Від трох місяців нїхто не журить ся про тих людий, котрі вмирають з голоду. Нема поживи, але мають довольно горівки. Жовніри і офіцери пиші вештають ся сюди туди та розносять рівні недуги. Здорові попали в цілковиту рівнодушність. Аж в останних днях прибули там відділ італійского Червоного Хреста.

Альбанці відносять ся до турецких жовнірів неимало сердечно. Не хотіли навіть хати відступити на шпиталь. За літру молока жадають по 80 сот. а за фунт хліба 1.50 К. Єсли турецке правительство не позбе про них, то [illegible]. Жовніри їдять траву і ясла. Много трупів лежить непохованих і затроюють воздух. Оруже продали Турки Альбанцям котрі нині грозять, що витнуть турецких жовнірів в пень, коли турецке правительство не збере їх з того огороду.

ГРОШІ В ДИМІ І АЛЬКОГОЛЮ

За минувший рік в Канаді закурили 975 мільонів, 325 тисяч і 501 цигареток. На кожду душу курящого тютюну припадає майже чотири фунти. Випитого спірту на кождого припадає поверх одного гальона пива поверх 7 гальонів. Велика користь із того курцям та пяницям, неправда?

ФРАНЦИЯ НАД РУЇНОЮ

Списи людности в Франциї за 1912 р. показує, що там в тім році було народин лише 750,650, померло 692,710, збиралось 311,929. Головну причину сему приписують трирічній службі при війську.

ПРОЧ З БРИТВАМИ.

Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, в бороди і тебе не було, без жадного болю, не лиша ючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Присилайте 1 доляра через Моней ордер або в реєстрованім листі або почтовими марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненем, як его уживати.

Адрес: Dr BELLINS.
95 Delancy St. New York, N. Y
Потреба агентів

НЕМА БІЛЬШЕ ДИВА.

За 15 центів денно ви будете властителем сеї прекрасної „чикен" фарми, яка складає ся з 10,000 квадратних стіп

Пишіть по циркулярі до
FARMER DEPT.
[illegible] New York City.

ЛІКЕРИ

[illegible]

Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1[illegible], Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли зробите свое замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.

[illegible]

— Ми висилаємо C. O. D. —

[illegible]

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Eal для кави.

[illegible]

National Company for Coffee Co.
Philadelphia, U.S.A.

[illegible]

ЗДОРОВЛЄ РОСТЕ!

ЯК РАЗСУДЛИВИЙ ХЛІБОРОБ, вирвано посїє зерно у відповідну ріллю, де оно приймає ся, сходить і дає обільний колос, так і ВИСОКОВЧЕНИЙ ПРОФЕСИОНАЛЬНИЙ ДОКТОР, з великою воровою базою науки і долеглости, приписує відповідні ліки, при уживаню яких недуга уступає, а починаєсь випужуване, що розростає ся в цвитуче здоровлє, приносячи як тим силу, радість і щастє бо лише здоровлє є найбільшим богатством чоловіка, а без него, нема ні щастя ні радости.

The Philadelphia Med. Clinic, вилічила вже тисячі людий з найріжнороднїйших недуг. The Philadelphia Med. Clinic, має кілька Професиональних Лікарів, які в протягу найкоротшого часу, потрафлять дати найлїпшу поміч недужим, бо лічать відразу, а не роблять досьвідів - експериментів на недужих.

Начальний Лікар Клініки, за заслуги вістав нагороджений Медалею від Правительства, і тому може завіряти, що його лічене принесе користь і правдиву поміч. В приватній Антиці-Лабораториї Клініки, всім згодовуючи ся ладить ся ліки з найлїпших, ґварантованих хемікалів, найновійших і найстарших виналкодів, які лише висока наука, для хисна терпячим, дати може і пересилаємо их до Вашого дому в Канаду.

[illegible]

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
1117 WALNUT ST PHILADELPHIA, PA.

[illegible]

Родимці!

ТОРГОВЕЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО

Олекса Пушкар
в Коломиї

доставляє по дуже приступних цінах: лейти синьо-жовті, козацькі смушкові шапки, вироби різьбарські а іменно каламарі, ножі до книжок, зеркала, топірці і бібулярі. Крім того дуже гарні українські фартушки від 3 до 12 Кор., краватки вишивані від 4 кор. гердани до годинників від 2 кор, срібні шпильки до краваток з портретами Драгоманова і Шевченка по 1 кор. — Зберіть замовлення на більше рісні і вишліть на адресу,

OLEKSA PUSZKAR
KOLOMEA, — - GALICIA.

Дармо! (12 найлїпших сьпівів.) Дармо!

$75 ФОНОГРАФ - $40

$2 місячно

Продаємо ґрамофони впристо [illegible] „GRAND OPERA" до всіх частий Стейтів і Канади, лише за $40 на легкі місячні [illegible] сплати, а також додаємо 12 рекордів з сьпівами після ваших вибору з каталоґа зовсім ДАРМО. Ґарантуємо ту машину на 5 літ.

Пишіть нині по наш каталоґ машини і рекордів, який пришлемо ДАРМО

Atlantic Talking Machine Co.
40 E. 7-th St. Dept. 24. New York, N.Y

„Канадийский Фармер"
Редактор [illegible]
Часопись для руського народа в Канаді, виходить кождого тижня в середу і коштує в Канаді і Сполучених Державах на рік $1.50
до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3056 Sta. B Winnipeg.

The Canadian Farmer
[illegible]
Published every Wednesday at [illegible] ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Ще про вибори в Гімлі.

Підлість політично-консервативних агентів і т. и.

Треба вже або зовсім сліпим бути, або зовсім не сліпо вірити невдоволеним патріотам які на всі "заставки" кричуть, що „Український Голос" є часто безпартійна, незалежна часопись, що трактує обі партії однаково і т. п. Сільно в тій часописи тої независимости, безпартійности далось вже много разів доказати, а отсе могучо ще один доказ який наглядно, переконуючо говорить, що „Укр. Голос" се чиста консервативна старва. Справді, редактори тої газетки оправдують ся як можуть, що вони не поправлять консервативної партії, що трактують обі партії однаково — та на ділі у них зовсім що іньшого. Вистане переглянути усі видані числа „У.Г." щоб дізнатись о правдомовности його редакторів, о їх независимости і т. и. Чи богато правди було писане в їх часописи про консервативну партію? Чи вивісили вони яку небудь підлу, коррупційну роботу консер. партії? За відповідею далеко не шукаймо. Маємо таки от тут під рукою: „Вибори в Гімлі." Які се вибори були вони, читачі „Канадийского Фармера" могли вчасти дізнатись в [illegible] які недавно були поміщені в нашій часописи. Їх писали фармери, очивидці тої „кумедії." Але, що се не в якій [illegible] а в ліберальній часописи такі статі находились — многі могли думати, що се все в пересадженем із нашої там [illegible] до консерватів, або що. Та так могли думати лише малодумаючі. Про вибори в Гімлі широко писали і англійскі часописи, як про підлість консерватистів, [illegible] хиба „Телеграм" консервативна часопись, а за нею і „Український Голос" (Певно дістав тоді крошки, прим. складача) Ч обі часописі про цілу подію в гімельських виборах ні чи-чирк. Во і розуміесь само собою, як же писати про свої нечесні діла. На мій [illegible] „Укр. Голос" що небудь писати против тої партії від якої побирає усе що йому потрібне то мав та сеже як мав виступати против чорних діл консервативних гайдуків — коли і він сам є подібним гайдуком"

Ще перед тамтого тиждня наочний свідок тих виборів написав дуже гарну статтю до „Фрі Прес." Там наочним свідком був не англієць, не замітний ліберал, а Русин, [illegible] Русин — д. Орест Жеребко „В. А." Сей, в той час учителював там і усему добре приглянув ся, усе добре і знав. Сам д. О. Жеребко заявляє щиро що: „Я вірю, що се був мій обовязок написати що ставалось перед моїми власними очами гімельских виборах, і що я зазначаю — є лише мала звичайна правда." Щоби хоч вчасти поділитись з Вами, читачами тою правдою — ми бодай дещо подамо із О. Жеребкової статі. „Отверта виборча коррупція." „Мав оргія в школі в Неділю." „Руський шкільний організатор найбільше активний робітник для Тейлора (консервативного кандидата) — пише на вступі своєї статі д. О. Жеребко. Дальше пише таке: „Я учив в школі Плом Ридж через два місяці і в тім часі відбули ся гімельскі вибори. Те, що я видів на тих виборах було ганьбою найнисшого степени. Роздавано алькогольні напої, велась отверта коррупция що власне понижає, деморалізує людей. Нікто не старав ся пояснити людям дійсний стан річи і люди готові вибрати якого небудь [illegible] який лише зайде до них. Вибори паскудно відбулись як на старших так і на молодших. Людей учать не дивитись за дійсними річами, але за горілкою і грішми.

Велике число провінціональних наймитів були занятими в гімельских виборах. Павло Гігейчук, який зве себе шкільним організатором, був в тій кольонії до дня виборів. Він працював там де школа вже давно істнують. Гігейчук не є дійсним шкільним організатором. Він є собі звичайним політичним робітником. Руські учителі стидають ся єго. Він не зробив нічого згладом заложення більше шкіл як для Руських так і для Польских дітей... Се є найбільшою ганьбою для цілої провінції що така людина може мати до діла з просвітою, в спосіб який би там не було. Федь Стефаник, Т. А. Нетребский (іміграційний агент) Федь Болдар (інспектор від бурану) і инші урядники з Манітобского земельного офісу були заняті в виборах в Гімлі. Стефаник і другі, всегда були при боці провінціональних поліцаїв які носили блискучі знаки. Стефаник перебував головно в шкільнім дістрікті Плом Ридж через цілих два тиждні перед виборами. Приїхав був і до моєї школи і роздав дітям [illegible] до їх родичів.

День перед самими виборами т. є. в Неділю в школі Плом Ридж відбув ся мітінг в користь Тейлора. — Около 11 години в полудня в школі було вже до 20 людей. Під годину пізнійше прибуло около 60 осіб з ріжних сторін околиці. Майже всі вони були пяні й кричали. В той сам час прибув Стефаник. Почав говорити до говорячої між собою толпи яка засівши в [illegible] лавки — каталась на всі сторони. Стефаник ані згадав про провінціональну політику. Він нападав на „Фрі Прес" і статі про двомовні школи та обіцяв будову доріг єсли виберуть Тейлора. Стефаник сказав так само щоб присутні виборці брали усьо що їм буде ся давати в часі виборів.

По скінченю бесіди Стефаника я благав Русинів щоб не дались перекупити горілкою та грішми, бо єсли говермент видає гроші в часі виборів то се не його власні а ваші гроші. Я сказав, що запродуючи свої голоси за горілку і гроші — вони плюють самі на себе в зеркало. Я згальбав усю політичну систему в політиці яка залежить від грошей і горілки в виборі якого посла, в підтримуванню в свої говерменнта. Стефаник вказав, що я сказав правду він сказав би так само єслиб не був привязаний до консервативної партиї."

(Дальше буде.)

НЕ ПЕВНІ ЧАСИ.

Живемо в невідрадних обставинах, бо в часі правління консервативного правительства. Видатки збільшають ся і то в більшій части на велику безкористність Канадійської працюючої людности, яка позбавлена тепер всякого права протесту: тобто, не має навіть змілиности протестувати і воліє ждати слушного часу, спокійно, терпеливо.

І діждеть ся того часу, а тоді осудить теперішний режим консервативного правительства, — осудить справедливо.

Будучи свідками вандалізму Канадійского звірхности нових часів, які можна сміло назвати старими, зачуваємо на собі не перший раз безправства нового правительства і його місцевих урядників яких прямо не можна зрозуміти в який ціли вони таких безправств допускають ся. Ніщо лише руководять ся підметами своїх політичних наганячів а людських [illegible].

За недавних свіжих років Лоріерового правительства, а приміром [illegible] чував й одного такого случаю, аби так оригінально придушено поодиноких громадян Канади, як отсе доживаємо тепер.

Коли довідуєть ся людина про щось подібного, внутрішньому обуреню душі не має кінця. Во що би ви приміром подумали про такий уряд тоді коли в його присутности канцелюєть ся фарма в тім часі, як поселенець мешкав на ній два роки побудував хату, стайню, зорав кілька акрів ліса, поле обгородив а до того всего стратив мало що не тисячу долярів, бо до будинків потрібно дошок і сего і того. Тепер знаряди, пожиток цілої родини... Ну а до того всего вклад такої праці поселенця. І за те все уряд платить канцеляцією. Та — канцеляцію фарми [illegible] стараним поселенця уважавають ся. Земельний уряд Вінніпегу допускаєть ся чогось більшого! Фарму того самого поселенця дотикає уряд своєю оловяною рукою за кілька місяців а друге і називає вже тепер в десятьох днях зорати десять акрів, а ні, то хиба пропадай. До такої безправности допускаєть ся земельна звірхність тоді як вона свідома того, що поселенець перетворив дику фарму — можна сказати — на [illegible] окультурений кусень землі. Виходить так, що кождий поселенець не знає тепер що його жде, бо от ти поселив ся в лісі, а тобі приказує земельний уряд зорати десять акрів землі в десятьох днях. Нема [illegible] такої людини аби на щось подібного не обурила ся і не такі операції уряду не кинула [illegible] докором відплати.

Саме такої ласки діждав поселенець А. Старущевич з кольонії [illegible] Мортон положеної між південними озерами Манітоби, при С. P. R. 18 віддалу що [illegible] до [illegible] На таку вістку приїхав до Вінніпегу і витратив ся на сю подорож [illegible] до шелега. Потім знова буде в непевности, що одержить подібний наказ. Не певні часи, в невідрадних обставинах.

Я. Переконаний.

НІМЕЦЬКИЙ КОРОЛЬ — ДРУГИЙ РОКФЕЛЕР.

Німецький король невимовно скоро стає богатим чоловіком. Своєю дорогою, що в своїх видатках він дуже ограничуєсь, уміє заробити гріщми в найкористнійший спосіб й вже дуже звичайно, помимо того що дістає найвисшу пенсію як жадний монарх в Европі. Його річна пенсія виносить як раз чотири і пів міліона долярів, то є майже $12,330 денно, около $513 на кожду годину (день і ніч), около $8.50 на кожду минуту, і майже $1.15 на кожду секунду.

Його батько, Фредерік, лишив свому синови досить малий маєток бо вартував лише один міліон долярів.

Але кайзер Вільгельм II поступенно громадив гроші, і його маєток оцінюєсь нині на сорок пять міліонів долярів. Маєток сей збільшив тим що будував публичні доми. Тут не вчислено всіх вартісних образів, яких вартість виносить до 5 міліонів долярів, його муніципального дому в Берліні вартости один і пів міліона долярів та ріжні палаци і нерухомі маєтности з котрих рік річно стягає один міліон долярів ренту.

Має кайзер велику родину, то правда, але для неї він зощадив по троха грошей на чорну годину, як то кажуть.

Нема то як ощадному бути. А кажуть, король дуже ощадно жиє. Забав дуже не любить; на сніданок у него на столі добачити головно ковбасу, ласощів нема, а обід і вечера дуже легкі і звичайні.

Таке то вже: — такий кайзер що може пускати по кілька сот денно на їду і напитки [illegible] ощадно, а наш бідний хлоп заробляє доляр чи два на [illegible], або дві-три сотки на рік — пропє, чи й так на що іньше [illegible], чотири або пять соток долярів.

А відтак має право нарікати що біда, недостатки. Ох, люди, люди! Вчіть ся жити!

Всенародна Канцелярія
під управою ДИМИ, КІШИЛЯ і КОЧОРЕК.

ПРОДАЄМО шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найлпіші і найскоріші кораблі.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всіх судах цивільних і карних, так в старому краю, як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.
РОБИМО повномочия, контракти купна і продажі, акта дарования, скрипти довжні і инші документи, легалізовані через Ц. і К. конзулят.
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добра і маєтки тут і в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности лоти і фарми в місті і на провінциї.
ВИСИЛАЄМО гроші ві всі части світа, скоро і безпечно.
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
ЗА ВСІ справи перепроваджені в нашій канцелярії гарантуємо.
У ВСІХ справах і клопотах Ваших [illegible] і приходіть на адресу:
WSENARODNA KANCELARYA
J. [illegible], нотар
Телефон Garry 2286 215 Logan Ave. Winnipeg, Man.
На відповідь долучіть 2 ц. марку.

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріяльне в Вінніпегу.
[illegible]
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
[illegible]
861 Main Street - - - - - Winnipeg, Man.

Велика виспродаж лотів
НА "C. P. R. TRANSCONA".

Нащо Вам ще казати, коли Ви самі знаєте і видите, як Ваші сусіди і знакомі зробили щастя на „C. P. R. Transcona."
Нам ще зостало ся кілька лотів зараз коло шапів, то значить так близько, що як би купив буде з будь котрого нашого лота, то досит би [illegible].
Сі лоти, мусите знати, що від компанії дістали ся, і продають ся з першої руки, то значить, за богато меньші ціни, чим ті, котрі вже продають ся з другої чи третої руки.
Сі лоти, можна набути маючи $25 готівки, а решта грошей на легкі виплати по $10 місячно.
Ми можемо міняти сі лоти, [illegible], за доми в Вінніпегу і за фарми.
Пишіть або заходіть до нашого офісу. Ми вам даємо всі потрібні інформації.
КРАЙОВА КАНЦЕЛЯРІЯ
FENSON & SCHILLER публичний нотар
854 Main St. — Phone St. John 182. — Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріяльних, старокраєвих і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).
ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через конзулат,
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через порядних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, звільнення від вправ, контролї і асентерунку.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінциї.
[illegible]
Годинки урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворене від год. 6-9 по вечері.
Всяка інформация даром, за долученем 2ц. марки.
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
834 Main str. Winnipeg, Man.

LIMO DRUG CO.
наслідник по
Rogers the Chemist
863 Main St. Winnipeg, Man.
Лише за два центи Ви можете дістати один наш Календар Збірник сили, здоровля і довговічности. Альманах від всякого рода слабостей.

[illegible]
Руска Аптика
[illegible] Selkirk Ave. corner McGregor St.
WINNIPEG, MAN.
[illegible]

Руска Лазня
Парова і турецка. [illegible]
254-260 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 519

НА РОС УКРАЇНІ
„Рада" щоденна часопись виходить в Києві, столиці України. Адреса В. Підвальная вул. д. 6. Річна передплата пять долярів. Сей денник повинен находитись в кождій читальни і в кождого українця в Росії.

Поміч Русинам в Отаві.
Русини, що прибули з старого краю і не знають розмовитись по Англійски а хотять дещо купити і полагодити деякі справи — хай зайдуть до Руської Ґросерні. Ми говоримо по руськи, в нас дістанете всілякий корінний товар всегда свіжий і дешевий. За товар гарантуємо. Єсли що не сподобаєсь — гроші звертаємо назад.
Через нас можете також відсилати гроші до старого краю Американською Лінією і до 25 днів дістаєте відповідь [illegible] корон.
[illegible] Наш адрес
JOHN MONUK
274-276 Le Breton St. Ottawa, Ont.
Телефон Queen 979

По одержаню передплати не відповідаєть ся листовно але змінюєть ся дату при назвиску кождого передплатника.

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
мировий суддя і нотар
Канцелярія Нотаріяльна і Агенция Корабельних Ліній.
ВАЖНЕ! ТАКА ШИФКАРТА — НА КОРОТКИЙ ЧАС.
З КРАКОВА — ДО ВІННІПЕГУ Тілько $46.90
ЗАМОВЛЯЙТЕ СЕЙЧАС.
В нашій Канцелярії полагоджуємо всі справи старокраєві, як також і Канадійскі — виробляємо повномочия, контракти, скрипти довжні, Акта Нотаріяльні, протоколи і т. п.
В справах краєвих заступають нас найлучші правники в Краю
Всяка інформация даром, за долученем 2 ц. марки.
Адресуйте:
Kancelarya Notaryalna
[illegible] Main St. Телефон [illegible] Winnipeg, Man.

Русько-Американська лінія
Одинока без пересадкова лінія між Росією і Канадою.
Найкращі, найбільші і найскорші пароходи що курсують тепер між Росією а Канадою без пересідання.
З подвійними шрубами нові пароходи.
Ціни з Лібави до Галіфакс:
3 класа $46.00
2 класа $62.50
1 класа $75.00
Заграничний паспорт 9 дол.
Такса від голови $4.00.
За близшими інформаціями і подробицями зверніть ся до нашого агента або до головного урядника компанії:
A. E. Johnson & Co.
27 Broadway New York, N. Y.
або 300 First Ave. S. Minneapolis, Minn.

Препустиш огонь — не згасиш!

Народне оповідання Л. Н. Толстого

(Переклад з Россійского)

(Кінець).

І знову зачав старий, [illegible] як вгадав:

— Іди, Іваню, не відкладай! Гаси огонь в почату; а розгорить ся, тоді єго не загасиш.

Хотів старий ще щось сказати та не докінчив: прийшли баба до хати [illegible] як сороки. До них вже всі вісти дійшли, і як Гаврила засудили в різки і як він похвалив ся спалити. Вони довідали ся і свого додали і вже з Гавриловими бабами вспіли на вигоні за него полаяти ся. Стали розказувати, як їх Гаврилова невістка грозила референтом: референт вже тягне за Гаврилом, він усю справу тепер переверне. А учитель вже уже другу просьбу написав на Івана до самого царя, а в просьбі тій прописано все, і за сворень, і за огород, і половина господарства тепер на них перейде. Вислухав їх Іван і знов у него похолоде серце, і він роздумав ся миритись з Гаврилом.

У господаря в хаті все роботи богато. Не вдав ся Іван в розмову з бабами, а встав, вийшов з хати і пішов на гумно та до стодоли. Поки упорав ся з роботою, вже й сонічко зайшло за хату, приїхали й діти з поля. Вони орали під яру пшеницю. Стрів їх Іван, розпитав про роботу, помір уладити ся, відложив розірваний хомут до направи; хотів ще поскладати жерди під шопу, та вже цілком смеркло ся. Лишив Іван жерди на завтра, підкинув худобі їсти, відчинив ворота, випустив Тараска з кіньми на улицю їхати на ніч, і знов запер та заложив підворітницю.

Тепер повечеряти та спати! — погадав Іван; взяв розірваний хомут і пішов до хати. Та до того часу забув і про Гаврила і про те, що говорив отець. Ледво до дверий та до сіний, аж чує [illegible] сусід хрипким голосом. „На якого чорта!" Спинив ся Іван, постояв, послухав, поки Гаврило лаяв ся, похитав головою і пішов до хати.

Війшов він у хату. В хаті засвітили: молодиця в куті сидить за куделею, стара ладить вечерю, старший син крутить вязки до постолів, другий сидить при столі з книжкою, Тараско збирає ся на ніч.

В хаті все гарно, весело, коли б не те лихо, лихий сусід. Війшов Іван сердитий, скинув кітку з лави і накричав на баб, що шафлик не на місци. І нудно стало єму з кола Гаврилові слова, як то він на суді відгрожував ся і як стиво про когось хриплим голосом гукнув. „убити єго варто!"

Подала стара Тарасові вечерю. Поїв він, надів кожушину, кафтан, підперезав ся, взяв хліба і пішов на улицю до коний. Хотів єго старший брат провести, та Іван сам встав і вийшов перед хату. На дворі вже цілком стало темно; захмарилось і підняв ся вітер. Зійшов Іван з ганку, підсадив сина, відогнав за ним лоша і постояв, посмотрів, послухав, як Тараско поїхав долі селом, як з'їхав ся з другими хлопцями і як всі поїхали геть від'їхали, що їх і не чути. Постояв постояв Іван у воріт, і не виходять у него з голови Гаврилові слова: „Щоби у тебе щось жаркійшого не запалило ся!"

— І собі — думає собі Іван — не пожалує. Така посуха та ще й вітер! Зайде до в заду, підложить огонь, та й сліду не найдеш! Спалить злодій і стане невинний! От коли б так єго зловити, вже не уйшов би!

І так ся думка залягла Іванови в голові, що не пішов він назад на ганок, а просто вийшов на улицю, за ворота, за угол. „Ловлю, обійду обійсте; хто єго знає!" І пішов Іван тихою ходою понад ворота. Що йно вийшов він за угол, поглянув вздовж плота: і увиділось єму, що за тим углом щось мигнуло, мов висунулось і назад сховалося за углом. Спинив ся Іван і притих; слухає і дивить ся: все тихо, тільки вітер листочками на деревах тріпоче і по соломі шелестить. Було темно, хоть око виберн, а то вдивились очі в темноту, і видить Іван весь угол і стріху. Постояв він, посмотрів — нема нікого.

„Видно, привиділо ся" подумав Іван, „а все таки обійду". І пішов крадучись, попід шопу. Ступає Іван тихо, в постолах, так що й сам своїх кроків не чує. Дійшов до угла; аж дивись: на тім місци щось блиснуло і назад скрило ся. Так і вразило Івана в серце, і спинив ся він. Тільки престанув, на тім самім місци спалахнуло ясніще і виразно видно, як [illegible] до него сидить чоловік в шапці, прикучнувши, і пхнув солому розпаленою в руках. Затрепалось у Івана серце в грудях мов птица і напружив ся весь і пустив ся великими кроками. Сам під собою ніг не чує. „Ну" думає, „тепер не втікне, на місци прихоплю!"

Не дійшов ще Іван [illegible] як нараз засвітилось ясно-ясно та вже не на тім місци і не маленький огник, а полумени спалахнули солома під острішкою і все на стріху і стоїть Гаврило і всего єго видно.

Як яструб на жайворонка кинув ся Іван на Хромого. „Звяжу" думає, „не втікне тепер" Та зачув, видно, Хромий кроки, оглянув ся і — відки і взяло ся — прудкість — шугнув мов заяць попід шопу.

— Не втікнеш! — закричав Іван і налетів на него. Тільки хотів він єго ухопити за ковнір, а Гаврило вирвав ся єму з під руки, а Іван ухопив єго за полу. Пола обірвала ся, і упав Іван. „Ґвалту! Держить!" крикнув Іван, зірвав ся і побіг дальше. Поки він підняв ся, Гаврило був уже коло своєї хати; але й тут настиг єго Іван. Та тільки хотів він єго схопити, як щось єго заморочило, — мов каменем ударив в голову. Се Гаврило коло хати підняв дубовий кіл, і коли Іван підбігав до него, з усего розмаху ударив єго по голові.

Заморочило Івана, іскри посипались з очий, потому потемніло в очах, і затихав він. Коли опамятав ся, Гаврила вже не було, було ясно як у день і від єго хати, мов би машина йшла, гудло, і тріщало щось. Іван обернув ся і побачив, що єго задня клуня вже горіла, а бічну захопило; і огонь і дим і горячі солома гналось з ними на хату.

„Що ж се, братці!" крикнув Іван, підняв руки і вдарив ними себе по боках; „Так мені тільки було вирвати з острішками та задоптати!"

Хотів Іван закричати, та дух єму захопило, і не добув голосу. Хотів бігти: ноги не рушають ся, одна за другу зачіпає. Пішов поволі, зробив два кроки, захитав ся, знов єму заперло дух. Постояв, відітхнув і пішов. Поки він обійшов клуню і дійшов до огню, бічна клуня була вся в огни, захопило вже й угол хати і ворота; з хати валить огонь і не було до неї приступу. Народу збіглось богато, та не було що діяти. Сусіди виносили своє і виганяли з обійстя свою худобу. Після Іванової запалила ся Гаврилова хата: підняв ся вітер, перекинув через улицю. Мов мітлою замело половину села.

У Івана лише старого винесли та самі повискакували, в чім були, а то все лишило ся. Крім коний, що були на нічлігу, вся худоба згоріла, кури погоріли на сідалах, вози, плуги, борони, жіночі скрині, збіже з сусіками — все згоріло. У Гаврила худобу вигнали і дещо повиносили.

Горіло довго, всю ніч. Іван стояв коло свого обійстя, дивив ся та тільки приговорював: „Що-ж се братці! Тільки було вирвати та задоптати!" Але коли завалила ся стеля в хаті, він поліз в сам огонь, хопив обгорілий сволок і став тягнути з огню. Баби побачили єго і стали кликати назад: але він витягнув сволок і поліз за другим та пошпотнув ся і упав в огонь. Поліз за ним син і витягнув єго. Спалив собі Іван бороду і волосе, попалив одіж і попік руки та нічого не чув. „Се він з горя одурів" говорив народ. Став огонь погасати, а Іван все стояв і тільки приговорював: „Братці, що-ж се? Тільки було вирвати!" Над ранком прислав війт за Іваном сина.

— Дядьку Іване, твій батько вмирає, велів тебе прикликати попрощати ся.

Забув Іван і про батька і не розумів, що єму кажуть.

— Який — каже — батько? Чого?

— Велів тебе прикликати попрощати ся: він у нас умирає в хаті. Ходімо, дядьку Іване!

Ледво порозумів Іван і пішов за війтовим сином.

Коли старого виносили, [illegible] його соломою з огню і обпалило. Єго занесли до війта подальше, де не горіло. Коли Іван прийшов до вітця, в хаті була лише сама стара війтиха і діти на печи. Всі були при огни. Старий лежав на лаві з свічкою в руці і споглядав на двері. Коли син увійшов, він зарушав ся. Стара підійшла до него і сказала, що прийшов син. Він велів приняти єго ближче. Іван підійшов, і тоді старий промовив:

— А що, Іваню — сказав він, — говорив я тобі? Хто спалив село?

— Він, тату — сказав Іван. — Він, я й застав єго. При мені він і огонь підложив під стріху. Мені було лише висмикнути жмут соломи з огнем та задоптати, і нічого би не було.

— Іване! — сказав старий: — Моя смерть приходе, а й ти будеш вмирати? Чий гріх?

Іван вліпив очі в батька і мовчав від нічого не міг вимовити.

— Перед Богом кажи чий гріх? Що я тобі казав?

Аж тепер опамятав ся Іван і все порозумів, і засопів він носом і упав на коліна перед вітцем, заплакав і сказав: „Мій батечку! Даруйте мені ради Христа! Винуватий я перед вами і перед Богом!"

Старий поручав руками, переложив свічку в ліву руку і поніс праву до чола, хотів перехреститись, та не доніс руки і спинив ся.

— Слава Тобі, Господи! Слава Тобі, Господи! — сказав він і знов звернув очі на сина.

— Іваню! А, Іваню!

— Що, батечку?

— Що-ж тепер треба робити?

Іван усе плакав.

— Не знаю, батечку — сказав він, — як тепер і жити будемо.

Заплющив старий очи, поворушив губами, мов збирав сили, і знов розплющив очи та сказав:

— Проживете! Як будете жити з Богом, то проживете!

Помовчав ще старий, усміхнув ся і сказав:

— Смотри ж, Іваню, не кажи, хто підпалив! Чужий гріх покрий, Бог два простить!

І взяв старий свічку в обі руки, зложив їх під серцем, зітхнув, простягнув ся і помер.

Іван не сказав на Гаврила, і ніхто не довідав ся, від чого була пожежа. І відійшло у Івана серце на Гаврила, і дивує ся Гаврило, що Іван на него нікому не [illegible] Гаврило, а потому й привик. Перестали сварити ся хлопи, перестали й їх родина. Поки будували ся, жили обі родини на однім обійстю, а коли вибудувало ся село і обійстя розмістили ширше, Іван з Гаврилом лишили ся знов сусідами, в однім гнізді.

І жили Іван з Гаврилом по сусідски так само, як жили їх батьки. І памятає Іван Щербак на приказ батька і на Божу установу, що гасити огонь треба в початку і коли єму хто зробить щось злого, то він не о те дбає, щоби відомстити ся за те, а о те, а як би міг направити. А коли єму хто скаже лихе слово, то він не о те дбає, щоби відповісти єще гірше, а як би навчити єго не говорити так, а так само учить своїх баб і дітий. І поживав ся Іван Щербак і став жити ліпше, ніж давнійше.

ЗНАЧІНЕ РІДНОЇ МОВИ.

Реферет О. Жеребка, В.А., прочитаний на засіданні Руско-Англ. учительськ. в Вінніпегу.

(Кінець).

Увесь отсей скарб тратить дитина коли не знає рідної мови а лише повторює слова на чужій мові — яких не розуміє. Таке механічне читане лише мучить дитину і вона починає ненавидіти те що читає і заберає відразу. Така дитина стаєсь [illegible] в шкарлупі, бо єї фантазія, творчість і уява не розвивають ся і гинуть. Коли діти не виховують ся в атмосфері їх народности й природної мови, то їх загрожує неодмінно калітство й знесилене душі. Лише на рідних підставах народности можна витворити най[illegible]ний і плодовитий ґрунт а потім вважати й на інших мов щоб забезпечивши рідній добрий ґрунт до рідної культури, обогатити [illegible] душу дитячу ще й чужими культурами.

Помиляють ся дуже ті що починають учити дітий вперед чужих мов, а своїх потім. Вони чинять дітям величезну шкоду, розбиваючи їх душі [illegible], калічучи їх совість, а також нищуть совість їх взагалі. Теоретики в справах національних говорять що се одна з важних причин впадку моральности сучасних денаціоналізованих поколінь.

Покинути рідну мову значить [illegible] себе, бо народ без своєї рідної мови все одно що людина без власної фізіономії і без власного вигляду. Народ який стратив рідну мову стаєсь немов відлюдком, з природного утвору стаєсь штучним твором і в таким разі як усе штучно одірване від природи, нівечить ся, гірше, марніє а далі й гине. Страчене рідної мови ніколи не лишаєсь ся безкарно.

Читай „Зн. Рід. Мови." стор 1 й 10.

Г. Паріс, французкий історик літератури, пише таке: „Запаси думки та єї вислову такі великі й міцні, що змінити народови мову се те саме, що вчинити духове убійство народу, зробити його неплодним в сфері ідей."

Всесвітній учений психіатр Крафт Ебінг пише що: „Рідна мова — се найважнійший чинник для розвитку духового житя людини." [illegible] тільки, на його думку, як надбання собі мислових продуктів, вироблених без краю довгою розумовою діяльностію цілого народу і втілених в слово як в символ ніби сконцентрованого і скристалізованого думання, бо кождий з тих символів містить у собі цілі ряди окремих уяв. Через се між народностію і єї мовою живе не механічний а органічний звязок і втрата народом своєї мови тяжко відбиваєть ся на його розумовім розвитку й духовним стані взагалі. Вона гальмує йому на довгій час як розумовий так і загальний духовний розвиток і прогрес." „Ось через що" — каже Крафт Ебінг — „ті народи що досягли національної свідомости, дуже й цілком справедливо дорожать своєю мовою як дійсним природним і дорогоцінним народним скарбом надбаним колективною духовною діяльностію великого числа попередних поколінь, бо позбавитись народови своєї рідної мови се значить стати духово убогим, збідніти до краю." Так говорить про рідну мову великий психіатр рідного якому світ не знає.

Постепенне нищене рідної мови дає односторонність і пустість людській душі — робить єї бідною, пустою, безбарвною і не виразною. Державна мова ніяк не може заміняти живих мов живих народів, бо жива мова є не що іньше як твір совісти народа, його оповідь, його душа.

Український учений Потебня пише, що не всім нам властиві всі звуки, як не всім інструментам всі тони, в кождій мові є своя система звуків. Таким чином — знищити мови — се все одно що в музеї нищити різнобарвність і різномантність звуків, в гармонійному звучанні яких складає ся вся краса музики а в приложені до народностей се все одно, що знищити всі інструменти на світі і завести тільки один. Мови се майстерня де все своє й розуміти самого себе і виявляти своє розуміне в слові. Ту [illegible] ясно що „рідна мова найпотрібнійша всякій людині, бо нею вона вміє саму себе зрозуміти і висловити своє розуміне найбільше і найкраще.

Рідна мова будучи природним і культурно-історичним духовним витвором народности, надбана віками і злита з усім складом і станом народної душі має величезне значіне і завдане. Утрачене рідної мови відбиваєть ся дуже тяжко на духовім стані продукції і культурі народу. Нищене рідної мови не лише вивласнює народність, але й нищить єї, бо мова се найвиразнійший і найбільш очевидний показчик народности. Питане про мову для народности, се той саме що питане про душу, житє, честь і моральну гідність окремої людини.

Образувати ся на своїй рідній мові значить стояти на природнім ґрунті, стояти на власних ногах, дивитись своїми очима, робить своїми руками. Тому то ми повинні вивободити нашу дитину з катових рук асиміляторів дати їй образоване і в рідній мові попри чужу — англійску. Першим нашим обовязком є научити англ. мови — але святим нашим обовязком є научити наших укр. дітий їх рідної мови. Треба їх заохочувати читати на рідній мові, говорити нею в школі і поза школою, а головно в забаві коло школи, бо там дитина чи не найбільше потребує рідної мови щоб показати то що відчуває. Асимілятори розуміють се добре і тому кладуть такий великий натиск на то щоб діти говорили англ. мовою на „playgrounds" при забаві. Треба нам також уважати на чистість мови, щоб єї не калічувати дітий і привчувати дітий до мови літературної. Коли ми навчимо наших дітий до своєї мови в перше, то тоді вони о много скорше вивчать ся других чужих мов, бо ми як і всі Славяне [illegible] добрими лінгвістами. Починаючи з рідною мовою ми витворимо добрий ґрунт для освоєня чужих мов і культур та не викривимо дитячої душі, не збудимо в ній відразу до школи й книжки. Тоді не почуємо більше таких слів як я чув від одного батька: „Ай ній хотить вже [illegible] школи а не вже [illegible] більше [illegible] pig, jug, I [illegible] Tom, Tom likes me"

Тепер про значіне рідної мови для творчести.

Доведено на Шевченкові, що його твори в російській мові не мають тої літературної вартости що твори на укр. мові.

Те саме з Гоголем.

Те саме з фон Chamisso.

Маємо добрий пр. в латинській середньовічній мові. Нема на ній ані одного артистичного твору відного уваги, тому що се була штучна мова не народна, не природна. Данте [illegible] лише на народній італійскій мові а не на середновічній латині.

Та штучна латиньска мова мусіла умерти, а на єї місце зросли [illegible] мови: анґл. нім. і фран. і на сих зродились величаві літератури.

Втрачене рідної мови тяжко відбиваєть ся на народній творчости. Буйна творчість виникла лише на рідній мові.

Не лише в творчости відбиває ся свій орігінальний елемент даної народности, але й також з освоєння здобутків других чужих культур. Народ ніколи не освоїть нічого з чужої культури в первісному його виді, а завше нафарбує йому свій питомий вигляд, [illegible] в свою [illegible]. На се маємо класичний примір в християньства.

Відмінно пійняли його в старій Греції і в Римі. І тепер має воно відмінности в Німеччині, Франції та в Росії.

З сего ясно що народ, коли дещо запозичає, то мусить запозичене пристосувати до своєї психіки, до своєї вподоби.

На чужій мові питомість житя позбавлюєть ся свого власного кольору й [illegible], бо чужа мова вироблена на чужім й має свої [illegible].

Мова народу се його своєрідний орган духа. Хто виступає проти рідної мови, той виступає проти свободи духа, і проти свобідного духового розвитку народа.

Діти, що не знають рідної мови, або, що кинули рідну мову не будуть здібні творити культуру 1) Витворюють жаргон, не знають добре жадної мови.

2) Відривають ся від пнів своєї народности, публична опінія їх народа тратить над ними впливи і вони переймають лише від сторони народа до свого тулять ся.

(Докінчене на стор. 7-ій).

ЗОЛОТА НАГОДА В EDSON, ALTA.
[illegible]
EDSON!
[illegible]
СЕ ВЕЛИКА НАГОДА В EDSON, ALTA.
Вам треба лише познакомитись з географічним положенем та мінеральними здобутками — а певно переконаєтесь що Edson є воротами до Великих [illegible] та Піс Ривер краю.
Edson має велику будучність, буде великим промисловим містом. Не опускайтесь отже але купіть тепер кілька лотів в Edson за малі ще гроші, бо вскорі ціна високо підскоче.
За дальшої інформації і поясненя пишіть до
S. H. BERCH,
Western Transcona Realty Co.
545 MAIN ST. . WINNIPEG, MAN.

РУСКО-НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Виннипегу.
Спеціяльне лїчене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лїчене і повільне лїчене сифіліса „606" проф. Ерліха.
Лїчене полового безсиля. Лїчене всяких застарілих хороб (ревматизм і пр.) електрикою.
Виселаємо також лікарства на кольонії по отриманю задатку.
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси в всіх головних містах в ОНТАРИЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІШ КОЛУМБІЇ

Авторизований капітал	10,000,000.00
Резервовий фонд	7,000,000.00
Капітал вплачений	6,788,169.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймають ся від $1.00 і більше і дораховують ся процент від дня вкладки. Видають ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave
ВИННИПЕЖСКА ФІЛІЯ
N. G. LESLIE, Менаджер
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Colony St.

Др. Б. ГЕРЖАБЕК.
Бувший руський лікар в старім Краю. Єдиний руський лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
Мешкає і ординує в власнім шпиталі 465 Pritchard Ave.
PHONE St. John 17 — WINNIPEG, MAN.

Затроєні сірники минають ся.
Небезпечна хемікалія не ужива-ють в EDDY'S Ses-qui сірниках.
Купуйте лише EDDY'S не інші „так само добрі"
Безпечність є гарантована, але мусите куповати EDDY'S нові
Ваш сторник має їх.
"Ses-qui" Сірники.

— НЕБУВАЛА НАГОДА
[illegible]
INTERNATIONAL WHOLESALE WATCH CO. Dep 2.
Box 3852. Winnipeg, Man.

[illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave. E. Тел. Main 2510

50c.
[illegible]
SAUL BIRNS 117 Second Ave., Dept. 23 New York, N.Y.

НАША АДРЕСА:
„Canadian Farmer" Box 3056, St. B. Winnipeg, Man.
А РЕДАКЦІЯ І ДРУКАРНЯ знаходить ся на:
287 Selkirk Ave.

Ще кілька слів що до конвенції Русько-Англійських учителів.

Думав, що напишу дальше більше, та тому що и не є в місце — не можу. Зрештою і так нема що богато вже писати про конвенцію, бо засідане другого дня вдоволилось майже самими дискусиями з нагоди виголошеня двох рефератів з іменно „Про значіне Україньско-Англійського учителя," та „Про ідеали учителя." Над першим рефератом проводилась дискусії довший час а в решті ухвалили резолюцію, яку вручено до сего приналежної депутації щоб доручила G. R. Coldwell-ови, міністер просьвіти. Чи ся резолюція буде яко доручена міні. грони — не знати, бо звіту депутації нема ще віле.

Над другим рефератом говорили, сперечались цей же під-день. Добродій реферат в своїй бесіді занадто примінював ся до льокальних обставин учителя малював ся на невідрадне положене учителів, яке окруженє, що брак товариства, ні з ким обмінятись своїми гадками. „І. Орест Жеребко назвав сей реферат радше плачем а ніж науковим рефератом і т. д. Тут власне почалась суперечка, дискусія: одні попирали бесіду одного, другі другого і т. д. Хвилями здавалось, що то не учителі, а діти — бавлять ся „весілє."

Та конець діло хвалить. А конець випав добре, значить вибрано новий заряд О. З. З. До заряду увійшли. Голова, Т. Я. Маркіців Етелберт, Місто-гол. Ольга Лучкович, Дафин, Секр. скарбник, Емануїл Мігайчук, Етелберт. Місто секр.-скар. Параска Малкович, Дафін. Контрольори К. Продан, П. Чайковский, І. Демчук та В. Грицак. Збори вибрані закінчили съпівом „Ще не вмерла Україна" та „God save the King."

Суть слухи, що вибір заряду не вдоволив деяких учителів. Говорять властиво, що Павло Г. поставив на своїм і вибрано тих на яких він мав чи малий вплив. За Павло Г. позбув ся всяких перешкод які перше мав зі сторони старого уряду, бо тов. Маркіців дасть ся легко нагнути Павлом, а вже що до тов. Е. Мігайчука то той мусить ступати слідами Павла танцючи ще „Вайту."

Скілько в тім правди не знаю, але щось в тім мусить бути. Єсли справді справа має ся то в таким характер ми учителі не можем так числитись як би повинні. Та кінчу.

Учитель з Ф.

Від Редакції. Ми зовсім не думаємо, щоб така старна як „шпехтір" мала мати який небудь вплив на учителів. Се будеб прямо ганьбою для них і усего громадянства. Просимо щоб хтось з Вас учителів висьвітлив сю справу на сторінках нашої часописи як слід.

Редакція.

НАУКА І РЕЛІГІЯ

Парижский фільософ Бутро на мітінґу Міжнародного Конгресу де обговорювано поступ релігійний, заявив, що наука і релігія мусять іти в парі. Наука не є річевою антагонією, чинностю. Вона є інтелігенцією, розумом людства, формує в понятя, які можуть дати неограничені степені вдосконаленя за помочию якого обставин і предвидує явища.

Релігія одна подібна до всіх других релігій які дала нам історія. Людське житє може бути зведене в одну цілість сьвятого житя, та се релігійна ідея. Релігію, науку і природу, він сказав, можна погодити на тій підставі що вони один одну проникають і суть в своїй основі споріднені.

Релігія, заявив дальше професор Бутро, мусить бути духовою і головно інспірованою гадкою про Бога а не гадкою про матеріальні користи, бо релігія є твердженєм недостачі дійсности в дійсности, досконалости а не дійсности.

Науку мусимо признати як вираз дійсного природного стану, а не її вічні абсолютні форми. Жадна наукова формула, вир не цінить якоїсь засади яка не підлягає фактам. Безконечність істнує лише в духовій державі.

Наука є самоістнуюча, комплетна, закінчена нічо вічність, яку чоловік потребує лише відкрити як скритий скарб виповнити в собі.

НЕ ЛЮБИТЬ КОНСЕРВАТИВНОЇ ЧАСОПИСІ

Що консервативна англ. часопись „Телеграм" перейшла вона всякі границі моральности видно із статій які були поміщені недавно проте д. О. Жеребка лиш в „Фрі Прес" дуже вірно змалював вибори в Гімлі як консервативна проводили всякі можливі напужатя. Часопись же се є радія не любить. Вона головно старалась боронити і так вже оплямленої части Роблина, на державний консервативний уряд не звертає великої уваги. За се власне Роберт Роджерс сю часопись зненавидів і хоче видавати нову денну конс. часопись в Виннипегу. Сего домагають ся ще другі два домініяльних міністри

От як воно.

700 ЛІТНА ЧЕРЕПАХА ВИГРАЛА ПЕРЕГОНИ

Цікаві перегони мали місце в зоологічнім парку. Дві черепахи, одна Алис, друга Майк що жиїв в парку вже через десять літ — перегоняли ся. Черепаха Алис двигала на собі 10 літну дівчину, але такий тягар не пошкодив її в перегонах — вона скорше дійшла до ціли як її противник Майк о цілих 10 фітів. Алис могла так скоро „біч", що в 3 минуті пробігла цілих 40 фітів.

Тепер жвав сьвяткує свої 700 літні роковини.

ЖІНОЧА ДЕПУТАЦИЯ В ПАРЛЯМЕНТІ

Дня 12. с. м. явила ся в австрийськім парламенті депутация зложена з членкинь віденського комітету виборчого права жінщин і посла Офнера. Депутация конферувала з визначними парляментаристами, при чім висказала домагане скорої полагоди і введеня нового права про збори. Предсідник др. Сильвестер і инші посли висказали ся вельми прихильно про жіночі домаганя, а предсідник-міністер, гр. Штірк, запевнив депутацию, що більшість членів палати вельми є прихильно [illegible] для виборчого парляментом права і, що жінщини вже небавком можуть надіятись зносин 30 §, який не дозволяє їм належати до політичних сторонництв.

СПРАВУ МАЦОХА БУДУТЬ ЗНОВ СУДИТИ ПЕРЕД СУДОМ

На послідний вирок зо Дамяна Мацоха (15 літ), Сидора Старчевського (5 літ 4 місяці) і Олени Мацохової (4 літа закниці) прокуратор судової палати вніс протест до касаційного департаменту. Сенат згодив ся з погладами прокуратора і скасувавши сей вирок, завернув справу до судової палати для нового розглянена її в иншим департаменті.

ПРОЦЕС СОЦИЯЛІСТІВ З КАРДИНАЛОМ.

В Ст. Етієн відбула ся оногдї замітна судова розправа социялістів проти покійного перед ним роком кардинала Кулїє. Пок. кардинал на місяць перед своєю смертию заборонив вірним своєї диецезії читати три радикальні і радикально социялістичні часописи. Видавці тих часописий внесли на кардинала жалобу, а по смерти кардинала обнимали від суду переведеня розправи і оголошеня присуду. Судно розправі ставлу по стороні кардинала і орік, що він мав право заборонити в своїй диецезії читане деяких часописий. Сьвітскі власти не могуть проте вмішати ся до его розпорядимп. Видавців часописий засудив трибунал на кошти процесу.

Річна передплата за „К. Ф." виносить $1.50. півріча 75ц., квартальна 50ц.

Смішне.

— Не бій ся солонини мій чоловіче — вскликнула жінка поклавши на стіл кусень вареної солонини на вид якої чоловік страшно скривив ся і відвернув ся від стола кажучи: „Зовсім не боюсь жінко. Я видів в свого сусіда двайцять раз більший кавалок солонини, тай не злякавсь і — прийшов до дому."

* * *

Приходить фермер на почту і питає почтаря: „А чи не має ту листа до мене?"

— А як називаєтесь? — питає почтар

— Іван Буртник — відповідає той. Почтар переглянув усі листи на „Б", букву „В" а що не найшов жадного — сказав: „Нї нема жадного листа до Івана Буртника." Той відійшов. Приступає другий фермер і каже: „Може є лист до Івана Буртника."

— На вашу що нема — жадного листа нема до Івана Буртника. — „Та, але я що той самий Буртник що перед хвилею питав за листом."

* * *

Редактор часописи мусить бути цілою енциклопедією. До нас пише читач часописї таке питане „Що робити моїм курам? Кождого ранка одна або 2 більше паде в бактів щоб більше не питати."

Наша відповідь є.

„Кури гинуть. Нарікати нема чого, бо то стара історія і на нічого більше не радіт. Лиш тілі кури — закопуйте в землю."

* * *

Кожда жінка хоче мати декілька товаришок які не можуть ліпше зібратись в дні.

* * *

Чоловік не знає кілько він має приятелів хиба аж потребує їх

* * *

Не тратьте часу злопотівань що стратили час.

MAX MAINS
NOTARY PUBLIC
[illegible] Winnipeg, Man.
[illegible]

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВІДНОВИТИ ПРЕДПЛАТУ ЗА „КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР"

„КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР"
[illegible]
287 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

В залученю посилаю $...... і прошу висилати мені Вашу часопись „Канад. Фармер" на нижче подану адресу через..............(означіть час).

Повне імя і назвиско
[illegible]
Назва почти
Провінция
Дата

САСКАЧЕВАН.
Земля на випас худоби.
Сімдесять пять процент провінції Саскачевану є більше відповідною на мішаних господарів ніж продукувати збіже
В центральнім Саск. росте дика вика і горошок
Дивіть ся на виставі „Provincial" за тим яку пашу продукує Саскачеван
Худоба починає пасти ся на весні — і зимою в осени
Добра вода — добра худоба — нема ані одного дистрикту де-б не було подостатком доброї води
Ціна на худобу є висша як коли-небудь була, і здаєсь буде ще висшою.
Саск. є наче домом для коней таких, Clydesdale і Percheron та рогатої худоби Shorthorn і Shropshire.
Ґоверимент має свої молочарні де і найвисше платять за молочарскі продукта.
Висилаючи до молочарень сметану дістаєте гроші наперед два рази в місяці. Три чверті мільона фунтів масла зроблено в молочарнях минувшого літа, і спродано пересічно по ... ц. фунт
Єсли бажаєте зробити гроші на
КОНЯХ ВІВЦЯХ АБО ХУДОБІ БЕЗРОГАХ
ПРИБУТЬТЕ ДО САСКАЧЕВАНУ.
Усі інформації що до відповідних місць і де набути худобу доброго роду по теперішній ціні дістаєте в
DEPARTMENT OF AGRICULTURE, REGINA.

Різниця в муці.
З звичайної муки може бути гарний хліб та щоб мати найкращий — вживайте
OGILVIE ROYAL HOUSEHOLD МУКА
— може доконечно —
Ся мука є добра як на тісточко так і на хліб
Спитайте склепаря за "Ogilvie's Royal Household"
OGILVIE'S FLOUR MILLS Co. Ltd.
FORT WILLIAM, WINNIPEG, MONTREAL

Дописи.

Етелберт, Ман.

ВІДНО ПЛАЧЕНІ УЧИТЕЛІ

Може про побільшене платні для шкільних учителів інтересує мене як інтересованого, інтересує думаю — і що довото, та ті не хочуть другому „очи дерти." Хибаж така справа не є загальною справою в Східній Канаді? Ну а як там так, то чому ж має бути інакше і ту, в Західній Канаді? Заінтересоване учительською платнею повинно бути загальним, по усіх усюдах. Питанєм учительської платні повинні займитись і ми Русини-Українці в Канаді.

Платня учителям в Шкоції на кольонії виносить пересічно $500 до $600 на рік. Так, що правда, людина бажаюча стати учителем мусить ще ся становище навіть приготовитись, аж. дістати жаління, потрібне йому до того знане, бути повнолітним. Не так людина хоче ставши учителем видить свою будучність. Там учителі дістають за свою працю належиту нагороду, платню, і ще де що, яке затримує учителя бути учителем ціле його житє.

В Канаді противно. Учительська професія, головно на кольоніях, уважана є по найбільшій части кроком до женачки, або до якогось ліпшого заняття чи позиції на Заході, де без сумніву народ богато лучше відносить ся до учителів, як бо то лучше і учителям.

В Манітобі теперішні руські учителі мають на своїй дорозі три колоді які і не так скоро не так легко дасть ся їх усунути. Ними є: 1) абсолютний тростисїв зглядом учителя, 2) платня учителя і 3) поміщкання для учителя при школї. Абсолютизм (само влада) тростісїв зглядом учителя довів нондного учителя до того, що покинув учительство раз на все. Низька, невідповідна платня та брак помешкання те саме. Та про те все не стану описувати, так як вже не мало писалось на ту тему. Скажу хиба, що після офіціяльної статистики довідуюсь, що більша половина учителів учителює пересічно чотири роки, а около 25 процент мусять або поправити свої знане, або лишити школу раз на все. І чому се так дієсь? Іжа півної платні яку пересічно учителі дістають. Учительска платня отже мусить бути поліпшена, або бути такою щоби вартовало людині приготовитись належито до се знане.

Теперішний прим русько-англійський учитель перебував в семінарии через три роки на що мусів видати що найменьше 800 — 900 долярів, $200 річно. Зводжишся учитель дістає $500 — $600 річно з чого лишає ся йому не більше як $100. Щоби отже дістати то що стратив на здобуте знаня він мусить працювати через 4 — 5 літ, працювати серед найневідрадніщих обставин, під абсолютизмом шкільних одиниць яким шкода та учитель солию в оці. Та ширше про абсолютизм пізнійше, матеріялу маю досить що до сього.

— В провінциї Онтеріо через сорок літ дав ся сильно відчувати брак учителів. Причину сьому зрозумів міністер просьвіти Др. Пайн за 1909 р. Побільшено платню учителям і в першім таки році показалось, що число учителів збільшилось. Верхна платня для директора виносить $1,930, для учителя $1,224, для учительки $841 річно. З провінціональної каси [illegible] тинного гранту видано в одиним році 97 процент більше як попередно: видавано $390,156, тепер видають около $600 000.

Чогось подібного Манітоба не буде видіти доти доки та панадниця, консервативна партія є в силі. В Саскачевані приміром легіслятивний грант є від 90 ц до $1.50 на день, а в Манітобі вдоволяється 65-ма центами від ряду літ. Консервативний рад ані думає поправити шкільництво, долю учительства, старасть поправити долю готельникам та помірати пілянство

Учитель з Етелберт

Дафін, Ман.

ЩО ТО ЗНАЧИТЬ БАЖАТИ МОДНОГО ВБРАНЯ.

(Перестороґа для дівчат, [illegible])

В містечку Дафин одна дівчина маючи на собі „старий" капелюх та „старе" убране — забажала убратись в нове модне убране й постарати ся на свою — може і порожну — голову гарний, новий, модний капелюх. А тут як раз до сторів привезено „усього модного" цілий сотак, отже як не мати того чого хтіла. Трудно було дістати, то розуміесь, бо не було в неї ні стільки грошей щоб покупити „нюдрес", „стайліш гет" та нові „шуси." Але дивись — дівчина вже як пава, усьо на ній і нове і модне і гарне. Шкода лише, що не довго такою була. В кілька днів пізнійше поліций „памуну пешну" зажда до „корту" і там і виявилась ціла справа в який спосіб то убране взялось на ній.

Англік, у котрого та дівчина працювала, складав для своїх двох кільварічних синів папірові кводри, або як англіки звуть „шин плестер." Таких кводрів було зложених около двох сотон, між ними була і десять-центова дама папірова таком.

— Се дівчина зобачивши таку велику купу грошей в неужитку — взяла і з'ужила їх на купно нового вбраня і т. и. — В сторі [illegible] ни платила — дивувались її до стільки паперових 25 центівок вибрали, та она сказала що має їх від Китайця в якого працювала в Виннипегу. Одну однак не дуже хотіли брати і покликано того який підозрівали вже чемно зосліку бетьсе.

В суді присудили її на два місяць арешту, але адвокат Куан своєю бесідою ног, афин на судні вплинув так що той присудив її лиш на 20 днів арешту. Сей ще молода нерозважна дівчина. В Портеж Ля Прерія покутує за свій гріх

Се є стид і ганьба для неї на цїле житє... Нехай інші дівчата будуть осторожнїйшими коли схотять гарно вбратись. Пощо вам чорноти [illegible] таких нерозумних дівчат...

Ортеп

НОВІ КНИЖКИ.

Що стало ся з Рудольфом.

Книжка що вийшла недавно з друку, 212 сторін, з 26 ілюстраціями. Зміст книжки такий: Лист до Стефанії. Кілька уваг для читача. Родичі Рудольфа. Перші прояви подружного житя цїсарскої пари. Цїсарева Елисавета як мати. Хлопячі літа Рудольфа. Парубочий вік Рудольфа. Часи перед женитьбою. Баронова Вечера; (дівчина) любка приятелька, Рудольф і Марія Вечера. Дальша історія; Наслідки сих зносин. Трагічний кінець. Рано 30 Січня на Маєрлінгу. Затиране слідів. Що сталось з трупом Марії Вечери; Офіціяльне закінченє; Відгуки і спостереженя; Письменницька спадщина Рудольфа.

Вже самий зміст книжки подасть цїкавому читачеви деякі поняття про житє і таємничу смерть австрійского архикнязя Рудольфа і його любки Вечери. Ціла ся історія є так цікавою і займаючою що пересїчний, інтересуючий ся читач почавша читати не зможе зробити вже того щоб не перечитав до кінця без жадної перерви. Цікавий довідаєсь, а згдядно переконаєсь о правдивости слів многих людей, що Рудольф не жив, не ходить по Галичині поміж бідний народ, не жив ані в Бразилії ані в Канаді, що жадним цїсарем йому над Руским народом вже не бути. Переконаесь якраз, що житє цісарів не таке сьвяте як многі темні о тім думають, що цїсарі проводять більш розпустне, грішне житє чим хто небудь з простих смертельників.

Перечитавши сю книжку читач буде мати ясне понятє про австрійский двір, усе що для нього було досі колисим закритим — прояснить ся відкрие найбільші тайни. Що більше — дізнаєшся про житє цісарів навчить ся цінити більше свое житє, бо житє простого робітника богато чеснїйше чим житє тої людини якої голова є коронована.

Гріхом булоби для кождого що вміє читати а не читав такої вартісної книжки. В Австриї строго заборонено розповсюднювати які небудь правдиві вісти о Рудольфі, а тут в Канаді за волю ми маєм нагоду якраз дізнатись про усе найзбітчнїйше, отже чому не користати з нагоди.

В книжці находить ся 26 дуже ілюстрацій. Цїсар Франц Йосиф в молодих літах. Цїсарева Елисавета. Палац, що не докінчений палац, який був будований для престолонаслїдника Рудольфа, Памятник цїсаревої Елисавети, Сад Volksgarten перед палатою. Старий палац. Цїсар Франц Йосиф і в часї срібного весїля. Памятник цїсаревої Марії Терези; Природно історичний музей. Архикнязь Рудольф жених, Бельгійска королївна Стефанія. Ловецький замок Маєрлінг де Рудольф покінчив свою любовну аферу; Марія Вечера. (любовниця Рудольфа) Інцидент замок в Лаксенбург, Цїсарский замок в Шенбрун, Церква Спасителя в міській Уєор Libany 1853 року хотів замордувати цїсаря Франц Йосифа І.) Архикнязь Рудольф в послїдних роцї житя, Цїсар Франц Йосиф в ріжних віці (9 фотографій) Цїсар і цїсарева на проводі; Цїсарева Елисавета в послїдних днях житя; Цїсар Франц Йосиф I в часі смерти цїсаревої.

Сю велику книжку можна набути за 60 центів в Руській Книгарні 850 Main Winnipeg.

НАСЛІДКИ КУРЕНЯ ТЮТЮНУ

На засіданю товариства віденських лікарів відчитав проф. Фреліх з Відня реферат „Курене тютюну а нервові недуги" на основі власних помічень. Головним шкідником в тютюні є як звісно нікотина. Прояви затроєня нервової системи походять від неї. Нікотина побуджує в початку відділені органи тіла, але відтак ослаблює їх. Також серце відчуває наслідки нікотини, не менше органа травленя. Досліди зровію його затроєня організму нікотиною нагувають лікаре на великі трудности, тому, що організм ніколи не привикає до нікотини, бо не можна як при арсеніку, або морфіні давати нікотину з щораз більших дозах і в сей спосіб віддалити границю затроєня. Нема сумніву, що є случаї хронічного затроєня нікотиною. Коли молодим хлопцям подати нікотину, перестануть рости, а коли перестане ся їм її давати, організм розвиває ся дальше. Число недужих на нерви з наслідок куреня тютюну постійно росте. На 800 здорових мущин, яких др. Фреліх слідив, 230 мущин не курило, а з 570 курців 160 було затроєних. Прояви затроєня нікотиною є: біль голови, безсонність, затратуване сьвідомости, лихий настрій, траченє памяти.

З Відня доносять, що генеральний штаб постановив перемістити Галич в кріпость. Щоби оглянути осе терен має і под.рохувати по Галичині генеральний штаб з Конрадом фон Гецендорфом. Пороблено також запорядженя, щоби відповідно укріпити Нижнів над Днїстром. Крім сего деякі місточка на Покутю і Поділю мають дістати по одному або по два батальони пїхоти.

Просимо наших посилателїв вирівнувати свій довжок.

Значіне рідної мови.

(Докінченє зо стор. 5)

3) Чужа література не довго засїчатиме і так література рідна творять свіданя над ними. Людина спорожнивши свою душу від рідних народних скарбів стає бездушною й перестає бути одчутливою не тільки до свого а й до чужого, бо їй нема чим обміняться. Втративши чутливість до власного — до рідного, як вона може бути чутливою до дальшого, до чужого? Така людина духово убожіє, внаслідок і не може бути ні альтруїстичною ні взагалі гуманною. Весьно в коції духа і иного стане їм чужі, вони їх позбавлені. І кому такі люди потрібні? Хиба на горожан Канади

4) Чому наші діти з 4-ій класі до 15 року життя і так лишають школу? Бо ми їх відразу ослупляємо.

5) Без рідної мови збільшить ся між нашим народом значно анальфабетизм.

Стратити рі[illegible] попрадити вс[illegible] бо підносить[illegible] здібности, або користь[illegible] сплутати себе

Бо як пише наш [illegible] ник [illegible]кський: „[illegible] сва культура і взагалі сьвітова посувалась наперед генієм раціональностей, і букет цивілізацій лубив би свою красу розмаїту і свої пахощі, як би на сьвіті запанувала якась одна мова" (хоч би і англійска.)

Те саме говорить великий французкий социаліст Жорес (Jaures)

„Коли ми допустимо щоб одна з сих великих індивідуальностей національних була зоселена розділена й стерта, то ми не тільки збіднимо сьогочасну людскість, ми також збіднимо, покалічимо й велику социялістичну людскість будучини"

Кінчу і еще раз повторю: Мова є одною з найголовнїйших основ національности.

Потрібно
Людий є експрітного спроможних який би говорив по Польски і по Руськи.
Зайдіть до
Dalton Realty Co.
[illegible]
Winnipeg, Man.

Користайте з нагоди.
Продаю АКРИ і ЛОТИ у Ванкувер і Форт Джордж Бритіш Колюмбія — в цїні і на условия, які певно вдоволять кождого інтересованого. Під кождим оглядом земля є добра. Пишіть до:
THEO. P. HILL
South Fort George, British Columbia.

ЖІНОЧА КРАСА
29 [illegible]
B. AUTON
[illegible] New York, N. Y.

Просимо наших посилателїв вирівнувати свій довжок.

THE GRAND CLOTHING CO.
ВЕЛИКЕ ЛІТНА ВИПРОДАЖ!
Лише через 16 днів.
Починаючи від пятниці Августа першого.
800 Мейн стріт. 800
Ся велика літна випродаж була з'організована п. п. КАЦ і ФІЛД. з Grand Clothing Co. щоб зробити місце на їх величезний засіб Осінного і Зимового товару який тепер в дорозі з фабрик.
Маємо $45.000 вартости мужеського і хлопячого шитого, вбраня, мужескі потреби, черевики, капелюхи, сорочки, ноньчохи, куферки і валізи, які ми випродаємо з стратою 50 ц. на доларови.
Щиро запрошуємо Виннипеґців відвідати наш стор в часі сеї випродажі. В часі сеї великої випродажі у наших вікнах буде виставлений товар, отже люди можуть бачити яка се випродаж є.
Ми думаємо що люди з північної части Виннипегу знають що ҐРЕНД КЛОТИНҐ КО. під теперішною управою КАЦА і ФІЛДА має добру репутацію робити бізнес справедливо, а се є гарантія, що люди дістануть те що є на звуті.
Охотно звернемо гроші за звернені нам товари що не сподобались вам.
Памятайте, що ся велика випродаж починаєсь в пятницю Aug 1. в 8 рано.
Не дайте ся одурити конкурентам які можуть ужити слова Ґренд. Наше імя є The Grand Clothing Co. Katz & Field, 800 Main St. другі двері від Selkirk готелю. Там дістанете найліпший товар. за найтаньшу ціну в місті. Не тратьте нагоди, памятайте що наші вбраня суть роблені і пасовані нашими найліпш кравцями в сторі.
THE GRAND CLOTHING CO.
800 - - MAIN ST. - - 800
ПРИЙДІТЬ З ГРОМАДОЮ! Ми говоримо всякими мовами.

КУТИК ДЛЯ ДІТЕЙ

Пустун Розбишаченко.

Кавка.

(Кінець).

На Івана Купала Пустун наробив стільки шкод, що й не полічиш їх..

— Ой ні,—перечинив Ларс, — він тільки подрав свій жупанок, та з то тільки дві діри зробив одну велику, а другу малоньку.

— Слухай далі!—сказала Тільда.

6 червня він викопав у саду ямку і поклав туди печать татькову, наперсток мамин, шість бирьок з сосни і жабу, а тоді все засипав піском. По мой-би то скарб! Скрізь кинулися шукати печать та наперсток і нарешті Пустуна, яко особу навісну, взято на допит. Тут він признався, що закопав скарб, а його за це вилаяно. Адже він те заробив?

Еге, але-ж я не брехав,—сказав Ларс.

— Фе! невже-ж він до всього того додав-би ще й брехню? Після цього діла Пустунові зробилося наче соромно і він увесь день ховався від людей. Це доводить, що його не дурно лаяно.

12-го липня він поліз на шафу, упав сам, звалив шафу і побив у 18 шибок.

20-го він без дозволу пішов до річки, сів там у човен і поплив але був великий вітер і малого юнака понесло на середину. Тоді він почав кричати. „Ратуйте!!"

— Але-ж, бачиш, я зумів-би гребти, як-би не такі довгі весла...

— І як-би гребець не такий короткий був,—додала Тільда.—Тоді довелось Матвієві плисти за ним другим човном і привести його. Цього разу карою був Пустунові його переляк. Другого дня він сів верхи на корову, упав з неї і побив собі голову так, що аж кров бігла.

Я таки верхи багатьма їздив!—гордо сказав Ларс.

— Може, відмовила Тільда.

Але 11-го серпня йому так саме закортілося поїздити верхи на цапові. Цап з того образився: він скинув Пустуна і почав колоти його рогами. Пустун кинувся на стіну, а цап за ним. Нарешті цап застукав його біля віконниці. Як-би стара Катерина [redacted] не вийшла з діжницею з хліва, то Пустунові було-б дуже скрутно.

— Я так його лупцював, а так його лупцював!..

— Тут написано, що Пустунові тільки здавалося, що він лупцював цапа, а справді він з усієї сили репетував: „Катерино, люба, оборони мене швидче!"

То, бачиш, у мене цілком помилялися.

— Але-ж далі 19-го серпня Пустун об'їдався зелених ягід і занедужав.

29-го він примусив Олесю плавати у струмку, а 30-го сам туди впав.

4-го жовтня він намалював портрет учителя Лонгмана вугляною на грубі, а її тільки помалали білою глиною. За це його взято до арешту.

— Еге, але-ж я втік у вікно.

— А після того його взято до арешту аж на горище, і вже звідти він не забажав вилазити у вікно.

15-го жовтня Пустун побіг у ліс і там довго ганявся за білкою, аж поки загруз у багнюці. Там він загубив один чобіт і вернувся до дому босий на одну ногу і увесь уквашений у грязюку.

20-го він копав картоплю і лопатою розрубав собі чобіт і зачепив трохи й ногу.

24-го впав з дерева.

4-го листопаду він загубив свою шапку, скрізь бігав, шукав її і таки знайшов у хліві, повну тіста,—сам-же він туди її й одпровадив.

6-го він приніс до дому повну полу редьки, що дав йому один хлопець, а воно виявилося, що редька та крадена.

— Але-ж я того не знав!

— То правда, він того не знав, і тим його не покарано, а тільки звелено йому самому віднести ту редьку туди, звідки її вкрадено.

16-го йому схотілося поласувати. Думаючи, що в пляшці вино, він одразу хильнув і ковтнув чорнила. Занедужав.

17-го він уже так одужав, що він позабивав гвіздки у мамине мідяне сито. Сито зіпсувалось, а щоб у ряд не робити дві однакові шкоди, наш юнак 18-го листопаду забив клин у носок у чайника.

29-го він бавився так, що підпалював кичку у Катерини, як вона пряла.

23-го грудня Пустун утік без дозволу на річку ковзатись. А його туди не пускано, бо тоді ще крига не замерзла. Там він витяг одного хлопця, що провалився у річку. За це Пустуна спершу взято до арешту, а тоді дали йому ласощів.

— Мене ще й похвалено,—гордо сказав Ларс.

— Доброго діла ніколи не роблять за ласощі та за хвалу,—сказала Тільда.—Гірше сталось 4-го студня. Тоді Пустун посварився з товаришами за превелику цяцю, що вони знайшли у віконниці, себто за мертву мишу. Пустун так дуже вдарив Карлуся в обличчя, що з того посиніло око. А Карлусь був дуже менший од Пустуна. За це йому звелено прохати прощення у Карлуся, але він не схотів того робити.

— Але-ж Карлусь перший мене вдарив!

Еге, але-ж Карлусеві тільки чотири роки, а Пустунові—шість. Фе! сором який, бити маленького хлопця! Як-же Пустун не схотів прохати прощення, то татко прогнав його від себе і звелів не входити в хату доти, поки помириться з Карлусем. Пустун пішов і попрохав прощення, але, роблячи це, він зробив найгіршу за всі свої шкоди: він прохав прощення, а сам лютував на Карлуся. Трохи згодом, як усі хлопці кидались сніжними кульками, Пустун умисне зробив дуже тверду кульку і кинув на Карлуся. Кулька влучила Карлусеві в щоку і щока страшенно напухла. Як зветься такий вчинок?

Ларс мовчав.

— Такий вчинок зветься помстою, а помста, після невдячности та [illegible], є найгірше, що в людському серці буває. Мстива людина—погана людина. Як може така людина радіти і бути спокійною?"

Ларс стулив губи і зельки кумедно скривився, щоб не заплакати. Трохи згодом він устав і, нічого не кажучи, вийшов.

Тільда знала свого любого брата і не вгадала, що помітила, як він скривився, та й зостатися його не прохала. За пів години Ларс знову вернувся і увесь сяяв з радощів.

Де-ж ти був?—спиталася Тільда.

— Та я, знаєш...—почав трохи збентежуючись Ларс,—що... адже ти пам'ятаєш мої грищадоли, що мені подаровано торік на Різдво. Таких гарних грищадолів ні в кого нема.

Еге,—сказала Тільда,—я знаю, що тобі ті грищадоли дорожчі, ніж таткові його найкращий кінь. Я пам'ятаю як ти завсігди хвалився, що ні в кого нема таких гарних санчат.

— Тепер я подарував мої санчата Карлусеві. Він так зрадів! Так страшенно зрадів!

— Але-ж ти, Ларсе? А ти хіба не зрадів?

— Еге, знаєш, Тільдо, мені увесь сей час так прикро було через ту мертву мишу, і я був через того такий сердитий, і така мене нудьга брала... А як ти сказала, що той нещасний, хто так робить, то мені схотілося плакати. І тоді, бачиш, я пішов до Карлуся, та тепер знов усе гаразд.. І я тепер страшенно радий, знаєш, і тепер буде в нас дуже, дуже весело під святками.

Тільда обняла свого малого брата і закрутилася з ним по хаті.

— А що-ж тобі сказку? — промовила вона. Як чарівниця, хрещена мати Пустунова поклала тепер свої записи до друку, та мені її не прошено додати й те, чим скінчилася історія з мертвою мишою. Ця історія була найгірша, але-ж і найрозумніша за всі шкоди, що Пустун наробив цього року.

Хай так розкаже й про Мелюсину!—сказав Ларс,—бо, бачиш, без Мелюсини Пустун зробився-б справжній пробий-головою.

— О, Пустун зовсім не такий нещасний як здається. То правда, що він часом робить не так, як треба, але-ж у його добре серце і з його виросте добрий юнак!

Отак і дійшла до краю історія про діла, що робив преславний отаман Пустун Розбишаченко.

$10 НАГОРОДИ отримає той хто подасть мені адресу живучого, або причину смерти, мого тата Михала Литковского, родом з Заславча, замешкалий в Скоморохах, повіт Теребовля, Галичина. Рік тому назад перебувал в Fort William. Хто би з Ваших читачів „К. Ф." знав о нім або він сам, хай донесуть його оплачуючи на адресу:

Joseph Piatkowski
Espanola P. O. Ont. Canada.

Ціни фармерських продуктів.

ЦІНА ПШЕНИЦІ В ВИННІПЕГУ.

Нр. 1 норзерн	251 ц.
Нр. 2 „	[illegible] ц.
Нр. 3 „	57 ц.
Нр. 4 „	50 ц.
Нр. 5 „	72 ц.
Нр. 6 „	67½ ц.
Фід	60 ц.

Вівса:

Нр. 2	54 ц.
Нр. 3	35 ц.
Фід	30 ц.

Ячмінь.

Нр. 3	45 ц.
Нр. 4	14 ц.
Фід	43 ц.

Лен.

Нр. 1 N. W.	$1.27½
Нр. 2 C. W.	1 20
Нр. 3 C. W.	1.12

Ціна рогової худоби.

Вибрані на зарізбички від $6.50 до $7 00 живої ваги, сто фунтів.

Добрі корови і ялівки від $5.50 до $5.75.

Звичайні корови від $2 50 до $3 00.

Найліпші бики $4 50–4 75

Звич. середні бики $3 50, — $4.00.

Вівці:

Вибрані	$7 50—8 00
Звичайні	$5.00—5.50

Телята:

Вибрані телята	$6.50—$7.00
Доброї ваги „	5.00— 6.00

Вепрови:

Вибрані	$9.60—9.25
Звичайні, важкі,	7 60—8.00
Худі	6.00

Мука:

Роял, Гавсгодл, мішок	$2.70
Мапл ропл	2.60
Гленора	2.45
Грогон	2.45
Сентеніял	3 35
Манітоба	2 15
XXXX (фор екс)	1.60
Імперіял	1 45

Масло

в сметани, що до якости, від 21 до 28 ц. фунт.

Яйця

Свіжі — тузін	22 ц
Смалець путенька, 3 ф.	41 ц.
„ путня, 20 ф.	$2 35 ц

Дріб:

Кури — фунт	9 ц
Курята „	14 ц.
Индики „	16 ц.

Бараболі

1 бушель . . 35 до 40 ц.

Сіно

Дике сіно, тон. $12 до $16.

Цукор (білий)

100 фунтів (мішок)	$4.85 ц.
100 „ жовтий	4 45 ц.

НА ПРОДАЖ МЛИН.

Сей млин має три поламані вали і усі інші потрібні машинерії щоб молоти муку задовольняючо на продаж. Сей млин широко знаний і протегований Руськими фермерами, — цілком проваджений і добре поплатний. Млин є дуже тяжкий. $6.000, а спродам за $3.500 готівкою, або на сплаті.

Пишіть до:

JOHN McLEAN
ETHELBERT, MAN

ПОШУКУЮ свого брата Онуфрія Женикова, село Сухостав, повіт Гусятин, Галичина. Вже сьомий рік як прибув до Канади і нема чутки про него. Хто би о нім знав або він сам хай напише на адрес:

John Panchyshyn
716 Centre Ave W.
Calgary, Alta.

Родимці!

Коли хочете їхати до Старого Краю, або вислати фотографії свого краю до Канади, то зверніться відразу до С. Р. R.-ского офісу до головних агентів

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Alex Calder & Son
БАНКЕРИ
663 Main St. Winnipeg, Man.

МИ СПРОВАДЖУЄМО рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також виміняємо долари на Австрійські гроші і продаємо Австрійські марки.

Ми маємо щадницю і приймаємо гроші від долара до тисячі і вище і платимо процент.

П. А. КАРАКОШОК в нас Український представитель

ПЛЯСТЕР НА СТІНИ.

МАРКА "EMPIRE"
[illegible]
Легкий, гнучкий, майже не піддатливо [illegible]. Робить стіни і стелі огнетривалими і міцними.
Пишіть за поясняючими книжочками.
MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG MAN

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Виннипегу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

Коли удаєтесь письмово то не забудьте долучити в листі 2 ц. почтовий значок.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474. є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ИСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЮ: [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛЮ: [illegible]

ЛІЧЕННЯ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ЛІЧЕННЯ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ: [illegible]

[illegible]

ТАНО! ШИФКАРТИ ТАНО!
$28. З КАНАДИ ДО КРАЮ $28.
$26. З КРАЮ ДО КАНАДИ $26.
На поспішних двоштубових Кораблях.
Тепер найліпший час до подорожи. На кораблях добрий харч 4 рази денно, і відповідна услуга
Власні посилки даємо даром устно або листовно
LOTOTZKI & LOEWY
STEAMSHIP AGENTS.
293 Selkirk Ave. Winnipeg, Can.

З Европи $26. до Канади.
На таньші третої класи через нашу „Вестсервіс Пасажерську Услугу"
з РОТЕРДАМУ до ГАЛІФАКСУ.
Дуже низькі ціни їзди на желізницях з Галіфаксу до котрого небудь місця в Канаді.
Тепер [illegible]
Canadian American Steamship Agencies
J. W. STAZENE Mgr. [illegible] Ave. N. E.
MINNEAPOLIS, MINN., U. S. A.

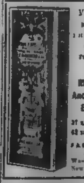

Укушене москіта і ин комах скоро гоїть ся від Richter-a Anchor Pain-Expeller
37 ц. за малу в 65 за вел. фляш.
F. Ad. Richter & Co. [illegible] Washington St. New York, N. Y.

За крізні оголошення, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщене 75 ц., за три рази $1.00.

Пукета T & B напірося не хлєзні.

Руска Торговля!
Хто хоче мати доброї солонини, свіжого і зачого мяса, вудженну і варену шинку, іжакового виробу і мінецкі ковбаси, яйця, масло, сир, сметану, молоко, огірки, капусту, бараболі, муку, цукор, гербату, каву і т. и. — зайдіть до мене а не пожалуєте
НИКОЛАЙ ВАЛАН
448 King St. Phone St. John 2208 Winnipeg, Man.

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕРА".

#32
pages
1-2.
missing

50,000
KSIĄŻEK
Absolutnie
Darmo.

Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.

Зъ краю.

[illegible] ПІСЛЯ [illegible]

[illegible]

ДЛЯ ВЕЛИКИХ ПОПІВ

[illegible]

САМОВБИЙСТВО СЕЛЬСЬКОГО ШКІЛЬНИКА

[illegible]

[illegible] В АМЕРИЦІ

[illegible]

АНГЛІЙСЬКІ СТРАТИ ЗА 464 [illegible]

[illegible]

ЧУМА В РОСІЇ

[illegible]

СМЕРТЬ В КЕРНИЦІ

[illegible]

НОВІ ПОВЕНИ

[illegible]

ПОВЕНИ НА УКРАЇНІ

[illegible]

НА АФОНСЬКІЙ ГОРІ

[illegible]

ДОСЬВІДИ З [illegible]

[illegible]

ПОРОДИЛА [illegible] ТРЕТІЙ [illegible]

[illegible]

Клієнти в найбільших банках впровадили найбільшу суму грошей

[illegible]

ЗРІСТ [illegible] В ЄВРОПІ

[illegible]

Руска Лазня

MAX MAINS

ЖІНОЧА КРАСА

Користайте з нагоди.

THEO P [illegible]
South Fort George British Columbia

ПРОЧ З БРИТВАМИ

НЕМА БІЛЬШЕ ДИВА

ЛІКЕРИ
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер"
Редактор: [illegible]
[illegible]
до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B. Winnipeg.

The Canadian Farmer
[illegible]
Published every Wednesday [illegible]
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Ще про вибори в Гімлі.

Підлість політично-консервативних агентів і т. п.

(Дальше)

В Суботу около 14—15 людей приїхало на возі до нової школи. Всі були під впливом алькоголю. Хотіли відбути свій митинг в школі. Я сказав їм щоб удались з ним до тростіста. Вони відійшли і не вернули.

Люди, самі, не вихвати богато з тим, хочби і Ліберали, тоє як 80 процент корупції і деморалізації яка тут мала місце треба приписати консервативним „робітникам." Консервативні робітники хопились найпідлійших средств щоб здобути прихильність людей. Вони роздавали даром пропції „Hoffman drops," пиво, горівку, сайдер та які там иньші впливаючі напитки.

Контракт на будову дороги, Вінніпег Біч, дано чоловікови який є найгіршого характеру в тій околиці. Він там і його сини мають паскудний вплив на людей в тій околиці. І дуже сумніваюсь чи та робота буде скінчена. Гроші на ту ціль уряд вислав наперед сему чоловікови. А вони повинні були бути вислані до муніципалу як сего переважаюча часть людий хоче.

В часі виборів Правительчий грант на школу Плеон Ридж дали, хоч мали дати давно перед тим. Не дали одни тому, що Плеон Ридж школа є за мала і не може помістити дітей які живуть в тім дистрикті. А кольонія єсть густо замешкана, богато Русинів осілись на 40 акрових фармах. Мають досить великі родини. Число дітей, які учащають до школи, є за велике для одного учителя, і департамент просвіти наперав тростісів щоб побудовали другу школу так як такої конечно треба. . . . (Ті не вволили, і грант був затриманий і [illegible] платили сейчас по виборах. Хитрі консерватисти!) Чи побудують другу школу — я сумніваюсь, бо се поселене є дуже бідне і страдаєсь [illegible] будові другої школи богато дітей перебуває дома і фальш[illegible] заглядають до Департаменту [illegible] число дітей в дистрикті. Просвітний Департамент не дуже дбає і не робить ніяких заходів щоб [illegible] в сій справі.

Се все що я написав є лише сама чиста правда так як я не руководив ся жадними політичними мотивами.

Я вірю, що се було моїм обовязком подати про те все що бачав своїми власними очами в Гімельских виборах.

Я протестую проти моїх людей, Руских ситізенів в Манітобі які піддають ся такій коррупції і деморалізації походячи з сторони тих які зачисляють себе до вчених і культурних людей. Цікавость чому ті, що до церкви ходять і звуть себе Християнами позволяють на такі чортівські діла як коррупція і деморалізація.

[illegible] Сейчас в „Телеграм" появилась стаття з Федя Стефаника який є сильно протестував [illegible]. Як мож він се пробити тоді знати. Може дуже добре знаєм що Стефаник [illegible], в часі виборів, вилить ся з алькогольними напитками і дає: „напити ся" — „закурити" кого лише здибле. Про самі вибори в Гімлі він говорив в своїм офісі про те як [illegible] кілька гальонів [illegible], сховали в корчмі [illegible]. Коли хтось йому за се сказав [illegible] слово, Стефаник сказав, що люди будуть довго памятати гостину нашого [illegible] при другу гостину будуть люди мати, певно як тоді коли прийдуть другі вибори.

Доб. Стефаник як видимо не любить критись зі своїми виборчими — що так сказати — ділами. Чому ж в пресі боронив ся він правди?

Яких іміграннтів Канада хоче.

[illegible]

Досить [illegible] старіших нашої колонії що до прихильности яку Канада має до її імігрантів і многі нарікання від Канадийців і імігрантів спонукали нас написати якого роду мужчини і женщини повинні або не повинні приїхати до Канади [illegible] що ми не одинокі [illegible] погляди імігрантів [illegible] погляди Канадийців.

Найперше скажем [illegible] Канада не [illegible] край [illegible] почав [illegible] скиглиння на церкві і почавши від учителя а скінчивши на народнім урядовцю — ліпше щоб до Канади не приходив. Не робить се ріжниці чи він їде увійти або копати рови — він лишаєсь що Канада є [illegible] зимний край, а [illegible] чужий. Ми думаємо, що се причина [illegible] многих [illegible] іміграт говорить, що він є не пожаданим. Канада не противить ся розумній критиці, але чоловік що приходить сюда [illegible] за для його добра, лишить свій [illegible] в дома [illegible].

Іміграт повинен бути такий щоб міг вдержати так [illegible] окружене. Канада не є Італія, Галичина, ані Англія, і чоловік що бажає [illegible] сей край з собою [illegible] ліпше щоб сидів дома. В сім краю на розвинуди [illegible] і характеристики як видають ся [illegible] там [illegible] приходять до [illegible] не [illegible] пізновато [illegible] чоловік який бажає абстататись мусить лучитись з [illegible] приняти йому нове окружене.

Навіть що до церковних справ то так само вельми [illegible]

[illegible] весиям, тоді він є дуже партикулярним що то має ся зажити тоді він дізнаєсь, що сей край не є прихильним, що в дійсности так і є. Чоловік який дома дарує (тоді як його жінці праве шмата та мите [illegible] ноги підтримує родину) лише тому що хоче $3.00 денно а платять $1.50 — не є таким чоловіком якого Канада рада приймає. І чоловік який радше буде гинути з голоду в місті ніж би мав піти на кольонію жити є так само не пожаданим з Канадийської точки погляду. Ми хочемо людей які суть самопомічні, пильні і такі що суть охочі працювати де небудь щоби заробити на своє житє. Такі люди обстатять ся. Дивним є многих [illegible] видаєсь те, що в деяких Канадийских містах Італійці, Македонці, Болгари і Китайці роблять житє, ощаджують десять гроший тоді як деякі Англійці гинуть з голоду, або просять помочи. І сего виходить що послідні не хотять або не можуть підладитись [illegible] окруженю.

Ні жадний мущина або жадна женщина не приходить до Канади єсли не думає що зможе звести ті не вигоди [illegible] і успіхи. В кождім новім краю є [illegible] такий звичай що кождого іміграта зовуть „грін" і смиються при тім слові. Іміграт повинен отже серіозно брати до серця се слово, а смиятись також. Канада котрій є краси многих богацтва [illegible] брати собі того за зло, що не може [illegible] бути богачем за один [illegible]. Він повинен бути приготований на всякі [illegible] зі усміхом, а єсли [illegible] усміхом то [illegible] без жадного нарікання. Хай він приїде з Англії або з [illegible], з Ірландії або Росії, се не робить ріжниці. [illegible] головно о те чи він є чоловіком який потрафить прорубати для себе свою стежку через многі трудности до щастя, богацтва.

Канада хоче людей, робітників, веселих і здібних робітних і поступових [illegible], таких що [illegible] котрі потрафлять [illegible] ти в із давним окруженням, в таких не місце. Канада є [illegible] більшій части і [illegible].

І лис так казав.

Редактор Українського Голосу в 31 числі великодушно жалує, що з „К. Ф." не буде більше вести полеміки, бо, мовляв, [illegible] спиратись з чоловіком підлим і в додатку глупим." Щось подібного сказав і лис, коли одного горячого дня вобачив досить високо на стіні богато гарного доспілого винограду. Підскочив кілька разів, не досяг. Виноград висів, але не для него. Не дістаючи ані одного, він сказав: „Не вартає для мене та праця щоб діставати сего винограду, він ще і кислий і не так доспілий як я думав що він в дійсности є." Така самісінька історія і тут: Редактори Голосу, що вже не підскакують на гору, тай вже на дармо — не дістали жадного винограду, не потрафили своїми глупими викрутасами побідити правду. В редактора „К. Ф." суть факта (із ще є спора куча) в редактора Голосу лише [illegible] гавкуне [illegible] боронить тої часописи та її редакторів. Не могучи-ж одним замочи, побідити своїми пустословними виразами, своєю брехнею, своїми [illegible] викрутасами правди Канадийского Фармера — редактор Голосу ся каже. „Даймо спокій, бо се людина свавільна і ще яка..." Часто по лисячому! Щиро вони, ті редактори „Укр. Гол."

ЗМІНИ ВІРОІСПОВІДАНЯ У ЛЬВОВІ

В місяци липни змінило 30 осіб віроісповідане у Львові. З сего 17 осіб греко-католицького віроісповідання перейшло на римо-католицьке віроісповідане, три Жиди приняли католицизм, а один католик і один протестант записали ся до безконфесійних. Дві протестантки приняли жидівську віру, дві католички протестантську, а три Жидівки і одна протестантка католицьку віру.

ЦІКАВА СТАТИСТИКА

Знане американське статистичне бюро Dun & Co. подає цікаве зіставлене людности в Злучених Державах. На 93 401.000 осіб, живучих в тій республиці находить ся як 85 процент таких [illegible], що потребують [illegible] родини. Вічне [illegible] около 2% процент на тих, лишає ся все таки на 100 людей [illegible] таких, які [illegible]. Се значить, що в З. Державах найбільше є таких, що дарують. Зате ті, що працюють, мусять працювати і на себе і на сих дармоїдів, та працюють далеко тяжше, як в кождім иншім краю, [illegible] за своєї праці тяжко мають найменшу платню. Найбільше число Американців 8 14 на 100 є рільниками; 9 процент всего населення се робітники в великих промислових заведеннях, 6 процент се дрібні ремісники, 2 процент се фахові, як лікарі, [illegible] адвокати, учителі т. и. з. 7 процент всего населення З. Держав, се особи при службі [illegible] не потребують [illegible] працювати.

Річна передплата на „К. Ф." виносить $1.50, пів річна 75ц., квартальна 50ц.

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВІДНОВИТИ ПРЕДПЛАТУ ЗА „КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР"

Всенародна Канцелярія
під управою ДИКИ, КІМИЛЯ і КОЧОРЕК.

ПРОДАЄМО шіфкарти на різні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найліпші найскорші кораблі.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські в всіх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесови і військові.
РОБИМО повновласти, контракти купна і продажи, акта [illegible], скрипта довжні і иньші документи, легалізовані через Ц. і К. конзулят.
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро мастки тут і в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінції.
ВИСИЛАЄМО гроші в всі части світа, скоро і безпечно.
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай нам пришле докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
ЗА ВСІ справи переприваджені в нашій канцеляриї гарантуємо.
У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіть і приходіть на адресу:
WSENARODNA KANCELARYA
[illegible], НОТАР
Garry 2200 215 Logan Ave. Winnipeg, Man.
[illegible]

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
МІРОВИЙ СУДІЯ І НОТАР
Канцелярия Нотаріяльна : Агенция Корабельних Ліній.
ВАЖНЕ! ТАНА ШІФКАРТА — НА КОРОТКИЙ ЧАС
З КРАКОВА —— ДО ВІННІПЕҐУ Тілько $46.90
ЗАМОВЛЯЙТЕ СЕЙЧАС
В нашій Канцелярії [illegible] справи старокраєві, як також і Канадийські, — виробляємо повновласти, контракти, скрипти довжні [illegible]
В справах краєвих [illegible] найлучші [illegible] з Краю
[illegible]
Адресуйте
Kancelarya Notaryalna
[illegible] Main St. [illegible] Winnipeg, Man.

Руско-Американська лінія
[illegible]

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріяльне в Вінніпегу.
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible]
ВИРОБЛЯЄ контракти, [illegible]
ПРОДАЄ шіфкарти на всякі кораблі, [illegible]
ЗИСКУЄ і ВИСИЛАЄ гроші [illegible]
ПРОДАЄ і КУПУЄ ґрунти в старім краю і Канаді [illegible]
[illegible]
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street - Winnipeg, Man.

Велика випродаж лотів
НА "C. P. R. TRANSCONA".
Нащо Вам ще казати, коли Ви самі знаєте і видите, як Вам [illegible] на „C. P. R. Transcona"
Нам ще лишило ся кілька лотів через поле [illegible], то значить так близько, що ви би [illegible]
Сі лоти, мусите знати, [illegible] лишили ся, і продають ся з першої руки, то значить, за богато меньшу ціну, чим ті, котрі вже продають ся з другої чи третої руки.
Сі лоти можна набути маючи $25 готівкою, а решта гроший на легкі виплати по $10 місячно.
Ми можемо міняти сі лоти, [illegible], за такі в Вінніпегу і на фарми.
[illegible]
КРАЙОВА КАНЦЕЛЯРІЯ
FENSON & SCHILLER публичний нотар
354 Main St. — Phone St. John 162. — Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріяльних, староправних і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).
ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також залеглости через перворядних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, себто увільнення від вправ, контролі і асентерунку
ПРОДАЄ ШІФКАРТИ на різні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности
АСЕКУРУЄ від огню і на житє
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]
Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 по вечери.
Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте
E. WARSZAWSKI & CO.
— НОТАРІ. —
854 Main str. Winnipeg, Man.

CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Родимці!
Єсли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх кревних до Канади, то приходіть впрост до C. P. R.-ского офісу до головних агентів
Alex Calder & Son
— БАНКЕРІ. —
663 Main St. Winnipeg, Man.
МИ СПРОВАДЖУЄМО [illegible] без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також виміняємо долари на Австрийські гроші і противно Австрийські [illegible]
Ми маємо щадницю і приймаємо гроші від долара до тисячі і висше і платимо процент
[illegible]

OGILVIE'S
ROYAL HOUSEHOLD

Ріжниця в муці.
З найліпшої муки можна бути гарний хліб, та щоб мати найгарніший, — дайте
OGILVIE
ROYAL HOUSEHOLD
МУКА
— МОЖЕ ДОВІРЯТИ —
Се мука є добра як на тісточко так і на хліб.
[illegible] Ogilvie's Royal Household"
[illegible]
FORT WILLIAM,
WINNIPEG — MONTREAL

Як чорт відслугував шматок хліба.

Народне оповіданє Льва Толстого.

Виїхав бідний мужик орати, не снідавши, і взяв з собою з дому шматок хліба. Перевернув мужик плуг, зняв з підволоки, положив підволоку під кущ, а на підволоку положив хліб та накрив кафтаном. Утомились коні і проголодів мужик. Поставив він плуг, відпряг коні, пустив їх пасти ся, а сам пішов до кафтана пообідати. Підняв він кафтан, нема хліба. Пошукав, пошукав, перевернув кафтан, потряс — нема хліба. Чудував ся мужик. „Дивне диво! Нікого не видів, а хтось зірвав хліб." А то чортеня, коли мужик орав, зірвало хліб і сіло за кущем послухати, як мужик буде лаяти ся і его, чорта, помянати. Пожурив ся мужик.

„Ну, — каже, — не умру з голоду: видно треба було тому, хто зірвав. Нехай їсть на здоровле!"

І пішов мужик до жерела, напив ся води, відітхнув, піймав коні, запріг і став дальше орати. Напімлотало ся чортеня, що не ввело мужика на гріх, і пішло до пекла до найстаршого чорта та розказало, як зірвало у мужика шматок хліба, а мужик замісць того, щоб би лаяти ся, сказав „на здоровле!" Розсердив ся найстарший чорт.

— Коли, — каже — в сій справі мужик взяв верх над тобою, то ти сам винен, значить, ти не умів взяти ся до річи. Кепська — каже — буде справа, коли мужики, а за ними й баби возьмуть собі такий звичай, нам вже тогді й жити нема чого. Не можна сего так лишити. Рушай — каже — і відслужи мужикови хліб. Коли ти до трех літ не возьмеш верх над мужиком, то я тебе у свяченій воді скупаю.

Налякалось чортеня свяченої води, побігло на землю, стало придумувати, як свою вину відкупити. Думало, думало і придумало. Перемінило ся чортеня в доброго чоловіка і пішло за робітника до бідного мужика. І порадив той робітник тому мужикови посіяти в сухе літо збіже на болоті. У других людий сонце все випалило, а у бідного мужика виросло збіже густе, високе, колосисте, налите. Прокормив ся мужик до нового і остало ся у него ще богато збіжа. На другий рік порадив робітник мужикови посіяти збіжа на горах. І випав слотний рік. У людий збіже поляглo ся, завріло і зерна не налило, а у мужика уродило ся збіже на горах як гай. Лишило ся у него ще більше лишнього збіжа. І не знає він, що з ним діяти.

І научив робітник мужика затерти збіже і гнати горівку. Наробив мужик горівки, став сам пити і других поїти. Прийшло чортеня до найстаршого чорта і хвалило ся, що відробило той шматок хліба. Пішов найстарший чорт подивити ся.

Прийшов до мужика, видить: спросив мужик богачів, частує їх горівкою. Підносить газдиня горівку гостям. Тілько стала обходити гостий, зачепила ся об стіл, виляла чарку. Розсердив ся мужик, насварив на жінку. „Видиш," каже „Чортова мать! Що то? помий? Руки тобі покривило, що таке добро розливаєш по земли!"

Трутило чортеня найстаршого ліктем. „Увидай" каже, „як він тепер жалує шматка хліба!"

Насварив господар жінку, став сам підносити. Приходить з роботи бідний мужик непрошений, поздоровив ся, присів; бачить, що люди пють горівку, та з утоми захотілось і єму випити. Сидів, сидів, ковтав слину, — не підніс єму господар, тілько до себе пробормотів: „Хиба на всіх вас настарчить горівки!"

Сподобалось і се найстаршому чортови. А чортеня хвалить ся: „Погоди, ще те ще буде!"

Випили богаті мужики, випив і господар. Стали вони всі один другому підлещуватись, один другого хвалити, масні брехливі слова говорити. Послухав, послухав найстарший, похвалив і за се.

— Коли — каже — від сего питя так будуть лукавити та один другого дурити, то вони всі будуть у наших руках.

— Погоди — каже чортеня, — що дальше буде: нехай вони випють по другій чарці. Тепер вони мов лисиці один другого хотять обдурити; а пожди, вони зараз зроблять ся люті мов вовки.

Випили мужики по другій чарці, стала у них розмова гучнійша і грубша. Замісць масних слів стали вони лаяти ся, стали один на другого сердитись, взяли ся до битки, покалічили собі носи. Вплутав ся до бійки і господар; побили і его.

Подивив ся найстарший, сподобалось єму і се. „Се" каже „гарно!"

А чортеня [illegible]. „Погоди! Не те ще буде; нехай випють по третій. Тепер вони мов вовки озвіріли ся; а пожди, нехай випють по третій, то зараз стануть мов свині."

Випили мужики по третій. Посоловіли зовсім. Бормотать, кричать, самі не знають що, і один другого не слухають. Почали розходити ся, хто осібно, иньші по двоє, иньші по трое; поперевертались усі по улицях. Вийшов проводити гостий господар, упав носом в калюжу, замазав ся весь, лежить як кнур, тілько хрюкає. Ще більше сподобалось се найстаршому.

— Ну, — каже — гарне питє ти видумав, відробив хліб! Скажи-ж ти мені — каже, — як ти зладив се питє? Не инакше ти зробив, як налляв туди перше лисячої крови; від неї то мужики зробились хитрі як лисиці. А потому вовчої крови; від неї озвіріли ся як вовки. А наконець підлучив, видно, свинячої крови, від неї то вони [illegible] свинями.

— Ні — каже чортеня, — я не так зробив. Я єму всего лише тілько зробив, що народив лишнього збіжа. Вона, ся звіряча кров, завсігди в нім живе, тілько волі не має, коли збіжа родить ся от-от від біди. Тоді він і послідного шматка хліба не жалує. А як стало лишати ся хліба, став він придумувати, як би себе розвеселити. І научив я єго розвеселяти ся, — горівку пити. А як став він з Божого дару горівку гнати для своєї потіхи, то відозвала ся в нім і лисяча і вовча і свиняча кров. Тепер нехай би тілько пив горівку, то завсігди буде звіриною.

Похвалив найстарший чортика, вибачив єму той шматок хліба і поставив у себе в старших.

(Переклад з російского).

Смішне.

Мав повну рацію.

Перед тижднем будучи в ювилера, мав нагоду почути таку історію.

„Чи пригадуєте собі що я купив у вас годинник тому двайцять пять літ?" — ніби остро запитав з справжним лицем якийсь панок ювилера.

„Я справді не можу памятати сего", відповів старший вже ювілер. „Але я вірю вашим словам".

„Ну, так. Я купив. Се вже буде двайцять пять літ нині в Понеділок". — „А чи памятаєте скілько ви за него заплатили?" — „Памятаю. Заплатив десять доларів" — „Чи направляли коли?" — „Ні, що правда". „Значить, се досить добрий годинник, чи ні?" — „О, так. Годинник добрий, але я дізнав ся про щось таке — згладом годинника — про що ви мені не сказали совсім."

„Чи так?"

„А таки так. Коли я його купив то вас спитав як часто я маю накручувати спружину. І ви сказали що раз на тиждень."

„Ну, і що?"

„Що? Я дізнавсь що годинник може йти вісім днів без жадного накручування."

„Ну, справді! Майже кожний годинник є вісім денний годинник. А се на те, що часом чоловік може при кінци тижня забути накрутити, і годинник став би."

„Можливо, але я ніколи не забував накрутити спружину. Регулярно кождого Понеділка рано, через двайцять і пять літ, я накручував спружину. Се значить пятьдесять і два рази на рік. А наколи-б я був знав що він може накручуватись що вісім день то на рік я потребував би був накручувати лише сорок шість разів. Дальше, кождоразове накручування забере около дві мінуті. І на рік я стратив більше як двайцять мінут. Вечеро! За двайцять пять літ я стратив трийцять мінут, або пять годин, значить половину робочого дня через те, що я на кріслі накручуючи ту спружину в старім годиннику в той час коли жадного такого накручування він не потребував."

„Ну, і що ж ви з того всього виносите?" запитав здивований ювилер. „Нічого. Я лише хотів щоб ви про те все знали. І коли продасте вісім-денний годинник то і совісні кажіть купуючому що се є вісім-денний годинник. Будьте здорові пане.

Випростувавшись як свічка, та натягнувши капелюх на очи, він обернув ся на обцасах і вийшов в сторону з тою постановою що звільнив себе від великого думання тепер.

* * *

Доктор, в малім місточку, одного разу післав свого слугу з пачкою пігулок до хорого, а [illegible] з кошиком в якім було шість молодих курят, щоб занести до хати його товариша.

По дорозі слуга забув що доктор йому говорив і — курята заніс до хорого а пігулки до товариша доктора.

І представте тепер собі що хорий мусів думати коли перечитав від доктора подану картку: „По два з сих мушкі піднудати що пів години"

* * *

Шукаючий роботи: А чи не треба вам чоловіка, який би робив якубудь господарску роботу?

Господар: — Ні, в мене нема тепер такої роботи коло котрої міг би чоловік бути пильно занятий денно.

Шукаючий роб.: Дурениці! Я коло найменшої роботи був би занятий цілими роками!

* * *

Біл: — І ти кажеш що житє то борба?

Джек: — А певно що так!

Просимо наших передплатників вирівнувати свій довжок.

ЗОЛОТА НАГОДА В EDSON, ALTA.
Нагода [illegible] до ваших дверей і говорить
про — EDSON!
[illegible]
СЕ МІСЦЕ І НАГОДА З В EDSON, ALTA.
Вам треба лише познакомитись з географічним положенєм і мінеральними здобутками — а певно переконаєтесь, що Edson є воротами до Великих Степів та Піс Ривер краю.
Edson має велику будучність, буде великим промисловим містом. Не опускайтесь отже єсли купите тепер кілька лотів в Edson за малі ще гроші, бо вскорі ціна високо піднесесь.
За дальшими інформаціями звертайтесь до:
S. H. BERCH,
Western Transcona Realty Co.
565 MAIN ST. - WINNIPEG, MAN.

Біл: — А ну докажи се мені чим.

Джек: — Дивись я був на чотирох війнах, і три рази женивсь.

* * *

Пані Дарт: — Мій чоловік конечно хоче аби [illegible] з ним весело сьвіто, але я йому відмовила се зробити.

Пані Олфант: — А то чому?

Пані Дарт: — Воно, видите, аби мені не закрутилось в голові.

КАТАЛЬОГ ІТОНА
НА ОСІНЬ І ЗИМУ.
ВЕЛИЧЕЗНЕ ЧИСЛО НОВИХ КАТАЛЬОГІВ ІТОНА ВЖЕ РОЗІСЛАНО ПО ЗАХІДНІЙ КАНАДІ СЕГО МІСЯЦЯ. З СЕ НАЙЛІПШИЙ СВОГО РОДА КАТАЛЬОГ ІТОНА НА 1913 І 1914. В ПОДОВИНІ АВГУСТА ВЖЕ БУДУТЬ МАТИ В РУКАХ ВСІ ТІ КОМУ ВІН БУВ ВИСЛАНИЙ.
Безсумнïву се є найбільший і найгарніший катальог який коли Eaton міг видати. З більше сторін, більше друку, більше річей, більше ілюстрацій і більше вартість каталога він котрийбудь перед [illegible]
Кожда родина на Західній Канаді повинна мати один примірник такої домашньої книжки, вона є кождому потрібна. З неї виберете собі [illegible] річ [illegible], в ній найдете усі інтересні інформації включаючи опис і ілюстрації усяких річей.

EATON'S
FALL & WINTER CATALOGUE No 39 1913-14
VALUE
SERVICE
T. EATON Co.
WINNIPEG
CANADA

Єсли не отримаєте слідуючого тижня нашого каталога напишіть сейчас до нас, а ми скоро вишлемо вам його цілком даром. Він призначений для вашого ужитку і користи, маючи в собі такий каталог — ви маєте в себе великий стор з всякими найліпш. а найтаньш. річами.
Засмотріть себе в оден наш каталог.
Уживайте його коли хочете щось купити.
THE T. EATON Co. LIMITED
WINNIPEG CANADA

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-a в Вінніпеґ.
Спеціяльне лїчене половых хороб (сифіліс, трипер і т. д.) і внутрішних, очних і ушних
Лїчене і новійше лїчене сифіліса „606" проф. Ерліха.
Лїчене полового безсиля. Лїчене всяких запалених хороб (ревматизм і др.) електрикою
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю вандатку.
Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси в всіх головних містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІЙ КОЛЮМБІЇ.
Авторизований капітал 10,000,000.00
Резервовий фонд 7,000,000.00
Капітал вплачений 6,788,109.00
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозита приймають ся від $1.00 і більше і доразовує ся процент від дня вкладки. Видають ся драфти і кредитові листи платні у всїх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave
ВІННІПЕҐСКА ФІЛІЯ N. G. LESLIE, Manager
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

Др. Б. ГЕРЖАБЕК.
[illegible] руский лікар зі старого Краю. [illegible] руский лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
[illegible] 415 Pritchard Ave.
PHONE St. John 474 — WINNIPEG, MAN.

Затроєні сірники минають ся.
Небезпечна хемікалія не уживаєсь в EDDY'S Ses-qui сірниках.
Купуйте лише EDDY'S не інші „так само добрі"
Безпечність є гарантована, але мусите купувати EDDY'S нові
Ваш сторнир має їх.
„Ses-qui" Сірники.

— НЕБУВАЛА НАГОДА —
[illegible] (Wholesale)

Ми можемо Вам дати чудовий гарантований годинник з вервою в 7 камениях за $6.50, або з вервою Waltham за $16.50 а в [illegible] $14 до $20. Гарантуємо на письмі, що той годинник через 20 літ не попсуєсь, буде добре ходив.
[illegible]
[illegible]
INTERNATIONAL WHOLESALE WATCH CO. Dep 2
Box 3563. Winnipeg, Man.

Нашою прикметою є все доставляти дорожчий і рівний будівельний матеріял [illegible] Як робите рішенці [illegible] струтуру [illegible] будівельний матеріял [illegible] для своєї власної користи.
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Tel. Main 2510

50c.
ТИЖНЕВО.
Продаємо Виктор Говорачі Машини і Колюмбія Фонографи для всіх частий Стейтів і Канади по 50 центів на тиждень, або $2 на місяць. [illegible]
Пишіть за нашим Каталоґом Машин, Рекордів [illegible] ДАРМО.

SAUL BIRNS 117 Second Ave., Dept. 23. New York, N.Y.

НАША АДРЕСА·
„Canadian Farmer" Box 3666, St. B Winnipeg, Man.
А РЕДАКЦІЯ І ДРУКАРНЯ знаходять ся під:
287 Selkirk Ave.

В. Ф[illegible]

Організація і ко-операція фармерів.

(Дальше.)

Касове справоздане було ось таке:

Оборот за 1910	$23,733,30
Розходи „ „	$23,553,56
Осталось готівки на руках	$179,74
Вартість товарів в сторі і всякого ін. частку	$9,613 20
Довги	$1,750 77
Чиста вар. спілки	$4,842,43
Вложено через цілий рік в Уділи	$3,186 00
Чистий зарібок	$1,656,43

Чистого приходу $1,656,43! Яку радість почули фармери-уділовці! Они побачили тепер, що спільними силами можуть богато лучше богато собі помочи. Недовіра в свою силу почало слабнути а на місце сего стремлїнє до організації до єдности почали защеплятись в серця фармерів. Кождий фармер уділовець дивив ся на Спілку неначе на найбільший свій скарб, чи як.

Не з такою радостию приняли звіт спілки фармері противники а з ними і жиди. Они з'бачили, що наколи богато фармерів злучать ся під один прапор, в одно товариство і наколи спільними силами взаїмно поступають вперед так злочите, розбити їх нікому. От ся фармерська єдність і перший вислід їхньої торговельної спілки завдали своїм ворогам тяжкий удар. Не сповнило ся пророцтво Каца, який казав що спілка не устоїть довше як 3 місяці. Спілка не розлетілась як ворожили, але натомість доказала фактом свої істнованє. Спілка вступила на дорогу другого року свого житя.

Вибрано новий виділ. Богато з директорів лишили ся або зістали вибраними і на другий рік. П. Ф. Ульман зістав управителем і надальше, а д. І. Коцан секретарем.

Жиди вже перестали провадити конкуренцію зі спілкою, бо бачили, що такою дорогою себе ослаблять а спілці не пошкодять. Взялись они більше до „пекольної конкуренції." Се розуміється, почало вперети ся, помім фармерів і з того власне часу народжуєть ся по кутках недовірє і и довіріе до своєї спілки, єдність по троха починає розбиватись. Спричинюють до сего найбільше декотрі проворнїщі фармері не уділовці) котрих жиди, трактуючи ліпше чим других, захопили в свої руки.

На перекір повисше згаданого переполоху Спілка побільшає свої товари. Фармері може котрим продала ся балачка „де лїпше, „там таньше" йдуть, розумієть ся до свого спілку. Та з часом, задля особистих амбіцій тих котрі стреміли на разі до невисних вплівів, повстало непорозуміне в самім серци спілки. На управителя спілки п. Ф. Ульмана почали нападати за се що він будучи ощадним і розважним, не хотїв в радше бояв ся розширити кредитово руху спілки. Такі закиди проти управителя, розуміє ся, спущали ся межи одиницями по кутках і котрі іноколи показувались то знов ховались неначе та вода крізь землю. Сим чинником був найбільше управитель з філії Гарланд — котрий робив все то [illegible] вплив секретаря.

Сї або такі відносини межи самими виділовцями спілки довели до сего, що п. Ф. Ульман подав лаво свою резиґнацию. Се було якраз на руку тим, що стали ся о се. В 1911 році відбуває ся мітінґ в справі назначеня іншого менаджера на місце уступившого Ф. Ульмана. Зізваний мітінґ був скликаний нагло, не повідомлено нікого жадного директора об тім. Котрий з директорів був під той час в місті того і запросили на мітінґ. Межи іншими треба зазначити, прибув на мітінґ п. Б. Деделюк. Він був повідомлений, як опісля показало ся, про всі ті обставини і відносини спілки ще наперед тодішним секретарем С-ки. Деделюк мав вістати менаджером.

Перебіг мітінґу був дость цікавий а вислід його ще цікавійший, бо, несвіт і дивний. Принято резиґнацию п. Ф. Ульмана і [illegible] йому подяку. Коли він опустив мітінґ, тоді його обвиняли ботом. Розуміє ся, що в сім брали участь, найбільше визначніщі одиниці. Приступлено до вибору нового менаджера і межи іншими вибрали п. І. Коцана а не п. Деделюка як заповідалось. Зведений обіцянками секретаря, свого товариша, п. Б. Деделюк опустив мітінґ. На тім мітінґ і закінчив ся.

В вечер того самого дня була забава в одного доброділ де і п. Деделюк був присутним. В часі забави п. Деделюк висказав цілий план котрий був приготований самим секретарем. Межи іншим він сказав. „Панове, я, а не Коцан маю зістати менаджером. Маю на се ту спровадили. Пальнуйтесь своєї Спілки, бо ту не до доброго йде, ту є зрада" Двом директорам, що слухали сих слів, волосе на голові дубом ставало. Власне від того дня свідомішіи уділовці звернули увагу на виділ спілки. п. Коцан не мотучи з'ладнати менаджером але один з старших клерків т. е. п. А. Маґіс, тимчасово до кінця року.

Висліі торговлі спілки з другого року представляє ся як слідує:

Маєток спілки	$17,036 41
Довги Спілки	$7,846 28
Чиста вартість	$8,090.12

Зарібок Спілки за 1911	
Вартість спілки	$8,090 13
Вартість в уділах	$6,085,30
Чистий зарібок	$2,004,83

Варіст Спілки	
Вартість в уділах Децембра 31, 1911	$6,085.30
Зарібок за 1911	$2,004.83
	$8,090,13
Вартість в уділах Децембра 31, 1910	$8,186,00
Зарібок за 1910	$1,656 43
Варіст С-ки	$3,247 70
	$8,090,13

Вачимо в повисшого, що спілка фактично зростає. Треба ще одна занотувати, що другі річні збори відбулись не дуже то в добрим успіхом. Підчас зборів мала місце горяча і воловім непотрібна дискусия. Вину або причину непорозуміня треба приписати несьвідомости, непонятливости. Чоловік уділовець жудєкин, що клерк зробив яку помилку несьвідомо або почув щось негідного від другого — котрий сам собі видумав (се богато трафляєсь задля особистої ненависти) і замісто направити сю помилку на разі він чекає аж до річних зборів в тоді він йому, колав, стиюе бобу. Се власне дуже зле. Костумери чи то уділовці чи не уділовці не повинні цілий рік чекати з якоюсь там праддою, але таки зараз увінкути ся за свое. Коли фармер, скажім, приходить купувати до стору переціпно раз на тиждень то і, припустім, клерки ошахрують його на 50 ц. і що він знав се, то в таким разі за оден рік ошахрують його на 26.00 Чекати з сим аж до річних зборів не є розумно вистосоване се. Бо коли вімнемо під розвагу, то що жидівські костумери йдуть в такім випадку робити? Жиди преділь ш скликають своїх костумерів при кінци року і не кажуть, що ми тільки і тілько заробили на вас. Ви не знаєте, кілько они заробляють на вас хиба як самі відчуєте. Найліпше переконати ся самому а не слухати других. Той що всяких слухає не послугує ся своїм розумом, а пословиця каже Другий розум ся а свій розум май. Значить ся думай, сам своїм розумом переконай ся.

Третій рік житя спілки є дуже важним. В дирекцию увійшов учитель, К. Ф. Сліпець. В самім осередку спілки зарипули великі зміни. На засіданю з дня 27 січня 1912 назначено п. О. Маґіса менаджером. З'явлено резолюцию найняти книговодчика. Межи иньши директори пропонували п. К. Ф. Сліпця котрий сю посаду приняв. В кілька днів пізнійше виявилось, що секретар був против сего. Він всіми силами старав ся щоби сю посаду уділити п. Б. Деделюкова, та директори, підозріваючи його о всякі тайні плани, не воліли його бажаню.

Дня К. Ф. Сліпець обняв посаду книговодчика в [illegible] дня 5 липня 1912. Яко директор і книговодчик він всіми силами старав ся усунути непорозуміне межи фармерами членами спілки. Найголовнійше було довести оден факт який підорвав довірє фармерів до спілки, а іменно. На справозданю 1911 секретар п. І. Коцан, здаючи звіт з гарланської філії, сказав, що $512 00 є страти або крадіжи. Та, щоби був сказав прокутими, що я не вірю, аби се могла бути крадіж, що треба се конечно розслідити [illegible] Він противно дав натиск на крадіж, не пояснюючи людям цілої справи як слід. Цілком природно випало по цілій колонії, що в Руським громадськім сторі робить ся крадіж! Се стрілено відбило ся на спілці. Фармері поволи перестали ходити до свого стору. Декотрі ходили, але вже не з таким чутєм як попередно. Тепер они відчували що они не в своїй хаті а в чужій в котрій робить ся шахрайство та злодійство — Жиди з такої зміни скористали. Їм вже приходилось забирати ся з Етельберт, в ту пору знова фармери вертають ся до них і від тоді они поліпшають свій інтерес.

(Дальше буде.)

НА РОС. УКРАЇНІ.

„Рада" щоденна часопись виходить в Київі, столиця України. Адреса В. Підвальная вул. д. 6. Річна передплата пять долярів. Сю днинку повинен находити ся в кождій читальни і в кождого українця в Росії.

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
National [illegible] for Coffee Co. Philadelphia, U.S.A.
[illegible]

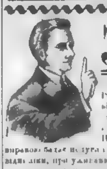
ЗДОРОВЛЄ РОСТЕ,
ЯК РАЗ УДАВНИЙ ХЛІБ РОСТЕ, виравно посієне зерно у відповідну ріллю, де оно приймае ся, тільки і дає обільний посев, так і ВИСОКОУЧЕНИЙ ПРОФЕСИОНАЛЬНИЙ ДОКТОР, з великою вправою баче недуга і допоможе, приписує відповідні ліки, при уживаню яких недуга уступає, а почнесь вступуване що розростає ся і цвитуче здоровлє, приносячи людям силу, радість і щастє, бо лише здоровлє є найбільшим богатством чоловіка, а без нього, нема ні щастя ні радости.
The Philadelphia Med Clinic, вилічила вже тисячі людей з найрізнороднійших недуг. The Philadelphia Med Clinic має кілька Професиональних лікарів, які в протягу найкоротшого часу, трафлять дати найліпшу поміч недужим бо лічать відразу, а не роблять досвідів експериментів на недужих.
Начальний Лікар Клініки, за заслуги вістав відзначений Медалию від Правительства, і тому всім запевняє, що його лічене принесе користь і правдиву поміч. В приватній Аптеці Лабораторії Клініки, всім зголошуючим ся ладить ся ліки з найліпших, ґарантованих хемікалій, найновійших і найстарших виводів, які лише знає наука, для всіх терплячих, дати може і пересилаємо ви до Вашого дому в Канаду.
[illegible]
THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
1117 WALNUT ST PHILADELPHIA, PA.
[illegible]

Родимці!
ТОРГОВЕЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО
Олекса Пушкар
в Коломиї
доставляє по дуже приступних цінах лента синьо-жовті, козацькі [illegible] пояси, вироби різьбарські а іменно, каламарі, ножі до книжок, зеркала, топірці і бібулярі. Крім того дуже гарні українські фартушки від 3 до 12 Кор. краватки вишивані від 4 кор. ґердани до годинників від 2 кор., срібні шпильки о криватох з портретами Драгоманова і Шевченка по 1 кор. — Зберіть замовлення на більше річий і вишліть на адресу.
OLEKSA PUSZKAR
KOLOMEA, — GALICIA.

Дармо! (12 найліпших сьпівів.) Дармо!
$75 – ФОНОГРАФ – $40
[illegible] „GRAND OPERA" [illegible] $40 [illegible] ДАРМО [illegible]

$2 місячно
Atlantic Talking Machine Co.
68 E. 7-th St. Dept. 24. New York, N.Y.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI. Вінніпеґ, Ман., Середа 13-го Серпня, 1913. — Winnipeg, Man., Wednesday, 13 August, 1913 Число 33

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST JOHN 474
Коли удаєтесь письмо то не забудьте залучити в листі 2 ц. почтовий значок.
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека. 415 417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
[illegible] руским шпиталем в Канаді
ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ. [illegible]
[illegible]

Новинки.

ПО ГОРЯЧІ БУРЯ Й ДОЩЕМ

Через послідних два дні в Вінніпеґу панувала сильна горяч, термометер підніс ся був до 93-95 степенів. При кінци другого дня около семої вечером надійшла з заходу чорні хмари, зірвалась буря, люнув дощ та такий якого ще за ціле літо в Вінніпеґу не було. По нецементованих дорогах тяжко було возами тоді переїхати. Шкоди які спричинила буря в Вінніпеґу дуже великі, та ковіц еще не обчислені.

* * *

ПОНОВНІ ВИБОРИ.

В Жовтню відбудуть ся поновні вибори на послів до Отави в шісти або девяти виборчих округах. Буде отже нагода побачити на правді віднесе ся до Торієв, чи любить народ або ні адміністрацию консерватистів в Отаві. В трох округах виберуть послів на місце умерших а то в South Lanark, East Middlesex і в Chateauguay. В двох попередних округах були послами консерватисти, в послідним лібераль. В South Bruce де був посол, а якого іменовано на сенатора, а трох иньших округах вибори на послів відбудуть ся з причини що дотеперішні посли були іменовані на судиїв. Треба сподіватись, що подібні вибори відбудуть ся в Трі Риверс, Квебек і Мекдоналд, Ман. А ходить чутка що з тими те саме буде також. З сего виходить, що в політичнім горшку буде кипіти знов з початком Жовтня.

Великаньска риба зловлена близько Нюйорского купилевого прибережа.

[illegible]

Часто купаючи ся ві зловили Нюйорске купилевої прибереже [illegible] безпечности немало зміталась дізнались, що там находить ся риба-жируя. На повисшім образку можна бачити його вже зловленого. Ся риба-жируя важить 340 фунтів, і ті, що зловили, находячесь в малім човні, не мало наклопотались заки приволили до берега, бо та „рибочка" не хотїла спокійно в човні лежати. Зближатись до острия на бритва щок було б фатальним. В кінци жирук — загинув як кожда риба не будучи довший час в воді гине і ті що зловили наличайно рад такою здобичю.

НЕ ХОТЯТЬ КОРОЛІВ

В Норвегії хотять позбутись королів і їх панованя над бідним народом. Недавно коли отец в Христіянії в королівскім огороді бавив ся малий наслідник трону Олаф найдено в укритю убивченого чоловіка. Він мав замір убити Олафа та в такий спосіб позбутись наслідника трону. Як лише не буде по сім королю і королевій жадного потомка Норвегія стане Републикою.

* * *

СТРАЙКУЄ 50 ТИСЯЧ ЛЮДЕЙ.

В Мілано, Італія, страйкує вже через кілька днів около 50,000 робітників... В місті поверх 30,000 ковалів. Страйкері ухвалили розширити страйк у цілій провінції Льомбардії. Страйкері поводять ся мужно... Чи справді голод змусять їх до підданя ся — як се говорять „висші рибы" — годі сказати.

* * *

ДО ВІДОМОСТИ НАШИМ СПІВРОБІТНИКАМ.

Ті, що згодились збирати предплату і з'єднувати нових предплатників для „Канад. Фармера" будуть ласкаві приняти до відомости, що усї потрібні інформації і папери вишлемо не вдовзі. Трохи терпеливости.

Редакція „К. Ф."

* * *

ТИМ ЩО ЗМІНЮЮТЬ АДРЕСУ.

Змінюючи свою адресу подайте лише свій старий і адрес. Се вистарчаючи. Не треба писати ні адресу або і цілий адрес наперу. Не подаючи своєї старої адреси зміни адреси не буде змінена. Затямте собі те добре.

* * *

ЗДУРИВ ПОЛІЦІЮ

Петро Эременко, Росія, що жив на фармі около 18 миль від Мейпл Крик, Саск. пововнив самоубійство вдуже дивних обставах. На фармі англійского фармера стояла шопарка, Эременко дещо відчинив від жінки та не свое немасте його досліджали і сейчас арештували. Арештований сказав, що до міста привезуть його нежаного, та ніколи живого. І справді, Эременко в дорозі до міста, через недогляд поліції, випив якусь трутину і сконав. Всякі засади привернути його ю житя були даремні.

* * *

ЗМУСЯТЬ КАНАДУ ДО ПОЗИЧКИ ЗНОВА

Після урядового звіту з послідних чотирьох місяців оказуєсь, що Канада вскоро буде змушена позичати значну суму грошей. До липня с. р. народний довг збільшив ся о $6,529,104 (6 мільонів, 529 тисяч і 104 долярів) Прихід за той час зменьшив ся і долучаючи се до розходу видатки збільшились о девять мільон долярів. Шість мільон долярів виплачено Мекензій і Манн се перша рата від 17 мільонів які Борден призначив дати сим магнатам.

За послідних чотири місяці приходу було $57,050,604, розхід був богато більший .. Загальний довг Канади виносить по конець Липня $298,069,678 (298 мільонів, 069 тисяч 678 долярів,) тамтого року довгу було $291,540,573.

Здаєсь що консерватисти таке нагадують в Отаві як наші консерватисти в Манітобі з тору не вийшло в ув...

* * *

ЩО ТО ЛЮБОВ ДО КОТІВ.

В Ванкувер минувшого тиждня мало місце отак пожар. Займив ся і горів великий меблевий стор О. Бовмена. Горів перший поверх. На другім поверху в вікні показалась кітка. Бовмен сейчас кинувсь до горіючого будинку, по тлячих трупах, в хмарі диму, добивсь на другий поверх, дістав кітку і восьмеро котенят й щасливо по драбині яку приставили фермени злів на землю. Коти покалічили й подрапали йому лише руки, а одна кітчина котора вгалила свої острі зуби в литку Бовмена — держалась міцно доки не зобачила неба!

Шкоди вичислюють доларів, та, так Бовмен не дуже мабуть клопочесь, добре що кота врятувані.

* * *

ЮВІЛЕЙ СІРНИКІВ.

В 1913. р. припадає 100-літний ювілей ужиткуваня сірників. Перед тим послугували ся люди кресивом і губкою. Перші сірники винайшов Француз Шансель в 1813. р. Его сірники були вельми прості, зроблені зі сірки. В 10 літ пізнійше улїпшив їх німецкий хемик Доберайнер. Фосфор заведено щойно в 1882. р., а т. зв. „шведські сірники", без сірки винайдено щойно в 1848. р. Їх розповсюднено в Европі не скорше чим в шістьдесятих роках.

* * *

ОПОДАТКОВАНє КАВАЛІРІВ.

Цікаве рішене ухвалила муніципальна рада Мемфісу, Тенн. Кавалірів понад 21 літ, які є на улицях по 9. годині вечером, чи то самі чи з женщиною ідуть до театру чи до иншого льокалю, мусять заосмотрати ся в т. зв. „кавалірський довід" за $5.00. Гроші одержані з сего податку ідуть на купно молока і продуктів для немовлят убогих батьків. Кавалірі міста Мемфіс невдоволені з такого припису пробували зарядити ся сему, та се ніщо не придало ся, бо заплатили подвійний податок. За дохід з нічних прогульок кавалірів основано шпиталь для дітий на 100 ліжок через літні місяці.

Просимо наших посилателів вирізнувати свій доляр.

ЗЕМЛЕТРЯСЕНє В АВСТРИЇ, ПОЛУДНЕВІЙ НІМЕЧЧИНІ І ШВАЙЦАРИЇ.

В неділю, дня 20 м. м. замічено по 1. год. по пол. у Відни легке землетрясенє. Того самого дня відчуто землетрясенє і в полудневій Німеччині; шкід не було ніяких.

З Карльсруге доносять, що в Бадені, Віртемберґії, Шварцвальді, в Баварії, в околицях Бодельского озера, Альзаціі і Льотаринґії, Ґеті, і Швайцарії, дало ся чути землетрясене. Перше наступило о 1. год. 7. мін. Филястий рух тревав три до чотири секунди, а денеде шість до вісім секунд. Землетрясене йшло від полудневого сходу до полудневого заходу, а найверше всїм дало ся відчути в домах, головно на висших поверхах, де почали хитати ся [illegible] так, що люди [illegible] утїкали на улицю. Землетрясенє супроводжав підземний гук. Замічено три потрясеня. Перше легке потрясене дало ся відчути в Офенбурзі, 5 мінут перед 1 год. При другім почав дзвонити ратушевий дзвін. В Манґаймі почали хитати ся півчас землетрясеня вежа астрономічної обсерваторії, так, що з неї поутікали люди. В Штутгарті було так, велике землетрясенє, що всі доми почали дрожати і захитали ся. В тамошній щадничій касі завалили ся стіни окрасн і розбили сходи. В наслідок потрясеня почав ділати в дворскім театрі алярмовий апарат, що завізвало огневу поготову. Перелякані мешканці вибігали на улиці. В Монахові виказуло землетрясене й сейсмографія магнетні шпильки. В Штрасбурзі знищило землетрясенє всі ніжнійші і чулійші астрономічні і геольоґічні приляди. Астрономи припускують се землетрясенє початий сміні тисненя воздуха в ночи з суботи на неділю. Осередок землетрясеня находив ся в місцевости Рабе-Альп в Віртемберґії.

* * *

ХМАРОДЕР У ВІДНІ.

В віденьскім Пратері помічено сьвіжо велику будову. Стане там іменно будинок довгий на 140 метрів, а високий на 12 поверхів. Кошта будови сего велетня виносить 4 міл. корон, є він призначений на склад збіжа, а може помістити 3.000 вогонів збіжа. Є се нині найбільший і найвисший з всіх віденьских будинків.

* * *

Річна передплата за „К. Ф." виносить $1.50, пів річна 75ц., квартальна 50ц.

ВІСТИ З БАЛКАНУ.

Домагання Болгарії щоб змінити угоду буде вдесь зайнсвенно. Европейскі держави домагають ся зміни. Сама Австрия домагає ся щоб Болгария дістала якусь часть Македонії. Росія хоче зміни в угоді також, за сим є Англия, Італия, Німеччина, а вже мабуть не лишить ся позаді і Франция.

Австро Угорщина наляга на Европейскі держави щоб мусїли Турків вибратись з Адріянополя. Відпоручники Евр. держ. які находять ся в Константинополи вговорювали Грецію щоб не давала Льондоньскої угоди, інакше Турки будуть силою виганні з Адріянополя.. Демобілізація Болгарскої армії наступить сейчас по тім як підпишуть бажану мирову угоду.

* * *

СТО ТИСЯЧ ГІНДУСІВ ДЛЯ КАНАДИ

Імграційні власти занаті тепер обговорюванем справи заведеня великої кольонізації для 100,000 Гіндусів яких хотять як ходить чутка — спровадити з Африки до Ванкувер.

Проти того запротестували люди мешкаючі в східних провінціях заявляючи, що такі поселенці в Канаді не пожадані. Що з того вийде — побачим.

* * *

В EMPRESS ТЕАТРІ.

Дуже гарну річ відіграють в Емпрес театрі слідуючого тиждня. В програму три входять „Закрите лицо" річ яка є рідкостию в драмі. З се річ з житя Сначменів. В ній представляєсь дійсне житє Сначменів помірника в місті Ґлесгов. Там в кождій малій межиньній станції находить ся забудоване в стіні лїжко. В день його не видно, бо отворені двері закривають його. Се буде дуже цікава драма.

Друга оцена се славний на цілу Европу куґлер (штукар) Ф. Ґерард. Своїм куґлярством потрафив збити усіх иньших куґлярів в цілому сьвіті. Отже вартає бачити ге його куґлярство.

Буде і мушчина комедія яку відіграють найздібнійші актори.

Потрібно доброго чоловіка
ховати і спродавати хліб. Мусить бути чесний і розуміти англійску мову та вміти рахувати. Добра робота для доброго чоловіка.
Зголосіть ся до
R. S. McPHERSON
[illegible]
Corner Princess & Cumberland. WINNIPEG.

КРАЯНИ:
Всї люди, котрі хочуть посилати гроші до краю нехай удають ся до нас, ми посилаємо гроші так що там в краю рівні дістануть.
Почта і виміна на кождім долару виносить лише 2 ц. Люди, котрі не мешкають в Вінніпеґу можуть до нас присилати гроші а ми пішлемо до краю і їм зараз вишлемо рецепіс.
Рівнож єсли маєте чеки то до нас пришліть, а приймемо так як гроші.
Ми спроваджуємо людей з краю скоро і так, що не мають ніякого клопоту в дорозі. Також продаємо шифкарти до краю на всї найліпші шифи і міняєм тутешні гроші на крайові.
Продаємо почтові значки крайові і Канадийскі.
Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.
ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
667 Main St. Winnipeg, Man.
К. ҐЕНИК, завідатель заграничного відділу.

„Канадийский Фармер"
Редактор: [illegible]

Часопись для руского народа в Канадї, виходить кождого тижня в середу і коштує в Канадї і Злучених Державах на рік $1.50
до Европи $2.00

Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3650 Stn. B Winnipeg

The Canadian Farmer
[illegible]
circulation [illegible]
Published every Wednesday at [illegible] Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Податки збільшають ся.

Урядові цифри за минувший рік, скінчивший ся Марта 31, як оголосив сей міністер фінансів, будуть досить інтересними для тих, хто платить видатки. Така маве Гвайтє, міністра фінансів є справдї щирою, отвертою.

Дохід з податків виносив $168,600,000, попередного року $136,108,215. Се значить, що за 12 місяців ряд Бордена вилїв з кишень податкоців якраз $32,491,783 більше чим першого року свого урядованя.

Видатки минувшого року виносили 112 мілїон дол., попередного року $98,161,446. Се — сказатиб — ряд Бордена видав якраз $13,838,554 більше чим першого року свого урядованя. До сего однак треба долати ще видатки від капіталу і спеціальні видатки, які виносять разом $32,200,000, отже загальна сума видатків буде виносити кругло $144,000,000

Кождий розумний чоловік сли має добрий дохід котрого року він — маючи які довги — уже його ба [illegible] ту довгів, як вже на всїх то бодай в більшій мірі. Борден робить інакше, маючи добрий дохід за минувший рік він звісто заплатити довг — найшов рішного рода нові дери куда і вкинав богато сот мілїонів доларів. Податки отже збільшають ся, бідний нарід і так вже обтяжений ріжними податками — мусить платити ще більші — завдяки лише марнотратности теперішнього говерменту в Отаві. Чи нарід довго сему стерпить будучність виказе.

ХИБАЖ НЕ ТАК

Фармері на західних провинціях находять чималі трудности в здобутю подостатком грошей на поправу свого матеріяльного стану, на сплату своїх довгів і т. п. Добре-б було радити оден англійский часопись „Прерій Фарм енд Гоум" — пійти фармерам в дорогу [illegible] них магнатів й спитати про тайну робленя гроші за помічию яких вони потрафлять перемінити свій політичний вплив на золото.

Та ми скажемо, що про ту їх тайну не трудно дізнатись. Коли Маккензій і Мани дістали від говерменту в Отаві чистої нагороди 15 мілїонів доларів, а ґрунд Трони стільки саме получив то ми дуже добре знаємо, що між Борденом Роджерсом а залїзнодорожними магнатами була така угода, що коли наступлять другі домінїяльні вибори ті магнати мають подбати о се, щоб консерватисти знова вийшли в силу.

Иньшими словами се сказавши значить: оден залізнодорожний магнат варте в Бордена-Роджерса богато більше ніж ціла провінція фармарів.

Так се розуміють консерватисти, після таких планів вони і поступають. Вони радше дадуть кільком одиницям пару сот тисяч, мілїонів доларів на ведене своєї політики як цілому загалови на які небудь добрі цїли. Візьмім манїтобских консерватистів До виборів ще далеко, яких сім або вісім місяців, а вони вже мають кілька тузінів своїх наганячів вбрані ріжними урядами. Вже тепер вони як саранча їздять по кольоніях агітують в користь консервативної партиї.

Політичний організатор Т Стефаник, через цілий тиждень тинявсь вже в околиці Етелберт й обіцював людям „нові дороги," другий Т , інспектор, угляне по фармах й нищить будинки, третий організатор оцїл, в двох особах „[illegible]," організують [illegible] вже школи, або складня в „Онтеріо," якийсь знова „грантор" Маронко щойно прибувши в краю цетав вже урядову посаду яко інжінер, виготовляє плани і будує бакен на ковбаси та бочки на горівку, вино; а кількож ще пільских інспекторів? Їх і не перечислиш усїх. І пощо їх? На те, щоб одурювати Русинів, одурювати вони мусять, бо берутьже добру платню, сто і двісто доларів місячно. Чім ті гроші? Тих самих людий що їх такі консервативні наймити туманять. Хибаж не так? Люди сами платять, отримують кільканадцять помочі [illegible] щоб ті їх одурювали а там і потягали в консервативну комару.

І по вже таку політику Русини не бачать і не знають? І бачать і знають, чекають лише догідної хвилї коли зможуть своїми голосами сказати от доти було вашє, тої більше, прочь паразитами.

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
ПРИСЯЖНИЙ СУДІЯ І НОТАР
Канцелярія Нотаріяльна і Агенция Корабельних Лїний.

ВАЖНЕ! ТАНА ШИФКАРТА — НА КОРОТКИЙ ЧАС.
З КРАКОВА — ДО ВІННІПЕГУ **Тілько $46.90**
ЗАМОВЛЯЙТЕ СЕЙЧАС.

В нашій Канцеляриї полагоджуємо всї справи старокраєві, як також і Канадийскі: — виробляємо повновласти, контракти, скрипти довжні, Акта Нотаріяльні, проєстовани і т. п.

В справах крайових заступають нас найлучші правники в Краю.

Всяка інформация даром, за долученем 2 ц. марки.

Адресуйте:
Kancelarya Notaryalna
[illegible] Main St. Телефон [illegible] Winnipeg, Man.

Всенародна Канцелярія
ПІД УПРАВОЮ ДИМИ, КІМЕЛЯ І КОЧОРЕК.

ПРОДАЄМО шифкарти на ріжні лїнії корабельні зі старого краю і з краю до Канади на найлїпші і найскорші кораблї

ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всїх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канадї, справи спадкові процеси і військові.

РОБИМО повновласти, контракти купна і продажі, акта зрошення, скрипта довжні і инші документи, легалізовані через Ц. К. конзулят

СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.

ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в містї і на провінциї.

ВИСИЛАЄМО гроші до всїх частий сьвіта, скоро і безпечно.

ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і цїну.

ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в містї і на провінциї.

АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.

ЗА ВСІ справи переведені в нашій канцеляриї гарантуємо.

У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіть і приходіть на адресу:

WSENARODNA KANCELARYA
J. G. [illegible] нотар
Телефон. Garry 2200 215 Logan Ave. Winnipeg, Man
На відповідь долучіть 2 ц. марку

Що „Канадийский Фармер" есть одною з найпопулярнїйших часописей в Канадї сьвідчить се, що за послїдних три місяцї т. є Май, Червень і Липень наша часопись здобула 2 4 3 нових предплатників, се значить кождого місяця пересічно прибуло 81 предплатників Кождого дня наша редакция отримує два-три нових предплатників і всї вони присилають, присилали цілорічну, або піврічну предплату. З сего можна судити, що [illegible] „К. Ф." мабуть тому, що той нїколи не боявсь висказати своїх поглядів, от як прим. „Укр. Г." який будім то незалежна часопись а скрито поперає консервативну політику і т. п...

Ми постановили зробити нашу часопись ще більш популярною, в кождім числї містимо цікаві ілюстрації, які отримуємо з ріжних сторін сьвіта. Се коштує нас не трохи грошей, та ми про се не дбаєм, ми хочем вдоволити своїх читачів які мають то саме право бачити ріжні ілюстрації в їх часописи як і Англійці в англійских часописях — Гадь [illegible] приниималиб і містилиб ілюстрації і надїслані нам нашими Всеч. читачами Просимо лише насилати наш фотографії своїх церков, читалень, руських сторін, руських місточок кольоній, як рівнож з ріжні знимки фармер [illegible] — теперішні і давні, почавши руский фармер [illegible] почавши від [illegible] на фарми Русина і т. д. і т. [illegible] Се все буде цікавим для тих які живуть в иньших провінціях, в иньших краях тим самим будуть мати цїлу ріжну вартість.

Сподїємось, що наші Всеч. читачі зрозуміють нас і поможуть нам в замірених великім дїлї. Чекаємо.

Редакция „К. Ф."

Руско-Американска лїнїя

Одинока без пересїдання лїнїя з Росиї до Канади

Найлучші, найбільші і найскорші пароходи що курсують точно між Росиєю в Канадою без пересїдання.

З подвійними шрубами [illegible] пароходи.

Цїни скидаючі
З ЛІБАВИ ДО ГАЛІФАКС

3 класа	$48.00
2 класа	$62.50
класа	$75.00

Заграничний пашпорт 7 днїв.
Також від голови [illegible]

За більшими інформаціями і подробицями звертайтесь до наших агентів або до головного уряду в Нюйорку
A. E. Johnson & Co
17 Broadway New York, N. Y.
[illegible] 300 First Ave. S. Minneapolis, [illegible]
Russian American Line. Pier 31
Brooklyn, N. Y.

Слїпцо редакторови „Ранка."

Сьвята се повинність боронити свого товариша. Боронить свого товариша А. Вильчиньского і редактор Ранка д. І. М. Глова. Та ся його оборона (в ч. 30) подобає радше до обтерпілого своє лице червоно-[illegible] тїй нагляно добачесь незрозуміле річи; там ні раціональність ні льогіка, Се мій абсурд від початку до кінця тої оборони

Візьмім от хочби таке: „Гиканий а Толстой се трохи не рівні „повісти" — Критикувати літературні „твори" Гиканого, се що не значить критикувати Толстого" хочу отсе вже д. Глова написав, лише, оден, ким сам жив Не вжеж небудь і колинебудь Гиканий рівняв себе з Толстим' Не вже його „творы" ктонебудь критикував а він обурив ся?

Ні, ні одно ні друге. Сотоги і „Ранки" (ані д. А. Вильчиньский написав збірку повідань (кільких авторів головно Л. Н. Т. детонно дуже сурово, та чи Гиканий не мав рацїї такого критика описати? Вильчиньский „критикуючи" збірку, не „критикував" творів Гиканого, бо в збірцї не було його „творів." Се добре знає А. Вильчиньский, не розуміти д. Глова і вставляючись за Вильчиньским виставив себе на — непотрібний сьміх

„І на критику На готові його побудь „хрестити себе вісловою" — ограничує д. Глова. Не вжеж Вильчиньский критикував ту збірку? Слово: дуже дурненька — ще не є критика, хиба критика на дку може здобутись перший лїпший дурачок Більше люди критикують всяку працю зовсїм инакше. Сей без сумніву добре розуміє д. Глова.

Ще одно. „Кан. Фармер, се часопись політична, а не судия релїгій." поясняє д. Глова. Чому властиво і таке пояснено з ні того пера редактора „Ранка, годі вгадати. Правдїнь „Кан. Фармер" в однім житю не рішав, не судия не выступав проти котрої небудь релїгії, хиба лиш тепер сказав кілька слів проти Вильчиньского то не вже се проти цєвої протестантської релїгії? Ні, вже А. В. то цїла релїгія?

Не згідне з правдою і те будьто „К. Ф." то лише політична часопись Читайте а переконаєтесь, що крім трошки політики є богато дечого іньшого яке з політикою зовсїм не має стичности не можна говорити і того, щоб ред. „К. Ф." мав займатись виключно політикою, Ні' і слова д. Глови „Вашa є праца се політика" розбиваються о щіт К. Ф. на дрібні кусники, Слїб прош. сказав, що справа д. Глови се виключно релїгія, то не помилив бе ся ні трошки... Но вже кождому до свого. Нам часописів треба всяких, в часописи треба про все писати, конечним було і се, що я написав, сли лише висьвітлене цілої [illegible] справи. Сли хто зрозуміє се як інакше — не річ дивуватись вїдавно люди поясняють одну і ту саму річ.

О Голва.

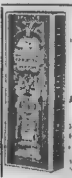

Упушенєнося на ним. домах і корстоїть ся все
Richter's Anchor Pain Expeller
[illegible]
[illegible] New York N. Y.

За дрібні оголошеня як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00.

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріяльне в Виннипегу

ПЕРЕВОДЖУ [illegible]
ВИРОБЛЯЮ контракти, повновласти і всякі інші документи старо-краєві і Канадийські
ПРОДАЮ шифкарти на всякі лїнїї [illegible]
[illegible]
[illegible]
В [illegible] справах і клопотах удавайтесь до нас.

Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
[illegible]
341 Main Street Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріяльних, старокраєвих і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).

ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна — продажи, легалізує [illegible] через конзулят.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через первородних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, сьвідоцтва увільнення від вправ, контролї і суперарбітру.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лїнії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всїх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в містї і на провінциї.
[illegible]

Години урядові від 9 рано до 6. вечером, а для тих котрим занятє не позволяє в день полагодити своїх справ, буде отворено від год. 8 до 9 що вечера.
Всяка інформация даром, за долученем 2ц. марки.

Адресуйте
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ
314 Main str Winnipeg, Man

МАРКА **"EMPIRE"**

Марка „EMPIRE" цемент на стїни, деревляна волокна і пластер на викінчуванє суть знамениті якости в таких і праздників і сортів будови
[illegible]
[illegible]

Пишіть за поясняючими книжочками.
MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG, MAN.

Наш каталог на осінь і зиму 1913-14

містить в собі усьо модерне і модне. В нім найдете усе чого лише потребуєте. Кожда річ ілюстрована і описана якнайдокладнїйше. Усе по умірковані цїні. Він даром для всїх. Замовляйте богато, найменьше 100 фунтівками, се оплатить ся, бо заплатите [illegible] перевіз.

WINNIPEG. THE **T. EATON CO** LIMITED. CANADA.

pages

[illegible]

Довгий спис ужитків.

[illegible]

IHC Oil Tractor

[illegible]

International Harvester Company of Canada, Ltd

[illegible]

[illegible]

Приїхавши до такого [illegible]

[illegible]

Фармер з України.

Руська Торговля!

[illegible]

НИКОЛАЙ БАЛАН

[illegible] King St. [illegible] Winnipeg, Man

Чи Ви вже читали?

Історії найславнішого в світі детектива

Шерльока Гольмса.

Одино на руське видання оправлене в кольоров. обкладинки

[illegible]

Ціна книжки 15 ц., всі 12 за $1.60.

Що сталося з архикнязем Рудольфом?

[illegible] 60 ц

Конець „Титаніка".

[illegible] 40 ц

„Дровосік"

[illegible] Ціна $1.50, в шкіряній оправі $2.00

Атлас,

[illegible] $1.00

Нові пісні з старим хлопцем,

[illegible] 25 ц

Новий збірник народних пісень.

[illegible] 25 ц

Пісні про Канаду і Австрію

[illegible] 40 ц

КАТАЛЬОГИ ДАРОМ!

RUSKA KNYHARNIA

[illegible] Main St. Winnipeg, Man

ЗОЛОТА НАГОДА В EDSON, ALTA

EDSON!

[illegible]

S. H. BERCH,

Western Transcona Realty Co.

[illegible] MAIN ST. WINNIPEG, MAN

Родимці!

[illegible]

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Alex Calder & Son

[illegible]

663 Main St. Winnipeg, Man.

МИ СПРОВАДЖУЄМО [illegible]

[illegible]

П. А. КАРАКЕНТЕВ [illegible]

$1000 нагороди $1000

[illegible]

To Kamsack Realty & Investment Co. Limited
811-812 Union Bank Building Winnipeg Manitoba

Прошу прислати всі дорогі факти і інформацію що до River View Park, Kamsack, Sask

Ім'я

Адрес

Kamsack Realty & Investment Co. Ltd.

811 812 Union Bank Phone Main 2531 Winnipeg, Man.

КУТИК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Анґлійского

(Дальше).

Все те лучило ся два роки перед днем, коли начинає ся наш розказ. У Майльса смерть матери вилетіла з голови, він еї ні трохи не тямив — але в памяти старшого сина полишив ся еї образ, як живий.

Бувало не згадає за дно з ріднями тамками, аж ось-яка-небудь дрібниця- цвиток чи книжка так живо нагадали єму померщу, що теплі веселі очи хлопця сумніли, і гіркі слези котили ся з-під затулені оченята.

В гостинній комнаті, де звичайно рідко хто заходив, висів олійний портрет леді Дюнкен, представленої у весь рост з малим Гумфрі на руках. Коли хлопцеви ставало важко на души, коли хвилина борби з Вірґінією, тоді закрадав ся в цю темну кімнату, довго глядів на портрет, відтак сідав так, як був намальований на образі, і уявляв собі, що руки мами пригортають его до себе.

Коли провітрювано і чищено кімнату, оба хлопці ставали перед картиною і старший розповідав молодшому про матір.

Майльс обожав Гумфрі. Для малого хлопчини старший осьмолітний брат, що носить вже курточку, буває звичайно предметом пошани. Та й ще Гумфрі так весело стояв в очах Майльса, що він розповісти про [illegible] дні із сумного теперішнього дому, коли кімната не сьвітлом гомоніла розговором веселих гостий, а мама лежала на софі, а побіч ней стояв столик з роботою. Понятє матери якимсь сумними чертами рисувало ся в души Майльса, але він знав, що то щось незвичайного сьвятого, [illegible] що старший брат говорив з блискучими очима, чужим голосом.

Він почував ся немов то приниженим, коли якось Гумфрі перерве оповіданє: „Дарма тобі про [illegible] толкувати, і так нічого не зрозумієш!"

Велике [illegible] і дружба Майльса до брата найбільше клопоту причиняли Вірґінії. Послушний, [illegible] Майльс ставав ся непослушним, ба навіть і лукавим, коли з ним був Гумфрі.

Сегодня порішила Вірґінія, що наколи Гумфрі надалі таскає плащик і кальоші, то може вийти [illegible] сустріє батькова [illegible], щоби не простудив ся, мусів оставати дома. Не помогли ніякі прошенія.

Гумфрі піде сам, або оба лишите ся дома — приказувала нянька.

Не їдь! — просив малий Майльс брата, коли станули оба в вікні. Мені так скучно буде самому з Вірґінією.

Она мерзка баба! — сказав Гумфрі. Но але я не поїду без тебе, а щоби скоротити нам час, числім дощеві капельки, котрі пливуть у віконце.

Ся витадка заповнила їм незамітно близько пів години, і хлопці не счули ся, як повозка татка заїхала уже перед рундук.

Що стало ся? — крикнула перелякана Вірґінія, коли Гумфрі зі стукотом скочив з вікна на землю

Татко приїхав! — крикнув він їй над ухом і кинув ся мерщій з комнати.

Стривайте! причешу вас трохи!

Але слова еї були сказані на вітер, вже лиш тупотіли [illegible] здалека ніжки Гумфрі, що спускав ся в низ сходами.

Меньше жвавого Майльса зловили і причесали, а тоді аж пустили за братом. Нещасть як-раз коли батько, високо стрункий мущина, ввійшов у прихожу і знимав мокру маринарку. Зложив парасоль а відтак нагнув ся і поцілував наставлені єму дїточі личка.

Ну, діточки, як проживаєте? не покрутили ще за сей тиждень голови? не позабивали нових ґузів і синяків?

Діти так були вдоволені татком, що й не запримітили другого прибувшого. Коли той увійшов у комнату сер Еверард сказав

Ну, а тепер підіть і привитайте ся з отсим паном! Ви певно не вгадаєте, хто се такий.

Гумфрі поглянув на молодого гостя і промовив навмання: Я думаю, се вуйко Чарлі, котрий приїздив вже раз до нас давно, дуже давно, ще заки забрав ся на море і заки...

Угадав! — перебив єму сер Еверард — а я і не думав, що ти его тямиш. Мені здає ся, Чарлі, що Гумфрі не дуже змінив ся з того часу, але отсей малий був ще при грудях, коли ти поїхав від нас — додав, підносячи Майльса в гору до вуйка.

Незвичайно подібний [illegible] вуй Чарлі.

Сер Еверард віткнув малого і поставив хлопця на землю.

[illegible] Гумфрі [illegible] слухав розговору, а коли отець ще раз нахилив ся, щоби поцілувати Майльса, він підійшов до вуйка і взяв его сердечно за руку.

Ти тук хлопець! — сказав вуй Чарлі, кладучи другу руку на голові сестрінка — ми все жили в дружбі, але — додав він, піднимаючи в гору личенько хлопця і вдивляючи ся в него тужливо, — ти ні трохи не подібний на свою матір.

Заповів дзвінок, скликуючий до обіду, і оба хлопці пішли за батьком, щоби помогти єму одягнути ся. Малого Майльса завели високі великий альбом в срібній переплеті, котрий і почав він вельми уважно переглядати. Гумфрі мав ся добувати усякі дрібниці з кишень батькового плаща.

Якесь клопитане звернуло увагу сер Еверарда.

Що се так у тебе, Гумфрі?

Отворений ножик випав з рук хлопця — він [illegible] що розкрив обі его вістря і трібував їх сили на власних пігтях. Останними ножик, его неспокійні пальці почали бігати по туалетним столику.

Гумфрі! — крикнув отець не рухай моєї бритви!

Він в зеркалі побачив налене лице сина і саме в пору зберіг его від нещастя. За провиною слідує заслужена кара, і Гумфрі відправили в дітову комнату, щоб умив ся і причесав.

Все те помічав він мимо і рівночасно з вітцем і братом увійшов в бібліотеку. Вуйко Чарлі, уже переодітий, стояв при вікні. Роздав ся знов дзвінок, і всі пішли обідати. Хлопці сиділи по обі сторони батька і діставали дещо з его страви. Обід минав мовчаливо. Вуй Чарлі глядів у свою тарілку, а сер Еверард занимав ся хлопцями і Ідою.

Нині день уродин Віля — заговорив перший Гумфрі.

Нещасний льокай так збентежив ся сим голосним відкритєм дня его уродин, що спалений по уха і трохи не опустив з рук тарілки, котру саме подавав тепер на стіл.

Єму нині минуло двайцять два роки — торочив своє Гумфрі — він мені се сам сказав рано.

Сер Еверард хотів перевести розговор на друге, та дарма!

О котрій годині родив ся ти, Віль? — питав Гумфрі, звертаючи ся до льокая, що стояв при дверех і не знав, де діти ся зі збентеженя.

Сер Еверард подав кусок печені хлопцеви і тим чином на часочок заткав єму балакливий ротик. Та тільки хлопець проковтнув мясо, начав опять своє:

Що ти подаруєш, татку, нині Вільови? — спитав, наклоняючи головку й заглядаючи в лице батька. Я знаю, чого він собі бажає, він сам мені казав!

Нещасний льокай [illegible] серцем попався ся єму під ногами і тот в очах [illegible] з комнати, але саме в той час вносили нову страву, і він хоч-не-хоч мусів вийти до столу.

Я питав его сегодня [illegible] — Гумфрі — який дарунок від тебе справив би єму найбільшу втіху. Тямиш, Віль? а ти мені казав — правда, Віль?

Сего прямо до себе зверненого питаня вже збентежений льокай не видержав, поставив страву на столі і щез митю з комнати. Вуйко Чарлі розсьмияв ся у голос.

Не треба так богато балакати при обіді — сказав сер Еверард, коли двері за льокаєм зачинили ся. Ми з вуйком не вспіли ще і два слова промовити до себе.

Кажу тобі, звернув ся він до шваґра — ті діти тримають мене усе мов на углях, [illegible] ніколи, про що забагне ся їм балакати.

Коли льокай повернув в комнату, на его щасте почали розмову про політику, а Гумфрі чертав пальчиком в соли усякі викрутаси.

Не пособив би ти мені, Чарлі, в слідуючу неділю? — сказав сер Еверард. Хочу запросити декого із „аборигенів (аборигени значить по англійскі тузимці, в ніи значеню горожани — заберіт), — помочи мені їх приняти. Вже вишла роки не просив я нікого до себе, тепер мушу се конче вчинити.

Яке предивне слово! промовить Гумфрі, стараючи ся рівночасно витягнути листок зеленої салати, [illegible] в рота [illegible]

Аборигени! — доповів на его вуйко, се дикі люди з островів, на пів люди, на звірі

І татко запросить їх на обід? — чудував ся Гумфрі.

Так, — жартував дальше вуйко — не правда? се будуть вельми цікаві гості у тебе і Майльса

Певно! — закричав Гумфрі, вискакуючи з крісла і танцюючи по комнаті, — Татусеньку! позволь нам — хай не радить ся Вірґінія — позволь нам прийти на них поглянути.

Що до обіду не можу обіцяти — сказав сер Еверард: маленьких дітей таких [illegible] що не вміють держати ся за зубами, не беруть звичайно до гостий, але позволю вам зайти в [illegible] і глядіти, як они будуть в'їздати ся.

[illegible] непожадана статья [illegible] і строгий голос [illegible] Мастер Гумфрі! мастер Майльс! пора спати!

[illegible] послухали, хоч дуже [illegible], бо розговор вуйка з [illegible] почав їх цікавити, а Гумфрі на язиці [illegible] ще питань. Хлопці [illegible] в гостинну [illegible], що [illegible] звичайних вечірних [illegible] пустої уложила ся в постіль Вірґінії мов камінь спав з грудей, і она відітхнула вечеряти.

Я рад, що ві вже пішла — сказав Гумфрі — тепер можемо собі вволю побалакати про дикарів.

О Гумфрі! — просив трусливий Майльс — не говори про них в темноті, а коли вже доконче хочеш, то подай мені свою руку, бо мені чогось так страшно.

Ну, то і зовсім не будемо торкати сеї справи — сказав старший брат успокоюючим тоном — і присуваючи ся на сам край своєї постелі, обняв малецького братчика. Майльс пригорнув ся до него кріпко, і так личком в личко, держачись за руки, оба незабавом спокійно заснули.

(Дальше буде.)

Протест.

Ми нижче підписані фармери в кольонії Якова, Ман. члени [illegible] гр. кат. громадскої церкви отсим протестуємо проти мітингу, який відбув ся в нас в неділю дня 10 сего місяця і свій протест опираємо на слідуючих причинах

1 Згаданий мітинг відбув ся в неділю а яко такий не має перед канадийским правом жадної ваги.

2 Згаданий мітинг переприваджено недостально і тим, що проводив его самовільно сьвящ. Андрухович не позволяючи людям обговорити справу так як они бажали, відбираючи право голосу особам, які мали повне право заявити в справі церкви свою гадку.

3 Згаданий сьвященик заявив на початку мітингу, що [illegible] членів не має на цілі епископскої корпорації, а відтак виявилось, що се був власне формальний мітинг в справі корпорації епископа, а сеї корпорації люди не хотіли і не хочуть.

4. Статути треба було читати найперше, щоби кождий чоловік знав нащо підписує, а не при остатку, бо се обман

5. Уряд парохіяльний вибраний не громадою, а диктований сьвящ. Андруховичем, до якого входять два урядники з одної хати.

6 Бажанєм цілої громади було, щоб церква полишила ся громадскою, а корпорація епископска змінює еї характер.

7. Корпорація епископска не має заавторизованих підписів людий.

Тому ми нижче підписані протестуємо проти такого незаконного мітингу і бажаємо собі щоб наші імена вичеркнено з листи епископської корпорації, а тим застереженєм що згаданий акт не має нічо спільного з членьством церкви, якої понизше властителем є сама, громада, а не епископска корпорація.

Ів. Надура. Ф Бандола, Анд. Качур, Мих Рибак, Ник. Хомляк, Вас Рибак, Агап Мельничук Ал Корлак, Кость Бандола, Яков Мельничук, Ів. Качур, Ф. Корлак, Вас. Швець, Сем Корлак.

Легко робити добрий хліб, пай, кейки і т. п. [illegible]

OGILVIE'S ROYAL HOUSEHOLD МУКА

[illegible]

OGILVIE'S FLOUR MILLS Co. Ltd.
FORT WILLIAM
WINNIPEG MONTREAL

ПРОПАВ КІНЬ

Пропав 5 річний гнідий кінь, на задній лопатці має такий знак [illegible] Задні ноги при копитах білі. Пропав ще 23 липня с. р.

Хто б зловив, або знайшов його й подасть еї дістане $10 нагороди

Мій адрес John Dutczyszyn, Veregin P. O. Box 107 Sask. (33)

ПОТРІБНО УЧИТЕЛЯ.

Потребуєм руско-англійского учителя з потрібною кваліфікацією до школи Maybridge No 2797, Saskatchewan. Платня $40 місячно, помешканє для учителя близько школи. Науку мож розпочати 15 Септембра с. р.

Зголошуватись треба до Steve Caornook, Polly P. O. Sask. (34)

ПОТРІБНО руско-англійского учителя до школи Бруксвейс. Платня $55 місячно. Помешкане для [illegible] учителя [illegible] близько школи. До почти 3 миль, до станиі 7 миль. Науку можна розпочати сейчас. Інтересовані зволять зголоситись до John Sholoha, East Selkirk P. O. Man.

Поперте купця.

[illegible]

I H C Oil and Gas Engine

[illegible]

International Harvester Company of Canada, Ltd
[illegible]

Милостию і благодатию святої Тройці Архипатріарх Макарий вселеньский — отворив свою катедру на Magnus Ave. Пр. 698, Winnipeg, Man. Котрі мають до пресвяту, хотять сповідатись, хотіти служби та послухати науки з св. Библії, дати дещо на праведний Український Університет — запрошають ся до моеї катедри. Висилаю на кольонії сьвященників. Зголошуйтеся на повисший адрес. Всім моє благословеньство (33-35)

Просимо наших посилателів вирізувати свої довжки.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
Коли удаєтесь писемно то не забудьте долучити в листі 2 ц. почтовий значок.
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека. 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg Telephone St John 474
єдиноким руским шпиталем в Канаді.
ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ НЕДУГ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ [illegible]

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI. Вінніпеґ, Ман., Середа 20-го Серпня, 1913. — Winnipeg, Man., Wednesday, 20 August, 1913 Число 34.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST JOHN 474
Коли удаєтесь писемно то не забудьте долучити в листі 2 ц. почтовий значок.
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека. 415-417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
єдиноким руским шпиталем в Канаді.
ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ: [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛІ: [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ НЕДУГ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]

Новинки.

РОСІЯ ГОТОВИТЬ СЯ ДО ВІЙНИ

З Константинополя доносять, що минувшої Суботи, 16 го дня воєнні кораблі які находились в Воспорі нагло опустили свою пристань. Се викликало в Константинополі великий розрух. Догадують ся властиво що їх місце призначення буде Севастополь. Та загально вірять, що [illegible] кораблі поплили просто під Адріанополь. [illegible] прояви — побачим

* * *

ЦІСАР ФРАНЦ ЙОСИФ

18 с. м. сьвяткував свої 83 уродини. Усюди в Австро-Угорщині по містах і селах сьвяткувано сей день з великою помпою. Цісар хоча в так пізнім віці — тішить ся незвичайно добрим здоровлем.

* * *

ВИГРАВ ПЕРЕГОНИ.

Всілякі бувають в Канаді перегони, та таких як отсе мали місце в Нешвил, Тен. дуже мало буває на сьвіті. Два брата: Том Генрі і Джьон Генрі робили перегони у котрого буде більше дітей. І Джьон виграв, у него тепер 27 дітий, а його брат наледво досяг числа 15. Перша жінка Джьонова породила 21 дітей. Та померла і Джьон женив ся вдруге. Друга жінка, яка тепер числить 39 літ, породила шестеро

Усі діти обох братів живуть і суть в найлїпшім здоровлю.

Антимілітарний наїзд на Льондон.

Copyright by International News Service [illegible]

Ми мали нагоду чути богато про мілітарних Анґлійских жінок, які вірять в рівноправність. Се жінки які — як ту вірять — суть нищителі загального добра. Вони є тої гадки, що здобудуть свою рівноправність єли будуть нищити усе що стоїть їм на перешкоді в здобутю своєї рівноправности. Сокирами вони знищили кілька салонів [illegible] не застановляючись [illegible] як се принесе їм результат...

На попеснім образку який дістали з Льондону, видно, що Англ. суфражистки не всі такі розбійниці як отсе декто собі думає. Сотки членів, суфражисток які не вірять в мілітарність — вийшло до Льондону зі всіх сторін краю відбути велику демонстрацію в Гайд Парк. На образку видно як антимілітарні суфражистки відходять до Льондону на конях. Цікаво, чи та їх демонстрація відбуде ся спокійно або бурливо.

ГРІЗНИЙ ВОЄННИЙ СТАН НА БАЛКАНІ.

По заключеню мира в Букарешті здавалось-би, що на Балкані запанує мир, давно пожаданий мир. Аж се виходить інакше. Болгарія, як ми попередного разу писали, зовсім не вдоволена з заключеного мира, і як один дипльомат мав виразитись, Болгарія зачекає ще десять літ і розпічне війну з сусідними, Балканьскими державами, знова, щоб заложить дуже на тім, аби відвоювати то, що стратила

Може й так, але що буде з Турком який — щоб вибрались з Адріанополя — і чути не хоче. Противно, він посуваєсь ще дальше поза Адріанополь, і до нині Турки заняли другу малу твердиню Демотіка яка находить ся около 25 миль на полудне від Адріанополя. В Адріанополи находить ся тепер 25 000 війска, і се число — як Енвер бей заявив — побільшить ся до 40,000 в скорім часі, бо майже кождого дня Турок висилає туди 4 000 війска. Що більше, ходить чутка що Турок поновно виповість урядово війну з Болгарією. І що та [illegible] Болгарія очікує тепер? Справді, єли други Европейскі держави не вмішають ся в ту справу, то Турок таки на добре [illegible]

Який властиво оборот візьме от та ситуація на Балкані — годі покищо предвидіти.

* * *

КОНСЕРВАТИСТИ НА ДОБРЕ БЕРУТЬ СЯ ДО НАС.

До сеї пори Канадийскі Русини-Українці мали три консервативні рускі часописі, часописі які попирають політику консерватистів, а ними суть: „Новини," „Канад. Русин" і „Укр. Голос." Другого тиждня, здесь, вийде в Вінніпеґу ще одна чистої крови консервативна часопись, якої обовязком буде балмутити руских виборців, головно в Манітобі... Як ту часопись назвуть, хто буде еї редактором і т. п. ще не знаєм, „наші" консерватисти роблять все в тайні. Скоро лише та тайна покажесь на яву — ми не забудем дещо більше написати.

* * *

РОДИЧІ ВБИЛИ СВОЮ ДИТИНУ.

До чого доводить релігійний фанатизм можна бачити з того що сталось недавно в Франції. З Парижа пишуть так: „Релігійний фанатизм був причиною страшної трагедії на фармі близько Авіґтон. Там мешкав фармер з жінкою та трома дітьми в віках: 19, 25 і 29 літ. Одного дня найстарша донька Юлія заявила що нею запанував чорт. Кождого дня вона в чиграх то більшим зворушенєм повторяла ту саму річ, як що находить ся в обіймах чорта. Дійшло врешті до того, що родичі повірили еї.

Одного дня лягла вона на долівку і плачучи кричала: Іди геть сатано! Іди геть! Уся родина згуртовалась й почала кричати: „Чорте! іди геть!" І привязали нещасну дівчину до крісла і знов кричали: „Чорте! іди геть!" при тім били дівчину по голові доти доки в голові їх мозок не вийшов. Потім дали знати до свого попа, що потрафили вигнати черта. [illegible] поліцію яка і заарештувала цілу родину.

* * *

СТЕМПІД ВЗЯВ $135 000

Минувшого тижня в Вінніпеґу була трагічна вистава „Стемпід" (їзди на диких конях, биках, [illegible] на диких биків, коней і т. п. Пачкали, ломили собі ноги, карки, як люди так і скотина. Се звало ся „Стемпід." І послідня тої трагічної вистави — компанія, що була „властителем" Стемпіду заробила $55.000 (всего доходу було $135,000) кількох їздців мали по дві три тисячі нагороди, кілька биків і коней загинуло, кілька людий дізнали тяжких або лекших покалічень а кілька бере ся в шпиталі ні смертію...

Вертають ся Римські часи.

* * *

ВИСТАВА В ВІННІПЕҐУ НЕ ПОПЛАЧУЄСЬ.

Урядові цифри з сегорічної вистави суть такі: приходу $77,559.91 ц., всего розходу було $84,264.49. Дефіциту отже є: $6,704.58. До сего єли додамо дефіцит з попередних років який виносить $80,718.11, то загальний дефіцит, страта, виносить $87,422.69 ц.

Щоб єли так „залатати таку велику діру" міська рада задумує підвисшити податок і зібрати хоч $25,000 на сю ціль.

* * *

86 ТИСЯЧ ІМІҐРАНТІВ.

За послідний пiврік з Анґлії до Канади прибуло 86,000 іміґрантів. Іміґраційні власти хотять се число подвоїти слідуючого року. Вони раді б щоб ціла Англія переселилась до Канади та в той спосіб загородила дорогу до іміґрації іньшим народам, та наледво се вдасть ся їм.

* * *

ЗЛОВИЛИ РАБІВНИКІВ.

В Монтреалі від довшого часу мешканці в західної дільниці скаржились, що з їх домів — нечисто пропадають дорогі річи. Врешті поліції вдалось попасти на слід рабівників яких і арештували, а при тім віднесли і украдені річи вартости 20 тисяч долярів. Суть там діяменти, перли та іньші досить дорогі біжутерії, срібне начинє, футра, белі сукні й усе то яке можна подибати в богатих людей. Се все рабівники „сколектували" з пятьдесятьох домах. За те „колектоване" мусять дорого відплатити молоді рабівники: найстаршому 23 наймолодшому 17, другі два числять літ 22 і 21. Усі Анґлійці.

Много річей вже звернено властителям

* * *

ЖИДИ, НА УГОЛЬНІМ КАМЕНИ МАЮТЬ „A. D. 1913"

Не мало дивним многим есть се, що Жиди, з Редвайн, кладучи краєугольний камінь під свою синагогу виразили: „A. D. 1913." Се значить „Року Божого 1913."

Кождому се звісно, що Жиди не признають Ісуса Христа [illegible] Його опущенцем, і, що вони числять роки не від 1. Христа, а від сотворення сьвіта, отже теперішній їх рік есть 5763. — Чому властиво на угольнім камени не вирізали 5763 року — не пояснено нікому. — Християньский, отже, рік буде видніти на Жидівській синагоґі..

* * *

ГРІМ ВІДІРВАВ ПЯТЬ ПАЛЬЦІВ.

В Понеділок, 18-го с. м. привезено до міського шпиталю з Мус Джьов Ену Мовеченко яка жила на фармі близько Еспенно в ціли законання операції на еї носі. Зі удария грім в околиці клуба, а переходячи в землю — відірвав нещасній пять пальців.

* * *

СОРОК ОДЕН ТРЕКТОР.

Канадійська гвіт ленд компанія почала косати свою пшеницю на фармі коло Суфілд. Замість коней уживає 41 трактор і кождий тягне по пять байндерів. Фарма не дуже велика, лише 17 тисяч акрів, мало що не [illegible]. Отже не дивно, що уживає тректорів.

* * *

В МОНТРЕАЛІ МРУТЬ ДІТИ.

За пiврік, починаючи від нового року умерло якраз 2,853 дітей. Пересічно отже одна дитина умерає кождої години. В жаднім іншім місті на сім континенті не умерають діти в таким числі як отсе в Монтреалі се діє.

* * *

КИТАЙСКА ПОЗИЧКА.

Бельгійский синдикат згодивсь позичити Китайскій державі 50 мілион долярів на пять процент. Гроші ужиесь на будову нової залізної дороги в провінції Шан Сі і Ше-Чуен.

* * *

Для Сиріт в Іваню Пустім прислали до Ред. „К. Ф.": Іван Кандір, з Дизарт, Саск. збірка $2.00, Яким Мерко Етельберт [illegible] 50 ц.

Щире [illegible] Ред. „К. Ф."

РОБІТНИКИ СПІШАТЬ СЯ НА ЗАХІД.

Робітники які приїздають до Вінніпеґу з Східних провінцій — спішать ся на Захід. До сего часу ще не богато їх поїхало туда, та бодай на стільки, що фармері можуть бути вдоволені. Пересічна платня яку дають фармері виносить від $2 50 до $3.50 денно. В многих місцях фармері платять $45 на місяць і харч...

Де треба робітників. В самій Манітобі треба в Портеж ля Прерій 500, Россел 250, Вірден 300, Карбері 500, Брендон 400, Ельфінстон 200, Метвен Джонкшон 300, Ст. Джін 200, Сомерсет 150 і в Кенвіл 300.

В Саскачевані треба робітників в многих місцевостях, от як в Колгейт, Генлей, Кандіяг, Лумсден, Ленокс, Марго. До самого Мус Джьов треба 1000, до Реджайни 1000, а до Саскатун треба 3,000.

Хто хоче отже заробити який цент може безпечно — за знижену ціну білета — їхати в висше згадані місцевости.

* * *

134 МІЛІОН ДОЛЯРІВ НА БУДИНКИ В ВІННІПЕҐУ

видано до сего часу, за сей рік. Самий Сі-Пі-Ар видасть 800 тисяч на перебудоване дотеперішної станції, пр. причинять ще „трошки" готелю де буде поверх 400 румів, дотеперішних 600 оказалось за не вистарчаюче.

* * *

ЦУКОР ЗАМІСТЬ ПЕРЕЛ.

Представник ювілерської фірми Маєр з Парижа вислав до Льондона клунок, в нім находив ся нашийник з чорних перел вартости 3½ мільона франків. Сей клунок прибув до Льондона, але замість нашийника найдено в нім 30 кусників цукру.

* * *

В EMPRESS ТЕАТРІ.

Дуже рідко можна добачити таку гарну оперетку яку власне актори відіграють в Емпрес театрі слідуючого тиждня. Буде се „Місійний Город," образ з житя полудневої Каліфорнії, де ростуть кактуси і пальми. Се чудову оперетку буде грати двайцять найздібніших акторів.

Друга сердечно, розсьмішаюча річ, се „Отело Антон" Тут маємо маленьку трагедію яка повстала із зависти одиниці. Се ніби трагічна але і сьмішна річ від початку до кінця.

„Сем на Циркусі!" се вже таке сьмішне, що мусите добре стиснутись пасом аби з сьміху не тріснути.

На кінци ще одно, а то „Офіцер 666".

КРАЯНИ:

Всі люди, котрі мусять посилати гроші до краю нехай удають ся до нас, ми посилаємо гроші так що там в краю рівно дістають

Почта і виміна на кождім долярі виносить лише 2 ц. Люди, котрі не мешкають в Вінніпеґу можуть до нас присилати гроші а ми післемо до краю і їм зараз вишлемо рецепіс.

Рівнож єли маєте чеки то до нас пришліть, а приймемо так як гроші.

Ми спроваджуємо людей з краю скоро і так, що не мають ніякого клопоту в дорозі. Також продаємо шифкарти до краю на всі найліпші шифи і міняєм тутешні гроші на крайові

Продаємо почтові значки крайові і Канадийскі

Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. щодня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
667 Main St. - - - Winnipeg, Man.

В. ҐЕНИК, завідатель заграничного відділу.

„Канадийский Фармер“
Редактор О. Г. [illegible]
Часопись для українського народа в Канаді виходить [illegible] в Канаді і Злучених Державах на рік 1. 50
до Европи 2. 00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B. Winnipeg.
The Canadian Farmer
A UKRAINIAN WEEKLY
CIRCULATION 8,000
Published every Wednesday at 20 Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. S. [illegible], Editor

Питання, що Борден буде робити тепер.

На звісно вже Борден старавючесь дати Англії 35 мільонів доларів говорив, що се конечно треба дати на будову трох воєнних шифів, бо Англія находить ся в критичнім положеню, ei грозить небезпека зі сторони Німеччини і т. п. Сему противились сьвідомійші посли, як взагалі усі сьвідомійші горожане Канади. Та Борден силою нового закона поставив на своїм. Сенат то „поставив на своїм“ відкинув заявляючи що Англії не грозить ніяка небезпека, ваших 35 мільонів не потребує і т. п. На се Борден дуже розлютив ся. Не міг ні їсти ні спати. Він чув ся сильно зневаженим в очах цілого сьвіта. Та в него була ще надія на поперте старої Англії. Надія та однак розбилась на дрібні кусники о заяву старої Англії, кажесь виразно, що ei не грозить ніяка небезпека, і, що побільшувати число воєнних шифів так скоро ще не думає. Се для Бордена наче грім з ясного неба — Він же цілий рік, або й довше, сьпівав одну і ту саму пісеньку: дамо Англії 35 мілiон доларів на будову трох воєнних шифів, бо Англія находить ся в критичним положеню.“ Тепер ті слова, та пісенька Бордена „конфіскуєсь“ тою самою Англією. З Борденом таке саме як з тим, що просив милостині для свого товариша „Поратуйте, споможіть нещасного чоловіка, йому грозить голодова смерть.“ — кричав до вибраної товпи народа. Нараз роздаєсь сильний голос „Панове, він бреше, мені жадної помочи не треба; мені поводить ся богато ліпше як будь котрому з вас.“ — Просячий відійшов начеб на його окропу налили.

Таке сьвіцке і з Борденом сталось. Тепер справа неконе ані спати ані їсти, думає лише що має сказати людям аби вийти ціло з такої паскудної халепи. Щобільше, Борден постановив відрочити парляментарну сесию аж до нового 1914 року. До того часу може ще дещо придумає нового. А треба пояснити, що звичайно передше парляментарна сесия починалась в осени, в листопаді. Для Бордена буде наука, щоб в будучині не старавсь зидерти з бідного послідний цент і дати такому який осе не просив помочи.

Незди якось брешуть.

В Раншу „сьвідок з розправи“ і „Едмонтоньскі Старовини“ пишуть що суд над Шандрами і Островским вже відбув ся і суд покарав сих лібералів вязницями за то що Ковловському подоптали окуляри на вічу в Шандро. З тої втіхи не знали певніть яку би то кару пресудити сим „кацапам“. Отже „сьвідок з розправи“ пише що „буде коштувати его до 250-300 доларів, а Старовини кажуть що 100-150 доларів. о $200 ріжниці! Щасте що „У. Голос“ не подав своєї кари, а тоб була вийшла гарна сьмішка...

А чому ви також не написали, що „учитель“ Ковловский на справі не вмів по англійски говорити і найняв собі переводчика? Се гарний у вас учитель! І не уже таких правительство не має право виганяти зі школи?

Бажане щастя с[illegible] Щастя кождий бажає без винятку чи се мала дитина а бо дорослий чоловік, темний чи просьвічений. — Та правдою отже є, не кождий старавсь набути того щастя. Його більшість лиш е бажає та щоб набути — невелике число о се належно стараєсь. А бажати щастя не є ще досить. Те бажане мусить перетворитись в працю. Працюючи ми так само не змогли усчасливити себе єли не будем працювати розумно. І сего отже виходить, щоб бути певним в осягненю щастя в нас мусить находитись ві найважнійші чинники, а то бажане, праця, розум. Нехай однак нікто не думає собі, що під словом „розум“ треба розуміти високу науку, богате знане, „Іеж там“ Правдивий, добрий розум є в кождого того, що має чи знає спосіб доброго житя. Чоловік якому товаришить щасте є тоб що з н а є як треба жити. Єли бажаєте більше грошей, ліпшого житя, бути щасливим — ніколи не стидайтесь працювати, не тратьте ані мінути над плянованєм як-би то у никнути праці, не тратьте ані мінути пляуючи як бо то стати богатим нічого не працювавши, або набути таке місце до роботи дуже мало а платня дуже висока. Се все на дармо. Чоловік з такими думками всегда і всюда находить лише велике розчароване, нещастє.

Знане! — Знане є сила, сила така що потрафить замочи все зло, все нещастє — в загальному розуміню. Се є сила яка жиє, істнує. Сю силу найлекше можно здобути. — Нехай вам один день не поминe в часі якого-би-сь щось доброго не навчились, можливо що лише один якийсь факт затямите, а се вже богато значить. За рік ви знатимете 300 фактів а за пять літ 1500 фактів і т. д. Фармер примiром в господарского знаня, учитель з учительского, бизнесмен з торговельного і т. д. і т. д. Кожда праця, кожде занятє вимагає свого знаня, практики. Научитись, зрозуміти занятє свого заняття є пожаданим і конечним в житю людини.

Поповнив великий гріх кождий хто маловажить малі річи. При кінци свого житя ми можемо приходити до переконаня, що малі річи стають ся великими і не малої ваги для нас .. Про се ж треба знати скорше, а не про самім зі ходi з дому житя. Научитись цінити малі річи можна в той спосіб, що на них ми будем звертати свою увагу. А малих річей найдете всюда. Дивіть ся на них і користайте. Здобувайте бажане щастє.

Всенародна Канцелярія
під управою ДИКИ, КІМИЛЯ і КОЧОРЕК.

ПРОДАЄМО шифкарти на рамні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найлїпші і найскорші кораблі.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи в кожній сфері у всіх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процеси і військові.
РОБИМО повномочия, контракти купна і продажі, акти дарования, скрипти довжні і инші документи, легалізовані через Ц. і К. консулат.
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінції.
ВИСИЛАЄМО гроші на всі части сьвіта, скоро і безпечно.
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
ДА ВСІ справи переведені в нашій канцелярії гарантуємо.
У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіт і приходіть на адресу
WSENARODNA KANCELARYA
J. G. [illegible] нотар
Телефон Garry 2288 215 Logan Ave. Winnipeg, Man.
На відповідь долучіть 2 ц. марку.

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
мировий судия і нотар
Канцелярія Нотаріяльна і Агенція Корабельних Ліній.
ВАЖНЕ! ТАНА ШИФКАРТА — НА КОРОТКИЙ ЧАС
З КРАКОВА — ДО ВІННІПЕГУ Тiлько $46.90
ЗАМОВЛЯЙТЕ СЕЙЧАС.
В нашій Канцелярії полагоджуємо всі справи старокраєві, як також і Канадийські — виробляємо повномочия, контракти, скрипти довжні, Акта Нотаріальні, протоколи і т. п.
В справах краєвих заступають нас найлучші правники в Краю
Всяка інформація даром, за долученєм 2 ц. марки.
Адресуйте
Kancelarya Notaryalna
[illegible] St. Телефон [illegible] Winnipeg, Man.

Чи сьміятись або дивуватись?

Пишуть „Новини“ несовістні новини а за ними і стара бабуся Американьска „Свобода“.

В 37 ч. „Новин“ була подана новина, що: „Українсько-англійські підручники до науки у манітобських публичних школах уже вийшли з друку. Один примірник сего підручника дістала на оказ редакция „Новин“ від шкільного організатора в Манітобі, п. Гігейчука, за якого старанием й вийшла отся перша українська читанка“ Се саме передрукувала і „Свобода.“ Та сїй послідній годі брати сего за зле, однак редактор „Новин“ дуже несовістно поступив друкуючи таку несовістну новину — приписуючи такій старці як Гігейчук незаслужені заслуги. Прецінь уся Канадийска Русь-Україна сьвідома сего, що Манітобських учителів найбільші в тім заслуги. Вони, учителі, в порозуміню і злуці з загалом вислали до міністра Просьвіти цілий ряд петиций, було много депутацій і т. п. Щоб Русини мали свою читанку учителі в Манітобі старались, домагались сильно ще тоді коли про Гігейчука мало хто й знав.. Свого діждали, а тут тобі й маєш: Гігейчук вистарав ся нам о читанку.

Редакція „Новин“ в своїм власнім інтересі, в інтересі загалу, повинна ту новину спростувати. Нощо того аби сам Гігейчук сьміяв ся з „Новин“.

* * *

КОНКУРС.

Сим подаєсь до відома інтересованим що „Просьвітна Комісія“ при „Р. Н. С.“ оголошує конкурс на запомоги для бідних українських студентів (ок) котрі учать ся по американських вищих школах сьвітських. Петиції приймають ся на слідуючих умовах

1. Просячий мусить бути народности русько-українськоі
2. Мусить учащати до вищих шкіл сьвітських в Америці.
3. Повинен посьвідчити свою убогість
4. Мусить бути членом Руського Народного Союза (старого)
5. Стипендію приймає як позичку, котру по скінченю шкіл зобовяже ся звернути „Р. Н. Союзови“.
6. Написати власноручно українською мовою свое прошеня.
7. Предложити відповідні сьвідоцтва.

Просьби належить висилати до рук предсїдателя „Просьвітної Комісії“ на адресу

Dr. W. J. Simenovych
1105 N. Avers Ave. Chicago, Ill.
Др. В. Й. Сїменович
Пр. П. К.
Емілія Огрутинська
секр.

УКРАЇНСЬКІ ШКОЛИ В БРАЗИЛІЇ.

На днях Сетембро в місцю цьвітня посьвячено й отворено українську школу у власному будинку, що його поставили виключно власним коштом — жертвами кольоністів Українців. Ся школа є вже з черги двайцять другою українською школою в окрузі Прудентополє.

НОВА ВІЙСКОВА РЕФОРМА.

В Австро Угорщині Pesti Hirlap доносить, що міністерство війни опрацювало вже нову військову реформу, котра підносить число щорічного контингенту рекрутів о 50 000 людий з чого 30 000 рекрутів призначить ся для спільної армії, а по 10.000 рекрутів для гонведів і для краєвої австрійської оборони.

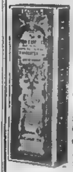

Ушкоде[illegible] скоро гоїть ся від
Richter-a Anchor Pain-Expeller
25 ц. і 50 ц. [illegible]
F. Ad. Richter & Co
74—80 Washington st. New York, N. Y.

За дрібні оголошення, як потребування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщення 75 ц., за три рази $1.00

Руско-Американська лінія
Єдина безпосередна лінія між Росією і Канадою.
Найлучші найбільші і найскорші пароходи [illegible] Росію з Канадою без пересідання.
[illegible]
Ціни слїдуючі:
З ЛІБАВИ ДО ГАЛІФАКС
1 класа $[illegible]
2 класа $[illegible]
3 класа $[illegible]
Заграничний пашпорт 2 дол.
[illegible]
За більшими поясненями [illegible]
A. E. Johnson & Co.
27 Broadway New York, N. Y.
[illegible]
Russian American Line
Brooklyn, N. Y.

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріальне в Вінніпеґу.
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible] в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ [illegible]
ПРОДАЄ шифкарти на [illegible] кораблі [illegible]
МІНЯЄ і ВИСИЛАЄ гроші [illegible]
ПРОДАЄ і КУПУЄ ґрунти в старім краю і Канаді [illegible]
[illegible]
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
541 Main Street Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріальних, старокраєвих і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).
ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через консулат,
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі цивільні і спадкові процеса і стягає довги, як також належитости через перворядних адвокатів в Старім Краю,
ВИРОБЛЯЄ подання в [illegible] справах, себто увільнення від воєнної служби [illegible]
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на рамні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ВИСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]
Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим занятє не позволяє в день залагодити своїх справ, бюро отворене від 7 до 9 вечером
Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
634 Main str. Winnipeg, Man.

МАРКА "EMPIRE"
[illegible] Марка EMPIRE гіпсові продукти [illegible] із високої якости мають богато більше покупців ніж які інші пластри на стіни.
[illegible]
Пишіть за поясняючими книжечками.
MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG MAN

E A T O N 'S
Важність в подорожуванню є добре одїне
Люди звичайно перед самими відїздами в далеку дорогу купують потрібне їм одїне. Чомуж його не купить тепер?
КОНЕЧНИМ [illegible] коли єсте в дорозі, но не меньше і тоді коли ви в дома де вас усі найлїпше знають. Не часто ми подорожуєм, а в подорожі треба бути всегда фрикот.
ХОЧ[illegible] подорожувати сеї осени в всеї зими вам треба купити гарне одїне. Каталог Ітона на 1913 1914 є дїйсним провідником в сім [illegible] Напишіть нам за ним

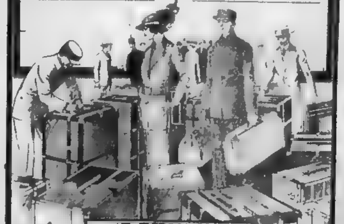

T. EATON Co
WINNIPEG CANADA

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.
[illegible]
Czy jesteś dotknięty
[illegible]

Darme dla Mężczyzn
[illegible]
Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., P. 407 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
[illegible]
Imię i nazwisko....................
Adres .... Stan

Донеси.

Ґарланд, Ман.

Хотяй фармерови тепер не до писаня позаяк тепер головна робота на фармі, як сїно косити, то і жнива захоплюють, фармер не має часу часом часописи перечитати, не то щоб щось до неї написати. Однак теперішне житє і обставини декотрих наших людей в Ґарланд змушують мене зо того, щоби публично выказати о їх байдужности і несьвідомости.

На день 3 с. м. в школі „Garland“ був скликаний учителем Д. Кушнїриком і д. М. Іваком мітінґ в справі закупна жидівского штору, котрий стоїть нам на перешкоді. Той жид крім штору має ще дві фарми з котрих одна лежить такой в місті а друга коло неї. І той жид ніяк не хоче спродати стору без фармів, хоче щоби купити всьо разом. За фарми хоче $4 000 а за штор якби там вже обрахували товар, розуміесь слаб приходило до згоди. Отже тут справа великої ваги, загородилоб ся приступ жидам до Ґарланд, бо всьо булоби в наших руках. Ніякий жид вже не міґби нічого тут почати, бо не мавби ніде місця поставити свій штор чи що. Сею справою повинен би кождий інтересуватись, але чи оно так есть? Ні. На згаданий мітінґ прийшло не богато людий тому, що кажуть: „з того нїчо не буде.“ — Та чи буде чи не буде, прийти повинен кождий на великий мітінґ, і послухати бодай що хто буде говорити, тай самому треба думати над всякою справою і від себе щось сказати, а то ні. Д. Д. Кушнірук пояснив справу як слід, якби то було добре для нас, слиб ми позбулись жида. Маєм вже той штор спілковий яко філія з Етельберт, а ще якби взяти в свої руки і жидівский штор, тоді всьой бізнес булиби в наших руках, всьой доход лишив би ся в нас. Говорив і теперішний менажер штору в Ґарланд д. М. Івах і пояснював приблизно який оборот був за минувших кілька місяців в нашім шторі, а який в жидівскім, Слава, що жид богато більше мав доходу як наш штор. Чому оно так має бути? Тому, що наші люди люблять жида і в жида більше я що купувати. А чому є що більше купувати? Тому що більше купують. При тим заохочував купити цілий бізнес в жида. Говорив д. Ю Харовский був над менажер штору в Ґарланд, і пояснював які то доходи суть з кожних річей, і який маєток можна зробити єслиб купити штор в жида, і т. и. Говорило ще кількох фармерів майже на ту саму тему. По довгих переговорах ухвалено, щоби кождий фармер дав запоруку за себе на 300 доларів котру то суму можно позичити в банку, і фармер не мавби клопоту з тов позичкою, бо штор виплатилаби сам тих 300 д. за кожного фармера в протягу кількох років і ще булаби гарний прихід. Обраховано, що тих $300 за пять років зробилиб других $300 окрім виплачення до банку цілої суми з процентом. Отже кождий фармер без клопоту бувби властителем штору. Таке пояснювано кілька разів та дуже мало розуміли, бо як прийшло до підписаня, то заледво підписало ся 13 фармерів котрі готові дати запоруку по $300. Се ще за мала сума, щоби жидови заплатити, однак думають ровити жида, а тимчасом може ще де хто порозуміє так важне діло, та що пристане. В тій самій справі ще другий мітінґ відбудесь около 17 с. м. і як діло скінчить ся не забуду написати.

Доб. Д. Кушнірук говорив дещо і о політиці та організації, о Вінніпеґських інтелеґентах котрі майже нічого доброго для Українців в Вінн не зробили. Кождий інтелеґент робить лише на свою користь, зн. бізнес. Говорено і про Стефаника котрий вже зачинає підлизуватись фармерам. Тепер по тутейших околицях та обіцював вже на дорогу. Говорять, що при слідуючих виборах він зазуме кандидувати в нашім окрузі. Але щось фармери не тее на Стефаника. Обіцяв, що коло 18 с. м. знов приїде до нас, ми тогді думаємо, що він вже скаже чого хоче від фармерів...

Радилась також, що зробити з церквою, чи записати на Епископа чи ні. Вирішили, щоби еще трохи зачекати... Д. Кушнірук пояснив людям ту справу і сказав дещо з історії католицької церкви. Кінчу і здоровлю Вп. читачів „К. Ф.“

Фармер.

Вінніпеґосіс. Ман.

Всехвальна Ред. „К. Ф.“

Перепрашаю щом так пізно ся з [illegible], а то тому що не робив в одним місци. Тепер звичайно долара і прошу висилать Вашу часопись для мене дальше.

Еще пару слів скажу, а се що правда, що зі всїх часописів в Канаді найлїпше подобала ся мені Ваша часопись „К. Ф.“ Вона не виступає проти народности, ані проти жадної релігії. А що поперає політику тої партиї яка нам правильна — нїхто не може брати за зле, хиба один „Укр. Голос“ який як той дурний, що гавкає на всїх і все тай не знає чому і пощо. Слава ся собі консерва. Та колись я напишу більше, тепер нічу і здоровлю читачів „К. Ф“.

Павло Кайвон.

Мусідора Альта.

Хвальна Ред. К. Ф. зволїть помістити сих кілька слів які я хочу сказати до Вподо читачів „К. Ф.“ Послухайте. Зайшов я раз до свого не так то й близького сусіда який побирає часопись „Укр. Гол.“ і взявши до рук почав переглядати. Було се 30 число. Ґлянув я на пяту сторону — є щось про віче в Шандро. Там якась худобина написала на те віче богато брехні, то розуміесь, але пощо називає православних кацапами? Прецінь кілька міліонів православних в Росії, а чому такі у. Голосі не кажуть, що то кацапи але Українці? Так само спитаю я вас чесний чи нечесний пане від Укр. Гол. якої віри? Чи не перейшли ви на ту блудну вівцю яка відбившись від череди не знає де і до кого пристати, притулитись? Гарна в вас людина коли незнаєте як називати сьв. Петра і Павла тай кажете, кацапське віче у день Петра і Павла на Шандро. Не знаєш сьв. Петро і Павло були такі собі простаки як ви? Чому не даєте перед іменем слово, сьв.! Та я вам нечесний або чесний пане подивую ся бо вам перевертаєсь в голові як в гнилім гарбузі, а се лише тому що не вийшов послом чи послом П. Рудик. А я цікавий знати чого ви так Рудика цінете а Шандро безчестите, за кого ви вважаєте ся як кожний на віщо.

Послухайте нечесний чи чесний що я вам скажу.. А. С. Шандро вийшов послом з рамени лібералької партиї яка нам богато близша чим консервативна... Такий нещасний кандидат на посла як П. Рудик ніколи не буде послом, бо такі незалежні як будьби вийшли на послів — будьби певно запродались консервативній партиї щоб дістати тисячі акрів землі на Піс Рівер. Хибаж ви пане нечесний чи чесний пояснете сего? Чому-ж не знали, але вам якийс „незалежний“ вкинув кілька сребренників у вашу кишеню і мовчите від брехні на чесних людей вам писок не закриєсь. Ви вірами пересуваєте в Канаді та прізвища другим даєте. Фе, встид, ганьба вам. Та я хоч вашого лица не бачив, але думаю, що вам уже сім років минуло, однак у вашім ві карку гарбузі ані одної здорової гадки не держится нема.

Читачі У. Г. повинні позбутись такої замечнщеної віри і а то уло вашу через спаскудить, і рейта.

Леон Войда.

Від нашого корреспондента з Етелберт, Ман.

Етелберт, Ман. — Дня 4 с. м. відбулись Загальні Збори Читальні Просьвіти. Присутних було досить поважне число. Д. К. Ф. Слїпец переводив зборами. До Виділу на слідуючий рік вийшли отсї особи К. Ф. Слїпец голова, П. Кузик заступник гол.; А. Маґісо секр.; І. Віретюк бібліотекар і П. Григорчук організатор. Контрольна комісія буде вибрана на слідуючу надзвичайні. Перші сходини Виділу відбудуть ся дня [illegible] с. м. де має ся виробити програм сезонового житя і обговорити інші важні справи.

М. Мaлкович учитель, обняв посаду в школі Етельберт.

Торговельна Спілка скликує Загальні Збори дня 28 с. м. Справа рішенє побільшеня вартости спілки з десять на двайцять пять тисяч.

У фармерів є надія на добрий урожай. Ячмінь почали вже косити.

Ґарланд, Ман. — Дня 3 с. м. відбув ся мітінґ в ділі закуплення жидівских фарм і бізнесу. Беручи на увагу тих дві фарми за котрі Жид жадає чотири тисячі долярів Фармері богато лїпше би зробили єсли б, вмісто дати $4000 за фарми готівкою і залізати в довги на якие пять або сім тисяч перебераючи бізнес і кредит — відділами Руський штор в Ґарланд і вложили до него ще чотири тисячі товару. Сею дорогою по моїй думці, можна скорше осягнути свою ціль — не наражаючи ся на страти — чим закупити жидівскі фарми.

Пайн Рівер, Ман. — Сусїд, п. Нога вже усунено з стїнця могучости. Не приємно і весело йому вертати ся до старого занятія лапати лисиці та висушувати з них шкірки. Чоловікови котрому здавалось, що він царем зістав і котрий забудовав собі навіть магістрат обтяв „мериях.“ Хто високо літає той низько впадає.

Кореспондент.

ВОЄННІ ПРИГОТОВЛЕНЯ РОСІЇ.

До „Glos-u Narod-u“ Ченстохова таку телеграфічну вістку: „Оголошене пробної мобілізациї варшавского і виленьского корпуса наступить сими днями“. Сї корпуси вже від осени минувшого року є поставлені на скріпленій стопі, так що змобілізоване їх через повдинане резерви може відбутися на протягом десятьох днів. Виленьский округ числить 4 корпуси і 8 дивізій кавалериї, одна самостійна бригада кавалерії. Варшавский округ складаєся з 5 корпусів, як числить 10 дивізій піхоти, [illegible] бригади стрільців, сім дивізий кавалериї і одну самостійну бригаду кавалериї і Гранична поліція [illegible] держави по [illegible] на піхоту з 8 [illegible] карабінами, подібно, як кождa дивізия кавалериї. Батерії артилерії поставлено на воєнній стопі, отже числять по 8 армат. „Dziennik polski“ в телеграмі з Варшави додає, що на мурах Варшави повішено ся оголошене про пробну мобілізацию на 27. с. м. Коли те все основує ся на вірних і точних інформациях що на разі годі провірити — то Росия знова задумує якусь авантуру.

ЗНИЩЕНЬ ПЕРШИХ ТРОХ ТОМІВ ТВОРІВ ТОЛСТОЙ

З Москви доносять, що трибунал зарядив знищене перших трох томів творів Толстоя з видання накладника Ґорбунова. В тих томах були поміщені, переклади чотирох евангелий і замітки, які Толстой додав до перекладів.

ГРІБ АРОНА

Англієць Юлій Ґранде, на засїданю Археольогічного Товариства в Лондоні, складав недавно справоздане зі своєї подорожі до Египту та Арабії. Говорив він, що розглядав в часі своєї подорожі височину Гор, на якій після доказів сьв. Письма має бути захований гріб Арона, що його дуже пильно стережуть Мусулмани. Ґранде є одиноким чоловіком, якого допустили до сего сьвятого місця. Від кількох століть жодного жида не допустили до гробу, що є в великім поважаню у Турків. Мимо того, що гріб стереже сильна сторожа, повелось ученому відфотографувати нутро гробу. На стінах знайшов учений чимало ріжних написей, що є вельми цінні для археольогів, що займають ся дослідами старини.

ХЛІБ І МУКА З РИБ

На островах, які належать до Норвегії, а які замешкують самі рибалки, почали недавно виробляти з риб муку. Іменно висушують очищені мясні части риби а потім мелять їх на муку. Щоби не було чути сеї муки рибою, огрівають ei. Поживна вартість такої муки має бути 16 разів більша від поживної вартости житної муки або молока, а чотири рази більша від воловoго мяса. З сеї муки печуть невеликі булки, примішавши вперед до неї трохи звичайної муки. Ціна рибної муки виносить за фунт 40 сот.

СМЕРТЬ З ГОЛОДУ НА ЗОЛОТІ.

В Сарбурі померла недавно вдова [illegible] в великій нужді; мимо запомог милосердних осіб, які милосердились над нуждою вдови, померла она з голоду. На велике диво по ei смерти найдено в постели 10,000 марок в золоті і 30,000 в вартісних паперах.

Річна передплата на „К. Ф.“ виносить $1.50, піврічна 75ц., квартальна 60ц.

Трансльокація збунтованих Сінґ Сінґ арештантів до Авборн.

Copyright by International News Service [illegible]

Страшна — як показуєсь — політична борба в стейті Новий Йорк дїткнула адміністрацію справ в „Стейт Прізон“ до таких розмірів, що при [illegible] арештанти дались намовити висказати свое невдоволене з адміністраційних змін в спосіб загальної ребелії яка була наслїдком перевести бунтівничих арештантів до Авборн Кримінали де арештанти будуть чуятсь так само як і в Сибірі.

В часі походу до Авборн, коли наш фотографіст знимав їх, вони зі стиду старались закрити лице шапками. Відчували злочин який поповнений і не хотіли щоби їх товариші, чи родина, цілий сьвіт знав про їх деґрадацію...

Руска Лазня
[illegible]
256-260 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 519

ЖІНОЧА КРАСА.
29 артистичних фотографій [illegible]
AUTORI
[illegible]

Користайте з нагоди.
Продаю АКРИ і ЛОТИ у Ванкувер і Форт Джордж, Британ Колумбія — по ціні і на условиях, що кождого вдоволить і кождого інтересованого. При кождім вглядом земля є добра. Пишіть до
THEO. P. HILL
South Fort George British Columbia

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, в бороди і ледь не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 долара через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як его уживати
Адрес: Dr BELLINS
55 Delancy St New York, N. Y.
Потрібні агенти

НЕМА БІЛЬШЕ ДИВА.

За 15 центів денно ви будете властителем сеї прекрасної „чикен“ фарми, яка складає ся з 10,000 квадратових стіп
Пишіть по циркулярі до:
FARMER DEPT.
[illegible] New York City.

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1165. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпегу, проте коли засилаєте свое замовлене до нас. Ви завсїгди будете певні вощадити що найменше 20%.
[illegible]
— Ми не посилаємо C. O. D —
[illegible]

ДАРМО
Кождий може дістати цілком дармо самоучок англійського язика.
[illegible] BOOK AGENCY
[illegible] Washington Ave [illegible] New York

НА РОС. УКРАЇНІ.

„Р а д а“ щоденна часопись виходить в Києві, столиці України. Адреса В. Підвальная вул. д. 6. Річна передплата пять доларів. Сей денник повинен находити ся в кождій читальни і в кождого українця в Росії.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.

Спеціальне лічене полових хороб (сифіліс, триппер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.

Лічене і новійне лічене сифіліса „606" проф. Ерліха

Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.

Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.

Шпиталь і Офіс: **483 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.**

IMPERIAL BANK OF CANADA.

Філії офісів зі всіх головних містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІЙСК. КОЛЮМБІЇ.

Авторизований капітал	10,000,000.00
Резервовий фонд	8,100,000.00
Капітал вплачений	6,925,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.

Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дорахувуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.

НОРТ ЕНД ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕҐСКА ФІЛІЯ
[illegible], Manager
ПОРТАДЖ АВЕ. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Colony St.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руський лікар зі старого Краю. - Одинокий руський лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
Мешкає і ординує в власнім шпиталю **416 Pritchard Ave.**
PHONE St. John 47 — WINNIPEG, MAN.

ЕДДІС „СЕЙФГАРД" БЕЗПЕЧНІ СІРНИКИ

- в спеціальній висуваючій ся баксі.
- добрі сірники все готові на діл.
- запалюючі ся патички положені на верху такі, головки не розжарюють ся.
- і цілковито безпечні, без трійки

Для безпечности уживайте лише Еддіс „Сейфгард" сірники.

[illegible]
Канада

— НЕБУВАЛА НАГОДА —

[illegible]

INTERNATIONAL WHOLESALE WATCH CO. Dep 2.
Box 3362. Winnipeg, Man.

[illegible]

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Tel. Main 2510

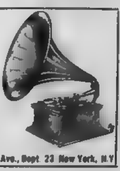

50c.
тижнево
[illegible]
ДАРМО
SAUL BIRNS 117 Second Ave., Dept. 23 New York, N.Y

НАША АДРЕСА:
„Canadian Farmer" Box 3366, St. B Winnipeg, Man.
А РЕДАКЦІЯ І ДРУКАРНЯ знаходять ся на:
287 Selkirk Ave.

К. Федорчук.

Організація і ко-операція фармерів.

(Докінчене.)

Кілько дітей знайдеть ся помеже нашими фармерами з котрих як-би дали до вжених шкіл, виробилиб ся порядні люди. Щодев батько так зробив-би, та на дорозі стоїть недостача, брак грошей, такі недостачі можна усунути лише спільними силами, єдностію та довірєм до свого.

Теперішна фармерська спілка богато не помогла, бо і не годна богато помагати. Але все таки настілько помогла фармером, що вже она примушує других сторників платити фармерам ліпшу ціну за їх продукта. Се'ш велика користь. Та ту богато люда заважили. Чоловік завинив $80 і зібрав ся до жида, перестав брати в своїм сторі є „бо ту його добре не трактують." В жида бере і платить йому чим може а до свого стору віддати довг байдуже. „Е то свої, най чекають," оттакe можна почути. А нехай хто упімнеть ся його, так він тобі таке насьпіває що й годі. Треба мати десь почуте не лиш в однім місци але і в другім. До громадського стору ніхто нічо даремно не дав. Спілка або громадський стор дає фармерови яку лише можливу нагоду. Примір ом чоловік завинив в сторі $50.00 а коли він дає $100 на позичку, йому платать десятий процент, а з довгом дальше чекають ся і до того спілка платить ще процент від його довгу. Чим се не користь для фармера? Чим се нелюдяне трактоване? Спілка чекає два три роки фармерови на сплачене його довгу, дає йому всяку можливу нагоду до вирівнання сотом. Другі сторники кождої осени колектують. Колектовне Канада фармері добре памитають. Як можна ліпше?, прошу інтересованих поясните.

Трактувати спілку ми повинні трошки ліпше як ми се з примірем робимо. Нам здасть ся, що ми всьо знаємо [illegible] всі розуми ми вперечно ся і говоримо, що спілка не повинна робити сего й того, але не шукаємо за причинами чому се в то робить ся. Не любимо ми, если си лає [illegible] але за тое котрий ми зажидали, ми кажемо тоді що ми тілько не набрали. Се злодійство, шахрайство. Платимо свій довг тоді коли нам ся хоче — руський стор! Єсли візьмемо черевики а від них відорвав ся гузик — тоді кричимо — се рабунок. Коли котрий клерк помилить ся, тоді ми: — шахрай. Єсли зайде до стору католицький ніп, тоді ми кричимо: — се католицкий стор. Ми взагалі хочемо, щоби руський стор отворяли в осьмій годині рано і щоб жадних клерків там не було а ми війшли і купували що захотіли, аби нас ніхто за се нічо не впоминав ся. От тоді ми знали-б що се є Руський Стор. Оттак ми трактуємо свою спілку. Ми вимагаємо від спілки дуже богато, навіть неможливого богато, а спілка вимагає від нас дуже трошки — переконаня і осуду, правдивого а не лицемірного. Переконуймо ся чесно. Не берім заразтаки за правду і не додаваймо до сего в десятеро если нам хто скаже, що в руськім сторі се або те зле роблять. Переконати ся треба, довести усе до правди. Лише тоді правда є правдою коли з нею завше годить ся. Лише тоді ми спілку признати повинні коли в нашою радією буде годити ся завжда. Чоловік купив черевики і заплатив $3.00 Другий чоловік купив подібні черевики в Жида за $2.50. Зійдуть ся оба і тоді той що дав $3.00 каже — О, бігме в Руськім сторі шахрують. Другий, мої такі самі як Ваші за $2.50 А що? Я Вам казав що там шахрують, тай М. не підручувавби так кусів до гори. Перший і остатний раз я там купував. Переконав ся! Мав рацию. Отаких переконуючих є дуже богато...

Всякі непорозуміня межи членом спілки і спілкою, межи костумером а спілкою повинні бути полагоджені легальною, розумною дорогою. Обовязком члена є старати ся о розвій сеї спілки а не спиняти. Він повинен старати ся придбати ще більше членів, принаймні одного лиш в році; если член чує що хтось нарікає на спілку, він повинен тому чоловікови чи жінці, кому-б там не було, вияснити те нарікане переконуюче а не відбальорувати його ще до дальшого бунту. Єсли покажеть ся потреба звернути увагу менаджерови, або клеркови, так робити се явно і чесно. Чому встидати ся? При переконаню якої небудь справи чи факту не треба бути упертим, завзятим, бо не все так оно є як чоловік думає або вірить. Чоловік підлягає всяким слабостям навіть; часом говорить по розумному і тоді власне признаєть ся йому рацию, а часом той самий чоловік опереть ся на факті, про котрий він не має найменшого понятя. Тоді він опереть ся на свою зарозумілість, йому ходить головно о те, аби на своїм [illegible]. Се глупота.

Дальше всякі непорозуміня можна полагоджувати через дирекцию котра має засіданє кождого місяця. Гідне уваги і се: дуже богато є у чловців хотілиби робити в сторі сами або своїх дітий там мати. Се неможливе. Так думати не повинно ся. Роботи в сторі для всіх нема, се одно, а друге, до стору вибирають ся людий відповідних до сеї — роботи. Єсли директори приймуть якого хлопця до стору то другий батько, котрий має такого самого хлопця, не повинен нарікати.

Річні збори повинно ся обходити величаво, тріюмфально. Се наша хвиля, се памятка фармерської свідомости, се частина памятки фармерського воскресеня! Кождий присутний удiловець повинен радувати ся, що він дочекав так важної хвилі, що разом з другими підносить ся на дусі і що, знова, має нагоду почути звіт своєї праці. Повинно ся брати участь в дискусіях, в внесках і інтерпеляциях, але по розумному. Напити ся і робити бучу, яко не по людиному і не по христіянськи. Постараймо ся знов раз своїм добрим поведенєм звернути увагу других людий. Не доччім своєї чести сами. Не виставляймо себе сами на посьміховиско другим народам. В нас є честь, в нас є гідність, то чомуж нам не робити так як другі народи роблять? Чому нам не попирати своїх власних інтересів? Чому нам не попирати своїх спілок сторів, як і інших товариств? Запитаймо себе, чому другі народи — Англіки, Німці, Французи, Жиди і т. п. дбають про школи, спілки, товариства і стори і стараються їх піднести на найвисше? Тому, що від них інституцій залежить народна доля. Отсе-ж ми, Русини більше шануйте свої сьвятощі. Більше інтересуватись своїми народними справами, більше дбали про читання газет та книжок, більше жертвували на народні ціли: школи, товариства, читальні, а менше дбати про [illegible] і пулярни, більше попирали свої торговельні спілки, полагоджували особисті непорозуміня розумною дорогою, а не чіпали тих ніжособиць до загальних справ, тоді запливемо на чисту воду, тоді нас люди будуть мати за людий і тоді ми будемо мати право рівнати ся з другими людьми. То все не трудно робити лиш: охоти, любови і єдности. На сім і кінчу.

Одиниці до котрих я відніс ся директивно не повинні брати се мені за зле тому, що зробив я се не з ненависти або якоїсь злоби але тому, що згадані одиниці вяжуть ся з історією сеї спілки.

Етелберт, Ман.

* * *

ЖЕРТВИ ДИКИХ ЗВІРІВ В ІНДИЯХ

Недавно обробило англійске правительство виказ жертв, які впали від диких звірів в англійских Індиях. Сей виказ представляє ся ось як: В 1912. році, в якім виготовлювано сей лист, впали жертвою тигрів, львів, вовків, медведів, гиен і инших мясоядних звірів, а також і слонів 2 400 осіб. Жертвою крокодилів, диків, оленів і ин. впало 600 осіб. Найбільше число жертв забрали в 1912. р. ідовиті змиї, бо були причиною смерти 22 600 осіб. Числа тих виказів припадають на край, який замешкує 315-міліонове населення.

* * *

НІМЕЦКА АРМІЯ В БУДУЧНІ

Урядовий „Лейпцігер Анцайгер" оголосив оноді новий військовий закон в Німеччині. Сей закон підносить мировий стан німецкої армії з 514.221 на 661 478 жовнірів. До сего числа треба ще додати 30.000 официрів, 110,000 підофіцирів і 15.000 однорічних добровольців, так, що німецка армія буде мати по переведенню сего військового закона в 1915 р 814,000 жовнірів.

Для порівнаня треба навести, що французка армія має тепер 634.000 жовнірів. Однак в тім числі уґлядне но 24 000 жандармерії і 40 000 т. зв. помічних сил, які не мають військового образованя. Коли отже відчисливо сі оба числа, пересьвідчимо ся, що французка армія виносить лише 570.000 жовнірів, разом з кольоніальним військом і официрами. При помочи заведеня трилітної військової служби збільшить ся французка армія о 160 - 000 жовнірів. Все отже побільшена вже французка армія буде виносити 730 000 жовнірів. Німеччина буде [illegible] перевисшати армію французкої републики о повних 80.000 жовнірів.

Німецка армія буде складати ся по заведеню в жите реформи, подібно як і доси, з 25 корпусів армії з 50 дивізиями. Самостійних дивізий кінноти зовсім не буде.

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Bal для кави.

[illegible]

Philadelphia, U.S.A.

Родимці!
ТОРГОВЕЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО
Олекса Пушкар
в Коломиї

доставляє по дуже приступних цінах лентосиньожонти, коцицькі спушкові вацики, вироби різьбярські а іменно, паланиці, ножі до книжок, зеркала, топірці і бібулярі. Крім того дуже гарні українські фортушки від 3 до 12 Кор., краватки вишивані від 4 кор. гердани до годинників від 2 кор., срібні шпильки до краваток з портретами Драгоманова і Шевченка по 1 кор. — Зберіть замовлення на більше річий і вишліть на адресу:

OLEKSA PUSZKAR
KOLOMEA, — — GALICIA.

Дармо! (12 найліпших співів.) **Дармо!**
$75 - ФОНОГРАФ $40

[illegible]

$2 місячно

Atlantic Talking [illegible]
44 E. 7th St. Dept 24 New York, N.Y

ВЕЛИКА НАГОДА!

ДАРОМ ОДЕН АБО ДВА АКРИ . . . . . ДОБРОЇ ГОРОДОВОЇ ЗЕМЛІ,

[illegible] від Транскони, місто яке за 3 роки буде числити 20 000 людей і вартість землі підскочить до $1 000 за акер.

Спробуйте спрозати лише 5 акрів сеї землі по $385 за акер: $25 зараз, в $10 що місяця, а дістанете об ціну землі на яку дамо вам і чистий тайтл

Акер тої землі сподаєм тепер по ціні о цілих $50 меньше як звичайно

І се найбільший дарунок якого ще ніколи ніґде не бувало. Прийдіть а ми завеземи автомобілем на ту землю щоб побачили, або напишіть за поясненям до

J. A. KENT & CO., Ltd.
REAL ESTATE INVESTMENTS.
803 Confederation Life Bldg. — Winnipeg, Man
Phone Main 6373.

З Европи $26. до Канади.

На тикеті третої класи через нашу „Посередну Пасажерску Услугу"
з РОТЕРДАМУ до ГАЛИФАКСУ.
Дуже низькі ціни їзди на желізницях в Галифаксу до котрого небудь місця в Канаді.
Тепер [illegible]
Canadian American Steamship Agencies
J. W. STAZENE, Mgr. — 200-17th Ave. N. E.
MINEAPOLIS, MINN., U. S. A.

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВІДНОВИТИ ПРЕДПЛАТУ ЗА „КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР".

Дивний робітник на фармі.

СЛИМАКОМ на фармі ся плуг. Оріт цілий день двома кіньми а в ночи сьвічками з'орете два і [illegible]

IHC газелінових тректорів

[illegible]

International Harvester Company of Canada, Ltd
WESTERN BRANCH HOUSES
[illegible]

Руска Торговля!

Хто хоче дістати доброї солонини, сьвіжого і такого мяса, вудженої і вареної шинки, домашнього виробу і німецкі ковбаси, яйця, масло, сир, сметану, молоко, [illegible] капусту, барабол'ї, муку, цукор, гербату, каву і ін. — зайдіть до мене а не пожалуєте

НИКОЛАЙ БАЛАН
443 King St. Phone St. John 2298. Winnipeg, Man.

Чи Ви вже читали?
Історії найславнійшого в сьвіті детектива
Шерльока Гольмса.

Одиноке руське видане оправлене в кольорові окладинки.

ДОСИ ВИЙШЛИ:

1. Тайна молодої вдови.	7. Пропащий нареченний
2. Наречена прокуратора	8. Слідчий між кельнера
3. Кроваві жемчуги	9. Крадіж бриланта.
4. Злочин в печері гри	10. Убійник женщин.
5. Дочка лихваря	11. Остров божевільних
6. Коронкова сукня	12. Фальшівник грошей.

Одна книжка 15 ц., всі 12 за $1.50.

Що стало ся з архикнязем Рудольфом?
Незвичайно займаюча історія з 25 образк. 60 ц.

Конець „Титаніка".
Опис морської катастрофи в котрій поверх 1500 людий згинуло. . . . . 40 ц.

Хочете скоро говорити по англійськи, то замовте собі

„Провідник"
Найпрактичнійший підручник до науки англійської мови, з описанєм кождого виразу, з доданєм Словаря і взірцями листів. 320 сторін друку . . . . Ціна $1.50, в міцній оправі $2.00

Атлас,
на українській мові, 24 мапи в кольорах з поясненєм про сонце, місяць, зорі і землю [illegible] 75 ц., в міцній оправі $1.00

Нові пісні з старим кінцем,
або новомодні коляди Щипавки . . 25 ц

Новий збірник народних пісень,
дум, коломийок і пісень весільних . 25 ц

Пісні про Канаду і Австрію
з образками, 4 те видання . . 40 ц

◆◆◆◆ КАТАЛЬОГИ ДАРОМ!! ◆◆◆◆

RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВІДНОВИТИ ПРЕДПЛАТУ ЗА „КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР".

Н. ко

Я НЕ З ТИХ.

Передвиборчий нарис.

Приїхав до Канади і трафив на самі вибори.

Називає ся Іван Твердий і хоч належав до анальфабетів був у воли сьвідомою людиною, був сьвідомий своєї національної приналежности і не лакомив ся ніколи на виборах перекупства, а що найбільше, навіть за найбільші гроші не продав-би був свій голос. Щиру правду сказав один наш народний діяч коли висловив ся: „Розцьвіт нашої культури не западе, коли ми в теперішні такі для нашого відродження часи, маємо таких анальфабетів."

— — — — —

Було се перед виборами в окрузі Гімлі. Час як для політичних діячів дуже горячий і будь ти найтемнійшою невідомою людиною, та як то коли зумієш горланити пишно словами і будь ноги найбільшими [illegible], в передвиборчій машині масної партії, будеш одним колієцом. І коло сеї то партії роїли ся в передвиборчій машині ніяке, підлизи, брехуни а як можливо було той часі людьми. На політичних магазинах вербувало ся навіть інтрантів і висилало ся в ині округи. Мали там вони голосити, що є фермерами в якихсь кольоніях і принадково взивали ся на сім мітингу. Потім мали хвалити масну партію канадийских богачів-сумарів. Сказати одним словом, на таких передвиборчих мітингу було кілька [illegible], що в разі випадку мали вдоволити кожду групу слухачів відрубних переконань.

Маєш нахил до соціалізму ось тобі виринає „соціаліст" і порівнує соціалізм з консерватизмом і доказує, що пан Бомар то така сама партія як ви думаєте і т. д.

І чого то вже на таким мітингу не буває. Що то не переговорить ся! Навіть нещасних калік не минеть ся.

Всіх агенти масної партії винагороджують, всім обіцяють і всі на тім вдоволяють ся і замовкають.

Але не так мечть ся з політикою масної партії. Буває і таке, що напір сьвідомійших одиниць поверне справу в иньший бік і так буває одначе через неосторожність і такими одиницями ліберальних переконань відбирають ся звичайно голос.

Хитрість дійшла вже до того розцвіту, що зродила безграничну підлість брехні, фактів, доказів і всего того, що лише входить в обсяг передвиборчої кампанії масної партії.

Іван Твердий хоч не зрозумів наскрізь всеї політики верховодячої партії, побачив ясно на своїм першім політичнім мітингу, куди тут йде—як подумав собі—стежка в горох. Постановив одначе взнати звідки бо він бував на політичних зборах в Галичині, отже не без цікавости і сюди прийшов.

Як же він задивував ся коли мітинг закінчив ся на тім що кандидатови принуjали всі якісь непрозумілі звуки а потім повиходили всі на подвіре, де вже товпила ся коло якоїсь точки купка народу і кождий посягав за чимось рукою. Коли приблизив ся, побачив бочку від якої завело горілкою. Не терпимий один черпав якийсь політичний [illegible] в часі виборчі [illegible] себе і [illegible] справами.

Як побачив Іван Твердий таку сцену, то як за голову вхопив ся а вони окружували його між себе, відповів:

— Я не з тих люди добрі, о — а не з тих — похитав потім головою, сплюнув з досади і відійшов.

Довго потім не міг заснути а в його уяві веркала згадана сцена так часто як часті бувають вибори перед ної — [illegible] манітобських передвиборчих кампаній [illegible] правлячої партії.

В. 23 липня, 1913.

* * *

Сергій Борецкий

В НАШІ ДНІ.

Для люду без Бога
Но сьвіті дорога
Важка та сувора
Ні волі, ні долі
До смерти [illegible]
На дек вона!
Немов у пустині,
Блукаємо [illegible]
За пророк [illegible],
Хоч Божого [illegible]
Велика година
Вже чула [illegible]
Учив Він, щоб [illegible]
Верховець за [illegible]
З неправдою ми,
Богатих сльо[illegible]
Властив [illegible]
Виводили [illegible]!
Чим їх пособ[illegible]
Над истинним [illegible]
Зробив [illegible] ал,
Що веть ся [illegible],
Де тільки [illegible]
На знаки [illegible].
Хоч в давн[illegible]
Правда [illegible]
[illegible] євангельську річ, —
Усюди є досі
Голодні і босі,
А жите — що ніч!..
І війни кріваві
Для марної слави
Ведуть королі;
Даремно народи
Шукають свободи
На лоні землі,
Бо вражі сили,
Школа, підмінили
Нам Слово Христа.
Апостольська щира
Вже сгинула віра,
А нова — не та!
Лиш під-христіянка,
Духовні рани
Ми носимо всі,
Бо любимо мало, —
Як Слово казало
В нетлінній красі!
І лиш ів свого.
Від хліба одного
Не сит чоловік, —
І житий ще треба
Народови з неба
Не радісний вік!
Як молять ся люди,
То й ближньому буде
Піддержка від них:
Хто вірує, любить, —
Нікого не губить,
А жалує й лих!
(з сьвіта) примір:
Що лицарі віри,
Мов камінь, тверді,
За братнєє діло
Стояли так сьміло
В лютійшій біді!
Суспільність на диво
Там тільки можлива,
До чтим Назорей, —
Кротчайший Учитель
Безсмертний Спаситель
Нещасних людий!

* * *

КРАДІЖ 100.000 КОРОН.

В Будапешті украли в суботу на трамваєвій платформи полковникова Фегова портфель з квотою 100.000 корон в банкнотах і вартісних паперах. Злодія, називщеся Мейда, арештували, але при нім найшли лише порожний портфель.

ЛЕСЯ УКРАЇНКА.

З місцевости Сурам на Кавказі надійшла сумна вістка, що в пятницю, 1. с. м. до-сьвіта померла там славна українська поетка і письменниця Лариса Квітка, уроджена Косач, яка виступала в літературі під псевдонімом: Леся Українка.

Ось так українська література понесла знов важку втрату, тим важчу, що Леся Українка померла в силі ві[illegible] в 41 році житя, і в найвисшім розцьвіті своїх твор[illegible]

Від давна хора тілом, яку нищила страшна недуга сухіт, але сильна духом, Леся Українка, крім літературної праці брала по змозі участь також в громадянськім руху, і українська громада в Києві стратила в ній одного з передових своїх членів.

Тіло Покійної буде перевезене до Києва і спочине в рідній землі, для якої вона остане на віки славою і гордощами.

Нехай-же її чесномовне тіло знайде вічний супокій в рідній землі, в серці і красі України, Золотоверхім, на Дніпрових горах роскинувшім, велено сповитім Києві, а безсмертні твори її духа осьвітлять в скарбниці української духової творчости як вічний памятник її імени, образуючи думку і розгріваючи серця грядучих поколінь, надихаючи її любовю до свободи, краси і добра, і кріплячи їх в змаганях до осягнення ідеалів, до яких злітав творчий Дух Покійної!

Леся Українка уродила ся в 1872 р. на Волині дочкою Петра й Ольги Косачів, в сім'ї, де панувала українська національна сьвідомість. Петро Косач належав до [illegible] покоління, з якого вийшли Антонович, Драгоманов, Старицький, Лисенко; мати Лесі Українки, сестра Михайла Драгоманова, під [illegible] Олена Пчілка заняла почесне місце в українській новелістиці. Так росла Леся Українка в сьвідомій українській сім'ї, під оком матери, яка з огляду на слабовитість до[illegible]ала їй дома всю осьвіту, в окруженю передових діячів українського громадянства. А коли підросла і стала дозрівати духом, досить вона долучила ся ідеї Михайла Драгоманова, слідний і в провідних ідеях її творчости і в її суспільних поглядах, і в напрямі її духових інтересів поза областю поезії, як прим. в публіцистичних статях в Народі й Житю і Слові, в перекладах модерних студий над ся. Письмом і т. п.

На поетичне поле виступила Леся Українка вже на 13. році житя. В 1884 р. появили ся в львівській Зорі перші її поезиї „Сафо" і „Конвалія." З того часу її літературна творчість відзначала ся все вище й вище. В 1893 р. виходить у Львові перша збірка її поезий п. н. „На крилах пісень," яка вже сьвідчить про дозрілий талант, про сьвідомість, з якою творчий дух ступає по своїм шляху.

Окремих збірок творів Лесі Українки вийшло небогато: в 1899 р. „Думи і мрії" у Львові, в 1902 р. „Відгуки" в Чернівцях, в 1904 р. „На крилах пісень" в Києві, в 1911 р. „Твори," книга перша, в Києві; крім того в 1892 р. у Львові: Г. Гайне, „Книга пісень", переклади Лесі Українки і М. Славинського.

Зате в українських журналах і збірках 1890-их і 1900-их років і аж до остатніх днів знайдено богато пребогато її творів: поезий, і публіцистичних статей. Зори, Народ, Житє і Слово, Літературно-Науковий Вістник, Нова Громада, Дзвін начисляли її до своїх постійних співробітників. Ще в найновійшій книжці Літ. Наук. Вістника устрічаємо її драматичну поему з III століття після Христа п. н. „Адвокат Мартиан."

З українських поетів Леся Українка — найбільш всесьвітня. Богатсвом сюжетів можна б її поставити поруч Івана Франка. І насуваєть ся питане, чи не проявив ся тут в обох випадках вплив Михайла Драгоманова?

Житє старинного сьвіта, біблійні теми, царство середних віків, в сучасні змагання людських, суспільних і людського духа, — все те знайшло в творчости Лесі Українки. Її дух уносить ся по безмежних просторах людського житя і людської думки і все що глибоке й вічне, чим болить, і радіє і до чого рветь ся людська душа, перетопляє в огні своєї творчости в безсмертні скарби рідної літератури.

Слаба тілом, примушена постійно лічити ся, позбавлена радощів житя й діяльности, доступних здоровій людині, Леся Українка немов сконцентрувала все своє житє в своїй творчости, жила духом, перетопляла все своє житє в духову творчість. Шукаючи порятунку для здоровля в краях теплого підсоня, то в Італії то в Египті, то на Кавказі, вона переживала духом тайною минувшости сповите житє тих країв і воскрешала його в своїх творах. Так з недуги тіла користав дух, користав нарід, для якого вона збирала скарби свого духа.

Побіч літературної творчости Леся Українка була також громадянкою, яку захоплили суспільні змагання, в першій мірі змагання до відродження й визволеня українського народу. В першій половині 1900-их років належала до гурту тих, що будили національну і суспільну сьвідомість між українськими народними масами. Коли по 1905-ім році начала ся на Україні організация національного житя, була членом першого Виділу київської „Просьвіти."

В останніх роках її здоровле все гіршало й гіршало. Гостем тільки була на Україні, все їздила туди, де сподівала ся порятунку здоровля. Та хоч тіло що раз більше знемагало, дух творив усе нові скарби, аж до останньої хвилини житя.

Відійшла від нас, оставивши нам безсмертні скарби свого духа, які зробили її імя на віки славним, імєном найбільшої після Шевченка поетки на [illegible] Україні.

Се досить звісно.

Жінка котра [illegible] доброї муки

В Канаді найліпші газдині уживають

OGILVIE'S ROYAL HOUSEHOLD МУКУ

Вона є певна, добра на хліб, кейки, пай і т. п.

OGILVIE'S FLOUR MILLS Co. Ltd.
FORT WILLIAM,
WINNIPEG, MONTREAL.

ПІСЛЯ КАНАДИ — БРАЗИЛІЯ.

Плянтатори наші в Бразилії, видячи як то рішного [illegible] еміграційні гієни тисячами вивозять руських хлопців до Канади, позавидували успіхів канадийським біснесменам, вислали і собі фалангу агентів до Галичини для звербовання 10 000—15.000 родин до плянтаций наших в бразилійській державі Мінас Герас. Ці агенти хвалять ся, що дістали якісь радники міністеріяльні у Відни, прорік їм свою поміч: вони мали бути також в галицькім намісництві і в відділі краєвім до такого пакова, мали прихильно до них відносити ся. Головним макером сего нового еміграційного ґешефту на Галичину є комісар примір польского львівського магістрату В. Х. а його помічником є шляхтич якийсь Чех Ф. С. Вони то оба поширюють широку акцию за звербованям руських родин до Бразилії. Людям обіцюють золоті гори, вільну переправу кораблями Austro-Americana, а в контрактах запродують людий в цілковиту неволю. Зобовязують вони іменно родини робітничі для плянтаторів на два роки і 8 місяців. Після того не вільно робітникови під ніякими услівями покинути плянтатора і для него обовязані вони працювати два дни на місяць.

Бразилії руський народ до нині ще не забув, до нині ще сторчать в околиці Прудентополіс хрести над могилами руських емігрантів, котрих заманили там рішного рода безсовісні агенти. Величаві бразилійські комісарі не повинні знайти між руським народом ані одного еміґранта. Перестерігаємо також Галичан, щоби не дали бразилійцям концесий на звербоване руського населення і не зробили тої самої похибки, як в Canadian Pacific.

* * *

ПОМІЧ ДЛЯ ГАЛИЧИНИ.

Neue Freie Presse доносить зі Львова, що намісник Коритовський підчас свого побуту у Відни мав виєднати у правительства 5 мільонів корон на запомогу населенню [illegible] катастрофа повени, які навістили Галичину.

* * *

Річна передплата за „К. Ф." виносить $1.50, пів річна 75ц., квартальна 50ц.

КУТИК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Англійского.

(Дальше).

Глава 2

Сер Еверард Дживнем зійшов в неділю на сніданє аж коло девятої години, та се не значило, щоби він довго спав. Ще не було осьмої, як оба хлопці шкопали ся коло его дверий і тихом допитували, чи скоро він одягне ся і вступить їх у комнату.

Ти борзо вийдеш з купелі, папа?... а що ти тепер робиш? Тепер папа певно витирає ся, бо не чути виплеску води.

Відтак відчинили ся двері, і затупотіли дітачі ніжки.

Здоровлю тебе з поміченими святами — сказав весело вуй Чарлі, витаючи ся з сер Еверардом при столі.

Той засьміяв ся.

В сім домі нема тайн! — відповів, стискаючи руку шваґра. Який прегарний день сегодня!

Чудовий! но мабуть жара буде страшна. Але о скілько тямлю, дорога до церкве веде в тіни. А хлопці підуть з нами?

Майльс не піде, а Гумфрі беру все зі собою — і дивна річ, він поводить ся там незвичайно смирно. Я справді думаю, що церков одиноке місце, де він сидить тихо.

Гумфрі за весь час сніданя відшукував псальми в молитвеннику і надто був занятий, щоби балакати.

Слічне! — закликав радіючи, коли вже послідня закладка була вложена. Він з трудом їно вдержав ся, щоби не підкинути книжки в гору. — Тепер усе найшов.

Тобі треба вже йти одягнути ся — завважав отець, — а то прийде ся нам ждати на тебе.

Гумфрі наспів до них у послідній хвили, его задержали довгі переговори з Вірджінією.

Дорога у церков вела зразу садом а відтак довгою, тінистою алеєю. Якийсь час всі їшли мовчки. Сер Еверард одушевляв ся красою чудного літнього дня, Гумфрі з усіх сил уганяв за мотилем, а вуй Чарлі задумчиво глядів у тінисту доріжку, по котрій бувало ходив з покійною сестрою.

Як сей хлопець розгріє ся, заки дійдемо до церкви! — запримітив сер Еверард. Я справді не понимаю, як може він бігати у таку жару!

Дух хлопець! — сказав вуй Чарлі поглядаючи на дітвака, що затопав ся хвилево у високій траві — він такий кріпкий і здоровий!

Так! Гумфрі ні разу ще не слабував. Він весь вдав ся в мою рідню і буде такий здоровий і високий, як они.

Він вельми похожий на деякі старі родинні портрети, котрі я нині оглядав: така сама гарно збудована стать, ті самі темні очі. Майльс уже зовсім иньший, він такий гарненький і ніжний.

Я бою ся, що Майльс богато дечого унаслідив по матери, між иньшим і ніжну будову — сказав сер Еверард дрожачим голосом. Він дуже слабкий, Чарлі, найменьший вітер спричиняє у него кашель і біль горла. Я иноді дуже побоюю ся за него.

З віком він справить ся! Я тямлю, що і в мене були слабі груди у ті роки, а тепер я ніколи не слабую.

Они вже підходили до церкви, а Гумфрі ще не було видно. Я ніколи не жду на него — мовив сер Еверард, відчиняючи фірточку церкви. Він все являє ся в послідній хвили.

Они їшли вже церковним подвірєм, коли хлопець їх наздігнав, задиханий від скорого бігу.

При вході в церков зняв Гумфрі капелюх і відкинув з чола опітніле волосє, відтак увійшов тихо і спокійно. Він ступав передом до старого родинного місця коло вівтаря. У загородці приставнув і ждав терпеливо. Защіпка була за високо, і він не міг дістати; вуйко відпер єї і хотів вже увійти, думаючи, що хлопчина сяде коло вітця, но як же зачудував ся, коли дітвак бистро промчав попри него і вкарабкав ся на високе місце, против котрого лежав молитвеник з вибитим на переплеті іменем „Софія“.

Деревно сер Еверард кілька раз припиняв сина до себе, хлопчина волів своє замітне місточко. Раз прийшло батькови на думку, що Гумфрі сідає там певно тому, що те місце займала завсігди его мати, та скоро відогнав такі здогади, бо уважав хлопця нездібним на таку ніжну сердечність.

Хлопчина також не розказував нікому кромі Майльса, як він любить глядіти на те мальоване вікно, на котре глядівала і его мати; як мило ему ставити ноги на ту саму лавочку, на котру она ставила і свої; а хоч він не тодто був перейнятий глубокою молитвенностю, що лежав перед ним, він любив класти на него свою руку і ніжно пальчиком проводити по золотих буквах слово „Софія“, котре було іменем его матери.

Служба Божа начала ся, і Гумфрі став уважно слідити за нею. Все йшло гарно, поки не прийшло до хорального сьпіваня псальмів. Тут Гумфрі не міг напіти за старшими і его тоненький голосочок сам один кінчив псалом в тихій церкві.

По псальмах трудно було Гумфрі відшукати молитви, і вуй Чарлі підсунув ему свій молитвеник, але хлопець відказав ся, шепнувши, що хоче молити ся зі свого. Вуй заглянув в его книжку і побачив на першій сторінці письмо покійної сестри; тоді він зрозумів душевний стан хлопчини.

Коли старий пастор почав говорити проповідь, Гумфрі старав ся доконче усісти так, як его отець; се приходило ему доволі трудно і забирало чимало часу, бо лишень достиг він свого, як вже сер Еверард змінив позицію, і треба було починати наново.

Нині сидів він незвичайно просто, скрестив руки на грудях і положив ногу на ногу. Повернувши голову на церков, готовив ся уважно слухати.

Гумфрі зробив те саме.

„І чув я голос з неба, подібний до шуму многих фаль — говорив пастор — і они сьпівали нову пісень, і ні один чоловік не міг зрозуміти кромі 140 тисяч синів чоловічих“.

Гумфрі рідко слухав проповіди, але сегодня священик говорив о небі, а він любив слухати про те місце, де буде его мама.

Всі уважно слухали, а вже найуважнійше слухав Гумфрі. Тільки два рази відстала его увага оботемшо, перший раз, коли вуй Чарлі взяв оловець і підчеркнув щось в своїй бібліі. Се була новість для Гумфрі, він передше ніколи не бачив, щоби хто так чинив, він аж весь протягнув ся, щоби розглянути, в чім діло.

Вуй підсунув ему свою біблію, і хлопчина побачив, що підчеркнені були слова, котрі слухали за ему до проповіди. Він вернув на свое місце і порішив на будучність приносити й собі у церков оловець і робити так само.

(Дальше буде).

ПОТРІБНО УЧИТЕЛЯ.

Потребує руско англійского учителя з потрібною кваліфікацією до школи Maybridge No. 2797, Saskatchewan. Платня $40 місячно, помешканє для учителя близько школи. Науку має ся розпочати 15 Септембра с. р.

Зголошуватись треба до Steve Czornook, Polly P. O. Sask (34)

Родимці!

Если хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх краянів до Канади, то приходіть в пущ до C. P. R.-ского офісу до головних агентів

Alex Calder & Son
— БАНКЕРІ —
[illegible]

МИ СПРОВАДЖУЄМО рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. [illegible] посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також виміняємо долари на Австрійскі гроші і продаємо Австрійскі марки.

Ми маємо щадницю і приймаємо гроші від долара до тисячі і висше і платимо [illegible].

П. А. КАРАКОШОК є наш Український представитель

ДІВЧАТА ПОЗІР!

Пошукую дівчини від 18 до 30 літ з якою міг би оженитись. Може бути Русинка або Полька. Я є басом, роблю в Сі Пі-Ар Ко. Маю 24, грек. кат. Говорю по русьви, польски, французки і англ. Високий 1 м. 60 цм. русявого волоса, чорних очей круглого твару. Не вживаю алькогольних напитків, уживаю лиш табак. Істинки у мене коло $2000. Цікаві дівчата най пишуть до:

S. M. Rossij, P. O. Box 22,
(34-36) Blackfalds, Alta

Газету всегда треба платити наперед.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Віннипеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

Коли удаєтесь писемно то не забудьте долучати в листі 2 ц. почтовий значок.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЯ [illegible]

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого товариша Николая Копровского, з Чернівець, Буковина. Тому шість місяців як він перебував в Віннипеґу, в готели Метрополь за портієра. Хтоби о нім знав то прошу подати адрес, або він сам най [illegible]

MIKE SKINTEJ
P. O. Wayne Mines, Alta

Натисни! Нагнітки!

Кап-а Усувач Нагнітов

[illegible]

67 Third Ave. New York, N.Y.

ДАРОМ!!

[illegible]

Жукета

T & B

папіроса

не клеєні.

ПРОДУКЦІЯ МЕТАЛЮ В КАНАДІ.

В минувшій фіскальний рік продукція мінералів в Канаді виносила вартости 133 міліон долярів. Попереднього року видобуто мінералів вартости о 30 міліон долярів меньше.

Купіть машинового робітника.

В ЗИМОВІ дні фармер мусить працювати працею коло зрізаня дров. [illegible]

I H C Oil and Gas Engine

[illegible]

International Harvester Company of Canada, Ltd
WESTERN BRANCH HOUSES
[illegible]
These Machines are built at Hamilton, Ont.

95 ЛІТАКІВ.

Закупило недавно італійске міністерство війни. Літаки коштували пів четверта міліона лір, які зложила італійска суспільність дрібними датками.

Милостию і благодатию св. Тройці Архипатріарх Макарій вселенський — отворив свою катедру на Magnus Ave. Нр. 698, Winnipeg, Man. Котрі мають до престолу, хотять сповідатись, гадати або хотять послухати науки в св. Біблії, дати шлюб на правдивий Український Універзитет запрошається до моєї катедри. Листи по кольонії священики [illegible]. Зголошуйтесь на повисший адрес. Всім моє благословеньство. (33-35)

Просимо наших посилателів зазначувати свій довжок.

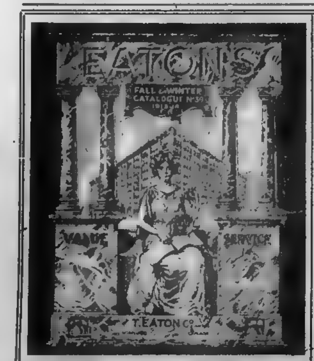

Напишіть по ваш Катальог Ітона.

Богато сот тисяч катальогів Ітона на осінь і зиму розіслано с. м. на фарми.

До сего часу ви повинні мати єго також. Єсли не отримали, напишіть до нас картку а сейчас вишлемо даром.

Хочемо щоб кожда родина в Західній Канаді мала його.

ВЕЛИКА КНИЖКА ВЕЛИКОЇ ВАРТОСТИ

Сей новий катальог є найбільший [illegible], найлішні товари по [illegible] по тих же умеркованих цінах.

Ви мусите мати його. Без него ви не можете бути.

Подайте своє імя і адресу тепер, не чекайте аж наклад вичерпнеться. Пишіть нині!

Ітонова „Замовлене Почтою Система“ поможе вам в купні. Дістаньте наш катальог. Се для вашої користи.

THE T. EATON Co LIMITED
WINNIPEG CANADA.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI. Віннипеґ, Ман., Середа 27-го Серпня, 1913. — Winnipeg, Man., Wednesday, 27 August, 1913. Число 35.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Віннипеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

Коли удаєтесь писемно то не забудьте долучати в листі 2 ц. почтовий значок.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека. 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРІВ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЯ [illegible]

Новинки.

НАПАД БАНДИТІВ НА РОМУНЬСКОГО КОРОЛЯ

Румуньский король і королева в часі їзди автомобілем в горах Карпатах дізнали не малого страху коли з банди Сікай посипались на них револьверові кулі. Шофер потиснув машиною і усі ушли ціло. Бандити утікли.

* * *

ВАРТІСТЬ ДІАМЕНТІВ

Сего року минає 45-ий рік від часу як перший діамент найдено в Африці і обчислено, що вартість віднайденого до сеї пори діаманту виносила около два міліарди долярів.

От які богатства природи, а хто ними володіє!

* * *

ЗАРУЧИНИ В ЦАРСЬКІЙ РОДИНІ.

Найстарша дочка російского царя Миколи Ольга має в недалекій будучности заручити ся з найстаршим сином румунского наслідника престола, князем Каролем. Румуньский наслідник престола має приїхати на Крим, де тепер є з царською родиною там наступлять заручини.

* * *

ТОЛСТОЙ І ШЕВЧЕНКО НА ІНДЕКСІ.

Директор народних шкіл заборонив [illegible] сельскій управі (на Полтавщині) закупити твори Т. Шевченка, Л. Толстого та инших. Мотивом заборони послужило те, що місцевий губерніяльний комітет для справ друку признав твори обох авторів антиморальними та протирелігійними. Та земське земство ухвалило повторно видати „По [illegible] Азбуку“ та „Книга для чтенія“ Л. Толстого, а тепер воно не знає, що робити: уже два роки, як по школах заведено для навчаня дітей підручники Л. Толстого, а тепер їх треба [illegible] ки других авторів.

* * *

РОЗТРАТНИК МІЛІОНІВ.

Звісного французкого авіатора Армана Депер Дюссена посаджено в тюрму під закидом розтрати 32 міліонів франків. Яким чином він зробив сі гроші, ніхто дотепер не знає, досить, щойно послідними часами спостережено, що він пускає ся [illegible]. Жалобу против Депер Дюссена вніс президент надзвичайної ради банку: „Comptoir industriel et colonial,“ в котрім він власне зачав свої фінансові операції. Робив він се в той спосіб, що за гроші поміщені в банку закупляв в початку меньші, а опісля чим раз більші скількости монету. Банк давав йому в почат[illegible]ча на дуже короткий час, коли сфреноним ся про його солідність, давав довші позички, послідно на цілий рік. Фіктовані купна і продажі помогли удалось йому дістати з банку кредит на 32 міліони. З тими грішми пустив ся Депер Дюссен на нові підприємства. Основав він перед всім акційне товариство для будови аеропланів, заснував школу для авіаторів, а аероплани його конструкції заняли перше місце. На його монопланах літали „королі воздуха“: Ведрен, Бомон і ин. Його доходи виносили около міліона корон річно, бо він дістав замовлення на монопляни від французкого воєнного міністерства, як також від Англії і Японії. Рівночасно він однак провадив веселе житє, яке, привело його до руїни. Приневолений фінансовим нестатком виказувано біланс, правда, щоб його не нищити, та обидва ре[illegible] довели, тимбільше що зяла його банкротство, мав на се поправити. Його просьба не послухав банк, лише зарядив його арештоване.

Чоловік часу в Мексіко.

На сім образу видно Нелсона О'Шаніс американського поручника справ в Мексіко, його жену і малого хлопця. Його задачею тепер є привернути в Мексику спокій на основі тайних плянів [illegible] Державним Департаментом в Вашінґтоні.

Який се властиво план може бути — нікому не відомо, отже мусимо ждати, будучність сама викаже.

* * *

НОВІ РОСІЙСКІ СЬВЯТІ.

Московска „Руское Слово“ доносить, що православний синод готовить ся тепер до канонізації четверох нових сьвятих: Пітиріма, тамбовского епископа, Йосифа, астраханьского митрополита, Софрона, іркутского епископа і Варнави. Канонізация Пітиріма наступить вже в 1914 р.

* * *

СМЕРТЬ В ЗЕМЛІ.

Оногди лучив ся в Мадриті незвичайний випадок. По улиці Ембайдорес їхала велика парова машина до валкованя улиць, [illegible] в однім місци розступила ся земля, а машина разом з робітниками зі страшним гуком впала до ями, в глубину 9 метрів. З сусідних домів позбігали люди і прикликали поліцію і огневу поготову. Але ратунок був неможливий, бо в ями почала вибухати полумінь. Походила она з відсі, що машина, западаючи ся в землю, розбила газову руру і запалила газ. Тіл робітників не можна було витягнути.

* * *

ПОСЛІДНІ ВИБОРИ НА ПОСЛА

відбудуть ся в виборчім окрузі Піс Рівер, Альта, слідуючого тиждня. Кандидатами на послів суть: В. А. Рей, ліберал; Альфонс Паттерсон, консерват., [illegible] Ф. Бреділ незалежний консерват. Цікаво, хто [illegible] побідоносно.

КРАЯНИ:

Всі люди, котрі хочуть посилати гроші до краю нехай удають ся до нас, ми посилаємо гроші так що там в краю рівні дістають.

Почта і виміна на кождім долару виносить лише 2 ц. Люди, котрі не мешкають в Віннипеґу можуть до нас присилати гроші а ми пішлемо до краю і їм зараз вишлемо рецепіс.

Банков або мете чеки то до нас пришліть, а приймемо так як гроші.

Ми спроваджуємо людей з краю скоро і так, що не мають ніякого клопоту в дорозі. Також продаємо шифкарти до краю на всі найліпші шифи і міняємо тутешні гроші на крайові.

Продаємо почтові значки крайові і Канадийскі.

Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. що дня, в суботу від 9 рано до 9 веч.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.

667 Main St. · · · Winnipeg, Man.

В. ҐЕНИК, завідатель заграничного відділу.

З Балкану.

На Балкані все ще нема спокою. Турки не хотять опустити Адріянополя під жадними условіями. Вони навіть — посуваючись на захід від ріки Маріца — забрали ще других кілька твердинь, а головно твердиню Кучук Кавак в Гумульжіна околиці — по короткій битві з Болгарами...

Туреччина хоче занятии усю територію на захід від Маріца ріки і тоді оно з оногоповерати з Болгарією про Адріянополь. Греція, як доносять, є на услугах Туреччини.

Дальші вісти доносять, що Европейскі держави не пофатигують ся наляґати на Туреччину щоб та опустила Адріянополь, в противнім разі віднесуть Туреччині подати почби і найдешевшу [illegible], хоча ще її, як звісно, під сей час буде дуже потрібною.

В депеші з Константинополя говорять ся, що з Вівторок 19 с. м. між Турецкими а Болгарскими малими відділами війска прийшло до завзятої боротьби, яка тревала всего три години...

Між Болгарскими війсками панує страшний переворот, а се жадним некористному для Болгарії заключеня мира. На улицях сіл та міст між війском а поліцією приходить часто до бійок, богато вбитих і ранених. Кровожадність доходить отже до неімовірних границь...

Болгарії в теперішнім ці[illegible] ніхто в помочією. Навіть Росія та Австрія відмовляють подати тую .

Пер Лоті, француский писатель, пише з Константинополя до Дейлі Телеграф таке: „Звідуючи Адріянополь і околиці я бачив страшні руїни. З Трейс Болгари зробили пустиню — таку яку я зперед неміг собі ані вообразити. Болгари відбували оргії та масакрації в селах де перебували Турки. Кілька тисяч Турецких жителів Болгари загнали на маленьку вискпу щоб там погинули з голоду. Котрі потрафили довше жити як Болгари хотіли то їх сейчас масакровано. Слід віддати в їх руки Адріянополь, Болгари певно не пощадили нічого, усе зрівняли б з землею. Росія обстаючи за Болгарами була певно зведена тим же неправдивим доносами. Помилувати ою горстку кровожадних, ди ких людей значилоб заплямити свою історію нестерпною плямою“.

Таке їна наробили собі тепер Болгари, і хто знає чи не в тому то і причина чому другі держави не спішать ся їй з якою помочією.

КОШТА ВІЙНИ

Балканьска війна коштує до тепер небогато лише 500 міліон долярів. Сама Туреччина до першого липня с. р. видала 180 міліонів. Греція перша війна, з Турком, коштувала 80 міліонів, а Болгарію вісім міліонів. Що до Сербії і Болгарії то — як обчисляють, Сербія видала сім міліонів, а Болгарія 100 міліонів — Румунія приготовляючись до війни з Болгарією видала 40 міліон долярів, а сі мобілізація і вандрівка коштувало 30 міліонів, всего отже 70 міліонів долярів.

До тих $500,000,000 треба ще дочислити — $400,000,000 на знищене оброблене, отже загальний кошт Балканьскої війни виносе найменше до 1000 міліон долярів. Ну, а около 400 тисяч трупів, найкрасшого цьвіту народа? Кров з жалем стинаєсь читаючи от таке. Бо не вжеж без того всього не можна обійтись?

НАЙБІЛЬЩЕ В СЬВІТІ ВІЦИКЛІВ

має Франція бо аж три міліона. Один віцикель припадає на кождих тринайцять осіб. Крім того є там ще 100,000 моторових віциклів та майже 90,000 автомобілів. Інтересне се, що число віциклістів зростає з кождим роком в цілій Европі. Се сьвідчить, що стан доріг богато лучший чим був колись, т. є. тому десять літ назад.

* * *

В МАНІТОБІ БОГАТО ШКІЛЬНИХ ДІСТРІК-[illegible]

За послідний півріч в Манітобі з'організовано 44 нових шкільних дістриктів та з причини, що годі де небудь затягнути позичку грошей які суть потрібні на вибудоване шкільного будинка — з організованих дістриктів ніяка нікому користь. Виходить, що напіталісти можуть рішати чи бідний люд буде просьвічатись чи ні.

* * *

СПИНЯТЬ ІМІГРАЦІЮ.

Галицкі власти — як ви[illegible] 22 с. м. — постановили припинити іміграцію з Галичини до Канади і Злуч. Держ. Головно не пустять молодих хлопців в віці від 18 до 26 літ, які суть здібні для мілітарних цілей.

Канадийці (Англійці) дуже сего жалують, бо знають, що стратять найліпших робітників, найліпшу силу.

СТАРЕ ДЕРЕВО ВАЛИТЬ СЯ.

Сейчас по виборах в Галичині перестала виходити москвофільска часопись „Руское Слово“ а так і дневник „Галичанин“. Бачили, що народ з ними не числить ся, отже в „чесний спосіб“ повалились до землі щоб більше вже не встати. Партія москвичів отже розлетілась як те порохняве дерево.

З сего дехкі подумають, та оспни тисячі зрадників, що вже раз позбулись большевиків.

* * *

ПРЕДСТАВЛЕНЄ.

Ділимось радісною вісткою, Аматорский Кружок ім. М. Заньковецкої, з Віннипеґу відіграє в Суботу, дня 6-го Вересня (Сепе.) представлене.

„ХТО БАТЬКА ПОКИДАЄ ТОГО БОГ КАРАЄ“

З се драматичні образки в пятьох днях з співом і танцами (А. М. Люовеського).

Представленє відіграєсь в Квінс театрі на Селкірк улиці. Початок ціл до левятої вечером. Ціна тикетів досить низька і приступна [illegible]

Сподіємось, що на сім вічного із наших людей не бракне.

* * *

ВІД РЕДАКЦІЇ.

Отсим звертаєм Вп. читачам, предплатникам нашої часописі щоб — висилаючи свою півручну чи квартальну предплату — не присилали дво-центових а одно-центові марки, бо таких ми потребуєм богато, двоцентові марки ми мало уживаєм і тих нагромадилось у нас спора купочка.

Хтось прислав нам два долари з просьбою висилати йому „К. Ф.“ і книжку вартости 50 ц. Інтересований виволить подати свою точну адресу.

Майк Мосик прислав нам 75 ц. на „К. Ф.“ і не подав доброї адреси. Хай сейчас напише до нас подаючи точну адресу, а то ми не в силі посилати часописі.

* * *

В EMPRESS ТЕАТРІ

слідуючого тиждня велике число дівчат, незвичайні комедіянтки, відсьпівають много пісень, як рівнож відіграють дуже гарну річ: „Кюпідс Синдікейт.“ Друга водевіля „В 1999“ відіграєсь в театрі на Портедж авеню, схід, і буде дуже гумористична сатира малюючи можливости жіночої рівноправности.

„Канадийский Фармер"
Редактор О. С. Гикавий

Часопись для руського народу в Канаді, виходить кождого тижня в середу і коштує в Канаді і Злучених Державах на рік $1.50
до Европи $2.00

Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3086 Sta. B. Winnipeg.

The Canadian Farmer
UKRAINIAN WEEKLY
CIRCULATION 8,000
Published every Wednesday at 337 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. S. Hykawy, Editor

Коли наступить поновне розділене виборчих округів.

Вже другий рік ждено на поновне розділене виборчих округів і будем — здаєсь — ждати ще довго нім се наступить, зн. нім Борден прийде до того заключеня, що таке розділене виборчих округів є абсолютно конечним, головно в Західній Канаді. За послідних десять літ (до 1910) людність в чотирох західних провінціях зросла о кілька мілїонів більше, тимчасом в східних провінціях діесь противно, там людність єсли прибула то не в таким числі як в Західних, а в деякій провінції то ще й много людности убуло. На тій підставі по відбутій ся конскрипції (1910), поновне розділене виборчих округів було і є необхідним. Західні провінції повинні бути ліпше репрезентовані в Домініяльнім парламенті чим тепер суть. Західні провінції повинні вислати до Отави по 34 а 53 посли. Після конскрипції репрезентація представлялась так: в Брітіш Колюмбії був оден посол на кождих 46.068 жителів; в Альберті оден посол на кождих 53 532; в Саскачевані оден посол на кождих 49 213; в Манітобі оден посол на кождих 45 561 жителів. Пересічно отже число жителів яких репрезентує кождий посол є 49.730. Так в західних провінціях.

А подивім ся тепер на числа в Східних провінціях. Там зовсім що иньшого. В Онтеріо оден посол на кождих 29.240 жителів; в Квебеку оден посол на кождих 30 810, в Ню Бронсвик оден посол на кождих 37 068 в Новій Скотії оден посол на кождих 27 352, в Принс Ед. Айленд оден посол на кождих 23 432 жителів. Пересічне число жителів яких репрезентує кождий посол є 29.376. Кождий посол в Західній Канаді репрезентує о цілих 20 000 жителів більше чим котрий небудь посол в Східних провінціях.

Як звісно, [illegible] кої назначують репрезентантів є провінція Квебек, де людність ні прибуває ні убуває в більшім числі, де і репрезентація є сталою, не змінною, ві репрезентує 65 послів. Там, після конскрипції, на кождого посла припадає 30.800 жителів. Поновне розділене виборчих округів наступилоб отже в сей спосіб, що послів провінції:

Онтеріо булоб	81
Квебек „	65
Саск „	15
Нова Скотія „	18
Манітоба „	14
Брітіш Кол „	13
Алберта „	12
Ню Бронс. „	11
Пр. Ед. Айленд булоб	3
Юкон „	1
Всіх	229

Після такого розділеня нових виборчих округів Онтеріо стратилоб 5 послів, Нова Скотія стратилаб 1 Ню Бронсвик 2 і Принс Ед Айленд одного посла. Східна Канада стратилаб отже 11 послів. Та зате Західна Канада здобулаб 19 послів, а іменно

Брітіш Колюмбія 7, Алберта 5, Саскачеван 6 і Манітоба 4.

Як вже часопись доносить, то на сегорічній сесії не будесь відносити сеї справи, т. є поновного розділеня виборчих округів. За причину подають се, що тоді наступилаб цілковита зміна парламентарної репрезентації і т. п. З того можна сьміло виносити, що поновне розділене виборчих округів наступить доперва перед самим розвязанем парламенту, перед домініяльними виборами які можуть відбутись певно 1914 або в половині 1915 року.

Дуже занятий.

Мр. Р. Роджерс звідує тепер Західну Канаду і направляє свій політичний плащ який був значно ушкоджений поновними виборами в Мекдоналд, Ман., конкстатом в Принс Алберт, і иньшими скандалами які значно підкопали повагу Роджерса та нанесли ганьби Західній Канаді в час його урядованя в Отаві. Тепер той сам Роджерс уживає „людських" способів, яких і так не бракує в його карієрі, направити лихо. Звідуючи ріжні більші західні міста, робить обіцянки подати урядову поміч. Часопись з Принс Алберт пишуть: „Впов. Роберт Роджерс приобіцяв виставатись урядової помочи сему містови. Едмонтонські часописи подають, що „Впов. Роберт Роджерс прибув тут в важній справі Заявив, що звідує се місто щоб вглянути в публичні справи які полагоджує „Департамент Публичних Робіт." Подібні заяви він робив усюди де лише які місцевости звідував.

Колись, нім ще Борден взяв кревну керму в свої руки, в його платформі було „Чесна апропріяція і видаване публичних гроший на публичні ціли." Мр. Роджерс змінив се на „[illegible] старого прапора і апропріяції" — апропріяція всегда в користь консерватів.

Борба о школи.

В Алберті вже від довшого часу чути давів борба о школи. В двох шкільних дістріктах т. є. Буковина і Колюмия люди — як подає одна англ. часопись в Едмонтоні — ставлять сильний опір рішеню міністерства просьвіти яке стараєсь видалити русько-англійских учителів в вище згаданих школах. Що більше, люди в шкільним дістріктї як доводуємось — з иншого тому, що вителено русько-англ. учителя, і надано англ. учителя — не посилають своїх дітей до публичної школи, будують другу, приватну школу де їх рус.-англ. учитель буде приватно учити дітей по руськи і по англійски. Се учителі здаєсь з Манітоби, без відповідної кваліфікації, у них находиться специяльний цертифікат виданий манітобським міністерством просьвіти. Такого цертифікату не признають в Алберті, позволеня учити не хотять їм дати зовсім лише із сеї заслуги, що ті учителі не суть добре обзнакомлені з англійскою мовою, анев літературою і само собою розумієсь — не можуть добре учити дітей по-англ. Люди сего не хотять розуміти, ставлять опір, цілу справу розгрівають до червоности.

Про сю справу далось би богато дещо писати, та в нас поки-що брак офиціальних вістей, а оперативсь на вістях ріжних газет — не можем. Як лиш отримаємо усі дані — поговорим ширше.

До Вп. читачів „К. Ф."

„З слідуючим числом зачнемо друковати так давно бажану Історію Канади. Се річ, яку кождий від найстаршого до наймолодшого повинен знати, знати історію того краю до якого кинула його старокраєва недоля, в якім будь що будь найшов лучшу долю, лучше житє, певну будучність...

Дуже велику прислугу зробилиб наші читачі своїм сусідам та знакомим єслиб повідомили їх про се в рівночасно заохотили їх до предплачуваня нашої часописи. Історія Канади не була ще друкована в руській мові нігде, і знатись про історію Канади мають першу нагоду читачі „К. Ф." Отже добре-б було щоб під сю пору читачів „К. Ф." було якнайбільше, щоб якнайбільше число людей могло скористати з сеї великої нагоди.

Нова консервативна часопись

про яку в попередних числах згадували пічне ся виходити. Друкувати ся буде в ред. „Укр. Голосу," звати ся буде „Зораза" чи „Канада, ре[illegible] назначений д. Сакєвр, дотеперішний редактор і видавець місячника „Нова Сила," управителем д. Т. Стефаник. Часопись буде виходити на вісім сторін через цілого пів року, вперва до провінціональних виборів. На дальше Манітобські консерватисти не хотіли потратись давати гроший на вдержуване своєї часописи „Зорази" — Думають видно, що за один пів рік потрафлять богато „зробити" для добра Руського люду.

Ну, ну, вийде так і побачимо-що то за птах чи звір.

Папір з трави.

В Триполісі зробили Італійці важне вкрите, яке в значній степени причинить ся до розвою вибору паперу, іменно завітили, що на вироб паперу надає ся знаменито трава „еспарто", яка вельми густо росте в цілій північній Африці від Марокка аж до Червоного моря. Досі уживало ся сеї трави до робленя плетінок, кошиків і ин., а до иншої цілий її не уживали. З трави „еспарто" робить ся знаменитую папірову масу, а зроблений з неї папір, вельми гладкий, надає ся головно на папір до фотографії. З причини недостачі води в Триполісі, було би трудно виробляти папір на місци, а спроваджуванє еспарта до Італії виносило би великі кошти. Супроти сего Італійці впали на думку плекати сю траву в полудневій Італії, де находить ся відповідна земля. Подібні проби переводить тепер англійске кольоніяльне міністерство. Комусь прийшло на думку, що можна би виробляти папір з „слонової трави" яка росте в Уганді. Ся трава доходить 2 до 2½ метра висоти. Англійске кольоніяльне міністерство спровадило много сеї трави до Англії на пробу. Папір з сеї трави є вельми добрий і сильний, а з причини довгих волокон трави не можна его майже розірвати. А що перевіз трави був би вельми дорогий, заложе ся фабрики паперу в Уганді.

* * *

НА РОС. УКРАЇНІ.

„Рада" щоденна часопись виходить в Київі, столици України. Адреса В. Підвальная ул. д. 6. Річна предплата пять долярів. Сей денник повинен находити ся в кождій читальни і в кождого українця в Росії.

…

Просимо наших послідовників вирахувати свій довжок.

Всенародна Канцелярія
під управою ДИМИ, КІШЕЛЯ і КОЧОРИК.

ПРОДАЄМО шіфкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найліпші і найскорші кораблі.

ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всіх судах цивільних і карних, так в старім краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.

РОБИМО повномочія, контракти купна і продажі акта дарованя, скрипта довжні і инші документа, легалізовані через Ц. і К. конзулят

СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добрі і скоро маєтки тут і в старому краю

ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, доми і фарми в місті і на провінції

ВИСИЛАЄМО гроші по всій части сьвіта, скоро і безпечно.

ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.

ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції

АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.

ЗА ВСІ справи переправлені в нашій канцелярії гарантуємо.

У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіть і приходіть на адресу

WSENARODNA KANCELARYA
J. G. [illegible] нотар
Телефон Garry 2280 215 Logan Ave. Winnipeg, Man
[illegible]

ТЕОДОР СТЕФАНИК І С-КА.
МИРОВИЙ СУДИЯ І НОТАР
Канцелярія Нотаріяльна і Агенція Корабельних Ліній.

ВАЖНЕ! ТАНА ШИФКАРТА — НА КОРОТКИЙ ЧАС
З КРАКОВА — ДО ВІННІПЕГУ Тілько $46.90
ЗАМОВЛЯЙТЕ СЕЙЧАС.

В нашій Канцелярії полагоджуємо всі справи старокраєві, як також і Канадийські — виробляємо повномочія, контракти, скрипти довжні, Акта Нотаріяльні, простоволя і т. п.

В справах краєвих заступають нас найлучші правники в Краю

Всяка інформація даром, за залученєм 2 ц. марки.

Адресуйте
Kancelarya Notaryalna
[illegible] Main St. Телефон Ст. Джон 1796 Winnipeg, Man.

Русско-Американска Лінія
[illegible]
Найлучші найбільші і найскорші кораблі [illegible]
[illegible]
Ціни єздити
З ЛІБАВИ ДО ГАЛІФАКС
3 класа $45.00
2 класа $67.50
1 класа $75.00
[illegible]
[illegible]
A. E. Johnson & Co
27 Broadway New York, N. Y.
[illegible]

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріяльне в Вінніпеґу.
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible]
ВИРОБЛЯЄ контракти, повномочія і [illegible]
ПРОДАЄ шифкарти [illegible]
[illegible]
ПРОДАЄ І КУПУЄ грунта [illegible]
[illegible]
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріяльних, старокраєвих і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).

ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через конзулят.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через пороводжена адвокатів в Старім Краю.
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, як то увільнення від вправ, контролі і асентерунку.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКІ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]
Години урядові від 9 рано до 6 вечером, а для тих котрим занятє не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8–9 що вечера.
Всяка інформація даром, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
634 Main str. Winnipeg, Man.

Марки "EMPIRE" огнетревалий гінс.
EMPIRE" огнетревала льпіжка є вироблена з чистого неподільного пластру [illegible] в волокнами і єсть в формі кльоца
Уживаєсь в огнетревалій [illegible] будові, для відвернення горячи і зимна і для огнетревалости
Пишіть за [illegible] книжочками.
MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG, MAN.

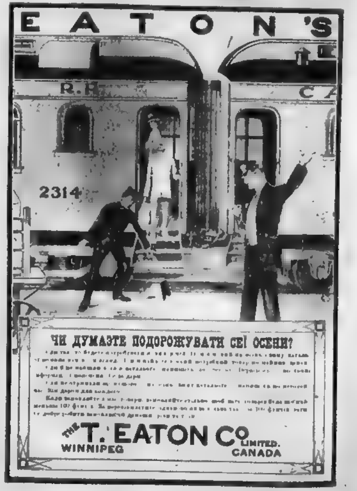

EATON'S

ЧИ ДУМАЄТЕ ПОДОРОЖУВАТИ СЕЇ ОСЕНИ?
[illegible]

THE T. EATON Co LIMITED.
WINNIPEG CANADA

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.

Każdy mężczyzna powinien napisać po jedną z tych darmowych książek [illegible]

Darmo dla Mężczyzn

Czy jesteś dotknięty
[illegible]

[illegible]

Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO. P. 401 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Panowie: Jestem zainteresowany waszą ofertą, bezpłatnie, książki i sprzedaży [illegible]

Imię i nazwisko

Adres Stan

Допис.

Нортон, Саск.

Кілька слів.

Від таким заголовком в 34 ч. „Укр. Гол." пише Вільчиньский між иншим ось що: „Я хотів посоитати Гикавого чи він Українець — В „Кан. Фармері" були колись люди, (бо був і я Вільчиньский), „Укр. Гол." ще ніколи так добре не стояв як тепер, (бо в нім є Вільч.) Рудий народний кандидат (?) був-би лучше зробив як Шандро. — Спорятись про релігії з чоловіком котрий не має жадних переконань ред. не верт і т. д."

На правду „Укр. Гол." може повеличатись перед сьвітом маючи в своїм таборі таких борців і релігійних переконаних як от заступника, тро[illegible] Вільчиньского!

Колись було інакше. „Укр. Гол." питував особу Вільчиньского як зрадника українського народу, на[illegible] кривоприсяжника (віроломника). Підчас „мордо-битія" в Manitobа College, учителі українські гонили від себе як заражену собаку, пр. в Каноре, Саск. А нинька? о, що нинька! Нинька і рак риба! Нинька той сам зрадник, опупанець, підлець, (ніколи потрафив що небудь сказати на либеральну партію, а особливо на редактора „Кан. Фар." Гикавого) єсть вже знов борцем українцем за справу України і т. п.

Та найби було і так, (до якогось часу зазим народови прояснить ся) бо підпольна консервативна політика „Укр. Гол." того вимагає! Але єслиб се був чоловік, що вже що иньше, і в его голосом ктось числить ся, але така підла людина як Він, не дуже поможе на повні „Укр. Гол." А може хоч стілько о сілько поміг пресв. церкві в реформованю Русинів на „правдиву" віру? Вільчиньский, хотівши показати комусьблудних, повинен скорше постаратись позбути ся своїх, власних, а єсли хоче провадити когось на праву дорогу — повинен скорше йти нею сам.

Він, яко моральна каліка і круглий дурачок зробив велике діло, бо проміняв праведливу віру за преб. і старі штани, можна як тепер найшов правдиву Христову віру, оперту на правдивім сьвятім письмі.

Отже коли вже найшов ся такий, тримайже ся правди! Бо ні! Він лиш маєсь таки ві[illegible]. Покидає правдиву віру і хоче вертатись назад до православної церкви, котру скорше називав поганьскою, і пише лист до прав. епископа Тихона, щоб той приняв его на лоно прав. церкви. Епископ сей лист надрукував в газеті „Сьвіт," до відомості Вільчиньского кажу, що такого безвірника до своєї організації не хоче. (Се було десь около 1904 року, але найлішше знає він сам.)

Відтак пошелесь з фарбійським пописнем до Борука який і милосердить ся над ним, дає ще й штани і решта можна бера фелон, сьвічку, кадило, та пропало, й лиш в темряву, удавай нещасного православного батюшку, і в той спосіб здобувай хліб тнія, — що Вільч. робить і до нинька! І дивно тут казати, що хтось так не має релігії; можливо, що такої не має як Вільчиньский.

Чоловік, котрий хоч в часі старав ся пізнати релігію і є добрі в всі сторони ніколи не буде переходив з одної до другої, та ще в такім краю як Канада, де есть вільність віри; а лиш 1) підлець, що не має жадних людських почувань, і гріш ставить вище всего, 2) дурачок, котрий не має власного переконаня, а лиш іде на сліпо за чужою вказівкою не питаючись хто він і чого хоче.

Не віра робить чоловіка добрим, але добрі діла, бо є богато віруючих людей, але при тім роблять зло.

Нев Тона.

Дробот, Саск.

Прошу о ласкаве поміщене сих моїх кілька слів.

В нашій кольонії збіже ду же файне. Жнива почались 15 с. м. є надія на добрий видаток сего року.. Дощі перепадали дуже уляні. Вода в ріках була піднесась досить високо. вода поперерывала дороги так, що трудно було направити.

В Годор фермери, в злуці з учителями, старають ся заложити фермерський стор і є надія, що буде, бо люди горнуть ся до сеї справи дуже охочо. Де лише відбуває ся мітінг то люди радо йдуть, купують шейри. Усі хотять щоб купували самі в себе, щоб — гроші сами і заробок лишав ся в себе, не в чужих кишенях.

Ой, вже-бо і час, щоби і ми Русини прокинули ся з довгого сну, вже бо час знати нам, що й ми люди, що й ми потрафим що небудь доброго зробити. Але лише зробим тоді як будем ся тримати купи, як будем іти одною дорогою до одної мети, як не буде в нас роздорів. Тоді доперва чужі народи будуть нас мати за людий, перестануть з нас сьміяти ся.

Здоровлю читачів „К. Ф."

Фармер з Дробот

Побило чоловіка.

Дня 6 того с. м. при роботі Ottawa Bank в McDermot Co. в Вінніпегу Василь Остапович родом зі Скали, повіт Борщів, зістав тяжко покалічений. Залізні двері від касы, котрі мали близько 2000 фунтів ваги впали на него і дуже потовкли его, і він тепер борес ся зі смертю в шпитали. Нещасний має 35 літ, 17 літ як приїхав до Канади, є жонатий і має троє малих діточок.

Жінка его тепер є цілком без помічна і оплакує свою гірку недолю. Люди котрі бачили таке прикре положене зложили на ту ціль слідуючі жертви По $2 00: Н. Коваличин, М. Остапович, К. Остапович, М. Сафинюк, В. Мительницкий, І. Ярославский, М. Олиньчук, Л. Войчук, М. Бойчук. По $1 00: Дм. Кіндзерский, І. Гунелюк, С. Стрільчук, С. Вовчук, Дм Бугера, П. Комар, С. Балинда, В. Осьмерчук, М. Стецюк, В. Скорода, В. Гунелюк, І. Калапаца, Ф. Краснечук, І. Сенюк, І. Дзісен, С. Маньлюк, Г. Прокопович, І. Андрейчук, П. Іостановский, Н. Кость, Н. Капроцкий, Н. Балатовский, Н. Довган, А. Сафанюк, М. Гуменюк, І. Гуменюк, Н. Прокопів, І. Брагіла, А. Яцишин, М. Огоньский, І. Митальніцкий, А. Майданюк, П. Грабків, І. Левицкий, П. Павлишин, М. Радецкий. По 75 ц. — М. Гуменюк, Н. Пухальский, В. Бойчук, П. Кветиний 70 ц. По 50 ц.: — П. Остапович, В. Моматюк, А. Микитів, М. Кицаїр, І. Поляшук, І. Дубина, Н. Павлишин, Ф. Зюбровский, М. Заґончук, Н. Цкоцкий, М. Яблоцкий, А. Яровий, Н. Ярославский, Н. Романюк, В. Бейко, І. Лятоцкий, Н. Луців, О. Москаль, І. Коваличин, М. Яцишин, М. Моматюк, Анна Кравчик, Н. Мітенько, М. Габінор, А. Химек, П. Бейко, Н. Дозрец, О. Г. Гицаюк, І. Маковский, К. Гімак, Г. Гімак, А. Бровка, Ф. Зюбрецкий, Н. Сушкий 30 ц. По 25 ц. — С. Сафанюк, М. Пшетоцкий, Н. Прокопович, Н. Семенюк, Манчуляко, Дм. Краснопера, Анастазия Вантурска, Дм. Строєв, Н. Грунов, Н. Ілюрів, І. Поребеник, О. Герчак, Н. Демчишин, Н. Семюк, Й. Дудар, М. Зюбрецкий, М. Зюбровский, Г. Мітрако, С. Бодварук, Ю. Кравчик, І. Сорвуш, Ф. Бабрук, І. Нерецкий. По 20 ц. Н. Томкевич, С. Федюк. По 10 ц. — І. Каськів, І. Гавва. Всего разом $60 10.

Всім жертводавцям сердечне спасибіг.

Павлина Остапович
639 Redwood Ave.,
Winnipeg, Man

Єсли б що хто хотів помочи і зложити яку лепту для нещасного жінки і малих діточок то прошу засилати на ей повище згадану адресу. Імена жертводавців будуть поміщені в часописи.

М. П. Остапович.

Дочекали ся другого „J. P."

(Надіслане.)

Гаррі вже зістав, шановні, суддею! Що то за гонор, слава і честь бути Жидкови суддею в чисто Руськім — мешканців кольонії, Етельберт. Як нашим фармерам пристойно йти на справу перед такого російского Жидка котрому ще, як то кажуть, мамине молоко коло писка. Кобы хоть штука то і не звано було би. А то собі звичайний хлопчина котрий ще не доріс до сего щоби розбирати якунебудь справу. Літа в нього є, що правда, та на літа нема сенсу покликатись.

Дивно мені, що наші декотрі фермері підписували тому Жидкови петицію. Чому властиво наші чоловік а властиво ті, котрим казали підписувати сю петицію, не подумали, що одного судию ми вже маємо, то пощо сьому Жидкови забагло ся бути суддею? В тім він мусить мати якійсь плани. Він є шторником а тепер ще суддею хоче бути, є, не добрим пакне. Пожиєте то побачите.

Декотрі виправдують ся тим, що декотрі Англіки підписали. Англіці є ворожо настроєні против Русинів тому, що Жиди виоваляють в них, що Русини нібы то хотять повиганяти всіх Англійців з сеї кольонії. Діставши такі інформації вони, декотрі, справді більше симпатизують з Жидами котрим така симпатія на руку. От і чому Англіки підписували сю петицію. Наші знакомиці були йти слідами других. Ми знаємо з історії, нашої будальщини і житевої практики, що Жиди старають ся всілякими способами приникати розвій нашого народа. Часом доводить нашi чоловік зложить собі менше нашими Русина ми штор так варав тобі Жид ща бік пхать ся і давай його нищити. Часом знова фермери мають свій громадський штор і тут майже те само робить ся зі сторони Жидів. Щоб мати добре понятє про боротьбу наших економічних інституцій з Жидами вистарчить перечитати „Історію розвою Фармерської Спілки в Етельберт" котра тепер власне скінчилась друкувати в „Кан. Фар." Там надто ясно сказано як Жиди старали ся знищити сю фармерську торговельну спілку. Словом з якої-б то стороны ми на сю справу не подивляли ся то всегда побачимо що Жиди не є сприяючими розвоєви нашого народа а головно в торговли.

Вернім на увагу стремліне, поступу і єдність якогонебудь народа то кождий такий нарід повинен старати ся зберігати, зберігати всі ті повисше сказані прикмети, повинен їх як найліпше плекати і цілою душею стреміти до украшеня сих прикмет. Як батькови немило єсли до його родини вмішаєть ся людина котра не є йому ані родина і котра якимсь довгим способом вмішаєть ся в його родину з чого і виникають часом сумні наслідки. Або як кожда людина стараєть ся шанувати себе щоби її ніхто не ображав, щоби всі звертали увагу на ню і подивляли її роботу, стрій або красу. Та людина зачинаючи ся до якоїсь народности, скажім до Русинів, повинна так само старати ся і стреміти до того, щоби другі народи подивляли роботу, словом культуру її народа.

Вибрали собі Жидка на суддю! Яке погане сьвітло кидає се на наш нарід а головно на фармерів в кольонії Етельберт. Значить, єсли в нас не було такого чоловіка який бев судії міг обійтися то і мусіли вибрати собі Жидка. 2) Отже се виявляє, що ми ще не є культурні люди в техніка котрих треба запихати до джунглів в Африці. Жидок вправно заявив, що мене люди хотіли і він говорить те безпастанно. Та тут не те лише знайшло ся кількох хрупів — жидівських Іванів котрі підписали петицію. Більшість фармерів велика більшість нічо й не знали. Тепер власне треба їм о се подбати щоби непрошеного опікуна від свого карку скинути раз на всегда.

Протестуючий

Посіставшені при житю з експедиції Скота на Полудневий Бігун.

Смерть хоча вже згибала Скота в виправі на Полудневий Бігун, є ще не забута жадним народом. Всі відчувають сильну симпатію до него який самопожертвував себе для бажаного ним, усім суспільством, того кришку знаня про сторони на Полудневім Бігуні. Колиб був живим вернув до нас, були би немало розказав про ті сторони, а так зоставив нам — копаючи в своїм памятнику ще написати отсі слова: „Колиб жив, розказав би не троха про то все чого я мусів зазнати, про вітвалість моїх товаришів. Та отсі мої послідні слова і наші трупи скажуть вам усьо."

На повисшім образу побачите задогу яка находилась в товаристві Скота на Полудневім Бігуні, а яка по післяшній розмові з королем Юрієм V в Бекінгем дворі — вертає тепер в сторони

ПОГОДА І НЕДУГА.

Небезпечний перехід від зимної до теплої погоди і на відворот, в якім власне тепер находимо ся, має значний вплив на перестуду і що за тим іде — катар, інфлюєнцу, ревматизм і богато иньших. Хоч ті тяжкі хоробливі обяви своє посереднє чи безпосереднє походжене завдячують мікроскопійним животинкам, то мимо того перестуда відграє тут значну ролю.

Як дуже зерена якоїсь пори року впливає на стан здоровля чоловіка, показує відношене смертности в старшім віці, яка в початком зими зростає, в марті осягає найвисшої степени, в цьвітни і маю стоїть ще високо, а відтак спадає до найнизшого числа в вересні і жовтні. Інші недуги, головно ті, що відносять ся до органів травленя досягають найвисшої степені в літі і в случається головно у немовлят так, що чоловікови в його першім році житя найнебезпечнійші місяці липень, серпень і вересень, а для старих 60—70 літних людий місяці від грудня до мая. Дуже важним є стан воздуху. При високім тисненю воздуху майже всі люди в ліпшім, веселійшим настрою чим при низькім стані барометра. Се головно дасть ся завважити у неврастеників

І так університетський професор Леман із Копенгаги зробив досьвід на одвім професорі, що терпів на нервові болї голови протягом більше літ, що ті тяжкі торбіни мучили його майже виключно при нерозвої температури з високого до низького стану (головно підчас бурі), а ніколи при високім стані барометра. Дальше великого значіня є скількість сонічного сьвітла. Недостача сонічного сьвітла у чоловіка, подібно як у ростин, викликує блідницю, отже недокровність. Се головно можна замітити у копальняних робітників, вони мимо добpого відживлюваня і короткого часу праці стають скоро нездорові, рослин людий виріслі сильними, але блідими. Так само зілає зі сильно осьвітлене лучиним сьвітлом

Що таким умови праці залежна від погоди, доказав професор Леман на широких досьвідах Переконав ся, що ученики виконували математичні вправи при сприятній температурі; таком сила мязів і память оказали ся зависимими від сили, температури і тисненя воздуха.

Чисто тілесна праця зменшуєть ся в зимовій порі що до своєї діяльности у дорослих зима є періодом живої інтелектуальної праці. Противно у шкільних дітий стверджено, що червоні складники крови, бите серця, приріст ваги і ріст в гору так само душевна енергія, сила мозку спадають постепенно в зимі, а в літі зростають.

За примір зависимости недуги чоловіка від погоди може служити малярія. Причина сеї недуги се животинка з зв. протозої що рідше розвивають ся в людськім тілі, а дуже часто замешкують оден рід комах. Чим більше зерена сприяє розплодженю сих комах, тим більше й грізнійше виступає малярія. Де нищеть ся ті комахи, там зникне і ся недуга.

Так вдало ся ученому Кунельвізерови переміняти гнїздо фебри, Брійонські острови (група австрійських островів біля Поли) на здоровий рай, так само Ровіньо (місто в Істрії) і римська Кампанія стратили свою малярічну пошесть. Впрочім погода витворює умови, які недугі сприяють, або перешкаджають.

ОХОРОНА КОНИЙ ПЕРЕД МУХАМИ.

Один рільник подає на се таке средство До начиня валяти пів літри води, до того впустити 20 грамів карболевого квасу, вимішати добре, тим плином натерти шкіру коня а певно навіть в часі найбільших спек від мух буде вільний.

Руска Лазня
Парова і турецка. Окрема для жінок. [illegible] Отворена день і ночию.
238-240 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 519.

ДАРМО.
Кождий може дістати цілком даром самоучок англійського языка.
[illegible]
[illegible] Ave D L New York

Користайте з нагоди.
Продаю АКРИ і ЛОТИ у Ванкувер і Форт Джорджі, Брітіш Колюмбія — по ціні і на условіях, що певно вдоволять кождого інтересованого. Під кождим оглядом земля є добра. Пишіть до.
THEO. P HILL
South Fort George, British Columbia.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Специяльне лічене половых хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очиий і ушних.
Лічимо і вводимо лічене сифіліса „606“ проф. Ерліха.
Лічене полового безсиля. Лічимо всяких запалених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси по всіх значнійших містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛБЕРТІ і БРИТІЙ КОЛЮМБІЇ.
Авторизований капітал 10,000,000.00
Резервовий фонд 8,100,000.00
Капітал вплачений 6,925,000.00
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END FILIA: Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕҐСЬКА ФІЛІЯ N. G. LESLIE, Manager.
Corner Portage Ave. and Colony St.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Єдинний руський лікар зі старого Краю. Єдинний руський лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
495 Pritchard Ave.
PHONE St. John 477. — WINNIPEG, MAN.

ЕДДІС „СЕЙФГАРД“ БЕЗПЕЧНІ СІРНИКИ
в специяльній висуваючій ся бакс'і.
— добрі сірники все готові на дні.
— запалюючі ся патички положені на верху таці; головки не розжарюють ся.
— і цілковито безпечні, без трійки.
Для безпечности уживайте лише Еддіс „Сейфгард“ сірники.

НЕБУВАЛА НАГОДА —
INTERNATIONAL WHOLESALE WATCH CO. Dep 2.
Box 3053. Winnipeg, Man.

Родимці!
ТОРГОВЕЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО
Олекса Пушкар
в Коломиї
доставляє по дуже приступних цінах: лента синьожоти, колацькі смушкові шапки, вироби різьбарські а іменно: каламарі, ножі до книжок, зеркала, топірці і бівулярі. Крім того дуже гарні українські фартушки від 3 до 12 Кор., краватки вишивані від 4 кор. гердани до годинників від 2 кор., срібні шпильки до краваток з портретами Драгоманова і Шевченка по 1 кор. — Зберіть замовлення на більше річий і вишліть на адресу:
OLEKSA PUSZKAR
KOLOMEA. — GALICIA.

Руска Торговля!
Хто хоче дістати доброї солонини, сьвіжого і такого мяса, вудженого і вареного шинку, домашнього виробу і німецкі ковбаси, яйця, масло, сир, сметану, молоко, огірки, капусту, бараболі, муку, цукор, гербату, каву і т. п. — зайдіть до мене а не пожалуєте
НИКОЛАЙ БАЛАН
448 King St. Phone St. John 2298. Winnipeg, Man.

Всячина.

СТАТИСТИКА НАСЕЛЕНИЯ ЕВРОПИ

Після послідного обчислення виносить населене Европи 432,900,000 мешканців. Після поодиноких країв представляєть ся се число ось як: Европейська Россія 117 міліонів, Німеччина 64 міл., Австро-Угорщина 51 міліонів., Англія 46 міл., Франція 39 міл., Італія 34 міл., Еспанія 19 міл., Бельгія та Румунія по 7 міл., европейська Туреччина 6 міл., Голландія, Португалія та Швеція по 6 міл., Болгарія 4 міл., Сербія, Данія, Греція та Норвегія по 2 міл.

Число населення є найбільше в Европі, бо коли на 1 квадратовий кільометер припадає в Азії 50 осіб, в Америці та Африці 4 особи, а в Австралії лиш одна особа, то в Европі на тій самій просторони проживає 44 осіб. З поодиноких европейських країв на першім місци під згладом числа населення стоїть Бельгія з 256 мешканцями на квадратовий кільометер, відтак слідує Голландія — 177 осіб, Англія — 146, Італія 120, Німеччина 112, Швайцарія 81, Австро-Угорщина 76, Франція 74, Росія 23, а Норвегія 8 осіб.

Що до числа уроджень на першім місци стоїть Росія, що має 44 уроджень в році на кождих 100 мешканців. Опісля слідує Угорщина — 35, Італія — 32, Австрія — 32, Німеччина — 29, Голландія 28, Данія 27, Норвегія — 26, Швайцарія — 25, Швеція і Англія — 24, Бельгія — 23, Ірландія, 23, а наконець Франція — 19 дітий на 100 мешканців.

ПОХОРОН БЛ. П. О. ЄРОНІМА ВАРИША.

Відбував ся в пятницю м. тижня в Яницях коло Станиславова. Якою любовію тішив ся передчасно померший покійник між широкими верствами селянства пізнати було по тім, що в похороннім обряді взяли участь майже всі околичні читальні, Січи, Соколи та инші товариства висилаючи делегації з вінцями. Рівнож не бракло сьвітської інтелігенції та духовеньства, а станиславівська українська громада взяла ґреміяльну участь в сумнім поході. Син покійника, о. Богдан Вариш зложив в редакції „Діла“ 1000 (тисяч) корон на „Рідну школу“ місто окремої подяки для всіх, що взяли участь в похороні.

МАКСИМ ҐОРКИЙ

Занедужав знова тяжко. За порадою лікарів переносить ся на довше до Рівієрі.

НАЙБІЛЬШИЙ ТУНЕЛЬ.

До тепер найбільший на сьвіті був тунель сімплонський. За яких кілька років будемо мати ще більший тунель. Буде він вибудований у французькім місті Марсилії. Попри то місто пливе ріка Родан і впадає до моря. Ріку тоту мають получити з морським заливом, а позаяк в тім місци є гора, то попід тоту гору поведуть пивницю-тунель, який буде 7 кільометрів довгий, 22 метри широкий, а 15 метрів високий, аби могли побіч себе їхати два кораблі. Той тунель має коштувати 76 міліонів. Що, де того готово дійти, що люди виконають попід море тунель і вийдуть водою, може поїдемо колись до Европи залізницею.

АВАНТУРА НА СЛАВЯНСЬКІМ БАНКЕТІ.

З Петербурга доносять, що на славяньскім банкеті який відбув ся там у пятницю, брало участь богато політиків, журналістів і військових. Присутні на нім були також перебуваючі в Петербурзі, Серби, Болгари і Македонці. Коли Москалі критикували поведене Болгар, почали ся крики і бите тарілок. На промову Болгар Серби відповіли криком. Прийшло до бійки між Сербами і Болгарами. Один Болгарин витягнув револьвер, тоді якийсь Серб кинув в него склянкою з водою. Дійшло до загальної бійки, бо присутні поділили ся на два табори. Присутна в салі сторожа привела порядок. Не допустили до голосу вже ані Сербів ані Болгар. По успокоєню промовляв єще Москаль Бранчанінов, бувший дипльомат, виступив в острих нападах на Сазонова за се, що намагаєть ся дійти до порозуміня з Австрією.

ЛІТАКОМ ДОВКРУГИ СЬВІТА

З Петербурга доносять, що летун Кузьмінський, сестрінець Толстого, задумує в вересни с. р. розпочати лет довкруг сьвіта. Ся воздушна подорож має вести з Петербурга через Японію до Австралії, а звідтам понад панамський канал до полудневої Африки. Дальший лет, проєктований на початок весни, відбувати ся має над Сагарою, Середземним морем до Марсилії і Парижа, а відтам з поворотом до Петербурга. Кузьмінський робить вже біля Петербурга приготовлення і заосмотрює ся у все, що потрібне до такої дороги, в якій йому має товаришити російський летун Шишкін і двох механіків. Незвичайно сьмілий проєкт будить деякі сумніви. Всім видаєть ся лет з Петербурга через Японію до Австралії задачею, яка не дасть ся виконати.

РОЗВИТОК АНҐЛІЙСЬКОЇ ПРЕСИ.

Англійський дневникар, Чарльс Андрі, виголосив недавно в Льондоні відчит про розвій англійської преси в останних 70 роках. Після него в 1840 р. виходило в Англії 550 часописий в яких лише деякі друкували над 5000 примірників. За час 30 років, число преси потрійно зросло. В 1870 р. виходить в Англії вже 1.600 дневників, а деякі з них мають до 50.000 передплатників. Тепер друкуєть ся в Англії 2.350 політичних дневників, які мають пересічно по 25.000 передплатників. Кромі сего є богато місцевих дневників без більшого значіня. На се [illegible] часописий складають ся кромі кількох сьвітових часописий лише дневники, які є представниками провінції, але які мають свій круг впливів і своє більше політичне значіне. [illegible] в 1870 р. друкувала найбільша англійська часопись в часі одної години найбільше 8000 примірників з 16 сторонами, нинішні машини друкують 24000 примірників великого дневника. Так розвинула ся в останніх роках друкарська техніка.

ЛІКАРСЬКИЙ КОНҐРЕС В ЛОНДОНІ.

В Лондоні відбуває ся тепер всесвітний зїзд лікарів. 10,000 лікарів зі всіх частий сьвіта зїхало ся на те, щоби взяти участь в великих научних нарадах конгресу.

ПІЯНЬСТВО ЖЕНЩИН.

В Монтреалі (Канада) ширить ся в застрашаючий спосіб між женщинами піяньство. Минувшого року засуджено судово за піяньство 1700 женщин. Се незвичайно грізний обяв [illegible], бо він грозить правдивим нещастем сотким родин, коли женщина, якій в родинному житю припала відай чи не найважнійша задача, віддаєть ся грізному налогови, що забиває в людях всякі шляхотнійші почуваня та особисту гідність і спричиняє матеріяльну руїну.

МАЛИ ПОЛЯКИ РЕДЛИ МАЮТЬ ЩЕ І ҐОЛЕСКУ

Бувшого капітана румунської армії Ґолеску (Родерих Денкович-Гоблайський) засудили за шпіонажу по деградації на 20 літ вязниці. Ґолеску мав відкликане, але вищий військовий суд його відкинув. Йому доказали цілий ряд шпіонських афер в користь Росії і спунавство, бо ґ. для зіродостойности [illegible] копій документів підробляв печатки. Про сю деградацію Поляка-перекінчика в Букарешту доносять: Відібране почесних відзнак капітанови Ґолеску, котрого засуджено на 20 літ вязниці за зраду військових тайн, відбуло ся публично. Військовий кордон спровадив [illegible] ну перед міністерством війни. Тут командант корпусу відчитав приказ про деградацію, потім на даний знак звичайний рядовик підійшов до капітана Ґолеску і зірвав йому еполети виголошуючи слова: „Ти негідний носити офіцирські відзнаки“. Опісля Ґолеску мусів перейти через два ряди вояків, котрі обкидали його різними обривами. Вміщи відданно капітана Ґолеску цивільним властям для інтернованя його у вязниці.

ДОВГИЙ СОН.

В Ст. Луїс, Мо., учителька Фішер при забаві з товаришками заявила, що мусить ще трохи прилягти, бо чує ся дуже умучено. Скоро лише положила ся, заснула так твердо, що спала без перерви 150 годин. Коли пробудила ся, не чула жадної зміни в своїм здоровлю, а пояснила свій глубокий сон тим, що підчас шкільних занять чула ся завсігди дуже умученою.

РОСИЙСКИЙ ВОЄННИЙ БУДЖЕТ

На рік 1913, 14, що його ухвалила дума виносить для сухопутного війска 626,262,000 рублів (1·58 міліярда кор.), в чім містять ся надзвичайні видатки на 90, 234 000 рублів, а на маринарку 238,964 000 рублів (547 міліонів К), а в сім 10,000,000 руб. надзвичайних видатків — разом видає Росия в сім році на військові ціли 865,226.000 карбованців, або 2·16 міліярда корон.

Річна передплата на „К. Ф.“ виносить $1.50, пів річна 75ц., квартальна 50ц.

ЦИКОРІЯ
Tomson's Kar-Kal для кави.
Philadelphia, U. S. A.

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Тел. Main 2510

ВЕЛИКА НАГОДА!
ДАРОМ ОДЕН АБО ДВА АКРА — ДОБРОЇ ГОРОДОВОЇ ЗЕМЛІ,
кожна закіна чи сині, миля від Транскони, місто яке за 3 роки буде числити 20.000 людей і вартість землі піднесесь до $1.000 за акр.
Спробуйте спродати лише 5 акрів сеї землі по $385 за акер: $25 зараз, а $10 що місяця, а дістанете обіцяну землю на яку дамо вам і чистий тайтл.
Акер тої землі спродати тепер по ціні о цілих $50 меньше як звичайно.
Се найбільший дарунок якого ще ніколи ніде не бувало. Прийдіть а ми завезем автомобілем на ту землю щоб побачили, або напишіть за поясненем до
J. A. KENT & CO., Ltd.
REAL ESTATE INVESTMENTS.
801 Confederation Life Bldg. — Winnipeg, Man.
Phone Main 6373.

$1000 нагороди $1000
даємо тому хто б довів що Kamsack Realty & Investment Co. Ltd. опускала хоч на 5 центів на продажи її лотів, які она продавала, продає і буде продавати.
Всі наші лоти, що ми продаємо в Камсак, суть першої класи і кождому що їх купує даємо нашу письменну поруку що він своїх грошей в сім ділі стратити не може.
Сі лоти є 50 футів широкі а 122 футів довгі. Ціна від $100 до $175, а рати лише по $10 місячно без проценту. Ми Вас запевнаємо що Ви не пожалуєте коли собі від нас купите лот.
Ми особливо звертаємо Вашу увагу, що се є одинока Компанія в Канаді, що Вам лотів не взяла коли Ви занехаєте Ваші рати а раді Ви без роботи, хорі, або яка инша причина буде на перешкоді, але даємо Вам так довго часу доки Ви самі потребуєте.
Тому не тратьте часу і сеї золотої нагоди, але пишіть якнайскорше а не пожалуєте.
По близші інформації і мапи просимо вислати поштову карточку з Вашою адресою а ми Вам все вишлемо безплатно.
До Kamsack Realty & Investment Co., Limited
811 812 Union Bank Building Winnipeg, Manitoba
Прошу прислати всі поручені факти і інформації що до River View Park, Kamsack, Sask
Імя. ....
Адрес.... . . . .
C.F
Kamsack Realty & Investment Co. Ltd
811 812 Union Bank Phone Main 2531 — Winnipeg Man.

НАША АДРЕСА.
„Canadian Farmer“ Box 3005. St. B Winnipeg, Man.
А РЕДАКЦІЯ І ДРУКАРНЯ находить ся за
287 Selkirk Ave.

Чи можете утримати коней?
ТОМАС А. ЕДИСОН найбільший винахідник каже: „Кінь є найслабшим мотором“.
I H C Oil Tractor
International Harvester Company of Canada, Ltd

Жите є непевне
жите деревляного цебра або путні.
Заощадіть часу услособлення — до зарів — ужиаючи начиня яке ніколи не виншить ся
Eddy's Fibreware.
Спитайте Вашого Сторника.

Новина! Новина!
ГРАМОФОНИ
ПО НАЙТАНШІЙ ЦІНІ.
По що Вам висилати замовленя до Ню-Йорку і платити високо ціну, до того ще і незнаєте що дістанете. Ви маєте Грамофон лише нову ГАРАНЦІЮ, що грає ВИРАЗНО БЕЗ ШУМУ.
Ми отримали богато нових Українських рекордів котрі суть чудні.
Вишліть $5.00 а вишлемо Вам $25.00-ий Грамофон, при отриманю заплатите ще $10.00 всего отже $15.00
в додатку ще 12 прекрас. співів і танців:
Менцінський М. — Ц. К. сьпівак
Ой, війди війди ◆◆ Фіяла.
Як почуєш в ночи. ◆◆ Радуй ся Учителю.
Гетьмани, Гетьмани! ◆◆ Ой, зашевьки
— До сьпіву, Мональоги: —
Маційк Французом. ◆◆ Ой, куме, куме.
У фотографа. ◆◆ Раз, цип цяк.
Дует, Машера і Коваля ◆◆ Коломийка.
Ще додаємо 1.000 голосних ГОЛОК всьо вартости $25.00, лише за попередним надісланим $5.00 а $10.00 по отриманю. ЗАМОВЛЯЙТЕ СКОРО.
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

ЕПОХАЛЬНА ЗНАХІДКА.

Київ, серпня 1913.

Серед російських археольогів — величезна сенсация. Відома могила „Солоха“ в мелітопольськім повіті, коло Никополя й Знаменського, що так богато віків стояла перед ученими цивілізованого сьвіта німою таємницею — відкрила нарешті свої заховані скарби. Так скарбів знайшло ся так богато і всі вони такі цікаві, що нову знахідку можна поставити далеко висше прославлених у свій час Чертомлицької й Куль-Обської.

Таємницю „Солохи“ виявив професор Микола Веселовський. Три роки він копав в тій могилі і лише сими днями добрав ся до її серця. Там він знайшов те, що могила ховала в собі більше двох тисяч років, знайшов похорон скитського князя чи царя. Воскресла й промовила словами з золота, бронзу й кісток давна величава легенда, оспівана ще Бопланом, а ще раньше Геродотом. Ожили всі гіпотетичні окраси, що ними оздобляли давні хроністи свої описи. Перед нами станула сама сувора й разом з тим поетична правда давно минулих віків.

Ще в літі минулого року, копаючи „Солоху“ в глибині пяти саженів (коло 10 метрів) професор Веселовський знайшов там похоронну печеру великого розміру, глибиною до 8 метрів. Се був похорон скитської цариці. На жаль, похорон був обікрадений давнїми сучасними дикунами, які забрали все найбільше коштовне. Та де-що цінного для учених остало ся. Тут знайдено кілька глиняних амфор, колись наповнених вином та оливою, великий бронзовий котел з кістками цілого барана, велику жертовну сьвітильню, золоту голку й срібний фіял. Одним наскадом вище, понад похороном цариці, знайдено два кінські кістяки з останками дорогої золотом кованої збруї.

Ся знахідка навела на думку, що похорон цариці є лише частиною иншого, далеко більшого похорону. Могло статись, що се була цариця, принесена в жертву при похороні царя, бо у Скитів був звичай закопувати вкупі з мертвим царем усе, що було йому найдорожче — дружину, челядь, коний то що.

Тепер ясно, що так воно й було в дійсности. Копаючи далі, проф. Веселовський добув ся до входу, закиданого вже двома кінськими кістяками, й, переступаючи через кістяки, опинив ся в коридорі, який провів його до другого похорону, глибиною не більше 6 метрів. Верх сего похорону був накритий деревляним дашком, поділеним на пять частин, а на кождій з пяти частин сього дашка лежало знов по кінському кістякови. З краю коні лежали на боці, а середній на животі, з витягненими вперед ногами. Коні в повній воєнній зброї, з сідлами, удечками, збруя кована з золота і бронзу. Перед кінськими головами — кістяк конюха, що тут положив головою на кривавій тризні в честь свого царя. Другий такий самий кі- [illegible] ду до царського склепу.

І ось нарешті — самий склеп царя. Посередині — два кістяки, один — джури, а другий — самого царя. Спорохнілий залізний панцир розпадаєть ся на дрібні шматки, але цілим зостав ся окований золотом шолом і бронзові „поножі“, що закривали литки від ударів, і ціла зосталась бронзова гравчаста булава — емблема власти. Праворуч і ліворуч лежать залізні списи й покриті золотом похви, оздоблені різьбою, з головою медузи на держальні. Зотліла шовкова одежа, й тільки золоті бляхи, числом до трьохсот, наче рибяча луска вкривають кістяк. На бляхах — рельєфи: грифони й львиі і картини боротьби Скитів — усе чудової роботи. На кістяках рук — по пять масивних золотих шнурів браслетів. Над головою золота діядема з групо-подібними підвісками, числом до шістьдесять. А на шиї царя, спадаючи на груди — величезне важке золоте намисто з двома львиними головами, що вгризають ся зубами в золотий вузол. Широкі розрисовані смуги, суцільні укриті емалією, обтоплюють шиї львів, що мають блискучі емалеві очі. Лежить „гривна“ емблема могутности й багатства. Тут же, біля голови, золотий різнокольоровий гребінь, квадратовий, масивний, з 19 зубцями й з тонким ажурним просьвітом, поверх якого висока й широка смуга з рельєфною картиною битви. Чепурність і тонкість роботи — в рельєфах, воинів, коний, зброї, й експресия в передачі рухів — незвичайна.

„Гребінь могили „Солоха“, — каже професор Веселовський, — се щось таке, що ми не маємо нічого подібного ні в одній з европейських музеїв. Важить сей гребінь більше фунта, й фигурки людий та коний зроблені на ньому не в виді барельєфу, а в виді цілих статуеток незвичайно артистичної роботи. Сей гребінь почне собою цілу еру в історії мистецтва.“

Ліворуч і праворуч стоїть десять величезних глиняних амфор і біля входу, за кістяком слуги, три величезні бронзові кітли, на покідних підставках. В однім кітлі — кістяк вола, а в двох — кістяки баранів. Лежить і ріг золотокований і черпало з бронзовою ручкою. В ріжних кутках могили знайдено ще мечі, 9 великих срібних ваз (у Чортомлицькій могилі знайдено тільки одну таку скитську вазу) з рельєфами людий та звірів, велику миску з вирізьбленими птицями й рибами. Та не перечислити богацтв і многоцінних річий, знайдених у бокових нишах, не переказати словами всеї краси сих золотих блях, срібних блях, панцирів, стрільників то що.

Виликово-велике значіне сеї знахідки очевидне. Скарби „Солохи“ кидають новий промінь сьвітла на житє, побут і культуру наших давніх предків-Скитів. Під землею знайдено ще одну високоінтересну сторінку з нашої праісторії.

Серед російських археольогів нова знахідка, як сказано вже, викликала цілу сенсацию. Очевидно, що українські учені — і вони більше від когось иншого — повинні заінтересувати ся сею знахідкою. Вилайдено її на нашій, хоч і не своїй землі, належить вона до археольогії української. Ще покійний Володимир Боніфатієвич Антонович у розмовах з своїми учениками не раз з особливою увагою згадував про таємницю „Солохи“, пророкуючи, що в ній лежать не абиякі й дорогоцінні для науки скарби. Тепер, коли вже туп російського археольога примусив „Солоху“ виявити свою таємницю — скарби, знайдені в ній, будуть перевезені до Петербурга як перевезено туди тодішний Перещепинський скарб і велику силу инших. Така вже доля всіх українських скарбів.

Поки ж що українська наука повинна сказати перше слово про сей скарб, бо воно її належить по праву. „Солошина“ знахідка може розвязати богато спірних питань, може виясняти богато де чого такого, що досі вважало ся неймовірним чи гіпотетичним. Але без допомоги українських учених се не станеть ся, і їх обовязок, не гаючи ся, прибути на місце розкопок, щоб бути особистими сьвідками того, як промовляє захована в землі правда.

М. Г.

НЕДОБІР КРАЄВОЇ КАСИ В АВСТРИЇ

Через те що сойм не може працювати й ухвалювати нових жерел краєвих доходів в краєвій касі повстав недобір, який постійно зростає. Тимчасові позички з державного скарбу, які повстали в щомісячних обрахунках краю з державою, представляють ся ось-як: січень 1,115.247·87 К, лютий 1,861.780.11 К, март 2,196,269·66 К, цвітень 2,112 463 20 К, май 3,478.173·70 К. Загальна висота довгу краю в розрахунках з державою виносить 22,605.124·47 К.

ЯК ВІДРОДИТИ БАРАБОЛЮ?

Бараболю, що вже зродила ся, можна легко відродити і привести до таких самих, якими були в початку. Коли вже доспіє насіне тичкі бараболь, треба його зірвати і положити в ціле знагчене на вікно. Потім дрібненькі зеренця із округлих міхурців позвидушувати, злупити і переховати через зиму, а на весні посіяти на добрій землі. Першого року така бараболька буде малесенька, але третього і четвертого вже хоч і варуче набирай.

Щоби одначе бараболя не вироджувала ся, до саджения треба все забирати як найдорідніщу, найлїпше середну, гладку, з рідкими кільцями. Велику бараболю можна ділити на кілька частий, але очка треба лишати все в середині куска й самий кусок повинен бути таким, аби вистарчило поживи для молодої ростини, доки не буде корінчиків, які вже стануть самі поживчиками бараболяного коріня. За велика і не ростиме стара бараболя буде лежати аж до [illegible]

Що найголовнійше, бараболю треба садити все на новині, а вона за те виросте гладкою і великою, та бараболиних мух тоді не буде, отже „паріс грін“ (т. є. трійка на мухи) буде лежати собі в склепі, а ви ті гроші вужнете на що иншого.

Річна передплата на „К. Ф.“ виносить $1.50, пів річна 75ц., квартальна 50ц.

Се досить легко.
Жінка потрібна все гарний хліб безперечно уживаючи доброї муки.
В Канаді найлїпші газдині уживають
OGILVIE'S ROYAL HOUSEHOLD МУКУ
Вона є певна добра на хліб, кейки, пай і т. п.
OGILVIE'S FLOUR MILLS Co. Ltd.
FORT WILLIAM, WINNIPEG, MONTREAL.

РУКОПИСЬ ЗОЛІ ВІДНАЙДЕНО

Пані Емілія Золя вдова по славнім повістярі Золї дуже рада, що рукопись „Нана“ знайдено в Новім Йорку. За сею рукописею шукали вже від давнійше. „Нана“ була друкована в часописи Вольтайр, а на просьбу редакції небощик Золя подарував ту рукопись тійже редакції. Та по недовгім часі спродала ту рукопись за $100. Переходячи з рук до рук — вартість рукописи в 1913 р. дійшла до $2.400. Тепер її вартість мабуть подвоїлась.

ДІТИ ПОДОРОЖУВАЛИ ДО КАНАДИ САМІ.

До Медсин Гет, Сас. минувшого тижня прибуло з Галичини двоє малих дітий десять літня дівчинка і її чотири літний братчик. При одіню дівчини була картка з словами „Не можуть говорити по Англійски, в дорозі з Австрії до Медицин Гет“. Діти приїхали до тата, який працює у Сі-Пі-Ярі. Їх мама вмерла в краю.

РОЗВИТОК АНҐЛІЙСКОЇ ПЕЧАТИ.

Англійский дневникар, Шарль Андри, виголосив недавно в Льондоні відчит про розвій англійскої печати в останних 70 роках. Після сего в 1840 р. виходило в Англії 550 часописий, в яких лише деякі вибивали понад 5000 примірників. За час 30 років, число печати потрійно зросло. В 1870 р. виходить в Англії вже 1.600 дневників, а деякі з них мають до 50.000 передплатників. Тепер печатає ся в Англії 2 350 політичних дневників, які мають пересічно по 25 000 передплатників. Кромі сего є много місцевих дневників без більшого значіня. На се число часописий складають ся кромі кількох сьвітових часописий лише дневники, які є представниками провінції, але які мають свій круг впливів і своє більше політичне значіне. Підчас коли в 1870 р. печатала найбільша англійска часопись в часі одної години найбільше 8000 примірників, з 16 сторонами, нинішні машини печатають 24 000 примірників. В сей спосіб розвинула ся в останних часах печатна техніка.

РОЗВІЙ ПЕЧАТИ В РОСИЇ

Оден з російских дневників подає подробиці про надзвичайне поширене часописий в Росиї від 1905 р. се є від часу заведеня російскої конституциї. Перед 50 роками печатано в Росиї лиш 14 дневників, підчас проголошеня конституциї було 110 дневників, а тепер є їх 411. Що до числа мешканців, які припадають на одну часопись, представляють ся числа ось як: В Сибірі припадає на оден дневник 210.000 мешканців, в Конгресівці 277.000, на Кавказі 278.000, в европейскій Росиї 271.000, а в Туркестані 1,670.000 мешканців.

ЗА БОГАТО КАВАЛЄРІВ.

В Льондоні є 81,193 кавалєрів які суть в віці від 25 до 45 літ. З каждим роком число їх значно зростає, отже хто знає чи не буде наложений на них от такий податок як Франція на своїх наложила.

„ПРАПОР МИРА“

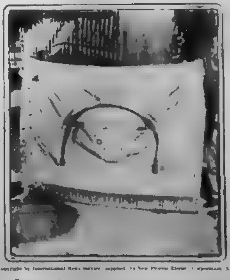

Десятки цікавих з подивом приглядались недавно в Новім Йорку на гарний „Прапор Мира“ який звиліюєсь на ратуши, в покою губернатора. Сей прапор призначений в дар Піс Темпл в Гаді, що буде посьвячена 29 Серпня.

„Прапора Мира“ дарує для Піс Темпл в Гаді кожда нація з усього сьвіта.

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповідане з Англійского

(Дальше).

Друга перешкода була грізнійша враз. Відчинене вікно залетіла оса і по довгій блуканині по церкві вибрала собі вуя Чарлі на жертву. Гумфрі, почувши жужжане, оглянув ся і побачив вуйка в чималім клопоті. Хоч як старав ся Гумфрі бути поважним, не годен був вдоржати сьміху і затулив рот руками.

Вуйкови Чарлі було вельми немило, що навкучлива оса не дає єму слухати проповіди, а поведене сестрінка наводило на него розпуку.

Він вхопив молитвеник і, вимахуючи ним на всі сторони, поцілив таки накінець в комаху і повалив єї на землю. Тут він безжалісно розтоптав єї ногою і глянув триюмфуючо на Гумфрі, а [illegible]. А от крилик біжи за ним!

Майльс, зовсім вдоволений положенєм, побіг за братом, лишаючись далеко позаду. По обіді отець і вуйко пішли оба до перед[illegible] Віргінію пустили також, а діти остали під доглядом дівчини.

Гумфрі вивчував на память вже і перший раз в своїм житю потонув увесь в роботі — а Майльс сидячи на колінах у Жанни, перелистковував книжку з образками. Він сам поневолі вже давно знакомі єму рисунки, але перед картинкою воскресшого Лазаря, виходячого з гробу запинив ся.

Дівчина думаючи, що не слід говорити дітям сиротам о смерти, відповідала виминаючо і щоби перервати дальші розговори, обернула карту.

Але Майльс не спускав зі своєї голки очей і поглянув допитливо.

— Із чого не хочеш пояснити мені сего? — сказав, поклавши руку на ліву сторінку. Я хочу історию воскресеня і Лазаря з стратила много з краси, але діти все таки слухали уважно і вертали ся з любими читанями.

Діти! — почув ся зараз голос сер Еверарда на сходах, що веде в дітячу комнату — ідемо з вуйком на проходку; хто не хоче, може лишити ся дома.

На такі запросини була одна тільки відповідь і грімкий тупіт дітячих ніжок за ту[illegible] по сходах.

Се була звичайна прогулька, підчас котрої заходили они і до конюшні, і на обору і на поля. Правильно кінчала ся она при одній фірточці на межи посілости, відки розпирав ся прекрасний вид.

Була така погода потриває ще з тиждень, Чарлі — сказав сер Еверард, обглядаючи погадочі лани — то в нас будуть прекрасні жнива.

Я певний, що так і буде! — вмішав ся Гумфрі, у которого була на все своя гадка, якої не залишав він ніколи прилюдно висказати. У нас буде тільки верна, що не знати, де его всипати.

Ну, досі такого случаю ще не бувало в нашім господстві — сказав отець, але ніколи твоє віщоване здій[illegible]сить ся хоч в половині, то справлю мужиком по свиченю жнив забаву з танцями і музикою, а ти з Майльсом підете передом процесії з найгарнійшими дівчатами нашого села.

Я знаю, з ким буду танцювати — говорив Гумфрі, сидячи на плоті і колибаючи ся на всі сторони. Також на ворсіні вже не маленька дівчинка а велика, їй буде небавом двайцять літ; та я не люблю танцювати з малими дівчатами, она путають ся в танци.

(Дальше буде).

ЗАДЕРЖАНО ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ В КРАКОВІ

На краківскім зелізничім двірци поліция придержала оногді гурт переселенців в числі 60 осіб, які ідали з Чернівець до Америки. Переселенців віз переселенчий агент з бюра Сірецкого в Чернівцях, Ісаак Гуф. В наслідок телеграми з Чернівець, що переселенці їдуть до Америки за підробленими пашпортами, краківска поліция перевела у всіх трусеницю, одначе переконала ся, що їх пашпорти є законні, а за те ствердила, що бaгато половина з переселенців, бо 27 осіб, є молодцями, які мають ставити ся в 1914. р. до війскового бранка. Майже наші були Поляки, Русини і Румуни. Їх завернено домів, а прочим дозволено дальше їхати.

ПОШУКУЮ свого брата [illegible] з села Івашків, повіт Борщів Галичина.

Перебуває мабуть в Ванкувер. Хто-би о нім знав або він сам хай зголосить ся на адресу Nykola Basarab, P O Box 583 Moose Jaw, Sask.

Укупне мосиі їх, кожна скоро гоїть ся від Richter-a Anchor Pain-Expeller. 37 ц. за флящ. 65 за дві фляш. F. Ad. Richter & Co. 74—80 Washington St. New York N. Y.

Милостию і благословенєм святої Тройці Архипатріарх Макарій всеасійский — отворив свою катедру на Magnus Ave. Нр. 69 Winnipeg, Man. Котрі мають до престолу, хотять сповідатись, хай ти злюбти послухати науки в сьвВідай, тати тежко на правдивий Український Університет запрошається до моєї катедри. Весілля на кольоніях сьвящеників. Зголошуйтесь по покицній адрес. Всім моє благословеньство. (33-35)

За дрібні оголошеня, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц, за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1 00

Родимці!

Єсли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх кревних до Канади, то приходіть прямо до С. Р. R. свого офісу до головних агентів

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Alex Calder & Son

БАНКЕРІ. —

663 Main St. Winnipeg, Man.

МИ СПРОВАДЖУЄМО рідних з краю без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно як також виміняємо доляри на Австрийскі гроші і продаємо Австрийскі марки.

Ми маємо щадницю і приймаємо гроші від доляра до тисячі і висше і платимо процент.

П. А. КАРАКОПЮК — наш Український представитель.

ДІВЧАТА ПОШУКУ

Пошукую дівчини від 18 до 20 літ з якою міг би одружитись. Може бути Русинка або Полька. Я є бесен [illegible] в Ст. Пі-Нр Ко Маю літ 24, грек кат. Говорю по руски польски, французки, [illegible] Високий і [illegible] русявого волося [illegible] чий круглого твару. Не пю алкогольних напитків, уникаю злих забав. Готівка у мене коло $2,000. Цікаві писати хай можуть до — M [illegible] P O Box 21, (34-36) Blackfalds, Alta.

Газету всегда треба платити наперед

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Виннипегу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST JOHN 474

Коли удаєтесь писемно то не забудьте долучити в листі 2 ц. почтовий значок.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека. 415 417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474

є єдиним руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛІ. [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]

ле сей сидів уже, мов нічого не було, і уважно слухав пастора.

„Замокі очи не видали, уши не чували, і розум чоловічий не в силі з'образити собі слави і красоти того місця, котре уготував Господь люблячим его. Амінь!''

Орган заграв і пара стала розходити ся з церкви. Сер Еверард задержав ся хвилину на своїм місци, глядячи з зачудованєм на прекрасне лице сина. Про що він міг думати? Але довго оставати ся в задумчивім настрою не лежало в натурі Гумфрі. По дорозі з церкви біг він передом і підносив цілі хмари порошу лівеньками своїх нових чобітов. У фірточки парка стрітили їх Майльс і Віргінія. Нянька пригнала до служби, повертаючої з церкви, а оба малі братчики пішли разом.

Пастор говорив нині проповідь на мої тексти? — спитав меньший старшого, беручи его за руку. Майльс що їде почав учити ся запові[illegible], і се питане ставив він кождої неділі.

Ні, не на твої, він знав тему з самого кінця біблії з отровенія. Се певно знати, де мені Віргінія ніколи не хоче читати. Она каже, що я нічого не порозумію, а ти поминаєш отровеніє, Гумфрі?

Так — живо відповів старший брат.

Віргінія не понимає, — казав засумований Майльс — і она говорить, що дуже мало людий его розуміє.

Віргінія Француженка — вирік Гумфрі — а „Откровеніє'' написане по англійски. Очевидно, она не може так гарно сего понимати, що тут нарисовано, що се за печера і чому той чоловік закутаний весь в біле плате?

Жанна, приперта до стіни, мусіла сказати, що печера то могила. Але, мастер Майльс долали — вы і так нічого з сего не порозумієте, хочете, щоби вам пояснили так попросіть вашого пану.

Я, без пояснения знаю, що люди вмирають сказав прямо Майльс — мама прецінь умерла а впрочім ти не прийду говорити Жанна, що я нічого не розумію.

Я все знаю о смерти: коли чоловік умирає, его кладуть в таку довгу скринку і закопують в землю, відтак коли він був добрий, то Бог его відти виведе.

Гумфрі прибіг до них якраз при послідних словах Майльса.

Коли б мама була з нами, Майльс — шепнув він — о, як б тобі прекрасно пояснила. Она говорила мені, що наше тіло верните в землю тільки шкарлупа, з котрої виросте колись чудний цвіток. Она так гарно говорила, та я не годен собі всего пригадати, казав він зітхаючи — а я так би того хотів!

О Гумфрі! — закликав Майльс — не можеш ти собі пригадати, що розказувала она про сю картинку?

Але Гумфрі даром силкував ся свою память. В голові его з'явилися сумні спогади так, що він не годен був плавно розповідати, тому просили они Жанну, щоби їм прочитала історию.

Жанна не читала добре, бо задержувала ся при знаках перепинання, так то

Comicus.

Ішла мама зо міста і накачує свою чотиро річну донечку: „А памятай Юльцю, не роби ту маліних збитків, не рухай нічого'' — Повернувши з міста, дивить ся, а цукор, що купила вчера за кводра, усьой на підлозі. „Ну, видаю Юльцю вже ти печенка. І чому ти рухала цукор?'' — „Я мусіла рухати. Я бавилась ооб не пакала.''

Прийшла чоловік свою пять річну донечку то вже навала до доктора. Доктор сказав єї показати язик. Она показала, але не по бажаню доктора. „Виставь добре його!'' сказав доктор. Дівчина похитала головою й каже „Я не можу більше виставити бо він принаявий на заді.''

Жадна людина не є на стілько реліґійною щоб уважала смерть за приємність для себе.

НОВІ КНИЖКИ:

ПЕТРІЙ Й ДОВБУЩУКИ — чудесна повість у 2-ох частях Др. І. Франко 75 ц

Образки з Громадинського розвитку Русинів — з образками 75 ц.

На білих скалах	60 ц
Куди ідеш Господи? (Quo Vadis?) Г. Сінкевича	50 ц
Полонений на Кавказі	15 ц
Чорна Рада	45 ц
О 12 табличках, чудесні байки	30 ц
В неділю рано зілля копала	90 ц
Давне й нове. Мій ізмарагд, поезії І. Франка	$1.50
Твори Тараса Шевченка І і ІІ Том	$1 60
Смерть бога	35 ц.
1.000.000 оповідання	25 ц.
Історія одної дівчини	20ц
Чорні Маски	20 ц

Хто ще не має нехай замовить собі ЩО СТАЛО СЯ З РУДОЛЬФОМ, престолонаслідник австрійский, незвичайно інтересна правдива історія, 220 сторін, богато образків, лише ... 60 ц.

ЗАМОВЛЯЙТЕ Катальоги книжок даром.

RUSKA KNYHARNIA

850 Main St. Winnipeg, Man.

Тукета T & B папіроси не клеєні.

Нагнітки! Нагнітки! Кап-а Усувач Нагніток [illegible] THE CAP CO. 87 Third Ave. New York, N. Y.

ДАРОМ!! [illegible]

ЛІКЕРИ

Старо фірма котрій вже довіряєте

Carey & Co. Ltd.

707 Main St.

Phone Main 1165. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Виннипегу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменше 20%.

[illegible]

— Ми висилаємо C. O. D. —

[illegible]

ОДНОГО РАЗУ

Колись для фармера були тяжкі часи. По тяжкій денній праці на полю - вертаючи домів заставав богато робіт яких не міг ніколи покінчити.

[illegible]

I H C Oil and Gas Engine

[illegible]

International Harvester Company of Canada, Ltd

[illegible]

З Европи $26. до Канади.

На тикеті третої класи через нашу „Безпосередну Пасажерску Услугу''

з РОТЕРДАМУ до ГАЛІФАКСУ.

Дуже низькі ціни їзди на желізницях з Галіфаксу до котрого небудь місця в Канаді.

Тепер [illegible]

Canadian American Steamship Agencies

J. W. STRAKER Mgr. 305 17th Ave., N. E.

MINEAPOLIS, MINN., U. S. A.

Просимо наших посліпатників зарівнувати свій товкок

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI. Виннипеґ, Ман., Середа 3-го Вересня, 1913. — Winnipeg, Man., Wednesday, 3 September, 1913. Число 36.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Виннипегу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST JOHN 474

Коли удаєтесь писемно то не забудьте долучити в листі 2 ц. почтовий значок

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474

є єдиним руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛІ. [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]

Новинки.

ПРО СЕГОРІЧНІ ЖНИВА.

В Австрії оголосило міністерство рільництва сей комунікат. Збір пшениці спізнив ся сего року значно з причини зимної і вогкої погоди. Зерно дозрало досі лише в теплійших околицях Альп, а в судетських околицях лише частинно. Сегорічну роботу в поли скінчать части доні, а подекуди і зараз, головно на Шлеску і в Шварцвальді.

Вага і видатність колосків є в більшій части вдоволяючі. Збір жита є загалом скінчений, але его ще не всюди звезено. В висше положених місцях Альп, Судетів і Карпат сей збір тепер люди почали. Якість треба би назвати загалом доброю, видатність загалом вдоволяюча, підчас [illegible] надописала. Збір ячменю відбував ся в богато випадках рівночасно зі жнивами жита і є вже, з виїмком висше положених місць в Альпах, Судетах і Карпатах під дахом. Викошений ячмінь, що лежав на поли, втратив іно частину доцін на красці, одначе не потерпів на своїй якости. Збір вівса скінчено до початку серпня лише в долинах Стирії, Країни і полудневого Тиролю. Сему збіжу помогли воздушні опади і спричинили головно пізним засівам значну поправу. Бульба, збіжно, головно на долах декуди зросло, а се впливає на видатність зерна. Овес дозріває повоєді і вірогідно є ще в висше положених околицях. Кукурудза дозрівала досі дуже слабо, особливо у східній Галичині, де она потерпіла від впливом вогкости. В полудневих краях потерпіла кукурудза іна посуха, тепер одначе стан поправив ся і ворожить добрий збір.

* * *

Урядники, які старають ся завернути Гаррі Това до „Дому Божевільних''.

(Copyright by International [illegible])

Як звісно вже, Гаррі Тов, який перед кількома роками застрілив архітекта Вайта (любовника його жени) і який був засуджений до „Дому Божевільних'' де перебув около пять літ — утік на волю.. В Квебеку його приловили, заарештували, а першим почались і довгі розправи над видачею Това властям стейту Ню Йорк.

На повисшім образку видно відпоручників стейту Ню Йорк, які прибули до Шербрук, Квебек, на розправу Това. Їх імена суть Горнбек, шериф; Конгер, дістриктовий адвокат, і Вілям Траверс Джером, репрезентант стейту Ню Йорк.

На Гаррі Това стейт Ню Йорк видав вже сотки тисяч долярів заки віставили до Дому Божевільних, тепер знова буде чимало коштувати завернене Това туда саме. Кому і яка з сего користь? Анг. часописи (в загалі) пишуть, що наколиб такий Тов був у них, вони-б вже давно були повісили його..

ТЯЖКИЙ РІК

Сей рік — як полаготь банкері в англійских часописях — є тяжким роком для всіх. Судять вони із того, що за сей півріку люди вложили в банках 20 мільонів доларів меньше як минувшого року того самого часу. Через те стає в банках трудно дістати якусь не будь позичку, а єсли вже ви позичаєте, то забезпечують ся на ваше усьо майно. До того кажуть собі платити високий процент від 9 до 12, та позичають на короткий час.

Се відчувають найбільше фармери. Їм потрібно великих грошей, позичати поважнійшої суми годі в котри-небудь банку. Тому то в деяких місцевостях англ. фармері роблять мітинги і обговорюють сю справу критично. Щоб фармери дістали кредиту, [illegible] незвичайного..

Найбільше дальше би сказати про гіпотечні корпорації, які випозичають гроші на 9 і 12 процент. Се процент занадто вигорукний. Випозичаючи на 6 процент, [illegible] тими часами можна було позичити грошей без великих трудностей, та се власне було руїною для многих фармерів. Випозичали гроші на яку будь марницю, не могли (бо не було звідки) віддати, компанія забирала фарму і для фармера не було іншого виходу як торбу на плечі і в роботу, а жінка з дітьми перецапали тяжкі часи... З часу як позичка стала труднійшою — про подібні випадки мало чути..

Одно ще вдалось би сказати, а се то, що фармері позичаючи гроші хай виможуть собі час звернення довгу, чи части усього довгу не в осени в Листопаді чи Груднію, а в Маю. Се тому, що в Листопаді чи Грудню — Фармер хотячи заплатити свій довг — мусить спродати свої збіже за досить низьку ціну. Отже страта. Ціна збіжа підносить ся з приходом весни, тоді добре продати і довгу збутись. Друге. Треба уважати на що гроші позичаєсь. Ніколи не треба казати: „хоби лиш позичити, а віддати якось віддам.'' Треба наперед обчисляти чи позичкими грішми заробите досить щоб без трудностей могли довг віддати.. Треба уважати також де позичати... Позичаючи гроші треба — коли мога — в своїх людей, не конечно в гіпотечних банках, збувальнях... Уникайте великих позичок, хиба що у вас є великий маєток. Не лізьте в кешеню напатаєстів вагалі а на тім не зле вийдете, то певно.

* * *

ЩО РОБИТИ АБИ БУТИ СТАРИМ.

Ніколи не будь веселим. Підозрівай кождого. Сторони ся доброго товариства. Занимай ся пльотками, всегда клопочи ся. Віддай ся лінивству [illegible] і річей. Вообража кочий страх є найлпшим продуцентом зморщів. Неправда своїх сусідів. Коли обчуєш про щасте свого сусіда зазрости ему. Коли висидиш за стіл говори жінці і дітям яке то все дороге. Малював гарний день. Думай про непогоду.

Се є правдиве і позитивне правило. Хто хоче скорої старости, хай після сего поступає.

* * *

ПОЛЯКИ ДУЖЕ ЗЛІ НА ЦІСАРЯ

Німецкий цісар Вільгельм оглядував 30,000 вояків п'ятого корпусу в Позен. На привитане цісаря, зібрало ся на улицях много тисяч німецких патріотів, школярів, і иньших людей. Не було там одначе ні одного Поляка. Усі були дома, лише тому, що не хотіли віддати своєї чести пруському ворогу, а одна польска часопись подала навіть „цілювати руку яда бе нас''

Злі Поляки, що німецкий уряд не трактує їх після бажання, а чому вони такі жорстокі в Галичині для Русинів Українців? Чому Поляки злять ся єсли Русини домагають ся своїх прав? Не чини того другому, що тобі не мило!

* * *

„ЛЕЙБОР ДЕЙ.''

Минувшого понеділка, т. є 1-го Вересня, робітники відсьвяткували робітниче сьвято: „День Робітників.'' Того дня усяка робота устала, робітники ріжного фаху були вільні від заняття якого-б там не було.

Минувшого року Канада мала 150,000 юнійних робітників, сего року — правдоподібно — число збільшилось, о скілько — то ще не відомо. Та яке величезне число робітників мусить бути і не юнійних? Наколиб усі робітники зрозуміли яка у них сила, яка власть у їх руках, вони безперечно усі — без огляду на національності чи реліґії — з'єднались би в одно тісне товариство і тоді доперва моглиб покерувати своєю долею так як забажали.

Коли до чогось подібного дійде — питане.

* * *

IV. КЛЯСА НА АВСТРИЙСКИХ ЗЕЛІЗНИЦЯХ.

Станіславівска дирекция зелізниць одержала припоручене з міністерства зелізниць, щоби предложила свою думку в справі заведеня на австрийских зелізницях IV. кляси на взір Прус. Відповідь станіславівскої дирекциї має бути призхильна тій справі.

Похорон Лесі Українки.

Київ, 9. серпня 1913. р.

Вчера українське громадянство поховало Лесю Українку.

Ховало оправді громадянство, бо віддати останню пошану великій покійниці зібрались Українці зі всіх кутків нашої землі — з Катеринославщини, Херсонщини, Чернигівщини, Полтавщини, з далекого Баку, з Галичини й Буковини. Зібрались також представники всіх верств і течій нашого народу — шкільна молодіж, інтелігенция, письменники, артисти, робітники. Бракувало тільки хліборобів, наболотанна живими. Та вони показали, що відчувають вагу понесеної українством утрати, бо прислали богато листів і телеграм з висловами щирого жалю й співчуття.

Похорон був дуже урочистий, хоч духовенство майже не брало в нім ніякої участи. Така була воля покійної.

Перед третою годиною вагон відкрито, й ріжні делегації та окремі особи почали заривати труну вінками з живих цьвітів, лаврів, дубового листя, польових цьвітів.

На руках вынесено труну з вагону. Почуло ся ридане близьких покійної. Труну поставлено на колісницю — і похід вирушив. Колісниця й труна потопали в вінках і цьвітах, жовто-синя фарба стяжок гармонійно зливала ся, що то не колісниця смерти, а колісниця весни і де вулицями. Людий так богато йшло за труною, що на протязі цілої Васильківської улиці довело ся зупиняти рух трамвайних вагонів.

Похід посувався з поважній тиші. Церковного співу не було, бо духовенство не йшло за труною, а студентському хорови поліция не дозволила співати — хочаб саму тільки „Вічну память''. Незвичайного вигляду надавала процесії сила поліції, що кінно й пішо йшла за походом.

Ні на одній з попередніх українських похоронів не було тільки поліції й ніколи ще вона не поводила ся так брутально, як тепер.

Перед домом, де живе мати покійної, Олена Пчілка, похід на хвилю зупинив ся і з дому винесено розкішний вінок. Його покладено на труну і похід знова рушив.

По четвертій годині, процесия приступила до воріт старого Байкового кладовища. Тут процесию зустріло духовенство. Труну знято з колісниці і на руках понесено до могили. Не встигли донести, а вже побачили, що могилу тісним кругом окружила поліция. В сей круг внесли труну, й духовенство відправило панахиду. Співав хор студентів. Після панахиди стали опускати труну в могилу. Знова почулось ридання. Усі присутні заспівали „Вічну память'' і під сумні звуки труну засипано землею.

Над могилою мало ся виголосити промови, але поліция рішучо їх заборонила. Промов дійсно не було, хоч тяжко й болючо було розлучити ся з тілом великої письменниці й громадянки, не сказавши на прощанє й двох слів. Такого знущання над собою наше громадянство ще ніколи не знавало. Ховали Грінченка, Шерстюка, Лисенка — промови не забороняли ся.

Лесю Українку поховано на старім Байковім кладовищу, поруч з могилою її батька Петра Косача.

Вчера оправдались слова покійної письменниці: „Руки мої все ще дужі, — ноги мої все ще міцні, — очи мої все ще видющі, — неповалічене тіло, тільки язик мій німий, — вдаєсь ворогам на потоку! — Хотів я промовити слово, — хотів я хоч голос подати, — кроком уста обізвались — і зарадили мовчанєм''. Але разом з тим громадянство наше памятатиме й заповіт Лесі Українки:

„Терпіть найдаки — то не сьвіцький серон,

Забуть їх, не розбавши гіркий стид!''..

М. Г.

ГАЛИЧИНА ОДЕРЖИТЬ

8 мільонів корон засномоги на направлене наслідкам елементарної катастрофи через інвестацийні праці. Таке внесене поставив пан Коритовський, а міністер Длугош запевнює, що воно буде точно сповнене центральним правительством.

В EMPRESS ТЕАТРІ.

В Канаді не меньше як і в Злуч. Державах память про Абрагама Лінкольна не загасла ще в ніякого живого. Сього року якраз припадає пів століття річниця мира між сими обома краями і т. п. Отже з огляду на сі події така театральна штука як „Мужі Природи'' яку відограють слідуючого тиждня в Емпрес Театрі буде дуже на часі. З се одноактівка, і представляє часи коли Лінкольн заходив до одної книгарні купувати рідні книжка та він деякі розмови і т. и.

КРАЯНИ:

Всі люди, котрі хочуть посилати гроші до краю нехай удають ся до нас, ми посилаємо гроші так що там в краю рівно дістають.

Почта і заміна на кождім доларі виносить лише 8 ц. Люди, котрі не мешкають в Виннипегу можуть то нас присилати гроші а ми пішлемо до краю і їм зараз вишлемо рецепіс

Рівнож єсли маєте чеки то до нас присилайте, а приймемо так як гроші.

Ми спроваджуємо людей з краю скоро і так, що не мають ніякого клопоту в дорозі. Також продаємо шифкарти до краю на всі найлїпші шифи і міняєм тутешні гроші на крайові.

Продаємо почтові значки крайові і Канадийскі.

Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.

667 Main St. Winnipeg, Man.

В. ҐЕНИК, завідатель заграничного відділу.

„Канадийский Фармер"
Редактор О. Г. Гикавий
Часопис для руского народа в Канаді, виходить кождого тижня в середу; коштує: в Канаді і Сполучених Державах на рік . . . $1.50
до Европи . . . $2.00
Адрес:
CANADIAN FARMER
Box 3056 Stn. B. Winnipeg.
The Canadian Farmer
[illegible]
Published every Wednesday at 207 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Вже є!

Манітобскі консервативи корчили, стогнали, корчились в арешті як подулись — так от тобі й часопись „Канада". Які страшні болі ці родичі перенесли видно вже таки на їх дитятку „Канаді" — таке бідне, нещасне, з болячками. А що вражаве, то мабуть ніхто не заперечить хто лише бачив ту консервативну „продукцію"...

Фотографію самого найбільш активного родича помістили „дитятку" на самому чолі і підписали „Сер Родмонд Роблін, перший і найголовнійший деспот в провінції Манітоба. Штука се неаби яка, такий Род. Роб. як би добре подув ся то хто знає чи не „сотворив би" пять — десять таких „Канад".

Вздутий Род. Роб. „дитятком" старанно заопікувались, вздержки, грубий Федь н-р. 1, і Федуньо н-р. 2, та ще кількох доларо-консервативних „бойсів." Усі свої помиї, в яких будуть купати „немовлятко" „Канаду" будуть оба Феді і не Феді переносувати через Слюзи. Слюзами буде регулювати грубий Федь, (хресний батько „Канади"). Він після своєї власної уподоби заставку Слюзів буде або підносити в гору або спускати в діл, залежати буде від того скілько коли консервативних помий має ся вилляти через ті Слюзи на їх дитятко „Канаду." Розуміє ся, що се буде „гарадиноб," так щоби робити хто до чого здібний.

На першу купіль „Канада," грубий Федь н р 1. підніс заставку Слюзи в гору і ті промовили таке: „Канадийский Фармер" — а властиво його редактор, — вістку про видавництво „Канади," мабуть дивка в роті, та не міг навіть вимовити назви нашої часописи... Бідака!... що з ним буде, коли побачить та возьме до рук нашу часопись.. ?"

Ей, дітвако, дітвако! І нащо за що таке дуже великого та страшного ви маєте ту свою шматку „Канаду"?

Ще в старім краю, діти бавлячись на дорозі — насипали велику купу пороху й кажуть — диви як хто тепер на ню наїде, тай заран виверне ся... Такі раді, так сміють ся, тішуть ся — Але надіжджала фіра, позовались діти в різ, повтікали лише трошки чубка своїх голов. Дивлять ся, а вони ім то чогось ніби і ляко і смішно. Ввіхала фіра, перейшли колеса, порох розсунув ся на боки — й тільки всего. Дітям стало ніяково, но зараз і переконались, що єслиб був що не будь твердого поклали то коч колеса булиб добре стукнули, а так нічого цікавого не було

От так самісько і ви діти Род. Роб., покровителі деспотизму думали, видаючи свою глупеньку „Канаду." Думали, що „Канадийский Фармер" а вгладно редактор „К. Ф." страх як напудить ся „Канади," тимчасом воно зовсім інакше єсть. Я „Канаду" бачив, взяв до рук, переглянув, дещо (вж. лише ваші оригінали) перечитав, всьміхнув ся здорово і кинув до коша. Се все що було. Ціла історія. І єсли в другім числі (як обіцаєте) будете своїм читачам показати про те як вашу часопись витали не забудьте і того як привитав її

Редактор „К. Ф."

P. S. Булоб ще богато дечого писати, та на се буде ще час і місце в слідуючих числах. Се лише привитанє.

Руско-Американска лінія
Одинока без пересядки лінія між Росією і Канадою
Найбільші, найліпші і найскорші пароходи що курсують тепер між Росією а Канадою без пересідання.
В найблизше спрудню нові [illegible] пароходи.
Ціни слідуючі:
В ЛІБАВИ ДО ГАЛІФАКС
3 класа — $46.00
2 класа — $62.50
1 класа — $75.00
Заграничний пашпорт 3 дол.
Тaкса від голови $4 00
За близшими поясненями і пароходовими картами звертайтесь до нашого агента або до головного уряду компанії
A. E. Johnson & Co.
27 Broadway New York, N. Y.
або 306 First Ave. S. Minneapolis, Minn.
Russian American Line, — Pier [illegible]
Brooklyn, N. Y.

Чи виганять русько-англійських учителів із шкіл в Алберті.

З найбільшою прихильностию містимо повисшe письмо яке вчера отримались ми від одного податковця шкільного дістрікту в Алті, де учив руский учитель. Його в цілости поміщуєм — Шановний автор пише так: „Дві консервативні шматки, а то Едмонтоньскі Дурни чи Новини, і ідіотичний „У Голос" розтрубіли, що ніби то мінiстерство просьвіти в Алті, виганяє руских учителів, які в дійсности не суть учителями а консервативними агентами, наганячами.

Візьмім на прим д. Чумера. Сей панок був спроваджений сюди паном ослом з Едмонтону, а висланий був з Вінніпегу паном цапом в ціли ведення передвиборчої агітації против „міськаля" д. Шандри. В. Чумер бачив, що тут насамперед треба заробити собі в людей довіріє, бо інакше агітація неможлива, отже він напавсь в нас за учителя без великого позволення наперед від департаменту Просьвіти но що і сама консервативна ґрупа в Манітобі не згоджалась би. Ну, і п. Чумер зачав учити тростісів нашої школи (а не дітей). Учив властиво як мають голосувати на Руда не зважаючи на те який він собі там є, хоб лише не (поіяльному розумінню) „міськаль," а зван себе (задля особистої користи) Українець Та агітація повелась ві Рудьови, ві Чумерови, ві Дурнвам, бо послом вістав вибраний д. Шандро, якого вони міськалем звуть.

Тоді Новини і інша ґрупа давай всіх чортів скликати до борби з „міськалями," а передовсім на Албертійске правительство, лише тому, що воно ліберальне. Найбільше своєї піни виводують на міністра просьвіти Бойла, який був і є щирим приятелем Руського народа в Алберті Новини в своїм Солодухою то вже всі свої помиї виливають на Бойла, Шандру і Острокського і других чесних людей за то, що они не бояться жадної зволочи і йдуть дорогою правди

Що до других учителів то пожаль ся Боже тої гарної назви яку вони носять Із виданими ві школі, бо вони крім кількох пісень сьпівати — не учили нічо більше. Візьмім за примір Ковалевського. Сей учитель на стілько був кваліфікований, що на справі з Веґревіл не міг ані слова по англ. сказати і мусів наймити собі за переводчика якогось жидка Таких учителі вовсе є, та хиба такі учителі здались нам на що небудь? Ніколи, вони нашу молодіж лише зіпсують а нечого небудь навчуть

Живучи в Канаді ми по при свою рідну мову мусим знати добре і англійский язик Без знаня англійского язика ми всегда будем упослідженi чужинцями, англійцями, без знаня англійского язика ми Русини в Канаді не в силі ніколи дізнати якого небудь висшого становища, і нас всегда мають зарученими чужі, англіки? Ні, нашою річею є подбати о то, щоб руські учителі хотячи учити в школах наших дітей знали найдалінше англійский язик, аби могли належито учити тогож і наших дітей як них ми покладаємо так велику надію. Ми не повинні позволити таким неукам учить наших дітей, бо через них і ми Русини якo нарід тратим дуже богато. Се добре розуміє міністер просьвіти Бойл і задля нашого власного добра він далше всяких неуків які носять імя учитель. Добрих учителів не виддалює, а дурисьвітів і туманів народа.

О. Семенчук.

Мудрому Дурачкови.

В Кан Рус число 13 появила ся статя „Баба Цокотуха" в котрій, „Отособітан" який учителює під теперішну хвилю, нападає рішучими виводами на редактора Кан Фар д. Гикавого. От мовляв чіпають Гикавого, та я не від того — приймiть мое най ся мене.

Не годить мені ту боронити д. О. Г. Гикавого, бо він сам потрафить відперти всяку напасть від себе, але беручи на увагу відьки виразів пан „Отособітан" котрі головно відносять ся до праці учительскої д. О. Г. Гикавого, не від річи буде коли я скажу дещо. „Отособітан" каже, що Гикавий нічо майже не зробив в властиво навіть зіпсув шкільну дітвору. Се вже ж велика критика, пане „Отособітан" І моя дитина ходила до школи за д. Гикавого і тепер ходить за Вас, але я не бачу майже зовсім ріжниці в роботі. Єсли дитина є розпустною, збиточною, то вина спадає більше на родичів тої дитини як на учителя. Ще з того що учитель старасть ся защипити в дитину найгарнійші ідеали, доказує всіх старань тутдитину як найлiпше виховати єсли дитина в доми вихоувуть ся на засадах цілком противних шкільній дисципліні та педаґоґії. Єсли нема виховання домашнім а шкільним нема найменьшої гармонії, дитина з таким вихованем всегда буде скривлена до першого ява грушка така буде й яшка. І нині, пане „Отособітан" маєте богато дітей котрих характер зовсім не вигладжували. А говорити, то нині люди про Вас вже говорять всілякo, не бійтe ся, сего не уйдете і Ви. Вас також нема що дуже хвалити. Вглянути в Вашу душу то богато би знайшов поганого. От хочби й се, що Ви яко учитель а занимаєтесь плюткам на своїх товаришів а навіть любите їхати на своповередника, яким би він не був. Чи думаєте, що на Вас нема нічо? Гай, гай і в мішок не поміститьбe Тa найтам. Кождий чоловік має свої добрі і злі сторони. Я фармер і мені дивно, що учитель на учителя так іде. Не олей дивуєсь ся що учителі не з'орґанізовані, а то видите нема й чого дивуватись

Хоче „Отособітан" щоби Гикавий не полемізував Нехай Гикавий сидить тихо а одинці нехай собі по ній ковать ся до свого, От тоді після думки „Отособітан" Гикавий бувби good man. А що робив-би „Отособітан" наколиб був на місце д. Гикавого?.. Що властиво робить „Отособітан" наколи на слова „М...в дасть ся легко нагнути Павлом" поміщені в 30 ч. „К. Ф." вмісто оправдати ся, з бабскою злістю накидує ся на редактора тої часописи? Чи не виходить отже, що „Отособітан" видить чуже від зілля а свого не видить й під носом?

Що д. Гикавий потрафив з „нашими душе веселими" фантуватись і вийти побідоносно, кождий мусить бути радий..

Та мені одно впадає в око

Кожда одиниця заявляє, що не любить полеміки, а зле сама дуже любить полемізувати.., Виходить отже таке що мовляв: „або я тату буду в доми а ви їдьте до ліса, або ви їдьте до ліса, а я буду в доми" Кождий кричить не полемізувати а сам аж запінив ся так полемізує.

На останку скажу, що писати сего я навіть не мав гадки, але коли що читав „Отособітан" в котрій містить ся богато брехні я постановив власне подати читачам до відомости, що д. Гикавий, коли в нас учителював, учив добре і не заслужив зовсім на те як описав „Отособітан.."

Радю на кінци, щоб „Отособітан" затямив ві слова: „Не вір йому, як він (значи сам) ласкавенько говорить, бо сім гидот сидять у його серці." Гол. 26. стих 25. Приповісти Соломона

Фармер з Міньк Кріс, Ман.

НОВІ КНИЖКИ:

ПЕТРІЙ Й ДОВБУЩУКИ — чудова повість у 2-ох частях Др. І. Франка	75 ц.
Образки з Громадянского розвитку Русинів — з образками	75 ц.
На білих скалах	60 ц.
Куда ідеш Господи? (Quo Vadis?) Г. Сінкевича	50 ц.
Полонений на Кавказі	15 ц.
Чорна Рада	45 ц.
О 12 таблицях, чудесні байки	30 ц.
В неділю рано зілля копала	90 ц.
Давнє й нове Мій Ізмарагд, поезії І Франка	$1 50
Твори Тараса Шевченка І і II Том	$1 50
Смерть бога	35 ц.
1 000 000 оповідання	25 ц.
Історія одної дівчини	20 ц
Чорні Маски	20 ц.

Хто ще не має нехай замовить собі ЩО СТАЛО СЯ З РУДОЛЬФОМ, престолонаслідник австрійский, незвичайно інтересна правдива історія, 220 сторін, богато образків, лише . . . 60 ц.

ЗАМОВЛЯЙТЕ Каталього книжок даром.
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

НЕ ЛАКОМТЕ СЯ
на оголошувані тані годинники і інші речі Ми доставим Вам все ПО ФАБРИЧНІЙ ЦІНІ в найскоршім часі До кождого замовлення додаєм гарний ДАРУНОК. Зажадайте зараз обрaзкового катальога і переконайте ся.
Адрес
The Ruthpolo Co.
924 – 71 St
BROOKLYN, N Y

Просимо наших дописувателів виправдувати свій допис.

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріальне в Вінніпеґу.
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible] в старім краю і Канаді
ВИРОБЛЯЄ контракти, повновласти і всякі інші документи старокрайові і канадийскі
ПРОДАЄ шифкарти на пароходи [illegible]
[illegible]
ПРОДАЄ і КУПУЄ ґрунти в старім краю і Канаді, а також [illegible]
[illegible]
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
541 Main Street - - - - Winnipeg, Man.

Житє є непевне
жито деревляного цебра або путні.
Заощадіть часу — упосoблена — до зарів — уживаючи начиня яке ніколи не вищить ся.
вироблені з
Eddy's Fibreware.
Спитайте Вашого Сторника
Добрі на 1 [illegible]

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріальних, старокрайових і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).

- ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна — продажи, леґалізовані через конзулят.
- ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через порядних адвокатів в Старім Краю.
- ВИРОБЛЯЄ подания в військових справах, фото. увільнення від вправ, контракти і асекурацію
- ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на рівні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
- ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
- АСЕКУРУЄ від огню і на житє
- КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.

[illegible]

Години урядові від 9 рано до 6. вечером, а для тих котрим занятє не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера

Всяка інформация даром, з долученем 2ц. марки

Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
634 Main str Winnipeg, Man.

НЕПРОМОКЛИВУ МЕДУСУ
[illegible] МЕДУСА [illegible]
Пишіть за поясняючими книжочками.
MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG MAN.

Родимці!
Єсли хочете їхати д Старого Краю, або хочете спровадити своїх кревних то Канади, то приходіть просто до C. P. R.-ского офісу до головних агентів
CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Alex Calder & Son
— БАНКЕРІ —
663 Main St. Winnipeg, Man.

МИ СПРОВАДЖУЄМО рік річно тисячі народа без жадної перешкоди Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також вимінюєм долари на Австрійскі гроші і продаємо Австрійскі марки
Ми маємо щадницю і приймаємо гроші від долара до тисячі і висше і платимо процент
П. А. КАРАКОПЮК є нашим Українським представником

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.
[illegible]
Czy jesteś dotknięty
[illegible]
Darmo dla Mężczyzn
Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., P. 407 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
[illegible]
Imię i nazwisko ....
Adres .... Stan ....

Дописи.

Фіш Крік, Саск.

Відозва до Русинів в Канаді в справі Грек.-кат. церкви.

Дорогі брата! Ми тут вже 15 літ і неодному з наших земляків земля очи засипала, неодного налиґ на праці заглала переданчаво до темного гробу. Наше здоровє висcали пани і жиди ще тоді як були в Галичині! Хіба вже котрий втік з того аду то не мало мусів наклопотатись. Чоловік о памятає ся вже тоді як находились на шифі Но знов був страх, щоб агент не запродав до якого іньшого краю. А тоді так робила запродували людей як худобу і тоді було байдуже про нас нашим інтелiґентам, пускали нас в сьвіт без найменьшої опіки. Про нас не дбало тоді навіть наше духовеньство, тоді жадний наш сьвященик не хотів з нами приїхати до Канади. Чому? Лише тому, що ми тоді були в біді і мало що сьвященики могли вижити. Наші опікунці почекали — нарaз прийшли спасти нас, чи радше уложити нам татари в кишені. Ми побудовали колеї, міста, нашим трудом стелили, промощували дороги, нащо? Ми прочистили лїси, зробили гарні, урожайні поля, загосподарились, і доперва тепер прийшли наші спасителі: Серафими, Бодруки, Баптисти, Протестанти і всякі інші!.. А тепер знова роздали ся ними: записуйте ми білети своїх церкви, кричуть се годин і други. Сьвящеників ріжного роду і народа, усі добрі лише для себе, не для нас.

Коли гостював у нас Всечестн. граф Андрей Шептицкий обіцяв нам сьвітских сьвящеників, ми тішились, та не мали не довго, зараз ся Во замість сьвітских сьвящеників приїхало кілька целібатників, а там і наш грек. кат. епископ Будка. Забажали вів нас наших церков Кажуть записувати на його епископа Будку Що більше, як читаємо в 33 ч. „К. Ф." то видимий нам своїми чесними (?) подвигами сьвящ Андруховича вже і закон таку операцію на громаді Янів, Ман., яка і пала жертвою сего духовника. Се сумний факт, але правдивий, інакше люди з тої кольонії не протестувалиб проти самовласти.

І до чогож се йде? Чи не до того, що наші церкви будуть таборами для нас самих Тепер не кілька мати монатих сьвящеників, а дійсне хиба до сего, що но кілько буде мати і нокомати руських, грек.-кат., а будуть самі польскі, рімо-кат. Во аби йно записати свої церкви, так тоді буваб здоров руський воровoк, тоді такого сьвящ мусілиб приймати якогоб наслали, тоді все пiш французькі, та не знайш мал з широке поле, то ді вже може і церкві почулиб хиба „сенули секульорум?"

Ми отже Русини з сеї околиці відзиваємось через часопись, до Вас всіх Братя Русини Грек. Кат. в Канаді чи не булоб добре щоби кожда церковна громада вибрала одного делеґата, розумних чесних і розумних людей і ті делеґати щоб з'їхались в одно місце і щиро порадились в тій справі, т. е. в справі запису церков на епископа та рішили вже раз єсли або так. Бо так дальше не може йти один записують сотки не хотять, розбить ся непорозуміня, бучи, процеси. Єсли усі церковні громади належито не порозуміють ся, не рішать, то до чого ми дійдем?

Ми звідци просим вас шановне редактори усіх руских часописів передрукуйте нашу допись в своїх часописях, а в той спосіб поможете сій справі чи мало, се справа загальної великої ваги і ві належамити від со займаю ніхто не повинен

Від громади Греко католицкої церкви, Лавівці, Саск.

І. Сікорскі.

Гарднів, Ман

Прообіцявши написати як і що станесь з справою закупна жидівского штору і фарми, хочу сповнити обіцянку, помимо сего хоть як тепер фармер не має часу писати

Мітинґ в тій справі мав відбутись дня 17 авг. І що думаєте, відбув ся? та де там! Прийшло кількох, та що мали робити Погода ряди деколи, так в тім розійшли ся Отже видно в того всего осталась лише бульба на воді. А Жид побачивши що з сего нiчо не буде, направив недостатком товару і люди забераються, но конто змової робоов т. е. на корди. — Вже не олем від тепер думає, где би то різати ті корди. Буде вона та через цілісiньку зиму, тай все таки не зможе поботись довгу за одну зиму, треба би но дві при ручі. От таке то.

Знов два 18 авг. відбув ся мітинґ в справі записаня церкви на епископа — Приїхав о. М. Кінаш в Етелберг, перечитав статути і де що з них пояснив, відтак сказав: „Ви собі радьте ся що маєте зробити, чи записати або ні, а я вийду собі на цигаро. І вийшов. Тогди почались наради. Одні говорили щоби записати, а другі ні. Тогди один виступив наперед зі злостию зачав кричати на ціле горло, кажучи що якби тут кавдь є православний він, то він би его зараз сокиров зарубав і собі би смерть зробив За ним зирвав ся такий другий. Сей другий то вже іньшої натури, куме спокійної і т. д. Але до річи. Людоньки розговорювали всілякo. П. Г. Гикавий перечитав статю з „Укр. Голосу" п. з. „Який буде конець." В тій статі досить ясно говорить ся, щоби зачекати трохи з записами церквів. Треба пізнати епископа який він єсть і яка его робота буде дальше. По перечитаню сеї статі стало людям трохи ясніше, розуміють тим котрі уважно слухали і думали над тим І велика більшість сказала, що ми еще не маєм чого квапити ся з записом, бо однако церква еще навіть не скінчена. То тревало до дві години. Вийшов о. М. Кінаш і сказав, що я вас на але не силую, хочете або не хочете. Скінчило ся на тім щоб церкви не записувати. Я від себе скажу, що се добре Час перестати бути під опіков других Ми самі можем господарувати в своїй хаті, а не хто другий. Тут ябим мав ще досить що писати, але нема часу. Ябим дуже просив вп. читачів „Кан. Фар." щоби ві всіх місцевостий допитували до сеї часописи як і де що люди думають про записе церквів, і де вже записали, а де ще ні. Бо тут вже таке говорять що нас Ґарднів самий лишить ся, а то вже геть всі позаписували Я чував сему не вiру. Сею справою тепер повиннийби люди належно заінтересуватись Бо то не штука послухати кого гай сейчас і записати церкву, треба подумати наперед, що то з того може вийти, користь або не користь.

Але я пишу а тут вже й друга година по полудни, час запрягати. Вже знов треба слухати того жеркотаня байндра А єсли мине добре косити збіже, бо стоїть просто, не було ще такої бурі, щоби збіже повалило до землі. Та коби Бог дав скоро жниво покінчити, а потім якось може інакше буде, зіщо.

Фармер Греко-католик

Етелберт, Ман.

Хвальна Редакціє „К. Ф."

Прошу помістити моїх пару слів в часописи „К. Ф."

В нас жнива в повнім розгоні. Пшениця вже скошені, почали косити многі фармері пшеницю. Сіна люди наробили досить, бо була погода досить гарна. Під сю пору перепадають часто дощі і перешкаджає роботі. Єслиб було за богато дощу, то може таке бути як було минувшого року.

Нового, а доброго, в нас нема богато. Нове хиба те, що поминаше подаю Впов. читачі „К. Ф." читали і чули, що кольонія Етелберт заселена майже самими Українцями Проте тут і жидівского роду не бракує, жиди тут гойно розжились, бо наші темні (й видючі) Івани щиро попирають їх стори, помимо того що є свій власний стор. Отже чи не стид і ганьба щоби між нами те жидівство розживалось?

Передовсім донесу Впов. читачам „К. Ф." що один жидок забажав бути судією і писав в тій справі до правительства в Вінніпеґу, але правительство зажадало від него підписів людей, як си згодять ся на Гарію щоб був судією. Треба було 200 підписів Та жидок знаючи, що таке число підписів не дістане в наших людей, попросив того правительства, і те якось так гарно обійшлось що Гарій зістав судією і без бажаного числа підписів. Тепер тое жидівятко сідає на високе крісло і буде тебе брате судити як Кайфа судив Христа.

Та що як що, але треба сказати що в Манітобі є гарне (?) правительство. І як не дай Боже таке консервативне правительство осталоб на довше, то сподіваю ся, що в Манітобі будуть судиї лише жиди, а так може і сам міністер Манітоби буде жид? Ні, ніколи! Проч з таким правительством!..

Тепер вже підписують петицію яку і висилають до правительства щоб судію — жида взяло собі від нас та загнало яку діру в своїм старім будинку Чи правительство уважить просьбу кілька сот підписаня — будучність покаже..

При тім не вадиколить ще згадати, що до виборів ще далеко а консервативних агентів з роду шпекторів і орґанізаторів є досить в сій кольонії. Вже навіть довкола по сотці дає на будову доріг.. Хотять видно здобути сю кольонію чи на борців для себе за всяку ціну Чи вдасть ся — покаже Як сподіватись треба що кругів найдесь досить які за виску, за ковбаси та цигари спродадуть свої голоси Їм вже на самий сей про вибори нагадує ся якe на якик петерсели во чекають того часу коли грубий Федь приїде і запросить на пиво і скаже, що консервативне правительство добре, бо дає досить пити, отже знайте хрупі де ставити хрестик...

Кінчу і здоровлю читачів „К Ф."

П. В.

Витаїв, Саск

Хвальна Ред „К. Ф."

Прошу помістити сих пару моїх слів В провінції Саскачеван в окрузі Витаїв почались жнива 15 Серпня. Але лише, що часами перепадає дощ і припиняє роботу А збіже і городина досить файні... От як би Бог милосердний допоміг щасливо хліб зібрати, мы би наш чоловік здобути гаразду, як матеріяльного Але що до морального то якось нема гаразду Во ось один баптистом, другий анархістом, третий протестантом, народ пропадає ся, йде чимраз до гіршого і гіршого...

На Редфилд, Саск відбув ся недавно парохіяльний мітинґ в ціли вибраня пляцу на цвинтар. Перший що порушив сю справу був Ф. Мочульский який і скликав мітинґ. Вибрали пляц на середині кольонії, два акри землі відступив на сю цілью чесний господар Ю. Ринжевич Вибрано і комітет який має дбати про порядок на цвинтарі, до него ввійшли Л. Лимека, Ф Мочульский і Ю Ринжевич.

Усе добре, крім того, що таки находять ся деякі одиниці які невдоволені з того всього, мабуть найбільше тому, що їх не вибрано до комітету, чи де Та я скажу, що час-би вже розум мати, час вже людьми бути.

Здоровлю читачів „К Ф."

М. Козловский.

Кроваві статистики воєн.

Римська „Tribuna" містить в фейлетоні Ґостона Бодарта, много вельми важкових статистичних даних, які відносять ся до воєн з останних триста літ в Европі. Досліди Бодарта відносять ся до часів від 1618. до 1905. р. і обнимають всі воєнні виправи (битви, облоги, здачі, борба на морі і т. д.) в яких страти виносять найменше 2.000 жовнірів. В тих 287 роках начислив Бодарт воєнних сутичок 1.700, в тім числі 1.044 боїв на суші, 122 морскі битви. 490 облог і 44 здачі. Найстрашнійшою була трийцятьлітна війна, яка вела ся на области німецкої держави в 86 борбами, дальше іспаньска сукцесийна війна зі 105 сутичками, опісля семилітна війна (111 боїв), перша коаліцийна війна проти Франції з 183 битвами, друга з 102, війна в Іспанії (1808 до 1813. р.) є 95 і війна в Німеччині з 86 битвами. З оглядом на час воєн стоїть на першім місци Венеция, яка вела 54 роки війну проти Туреччини, а на останім війна Карла Альберта проти Австрії 1849. р., який воєнних сей з 6 днях. З загального числа тих сутичок припадає на Францію 1 079 боїв 652 на суші, 63 морскі борби, 332 облоги і 32 здачі) або 63 прц всіх борб в часі 287 літ в Европі (дальше Англія, Росия, Пруси, Іспанія Туреччина і т. д. Сі всі війни вели держави з рівним щастєм 1 так в 1079 битвах побідила Франция 584 рази, а була побіджена 495 раз в, Прусия і Англія мають 60 прц побідних виправ проти 40 прц програних, Австрия 42 прц. побід, Іспанія 36 прц. і т д Франция вела війну почавши від XVII віку аж до нині проти 15 держав, в війні з Австриєю побідила она в 262 битвах була побіджена 186 разів, в війні з Англією побідила 120 разів, а упала 155, проти Іспанії мала 119 побід і 45 поражень; проти Нідерляндії 60 побід і 63 поражень, а в 8 війнах які вела Франция проти Німеччини, побідила 152 рази, а була побіджена 135 разів. В борбі під Седаном втратили Французи 38 тисяч жовнірів а Німці, 9 тисяч Дня 2 вересня 1870 р. вийшло на поле борби 85 869 жовнірів 39 ґенералів і цісар Облога Штрасбурґа тревала трийцять днів, так само Мецу, які опісля впали в руки Німців Облога Парижа, яка тревала від 19 вересня 1870 р до 28 січня 1871. р закінчела ся зі стратою Німців 12 жовнірів, підчас коли Французи стратили 24 тисячі жовнірів.

Битви, в яких стало проти себе 300 і більше тисяч жовнірів була ось які: Ґравельоте (113 000 Французів і 187.000 Німців), Смоленьск (170.000 Французів і 120.000 Росиян), Садов, Фальсі, (200.000 Турків і 120.000 Англичан, Конґреґ.) (220. 000 Прусів проти 215.000 Австрийців і Саксонців). Ляйпціґ (175 000 Французів проти коаліції 325.000) і Мукден (310 000 Росиян і 314.000 Японців).

В морских війнах є число жовнірів значно менше. чим в війнах на суші. В морскій битві при Ля Гіґе [1692. р.] бороло ся 40.000 Англійців і Голяндців на 118 кораблях з 20 000 Французами на 38 кораблях, під Трафальґар було 16.000 Англійців на 31 кораблях, а Французів 20, 000 на 38 кораблях, під Чусімою бороло ся 14 000 Японців на 23 кораблях проти 16 000 Росиян на 20 кораблях. Міста, які стaвили крім Парижа найдовше опір, є Ґібральтар який облягали Англійці від 1779. до 1782. р , се є через 1,167 днів. Карс 903 дні. Відень, який двічи в 1683 р. облягала стотисячна армія Турків. Севастополь ставив опір 346 днів, Порт Артур 222 днів, а Плевна 143 дні, а

А тепер найстрашнійша часть воєнної статистики останних триста років. Під Мукденом впало 138 тисяч жовнірів зa загального числа 654 жовнірів, під Седаном 111 тисяч на 320,000 жовнірів, під Бородином 80.000 на 240 000, під Ватерльо 45. 000 на 192 000, під Ваґрамом 63 000 на 290 000, під Дрездном 50 000 на 230.000, під Плевною 50,000 на 163 000, під Австерліц 46.000 на 148 000, під Сольфер ном 39 000 на 270 000 і т. д В десять літних війнах Наполеона згинуло 50 000 офіцирів 3 000 ґенералів і офіцирів головного штабу В німецко-французкій війні [1870 р.] стратили Французи 6,862 офіцирів головного штабу, а Німці, 6 229. Туреччина вела з Росиєю вісім воєн в 33 річних кампаніях, з Польщою 4 війни в 22 роках, з Австриєю 7 воєн в 27 роках, з Францією три війни в 14 роках, з Єгиптом 2 війни в 6 роках, з Грециєю дві війни в 10 роках і з Англією дві війни в двох роках Росия побідила Туреччину 26 разів, а була побіджена 60 разів, в борбі з Австриєю мала Туреччина 23 побіди і 40 поражень, з Грециєю три побіди і 12 поражень В борбах під Очаковом і Ізмаїлом втратили Турки 14 000 і 44.000 жовнірів, під Зентою 10 000 на 30 000 жовнірів, під Кенa 12 000 на 44.000 під Плевною 7.000 на 35.000, а під Наваріно 8.000 на 20. 000 жовнірів.

Кілько згинуло в кроваввих війнах в 1913. р. знане щойно пізнійше історія.

ЧИСЛО КАТОРЖАН В РОСІЇ.

Після статистичних відомостий головної тюремної управи було в Росії до 1905 року тільки 6500 каторжан, а в 1907 р. підскочило число їх до 9798. З сим роком починає ся ліквідация революцийного періоду і разом з сим каторжан більшає. До початку 1908 року каторжан було 16.450 в 1909 році 23.095, в 1910 році 28, 742, в 1911 році 29.498, а до 1-го січня 1913 року їх нараховано 32.752. В каторжних тюрмах Сибіру та на сибірських промислах удержують ся всього 8 000 душ, 3 500 працювали на Амурській залізниці 13,000 душ удержують ся в каторжних тюрмах Европейської Росії і коло 8,000 осіб в ріжних тюрмах.

Се досить легко.
Жінка котрій всегда удаєсь хліб без сумніву уживає доброї муки.

OGILVIE'S
OGILVIE'S ROYAL HOUSEHOLD

В Канаді найліпші газдині уживають
OGILVIE'S ROYAL HOUSEHOLD
МУКУ
Вона є певна, добра на хліб, пайки, пиї і т. п.
OGILVIE'S FLOUR MILLS Co. Ltd.
FORT WILLIAM, WINNIPEG, MONTREAL.

Користайте з нагоди.
Продаю АКРИ і ЛОТИ у Ванкувер і Форт Джорджь, Бритиш Колюмбія — по ціні і на услівях, що певно вдоволять кождого інтересованого. Під кождим взглядом земля є добра. Пишіть до:
THEO. P HILL
South Fort George, British Columbia.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґ.
Специяльне лічене половых хороб (сифіліс, трипер і т. і.) і внутрішних [illegible]
Лишно і вповні лічене сифіліса „606" проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких жіночих хороб (ревматизм і т. д.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси зі всіх головних містах в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІЙСКІЙ КОЛУМБІЇ

Авторизований капітал	10,000,000.00
Резервовий фонд	8,100,000.00
Капітал вплачений	6,925,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймають ся від $1.00 і більше і доплачують ся процент від дня вкладки. Видають ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
НОРТ ЕНД ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave
ВІННІПЕҐСЬКА ФІЛІЯ [illegible]
ПОРТЕДЖ АВЕ. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Єдиний руский лікар зі старого Краю. Єдиний руский лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
Мешкає і ордерує в власнім шпиталі 469 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 WINNIPEG, MAN.

ЕДДІС „СЕЙФГАРД" БЕЗПЕЧНІ СІРНИКИ
— в спеціяльній висуваючій ся баксі.
— добрі сірники всегда готові на дні
— запалюючі ся патички положені на верху.
— тихі; головки не розскакують ся.
— і цілковито безпечні, без трійки.
Лише Еддіс безпечні сірники виробляють ся в Канаді
„Для безпечности уживайте лише Еддіс „Сейфгард" сірники.

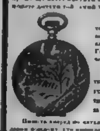

— НЕВУВАЛА НАГОДА —
[illegible]
INTERNATIONAL WHOLESALE WATCH CO. Dep 2.
Box 2553. Winnipeg, Man.

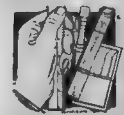

[illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Тел. Main 2510

Руска Торговля!
Хто хоче дістати доброї солонини, сьвіжого і вудженого мяса, вудженої і вареної шинки, домашнього виробу і німецкі ковбаси, яйця, масло, сир, сметану, молоко, огірки, капусту, бараболі, муку, цукор, гербату, каву і т. п. — вайдіть до мене а не пожалуєте
НИКОЛАЙ БАЛАН
448 King St. Phone St. John 2298 Winnipeg, Man

З Европи $26. до Канади.
На тикеті третої класи через нашу „Безпосередну Пасажерску Услугу"
з РОТЕРДАМУ до ГАЛІФАКСУ.
Дуже низькі ціни їзди на желізниці з Галіфаксу до котрого небудь місця в Канаді.
Тепер [illegible]
Canadian American Steamship Agencies
J. W. STEXHOP, Mgr. 306 17th Ave., N. E.
MINEAPOLIS, MINN., U. S. A.

Всячина.

ЧИСЛО СТУДЕНТОК В НІМЕЦКИХ УНІВЕРЗИТЕТАХ ЗБІЛЬШАЄ

В 21 німецких універзитетах записалось на матрикуляції 3,436 женьщин, крім 1,037 женьщин які будуть учащати на [illegible] тура, що робить заразом 4,473 женьщин. З сего 1,791 будуть студіювати фільософію, фільольоґію, історию, і иньші науки, медицину 758, математику і натуральні знання 659, політичну економію і рільництво 100; закони 19, дентистики 26, теольоґії 18 і зимні 10. Число студенток сего року зросло о 1,515 більше від торічного року.

МІСТО БЕТЛФОРД, САСК.

Тому пять літ назад в Західній Канаді не було більше як шість міст, які числили по 5,000 людей чи й трошки більше. Нині мож вже вичислити. Слідуючого року буде около двайцять або двайцять пять. Число богато залюднених міст зростає дуже скоро майже кождого року.

Візьмім на пр. Норт Бетлфорд. Тому сім літ назад там була лише одна деревляна хатина. Тому два роки було вже 1,800 душ. Сего року ми маємо там вже 5,000 душ. А треба так само сказати, що мешканці то самі молоді ще люди, властиво одна людина находить ся в віці 70 літ житя. Друга найстарша людина се мейор міста якому вже 50 літ. На 4,600 осіб є 1,860 осіб в віці 30 до 40 літ а 2,800 осіб в віці низше 30 літ, решта 400 вище 40 літ. Доми в місті по найбільшій части збудовані з каменя або цегли. Єсть там знаменита школа вартости $120,000, шпиталь варт. $100,000, виставове місце $200,000, чотири банки з капіталом $14,000,000, почта $80,000, водопроводи, спусти, електричне сьвітло і т. п.

Таке нині! А яке буде за других пять десять літ?

КОРОЛЬ РИМУ.

Чоловік який носить по… назвисько Перре Шапель Рой і перебуває в Нікаї Фр. Перед таким він сьвяткував свої 106 уродини і се одинокий чоловік який добре знає Наполеона Бонапартого, з ним він нераз говорив. Бідний, [illegible] жие в двох покоїв домику, його средство до житя урядова запомога: 30 центів денно. Його память чиста як давно, памятає усі дооколичні і сьвітові події з наймолодших своїх літ.

Рой до шістьдесять літ був налоговим пияком. Пиав вино. Переставши не від тоді часте молоко, десь водась трошки і вина. Про себе мало дбав, перебував найбільше на чистім воздусі. Із що повело з добрим смаком. Його родичі породивши його були досить молоді: мама числила 17 а батько 19 літ.

Рой пережив двох Імператорів і трох королів, не числячи вже девять президентів які жили за час Третої Републики… Нині він може ще читати і писати без окулярів, та направляти свое одіне. Шити він вміє добре, бо не маючи жінки обставини змусили його навчитись сего „ремесла" належито. „Не тому я неженився, щоб може боявби женьщини, ні, противно — вони [illegible] — я мартував в женьским родом до 85 літ мого житя" — говорив Рой. Сей довгий вік приписує Рой [illegible] та добре дібраним, здоровим родичам.

НОВИЙ ПРИРЯД БЕЗПЕКИ ДЛЯ ВОЗДУХОПЛАВЦІВ.

З Парижа пишуть, що там що йно винайдено новий прибір т. зв. парачут при помочи якого, в разі якого нещастя, воздухоплавець може зовсім безпечно спустити ся до землі хоч би з найдальшої висоти. Роблено перші проби, коли воздухоплавець на своїм моноплані був 600 футів в горі, спинив мотор, розпустив до себе привязаний парачут і спустив ся до землі зовсім добре. Моноплан упав на землю з дуже малим ушкодженим.

Сли сей винахід окажесь справді добрим і безпечним, то воздухоплавцям не грозить тепер тілько небезпека з житєм. Трафлялось, що коли воздухоплавець був кількасот чи кільканайцять футів від землі, його аероплан попсувсь, і він разом з аеропланом летів стрімголов в діл і гинув. Тепер те все оминесь при помочи парачута: попсуєсь що на аероплані так воздухоплавець розвине парачут і зовсім безпечно спустить ся до землі.

СОЦІЯЛІЗМ В НІМЕЧЧИНІ.

Річний рапорт Німецко Соціялістично-Демократичної партиї звіщає, що за минувший рік зроблено дуже малий поступ.

Загальне число членів виносить 12,748 в чого на женьщини припадає около 10,000 членів. Що число членів тої партиї убуває свідчить факт, що їх газета „Форвертс" стратила сего року 8,000 предплатників. Сим тішать ся антисоціялістичні журнали, та не бачать вони либа, що Соціялісти числять поверх 4,000,000 виборців, що мають 111 послів в парляменті.

ДОНЬКА МІНІСТРА СТОЛЯРЕМ.

Донька данського міністра Верітсена скінчила столярский курс і по предложеню власноручної столярної роботи дістала сьвідоцтво. Яко столярска учениця працювала вона в фабриці меблів в Копенгаґі. За її приміром йдуть тепер й инші дочки визначних данських людей та вписують ся на практичну науку.

НАМІСНИК КОРИТОВСЬКИЙ ПРО ЕМІҐРАЦІЮ.

Галицький намісник видав висліди розпорядку міністерства внутрішних справ в справі еміґрациї строгий обіжник до старостів та президентів м. Львова й Кракова. Обіжник сей зазначує, що еміґраційний рух прибрав сього року майже небувалі розміри і дійшло до того, що з покликаних до асентерунку в нашім краю 181,476 поповнюваних не ставило ся до бранки аж 86,852 людий. Се грозить державі і армії прямо катастрофальними наслідками, на що звернули увагу центральні власти, жадаючи енерґічного поборювания еміґраційної горячки, яку викликала несумлінна робота агентів. Отже намісник [illegible] старостів, щоби як найенерґічнійше займали ся еміґраційними справами в своїх повітах, а то передовсім заморську еміґрацію, а далі і сезонову, і в тій цілі зарядили все, що треба, а именно щоби розвели постійний надзір над істнуючими фірмами подорожи і всіми особами, котрі займають ся ширенєм еміґрациї. На случай ствердженя яких не будь неправильностий належить старостам звертати ся до державної прокураториї, а надто розпочати сейчас карні доходження за переступства промислового закона згідно міністеріяльного розпорядження з дня 23 падолиста 1895 і на случай ствердженої вини накладати безоглядно значні грошеві кари. Намісник вимагає, щоби поступити швидко та накладати на виновників острі кари.

КІЛЬКО ВИДАЮТЬ НА ВІЙСКО, А КІЛЬКО НА ПРОСЬВІТУ,

(числячи на особу)

Край	на військо	на просьвіту
Франция	$4.00	$0.70
Англия	3.72	0.62
Голландия	3.56	0.84
Саксонія	2.35	0.35
Баварія	2.34	0.35
Прусы	2.04	0.50
Росия	2.04	0.04
Данія	1.76	0.94
Італія	1.52	0.36
Австрия	1.56	0.32
Швайцар	0.82	0.84
Зл. Держ.	0.30	1.35

Коли порівнаємо видатки на військо і на просьвіту в трех краях Росиї, Австриї і Злучених Держав, побачимо наглядно, котрому із сих краів найбільше належить на просьвіті народа.

ЗА ДОБУ В ЕВРОПІ.

Небавом буде можна переїхати до Европи за добу себто за 24 години. Так говорить якийсь Франклін Боб з Філядельфії, що має видумати новий механізм для кораблів. Винахід свій вислав він вже до патентованя. На думку Боба буде він корабель заосмотрений в новонайдений прилад робити 120 миль на годину або що на переїзд до Европи потреба буде всего 24 години. Вже за слідуючий рік можна буде таким кораблем їхати до Европи. Винахід тримає Боб поки що в тайні. Зі своїм планом звернув ся він вже до міністра маринарки та запросив його купити свій винахід, коли лиш дістане патент.

ГОРКИЙ УМИРАЄ.

Париж, 21 серпня — Максим Горкий, звісний російський письменник, якого писання також переложені на український язик, лежить на смертнім постели. Його смерти вичікують кождої хвилі. Горкий був хорий на сухоти. При нім находить ся одна російска артистка що утікла з ним з Росиї.

Горкий має жінку в Росиї.

УКРАЇНЦІ В МАКЕДОНІЇ.

Професор універзитету в Софії Василь Канчов, в своїй праці „Македонія, етноґрафія і статистика", виданій в Софії 1900 року, подаючи число мешканців Македонії, зазначує що в Македонії є 4000 Українців.

Просимо наших посилателів вирівнувати свій довжок.

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
Philadelphia, U. S. A.

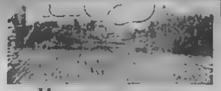

Поперте купця.
[illegible]
I H C Oil and Gas Engine
[illegible]
International Harvester Company of Canada, Ltd
[illegible]

Новина! Новина!
ГРАМОФОНИ
ПО НАЙТАНШІЙ ЦІНІ.
По що Вам висилати замовлене до Ню-Йорку і платити високе цло, ще того ще і мешкати що дістанете. За наші Грамофони даємо повну ГАРАНЦІЮ що грає ВИРАЗНО БЕЗ ШУМУ.
Ми отримали богато нових Українських рекордів котрі суть чудні.
Вишліть $5.00 а вишлемо Вам $25.00-ий Грамофон, при отриманю заплатите ще $10.00 всего отже $15.00
в додатку ще 12 прекрас. співів і танців:

Ой, лиди лиди	Фиглі.
Як почуєш в ночи.	Радуй ся Учителю.
Гетьмани, Гетьмани!	Ой, вишеньки.
Маніа Францувен.	Ой, куме, куме.
У фотоґрафа.	Раз, цар цар.
Дует, Млинарі і Ковалі	Коломийка.

Ще додаємо 1,000 голосних ГОЛОК всьо вартости $25.00, лише за попередним надісланєм $5.00 а $10.00 по отриманю. ЗАМОВЛЯЙТЕ СКОРО.
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man

О. Г. ГИКАВИЙ.

Історія Канади.

Передрук недозволений.

Слівце від автора.

Від довшого вже часу наш нарід відчуває велику потребу історії Канади в русько-українській мові. Люди — не знаючи і не вміючи читати по англійски — бажали в своїй мові довідатись про старі і нові часи сего нового, богатого краю. Бо отсе і щира сьвята правда, що поселившись і живучи в сім дикім, заморськім краю через більше років, — кождому хотілось посягнути в глубину минувшости; хотілось кождому живому нашому поселенцеви знати історію Канади.

„Історія є учителькою житя", „Історія є зеркалом в якім видимо себе, наших (чи й чужих народів) предків і т. д." — говорять учені. А більше учені люди знають історії майже що не кождого народа в сьвіті. — Меньше учені одиниці знають понайбільшій части тілько свою історію. Не без того то розуміесь — щоб крім своєї історії не знали історії і Поляків і Москалів. Не все, то правда, але от так побіжно, бо знати історію сих двох — нам сусідних народів є для нас конечним, необхідним. Звичайна річ, треба знати хто то ті сусіди, які се люди, яко їх відношене згладом нас Русинів — ще від віків аж до нині.

Нещадні старокраєві невідрадні обставини загнали нас задля ліпшого житя, бутя, — до сего нам чужого, великого богатого, та під деякими зглядом, вільного краю Канади, і, коли ми вже серед чужих нам народів, то з огляду точки політичної ми повинні й мусимо знати історію сего краю. Яко горожани, ми маєм стати на рівні з другими народами під кождим зглядом. Та без знаня історії, ми дуже ограничені, упослідженні другими. І дальше так бути не повинно; такими бути, в очах других, ми не можемо.

Я постановив отже написати таку історію Канади якою на нім наш уровень; віддати нам народ там де й другі народи стоять. — Розуміється, що я подам лише самі головнійші точки. Написати бо історію таку якою є она по англійски, коштувалоб досить богато і часу і грошей.

Минувшість Канади є богато-образова, що й робить історію дуже занимаючою і поучаючою. І кождий, чи кожда, що лише вміє читати, буде залюбки читати сї стрічки дізнаючись про все те чого передше не знав чи не чувало. Читайте, учіть ся і знайте історію Канади — дякуючи того, що чейже вірними дітьми Неньки-Руси-України — будемо до того ще й добрими горожанами сего краю Канади…

ВСТУП.

(Розділ перший.)

Величина краю.

Канада займає пів Американьский континент, що лежить на північ від Злучених Держав, Стейтів, з виїмкою Аляски, яка є власностію Стейтів, а яка до 1867 належала до Росиї. Стейти в тім році, в Маю, купили в Росиї Аляску за сім міліонів, двіста тисяч доларів.[1]

Нюфавндленд (Newfoundland) на сході, хоча Британскій, та має свій окремий рад, незалежний від Домінії. На полудне від Нюфавндленд є два чи три малих островів, та сї належать до Франциї.

Канада обнимає три міліони сімсот тисяч квадратних миль. Єсть більшою від Стейтів о стільки як ціла Скотляндія яка знов мірить двайцять девять тисяч сімсот вісімдесять пять квадратних миль. Своєю величиною Канада занимає одну пятнайцяту часть всего сьвіта.

Природний поділ краю.

Канаду можна поділити на три природні великі части т. е. 1) Ліс, що достарчає людям всякого потрібного матеріялу вже через чотириста літ, а який тягнесь від Атлантійского моря до озера Супіріор (Superior) в Онтаріо, 2) Прерії, що починають ся від сего озера й кінчать ся аж у стіп гір Рокі, (Rocky Mountains) і 3) Гори Рокі понад Тихий Океан, в глубині котрих криє ся невичерпане мінеральне богацтво.

Ріки і Озера.

Канада, що до числа рік та озер то перевисшає усі інші краї. На мапі бачите їх усіх. Озера та ріки — як далі довідаємось — причинились до значно богатого розвою торговлі в краю, як і самого краю в загалі. Ріками та озерами дістались сюди перші Европейські переселенці; над їх берегами вони і осідались.

Земля і Клімат.

В Канаді маємо ріжнородну землю. Прерії в середині відділі, суть добре урожайні, а вже далі на північ є величезний простір землі яка мало або й зовсім пустою лежить задля невідповідного клімату. А клімат з причини огромної величини краю є також ріжнородний, сказати, можна найти усі клімати які маємо в Европі.

Промисл.

Як вже земля і клімат є ріжнородний, так і промисл також. Ліси — лісовикам, ріки та озера — риболовцям, прерії та гори — фермерам, гірникам — дають свої богатства. Не треба забути, що маємо також вводи по лісах стрільців, котрі виключно занимають ся довленєм та обміном диких звірят шкіри котрих виготовляють на футра, кожухи, та ще так ще.

Положене Краю.

Положене Канади є досить спріяюче. На полудне за витраченою лінією що тягнесь три тисячі миль є край Злучені Держави, Стейти, средства якого суть — сказати-б дуже богаті, як і самої Канади. На берегах Атлантика та Тихого Океану находять ся досить добрі пристани морскі як також і фортеци. З сходу є дуже вигідна комунікація з Европою, на заході знова з Китаєм, Японом та деякими островами на Тихім Океані.

От стілько про самий край. Тепер ще дещо сказати-би і про його перші мешканці.

Перші мешканці.

(Розділ другий)

Ми знаємо що вже більше як чотириста літ тому від коли то відкрили Америку. Одначе не Европейські люди були першими жителями чи мешканцями сего нового краю. Тут люди, живі люди, жили вже від Бог знає коли ще перед приходом сюда Европейців. А що у тих людий була і цівілізація своя, то за фактичний доказ служать нам ріжні історичні знаки і річи найдені прибувшими сюда людьми з Европи. Примірно, в цілій північній Америці ще й тепер можна бачити численні і великанського розміру насипи землі та викопалиска, котрі правдоподібно суть ділом передісторичних людей, мешканців сего краю. А найдені річи суть от які: — стріли закінчені головками з кремінів, з кремінів сокири, приладя до кручення мотузів, та богато інших ріжних снарядів, які вживались до щоденного житя. Видобувани люди ті перші люди на сім континенті знали також. А за доказ сего ми маємо великі викопалиска понад північний беріг озера Супіріор (Superior).

Та великою одначе тайною есть для нас яка се раса людей була. Бо учені догадують ся, що то такі самі Індіяне були строїтелями насипів і т. и. Одначе годі певнити. Можливо, що були які інші люди ще перед Індіянами. Та в се ми не будем входити. Ідім дальше.

Ескімоси та Індіяне.

(Розділ третий.)

Перші Европейці прийшовши на сю ново-відкриту землю — здибали людей які ділились на два табори, або лучше сказати, на дві окремі класі, то є Ескімосів[1] і Індіянів.

Ескімоси жили на далекій півночи й занимались головно польованєм та риболовством. Були, які й тепер ще є, досить спокійного успособлення. Суть малі, присадковаті. Люблять ліпше бути дома як волочитись. Вбрана в них однакові: як в чоловіків так і в жінок. Суть темного лиця, хоч — як хтось казав — потягбі бути білими народом(?) не смаровались смальцем і мились водою. А се вони так роблять щоб було тепліше. Зимою мешкають в „хатах" зложені з рівного на се леду. А літом мешкають в будах із шкір.

Про себе вони не мають жадних рекордів і що, звісно, не відтравають жадної ролі в історії, проте знаємо ми не можем про них щось більше писати.

Обширнійше скажем про Індіянів. Індіяне се стрільці, ловці, войовники, волокити. Волочились громадами по великих просторах землі, що розтягаєсь від Гудсонової затоки (Hudson Bay) до Мексиканьского заливу, (Gulf of Mexico) та від Атлантійского Океану до ріки Місісипі (Mississippi).

Про них ми маєм вірні рекорди від того часу як Европейці почали жити довші сношення з ними, то є від 1600 року. Їх історія до відкритя Америки є лише традіциєю, переказом.

Рід їх ділив ся на три великі групи; то є: 1) Алгонкиніи, 2) Юрон-Ірокойси та 3) Мобіліане. За послідних одначе історія не згадує нічого.

Ті два племена Індіян, ділять ся на многі еще інші родини, які заменшували ріжні сторони Американьского континенту й котрі в історії грають досить важну ролю. Проте мусимо Вас, читаче познакомити з ними як слід.

Племено Алгонкинів

було дуже широко розкинене по краю. До него належали індіянські родини 1) Абенакіс, що жили понад ріками в стейті Мейн. (Maine) Живились своєю добичею. 2) Микмакси, для котрих ліси та ріки в Акадії (Nova Scotia) були їхнім домом. 3) Монтагнайси, що провадили своє нужденне, голодове житє понад ріку Ст. Лавренс (St. Lawrence) 4) Алгонкіти і 5) Hinisciirens, що були на берегах ріки Оттава. 6) Оджібвейси, що заселяли знов північні береги озер Hinisciirs, (їх дальше на заході звали Крія) і 7) Блекфіт, що жили попід гори Рокі.

[Дальше буде].

---

[1] Стейти заплатили за Аляску, в розмір, [illegible] А що Стейти не стратили, то свідчить от хоч би і се, що в однім 1909 р. видобуто золота вартости 20 міліонів доларів.

[1] Назва „Ескімос" походить від Індіян і по їхньому значить: їдці сирого мяса.

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВІДНОВИТИ ПРЕДПЛАТУ ЗА „КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР"
НАША АДРЕСА:
„Canadian Farmer" Box 3066, St. B Winnipeg, Man.
А РЕДАКЦІЯ І ДРУКАРНЯ знаходять ся на:
287 Selkirk Ave.

Цісар Вільгельм, і алькогольне питане.

Четверть століти керує цісар Вільгельм долею німецкої держ., коли за сей час німецький нарід вискавно поступав і розвивав ся матеріяльно і морально, не мала заслуга в тім цісаря Вільгельма, котрий предлагав ся ясно всім суспільним питаням свого часу з надзвичайним їх зрозумінем. Нічо дивного, що і протиалькогольний рух знайшов справедливий осуд, чого на жаль не можна діждатись від мілійонів наших сучасників.

Давнійше не був Вільгельм II ворогом алькоголю. Його переміна, як у богато поборників алькоголю, се історія строгого дослідника Покладу і переконання, наслідуючи цісар в молодости, довго чим володів. Та в уживаню алькоголю ніколи не переступив границі. Коли в бесіді в Мірвік говорив „Давнійше уходило се за незвичайно похвальне діло молодому вмити богато і держатись кріпко. Я, будучи офіцером, мав нагоду бачити такі приміри, але сам в них не брав участи" — то се відносилось і до часу його студий.

Особа, що стояла близько цісаря, розказує таке: „Він пив залюбки, але не без розваги і не над міру. На некультурне пиянство дивив ся з відразою. Для студентської гульні був він розумілим, але сам все не вдавав ся. Ненавидів все, що в слові чи ділі межувало з простацтвом; одначе радо бачив се, коли за чаркою плила горяча бесіда".

З часом цісар Вільгельм змінив свої погляди. Щораз більше склонював ся до строгої поведержности. Спричинювали се всілякі події. І так бачив він, як один німецький князь через пиянство поволи підупав фізично і морально і вкінци через се передчасно погиб; не без впливу були стрясні події в академічних і офіцерських кругах, викликані надмірним уживанєм алькоголю — до того не зовсім кріпке здоровє цісаря збливило його до цілковитої майже поведержности. Публично своїх поглядів ще не висказував. Ще в серпня 1909 р. говорив в Кассель горячо про цісарів, які вихвалювали вино, як жерело німецкого героїзму. Навдовші потім в касельській палаті цісар хвалив вино і додав слова: „Дещо алькоголю Німець мусить мати".

Та 1910 р. оказав свою зміну в публичних виступах. Богато разів виступав він против академічних пияцьких звичаїв. Се несчастя назвав він нещастєм для поодиноких студентів, а також для цілого народа. Народ а і студенти попадає через се в таке положене; що Англійці і Американці через свої розумні привички в молодости стануть витревалійшими на важкі житєві невигоди як Німці.

Також на витривалість в тропічних краях і на морю ділає надмірне уживане алькоголю дуже шкідливо. 21 падолиста при нагоді посьвящення школи марин. в Мірвіку сказав цісар до учителів: „Вщіплюйте в учениках погорду до алькоголю". Ся осторога відносилась передовсім до будучих офіцирів маринарки, бо сей нарід корнатне много, що вливає дуже малу силу алькоголю.

В подібнім дусі промовляв цісар 19 серпня 1911 р. до перших абітурієнтів касельської гімназії. „Маєте вступити на універзитет. Можу Вам дати не одну раду, котру прийміть з розвагою, не як жарт, бо вона дуже важна. Алькоголь се нещастя нашого народа і він завдає мені богато клопоту. Я володію 25 рік і пересьвідчив ся в справі, які переходить через мої руки, скілько злочинів попоняюєсь через алькоголь. Киньте оком на сусідний край. Американці дуже нас в тім взглядi випередили. На універзитетах живуть там тверезо. Там в товариствах, чи академічних сьвятах не побачите ні склянки вина! без него обходять ся. Коли станете студентами універзитету, розвивайте свої фізичні сили спортом і веслованєм, а не старайтесь здобути собі рекорд в тім, хто більше випє горячих напитків, і се є звичаї, що лишились з давних часів. Коли так будете поступати, буду Вам вдячний. Перед нами много задачі як давнійше, ми мусимо здобути собі національно-економічне знане, щоб як слід оборонити становище Німеччини на сьвітовім ринку".

В тім самім тоні промовляв цісар до представителів організацій молодіжи в грудни 1911 р. Виразно взивав їх, щоб використали свій вплив на молодіж до відтягненя її від уживаня алькогольних напитків. На виразний цісарський розказ книжку Булінґера „Алькоголь і тютюн — а маринарка" — роздано всім ученикам маринарської школи. Надаване ордерів „за успішне поборюване алькоголю" вказує, що цісар щораз острійше виступає яко ворог алькоголю, а його поборюване уважає за успішну патріотичну працю.

Така зміна поглядів цісаря не диво є оглядом на велику печаливість о добро своїх підданих. У всіх культурних народів, коли підносить ся уживане алькоголю, упадає спосібність до військової служби. В Німеччині від 1881—7 рр. до 1898 р. піднеслась консумция пива з 87 на 123 літрів на голову, а рівночасно число недужих на серце зросло в десятеро. Під впливом алькоголю упала певність в цілиню до мети, знеможилась витревалість на невигоди в поході. Се все причини, які не укрились перед очима цісаря і вони причинились до зміни становища в справі алькоголю. Не раз говорилось, що тепер морська війна се боротьба нервів проти нервів, що хороба нервів у офіцирів і у вояків рівнаєсь певному їх погромови. А що нерви ослаблюють ся через уживане алькоголю, про се і згадувати злишне. Тому то говорив цісар в Мірвіку: „Найближча війна на морі вимагатиме від вас здорових нервів. Нерви будуть рішати. Алькоголь їх знищить, а молодіж через уживане алькогольних напитків пособляє їх знищеню".

До того прилучилось ще одно досьвідчене про яке висказав ся цісар: „Запевняю вас, що в часі мого 22 літного панования я пересьвідчив ся, що величезну більшість злочинів, які мені віддано під осуд, почини девять десятих можна приписати впливови алькоголю.

Яким веховує ся цісар в приватнім житю взглядом алькогольного питаня? Він нині майже як абстинент. Залюбки уживає ріжних безалькогольних напитків. На маневрах уживає виключно безалькогольних напитків і до війска видає зарядження, щоби в часі маневрів, в інтересі свого здоровля, можливо найменше уживали алькоголю. Зі звичаю пити алькогольних напитків зірвав цілковито, а на питане одного монахійського професора, чи війско при обходах цісарських торжеств має уживати вина, відповів цісар, що не противив би ся, коли би на його здоровє пили воду.

Все сукцесу покріплене свого здоровля, збільшене сил до праці і вищі користи приписує цісар можливо найбільшій поведержности, тому старає ся, де лиш може, приєднати до своїх поглядів своє близше і дальше окружене. Цісарева все була горячим прихильником його поглядів і ніколи майже не уживали алькогольних напитків. Виховане в палаті одержували всі засадничо протиалькогольне; архикнязі, як довго перебували дома, лише зрідка діставали горячі напитки, а одна архикнягиня сказала раз, що тому радо пє шампана, що мало коли має нагоду його уживати. Коли деякі обставини, як приміром господаря дома, примушують цісаря до певних взглядів, він ніколи не піддає ся жадним впливам. Для гостий ріжні горячі напитки до вибору, коли сам господар дуже часто їх зовсім не уживає. Розуміє ся, гості стрічають ся з повним признанєм цісаря, коли уживають лише безалькогольних напитків, як приміром австрійський шеф генерального штабу Гецендорф, котрий 1911 р. просив виразно води місто вина. Навіть в послідних роках, коли цісар ще не дуже вороже займав становище проти алькоголю, не взяв він за зле одному оберстови в Кнобельсдорфу, що сей за тоаст підносений в його честь не подякував з чаркою в руках, а встав і вклонив ся.

ДАРОМ!!
[illegible]

Цукерка
T & B
папіроса
не клеєні.

Руска Лазня
[illegible]
256-260 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 519.

За дрібні оголошеня, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00.

Газету всегда треба платити наперед.

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Англійского.

(Дальше).

Хто-ж та щаслива вибрана, Гумфрі? — спитав вуй Чарлі. Хто та леді?

— Оповосів не леді! з негодованєм крикнув Гумфрі; ei зовуть Доллі, она селяньска дівчина, ходить босо, і руки в неї такі червоні, як і лиця. Доллі зі вельми не похожа на леді.

Але я надію похожа! — замітив малий Майльс — коли надіває нову одіж і не ходить босаком. Я видів, як она ішла до церкви, у неї були черевики з двокучими губками.

Іза того она ще не стала на леді' — сказав з поваготою старший брат, Вирочім, між тебі се і положити, і так нічого не порозумієш, бо ніколи не бачив ти справжньої леді.

А містріс Джонс, жінка управителя не леді? спитав весело Майльс, чуючи, що вступає на непевний грунт.

Ні — відповів Гумфрі — она не є такою леді, як я подумаю.. Видиш, Майльс — додав він, пошептавши голос і присуваючи ся до брата так, щоби їх другі не чули — я ніколи не з'умію тобі сего витолкувати, поки ти не такий мали.

Не такаю — сумно сказав Майльс. Так я і не можу понятя.

Сей аргумент був для малого Майльса непобідимим і він все клонив перед ним голову.

А кого вибере собі мій маленький Майльс" — вмішав ся сер Еверард: певно имусь найменшу дівчинку.

Я знаю, хотів би просити доночку звершника; се одиноча мала дівчинка, яку я знаю.

Прекрасно! значить ся, ви оба забезпечені щодо пар. Чарлі, ти мусиш доконче приїхати до нас з кінцем жнив і поглядіти на празник.

А коли се буде? — спитав Гумфрі. Папа! значить день жнив.

На жовтий колос стемніє — відповів отець — тоді ти сам виберем день. У мене в сім році є жниварка, то збірка не потягне довго.

Я кождий день ходити буду в поле і смотріти, чи вже колос не потемнів, відозвав ся Майльс.

Я знаю красший способ — гукнув Гумфрі, віскаку на плота і зриваючи кілька колосків. Я возьму їх зі собою в комнату і буду глядіти на них що днини, чи не доспіли.

Дурний хлопче! — сказав отець — ти за скоро їх зірвав, тепер вже они ніколи не доспіють.

Гумфрі жалісно поглянув на своє колосє.

Я не подумав над тим — сказав зітхаючи.

Они ніколи вже тепер не доспіють! — повторив сумно Майльс батькові слова.

Нічого, Майльс! — потішав его Гумфрі, — я посаджу їх на сонця в нашім садку, де сама жарна земля і побачиш: они приймуть ся і виростуть ще краще, як у полі. Може колись навіть стануть они мені вдячними за те, що я вирвав їх з простої землі і пересадив у таке прегарне місце.

Правда! правда! — крикнув Майльс — вже поклав в долоні!

Він з почестию спогадав на старшого брата, котрий бадьоро сидів на самім верху фірточки, держучи в руках пучок зірваного колосся. Ходім! — відозвав ся Еверард, тут страшно горячо. Мені хоче ся перейти попід ті мини по другій стороні поля.

Хлопці перелізли через фіртку і побігли передом. Старші поступали за ними.

Сер Еверард і вуй Чарлі прилягли на духмяну, високу траву в тіни; діти сіли коло батька і просили розказати їм щонебудь.

Моряки вміють гарно розказувати — сказав отець — про їх вуйка! Вуй Чарлі був справді претарним бесідником. Він розказував дітям про змиї і крокодилі, про лови на тигрів і слонів, про дивні пригоди на мори і суші.

Діти боялись ся пропустити і словечка.

Тіни стали довші, і сонце почало ховати ся поза поле, а они все ще слухали, не спускали палаючих очий з вуйка.

Вертаймо! — заговорив наконець сер Еверард, встаючи; будете розказувати, так проседимо тут цілу ніч. Тепер вже сема година, Вірґінія певно в страху, куда ми поділи ся.

Ах! — крикнув Гумфрі, віддихаючи повною грудию — вже усе те чудове! Ти папа позволиш мені стати моряком, коли я виросту — не правда?

Не думаю, щоби се було твоє званє — відповів сер Еверард — впрочім на те ще в нас доволі часу.

Я також хочу бути моряком! — просив маленький Майльс. Позволь, папа!

Та мій голубе! — промовив ласково сер Еверард — ні, мій любий! я не можу розстати ся з тобою, дороге дитя.

Він приставув і повідав дрібне личко і рожеві губоньки, котрі так довірчиво наставляє ся до него. Гумфрі відвернув ся в той час в другу сторону, і на вид здавало ся, що обзирає пильно зірване колосе.

Не вже-ж він завидний? — подумав вуй Чарлі — і заглянув під широкий, соломяний капелюх на мале діточе личко. Щось подобне на слезу сьвітило ся на его довгих темних віях.

А ви вжи ще вуйко встиг дождати ся, очи хлопця загоріли опять, і він неначайно пільно став розсмотрювати комаху, сидячу на однім з колосків.

Ну, діти! тепер біґцем домів! — сказав сер Еверард, взяв Вірґінію під руку, і обоє живо вернули в напрямі до дому.

Я певний, що всі твої розкази стрібують они представити в дійсности, Чарлі! Гарні види для Вірґінії!

Чай сего вечера вийшло борзо: дітям хотіло ся знов послухати вуйка.

Але сер Еверард, побачивши сплакані лиця Майльса і Гумфрі, заборонив рішучо дальших росказів, кажучи, що пора вже спати.

А ти докінчиш нам завтра про крокодилів? — питав Гумфрі, зарабкаючись вуйкови на коліна.

Завтра я від'їзджаю, любий.

Завтра від'їздаєш! — скрикнув Гумфрі, так коротко гостив ти у нас!

Так коротко гостив ти у нас! — мов гомін повторив Майльс братові слова. Другим разом побуду довше — сказав вуй Чарлі і поцілував обох хлопців.

А коли се буде: другим разом? — допитував Гумфрі.

(Дальше буде)

Річна передплата на „К. Ф." виносить $1.50, піврічна 75ц., квартальна 50ц.

СРЕДСТВО ПРОТИ ЗЕЛІЗНИЧИХ КАТАСТРОФ

Звісний винахідник чоєна прийованого з Віллані, учитель Вірт, винайшов недавно один специяльний способ, при помочи якого можна з ним потисненем ґузика в специяльнім апараті можна здержати моментально кождий поїзд, хоч би він був в найбільшім розгоні без огляду на віддаль його від апарату. Головною ціхою сего сенсацийного винахода є електричні фалї, такі самі, як в телеграфі без дроту. З порученя баварського міністерства комунікацій відбула ся недавно проба нового винахода на зелізничій лінії Норимберга Ґрефенберг, причім гамульці і апарати ділали без закиду, а ціла проба випала знаменито. Специяльні гамульці, які находять ся при поїзді, функціонують певно і легідно, не спричинюючи майже ніякого потрясеня поїзду, хоч здержували його в протягу 25—30 секунд, а в надзвичайних випадках в разі конечної потреби можуть час своєї праці ограничити навіть до 15 секунд. З введенєм в житє, сего винахода, чого можна надіяти ся вже в недалекій будучині, зросте незмірно безпечність подорожуючої публики, а число нещасливих випадків і зелізничих катастроф без сумніву сильно зменшить ся.

ЗОЛОТО БЛИЗЬ ВАБОТА, САСК.

В часі копаня ями на фундамент моста на фармі Котеріа братів, робітник наткнув ся на золотий пісок. Сли таке появо ся довше, то брати Котерії дістануть поважну суму грошей опродажею фарму, або видобуваючи те золото

* * *

$50,000 000 НА ДОРОГИ.

Таку поважну суму грошей видасть правительство Франції. За сї гроші мають збудовати 9,000 миль головних доріг які будуть вимощені демонтом і асфальтовані. Взглядне і в се, щоб в готелях і гостинницях була вирівнана чистість і гарність. Усе се для туристів.

* * *

ВБИВ РЕДАКТОРА, БО НЕ ХОТІВ ЗІСТИ ЧАСОПИСИ

В Сулфур, Оклагома, Я Линдсей застрілив Я Шенка, редактора часописи „Сулфур Демократ" за те, що той не хотів зісти того числа часописі в якім находили ся не згідні з правдою слова про Линдсея. Линдсея арештовано і відставлено до криміналу.

Просимо наших посилателів вирівнувати свій довжок.

ПОШУКУЮ свого сина Михайла Гуменки, з села Чорнівка, повіт Чорнівці, Буковина. Вже четвертий рік як виїхав з краю і нема про него чутки. Має перебувати здесь в Альберті. Я вже рік в Канаді і не знаю де він є. Хтоб о нім знав, хочь ласкаво подати його адресу, або він сам хай напише до: Wasel Humenko Fort Frances P.O., Ont Can

ДІВЧАТА ПОЗІР!

Пошукую дівчини від 18 до 20 літ з якою міг би оженитись. Може бути Русинка або Полька. Я є басом, роблю в Сі-Пі-Ер Ко. Маю літ 24, грек. кат. Говорю по руськи, польськи, французки і англ. Високий 1 м. 60 цтм. русявого волоса, чорних очий, круглого твару. Не пю алькогольних напитків, уникаю злих забав. Готівки у мене коло $2,000. Цікаві дівчата хай пишуть до: S. M. Roseij, P.O. Box 22 Blackfalds, Alta

Упувайте можайте [illegible]
Richter & [illegible]
Expeller
[illegible]

ЛІКЕРИ
Стара фірма [illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1166. Winnipeg, Man.

Знайте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли висилаєте своє замовлене до нас. Ви завсігди будете могли заощадити що найменше 20%.

[illegible]

—Ми висилаємо C. O. D.—

[illegible]

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST JOHN 474

Коли удаєтесь письмено то не забудьте долучити в листі 2 ц. почтовий значок.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека; 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ НЕДУГ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ [illegible]

[illegible]

ЗАМОВЛЯЙТЕ ВЧАСНО З ІТОНОВОГО СТОРУ.

Наш товар як подано в катальогу на осінь і зиму, є комплэтний і тепер якраз час найліпше купити.

Сли купуєте товари Ітона, зашліть замовлене вчасно.

Кажемо се до тисячів наших поселенцевих покупців в Західній Канаді що дістали наші нові катальоги.

Сей катальог є найліпшій від усіх попередних які ми видали. Рінного рода товару маєм цілими стосами, але правдоподібно не на довго його стане.

Богато виграєте, сли поспішитесь з замовленєм на наші товари, забезпечуючись в той спосіб в добрі товари.

Перегляньте наш катальог і випишіть замовлене сего тиждня. І тямте, фрахтова ціна на 100 фунтах ваги та сама що й на кількох фунтах ваги. Через то замовляйте річей що найменьшою на 100 фунтів ваги; се поплатить ся вам найліпше коли купуєте щось з хатних мебліх і т. п.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ.

WINNIPEG THE T. EATON Co LIMITED. CANADA

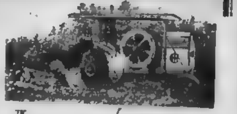

Довгий спис ужитків.

НЕМА здесь нічого чогоб не міг зробити трактор Він робить всякі роботи на фармах кожд часу.

[illegible]

IHC Oil Tractor

[illegible]

International Harvester Company of Canada, Ltd
[illegible]

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI. Вінніпеґ, Ман., Середа 10-го Вересня, 1913. — Winnipeg, Man., Wednesday 10 September, 1913. Число 37.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474

Коли удаєтесь письмено то не забудьте долучити в листі 2 ц. почтовий значок.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека. 415 417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ. Недуги грудні, серцеві, шлункові [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ НЕДУГ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ. [illegible]

[illegible]

Новинки.

ВІД РЕДАКЦИЇ

Наші читачі зводять затямити собі отсих кілька увваг:

Посилаючи до нас стемплі не посилайте двоцентових ні пять центових а все одноцентові стемплі!

Змінюючи свою адресу при новій адресі конечно подайте і стару адресу, бо без того адреса не буде змінена.

Адресу всегда подавайте вправельно писану не по руськи, а тако так як ся пишесь, по англійски.

Предплату за часопись висилати усе з гори; з предплатою не отягати ся, хто не приплатить, не відсилать предплати на вичеркуємо ім'я з листи і часопись зовсім не висилаємо.

На стороні другій, в другій половині в долині виправлено ряд. ошибка, в ... „що не працюють до незалежної ціни," а має бути: „що не працують до належної ціни."

* * *

ЖИЛИ ЕКСПЛЬОРЕРА.

Вість з Нью доносить, що людоїдці від Я. Г. Варнера Північно-Американського мінерального який шукав за радіум в невідомих ще досі околицях Британської Нової Гвінеї, коло північно-західних берегів Австралії.

* * *

ОПІЮМ З ВІННІПЕҐУ

Поліція в Фарго, Н. Д. вдалось приарештувати 12 нігрів які мали при собі богато опіюму. Поліція і всі тамні урядники вояють, що опіюм нігри отримали з Вінніпеґу за посредством почтової служби. В самім тім Фарго кількох поліціянтів вперлось до одного дому де найшли много нігрів одурених опіюмом та кілька надпочатих пачок з опіюмом.

* * *

СПАВ ОДИН МІСЯЦЬ.

Всякі заходи докторів збудити Френка Крафорда в Лос Енджелс, Каліфорнія, були даремними і Френк пробудив ся доперва по одномісячнім сні. „Я чую ся дуже добре як одного дня минув місяць я лиг спати" — він заявляв. Тепер вже вістав другий місяць, та для мене здаєсь як би се була одна лише ніч. Ф. Крафорд є зовсім здоровий. Причина так довгого сну — для докторів поки що є за[illegible]

З'ударенє потягів. Около 25 вбитих, 40 ранених.

На повисшім образку можна бачити як великої будови локомотива „Моґуль" з'ударилась з експресовим потягом близько Ню-Гейвен, Коннектікут—спричиняючи смерть 25 осіб та тяжко або легко ранених 40 других осіб. Образок представляє вирею той момент з'удареня.

* * *

ЛІТАЄ ЧОЛОВІК ЯК ПТАХ.

Франція що до досконалости аеропланів є першою. В часописах читаєм [illegible] французку авіатику таке:— Французкий авіатик Пеґуд спадаючи з аероплану при помочи парашута немало задав пригладаючій ся публиці страху.

Другим разом коли аеропланом звіз ся в гору 3000 фітів — обернув свою машину в діл — в повнім розгоні вирнув 1200 фітів в діл, відтак нагло змінив позицію аероплану та легко спустив ся на землю. — Ще кількома разами він літаючи в воздусі робив ріжні маневри своїм аеропланом. Перевертавсь в ріжні сторони. Свій аероплан виверную на літь горі днем не перешкаджаючи тим свойму лету. Чудасія, тай тілько!

* * *

ПЛАТНЯ АРЕШТАНТАМ

Після нового закону який увійшов в житє в стейті Огайо, арештанти будуть діставати платню за їх працю. Платня досить мала, буде виносити від одного до пять центів на годину, але все таки арештант буде радий, що не працює за дармо. Платня буде степенуватись після того як арештант заховує ся та як довго [illegible]

* * *

ТИФУС В РЕДЖАЙНІ.

Місцеві власти роблять всякі можливі зусиля зупинити сю заразливу хоробу. До тепер на тифус є хорих поверх 50 осіб.

* * *

ПЕС ВРАТУВАВ ДІВЧИНІ ЖИТЄ.

Своєму хороброму песови 15 літна дівчина, донька Алфреда Ганвон з Гейбатте приписує своє житє. Вона ідучи по при череду худоби на пасовиску була застрашена бугаєм. На щастє її пес прискочив до бугая і своєю безнастанною гавкою звернув увагу бугая на себе й дівчина віддалила кілька кроків. Нагнавши пса бугай вдруге напав на лежачу дівчину та пес знова перешкодив йому прискакуючи до бугая ще дуже як поперед тим. Бугай і в третє пустив ся до дівчини та пес як напав на бугая, як почав прискакуючи до голови гавкати, то бугай врешті — хотячи позбутись його — пігнав за ним далеко на пасовиско а дівчина за той час щасливо дісталась на недалекий горбок і сховалась. Дівчина дізнала потовченя та вскорі вилічить ся.

* * *

СТРАТИВ ГОЛОВУ ЧЕРЕЗ СВІЙ НЕРОЗУМ.

В Перрі Саунд, Онт два Поляки хотячи за дармо куда то заїхати вскочили крадьком до вагона і їхали — лише не далеко. Три милі від міста колеса стали на мості, Поляки вскочили і прямували в сторону інджина. Їх ніхто мабуть не завважав, колея рушила і наслідок був такий, що один був стручений з ліз до на щастє находилось богато піску і де він знав жадних покалічень, другий якось упав під колеса які і відтяли голову. Імена она Поляків не знані еще.

* * *

ТАКОЖ ПОЗИЧАЄ.

Сер Віллям Мекензій, голова Сіонарної компанії, вернув перед тижднем з Льондону радий, що вдалось йому позичати в Льондоньских банках 24 міліона долярів на 4 1/5 процент, на пять років. Гроші призначені на будову нових зелізних доріг в Канаді

* * *

ПЕРЕСІЧНИЙ ВИДАТОК 20 БУШЛІВ З АКРА

Г. Г Шьов, генеральний менеджер трефіка і иньші урядники Сі Пі Ар своєї компанії звидавши ріжні місцевости в Західній Канаді твердять, що пересічний видаток пшениці с. р. буде 20 бушлів з акра. В половині сего місяця стоячого збіжа на полю не буде вже, позе верно буде спатись до елевейторів, а що ніґде морозу не було — пшениця буде гарна. Залежить лише чи буде добра ціна на ню.

* * *

НЕ ВДАЛАСЬ ШТУКА

З Мусоон, Саск. доносять що там Николай Кравзук діставши чужий чек на $209.75 підписав своє імя і хотів змінити. Штука не вдалась і Кравзука арештовано.

* * *

ЖІНКИ — СУДЕЇ ПРИСЯГЛИХ

„Найбільше „сьвідомі" судиї присяглих рішали справу в Чікаго," — заявив мировий судія Кендал. Були се перші в сім місті судиї присяглих женьского пола „Вони стратили свій обід і через цілих дві години вели нараду над справою яку можна було рішити в часі десять мінут — сьміючись " Врешті рішили, що спорючі сторони т. е. А. Орте і Е. Одейо за сварку підлягають карі: Орте на одного доляра а Одейо на пятку

* * *

[illegible] ЦІВ.

В Американців є звичай інтересуватись всякою дрібничкою Заінтересувались Гаррі Товом до того степеня, що про него пишуть в часописях на кілька сторін нараз... Комусь отже хотілось зробити бізнес з „інтересованя," [illegible] зовсім „нову часопись" в статею про Това з заголовком „Гаррі Тов хотячи убити мира — застрілив ся." Тепер часописей в самій Філадельфії спродано сто тисяч Хтось заробив чистих $2,000. Доперва пізніше довідались, що як часописи так історія про Това — пусте

* * *

НОВІ ПОКЛАДИ ВУГЛЯ.

Нові поклади вугля відкриті в місцевости 100 миль на захід від Саскатун при Ґренд Трофк зелізній дорозі — суть многообіцяючими. Фермері в тій місцевости візьмуть на свої фарми гарний грів.

* * *

ВЕЛИКАНЬСКИЙ МЛИН

Синдікат льондонських капіталістів збудують в Калгарі великаньский млин вартости півтора міліона долярів. Млин сей буде молоти 6,000 бочок муки денно. Будова сего млина, зачнесь невдовзі.

* * *

ПШЕНИЦЯ „ПРЕЛЮД."

В [illegible] окрузі фармер Вілим Вовен скосив пшеницю „Прелюд" яка — як показуєсь — доспіла скорше чим яка інша пшениця. Засіяв єї в Маю 24, а скосив в Авґусті 18, виросла і доспіла в 85 днях Зерно є тверде, на зір бурштину і грубе Оден сніп сеї пшениці, вісімграний колоски, взято на виставу

* * *

НОВА, ЗЕЛІЗНА ДОРОГА НА УКІНЧЕНЮ.

Нова зелізна, Сі-Ен-Ар, дорога з Брокстон до Йорктону майже на укінченю. Ще сеї осени буде можна вивозити збіже з тої околиці на чім скористають богато фармерів, розумієсь, що [illegible]

* * *

СТАТИСТИКА МІСТА ЛЕ ПАС

Перша статистика міста Ле Пас, Ман виказує що в нім проживає 1,509 людей, до того еще 500 Індіянів зарахою. З цілого населення на Канадийці припадає 1 108 осіб. В місті сім замешкує разом 19 народностей, суть Русини, Поляки, Австралійці, Фінляндці, Румуни, Голландці і ін. Римо-католиків є 455, Грек.-кат. 162, до Англіканської церкви належить 271, 182 Пресвітеріянів, 158 Лютеранів, 113 Методистів. Що до раси то 1,453 є раси кавказкої, 37 Індіянів, два нігри і 17 Монголів.

Вартість усього міста виносить $1,595,090. 3 два банки, зелізний дворець, 28 сторів, 6 ресторантів, 3 готелі, — 5 докторів, 2 адвокати, 1 дентист, 1 часопись, 1 школа, 3 церкві і 1 поліція.

УСУНУЛА СЯ ГОРА.

Між Устєм Путиловом та Дихтинцем (на Буковині) усунула ся гора, заподіявши важку катастрофу Гора усунула ся нагло зі страшною силою та загородила дорогу на простор 500 метрів відломами скал і землею Обрив загородив потік Путилівку, з якої сформувало ся велике плесо. Гора розторощила пять хат, та на щастє не погиб ніхто з людий. На місце катастрофи виїхала комісія в силі 60 мужа 41 п. п. з Чернівців.

* * *

ВИКЛАДИ НА ЗАРІБКИ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

З огляду що предмети на зелізничі будови в галичині є вже тепер забезпечені, прискорено обробленє відповідних до сеї ціли вечерків. В наслідок сего небавком зачнуть ся вже ось які зелізничі будови в східній Галичині: 1) Розширенє зелізничого [illegible] будинків і варстатових будинків на двірци у Львові і будова касарень для зелізничої служби. 2) Будова нового товарового складу в Бродах. 3) Розширенє варстатів, товарових складів і будова нових перонів на особовім двірци в Станіславові і 4) розширенє зелізничих шляхів в Храплині. Тепер ведуть ся вже ось які роботи: 1) Розширенє складів в Новім Санчі. 2) Розширенє електричної централі і монтовні для машин на двірци у Львові. 3) Розширенє двірця в Мостисках. 4) Будова помешкань для зелізничої служби в Тернополі і 5) будова т. зв. „Zugsförderungs Anlage" на двірци в Дрого[illegible]

* * *

МІСТО ЙОРКТОН.

Місто Йорктон, як довідуємось, має в недалекій будучині носити назву „сіті" а не „тавн." Після остатньої статистики виказуєсь, що в Йорктон живе 5,218 душ, і се число жителів є відповідно на зінкорпороване міста „сіти."

* * *

В EMPRESS ТЕАТРІ.

Слідуючого тижня хто хоче здорово посьміятись, хай зайде до Емпрес Театру. Сказати одним словом, буде одна музична комедія. Найбільше інтереса ся комедія яку відіграють 10 дівчат. Називаєсь „Суд дівчат." Сцена представляє як дівчата яко адвокати, судиї, судиї присяглих і иньші судять розбирають судову розправу.

Друга дуже смішна штука се „[illegible]."

КРАЯНИ:

Всі люди, котрі хочуть посилати гроші до краю нехай удають ся до нас, ми посилаємо гроші так що там в краю рівні дістають

Почта і заміна на кождім доляру виносить лише 2 ц. Люди, котрі не мешкають в Вінніпеґу можуть до нас присилати гроші а ми пішлемо до краю і їм зараз вишлемо рецепіс.

Рівном али маєте чеки то до нас пришліть, а приймаємо так як гроші.

Ми спроваджуємо людей з краю скоро і так, що не мають ніякого клопоту в дорозі. Також продаємо шифкарти до краю на всі найліпші шифи і міняєм тутешні гроші на кр[illegible]

Продаємо почтові значки крайові і Канадийскі.

Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
667 Main St. Winnipeg, Man.

В. ҐЕНИК, завідатель заграничного відділу.

„Канадийский Фармер"
Редактор: О. Г. Гикавий
Часопись для руского народа в Канаді, виходить щотижня і коштує: в Канаді і Сполучених Державах на рік .. $1.50
до Европи $2.00
Адрес:
CANADIAN FARMER
Box 3056 Sta. B Winnipeg.

The Canadian Farmer
[illegible]
Published every Wednesday at 367 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Замітки.

Домініяльні вибори — як кажуть консервативні — відбудуть ся 1915 р. в не скорше. Се правдоподібно таке бажане, такий план самого Бордена або його порученців яких у него повні шапки часами не брак. Щоб віддячитись до народу в питанню 35 міліонового дарунку для старої Англії — консервативні тепер не хотять, боять ся. Думають якось вiдкласти сю справу перед самими генеральними виборами. Але питане заходить, чи не буде воно за пізно? До того часу ситуація Європейської маринарки може неймовірно змінити ся а тим самим безперечно змодифікувати (змінити) чи мало і надію консерватистів на другу таку „лояльну" побіду яку віднесли в 1911 р. Треба вірити, що Ліберальна політика згладом маринарки до других загальних виборів здобуде собі більше число прихильних виборців, тоді — мати свою власну маринарку — виглядить ся, стане загальною і — безсумнівну — тоді вийде в силу та партія котрій на тім залежить, щоб Канадийці не мусіли дати 35 міліонів доларів старій Англії на будову воєнних шифів, а щоб — єсли буде потрібним і конечним — будовати свої власні воєнні шифи, які вразі потреби сталиб до помочи і Англії. Вільність Канадийців годить ся на се, щоб Канада сама будовала, сама була властителькою тої майбутної воєнної фльоти, а що більше щоб те фльота находилась під кермою своїх Канадийських людей..

Се мабуть побачили консервати отже не дуже то й квапляться віддячитись з тою справою до загалу. В часі минувшої сесії вона, в згладно Борден і Роджерс, не поспішались навіть замкнути дальшу дискусию згладом 35 міліонового дарунку для Англії, хотіли якнайскорше подати поміч говорячи, що Англія в критичнім положеню. Наколи ж сенат сю ухвалу відкинув мотивуючи се тим, що в такою справою конечно треба віднестись до народу, консервативні присіли свої хвостики і — тихо. Помимо того, що від дня замкненя парламенту минуло поверх три місяці — консервативні не клопочуть ся зовсім „критичним положенєм Англії. Що більше, гадку про „критичне положене Англії вони залишають зовсім на цілих еще два роки. Сим власне вони ярко і доказують, що те що перше говорили є абсолютно видумкою, або як то по просту зовуть — брехнею. Сему безперечно не заперечить ніхто

* * *

З появленєм ся нової консервативної часописи ми маєм ярко добру нагоду переконатись що до патріотизму невеликих патріотів, „мучеників" за народну справу..

Коли в Вінніпегу була лише одна часопись, „Канадийский Фармер," коло неї уся наша інтелігенция гуртувалась, в ній виявляли свої гадки усі інтелігенти тодішнього часу, тоді і противників не було богато; усі раді були, що мають свою українську часопись

Був знова час, були причини, що за почином кількох інтелігентів повстала нова часопись „У. Голос" її програма була стати на стороні справ свого українського народа, бути осторонь всякої політики, стремітя до самостійного кращого жита тут на чужині... Обставини одначе так склались, що вона по при свою „самостійність" стала попирати політику консерватистів. Коло неї згуртовали ся гурток людей і робили роботу. Раді були, що мають своє власне поле на засіване своїх гадок. Сіяли.. Ще навіть в 35 ч. тої газети якийсь Д. (Добриґе) сіє „Нам пора на чужині поступити так, як поступають наші брати в рідному краю. Принати в програму своєї діяльности самостійне змагане до кращого жита тут на чужині... і прямувати до як найкрасшого здійснення нашої національної ідеї — „Самостійної України!" Не оглядатись нам на партиї. Нам треба створити свою національну партію"...

Посіяне зерно, в тиждень зійшло, придостало, привели тажким каменем новий „український орган" „Зрада" чи там „Канада." Бувші горячі незалежні патріоти опрокидають гадку У. Голосу і в своїм першім числі грямлять: „Провадите свою відрубну політику в Канаді ми під кождим взглядом за слабі". От тобі і добрий полічник для У. Г. Хай би там сказав „К. Ф." — „безпартійні" посипалиб громами на него. А що се сказали не ліберали, а таки свої, консерватисти — Голос — руку на уста.

Дальше в „Канаді" пишесь таке „Важанем нашим є витворити новий напрям в тутешнім нашім житю, та рівночасно усувати ті хиби, які стоять на перешкоді до здобутя кращої будучности для наших поселенців тут в Канаді"..

Знов новий напрям! .. Прецінь „напрям" У. Г. був найбільше совершеним, він же всім дав, і дає, догани, що не прямують до незалежної ціли... А тут показуєсь, що і Голос самий не потрафить прямувати до витиченої ціли... Відберає монополь У. Голосу і — їде в народ по плечах таки того самого У. Голосу ..

„Канада" мала навіть на стілько сьмілости, щоб прямо плюнути в очи У. Голосови кажучи — „Хоч число наших поселенців є досить поважне. одначе абсолютно за мале, щоби можна було нам витворити тут якусь свою осібну партію та політику, з якою правлячі партії малиб числити ся, та яка-б принесла загальну користь нашим канадийским поселенцям."

Що дальше „Канада" сьміше „У. Голосови, що бути самостійним значить бути пятим колесом у возі, себто не званими, не спільниками та не пожаданими гістьми в краю."

Сé вже таки зовсім безличність „Канади." — Проти того повинні-би „наші самостійні патріоти" запротестувати. Во не вже справді ми не пожадані в сім краю? І такие, се кажуть в питанням не „Канад. Фармер", не ліберали, не москвофіли, а таки ваші, ново від У. Г. собрати, товариші, Українці, консерватисти.

Єсли не запротестуєте, се буде знак що ви справді непожадані в Канаді, і що з своєю „самостійностію" можете вибратись на Марс, або на Місяць.

* * *

В Онтеріо консервативно правительство заборонило учити французької мови в публичних школах, видалило французько - англійских учителів. Проти того виступили Французи, минувшого року відбув ся їх всенародний зїзд на якім промовляли самі визначнійші одиниці, представники Канадийских Французів. — За двомовними школами провадить ся в Онтеріо сильна агітація, боротьба. На боротьбу за двомовні школи Французи зібрали вже до днесь $12,000.

Боротись за свої двомовні школи мусять не тільки Русини, але і Французи — народ одиниці якого відкрили Канаду. Виходить, що домова війна не минуча, або, що приватні школи суть конечні, конечна своя бурса, свій семінар ..

Щоб мати свої приватні школи, свою бурсу, свій семінар — треба грошей. богато грошей. І сли б нам Русинам розумів вагу своєї рідної мови, він на такі ціли не жалувалиб своїх центів. щиро і скоро далиб... Французи в однім році зложили двайцять тисяч доларів. А кілько зложили Русини прим. на Бурсу ім. А. Коцка — за кілька років? Тай питане ще заходить де, у кого ті гроші? У нас Русинів сама користолюбивість патріотів робить загладу свому народови, не річ отже кричати чи нарікати що народ несьвідомий, нещирий. Нажаль вже народнього гроша користолюбиві „патріоти" змарнували чи обернули на свої власні, особисті ціли..

У других народів дійсь інакше, їм і загада в українському морю не грозить.

* * *

Що й не бувуть одиниці в яких бере верх зневіра до свого — нема заперечить мабуть ніхто. Зневірені одиниці находять ся не лише в темній масі але і в вищій сфері, між інтелігентами, сьвідомими На се складають ся ріжні причини, а вже — думаєм — невідрадні обставини найбільше ведуть на сій зневіри. Нераз людина з отвертою душею, з найбільшим запалом, з самопожертвованєм кидаєсь між народ, хоче працювати на поле зарослім бодяками — аж бачить: народ самий ставить йому колоди в його праці, народ самий відвертаєсь від него, іде проти, своїм працівником бридить ся. В него повстає зневіра, кидає своє рідне поле і йде на чуже, йде між чужий народ, йде бо хоче жити, не хоче між своїми терпіти всякі невигоди, гинути з голоду Так роблять зневірені. Вони роблять вже, то розумієсь само собою, та вони інакше зробити не можуть, вони за слабі не піддатись зневірі..

Доносять нам з Дауфін і Етелберт: Іван Коцан і Д.Д. Перч, учителі, були минувшого тиждня рукоположені на Пресвітеріянських попів. Д. Д. Перч виїхав до Реджайни проповідувати Эвангелію, а д. Коцан поїде до Торонто покінчити теольогію...

Се якраз вказує, що у них — працювати для свого народа на поле шкільництва — взяла верх зневіра, невідрадні обставини які кождий учитель мусить переживати — покинули їх на вище поле, між чужі люди, які і дадуть спромогу зажити лішним житєм (?)

Се не першина нотувати подібні факта, їх приходить ся нотувати дуже часто.

* * *

Щоб забезпечити своє істноване д. Т. Д. Ферлей також пішов до чужих в найми. Працює в Ґрейн Ґроверс Ґрейн Асосейшин. Яке його там занятє що покищо — не відомо, знаєм хиба тільки, що їздить поміж руських фармерів і попри свою урядову працю збирає також предплатників для „У. Голосу." Добреб було щоб хто доніс до часописи що властиво д. Ферлей робить між руськими фермерами. Може і корисну роботу?

* * *

В редакциї „Українського Голосу" і „Канади."

Ред. Канади: п. редактор Голосу, чому не пишете що небудь про нашу нову українсько-консервативну-готельничу часопись?

Ред. У Голосу: Ей, дайте мені спокій з вашою часописею.

Ред. Канади: Як то? натурально, велід, ви повинні подати оцінку нашої часописи..

Ред. Голосу: Хиба таку оцінку як отсе ви дали нам в своїм першім числі до каменя, що ми самостійні есьмо непожаданими гістьми в Канаді'

Ред. Канади: А хибаж се неправда?

Ред. Голосу: Чому, признаю вам рацію.

Ред. Канади: Отже бачите, подаймо собі руки і спільними силами станьмо до борби з „Канад. Фармером"

Подали собі руки, сіли і

ПОДЯКА ЖЕРТВОДАВЦЯМ.

Сим повідомляєсь усіх Вп. жертводавців які вложили свої лепти для вдови — малих і трех сиріт з Іваном Пустим, що дня 28 м. м. с. р. вдова з сиротами прибули вже на сю нову землю, до Канади Гроші і листи всіх жертводавців вручено мамі сиротів, яко і єсли не має на висказане подяки для всіх тих які подали сиротам богату, щиру поміч Хай Господь Бог має їх в своїй опіці!..

Щиро дякує і редакторови „К. Ф." О. Г. Гикавому що заняв сь збіркою для неї, як рівном і д. М. В. Слободі управителеви Руської Канцелярії 341 Main St. Вінніпег, за те, що доложив чимало своїх трудів і грошей на спровадженє мене з сиротами до Канади. Ми їхали через море лише 9 діб Поручаю отже сю фірму, д. Слободу, усім Русинам, там зі всякими справами удавшись — не заведетесь ніколи..

Еще раз дякую від серця усім щирим жертводавцям.

Настя Міньска.
Кость Щерба
Стейбах, Ман.

КАТОЛИЦКЕ ПЕЧАТНЕ БЮРО

Польский „Католицкий секретаріят" у Львові основує печатне бюро, яке буде збирати відомости про католицку працю в краю та про заходи ворогів католицизму і передавати їх польским часописам Се бюро має контролювати всі вісти ворожих часописей та їх простувати, а в разі потреби потягати на судову дорогу.

Руско-Американска лінія
Сполучене без пересадки лінія між Росією і Канадою
Найлучші, найбільші і найскорші пароходи [illegible]
В недалекім [illegible] нові [illegible] пароходи.
Ціни слідуючі:
З ЛІБАВИ ДО ГАЛІФАКС
3 класа — $48.00
2 класа — $67.00
1 класа — $75.00
Заграничний паспорт 9 дол.
Тахса від голови $4.00
За близшими [illegible] звертайтесь до наших агентів або до головного урядника компанії
A. E. Johnson Co.
27 Broadway New York, N. Y.
або 202 First Ave. S. Minneapolis, Minn.
[illegible] Line, — [illegible]
Brooklyn, N. Y.

Всенародна Канцелярія
ПІД УПРАВОЮ ДИМИ, КІНЦЛЯ і КОЧОРЕК.

ПРОДАЄМО шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найлішші і найскорші кораблі

ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всіх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.

РОБИМО повновласти, контракти купна і продажи акта дарованя, скрипта довжні і инші документа легалізовані через Ц. і К. конзулят.

СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.

ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности. лоти і фарми в місті і на провинциї.

ВИСИЛАЄМО гроші зі всі части сьвіта, скоро і безпечно.

КТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.

ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провинції.

АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.

ЗА ВСІ справи переправлювані в нашій канцелярії гарантуємо.

У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіть і приходіть на адресу:

WSENARODNA KANCELARYA
J. G. [illegible], нотар
Телефон. Garry 2260 215 Logan Ave. Winnipeg, Man.
На відповідь долучіть 2 ц. марку

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріяльне в Вінніпегу.
[illegible] адвокатів в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, повновласти і всякі інші документа старо-краєві і Канадийскі.
ПРОДАЄ шифкарти на всі лінії пароплавні, а їде пароход тільки 6 до 7 днів
МІНЯЄ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частий світа скоро і безпечно
ПРОДАЄ і КУПУЄ грунти в старім краю і Канаді, а також дає гроші.
В всяких справах [illegible] удавайтеся до нас
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
341 Main Street - Winnipeg, Man.

Житє є непевне
жите деревяного цебра або путні.
Зощадіть часу — упосібленя — долярів — уживаючи начиня яке ніколи не винищить ся.
Вироблене з
Eddy's Fibreware.
Спитайте Вашого [illegible]
[illegible]

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріяльних, старокрайових і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).
ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через конзулят,
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі справи і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через порядних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, себто увільнення від кари, контролі і [illegible].
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінциї.
[illegible]
Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 по вечера
Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
834 Main str. Winnipeg, Man

ПЛЯСТЕР НА СТІНИ
МАРКИ "EMPIRE"
плястер з цементу зощадить часу як рівнож і грошей. Будинки скорше закінчені. Столяр почне свою роботу не чекаючи на штукатора
[illegible]
Пишіть за пояснюючими книжочками.
MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG MAN.

Родимці!
Єсли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх краян з до Канади, то приходіть впрост до C. P. R.-ского офісу до головних агентів
Alex Calder & Son
— БАНКЕРІ. —
663 Main St. Winnipeg, Man
МИ СПРОВАДЖУЄМО вже, річно тисячі народа без жадної перешкоди Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також виміняєм доляри на Австрийскі гроші і продаємо Австрийскі марки
Ми маємо щадницю і приймаємо гроші від доляра до тисячі і више і платимо процент.
П. А. КАРАКОНШИК є наш Український представитель.

pages
3-4
missing

З ГІМНАЗІЇ

Історія Канади.

[illegible]

Гуро-Ірокезька [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(Дальше буде)

[illegible] у Льондону

[illegible]

Hyde Park [illegible]

[illegible] keep to the left [illegible]

[illegible]

(Кінець буде)

ПОТРЕБИ ДОМУ

ЩО ТІЛЬКИ ПОТРЕБУЄТЕ — ДІСТАНЕТЕ В ІТОНА

[illegible]

T. EATON C°
LIMITED
CANADA

ALBERTA ВІЛЬНІ ЗЕМЛІ для поселенців.

АЛЬБЕРТА має 100 000 000 акрів плодовитої землі, [illegible]

ЗЕМЛІ [illegible]

[illegible]

ЖАДНІ [illegible]

ВИГЛЯД [illegible]

АЛЬБЕРТА потребує [illegible]

За дальшими поясненнями звертайтесь до

HON. DUNCAN MARSHALL,
Minister of Agriculture, EDMONTON, ALBERTA

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Англійского.

(Дальше).

Глава 3

Моя голова повна плянів, трохи не трісне! – сказав Гумфрі Майльсови, коли слідуючого рана стояли на рундуці і глядів ся по-всюди, що відвозили їх батька і вуйка на стацию. Много з того, яко розказував вуй Чарлі, буде зовсім легко зробити. Я думаю, ти певно не побоїш ся вилізти на дерево, котре хилить ся над потоком аж в тім місци, де ростуть лелії?

Не бою ся — відповів Майльс нерішучо; не вдаю ся, наколи ти вилізеш перший і протягнеш мені руку. але то дерево далеко відси, чи котре инше в саді не буде пригоже?

О ні! тут не вийде так інтересно! Невже ж ти не тямиш, як вуйко розказував про чоловіка котрий повз довго на гильці, зовсім повисаючи над водою? Ну, у нашого дерева є така вітка схилена над греблею — і я хочу по ній полізти.

Чи не спитати б нам краще Віргінії, чи можна іти так далеко? — замітив Майльс, стараючи ся спинити важну виправу

Але Гумфрі відкинув єго предложене, і они рушили в дорогу.

День був незвичайно горячий, і коли вийшли з саду, мусіли йти по сонци. Гумфрі біг через поля, живо перелазив огорожі і запори. Майльс намагав ся спі[redacted], але сонце пекло єго в голову, і він незабаром зовсім вибив ся з сил і упав.

Гумфрі і не помітив, як тяжко єго братчикови за ним поспішати, поки слабий крик не дійшов єго уха.

Гумфрі! стань, прошу! я вже не годен тебе надігнати

Мигом відбіг Гумфрі до брата.

Я страшно утомлений, Гумфрі – мені так горячо, не вернемо ся домів?

Вертати? там не вже у самої греблі. Видиш, Майльс, нам треба тільки перейти той луг а за ним ячмінне поле.

Майльс з острахом слідив за пальчиком брата, перебігаючи очима вказаний простор, що весь так і горів під палючими лучами сонця

Я спрібую, Гумфрі — сказав, корячись перемозі

Знаєш, що? - скрикнув Гумфрі, я понесу тебе на руках.

Майльсови страшно стало від того предложення, але він нічого не відповів.

Перелізли звинно через фіртку, торочачи своє Гумфрі, з полем я тебе перенесу, і небавом будемо на греблі. — І по сих словах взяв на руки меншого брата, але ви узяв одна що рука обхопила шию хлопчика так кріпко, що сей ледве дихав, а другою рукою він сильно зачіпив ся єму за ногу. Таке положене Майльса було очевидно зовсім незавидне.

Гумфрі пустив ся зразу біцем, але згодом єго [redacted] дія вислабили ся, і [redacted] і сам сумнівати ся, чи зможе свою обіцянку сповнити — все-ж таки пішов вперед. Та коли єго тягар виявляв охоту заснути, Гумфрі так кріпко здавив єго в своїх обіймах, що Майльс жалібно попросив пощади. В сій хвили попав Гумфрі ногою в кріличу яму і обі хлопці покотили ся на землю. Гумфрі став кріпко обніяти єго в прилапочки, але Майльсови було не до сьміху, єму було горячо, він утомив ся і почав молити брата, щоби заніс єго де в тінь і позволив часочок відпочати. Гумфрі пристав на се і заніс хлопчину в холодний закуток.

(Дальше буде).

Вільна вечірна школа.

Ученики мусять вписатись в офис Шкільної Ради, Alexandra School, від 10 до 13 с. м, в часі від до 8-ої до 9 ої години вечером.

Наука розпічнесь в Понеділок 22-го с. м. Дером будуть учити загальних і технічних предметів. Загальні предмети будуть трактувати ся в Понеділок, Середу і Четвер кождого тиждня і до осьмої вечером. Розклад часу технічної класи подамо пізнійше. Аплікант мусить зложити $3.00 яко гарантію, що точно буде учащати до школи. По закінче[redacted]ола сей депозит звернесь тому хто був в школі в усього часу. В загальний курс буде входити читане, слябізоване, писане, аритметика, і т. д. і буде трактуватись в школах Cecil Rhodes Strathcona, Aberdeen, Lord Selkirk, Norquay, Somerset, Greenway, Alexandra, Gladstone, Lord Roberts і McPhilips

В Технічний Курс будуть входити Бізнес-Англійске, бізнес - арітметика, стенографія, тайп врайтінг, книговодство, математика практична будівнича, і для машиністів, промислова хемія, механічні рисунки, машини, рисоване, рисоване для торговлі, мальоване і декороване, практика склепу машин ковальство, [redacted]рство, бляхарство, будова домів, столярство, друкарство кравецтво, роблене даських капелюхів, шитя, і кухарство і богато інши

Вписуватись належить в офис Ради шкільної, Alexandra School (останний поверх) ріг Едмонтон і Ст. Мері улиці — в вище означений час Вечер 11 12 і 13 с м. Інструктори — кому окажесь потреба — порадять на який курс вписатись. Ученики що учащали до школи минувшого року, мусять вписатись знова

НОВІ КНИЖКИ:

ПЕТРІЙ Й ДОВБУЩУКИ чудесна повість у 2-ох частях Др. І. Франко	75 ц
Мрівки з Громадиньского розвитку Русинів — в образках	75 ц
На білих скалах	60 ц
Куда ідеш Господи? (Quo Vadis?) Г. Сінкевича	50 ц
[redacted]ий на Кавказі —	15 ц
Чорна Рада	45 ц
О 12 табличках, чудесні байки	90 ц
В недідю раненькая зозуля	90 ц.
Далеко й вгору — Мій Ізмарагд, поезії І. Франка	$1.50
Твори Тараса Шевченка І і ІІ Том	$1 50
Смерть бога	35 ц.
1.000.000 оповідання	25 ц.
Історія одної дівчини	20ц.
Чорні Маски ...	20 ц.

Хто ще не має нехай замовить собі ЩО СТАЛОСЬ З РУДОЛЬФОМ, престолонаслідника австрійский, незвичайно [redacted] правдива історія, 220 сторін, богато образків, лише....60 ц.

ЗАМОВЛЯЙТЕ Катальоги книжок даром.
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

Дарма! (12найліпших співів.) Дарма!
$75 ФОНОГРАФ $40
$2 місячно
Atlantic Talking Machine Co.
46 E. 14th St. Dept 24 New York, N.Y.

Публичні Нотарі
В ДАВФІН, МАН.
РОБИМО. Повномочія до старого краю, контракти купна і спродажі, горожанські папери
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми.
АСЕКУРУЄМО від огню і на житє
По всякі иньші інформациї удавайтесь до
[redacted]
Dauphin, Man.

ЛІКЕРИ
Стара фірма котрої вже довгий час
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1148. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бізнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте своє замовленє до нас. Ви завсігди будете певні заощадити що найменше 20%.

ДАРОМ!!

НАША АДРЕСА:
„Canadian Farmer" Box 3666. St. B Winnipeg, Man.

Річна передплата за „К. Ф." виносить $1 50, піврічна 75ц., квартальна 50ц.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека. 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
Коли удаєтесь писемно то не забудьте долучити в листі 2 ц. почтовий значок.

ДИВІТЬСЯ ТУТ ДІВЧАТА!

Ожелю ся з дівчиною котра би мала яку готівку або трохи доброї землі. Я маю готівки $1500 готівки і працюю в „C P R Co." Маю літ 27 і дівчина може бути в тім самім віці. Інтересовані можуть писати до: J. Fegiuk, Box 14 P.O. Michel, B.C Canada (37-38)

ДОБРИЙ КОВАЛЬ!

Прибувший з Галичини коваль може бездоганно робити всякі роботи які лише входять в обсяг ковальства і слюсарства пошукує між руськими і польськими фармерами роботи з якої міг би отримати ся.

Інтересовані хай пишуть на адрес: N. Swiarczowski, 641 Simson St. Fort William, Ont. (37-39)

Руска Лазня
Парова і купелі. Осібно для жінок. Отворене днем і вночи.
258-260 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 519.

За дрібні оголошення, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщена 75 ц., за три рази $1.00.

Просимо наших посилателів вирівнувати свій [redacted].

ПОШУКУЮ моєї жінки Катерини яка утікла від мене з Митром Фівчуком, Васильів, якому літ 27, середнього росту, чорнявий, марної твари, єсть родом з Кіцмани, Буковина. Вона білява, говета, руде волосє, літ 30, перебрана по англійски родом з села Дорошівці, Буковина. По своїх родичах пишесь Керетнюк. Жінка лишила осьмеро дітей, які суть в віках 11, 10, 9, 7, 6, 2, двоє близнят, яким тато М Фівчук, мають по 3 місяці

Я з дітьми в крайній нужді. Хтоб про них знав де вони находять ся хай сейчас донесе до: John Skwarczuk, Insinger P. O., Sask.

ПОШУКУЮ свого сина Максима Шмату з села Кривеньки повіт Гусятин. Хтоби о нім знав або він сам най зголосить ся на адресу:

JOHN SHMATA
P. O. Standard, Alta.

НА ПРОДАЖ!
Можете купити у мене добру ферму на дуже легкі оплати, а так само і лот за досить низьку ціну. Хто-би хотів купити — прошу написати по близші інформациї на вище подану адресу. Наколиб ферма або лот не були такі як ми вам опишем, а ви прийшли чи приїхали купити, — то я за поворотом верну гроші. Мій бізнес запевнений (37)
JOHN DUTCZYSZYN VEREGIN P. O. SASK.

Єсли не можете дістати правдиво Richter & Anchor Pain [redacted] в ваших аптикарів напишіть до F. A. Richter & Co. 74—80 Washington St. New York, N. Y.

Дарма на 10-денну пробу.
25c 25c
H. HOFFMAN & CO
237 E. 12 St. NEW YORK

Купіть машинового робітника.
В ЗИМОВІ дні фармер занятий кривоколінною працею коло різаня до кухні дров.
I H C Oil and Gas Engine
International Harvester Company of Canada, Ltd
WESTERN BRANCH HOUSES

Шукета T & B папіроси не клеєні.

ПРЕЗЕНТА:
... ГАРМОНІЯ ...
English Amateur Tobacco Co

НЕ ЛАКОМТЕ СЯ
на оголошувані такі годинники і інші річі Ми доставимо Вам все ПО ФАБРИЧНІЙ ЦІНІ в найскорішім часі. До кождого замовлення додаєм гарний ДАРУНОК. Зажадайте зараз ілюстрованого катальоґа і переконайте ся
Адрес
The Ruthpole Co.
924 – 71 St
BROOKLYN, N. Y.

Газету всегда треба платити наперед.

50 c. тижнево
SAUL BIRNS 117 Second Ave., Dept. 23. New York, N Y

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI. Вінніпеґ, Ман., Середа 17-го Вересня, 1913. — Winnipeg, Man., Wednesday, 17 September, 1913 Число 38.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека. 415 417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
Коли удаєтесь писемно то не забудьте долучити в листі 2 ц. почтовий значок.

Новинки.

ВІД РЕДАКЦІЇ.

Наші читачі зволять затямити собі отсих кілька уваг:

Посилаючи до нас степмі [redacted] чи пять центових а все одноцентові степмі.

Зміняючи свою адресу при новій адресі конечно подайте і стару адресу, бо без того адреса не буде змі[redacted]

Адресу все подавайте виразно писану де по руськи, а така так як ві пишесь, по англійски

Предплату за часопись присилати усе з гори, з предплатою не спізнятись, хто не приплатить, не відвозять предплату ще вичеркуємо імя з [illegible]

Дві тисячі бездомних в Гат Спрінгс.

Поважний образок показує страшний огонь в Гат Спрінгс, Арк. Злуч. Держ. який знищив майже ціле місто, щасте що не було ніяких жертв в людях. Шкоди обчислюють на тисяч міліон долярів

[illegible]ЛЮДСКЕ ДІЛО ОЗЬВІРІЛОГО РИМО-КАТОЛИЦКОГО ПОПА.

До чого доводить безженність рим.-кат. попів за факт послужить ніж Шмідт, який отсе допустив ся праж нелюдского діла на женщині Анні Аммілер яку любив. З нею оженивсь, даючи собі сам шлюб, а відтак, коли та спала твердим солодким сном Шмідт різницьким ножом перетяв єї горло. Коли серце перестало битись, він тіло заніс до другої станції де була ванна і ножем та пилкою повідтинав: голову, руки, ноги, а відтак ще і тіло розпиляв на двоє. Кавалки єї тіла Шмідт розділив на шість ріжних частей, завинув в папір — понесе до ріки Годсон, що перепливає коло міста Новий Йорк

Віддавши свій тягар ріці, він вернув до церкви, Думав, що всякий слід його нелюдського діла затертий. Але се сталось інакше. Подушку, на якій його жертва спала, разом з частями тіла поліція віднайшла в ріці. По вирізці пізнала в якій фабриці ту подушку виготовили, фабрикант сказав до якого стору таку подушку спродав, а сторник знов знав що таку подушку купив Шмідт. Поліція сейчас пішла до помешкання Шмідта, т. є на 405 Вест 126 улицю і арештувала його. Шмідт сейчас признав ся до вини мотивуючи убите „любов" словами: „Я єї вбив, бо єї любив Она була так гарною, що я не хотів аби з нею хто другий жив А я сам не міг довше з нею жити — я єї убив."

Шмідт числить вже 32 роки житя, Анні було 21 літ.

Сповідь Шмідта така: „Я вдибав Анну Аммулер два роки тому назад в пароходільнім домі при церкві св. Боніфація. Вона служила там. Своєю красою притягнула мене до себе. Я полюбив єї. Я постановив жити з нею. Я був попом і мусів посвятити при церкві. Я не міг позволити на се, щоб вона відійшла від мене. Вона любила мене. Я дав сам собі шлюб і ми обоє, як чоловік з жінкою, жили під числом 68 Бредгорст улиці в Новім Йорку. Около півночи, 2 с. м. я єї зарізав, тіло повкавальцював і кинув до Годсон ріки. Матерац на якім я єї зарізав — заніс на пусте місце 144 улиці 7 авню і там спалив...

Я винуватий, все що я можу сказати. Я мушу відплатити за се своїм житєм. Але я любив Анну Аммулер. Вона любила і вірила мені. Вона була моєю жінкою.''

Шмідт походить з Німеччини, де в Грудні 23. 1904 був ординований єпископом Костейн на попа. Побувши на парохії в Бурґель через рік — виїхав до Америки де, яко піп, служив в кількох церквах. Минувшого року в листопаді добув ся ранґи асистент ректора при церкві св. Йосифа, де і заарештовано його.

Анна Аммулер походила з Німеччини також. В Америці жила 21 року. Тут не мала вона жадної родини...

Ах, та навидьте, та чистіть, та безженство священників, скілько наносить сорому, стиду, [illegible] служать..

* * *

МІСТЕЧКО ЗНИЩЕНЕ ОГНЕМ

Мале містечко Гупер, Міч. Злуч. Держ. минувшого тиждня було знищене огнем. Лишив ся лише один дім. Огонь спричинила іскра вилетівша з комина переходячої льокомотиви. Сотки людий лишилось без даху над головою та поживи.

* * *

ДОБРЕ ПЛАТЯТЬ РОБІТНИКАМ КОЛО МОЛОТІЛЕНЬ.

Брак робітників в Саскачевані є причиною, що фармері з $2.50 підвисшили платню на $3.50 і все таки годі мабуть достаточне число робітників до молотілень. Робота з молоченєм в многих місцях припинить ся задля того браку.

А деяким недавно прибувшим з Галичини інтеліґентам хотілось писати до Галицьких часописей, що в Канаді безробіте, мізерія та що там що.

* * *

$50,000 НАГОРОДИ

Ідучи улицею Лєндону бідний робітник найшов на тротуари шнур перлів вартости $650,000. Перли єї він заніс на поліцию і признача нагорода $50,000 за звернене перел дістанесь тепер бідному робітникови. От щасте.

* * *

Ґ. Т. П. ЗЕЛІЗНА ДОРОГА НА ЗАХІД ВІД БРЕНДОНУ.

Зелізна дорога компанії Ґренд Трони яка вже готова до Брендону буде будуватись далі на захід — до Радмайни. Дорога переходила через Вейборн.

ЖИТЄ РОБІТНИКА НЕ ЦІНЯТЬ ЗА ЖИТЄ МУХИ.

„Житє робітника Европейські капіталісти цінять ще дешево. Та Американські капіталісти зовсім не цінять житя робітника. Житє воно з вартістю для американського фабриканта-капіталіста. Робітники падуть як паде трава під косою, і скілько таких рівни не помічать ся, то питане заходить, де опинить ся промислове, торговельне, політичне а особливо людське житє? Не вже правдивісли не можуть забезпечити житє робітника?'' — говорит Самуїл Ґомперс президент робітничої Ам. Федерації в Злуч. Держ.

* * *

ПІШКИ ЧОТИРИ ТИСЯЧІ МИЛЬ.

Вм. К. Брасе відбуває пішки довгу подорож з Провіденс Р. І. Злуч. Держ. до Вінніпеґу т. є. цілих 4000 миль. По скінченю сеї подорожі Брасе дістане $3000. З Провіденс його дорога вела через Новий Йорк до Гамільтону, Онт. Свою подорож має відбути в часі пять місяців і не мусить ані жебрати, ані позичати ані красти. Кождого дня мусить пройти около 26 миль.

* * *

ПАНІ ПАНЬКГОРОТ, МІЛІТАРНА СУФРАЖЕСТКА, ПРИБУДЕ ДО АМЕРИКИ

„Прибуду до Америки в половині слідуючого місяця поінформувати тамтешнє жіноцтво що до мілітарної пропаганди суфражисток''- говорила рапортерови Пані Емелія Панькгорст, яка перебуває тепер в Парижи. Дальше говорила вона: „Я заміряю пояснити позицію і ціль нашого руху, щоби Американське жіноцтво знало що ми робимо, чому і де стоїмо. Вони, Американські жінки, не можуть дізнатись того з Англ. часописей, бо ті пишуть лише про нам мілітарізм проповідуючи всяку іншу добру роботу, не подають нічого про наші мітінґи у яких беруть участь і визначніші мужчини, не пишуть про дві квестії дня, т. є. торговля дівчатами та венеричні хороби, а які у нас на першому місци в програмі нашої праці. Я хочу освітити про усю нашу роботу.''

* * *

ВІННІПЕҐСЬКІ РУСИНИ!

В Неділю по полудни в театрі „Palace'' на Селкірк Аве. о 3 годині відбуде ся

МІТІНҐ

для вшанування 40 літньої діяльности Михайла Павлика.

Сходіть ся численно.

КИТАЙЦІ МУСЯТЬ ВПИСАТИСЬ І ПОДАТИ СВОЇ ФОТОҐРАФІЇ.

З Отави розіслано до усіх державних іміґраційних урядників розпорядження після якого кождий Китаєць що прибуде і той що вже від довшого часу живе в Канаді мусить на ново зареєструвати своє імя подаючи свою коротку біоґрафію та фотоґрафію. Біоґрафію (житєпись) буде виписана на двох цертефікатах з котрих один подасть ся Китайцеви а один буде засланий до Отави.

Таке нове розпорядження завдало богато роботи урядникам в Торонто де, під сю пору, жиє около 3000 Китайців. Много Китайців вже вписалось і подало свої фотоґрафії, та суть такі, що боять ся апарату, не мають фотоґрафії і іміґраційні урядники мусять самі фотоґрафувати, що завдає їм не мало клопоту.

Се розпорядження видано на прозьбу Китайского конзула в Отаві, який хоче знати точно число Китайців, їх час і місце прибутя, де мешкають в даним часі.

* * *

МИХАЙЛО КОМАРОВ.

На російській Україні, дня, 18 м. м. помер Михайло Комаров.

Михайло Комаров родив ся в 1834 році, з кінцем 60 років почав брати участь в українських справах. В 70-тих роках вийшла в переклад його книжка „Розмови про небо і землю.'' В 1883 р. видав він свою працю: „Покажчик нової української літератури.'' На ті часи була се велика праця, бо вона давала перелік всіх українських видань з часів Котляревського. З того часу почала ся богата літературна бібліоґрафічна робота Комарова, якої він не залишив до скону свого житя.

* * *

ПОЛЯКИ В ПРУСІЇ.

Вислід послідного населення Прусії є доказом, що німецький стан посіданя в Прусії сильно скріпив ся в некористь Поляків. На 40 міліонів населення Прусії має польське населене всього 3 і пів міліона жителів. Процент польського населення Прусії обнижав ся з 9.33 в 1890 році на 8.72. У всіх краях східних Прус слідне обнижене числа польского населення. Так само і в добуванню земельної власности Поляки стратили дуже богато, бо коли кольонізаційна комісія добула від року 1886 земельний обшар 335.000 гектарів, то Поляки збільшили свій стан посідання не цілими 100.000 гектарами.

НЕ ТАКЗЛЕ ЯК ДУМАЛИ.

Дописуватель з Дафін пише нам В Неділю 14 с.м. рано Дафінські богачі Англійці вибрались на прогульку Дорогу подорожи вибрали собі до Етелберт, щоби звидіти наші руські поселенці. По дорозі вступали до наших фармерів і звидували їх господарства, житє. Дивувало їх, що в кождій хаті де були — була вірцева чистість і порядок..

В Етелберт приглядались церквам, школам, а відтак вирушили домів.

Тепер висказують ся про Русинів дуже добре, навіть богато як передше думали о тім. А одна женьщина, яка мабуть в перше була на руській кольонії, сказала: „Се нарід не такий як його описують, Русини живуть після вимогів часу, в хатах підлога, на вікнах фіранки, на стінах образи, хати досить [illegible]. Коні, худоба, [illegible] не гірші. У них замітний поступ до красного помимо того, що замешкують на так бідній земли''...

Коб от так усі ті, що пишуть брехливі вісти про Русинів наочно бачили як ми жиєм в ріжних закутинах Канади, вони безперечно висловлювались би так прихильно як отсе висловлялась англ. женщина з Дафін

* * *

НОВА ЧАСОПИСЬ.

В Олифанті Па. Злуч. Держ. з днем 9-го с. м., почала виходити нова українська тижднева часопись: „Нове Житє.'' [redacted] ставить собі за ціль: просьвіта — економія. „Нове Житє'' має на меті пособляти розвоєви українського народу у всіх напрямках, о скільки се можливо серед тутешних відносин. Все що міститься в понятю „просьвітнє і економічне двигнене українського народу,'' буде мати в „Новім Житю'' ревного оборонця — нехесь в порадовниці часописи. Адреса 166 Grand St. Olyphant Pa. U.S.A.

* * *

В ЕМPRESS ТЕАТРІ.

Дунедін Трупа гімнастиків та акробатів буде головною сценою в Емпрес слідуючого тиждня

Любителі співу будуть мати нагоду почути чудову пісню „Ідила в Венеції,'' яку відспівають співаки з Франконія Опера Ко.

Повна сьмиху і сатира буде штука п. з. „Ґеометра,'' яку віддадуть два здібних аматори

Найбільш інтересною на програмі буде водевіль та знаменита музика.

КРАЯНИ:
Всі люди, котрі хочуть посилати гроші до краю нехай удають ся до нас. ми посилаємо гроші так що там в краю рівні дістають
Почта і заміна на кождім долярі виносить лише 2 ц. Люди, котрі не мешкають в Вінніпеґу можуть до нас присилати гроші а ми пішлемо до краю і їм зараз вишлемо рецепіс.
Рівнож єсли маєте чеки то до нас присилайте, а приймемо так як гроші
Ми спроваджуємо людей з краю скоро і так, що не мають ніякого клопоту в дорозі. Також продаємо шифкарти до краю на всі найліпші шифи і міняєм тутешні гроші на крайові
Продаємо почтові значки крайові і Канадийські.
Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.
ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
667 Main St. • • • Winnipeg, Man.
В. ҐЕНИК, завідатель заграничного відділу.

„Канадийский Фармер"
Редактор: [illegible]

Часопис для руського народа в Канаді, виходить кождого тижня в середу, коштує в Канаді і Сполучених Державах на рік $1.50, до Европи $2.00

Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3000 Sta. B Winnipeg.
Телефон [illegible]

The Canadian Farmer
[illegible]
Published every Wednesday at 287 Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

В справі двомовних шкіл і учителів в Альберті.

Від довшого часу в деяких українських часописах бють в великий дзвін й голосять: Лібералы в Альберті відберають нам нашу мову, виганяють наших руських учителів, міністерство просьвіти поступає не згідно з шкільним актом, не знає шкільних законів, а там сиплять ся вже і про бутлі, виходи та Бог зна що.

І справді, хто таке голосіння крайне не за жарт в правду тому стає якось моторошно, лячно. Сеж виходилоб домашня війна о двомовні школи. Та хто ту цілу справу розбере холоднокровно, серіозно, махне рукою й подумає: кричать діточки, а хтож вам може песочки позмивати, покричите тай перестанете, а ви [illegible]

До справа двомовних шкіл і учителів в Альберті ми стояли і стоїмо лицем. Що не були в ґвалтовній давіж, як другі се робили, то тому, що уважали се за дітячу роботу. Пощо кричати єсли лїпший стан річи не такий страшний як декому захотілось його змальовати. Справді, єслиб міністер просьвіти, чи взагалі ціле правительство в Альберті, ставилось так ворожо до наших шкіл і учителів як отсе го-

Солодухи — ніхто такої справи не маловажив би, і ми також малиб повну рацію сказати свое. Містер Бойд' які позаж ся нарушате закона Шкільного Акту, не сьмієм видалити руськовита. учителів із шкіл і т. д. Но якаж тут рація булаб говорити се йому? Русько-англійских учителів не видалює, законів Шкільного Акту не переступає, він поступає якраз так як шкільні закони велять. За підставу сему послужить лист який наша редакція отримала передвчера від міністерства просьвіти. В дословнім переводі він звучить так

„Наш шкільний закон в сій провинції застерігає однакову систему публичних шкіл. Не уважаючись ні народности ні яких иньших різниць. Одно правило вимірене для всіх шкільних учителів, і кожда людина яка набуде наукові відомости згідно з вимогами правила — отримує цертифікат кваліфікації яко й уповажнює його учити в публичній школі в сій провинції. Народність не робить тут винятку. Зовсім маловажить ся се чи ученик буде Англік, Русин, Німець, Француз чи невважаючи на ще якої іньшої народности людина. Усе що є потрібне для них то здати на мірений законом іспит — чим зокажеш, що мають пожадане знання стати кваліфікованими учителями, а відтак перейти потрібний курс в Нормальній школі в цілях осягнення конечних інструкцій що до способу учення. Між учителями які здобули собі такі кваліфікації находять ся різні народности і релігії.

Скорий зріст людности в сій провинції утрудняв справу набути достаточного числа правильних учителів, а щоби сій недостачі запобігти, то Департамент Просьвіти мав за звичку видавати спеціальні перміти таким які не посідали вповні пожаданих кваліфікацій учити в школах, та так не допустити до того щоб через брак правильних учителів стояли школи пусткою. Сего року одначе в провинції є більше учителів як коли небудь перед тим, [illegible] правду, в теперішнім часі число учителів є навіть понад сподіване більше, і, розуміє ся, що коли маєм правильних учителів так перміти не видаємо.

Панове, які зайшли сюда з провинції Манітоби і які не завдали собі труду набути потрібні кваліфікації згідно з нашими законами, а які хотіли своєю власною силою дістатись в тутешні школи — були так гарно потрактовані як лише могли того сподіватись від провинції яка шанує свої власні закони. Ті панове не суть кваліфікованими учителями в сій провинції, і правдоподібно не суть кваліфікованими учителями в їх власній провинції, а то з чиїмсь там, не йшлиб сюда. Департамент Просьвіти не є приналежний в користь Манітобских панків які хотять спеціальних привілеїв учити в тутешних школах. Жадна чужосторонна нація не просить о спеціальні концесії з виїмкою Русинів, які рік або два тому в зад представляли урядови, що у них нема ані одного кваліфікованого учителя отже хотять спеціальної помочи щоби здібні молоді люди набули кваліфікацію. На просьбу їх уряд у відповідь заложив спеціальну колегію в Веґревіл в цїли вишколення достаточне число молодих людей на учителів не понесши таких коштів які мусілиб понести в звичайній школі [illegible]

Руське населенє сій провинції, ми віримо, є населене яке знає і поступає після законів, і не бажає осібного трактування. Другі народи не противлять ся законам, вдоволені з усїх привилеїв які мають в сїм краю без ріжниці на їх народність чи мову. Рівність перед законом в справедливість в судах суть згідн для них, і який горожанин має право просити о більше і який Уряд має право давати спеціальну почесть одній класі горожанам не даючи в той сам час другій."

Отсе статя, думаєм, відбє усі напасти. Усі брехні, усі видумки поміщувані в партизанських часописах на Ліберальне правительство в Альберті. Сли ще більше будуть нападати — показують тим, що суть лічем [illegible] переписниками, голосителями брехні

Русско-Американська лінія
Одинока без пересадки лінія між Росією і Канадою.
Найлучші кораблі і найскорша переправа [illegible]
[illegible]
Ціни від [illegible]
В ЛІБАВИ ДО ГАЛІФАКС
3 класа [illegible]
2 класа [illegible]
1 класа [illegible]
Заграничний пашпорт 3 дол.
Такса від голови $4.00
[illegible]
A. E. Johnson & Co
27 Broadway New York, N. Y.
або 300 Third Ave. S. Minneapolis, Minn.
Canadian American Line. Pier [illegible]
Brooklyn, N. Y.

Всенародна Канцелярія
під управою ДИКИ, КІЗИЛЯ і КОЧОРИК.

ПРОДАЄМО шіфкарти на рівні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найліпші і найскорші кораблі.

ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всїх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процеси і шкоди.

РОБИМО повновласти, контракти купна і продажи, вита вероване, скрипти довжні і инші документа, леґалізовані через Ц. і К. конзулат.

СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро нести тут і в старому краю.

ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінції.

ВИСИЛАЄМО гроші на всї части сьвіта, скоро і [illegible].

ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.

ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.

АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.

ЗА ВСІ справи переприроджені в нашій канцелярії гарантуємо

У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіт і приходїть на адресу

WSENARODNA KANCELARYA
J. [illegible] НОТАР
Телефон Garry 2296 215 Logan Ave. Winnipeg, Man.
[illegible]

На лібералів а консерватисти бажають нашої [illegible]

Консервативні руські часописи уперто по дитячому кричать, що ліберали в Альберті силою хотять з'англізувати Русинів, а консерватисти взагалі дуже прихильні двомовним школам, руській мові і т. п. Такими вговорюваннями, ті консерватисти хотять здобути собі прихильників. І справді, єслиб не було людей які не дивились-бе на політику консерватистів та заразом не пожали до загальної відомости про політику тих же — дехто готов повірити що консервативні агенти говорять саму святу правду. Та тут бо і біда, що не той то вже світ, нині брехні, замилюване другому очей не мають місця.

Чи справді консерватисти прихильні яким небудь двомовним школам видно по ділах консерватистів в Онтаріо, де уряд позаганяв зі шкіл французько-англ. учителів, заборонив учити французької мови — ще від минувшого року... Тепер, коли довідались про те що ліберали видалили кількох руських псевдо-учителів — консерватисти відгукнули ся... Відгукнув ся властиво сенатор Денніс, консерватист... Його бесіду в скороченню перебираєм з англ. часописи Галіфакс Геральд і вона звучить так:

„Департамент Просьвіти в Альберті має трохи клопоту з Галичанами (або шкільних справ, а се в дістріктах де тростісами суть Галичане.

В сих дістріктах учителі були Галичане зовсім нездібні учити англ. мови...

Коли сказано тростісам, щоб дістали кваліфікованих учителів — вони відказались, отже назначено шкільного супервайзора який мав право надати учителів.

Сей випадок відкриває ситуацію в західних провінціях, ся ситуація буде істнувати доти, доки не видадуть [illegible] нічого закона який приверне спокій.

(Підає газку, прим пер.) „Коли ми хочем мати велику Західну Канаду, яка зробить Канаду сильною, інтеліґентною і прогресивною, ми мусим дбати о те, щоб на Заході панував лише англійський язик.

Асиміляція усїх імігрантів з заграничних країв є досить трудне там де місто самі чужинці, бо там діти не сходять ся з ніякими другими — лише своєї народности — дітьми.

Одиноке средство в асиміляції в сім случаю є лише школа, і єсли позволяти щоб школи служили за інструмент продовжування народного відосібнювання так тим самим розвій і добробут Заходу неможливий.

Се правда, що Канада конституційно не є сильною до праці щоб могла вентилювати чужинців учитись англ. язика

Самий факт, що в Канаді істнує дві офіціальні мови вказує на слабу сторону яка в Злуч. Держ. не мала місця. Коли громада чужинців хотячі затримати свою власну мову оправдують ся тим, що тут істнує дві урядові мові.

Та помимуючи сю конституційну слабість в Канаді, проблем Вавилону в Західних провінціях мусить закінчити ся, ці провінції мають бути англійськими

В ученю англійского яз. на усїх чужинців наші Республиканські сусїди не мали жадних трудностей, і ми не можем поступити інакше в сїй так важній справі

Учителі для чужинців повинні бути Англійці, не чужинці, а для учення англійского языка чужинецьких дітей не конче конечним щоб Англійські учителі знали що небудь про матірну мову чужинецьких дітей.

Добрий Англ. учитель, говорячи лише по англійски, може учити яку небудь чужинецьку дитину; найбільшою працею в просьвіті на заході є учити чужинецьких дітей по Англійски, а з бігом років буде можна учити всяких предметів в англ. мові. — Слиж в школах будуть учити чужинці, так [illegible] надія на щось доброго хиба надія на рівноцінний Захід."

І се все що виділи „великий" консерватист Безперечно чогось подібного не скаже ліберал

І лиш рація консервативних агентів кричати, що ліберали і якісь там, а консерватисти страх прихильні нам Українцям, бо дають і се і то, усе дають. А коли? Е, то вже най ся нім нами лише говорить.

Ні, ні, не скриєте правди. Годі, не ті часи панове! І в нас суть очи, і ми потрафим дещо видіти. — З брехнею далеко не зайдете, се собі затямте добре!

* * *

До редакції „Канади" заходить фармер і питає: пане редактор, а до котрого то готелю найліпше зайти, в котрім найліпша віска?

Редактор „Канади" бере послідне число Канади, дивить ся на всі десять оголошень, — й каже: „А чорт його знає до найліпше зайти ся. Ви, а раджу вам, зробіть так зайдіть до кождого нами оголошеного готелю і [illegible], випийте по чарці в там вже самі розберете до найліпше..

Фармер — О, го, го, то, добре ви мені радите Се вже хиба ви самі такі „купшве" спробуйте, а відтак скажете мені вже до лїпше.

Ред. „Канади": — Перепрашаю вас фармерю, такої штуки я не втну, до сего спеціально у нас находить ся грубий Фель н-р 1.

Фармер: — Хай вас біс з вашим Феликом, хибаж і я маю так речи до дому лізти на той ваш Фель нумеро аньо?

Тьфу на вас і вийшов з редакції.

* * *

КУПНО ЗАРВАНИЦІ

Й. Е. Митрополит гр. Андрій Шептицький — як довідуємо ся — набув на власність добра Зарваницю (в пов. Підгайці) за один мілїон корон від дотеперішнього властителя Феликса Вайсґанса. Місцевість Зарваниця широко відома серед нашого народа як місце відпустове та славить ся від сотки років чудотворною іконою Пресьвятої Діви Марії та цілющим жерелом, що є біля каплиці. Рік-річно сходить ся сюди сотки тисячів богомольців не лише з усїх повітів Галичини, але також з Буковини, Угорської Руси та російської України. Місцевість сама положена в 21 ри кільометровім віддаленю від Бучача находить ся в прегарній подільській околиці над рікою Стрипою. Під Зарваницею лежить до нині в Полісюках з руїні стрелений замок, який спалили колись бісурмани, взявши Зарваницю — та спаливши перед тим Бучач, Будзанів і Підгайці. В народі і до нині йде глуха вістка про те, як Мати Божа із каплиці завертела ворожі кулі так як вона сховала ся в пропасти [illegible], щоб відтак по уступленю поганих знов явити ся вірним. Отсеж місцевість, вкладена переважно в панською [illegible], переходить в наші руки

* * *

Средство якого уживають усї цивілізовані народи мусить бути добрим. В кождій хаті люди кладуть Anchor Pain Expeller на ревматизм чи й иньші мускулярні і нервові болі. 25 ц. і 50 ц. (33-41).

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріальне в Вінніпеґу.
[illegible]
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street - - - - - Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатських, нотаріальних, староокрайних і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).

ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна — продажи, леґалізовані через конзулят.
[illegible] всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через первородних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, звільнення від вправ, контролі і асентерунку.
ПРОДАЄ ШІФКАРТИ на рівні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провинції.
[illegible]

Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим занятє не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 по вечера.
Всяка інформація даром, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте
E. WARSZAWSKI & CO.
— НОТАРІ.
834 Main str. Winnipeg, Man.

Родимці!
Коли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх кревних до Канади, то приходїть впрост до С. P. R.-ского офісу до головних агентів
Alex Calder & Son
— БАНКЕРІ. —
663 Main St. Winnipeg, Man.

МИ СПРОВАДЖУЄМО рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також виміняєм долари на Австрийські гроші і продаємо Австрийські марки
Ми маємо щадницю і приймаємо гроші від доляра до тисячі і висше і платимо процент

П. А. КАРАКОНІЮК [illegible]

Публичні Нотарі
В ДАВФІН, МАН.

РОБИМО: Повновласти до старого краю, контракти купна і продажі, горожаньскі папери
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми.
АСЕКУРУЄМО від огню і на житє

По всякі иньші інформації удавайтесь до:
OGRYZLO & MUNSON
Box 331. - Dauphin, Man.

НАША АДРЕСА:
„Canadian Farmer" Box 3000, St. B Winnipeg, Man.
А РЕДАКЦІЯ І ДРУКАРНЯ знаходять ся на.
287 Selkirk Ave.

Дописи.

Оттава, Кан.
Сьвітле Ред. „К. Ф."

Місто Отава се столиця Канади, в нїм нема богато Русинів, а тож так мало про него чути в часописах руських. Хтож готов подумати, що тут руських людий нема, що тут не плине руське житє. Ой, ні так! Тут можна сдибати нашого чоловіка всюда, а хто хоче щоби довго не шукав, то нехай зайде до Рочестер готелю, там [illegible] сдибе, де плине руське житє. Та ні, не маєте [illegible]. Ну, [illegible] і руська мова, звісно, в готелю і таке трафляєсь...

Не думав я от так зачати сю допись, та що робити, правда нехай правдою буде. Я властиво хочу за посередством часописи вказати свою гадку в справі яка все так жало обходить [illegible] для нас так неясної житє. Хочу сказати пару слів до тих що хотять бути провідниками руського народа ту на чужині.

Перед роком кількох сьвідоміших одиниць основало в сім місті свое руське товариство. Правда, що заснувати не було так легко, не хотілось сказати до купи, розлїталось і не трималось добре, але при усердних труді добрих людий таки вдало ся поставити під його трівкійші підвалини і йшло до кращого. Товариство мало свої газети і книжки, люди сходились, зачали відтак збирати складки на будову своєї церкви. Відвідав нас кілька разів священик, бо всадило товариство потребувало духовної поміси..

[illegible] собі осібне товариство й почали збирати на свою православну церков. Ну, народ, подумав я собі. Народ починає рухатись, житє, йти на праву путь. Та зовів ся я, за якийсь час оба товариства так підупали що годі. сказати — серце людям телепалось. І думаєте що хто такому підупадкови винен? Ті що то мають вести нас до добра теперішного і вічного, ті майже убили зачате діло... Доки доїздив сей руський священик, тоді був гаразд.. Та як почав доїздити з Монтреал о. Даларій казав збирати складки на будову церков, вперед треба — казав — заінтабулювати призначений під церкву пляц на церковну корпорацію чи там на Епископа Будку. Та всяк думає свійпше, бо пляцу ні церкви ще нема, є кілька долярів котрі хлоп своєю мозолистою рукою заробив і вложив... Но і чомуж то так має бути, що ми не можем мати нічого свого власного" Навіть та не має бути наше, що ми своїм кровавим потом придбали?... Коли ми закладали своє товариство, то нам не помагали жадні духовники, розбиткам — вони перші знайшлися. Отже бачити люди добрі де корінь зла? І чи дивуватись сему, що народ находить ся густо далеко вже бар? А всеж ціде, як до доброго [illegible] нам ті — [illegible] — провідники?... Та Вам отче Даларій годі дивуватись, Вам французу, треба і дивуватись прому Високо преосвященному Владиці. Чого він позволяє на такі нагідні діла? Чему він — [illegible] на праву путь [illegible] вказати куда йти — отара бо лише о то щоб на него записувати церкви. Чомуж ми Русини маєм бути під опікою когось іншого? Чи ми не потрафимо нами збудовану церков заінтабулювати на себе? Чи ми духовники вже вчасти робити то, що робили апостоли? Я мало неграмотною діяльність апостольскі і з них довідуюсь як робили апостоли Христа, а порівнюючи — бачу, що робота теперішних наслідників апостолів — се робота чортівська. Добрий пастир душу свою віддає за стадо свое говорить Христос. Нині діє інакше, священики душу свою віддає за кілька долярів..

Головною річею є, щоб наш Епископ Будка постарав ся о добрих, руських отців, о таких отців за серци яких лежить добро руського народа, до [illegible] такі поміж Сабурів, Даларій і иньші французи, які [illegible] навіть що говорить, не руськи... Геть з ними.

А ти Русине май ся на осторозі, щось придбав своїми руками, то і тримай при собі, не давай нікому. Слиб силою хотіли в нас забирати, ми маєм сильно запротестувати проти такого насильства. Ми вже не діти, ми повнолітні. Сли ми потрафили щось збудувати, то чомуб не потрафили і ключ від дверий мати у своїй — не в чужій кишени. Сли не схоче приїздити священик, хай не приїздить, не наша вина, сли він якраз покаже що є нашим ворогом.. Ми маєм жити в згоді, без ріжниці якої то брате віри, не віра а народність нас лучить. Герою прапор любви.

Іван Хрватаняк

Delisle, Sask.
Всечестивий Ред. „К. Ф."

Прошу помістити мою допись в вашій дорогоцінній часописи про нашу кольонію Delisle.

Delisle лежить 25 миль на Захід від Саскачевану. Земля дуже добра тілько одно зле, що до добрі землі то наших Русинів нема, лише Німці, Англіки та Французи. Сї народи просьвічені і знають де і куда шукати за добрими землями а наші Русини лізуть ся в ліси і в мочари де і за кільканайцять літ не можуть доробити ся.

В нашій кольонії уродилай дуже добрий, жнива вже почались і машини почали [illegible]

Минувшого місяця 31-го, десь так в 4-ій годині з полудня навістила сю кольонію воздушна труба яка і наробила чимало шкоди. Властиво забрала в одного фармера шалету і перенесла в іньше місце в віддали пів милї. [illegible] пшеницю в одного фармера вимолотила що до зерна, а так само забрала кілька купок снопів пшениці. Телефонічні слупи поломила, дроти пірвала..

Шкоди богаті. — Де утяли ті снопи то ніхто не знає, я видів їх високо в горі, що крутились як [illegible]. Сли воздушна труба була натрафила на місто то булаб усї доми повивертала, знищила до основ.

Здоровлю читачів „К.Ф."
П. Я. Шкоба.

Дизарт, Саск.
Хвальна Ред. „К. Ф."

Читаю радо Канадийского Фармера, бо суть там гарні статї. От в 36 числі [illegible] допись в справі [illegible] церков Тей у нас є церква, ще не записана, але знавдно чи буде можна вислати якого делегата на той збір, бо ту по більшій части суть [illegible]. Вони розниляють ся та французькими попами, а церков то записалиб навіть і на [illegible], щоб лише записана була. А [illegible] у них іначі нема-як лише то, аби бо то [illegible] чоловіка що [illegible] між людьми. — [illegible] Волгерский „післ" газету К. Руси і вони начитавшися його не хотять читати тепер наших українських газет... Під словом — релігія не розуміють нічого. Ту навіть найшлись такі, що відважились зовсім [illegible] в суді на свого чоловіка. Та судія пізнав, що вона [illegible] — [illegible] що таким людям [illegible] церков? Ніхай би мав стільки церков як осик в лісі то без просьвіти вони всегда будуть колодами на дорозі поступу до красного житя... От ті людоньки заходять тепер в голову як би то [illegible] ся на чоловіком якого зовсім [illegible] обвинувачали і в суд завдали.

Здоровлю сьвідомих читачів
І. Кашір.

С. Демидчук.

ОБРАЗКИ З ЛЬОНДОНУ.

(Докінчене).

Вестмінстер. Ціла окрема часть міста, котра ще дотепер носить назву місто Вестмінстер. Знаєм також читачам, бо тут саме находить ся Вестмінстерський ігуманат, себто епископальна церков з королівськими гробами і такою скількостю памяток, що для оглядання самої церкви треба посьвятити тиждень часу. Але се нехай роблять історики та артисти. Для звичайного мірянина вистарчить кілька годин, щоб побачити цілу велич сеї будівлі. Побіч, а може напроти церкви, над самою Темзою побудований чудовий твір англійської архітектонічної штуки: парламент. Варто його оглянути і звідати — та тяжко доступити сеї чести в теперішних „жіночих" часах, коли бомби суфражеток загрожують не лише парламентови, але навіть і величавому протестантському соборови св. Павла.

Міряючи Англію американськими очима, думав я, що можна просто піти на ґалерию, як у Вашінґтонськім парляменті. Але ні: [illegible] спинає. Не вільно. „А що маю робити, щоби спасти ся?" Ідіть до австрийської амбасади, нехай вам видасть карту. All right — думаю, чейже раз і наша амбасада стане в пригоді. Дістав карту з дуже чемною просьбою: „До Його Достойности предсідателя палати послів! Австрийський амбасадор має отсим честь передати свій комплїмент і припоручити пана..". Тепер зачинає ся дорога від Аний до Кайфи: підписуй, подавай свою адресу, спосіб, в який дістав карту і т. д. Вкінця я вже на ґалерии. Саля засідань прямокутна, довкола ґалерия. На долині пульти для послів, але софи по обох сторонах, уставлені амфітеатрально в пяти рядах. По середині довгий стіл, на нім богато книжок і королівський скипетр, при столі трох секретарів, а на переді на цілій висоті сидить президент. Навіть столика нема перед ним. Президент і оба секретарі мають на головах перуки. Видно, треба шанувати старі форми.

Послів мало; одні говорять, инші звигідно сплять та дрімають, от як в парляменті. Кількох насадило циліндри на голову, а один в нервовій задуми положив собі ноги на предсідательнім столі.

По стороні президента на ґалериї сидять журналісти — їх саме тілько, що присутних на засїданю послів. Иньших слухачів дуже мало. Жінки нема ані одної. Аж здивало ся напротивну ґалерию журналістів від [illegible]. От, сердеги, мусять вдоволити ся свої [illegible]. „Черва бабині телята не мои і в город загнути" — відказують.

Льондонська твердиня Власне „Вежа Льондону" (Tower of London) Давна вязниця для політичних достойників, перемінена тепер в арсенал та воєнний музей. Не довелось мені дотепер міде бачити гарнішої кріпости, як отся. Положена на березі Темзи, збудована з грубого тесового каміня, окружена довкола ровами, котрі колись були наповнені водою, робить незвичайне вражінє. [illegible], там гнили знані, [illegible] голови тих достойників, а [illegible] слідок сих страшних сцен лишив ся дотепер Одначе є одна камінка, що [illegible] промовляє до кождого відвідуючого сі мури. Се кімната, де вязні полишили різні написи, виконані долом так майстерно і з таким трагічним змістом, що чоловік мимоволі відчуває терпіня сих давно погиблих нещасливців.

Сам музей також інтересний. Коли инші подібні музеї мучать чоловіка при огляданю то, сей навпаки — оглядає ся з приємностью. Ціла річ в тім, що оружє не є тут накопичене, як в инших, але поукладане в ріжні форми Так пр. є на стіні величавий цьвіт з чашою, з короною, з пилами, з листками — а все те постало з відповідного укладу поединоких родів оружя: карабінів, шабель, „ладиторів" пистолів і т. д. Збрую лицарів оглядаєсь но на моделю. Кінь в повній збруї, а на нім лицар, ба навіть написано який, чия се збруя, — модель розуміє ся роблений після автентичних портретів. Відразу отже маємо перед собою і фізіогномію борця і цілу його поставу — отже немов розповлено в живим чоловіком.

Каплюх Наполеона. Вже третій вдається. Всї скільки собі пригадую, бачив я один у Відни, другий в Берліні, а третій в Льондоні, але не в отсім музеи, але в иншім, [illegible] Madame Tussaud, вдовичи одного з генералів Наполеона, котра має дуже богату колекцию памяток по Наполеонї. Знов зайду до Львова, прийдеть ся може бачити ще один каплюх в Парижі. Видно, Наполеон припускав, що його каплюх буде колись модним, та приказав зробити тілько моделів, щоби кожний музей міг його мати Загаловне лише, що ще в Нью-Йоркськім музеи в Централ Парку нема його. Але колись і там буде, коли знаємо позбирають ся всі части убрання Вашінґтона.

Музеї, бібліотеки в Льондоні — звісні кождому з читаня, впрочім як то є наукові публикациї. Проте варто їх оглянути, як і взагалі обсервувати образки з англійського житя, чи то в Гайд Парку, чи де инакше: але на се потребує Англія часу (богато старших Льондонців ще дотепер не відвідало своїх кремів штуки), а Українець потребує на се... гроша.

(З Діла).

* * *

ПОБІЛЬШЕНЄ АВСТРИЙСКОЇ АРМІЇ.

В справі підвисшеня стану і заложеня нових формацій в австрийській артилерії пише „Mil'r Rundschau", що мировий стан батерії складає ся головно з 4 гармат при кінних батеріях і 2 гармат з амуніцією. Властиво лише батерії трох граничних корпусів мали підвисшений мировий стан, що одная зі [illegible] оглядів внесено після реорганізації артилерії. Тепер конечно треба побільшити мирову силу польових гармат, які стоять над границею, о два возы з амуніцією і один віз з приборами, що спочувалоб би приріст коло 60 батерий польових гармат і гавбиць і підвисшити мировий стан о 2—3 підофіцирів, 12—15 вояків і 14—16 коний. В 12 кінних батеріях треба би підвисшити мировий стан о 2—3 підофіцирів, 15—20 вояків і кругло о 25 коний. При [illegible] тих батеріях є доконче конечне підвисшене їх о кількох вояків і о 2—4 коні, щоби в сей спосіб покрити убуток і відкомендерованих. При гірській артилерії конечне є підвисшене о 600 вояків і 300 коний з огляду на нові гармати і [illegible] тим підвисшене [illegible].

Військовий заряд задумує утворити також два нові полки кінноти, з тих один драгонів, а один уланів. В наслідок сего буде виносити стан кінноти 51.600 вояків, підчас коли досі виносив 45,164.

„N. fr. Presse" доносить, що також і в австрийській маринарці постановлено поробити деякі зміни. Іменно осередна власть буде поділена в сей спосіб, що місцем команди маринарки буде Поля, а секції, маринарки і на дальше Відень. На чолі секції стане заступник команданта маринарки: отже вивище команди маринарки і відношене секції маринарки до міністерства війни не змінить ся. Командант маринарки буде міг виїздити з Полї лише на засїдання ради міністрів і на засїдання спільних делегацій

Кошти нового уоруженя в Австрії будуть виносити після віденьских часописий в найблизших 5 роках вісім мілїонів одноразово, а 200 міл. корон постійно щорічно. Нормальний військовий буджет зросте до 1915. р. на 550 міл. корон (тепер виносить 400 міл.). Буджет маринарки, який виносить тепер 70 міл., зросте до 175 міл. корон. До сего треба додати кредита на видатки, які повстали з причини балканського переполоху, а з них покрите буде замагато суми 600 міл. корон. Супрота сего вийде громове запотребоване на військові кошти кромі нормальних видатків, півтора мілїарда корон.

* * *

АЛЬКОГОЛІЗМ СЕРЕД РОСИЙСЬКИХ ШКОЛЯРІВ

Саратівська земська повітова управа зорганізувала анкету серед учеників земських шкіл про алькоголізм. Листки з питанями розіслано було в 15 вельких шкіл. Відповідь дало 1350 хлопчиків і 600 дївчаток, себто 18 відсотків всіх учеників в повіті. З сього числа 70% хлопчиків і 48 з половиною від дївчаток пило горівку але вино. Дальші діти почали пити з пяти літ; — таких було 289 відсотки 502 школярі відповіли, що пили горівку на весїлю, 173 на сьвятах церковних, 117 — в сьвята взагалі, потім йдуть: гостини, хрестини і т. п. 165 хлопчиків і 44 дївчат пили самі, 442 хлопчиків і 109 дївчаток частувала родина, 90 хлопчиків і 22 дївчат товариші. Тепер пють і [illegible] сами 55 хлопчиків і 5 дївчат. До пияна напивали ся 259 хлопців і 25 дівчаток. Подаючи сю вістку, не [illegible] буде згадати, що на сегорічних учительських конференциях в Галичині обговорювано на основі рефератів з кождого села справу [illegible] населеня [illegible], лиха корисно складені вислїди сих дослїдів подавайо також і до публичного відома

* * *

ДИВНИЙ ГРІМ.

З Праве Альберт пишуть: В часі бурї і громовиці грім дістав ся до кухні фармера іменем Френк Лейвлев що мешкає в дістрікті Гемпбург і доказав чуда. Двом дівчатам здер з ніг черевики не вранивши ані трошки котру небудь дївчину шерсть на котоли наче обголив. Відтак виходячи розвалув комин і на тім усе закінчилось.

—НОВІ КНИЖКИ:—

ПЕТРІЙ Й ДОВБУЩУКИ — чудесна повість у 2-ох частях Др. І. Франко 75 ц.
Образки з Громадянського розвитку Русинів — з образ[illegible] . . . . . 75 ц.
На білих скалах . . . . 60 ц.
Куди ідеш Господи? (Quo Vadis?) Г. Сінкевича . . 50 ц.
Положеня на Кавказі — 15 ц.
Чорна Рада . . . . 45 ц.
О 12 табличках, чудесні байки . . . . 30 ц.
В неділю рано зілля копала 90 ц.
Давне й нове — Мій Ізмарагд, поезії І Франка $1.50
Твори Тараса Шевченка І і II Том $1 60
Смерть бога . . . . 35 ц.
1.000.000 оповідання 25 ц.
Історія одної дївчини 20ц.
Чорні Маски . . . . 20 ц.

Хто ще не має нехай замовить собі ЩО СТАЛО СЯ З РУДОЛЬФОМ, престолонаслідник австрийский, незвичайно інтересна правдива історія, 320 сторін, богато образків, лише . . . 60 ц.

☞ ЗАМОВЛЯЙТЕ ☜
Каталоґи книжок і музичних інструментів даром.
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

Газету всегда треба платити наперед.

НЕ ЛАКОМТЕ СЯ
на оголошувані тані годинники і інші речі. Ми доставим Вам все ПО ФАБРИЧНІЙ ЦІНІ в найскоршім часі. До кождого замовлення додаєм гарний ДАРУНОК. Замовляйте зараз образкового каталоґа і переконайте ся.
Адрес
The Ruthpole Co.
224 - 71 St.
BROOKLYN, N. Y.

Дармо на 10-денну пробу.

[illegible]
(11-40)
M. HOFFMAN & CO
237 E. 12 St. NEW YORK.

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main [illegible] Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте своє замовлення до нас, Ви завсїди будете певні заощадити що найменше 20%.

[illegible]
— Ми посилаємо С. О. D. —
[illegible]

[illegible]
T & B
[illegible]

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосе з твари, а борода і [illegible] не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Мані ордер або в реґістрованім листі або почтою марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненьем, як его уживати.
Адрес: Dr. BELLING,
36 Delancy St. New York, N. Y.
Потрібні агенти

Руска Лазня
[illegible]
256-260 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 518.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґ.
Спеціяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лічене і вживане лічива сифіліса „606“ проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких запалених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку
Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси в провінціях ОНТАРІО, КВЕБЕК, МАНІТОБА, САСКАЧЕВАН, АЛЬБЕРТА і БРИТІШ КОЛЮМБІЯ.

Авторизований капітал	10,000,000.00
Резервовий фонд	8,100,000.00
Капітал вплачений	6,925,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймає ся від $1.00 і більше і доражовує ся процент від дня вкладки. Видає ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта
НОРТ ЕНД ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕҐСЬКА ФІЛІЯ Н. Ґ. ЛЕСЛІ, Менаджер.
ПОРТЕДЖ АВЕ. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руський лікар зі старого Краю — Одинокий руський лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
Мешкає і ординує в своїм шпиталі 616 Pritchard Ave.
PHONE [illegible] WINNIPEG, MAN.

ЕДДІС „СЕЙФГАРД“ БЕЗПЕЧНІ СІРНИКИ
— в спеціяльній висуваючій ся бексі.
— добрі сірники всегда готові на дії.
— [illegible] верху.
так, головки не розлітають ся.
— і цілковито безпечні без трійки
Для безпечности уживайте лише Еддіс „Сейфгард“ сірники.
[illegible] в Канаді.

— НЕБУВАЛА НАГОДА —
[illegible]

[illegible]
INTERNATIONAL WHOLESALE WATCH CO. Dep 2
Box 3563. Winnipeg, Man.

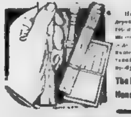

[illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Tel Main 2510

Руська Торговля!
Хто хоче дістати доброї солонини, сьвіжого і такого мяса, вудженку, варену шинку, домашнього виробу і німецкі ковбаси, яйця, масло, сир, сметану, молоко, огірки, капусту, бараболі, муку, цукор, горбату, каву і ін — зайдіть до мене а не пожалуєте
НИКОЛАЙ БАЛАН
448 King St. Phone St John 2298 Winnipeg, Man

З Европи $26. до Канади.
На тикеті третої кляси через нашу „Безпосередну Пасажерску Услугу“
з РОТЕРДАМУ до ГАЛІФАКСУ.
Дуже низькі ціни їзди на желізницях з Галіфаксу до котрого небудь місця в Канаді
Тепер [illegible]
Canadian American Steamship Agencies
J. W. STRZEMP, Mgr. 306-17th Ave. N. E.
MINNEAPOLIS, MINN., U. S. A.

Всячина.

АМЕРИКАНСЬКЕ ОБМАНСТВО.

Копеніківан, яку оказію у сьвіт берлінський шевць Фойт находить численних наслідувачів не лиш в Европі, але й в Америці! От що недавно лучило ся в Ню Йорку. До першорядного юбилера мікає гарною повозкою елеґантний пан. Відрекомендувавши ся легко кланяючому ся в нас купцеве, казав собі показати дорогоцінне каміне. Вибрав одну штуку і вже платив за неї 25 000 доларів, коли в тій хвилі війшов до склепу майор генерального штабу. Майор запримітивши в склепі пана, сердечно з ним привитав ся і раз враз називав „паном графом“. Коли майор оглянув предмет, який купив пан граф, сказав обурений до юбилера: „Але-ж пане, як можна щось подібного продавати. Покажіть панови графови найдорожший камінь, який маєте на складі“. Юбилер дуже тим утішив ся, вийняв дорогі бриліянти, дав їх графови і зажадав 50 000 доларів. Граф не мав стільки грошей при собі. Забрав отже скриночку з камінями, штабового офіцира, котрий за нього поручив, лишив в склепі, а сам поїхав по решту грошей. Минали години, а граф грошей не приносив. Юбилер почав нетерпеливити ся, офіцир був також неспокійний. Врешті офіцир заявив, що піде до графа поглянути ся, що стало ся. Юбилер не хотів на те згодити ся. Між обома повстала суперечка, а що двері були відчинені, вмішав ся відбуваючий службу вахмайстер поліції і війшов до склепу. Оба розказали поліційному урядникови, що стало ся. Репрезентант власти казав собі показати тих 25 000 доларів. Купець показав, а вахмайстер сказав з найбільшим спокоєм, що гроші є фальшиві. Купець, котрий радше надіяв ся вибуху бомби чим подібної комедії, впав омлілий на фотель. Вахмайстер забрав гроші, як „доказ злочину,“ приклинав дорожку і заявив офіцирови, що бере його з собою на поліцію, а купцеви казав по успокоєню за годину явити ся на поліції. Коли в означенім часі юбилер прийшов на поліцію, показало ся, що ніхто його жертвою бажали обман. По „графі“ „майорі“ та „поліціянтові“ не було ані сліду

В БУДАПЕШТІ СУТЬ ЖЕНЬЩИНИ ДЕТЕКТИВАМИ

Як подають ріжні часописі, то женьщини суть знаменитими детективами. Вони потрафили викрити найбільше трудні, тайні справи. Детективами суть головно богатих родичів дівчата

Пропало тисячу долярів з вікна банкового касієра. В банку були присутні два клерки в той час. Зроблено ревізію і гроші найдено в кишени сурдута який належав до одного з клерків. Клерк заявив невинність, і банк — щоб вивідатись про тайну віддав сю справу тайній поліції. Та не могла нічого зробити. Начальник покликав 18 літну дівчину, доньку богатої родини, щоб яко детектив прослідила сю загадочну крадіж. Вона зайшла в близькі, чи навіть і любовні, зносини з отим клерком і скоро дізналась в котрім сторі клерк купив книжочку (в якій були положені гроші). Дістала занятє в тім сторі і там довідалась, що одна дівчина була в любовних зносинах з згаданим клерком і, що за для нього передала ту книжочку. Поліція отже сьміло тепер сіпнула клерка, він признав ся до вини. Та самий банк простив йому провину і той відїхав до Америки

Гадка мати детективів — женьщин почалась від одної женьщини яка вчитала ся оповідань про славного детектива Шерлока Гольмса. „Се є знаменито єли люди не мусить думати і думати і думати про тайні справи, поставити себе на місце злочинця і розберати його гадки, старатись побороти і перехитрити гадки злочинця, до сего женьщина є досить здібна,“ переконуючо кінчила молода 19 літна дівчина.

Єли кавалери довідають ся про дівчат — детективів то мабуть не много з них захоче провадити романси. Кождий буде вистерігав ся виявлена його гріхів..

ПЕРЕД КОЛИСЬ А ТЕПЕР.

Д. О. Армстронґ, звідавши Західну Канаду, вернув до Монтреал й сказав. „Мої товариші взяли мене журнем коли я виїзджав зі Стейтів до Канади яку тоді, 34 роки назад звано „непомаганим до житя краєм.“ І справді поселявші ся тоді люди дуже малу надію покладали на поліпшене своєї долі. Я міг дістати що найліпші гомстеди коло самих залізних доріг, станцій, міг і купити подостатком землі по доларови акер. Тоді теперішна Сі-Пі-Ар-ова компанія була дуже в незідрадних обставинах, але синдикатови не хотів ніхто позичати грошей й немало членів того синдикату потратило своє все що мали. І ті, що тепер завидують сій компанії хай пригадають собі часи коли її чек не було можна ніде виміняти, коли на платню треба було чекати кільки неділь, не було-бо грошей.

Нині вище згадані землі вартости від $20 до $50 акр тай трудно купити. Гомстед дістанеш хиба кільканадцять миль від залізної дороги

В місцевостях де 34 роки тому назад були нужденні фармері — нині вони богатирі, їм поводить ся добре, мають гроші. Суть такі що тратять свої гроші дуже скоро, однак їм якось таке не вле. Подорожуючи між Вінніпегом а Роз Мавн не я не бачив ані одного жебрака, ніхто не просить їсти або грошей.

Одно еще мушу завважати а се те, що мішана господарка в Західній Канаді є найбільше поплатною, мішана господарка дає запевнену будучність кождому фармерови, мішаною господаркою фармері скоро богатіють.

Ховати рогову худобу, безроги, кури і т. д., се лише одиноке средство для пересічного фармера здобути красшу будучність“ — Чи зрозуміють його наші руські фармері?

За дрібні оголошеня, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. за два рази поміщена 75 ц., за три рази $1.00.

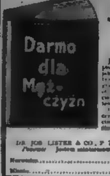

50,000 KSIAŻEK BEZPŁATNIE.
Wartości $10.00 dla Każdego Mężczyzny.
[illegible]
PRZYSYŁAJ TEN BEZPŁATNY KUPON ZA KSIĄŻKĘ DZISIAJ.
DR. JOS. LISTER & CO., F 349 Northwestern Bldg., 22 Fifth Ave., Chicago
[illegible]
Nazwisko...
Miasto... Stan...

Вісти зі Старого Краю.

З ВІКОН ВОЗА ЗЕЛІЗНОГО ШЛЯХУ ЛЬВІВ-ПІДГАЙЦІ

Пишуть нам: Сими днями довело ся мені їхати зі Львова до Підгаєць і своїми поміченнями хочу поділити ся з пов. читачами. Наслідки повени замітні аж від Дунаєва, звідки зелізниця біжить вздовж долини русла Золотої Липи. За те вздовж шляху зі Львова до Дунаєва видно наслідки довготревалої слоти. На полях стоять почорнілі полукіпки вижатого жита. Гречка, якої в тих сторонах сіють доволі богато, почорніла барабоняне сохне, пшениці і вівси повилягали. Місцями у заглибинах ще стоїть вода, а з неї сочорнілі копиці сіна. Селяни які їхали зелізницею, розповідали, що сего року будуть страшно бідувати. Жито взагалі пропало. Наслідком слоти зерно жита змаліло або зросло — і вигірке. Спечений з сего річного жита хліб є такий сірий, що не дає ся їсти. Барабоілі гниють і вже їм навіть погода не поможе. Гречка також пропала. Найкрасше виглядають ячмені; по части добрі будуть вівса, але пшениці в тих сторонах сіють немного. Кукурудза зовсім не доспіває. Отно і конюшина загинала в покосах або в копицях. Богато сіножатий вода залила. Дальші жнива білого збіжа спиняють щоденні дощі. Навіть вижатого жита не можна звезти з поля, бо не вже коли висхнуть. Коли не буде сталої погоди, то пропадуть також пшениця, овес і ячмінь. Отсе вигляди сегорічних жнив на західнім Поділю, по словам хліборобів.

Грозу повени можна уявити собі з того, що видно над Золотою Липою. Ся ріка складає ся з двох рамен: з Год Липи, яка пливе від Голотир, і Золочівки від Золочева. Обі ріки злучають ся в одно русло [illegible] далеко на північ від Бережан. Від Дунаєва зелізниця біжить вздовж Золотої Липи. Очам подорожного представляє ся грізний образ катастрофальної повени (долина ріки є широка около 200 метрів. Саме русло ріки нормально займає в ширині 6 до 8 метрів. Решта долини вкрита сіножатями, а місцями насувають ся на долину краї сел. Нині ціла долина стоїть під водою, хоч повінь вже давно перейшла. Повінь застала саме в часі сінокосів, коли сіно лежало в покосах, або згромаджене в копиці. З покосів нема ні сліду, а з копиць і стогів сіна остали лише приземні верстви намулу, болотом, яких повінь не могла з місця рушити. На долині в багні видно тисячі таких решток копиць і стогів на сіножатях вздовж долини, де нині вже нема води, занесені намулом. Вода стоїть ще недокуда на левадах поміж хатами прибережних сел; грядки позамулювані. Понижче Бережан на берегах і на деревах позадержувало ся богато сіна, а цілою Заліссє, де ціла долина ріки залита глубокою водою, позадержували ся цілі гребелі накосеного і пізнього загниленого сіна. Дороги вздовж Зол. Липи понищила повінь так, що з села до села тоді дістати ся давними дорогами треба обіздити

На зелізничім шляху межи Перемишлянами а Бережанами в кількох місцях направляють тепер дорогу. Найбільшу прорву на зел. шляху зробила злива межи Бібою а Дунаєвом. Тимчасом поставлено там деревляний міст.

ВИШНІ ЦВИТУТЬ

З села пишуть до „Діла“: Дивна наша матінка природа, справді дивна. Майже щодня перепадає дощ. Дороги в селі — як, чагарі, болота. Позбирали люди „рештки“ несеальної праці — тай тої не годен притягнути на обійстє. Дощ і болото. Зложив хто яку кіпочку ячменю в полі — мовно. Не годен притягнути і кінець. От — біда на селі крайна біда. А тут — вишні і черешні зачинають другим разом цвисти. І чи не дивна матінка природа [illegible] вишні у кількох господарів. Аж дивно. „Тай балакають люди Молоді дівчата будуть дуже умирати в сім році, кажуть, бо вишні другий раз цвитуть. І молоді дівчата справді умирають. Але не від того, що вишні цвитуть, тільки від перестуди. [illegible] Тая одна. А чотири пані тяжко хорі з того самого. [illegible] вже смерть і забість дівчат в розцвитом вишень. От, біда на селі — на кождім кроці біда.

КРАДІЖ АЕРОПЛАНУ У ЛЬВОВІ

Тому два роки украдено в львівських товарових магазинах аероплан вартости 20,000 корон, котрий спровадив до Львова професор політехніки Солецький для наукових цілей. Переводника крадежи арештували принагідно щойно тепер: се молодий, інтелігентний чоловік який займає ся винаходами. Як кажуть допустив ся він крадежи не для зиску, але щоби пізнати конструкцію аероплану. Арештували його вчера, як працював над новою улїпшеною конструкцією аероплану. Тому кільки тижнів дізнали ся жандарми, що в мешканю його недужого чоловіка чути [illegible] стукіт, оборони [illegible] Капларнорка [illegible] до кімнати і застала там його при праці коло аероплану. Він признав ся до крадежи. Відставили його до вязниці. Небавом стане перед судом присяжних

ЛЬВІВСКА ПОЛІЦІЯ

Зарядила строгий догляд над діяльностію емігрантійних агентів в ріжних місцях краю та перевела в останніх днях ревізії в Гусятині й Єзупілі, де старший комісар Тавер зібрав богато обтяжаючого матеріялу для задужати емігрантійних агентів, що на людськой темноті роблять колосальні маєтки.

АРЕШТОВАНЄ ЕМІГРАЦІЙНОЇ [illegible]

На краківськім зелізничім двірци арештовано вчера Марію Ковальску, яка перевозила поштовщ. Арештували також ученика [illegible] Йосифа Клоду, восьмиримного і 22 літнього Йосифа Свйлонтва, котрий втік перед впровадом. Всі мали [illegible] до Богумина. Слідство виказало, що обі жалували [illegible] до війска і хотіли перед службою втечі до Америки.

СМЕРТЬ В КУПЕЛИ.

В черновецькій міській купальни утопив ся 26 літній приватник Кишнуіз Сенцул, член тов. „Gothia.“ Він вискав вона кабіни та ударивши об камінь головою, потонув.

ПОДВІЙНИЙ ЗАМАХ.

В понеділ, який їхав з Самбора до Львова, Тукіан Пасловський, банковий урядник з Перемишля застрілив дуже в купе другої класи до панни Олени Т., учительки з дрогобицького повіта і ранив її легко. Потім застрілив до себе двічи і помер за кілька годин наслідком ран. Причиною була нещаслива любов.

Користайте з нагоди.
Продаю АКРИ, ЛОТИ у Ванкувер і Форт Джордж, Бритіш Колюмбія — по мілі і на улівках, що певно вдоволить кождого інтересованого. Під кождим зглядом земля є добра. Пишіть до
THEO. F. HILL
South Fort George, British Columbia

ПРЕЗЕНТА
[illegible]

PAIN EXPELLER

Робітники!
Уникнете ревматизму і невральгії в перестудкови оли будете уживати Др. Ріхтера
PAIN EXPELLER-а
Се средство має за собою 43 річний рекорд Його уживають на цілому сьвіту і можна дістати в усіх аптеках в Стейтах і Канаді по 25 ц. і 50 ц. за фляшочку.
[illegible]
Повне поясненє в Руській мові в кождій пачці. Стережіть ся подібних лікарств. Славний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.
[illegible]
F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

Чи можете утримати коней?
ТОМАС А. ЕДИСОН найбільший винахідник каже: „Кінь є найслабшим мотором“.
[illegible]
I H C Oil Tractor
[illegible]
International Harvester Company of Canada, Ltd
[illegible]

ТАНО! ШИФКАРТИ ТАНО!
З КАНАДИ ДО КРАЮ - - $28.
$26. - - З КРАЮ ДО КАНАДИ
На новітніх двотрубові Кораблі.
Тепер найліпший час до подорожи. На кораблях добрий вікт 4 рази денно, і відповідна услуга.
Близші пояснення даємо даром устно або листовно.
Lototzki & Loewy
STEAMSHIP AGENTS.
293 Selkirk Ave. Winnipeg, Can.

ДАРОМ на три місячну пробу, 24 Руських сьпівів даром.
$60. Фонограф за $29.
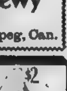

Єли купуєте фонограф від нас то купуєте впрост від компанії, а не від агентів які хотять богато заробити не звавчи на ваше задоволене
Фонограф який агенти спродають по $60, ми, компанія, спродамо вам за $29, до того даємо еще 24 Руських сьпівів даром. Сей фонограф пішлем до Канади чи й до небудь інше на $2.00 місячні сплати і даємо гарантію на 10 літ.
[illegible]
ROYAL PHONOGRAPH CO 91 East 4th St., Dep. A. New York, N.Y

ПЛЯСТЕР НА СТІНИ
який буде заохоронов
се плястер якого вам потрібно для нового будинка. Марки „EMPIRE“ не лише що спонвить обовязки звичайного плястру — він забезпечить вам тепло. Тому, що се є ґіпсовий плястер нашого виробу він є найліпший, отже є найтаньшим.
Пишіть за пояснюючими книжочками.
MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG. MAN.

О. Г. ГИКАВИЙ.

Історія Канади.

Передрук невозволений

(Дальше).

Індіяньскі села.

Ті села, що були ненараженні на неприятельскі атаки, були звичайно положені на берегах озер, на верхах високих гір, або так де зливались дві ріки в одну. Навколо такого села був висипаний на кільки стіп глубоко рів над котрим зновʼ із середини був насип, вал. На насипі був поставлений, в кількох рядах високих палів, пліт. Із середини пліт був покритий корою. На верху такого плота була ґалєрія на котрій містилось повно каміня та води яку в часі облоги зливали горячу лили на облягаючих, а каміне кидали, на голови ворога. От такі уфортифіковані села були найбільш з Ірокезів.

Тепер знов, що до самого їх житя

Закони Індіянів.

Індіяне не мали законів написаних в книжках ни отсе ни білі, цивілізовані люди, однак — майже дивниця, що, хоч такого дикого успособлення, потрафили жити між собою в селах досить спокійно. Вони завсігди були готові помочи один одному. Єли примірно дівчина вийшла замуж, то другі в селі жінки наносили ей опаленого дерева, що стало палити на цілий рік. (У них—бо був такий звичай, що жінка мала постаратись через зиму опаленого дерева щоб стало на ціле літо, відтак шила, управляла ріллю, збирала жниво, прекурювала рибу та готовила їду. В часі подорожування, жінка, по їхньому „сквоу,“ носила тягарі. Жінки через те були вічно заняті всякого рода роботою; лише раз в рік, на весні, коли справляли сьвята, так як в нас новий рік, то як чоловіки так і жінки — відпочивали.) Бідний, бездомний потребував лише зайти до котрого небудь дому, а вже погодували, погостили, ще й на дорогу дещо дали.

Не без того щоб не тальцювали, та не гостились, не справляли сьміхи та жарти, а все то відбувалось у них чесно, без гріху.

Забобони.

Що Індіяне вірили і мали ріжні забобони — то також правда. Всі вони були досить забобонними. Мали, властиво, дивні поняття про Природу. Думали, бідні, що птахи, звірі і плазуни можуть все відчувати і понимати як би і людина, та, що можуть чути людську молитву і т. п. Вірили також, що в озерах, ріках,, та водопадах живуть духи чи чорти, котрих не могли і змілів так старались догодити не жаліючи давати і свого рода дарунків. Прим., єсли переходили попри водопад ріки Отава то кидали там духам тютюн в зарядок і молились до того духа

Сон.

Сон відгравав важну ролю в житю Індіянина. Сон сказав йому спосіб вилічення якоїсь хороби, учив виробляти ріжні плани після котрих можна побити ворога.

Віра, що кожда природна річ вплиає на його добре або зле, тримала його в страху. Впав прим. листок з дерева, закричав птах, чи що, то все те було для него добрим або злим знаком в якійсь роботі, чи в житю.

Лікарі.

Лікарі у них були також. А лічили хорого чарами, магічними штуками, сьпівами, битєм в бубни, казали хорому танцювати та вищати як собаці, качатись по земли і т. ін.

Висша власть.

Що до віри, то вони вірили в висшу власть. Вірили, що крім них самих кождий рід звірят чи птахів, має свого вожда. З такого вірования пізнійше скористали попи, місіонарі-єзуїти „Єсли кождий рід звірят та птахів має свого осібного вожда, то так само і ви маєте свого. А тим вашим вождом є дух вносячий ся над вами високо, який і радить вами.“ В сей спосіб вони утверджали свою віру в один дух невиданий, добрий, управляючий кождою річею на земли і над землею

От такі се були ті люди, Індіяне, властителі, володітелі північного американського континенту

Жили як в Бога за дверми. Та коли почали заселятись Европейці все більше і більше, й забирати в свое посідане великі обшари земли, то Індіяне — любителі волі — були змушені посуватись чим раз то далі на захід від Сходної (Европейської) цивілізації білих поселенців. Заразом у Індіянів зродив ся і дух пімсти против білих, а се тому, бо ті обходились з ними як нелюди, трактували Індіянів як би яких диких звірят. Тому то і Історія Канади на її вчасних сторінках повна рекордів про битви білих з Індіянами в часі яких відбувались найстрашнійші речі. Властиво скальпували білих, то є, врізували з голови волосе зі шкірою живій людині. А скальповане в Індіянів звійшло було в звичай і майже в кождій битві з білими (Французами і Англійцями) не обійшлось без скальповання. Кождий Індіянин старав ся скілько лише міг, щоб таких шкір з волосем мати як найбільше, бо маючи більше від других — ставав ся сейчас начальником. Та більше про те розкажемо дальше.

(Дальше буде).

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВІДНОВИТИ ПРЕДПЛАТУ ЗА „КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР“

Характеристика літературної діяльности Ів. Франка.

Ювилейний нарис Д-ра СМАЛЬ-СТОЦЬКОГО

Початки літературної діяльности д-ра Івана Франка падуть саме в пору, коли питане: чи жити, чи згинути нашій нації, поставлене було так грізно, як віколи досі в цілій історії укр. народу

Під конець 60-их і в початком 70-их років минулого століття давні сьвятоюрці — а вони становили майже загал галицько-руської інтелігенції — почали чим раз звиїйше перетворю вати ся в москвофілів. Народовців було дуже мало, тай їх народовство було дуже слабе, поверховне, виявилось хиба в козакофільстві та в обороні народної мови перед насьміхами „твердорускої партії“. Уся галицька інтелігенція народом, його житєм, його економічними, культурними, та хотьби національними справами і інтересами майже зовсім не цікавила ся і не займала ся. Сьвітогляд її був незвичайно вузкий, бо майже зовсім незнайома була їй новійша европейська література взагалі. Високої осьвіти нове те, що давали тодішні школи, ані сліду. В масах народу цілковитий брак національної сьвідомости. Тісний, стухлий дух віяв всюди по Галичині, доситечний спосіб думання держав в мурах природні духові сили

Все те видбиває ся також в писанях тодішних письменників Федьковича замовк, у наших брак горячого чуття, бездушність, млявість, а про яку небудь літературну технику тай про письменну мову нема що й говорити. Ми бачимо цілковитий занепад духового житя української нації з Галичині.

Серед таких обставин, дуже некорисних для розвитку хочби якого таланту, д-р Іван Франко ставить в „Друзі“ 1874 го р. перші свої літературні кроки. Що талант Франка не ввянув і не засохти ся, як богато инших, а розвинув ся так широко, так всесторонно, так сильно, а д-р Іван Франко став тепер найбільшою окрасою української літератури, се треба завдячити перед усім таки надзвичайній величині самого таланту, а відтак Драгоманову що якраз в той час (в половині 70-их років) навязує зносини з галицькими молодим поколінєм, а врешті також — хоча якое видасть ся може парадоксальним, — і указови з р 1876-го що ним заборонено в Росії українську мову. Нечуване в історії жадного народу насильство, яким вжерав на засвіти гадали здушити в домовину українську націю, потягнуло за собою зовсім несподівані, для Росії дуже не бажані, а для української нації навіть дуже спасенні наслідки.

Драгоманов в своїх листах, поміщених в „Друзі“, кинув в Галичину відразу таку масу новин, а для тодішних Галичан просто диких теорій, підкав тільки ріжнородних ідей, що зараз таки звіяла ся страшна буря, якою прочистило ся повітре, а живчик народного житя почав сильнійше бити. Його враз з книжками, дуже талантовитими і широко осьвіченими людьми викинула згадана заборона української мови за границі Росії і якраз через те українська справа виступила на европейські арені

Програмові та політичні праці Драгоманова, а ще більше його критичні, чисто наукові, історичні, історично-літературні розправи кидали нове сьвітло на нашу минувшину, розкривали нові горизонти, вчили розуміти нашу історію і пізнавати нашу теперішність заглублювати ся в інтерееси живих людей, розуміти їх. Горяча і невмолима проповідь щирої праці для добра і піднесення рідного народу друкованим словом, а що більше підтримувана величезною кореспонденцією Драгоманова оснувала те, що оперту невеличкий гурток молодих людей з Іваном Франком на чолі почав пильно читати, студіювати, звертати ся до реальної праці. Тверезий, ясний, трохи скептичний ум Драгоманова, незвичайно обемисте солідне його знане, його завзята пропаганда щирости, простоти, постійности в сповнюваню принятих на себе обовязків, ясного і рішучого висловлювання своїх переконань і поступовання згідно з тими переконаннями, етичні принціпи в житю просто зачарували той молодий гурток, що з найгорячійшим запалом і твердою вірою в будучність української нації, піддаючи ся духовому проводови Драгоманова, кинув ся до праці. З фанатизмом прозелітів нового євангелія, з завзятєм очайдухів починають вони відразу люту боротьбу з неуцтвом і поверховністю та нещиростю інтелігенції, кидають завзов в очи цілої суспільности, в рідній формі висказують нечувані „осьві“, „єретичні“ безпокійні думки, порушують „страшні“ питаня про дарвінізм, про авторитет, про нові порядки в житю, про обовязки людий перед людьми, про шукане нових доріг, про конечність науки і осьвіти і змушують до думаня, до обрахунку з власним сумлінєм. Серед гнилого супокою, сліпої байдужности зараз стало чути клекіт боротьби, гомін все нових кличів, все нових конфліктів

На тім ґрунті зріс, в той ґрунт запустив Іван Франко глубоко своє коріне, з нього тягнув усі соки, на нім розвинув ся і з нього лише зрозумілая уся його літературна діяльність.

За цілих 40 літ бачимо у Франка горячкову працю на всіх областях духового житя. Він і поет і повістяр і критик і публіцист і учений історик літератури і етнограф і економіст і фільософ і педаґоґ і популяризатор, а сам спис його усіх творів виповнив цілу книжку.

Не будемо подрібно розбирати усіх його творів — на се треба би дуже богато часу, — а мусимо сьогодня вдоволити ся загальною характеристикою його літературної діяльности, добутою уважним читанєм єго творів.

Франко, се перший у нас письменник, що займав ся письменством не лиш так собі від нехочу, для заспокоєня хвилевих порухів, для осолоди житя, а віддав себе цілого літературі. Тим то пояснюють ся та незвичайна, нечувана і невидана у нас досі плодовитість його таланту

Із його творів бє перед усім в очи величезна начитаність з усіх европейських літературах і всіляке у нас досі літературне образоване. Що найкращі квітки, які лиш денебудь в сьвіті зглянуло його бистре око переселював він зараз на наш літературний і культурний пустар то чудовими перекладами з усіх сьвітових літератур, то умілим нащепленєм нових літературних напрямів, нових форм, нового духа на наших простеньких дичках із некультурного пустару під його умілою, ідейною і сильною рукою зробив ся на наших таки очах чудовий парк. Франко, се перший Европеєць в нашій літературі, він зевропеїзував нашу літературу.

Талант Франка переважно прулістичний в тім значіні, що він „в кождім часі дбав про те, щоби відповісти потребам хвилі і заспокоїти злобу дня; він виходив на всяку арену, коли боротьба була потрібна для проясненя справи, дбав наперед усего про теперішність, про сучасних людий, бажав обняти цілий круг людських інтересів. З того виходить також, що він в кожде своє слово вкладав якусь ціль, якусь тенденцію

Драгоманов і соціялістична критика суспільного ладу, з якою запізнав ся Франко, се що правда — мимоходом сказавши — найбільше таки від своїх страшні, нечувані думки, хоч властиво він ніколи не належав до вірних тої релігії (основаної на догмах ненависти та класової боротьби) і мав відвагу серед марксистів і керуги її адептів нести сьміло свій стяг старого, ширлюдського соціялізму, опертого на етичних широко гуманних заховаю народних мас, на поступі і загальнім розповсюдненю осьвіти, науки, критики і людської та національної свободи (а не партийнім догматичні проводирів, не на бюрократичній реґляментації всеї людськ

(Докінчене на 6-ій стор.)

OGILVIE'S ROYAL HOUSEHOLD

Кожна добра газдиня
[illegible]
OGILVIE'S ROYAL HOUSEHOLD МУКИ
[illegible]
OGILVIE'S FLOUR MILLS Co. Ltd.
FORT WILLIAM,
WINNIPEG MONTREAL.

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Англійского

(Дальше).

Може і справді краще залишити виправу — сказав він, сідаючи на траві поруч Майльса — спробуємо вибрати ся вечером, коли не буде такої жари. Правда, те лідше, як не буде так горячо?

О так! — живо відповів Майльс. Він так утомив ся, що готов був на все пристати.

Прегарно! — сказав Гумфрі — так прийдемо сюда вечером по чаю. А ось тут є гриби! — закричав нараз. Я виджу один! Через часочок повернув з розрадованим лицем.

Глянь, Майльс, який гарний! як гарно пахне. Коли би папа був дома то певно казав би кухарці зварити єго на обід, папа так любить гриби!

Мастер Гумфрі! мастер Майльс! мастер Гумфрі! де ж ви заховали ся?

Віргінія? — скрикнули оба зриваючи ся живо на ноги.

Се справді була Віргінія розсерджена за те, що їй прийшло ся іти в таку спеку так далеко від дому, і що Майльс утомив ся продовжною прогулькою.

По дорозі з поворотом она засипала Гумфрі докорами а наконець зовсім збентежила єго питанем:

А ваші лекції? чи знаєте, що дванайцята година давно вже вибила?

Гумфрі ніколи не мав якого поняття о часі, а коли вибирав ся на нинішню прогульку, то і в голову не прийшло єму поглянути на годинник.

Він відповів, що не думав щоби було дальше десятої.

На се Віргінія не хотіла навіть нічого казати, і они мовчки повернули домів. Тепер вже запізно було вчити ся, бо подано обід і відтак Віргінія зарядила,

Він не доложить до [illegible] до гостинни ляких? спитав Майльс.

Одного мало, відповів Гумфрі, але нам треба прийти тутечки колинебудь ранком і назбирати їх більше. Треба взяти кошик зі собою. Знаєш що! завтра встанемо скоросвіт і підемо рано ся на гриби. От раз буде весело!

Я бою ся, що Віргінія не встане мене одягнути — замітив Майльс.

Вот я нею! не будемо з просити ї — сказав Гумфрі. Я сам тебе одягну. Я і думаю, щоби Віргінія хотіла ся вставати так рано, а жаль єї будити. Она так [illegible] ся спати і так наробить ся за день.

Бідна! — зітхнув Майльс.

Та ще [illegible] пропонував Гумфрі — она все думає, що доконечно мусить складати ся щось страшного коли она не було з нами. Жаль єї лякати турботами.

Певно, що жаль! — повторив Майльс. Але що се за шум, Гумфрі? що се когут кричить, чи дзвони дзвонять?

Оба хлопці стали наслухувати. Звідки усяких звуків несло ся до них у той чудовий літний день: гуділи пчоли понад цвитучим зілєм, тріскали цьвіркуни у високій посконевій траві — з хутора чути було піянє когута, десь в далечи мамкала кітка.

Але голос, що звернув увагу Майльса, не подабав на ті звуки.

Се був наближаючий ся чим раз більше жіночий голос котрий долетів небавом до дітий а від знакомим їм добре слів.

що Гумфрі буде працювати по обіді.

Се було радше карою для Майльса чим для Гумфрі. Лекції не приходили Гумфрі з трудом і коли-б не мерзке сидженє на однім місци, він залюбки занимав би ся книжкою.

Але для Майльса години, в котрих брат учив ся були справжною мукою, єму не позволяли говорити з ним, а весь час мусів він сидіти денебудь в кутку комнати так, щоби єго Гумфрі не міг бачити, і мусів в безконечність перелистковувати давно собі знакому книжку з образками.

Даремно Гумфрі молив Віргінію позволити єму учити ся на дворі під розлогим каштаном — она нізащо не хотіла на се пристати. В комнаті мала обох хлопців на очех і могла наставрати на Гумфрі, коли той починав [illegible]вати. Она добре знала, що на сьвіжім воздусі хлопець не устоїть ся проти покуси.

Гумфрі зітхаючи покорив ся судьбі і засів за книжку. Через годину панувала в комнаті повна тишина, перериванна лиш монотонним читанєм Гумфрі та звичайними напімненями Віргінії: сиди тихо! не підпирай ся ліктями! не тручай стола!

(Дальше буде.)

* * *

Катехит в школі: — „Тепер скажіть чи знає хто з вас про [illegible] гріхи занедбаня?"

Малий школяр: „Прошу вельможного знаю. Гріхи занедбаня значить гріхи що мали бути поповнені але я-них не поповнено".

Характеристика літературної діяльн. І. Франка

[illegible]

ної будущини, ніб на парламентарній махрейноті, по має вести до тої „сьвітлої будущини" (Мій Ізмарагд VIII) — дали напрям його талантови, дали також вказівки, де шукати в житю контрастів, конфліктів, потрібних для твору літератури.

Перед його очима розкриваєть ся цілий Океан кривд, горя, темноти народу. І Франко — вже тоді під впливом реалістичного напряму в літературах західної Европи — почав малювати реалістично і вірно темні, нездорові сторони нашого житя — а також, як вже то, було бесців, отрібачи ті найнижчі власними чутєм, падниками глибокою [illegible], розбуджуючи в душі читача певний настрій, проникаючи в саму глибину, у саму душу людини, аби зрозуміти мотиви її поступованя.

І заглянув він глибоко в серце, душу народу, але найвиразнійше уміє він читати в своїй таки власній душі і в души сучасної галицької інтелігенції так дрібної міщанської інтелігенції. Франко се перший поет письменних інтелігенції в нашій літературі. У него в перший раз зовсім ясно виступає такий український нарід вже як нація з своїми політичними, економічними і культурними інтересами і ідеалами. Можеж він залюбки всіх тих, що в поті чола працюють і просьвітку не мають.

Страшними красками малює він оплаканий політичний, економічний і культурний стан українського народу.

Народе мій замучений, розбитий,
Мов паралітик той на роздорожу
Людським презирством ніби струпом вкритий.

Його до живого доймають страшні моральні хиби народу, як от

Укрита злість, облудлива покірність
Усякому, хто оралом і розбоєм
Тебе скував..

і богато, богато иншия і як пророк Мойсей кличе він:

Горе вам, непокірні, палкі,
Заторілі і вперті,
Там упором мов каменем самі
У нутрі ви роздерті.
Як кропива ви руку жжете,
Що мов цьвіт вас плекає,
Як дугай болете пастуха,
Що вам паші шукає.
Ви послів і пророків Його
Побєте все камінєм.

Длятого найважнійшою, найпильнійшою справою уважає Франко моральну обнову народу.

ЯКИМ ПОВИНЕН БУТИ РЕДАКТОР

Редагувати часопись се — без сумніву дуже гарна річ. Єсли друкувати богато виписаного — бьють ся з редактора. Єсли друкувати оригінальні статі, говорять, що їм не подобаєсь такого, знать щоб передрукувати дещо з „старих" книжок. Єсли передруковати що небудь — так говорять, що редактор за лінивий писати. Єсли редактор не ходить до церкви, так він безбожник. Єсли ходить до церкви то він знов гіпокрит. Єсли бідно зберається — кажуть, ото ми редактор! Єсли носить нове, модне, зібраня — тоді він — дуже наношить ся. Отже що властиво редактор повинен робити? Нараз те, що — без сумніву многі будуть говорити — редактор і свої кілька слів з видаєсь перебрав.

* * *

Єсли купуєш коня а береш собі жінку замикай свої очи тісно і здай ся на Божу волю.

* * *

Темнота богато спричинилась до повзчайного торговельного розвою, бо неодин [illegible] маючи обрав вартости кводра — купує рами ці які платить три долари.

ДИВІТЬСЯ ТУТ ДІВЧАТА!

Оженю ся з дівчиною котра-б мала яку готівку або трохи доброї землі. Я маю біля $1500 готівки і працюю в „C. P. R. Co." Маю літ 27 і дівчина може бути в тім самім віці. Інтересовані хай пишуть до: J. Peg'uk, Box 14 P.O. Michel, B.C. Canada. (37-38)

ПОШУКУЮ Анну Халамайдру з села Ромнів, повіт Сьвятин, Галичина. Хто о ній знає або она сама на ся зголосить на адрес. Palahna Gusz.l, P.O. Box 230 Coleman, Alta.

ДОБРИЙ КОВАЛЬ!

Прибувший з Галичини коваль може бездоганно робити всякі роботи які лише входять в обсяг ковальства і слюсарства пошукує між руськими і польскими фермерами роботи в якої міг би отримати ся.

Інтересовані хай пишуть на адрес: N. Świerczowski, 641 Simson st. Port William, Ont. (37-39)

За дрібні оголошеня, як пошукуваня за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Fai для кави.

[illegible]

Philadelphia, U.S.A.

Дармо! (12 найлучших сьпівів.) Дармо!

$75 ФОНОГРАФ $40

$2 місячно

[illegible]

Atlantic Talking Machine Co.
66 E. 7-th St. Dept. 34 New York, N.Y

В краю Кореї суть найбільше [illegible] капелюхи. Як фармер [illegible] коли занятий при якій роботі в полю в часі дощу [illegible] на голову [illegible] фіт в обводі. Вона захороняє від дощу так само як який небудь добрий парасоль і хто знає, може такі капелюхи будуть незадовго в [illegible] в Канаді!

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

Коли удаєтесь писемно то не забудьте долучити в листі 2 ц. почтовий значок.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека. 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474

єдиноким руским шпиталем в Канаді

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛІ [illegible]

ЛЕЧЕНЕ ВНУТРІШНИХ НЕДУГ [illegible]

ЛЕЧЕНЕ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ [illegible]

$1000 нагороди $1000

дамо тому хтоб довів що Kamsack Realty & Investment Co. Ltd. стягнула кого на 5 центів на продажи ci лотів, які она продавала, продає і буде продавати

Всі наші лоти, що ми продаємо в Камсак, Саск суть першої класи, і всякому що їх купує даємо нашу писемну поруку, що він своїх грошей в сім ділі стратити не може.

Сі лоти є 50 футів широкі а 122 футів довгі. Ціни від $100 до $175, а рати лиш по $10 місячно без проценту. Ми Вас запевняємо що Ви не пожалуєте коли собі від нас купите лот.

Ми особливо звертаємо Вашу увагу, що се є одинока Компанія в Канаді, що Вам лотів не канцелює коли Ви залишете Ваші рати в разі Ви без роботи, хорі, або яка иньша причина буде на перешкоді, але даємо Вам так довго часу доки Ви самі потребуєте.

Тому не тратьте часу і сеї золотої нагоди, а пишіть якнайскорше а не пожалуєте.

По близші інформації і мапи просимо зіслати поштову карточку з Вашою адресою а ми Вам все вишлемо безплатно.

До Kamsack Realty & Investment Co., Limited.
811 812 Union Bank Building Winnipeg, Manitoba

Прошу прислати всі поручені факта і інформації що до River View Park, Kamsack, Sask

Імя ....
Адрес..............
С.F. ....

Kamsack Realty & Investment Co. Ltd.
811 812 Union Bank. Phone Main 2531 — Winnipeg Man.

ПОШУКУЮ — Гринька Шутяцкого, походить з села Мшанець, повіт Гусятин, Галичина. Робив 2 роки тому в White River, тепер має находити ся десь в Вінніпеґу. Хтоби о нім знав або він сам най зголосить ся в дуже важній справі на адресу, до Martyn Dolhan, P. O. Spanish Mills, Ont. (38—40)

ПОШУКУЮ товаришки житя дівчини яка-б мала 17—22 літ, або вдова [illegible]. Я є русин римо-кат. обряду, походжу з Галичини, повіт Тломач. В Канаді вже чотири роки, маю 12 сот доларів, в краю маю 3 морґи поля.

Цікаві хай пишуть до Majk Andrejczuk, 616 Mielond St. Fort William, Ont.

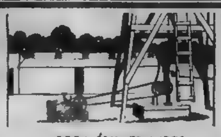

ОДНОГО РАЗУ

Колись для фармера були тяжкі часи. По тяжкій денній праці на полю — вертаючи домів застав богато робіт яких не міг вкрай покінчити.

[illegible]

I H C Oil and Gas Engine

[illegible]

International Harvester Company of Canada, Ltd
WESTERN BRANCH HOUSES
[illegible]

50c. ТИЖНЕВО

[illegible]

SAUL BIRNS 117 Second Ave., Dept. 23. New York, N.Y

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI. Вінніпеґ, Ман., Середа 24-го Вересня, 1913. — Winnipeg, Man., Wednesday, 24 September, 1913 Число 39.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

Коли удаєтесь писемно то не забудьте долучити в листі 2 ц. почтовий значок.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474

єдиноким руским шпиталем в Канаді

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛІ [illegible]

ЛЕЧЕНЕ ВНУТРІШНИХ НЕДУГ [illegible]

ЛЕЧЕНЕ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ [illegible]

Новинки.

ВІД РЕДАКЦІЇ.

Всех читачі звол'ять заначити собі отсих кілька уваг:

Посилаючи до нас стемплі не посилайте двоцентових чи пять центових а всегда одноцентові стемплі.

Змінюючи свою адресу про новій адресі конечно подайте і стару адресу, бо без того адреса не буде змінена.

Адресу всегда подавайте виразно писану не по руски, а таки так як ві пишесь, по англійски.

Предплату за часопись висилати усе згори, з предплатою не отягатись, хто не пришле, не відновить предплати на вичеркуємо імя з листи і часопись висилати перестанемо.

ПЕРША СЕСІЯ ТРЕТОГО СОЙМУ В АЛЬБЕРТІ.

У Вікторол, 16 с. м. о третій годині лейтнант-губернатор Булієй своєю промовою з трону отворив першу сесію третого сойму в Альберті. В своїй промові сказав про роботу Альбертійского правительства за минувший рік. Його бесіда меньше-більше була така:

„З найбільшою приємностію витаю вас панове на сій першій сесії третого сойму в провінції Альберти.

Збільшене число послів, з є новий, репрезентує належно кожду часть сеї провінції, а там самим задоволить вимогам своїх виборців.

З часу скликаня четвертої сесії другого сойму, люди в Альберті, і на цілому сьвіті, відчували напружене фінансової депресії, яка однак як би вже проминула. Людність провінції значно збільшилась, вслід за тим і промисл поправив ся, а вже незвичайно добрий урожай поправив долю фермерів і других клас народа в провінції...

Добрий прогрес був зроблений моїм говерментом будуючи усі потрібні дороги і мости і всякі иньші публичні роботи які і на далі будуть провадити ся щоб задоволить учинити вимогам конечностей в провінції.

Вибудовано три рільничі школи, які в короткі будуть створені, і вірю, що вона не мало спричинять ся до піднесеня, поліпшеня стану рільничого в провінції. .

В часі сеї сесії буде дано під нараду кілька важних білів відносячі ся до вимінних стратигичних і ин. квестій, як рівном буде предложено богато приватних білів над якими, прошу добре застановлятись.

Публичні рахунки за минувший рік будуть вам предложені, також і обчисленя скілько треба буде грошей на покрите видатків в біжучім році.

Радьте панове над справами які принесуть загальну користь і добробит сій провінції". .

На сесію прибули усі 55 послів, між тими 27 які суть вибрані послами перший раз, ліберальних послів є 36, консервативних 18. Замітне то, що консервативні посли репрезентують по найбільшій части самі більші місто, от як: Калгарі (2), Едмонтон (2), Летбридж, Медісин Гет і др... ліберальні-ж посли репрезентують головно околиці де замешкують виключно самі фермери. Се тому, що Альбертійске правительство, як звісно, фабрикантів не трактує щиро як фермерів. Фармері там забезпечені від визиску фабрикантів і ин. галапасів, — і треба сподіватись, що теперішне ліберальне правительство не меньше від попередних років буде всегда як будуче прихильним фермерам, робітникам...

Про що, над чим посли в Альбертійскім парламенті будуть радити — не забудем кождого часу доносити нашим Вп. Читачам.

Нова Турецка воєнна шифа.

[illegible]

В Барров, Англія, спущено на воду новозбудовану Турецку воєнну шифу т. з. „Решад"

[illegible] в будучині будуть найкращі, як показуєсь, будова також не готове...

КІЛЬКО ЗУЖИТО СТЕМПЛІВ В КАНАДІ.

За минувший рік спродано в Канаді стемплів більше ніж коли небудь передше. Та сьогорічна спродаж стемплів буде здаєсь найбільшою в історії Канади.

За місяць Август, як се подає почтовий уряд, спродано стемплів вартости $1,010,617.46 ц. За послідних пять місяців спродано стемплів вартости $5,595,350 т. є.: 5 мільонів, 595 тисяч і 350 доларів.

* * *

СТРАЙК ШКОЛЯРІВ В ДУБЛІН, ІРЛАНДІЯ.

Школярі йдучи за примі ром старших — застрайкували також. Хлопці „узброєні" в таблички напали в школі на учителів і так побили, що двох учителів відставлено до шпиталя.

Страйк повстав ізза того, що фірма яка доставляла книжок видалила робітників які були заняті при транспортації, а які належали до юнії...;

* * *

35 ТИСЯЧ СІ-ПІ-АР-СКИХ КАР НА ЗБІЖЕ.

Молочене збіжа, в Західній Канаді в повнім розгоні. Щоби фармері не мали жадних трудностей в висилці свого збіжа до термінальних елеваторів то Сі-Пі-Ар сна компанія заздалегідь розіслала по ріжних місцях Західної Канади 35 тисяч кар. В таких містах як Калгарі, Летбридж, Едмонтон і ін на треці повно порожних кар. Компанія прирікає, що буде старати ся о скільки може, аби фармері могли висилати своє збіже тоді коли лише будуть мати його до вислати.

ВИБРАЛИ ЛІБЕРАЛА.

З Прінс Альберт, Саск. пишуть, що в виборчім окрузі Кумберланд, де перед тижнем відбулись доповні вибори на посла — вістав вибраний більшостію голосів ліберальний кандидат на посла D. A. Hall, проти якого був поставлений на кандидата консерватист W. C. McKay.

* * *

СТАЛОСЬ ПО ВОЛІ ТУРКІВ.

З Константинополя доносять, що після нової угоди Болгарія стратила велику часть завойованого краю. Що більше, Туреччина забрала собі Адріанополь, і сподіють ся забрати в своє посідане ще і Кирк Килісе та богато землі що тягнесь на захід від Маріце ріки.

Надарно Болгарія просила і сподівалась помочи від Европейских держав.

* * *

ПРИГОДА З РЕВОЛЬВЕРОМ.

В Куявпорт, Саск. в сторі Рида було занятих два Русини, оден з них І. Річчиньский. Робітники в сій сторі носили при собі револьвери, щоб за случай рабунку було чим оборонитися чи й відігнати рабівників — Нещасте хотіло, що коли ті оглядали свої револьвери, револьвер товариша Івана Річчиньского вистрілив і куля попала в литку Річчиньского. Його відставлено до шпиталю в Вадна.

* * *

ВЕЛИКАН УМЕР.

Люїс Мавдамет, 30 літний мужчина, помер — по короткій слабости — в шпиталі в Ґанков, Міч. Був се найвисший мужчина в сьвіті, мірав сім фітів і вісім цалів.

* * *

АВТОМОБІЛЬ РОБЛІНА ЗАБИВ 10 ЛІТНОГО ХЛОПЦЯ

Манітобський премєр Р. П. Роблін їдучи 17 с. м. в своїм автомобілі переїхав — упавшого під колеса — 10 літного хлопця який другого дня рано й помер. Оба два колеса перейшли по лиці хлопця і прямо роздавили його до недопізнаня.

Роблін уйшов всякої вини і кари.

* * *

НЕ БУДУТЬ СПРОДАВАТИ ШКІЛЬНИХ ЗЕМЕЛЬ СЕГО РОКУ В САСК.

З причини, що в краю панує фінансова депресія — як заявив недавно інспектор і цінитель державних шкільних земель — в Саскачевані сего року не будесь спродувати на лицитації шкільних земель.

З загального числа 7.000 [illegible] спродано лиш около 2000 а 5000 остало ся до спродажі. Числячи, що пересічна ціна за акер буде виносити десять доларів, то до державної каси вплинуло б 32 мільони доларів. Та фактом однак є, що в многих місцях ціна землі буде виносити від 25 до $200 за акер.

Земля в Канаді що рік тож дорожша. Колись годі буде і докупитись малого кавалка землі.

* * *

ГАНС ШМІДТ, МОРДЕРЦЯ АННИ АВМІЛЕР, НА ДЕННІМ СЬВІТЛІ.

Поліції — як доносять з Ню Йорку вдалось відкрити, що Ганс Шмідт не лише що сповняв функції священика по замордованю Анни Авмілер, він занимав ся і підробленем грошей. Мідяну плиту до витисканя пятьдесятьдоларівок найдено між річами Шмідта а там і арештовано Др. Ернест А. Мурет а, дантист, в якім Шмідт товаришував. Дальше, детективам вдалось віднайти малу друкарню і відні плате в домі де Шмідт показувався з А. Авмілер...

Детективи дізнались, що Шмідт закопав голову Анни Авмілер на лоті 175-го стріту.

Дивно, що Шмідт думає боронитись „браком здорового розуму."

* * *

НА МОГИЛІ Т. ШЕВЧЕНКА.

Хто був на могилі великого оборонця покривджених, славетного Кобзаря нашого Т. Г. Шевченка, той безсумнівно бачив, як пишно розростеть ся чудовий сад-лісок на горі, де спочиває великий поет. Тихо утихомирюючо шелестять високі тополі, що посаджені усього 8 років тому, але за сей час високо-високо в гору піднялись, немов простягаючи віти до всесвітнього неба. Та на жаль сему садкови може пошкодити страшне провалє глибокий яр, що проходить попід самою горою з північної сторони. Се провалє, коли насаджувано дерево на горі, було ще таке мало помітне, що упорядчики могили, очевидно, й уваги на нього не звернули. Тепер же — як пишуть до Ради — за небагато років, провалє стало на стільки помітне, що почало вже потроха руйнувати гору, так що не звернути уваги на його тепер не можна.

* * *

НАРОДИНИ В КОЛЕЇ.

В дорозі з Росії до Вінніпеґу молода російска женщина в колеї породила здорового звичайного „хлопака."

ПОЗІР!

В Суботу дня 4. жовтня (October) с. р. в театрі Queens на Selkirk Ave. відограє тов. Бояна в Вінніпеґу укр. побутову драму в кольцьких часта з 5 дій зі сьпівами і танцями М. Л. Кропівницького.

„НЕВОЛЬНИК."

Ціна крісел від одного долара до 25 ц. Тікети можна вже купувати в Руській Книгарни, Укр. Голосі і в Нар. Друкарни.

Чистий дохід з представленя призначений для Др. Мих. Павлика. Кождий щирий Українець повинен причинитись своєю присутностю на представленю.

Комітет.

СТРАЙК В АНГЛІЇ.

Найгрізнійший страйк про який не знає навіть історія Англії панує якраз тепер.

Около 25 тисяч робітників вийшло на страйк, а сподіють ся, що в короткі 16 тисяч других робітників застрайкує і тоді в Англії запанує цілковитий застій в промислі і т. п. Не курсують там зелізниці, прибувші кораблі стоять не виладовані, нема кому шиф наладовати, цілковитий застій в промислі і т. п. Страйк скоро поширюєсь. До тепер число страйкерів виносить: в Ліверпул 5,000, в Бірмінгам 5,000, в Ґлестов 2,000, в Ірландії 13,000.

Юнійні відзнаки які носять робітники в Льондоні а які роботодавці заборонили носити можуть бути причиною грізного страйку в Льондоні.

Відчуваєсь там брак живностей і т. ін.

* * *

СТРАЙК В КОЛОРАДО ЗЛУЧ. ДЕРЖ.

Девять або десять тисяч майнерів в вуглевих майнах вийде на страйк оли із платня не буде піднесена о десять проценті!

Сей страйк діткне 60 майн.

* * *

В EMPRESS ТЕАТРІ.

Слідуючого тиждня відіграєсь кілька досить гарних штук. Найбільш врачаюча буде Їзда на моторових колесах та біцикльох. Будуть представлятись такі комедії, що прямо волосе на голові буде взноситись.

Одна з найбільше інтересних штук буде „Вегайнд Футлайтс." Історія незвичайно інтересна і є повна занимавацем на кінци.

Будуть і иньші штуки повні гумору і сьміху.

Орхестра відіграє кілька гарних „кавалків."

Шифкарти до Краю!

Як думаєте їхати до краю сеї осени то прийдіть і замовте собі шифкарту у нас якнайскорше, і дістанете на шифі добре місце.

Ми продаємо шифкарти до всіх частей Европи на найлілших шифах і по найтальших цінах.

Можете через нас післати гроші так, що сами відберете як приїдете до краю, або можете виміняти у нас гроші і взяти з собою крайові гроші, ми маємо всегда Австрійскі Корони і Російскі Рублі.

Шифкарта з Вінніпеґу коштує:
ДО КРАКОВА $70.60
ДО ЛЬВОВА $73.00
ДО ЧЕРНОВЕЦЬ $74.60

Се є ціни теперішні і можуть котрого будь дня змінить ся

Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
667 Main St. - - - Winnipeg, Man.

К. ҐЕНИК, завідатель заграничного відділу.

„Канадийский Фармер"
Редактор [illegible]
Часопись для руского народа в Канаді, виходить [illegible]
Адрес:
CANADIAN FARMER
Box 3056 Sta. B Winnipeg.
Telephone [illegible]

The Canadian Farmer
Ukrainian Weekly
Circulation 8000
Published every Wednesday at 287 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

ВІД ЗАВИСТИ ДО ПРОПАСТИ.

Є люди, що брешуть, а є що люблять підбрихувати.

Комусь в тутешніх часописях захотілось подати до загальної відомости, що „Канадийский Фармер" то часопись яка служить москвофільскій справі і т. п.

Се була лише злобна брехня, написана злобною людиною, для злобних цілей. Дивно одначе, що такими побреханьками заінтересувалась галицька часопись „Руслан". В ч. 186 в повісті п. з. „Українці в Поляни в Америці" між иншими написано таке: „В Америці видає ся „Канадийский Фармер" печатаний фонетикою, народною мовою, а служить пропаганді москвофільства"...

Чому якраз шановна Ред. „Руслана" помістила сих кілька неправдивих слів про нашу часопись — годі вгадати. Сама редакція „Руслана" не завдала собі труду подати який небудь факт в доказ, що те що пише є правда. Із сего отже виходить лише те, що „Руслан" помимо того, що християнсько суспільний дневник, любить займатись пльоткарством як перша ліпша женщина-пльоткарка.

Говорити, що „К. Ф." служить пропаганді москвофільства, потрафить людина та, яка зовсім не читає сеї часописи. Ми взагалі, можем безпечно сказати, що і самий „Руслан" не відносить ся до Української справ не щиріще від „Канадийского Фармера".

Та від напасти не пропасти... Хай „Руслан", здоров собі пише і такі пльотки проти „К. Ф.", нам се нічого не пошкодить, ми знаємо, що хто лише читає сю часопись той мусить признати, що вона є чисто Українська часопись, сему народови й служить і буде служити.

* * *

Олифантська „Правда" в 34 ч. в статі під зв. „По бідному світу" чудуєсь „Кан. Фармера" чому той, мовляв, подав таку нечемну вість про упадок двох москвофільських газет, а то Руского Слова" і „Галичанина. Дивно одначе, що та сама „Правда" каже: „о партії москв. в Галичині і бесіди не може бути. Ну, і як могла она розвятити ся?"

Даруйте шановне редакторе з „Правди" Ми зовсім не знали, що москв. партиї в Галичині нема. Но ми дуже добре знаєм, що така партия була, мала свої часописи, своїх кілька посол в

Кажете, що в Галичині є ще „Прикарпатская Русь" „Голос Народа". Не чому ви і тут не сказали правди, що сі часописи то зовсім иньшого духа від загибших часописей Руского Слова і Галичанина. Ми можем навіть найти що ті старі числа „Правди" в котрих містять ся терпкі статі проти „Прикарпатської Руси", бо ся часопись виступала проти Галичанина" і иньших старомосквофільських часописей. Чому, отже, тепер привязуєте „Прик. Русь" до часопись яка стоїть на стороні великоруского народа?

Ми радили редакторови „Правди" не так то дуже й заострюватись до полеміки з нами, бо поміж того шибають ктось — сам в дурні попав ся.

Критикуючи „К. Ф." редактор „Правди" був не вельми послідовним, що оголошене Макарого помістили що до слова. Макарій отже в короткім часі зайшло вам певно своє благословеньство. А що ми поміщували, то се ще не значить якраз, що Макарій справдішний Архипатріярх. І треба вже великого дурака, аби на таке оголошеня звертав особливу увагу, а що більше про него писав на пів сторони „Правди"

Справді, сли редактор „Правди" так дуже цінить си [illegible] оголошеннями, сам щось поважнійшого не може писати як лише про оголошеня в „К. Ф." хай буде так добрий та помістить в своїй часописи усі наші оголошеня й подасть їх „оцінку".

Ми, в загладі кожда редакція, за оголошеня, не берем жадної відвічальности.

* * *

[illegible] ч. 35 стр. 12 [illegible]

Глушковецький Гілько прибравшись в „файне" імя: Мирослав, залізши в книжню Солодухи — кричить, дзявкає на всіх і вся хто лише не робить того і так як він. У Гілька отже мусить бути прездорова, величезна голова, а в голові малесенька комірка „brain box" у його мізкові.

Дзявкає се сотворіне й дзявкає, як уже [illegible].

Він, Гілько, яко „редактір" органу Солодухи в 49 ч. рече: „Нічим не [illegible] так вплинути, як друкованим словом." Отже він „своїм друкованим словом" впливає на маси (Не знаю, які се маси, бо є ріжна маса, зелізна, мідяна, срібна, золота, прим. ред.)

Ся перучена „риба" ко[illegible]оли, що має де містити своє „друковане слово" друкує такі слова, такі речення, такі статі щоб і найбільш терпеливого читача потрафить з'іритувати, а там і закляти, що такого „друкованого слова не потребує більше й чути.

Візьміть той орган Солодухи, погляньте на першій стороні „друковане слово," на другій стороні „друковане слово" на третій так само, а на четвертій і „друковане" і „передрукуване слово" Назва органу не відповідає зовсім змістови „друкованого слова"

Та хай там! Годі Гількови дивуватись. Він-же знає лише переводити польські статі на руське, міняти заголовок, і підписатись своїм повним (хоч фальшивим) іменем. Мирослав [illegible]

А думаючи, що і на се будь хто не здобудесь; звісно, до сего треба здадни лише з такими „здібностями" які посідає переконаний Гілько, він грає ролю дуже вченого й критикує кождого хто поступає і робить інакше від него... Гілько посьвятив ся критиці. Критикує: сей бугай, той ідіота, тамтой батяра, і так дальше без кінця...

Не полюбив Гілько редактора „Канад. Фармера." Думав, думав, з якого би то боку прочепити йому хоч яку таку латочку і — придумав. Почав критикувати „Історію Канади"

Злобно Гілько списує підсьміху про автора історії, а там і ставить головний натиск на слово: вжесь, заграничною, край, і иньші. Вартковатий Гілько думав, що [illegible] пишучи історію Канади — увесь матеріял виссав собі з пальця. Не вже Ви пане „редактір" справді такі високі школи в Солодухи кінчали, що хочете критикувати історію Канади, при написаню котрої [illegible] послугував ся такими авторами як: David M. Duncan B. A., Head of the Department of History, Collegiate Institute, Winnipeg. — W. H. P. Clement, B. A. L. L. B. та — Charles G. D. Roberts?

Кепкує Гілько з речення „Канада займає весь Американський континент, що лежить на північ від Злуч. Держав." Ну, хай буде! Ви — як чудесько, — великий знавець англійської мови, отже як переведете на руське отсе речення: „Canada embraces all of the American continent north of the United States"?! Се речене написав перший, вище згаданий історик, Duncan..

„В поетичнім [illegible] шановний історик твердить, що „Скотляндія мірить 29 765 квадратових миль" — [illegible] Гілько, [illegible]. Та ми радимо, щоб Гілько був на стілько добрий, терпеливий, взяв до рук Atlas of the world і заглянув на сторону 270-у там і побачить: „Scotland,— Area, 29,785 square miles" т. д. Єсли у Вас находить ся книжка „мира" Скотляндії, то просимо подати. Можливо, що Гілько найліпший в сьвіті географ, геодет, геометр, та ще там який...

Працює він в Тернополи помічним з „добрим сьвідоцтвом" аж дві чи три гімназиальні..

Дальше наш друкований Гілько дуже дивуєсь, що [illegible] в історії написав „Перші Европейці здибали (в Канаді) людей, які ділились на два табори, або лучше сказавши, на дві окремі класи, то „Ескимосів і Індиян" Звичайно, для мудрого дурака усе не так як би він хотів. Та ми вже радимо Гількови заглянути в „The story of the Canadian People" Duncan'а, а там на стороні 4, стоїть чорне на білім „The later occupants of the country, with whom the early European explorers and colonists came in contact may be divided into two classes Eskimos and Indians." Слово класа — латинське, означає: віддїл (прим. в школі.) Слаш у Гілька на слово „class" [illegible] нашій мові, то він мусить в иньшім слів вище стоїть від Др [illegible] Кузеля та Миколи Чайковського

Гілько [illegible] таке дальше пише „Та наш історик робить ще важнійше відкриття, а іменно, що Ескимоси „не мають про себе жадних рекордів." Цікаво лише, чи ті рекорди є виробу Едісона чи Колюмбія.

Ей, Гільку, Гільку, пощо лізеш ся починати щось друковане дурак. Не [illegible] справді в слові „рекорди" розумієш лише рекорди, плити, виробу Едісона і др? Велика-ж голова, нема що казати. Загляньте [illegible] Гільку до будь котрого словарця а там і найдете значене слова „рекорди" — записки, спис, і т. п. А словарців не писав [illegible], писали люди всі — як виходить — у Гілька не мають і найменьшого значіня. він же слово рекорди зовсім інакше розуміє як всі другі люди.

Що Індиянє положились від Гудсонської [illegible] (Hudson Bay) до Мексиканського заливу (The Gulf of Mexico) говорить історія Канади в якій мові, та ваш Гілько з сего сьміесь Він-же добре знає, що крім не то нікто більше не волочив ся по Американськім континенті

Гілько обіцяєсь і на дальше критикувати Історию Канади. Та ми всю серию радили би йому, яко редакторови Солодухового органу утерти вперед собі носа, а відтак вже самідо братись до критики.

* * *

Руська консервативно-[illegible] „Канада" хвалить та хвалить консерватистів а ганить лібералів — кажучи: консервативна партія була і є прихильна Русинам, а ліберальна партія ворожа. Щоб належито відповісти „Канаді," забралоб багато місця в часописи, ми отже по троха в кождім числі будем наводити усі ті консервативні „прихильности" до Русинів. А тепер наводим лише один примір тої прихильности до нас Русинів.

Звісно, „Канада" розписалась як та мала дитина над школами в Алберті. Твердить чим може, що: „консерватисти лише відносять ся прихильно до просьвітних жадань Русинів"..

Що се собі звичайна брехня консервативних агентів а ми доказали одним примір в послідніх числі наводячи бесіду консерватиста, сенатора Денніса, який і говорив, щоб на учене матірної мови Галичанам абсолютно не позволити. інакше Західна Канада піддасть ся скоріше руїн.

От що за прихильність до Русинів наших консерватистів. Та щоб дехто не подумав собі, що се лише говорив один Денніс, ми радо потумо і другий примір консервативної „прихильности" до Русинів.

Дня 4. н. м. в Отаві на конвенції „Канадійско Політично-Наукового Товариства" між иньшими бесідниками говорив і міністер Канади Р. Л. Борден (консерватист) О сейьо англійські часописі подають, то „Борден в бесіді головну вагу клав на конечність такої організації як „Канадийско Політично Наукове Товариство" в такім краю як Канада, де великі маси чужосторонних людей мусять ся з'асимілювати і сформувати після Канадийских ідеалів"

Ну, що, не гарна се може прихильність консерватистів? — Борден, речник консервативної партиї, явно, недвозначно говорить, що ми мусить ся з'асимілювати, винародовити. Щоб робота успішнійше пішла, у них заложено і „Канадійско-Політично-Наукове Товариство" до якого належать усі Канадийські визначнійші консервативні політикери, і яко за ціль ставить собі виключно винародовлювати форейнорів.

На таких, редакторина „Канади" радить нам віддавати свої голоси при найближчих виборах. Не знати лише, чи много таких темних Іванів найде ся щоб ради „видющого" Івана послухали?

УВАГА

На стороні 3 находить ся допись з Мондейр яку перебралисьмо з Едмонтонської часописі „Канадиєць," лише в тій цілі щоб Вп. читачі „К. Ф." могли переконатись якого „типу" учителів видалили школи альбертійське правительство. Ред.

Русько-Американська лінія
[illegible]
6 ЛІВАНИ ДО ГАЛІФАК
3 класа — $46.00
2 класа — $62.50
1 класа — $75.00
[illegible]
A. E. Johnson Co.
27 Broadway New York, N. Y.
[illegible]
[illegible] Brooklyn, N. Y.

Всенародна Канцелярія
ПІД УПРАВОЮ ДИМИ, КІМИЛЯ І КОЧОРЕК.

ПРОДАЄМО шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найліпші і найскорші кораблі.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всіх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.
РОБИМО повновласти, контракти купна і продажі акта даровизни, скрипти довжні і иньші документи, легалізовані через Ц. і К. конзулят.
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро мастки тут і в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности лоти і фарми в місті і на провінції.
ВИСИЛАЄМО гроші в усі части сьвіта, скоро і безпечно.
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
ЗА ВСІ справи перепроваджені в нашій канцелярії гарантуємо.
У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіть і приходіть на адресу:
WSENARODNA KANCELARYA
J. G. [illegible] нотар
Телефон: Garry 2288. 215 Logan Ave. Winnipeg, Man
[illegible]

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріяльне в Вінніпегу.
[illegible]
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
National Realty Co.
841 Main Street — Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріяльних, староєкраєвих і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).

ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ: всякі правні і спадкові процеса і стягає довги, як також належитости через посередство адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЄ: подання в військових справах, себто увільнення від вправ, контролі і асентерунку.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх [illegible].
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКІ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житя.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]
Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера
Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки
Адресуйте
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
834 Main str. Winnipeg, Man.

Родимці!
Єсли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх кревних до Канади, то приходіть впрост до C. P. R.-ового офісу або до головних агентів
Alex Calder & Son
— БАНКЕРИ
663 Main St. Winnipeg, Man

МИ СПРОВАДЖУЄМО рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, ми також виміняєм доляри на Австрийські гроші і продаємо Австрийські марки.
Ми маємо щадницю і приймаємо гроші від доляра до тисячі і висше і платимо процент.
П. А. КАРАКОНЮК — наш Український представитель.

Публичні Нотарі
В ДАВФІН, МАН.
РОБИМО: Повновласти до старого краю, контракти купна і продажі, горожаньскі папери
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми.
АСЕКУРУЄМО від огню і на житє
По всякі иньші інформациї удавайтесь до
OGRYZLO & MUNSON
Box 331. - Dauphin, Man.

НАША АДРЕСА:
„Canadian Farmer" Box 3056, St. B Winnipeg, Man.
А РЕДАКЦІЯ І ДРУКАРНЯ знаходиться на:
287 Selkirk Ave.

Робітники!
Уникнете ревматизму і неральгії і перестудження єсли будете уживати Др. Ріхтера
PAIN EXPELLER-а
Се средство має за собою 43 річний рекорд. Його уживають на цілому сьвіту і можна дістати в усіх аптиках в Стейтах і Канаді по 25 ц. і 50 ц. за фляшочку.
[illegible]
Повне пояснене в Руській мові є в каждій пачці. Стережіть ся подібних [illegible]. Славний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.
F. Ad. RICHTER & CO.
[illegible]

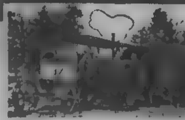

Довгий спис ужитків.
НЕМА здаєсь нічого чого не міг зробити трактор. Він робить всякі роботи на фармах кожд. часу.
[illegible]
IHC Oil Tractor
[illegible]
International Harvester Company of Canada, Ltd
WESTERN BRANCH HOUSES
[illegible]

$1000 нагороди $1000
даємо тому хтоб довів що Kamsack Realty & Investment Co. Ltd, ошукала кого на 5 центів на продажи сї лотів, які она продавала, продає і буде продавати
Всї наші лоти, що ми продаємо в Камсак, Саск. суть першої класи, і поколому що їх купує даємо нашу письменну поруку, що ми своїх грошей в сїй ділї стратити не може.
Сї лоти є 50 футів широкі а 122 футів довгі Ціни від $100 до $175, а рати лиш по $10 місячно без проценту. Ми Вас запевняємо що Ви не пожалуєте коли собі від нас купите лот.
Ми особливо звертаємо Вашу увагу, що се є одинока Компанія в Канаді, що Вам позвіл, не кандцелює коли Ви запізнете Ваші рати в разї Ви без роботи, хорі, або яка иньша причина буде на перешкоді, але даємо Вам так довго часу доки Ви самі потребуєте.
Тому не тратьте часу і сеї золотої нагоди, але пишіть якнайскорше а не пожалуєте.
По близші інформациї і мапи просимо заслати поштову карточку з Вашою адресою а ми Вам все вишлемо безплатно.
До Kamsack Realty & Investment Co., Limited
811 812 Union Bank Building Winnipeg, Manitoba
Прошу прислати всї поручені факта і інформації що до River View Park, Kamsack, Sask
Імя ......
Адрес ......
C.F.
Kamsack Realty & Investment Co. Ltd
811-812 Union Bank. — Phone Main 2531 — Winnipeg, Man.

Мудра людина думає а відтак говорить. Дурак говорить а відтак думає що він говорив.

Нічого в сьвіті нема такого противно чого людский розум не міг би найти щось сказати.

Яких учителів виганяють зі шкіл в Альберті.

Mundare, Alta.

Вп. Редакціє,

Прошу ласкаво помістити мою допись в любій часописи „Канадиєць" за що наперед дякую.

Недавно дістав я від свого сусіда газету „Новини" і читаю там „Руских учителів виганяють ліберальні посіпаки і т. д." читаю і дивуюсь, і гадаю собі, ну, хвалити Бога вже маємо своїх учителів руских. Але не сходить мені зголови за що тих руских „учителів" виганяють. Міркую я собі так, тай далі читаю як тут нараз знаходжу імена тих вигнаних „учителів" і аж за голову зядав ся, коли між іменами учителів знаходжу і імя одного неука, який також був лиш учителем в нашій школі і якого ми давно хотіли самі вигнати, ніж його інспектор вигнав.

О, гадаю собі, то таких учителів виганяють, і аж засьміявсь так, що в другої хати аж стара збігла. А щоб Вп. Вп. читачі зрозуміли, що то в нас був за русо-англійский учитель, бо може Ви не бачили еще таких учителів, то я Вам розкажу одну справу яку я мав з тим учителем. Дістаю від одної компанії з Едмонтону лист, а в нім листі нот. Не розуміючи англійского языка, не міг я довідатись, що та компанія хоче від мене і що се за нот. Даю жінці, а жінка також не годна витлумачити мені сего листа. Аж нараз каже, а иди [illegible] пан научитель, він тобі прочитає. Аж він там ті всі папери позбирав, вибігаю на двір а учителя вже не видно. Зібрав я все те до купи пішов до помешкання учителя. Прошу його, щоб мені перечитав листа, бо компанія, щось хоче від мене а я не знаю що, а до Едмонтону далеко їхати і коштує. Пан „учитель" взяв ті папери в руки, обглянув один кавалок на оба боки, обглянув другий як стрепав си дов ще, на третій найменший, обертав його на всі боки а далі зажурений каже мені, „Се ви дістали від [illegible] фактом компанії лист за якісь гроші, а що се за гроші она нічого не пише. Ви найлучше поїдьте до Едмонтону там про все довідаєтеся". Ну і перечитав і вилошив як годить ся учителеви. Ну думаю собі, я собі простий чоловік невчений і не учитель а звичайний хлібороб а тільки розумію, що розберу, що лист а що не лист, що за гроші а що ні, а наш учитель, тобі перечитав, виясняє і виш[illegible] де тебе до Едмонтону, де ти, щоб довідав ся що компанія хоче від тебе стратиш найменше яких 7 дол. Я по сім виясненю еще більше зажурив ся. Я нікому нічо не винен. Винен був троха за машину Нешінел манюфактуринг Комп. то вже більше як місяць вислав гроші комп. А тут я нась біда вчепилась і хоче гроші. Приходжу до дому оповідаю жінці, а жінка і до мене, „Ти певно післав вже гроші, хтось відобрав їх, а тепер будеш знова платити, я казала тобі завезти самий, віддай в руки і відбери свій нот Но хотілось, тепер маєш" Так я гриз ся через два дні, не знав що робити. Тут тілько робота в ти все кидай і їдь до Канор. Аж на третий день їду я по худобу, здибаю свого знакомого сусіда, якому я все оповів а він й каже: а також дістав тому пару день лист і заплачений нот від компанії, який мені дівчина перечитала, що комп одержала гроші і відсилає мені нот. Побіг я по свій лист, дивимо ся на один і на другий як близнюки, а сусід і каже та вот таком лист і нот і то від тої самої комп. Придивляємось, се, так само воно, написано як і на його листі, навіть такий самий друк і папір. А от куда стежка в горох думаю собі і оповідаю свому сусідови як то наш научитель поясняв мені, а він й каже „О з такими учителями ми далеко не зайдемо, бо й наші діти. Такі учителі то нехай перше самі научуть ся в тоді других нехай беруть ся вчити, а то він самий більше не знає як дитина з берега сї вчити англійської мови"

Але чому їх посилають сюди вчити наша діти коли они нічо не знають, а мій сусід в сьміх тай каже, хто їх посилав, они самі йдуть, представляють ся за учителів і то з паперами беруть ся вчити, але колиб такі учителі мали учити наші діти то они булиб ще дурнійші від нас.

Думаю я собі, правду каже, як тяжко нам жити тут, що не знаємо англійського языка, куда чоловік не повернесь всюди треба англійського языка чи тут на фармі чи в місті коли хочем купити чи продати, коли язик короткий біда. Не продаш як треба ну й не купиш як треба. А коли вольнеш собі тлумача, то гірша біда, він толмує а тут обкрадаєсь чи платити бо не хоче далі тлумачити. Чужим коном еще нікто не доробив ся і не доробить ся.

А тим більше тут Канада, англійський край, ми мусимо знати англійський язик, коли хочемо тут жити і колиб наші діти мали так колись бідувати як ми бідуємо через се, що не знаємо языка, то ми того не хочемо, ми хочемо, щоб наші діти знали англійський язик ліпше як ми і не бідували так як ми бідуємо. Я думаю, що ніхто не є ворогом своїх дітий тому буде дивитись чи дитина користає в школі так як вона повинна користати і чи професор є дійсним учителем чи лише баламутом. На другий раз допишу дещо більше

Дякую ще раз за видруковане моєї дописи відровлю всіх читачів „Канадийця"

Податковець

„Одна платня за одну працю".

[illegible]

„Одна платня за одну працю" се мотто богато сот тисяч робітників в Стейтах. — Надавно в Ню Йорку відбув ся похід 15 000 робітників на чолі яких йшло три тисячі женщин з прапорами в руках на яких і надписи слова. — „Одна платня за одну працю" їх витала громким окриком величезна громада людей які стояли по обох боках улиць.

Похід так величезної громади з'організованих робітників відбув ся в найліпшім порядку, задоволяючо, чим — головно 3.000 суфражисток — здобули собі много прихильників, членів

Історичний Календар.

Серпень

5. 1657 р. умер гетьман Богдан Хмельницький.
1911 р. умерла письменниця Олександра Кулішева (Ганна Барвінок)
[illegible] 1687 р. Іван Мазепа вибраний гетьманом.
7. 1648 р. борба Кривоноса з Поляками під Константиновом.
8. 1834 р. уродив ся поет Юрій Федькович.
10. 1680 р. умер отаман Іван Сірко
1907 р. умерла письменниця Марія Маркович (Марко Вовчок).
11. 1792 р. переселене Запорожців над ріку Кубань.
12. 1723 р. Полуботок прибув до Петербурга.
1873 р. умер поет Антін Могильницький.
15—16. 1649 р. побіда Хмельницького під Зборовом.
15. 1856 р. уродив ся Іван Франко.
16. 1657 р. Юрій Хмельницький вибраний гетьманом.
17. 1651 р. чорна рада Б. Хмельницького на Масловим Броді.
1772 р. прилучено Галичину до Австрії.
18. 1836 р. уродив ся письменник Олександер Кониський.
1704 р. козаки побили Поляків під Сінявою
19. 1245 р. кн. Данило побідив кн. Ростислава під Ярославом.
20. 1843 р. умер письменник Григорій Квітка-Основяненко.
23. 1662 р. Юрко Хмельницький побив Москалів під Криловом.
25. 1399 р. битва Витовта з Татарами над Ворсклою.
27. 1689 р. Турки й Татари облягли Львів.
20—21. 1648 р. побіда Хмельницького під Пилявцями
24. 1673 р. напад отамана Івана Сірка на Очаків.

Вересень

1. 1652 р. весіля Тимоша Хмельницького з Розандою Лупулівною.
2. 1657 р. похорони Богдана Хмельницького в Суботові і вибір Івана Виговського гетьманом
1818 р. уродив ся письменник Іван [illegible]
3. 1657 р. Золотаренко побив Поляків під [illegible]
1709 р. умер гетьман Іван Мазепа.
5. 911 р. договір кн. Олега з Греками.
6. 1672 р. П. Дорошенко здобув Каменець Подільський
10. 1769 р. уродив ся поет Іван Котляревський
11. 1727 р. Данило Апостол вибраний гетьманом
12. 957 р. гостина кн. Ольги в Царгороді
1903 р. відкрито торжественно в Полтаві памятник Іванови Котляревському.
13. 1621 р. козаки під Петром Конашевичем Сагайдачним
14. 1867 р. умер письменник Опанас Маркович
15. 1907 р. умер письменник і драматичний артист Іван Тобілевич (Карпенко Карий).
16. 1658 р. рада в Гадячі.
1846 р. уродив ся Іван То[illegible].
17. 1660 р. Юрко Хмельницький побитий Поляками й Татарами під Слободищем [illegible]
27. 1651 р. білоцерківська угода
28. 1769 р. Хотин [illegible]

ГАРДЕРОБА КОРОЛЯ ЕДВАРДА VII

Бл. п. король Едвард VII мав — як жадний монарх на сьвіті — найбільшу гардеробу. Небіжчик тримав на роботі около двіста (сутів) мужеських убрань одного або другого рода, стільки сорочок та около сто капелюхів і жакетів Пятьдесят них пошитих убрань він кождого року [illegible] слугам вмісто грошевої плати.

Вартість його гардероби виносила до шість тисяч долярів, розуміесь що тут включаєсь і його многі уніформи які були найдорощі. Він був почесним полковником в трийцятьох регіментах, отже мусів мати около сто ріжних уніформ всегда готових на кождий [illegible].

Високої ціни не платив за убране. Сподні коштували десять або пятнайцять долярів, денні убрання пятьдесят а вечірні сімдесять пять долярів. Щобим прибільшити собі росту, бо був пять стіп і сім цалів високий, то носив всегда високі капелюхи, спеціяльно йому виготовлені, корона якаж була зависока сім і пів [illegible].

От так вберав ся небощик Едвард. Шість тисяч долярів річно видавав на своє убране. А не „нам" скілько то треба бідакам щоби таку суму грошей видали на своє вбране?

Жінка є — додаване — охоти до вибранків; віднимане — грошей, множене — роду людського, ділене — найліпших товаришів.

НЕ ЛАКОМТЕ СЯ
[illegible]
Ми доставляємо Вам всі НОФАБРИЧНІЙ ЦІНІ в найскоршім часі. До кождого замовлення додаєм гарний ДАРУНОК. Замадайте зараз обрязкового катальога і переконайте ся.
Адрес:
The Ruthpole Co.
924 — 71 St.
BROOKLYN, N. Y.

Дармо на 10 денну пробу.

25c 25c
[illegible]
(27-40)
H. HOFFMAN & CO
237 E. 12 St NEW YORK.

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 195. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпегу, проте [illegible] поважене до нас. Ви завсігди будете певні заощадити що найменше 30%.
[illegible]
— Не посилаємо C. O. D —
[illegible]

Шукайте
T & B
папіроси
не клеєні.

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосе з твари, є бороди і дебе не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 долара через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтовими марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненем, як его уживати.
Адрес. Dr SELLERS, 38 Delancy St. New York, N. Y.
Потрібні агенти.

Руска Лазня
[illegible]
286-290 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 510.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпегу.
Специяльне лічене полових хороб (сифілєс, трипер і т. д.), ревматизму, очиа і ушних.
Лічене і новійше лічене сифілєса „606" проф. Ерліха
Лічене [illegible] [illegible] [illegible] ревматизму [illegible] рекою
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю замовлення
Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave Winnipeg Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA
Філії офіси в [illegible] ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ І БРИТІШ КОЛЮМБІЇ

Авторизований капітал	10,000,000.00
Резервовий фонд	8,100,000.00
Капітал вплачений	6 925,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймають ся від $1.00 і більше і доплачується процент від них вкладок. Видає ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
НОРТ ЕНД ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave
ВИННІПЕГСКА ФІЛІЯ H. G. LESLIE, Manager.
ПОРТЕДЖ АВЕ. ФІЛІЯ Corner Portage Ave and Carry St

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Бувший руский лікар зі старого Краю. Знаменитий руский лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
[illegible] 443 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 WINNIPEG, MAN

Жите є непевне
житє деревяного цебра або путні.
Заощадіть часу [illegible] упособлене — долярів — уживаючи начиня яке ніколи не знищить ся
[illegible]
Eddy's Fibreware.
Спитайте Вашого Сторгівця. Eddy's [illegible]

— НЕБУВАЛА НАГОДА —
[illegible]

[illegible]
INTERNATIONAL WHOLESALE WATCH CO. Dep 2.
Box 3583. Winnipeg, Man.

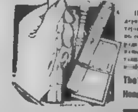

[illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Tel. Main 2510

Руска Торговля!
Хто хоче дістати доброї солонини, сьвіжого і топленого мяса, вудженку і варену шинку, домашнього виробу і німецкі ковбаси, яйця, масло, сир, сметану, молоко, огірки, капусту, барабулі, муку, цукор, гербату, каву [illegible] — найдіть до мене а не пожалуєте
НИКОЛАЙ ВАЛАН
448 King St. Phone St. John 2228 Winnipeg, Man

З Европи $26. до Канади.
На тикеті третої кляси через нашу „Безпосередну Пасажерску Услугу"
з РОТЕРДАМУ до ГАЛІФАКСУ.
Дуже низькі ціни їзди на желізницях з Галіфаксу до котрого небудь місця в Канаді.
Тепер [illegible]
Canadian American Steamship Agencies
J. W. STRAUB [illegible] 593 17th Ave. N. E.
MINNEAPOLIS, MINN., U. S. A.

Вісти зі Старого Краю.

ЖИДІВСКІ УЧИТЕЛІ В НАРОДНИХ ШКОЛАХ.

На області, в котрій толиться Польща [illegible] рай значно розпаношило ся жидівство, особенно в нашій східній Галичині. Гет жиди в державать [illegible] попереднших польских патреотів, [illegible] а то уживають всі кошти [illegible]. У них у руках [illegible] котрих Русинам приступ вельми тяжкий, найдете еи в і [illegible] Находимо не мні і школи християньскі! В народних школах Галичини є більше як 1.200 учителів мойсеєвого віроісповідання, а число їх росте з кождим роком. Щоденний досьвід учить нас, що жидівство, до тількохто [illegible] є живлом руйнуючим основи християньства. А ту ось міністерство велить від днем 14 мая 1869, що діти мають виховувати ся в реліґійно моральним дусі. Так само голосить Рада шкільна краєва: „Школа народна має виховувати дітий реліґійно морально". Крайний закон з 2 лютого 1895, домагає ся, щоби діти з науки черпали реліґійні і моральні основи. — „Учитель має не то учити, але і виконувати. А се виконане має опирати ся на реліґійно-моральних основах" — зазначено в інструкциї Ради шкільної краєвої з року 1893. А чи жиди, для котрих талмуд есть найвисшим законом, вдоволять сим приказам державних і краєвих властий, вельми сумнівно. Смотрячи на се, що у нас щоденно діє ся. Сей проведений наплив жидівства до сельских шкіл є вельми небезпечний для молодого християньского покоління.

Недавно тому внесли польскі женщини протест до Ради шкільної краєвої, на котрім підписано ся 3 000 женщин. В тім протесті написано ось що: „Есть се велика кривда, яку наносе ся католицким і польским і тим нашого народа. Сельский учитель не то вчить але і виховує молоде покоління. Як може жид виховати католика? Як жид-сьвіт може виховати Поляка. Самозахованим відрухом боронить ся нарід супротив такого виховання, чого доказ жиді доказ. Вони і діти супротивлюють ся сему і супротивлене по всіх школах розповсюднить ся. Не сьмио приилюсцювамо такого рода протестів, хотя не можемо їх відкавати оправданя. Католики родичі Поляки мають право домагати ся, щоби їх діти виховував Поляк-католик".

ХМАРОЛОМ КОЛО ПЕРЕМИШЛЯ.

В ночи з 27. на 28. с. м. напала в цілій околиці Перемишля буря з великим хмароломом так, що в численних місцевинах вода досягла високий стан, віж перед тим і що передтим виратовано, се тепер знищило ся. В Пикуличах вода вдерла ся до хат, на гостинци піднесла ся до півтора метра і богато худоби втопило ся. В Оріховцях забрала 5 мостів, вода стоїть в хатах, на дорозі стан води понад метра. В Косиничах одну хату вода забрала і 10 моргів конюшини в копицях понесла на своїх филях. В Бухвалі, Лутовах, Чуховичах і Уйковичах вдерла ся вода до хат і знищила поля та толоки. [illegible] свою

чим мет між Журавицею а Порудинком зірвана, але місто в Уйковичах одна в Лутовах і [illegible] Мухачевах вода понесла. [illegible] Чуковичах, Вітенях і Муховичах стоїть і метер від в [illegible] обіцю, забрано або [illegible] з [illegible] місцевих на [illegible] весни.

УБИЙСТВО

В селі Хиля сих [illegible] Підволочиск — як нам доносять — вбили [illegible] Матура [illegible] солдана Івана Мелінчука, батька кількох дітий, вкидаючи єму в вишневій стодолі рам в голову і груди ножами. Мелінчук брав участь в виборах ще звичайно на бори агітуючи за руским кандидатом. Слави трох братів в віку 30—60 літ, були членами ради громадської. Слави арештовано і відвезено до Тернополя.

СМЕРТЬ ТРЕХ ОСІБ В РІЦІ.

З Калуша доносять, що там утопили ся в филях ріки Бережниці: Микола Василів, Палагна Грицюк і Анна Панько з Угринова середного. В хвилю, коли брило через сю ріку в часі повени. Тіло Анни Панько виловлено в Угринові [illegible] 16. м. м., а Миколи Василева і Палагни Грицюк на обшарі громади Бережниці шляхоцкої і там їх поховано.

Отсе знова нові жертви, наслідки неурегульованих підгірских рік. Такі випадки лучають ся в тамошних сторонах вельми часто, [illegible] в весною і в осени. [illegible] то неурегульовані підгірські [illegible] нищать [illegible] ринки [illegible] і нищать поля Бойків і Гуцулів.

ПЧІЛЬНИЦТВО В ГАЛИЧИНІ

Статистика виказує, що тепер в Галичині є около 340.000 пнів пчіл, вартістю поверх десять мільйонів корон. Наслідком слабого літа пчоли не опалати ся, і пасічники взяли на сего року лиш 6 мільйонів доходу. В додатку пасічники привезені годувати пчоли купованим цукром. Денатурований цукор має коштувати 100 кільогр. 43.50 К. Наші пасічники мають звертати ся в справі денатурованого цукру до новозаложеного „Краєвого товариства пасічничого в Тернополі", котре внесло до міністерства просьбу що до вільного від податку денатурованого цукру на корм для пчіл.

НЕЩАСЛИВИЙ ВИПАДОК.

Оногді привезено до львівского шпиталя селянина з села під Золочевом, Теодора Вільгона, якому лучив ся страшний випадок. Іменно коли Вільгон зскакував з дома з воза, вбив ся на вила, які стояли коло воза.

ВТОПИЛА СЯ В СЯНІ

Вчера в Перемишли кинула ся до Сяну з залізного моста Евдокія Ковалин, 23 літна з Золочева. Мимо безпровідного ратунку зникла під водою. При самоубийниці найшли руську метрику, фотографію і кореспонденцийну картку адресовану до Альберта Шеца, капельмайстра артилерії. З сей картки виходить, що причиною самоубийства була нещаслива любов.

50,000 KSIAŻEK BEZPŁATNIE.
Wartość $10.00 dla Każdego Mężczyzny.
[illegible]
PRZYSŁAĆ TEN BEZPŁATNY KUPON NA KSIĄŻKĘ DZISIAJ.
DR. JOS. LISTER & CO. F. 700 Northwestern Bldg. [illegible]
[illegible]
Nazwisko
Miasto Stan

Всячина.

ЮВИЛЕЙ ЧОКОЛЯДИ.

Рівно 400 літ тому назад появила ся перший раз чоколяда в Европі. В 1513. році подали ї перший раз в одним богатим еспаньским домі. Вітчизною чоколяди вважає ся Мексик, звідки привезли ї в Европу іспаньскі моряки. Завдяки смакови і значній поживности чоколяда скоро заволодила собі Европейців. Особливо в Франції, де нахрать чоколяду в великій кількости. Урядово признано ї в XVII віці. Мексиканьский банкиток на одних богато ворогів. Против него спринговано були такі декрети а навіть слідства. Та ті всі начали не пошкодили сельному поширеню чоколяди.

КАНАЛ МЕЖИ БАЛТИЙСКИМ А ЧОРНИМ МОРЕМ

Російске міністерство комунікації займає ся тепер обробленєм подробиць начерка великого канала, який получив би Балтийске море з Чорним. Праці вже що обчисляють ся до розглянення двох майбутних напрямів сего канала, один напрям на Ригу і Херсон, а другий на Петербург і Херсон. Після першого начерка довжина канала виносила би 2 200 верст, а кошти 180 міл. карб., а після другого виносе довжина 2 500 верст, а кошти будови 325 міл. карб.

ПОРОГИ НА ДНІПРІ

З Києва доносять, що з увагі в майбутним получення Чорного моря з Балтийским при помочи водного шляху Рига-Херсон, обробив київський округ комунікації начерк робіт в цілі переблану Дніпрових порогів при помочи многих гребель, які перетнуть ширину ріки. Таких гребель буде 4: Сурско-Лоханьска, Ненаситецка, Федоровска і Весьолая при порогах того самого імени. Цілию тих гребель є піднести поземе води в ріці, через що буде можна уладити на берегах шлюзові канали для кораблів. Рівночасно в тих самих місцях станут гідро-електричні уладження, щоби використати силу води і витворити електричну енергію, якої сила буде виносити після обчисленя 100 тисяч конских сил. Що до економічної сторони підприємства старали ся обчислити сподіване побільшене товарового руху. Межи иншими начерк обчислює будучий перевіз Дніпром ладунків деревна коло 128 міл. пудів, перевіз збіжевих ладунків має зрости з теперішних 50 міл. на 70, а навіть до 100 міл., цукру коло 20 міл. пудів, нафти 115 міл., а соли 10—15 міл. пудів. Особливо

ряд (в вер коло 15 [illegible]) появи так [illegible] значно зросте [illegible] (а [illegible]) дефт гребель і шлюзів виносе 91 міл. карб. Чистий дохід, який мають дати з ладунків [illegible] начерк на 6 міл. карб.

„КИТАЙСКИЙ МУР" В ЕВРОПІ!

„Руская Молва" пише, що в остатних часах порушено справу вимести сітковий пліт на межі російскої границі від Калішем до Румунії. Кажуть, що ся предлога, після помислу і взірцем подібна до „китайської стіни" є вже близька здійснення. Цілью сего відгороження Росії від Німеччини і Австрії є борба з контрабандою. Кошта заведення плота на просторі понад 3 000 км виносити будуть 10—20 мільйонів рублів.

ДО ЯКОЇ РАСИ НАЛЕЖАТЬ ЯПАНЦІ!

Усі учені годять ся на се, що Японці не належать до одної раси; вони мішанці. Доказують, що найбільше в них є домішки з раси татарскої та малайскої, по части семітичної (до якої належать Жиди) та навіть арийскої. Кажуть також, що Японці не стать [illegible] з Азиї тепер здавнього [illegible], що вже в [illegible] Японію, а [illegible] Тепер їх вже небагато, буде всего до 15 000. Японці есте, що наси тамошні вимирають. [illegible] що ця Айнів [illegible] Айни не будують домів і проживають в глубоких печерах. Цілі їх тіло покрите волосом, як у малп. Говорять незрозумілим язиком та не дають ся образувати Місіонарі, які старались заводити між ними угілли, щоб ратувати житє перед здичілою [illegible] [illegible] не убавають [illegible] [illegible] та удивляють ся.

ЛЮДНІСТЬ РОСІЙСКОЇ ДЕРЖАВИ.

Після найновійших статистичних дат людність російскої держави перейшла цифру 171 мільйонів, отже від часу послідної попереднєї в р. 1897 зросла о 42 мільйони. В той спосіб людність Росії перевисшає о 16 мільйонів людність Німеччини, Австро-Угорщини і Франції разом взятих. Москалі до яких урядова статистика зачисляє також Русинів становлять 65 процент людности російскої держави, Турки і Татари 10 і пів процент, Поляки 6 процент, Жиди 4 процент, і т. д. Мимо великого поступу, який в послідних часах зробив російский промисел, є в Росії на кождих 1000 мешканці загальної людности 771 селян, а тільки 107 міщан. Фабричних робітників є в Росії 2,100 000.

ПЕРЕСЕЛЕНЦІ ЧЕРЕЗ ГАМБУРГ

В 1912 р. переїхало через Гамбург 134 180 переселенців (в 1911 р. 96 895). Рекордовим роком в переселенню через се місто був 1907 рік, коли то переїхало там туди 158 [illegible] осіб. В 1912 р. переїхало до північно-американских країв 108,151 переселенців (в 1911 р. 61,[illegible]). До британскої північної Америки лише 9 548 (в 1911 р. 6377.) До Аргентини переселило ся 13.849 осіб (в 1911 р. 4,[illegible]), до Бразилії лише 2,767 (в 1911 р. 6 562). Серед того числа було з Австрії, а виключно з Галичини, 31 933 переселенців, з сего числа 25 2[illegible] виїхало до Зєдинених Держав, 5 [illegible] до Канади [illegible] до Бразилії, а 724 до Аргентини. З Угорщини переселило ся в 1912 р. 30,0[illegible] [illegible] З [illegible] контінгенту переселенців [illegible] Росія з Конгресівкою, бо [illegible] осіб, з сего 46 374 до Зєдин. ких держав, 10 [illegible] до Аргентини, 2,000 до Бразилії і 1 996 до Канади. Переселене [illegible] європейских держав буде значно з огляду на сего і [illegible] тамошні війни. З Німеччини переселило ся в 1912 році через Гамбург [illegible] 5 760 (в 1911 р. 6507) осіб.

ЧИСЛО ПРАКТИКУЮЧИХ ЛІКАРІВ.

Виносить в 17 головних державах Европи після найновійшої статистики 180.[illegible], з сего найбільше є їх в Анґлії, бо 38.000, опісля в Німеччині (32 500), в Росії (21.400), Франції (19.800), Італії (18.240), Іспанії (1[illegible].700), Австрії (10,400), Швайцарії (1.720). Анґлія має 7·8 лікарів на 10.000 мешканців, Іспанія 7·5, Італія 5·6, Швайцарія 5·2, Франція 5·1, Німеччина 4·8, Австрия 3·6 і Росія 2 на 10.000 мешканців. Найбільше лікарів має місто Брукселя, бо 54·1 на 10 000 мешканців, Мадрит 20 9, Рим 14 8, Відень 14, Берлін 13 2, Льондон 12 9, Петербург 12, Париж 11, а Копенгаген 9.

ЧИСЛО НОТАРІВ В АВСТРИЇ.

Нотарияльних посад в Австриї є 1,111, з чого є необсаджених 29. У Відни є 67 нотарів. Округ висшого краєвого суду в Кракові має 78, львівский округ 89, а перемискій 45 нотарів.

СМЕРТЬ З РАДОСТИ.

Якийсь Фр. Саппе, робітник в Німеччині, отець 10 дітий, одержав сими днями вістку, що его вуйко, що перед кількома роками переселив ся до Америки, помер і записав єму в спадщині 200,000 долярів. Саппе, прочитавши вістку, впав на землю мертвим, поражений ударом серця

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
Philadelphia, U.S.A.
[illegible]

МАРКИ "EMPIRE"
з деревляними волокнами пластер є
дешевий, сухий, твердий, міцний і легкотрев.
ПЛИСТЕР на стіни має незрівнані якости і дає скорий добрий результат
ВИКІНЧЕН робить стіни так твердими тревалими як мармур.
Пишіть за поясняючими книжочками.
MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG, MAN

НАЙБІЛЬША — ВИПРОДАЖ РУЧНИХ ГАРМОНІЙ

10 клап. 2 реб		$2.50
10 ,, 2 реб дуж		$3 00
10 ,, 3 реб		$3.50
10 ,, 4 реб. сильна		$4 50
19 ,, 2 реб.		$6 00
19 ,, 4 реб. сильна		$6 50

Віденьскі Гармонії

10 клап 2 баси	$3 75
10 ,, 4 ,,	$4 25
19 ,, 6 ,,	$7 25
21 ,, 8 ,,	$8 50

Стальовий Голос Гармонія коштує $1 00 і більше.

ДАРОМ ДО КОЖДОЇ ГАРМОНІЇ.
Висилаємо за попередним надісланєм грошей.
До кождої Гармонії даємо дaром МАШИНКУ ДО ЗАПАЛЮВАНЯ.
RUSKA KNYHARNIA
850 Main Street. Winnipeg, Man.

ТАНО! ШИФКАРТИ ТАНО!
В КАНАДИ ДО КРАЮ $28.
$26. З КРАЮ ДО КАНАДИ
На поспішні двотрубові Кораблі.
Тепер найліпший час до подорожи. На кораблях добрий вікт 4 рази денно, і відповідна услуга.
Всякі пояснення даємо даром устно або листовно.
Lototzki & Loewy
STEAMSHIP AGENTS.
293 Selkirk Ave. Winnipeg, Can.

ДАРОМ на три місячну пробу, 24 Руських співів даром.
$60. Фонограф за $29.
Син купуєте фонограф від нас то купуєте впрост від компанії, а не від агентів які хотять богато заробити не двіючи вашим вдоволеним.
Фонограф який агенти спродають по $60, ми, компанія, спродаємо вам за $29, до того даємо ще 24 Руських співів даром. Сей фонограф пішлем до Канади чи де небудь інше на $2.00 місячні сплати і даємо гаранцію на 10 літ.
Напишіть до нас за гарний каталог. Для даром для всіх.
ROYAL PHONOGRAPH CO. 81 East 4th St., Dep A. New York, N.Y.

О. Г. ГИКАВИЙ.

Історія Канади.

Передрук недозволений

Канада під правительством Французів.

Відкрите Америки.

(Відділ І.)

Як кождому вже добре звісно — Америку відкрив, Італієць, Христофор Колумб 12-го Жовтня 1492 р., тому 420 років. Вість про відкрите нового сьвіта обленула тоді сейчас усю Европу. Анґлія, Франція, Португалія та Голландія спішились тепер також відкрити і в посідане взяти якусь нову землю. Значить Колумб запалив великий та добрий огонь, оцим відкритєм *).

Анґлія, перше, як звичайно, була не рада аби Іспанія забрала живо відкритєм західного сьвіта, отже тоді панів король Генрі VII, в 1497 році, виправив в незнаний далекий сьвіт Венецийского славного моряка іменем Івана Кабот — який з своїм сином Севастіяном поплили на захід в надії що натрафлять дорогу до Азії та ще там пуда. Та які землі вони найшли, тоді сказати, одни твердять що вони перші були на берегах Північної части Америки чи то на березах Нюфаундленду, або Лабрадора.

Слідуючого, 1498 року, оба вони знова відбули подорож до Нового Сьвіта, но так як і нераз вернули домів без замітних наслідків. Були хиба знова там де і передше.

Кілька років пізнійше Севастіян Кабот відбув ще трету подорож самий і стараючись найти північно-західний прохід до Індиї — плив по при береги Лабрадора дійти доки леди не заступили йому дальшу дорогу. Отже вернув домів без нічого.

Та хотяй усі виправи сих двох Італійских мореплавців в намірені найти дорогу до Індиї були безуспішні, однак увінчались богатими здобутками для Анґлії в іньший спосіб, а то 1) Низподи береги коло Нюфаундленда давали невичерпаний засіб риб 2) Каботи були почином до витвору кольонії, смілих й хоробрих мореплавців.

Кортрія. Мала Португалія звернула свою увагу більше на північ, і в 1500 р. виправила туди свого мореплавця Кортрію, щоб той найшов яку нову землю. Він завидів береги Лабрадора та Нюфаундленда, звідки взяв повне судно червоношкірих жителів з вона продав в неволю. Коли поплив другим разом до Нового Сьвіта то не вернув домів. Треба догадуватись, що Індіяни вбили його за те, що забрав їх родаків.

Верріцано. Франція взялась на роботу своїх сусідок-держав і собі виправила мореплавця Веррацано в 1524 р. щоб той — які лише землі найде — забрав в посідане Франції. — Йому пощастилось; він завидів побереже між Стейтом Кароліна а Нова Скошия й назвав „Нова Франція." Вертаючи домів — схватив Індіяньского 18 літного хлопця і привіз до Франції.

Картієр. Десять літ пізнійше по подорожи Верраціаного, то є 1434 Франція вдруге виправила до Нового Сьвіта тепер десять здібного моряка Картієра. Допернув сей почав дійсну роботу на новій землі. Переплавши через тиснину Беллі Айл (Belle Isle) він завернув на полудне, переплив залив (Ст. Лавренс) в шуканюи місця куди міг дістатись на сушу, найшов себе в затоці яку і назвав: „Ле Бей де Чалюр," по-анґлійськи: „Затока Гіт." З відси відтак поплив далі, а пливучи по при беріг на північний захід найшов остров де і висів та назвав се „Гест." Тут поставив великий 30 стіп високий деревяний крест на якім вирізав слова. „Хай жіє король Франції," — заберaючи в такий спосіб усю ту землю для Франції!

Вертаючи в зимі домів, він взяв з собою двох молодих Індіянців, які були синами одного Індіяньского начальника й привіз до Франції!

Дома як розказав цілу історію про свою подорож, то Франція так заінтересувалась Новим сьвітом, що слідуючого року виправила туди Картієра з валогою на трох судних знова. — Картієр як і передше — переплив тиснину Беллі Айл й найшов себе як і попереднього разу в дуже великій затоці, котру, власне тепер, в нагоду, що того дня було сьвятого Лаврентія — назвав: „Ст. Лавренс Затока." Й ріку, що вливаєсь до сего заливу назвав „Ст. Лавренс ривер."

Пливучи в сторону заходу він бачив більший остров, котрий і назвав, „Асомпьон," теперішн „Антікості." Пливучи дальше після вказівок тих двох Індіянців що взяв з собою назад, він доплив до Індіяньскої оселі Стадакона. Там було кількадесять „домів" збудовані на форму великих копиць сіна. (Тепер на тім місці красуєсь місто Квебек.)

В Стадаконі Картієр запізнав ся з Індіяньским начальником, Доннакона від котрого і довідавсь що дальше на затоці є ще більша Індіяньска осела Гочелаґа. Та як Картієр заявивсь плисти туди то Індіяне стрях як почали вговорювати [illegible] не плив, бо мовляли, там такі сніги та леди що — [illegible] туда — загинув-би. Та Картієр на такі пересторги не зважав і — поплив. За якийсь час своєї плавби він зі своєю валогою на двох судних добився таки до Гочелаґи. Тут Індіяне радо його приняли й показали йому свої поля засаджені кукурудзою, та форти. (Дальше буде).

---

*) Хто хоче [illegible] добре про відкриття Америки, хай купить собі книжочку п. з. „Як відкрито новий сьвіт." 15 ц.

Дописи.

Канора, Саск

Хвальна Редакціє

Прошу помістити пару кілька слів в Вашій часописи „К. Ф."

В нашій кольонії збіже було досить файне. Жнива почали ся 16 Серпня і в пів дня, що видаток буде богатий

З причини, що небуло недостатком шпаґату, многі фармері чекаючи припинились з комбайн на кілька днів. Канорскі агенти не спровадили достаточну скількість шпаґату, а фармері самі не спроваджали тай на тім самі собі пошкодили.

Сего року в нас спровадило богато дощів, земля в многих місцях розмочилась так що таксамо тоді було байндерами косити аб же

Молотарні у нас ще й не рушають ся, бо і одної нині не мають куда перейти. А як прийде ся кому продати нову молотарню з стації то за день не зроблять і милі одної. Показуєсь отже, що молотити скоріше не будем аж хиба замерзне. А є надія, що і сьвіжу буде богато, бо щурі кладуть великі будівлі для себе.

Тут фармері не мають богато сіна, не накосили богато, бо була вода на сіножатях і не гобен було косити.

Здоровлю милих читачів „К. Ф."

Ученик Іван Я. Данильчук.

Поміщу допись подаєм в цілости, без жадних змін, або додатків. Ми тішимось, що молоді читачі нашої часописи потрафлять так гарно дописі писати. Заразом і дякуєм Іванові, та просим, а не будуче теж гарні дописі присилати.

Редакція

Реджайна, Саск.

Вісо. Пане Редактор:

Будьте так добрі і пришліть мені Вашу часопись. Прошу мерату вашою піснію шо.

Треба признати, що „К. Ф." тепер добре редагований, як раз добра часопись для нашого народа. Зрештою, не треба її хвалити, бо саме за себе говорить

Дякую Вам, щосьте вже пхнули не жаким словом і за мене в своїх замітках. Лише хтось мильно поінформував Вас, що я cін. Я, прошу, пізнай не він, лише простий собі робітник в Виноградинку Христовім. Хочу служити Богу і людям, а поки що, як сами знаєте, не служать Богу ані людям, але люди їм і почитують їх за божків. Я тим словом „піп" завсігди бридив ся і брыджусь.

Так само я не служу чужим людям, але своїм і Христу, а Христос предібь не есть нам чужий. Зрештою як жив так жив, хоби лиш добре діло робило ся. А образити мене ніхто не потрафить.

Здоровлю Вас сердечно і жичу кріпкого здоровля і витревалости в Вашій тяжкій праці.

Вам щирий друг
Д. Д. Пирч
2059 Atkinson St.
Regina, Sask

Та, чого бажаємо, рідко вдоволяє нас тоді як вже дістанемо.

Жінка неначе вічно їсти [illegible]
[illegible]
OGILVIE'S ROYAL HOUSEHOLD МУКИ
ВАШ ХЛІБ ВСЕГДА БУДЕ ДОБРИЙ
[illegible]
OGILVIE'S FLOUR MILLS Co. Ltd.
FORT WILLIAM
WINNIPEG MONTREAL

Савка — І справді, Іване, ти повісити ся хотів? Не вже не подумав ти, що по смерти сейчас і в пекло попав би?

Іван — О, прошу єгомосця. Я позагробового пекла не боюсь. Я вже стілько пекла знаю, що саме пекло на тамтім сьвіті видаєсь для мене нічим.

Савка. — Та що ти говориш. Так ані дуже.

Іван. — Еж, єгомосцю, гірше вашого дуже вже відай нема від моєї жінки

Федь (пиний:) — Ет, нема в сьвіті правди. Чому — як я мав родити ся — не спитали мене чи хочу або ні родити ся. А наиб я — наприклад — схотів, то повиніб спитати ся чи у князя, чи у графа! Бо хибаж тут не ф. контри, не Канада. А то виходить, що і тут панує деспотизм.

Користайте з нагоди.
Продаю АКРИ і ЛОТИ у Ванкувер і Форт Джордж, Бритіш Колюмбія — по ціні і на услівях, що певно вдоволять кождого інтересованого. Під кождим зглядом земля є добра. Пишіть до:
THEO. P. HILL
South Fort George, British Columbia.

Вже по жнивах, а тепер що?
Збіже в Зах. Канаді вважате, при молоченю показуєсь, що є незвичайно добрий видаток. Насьлідок того є той, що тепер за гроші не трудно піде. Потреби дому будуть першими; много річей можна буде набути за гроші.
ІТОНІВ КАТАЛЬОГ З ВАШИМ ПОРАДНИКОМ.
Син хочете що купити, загляньте до Ітонового Катальоґа на осінь і зиму, найбільший і найгарнійший катальоґ виданий компанією Ітона
Замовляйте вчасно щоб дістали найліпший товар
THE T. EATON CO LIMITED. WINNIPEG CANADA
Важне!
Найліпше замовляти богато, за 100 фунтів ваги платите те саме що і за кілька фунтів. Найліпше оплатить ся замовляти богато з домашних річей і т. п.

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Анґлїйского.

(Дальше).

Вряди-годи роздавав ся стукіт розсипуваних цеголок Майльса, котрий ставив вежу за вежею, дім за домом залюбки, що брат не може єму помогти в сім ділї.

Коли вже мало наступити звільненє Гумфрі, а Віргінія видє, що не помічає его, Майльс починає тяжко зітхати.

Наконець Гумфрі вільний! Віргінія замикає книжку, означивши сторінку закладкою, а Гумфрі з криком ура! перескакує крісло і починає завертати ся по долівці. Майльс припадає до него, і обі хлопці пустують веселі і щасливі свободою.

Ми заберемо ся на гребло сейчас [redacted] Гумфрі.

Але у Віргінії другі пляни: не превелике невдоволенє дітий веде она їх в гості на сусідний хутір. Ся гостина вельми для дітий томляча. Наконець Майльс найшов собі забавку, добувши спід печи котятко, а Гумфрі виліз на крісло і обтирав економску рушницю, щоби пересьвідчити ся, чи она наряджена, чи ні.

Они повернули домів доперва тогди, коли вже час було Майльсови спати.

Гумфрі станув в головах ліжка і уважно глядів, як Віргінія роздягла его маленького братчика; він хотів затямити, що по чім слідує, бо сам сумнівав ся, чи зможе без посторонної помочи одягнути Майльса.

Єго личенько одначе троха протягнуло ся, коли побачив з кілька то річами прийде ся єму мати діло. Він підступив близше і став обертати в руках одну одіж за другою, щоби навчити ся, як приставить до себе.

Не спиш ще — закричав зворушений — коли нянька вийняла послідний набіток, я і положили не бачив.

Зачудований погляд Віргінії приневолив забувшого ся хлопця повернути на свое місце під вікно.

На его щастє нянька так була занята докорюванєм єму за то, що не говорив з нею по французки, що й не замітила, чого се Гумфрі нараз так живо заінтересував ся одяганєм брата.

Глава 4.

Маленькому Майльсови снив ся зелений луг, на котрім він сидів з Гумфрі і сплітав вінки, коли в найбільшій середині сна напали на него пчоли. Они лизали єму по лиці, і він нїяк не міг їх позбути ся. Він сробив Гумфрі о помочі, та в сій хвили прошиб ся так сильний подув вітра, що він упав і... пробудив ся. Зелений луг і пчоли щезли, лишив ся іно Гумфрі, котрий его сильно термосив.

Наконець! — прошепотів. Я вже думав, що ти ніколи не збудиш ся. Я всїх способів пробував: кидав тобі в лице кусник булки, дув в ухо, сідав тобою, поки зовсім не вибив ся з сил. Я не міг кричати, бо боя ся розбудити Віргінію, а то вже она й так повернула ся во два рази.

Чого тобі, Гумфрі? — спитав Майльс, протираючи оченята, чого се ти зірвав ся серед ночи?

Серед ночи? — повторив Гумфрі. Глянь на дворі білий день! Лиш ся крізь шпару віконниць, як весело сьвітить сонічко. Я прокинув ся, лиш запіли когути, і лежав, дожидаючи аж зовсім розвидніє. А тепер

Но заки він ще докінчив свою гадку, его маленький братчик опять приляг на подушку.

Майльс! Майльс! — шепотів в розпуці Гумфрі, нахиливши ся над постелю

Добра ніч, Гумфрі! — пробурмотів крізь сон Майльс.

Як? ти знова будеш спати? — шепотів єму в ухо Гумфрі

Ні... я не сплю' сонно бубонів хлопчина.

Ні, спиш! — закричав Гумфрі, забуваючи з зворушеня, що говорять за голосно

Ні, не сплю — повторив Майльс, стараючи ся як можна ширше, розікрити очи, але довгі вії опять опустили ся на сонні оченята, і він даремно намагав ся їх витріщити.

Шорох на сусідній постели попередив відповідь Гумфрі; він з биючим серцем наслухував, як Віргінія поверталя ся з одного боку на другий

Майльс покористував ся сею нагодою і заснув знова.

(Дальше буде).

ТИСЯЧІ ДІТИЙ ВИКЛЮЧЕНО ВІД ПРАЦІ

В стейті Масачусетс ухвалено оноді новий закон, на основі якого не вільно дітий нижше 14 літ приймати до фабрики а дітям нижше 16 літ не вільно працювати більше як 48 годин тижнево. Більше як 50 000 дітий остало отже без роботи. Ціль сього туманного закону є: улекшити дітям доступ до знаня і не дати дітям фізично змізерніти. Многого одначе родичів дітий уважають сей закон несправедливим. Та се робить тільки несьвідомість.

ДОБРЕ! ДОБРЕ!
Се є домова краска, яку може вживати кождий
часто і просто до вживаня
DYOLA
ONE — ALL KINDS
The Johnson Richardson Co., Ltd. Montreal, Que.

СКІЛЬКИ ВСЬОГО Є СЛАВЯН?

На праздник 1906 року, як вирахував один учений, на всьому сьвіті було 148,500 000 душ славяньских народів. З них найбільше Росиян — 65,054 000. По них слідують Українці в числі 31,000 000 душ, не числячи Русинів в Америці. Дальше ідуть Поляки, котрих всїх разом в Росії, Австро-Угорщині, Німеччині і в Америці 19 200,000, Сербо-Хорватів 9,135 000, Чехів 7 000,000, Словаків 2 671,000 і Словінців 1 475 000 душ. В Австро-Угорщині живе 4,333,000 Русинів-Українців, з них в Галичині 3 340 000, на Буковині 340 тисяч і на Угорщині 650 тисяч душ.

ПРИПОВІДКИ

Суть люди які люблять говорити другим правду навіть добре знаючи що така їх образить

Правуватися — значить, старатися стратити корову лише щоб набути кота.

Серце розумного чоловіка повинно бути подібним до люстра яке рефлектує кожду річ не набравши на себе бруду від того-ж

Конфуций

ПОШУКУЮ свого товариша Николая Гнатюка, з села Погорилівки, повіт Заставна, Буковина. Тому рік назад як прибув до Канади і вже перебуває в Онтаріо близько Судбурів. Хто-би о нім знав або він сам хай зголосить ся на адрес: — Wasyl Chornecki P.O. Cobalt Box 404, Ont. Can. (39)

ПРЕЗЕНТА:
Фонограф, музичний або [illegible] ГАРМОНІЇ [illegible]
English Acoustic Telephone Co

ПОШУКУЮ — Грицька Шумлявого, походить з села Мшанець, повіт Гусятин, Галичина. Робив 2 роки тому в White River, тепер має находити ся десь в Вінніпеґу. Хтоби о нім знав або він сам най зголосить ся в дуже важній справі на адресу, до Martyn Dolhan, P. O. Spanish Mills, Ont. (38—39)

ДОБРИЙ КОВАЛЬ!

Пробуваючий в Галичині коваль може бездоганно робити всякі роботи які лише входять в обсяг ковальства і слюсарства пошукує між русинами і польскими фермерами роботи в якої міг би отримати ся.

Інтересовані хай пишуть на адрес: N. Swienczowski, 641 Simcoe St. Fort William, Ont. (37-39)

За дрібні оголошеня, як пошукуваня за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00.

Средство якого уживають усі цивілізовані народи мусить бути добрим. В кождій хаті люди хвалять Anchor Pain Expeller на ревматизм чи й иньші мускулярні і нервові болі. 75 ц. і 50 ц. (38-41).

Дармо! (Найліпших співів.) Дармо!
$75 ФОНОГРАФ - $40
$2 місячно
[illegible]
Atlantic Talking Machine Co.
46 E. 7th St. Dept 24 New York, N Y

Дармо! МАЛА ФАРМА Дармо!
[illegible]
RUTHENIAN DEPT A 182 Nassau St Room 309 New York, N Y

50 c.
тижнево
[illegible]
SAUL BIRNS 117 Second Ave., Dept 23 New York, N Y

Рускій Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
Коли удаєтесь письменно то не забудьте долучити в листі 2 ц. почтовий значок.
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg Telephone St John 474
єдиноким руским шпиталем в Канаді
ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ: [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛЯХ: [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
[illegible]

Хочете скоро говорити по Англійски?
— — ЗАМОВТЕ СОБІ: — —
ПРОВІДНИК
практичний підручник до науки Англійскої мови, читати, писати, говорити без помочи учителя, з описанєм кождого виразу.
ЦІНА $1.50 В ОПРАВІ $2.00.
Чи Ви вже читали?

Відродженя, 3 том	$2.00	Жорнималь	$2.00
Великий шум	60 ц.	Збірник байок	25 ц.
Нетря	90 ц.	Вольні пісні	15 ц.
Сила Віри, роман	60 ц.	Новий збірник пісень	25 ц.
Нан	60 ц.	Під тихими вербами	90ц
1001 ніч, байки: 3 томи	[illegible]	Серед тайної ночи	90 ц.
Маруся	25 ц.	Тарас Бульба	30 ц.
За сестрою	30 ц.	Скошений Цьвіт	45 ц.

КОБЗАР Т. Шевченка, повне нове видання 60 ц.; з образками $1.00
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, найпопулярнійше написана, в 6 частях, з крас. образк., в моцній опр. $2.75
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕКЛЯМАТОР. Досьвітні Огні, збірка поезий і декламацій $1.50
Вже вийшов!
Ілюстров. Загальний Каталоґ Книжок, Інструментів та Грамофонів, 170 сторін.
ВИСИЛАЄМО НА ЖАДАНЄ ДАРОМ.
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. - - Winnipeg, Man.

ЧИТАЙТЕ
Вперед нас інформуйте ся між обсталюєте собі фонограф.
[illegible]
ЗА $15.00
Той самий фонограф, за котрий платите деинде по 40 до 75 долярів. Ущадте собі гроші. Наколи замовите собі в нас фонограф для того висилаємо образок і опис фонографа з цінником [illegible] ДАРМО!
Independent Phonograph Co.
[illegible]

ПОШУКУЮ свого брата Дмитра Гуцула, з села Залуцці, повіт Заліщики, Галичина. В Канаді перебуває вже пять років. Хто-би о нім знав, або він сам най зголосить ся на мій адрес: Mykyta Hucul, P O. Chaplow J. Lake glen No 1. Ont. (39-41)

ДЕ СУТЬ МОЇ ТОВАРИШІ:

1) Роман Хоманець, з села Тровтрів, повіт Заставна, Буковина.
2) Петро Бандура, з села Шишківці, повіт Борщів, Галичина
3) Роман Білецкий, з села Ясенів, повіт Городенка, Галичина.
4) Юрко Ґарболінский, з села Мільница, повіт Борщів, Галичина.

Хто-би о них знав, або вони самі хай зголосять ся до: Ivan Nahulak 606 McBain St Fort William, Ont. (39)

Річна передплата за „К. Ф.“ виносить $1.50, піврічна 75ц., квартальна 50ц.

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВІДНОВИТИ ПРЕДПЛАТУ ЗА „КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР“

Поперте купця.
[illegible]
I H C Oil and Gas Engine
[illegible]
International Harvester Company of Canada, Ltd
WESTERN BRANCH HOUSES:
[illegible]

ПОШУКУЮ свого чоловіка Демка Гладуна з села Увисла пов. Гусятин, минулої весни він виїхав з Оттави до Поркупайн. Я тепер приїхала з краю з трома дїтьми до Оттави, і посилала телеграм до Поркупайн, Онт. та не мала жадної відомости где він знаходить ся. Дам $5.00 нагороди хто подасть его адресу до мене: Apolonia Hladun, 58 Pine St. P. O. Ottawa, Ont. (39-40)

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого брата Василя Гуцула, з села Горошівці, повіт Заставна, Буковина. Вже три місяці як в Канаді і перебував в Вінніпеґу. Хто-би о нім знав то прошу подати його адрес, або він сам хай напише до: Alex Hucul P. O. Pettapiece, (39-41) Man.

Просимо наших посилательників вирівнувати свої довгов.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI. Вінніпеґ, Ман., Середа 1-го Жовтня, 1913 — Winnipeg, Man., Wednesday, October 1 1913 Число 40

Рускій Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 [redacted] AVENUE
PHONE ST JOHN 474
Коли удаєтесь письменно то не забудьте долучити в листі 2 ц. почтовий значок.
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415-417 Pritchard Ave., Winnipeg, Telephone St. John 474
єдиноким руским шпиталем в Канаді
ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛЯХ [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЯ: [illegible]

Новинки.

З САЛІ АЛЬБЕРТІЙСКОГО ПАРЛЯМЕНТУ

Перший по троновій промові забрав слово ліберальний посол Ґарібі. Его бесіда була дуже красноріччива й подивугідна, що посли нагородили его громкими оплесками.

З початку бесідник заявив, що ліберали всегда принимали і принимають до програму. Дальше звернув ся при утраквістичних школах Славян, [illegible] в Канаді

Дальше прихвалював [illegible] роботу Альбертійскої леґіслятури взглядом фармерів минувшого року й заявив що і сего року повинно ся уладжувати дальші фармерскі справи. Консерватисти противились роботі ліберального правительства — так за то й отримали нагороду минувших виборів

Свою річеву бесіду закінчив словами „Звяжім ся разом, не лише після статутів чи закона але гадкою, духом, з викреним, в цілім. Любов є більше користною і меньше трудною чим ненависть“

По нім забрав слово Ц. С. Ливайс. Найбільше відносив ся до тронової промови. Та не забув сказати, що коли уліпшити, поміч фермерам то найбільшою помічею для них буде то, щоб свої господарскі снаряди, машинерію мали куповати на кооперативній підставі

Третим разом бесідником був посол А. Л. Макей. Сей представив положенє робітників занятих в лісах при рубаню шпалів. Трафляєсь много разів, що контрактори не заплатили робітникам за кілька місяців праці. Макей отже, щоб сему запобігчи, вніс біл т. зв. „Вудменс Лиєн Акт“ в якім говорить ся що кождий робітник занятий при роботі в лісі рубаючи шпалі, чи при тартаках має бути певний що до его платні яку в разі банкротства контрактора — має заплатити той до кого матеріял є висланий!

Бачимо отже, що посли радять над десять користними, для нас, справами.

Виїзд інвалідів до Франції.

Рік річно тисячі Айришских інвалідів виїздже до Франції до Люрд. Їсего року таких виїхало лише з Ірландії около девять - десять тисяч. Інвалїди суть лише римо католики, лічуть ся не иными тим лїками, а баченєм мощів сьвятих яких в Франції є досить поважне число. Поміщений образ представляє виїзд інвалідів.

* * *

СТРАШНИЙ ВИПАДОК

Минувшого тиждня, в дистрікті Truax, Sask. Мартина Матрофана постигло велике нещастє. Матрофан був занятий при молотільни. Будучи на верху сепаратора хотів заглянути до цилиндра, та на нещастє ему нога посунулась і попала між зуби які ногу повище коліна зовсім розшарпали. Матрофанови вдалось вирвати з очевидної смерти, люди застановили кров, покликано доктора та вже нічого вже не міг помочи. З страшного болю Матрофан віддав Богу духа. Небощик числив 22 літ житя. Его родичі живуть на фармі в Тайнта, Саск.

* * *

ЗАБИЛО РУСИНА

Наш дописуватель Василь Яворский з Судбурів, Онт доносить нам. Дня 20 с. м. на С. Р. R. шляхути в Картер, Онт дістав забитий Петро Мостовий який походив родом з Хоросткова, повіт Гусятин. Небощик недавно перебував в Канаді четири місяці. В краю полишив жену і трох дїтей в крайній нужді.

* * *

Іною минувшого місяця в Судбурах на С. Р. R. стациї русин Томко Цитка, з Хоросткова, в часі коли желізниця була в руху упав під колеса і стратив свою праву руку. Калікою остав на цілий свій вік.

* * *

АНТИКАТОЛИЦИЗМ В РИМІ

Товариство католицких атеїстів хотіло устроїти великий похід улицями Риму. Полиция знаючи дух антикатоликів — не дозволила на сей похід католицких атеїстів — і се ся розуміє — Сьвята [redacted] протестом проти такої волі полиції. Та коли знаєте, що обовязком поліції є вдержати порядок на улицях то полиція зовсім слушно поступила. — Улиці від церкви св. Івана Латерана до церкви св. Петра були обсаджені поліцією і військом, і мимо того, між католиками а антикатоликами прийшло до малих бійок. Католики кричали: „Хай жиє Папа,“ на се відповідь була других: „Хай живуть вільнодумці.“

* * *

СНІГ В КАНАДІ.

Як доносять до англ. преси то в многих місцевостях минувшого тиждня дня 24 упав грубий сніг і всяка робота в полю була припинена. Молоченє припинилось о кілька днів. Про сніг доносять з Гумбольдт, Саск. Делорейн, Ман. і Свaн Лейк Ман. Сніг не падав довго, кілька години, але землю вкрив грубою верствою. Потім слідував погідний, теплий день, сніг стаяв і заложило збіжє в купках... Від тоді панує гарна погода.

* * *

РЕЛІҐІЯ В ШКОЛІ.

Пишуть з Торонто: Провинціяльний Англіканьский Синод домагає ся, аби в публичних школах проваджена була і наука релїґії. Хочуть вплинути на Ряд щоб той виготовив закон силою якого свящ. мали б вільний вступ до публичних шкіл учити дітий релїґії в часі шкільних годин.

ВІД РЕДАКЦИЇ

Вп. читачі зволять запамятати собі отсих кілька уваг:

Посилаючи до нас стемплі не посилайте двоцентових чи пять центових а всегда одноцентові стемплі.

Зміняючи свою адресу при новій адресі конечно подайте і стару адресу, бо без того адреса не буде змінена.

Адресу всегда подавайте виразно писану не по руськи, а таки так як ей пишесь, по англійски.

Предплату за часопись висилайте усе з гори; з предплатою не отягатись, хто не оплатив, не відновить предплати ми вичеркуємо імя з листи і часописи зовсім не висилаєм

ПШЕНИЦЯ БУДЕСЬ ПЛАТИТИ

А. Я. Д. Пейн, найбільший торговник збіжем в Льондоні Англ. говорить, що пшениця в Канаді сего року будесь добре платити помимо того, що пшениці є подостатком на цілому сьвіту. Причину до сего Мр. Пейн подає ту, що сегорічна пшениця в Канаді є найліпшої якости. Російска пшениця, а взагалі вся європейска є низше, є підле, отже буде низько платитись. Жнива в Полудневій Републиці відбудуть ся аж в Грудню і тоді доперва ціна на Канадийскій пшениці може принижатись.

Виходить, що пшеницю найліпше продавати тепер.

* * *

164,145 ІМІҐРАНТІВ В ЧОТИРОХ МІСЯЦЯХ.

Після рапорту Др. Я. Д. Пейджа, медичний іміґрацийний урядник, за чотири місяці від Цьвітня 26 до Вересня 1, до Канади прибуло 164,145 іміґрантів. Се число іміґрантів які прибули сюда через портове місто Квебек.

Що до фізичного стану іміґрантів то богато більше число їх підлягало одній або другій слабости чим минувшого року. 160 осіб завернено назад там звідки прибули лише на тій підставі, що були хорі і не здібні до праць в Канаді.

* * *

АРЕШТОВАНЄ АЛДЕРМАНА.

З Ванкувер доносять, що там арештовано Сидней Міллера бувшого алдермана міста Ванкувер. Він — перед місяцем яким жив розвід зі своєю женою в Сіетл оженив ся вдруге. Потому поки сюда вложенем поруки хай виносять три тисячі долярів — випущено на волю.

ШАЛЕНИЙ ВЧИНОК ПІЯКА

В селі Мільгавзен коло Штутґарду в Німеччині допустив ся учитель Вагнер страшного злочину, вбивав іменно жита 13 людий. Коли се ту в ночи запримітив его один мужчина на тім, як він підкладав огонь під шопу одного селянина. Коли сей прохожий запитав Вагнера на що се робить, Вагнер нічого не відповів, лише вистрілив до него і забив на місци. За зимною підложив огонь під будинки иншого господаря з тут знов вистрілив господаря, коли сей виглядав через вікно. Зловлено Вагнера аж при пятім підпалі. Забив він за сей час 7 людий і одну одинадцять літну дівчину. Коли отворили помешкане Вагнера, побачили, що замордував він [redacted] жінку і четверо дітий, попідрізуючи їм горла. В слідстві признав ся Вагнер до злочину і зовсім не каяв ся. За причину подав родинні невзгодини, які довели его до того, що він вже ненавидів людий і довго носив ся з заміром мордувати. І дійсно в его листах і записках з перед кілька літ, були докладно описані пляна того, що тепер зробив — Вчинок учителя Вагнера є наслїдком того, що був він налоговим піяком. Показало ся також, що в школі в відносинах з дітьми зраджував збоченє на половім тлі.

* * *

ДРУГИЙ НАЙБІЛЬШИЙ ШПИТАЛЬ В КАНАДІ

Шпиталь в Вінніпеґу т зв. „Дженерал Госпитал“ є тепер найліпшим шпиталем в сьвіті. Прибудова — яку скінчено — коштує $600.000 і містить 250 нових ліжок. Усїх ліжок в „Дженерал Госпитал“ буде находитись тепер 470, з того: 254 публичних, 166 заплв приватних, 56 приватних ліжок. Єсть отже другим з ряду найбільшим шпиталем в Канаді. А найбільший шпиталь есть в Торонто, коштує чотири міліони долярів.

* * *

ВЕЛИКАНЬСКА РОБІТНИЧА ЮНІЯ В АНГЛІЇ.

Англійска преса доносить, що там, в Англії, сформувалась „Англійских робітників оборонча Юнія“ — яка має зібрати фонд виносячий 250 мілїонів долярів в цїли забезпеченя долї робітників в часі страйку або в иньших невідрадних часах. — Кождий робітник, член тої юнії, має складати на руки уряду юнії таку суму грошей на яку лише може спромочись

Не знати що на се скажуть капіталісти.

Потрібно людей до науки занятя.
[illegible]
The Omar School of Trades & Arts,
[illegible]

ШВАҐЕР РОСИЙСКОГО ЦАРЯ БУВ В ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАХ

Архикнязь Александер [redacted]вич, шваґер Николая II по довшім побуті в Злуч. Держ. вернув до Росії знова. Перед віїздом репортер запитав його про погляди на Америку і Американців, та архикнязь відповів: „Я-б хотів, та з причини, що дуже спішусь — не можу.“

Цікаво чого, в якій цілі сей добрага гостив в Злуч. Державах.

* * *

ДО МІЩАН ВІННІПЕҐУ.

Ще раз пригадуєм, що в Суботу 4. с. м. в театрі Кінґ на Селкірк улици тов. „Воля“ віігрaє укр. побутову драму з козацьких часів в пятьох дїях з сьпівами і танцями т. зв.

„НЕВОЛЬНИК.“

Тому, що штука є незвичайно інтересною, історичною, і тому, що ввесь дохід з представлення призначений для Др. Мих. Павлика, бідного, старого вже народнього працівника — кождий, кожда і кожде повинні прийти і побачити ту штуку. — Ціна тикетів досить приступна: кводра, трийцять пять, пятьдесять і сімдесять пять центів. Льожі по долярові.

Ані одно місце не має бути порожне в театрі сего [redacted]

[redacted]д.

* * *

В EMPRESS ТЕАТРІ.

Незвичайно цікаву штуку можна буде бачити в Емпресс театрі слідуючого тижня. Річ дїесь в Німеччині і есть меньше більше така. Родичі мали сина. Він часто подорожував. А що вже був старший віком родичі хотіли щоб він оженивсь. В часі коли син був в дорозі, родичі вибрали для него дївчину, приготовили усе на весїлє, аж бач — приїздить син, і не превелике диво — з жінкою. Тут властиво і найінтересніша дієсь річ. Родичі з початку нелюблять сина ані доньки, та відтак усе втихомирюєсь і усе закінчуєсь весело і смішно.

Відіграєсь кілька других штук, водевілі які так само суть дуже інтер[illegible], варто їх бачити.

Шифкарти до Краю!
Як думаете їхати до краю сеї осени то прийдіть і замовте собі шифкарту у нас найкорше, і дістанете на шифі добре місце
Ми продаємо шифкарти до всїх частей Европи на найліпші шифі і по найтаньших цінах.
Можете через нас посилати гроші так, що сами відберете як приїдете до краю, або можете змінити у нас гроші і взяти з собов крайові гроші, ми маємо завсігди Австрійскі Корони і Російскі Рублі.

Шифкарта з Вінніпеґу коштує:		
	ДО КРАКОВА	$70.60
	ДО ЛЬВОВА	$73.00
	ДО ЧЕРНОВЕЦЬ	$74.50

Се є ціни теперішні і можуть котрого будь дня змінити ся
Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.
ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
667 Main St. - - - Winnipeg, Man.
В. ҐЕНИК, завідатель заграничного відділу.

„Канадийский Фармер"
Редактор О. Г. Гикавий

Часопись для руского народу в Канаді, виходить кождого тижня в середу і коштує в Канаді і Сполучених Державах на рік $1.50, до Европи $2.00

Адрес:
CANADIAN FARMER
Box 3056 Sta. B Winnipeg.
Телефон [illegible]

The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 8 000
Published every Wednesday at 287 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.
Canada North West Publishing Co., Ltd.
E. H. Hykawy, Editor

Консервативна прихильність до просьвітних жадань Русинів.

„Лише консервативи відносять ся прихильно до просьвітних жадань Русинів" — твердить засадно консервативна розпічена „Канада."

Що таке твердженє „Канади" опирає ся лише на одинокій видумці, брехню ми доказали много разів. Тепер мусим занотувати новий, сьвіжий, живий факт про ту „прихильність" до нас Русинів.

Справа двомовних шкіл найвисше стоїть в Альберті. Орган Солодуан уже так скричав ся над поступком міністерства просьвіти, що далі вже ані піпне. „Канада" за ним хрупькає й собі. Мануть рідним болотом лібералів, бо лише ті, мігли із опікі, стоять вороже до нашої рідної мови, двомовних шкіл, учителів...

„Защебече" воробець в стрісі хати в якій мешкав ліберал, так наші консервативи давай вже в цілої сили кричати, що отамана та є против двомовних шкіл і т. п.

А „защебече" против двомовних шкіл грубий консерватист — вони ні словечком. Примиром, в Альбертійськім соймі перед днями, двох консервативних послів мали довші промови про двомовні школи і оба вони виявились против двомовних шкіл. Імена тих консерватистів суть Michener і Tweedie. Мічінер виразно сказав: „Я і мої товариші, — всі консервативні посли — єсьмо против всяких двомовних шкіл."

Дивно, що „Канада" сего не хоче чути. А хоч-би й чула то таких слів не помістить, бо і вже се виглядалоб різати самого себе.

Ні, ні, панки, не бійтесь ви варіжетесь як не тепер то в четвер, брехня, кругарство не довго потреває.

Припертий до стіни.

Що Колдвел, міністер просьвіти в Манітобі, тепер справді припертий до стіни — ніхто не заперечить. Ваші Роблінові і инші находять ся в так глибокім багні, що заледво чи потрафить вже видобутись на суху тверду дорогу.

Руско-Американска лінія
Прямо без пересідання лінія між Росією і Канадою.
Найлучші, найбільші і найскорші пароходи [illegible]
[illegible]
Ціни квартів:
З ЛІБАВИ ДО ГАЛІФАКС
3 класа — $45.00
2 класа — $62.50
1 класа — $75.00
[illegible]
A. E. Johnson Co.
27 Broadway New York, N. Y.
[illegible]
[illegible] Pier [illegible]
Brooklyn, N. Y.

Міністер просьвіти Колдвел хотячи приєднати до себе руських виборців яких число тут не так то й велике, щоб заповнити вибір хоч одного двох консервативних послів, усуває тим самим грунт з під ніг усьої консервативної партії в Манітобі. Англійскі виборці не терплять дальшої роботи теперішного консервативного правительства і заздалегідь говорять „It is intolerable that a mere handful of men should be allowed to dominate the province against its best interest." В перекладі се значить „Се є не толерантно (не вирозуміло) щоб от така горстка людей могла володіти в провінції против її найліпших інтересів."

На іньшому місці говорить ся ще й таке: „One thing that the people of Manitoba will do as soon as an opportunity is given is to wipe out every minister and member." В переводі „Одну річ зроблять люди в Манітобі як лише буде нагода до сего — буде вимести кождого міністра і посла" значить: усьой консервативний ряд в Манітобі вимести, підлогу замести і баста. Се все говорять не ліберали, а самий найзавзятійший консерватист В. Ембер. — Затямте се собі добре!

Що може сварка.

Ще будучи малою хлопчиною в Галичині чув як сварилось двох сусідів ізза того що їх діти побились. Сварячись один — хотячи допечи другому сказав — ти злодію! Другий на се холодно відповів „А видиш, що ти дурний, прецінь ти такий самий злодій як і я. Ми-ж оба крали."

На сім із сварка обмежилась до вора, а там і розійшлись. Розійшлась по сусідах вість, що „он ті" суть оба злодіями. Із відтак люди мали на оці все́гда. А діти знова здобрились між собою і бавились.

Подібний образок бачимо на соціялістах в Вінніпегу. Бавлячись в спасителів вони порізнились, нелюбились а там і до сварки прийшло між старшими. Сварячись — виказують перед публикою одні на других усї нечисті „вделка". Із сварку чує цілий сьвіт. Цілий сьвіт має нагоду бачити і переконатись, що Вінніпегські соціялісти — очевидно сварку — в якій говорить ся про досить темні сторони, могублять самих себе, пхають в своє серце острий ніж. Сварка — як ходить — не є щось такого злого як про се звичайно говорить ся. Вона нераз робить найкористнійші діла. Так в селі, в повіті, в краю.

Слиб соціялісти були не порізнились — ніхто нічого не був би знав про гроші які вони зібрали на вивезенє Мир. Січинського. „Сварка" повідомила нас, що з зібраних ними грошей (щось дві тисячі долярів) Січинському дісталось всего на всего чотири сотки. Сварка врешті зведе до того, що вскорі тутешна соціялістична партія зовсім розлесеть, та ширше про сю справу другим разом..

В ЗАЛІЩИКАХ

Ширить ся досить остра пошесть шкарлатини. З тої причини шкільні власти відложили там початок шкільного року до 15. вересня.

Всенародна Канцелярія
під управою ДИМИ, КІШЛЯ і КОЧОРЕК.

ПРОДАЄМО шифкарти на ріжні лінії кораблями до старого краю і з краю до Канади на найліпші і найскорші кораблі.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатскі у всіх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові, процесові і військові.
РОБИМО повновласти, контракти купна і продажі, акта дарування, скрипти довжні і инші документа, легалізовані через Ц. і К. конзулят.
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінції.
ВИСИЛАЄМО гроші во всі части сьвіта, скоро і безпечно.
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
ЗА ВСІ справи перепроваджені в нашій канцелярії гарантуємо.
У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіть і приходіть на адресу

WSENARODNA KANCELARYA
J. G. [illegible], нотар
Телефон Garry 2268 215 Logan Ave. Winnipeg, Man
[illegible]

„Канадійська мізерія".

В прасоду моєї допису поміщеної під повищим заголовком в „Ділі," появилась в едмонтонських „Новинах" редакційна стаття, на яку хочу відповісти кілька слів.

Зміст сеї статі показує наглядно, що її автор не може опрокинути на річеве опрокиненє моїх поглядів, а за те борет ся з вітряками, які сам побудував у своїй уяві.

Зараз на самому початку своєї статі він виписує цілу тираду про се, що ось то я сподівав ся знайти в Канаді „рай, але не знайшов його й тому написав таку „мізерну" допись про канадійську „мізерію," що мене як типічного галицького інтелігента бере в Канаді розум, бо не знаходжу тут всього так приготовленого як в Галичині (?) — чудово знає п. редактор „Новин" галицькі відносини — і мушу фізично працювати, що се все спонукує мене написати сварку в формі допису до „Діла."

Очевидно се все нісенітниці, на які не варто відповідати.

Чомуж однаке сі нісенітниці займають перше місце в статі „Новин"?

Представляючи мою допись як вислів „розпуки" та „сварку" п. редактор „Новин" хоче тим самим вмовити в своїх читачів, що мої погляди прямо сьмішні, бо ж висказує їх людина, що сильно розчарувалась у своїх надіях. Для мене виглядають ся відносини між канадійськими Українцями тому мізерними, бо я дивлюсь на них ще очима галицького інтелігента, впевняє читачів п. редактор „Новин." Але та вся „мізерія" зникне з моєї уяви, коли я лишусь в Канаді на дальше. Тоді я буду дивитись вже на Канаду очима Українця-Канадійця і побачу зовсім щось иншого. Побачу, що ті, які працювали над собою та вищою братією „не писали зовсім мізерних дописей до „Діла," а взялись до роботи над народом, неписьменних навчали читати, поліпших навчали шанувати свою людську гідність, поселили закони і т. д." — і вислід їх роботи такий, що тубешня інтелігенція „не має ні скристалізованих поглядів ні поваги, що тут „як виступає яке товариство, то нема кого вибрати на секретаря, бо писати мало хто вміє." — Здаєть ся цілком невинний на людей!

Коли я представляю, що справа нашої школи в Канаді стоїть погано, що про просьвітну зі політичну організацію нема що й говорити, п. редактор „Новин" заключає з того, що я домагаю ся „Нехай нам Канада дасть вперед українські школи, нехай нам позакладає читальні, нехай змурує нам політичні організації, тоді ми будемо ласкаві прийти сюди на готове і українська еміграція буде сюди помадана."

Одинокy хиба відповідь і то дуже характерну дав він на моє представленє сьогорічних економічних відносин в Канаді. Зазначу тут, що я зовсім не хотів надати спеціяльної ваги сьому ні тамо в моїй дописі. Тимчасом „Новини" дуже правдиво вказали кілька моїх слів про сьогорічне питанє економічне в Канаді. Замічу також, що я писав свою допись ще в липні, коли дійсно в Канаді відчувалось безробітє. Що на час живо відносини поправились, сего я не хочу перечити. Але що тепер іде знова не до ліпшого а до гіршого, свідчать отсі слова англійської фармерської часописи „The Grain Grower's Guide" (з 24 с. м.)

„Західна Канада залита імігрантами й робітниками зі сходу, міста повні вже безробочих людий.."

П. ред. „Новин" повише собі ти будь що будь таки дуже погані відносини перед живими так", Там працює чоловік — не він, а то й він потребує відпочинку. Крім сего робота не належить го приємностий. Наш чоловік будь що будь хоче уживати жита і коли має за що, то вміє посьвятковати." Отже наші робітники, що тинялись весною і літом без цента в кишені, сьвяткували. Мабуть замало їм 6 місяців відпочинку в зимі.

П. редактор признає, що в Канаді „доволі приходить ся потинятись за роботою, але се дасть ся в цілому сьвіті. А тинятись без роботи цілими днями не є ще так дуже страшно бо в наших краях тинають ся без роботи „цілими місяцями і роками."

Чи тинятись без роботи „цілими днями" означає бути без роботи один день або два дні? Мені дивно дуже, чому „Новини" так обрушились тим, що я супроти того не кличе нерозумного положення робітництва перед живими не можна ся за дальшою масовою еміграцією сего року. „Новини" повинні знати, що всяка річ а так само й еміграція може бути корисною тільки до певної границі. Сьогорічну масову еміграцію Українців спричинила головно нужда в Галичині, але й також шалена агітація Сіфера. Я очевидно не виступаю против зарібкової еміграції, яка дійсно скріпляє наш нарід економічно. За те масовий переселенчий рух є для нашого народу більше шкідливий, як корисний. А „Новини" фантазують так: „Якби до Альберти прибуло з Галичини ще яких кільканадцять тисяч наших братів і поселились, то правительство провінції опинилоб ся в руках нашого народу, прав малиб ми більше чим навіть в Галичині — а в самій Галичині страта в населеню процентово осталаб незамітною."

Чудовий план! Пощо нам Українцям як нації думати про політичну незалежність України, коли ми можемо утворити „самостійну Україну" в Альберті на Пісривер, в Сибірі на Камчатці, в Бразилії Парані? А что ана, може й самій Україні можнаб виборити незалежність, бо „страта в населеню осталаб майже незамітною."

А тимчасом остатня консирипція Галичини та Буковини показує наглядно, що процент приросту Українців супроти инших народностей в тих обох краях страшенно обнизав ся. Се в головній мірі є наслідок еміграції. Страта та є для нас тим більша, що в східній Галичині чужий ворожий нам елемент — Мазури, осідають ся на наших землях і чимраз густійше кольонізують східну Галичину.

Як так діялоб ся на цілій Україні, тоді нам вартоб наплювати на ню і всім забратись до Альберти на Пісривер, де є місце на мільони нових поселенців.

В. Свистун

[illegible]

Редакция

ДОХІД З АЛЬКОГОЛЬНИХ НАПИТКІВ В КАНАДІ.

Як виказує урядовий репорт за послідний 1913 рік скінчивший ся 31 марта с. р. — державний дохід з алькогольних напитків виносив ні більше ні меньше лише — $21,859,034 25 ц. словами 21 мілион, 859 тисяч, 34 доларі і 25 центів. Прихід за минувший 1912 рік виносив лише $17,242,676.

Щоби „осолодити" горлянки на алькогольні напитки зужито: — 16,287,629 ф. скільченого ячменю; 83,948,555 фунтів Індіянської кукурудзи; 11,696,490 фунтів жита; 3,028,065 фунтів пшениці і 26,785,495 фунтів меляси (molasses). [illegible] дистилярні видали 5,135,[illegible] галонів горілки, Квебек дав 1,601,781 галон, а Викторія Б. К. 121,645 галонів.

От які доходи має сей край.

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріальне в Вінніпегу.
ПЕРЕВОДИТЬ справи [illegible] з старого краю і Канади.
ВИРОБЛЯЄ контракти, повновласти і инші всякі документи старокрайові і Канадийскі.
ПРОДАЄ шифкарти по [illegible] кораблям [illegible]
МІНЯЄ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частей сьвіта скоро і безпечно.
ПРОДАЄ і КУПУЄ ґрунта в старім краю і Канаді, а також [illegible]
[illegible]
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріяльних, старокрайових і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).
ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через первородних адвокатів в Старім Краю.
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, себто увільнення від вправ, контролі і асентерунку.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]
Години урядові від 9 рано до 6 вечером, а для тих котрим занято не позволяє в день полагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 вечера.
Всяка інформація даром, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
634 Main str Winnipeg, Man

Родимці!
Коли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх кревних з Канади, то приходіть впрост до С. P. R.-ского офісу до головних агентів
CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Alex Calder & Son
— БАНКІРІ —
663 Main St. Winnipeg, Man.

МИ СПРОВАДЖУЄМО річ річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також виміняємо доляри на Австрійскі гроші і продаємо Австрийскі марки.
Ми маємо щадницю і принимаємо гроші від 1 доляра до тисячі і висше і платимо процент.
П. А. КАРАКОЩУК [illegible]

Публичні Нотарі
В ДАВФІН, МАН.
РОБИМО Повномочія до старого краю, контракта купна і продажи, горожанські папери.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми.
АСЕКУРУЄМО від огню і на житє.
По всякі иньші інформації удавайтесь до
OGRYZLO & MUNSON
Box 331. - Dauphin, Man.

НАША АДРЕСА:
„Canadian Farmer" Box 3056. St. B Winnipeg, Man.
А РЕДАКЦИЯ і ДРУКАРНЯ находять ся на
287 Selkirk Ave.

ЦИКОРІЯ

[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
Philadelphia, U. S. A.
[illegible]

Хочете скоро говорити по Англійски?
— ЗАМОВТЕ СОБІ: —
ПРОВІДНИК
практичний підручник до науки Англійскої мови, читати, писати, говорити без помочи учителя, з описанєм кождого виразу.
ЦІНА $1.50 В ОПРАВІ $2.00.

Чи Ви вже читали?

Відродження, 3 том	$2.00	Жерминаль	$2.00
Великий шум	60 ц.	Збірник байок	25 ц.
Вітри	90 ц.	Вольні пісні	15 ц.
Сила Віри, роман	60 ц.	Новий збірник пісень	25 ц.
Пан	60 ц.	Під тихими вербами	90 ц.
1001 ніч, байки 3 томи	$2.00	Серед темної ночи	90 ц.
Маруся	25 ц.	Тарас Бульба	30 ц.
За сестрою	30 ц.	Сполошений Цвіт	45 ц.

КОБЗАР Т. Шевченка, повне нове видання 60 ц, в оправлении $1.00
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, найпопулярнійше написана, в 6 частях, з крас. образк., в моцній опр. $2.75
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕКЛЯМАТОР, „Досьвітні Огні," збірка поезій і декламацій..........$15.0

Вже вийшов!
Ілюстров. Загальний Каталог Книжок, Інструментів та Грамофонів, 170 сторін.
ВИСИЛАЄМО НА ЖАДАННЯ ДАРОМ
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

$1000 нагороди $1000
дамо тому хтоб довів що Kamsack Realty & Investment Co. Ltd, ошукала кого на 5 центів на продажи її лотів, які она продала, продає і буде продавати.
Всі наші лоти, що ми продаємо в Камсак, Саск. суть першої кляси, і кождому що їх купує даємо нашу писемну поруку, що він своїх грошей в сім ділі стратити не може.
Сі лоти є 50 футів широкі а 122 футів довгі. Ціни від $100 до $175, а рати лише по $10 місячно без проценту. Ми Вас запевняємо що Ви не пожалуєте коли собі від нас купите лот.
Ми особливо звертаємо Вашу увагу, що се є одинока Компанія в Канаді, що Вам лотів не канцелює коли Ви запізнете Ваші рати в разі Ви без роботи, хорі, або яка иньша причина буде на перешкоді, але даємо Вам так довго часу доки Ви самі потребуєте.
Тому не тратьте часу і сеї золотої нагоди, але пишіть якнайскорше а не пожалуєте.
По близші інформації і мапи просимо вислати поштову карточку з Вашою адресою а ми Вам все вишлемо безплатно.

До Kamsack Realty & Investment Co., Limited.
811 - 812 Union Bank Building Winnipeg, Manitoba.
Прошу прислати всі поручені факта і інформації що до River View Park, Kamsack, Sask
Імя ....
Адрес........................
С.F. ....
Kamsack Realty & Investment Co. Ltd
811 812 Union Bank. Phone Main 2531 — Winnipeg, Man.

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВІДНОВИТИ ПРЕДПЛАТУ ЗА „КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР"

ХТО ТВЕРДШИЙ.

Вечером, Гапка прибігла задихана до сусідки Горпини тай: „Ото нещастє, ото суд, ото плач! Боже, Боже!" — „Та що такого?" — „А вам хиба не чули що стало ся? Не чули що Микола Скрипник — дай му Боже царство небесне — помер?" — „Коли?" — „От з масон ту! Таже нині рано! Не чули хиба як сину дзвонили?" — „Чому, чула! але я не знала зараз кому — дзвонили. А то Скрипникові! А? — таже він ще якось, таки вчера, ще жив, ще був такий здоровий... А ток сину що таке долілось, нащо такий він помер?" здивована питала Горпина. — „А Господь то милосердний може взяти на що, але як ся чуда то віра, небощика кінь вдарив в груди, чи під груди, так дуже, що той таки там на місци впав як сніп на землю. Правда, що его були ще відтерли, але що з того, то ніто не помогло, бо він ще полежив в дома через ніч а рано таки тай вмер." „А був може коло него який доктор куме?" — „Не було, бож знаєте що до міста далеко, а по друге не було в чим по доктора посилати. А врештов, що доктор годен в таких разі помочи... Така вже воля Божа. Кождому з вроджених справлено днем все жити, а причина до смерти все мусить бути. Таке й ту." — кінчила поважно, тяжко вздихаючи Гапка. — „Та воно ніби і так, на правду кажати, у всім воля Божа і не можем против неї йти. По я такий жалую за таким молодим ще, та добрим чоловіком. Во що нічне тепер нещасна Скрипничка, що вона бідна буде робити з тим своїм дробязком? Таже то восьмеро дітей, сама лиш..." говорила покиваючи головою Горпина. — „Ая, ая, ей Боже, Боже, нещасна вона тай тільки. Таже восьмеро як пацет. Ну, то ще ті двоє Семко і Параска, дадуть собі вже раду самі. Хлопцеви вже чи по дванайцять літ, а Парасці здаєсь на десятий обилло. Вони до кого небудь можуть піти на службу тай вже будуть мали кавалок хліба. Но що з тими рештою було робити? Таже то дріб! Ані самій де відійти на роботу, ані з ними бути. Як ще небощик жив, то було якось тако. Служив в дворі тай трохи в платні, трохи з ворків, а деколи може що і потягнув, бож то ніби гріх вкрасти з такого богатира поцесора, тай якось калатала. Але тепер? Ані кавальчик поля... Тілько всього маєтку, що тих кілька грядочок коло хати, тай хата. Але ніби то хата? В богача пес має лішу буду. Ані Боже, Боже! Як си тото все розгадаю, тай так мене коло серця стисне що..."

„Та цитьте куме Гапко. Ніби то щось поможе плакати... Так вже Бог дав, що він небощик вмер смертю, тай спокій голові. А ті з дітьми прецінь на шибеницю не беруть. Люди не кальвіни, що годні скинути на тілько щоб могла вижити. З голоду певно не погинуть, о ні! Я сама, хоч так само не далеко втікла від Скрипнички, дам що небудь чи барабольє, чи круп або і хліба скілька бохонців!" „Та вже не без того щоби і я дещо не дала. Але, що з того, яке то вже, чуйте, і жито що вся тра дитись другому в руку. А вот прийде ся позвати небощика, тай думаєте ми має чим хоть попови заплатити? До там!" „Та н би я не знаю думаєте? Але я думаю, що отець духовні позволять вже за дурно, вони добре знають що біда тай нема звідки взяти..." — „Та вой так кумуненько. Не без того може щоби і самі не офірували бідній вдові я які цент. Кажуть люди, чуєте, що вони мають в банках вже тільки грошей що більше від них не хочуть навіть вже приймати..." — „Та най там мають. А що то вам до того. Вони собі в Бога заслужили на таке щоби мали, тай мають. Завидувати не можна." — „Хиба думаєте що я завидую чи що. Най собі мають і півсьвіта. А мені що до них. Але ніби кажу, що мають дуже богато грошей тай певно що не будуть жалувати дати і бідним сиротам..." — Но розговорились ми, а я мушу вже йти до дому доки ще видно си бо потому боюсь ся йти. — Бувайте здорові, куме!" — „Ходіть здоровенькі."

Вийшла Гапка на улицю та почала йти що мога скорше — нікуди не дивлячись лише на землю. Аж ту чує: „Славайсу!" Гапка підвела очима в гору, дивить ся, а то Грицьв Іван. „Слава на віки! А бодай вас з трохи не напудилась!" — „Но знати чого? Прецінь ще не дуже так темно." — „Та воно ніби то і так, але я від коли, небощик, Никола Скрипник помер то так бою ся, бою ся..." „Е, пусте вам в голові, та мерлого боятись" — згордостю відказав Іван. — „Ово, як бисьте мали таке як я 'мав', то і є чого боятись, але таке во, — болай вас з вашим страхом." кінчив всьміхаючись Іван. Гапка „Щож такого? Правда, ти вже десь ходили?" — „Та жем ходив, але волівби був і не йти." „Та чо? А тож ви де, до кого ходили?" — „Вогорівь, куме. Пішли мене, знаєте, до попа сказати чи би завтра не поховав небощика Николи, а він..." — „А він що, може не хоче?" — з детерміновностю перебила Гапка. „Та де вам не хоче. Хоче, але не за дурно. Кажу вам, що то було за тримендиї... Я єму так, а він мені так, він мені так, а я єму так. Він своє, а я єму своє. Трохи вже за бійки не приходило. Ая..." — „Ай! Господоньку! То аж таке було?! А тож через що? Невно..." — „Гм — через що." перебив Іван. „А вам не знаєте через що. Він дерун, тай по справі, з живого христіянина лупивби шкіру як би вольно було..." „Ей куме, не грішіть. Та де вже таке можна говорити на отця духовного. Там то сьвячена голова, намісник Суса Христа..." ніби з страхом і жалем крізь зуби процідила Гапка. — „Ая, сьвячена голова, намісник Суса Христа, тай ще там може що... Полишіть но ви его, а будете знати який гірний та поперечний..." — трохи остріїшим тоном промовив тепер Іван. — „Я знаєте приходжу там на пробоство, зайшов до кухні тай питаю ніби то чи є отець духовні в дома. „Э!" — на мене покоївка Людвіта. „А вам чого треба?" питає. Так а так, повідаю ей.

(Конець буде).

КУЛЬТУРНІ ЮВИЛЕЇ ВІРМЕНІВ.

В цілій Вірменії відбувають ся тепер великі приготовання для відсьвятковання 1500 літнього ювилею винайдення вірменської азбуки і 400 літнього ювилею заведення друку серед Вірмен. Вони приготовання вимагає особливо голова вірменської церкви, який носить титул „Католікос," Юрій V, резидуючий в Ечмиадзині. Юрій V, вибраний на католікоса 11 липня м. року. Прелогаваники всіх верств і урядів йдуть на прощу до [illegible], де находить ся гріб Мисроба Маштова, котрий винайшов вірменську азбуку і переклав письмо на вірменську мову. Христіянство приняли Вірмени зараз по смерти Христа, офіціяльно однак щойно в IV віці. Голову церкви католікоса вибирає на підставі закона, обовязуючого вже 1500 літ, цілий нарід голосованєм. Рівночасно відбуває ся 75 літний ювилей народного вірменського семинара в місті Шуша, незвичайно богато фондами, з якого вийшло богато вірменських письменників, учених і дневникарів. Між иншими учив ся в тім семинарі знаменитий вірменський письменник Мігран Мазаріян в Тифлисі, видавець часописий Тасое і Агбур, які від десятків літ ширять просьвіту серед вірменського народу. Взагалі дневникарство там гарно розвиває ся, тепер урядом основано дневникарський курс, для молодців, бажаючих посьвятити ся дневникарству. Вірмени дбають також про контакт із західно европейською культурою, висилаючи до західної Европи, до Англії, Німеччини, Франції й Італії тисячі молодців. В Галичині і Буковині живе значне число Вірмен, але вони не почувають ся до єдности з вірменським народом, лиш уважають себе „Поляками вірменського обряду".

Вперад нас інформуйте ся ніж обсталюєте собі фонограф.
[illegible]
ЗА $15.00
Той самий фонограф, за котрий платите де інде по 40 до 75 долярів. Ушпаруйте собі гроші нiколи заповите собі у нас фонограф, для того висилаємо образок і опис фонографа з цінником рекордів за ДАРМО!
[illegible]
Independent Phonograph Co.
[illegible]

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, з бороди і доби не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реджестрованім листі або почтові марками, а ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як его уживати.
Адрес: Dr. BELLINS,
56 Delancy St. New York, N. Y.
[illegible]

Робітники!

PAIN EXPELLER
Коли маєте ревматизму і невральгії, перестуджене, спину, тоді уживайте Д-ра Ріхтера
PAIN EXPELLER-а
Се средство має за собою 45-літний рекорд. Його уживають в цілому сьвіті і можна дістати в усіх аптеках в Сполучених Державах і Канаді по 25 ц. і 50 ц. за фляшочку.
[illegible]
Повне поясненє в Руськім язиці в кождій пачці. Стережіть ся подібних лікарств. Славний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.
Виробляєть ся лише через
F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

Купіть машинового робітника.
В ЗИМОВІ дні фармер занятий криволомною працею коло різання до кухні дров. Сьвіжі [illegible]
[illegible]
I H C Oil and Gas Engine
[illegible]
International Harvester Company of Canada, Ltd
WESTERN BRANCH HOUSES:
[illegible]

З Европи $26. до Канади.
На тикеті третої класи через лінію „Великоорадну Пасажерску Услугу"
з РОТЕРДАМУ до ГАЛІФАКСУ.
Дуже низькі ціни їзди на зелізницях з Галіфаксу до котрого небудь місця в Канаді.
Тепер [illegible]
Canadian American Steamship Agencies
J. W. [illegible] 255-17th Ave., N. E.
MINEAPOLIS, MINN., U. S. A.

„НАРОДНИЙ СТАЛЬОВИЙ ФІЛЯР
СЕ МОДЕРНИЙ СПОСІБ
БУДОВИ ОГНЕТРЕВАЛИХ БУДИНКІВ.
Народний стальовий філяр є тaний, легкий, ощаджує місця на помості. Одинокий рід того виробу стальовий філяр на який пластер, іошки і репатку можна ужити. Зовсім безпечний від огню.
Пишіть за пояснюючими книжочками.
MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG, MAN.

50c.
ТИЖНЕВО.
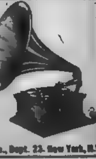
Продаємо Віктор Говорячі Машини і Едісона Фонографи для всіх частей Сполучених Держав і Канади по 50 цнт. на тиждень, або $2 на місяць. З кождою посилаємо гарантію на писані на 5 літ [illegible]
Пишіть за нашим Каталогом Машин і Рекордів а ми вишлемо ДАРМО!
SAUL BIRNS 117 Second Ave., Dept. 23. New York, N.Y.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Виннипеґ.
Спеціальне лічене половых хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних очних і ушних
Лічене і певнійше лічене сифіліса „606" проф. Ерліха
Лічене целового боселяв. Лічене всяких запаленних хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю запитку
Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.

Авторизований капітал 10,000,000.00
Резервовий фонд 6,100,000.00
Капітал вплачений 6,925,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймасть ся від $1.00 і більше і дораховує ся процент від дня вкладки. Видасть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВИННІПЕҐСЬКА ФІЛІЯ
PORTAGE A. E. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОВАХ.
PHONE St. John 45 — WINNIPEG, MAN

Жите є непевне
житэ деревяного цебра або цутні.
Заощадіть часу — упособлена — доларів — уживаючи начиня яке ніколи не занацить ся
ВИРОБЛЕНІ З
Eddy's Fibreware.
Спитайте Вашого Сторника.

— НЕБУВАЛА НАГОДА —
INTERNATIONAL WHOLESALE WATCH CO. Dep 2.
Box 3063. Winnipeg, Man.

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Тел. Main 2510

Руска Торговля!
Хто хоче дістати доброї солонини, свіжого і такого мяса, вудженку і варену шинку, тонашнього виробу і німецкі ковбаси, яйця, масло, сир, сметану, молока, огірки, капусту, барабулі, муку, цукор, гербату, каву і т. п. — зайдіть до мене а не пожалуєте
НИКОЛАЙ БАЛАН
448 King St. Phone St. John 2298 Winnipeg, Man

ДАРОМ на три місячну пробу. 24 Руських співів даром.
$60. Фонограф за $29.
Сли купуєте фонограф від нас то купуєте просто від компанії, а не від агентів які хотять богато заробити на вашім заповоленю.
Фонограф який агенти спродають по $60, ми, компанія, спродаємо вам за $29, до того даємо вам 24 Руських співів даром. Сей фонограф післємо до Канади чи де небудь тільки на $2.00 місячно сплати і даємо ґаранцію на 10 літ.
ROYAL PHONOGRAPH CO. 91 East 4th St., Dep. A New York, N.Y.

Вісти зі Старого Краю.

ЕЛЕМЕНТАРНІ НЕЩАСТЯ І ПОЛІТИКА.

Дня 2 вересня б. р. прибув до Відня голова українського парламентарного клюбу д-р Кость Левицький, щоби відбути конференцію з правительством в справі важних галицьких справ.

В розмові з президентом міністрів вказав на конечність безпроволочної помочи для хліборобів східної Галичини, що вже від року находять ся в крайно невідраднім економічнім положенню, а через послідні злеви потерпіли ще більші шкоди. Вправді правительство вже виплатило 500 000 корон на заспокоєнє найконечнійших потреб, як на закупно зерна на засів, однак се рішучо за мало. Щоби населенє відчуло поміч, треба би сейчас призначити на сю ціль найменше 20 мільйонів корон.

Д-р Левицький не годить ся на домаганє Поляків, щоби скликати надзвичайну сесію галицького сойму та розпочати акцию задля санації загальної економічної кризи в Галичині, а то з політичних мотивів. Поляки хочуть під покришкою ратункової акції покликати до житя сойм, загроженний боротьбою українських послів о виборчу реформу. Українці змінять свою тактику в соймі аж тоді, коли буде переведена зміна виборчої ординациі. Зрештою скликуванє галицького сойму задля ратункової акції є зовсім безпредметове, бо край і так не має на се потрібних фондів.

ЗАМОРДОВАНЄ МОНАХА В ЗОЛОЧЕВІ.

В середу минулого тижня замордував невислідженний досі злочинець ігумена золочівського монастиря Василиян, Коссака. Морд поповнено в рабункових цілях. В спальни ігумена була монастирська каса, в якій було 67 тисяч корон. Ті гроші лишив ще попередний ігумен Німилович. Родина Німиловича процесувала ся з монастирем о сей спадок, але програла процес у всіх інстанциях. Відси виникло підозрінє, що замордував Коссака хтось з родини неб. Німиловича. Арештовано навіть одного свояка з Дрогобича, але сейчас його пущено на волю, бо підозрінє було безпідставне.

Арештовано також служницю Коссака, Параску Лялюк, на тій підставі, що в кімнаті замордованого знайдено її закровавлену хустку. — Слідство не викрило ще виновника. Стверджено, що поповнив сей злочин мущина в силі віку. Замордовано Коссака острим ножем. Мав 8 ран, з них дві смертельні, одна в віску, друга під лівою лопаткою. Небіщик Коссак мав 63 літ, був сильно збудований. В монастири мешкав від 5 літ сам.

КІСТИ МАМУТА У ЛЬВОВІ.

В цегольни за стрийською рогачкою у Львові відкопали останки мамута, котрі зложено в музею ім. Дзєдушицьких у Львові. До богатих викопанин зі Старуни прибувають ще отсі львівські. Се перший випадок відкопаня у Львові останків мамута.

КРАЄВА РАДА ЗДОРОВЛЯ.

Прибічний фаховий орган галицького н. в Намісництві не встала покликана майже на жаден тривалий період чинности. Як дотепер так знова не покликано в Ради ні одного лікаря Українця, хоч є спеціялісти котра вже повинна була бути давно усунена. Проте такою новий намісник пішов в сій справі за такими шовіністичними ключами. Що се є річ невластива, вона найменше се сумнів, бо усі краєві Ради здоровля по иньших краях Австриї (Чехах, Моравії і т. д.) вложені є з представників обох народностей. Центральне правительство до Найвисшої Ради здоровля, прибічного органу міністерства, покликало представників усіх народностей замешкуючих державу і не поминуло і Українців покликуючи аж двох: Д-ра Озаркевича і д-ра Сельського (крім того належить ще до тої Ради і Українець проф. д-р Горбачевський як представник Чехії.) Чейже такими самими мотивами як центральне правительство повинно було руководити ся і краєве правительство. Може лікарі Українці могли би дещо красше знати про гигієнічні відносини українського народу, як Поляки. Вина лежить не лише по стороні краєвого правительства але і Виділу краєвого, котрий висилає там теж від поручників, „забув" що в сім краю живуть дві народности. Очевидно що і східно-галицька лікарська палата висилала делегата Поляка, хоч що вже західна лікарська палата висилає Поляка. Пора подумати про окрему чисто українську палату.

ПАЛЯТЬ УКРАЇНСЬКИХ ВИБОРЦІВ.

Нам пишуть: Розперені нашою побідою при послідних виборах хулігани палять майно наших виборців. Протягом короткого часу в двох селах Сокальщини за виннявшою меншістю Поляків чи то латинників в Комарові і Житині, вороги наші спалили до тла обійстя одного з найвизначнійших наших агітаторів, виборця Антона Шурмана в Комарова і чільного та непохитного нашого виборця зі Житиня, Федька Шпака. В обох случаях слідства виказали досі невислідженні. Річию місцевих наших організацій є як найенергічнійше поперти карні доложення. Одначе сього не мало. Карне поступоване не поверне обом тим світлим нашим виборцям їх добутку, не вирятує їх з нужди, яка заглянула їм в очи. Сегорічні елементарні нещастя а до того ще ті підпали так зруйнували обох цілковито, що лиш обильні жертви можуть вирятувати їх і їх рідню від крайної нужди. — Жертви належить слати до нашої адміністрациі під рубрику „на погорільців — виборців Сокальщини".

ЖЕРТВИ ШТУЧНИХ ОГНІВ.

В Суботу вечером кінчив відомий львівський піротехнік Юліан Рутковський в своїй робітни на Погулянці під ч. 6 роботи коло штучних огнів призначених на редуту, визначену на суботу в Забавовім парку". Для прискорення вогняного золотрею прибиав його Рутковський до хати, та мабуть натрафив на місце з порохом, бо нагло підняв ся величезний стовп вогню і наступила страшна детонация. Від експльозиї почали займати ся другі штучні вогні і стали ся експльодувати серед неописаного тріскоту сичачи вогонь в цілій хаті. Звідусіль надбігла пожарна сторож, придавивши вогонь, почала добувати жертви вибуху. Один з робітників, котрого імени ще не установлено, погиб на місци, а сам Рутковський і його помічник п. Кушнір страшно попечені. Обох їх відвезено до загального шпиталя, та нема великої надії, щоб їх удержати при житю, бо попечення Рутковського є третього степени. Того самого дня лучила ся подібна катастрофа в паризькім передмістю Aubervilliers. Інжінер заможної фабрики штучних огнів разом з пятьма робітниками палили до рова коло варстатів для проби якоєсь олину. Через необережність бризнув хтось на сей папір водою, а се викликало страшну експльозию. Вибух порвав тіла робітників на кусні та порозкидав по кількасотметровім просторі. Крім сього розкинув вибух дуже каміня з такою силою, що воно поранило кількох робітників, які працювали на недалекім залізничім шляху.

50,000 KSIĄŻEK BEZPŁATNIE.
Wartości $10.00 dla Każdego Myśliwego.
WYCIĘCI TEN BEZPŁATNY KUPON NA KSIĄŻKĘ DARMO.
J.M. LISTER & CO., P. 340 Northwestern Bldg., 22 Fifth Ave., Chicago.
Nazwisko ....
Miasto .... Stan ....

З Російської України.

СЛІДАМИ КИЇВСЬКОЇ „ПРОСЬВІТИ".

Російський міністер внутрішних справ переслав до першого департаменту управляючого сенату 22 рапорти про замкнене 22 ох товариств, які позареєстровувано на основі законів з дня 4 марта 1906 р. Міністер пропонує замкнене всіх 22 ох товариств, між котрими є 13 мусулманських та 9 польських. Проєктоване замкнене культурних мусулманських товариств по різних кутах Росії означає похід російського уряду проти культурного відродження мусулман. Більшість засуджених отсе на насильну смерть мусулманських товариств веде свою культурну діяльність вже кілька років, а деякі, як на примір тобольське, самарське, омське і уральське істнують ще від 1907. року! За увесь час свого істнованя товариства сї не виявили нічого противзаконного і тому міністер мотивує свою просьбу загальними міркованями, часом цілком формальними. Так на примір, в рапорті про замкнене уфимського товариства вказує ся на те, що згідно з § 3 статута, товариство взяло на свій обовязок допомагати релігійно просвітним мусулманським організациям і тому не може бути реєстроване на основі закону з дня 4 марта. В рапорті про тобольське товариство наведено ті самі мотиви та ще й вказує ся на § 2 статута товариства, в якім зазначує ся що товариство має на меті видавати популярні книжочки правничого змісту, щоби таким чином, головно на селах, найліпше користувати ся на основі російських законів. Тут міністер добачує вже „національное обособленіе" і, покликуючи ся на постанову сенату в справі замкнення київської „Просьвіти" і полтавської „Освіти", виказує, що після правил з дня 4 марта не можна було зареєструвати тобольське товариство. Могила замкнена иньших товариств так само безправні як наведені.

УКРАЇНСЬКА ПРЕСА НА КИЇВСЬКІЙ ВИСТАВІ

Українське наукове товариство ім. Т. Шевченка виставило в українськім віддїлу при київській виставі львівських наукових видань та діаграм ілюструючі продукцию. Таком діаграму про число українських часописей на російській Україні за час від 1906 року до 1913. З сих чисел від 1906 року зроблено підрахунок періодичних видань — досить ясно, бо до того часу було зовсім заборонено видавати газети та журнали в українській мові. Попавши в красші умови політичного житя, молодий український рух в першім році спромігся на цілих 16 видань найріжнороднійших напрямків, що свідчить про те, що довгі роки утиску над українською самостійною культурою не вбили „живої душі" тої культури. Та вже на слідуючий рік число видань зменшило ся майже вдвоє. Українська преса, очевидно, не могла відразу стати міцно на ноги. Особливо відносить ся се до органів і пресі, що продержавши ся короткий час, мусіли із різних причин спинити своє істнованє. Та вже на третій рік число періодичних видань почало збільшувати ся. В 1910 році вже виходило 10 період. видань, в 1911 і 1912 рр. виходило по 19, а в 1913 році знов піднесло до 16 назв. З того виходить, що українська періодична преса в Росії поволи але невпинно прокладає собі шлях і здобуває певне становище в житю нашого громадянства. Звертає на себе увагу одна маленька, але характеристична подробиця в діаграмі. Майже кождого року літом число періодичних українських видань зменшує ся дуже значно, а з осени починають істновати нові видання. Се явище почасти характеризує українського читача, котрий, проживаючи здебільша на селі, має вільний час для читання тільки зимою і тому на літні місяці, припиняє передплату на газету чи журнал. Національна свідомість російських Українців починає набирати чим раз все більш виразних форм, і тому є певно підстави думати, що з кожним новим роком число українських журналів та газет в Росії буде значно зростати.

Користайте з нагоди.
Продаю АКРИ і ЛОТИ у Ванкувер і Форт Джордж, Бр. Колюмбія — по цінї і на условах, що певно вдоволять кождого інтересованого. Від покупця ставлю землю в добре. Пишіть до
THEO. P. HILL
South Fort George, British Columbia

НЕ ЛАКОМТЕ СЯ
на оголошувані тані годинники і иньші річи. Ми доставимо Вам все ПО ФАБРИЧНІЙ ЦІНІ в найновійших часі. До кождого замовлення додаєм гарний ДАРУНОК. Замавляйте зараз обрязкового каталога і рекомайте ся.
Адрес:
The Ruthpole Co.
924 - 71 St.
BROOKLYN, N. Y.

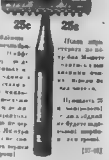

Дармо на 10-денну пробу.
25c 25c
H. HOFFMAN & CO.
237 E 12 St NEW YORK.

Тукета T & B
папіроси
не клеяні.

Руска Лазня
258-260 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 519.

Зарядіть ся Різд. їздою тепер.
Низька повертаюча їзда.
Тикети на спродаж від: Nov. 7 до Dec. 31
через
CANADIAN NORTHERN RAILWAY
до
Атлантійских Портів
в зьязи тикетами до
СТАРОГО КРАЮ і КОНТИНЕНТУ.
Виберіть ся скоро і забезпечіть собі добре місце.

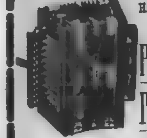

НАЙБІЛЬША ВИПРОДАЖ РУЧНИХ ГАРМОНІЙ

10 клапів	2 реб.	$2.50
10 ,,	2 реб. дуж.	$3.00
10 ,,	3 реб.	$3.50
10 ,,	4 реб. сильна	$4.50
19 ,,	2 реб.	$6.00
19 ,,	4 реб. сильна	$6.50

Віденські Гармонії

10 клапів	2 баси	$3.75
10 ,,	4 ,,	$4.25
19 ,,	6 ,,	$7.25
21 ,,	8 ,,	$8.50

Стальовий Голос Гармонія коштує $1.00 і більше

ДАРОМ ДО КОЖДОЇ ГАРМОНІЇ.
Висилаємо за попереднім надісланим грошей.
До кождої Гармонії даємо даром МАШИНКУ ДО ЗАПАЛЮВАНЯ
RUSKA KNYHARNIA
850 Main Street. Winnipeg, Man.

Канцелярія Нотаріальна
Ю. МАЧУЛИ
Geo. MACZULA
NOTARY PUBLIC & COMMISSIONER
556 Main St. Phone St. John 1766.

Даром 1000 примірників
Ілюстрованої України.
КОЖДОМУ, хто хоче познакомити ся з нашим видавництвом, висилаємо один примірник Ілюстрованої України ДАРОМ.
ПИШІТЬ:
ІЛЮСТРОВАНА УКРАЇНА
Львів, ул. Руська ч. 18. (Галич. Австрія)

Дармо! МАЛА ФАРМА Дармо!
RUTHENIAN DEPT. A 132 Nassau St. Room 309 New York, N.Y.

О. Г. ГИКАВИЙ.

Історія Канади.

Передрук заборонений

Се були Юрон-Ірокезйон. Їх осела числила 50 мешкань, домів, кождий дім 150 стіп довгий а 48 стіп широкий. Картієра, як і всіх других білих людей уважали за він богів, їм то вони віддавали велику честь а навіть приносили хорих, щоб уздоровити.

На місце давних Індіянських буд, нині видно величаві доми; там де була Індіянська осела Гочелага — нині красно місто Монтреал. — Картієр побув ще якийсь час в околиці Гочелаги, пізно в осени вернув до Стадакони. Тут побудували один-такий дім, там на березі ріки, щоб захоронитись від великого лютого, а головно від лютої зими. Та зима була така зимна, промінна, що нині Европейці не зазнали такої зими в Европі від часу свого уродження. Не меньше холоду зазнали вони і голоду. Та вже найбільшим нещастєм для них була хороба шкорбут, котра вигубила 25 осіб в досить короткім часі. Лишилось живими 3 — 4 людині, які спасли себе тим, що пили сік із сосонового дерева. Про такий лік проти шкорбута дізнались вони від Індіян, та вже за пізно. Власне перед часом як мали вирушити до дому. Се була весна. Й скоро на ріці не було вже леду — Картієр вибравсь в дорогу. Відпливаючи — він — взяв в свое судно пятьох визначніших Індіян, між котрими був і начальник Доннакона.

По 30 днях плавби, Картієр був вже в своїм порті Ст. Мало.

Та тут він не був довго. В 1541 р. в Маю, зробив ще третю і остатну виправу до Нового світа. Франція задумала заложити нову кольонію в своїй „Новій Франциї." Та вона хотіла виправити самого Картієра, він мав їхати з шляхтичем Робервалом якого назначили на віцекороля для „Нової Франциї," а Картієра його генерал капітана. Та Роберваль чого-то не хотів так скоро вибратись на місце призначення, а Картієр не маючи більше терпцю чекати поплив без Роберваля. Прибувши до Стадакона Індіяне почали питати за своїми, яких Картієр послідного разу забрав з собою до Франциї, отже він потішаючи заявив що Доннакона умер, але другі то поженились в Франциї й не хотіли вже вертати до своїх. Се все було неправдою, бо усі забрані Індіяне погинули, одні ще на морі, другі в Франциї, та Картієр, аби не стратити довіря в Індіян, мусів неправду говорити. — Індіяне чули то тихо, нічого не казали, але від тої хвилі почали вороже відносити ся до білих людей.

З Стадакона Картієр поплив далі ще девять миль і там заложив нову кольонію яку і назвав „Чарлєсбург Роял." Кольоністи побудовали усї потрібні будинки, викорчували й зорали трохи землі яку і засіяли зерном. Перебули зиму. Робервала все ще не було там. Отже Картієр разом з кольоністами вибравсь домів. Коло берегів Нюфавндленд здибав Робервала з трома суднами на яких було 200 кольоністів. Роберваль вговорював Картієра аби вернувсь з ним до новопочатої кольонії, та Картієр в ночи утік домів, до Франциї. (Тут, в місті Ст. Мало, в своїм дворі пережив спокійно свої старечі літа й звідти перенісся до вічности.)

Роберваль поплив самий. Дістався до Чарлєсбург Роял, побудував величезного розміру дім до помістиня усіх 200 кольоністів. Там вони і жили якийсь час в гаразі. Та незадовго не стало живности, настав голод і — холод. Між кольоністами зчинив ся бунт. Та Роберваль своїм великим дрюком потрафив успокоїти усіх. І знов гаразд. Но тут на нове нещастє вирвала ся хороба шкорбут жертвою якої пало 50 осіб в короткім часі. Прийшла весна, мрії Робервала про кольонізацію розвіялись, він отже — зібравши свої останки — вернув до Франциї.

В 1549 р. він — зі своїм братом Ахілом з'організував ще другу експедицію до „Нової Франциї." Поплив — та домів ні він ні ніхто інший не вернув. Що з ними сталось, не знати.

Треба додати еще, що як Картієр і Роберваль відкривали нові місця вздовж рікою Ст. Лаврене, й створювали оказатиб ворота східної части континенту, то Іспанець Де Сото вийшов із полудневої сторони континенту й пливаючи по ріці Міссісіпі — відкрив гарні урожайні землі.

Іспанці в 1518 р. відкрили Мексико в 1537 відкрили знов Каліфорнію і інші землі. — Зі всіх можливих сторін звидували Европейці сей Новий світ...

(Розділ II.)

З упадком послідної кольонізації, Франція, будучи занятою домашною релігійною війною через 50 років, забула про свою „Нову Францию" зовсім. Та не забули інші держави. Сама Англія з найбільшим напруженєм старалась використати догідну хвилю й забрати якнайбільше ново-відкритої землі для себе. Головно хотіла вона найти прохід до північного-західної части краю, й зробила тось девять виправ, но на дармо, леди всегда були на перешкоді й до бажаного місця не діставались. Та 1583 р. Сер Гомфрей Ґільбер забрав в формальне посідання Нюфавндленд й поробив перші кроки до заложення нової Англійскої кольонії. Однак і сю кольонію, коли заложив, напістало те саме лихо, що й усїх попередних. Отже дальша робота в сім згляді була залишена.

Та за се рибалки Іспанські, Португальскі, Англійскі і Французкі були незвичайно занятими ловленим риб коло Нюфавндленд. Що більше вони з часом познакомились з Індіянами на суші й з ними провадили корестну (для себе) торговлю. А се в такий спосіб. Від Індіян брали медвені, зубрані, та ще там ині шкір-

Характеристика литературної діяльности Ів. Франка.

Вільний виклад
ДРА СМАЛЬ-СТОЦЬКОГО

(Дальше.)

Не час тепер довати
Поганих струн в. Смілою рукою
Розирвіть їх треба нині стиду й болю
Всю тупіль поцілано з ті да вирвати

І розирвав він ті струни на душі інтелігенциї, яка, як сам каже, так мало найшов правдивих характерів, а так богато дрібничковости, тілого матеріяльного егоїзму, дволичности і гордині! Рабська вдача, підлість, нікчемність, некультурність інтелігенциї викликують страшні вибухи його думи, на яка, що

Усі ми сплемя сонне і боляще
І маловірне .
що
Байдужість сірая кумає як могила.
А кров із руських ран все рине, рине, рине.

Длятого в його пісні все дзвонить лиш біль і жаль і туга, а він сам таки ось як характеризує нуту своїх творів словами, вложеними в уста загалови інтелігенциі:

Сумоглядні наші співи
Все лиш горе та неволя,
Моя нема жвавих цвітів
Крім бодяча серед поля.
Чорним покривалом жалоби
Ясне небо ви закрили,
В людських серцях горе, злобу
Й вопсута-лиш ви відкрили.
Замість радощів, любови
Всіх до бою зовете ви.

Прийшовши одначе раз до переконаня, що жито не Плачем своєї долі не відпер, починає він завзяту боротьбу і всіх зове до бою. Дуже характеристичні тут отсі слова поета, звернені до Ніатрия в поемі Нове Житє:

На раде дав би я для щастя люду твого
Пролити хоч сейчас всю кров із серця мого
Та бо минув той час, коли лілом
Була кров чиста й щира на проказу.
Не жертва треба днесь, а бою з злом!
І ось ціле його
Житє восиним табором тягло ся,
Тоті, то там противник приспіпалось;
Я боронивсь, нераз мав перемоги,
Та часто й падав ворогам під ноги.
Війна! Вона не дасть, бач, гнить і спліти,
Все гонить до нових стремлінь і цілів,
В огонь жита, що гріє, жре і сьвітить
Усе позан докидує полін.

Хто з злом не борєсь, той людий не любить!

Лиш боротись значить жить. Vivere memento!

Оттак Франко захвалює боротьбу, захвалює війну. І боров ся він дуже завзято, боров ся ціле своє житє. Так було бо з ним і в чим боротися; було у нас аж занадто богато предметів його ненависти.

Ненавиджу я все, що звесь лукавість
І правда й лад велюдський та підкупний
Ненавиджу я всю тоту неправість,
Що чоловіка ниж на путь попутний.
Що плодить в душах підлість, бреднї, заздрість,
Крутійство й могучий клюс мутний
Не в серці людськім злої А зла його,
Се глупота й тота неміч будова,
Що однаково людьми і їх же губить
Се все й тобі протерло до кости тіло,
Щоб ти ненавидів його і борсь з ним сьміло,
Хто з злом не борєсь, той людий не любить!

Франко отже поет боротьби, він заразом фанатик моралі в думках і діланю, що контролем своїм сягає глубоко в душу, в сумлінє він фанатик праці.

Тим пояснюють ся, що позитивних типів в творах Франка дуже мало. Андрій Темера, адвокат Рафалович, учитель Омелян Чимчикевич, старий священик в Панських Жартах, Хаім, Шая Лайб в поемі по людськи, а найкращим, найсимпатичнійшим позитивним героєм в його творах є сам Франко (Зівяле листє, Іван Вишенський, Поєдинок, Похорон, Мойсей.)

(Дальше буде).

Ж иття, що самі дає хліб
OGILVIE'S
ROYAL HOUSEHOLD
МУКИ
ВАШ ХЛІБ ВСЕГДА БУДЕ ДОБРИЙ
OGILVIE'S FLOUR MILLS Co. Ltd.
FORT WILLIAM,
WINNIPEG, MONTREAL

ПРИПОВІДКИ

Вертлявий як дручок — Сліпий як кліпак — Жорстокий як лев. Так скорий як орел. Мертвий як камінь — Острий як голка — Говорливий як пава — Непевний як погода — Міцний як сталь — Слабосильний як кіт. — Таустий як свиня — Бічний як щур. — Твердий як кремінь. — Глухий як слуп.

* * *

Де двох сварить ся — оба роблять бауд.

* * *

Хто має терпеливість той видить свою ціменту.

* * *

Дурак всегда починає й не скінчить.

* * *

Добре знате є ліпше чим золотий пас.

* * *

Великі гадки єсли переведести в практику стають ся великими ділами.

Наша порада згдядом посилки.
Щадити гроші се річ якої учить ся людина не в школі а в практичнім житю.
Про се ми як раз хочем дещо сказати. Відносси ся до посилки річей взагалі.
ЗАМОВЛЯЙТЕ РІЧЕЙ НА 100 Ф. ВАГИ
Наші кустомери зрозуміють сей план „Доплатної посилки" і покористають ним. Замовляйте 100 ф. ваги річей. Найліпша обслуга.
THE T. EATON Co. LIMITED
WINNIPEG CANADA

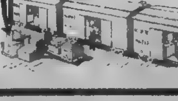

Всячина.

САМОУБИЙСТВА СЕРЕД ШКІЛЬНОЇ МОЛОДІЖИ В РОСІЇ

Наколи зелені [illegible] доносять з Одеси, що там застрілила ся гімназистка Гальченко. Самоубійство сповнила вона з полученій [illegible] житевим розчарованєм. Отсей случай в Росії зовсім не спорадичний. Саме тепер ословлено міністерство народної просьвіти офіціальні дані про число самоубийств між учениками і студентами, з яких виходить, що в році 1911 на 155 школярів відобрало собі житє. Вправді число се менше від 258 самоубийств з 1910. р. одначе все таки і то число є страшне, коли взяти на увагу ледви 24 случаї з перед 10 літ. Із тих 155 самоубийників було 29 учеників шкіл елементарних, 111 середних і 15 висших. Коли до того дочислити девятьдесять один невдалих замахів і 112 иньших нещасних случаїв, то правдиве число самоубийств вийде далеко висше. За причину того великого числа самоубийств подає урядова статистика переважно умові недуги в 10 случаях любовні історії, а в 14 случаях трагічні фамільні обставини. В иньших случаях викликують самоубийства родинні трагедиї. Натомість офіціальна статистика мовчить про політичні обставини, де загальне моральне пригнобленя ділає далеко сильнійше на всю молодечий чим на старших.

ДОБРЕ! ДОБРЕ.
Се є єдина краска, яку може уживати кождий
чиста і проста до ужиття
красить всі роди матерій
DYOLA
ONE — ALL KINDS
[illegible]
The Johnson Richardson Co., Ltd. Montreal, Que.

ПРОСЬВІТА І ЕКОНОМІЯ НА ЛИТВІ

На маленькій території Литви є 136 сільско-господарских товариств; таких, що мають на меті єднати Литовців на ґрунті художнім, театральнім, релігійнім і т. и., 130, співучих товариств і музичних 120, просьвітних товариств і шкільних 162, бібліотечних 84, добродійних 120 і богато усяких иньших економічних і робітничих, що усе свідчить про таку енерґічну діяльність для оборони національної культури, народного добробуту, такий загальний підпатий настрій, щоби затиснути свій нечисленний але славно культурний народ і від польонізації й від русифікації. Ніякі заборони російского уряду, ніякі утиски польські не знищили самосьвідомости сего давного, чесного рідного племени.

ПОШУКУЮ моїх братів Івана і Олексу Батринових, з села Іванівці, Буковина. Іван в Канаді вже більше як 10 літ і мав перебувати в Манітобі. А молодший Олекса, працював минулого року в Бритиш Колумбії, потім думав поїхати до Керрабер, Саск. де має свої доти. Хтоб про них знав або вони самі нехай зголосять ся до: Mr. S. Batryn, Dominion Labor Bureau, 109 Craig St. West Montreal, Que. (40)

ДЕ Є? мій брат Гринь Підвані. Минувшої зими робив коло Middleton на Манітобі. Хто-би о нім знав або він сам най ся зголосить до: Mike Piaduli, P. O. Sovereign, Box 12, Sask. (40)

Річна передплата на „К. Ф." виносить $1.50, піврічна 75ц., квартальна 50ц.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого швагра Івана Яворського з Воловик, повіт Вашківці, Буковина. Від 4 років перебував в Бр. Колюмбії. Хто-би о нім знав або він сам хай напише до. I. Diakoniuk, 77 7 th Ave Lachine Locks P. O., Que.

P. S. За подане адреси добра надгорода. (40–42)

ПОШУКУЮ свого брата Дмитра Гунчука, з села Залущиці, повіт Заліщики, Галичина. В Канаді перебуває вже пять років. Хто-би о нім знав, або він сам най зголосить ся на мій адрес: Mykyta Hunczuk, P. O. Box [illegible] J. Lake Glen No 1. Que. (39 41)

ПОШУКУЮ свого чоловіка Дмитра Глодина з села Увисла пов. Гусятин, минулої весни він виїхав з Оттави до Поркупайн. Я тепер приїхала з краю з трома дітьми до Оттави, і послала телеграм до Поркупайн, Онт. та не маю жадної відомости где він знаходить ся. Даю $5.00 нагороди хто подасть его адресу до мене: Apolonia Hladun, 58 Pine St. P. O. Ottawa Ont. (39–40)

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого брата Василя Гупуляка з села Горошівці, повіт Заставна, Буковина. Вже три місяці як в Канаді і перебував в Вінніпеґу. Хто-би о нім знав то прошу подати його адрес, або він сам хай напише до Alex Huculi P. O. Pettapiece, Man. (39–41)

Просимо наших посилателів вирівнувати свій довжок.

ПОШУКУЮ — Гриньска Шумляного, походить з села Мишковець, повіт Гусятин, Галичина. Робив 2 роки тому в White River, тепер має находити ся десь в Вінніпеґу. Хтоби о нім знав, або він сам най зголосить ся в дуже важній справі на адресу, до Martyn Dulhan, P. O. Spanish Mills, Ont. (38—39)

ДОБРИЙ КОВАЛЬ

Пропонуємо з Галичини коваль може бездоганно робити всякі роботи які лише входять в обсяг ковальства і слюсарства пошукує між руськими і польскими фармерами роботи в якої міг би отримати ся.

Інтересовані най пишуть на адрес: N. Swieszcowski, 641 Simson St. Fort William, Ont. (37–39)

За дрібні оголошеня, як пошукуваня за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00.

Средство якого уживають усі цивілізовані народи мусить бути добрим. В кождім домі ли да хранять Anchor Pain Expeller на ревматизм й інші мускулярні і нервові болі 25 ц. і 50 ц. (38 41)

Дивний робітник на фармі.

СЛИМАКОМ на фармі се плуг. Оріт цілий день двома кіньми а в ночи скінчивши з'орете два і [illegible]

IHC газолінових тректорів

[illegible]

International Harvester Company of Canada, Ltd
WESTERN BRANCH HOUSES.
[illegible]

ПРОСИМО ЗАСЛАТИ І ВІДНОВИТИ ПРЕДПЛАТУ ЗА „КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР"

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415 - 417 Pritchard Ave., Winnipeg Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.
ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИТЬ В ШПИТАЛІ [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛ ШПИТАЛЬНИЙ [illegible]
Коли удаєтесь письмено то не забудьте долучити в листі 2 ц. почтовий значок.

ЗАКОН ЗАБУТЯ

З бігом часу минає і наш вік і — по найбільшій части — скорше як на того дотілиб. Отже конечною річею є памятати лише декілька річей а забути богато інших. Пересічна память не має досить місця щоб могла примістити усьо що вчилась, видїла, перешила в своїм житю. Мусить випускати мимо богато річей або було місце на інші. І найперлою річею є забути усі свої невдачі, заведеня, свої блуди, свої гріхи, дальше прикрість нам людину, щиро приняте виратоване або в якої хабеси, усяку добру науку дану нам добрими людьми і т. д. і т. д.

Найбільшій части людий живуть бідно щоб умерти богатим. А воно розумнійше є — жити богатим а умерти біднім.

НОВА КОМЕТА.

Звіздарня в Сінеїо на кримскім півострові відкрила дня 5 с. м. нову комету, яку вже слідуючого дня було видно в звіздарні в Гамбурзі і в Відні. Нова комета представляє собою цікаве небесне тіло. Звичайно комета представляє ся людскому оку яко ясно ядро, окружене із всіх сторін легкою мраковиною, або в денним витрілем мраковини в одну сторону в виді хвоста. Новооткрита комета на перший вид є подібна звіздам до звичайної звізди з силою сьвітла 10-ої величини, а доперва при точнійшім огляданю єї через далековиди помітне ся малу мраковану довкола ядра. Комета находить ся в опозицийнім становищи від сонця, то є, земля є межи сонцем а кометою. Отже комета є тепер дальше від сонця як земля, а мимо того відбиває ся своєю ясностю. Колиж буде близко сонця, примірно внутр окружної дороги планети Меркур, то буде видавати ся нам більшою і яснійшою. Очевидно що астрономи заінтересувалися новим гостем звіздистого неба і слідять дорогу комети — чи може не схоче она відвідати нашої землі.

ПОШУКУЮ свого сина Антона Новака, з Росії Волиньска губерния, село Красносільска. Виїхав з краю яко 9 місяців тому взад. Має десь перебувати в Саскатуні. Тому 6 місяців він в Квебеку бачив ся зі мною і від тоді не маю про него жадної вістки. Хто-би о нім знав, або він сам хай напише і подасть його адрес до: Maxym Novak, P. O. Fallis G. T. P., Alta. (40–42)

Дармо! (12 найліпших співів.) Дармо!
$75 - ФОНОГРАФ - $40
$2 місячно
[illegible]
Atlantic Talking Machine Co.
[illegible] New York, N. Y.

ДІВЧАТА ПОЗІР!

Оженю ся з дівчиною котраб мала яку готівку або троки доброї землі. Я маю 3 лоти в добрім положеню, і маю мешкальний дім, в таком і готівки $1.600. Працюю в C. P. R. В Канаді мію вже 8 років, маю літ 30 і дівчина може бути в тім самім віці. Інтересовані зволять писати до:

Mike Webbers, P. O. Box 390. Lethbridge, Alta.

ПОШУКУЮ ДРУЖИНИ

молодої порядної дівчини яка числила б від 17 до 25 літ. Я маю літ 25, говорю по руськи, польски і англійски. Посідаю власність вартости $3.000. Працюю в G. T. P. Co. Дівчина якаб мала охоту вийти за мене замуж нехай напише до мене В. Т. Kozack, P. O. Walamun, Alta. Box 9 (40–41)

ПОШУКУЮ рідного брата Федька Фильку з села Кобилоловок, повіт Теребовля. Вже рік минув як приїхав до Канади і перебував якийсь час в Вінніпеґу. Хтоб тепер о нім знав або він сам най зголосить ся на слідуючий адрес: A. Filiuk, P. O. Morley, Alta. (40–42)

ЛІКЕРИ
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1[illegible] Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте свое замовлене до нас, Ви завсігди будете певні сощадити що найменче 20%.
[illegible]
Не висилаємо C. O. D.
[illegible]

ПРЕЗЕНТА
[illegible]

УРЯД САСКАЧЕВАНУ.
З ДЕПАРТМЕНТУ РІЛЬНИСТВА

Уваги для поселенців:

Що зробите з своїми продуктами сеї осени? з посівом [illegible] своями, соломою і ще чим? Спалити, не кажете? Не вже ви аж так богаті? Не вже ви не можете скористати і своїх продуктів? Та як? — спитаєте. Купіть кілька штук худоби і кілька свиней, чи що!, дайте корови або вівці.

Корови дорогі — се правда. Та вони будуть ще дорожші, так само вівці і безроги. Подорожіло мясо, подорожіла й худоба.

Сим завдаєте собі надзвичайну роботу, але хибаж в зимі фармерови, який мешкає на фармі не оплатить ся се? Щой як, єсли лише не збиткині.

Найлішу дійну корову купите за $90, три добрих льох чотири або п[illegible] добрих рас овець за стільки само грошей. На весні побачите яких лишок вони принесуть вам, за воловє мясо дістанете 11 ц. фунт, 9 ц. за фунт овечого мяса. Хибаж се не гроші?

Чи маєте молочну корову? На се питанє не богато відповість афірмативно, 95 процент відповість негативно. Молочну корову можемо назвати яка дає тисячу чи дві тисячі фунтів молока а сметани буде два чи три процент. Молочна корова є та яка дає від 3.000 до 6.000 фунтів молока а сметани що найменьше 3 до 6 процент.

Скажете: але що така корова буде коштувати? Се правда, як звичайних корови платить ся $60 до $80; та за молочну корову треба дати $150 і $300. За молоко від молочної корови ви можете взяти $120; єсли продаєте сметану в [illegible] $70 а хованим молоком ви можете згодувати кілька безроги і [illegible] добре, молочна корова дасть в два раз більше користи як звичайна собі коровина коло якої стілько саме праці що й коло попередньої.

ТАМТЕ: не скількість в якість покладуєсь. Тримайте отже лише добре-молочні корови.

Дальші інформації дістанете пишучи до:
The Department of Agriculture
REGINA, SASK.

З браку місця ми були змушені опустити „Куток для дітей" в сім числі. Слідуючого тижня „Куток для дітей" буде як звичайно.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI Вінніпеґ, Ман., Середа 22 го Жовтня, 1913. — Winnipeg, Man., Wednesday, October 22, 1913. Число 43

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415 – 417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.
ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИТЬ В ШПИТАЛІ [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛ ШПИТАЛЬНИЙ [illegible]
[illegible]
◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 846 ◆◆

НОВИНКИ.

ЗАГИНУЛО ДВОХ РУСИНІВ.

Добр. Павло Ковальчук, з Оттави пише нам: В місцевости Мортис, Квебек, 58 миль від Оттави, сталось нещастє. Іван Остафійчук, 19 літний молодець, з Івани Пустого, Галичина працював при C. P. R. „стим шуфле". На него зсунув ся високий беріг з піску і він під піском закінчив свое молоде житє.

Страшною смертю загинув і Партко Ковальчук, з Увисла, повіт Гусятин, Галичина. Він працював кільканайцять миль від Оттави. В Понеділок, 13 с. м. з Оттави виславши в старій край $130, а в Вівторок 14. с. м. 9-ій вечером вертав назад до своєї роботи. Йдучи Сі Пі Арівською трекою, що йде з Оттави до Маркомону, найшов [illegible] трен і розтяв на кавалки.

Сеціцйні робітники другого дня рано позбирали на кавалки тіло, яке і похоронено в Оттаві. На погріб, який коштував $63.00 зложили до-брі люди. Небіщик числив 48 літ житя, в старім краю оставив жену і семеро дітей. Один син Іван Ковальчук є в Канаді.

Обом покійним, вічная память.

* * *

ГАЛИЦКА ЕМИГРАЦІЯ БУДЕ ПРИПИНЕНА.

Як доносять телеграми на днях — Австрійскі власти замкнули 18 С. Пі. Арських офісів, і сподіватись треба, що їх концесії на провадженє агітації до еміграції в Канаду — уневажнять ся.

Причина як подають є та, щоб уратовати сильну армію. За послідних десять місяців, завдяки сильній агітації Сі-Пі Ара, емігровало до Канади 120,000 молодих людей перед бранкою.

Заарештовано кількох урядників сеї компанії. Виявило-ся на яв, що много „бранців" перевожено через границю автомобілями, удаючи богатих туристів.

Сер Т. Шавнесі президент Сі Пі Арської компанії, заявив, що се лише припадок і усе полагодить ся скоро і коректно.

* * *

ПОСЛІДНА ЗАПОРА НА ПАНАМСКІМ КАНАЛІ УСУНЕНА.

Дня 11-го жовтня с. р. точно о годині 2-ій в ночи перервано послідну гребля землі, знаходячу ся на панамськім каналі. Усунено послідну запору [illegible] двома найбільші на сьвіті океана: Атлантійський і Тихий. Се послідну греблю на панамськім каналі пробив президент Злучених Держав В. Вілсон, при своїм бюрку в білім домі в Вашінґтоні, віддалении від панамського канала о 4.000 англійських миль. Се зроблено в цілком простий спосіб. В означенім часі установлено безпосереднє получене телеграфічними дротами між кабінетом през. Вілсона в Вашінґтоні і найблизшою телеграфічною станцію на панамськім каналі. Телеграфічний апарат сеї станції получено з електричними батеріями уміщеними під греблею каналу. Коли през. Вілсон потиснув гузик свого телеграфічного апарату, електрична іскра, продістися дротами вели канську дорогу в несповна двох мінутах, підпалила заготовлений під греблею динаміт, який в одній хвилі розсадив послідну запору на панамськім каналі.

* * *

СТРІЛЯВ ДО ПОПА В ЧАСІ ВІДПРАВИ

В Гарбор Ґрейс, Н. Ф., підчас „миші" яку відправляли в костелі римо-кат. він — якийсь Джейм Гейр вистрілив з револьвера до попа і ранив в голову. „Богомільці" зловили Гейра, відібрали револьвер й віддали на поліцію. Рана в попа на голові не була серіозна, з вязкою в хвату головою він докінчив відправу „миші".

* * *

Шего, Саск. 19. с. м. На схід від сего міста на велікім полорожнім переїзді найдено потерощане тіло Юрка [illegible] ра Северс який вібрав судів присяжних в цілі знайти суду що до причини смерти. Справу відрочено на пізнійше щоби дістати більше доказів.

* * *

ЧИ НЕ ПОДОРОЖІЮТЬ НАПИТКИ?

В Альбертійськім парламенті має ся ухвалити новий закон зглядом концесій на спроваджуванє горячих напитків. Сей закон перейде, то броварі пива, яких в Альберті є 8, будуть платити по $5.000 річно, готелі в містах з 10,000 населенєм $400, в населенєм поверх десять тисяч душ $600. Питане отже як таку ухвалу приймуть броварники та гітельники в Альберті.

ЩАСЛИВА НАСЛІДНИЦЯ

По смерти по помершім в Куритибі купцеви Стефані Поповичу зголосила ся вже на львівській поліції дочка померлого 19-літна Ганна Поповичівна. Батько, помершій отсе Стефан, мав в Галичині десь на селі крамницю і емігрував відтам перед 17 роками. При смерти батька лишала ся Поповичівна ще перед кількома тижнями від якогось Василишина, котрий був в неї майном в анонсах; не знала лише як велике майно полишив батько. На поліції дізнала ся, що батько полишив три домики і склеп загальної вартости 48 тисяч корон.

* * *

В EMPRESS ТЕАТРІ

слідуючого тижня буде можна бачити цікаву штуку т. зв. „Чоловік-малпа." Се буде ділоний доказ теорії [illegible] походить від малпи. Малпа „Принц Флоро" се малпа яка є раче костом між чоловіком а малпою, а вона повні есоційна, уцивілізована і гречна малпа. Вона курить нарав як чоловік, і робить богато таких штучок яких чоловік не потрафить зробити.

Буде відіграні і більше иньших штук яких варто бачити хоч кожному.

* * *

КОНЦЕРТ В БРАНДОНІ.

В Суботу, дня [illegible]-го листопада с. р. заходом тов. Семинара і читальні Просьвіти в Брандоні в католицкій гали польского костела відбуде ся концерт в честь Івана Франка. Дохід з добродійних дітей призначений на ювилейний дар Івана Франка. Початок точно о 8-ій год. вечером.

Просить ся о численну участь.

Комітет читальні Просьвіта в Брандоні.

ПРОПАЛО дня 20-го Вересня с. р. [illegible] двоє лошат, річняків. Білявоє — неоштановата лошиця має задні ноги до колін білі і звізду на чолі. Менше — рижий лошак з чорними гривами і одно задне копито трошка біле.

Хтоби знав де вони є і поінформує мене дістане $5.00 нагороди. Capt. Alex. Russell, Winnipegosis, Man.

ПОТРІБНО
доброго [illegible] який би говорив по руськи і англійски. Може заробити $100 місячно.
J. A. Kent & Co. Ltd.
803 Confederation Life Bld
Phone Main 358.

ДО РУСИНІВ В ВІННІПЕҐУ.

В Суботу, першого Листопада, тов. ам. кружок ім. М. Заньковецької в Вінніпеґу, відіграв в Каіно Театрі при Селкірк улици представленя п. з. „Як жінки чоловіків морочать." Вадуника в двох діях Г. М. Вураковського. На додаток відіграють „Різдвяна ніч" жарт в одній дії М. Старицького.

Обі сї штуки дуже цікаві, повні гумору. І тому, що чистий прихід з представленя призначений на Укр. Народний Дім в Вінніпеґу, віріми, що на представленю не бракне нікого з наших міщан Русинів які лише цінять вагу свого народного дому...

Ціна тікетів від 25 центів до сімдесять пять центів.

* * *

В ПОРТ ТРАНСКОНА ЗВАЛИВ СЯ [illegible] ЕЛЕВАТОР.

В Суботу, 18 с. м. в Порт Транскона звалив ся елеватор. Одна сторона будівлі застригла в землю на 20 стіп глубоко, а друга сторона відстала від землі. Копула, що була збудована з цементу, зсунула ся, а розбиваючись об землю повстав такий сильний гук що, люди чули в віддаленю одної милі. Уся машинерія яка находилась в нім — знищена. Міліон бушлів пшениці дістане ошаценою таком єдно зачасу не виберуть до вар.

Щастє, що елеватор звалив ся в ночи, а то — єслиб день — було-б згинуло кільканайцять людей.

* * *

СОЦІЯЛІСТИ В КЛОПОТІ.

Як самосвідалось, минувшої Неділі в Вінніпеґу, в Гранд Опера Гавс, відбуло ся велике віче в справі зкарпована фонду М. Січинського „Радою Січох" Д. Ревюк, який і скликав віче, опираючись на рахунках поданих „Радою Січох" в „Робочім Народі" доказав фактично, що велику суму грошей було видано на такі ціли які зовсім не були звязані зі справою М. Січиньского. З усеї суми $2,134,75 які „Рада Січох" зібрала, дала М. Січиньскому лише $400 і довірцям, які випустили М. Січиньского з тюрми, $300. Се значить, що „Рада Січох" дала на призначену ціль третину з усіх зібраних жерт. Дві третині обернулось на ціли які з справою М. Січиньского не мало нічого спільного. Народ отже жадав від „Рада Січох" звернення тих грошей, в противнім разі справа опре ся о суд.

На прозьбу д. Ревюка присутні зложили для вдови і сиріт по бл. п. Тарнавскім $27.15 (Тарнавский, се один з довірців вязниці де перебував М. Січиньский, був засуджений на кількалітну вязницю в Чехах, де і помер).

Замітити треба одно, а се те, що соціялісти в Вінніпеґу стратили зовсім ґрунт під ногами. Прим., коли д. Гуцайло (редактор „Р. Н.") виступив боронити „Раду Січох" зібрані не дали йому навіть прийти до слова... Коли ж попросив о жертви на „Роб. Народ" і пішов з капелюхом в руці помиж зібрані — ніхто не кинув ані одного цента, було чути: „Дуло!"

Єсли справді справа буде віддана в суд, цікаво буде як Володін, Крат і Ко., стануть боронитись, тай питане — що єслиб суд приказав їм звернути гроші — де вони їх візьмуть? Сеж сума, поверх чотирнайцять соток! В клопоті соціялісти.

А говорять злі язики, що небі буде „Фонд Народної Просьвіти в Канаді ім. А. Коцка" на який сипалось жертви до „У. Г." На сю ціль зібрано около $400 а нинаж рочевько а про них нічого ніщо не чути. Готовіть ся-ж „невалецкі" патріоти від „У. Голосу" до усего неминучого...

НОВЕ ЗАРЯДЖЕНЄ.

В минувшині ми посилали нашу часопись кождому хто єї замовив, всеж ми не вдержували хоч предплатив не відновив своєї предплати.

Тепер постановили, що при кінци сего року висилку „Канадийского Фармера" застановимо всім тим які винні за часопись хочби однорічну предплату і — розуміє ь — довг свій будуть мусіли вирівнати.

Много є предплатників може і не знають того, що відберачи часопись з почти — тим самим зобовязують ся заплатити за неї і після закону мусять заплатити.

Подивіть ся на наліплену (на часописи) червону карточку і єсли винні за часопись, се значить, що Ви

дістанете лише 10 дальших чисел.

В будучині кождому будем засилати повідомлене на два тижні перед задержанєм висилки часописи, отже відновлене предплати не спричинить ніякої перерви в числах часописи.

ДЛЯ СТАРОКРАЄВИХ ПРЕДПЛАТНИКІВ.

Старокраєві предплатники будуть змушені присилати предплату з гори. Предплатники в Злуч. Державах довгуючі нам за часопись не вирівнавши довгу до кінця сего року будуть віддані в руки колекторів довгів в Злуч. Державах.

[illegible] що зрезиґнують [illegible] сто свій обовязок а оглядом сеї [illegible] часу цілої долі за „Канадийский Фармер".

[illegible] звичайна бизнесова справа.

Редакция і Администрация „К. Ф."

ROYAL CROWN Мило. ROYAL CROWN Премії.
Уживайте мила. — Оно є найлїпше.
— Ховайте купони. Дістаньте дармо премію. —
МИ ПОКАЗУЄМ ТУТ ЛИШЕ КІЛЬКА
ЛЮЛЬКА [illegible] Дармо за 75 купонів.
ПЕРСТІНЬ Н-р 540 [illegible] Дармо за 50 купонів.
ПЕРСТІНЬ Н-р 545 [illegible] Дармо за 125 купонів.
ПЕРСТІНЬ Н-р 541 [illegible] Дармо за 150 купонів.
Н-р 540 Мужеский золотий ланцушок до годинника, за 150 купонів.
[illegible]
THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
PREMIUM DEPT. - WINNIPEG, MAN.

Шифкарти до Краю!
Кравани:
Як ідете до краю сеї осени непабудьте найти до нас по шифкарти. У нас можна купити шифкарту до краю на всі лінії і також можна їхати через Канаду або Ню Йорк.
Ми продаємо шифкарти по слідуючих цінах котрі є можливо найтаньши,
Шифкарта з Вінніпеґу коштує: ДО КРАКОВА $70.50 ДО ЛЬВОВА $73.00 ДО ЧЕРНОВЕЦЬ $74.50 ДО ТЕРНОПОЛЯ $72.85
Як маєте гроші і хочете тут заміняти то ми вам заміняємо і беремо лиш ДВА ЦЕНТИ ВІД ДОЛЯРА ЗМІННОГО, се є знижена ціна для тих людей, що у нас беруть шифкарти.
Як нехочете з собою нести гроші, то ми вам пішлемо так що ви відберете собі як приїдете до Краю.
Наша спілка вже провадить інтерес через 34 роки і тепер сіє ся, інкорпорована, так що є одна з найбезпечнійших офісів в Канаді.
Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.
ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
К. ГЕННИК, завідатель заграничного відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер"
Редактор: [illegible]

[illegible]

Адреса:
CANADIAN FARMER
Box 3036 Sta. B. Winnipeg.
Telephone [illegible]

The Canadian Farmer
Ukrainian Weekly
[illegible]
Published every Wednesday at 287 Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible]

Що ліпше: воєнні шіфи для Англії, чи таньше жите.

Усьо консерватисти обіцяли фармерам і робітникам перед виборами і в часі виборів 1911. р. По виборах аж до днесь фармері і робітники не мали нагоди бачити якого небудь добродійства, поданні зі сторони консервативного, домініяльного правительства. Противно те Борденове правительство обтяжило фармерів і робітників великими податками й хотіло що побудовати воєнну фльоту для Англії за гроші тих й так вже бідних фармерів та робітників.

Така політика консерватистів. Із тоді й дивуватись, інакше не уміють. Дивуватись треба тим хто поставили в силу так неправильне нам правительство. Та як пословиця говорить: нема нічого злого щоб на добре не вийшло. На добре вийшло вибір консерватистів в Отаві, бо переконавшись що се за люди!, нікали більше не схочеш їх мати в уобіцях, а ліберальна партія — сідає народови на карк і каже нестись.

Вільнім теперішні часи, коли жите таке дороге що простий робітник зі своєї мізерної платні вижить не може. Консерватисти того всего зовсім не бачать і говорять, що воєнну фльоту для старої Англії таки побудують за наші гроші. Та добре Сер Вілфрид Лорієр сказав на вічу 19 с. м. в Дюплесі, Квебек, де зібраних було около шість до сім тисяч осіб: „Не воєнна фльота а таний хліб є важною справою для канадийского населення тепер і на будуче. Канада потерпіла богато — говорив — через те, що народ (?) відкинув ся вороже против вільної тарифи. А знижка цін на споживних артикулах є загальним питанєм наші. І єслиб завтра ліберальна партія війшла в силу, то перве питане яке поставилаб собі до розвязаня будоб вільна тарифа.

Що тичить ся воєнного питаня Сер Вілфрид Лорієр сказав, що єсли рад на другу сесію в парламенті предложить до ухвали будову воєнних шіфів — ліберали опро виступають проти того і не допустять до ухвали. Канада не потребує будування для Англії воєнних шіфів, Канада хоче ринок збуту, місце де-б не могли без трудностей спродавати свої продукти...

Доше сих кілька слів Сер В. Лорієра, та які вони отверті, щирі. Лорієр стремів і стремить до того, щоб помагати не тим хто не потребує тієї помочи а помагати бідним собі, значить, народови в Канаді, якому така поміч дуже потрібна. Він є — як провідник ліберальної партії в Отаві не хоче, аж ніяку ціну, допустити до того щоб [illegible] дали старій Англії 35 мілійон долярів на будову воєнних шіф. Ліпше хай би ті гроші видав на них народні ціли в Канаді.

Дальше сказав Сер Вілфрид Лорієр: Конечність вільної тарифи в ціли знижения цін на споживних артикулах ставить собі ліберальна партія на першому місце в своїй програмі. Наші противники говорять, що заведене вільну тарифу пошкодилаб фабрикантам. Та я щаливаю, що вільну тарифу не пошкодилаб ні трохи жадні фабриканта. В 1907 р. ми змінили тарифу на 146 артикулах, і ніхто не зробив зносу. Я знаю, що знижене тарифи [illegible] спричинилось би значно до таньшого жита й фабриканти ни на тім не потерпілаб. І чи таньше жите не є більше конечним, більше на часі як будова воєнної фльоти?"

Питане тепер являєсь: хто більше прихильний бідній класі людей — консерватисти або ліберали? Не кажемо, щоб в відповідь опиратись лише на поміщених словах Лорієра. Його діла змушують нас сказати, що ліберальна партія була, є і буде більше прихильною нам бідним людям чим консервативна партія.

Марнотравство Консерватистів.

Господарку консерватистів в Отаві [illegible] найліпше по тім як вони господарують в державній касі. Порівнаймо прим. доходи і розходи за місяць Вересень 1913 з місяцем Серпнем 1911, [illegible] урядовання ліберальної партії і побачимо, що приход збільшив ся о 20 процент, тимчасом розхід збільшив ся о 100 процент. За час урядовання лібералів, в місяцю Серпню, 1911, було приходу $12 032,908, розходу було $9 741 693. Лишилось доходу в касі $2,291 - 215.

Подивім ся тепер як ся рахунки представляють ся за місяць Вересень, 1913. Приходу було $14,547,433, розходу було $16,229,069. Не зобір, а радше недобір виносить отже $2,681,216. Значить: консервативний рад в одній місяцю Вересню зробив довгу 2 мільони, 681 тисяч і 216 долярів. І чи не гарна се господарка консерватистів в Отаві? Ліберальний рад старав ся щоб державний довг о скілько мога зменьшити, а консерватисти — помимо того, що приходи такі великі — збільшають державний довг майже мільон долярів що тиждня.

Отак господарує консервативна партія на чолі якої стоїть Р. Л. Борден, той Борден, який в 1911 році кричав що єсли станело, що час вже раз позбутись ліберального марнотравного раду.

Народ тепер повинен спамятати собі: час вже раз позбутись марнотравного консервативного раду, як Домініяльного так і провінціонального т. є. консерватистів в Манітобі яких господарка богато гірша від раду Домініяльного в Отаві.

Редакторови „Новин"

В 55 ч. драпітної часописи Новин, редактор посвятив цілі дві шпальті щоб доказати свою вченість. Я відповідати йому богато не буду, бо: „З усякої праці є корисіть, а з пустого базікання хиба тільки шкода". Зрештою „Дурному не личить поважная мова, тим меньше лживому уста правди".

Тілько Стечишин доказує що слово „all of" означає „вся часть"; От, який знавець англ. мови! А що слово „the whole part" буде означати пане Гільку? Чи не „вся часть"? .. Но но таке! Тілько через слово „all of" уневажнює усю історію Канади".

[illegible] свинофільство даю на тій підставі, що я колись доносував до москвофільської „Правди". — Яке дурне! а кілько то руських українських студентів в Галичині доносували до польских часописей сам Д-р. Іван Франко колись писав до польских часописей. І чи вже їх треба зачисляти до Поляків? А кілько то Ви самі Гільку Стечишин доносували колись до „К. Ф." до соціялістичної часописи „Червоний Прапор", були є Ви редактором „Робочого Народа", сипали громами на консерватистів... і т. д. і т. д. А тепер хто Ви є? Чи не завзятий консерватист? перекінчик?

Чи Ве тримаєте Ви Гільку руки в москвофільстві? А знаєте, що так Закидаєте москвофільство часописи „К. Ф." бо той помістив адресу „Русского Голосу". А чому Ви Гільку вже від довшого часу містите в своїй часописи москвофільське оголошене? На стороні 3, трете оголошене з гори читаємо: „Русский Стор" Се значить, що Ви москвофіл! Ні?

Та послухайте Гільку, що Вам А. Вільчиньский пише в „К. Ф." 21 ч. за 1907 р. Каже так: „Вже від довшого часу появляють ся статі пан. Свободи п. М. Стечишина, котрий в кожній доказує старає ся доказати, що у Виннипегу нема мудрійшої людини понад него. Та то дуже зле як чоловік вінить себе чорне зерно а другого мов за пітьмою"... А в хиба люди: „Лучше стратити зеленоглядо, що 10 дітей мати, від дурного Гілька в його дурнотою."

На сім я замикаю усяку полеміку з Гільком, редактором „Новин", бо говорить ся в притчах Соломона.. „Иди геть від того хто розуму не має."

Всенародна Канцелярія
ПІД УПРАВОЮ ДИКИ, КІНШЛЯ І КОЧОРЕК

ПРОДАЄМО шіфкарти на рівні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найліпші і найскорші кораблі

ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всіх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і міжнові.

РОБИМО повновласти, контракти купна і продажи, вите здоровля, скрипти довжні і иньші документа, легалізовані через Ц. і К. конзулят.

СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.

ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінції.

ВИСИЛАЄМО гроші до всіх частей сьвіта, скоро і [illegible]

ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.

ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.

АСЕКУРУЄМО від огню, каналіїв і на жите.

ЗА ВСІ справи переприроджені в нашій канцеларії гарантуємо

У ВСІХ справах і клопотах Вашим пишіт і приходіть на адресу:

WSENARODNA KANCELARYA
[illegible]
Телефон Garry 2200. 215 Logan Ave. Winnipeg, Man
[illegible]

Слова оживших.

Доктор: — Який златий час. Нема ніякого слабого. Навіть пес не застудив ся!

Актор: — Усі в добрім здоровлю в сім шайрахім місті!

Гробар: — Ох, наналиб ми мати яку небудь малу холеру, щоб міг дати гарний посаг своїй доньці!

Жінка: — Двайцять три [illegible] Се руїна моєї кар'єри!

Судія: — Нанаваб не було злочинців то що ми [illegible]

Сторож: — Навальб нещі зналось довести мого противника до банькротства, я тоді знав би як торгувати.

Фармер: — От, нещасте. Сего року так богато пшениці. Щасливі неурожайні роки, тоді пшениця добре платить ся.

Адвокат: — Ох, таки дурне місто. Ніхто не хоче позиватись.

Поліцай: — Сей не було злочинців аб [illegible] против [illegible]

Пияк: — І до чого се йде? — ніхто вже не [illegible] Прийдесь хиба до дійсної роботи взятись.

Патріот: — Страх який бідний народ, не має в него [illegible]

Соціяліст: — Так до чорта, чому більше нема яких Стечишиньских. Прийдесь отсе [illegible] та [illegible] Невдячний пролетаріят.

Консерватист: — Не йде! Мої брехні не хотять люди віри [illegible] Та чорт бере, або я [illegible]

Ліберал: — Дяка Богу, що здорові Вороги не лаять ся. Не [illegible] народ".

Картаньский: — Так чи не дурень-же я вже? Нащо було [illegible] Тепер всі знають, що [illegible] через [illegible]

За дрібні оголошеня, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1 00.

ДОПИСЬ.

Ню Кенсінгтон, Па.

Хвальна Ред. „К. Ф."

Отсим повідомляю Вас, що Павлик Середа вже [illegible] мені і тепер я [illegible] від тим часом [illegible] і читаю Вашу часопись „К. Ф." Ся часопись дуже мені подобала ся, а [illegible] в красні і поучаючі статі, так, що жадна иньша часопись такої як не має. Отже я посилаю Вам предплату на оден рік й прошу не брати того за зле, що я читав „К. Ф." якийсь час за дармо. Та мушу сказати, що оліб був не читав, то був би не знав, що она варта.

Я читав і той нам Український Голос, але він то вас [illegible] від того [illegible] ту газету не варто читати. [illegible] гроші дати, але „К. Ф." заслугує собі на [illegible] 8,000 а 80,000 предплатувати його і читали. [illegible] для Канадийских Русинів [illegible] предплачував собі часописи яка подає їм добрі ради як земледілам фермерства і иньших справ...

Здоровлю всіх читачів „К. Ф."

Василь Проновин

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ.

Пшениця	
Нр. 1 норзерн	79 ц.
Нр. 2 „	77 ц.
Нр. 3 „	75 ц.
Нр. 4 „	70½ ц.
Нр. 1 Відміна пасине	74 ц.
Нр. 2 „ „	72 ц.
Нр. 1 Олима	40½ ц.
Нр. 2 „	78½ ц.
Нр. 3 „	76 ц.
Овес.	
[illegible]	[illegible]
Нр. 3 „	32 ц.
Кастра ч. 1 на пашу	30½ ц.
Ячмінь	
Нр. 3	42½ ц.
Нр. 4	39 ц.
На пашу	37 ц.
Лен	
Нр. 1 Пн. Зах. Сор.	$1 12
Нр. 2 „	1.11
Нр. 3 „	1 01
Сіно	
Сьвіже Манітоба	$16.00
Нр. 2	15 00
Нр. 3	12 00
Нр. 1 Вайлд	11 00
Нр. 2 „	10 00
Нр. 3 „	9 00
Яйця	
Свіжі — туцін	23-28 ц.
Найлучше масло	30 ц.
Картофлі бушель	40 ц.
Картофлі у більших скількостях за бушель	30 ц.
Отруя туцин	15-30 ц.
Бураки фунт	10 ц.

НА РОС. УКРАЇНІ.

„Рада" щоденна часопись виходить в Києві, столиці України. Адреса В. Підвальна вул. д. 6. Річна передплата пять долярів. Сей дневник повинен находити ся в кождій читальни і в кожного українця в Росії.

Руско-Американська лінія
[illegible]
З ЛІВАВИ ДО ГАЛІФАКС
[illegible]
Brooklyn, N. Y.

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріальне в Виннипегу
[illegible]
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
541 Main Street Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріяльних, староправних і канадійских справ.
(Найстарша руска фірма в Виннипегу).

ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажі, легалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, за гласом належатости через порядних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, себто: увільнення від войска, контролі і асентирунку
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на рівні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх краів
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на жите.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]
Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрі [illegible] в день [illegible] своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера
Всяка інформація даром, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте
E. WARSZAWSKI & CO.
534 Main str Winnipeg, Man.

Публичні Нотарі
В ДАВФІН, МАН.

РОБИМО Повновласти до старого краю, контракти купна і продажі, горешталь папери
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми
АСЕКУРУЄМО від огню і на жите.

По всякі иньші інформациї удавайтесь до
DERYZLO & MUNSON
Box 331. Dauphin, Man.

Дивний робітник на фармі.
СЛИМАКОМ на фармі є плуг. Оріт цілий день [illegible]
[illegible]
IHC газелінових тракторів
[illegible]
International Harvester Company of Canada, Ltd
WESTERN BRANCH HOUSES:
[illegible]

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Гомпсон's Kar-Eal для кави.
[illegible]
Philadelphia, U. S. A.
[illegible]

Купіть машинового робітника.
В ЗИМОВІ дні фармер занятий криволомною працею коло різаня до кухні дров. [illegible]
[illegible]
I H C Oil and Gas Engine
[illegible]
International Harvester Company of Canada, Ltd
WESTERN BRANCH HOUSES:
[illegible]

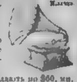

На три місячну пробу, 21 Руських сьпівів даром. $1 22 місячно.
$60. Фонограф за $29.
Єсли купуєте фонограф від нас то купуєте впрост від компанії, а не [illegible] котять богато заробити не [illegible]
Фонограф який агенти спродають по $60, ми, компанія, спродаємо вам за $29, до того даємо еще 21 Руських сьпівів даром. Сей фонограф пішлем до Канади чи й де небудь інше на $1.00 місячні сплати і даємо гарантію на 10 літ.
[illegible]
ROYAL PHONOGRAPH CO 61 East 4th St., Dep A. New York, N. Y

— НЕБУВАЛА НАГОДА —
[illegible]
INTERNATIONAL WHOLESALE WATCH CO. Dep 2.
Box 3553. Winnipeg, Man.

З Європи $26. до Канади.
На тикеті третої класи через лінію „Всеносередну Пасажерску Услугу"
з РОТЕРДАМУ до ГАЛІФАКСУ.
Дуже низькі ціни їзди на желізницях з Галіфаксу до котрого небудь місця в Канаді.
Тепер [illegible]
Canadian American Steamship Agencies
J. W. STEENER, Mgr. 328-17th Ave., N. E.
MINEAPOLIS, MINN., U. S. A.

РЕДАКЦІЯ І ДРУКАРНЯ знаходить ся на:
287 Selkirk Ave.

Під теперішну хвилю.

ШКОЛИ І МОВА.

Одно з найважніших питань серед нашого народу в Канаді є школа. Під теперішну хвилю школа сталась політичним оружієм консервативної партії, котра будь-то в стратегії перед надходячими виборами, уробила собі з школи політичне оружіє межи нами Русинами та Поляками. Кричать наша руська консервативна братія в своїй консервативній „Канаді" що видають ся за консервативного „вуйка" (Роблінові) гроші, що ліберали котять скасувати нашу мову по школах і через се виганяють наших учителів. Про консерватів говорить, що они є дуже великими приятелями нашими і що они дуже в дуже розщібають, а навіть і любують ся о нашу мову. Може покинуть свою а приймуть нашу? А якотаки, туть піддає гадку, ми Русини та Поляки повинні їх попирати при надходячих виборах — небезпека у відволиканю справи, треба скорого ратунку.

Наявни школу за політичне оружіє консервативна братія на чолі з грубим Фельоном старають ся, щоби за вийти фармера, переконати його, що они (консервати) дбають про школи. Може дбають, але про свої а не наші. Ось вам і факти.

Хто є інтересованих бажали явочно переконати ся як консервати дбають про розвій шкільництва межи нашими фермерами нехай піде на кольонії поміж фармерів Певно, що почуйте таке.

...Наше, нас є тридцять фармерів і не можемо діставати школи. В нас вже є 60 дітей до школи, і не думайте що молоденькі, По 15 років вже мають! Що ми [illegible] го інспектора (Гіфчука) а йому навіть не в голові, навіть не відповів нам одно слово. Посилали навіть петицію аж до самого міністра і той нам не відповів. Одного разу той руский інспектор, казали нам люди, був недалеко вже нас. Ми засилали були фіру по нього але всі наші заходи були надаремні. Вже, знаєте, задарма не хочемо, заплатили. Він, той рускийінспектор, як ми довідали ся від людий, їздить помежи наші люди та випитує ся хто католик а хто протестант, хто консерват а хто ліберал". От-таке почуєби той котрий-би дійсно хотів переконати ся про шкільну ситуацію межи нашими фермерами. Се панове не брехня а сьвята правда

Беручи на увагу так „ве ликі заходи" коло наших шкіл вимовові приходить ся сказати нам, так ми маємо тепер аж двоскільких організаторів, тепер в них часу не повинно бракувати слиб они були дійсно прихильні сій справі. Отже на найменової раді приняте, що правительство манітобське дуже розщібає ся о школи межи нашими фермерами. Візьмімо такий шкільний грент. Чи не ліпше би дати для фармерів трохи більше шкільного гренту як $130 007 Они є на політичні шпони котрих консервативна партія прийме аж за богато і котрі їми сего є лише тагаром суспільности — роботу роблять в котрої суспільність не має найменьшої користи хиба одиниці котрим хотять о товстенькім житє — то чом не відправити в половину із цього ці обернути на шкільний грент. Зрештою чому ліберали в Саскачевані платять більше. Отже ясно як сонце, що ліберальне правительство більше дбає о розвій шкіл чим консервати, хоть би лише тим, що дають грент більший.

В „Канаді" час 5 появилась стати „Ігнорантн Божевільні" Згадана статя д. К. (Карманьский) Сказано в сій статі, що один ліберал (?) Н. Д. у вигребільнім „Обсерварі" накинув ся на нашу мову а там дальше ся статя переповнені [illegible] нашої мови.

Перше звідки д. Карманьский знає, що Н. Д. є ліберал? Чи лише тому, що згаданий Н. Д. виступає против нашої мови? Припустім, що Н. Д. є ліберал і виступив против нашої мови одним Н. Д. ще є „лібералн." Слиб ліберали так вже виступали на нашу мову то до Саскачевані не прийшлиб більше наших учителів — наші приймають учителів з Манітоби

Друге, перед мною лежить „Winnipeg Telegram" і читаю в нім, що Mr Borden, консервативний речник на одній консервативній зібранні вирікся заявляв, що французка треба конечно за народовати. Сенатор Денис, консерват, так само заявив, що піддана голка чи промова на Бордена є на місце і що конечно французка треба знародовати. В Онтаріо консервати формально заборонили французку мову уживати в публичних школах. А в Манітобі коби лише ще раз консервати дістались в силу так певним є, що пійдуть слідом консерватів в Онтаріо. На се ціль вже й дещо зроблено таки самими консерватами в Манітобі. От маємо вже урядового шкільного троста головою для чужинецких шкіл. Він справі не показує свого авторитету, але помалєсько, коби людий приборкати перше до сего в потім візьмуть ся до шкільного параграфу 224 [illegible] по всьому. Того троста працюв вибрано консерватами а не лібералами. Слиб консерватам ходило о нашу мову так як представляє нам консервативна „Канада" і її допису вателі то они не повинні були допустить до сего і могли се не зробити, бо їх число послів в Манітобі є більше чим лібералів.

Дальше єсли консерватам ходить о нашу мову і розвій наших шкіл то чому они не дали нашого учителя до Брендоньського семинара зараз по відході д. Ферлея? Кілько петиції фармері насилалось, кілько депутації не находилось до міністра просьбам і всі наші старания були надаремними. А тепер, коли вибора за слисьма они дали учителя до Брендоньского семинара, а по виборах? Яка патріота! Не біймо ся, фармері не забули [illegible] сьогодні Вам ти [illegible] до Чому так справи не підносить консевати вже. В Канаді Вже патріота а яко таким не годить ся дивитись на справу байдужно. Е, за дивить ся на Альберту а в дома нехай що хоче робить ся. Долари, от що. От-се чим ви убігаєте ся!

Дальше, учителі в Манітобі під консервативним радом не більше учать своєї рідної мови в школах чим учителі в Саскачевані або Альберті за урядом лібералів. Ту залежить вже від учителя та його здібностей, суть учителі що учать більше по руськи як по англійськи, а деякі більше по руськи [illegible] дістаєсь в Манітобі, Саскачевані і Альберті. Були випадки, що шкільні інспектори, таки в Манітобі, зробили учителям спасованням цертифікату, дальнима або перміту на уживаня руських книжок в школі. Отже абсурдом є говорити, що консерватам ходить о нашу мову в школах і що они докладають всіх старань до розвою наших шкіл Інтересовані: дописувателі „Канади" і редактори котрі немають найменьшого понятія як школа на кольонії виглядає, які до неї дороги і які люди потребують школи чи ні нехай поїдуть на кильку місткі ви года а вїдуть на кольонію межи наших фармерів поднати ся та розпитати людий о правдивий стан школи. Тоді нехай опишуть положене школи. Писати в фантазії не вистарчає, але треба бути на тій дорозі де по ногах діти до школи скачуть, де учитель носить чоботи два метри довгі, де хоч бальоном до школи їздь. Але ми ще собі поговорим...

Ф......

Потрібно людей
до науки занятя.
[illegible]
The Grant School of Trades & Arts,
[illegible]

[illegible]
Наш порошок усуває сейчас волоси з твари, з бороди і тіла без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Вислано пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненям, як его уживати.
Адрес: Dr BELLING,
55 Delancy St. New York, N. Y
[illegible]

Тукета
T & B
капірові
не клеєні.

Руска Лазня
[illegible]
258-260 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 519

ПОШУКУЮ своїх дві сестрі: одна називаєсь Анна, а друга Олена Щирбанюк, з Городниці, повіт Городенка. Уже рік як виїхали з краю до Канади і не дають о собі жадної вістки. Хто-би о них знав, або вони самі най зголосять ся на адресу: John Szczerbaniuk, P.O. Box 401, St. Boniface, Man. (41-46)

-Робітники!-
Уникнете ревматизму і неуральгії з перестуджених єсли будете уживати Др. Ріхтера
PAIN EXPELLER-а
Се средство має за собою 43 річний рекорд Його уживають на цілому сьвіту і можна дістати в усіх аптеках в Стейтах і Канаді по 25 ц. і 50 ц. за фляшочку.
[illegible]
Новий пояснене в Руській мові в кождій пачці. Стережіть ся подібних лікарств. Славний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.
[illegible]
F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

50c.
[illegible]
Пишіть за нашим Каталогом [illegible]
ДАРМО.
SAUL BIRNS 117 Second Ave., Dept. 23. New York, N.Y

Родимці!
Єсли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх кревнів до Канади, то приходіть впрост до C. P. R.-ового офісу до головних агентів
Alex Calder & Son
— БАНКИРІ. —
663 Main St. Winnipeg, Man.

МИ СПРОВАДЖУЄМО рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також виміняєм доляри на Австрийскі гроші і продаємо Австрийскі марки.
Ми маємо щадницю і приймаємо гроші від доляра до тисячі і висше і платимо процент.

П. А. КАРАКОПЮК [illegible]

Дармо! (12найліпших сьпівів.) Дармо!
$75 - ФОНОГРАФ - $40
[illegible]
$2 місячно
Atlantic Talking Machine Co.
44 E. 7-th St. Dept. 24. New York, N.Y

ПОШУКУЮ ДІВЧИНИ, якаб числила від 18 до 25 літ віку і мала охоту вийти заміж, може бути Русинка або Полька. Я є Русин, з Галичини, літ маю 27; в Канаді 9 літ. Про свій маєток написав би в листі до тої дівчини яка-б написала до мене, зашлю свою фотографію також. M. Kubek, P. O Box 143. Chemainus, B. C. (41-43)

ПРОПАЛО два воли, один чорний зади ноги пару палця в гору від копит — білі, важить 1100 фунтів, на правій лопатці має знак число 40. Другий віл темно червоний, важить 900 фунтів, знак на правій лопатці число 54. Хто-би знав де ті воли находять ся і дав мені знати дістане $20 нагороди. N. Cozak Kahwin, P.O. Alta (41-44)

ПОТРЕБУЄМО Русько-англійского учителя до школи Тарно Н-р 1256. Науку можна розпочати сей час. Платня учителеви $600 річно. До міста 7 миль і дорога знаменита. По дальші інформациї писати до: — Joseph Procyshyn, Sec. Tres. Ethelbert P. O., Man. (43)

ПОШУКУЮ Гальки Верборецкої, з села Іванівки, повіт Трембовля, Галичина. До Канади приїхала сего року і перебувала в Монтреалі. Хто-б про ню знав і мені подав її точний адрес дістане $5 нагороди. Mike Torioski, P. O. Ramo, Sask. (42-44)

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а і Вінґерт.
Спеціальне лічене полових хороб (сифіліс, триперу [illegible])
Лічене і найліпше лічене сифіліса „606" проф. Ерліха
Лічене злого [illegible] хороб ревматизм і др. [illegible]
Висилаємо також лікарства на кошти по отриманню завдатку
Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
[illegible]

Авторизований капітал	10,000,000 00
Резервовий фонд	8,100,000 00
Капітал вплачений	6 925,000 00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймається від $1 00 і більше і дораховується процент два рази в рік. Видається драфти і [illegible] у всіх частях світа
[illegible]
PORTAGE AVE. [illegible]

Др. Б. ГЕРЖАБЕК.
[illegible]
СПЕЦИЯЛІСТ В ВСІХ ХОРОБАХ
[illegible] WINNIPEG, MAN.

Житє є непевне
житє деревляного посуда або вутик.
[illegible]
Eddy's Fibreware.
Слухайте Вашого Сторінка
Eddy's [illegible]

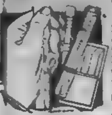

[illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Тел Main 2510

Зарядіть ся Різд. Їздою тепер.
Низька повертаюча Їзда.
[illegible]
CANADIAN NORTHERN RAILWAY
Атлантійских Кортів
[illegible]
СТАРОГО КРАЮ : КОНТИНЕНТУ.
[illegible]

Спеціально на десять місяців.
Багато жителів [illegible] Новим Порядком не можуть видати нажного маґазину.
Тимто даємо можність купити за $2 [illegible] і 60 [illegible]
$55 00
[illegible]
GREATER NEW YORK PHONO CO
[illegible] New York

НАША АДРЕСА
„Canadian Farmer" Box 3664, St. B Winnipeg, Man.

Вісти зі Старого Краю.

КУРС АНГЛІЙСКОЇ МОВИ.

Заходом Головної Управи У. Н. Т. буде устроєний вечірний курс англійської мови у двох відділах: І. відділ для початкуючих 3 години тижнево. II. відділ призначений для тих, що вже мають початки англійської мови, обіймати ме конче, [illegible] лектури англійських авторів в 3 годинах тижнево. Наука на обох курсах тревати ме по 4 місяці. Для сих, що покінчать І. курс буде устроєний відтак весною курс, який також тревати ме 4 місяці. Оплата за науку на обох курсах виносить по 20 К. за чотири місяці. Оплату треба зложити цілу з горі при вписах. Науку вести ме [illegible] професор [illegible] Курс буде відбувати ся в [illegible] У. Н. Т. при ул. Маковецького ч. 12. Зголошувати ся треба в Канцелярії Українського Педагогічного Товариства (ул. Маковецького ч. 12) в урядових годинах між 9—1 перед полуднем та 5—7 пополудни найдальше до 10 жовтня с. р. Щоби оба курси увійшли в житє, потреба що найменше 25 учасників. Зголошувати ся на курс можуть всі без ріжниці стану, пола і [illegible]. Коли-б число учасників було менше чим 25, визначена оплата мусіла би бути підвисшена. Маємо надію, що оглядом на ріжні [illegible] нагоди вивчення англійської мови, якої [illegible] значіне кождий розуміє, [illegible] буде [illegible] свого курсу, так що кандидатів [illegible] не забракне. — За головну Управу А. [illegible], голова, К. Малицька, секретарка.

ПЕРЕД ДОПОВНЯЮЧИМИ ВИБОРАМИ

[illegible] сільських громад в [illegible] вибрано [illegible] кандидатом [illegible] Кандидати [illegible]

[illegible] ЗАПАДАЄ СЯ

З [illegible] доносять: В [illegible] Шімбарк [illegible] значний [illegible] [illegible] около 30 [illegible] [illegible] Шімбарк [illegible] [illegible] Зона [illegible] [illegible] не було, [illegible] катастрофи [illegible] [illegible] за собою [illegible] землі.

На місци запавшої землі [illegible] ся [illegible] [illegible] розбільше [illegible] широко творачи [illegible] великих розмірів. [illegible] „Морске Око" в Татрах [illegible] воду і [illegible] воду

Причину сеї [illegible] можна [illegible] [illegible] [illegible] будуть [illegible]

ЛЕГКИМ КОШТОМ

Хот [illegible] в Станіславі [illegible] [illegible] Станіславі [illegible] 7 [illegible] К під загрозою смерти [illegible] що дочекне [illegible] переслав справу поліції, а поліція порадила єму, вислати під умовленим шифром „poste restante" пороншний лист. Тимчасом кількох агентів слідило, хто по лист зголосить ся. По кількох днях прийшов по лист малий хлопчина. Спіймано [illegible] але хлопець не знав того панка, що вислав єго на почту, а мав занести лист до споміщаного [illegible] [illegible] Ізраеля [illegible] собі [illegible]. Поліция поїхала до [illegible] товариства, але там нікого не застала. Хлопця не випущено і проваджено на [illegible], чи [illegible] не [illegible] того панка до [illegible]. І дійсно одного дня хлопець вказав на 18-літнього [illegible] [illegible], котрий [illegible] єго на почту. [illegible] багатих родичів, „молодий молодець". От до чого беруть ся [illegible]

УЧИТЕЛЬСКА ДЕПУТАЦИЯ В НАМІСНИКА

В намісника гр. Корытовського була [illegible] Краєвого екзекутивного Комітету учительства, щоби предложити єму учительські домагання. В депутації брали участь пп. [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] і [illegible]. В [illegible] промові предложив п. [illegible] [illegible] учительства [illegible] просто нужда матеріальна.

Супроти байдужности соймової більшости для учительских справ, учительство готове [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] учительство [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] регуляцию учительских платень з громадян [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] учительства [illegible] Голова [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] учительства, обговорив справу [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] катастрофи [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] учительских домагань [illegible] [illegible]

ОГНІ

Дня 3 [illegible] по полудни [illegible] огонь в громаді [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] К. обезпеченої [illegible] на 5 000 К. Запалило ся від того, що

50,000 KSIĄŻEK
BEZPŁATNIE.
[illegible]
[illegible]
PRZYSŁAC TEN BEZPŁATNY KUPON NA KSIĄŻKĘ DARMO.
[illegible] JOS. LISTER & CO. [illegible]
[illegible]

відпалила 5-літна дитина [illegible] — Дня 16 с. м. вибух огонь в Кудобинцях, збор. [illegible] до 14 [illegible] господарів в [illegible] необезпечених [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Шкода виносить 20 000 К.

Дня 20 м. м. о 12 30 год в ночи вибух огонь на обійстю [illegible] в Сороках, [illegible] повіту. При сильнім вітрі перекинув ся огонь на селянські загороди. Протягом [illegible] години згоріло 37 господарств до [illegible]. Погорело [illegible] 27 господарів було обезпечених в „Дністрі" на 27 550 К а 2 [illegible] на 1000 К. Шкода [illegible] виносить [illegible] 190 000 К. Погорільцям грозить від [illegible] голод, бо лишили ся без одного зерна [illegible]

Ласкаві запомоги просимо присилати на адресу [illegible] Могильницький, парох в Сороках, п. Гвоздець.

СТАВ [illegible] ПОТОЦЬКОГО — НЕЩАСТЄ ДЛЯ НАРОДУ

З [illegible] пишуть нам: З [illegible] страшної [illegible] [illegible] Золота Липа [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Бережанах. [illegible]

СЕЛЯНКИ [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ШКОДИ ВІД ПОВЕНИЙ І СЛОТИ

В Галичині сего року [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3 мил. в дорогах і мостах, 1 мил. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Галичині [illegible]

Просимо наших місцевих [illegible] віднову передплату [illegible]

НАСЛІДКИ ОСТАННЬОЇ [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Золота Липа [illegible] [illegible] Бережанах [illegible]

[illegible]

[illegible] „The Standard of Empire" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ЗЛОДІЙ ОГРАБУВАВ [illegible]

В Шарлоті [illegible] до банку. [illegible] автомобіль [illegible] автомобіля вже не було

[illegible] ПЕРСКОГО ПРИНЦА

Абкер Мирза убила свого [illegible] до Петербурга [illegible] [illegible] револьвер вистрілила до принца

на трьох кулями, [illegible] перейшли через єго груди. [illegible]

КОЛЕСО РОЗДАВИЛО ХЛОПЦЯ

З Дофину пишуть нам: Дня [illegible] на фармі [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 12 літний [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 15 мінут [illegible]

НОВІ ЗЕЛІЗНИЦІ [illegible] В [illegible]

Будова [illegible] [illegible] Trunk [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Користайте з нагоди.
[illegible]
THEO. P HILL
South Fort George British Columbia

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd
707 Main St.
Phone Main 1[illegible] Winnipeg [illegible]
[illegible]

Ціна передплати на „К. Ф." виносить $1 50 піврічно 75ц., квартально 50ц.

ОТ І ДОЛЯ.

(Оповідане Марка Мурави).

I.

Боже мій, Боже! Світ широкий і народ хрещений, а така тіснота, а тільки злиднів! Ні батько ні ненька не вгадають долі діточкам, не оборонять від лиха і усетить ся серце і бєть ся душа он долі, і розум розбиваєсь об ті стіни в заколоте щастє, а воно завжди втікає від великого розуму, від палкого серця, від гордої душки...

Нас було дві доньки у батьків: старша сестра звалась Настя, а я Ірися. Настю любили і тато і ненька і родина і сусіди, бо і було за що любити. Гарна собі [illegible] цвіточка і висока і струнка і прудка і роботяща. Не даром тішили ся Настею дома, не даром визирали за нею молоді, не даром ворожили її долю. Не так судилось мені. З малку накорувалась я, намучила ся всім, ні сили не вспокала ні здоровля. Вже старіє від калітства, а люди від цілого поганого лиця; а хто не хотів, говорив собі нишком: гоже не гоже — сотворіне Боже! За що я любити? Хоть і не пам'ятаюсь з дітського віку, така не потрафляла ні вручно робити ні шпарко ходити в [illegible] [illegible] фурман, робить огнем

Я дуже любила Настю. Дивлю ся, не надивлюсь на її вроду, на її вдачу. Для мене не було красної і [illegible] людини над мою сестричку. Мені так було любо вимостити ся з нею, тільки вона чомусь не любила всі [illegible]. І в днях не відлемені до неї, чому не любила. Не раз бувало обійму її та шепчу: „Моя квіточко, моя зозулько! Яка ти красна на все село!" І цілую її щиро, сердечно. То вона в легка відтручає мене та каже: „Годі, пестійко, годі! Може пішла би ще поцілувати до мамуні!" Бачиш, кілько роботи! Виростеш, то побачиш, що нам не посититься на світі, а гарувати!"

Я не могла тих слів розібрати,—звичайно, дитина — і бігла з плачем до мами. Вона мене ласкаво жалувала: „Ти — кажуть бувало — вихоруєш ся ще, скажати-б, завернули тебе з того світа. От тобі в школі розуміти нашого житя, але Бог батька вмів! Не плач, дитинко; підростеш, — всього навчиш ся." Оттак вкладали мене по руській голові, а часом і цілували, і перша почула я, як ненькина сльоза упала на мое струнисте волосє, „Їдьно й се було мені", я й сего не могла розбірати в своїй голові.

У нас саме тоді заводили школу. Записали мене на науку. З другими дітьми йду я до школи та бою ся, звичайно, як хирява дитина. Почалась наука. Учитель учить, а хто вслухо то учать ся, то збитукують. А вже ті душні дітиска, і розбійні та старші такі неподобні, такі докучливі! То штуркне одно другого, то несильне вломить, то каламар переверне, то все бігло би на двір. Алеж невгадний чоловік був той учитель. Молоденький собі а делікатний, — все через [illegible] дивить ся; ніби похмурий, а терпеливий нескажано. Усмішне, а не вдаіть ніколи. Розказує про бувальщину, показує образи і дітвора наладить, помолилась, але таки успокоїлась. І вчили ся діти.

II

„Не що сеї школи?" сердив ся перва батько. „Чи нужно [illegible] хліба, чи грошей на податки? Чи ж розуму кожне [illegible] ку? От вигадки! Чейже не схотять поробити всіх хлопів урядниками, панами, бо хто-ж тоді возьме за плуг та понесе свиней?"

— Не наряди но заєста рай! — зговорювала мати. — Вони на щось та знука придатне, коли і [illegible] розький нам отець так [illegible] хвалють, а вони школи не дуканили з людьми. І сам говорив, що такого отця духовного нема другого на світі!

„Чекай-но, стара!" відказував батько: „Пан-отець беруть се по собі, та й немал мають такий; а панам [illegible] — панами!"

— Ей, старий, не переводь такого! Абож твій батько не був письменний? Перва і днина бувало виступить, в потребі і писаря коли мали з'їдуть ся до села. А таки, [illegible] перва, всі його любили і поважали, і Бог благословив єго роботі, і достатки по віку пишили ся.

„Ег, говори собі!" каже бувало батько. „То були інші часи! Не штука було розжитися на достатки; і землі лежало більше пустої чим ораної, і худібка велась, куди хоч. А нині що? Всюди тісно!"

— Тісно — відказує мати, — бо більше народу, більші потреби. А більші потреби, то й більшої праці і розумнійшої!

„Певно, що треба більше праці!" каже батько. „Тільки не знати, кому робити! Підростає тобі дитинка, повіє в господарстві: а тут посилай її до школи та купуй ще й книжки! От тобі й поміч!"

— А таки бачиш — не уступала мати: — хоть вже третій рік минув на Івана Богослова, як стала школа, а робота в господарстві іде, як давнійше. Дякуймо Богу, що учитель добра людина, а діти линуть до нього мов пчоли до меду. Не всюди так само буває. Ось той на другім селі, чуєш, що про него розказують: і голови розбиває і вуха відриває, а що вже видерчистий — то видерчистий! І ясень ему і масла і ярця, курочки і барабольки всячини. А не дати ну, то вже бідні ті діти! А нас ще Бога благодать! Діти учать ся, а учитель і води не закаламутить нікому. А принесе дитина яблок або меду в дарунку від батька, то й прийняти не хоче, каже, що наука для всіх даром. А єго мама старенька, а сестра... всі такі добрячі та привітні до діточок! Дівчат учать шити, вишивати та всякого жіночого діла

„Та тільки й всего добра, що добрий учитель!" признає врешті батько

III

От і вчимо ся. Діти вслухі, вслухо ведуть ся; а найбільше старші, дужші докулювали малим, слабим та ще, як котре з богацького роду. Все воно склало ся на лихо для мене, я була і мале і слабосильне і богатих батьків. Бувало прозивають богачка Орися-Прися волове очко! Мені нераз ставали слези, а не обіжу ся, бо еще душне докучали би. Попалуватись ніяково, бо і соромно і не так у мене серце.

Між школярами був один Івась, хлопець старшенький вже та дужчий; він завсігди вступав ся за мною чи на вулиці чи в школі перед наукою. Івась не запам'ятав батька, мати вдовою годувала одинака-сина у превеликій бідноті із заробків рук. Весь маєток хатина на вигоні малесенька з городцем, що прилипав до пустої гори. В школі всі діти боялися єго та слухали, бо нікому він не пропустив жадних обитків. Старші люди називали єго за те шибеником, а учитель добрим школярем, бо мав добре серце, а вчив ся над усіх.

Івась мав прихильне серце до кождого бувало денешу і на книжці покаже і в письмі порадить, а вже найбільше опікував ся мною, — мабуть за те, що була найменшою школяркою і не знала відгризатись за кривду. За те звали єго діти нишком „Прасиналадька," але стерегли ся, щоби він того не чув.

Дома батько ниєсь не міг перехвалити ся до мене наукою. Нераз бувало каже: „Чого ти, Орисю, так все но каганом над книжкою?" або „Чого ти так прочепила ся голки?" або: Що ти там сидиш на грядках ті шпрята? Хиба в того вийде написане?"

Оттаке говорять бувало батько, а нераз повторне бувало за батьком і Настя та ще доложить „Схаменися, дівча! От пуста забавка! І городі вишиване — добрі для городників безземельних, а в газдівстві не час на такі забави!"

Не так думала ненька. Все благодушить і тата і Настю „А дайте ж уже спокій дитині! Чого вчать у школі, те й робить вона Хто там знає, що придасть ся у світі! А вже науку не дурний вигадав. Годі вже, годі гримати на ню! Виросте, буде робити свою роботу, а тепер і я не закладаю рук і Настя робітниця, то робота не прилипне ся. Абож шите не жіноче діло? Абож город не годує нас більше як поле? Абож городники не живуть часом ліпше за нерозумних господарів ґрунтових? Все воно від Бога! Кому Бог дасть добрий розум і щирі руки, той не загине між людьми! А їй ще не до праці; ні літ не має ні сили! Вже по моїй голові най ся діє воля Божа, в доки живу, то сама орудую дівчиною"!

Наша ненька була дуже роботяща та запопадлива, перша господиня на все село і найрозумнійша. Тож і батько поступав ся в таких справах та каже бувало „Не сердь ся, стара! Най буде по твому; і я не ворог дітям!" А Настя мовчала...

(Дальше буде).

ДОБРЕ! ДОБРЕ!
Се є домова краска, яку може вживати кождий
Краска одна для всіх
чиста і проста до вживання
DYOLA
ONE FOR ALL KINDS
[illegible]
The Johnson Richardson Co., Ltd. Montreal, Can.

Із статистики на Буковині.

Останнє число чернівецької України приносить статейку і обзору буковинської статистики, написану на підставі розвідки д-ра Геке в місячнику ц. к. Центральної Статистичної Комісії у Відни про австрійські міста на основі опису людности з 1910 року.

Буковина має десять міст, а се Чернівці з 87 113 мешканцями, 5,947 ha землі, і 2756 домами; місто Радівці числить 16 640 мешканців, з 2 762 ha землі і 2,756 домами, Сучава з 11 401 мешканців і 1,748 домами, Сторожинці із 10 353 мешканцями 5 806 ha землі і 1 066 домами; Кімполюнґ із 8 877 мешканцями, 13 928 ha землі і 1869 домами, місто Серет числить 7 954 мешканців, з 1.181 ha землі і 1.188 домів. Дорна-Ватра має 5 863 мешканців 17 024 ha землі і 1 448 домів, Кіцмань із 5 585 мешканцями, 3 594 ha землі і 1 103 домами, і Гура Гумора має 5 320 мешканців, 2 395 ha землі і 840 домів, місто Вашківці числить 5.296 мешканців, 148 ha землі і 721 домів

З сего бачимо, що на 10 буковинських міст є тільки два руські — решта або чисто румунські — або перемішано.

Буковина має тільки чотири міста із мешканцями понад 10 000 і шість міст з мешканцями між 5 000 а 10.000. Буковина се край, де міста що лише починають розвивати ся і де богато великих місцевостей сільського характеру (місцевости сільського характеру в [illegible] [illegible] лиш тільки мешканців. [illegible] Буковина) Місто Дорна Ватра стоїть що до скількости землі на другім місци в цілій державі (Відень на першім), а Кімполюнґ на третім місци

Що до домів по буковинських містах, то найменше мешканців в цілої монархії на один дім припадає якраз на Буковину, із чого д-р Геке заключає, що Буковина із будовою домів дуже поступає, або переважно любує ся в малих домах. Се знак, що на Буковині будують переважно доми для власного ужитку, а не на чиншові зарібки і спекуляції.

Що до громад і місцевостей після їх груп величини пише д-р Геке про Буковину так: на 1 громаду припадає пересічно 1 1 місцевостий, число міст, котрих громада складає ся в 1 місцевости виносить 9. таких, котрих громада займає крім міста ще й инші місцевости 1. Дальше заключає д-р Геке, що Буковина має найбільші місцевости (сільського характеру), вище третина мешканців у менших сільських місцевостях, а поверх дві третині у більших місцевостях, котрі по части можна уважати за міста, а котрих Буковина понищо не має більше, як 10 звичайних міст.

Інтересні табелі подає д-р Геке що до зросту мешканців у місцевостях понад 2000 мешканців, В році 1880 було 76, в р. 1890 вже 90, в 1900 р. аж 105, а в р. 1910 вже 122 місцевости понад 2000 мешканців! На один дім припало мешканців в р 1880 — 56, в р. 1890 — 55, в р. 1900 вже 58, а в р 1910 вже 55 мешканців на 1 дім.

Се значить, що число домів зависимо і дальше скоро збільшає ся.

Місто Чернівці стоїть на 7. місци що до величини міст у цілій Австро Угорщині. В році 1869 числило місто Чернівці 33 884 мешканців, в 1880 — 45 600, в 1890 — 54,171, в 1900 — 66,622 а в 1910 — 87 113 Із того видно, що в Чернівцях буде колись дуже велике місто. На 1000 мешканців у Чернівцях (після стану 1910 р.) припадає 269 рим.-кат., 110 еванге., 237 гр.-прав., 328 Жидів, а 56 иншого віроісповідання.

На 1000 мешканців Чернівців припадає 484 Німців (до яких очевидно почисляли Жидів, котрим не признають окремої народности) 179 Українців, 174 Поляків, 167 Румунів, а 56 з инших народностий.

З „Діла".

ҐРАТУЛЯЦІЇ МАРКОНІЙОВИ.

Марконі, Італієць, се чоловік, що винайшов спосіб як телеграфувати без дротів, він винайшов бездротового телеграфу. Штука сего телеграфовання зачисляє ся до сих чудес двайцятого століття. Той винахід ратував вже богато людий від смерти. Особливо на морю віддає той винахід неоціненну услугу. Давнійше затонія ся корабель, то про него знали хиба то, що затонув, бо стонів. А тепер коли корабель в небезпечности, то сейчас телеграфує тим апаратом, який вивинтував Марконі і всі корабель, які і собі мають такі апарати, знають, що корабель в небезпечности і спішать на поміч. Тим способом, сказатьб, Марконі вратував богато людий, коли тонула Титаніа і тепер, коли згоріла корабель Вольтурно. І тоді ґратулювали Марконійови і тепер вже перголдери компанії Марконія складали ґратуляції за его винахід. Італійський рид дав Марконійови навіть титул сенатора а король радо затвердив сей титул. Коли Марконі відвідував короля, той вставши подав ему руку і різвом поґратулював Марконійови за справдішне чудо двайцятого століття

Кілька на часі увваг для поселенців.

СЕГОРІЧНЕ збіже вже в шпихлірах і тепер час поробити плани на зиму. Тепер загально уважаєсь як за час відпочинку, думають що в зимі мало або жадних грошей не можна з робити. Тим часом в будущій зимі се час в який фармер повинен зайнятись годуванєм кількох штук рогової худоби, а се може зробити не нарушаючи свого часу [illegible] пожитку. У кождого фармера є полосатих соломи чи й [illegible] свою збіжа на фармі. Зужийте се на годівлю худоби. Сли маєте бічка, телички кілька бевроє і або овець — не продавайте їх, годуйте їх. Годуйте так богато худоби скілько лише можете, або с скілько в вас може найтись паші на таку годівлю, чи й грошей на закупно цілі. На сім не стратите а заробите чимало. Дивіть ся, ціна вол вини тепер 5 ц. за фунт, бевроїв 8 ц., а вівці 5 ц. фунт живої ваги, чи се не гроші? І такие, що ці ціни чи но підвищать ся.

Отже нащо тратити нагоду заробити грошей,

в той час коли другі заробляють? Не продавайте ялівок, вони будуть коровами, побільшить число худоби, а більше худоби — більше грошей. А чи потребуєте більше грошей? Фармер який продає молодий товар тратить 75%, а заробляє 25%, та той що купує молодий товар і годує його заробляє 75% а тратить 25%. Застановіть ся над сим добре, і сли будете годувати худобу сеї зими будьте певні що дістанете добру заплату на весні. Чи продасьте живу або масо з худоби то все ви заробите чимало грошей також не напрацювавшись в зимі.

Слиб бажали яких інформацій зглядом рільництва напишіть сейчас до:

The Department of Agriculture
REGINA, SASK.

Позір Родимці!
Кождий з Вас котрий надіслє кілька адресів своїх знакомих отримає красну читанку на презент — надіслє хто більше число адресів точних отримає винагороду після угоди
Подаючи адреси прошу не залишати бокс почт., улиць і нумерів домів коли конечні
АДРЕСУЙТЕ ІВАН НЕМЕТ
[illegible]
487 Washington St. New York

МАРКИ "EMPIRE"
ҐІПСОВІ ПРОДУКТА
більше спродають чим які иньші лише завдяки їх висшої якости Їх уживають при будові кождого будинка і ви також не можете оминути при будові вашого другого будинка
Пишіть за подрібними книжочками.
MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG, MAN.

14 МОРДІВ НА СОВІСТИ.

Недавно знайдено в Шікаго, Ілл., тіло замордованої кабаретової співачки Алісон Рексрот, і довго поліція не могла знайти ні сліду убійника. В послідних днях попала двох відкрила поліція убійника в особі Генрика Спенцера, який із зимною кровю признав ся до замордовання співачки, а крім сего до 13 инших мордів, які поповнив в протягу 14 літ. Се типовий злочинець з уродження, який вже мордував свої жертви з нізких рабунку. Тільки двох поліцменів замордував перед кількома роками лиш припадково, а се тому, щоб вони его не арештували. Замордував також свою першу жінку, а дві єго другі жінки завдячують житє, лиш сему, що в час утікли від него. Здаєсь, що сей закоренілий злочинець має еще більше гріхів на своїй совісти.

БІЛЬ! невиличний БІЛЬ. Як тяжко знести. Яка втіха позбутись його. Жадне лікарство не вилічить так скоро як широко знаний Pain Expeller, на ревматизм і нервовий біль нема ліпшого. 25 і 50 ц. (42-45)

Просимо наших посідателів звіряти свій довжок.

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Англійського.

(Дальше.)

Майльс пак наймолодший повторив коротеньку молитву; відтак оба братчики сіли на траві і взяли ся чистити гриби, щоби виміркувати, ся стане їх напорядити спадання дикарів.

За той час Віргінія розбуджена струєю свіжого воздуха, впадаючого крізь відчинені двери, прокинула ся, піднялась на постели й оглянула кругом.

Дві нічні сорочки на земли і збанок з водою посеред комнати сейчас звернули її увагу. Але в комнаті було ще потемно, і она не запримітила, що дітий нема. Она встала з постелі і відперла віконниці, відтак поглянула на дітячі ліжочка і остовпіла. Постіль була пуста, одіж і простирала розкинені на всі сторони.

Боже мій! — закричала. Она живо підійшла до ліжочка Гумфрі і заглянула під спід, чи там не заховали ся діти. Она посмотріла на шафу, за велику скриню, але її сердоване перемінило ся в острах, коли завважала, що і діточе убранє щезло. Она вибігла на сходи і що сили крикнула: Містер Гумфрі! містер Майльс! Она не могла вийти на улицю неодягнена, тому позвонила в електричний звінок і взяла ся живійше одягати.

Дівчина, що надбігла на голос дзвінка, нічого не знала про молодих паничів і кинула ся глядіти за ними по цілім домі.

Тимчасом Віргінія побачила положену на ліжку Майльсову фланелеву сорочечку і в розпуці ударила руками.

Они певно вийшли на провід — заявила повертаюча дівчина. Двері в їдальню відчинені настіж так само і в подвірю.

Не може бути! — закричала Віргінія ломаною англійською мовою. Їх чобітки до проходу невичищені, у них були тільки легкі черевички.

А таки они пішли — повторила дівчина. Я глядiла по всіх усюдах. Чи взяли они капелюхи?

Віргінія відчинила комоди.

Господи помилуй! — клікнула, побачивши, що й капелюхів нема.

Боже мій! — кричала она ломаючи руки; містер Майльс певно застудить ся, набавить ся кашлю, запаленя. Посмотри, Жанна! він не надягнув фланелевої сорочки, котру все носить. Він дістане запаленя легких, він умре!

І говорячи то, она знов [illegible] зустану.

От де они! — промовила Жанна, глядячи крізь вікно. Дивіть! они на лузі.

На лузі! сидять на мокрій траві! з острахом закричала Віргінія, коли й сама побачила два маленькі существа під деревом. До дому! чуєте! сейчас до дому! — кричала до дітий, хотяй б они прецінь і на таку віддаль почути. Відтак накинула на себе загортку і з усіх сил пустила ся сходами в низ.

Хлопці повертали вже до ні, коли она до них наспіла. Майльс ішов поволи з утомленим видом, держачись за руку брата. Гумфрі одушевлений обильною збіркою, не звертав на него уваги — так само ніщо не бентежило его розігране лице Віргінії.

Глядіть! — закричав радісно, протягаючи до неї коробку з грибами. На вид промочених ніг Майльса і его палаючих лиць позабула Віргінія на докори, котрими хотіла засипати Гумфрі. Не глянувши навіть на гриби, схопила Майльса на руки і понесла бігцем домів. Гумфрі ішов поруч і невинно чванив ся своєю збіркою, але она не відповідала єму ні словечка.

Віргінія занесла Майльса прямо в дітячу комнату і стала его живо роздягати. Він справді виглядав [illegible] зі своїми спаданими спиденьками, завертними панчошками і [illegible], поналепленими на всі сутинки.

Хлопчина тихом дрожав на тілі і два три рази закашляв ся, що викликувало у Віргінії за кождий раз на ній трівожний оклик.

То не сварити на Майльса! — сказав Гумфрі, котрого також на бік перетягала Жанна. Він не хотів іти, се я его намовив.

Відтак засаджено обох малих дезертирів до снідання і строго заборонено їм говорити між собою инакше як по французски.

Се було сумне закінчене такого пресвітного початку, та й ще Майльс по сніданю почув таку втому, що мусів лягти, а Гумфрі не смів за той час і ворухнути ся, щоби не тріскотати брата.

Віргінія пізній день не спускала їх з очий, а по обіді мусіли піти з нею на вельми скучну прогульку і йти не инакше як поруч, держачись за руки.

Вечером кашель Майльса зміг ся, а до ночи він цілком захрип.

Віргінія завсігди сильно тривожила ся, коли й так слабий здоровлем хлопчина занедужав, тому на другий день скоресенько післала за лікарем.

Гумфрі усатекож прибагаї горем і почув докори совісти, як Віргінія сказала єму, що се він причина братової недуги. Протягом години сидів засмучений, але на вид приближаючого ся повоза лікаря опять ободрив духом і в трех скоках був на рундуці зараз, щоби стрінути прибувшого.

Ну, доктор! — здоровив его — як маєте? У вас бачу, нові упряжи на коня! Не гарно сие!

Нові упряжи? Так — сказав лікар всміхаючись. Але скажи мені, що стало ся твому братови?

О, се все гриби наробили! — відповів Гумфрі, що не спускав очий з упряжи. Рад би я знати, чи довго буде она так блестіти?

Гриби? — закричав лікар. Невже тому слабому хлопчині давали грибів? У него попсований жолудок?

О ні! — сказав Гумфрі, зіскакуючи з рундука і поплескуючи коня у него нині такий глубокий, сухий кашель.

Опять те саме! — говорив лікар. Впрочим нічому і дивувати ся, коли єму дають грибів.

Гумфрі розсьміяв ся у голос, почувши послідні слова.

Та се були сирі! сказав він.

Сирі гриби! — закричав лікар. Хто ж ему позволив їх їсти?

Він не з'їв ні одного! сказав Гумфрі, заходячи ся від сьміху. І нечайно торкнув коня, аж сей сполошений станув дуба.

Бережись! — крикнув лікар, відтягаючи его на бік. Не можна полошати вороного Боба, а то він не схоче стояти. Але скажи мені, тягаючи безумне за собою хлопця в прихожу, чому ти сказав мені, що гриби спричинили Майльсови біль у грудях?

То все фланелева сорочка — начав Гумфрі, але стук копит знадвору відвернув его увагу. Він перервав себе в половині слова і закликав:

Се знова вороний Боб скаче! Я мушу его бачити, пустіть мене, прошу!

Він вирвав ся з рук лікаря і стрибнув у двері, кличучи по дорозі. Се напевно від фланелевої сорочки, коли не від черевиків, але ми так тогди спішили ся.

Втративши надію розвідати щонебудь путнього від Гумфрі, лікар пустив его, а сам пішов сходами на гору, де усе потрібно розповіла єму Віргінія. Він не найшов у недузі Майльса нічого небезпечного, але казав его задержати в комнаті через тиждень.

Коли лікар спустив ся в низ і вийшов на рундук, побачив, що Гумфрі проїздкував его вороного [illegible] і вперед. Упряжи лікаря, він [illegible] повернув помо[illegible] рундук.

Глава 6.

Маленький Майльс вельми журив ся, що цілу рату у дітячій комнаті протріщал як до гостий днина, та хоч не-хоч мусів покорити ся судьбі.

Довго ожидана паутинка наконець наспіла. Цілісенький день крутив ся Гумфрі як на шпильках. Він раз по раз забігав у їдальню й бібліотеку, заглядав навіть до кухні, але ніде не запримітив ніяких незвичайних приготовань.

Все ж таки — я думаю — они будуть їсти як обрасцеві люде — сказав він до Майльса, повертаючи зі своєї сто першої звідини.

І я так думаю — шепнув Майльс — і они оба довгий час радували ся, уявляючи собі зчудоване лиця всіх тих стільки нових, незнаних їм предметів.

Сер Еверерт приїхав пізно і простісенько удав ся в комнату Майльса. І склало ся так, що він не найшов там Гумфрі, якого саме тоді переодягала Віргінія. Тим часом над'їхало вже кілька запрошених гостий, тим то сер Еверард на борзі лежень навідував хорого хлопчину і поспішив перебрати ся в свою комнату. Відтак прямо вийшов в бібліотеку. Таким чином послідний розговір з дітьми і їх зворушене з причини нагрянення аборигенів зовсім вилетіло єму з голови. А був би певно собі нагадав, наколи-б по своїм приїзді мав нагоду перекинути ся хоч словечком з котрим хлопцем.

Він саме був занятий важким розговором про політику з одним старим добродієм, одітим в старомодний довгий сурдут, і другі гості весело балакали, коли нараз двері в бібліотеку відчинили ся, а на порозі показав ся Гумфрі.

Вийшовши що йно з рук Віргінії, в аксамітнім курточці з сніжно білим ковніром, з довгим темним волосєм зачесаним у зад, з очима палаючими зі зворушеня й цікавости — видав ся він неначе зовсім другим сущестом посеред тих простих, мало огладжених пілстих гостий, зібраних у бібліотеці. Многі з них запримітили гарного хлопчину і простягнули до него руки.

Та на превелике обентежене сер Еверарда, Гумфрі звичайно так бездогадно змішаний, сим разом не звернув найменьшої уваги на ті вдоровлення.

Він стояв по середині комнати і здивованими очима водив по гостях!

Гумфрі! — сказав сер Еверард — чому се ти не поздоровиш тих панів?

(Дальше буде).

ДОПИСЬ

Вінніпег 20 го [illegible]

Всечесна Редакціє!

Прошу помістити дальші жертви зложені для Василя Остаповича, котрий 6-го Авгусга с. р. зістав покалічений при роботі Оттава Банку, Вінніпег, Ман.

Зложили: по два доляри. Ю Кіньковерс, Мих. Грабчак, по $1.00 В. Грабчак, Ю Пухайло, Е Пухайло, Яким Пухайло, Г. Рушицкі, Ю Генерич, С Варшиюк, I Шурпа, А. Варшиюк, А Клапоущак, С. Чавка, М Мацетюк, Е. Кравчек, О. Кравчик, І. Кравчик, Г. Кораін, В. Рушак, А. Уськціні, А. Рушак, В. Щербань, А. Романюк, І. Рушак, Е. Романюк, З. Яцишин, М. Грабчак, П. Дмитрук, по 50 ц., І Гнівицкий, В Майданюк, М. Майданюк, М Майданюк, І Олійник, М. Головатий, Е. Вовчук, М. Кочис, М. Калапаца, В Гнатюк, Е Яцишин, С Клапоущак, І Чорнюк, В. Яцюк, П Ябловий, И Марук, М. Рушак, И Чорнюк, В Матюк, по 25 ц., С. Катирак А. Вяць.

Разом $40.50.

Усім жертводавцям складають щиро спасибіг Василь і Павліна Остапович

PAUL SALA
WHOLESALE, WINES & LIQUORS
WINNIPEG, MAN.
Farmers & Country Orders Dept.

Крайове Порт Вино	$1.00	галон.
Гарно Порт Вино	$1 25 — $1.50	„
Імперіал Порт Вино	$2 00 $3 00	„
Чистий спиртус	$5.00, $5.25 і $5.50	„
Житна горівка	$3 50, $3 75 і $4 00	„
Бренди, Скач Рум	$4 50, $5 00 і $6 00	„

— ОДИНОКІ АГЕНТИ ДЛЯ —
Gold Medal California Blackcherry.
[illegible]
$1.00 і $1 25 за галон 20 і 40 галь бочки дарем.
Спеціяльний опуст [illegible]
Напитки засилаємо в різних скількостях, бутелки або троки, до кождої стації в Ман Саск і Алта. Замовленя мусять бути засилані разом з грішми, або: троха наперед, а решта при відбор. в стації.

Руска Торговля!
Хто хоче дістати добрі солонини, свіжого і тлустого мяса, руджену і варену шинку, домашного виробу і німецкі ковбаси, яйця, масло, сир, сметану, молоко, огірки, капусту, барабулі, муку, цукор, гербату, каву і ин. — зайдіть до мене а не пожалуєте. [illegible]
НИКОЛАЙ БАЛАН
448 King St. Phone St John 2295 Winnipeg, Man

Просимо ласкаво вирізувати і висилати предплату

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґ.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
єдиноким руским шпиталем в Канаді.
ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЮ. [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ. [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]
[illegible]
◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

НАЙНОВІЙШИЙ МОДЕЛЬ ГРАМОФОНА
КОЛЮМБІЯ ГРАМОФОН
"ECLIPSE"
без труби, міцна подвійна спружина, чистий голос без шуму, 12 кусників до грання і 1000 голок лише $35.00
"ECLIPSE" з магогонового дерева, 12 кусників до грання $40.00.
Вишліть нам $3.00 а вишлемо Вам 12 кусників до сьпіву і танців та красномовства, решта грошей по отриманю грамофона.
Даємо за Грамофон Гаранцію на 5 літ.
Катальоги Книжок та Інструментів — ДАРОМ
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

МАНІТОБА НА ПОСЛІДКУ.

„Як ти видать, так ти судять" говорять ся в нашій пословиці. Неодин чужосторонний чоловік, прибувши до Манітоби, осуджує строго консервативний рид, що так байдужно відносить ся до просьвіти, до шкіл в сій провінції. А отсе перед [illegible] початку байдужности на чол. [illegible], ватистів і Рев Конлен і Бєйний перед двома приїхав до Вінніпегу з Лондону, Англія.

Сказав: „О скільки я знаю ся то шкільне питанє в Манітобі є подібне до того, як було в Англії перед 1870 р. В Англії, до того року, черези діти бігали в великих містах без науки. І в Манітобі подібна ситуація має місце, отже конечною справою є завести примусову школу [illegible] в кожних на сіяє ніж і будучности спричинить нам чимало клопоту. Питане примусової школи не повинно бути партійною політикою, се питане таке серіозне, що його повинні залагодити як найскорше обі сторони."

Новина Панове!
Як будете в Вінніпегу то ми вас просимо незабудьте повернути до нас і поговорити в справі подорожи
ДО СТАРОГО КРАЮ.
Наше мотто є: „Вдоволити кождого", а іменно:
1) Продати вам шифкарту як найтаньше,
2) Дати вам як найліпші шифи
3) Змінити вам гроші як найтаньше і вдоволити вас як найліпше.
Ми репрезентуємо всі головні корабельні лінії!
Посилаємо гроші через найбільшу — C.P.R.-ску Компанію в Канаді, а то:
Dominion Express Company.
В нас можете післати гроші ТЕЛЕГРАФІЧНО до краю і вас буде коштувати лише $1 50 від якої небудь суми.
[illegible]
DOMINION TICKET OFFICE
703 Main St. Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ Михайла Іванчука з села Тулова пов Снятин, жонатий, перебував Revelstoke, B C 1910 і 1911 р а в 1912 р. виїхав до Kamloops B. C. і робив на сексії, а відтак поїхав до Calgary і десь туди перебуває. Хтоби о нім знав, і мені подав его адресу дістане $10 нагороди, моя адреса така: Pawlo Mychailasyn, P. O. Revelstoke, Box 305 (42-44) B. C.

ДЕ СУТЬ Іван Цолопа і Кейтон Власек. Хай голосять ся до Mrs R Harris 461 Cathedral Ave. Winnipeg Man., в справі виплачене грошей за доти.

Просимо наших посилачів вирізувати свій довжок.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI. Вінніпег, Ман., Середа 29-го Жовтня, 1913 — Winnipeg, Man., Wednesday, October 29, 1913 Число 44

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґ.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
єдиноким руским шпиталем в Канаді.
ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЮ. [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ. [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]
[illegible]
◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866 ◆◆

НОВИНКИ.

НАГЛА СМЕРТЬ МОЛОДОЇ 16 ЛІТНОЇ ДІВЧИНИ Е. МЕЛЬНИЧУК.

З Рокмайн доносять, що там передминувшого тижня нагло умерла Евгенія Мельничук донька Коста Мельничука з Пайвот Бутте, Саск.

Евгенія враз з своїми родичами прибула до міста дещо купити. Вечером вона зі своєю сестрою пішла до правця Леона Шиде — зробити собі нове збранє. Там сидячи на кріслі нараз дуже поблідла і попала лиць на підлогу. Покликано сейчас лікаря, який, прибувши, заявив хиба, що Евгенія умерла перед кількома хвилями.

Мати Евгенії часто умлівала також і умерла півтретя року тому —

За причину наглої смерти доктори подали: бите серця.

◆◆◆

БУДУТЬ ПРОДАВАТИ ЛИШЕ ЗА ГОТІВКУ.

Сторинки в Мус Джо постановили від 15-го листопада продавати свої товари лише за готівку. Причину до сего подають ту, що костумери за минувших кількох місяців набрали богато на кредит, а банки сторинкам звичайно грошей на заплачене товарів відмовили.

◆◆◆

ЧИСЛО ІНВАЛІДІВ В КАНАДІ

Статистичне бюро видало отсе булетін подаючи число інвалідів в Канаді і так: число сліпих в 1911 р було 3,828; глухо-німих 4,585; нездорових на умі 14,702; ідіотів 5,387. Загальне отже число інвалідів виносить 28 611 осіб, а того 15 530 мужчин а 13,081 женщин. Від 1901 до 1911 людність Канади збільшилась о 34 17 процент, заразом і число інвалідів збільшилось з 26 148 на 28,611, що значить 9 42 процент.

Статистика дальше виказує, що число сліпих уменьшилось, та все таки число сліпих мужчин є більше від числа сліпих женщин. Число глухо-німих уменьшилось також, та зате число нездорових на умі значно збільшилось в кождій провінції виключаючи Ню Бронсвік. Найбільше число нездорових на умі припадає на провінцію Принс Едвард Айленд, майже 42 особі на кождих 10,000 душ. По тім слідує пров. Онтеріо 35 осіб на 10,000 душ, Нова Скотія 33 на 10 000 і Квебек 32 на 10 000 душ.

Тут до не здорових на умі зачисляєсь і ідіотів. Хотяй загальне число їх побільшилось в 1911, однак пропорціонально на 10,000 душ в 1911 було 29 осіб та в 1901 було аж 41 осіб нездорових на умі.

Пані Емелія Панкгорст в Америці.

Вже давнійше ми доносили, що міс тарка суфражистка зійде з Парижа до Спол. Держав. Тепер подаємо, що ся славно-звісна англійска суфражистка прибула до Спол. Держ. де і розбуджує свої сили в справі рівноправности [illegible] вани.

Які результати принесуть ті віча для справи жіночої рівноправности в Америці — незабудем донести

УПАДОК МОРАЛІ

В Львові відбула ся перед судом присяжних розправа проти двох гімназіяльних учеників, Михайла Залужного і Стефана Підгородецького. Михайло Залужний, з шляхетської родини, відповідав за се, що в липні сего року хотів обрабувати вдову по столяреві Врублевську і при тім сильно її побив. Розправа виказала, що Залужний учив ся лихо, бо за богато часу марнував на забаву. Родичі не хотіли давати єму грошей на його витребеньки, тому Залужний почав в кого міг в той спосіб вилуджувати ся на его сім корон. До того прийшло се заплатити таксу за але свідоцтво. Тоді Залужний постановив украсти гроший. Від свого товариша Підгородецького довідав ся, що його господиня Врублевська виймила з каси 600 корон і тримає їх в куфрі. Залужний рішив ся украсти ті гроші. Наляган на Підгородецькім ключ від тих грошей, але як сей на се не згодив ся, сам вибрав ся на рабунок. Довідав ся, коли Врублевська сама дома і тоді пішов до неї. Представив ся їй за [illegible] і просив, щобе приняла його на помешкане. В часі розмови, коли Врублевська відвернула ся, кинув ся Залужний на неї, почав душити і бити по голові ключем від ровера. Приголомшивши її кинув ся до куфра. Але Врублевська очуняла і почала кричати. Залужний вхопив валок від тіста і почав її знов бити по голові. На крик збігли ся люди. Залужного арештовано. Боронячи ся, оскаржив Залужний свого товариша Підгородецького, що то він намовив його до сего і помагав йому. Суд признав винним Залужного і засудив його на 3 літа тяжкої вязниці з постом що 14 днів. Підгородецького увільнили від вини і кари. — Сей сумний випадок погано свідчить про мораль молодого покоління.

◆◆◆

ЦІНИ ЗБІЖА В ВІННІПЕГУ.

Пшениця:	
Нр. 1.	80½ ц.
Нр. 2.	78½ ц.
Нр. 3.	74½ ц.
Нр. 4.	72½ ц.
Овес.	
Нр 2. білий	33½ ц.
Нр 3. „	31½ ц.
Ячмінь:	
Нр. 3.	47½ ц.
Нр. 4.	38½ ц.
Найлучше масло	30 ц.
Картофлі бушель	40 ц.
Картофлі у більших скількостях за бушель	30 ц.

Подяка „Рідної Школи" Заморській Рідні.

В шкільнім 1911-1912 році заїхав до Вас, Дорогі Земляки, наш Делегат п. Семен Демидчук з нашого поручення. При нагоді віч, на яких промовляв наш Делегат, дали Ви доказ любови до рідного краю тим, що складали на фонд „Рідної Школи" в Галичині свої тяжко запрацьовані доляри й центи. Ся Ваша жертва прийшла якраз в пору найкритичнійшого матеріяльного стану українського народа в Галичині, і ми отверто признаємо, що лише Ви, Дорогі Земляки, уратували в минувшім році наші приватні школи.

Не маючи спромоги сейчас по повороті п. Демидчука переглянути всі його записки й рахунки і вислухати його точного звіту, пробуємо ми се щойно тепер по [illegible]. Після [illegible] рахункових книжок, оказуєть ся, що жертва в Америці зложено і праслано разом на суму $15087.67, з того $5686 80 в Канаді, а $9400 87, в Сполучених Державах, вчисляючи в те й підмогу р. Н. Сокола (Старого). Стипендій декларованих пп. Рудиком і Крайнівським тут не вчислено. На дорогу п. Демидчука, видано з узбираних грошей $760 — чистого отже гроша на „Рідну Школу" зібрано $14327 67.

Подаючи отсі рахунки до прилюдної відомости нашим Землякам за океаном, складають отсим рівночасно — не лише від себе, але також і в імени тих сотох українських дітей, які побирають науку в рідних школах — найглубшу і найсердечнішу подяку.

Коли на становищи взаїмної помочи в потребі стануть всі Українці, без огляду на кордони й океани, що їх розділяють, тоді спільними силами зможемо ми здійснити наш ідеал:

ВИЗВОЛЕНЄ ВІТЧИНИ

Ся спільна ідея нехай присьвічує і нам і Вам Дорогі Земляки, в нашій спільній праці.

У Львові, 10 жовтня, 1913.

І. Кивелюк, о. О Ванько, Л. Сальо, о. Др. Дм. Яремко, Вас. Білецький, Конс. Малицька, С. Демидчук, о. Дамян Лопатинський, Др Іван Джиджора, о. Алек. Стефанович, Др. Василь Щурат, Ів. Боберський, Іван Строньский, Др. Ів. Брик, Микола Балицький.

ВБИВ МЕДВЕДЯ НОЖИКОМ.

В місцевости Віллінгс, Монтана, Чарлес В. Бевієр, ревьвар, вбив великого чорного медведя одним ударом свого кишенкового складаного ножика. Бевієр входячи до стайні немало счудував ся коли здибавсь з медведем який так само був з неменьшим здивованим від револьвера. Бевієр сейчас добув з кишені ножик і з сильним розмахом вихнув звірові в голову. Коли віддалившись — хотів ще раз се зробити побачив, що медвідь повалив ся до землі і — сконав. — Вістре ножа попало медведеви в око і досягло мозгу.

В EMPRESS ТЕАТРІ

Слідуючого тиждня можна буде бачити в Емпрес театрі незвичайно займаючу штуку т. є „Отрачені медові місяці" Сю штуку, мусите знати, відіграють самі лише собаки. Сцена представляє Швайцарске село. Усі діти від 6 до 60 літ мають не повинні оминути сеї штуки.

Друга дуже цікава штука се, „Ніч на поліцийній стації." Підіть, зобачте а не пожалуєте.

ПРОПАЛО дня 20-го Вересня с. р. з пасовиска двоє лошат, річняків. Більше — каштанової масти лошиця має задні ноги до колін білі і звізду на чолі. Меньше — сивий лошак з чорними кропками і одно задно копито трошка біле.

Хтоби знав де вони є і поінформує мене дістане $5 00 нагороди. Capt. Alex. Russell, Winnipegosis, Man.

НОВЕ ЗАРЯДЖЕНЭ.

В минувшині ми посилали нашу часопись кождому хто ї замовив, висилки не здержували хоч предплатник не відновив своєї предплати.

Тепер постановили, що при кінци сего року висилку „Канадийського Фармера" застановимо всім тим які винні на часопись хочби однорічну предплату і — [illegible] — довг свій будуть мусіли заплатити.

Много з предплатників може і не знають того, що відбераючи часопись з почти — тим самим зобовязують ся заплатити за неї і після закону мусять заплатити.

Подивіть ся на наліплену (на часописи) червону карточку і оли винні за часопись, се значить, що Ви

дістанете лише 9 дальших чисел.

В будучности кождому будем засилати повідомлене за два тижні перед задержанєм висилки часописи, отже відновлене предплати не спричинить ніякої страти в числах часописи.

ДЛЯ СТАРОКРАЄВИХ ПРЕДПЛАТНИКІВ.

Старокраєві предплатники будуть змушені присилати предплату з гори. Предплатники в Злуч. Державах довгуючі нам за часопись не вирівнавши довгу до кінця сего року будуть віддані в руки колекторів живучих в Злуч. Державах.

[illegible] сповнить сумлінно свій обовязок з огляду сеї часописи засилаючи вчасу весь довг за „Канадийский Фармер".

Сего всего вимагає звичайна бизнесова справа.

Редакція і Адміністрація „К. Ф."

Потрібно людей до науки заняти.
Ми учимо як їздити автомобілем і трактором [illegible]
The [illegible] School of Trades & Arts, [illegible] Main St Winnipeg.
[illegible] (44)

ПОТРІБНО
доброго сейлсмена який би говорив по руськи і англійски. Може заробити $100 місячно.
J. A. Kent & Co. Ltd.
803 Confederation Life Bld.
Phone Main 373.

ПОШУКУЮ Антонія Гук, з села Юструбич, повіту Сокаль, Галичина. Тому 4 місяці як приїхала з краю до Саскатун і має перебувати в Saskatoon, Sask. Хтоби про ню знав або вона сама нехай напише і подасть ей адрес до: Hnat Tehir, P. O. Chauvin, Alta. (44-46)

ПОШУКУЮ Ганьки Вербецької, з села Іванівки, повіт Трембовля, Галичина. До Канади приїхала сего року і перебувала в Монтреалі. Хто б про ню знав і мені подав єї точний адрес дістане $5 нагороди

Miko Terlecki, P. O. Rama, (42-44) Sask.

ПОТРІБНО 5 людей які-б говорили по Польски і Російски. Добра платня Зголосіть ся до 533 Main Street Winnipeg, Man. Питайте за M. B. Smith.

Шифкарти до Краю!
Краяни:
Як їдете до краю сеї осени незабудьте зайти до нас по шифкарти. У нас можна купити шифкарту до краю на всі лінії і також можна їхати через Канаду або Ню Йорк.
Ми продаємо шифкарти по слідуючих цінах котрі є можливо найтаньші.
Шифкарта з Вінніпегу коштує:
ДО КРАКОВА $70.60
ДО ЛЬВОВА $73.00
ДО ЧЕРНОВЕЦЬ $74.50
ДО ТЕРНОПОЛЯ $73.85
Як шлете гроші і хочете тут заплатити то ми вам вибираємо беремо лиш ДВА ЦЕНТИ ВІД ДОЛЯРА ЗМІННОГО, се є знижена ціна для тих людей, що у нас берутъ шифкарти.
Як нехочете з собою вести гроші, то ми вам пишемо так що ви відберете собі як приїдете до Краю.
Наша спілка вже проводить інтерес через 34 роки і тепер зістала заінкорпорована, так що є одна з найбезпечніщих офісів в Канаді.
Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.
ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
К. ГЕНИК, завідатель заграл. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадійский Фармер"
Редактор: [illegible]
[illegible]
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3650 Sta. "B" Winnipeg.
Telephone [illegible]

The Canadian Farmer
CIRCULATION 6,000
Published every Wednesday at 287 Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Наслідки алькоголю.

Петро Казимір зарубав сокирою Михайла Урсулака. [illegible]

Що перед тиждием до нашої редакції наспів лист від д. Василя [illegible]орського з Судбурів, в якім подає що там скоїла ся страшна подія. З браку місця, ми не могли тою сумною вістею поділитись з нашими Вп. читачами сейчас... Та нині ми отримали від д. Василя Бучовського з Судбурів кілька чисел англ. часописи „The Sudbury Star" з якої і довідуємось на слід про цілу ту трагедію...

В Суботу 27 Вересня с. р. було свято і робітники Русини, що працювали при будові зелізної С. П.-Ярскої дороги, не пішли того дня до роботи. Святкували. Місце де працювали находилось на полудне від сего міста. Недалеко находив ся бро-[illegible]

Згаданого дня Урсулак прийшов до кари, де спали, і частував присутних горівкою яку мав в фляшці. По якім вийшов Казимір і назвав Олексу П. злодієм. Той [illegible] Михайло Савчак не допустив до бійки. По хвили Казимір знова хотів битись та сего разу вмішав ся ба. п. Урсулак і зі словами: „Бій ся Бога, не бий ся" хотів привернути спокій. На се Казимір крикнув: „Чи і ти хочеш дістати такого?" а за раз хопив сокиру та з цілої сили рубнув Урсулака по голові. Урсулак впав а Казимір спокійно [illegible] на двір. Незадовго [illegible] до кари і сказав: „Ти удаєш сплячого?" хопив за шуфлю і почав нею бити лежачого Урсулака який ще [illegible] раз тяжко позіхнув і віддав Богу духа. Казимір потім знова вийшов на двір. Коли вернув до середини, запалив три сірники і приглядав ся убитому. „Вже більше не прийдеш сюда" сказав і ухопивши його за ноги витягнув на двір.

Присутні в кари з найбільшим страхом приглядались тому всему й жаден не був на стілько відважним щоб перешкодити або бодай оказати Казиміра. Він всім загрозив убийством хто лише прийде близько него.

Пів години опісля прибув на місце трагедії поліцай з Судбурів і арештував П. Казиміра та кількох других осіб яко сьвідків. В кари най[illegible] кроваво, на дворі найдено закривавлену шуфлю. Сокири не могли найти. На Казимірови сорочка була подерта, без рукавів, з кровою на руках, лици і волосю; не був пяний.

Тіло Урсулака привезено до міста і Др Моррісон доконав post mortem оглядини і найшов, що небощик числив 29 30 літ. Глубока рана від острої сокири находилась по правій стороні коса від чола до спідних губ. Кість була розлупана, око розтріпане, передних зубів не було. Кілька раз находилось на чолі [illegible] тупим начинєм. Розпираючи череп — найшлено мозок [illegible] з кровю. Легкі були чорні даючи сим до пізнання, що небощик працював в угляній майні або в димних містах.

Небощик полишив жену і четверо дітий.

Петро Казимір числить около 28 літ, має жену і двоє дітий. Над ним відбував ся суд через десять днів, а вкінци 18 с. м., лава судиів присяглих узнали Казиміра винним морду і його мають стратити через повішене дня 29 Грудня с. р. По прочитаню вироку судия сказав:

„Вашь, лава судиів присяглих узнали тебе винним злочину. І після вислуханя сьвідків, я не бачу причини чомуб вони мали тебе не узнати винним. Можливо, що тут складають ся ті обставини, що ти далеко від свого дому в якім ти тепер не знаний і який можливо [illegible] відвічальним за твій морд. Можливо, що в твоїй справі найдесь дещо такого на підставі якого Департамент Справедливости в Отаві змінить або зменьшит кару так як ти не мав жадної ненависти, злоби до небощика перед поповненим злочином. Поки що тебе візьмуть назад до криміналу де перебудеш до Понеділка 29 го дня в Грудню с. р. Того дня виконаєсь на тобі засуд, хай Бог змилуєсь над твоєю душею."

З послідного числа „The Sudbury Star" довідуємось, що оборонитель П. Казиміра адвокат виготовив до міністра Справедливости в [illegible] засуду смерти. Сподіють ся, що петицію підпише велике число мешканців сего міста.

Чи буде П. Казимір помилуваний, або ні, думаєм, що хто небудь з наших Вп. читачів донесе нам про се.

Та ми від себе скажем, що темнота в злуці з алькоголем інакших наслідків не приносить. І се не перший раз приходить ся нам про подібні події писати, до раз доводесь еще більше раз й питати: заходить коли тому всему буде кінець? Коли вже одиниці нашого народу прийдуть до того переконання, що їм не алькоголю а просьвіти треба? що за свої тяжко запрацьовані центи не бочки пива, а книжки і часописи повинні куповати?

Колись, та коли зараз не знати, ой не знати...

Де штубацтво.

Бідна й не цвєна та людина що редагує консервативну шмату Сирана, хотіла би щось сказати, та ніяк не потрафить. За сно верба грушок не родить.

Та тупоумна редакторина приписує штубацтво ред. „К. Ф.", а се лише на тій підставі, що ми — передруковуючи його кілька речень — опустили кілька зовсім лайливих слів. От они: „ти поробив старане о його принятє. Значить, щоб ред. нашої часописи поробив ті старання. Яке глупе! А чому не Ви самі? Вам говорите, що консерватисти прихильці до просьвітних заходів Русинів. Докажіть же ту прихильність ділом! Не кажіть щоб хтось. Вам маєте ту силу...

Так, ми пропустили кілька слів з Вашого устуну. Зате приписуєте нам штубацтво. Щож Вам прийшло від консервативної шмати приписати за те, що Ви пропускаєте цілі статі в яких аналізовані найчорніші консервативні діла? Чому Ви пропустили от хочби бесіду консерватиста, сенатора Девнісона, премієра Бордена, які говорили щоб форейнерів як найскорше засимілювати і т. п? Тай чи мало найшлось би такого яке Ви пропускаєте?... І на волоскій шкірі не змістив би. А Ви так сердечно розплакались пущеним реченєм.. Так штубак ще є Вас штубак!

Що редактор консервативної шмати штубак сьвідчить от хоч би і се, що він перебирає новинки з старих чисел „К. Ф." В тім самім числі де на стор. 4 каже, що ред. „К. Ф." і сякий і такий містить на 5 стороні три новинки перебрані зі старих чисел „К. Ф." Прим. новина: „Кілько відкрито стемпель в Канаді" і „Прогола з револьвером" були друковані ще в 39 ч. „Кан. Фар." Редактор „Зради" почекавши чотири тижні перебрав і помістив в своїй часописи. Грета новинка „164,145 іміграції в чотирох місяцях" була поміщена в 40 ч. „К. Ф." Редактор „Зради" в три тижні опісля перебирає і містить в своїй часописи.

Перебрав тай навіть стидає ся подати що то з нашої часописи. Не подав, та се ярко доказує, кому треба приписати штубацтво; се доказ, що редактор консервативної шмати з новинками залежить від „К. Ф." сам нічого не потрафить написати. Значить, що він на редактора так відповідний як свиня нанею бути.

Зове штубаком, а [illegible] працею покористуєсь. Хтож як не подла людина се робить...

Лише як дальше перебирайте новинки зі старих чисел „К. Ф.", а рекорд Вашого, пане Слюсар, штубацтва при — Вас в такий спосіб Вашa шмата здобуде чемна до предплатників. Ах!

Вміє доказувати!

Колись ми писали що [illegible] ніший редактор „Новин", М. Стечишин, був прихильний зі школи консервативним правительством в Манітобі, на що є доказ сьвідчить його власна допись яка находить ся в наших руках.

На се д. Стечишин дає такий доказ: „Канадійский Фармер" ніколи не дістав жадної дописі, потраби щось поліпшеного твердила." — Оно так, но ми не казали зовсім щоб така допись була в „К. Ф." Ся допись находить ся в другій часописи і при нагоді ми постараємось її передруковати, бо — справді — д. Стечишин забув що колись був порядним чоловіком в ніші — [illegible]

КАНАДІЙСКИЙ ФАРМЕР

Всенародна Канцелярія
ПІД УПРАВОЮ ДИМИ, КІШЕЛЯ і КОЧОРЕК.

ПРОДАЄМО шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найліпші і найскорші кораблі.

ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всіх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.

РОБИМО повномочия, контракти купна і продажі, акта дарованя, скрипти довгів і инші документи, легалізовані через Ц. і К. конзулят.

СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.

ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провинції.

ВИСИЛАЄМО гроші зі всі части сьвіта, скоро і безпечно.

ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.

ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провинції.

АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.

ЗА ВСІ справи переправаджені в нашій канцелярії гарантуємо.

У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіть і приходіть на адресу

WSENARODNA KANCELARYA
J. O. [illegible], нотар
Телефон: Garry 2288. 215 Logan Ave. Winnipeg, Man.
На відповідь долучіть 2 ц. марку.

Тішать ся своєю брехнею.

В 8 ч. консервативної шмати пишесь, що Лорієр має уступити з провідництва ліберальної партії. Так грубо брехнути потрафить лиш одинокий консервативний орган „Зрада," бо про уступлене Сер Вілфрид Лорієра ніхто ніколи не було сказано.

[illegible] ще сей „чорноусик" [illegible] казати: „Уступлене [illegible] лідера ліберальної партії Лорієра є найліпшою запорукою, що між лібералами грунт вже дуже хиткий.

Ну, тішитесь видумкою консервативної брехни, а Сер Вілфрид Лорієр яко провідник ліберальної партії не раз ще залє консерватистам горячого сала.

* * *

Відповідь на лист з Вінніпегу.

[illegible] гнилій едмонтоньскій часописи „Новини" ч. 59 появив ся д. Ф. лист з Вінніпегу, у котрім то д. Ф. описує Вінніпегскі Ам. Т-ва. Д. Ф. пише, що дня 4-го Жовтня Т-во „Воля" відограло драму „Невольник". Пише таке:

„Хотяй остре око критика могло знайти деякі недостачі однак кажуть загально штука ціла вийшла добре." И не беручи сеї „Драми" критикувати, однак скажу від себе таке: Драма сама собою досить гарна, та що до аматорів, то ті зі своїх роль (крім д. Ковбля) вивязались так, що про цілу штуку взагалі можна сказати словом, яке складаєсь із трех букв.

Візьмім от хочби Стефана. Його роля була одною з найголовнійших. Та сей аматор вивязавсь з неї найгірше. Скажу лише, що если би козаки колишні вибирали таких отаманів, то про славу козацтва і чутки не було-би у 20-тім століттю. Один лиш д. Ковбель вивязав ся з своєї ролі найлучше а всякі другі не так як дописуватель „Новин" каже. Особ лучше сказати взагалі „зле" вмісто „добре".

Що до представленя „Вихованець," котре відограно 11-того Жовтня, то уважаю за непотрібне его тут критикувати. Одначе скажу, що аматори тої штуки вивязались середно. Дальше думаю, що не від річи буде спімнути і про Т-во ім. М. Заньковецкої. Д. Ф. пише що Т-во Заньковецкої урядило того самого вечера баль, щоби відтягнути своїх членів від участи тогож представленя. А чему то д. Ф. не написав у своїм листі, що члени „Заньковецкої" купили тикети на представлене котре і участи у нім не брали. Також чому д. Ф. не написав яка користь матеріяльна була з представленя, а яка з балю. На балі Т-ва Заньковецкої члени зложили $5.65 ц. на Український Народний Дім в Вінніпегу, а в представленю, як зачуваю, було ни стілько що заледво могли оплатити галю та всякі другі видатки. Отже на народні ціли не лишилось ані ломаного шелюга, а хотяй би і лишилось то дуже мало. Та нехай так. Думаю, що в будучині все піде кращою дорогою. Радив-бим також д. Ф. скорше заглянути в свою власну хату а опісля в чужу, і коли д. Ф. пише з Вінніпегу то прошу уважати більше правдомовности а не того що брехнею живеть ся.

Пишучи правду — є користь як для одиниць так і для загалу, а в брехні лиш тільки шкода.

М.

— Чим редактор „Зради" обстоює [illegible], [illegible] зеркалом

— Ну, звісно, нелла малпу мусить боронити [illegible]

НАЙСТАРШІ ЛЮДИ В ЕВРОПІ.

Після Віденьскої статистики (рахунку) живе тепер в Европі 7000 людий, які переступили 100 літ жита. Найбільше число столітних старців має Болгарія, бо аж 3 883 людий. В Румунії числять столітних старців 1074, в Сербії 573, в Іспанії [illegible], в Австро-Угорщині 113, в Англії 92, в Росії 8[illegible], в Німеччині 76, в Норвегії 24, в Данії тільки 2 людий досягнуло сего поважного віку. З сей статистики, видно, що в балканських державах люди живуть найдовше.

Руско-Американска лінія
Одинока без пересідання лінія між Росією і Канадою.
Найлучші, найбільші і найскорші [illegible]
[illegible]
Ціни сїздової
з ЛІБАВИ до ГАЛІФАКС
3 класа $[illegible]
2 класа $62.50
1 класа $75.00
[illegible]
A. E. Johnson Co.
27 Broadway New York, N. Y.
[illegible] First Ave. S. Minneapolis, Minn.
Russian American Line, — Pier [illegible] Brooklyn, N. Y.

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріяльне в Вінніпегу.
[illegible]
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
661 Main Street Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріальних, староєвропских і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).

ВИРОБЛЯЭ повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через конзулат,
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через порядних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЭ подання в військових справах, сьвідоцтва увільнення від справ, контролі і асентерунку.
ПРОДАЭ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЭ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЭ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЭ від огню і на житє.
КУПУЭ І ПРОДАЭ всякі реальности в місті і на провінції
[illegible]
Години урядові від 8. рано до 6. вечером, а для тих котрим занятє не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 по вечера.
Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРИ.
834 Main str. Winnipeg, Man.

Козір Годинку!
Кождий з Вас котрий нашле кілька адресів своїх знакомих отримає красну читанку на презент — нашле хто більше число адресів точних отримає винагороду після угоди
Подаючи адреси прошу не залишити бакс почт., улиць і нумерів домів коли конечні
Адресуйте
ІВАН НЕМЕТ
[illegible]
487 Washington St. New York

МАРКИ "EMPIRE"
ГІПСОВІ, ОГНЕТРЕВАЛІ ДАХІВКИ
зроблені з чистого Манітобського гіпсового наводнення з пластер гіпсований з волокнами і витиснений в форми бальків. Їх уживають для огнетревалих будівель, для відлучення тепла і зимна.
Пишіть за пояснюючими книжочками.
MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG, MAN.

ROYAL CROWN Мило. ROYAL CROWN Премії.
Уживайте мила. — Оно є найліпше
— Ховайте купони. Дістаньте даром премію. —
ми показуєм тут лише одну

12
11
1
10
2
9
3
8
4
7
5

ГОДИННИК, найлучшого виробу, THE PARLOR о 7 камінях, Lovaness верх в позолоченій коверті. Даром за 2000 R. C. мило обгорток або за $5.50 готівкою і 100 обгорток.
Таньші мешкові годинн[illegible] 350 обгорток, твердо метальні [illegible]
[illegible]
THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
PREMIUM DEPT WINNIPEG MAN

НАША АДРЕСА:
„Canadian Farmer" Box 3650, St. B Winnipeg, Man.

ЦИКОРІЯ

[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
National Essence for Coffee Co
Philadelphia, U. S. A.
[illegible]

Чи можете утримати коней?
ТОМАСА. ЕДИСОН найбільший винахідник каже: „Кінь є найслабшим мотором"
[illegible]
I H C Oil Tractor
[illegible]
International Harvester Company of Canada, Ltd
WESTERN BRANCH HOUSES
[illegible]

ДАРОМ на три місячну пробу. 24 Руських сьпівів даром $1.00 Місячно
$60. Фонограф за $29.

Сли купуєте фонограф від нас то купуєте впрост від компанії, а не від агентів які хотять богато заробити не дбаючи на ваше вдоволенє
Фонограф який агенти спродають по $60, ми, компанія, спродаємо вам за $29, до того даємо еще 24 Руських сьпівів даром. Сей фонограф пішлем до Канади чи й де небудь інде на $1.00 місячні сплати і даємо гаранцію на 10 літ
[illegible]
ROYAL PHONOGRAPH CO 91 East 4th St., Dep. A. New York, N.Y

— НЕВУВАЛА НАГОДА —
[illegible]

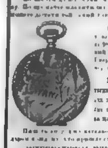

[illegible]
INTERNATIONAL WHOLESALE WATCH CO. Dep 2.
Box 2553. Winnipeg, Man.

З Европи $26. до Канади.
На тикеті третої класи через нашу „Безпосередну Пасажерску Услугу"
з РОТЕРДАМУ до ГАЛІФАКСУ.
Дуже низькі ціни їзди по желізницях з Галіфаксу до котрого небудь місця в Канаді.
Тепер [illegible]
Canadian American Steamship Agencies
J. W. STEKER Mgr 300-17th Ave., N. E.
MINNEAPOLIS, MINN., U. S. A

РЕДАКЦІЯ і ДРУКАРНЯ знаходять ся на:
287 Selkirk Ave.

Що кажуть про горівку лікарі і дослідники?

Уживанє трунків, а головно горівки, є між людністю страшно розповсюджене. А дієть ся се тому, бо ті всі, що пють, не знають, якою великою згубою для чоловіка є трунки. Прочитайте отже і візьміть собі, що кажуть про се лікарі і вчені дослідники, що виправдовували шкідливість трунків.

1) Не лиш упите ся, але навіть мала чарка горівки шкодить чоловікови на здоровлю, бо в ній находить ся отрута звана винском, або алькоголем.

2) Отрута ся знаходить ся у всіх трунках: в спірітусі, горівці, вином, пиві, меді, медови і лікерах. Тому всі ті трунки є шкідливі.

3) Уживанє трунків може викликати найрізнороднійші недуги: жолудка, утроби, легких, серця, нирок, як також уноособлює чоловіка до сухіт. Трунки скорочують житє, спроваджують наглу смерть, облуд і самоубійства.

4) Неправдою є, що трунки скріпляють і додають сили до праці. Горівка скріпляє лише хвилево, але відтак ще більше ослаблює. Чоловік, що уживає трунки, є менше спосібний до тяжкої праці, ніж цілком тверезий.

5) Рівнож неправдою є, що горівка розгріває, се лиш так позірно здаєть ся, бо в дійсности є противно. Розгріває ся лише шкіра, але ціле тіло остуджує ся і на морози швидше вмирає, як той, що не розгріває ся горівкою.

6) Трунком не можна ні осилити ся і наситити ся, а навіть ошукати голоду.

7) Звичай уживання горівки перед їдженєм є дуже шкідливий; стає ся він легко налогом і спричиняє недуги жолудка.

8) Дуже нерозумно роблять ті, котрі хотять самі лічити ся горівкою без поради лікаря; горівка шкодить найздоровшому чоловікови, тим більше може шкодити недужому.

9) Уживанє трунків виродняє характер, відбирає змогу панування над собою, убиває найчеснійші почування. Доводить вона до диких і звірських вибриків. Трунки нищуть добробут, щастє і родинний спокій.

10) Трунки шкодять не лише опийцям, але і їх дітям. Родять ся вони упослідженими на тілі і умі, западають легко на всякі недуги, як [illegible] епілепсію (падавицю), скрофули, сухоти і т. и. Діти пияниць по більшій части виростають також на пияниць.

11) Для женщин, як слабших будовою тіла, уживанє трунків є шкідливійше і огиднійше, ніж для мужчин. А крім того провадить воно до занедбаня найважнійших обовязків кождої женщини: домового господарства і виховання дітий.

12) Особливо для вагітних жінок уживанє трунків є дуже небезпечне, бо шкодить се не лиш матери, але і дитині. Алькоголь затроює корм в грудях матери, що є часто наслідком конвульсій і инших недуг у немовлят.

13) Найбільше шкідливим а навіть небезпечним є подавати трунок дітям. Такі діти не ростуть і не розвивають ся як слід на тілі, є тупоумні, люті і невеселі, причім легко улягають всяким недугам.

14) На трунки йде велика часть тяжко запрацьованого гроша. Ощаджуючи і складаючи видавані на трунки гроші, можна поліпшити свое житє, а навіть і відложити дещо на чорну годину.

15) Непотрібні є трунки при забавах і весілях, хрестинах, чи торжествах. Без них можна ліпше і веселійше провести час. При чарці легко о сварку і бійку, через що забава-весілє се часто дуже сумно.

16) Чоловік, що уживає трунки, дасть ся легко ошукати і звести в поле. Може він продати совість, горожанські права, а пізнійше через ціле житє буде жалувати того, що дав ся підійти при чарці!

17) Чоловік в нетверезому стані може спричинити найбільше нещастє не лиш для себе, але і для инших, примір: пожари, зелізничі катастрофи і т. п.

18) Трунки ведуть прямо до злочинів; є вони головною причиною найтяжших переступств, вбийства, злочинства.

19) Трунки є головним жерелом нечистоти і розпусти, як також зараженя венеричними хоробами.

20) Наслідком розповсюдженя пянства нарід убожіє. На горівку видають люди міліони і колиб ті гроші обернути на хосенні ціли, не булоб на сьвіті так богато жебраків. Пянство веде людий до упадку й нужди.

Бачимо отже, як [illegible] є уживанє трунків для чоловіка і які страшні шкоди приносить се народови. Обовязком кождого є бороти ся з сим ворогом!

Покиньмо його! Перестаньмо цілком пити трунки!

Таким окликом кінчать ся поученє лікарів про шкідливість алькоголю. І ми від себе кличемо: Пора вже перестати затроювати себе алькоголем! Пора виповісти і вести завзяту боротьбу з тим страшним ворогом!

„Добра Новина"

Дещо про давних богів.

Хоч говорить ся, що Українці приняли христіяньство коло тисяч років тому назад, за князя Володимира Великого, однаке літописи говорять, що коли христіяньство було по містах уже довго, то по селах, які перед були далеко серед лісів або широких степів, ще цілі сотки літ тримала ся поганьска віра. Нарід не радо приймав нову віру хоч-би зі страху, щоби не стягнути на себе гніву своїх старих богів.

Ми нині не знаємо докладно, як виглядала давна віра, скільки було всіх богів, як Українці представляли собі сьвіт по смерти, які були обряди. Та всеж дещо з тої давної віри задержало ся в літописях, а дещо перейшло аж до наших часів і те ми нині звемо забобонами або звичаєм, та зовсім не думаємо, що наші предки з перед тисячу років в те вірили, там доромляли, там потішали себе. Не знаємо, що се спадок по наших прадідах.

Літописи згадують про таких богів: Перун, Сварог, Даждбог, Хорс, Волос або Велес, Стрибог, Сімаргл і Мокош. Та мабуть було так, що деякого бога називали 2 ма іменами. Крім сих старших богів вірили ще в опирів, русалок, та ще дещо.

Тут подаємо дещо про богів з Густиньскої літописи, що її писав монах Михайло Густиньский, кількасот років тому назад. Ось що він каже:

„Первиое, бобто Перун був в них (Українців поган) старший бог, зроблений на подобу чоловіка, а в руках мав дорогоцінний камінь, як огонь; йому, як богови, приносили безперестанні жертви і палили огонь з дубового дерева. Колиб через недбайливість священика огонь загас, тоді такого попа убивали.

Другий, Волос, бог худоби, був у них в великій чести і пошані.

Третий Позвизд його уважали богом воздуха, погоди і непогоди, який посилав його вітром і йому кланяли ся, та приносили жертви.

Четвертий Ладо. Се бог женитьби, бог втіхи і всього гаразду. Йому приносили жертви ті, які хотіли женити ся, щоби за його помічю було щасливе супружє. Сього Ладови і нині (се є в часі, коли літопись писала ся) по деяких сторонах на хрестинах і весілях величають, сьпіваючи якісь пісні, та повтаряючи „Ладо" і руками плещуть.

Пятий Купало, бог достатку і йому подяку давали в той час, як мали зачати ся жнива. Його до нині споминають, почавши від Рождества Івана Предтечі таким способом: вечером збирають ся люди обох полов, збирають ся з вінками і обперізують ся бурянком, запалюють огонь; тоді беруть ся за руки і крутять ся довкола огню, сьпіваючи свої пісні, згадуючи Купала. Потім перескакують через огонь.

Шестий Коляда, якого сьвято обходили 24-го грудня. Задля того і нині память його в нас держить ся, тому прості люди на Сьвятий вечер сьпівають якісь пісні, а них вони і Христа величають.

Українці мали ще більше богів. Вони палили котромусь богови на жертву людий і ще й тепер в день Христового воскресеня молоді вкидають чоловіка в воду. В наших сторонах не вкидають у воду, але обливають їх водою."

Читаючи таке, ми мусимо тямити, що се писав монах, який в усім поганськім, хоч би воно й було зовсім невинне, бачив самих чортів і лихий рід був, щоби всі люди [illegible] ли знали, то се він уважав по чортівському. Він виступав навіть проти коляд, в яких згадувано Христа, тимчасом такі коляди, се часть рідного богослуженя. Тоді не тільки простий нарід, але й монахи були темнійші. Духовні тоді без пощади нищили все, що могли і раді були, щоб і память по нім не лишило ся.

Нині вчені дивлять ся на все инакше і записують все точно, щоби пізнійші покоління знали, як жили, що робили, в що вірили, чим інтересували ся, як і що варили, коли їли, в яких одежах ходили, як сьпівали їх предки. Книжки в яких те все позбирано, звуть ся етнографічними збірниками. З тим рівнож богато малюнків, щоби все ліпше зрозуміти.

Просимо наших передплатників вирівнувати свій [illegible]

PAIN EXPELLER

Робітники!
Зменьшете ревматизму і невральгію з перестудження сли будете уживати Др. Ріхтера
PAIN EXPELLER-a
Се средство має за собою 43 річний рекорд Його уживають на цілому сьвіту і можна дістати в усіх аптеках в Стейтах і Канаді по 25 ц. і 50 ц. за фляшочку.
[illegible]
Повне пояснене в Рускій мові в кождій пачці. Стережіть ся подібних лікарств. Славний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.
[illegible]
F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St New York City

50c.
ТИЖНЕВО
Продаємо Віктор Грамофони Машини і Колумбія Фонографи для всіх частий Стейтів і Канади по 50 центів на тиждень або $2 на місяць. [illegible]
Пишіть за нашим Каталогом Машин і Рекордів, а ми вишлемо ДАРМО
SAUL BIRNS 117 Second Ave., Dept. 23. New York, N.Y

CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Родимці!
Єсли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх кревних до Канади, то приходіть впрост до C. P. R.-ского офісу до головних агентів
Alex Calder & Son
— ВАНКЕРІ. —
663 Main St. Winnipeg, Man.
МИ СПРОВАДЖУЄМО рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також заміняєм долари на Австрийскі гроші і продаємо Австрийскі марки.
Ми маємо щадницю і приймаємо гроші від долара до тисячі і [illegible] платимо процент.
П. А. КАРАКОЦЮК є нам Український представитель.

Дармо! (12 найлїпших сьпівів.) Дармо!
$75 - ФОНОГРАФ - [illegible]
$2 місячно
[illegible] ДАРМО
Гарантуємо ту машину на 5 літ
[illegible]
Atlantic Talking Machine Co.
44 E. 7-th St. Dept 24 New York, N Y

Новина Панове!
Як будете в Вінніпегу то ми вас просимо незабудьте повернути до нас і поговорити в справі подорожи
ДО СТАРОГО КРАЮ.
Наше мотто є: „Вдоволити кождого", а іменно:
1) Продати вам шифкарту як найтаньше.
2) Дати вам як найліпші шифи.
3) Змінити вам гроші як найтаньше і вдоволити вас як найліпше.
Ми репрезентуємо всі головні корабельні лінії.
Посилаємо гроші через найбільшу — — C.P.R-ську Компанію в Канаді, а то:
Dominion Express Company.
В нас можете післати гроші ТЕЛЕГРАФІЧНО до краю і вас буде коштувати лише $1.50 від якої небудь суми
[illegible]
DOMINION TICKET OFFICE
[illegible] St. Winnipeg, Man.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціальне лічене половних хороб (сифіліс, трипер і т. д.) внутрішних, очних і ушних
Лічено і новійше лічено сифіліса „606" проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольові по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси ві всіх головних містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТИШ КОЛЮМБІЇ.
Авторизований капітал 10,000,000 00
Резервовий фонд 8,100,000 00
Капітал вплачений 6,925,000 00
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити прийместь ся від $1.00 і більше і зараховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave
ВІННІПЕҐСКА ФІЛІЯ N. E. [illegible], Manager
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руский лікар зі старого Краю. Одинокий руский лікар в Канаді
СПЕЦИЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
Мешкає і ординує в власнім шпиталі 640 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 — — WINNIPEG, MAN.

Жите є непевне
жите деревяного цебра або путні.
Заощадіть часу — унособлена — до зарів — уживаючи начиня яке ніколи не зношуєть ся.
вироблене з
Eddy's Fibreware.
Спитайте Вашого Сторника
Eddy's на 1 сірники Вад...

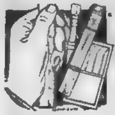

[illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Тел. Main 2510

Зарядіть ся Різд. їздою тепер.
Низька повертаюча їзда.
Тикети на сприлаж від Nov. 7 до Dec. 31
через
CANADIAN NORTHERN RAILWAY
до
Атлантійских Портів
в злуці з тикетами до
СТАРОГО КРАЮ і КОНТІНЕНТУ.
Вишліть ся скоро і забезпечте собі добре місце
Прийдіть, телефонуйте або напишіть до наших агентів ва всю докладну інформацію
[illegible]

Спеціяльно на десять місяців.
Богато жиючих по за Новим Йорком не можуть відвідати нашого магазину
Тимто даємо можливість купити за $28 00 грамофон з 40 сьпівами, що звичайно коштує $55 00
На виплату по $3 00 місячно
Жадайте каталога. Наш адрес
GREATER NEW YORK PHON.CO
308 310 Grand St. "Y" New York
Продаємо також всякого роду музичні інструменти

НАША АДРЕСА
„Canadian Farmer" Box 3656, St. B Winnipeg, Man.

Вісти зі Старого Краю.

БУРЛИВІ ЗБОРИ

В Франкфурті н. М. відбули ся збори, що мали такий бурливий хід, якого там люди давно не бачили. Реферувати мав о. д-р Альберті про те, чому він покинув римо-католицизм та перейшов на старокатолицизм. Коли голова отворив збори, очевидно зібрані масово прихильники католицького центра покликнули крик: „Проч з ним!" „За двері з тим драбом." — „Драбуга!" „До кримінала з ним!" і т. д. Бесідник не годен був і речення сказати без перебивань, що переходили деколи в оглушуючий крик. Підчас дискусії стали римо-католицькі сторонники співати корал. При кінці вилупив ся численний гурт демонстрантів на д-ра Альберті з палицями, так що його від побоїв ледви спасли одновірці й поліцианти. На біржевій площі та на ул. Шілєра зібрало ся кілька тисяч католицьких демонстрантів, так що для приверненя ладу треба було зарезервувати пішу й кінну поліцию, яка очистила вулиці й площу.

БУДОВА КРІПОСТНІЙ В ГАЛИЧИНІ.

Вже почала ся будова кріпостий над Дністром в околиці Галича та Нижнева. Вступні кошти виносять один мілїон корон.

ПОВСТАНЧИЙ АРСЕНАЛ В СНОПКОВІ

За Зеленою рогачкою в Снопкові підчас земельних робіт натрафили на склад олов'яних куль. Куль сих було кілька сотнарів. Зоставив їх там підчас послідного польского повстаня тодішний властитель Снопкова Леваковський. Найдені кулі віддано на власність до музею ім. Собіського.

СМЕРТЬ В РІЦІ.

В селі Моранці коло Яворова вертав до дому селянин Напірко возом з двома своїми дітьми. Що міст на ріці Скло знищила повінь, селянин хотів переїхати через ріку. Він попав на глибоке місце, і Напірко і його діти та коні потонули. Але трупів ані воза доси не віднайшли.

НОВИЙ ЗАКОН ПРО ЕМІҐРАЦИЮ

Австрійське міністерство торговлі виробляло проект нового закона про еміґрацию, котрий предложить ся парляментови невдовзі по скликаню сесиї. З огляду на се, що до міністерства внутрішних справ належать справи пашпортів, увільнення з державної приналежности і конскрипциї, має се міністерство одержати богато ширший обсяг ділання в справі еміґрациї, ніж доси. Новий закон стремить до утрудненя еміґрациї.

НОВА ПАЛАТА ПАПСЬКОЇ НУНЦИЯТУРИ У ВІДНИ.

Збудована коштом 1,200.000 корон, буде віддана в кінцем сего місяця до ужитку. Се чотирокутний, білий величавий будинок при Терезиянській улиці, одній з найкрасших улиць IV ділниці. Палата має три поверхи: перший містить салю приняти, на другім є приватні апартаменти, третий містить мешкання служби. Портаь виконаний з дубового дерева в двома фігурами львів, творить скелєтне в італійськім ренесансовім стилі. Біля дверий по правій і лівій стороні повішено папські герби, виконані в білім сталі.

КРАДІЖ НА ПОЧТІ.

На почті в Сокали викрито значну крадіж. Іменно минувшого тижня зайшов ненадійно люстратор дирекциї почти до Сокаля і перевів ревізию в касі. Ся ревізия дала сензацийний висновок, бо стверджено, що нема в касі 10 000 К. Касою завідував надофіціял Ян Поповчак, якого завішено в урядованю і розпочато слідство. Вислід его був так обтяжаючий для Поповчака, що віддано справу прокураториї, яка его увязнила, відступаючи дальше слідство львівському краєвому судови. З початку не міг Поповчак виказати недостачі сих грошей, вкінці же, по намислі, заявив ся в той спосіб, що часто держав в бюрку гроші і якось їх евидентно вкрадено.

СМЕРТНИЙ ПРИСУД.

Дня 23 с. м. ставав перед судом присяжних в Тернополі 35-літний Іван Кравчук в Плотичи, обжалований о убийство свого тестя Франца Чепіти. Причиною убийства було наклонене тестя, щоби Кравчук не виїздив що року до Пруса, а описли не пропивав заробку. По доверешеню злочину при кінци грудня 1912. р. Кравчук обмив тіло тестя, одягнув его і положив на катафальку, а жінці і теще загрозив смертию, коли би его видали. Злочин вийшов ся щойно по 6 місяцях, коли то жінка Чепіти під впливом гризи совісти виговорила ся в тим перед жінкою тамошного війта. Арештований Кравчук признав ся до вини, а ордялище виконати тіла потвердило вказання. Підчас розправи Кравчук відкликав свої зізнаня, заявляючи, що пробив се зі страху. Присяжні судиї потвердили 8-ма голосами головне питане в напрямі убийства, а трибунал засудив обжалованого на шибеницю.

Всячина.

ЖИДИ В РОСИЙСКІЙ АРМИЇ

З Петербурга доносять, що правиця і часть націоналістів вносять до думи проєкт усуненя Жидів з армиї. В заміну за се Жиди мають платити певний податок.

ВОЗДУШНІ МАПИ.

Під проводом кн. Роланда Бонапарте почала радити в Брукселі комісия міжнародного союза летунів, щоби опрацювати воздушні мапи. В комісиї беруть участь представники Німеччини, Австро-Угорщини, Франциї, Швайцариї, Бельгії і Швеции.

ПЕРШІ МЛИНИ

Професор берлинського агрономічного інституту видав книжку, в якій доводить, що перші млини збудовано Римлянами 2000 років тому. Через се давнійші народи, як от. Египтяни, Вавилонці і ин. не вживали часто хліба, бо не вміли робити муки, перетирали они зерно камінями в жорнах. Така робота була дуже тяжка, і тому розкошувати так, щоб їсти що дня хліб, було їм не під силу.

50,000 KSIĄŻEK
DARMO DLA MĘŻCZYZN
MĘŻCZYŹNI CZY CIERPICIE
[illegible]
DR. JOS. LISTER & CO., P. 141, 208 N. Fifth Ave., Chicago, Ill.
[illegible]

РАБУНКОВЕ ЗБИТЄ ДИРЕКТОРА КНИГАРНІ.

В Кракові в книгарни Ґ'єбетнера і С-ки убито годинного директора сеї книгарні 64 літнього Фердинанда Сьвєцовского Жіка Сьвєцовського, коли чоловік не вернув до 11 год. в ночи з книгарні куди був пішов робити рахунки, вибрала ся там з служницею. В кімнаті книгарні в темряві спотикнула ся на тіло убитого мужа. Уста Сьвєцовского мав закнебльовані, шию звязану шнуром а голову завинену фартушком, який поліцийна була з льоняни одна склепова лічинка. На голові найдено чотири глибокі рани. Убийники зрабували з каси 8000 кор готівкою, головно 100 короновими банкнотами, 15 рублів і 260 марок і около 1000 корон з портфелю убитого. Вартісних паперів не рушали. Поліция підозріває, що виновниками убийства були відправлений недавно з книгарні торговельний помічник і також недавно відправлений доверець дому. Убийники полишили на місци звичайний мостерний дручок. Найдено відтиски пальців злочинців на касі і на дверях від склепу, відтиски сі віддфотографовано. Спроваджений з Моравської Остравы поліцийний пес „Принц" обнюхавши тіло і пальто убитого, вийшов з брами і побіг через ринок на ул. св. Анни, але на розі задержав ся і забрехав, що означало, що втратив слід. Коли вдруге обнюхав трупа і кроваві відтиски, побіг на Вислянну улицю і на її кінци знова забрехав. Третя проба завела пса на ул. св. Анни до камениці, де находить ся цукарня „Сеоєена." Тут „Принц" знав на заді сходи і задержав ся при кухни, де згубив слід. Четверта проба дала той сам вислід. Убитий, який був занятий в книгарни 22 роки, полишив крім жінки пятеро дітий.

ЗАХОДИ АРХИМАНДРИТА ВИТАЛІЯ

Почаївский архимандрит Виталий, як відомо, особливу увагу звертає на забуті народом історичні місцевости на Волини. Окрім козацьких могил під Берестечком, де він побудував пам'ятникову каплицю та річно що уладжує тут поминки по козацьких душах, він познаходив ще богато иньших, більше чи менше звязаних з історичними подіями місцевостий і побудував там на могилах Вили Житомирі в пісточку Коднї, де є вельмі гайдамацькі могили, що рить ся сорок людий найбільше чудернацькі легенди про боротьбу гайдамаків з панами. Розповідають місцеві в темні осінні ночи на могилах чутно я кийсь глухий гомін і плач „Так гайдамаки на тій світі на долю нарікають" — розповідають сі типи. Архимандрит Виталий зацікавив ся сими могилами і задумав обудувати каплицю памятник, а коли що тим асово поставив арешт, який нагадував би селянам про їх прадідів. З сею метою прибув Виталий до Житомира, щоб на місци оглянути місцевість і докладнійше познакомити ся зі справою. Звістка про заходи Виталія як вийшуть до Ради — надзвичайно зацікавила и сцену людність в повіті.

ЗАСТРІЛИЛИ ЯКУТІКАВ

З Дінівсок, П. Д. пишуть. Коли почув, що хоче хати є шериф, Мікаль Шимальский, злодій худоби, утік тікнем на двір і почав бігти. Шериф тоді коли перелетів на т шериф його застрілив.

Заарештовано 17 літнього Ґ. Петерсона і сей в судї зізнав, що його наймав Шимальский гнати 60 штук худоби і нічого спільного не мав з крадіжкою сеї худоби.

ПРОДУКЦИЯ ЖИТА В РОСИЇ

Каблеграма від Міжнародного Рільничого інститута доносить про продукцию жита в Росиї Европи. Загальне число бушлів жита за сей рік виносить 971,250,000 Минувшого року було 1,010,983 000. Сего року отже число бушлів жита обнизилось о 39,717,000.

В Франциї торік було 334,673 000 а сего року 332,742,000 бушлів жита.

Руска Лазня
Парова і гаряча. Особно для жінок. Дні [illegible]
256-268 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 519.

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, а бороди і ледве не буде, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Мані ордер або в реєстрованім листі або почтовими марками, а ми сейчас вишлемо порошок з поясненем, як его уживати.
Адрес Dr BELLINS, 55 Delancy St New York, N. Y
Потреба агентів

Тукета T & B папірося не кусючі.

НАЙНОВІЙШИЙ МОДЕЛЬ ГРАМОФОНА є
КОЛУМБІЯ ГРАМОФОН

"ECLIPSE"
без труби, міцна подвійна спружина, чистий голос без шуму, 12 кусників до грання, і 1000 голок лише $35.00
"ECLIPSE" з магогановго дерева, 12 кусників до грання $40.00
Вишліть нам $3.00 а вишлемо Вам 12 кусників до сьпіву і танців та apecні монопольного, решта грошей по отриманю грамофона.
Даємо за Грамофон Гаранцію на 5 літ.
Катальоги Книжок та Інструментів — ДАРОМ
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

О. Г. ГИНАВИЙ.

Історія Канади.

Передрук заборонений

Як пережили зиму, тоді щось певного сказати, одна записка „чиновна" (суть поражаючі) з 28 осіб лишилось живими лєдво вісім. Хороба шкорбут „пожерла" тамтих. З весною 1609 р. діставши з Франциї більше людий, тай ще деяку підмогу, Чамплейн набрав сьмілости до дальшого подорожування в новім краю, а головно хотів найти дорогу до Китаю. Та на дорозі дальшого його подорожування стояла перешкода: дикі Ірокойзи, які — займали немалі простори землі: понад ріку Ст. Лаврентия і поза озерами — могли не пустити Чамплейна поза границі своєї околиці.

На щасте Чамплейн з'єднав собі велику прихильність в Юронців та Алгонкинів. Ті приреклі йому бути вірними союзниками, доки могли йому в подорожи чимало, та лише щоб Чамплейн допоміг їм в битві з Ірокойзами, на що Чамплейн — розуміє ся — пристав. Іначе відкриття західної Канади тоді не було би доконане.

В Червни, того самого, 1609 року, Чамплейн зі своїми товаришами доплив до устя ріки Рішелю. З відси, в злуці зі своїми союзниками числом 601 поплив горі рікою аж до озера Чамплейн. На другім кінці озера, в місци де в 1755 р. був збудований форт Тікондерога, сточили з Ірокойзами бій. (А було Ірокойзів 200 душ)

Битва, як описує сам Чамплейн, була досить інтересною. „Я дивлюсь на них" — він пише — „а вони на мене." Коли вони були готові пустити на нас свої стріли, я вимірив на них свій арабуз — наладований чотирма поважними шротами — й одним стрілом положив двох а третього ранив. Витягши се, Індіяне счинили такий верескот, що й удару грома не міг би бути чути. До того як ще мій товариш стрілив до них з ліса, то Індіяне настрашились того так, що сейчас розбігались по ліси хто куда знав. Утікаючих Ірокойзів ловили Юронці та Алгонкини і убивали.

З відтам Чамплейн вернув на ріку Сент Лаврентс й поплив домів. 1613 р. Чамплейн прибув знова на Нову Землю. — І тепер власне наступають його важнійші відкриття.

Чамплейнові відкриття. (1610-1616.)

В 1613 р. Нік де Вигнан повернувши з Канади розказав Чамплейнови досить богато про свої відкриття, про якусь ріку та море де видів розбиту англійську шифу і т. ін.

Чамплейн такою вістю незвичайно зацікавивсь, отже весною 1613 р., він вибравши собі чотирох Французів до подорожи, між ними був і Вигнан, повеслували до Канади. З великою трудностю переплили вони Океан та богато більше еще горя зазнали вони плинучи горі рікою Оттава. Тут натрафили на многі водопади і оминаючи їх — Чамплейн мусів — і мірі комарів — проходитись на суши помиж корчі й тягнути за собою свої човно та взяти усі пакунки — які тільки мав з собою. До того їсти не мали так що, отже голодували. Та Чамплейн знова усе то з найбільшою терпеливостію подібнесь дістатись до — Вигнаном відкритого моря в в відтам уже попали би до правдивого — Китаю. Но як от рченим же він був, коли дізнавсь від Алгонкинів на острові Алюмет, що усе те, що Вигнан натолкував є грубою брехнею, бо не то що жадного моря тут нема, але і самий Вигнан тут ніколи не був. — От так заведений, пригноблений на душі — вернув Чамплейн домів, до Франциї.

Та дома він довго не загрів місця. Бо як знаємо вже, Чамплейнови ходило дуже о те, щоб Індіянів навернути на християнство, вони ж жили не маючи віри, закона, релігії, Бога. Тому-то власне він в 1615 р. вертаючись до Канади взяв з собою і чотирох монахів Чина оо. Реколєтів. Що правда їх праця на полі місійнім була дуже трудна, бо тоді не те було що нині. Вони часом мусіли цілими днями вандрувати до індіяньскої околиці, й куда могли то плили в човнах а ні то бродили босоніж, несучи на собі і човна і пакунки потрібні речі. Живились толченою кукурудзою зареною в воді. Всі чотири — особливо — відбували місійні подорожи на західну і північну сторону краю. І оден з них от так вандруючи прибув аж до краю Ескимосів, Аляски.

Та їх праця моральної користи не принесла. З того бо часу почалась біда ворогування і війни між самими таки Індіянами.

1619 року Чамплейн спровадив з Франциї до Квебеку (яке тепер було найбільшим містом, бо було 30 мешканців) 80 нових кольоністів. А 1620 р. приїхала навіть його жінка з дітьми й замешкали в Квебеку. Тут пані Чамплейн працювала досить тяжко навертаючи індіяньских жінок і дітий на християньску віру. І попрацювавши от так через пять літ — вона вернула до Франциї.

Сто асоціяцій. В 1627 р. тодішний, вельможній, французкий кардинал Рішелю видачи запевне „Нової Франциї" з причини своєї льних гандлярів, постарав ся, що усі гандлярскі привілеї були відібрані, а натомість заложено нову організацию „Нова компанія сто асоціяцій."

Монополь на провадженє гандлю в Канаді, в східних провинциях був даний сій компанії на пятнайцять літ. Компанія була є бовязана доставити 300 кольоністів першого року (1628) а в слідуючих 15 літах 6.000 кольоністів. Усім компанія мала дати помешкане й підпомагати через три роки по скінченю потрєб мала дати чисту землю.

(Дальше буде).

ОТ І ДОЛЯ.

(Оповіданє Марка Мурави).

(Дальше).

IV.

Ой, не оглянеть ся люди як минуть ся дитинні літа, дні любови і сердечні материньскі, дні тої весни, що першими цьвітами так красили наше серце.

І не оглянулась я, як минули літа науки, а почала я вступати в дівоцьку добу. Вже то кождая дівчина так і пре ся дівочити, хотя що й не найде в дитинячих літ, а найбільше рве ся до всякої роботи. Мені ще тринадцять років не минуло, а я чіпалась і за серп і за граблі і рвала ся встояти на рівні з другими дівками. З того часу і батько звали мене. І ласкавійше відзивалась до мене Настя, тільки ненька втамовували: „Ще час, дитинко, всьому своя пора! А на роботу не лаком ся дуже, не втіче вона і не брание її ціле жите." Оттак сповняли ненька мій порив до роботи та жалували слабосильну.

Одного вечера кажуть батько до мами:

„А що, стара? Не втримати нам довше Насті дівчиною, люди не дають перейти дороги. Та сказати би правду, вже й пора віддавати, найкрасша пора!"

— Коби добре! — відказують мама.

„Хто его вгадає!" кажуть батько: „Але маємо очи, щоби приглянутись, а голову, щоби роздумати."

— А кого-ж би ти, старий, придумав?

„Ану, вгадай, мати!"

— Не тяжко вгадати якож не хто другий, як Гнатко Сеньків, припав тобі до вподоби!

„Мені, як мені, але Насти! Ге?"

— Та мабуть і Насти. Гудити годі, бо і з роду доброго і не чути нічого злого по нім, та й не бідний, а тепер вої так лєсі за достаток!

„А жінко та і ми не бідні, а як еще прибуде, то голова не заболить!"

— Хибаж приймеш зятя до себе?

„А вжеж не дам Насті з дому! (анім не маємо, то вона, старшою, лишить ся на ґрунті. А як би і захотів сват взяти до себе, то не пристану!"

— А за чому?

„Тому, бачиш: ми не молодієм, а старієм ся. Добро Бог дав, а хто-ж его втримає? Може твоя пестійка Орися? Воно правда чіпає ся до всього, і певно гріх судити рідну дитину за те, що не спромогає. Ще й молоде і дурне, а сили дасть Біг; а таки, що хоч говори, все то не Настя. Коли еще прибуде Гнатко, то й журби не буде!"

— А що-ж зробимо з Орисею? — запитали ненька.

„А що-ж робити? Те, що й люди! Віддамо в дому, дасть ся деякий ґрайцар та худібку тай годі!"

— А поля не ділиш друній рідній дитині?

„А як же ділити? Поділять ся, то вийдуть на біду. Батьківщина моя остане Насти, а твоя нивка най припаде Орисі."

Се правда, старий!

Годі-но, годі! (що не ділями пестійки, якось Бог дасть! А я не ворог дітям. Тепер діло про Настю. Що-ж, стара, приймемо нині старостів Сеньковик, га?

— Що-ж робити! — кажуть ненька: — Не прийняти гіркого, бо дочки ліпших жите; най ся діє воля Божа!

Оттаке балакали собі, а за воротьми озвали ся собаки, і старости увійшли в хату.

Звитали ся по звичаю та далі питати про кидгеню для килів молодоге. Тато і ненька приняли дари ласкаво, а я скочила за Настею до комори, де пряла ся коло молока.

„А що-ж дочко?" питає батько: „Добрі люди прийшли за ручниками; пошли, доню, що не даром дівувала, а добра надбала." І ви дали ручники і поблагословили батьки молодих і его цілувались разом зі старостами.

Той вечер остане на все в моїй памяти. Я не спала цілу нічку. Чому? — не знаю. Не спали довго і батько і ненька.

V.

Почало ся Настине весілє! Такого не запамятали найстарші люди в селі. Цілий тиждень веселилось ціле село. Дві пари троїстих музик витравало день і ніч, гуляла молодь і старші до нестями, а що страви, а що напитків! Найменча дитина погодувалась, а вдова убожиня гостилась на рівні з господарями.

Але що-ж не минає ся? Минуло ся весілє. Гнатко пристав до нашої хати, вдалось, Бог дав нам рідного брата. Повеселіло ще у нас, і господарка еще побільшала. Радують ся свати щастем молодих, і я радую ся долею Насті.

Гнатко був гарний подобою, а робота горіла у него в руках. Влачу мав він тряха палку і ре любив нікому поступити ся, коли вже позадив ся. Знала про се і Настя та, горда на свою вроду і на милоє чолові, не богато зважала на се. „Як поділяю" каже бувало, „то всего добуду у Гнатка і поверну его, куди схочу."

В рік по весілю зайшла пошесть. Хороба мало котру хату оминула і багато люда положила в сиру могилу. Минув ся і батько Гнатків та переказав при смерти поділити ся синам по половині в одної половини газдівства, а другу половину мала остати для матери в донькою Доською.

Ні тато ні Настя не казали Гнаткови чіпатися своєї батьківщини та говорили: „Є, славити Бога, у нас добра і землі досить; на що шматувати дідизну? Най там мати две обляд, доки Господь позволить, а відтак що буде, то буде."

— Ні! — каже Гнатко — Воля Батька сьвята, казали поділитись, то поділитися.

Що всі говоримо, не порадить, ні тай ні!

Алеж не таківський був і старший брат Гнатка, щоби ся раз послухати. Каже він

ДОБРЕ! ДОБРЕ!
Се є [illegible] краска, яку може вживати кождий
чиста і проста до вживаня
DYOLA
ONE DYE ALL KINDS
Не вживайте окладистої. Просто [illegible]
The Johnson Richardson Co., Ltd. Montreal, Can.
[illegible]

батькови: „Добре! Будемо ділити ся вжицою, але й довги!"

— Якими довгами? — обрався Гнатко.

„О ось якими. Твоє весілє забрало всі покладні гроші, 250 др. Для Досі нема нічого, а вона ж таком дитина і й и дежить си таке весілє. А виділ? З земи! Ось тобі оден довг. А вжеж і похорон батька належить до всіх. Похорон був оклений, але ва пожичені гроші, таки у старшого брата Якима пожичив я з мамою цілу сотку та ще й не стало. Ось тобі другий довг. Крім того батько, дали тобі готовими грішми пять соток і казали, що дам мене і Досі еще зложить ся, але померли і не лишило ся. Ось тобі третий довг на вони, бо і я і Доська не гірші від тебе і не менше наробили ся. Пожди, я не поставлю всі три довги, а тоді віддам твою частину; а ні, то поділим ся перше довгами."

— Ніколи! — гримнув Гнатко: — Не дасш, то присилую судом, є адвокати, поставлю на свого.

От і почало ся не насте, почала ся поволочка. Не помогли ні родина ні старші господарі ні батькові слова ні любощі Настині. „Ніколи! Ніколи!" гримав Гнатко. Подали ся опис по батькові, заплатили полатнову оплату, дістали тепроти спадщину, а кінця як нема так нема. Брати правують ся. Носить Гнатко гроші, а першу поставив адвокатови цілу сотку. Адвокат обіцяв робити, що сили, а право воловкло ся та волокло ся.

Гризуть ся батьки через завзятість Гнатка та кажуть „Сину! Мабуть випрацуєш усі батьківські гроші, а потому будете миритись. Лучше миріть ся тепер, най здає ся тобі, що загубив гроші."

Коли ж бо ні тай ні! Тілько було й бесіди у Гнатка.

(Дальше буде)

ПРОТЕСТИ РУМУНІЗАТОРІВ

Іменоване о. Артимона Монастирського генеральним вікарием буковинської православної церкви викликало серед волоських шовіністів нечуване обурене, якому вони дають ярний вислів у краєвій і повітрабній румунській пресі та в протестуючих зборах. Для румунізаторів буковинська православна церква се їх виключна румунська домена і вони уважають іменоване Українця генеральним вікарием таким нарушенем історично-волоського характеру тої церкви, що означують його тяжким ударом і полоптанєм прав волоського народу. Розагітоване пресовою кампанією волоське поліїство зібрало ся дня 2 вересня на демонстрацийне віче в Чернівцях, на котрім принято такі резолюциї, що деякі з них мусіла сконфіскувати прокуратория. Волоські сьвященики демонстранти почали в своїх рішенях від традицийного поклоненя голови перед цісарем та зараз по сім „констатують", що цісарське іменоване о. Монастирсько то консисторським архимандритом наступило без згоди та проти волі митрополита Репти. Вічевики добачують в сім іменованю, яке мало то наступило на основі сторонничого представленя міністерства, також нарушене устрою православної церкви та протестують проти сього іменованя, заявляючи що вони нового консисторського архимандрита не вважають правно іменованим та не признають його гідности. Після сего вечері повідомлено по нім, ь нему достойникови, через те, що він не Румун. Вічевики зявили свої признане для митрополита Репти за його становище заняте проти іменованя о. Монастирського, присилають йому в рівнісь і поклик в дальшій боротьбі за права церкви та взивають митрополита і всіх румунських діячів, щоба вони склонили цісаря до закликаня Українця з архидиецезиї, бо через останнє іменоване о. Монастирського, положене румунських вірних і сьвященників сталось — кажуть — невиносиме! До сього слід додати, що сперву ходила чутка, нібито митрополит Репта на знак протесту проти іменованя Українця генеральним вікарием мав піти до монастиря. Тепер же румунізатори радять своїми маніфестациями задержати митрополита Репту на дотеперішним становищи, бо він зде їм з цї дости на руку в протиукраїнській акциї. За теж іде акция, щоб іменований рівночасно з А Монастирським архимандритом ad personam о. Евсебій Попович не з .. сеї почести.

Не грає ролі на якій муці
ОГІЛВІЄ
ROYAL HOUSEHOLD
OGILVIE'S FLOUR MILLS
ЖЕНЕВ, ЩО ХЛІБ
[illegible]
OGILVIE'S
ROYAL HOUSEHOLD
МУКИ
ВАШ ХЛІБ ВСЕГДА БУДЕ ДОБРИЙ
[illegible]
OGILVIE'S FLOUR MILLS Co. Ltd.
FORT WILLIAM,
WINNIPEG MONTREAL

ПРОТИ ПАПСЬКОГО РІШЕНЯ

29 вересня відбули ся в Спалаті великі збори хорватського і сербського духовенства для запротестовання проти папської заборони, відправляти старославянську літургію по католицьких церквах Далмациї. Папа видав свого часу сю заборону, звернену до спалітського єпископа, мотивуючи її конечностю єдности католицької літургії і церковної мови. Збори ухвалили енергічно запротестувати проти сеї папської постанови, яка є обидою духовної традициї і звернути ся до папського престола з проханим письмом, в якім вірні рішучо домагають ся виключно глаголицької літургії в далматських церквах. Кілька сьвітських бесідників було за сим, щоби почати агітацию за переходом на православие, коли би папський престол обстоював свое рішене.

МАЗУРСЬКЕ ОЗВІРЕНЄ.

Дня 29 вересня вечером замордував 19 літний парубок Станіслав Рапач в Рабі вижній (п. Мисленниці) Жида й клона в нечуваний звірський спосіб. Батько Рапача, вернувши з торгу в Рабці, приніс чоботи для сина Станіслава, та вони йому не подобали ся і він свого батька за гостинець побив! Потім вибрав ся до незелекої корчми та стрінувши по дорозі живну господаря Фірка, почав її бити. Фірка вирвавши ся утікла домів та оповіла про се свому мужеви, який пішов зараз до корчми та став питати Рапача, за що він побив йому жінку. Рапач мало що відповідав, тільки вхопив ніж і пробив Фірка в кількадцятьох місцях. Він був би його і на кавалки порізав, як би не приступив також Жид, котрий приступив до Рапача та став його картати. Та се пройшло ему гладко, бо коли Жид вийшов за хвильку на двір Рапач пішов за ним і кинув ся на него з ножем, так що перерізав йому гортанку і жертва упала на землю нежива. Та Рапачови було ще й того за мало і він порвав труп ножем по цілім тілі та скопав його ногами. Коли вже було йому досить, увійшов знов до корчми не даючи нікому знати про свое сповнений злочин. За хвильку надійшли нові люди до корчми та повідомили присутних в корчмі, що під хатою лежить труп. Рапач вийшов з людьми і приступив до убитого та копав его ногами, сказав ся „cacgo lezesz Zydzie" і вкопив при тім убитого і стягнув його на ноги. Рапач крикнув ще раз „psiakrew Zyd udajo", дав убитому пару раз в лице і пустив на землю та знов копав убитого ногами. Всі сі подробиці сконстатувала судова комісия і зізнаня самого убийника. Рапача арештувала жандармерия в Рабці та відставила його до суду в Йорданові.

Річна передплата за „К. Ф." виносить $1 50, піврічна 75ц., квартальна 50ц.

ЛІКЕРИ
Стара фірма [illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1166. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте свое замовлене до нас. Ви заощадите певні заощадити що найменче 20%.
[illegible]
— Ми ся...[illegible] C. O. D. —
[illegible]

РУСКО НІМЕ ий ШПИТАЛЬ
Доктор G. KAL
Спеціально ві
трипер і т. д.), ве

ОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Англійского.

(Дальше.)

Папа! — закричав хлопчина звінким, чистим голосочком, що залунав по всіх кутках комнати — а де дикарі?

Мов ласкавка прошибла голову Сер Еверарда згадка розговору вуйка з дітьми — і він почув себе ніяково.

Дикарі, Гумфрі? — промовив він з силованою усьмішкою, що ти плетеш, дитино? тут нема ніяких дикарів.

Ти знаєш, про що я думаю, папа — відповів хлопчина таким же грімким голосом, підходячи до батька. Я говорю про диких, котрих ти мав запросити нині на обід, і про яких балакали ви з вуйком Чарлем минувшої суботи. Ти назвав їх двома довгими, дуже довгими словами, а одно з них свій вечерний виступ, підійшов Гумфрі до старого чіпа, котрий сидів поруч з его вітцем, простягнув єму руку і пожелав доброго вечера. Відтак підійшов до другого і зробив те само.

Невжеж він думає з кождим так прощати ся? — подумав в розпуці сер Еверард, обкидуючи очима бібліотеку, в котрій находило ся більш двайцятки гостий.

І его побоюваня не були даремні. Терпеливо і методично докінчив Гумфрі задумане, що вірно не бентежило і не остановляло те, що оден з гостий розглядав уважно книгу з картинками, а двох других вело поважний розговір, він по черзі попрощав кождого.

Опісля згадував сер Еверард те прощане неначе сонну мрію. Оден з гостий спитав весело хлопчину

Так ти думав, що побачиш нині цілу громаду дикарів?

Вуйко Чарлі таке говорив — відповів Гумфрі.

А тепер ти ще нас розчарував Гумфрі за те, брата в центру Европі не радо сходив ся то ути. Він дуже не любив карати дітей. Той коротший час, що нигди доводило ся єму проводити з ними, бажав видіти їх щасливими і веселими. Він не міг глядіти на опечалені личка.

Гумфрі зовсім приязно був до вікна коли отець увійшов у комнату. Сер Еверард боял ся на него глянути, щоби хлопчина не налякав ся нечайно і не впав. Але почувши хід, малий сам стрибнув з підвіконника і підбіг до батька.

Чому ти не прийшов нині помогти мені одягнути ся? — спитав сер Еверард, підлучуючи наставлене собі личко.

Гумфрі був вельми огірчений.

Вірґінія не пустила мене — відповів. Она думала, що се буде для мене заслуженою карою.

Заказ Гумфрі помогла вкрай баронету до навязаня розмови.

Карою! — сказав він, намагаючись прибрати строгий вид. Мені прикро, що ти заслужив на кару. Що-ж ти такого зробив?

Гумфрі поглянув на стелю, відтак на стіни, опісля по скатерти. Сьміх Гумфрі був одначе так веселий і вдоволений, що отець і собі став з ним враз сьміяти ся.

Ось і ти покараний папа! — сказав Гумфрі за те, що не позволив мені сегодня варити яйця. Знаєш прецінь, як прегарно я з Міком варимо їх собі по черзі. Я хотів би, щоби вода знова вибігла і веселий сьміх задудив опять по комнаті!

Але тим Майльса, котрий лежав хорий і терпів по причині брата, нагадало вітцеви его повинність. Він вироків на Гумфрі довгу проповідь, сказав, що вельми невдоволений его поведенєм, і загрозив, що коли така повторить ся, то він попросить Вірґінію не пускати его ні кроком від себе.

(Дальше буде).

Незвичайно гарна річ на деревце є —
ОЗДОБА АНГЕЛИКІВ З ДЗВІНКАМИ.
(Патентована в Америці.)

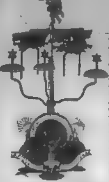

The Moore Novelty Importing Co. 278 West 131 St. New York.

Користайте з нагоди.

Продаю АКРИ і ЛОТИ у Ванкувер і Форт Джордж, Брітиш Колюмбія — по ціні і на условях, що певно вдоволять кождого інтересованого. Під кождим зглядом земля є добра. Пишіть до

THEO. P. HILL
P. O. Box 1391, Vancouver, B. C.

PAUL SALA
WHOLESALE, WINES & LIQUORS
WINNIPEG, MAN.
Farmers & Country Orders Dept.

Крайове Порт Вино	$1 00	гальон.
Гаспе Порт Вино	$1 25 — $1 50	,,
Інвалід Порт Вино	$2 00 — $3 00	,,
Чистий спірітус	$5 00, $5 25 і $5.50	,,
Житна горівка (перворядна)	$2 50, $2 75 і $3 00	,,
Бренди, Скач, Рум	$4 50 $5 00 і $6 00	,,

— ВИКЛЮЧНІ АГЕНТИ ДЛЯ —
Gold Medal California Blackcherry.
(ВИШНІВКА)
$1 00 і $1 25 за гальон 20 і 40 галь. бочки даром.

Спеціяльний спуст

Напитки висилаєм в ріжних скількостях, бетто або трохи, до кождої стациї в Ман. Саск. і Алта. Замовленя мусять бути вислані разом з грішми, або: трохи зараз, а решта при відбір. в стациї

Руска Торговля!

Хто хоче дістати доброї солонини, сьвіжого і твердого маса, пудженy і варену шинку, домашнього виробу і німецкі ковбаси, яйця, масло, сир, сметану, молоко, огірки, капусту, бараболі, муку, цукор, гербату, каву і т. п. — найдіть то мене а не пожалуєте

НИКОЛАЙ ВАЛАН
448 King St. Phone St. John 2238 Winnipeg, Man

Просимо ласкаво вирізати і віднести предплату.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST JOHN 474

◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека. 415-417 Pritchard Ave, Winnipeg Telephone St John 474
єдиновий руский шпиталь в Канаді

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ.

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛІ:

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ:

значило мабуть „дикі".

Виборці? — відповів оден гість.

Щастєм для сер Еверарда нові слова, які зачув Гумфрі минувшого тижня, не задержали ся в памяти хлопчини, і він в крік Мабуть так, але мені здавало ся, що слово починало ся від „в".

І ти вимиркував, що „виборці" значить „дикі"? — підхопив отець, стараючись випутати з біди. Треба було мене поспитати, або заглянути в словар. Хотяй по правді — звернув ся він до сусіда — не легко й пояснити се слово осьмилітній дитині.

Певно! — признало двох-трох панів.

Але чому якраз прийшло єму в голову, що „виборці" значить „дикі"? — спитав хтось, засьмиваючись.

Тому, що діти взагалі люблять усе незвичайне — відповів сер Еверард — незнане завсігди їх приманює і чимсь то чарує

Він і сам точно не знав, про що говорить, і чи є правда в его словах, почував тільки, що єму доконче треба щось сказати. Він аж лекше віддихнув коли питаючий вдоволив ся на вид его поясненя і замовк.

Але на личку Гумфрі все ще видніло понур розчароване, котре так лякало батька. Тим то він притягнув хлопчину до себе і шепнув єму, щоби пішов бавити ся з Майльсом.

Лишало ся ще пять минут до обіду, і сер Еверард чув, що не буде мати супокою, поки Гумфрі оставати ме в комнаті.

Щоби направити перший сумував ся? — казав зі сьміхом другий.

Так — признав хлопець — нічого інтересного оглядати панів у чорних фраках.

Се був жарт очевидно. Вуйко жартував, я думаю — замітив оден з панів і сер Еверард став знова неспокійно потирати руки.

Справді незгідний жарт — промовив Гумфрі отець сим разом згодив ся з ним у души.

Наконець задзвонив дзвінок, і з неописаним чувством полекші запримітив сер Еверард, що дрібна стать его сина щезла за дверима. Але цілісенький вечер було єму якось ніяково. Він почував засумований і его гості поршили, що баронет все ще не може потішити ся по смерти жінки

Коли обід скінчив ся, і гості розїхались, пішов сер Еверард у свою спальню По дорозі однак поступив ще в дітячу комнату Малий Майльс спав супокійно, але за те якесь хлипане несло ся з другого ліжечка.

Сер Еверард доторкнув покривала, та вмить кучерява голівка сховала ся кріпко у подушку і не показувала

Гумфрі, любий! що се то би?

По часови аж почула ся неясна сповідь, перериванa плачем, а згодом доперва вимиркував баронет, що Гумфрі „боїть ся, щоби вуйка не післали до пекла за те, що говорив неправду і обдурив і — що єму жаль, дуже жаль вуйка".

Вірґінія подибала сер Еверарда другої днини раненько і просила, щоби пона доліжку, обвів очима цілу комнату. Справді, не па, не годен нагадати

Сер Еверард ледви вдержав усьмішку „Що поможе робити докори отсему малому"? — подумав. Він навіть не тямить, за що покараний

Стривай! — крикнув Гумфрі, котрий весь той час стояв мовчки розлумуючи — я сейчас нагадаю.

Він стиснув голову руками, немов хотів вібрати бистро улітаючі думки. Отець видячи, що пригадка не скоро наступить, засів поки-що до сніданя.

Ну, Гумфрі! — спитав по часинці, пригадуєш собі?

Не годен, папа — відповів хлопець Але Вірґінія мусить се тямити. Чи можу побічи до неї поспитати?

Сер Еверард усьміхнув ся вийком, але враз засумував. Він бачив, що на Гумфрі не видне ніякими докорами В голос сказав тільки „Ні, не треба, я сам розповім тобі усе. Підійди і сядь коло мене".

Він запалив спирт на машинці до варення яєць, а відтак почав строгим тоном „Мене вельми вразило те, що я почув від Вірґінії." Ти поводив ся він поглянув в сій хвили на Гумфрі і уцінів, що вся увага хлопчини прикована до кипучої води.

— Ти мене слухаєш, Гумфрі?

Бережись! — закричав сей у відповідь, зскакуючи з крісла і плескаючи у долоні. Гляди!

Та осторога була вже запізна. Сер Еверард і сам бачив, що кипуча вода вилила ся з машинки і стікала

ПОСИЛАЙТЕ ВАШІ ЖЕЛАНЯ ДО ДОМУ РУСКИМИ ДРУКОВ. БУКВАМИ

з рускими буквами

ЛИШЕ $5.00 ЦІНА

Адрес такий: S. MAIDANSKY 231 E 13 ST. NEW YORK

ПОШУКУЮ своїх двi сестрі: одна називаєсь Анна, а друга Єлена Щербанюк, в Городниці, пов. Городенка. Уже рік як виїхали з краю до Канади і не дають о собі жадної вістки. Хто-би о них знав, або вони самі най зголосять ся на адресу John Szczerbaniuk, P.O. Box 401, St. Boniface, Man. (41-46)

НА ПРОДАЖ!

Маю на продаж добру фарму в околици Sheho, Sask., 4½ милі від Sheho, 2½ від Insinger, фарма обнимає 160 акрів і в добрім положеню, 46 акрів виробленої землі в поверх 60 акрів легко можна виробити, фарма, оббензована 3-ма дротами. Хата, стайня і шпіхлір на обійсє До школи 1 миля, до церкви 2 милі. Продам за такі гроші, легкі сплати По близші інформациї прошу писати до. — H. Walczuk 593 Jarvis Ave, Winnipeg (44-6)

ПРОПАЛИ два коні, оден чорний задні ноги пару далі в гору від копит білі, важить 1100 фунтів, на правій лопатці має знак число 40 Другий кінь темно червоний, важить 900 фунтів, знак на правій лопатці число 54 Хто-би знав де ті коні находять ся і дав мені знати а стане $20 нагороди N. Cozak Kahwin, P.O. Alta. (41-44)

ПОШУКУЮ Михайла Іванчука з села Тулова пов. Снятин, жонатий, перебував Revelstoke, B. C. 1910 і 1911 р. а в 1912 р. виїхав до Kamloops B. C. і робив на секциї, а з відтам поїхав до Calgary і десь туда перебуває Хтоби о нім знав імені подав его адресу дістане $10 нагороди моя адреса така: Pawlo Mychalszyn, P. O. Revelstoke, Box 305 B. C. (42-44)

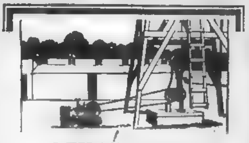

ОДНОГО РАЗУ

Колись для фармера були тяжкі часи. По тяжкій денній праці на поли вернувши домів оставало богато робіт які не міг вікола покінчити.

I H C Oil and Gas Engine

International Harvester Company of Canada, Ltd
WESTERN BRANCH HOUSES

ДЕ СУТЬ Іван Полоцак і Кейтон Влосек Хай зголосять ся до Mrs B. Harris 461 Cathedral Ave Winnipeg Man., в справі виплачени грошей за лоти.

ПРОПАВ 2½ річний бик, червоний, білі крапки, шутий, і лиш на двох два цалі. Хто би повідомив мене де він находить ся дістане $5.00 нагороди. Зголошуватись треба до Fred Chobotiuk. Rembrandt, Man (44)

Маю на продаж пять покойову з абстелом хату, зараз коло хати керница, недалеко хати стайня на 4 коні, тут і комора коло хати Будинки ті містять ся на двох лотах, на боці других 3 лотів, вироблені Вибираю ся назадово до старого краю і хочу спродати хоч за готівку хоч на рати на три роки. По близші інформациї пишіть до: — Wasyl Malaczyn, P. O. Stonewall, Man. Box 106. (44)

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI. Вінніпеґ, Ман., Середа 5 го Листопада, 1913. — Winnipeg, Man, Wednesday, November 5, 1913. Число 45.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека. 415-417 Pritchard Ave., Winnipeg, Telephone St. John 474
єдиновий руский шпиталь в Канаді.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ:
Отворений за позволенєм властей тому 5 літ в двох домах. Нині побільшено до розміру 16 домів.

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛІ:
Наруті груди, серцеві, жолудкові, [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ:

Новинки.

ПОЗІР ПОДАТКОВЦІ ПЯТОЇ ВАРДИ.

В Пятницю, дня 7 с. м. відбудесь загальний мітінґ в справі поставленя руских кандидатів на алдерманів в пятій варді міста Вінніпеґу.

Справа важна! Отже обовязком кождого є прийти на сей мітінґ який відбудесь в галі о 8 год. вечером на Магнус і улиць.

Завер.

Виборчий Комітет.

◆ ◆ ◆

УСУВАЄСЬ
НТ
посилано гроші до
і безпечно, як таком
на Австрійскі
ст, вісні марки
Ми маємо
крошаге.

П. А. КАРАКОЦЮК

ПОСИЛАЙТЕ ВАШІ ЖЕЛАНЯ ДО ДОМУ РУСКИМИ

з рускими буквами

В Вірни і одного разу вертаю ся домів ... пнись зачетя. „А куда ти ідеш?" — гримнув його товариш Василь. „А звісно, куда би, до малої церкви послухати слова Божого" — „Та так мало?" — „Хибаж що такого великого, що вкраду з десятку 6 жах слів єни[х]."

БОЛОТО ДЛЯ РОСИЙСКОГО ЦАРЕВИЧА

З Одеси доносять, що з близького солоного озера де люди купають ся для виздоровленя видобуто і заслано до Лівадії, в Криму, тисячу пачок болота якого будуть уживати на лічене царевича. Болото — як кажуть — дуже помічне на закріплене костей які у царевича дуже слабі від довшого вже часу

Слаб болото не помогло, так тоді царевича — в болото...

◆ ◆ ◆

ПОКАРАНО ЮВІЛЕРІВ.

Як жиди везуть бізнес можна знати от хочби з того, що перед днями в Вінніпеґу власти покарали ювілерів які опродували умели фальшиво ... Нарцис, Деві, Фич, ...інштейн, ...латефін. ...тягають со- будуть осто- ...кого і де купу- небудь бізутерію

◆ ◆ ◆

ЧЕСНІ ЛЮДИ І МІЖ КОНСЕРВАТИСТАМИ.

Чесною консервативною особою є мабуть Я. А. Мекдоналд, посол з Порт Кевапела, Саск. Він публично заявив, що резиґнує з посольского крісла тому, бо знає, що вибраний на посла в нечесний спосіб. Сей вибір Мекдоналд завдячує політичній ґранї Робертови Роджерсови який в часі виборів в Саск. минувшого року ужив всяких можливих способів аби вислід виборів був по его стороні. Та-ба, натрафив на чесного чоловіка і той — в місто відповідати за шахрайства в суді — зрезиґнував. Ко-б більше таких було — в консервативних послів не богато було...

◆ ◆ ◆

CANADIAN NORTHERN ХОЧЕ ЗНОВ БІЛЬШЕ ГРОШИЙ

З Оттави доносять що там минувшого тижня гостив Сер Доналд Ман, віце-президент Сі Ен-Ар-а, і був на конференциї міністрів в справі інвестованя з державної каси $25 000,000 на докінчене трансконтінентальної залізної дороги Сі-Ен Ар-а.

Недавно, бо в Червни, Сі-Ен-Ар дістав з державної каси $15,000,000 готівки, так він тепер хоче еще більше і певна річ, що Борден находить ся тепер між молотом а ковалом. Не дати — зле, дати — біда. Побачимо лиш, що з сим буде, коли отворить ся парламент.

◆ ◆ ◆

ВИНАХІДНИК СОДИ СЬВЯТКУЄ СВОЇ 75 РОКОВИНИ

Бельгійский хемік, Ернест Солвей, перед кількома тиждями сьвяткував свої 75 роковини народин, а заразом свое золоте весілє та 50 річницю від винайденя ним соди. Соди уживаєсь нині в великій части цілім цівілізованім сьвіті. Уживають соди в роді мила в пральних шмати, в фабриках паперу, мила і фарби, уживають її хеміки, фотографісти і много иньших.

Коли винахід дано опатентувати в 1861 р. то в 1865 р. тон, або 2000 фунтів соли, коштувало $55. Нині за тон платить ся лише $20

Ернест Солвей має 5,000 фабрик розкинені по краях Бельгії, Англії, Франциї, Еспанії, Італії, Німеччині, Швайцарії, Австрії, Росиї, Злуч. Держ. і Японії.

◆ ◆ ◆

ЛЬОНДОНЬСКА ПОЛИЦИЯ

В Льондоні перед тижднем поліцаї прийшли до того переконаня, що в єдности сила, і утворили між собою юнію п. н. „Метрополітан Поліс Трейд Юніон." Кождий поліцай, з виїмком суперінтендентів, може і повинен — як кажуть — вписати ся в члени тої юнії. А треба знати, що там до кінця 1912 р. було: 33 суперінтендентів, 600 інспекторів, 2,700 підофіцерів, 17.000 петрольменів, (звичайних поліцаїв) що робить разом 20,000 осіб.

Страшно подумати: 20 тисяч осіб отримують ся коштом бідних зарібників з кі — в більшій мірі — і не подумають вступити в члени робітничої юнії...

◆ ◆ ◆

МІСТО ВІННІПЕҐ

в недалекій будучности буде одним з найбільших міст в західній Канаді Прим починаючи від нового року до кінця м. м. в Вінніпеґу збудовано ріжного рода будинків вартість яких виносить поверх 17½ мільйона долярів. Се сьвідчить, що місто розвиваєсь, росте як жадне друге місто в Зах. Канаді.

◆ ◆ ◆

ЛЮДНІСТЬ В ВІННІПЕҐУ ЗБІЛЬШАЄСЬ.

За місяць Жовтень в Вінніпеґу народилось 498 дітей, з того було 254 хлопців а 244 дівчат. Неправого ложа дітей було 25 Подружилось так само богато, бо аж 275 пар. Умерло 215 душ.

◆ ◆ ◆

ВІДКРИТЄ НОВОЇ ЗЕМЛІ.

На днях прибули до порту Ст. Міхаель на Аляскі два російські державні кораблі „Таймир" і „Вайгач", які через три роки в научних цілях перебували на водах під бігуном, на півнич від Сибіру Командант сих кораблів, Віліцький, подав до відома, що відкрив там незнану досі землю о величині Ґренландії і сю нову землю обняв в посідане в імени Росії Американський адмірал Пеаригу, що відкрив північний бігун, проголосив по своїм повороті научну супозицію, що в тих підбігунових околицях мусить находити ся більший обшар незнаної доси землі. Тому в минувшім році канадійський уряд вислав там спеціяльну научну експедицию під проводом капітана Стефенсона, щоби сю землю розслідити. Стефенсон однак досі не повернув з своєї виправи, а тим часом незнану землю удало ся з дороги російській експедиції.

◆ ◆ ◆

БАТЬКО 34 ДІТИЙ.

Недавно стрітила поліция в Парижи безпріютну дівчину Люсі Монтрей на улиці Коли вілшукали і привели до комісаріяту її батька Жана Монтрей, 70-літнього старця, то показало ся, що у него сукупно було 34 дітий. Жан Монтрей був жонатий три рази і мав від першої жінки 11 дітий, від другої 12, а від третої 11. Всі его діти живі і здорові і живуть в Парижи Одні з них мають ріжні занятя і працюють в ріжних товариствах, инші тиняють ся по улицях.

◆ ◆ ◆

ЗРІСТ ВИДАТКІВ НОВО-ЙОРКУ.

Після обчисленого в тих днях комісією ний будучий бюджет на рік виходить, що видатки Ню Йорку будуть в р. 1914 мільонів долярів. Як скоро зростають видатки міста Ню Йорку, послужити може факт, що буджет американської митрополії виносив в р. 1898 тільки 77 мільонів долярів, збільшив ся отже в протягу 15 років о цілих 123 мільонів долярів.

◆ ◆ ◆

ПИВНИЦІ З ВИНОМ У ВАТИКАНІ.

Перед кількома днями на приказ папи випорожнили до тла пивниці з вином у Ватикані. Як звісно, папа Пій X. не пє зовсім вина. Від кількох літ пє він лише молоко, чай та лімонаду з цитрини або оранжів. Коли папа перед тим пив ще вино, то его пивниці з вином стояли для всіх отвором і що дня майже навала ся в пивниці майже сотня великих та малих флящок. Від часу, коли папа не пє вина, не мають его пити також папські секретарі та иньші достойники его двора. Все таки були між дарами які папі присилано з цілого сьвіта, перед і повні коші вина, а через те пивниці з вином так переповняли ся, що дальших пересилок вина не було можна примістити. Коли папа про те довідав ся, казав, щоби се вино розлляти між убогих шпиталі, монастирі, хорих та слабих сьвященників і т д. Лише близше окружене папи не дістало нічого, ані духовенство, ані швайцари, котрі особливо добре вино уміють високо цінити. Папа Пій Х. бажав собі, щоби в Ватикані не пили понад міру за не увалкували пияка парів та тульні. Щоби його не посудити о сторонничість, не хотів папа дати ватиканського вина навіть своїм найліпшим приятелям, так, що навіть Паґанузці, особливший повірник папи не дістав ані кришки.

Знова Гірнича катастрофа.

Давсон, Н. М., — По причині вибуху углевих газів сталось в копальні Стег... Фюел Ко., в Давсон, Новий Мексико, в середу минувшого тижня 280 углекопів. Робітники ... підних копальнях ... сейчас нещасних ... першим з помочью. Та вимо поспіху не мож було нічого вдіяти Робота з добуванєм гірників поступала дуже пиняво. Копальня, у якій зайшов нещасний случай, є найбільшою в цілому дистрикті. Між засипаними є також суперінтендент Франц Мандер- вості ... Прочі — ... має до 1,5... ... добули ... Прочі ост... не знати. Добути ... копальн... що всіх ... на верх, ... голоду На ... предста... при сами... де і загиб... ників утратило... вратуване.

$1 00 Місячно
до $60, ми, його даємо еще 24 пішлем до Канади місячні сплати
для всіх.
Dep. A. New York, N. Y.

деревце є —
АНГЕЛИКІВ З ДЗВІНКАМИ.

СТРАТИ ЧЕРЕЗ ОГОНЬ В КАНАДІ.

Після інформаций зібраних комісією консервації страти через огонь в Канаді в порівнаню зі стратами в других краях — суть найбільші. Приміром, страти через огонь в ріжних краях на кожду голову суть такі: Канада $2.58; Злуч. Держ. $2.55; Англія 54 ц; Франція 34 ц; Німеччина 20 ц; Ірландія 57 ц, Скотландія 49 ц; Італія 90 ц, Росія 84 ц; Австрія 30 ц. Цифри сі взяті на підставі рапортів з міст в яких число перевисшає 20,000 душ

◆ ◆ ◆

РІЛЬНИЧІ ШКОЛИ В АЛБЕРТІ ВТВОРЕНІ.

Минувшого тижня втворено провінціональні рільничі школи в Олдс, Вермиліон і Клерсголм. В них є тепер поверх 100 учеників. Наука даром, курс потреває около пять місяців. Ученики покінчивши курс дістануть від міністра рільництва дипльоми

Сі школи провадить ся після найновійшої методи, оказати наслідуєсь спосіб провадженя рільничих шкіл в Данмарку.

Варто-б щоб і рускі здібні хлопці в Альберті користали з вільної рільничої школи.

Потрібно

до роботи добрих, сильних дві парі коней Зголосіть ся до B. Smith, 583 Main St.

ЦІНИ ЗБІЖА В ВІННІПЕҐУ.

Пшениця	
Нр. 1.	82 ц.
Нр. 2	80 ц.
Нр. 3.	78 ц.
Нр. 4.	74 ц.
Овес	
Нр. 2. білий	34 ц.
Нр. 3	33 ц.
Ячмінь	
Нр.	43½ ц.
Нр.	40 ц.
Найлучше насіно	32 ц.
Кара...ні бушель ..	60 ц.
Кань... у більших скількостях ... бушель ..	40 ц.

Шифкарти до Краю!

Краяни:

Як ідете до краю сеї осени незабудьте зайти до нас по шифкарти. У нас можна купити шифкарту до краю на всі лінії і також можна їхати через Канаду або Ню Йорк

Ми продаємо шифкарти по слідуючих цінах котрі є можливо найтаньші.

Шифкарта з Вінніпеґу коштує:

ДО КРАКОВА	$70.00
ДО ЛЬВОВА	$73.00
ДО ЧЕРНОВЕЦЬ	$74.50
ДО ТЕРНОПОЛЯ	$73.85

Як маєте гроші і хочете тут змінати то ми вам змінаємо і беремо лиш ДВА ЦЕНТИ ВІД ДОЛЯРА ЗМІННОГО, се є знижена ціна для тих людей, що у нас берутъ шифкарти.

Як нехочете з собою вести гроші, то ми вам пішлемо так що ви відберете собі як прийдете до Краю

Наша спілка вже проводить інтерес через 34 роки і тепер вістала заінкорпорована, так що є одна з найбезпечніших офісів в Канаді.

Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в. що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
В. ҐЕНИК, завідатель загран. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадійский [illegible]р"
Редактор [illegible]
Передплата [illegible] в Канаді і Злучених Державах на рік $1.50, до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3000 Sta. B Winnipeg.
Telephone St. John [illegible]

The Canadian Farmer
Ukrainian Weekly
Circulation 6,000
Published every Wednesday at 207 Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Кілька слів д. П. Карманьскому.

Карманьский своєю „діяльностію" в Канаді нагадує мені одну історійку. Ось она. Було двох людей один ші говорив нічого більше лише одну брехню, а другий всегда правду. Подорожуючи — зайшли они раз до землі малпів. Малпи зловили їх й привели до свого царя, який високо сидів на троні. Цар, хотячи дізнатися за що его люди мають, запитав отже першого чоловіка. „За кого ти чужинце уважаєш мене?" „Я — відповідає той — уважаю тебе за дуже могучого царя сеї землі." Зрадів малпа — цар і [illegible] роду дав брехунови [illegible] ... іяче зеркало. Бачив словами [illegible] на бре[illegible] собі в [illegible] стану сли[illegible] малпа-цар[illegible]го ти чо[illegible]таєш?" — [illegible] за дуже [illegible] Почувши [illegible] цар [illegible] правдо[illegible]вими па[illegible] [illegible]ану—царя зобачи[illegible] значило мабуть „дикаля рі[illegible] Виборці? — відповідного той гість. [illegible] його зва[illegible]

Щастєм для сер[illegible] ще буд[illegible] нові слова, які зачу[illegible] Бог зна[illegible] рі минувшого тижня правду держали ся в пам[illegible] Карманьчина, і він ві[illegible] рік зобі малпа, так, але мені здаєть ся й на що слово починали [illegible] „а". [illegible]

І ти вемі[illegible] консервативну [illegible] Накинув ся д. Карманьский з пазурами і на мене, однак він мене не зранив, а противно полоскотав і я був примушений сьміятись, — сьміятись з д. Карманьского. Він-же учена людина, а по штубаки такого богато напаїв, що прямо годі повірити. [illegible] се списала людина посїдаюча аж два факультети..

Дивуєсь д. Карманьский, що Гаказий найшов його аж тепер, не скорше. Так, найшов тепер — в Брендоньскім семинари. Колись хотів найти, то пошукования були даремними. Вам бо смакували „бренді" не лише в одним готели... А я в так до жадного готелю не заходжу... Слиб д. Карманьский прим. був оголосив, що тоді в тоді, там й там, о такім в такім часі буде мати якийсь науковий відчат, так не лише я, но і ціла громада людей булаб зайшла по слухати мудрих слів мудрої людини, а там вже і віпласьби з д. Карманьским хоч би для самої цікавости. Щоби ж, як Ви д. Карманьский пишете, лише одні ліберали від Вас утікали, се груба брехня. Вона не то що не втікали від Вас, але навіть не сторонили від Вас... Вже не якийі [illegible] щоб люди утікали від В[illegible]

Пише д. Карм. — „Я цілі два місяці приглядав ся всему (в готелях, примока) і мушу похвалитись зібрав дуже цінні причинки до житя канад. Українц." Не перечу, вірю, що Ви зібрали не трохи матеріялу до написаня „Малпячого Зеркала." В нім Ви знаменито," по малпячому, представляєте „цінні причинки до житя канад. Українц." Такими дуже „цінними причинками" до житя Українців в Канаді соромилась бе мала дитина, а д. Карманьский гордо говорить „і мушу похвалитись зібрав дуже цінні причинки" Тьфу на вас!.. Кождий сьвідомий інтелігент мусить червоніти за такі „дуже цінні причинки" які вийшли з під пера професора, а сам професор тішить ся ними як дурний салом..

Не дивуйтесь д. Карм., що я відкрив Вас до пера по трох місяцях. Скорше „відкривати" Вас я не бачив причини. Та знайте, що по сім „відкритю" послідують дальші відкритя. Цікава річ дізнатись про „нутро" Ваше, Вже бо не то що я, Ви вчились без перестанку 23 літа. Вчились 23 літа — щоб могли написати „Малпяче Зеркало." Ну, не стратили Ви часу...

Єсли арґусове око Гаказого доглянуло Вас д. Карм. в ролї запроданця консерватистам — то чи можете [illegible] що небудь закинути? Відай ні! Найперше тому, що Ви не обявили в партійнім часописи „Канада," друге, що Ви до „Діла" ч. 249 написали довгу предовгу статю о [illegible] „Канадийских [illegible] і вислиники," де [illegible] славно Ви д. Карманьский як партійний консерва[illegible] агент похваляєте, [illegible] консерватистів, а [illegible] лібералів з землі зі [illegible] партійний чогось [illegible] не буде описати. Ні, [illegible] так само, до того [illegible] учена риба як Ви, дописувал би не лише до партійної консервативної часописи, а до усїх українських часописей. Но, розуміесь, що тоді статї мали-б бути чисто наукового змісту, бо таке як Ваше „Малпяче Зеркало" не найшлоб місця в жадній порядній українській часописи. Що запродались Ви консервативній партиї — є много доказів, та їх всїх тепер годі вичисляти. Врештою, пощо доказувати, що на небі сьвітить сонце. Пощо доказувати, що д. Карманьский запродав ся консерватистам наколи воно так і є. Преців д. Карманьский був щой-но в дорозі до Канади, що тоді ще на шифі викидав з себе свої „мудрощі," а Фадь Н-р 1. говорив, що: „Карманьский буде наш." Се говорив він дакочи до зрозуміня, що д. Карманьского купили. І купили — за $100 місячної платні. Та цікаво дописував у уч. семінарії д. Дм. Макогон — дописуває до консервативного „Слова," про те щоб переглянути задачі учеників — не було й мови. Був „професором" в Брендоні д. Ферлей — продавав лоти Вейджа. Тепер там є д. Карманьский — так і маємо його твір „Малпяче Зеркало." Раз компанія! Що один ся вісімнайцять то другий без двох двайцять...

Каже д. Карманьский — я вчений, вчив ся від 7 до 30 р. житя; маю стільки сьвідоцтв, що встелив би ними цілу трумну Гаказо[го]." Вчив ся до 30 р. житя, а там всяку науку в „запхнув." Від 30 р. житя до днесь він не вчить ся, бо й не [illegible]. Він, д. К., вже других вчить, а се от хоч-би такими „творами" як „Малпяче Зеркало." — Що до Ваших, д. Карм., сьвідоцтв, то я радив би Вам нові трумни ними не застелювати.. На застелене нові трумни найдесь дещо ліпшого як Ваші сьвідоцтва на які так дуже покликуєтесь. [illegible] Ви-б могли забити [illegible] старий находок, се [illegible] ристіфике бу[illegible] Та знаю о[illegible] уже, що д. Карм. [illegible] ні мудрий, бо у [illegible] тарта сьвідоцтва... [illegible] ся, що люди [illegible] після того [illegible] очима [illegible] го сьвідоцтв[illegible] того, що та людина [illegible] знає чи потрафить зробити. Во лайі-же контраст. людина зі стиртою ріжних сьвідоцтв, потрафила заледво таку дурницю написати як „Малпяче Зеркало"... Єсли у когось зобачимо богато ріжного, до будови дому потрібного, начиня, то чи ми вже скажемо, що він будівничий, майстер, тесля чи що? Ні! Чоловік може мати ріжного начиня повні скрині, а він не потрафить просто забити малого цьвяха. Не також д. Карманьский?

Радиму отже Вам як своему близьньому — не покликуйте ся на свої сьвідоцтва, бо тим самим Ви еще більше оказуєте свої малоцїї здібности ..

Говорить далї д. Карм., що я в не запродав ся партиї, що його робота не зраджує роботу чоловіка проданого. На се доказ: викладн, приватні розмови, а вкінці і статї в „Канаді."

Ге, прости Господи сему чоловікови, не знає бо він що говорить То виклади-викладами Ще війдуть. Що-ж до приватних розмов, годі що небудь сказати, бо д. Карманьский мав до бесіди лише з усіми консервативними посіпаками А такі людці мабуть не знають „приватних розмов" на нїщо в сьвіті. Гіґейчук оприм не скаже, що — в готели - носив на „абетес" фляшки пива д. Карманьскому Сей „приватн." — перекупство. Приватними розмовами, пивом та [illegible] доляром закупили [illegible] серватисти д. Карманьского. І його він тепер випирає. Щож до його статїв в консервативній пресі — то прямо годі бере про них й згадувати Якіж се статї? А як ж бе, звісно: „Малпяче зеркало." Такі його статї то справді не зраджують роботи чоловіка проданого, а чоловіка дуже зарозумілого, нахабайка, глупого..

На закінчене „наш професор" по „вченому" і науче. Отже знай сліпороджений „парубче" і т. с. Називаючи мене от таким словом „професор" мусів зовсім забути про свої два скінчені факультети, про стирту своїх сьвідоцтв. Тут-же як на то добре показав себе, що він се те звіря, яке — уражене в прилюдне кидаєсь на чоловіка і — кусає, не щоб для ситости а для лютости. Бо я знаю те, що людина без факультетів, без сьвідоцтв не потрафиле би когось називати сліпородженим наколи сей в дійсности таким не є... Знаю, що називати свого близького сліпородженим, [illegible] і т. п. — се сьвідоцтво (для д. Карм.) що він людина неморальна, неінтелігентна, наскрізь підла... І — що у Вас д. Карм. такі сьвідоцтва — я Вам зовсім не завидую

Радив-бим Вам д. Карм. на будуче не ставити наперед всего і всюди свого „Я," бо сего люди з факультетами, й стиртою сьвідоцтв зовсім не роблять. У Ваших-же „статях" те „Я" сьвітить ся майже в кождім реченю і виходить таке „я цілі два місяці приглядав ся всему, я зібрав дуже цінні причинки до житя канад. Українц.; я не мав приємности бачити ліберала, я догадував ся по трохи, я не знав ся, я був заангажований, я ще раз говорю; я запродав ся консерватистам; я вчив ся від 7 до 30 р. житя; я скінчив два факультети, я маю стільки сьвідоцтв що... я не знаю стільки що й простий аналфабет; я дійшов до того заключеня; я сему не винен що я зроба, вірят, я маю державну посаду в Галичині; я апостол работи і правди; я все і всюда голошу; я не знаю ні партиї ні секти; я знаю, що треба бути гробокопачем, бути на собачій службі; я отже і молюсь [illegible] на [illegible] ... наче, рвіє і несть сего не роду!"

Та кінчу і сподіюсь, що вже загостите до мене й поговорим дещо більше..

О. І. Гаказий

Руский [illegible]

415-417 PRITCHARD AVENUE

В день [illegible]

Всенародна Канцелярія
під управою ДИКИ, КІШИЛЯ і КОЧОРЕК.

ПРОДАЄМО шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найлїпші і найскорші кораблї.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всїх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.
РОБИМО повновласти, контракти купна і продажі акти дарованя, скрипти довжні і инші документи, легалізовані через Ц. і К. конзулят
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро майтки тут і в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінциї.
ВИСИЛАЄМО гроші ві всї части сьвіта, скоро і безпечно.
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай в раз пришле докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінциї.
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
ЗА ВСІ справи перепроваджені в нашій канцелярії гарантуємо.
У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіт і приходіть на адресу.
WSENARODNA KANCELARYA
Телефон: Garry 2290. 215 Logan Ave. Winnipeg, Man.
На відповідь долучіть 2 ц. марку

НОВІ КНИЖКИ І ВИДАНЯ.

Бібльотека „Доброї Новини." Під таким заголовком появило ся у Львові нове книжкове видавництво, яке з Новим Роком 1914 має перемінитися в періодичне місячне видавництво, яке подавати буде популярно-наукові, суспільні та белетристичні твори. Дотепер вийшли з друку і продають ся осатакі книжки

Ч. 1. С. Діжштейн: „Хто з чого жиє?" Ціна 20 с.

Ч. 2. „Чи є тепер панщина?" Оповіданє. Ціна 20 с.

Ч. 3. „Як повстав сьвіт?" З 13 образками. Ціна 20 с.

Ч. 4. „Скритий ворог." Ціна 10 с.

Наші передплатники, покликуючи ся на нашу часопись, дїст[redacted] Бібльотеку „Доброї Новини" значно дешевше, бо за перші три книжочки платять лише по 15 с. за одну. Гроші можна посилати і почтовими марками, — Замовленя і гроші посилайте просто на таку адресу: „Добра Новина," у Львові, ул. Сапіжиньского ч. 48.

• • •

„Добра Новина." просьвітно наукова та суспільна часопись для працюючого люду, виходить у Львові що два тижні. Річна предплата виносить в Америці і в Канаді 2 долари. Адреса редакції та адміністрації така: „Добра Новина," у Львові, ул. Сапіжиньского ч. 48. Число на оказ посилаєть ся кождому, хто подасть свою адресу.

• • •

„300-лїтний ювилей панованя російських царів Романових." Кровава історія російських царів, як їх назвав Шевченко. Дуже цікаве і займаюче. Радимо перечитати кождому Ціна 20 с. Замовленя і гроші (можна посилати в марками) посилайте на таку адресу „Добра Новина," у Львові, ул. Сапіжиньского ч. 48.

• • •

Андрій Чайковський. „Віддячила" Оповіданє з козацької давнини для української молодіжи. Львів. 1913. к. стр. 147, ціна бр. 1К 50 с. опр. 2К.

Автор „Олюшки" перейшов в останні часи майже виключно до оповідань для молодіжи, Не так давно вийшли: „За Сестрою" та „Козацька помста" — а се вже трете оповіданє в тім роді. Всї во[illegible] житя і побуту козаччини. Автор вибирає нарочно найсьвітлійшу добу (козаччини) нашої історії; аби прикладом великих борців, козацьких чеснот та великої любви до України, вплинути на виховане нашої молодіжи і дати їй лектуру, яка-би її збудувала та загріла до боротьби за свої права. На вартість такої лектури не треба аж вказувати: вона містить ся в тих патріотичних поривах, які вона будить в молодих душах

Чайковський заслужив собі у нашої молодіжи на щиру подяку. Він дав їй те, чого не дали другі сучасні письменники — легке, навіяне теплом оповіданє, написане просто і без зайвих прикрас стилізациї, але з думкою збудити любов до своєї минувшини і лицарських традиций.

Треба надїятись, що молодіж оцінить тіяжкання автора і прийме їх з щирою душею і серцем. — Користь певно буде мїти з такої лектури.

Найстарше Бюро Адвокатско Нотаріальне в Вінніпегу.
[illegible]
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street - Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріальних, старокраєвих і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).
ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і старі довги, як також належитости через порядних адвокатів в Старім Краю,
ВИРОБЛЯЄ подання в міських справах, звіти увільнення від військ, контролї і асекурацію.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінциї.
[illegible]
Години урядові від 9. рано до 8. вечором [illegible] для тих котрим занятє не позволяє в день [illegible] своїх справ, буде отворено від год. 8-9 [illegible]
Всяка інформация [illegible]
Адресуйте [illegible]
E. WAR[illegible]
8?4 Main str[illegible]

НОВ[illegible]

В [illegible] хто ей за[illegible] відповіди [illegible]

Тепер пост[illegible] у „Канадийский [illegible] за часопись [illegible]

Много з предплатн[illegible] беручи часопись [illegible] заплатити за неї і [illegible]

Подивіть ся на [illegible] карточку і [illegible]

дістанете лише [illegible]

В будучині кождому будем посилати [illegible] на два тижні перед задержанєм висилки часописи, отже відновлене предплати не спричинить жадної страти в числах часописи.

ДЛЯ СТАРОКРАЄВИХ ПРЕДПЛАТНИКІВ.

Старокраєві предплатники будуть змушені [illegible] предплату з гори. Предплатники в Злуч. Державах довгуючі нам за часопись не вирівнавши довгу до кінця сего року будуть віддані в руки колекторів [illegible] в Злуч. Державах.

Знаєм, що сему зарядженю спротивить ся дехто, та [illegible] що зрозумієте нас много і виповнить совістно сей обовязок з огляду [illegible] часописи [illegible] весь довг за „Канадийский Фармер".

Се то всего вимагає звичайна бизнесова справа.

Редакция і Адміністрація „К. Ф."

Руско-Американска лінія
Одинока без пересідання лінія між Росиєю і Канадою
[illegible]
Шифи відходять:
З ЛІБАВИ ДО ГАЛИФАКС
3 класа $[illegible]
2 класа $[illegible]
1 класа $75.00
[illegible]
A. E. Johnson & Co.
27 Broadway New York, N. Y.
[illegible] Fourth Ave. S. Minneapolis, Minn.
Russian American Line, Pier [illegible] St.
Brooklyn, N. Y.

Річна передплата за „К. Ф." виносить $1.50, піврічна 75ц., квартальна 50ц.

PAIN EXPELLER

Робітники!
Уникнете ревматизму і неуральгії в перестудження ван будете уживати Др. Ріхтера
PAIN EXPELLER-а
Се средство має за собою 43 річний рекорд. Його уживають на цілому сьвіту і можна дістати в усїх аптеках в Стейтах і Канаді по 25 ц. і 50 ц. за фляшочку.
[illegible]
Повне пояснене в Руській мові в кождій пачці. Стережіть ся подібних підробок. Славний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.
Виробляється лише через
F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Родимці!
Єсли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх краянів до Канади, то приходіть вирост до C. P. R.-ского офісу до головних агентів
Alex Calder & Son
— БАНКЕРІ. —
663 Main St. Winnipeg, Man.

МИ СПРОВАДЖУЄМО річ річно тисячі народа без жадної пересиляди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також вимінюємо долари на Австрійскі гроші і продаємо Австрійскі марки
Ми маємо щоденно і приймаємо гроші від доляра [illegible] і висше і платимо проценти.
П. А. КАРАКОЦЮК [illegible]

[illegible] МАШИНКИ
з рускими буквами
[illegible]
Адрес такий S. MAIDANSKY 231 E 13 ST. NEW YORK

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руский лікар зі старого Краю. - Одинокий руский лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
[illegible]
PHONE St. John 417 — WINNIPEG, MAN

Новина Панове!
Як будете в Вінніпеґу то ми вас просимо незабудьте повернути до нас і поговорити в справі подорожи
ДО СТАРОГО КРАЮ.
Наше мотто є: „Вдоволити кождого", а іменно:
1) Продати вам шифкарту як найтаньше.
2) Дати вам як найліпші шифи.
3) Змінити вам гроші як найтаньше і вдоволити вас як найліпше.
Ми репрезентуємо всі головні корабельні лінії.
Посилаємо гроші через найбільшу — C.P.R.-ську Компанію в Канаді, а то:
Dominion Express Company.
В нас можете післати гроші ТЕЛЕГРАФІЧНО до краю і вас буде коштувати лише $1.50 від якої небудь суми
[illegible]
DOMINION TICKET OFFICE
703 Main St. Winnipeg. Man.

„Canadian Pacific" в Галичині.

Зелїзнодорожна компанія „Canadian Pacific" завдала собі особистої користи заради собі в Галичині многих аґентів ріжної народности в цїли вербованя польских і руських селян до Канади Таким аґентом Canadian Pacific-у був посол Петрицкий. Він навіть мусів за сю справу відповідати перед судовими властями, а не меньше листав також зааданий в Українського Клюбу послів Одного такого аґента Гавуша заарештували вже давнїйше, а стоя ли ми в попередніх числі згадували австрійскі власти замкнули 16 офісів згаданої компанії і т. д.

Та як пише „Руслан" в 214 ч. з 26 Вересня с. р.:

„Малих виновників замикають, а великі на волі гуляють Засуджують на арешт Гавуша, осуджують посла Петрицкого і тов. а лишають в суповою головного, генерального аґента канадийского товариства, аґента, для котрого свої Петрицкі се лише помічники, підаґенти, для котрого Гавуш се лише відвічальний перед властями виступник. Сим аґентом, як загально відомо, є о. Л. Сембратович.

О. Л. Сембратович не личиться в кругах львівського духовеньства доволі знана. Сотой самий, що покинув жінку, наробив немало довгів, котрі мав покрити високий церковний достойник і поїхав до Америки та й тут, не здобувши доброго місця, вернув до Австрії вже яко генеральний агент товариства „Canadian Pacific" з офісом у Відни."

Сорвано о. Лев Сембратович потрафив повести так, що здобув собі признаня в поміж високими кругами, потрафив придбати собі видивових людей наставлене обідами, поїжджем автомобілями, а що найбільше — благою Се все о. Лев Сембратович робив явно, явно він і признав ся, що є на службі компанії Canadian Pacific, що побирає сім сот корон місячно платні і т. п,

Коли деякі галицькі часописи виступили проти нього за ведене таких агенцій, то о. Л. Сембратович заявив публично, в „Ділі," що з „Canadian Pacific" немає нічого спільного. Та „Руслан" й каже:

„Випирати ся свого діла, своїх робітників і заступників се вже зовсім не по джентельменьски." Також: „Коли прелюдна опінія не щадить в сїй справі людей сьвітських, то на скількож більше напятнована заслугує сьвященник, що в тій некультурній і неморальній роботі має провід, що його безкарно з Відня управляє. На напятноване заслугує там більше, що вихвалюєсь в товариствах людей високо в нашій Церкви поставлених і чваначесь відтак їх приязностию, а навіть приязнню, може звикати в суспільности некорисне віднесіне, що ті другі похвалюють і солідаризують ся з его злочинною роботою, що зробують его неморальне і високо згіршаюче житє."

На помешї закиди, щоб ся так виправдатись, о. Л. Сембратович й пише до „Руслана" ч. 217, таке:

Відень 28. IX. 1913.

Хвальна Редакция „Руслана" у Львові.

З немалим здивованєм і великим жалем до Редакції „Руслана" прочитав я статю поміщену про мене в ч. 214 з дня 26 с. м. Виходячи з засади „audiatur et altera pars," котра і найбільшому виновникови позволяє предложити свою оборону, прошу о поміщене сих кількох слів выясненя, що до моєї особи і діяльности. В 1907 р. по уневаженю в судах церковнім і сьвітськім, за добровільною згодою моєї жінки сепарації, вийхав я на працю душпастирську до Півн. Америки. О поминаю многих яких небудь довгів і покритю їх через високо поставлену особу, довідую ся щойно нині з „Руслана." Через пять літ душпастирював я в Америці рік в Mt. Carmel, Pa. а чотири в Buffalo, N. Y., звідки доїздив до Rochester, N. Y і до Toronto, Ont. в Канаді, де й зорганізував руські парохії.

На сю мою діяльність звернуло увагу канадийске домініяльне правительство, котре мало хлопоти з руськими поселенцями, що засилали головно в роді руських селян релігійних, просило мене вплинути і упорядкувати сі відносини між ними

В тій цїли іменувало мене своїм репрезентантом для справ Русинів в Канаді. За згодою мого оп. Кир Сотера і апостольского делєґата в Оттаві їх Екц. Stagni, вийхав я до західної Канади де розглядувати ся в невідрадних відносинах церковних і народних, які панували поміж тамошними поселенцями, зробив я доповідь у правительству канадийскому, в цїли їх усуненя, ряд пропозицій, й ж випильне потребу руского епископа, сьвященників, учителів і пр. для Русинів в Канаді

Для виконаня сих постулятів приїхав я тамтого року до Европи і ту в впролатних кругах конференціями і меморіялами за помочью руского галицкого Епископату узискав іменоване руского епископа для Канади, в особі Кир. Никита Від вазди епископа до Канади, вернув назад до Европи старатися о сьвященників, учителів і питомців до тамошн. семінари. (До нанїшного дна за моєю порадою і старанями вийхали п. Карманьский тепер професор руської мови в учительській семінарії в Брендоні, п. Кривановский в Едмонтоні, др. Редкевич, руский парох в Монтреал пятьох укінчених богословів, кількох сьвященників в синьдиним виїждає о. др. Перепилиця, адюнкт львівського університету на професора до семінарії в Торонто. (Ось скільки моєї еміграційної аґітації!)

На се тамошний епископ Кир Никита іменував мене своїм прокуратором і в сім характері перебуваю в Европі, а по укінченю справ важних в моєю сею місією верну назад працювати над нашим народом в Канаді.

З еміграцією наших людей яко такою, не мав і не маю нїчо спільного. Нікого не намовляв і не намовляю а там може не есьм аґентом тов. Canadian Pacific. А що робив я старав, щоби еміграция, о скілько она є malum necessarium для нас, була яко тако урегульована і не йшла дико, без нашої контролї, се чейже, гадаю, не то злочин але і обовязок Русинів і сьвященників.

І мені є зовсім ріжнодушно хто вже наш в авіраєтїв, лише аби обходжено ся ними по людски і не здирано

З Canadian Pacific-ом не лучили мене і не лучать ніякі зносини, крім товариських з кількома його урядниками.

Не хотів би я боронити мого приватного житя, бо оно з публичною справою не має нічого спільного, однак статя в „Руслані" мене до сего змушує. Вставаних обідів не давав я ніколи, автомобілями не розбиваю ся, хиба для узисканя часу, а у Львові мав нини всего чотири рази за кількадесять раній мого побуту, ані не міг, і то перед сьвідками, клятьч, що есьм я слугою Canadian Pacific-а і побираю 700 корон пенсиї, бо се неправда, ані також не чаю ся і не чаю ся знакомствами чи то приязню високопоставлених людей.

Що до мого приватного „неморального і високо згіршаючого" житя, то скажу лише стільки, що обертаю ся все лише між руским духовеньством і меншаю з рускими сьвященниками, а за доказ хоть одного неморального його учинку есьм готов зложити на цїли „Рідної школи" 1000 К. хоч як тяжко прийшло би ся мені їх зібрати.

В цілім житю я старав ся і стараюсь працювати в найліпших замірах для добра моєї Церкви і мого народу.

Єсли однак хто мені докаже, що моя діяльність є шкідлива, буду мати на стільки відваги, признати єму слушність і послухати его вказівок.

Хвальна Редакция зволить помістити сі мої спростованя, [illegible] письма [illegible] Кир. Никити і бодай в части направить мені заподіяну кривду.

З поважанєм
Лев Сембратович
Прокуратор Епископа канадийских Русинів.

(Дальше буде).

МУСЯТЬ ЗДАВАТИ СПРАВОЗДАНЯ

До Монтреал наспіла перед тиждень депеша з Святої Столиці, Риму, підписана кардиналом Рамполлою, що римо-католицкі єпископи на цілім сьвіті мусять здавати до Риму точні справоздання про мішані супружества в їх діецезіях, про недавні тих-же, а так само [redacted] і свою опінію про корисність таких супружеств в деяких краях.

Питаня на які єпископи мають відповісти суть такі:

1) Як було тому десять літ назад а як є нині в вашій діецезії, число католиків, не-католиків, і не-охрещених?

2) Яке пересічне число мішаних супружеств вийдули заключені диспензією або без диспенсії?

3) Чи приписані правила були виповнені, або оминені і в кількох случаях?

4) Які результати в таких правах, а головно те правило яке відносить ся до освіти дітей в католицкій вірі?

5) В кінци, по оповіщеню „Ne Temere Decree" які обряди наслідують мішані супружества?

Чи мішані супружества заключають ся в церквах, чи проголошують ся звуком дзвонів в часі коли піп вбрався в всї потрібні ризи?

Відповідаючи на сї питаня просить ся заразом подати свою опінію зглядом поважного запитаня:

„В вашій діецезії, углядяючи обставини, чи булоб добре на будучність попирати або противитись мішаним супружествам."

Цікаві, або ті, що інтересують ся релігійними питаннями — хай застановлять ся над повисшим та винесуть для себе науку.

БАЧИЛА НАПОЛЕОНА.

В Франциї, в селі Дормово жиє женьщина, полька, яка числить 120 літ житя і бачила на свої власні очи як французка армія з Наполеоном на чолї машерувала до Москви 1812 р. Бачила так само як Козаки переходячи граници, гнали французькі недобитки в глуб Франциї.

Свій вік стверджала виказанєм ся своєї метрики.

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
Philadelphia, U.S.A.
[illegible]

— НЕБУВАЛА НАГОДА —
[illegible]
INTERNATIONAL WHOLESALE WATCH CO. Dep 2.
[illegible]03. Winnipeg, Man.

ДАРОМ на три місячну пробу, 24 Руських сьпівів даром
$1 00 Місячно.
$60. Фонограф за $29.
Єсли купуєте фонограф від нас то купуєте просто від компанії, а не від агентів які хотять богато заробити не дбаючи за ваше вдоволенє
Фонограф який агенти спродають по $60, ми, компанія, спродамо вам за $29, до того дамо еще 24 Руських сьпівів даром. Сей фонограф пішлем до Канади чи й де небудь інде на $1 00 місячні сплати і дамо гарантію на 10 літ.
[illegible]
ROYAL PHONOGRAPH CO. 91 East 4th St., Dep A. New York, N.Y

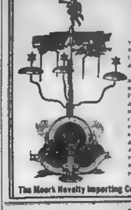

Незвичайно гарна річ на деревце є —
ОЗДОБА АНГЕЛИКІВ З ДЗВІНКАМИ.
[illegible]
The Moock Novelty Importing Co. 270 West 131 St. New York.

Руска Лазня
Парова і купелї. Осібно для жінок. [illegible]
286-290 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 519.

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1145. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що роблять бизнес у Вінніпеґу, проте коли висилаєте свої замовленя до нас. Ви завсїгди будете певні заощадити що найменче 20%.
[illegible]
— Ми висилаємо C. O. D —
[illegible]

За дрібні оголошеня, як попукуваня за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два раза поміщеня 75 ц., за три раза $1.00.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Винніпеґ.
Специяльне лічене половик хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лічене і новійше лічене сифіліса „606“ проф. Ерліха
Лічене зольового беселля. Лічене всяких жолудкових хороб (ревматизм і др. електрикою)
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс 483 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси в всіх головних містах в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІЙ КОЛЮМБІЇ.
Авторизований капітал . . . 10,000,000.00
Резервовий фонд 8,100,000.00
Капітал вплачений 6,925,000.00
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ — Corner Main St. and Selkirk Ave
ВИННИПЕГСКА ФІЛІЯ — N. G. LESLIE, Manager
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ — Corner Portage Ave. and Colony St.

Жите є непевне
жите дерев'яного цебра або путні.
Заощадіть часу — успособлення — долярів — уживаючи начиня яке ніколи не зношить ся.
ЗРОБЛЕНЕ З
Eddy's Fibreware.
Спитайте Вашого Сторника.
Добрі як і сірники Еді. . .

[illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Тел. Main 2510

Козір Родинці!
Кождий з Вас котрий на тіслє кілька адресів своїх знакомих отримає красну читанку на презент — надісле хто більше число адресів точних отримає винагороду після угоди.
Подаючи адреси прошу не залишати бокс почт., улиць і нумерів домів коли конечні.
АДРЕСУЙТЕ
ІВАН НЕМЕТ
3 поступник Д. В. Кенузе
437 Washington St. New York

Специяльно на десять місяців.
Богато жиючих по за Новим Йорком не можуть звідати нашого магазину.
Тимто даємо можливість купити за $28.00 грамофон з 40 сьпівами, що давнійше кошт. $55.00
На виплат по $3.00 місячно
Жадайте каталога. Наш адрес
GREATER NEW YORK PHON.CO
308 310 Grand St. New York.
Продаємо тоже ріжного роду музичні інструменти

З Европи $26. до Канади.
На тикеті третої класи через нашу „Всепосередну Пасажерску Услугу“
з РОТЕРДАМУ до ГАЛІФАКСУ.
Дуже низькі ціни їзди на зелізницях з Галіфаксу до котрого небудь місця в Канаді.
Тепер пора для висилати по своїх товаришів та родину. Напишіть за інформаціями до
Canadian American Steamship Agencies
J. W. STEBBINS, Mgr. 300-17th Ave., N. E.
MINEAPOLIS, MINN., U. S. A.

Всячина.

НАЙБІЛЬШИЙ В СЬВІТІ ПАМЯТНИК.

Минувшого тиждня, в Соботу, в Лайпціґу, на полю війни, в присутности много тасяч народу і самого німецького цісаря посьвячено найбільший в сьвіті памятник. Широкий, при самім 250 стіп, а високий около 346 стіп. Його будова коштувала шістора мільона долярів, а пірамідальна форма з далека подабає радше до пірамід в Египті. Памятник збудовано в память столітної річниці розбиття армії Наполеона військом Росиї, Прусиї, Австриї і Шведциї. Се була, так звана „Народна Війна“. В війні брало участь 200,000 війска поєднаних держав та 180 000 француского війска на чолі якого стояв сам Наполеон. Наполеона побідили, та страти в людях по обох сторонах виносили 94 тисячі душ убитих або ранених; 30 тисяч француского війска взято в полон.

Побіду над Наполеоном приписано австрійському полевому маршалкови принц Карло Івани фон Шварценберґови монумент якого находить ся в Відни.

НА ЗЕЛІЗНИЧІМ ШЛЯХУ.

Між Золочевом і Кияном в кільометрі 103 746, найшли тяжко ранене на зелізнім поручу при мості мертве тіло 25-літнього Станислава Біловуса, робітника з Лацкого великого. В[illegible] з Стрия разом з иншими робітниками з сих околиць з роботи поїздом ч. 15, який приходить до [illegible] о год. 1 10 в ночи. Його товариші вийшли на пристанку в Киянін, но той заспав і щойно за пристанком пробудив ся, а вискакуючи з поїзду коло моста, наструмив ся на зелізне поруче моста за ліву руку понижше рамени, так що зелізна штаба 4 цм. в квадрат пробила ліве рамя і вийшла під лівою лопаткою, крім сего розбив голову до мізку, яка стояла прямовісно. Смерть, здаєть ся, послідувала безпроволочно.

ПОВОРОТ ВИПРАВИ ЗІ ШПІЦБЕРҐА.

Недавно вернув до Петербурга корабель архангельскої пристани „Марія“, на якім вернули учасники літної виправи на остров Шпіцберґ. На чолі сеї виправи стояв інжінер гірництва, Самійлович. Виправа мала на цілі винукати і провірити поклади камінного вугля. На сім потуковани зумито три місяці і провірено побереже на просторі 18 верстов і 3 верстов в глубину острова. Пошукування дали дуже красні висліди. Іменно найшла виправа два поклади вугля, яке що до рода відповідає англійскому в Нію-Кастль. Засоби сего вугля виносять на Шпіцберґі міліярди пудів. До Петербурга привезла з собою виправа 5 000 пудів. Тепер постановило російске правительство помочи приватним підприємствам зорґанізувати на велику скалю експльотацию сего вугля. Буде він дешевший від англійского. Правильна експльотация зачне ся від вересня 1914 р.

ТВІР КОРОЛЯ МИКИТИ.

В Чорногорі виставлено недавно нову драму чорногорского короля Микити п. з. „Облога Скадра“. Король описав в трох діях геройскі діла чорногорского війска. Видці, яких впускано до театру безплатно, оплескували з одушевленєм твір королівского автора. Представлене було обильне в ріжні епізоди, не звязані з акциєю. І так на артиста, який грав ролю Есседа паші, кинув ся один з видців і добре его побив. З драми короля Микити будуть зроблені кіно-театральні знимки, так, що і Европа буде могла познакомити ся з сценічною „Облогою Скадра“.

БРАК ГРОШЕЙ.

Банкієрі, се люди які найліпше знають справу фінансову. Оден славний француский банкір, що то звидував недавно Канаду заявив, що брак грошей буде відчуватись ще через кілька років. Однак — сказав — Західна Канада не буде мати ніяких трудностей затягнути яку небудь позичку в будь котрім Европейскім банку. Кредит Зах. Канади є добрий всюди.

За послідних кілька літ Франція вложила в ріжні підприємства в Канаді пятьдесять мільонів долярів, а чого чотири мільона долярів представляє позички земельні, громадські, шкільні і т. и. в самій лише провинциї Саскачевані. Така сума позичок припадає на Альберту, а пять мільонів долярів на Британ Колюмбію.

Брак грошей спричинила війна на Балкані, та навіть панує там цілковитий спокій, стан фінансовий поправить ся, розуміє ся не [illegible] брак грошей не відчувалось на цілому сьвіту через кілька слідуючих років.

КІЛЬКО КОШТУЄ МИР

Одна тисяча мільонів долярів — се сума яку видаєсь річно на мілітарні ціли в цілому сьвіту щоби лише втримати мир. В Франциї і Німеччині покликаєсь до війска рік річно около півтора мільона молодих людей, та се оказалось за недостаточне число війска, ухвалено нові закони щоб армії зреорганізовати та еще побільшити. Англія стараєсь ввести примусову службу і збільшити територіальну силу. Іспаньский парламент радить над справою зміцнення своєї маринарки. Бельгія занята мілітарною проблемою і над тим клопоче свою голову які средства можливі до заховання нейтральности зі своєї сторони враз Француско-Німецкого конфлікту. Італійский сенат занятий над білом за побільшенєм армії о 25,000 мужа. Австрія побільшить число рекрутів з 107.000 на 220,000. мужа до 1918 р. а ціла армія в часі мира буде побільшена 464,000 на 800,000 мужа.

З цілої суми яку видаєсь на затримане мира Франція видає пяту часть. Сего року вона закінчила видати на мілітарні ціли $240,000.000, сума яка рівнаєсь сумі видана 1871 в часі великої війни.

ЕСПЕРАНТО — МОВА ЗЛОДІЇВ.

В Штульвайсенбурзі дирекция поліциї заборонила збори, на котрих соціялісти хотіли робити пропаганду для есперантьскої мови. Заборону умотивовано сим, що есперанто є мовою злодіїв.

50,000 KSIĄŻEK
DARMO DLA MĘŻCZYZN.
DARMOWA MEDYCZNA PORADA
MĘŻCZYZNI CZY CIERPICIE
[illegible]
ODESZLIJCIE TEN DARMOWEJ KSIĄŻKI KUPON DZIŚ.
DR. JOS. LISTER & CO., P. 101, 208 N. Fifth Ave., Chicago, Ill.

ALBERTA ВІЛЬНІ ЗЕМЛІ для поселенців.

АЛЬБЕРТА має 100.000.000 акрів плодовитої землі, з якої заледво трохи більше як два процент виходить ся під управу. Деякі з найкращих, під управу придатних земель є ще до брання як гомстеди і прі[illegible].

ЗЕМЛІ можна ще тепер брати як вільні гомстеди, близько зелізничних доріг; 600 миль нових зелізних доріг побудуєть ся сего року, які уможливлять легкий доступ до мільонів акрів рільної землі.

ЧУДОВІ положеня можна дістати тепер на нові міста і купецькі підприємства, в яких містять ся дуже широкі вуглеві поклади з такими родами як антрацит, бітумінні лігніт. Великі користи ждуть на поселенця на кождім кроці.

КОЖДИЙ може винайти відповідну нагоду на корисний вклад і побільшене богацтва розвиваючи необмежені жерела, які можна осягнути ще в сій провінциї. Вас сердечно запрошує ся приходить сюди і брать участь в користи з сего Великого Заходу.

ЖЕЛІЗНІ будови не тільки перевисшать всі дотеперішні старання в сім році і роздадуть мільони долярів в готівці наймаючи в своїх роботах тисячі робітничих рук, але також відкриють нові землі на поселене в найкращих наших рільничих полосах.

ВИГЛЯД для провінциї Альберти на наслідки гарантує довшане твердженє, що поступ її в сім році оцінить ся [illegible] її попередного року. Управи ріллі, в всіх її галузях, майни, склади земельні і розвій купецьких підприємств, стоять на вступі дальнійшого розвою.

АЛЬБЕРТА потребує фермерів фінансово узабезпечених забирать землі і використувати її широкі плодовиті поля, потребує робітників, для яких там є знамениті вигляди, потребує капіталу для розвою її майни, для зросту її гандлю і будови фабрик.

За дальшими поясненями звертайтесь до:
HON. DUNCAN MARSHALL,
Minister of Agriculture, EDMONTON, ALBERTA

НАПАД СУФРАЖИСТОК НА КОРОЛЯ ЮРІЯ V.

З Льондону доносять, що в часі коли англ. король і королівна виходили з Льондонської музичної салі — напали на них суфражистки в великім числі однак завдяки поліциї до нічого незвичайного не прийшло, королівска пара скоро відїхала домів в королівскій кареті. Суфражистки кричали: „Жінок тортурують в криміналі“ „Рівноправність для жінок.“

Суфражистки суть навіть на стільки „вульгарними“ що в часі відправи в „Вестминстер Аббей“ сьпівали „Боже спаси Марію Ричардсон і Джейн Торт їх тортурують в криміналі.“

Жидівські суфражистки також ступають слідами своїх товаришок англ. суфражисток. Вони в жидівскій божниці в часі молитви говорили голосно. „Хай Бог простить провини Гербертови Самуелови і Сер Руфусови Ісаакови за виступлене проти рівноправности жінок. Хай Бог простить Герберторови Самуелови і Сер Руфусови Ісаакови, що дожились на тортуроване жінок в криміналі.“

ОТ І ДОЛЯ.

(Оповіданє Марка Мурави)

(Дальше)

Не прийшлось батькови до неслуханих дітей. У нас не то діти але і челядник не спротивились ніколи батькам бо не було причини, добрі приятелі до кождого, научили згідно тільки до добре.

Упертий вітер та що [illegible] не мало завдавав журби; та старі сусідки [illegible] поволялись, не [illegible] не собі ні мало ні [illegible]. Вет один знав, що [illegible] в їх серцю; а люди дивувались, чому так подалось, постаріли ся.

„Помагай Бог на урізи!“ [illegible] мама на самоті та [illegible] рукавом дітей, боїть ся виявити свое горе. А батько зітхає, то похилився, наче-б литавда давило его. І Настя борше вілцюла, немов калина на буряні зітрі; і веселість зникла і ярні очи пригасли. Господи! Господи! Така була врода; а тепер? і не подібна до себе!

Батько то [illegible], то [illegible]. У сану провідну [illegible] Гнатка [illegible]

[illegible] людям [illegible]

Не даром сказано нещастя не ходить само, а вужем пари. З початку Гнаткового правованя вже зїдало стало в господарстві, що чогось недостає. Вачилось, все йде по давному, а таки не так як давнійше. І поле чомусь не давало своїх дарів, і худібка не так брикала, здавалось, не голодна, а таки не весела, мов прочувала нещасну недолю.

Після Спаса пішла чутка по селі про страшну помість на худобу, що десь проявила ся далеко за кордоном. Господи, який острах напав на людей! Що воно таке? Ніхто не знав сказати, а все балакали: помість та помість, нема на ню ні ліку ні ради: де зарве худібку, там в цілім селі вибивають, чи хора чи здорова. Люди ходили мов потроєні, — так журили ся. Аж зараз згинуло дві корові в корчмі. Зараз приїхали комісия, вже не стало волів у війта, вже і в нас клала задеревіла, а воли доходили.

У цілім селі не осталось ні скотинки з рогатої худібки; одно згинуло, друге вибили; стріляли таки при комісиї. Заводили на кождім обійстю. Люди стали бідні, без молока, без робучої худоби, діти малі годувались вареним. Нещастя зрівняло богатирів з бідними, єще в кого з[illegible] коні, то хоть поле не облогувало. Ціле кожний підскочив з трох годі було вахопити яких пасік, — така була потреба.

І в нас лишили ся всего одна пара шкап на всі обробітки. Що було діяти? і за те дякувати Богу! В біді звичайно людина не вибаглива.

І Гнатко обхатив крамну [illegible] свого [illegible]. Цілое як раз скінчено в нещастю. Не було за що правуватись, бракло грошиків носити на право, треба було помирити ся. Стало по волі Гнаткового брата, порахували все до чиста, і довги і право, і з чистини до батьку прав що осталось. Осталась ненависть в родині, бо обідніли всі, а відпали одни на другого.

І з нашого богацтва не лишило ся сліду. Будинки валились, [illegible]

[illegible] гнати руки [illegible] смерти?“ говорила до Насті.

[illegible] чого бо опускати [illegible]? — заговорить сестра; [illegible] біді не буде кінця? [illegible] то Бог дасть і добре!

„Тільки спустити ся на [illegible],“ відрізав Гнатко, „то й без рубашки останеш! Треба якось собі радити.“

— Та як радити? — питає Настя.

„Як? А як люди собі радять? [illegible], віддають та доробляють ся.“

— А де ж тепер позичити, коли в нікого нема грошей.

— Говори [illegible]! А в банку? Аж просять; і процент невеликий, і не тра заставу давати. Купимо худібку приплекаємо доробок, і робота піде і земля справить ся; буде приїзд сплатити довг.“

Зачули се невістка та кажуть: „Дітоньки мої, послухайте старої матери, не йдіть в банк, бо се не дає всякого здоровя. Кілько то панів зарізало ся банками; а що-ж вдіє мужик невчений? Ліпше я продам корали, та купите телички і кількоро поросят і будете доробляти ся, а еще останеться вам крайцар на всякі потріб, на податок і довги. Як Бог поможе, то доробитесь і з малого. Так чоловік годиї родить ся, а щастіє долею.“

І слухати не хоче Гнатко. „І в курочки“ каже, „або з одного ячка доробляють ся; але коли? Над гробом! А ту ніколи вижидати; і діточки ростуть і потріб росте. Треба заорудувати більшим грошем, то більше і борше доробить ся“.

(Дальше буде).

ДОБРЕ ДОБРЕ
Се є домова краска, яку може вживати кождий
чиста і проста до вживаня.
DYOLA ONE DYE FOR ALL KINDS
НЕ ВЖИВАЙТЕ НІЧОГО ІНШОГО
Не є шкідливе — Проста і чиста. — Шліть за даровою краскою і книжочкою 105.
The Johnson Richardson Co., Ltd. Montreal, Can.

Дописи.

Етолберт, Ман.
Хвальна Редакция.

Прошу помістити моїх пару слів в „К. Ф.“

В нас вже по жнивах і тепер відбуваєть ся молоченє. Много фермерів завелись в надії, сподівались доброго видатку а то виходить, що видаток досить бідний. Хто мав 15 бушлів з акра то вже добре. Виходить, що фермері не будуть могли сплатити своїх довгів [illegible].

На 10 м. м. падав тут сніг і впав на два цалі грубо, та за добу він стопив ся.

Тепер ще що до судді жидка про якого я колись писав в „К. Ф.“ Той жидок колись як пасок дістав ся коло жидівських Іванів аби ті підписали петицію до консервативного ряду в Вінніпегу о номінованє его на суддю. Жидівські Івани се зробили, помогли дістати жидкови суддею, та Івана їх не подаю до часописи, бо думаю, що вони сами видять свій гріх і такого нелюдского діла другий раз не зроблять. Чей-же їх очи створять ся і побачуть, що роблять і кому з їх роботи є користь.

Ну, то вже таким неправим і дивуватись годі, але що сказати про тих які усе добре видать, усе добре розуміють, а роблять те саме що й темні! Преміром ми фермері виробили петицію в справі усуненя жидка в суді, підписалось нас до три сотки осіб і вислали до правительства в Вінніпегу. Кождий фермер був [illegible], мав надію, що [illegible] число фермерів то сила для [illegible] на консервативне правительство і оно усуне жида з суда!.. Та (уже звелись... Правительство стало по стороні одного жидка. Сам посол Сем Гюз подоптав ту петицію, наші підписи... І нехте люди добрі консервативну оправдайте, консервативну приналежність до цих Руснків-Українців. Консерватисти цінять одного жидка більше чим 300 фермерів — Руснків. Підлаки вони, тай їх прихвостні — такі як грубий Федь і ціла та компанія консервативних [illegible]. Посол Сем Гюз якого ми вибрали тамтого разу не заслугує на другий вибір, він же за жидами а не за нами стоїть. Він не варта того, щоб на него знов хоч оден руский голос, хиба такому йти на медведя, єсли він миши боїть ся.

Він, як [illegible] кождий консерватист знає перед виборами наповнять хрунівське давати „медицини“ нашими, які по їх вживаню дістають свинячої натури і йдуть там де повно болота та [illegible] — за. голосують на консервативного демагога...

Та я отсим взиваю вже поступове фермері в околици Етолберт, що при наслідних виборах не дайтесь обдурити, знайте котру партію маєте поперти, так-то, що не консервативна а ліберальна партия вам була і є прихильною, лише ліберальна партия бажає добра фермерам; лише ліберали хотіли завести вільну тарифу. І слаб та вільна тарифа була то певно ми фермері не продавалиб своєї пшениці по 60 ц. бушель, як тепер продаємо... .

Ще хиба скажу, що в нас на Етолберт за старанєм деяких місцевих одиниць був заложив ся консервативний клюб. В нім було вже до 40 членів, та на щастє клюб не жив довго, може який місяць, тепер з [illegible], навіть тіпиці останки вітер порозносив. Як се сталось — не скажу, знаю лише, що такого клюбу тут не треба було отже й нема хоч був. Говорили „звязковцї,“ що коли буде клюб то консерватисти не дадуть пропасти для нас. Та коли [illegible] реконались, що консерватисти тримають руку не з народом, не з клюбом а жидом — відвернулись [illegible].

Ой, підлото, підлото консервативна! Шлють ся нашій кольонії ваші Федь, та знайдуть ще що зробить, годі найти таких людей які-б повірили консервативній брехни. В нас є вже такі, що вміють відріжнити чорне від білого.

П. Б. фармер

БІЛЬ! посічний БІЛЬ. Як тяжко знести. Яка втіха позбутись його. Жадне лікарство не вилічать так скоро як широко званий Pain Expeller, на ревматизм і нервовий біль нема ліпшого.

Кенора, Саск.

Хвальна Редакция „Канадийского Фермера“! Прошу помістити моїх кілька слів.

В нашій кольониї сего року збіжа є дуже файний пшениця видала від 18 до 40 бушлів, овес від 40 до 95 бушлів, ячмінь від 60 до 90 бушлів з акра, але зато ціна на збіжу дуже низька, бо пшениця нр. 1 платить ся 72 ц., нр. 2 — 69 ц., овес нр. 2 тільки 26 ц., ячмінь нр. 3 — 34 центи. З причини так низької ціни фермері дають збіже на гори. При минувшого тиждня вислано в Кенора поверх 70 гар збіжа.

Дощ у нас перепадає часто і спиняє роботу коло молоченя, вода і земля вже позамерзала і се добре для молотілень, бо не будуть стрягнути, але для качок, яких тут є много, біда, бо не мають де плавати, і мусять летіти до Сполучених Держав.

Школа у нас заперта від трех місяців, бо будують хату для учителя.

Перший сніг у нас впав 23 вересня, але другого дня стопив ся.

Здоровлю читачів К. Ф.,
Другим разом напишу більше.

Іван Я. Данильчук, [illegible].

Україна, Ман.

Поважаний Пане Редактор „Канадийского Фермера.“ — [illegible] Вам свій довжок за [illegible] дещо [illegible] рік. І не гнівайте [illegible] так довго не [illegible] не мав грошей [illegible]

[illegible] Слюсьовский.

[illegible]

[illegible] з родина до вечері і розмовляла про те, що кінь зовсім не повинен колошатись автомобіля й утікати. На се мала Марійка й каже, „А я не виную коней зовсім, що вони страхають ся автомобіля. Ви тату самі, як би були конем, то страхались би“

„Зовсім ні, Марійко.“ відповів батько, „

„Ей чому ні — відказала Марійка — я ця [illegible] страшилась-би ли, єсли-б побачили що [illegible] йдуть самі штани без чоловіка?“

Посторонний заїздить до одного більшого міста й каже до незнакомого йому хлопця: „Як бачу то в вашім місті сего року побудовано богато нових домів.“

Хлопець „Так, нові будинки се одинокий рід будинків які лише ми будуєм.“

Мала дівчина: — А чому мама тебе так била?

Малий хлопець. — Бо моя мама невчена, темна і не знає ліпшого способу до укараня мене.

Василиха порала ся коло кухні як зараз застукав хтось в двері а зараз увійшла до хати англійска жінщина й каже „Я є колекторка для „Дому сиріт“, чи поможете нам?“

Василиха. „Прийдіть досить так коло півночи, бо лише тоді приходить мій пяний Василь.“

Прохожий завважив що фармер має якийсь клопіт з конем. Кінь поступив з місця, поволи йшов а там і став та ані руш. Фармер немало мусів наклопотатись аж знов зрушив коня з місця. Вкінци прохожий підійшов до фармера і гречно запитав:

„Чи ваш кінь слабий?“

„Та де вам слабий.“

„То може натуристий?“

„І то ні! він дурак дуже любить слово „гоп,“ отже кождого разу стає. Слухає чи не скажу в [illegible] сего слова.

Іван: Чи знаєш що небудь про жарти?

Василь: Ні! але я думав що знаю, та коли хотів пожартувати з дівчиною — я мусів оженитись з нею.

Єсли не можеш бути [illegible]цем, не будь хмарою.

Дуже легко набути добрий початок в своїм [illegible] єсли ми прямуєм на [illegible]рову.

[illegible] чих привичок.

[illegible] го чоловік[illegible] від тебе, [illegible] хоцений від тебе.

В моральнім сьвіті нема нічого неможливого єсли ми є доброї волі. Чоловік може зробити з собою що лише хоче, то він не повинен ані думати зробити щось богато з другими.

СІЛЬ.

„Сіль“ — сказав раз малий хлопець — „се та, що єсли [illegible] не посиплемо вишню [illegible]туалів — вони псують ся.“

Се є правдиві слова [illegible] поправи крім виктуалів є ще [illegible] річей які [illegible] посипати солею, не особовими псують ся.

Сіль є — так сказатиб — домашним лікарством. Наприклад, до чищеня зубів уживають зубного порошку (тут пудер). Та уживаючи тут соли, ваші зуби будуть здоровші і біліші чим від порошку. Спробуйте, а переконаєтесь як гарний чистий смак будете відчувати в своїй роті.

Страшна катастрофа в воздусі.

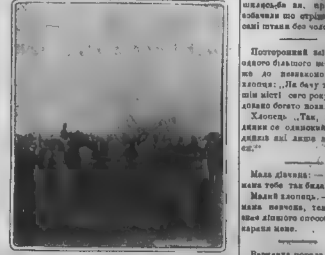

Повисший образок показує вишене німецкого найбільшого воздушного корабля т. зв. Цепеліна. На нім вознеслось в гору 27 людей. Високо в воздусі наступила експльозія і з висота 900 фітів навалки бальона як також і люди що на нім находились — упали до землі. Сотки людий приглядали ся сій страшній катастрофі, многі побігли сейчас на поміч, однак нічого не могли помочи, бо бальон був в полумінн. Витягли хиба 26 трупів та одного ще живого барона фон Плайль, який однак невдовго в шпитали умер.

КРАСНИЙ ГРАМОФОН
Продаємо лише за $3.00,
а решта $12.00 при відобраню.
До кождого грамофона додаємо даром 12 кусників з тв:
КОЛЯДИ — ХОРИ
Іже херувими. | Новая радість
Бог предвічний. | Небо і земля
СЬПІВИ НАРОДНІ.
Не пора. | Казав мені батько.
Ой я люблю Петруся. | Ми Гайдамаки.
ТАНЦІ.
Руский Козак. | Гулфета польна
Вальц. | Сміпна польна.
1000 голок даром [illegible]
Одна з сотних подяк котрі ми отримуємо кождого дня.
ПОВ. ПАНЕ!
Грамофон і рекорди дістав, скору висилку. Я дуже вдоволе[illegible] справді варт більше як то що я [illegible]
Я переконав ся, що від Ва[illegible] дістати нім в Нюйорку. Оден [illegible]офон в Нюйорку і коштує [illegible] як сей що від Вас за $1[illegible]
Я єсу [illegible]
[illegible]тальоги книжок [illegible] інструмент[illegible]
НАША А[illegible]
[illegible]USKA KN[illegible]
Main St.
ПЛЯСТЕР [illegible]
МАРКИ „[illegible]
ЦЕМЕНТОВИЙ ПЛЯ[illegible]
заощадить вам часу [illegible]
Будинки скорше викінчу[illegible] на ванно і стіни викінче[illegible] переживають вир[illegible]
Пишіть за поясненя[illegible]
MANITOBA GYPSU[illegible]

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Англійского.

(Дальше).

Гумфрі був сильно зворушений за весь час батькової бесіди і обіцяв від серця, що більше не зробить сего.

Аж до слідуючого разу, я думаю! — сказав усьміхаючи ся баронет. Вілгая подав синови булку з медом, а сам взяв ся читати часопись.

По пяти хвилинах — роздумуваня Гумфрі скінчили ся

Папа!

Що любий? — сказав сер Еверард, відкладаючи газету на бік і бажаючи затерти прикре вражінє, яке по его душі ... ткали погроза

... та жив в ...

коні і пустили ся по головній алеї.

Не поїдемо до міста, папа? — зачав нервово Гумфрі, мені треба щось купити

Купити? чого се тобі не стає?

Се така тайна, що не знаю, чи можу ії тобі повірити. Но можливо, ти вмієш ховати секрети?

Думаю, що вмію.

Ну, так я тобі скажу. Мені треба купити дарунок на твої уродини Чого б ти хотів? Але мусиш приректи, що нікому, про се не скажеш.

Нікто нічого не узнає ся. Але я волів би, щоби ти сам таки вибрав. Що тобі подобає ся, тим і я буду вдоволений

Ну, не думаю, щоб нам подобало ся одно й те саме Мені приміром хотіло-б ся мати оруже, з котрого можна стріляти порохом — або круглі, а для тебе се, якбонь непригоже — не правда?

Сер Еверард мусів прит-

носити в кишени? — спитав ...ом.

Щасслива гадка майнула в голові купчихи, і она підійшла до вікна.

Стережіть ся? — крикнув Гумфрі до зачудованої жінки, коли та взяла ся перебирати товар, уложений в виставі. Папа лишив ся на улиці, він побачить, що ви дістаєте, і дізнає ся, який дарунок ладимо ми єму на уродини.

Жінка оправила ся, але справа все таки була вже попсована.

Гумфрі нізащо в сьвіті не хотів купувати ні мошонка, ні компаса, котрі купчиха добувала зза вікна.

Папа се певно видів! не хочу!

Він стояв задумчиво, сперши ся на стіл і переводив очима від одного предмету до другого.

Був у вас муж? — спитав нечайно. На превеликий острах Гумфрі, купчиха відвела хустину до очий і стала плакати

Як мені прикро! — сказав хлопець — я не хотів вас вразити. Видну тепер, що ваш муж небіщик. Мені дуже жаль, що він помер

продовжав Гумфрі по хвилі мовчанки — я хотів его по-

ВИНАХОДКИ ЖІНОК.

Звичайна є гадка, що жінки на полі винаходів ніколи не дорівнюють мущині. Сему загальному понятю про неспосібність жінок до робленя винаходів, перечать численні патенти уділювані жінкам рік-річно патентовими урядами всіх держав на зроблені винаходи. В 1809 р. одержала в Німеччині перша жінка патент на улучшену ткацку машину, в 1815 р. друга жінка уліпшила машину до шитя черевиків. У Франциї узискали в 1833 р. аж три жінки патенти на свої винаходи. На початку XIX віку на 500 уділених патентів припадав один жіночий винахід, а в послідних літах припадає на 75 винаходів, видуманих мущинами, один патент жіночий. Які винаходи роблять жінки? Всілякі — від телескопів і підводних лодок почавши, аж до шпиль і голок. Близше розглянене жіночих патентів виказує, що пять осьмих жіночих винаходів обіймають потреби домашнього житя. Отже на 718 патентів які узискали жінки в протягу півтретя року 116 дотичили уліпшень в одіжи, 114 в кухонних приладах, 35 відносили ся до побиту, 58 до прани і чищеня убрань. 3 було на нові машини до шитя, 33 на медичні приряди, 22 дотичили будівляних конструкций, і т. д. Були однак між сими жіночими винаходами такоже уліпшеня до автомобілів, машин до писаня, друкарських машин, научних інструментів, знарядів, приладів і машин, які для фабричного промислу принесли великі користи. Сі числа і ряд винаходів доказують, що жінки не є позбавлені винахідчого змислу, як се загально через довгі віки думано.

ДІВЧИНА ВИГРАЛА СПРАВУ.

Перед кількома роками мільонер Руфус Едвардс заручив ся з дівчиною Айда М. Кокс і обіцяв ся з нею оженитись. Перед двома роками Р. Едвардс покинув Айду, а та завдала його зато до суду. Минувшого року суд узнав Р. Едвардса винним і присудив йому заплатити дівчині $13.000. Р. Едвардс на се не згодив ся, справа пійшла до вищого суду де й осуджено що Р. Едвардс має заплатити дівчині $17 425

Се було в Ст. Пол, Злуч. Держ

PAUL SALA
WHOLESALE, WINES & LIQUORS
WINNIPEG, MAN
Farmers & Country Orders Dept.

Крайове Порт Вино	$1.00	гальон.
Гарне Порт Вино	$1.25 — $1.50	„
Інвалід Порт Вино	$2.00 — $3.00	„
Чистий спирітус	$5.00 $5.25 і $5.50	„
Житна горівка	$2.50, $2.75 і $3.00	„
Бренди, Скач, Рум	$4.50 $5.00 і $6.00	„

— ЄДИНІ АГЕНТИ ДЛЯ —
Gold Medal California Blackcherry.
$1.00 і $1.25 за гальон. 20 і 40 галь. бочка даром.
Спеціальний спуст
Напитки висилаєся в ріжних скількостях, богато або трохи, до кождої стациї в Ман. Саск. і Алта. Замовленя мусять бути вислані разом з грішми або трохи зараз, а решта при відбір. в стациї

Руска Торговля!
Хто хоче дістати доброї солонини, сьвіжого і таного мяса, вуджениx і варену шинку, домашного виробу і місцеві ковбаси, яйця, масло, сир, сметану, молоко, огірки, капусту, барабелі, муку, цукор, гербату, каву і т. п. — зайдіть до мене а не пожалуєте
НИКОЛАЙ БАЛАН
445 King St. Phone St. John 2298 Winnipeg, Man.

Просимо ласкаво вирізувати і ...

...шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпегу.
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека. 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone ...
є одиноким руским шпиталем в Канаді
PHON... ST. JOH... 4 7...
ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ: [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛЮ: [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРІБ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
...ефон St. John 474 ◆◆ Н...

...зьому посту.

...мент?

Се тобі Віре... ...ня? — спитав сер Ев...

Так. Она каже, що всі члени парламенту вміють се як „Отче наш" і можуть по черзі назвати всіх участників і хто був за Йорком і хто за Ланкастром. Ти певно, папа, усе прегарно тямиш?

Сер Еверард рад був відвернути увагу сина від себе, тому живо заговорив: Справді! чого се ми сидимо в хаті в таку чудову погоду! побіжи за капелюхом а відтак у садок!

І Йорки й Ланкастри миттю вилетіли з голови Гумфрі, і він бігцем кинув ся з комнати. Коли відійшов, взяв сер Еверард том англійскої історії і пильно читав ії весь ранок. По снїданю предложив Гумфрі переїхати ся з ним верхом.

Маленький Майльо з жалем глядів, як підводили під рундук коні. Він мусів сам полишити ся дома. Але довгий розговор з братом і то на пошепки умирив трохи біль розлуки.

В три години опісля сер Еверард і Гумфрі сіли на

...пати, що він вже тро... старий до таких забав...

Я так і думав, — ... Гумфрі одушевлений ... бистроумностію. Тим ... трудно для тебе що ви...ти, маєш вже і годинник термометр і все, що є у других мущин Вельми трудно справді незвичайно трудно.

Але вичислені тобою річи доволі дорогі, любий — мабуть чи стане тобі гроший. Скільки у тебе всіх гроший?

В тім і вся штука! у мене ані пенса! та я думав, що ти даси мені гроші, прецінь се для тебе на дарунок

Сер Еверард засьміяв ся

— Справді вельми некористний спосіб одержуваня дарунків!

Не гадаю, щоби оно було з такою втратою — замітив практичний Гумфрі. Впрочім се залежить від того, що я тобі куплю. А ось і склеп, папа! Остановіть ся, прошу!

Они задержали ся при одній з тих пущлевих крамниць, котрих так много по малих місточках.

Ну, папа! — сказав Гумфрі, зіскакуючи зі свого поні — тепер ти не повинен глядіти крізь двері, а то побачиш весь товар. Відверни ся зовсім!

Він пождав хвилину, поки отець не сповнив его просьби, а відтак увійшов до склепу.

Мені потреба щонебудь для рослого мущини! — сказав, підходячи до купчихи.

П... даюча підсувала єму усе... можливі предмети, але Гу...рі не міг ніяк рішити ...

... очи так і бігали по ... — Нема у вас ..., що можна-б

...питати, що ...лать старому мущ... мені й ..., дуже ... дуже за ... А не тямите ... він мягко, щоба... викликати слізу ... що він любив дістав... на уродини?

Купчиха, котрої чоловік сильно курив, порадила купити папіросницю.

Гумфрі був одушевлений тою гадкою. Папіросниці були такі гарні й лискучі. Він вибрав саму найновішу золочену

Тут дуже мало увійде цигар — замітила купчиха Краще вибрати більшу

(Дальше буде).

АРЕШТОВАЛИ 205 ГІРНИКІВ.

Калумет Міч., 27 жовтня. — Минувшого тижня арештували 205 гірників-страйкарів, які страйкують в копальнях міди від кількох тижнів. Арештованя доконали поліция і військо. Тепер мають перевести з арештованими строге слідство. 140 гірників буде нині переслуханих, прочі будуть переслухувані пізнійше. Взагалі військо й поліция заходить ся зглядом страйкарів дуже визиваючо так, що гірники, хочби й хотіли держатись в рівновазі, мусять деколи виступати у власній обороні. Страйкуючим починає заглядати в очи голод і нужда. Власителі копалень сьміють ся з страйкарів та кажуть, що приневолять їх голодом повернути до праці

Люди — як худоба, йдуть на тих хто провадить.

КОЖДИЙ ВИХВАЛЯЄ НИНІ ЛИШЕ
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO
На 3 місяці вільної проби і 50 найновійших співанок даром в 10ть літньою порукою ...
[illegible]
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.

ПОШУКУЮ своїх дві сестри одна називаєсь Анна, а друга Єлена Щирбанюк з Городниці, повіт Городенка. Уже рік як виїхали з краю до Канади і не дають о собі жадної вістки. Хто-би о них знав, або вони самі най зголосять ся на адресу John Szczerbaniuk, P. O. Box 401, St. Boniface, Man. (41-46)

Користайте з нагоди.

Продаю АЛЬРИ і ЛОТИ у Ванкувер і Форт Джордж, Брітиш Колюмбія — по цінї і на условіях, що певно вдоволить кождого інтересованого. Під кождим зглядом земля є добре. Пишіть до.

THEO. P. HILL
P. O. Box 1201, Vancouver, B. C.

ПРОПАВ ВИК, має 21 рочку, червоний, на заді країй і трошки горбатий. Має перебувати в околици Virdir, Man.

Хтоб мені доніс де він находить ся дістане $2.00 нагороди. Прошу писати до Ivan Skowczuk, Virdir P. O., Man

Просимо наших посилателів вирізувати свій допис.

Тикета T & B папіроси не клеєні.

НА ПРОДАЖ!

Маю на продаж добру фарму в околици Sheho, Sask., 4½ милі від Sheho, 2½ від Insinger, фарма обіймає 160 акрів і в добрім положеню, 46 акрів виробленої землі а поверх 60 акрів ще можна виробити, фарма обгороджена 3-ма дротами. Хата, стайня і шпихлір на місци. До школи 1 миля, до церкви 2 милі. Продам за таві гроші, легкі сплати. По близші інформації прошу писати до — H. Walczuk 583 Jarvis Ave, Winnipeg. (44-6)

За дрібні оголошеня, як пошукуваня за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00.

ROYAL CROWN М...
Збирайте м... Ховайте купони. ми познаєм...
...
Даро... обгортк... тонкою і 150 обгорток
Танині нікльові годинники за 350 обгорток, твердо металеві за 450.
Зроміть зас свої адрес. Ми вишлемо Вам наш каталог.
THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
PREMIUM DEPT. WINNIPEG, MAN.

Лише 10 днів
щоб виповнити весь наший складом старокрасних горівок по низькій ціні
6 кварт за $2.00
Напишіть в своїй мові і зазначіть чи хочете: Сливовиці, Житнівки, Вишнівки або всі три разом
Тямте, що тана ми продаж потреває лише 10 днів, замовляйте скоро, меньше як 6 ми не висилаєм.
UNIVERSAL IMPORT AGENCY
42 Black Block. Regina, Sask.

ПОШУКУЮ Антоніна Гук, з села Юструбич, повіту Сянік, Галичина. Тому 4 місяці як приїхала з краю до Саскатун і має перебувати в Saskatoon, Sask. Хтоби про ню знав або вона сама нехай напише і подасть ії адрес до: Ilnat Tehir, P. O. Chauvin, Alta. (44-46)

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI Вінніпег, Ман., Середа 12-го Листопада, 1913 — Winnipeg, Man., Wednesday, November 12, 1913 Число 46.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпегу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg, Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді
ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ: Отворений ... [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛЮ: [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРІБ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ: [illegible]
◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866 ◆◆
Розговорюємо по руски і по польски. Не потрібно платити перекладчикам ... Краківі, Львові, Відни, Берліні, Празі і Лондоні ... [illegible]

Новинки.

ВИБОРИ ПРЕЗИДЕНТА В МЕКСИКО

відбули ся 26 м. м. але так мало було голосуючих, що нікого не вибрано. Вибори були неважні. До важности виборів в Мексико потреба, щоби голосувала бодай одна третина управнених до голосованя. Задля того теперішний „тимчасовий" президент є в дійсности самовладець Гуерта буде сидіти на стільци президента і дальше. Неправдиво вияснило Американців, що англійський амбасадор сер Лайонел Карден представив ся Гуерті в столиці Мексико скоро після того, як Гуерта розвязав мексиканський конгрес і всадив вісме 100 послів до арешту. В додатку до того англійський амбасадор мав ще публично похваляти безправний поступок Гуерти а критикувати Злучені Держави за те, що они не хочуть признати Гуерту президентом.

Послідними днями відносини між Злученими Державами а Мексиком дуже заострили ся. Злучені Держави наказали Гуерті, що він мусить зрезигнувати враз з усіма своїми прихильниками.

• • •

ГОРАЛЬНЯ В МОНАСТИРИ.

В монастири Трапістів над рікою Оттавою в Канаді відбув ся недавно тонy труc. І державні урядники знайшли там першої класи горальню і дистилярню горівки в повнім руху. Уряд замкнув ту потаєну горальню і наложив на монахів грошеву кару. Ті монахи заложили там монастир, щоби служити Богови, однак ми не можемо зрозуміти, як може причиняти ся до слави Божої горальня. Горальні, бровари та вироблюванє вина, отсе заняте монахів, котрі віддучили ся від сьвіта, аби там ліпше служити Богови, віддїлившись від грішних людий.

• • •

ВОЗДУХОПЛАВЦІ.

Пересічний читач не звертає уваги на газетні новинки, про тих що літають воздухом, вважаючи таку роботу що найбільше забавкою. А однаке число тих що літають воздухом незвичайно скоро зростає Минулого року було 7,000 лайсенсованих воздухоплавців і около 10,000 таких що немали лайсенсів або доперва вчили ся літати. Переносили они в воздусі пересічно 115 000 пасажирів, що місяця Тисячу миль в день се не аби яка віддаль а однак є люде, що потрафлять пробути таку дорогу протягом одного дня у воздусі. Минулого року найдальша просторонь яку хто-небудь перебув у воздусі була 500 миль, сего року кількох пробуло 1,000 миль протягом дня.

• • •

ПРОДАВ СВОЄ ТІЛО

Чікаго, 3. листопада — Генрі Спенсер, убійник, що сидить тут в вязниці, ожидаючи кари смерти, продав своє тіло за $1.00 одному купцеви з міста Ню Орлеанс, що виробляє непромакальні одяги. Купець сей має винайти спосіб старинного бальсамованя, якого уживали давні Египтяни. Після того, як тіло намастить ся масою, ... через згаданого купця ... ше.

Продаючи тіло, сказав Спенсер до купця і знакомих сторонків: „Чому не мав би я продати свойого тіла? Що прийде мені з него опісля, коли мене повісять? А так, за одержані гроші, накуплю собі цигарів і виноградного соку, щоб мати при чім провести сі нудні хвилі житя, які мені ще остали".

• • •

ВЕЛИКА БУРЯ НА ВЕЛИКИХ ОЗЕРАХ. ЗАГИНУЛО 60 ЛЮДИЙ

Тридневна буря яка шаліла на Великих Озерах минувшого і сего тиждня спричинила великі шкоди в шифах та смерть 60 особам. В місті Клевеленд, Огайо відчули бурю найбільше. Там напало снігу на два фіти грубо, вбило 5 осіб а більше як 10 зістало тяжко ранених. Шкоди обчисляють на $2,060,000 На водах розбилось три шифі страта яких виносить около 3½ мільона доларів.

• • •

ЗНОВА ЖЕРТВА ТЕМНОТИ І АЛЬКОГОЛЮ.

В Вінніпегу, дня 11 с. м., на весілю між молодцями повстала сварка іза шапки а закінчилась тим, що одного забили а трох взято до кримінальної „клітки". Вбитий звавсь Дмитро Брус, числив 18 літ житя, арештовано Стефана Чика, Петра Личкуна та Косту Бичок.

Бл. п. Д. Брус з своїм товаришем виходив з дому де відбувалась весільна забава і хтось в него взяв шапку. Счинилась сварка а там Петро Личкун втяв Бруса в лице. Брус стративши память упав. Заки міг прийти до притомности і встати — Стефан Чик надбіг з кордовим поліном і вдарив лежачого на землі Бруса по голові. Покликано сейчас поліцію яка застала Бруса еще при житю однак по хвилі він умер. Вбійци числять около 23 р. житя.

Нашим чоловічо отец і горечь... Такі — сказати — молодці вносять сорому усему руському населеню в сім місті, а то й в цілім краю.

• • •

АВСТРІЙСЬКА НАУКОВА ЕКСПЕДИЦИЯ ДО СХІДНОЇ АЗІЇ

Коло Різдвяних сьвят має виїхати проєктована ще перед роком наукова експедиция генерального секретаря Дендрольогічного Товариства Каміля Шнайдера та асистента ботанічного інститута д-ра Мацетті до східного Китаю. Цілию експедиції прослідити мало звісну досі рістню провінції Юнан і Сечуан. Старанно приготована виправа виїде з Генуї і причалить в Тонкіні. Дуже прихильно до сеї виправи віднесло ся французьке правительство, котре доручило своїм місиям в Китаю, щоби в конзульствах ... австрійських дослідників. В околицях віддалених від зелізниці, будуть дослідники послугувати ся малими тибетанськими гірськими кониками (поні), котрі іза своєї витривалости дуже надають ся як комунікаційний засіб в тибетанських диких гірських околицях, а великі шатра будуть служити захистом протягом цілих тижнів. Генеральний секретар Каміль Шнайдер має на цілі головно зібрати і привезти до Европи цінних цвитучих кущів і все зелених деревин, котрою густо заросли простори східного Китаю Особливо важні для науки досліди має переводити д-р Мацетті, котрий одержав від цісарської академії субвенцию 13 000 К. Сею експедициєю інтересують ся дуже живо наукові круги, як Австрії так і заграниці. Між иншими болгарский король Фердинанд, князь Ліхтенштайн і президент торговельної палати Павло Шелер признали Дендрольогічному Товариству на сю експедицию значні підмоги.

• • •

СПРАВОЗДАНЄ.

Ам. Кружок із М. Заньковецької відограв дня 1-го Листопада два коротенькі представленя. „Різдвяна Ніч" і „Як жінки чоловіків морочать."

Всіх грошей із сего представленя було ..	$167.50
Розходу	$86.35
Чистий дохід ...	$81.15

Як було оголошено — чистий дохід був призначений на будову Укр. Нар. Дому у Вінніпегу. Гроші отже $81 15 доручено касієрови д. І. Негрічови.

М. Левицкій касієр.

ФОНД НА БУРСУ ІМ. А. КОЦКА В ВІННІПЕГУ

В 43 ч. часописи „Укр. Голосу" появилось вкінці справозданє з фонду який зібрано на будову бурси ім. Адама Коцка. Пишесь: Після обрахунку з 10 жовтня 1913 р. вилинуло до сего часу на Фонд Бурси Адама Коцка в Вінніпегу $165 33 Процентів $12 51 отже весь прихід дотепер виносить $477 84 ц. Розходу було $20.14, в касі остаєсь $457.70.

Я, вибачте, був на стілько добрим і терпеливим, що переглянув усі числа „У. Г." за 1910, 1911, 1912 і 1913 і найшов, що всіх грошей на фонд бурси вилинуло 497 01 а не $465,33, як се подає касієр фонду д. Дм. Жеребко. Чому от така ріжниця в цифрах — не знаю. Прошу дуже отже як касієра д. Дм. Жеребка так і редакцію „У. Г." пояснити в котрім банку переховують гроші, а то їх або щур пожирає, або може які таки ... від себе вснажують ся.

Жду на відповідь.

Олекса Гірчиця.

• • •

ВЕЧІРНА ШКОЛА В РЕДЖАЙНІ САСК.

Як нам доносять, то в Реджайні, Саск. д. Д. Д. Парча отворив вечірну школу в „Strathcona School." Молодіж, а то й старші люди, мають дуже добру нагоду дечому приучитись. Наколи-бо чужі народи користають з вечірної школи, то чому не мали-б користати і Русини.

Ми знаєм д. Парча як довголітного виправленого народного учителя, учив в учительскім семинари в Вінніпегу, учителював богато на кольоніях — отже такий чоловік потрафить нас богато дечого научити.

До школи, до школи.

Ред. „К. Ф."

• • •

ВІЧЕ! ВІЧЕ!

В Неділю дня 16 листопада відбуде ся о 2 год. по полудни в театрі Leland на Селкірк Аве. віче в справі протесту про розпорядженя римскої конгрегації.

Кождий Українець гр. католик, повинен бути на сім вічу!

• • •

КІЛЬКО ЛЮДИЙ МОЖЕ ВИЖИВИТИ ЗЕМЛЯ?

По цілій земли є около 5,600 мільонів гектарів урожайної землі, з чого не ціла половина знаходить ся під управою. Після обчисленя американської газети „Standard of Life" на одного чоловіка потреба 1 9 гектара управної землі, вчисляючи вже в то землю потрібну до виживленя домових звірят і управи рослин з яких виробляє ся одїж, біле і т. д.

Беручи на підставу такий рахунок, обчислено, що земля могла би виживити 3.333 мільонів людий, суму при нинїшнім розмножуваню людий не дуже трудну до осягненя; отже після того обчисленя не можна твердити, щоби на сьвіті було забогато землі.

На близько 67 мільонів Німців, около 50 мільонів виживить ся Німеччина; обчисленє на сім прикладі опертe виказує, що на всякого Німця припадає пів гектара орної землі; колиб отже всі люди жили так як Німці, на землі могло би вижити тільки 5.600 мільонів людий. В Японії на удержанє одного чоловіка вистарчає одна десята часть гектара рижового поля, отже при японськім способі житя могло би вижити на землі 22.400 мільонів людий. Економіст Сомбарт пише, що німецький спосіб житя є так коштовний, що, коли би всі так жили як Німці, земля була би вже нині перелюднена.

Берлинський професор Вальдайне каже, що в короткім часі незвичайно чисельні маси жовтих народів поглотять Европейців. Остаєсь тільки та надія, що коли Азийці відповідно розвиються, пересякнуть европейською культурою, отже будуть стреміти до вищої ціли як нині, щоби підбоєм і винищенем чужих рас придбати для себе потрібну землю. Потіха се слаба, бо нинішна европейська культура полягає також на підбою чужих земель.

Можність виживленя більше людий, ніж загальна сума грунтів відповідних під управу рілї на се позволяє, можна би осягнути тільки в сей спосіб, коли люди винайдуть поклади фосфорової соли, при ужитю якої можна би подвоїти продукцию орних грунтів.

Тепер живе на цілій земскій кулі наслідки 1.650 мільонів людий. Зауважено, що в мірою зросту цивілізації сила розмножуваня у всіх культурних народів зменшує ся Отже хоть як є докладні статистичні обчисленя учених, людство ще на дуже довгі часи буде мати довольно землі, яка вистарчить на виживлене всіх.

• • •

В EMPRESS ТЕАТРІ

слідуючого тиждня буде можна бачити дуже інтересну штуку. Шість дівчат — нурків виконають кілька досить трудних річей.

Почавши від Грудня 25 на Різдво і Новий Рік буде даватись екстра пополудневі представленя які будуть зачинатись о 3.30 год.

Звісна суфражистка пані Пенкгорст.

На повисшій фотографії бачите пані Емелію Пенкгорст по прибутю в Чікаго. Она має букет цьвітів врученй комітетом який принимав ії на зелізнім двірци. На запит як справа рівноправности жінок стоїть—сказала: „Ми будем мати рівноправність в Англії сейчас по уступленю сего ряду. А се не потреває довго".

Пані Пенкгорст належить до „войовничих" суфражисток, зн. тих, які вживають часто насильних средств в цілях агітації. Вона є вже старша женьщина, невисокого роста, з ласкавим виглядом лиця та приємним, мягким голосом. В Злуч. Держ. побуде ще якийсь час а відтак поверне назад до Англії.

Шифкарти до Краю!
Краяни:
Як їдете до краю сеї осени незабудьте зайти до нас по шифкарти. У нас можна купити шифкарту до краю на всі лінії і також можна їхати через Канаду або Ню Йорк
Ми продаємо шифкарти по слідуючих цінах котрі є можливо найтаньші.
Шифкарта з Вінніпегу коштує:
ДО КРАКОВА $70.60
ДО ЛЬВОВА $73.00
ДО ЧЕРНОВЕЦЬ $74.50
ДО ТЕРНОПОЛЯ $73.35
Як маєте гроші і хочете тут вислати то ми вам виміняємо і беремо лиш ДВА ЦЕНТИ ВІД ДОЛЯРА ЗМІННОГО, се є знижена ціна для тих людей, що у нас беруть шифкарти.
Як нехочете з собою нести гроші, то ми вам пішлемо так що ви відберете собі як приїдете до Краю.
Наша спілка вже проводить інтерес через 34 роки і тепер зістала звінкорпорована, так що є одна з найбезпечнійших офісів в Канаді.
Наш офіс отворений від 9 рано до 7 в що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.
ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
К. ГЕНИК, завідатель заграничного відділу. 667 Main St. Winnipeg, Man.

"Канадийский Фармер"
Редактор: [illegible]

Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в середу; коштує в Канаді і Сполучених Державах на рік $1.50, до Европи $2.00

Адрес:
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B Winnipeg.
Telephone [illegible]

The Canadian Farmer
Ukrainian weekly
circulation 6,000
Published every Wednesday at [illegible] Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Консервативна партія корчить ся.

Минувшого тиждня донесли ми, що в Кваппел, Саск. Я. А. Мекдоналд зрезиґнував з посольского стільця лише тому, що — як він сам заявив — його вибір полягав на всяких можливих шахрайствах заподіяних виборцям [illegible] на чолі яких стоїть Роберт Роджерс.

Нині потужно новий факт про уступлене з посольского стільця консервативного посла А. Моррісона, який був вибраний в виборчім окрузі Мекдоналд, Манітоба ще 12 Жовтня и. р... Не уступив він добровільно, а мусів його до того суд, який 10 г. м. заявив, що його вибір полягає на самій лише корупції, перекупстві та всяких інших виборчих шахрайствах. Перекупство, неправне заарештоване невинних людей, страшене виборців проституційною силою поліції, трактоване людей алькогольними напоями, — се все що мусіло консервативну зречись посольского стільця й приречи, що більше кандидувати на посла не буде. Усї судові кошта, які будуть виносити около дві тисячі долярів, має поповнити А. Моррісон...

Ну, і корчить ся консервативна партія, не від вина а від свою самою заподіяних злих діл. Щож, наварили пива, хай пють. Тішились колись, що вибрали свого посла, хай і тепер тішать ся, що той самий посол провалив ся лишаючи на чолі консервативної партії невмазальний знак підлоти, підлоти і еще раз підлоти...

Люди добрі, се живий факт в який спосіб консервативні стараютъ ся затримати в силі. Се факт якому не заперечить ніхто, навіть сам Роблін, а не то такий консервативний циганчук.

Се факт, що консервативні на підлоті їдуть і підлотою поганять, се факт про їх [illegible] політичні думки, се факт в який спосіб вони вибирають своїх послів. Тямте, що А. Моррісон дістав був на 784 голосів більше як фармерский кандидат на посла Річардсон... Колись ми сам. застановлялись, чи справді таке велике число виборців далось перекупити консервативними нагайками? А преціж се доказано тепер в суді і ми мусим вірити. Мусим вірити, що А. Моррісон солено платив за голоси, які впали на него, не трохи грошей дасть і тепер... Та се річ природна: неправно набута річ дорого коштує. Забажає чоловік набути дорогий годинник неправною дорогою, він — здобувши його — заплатить за него стільки, що за ту суму грошей купив би десять чи й двайцять годинників. Забажали консервативні купити свого посла і заплатили стільки грошей, що за них могли би збудувати десятки миль доброї дороги в найгірших на кольоніях місцях. Стратили десятки, а то й може сотки тисяч долярів на вибране посла в Мекдоналд, і кому з сего користь? А гроші преціж народні не консервативні. Народ — виходить — дає консервативній партії оружие, щоб відтак та партія тим самим оружием могла завдати народови тяжкі рани.

Та така політика не повинна на дальше істнувати. Народ повинен положити конець пануванню консервативної партії при найближчих надходячих виборах.

Чи справді так?

Прямо годі повірити аби редактор консервативної шмати був на стільки наївним, неморальним, підлим і глупим та писав щоб люди — крім його базґранини — не читали нічого більше. Зовсім так як та перша ліпша перекупка..

В 10-ім числі він пише щоб люди не звертали уваги що пишесь в „Фармері". Ну, розуміє ся, що на се дає свої доказа: „Канад. Фармер" є ліберальною газетою, є власностию анґлійців-лібералів, редактор його мусить писати те що Анґлійці ліберали йому скажут"... Дурнійших доказів не написав би малий школяр.

Найперше те: Чому якраз люди не повинні звертати уваги що пишесь в „Фармері?" Чи не тому що в „К. Ф." час від часу пишесь про підлі нелюдські діла консервативної партії? — А здаєсь, що лише тому. Тай який же ти дурненький... Хтож схоче слухати тебе редакторе конс. шмати. Ти від коли от хочби і на Union Bank та кричи щоб люди не звертали уваги що пишесь в нашій часописи, а все те на віки тобі, старий плоче, не придасть ся. Тоді треба було жити вільне сот літ в зад, тоді твоїх слів будьбы послухали. Тепер ні, не той то вже вік, не ті люди... Люди не хотять бути фанатичними каліками, яким власне ти є, вони хотять читати і одну і другу, трету і десяту часопись та думати застановлятись і судити де правда а де брехня, підлість і дурнота. Після твоєї — консервативний гайдамако — ради — люди повинні читати лише одну часопись, консервативну. Ми радимо щоб люди читали усякі часописи та виробляли свої власні погляди що до політичної чи й якої иньшої справи. Лише читаючи і одно і друге чоловік научить ся пізнавати річ як слід, ніколи той що читає якусь одну часопись, одну книжку і т. и.

Закидує нам глупенький редактор конс. шмати, нещирість до справи свого Українського народа, називає редактора „К. Ф." москальофілем. З якої речі він се може говорити Бог його знає. Такій брехні сліпо хто повірив то мусів би бути таким великим дураком яким власне і є редактор конс. шмати.

На сім і приймаєм свою замітку. Говорити з дітваком, або про те, яке вже аж надто ясне і відоме нашому народови — шкода. Зрештою при підлості консервативців будем мали еще нагоду написати.

Всенародна Канцелярія
під управою ДИМИ, КІМИЛЯ і КОЧОРЕК.

ПРОДАЄМО шіфкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найлiпші і найскорші кораблі

ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські в всіх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процеси і військові

РОБИМО повномочия, контракти купна і продажі акта зрочення, скрипти довжні і иньші документа, легалізовані через Ц. і К. конзулят

СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.

ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провинції.

ВИСИЛАЄМО гроші в всі части сьвіта, скоро і безпечно.

ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.

ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провинції.

АСКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.

ЗА ВСІ справи переперовадженi в нашій канцелярії гарантуємо

У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіт і приходіть на адресу

WSENARODNA KANCELARYA
J. G. [illegible], NOTAR
Телефон. Garry 2286. 215 Logan Ave. Winnipeg, Man.
[illegible]

До виборців 5 варди Вінніпеґу.

Замісяць а саме 14 го Грудня в Вінніпеґу відбудуть ся вибори на варди міста як рівном податкові своїми голосами будуть мусіли рішати такі справи як видання великих сум грошей на ріжні ціли.

Нас Русинів мусить найбільше інтересувати пята варда. В тій варді жиє найбільше число Русинів, отже ганьбою булоб [illegible] не вибрали на алдермана того чоловіка якого ми уважаєм за найвідповіднійшого.

До тепер маєм вже трох кандидатів, а то Етрідж, Раґ і полак Яніцкий. Можливо, що їх число еще побільшить ся, та ми повинні вже добре розважати на кого голосувати, кого попирати своїми голосами, кого вибрати на представителя пятої варди, представителя Русинів.

Чи оплачується ходити до школи.

Не повірите коли скажемо, що ученик ходячи до школи заробляє десять долярів денно. А преціжь оно так і є.

В Злучених Державах на кождих 100 осіб є лише 5 осіб, які річно заробляють звисше $1000. Дальше на кождих 100 людей 15 заробляє $800 річно, 27 заробляє $600 річно а 53 заробляє $450 річно.

Хтож властиво є ті пять людей що заробляють річно $1000, $2000, $5000, $10,000 і $100 000? Се люди, що покінчили вищу школу (high school).

Візьмім прим., що чоловік пересічно працює в своїм житю 40 літ і за той час дістає платню, з якої він заробляв би $1000 річно, то в протягу 40 літ заробив би $40,000. А сей, що заробляє лише $450 річно, заробить лише $18,000. Ріжниця отже між платнею першою а послідною виносить $22 000.

Хто отже учив ся протягом свого життя заробляє пересічно $22 000 більше, як той, який не ходив до школи а лиш остав звичайним робітником.

Щоб скінчити high school треба наперед ходити до нормальної школи, наука отже потребує цілих 12 літ. Та тут треба виключити 3 місяці вакацій, отже ученик ходить до школи лише 9 місяців на рік. Відтягнути тепер з кождого тиждня два вільні від науки дні Суботу і Неділю — ученик перебуває в школі лише 20 днів кождого місяця. В протязі одного року американський ученик учащає до школи 180 днів. За час цілої своєї науки т. є. за 12 літ — 2.160 днів.

А що чоловік скінчивши high school пересічно заробляє $22 000 більше, як чоловік, що до такої школи не ходив, то виходить, що тих $22 000 треба почислити як його заробок з науки в школі, сказати се иньшими словами: кождий ученик, через те, що учить ся, добуває собі підставу до ліпшого зарібку, підставу до здобутя в пізнійшім віці сих $22,000. А — розуміє ся — позаяк се дає йому школа, отже сю суму заробляє через школу. Єсли поділите сих $22 000 через 2,160 днів, стримаємо відповідь $10. Десять долярів се денний круглий зарібок ученика. Словом сказати кождий ученик ходячи до школи заробляє $10 денно.

Розуміє ся, що таке обчислене є пересічне, та тут маємо нагоду бачити яку велику користь має ходжене до школи. Користь матеріальну, а що найголовнійше користь моральну. А чоловік моральний в суспільности вартає великі суми грошей. Тому нехай ніхто не легковажить собі школи, науки, бо тим самим легковажить своє і свого народа життє. Родичі маючи здібну до науки дитину хай посилають в школу, здібности до науки се неоцінені скарби. Хтож їх занедбує — тим но грішить. Грішать проти самого Бога, бо Бог дав кождому чоловіку якийсь талант, здібности не на те щоб марнувати, закопувати в землю, а щоб розвивати й користатись ним.

В Америці маєм богато здібних молодих людей, які однак марнують ся по ріжних роботах лише тому, що їх родичі не дали нагоди ходити до школи і учити ся. Кілько то руських дітей в самім місті Вінніпеґу марнує ся, прямо дико, і родичі які не подумають про те щоб з їх дітей стали колись порядні, корисні для себе і усьої суспільности люди. На все є, на забавах [illegible], пють, гуляють, бють ся і т. и., до школи не [illegible] і [illegible].

Ми отже взиваєм до родичів не марнуйте своїх дітей дайте їм нагоду стати людьми а не посмішком чужого народа. Тямте, що ваша дитина ходячи до школи заробляє по десять долярів денно. Бажайте своїм дітям щастя, долі, життя, а не нещастя, біди, нужди та мук.

В. Савіцкенко

ДВІ ПЛАНЕТИ.

Округ сонця шлях широкий
В неозиранi краях, —
Тай планета лічать роки,
Обітаючи той шлях.

Споконвіку і до віку
Ходять колом без кінця;
Шлях без міри, вік без ліку
Їй надано від Творця

Скрізь на ній дива природи,
Скрізь усе життям кипить:
Звір тут кожної породи,
А людей і не злічить.

Той бажає світ заперти
За-для себе одного;
Той працює й хоче вмерти
За для народу свого

Той життя своє складає,
Щоб науку збогатить,
Той у темряві конає
І жиє, щоб їсти й пить.

І живуть і умирають,
Гнуть ся все вперед іти;
Прийде час — і доблукають
До останньої мети

У високости безмірній
Є планета ще одна.
І біжить - товариш бідний -
Округ першої вона.

Безповітря і безводна.
Та планета і німа,
І без світу там холодна
Обгорнула все зима

Ні людей там, ні рослини,
Ані звірів, ні птахов.
Лиш високі гори в глини,
Та камінна, та пісок.

І нема, нема спокою
Для космичного мерця,
Вічно стежкою одною
Йде він колом без кінця.

Так то мертвою марою
Місяць круг землі йде.
І віщує нам собою
Той кінець, що землю жде

Так усе колись минеть ся,
Все, що вдіє людський дух;
Неодмінним [illegible] ся
Лиш безконечний, вічний рух.

ЯК ЇДЯТЬ МОНАРХИ?

З нагоди подорожі президента Пуанкаре по Франції пригадують французькі часописі апетити ріжних монархів смакунів, констатуючи, що і пан Раймонд Пуанкаре зраджує знаменитий смак, достойний коронованої голови. Французька преса згадує також про Любета, який міг бути справедливо гордостию французьких смакунів, тим більше, що маючи незвичайно вироблений смак, вибирав все страви, приладжені після французького звичаю на олию. Що до иньших монархів, то варта згадати, що Едвард 7-ий не вносив цебулі, а Людвик 13-ий звертав особливу увагу на стіл і не міг ніколи обійти ся без шпінаку. Людвик 16-ий мав з точки погляду смакунів сю ваду, що їв за богато. Підчас вечери відав росіл з голубів, душені котлети і три печені курята, а як був здоров, то переїдав ся, зїдаючи добру порцию вуши, цілого бажанта, куропатву, повну миску салати, добру порцию телячої печені, два добрі пальти шинки, тарілі печива, тарілі тістечок, а наконець їв у великій скількости овочі. Людвик 15-ий любив дуже мало на солодині, а про Карла Великого каже традиция, що їдав найрадше дичину. Ряд смакунів на французькім престолі перервав в прикрий спосіб Наполеон Великий, котрий їв скоро і без вибору, як чоловік, що вічно спішить ся. Тому підчас двірських обідів не робив він доброго вражіня з причини злого вибору страв і злого смаку.

Найстарша Фірма Адвокатсько-Нотаріальна в Вінніпеґу.

ЗАГРАНИЧНІ [illegible] в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, повномочия і всякі інші документа старо-краєві і Канадийскі
ПРОДАЄ шіфкарти на [illegible] кораблі, з [illegible] 5 до 7 днів.
[illegible] гроші до всіх частей світа скоро і безпечно.
ПРОДАЄ І КУПУЄ грунти в старім краю і Канаді, а [illegible]
[illegible]

Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
341 Main Street - - Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріальних, старокраєвих і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).

ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через конзулят,
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через порядних адвокатів в Старім Краю.
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, особо: увільнена від вправ, контролі і асентерунку.
ПРОДАЄ ШІФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провинції.
[illegible]
Години урядові від 9 рано до 6 вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 по вечера.
Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
534 Main str. Winnipeg, Man.

НОВЕ ЗАРЯДЖЕНЄ.

В минувшині ми посилали нашу часопись кождому хто її замовив, висилали не одержуючи хоч предплатник не відновив своєї предплати

Тепер постановили, що при кінци сего року висилку „Канадийского Фармера" застановимо всім тим винним за часопись хочби одноразову предплату і — розумієсь — [illegible] свої будуть мусіли виплачувати

Много з предплатників може і не знають того, що відбераючи часопись з почти [illegible] тим самим [illegible] обовязуют ся виплатити за неї і після закону мусять заплатити

Появить ся на валипапері (на часописи) червону карточку і пан винні за часопись, се значить, що Ви

дістанете лише 7 дальших чисел.

В будучині кожному будем висилати повідомлене на два тиждні перед задержанєм висилки часописи, отже відновлене предплати не спричинить ніякої страти в числах часописи

ДЛЯ СТАРОКРАЄВИХ ПРЕДПЛАТНИКІВ.

Старокраєві предплатники будуть змушені присилати предплату згори. Предплатники в Злуч. Державах довгуючі нам за часопись не переданим довгу до кінця сего року будуть віддані в руки колекторів [illegible] в Злуч. Державах

Знаєм, що сему зарядженю спротивить ся дехто, та віримо одно, що зрозуміють нас многі і виповнять совістно свій обовязок [illegible] часописи [illegible] час весь довг за „Канадийский Фармер".

Сего вимагає звичайна фінансова справа.

Редакция і Адмiнiстрация „К. Ф."

Руско-Американська лінія
Одинока без пересідання лінія між Росією і Канадою.
Найлучші найбільші і найскорші кораблі що курсують [illegible] між Росією і Канадою без пересідання.
В [illegible]
Ціна їзди:
З ЛІБАВИ ДО ГАЛІФАКС
2 класа - $60.00
3 класа - $51.00
1 класа - $75.00
Заграничний паспорт 3 дол.
Тільки від голови $4.00
За [illegible]
A. E. Johnson Co.
27 Broadway New York, N. Y.
або 300 First Ave. S. Minneapolis, Minn.
Russian American Line, - Pier [illegible]
Brooklyn, N. Y.

Річна передплата на „К. Ф." виносить $1.50, пів річна 75ц., квартальна 50ц.

Робітники!
Знищете ревматизму і все [illegible] перестуди, коли будете уживати Д-ра Ріхтера
PAIN EXPELLER-а
Се средство має за собою 43 річний рекорд. Його уживають на цілому сьвіту і можна дістати в усіх аптеках в Стейтах і Канаді по 25 ц і 50 ц за фляшочку.
Уживайте в час ОСЛАБЛЕНЯ, РЕВМАТИЧНОГО БОЛЮ, БОЛЮ В ГРУДЯХ, [illegible]
Повне пояснене в Рускій мові в кождій пачці. Стережіть ся подібних лікарств. Славний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.
[illegible]
F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Родимці!
Єсли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх кревних до Канади, то приходіть впрост до C. P. R. свого офісу до головних агентів
Alex Calder & Son
— БАНКЕРІ
663 Main St. Winnipeg, Man.

МИ СПРОВАДЖУЄМО рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також виміняєм долари на Австрийскі гроші і продаємо Австрийскі марки
Ми маємо щадницю і приймаємо гроші від доляра до тисячі і вище 5 платимо процент.
П. А. КАРАКОНЦІЙ і наш Український представитель.

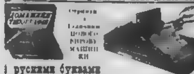

ШЛАЙТЕ ВАШІ ЖЕДАНИ ДО ВСІХ РУСКИХ ДРУКІВ [illegible]
Стрічка і гладини до кожної машини
руськими буквами
[illegible]
ЛИШ $1.25 ЦЕНТІВ
[illegible]
Адрес такий S. MAIDANSKY 231 E 13 ST. NEW YORK

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
[illegible] руский лікар зі старого Краю - Одинокий руский лікар в Канаді.
СПЕЦИЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
[illegible] 418 Pritchard Ave.
PHONE [illegible] WINNIPEG, MAN

Новина Панове!
Як будете в Вінніпеґу то ми вас просимо незабудьте повернути до нас і поговорити в справі подорожи
ДО СТАРОГО КРАЮ.
Наше мотто є: „Вдоволити кождого", а іменно:
1) Продати вам шіфкарту як найтаньше.
2) Дати вам як найлiпші шіфи.
3) Змінити вам гроші як найтаньше і вдоволити як найлiпше
Ми репрезентуємо всі головні корабельні лінії.
Посилаємо гроші через найбільшу —
— C.P.R.-ску Компанію в Канаді, а то:
Dominion Express Company.
В нас можете післати гроші ТЕЛЄГРАФІЧНО до краю і вас буде коштувати лише $1.50 від якої небудь суми.
[illegible]
DOMINION TICKET OFFICE
[illegible]03 Main St. Winnipeg, Man.

Гроза страшного голоду і нужди.

Від двох уже років переживає хліборобске населене в Галичині вельми важне пересилене. Вже минувший злотний рік заподіяв нашим хліборобам необчислимі шкоди, а фінансове пересилене, котре наспіло від прилуки Босни й Герцеговини не тільки нашу монархію, але й усю Европу, а опісля впливом балканьскої війни ще збільшилось, відбиває ся також вельми некорисно на сучаснім положеню хлібороба.

Вже торішний неурожай поставив хліборобів у вельми скрутне положене. Па на наслідком невстанних сльоти переважно вогнила, збіжє зросло, барабоя попсувала ся, кукурудза недоспіла, а що ще остало, се в многих сторонах забрали страшні повени, викликані виливами неупорядкованих рік і диких гірських потоків. Такого тяжкого року, як минувший, не затямили в краю найстарші навіть люди

А весною сего року побачили люди, що положене хлібороба а тим самим і всего населеня в краю погіршить ся, бо озимина вийшла гірша з зими, а також і [illegible] показалось вельми невідрадном і в цілім краю запізнило ся з кінцем весни, що гарні будуть жнива.

Однак кількамісячна майже безперервна сльота, з страшними тучами, градами й громовицями розвіяла вовсім ті рожеві надії, які мали хлібороби на богаті жнива і на поправу свого биту.

Ото пропало зовсім а наслідком того нема паші для худоби. Жнива наслідком сльоти і недостачі сонця вельми спізнились, богато зросло на пни, а те, що вспіли хлібороби зібрати в копи, зросло, або й зовсім зчорніло і згнило. Кукурудза зовсім не доспіла, а барaболя майже всюди погнила. Навіть капуста, що також є важною поживою для населеня, не вспіла звинутись в головки, а вибуяла пустими стовбурами.

Сегорічні жнива випали так сумно, що хлібороби прямо заломлюють руки, бо не буде не тільки себе чим вижививати і худоби викормити та оплатити податків і банкових рат, але й нема в многих сторонах навіть зерна на засів. Сей рік заніс не тільки хліборобству але й усему населеню в краю такого нещастя, якого Галичина не зазнавала від більш як сотні літ.

До всего того не тільки гірскі ріки і дикі потоки, але навіть смирні звичайно подільскі ріки наробили небувалих шкід і то не лише на полях і сіножатях та левадах, але й на гостинцях і залізничих шляхах, а повени поруйнували чимало хат і господарских будинків та забрали богато достатку з собою. Шкоди заподіяні сего року хліборобам а також в домах, дорогах, гостинцях і залізничих шляхах, обчислено загалом на 270 мiлiонiв корон.

Таким способом протягом останних двох років зруйнований край, винищене і на страшний голод і нужду виставлене населене не тільки не матиме спромоги сповнити своїх обовязків супроти краєвих і державних потреб, але само потребує вельми видатної помочи, щоби могло двигнутись з тажкого занепаду і не упасти жертвою страшного голоду і крайної нужди та всіх тих наслідків, які з тими проявами вяжуть ся

З нуждою і голодом хліборобского населеня нерозлучно [illegible] до рожим споживання і иньших потреб всего населеня при небувалім обниженю земельної вартости і вартости домів по містах, викликає гроза тяжкої нужди учителів, урядників і иньших верств, що живуть або з платні або з зарібку.

В тім розпучливім положеню глядить хліборобство спасения і паде у великій части жертвою підшептів переселенчих агентів и т. п. доводить до виселеня краю з найздоровших до роботи рук.

Розміри нещастя перейшли всякі границі і дійшли до того ступня, що тут вже не розходить ся о поправу долі чи то хліборобів чи иньших верств суспільних, котрі хлібороби живлять своїми руками, але прямо о єствоване.

Зрозуміло вже і краєве і осередне правительство, побачили також і посли, що над краєм і его населенєм повисла гроза страшного голоду і небувалої досі нужди і приняли ся на розсліди розмірів сеї нужди і способи заради. І тут виявило ся вікове занедбане управильненя гірских рік і диких потоків, занедбане господарского підйому краю, его обдовжене і господарске знесилене.

Потрібна отже вельми видатна і скора поміч в ріжних напрямах. Передовсім достарчити треба [illegible] для людей, знищених [illegible] неурожаєм і повенями, потреба паші для худоби, насіння на засів, а далі і достарчення зарібку при будовах доріг, залізничних шляхів ітп., а також заради проти злочинної роботи переселенчих агентів. Ми вже при иньшій нагоді вказували на се, що роздаване дрібної допомоги не має ніякої ціли, але повинна бути дана нагода до зарібків для всіх не тільки хліборобів, але й т. зв. халупників, зарібників, і робітників і то під строгим доглядом одвічальних властий, щоби сі підмоги не тонули в кишенях непокликаних.

Правительство вже тепер, хоч не богато ще дало, [illegible] на вичерпані цели. Обовязком отже послів подбати о се як найскорше, щоби була переведена реформа фінансова, котраб достарчила потрібних засобів на всі ті потреби, а також щоби вже на правду переведено у нас управильнене гірских рік і диких потоків, як се зроблено в західних краях держави. Але й тут требаб умілої роботи, щоби управильнене рік і потоків не ведено в долу гори рікою, як се часто тепер водить ся, а наслідком того перша ліпша туча і злива ріки нищить роботу почату і дорогу

А на останку повинно правительство подбати, а посли сего допильнувати, щоби потерпівшому населеню від сегорічних жнивних шкід всякого рода признано як найбільші пільги податкові і опусти та в справах екзекуцийних заховано велику вздержливість.

З „Руслана"

Будучі люди.

Міланьский професор Мореллі який [illegible] оголосив статю в якій займаєть ся питанєм, як будуть виглядати люди будучих століть. Виходи у чолого невеселі. Потомки наші — після его погляду — будуть певними [illegible] Професор Мореллі переконує, що вони будуть мати передовсім великі черепи. Може бути, що міланьский професор має слушність раз, що все в сьвіті має тенденцию збільшати ся і розвивати ся, то чому людські черепи не мають підчинити ся сему сьвітовому законови? Дальше, професор заявляє, що і форма черепів буде радикально змінена у наших потомків будуть черепи не овальні як тепер у нас, а зовсім круглі.

Тому, що після змінених того закона [illegible] у природі не гине і скількість матерії в сьвіті не змінять ся, жене, що збільшене черепів повинно спричинити зменшене якої небудь другої части людского тіла. Проф. Мореллі говорить без тіни усьміху на своїм ученім лиці, що на ногах у наших потомків буде замість 5 пальців тільки 3. Чому? На якій основі? Де дінуть ся они? Професор не пояснює сего і нам, темним людям приходить ся повірити йому на слово

Міланьский учений не лишив без уваги і гарного пола. Після його сьвятого переконаня будучі жінки уляжуть також серіозним змінам, особливо в области .. але тут він подає такі подробиці, яким місце тільки в специяльних медичних журналах. На всякий випадок не хочемо особливо огірчити наших читачок

Італійскі часописі, які помістили статю Мореллі, не всі віднесли ся до неї серіозно і поважно. Деякі органи довели основно висьміяли пророка сумного вигляду будучини.

ДЕ НАЙБІЛЬШЕ ТЕЛЕФОНУЮТЬ?

Загально панує думка, що скандинавські краї, а особливо Шведия, мають найбільше телефонів. На основі однакоже сьвітової телефонічної статистики, яка недавно появила ся, показує ся, що в 1912 році найбільше телефонічних апаратів мала Каліфорнія. Опісля доперва приходить Штокгольм. Один телефон в Льос Анджельо припадає на 41 мешканця, в Сан Франціско на 4.2, в Штокгольмі 4.6, в Омаса 5.3, в Портланді 6.6, в Чікаґо 8.1, в Бостоні 9.9, у Філадельфії 10.1, в Ню Йорку 11.3, в Берліні 17.1, в Льондоні 32.5, в Парижи 33.7, в Буенос-Айрес 35.6, у Відни 38.9, в Москві 41.8, в Петербургі 48.0, в Токіо 76.7. В загалі найбільше розповсюджений є телефон в Сполучених Державах північної Америки. Се виходить також з загального числа телефонічних получень. Північна Америка мала 8 693 000, а Европа 3.153 000. Дуже далеко від них стоїть Азия з 205.000, Австралія з 142.000, полуднева Америка з 36 300 получення.

Руска Лазня
Парова і купелі. Осібно для жінок. Добра обслуга. Отворено днем і ночью.
256-260 Jarvis Ave., Winnipeg
Телефон St. John's 519.

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
Philadelphia, U.S.A.
[illegible]

КРАСНИЙ ГРАМОФОН
Продаємо лише за $3.00,
а решта $12.00 при відобраню.

До кождого грамофона додаємо даром 12 кусників а то:
КОЛЯДИ ХОРИ
Іже херувими. | Новая радість.
Бог предвічний. | Небо і земля
СЬПІВИ НАРОДНІ
Не пора. | Казав мені батько.
Ой я люблю Петруся. | Ми Гайдамаки.
ТАНЦІ:
Руский Козак. | Гупфата польна.
Вальц. | Смішна полька

1000 голос даром.

Одна з сотних подяк котрі ми отримуємо кождого дня.
Standard, Alta.
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.
ПОВ ПАНЕ!
Грамофон і рекорди дістав. Дякую Вам за так скору висилку. Я дуже вдоволений сим Грамофоном, справді варт більше як то що коштує
Я переконав ся, що від Вас всьо ліпше спроваджувати від з Нюйорку. Оден мій краян спровадив грамофон з Нюйорку і коштує его $50.00, але не є ліпший як сей що від Вас за $15.00
З глубоким пов. В КАПІК.

Катальоги книжок і інструментів Даром.
НАША АДРЕСА
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. - - Winnipeg, Man.

[illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Tel. Main 2510

Позір Родимці!
Кождий з Вас котрий надісле кілька адресів своїх знакомих отримає красну читанку на презент — надісле хто більше число адресів точних отримає винадгороду після угоди.
Подаючи адреси прошу не залишати бакс почт., улиць і нумерів домів коли конечні.
АДРЕСУЙТЕ
ІВАН НЕМЕТ
[illegible]
487 Washington St. New York.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціальне лічене половних хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лічене і новійше лічене сифіліса „606“ проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на колонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси в всіх більших містах в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТИЙСКІЙ КОЛУМБІЇ.

Авторизований капітал	10,000,000.00
Резервовий фонд	8,100,000.00
Капітал вплачений	6 925,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймають ся від $1.00 і більше і доразовується процент від дня вкладки. Видають ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ: Corner Main St. and Selkirk Ave.
ЦЕНТРАЛЬНА ФІЛІЯ: N. G. LESLIE, Manager
Corner Portage Ave. and Colony St.

ДЕРЕВЯНІ путні і ведра суть не відповідні на сей час так само як серп або коса.
EDDY'S FIBREWARE
дає добрі результати за малі гроші. Путні, цебри, молочарске начинє і т. п. зроблене з сего матеріалу і легке і довготреване. Обручів нема і не пукне. Они десять раз довше послужать як деревяні річи - - - - - Спитайте свого сторинка
Так добрі як сірники Едди

Спеціально на десять [illegible]
Богато живучих по за Новим Йорком не можуть видати нашого маґазину.
Тимто даємо можливість купити за $28.00 грамофон з 40 сьпівами, що давнійше кошт. $55.00.
За вкладом на $2.00 місячно
Жадайте каталоґа. Наша адреса:
[illegible] NEW YORK PHONO CO.
308 310 Grand St. Dept. New York.
Продаємо також рішного роду музичні інструменти.

— НЕЧУВАНА НАГОДА —
[illegible]
[illegible]
ВАЖНЕ! [illegible]
INTERNATIONAL WHOLESALE WATCH CO. Dep 2.
Box 2552. Winnipeg, Man.

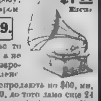

ДАРОМ на три місячну пробу. 24 Руських сьпівів даром $1.00 Місячно
$60. Фонограф за $29.
Сли купуєте фонограф від нас то купуєте впрост від компанії, а не від агентів які хотять богато заробити не дбаючи на ваше вдоволене.
Фонограф який агенти спродають по $60, ми, компанія, спродамо вам за $29, до того дамо еще 24 Руських сьпівів даром. Сей фонограф вішлем до Канади чи й де небудь інде на $1.00 місячні сплати і дамо ґаранцію на 10 літ
Напишіть до нас по дальші [illegible]
ROYAL PHONOGRAPH CO. 31 East 4th St., Dep A. New York, N.Y.

НА ПРОДАЖ!
Маю на продаж добру фарму в околици Shebo, Sask., 4½ милі від Shebo, 24 милі від Insinger, фарма обнимає 160 акрів і в добрім положеню, 46 акрів вробленої землі а поверх 60 акрів легко можна вробити, фарма обгороджена 3-ма дротами. Хата, стайня і шпихлір на збіже. До школи 1 миля, до церкви 2 милі. Продам за тані гроші, легкі сплати. По дальші інформації прошу писати до: — H. Walesuk 583 Jarvis Ave, Winnipeg
(44-6)

„Canadian Pacific“ в Галичині.

На лист о. Л. Сембратовича, що був поміщений в попереднім числі, сліпнув за відповідь, яку отсе і передруковуємо з „Руслана.“ Автор її дає гарні докази, що о. Сембратович не такий сьвятий як себе він вмалював, як також і те, що у о. Сембратовича нема стільки заслуг в здобутю епископа Будки для Канадийских Русинів і т. п. А ми ще хиба додамо, що не його якась заслуга в тім, що до Канади прибув д. Карпинський та инші „інтеліґенти.“ А слеб справді він їх сюди наслав, то ганьба йому, бо без такої „інтеліґенції“ канадійскої Україні богато спокійнійшим чудесьби...

Та читаймо помашну відповідь.

Чи справді покривджений?

(Надіслана стаття.)

„З жалем здивованися — пише о. Л. Сембратович в ч. 217. „Руслана“ — прочитав я статю поміщену про мене в ч. 214. з 28. с. м.“ Тими самими словами зачинаємо й ми свою відповідь. З жалем отже здивованием прочитали ми його відповідь на наші замітки про нього в статі „Головний еміґраційний вановник.“ О. Сембратовича знаємо аж надто добре, але щоби він був на стільки відважний, як се показав ся в своїй відповіди, сего ми не припускали. Ся одна его відповідь [redacted] служити як найкращим доказом его моральної вартости.

Головна річ про яку розходить ся се то, чи о. Сембратович є агентом „Canadian Pacific-а,“ чи ні! Він тепер перечить сему, а ми таки обстоюємо при своїм. О. Сембратович є справді еміґраційним інспектором (отже навіть щось більше, як агентом) для Австрії з рамени канадийского правительства, отже тим самим і товариства „Canadian Pacific.“

На се маємо такі докази.

1) В галицких часописях („Діло,“ „Свобода“) були анонси „Canadian Pacific-а“ з рівночасним поданєм адреси о. Сембратовича у Відни.

2) Через довші часи часописи („Руслан,“ „Діло“) писали про о. Сембратовича як про аґента „Pacific-а,“ а о. Сембратович мовчав. Доперва коли справа прийшла перед суд, він вислав заперечене до „Діла.“

3) Офіціальним заступником „Pacific-а“ в Галичині був шваґер о. Сембратовича — п. Ганущ.

4) Судовою львівською розправою проти еміґраційних гиєн о. Сембратович вельми інтересував ся і бував на тій розправі.

5) О. Сембратович сам перед свідками признавав ся перед, що веде аґенцію „Pacific-а,“ що побирає за те 150 долярів місячно, дієти і зворот всіх видатків. Імена тих свідків вчасописи [redacted]о, бо не маємо на се їх уповажненя, але Редакції „Руслана“ уділяємо довірочно їх список. (Просимо післати Редакції „Руслана“ дрібку ся, то знають всі та як Европі, а що більше в Америці, що справами еміґрації займають ся.

6) Відтак д. н. т. участи о. Сембратовича в акції товариства „Canadian Pacific“ се загальна опінія про те всіх тих в Европі, а що більше в Америці, що справами еміґрації займають ся.

Чи голословне заперечене о. Сембратовича супротив сих доказів остоїть ся?!

Правда „чорного на біле“ не маємо, але в таких справах і годі о такі документи.

Переконуючим доказом винн-о. Сембратовича є також его крутійство. Він сам пише в однім місци, що є репрезентантом [redacted] свого правительства, а зараз пізнійше заперечує, щобе [redacted] в яких урядових зносинах [redacted] „Pacific-ом,“ так, наче би „Pacific“ з канадийским правительством не стояв в найтіснійшій звязи і в справах еміґрації не був враз з ним одною моральною [redacted]

Додаємо, що перед о. Сембратовичем поліблу (роботу хоч на меншім розмірі) провадив о. Нестор Дмитрів за 100 долярів місячно (отже сейчас та робота [redacted] рошила!)

Отільно що до самої річи. Коли о. Сембратович се де справді аґенцію канадийского правительства (або „Pacific-а,“) якої ціль виглядаєне україньскої частини Галичини, то чи можна роботу о. Сембратовича не [redacted] злочинною, шкідливою і неморальною? І лише сю роботу мали ми на думці, коли написали про неморальність о. Сембратовича. Коли ж він зробив зі слова ширше і вам все нас, аби ми дали докази хоч би одного неморального вчинку (о. Сембратович уважає очевидно свою роботу в „Pacific-у“ моральною), а він обіцює за се 1000 К на „Рідну Школу,“ то приймаємо вызов і служимо не одним а більше доказами

1) Неморальною роботою [redacted] влас- го власку свою рідну країну і вязи дасці висилати ся злобно того злочину.

2) Неморально писати неправду, що в Америці провадило ся дуже діяльне житє, на котре ми канадийське правительство звернуло увагу! Якось були діяльнійші люди в Америці, а ніхто на них не звертав такої уваги. Зрештою за щиру народну або церковну діяльність ніхто не зрушує собі епископа і всіх священиків та не мусять простро втікати з Спол. Держав, як се мусів зробити о. Сембратович

3) Неморально писати неправду, що уласкало ся тая Канади іменоване епископа „в поміччю руского галицкого епископату.“ Епископа для Канади уконав в Римі Э. Е. Митрополит за згодою француских канадийских епископів, а не о. Сембратович

4) Неморально підносити звичайне завербоване кількох одиниць в Канаду до якогось геройского діла, до якоїсь високо патріотичної заслуги.

5) Неморально писати неправду, що перебуває ся в Европі в характері якогось там „прокуратора“ епископа Будки (чому з осідком у Відни?), коли щойно написало ся, що перебуває у Відни в характері репрезентанта канадийского правительства.

[illegible]
50,000 KSIĄŻEK DARMO DLA MĘŻCZYZN.
MĘŻCZYZNI CZY CIERPICIE
[illegible]
OBCIĘLICIE TEN DARMOWY KSIĄŻKI KUPON DZIŚ.
DR. JOS. LISTER & CO., P. 101, 208 N. 5th Ave., Chicago, Ill.
[illegible]
Imię i nazwisko
Adres

6) Неморально заперечувати, що дало ся виставний обід в ресторації Жоржа, на котрий були між иншими запрошені пп. К. Л., С. Ф., оо. Й. Ф., В. С. і инші.

7) Неморально писати, що уласкало ся операцію з жінкою в суді церковнім і сьвітскім, коли уласкало ся Пламне в суді сьвітскім.

8) Неморальним єсть невиплачуванє жінці удержаня, до якого з суді зобовязав ся

9) Неморально заперечувати, що не лишило ся у Львові довгів які заплатила високо поставлена особа, коли так було справді. (Докладнійші інформації про се уділимо редакції „Руслана“ до евентуального ужитку;

10) Неморально заперечувати, що не хвалить ся знайомствами і приязнію високо поставлених в церкві осіб, коли так робить ся дотично Преосьв. Будки, Э. Е. Преосьв. Митрополита, а навіть супроти римских кардиналів (на одних священичих зборах в Сп. лучених Державах)

11) Неморально писати неправду, що мне ся лише з руськими сьвященикам, коли по правді знаючи его духовенство таке, нкальсе, к там більше галицке сторонить від о. Сембратовича

Ряд сих доказів міг би іти в безконечність, думаючи, що і се вистарчить, аби прекоперати „Рідній Школі“ обіцяних її о. Сембратовичем 1000 корон.

МОВА АДАМА І ЄВИ

Звісний подорожник Казанова трудив ся на старість також в области фільольоґії. Був він вже зовсім старим чоловіком, коли дістав місце бібліотекаря у графа Вальдштайна. В 1797 р. появив ся француський словар, уложений якимсь д-ром Леонардом Шпетальгом, котрий в тім словарі утворив штучно цілу масу нових слів. Старий Казанова пригадав собі тепер — що і він є доктором університету в Падві і він почав „писати“. Написав отже дуже обширний твір і присьвятив його графови Вальдштайнови. Один француський учений відкинув те[illegible] подав до публичного відома. Казанова старість ся там між иншим [illegible] мову перших людей. Ся гадка мучила вже англійського короля Едварда III, котрий дуже бажав довідати ся, якою мовою говорили в раю Адам і Ева. Казанова дав на те практичну раду: Висадити на самітний острів 100 новонароджених дітий, котрі би виховували пестунки яким би не було вільно ані слова промовити до дітий. Музикальний гомінниковий прилад, дав би тим дітям нагоду почути перші звуки. [illegible] чаювали би [illegible] ухо до термонії; в той спосіб можна би дійти, каже Ка[illegible] ак ось [illegible] мова. На жаль сьвіт не зробив такої проби, бо має иньші важнійші задачі.

НОВІ ДАНІ ПРО ВІДКРИТЄ АМЕРИКИ

Один великий історичний журнал, який [illegible] Льондоні подає [illegible] про первісне питане — хто відкрив Америку. До сего часу панувало загальне переконане, що се зробив Христофор Колюмб, тимчасом нові дані кажуть догадуватись, що первісними відкривачами Нового Сьвіта були Китайці, які прийшли до Америки через Алеутскі острови і Америку. Сей погляд опирає ся на таких доказах. Літописи старого Китаю опис дають про мандрівки будгійских місіонарів до якоїсь таємної країни [illegible] і описують подрібно богато ростин і звірят сеї загадочної землі; сі описи годять ся вповні з ростинами і звірями сьвітом Північної Америки. Дальше літописи доносять про житє мешканців сеї заморської країни і подають цілий ряд детайльних свідоцтв, які годять ся вповні з сим, що нам відомо про памятники, житє і звичаї старих Мексиканців. Ще інтереснійша є обставина, що і в теперішних часах деякі звичаї і легенди населеня Центральної Америки нагадують сильно китайські. Також всякі скульптурні і архітектурні вибори давного Мексика, які маємо перековані до наших днів, є цілком схожі з китайськими і годі не добачити їх походжена з Азиї. Малі статуї божків, найдені при розкопах в Центральній Америці, схожі також з індийськими і китайськими божками. Крім сього чимало иньших прикмет (примірно статуї слоніф, які були в Азиї символами Будди) доказує, що всі сі розкопи і т. д. не були случайними і вона творен, після якої Америку відкрили Китайці на 1000 літ перед Колюмбом, набирає наукової вартости.

ЛІКЕРИ
Стара фірма котрій вам довіряти
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1106. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас. Ви завсігди будете могли заощадити що найменше 20%
[illegible]

Шукайте T & B написано не клеєні.

Користайте з нагоди.
Продаю АКРИ і ЛОТИ у Ванкувер і Форт Джордж, Брітіш Колюмбія — по ціні і на уловиях, що певно вдоволять кождого інтересованого. Під кождим взглядом земля є добра. Пишіть до:
THEO. P. HILL
P. O. Box 1201, Vancouver, B. C.

CANADIAN NORTHERN RAILWAY
Спеціальний ПОТЯГ
з Вінніпеґ до Галіфаксу.
Лишає Вінніпеґ 3 вечер Нов. 30 Приходить до Галіфаксу Дек. 3.
— ЗЛУЧЕНІ з —
"CANADA" Галіфакс до Ліверпул Дек. 3.
"Scandinavian" в Портланд до Глазґов, і "Cassandra" в Ст. Джан до Глазґов Дек. 4
НАЙТАНЬША ЇЗДА
до Атлянтийских портів в тим і до
СТАРОГО КРАЮ та КОНТИНЕНТУ.
Дати Нов. 7 до Дек. 31 1913. Вертаючий білет. 5 місяців час
НАЙТАНЬША ЇЗДА
до всіх місць
СХІДНОЇ КАНАДИ і до ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.
Тикети на продаж від Дек. 1 до 31. 1913. Вибір подорожей. [illegible]

Позвольте післати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і їх Руських сьпівів на 30 днів
БЕЗПЛАТНА ПРОБА.
Безплатної Проби.
[illegible]
$2. МІСЯЧНО.
[illegible]
SAUL BIRNS
117 Second Ave. New York
[illegible]

ПЛЯСТЕР НА СТІНИ
ЯКИЙ БУВБИ ЗАХОРОНОЮ
є пластер якого потребуєте до нового будинка.
МАРКИ "EMPIRE"
не лише що є найліпшим пластром, а і те, що будучи гіпсовим пластром він є не запальний, захоронаи від огню, є довготреваливи і т. п.
[illegible]
MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG, MAN.

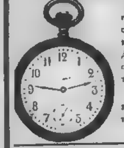

ROYAL CROWN Мило. ROYAL CROWN Премії.
Уживайте мила. — Оно є найліпше
— Ховайте купони. Дістаньте дармо премію. —
ГОДИННИК, найлучшого виробу, THE PARLOR с 7 каменями, Lovanesa верк в позолоченій коверті. Даром за 2000 R. C. мило обгорток або за $3.50 готівкою і 100 обгорток.
Таньші нікльові годинники за 350 обгорток; твердо металеві за 450.
Пишіть за наш нові адрес [illegible]
THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
PREMIUM DEPT. — WINNIPEG, MAN

КОЖДИЙ ВИХВАЛЯЄ І ИНІ ЛИШЕ
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
[illegible]
На 3 місяці вільної проби з 50 найновійших співанок даром з 10ть літною поруков на письмі.
[illegible]
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
101, [illegible] St. Dep. 6, New York, N. Y.

ЧОМУ В САН МАРІНО НЕ МОЖНА СТРІЛЯТИ?

З Риму доносять: Від 1893 року мала република Сан Маріно одну одніську гармату. Від кількох днів посідає та держава три нові гармати. Є однакь неможливою річчю перевести в сім краю пробу в стріляню, бо далекосяглість гарматного вистрілу, котра виносить 11 кільометрів, перевисшає двократно найдовшу лінію від одного кінця сеї републики до другого.

О. Г. ГИКАВИЙ.

Історія Канади.

Передрук неозволений

Англія забирає Квебек, 1629 р.

На весні 1628, нова компанія, в Франції, вислала шість найбільших суден кольоністами та живностю спішила на поміч голодуючим жителям в Квебеку. Англія зачавши війну з Францією того самого часу вислала туди і свою фльоту якою проводив адмірал Кірк. Він доплинув до Квебеку вислав від Чамплейна здачі міста в його посіданє. Чамплейн відмовив. Кірк дофлочивши в [illegible] здибав французькі судна, напав на них, много суден з людьми і живностію забрав, решта знищив і відплив до Англії. Жителі в Квебеку голодували, корінцями живились. І слідуючого 1629 р., коли Кірк знова прибув під Квебек і зажадав його здачі — Чамплейн не бачив іншого виводу як лише добровільно піддатись та ратувати пригноблюче населенє міста, бо боронятись від ворога не можна було ані думати, було лише шістдесять вояків, решта вимерли з голоду. Так отже Англійці забрали Квебек, яка тоді числило около 100 душ населеня, в своє посіданє. З тим і монополь компанії закінчив ся, торговлю футрами вели Англійці, які находились в Квебеку в великім числі.

Смерть Чамплейна. В 1632 р. Англія потребуючи дуже грошей віддала Франції „Нову Францію“ за уплатою суми $240 000 — які розуміє ся Франція й дала та взяла Квебек знова в своє посіданє. В 1633 р. Чамплейн вернув до Квебеку і яко губернатор почав приводити зруйноване місто до його первісного стану. Однак його щира праця коло відбудовання Квебеку потревала заледво три роки. Чамплейн на саме Різдво 1635 році умер. Франція до днесь вважає його батьком Нової Франції.

Розділ IV.

Заложенє Монтреалу. Эзуїти.

Попередно згадані асоціації не дотримали угоди згладом заселеня Канади. Через те їх монополь був уневажнений. Вони більше інтересувались торговлею шкір, які набували за безцінь від Індіянів, ніж кольонізацією. Давали великі обшари землі своїм знакомим чи товаришам за що мали достарчити нових поселенців та заплатити й оправити землю. Така роздача землі приватним особам була надто несправедлива, праж. Одна людина дістала смугу землі понад ріку Ст. Лаврене шістдесять миль довго однак не спровадила там ані одного поселенця.

Сказати правду, до Канади ніхто не дуже спішив ся, бо там він був наче невільником компанії. Йому було вільно робити лиш те на що компанія дозволила; шкіри кождий мусів продавати компанії за те що та давала, ловити риби не вільно було зовсім. Тодішний поселенець залежав від компанії навіть зі своїм житєм; доки не вробив собі свого власного куска землі — мусів вдоволятись такою поживою яку йому дала компанія. Канада отже від 1633 до 1663 стояла майже пустою. Крім торговлі шкірами та Эзуїтских місій нічо більше не робилось. Що більше, Індіяне, (Ірокойзи) були найбільшими ворогами для білих людей, поселенців про що бесіда дальше.

Эзуїти. Отці Реколлекти були відкликані, а на їх місце до місійної праці взялись Эзуїти. Ті не лише що завзято працювали на місійному полю між Індіянами Юронцями, закладали школи і шпиталі в Квебеку... Заложили були для Юронських дітий семінар який однак не довго істнував, бо один хлопець утік, другі два понудились на смерть, а четвертого забрав його батько.

В місійній роботі находили найбільше Ірокойзи. Эзуїтів звали: „Чорноризцями“ й уважали їх завзятих духів. Коли охрещена дитина захорувала, коли появилась яка слабість, коли в польованю вийшла яка невдача, коли мороз ушкодив збіже — усе се походило від Эзуїтів, думали і вірили Ірокойзи. Нема отже дивниці, що Ірокойзи дуже переслідували Эзуїтів та навернених Індіянів, однак Эзуїти чимраз то більше число здобули навернених на католицизм Індіянів, слава Бога чимраз то збільшалась між Індіянами Юронцями. Пізнійше далось по части навернути на християньску віру і Алгонкинів...

Заложенє міста Монтреалу.

В той час губернатором був Монтмегні. На предложене одного французкого шляхтича щоб на острівци Монтреал побудувати шпиталь та заложити місто Монтреал губернатор Монтмегні бочесь атаків зі сторони Індіян не хотів на таке предложене згодитись. Та не такий був один Француз іменем Пава де Комеді пізнійше Сер Мойсеню. Зі словами: „Я не прийшов лише думати але працювати. Се моїм обовязком і честию заложити кольонію, сего доконаю хочби кожде дерево мало бути Ірокойзом. І в маю, 1642 р. згаданий Сер Мойсеню в товаристві двох дам прибули на островець Монтреал, розложили шатра, запалили обозові огні, обвели те місце, де мало стати місто, плотом і в такий спосіб почалось житє нового, нині великого в Канаді міста Монтреалу.

Дізнались про заложенє нового форту Ірокойзи. Маючи страшну ненависть до білих людей — вони почали нападати на се місце і убивати невинних людей. Сер Мойсеню, яко губернатор знаючи силу Індіян не мав охоти боронитись від напасників. Та разу одного, коли далось чути голоси Індіян в лісі недалеко Монтреалу — ті вояки які були там поставлені попробувати своєї сили з [illegible] Індіянами. Чимдом трафляють [illegible] з [illegible] не роздивились добре як перше їх вийшли [illegible] їх кривою [illegible] Французи почали утікати. Здогонивши Ірокойзи побіди утік монтрісця з вітки губернатора який щасливо дістав ся до форту і спас своє житє.

(Дальше буде).

ОТ І ДОЛЯ.

(Оповіданє Марка Муравя).

(Дальше).

Просила і Настя: „Гнатку, Гнатку! Хто его знав, що за лихо той банки! Наші батьки там не вештались зі дітьми, та були богачами; може й нас Господь поратує! Бачиш, Оринея читала в книжках, що є всілякі банки: є людівські і панські і хлопські, але у всіх по панськи водять ся; не спиняєш его за першим раз; треба добре порадитись людий, аби не впасти в жидівску лихву. В кождім банку треба дуже термінів пильнувати, бо можна забанкувати всю свою землю, коли на час не сплачуєш рати.“

— О, вже твоя Оринея пойла всі розуми! Хиба у жінок позичаєшь розуму або в дівочій голові поради? Най пильнуює голки, щоби на старість хліба заробила! Видиш, ніхто не квапить ся сватати учену дівку...

Невідказала нічого Настя, вона знала, що дарма. Гнатко пожичив пять сотов в банку, а жінка мусіла підписатись, бо так треба було

VIII.

Не дарма то кажуть: одному і когутик несе ся, а другому і курка не хоче. Так складалось і Гнаткови. У его брата відносилось господарство оживлюва по закінченю праці. І плодились множились, і худібка плекалась, в кущах підносились хати, і Доса віддала ся за гідного парібка. А в нас скапувало і скапувало, хоть рук не закладали. Десь вилупилась копанка, то вовка вдуло на перевиці і погиб, то за телятем вогнав ся в закрученою такі сам господар, а воно скочило не пай та прогородило ся. Все щось відходило, все клопоти, все неспокій в хаті, а часом і проклони.

Нейька гладила на-те нарікотно, бо женачі ні до таких нещасть ні до неспокою хатного. Нераз скаже до мене: „Нема благословеньства Божого, а все через сю опальсність Гнатка та его колюбов до близнього та затямлешність! Оторонись, дитинко, сих гріхів, бо з ними лиході. Кобі то а тебе, доню, де приміствла, доки жива, то й лекше вмерла би; а ти велика мені туга на серцю.“

— Мамо, — кажу я на те: — чим тільки заслужили добро? Ось яку долю запопала Настя! Дівувати чесно не сором!

„Воно так, доню, але на кого тебе лишити? Коби то мені Бог допоміг!“

Звичайно за [redacted] вривали нейька свою журливу бесіду і пригалась дальше коло роботи. А в мене йдуть всілякі думки: хоть би і в службу — не гріх; але як маму лишити? Чи обернет ся щастя ще до нас, чи так прийде мучитись аж до загину? Хто вгадає! І так і сяк робити треба; а що вже буде, то Божа воля! І за роботою легше ставало мені, забувала тяжке горе.

Чим більше доскуляла біда, то і Гнатко і Настя і надались частійше і ставали сумнійші. Не згодили ні роботою ні бесідою; робота відла, бесіда неросумна. А не обізве ся, то такий аж; вірня вигукує: „Змилилась наче сова на стінку.“ Лихенько мені! Терплю і сліз не показую; жаль мені нейьки бідної, а серце мало не пукне з жалю.

Якось я видію збираюсь до церкви, коли ввійшла до хати Настя і пригнічалась до мене: „Вже й до церкви йде і не спитає ся, чи стар ша сестра не пішла б помолитись. Йди до церкви, а то так вертайся на оспону Шкода виняти! Не лакомлюсь ся; хиба зловите Іваса письменника. Добра буде пара: біда з бідою!“

— Насте, Насте! — озвала ся нейька: — Та чого ж так сердиш ся? Не йшла та до Божого дому, то й вертає Оринея; в гріх, дитино, дорікати сестрі дівуванем. Я й сама людий відправляла, бо думала най-но вам полекшає А чого-ж еще займати чужих дітий? Що-ж винний вам Івась? Що бідний? І ми, бачиш збідніли! А ім лишил ему батько чесне. Івась не принесе вінцю сорому!

„Або хочете его за зятя?“ спитала Настя з досадою.

— Івась не сватав. А як би сватав, то вже в Ориейчина воля, бо мені він милий як би рідна дитина — відказала нейька

Надійшов Гнат і своє доложив. Надійшов і сусіда і за покладками жидов-крамар, і почули дальшу бесіду, бо ні Настя ні Гнатко не хвались вгамувати в своїм опалі, хоч би й при людях

Пішла я таки до церкви. Мені так сьвіт крутив ся, що нікого й не бачила. Гірка доленька моя, бідна маленька моя! Як упала я у куточку, так молилась і молилась. І привиділо ся мені мій батенько, що благословив мене; і привиділось мені, що пречиста Діва благословить мене. Я отворила очи і вбачила людий на молитві і образи сьвятї і чула хвалу Вому і зробилось мені легко; смуток і туга минули ся, а заяснала якась щаслива надія, якесь прочутє доброї долі.

Виходились люди з церкви, і я побігла з дівчатами. Аж ось хтось кличе за мною вже недалеко хати. Обертаюсь, — а то Івась!

„А чого тобі треба в мене?“ питаю ся.

— Поки йно хвильку, а розкажу — заговорив він поважно.

„Як же ждати на вулици? А дома що скажуть?“ питаю знов.

— Нехай вже кажуть, що хотять! Або ж не говорили і якесь перед відправою?

„Що таке говорили?“ питаю ся здивувана та вся стала бураком.

— Вже — каже — ціле село знає, що наговорили. Але скажи, Орисю правду!

„Яку?“

— Чи нейька твої мене любить?

„А чому-ж би не любила? Вони навиділи тебе в малку, еще як ходив ще до школи.“

— Ну, то добре! — каже він — А ще одно спитаю.

„Що таке?“

Івась притишив голос тай каже шепотом: — А ти мене любиш?

„Та деж я таки мене!“ кажу, і зводилась я бігти додому. Так Івась вхопив мене за руку і каже: — Орисю, я так давно тебе люблю! Скажи: приходити зі старостами?

Підо мною задрожали ноги, я спаленіла як грань і ціла тряслась як лист в пропасници. „Приходи!“ кажу і видерла руку і втікла до хати

(Дальше буде).

ДОБРЕ! ДОБРЕ!
Се є одинока краска, яку може уживати кождий
чиста і проста до уживаня
ТРИБКА СВО ПЛАТТЄ ТОЮ КРАСКОЮ
DYOLA
ONE DYE FOR ALL KINDS
[illegible]
The Johnson Richardson Co., Ltd. Montreal, Can.

НАД КРАЄМ ПРОПАСТИ.

На днях польвить сей Австрії свій краєв. Видїлу, який представить прелімінар краєвого буджету на р. 1914. Сей буджет представляє ся прямо фатально. Коли в 1913. році преліміновані видатки виносили суму 75,044 523 К, предкладає краєвий видїл на рік 1914. загальну суму в висоті 76,669 735 К. більшу, чим в минувшім році. Сей буджет зовсім не угладжує господарского пересилена в краю, бо нема на се фондів.

Покрите недобору плянує кр. видїл через піднесене краєвого податку. Доходи на 1914. рік викавують справді в буджеті надвишку 54 000 К, але як сам кр. Видїл признає, є се лише рахункова надвишка, якої по правді нема! Рівновагу на 1914 рік осягнено лише в сей спосіб, що при зіставленю видатків руководив ся кр. Видїл як найдальше посуненою ощадностию. Ся ощадність посунена до остаточних границь — [redacted]ся — відібє ся фатально на потребах краю.

Передовсім відчує се краєвий буджет. В р. 1912. видатки на шкільництво виносили 31,500 000 К. На рік 1913 визначив краєв. видїл лише 30,556.000 К, отже менше, чим в 1912 році. Ще гірше представляє ся буджет будівництва і меліорації, який зменшив ся о 1,084 000 К.

Краєвий видїл для оминеня грозячого недобору видає, що конечною річию є підвисшене додатків до податків.

Виплатність додатків виносила досі суму 33 міліонів корон. Тепер предкладає краєвий видїл підвисшене краєвих податків о 26 сотиків. Рівночасно ставляє краєвий видїл предлогу, щоби введено в шкільництві оплату вписового що річно по 1 К. від дитини. Крім чого домагає ся краєвий видїл, щоби гміни накладали на громади обовязок звороту і або ½ коштів лічення убогих [redacted]

З нового шкільного податку обіцює собі кр. видїл 2,500.000 К. доходу.

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Англійского

(Дальше).

Се нічого не шкодить — сказав Гумфрі. Папа й так зовсім не курить. А що папіросниця отся така гарна й маленька, то я єї возьму. Заміню пропу так, щоби папа не догадав ся чого по внішньому виду.

Вдова завинула пушку в кілька паперів і Гумфрі вийшов зі склепу.

Ти не бачив, папочка? — спитав, віддаючи ся своєго поні і сер Еверард показав ся, що він зовсім не заглядав в вікно.

Кілько належить ся? — спитав баронет купчиха.

Десять шілінґів шість пенсів — відповіла.

Сер Еверард заплатив, не торгуючись.

Направда, як дешево? сказав Гумфрі по дорозі. Она працює усе волочена і — ва. Не можеш потерпіти хоч хвилину, як думаєш?

Гумфрі дуже любив товариство тому і приняв раді дожене батька з радостию.

Дісон, то той глухий старець, правда? Чи він вже родив ся глухим?

— Ні, він доперва в послідних роках оглух.

Я рад, що не народив ся глухим — се таке нещастє! Чому ж він собі не купить слухової трубки?

— Я думаю, єго-же стати на се.

Як-би я хотів єму єї купити!

— А на що-ж ти потратив свої гроші?

— Ах, се вічная історія! у мене ніколи нема ні пенса!

— Я зовсім не подавно дав тобі цілого шілінґа.

— Я купив собі солодких пирішків і медівників.

— Ну, дарма! помовлено, щоби і гроші були і лакоці.

— Не лакоці, папа, а медівники.

— Се все одно. А от як би ти не потратив гроший на дурниці, мав би тепер за що порадувати бідного калїку.

— Я так і стану робити. Від нині почну складати гроші. Як тілько дасш мені перший шілінґ, я его сховаю і доти буду притати, поки не назбираю стілько, щоби старому Дісонови купити трубку.

— Прегарна постанова!

— А коли ти задумуєш дати мені шілінґ, папа?

— Ну, вже того точно не знаю.

— Не можеш мені дати его скорійше? Трубка дорога, не борзо уберу гроші, а жаль, щоби бідний Дісон ждав надто довго.

Сер Еверард дав єму шілінґ і сказав: „Памятай же, що не вільно тобі его на ніщо друге потратити.

Гумфрі прирік се з цілого серця.

Старий Дісон похожав по садику, коли они під'їхали до его дому. Він не був на стілько глухий, щоби не почути грімної бесіди сер Еверарда, але тоненький голосок Гумфрі був для него рівночо за тихий.

Як він прадує ся! — думав Гумфрі. Коли-б він знав, що я починаю вже складати гроші на купно слухової трубки — і він радіючи показав старому шілінґ, немаче-б вже сам вид монети міг повідати єму весолу новину.

Дісон усміхнув ся і похитав головою. Ага! видиму видиму! Їдете куповати лакоці!

Гумфрі заперечив.

Ні? — сказав старий — ну, так певно яку забавку?

Ніяк було єму річ витолкувати, а позаяк сер Еверард ладив ся в дорогу, то Гумфрі хоч-не-хоч мусів в ками їхати. Зробив се, потакуючи весь час заперечаючо головою.

Старому Дісонови не можна повірити жадної тайни, замітив він, коли порівнав ся з вітцем.

Чому?

Зовсім ясно, позаяк приходило би ся кричати так голосно, що всі сусіди почули би. А що се вже за тайна, коли про ню знає ціле село. Ось я приміром сумну єму в ухо: Дісон! я хочу дарувати папі на уродини прегарну папі .. Ай! ай-ай! закричав він, здержуючи свого поні. Я виговорив ся! Боже милий! ти чейже не догадав ся, папа, що се таке?

Зовсім ні — відповів баронет. Я прямо не голен собі уявити, що ти міг найти з золотом в отсім склепику.

Гумфрі був одушевлений

І ти ні крихітки не догадуєш ся, папа?

Ні крихітки.

Який я рад. Ти часто говориш мені, що я богато не знаю з того, що ти знаєш; а ось тепер якраз навпаки: я знаю, а ти ні!

Зовсім навпаки! — потвердив сер Еверард, чим ще більше урадував Гумфрі.

Страшно трудна річ мати тайну — замітив хлопчина по часови, начинаючи говорити кілька разів і перериваючи сам себе в половині слова.

Чому! — спитав отець усміхаючись.

Вельми трудно не виговорити ся — відповів Гумфрі. Два три рази я вже почниав говорити про се, зовсім позабув, що ти не повинен нічого знати.

Так говорім про що друге!

По коротаім мовчанці сказав Гумфрі:

Знаєш, папа? Нам праще би повернути домів!

Так скоро? невжеж ти утомив ся?

Ні, зовсім ні! але я чую, що як буду з тобою довше їхати, то готов усе виговорити. Мені треба доконче перед ким-сь висповідати ся, тогди стане лекше. Тим то я і хочу вертати домів до Кайльса.

А я хотів запросити до себе генерала Кольвіля в відтак ще заїхати до Дісо О папа! ти вже певно усего доміркував ся!

Увага сер Еверарда була на той час чимось другим занята, і він з чистим сердцем міг запевнити сина, що не догадує ся его тайни.

— А от ми приїхали до генерала — додав. Тут буде много цікавих річий для тебе, що й відверне твої думки від тайни.

Сер Еверард і Гумфрі увійшли в гостинну, де сиділи дві пані і кількоро дітий. Містріс Кольвіль встала їм на стрічу і заявила сер Еверардови, що єї муж трохи простудив ся і не виходить зі своєї комнати. Баронет просив провести его до него, і містріс Кольвіль пішла за ним разом: Гумфрі полишив ся з другою дамою.

Як тебе зовуть? — спитала она его.

Гумфрі Дюнкен — відповів хлопець, сідаючи поруч з нею. А ви хто такі?

Я сестра містріс Кольвіль, відповіла она всьміхаючись. Я так і думала, що ти мене не пізнаєш, хоч ми вже бачили ся раз у твоєї бабуні в Валлєї. Я живу дуже близько від неї.

А ви вмієте берегти тайни? — спитав нараз живо Гумфрі.

(Дальше буде).

КІЛЬКО КОШТУВАЛА ВИПРАВА КОЛЮМБА?

В архівах міста Salés Palos в Іспанії найдено документи, з яких виходить, що ціла виправа Колюмба коштувала всього около 38.000 наших корон. Если би виправа була тоді коштувала тілько що нині, то Америки певно би не відкрито.

НОВИЙ ТРИДЕРЖАВНИЙ СОЮЗ.

Паризкі дневники, обговорюючи побут предсідника француської републики в іспанського короля в Мадриті, твердять, що тепер заложено потрійне порозуміне держав Середземного моря, т. є. Англії, Франції і Іспанії, які дають запоруку на status quo, як се вже було постановлене в договорах з 1904, 1907, і 1912 р. „Petite Republique" означує нове потрійне порозуміне держав над Середземним морем замінним чинником не лише для мароканських справ, але також для европейскої політики взагалі. Мінiстер Пікон заявив в розмові з одним дневникарем про подорож Поенкаре до Іспанії, що подорож предсідника републики до відвідання в Лондоні і се, що англійский король висилав до Картаґени воєнний корабель, є новим доказом тісних відносин приязни, які лучать Англію, Іспанію і Францию. На сім може лише зискати мир Европи а що до інтересів Франції, то они ди надто є влучені з сею політикою, щоби їх треба було вичисляти.

АВІЯТИЧНА КОНТРАБАНДА.

Бельгійські граничні власти ствердили, що літуни управляють контрабанду між Бельгією і Францією на велику скалю. Літаки вилітають від бельгійської граничної місцевости Армантер й спадають зараз на другім боці границі в департаменті Па де Кале. Перевозять в той спосіб головно кружва (коронки), котрими, як звісно славлять ся Бельгія на весь світ. Оба правительства порозуміли ся вже що до припинення контрабанди.

ПОШУКУЮ дівчини яка-б числила від 17 до 22 літ життя і мала охоту вступити в стан супружеский. Може бути русинка або полька. Я є русин, з Галичини, літ 28. Про свій маєток напишу-би в листі до тої дівчини яка-б написала до мене з зараом подала і свою фотографію. Я-б заслав свою фотографію також що отримаю листа.

Прошу писати до W. Petrow, Y. W. Basey, P. O. Minnedosa, Man.

ПОШУКУЮ свого брата Івана Фабіровскі, має 22 роки, з Хоростнова, повіт Гусятин. В Канаді перебуває вже 6 літ. Недавно перебував в Саскатуні. Пошукує його сестра яка приїхала сей весни з старого краю.

Хто-би о нім знав, або він сам най напише до:

Michalina Fabianowska, P. O Ninette, Man. Sanatorium.

ПОШУКУЮ своїх дві сестрі: одна називає ся Анна, а друга Єлена Щербанюк, з Городниці, повіт Городенка. Уже рік як виїхали з краю до Канади і недають о собі жадної вісти. Хто-би о них знав, або вони самі най зголосять ся на адресу: John Szczerbaniuk, P.O Box 401, St. Boniface, Man.

ПОШУКУЮ Антонця Гун, з села Юструбиче, повіту Сокаль, Галичина. Тому 4 місяці як приїхала з краю до Саскатун і мав перебувати в Saskatoon, Sask. Хтоби про ню знав або вона сама нехай напише і подасть єї адресу до: Hnat Tehir, P. O. Chauvin, Alta. (44-46)

РІДКА СИНІВСКА ЛЮБОВ.

При кінци минувшого року померла в Кіюківті одна Китайка і, після китайского звичаю, була похоронена на близкій горі. Перед смертию заявив єї син, що через 3 роки не відійде від могили матери. Рідня і знакомі зібрали около 40 мішків рижу, а сусіди по черзі варять і приносять єму їду. Над могилою вибудували для него колибу. Протягом 3 літ Китаєць не повинен мити ся, ні змінати своєго одіня, ні спати на підстілці, а при тім повинен зберегти мовчанку. Цілий час проводить добрий син на молитві і палить пахучі зіля над могилом матери. Коли він видержить ті три роки, то напротив него вийдуть торжественно урядники, а від предсідника Китаю одержить відзнаку і урядове іменоване, яке забезпечить єму ціле житє.

— Добра господиня —
[illegible] добру муку. Мука [illegible] зробите добрий хліб [illegible] безпечно
OGILVIE'S
ROYAL HOUSEHOLD
МУКА
Виробляєсь в найбільших млинах в Британскій Імперії
OGILVIE'S FLOUR MILLS Co. Ltd.
FORT WILLIAM,
WINNIPEG MONTREAL

Щастя для кооса.
Кончивши кождий [illegible] хату [illegible] цементована, у [illegible] форнес [illegible] На фронті дому [illegible] веранда [illegible] Світло електричне [illegible] на 4 штуки худоби [illegible] Середина міста Едмонтону [illegible] Ціна $4 000, $1 000 зараз, решта на легкі сплати Адрес G. FRANCK 645 Fox St. Edmonton, Alta

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосє з тіла, а бороди і деби не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні доси по 50 центів. Пришліть 1 долара через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як его ужавати.
Адрес: Dr. BELLING,
95 Delancey St. New York, N. Y
Потребо агентів.

PAUL SALA
WHOLESALE, WINES & LIQUORS
WINNIPEG, MAN
Farmers & Country Orders Dept.

Крайове Порт Вино	$1 00	гальон
Гарне Порт Вино....	$1 25 — $1 50	„
Іспанск Порт Вино	$2 00 — $3 00	„
Чистий спірітус,	$5 00, $5 25 і $5.50	„
Житна горівка	$2 50, $2 75 і $3 00	„
Бренди, Скач, Рум	$4 50, $5 00 і $6 00	„

—— ОДИНОКІ АҐЕНТИ ДЛЯ ——
Gold Medal California Blackcherry.
[illegible]
$1.00 і $1.25 за гальон. 20 і 40 галь. бочки дарем.
Спеціальний спуст [illegible]
Напитки висилаєм в різних скількостях, богато або трохи, до кождої стації в Ман. Саск. і Алта
Замовленя мусять бути вислані разом з грішми, або: трохи зараз, а решта при відбор. в стації.

Руська Торговля!
Хто хоче дістати доброї солонини, свіжого і тлустого мяса, вудженої і вареної шинки, домашнього виробу і німецкі ковбаси, яйця, масло, сир сметану, молоко, огірки, капусту, бараболі, муку, цукор, гербату, каву і т. и. — найдіть до мене а не пожалуєте.
[illegible]
НИКОЛАЙ ВАЛАН
448 King St. Phone St. John 2208 Winnipeg, Man

Предплачуйте „Канадийского Фармера"

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека. 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.
ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ. [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЯ: [illegible]
[illegible]

$50. для вас премії.

[illegible] Colonial Realty Co. 111 Hudson St. Jersey City N. J.

Даром! (12 найлїпших співів.) Даром!
$75 – ФОНОГРАФ – $40
$2 місячно
[illegible]
Atlantic Talking Machine Co.
46 E. 14th St. Dept 24 New York, N. Y.

The QUALITY LIQUOR STORE
WHOLESALE WINES & LIQUORS
WINNIPEG, MAN.
FARMERS & COUNTRY ORDERS DEPT
Спірітус за гальон $5 00, фляшка 1 00 і 1.35.
Австрійский спірітус $5.00 і $5.50, фляшка $1.00 і $1.50.

Скач	$4.00 до $6.00	за гальон.
Житнівка	$2.50 до $4.00	„
Бренді	$4.00 до $6 00	„
Джін	$3 50 до $4 00	„
Порт вино	$1,00 до $3.50	„

фляшками 35 ц. до $1 75
Пиво 1 бочка $3 00, ½ бочки $1 50
[illegible]
Ми заново що отворили наш склад лікерів на 148 Higgins Ave і гарантуєм за якість напоїв.
ГОВОРИМО НА ВСІХ ЯЗИКАХ
The QUALITY LIQUOR STORE
BRAUNSTEIN & COHEN, Prop
148 Higgins Avê. – Winnipeg. – Phone Main 3181

#44

pages
1-2 and
perhaps 5-6
missing

Вісти зі Старого Краю

З австрійського парляменту.

[illegible]

НАПАД

[illegible]

ДЕРЖАВНІ СУБВЕНЦІЇ

[illegible]

СМЕРТЬ ПО ДОРОЗІ ДО АМЕРИКИ

[illegible]

Робітники!

PAIN EXPELLER-а

[illegible]

Родимці!

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Alex Calder & Son

Winnipeg, Man.

ЦИКОРІЯ

CANADIAN NORTHERN RAILWAY

Спеціяльний ПОТЯГ
з Вінніпеґ до Галіфаксу.

"CANADA"

НАЙТАНЬША ЇЗДА
СТАРОГО КРАЮ та КОНТИНЕНТУ.

НАЙТАНЬША ЇЗДА
СХІДНОЇ КАНАДИ і до ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

VICTOR ГОВОРЯЧУ

Безплатної Проби.

$2 МІСЯЧНО

SAUL BIRNS

Дивний робітник на фармі.

IHC газолінових тректорів

International Harvester Company of Canada, Ltd

КОЖДИЙ ВИХВАЛЯ З НИНІ ЛИШЕ

з рускими буквами

НАША АДРЕСА
"Canadian Farmer" Box 3... Winnipeg, Man.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Специяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних
[illegible]
Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на пошлеш по отриманю задатку
Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave, Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси зі всіх головних містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІШ КОЛЮМБІЇ

Авторизований капітал	10,000,000.00
Резервовий фонд	8,100,000.00
Капітал вплачений	6,925,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймають ся від $1.00 і більше і дораховують ся процент від дня вкладки. Видають ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕҐСКА ФІЛІЯ S. G. LESLIE, Manager
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

ДЕРЕВЛЯНІ путні і відра суть не відповідні на сей [illegible] так само як сери або коза.
EDDY'S FIBREWARE
дає добрі результати за малі гроші. Путні, цебри, молочарскі начиня і т. п. зроблені з сего матеріялу є легкі і довготревалі, обручів нема і не нужно. Они десять раз довше послужать як деревляні річи.
Спитайте свого сторишника.
[illegible]

Специяльно на десять місяців.
Богато жителів по за Новим Йорком не можуть звідати нашого магазину.
Тим то даємо можливість купити за $28.00 грамофон з 40 сьпівами, що двойно коштує, $55.00.
На виплату по $2.50 місячно.
Жадайте каталога. Пишіть до:
[illegible]
308 310 Grand St. New York
Продаємо також рідного рода музичні інструменти

— НЕБУВАЛА НАГОДА —
[illegible]
ВАЖНЕ: [illegible]
INTERNATIONAL WHOLESALE WATCH CO. Dep. 7
Box 3553, Winnipeg, Man.

ДАРОМ на три місячну пробу. 24 Руських сьпівів даром. $1.00 Місячно.
$60. Фонограф за $29.
Єсли купуєте фонограф від нас то купуєте впрост від компанії, а не від агентів які хотять богато заробити не дбаючи на ваше задоволенє.
Фонограф який агенти спродають по $60, ми компания, спродаємо вам за $29, до того даємо ще 21 Руських сьпівів даром. Сей фонограф пішлем по Канаді чи й де небудь інде на $1.00 місячної сплати і даємо ґаранцию на 10 літ.
Напишіть до нас за гарний каталог. Він даром для всіх.
ROYAL PHONOGRAPH CO. 31 East 4th St., Dep. A. New York, N.Y.

Др. Б. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руский лікар зі старого Краю. - Одинокий руский лікар в Канаді.
СПЕЦИЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
Мешкає і ординує в власнім шпиталі 415 Pritchard Ave.
PHONE St. John 41. WINNIPEG, MAN.

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕРА“

Всячина.

НОВЕ ПІДСОНЄ ДЛЯ ЕВРОПИ.

Теперішне зимне підсоне в Европі, а також і в Америці хочуть змінити на тепле інжинир Карло Рікер і полк. Ґеталс, який збудував панамский канал. Они предложили американському парляментови свій плян, який опирає ся на ось яких основах. Тепла струя Ґольфа, що плине серединою океана від оверднуої Африки до побережа Англії, а звідтам до північних берегів Америки, стрічає ся по дорозі з ледово зимною лябрадорскою струєю, яка пливе зі сторони Ґренляндії. Зимна морска струя відпирає струї Ґольфа много тепла і ослаблює її. Розходить ся отже о се, щоби лябрадорску зимну струю звернути в иншу сторону. В морю мають збудувати великий вал, довгий на 200 миль і широкий коло 3 миль в околиці Нової Фундляндії. Сей вал відверне струю Ґольфа від стрічі з лябрадорскою струєю, яка розв-

ПОВІДА ХРИСТИЯНЬСКИХ СУСПІЛЬНИХ У ВІДНІ

При недавнім тіснішім виборі посла до державної ради в другім виборчім окрузі Відня, на місце застріленого посла Шумаєра, вибрано послом християнсько-суспільного кандидата д-ра Матаю, який одержав 9.015 голосів. Социял-демократичний кандидат Ельдерш одержав 8 956 голосів

В КРАТЕРІ ВЕЗУВІЯ.

Неаполітанський учений проф. Маллядра з двома товаришами підприняв прогульку в глубину кратера Везувія і потрафив війти так далеко, як ні один з його попередників. Пороблені в глубині кратеру оглядини професора Маллядри вказують на близьку небезпеку несподіваного вибуху вулькану. Проф. Маллядра довершив сю ризиковану прогульку яко третій раз. В часі першої прогульки дійшов на 650 стіп в глубину, в другій до 820, в третій, перевисшаючій вислідом всі попередні, до 1000 стіп.

ЦАРСЬКИЙ БРАТ ПІД ПОЛІЦІЙНИМ ДОГЛЯДОМ.

Відносини російського політичного житя своєю дивовижностию перевисшають нераз сатири Щедрина. Ось так царське „Будущее“, яко неутомимо слідить за роботою російських тайних агентів, оголошує в останнім числі прямо сензацийні ревеляциї про те, що царський брат, недавний престолонаслідник, князь Михайло Александрович знаходить ся під надзором російс. заграничної поліциї, підозріваний о зносини з социялістами революционерами. Михайлови Романови опротивіло і давне житє в царськім дворі. Коли цар зажадав від него, щоби він на свою подругу [illegible] як на любовницю, та щоби не женив ся з особою не царського роду, тоді великий князь Михайло покинув Росию та замешкав в Каннах коло Ніцы. Тепер взяла його тайна поліция російська під пильний догляд, яким кирує царський шеф російських шпіонів Красільніков. Царський брат до поліції не вішає ся, та поліция підозріває, що він в спілку з терористами плянує замах — на царя. Ізза сего кождий його крок слідять громади шпіонів, які роблять се [illegible] стороною його житя. В готели, де живе великий князь все підкуплене і поліция викрадає з почти, відчитує і копіює всі листи, адресовані на імя великого князя Михайла та відсилає копії їх до департаменту поліції в Петербурзі. Постійно слідять за Михайлом шпіони: Віт, Біттар, Фушон, Фонтень, Робайль, Самбен і другі, що становлять його „почесну сторожу“. Кождий старає ся перевисшити один другого в своїй услужности для великого князя, за що одержують від него навіть дорогі дарунки. Агент Віт носить в краватці брилянтову шпильку, вартости 4000 франків, яку дістав від князя Михайла. Його любовниця, як звістно проф. В. Бурцев, величає ся золотим годинником одержаним також від царя. В погоні за гостинцями приходить між агентами нераз до острих спорів не лишених також і гумористичної сторони. Не давно вибирав ся великий князь Михайло з Парижа в дорогу до Німеччини. Розуміє ся, що їхав не без „почесної сторожі“. До відїзду поїзду оставало лишень кілька хвиль, а тут великому князеви не принесли ще зі склепу закупленого пса. Шпіон Кабен дізнавши ся про се, сів до автомобіля і помчав до міста та вернув незабаром з собакою, котру зміг подати великому князеви до вагона, ще нім поїзд уже рушив. Са услужливість Кабена для великого князя дуже мало вразила і він велів його нагородити. Та як тільки поїзд відїхав, шеф агентів Красільніков накинув ся з покриком на агента за те, що він „важив ся безпосередно звернути ся до великого князя і — подарунок десь заграбав“. Агент подав жалобу на свого начальника, який лишив великокняжої нагороди.

ВЕСЕЛА ПРИГОДА З ЖИТЯ ПОКІЙНОГО КОРОЛЯ ЕДВАРДА VII

Будучи щевельским князем, Едвард VII, король Англії любив проходжувати ся між товпою, зберігаючи повне „Incognito“. Одного разу, проходжуючи ся з якимсь дворком, станув біля ресторациї, де продавали в лині горячі бараболі. Біля дверий побачив король маленького хлопчака, який нетерпеливо і з пожаданем споглядав до ресторациї, де другі заїдали бараболі, а сам не міг їх їсти, бо не мав грошей. Едвард дав хлопцеви троха гроша. Хлопець з тими грошми почав їсти бараболі, що й Едварда заразив своїм апетитом. Не надумуючись навіть пішов король Едвард до ресторациї і начав собі дати порцию горячих бараболь. Власник ресторациї удав, що не пізнав, що то за гість заїдає так апетитно бараболі, з чого був Едвард вдоволений. Якеж було здивоване Едварда, коли довідав ся на другий день, що ціле місто говорить про него, як то він заїдав бараболі і не скривав ся, ну, а власник ресторациї з гордостию зазначив на вивісці над склепом: „доставець королівского двора“.

Сей посібник [illegible]
DARMOWA MEDYCZNA PORADA
50,000 KSIĄŻEK
DARMO DLA MĘŻCZYZN.
[illegible]
MĘŻCZYZNI CZY CIERPICIE
[illegible]
ODESZLIJCIE TEN DARMOWEJ KSIĄŻKI KUPON DZIŚ.
DR. JOS. LISTER & CO., P. 101, 208 N. Fifth Ave., Chicago, Ill.
[illegible]

ПОВІШЕНИЙ ЦИГАНЬСКИЙ ВОЄВОДА.

Отсю пригоду можна би затитуловати й так: Голова рід — урядові [illegible]. На краю місточка Сомш Сентґерт в Семигороді живе велика родина Ференца Дако, урядового ката на... собаки. Минулого тижня міський ґеометр, блудячи попри циганські осади, [illegible] Сонливими повіт, довідав ся він, що старий Дако, котрий відобрав житє стільки собакам, сим разом відобрав житє та повісив самого себе на балці колиби. На вид ґеометра розповіли люди й те, що їм вдало ся на час відтяти мотузок і ще воду уратувати. Ґеометр подав їм у відповідь на се строгу лекцию, щоби ніхто не посьмів дотикати ся повішеного, та що треба було в отсього вовиду лишити на мотузі доки не прийде на урядова комісия. Перепуджені пригодою цигани, наструбили ся ще гірше, та старого [illegible], що вже прочунюв ся і тішив ся новим житєм, взяли і повісили знов на ту саму балку, ждучи на комісию, яка вже не застала його живим.

90-ті РОКОВИНИ УРОДЖЕНЯ АВТОРА ЗНЕСЕНЯ ПАНЩИНИ.

День 25 н. ст. був днем 90-их роковин уродження Ганса Кудліха, посла першого австрійського парламенту (Reichstag), який на засіданю 26 липня 1848 року виступив з внесенем про знесене панщини. Внесене в дефінітивній редакциї принято 7. вересня 1848 року і воно дістало санкцию монарха. Таким чином історія знесеня панщини в Австриї звязана з іменем Ганса Кудліха. Ганс Кудліх син шлєзкого селянина в Шлезку, був студентом прав у віденськім університеті, як його в окрузі його родинного місця селяни вибрали послом до першого австрійського парламенту. По розвязаню парламенту в Кромериши 4 марта 1849 р. і по невдачних пробах викликати народню революцию проти замаху правительства на конституцию пішов він разом з німецькими австрійськими революционерами на еміґрацию й опинив ся в Америці, де скінчив медичний факультет і став лікарем. В Америці проживає й доси, хоч по конституційній перебудові Австриї в 1860-67 р. одержав дозвіл приїзду до Австриї, з якого скористав тільки, щоби приїхати пару разів в гостину до родини. Свою діяльність і свої вражіня з „весни народів“ описав у творі „Rückblicke und Erinnerungen.“

НАЙМЕНША НА СЬВІТІ РЕПУБЛИКА ЗОРУЖУЄ СЯ

За приміром Англії, Франциї й Німеччини зоружує ся і найменша на сьвіті держава-република Сан Маріно. Доси жило собі населене Сан Маріно спокійно, бережене одною гарматою Круппа закупленою 1813 року. А що й ся одинока гармата служила радше для декорациї, то можна було думати, що її самота [illegible] часи змінюють ся. Всюди зоружують ся і готовлять ся до війни. Тою горячкою зоруженя обняла тепер і мешканців републики Сан-Маріно [illegible]. Правительство закупило у [illegible] чотири нові гармати. Обслугу для сеї артилерії підвисшено ся до трийцяти людий, коли доси не було в Сан-Маріно навіть десять артилеристів. Так забезпечена [illegible] република могла би вже бути спокійна, але з сим зоруженем повстало нове трудне політичне питане. Република має усего понад шість кільометрів простору, а стрільно летить на 14 кільометрів. Щож буде коли артилерия вирушить на вправи підчас мира. Коли канонири стрілятимуть на чужий край, чи не нарушать мира? Навіть коли звернули би дула гармат на море, то стрільна будуть в італійській воді. Так напитала собі република Сан-Маріно з новими гарматами непотрібного клопоту.

Річна передплата за „К. Ф.“ виносить $1.50, піврічна 75ц., квартальна 50ц

ЛІКЕРИ
Стара фірма [illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1185. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас, Ви завсігди будете щадити заощадити що найменше 20%
[illegible]
Не посилаємо C. O. D.
[illegible]

Tukema
T & B
папіроси
не клеєні.

Користайте з нагоди.
Продаю АКРИ і ЛОТИ у Ванкувер і Форт Джордж, Брітиш Колюмбія — по цінї і на условинах, що певно вдоволять кождого інтересованого. Ця кожний огляди земля є добра. Пишіть до:
THEO. P. HILL
P. O. Box 1201, Vancouver, B. C.

Руска Лазня
[illegible]
256-260 Jarvis Ave, Winnipeg
Телефон St. John's 519.

За дрібні оголошеня, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. за два рази поміщена 75 ц., за три рази $1.00.

Просимо наших посилаючих вірно [illegible]

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР
Рік XI. Вінніпеґ, Ман., Середа 26 го Листопада, 1913. — Winnipeg, Man., Wednesday, November 26, 1913. Число 48.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST JOHN 474
В день телефон St. John 474. В ночи телефон St. John 886.
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg, Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.
ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ: [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИТЬ В ШПИТАЛИ: [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ: [illegible]
[illegible]

Новинки.

ЗАГОВІР ПРОТИ АВСТРИЇ

З Риму доносять до італійських дневників, що тамошна поліция викрила великий заговір проти Австриї. До заговору належала головно словінська молодіж, яка поклала собі за задачу [illegible] полудневих словіньских дільниць Австриї на одну державу під протекторатом Сербії. Заговір мав обнимати Далмацию, Хорватию, Боснию і Герцеговину. В тій справі арештувала поліция многоних.

* * *

ЛІТАКОМ З ПАРИЖА ДО КАЇРО.

Француский летун Донкурт вибрав ся оноді в одну подорожну в воздушну подорож з Парижа до Каїра. З Парижа полетить до Шафузи і Швайцариї, відти через Австрию, Сербію, Болгарию, Малу Азию до Байрута, а дальше вздовж побережа Середземного моря до Порт Саїд, а звідтам до Каїра.

* * *

ОТРОЄНІ ПІДЧАС ВИБОРІВ.

З Мадрита доносять, що в місцевости Корія, в повіті Кацерес, ужили виборці підчас доповняючих виборів посла до парлямента вельми рідкого способу, щоби не перервати вибори. Іменно подали комісиї на перекуску тісточка. Коли члени комісиї зїли тісточка, мусіли вийти з салі, бо занедужали. Пізнійше виявило ся, що тісточка були затроєні. Вправді вибори перервано, але зате арештовано 14 осіб, які за свій „патріотизм“ будуть відвічати перед судом

Ломаню хліба Гуерта на бенькеті з Діязом.

Колись, як ще в Мексіку панував спокій — Гуерта з Діязом були найблизшими товаришами. Тоді обидва оба були в спокійній гармониї, оба виступали проти тодішних ворогів. Таких бенькетів було богато, і той який нині так завзято бєть ся з Діязом пив колись на здоровє Режіму Діяза.

І хто то сподівав ся, що Гуерта — якого бачите на поміщенім образку по правій стороні Діяза — стане Юдою Діяза.

ЩО ЗНАЧИТЬ МАТИ БОГАТО ГРОШЕЙ.

На самітній залізничій стациї серед лісів північно американського стейту Wyoming помер звісний в цілій Уолл яко найбільший розтратник міліонер Ґейт. Він вертав був з товаришами з ловів в Шошоно Маунтен Рендж з богато трофеями. Журналістам заявив, що се найлучше місце ловів на цілім сьвіті. Десять хвиль опісля він уже не жив. Не вдало ся йому осягнути ціли свого житя: змінити майно, яке одержав по батькови, бо лишив більше як дістав в спадщині, около 40 міліон долярів. Помер Ґейт в 38. році житя. Був він сином звісного в цілій Америці біржевого спекулянта і мульті-міліонера і пішов його слідами. Коли батько в заклад з приятелями на якусь річ давав міліон долярів, то син таку саму суму давав рівно звичайно. Девізою його житя було: „житє — се по[illegible],“ і на доказ сего їздив лише спеціяльними поїздами. Що богато подорожував, то коштувало се його величезні суми. Тому три роки прим. заплатив 5000 долярів за поїзд, яким їхав доси небувалою ще скоростию до Ню-Йорку в справі розводу. Розвів ся й оженив ся місяць пізнійше з теперішною своєю жінкою, яка є одинокою спадкоємицею його цілого майна. Одного разу підчас таких подорожий залізницею Ґейт задержав ся [illegible], бо сподобала ся йому дуже околиця і він в однім хвили купив там ґрунт за 60.000 долярів. „Що нам з щадженя грошей, коли опадемо, то їх иншій роз гратить по нашій смерти. Я волю вже розкидати мої гроші, як довго жию“ говорив Ґейт. Сі величезні гроші мав він не лише з фірми, яку одідичив по батькови, але й з спекуляций, при яких йому щастило наче в казці. Коли ще два дни перед смертию повідомили його, що в Чікаґо зробив він добрий інтерес, то він заявив приятелям, щоби забрали йому 300,000 дол. і „обдарували його особу.“ Його предвічні лови коштували 75.000 долярів. Найлїпше видно було його „легку руку“ при напивках. Се не було щось надзвичайного, коли Ґейт тому кілька місяців в Міннеаполіс за обід, який коштував 100 долярів заплатив 1000 доляровим банкнотом і сказав кельнерови, що не потребує видавати решти.

* * *

НЕМА ЗИМИ.

Аж дивно. Кінчить ся місяць листопад, а про зиму в Канаді і чутки нема. Погода, гарно, і не зимно, суть дні що навіть досить теплі. Хвалити морозець потаєне своїми острогами, то се лиcь хиба ночею коли мало хто се бачить, або відчуває.

Минувшого року зима почалась в початком листопада, сего ж року хиба зачнесь з початком Грудня, а може й то ні.

Великий єси Господи і діла Твої.

* * *

ВЕЛИКА КРАДІЖ В БОРИСЛАВІ.

З Борислава доносять, що одному з тамошних функционарів в копальні нафти, п. К., пропала зпід подушки в незвісний спосіб 14 000 К. Якийсь злочинець здер ся в незвісний спосіб до нутра мешканя, а прибув не лише, щоби украсти гроші, але також убити п. К., коли б він був боронив ся. Про се сьвідчить довгий, острий ножик, який лишив опришок коло постелі п. К. Спосіб сеї крадіжи і инші обставини вказують на се, що опришкови був добре звісний спосіб житя п. К., отже чоловік з найблизшого его окруженя. В тій справі веде ся енерґічне слідство.

ЦЕНЗУРА ПОСОЛЬСКИХ БЕСІД В РОСИЇ.

Петербурскі дневники доносять, що міністер внутрішніх справ, Маклаков, обробляє в порозумінню з міністром комуникациї Рухловом і Кривошеїном начерк, після якого стенограми посольских промов в думі буде можна прилюдно оголошувати щойно тоді, коли їх перегляне окремий урядник. Цілею сего начерку є ослаблене впливу бесід на масе люде.

* * *

ЛІТАК НА ВЕРШКУ ГОРИ.

Італійский військовий летун, майор Піцца, перший, що покористував ся в часі війни в Триполісі услугами літака для розвідин, піднявся сими днями на своїм літаку і по півторагодинним леті осів на вершкови гори Монт-Сеніс, висоти 2 300 метрів над плесом моря. Піцца є першим летуном, що опустив ся на такій значній висоті.

* * *

ЗБОРИ УКР. НАРОДНОГО ДОМУ.

В неділю 30 с. м. вечером о год. 8. відбудуть ся збори членів Укр. Нар. Дому в Вінніпеґу в гали Хлопана, на яких членам будуть роздані посьвідки (цертифікати) за виплачені уділи. Хто ще тепер заплатить часть уділу, повинен на зборах доплатити.

Також хто попродав цеголки, нехай гроші принесе і віддасть касієрови.

* * *

На ювілейний дар Іванови Франкови вплинуло досі на вкладкову книжку Дністра ч. 6000 — $3,131 80 ц.

* * *

В EMPRESS ТЕАТРІ.

„Великий Двім,“ так [illegible] якого буде можна бачити в Емпрес театрі слідуючого тижня. Ся зьвірюка походить з лісів стейту Maine в Злуч. Держ. і відграє дуже цікаво ролю борця. Варто бачити.

Рочунієсь, поветим відіграють кілька инших гарних штук які заслугують на те щоб їх бачити та добре забавитись.

ЦІНИ ЗБІЖА В ВІННІПЕҐУ.

Пшениця:	
Нр. 1.	83 ц.
Нр. 2.	80½ ц.
Нр. 3.	81½ ц.
Нр. 4.	76 ц.
Овес:	
Нр. 2. білий	34½ ц.
Нр. 3. „	32½ ц.
Ячмінь:	
Нр. 3.	43½ ц.
Нр. 4.	41½ ц.

КАЛЄНДАРІ

— НА 1914 РІК, —

як ПРЕМІЇ для НАШИХ ПРЕДПЛАТНИКІВ.

Наші предплатники що до 1 Января 1914, вирівнають свій довг і заплатять за часопись на слідуючий рік, отримають від нас радивний дарунок, а се:

дуже гарний, з многими ілюстрац.

календар на 1914 р.

Маємо до вибраня два календарі, а то: „ХЛІБОРОБ“ і „ПРЕСЬВЯТА РОДИНА“. Обидва суть дуже гарні, з многими ілюстраціями, богато гарних оповідань і т. п. В календарі „Пресьвята Родина“ містить ся велика фотографія нового епископа Никити Будки та Папи Римского Пія X. В календарі „Хлібороб“ є много поучаючих статей для фермерів і т. п. Сих календарів ми замовили не богато, отже хто хоче скористати з нагоди хай предплатить предплату сейчас. Учіте, ся оферта тревне лише до кінця сего року.

АДРЕСУЙТЕ ТАК:
“Canadian Farmer”
287 Selkirk Ave. • Winnipeg, Man.

ПІШКИ ДООКОЛА СЬВІТА.

Оноді обходив львівскі каварні француский дневникар Павло Сево, який разом зі своєю жінкою відбуває пішки подорож доокола сьвіта. Дня 15. жовтня м. р. опустили обоє Париж і мають в 6 роках перебути 50.000 кільометрів. За сю подорож назначила одна з французких часописий велику нагороду. Щоби покрити часть коштів подорожи продають обоє видівки зі своїми фотографіями.

* * *

ВЖЕ Й ПСІВ ПОЛЬОНІЗУЮТЬ.

Нам пишуть із Збаража: Вже Польща галицька все хоче взяти в своє „narodowe posiadanie“. Навіть псів не хоче лишити. Вийшов приказ, що властителі псів мають вложити на значки, які треба потім псам завішувати на знак, до кого вони належать. Певно, що се добре, але ц. к. староство в Збаражи значки і — на диво — крім вписаної громади на другій стороні бляхи вибите назвище властителя пса. І все те — в „urzędowym języku“. По перше, вистарчало би число громади і число дому або число чергове, подібно як мають контини свинячі — а все воно не дуже приємно, щоби пес бігав з бляхою, на котрій вибите назвище властителя. Се ж абсурд. А друге: чому вже по польськи? Властителі складали гроші на ті бляшки, тож можуть зовсім слушно жадати написів руських. Всі повинні ті бляшки з польськими написами звернути до староства.

* * *

ПОЖЕЖА ЦЕРКВИ В СЕЛІ ТАРНАВІ.

В селі Тарнаві, добромильского повіта, вибух дня 22. м. м. о 2. год. в полуднє огонь в місцевій церкві, яка і впала жертвою пожежі. Страта досягає суми 22.000 К. а обезпечене лише на суму 10 000 К. Що було причиною пожежі — незвісно. Пастухи розказують, що бачили в полудне спадаючий на церков огонь. Одні здогадують ся, що се була ракета пущена прогульковцями з гори Гербурта, другі що упавший метеор. На всякий случай про підпал не може бути й мови

НА ПРОДАЖ східна половина S. E. ¼—2, 12, 6, 75 акрів доброї землі, 38 акрів зорано. Хата, стайня, 40 мінут ходу від Hazelridge Man. $33 за акер. Зголосіть ся до D. LAMONT.

Шифкарти до Краю!
Кравини:
Як їдете до краю сеї осени незабудьте зайти до нас по шифкарти. У нас можна купити шифкарту до краю на всі лінії і також можна їхати через Канаду або Ню Йорк
Ми [illegible] шифкарти по слідуючих цінах котрі є можливо найтаньші
Шифкарта з Вінніпегу коштує:
ДО КРАКОВА $70.60
ДО ЛЬВОВА $73.00
ДО ЧЕРНОВЕЦЬ $74.50
ДО ТЕРНОПОЛЯ $73.85
Як маєте гроші і хочете тут змінити то ми вам змінимо і беремо лиш ДВА ЦЕНТИ ВІД ДОЛЯРА ЗМІННОГО, се є знижена ціна для тих людей, що у нас беруть шифкарти.
Як не хочете з собою нести гроші, то ми вам пішлемо так що ви відберете собі як приїдете до Краю.
Наша спілка вже проводить інтерес через 34 роки і тепер вистава [illegible], так що є одна з найбезпечнійших офісів в Канаді.
Наш офіс отворений від 9 рано до 7 з що дня, а в суботу від 9 рано до 9 веч.
ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
К. ГЕНИК, завідатель заграни. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man

"Канадийский Фармер"
Редактор: [illegible]
[illegible]
Адрес:
CANADIAN FARMER
Box 3656 Stn. B Winnipeg.
[illegible]
The Canadian Farmer
AUTHORIZED WEEKLY
CIRCULATION 8,000
Published every Wednesday at [illegible] Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible]

Замітки.

Ще в 10 числі консервативної шмати читаємо між иньшим таке: ,,В Альберті ліберали повиганяли зі шкіл наших учителів, замикають руські школи, виганяють руських дітей, не хотять позволити і дати нагоди учитись нашим дітям рідної мови і т. д. і т. д.''

Що се собі звичайна брехня, се кождий, хто знає про дійсний стан шкільного питаня в Альберті, признає. ,,Повиганяли зі шкіл наших учителів'' — дзявкотить консерва. А скілько то тих учителів повиганяли? Аж чотирох, решта руських учителів й досі учительнює. І що се значить? Слиб справді ліберали в Альберті не хотіли мати в школах руських учителів — то булиб не робили вийнятків. Се отже значить, що вони повиганяли лише таких які не посідали потрібних учительских кваліфікацій, або були вмішані в політичні справи. Решта руських учителів суть гідні свого званя, посідають учительскі кваліфікації і т. п. і так ліберали, а властно міністерство просьвіти не мало причини виделяти зі шкіл. Розумно?!

Щоби хтось замикав руські школи — се вже найбільша пересада загорілих консерватів. А єсли вже справді які школи замкнули, то хай ті консервативки назвуть по имени усі ті школи які суть, або були замкнені міністерством просьвіти. Бо не велика се штука кричати прим.: ,,На Вангрех, чи десь там, впав сніг, чи щось там'' і далі ітп. А таке якраз робить консерва. Чому, не треба питати, сеж їх політика казати на вовка, що се вівця, а на вівцю казати, що се вовк. Доказів у них нема, ними вони і не послугують ся. В них голословність вистарчаюча на аргументацію.

Далі ще є та шмата таке: ,,Противно діесь в Манітобі, де ряд спочиває в руках партії консервативної. І так в Манітобі вільно до тепер учити в публичних школах наших дітей рідної мови''.

Чуєте, до тепер, а радше сказати до виборів, опісля — Бог батько, не позволимо учити руських дітей рідної мови і [illegible]. От які хитрі консервати. Хитрі та перехитрили, сказали правду, щоб відтак відпертись від неї.

Консервати не забороняють учити руських дітей їх рідної мови. Чи справді так? Ні! Правда, не кажуть ,,не учіть руської мови'', але єсли приглянемось близше тій справі то зобачим, що консервати таки зробили богато в тім, що руські діти не будуть мати нагоди научатись своєї рідної мови, письма, як треба. Якто? опитаєте. А так, бо більша часть з поміж випускників з Брендоньского семинара учителів і сами гаразд не знають свого рідного язика, письма. І инач ліпшого, що не знають, не було кому научати, в семинари не було свого руського професора. Свою рідну мову, свое письмо знають хиба ті, які научилися ще в старім краю, в школі народній. Та таких — кілька. І питаємо отже, чи можуть такі учителі учити дітей свого язика, письма, наколи його самі не знають? Не знають, не мали нагоди научитись. Чому не мали нагоди? Во консервативне міністерство просьвіти відмовило Русинам дати до семинара руського професора лише з тим наміреньем, аби заздалегідь поробити належні кроки до заборонення учити в школах руських дітей рідного язика, рідного письма. Та щоби ясніще представити сей факт — наведем ось хочби такий примір: Посилає господар свого слугу в поле й каже: Іди та зори мені два — три акри землі під пшеницю. Слуга попитав о коні й плуг, а господар й каже: Пусте, коней і плуга тобі не дам, ори як знаєш і без коней та без плуга.''

Чи інакше поступають консервати? Позволяють учителям учити руського язика, письма, а того руського язика, письма не дали в семинари тим людям які тепер носять назву русько-англійскі учителі. Отже тут власно й виходить, що консервати, а не ліберали, забороняють учителям учити руських дітей руського я[illegible]

,,В руськім семінари в Брендоні має посаду руський професор'', торочить далі консервативна шмата. Дуже гарно! Но ми попитаєм, чому таку посаду руський професор дістав аж раз тепер, чому не скорше, чому не тоді коли такого професора домагалась уся [illegible], учителі, увесь руський народ в Манітобі? Дали посаду тоді, коли бачуть що вибори за плечима. Значить, дає лікар поміч хорому тоді, коли той уже одною ногою в гробі.. Хибаж народ мала дитина, не знає і не тямить тих часів, коли Coldwell, міністер просьвіти, сказав, що руського професора до Брендонського семинара не дадуть? Зрештою, чим похвалитесь тепер, коли руського професора в Брендонськім семинари вже нема, бо виїхав до старого краю на свою чотиритисячну посаду..

Цигани! не дуріть народу, обдурюванем не думайте здобути поперте Русинів. За пізно, на ті тепер часи.

Собака виз.

Такого неаби яка будь собі звичайна собака. Се консервативна, з двома факультетами. Він, клацає зубами, точить піну, готов Гика[illegible] з кишками .. Біда лише, що у него на карку міцний срібний, консервативний ланцух. А його він не так скоро урве..

Ну, гавкайте Карманьский на мене до несхочу. Вам же за се платять, а мені Ваша гавканина не пошкодить зовсім. Я однак мушу правду сказати, що дуже дивуюсь Вам, що Ви десь були і щось видали, щось і вчились а ставите себе між тих зьвірят, що виють, або між тих, що рикотять хрунькають. До таких зьвірят Ви сами себе зачисляли і нема тепер причини жалуватись, що люди Вас за таку зьвірюку мають.

Питаєте мене Карманьский, як д. Стефаник міг говорити що Ви його [illegible]. Питайте його а не мене. Запитайте заразом і про те, як той самий д. Стефаник міг виразитись: ,,Карманьский в мене служить,'' А се д. Стефаник сказав дня 17 с. м. в присутности [illegible] Мачули і Тацюка. Отже єсли се він сказав, то не заперечаючим фактом є, що він сказав також й те, що ,,Карманьский буде наш.'' І я є певний того, що д. Стефаник правду говорив і говорить. Усі русько-українські консервативні робітники спочивають у його руках. Там находитесь і Ви Карманьский. Се бачить народ, не бачить, а лучше сказати, не хоче сего бачити Карманьский .. Не хоче Карманьский знати й сего, що не хтось а він сам раб в рабськім ланцюгом, серцем і розумом. По нім ч. Карм. допча уся канад. Україна, а Карманьский сьміє говорити, що се лише вігний і йому не в силі досягти навіть до колін...

Господи, що за велит! Но хто за такого Вас має Карм.? Лише Ви самі! Так, так. За [illegible] дурних під лаву й кричать: ,,Я мудрий!'' Ну, щож, хибаж се не ,,фрі контрі''? Не хотять люди признати, що Карманьский мудрий, то він сам се говорить. Гарно!

Що вже до Вашого ,,Епізоду'' то — вибачайте — він надто за дурний аби я на него що не будь відповідав. Скажу лише те, що наколи в будучині схочете що не будь написати, то зберіть до сего потрібні факти, а то напишете дурницю і з неї хиба тільки для Вас шкода і сором. Як — прим. могли Ви писати ,,Гикавий, бувший ученик брендоньского семинара'' наколи я навіть ще — грішний — і ногою не був в Брандоні, не то що...

Та се не пошкодило нерозумілому а радше йолупковатому ,,професорови'' стрілити дурницю, і ще й гордитись що потрафив се зробити..

О, бідний ти, каліко душевний, тебе я жалую як чоловіка, та ніколи як професора з такою сьвідомостю, з твоми факультетами... Не вірю однак, щоб таким дурнем ти вістав до смерти...

Душе охолобилось ,,Новини'' на д. П. Зварича за те, що той виявив перед цілим сьвітом лише одну олиєсельну правду а се, що статі в ,,Vegr. Observer'' про Русинів не писав ліберал а найзавзятіший консерватист Henry Derby.

За се редактор ,,Новин'' не пожалував д. Зваричеви всякого рода епітетів, називав навіть скарпачем і т. п.

Бачите добрі люди як воюють консервативні цигануваки. Консерват написав статю проти нас Русинів, а Новини сейчас давай кричати: ,,Дивіть люди, як ліберали про нас пишуть, як до нас ворожо відносять ся і т. д. і т. д.

Ревеляція д. Зварича містить ся в Укр. Голосі, ч. 46 і звучить досказно так: (Н. D.) Henry Derby один з найзавзятійших консервативних політикерів і писателів на Vegreville Допись-ста до Vegr. Observer і писав про Русинів дещо, а ,,Новини'' і ,,Канада'' їдуть его як остатнього ліберала підчас коли він найсільніший консервативний лідер. — Ось і політична стійність.''

Се знова факт, що українці за одна консервативний гріш готові на всяку підлість, аби лише народови представити ліберала в як найчорнійших красках. На факти не оглядають ся, мораль у них не має місця, вони о те лише дбають аби брехнею і підступом знищити ліберала з лиця землі! Ідіть, ідіть — з мотикою на сонце, будьте певні побіди.

,,Хвали мене язичку бо тя роздеру.''

Точнісенько так само робить тепер новонароджена з консервативного поколіня українсько - консервативна [illegible]

Та не диво, бо то перед виборами. Колись не краще робило також і консервативне ,,Слово'' видаване тими самими консерватами — також перед виборами. По виборах, ,,Слово'' стало ся словом і так тревало аж до появи нової консер. шмати прибраної після моди в инші шати, та щей окрашеної такими особистостями як проф. Карманьский, котрого маємо честь пізнати в ,,Малпячім Зеркалі.''

Щож й казати .. Гарний помин, та ще кращий примір для нас в тім ,,Малпячім Зеркалі.''

Ви говоріть що хочете, а ми все будемо казати ,,Перебули ми якось наладицтво консерватистів то перебудемо і теперішний поступ згладом нас Русинів Українців, помимо п. Карманьского телеграми і гратуляцийного заявлення про будучність консер. шмати, а тим самим і наладицтва між Русинами.

Та ми вже хиба аж тоді погратулюємо собі як ,,небесне діло пославить.''

Не можемо зрозуміти (на политовці) як консер. шмата може віддаватись са плювати нам в очи тим, що захвалює нам так консервативну партію та ще й почала сипати нам піском в очи тими зарафінованими консервативними обітницями про дороги, на які консерв. ряд ,,виасигнує'' 21 міліона долярів так начеб ми дотепер і не знали тих доріг які, по виборах розмовляють не[illegible] болото.

І треба дивуватись, чому населене сеї провинції в своїй вивірі не гонить всіх модерних рівно-дорожних будівничих на чотири вітри! Чому вже раз не отрясе ся з тої байдужности в якою вислухує фарисейских обітниць консервативної партії. Та чей сьому дивовижу буде вже в ційци кінець, бо так як всьо зараз не можна збудувати, — не може також і дивні будівлі зруйнувати. Але як сказано повисше — кінець діло хвалить і ми будемо ждати того кінця і маємо повну надію, що той кінець буде кращим початком того, який консер. шмата заверить ся нас застрашити, але рівночасно дає також і лиш зелений страх. А знаю! Інакше консервати ети не видавали би своєї шмати яка так завзято на всі застави свою партію. Більше поговоримо другим разом, бо про суму ,,привласнють'' консерватів до Русинів є що говорити.

Горошанин

Колись а тепер.

Колись видавав д. І Саквар в Стейтах ,,Хлопский Параграф'', як острах для сильних сього сего, а тепер коли він став в прихильстві сильних сьвіта сего — він став редактором Консер. ,,Канади'' Колишній ,,Хлопский Параграф'' здав би ся лише для його самого

Нема то як бути поступовим!

Передплатник
,,Хлопского Параграфу''

Чом? Чом?

Чом? чом? чом? земле моя,
Так люба ти мені?
Чом? чом? чом? земле моя,
Чарує так мене краса твоя?
Чим? чим? чим? манить мене
Пташні твоєї сьвів, душистий цьвіт лісів?
Чим? чим? чим? манить мене
Водиця струй твоїх, що тут пливе?
Тим, тим, тим, дитино знай!
Бо тут ти вперше сьвіт уздріла в кри[illegible] літ.
Тим, тим, тим, дитино знай!
Бо води, ті ліси — твій рідний край.
Тут, тут, тут — діти твої
Пролили кров свою за віру й свободу.
Тут, тут, тут — усі твої
Найбільші серденьку і дорогі.

ВІРА ЛЕБЕДОВА.

ЗАМІТКА: Пісня ся сьпівається на арію знаної пісні Чом, чом, чом дівчино знай! Пісню сю повинні навчитись усі діти та сьпівати її як найчастійше.

СМЕРТЕЛЬНИЙ ВИПАДОК З ОРУЖЄМ.

Оногді лучив ся в Калуши ось який випадок: До мешканя калуского міщанина Святанского, прийшов его знакомий, 16 літний Петро Павлишин з Загір'я. Саме тоді лежала на столі набита рушниця. Павлишин, не знаючи, що оружє є набите, взяв в руки і жартуючи звернув дулом в сторону півтрета-літного сина Святанського Дмитра. Рушниця вистрілила, а куля влучила дитину в голову і убила на місци.

Всенародна Канцелярія
ПІД УПРАВОЮ КІМІЛЯ і КОЧОРЕК.

ПРОДАЄМО шіфкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найліпші і найскорші кораблі.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всіх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.
РОБИМО повновочія, контракти купна і продажі ..., справи доманї і инші документа, легалізовані через Ц. і К. конзулят.
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінції.
ВИСИЛАЄМО гроші зі всі части сьвіта, скоро і безпечно.
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
ЗА ВСІ справи переперовадженї в нашій канцелярії гарантуємо.
У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіть і приходіть на адресу:
WSENARODNA KANCELARYA
J. C. [illegible] НОТАР
Телефон. Garry 2200. 215 Logan Ave. Winnipeg, Man.
[illegible]

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріальне в Вінніпегу.
[illegible]
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
341 Main Street - - - - - Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріяльних, староприсних і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).

ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажі, легалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також наслідства через порядних адвокатів в Старім Краю,
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, себто: увільнення від вправ, контролі і воєнної служби.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]
Години урядові від 9, рано до 6. вечером, а для тих котрим занятє не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера
Всяка інформация даром, з долученем 2ц. марки.
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
334 Main str. Winnipeg, Man.

[illegible]
НА Р.ЗДВО.
Коли купуєм годинник то стараєм ся отже все да купити добрий годинник.
[illegible]
$22.50
[illegible]
$17.00
T. EATON Co. LIMITED
WINNIPEG CANADA

Заповідна картка на „Канадийский Фармер".
Хвальна Ред. ,,К. Ф.''
В залученю посилаю $ .... яко предплату за ,,К. Ф.'' до.... ....
Прошу приселати оден калєндар: { КАЛЄНДАР / ДРІБНЕ ГОДИНА }
(означить котрий і дайте виразно свій адрес.)
....
....
....

Руско-Американска лінія
[illegible]
Ціни слідуючі
З ЛІБАВИ ДО ГАЛІФАКСУ
1 класа $66.00
2 класа $62.00
3 класа $75.00
[illegible]
A. E. Johnson Co.
21 Broadway New York, N. Y.
[illegible] Minneapolis, Minn.
[illegible]

Руска Лазня
[illegible]
236-238 Jarvis Ave., Winnipeg.
Телефон St. John's 519.

Вінніпег, Ман.

Карманьскому на здоровля.

[illegible]

Я і недумав ніколи полемізувати та змусів мене до того лише з висшим образованем, змусів найбільше чоловік з двома факультетами. Читаю прим. в консервативній шматі і надибаю допись д. Карманьского, в котрій то д. Кар. із цілою своєю силою і цілостію нападаєсь на редактора К. Ф.'' д. Гикавого, навіть й каже ,,як ти посьмів писати проти Карманьского, звідки набрав відваги ображати його ,,Маєстат?''

П. Карманьский хвалить ся в хаті Роблина, що одберає від консерватистів сто долярів місячної платні, а наме, що консервативній партії не запродав ся. Який дивак! Хвалить ся так само, що в старім краю має забезпечену посаду з пенсією 4000 корон на рік, і що тої посади не потрафить ніхто відібрати. Пане Карманьский, не бійтесь, вашої платні ніхто не візьме, посаду може, бо ваша праця ,,Малпяче Зеркало'' виказує, що у вас не такі здібности до праці на народнім полі як би хто думав. З ,,Малпячого Зеркала'' ані читачі ,,Канади'' ані взагалі ніхто в Канаді не скористав. Ви зробили на стільки добре, що заповнили своїми дурницями увю консервативну шмату, а то соромно булоб видавати чистий не замазаний папір.

Та я радив-би вам пане ,,професор'' щось лучшого писати, вам неаби який чоловік. Вам знавець Укр. Літератури і Укр. Історії. Напишіть хочби і коротші статі з нашої історії чи літератури а певно що вславите себе і люди а не ждуть там малпу. Залишіть — прошу вас — тото Зеркало, бо оно вже аж надто показало хто ви, та що за. Ви уже не маєте лиця показатись між канадійских Українців, а питане як привитають вас галицкі Українці.. Та зрештою що мені за тім залежить, се ваша річ. Но я ще хиба скажу, що наколиб хотіли доброї посади з $10,000 річною пенсією то запишіть ся до цирку, а там між малпами ви показували б чуда ..

Канадиєць.

Брендон, Ман.

Героям від консервативного корита.

Хто читав дотеперішні числа консервативної шмати то бачив, що в ній пишесь про правду таку в яку і сама не вірить. В ній пишесь на всіх і на вся хто лише не хоче хлептати з їх корита. Вона має такий сильний зір, що чуже потрафить зобачити геть аж під лісом а свого не бачить і під носом.

Розписують ся ,,незалежні патріоти'' слуги Роблина, за своєю гнилою консервою, приписують консерві такі похвали що й самі їх не признають консерві. Звичайно найбільше вона величають ся, що консервативсти дали Русинам школу, себто учительский семинар.

Так, в місті Брендон, на 10 улици в Алексайдер бльоку є учительский семинар.

Та чи редактори консервативної шмати були коли в тім семинари, чи бачили вони его — чи бодай знають як виглядає? Я вірю, що ні, бо наколиб вони бачили і знали що небудь про него то она писаний людям правду, за таку яку читаєм в [illegible] роду в ,,У. Г.'' Сей семинар містить ся в старих магазинах, т. є. де є склади на скіри, отже таке місце не на школу .. там неповно смроду зі шкір, ученики терплять великі невигоди, суть без сьвіжого воздуха. Вони богато хорують, не можуть належито учитись. З сего семинара не тільки що виходять люди хворі національно, а богато в порізаними черевами. Двох учеників ся школа загнала до землі. Богато покидає школу, бо хотять спасти себе від консервативних гаразідів. Не від річи буде ще сказати й те, що найцьвіт з семинара яко учителі попирають усердно консервативну партію, бо семинар се лиш де переміняють молодих людей на прихильників консервативної партії. От так консервати обходять ся з Русинами. В школі дають ученикам харч такий що в Хіни дістанеш за пять центів, а відтак висчитають за в учеників о зачислене за харч по $20 на місяць. Завідатель сеї школи є поганим консерваном і агент лотів в Брендоні, є також добрим оренъджменом. Ученики усе то мусять терпіти, вискати і мовчати, інакше булиб вигнані зі школи...

Я проте й кажу: от така ласка божом нам ліє. А [illegible] від консервативного корита повинні-б се бачити, вмити свої руки якими беруть брудні доляри, вимести сьміте зі своєї власної хати а відтак ви можете братись до чогось доброго і корисного народови діла. Годі вам що вістаєте у гною по ухa чистити когось другого. Візьмім такого Карманьского, що то учить в Брендоньскім семинари. Він запродавшись консервативній партії, за юдин гріш пише якесь ,,Малпяче Зеркало'' з якого нікому ні найменьшого хісна. Напишіть но ви пане ,,професор'' щось мудрого, доброго, а проте, що ви порядний малпюк нам не треба було знати.

Булоб що писати та часу в мене нема. Хиба вже другим разом дещо більше.

Ученик з семинара.

Перед новою революцією в Росії.

В ,,Ділі'' в дописи з Київа читаємо: У Росії незабаром має вибухнути нова революция. Се може стати ся через місяць, через пів року, через рік і через два роки, але се тільки питане часу й стати ся мусить конечне.

Що вказує на се? Признак є богато, таких, що їх побачив би навіть сліпий. На перше місце треба поставити робітничий страйковий рух. Після періоду високого розвитку робітничого руху в роках 1905 і 1906 настав був затишний період. Робітництво, придушене нагінкою поліції схилило голову й наче-б то конечне скорало ся своїй долі. Мало не 4 роки чиновництво разом з правительством до схочу вмущали ся в робітників, зменшували їх плату, збільшували робучий день, арештували, засилали. За сей час робітництво позбуло ся всього того, що здобуло в попередній боротьбі, й знов повернуло ся до стану робучої худоби. Число страйків падало з кожним роком, і кінчали ся ті немногі страйки здебільшого перемогою підприємців.

Історія має, однаке, свої закони яких нікому не вільно переступати. Минули перші роки зневіри, і робітництво знова заворушило ся. Починаючи з 1910 р., робітничий рух у Росії знов пішов у гору. Частійше почали вибухати страйки, більше робітників почало брати в них участь, частійше страйки стали кінчати ся перемогою робітників. Разом з тим почали вибухати й політичні страйки, а таких вовсім не було за попередних пореволюційних років. Вже третій рік, як день 1-го мая в Росії сьвяткують десятки й сотні тисяч робітників. Розстріл робітників на ленських золотих приисках відгукнув ся в Росії широкою страйковою хвилею, яка захопила більше 200 тисяч робітників. Суд над севасто-польськими матросами також відзначено численними страйками.

Останніми часами робітничий рух став набирати явного політичного характеру. Робітники поруч з економічними вимогами виставляють також вимоги політичні. На вулицях великих міст часто відбувають ся робітничі маніфестації й демонстрації, часто з вривками червоними як з боку робітників, так і з боку поліції та жандармів. Тепер ось вже другий місяць тягнеть ся страйк великого числа нафтових робітників у Баку, а недавно вибух великий трамвайний страйк у Москві. Стали трамвої, погасло електричне сьвітло. Згодом до них прилучили ся й друкарські робітники, через день ні одна газета не вийшла в Москві. У Петербурзі серед трамвайних робітників також неспокійно, й цілком можливо, що страйк вибухне й там.

Загалом кажучи, робітництво в Росії тепер уявляє з себе горючу вибухову масу: досить малої іскри, щоби очнив ся страшний вибух. А що тих іскр не бракує й не бракувати-ме, бо правительство без всякої обережности все більше роздражнює робітників усякими дрібними й значнійшими репресиями, то близький масовий виступ робітництва на політичну арену є неминучим. [illegible] авангард революції стоїть готовий до бою й тільки чекає слуш[illegible]

НАПОЛЕОН — СПЕКУЛЯНТОМ.

Се мало звісна річ, що Наполеон, заки віддав ся мілітарному житю, пробував заповнити собі екзистенцию спекуляциями ріжного роду. Згадує про се історик Тен в ,,Повстаню модерної Франциї'', а саме каже: ,,В 1792 р., в часі коли між прихильниками королівства, та прихильниками революції кипіла найгорячійша боротьба, старав ся Наполеон видумати спекуляції, на яких міг би добре заробити. Він займав ся тим, що сам винаймав доми, а опісля віднаймав їх дальше''. До сего додає Тен таку замітку. ,,Тому, що в 1795 р. не мав він ніякого військового становища, займав ся він ріжними купецькими спекуляциями, на примір книгарським підприємством, котре однаке розбило ся''.

ПРОДАЖА КОРАБЛЯ

Бразилійске правительство продало Аргентині найбільший воєнний корабель ,,Ріо де Жанейро''. Причину продажи ріжно пояснюють. Одні кажуть, що з [illegible] до сусідів, а инші кажуть, що з фінансової біди. Бразилія тепер під оглядом фінансовим стоїть так лихо, що годі сему повірити. В стані Пара у місті Сант Анана відбуло ся недавно загальне віче, а зібрані на нім протестували проти продажи корабля ,,Ріо де Жанейро''.

—Робітники!—
Уникнете ревматизму і невральгії в перестуджена єли будете уживати Др. Ріхтера
PAIN EXPELLER-а
Се средство має за собою 43 річний рекорд. Його уживають на цілому сьвіту і можна дістати в усіх аптеках в Стейтах і Канаді по 25 ц. і 50 ц. за фляшочку.
[illegible]
Повне пояснене в Руській мові в кождій пачці. Стережіть ся подібних ліварств. Справжний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.
Вироблене лише через
F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Родимці!
Коли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх кревних до Канади, то приходіть впрост до C. P. R.-ского офісу до головних агентів
[illegible]
— БАНКЕРІ. —
[illegible]

МИ СПРОВАДЖУЄМО рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також вимінюєм доляри на Австрійскі гроші і продаємо Австрійскі марки.
Ми маємо щаденно і приймаємо гроші від доляра до тисячі і вносимо і платимо [illegible]
П. А. КАРАНОПИК [illegible]

КОЖДИЙ ВИХВАЛЯЄ НИНІ ЛИШЕ
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
[illegible]
На 3 місяці вільної проби і 50 найновійших співанок даром з 10ть літною порукою на письмі
[illegible]
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
[illegible] New York, N. Y.

The QUALITY LIQUOR STORE
WHOLESALE WINES & LIQUORS
WINNIPEG, MAN.
FARMERS & COUNTRY ORDERS DEPT.
Спірітус за гальон $5.00, фляшка 1.00 і 1.35.
Австрійський спірітус $5.00 і $5.50, фляшка $1.00 і $1.50.
Скач $4.00 до $6.00 за гальон.
Житнівка $2.50 до $4.00 ,, ,,
Бренді $4.00 до $6.00 ,, ,,
Джин $3.50 до $4.00 ,, ,,
Порт вино .... $1.00 до $3.50 ,, ,,
фляшками 35 ц. до $1.75.
Пиво і бочка $3.00, і бочки $1.50
[illegible]
Ми лише що отворили наш склад лікерів на 148 Higgins Ave і гарантуєм за якість напоїв.
ГОВОРИМО НА ВСІХ ЯЗИКАХ
The QUALITY LIQUOR STORE
BRAUNSTEIN & COHEN, Prop.
148 Higgins Ave. - Winnipeg. - Phone Main 3781.

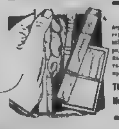

[illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Тел. Main 2510

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
National Seasoner for Coffee Co.
Philadelphia, U.S.A.
[illegible]

CANADIAN NORTHERN RAILWAY
Спеціяльний ПОТЯГ
з Вінніпег до Галіфаксу.
[illegible] Dec. 3.
— ЗЛУЧЕНИЙ З —
"CANADA" Галіфакс до Ліверпул Dec. 3.
"Scandinavian" з Портленд до Глазгов і "Cassandra" з Ст. Джон до Глазгов Dec. 4.
НАЙТАНЬША ЇЗДА
до Атлантийских морт. [illegible]
[illegible]
Дата:—Nov. 7 до Dec. 31, 1913. [illegible]
НАЙТАНЬША ЇЗДА
до всіх місць
СХІДНОЇ КАНАДИ і до ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.
Тикети на продаж від Dec. 1 до 31, 1913. [illegible]

БЕЗПЛАТНА ПРОБА.
Позвольте післати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і 12 Руських сьпівів на 30 днів
Безплатної Проби.
[illegible]
$2. МІСЯЧНО.
[illegible]
SAUL BIRNS
117 Second Ave. New York.
[illegible]

Чи можете утримати коней?
ТОМАСА. ЕДИСОН найбільший винахідник каже: ,,Кінь є найслабшим мотором''.
[illegible]
I H C Oil Tractor
[illegible]
International Harvester Company of Canada, Ltd
WESTERN BRANCH HOUSES
[illegible]

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпегу.
Специяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.) внутрішних, [illegible]
Лічено і новійша лічена сифіліса „606“ проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких застарілих хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку
Шпиталь і Офис 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси ві всіх головних містах в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ, БРИТІШ КОЛУМБІЇ

Авторизований капітал	10,000,000.00
Резервовий фонд	8,100,000.00
Капітал вложений	6,925,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main st. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕЖСЬКА ФІЛІЯ N. G. LESLIE Manager
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and [illegible] St.

ДЕРЕВЛЯНІ путні і ведра суть не відповідні на сей час так само як сери або кора.
EDDY'S FIBREWARE
дає добрі результати за малі гроші. Путні, цебри, молочарське начиня і т. п. зроблене з сего матеріялу є легке, [illegible] Обручів нема і не пукне. Они десять раз довше послужать як деревляні річи — Спитайте свого сторника
[illegible]

Спеціяльно на десять місяців.
Богато живучих по за Новим Йорком не можуть зайдати нашого магазину. Тим то даємо можливість купити за $24.00 грамофон з 40 сьпівами, що звичайно коштує $55.00
На виплат по $2.00 місячно. Жадайте каталога. Наша адреса
GREATER NEW YORK PHON. CO
308 310 Grand St. New York.
Продаємо також всякого рода музичні інструменти

— НЕБУВАЛА НАГОДА —
[illegible]
INTERNATIONAL WHOLESALE WATCH CO. Dep 2
Box 3563. Winnipeg, Man.

ДАРОМ на три місячну пробу, 24 Руських сьпівів даром
$60. Фонограф за $29.
$1.00 Місячно
Свій купуєте фонограф від нас то купуєте просто від компанії, а не від агентів які хотять богато заробити не звичаючи на вашого вдоволеня
Фонограф який агенти продають по $60, ми, компанія, спродаємо вам за $29, до того само еще 24 Руських сьпівів даром. Сей фонограф пішлемо до Канади чи й де небудь інньше на $1.00 місячні сплати і даємо гаранцію на 10 літ
Напишіть до нас по гарний каталог. Він даром для всіх.
ROYAL PHONOGRAPH CO. 91 East 4th St., Dep A. New York, N.Y.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Єдиний руський лікар зі старого Краю. Єдиний руський лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
Мешкає і ординує [illegible] 415 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 — WINNIPEG, MAN.

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕРА“.

Всячина.

ПОХОРОН У ВЕЗУВІЮ.

Дивний похорон відбув ся сими днями в Італії: покійника поховано в кратері Везувія. Англійський льорд Бiлфор тестаментi поставив жадане, щоби його похоронити у Везувію. Льорд Белфор — який помер в 83 році житя — пробув ціле свое житє довкола Везувія, та міг сего року сьвяткувати 40 й ювилей своїх дослідів. Науковому сьвітови знаний він з численних праць про історію і вибухи Везувія. Нарисував 60 мап кратерів і означив точно їх величину. По кождім вибуху Везувія цілими місяцями студіював зміни в кратері. Нераз грозила йому підчас сих дослідів небезпека утрати житя. Людям, що допомагали йому в праці, платив наукові [illegible]. При кінці завіщаня заявив виразно, що хоче щоби його похоронити в Везувію, в місци, де пройшло його житє. Свое велике майно — він був нежонатий — записав своїм двом братаничам, але лише під тим услівєм, що вкинуть його тіло до кратера Везувія і вважуть ся посьвідкою сего дивного похорону. Братаничі сповнили його бажане. В звичайній домовині принесено тіло до Везувія і тут похоронено його згідно з бажанем покійного. Похорон коштував богато, бо получений був з дуже великими трудами.

НОВИЙ ПРОРОК.

Від непамятних часів появляє ся в сьвіті учених в певних відступах часу пророк який з точними науковими даними в руках доказує що неминучий конець сьвіта недалеко. Один з таких періодів переживаємо мабуть і ми.

Містер Нобль, заслужений професор геольоґії в філядельфійскім університеті, якого уважають в Америці за одного з серіознійших учених, напечатав в солідним „Американ-Ґеольоґікал Журнал“ статю, в якій доказує що в 1972 році Европа буде з лиця стерта з лиця землі. В сім році буде страшне і небувале землетрясенє, яке кине значну часть Атлантийского Океану на нашу землю.

Професор Нобль прийшов дорогою обчислень і дослідів до заключеня, що катастрофа, яку він пророкує, підготовляєть ся в глубинах землі вже більше як 200 літ і що всі страшні землетрясеня послідного століта (Мартиніка, Мессина, Сан-Франціско, Ямайка і т. д.) — й виступи. Незвичайно грізна сила заліє дно Атлантийского океану, який залле майже всю Европу. З нашої доброї старої матери остане невеличкий кусник в Росиї. На жаль професор Нобль не каже, в якій губернії і в якім повіті. А шкода, бо сему кусникови землі усьміхаєть ся гарна будучність, яка витьмить славу земного раю.

Можна надіяти ся, що професор Нобль, славний учений, покажеть ся як і його попередники лихим пророком.

БІБЛІЯ В 450 МОВАХ

Число мов, на які переложено досі св. Письмо, виносить 450. Недавно переведено бiблiю на есперанто. В часі 8 останніх років прибуло [illegible] нових перекладів бiблiї, межи иншими переведено її на африканьскі мови Оно, [illegible], Лобо-Люлюа і Ніаса-Ніаса.

КІЛЬКО є ДНЕВНИКІВ?

Одна з француских часописий містить статистику дневників на цілім сьвіті. Після сеї статистики виходить всего 30 000 дневників з чого 20 000 в Европі. Найбільше дневників є в Німеччині — 6 000, в Англії і Франциї по 5 000, в Італії 1 800, в Іспанії 1 000, в Росиї 800, В Швайцариї 600, в Голяндиї 400

ЯЙЦЕ, ЩО МАє 1800 ЛІТ

При розкопках цвинтаря в Нікополіс найдено яйце, котре з небіщиком Секстом Руфом перележало 1800 літ. Яйце заховало ся добре до сего часу. Руф мав всего 11 місяців, як помер, а що, видно, любив дуже яйця, то мати дала ему одно навіть до гробу

ЦІСАР ВІЛЬГЕЛЬМ І ЙОГО ПОРТРЕТИ.

Цісар Вільгельм II. каже себе часто ріжним артистам портретувати і в часі сеансів є дуже терпеливий. Цісар любить сидіти за роботою, артиста в часі сеансів стоїть перед ним все зеркало, дякуючи якому в цілості може оглядати процес постепенного оживлюваня полотна. Малярі представляють звичайно німецкого цісаря ріжними боками лиця. Одначе мало кому відомо, що є оден портрет німецкого цісаря, який представляє його в поліції, коли він робить сьмішні міни, в окруженю його офіцирів тільки з великим трудом вдержують ся від сьміху. Сей портрет виконано за приказом цісаря, а містить ся він в офіцерськім шпиталі в Тавнусі. За сюжет сеї картини послужив случай, який мав місце в часі візиты цісаря в одного з ґвардийських полків. Перед Вільгельмом стоїть в повазі пості величезного росту жовнір в білім фартусі, який тільки що подав йому на пробу порцию страви з жовнірського котла. Цісар, кушаючи страву, сильно обпік собі язик в сю якраз сцену вдало ся артистови як не можна красше схопити і виявити на полотно. При сім вирвала ся нібито цісареви та за хумористична фраза: „Вільгельме, та ще раз обпік собі язик“.

РЕСТОРАНИ „РОБІНЗОН“ НА ДЕРЕВАХ

До чого доходять людські забаганки, дає нам доказ найсвіжійший обрав Америка, а також Париж. Найновійша специяльність Парижа се ресторани „Робінзон“, яких кімнати і кабінети побудовані на деревах і виглядають немов великі клітки. До таких ресторанів ходять Парижане щоденно у великих масах, не зважаючи на деннi їх невигоди і недостачі

ВИБОРИ В ІТАЛІЇ.

Передминувшого тиждня відбуло ся в друге голосоване в більше чим сто виборчих округах Італії. Хотяй в тім в католицкій державі то вибори випали по стороні не католиків а лібералів. Вислід виборів є такий, вибрано 70 лібералів 20 соціялістів, 10 радикалів, 3 республиканців і 4 католиків

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.
Czy jesteś dotknięty
[illegible]
Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., P 4/7 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Panowie: Jestem zainteresowany [illegible]
Imię i nazwisko
Adres
Stan

ПО РОЗВЯЗАНЮ „CANADIAN PACIFIC A[illegible]“

„Die Zeit“ доносить, що віденьска поліция найшла під час трусення у віденських огорожах бюра „Canad. Pacific а“ дуже много важних урядників, які забули на свою службову присягу, за великі гроші [illegible] вельми прислугу для сему товариству. Сей [illegible] твердять, що найбільше скомпромітовані ся два високі урядники в міністерстві торговлі і два старости в Галичині. Дальше виявило ся, що загранична власти кілька раз затримували переселенців, яких переводили агенти „Canad. Pacific а“. В таких случаях [illegible] безпосередно або через [illegible] галицьких старостів, а [illegible] Дальше доносить „Die Zeit“, що в афері „C. P.“ є вмішані численні посли з Галичини і з иньших коронних краів. Кромі сего арештовано много поліційних урядників і жандармерии в Галичині, щодо яких вона найменшого сумніву, що они були в тісній порозуміню з агентами того [illegible] Дальші ревеляції в тім напрямі наступають небавом. Говорять ся, що в цілу ту аферу є вмішаний і посол Михайло Петрицький, який в раді державній був в члени парляментарної комісиї [illegible] делегував его український парляментарний клюб, але не зрік ся [illegible] парляменту. Віденьки доносить „Die Zeit“, що в аферу „Canad. Pacific а“ є вмішаних кілька угорських політиків. В звязі з сею справою є вельми захитане становище міністра торговлі Шустера. Коли би не се, що гр. Штірґк не хоче нових змін в кабінеті, портфель Шустера давно був би вже опорожнений. За думає вже від також на відібране переселенчих справ міністерству торговлі наступить небавом. Ті справи будуть приділені міністерству внутрішних справ. Нині має відбути ся у Відни засідане відпоручника парляментарної комісиї для переселенчих справ. На тім засіданю буде обговорена також „панама“ в „Canadian Pacific-ом“.

Кореспондент бюра доносить з Відня, що „Die Zeit“ [illegible] міністер торг. був скомпромітованих в афері Can. Pac. [illegible] старост в Галичині.

З ПОДОРОЖИ ПО НОВІЙ ҐВІНЕЇ

[illegible]

Два [illegible] в двох [illegible] Ми 4 місяці [illegible] в сніжних горах. Тамошне населене живе в горах на висоті 1200 до 1800 метрів і тут перед тим ще ані один Европеєць.

Тубильці творять малу групу [illegible] Они [illegible] хоч на [illegible] вони живуть, вони є [illegible] Із оружия складаєть ся з лука та стріл, а коли вибирають ся в дорогу, несуть в мішку [illegible] ножі, ложки [illegible] Солодка бараболя, яку печуть при огни, творить їх головну поживу. Нутро бараболі вибирають вони дошками, які роблять з людських костий свині або иньшого звірати. Ножі роблять вони з твердого каменя та уміють вістре так вигострити, що ним можна кроїти навіть бамбуси. Також сокири їх є з каміня.

Тубільці дуже зацікавлені експедицією та відносили ся до неї навіть з приязнию. Щоби виводити свою цікавість, сходили ся на часто з гір на доли. А що много з них не [illegible] рило ся и по [illegible] на час поворогу та деякі з них, особливо жінки та діти гинули з голоду та перемучення. Число мущин є [illegible] більше від числа жінок. Прихильниками полігамії (за нагми більшу [illegible] жінок) вони не є, радше панує там поліандрия, [illegible] що жінки мають кількох мужів. Мають тубильці також погайний звичай [illegible] В [illegible] убивають своїми стрілами також малі птиці.

ЛІКЕРИ
Стара фірма лікерів вам доброго
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1103. Winnipeg, Man.
Читайте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпегу, проте коли ви навсте свої замовлення до нас. Ви заощадите будете певні заощадити що найменше 20%.
[illegible]

Тукета
T & B
папіроса
не клезні.

Користайте з нагоди.
Продаю ЛОТИ, ЛОТИ у Ванкувер і Форт Джордж, Бритиш Колюмбія — по ціні і на условях, що певно вдоволять кождого інтересованого. Під кождим взглядом знаю є добре. Пишіть до
THEO. P. HILL
P. O. Box 1201, Vancouver, B. C.

НЕ БУДЬТЕ МАРНОТРАВНИМИ
Щадіть Royal Crown обгортки задля премій.
Розумієть ся, ніякі иньші мила і иньші премії не можуть зрівнятись є ROYAL CROWN
— ЩАДІТЬ КУПОНИ ЗАДЛЯ —

Ляльок	Royal Crown Soap	Шпаранi річи
Забавок		Срібляні річи
Книжок		Бижутерія
Образів		Начиня
Образів в рамах		Ножі, ножиці
Музики		Кишені ножі

Пришліть нам свій адрес. Ми вишлем Вам наш каталог.
THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
PREMIUM DEPT. WINNIPEG, MAN.

„НЕЙШЬОНАЛ“ СТАЛЬОВІ ФІЛЯРИ
МОДЕРНА МЕТОДА БУДОВИ ОГНЕТРЕВАЛИХ ДОМІВ
„Нейшьонал“ стальовий філяр є таний і незвичайний до будови, є легкий і заберає собою дуже мало місця. Його добре випляструвати і є безпечний від ОГНЮ і т. п.
Пишіть за пояснюючими книжочками.
MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG, MAN.

Сотни листів приходять денно з запитами що я виконую з чого ні — одно щоби розяснити усім подаю
[illegible]
Адреса до північної Америки лише одна:
ІВАН НЕМЕТ
ц. і к. заступник завода
407 Washington St. New York.
Адреса в Австрії:
ІВАН НЕМЕТ
ц. і к. заступник завода
ODERBERG, SCHLESIEN
[illegible]

Даром! (12найліпших сьпівів.) Даром!
$75 - ФОНОГРАФ - $40
$2 місячно
Продаємо [illegible] GRAND OPERA [illegible] до всіх частий Стейт і в Канаді лише за $40 [illegible]
Пишіть [illegible] по наш каталог машин і рекордів, який пришлемо ДАРМО.
Atlantic Talking Machine Co.
40 E. 7-th St. Dept. 34. New York, N.Y.

КАЛЭНДАРІ
на 1914 р. вже есть!

КАЛЭНДАР ЗАГАЛЬНИЙ великий в много ілюстраціями, оправлений ціна	75 ц.
ПРИЯТЕЛЬ ЖОВНІРА	35 ц.
„ХЛІБОРОБ“ для фармерів	35 ц.
ПРЕСЬВЯТА РОДИНА	30 ц.
МАРІЯНСЬКИЙ, великий	30 ц.
РОМУНСЬКИЙ, AMICUL SOLDATULUI	40 ц.
ПОЛЬСКІ:	
KALENDARZ UNIWERSALNY tom I i II po 65 tom	
PRZYJACIEL ZOLNIERZA	35 c.
РОССІЙСКІ	
КАЛЕНДАР ВСЕОБЩІЙ с премією	25 c.
„ ОБЩЕПОЛЕЗНЫЙ	45 c.
„ КАРМАННЫЙ больш. форм	10 c.
„ КАРМАННЫЙ менш. форм.	5 c.
„ ОТРЫВНОЙ СТЕННЫЙ	35 c.
КОЛЯДИ в ЩЕДРІВКИ	20 ц.
„ „ „ з нотами	15 ц.
ШОПКИ, ОЛТАРИКИ яко желане на сьвята по 10, 15, 20, 25, 30, аж до	75 ц.
ЛИСТИ З ЖЕЛАНЯМИ на сьвята і всякі часи по українськи, польски і російски, довен 30 ц.	
ЛИСТИ ЗОЛОЧЕНІ по 10 ц. штука, довен $1.00 ц.	
ХРУНІНДА сьмішна казка про Мицину Хрупа	5 ц.

КАТАЛЬОГ ДАРМО.
ZAHALNA KNYHARNIA
396 Frontenac St. - Montreal, Que.

Причинок до „Малпячого Зеркала“ в „Канаді“.

Присьвята П. Карманьскому.

Прибув Карманьский до Вінніпеґу і з сего міста мов би з дуже високого місця кидає своїм аргусовим оком на всі чотири сторони Канади і диктує редакторови „Канади“ свою „сатиру“. Та нещасна редакторина — вислужлива як пріє, та що робити, мусить містити усю глупоту Карманьского, а то він сам і такого не потрафить написати. А знано, папір мусить бути заповнений друком, чистого не схотять люди брати...

Карманьский вже не стільно глубоко вчений, що потрафив на чолі кождого земляка прочитати напись „for sale.“ Се брехня, такої написи на чолах земляків ніхто иньший не бачить. А що Карманьский побачив, се дасть ся пояснити так, через яке шкло дивив ся на сьвіт та яким він тобі буде й видаватись. Капраньский, чи бодай його — Карманьский запродавшись консервам і д[illegible] ставши на свое чоло печать „sold“ — думає, що нарочи він запродав ся, то весь решта що є „for sale.“ Що се звоне часто малпяче кирковання, не заперечить хоч-би й він самий. Він-же й каже „что в'яда фалі, миєлі ма кажди такі.“ А се приповідка так і відносить ся до него самого. Запродав ся, чорт бере, але яка рація кого другого судити що піде тою самою дорогою?

Так, Карманьскому консерва сипле долярами, не за се, що учить в Брендонськім семинари, а за се, що потрафив своїми дурницями заповнити усю консервативну шмату, за се, що написав кілька статий до галицкої часописи „Діло“ де й консерву викхвалює під небеса, а лібералів рівнає з землею. І хиба справді він робить се безсторонно? Ніколи, се за консервативні доляри. Прецінь кождий сьвідомий чоловік мусить се признати, щоб що небудь написати на політичну тему, про партиї і т. п. треба в сім краю бути трохи довше як Карманьский, треба знати минувшість партий, треба властиво знати діла обох партий. Карманьский-же судить о партиях так як той сліпий про слоня. Намацав сліпий — хвіст слоня й сказав: „о, я знаю як виглядає слонь, він такий як мотузок.“ Таким чоловіком є і Кар. Підхопив сорока кілька брехливих вістей як про одну так і про другу партию — і давай горлати консервативна партія, се партія сьвята — а ліберальна партия — от, бодай і не згадувати про ню. Вона видавала зі школи кількох псевдоучителів.

Тому отже я хиба скажу: Карманьский — зелений, про партиї в Канаді так богато знає як мертвий про живих людей. А що так богато про партиї написав — се сьвідоцтво, що Карманьский дуже великий, квадратовий дурак. Таким його зчуть усї що лише читали його „твір.“ Сам навіть редактір „Канади“ говорив мені: Велів за-за „зеркалом“ буде йти і його дур-дур дурнота. Ця це-це, знаєте, вже я хоч д-д-дай дурень, а-а-а такого дур-дур-дурачества не не-не написав-би...“ „А чому“ кажу я — „містили в своїй часописи такі дурниці?“ — „То ба-бачите така мо-моя ча часопись як і ва ваша. Дурні кон-консервати да дають гро-гроші, на-нашої мови не не-порозуміють і т-т не зна-знають я-я які дурниці дру дру друкує ся на па-па папери.“ „О“ кажу — „се ви так робите? Та консерватам й зовсім не розходить ся які дурниці містете в їх шматі, бо не для них, а для народу друкує сю шмату, навете навіть, щоб народ сї лише одну читав.“ — „То-то-то бачите иньша ріс. Ха-ха-хай народ має ро-ро-розум.“ — „Та народ і має розум, але чому його нема у вас?“ спитав я. — „Е, бу-бу-бувайте здорові, це-це-це як розбалакались, а це і не тре-треба було.“ Пішов.

Іду улицею, здибаю грубого Федя Нр. 1. „А як ся маєте?“ кричує до мене. „Та Богу дякувати маю ся добре, як там у вас?“ — „А бодай і не казати, біда. От бачите я н. п. Карманьский приїхав вчора до Вінніпеґу і-і-...“ — „Ну, ну, кінчіть, що такого?“ „— Та — завтра, значить в неділю, має йти до архипатріярха Макарого щоб той уділив ему свого благословеньства, бо їде вже до краю...“ — „Жартуєте!“ — кажу я — „чогож-би він так нагло й несподівано се робив.“ „Ну ж видите. Ідe. Таже мав сто долярів місячно що учив в семинари, двайцять долярів за кожде дзеркало в „Канаді,“ пів сотки долярів дістав за написане двох статей в „Ділі,“ гарний гріш, і чорт его знає чого ему ще бракує.“ — „А я знаю, що йому ще бракує“ кажу я — „Йому бракує третої клепки та деяких сьвідоцтв.“ — Се правда — відповідає Федь — но чи третої клепки і сьвідоцтв не міг-би дістати в о. Макарого. У того ж є такого матеріялу досить — То можливо — кажу я — що Карманьский якраз по те і приїхав, а вас дурить, що по благословеньство? — А хибаж ему благословеньства від о. Макарого не треба? — відповів мені Федь, оноє ему придасть ся хочби на дорогу до дому, а хочби і до дальшої праці над виготовленєм его „Малпячого Зеркала.“ — І се можливе — кажу я — Ну, коли вже так, то я отсе поспитаю вас Федю, чому в тім зеркалі не видно ані одного консервата, чому лише не консерватів той малпюк малює на зеркалі? — Гм, цікаве питане — пробурмотів Федь. Нам доляр заступив ему дорогу до нас, нас не бачить, про нас і написати що небудь злого не сьміє. Купіть ви его, а побачите з якою ідеєю накинесь на нас консерватів. Тоді він поцілує й вас там де поцілував нашого батька Род. П. Робліна. За гроші сей малпюк готов все зробити, а щож.

На сім Федь закашляв, дав знак рукою що відходить і потяг до Онтеріо готелю замочити висохле горло, а я попростував домів.

Завтра мушу бачитись з о. Макарем та поспитати чи не був в него Капральский, ох, бодай його, не Капральский в Карманьский, та поспитати чи дістав благословеньство, сьвідоцтва і третю клепку.

ОТ І ДОЛЯ.

(Оповідане Марка Мурави).

(Дальше)

З тими словами пішов собі крамар в свою дорогу.

Засумувала ся і вся. „Не добре“ каже, „а сеть між народом! Все воно на его лиш [illegible] видумали вороги. З давен давна вибирали чужинці силою руску землю від Русина, а тепер хитрощами Га. Божа воля! Велий і твердий народ руский; не бериє пять его вороги. Коли і за сотку літ сильнаєть то ще стане паном на рідній землі. Тільки бо нам приходити та научатись і підучувати близького до оборони батьківщини.“

Не минув тиждень, а вже старав ся Івась о трафіку і заложив крамницю.

„Що ж ти, Івасю, задумуєш?“ говорю зажурена: „Чи давно сему [illegible]?“

— Мусимо! — каже — Бо, мамо, однако сидите дома; продавайте пі-за назначеної ціни, а буде теревс. Та ходила до школи, тобі не тяжко стане розглянуться і вести купецтво.

Що-ж було діяти? Стала я купчихою і трафікантко, а чоловік він до роботи чобіт, еще і хлопці з села заходять на науку шевства та помагають.

Оттак проминуло зо два роки, і прибувало достатків.

Не так ділось у Настиній хаті. Нужда заглядала і в вікна і двериця. Роки настали тяжкі, банк натискає, спродайнуєсь то хліб то худібу за пів дарма, бо грозять ліцитацією. А ту ні навидатись ні довідатись правди, бо Гнатко заказав ся що не препустить нас за поріг, а коли й прийшла, то за двере виведе. Все на них і одежина дуже підлатана, а діточки — най з Богом ростуть — такі вродливі а трохи не голі. Боже мій, Боже! Так мені жаль роду; з серцем поділилась би, а й то не можна.

„Мамуню“ каже раз Івась. „Ідете до церкви, то возьміть по стрічечці для дівчаток Настиних — та й для всіх літий полотна на сорочки. Вони все витають ся з бабусею на дорозі; вам лекше котрому дати в руку; від вас возьмуть.“

Мені аж сльзи станули в очах, а ненька заплакала від доброти Івася. Оттак бабуся підносила і чобітки під зиму і одежинку і хустинки. Діти входили проти бабусі і витали ся і тішили ся дарунками; та ні ненька ні ми не посьміли заходить до Насті.

XII.

Якось вернув чоловік з міста, де набирав крам в руский торговли, та якийсь невеселий, мов засумований

„Чи не болить тебе що, Івасю?“ питаю ся зажурена.

— Ні, Орисю! — відказує Івась: — Я здоров, та не питай ся богато: я сам тобі розкажу по вечері. Рік важний, а тоді всім розказувати, бо мами непорозуміють та ще наплачуть; а то треба добре розглумати, як що зробити.

Довельно-ж моя нещасна! — гадаю я собі та ледво всиділа за вечерою; а по вечері вийшли ми з чоловіком у садок, та там він став розказувати:

„Нині був я в торговли нашій за крамницею. Якийсь панок, мабуть урядник, пив пиво і питаєсь: —

ДОБРЕ! ДОБРЕ!
Сеє ДОМОВА КРАСКА яку може вживати кождий
Я красила сею краскою чисто і просто до вживаня
DY-O-LA
[illegible]
The Johnson Richardson Co., Ltd. Montreal, Can.

А ви з відки господарі? — Н із Слобідки! — кажу [illegible] Там у вас завтра ліцитация? — Я нічого не знаю! — А я — каже знаю, якогось Гнатка, от крутить ся на вулиці жидівсько, а не нагадаю. — Може — кажу Зазуля Семена? — А так, так! — каже панок — за пять соток ліцитують весь ґрунт з обійстєм. Зле — каже — що не знають в селі, а то за ці гроші готові викинути цілу родину на дорогу! — А що ж діяти? — питаю затривожений. — Зробіть — каже — так, від раза треба підкупувати комисиї, а буду там також. Зголоситесь до ліцитациї і зложіть при комисиї гроші, кілько скажуть. — А кілько-ж? — перебиваю. Кільно? Я й сам не знаю — каже — але все треба оттут зглядіти. Тоді буде ся ліцитувати публично; хто дасть більше, той купить. Здаєсь не перетягнуть жиди над вісім соток. — От бачиш, взяв я на раз всю крамницю на кредит, та лишилось мені 879 кар. Три сотки зложив в рускім банку на наші книжки щадничі та мушу ще образовати в скрині, може натягне там на 300 кар. Відома річ ліпше, най останеся, ніж би мало забракнути; а то пропав би торг.

— Може й в мене — кажу — знайдесь зо сотка з жіночого придбаня, то возьмеш, коли треба.

„Возьму“ каже, „хоть би й більше потребувало; а потому віддам тобі.“

— Годі, Івасю, жартувати в біді!

„Я не жартую“ каже: „а берет се за жарт, то нехай буде й так, тільки нічого не говори, доки покінчу справу.“

Поклались ми у звичайну пору спати. Так де мені заснути? Цілу ніч лізе на ум ліцитация, здає ся, виджу, що викидають мій рід з батьківщини, що плачуть бездомні діти на вулиці; а Гнатко і Настя мов задеревіли, ні охнуть з жалю, а тільки почорніли мов земля з журби. Боже мій, Боже! Моло ся: помочи нещасливим, змилуй ся над пропащими!

Ось і день засвитав. Вірвалесь я з постелі до господарства; заковала сльзи, шибаю собою по всіх кутах та на мисли все одно: як воно скінчить ся? Пішов Івась на ею ліцитацию, а я? Не витримаю! Лишила маму при хаті і побігла за ярцем, пильнуючи всего з далека.

День був так красний і теплий, а мене заєдно морозило немов в пропасниці. Дивлю ся: заїхали пани на подвіре Гнатків і віск з жидами; надійшов і уряд громадский. Господи, судний день на мій рід! Почав найстарший пан щось довго читати, а далі сказав: „Викличка ціна цілого господарства 700 кар.“

— Надоньку мій! — подумала я — таке господарство та йде за вісім сот кар! Будинки, обійсте, огород, сіножати двацять моргів поля!

— Герте! герготів жидак. Хто дасть сім соток [illegible]! Нам тільше поле від Гніздачов з вини, всі продають!

„Що ту говорите дурне!“ офукнув ся урядник „Не буде купця, то буде друга ліцитация, а знижати ціни не можна. А може сполучитесь з довжником?“ поспитав він по жидів.

— Чому ні? Можна й погодитесь! — відповів жид: — Най зложить пять соток, а наш банк опустить всі кошта.

„Нема що й опускати“ каже пан „Воно ж з усіма коштами йде за 800 кар.!“

(Конець буде).

На Різдво!
рекомендує свій ВЕЛИКИЙ СКЛАД годинників, золоченого і срібленого начиня по зниженій ціні.
KOPACHKA & KASCHL
[illegible] WATCHMAKERS
441 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.
K. H. KASCHL, prop.

Вповаж. читачі будуть вибачати нам, що на якийсь час застановляєм друковане історії Канади. Лише буде більше місця — пічнем наново друковать.

Редакція.

ВЖЕ Э!!!
КАЛЭНДАРІ
НА 1914 РІК.
ЗАМОВЛЯЙТЕ ЗА РАЗ, БО ОПІСЛЯ НЕ СТАНЕ.
Всі календарі суть з прекрасними кольорованими образками а то:

Загальний Календар	75 ц.
Приятель Жовніра	30 ц.
Календар „Хлібороб“	30 ц.
Пресьвята Родина	25 ц.
Маріянський	25 ц.
Місіонар	25 ц.
Кишенковий Календар з нотесом і мапами	35 ц.
Календар Просьвіти ще в дорозі, отримаємо за 3 тиждні.	
Kalendarze Polskie:	
Wszechswiatowy	30 ц.
Przyjaciel Zolnierza	30 ц.
Uniwersalny I i II	$1.30 ц.
Kalendarz Zwiazkowy, Informacyjno-Encyklopedyczny	40ц.
Kalendarz Humorystyczny „Bicz Bozego“	30ц.
Kalendarz Ludowy	35ц.
Kantyczki — Kolędy i Pastorałki	75ц.
Так само маємо Чеські і Німецкі Календарі.	
Коляди і щедрівки	15 ц.
Коляди з нотами	40 ц.
Збірник Колад	20 ц.
Листовий папір з желанями на Різдво і квітки, довен з ковертами 30 ц. за 50 штук $1.00.	
Шопки складані (Вертепи) по 10, 15, 25, 50 ц. і $1.00.	
Переписні Листи з желанями на Різдво і Новий Рік, 1 довен	50 ц.
Вівтарики складані по 15 ц. і 25 ц.	

Всі наші Календарі суть на 10 ц. тайші як где інде, на 5 Календарів 1 даром.
Агентам ДОБРИЙ ОПУСТ.
Пишіть по наш катальог, він даром
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Англійского.

Я ніколи не говорю в неділю по французки — відповів збиточник. Говорити по французки, значить: гнівати ся, ну, а у святий день кожна наука відпадає.

Гумфрі! — крикнув збігаючий Майльс — Віргінія каже, щоби ти сейчас ішов, а то спізниш ся до столиків.

Що се він говорить? — спитав полковник.

Він хотів сказати: до молитов — пояснив Гумфрі. Він із слов ,,столиками'', помимо він тілько і бачить перед собою одні столики, він маленький ростом. Я думаю, ми не підемо нині до церкви, бо мокро.

Та: ось у чім діло! Але ти таки повинен піти, куди тебе кличуть Гумфрі-Думфрі.

Хлопчина розсьміяв ся весело. ,,Гумфрі-Думфрі'' се той чоловік, що сидів на стіні?

— Так і він звалив ся з стіни, що й тебе сейчас чекає — сказав полковник до Гумфрі, котрий вилів на поруч его крісла і засів на нім мов на кони.

Гумфрі-Думфрі був зашкарлупи... сказав хлопець — я не зломлю ся так легко. Ходім, Майльс! закричав, скакаючи на землю, і оба вибігли з комнати, весело присьпівуючи:

Гумфрі-Думфрі на стіні сидів,
Зі стіни він на землю злетів!

Звук їх веселих голосів губив ся по сходах, і послідних слів пісоньки не міг уже полковник розібрати.

В пять мінут опісля почув ся голос дзвонів, і вся прислуга зібрала ся в бібліотеці.

Гумфрі заняв своє місце коло вітця, мистер Веймис сів поруч і все було готово. Тільки полковник Стерт все ще не надходив. Гумфрі неспокійно озирав ся на кожди шорох.

Сер Еверард порішив вконець, що полковник не прийде, розкрив книжку і приказав слузі заперти двері. Неспокійні очи Гумфрі уважно слідили рухи Віля, коли сей встав щоби сповнити приказ.

Нараз хлопець перелякав сьмихом і увесь заховав ся у книжку, щоби не розсьміяти ся в голос.

Причина була та, що коли Віль переходив помиж лавками, щоби заперти двері, полковник всунув ся крізь них непомічений і заняв місце Віля межи прислугою. Гумфрі розсьмішило зачудоване лице служащого, коли сей побачив полковника на своїм місци. Але вскорі торжественне читанє вітця поділало на вражливу вдачу хлопчини і він став уважно слухати.

По обіді дощ падав так сильний як і рано. Щоби чимнебудь заняти гостий, сер Еверард узяв ся їх опроваджувати по домі. У него була кілька гарних картин, стеля одної комнати була чудово розмальована, впрочім нічого більше цікавого.

Спитане по пустих комнатах в дощевий день доволі нудна розривка, але діти були одушевлені. Гумфрі і Майльс гонили один другого по довгих коритарях і наповняли пусті салі своїм звінким сьміхом. Они незвичайно ревно грали ролю звичливих і милих господарів коли гості увійшли в їх комнату.

— Се моя лижечка! — пояснив Гумфрі.

— А се моя чашка! — пояснив Майльс.

А се що таке? — спитав полковник Стерт, беручи в руки волочену папіросницю, котра лежала на столі.

Пронизуючий крик був відповідю.

Переляканий полковник трохи не випустив папіросниці з рук, сер Еверард живо оглянув ся, а Гумфрі схопив папіросницю і митю щез з комнати.

Що стало ся? — спитав сер Еверард.

Се був дарунок на твої уродини! — шепнув маленький Майльс, ледви поводячи губами.

Сер Еверард вийшов за Гумфрі, впевнивши его, що він нічого не бачив; та оказало ся ще гірше: він вкрав злодія Гумфрі, коли сей впихав папіросницю в пуделко з новим сьвяточним одінком Віргінії. З трудом вдало ся успокоїти хлопця і вивести его в гостинну.

Ми були на краю загибели! — заявив Гумфрі, зітхаючи в чувствном положені.

Полковник Стерт не посьмів уже про нішо розпитувати, але шілінг спрятаний у скляній пушці не мало звернув его увагу.

О се мої гроші! — пояснив Гумфрі. Я їх складаю щоби купити слухову трубку старому Дісенове. Се одиноке місце, де я їх міг заховати.

А кілько коштує трубка? — спитав полковник.

Сім шілінгів, любонь.

А ти вже богато укладав?

Один всего — відповів хлопець, показуючи свій одинісенький гріш, та я начав зовсім недавно, від учера допіра.

(Дальше буде).

Тайна доброго хліба
Не можна ... хліб ... рукою
OGILVIE'S ROYAL HOUSEHOLD МУКИ
Маючи сю муку ви певні мати добрий хліб все[г]да. Royal Household мука є найліпша на хліб, кейки, печиво і т. п.
OGILVIE'S FLOUR MILLS Co. Ltd.
FORT WILLIAM, WINNIPEG — MONTREAL.

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосє з тіла, а б розпізнати не буде без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробну за 50 центів. Пришліть 1 долара через Моней ордер або в реєстрованім листі або почтовими марками а ми сейчас вишлемо порошок в пояснением, як его уживати.
Адрес. Dr. BELLINS, 56 Delancy St. New York, N. Y.
Потреба агентів

PAUL SALA
WHOLESALE, WINES & LIQUORS
WINNIPEG, MAN.
Farmers & Country Orders Dept.

Крайове Порт Вино	$1 00	галон.
Гарне Порт Вино,	$1 25 — $1 50	,,
Іспанське Порт Вино	$2 00 — $3 00	,,
Чистий спиритус....	$5.00, $5.25 і $5.50	,,
Житна горівка....	$2 50, $2.75 і $3.00	,,
Бренди, Скач, Рум	$4 50, $6.00 і $6 00	,,

— Одинокі агенти для —
Gold Medal California Blackcherry.
$1 00 і $1.25 за галон. 20 і 40 галь бочки даром
Спеціальний опуст
Напитки висилаємо в ріжних скількостях, бутлях або гросах, до кождої стації в Ман. Саск. і Алта. Замовленя мусять бути висланї разом з грішми, або, трохи даром, а решта при відбир. з стації

Земля на продаж.
20 акрів екр 4 землі, трохи грубого ліса, в осередку великого поселеня, близько школи і церкви, лежить на секції 18-12-6 E. Cook's Creek, спродам на дуже добрих условинах. Пишіть до
ROBERT LUNDGREN,
Garson P. O. Man

Перша і найбільша Українська Книгарня в Америці висилає кождому за дармо
КАТАЛЬОГ
КНИЖОК І КАЛЕНДАРІВ
Пишіть на адрес
RUTHENIAN BOOK STORE

$50. для вас премії.

Руска Торговля!
Хто хоче дістати доброї солонини, сьвіжого і ядного мяса, пудингу і вареної шинки, домашнього виробу і німецкі ковбаси, яйця, масло, сир, сметану, молоко, огірки, капусту, буряки, муку, цукор, тютюн, каву і т.и. — зайдіть до мене а не пожалуєте
НИКОЛАЙ БАЛАН
446 King St. Phone St. John 2298 Winnipeg, Man

БІЛЬ нестерпучий БІЛЬ. Як тяжко знести! Як втіха позбутись його. Жадне лікарство не вилічить так скоро як широко звісний Pain Expeller, на ревматизм і нервовий біль. Ціна дітьох 25 і 50 ц.

ПОШУКУЮ свого брата Дмитра Ростоцкого, родом з Кіцмана, Галичина. Має перебувати у провінції Манітоба. Хто-би о нім знав, або він сам най зголосить ся на слідуючу адресу. — John Rostocki, P. O. Fort-Frances, Ont. Canada

Предплачуйте ,,Канадийского Фармера''

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST JOHN 474
В день телефон St. John 474 В ночи телефон St. John 866.
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415–417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
одинокий руский шпиталь в Канаді

ОДНОГО РАЗУ
Колись для фермера були тяжкі часи. По тяжкій денній праці на полі — вернувши домів заставав богато робіт які не міг ніколи покінчити.
I H C Oil and Gas Engine
International Harvester Company of Canada, Ltd
WESTERN BRANCH HOUSES

Добре звісний Manitoba Liquor Store
цілковито вдоволяє кождого кустомера.
На замовлення сейчас висилаєм в місті або кольонії.
Первоpядні лікери по уміркованій ціні.
MANITOBA LIQUOR STORE
246-248 Logan Ave - Telephone: Garry 3286.

ПИЯНСТВО В РОСІЇ.

В 1912, році випито на російским Поданю за 24,505,671 карбованців оковити. Чистого зиску мала з того держава поверх 13 міл. карб. Пересічно на одну особу приходиє рівно пів відра оковити (1 відро — 121 літри.)

Поучаючі статі на зиму для фермерів в Саскачевані
можна набути за дармо вносячи о се просьбу до
DEPARTMENT OF AGRICULTURE, REGINA, SASK.
Чи інтересуєтесь годованєм худоби? Єсли так, то попросіть нас о книжечку ,,Вівці в Саскачевані''. В ній трактуєсь про рід і купно та заховуванє ся з вівцями.
,,Промисел живої худоби в Саскачевані'', так само дає гарні інформації про стан і т. п. живої худоби в Саск.
,,Холера свиний'', книжочка в якій говорить ся про причини, ознаки і лічене та забезпеченє ся від сеї небезпечної зарази.
,,Альфальфа в Саскачевані'', книжочка ... рослина яко подава ... худоби, ... як і що робити щоби мати гарну альфальфу.
МОЛОЧАРСТВО.
,,Степлюванє сметани'', вказує на користи доброї якости сметани.
,,Як дбати про молоко і сметану на фармі'', мала, але дуже поучаюча книжечка.
УПРАВА ЗБІЖА
,,Нова господарка'' практична лектура як пізнавати шкодливі бурянии, як нищити, як вибрати добре насінє збіжа, які суть хороби збіжа і т. п.
,,Своєв управи ріл'', поміщає поміщених як отримати найліпший успіх з управи ріл в Саск. опираючись на фактах 25 річної рільничої практики.
,,Увага для тих що управляють лен'' дуже гарні інформації.
ВЖЕВІ МАРКЕТА.
,,Репорт Комісії елеваторів з 1910''
Репорт Комісії збіжевих маркетів з 1913.
,,Поперека проблема'', практичні вказівки взглядом спродаваня збіжа і т. п.
РІЛЬНИЧИЙ І ЗАГАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ПРОВИНЦІЇ
,,Книжочка про Саскачеван'', про розвиток провінції поданий в дуже гарній короткій формі.
,,Факта про Саскачеван'', книжочка в якій подаєсь статистику і иньші інформації взглядом провінції.
,,Нагоди в Саскачевані'', книжочка в якій найдете найліпші інформації о рільництві і иньших промислах в провінції.
РІЧНІ РАПОРТИ РІЛЬНИЧИХ І ИНЬШИХ ТАВАРИСТВ.
Річний рапорт молочарства
,, ,, живої худоби
,, ,, бурянів і насіня
,, ,, робітничого бюра
,, ,, довоства
,, ,, статистики
,, ,, рільничої кредитової комісії з 1913.
ПРАВА ДОТИЧАЧІ ФАРМЕРІВ, ТРЕШЕРМЕНІВ І ДР.
The Horse Breeders' Act
The Hail Insurance Act
The Saskatchewan Co-operative Elevator Companies Act
The Threshermen's Lien Act
The Brand Act
The Dairymens Act
The Agricultural Co-operative Ass. Act
Усі і вище приготовлені лише для фармерів в Саскачевані.

Спішіть ся з предплатою на 1914 рік, щоб дістати гарний календар.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР
Рік XI Вінніпеґ, Ман., Середа 3-го Грудня, 1913. — Winnipeg, Man., Wednesday December 3 1913. Число 49.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
В день телефон St. John 474 В ночи телефон St. John 866.
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
одинокий руский шпиталь в Канаді

Новинки.

МАНІТОБСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ СКЛИКАНИЙ НА 11 ГРУДНЯ.

Нагло, як грім з ясного неба, рознеслась чутка, що манітобський парламент буде скликаний на 11 с. м. тоб то на Четвер слідуючого тиждня. Таке нагле скликанє парламенту має своє значінє. Роблін знає що робить. Найперше те, що скликанє парламенту станеть перешкоду можливій акції судовою дорогою взглядом недавно відбувших ся ... виборів в Кілдонан і Ст. Андрус. Не мож нічого робити проти новоизбраного посла, міністра публичних робіт Др Монтегю, в часі засіданя.

Скликанє парламенту так само перешкодить розправі взглядом доповняючих виборів ... усуненя консервативного посла з посольского стільця.

Нагле скликанє парламенту свідчить і се, що Роблін хоче скоро розписати нові вибори змінивши наперед границі виборчих округів і роблячи нові округи також.

Нагло скликаний парламент буде мусів ухвалити $1,500 000 людських грошей для ради Робліна, щоб той відтак міг за ті гроші закупити усі можливі голоси для себе. Розуміє ся, що вони кажуть, що гроші будуть видані на будову нових доріг, але се треба інакше розуміти, бо, так як ми се кажемо: затратити мільона доларів на закупно голосів для консерватів.

Нагле скликанє парламенту має на цілі й се: попрацювати спільно лише що більше корупційних способів ужити щоб затримати Робліна в силі...

Майтесь отже люди на бачности.

* * *

ДОПОВНЯЮЧІ ВИБОРИ В ОКРУЗІ МЕКДОНАЛД, МАН

Як ми вже доносили колись, висший суд в Отаві уневажнив вибір на посла консерватиста Моррісона, який минувшого року був вибраний в виборчім окрузі Мекдоналд, Ман. Доповняючі вибори в тім окрузі відбудуть ся знова слідуючого тиждня т. е. 13 Грудня.

Безперечно, що консервати будуть битись до крови, будуть сипати грішми як половою, будуть роздавати горілку й пиво бочками, усе будуть робити, аби лише не допустити до того щоб вийшов на посла ліберал. Туда вже потягають усі банди консервативних українських ,,інспекторів,'' і ті будуть чим лише можуть надурювати наших людей, щоб голосували на консервативного кандидата. І після нашого погляду — консервативні можливо вийдуть побідоносцями, бо нині вже такий сьвіт, що де гроші, алькоголь й обіцянки туда народ й лізе. Бо звісно, несьвідомі усьо готові зробити, дати ся перекупити. Та ми можемо запевнити, що наколиб вибори відбулись чесно, без перекупства, то неминучо ся скажемо, що побіда булаб по стороні лібералів. Розуміє ся що єсли до вибору консервативного посла ужиють того самого способу що й минувшого року, то лiберали знова зроблять те, що вибір уневажнить ся. Годі-бо пропускати консервативні кандидата.

Новий аероплян готовий до злету.

Се аероплян найновійшої конструкції, має переносити людий і пакунки з — призначено до того — осібних комнатах. Має він 16 крил, 8 на верху, 4 по боках, а ще других 4 над ... до початкового руху.

Інвентор того аероплану твердить, що сей аероплан буде міг плисти на воді роблячи 60 миль на годину, в воздусі летячи буде робити 100 миль на годину. На нім находить ся три сильних газолінових інджейні і є заосмотрений в безпротиний телеграфічний апарат.

* * *

КОНВЕНЦІЯ УЧИТЕЛІВ В ДАВФІН, МАН

Через два дні 30 і 31 Жовтня руські і англійські учителі з північної части Манітоби відбували учит. конвенцію. Предсідатель конвенції Вудс, який є директором в одній з Давфінських шкіл, говорив, що конечним є учити в публичних школах рільництва. Д. Меклін намагався щоб в школах учити музики і сьпіву, радив так само щоб учителі взяли курс рільництва.

Ширше на тему рільництва говорив д. Ватсон, супервайзор огородничих й рільничих шкіл. Казав він також, що Канада се край рільництва отже ми мусимо рільництво знати як найліпше, мусимо знати як з землі тягнути можливо як найбільші користи.

Заступник міністра просьвіти д. Флечер старавсь вмовити в учителів, щоб старались заохочувати молодіж іти до висших шкіл та щоб плекали музику і штуку бесідництва і т. ін.

При кінци дехто з наших учителів давали запитаня що до вимови англійських слів і на тім майже закінчилась конвенція.

* * *

УВАГА! УВАГА!

Сеї Неділі т. е. 7 грудня в Казно Театрі на Селкірк улици відбудесь великий мітинґ. Справа дуже важна. Ходить о то котрого з номінованих шкільних тростісів в сїтій варді мають Русини попирати: Абрагамсона або Мекамона. Буде обговорюватись богато иньших важних справ, будуть говорити бесідники на ріжних мовах. Просить ся о численну участь.

* * *

З ВІНІПЕҐУ.

Вчера т. е. 2 грудня відбулась номінація кандидатів на міських урядників. Вислід номінації такий.

Т. Р. Діксон, мейор вибраний одноголосно.

Контрольори Я. В. Кокбури, В Г. Дуґлас, Д Мекайн, К. Мидвінтер, Я Ф. Ґ. Мекартур, А Пулі, К. Шілер і Г Рол

Алдермани:

Варда 1 А. Я. Бонд. М А. Дейвіс

Варда 2 Ф. О. Фавлер, вибраний одноголосно.

Варда 3. Я. Я. Валлес і А. Андерсон

Варда 4. Ф. Г. Денісон, одноголосно.

Варда 5 Я. В. Егридж і Р. А Риг

Варда 6 Р. Я. Шор, вибраний одноголосно.

Варда 7 А Мекклеван, Н. Воровік і Е. Мегрет

В вардах де алдерманів вибрано одноголосно — виборів не буде

Шкільні тростіси:

Варда 1. Ю. Ґріґ, вибраний одноголосно.

Варда 2. А. Конґдон, вибраний одноголосно.

Варда 3. Р. В. Крейґ, вибраний одноголосно.

Варда 4. Я. Т. Гейґ, вибраний одноголосно.

Варда 5. М. Абрагамсон і Р. С. Мекмон

Варда 6. Ю. Ґрендейл, вибраний одноголосно.

Варда 7. Т. Ґ. Гамілтон і С. Я Корбет.

* * *

БЕЗРОБІТЄ В ВІННІПЕҐУ.

Під сю пору в Вінніпеґу є поверх 15.000 людей які суть без роботи і треба сподіватись, що пізнійше їх число подвоїть ся. Таке безробітє робітники тяжко відчувають, а доказ сому може послужити се, що зеш-минувшої суботи т. е. 29 н. м. велике число їх зібравшись ішли улицями міста і несли стяги на котрих виднілись слова: ,,Ми голодні''.

Мейор Діксон заявив, що буде старатись дати роботу в місті лише тим які суть жонаті, не жонатим і тим що не суть мешканцями сего міста відмовить ся всяка поміч.

Гірка робітнича доля.

* * *

ІДІТЬ НА ВІДЧИТ.

В Неділю по полудни о 3 їй години в ҐРЕНД ОПЕРА ГАВЗ д. Канон Муррей буде мати відчит на тему: ,,Соціальні і Індівідуальні чинники в житю держави''. Вступ вільний, приходіть!

* * *

ДОБРОВІЛЬНА ГОЛОДОВА СМЕРТЬ МАТЕРИ

З Будапешту доносять: Перед кількома днями захорів в Штайнамангер постаріліний син Александра Горват і помимо безпроволочної помочи помер. Мати, що любила свого сина над власне житє, не могла перетерпіти свої втрати і перестала приймати всяку поживу. Перед двома днями померла вона в наслідок цілковитого обезсиленя.

МІСЯЦЬ ЖИТИ В ПІДЗЕМНІМ КАНАЛІ.

Міські робітники, які працювали коло направи водяної сіти каналів в Мексико, надибали недавно тому в глубині одного з каналів, які вели під бічну улицю, молодого чоловіка, котрий виснажений і вичерпаний робив страшне враженє. Ціле його тіло було дуже брудне і покрите прищами, з яких текла ропа; останки одіня покривали висохле як віск тіло. Довге нечесане волосє спадало в неладі на худе до останньої границі лице, в якім сьвітили глубоко запалі очи фосфоричним блеском. Коли сего молодця обмили, нагодували і перенесли до шпиталю, оповів він свою майже неправдоподібну історию: В міських каналах був майже цілий місяць, бо від дня 8 вересня. Тоді то, коли вічною [illegible] котрі його обрабували а опісля припадково відчиненим отвором вкинули до канала. Від сеї пори блудив він по каналах, які тягнуть ся цілими милями, шукаючи виходу надармо; його криків о поміч не чув ніхто. Весь час свого примусового побуту в клоачних каналах жив відпадками, які плавали серед клоачних блотовин. Вкінци вичерпаний до останку готовив ся на смерть, коли його случайно знайдено.

* * *

БРАТ ЕКСЦ. МИТРОПОЛИТА СТУДІЮЄ ТЕОЛЬОҐІЮ.

Ґр. Климентій, Казимир Шептицький, що недавно відбув новіціят в Ельврі, вступив до руського чина ОО. Студитів, студіює тепер теольоґію в Інсбурці та мешкає в колеґії ОО. Єзуїтів.

Почув в собі отже покликанє на смиренного руського монаха! А Україна ликує, заплющивши очі, що знов один ,,граф'' стане ,,Русином'', і думає, що цареславіє ширить московщина, а не реакція проти ,,руських'' графів.

* * *

ДЕ ВІЛЬНО ЖІНКАМ ГОЛОСУВАТИ.

В Америці вільно жінкам голосувати в чотирох державах (стейтах) на рівні з мущинами Вайомінґ від р. 1869, Колорадо від 1893, Ютаг і Айдаго від 1896.

В Канзас голосують жінки від р. 1871 у всіх справах дотично шкільництва а від р. 1887 вільно їм брати участь у всіх виборах міських. В двох державах, Монтана і Айова вільно жінкам голосувати в справі видаваня бондів на міські потреби. Дотично шкільництва вільно жінкам голосовати в 18-ти отсих державах. Міщіган, Міннесота, Ню Гемпшир, Ореґан, Массачусетс, Ню Йорк, Небраска, Вермонт, Вісконсін, Вашінґтон, Аризона, Монтана, Ню Джерзи, Н. Дакота, С Дакота, Іллінойс, Конектикут і Огайо.

В Великій Британії голосують жінки у виборах до всяких урядів з вийнятком парламенту.

В Австралії і Новій Зеландії мають жінки повне право голосованя.

В Капланді, Канаді і деяких частях Індиї мають жінки право голосувати до міських і шкільних урядів.

* * *

В EMPRESS ТЕАТРІ.

Слідуючого тиждня буде можна почути дуже гарного сьпіву та музики. Будуть грати сольо і дуети на фортепіяні, органі, мандоліні і гітарі. Тою музику поруч з сьпівами не повинен ніхто опустити.

Відіграють также одну досить гарну штуку: ,,Зайчика і Вос.'' В штуці малюєсь малий образок з виборів.

Попри те відіграють кілька иньших гарних штук які варто бачити.

КРАЯНИ!
Шіфкарти потанїли, Ідьте до краю, а як ідете до краю то прийдіть до нас по шіфкарту, а се тому, що у нас купите шіфкарту по найтаньшій ціні і на найліпші шіфи.
Гроші Вам зміняємо на крайові дуже тано, або вішлемо Вам до краю. змінного берем лиш 2 центи від долара.
Люди, котрі на роботі і хочуть посилати гроші до краю то можуть до нас приcлати листовно, а ми їх вишлемо і рецепіси завад пришлемо.
Листи всі можна на наш адрес адресувати і як неоплачені то ми оплатимо. В нас можна купити крайові марки.
Офіс отворений від 9 рано до 9 вечер що дня.
ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
К. ГЕНИК, управитель заград. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

Заморочевані акції
обтяжені 10 процентом, рівна дивіденда, на скору розпродаж.
D. A. Downie & Co.
1102 McArthur Bldg
WINNIPEG, MAN.

ПОШУКУЮ Стефана Крековського, з села Долішного Кривча, повіт Бершів, Галичина. В Канаді перебуває вже через два роки. Пошукую його в дуже важній справі. Хтоб отже про него знав, або він сам най зголосить ся на адрес Tony Tuszynsky, Roblin P. O., Man.

Потрібно
доброго чоловіка до розпродажи мастку в великій земельній компанії.
D. A. Downie & Company,
1102 McArthur Building
Winnipeg, Man.

Пошукує ся
кількох руських спродавців котрі мали охоту продавати наші поручені реальности. Се є першої класи нагода для тих, що хотять мати сталу роботу і добру плату.
По інформації пишіть до:
Kamsack Realty & Investment Co., Ltd.
811-812 Union Bank Bldg.
Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер"
Редактор [illegible]
Часопись для руського народа в Канаді, виходить кождого тижня в середу і коштує в Канаді і Сполучених Державах на рік $1.50
до Европи $2.00
Адрес:
CANADIAN FARMER
Box 3654 Sta. B. Winnipeg.
Telephone [illegible]
The Canadian Farmer
[illegible] WEEKLY
CIRCULATION [illegible]
Published every Wednesday at 287 Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Побідили.

Минувшої Суботи 29 м. м. в Кілдонан і Ст. Андрус, Ман., відбулись доповняючі вибори на посла до провінціонального парляменту. Кандидатами на посла були Др. Монтеґю, консерват. і п. Бредін, ліберал. Кождий се знав, що консервати побідять, в їх-же руках ціла машина, кілька тузінів ріжного рода інспекторів, там є гроші, горівка. Та ліберали не хотіли бачити сего, аби Др. Монтеґю був вибраний через акламацию.

Тепер вже по виборах, і політичні сили бачуть їх результат. Консервативний кандидат вибраний на посла більшостю около 370 голосів. Роблін дістав бажаного Монтеґю на міністра публичних робіт. У його руки буде тепер вложено потрета міліона долярів призначених на будову нових доріг, а правду сказавши на ціль надходячих провінціональних виборів. Бо звісно, вони дороги будують лише перед виборами щоби в такий спосіб дістати голоси.

Знаваючи однак те, яких способів ужито до вибору консерв. посла, ми сьміло можем сказати, що консервати не мають найменьшої рациї радіти, тішитись вислідом виборів. Вибір консервата, Др. Монтеґю треба завдячити горівці, долярам, всякого рода перекупствам, корупциї, яку консервативні агенти провадили на велику скалю. Якби не гроші, не горівка, консервати не малиб були і найменьшої надії на вибір свого посла. Вибір отже полягає на горівці і консервативних грошах, перекупствах. А такому виборови ліберали зовсім не завидують.

Примусова школа.

Вперто, як дручок, манітобське консерват. правительство стоїть при тім, що нам не треба жадної примусової школи. І не вже справді примусова школа є злом в Манітобі? Диво! Примусовою школою гордить ся всякий цівілізований сьвіт, а Манітоба гордить ся хиба тим, що тут річно около 30.000 дітей не користає зі школи, з науки. В самім лише місті Вінніпеґу находить ся около 12 000 дітей, які замісто сидіти в шкільних лавках — пустує на улицях. Се робить ся тому, що темні родичі не бачать над собою нічого такого якоб змушувало їх подбати про своїх дітей, подбати о стілько, щоб їх діти замісто на улици деморалізуватись пішли в школу набути того так конечно потрібного знаня, того чинника людської долі, щастя.

Що на весні ц. р. гостював в Вінніпеґу Джон Скеден, премєр західної Австралії. Вінніпеґські мешканці високої верстви приняли його як слід і п. Скеден мав честь промовляти на однім клюбовім зібраню т. зв. патріотичного товариства „Канадийский Клюб." В своїй довшій промові згадав дещо і про те, що зробила західна Австралія в напрямі шкільництва — головної просьвіти даної нациї. Коли заявив, що та держава з 300.000 людности, видала минувшого року на школи $1,350.000 — від оплесків аж дудніло.

„Розуміє ся" він кінчив — „ми маєм в нашій державі примусову школу." По сих словах присутні члени клюбу в числі поверх три сотки нагородили бесідника знова грімкими оплесками. Коли Скеден сказав, що в справах шкільництва обі партиї в Австралії йдуть разом, бо справа науки обходить всіх однаково — одушевленю присутних не було кінця.

Гідно уваги те, що на зібраню були присутні манітобський міністер просьвіти п. Колдвел, та міністер судівництва п. Гавлен. Вони також одушевлялись бесідою Скедена, плескали. Та одушевлялись мабуть лише бесідою, не ділами ради західної Австралії взглядом просьвіти. Можна отже знати які се лицемірники ті консервативні. Бо ще скажемо й се: перва консервативна мала нагоду бачити і переконатись, що народ бажає примусової школи, а вони крім одушевленя нічого не хотять робити. Звісно, вони хотять зістати назадниками. Вони за ніщо в сьвіті не хотять зрівнатись з поступовим сьвітом.

Під розвагу руським громадам.

(Письмо з кольонії).

Коли ми вглянемо в минувшину, скажім кілька літ назад, то побачимо велику ріжницю в поступі нашого народа в Канаді за тих кілька років. А поміж головніших точок вибиває ся на перше місце самопізнане своєї сили та правції з котрих всі горожани Канади користають.

Тому кілька літ назад, в шкільних округах, котрі суть переважно заселені нашими людьми, ми вибирали або сами вибирали ся на шкільних тростисів — нам зовсім чужі люди, перва навіть і Жиди. З того виходила для нас некорисність, бо звичайно такі трости не думали то старались подбати за нашу матеріяльну та духовну справу. В одній кольонії секретар такий платив собі шкільними грішми навіть за се, що свої бараболі возив продавати до міста. В н мі сьміло се зробити, бо був певний, що його ніхто на шкільнім річнім мітинґу не спитає. „Ґалїцияни" не прийдуть а зі своїми якось оно буде. Шкільними м тими наші люди мало інтересували ся. Було прийде один-два та хочби і не хотіли то мусіли бути задоволені з викажу діяльности шкільної ради, мабуть за мало англійського язика.

Та прийшла хвиля коли дістались своїх учителів. Зашуміло поміж нашими фармерами, почало сходити сонце сьвідомости. Задумав кожний нам треба своїх учителів. Що на се Англійці? Чи дуже врадувалися, що „Ґалїцияни" вже будуть з охотою хотіти мати своїх „ґалїцийських" учителів? Ні, не до смаку се їм було. В декотрих кольоніях було три лише Англіки і всі три в шкільній раді і всі три они грозили людям вигнанєм з фармів єли они будуть домагати ся свого учителя. Декотрі такі трости ужили навіть такого авторитету „Се наш край, ви до нашого краю прийшли, ми маємо радити вами а не ви нами". Богато в се вірили і через се боялися щось зачинати. Тимчасом до школи дітий мало хто посилав і через се понесли наші люди немало моральної шкоди.

Нині „нам треба своїх учителів" чимраз набирає більшої сили, почали розуміти наші фармері, що потреба своїх учителів є зовсім природна. На перекір ріжним грозьбам зі сторони Англиків наші люди одним замахом зробили велику реформу. На шкільних річних мітинґах повибирали своїх людей тростисами і взяли керму в свої руки. Чи добре, що наші люди де переважна є їх більшість взяли урядоване в свої руки про се найлїпше люди сами знають. Хоть є деякі наші одиниці, що невдоволені зі своїх людий та таким одиницям н'коли не можна догодити, бо в них така вже слабість нарікати на все.

Не менше важною річею для наших людий є муніціпалі. В Манітобі є кілька муніціпалів котрі можемо сьміло назвати Руські муніціпали. Они є замешкалі майже єдиними нашими людьми. Правда, що можна подибати подекуда Англійців (кількох) та Жидів. Фармері англійські, єсли де кількох знаходить ся ще межи нашими людьми, не старають ся о розвій тоїж кольонії бо они мешкають „затимчасом." Они вічно думають про доброго купця з доброю готівкою. Єли трафить ся з такий, а купить, так они з високою забирають ся. Друга категорія людий то самі бізнесмени і шторники, готельники агенти ріжного рода, купці худоби і лапачі засиць, водків, купці т. д. Всі они тимчасово задали визиску колотять ся поміж нашим фармерів, а яко таким їм не може бути на гадці розвій фармерів; не може в їх головах зродити ся думка якаб-то способом піднести свою громаду, заохочувати єї довга. Не може, бо як тимчасовий він більше старає ся о виповнене своєї кишені, справи громадські його зовсім не інтересують, а як коли заінтересує ся, то лише тоді коли бачить в тім особистий зиск. Та може декотрі з шановних читачів не згодять ся з моїми виводами, отже на се наведу один случай, а властиво факт, про котрий оповідали мені поважні фармері з кольонії.

Етельбертским муніципалом радять самі наші фармері. Минувшого року фармері з 4-ої варди вибрали за радного одного (з таких тимчасових) Англіка. Казали: К, що то все вибирати свого. Спробуймо Англика. Наш того робити не потрефить що Англік. Поставили ся і вибрали на радного того тимчасового Англика. Іде, цить наш „радний" на мітинґи, сідає за стіл, люльку покурує, а обурадившись довол — питає чи не пас би на обід йти. Пообідавши безпечно сідає на своє місце і знова за люльочки. По „тяжкій праці" день мине. В вечер вифасує свою належитість, закомпактує с" ся під „бланко" (там так готель называють) і з повними жолудками задоволеним — домів. Та наш „радний" забаг був слави, задумав зробити „велике діло" для фармерів. Думав, думав і задумав заперти зо лям худобу. Та на се він випив немало. Розуміє ся такого закона наші Руснаки радні не приняли. Певним є, що якби таких „тимчасових" радних було більше, то они ухвалилиб загородити худобу, бо їм не хочеть ся поставити доброго фенсу навколо своєї пашні!

Другим разом коли банок намагав ся радних щоби підписали муніципальний нот на $1000 то всі радні по підписували, а сей „тимчасовий" Англік не хотів і так не підписав. Отже ту ясно як на долони хто дбає більше про добро громади, хто більше громаду стереже. Якби наші радні і ще двох наших фармерів були не підписали згаданого нота то банок був би післав секвестраторів, були-б вдерли фармерів до порочки. Та наші радні не допустили до сего, відповіли своїм маєтком за громаду. Радні і навіть відповідати за громаду, бо їх фармері вибирають на те аби они єї шанували добром та майном громадським. Они беруть платню не за се щоби повідати то покупати але єли треба [illegible] своєї цілої за громаду то не агнщати ся. Англік радний не хотів підставити своєї [illegible] за громаду, котра його вибрала, котра повірила йому своє господарство. Виходить те, що справи громадські йому не в голові лиш динер, пейда і „бланко." Оттаке мені розповідали люди, а як хто не вірить, нехай напише до знакомих на ту кольонію а певно, що отримає ону саму відповідь.

Повисше оргалало мені моїх двох сусідів. Оба они мешкають на одній секциї і оба они разом замешкали на тих фармах. Ріжниця межи ними та, що перший замешкав на фармі стало, а другий лише на час. Колиб ми прийшли і подивили ся на їх господарку то велику в велику ріжницю побачимо в ній. В того що на стало осів ся на фармі побачимо все менше більше в порядку хата, стайня, шпихлір, вирница а нього перед хатою і фарма обгороджена. Словом цілий розклад господарки вказує, що ту живе чоловік котрий плекає свого кутика як батьківщину. Хоть річи його можуть виглядати біднии, то вони вказують они що ту живе господар. А коли звернемо свої очи на того нестами то то побачимо, що в нього не так то все в порядку, а сам-же господар угадає зо інтересом котрий-би звільнив його кишень як в найкоротшім часі аби він як найскорше міг вибрати ся. Першого інтересують і громадські справи яко чоловіка стало замешкуючого, а другого хиба тоді інтересують вони, він в них бачить добрий особистий інтерес.

З повисшого образка ми бачимо, що фармер мусить інтересувати ся своєю господаркою, а фармері повинні інтересувати ся громадою і громадським урядом інтересувати ся своїм громадським урядом і щоб знати його господарку мусять і повинні подбати щоб до сього уряду вибирати своїх людий, фармерів з поміж себе. Бо мусимо пам'ятати се: коваль боронить інтереси ковалів, шевць шевців а фармер фармерів. Де наші фармері взяли керму уряду громадського вже раз в руки так не повинні її попустити і як приміром, сей консилмен невідповідний то вибрати іншого на його місце а не говорити, що ми до нічого. Може нами так само знаходять ся люди котрі вміють подбати про громадське майно ліпше від чужих. Отже при надходячих муніціпальних виборах стараймо ся, до розуміє ся можливо, вибрати лише своїх людий бо памятаймо, що єли ми сами не будемо дбали про себе то чужі за нами не станут розцибати ся. Всякі знакосибиці на бік, бо муніципальні вибори се чисто спільна фармерська справа, а доля сеї справи буде залежати від вибору радних та ріва. Єли виберемо порядних своїх людий так напевно можна сподіватись порядної господарки. Єли виберемо чужих, приміром Англійців, котрих в головах сидить як би то витягнути з громаду 30 або 40 тисяч поемчин щоб з них

(Докінчене на 6-ій стор.)

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КИШКЛЯ і Ко.

ПРОДАЄМО шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найліпші і найскорші кораблі.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всіх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.
РОБИМО повномочия, контракти купна і продажи акта дарованя, скрипта довжні і инші документа, леґалізовані через Ц. і К. конзулят.
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінциї.
ВИСИЛАЄМО гроші зі всі части сьвіта, скоро і безпечно.
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінциї.
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
ЗА ВСІ справи перепроваджені в нашій канцелярії гарантуємо.
У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіть і приходіть на адресу.
J. G. [illegible], нотар
Телефон. Garry 2266. 215 Logan Ave. Winnipeg. Man.
На відповідь долучіть 2 ц. марку.

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріяльне в Вінніпеґу.
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible] в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ [illegible]
ПРОДАЄ шифкарти на всі лінії корабельні, [illegible]
ВИСИЛАЄ гроші до всіх частей сьвіта [illegible]
ПРОДАЄ і КУПУЄ грунти в старім краю і Канаді, [illegible]
[illegible]
Управитель фірми М. В. Свобода, нотар
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
961 Main Street - Winnipeg. Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріяльних, старокрайових і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).
ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна — продажи, леґалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і старі довги, як також наслідства через порядних адвокатів в Старім Краю.
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, свобожденя від справ, контролї і асентерунку.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ і ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінциї.
[illegible]
Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим занятє не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 6-9 що вечера.
Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
634 Main Str. Winnipeg, Man.

КАЛЄНДАРІ
—НА 1914 РІК.—
як ПРЕМІЇ для НАШИХ ПРЕДПЛАТНИКІВ.

Наші предплатники що до 1 Янаря 1914, вирівняють свій довг і заплатять за часопись на слідуючий рік, отримають від нас розкішний дарунок а се дуже гарний, з многими ілюстрац календар на 1914 р.

Маємо до вибрання два календарі а то „Хлібороб" і „Пресьвята Родина" Обидва суть дуже гарні, з многими ілюстрациями богато гарних оповідань і т. и. В календари „Пресьвята Родина" міститься велика фотоґрафія нового єпископа Никити Budки та Папи-Римского Пія X. В календари „Хлібороб" много поучаючих статей для фармера і т. и. Сих календарів ми замовили не богато, отже хто хоче скористати з нагоди хай присилає предплату сейчас. Тамте оферта треває — лише до кінця сего року.—

АДРЕСУЙТЕ ТАК:
"Canadian Farmer"
287 Selkirk Ave. - Winnipeg, Man.

Заповлюча картка на „Канадийский Фармер".

Хвальна Ред. „К. Ф."
В залученю посилаю $ ...... яко предплату на „К. Ф." до ....
Прошу приcлати один календар. Хлібороб / Пресьв. Родина
(зазначить котрий і дайте виразно свій адрес.)
....
....
....

PAIN EXPELLER
Робітники!
Уникнете ревматизму і невральгії з перестудження али будете уживати Др. Ріхтера
PAIN EXPELLER-а
Се средство має за собою 43 річний рекорд. Його уживають на цілому сьвіту і можна дістати в усіх аптеках в Стейтах і Канаді по 25 ц. і 50 ц. за фляшочку.
[illegible]
Повне пояснене в Руській мові в кождій пачці. Стережіть ся подібних ліварств. Славний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.
Виробляєсь лише через
F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Родимці!
Коли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх кревних до Канади, то приходіть впрост до C. P. R.-ского офісу до головних агентів
Alex Calder & Son
— БАНКЕРИ —
663 Main St. Winnipeg, Man.

МИ СПРОВАДЖУЄМО рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також виміняєм доляри на Австрийскі гроші і продаємо Австрийскі марки.
Ми маємо щадницю і приймаємо гроші від доляра до тисячі і даємо 4 платимо процент.
П. А. КАРАКОНЮК [illegible]

КОЖДИЙ ВИХВАЛЯЄ НИНІ ЛИШЕ
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
[illegible]
На 3 місяці вільної проби з 50 найновійших співанок даром з 10-ть літною порукою на письмі.
[illegible]
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
[illegible] New York, N. Y.

The QUALITY LIQUOR STORE
WHOLESALE WINES & LIQUORS.
WINNIPEG, MAN.
FARMERS & COUNTRY ORDERS DEPT
Спірітус за гальон $5.00, фляшка 1 00 і 1.35
Австрийский спірітус $5 00 і $5.50, фляшка $1 00 і $1.50

Скоч	$4 00 до $6 00 за гальон
Житнівка	$2 50 до $1.00 ,,
Бренди	$4 00 до $6.00 ,,
Джин	$3 50 до $4 00 ,,
Порт вино	$1,00 до $3 50 ,,
	фляшками 35 ц. до $1 75.

Пиво ½ бочки $3 00, ¼ бочки $1 50
[illegible]
Ми лише що отворили наш склад лікерів на 148 Higgins Ave і гарантуєм за якість напоїв.
ГОВОРИМО НА ВСІХ ЯЗИКАХ
The QUALITY LIQUOR STORE
BRAUNSTEIN & COHEN, Prop.
148 Higgins Ave - Winnipeg. - Phone Main 3781.

[illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Тел. Main 2510

Дописи.

Етельберт, Ман.

Всего по троха.

Парастас — Пиятика — Стрілянина.

На кольонії Етельберт, Ман. одна женьщина К. справляла по своїм небіщику „православний парастас." Було гальон „монопольної водки," два гальони вина і бочка пива. Святая трохи закропившись почали „дискусію" на тему „релігії." Вислід дискусії був такий, що Франко Пшебіцкий ударив в лице Михала Гіллма. Пімста Пшебіцкого на тім ще не скінчила ся. — Коли Гілли вийшов до дому і ляг спати — поспішились до хати отріли, одним вікном впало 4 а другим пять куль які побили образи, то що. Одна куля відбившись від стіни і упала дитині на лице.

Відбулась розправа перед тутешним мировим судією так той немаючи задоволяючих доказів — відкинув оскаржене на Пшебіцкого на якого власне впадало підозріне о стрілянину.

Скалічив воно.

На Ґарланд, Ман. вісім миль від стациї, на фармах, якийсь молодий ще джентльмен іменем Кернак на весілю скалічив ножем в око одного фармера. За се він в суді заплатив $74,10 ц. кари.

З сего виходить, що Джентльмени виховуються не лише у великих містах, от як в Вінніпеґу, чи де, ві масікомі виростають і на фармах.

Ой, не гаразд, не гаразд.

Муніціпальні вибори за плечима.

Чутка ходить, що наш Жидок, Гарр. (J. P.) а його так люди называют Горсоф де Пієс хоче рошувати собі віарока в Рів. Проминувши виборчу ситуацию він вже від сего „руноване" відтягаєсь а на своє місце ставить свого товариша Кенного, чоловіка котрий лише перехоплює купців що приїздять купувати худобу в наших фармерів. Таке перехоплюване купців спричинило, що наш фармер замісто дістати за свою корову $45,00 дістає $40 00 або й меньше. Чому? Тому, що тут грає ролю комісове.

Говорять декотрі фармері, що Mr. Кенней обіцює, що дістане від уряду на слідуючий рік аж $5000 на дороги для фармерів. Та фармері не повинні тим обдамутати ся бо Mr. Кенней був вже щось два чи три роки Рівом і ніколи нічо для громади не дістав. Сего року так само посилав петицію до уряду за грішми і отримав цілу нулю а превіль нащі декотрі дістали. Отже се вказує, що не з Mr. Кенним треба числити ся в з фармерами. Колись Mr. Кенний репрезентував всіх фармерів на Етелберт, Кортіс на Ґарланд а Джек Гелмерсон на Пайн Рівер. Нині того монополю вже нема, нині наші фармері репрезентують ся своїми людьми і так повинно бути і нині інших ми фармерами мусять ся числити другі.

З четвертої варди наші фармері вибрали собі Англика за радного ще минувшого року, маючи на думці що Англік ліпше-ме господарити від нашого чоловіка, та опісля показалось, що сей радний не то щоби ліпше вмів або потрафив ліпше господарити від нашого чоловіка але він навіть того не потрафить що наш фармер. Коли прийшло ся радним підписати нот на $1000 за громаду то наші радні підписали а сей Англік не хотів і не підписав. Отже ясно як на долони хто дбає про громаду і кому лежить на серци громадське добро. Як йому дбати про громаду єсли йому ходить о „нині — завтра," єли кождої хвилі він вижидає купця на свої фарми. Фармері в Ґарланд немало завелись та думаю, що більше таких радних они не виберуть. Нехай ніхто з шан. читачів не думає, що я відношусь до Англійців зі злої волі. Ні! А що повисше я про них дещо згадав то лише тому, що їх робота заслугує на публичне напятнованє.

Фактично ані Кенному ані Іогманови не ходить о добру громадську господарку, але їх ходить ось о що: 1) Випхати ще раз п. Гілла, добре фармерам знаного пана, за секретаря. 2) Они додумують ся, що наш муніципал попливає в довгах так як той потопаючий що хватаючись при березі галки драпає ся на берег. Отже не маючи довгів можна-б знова рік два гарно погосподарити а потім віддати назад Гілшенам…

Що до першої точки то я скажу, що ми фармері не повинні допустити до сего, щоби за секретаря громадського ми знова мали того самого п. Гілла. Всі ми його добре знаємо що не треба про него більше говорити. Ми лише уважайно на се що: єсли наш чоловік є секретарем то ми, котрі в більшости не розуміємо англійського язика можемо розговорити ся і що нам треба дізнаємо ся. Перше коли керма громадська спочивала в руках Англійців ми, правду сказавши, нічо не знали про свою громадску господарку. Добились ся раз того права з котрого нам можна користати то чому-ж-би нам і надальше не покористоватись сим правом. Отже в часі виборів вибирайно лише своїх людий.

Фармер з Мун Етелберт.

Вінніпеґ Ман.

Пане Редактор „К. Ф."

Прошу помістити нашу допись в Вашій часописи.

Коли вийшло перше число консервативної „помати" і попав робітникам на C. N. R. ярді то ми прочитали і переконались що вона не вартає того щоб робітник в руки брав таке сьміте. Отже ми засудили єї на анатему, один витер сірника, підпалив і консерва спопеліла. Сказав навіть, що куди повіє ся з неї дим туда мають піти і консервативні. Ну, стало ся. Про се один з наших робітників написав до „У. Г." хоч йому другі радили написати до „К. Ф." Він на тім опер ся, що „У. Г." то часопись радикальна отже туда ми робітники повинні свої гадки слати. Та опісля переконав ся, що мильно думало.

По трох тижднях та допись побачила сьвіт і консервативні — побачивши ї — аж піннились зі злости, видали робітників як сами хотіли. Ми знова написали дещо у відповідь консерві і допись я сам доручив ред. „У. Г." Той допись перечитав раз і другий й сказав: „добре, надрукуєсь" однак минуло чотири тижднї а єї в „У. Г." не бачив ніхто. Ми отже подаєм єї до „К. Ф."

Робітники C. N. R. сказали консервативну часопись. По чим то мало люди кладуть часописи без рами ці як б се часописи не були. Та для редактора Канади мабуть не о те ходить, а о те хто ту часопись спадли. Редактор тої пише й каже, що сподали робітники, хамове поколіне, сьмітє. Добре, а як ви панове назвете нас перед виборами? Ви запродались консерватам, робітників називаєте понижаючими іменами, а хто ви такі? Вже гірші того сли те, що находить ся на бекстрітах! Робітники заробляють на хліб в чесний спосіб а ви за тих кілька доларів що дістаєте від батька Робліна мусите кричати, ганьбити усіх й усьо як не належить ся з вашими консервативно-капіталістичними поглядами. Ви торгуєте ідеями як цитати міньми, та такий торг не довго може тревати.

От так меньше більше звучала наша допись. Коли я прийшов до редакції „У. Г." і спитав редактора чому не надрукували тої допись, він мені відповів: „як би ви знали як „У. Г." стоїть матеріяльно, то ви-б і не питали". Ага, — кажу, — отут і собака зарита мабуть.

Робітники C. N. R.

КАРА ЗА КЛЕВЕТУ.

Як доносить „Рада", київський окружний суд покарав звісного і в яко письменника Гната Хоткевича двотижневим арештом за клевету, якої допустив ся Хоткевич, полемізуючи з директором київского укр театру М. Садовским.

* * *

БОРБА З ВОВКОМ.

З Будапешта доносять про ось яку подію. Оноді працював селянин Мешарос в лісі недалеко місточка Шарвас. Підчас праці напав на него нечайно вовк. Тому, що Мешарос не мав при собі жадного оружя, мусів стати з вовком до борби з голими руками. По довшій борбі, підчас якої вовк Мешароса покалічив, удало ся селянинови удусити вовка.

* * *

САМОУБИЙЧИЙ ЗАМАХ ЕМІҐРАЦІЙН АҐЕНТА

Краківські дневники доносять, що коли арештовано за еміґраційні надужитя польського ксьондза Шнейдера, то він хотів поповнити самоубийство. Коли йому оголошено наложене арешту, він вхопив бритву і підніс її до горла, але в тій хвилі кинув ся до него інспектор поліції Чепіль і вирвав йому бритву з рук.

* * *

ЕМІҐРАЦІЙНА СТАТИСТИКА ДО СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ЗА ЖОВТЕНЬ

Урядова статистика виказує, що в місяци жовтни прибуло до Сполучених Держав 126 180 еміґрантів то є о 43.803 менше як в тім самім місяци минувшого року. Що до народности еміґрантів, то на першім місци ставать Італійці. Прибуло в тім місяци 31,762. До своїх родинних місць повернуло зі Сполучених Держав в сім місяци 23.242 особи, підчас коли минувшого року в тім самім часі вернуло 25 725 людий.

Просимо наших передплатників вирізувати сей довжок.

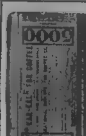

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
National Beverage for Coffee Co
Philadelphia, U.S.A.
[illegible]

Др. Б. ГЕРЖАБЕК.
Славний руский лікар зі старого Краю. Славний руский лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
[illegible] 415 Pritchard Ave.
PHONE [illegible] WINNIPEG, MAN.

Дармо! (12 найліпших сьпівів.) Дармо!
$75 — ФОНОҐРАФ $40
[illegible]
Atlantic Talking Machine Co.
66 E. 7-th St. Dept. 34. New York, N.Y.

$2 місячно

— Незвичайно гарна річ на дерево $ —

ОЗДОБА АНГЕЛИКІВ З ДЗВІНКАМИ.
(Патентоване в Америці.)
[illegible]
The Moerk Novelty Importing Co. 270 West 131 St., New York.

Сотки листів приходять денно з запитанем що я виконую в чого ні — отже щоби роз'яснити усім подяку.
[illegible]
Адрес до мене [illegible]
ІВАН НЕМЕТ
[illegible]
407 Washington St. New York.
Адрес в Австрії
ІВАН НЕМЕТ
[illegible]
ODERBERG, SCHLESIEN
[illegible]

ДАРОМ на три місячну пробу, 24 Руських сьпівів даром
$1 22 Місячно.
$60. Фоноґраф за $29.
Єли купуєте фоноґраф від нас то купуєте впрост від компанії, а не від аґентів які хотять богато заробити не дбаючи на ваше задоволене.
„Фоноґраф який аґенти сподають по $60, ми, компанія, сподамо вам за $29, до того дамо еще 24 Руських сьпівів даром. Сей фоноґраф пішлем до Канади чи й до небудь іньше за $1.00 місячні сплати і дамо ґарантію на 10 літ
[illegible]
ROYAL PHONOGRAPH CO 91 East 4th St. Dep A. New York, N.Y.

Добре звісний Manitoba Liquor Store
цілковито задоволяє кождого кустомера.
На замовленя сейчас висилаєм в місті або кольонії.
Первоpядні лікери по уміркованій ціні.
MANITOBA LIQUOR STORE
246-248 Logan Ave - Telephone: Garry 3286.

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕРА".

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґ.
Специяльно лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних
Лічене і впорскуване лікарства сифіліса „606" проф. Ерліха
Лічене полового безсилля. Лічене всяких иньших хороб (ревматизм і др.) електрикою
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси в всіх значнійших містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТИШ КОЛУМБІЇ

Авторизований капітал	10,000,000.00
Резервовий фонд	6,100,000.00
Капітал вплачений	6 925,000 00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО [illegible]
Депосити приймають ся від $1.00 і більше і дораховується процент від дня вкладки. Видається драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта
НОРТ ЕНД ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave
ВІННІПЕҐСКА ФІЛІЯ Н. Ґ. ЛЕСЛІ, Менаджер
ПОРТЕДЖ АВЕ. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

ДЕРЕВЛЯНІ путні і відра суть не відповідні на сей час так само як серп або коса.
EDDY'S FIBREWARE
дає добрі результати за малі гроші. Путні, цебри, молочарске начинє і т. п. зроблене з сего матеріялу є легке і довготреваюче. Обручів нема і не пукне. Они десять раз довше послугують як деревляні річи. — Спитайте свого сторника
[illegible]

Специяльно на десять місяців.
Богато живучих по за Новим Йорком не можуть візвати нашого маґазину. Тому то даємо можливість купити за $28 00 грамофон з 40 сьпівами, що давнійше коштував $55.00.
[illegible]
Жадайте каталоґу. Наша адреса
[illegible]
308 310 Grand St. New York.
Продаємо тільки рідного роду музичні інструменти.

КАЛЕНДАРІ
на 1914 р. вже есть!

КАЛЕНДАР ЗАГАЛЬНИЙ великий з многими ілюстраціями, оправлений ціна	75 ц.
ПРИЯТЕЛЬ ЖОВНІРА	35 ц.
„ХЛІБОРОБ" для фармерів	35 ц.
ПРЕСЬВЯТА РОДИНА	30 ц.
МАРІЯНСЬКИЙ, великий	30 ц.
РОМУНСЬКИЙ, AMICUL SOLDATULUI	40 ц.
ПОЛЬСКІ	
KALENDARZ UNIWERSALNY tom I i II po 65 tom.	
PRZYJACIEL ZOŁNIERZA	35 c.
РОССІЙСКІ	
КАЛЕНДАР ВСЕОБЩІЙ с преміей	25 c.
„ ОБЩЕПОЛЕЗНЫЙ	45 c.
„ КАРМАННЫЙ больш. форм.	10 c.
„ КАРМАННЫЙ мень. форм.	5 c
„ ОТРЫВНОЙ СТЕННЫЙ	35 c
КОЛЯДИ в ЩЕДРІВКИ	20 ц.
„ „ з нотами	15 ц.
ШОПКИ, ОЛТАРИКИ яко желаня на сьвята по 10, 15, 20, 25, 30, aж до	75 ц.
ЛИСТИ З ЖЕЛАНЯМИ на сьвята і всякі часи по українськи, польски і російски, довен 20 ц.	
ЛИСТИ ЗОЛОЧЕНІ по 10 ц. штука, довен $1 60 ц	
ХРУЛІЯДА сьмішна казка про Микиту Хруля 5 ц.	

КАТАЛЬОҐ ДАРМО.
ZAHALNA KNYHARNIA
396 Frontenac St. - Montreal, Que.

НАША АДРЕСА:
„Canadian Farmer" Box 3056, St. B Winnipeg, Man.

Всячина.

МЕЧНІКОВ ПРО ЇДУ.

Професор Мечніков, звісний російський учений, що живе в Парижи, говорив не давно про нові відкритя з области поборюваня рака і сказав при тій нагоді між иншими таке: „Від 15 літ маю постійно, що мікроби рака вдирають ся в наші органи тому, що їмо за много сирих потрав. Ракова пухлина та прищі виникають у людий там, де старанно миють лице та уживають до сього мила. Не жаль одначе не можемо тої ґиґієни лица перенести на наші органа травлення. І се як раз є причиною нашого нещастя. Не можна отже більше говорити про дїдичного рака. Коли в тій самій родині або в тім самім домі недуга рака забирає більше жертв, то дїє ся се тому, що всі живуть під тим дахом, мають лиху ґиґієну."

„Ви вірите, отже, що можна проти рака забезпечити ся?" питав журналіст професора. „Зовсім певно" відповів професор Мечніков, а рецепта є зовсім проста: не їсти сирих потрав та перестерігати кілька простих правил. Тут бачите примір: ось кілька бананів, котрі я собі щойно купив, щоби їх взяти з собою домів. Тому, що ті овочі є покриті твердою лупиною, думають многі, що банани не мають ніяких мікробів. Се помилка! Банан що й не дозріває, коли вже деякі заразки дістають ся до маси сього овоча, котре опісля вкриває лупина. У мене отже мусять наперед банани „сперіти", а опісля я їх споживаю. Я встромлюю їх іменно на хвильку до кипячої води і вони зовсім через те не тратять на своїм смаку. Ніж, вилки, ложку держано наперед над полуменем, заки їх ужию. Також притіскано перед уживанєм хліб щоби знищити мікроби, які можуть сидіти на його твердій „шкірці". Всі потрави, які споживаю, мусять бути печені або варені. Ярини мусять бути пригріті, вода фільтрована та переварена. Нікто прогнано з мого стола усякі сирі ярини та овочі. Ніколи не їм сушених і радну тим, що їх рано їдять, лиш їх перед задмнеся до друшлака і так вложити їх на одну або дві мінути до горячої води. Се очевидно дещо прикре з початку, можна одначе до сього з часом привикнути ся, коли хочеть ся остати здоровим та продовжити собі [illegible]..

НЕВДАЛИЙ ІНТЕРЕС

В турецькій мошеї султана Селіма в Адрианополи переховувано з великими почестями камізольку, в котрій після переказу турецьких муфтів мав ходити Магомет. Така велика реліґійна сьвятощ підносила місто Адрианополь до гідности одного з найважнійших сьвятих місць мусульманського сьвіта. В часі здобуваня Адрианополя болгарске правительство наказало було своєму війску зберігати мусульманські реліґійні сьвятощі, та сього наказу не послухав один російський офіцир доброволець, котрий служив в болгарськім війску. Він увійшов до мошеї, розбив скляну шафу і забрав „сьвяту" камізольку. По війні вивіз її до Росії, а опісля до Відня, де старав ся дістати від турецького правительства міліон франків за її звернене. Та поліція приарештувала російського вигруна і відобрала йому турецьку дорогоцінність і передала її до рук турецького конзуля.

ПИЯТИКА А ЗЛОЧИНИ

В баварскій судовій статистиці з 1911. р находять ся ріжні дані, які відносять ся до впливу пиятики на число і рід злочинів. І так в 1911 р засуджено в Баварії 7 695 осіб за злочини і провини, які виконали они в нетверезім стані і 144 особи за пароксизмові вчинки, які були наслідком правильного уживаня алькоголю. З помиж тих 7695 осіб було 34 женщин, а 178 засуджених не мали ще повних 18 років. Загалом ті 7695 осіб виконало 8571 провин. З сего 3119 випадків (36·4 прц.) припадало на небезпечне ушкоджене тіла, а 10 на необережне ушкоджене. З прочої части провин припадало 667 на кари (остойні гроьби), 1051 на обиди, 510 на замішане домашнього спокою, 651 на ушкоджене движимости і 609 на опір властям. В 130 випадках злочинців не покарано, бо були в хвилі виповнення злочинів в повнім несьвідомім стані!

НАПЛИВ БЕЗРОБІТНИХ.

За кілька тижнів скінчать ся роботи коло панамського каналу і пятьдесятьтисячна робітнича армія остане без роботи. Після народности ділять ся вони так: 40.000 Мурининів, 5,000 Американців 4,000 Канадців і 1,000 Італійців. Уже тепер видно [illegible] до Сполучених Держав. На державних кораблях що-дня прибувають бувші будівничі каналу. Безробітні прямують головно до Центральної Америки і Сполучених держав.

АЛЬКОГОЛЬ В БАЛКАНЬСКІЙ ВІЙНІ.

В ряді викладів про алькоголізм, які устроїло товариство научних курсів в Ст. Ґален в Швайцариї, виголосив білгородский лікар др. Попович, який брав участь в балканській війні, інтересний реферат про алькоголізм в сїй війні. Отже начальна управа сербської армії заборонила сербским жовнірам цілковито уживати всяких алькоголів. Сербські офіцири, хоч нечисленні, пили вино, бояли ся уживаня злої води. Часть сербських офіцирів зовсім не уживає алькоголю. Деякі офіцири пили вино, думаючи, що в той спосіб обезпечуть себе перед тифом і иншими пошестними недугами. В болгарскій армії і жовніри і офіцири пили алькоголь. В болгарській дивізії Тунджа кождий жовнір одержував щоденно 100 до 300 грамів горілки. Турки, уважані загально абстинентами, не є ними зовсім. Тому, що Коран забороняє пити вино, пють турецкі жовніри горілку і пиво. Молодотурки пють все, часто над міру. Противно Альбанці або Арнаути не пють, або уживають алькоголю умірено.

Др. Попович стверджує з вдоволенєм, що в сербській армії були такі відділи, в яких жоден жовнір підчас цілої війни не випив ні краплі алькоголю. Так було в дивізії Дунай і дивізії [illegible] я ся виказала найкращий стан що до здоровля. В болгарскій армії бачено часто пяних рядовиків та офіцирів. Сі пяні жовніри часто допускали ся жорстокостий на противниках і они то знищили Андрианополь.

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.
[illegible]
Czy jesteś dotknięty
[illegible]
Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., P. 407 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
[illegible]
Imię i nazwisko
Adres
Stan

КУРЕНЄ ТЮТЮНУ ПРИЧИНОЮ КАТАСТРОФИ „ВОЛЬТУРНА".

З переслуханя подорожних „Вольтурна" і з доходжень виявило ся, що причиною катастрофи корабля „Вольтурна" було се, що два переселенці [illegible] курили на кораблі тютюн. Іменно на кораблях заборонено курити і сю заборону оголошено у всіх мовах, з тим, що кождий, який буде курити, заплатить 25 франків кари. Мимо сеї заборони два переселенці з Росії сиділи в своїй каюті на переді корабля, позамикали ся щільно і курили тютюн. Підчас сего почули на коритарі чиїсь кроки. Оба перелякали ся і один з них сховав тліючу папіроску під сінник свого ліжка, а другий в розколину в стелі. В тій самій хвилі задзвонено на обід. Оба переселенці пішли до їдальні, не журячи ся зовсім тим, що стане з їх папіросками. По обіді пішов один з них до каюти, але ледви отворив двері, подав ся на вид великого диму, який був в каюті. Переляканий переселенець побіг на поміст і почав кричати, що в его каюті є огонь, однак він говорив російською мовою, якої на кораблі ніхто не розумів. Вкінци капітан стоячи на своїм становищи, замітив, що переселенець щось кричить і гестикулює, вислав отже одного з офіцирів, щоби дізнав ся, о що ходить. Заки оба порозуміли ся, було вже за пізно, бо огонь в каюті зовсім згорів і огонь дістав ся до складу мінеральних олїїв. Небезпеки по тім не можна було вже повстримати.

НАЙМОДНІЙШІ ЧЕРЕВИКИ

Не йде о край! — вів вже нині вельми різнородний. В слід за оріґінальностю в одягу, прийшла черга і на дамский черевик. Отсе — як голосять вісти з Парижа, сеї всесвітної столиці моди — найновійшим матеріялом [illegible] дамскі черевики є тепер шкіра вужів. Персійська ціна черевика парискої елеґантки, виносить від 100 а 1,000 франків і се залежить очевидно від роду вужа, з скіри якого зроблено черевик. Екзотичні пилупи, о ріжних красках, мають тепер великий попут у париских швецїв. До чого ще дійде погоня за „модою"? Очевидно нема страху, щоби наше жіноцтво наслідувало париські примхи, бо нас на се не стати. Нас може ся справа [illegible]

[illegible] створити в самих Карпатах нову галузь торговлі [illegible] богато тим розвело ся. [illegible] люди [illegible] з того жити, чому би нам [illegible] Канаді. [illegible] би ся нашому народови [illegible]

СЕГОРІЧНА ПРОДУКЦІЯ ЗБІЖА В КАНАДІ

При кінци минувшого місяця [illegible] до статистичного бюра в Оттаві показують, що загальне обчислене продукції пшениці в Канаді в 1913 є на 207,575,000 бушлів. Се значить, що сего річ урожай збільшив ся о 8 239 000 бушлів від минувшого року. Видаток з акра був 21.15 бушлів, минувшого року було 20 42 б акра. Загальний видаток вівса був 391 418,000 бушлів значить о 30,000,000 більше від попереднього року. Ячменю було 44,318,000 бушлів, жита 2,559,000 бушлів, гороху 3,974,000 бушлів, льону 14,-913,000 бушлів, кукурудзи 14,080,000 бушлів.

ЗЕЛІЗНІ КАТАСТРОФИ.

Недавно Парижа в Мелін зіхав поїзд посїшний на почтовий, спричинюючи страшну катастрофу, в котрій погибло 40 осіб. — На шляху Москва К[illegible] висконав особовий поїзд, що їхав з Нижнього до Пенза. При катастрофі погибло 14 осіб, а 7 є легко раненых — Зелізнича катастрофа лучила ся також в Галичині. Тягаровий поїзд ч. 66, який виїздить з Перемишля, наскочив в ночи коло стації в Радимні на товаровий поїзд ч 83 наслідком хибного у[illegible]алів. 13 вагонів вже серйозно було перенести, а чортирнайцятий на ударила напитки [illegible] Около 20 вагонів розтрощено; згибло в них богато худоби і безрог. Цілий шлях завалила румовища вагонів і спинили зелізничий рух.

СТЕРЕЖІТЬ СЯ ЧОРНЯВИХ!

Таку пересторогу видав сими днями один судия в Льос Анджельос в Каліфорнії. Він каже, що брунетки, а вже майже повірнице жінками, або є співвинуватими вітрюва вужів і руйнують родинне щастє бльондинов і мій посуд осн[illegible] судия на фактах і числах, зібраних підчас своєї довгої студенської практики. Він перевів досьвід около 1000 розводових розправ. На сто розводів із невірности жінок, 97 було брунеток. То само число можна більше відносить ся до мущин. На сто випадків 75 було брунетів.

РОСИЙСЬКІ ШПІОНИ В [illegible].

В Липську засуджено за намагану шпіонажу в користь Росії Яслава Марковського з Торуня на три, Володислава Врубльовського з Варшави на два і пів, а Іша Вольмана з Варшави на два роки вязниці, а всіх трох на пять літ утрати горожанських прав. В уважнюванню засуду предсідатель повідомив, що Врубльовский і Вольман від січня с. р. були чинні за місячною винагородою у висоті 50 рублів для російського виводчого бюра. Дня 8 лютого заявився у них Марковський. Він звернув ся до касарняного сторожа, котрий мїів то може ся видати йому модель найновійшого карабінового замку і так справа вийшла на яву.

СТО ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ ДЛЯ БЕЙЛІСА.

Американьскі Жиди, як доносять часописи, збирають для Менделя Бейліса, котрого недавно судили в Києві за ритуальний мord і увільнили — дарунок в сумі 100 тисяч долярів або й більше. Єсли се правда, то виходило би, що деякі Жиди вважають Бейліса своїм національним мучеником.

О. Г. ГИКАВИЙ.

Історія Канади.

Передрук недозволений

Небезпечні були тоді в житю біл люди в Канаді. Нераз бувало, як пишуть історики, почуєш в лісі дикий крик Індіянів, повилітало сальна, дві карабінових стрілів і — тихо. Боронитись не було можливо, бо Індіяне сейчас зникали в густім лісі. Головно Ірокезійи були великим пострахом для білих поселенців, для попів Эзуїтів як загалі для цілого тоді в Канаді населеня. Найбільше робили ріжного рода перешкоди Эзуїтам в їх місійній роботі. Кількох Эзуїтів й загибло страшною смертю з їх руки. Іх хотіли Ірокезийи за всяку ціну позбутись. Дійшло було раз навіть й до того, що таки самі Юронці очинили проти эзуїтів бунт. А сему була та причина, що-як вони говорили — Эзуїтська молитва і книжки наслали їм кукурудзу, зачарували увесь край. „Як вас не було" — говорили вони — „ми були щасливі й нам добре жилось. Ви чародії. Ви наслали на нас хоробу, наслали жорстоких Ірокезійів" і т. п. Хотіли раз навіть повбивати усіх попів Эзуїтів та так й покінчити їх місійну роботу між собою. До сего однак не прийшло, а се завдано [illegible]ого успокоєня Юронців.

Смерть кількох Эзуїтів наступила з рук Ірокезійів. Весною в літі, 1648 р. коли в місточку Ст. Джозеф Эзуїт Даніел правив службу Божу Ірокезійи напали на місце молитви, убили многих Юронців, а попа тяжко ранили. На раненого дикуни сейчас кинулись цілою громадою, здерли з него одіж, краяли тіло і хлептали теплу кров, вилили його свої твари „щоб бути хоробрими." Утікаючих Юронців в числі сім сот вловили і половили.

Страшнійша богато сцена мала місце слідуючого, т. є. 1649 р. Ірокезійе, в ночи, напали на Ст. Ігнац і вимордували до ноги. Утікаючих Юронців, чи й білих людей, ловили і тортурували. Спочатку убивали, розбивали голови і шідали ноги.

В такий спосіб тоді Ірокезійе знищили 15 осель враз з їх мешканцями. Двох попів Эзуїтів вбили страшною смертю, іменно: жаливим шкіру з волосєм, на черепа лили горячу воду та після розпаленим на червоно залізом. Привязали відтак до слупа, вирвали з їх грудей серце й тіла в тіла спалили..

Ірокезійе хотіли конечно знищити французкі кольонії, нападали на них великими громадами, людей вбивали в будинки палили. Се все робили з ненависти до Эзуїтів. І до яких далеких границь та їх ненависть дійшла, можна судити із слідуючого приміру.

В 1660 р. [illegible] Ірокезійів напали на 16 Французів, 4 Альгонкинців і одного Юронця, що були замкнені в „форті" збудований з високих колів. Ірокезійи окружили „форт" й пускали до середини свої стріли але одначе не трафляли Французів. Зато Французи зі своїх карабінів так влучно цілили в Ірокезійів, що так тіла завіризвались в стінок форту. По трох днях так запеклої битви в середині форту лишилось в живих й по пять осіб. Їм не стало амуніції. Ірокезійи отже з вереском кинулись на безборонних і посікали їх сокирами на дрібні кусні!

Страшною смертю загинуло кількадесятьох Французів, та Ірокезійи собачими їх запеклість в борбі — відхотілось вже нападати на більші кольонії якими тоді були Квебек, Монтреал і Трі Риверс. Юронці знова розбігались ховаючись перед „милосердними" Эзуїтами та жорстокими Ірокезійами, а разом з ними зникла і надія в Эзуїтів на приверненє і прилучене Юронців до римокатолицької церкви. .

Епископ Лявал.

Війна з Індіянами устала, спокою одначе не було. Другу війну почали між собою ґендарі та попи. Війна між попами повстала ізза того, що не могли всі згодатись на вибране одного епископа: кількох попів хотіли одного, а другі другого епископа. По якімсь часі борби — згодились і вибрали на свого епископа Эзуїту Лявала. Він був отже прихильним лише Эзуїтам, а всякого рода иньших попів ненавидів й робив їм всякі можливі перешкоди в місії. Эзуїти були тоді в Канаді найвпливовійшими, отже мали богато впливу на церкву і ряд. Тим більше, що ґубернатори тоді були дуже побожними. Та трохи пізнійше часи змінились, ґубернатори не хотіли вже слухати попів. Попи отже на чолі Лявали виступили сильно проти таких ґубернаторів. Прийшло до забурень. Покликано з Франції війско і се тепер товаришило попам і ґендарам. По кілька річній борбі — ряд побідив церкву. Люди зістали увільнеными з під опіки церкви — прямо насьміхались, кпили собі з вітров чи яких розпорядженях епископа Лявала. Лявал видячи що нічого не вдіє — вернув до Франції. Його Франція уважає тепер за основателя римо-кат. церкви в Канаді.

Розділ V.

Новий ряд в Канаді.

Канада числила вже поверх дві тисячі людности і одна-третина жила в кольонії Квебек. Франція отже була змушена зробити усе можливе, щоб люди з Канади не були страченими для Франції. І в 1663 в Канаді зайшла досить важна зміна зглядом ряду. Відібрано всяке право компаніям на провадженє торговлі з Індіянами, а головно взірвано угоду з компанією „Сто Асоціяцій" яка через 30 літ дурила Францію, не поступила після зробленої угоди. Всякі иньші скарги від людей на ріжного рода визискувачів змусили Францію завести в Канаді новий ряд, ряд який би слухав ся самого короля в Франції.

(Дальше буде).

ОТ І ДОЛЯ.

(Оповіданє Марка Мурала).

(Кінець).

— Ми еще опустимо 25 вар., як засложить ловчик чи хто другий; як не дамо — мі на поле! — каже жид.

Списали протокол на згоду. Підписав і жид, хоть зразу не дуже квапив ся підписувати; але він був певний, що місто таких грошій не зложить.

„Ну!" говорить урядник: „Хто зложить 475 вар.? То не буде лїцитація!..

На се озвав ся війт: — Та де, прошу пана суді, є в селі такий жмуток покладений! Шкода говорити!

„А таки" відказав урядник „оголосіть, війте, людям на подвірю і на вулици, чи не схоче хто заложить гроші."

Війт оголосив, а нарід почав розходитись домів. Жиди тільки посьміхались собі. „А кідать!" кажуть „Нема дурних!"

Оголосили ще раз, а тоді приступив до стола Івась, поклонив ся та каже: „Я вложу гроші." Як окропом опарив жидів; заґарготіли щось між собою та до чоловіка: — Але в-рав всі гроші! Як стій вложи на стіл!

„А вже!" каже Івась та виймає пять сотен і кладе на стіл. Жиди тілько очи повитріщали. Урядник порахував при людях гроші, зложив до калитки, а Івасеви злав 25 вар. Знову казав списати протокол і прочитав голосно, що Івась купив ціху пришестю банковy за добровільно уговлену ціну 475 вар. і зложив ціху сурку готовими грішми.

Жиди і війки не дочекались, а забрались геть з рейвахом. Один на другого сварив, що хтось не вдержав язика і попсув інтерес; нікаже — кажуть — Івась певно не принїс би був таких грошей з собою, як би був не довідав ся від когось за лїцитацію. Забрали ся і комісия і люди.

Лиш Гнатко і Настя стояли як вкопані. А коли відходив і Івась та здоровив ся заплакана сестра та заголосила: „Ой! на якій конець лишаєш нас з діточками, Івасю? Чи заберете ся вам з рідної хати?"

— Не скайте! — вгамовував їх Івась: — Я купив, то правда; але най мене Бог скарає, як би одну скибку землі взяв від вас, або скривдив у чім ваші діти! Па те й купив, щоби оборонити вашу батьківщину для вас.

Сестра з чоловіком стояли мовчки, тільки очи випулили з зачудованя, очевидячки не могли вони розібрати, що з ними діє ся. Аж Гнатко як скнув простогнав: „Та кажи-ж бо раз: як буде?"

— Як було так і буде! — відповів Івась: — Ваше було, ваше остане ся, а як змогете, то колись звернете мені гроші.

Тоді як не заплачуть Гнатко і Настя! А діти й собі за ними, ем сусіди поникодили лизати ся на те диво

„Не плачте!" потїшав їх Івась: „У кождому доброму ділі Божа рука і Божа воля!"

— Ох, ми не гідні! Ми такі виноваті! — голосила Настя.

„Годі-бо, годі!" гамував їх Івась „Зробіть за те одну [illegible]у: загляньте до нас ще нині з діточками!"

Івась, вертаючи домів, дївав мене, хоть і як захотіла затаїти ся в тім, що підгадало. Зрівнавшись зі мною, усьміхнув ся „Віно" мовив, „господиня, до дому загодите вечерю, бо буде гостий богато!"

Вісту я до дому, а мама аж сплеснула руками, почувши про се, та давай мені помагати.

Вже з полудня зачали сходити ся гості; а вона сонця спилилось до заходу, наповнила ся вся хата, бо Івась спросив до себе весь рід. Подала я вечерю, аніж чоловік кілька збанків пива, і розвязав ся людям язик, і розвязало ся серце роду з давного гніву до щирої приязности. При кождій чарці величали всі чоловіка за єго добрість. Пірнула давна незгода в бездоннім непамяти, а відтак нове сечено рідної любови. Тоді промовив і Івась: „Може не один сьмів ся з нашого весіля без музики і приймів, але, любенькі, тоді було нам веселити ся, коли родина не веселила ся. Нині Бог допоміг зробити і журбі і смуткам і непамяти кінець, то ми обзбідимо нині наше весіля і рідні веселити ся з нами, бо Господь навідав нас всіх великою радостю, оборонивши батьківщину землю від заглади. З'є здоровлє цего роду і гостенькі любий!"

Ось так веселив ся рід цїлу нічку аж до білого дня і розходив ся домів веселий, щасливий.

З того часу як би рукою відвернуло всі ванди в хаті Гнатків. Як перше вселялась була недоля, так тепер вселило ся щастє в его хаті. Як в воде ріс достаток, вернула згода і любов в родині.

ДОБРЕ! ДОБРЕ!
Се є ДОМОВА КРАСКА, яку може вживати кождий
Я красила сею краскою
чиста і проста до вживаня
DY-O-LA
[illegible]
The Johnson-Richardson Co., Ltd. Montreal, Que.

Галичина і Буковина Жидоватіють.

Протягом короткого часу, бо лише одного місяця, від 14 мая до 18 червця 1913 вивала „Canadian Pacific" після часописи „Atlas" через Антверпію: 3 700 Австрійців, між тими 1,133 Буковинців, 1 672 Галичан, а 905 з иньших австр. країв монархії. Не треба одначе забувати, що „Canadian Pacific" висилає австр. переселенців не тільки через Антверпію, але й через Триест і Ліверпуль. Причини сего сумного явища громадної утечи населеня в Австро-Угорщини треба глядіти не в чім иньшім, як в простою чим вжидовиню східних країв монархії Галичини і Буковини. Наслідком того розпаль-ноганяв ся по селах десятками ровів жидівский визиск личином нащих хліборобів, і длятого стало особливо руске хліборобске населене виперане з землі і обієтя утікає громадно до Америки. В післідні Галичині є цілі громади в остатних часах майже зовсім залюднені.

Перед 60-роками було на пр. на Буковині на 100 людий 4 жида, а нині є 13. Коли християньске населене зросло в тім часї лише о 110 прц., то число жидів помножило ся о 650 прц. Очевидно се застрашаюче помноженє треба приписати громадному наплинови жидівскому з заграниці. В р. 1880 1904 вийшло з Росії около 880 453 жидів, а Австро-Угорщини 1901—1910. 152 811 жидів до Америки, але всем [illegible] жидів, що переселяють ся з Росії або з Румунії, наплинає таки до Австрії.

А як се представляє ся на наших областях? Університети залило всюди жидівство, як свого часу бурму, а жидівско-національні, сіоністичні студенти виступають уже з своїми сьміливими домаганями. Се проворне орієнтальне племя розвельможує ся в нашім краю щораз більше яко чуже живло, супротивно всмілінції.

І Німічне Австрійське правительство дає всему волю Canadian Pacific дістав був новий привілей в Австрії від правительства, щоби з підмогою численних агентур передовсім Галичину вилюднити в користь Канади. Двайцять девять дозволених агентур розвивало свою злочинну діяльність, а деякі події у Відні виявили, як то найбіднійших біданів на їх страшній дорозі до Америки вискузали переважно жидівскі емиґраційні агенти.

А щож робить християньске а особливо руске населене в заселених жидовою східних околицях Галичини й Буковини? Оно виходить до Прус або до Америки, Канади а на его місце напливають нові жидівскі натовпи з Києва, Одеси, з Волини, Поділя, Бесарабії, Конґресівки до східних ґаліцких ловітів.

Не конче, отже кіргізи і татари є вістунами російських заборонників, котрі готові кинути ся на свою вдобичу, але тисячі жидівских еміґрантів з Росії, котрі переливають ся через австрійську границю. Росия позбуває ся тим способом непевного живла, але тим затроює Австрійську монархію а особливо Галичину і Буковину, в сей бо лиш руйнує силу народу, підкопує основи держави і здорове господарство руських хліборобів котрі, приневолені виходити за море.

Американьска воєнна шифа в Вера Круз.

Що відносини між Злуч. Держ. а Мексіком заострилась — вказує на се факт, що Злуч. Держ. поволи а певно згромаджують свої воєнні шифи на Мексіканьских водах. Се власне вказує на те, що наколиб стан революції в Мексіку погіршив ся, Злуч. Держ. моглиб сейчас тому запобічи, а там може і погрестись трохи.

На повисшім образку бачити таку одну воєнну шифу Злуч. Держ. в Вера Круз, що є властиво одним з головнійших Мексіканьских портів.

НЕ БУДЬТЕ МАЛОПОТРАВНИМИ.
Щадіть Royal Crown обгортки задля премій.
Розумієте ся, є много ріжних премій; но жадні не можуть рівнатись є ROYAL CROWN.
— ЩАДІТЬ ЇХ ВОНИ ЗА ТІ —
Лямпи / Збанки / Книжки / Образи / Образи в рамах / Музика
Royal Crown Soap
Шкіряні річи / Срібляні річи / Біжутерія / Начиня / Ножі, вилки / Кишенк. ножі
Вирізуйте сей адрес [illegible]
THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
PREMIUM DEPT. WINNIPEG, MAN.

CANADIAN NORTHERN RAILWAY
СПЕЦІЯЛЬНА ЇЗДА
з Вінніпеґу до Ст. Джон, Н. Б.
БЕЗ ПЕРЕМІНИ
ПОТЯГ ВИЇЗЖАЄ ВІННІПЕҐ о 8-ій ВЕЧІР ДЕЦЕМБРА 3-го
Злучений з
"ROYAL GEORGE"
з СТ. ДЖОН, Н. Б. до БРИСТОЛЬ ДЕЦЕМБРА 10-го.
МАВРЕТАНІЯ з Нового Йорку до Ліверпулю. КУРДАН з Нового Йорку до Роттердаму. КАЙЗЕР ВІЛЬГЕЛЬМ II з Нового Йорку до Бремен. [illegible] з Нового Йорку до Атени [illegible] Дец. 16-го і ФРЕНЦ з Нового Йорку до Тріест — Дец. 17-го.
Специяльно низькі ціни до Атлянтийских Портів.
[illegible]
СТАРОГО КРАЮ та КОНТИНЕНТУ.
Дешеві—Nov. 7 до Dec. 31, 1913. [illegible] 5 місяців часу.
ЗНИЖЕНІ ЦІНИ
до всіх місць
СХІДНОЇ КАНАДИ і до ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.
ВИБ. Г ПОДОРОЖИ — ТРИ МІСЯЦІ ЧАСУ
Тикети на продаж дневно від Dec. 1 до 31, 1913. Кождий С. N. R. аґент подасть вам всі інформації

[illegible]
Єсли чоловік бажає бути здоровим і сильним він мусить їсти і пити все те, що є найліпше.
ДБАЙТЕ О ЧИСТІСТЬ ЗА ВСЯКУ ЦІНУ і тямте, що найстарші, найчистійші вина і лікери дістанете в
[illegible] WINE COMPANY
[illegible] Main St., corner Henry — Phone Main 40.
[illegible]

Порт вино від	$1,00 до $4 00 за ґальон
Чистий спірт	$5 00 за ґальон
Найліпша житнівка	$2 50 до $3 00 за ґальон
Найліп „Малт" горівка	$2.50 до $3.00 за ґальон
Чиста Австрійска ґаліцівка, з Радовець, Буковина, від	$5.00 до $5.50 за ґальон
Рум, Бренді і Скач	$4 00, $5.00 і $6.00 за ґальон
Рос „Монопольная водка"	57% і 90% спірітусу

ВИНА — ВИНА
Замовляючи по верх 5 ґальонів, бочівка даром. 10% опусту від замовлень на 10 і більше ґаль.
[illegible]
ГОВОРИМО ПО РУСКИ
WINNIPEG WINE COMPANY
WHOLESALE DEALERS IN WINES AND LIQUORS
[illegible] Main St. — Phone Main 40. — Cor. Henry Ave.

Потрібно людий до науки замата.
[illegible]
The [illegible] School of Trades & Arts, [illegible]

На Різдво!
рекомендує свій ВЕЛИКИЙ СКЛАД годинників, золочевого і сріблевого начиня по знижених цінах.
КОРАСИКА & КАССІ
Австрийский [illegible]
441 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.
К. Е. КАССІ, [illegible]

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Англійского.

(Дальше).

Полковник Стерт розвідав подрібно про старика Дісона, відтак вийняв з кошелька пів суверена і вкинув єго в шумну. — Ось і моя вкладка' — додав.

Гумфрі був так зворушений сим щедрим і несподіваним даром, що не годен був і словечка проговорити. Але єго зачудованє і радість були найкрасшою подякою. Він кинув ся бігцем до вітця і крикнув, ледви переводячи дух.

Подумай собі, папа! Полковник дав мені шість шилінгів. Я можу сейчас купити трубку, а то думав, що прийде ся ждати цілі місяці, заки уложу гроші.

Опісля поклекали дітей до чаю і велїли їм розпрощати ся з гістьми, бо було вже пізно, а на обід старший мусїв бути самому на стациї. Батько позволив єму і Майльсови поїхати туди з візником, а відтак завернути до Дісона, де вже мала ждати на них Вірґінія і відвезти з поворотом домів.

Пів до пятої повозка станула під рундуком і діти відїхали, всипавши сотнею приказів Вірґінії, щоби сиділи тихо, не вискакували з повозки і т. д.

Труба була вже приладжена і передана в нетерпеливі руки хлопців. По дорозі Гумфрі відчинив футерал і показав трубу Майльсови. Ніколи ще не бачили діти такої диковини. Она складала ся з трех трубок, всунених одна в другу і могла скорочати ся і продовжати до вподоби.

Гумфрі нетерпелив ся по вільною їздою і просив візника пустити коні гальопом, але старий Петро рішучо не згодив ся. Гумфрі [illegible] висуванєм і всуванєм трубок; відтак почав так голосно в них грати, що коні сполошили ся і рванули. Маленькі [illegible] ли.

Гумфрі настав на полковника Стерта так довго, поки не вимусив у єго обіцянки, що сей завтра таки піде до склепу купити трубку, як іно приїде до Льондону і безпроволочно пришле її дітям

Сер Еверард тільки що помітив розідзлити ся, коли двері єго комнати розчинили ся настіж і оба хлопці впали до середини

Ось тобі' вольми папа' — сказав Гумфрі, простягаючи вітцеви папіросницю. Се тобі від мене! се тобі дарунок на уродини. Годі єго довше ховати, бо ми не в силі дальше терпіти.

Ти дуже зачудований, папа? — спитав маленький Майльс, плескаючи в долоні, а Гумфрі повторив за ним питанє

Сер Еверард з чистою совістю міг сказати дітям, що ніколи в житю не був ще так зачудований дарунком, як нині. Очевидно, не вживаючи тютюну, він і в голову не клав, що єму дарують-мабуть папіросницю

А се єго вдоволенє і подяка дітям так були гарно виказані, що малі відійшли вповні вдоволені поводженєм, яке мала їх „несподіванка" на татові уродини

Глава 8

Прощай Гумфрі-Думфрі! Труба буде тут нині вечером

Так говорив полковник Стерт, коли другої днини сер Еверард відвозив своїх гостей на желїзницю

Гумфрі у відповідь замахав наполохом і кинув ся до Вірґінії поладити з нею діло так, щоби в означенім

Майльс трохи не вилетів з повозки. По сім Гумфрі заховав трубу в футерал і так мудро опустив її на землю, що їм прийшло ся доволі довго ждати, заки Петро злїз і відшукав її в уличнім порос.

Такі пригоди спинили о[illegible]чень їзду і коли они приїхали до Дісона, застали вже там Вірґінію; та повозка она прибула дуже вчасно, так пішла тепер перейти ся по селу і мала вернути за чверть години.

(Дальше буде)

Під розвагу руск. громадян

(Докінчене зі стор 5).

найбільше скористали, в таким разі не можна громаді сподіватись гаразду. Уважайтеж, аби потім не каялись. А по смерти каяня нема. С

Замітка Редакції.

Дуже жалуєм, що ся висша стаття попала до наших рук доперва сего тижня Та се вина Вп. автора. А она велику прислугу булаб зробила для загалу тому два тиждні в зад. Одначе зміст єї на вартости не тратить ніколи, жемчино віриш, що слова Вп. автора будуть зерном уповшим в урожайну землю...

Ред.

Смак!

[illegible]

"Canada Bread"

[illegible]

CANADA BREAD

5 ц. за бохонець

ТЕЛЕФОН [illegible]

НА СПРОДАЖ

Своїм добрим руським приятелем для свого руського народа. Подаю отсе добру нагоду набути дешеві для фармерів потрібні річи Я занимаю ся розпродажею нових і притертих парових машин до молоченя і тартаків з великими або малими силами По ціни і т. п. прошу вдавайтесь до:

J. ZELENETSKY
Winnipeg Beach, Man

За дрібні оголошення, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщення 75 ц., за три рази $1 00.

МАРКИ "EMPIRE"

ДЕРЕВЯНІ ПОЛОКНА — ЦЕМЕНТ НА СТІНИ ПЛЯСТРИ НА ВИКІНЧЕНЯ

суть чим день то більше пожадавани в будові домів. Теперішній будівничий знає, що сї річи суть найлїпші отже й уживає їх

Із заслугою тих [illegible] не вкажеть жадна компания

Пишіть за пояснюючими книжочками.

MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG, MAN

Руско-Американска [illegible]

[illegible]

Рига	—	14 000 тонів
Курск	—	14 000 тонів
Цар	—	12 000 тонів

[illegible]

A. E. Johnson Co
27 Broadway New York, N Y
[illegible]
Russian American Line. - Pier 31st St
Brooklyn, N Y

ПЕРША І НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ В АМЕРИЦІ

висилає кождому за дармо

◆ КАТАЛЬОГ ◆

КНИЖОК і КАЛЕНДАРІВ

хто лиш до него напише.

[illegible]

Пишіть на адрес:

[illegible] BOOK STORE Dept [illegible]

[illegible]

Наш порошок усуває сейчас волосе з твари, з бороди і ледви не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів на особі Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробний за 50 центів. Пришліть 1 доляр через Money ордер або в реджістрованім листі або почтовими марками а ми сейчас вишлемо порошок [illegible] нением, як єго уживати

Адрес Dr BELLINS,
55 Delancy St New York, N Y
Потрібно агентів

БІЛЬ! все нечений БІЛЬ Як тяжко знести. Яка втіха позбутись єго Жадне лікарство не вилічить так скоро як широко знаний Pain Expeller на ревматизм і нервовий біль [illegible]

PAUL SALA
WHOLESALE, WINES & LIQUORS
WINNIPEG, MAN
Farmers & Country Orders Dept.

Крайове Порт Вино	$1.00	гальон
Гарне Порт Вино	$1.25 — $1.50	"
Імпорт. Порт Вино	$2 00 — $3 00	"
Чистий спирт	$5.00 $5 25 і $5 50	"
Житна горівка	$2 50, $2 75 і $3 00	"
Бренди Скоч. Рум	$4 50 $5 00 і $6 00	"

— ЄДИНІ АГЕНТИ ДЛЯ —
Gold Medal California Blackcherry.
(без алькоголю)
$1 00 і $1.25 за гальон. 20 і 40 галь. бочки дарем

Спеціальний опуст [illegible]

Напитки висилаємо в рівних скількостях, бочками або трохи, до кождої стациї в Ман Саск. і Алта Замовлення мусять бути висилані разом з грішми, або: троха зараз, а решта при відбор. в стациї.

Руска Торговля!

Хто хоче дістати доброї солонини, свіжого і такого мяса, вудженої шинки, домашнього виробу і німецкі ковбаси, яйця, масло, сир, сметану, молоко, огірки, капусту, бураки, муку, цукор, гербату, каву і т п — зайдіть до мене а не пожалуєте [illegible]

НИКОЛАЙ ВАЛАН
448 King St Phone St John 2298 Winnipeg, Man

Передплачуйте „Канадийского Фармера"

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST JOHN 474

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg Telephone St John 474
єдиноким руским шпиталем в Канаді.

ИСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЮ [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ [illegible]

[illegible]

◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 368 ◆◆

ВЖЕ Є!!! НА 1914 РІК.

КАЛЕНДАРІ

ЗАМОВЛЯЙТЕ ЗАРАЗ, БО ОПІСЛЯ НЕ СТАНЕ.

Всі календарі суть з прекрасними кольоровими образками, а то

Загальний Календар	75 ц.
Приятель Жовніра	30 ц.
Календар „Хлібороб"	30 ц
Просьвита Родина	25 ц.
Маріянський	25 ц.
Місіонар	25 ц
Кишенковий Календар з нотесом і мапами	35 ц

Календар Просьвіти ще в дорозі, отримаємо за 3 тижні.

Kalendarze Polskie:

Wszechświatowy	30 ц
Przyjaciel Żołnierza	30 ц.
Uniwersalny I I II	$1.30 ц.
Kalendarz Związkowy, Informacyjno-Encyklopedyczny	40ц.
Kalendarz Humorystyczny „Bicz Bożego"	30ц.
Kalendarz Ludowy	35ц.

Kantyczki — Kolędy i Pastoralki	75ц

Так само маємо Чеські і Німецкі Календарі

Колядки і щедрівки	15 ц
Коляди з нотами	40 ц
Збірник Коляд	20 ц.

Листовий папір з желанями на Рідзво і [illegible], довш з ковертами 30 ц за 50 штук $1.00.

Шпонки складані (Бергені) по 10, 15, 25, 50 ц. і $1 00

Перешлі Листки з желанями на Рідзво і Новий Рік, 1 довсн 50 ц.

Вітаємо складанї по 15 ц. і 25 ц.

Всі наші Календарі суть аж 10 ц. тайші як где інде, на 5 Календарів 1 дарок Агентам ДОБРИЙ ОПУСТ.

Пишіть по наш катальоґ, він даром.

НАША АДРЕСА

RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. - - Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ своїх коней, які пропали ще перед роком, а се дві кобилі і один лошак, одна кобила червона чорний хвіст, з лисиною і білим знаком на задній нозі. Друга меньша і більше червона, грива і хвіст чорні, з лисиною на чолі. Лошак був каштан, грива і хвіст червоний, з лисиною на чолі. Обидві кобилі мали на [illegible] них лопатках знак S S Хтоби вислідив дістане $50 нагороди Пишіть до. Sam Stark, Phoenix P O., B. C. Box 131

ПОШУКУЮ свого брата Дмитра Ростоцкого, родом з Кідлиця, Галичина мае перебувати у провінції Манітоба, Хто-би о нім знав, або він сам най зголосить ся на слідуючу адресу: — John Rostocki, P. O. Fort Frances, Ont. Canada.

Користайте з нагоди.

Продаю АКРИ і ЛОТИ у Ванкувер і Форт Джордж, Британ Колюмбія — по цінї і на условах, що певно вдоволить кождого інтересованого. Під кождим взглядом земля є добра. Пишіть до:

THEO. P HILL
P. O. Box 1281, Vancouver, B C.

ЛІКЕРИ

Стара фірма котрій вам довіряти

Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1105. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли [illegible] Ви заощадите що найменше 20%.

[illegible]

Тикети
T & B
папіроси
не клеєні.

Земля на продаж.

20 акрів гарної землі, трохи грубого ліса, в осередку великого населення, близько школи і церкви, містить ся на секції 18-12 6 E, Cook's Creek, опродам на дуже добрих условиях. Пишіть до:

ROBERT LUNDGREN,
Garson P O. Man.

Забезпечіть собі будучність!

ЧОЛОВІК, ЩО НЕ ДБАЄ ПРО ЗАВТРА, НЕ ВАРТА НІЧОГО

Родичі, котрі не вивінують ся своїми дітьми і не запевнять їм будучности, — суть нелюбими родичами—діти їх не будуть їх шанували і памятали

Нинька, коли часи суть так непевні і змінні потреба нам конче подумати о будучности, пошукати средств, котрі будучність нашу, наше

завтра нам запевнять!

Тиже, що будучність наша лежить в землі, се є найпевнійший і найбільше забезпечений скарб — на будучність, — місцевость, в якой земли лежить Ваша і дітей Ваших будучність, є місто

KAMSACK, SASK.

місто котрого будучність безперечно є найкраще, бо посідає то все, чого наша будучність вимагає Не будемо тут вихвалювати всего того, але найлучше попитаєте тих що там вже покупили, котрі так робили, хай вони Вам відповідять, повірте їм... бо з них вже неоден купивши недавно, з порядним зарібком відпродав другому!

Лоти котрі Вам представляємо суть в найкращім положеню, місце сухе, рівне, в границях міста, довжина 50 X 122 FT. Ціни від $100 до $175. З того $5 готівкою, а $5 місячними ратами без процент.

Не відкладайте отже на завтра, але сейчас пишіть по близші інформації, а ми Вам вишлемо мапи, цінник лотів, і проч. условія.

ПОПРОБУЙТЕ, ЩО ГРОШІ НЕ КОШТУЄ!

Просимо вислати поданну табличку з Вашою адресою а ми Вам все вишлемо безплатно

До Kamsack Realty & Investment Co., Ltd.
811-812 Union Bank Bldg. - Winnipeg, Man.
[illegible] KAMSACK [illegible]
Ім'я
Адреса

НАША АДРЕСА:
„Canadian Farmer" Box 3066, St. B
Winnipeg, Man

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI Вінніпеґ, Ман., Середа 10-го Грудня, 1913. — Winnipeg, Man., Wednesday, December 10, 1913 Число 50.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
єдиноким руским шпиталем в Канаді

ИСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЮ: [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ: Надуті груді, [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ. 1) Відділ для хорих [illegible] 2) Відділ для хорих [illegible] 3) Відділ аптичний [illegible]

[illegible]

◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 366. ◆◆

Новинки.

ВКРАВ КОЖУХ ЗА $20 А ЗАПЛАТИВ $150

З Еґелберт, Ман. пишуть нам. Минувшого тижня — фармер, що має три фарми вкрав зі стору кожух так що ніхто не видів і завіз в корчму. Коли вже мав їхати до дому, віднов в корчмі взяти той кожух та його сейчас злапали. Кількох наших людей залагодили ту справу так, що злодій дав $150 на народну ціль.

Дивне то, що злодій мав при собі $35 а вкрав кожух вартости лише $20. Тепер не має ні кожуха ані грошей. Чи се його оплатилось — не знати, бо він вже не раз не два був караний за [illegible] таки краде...

• • •

ХОТЯТЬ ЗРОБИТИ КІНЕЦЬ ДЖЕКОМАХІЇ.

Рада міста Вінніпеґу хоче і стараєсь зробити кінець різаниці та убійствам які часто лучались на руських весілях. Післано гадку, щоб особи, які дають молодятам слюб — повідомляли поліцію про час і місце маючого відбути ся весіля... Се мабуть на те, щоб замість одного як до тепер води до ся — буде на весілях по пять — десять поліцманів.

Що поступ, то поступ!

• • •

ЖАРТ НІМЕЦЬКОГО ЛЕТУНА.

Німецький поручник летунчого відділу злетів на літаку з Посена, а що у воздусі була мрака, тон не спостеріг ся, як перелетів през російську границю. На російській границі дали до нього Москалі около 50 острих вистрілів і тим приневолили його з літаком спустити ся на землю та висісти. Офіцера переслідували цілу ніч, та слідуючого ранку мали відставити до команди в Слупцях. А що до Слупців нема зелізничого получення, запропонував німецький офіцер улетіти ся там літаком, очевидно під стороною одного російського офіцира. Москалі на те згодили ся. Російський офіцир всів до літака і оба злетіли у воздух. Через „противні вітри" одначе місто до Слупців залетіла „ескорта" до... [illegible] в Німеччині. Який-ж було здивоване російського офіцира, коли він довідав ся від свого „арештанта", що вони оба на німецькій землі.

• • •

ОБРАБУВАВ БАНК, ЗАБИВ БАНКИРА, ТЕПЕР В РУКАХ ПОЛІЦІЇ.

Минувшого тижня, в Середу, т. є. 3 грудня, в місточку Plum Coulee, Ман серед білого дня до банку „Монтреал" ввійшов бандит і забрав $4 200. Утікаючи з банку, управитель банку який був присутним в часі сеї події, вибіг на двір за бандитом й крикнув: „Рабівнику, верни ті гроші" Бандит вистрілив з револьвера і положив банкира трупом. Бандит вскочив до приготованого для него автомобіля — і з цілою силою відїхав в поле. Шофер, який зачув, що має до діла з бандитом, не хотів везти, та [illegible] бандит витягнув і вимірив на него свій револьвер шофер мусів слухати бандита і завіз його там де він хотів..

Підозріне впало на Івана Кравченка, який в тім місточку перебував Коли поліція найшла в автомобілі ноги [illegible], переконалась [illegible] слідів, що вогарок є власностію Кравченка... Поліція двох днів не мала. слідила лише за Кравченком І слідила за ним по домів, лише одеж тиждень. Нині рано, о 10 ій годині злапали його в хаті на 483 College улиця, в Вінніпеґу, і заарештували. Гроші найшли поміж повера дві тисячі долярів..

Кравченко є Грек,з Канади від малого хлопця, тепер числить 33 роки, єсть інжініром, ковалем і слюсарем. Знає знаменито пять мов, за рабівництво був караний кілька разів. Тепер мабуть буде повішений послідний раз...

• • •

НА 15 ЛІТ КРИМІНАЛУ

засуджений Стефан Чик, русин, з Борщівского повіту, Галичина, зато, що дня 11 м. м. одним ударом в голову корчмарем полінов забив на смерть Дж Бруса. І як судія сказав має ще щастє що не обвинувачено його о морд, а то бувби на [illegible]

Плаче Стефанова мати, плаче і жалує тепер Стефан. Та пізно тепер. Сю ганьбу, сей злочинний вчинок мусить відчути, переболіти уся наша Україна. Се не перший того рода вчинок темної людини, русина. Та кобй вже на сім закінчилось

• • •

Брендон, Ман.

„ТЕЛЄГРАМА."

Хотай в Брендонській семинари правительство тримає аж трох професорів і платит їм за вобовязану роботу не зле, то все таки вони сим не задоволять ся. Нам директор сего семинара, аби улекшити собі роботу а мати більше часу на спродаванє лотів — вигнав аж 5 українських учеників

Ну, і судіть тепер люди добрі, хто повинен нагляду в „Малпяче Зеркало" і хто повинен себе побачити в нім..

Ученик.

Жанна д'Арк Мексиканьскої революції.

Повисша фотографія представляє геройку Ґуадалупе Канделярія 16 річну Мексиканьску дівчину, яка в битві в Дюрові кинулась в саму середину найзавзятійшої борби ратувати ранених революціонерів. На образку бачите її як скручує папіроску.

„В Мексиці тепер страшна революція, гине денно остям людей, і наколиб справді про те все знали другі держави вони сейчас вмішались би і зробилиб кінець сему" — говорив чоловік який вирвав ся з Мексико і утік до Злуч. Держ.

КРАЯНИ!

Шіфкарти потанїли, їдьте до краю, а як ідете до краю то прийдіть до нас по шіфкарту, а се тому, що у нас купите шіфкарту по найтаньшій ціні і на найліпші шіфи.

Гроші Вам змінявмо на крайові дуже тано, або пішлемо Вам до краю, змінного берем лиш 2 центи від доляра.

Люди, котрі на роботі і хочуть посилати гроші до краю то можуть до нас прислати листовно, а ми їх вишлемо і рецепіси назад пришлемо.

Листи всі можна на наш адрес адресувати і як неоплачені то ми оплатимо. В нас можна купити крайові марки.

Офіс отворений від 9 рано до 9 вечер що дня.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.

Н. ҐЕНИК, управитель заград. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

НОВІСТЬ!

Тов. аматорске ім. Івана Котляревского в Вінніпеґу, відіграє 20. с. м. в Ґренд Опера Гавс чудову і поучаючу комедію в чотирох діях п. з:

„ЗОРЯ НОВОГО ЖИТТЯ."
А. Ф. Кащенка.

Тикети можна купити в Руській Книгарни, в ред. У. Голосу і в офіс Маґула.

Чистий дохід з представлення призначений на будову Укр. Народного Дому в Вінніпеґу.

Початок о годині сьомій вечер.

Приходіть численно щоб збільшити фонд Нар. Дому та прискорити його будову.

• • •

НАШІ ЦЕРКОВНІ ВЛАСТИ І ПЕРЕХІД ГРЕКО-КАТОЛИКІВ НА ПРАВОСЛАВІЄ

В кілька днів після місії Владики в Джерсе Сіти, Н. Дж., зголосилось понад 200 угроруських родин в горішній части міста перехід на православіє. Цілу парохію і власну церкву віддали вони під власть православного епископа Платона. Се вже друга в раду православна парохія в Джерсе Сіти, яких парохіянами є бувші греко-католицькі Русини. На місце не прибули ся старана парохіян у Владики, щоби заложив другу парохію і надав їм духовного отця. Натомість подав Владика місцевому пароходи о. Улицькому достоїнство „каноніка", щоби хоч в части винагородити йому страту парохіян (читай страту доходів). Побачимо, до чого доведе в будучності теперішна політика наших [illegible] властий, коли для інтересу одиниць жертвує ся загальне добро нашої церкви.

• • •

ДОВГОВІЧНІСТЬ.

Corriere della Sera — подає цікаву подію про італійського поета Франца Віксія: Віксі скінчив тому кілька днів 102 роки і тішить ся як найліпшим здоровлєм. Коли два роки тому видали його земляки банкет на честь столїтного ювилата, повстав старець і заімпровізував на їх честь тост, яким усіх вдивував. По самаху на італійського короля дня 14 марта 1911 року написав Віксі гарну оду до короля, за що одержав від короля похвальний лист і цінний дарунок. Одному з журналістів заявив поет, що ніколи не мав горячки і досі не знає, що значить біль голови. В зимі ніколи не носив футра або теплійшого пальта, що найбільше вбирав теплійшу сорочку. Вовни на тілі не зносить до нинішнього дня. Віксі був за молоду термінатором у столяра Пізнїйше завдяки праці й ощадности сам віставласти телем столярської робітні і доробив ся так, що купив собі дім, в якім мешкає досі. Все був повздержливий, але все пив вино, а курити почав дуже скоро, бо в шестім році життя. Життє, яке веде тепер, нічим не ріжнить ся від життя, яке вів за молодих літ: встає о годині 7, іде спати о год. 11 в часом варить о 12, коли грає в карти без окулярів, випивши дві-три чарки вина і закуривши добре цигаро. Віксі їсть переважно дрібу і не зносить мяса.

• • •

ЛЮДСЬКА МЕНАЖЕРІЯ

З Шікаго доносять про оригінальний помисл пані Л. Бракет Бішоп, жени богатого місцевого купця. Вона постановила адоптувати (приняти за свої власні) 16 одноріанних дітий, з котрих кожде [illegible] людської породи. Між її дітьми будуть находити ся. курин, індіанка, араб, японець, малаєць, хінець, німець, англієць і т. д. Всі діти будуть рости і виховувати ся разом, для всіх буде одна материнська любов. Пані Бішоп була матерю доньки, котру перед 25 літами поховала Від довшого часу носила ся вже з гадкою, перевести в житє свій помисл. Знакомі сьміяли ся з неї, кажучи, що її родина в будучности буде представляти ся як „людська менажерія", але се її не відвело від повзятого заміру.

• • •

ПРЕДСТАВЛЕНЄ.

Тов. ім. Заньковецкої в Вінніпеґу відограє дня 23 с. м. в Вівторок:

„УЧИТЕЛЬ"

комедію в трьох діях Івана Франка, в Квіно гали на улиці Селкірк. Початок о 8.15 вечером.

Штука се дуже гарна та весела, отже не забудьте прийти.

• • •

ТЯЖКИЙ РІК, ТА ЗАТЕ ПЮТЬ І КУРЯТЬ

Усі нарікають, що в Канаді тепер тяжкий час, нема роботи, нема средства до життя... Се правда, но правда і се, що ті самі які тепер переносять і холод і голод не спали і не знали [illegible] купувати тяжко ними злобутої праці, грошей. Лекші часи, лекше заробити на житє, скорше і в більшій формі пускав свій заробок в готелах... А прийде скрутно — нарікає на часи, на до[illegible]

Лише прочитайте се: Державний прихід від алькогольних напитків і тютюну за минувших вісім місяців виносить 14 міліонів, 636 тисяч і 078 долярів. Тимчасом в тім самім часі на минувший рік доходи виносили о цілих $500.000 меньше. Сами сї цифри говорять, що в Канаді, не всі часи, а всї ті, що задали сотки міліон долярів на алькогольні напитки та курене тютюну...

• • •

ПОЗІР!

Дня 14 грудня о год. від до осьмої вечером відбудуть ся загальні, пропагандові збори Укр. Нар. Дому у Вінніпеґу. На сих зборах між иншим обговорять ся справу вибору кольдоників Н. Д., як рівном розлоть ся шерв тим, що їх ще не дістале. О численну участь просить ся усіх Русинів — Українців. Збори відбудуть ся у галі д. Хлопана.

Біль зубів, біль крижів, перестудженє, ревматизм і [illegible] но так скоро не поможе як натирання знаний ANCHOR PAIN-EXPELLER. Зроблений так щоб скоро помочи. 25 ц і 50 ц.

ПОТРІБНО АГЕНТІВ.

Платимо $6.00 до $20.00 на тиждень тим хто в місті або на кольонії спродає наші золоті, срібні і нікльові зегарки і дальцуньки робітникам на місячні рати по $1.00 або $2.00 на місяць. Кождий може се робити. Зголошуватись повинні лише чесні і тверезі люди.

Подайте свое занятє.

[illegible]
Box 604 — Dept. 181
NEW YORK, CITY.

ПОШУКУЮ Стефана Кревовського, з села Долішнього Кривча, повіт Борщів, Галичина. В Канаді перебуває вже через два роки. Пошукую його в дуже важній справі. Хтоб отже про него знав, або він сам хай зголосить ся на адрес: Tony Tyscyuskyj, Roblin P. O., Man.

Пошукує ся

кількох руських спродавців котрі мали охоту продавати наші поручені реальності. Се є першої класи нагода для тих, що хотять мати сталу роботу і добру плату.

По інформації пишіть до:

Kamsack Realty & Investment Co., Ltd.
811 812 Union Bank Bldg.
Winnipeg, Man.

— До винайму —

7 румів, нова, гарна хата на POWERS улиці.

Зголосіть ся на: 651 Redwood Ave.

„Канадийский Фармер“
Редактор [illegible]

[illegible] $1.50 [illegible]

Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3056 Sta. B. Winnipeg.
Телефон [illegible]

The Canadian Farmer
UKRAINIAN WEEKLY
CIRCULATION 8,000
Published every Wednesday at 287 Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Цікавому Іванькови.

Редактор консервативної шмати, Іван Слюсар, дуже завзяв ся он тим, що редактор „К. Ф.“ в часї виборчої кампанії в Кілдонан і Ст. Андрус позволив Русинів сказати кілька слів про темні лайдства консервативної партії і т. п. Роблина і в сего правову свої уваги він сильно озлобив ся на мене й прилїпив менїєвою ли точку.

Я хиба скажу те, що я не Івана боронити ліберальної партії як се мурликає собі Слюсар. Я ждав того щоб пояснити зібраним на мітінґу людям політику обох партій т. е. що зробили для нас Русинів консервати а що зробили ліберали, як відносились до нас колись консервати а як відносять ся тепер, і чому і т. п. Та ти Іване міг скорше поспитати чого на мітінґу був консервативний агент д. Харамбура, який про мітінґ тебе поінформував? Чому не сказав того що він не мав нічого злого сказати проти ліберальної партії? А чому мав досить!

Варта уваги і те, що мітінґ відбув ся дуже спокійно, а люди розійшлись домів спокійно також. Та нашому Іванови не пошкодило сказати, що... „утік до Вінніпеґу“. От, що ковури то ковури! Що я по мітінґу відїхав домів, зн. до Вінніпеґу, — то чи се значить вже — утїк? Але, ну, най буде, що я утїк. Так поспитаю тебе Іване: а чого утікав і [illegible] Харамбура, консервативний агент? А він-же [illegible] їхав зі мною на тім самім автомобили що й я! Приїхав до Вінніпеґу помимо того що слідуючого дня раненько відїхав знова до Кілдонан...

Нї, що кажіть, то кажіть, а я таки скажу, що в Івана головка болить, язичком тренче, устами лопоче, звісно — ковури тай баста.

— — —

Що редактор консервативної шмати пдав людина се кождий знає. Щобись був аж на стільки [illegible] до показав в своїй статї „Добре два ся в знаки“, нїхто не вірив. А тепер мусимо вірити..

Хвалить він Стефаника та иньших консервативних агентів, що ті мовляв „боронять і будуть боронити при кождій нагоді справ свого народу“. Боронять, при кождій нагоді. Розуміємо! Значить — усі консервативні агенти боронять інтересів консервативної партії кождих виборів, виборчий час се день праці для консервативних посіпак, по виборах усі вони в вулах сьміють ся дарують й волочать ся по Вінніпеґу.. А гроші за се п бирають, кождого місяця, фасують свою пенсію через цілий божий рік. Що, не добродії може?..

Хвалить Івань Стефаника, бо той на мітінґах говорив, що наш нарід має повне право на плеканє своєї мови. Добре! Та ми радше поспитаємо Івана чи Стефаник справдї так любить свою рідну мову як се Іванькови снить ся? Ніколи би [illegible] свою рідну мову любив він би [illegible], свою рідну мову [illegible] кого дїти, своєю рідною мовою не погорджували би. А що на мітінґах обстоює за своєю мовою, то робить се лише в інтересі консервативної партії. Се факт якого не заперечите і як Стефаник отже ліцензувать і ми йому [illegible] не дякуємось, ліцензувати мусить за се без грошиі.

Пише дальше Іванько, що консервативні бесідники всюди гамили перекупства при помочи алькогольних напитків, зате допускали ся ліберали. Можливо, що гамили, але що перекупства допускались таки самі консервативні агенти се не заперечений факт. Перекупства при помочи алькогольних напитків допускались як Стефаник так і иньші консервативні даже на велику скалю, на се маєм доказ — В Селкірк двох людей дістало по $15.00 за свої голоси, в Пятницю день перед виборами в готели Селкірк люди пили майже до рана за консервативні гроші, значить за напитки платили консервативні посіпаки. Інспектор від горівки [illegible] через цілий тиждень перед виборами возив і роздавав де лиш [illegible] алькогольні напитки і цигари.. Стефаник привіз і дав фармерови [illegible] в Вікторія Парк один галон горівки і бакcу цигарів. В Селкірк в Пятницю я получив певний сьвідок, ліберал, бачив на свої власні очі як консервати витягали з склепу [illegible] одному чоловікови три баньки горівки або вина, другому дві фляшки горівки, третьому три бочки пива, четвертому три великі пачки [illegible] кілька фляшок — горівки, пятому два гальони горівки і т. д. і т. д. Усіх перекупств при помочи алькогольних напитків, яких допускались консервативні агенти не списав би в кількох колюмнах нашої часописи. Тих кілька фактів чей буде вистарчаючим на доказ, що не ліберали а консервати допускались всяких можливих перекупств.

В закінченю Івань [illegible]: „Сї вибори якраз показали що і без горівки та перекупства можна не лиш вибори перепровадити, але навіть виграти“. Як сї слова могли виконати ся і в [illegible] то тоді [illegible]. Те про такого Івана [illegible] й каж..

Що за славний патриота
Наш Іван ах би хто знав!
Тільки що роззявить рота,
Про консерву вже й почав.

. . . .

Працю він шанує дуже.
„В праці все, мовляв,
лежить“
Тих, що Роблинцяні служе
Радий скрізь він послушать.
Він і сам тепер простяг вже
До роботи в гаманець.
Патріоте наш Іваню!
Ти, їй Богу молодець!

Під теперішну хвилю.

(Письмо з кольонії).

Промова п. Роблина в Міннесота про кару то консервативні часописи так широко розписались а декотрі як примірон: „Канада“, „Кан. Русин“ і „Новини“ навіть і переборщили, додаючи від себе те чого п. Роблин і не думав, а не то щоб говорив. Про двомовні школи п. Роблин висказав ся більше хитро чим прихильно, або в таків [illegible] як „Co'llei's Amendments“ для католиків в інших словами „Не причіть, (до Англійців) шкільне питане полагодить ся на вашу користь, але треба його робити хитро. Я я сам з вами і за вами, але тепер, треба ся так чисслити [illegible] бодай [illegible] ... вибори за плечима“... Що дійсно така [illegible] п. Роблина, на се, [illegible] ми наведено доказ а той так „великої прихильности та любови консерватів до нашого народа.

Не дуже ще давно, і наші люди добре памятають ті часи, коли то консервативна партия в Манітобі на чолі з п. Роблином страшно противила ся іміграції Русинів до Канади. За причину се гож подавали другій партії ліберальній, котра обстоювала за іміграцією Русинів, — що ми Русини дикуни, відсталі, лінивi, нероби, некультурні, словом порівнювали нас з найгіршим типом людей на сьвіті! Памятаємо ми і те, що за для розказу п. Роблина, того п. Роблина котрого консервативні агенти за юдиний гріш предствляють його нам в ролі якогось „месії“, нам відобрано право голосованя, а власти не позволяли нам Русинам по трох роках побуту в Канаді голосувати. Під напором лібералів консервативні були змушені дати нам ті самі привілеї що й другі народи мали і мають. Памятаємо також часи першої реґістрації до наших людей консервативні посіпаки брали цілком на поталу і страшно знущували ся [illegible] В [illegible] місцевости, а може й більше таких було, наших людей значили крейдою на плечох так як биків. То робили з нами ті наші „великі приятелі, прихильники, спасителі“ консервативні. Чи ми маємо се забувати?..

Тепер застановім ся на хвильку над нашими школами. [illegible] наші школи [illegible] розвагу [illegible] фантазії [illegible] в повітрі, так [illegible] декотрі консервативні [illegible] блять, але [illegible] досьвід і вищої практики.

Консервативні часописи, а спеціяльно „Канада“ з цілим своїм реґіментом на чолі якого стоїть д. Стефаник, хвалять правительство Роблина [illegible]. Щоби [illegible] на [illegible] людей перед [illegible] виборами [illegible] купили до сеї цілї пана професора П. Кармана якого, беручи на увагу те, що [illegible] як професор і [illegible] „інтеліґент“ скорше потрафить залучити наших людей против „Малинчиних творів“. Ну розуміє ся, пан [illegible] і викликав лібералів в своїм „Малинчин Творі“ як [illegible] Макарій [illegible] — i [illegible] dus

I beg your pardon, приступаю до річи. Консервати дали нам учительский семинар, консервати старали ся тримати нашого учителя в семинари, консервати, щоби лекше учити наших дітий, дали нам наші шкільні підручники. Отсї повисше вичислені „добродійства“ дали нам консервати і на підставі сеї „лекції“ одиниці платені грубо консервативним гріши хвалять своїх [illegible] від небеса а навіть так [illegible] деко загалюють ся, що з їх писочків виходить й таке, що ніби то консервати (котрі не хотіли пустити нас до Канади і обкидували нас болотом) є дуже великими нашими приятелями а лібералів (котрі завсіди боронили нас перед напастом консерватів і котрі виборoли для нас виборче право і через се перш натерпілись немало неприємностий від консерватів) представляють нам великими ворогами нашого народу. Та щоби не повести ся в блуд, бо прошу пана [illegible] нам [illegible] школи наші, ми мусимо вказувати всї повисше вичислені точки.

Консервати дали нам семинар для вишколу наших хлопців на учителів. Thanks. Та чи богато з нас вийшло той семинар, чи богато з нас знає обставини і відносини того семинара? Думаю, що не дуже богато бо єслиб знали, то в такім разі малиб і [illegible] понятіє. Отже прошу [illegible] в нім був і жив через [illegible] з того досить добре [illegible] вихований з його [illegible] терени.

The Ruthenian Training School, так званий семинар знаходить ся тепер в Брендон в першім блоку на [illegible] улици [illegible] з [illegible] магазинів. В магазині сім могуть ся [illegible] класи вибухове матеріяли: нафта, газоліна бензина і ін. Нема там добре зосередженого огневого осторенства [illegible] в місті знаходить ся фабрика [illegible] на другої стороні [illegible] семинарію окружав великий склад дерева, Rat Portage Lumber Co. Не дай Боже огню, а [illegible] вночи [illegible] хоть би одна душа вирятувалась. Знова скріз з магазину та [illegible] робітників і [illegible] семинари так гармонійно, що студенти дуже часто терпять на [illegible] голови. Славна ся семинария таком на операцию немало студентів до[illegible] різали а причина [illegible] було [illegible] інше лише [illegible]. (Глад. Укр. Гол. з 1912, там студенти протестують проти [illegible].)

Науки і [illegible] [illegible] на своїх підданих. Хоть [illegible] то з професорів не каже: „Маєте попирати консервативну партию.“ Се було [illegible]. Там на се є інший [illegible] способів, способів [illegible]. Отже майже [illegible] не кождий учитель виходить з повною [illegible] семинарии [illegible] більше менше [illegible] підданого духа, але се [illegible] набирає ся [illegible] та [illegible].“

Так більше менше настрій [illegible] учительский семинар в Брендоні, на ту [illegible] науку, що чоловік там собі здобуде і за всі ті вигоди платить ся на [illegible] лише $20.00 за кождий місяць. Отже [illegible] сторони партії. Хто думає, що се якось лише то хиба лише тому, що йому так хочеть ся думати.

Консервати старали ся тримати нашого учителя в семинари. На початку дали до семинара в Брендоні д. Ферлея, бо зближали ся домініяльні і провінціональні вибори. Чи довго д. Ферлей загрів там місця? Ні! Чому? Тому, що д. Ферлей не хотів бути партійним наганячем як отсе робить проф. [illegible]. Потой причині д. Ферлей [illegible] праці котрої тримає ся і до нинішного дня....

Не стало нашого учителя в семинари треба просити [illegible] знова. На одній, другій і третій учительській конвенції [illegible] справу. Всегда тїна конвенция висилала депутацию до Міністра Просьвіти і всегда така депутация вертала з нічим. Що робить, ряд учителів не чує, а Павло В[illegible] каже знова, що всїх учителів має [illegible] щоби вдоволились в сею справою до фармерів. Порозсилано петиції, нарoд підписував і передали до міністра. І що міністор на се? „I don't think you will get“. (Я не думаю що ви дістанете.

З сего маємо два висновки. Консервати обіцяють лише перед виборами, се одно, друге, зобіцянки дуже рідко сповняють, а як сповняють ся то лише пе[illegible]

(Докінчене на стор. 6).

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІШКАЯ і Ко.

ПРОДАЄМО шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найлїпші і найскорші кораблї.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всїх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.
РОБИМО повновласти, контракти купна і продажі акта (продажи, скрипти довжні і инші документи, леґалізовані через Ц. і К. конзулят.
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, доми і фарми в містї і на провинції.
ВИСИЛАЄМО гроші ві всї части сьвіта, скоро і безпечно.
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в містї і на провинції.
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
ЗА ВСІ справи перепровадженї в нашій канцелярії гарантуємо.
У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіть і приходїть на адресу.
[illegible] НОТАР
Телефон: Garry 2296. 215 Logan Ave. Winnipeg, Man
На відповідь долучіть 2 ц. марку.

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріальне в Вінніпеґу.
[illegible]
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
[illegible]
341 Main Street - Winnipeg. Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріальних, староправних і канадийских справ.
(Найстарша [illegible] фірма в Вінніпеґу).
ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна — продажи леґалізовані через конзулят,
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі судові і спадкові процеси і стягає всякі належитости через перворядних адвокатів в Старім Краю,
ВИРОБЛЯЄ подання в [illegible] справах, себто увільнення від військ, контролі і асентеруну.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх краів
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провинції
[illegible]
Години урядові від 9 рано до 6 вечером, а для тих котрим зайнятє не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера.
Всяка інформация [illegible] за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ
654 Main str Winnipeg. Man

КАЛЄНДАРІ
—НА 1914 РІК.—
ЯК ПРЕМІЇ для НАШИХ ПРЕДПЛАТНИКІВ.

Наші предплатники що до 1 Январа 1914, вирівнають свій довг і заплатять за часопись [illegible] рік, [illegible]
дуже гарний, з многими ілюстрац.
Календар на 1914 р.
Маємо до вибрання два календарі, а то „ХЛІБОРОБ“ і „ПРОСЬВІТА РОДИНИ“. Обидва суть дуже гарні, з многими ілюстраціями богато гарних оповідань і т. п. В календарі „Просьвіта Родини“ [illegible] фотоґрафія [illegible] Никити Будки та [illegible]. В календарі „Хлібороб“ є много поучаючих статей для фармерів і т. п. Сих календарів ми замовили не богато, отже хто хоче скористати з нагоди най присилає предплату сейчас. Тамте, ся оферта треває [illegible] року.

АДРЕСУЙТЕ ТАК:
“Canadian Farmer”
287 Selkirk Ave. - Winnipeg, Man.

Замовлююча картка на „Канадийский Фармер“.
Хвальна Ред. „К. Ф.“
В залученю посилаю $ . . . . як пренумерату на „К. Ф.“ до . . . .
Прошу прислати один календар „Хлібороб“ „Просьвіта Родини“
(означить котрий і дайте виразно свій адрес.)
. . . .
. . . .
. . . .

Дописи.

Гарланд, Ман.

Хвальна Редакціє!

Прошу помістити моїх пару слів у Вашій цінній часописи. Вже довший час не давав я жадної відомости з нашої кольонії а се тому, що не мав часу писати, звичайно як фармер'и мав досить роботи через літо і осінь. Тепер вже більше вільного часу отже дещо і напишу.

Найперше хиба те, що збіжє обробилось в дуже гарну погоду. В звозуванню снопів не перешкаджала нїяка непогода. В часї молоченя погода було непогідне, та молоченю не богато пошкодило. Молоченє в нашій кольонії покінчено скоро, бо тут є досить молотілень, аж чотири. Одна з них компанійна, значить є власностію трийцятьох фармерів. Сего року кінчить ся остатня рата. Заплатять і будуть мати свою власну молотільню. Свою дорогою, що не обійшлось без непорозумінь, зваді чи керівників та сему нема що дивуватись зважаючи на те, що щиі таке трафляєсь всюда, навіть і між вченими...

Видаток збіжа не був над те добрий, пересічно збір виносив 15 бушлів пшениці, вівса 20-40 бушлів. Видаток пшениці середні малий тому в[illegible] рік а те, що фармері на одним поле рік від року сіють лише саму пшеницю, поле отже перестає родити...

Справа з нашою церквою стоїть так. Церкву будували через літо до того часу доки не прийшло до того щоб церкву вписати на [illegible]. Більшість людей не годилась на [illegible], повстали непорозуміня і будова церкви припинилась, будинок не скінчений. Кажуть: „хто знає що з нею буде а я буду на ню давав.“ Що більше будівлі сьвящ. О. М. Кіцан виїхав і справа церковна зовсім притихла. Та треба сподіватись, що [illegible] прибуде новий сьвящ. приведе усе до ладу, або доведе до еще більшого розладу.

Фармер.

Яворів, Саск.

В нас усе так як Бог приказав: не сваримо ся ані не [illegible] ся, бо така що правда нема за що. Кождий жиє своїм житєм, любить ся як брати. Одно лише але, що наші фармері не дбають о просьвіту, науку. А треба признати що нас фармерів на згаданій кольонії є споре число, около 25 родин а газет дуже мало хто отримує, але [illegible] тільки.

Спитай котрого фармера о газету так він вже знає як [illegible], а спитати его за „батлю“ о, то в него ніби дух вступив. На горівку в него і гроші найдуть ся, [illegible] і розмову заведе, буде балакати і язиком тараторити як терлиця. — Наш нарід прямо гине без просьвіти в англійскім морю, топить ся в багні байдужности, в горільці та пиві. Правда що є тут кілька фармерів які розуміють що боже а що цісарско, але се ще дуже мизеринька горстка, решта то так якїт [illegible] добрі лиш до [illegible]. Усюда его найдеш там де не повинен би бути зовсім...

Браття фармері, кличу до вас: майте розум, не вірте [illegible] точності та так [illegible] сїють; гоніть їх на [illegible] з трів! Побудуйте [illegible] і [illegible] [illegible] краснїми сторонами.

На сїм і [illegible]. Здоровлю читачів „К. Ф.“ і желаю всїм фармерам усього доброго гаразду а найважнійше просьвіти.

Іван Шалавело,
фармер.

Мусідора, Альта.

Хвальна Редакціє:

Засилаю Вам сей доляр за „Канадийский Фармер“ з сердечною подякою і на слідуючий рік т. е. 1914.

Колись, тому три ся чотири роки назад як запренумерував собі Вашу часопись то я майже не знав читати і коли читав то дуже тупо те читанє йшло, складав по літері. Та чим більше читав „К. Ф.“ там більше розвивав ся з часописею і нині читаю ві дуже добре. Дякую Вам панове щосьте засилали мені свою часопись через так довгий час, желаю Вам за Вашу щирість всего блага. Слиб не она то я і до нині може б був не знав читати.

Бажаю щоб кождий русин читав часопис, бо з часописи чоловік набере здорової сьвідомости, з часописи дізнає що добре а що ні і т. д.

Леон Бойда.

Ростерн, Саск.

Високо Пов. п. Редактор:

Перепрашаю Вас, що через так довгий час не посилав своєї залеглости за Вашу часопись хоч се був мій обовязок заплатити давно. Тепер плачу усьой мій довг і думаю, що буде все добре. Не жаль мені за таки пару грейцарами які посилаю бо я часопись читав і немало з неї скористав. Правда що сей рік дуже тяжкий, бо в нас хліб не зародив, богато град повибивав тай заледво що на їду стане, але най ся діє воля Божа, якось раду ми собі дамо.

При тім що хиба скажу, що я ліберал і за ліберальні принципи буду боротись до смерти..

Вам щиро зичливий
Іван Дмитрушець.

Під розвагу учителям.

В Укр. Голосї чис. 48 появилась стаття п. П. Кармальского під заголовком „Під розвагу учителям.“— Читаючи згадану статю або лїпше сказати [illegible] п. Кармальского до учителїв а [illegible] учитель хочу висказати й свою гадку [illegible] справи — [illegible] також і мені буде вільно сказати до яких висновків прийшов я розважаючи згадану статю.

Автор сеї відозви має [illegible] задушевні політичні плани бо-ж і сам говорить: „Вибори можуть заскочити нас в кождій хвилї.“ Можливо, що в п. Кармальского [illegible] плянів нема та [illegible] се они знаходять ся в п. Гігейчука та Стефаника котрі [illegible] простих людей але ще хотїлиб і учителїв надути. Розуміє ся, що їм би гарна штука вдалась слиб учителі дали поробити з себе сліпе оружіє для партії.

Що до органу учительского то се не є така дуже пильна справа щоба тепер скликувати конвенцию і нараховувати ся на кошта. Се можна обговорити і на річній [illegible] конвенції потра відбулась [illegible]. Тимчасом в Укр. Голосї, котрий властно є учительским органом, можна обговорити сю справу обширнїйше.

Ліберали нема чого так дуже боати ся хотьби они навіть пoйшли в силу при надходячих виборах. От в Саскачевані де є ліберальне правительство наші учителі учительствують і учать нашої мови не менше чим учителі в Манітобі. Зрештою, я [illegible] не можу бачити тої заворушки нашої мови консервативними в Манітобі. Що п. Роблин висказав ся ніби то прихильно для Русинів се стара і перед перепитом виборів практика. Звичайно: перед виборами золоті грушки і верби родять а по виборах і грушки не хотять. Нам обіцяли учителя до брендонського семинаря. Коли дали? Перед виборами. Нам обіцяли підручники вже давно. Коли дали? Перед виборами. Та хоби хоть були передали вже цілу читанку а то так ся [illegible]. Дали [illegible] такі самі [illegible] підручниками. Приятелі і прихильники так не роблять. Що п. Кармальский такі має погляди на тутейшу політику, се [illegible] його річ, се річ приватна. Слиб що удало ся згуртувати учителів в консервативну партію то [illegible] „річ“ булаб [illegible] приватнїйшою. Даруйте, що так сей проект мені представлявсь.

Учитель з Е.

Історичний Календар.

ЖОВТЕНЬ.

1. 1877 р. помер учений О. Бодянський.

9. 1655 р. побив В. Хмельницький Поляків під Городком.

14. 1624 р. напад Запорожців на Царгород.

16. 1648 р. Богдан Хмельницький почав облогу Львова.

17. 1596 р. смерть гетьмана Івана Косиньского.

18. 1851 р. цісар Франц Йосиф позлав угольний камінь під „Народний Дім“ у Львові.

20. 1814 р. уродив ся письменник Яків Головацький.

22. 1596 р. Берестейська унія.

25. 1894 р. умер учений Омелян Огоновський.

ПАДОЛИСТ.

3. 1648 р. Богдан Хмельницький залишив облогу Львова;

1848 р. барикади у Львові;

1865 р. помер поет Микола Устиянович.

6. 1811 р. уродив ся поет Маркіян Шашкевич.

10. 1709 р. здобуте Батурина Москалями;

10. 1834 р. помер Іван Котляревський.

11. 1893 р. помер поет Леонид Глібів.

15. 1648 р. В. Хмельницький облягає Замостє.

16. 1625 р. куруківська угода;

1709 р. Іван Скоропадський вибраний гетьманом.

18. 1838 р. уродив ся письменник Іван Нечуй-Левицький.

19. 1698 р. уродив ся гетьман Петро Дорошенко.

20. 1709 р. цар Петро велів стяти полковника Чечеля за оборону Батурина перед московськими військами.

23. 1883 р. помер учений Максимович.

29. 1778 р. уродив ся Григорій Квітка-Основяненко.

Осип Мартинець

Редактор бразилійської часописи „Праця,“ по довгій і тяжкій недузі упокоїв ся дня 18. жовтня с. р. в Прудентополи, в 44. році житя.

Бл. п. Осип родив ся в Налуку повіту Теребовельского, де его батько Іван, був священиком. Будучи в гімназиї, відчував в собі покликанє до учительского звання, [illegible] посьвятив ся та був на сїм становиску [illegible] років. Учителював яко народний учитель в Журавах п. Богородчаньского, в Чорнім О[illegible] селі коло Делятина, та в рідним селі свого батька, Налуку. Чуючись чим раз більше ослабленим на силах підчас учительской праці, по 9. роках ревної роботи в учительским стані, звільнивсь від сего обовязку та перенїс ся яко урядник до видїлу краєвого у Львові.

Опісля через 5 літ був урядником при заведеню для [illegible] у Львові, при касі міщаньскій в Скалї, при банку в Станиславові і у Львові. На сїм становиску був до послїдної хвилї свого побуту в Галичині — В листопаді 1912 р. приїхав з родиною та в другими 3 інтелїгентами у Парану. Приїхавши у Прудентополь, та бачучи, що серед паранських Русинів не було жадної просьвітної часописи, обняв редакцию „Праці.“

Огорений віком, сурповікою вдачою, щирим серцем, дав ся скоро полюбити усїм. Під его проводом відбувались частїйше представленя театральні, думав про заложенє товариства кооперативних серед Українців — Паранських — та тоді, коли думав на серйо забрать ся до діла проявилась у нього хороба сухіт, що розвіяла всі его найвеселійші замири праці на Паранській землї. Від чотирох місяців [illegible] не піднїмав ся з постелї. Не помагали лїки домашні ні у Понта-Гроссі, бо лїкарі ствердили що слабість застаріла — невилїчима. Та мимо того, що бачив безвиглядне свое положенє, займав ся ревно до послїдної хвилї справами свого народу.

Похорони відбулись в неділю 19. по вечірни, а були так величаві, що рідко лучаєть ся брати подібну участь серед так чисельного народу, як було саме на похоронах бл. п. Осипа.

Русини, Нїмцї, Поляки, Бразиліяни [illegible] всї, щоб віддати послїдну прислугу покійному. Музика руська грала жалібні марші. Похорон провадив Впр. о. Ігумен М. Шкірпан — над могилою промовляв о. Януарій Коцюловський.

Бл. п. Осип полишив вдову та 4. сирот. Найже тобі Осипе земниця, що придала твої тлїні останки — буде легкою пера.

Русско-Американська лінія
Одинока без пересадки лінія між Росією і Канадою.
Найлучші [illegible] і найскорші переїзди [illegible] точно між Росією а Канадою без пересадки.
З [illegible] пароходи:
Росія — 14.000 тонів
Курск — 13.000 тонів
Цар — 13.000 тонів
[illegible]
A. E. Johnson Co.
27 Broadway New York, N. Y.
[illegible]

ЮВИЛЕЙ ІНСТИТУТУ ПАСТЕРА.

Минулої суботи відбув ся в Парижи офіцияльний торжественний обхід 25 літного ювилею істнованя інституту Пастера. В обході взяли участь Президент Франциї Пуанкаре, президент сенату, президент парламенту, президент Парижа і богато инших найвизначнїйших французьких достойників. На руки ювилейним комітету насипано богато привітів з усїх сторін сьвіта. Перший промовив директор інституту проф. Ру. Згадавши перші початки дїяльности інститута і підчеркнувши заслуги Мечнікова проф. Ру визначив, що історія інституту — се до певної міри історія бактеріольоґії взагалї. Від 1888 р. покінчало студиї в тім інститутї понад 2000 студентів найріжнїйших національностей. Найбільше уваги присьвячував Інститут лїченю способом проти сказення. Через остатних 28 літ перейшло через інститут більше як 38000 хорих на скаженину, а з того числа померло ледви 129. За послїдні три літа з 1800 хорих помер лише один. Опісля промовляв Пуанкаре, секретар Найвисшої Ради Інституту Дарбу і богато инших. Ювилей інституту Пастера стрінула Европа з щирою прихильністю і признанєм за його довголїтну, успішну працю над скріпленєм і продовженєм людського житя.

ВАРВАРСТВО БОГАЧІВ

Кількох нью-йорських богачів мільонерів купили старе судно, всадили на нього кількох молодих медведів, кільканайцять гусий, кота і лиса та пустили сю звірячу компанію на ріку недалеко від славнозвісного ніягарського водопаду, очевидно на певну смерть. Мільонери хотїли побачити, як будуть поводити ся звірята перед обличєм очевидної смерти.

По обох боках ріки засїли в автомобілях жадні вражінь, мільонери заосмотрені в дуже добрі далековиди. Найдальше пущено на воду судно, котре плило спершу поволи, але чим близше до водопаду скорше і скорше. Звірята відчували грозу хвилї і мимо сего, що були ворожі не нападали на себе взаїмно. Коли вже були близько водопаду, отже і неминучої смерти, мудрі медведі і дурні гуси інстинктовно стали себе ратувати, бо скочили до води і доплили щасливо до берега. Кіт валїв на стоно, шипив ся та ожидав страшної смерти. Пси положили ся на палубі судна і приглядали ся „що буде, то буде.“ Один лис, затрівожений смертельно, зганяв по цїлім судні, шукав безрадний виходу і хоть як хитрий, не мїв себе ратувати.

Мільонери попирали очима кожде порушене звірят, а хвилю, коли судно впало з висоти 80 метрів у спінені филї, в котрих звірята найшли смерть, привитали грімкими оплесками. Хто знає, чи ті пани не позволять собі на таку забаву з людьми. Сеж працїй булоб би для варварських мільонерів таке цінаве!

БІЛЬ! все нечний БІЛЬ Як тяжко знести. Яка втіха позбутись його. Жадне лїкарство не відїчить так скоро як широко знаний Pain Expeller, на ревматизм і нервовий біль нема лїпшого.

PAIN EXPELLER
RHEUMATISM

—Робітники!—
Уникнете ревматизму і неральгії з перестудження єсли будете уживати Др. Ріхтера
PAIN EXPELLER-а
Се средство має за собою 43 річний рекорд. Його уживають на цїлому сьвіту і можна дістати в усїх аптеках в Стейтах і Канаді по 25 ц. і 50 ц. за фляшочку.
Уживайте з ним ОСЛАБЛЕННЯ, РЕВМАТИЧНОГО БОЛЮ, БОЛЮ В ГРУДЯХ, СПИНИ, УХ ТА ЖОЛУДКА.
Повне пояснене в Руській мові в кождій пачці. Стережіть ся подібних лїкарств. Славний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.
Вироблене лише через
F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Родимцї!
Єсли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх кревних до Канади, то приходїть впрост до C. P. R.-ского офісу до головних агентів
Alex Calder & Son
— ВАНКЕРІ. —
663 Main St. Winnipeg, Man.

МИ СПРОВАДЖУЄМО рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також виміняємо долярі на Австрійскі гроші і продаємо Австрійскі марки
Ми маємо щадницю і приймаємо гроші від доляра до тисячі і висше і платимо процент.
П. А. КАРАКОПЮК [illegible] Український представник.

КОЖДИЙ ВИХВАЛЯЄ НИНІ ЛИШЕ
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
[illegible]
На 3 місяці вільно пробу з 50 найновійших сшивок даром з 10ть літною порукою на письмі.
[illegible] ЯКИЙ ЛИШ ЖЕЛАЄТЕ НАВІТЬ БЕЗ ЗАДАТКУ [illegible]
[illegible]
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
[illegible] New York, N. Y.

The QUALITY LIQUOR STORE
WHOLESALE WINES & LIQUORS.
WINNIPEG, MAN.
FARMERS & COUNTRY ORDERS DEPT

Спірітус за ґальон $5.00, фляшка 1.00 і 1.35.
Австрійский спірітус $5.00 і $5.50, фляшка $1.00 і $1.50.

Скач	$4.00 до $6.00 за ґальон.
Житнївка	$3.50 до $4.00 ,, ,,
Бренді	$4.00 до $6.00 ,, ,,
Джін	$3.50 до $4.00 ,, ,,
Порт вино	$1.00 до $3.50 ,, ,,

фляшками 35 ц. до $1.75.
Пиво 1 бочка $3.00, ½ бочки $1.50
При закупі 15 ґальонів і більше даємо бочку даром.
Ми лише що отворили наш склад лїкерів на 148 Higgins Ave і ґарантуємо за чистїсть напоїв.
ГОВОРИМО НА ВСІХ ЯЗИКАХ
The QUALITY LIQUOR STORE
BRAUNSTEIN & COHEN, Prop.
148 Higgins Ave. - Winnipeg. - Phone Main 3781.

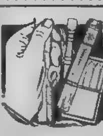

Наймичи приходять з всїх дістати дерев'яний і ріжний будівельний матеріял та все лише дерево найлучшої сорти. Не робіть ріжниці своєю родою структуру [illegible] — [illegible] дерево і будівельний матеріял в такій, що ви можете уживати, тому пробуйте для своєї власної користи.
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Тел. Main 2510

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґ.
Специяльне лїчене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.) внутрішних, очиних і ушних
Лїчене і повійне лїчене сифіліса „606" проф. Ерліха
Лїчене полового безсиля Лїчене всяких заставлених хороб (ревматизм і др.) електрикою
Висилаємо також лікарства на пошті по отриманю задатку
Шпиталь і Офіс 433 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси в усіх головних містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНИТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТИШ КОЛУМБІЇ
Авторизований капітал 10,000,000.00
Резервовий фонд 8,100,000.00
Капітал вплачений 6,925,000.00
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1 00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
НОРТ ЕНД ФІЛІЯ, Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕҐСЬКА ФІЛІЯ N. G. LESLIE, Manager.
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Coborn St.

ДЕРЕВЯНІ путні і відра суть не відповідні на сей час так само як серп або коса.
EDDY'S FIBREWARE
дає добрі результати за малі гроші. Путні, цебри, молочарске начинє і т. п. зроблене з сего материялу є легке і довготрівале. Обручів нема і не нужне Они десять раз довше послужать як деревяні річи
Спитайте свого сторника
Так добрі як срібні [illegible]

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
[illegible] СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ [illegible] 616 Pritchard Ave.
PHONE [illegible] WINNIPEG, MAN.

Спеціяльно на десять місяців.
Богато хлопчик по за Новим Йорком не можуть звідати нашого магазину
Тимто даємо можливість купити за $28 00 грамофон з 40 сьпівами, що давнїйше кошт. $55 00
[illegible]
GREATER NEW YORK PHON.CO
308 310 Grand St. New York.
Продаємо також ріжного рода музичні інструменти.

ВЖЕ Э!!! НА 1914 РІК.
КАЛЕНДАРІ
ЗАМОВЛЯЙТЕ ЗАРАЗ, БО ОПІСЛЯ НЕ СТАНЕ.
Всї календарі суть з прекрасними кольорованими образками, а то:
Загальний Календар 75 ц.
Приятель Жовніра 30 ц.
Календар „Хлїбороб" 30 ц.
Просьвіта Родина 25 ц.
Маріянський 25 ц.
Місіонар 25 ц.
Кишенковий Календар з нотесом і мапами 35 ц.
Календар Просьвіти ще в дорозі, отримаємо за 3 тиждні.
Kalendarze Polskie:
Wszechświatowy 30 ц.
Przyjaciel Żołnierza 30 ц.
Uniwersalny I i II $1.30 ц.
Kalendarz Związkowy, Informacyjno Encyklopedyczny 40ц.
Kalendarz Humorystyczny „Bicz Boży" 30ц.
Kalendarz Ludowy 35ц.
Kantyczki — Kolędy i Pastorałki 75ц.
Так само маємо Чеські і Німецкі Календарі.
Коляди і щедрівки 15 ц.
Коляди з нотами 40 ц.
Збірник Колядок 20 ц.
Листовий папір з желанями на Різдво і квіткам, дозен з конвертами 30 ц. за 50 штук $1.00.
Шопки складані (Вертепи) по 10, 15, 25, 50 ц. і $1.00.
Переписні Листки з желанями на Різдво і Новий Рік, 1 дозен 50 ц.
Вітарники складані по 15 ц. і 25 ц.
Всї наші Календарі суть аж 10 ц. танші як где інде, на 5 Календарів 1 даром.
Агентам ДОБРИЙ ОПУСТ.
Пишіть по наш каталог, він даром.
НАША АДРЕСА:
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. - - Winnipeg, Man.

Всячина.

МОДЕРНА ЛІРИКА ТА — БІЛЬ ЗУБІВ.

В селі Острівцях — так пише одна російська часопись — місцева учителька парохіяльної школи читала вечером модерні ліричні поезиї, котрі так голосно читала, що її було чути аж до вулиці. Звідтам прислухувала ся сьому одна стара селянка, що терпіла дуже на біль зубів. Неодинокі, таємничо висказувані слова ліричних стихів звучали в ушах старої терплячої бабусі наче слова заклятя і вона прийшла до переконання, що ся учителька, перед котрою селянка що йно жалувала ся на свій біль „заклинає" в той спосіб її біль зубів. На велике здивоване учительки, вийшла по хвилі до її комнати старенька бабуня, та серед слів почала учительці дякувати за успішне лічене; біль зубів вже минув. Хоча як учителька супротивляла ся там подякам, стара бабуня не давала ся від свого відвести, та раз враз шептала: „Поможи мені, помогай, любі панунцю! Ціле моє жите буду молити ся за вас!" Ще того самого дня знало ціле село, які то „чари" уміє робити їх учителька. Від сього дня не має учителька ані одної спокійної хвилі; раз в раз приходять до неї сільскі бабусі та просять, щоби вона попробувала на них своєї чарівної сили лічення.

КАТ НЕ УЧИТЕЛЬ.

В селі Страдчицях є учитель Євген Мендлевський, який так виконує свої учительскі обовязки: В шкільних годинах бере 6—7 хлопців з класи до свого помешкання на роботу носити воду, замітати хату, подвіря, тріпати одїж і т. д. Нищить дітям шкільні прибори, купленї родичами не у него, а натомість каже у себе купувати по дорогій цїні. — Карає дітей тілесно так, що грозить небезпека для їх житя, бо розлючений бє де попало — На бідних дітях, що лиш одягнені, дре одїж, щоби родиці старали ся нової. — Люди дуже обурені на сего звірського учителя.

ЗА УКРАЇНСЬКУ МОВУ.

На однім із засідань росийського повітового земства один з членів В. Б. підняв похід проти Українськоі мови. На його думку є один тільки „общепонятный русскій языкъ", лиш і слід користуватись всюди, а випускати книжки та брошури „на непонятномъ галицкомъ языкѣ" не слід; не слід також і агрономам та інструкторам читати свої виклади в українській мові. Але зібране з ним не погодило ся і постановило випускати книжки та брошури писані місцевою українською мовою і також, щоб виклади читали агрономи й інструктори на „удобопонятномъ языкѣ". Член земства з між селян поставив таке питане, на якому то удобопонятному языцї „Русскому", чи ні? Йому відповіли, що „на удобопонятномъ" значить по українськи.

МОТОРОВІ ПЛУГИ.

Дійшло ще до того, що коней зовсім не треба буде На фармах машини богато виручують коний в ріжних працях. А отсе недавно винайшов якийсь англієць з Лондону односкибовий моторовий плуг. Ним роблено пробу і в часі вісім годин з'орано ним більше як один акер землі 6 цалів глубоко. Газоліни з'ужито за той час 9¼ кварти вартість $1 20 Коли орано землю глубоко 5 цалів двоскибовим плугом, то з'орано більше як два акри за 8 годин; газоліни з'ужито около 4 гальонів, $1.40. Обчислено отже, що газоліновий дво-скибовий плуг є дуже послатною річею для фармера. Акер з'орати коштує пересічно $1.00.

Односкибовий плуг оре від 8 до 14 цалів широко, а двоскибовий плуг оре на 16 і 22 цалї широко — Коли покінчить ся оране, мотора можна ужити до иньших робіт як — помповане води, мелене збіжя, різане дров, то що. Вага односкибового плуга виносить около 1.300 фунтів, двоскибового около 1.400. Про цїну такого плуга ще не звістно.

ДОБРЕ ДОБРЕ
Се є ДОМОВА КРАСКА, яку може вживати кождий
Я красила сею краскою чисто і просто до вжиття
DY-O-LA
[illegible]
The [illegible] Co., Ltd. Montreal, Can.

НАЙБІЛЬШИЙ ЛІНЮХ.

В місцевости Джерсівіл, Іл., помер 70-літний фармер, Монкрі, який пролежав в ліжку цілих 15 літ Се мабуть найбільший лінюх в сьвіті Маючи 55 років положив ся він до ліжка і пролежав тут 15 літ, хоч був здоров, як риба. Наконець помер, як лікарі говорили з лінивства. Був він як стілько лінивий що навіть для заспокоєня природних потреб не сходив з ліжка, із в ліжку, навіть голити казав ся лежачи

Лінюх сей говорив, що йому навіть віддихане видаєсь ся „тяжкою" роботою.

НАЙГЛИБШЕ МОРЕ.

Найбільшу досі звісну глубину моря бо 9.780 метрів відкрив німецький корабель „Планет" в 1912 році недалеко острова Филипінів. Найвисша гора Еверест є після найновійших помірів 8882 метрів висока. Отже найбільша знана тепер глубина моря переважає найвисшу гору о майже цїлих 900 метрів. Ріжниця межи найвисшим підвисшенєм та найбільшим заглубленєм виносить отже не менше, чим 18662 метри.

НАФТА В СКІЛЬЩИНІ.

В громадах Плаве, Погар, Лавочне і Козьова в скільськім повіті тече нафтова жилочка в такій скількости, що можна її черпати коновками, в громадї Оравчику натрафлено на земний віск Давнїйшими роками уживали господарі сих місцевий жилочки до осьвітленя хат Так само богатою в нафту є околиця села Манява, в богородчанськім повіті і недалеко ціле галицке Підкарпаття. Коби лише ті скарби не дістали ся в руки чужинців, як се стало ся в многих руських околицях, богатих в нафту.

МЯСО НЕ БУДЕ ДЕШЕВШЕ

Конгрес Злучених Держав ухвалив недавно нову плату тарифу, яка звільняє, від цлової оплати в інтересі широких мас людности, звозені до Америки продукти поживи з чужих країв. По введеню нової тарифи почали торговці мясом спроваджувати до Злучених Держав в великій скількости мясо з Канади і Аргентини. Се не подобало ся великим капіталістам, які досі мають цїлу торговлю мясом в своїх руках та після вподоби устанавляють цїну мяса, очевидно таку, щоби заграбити для себе як найбільші зиски Сими днями з'їхали ся члени мясного тросту, щоби нарадити ся, як їм треба поборювати конкуренцію мяса з Аргентини і Канади. І знайшли спосіб. Ухвалили, що під жадним оглядом не можуть допустити до зниженя цїн мяса в Злучених Державах і в тій цїли мають закупляти від головних достатців мяса в Канаді і Аргентині всї запаси мяса, призначеного на вивіз З так закуплених запасів тільки найконечнїйшу часть спровадят до Америки, щоби не обнижати теперішних цїн, а решту вивезуть до Европи або знищать, коли найде потреба сего Такий проєкт подав президент мясного тросту, Огден Армур, а всї члени тросту на него сейчас згодили ся

ЛЮДСЬКА ПРАЦЯ В АМЕРИЦІ.

Америка представляє ся одна велика робітня-кузня людської праці Кождий тут мусить працювати Приймаючи населене Америки в сім році на 100 мільонів голов, обчислено, що 25 мільонів людий є занятих правильно при праці. З сего випадає на

Адвокатів	114 703
Лікарів	132 225
Духовних	111 942
Учителїв	439 522
Учителїв висш. шк.	7 275
Урядників	169,636
Банкирів	73,384
Иньших занять	152 839
Разом	1.201.226

Решта працює фізично, себ-то удержуєсь з праці рук. Після сего виходить, що в Америці кождий четвертий чоловік працює. Три четверті населеня — жінки й діти творять такой великий процент робітників. Ось і ся праця справляє, що в Америці такий достаток, цвитучий промисел, високо розвинена торговля і просьвіта, якої хиба у иньших частях сьвіта нема.

ЦІКАВА СТАТИСТИКА.

Після офіціальних звітів згинуло в Злучених Державах в 1912 р. 123 248 осіб неприродною смертию, і так: 17,052 поповнило самоубийство, 87 241 згинуло в наслідок нещасливих випадків, 7,542 замордовано, а в 11 413 случаях не стверджено причини смерти

КАРА ПЕЧАТИ В РОСІЇ

В місяці вереснї засуджено в царстві вкута великого много дневників на кари. В часі від 14. вересня до 14 жовтня с. р. засуджено загалом 47 дневників на суму 17 725 карб. гривни Від початку 1913. р. засуджено 272 дневників на кари в сумі 107 125 карб.

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
Philadelphia, U.S.A.
На продаж у всіх корінних склепах.

ЧИТАЙТЕ УВАЖНО!
Если чоловік бажає бути здоровим і сильним він мусить їсти і пити все те, що є найлїпше,
ДАВАЙТЕ О ЧИСТІСТЬ ЗА ВСЯКУ ЦЇНУ
і тайте, що найстарші, найчистійші вина і лікери дістанете в
WINNIPEG WINE COMPANY
606 Main St., corner Henry - Phone Main 40.
ЗАВВАЖАЙТЕ ЗА НАШІ ЦЇНИ.
Порт вино від . . $1 00 до $4 00 за гальон
Чистий спирт . . . . $5.00 за гальон
Найлїпша житнівка . . $2 50 до $3 00 за гальон
Найлїп „Малт" горілка $2.50 до $3.00 за гальон
Чиста Австрійска сливівка, з Радовець,
Буковина, від . . . . $5.00 до $5.50 за гальон
Рум, Брендї і Скач $4.00, $5.00 і $6 00 за гальон
Рос „Монопольная водка" 57% і 90% спірітусу
ВИНА ВИНА
Замовляючи по вера 5 гальонів, бочівка даром.
10% опусту від замовлень на 10 і більше галь
[illegible]
ГОВОРИМО ПО РУСКИ
WINNIPEG WINE COMPANY
WHOLESALE DEALERS IN WINES AND LIQUORS
626 Main St. Phone Main 40 Cor. Henry Ave

Дармо! (12 найлїпших сьпівів.) Дармо!
$75 - ФОНОГРАФ - $40
$2 МІСЯЧНО
[illegible]
Atlantic Talking Machine Co.
[illegible] New York, N.Y.

Сотки листів приходять денно з запитанями [illegible]
[illegible]
ІВАН НЕМЕТ
[illegible] 487 Washington St. New York.
ІВАН НЕМЕТ
[illegible] ODERBERG, SCHLESIEN.
[illegible]

ДАРОМ на три місячну пробу, 24 Руських сьпівів даром.
$1 22 [illegible]
$60. Фонограф за $29.
Єсли купуєте фонограф від нас то купуєте вирост від компанії, а не від агентів які хотять богато заробити це дбаючи на ваше вдоволене.
Фонограф який агенти спродають по $60, ми, компанія, спродамо вам за $29, до того дамо еще 24 Руських сьпівів даром. Сей фонограф пішлем до Канади чи й де небудь інше на $1.00 місячні сплати і дамо гварянцію на 10 літ.
[illegible]
ROYAL PHONOGRAPH CO 91 East 4th St., Dep. A. New York, N.Y.

Добре звісний Manitoba Liquor Store
цілковито задоволяє кождого кустомера.
На замовлення сейчас висилаєм в місті або кольонії
Перворяднї лікери по умірковані цїні.
MANITOBA LIQUOR STORE
246-248 Logan Ave - Telephone: Garry 3286.

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕРА".

О. Г. ГИКАВИЙ.

Історія Канади.

Передрук недозволений

Таким рад й заведено, в склад його входили сані найзначнійші особи як губернатор, інтендант та епископ Губернатор мав власть над війском й і переправлював усї справи які приходили з позаграничних країв включаючи справу й Індиян Інтендант розпоряджав фінансовими справами, мав повну контролю над адміністрацією справедливости Епископ радив церквою. Власть отже кождого урядника була ограничена. Та з того-то власне й повстала суперечка між ними, т. є. між губернатором а інтендантом. На них — сказатоб — полягала уся управа Канади Одначе завдяки ліп розвагу і обставинам, що тодїшний король Франції Людвік XIV був деспотичного успособленя, годі було сподіватись чого доброго. Він на донос Лявала, який знова прибув до Канади відкликав двох губернаторів і з того знова повстала ненависть людей до церкви а так і до самого короля. Король на просьбу Лявала назначив нового, на погляд Лявала, дуже побожну людину іменем Сафрей де Мезі Но він одначе знів ся і Лявал і король, бо де Мезі, коли почув ся в силі — заграв по свому. З того повстала нова суперечка між губернатором а епископом. Новий губернатор не хотів піддатись епископови, радив після потреб часу, був навіть на тільки „поганим," що викинув з раду епископа та інтенданта так як ті, після його погляду, були усім лихом в Канаді. Хотів скликати мітінґ на якім би люди самі з поміж себе вибрали потрібних урядників. Про се все Лявал доніс королю, і де Мезі (в 1665 р.) був відкликаний, а на його місце поіменовано нового губернатора іменем Корсія.

Прибув до Канади і новий інтендант Тальон та віцекороль Трес. З прибутєм сих урядників починаєсь між поселенцями нове житє Того самого (1665 р.) прибуло з Франції дві тисячі нових поселенців яким доданий рад дав на розробок землі, кінці і т и. Поселенці взагалі не мали чого боятись Ірокойців, бо Де Тресі мав цїлий реґімент війска і замінав як не очеснувати то совсім знищити Ірокойців і справді, свою постанову таки сейчас зачав переводити в діло. В осени, слідуючого (1666 р.) в силою 1,300 ново-прибувшого війска, 600 канадийців, також числа рядових і около 100 Індиянів — вирушив з Квебеку на оселі Могавк в які хоч були приготовані до битви та побачивши таке число війска з бубнами, трубами та прапорами — настрашились і розбігались по лісї як ті сполошені лиси До Тресі тоді спалив пять Індиянських осель зрівнав всяки запаси живности яка були призбирали на зиму. Як прийшлось жити нещасним Індиянам, Моганкам через зиму не знати, але що не гаразд вуалали — можна судити хоч-би і з того, що вони з весною вислали до Квебеку кількох своїх визначнійших людей просити Французів о мир. Французи — розуміє ся — охотно на се згодились і Канада відтак тішилась спокоєм через цїлих двайцять літ...

Протягом сього часу Канада під проводом Де Тресія зробила великий поступ на перед під кождим оглядом.. Будовано шифи, видобувано вугле, оливо і мідь та иньші мінерали, роблено делві потрібні до щоденного житя річи і т п Нових поселенців прибувало кождого року досить поважне число. Між 1665 а 1670 роками прибуло до Канади 1200 самих лише дївчат. Дївчата були повайбільшій части селянки, міщанок не висилали, бо ті до тодїшного житя в Канаді не були відповідні зовсім. Кождій дївчині, що видалась, король французкий давав добрий посаг. Щоби заохотити до подружного житя — давано взагалі добрі нагороди тим що подружились. Родичі, у яких було десятеро дїтий, діставали триста лірів (грошей) річно, у кого було 12 дїтий давано батькови чотириста лірів річно. З к том не було дітий — кірано. Кавалерам, що не хотіли женитись не вільно було полювати, ловити рибу або провадити торговлю з Індиянами.

Се все робив Де Тресі, щоб скоро збільшити людність Канади одначе ті його заходи в сїм взглядї не принесли бажаних успіхів...

Поки Эзуїти скористали в мірі найбільше. Свою місію поширили між Індиянами, потрафили навернути навіть многих Ірокойців. Проти них в взгляді їх роботи виступив інтендант Тальон кажучи, що кольонія не повинна залежати від релігійного проводу Эзуїтів, навернених на християнство Індиян не може привернути до цивілізації .. Дістав він від короля уповажнене спровадити до Канади ОО Реколетів, які, в 1670, в числі чотири, відновили в Ст. Чарлс свій монастир і провадили дальше свою місію між Індиянами..

При кінці 1671 року губернатор Корсія був так підкопаний на здоровлю, що мусів з свого уряду уступити. На його місце в 1672 р. поставлено нового губернатора іменем Фронтенак, який, як опісля показалось, був найліпшим правителем Канади. Був се родовитий Француз, служив довго в війску, маючи заледво 19 літ житя був він вже полковником реґіменту, а в 26 році житя був вже бриґадїр-генерал. Се був чоловік відваги і постанови та енерґії Ставши губернатором Канади, числив 52 роки, однак хоч в так пізній вік він свому урядови віддав ся з душею і потрафив Індиян так опанувати що ті прямо боялись підняти в гору свої сокири. — На уряді губернатора лишав через десять літ. Будучи вже старшим чоловіком, не міг поконувати всякі заворушеня, які походили проти него від його найближчих товаришів, а король Франції видячи те все — в 1682 р відкликав його.

(Дальше буде).

Просьба

Комітету гімназиального з Збаража до Земляків з Збаражчини і Новоселеччини в Америці

Звертаємо ся до Вас, Земляки, з великою просьбою А то просимо Вас, не забувайте, на збаражску гімназию, так як Ви давнїйше не забували Тепер збаражска гімназия потребує дуже помочи, бо рік тяжкий, такий тяжкий, що без помочи добрих людий вона може впасти на втїху Поляків, які хочуть і Збараж і цїлу Збаражчину апольщити.

Ви знаєте, Любі Земляки, чому в Галичині ми позакладали приватні гімназиї. Поляки загарбали собі всї школи: уряди і заводи ся перемінити в Польщу цїлу Галичину Поляки загарбали собі шість висших шкіл, в тім оба університети, будують собі тепер гірничу академію в Кракові, зробили собі державних гімназий 81, реальних шкіл 14, учительских семинарий 17, торговельних академій 2, державних промислових шкіл 7, публичних доповнюючих промислових шкіл 80, публичних краєвих промислових і рільничих шкіл кільканайцять, 5-тикласових народних шкіл 82, 6-тикласових народних шкіл 113, [illegible] шкіл 102.

А що ми маємо? Завдяки Полякам ми до нині боремо ся за університет; завдяки Полякам маємо ми лиш 5 державних гімназий — бо Поляки ухвалили собі в Соймі таке право, що їх гімназиї має закладати міністерство, а наші — Поляки; завдяки Полякам не маємо ми ані одної державної учительскої семинариї, ані одної торговельної академії, ані одної державної промислової школи, ані одної публичної доповнюючої промислової школи, ані одної публичної краєвої промислової або рільничої школи, ані одної 6-ти класової, ані одної 5-ти класової школи народної! Зате позволили Поляки нам мати одно і дво класові школи, де учителі-Поляки калічуть наших дітий, бо ненавидять все, що наше! А не забувайте, що на 14.000 учителів в Галичині є около 12.000 Поляків, а всего понад 2.000 Русинів! Але Полякам і того ще мало! Вони позакладали собі приватні гімназиї по всіх містечках — тепер їх є понад 60 — і удержують їх гроші ся нашими бо лиш примірно на таку чортівску приватну польску гімназию Сойм ухвалив на один рік 36 000 К.!! Та не тім ще не конець! Бо кілько то польских шкіл народних повстало до тепер по наших селах, хоч там Поляків тільки, що кіт наплакав! А тільки то народних шкіл з викладовою мовою руською перемінили Поляки на школи з польскою мовою викладовою? Так іде Польща на ґалицьку Україну! Виганяє ся дібю своїх дітий в школи, які для них всюди будує, а удержує за наші гроші, і запиває нами нашу землю! Бо Поляки вбили собі в голову, що з нас мусять зробити Поляків, що наша земля має стати польскою! Та марні їх надії! Але борба тяжка, бо вони мають в руках силу, мають в своїх руках гроші цїлого краю! Та одначе не тратьмо надії! До борби ідїм, але до борби треба науки. А коли Поляки не хочуть позволити нам мати школи, мусимо ми потребуємо тому ма їх сами собі заложили і удержуємо же з вами нашого народу в Рогатині, Яворові, Копичинцях, Городенці, Збаражи Чорткові, Буську, [illegible] і [illegible] досталась молодїж по наших приватних гімназиях з правом і без права прилюдности на досмі славу свого народу Ті школи мусять бути, вони не сьміють упасти Бо нині всюди треба науки і то науки доброї, бо без неї вітчи не найдеш в краю місця . . . Поляки мають всюди вступ, бо мають всюди школи, а наші діти навіть до виділових шкіл ходити не можуть, бо виділові школи є по містах, а туди наших сільских дітий не приймають. З тої причини зачали наші патріоти закладати в Галичині приватні гімназиї, щоби наша молодїж мала спромогу вчити ся, займати становища і потому боронити прав свого народу Бо гімназиї є для всіх і користь з них велика Бо нині без висшої школи не то урядником ніхто не може бути, але навіть чим будь иньшим, як от будником, жандармом і т. д. Нині всюди вимагають бодай нижчої гімназиї або виділової школи, а що Поляки мають богато гімназий і других шкіл, тому богато польскої молодїжи всюди вписує ся, а наша марнує ся, бо не має школ. А чи й рільникові не пригодилоб ся, якби він мав одну, дві класи і бодай добре навчив ся писати, читати та трохи по німецьки?

А щоби і молодїжи збаражского та новоселецкого повіта дати нагоду образувати ся, заложили наші люди в р. 1909 приватну гімназию в Збаражи, яка сего року одержала право прилюдности. Збаражска гімназия сповняє свою ціль Ходить до неї богато молодїжи зі Збаражчини, і з Новоселеччини, яка певно не булаби вчила ся після до гімназиї, якби в Збаражи не було гімназиї Бо в Збаражи дешевше, а богато дітий ходить з сїл пішки, отже наука коштує їх не богато. Де є наша гімназия, там є більше своїх людий, які можуть по ріжних наших товариствах працювати, так що і з сего боку є для повітів користь. А се не маловажним є тепер а дуже важним буде в будучині. Вам знаєте, Земляки, що від повіта збаражского хочуть відділити Новоселеччину і утворити староство в Шляхтинцях. Як те стане ся, тоді в повіті збаражскім лишить ся 60% Поляків і Жидів, а 40% Русинів Ви знаєте, як тепер бернардини перетягають Русинів на Поляків, а що буде тоді? Хто спинить їх тоді, як Русинів в Збаражчині буде меньше? Добре, що тепер в Збаражи є случайно маленька горсточка Русинів інтелігентів, але що буде тоді, коли одні самі перенесуть ся куди инде, а других перенесуть польскі власти, щоби на їх місце повпихати Поляків? Хто тоді стане в помічи сьвідомому міщаньству і селяньству Збаражчини і Новоселеччини проти заходів ворогів? Хто тоді буде бороти ся з Польщею? — Але як буде своя школа з своїми людьми, то та школа буде тою твердинею, о яку будуть розбивати ся польскі затії! Тоді школа тота спинить польонізаційний похід наших ворогів — наша школа, наші учителі і наші ученики, які через свою сьвідомість будуть мати вплив на своїх батьків. А гарна наша земля! Тому Поляки так на ню напосїли ся! Поляки хочуть її забрати і забирають. Забирають землю, випирають нас! А ми будемо спокійно дивити ся? Будемо спокійно глядіти, що там, де наші батьки клали голови за волю, що там, де наші діди і батьки лили кровавий піт, розсїдає ся Поляк? О ні! Як ви там, Браття, не вже й забуваєте, то ми не забули, то ми такі збруї з рук не кинемо, ми будемо дальше бороти ся, будемо всіми силами спиняти польонізаційний похід, даючи нашим дітям в руки найсильнїйшу збрую — науку. „Вчи ся дитино", кажемо, „а вчи ся на се, щоби і тобі добре було і щоби ти навчила ся любити нарід і боронити єго! Бо нарід такий добрий, лиш брак йому сьвітла, брак провідника"

А як більше, Браття, не зможемо, як таки прийде ся нам нашу школу замкнути, на радість Поляків, тоді скажемо: „Що-ж! не мали ми помочи від наших Братий і Сестер, мусимо зі стидом уступити! А помочи не великої було треба. Ми не хотіли від нікого соток корон, ми хотіли лиш сотиків! Якби був кождий дав лиш по сотикови, стояли ми би були міцно як скала! Та що! Український нарід не хоче дбати сам за себе. Він хоче, щоби вороги за него дбали, а ті добре вже дбають"!

Та не дай Боже, щоби наші побоювання сповнили ся! Не дай Боже, щоби ми мали остати ся без нашої школи! А часи тяжкі, тяжкі! Тому просимо Вас, Браття і Сестри, не забувайте за нас! Нехай жертвує, хто що може, а заслуга его буде перед народом велика! Чи не добро то би було, якби наша школа, наша приватна українська гімназия в Збаражи, гарно розвивала ся, якби ми побудували для неї дім, бурсу? Бо хто буде за нас дбати, як не ми самі? А кому ми, даючи лепту, даємо, як не собі?

Надіємо ся, Браття і Сестри, що не відмовите нам своєї скорої помочи і нагла[illegible]чено. Поможіть нам, поможіть!

Збараж, в падолисті, 1913

Комітет:

Др. В. Білинський, о. А. Залучківський, Д. Пасльвовий, К. Редчук, Т. Стрільбицкий, І. Теленяк, о. Ст. Тесля, Гр. Тимощук, М. Триюда, А. Шнігельский, С. Шмігер.

Жертви просимо присилати на руки С. Шмігера, директора Руської Каси в Збаражи.

Прочі українські часописи в Америці просить Комітет о передрукованя сеї відозви.

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.
Czy jesteś dotknięty
[illegible]
Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., P. 437 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
[illegible]
Imię i nazwisko
Adres Stan

ЧОМУ НЕ ІТОНІВ ЗЕГАРОК НА РІЗДВО
3 17 каміннями Ітон в ілюстрований зегарок се найлїпший який ми спродаємо. Для втриманя точного часу і тревалости се найлїп. зегарок за сі гроші
Має найновійший верх зроблений з нікло і вмасований, що температура не пошкодить йому. Має також новопатентований реґулятор.
[illegible] $9.50
[illegible] $15.00
THE T. EATON CO LIMITED
WINNIPEG CANADA

Весілє в „Білім Домі".

Дня 25. падолиста с. р. відбуло ся вінчане міс Джесі Вілсон, другої доньки президента Злучених Держав, з Фр. Б. Сейром. Міліон цьвітів прикрасило палату в нагоди торжества. Ціле сьвято мало характер більше домовий, запрошено всего 400 осіб В торжестві взяли участь найвисші достойники американскої держави і дипльоматичні представники всіх держав сьвіта Молодим вложено много цінних подарунків Молода пара удає ся на сталий побут до Вільямставн, Масс., де Ф. Сейр працює як асистент проф. Гері А. Гарфілда, товариша президента Вілсона.

Було се з ряду 13 весіля в „Білім Домі", від часу його побудовання с. е. за 113 літ Число 13 вважає Вілсон для себе щасливе.

Тайна доброго хліба.

Не [illegible] добрий хліб [illegible] по мамто від муки

OGILVIE'S ROYAL HOUSEHOLD МУКИ

Маючи сю муку [illegible] мати добрий хліб все. [illegible] мука [illegible] на хліб, [illegible]

OGILVIE'S FLOUR MILLS Co. Ltd.
FORT WILLIAM
WINNIPEG. — MONTREAL.

ПОШУКУЮ в важній справі Онуфрія Іваськову, правдоподібно має перебувати на фармах коло Едмонтону. Хто би про него знав або він сам хай зголосить ся на адресу: Ilnca Paszkowski, Box 540. Lethbridge, P. O. (50-52) Alta.

ПРОПАЛА КОЗА!

Ще минувшого тиждня, в Середу, Грудня 3. пропала в мене коза з козеням. Коза є біла з чорними латками. Хто-би знав де находить ся, хай дасть знати мені а дістане $5.00 нагороди F. Solotory, 791 Manitoba Ave., Winnipeg.

Tuketa T & B папіроси не клеєні.

За дрібні оголошеня, як пошукуваня за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00

CANADIAN NORTHERN RAILWAY

СПЕЦІЯЛЬНА ЇЗДА

з Вінніпегу до Ст. Джон, Н. Б.
БЕЗ ПЕРЕСІДАНЯ
ПОТЯГ ЛИШАЄ ВІННІПЕГ [illegible] ВЕЧЕР, ДЕКАБРЯ 12-го.
Злучений з
"ROYAL GEORGE"
[illegible]

Спеціально низькі ціни до Атлантійских Портів.

СТАРОГО КРАЮ та КОНТИНЕНТУ.

ЗНИЖЕНІ ЦІНИ до всіх місць **СХІДНОЇ КАНАДИ і до ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.**
[illegible]

Предплачуйте „Канадийского Фармера“

МАРКИ "EMPIRE"

ЦЕМЕНТ НА СТІНИ — ДЕРЕВЛЯНІ ВОЛОКНА ПЛАСТРИ НА ВИКІНЧЕНЯ

суть стандардової якости, суть огнетревалої будови. Суть легкі, тривкі і майже не до знищеня.

Робіть стіни і стелі з гипсових знакомих

Пишіть за пояснюючими книжочками.

MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG, MAN.

Смак!

Гарячий домашній хліб [illegible]

"Canada Bread"

[illegible]

CANADA BREAD
5 ц. за боханець.
ТЕЛЕФОН ШЕРБРУК 2018

На Продаж!

рекомендує свій ВЕЛИКИЙ СКЛАД годинників, з лочевого і срібного начиня по знижених цінах

КОРАСИКА & KASCHL
441 Selkirk Ave Winnipeg, Man

Потрібно людей до науки званя.

[illegible]
The [illegible] School of Trades & Arts, [illegible]

PAUL SALA
WHOLESALE, WINES & LIQUORS
WINNIPEG, MAN.
Farmers & Country Orders Dept.

Крайове Порт Вино .... $1.00 гальон
Гарне Порт Вино .... $1.25 — $1.50 „
Інвалід Порт Вино ...... $2.00 — $3.00 „
Червоне сприте ..... $5.00 $5.25 і $5.50 „
Житна горівка ...... $2.50, $2.75 і $3.00 „
Брендi Скач Рум $4.00 $5.00 і $6.00 „

— ОДИНОКІ АГЕНТИ ДЛЯ —
Gold Medal California Blackberry.
$1.00 і $1.25 за гальон. [illegible]

Специяльний опуст [illegible]

Написати замовлення в рівних скількостях, [illegible] до кождої станції в Ман. Саск. і Алта [illegible]

Руска Торговля!

Хто хоче дістати доброї [illegible], вузкому і широкому, домашнього виробу і мясної ковбаси, яйця, масло, сир, сметану, молоко, огірки, капусту, [illegible], каву і т. и. — найдіть до мене а не пожалуєте [illegible]

НИКОЛАЙ БАЛАН
418 King St. Phone S. John 2298 Winnipeg, Man

Предплачуйте „Канадийского Фармера“

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпегу.

415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415 - 417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді

ИСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛЯХ [illegible]
ЛІЧЕНО ВНУТРІШНИХ НЕДУГ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ: [illegible]

◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 566. ◆◆

[illegible]

Під теперішну хвилю.

Докінчене зі стор. 2

рад виборами на якійсь час Учителів і фармерів зігноровано. І они є провідниками нашого народа? Гарно [illegible]..

Консервати постарали ся підручників для нас. Гарно, звичайно дбають... За тими підручниками упоминались ми що року через кілька літ. В кінци перед виборами дочекали ся ми тих довго оплакуваних підручників, а в них і професора. Дві дуже цінних річей для нас. Професор витворив „Маличе Зеркало“ до котрого не вільно заглядати, бо професор каже, що хто поднесь ся в него так зараз себе так зобачать. Підручники так переведені, що там пишесь таке: „Ти мене полюбив що на хаті дощ“. Декотрі учителі навіть не уживають їх лише для сеї причини, що щоби дитина мала чисте понятє про якесь слово або речене учитель мусить переробляти. Та вже які они є то є, та все таки дотримали обітниці, але чому вони не перевели хоть цілу першу книжку? Тих кілька сторінок то лише хиба на посьміховисько нам. Каже „Дам але стилу маму нім“... Отакі то приєднання ті консервати, з чим похвалити ся... ах, і є защо поперати при виборах.

Любитьправду.

На хорого письменника М. Павлика прислав Дмитро Рараговский з Едмонтону $2.50

П. Косович
Вінніпег, Ман.

НА СПРОДАЖ

Сьим добрим руським приятелем для свого руського народа Подаю отже добру нагоду набути дешеві для фармерів потрібні річи. Я займаю ся розпродажею нових і притертих паровик машин до молоченя і тартаків з великими або малими силами. По ціни і т. и. прошу вдаватись до

J. ZELENETSKY
Winnipeg Beach, Man.

Користайте з нагоди.

Продаю АКРИ і ЛОТИ у Ванкувер і Форт Джорджі, Брітиш Колюмбія — по ціні і на услівях, що певно вдоволять кождого інтересованого. Під кождим оглядом ема се добре. Пишіть до:

THEO. P. HILL
P. O. Box 1201, Vancouver, B. C.

ПОШУКУЮ свого швагра Федя Ловінського з села Ніностув, повіт Чісанів, Галичина. Тому два роки назад був за секшен форманом на треці Сі-Пі-Ар в Пінто, Саск. Тепер має перебувати в околиці Мус Джьо, Саск Хто би про него знав або він сам хай зголосить ся до: Michal Baczynski, P. O. Taylorton, Sask. (50)

ПОШУКУЮ своїх швагрів: Николу Івашка і Марка Мороза, з села Руский Банилів, повіт Вашківці, Буковина. Никола Івашко минувшого року перебував в Калгари, а Марко Мороз перебував минувшого року в Кобальт. Хто-би про них знав або вони сами нехай зголосять ся на адресу: Tomasi Zazulia, — Box 67, (50 52) Sornia P. O., Ont.

ПРОЧ З БРИТВАМИ.

Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, а бороди і деби не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтовими марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як єго уживати.

Адрес: Dr BELLING,
58 Delancy St. New York, N. Y.
Потрібно агентів.

ЛІКЕРИ

Стара фірма котрій можна довіряти
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1105. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпегу, проте коли висилаєте свое замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменше 20%.

[illegible]

—— Ми висилаємо C. O. D. ——

[illegible]

Просимо наших посилателів заріінувати свої дописи.

НЕ БУДЬТЕ МАГНОТРАВНИМИ

Щадіть Royal Crown обгортки задля премій.

Розумієть ся, є иньші милa і иньші премії, но жадні не можуть зрівнятись с ROYAL CROWN

—— ЩАДІТЬ КУПОНИ ЗАДЛЯ ——

Лялькu
Забавки
Книжки
Образи
Образи в рамах
Музика

Royal Crown Soap

Шкіряні річи
Срібляні річи
Бижутерія
Начиня
Ножі, ножиці
Кишенк. ножі

Пришліть нам свій адрес. Ми вишлем Вам наш каталог.

THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
PREMIUM DEPT. — WINNIPEG, MAN.

International DENTAL PARLORS
STEIMAN BLOCK, SELKIRK AVE. & ANDREWS ST

—◆— Найбільша модерний офіс в Канаді. —◆—

Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за $5.00
Вставлене всіх зубів від .... $9.00 і вислше
Наповнене зуба золотом від .... $2.00 і висше
„ „ сріблом від .... $0.50 і висше
„ „ порцеляною від ... $1.00 і висше

Операторы, є Американьскі і Канадийскі [illegible]
Втворено від 9 рано до 9 вечер.
ТЕЛЕФОН ST. JOHN 3447
ГОВОРИМО ПО РУСКИ

Забезпечіть собі будучність!

ЧОЛОВІК, ЩО НЕ ДБАЄ ПРО ЗАВТРА, НЕ ВАРТА НІЧОГО

Родичі, котрі не дбають ся своїми дітьми і не запевнять їм будучности, [illegible] суть нелюбими родичами — діти їх не будуть їх шанували і памятали.

Нинішні лихі часи суть так непевні, і ми ще потреба нам добре подумати о будучности, кому мати предєє [illegible] будучність нашу наше

завтра нам заповнять!

Тайте, що будучність наша лежить в землі, се є найпевнійший і найбільше забезпечений скарб — на будучність [illegible], в які й землі лежить Ваша і Ваших дітей будучність, є місто

KAMSACK, SASK.

місто котрого будучність безперечно є найкраща, бо посідає то все, чого наша будучність вимагає. Не будемо тут вихвалювати всего того, але найлучше попитайте тих що там вже покупили, котрі так робили, хай вони Вам відповідять, вовірте їм... бо з них вже неодин купивши недавно, з зарібком відпродав другому!

Лоти котрі Вам представляємо суть в найкращім положеню, місце сухе, рівне, в границях міста, довжина 50 X 122 FT. Ціна від $100 до $175. З того $5 готівкою, а $5 місячними ратами без процентy.

Не відкладайте отже на завтра, але сейчас пишіть по близші інформації, а ми на жаданє висилаємо мапи, цінник лотів, і прочі условия.

☞ ПОПРОБУЙТЕ, ЦЕ ГРОШІ НЕ КОШТУЄ! ☜

Просимо виcлати повиcшу табличку з Вашою адресою а ми Вам все вишлемо безплатно

До Kamsack Realty & Investment Co., Ltd.
811-812 Union Bank Bldg. — Winnipeg, Man.
Прошу прислати мені поручені фолія і інформації що до River View Park в KAMSACK
Ім'я
Адрес

НАША АДРЕСА
„Canadian Farmer“ Box 3556, St. B
Winnipeg, Man.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XI. Вінніпег, Ман., Середа 17-го Грудня, 1913. — Winnipeg, Man., Wednesday, December 17, 1913 Число 51.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпегу.

415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді

ИСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. Отворений [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛЯХ. Недуги грудні, серцеві, шлункові, [illegible]
ЛІЧЕНО ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]
ЛІЧЕНО РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ. 1) Відділ для хорих [illegible] 2) Відділ для хорих [illegible] 3) Відділ [illegible]

◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 566. ◆◆

[illegible]

Новинки.

ІМІҐРАЦІЯ ДО КАНАДИ.

Іміграційний Департамент в Вінніпегу констатує, що іміграція до Канади за остатні два місяці, т. є. Жовтень і Листопад значно зменьшилась. В місяци Жовтни до Канади прибуло імігрантів меньше о 2.040 чим попередного року того самого місяця. В Листопаді с. р. прибуло імігрантів о 1,012 меньше чим м. р. того самого місяця.

Та, хоч число імігрантів уменшилось, зато вартість річей, які імігранти привезли з собою, виносить богато більше чим минув. року. Самої готівки привезено сюда $400 000. Імігранти, так само, суть ліпшої класи людей...

* * *

НОВИЙ ТИП ЖІНОК.

В своїм науковім викладі в Льондоні Др. Клей Шов сказав: „Настає новий тип жінок. Женьщина стає твердшою в лици і має більше зморщок, єї твар підлягає зміні наколи находить ся довший час на дворі, вона стає більше независимою, меньше повинуєсь властям, меньше інтересуєсь домом, в доми меньше перебуває.“

Що до суфражисток то Др. Шов сказав: „Через довгі роки мущини обожали женьщин й мало думали про другобічний образ. Доперва тепер мущини дізнались, що находять ся між женьщинами такі, крім всяких мужеских прикмет, можуть бути так само підбиті чортом як і мущини.

Женьщина тепер на причуд, єсть витревалійшою як мущина, як се сьвідчать їх [illegible] обрани.“

Вілла, бувший бандит, тепер в славі і в силі.

Генерал Франціско Вілла, провідник повстанців і його прибочна служба відпочивають в марші до міста Мексіко. Вілла, про якого — тому кілька місяців — мало було знано, а знали його яко небезпечного бандита, дістав нині найсильнійшим полковником в Мексіко. Між повстанцями він здобув собі велику славу, яко провідник — він славить ся многими побідами які відніс над військом Гуерти. Повстанці завдячують йому здобуте одного найголовнійшого порту, міста в північнім Мексіко. Словом, уся північна часть Мексика находить ся тепер в руках повстанців.

Повисший образок представляє хвилю коли — в битві з федеральним військом — коло провідника повстанців — впав шрапнель.

БЕЗРОБІТЄ — НЕСТАЧА ФОНДІВ ДЛЯ БІДНИХ

Місто Вінніпег досьвідує на собі сегорічне безробітє може більше від всіх иньших міст Західної Канади. „Запомогове Товариство“ перед днями вислало свою депутацію до ради міста впімнутись о нові фонди для бідних, бо фонди в сумі $4 000 які се товариство мало до розпорядимости на послідних кілька місяців вистали вичерпані зовсім. Товариство видає денно $100 — платить рент та доставляє споживних артикулів для бідних родин. — Рада міста ухвалила видачу для товариства $3 500. При сім між радними викликалась дискусія в який би найвідповіднійший спосіб зарадити безробітю й голодованю многотисячної громади людей. Приходили до ріжних внесків, але всі вони — поки що — не устадені еще... Зарадив-би сему злу хиба сейчас наколиб лише була робота, а то єї ніде тепер не мож дістати.

Добре б було, якби бідні міщане Русини вдоволяли на мійске житє а взялись до землі. Фармів гомстатів єсть в Канаді дуже богато, їх можуть дістати на свою власність і працюючи на фармі не зазнаб що таке холод і голод.

* * *

І ЧИ НЕ ДИВО?

Перша половина місяця Грудня минула а зими як нема так нема. Дні в Вінніпегу досі були такі гарні та теплі як-би в літі. Зловлено в деяких місцях міста живих моталів та комарів.

З провінції доносять що — так само — нема снігу, нема зими. І не вже Канада охоче замінитись в полудневі Злуч. Держави?

* * *

ДОМІНІАЛЬНИЙ ПАРЛАМЕНТ ЗБЕРЕСЬ 15 СІЧНЯ 1914

Домініальний парламент буде отворений в Четвер 15 Січня 1914, се значить о цілих два місяці пізнійше як звичайно бувало передше. Опізнене скликаня парламенту треба приписати ріжним клопотам від яких консервативне правительство не очуняло еще від минувшого року. Та треба сподіватись, що і сего разу не оминуть вони добрих полічкованя зі сторони лібералів. А сподіють ся, що засіданя потревають цілого півроку. Справа вільної тарифи та фльота будуть чи не головною точкою нарад... Лібералы піднесуть квестію дорогого житя і т. п.

* * *

АНГЛІЯ ПОЗИЧАЄ ГРОШІ ГУЕРТІ.

Одна найбільша Мексіканьска часопись, яку загалі уважають за орган Гуерти, оголосила вчера, що Англійскі банки визичили Мексіканьскому рядови 20 мілійов долярів.

Се значить, що Гуерта постановляє надалі боронитись і залищати свій столець президента, а радше се ознака, що революція в Мексіку не покінчена і нелегко що скоро покінчить ся.

* * *

НЕЗВИЧАЙНЕ ДЕРЕВО.

В Гессії над Рейном в Німеччині, в селі Шінстайн росте лип, котрому вже більше як 1000 літ, а котрий тамошні люде прозвали „ратушев“ тому, що громадська рада збирається літом досить часто під сим деревом для полагоджуваня всіляких справ. Сей лип то найгрубше дерево в цілій Німеччині, бо має в обводі 15 і пів метра, та є аж до висоти 5 метрів одинаково груба. Якось в половині 14-го століття вдарив був грім в се дерево і воно займило ся і майже ціле вигоріло в середині та зачало гнити. Аж ось прийшло комусь на думку засипати вигоріле місце і замурувати. Дерево зачало знов віджиивати та буде мабуть ще богато літ як досі красувати ся зеленою що літа. Вигоріле місце в дереві було так велике, що одного разу підчас праздника станула собі була в нім музика в силі 15 мужа і вигравала всілякі веселі пісні.

* * *

В Злучених Державах родить ся річно около 2 і пів міліона дітей. Майже пів міліона умирає по першім роді. Половина з тих, що живуть, доходить ледви до двайцять-третого року житя. Прочі стають правдивими горожанами, яких бажала як найбільше держава. Вийнок становлять як обчисляють статистики, ріжні злочинці, божевільні, сліпі та глухі. Число се доходить до міліона. Їх мусить удержувати ціла держава усі горожане спільним коштом.

* * *

Провідниця англійских суфражисток „місис“ Панкгорс вернула вже до Англії, зібравши тут всего $20.000 на дальшу агітацію. Її зараз арештували в Лондоні, прямо з корабля.

* * *

Перед святами спроваджено гуртові склади в Злучених Державах ріжних забавок на суму $9,000,000. Тут продадуть їх за $70,000,000. Не злий зарібок.

* * *

17,552 ЖИДІВ В ОДНІМ МІСЯЦИ.

Статистика імігрантів виказує, що в однім місяци вересни сего прибуло до Злучених Держав 17.552 Жидів. З того великого числа поселило ся 10.104 Жидів в Ню-Йорку.

* * *

СЬВЯТОЧНЕ ОТВОРЕНЄ НАРАД ПЕРШОГО НАРОДНОГО ПАРЛЯМЕНТУ В ІТАЛІЇ.

Дня 27. м. м. зібрав ся в Римі перший парламент, вибраний на підставі рівного, тайного і безпосередного права голосованя. Наради отворив король Віктор Емануїл бесідою, в котрій заперечив поголоскам про які небудь приязні зносини з папським престолом, заявив сьвяточно, що буде володіти після волі народа і ніколи непозволить папськ престолови мішати ся до державних справ.

ПІЯКИ В БЕРЛІНІ І ПЕТЕРБУРЗІ.

Після найновійших статистичних даних виходить, що в Берліні, де є чотири міліони населена, арештують річно 7 000 пяних людий. Зато в Петербурзі, де є 2 міліони населеня, поліция забирає річно до арештів „тільки“ 80 000 людий, де вона витверезують ся. Російскі часописи доказують, що ся статистика не зовсім вірна, бо минувшого року придибано на улицях Петербурга вдвоє стільки, бо 160,000 пяних людий. Справді рай!

* * *

БУДЖЕТ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ НА Р. 1915.

Найважнійша справа на деннім порядку нарад конгресу, котрий вже минувшого тижня розпочав засіданя, є справа буджету на р. 1915. Після урядового предложеня виносять розходи в р. 1915 $1 108 681 772.02 т. зн. о 36 міл. дол. більше як в р. 1914. Найбільші видатки є: удержане почти 307 міл., платні 169 міл., маринарка 140 міл., військо 106 міл. і пр.

* * *

ПОВЕНИ В ТЕКСАС

В Тексас лютує шалена повінь, що наробила чимало шкоди. Жертвою впало до 500 людий. Власти з помочию міліції та пожарної сторожі ратують людий, як можуть, але все таки небезпека є велика. Деякі місцевости прямо відтяті від сьвіта. Сіть телефонів та телеграфу перервана, залізн. дороги попсовані, так що людям грозить голодова смерть. З сусідних околиць висилають охотників, щоб спішити з помочию загроженим. В місцевости Вельборн майже 2,000 фермерам неможливо вже третій день подати ніякої помочи. Вони спрились на горбе, де сподівають громадою. Їх доми та инші забудовання забрала вода.

* * *

ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

Тов. Котляревского в Вінніпегу відограє 29. с. м. в Ґренд Опера поучаючу комедію в чотирох актах:

„ЗОРЯ НОВОГО ЖИТЯ.“

Чистий дохід призначений на будову „Нар. Дому“ в Вінніпегу. Просить ся о численну участь.

* * *

Тов. ім. Заньковецкої в Вінніпегу відограє дня 23 с. м. в Вівторок:

„УЧИТЕЛЬ“

комедію в трьох діях Івана Франка, в Кліно гали на улиці Селкірк. Початок о 8.15 вечером.

Штука се дуже гарна та весела, отже не забудьте прийти.

37 МАРОК ЗА 70 СІРНИКІВ.

Один прогульковець переходив через швайцарську границю на німецький бік та переніс зі собою і уделечко сірників. Цловий урядник перечислив сірники то показало ся, що в уделечку місто дозволених 130 сірників було лише 200. За тих 70 недозволених сірників мусів прогульковець заплатити 37 марок цлової кари.

Потрібно

доброго чоловіка до розпорядженя местку в великій земельній компанії.

D. A. Downie & Company.
1102 McArthur Building
Winnipeg, Man.

ПОТРІБНО АГЕНТІВ.

Платимо $8.00 до $20.00 на тиждень тим хто в місті або на кольонії спродає наші золоті, срібні і никльові гетарки і ланьцушки робітникам на місячні рати по $1.00 або $2.00 на місяць. Кождий може се робити. Зголошуватись повинні лише чесні і тверезі люди.

Подайте своє занятє.

NORTH AMERICAN SALES CO.
Box 454 — Dept. 131
NEW YORK, CITY.

Пошукує ся

кількох руських спродавців котрі мали охоту продавати наші поручені реальности. Се є першої класи нагода для тих, що хотять мати сталу роботу і добру плату.

По інформації пишіть до:

Kamsack Realty & Investment Co., Ltd.
811-812 Union Bank Bldg.
Winnipeg, Man.

— До винайменя —

7 румів, нова, гарна хата на POWERS улиці.
Зголосіть ся на: 651 Redwood Ave.

ПОШУКУЮ свого мужа Василя Дутку з Перегінська повіт Долина, Галичина. Хтоби о нім знав або він самий хай зголосить ся на адресу: — Mrs. Anna Dutka, 88 Palmerston Ave. Toronto, Ont.

ПОШУКУЮ товаришки житя, дівчини, яка може бути руська або польска, літ 18 до 20. Маю 23 роки. Єсьм з Буковини, село Черепковеци В. Серет. В Канаді вже через пять літ і маю 2 000 долярів. Дівчина котраба мала охоту вийти за мене замуж хай напише на слідуючий адрес: — Roman Lukieniuk, P.O. Plaster Rock N. B., Canada.

КРАЯНИ!

Шіфкарти потаніли, їдьте до краю, а як ідете до краю то прийдіть до нас по шіфкарту, а се тому, що у нас купите шіфкарту по найтаньшій ціні і на найліпші шіфи.

Гроші Вам виcилаємо на крайові дуже тано, або пішлемо Вам до краю, зиінного берем лиш 2 центи від доляра.

Люди, котрі на роботі і хочуть посилати гроші до краю то можуть до нас прислати листовно, а ми їх вишлемо і рецепіси назад пришлемо.

Листи всі можна на наш адрес адресувати і як неоплачені то ми оплатимо. В нас можна купити крайові марки.

Офіс отворений від 9 рано до 9 вечер що дня.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.

К. ГЕНИК, управитель заграв. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадійский Фармер"
Редактор: [illegible]
Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в середу і коштує в Канаді і Сполучених Державах на рік $1 50, до Европи [illegible]
Адрес:
CANADIAN FARMER
Box 3636 Sta. B Winnipeg.
Telephone [illegible]
The Canadian Farmer
[illegible] WEEKLY
[illegible]
Published every Wednesday at 357 [illegible] Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

З Манітобського Парламенту.

В Четвер 11 с. м. о третій годині по полудни серед звичайної церемонії отворено четверту сесію тринайцятої Манітобської легіслятури. Тронову промову виголосив лайтенант-губернатор Камерон [illegible] і його промова кожна зносити, що в Манітобі незадовго наступлять загальні провінціяльні вибори, як р вном й те, що парламент буде мав до полагодження одну дуже важну справу, а се розділене нових виборчих округів. Взагалі в його промові були з'ясовані усі важнійші справи які будуть предложені до полагодження...

Та властива робота парламенту почалась в Понеділок, т. є. 14 с. м. Сесія тревала лише три години, але з дебат можна судити, що сесія буде бурлива. Провідник ліберальної партії д. Норріс в своїй короткій промові порушив чи не всі хиби консервативно-політичної машини. Сер. Род Роблін відізвав ся, але зовсім безпідставно, та так що деякі слова звернені проти Норріса мусів сейчас відкликати.

Щоб близше познакомити наших Вп. читачів з бесідою д. Норріса, то наведемо от тут декілька важнійших точок з його бесіди. Відносячись до недавних змін в мінїстерстві, д. Норріс натякнув на се, що парламент пишає ся тепер міністрами яких число виносить аж сім. Перед кількома роками пять мінїстрів уважав рад за дуже велику пересаду, а коли ось сам Роблін казав, що в Манітобі може радити малий хлопчина.

Звернув увагу і на дорожнечу житя. Помимо того, що фармері тішать ся добрими урожаями, великими доходами з веденя мішаного господарства, все таки вони відчувають великі недостатки. Випродуковати збіже на фармі — коштує дуже богато. І не робітники побирають велику платню за свою працю, не робітники винні — як би хто се судив — що фармер терпить недостачі, винні тут ті які, за машинерію беруть в фармера за дуже богато, машинерія поїдає усї доходи фармера. Во прошу взяти під розвагу лише те, байндер фабрикант випродує за $50, а фармер купує за $175, заробити „гонь-плав" коштує $25 а спродає фармерови за $85. На всякого рода фармерский машинерії є велика ріжниця між тим скілько машинерія коштує а за кілько ту саму машинерію фармер купує. Сьміло можна сказати, що фармер за машинерію платить чотири рази більше як в дійсности вона вартує. І слаб рид хотів — він міг би сему скоро зарадити, а се чей булаб помала користь для цілої провінції...

Згладом розширення границь Манітоба з. Норріс сказав що він не годить ся на се на що згоджують ся консервати в Манітобі. Коли справа розширення границь Манітоба була предложена в Оттаві ліберальному правительству, то воно заявило, що враз з розширенєм границь має віддатись провінції і природно-доходові средства. На сю пропозицію не хотів згодитись Манітобсько-консервативний рад. Та коли розширене границь поріщив Мг. Борден він до днесь не віддав сій провінції природно-доходових средств. І дивно, що консервативне Манітобське правительство про се все ані згадає тепер...

Що до будови нових доріг, д. Норріс похвалив рад, що той намірає видати на сю ціль так величезну суму грошей. Та при сім згадав, що гроші призначені на будову доріг повинно ся давати до муніципальних урядів які мають найбільше право розпоряджати грішми призначеними на будову доріг. І се, що гроші не повинно ся видавати на будову доріг з яких користають капіталісти власти телі автомобілів. Дороги повинно ся будувати найперше для фармерів...

Коротко згадав кількома словами і про потребу примусової школи. „Примусової школи хоче народ, над усе — провінция бажає мати примусову школу." — „Ми маєм примусову школу" — сказав перший мінїстер. На се д. Норріс відповів: „Не углядаючи слів міністра, я мушу повторити еще раз, що ми не маєм, а люди в сій провінції хотять примусової школи..

На кінци згадав, що Манітоба потребує розширення нових виборчих округів, а вже головно место Вінніпег, сільна і північна часть провінції. Потреба нової лісти є так само конечною, та дотеперішну лісту треба добре провірити та видрукувати не як раз перед самими виборами, як се до тепер ділось.

На бесіду д. Норріса — Роблін дещо відповів і на сім сесія першого дня закінчилась.

Вибори в Мекдоналд, Ман.

Вибори в Мекдоналд, Ман відбулись минувшої Суботи 13 с. м. і вибрано на посла консерватиста Моррісона еще більшим числом голосів чим попереднего року

Консервати показали і доказали, що вони потрафлять побідити лібералів не звращаючи — розуміє ся — яких до того уживали средств. Бо перекупства всякого рода мали місце і сего разу так само як і минувшого року. Замітне лиш те, що консервати не завербували нікого. А се чей еще не сьвідчить, що консервати переправляли вибори легально.

Гідне уваги те, що сего разу в многих місцевостях вибрано на лїб. кандидата більше голосів чим минувшого року. Були місцевости де прим. голосів на лїб. кандидата було мин. року 9-15, а сего разу було 26-54. Взагалі консервати були гору там, де працювали, агітували через цілий рік. Самі французькі, а навіть католицкі попи, а навіть самий Лянжевен, агітували за консервативною партією. Прев. архієпископ Лянжевен в Notre Dame говорив. „Я не думаю зовсім аби тут находив ся який ліберал, знаючи добре скілько консерватисти зробили для нас." — На іньшому місці сказав таке: „Що! Чи тут на Notre Dame суть які ліберали? Чи Мг. Роджерс мало еще зробив для нас? Нічого більше я не буду говорити тепер, але знайте що завтра ви есьте добрими католиками." — Отже чи дивуватись що консерватисти побідили, коли для них працювала сама римо-католицка церква?

Весь голосовання вказує на те, що Домініяльний рад може числити на виборчий округ Мекдоналд. І, що тамтешні виборці попирали консервативну партію в формі вибору консервативного посла до домініяльного парламенту — не можна з того виносити, що попирали консервативну партію в Манітобі. Побіду — яку консервати віднесли в Мекдоналд приписуєсь Роджерсови і Бординови, а не Роблінови. На Робліна люди з всякими політичними поглядами, зовсім інакше дивлять ся і зовсім інакше поступлять в надходячі пров. вибори ..

Вибори в Вінніпегу.

(Не помогли кейки.)

Про вибори в Вінніпегу можна сказати лише те, що всякі з'усиля консервативних агентів які завзято працювали в пятій варді для консерватиста Атрідж яко кандидата на алдермана в сій варді були зовсім даремними. Ґінейчук в день виборів давав виборцям їсти кейки, думав, що солодощами приваблять їх на свою сторону. Та се на нічо не придалось, вибрано на алдермана Р. А. Рига більшостю 765 голосів. Атрідж дістав заледви 702 голоси, а Риг 1.467. Лїберали отже віднесли велику побіду. (Під словом ліберали розуміємо вільнодумних, поступових людей, не партійних.) Русини попирали Рига, бо яко соціяліст, провідник роб. партії заслугував зовсім на поперте.

Пізньшим трустісом в пятій варді зістав вибраний М. Абрагамсон, жид. Попередний трустіс, Англієць, мусів чесно уступити, бо становище трустіса пятої варди в якій переважно націовують Русини, Німці та Жиди. Кажуть деякі, що попередний трустіс не дуже хотів дбати про школи в варді яку репрезентував. Та побачим що зробить новий, який зачисляє себе до форейнерів і поступовців.

З Bylaw'е яких було вісім перейшло пять, а іменно: $1,000,000 на публичні школи, $100,000 на докінчене будови місцевого шпиталю для заразливо хорих; $60,000 на будову двох пожарних станій, $50,000 на публичні купальні і $85.000 на військові ярди. Як-би не було, а Русини не мають чим похвалитись або радіти, хиба о стілько, що своїми голосами допомогли вибрати людей не руської крови...

WSENARODNA KANCELARYA
ПІД УПРАВОЮ [illegible] і Ко.

ПРОДАЄМО шифкарти на ріжні лінії кораблеві до старого краю і з краю до Канади на найліпші найскорші кораблі.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всіх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.
РОБИМО повновласти, контракти купна і продажі акта дарования, скрипти довжні і инші документи, легалізовані через Ц. і К. конзулят
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, доти і фарми в місті і на провінції.
ВИСИЛАЄМО гроші ві всі части сьвіта, скоро і [redacted]
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.
ЗА ВСІ справи перепроваджені в нашій канцелярії гарантуємо
У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіт і приходіть на адресу:
[illegible], нотар
Телефон: Garry 2206. 215 Logan Ave. Winnipeg, Man.
На відповідь долучіть 2 ц. марку

Покривдженому.

Наийсь „Читач" пише у своїй статьи в „У. Г." ч. 50. на тему „Наша полеміка" дуже жалуєсь, що руські часописи в Канаді переповнені всякого рода полемікою. Повлиння заводить, що полеміка повинна бути приличная, оперта на фактах, річева, інакше то полеміка буде не полемікою. Вітаю чоловіка, на пикий плоте, „К. Ф." приліплюючи йому ріжного колєру латки ..

Пане добродію! — Ми гаразд розуміємо що є полеміка, так само як розуміємо, що Ви є прим. чоловік а не там машина. Чому о... Ви вкрав зобачили полеміку редактора „К. Ф." а не-от пр., полеміку консервативної шмати де найдете, в під пера редактора і професора Карманьского, повно уличних вкупорних слів? Там-що й повно безтолкових комбінацій і вигаданих фактів — а Ви й не бачите того всего. Виходить, що чуже бачите під носом а свого не бачите й під носом! Чому Ви „Читачу" не хочете сего розуміти, що, коли прим., напада на чоловіка рабівник то той боронить ся так як боронитись від рабівника належить ся. Рабівникови не поможуть гарні, приличні слова, а кулак чи поліцій. Може ні? Ось, знова, на „К. Ф." напав ся всяка консервативна дрань з ріжного рода лайками безпідставними, вигаданими фактами в тій ціли аби лише ослабити в народа довіре до сеї часописи, то чи ми всім таких гладити по голові? Ні, панове! На плохе дерево плохе скачуть, знаєте? А „К. Ф." таким деревом не повинен бути. Він всім, хто лише на него накинеєсь, — дасть доброго полічника, не зважаючи чи на велика чи мала людина се може бути. „К. Ф." і Вам і „Читачу" скажемо, що ліпше як би Ви не ремались, а сиділи тихо, або зміста бути критиком часописей і їх редакторів займаєсь отими справами як струганє барабаль, то що.

* * *

Жалуєсь на редактора „К. Ф." редактор консервативної шмати, і не лише надуєсь, він лізе на стільці „добрий", що жаліє вас. Каже „ми на него не сердимось, лише жаліємо". Редактор консервативної шмати приписує собі інтелігентність і виробуваність і ще там що

Ми й дуже добре знаємо чому Ви папьюю так подобріли чому редактора „К. Ф." называєте і одним і таким і ще там яким. Се все лише тому, що він не дасть Вам напльовати собі в кашу. О, ще ні, то ні! Ви і інтелігентні і посідаєте людяну гідність, бо, пишучи про вибори в Кілдонан і Ст. Андрус, потрафили написати, що: „Сї вибори ясно показали, що і без горівки то перекупства можна не лиш вибори перепровадити, але навіть і виграти". А коли ред. „К. Ф." в послідніх числах доказав многими живими фактами, що консерватисти допускались перекупства в ріжний спосіб, а головно при помочи алькогольних напитків — так Ви пане редактор консервативної шмати не могучи ніяк оправдатись — закидаєте ред. „К. Ф." негідність, неінтелігентність, духову убогість.. А на такі великі доказн оло будось — знайте — не лише так „глубоко вчена" людина як Ви п. редактор, а навіть і перша ліпша Пискатенчиха чи Папкатенчиха. О, Ви дуже чесна людина. Усе було б добре і гарно, коби лише Вам не бракувалось свідоміших одиниці, народ...

СТРІЧА ЗИМИ З ЛІТОМ.

Із Славска в Скільщині доносять, що там в суботу на неділю впав перший сніг і вкрив гори а рівночасно з Бродов коло Щерця доносять, що в тамошнім парку не лиш цвили але й зародили тепер в так пізній осени ружі і в один корчик прислано навіть на показ до Львова. Також з иньших сторін краю доносять, що цвитуть яблоні і розвивають ся деякі ростини неов би серед літа.

ОГНІ

Дня 30. жовтня с. р. вибух по полудни огонь в стирті збіжа у селянина Стеф. Костева в Злочівці, турчаньского повіта і знищив 7 селяньских загород разом з сегорічним збіжем і паштою. Шкода виносить 10 000 і була в більшій часті обезпечена. Причина вибуху огня незвісна. Підчас пожежі попекла ся Анна Костів так сильно, що відвезено її до шпиталя.

Того самого дня о 3. год. по полудни вибух огонь в місцевості Копані, перемиського повіта, і знищив 5 селяньских загород разом з сегорічними плодами. Шкода виносить 8 100 К, а обезпечена на суму 5.020 К. Причиною пожежі є необережне обходжене дітей з сірниками.

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріальне в Вінніпегу.
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible] в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, повновласти і всякі інші документи старо-крайові і Канадийскі.
ПРОДАЄ шифкарти на [illegible] кораблі, [illegible] 6 до 7 днів.
ВИСИЛАЄ І ВИМІНЯЄ гроші до всіх частей світа скоро і безпечно.
ПРОДАЄ І КУПУЄ грунти в старім краю і Канаді, а також [illegible].
В [illegible] справах і клопотах удавайтесь до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатських, нотаріальних, старокрайових і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).
ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажи, легалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також наслідства через посередництво адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, як то: увільнення від вправ, контролі і конскрипцію.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
[redacted] на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]
Години урядові від 9 рано до 6 вечером, а для тих котрим занятє не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера.
Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
824 Main str. Winnipeg, Man.

Заповідна картка на „Канадійский Фармер".
Хвальна Ред. „К. Ф."
В залученю посилаю $...... яко предплату на „К. Ф." до..............
Прошу приcлати один календар: [illegible]
(означать котрий і дайте виразно свій адрес.)
....
....
....

ПІДПАЛ В ДВІРЦЯХ.

Дня 4. листопада около години 6. вечером вибух огонь в загороді Івана Мигорода в Двірцях, жовківського повіта. Господар з родиною ледви вийшли з душею з хати через вікно втік, бо двері завязано з подвіря шнуром [illegible]. Згоріла хата, стайня і стодола. Будинки без [illegible] були обезпечені. Додати треба, що се шестий підпал сего року в тім селі.

КОСТИ МАМУТА.

В цегольни в Дубраві коло Галича найдено на просторі кількадесяти квадратових метрів в глині кости кількох мамутів ріжного віку і величини. Удало ся видобути велику частину голови одного з них разом з довжезною щокою, майже цілий хребетний стовп з ребрами, які по части є ще в глині, лопові кости, лопатки, довгі і короткі кости кінцин, части двох иньших мамутових чашок і т. д. Біля сих костий найдено і грубо лупані кремінні вироби палеолітичного чоловіка, сучасного з мамутом. Сю находку перевезено в восьмох паках для музею мінеральогії і геольогії у львівській політехніці. Пороблено старання щоби на будуче всі кости та вироби ділювіяльного чоловіка, які найдуть ся ще там дістали ся до музею політехнічної школи.

НЕТРАТНІСТЬ БЕЗПРАВНОЇ АҐЕНЦІЇ ЕМІҐРАЦИЙНОЇ.

При новій ревізії еміграцийного бюра Ольма в Вельску відкрила поліция схований за стріху шуфер, в якім найдено тайну переписку з агентами Галичини й [illegible] гор. щини. З неї виходить що бюро „Ольма" стояло в близьких зносинах з „Лінією Гамбург Америка", „Північно-німецьким Льойдом" і еміграцийним бюром „Фальк" в Гамбурзі, а що воно сьвідомо і нарочно вербувало рекрутів з Австро-Угорщини за море. Бюро „Ольма" побирало від згаданих товариств крім річної субвенції ще по 14 К. за кождого емігранта і 5 прц. Разом побрало бюро від падолиста 1912 до лютого 1913 16 800 К. Чистий зиск бюра виносив річно 25 000 К. отже за три послідні роки 75.000 [redacted]

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
„Нове Житє"
Се одинока часопись не залежна до жадної організації або партії. Передплата для Канади виносить $1 75.
"Nowe Zytie"
107 Grant St. Olyphant, Pa.

Допис.

Етелберт, Ман.

ВСЕГО ПО ТРОХИ.

Дня 2 с. м. відбулась в нас номінація радних на вйта до громадского уряду. Не так сталось як заповідалось або з важної хмари малий дощ. Слідуючі вйтами вибрані по раз другий, або одноголосно Косте, М. Паладюк, Іван Ейгун, радний першої варди; Гнат Мандрик, радний в другої варди. Других два радні мають служити ще по одному рокови.

Гідна уваги політична кампанія яка заповідалась перед номінацією Англіки (котрих ту зовсім лише кільканa) сконсолідувались з Жидами котрі ще раз спробувати дістати керму громадского уряду в свої руки. Вістка з певного жерела вказує, що на Косте був приготовлений одного тутешнього купця жидівка, в. Кеннєдого. Весь кампанії був іменований президентом Жидок Шмуль котрий те мав перенести агітацию в користь згаданого добродія... Помічниками Мг. Веса мали бути його „старі знакомі приятелі" котрі в йому дуже повірили. Отакий більше-менше був план

Прийшов день номінації. Заздалегідь дуже красного дня чи може той рівнодушний план згаданих „одиниць" викликав таке заінтересованє, немало фармерів приїхало до міста. Здасть ся, що завдали одному і другому.

Отворено номінацию в першій годині. Наші понасувались. В канцелярії повно людей. Всї они тутовать про одно та з якоюсь нетерпеливостию чекають на вислід номінації. Нараз пробиваєсь ся помежи люди Жидок і бере папір. „Задержте. Шкода заходу," дались чути голоси. Та надпоровір свого протесту папір взято. Всї не терплять ся, раз пораз дивлять ся в вікно за Жидком. Нараз Returning Officer відносить ся з приела і запирає по інадню, оголошує вибір вйта і радних. Жидки радили ся, радили ся і [illegible]. Та фармері з того случаю були дуже раді.

Тайну стрілянини про котру було згадано в Кан. Фар. вже розвязано. П. Гілясь, будучи невдоволеним з вироку мирового судії на Етелберт, вніс се до вищої інстанції. З сеї причини вислано детектива котрий ходячи поміж людий зібрав відповідні інформації і на підставі сего й арештував знова Ф. Пшебільського і його сьвідка Ківащука. Згаданих „парастесників" відставлено до Дафін де ще такожний судія буде з'ягати протокол а опісля певно відставлять їх до „бециру" в Портедж. Детектив твердить, що сю стрілянину зробили оба згадані „парастесники." Чи трійом би було сьмішно так помериа вписати? Думаю, що ні. Ані Косов ані помершою ту такі парастесники не привидять найменшої користи.

Того самого дня в Руській Торговельній Спілці один властник К. „кунна" собі кожух котрий вартував лише $19 50 а заплатив за нього $160.00. Сї гроші призначено на „Народний Дім" в Етельберт. Раз кожух... Та причиною таких випадків є горілка.

Дня 3 с. м. наші фармері зорганізувались в „Фермерське хліборобське товариство". Ще лише кілька днів як народилось згадане товариство а вже є 68 членів. Такої організації для наших фермерів вимагають їх важні інтереси. Годі водити нам як тим поробленим вівцям що хто не хоче то водить фермерів за ніс. Немилосердне визискуване фермера панующими класами примусує його лучитись зі своїми братами фермерами, ставати в ряди і боронитись за свої права. Отже і не дивно, що таке одушевлене викликала згадана організация межи фермерами. Другі фермері: Англіки, Німці, Французи організують ся тому, що они розуміють, що лише спільними силами можна добити ся належних прав. Отже нехай всі один з фермерів в кольонії Етелберт, Ґарланд і інших не дивлять ся позаду. Кождий повинен старати ся належати

Ф.

Ґарланд, Ман.

КОНСЕРВАТИВНА ШМАТА, П. КАРМАНЬСКИЙ.

Прийшов я одного дня до шкільного стору, глянув на ладу і своїм очам не повірив: там лежала ціла купа консервативної шмати „Канада" якої жид сторинк уживає до завивання річей. Во і чого іньшого він може робити, люди і за дурно не хотять брати та читати ї. А присилають тої шмати цілими купами, сторинк потримає лежить час на почті а відтак бере до стору і уживає на завиванє річей. Виходить отже, що з консервативної шмати користає лише жид, та консервати раді й тим, що мають кому висилати свій „продукт". Трафить ся деколи, що і з цікавости [illegible] пише Карманьский заглядне до тої шмати, переглянув ще [illegible] з таким обрізченим носом в роті має повно перцю.

Той Карманьский то справді йолуповата людина, памятаю такі місцевості що вже і прості люди сьміють ся з него, а по правді сказавши з Карманьского насьміває ся уся канад. Україна. Він думав що буде занесений по під небеса в Канаді, а то бач сталось противно. Карманьский попав ся в зурнам, його згонили а він тепер віддає ся на них... Скажете правду то Карманьский ще не вилічив ся з моровної хороби а вже зачіпив в Канаді всїх і вся, бо після його погляду тут всьо не так як би він хотів

Вересь сей вчений дурачок і до Канадійского Фармера та його редактора... Ех, тумане, тумане! Русини в Канаді не від тоді читають „К. Ф." що ти Карманьский і знають що се часопись найбільше приличила нам Русинам. Я радив би тобі не братись не до свого діла.

Карманьский учить тепер в Брандоні наших руських хлопців.. Ну, і приходить ся запитати: чи той професор вивчить їх на таких як він самий? Не дай то Боже! Бо якби так всі будучі учителі потрафили лише писати такі „Маленькі Зеркала" як він пише то тоді „гудбай" канад. Україно! Я думаю, що такий Карманьский більше відповідний на блазня в церкву як на професора в семинарії... Та чей його біс, він і так довго не буде в Канаді...

В нас дуже гарна погода, снігу нема а той, що впав то вже згинув. Така зима для бідних фармерів не надто добра, бо не мож возити до стору дров за довг. А сторнжки наперають щоб платити а ту бідний фармер як не відвезе йому дров то поклавших грошей на довг в него не найдеш. Для робітників в більших містах ся зима добра то певна річ, не треба богато дров чи вугля як також теплійшої одежі. Такої зими в Канаді люди не памятають від сорок літ.

І хто то знає, може се тому, що до Канади приїхав професор Карманьский?

Фармер.

Борщів, Альта.

В ЗАГАЛЬНО НАРОДНІМ ІНТЕРЕСІ.

Загальний мітінґ членів гр. кат. громади при церкві Успенія Пресьв. Богородиці відбув ся 23 м. м. при згаданій церкві в справі приняття статутів наданих нам Їх Пресвящ. Никитою Будкою для канадийских гр. кат. церковних громад

Присутних було 41 членів. Предсїдателем був д. Л. Баранюк а секретарем д. П. Засійбіда.

Предсїдатель прочитав статути і дав під голосоване, чи зібрані на них годять ся.

1. Внесено Ф. Полоборошним, потверджено М. Корпаном щоби статутів не приняли. Переведено голосоване і всі присутні заявили ся проти статутів.

2. Внесено Я. Ґошком, потвер. М. Павлїєм щоби вимагати від епископа за посеред. о. Кржановського, щоби оголосив загальну конвенцію делєґатів всіх гр. кат. церковних громад з осередку наших кольоній в Алберті в цїли обговорення нових статутів, позаяк ті теперішні статути не відповідають вимогам, бо суть радше для робітників як для фармерів.

3. Внес. Т. Ґошком, потвер. І. Калинчуком, щоби ухвали сего збору вислати до Їх Пресвящ. Епископа Никити Будки через о. Н. Кржановського і оголосити в руських часописах.

Борщів, Альта. дня 23 листопада, 1913.

Власноручні підписи.
Лаврентій Баранюк, пред.
Павло Засійбіда, секр.

Оттава, 1 грудня, 1913.

ВІДОЗВА ДО УВИСЛЯНСКИХ ЛЮДЕЙ В КАНАДІ.

Дорогі Брата Увисляньці!

Вам добре звісний д. Іван Любий, голова читальні Просьвіти у Виcлі, Галичина, написав до мене листа в якім просить о поміч на їх читальню. Я з сею справою удаю ся до Вас Брати Увисляньці вірячи сильно, що поспішите сейчас в помочі своїм братам. Читальня Просьвіти в Увислі находить ся тепер в дуже невідраднім положеню. Як може звісно, Увисляньці побудували читальний дім на якім тепер тяжить 5.000 корон довгу. Вірителі напирають на заплату читальні щоби той довг сейчас полагодити, інакше читальни грозить [illegible]. Фінансової помочі у них ні звідки, у банках нема можности дістати позички, а друге то, що Балканська війна немало спричинилась до того, що в загалі не можно дістати, дати не можливий для і згоди...

І коли ми Врата в [illegible] не поспішимо з помочию сей час то читальня дуже легко може попасти в жидівську руку. Нашим отже святим обовязком є допомогти своїм братам в сій так дуже важній справі. Се наш обовязок, наша повинність недопустити до того, щоб наші Брати позбулись сеї так вартісної інституції.. Шліть свої жертви, імена будуть оголошені в часописах.

Усякі жертви прошу висилати на адресу:

Читальня „Просьвіта"
у Висл, почта Хоростків
Austria. Galicia
Або до мене:
Павло Котельчук
58 Pine St. Ottawa Ont.

Чому Франция богата?

Тяжка грошева ситуация, яка виcить над цілою Европою, спонукує нас дивитись з завистю на Францию, яка не відчуває зовсім посиреної всюди шкоди, але навпаки має за нею успішний лік в формі великого грошевого резервуару. Можність заспокоювання попиту на гріш зробила з неї банкира світа, обдаровуючи Францию фінансовою перевагою і даючи їй оружие о яке розбиває ся часто фінансова груль. Велика скількість металю Франциї є причиною, що всі усилують старають ся о її прихильність. З сеї причини лиш вона чарородувати союзників і карати противників словом молоді і старі, великі і малі держави покладають на Франциї надію реконструкції своїх фінансів уважають її опікуном і корміцею.

Німці дивлять ся з завистю на її фінансову силу, яка щораз більше зростає, а не маючи средств для своєї торговельної експанзії з опертям на гроші кредиту [illegible] — пенсионного фінансового бойкоту Німеччини, яко Дутрай пише в „Лєурнель". Досліджуючи терецції ощадностей інституцій, які мають в задачу збирання грошей ощадностий, які є за [illegible] знайти уміщене дрібних капіталах, можна переконати ся як глубоко закорінений у Французів [illegible] ощадности.

З історії статті виказує ся [illegible] ощадностей у Франциї в останніх трийцяти роках:

Роки	Скількість вкладчиків в касах ощадности
188[illegible]	4,645,894
18[illegible]	8,055,567
19[illegible]	11 298,474
19[illegible]	14,719,615

Треба довго застановитись над сими цифрами, щоби сконстатувати, як розвинув ся у Франциї від часу заложеня інституції касс ощадности — дух ощаджування. Від року [illegible]-1912, се є за 30 літ зросло число книжочок о 10 мільйонів, се є 216 процент. Кожда варіц може похвалитись під теперішну пору, що більше як одна третя його населення має вкладкові книжки?

Як само собою розуміє ся, зріст скількости книжочок збільшив скількість вкладаних сум, отже Макс Дутрай представляє нам зіставлення сих сум з днем 31 грудня в сім самім часі:

Роки	[illegible]
1882	1.602
1892	3.843
1902	4.390
1912	5.692

В трийцяти роках сума капіталів вложених в касах ощадности потроїла ся і приносила Франциї 5 міліярдів 692 міліонів франків. Варта зазначити також, що на ті кольосальні суми складали ся в більшій части гроші убогих, знаючи верств і що ся набувала сума походить з щоденного заробку. Слідами Франц. йдуть Чехи. В Чехії росте пропаганда, широка по селах, містах і містечках, а у нас — на жаль — йдуть заробки до шинків і корчем, а масою ощадностей стає пропінацийний фонд, який виказує сталу зростаючу цифру консумциї.

Просимо наших посилателів зазначувати свій адрес.

ПОКЛИК СПІВУЧО ЛЮБИВИХ УКРАЇНОК І УКРАЇНЦІВ

Українська пісня славна в цілому культурному світі а Українці всюди [illegible] співучости. Чим не стид нам, що ми тут на чужині! [illegible] пісню, що є такою [illegible] цінною нашої культури?

Ми повинні мати тут не один, але кілька сильних хорів, що гідно плекали б нашу дорогу пісню. На жаль сього нема —

Щоби хоч в части зарадити сьому браковi, зявився при тов. „Воля" мішаний хор, який до тепер розвиває ся дуже гарно. Зате обовязком ся хоро-любивих Українок та Українців, що розуміють вагу плекання національної пісні, вписувати ся громадно в члени хору „Воля"

Проби відбувають ся що неділі і вівтірка по 8 год. вечером у залі при незалежній церкві на розі Мек Ґрегор і [illegible] а вівтірка відбуває ся рівночасно наука нот.

Вася.

ПОНАД ДНІПРОМ.

Шумлять тополі срібнолисті
Цілує хвиля очерет,
А небо з'вірок, мов намет
Блищить в чудовому намисті.

Верба опустила в воду коси,
Зелене й густо гілля,
Туман свій килим розстеля,
Вбирає листячко у роси.

Думає пісня над водою,
Як чайка тужить самітна,
Ридає і скаржить ся вона,
Повита сумом і журбою.

А горі проміж садками
Село убоге тихо спить,
Ніде і вогник не горить,
Лиш зорі с'яють над хатками.

Т. Романченко.

За дрібні оголошення, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщення 75 ц., за три рази $1 00.

Русько-Американска лінія
Одинока без пересідання лінія між Росією і Канадою.
Найбільші і найскорші пароходи що курсують прямо між Росією а Канадою без пересідання.
В найдешевшім третім класі [illegible]
Росія — 14 000 tons
Курск — 13.000 tons
Цар — 12.000 tons
Часті відходи.
Оплата переїзду з Лібави до Галіфакс $32 75. Такса від голови осібно.
За близшими інформаціями і подробицями звертайтесь до наших агентів або до головного уряду компанії
A. E. Johnson & Co.
27 Broadway New York, N. Y.
або 260 First Ave S. Minneapolis, Minn.
[illegible] — Pier [illegible] Brooklyn, N. Y.

PAIN EXPELLER

Робітники!
Уникнете ревматизму і ньюральгії в перестудження скоро будете уживати Др. Ріхтера
PAIN EXPELLER-а
Се средство має за собою 43 річний рекорд. Його уживають на цілому світу і можна дістати в усіх аптеках в Стейтах і Канаді по 25 ц. і 50 ц. за фляшочку.
Уживайте в часі ЗСЛАБЛЕННЯ, РЕВМАТИЧНОГО БОЛЮ, БОЛЮ В ГРУДЯХ, [illegible]
Повні поучення в Рускім мові з кождій пачці. Стережіть ся подібних лікарств. Справжний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.
Виробляє лише фірма
F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Родимці!
Коли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх кревних до Канади, то приходіть впрост до C. P. R.-ового офісу до головних агентів
Alex Calder & Son
— БАНКЕРІ. —
663 Main St. Winnipeg, Man.
МИ СПРОВАДЖУЄМО рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також вимінюєм доляри на Австрійскі гроші і продаємо Австрійскі марки.
Ми маємо щадницю і приймаємо гроші від доляра до тисячі і вище і платимо процент.
П. А. КАРАКОПЮК є наш Український представитель.

КОЖДИЙ ВИХВАЛЯЄ НИНІ ЛИШЕ
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
[illegible]
На 3 місяці вільної проби з 50 найновійших співанок даром з 10ть літною порукою на письмі.
[illegible]
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
103, [illegible] St. Dep. 4. New York, N. Y.

The QUALITY LIQUOR STORE
WHOLESALE WINES & LIQUORS.
WINNIPEG, MAN.
FARMERS & COUNTRY ORDERS DEPT
Спірітус за гальон $5.00, фляшка 1 00 і 1 35
Австрійский спірітус $5 00 і $5.50, фляшка $1.00 і $1.50

Скач	$4.00 до $6.00	за гальон.
Житнівка	$3 50 до $4.00	„ „
Бренді	$4.00 до $6.00	„ „
Джін	$3.50 до $4 00	„ „
Порт вино	$1.00 до $3 50	„ „
	фляшками 35 ц. до $1 75	

Пиво 1 бочка $3 00. ½ бочки $1 50
[illegible]
Ми лише що отворили наш склад лікерів на 148 Higgins Ave і гарантуєм за якість напоїв.
ГОВОРИМО НА ВСІХ ЯЗИКАХ.
The QUALITY LIQUOR STORE
BRAUNSTEIN & COHEN, Prop.
148 Higgins Ave. - Winnipeg. - Phone Main 3781

[illegible]
The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., E. Tel. Main 2510

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Специяльне лічене половик короб (сифіліс, триппер і т. д.), внутрішних очних і ушних
Лічене і вповні лічене сифіліса „606" проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких жидкостних короб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на поданє по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс: 433 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси зі всіх сельских місточках в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІШ КОЛУМБІЇ
Авторизований капітал . . . 10,000,000.00
Резервовий фонд . . . 8,100,000.00
Капітал вплачений . . . 6,925,000.00
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймає ся від $1.00 і більше і дораховує ся процент від дня вкладки. Видає ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
НОРТ ЕНД ФІЛІЯ: Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕҐСКА ФІЛІЯ. N. G. LESLIE, Manager.
ПОРТАДЖ АВЕ. ФІЛІЯ: Corner Portage Ave. and Colony St.

Деревяні путні і відра суть не відповідні на сей час так само як серп або коса.
EDDY'S FIBREWARE
дає добрі результати за малі гроші. Путні, цебри, молочарске начинє і т. п. зроблене з сего матеріялу є легке і довготревале. Обручів нема і не пуно. Они десять раз довше послужать як деревяні річи. — Спитайте свого сторожика.
Так добре як сірники Едді.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руский лікар зі старого Краю. Одинокий руский лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
Мешкає і ординує в власнім шпиталю 418 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 — WINNIPEG, MAN.

Специяльно на десять місяців.
Богато жиючих по за Новим Йорком не можуть відвідати нашого магазину. Тим то даємо можливість купити за $26.00 грамофон з 40 сьпівами, що завідає кошт $55.00.
На виплату по $2.00 місячно. Жадайте каталоґа. Наша адреса:
[redacted]
308 310 Broad St. Dept. New York.
Продаємо також ріжного роду музичні інструменти.

ВЖЕ Є!!! НА 1914 РІК.
КАЛЕНДАРІ
ЗАМОВЛЯЙТЕ ЗАРАЗ, БООПІСЛЯ НЕ СТАНЕ.
Всі календарі суть в прекрасними кольорованими образками, а то

Загальний Календар	75 ц.
Приятель Жовніра	30 ц.
Календар „Хлібороб"	30 ц.
Просьвіта Родина	25 ц.
Маріянський	25 ц.
Місіонар	25 ц.
Кишенковий Календар з потесом і мапами	35 ц.

Календар Просьвіти ще в дорозі, отримаємо за 3 тижні.
Kalendarze Polskie:

Wszechswiatowy	30 ц.
Przyjaciel Żolnierza	30 ц.
Universalny I i II	$1.30 ц.
Kalendarz Zwiazkowy, Informacyjno-Encyklopеd.	40ц.
Kalendarz Humorystyczny „Bicza Bożego"	30ц.
Kalendarz Ludowy	35ц.
Kantyczki — Kolędy i Pastorałki	75ц.

Так само маємо Ческі і Німецкі Календарі.

Коляди і щедрівки	15 ц.
Коляди з нотами	40 ц.
Збірник Коляд	20 ц.

Листовий папір з желанями на Рідзво і квітки, дозен з ковертами 30 ц. за 50 штук $1.00.
Шопки складані (Вертепи) по 10, 15, 25, 50 ц. і $1.00.
Переписні Листки з желанями на Рідзво і Новий Рік, 1 дозен 50 ц.
Вістарики складані по 15 ц і 25 ц.
Всі наші Календарі суть аж 10 ц. таньші як где инде, на 5 Календарів 1 даром.
Агентам ДОБРИЙ ОПУСТ.
Пишіть по наш катальоґ, він даром.
НАША АДРЕСА
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. - - Winnipeg, Man.

Всячина.

КІЛЬКО ПОЦІЛУЇВ НА ДЕНЬ МАЄ ПРАВО ЖІНКА ВІД МУЖА?

Цікавий процес, котрий відбув ся в Антверпії, розрішив ту справу. Жінка багатого властителя фабрики заскаржила свого мужа, що замало її цілує.

На розправі в суді заявив муж: „Мої панове, я люблю жінку і сповнаю все, чого лише забажає; але, що тичить ся цілованя, то моя жінка ставить такі вимоги, що ніякий муж не був би в силі їх сповнити. Вона є не наситена і через се довела мене до того, що поцілуй для мене став мукою".

Щоби рішити справу, суд указав заягнути гадки знатоків. Знатоки вияснили ось що: Точно означити число поцілуїв годі, бо сеї справи дотеперішні закони не управильнили. Взагалі одначе є принята слідуюча норма: По слюбі, через вісім тижнів цілують ся новоженці денно пересічно трийцять разів. В слідуючім півроці число спадає на 25, а відтак зменшає ся процентово eтапо що півроку. По трох літах цілує муж жінку найбільше три рази на день. Більше вимагати вона не має права, але сего жадати має право.

Властитель фабрики згодив ся на три поцілуї денно і в згоді зі супругою опустив суд.

ОБА ЖАРТУВАЛИ

В Потсвил, Па., мешкає двох сусідів. Одному з них, Оцелюсови, украдено одної ночи 26 курок і 6 качок. Коли він рано уаійшов до курника, зауважив крадіж, рівночасно одначе найшов на землі мошонку, в якій находило ся 250 дол. грошей і поквітованя на вкладку до банку. Потім, з якого довідав ся, що злодієм його курий і качок був не хто другий, а його сусід. Коли знов сусід довідав ся, що Оцелюс знайшов його гроші, зажадав їх звороту, кажучи, що ціла справа з крадежю є собі тільки звичайний жарт. Оцелюс одначе не хоче віддати грошей, говорячи, що гроші затримає для себе також для жарту. Оба віддали тепер справу судови, скаржучи себе, один за затримане найдених грошей, а другий за крадіж курей.

ТАТО ЗАПІЗНАВ СИНА.

Вінніпег Біч, Ман. — В суді відбулась дня 9 с. м. цікава але сензацийна розправа. Тато оскаржив свого сина Дениса якому щой но 18 літ а вже на стільки був відважним що кинув за татом сокирою.

Зайшло з того: що перед тиждем старі Іванини посварились за фарму, матір хотіла аби старий записав половину фарми на сина, Дениса, прийшло до сварки і тато „купув" матір по лици. Син став в обороні своєї мами. Тато посягнув за сокиру, син — по довшій борбі — вирвав з тата сокиру. Тато тоді з хати, а син сокирою за ним. На щастє тато скоро припер двері і сокира врафила в двері, не в тата. — Рано син хотів відійти геть, та тато не хотів дати йому шмати. Син тоді позбивав усі вікна, порубав двері. Коли тато хотів опамятати сина то син знова шпурнув сокирою за утікаючим татом, та знова не трафив..

В суді суддя указав звинити тата який в заплатив 950 кари. На приказ судиї тато і син подали собі руки і — вийшли домів, до [illegible], де жиють на фармі.

Треба сподіватись, що тепер заживут в спокою і гаразді...

СТАТИСТИКА БЕЛЬГІЙСЬКИХ МОНАСТИРІВ.

З кінцем 1910 р. було в 367-ох бельгійських монастирях 58,351 черців і черниць. В порівнаню з 1900 р. виказує се значний зріст числа монахів. Коли взяти під увагу те, що в Бельгії є 8 мілїон мешканців, то виде, що там на кождих 88 мешканців припадає один чернець або черниця.

ЗІ СПОМИНІВ КАТА.

Перший помічник Дайблера, що є катом у Франції розповів співробітникови паризького „Журналу" свої спомини. З він вже від 17 літ помічником кийового ката і за той час брав участь в стількох утраченях, що такі образи його зовсім не зворушають. Що найбільше робить ся йому недобре, але тоді скінка вина вистарчає, щоби він вернув до душевної рівноваги. Вже Дайблер і від нього більше зворушений, він мусить перед і по кождім страченю заживати бочку бо инакше не може спати. Тайни помічника ката, ані дотичать його звання, всім не промайчиві. Засудженому вяжуть руки, котрі ім передтим складає на плечах і то так крипко, що тіло легко податься на перед а шия дасть ся ліпше вложити під гільотину. Ноги вяжуть жертві так, що може стояти лише ворота кроки, а втік се може надто викривлати ся. Лише декотрі так. мало котрих „працював" сей помічник, вони відважно ішли під гільотину. Найшвидшість із них тратила притомність, заки їх положено на тошір. Равашоль, звісний анархіст, мав, як перед кажуть, відважно згинути. Сей е одначе правда. Правда лише в тім, що він много кричав, клняв та кидав ся, але робив він радше зі страху, а відваги. Коли виводили йому послугу і помічник ката мусів його до гільотини нести. Відважнийший з був Вельян. Він дбав про те, щоби задержати честь свому імени. Він не хотів позволити надто сильно вязати свої ноги і поперед перед смертю помічника ката свою цигаринцю, вільно при тім жартуючи. Коли роздав ся шум тарабанів, він закликав голосно „Нехай живе анархія" той сам момен гільотина відтяла йому голову.

ЦИГАНЬСКІ ПРИПОВІДКИ.

Коли жінка сварить ся з тобою, вона має певно нечисту совість.

Музика є найгарнішою штукою, але зате дуже нечистим ремеслом.

Найлучше спить ся перед півночею; тоді чувайте, бо люде сплять мов забиті.

Коли маєш рано що їсти, се значить, що день гарний.

Хто пізно встає з ліжка, сей скоро одягає ся.

Дурний не попадає в розпуку.

Лиш розумний чоловік уміє людий обдурювати.

Вісти зі Старого Краю.

ЗА УБИЙСТВО ШУРИНА.

В минувший вівторок велася перед львівським трибуналом присяжних розправа проти 20-літнього Гната Качмара, робітника у Винниках. Крім нього обжаловано ще його брата та сестру: Івана Качмара та 34 літню удовицю Катерину Гниду. Жертвою убийства впав муж обжалованої Йосиф Гнида. Жив він з жінкою від довшого часу в незгоді, підозріваючи її о супружу зраду. Часто приходило з сеї причини до сварок та бійки в котрій брала участь також теща. 27 липня с. р. найшла кровава сцена. Гнат Качмар в обороні побитої сестри задав шуринови Гниді смертельну рану в плечі, а крім сього оба брати побили його так, що він погиб на місци. Ножа дав Гнатови Іван, а Гнидова заохочувала до бійки. Розправа покінчила ся вердиктом, що признав Гната винуватим і трибунал засудив його на півтора року тяжкої вязниці, заостреної постом. Івана Качмара та Катерину Гнидову увільнено від вини.

ПЕРЕПИСЬ НАШОГО СТУДЕНТСТВА

„Український Студентський Союз" вибрав дати що до числа організацїї прані нашого студентства. Хоч сі числа неповні, бо є богато правників по селах, про яких тоді було несягнути інформацій, богато студентів перебуває в Німеччині, які занятї є по фірмах, а й не всі студенти, що перебувають у Львові і Відні подало свої адреси то однак перепис, зладжений „Укр. Студ. Союзом" приблизно вірно. Після сеї переписи студентів у Львові 221, в Станіславові 97, в Перемишлі 28, в Римі 12 в Інсбруку 8, у Відні 1, в Фрайбурзі 2; разом з нашим студентів богословиє 372.

Правників Українців записано на львівскім університеті 737, на віденьскім 29, на краківскім 13 на чернівецкім 55, на градецкім 5; разом 839.

На Фільософії: у Львові 163, у Відні 36, в Кракові 12, в Чернівцях 62, в Градци 3, разом 266.

На медицині: у Львові 63, у Відні 44, в Кракові 11, в Градци 7 (в Чернівцях нема медичного виділу); разом 125.

На агрономії і лісовій академії: у Відні 31, в Кракові 14; разом 45.

На торговельній академії 17; разом 17.

На експортовій академії 4.

На техніці у Львові 69, у Відні 6, в Градци 2 разом 77.

На ветеринарії: у Львові [illegible], у Відні 1; разом 32.

[illegible]ЧОВО-СОКІЛЬСКА ОРГАНІЗАЦИЯ „СОКОЛА БАТЬКА".

Цікаві числа про сю організацию находимо в 1. річнику Календаря Вістий з року на 1914 який появив ся в розпродажи. „Сокіл" у Львові заложено в році [illegible] В 9 літ потім заложено „Січ" [illegible] пожарні і руханково [illegible] До дня 30. червня [illegible] о 30 руханкових філій [illegible] пожарних, з яких [illegible] ае ся „Січами". За[illegible]го стану прислало [illegible] 596 [illegible] звіта і они виказу[illegible] (Дальше на стор. 5).

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для вас.
[illegible]
National Importing Co.
Philadelphia, U.S.A.
На продаж у всіх сортових склепах.

ЧИТАЙТЕ УВАЖНО!
Коли чоловік бажає бути здоровим і сильним він мусить їсти і пити все те, що є найліпше. ДАВАЙТЕ О ЧИСТІСТЬ ЗА ВСЯКУ ЦІНУ і тямте, що найстарші, найчистійші вина і лікери дістанете в
WINNIPEG WINE COMPANY
686 Main St., corner Henry — Phone Main 46.
ЗАПИТАЙТЕ НА НАШІ ЦІНИ:

Порт вино від	$1.00 до $4.00 за галон
Чистий спирт	$6.00 за галон
Найліпша житнівка	$2.50 до $3.00 за галон
Найліп „Мент" горілка	$2.50 до $3.00 за галон
Чиста Австрійска сливовиця, з Радовець, Буковина, від	$5.00 до $5.50 за галон
Рум, Бренді і Скач	$4.00, $5.00 і $6.00 за галон
Рос. „Монопольная водка"	57%, і 90%, спірітусу

—◆— ВИНА —◆— ВИНА —◆—
Замовляючи по вера 5 галонів, бочівка даром. 10% опусту від замовлень на 10 і більше гал.
[illegible]
ГОВОРИМО ПО РУСКИ
WINNIPEG WINE COMPANY
WHOLESALE DEALERS IN WINES AND LIQUORS
686 Main St. Phone Main 46 Cor. Henry Ave.

Дармо! (12 найліпших сьпівів.) Дармо!
$75 - ФОНОГРАФ - $40
$2 місячно
[illegible] ДАРМО [illegible]
Atlantic Talking Machine Co.
46 E. 14th St. Dept. 34. New York, N. Y.

ДАРОМ на три місячну пробу. 24 Руських сьпівів даром.
$1 22 місячно
$60. Фонограф за $29.
Єсли купуєте фонограф від нас то купуєте прямо від компанії, а не від агентів які хотять богато заробити не дбаючи на ваше задоволенє.
Фонограф який агенти спродають по $60, ми, компанія, спродамо вам за $29, до того даємо ще 24 Руських сьпівів даром. Сей фонограф післеми до Канади чи й де небудь інше на $1.00 місячні сплати і дамо ґаранцію на 10 літ.
Напишіть до нас по гарний каталог. Він даром для всіх.
ROYAL PHONOGRAPH CO. 31 East 4th St., Dep. A. New York, N.Y.

International DENTAL PARLORS
STRIMAN BLOCK, SELKIRK AVE. & ANDREWS ST.
—◆— Найбільше модерний офіс в Канаді. —◆—
Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за $5.00
Вставлене всіх зубів від . . . . . . $9.00 і висше.
Наповнене зуба золотом від . . . . . $2.00 і висше.
" " сріблом від . . . . . $0.50 і висше.
" " порцеляною від . . . . $1.00 і висше.
Оператори, з Американьских і Канадийских шкіл. Женьщина до обслуги.
Отворено від 9 рано до 9 вечер.
ТЕЛЕФОН: ST. JOHN 8447
ГОВОРИМО ПО РУСКИ

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕРА".

ПОВІСТЬ!
КРАСНИЙ ГРАМОФОН
З ГОДИННИКОМ
Вартости $25.00
Тепер лише $19.50

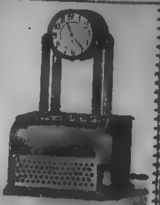

Специяльна оферта на Сьвята!
Сей грамофон є чудесно викінчений, доброї конструкції, грає голосно як грамофон з трубою, має концертову голосівку. Годинник єсть швайцарского верку. Вишліть тепер $3.00 а вишлемо Вам сей грамофон, а $16.50 заплатите при отриманю.
Додаємо 12 красн. кусників:
Коляди — 1) Бог предвічний, 2) Нова радість, 3) Бог ся рождає, 4) Нині Адаме Народи 5) Гей там на горі, 6) Дівча в сінях стояло. Танці — 7) Руский Козак, 8) Вальц, 9) Циганка, полька, 10) Мазурка, 11) Коломийка, 12) Вах, цих, цих.
також 1000 голосних голок.
В ДАРУНОК ЩЕ КРАСНУ ШОПКУ (ВЕРТЕП) І ЧУДЕСНИЙ СТІННИЙ КАЛЕНДАР
Користайте з нагоди! — Каталоги даром!
Ruska Knyharnia
850 Main St. - Winnipeg, Man.

МАРКИ "EMPIRE"
— — ГІПСОВІ ПРОДУКТА — —
Лише тому, що суть лішної якости від других спродають ся найбільше. Їх уживають при будові кождого дому. Думаєм, що й ви будуючи який дім не забудете продуктів МАРКИ „ЕМПАЙР".
Пишіть за пояснюючими книжочками.
MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG, MAN.

Нагорода! - $150. - Нагорода!
ДЛЯ ВАС НА СЬВЯТА.
ДОРОГІ ЧИТАЧІ! — [illegible]
REALTY CO. Dept. 9 123 Nassau St. Room 300 NEW YORK, N. Y.

Позвольте післати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і 12 Руських сьпівів на 30 днів.
Безплатно Проби.
Не потребуєте висилати нам ані цента. Ми вишлемо вам прямо з фабрики VICTOR або COLUMBIA фонограф на безплатну пробу. Єсли вам сподобаєсь, по 30 днях заплатите по
$2. МІСЯЧНО.
Ми гарантуємо на 15 років. Напишіть нині по ілюстрований каталог ДАРОМ.
SAUL BIRNS
117 Second Ave. Dept. New York.
БЕЗПЛАТНА ПРОБА.
[illegible]

ПРОДУКЦИЯ І ПРОДАЖ СОЛИ В ГАЛИЧИНІ

В місяци серпні 1913 р. виносила продукция соли в Галичині 146.024 метр. сотн., а продаж 121.689. В тім самім місяци 1912 р. виносила продукция 163.490, а продаж 126 804 метр сотн. Як видно продукция соли зменшила ся о 17 466, а продаж о 5,115 метр. сотнарів.

РІЗДВЯНІ і НОВОРІЧНІ
ЕКСКУРЗІЇ
НА
CANADIAN NORTHERN RAILWAY

Всх для Канада	Найтанша їзда до всіх місць Дешево до 31 грудня, 1913 Вибір подорожий. Добрі переїзди. Три місяці часу
До всіх Canadian Northern Стацій в Канаді	Ціна білету 1 1/3 за повор. по 1. Білети на продаж від ГРУДНЯ 20, 1913, до СІЧНЯ 1, 1914. Білет добрий до Січня 5, 1914.
До Старого Краю і Континенту	Найтанша їзда до Атл. Портів Дешево до Грудня 31, 1913 Вибір подорожий. Зелізні переїзди. Пять місяців часу.

Усі інформації дістанете в каждого C. N. R. агента.
R. CREELMAN,
General Passenger Agent
WINNIPEG.

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосе з твари, а бороди і леби не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо почту того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненем, як его уживати.
Адрес: Dr. BELLINS, 56 Delancy St. New York, N. Y.
Потрібні агенти.

$50. для вас премії.
[illegible] так щоби при додаваню отримали число 24. [illegible] $50 [illegible] 30 миль від Міста Ню Йорку. [illegible]
Oceanic Realty Co. 111 Hudson St. Jersey City, N. J. Dept. No. 6.

Mykema T & B папіроси не клеєні.

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1165. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте свое замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.
Спирт за галон $5.00 і $5.50. [illegible] Житнівка і біла горілка за галон $2.50, $2.75 і 3.00. Бренді і Рум гал. $4.50, $5.00 і $5.50. Австрийська сливовиця гал. $6.00 і $6.50. [illegible]
—— Ми виповняємо C. O. D. ——
[illegible]

Вісти зі Старого Краю.

(Продовжене зі стор. 4).

ють 32 717 членів (27,335 мужчин і 5 382 женщин). Вартість інвентаря і недвижимостий 160,900 84 К, а готівки і по щадниці мають 75 673 14 К. Разом майно виносить 236 573 98 К. Пожарні філії розпоряджають 481 сикавками і ратували при пожежах в 1912 році 617 разів (400 разів в своїх місцевинах, а 235 разів в сусідних місцевинах). Соколів в однострою виказує статистика 868, а Січовиків 90. Крім того 7 454 Соколів і Січовиків має ленти і однострої шапки, а 5 543 лише ленти. Прапорів 124 (вартости 24 198 69 К) а окр. гр 30. Сокільска організация під проводом „Сокола Батька" поділена є на 55 округів, а на 13 областий. Деякі округи, як львівский, равский, сокальский, перемиский, староснаберский, стрийский, теребовельский, бережанский, рогатинский і біловеменецкий мають поверх 1 000 членів, инші по менше. Шкода, що майже третина філій не прислала звітів, бо через то не знати цілої сили сеї організациї.

ПЕРЕОБЛЕЧЕНЕЦЬ В ЖІНОЧІМ ОДЯЗІ.

Оногді прибув до Відня особовим поїздом з Кракова молодий подорожний, який часть своєї подорожи відбув в жіночім одязі, а змінив его щойно перед самим Віднем. Се звернуло увагу иньших подорожних і они повідомили про сю дивну метаморфозу урядника поліції на віденьскім двірци, який зараз арештував сего молодця. Арештований зізнав, що зове ся Андрій Смолин, походить з Галичини, має 19 років і їхав до Америки. При собі мав корабельну карту фірми „Uranium Steam Ship Co Limtd." в Ротердамі, фірми, якій не можна занимати ся переселенем в Австриї. Смолин їхав в жіночім одязі, щоби лекше перейзати через галицку границю. Тому, що поліция догадує ся, що Смолин утікав перед військом, віддала его в руки карного суду.

НАСЛІДКИ ПИЯТИКИ

В Устриках долішних відбували ся у одного з тамошних міщан хрестини, в часі котрих гості забавляли ся голосно, що завважав жандарм, який переходив саме улицею, а потім війшов до дому і візвав до супокійної забави. В відповідь на се „розвеселені" гості не лише відібрали жандармови карабін, але й викинули его за двері і там почали не добре до него добирати ся. Тоді жандарм добув шаблю і почав нею рубати атакуючих, при чім відтяв Михайлови Сьвідерскому два пальці з правої руки, Івана Ваковского поранив в голову, а Павлови Гантошови пробив живіт. Останний з них, перевезений до шпиталя в Перемишлі, помер в рам одержания, в чотири дни пізнійше.

В Устриках мало не прийшло з сеї причини до боротьби против жандармерії і лише з огляду на поміч з инших станиць успокоїли ся уми. Власти розпочали дочоджения, чи і в якім обсязі було оправдане робленє ужитку з оружя жандармом.

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.
Czy jesteś dotknięty
[illegible]
Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., P. 407 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Panowie: Jestem zainteresowany waszą ofertą, bezpłatnej książki i [illegible]
Imię i nazwisko
Adres Stan

ALBERTA ВІЛЬНІ ЗЕМЛІ ДЛЯ ПОСЕЛЕНЬЦІВ.

АЛЬБЕРТА має 100,000 000 акрів плодовитої землі, з якої заледво трохи більше як два процент знаходить ся під управою. Деякі з найкращих, під управу придатних земель є ще до брання як гомстеди і преемшине.
ЗЕМЛІ можна ще тепер брать як вільні гомстеди, близько желізничих доріг, 600 миль нових желізних доріг побудує ся ще сего року, які умешавлять легкий доступ до мільонів акрів вільної землі.
ЧУДОВІ положеня можна дістати тепер на нові місто і купецькі підприємства, в яких містять ся дуже широкі вугляні поля в таких родах як антрацит, бітумінні лігніт. Великі користи ждуть на поселенця за кождім кроці.
КОЖДИЙ може найти відповідну нагоду на користний вклад і побільшене богацтва розвиваючи необграничені жерела, які можна осягнути ще в сій провінції. Все сердечно запрошує ся приходить сюди і брать участь в користи в сего Великого Заходу.
ЖЕЛІЗНІ будови не тільки перевисшать всі дотеперішні старання в сім році і роздадуть мільони долярів в готівці займаючи в своїх роботах тисячі робітничих рук, але також відкриють нові землі на поселене з найкращих наших рільничих полосах.
ВИГЛЯД для провінції Альберти на завсігди гварантує доказане твердженє, що поступ її в сім році подвоїть ся від всякого її попередього року. Управа ріллі, в всіх її галузах, майна, вклади земельні і розвій купецьких підприємств, стоять на вступі кольосального розвою.
АЛЬБЕРТА потребує фармерів фінансово уздібнених забирать землі і використувати її широкі плодовиті поля; потребує робітників, для яких там є знамениті виглади, потребує капіталу для розвою її майн, для зросту її гандлю і будови фабрик.
За дальшими поясненями звертайтеся до:
HON. DUNCAN MARSHALL,
Minister of Agriculture, EDMONTON, ALBERTA

ПОШУКУЮ своїх шваґрів: Николу Іваніва і Марка Морова, з села Руский Банилів, повіт Вашківці, Буковина. Никола Іванів минулого року перебував в Калгари, а Марко Моров перебував минулого року в Кобальт. Хто-би про них знав або вони сами нехай зголосять ся на адресу: Tonoi Zaxulia, — Box 67.
(50 52) Sornia P. O., Ont.

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповідане з Англійского.

(Дальше).

Все то розповіла їм жінка, котра стрітила їх у воріт і помогла дітям вийти з повозки. Здавши хлопців на чужі руки, візник від'їхав. Гумфрі з трубою в руці кинув ся бігцем в маленький городчик, а перебігши его, взяв ся з усіх сил стукати в двері Дісонового дому. Та хоч як сильний був стукіт, не почув его старий, глухий чоловік. Він сидів якраз в своїм кріслі і дрімав солодко після що йно поміченого обіду.

Гумфрі пождав часочок, відтак его терпець урвав ся. Він підніс защіпку і оба хлопці увійшли в середину.

Він спить — прошепотів Майльс.

Піди і торкни его — сказав Гумфрі.

Майльс несьміло поступила вперед. Для него зовсім не було мило таке поручене, але не послухати Гумфрі і в голову не приходило.

Гумфрі засунув трубу за плечі і дожидав нетерпеливо; легонькі торканя Майльса не мали жадного успіху. Дісон мирно хропів в своїм кріслі.

Потряси его за руку! сказав Гумфрі

Майльс з острахом глянув на грубу руку, що лежала на поручи крісла і злегка затрепетіла, коли діткнула ся єї своїми ніжними пальчиками. Але старий не прокидав ся.

Сильнійше! крикнув Гумфрі.

Майльс наставла усї свої сили і успіх сим разом був значний, бо Дісон повернув ся на другу сторону і підняв троха голову. Майльс поступив ся тихонько взад. Та се було зовсім злишне; старий захропів опять.

Ти мусиш ему вилізти на коліна, Майльс!

Гарненьке личко Майльса посумніло.

О Гумфрі! невже ж се доконче потрібне?

Ти чому не хочеш?

Мені не хоче ся, Гумфрі!

Як! ти боїш ся старого Дісона! Ну, то я сам вилізу!

І положивши трубу на землю, вискочив на старця і потряс ним так сильно, що той зі страху сейчас проснув ся і станув на рівні ноги. Але на вид своїх маленьких гостий він опять сів в крісло і сказав з усьміхом:

Так, так — ваша мамзель говорила мені, що ви сегодня прийдете. Ну, як живе ся вам, дорогі хлопці?

Прегарно! дякуємо! — озвала ся Майльс, підступивши близше.

Старий приложив руку до уха. — Я не чую, що ви говорите — сумно сказав він. Я старий чоловік і глухий з кождим днем.

Гумфрі аж підскочив з одушевленя і Майльс так ж радісно всьміхнула ся.

Він наєдовзі буде чути! Не правда Гумфрі?

Дісон! гаркнув з усеї сили Гумфрі — ходіть но сюда!

Не доміркуючись нічого, старець підняв ся зі свого місця. Гумфрі слідив его руками, відтак живо вхопив трубу, приложив ії до уха старого і так гаркнув: „як з вашим здоровлєм?" що нещасний Дісон аж подав ся взад від несподіваного гуку. На щастє упав в крісло, а то в противнім случаю був-би певно на смерть убив ся. Він сидів в кріслі безрадно клiпав очима і похитуючи головою, неначе хотів увільнити ся від страшного шуму.

Оба хлопці стояли поражені і мовчазні. Щастєм жінка, що стрітила їх у фіртки, заглянула в кімнату. Она сейчас зміркувала, що склало ся і живо підбігла до старого.

Она підняла его і успокоїла, пояснивши усе подробно. Зразу старий не поймав нічого, так був пригомшений і заляканий — наконець догадав ся в чім діло і розсипав ся з подякою перед розрадованими дітьми.

Жінка по тихенько спитала в его трубу, чи добре він чує.

Прегарно! відповів радісно старий. Діти були вповні одушевлені.

(Дальше буде).

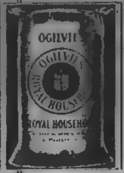

КОЛИ ЩО ПЕЧЕТЕ
то щоби мати добрий хліб, печиво, і т. п. мусите мати добру муку. А найліпшої можете мати —

OGILVIE'S ROYAL HOUSEHOLD МУКИ

якої уживають усї газдині. Ви повинні ії все купувати і уживати

OGILVIE'S FLOUR MILLS Co. Ltd.
FORT WILLIAM,
WINNIPEG MONTREAL

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕРА"

JOHN NEMETH 457 Washington St. New York N. Y.

Час то гроші—а щоби гроші надати одного дня в Ню-Йорку а другого ті самі гроші надати в Одербергу на шифу і кількa годин пізнійше доручити єї кому призначені! і то уce за 50 ц. доплати до звичайної тарифи пересилкової

НА СЕ ПОТРЕБА МАТИ „РОЗУМ"

[illegible] ІВАНА НЕМЕТА в НЮ-ЙОРКУ

[illegible]

ІВАН НЕМЕТ [illegible] 457 Washington St. NEW YORK N. Y.

Стань!

[illegible]

„Canada Bread"

[illegible]

CANADA BREAD
5 ц. за боханець
[illegible]

Користайте з нагоди.

Продаю АКРИ і ЛОТИ у Ванкувер і Форт Джордж, Бритіш Колюмбія — по цінї і на условах, що певно вдоволять кождого інтересованого. Під кождим взглядом земля є добра. Пишіть до.

THEO. P. HILL
P. O. Box 1201, Vancouver, B. C.

Потрібно людей до науки занятя.

[illegible]
The Barber School of Trades & Arts, [illegible]

PAUL SALA
WHOLESALE, WINES & LIQUORS
WINNIPEG, MAN.
Farmers & Country Orders Dept.

Ерибейн Порт Вино	$1 00	гальон
Калифор. Порт Вино	$1 25 — $1 50	..
Іспанія Порт Вино	$2 00 — $3 00	..
Чистий спирт	$5 00, $5.25 і $5 60	..
Житня горілка	$2 50, $2 75 і $3 00	..
Бренди Скач, Рум	$4 50 $5.00 і $6.00	..

— ОДИНОКІ АГЕНТИ ДЛЯ —
Gold Medal California Blackcherry.
(БЕЗ АЛЬКОГОЛЮ)
$1 00 і $1.25 за гальон. 20 і 40 галь. бочки даром

Спеціальний опуст [illegible]

Напитки висилаєм в різних скількостях, багато або трохи, до кождої стациї в Ман. Саск. і Алта. Замовлення мусять бути вислані разом з грішми, або: трохи зараз, а решта при відбір. в стациї.

Руска Торговля!

Хто хоче дістати добрі солонини, свіжого і такого мяса, вудженну і сиреху шинку, домашнього виробу і німецкі ковбаси, яйця, масло, сир, сметану, молоко, огірки, капусту, бараболі, муку, цукор, гербату, каву і ін. — найдіть до мене а не пожалуєте [illegible]

НИКОЛАЙ БАЛАН
443 King St. Phone St. John 2298 Winnipeg, Man.

Предплачуйте „Канадийского Фармера"

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417
PRITCHARD
AVENUE
PHONE
ST. JOHN
474

◆◆ В день телефон St John 474 ◆◆ В ночи телефон St John 866. ◆◆

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека.
415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ: [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛІ: [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ НЕДУГ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ [illegible]

[illegible]

ПОШУКУЮ — в важній справі Онуфрія Лестівку, правдоподібно має перебувати на фармах коло Едмонтону. Хто-би про него знав або він сам хай зголосить ся на адресу: Ilnes Paszkiwski, Box 640. Lethbridge, P. O. (50-52) Alta.

ПРОПАЛА КОЗА!

Ще минувшого тиждня, в Середу, Грудня 3, пропала з мене коза з козликом. Коза є біла з чорними латками. Хто-би знав де находить ся, хай дасть знати мені а дістане $5 00 нагороди. P. Shlotory, 794 Manitoba Ave., Winnipeg.

ПОТРЕБУЄМ русько-англійского учителя до школи СІЧ, Н-р 1454. Науку можна розпочати зараз, платня для учителя як і в других школах. Хата для учителя недалеко школи, лише 10 мінут ходу. По близші інформації прошу писати до. Sam Kowal, P. O. Seech, Man.

ПОТРЕБУЄМО русько-англійского учителя з кваліфікацією третої класи цертифікат до школи Мельница Н-р 1296. Науку можна розпочати сейчас, помешкане для учителя коло школи, лише 6 миль від стациї. По близші інформації пишіть до. Kyrylo Strilecki, Winnipeg Beach, Man.

ПОШУКУЮ свого сина Мiсаля Гмота, з села Городница, повіт Гусятин, Галичина. Правдоподібно має перебувати в Торонті, Онт. Хтоби о нім знав або він сам хай зголосить ся до його мами. — Nastia Gmit, 1512 Georgina St, West Fort William, Ont. (51—1)

НА СПРОДАЖ.

Всім добрим руським приятелям для свого руського народа. Подаю отсим добру нагоду набути дешеві для фармерів потрібні річи. Я займаю ся розпродажею нових і притертих парових машин до молоченя і тартаків з великими або малими силами. По ціни і т. п. прошу звертайтеся до:

J. ZELENETSKY
Winnipeg Beach, Man.

ПОШУКУЮ Чорна Марія котра — думаю — має тепер перебувати в Чікаго, Зєуч. Держ. Хтоби о ній знав і доніс мені єї адресу дістане пять долярів нагороди. Пишучи прошу адресувати до мене, так — Harry Szpak, Senkiw P. O., Man

Біль зубів, біль крижей, перестуджене, ревматизм і т. д. Люди говорять, що нічо так скоро не помагає як широко знаний ANCHOR PAIN-EXPELLER. Зроблений так щоб скоро помочи. 25 ц. і 50 ц.

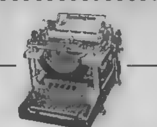

ЗАОЩАДИТЕ БОГАТО
КУПИВШИ
Ремінгтон Машину
ДО ПИСАНЯ.

Чи наголовок заінтересував вас? Читайте що слідує. Модель 10 „Видний Ремінгтон" має механізм який є лише в машинах Ремінгтона — добірник колюмнів.

[illegible]

Прийдіть і зобачте для самого себе.

Видіти є вірити. Прийдіть до нашого офісу і попросіть о показане собі нашої машини. Ми радо напишем лист і покажем о скілько можна заощадити часу, уживаючи до писаня нашої машини.

Remington Typewriter Co., Ltd.
320 Donald St. Winnipeg, Man

Предплачуйте „Канадийского Фармера"

Добре знаний Manitoba Liquor Store
цілковито задоволяє кождого кустомера.
На замовлення сейчас висилаєм в місті або кольонії.
Перворядні лікери по умірковaній ціні.
MANITOBA LIQUOR STORE
246-248 Logan Ave. - Telephone: Garry 3286.

Забезпечіть собі будучність!

◆ ЧОЛОВІК, ЩО НЕ ДБАЄ ПРО ЗАВТРА, НЕ ВАРТА НІЧОГО ◆

Родичі, котрі не запікують ся своїми дітьми і не запевнять їм будучности, — суть наслобрими родичами—діти їх не будуть їх шанувати і памятати.

Нинька, коли часи суть так непевні і змінні, потреба нам конче подумати о будучности, пошукати средств, котрі будучність нашу, наше

завтра нам запевнять!

Такто, що будучність наша лежить в земли, се є найпевнійший і найбільше забезпечаний спарб — на будучність, — місцевість, в якій земля лежить Ваша і дітий Ваших будучність, є місто

KAMSACK, SASK.

місто котрого будучність безсперечно є найкраща, бо посідає те все, чого наша будучність вимагає. Не будемо тут наказувати всего того, але найлучше попитайте тих що там вже покупили, котрі там робили, хай вони Вам відповідять, повірте їм... бо в них вже посідки купивши недавно, а порядним зарібком відпродали другому!

Лоти котрі Вам предоставляємо суть в найкращім положеню, місце сухе, рівне, в границях міста, довжина 50 X 122 FT. Ціни від $100 до $175. З того $5 готівкою, а $5 місячними ратами без проценту.

Не відкладайте отже на завтра, але сейчас пишіть по близші інформації, а ми не жалуєм висилати мапи, ціни лотів, і проче услів.

ПОПРОБУЙТЕ, ЦЕ ГРОШІ НЕ КОШТУЄ!
Просимо заслати повисшу табличку з Вашою адресою а ми Вам все вишлемо безплатно.

До Kamsack Realty & Investment Co., Ltd.
611-612 Union Bank Bldg. - Winnipeg, Man.
Прошу прислати мені вартні факти і інформації що до River View Park в KAMSACK, Sask.
Імя
Адреса

НАША АДРЕСА:
„Canadian Farmer" Box 3686, St. B
Winnipeg, Man.

#52.
pages 1-[illegible]
and perhaps [illegible]
missing

Дописи.

Етельберт, Ман.

Хвальна Ред. „К. Ф."

Засилаючи Вам предплату три доляри — хочу дещо і написати до нашої газети.

В нас зима дуже лагідна, ні майже так як би і не було. Мачини вже не молотять! Тепер вже виводять пшеницю до елеваторів на санях. А ціна на пшеницю трохи підскочила тепер, платять по 65 ц. за 2 ий нумер.

Я би просив щоб Ваші читачі „К. Ф." дописували до сеї часописи зі всіх сторін Канади. Воно було би добре знати де яка земля які фарми чи з лісом або чисті прерії, який видаток є и пр...

З тамих літей фармері порозтали богато. Фармері повинні знати про себе, про своє життє. На такі лісти „К.Ф." думаю всегда радо уділить місця.

В нас прим. фармері замешкують в сїй кольонії вже від 16 літ і многі вже добре доробились, бидлами мало хто їздить або обробляє поле, думаю, що за яких кілька літ усі фармері будуть їздити лише кіньми. Многі фармері мають свої власні молотільні, та ще деякі машинерії. Що до землі то є рівнина з лісом, без лісу, з камінем і без каміня, сухе і мокре, [illegible] є земля. І хто сів на добру то той і скорше доробив ся, а хто на гіршу то ні. Що до видатку то є земля [illegible]; та видаток вже більше зависить від якости землі і від того який рік, бо суть фарми що зерн родять ся по 20—27 бушлів пшениці з акра, а є знов такі що йно по 10—15 бушлів з акра. Сегорічний видаток був небогатий, а се з тої причини, що тамторічна осінь була мокра і на весні не можна було скоро взятись до поля. Знов в Червни було богато дощів, позаростали бурьяни скорше як збіже і тому урожай недописав.

На сім і кінчу свою допись. Здоровлю читачів „К.Ф.".

Стефан Мисько.

Ремберандт Ман.

Хвальна Редакціє „К.Ф."

Прошу уділити мені місця у Вашій цінній часописи на моїх пару слів.

Давно я вже не читала Вашої часописи, а се з тої причини, що мене боліли очи і дуже мені докучало. Та тепер Богу дякувати очи мої здорові і хочу знов читати Вашу часопись. Посилаю Вам отже цілорічну предплату на слідуючій рік і прошу мені прислати один календар „Просвіта Родини".

При тім ще завидить написати та до відомости Васи. читачам подати що з нас красна погода, сніг був впав вже три рази але стаяв кождого разу. Такої зими не памятають в Канаді від сорок літ. На сім хиба скінчу, другим разом вже більше.

Ф. Галабурда.

„КАНАДІЯН ПАСІФІК" ЖАДАЄ ВІДШКОДОВАНЯ.

Віденські часописи доносять, що товариство „Канадіян Пасіфік" жадає від австрійського правительства пів трета міліона корон, як відшкодоване за неправне замкнене бюр свого товариства.

Дещо про політику теперішнього манітобського ряду.

Як знаємо, то в Манітобі тепер рядять консервативці, а так само і цілою Канадою. І доки не було руської консервативної газети хоч ми не могли нічого довідатись про добродійства консервативної партиї в Манітобі. Від якогось часу, славити Бога, як почали видавати свій орган, від тоді усе пішло — в рух, від тоді почали ми ліпше обзнакомлюватись з добродійствами консервативної партиї. Та консервативна газета, хоче і старається своїми виводами заперти нам очи, щоб не бачили консервативців в їх вірних красках, та се однак не поправить ні раз. Я думаю, що хто лише мав нагоду перечитати кілька чисел тої газети, то переконавсь, що в ній — крім похвал для консерват. партиї а ганьби для нас Русинів — нічого більше й нема.

Консервативна партія устами своєї газети говорить, що вона для Русинів зробила велике добро. Бо от пошлюб: дала нам русько-англ. учителів, наняли до учит. семінара в Брендоні руського професора. Но чи се все не роблять консервативці на те, щоб не стратити наших голосів? Чому прим. вони скорше не дали професора до семінара? Там ученики домагались о него, учителі слали свої депутації, народ слав петиції і правительство на то все ані оком не моргнуло. Аж тепер коли коло консервативців запахли вибори — вони вже уживали п. Кармазьского. А він — яко вірний їх собака — вихвалює консервативну партію як лише вміє і може. А чому? Тому бо дістав з неї „хліб." І консервативці думають, що наші люди уже на стілько темні, що повірять усяким брехням сего „професора." Та де-ж там! то все на дармо, йому ніхто не повірить, а з того що він пише в консервативній газеті всі сьміють ся, бо то все дуже дурне...

Візьмім під розвагу справу будови нових доріг. Що в ч. 12. консервативної газети було писано, що Манітобське правительство призначило півтрета міліона долярів на будову нових доріг. Справді, велика сума грошей, та питане, чи ті всі гроші підуть на будову доріг. Залєдво, бо хиба ми не знаємо вже куда гроші на будову доріг йдуть. Гроші, звичайно, в більшій части попадають в кишені їх агітаторам, а що вже лишить ся — дають на будову доріг в яких лише дуже мала часть людей користає.

За доказом сего не треба далеко шукати. Візьмім вибори в Гімлі. Консервативні агенти чередами угапали поміж наших фармерів, давали пити, давали гроші, будовали дороги... Усе робили — перед виборами. Шабльовский і Стефаник, говорили, обіцяли поробити усі потрібні дороги, та чи так сталось? Ні! Скоро було вже по виборах то у нас не лише що не стало сих „народних добродіїв," перестали також будовати дороги...

Правда що до Вінніпег Біч робили дорогу аж доки земля не замерзла. Люди, деякі, заробили декілька цент, се також правда. Але правда і се, що з сеї дороги будуть користати найбільше такі самі консервативці, богачі, бо в часі літної пори будуть могли з Вінніпегу їхати автомобілями аж до Вінніпег Біч на купіль. Віднак в місцевостях, от як в Комарно то одну малю дороги будовали аж три рази, а все перед виборами. І дорога ще не скінчена, ще треба робити яких 40 родів, або 220 ярдів. Та сей кавалок вони вже напевно докінчуть знова перед виборами, які може будуть на весні. О, герої ті консервативці...

Здоровлю читачів „К.Ф."

В. Ц. Стефаник.

Періодичні дні в житю людий.

Професор університету др. Вільгельм Фліс, на запрошене одного віденського наукового товариства, виголосив свого поміж в салі „Уранія" популярний та дуже інтересний відчит про „періодичні дні в житю чоловіка". З сею новою наукою, теорією періоду, якій професор Фліс є спеціялістом, хочемо обзнакомити і наших читачів. Відчит проф. Фліса подаємо в значнім скороченю.

Знаю, які творить природа, є перед днями. Віру в сю логіку утверджує в нас той фактичний стан справи, що в житю чоловіка проявляють ся певні періодичні, фізіольогічні явища. Я-би не міг вірити в сю дивну правильність незвичайну природи, в сю перегулярність. Але я перевів досліди і ті мої досліди не лишили ся без успіху. Ось примір. Я обсервував одну жінку. День її виходу в вагітність, день почуття дитини, день народин і день першого зубчика дитини навело мене на незвичайно цікаве спостережене. Простір часу між сими датами дав нові суму днів, яка є подільна через 23 або 28. Але се право природи не обмежує ся на поодиноких людий, або їх категорії, воно відносить ся до всіх живучих єств. Сю саму теорію потверджує другий факт з житя цьвітів. Час між тим, коли виросли перші пуплїнка, ті пуплїнка завяли, опало листє і цвіт, був все подільний через число 23 або 28. І сї оба числа мають в житю людий сексуальний характер.

Проф. Фліс наводить такі приміри з історії. Англійський генерал Вольслей обробив недавно монографію Наполеона. Дуже обширно у сій монографії розказує про Наполеона в часі його погрому під Бородіно і під Дрезном. Диспозиції до успіху Наполеона були чудові. Але Наполеон сам не був диспонований. Під Бородіно вислав маршалка Нея до атаку, але забув йому післати поміч. Наполеон не був настроєний. Нея побито і він запечатав долю Наполеона. Але що говорять дати з Бородіна і Дрезна? Того самого дня вмер йому брат, а другий вродив ся. Коли порівнаємо тепер сї періодичні дні, то зрозуміємо погром Наполеона під Дрезном і Бородіно.

Хто ж з нас не знає про се, що хорий перед смертию почуває себе ліпше? Коли Кайнца привезли до санаторії Льва, він заявив, що почуває себе здоровим. Тимчасом лікарі числили години його смерти. Що се значить? Смерть, прийшла на періодичний день.

Смерть царя Павла I.

В „Руськім Архиві" находимо споминки Леонтієва, батька теперішного професора московського університету, про російського царя Павла I. та його смерть, в часі котрої Леонтієв служив як раз при війську та був поручником.

Павло був, як каже Леонтієв, середного росту. Щоби виглядати більшим, держав ся просто мов сьвічка. З його хмарного лиця глядїло бистро двоє сивих очей. Його голос був сухий, говорив поволи. Для окруженя був невиносимий. [illegible] гвардия, котру раз у раз виступував перемо, ненавидїла його.

Також простий нарід був ворожо настроєний проти царя. Цар про те не знав бо підчас всяких торжеств поліция гнала на них публичність і примушувала їх кричати в честь царя. А вже найбільше жорстоким був цар для престолонаслідника. Що дня ганьбив його цар та дуже часто послугувал ся такими гарними словами, як „дурак" або „худоба".

Пізнїйше Александер I. зносив се зразу мовчки. Нарід знав про те. Ненависть до царя росла, а ті, котрим на нїм залежало, хотіли її роздувати ще більше. Катастрофа була неминуча. Леонтієв, котрий був поручником третого баталіону Семеновського полку, мав 11 марта службу при стороні царського двора. Цар був того дня гіршим, чим коли небудь. До престолонаслідника закликав він в присутности усіх офіцирів: „Ваше [illegible] пахнуть, а не пахнуть жовніри". Леонтієв завважив, що престолонаслідник не відповів ані слова відвертаючи ся до царя плечима. ...В ночи служачий пробудив Леонтієва. Трубіли на алярм. Коли Леонтієв вийшов на подвіре, баталіон був готовий до вимаршу, а генерал Депрерадович повторяв: „Без крику, діти, без крику!" Казали, що в Михайловській палаті горить. Баталіон замкнув всі входи до палати, було темно та зимно, а дощ лляв струями. Жовніри нїчого не бачили кругом; вони думали, що певно хотять їх усіх заслати в Сибір... Вони дивили ся на темну царську палату, в котрій хиба час до часу заблимало сьвітло або перебігала людська тїнь. Жовніри були щораз більше подразнені. „Там щось діє ся нечисте між собою. Вгамоване повстання було даремне. Нечайно вийшов з палати генерал Депрерадович і сказав: „Діти, нас ущасливило новий цар. Нехай живе цар Александер! Гурра!" Жовніри в одушевленю повторили сей клич; запанувала невисказана радість. Комендант палатної сторожи, Воронков, був пяний. Його упив адютант престолонаслідника, Петро Вольконський. В ночи впав двірський слуга з окликом: „Вставайте, царя мордують!" Але того двірського слугу уважали божевільним, його звязали. Доперва, по якім часі прибіг ще другий з такою самою вістею, збудили пяного Воронкова. Воронков покликав сторожу до оружя. Та в тій хвилі появила ся громада заговірників з Паленом на чолі. Воронков казав жовнірам окружити Палена. Але граф Пален закликнув: „Діти, ваш цісар [illegible] ся Александер. Гурра!" На се оскажено крикнув пяний Воронков „Мовчи! Замкни рот!" Та Пален вдусив рукою горло Воронкова та приневолив його мовчати. Опісля Пален відобрав від війська присягу на вірність новому цареви. Семеновський полк вернув до касарень 12. марта, цілий мокрий, в перемерзлій одежі. Серед народу запанувала невимовна радість; на вулицях кидали ся собі взаїмно в обійми і бажали собі красшої долі від нового царя...

ПРОРОЦТВА ПАНІ ДЕ ТЕБ НА 1914 РІК.

Що року в сім часі оголошує популярна ворожка п. де Теб свої пророцтва, заведбуючи немалю інтересом своїх богатих клієнтів і займаючись справами цілої суспільности.

„1914 р. — так починає пані де Теб свою ворожбу — „буде роком пробудження" в противенстві до 1912 р., котрий був „чорний" і 1913 легко зрозумілого, 1914 рік буде роком „гарного меча" і „високого героїзму". В нім відродить ся Европа і її умовний стан. Що до сутьби Франції, треба найперше занятися Парижом, котрий буде переживати в сїм часї гарні, але і трагічні хвилі. Дуже скоро мода переміне ся з першого до другого цісарства, але і се не відбуде ся без несподіванок. Повстане нечайно замилуване до костюмів наших прабабок і з сеї причини побачимо в Парижи бретонські, бургонські, а вилиця провансальскі строї. Попередно однак якійсь час буде панувати мода грецька і римська, а дальше мода, яка черпає взори з країн Сходу.

В области театру не буде в 1914 р. ніякої сенсації. Деяка рівнородність буде за кулісами, а в парискім життю буде можна завважити цілий ряд двобоїв. Першорядною сенсацією цілої Франції, темою розмов, дискусій і комбінацій буде небувале в скандали введене, наче вироване на середних віках, а тамбільше інтересне, що його героями будуть особи, які належать до армії. Дуже важною подією буде також смерть одного з найвизначнїйших театральних артистів.

В области політики виключе сенсацію в цілій Франції великий державний процес, але найважнійшим питанем дня буде релігійна справа. Геній Франції здивує цілий сьвіт в области винаходів. Взагалі 1914 рік, сонічний і погідний, в противенстві до минувшого буде політики тереном для кількох визначних одиниць, які дадуть доказ своїй енергії і самівідданості.

Щодо инших народів, то їх будучність бачить пані де Теб в не надто рожевих красках. Над Німеччиною збирають ся чорні хмари, а наслідком насадничої різниці між Німцями з полудня і півночи прийде до непорозумінь, війни, а навіть загальної ворохобні. Один з великих людий в Німеччині буде мати відвагу голосно заявити ся з симпатиями для Франції.

Австрия буде переживати також сильні потрясения, витягаючи жадно руки на Балкан; ще більше жаль по тануть Мадяри. В Англії прийде до основних змін в державнім політичнім устрою, в часі яких буде немало брутальних актів насильства і злочину. В Португалії повстане наново монархія. Не мінеуть також і Балканської війні; такі дні буде мусїла наконець переживати Америка Унія.

Кроки до революції в Росії.

Зїзд октябристів.

Петербург. На зїзді октябристів виголосив промову Гучков, а в ній підніс потребу зміни тактики партиї. Проба зближеня до правительства і мирного співділаня з ним в справі перебудови держави не повела ся. Довіре наше до правительства — говорив бесідник — не було похибною. Була се історична конечність, але похибкою було би, якби ми держали ся дальше при невдалій пробі.

Наш уклад зірваний, основа конституції в небезпеці. Ніколи ще російська суспільність не була така революціонізована політикою правительства, бо з кождим днем більше паде віра в правительство і можливість нормального виходу. По сій промові члени зїзду повстали з місць і уладили Гучкову бурливу овацію.

Нові страйки в Росії.

Петербург. В окружнім суді розважено справу робітників заведень Обуховських, яких потягнено до відвічальности за намову до страйку в літі минулого року. Часть обвинувачених засуджено на 8 тижні арешту. Справу оставших переслано до слідчого судиї, щоби доповнити слідство. У звязи з сею справою застрайкували робітники численних фабрик і промислових заведень в Петербургі, загалом 100,000 робітників. Були проби уличних демонстраций, але поліция розігнала демонстрантів. Арештовано 18 осіб. В кількох місцях прийшло до масових виступів зі співами, які поліция брутально розгнала. В Ризі застрайкувало в сій справі 14 тисяч робітників.

АЛЬБОМ ГРЕЦКОЇ КОРОЛЕВОЇ.

Вдова по трагічно погибшім грецкім королеви Юрию має дуже оригінальний альбом: містить он [illegible] відповіди, начеркнені рукою майже всіх европейських монархів на питання, ставлені королевою. Муж королевої Юрий I. на питане, що уважає щастєм, написав: „мати все в кишени подвійну корону (дуньска монета), але на чолї не носити корони". Король Оскар II на питане, коли чує ся нещасливим, написав: „тоді коли маю тісні чоботи, коли до чобіт дістав ся пісок і коли хтось, що має тяжку ногу наступить на чобіт серед таких обставин". Король Едвард VII. якого вельми мучила популярність і цікавість товпи, сформулував такий афоризм: „Найнесправедливійші і найнесимпатичнійші для мене ті, що показують на чоловіка парасолем і кричуть: ось він!"

Просимо наших посилательів виразнїше виписувати свої адреси.

Робітники!
Уникнете ревматизму і невральгії і перестуди єсли будете уживати Др Ріхтера
PAIN EXPELLER-а
Се средство має за собою 43 річний рекорд. Його уживають на цілому сьвіту і можна дістати в усіх аптеках в Стейтах і Канаді по 25 ц і 50 ц. за фляшочку.
Уживайте в часі [illegible]
Повне поясненє в Руській мові в кождій пачці. Стережіть ся подібних лікарств. Справжній Pain Expeller є лише в пачках як на образку.
[illegible]
F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Родимці!
Єсли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх краянів до Канади, то приходіть впрост до C. P. R.-ского офісу до головних агентів
Alex Calder & Son
— БАНКЕРІ. —
663 Main St. Winnipeg, Man.
МИ СПРОВАДЖУЄМО рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також заміняємо доляри на Австрійські гроші і продаємо Австрійські марки.
Ми маємо щадницю і приймаємо гроші від доляра до тисячі і вище і платимо процент.
П. А. КАРАКОНЦЕВ [illegible]

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпегу.
Спеціяльне лічене полових хороб (сифіліс, триппер і т. д.), внутрішних, очних і ушних
Лічене і певнійше лічене сифіліса „606" проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких запалень хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси в всіх важнійших містах в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТИЙСКІЙ КОЛЮМБІЇ.

Авторизований капітал	10,000,000.00
Резервовий фонд	8,100,000.00
Капітал вплачений	6,925,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і доразовуєть ся процент від них вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта
NORTH END ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕГСЬКА ФІЛІЯ
N. G. LESLIE, Manager
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Chesny St.

ДЕРЕВЯНІ путні і відра суть не відповідні на сей час так само як серп або коса.
EDDY'S FIBREWARE
дає добрі результати за малі гроші. Путні, цебра, молочарске начинє і т. п. зроблене з сего матеріялу є легке і довготревале. Обручів нема і не пусне. Они десять раз довше послужать як деревяні річи. — — — — Спитайте свого сторинка
„Так добрі як сірники Едди"

Спеціяльно на десять місяців.
Богато живучих по за Новим Йорком не можуть відвідати нашого магазину. Тиким дамо можливість купити за $28.00 грамофон з 40 сьпівами, що звичайно коштує $56.00.
За ... по $3.00 місячно. Жадайте каталоги. Наш адрес:
GREATER NEW YORK PHONO.CO
309-310 Grand St. New York.
Продаємо також ріжного роду музичні інструменти.

International DENTAL PARLORS
STEIMAN BLOCK, SELKIRK AVE. & ANDREWS ST

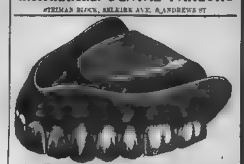

—◆— Найбільше модерний офіс в Канаді. —◆—
Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за $5.00
Вставлене всіх зубів від ....$0.00 і висше.
Наповнене зуба золотом від ....$2.00 і висше.
" " срібром від ....$0.50 і висше.
" " порцеляною від ......$1.00 і висше.

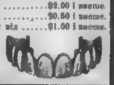

Оператори, з Американських і Канадийських шкіл. Жінщина до обслуги.
Отворено від 9 рано до 9 вечер.
ТЕЛЕФОН: ST. JOHN 3447. ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ.

КОЖДИЙ ВІХВАЛЯЄ НИНІШНЕ
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
[illegible]
На 3 місяці вільної проби з 50 найновійших співанок даром з 10ть літною порукою на письмі.
[illegible] КОТРИЙ ... ЖЕЛАЄТЕ НАБУТЬ ... [illegible]
Одеш долар ... [illegible]
По інформації ... [illegible]
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
161, ... St. Dep. 6. New York, N. Y.

Всячина.

ТАЙНА ДОВГОГО ЖИТЯ.

Др. Марцел Лаб помістив в одній французкій часописи опис людий, які жиють поверх 100 літ. Між иншими згадує якогось Ноцеліа, який в віці 120 літ мав всі зуби і голос звучний та сьвіжий. Оден старець, Мадяр родом, який покінчив 100 літ, чуючи ся по добре, перейшов пішки 84 кільометри, удаючи ся до приятеля. Геирих Йонес, англійский акробат, покинув арену в віці 94 літ. Американець Рандбльон, що мав 114 літ, був щасливим супругом 30-літної жінки. Франц Ноаль в віці 100 літ оперши потопла і жив ще 13 літ. Вінницький Атіля оженив ся, маючи 125 літ і помер на нетравність того самого вечера, в якім відбув ся его шлюб.

Не годить ся тому погорджувати столітним житєм, а хто може так довго жити, не є хиба нещасливий.

На жаль, не викрито ще жерела житя, навіть столітні не мають рецепт на продовжене житя; оден є вегетеріянином, другий їсть масо; сей не знає волу, тамтой поручає алькоголь, навіть богато алькоголю, як пр. англійський хірург Полі тіман, який впивав ся що вечер і дожив щасливо 114 літ, або Еспаньо, який дожив 118 літ, або вкінци Брова, що жив 120 років.

Чи согнують упривілейовані раси? Статистичний уряд гігієни в Берліні оголосив зіставлене людий, живучих понад 100 літ. В Болгарії має таких людий 3883, в Румунії 1,074, в Сербії 573, в Іспанії 410, у Франції 213, в Італії 197, в Англії 92.

ЖОРСТОКОСТИ ГРЕКІВ.

В Софії появили ся два нові видання, які є новим доказом прямо нечуваних жорстокостий, яких допускали ся Греки в часі другої балканьскої війни. На перше видане складає ся ряд листів грецких жовнірів, найдених в місті Рослосї. Ось деякі виїмки з них:

„На приказ короля пустили ми з димом всі села болгарскі і були ми ще більше жорстокі, як Болгаре (лист 1). „Палимо тут села і рівнаємо їх з землею, мордуємо Болгар, жінки та дівчата" (л. 2). „Коли машеровуємо до болгарских сіл, все нищимо, щоби до щадку вигубити погану болгарску расу" (л. 3). Розказ звучить: „Палити села і убивати молодіж" (л. 7). Чого на Болгарах не допускаємо ся, се годі описати. Є се страшенна різня; нема болгарського села, ні міста, якого би ми не спалили".

Є се лише виїмки з першого видання і то виїмки менше драстичні. В другім виданю є ще страшнійші описи, які наглядно сьвідчать, що колишні культурні Греки переродили ся в нинішній Греції в варварів.

ЦІКАВИЙ ДОКАЗ ЛЮБОВИ.

З Будапешту доносять: Адвокат др. Оттон Вартош підчас розводового процесу зі жінкою, за котрою взяв 100.000 к посагу, на закид, що оженив ся з нею для гроший, заявив, що дасть їй доказ, що оженив ся з любови і по тих словах витягнув револьвер та забив ся на місци.

ГАРНИЙ ЗАРОБОК ДЛЯ КРУППА

Крупп, властитель фабрики де виробляєсь усякого рода стрільне оружие чуєсь мабуть найбільше вдоволеним з сегорічних заворушень та війн. За рік він потрафив заробити $9.000.000. Се його чистий дохід.

В минаючім році в його фабриці працювало около 80.000 робітників і виродуковали поверх 1.600.000 тонів сталі.

Капітал, в удіях, фабрики Круппа виносить по сей час 45 мілїон долярів.

Війни, се найлїпші жнива для Круппа.

НЕЩАСЛИВИЙ ЗАКЛАД.

В Болдер, Коло., заложив ся Дж. Т. Гарріс о $10.000, що з'їсть обід, котрий вистарчив би на 12 осіб. Було се в „день подяки" і в дійсности з'їв 10 порцій, з котрих кожда вистарчала для одної дорослої особи. Але не судило ся йому скінчити обіду, бо нараз захорував. Лікарі сконстатували надмірне переладоване желудка і робіть малу надію, щоби удержати його при житю. До чого доводить нерозум і лакімство!

Обід був засоганий: з 15 фунтів індика з начинкою з устриць, 3 бохонців хліба, 6 великих солодких барабоь, 6 філіжанок каве, 2 вязок селерія, 6 баналів за смєта но, 1 фунт масла, 2 пайтетів, 2 порцій пудінгу і овочів.

НАПАДИ І РОЗБОЇ В РОСИЇ.

Російске міністерство внутрішних справ предложило недавно держ. думі статистику нападів і розбоїв на урядові особи в часі від 1. січня 1907 р. до 1. січня 1913 р. В тім часі було загалом в Росиї 38 389 нападів, підчас яких опришки убили 1725 урядників і 6069 приватних осіб, а покалічили 2414 урядовців і 5822 приватних осіб. Найбільше нападів і розбоїв було в 1908 р., бо 11.044, а найменше в 1912 р. бо 2.443. Сї дані долучено до внеска про ассигноване в 1913 р. 150 тисяч карб. на запомоги для урядників поліції і жандармерії, які потерпіли підчас нападів.

ПОБІЛЬШЕННЄ РОСИЙСКОЇ АРМІЇ

„Die Zeit" доносить, що Росия постановила підвисшити контінгент новобранців річно о 25 000 осіб, с. зн., що чинний стан російскої армії збільшить ся о 75.000 жовнірів. Кромі сего російске правительство постановило продовжити час служби о 3 місяці, се є до кінця марця, як се зробила у себе Франция. Впінци в київскім воєннім окрузі і в олєвскім повстануть два нові корпуси армії. Се зарядженє є звернене прямо против Австро-Угорщини, бо ті корпуси будуть стояти на лінії Київ-Львів.

ВЕЛИКИЙ ПРОЦЕС О ПІДРОБЛЮВАНЄ 100-КАРБОВАНЦІВ.

В Росиї ведуть ся тепер доходженя за фальшівниками 100-карбованців, якими они засипували сідну Росию. Досі засуджено вже кільканайцять фальшівників, які підробляли сї гроші за границею, а подрібне слідство, яке ведено в повітах: петербурскім, казаньскім, саратівскім, омскім і іркутскім вже покінчено, і переслано акт обжалованя прокураторові варшавскої судової палати. Акти сеї справи обнимають 18 томів, обжаловані о 72 особи, а межи ними звісний в Росиї фальшівник і обманець Левенталь.

В МІСТІ КАТЕРИНОСЛАВІ.

Над „Дніпром живе 227.894 осіб. З сего числа — як подає міска управа — є 132.380 православних 76,774 жидів, 10,665 Поляків, 4,458 Німців, 400 Турків і Татарів і 330 Вірменів. Катеринослав є, як видно, більший чим Львів, котрий має 215 тисяч населеня.

ЖЕРТВІ САМОХОДІВ.

Урядовий звіт льондоньскої поліції подає числа, зібрані в останних роках, які відносять ся до смертельних випадків при самоходових катастрофах. З тих чисел виявляє ся, що число випадків росте разом зі зростом самоходового руху. І так: в 1903. було 154 смертельних випадків, в 1904. р. 156, в 1905. р. 172, в 1906. р. 212, в 1907. р. 283, в 1908. р. 328, в 1909. р. 306, в 1910. р. 388, в 1911. р. 456, а в 1912. р. вже 558. Покалічених було кілька тисяч осіб.

ПОГАНИЙ УЧИТЕЛЬ

З Стрілкович, борщівського повіту пишуть до „Гр. Голосу": є в нашім селі директор школи Ковалевич, який замість ширити осьвіту і притягати людий до школи, розбуджує в людий недовіре і неохіть до неї. Пан Ковалевич, хотяй з походженя Українець, то дома говорить по польськи, читає лише польські газети а в часі виборів агітував за ендецьким кандидатом на посла. З людьми поводить ся не людяно. Від дітий повибирав гроші на книжки, але книжок не дав, а ті що роздав за гроші, то були дарові книжки призначені для убогих дітий. Люди зробили ще перед двома роками скаргу до властей, але хотяй приїздив комісар і на підставі слідства записав, що сего директора з села, то се до тепер не стало ся. І так директор сей певний ласки в своїх ендекпольських опікунів дальше кпить собі з людий. Недавно пішла до него жінка Ірина Вацик і зажадала звороту гроший, які дала від неї за книжки. Але пан директор не тілько не віддав їй того що належить ся, але ще й згальбив господину огидними словами. Таким є сей пан твариними учителями не має добре. Доносять на них перед властями і стягає за них переслідування з боку властий. Кажуть, що тепер має він дістати хрест заслуги за свою „орокольтну діяльність, а нам здає ся, що за таку діяльність не хрест заслуги але кара йому повинна належати ся.

Руско-Американска лінія
Одинока без пересідання лінія між Росиєю і Канадою.
Найбільші і найновійші пароходи, які курсують тепер між Росиєю і Америкою без пересідання.
З надійшими курсами ... пароходи:
Росія — 14.000 тонів
Курск — 13.000 тонів
Царь — 12.000 тонів
Часті відплиття.
Оплата ... з ЛІБАВИ до ГАЛІФАКСУ $52.75 ...
[illegible]
A. E. Johnson Co.
27 Broadway New York, N. Y.
... 300 First Ave. S. Minneapolis, Minn.
Russian American Line. — Pier ... St. Brooklyn, N. Y.

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Rommen's Kar-Kal для кави.
[illegible]
Philadelphia, U.S.A.
На продаж у всіх торговлях ...

ЧИТАЙТЕ УВАЖНО!
Коли чоловік бажає бути здоровим і сильним він мусить їсти і пити все то, що є найлїпше. ДБАЙТЕ О ЧИСТІСТЬ ЗА ВСЯКУ ЦІНУ і знайте, що найстарші, найчистійші вина і лікері дістанете в
WINNIPEG WINE COMPANY
665 Main St., corner Henry — Phone Main 46.
ЗАПАМЯТАЙТЕ НА ДАНІ ЦІНИ.
Порт вино від . . . $1.00 до $4.00 за гальон
Чистий спірт . . . $8.00 за гальон
Найлїпша житнівка. $2.50 до $3.00 за гальон
Найлїп. „Малт" горівка $2.50 до $6.00 за гальон
Чиста Австрійська гамлівка, з Радовець,
Буковина, від......$6.00 до $8.50 за гальон
Рум, Бренді і Скач $4.00, $5.00 і $6.00 за гальон
Рос. „Монопольная водка" 57% і 90% спірітусу
—◆— ВИНА —◆— ВИНА —◆—
Заповляючи по верх 5 гальонів, бочівка даром. 10% опусту від замовлень на 10 і більше галь.
Висилаємо малі або великі замовлення ... [illegible]
ГОВОРИМО ПО РУСКИ.
WINNIPEG WINE COMPANY
WHOLESALE DEALERS IN WINES AND LIQUORS
665 Main St. Phone Main 46. Cor. Henry Ave.

Дармо! (12найліпших сьпівів.) Дармо!
$75 ФОНОГРАФ - $40
$2 місячно
Продаємо ту гатунку ... GRAND OPERA до всіх частий Сполучених Держав і Канади, лише за $40 на ... [illegible] ДАРМО.
Гарантуємо ... на 5 літ.
Пишіть ... ДАРМО.
Atlantic Talking Machine Co.
46 E. 7-th St. Dept 24 New York, N.Y.

ДАРОМ на три місячну пробу. 24 Руських сьпівів даром.
$1.22 Місячно
$60. Фонограф за $29.
Єсли купуєте фонограф від нас то купуєте впрост від компанії, а не від агентів які хотять богато заробити не дбаючи на ваше задоволене.
Фонограф який агенти спродають по $60, ми, компанія, спродамо вам за $29, до того дамо еще 24 Руських сьпівів даром. Сей фонограф пішлем до Канади чи й де небудь інше на $1.00 місячні сплати і дамо гарантію на 10 літ.
Пишіть ... [illegible]
ROYAL PHONOGRAPH CO. 31 East 4th St., Dep. A. New York, N.Y.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Славний руський лікар зі старого Краю. — Славний руський лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
Мешкає і ординує в своїм шпиталі 445 Pritchard Ave.
PHONE St. John 437 — — WINNIPEG MAN.

The QUALITY LIQUOR STORE
WHOLESALE WINES & LIQUORS.
WINNIPEG, MAN.
FARMERS & COUNTRY ORDERS DEPT.
Спірітус за гальон $5.00, фляшка 1.00 і 1.35.
Австрійский спірітус $5.00 і $5.50, фляшка $1.00 і $1.50.
Скач ....$4.00 до $6.00 за гальон
Житнівка............$3.50 до $4.00 „ „
Бренді ....$4.00 до $6.00 „ „
Джін ....$3.50 до $4.00 „ „
Порт вино ....$1.00 до $3.50 „ „
фляшками 35 ц. до $1.75.
Пиво і бочки $3.00, ½ бочки $1.50
При закупні 15 гальонів і більше даємо бочку даром.
Ми лише що отворили наш склад лікерів на 148 Higgins Ave і гарантуєм за якість напоїв.
ГОВОРИМО НА ВСІХ ЯЗИКАХ.
The QUALITY LIQUOR STORE
BRAUNSTEIN & COHEN, Prop.
148 Higgins Ave. — Winnipeg. — Phone Main 3781.

— 15468

КАНАДИЙСКІЙ ФАРМЕР

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДУ В КАНАДІ

Рік I — Виннипег, Ман., Четвер 5го Ноемб., 1903.г. — Число 1.

ДО Т[illegible] ЧИТАТЕЛІВ

[illegible]

Тож і ми Русини [illegible]

Много [illegible]

[illegible]

Росияне [illegible] Ферми [illegible] 20 000 [illegible]

[illegible]

Король [illegible]

[illegible]

Мин[illegible] до Канади. Ми тілько [illegible] доходить до нас від [illegible] Департаменту [illegible] тим і народо[illegible] сего року [illegible] 14. [illegible], тогдаду на день по[illegible]

ХТО ПАНУЄ НАД ЛЮДЬМИ.

Франц[illegible] в New Yorkу в артикулі [illegible] люди, уходи[illegible] в [illegible] родин ко[illegible] [illegible] Віктор [illegible]

[illegible]

[illegible] COLLECTION
Newspapers & Periodicals

КАНАДИЙСКІЙ ФАРМЕР
CANADIAN FARMER
ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА В КАНАДІ.

ТВЕРДИЙ УГОЛЬ
J. D. CLARK & Co.
Pir Portage & Main Str.
напротив
QUEEN'S HOTEL
WINNIPEG.

ТВЕРДИЙ УГОЛЬ
J. D. CLARK & Co.
Pir Portage & Main Str.
напротив
QUEEN'S HOTEL
WINNIPEG.

Рік II — Вінніпег, Ман., Четвер 26-го мая 1904. — Winnipeg, Man. Thursday 26 May 1904 — Число 21.

КОНСЕРВАТИСТИ

користають хитро в брудний спосіб.

З великим жалем дізнали ся з сеї сумною вісткою про смерть п. W. F. McCrear'ого котрий був через кілька літ комісаром еміграцийним раду п. Laurier'а а в остатніх чотирох літах був послом до ради державної з виборчого дістрікту Selkirk.

Смерть перервала ему сповнене своїх обовязків для людей о котрих добро дбав він ся в парляменті і яко добрий ліберал в своїх переконуючих мовах стояв по стороні будова нової желізниці G. T. P. котра дасть многим людям заробок. Ліберальний рад і нарід живучий в Манітобі не мав ліпшого приятеля від него. І ми, Русини, сподівали ся що за его помочею зрівнаємо ся з иньшими народами що до добробиту і що імя Русин, буде гідне похвали на сій новій земли а не пониженя [illegible], як се роблять консерватисти очернюючи нас і як се робив консервативний кандидат п. Coleman, котрий робив перешкоди там любленому народом п. McCrear'ому. Ми стратили сильного і правдивого приятеля, але ліберальна партия богата в добрих людий для всіх клас мешканців Канади, котрі готові кождого разу нести хоругов свободи. Ми не забуваєм як такі люде як п. Coleman називали нас ріжними бридкими словами, якими тілько могли, одиак п. McCreary був все нашим оборонцем. Ми знали тогди і знаємо тепер, що потребуємо сильного приятеля і в прикрий час п. Wilfrid Laurier буде просити нас о голоси для ліберального [illegible]дата, то коли ми віримо в свободу і рівність то будемо мати способність порівнати нашу силу з таким чоловіком [illegible] Coleman, котрий довший час відсував нас на бік а тепер хоче бути нашим приятелем.

Вовка в овечій шкірі треба уникати і ми видимо се потрібним перестеречи наших людий против всіх его предложень. Межи его предложенями було і се, що він казав щоби Русинам не позволити мешкати в еміґранті у Вінніпеґу, а тепер нагло ті самі консервативти, котрі завше ставали против ліберальної партиї старають ся бути приятелями Русинів. Уникаймо овець з довгими ушами, або вовчою пащекою. Ми хочемо помагати обертати ся колесам тої політичної партиї, котра буде боронити наші політичні і релігійні права після вільних принципів о котрі ми боремо ся. Ми платимо податки і маємо право до голосованя і не віримо цвантовито тим, котрі через обіцянки доріг і грошей старають ся мати від нас голоси. Ми мусимо мати дороги, котрі мають бути оплачувані з наших податків. Ми не потребуємо таких обіцянок, котрі ніколи не сповняють ся. І так п. Coleman обіцяв поробити в Манітобі богато доріг але обіцянка і на дальше остала обіцянкою. Такими обіцянками старались консервативти не допустити McCrear'ого до парляменту, п. Coleman мав такі 2—3 брудні вівці межи нашим народом котрим він платить, щоби очернювали ліберальну партию. Ті люди псують нам імя і жаден Русин не повинен їх поважати бо они хотять [illegible] на дорогу упадку.

Чи вложив би котрий з нас голову свою в пащеку льва? Чогож давати поміч нашому найбільшому неприятелеви, котрий шукає власти в тій цїли щоб знищити свободу, котра так есть дорога для наших рідних?

На місце бл. п. McCrear'ого невдовзі буде вибраний наслідник і ми потребуємо такого, котрий був би нашим приятелем. Учіт ся всего що мож, але хороніть ся від тих вовків, котрі ходять тепер замасковані в овечих шкірах. Уникайте пазурів тиґриса котрі крипють ся в аксамітній лапі котрими старають ся повалити нас на долину при першій ліпшій нагоді.

Пок. McCreary був чоловіком гідним поважаня. Старайте ся мати подібного єму за наслідника в котрім найшлибисьмо правду, а не чоловіка як п. Coleman.

ДЕЩО ПРО ВІЙНУ.

Японський адмірал Того рапортує, що дня 8. мая було чути в околиці Порт Артура експльозії, з чого японці домисьлюють ся що Росияне перед опущенєм Порт Артура мали знищити свою фльоту. Се вість офіціально не є стверджена.

З Чіфу доносять, що генерали Осако і Куроки злучили свої армії до купи котрих теперішна сила в числі 100 тисяч знаходить ся між Лю Танг і Ню Чванг.

В Петербурга доносять, що Росияне [illegible] порт Дальний.

Доносять, що коли японська фльота була не далеко Порт Дальнього — російский торпедовець приближив ся так близько, що удало му ся затопити один з японських крузлаків. Коли Японці увиділи що їх крузлак в огні — начали пальбу до російского торпедовця однак не ушкодили его. Молодий російский офіцер, котрому удалась [illegible] штука, зістав нагородженый хрестом св. Георгия.

Ляо Ян[illegible] мая 14. доносять, що хіньскі розбишацькі банди нападають на углові стациї і майни. Така банда напала на одну майну, котру стерегло 100 російских стрільців і 100 козаків. Банда зістала [illegible] побита полишаючи на поли Читви 50 вбитих. Між 17, котрих Росияне полонили, були два японські офіцери, [illegible] з полонених [illegible], що до нападу навели їх Японці.

З Шангхаю доносять, що Японці знищили 70 миль желїзної дороги.

З Льондону доносять, що Японці бомбардують Порт Артур день і ніч так зі сторони моря, як і суші, що 60 транспортових і воєнних японських кораблів було видно близько Порт Дальнього.

Росияне думають цофати ся в зад аж по Харбін. Росияне цофає ся в зад з занятих перше позиций в Манджурії через то, що видять що Японці всюда наймають хіньских розбишак з котрими они мас богато до роботи, а вертає в місця до спокійнійше. Адмірал Алексієв виїхав до Мукден рушив військовим властям, що велика битва скоро начне ся і що Хінці мусять опущати місто.

Доносять нам з Elphistone Ман., що Михайло Купніцкий напав бійкою на Петра Валаса в его власній хаті за що Балас заскаржив. Судия присудив Купніцкому заплатити Баласови $10.00 за побите а $11.00 коштів судових, на котрі Купніцкий мусів продати воли.

Доносить нам п. Т. Томашевский з Lethbridge, Alta, що роботи в тій місцевости в майнах нема і люди котрі суть там тепер не роблять більше як два дни в тижни а то тому бо нема замовлень на угле. Тож не радимо щоб хто пускав ся тепер туда на роботу а чекав аж доки часи не поліпшать ся і робота не піде в рух.

Доносять з Галичини, що місто Бучач навістив страшний огонь. Обчисляють, що згоріло около 400 будинків В огни найшло смерть 4 людий. Пара коний на улици спекла ся. Висота шкоди на разі ще не обчислена

В Сороках, коломийского повіту, згоріло 36 найбільше маючих господарств і много худоби.

У Варшаві відкрито заговор членів польскої революцийної партиї, з котрих 18 вже повісили в варшавскій цитаделі. Арештовано також богато польских робітників в Петербурзі, вмішаних в сю справу.

В цілій Македонії приготовляють ся демонстрациї против австрийских офіцерів, котрі вступили до македоньскої жандармериї яко інструктори. В мечетах від[illegible]ців, на котрих магомеданьске духовеньство виголошує підбурюючі промови против Австриї.

ХЛІБ НАШ насущний дажд нам днесь!

„Хтось вкрав!“ кажуть „ось не так зав'язано тепер як було“.

„Чи не оттой то опришок тут був, що оттам комине то вже. Ай, мой! та я як піду, то єму голову скручу, як горобцеви!“

Із злости аж плюнув.

Грицько в ту мить слідив за найменьшим рухом наймитів та глядів зі страхом то на камінє, то на коловатиницю обвязану шнурком.

Один з парубків почав бити до него своєю ходою. Хлопець скрутив. Вже хотів був втікати, та змиркував, що тим робом виймов би на верх увесь его злочин. Сльози заблисли єму в очах, адже він се з голоду зробив, адже він з голоду сягнув рукою по чуже добро. Він так хотів дуже їсти, що его аж за серце млоїло. Він страх був голоден!

„Ти мой!“ почув ся сердитий голос парубка. „Ти вкрав хліб?“

„Ні, я... ні... я хотів...“

„Що?...“ крикнув знов парубок.

„Я ні... ні... не вкрав... я хотів...“ лебедів хлопець.

„Ти бісів сину! Ти будеш хліб красти — шубравче! Ти не видиш, як ми працюємо!“. І притьмом приволочивши, почав хлопця періщити куди попало пужавном.

Хлопець почав кидати ся з болю, верещати дикими голосами, але парубок далі бив...

Парубок відійшов, наклявши ся і насердивши ся довволі.

Хлопець, припавши до землі, глухо охкав а відтак підніс голову і став стямлювати ся, що з ним приключило ся.

Єго — першим бажанем було — удостовірити ся, чи єму хліб з під коловатні не пропав.

Та щось затріщіло в кукурудзах. Хлопець підніс ся на колїна і побачив на превелике диво, що щось коловатинцею з его шнурком трясе.

Мов би нічого з ним не заіщло, схопив ся на рівні ноги і став бічи в сторону коловатниці. За хвильку побачив він великого чорного пса, що втікав із торбиною, в якій був хліб

[illegible]го нещастя. Захитав ся від гори і почав блудними очима водити за утікаючим псом. Відтак завернув до свого каміня, з незвичайним виразом страшної розпуки.

Мимохіть кинув гет від себе капелюх, припав до землі і заливаючи ся гіркими слезами став шептати:

„Отче наш, иже єси на небесіх“.... А як прийшов до „хліб наш насущний дажд нам днесь“, очи его заплющили ся, а голос відказав зовсім послуги. — — — —

Тілько вітрець розвівав его буйні кучерики, а сонечко Боже читало з его очий „Хліб наш насущний дажд нам днесь!“

П. Гуменюк.

ПРОДАЖА
лотів, домів і землі на акри в кождій части міста. Улекшена купна приступні.
C. EPP & Co.
Real Estate & Commission Ag
Ч. офісу 2 — 1-ий поверх.
671 Main Str.
Розговоритись можна по руски.

I. F. ALLEN
ФОТОГРАФ
503 Logan Ave., — Winnipeg.
Відбиває і побільшає портрети.

CANADIAN FARMER.
The Ruthenian Weekly
published every Thursday
Cr. McDermot & Arthur Str
Winnipeg, - P. O. Box 82

Canada North West Publishing Company

Subscription $1.00 per annum. Forwarded to any address in Canada or the United States postage freepaid at one dollar per year.

Established 1903.

Advertising rates furnished on application.

КАНАДИЙСКІЙ ФАРМЕР.
Часопись для руского народа в Канаді виходить кождого тижня в четвер і коштує:

в Канаді на рік $1.00
в Сп. Державах на рік $1.00
в Австрии $1.50

Газету треба платити всегда наперед.

Гроші посилайте в реєстрованім листі, або через експресовий або почтовий money order

Money order, то е карточку котру достаете від почтаря або агента на експресовім офісі, вишліть нам, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Адрес:
CANADIAN FARMER.
P. O. box 82
Winnipeg, Man.

Безіменних дописей не приймаємо.

ВІДПОВІДЬ

законникови єзуїті Ил. Філасови в Альберті на его статю в „Русланї" ч. 51 і 52.

Подав о. Іван Бодруг, рус. священник, секретар консисториї.

(Конець).

Метрики шлюбні виписуванете перед виданем повного права, що рускі молодята суть римо-католиками. А тепер римо або греко католик „все одно", хотяй як сьміло публично встидаєте ся підписати „греко католик". І такий стан річи, нещасливий кандидат на станиславівского єпископа смів назвати в „Руслані" „наша церква". Яка наша?! і що справа самостійної рускої церкви в Канаді діткнула „нашу церкву а більшу шкоду зробила народним інтересам" — значить законник Філас зове римо-католицку агітацию „нашою церквою" а що до інтересів народних, значу, що в латинїзацию руского народа в Канаді агітую ло би імя руске і Філас et Cр., суть платами руского імени. Що рускі священники служили богослуженя в домі емігрантійнім се знана річ, і се не є ганьбою. „Богу можна поклоняти ся на кождім місци" а що се дім публичний і перебувають в нім іновірці, тому не диво, що стояли в шинках... такоє зробили і Філасови саме би служити там богослуженє. Тепер громада вінніпеґска має тут свою незалежну церков.

Вінніпеґска римо-кат. руска парафія викинула Жолдака з парафії і прийняла законника Гуру. Жолдак говорив отверто що належить до французких біскупів, через що нарід опротивив ся, а Гура і его товариші побачивши що Жолдакова не добра тактика взяв ся на спосіб і закинув що Жолдак французкий він а він ні — кричав „я вас не запродам, мені віруйте" так осів ся в Вінніпеґу, а Жолдак їздить по кольоніях та виставляє себе на сьміх зі своєю пропагандою.

Додати треба, що Гура згодив ся на парафію на Сіфтоні однак не доїздить там бо згодив ся в Вінніпеґу і тут відправляє а на Сіфтон пише до громади що „лікар єму заказав їздити бо хорий" — ось як делікатно крутить.

Рад би я щоб о. Філас сказав, де і котрі рускі священики допустили ся шкандалу по шинках? В котрій кольонії дівка лиясь перед всіми людьми вибила одного з таких попів по лици, за то що напаствував єї? Не записуйте в папір, а скажіть лише, а я Вам за се дам „нагороду" — спробуйте церкупно-бабусю доказати нам сего. Наші священники жонаті і не потребують сестер шукати.

Неправду пише о. Філас, що ми голосили народови, що він і Со. тагнуть нарід під французких біскупів. Коли? де? ось от-тут доказую Вам то. — Гросіть! — Ви певно в чоботі собі так пальцем писали. Жалуєсь дальше Філас що якийсь там чоловік очернив о. Заклїньского? Чиж не знає ціла Альберта, що о. Заклїньский лишив потомки в Альберті! І річ цілком природна — у него сестриці не було. Скажіть чи Ви були би в Альберті на кольонії без сестриць.

Прибріхує Філас, що Геник утїкав з Альберти, бо боял ся, щоб его поліция не арештувала за те, що прийшов баламутити людий в „французько-католицкій" дієцезиї. Чи не приснила ся Вам Галичина, ойчульку, тогди як Ви се писали? Чи Ви при добрій памяти умієте так гладко брехати? Вам певно здавало ся, що Ви вже біскуп в Станиславові. Геникова пята має більше голову в Канаді як Ваша ціла єзуїтска особа.

Ви перед народом грозили мені арештованем, коли я звиджував Альберту з о. Ваньчиньским — та коли ми висьміяли вас, Ви зі встиду сказали правду, що не маєте права сего зробити, але еп. Серафима зарештуете. Чомуж его не арештували сьте? Пророкує Філас, що акция Серафима скоро добіжить до кінця. Твердить, що зло стало ся і що не так скоро відстане ся. Він помилив ся здесь на уві, бо инше „скоро" і зараз таки „не так скоро". Оно справді дійде до кінця, але до якого? „Свобода" добре на се відповіла.

Питаю Філаса яке то зло стало ся? Довести его треба кому і кому зроблено. Зло правда стало ся, але лише єзуїтській банді, не для народа добро, якого руский нарід не дїждав би ся в Канаді як би не самостійні священики. Добром сим є виказати правдиву Христову віру, яку визнавали предки наші до часів польскої опіки над Русинами — се духовне. А тілесним добром є Самостійна руска церков незалежна від чужих опікунів [illegible] від Господа Бога і руского народу. Головою над священиками по Бозі є патриярх єрусалимский Даміян, від котрого дістаємо свящ. миро, по нім Консисторія, котра складає ся з духовних і сьвітских.

Такий устрій церкви не смакує єзуїтам. Єзуїт скорше з собакою сів би до стола їсти, як з хлїбодавцем мужиком, а на соборищах замикають ся, щоб боронь Боже хлоп не научив ся чого. Єзуїти виховали так мужика, що вже й тїни боїть ся. Тут Канада.

Пробудись Русине, смахни бруд темноти з себе, віруй в Бога і закон его сьвятий і сповняй Волю божу, а певно Господь прийме тебе без [illegible] тайними ловцями, що чатують з сітями на Тебе, щоб як худобу ловити та торгувати Тобою поза твої очи. Отверзіть, правдиве братя любов з'єднає вас в одну сьвяту, могучу руску родину.

АМЕРИКА.

Три [illegible] полудневої Америки.

1. Льянос (по іспаньски рівнина) по обох боках ріки Оріноко, розпостираєсь, рівний, розлогий степ, покритий в пору дощу травою, заносною в хлопа. Серед степу стоять самітно пальми. Чим близше ід ріці, тим густїйше ростуть дерева, а при впаді до моря є непроходима ліcна пуща, обнимаюча 20000 квадратових миль; вору оживляють пестроперi птиці і запах ріжнородних цвітів. Найзнаменитші дерева праліcу є товстопенний фікус і стрункі пальми.

2. Ила Амазонки, Сальвас (ліси) над рікою амазонкою. Ся ліcна пуща займає простір рівний половині Европи але ізза нездорового клімату майже незаселена. Амазонка і її доплива виступають в пору дощу з берегів і заливають якийсь половину часть ліса так, що вищі і низші дерева стоять цїлком в воді; понад водою стремлять [illegible] і вершки високих дерев, іменно пальм, що творять „ліс над лїсом". В місцях високих ростинність дуже богата, на роди найбогатша в сьвіті, також відзначаєсь великим богацтвом звірят. Чувство грозы викликує сумісь звіринних голосів (малп, котів, птиць,) що перериває вічно тишину ночи.

Ріка Амазонка по довготі є третя в ряду (4.000 миль) однак перевисшає всі ріки на сьвіті скількостю води і простором дорічча. Має она двайцять найбільших доплинів. Найзнаменитший лївобічний доплив є Ріо Негро, з водою чорною як чорнило; зі всіх найбільший є правобічний доплив Мадейра (ріка лїсна).

3. Пампас (рівнини) переходить з північної области лісової в область травистого степу. На степу пасуть ся непрогляднї стада лїсного скота і табуни диких коний, котрі доглядають піднікі пастухи.

Клімат. Дві річи впливають некористно на клімат Америки: 1) гірскі хребти котрі тягнуть ся вздовж західного берега; 2) північна струя морска котра остуджує східний берег; в західній части перемагають пораді теплі полуднево-західні вітри, а західний берег отрімує при тото тепла струи, однак прибережні високі гори недопускають вохкости в нутро краю. Тож нутро континенту обнежене на опад, що іде від Атлантійского океану. [illegible] Америки замітніше від західного. Лабрадор задля студні є майже цілком незаселений в Аляска [illegible] в тім самім положеню має лїтом приятний клімат морский. Противно діє ся в полудневій Америці. Тут східний берег теплїйший від західного.

Lethbridge, Alta 10 мая 1904.

Хвальна Редакціо!

Прочитавши в „Правді" ч. 16 отвіт „К. Ф." на статю „Вже час", хочу я де-що відповісти тому навіченому і тому прошу помістити в „К. Ф." що слідує:

Відповідь газеті „Правді" та єї предплатникови котрий пише в газеті ч. 10. отвіт „Канадийскому Фармерови" на статю „Вже час", котрий навіть свого повного імени ані почти не хоче подати в газеті. Я ниже підписаний повним своїм іменем хочу відповісти тому „славному питажкови", котрий так затуманений тою русскою правописею, що навіть о сїдьмо [illegible] не має вже клепок в голові, щоби вїзнав що его рідне а що чуже, пишучи в своїй дописи до „Правди", що „Канадийский Фармер" друкуєсь куцою фонетикою, котру насильно накинули нам в Галичині наші отвічні вороги поляки і жиди."

Дивно мені де ви пане вичитали тую історию про куцу фонетику. Чи ви лишь самі такі історії читаєте, що пишуть про фонетику, а більше нич? Думаю можу твердити, що то лишь могла вам „Правда" такі дурниці понаписувати і ви повірили її бездонній глупоті, що величаєте своє „етимольогию" та тїшитесь нею так як жид старими капцями, що на такі трафить, що їх не може доносити.

Дальше пише той питажко (котрий певно не міг підписати ся повним іменем через то, що мусить кидати ся О. Глупий то лишь подав О. Г...ий). „Ми канадийскі фермери читаєм і дальше будем читати і розпространяти нашу газету „Правду". А я на то хочу відповісти, що дарованому коневи нікто в зуби не дивить ся, так і „Правду" побирає навіть такий, що не знає читати а просить другого щоби му написав по „Правду", бо знає — буде міцні хоч чим хліб у печи накривати щоби не згоріл бо она нічо не коштує, бо редактори єї з нею так набивають ся як жид з кепскою маторією що нич не варт прихвалюючи єї що найліпша, а з доброю матерією нікто не набиває ся і на боре не дає, так само „К. Ф." нікто не побирає безплатно, бо кождий мудрий і чесний Русин прочитавши его перший раз, то зараз відсилає его приналежну премунерату. Щоби тоє потвердити що „Правда" безплатно приходить і накидаєсь з своєю [illegible] ось факт, на котрий справді не буде „Правда" мала що відповісти і буде мовчати як з замкненим ротом. Коли в місяцю лютім запренумерував я собі прославного „Сьвіта" (бо хочу знати також як „Сьвіт" занимає ся своєю агітацийною політикою) написав и також, щоби мені подав адрес „Правди", як дивлюсь приходить мені „Сьвіт" а зараз і „Правда" котра і до днесь мені приходит помимо того, що я до неї навіт раз пером не потир. І най тепер мені на то „Правда" скаже що я брешу. Я її читати читаю так само як читаю „Свободу" і „К. Ф." і „Сьвіт" помимо того що она заказує читати инші часописи крім неї та царос. „Сьвіт" і кождий хто лиш хоче більше знати, то не повинен предплачувати лиш прославні газети, котрі за рублі кидають [illegible] Україну болотом, але повинен читати се і те, та розважати котре добре а котре зле, не так як то робит п. О. Г-ий пишучи в „Правді" що він і канадийскі фермери повинні читати лиш „Правду" а не инші газети. Я знаю що з одної книжки ані газети розуму нікто не набере лише треба читати що иньше, не так як О. Г..ий котрий певно не читає більше нич в лиш „Правду" бо навіть не читає „Свободи" котра виходит чесно за рускі центи і попирає рускі справи, а не так як „Правда" за московскі рублі прихвалює царский кнут.

Я хоть не знаю того п. О. Г... его том переконався, що він „Свободи" не побирає а то тому, бо пише він пн.: „подібно як оліфантска Свобода" — то знак тому що „Свободи" не читає бо навіть не знає де она виходит.

Гей Русине! потрапісь так довго служив в краю лихам, жидам та всяким ворогам встань і пробуди ся і в вільнім краю бери ся до праці просвітної та пізнавай здоровомислячим розумом хто тобі ворог а хто приятель. Чиж ти Русине тут під царскою пятою жити, що мусиш попирати царский кнут, котрі тобі цареславні газети за рублики прихвалюют. Подамо собі руки і скажім солідарно: Проч з опікунами та кнутопопирачами! Ми хочемо за свої гроші читати щось такого, щоби нас научало як межи собою жити в згоді і порікнати ся з цівілізованими народами, а не за наші гроші хвалити нам царский кнут.

А ти „Правдо" занимай ся більше робітничими справами, а не „попиками-радикалами"; покажи народови чи его більше використовуют [illegible] чи „попики-радикали". А як не знаєш як сьвіт поступає і хто більше робітника використовує, тож ти одинаково виходиш близько океану то [illegible] але йди впоред сама до того „раю" а опісля покажи его людям.

Нарід вже пізнає сам що ліпше і тебе лиш такий засліплює, що в голові замість розуму то лиш січку має.

Т. Томашевский.

ДИЯ

14 мая відбуло ся аматорске представлєнє „Аргонавти" в сали читальні ім. Т. Шевченка. Саля була заповнена а присутні були вповні вдоволені. Представлєнє взагалі можна сказати дуже добре, хоть урядженє сцени зі згляду на фонди було трохи за скупе. „Аргонавти" се є комедия, в котрій характеризує ся і представляє ся людям як наші галицкі практиканти на духовні особи перед висьваченем шукають за дівчатами з більшими мастками щоби посплачувати довги пороблені у жидів і пльшинкарів підчас учащання на факультет богословія або як то наші кажуть тогди „як вчить ся на ксьондза".

Всі аматори вив'язались досить добре зі своєї задачі а іменно, ролю служащих відограли тов. Н. Косменко і Ів. Косовий, пятьох питомців грали тов. Л. Антонюк, С. Колтик, А. Новак, Ів. Пугатий і Ди. Киртюк. Священика Мирского відограв тов. Й. Манотїн, его жінка Олтипія п-на П. Теслюк, їх дочка Марійка п-на К. Новак, учительки Онилька далова її свояка п-на П. Теслюк, лихваря Порфирия Кармановича тов. Й. Косовий, Ксеню п-на М. Пасічник. На особлившу увагу заслугує роля Міхи, котру відограв п. В. Деделюк з такою вдачою що не один фаховий актор мусів би уступити місця. По укінченю представлєня виступив хор мужеский, недавно прибувший з Валинець пов. Коломийского пп. В. Деделюк, Ів. Каралаш, Ів. Далаврак, Ів. Корбутяк, Ст. Грицюк і В. Грицюк і відсьпівав кілька українських пісень, котрому комітет театральний складає сердечну подяку.

Ціна вступу на салю була дуже приступна бо лише 15 і 10 ц. Отже кождий мав спосібність за пару центів убавити собе цілий вечер.

Також належить ся подяка комітетови, котрий не щадив трудів, що до урядженя представленя, П. К. Геник відступив безінтересовно частку свого помешканя, де була урядженa сцена і гардероба.

Зібрано $7.45.

О. Ил. Філас перебуває тепер у Вінніпеґу і намовляє людий, щоби складали гроші на будову церкви для французского біскупа. Думає, що всі одни чесний Русин в котрім є хоть маленька іскорка любови до свого [illegible] пяти ся вілиним датком на будову французкої кошари на біскуповім пляцу. Руский єзуїт говорить, що ся церков за мала, щоби могла помістити весь нарід. Колиж за мала, то чим нема місця на трех лотах побудувати нову церков, але конче слухати хитрого єзуїта і складати гірко зароблений цент на побільшуване римо-католицкого майна. Негодем вздерти вовк в овечій шкірі від Вас дід від тих лотів де тепер церков, то хоче, щоби Ви на біскупскім побудували в то уже певно его буде. Час би уже мати Русинам свій власний розум, а не слухати запроданців нашої народности і віри! Час уже сполучитись в одну родину і жити спокійно в братній любві а не висьмівати ся обопільно на парусу чужинцям! Тілько одна Русин, здасть ся просьвічений чи темний дасть ся обманути марним гомоном та пару центами. Нахоли проводирі инших народностий старають ся на часть і поважанє від свого власного народу стараючись рівночасно підвести его на висшій степень, ведучи дорогою чесноти і поступу, та Русин зраджує свій нарід і веде его до упадку і темноти. Сих пару слів най послужать за пересторогу перед [illegible] наприпольцями і релігійними над нами.

Ежедневно Проф. Д-ръ Е. С. Коллинсъ получаетъ [illegible]

Вилѣчена з' [illegible] хороби.
Олена Карпан,
749 [illegible]
Yonkers
N. Y.

Вилѣчений з' застарілої хороби [illegible]

Я був хорий на желудок від року 1878, т. е. 25 літ; уживав розличних лікарств і удавався до многих лікарів і аптикарів, однак жадни не мі мені помочи. Прото звернувся о поміч до п. професора Коллинса, а він прислав мені лікарства, від котрих виздоровив в протягу одного місяця. Затим раджу кождому, хто лишь терпить на яку небудь хоробу, щоби удався лічити до него, позаяк він ему напевно поможе. Бертоль Янчен.
P. O. Box 46, Насквіт, Pa.

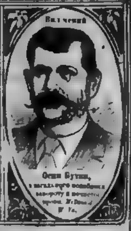

Вилѣчений
Осип Бутин,
[illegible]

Профессоръ Д-ръ Е. К. КОЛЛИНСЪ
Талантливый и любимый русскій Врачъ.

Что именно свидѣтельствуетъ за правдивую основу до тыхъ дарованій и успѣху въ лѣченіи, которые тотъ славный мудрецъ осягаетъ?

Лишь только то, что онъ цѣлое свое житье посвятилъ практикѣ, распространенію и облагороденію своего знанія и отличія.

Въ книгахъ учился теоріи, а при больныхъ — практики. Стосуясь во всѣхъ недугахъ своими знаніями, отыскалъ слѣдовательно секретъ, который теперь даетъ ему возможность излечить совершенно различные недуги.

И не поединокія части тѣла должны лечиться а напротивъ и ихъ властвующіе органы, что они части совокупляютъ — ихъ нервы и проч.

Этого рода открытія, даютъ ему возможность послѣдовательного и певного лѣченія.

Каждая хоть бы головная **часть тѣла** не есть [illegible] въ организмѣ и съ этого уже можно судить, что во первыхъ надо прибѣгать къ исцѣленію относительныхъ органовъ, подъ вліяніемъ которыхъ находится часть или членъ тѣла.

Когда сердце, легкие, утроба или нервы хворы, тогда и властвующіе органы не здоровы. Обыкновенно лучается, что наиболѣе людей заболѣваютъ на желудокъ, изъ чего вытворяются послѣ разныя и грозныя недуги.

Профессоръ Коллинсъ

узналъ уже давно о томъ и не одному принесъ радость и счастье въ русской семьи. Его знаменитыя лѣкарства и певно дѣйствующій родъ кураціи увѣряютъ всѣхъ въ успѣхахъ. Д-ръ КОЛЛИНСЪ трудился на этомъ поприщи врачебномъ 20 лѣтъ и не обманулъ себя. Желаемую цѣль осягнулъ и теперь тѣшится плодами труда.

Тысячи русскихъ будутъ благодарны до окончанія жизни, которыхъ онъ своимъ практичнымъ леченіемъ избавилъ отъ мукъ и возвратилъ ему здоровье. Между ними были и такіе, которыхъ иные врачи уже за неизлѣчимыхъ уважали и своей помощи отказались.

На многихъ блѣдныхъ лицахъ оторъ слезы мукъ своими знаніями и практикой.

Своимъ практи[illegible] усмиряетъ совершенно боль костей, ревматизмъ, корчъ и т. п. терпѣнія.

(Nephritis) недуги нырокъ и изъ тѣхъ вытворяющихся недуги лечитъ знаменито въ короткомъ времени.

Недуги утробы и крови не только тамуетъ, но тоже на всегда вищитъ при томъ зародыши, источникъ заболѣваній: надыманіе, желтачку, кожаные вреды, боль головы и проч.

При кураціи много обезпечиваетъ передъ развитіемъ другой недуги легкихъ.

Секретныя половыя недуги мужчинъ и женщинъ лѣчитъ внимательно, певно и безповоротно.

И когда кому ли только что нибудь недостаетъ или уже боленъ, пусть сейчасъ обратится до Профессора Д-ра Е. К. КОЛЛИНСА, а получитъ въ отвѣтъ добрый совѣтъ — каждый пацiентъ изъ какой-нибудь націи. Адресъ:

PROFESSOR Dr. E. C. COLLINS,
NEW YORK MEDICAL INSTITUTE,
140 W. 34th Street, New York, N. Y.

ІВАН НЕМЕТ

б. ц. к. заступця конзуля. Одинокий руский Банк, продажа шифкарт, висилка грошей до всїх частей сьвіта, канцелярия адвокатска і нотаріяльна так в староокрайних як і в американьских тоже і в військових справах. Поради о всім даром. — Хто хоче купити шифкарту до краю або спровадити когось з краю добре і безпечно або вислати гроші до краю тано і скоро або має в краю якусь справу судову, ґрунтову, військову а хоче тую як найлїпше і найскорше залагодити, то нехай удасть ся до І. Немета, а буде зовсім вдоволений.

Его адрес є: John Nemeth,
457 Washington Str.
New York, U. S.

ГАЗОЛІНОВІ ІНДЖАІ ДО МОЛОЧЕНЯ

СУТЬ ТАК УРЯДЖЕНІ, ЩО НІЧОГО НЕ ЗАПАЛЯТЬ.

Всякий чоловік може таку машину гонити. Сї машини суть о половину таньші від парових.

Пишіть по цїнник на адрес:

North West Machinery & Iron Co. Limited, WINNIPEG.

ФАМІЛІЙНА СЛАБІСТЬ.

Богато домів тратить веселість через фамілійну слабість і нервове висилене.

7 MONKS TON-I-CURE

вносло лепесть сонца і радість до тисяч домів. Се лікарство дає силу і енергію кождій функциї і кождому членови тіла.

7 MONKS TON-I-CURE

ЦІНА $1.00

Можна купити в кождій аптиці.

7 MONKS COMPANY
АДРЕС Sole Proprietors Box 712
Winnipeg, Canada.

Кождий знає, що найвигіднійша, найбезпечнійша, найдешевша і впрост без пересідки подорож з Буковини і Галичини в Канаду на Гамбург есть лише через генерального експедента корабля

B. CARLSBERG, — Hamburg.

Хто має шифкарту від Б. КАРЛЬСБЕРГА, Гамбург, того перепускають через німецкі стациї границі.

ЧИ БУДУЄТЕ СЯ?

Паперу **EDDY**'ся найлучше уживати до будинків.

Папір сей є богато міцнійший і грубший від иньшого чорного або білого паперу. Вітер его не продуває. Не впускає зимна, не випускає тепла. Не має неприємного запаху. Не втягає в себе вогкости. Не [illegible] иньших річий, котрі близько него знаходять ся. [illegible] уживають не тілько до домів на помешканя, але також до будинків, в котрих потрібно зимна, для переховання молока і сметани і у всіх місцях де потрібно однострайної температури а заразом хоронить від вогкости. Пишіть по пробі до наших агентів

TEES & PERSSE Winnipeg

THE E. B EDDY CO L'TD., HULL.

ЗНИЖЕНІ ЦІНИ!

Хто їде до Европи або хоче спровадити родину з Европи, най купує білети на пароходи у

ALEX CALDER
660 MAIN STR. WINNIPEG

The Pioneer Ocean ticket agent of the NorthWest.

У него найнизші ціни на всі лінії.

Приходіть або пишіть на адрес:

A. CALDER — — 660 Main Str. Winnipeg.

ВАЖНЕ для австрійских переселенців в Канаду.

Лутше можна виміняти австрийскі гроші на канадийскі у

ALLOWAY & CHAMPION,
банкерів
362 Main Str. Wpg.
як де инде в Европі.

Ми платимо 20½ цент. за корону волоту або паперову. За срібло ціна низша. Нема найменшого клопоту щоби відшукати наш банк. Кождий емиграційний урядник може [illegible] вам дорогу. Ми маємо писарів, котрі говорять по руски.

T. & B.
MYRTLE NAVY PLUG

Дивіть ся на золоті букви "T. & B" котрі суть вибиті на кождій плєсканці і пачці

DALTON & GRASSIE
Real Estate & Financial Agents,
507 Main st.

Маємо на продаж при улици Jarvis лота 50 [illegible] футів кромі улички котра есть на заді лоту. На лоті есть дім котрий вирентовує ся за $15 на місяць і есть досить допок щоб побудовати нову хату на подвійне помешканє, за котре можна брати $40 ренту на місяць. Ціна того лота $2100.00.

Маємо еще на продаж лоти при улицях Prichard, Manitoba, Magnus [illegible] або Elfred

Єсли маєте лот а не маєте грошей або побудувати дім, дайте нам знати а ми побудуємо дім, котрий будете нам сплачувати малими ратами

ПОШУКУЄ СЯ

учителя, котрий би знав руско-англійский язик. Плата добра. Зголошувати ся на адрес:

Іван Попович
Sch. trust.
P. O. Pleasant Home, Man.

Добра нагода заробити гроші.

Пошукуємо агентів для „Канадийского Фармера“ в Сполучених Державах. Хто хотів би занятись най зголосить ся до нашої редакції, а ми подамо корисні услівя.

„Canadian Farmer“
Box 82
Winnipeg, Man. Canada.

НАЙНИЗШІ ЦІНИ! — СКОРА УСЛУГА!

БІЛЕТИ НА ПАРОХОДИ
до Европи
з Европи
до кождої стациї в Канаді

Висилка грошей до Австрії і Россиї.
Ми платимо за австрийскі гроші завсігди найвисшу виміну цїну.
Говорити або писати можна до нас по руски.

C. RIPP & Co. Steamship & Exchange Agents
671 Main Str Winnipeg.

НАЙНИЗШІ ЦІНИ! — СКОРА УСЛУГА!

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНА КАНАДА.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ

Кожда парастого числа секция державних земель в Манітобі і північно-західних териториях є до роздачи. Однак даром не дає ся ціла 8 і три четвертих з 26 секциї, з котрої тілько північну східну чвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциї т. є 160 акрів хто є головою родини, або кождий мущина, маючий 18 літ

ОПЛАТА.

Оплату $10.00 зложує ся особисто в місцевім Land Office того дистрикту до котрого земля принадлежить. Єсли той, котрий хоче дістати землю хоче дати припорученє другому, щоби за него оплатив, то мусить писати: to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дістрикту, до котрого та земля принадлежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слідуючі точки:

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій земли і обрабляти еї найменше шість місяців кождого року, в протягу трех літ.

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) має такого сина, що може після права зложити оплату за даровану землю, мешкає в сусїдстві землї записаної на сина, то син може одержати патент на тую землю, хотяй не мешкає на ній, а мешкає з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертіфікат на патент, а перед тим вніс оплату за другу землю, то [illegible] права одержить патент на ту землю, котру [illegible] оплатив, [illegible] гомстед [illegible] знаходить ся близько першого.

4. Єсли поселенець жие постоянно і працює на фармі, котру він дістав, то обовязки [illegible] право будуть виповнені.

В додатку вище сказаних чотирох точок, еще треба додати се, що поселенець хотячи одержати патент має зорати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і всі господарскі будинки і також 30 акрів огородити плотом

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнює обовязки після права, єго внесену оплату уневажнює ся, а землю може иньший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом, sub, агентом або гомстед інспектором.

Перед робленєм аплікациї о патент, мусить ся повідомити письменно комісаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦИЇ

Новоприбувші емигранти одержують поученє що до роздачи земель в емиграційнім офісї в Вінніпегу, або в кождім уряді державних земель в Манітобі, Dominion Land office.

Землю, котра посідає мінерали можна дістати тогди, коли письменно повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісаря еміграцийного в Вінніпегу, The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, або кождого агента державних земель в Манітобі і північно західних териториях.

James A. Smart
заступ. міністра справ внутр.

Кромі дарованих земель, о котрих вище сказано, додаємо, що тисячі акрів найлучшої землі в західній Канаді можна купити від компаній желізниць, иньших корпорацій і приватних фірм.

[illegible] Адресуйте так: „The Canadian Farmer“ P. O. Box 3081, Winnipeg, Man., Canada.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

ВІСТНИК ПОЛІТИКИ, ЕКОНОМІЇ, ЛІТЕРАТУРИ І ГОСПОДАРСТВА

CANADIAN FARMER

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСЬКОГО НАРОДА В КАНАДІ

THE CANADIAN FARMER
The only Ruthenian weekly published in Canada.
The only medium through which to reach the 100,000 Ruthenians now prospering in the North West.
The Canadian Farmer office prints in foreign languages advertising literature, catalogues, etc.
For advertising rates, etc. address „The Canadian Farmer“, P O Box 3081 Winnipeg Man. Canada.

Рік VI. Вінніпеґ, Ман., Середа 21-го Жовтня 1908. — Winnipeg, Man., Wednesday, 21 October, 1908. Число 41.

UKRAINIAN COLLECTION Newspapers & Periodicals

НАША АДРЕСА:
Kanadyjskij Farmer
P. O Box 3081. Winnipeg, Man.
Telephone 2816.
Друкарня під ч. 259 Fountain str. (5 бльоків на захід від Main str., ідучи на Logan ave.).

Просимо всіх наших передплатників о вирівнанє і відновленє передплати на „Канадийского Фармера“.

„К. Ф.“ на цілий рік коштує 1.50 дол.

Новинки.

— Справа Січиньского вернула назад до слідчого судиї, радника Берсона. З вищого суду покликано аскультанта Ремповского до веденя руського протоколу. Перше пересуханє матір Мирослава Розалію [illegible] умового стану Січиньского поручено судовим знавцям, котрі будуть его вести в слідчій вязниці.

— Доктор в St. Paul був знайдений своєю жінкою на софі в офісі неживим. В листі котрий був коло него було написано, що він зажив трутизни.

* * *

— В Отаві при будинку де було слабе рештованє, разом з цеглою впало і одного чоловіка забило на смерть а трох покалічило.

* * *

— В Отаві з причини огня одного стору, кількох людий зістало покалічених в наслідок скакания з першого, другого і третого поверха. Римо-католицька церков зістала знищена верхом і одна кухня.

* * *

— Усього від початку пошести холери у Київі зареєстровано непевних холеричних випадків 861; а їх очевидну холеру бактеріологічним аналізом встановлено у 107 випадках. Померло за цілий час 48 людий

* * *

— В Льондоні жінки не перестають виробляти авантури, впоминаючись права для себе. Дня 13 с. м. зібрала ся величезна маса народу біля парламенту власне тоді, коли радили над тим щоб установити закон заборонюючий дітям курити. Пані Symons якось дістала ся до салї і перед катедрою крикнула: „Перестаньте інтересувати ся дітьми а возьміт під обраду справу жінок!“ Її сейчас випроваджено з салї і постановлено під жадними остереженями не впускати жінок до парламенту.

* * *

— Подружє Горкого. Акторка Андреєвна оголошує тепер в Петербурзі про своє вінчанє з Максимом Горким. Як звісно, Андреєвна товаришила Горкому в його прогульці до Америки в 1906 р.

* * *

— В Станиславові є так богато банків і баночків, що на 40 душ припадає один.

* * *

— Поліция львівска приарештувала Блюма котрий в нечуваний спосіб використував тих, що жичили в него гроші. Брав по 200 прц. і найменше по 60 прц.

* * *

— Ліберальне правительство старає ся о всякі поліпшеня, як також о поліпшеня почтові, з котрого именно фармері скористають бо листи будуть розносити листоноші. Вкидати-муть в скринки, котрі будуть уміщені при почтовій дорозі поміж фермами. Кождий фармер мав би постарати ся лише о слупок на котрім уміщена буде скринка так високо, щоби листоноші з кони або байсикля добре було до неї вкинути почту.

* * *

За цілий рік зберання жертв на памятник Шевченкови в Київі, зібрано всього 4.598 карбованців і 5 К.

Ану постараймо ся, і ми канадийські Українці, не що хто зможе від 5 цт. до $1.00 і більше. Збирайте як хто може: по читальнях, [illegible], [illegible], гуртках, хрестинах, весілях і т. д.

Ану що ми зможемо? Жертви засилайте на руки „К. Ф.“

* * *

— Шайка з 10 розбійників зробила місяця септембра кілька грабіжів по селах Петрівській Буді та Смильчі в Росії. Під час нападів вбито урядника.

* * *

— Впроваджено в житє найновійшого гандлю є тепер перевіз засушених мух і иньших овадів з полудневого Мехику до Европи. Найбільше сего товару спроваджує Англія. Засушені мухи служать за поживу птахам в клітках і як вабці до ловлі риб. Однакож перевіз сих овадів, спричинює страх з гігієнічних причин, себто занесеня з ними епідемічних зараз.

* * *

— В місцевости Дарни в Белгії мешканці відкрили страшну збродню, перед кількома місяцями молодий Charlier, опустив батьківский дім з причини що батько его 60 літний старець жив на віру зі своєю служницею. З пожиття сего виховали сина, котрому вже 20 літ. Одної ночи вернув его син до дому і коли застав батька лежачого з служницею, без намислу замордував обоїх. Син служниці спав в другім покою і зістав також замордований. Нелюдський син запхав тіла так свого батька, як і коханку, до печи де хліб пече ся і запалив огонь, а сам втік. Мордерство викрито другого дня а тіла спалені на уголь, витягнено. Мордерця не зловлено, але здогадують ся, що він в тім самім дни, виїхав з Антверпії до полудневої Америки.

* * *

— Арменці села Вороншір були змасакровані через турецкий військовий віддїл. Богато навіть жінок і дітей було помордованих. Згадане село лежить в середині Арменії під турецким панованєм.

* * *

— Сего року відбула артилерия вправу в стрілянню острими набоями на терені громад Бибухова, Конюток і Вербиловець. Майже чотири тижні були виставлені селяне на тяжку операцию свого майна. Що день до полудня їздили свобідно по бараболях та иньших земних плодах тяжкі гармати і при осїнних дощах вмішували все з болотом. Комісия між иньшими оцінила одному господареви шкоду на 25К. а коли прийшло до платні дістав 5К. Громада Конюшковосїв не приняла військової комісиї, а Вербілівчане ходили до старости, де їм сказано. „Е ви хотілибисьте ся зобогатити з цісарскої каси“!

* * *

— Загальна сума зложена на будову Руского театру у Львові. творить 206 тисяч 700 к. 99 сот.

* * *

— Повстаннє в Кореї продовжає ся. По офиціальних японьских донесенях. за послідних 14 місяців корейців убито двайцять тисяч а японців упало сімдесять

* * *

— Шкарлятина у Львові не стихає ще й доси.

* * *

— В Портаж Ля Прері дня 18 в неділю вечером, відбув ся в Народнім домі консервативний мітинг, котрим проводили пані і дуже „порядні“ люди, вславлені з поля шахрованя. Дуже просив нас наш кандидат з консервативної партиї о голоси, а потім і Тонко Ястремский почав говорити але присутні на его промову зараз з початку почали гукати і називати брихуном. Ястремский хотя не хотів, мусів свою промову зі словами публики: бе! бе! покинути разом з иньшими консерватистами салю.

З повищого вступу видно, що й один Русин не важить ся підперти консервативного кандидата. І на тім повинні всі Русини стояти.

* * *

— Вітек вашінгтонський ворожбит повинен за замордованє одної родини в Чікаго в 1907 р. Він подав зажаленє до вищого трибуналу.

* * *

— Дня 18 с. м. американська фльота спустила свої якорі при березі Йокогами, Японія, де з великим ентузиязмом інтересували ся Японці. Тамтешні адмірали приняли ам. фльоту з почестю.

* * *

— Жінка в Монтреалю на котрій занялася одіж від огня, попекла ся так, що умерла.

* * *

— Державний контроль в Россиї встановив, що на війну з Японцями витрачено 2,395 міліонів карбованців.

Вісімдесять акрів

близько Selkirk до заміни на чверті льоти в місті.

ДІМ І СТАЙНЯ ПОБУДОВАНІ.

Властитель **H. H. Baker.**
334 Main str.
Winnipeg Man.

— Milvauke Wis. З причини експльозиї в фабриці A. Lauge Manuf. повстав огонь, котрий знищив по части ту фабрику і пятьох робітників зістало спалених. Шкода виносить $15.000.

* * *

— Нове „чудо“. Французькі газети оповідають про незвичайний випадок, як вилічив ся паралітик з Нансі, в той час, як од'їзджало два поїзди з прочанами в Лурд. Хорого, що мав тем їхати в Лурд, привезли на двірець в повозочці. Носильщики підійшли до візка, де лежав хорий, обережно положили його на мари та й понесли. Коли вони переходили з своїм багажем через рельси, прибіг до них стрілочник і почав гукати, щоб скоріш несли, бо йде посвішний поїзд з Метцу і в ту мить може на них наскочити. Паралітик, почувши сее, враз випростав ся на марах, скочив на землю і що духу почав утікати на перон, де опинив ся попереду зляканих носильщиків. Усї, хто бачив те нове „чудо“, аж душили ся зі сміху. Певно, то були безбожні еретики, що так багато є їх тепер у Франциї. Але з усякім разі „чудо“ зробило ся трохи зарані і французькі клерикали можуть шкодувати, що паралітик не вдержав ся та вилічив ся не доїхавши до Лурда, де „чудо“ було-б очевидне.

* * *

— Гапонова спадщина. Справа з наслідством убитого весною 1906 року Георгія Гапона перейшла в суд. Виникла ся справа з того, що кілька місяців тому полтавським окружним судом затверджено право спадщини за малим сином Гапоновим Олексієм. За ним затверджено право на нерухому власність у Полтаві, яка достала ся в 1897 році вбитому Гапонові по даруючому записові. Окрім того, в петербурзькому оддїлі Ліонського банку переховують ся в окремій скринці 2 пакети в одному лежить 14.500 рублів, а в другому — 14 000 франків. Як відомо, Гапон останні часи свого житя жив з фальшивим пашпортом на імя міщанина Фелікса Рибницького, і гроші, внесені в Ліонський банк, записані на Рибницького. І от тепер повіреному покійного Гапона доведеть ся установити, що Фелікс Рибницький та сама особа, що й Георгій Гапон. Од Гапона зостала ся ще маленька донька Марія, яка тепер у Полтаві.

* * *

— Русини виборці! Не забувайте приходити на мітинги що вечера до галї руського клюбу 525 Селкірк евеню.

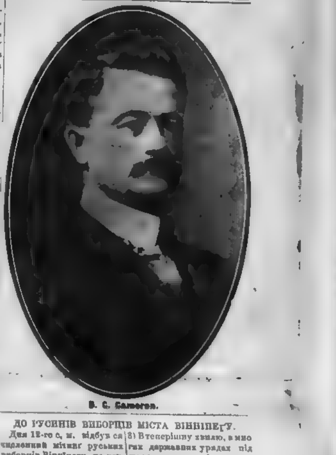

D. C. Cameron.

ДО РУСИНІВ ВИБОРЦІВ МІСТА ВІННІПЕГУ.

Дня 12-го с. м. відбув ся численний мітинг руських виборців Вінніпегу, на котрім промовляв кандидат ліберальної партиї, D. C. Cameron. Руські виборці предложили 4 питаня кандидатови, на котрі він вдоволяючо відповів. Питаня і відповіди суть слідуючі:

1). Чи буде попирати еміграцийну політику теперішного правительства, а передовсім чи буде прихильним руській еміграциї до Канади.

Відповідь:

Правительство ліберальне вірнуюче, що в Канаді ще міліони народа може знайти уміщенє, від самого початку всіма силами попирало еміграцийну політику а руский нарід, котрий, чи то яко робітники, чи то яко фармері, котрий так много причинив ся до піднесеня Канади, з так само пожаданий як кождий иньший твердий і працьовитий нарід.

2). Ми бажаємо, щоби у Львові зістав установлений правительственний еміграцийний комісар, котрий би мав вплив на розумну еміграцийну систему.

Відповідь

Еміграцийна політика ліберальної партиї, була успішна з тої причини, що правительство відповідними дорогами сповістило, про істнованє просторої і урожайної Канади. Еміграцийна система есть лише тоді повна єсли ведена після добре обдуманих планів. Правительство доложить всяких старань щоби еміграция була урегульована, і єсли укаже ся потреба установленя такого комісара, він певно ту справу піпре.

3) В теперішну хвилю, в многих державних урядах під юрисдикцию домініяльного правительства де наші люди переводять ріжні справи і засягають інформаций, там нема руських урядників. Через то ми домагаємо ся, щоби ті уряди зістали обсаджені Русинами

Відповідь

Розуміючи яку трудність справляє незнанє англійської мови руському населеню я всіма силами старатись буду, щоби уряди де Русини стикають ся з ним, були обсаджені Русинами.

До сеї пори вже зроблені деякі заходи в тім напрямі і в декотрих урядах вже суть Русини урядниками, а на будуче буде моїм старанєм щоби і в иньших потрібних урядах була Русини.

4). Ми би бажали, щобисьте поставили в парляменті внесок, щоби правительство завело правительственну асекурацию робітничої класи

Відповідь

Я вірю в правительство що оно збере фонд з котрого буде ся платити пенсию для робітничої класи, коли они осягнуть старший вік. Вже в теперішнім часі є акт домініяльний в списі законів, котрий запевнює робітничій класі пенсию. Сей акт ухвалило ліберальне правительство Льорієра і я вповні за тим, щоби правительство завело відповідні закони в тій справі, для поліпшеня быту робітничої класи.

Звертаючи ся до Вас о поміч при виборах дня 26 октобра, остаюсь Вашим слугою

D. C. Cameron.

ALLOWAY & CHAMPION.
(Аловей і Чемпіон).
РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1878
Банкері і Корабельні Агенти.

Так само, як минувших років, ми будемо мати много СТАРО-КРАЄВИХ гроший сеї осени, котрі можемо Вам виміняти по найнизшій ціні.

Побачте ся з п. Константином Ґеником, сином пана Ґеника з еміграцийного офісу, а він вам все об'яснить.

Ми можемо Вам також продати шифкарту до дому на син'ярську, або яку иньшу лінію. — Можете писати до нас по руськи, польски або по російски.

Офіс наш отворений в Суботу від 7-й до 9-ой год. вечер.

Alloway & Champion.
667 Main str. - - Winnipeg, Canada.

„Канадийский Фармер".
Редактор: З. Бачинський.

Часопись для руского народа в Канаді, виходить кождого тижня в пятницю і коштує: в Канаді і Спол. Державах на рік.........$1·50
до Европи.........$2·00

Газету треба платити все-гда наперед.

Гроші посилайте в реґістрованім листі, або через експресовий або почтовий money order.

Money order, то є карточка, котру дістанете від почтаря або аґента на експресовім офісі, вишліть нам, бо без неї грошей тут не дістанемо.

Безіменних дописей не при

При зміні адресу просимо подати також старий адрес.

Адрес:
CANADIAN FARMER,
P. O. Box 3081
Winnipeg, Man.

The Canadian Farmer
The Ruthenian Weekly.
Published every Friday at 200 Fountain street, Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co.
Z. Bycynskyj, Editor.

Write for advertising Rates to the only Ruthenian (Ukrainian) Paper in Canada.
Church or other publications and all kinds of work in Ruthenian, Russian, Polish, German and English executed in the only Ruthenian job office in Canada.

ЗАМІТКИ

Надходить день, що порішить, котрій партиї бути на дальше більшостю в Доминіяльнім парламенті.

Розуміють ся, що та партия зістане на дальше при урядованю, котра заслугує на довіру і гідна того, а тою партією безпечно є партия ліберальна.

В день голосованя, нехай кождий руський виборець явить ся біля виборчої урни і най поставить значок при тім кандидаті, котрому можна звірити ся, що повидже суспільні інтереси після програми лібералної партиї!

Жадна партия не зробила тілько добра для Русинів, що зробила ліберальна партия і з тим хай руський виборець сьміло дасть голос на прихильну нам партию, в тим запевненям, що й на далї партия ліберальна стояти-ме на сторожи наших інтересів.

Лучає ся, що дехто з Русинів говорить так якби се консервативні аґенти говорили, що треба партию змінити. Але се нам на користь не вийде бо консерватисти не спрямують до того, щоби Русинам зробити щось доброго, а як коли вже щось зроблять, то більше вкладе ся просьби в то „добро", депутаций, петиций, упімнень і т. д. нім зо осягне ся

Зре тою нашим читачам вж добре відомо про консервативні штучки та камінні серця, до всіх чужинців а найбільше до Русинів. Воно вже минуло і консерватисти то що говорили заливують обітницями, але кождому Русинови котрий гідний того імя так ті обиндуваня вїлися і лишили познаку, що справді консерватистам треба би бути сьвятами, щоби на консервативного кандидата котрий Русин дав свій голос.

В вісьмох з девятьох провінций, побідить ліберальна партия в понеділок дня 26 октобра.

Dr. Neely

ДО РУСИНІВ ВИБОРЦІВ ДІСТРИКТУ Humboldt.

Промовляючи до Вас на отсім місци, хочу заговорити з щирого серця і перший раз, яко новий кандидат дістрикту Гумболд. І скажу Вам на отсім місци, що я яко член лібералної партиї буду уляґати еї програмі і робити те, що буде в потребі моїх виборців дістриктчан. На отсім місци можу Вам сказати по щирости, що я приняв свою номінацию не із тої причини, щоби вивести себе в люди. Мені о те не ходить, бо маю з чого жити і маю запевнений кусень хліба. Ходить мені власне о то, щоби хиби мого дістрикту і потреби горожан та їх інтереси, як слід заступити в доминіялнім парламенті.

Я приняв номінацию з надією і то надією певною, що і на далі добробит краю Канади за лібералного правительства і його правлїня, так рости-ме і прямо подивляти-ме половину а як що не милюсь, цілий сьвіт як до тепер

Вже сама програма лібералної партиї так розумно обдумана, а її впроваджене в житє так змiцняло економічне житє Канади, що наші противники прямо дивують ся (чого не говорять) і самі уживають по части нашої тактики і підписують ся лібералною програмою, котру навіть вивертають на верха між руськими виборцями але в середині вона твердо консервативна і незмінчива

За урядованя „консервативної" партиї, ціла західна Канада сумувала облогом і не було виходу тому фармерови, котрий дістав ся якім способом на захід. Всюди тогдї дихало пусткою, всюди відбивало ся і видно було у всім розвою Канади слово консерватист. І всюди там де люди правлять краєм під таким іменем, маси бідного народа терплять а за те гараздує забуваючи про біду, жменя тих, що носять імя консерватист.

Отже нема дивниці, коли партия ліберальна побідила тому тринайцять літ партию консервативну і застала канадийське поле облогом та заросле бурьяном....

Всі посли і лїдери лібералної партиї, мусіли закотити рукави і добре взяти ся до праці, до праці котра успішно переміняла ся в плоди, котрими тепер можуть гордувати ся горожане і завдячувати розумному правлїню лібералного правительства, на чолі з провідником Вилфридом Льорієром.

В краю почали виростати міста і місточка, та почали західну Канаду оселювати еміґранти ріжних країв, між котрими і Русини почали осідати, до котрих я маю честь говорити і бути номінованим та заступати їхні інтереси так само як і Анґлійцїв.

Не инакше я буду дбати про добро своїх виборців дістрикту Humboldt, як із точки повисше сказаної.

Моїм обовязком буде мати бачне око на всякі кривди моїх виборців, між котрими суть і Русини, котрих я просити-му о поперте і голосів в ПОНЕДІЛОК ДНЯ 26-то ОКТОБРА.

Нім закінчу, хотїть мене ще поговорити про те, що має на програмі до виконаня ліберальне правительство і В. Льорієр по сих виборах, коли стане привернена ліберальна партия до власти

Розпочату G. T. P. зелїзницю має довести до скінченя. Ся то дорога принесе несподівану користь для фармерів західної Канади. Вона порушить економічне житє куди перетне урожайні згаді в тим самим і збуту та високу ціну пшениці; вона дасть можність тисячам еміґрантів поселитись і знайти кусень хліба і доробити ся. Вона в кінци збогатить Канаду що раз так якою вона тепер є, в протягу кількох літ.

Неможна також щоби не згадати проекту зелїзниці Hudson Bay, котра принесе значну користь для західної Канади. Нею могти-муть фармери перевозити збіже по далеко висшій ціні чим тепер, і будуть в змозі мати свої власні правительствені елеватори.

В провадженє тарифи лібералним правительством поробили великі користи для фармерів західної Канади. Льорієр поставив на вільну лісту без тарифи Ворбедтвайр сепараторів сметанки, нафту і инші річи, та знижив тарифу на знаряди господарскі. Збільшене тарифи увійде в житє коли-би консерватисти побідили при надходячих виборах, а тоді понесли-би велику страту поселенці західної Канади

Я можу сказати з запевненем ще раз, що моїм стараньем буде, заступати інтереси горожан мого дістрикту Humboldt, о що Ви виборці [illegible], постарайте ся віддати свої голоси на мене, і тим самим підпрете правительство Льорієра і велику дружину лібералної партиї.

З тою певностю остаюсь Вам жичливий

Dr. Neely.

Humboldt, Sask.

Hon. Clifford Sifton.

Hon. Clifford Sifton яко лібералний кандидат при надходячих виборах до Доминіон, просить о голоси і видави виборців Брендону.

Великі ключі виборчої кампанії суть ті, що відносять ся транспортациї. Виборці повинні привернути лібералів до власти, щоби виповнити скоре покінчена G. T. P., і безпосередну будову Hudson Bay зелїзниці. Обі ті проекти зістануть відложені, если би консервативна партия прийшла до власти.

Говорячи про ті два проекти Mr. Sifton сказав в своїй промові до Брендонських виборців 22 септембра. „Нїколи еще не збудовано так велику зелїзницю щоби була такої вартости як G.T.P. Буде се найлїпша зелїзниця, яку коли небудь збудовано через американський континент бо коли ви хочете перевозити збіже скоро і дешево, мусите мати добру велику дорогу. Коли G. T. P зістане скінчена, одна машина найлїпшої класи буде могла перевозити 16 соток тонів збіжа з Винипегу до Портартура. Се буде не тілько найлїпша зелїзниця, яко нова дорога на сім континенті але що до своєї ваги і величини, буде се найскорше збудована зелїзниця сего рода. На ділї, найбільша часть степів як ви знаєте зістали через ту зелїзницю відтворена, а на другой раз будуть нею перевозити збіже до Портартура. Уживанє сеї зелїзної дороги, значить, зменшене ціни перевозу, бо ціна перевозу буде виключно зависима від коштів удержаня сеї дороги.

Желїзниця Hudson Bay.

„Тепер ми проходимо до дальшого розвою, а справа котру хочу порушити, є еще більшої ваги. Ми є більше заінтересовані в тім, що маємо дістати як в тім, що ми вже зробили. Премиер міністрів предкладає збудовати для сих провинций зелїзницю Hudson Bay. Се є доказом політики поступу в розвою, котрою керувало ся ліберальне правительство через минувші роки. Та заява премиера міністрів була головною причиною, що склонила мене зістати кандидатом для сего округа виборчого, підчас теперішних виборів. Я чув і чую, що ходили ще вже час, що ми замешкалі в західній Канаді основно доказали, що будова зелїзниці Н. Bay не є дитиною забаганкою або дурним проектом, але есть справою котру замешкалі в західі, бажаємо бачити виконаною. Час на се як раз тепер. Так отже коли нарід рішучо західної Канади при теперішних виборах віддасть свої голоси на правительство Вільфрида Льорієра, то в трох або чотирох роках, можемо бачити зелїзничі поїзди до Hudson Bay.

Голосуймо на лібералних кандидатів і на правительство Льорієра.

ПРЕМІЄР МІНІСТРІВ ЛЬОРІЄР.

Льорієр знає потреби поселенців, бо він сам є поселенцем.

МІТИНҐ.

— Дня 17-го с. м. в суботу вечером відбув ся консервативний митинг в гали Томи Ястремского, на котрім запрошено Русинів. І на жаль лише слухали таких промов, що треба було уха затикати. Як завсігди, так і тепер не обійшло ся без нечесних обмидувань і без жидів, та Макарского, на котрого всі Русини обурили ся від його „чесної" промови. Макарский і иньші по тих промовах так десь пощезали як під землю. Мабуть предчували, що може з ними щось тїсного статись ся. Всі Русини по тім недокончанім мітинґу консерватистів брехунів, пішли на мітинг, котрий відбував ся в гали лібералного клюбу і збули час та з вдоволенем слухали людських промов а не таких якою орудує консервативна компанія

Вже минули ті часи коли Жиди, Макарский і Со. дурили нарід консервативними обітницями. Нарід сам тепер бачить і розбирає котра з тих партий є лучша. І з певністю кождий хто не хоче за консервативний мітинґ, злетіти на лібералний, переконає ся, що лише повинен віддати свій голос на лібералного кандидата при надходячих виборах дня 26 октобра.

Руска-Народна Земельна Компания
National Realty Co.
834 Main str. Winnipeg, Man.

Виробляємо повномочія, контракти купна і спродажи а також подаґя в справах військових для старого краю.
Переprowaджуємо справи шлюбні і спадкові так в старім краю як і в Канаді.
Продаємо ґрунта в старім краю і колектуємо гроші за них.
Продаємо і міняємо домі в кождій части міста Винипеґу і в других містах Канади.
Міняємо доми за лоти, або лоти за доми, так само і доми і лоти за фарми або фарми за доми і лоти.
Асекуруємо на житє і від огню.
Посилаємо гроші до старого краю.
Продаємо шіфкарти найдешевше і на найлучші лінії на всі части сьвіта.
Інформациї уділяємо БЕЗПЛАТНО за долученем марки почтової за 2 ц. на відповідь.
Наша адреса така:
В місті телефон No. 6230
Ruska Kancelarya.
NATIONAL REALTY CO.
834 Main str. — Winnipeg, Man.

SASKATCHEWAN.

Ні одна з провінций Канади не дає фармерам так добрі нагоди як то робить саме тепер ПРОВІНЦИЯ САСКЕЧЕВАН. Лише в аншіму велику [illegible] пр держена желїзничих ліній вдає ся конечним розпочати те. Величезні простори богатих, незвичай но урожайних земель роздасть ся тепер яко

ВІЛЬНІ ГОМСТЕДИ.

Стан продукциї збіжа в Саскечевані, виданий департаментом рільництва був оголошений у відомостях жнива, і кождий, хто того бажає, може даром дістати.

Оден примірник нашої брошури „Саскечеван", що містить в собі богато інформаций дотично провінциї, можна на жаданє дістати даром. Коли хочете мати сю брошуру або хочете післати своїм приятелям мапу Саскачевану, пішліть нам еще нині їх повні імена і адреси.

Адресуйте так:
Branch F
Department of agriculture
Regina, Sask.

[illegible] до друкованя.

Хто хоче собі замовити більшу машинку до друкованя, нехай пише на адрес
„Kanadyjskij Farmer"
Box 3081
Winnipeg, Man.
Продаємо по 2.50 дол. — Тому у замовленях треба залучити відповідну суму.

Виробляємо тано і скоро печатки
для людей приватних і товариств сьвітских і церковних по ціні від $1·50 до $2·50.

Велика „Біблія Старого і Нового Завіта"
в мові народній продасть ся в Редакциї „Канадийского Фармера" по ціні $1.50; адреса.
Kanadyjskyj Farmer.
Box 3081 — Winnipeg, Man.

Blue Store
Gonor - - - Man.
Головний склад куфрів, горбати і посуду порізних. Рушниці для мужчин і хлопців. Панчохи вязані, звичайні, штани, сорочки, шапки всїлякого рода. Тютюн, цигари і всякі прилади до куреня.
Продаю найлучшу шафту 16 шт. [illegible] за 800 долярів чобіт і черевиків по ціні купна. Приходїт до Ярду на купуванє такі і передні товари.
Продаю оброблених фармів в Pepper Park дістриктї. Добрі доми і стайнї на продаж разом з фармами по 12 ак. акр. Готівно 800 долярів решта на 3 до 4 лїт сплату. Приходїт
„Blue Store"
John Brown
Gonor, Man.

Тукета
T & B
папіроси
не клезні.

ПОЗІР!
Коли хочеш знати „чиї ми діти, ким і за що закуті" — то купи за $2·80 велику
„Історію України-Руси"
Миколи Аркаса.
Ся книжка має 384 сторін друку, 210 образців і портретів, 9 картин, в прехорошій оправі з взори українські.
На жаль яко книжка нестільна і не повинно єї бракувати у кождого сьвідомого Українця.
Перша Руська Книгарня в Америці має на складі великий вибір книжок і всяких видавництв і всякого змісту, листовий папір з желаннями і портретами славних людей. Цінники висилаємо даром.
Пишіть на адресу:
Ruska Knyharnia
404 Broadway
Scranton, Pa.

Машина до шитя з другої руки від 5 дол. і висше
Пощо платити по 50 дол. і більше, коли можете дістати уживану машину найлїпшого сорта за четверту часть ціни. — Подаємо [illegible] до кождої машини, котру продаємо. Старі машини даємо на заміну. Направки виконують досьвідчені робітники.
Clydebank Repairing Depot.
520 Notre Dame.
Телефон 5358.

КУПУЙТЕ!
Збірник пісень про Канаду і Америку. Ся книжка повинна бути у кождого руского фармера.
Ціна 20 ц.
Ruska Knyharnia
435 Selkirk ave.
Winnipeg, Man.

Марко Вовчок.

Маруся.

(Дальше).

Чимало голів, перевязаних окровавленими повязками, підвело ся з очевидним наміром кинути милостиню сліпцеви, та почуття слабости заставило одних скривнути з досади, иньших сумно усьміхнути ся: одон кинув на поводатирку, щоб підійшла ближче, показуючи їй з далека шаг.

Дівчина одначе стояла на[illegible] — бандурист їй нічого не говорив, мабуть тому, що маючи старечі очи, не добачив того кину.

— Підійди, дівчино хороша, — промовив ранений — я тебе не вкусю, а шажка дам!

Иньші руки теж простягали ся з милостинею, иньші голоси теж кликали дівчину, і вона пішла кругом, вклоняючи ся та збираючи тремтячою рукою милостиню, зустрічаючи ласкаві погляди вислухуючи жартовливі привітаня.

Але тут бандура так загучала у бандуриста, що усю уваґу звернула на себе.

Що то буда за пісня — розібрати було тяжко: чи то грізний гимн, чи то болїсний стогін.

Все притихло, слухаючи, захоплене незрозумілою силою, про не малу дівчинку зі спущеною до землї головою та тремтячою ручкою геть позабули. Усїх учарував бандурист

В прозірчастому тихому повітрі, у непобачуючій імлі рожевого вечера гуло, тремтїло та розкочувало ся

Ой ти, [illegible], ой ти [illegible]
Да не мости гати да понад [illegible]
Бо Десна — Десна що дня прибувала,
Вона твоїх літок да позатоплювала!

Якийсь молодий офіцер, гарний як мальований, самовдоволений, бравий, з вояковою манірою і військовим виразом на обличі, вийшов за намету

Він вийшов, знать, з нудьги, не маючи роботи, але почувши сьпів бандуриста, спинив ся, далї перестав пускати дим з люльки, далї забув про люльку, вперли в безкраїй вираз в обличчи та у всій постаті.

Щось давним-давно затаєне, щось давним-давно забуте пригадало ся йому

Иньшої хвилини чудно преображали ся ті образи людські!

На обличі офіцера, яке кілька хвилин через тим виявляло, сказати-б, одну військову параду, тепер заграло щось зовсім иньше

Навіть риси стали неначе иньші. На рівному, сьвіжому, чолі зібрали ся, може з роду тут не бували зморшки, губи, що пишали ся, як найлучшою окрасою, самовдоволеною та трохи нахабною усьмішкою, стулили ся; очи, які мали звичай глядіти лише по військовому дивно помягчали.

Грізний, зловіщий сьпів бандуриста перейшов в иньший, повний такої безнадійної безсилої туги, що оден ранений москаль промовив:

— Ой, жили в мене тягнуть!

Зажурилась Україна,
Що нїде прожити,
Витоптала орда кіньми
Маленькї діти.
Що малї видоптала,
Старі побила,
Молодую челядоньку
У полон забрала!

Слухаючи сей не хитрий виклад подій, офіцер вість питав себе самого про чимало де-чого такого, про що раньше не було й гадки спитати.

Можна було на певно сказати, що в сю хвилю він не гукнув би з такою як перше відвагою:

— Пли! (Российска команда — „стріляй" (Feure.)

Якийсь вусатий москаль, якой нагадував своїм кольором та рубцями покаліченого тїла стару, поломану мідяну статую грубої роботи, що могла олицетворяти всю суворе про грубу, люту жорстокість, із початку понуро, але нерухомо слухав сьпіву, потому одійшов далї, потому зник за наметом, ліг на траві, укрив ся шинелею і по його загартованому обличчу потекли рясні горячі сльози — сльози, які не видали себе ні риданням, ні зітханем, зовсім тихі, тихійші ві[д] весняного благодатного дощу в степах.

Нараз спів урвав ся, бандура загула шпаркійше, шпаркійше та шпаркійше і в військовому таборі залунали танцюристі звуки;

Та подала дівчинонька юпку,
Ти купила козакови люльку.
Люльку за юпку купила
Вона ж його вірно любила!
Та купила тютюну пачушу,
Пачушу за душу купила—
Вона-ж його вірно любила!

Розляг ся скрізь та всюди регіт, де хто почав вже підтанцьовувати, хитати в такт головою

— Отсе раз бандурист! — чути було голоси — отсе раз бандура!

Чи мало жартовливих пісень іще сьпівав бандурист на потіху войовникам, і не без жалю вони розпрощали ся з ним, но без утїхи прийняли обіцянку вернути ся до них знову і знову із потіхою

— Куди йдеш? — казав де-хто. — Ніч на дворі, а дороги, знаєш, не певна......

Старцеві розбій не страшний, — одказав безпечний бандурист відходячи, і скоро зник зі своєю поводатиркою в імлї литнього вечера

XV.

Уже зорі засьвітили ся у небі, а січовик із Марусею все йшли тихим, безкраїм, дрімаючим степом.

Все навкруги помовкло, самі вони не промовили й слова.

Тай не що говорити, коли рука в руку іде ся на добре діло?

Добре було так іти рука з рукою дрімаючим степом, серед нічної тиші, чуючи, як бєть ся твоє переповнене серце!

Вони не знали, чи довго йшли, і не будемо вичисляти того — години ci були такі, що й годі було знати їх — самі пролинули мов пташина.

Перед ними, миготючи точки, заблимали в імлї вогнї а скоро такі в імлї вирисували ся і темні обриси мурів та будинків.

Хмурно й понуро виглядало се місто, що чорніло ся в нічній тьмі та блискотїло дрібними огнями точками Звичайно поспішного міського гамору не було чути, звичайної вертної міської метушні не було помітно: всесїм иньше життя тут проявляло ся, не ті відгуки кроків, не той відгомін голосів. Як у природі знати коли надходить буря, так у сьому місті усе дихало готовістю до бою до одсїчи чим се особливо визначало ся — не можна означати точно, але виявляло ся на всьому: і на убогих невеличких хатах серед садочків і на високій дзвіниці і на старезних міських мурах і на недавно підсипаних валах. Усе тут виглядало на рішучу одсїч, хоча соловї по весняному лящали та щебетали по садах і жіночі постаті спокійно переходили вулицями

Ніхто не окликнув їх, коли вони наближали ся до міської брами, і вони вступили у місто без перешкоди і завади, але кожда пара очей, здавало ся помітила і стежила за ними пильно та шпарко.

— Ей, братіку! — сказав січовик, звертаючись до молодого козака, який чогось дожидав сперши ся на тин коло хати з осьвітленим віконечком. — Ей, братіку! будь ласка, покажи старому бандуристови, як дістати ся до пана гетьмана.

Молодий козак, підвівши трохи в гору голову, вказавши в улиці тьму, засяну, немов іскрами, відблисками од віконець, промовив

— Як минете сю вулицю, у право буде гетьманська хата.

Вони, подякувавши козакови, промінули вказану вулицю і вгадали, котра то була з права гетьманська хата, з того, що вона була яснійше осьвічена, та з того, що дві дівчини, ідучи мимо, придержали ходу, заглянули у віконце і сказали: „Пан гетьман мабуть не спить"

В сьому віконці ясно вирисовувала ся голова вусатого козака, ніби виточена з чорного каміня, схилена на руку у глибокій думі. Прислухавши ся, можна було чути [illegible] кроки до сьвітлиці, кроки то повільні, то швидкі, на диво виразні кроки.

Січовик постукав

Вусатий козак перестав думати, устав і одчинив двері.

Кроки в сьвітлиці одразу замовкли і настала повна тиша

— Панови гетьманови приятелі уклін засилають, — промовив січовик, вступаючи до хати рука об руку з Марусею.

То була звичайна сьвітлиця; до другої двері були зачинені

— Спасибі за приятельску ласку! — одказав вусатий козак байдуже-звичайно, немов такі одвідини случали ся раз у раз.

— А можна бачити гетьманські ясні очи, братіку? спитав січовик

Але двері другої сьвітлиці уже розчинили ся, сам пан гетьман стояв перед ними, і вся його постать питала без слів: звідки гості? які вісти?

Сьвітло од вогню осьвічувало його не усього, але стягами та іскрами: то в верху, то в боку, то в низу. Він весь був у чорних тінях та тремтячому мереживному сьвітлі. Рисів його обличчя не можна було добре догледіти, тілько очи, гострі та допитливо, блищали у присмерку, як вуглє.

— Чолом бю панови гетьманови! — мовив січовик, побачивши його, і низенько уклонив ся.

Низенько уклонила ся й Маруся панови гетьманови.

— Спасибі, одказав пан гетьман. — А якої пісні заспіваєш нам, ласкавий бандуристе?

Сей голос уже виявляв людину, що звикла наказувати, а не слухати наказів — людину, що звикла не запинаючись висловлювати свої жадання та думки і не вагаючись або страхаючись змагати ся за них, та за них оборонювати.

— Хиба своєї, пане гетьмане, бо не сплю на чужому возі і не підспівую за ковийську ласку.

Пан гетьман нічого не одказав на се, але жадними словами не висловити краще подиву, гніву та жалю, як ся мовчанка

— Звідкіля Бог несе?— спитав пан гетьман.

— З Запорожа,— одказав січовик —Запорожці велїли низенько уклонити ся вельможному панови гетьманови.

— Спасибі, — промовив гетьман — Милости просимо до моєї сьвітлиці

Січовик пішов слїдом за гетьманом до другої сьвітлиці, і Маруся, все ще держачи ся за його руку, увійшла том у гетьманський покій.

Окраси в сьому покою не було особливої ніякої: такіж самі білі стіни, такіж самі липові лави, як і в звичайній козацькій хаті, тілько чимало ріжної та коштовної зброї і по стінах висіло, і по кутках стояло; на столі лежав бунчук і пернач.

Гетьманські жупани висіли на кілках і золото на них блищало. Ліжко стояло якесь непрпетунне для сну і одпочинку, і всунута в узголовя подушка ясно та конечне промовляла про те, в якій горячці і муці була голова, що не на довго склоняла ся до неї

— Прошу садовити ся, — промовив пан гетьман.

І сам сів і втопив огнисті очи у січовика

Усе його тіло видимо тремтїло, ніби він здержував себе і ся уздечка докучала йому та дразнила його.

— Вибач, пане гетьмане, — одказав йому січовик — ось бачиш, у мене поводатир маленький, втомив ся — [illegible], треба-б одпочити їй, бідненькій

Пан гетьман устав і стягнувши з найблизшого кілка дорогий жупан, кинув його січовикови. Потому очи його впали на перський килим, що укривав великого ослона; він здер його одним рухом і тож кинув січовикови, нетерпляче стежачи, як він послував ся про поводатиря.

Жадна нянька не стати в рівень із січовиком у швидкости та моторности, з якою він простелив перський килим на лавиці, хитро учинивши узголів'я без подушки; та й яка нянька могла-б бережнійше і ніжнійше підняти Марусю та дбайливійше, ласкавійше положити на постіль і укрити пишним гетьманським жупаном?

З якою втіхою втомлене тіло доторкнуло ся до сього ліжка, спорядженого вірною та певною рукою!

Але спати дівчина не могла: сон її зовсім не брав.

Вона навіть не дрімала, з під рясних ворсів гетьманського жупана очи її мимохіть та непереможно приковували до себе два бесідника, і вона стежила ними за найменьшим їх рухом, ловила найкоротший вираз їх облич.

Вони сиділи за столом, оден проти одного і ясне сьвітло палахкотючої воскової сьвічки вповні осьвічувало їх обличчя і постаті.

Що за могуча постать січовика! Сила, краса його вповняли серце дівчини [illegible] надією.

Але друга постать!

Душа її була повна жалощів та трепету, коли вона дивила ся в сї запалі очи, що понуро та неспокійно поблискували з під рясних брів, на невчасні зморшки які порисували величне і горде чоло, на усі сліди нищення од внутрішнього вогню — вогню, лїбонь невгасимого, який палив безпастанно та невідступно.

Вони обидва стиха розмовляли. Дуже стиха та вдержливо.

Вона довго прислухала ся до сеї розмови, як дослухують ся до далекого гомону моря.

Нарешті утома взяла своє, очи її одразу склепили ся і вона заснула.

XVI.

Маруся сьпала, як сплять на березї моря, і сьпит і чуєш, що кругом тебе грізна безодня і ловиш через сон зі грізний рокіт і хоч роїть ся в голові чимало свого, та невідступно ввижають ся безкраї фалї сього моря, що колишеть ся та плеще.

Їй ввижав ся батьківський хутір, запашний вишневий садок, знайомі рідні обличчя, але все се якось чудно, не то щоб линяло, а краще мовити — тонуло в тумані, одсовувало ся у друге місце, на першому місці яскраво сяяли нові образи.

Нараз вона прокинула ся та хутко підвела ся на своєму ліжку.

Січовик сидів як перше обпершись ся об стіл і як перше його очи палали, як дві ясні зорі, сяючо, спокійно і рівно як справжне сьвітило.

Пан гетьман стояв посеред хати. Знати було, що він зірвав ся з місця в той саме мент, коли його вразив страшний біль, зірвав ся і зупинив ся, немов оголомшений влучним ударом

У пана гетьмана тож палали очи, але палали иньше: болїсно уміівало серце, чуючи, що з сих очей готові от-от линути розпучливі пекучі сльози. Горде чоло побіліло від тяжкої муки та морювання і часті зморшки на ньому здавало ся, видимо рисували ся все глибше та глибше.

— Чи плакав би сліпий, як би стежку бачив! — промовив він нарешті. — А час минає! час минає! А звідки нема підмоги мені! Я знаю я посунув ся в воду, не спитавши броду, знаю! Та й ви до щасливого берега не допливете!! Бачу я, який конець буде!

Голос йому урвав ся

Січовик мовчав і тілько пильно дивив ся на пана гетьмана.

Пан гетьман почав знову

— То ви так вже рахували, що я на Юдині гроші спокушу ся, га? Добрі люде! добрі люде! Ви. . .

Пане гетьмане! — з шанобою перебив січовик— дозвольте вашій милості байку оповісти

— Кажи!

— Жили — були собі дві добрі собаки......

— Знаю, знаю, знаю!

Пан гетьман упав на ослін коло столу, простягнув руки на стіл і припав до них головою.

Обличча його не видко було, але по одному вже сивій[illegible], що не вміла [illegible] ся можна було відгадати, яка-то тяжка була гетьманська шапка.

Так він не рушав ся кілька хвилин.

Січовик, що все так само пильно та уважно дивив ся на нього своїми ворожими очима, здавало ся, не вважав за потрібне звертати ся до бесідника з якими будь питанями, поясненями [illegible].

Нарешті пан гетьман підвів голову.

— Так мож мені, по вашому, нести вам повинну голову, га?

Голос його був вдержливий, але в ньому чути було глибоку їдку гіркість; біле обличчя помалу якось корчило ся.

— А ми-ж присягали, пане гетьмане, сю голову нашу нести, куди треба, за рідний край. Не в нашій голові тут сила.

Пан гетьман швидко встав пройшов ся по сьвітлиці, як одразу схоплюють ся та кружляють ранені звірі, підійшов до вікна, поглянув у тьму запашної, тихої та теплої ночи, на безліч сяючих зір і знову сів на стіл.

Настала довга мовчанка і так стало тихо, що Маруся чула, як било ся її серце.

Нарешті пан гетьман знову устав, підійшов до полички в кутку, узяв звідти каламар, перо та папір, переніс на стіл, розклав ніби до писаня і знову відійшов до вікна, знову глянув на запашну тьму теплої ночи, на яскраві зорі і звідти промовив глухо, немов за горло його стискала залізна рука

— Я йому напишу усе, що треба.

— Добре діло, — одказав на се січовик.

Знов на кілька хвилин настала мовчанка.

Тим часом очи січовика зустріли ся з очима Марусї і він ласкавим кивом голови та усьміхом дав їй зрозуміти, щоб вона постарала ся знову заснути і відпочити.

Але вона на одвіт вказала на пана гетьмана.

Він зрозумів, що зі мусить і знову одказав їй заспокоюючим знаком.

Пан гетьман підійшов до стола і почав писати.

Важний мабуть був сей лист і тяжко йому було писати.

Коли він був уже скінчений подав його січовикови.

— Прочитай! — промовив він.

Січовик прочитав написаний аркушок, зложив його і узявши свою бандуристську шапку, обережно засунув його під підкладку у шапці.

— Коли-ж доставиш? — спитав пан гетьман.

— Як тілько донесе мене Бог та добра доля, то й доставлю. — одказав січовик.

Сказавши се він устав.

— Ідеш? — спитав пан гетьман.

— Іду, пане гетьмане; щасливо вам оставать ся.

Маруся в один мент стала теж на рівні ноги.

(Дальше буде).

Mr. E. L. Cash.

Високоповажані Горожане виборчого Округа Mackenzie!

Я яко Ваш представитель в Домінільним Парламенті за послідних чотири рока, і яко кандидат ліберальної партиї при надходячих виборах, хочу промовити до Вас пару слів і з'єднати собі Ваше поперте і голоси на день виборів.

Я був представителем дістрикту Mackenzie яко цілого дистрикту а не лише самих лібералів, я чесно і совістно старав ся робити всьо, що було в моїй силі, щоб заспокоїти Ваші потреби.

На першім місци хочу сказати, що я сильно попираю і горячо ціню нашого великого провідника ліберального Вільфрида Льорієра тепер, так само як і перед чотирма роками. Яко знаменитий провідник великої партиї, він стоїть на першім місци, поміж найзнаменитійшими людьми Канади, а яко британський муж стану, він є уважаний яко найвідомійший і найбільше гідний довіря в державі. За його управи, край сей витворив ся в народну і торговельну силу, як нїколи перед тим; а ся зміна наступила передовсїм завдяки Вільф. Льорієра.

Ліберальна партия з гордостию може вказати на свої діла, почавши від 1896 р., коли перше зістала привернена до сили, а гарний зріст заходу, є доказною відповідею тим, котрі стараються ся ослабити і очернити політику правительства. В 1896 р. провінциї Саскачеван і Альберта не їстнували: они лише творили величезну незалюднену територию.

Нині ті провінциї скоро поступають на перед прегарно розвиваючи ся. Очи цілого сьвіта суть прямо здивовані розвитком західної Канади. Місточка скоро повстають в урожайних землях залюднюючи ся трудолюбивими поселенцями. Що викликало ту зміну почавши від 1896 р.? Се є заслуга правительства, що розголосило по сьвіті їстнованє Канади і підпомагало і заохочувало еміграцию. Перед тим ми з прикростию дивили ся як нарід втікав з Канади. Нині всьо змінило ся і кождий корабель, кождий зелїзний поїзд, привозить маси поселенців, шукаючих землі щоби замешкати на стало в Канаді. Земля для поселенців і догідні закони гомстедові, заохочуюча еміграция, се була політика правительства а понад все будова нових зелїзних доріг найбільше спричинили ся до залюднення наших земель, до зросту рільництва і до продукциї величезної маси збіжа, котре живовить в нашого краю.

В 1896 р. ми мали одну зелїзницю в нашій провінциї, се є „Сіпіар", тепер ми маємо три дороги зелїзні, котрі так вже суть переповнені, щоби перевозили продукти земельні, збіже і худобу. Правительство будуючи G. T. P. зелїзницю, доказало, що оно бажає всіма способами допомочи перевозови всяких продуктів поселенцям заходу і не диво, що премієр Льорієр дивить ся на ту народну будову як на трівалий памятник, звязаний з його іменем.

Яко Ваш представитель я всегда мав на оці поправу зелїзничих получень в дистрикті Mackenzie і приємно мені Вам се сказати, що мої заходи яко Вашого представителя зістали увінчані успіхом, а іменно збудовано зелїзничу галузь Rossburne, котра буде переходити через дистрікт Hollace і галузь Thunder Hill, котра дасть спроможність транспорту в великій і дуже важній части північної сторони того дистрікту. Будова сих зелїзниць зістала предпринята завдяки моїм заходам і я є певний, що виборці в Mackenzie будуть підпирати мене і ліберальне правительство, котре так гарно віднесло ся до фармерів західної Канади і я є певний, що виборці не підуть за незавісимим кандидатом, котрий не признає жадної означеної політики або котрий може стати прихильником партиї Borden-а, котра не тримає ся жадної політики, ані платформи

Правительство домініальне, доставлячи грошей допомагаючи ліберальному правительству в Саскачевану, щоби дати для фармерів потрібне зерно на засів, сповнило роботу, котру я є певний, мешканці західної Канади дистрикту Mackenzie запамятають з вдячностию; о ту поміч правительства, я убігав ся всіми силами. Від коли ліберали прийшли до власти, рільничі відносини в дистрикті Mackenzie, перейшли величезну зміну.

Той дистрикт кілька літ тому назад, був визначений продукцию і вивозом худоби. Наплив поселенців перемінив степову околицю збіжеву і кождий закон прихильний для рільників, був незвичайно корисний для фермерів Mackenzie.

Ліберальне правительство, всегда з розвагою застановило ся над законами регулюючими спродаж збіжа, як се потверджують члени парламенту західної Канади, як також приставителі „Grain Growers Association" з Манітоби і Саскачевану. Манітобский збіжевий акт і інспекцийний акт вложений до статутів держави через лібералів, знищив цілковито всяку можність злуки поміж тими компаніями елеваторовими і кождий фармер радше бачить свій інтерес, посилаючи збіже навіть тогді коли єсть недостаток кар, чим спродати до елеватора. Найбільше нарікали фармері в дистрикту Mackenzie, як також в обох західних провінциях, на щацованє збіжа. Тою справою заняла ся послідна сесия парляментарна і сьогорічне збіже котре лише трошечки потерпіло від морозу, є зачислене до якогось трейду, а не як перед тим був відкинений і був проданий за найнизшу ціну.

Членові елеватори над озерами, остали ся під контролею правительства і всі висилки і доставы, суть догляданї правительственими інспекторами. Мішаня трейдів затановлено зовсім, через що запевнило ся значіне західної пшениці на сьвітових торгах, а також високу ціну правскої класи збіжа.

Друга реформа пожадана рільниками західної Канади, було утворене торгу в Вінніпегу, так званого „sample market" і хоч многі противили ся сему, се зістало ухвалено і кожда кара збіжа може бути в Вінніпегу на 24 години затримана і спродана після проби

Слїдуючим кроком в реформі торговлї збіжем, власність правительства класових елеваторів; я є за тим з цілою силою. Кождого часу інтереса рільників дистрикту Mackenzie, будуть совістно і витревало заступлені мною і могу Вас запевнити, що ті інтереса були всегда і на будучність будуть совістно поперті ліберальною пар[illegible]

Сир Вільфрид Льорієр, приобіцяв збудовати зелїзницю Гудсон Бей на захід. Противники кричать, що се є лише виборча обітцянка, так само кричали вони перед чотирма роками, коли ліберали обіцяли будову G. T. зелїзницю, котру тепер бачите тут своїми очами. Позвольте мені запевнити Вас, що зелїзниця Hudson's Bay не є виборчою обітцянкою, але є другим доказом довіря, яке ліберали мають на заході. Хочу тут зазначити, що я рішучо попераю будову сеї зелїзниці і не могу знайти досить сильних слів, щоби означити якої вартости є та зелїзниця для мешканців дистрикту Mackenzie. Користь з неї для Вас прямо не обчислима. Єсли-би я дождав ся Вашого поперта лише задля сеї зелїзної дороги, оно-би повинно вистарчити.

Зміни в тарифі заведені ліберальною партиєю були всї на користь фермерів. Премієр Льорієр поставив на вільну лїсту без тарифи Binder-twine Barbed-wire сепаратори сметанки, нафту і інші річи, знижив тарифу на знарядах господарских. Єсли консервативни дійдуть до власти, они збільшать тарифу на тих річах так конечно потрібних, на велику страту західних поселенців. Фабриканти противлять ся Льорієрови для того, що він не збільшив тарифи, а попирають Borden-а і консервативнїх для того, що вони збільшать тарифу. Торговля з Англією яка скріпила ся через відповідну тарифу, є доказом розумної політики ліберального правительства і здібного міністра фінансів. Кожда річ яка тут приходить з Англії, є утаксована о ⅓ меньше як перед тим. Політика ліберальної партиї була всегда за тим, щоби зменшити тарифу і ціну потрібних річей для фермера і робітника, зробити так низьку як лише можливо. Підчас коли богачі мусять платити повну ціну. Наслідок сих змін в тарифі є наслідок скріплення торговлї з Англією. Торговля стала значно побільшена і в однім році стала вона так збільшена, як за цілих 18 років за урядовання консервативного.

Знаменита політика ліберальної партиї спричинила ті світлі зміни. Ліберали. можуть бути горді з того, що зробили, опираючи ся на програмі поступу скорого і значного на програмі торговельного розвою держави, я з довірям прошу Вас о підперте. Я старав ся совісно сповнити свої завдання, яко Ваш представитель. Я вже згадав деякі річи, котрі я зділав для Вас. Я вистарав ся о кустоме офіс для Йорктону і тепер гарний будинок буде поставлений на державні землі і почта. Я звертав увагу на всякі потреби поселенців на гомстедах і попирав всякі нові закони, котрі після моєї гадки були для них корисні. Мій урад підчас засїдань в Отаві я сповняв совістно і рідко заступував Вас яко Ваш приятель. Я маю надію, що з більшим досьвідом і лїпшим познакомленєм ся з публичними справами держави, зможу в будучности зробити більше єсли зістану вибраний. Я понад все, всегда буду мати в памяти потреби і бажання мого округа виборчого, котрого представителем я мав честь бути в домініальним парламенті, через послідні чотири роки яко ваш перший приставитель.

E. L. Cash
Yorkton, Sask.

Mr. T. McNutt.

До руських виборців з дистрікту Saltcoats.

ВПОВ. ПАНОВЕ:

Велика конвенція репрезентуюча виборців сего округа, наділила мене почестию, вибираючи мене ліберальним кандидатом, при надходячих виборах до Домінільного Парламенту.

Я тепер звертаю ся до Вас наново і прошу о піддерте і поміч при надходячих виборах.

На тім місци мушу зазначити, що ліберальне правительство се є правительство, котре попирає низьку тарифу, котре є за будованєм нових зелїзних доріг, котре бажає піднесеня добробиту Канади а передовсім добробиту фармерів.

Ліберальне правительство всегда було прихильне за побільшанням і працьовитими поселенцями чужих країв. Оно вірить, що в Канаді є много місця для всіх чужинців і що потрібна їх поміч для піднесення краю. В заміну за те, правительство ліберальне, дає поселенцям повні права належачі ся свобідним горожанам.

Противники правительства, опозиция, суть противні розширеню зелїзних доріг, суть противні обниженю тарифи, они попирають одну лише продуктуючу класу. Їх способи борби, се напади, клевети і фальшиві підозріваня на ліберальну партию; они нічого не можуть закинути а прост а лише підозрівають.

Надіючись і числячи на Вашу прихильність до мене і до партиї ліберальної до котрої я зачисляюся, я уповаю, що при Вашій помочи мені припаде честь бути Вашим представителем в Домінільним Парламенті.

Ваш вірний T. McNutt.
Saltcoats, Sask.

Mr. S. J. [illegible]

До виборців SELKIRK.

Високоповажані Панове!

При надходячих виборах домініальних я уважаю за відповідне знова віднести ся з просьбою о Ваше поперте і впливи як се Ви пробили при виборах 1904 року. Я мав честь бути Вашим послом через чотири роки, був се тяжкий обовязок, але сьміло можу сказати, що я вивязав ся з мого обовязку на користь народа без огляду на его політичні переконаня. Окрім многих улїпшень доконаних в нашім окрузі виборчим, почавши від 1904 року за моїм старанєм я могу жадати 96 миль G. T. P. зелїзниці з Вінніпегу до всхідної границї Манітоби і фармері вздовж сеї дороги, можуть посилати свої продукти. Ціна сеї зелїзниці виносить около мільон триста тисяч долярів. St. Andrews Locks так довго обіцяні і так відтягані суть майже на укінченю. По нинішний день видано около шість мільонів долярів, а в червни слїдуючого року кораблї вже будуть там туда переходити. Обі части церкви сьв. Андрея будуть получені сталовим мостом. Правительство домініальне віддало всю ту роботу канадийским компаніям, контракт на суму около 600 тисяч долярів включаючи зелізну роботу коло каналу, значить, міст і електричне уряджене. Вся та робота буде покінчена в лїтї

Також маю приємність повідомити Впов. Виборців, що та стара справа, котра тягнеся вже більше як 35 літ, в кінци за моїм старанєм буде полагоджена. Се є справа лотів в St. Peter's Indian Reserve. Найблизшої весни справа ся остаточно зістане полагоджена і позаяк та індиянска резерва зістала віддана правительству, 50 тисяч акрів землі муніципалу St. Andrews, так довго тримання в резерві, зістане тепер оподаткованою власностію, що після моєї гадки є позначайно корисно для місточка Селкірк і околиці. Правительство замірює в як найкоротшім часі пустити ті землі на продаж.

Я вичислю кілька ще улїпшень доконаних правительством для повіту Селкірк за чотири послідні роки: 10 миль зелїзниці з Winnipeg Beach до Gimli $32 000; 20 миль з Тульон на північ $64 000, почтовий будинок в Селкірк $41 000, Садивний на рибу і дім над рікою Ветера $25.000; регуляция Assiniboine $25,000; канал і улїпшення в Selkirk, Arnes, Hnausa і Gimli около $25.000; дорога через Broken Head індийску резерву $6000; дорога через Fort Alexander індийску резерву $2500; Лїхтарня Cox's Shoal $5000; Лїхтарня на острові Georgia $5000; чотири сьвітла на речках Warren's Landing $6000. Машини до жолоблення ріки направл[illegible] і через три роки в руху $10 000 Новий канал Red River $10.000. Корабель департменту риболовства $8000. Корабель для індийского департ. $4000. Усуненє перешкод з Вінніпег Рівер $2500. Всї ті роботи разом коштують $2.184.000 Всї ті гроші з виїмком направлення ріки Вінніпег, видані на наш округ. Се показує, що округ сей був добре заступлений

Сего року предложено за $10.00 купити часть міста на публичний будинок в Elmwood, котрий, як покінчений буде, коштувати ме $40.000, також признано $7 000 на охоронний вал Winnipeg Beach, котрий буде коштувати около $16.000 а контракт на сю роботу буде розписаний сеї осени.

Наміром правительства є зробити там пристань через вижолобленє потока, щоби всї кораблї на озері могли підчас бурі знайти там охорону. Також зачато роботу коло місточка Gimli, щоби охоронити полудневий беріг сего місточка. Робота там коли покінчить ся буде коштувати $7 000. Мінїстер внутрішних справ згодив ся передати місточку Gimli всї вольні лоти в числі около 156, котрі посїдає до тепер правительство. Се дасть спромогу місточкови о деякі улїпшення і єсли потрібно розширити парк. Правительство також відложило $90.000 на будову зелїзниці з Gimli до Riverton на Icelandic River.

Я дожу всїх старань, щоби та так потрібна лінія зістала як найскорше збудовано. Я вірю що мої приятелі не будуть про мене зле думати, коли я не буду в можности особисто з ними бачити ся в наслідок величезного округа виборчого. Я оголошую місце мітингів і прошу, щоби мій противник також явив ся на них. Я вірю, що Ви будете присутні бодай на однім мітингу. Я вірю, що Ви не відмовите [illegible] свого поперта, лишаю ся Вашим покірним слугою

S. J. Jackson.

N. H. Lightly & Co.
КУПЦІ
желїзних товарів і будівничі. Заосмотрють доми в меблї, печі, блашані знаряди, фарби, оливу, шкло і т. д.
873 Main str. Phone 4739.
Winnipeg, Man.

Carey & Co Limited.
Імпортери і генеральні купці вина і лікерів.
Червоне вино 25 ц. бутелька, $1·20 за гальон. Портвейн і кларет 50 ц. до $1·25 за бутельку. Горівка Rye 50 ц. до $1·00 за бутельку, $2·75 за гальон. Спірітус $1·00 за бутельку, $5·20 за гальон. 20 ц. за гальон звертаємо, єсли бутлю звернете ся. Великого рода вина і лікери на складі
707 Main str.
Box 31. Winnipeg, Man.
Telephone 1105.

J. Rosenthal,
магазин всяких напоїв.
464 Main ул. близько Сити Галь, Вінніпег. Телеф. 6744.
Ціни за гальон.
Горівка житнія. 2·50 до 4·00
,, шкоцка 3·00 ,, 5·00
,, бренді 4·00 ,, 6·00
Вино портове 1·25 ,, 6·00
Спирітус 65 ц. і більше.
Всякі напитки в пляшках по умірковних цінах. Спеціальна ціна за напитки для домової потреби.
Точна достава.
Говоримо по руски.

Руська Їдальня.
Маю честь повідомити всіх Русинів, що посідаю від довшого часу їдальню, (boarding house) в котрій можна дістати найтаньші і найсмачнійші всякі потрави так молочні як і масні.
Отже не отягайте ся, але приходіть і попробуйте.
Маємо також і ліжка до спаня по 5, 10 і 15 цт за одну ніч.
Ану сюди до свого! а буде гаразд.
Дім лежить 3 бльоки від Main str. ідучи на всхід: Sutherland або Jarvis авеню (зелений дім).
Прошу уважати на повищу адресу.
Йосиф Дрясон
141 Meade Str. — Winnipeg.

Єсли Ви у Вінніпегу то не забувайте про
Руський ресторант
100 Euclid ave. — Winnipeg.
Для робітника се найдешевший ресторант.
10 дол. місячно помешкане з їдою.
Станция без вікту 2 дол. місячно.
За спане через одну ніч 5 цт. — Їда 5 цт.
На пробу зайдіть до Руского ресторанту
100 Euclid ave.
у Вінніпегу.

Старайтесь уникати слабости нирок

Коли хочете уникнути слабости нирок, то уживайте сейчас Dr. Hamilton's Pills. В кождім випадку ті пігулки вилічать.

Ті пігулки не одного вже вилічили з слабости нирок Они також лічать безсонніст. От, що пише пані T. Lyon з Женеви. Я ужадала на здоровлю і не моглам спати. Мене боліла голова і чулам біль в різних частях тіла. Коли уживала Dr Hamilton's Pills то скоро виздоровілам. Зараз першої ночи по заживтю я лїпше спала: Жадне лікарство якого я уживала не має тілько сили як Dr. Hamilton's Mandrake & Butternut Pills.

Се лікарство також охоронить від слабости нирок. Щоби не допустити розвити ся сій хоробі треба ужити Dr. Hamilton's Pills Они помагають також в болю крижей. Додають апетиту і направляють спане. Жадне лікарство не вирівнає їм. Ціна 25 цт. пачка або 5 флящинок за доляра можна купити всюди або спровадити від N. C. Polson & Co. Kingston Ont. або Hartford Conn. U. S. A.

Чи продасте кашель.

Ви певно схочете за доляра вилічити кашель? Коли так то ідіть до аптики і купіть „Catarrhozone" і кашель пійде з миттєвостею. Для вилічення кашлю уживайте Catarrhozone бо оно есть найлїпшим лікарством против катару і кашлю.

Не треба терпіти.

Коли біль голови можна вилічити купивши за 25 цт. Nerviline Кілька крапель розпустити в солодкій воді то зараз принесе пільгу в болях. Nerviline також помагає при травленю і піддержує силу организму. Кожда женщина повинна еї уживати (По 25 цт. фляшка всюди.

Нестравність

Коли не маєте апетиту до їди то ваш жолудок не травить добре. Єсли заживете Dr. Hamilton's Pills, то в одним дни віднаскате апетит. Нема лїпшого лікарства на жолудок як Dr. Hamilton Pills of Mandrake & Butternut. Можна купити в кождій аптиці. Пачка 25 цт.

ОГОЛОШЕНЄ.

Хто з наших братів емігрантів, мешкаючих на широких степах канадийскої Руси оподаль від своїх церков, хоче мати в свобідній від праці хвилі духовний пожиток і розривку, нехай сейчас замовить у мене підписаного велику книжку

„ЖИТЯ СЬВЯТИХ",

що обіймає 788 сторін друку з прекрасними 4-ма великими і 350 меньшими образками, видану о. Л. Дзюдзинським.

Коштує сеся книга з пересилкою до Канади $4.50

Гроші засилати в перед почтовими money order'ом на адресу:

Rev. Vasyl S. Hryvnak
Box 375
Olyphant, Pa.
Lacka Co.

Спішіть поки засіб стягчить.

Достохвальна Редакціє!

Нав'язуючи в вашу мильну вість про гомстеди, подану в ч. 38 з 22 октобра с. р. прошу звелить Дост. Редакції мою поправку в тій справі помістити.

Справа земельна се справа не аби яка — се річ дуже важна, про тое треба всякі вісти в сій справі лише з достовірного жерела поміщувати.

Редакція каже, що люде хотячи гомстеду мусять або особисто в Dom. Land Office зголоситись, або дати свое поломочіє. Також член родини може взяти гомстед для свого кревного. Ся вістка не є правдива що до першого пункту. Кождий хто хоче взяти гомстед мусить ся особисто зголоситись до Dominion Land Office, в котрім виданя земля є до сплати. Ніхто другий не може сплатити за жадаючого землі. Лише сей пункт єсть правдивий, що кревний за кревного значить тато синам, син татови і брат братови може сплатити. В тім разі треба дістати папір (Proxy) до сего призначений в Dom. Land Office і его має підписати той що жадає фарми а здає кревному свому за себе сплатити. Пр. тато маючий три сини вєсь 18 літ маючих іде до найблизшого Dom. Land Office і жадає троє паперів (Proxy papers). Дістали їх дає по одному синам підписати і з тими паперами може їхати за землею — найповнішу секцию як не мав сам фарми тоже - іде до того D. L. O. де земля і бере собі одну а три синам. Як би сам мав, то бере лише синам. Се треба добре порозуміти.

Дальше Хв. Ред подає вістку в тій самій допиєи, що єсли 15 літний хлопець хоче взяти фарму, то мусить взяти ся зі своїм батьком або опікуном а та фарма буде зарезервована для него доки не буде мав 18 літ скінчених -- така вістка єсть цілком мильна. Право не мови не каже, що батько або опікун може зарезервувати фарму для хлопця такого, котрий скінчив 17 літ, до 18 року в котрім має право сплатити і то тогди як живе з батьком або опікуном земля резервована не єсть понад 9 миль від фарми батька або опікуна віддалена. Се право нехай кождий батько добре затямить. Батько то вичитавши в газеті, що 15 літний син може мати фарму піде до D. L. O. а тут его відправлять з кпитком Батько або опікун присягає в D. L. O. що син має скінчених 17 літ, що живе разом і земля не єсть дальше понад 9 миль.

При сій спосібности хочу еще дещо більше розказати про право земельне, котре з днем 1 вересня 1908 стало ся правосильне. До того дня право земельне для західної Канади було: в кождім товнишипі усї числа парцеті 2, 4, 6. і т. д. до 36 з виїмком 8. і 26. (три квадри) для Гудзон Бей, були до визнаня для поселенців. Числа же непарцеті задержувало правительство до своєї розпорядимости, значить, або мало продати, або дати залізній дорозі, або дати поселенцям як окаже ся потреба сего — з виїмком ч. 11 і 29, котрі на добро школ віддані з гори уже від віка з стали. З днем 1-го вересня 1908 право се зістало на користь поселенців змінене а то так, що в кождім товнишипі усї числа так парцеті як і непарцеті зістали на заміне утворені для поселенців на гомстети по 10 дол., є виїмком ч. 26. 11. 29. Значить в кождім товнишипі 32 секції отворені на гомстеди але лише такі секції, котрі правительство перед 1 вереснем 1908 не віддало кому небудь Значить як зелїзна компанія дістала якусь землю перед сим правом або хто другий, так ясно що правительство не дасть ту саму землю на гомстеди — бо уже не его она єсть. Дальше еще суть резерви лісові, котрі творять майно краєве і не суть до роздавання і, наконец, землі Індиянські суть тож не до брання. Єще одно дуже важне право 1-го вересня с. р. вийшло а то що до другого гомстеду. В Саскачевані і Альберті між 3-им а 5-им меридіяном а від 1-го товншипу майже до 45, котра то земля зеленою краскою на мапі в Dom. L. Office обведена, хоть земля на білім поли на другій гомстет призначена. Такої землі найбільше єсть в сих дистриктах Dom. Land Office. Moose Jaw, Battleford в Саскачевані, Calgary, Lethbridge, Red Deer в Альберті. Дам приклад: хто не мав ще гомстеду — іде в ті дистрикта і шукає н. пр. для себе і сина землі. Находить секцію отже бере для себе один квóдер за 10 дол. а приметний яко другий гомстед за котрий платить 10 дол. відраз а по трох літах 160 дол. і 5 проц. а дальше в 5 літах має сплатити 320 дол. Се значить. оден гомстед дістає за 10 дол., другий за 480 д. (по 3 дол. акер) на 8 літ сплати. То само робить і син — або хто хоче або лише як немав ще гомстеду — ніж же хто мав до небудь гомстет, чи то в Манітобі, чи в Саскачевані або Альберті, то як хоче мати другій гомстед, мусить іти в подані округи (значить має патент на перший) Там вибирає землю — вибравши приходить до Dom. Land Office і бере другий, отже платить 10 д. і 160 дол. сейчас, через три роки не платить нічо, а по трох роках 320 дол. має сплатити в 5-ох літах Се треба знати!

При спосібности еще вспомину, що хто сидить більше як три роки на фармі а оплатив хоть би перед роком, може зголоситись о патент до свого Dom. Land Office і буде прийняте зголошенє, як два свідки призвають що сидит поверх три роки на фармі.

Сих пару важних пунктів я подаю до відомости моїх земляків, але не для того або подане перебічив раз - два і газету кинути в піч, але щоби кождий памятав ся старанно, а сусідами розговорював а по можности до скрині се число білети сховав.

На жаль мушу сказати, що другі народности випереджують нас в ділі придбання землі — они шукають, допитують ся тай узнають, а ми коби здорові були хиба посваримо ся. Брат же наша Галичина, парубок жонатий, хутко зробляє долари, відлежуючи де які на коні пива, а решту пускає на дороги, то віден, то відти назад їздучи. Ні там не буде, ні тут не осідає. Ану, чоловічо до голови по розум — земли просять ся взяти, а ти парубочим, а жінка з дітьми в краю голодують. Покинь тадку за Старий Край — там твій край де хліб їси. Бери землю та служись з родиною та жий як люди порядні жиють. За один місяць один мілїон акрів землі узяли люди, між котрими як капля в мори нашин. Се був місяць вересень 1908.

Не бануйте що може за богато правди росказав.

Б. Ґевик.

Всячина.

— В справі спадщини по Полуботку. Доносить російська газета „Утро", що сими днями вернув до Харкова зі з'їзду претендентів до спадщини по гетьмані Полуботку, відбутого в Гомлю; управитель адміністраційного бюра адвокат Вобков. Як звісно, пущено з Петербурга чутку, що в однім з англійських банків знаходять ся мілїони, які свого часу уміщав там гетьман Полуботок. Се дало причину, що близші і дальші потомки Полуботка порозумілись з собою на з'їзді в Стародубі, постановили вислати до Льондону чоловіка, котрий би там провірив на місци, як має ся діло з тими мілїонами. Делегатом тим був якийсь адвокат Прижевальський, котрий тепер вернув з Льондону і на з'їзді в Гомли зложив звіт зі своеї діяльности. Отже Борков подає в газеті „Утро" до відомости, що заходи адвоката Прижевальського не принесли ніякого успіху, бо в ніякім з льондонских банків нема і сьліду з якоїсь спадщини по Полуботку. Мимо того потомки гетьмана Полуботка не тратять надії і сподівають ся, що удасть ся їм відшукати спадщину

• • •

— Викопують японських бранцїв. На Преображенськім цвинтари в Петербургі, в присутности представника Японії Окови та урядників поліциї, викопано з гробу двох Японців, що померли в Петербургі яко бранцї з японської війни. Викопаних мерців відвозять до села Ведмедь, а звідси разом з викопаними там 19 Японцями відставляють до Гамбурга, де їх спалять в крематориях. З Гамбурга попіл Японців в посудинах відвезуть до Японії.

Не псуйте власного масла
уживаючи такої спроваджуваної соли, котру продають на цілім заході.
Сіль Windsor
не коштує більше як ті нечисті соли. Сіль Віндсор є уживана всіма західноканадийськими молочарями. Се є чиста сіль і все сіль. Жадна сіль не рівнає ся з нашою. Домагайте ся сили Віндзор.

ВІДПОВІДИ РЕДАКЦИЇ І АДМІНІСТРАЦИЇ

Петро Юрчук $ 1·50 дістали, заплачено по конець октобра 1909

Фред Савчук $ 1·50 дістали, заплачено по конець октобра 1909.

Майк Кошко 75 цт дістали, заплачено по конець марта 1909.

Фред Карашовський 75 цт. дістали, заплачено по конець марта 1909.

Майк Савчук 1·00 дістали заплачено по конець мая 1909.

Їгнат Бартко 1 50 дістали, заплачено по конець октобра 1909.

Іван Далаврик $ 1.50 дістали, заплачено по конець октобра 1909.

Йосиф Капришин 25 цт. дістали, заплачено по конець новембра 1908

Майк Карпа $ 1.50 дістали, заплачено по конець 1908

І.А. Павлюк $2. дістали, заплачено вкрай по конець октобра 1909.

Й. Кітімер $1.50 дістали, заплачено по конець октобра 1909.

ДЕ Є?

кобила 3 річна, з звіздою на чолі, задні ноги білі по котики і має білу пляму на стегні. Хтоби о ній знав або хто приланав дістане $10.

Пишіть на адресу
Georgi Pauluk,
P. O. Pakan, Alta

BAKER & MACKUSSEN
Телеф. 7304.
Адвокати і нотарі. Стягають довги в старім краю і в Канаді. Приготовляє контракти купна і продажі. — В офісі говорять ся всіми мовами славянськими.
334 Main str.
Winnipeg, Man.

ВАСИЛЬ ЧОРНЕНЬКИЙ
Charles Charny
Виконує роботу при сурах і волних роботах скоро, тано і совістно і через те заслугує на повне поперте.
Пан Чорненький є дуже добре звісний всім Русинам в Вінніпегу, тому кождий потребуючий повинен оминати чужого а йти до свого Русина.
Василь Чорненького
576 Magnus ave
Winnipeg Man

ФАРМИ НА ПРОДАЖ!
До що терпіти морози в східних провінциях, коли можете купити землі в Британській Колюмбії в добрім кліматі, где зима цілком не докучає. Маєм землю на продаж близько зелїзної дороги і в добрім положеню. Любителї садів можуть бути тут задоволені, бо садовина родить ся всїляка дуже гарно. Ціна землі приступна. По близші інформациї пишіть на адресу
W. Syrotiuk
Box 25. Abbotsford, B. C.
або
S. Olecha
Box 25. Abbotsford, B C.

→Руска аптека в Вінніпегу.←
КУПУЙТЕ ВСІ СВОЇ ЛІКАРСТВА В РУСКІЙ АПТИЦІ а будете вдоволені.
ЧОМУ? БО
по перше: Роджерс розуміє що хотять люде зі Старого Краю.
по друге: Ціна Роджерса є найнизша в місті,
по трете: Роджерс має найлїпшу практику,
по четверте: Ми говоримо і читаємо в Вашій мові, пишіть що потребуєте.
Наші лікарства на біль серця і жолудка, свербіне скіри, утрату сили в тілі і т. д. лиш спробуйте а переконаєте ся о їх великій вартости.
Маємо ПЯВКИ по 15 цт., а лїпші по 25 цт. одна.
Rogers Ruska Apteka
264 Jarvis ave. (2 Blocks west of Main str.).
Winnipeg, Man.

McLAUGHLIN CARRIAGE CO. Ltd,
204 Princess st. Winnipeg, Man.
Ми продаємо найлучшого рода вози для фармерів, сани, боги, борони, плуги і загалі всілякого рода фармерскі знаряди. — Наша адреса:
Mc LAUGHLIN CARRIAGE CO. Ltd,
204 Princess st. pir Ross Ave. — Winnipeg, Man.
Пишіть по календарі.

ДРУРИ
REDWOOD LAGER
РОБЛЕНЕ З БРАГИ І ХМЕЛЮ.
Питайте за ним.
E. L. Drewry Mfr. Winnipeg.
Чисте пиво є найздоровійшим з усїх напитків

Нові Властителї, Нова Машинерія, Нові Броварники
З ТОГО ВИХОДИТЬ
Найлїпшого Сорта Пиво.
Спробуйте! Вам оно певно буде смакувати.
The Crown Brewery
396-8 Stella ave.
WINNIPEG · · MANITOBA.

Хочете бути независимим паном?
Маю на продаж 30 акрів землі 6 миль від сіти гол в Вінніпегу. Земля знаменита на мійскі продукта.
Маю на продаж дві фарми в McGregor, 2½ милі від місто. Сего року є засіяних на тих фармах 185 акрів пшениці.
Маю на продаж дві фарми 29 миль віддалені від Вінніпегу в 1½ милі від місточка Jarvis.
Також маю на продаж доми і лоти.
Хтоби хотів довідати ся докладнійше про услівя купна, нехай зголосить ся до властителя.
Тут трафляє ся добра нагода зістати своїм власним паном.

Дуже добра нагода купити собі дім.
ПРИГЛЯНЬТЕ СЯ УВАЖНО ЧИСЛАМ.
Оден дім на продаж при 597 Manitoba ave.
готівкою лише $45·00, а $35·00 місячно.
Дім сей приносить $30·00 ренту місячно.
Другий дім на продаж при 151—153 Salter str.
$30·00 готівкою, а $25·00 що місяця.
Сей дім приносить $20·00 ренту місячно.
Прошу голосити ся устно або листовно до:
A. Roshko
826 Notre Dame ave. Winnipeg, Man.

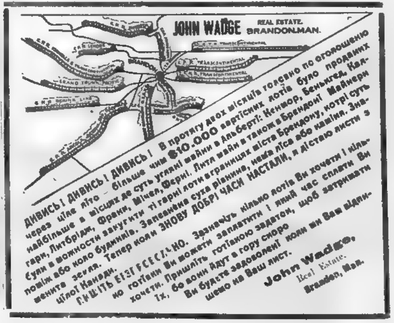

JOHN WADGE REAL ESTATE. BRANDON, MAN.
ДИВИСЬ! ДИВИСЬ! ДИВИСЬ! В протягу двох місяців голосно по оголошеню через ціле літо — більше чим $10.000 вартісних лотів було проданих найбільше в місцях де суть угляні майни в Альберті: Кенмор, Беньгед, Калгари, Литбрідж, Франк, Мічел, Фернї. Лити майн в також в Брендоні! Майнери були в можности закупити ті гарні лоти в границях міста Брендону, котрі суть поміж або коло будинків. Запеснена суха рівнина, нема ліса або каміня. Знаменита земля. Тепер коли ЗНОВУ ДОБРІ ЧАСИ НАСТАЛИ, я дістаю листи з цілої Канади.
ПИШІТЬ [illegible] НО. Зазначіть кілько лотів Ви хочети і кільно готівки Ви можете заплатити і який час сплати Ви хочети. Пришліть готівкою задаток, щоб затримати їх, бо вони йдуть в гору скоро Ви будете задоволені коли ми Вам відпишемо на Ваш лист.
John Wadge.
Real Estate.
Brandon, Man.

АДВОКАТИ.

Elliott & Macneil.
АДВОКАТИ,
ПОВНОМОЧНИКИ,
ЗАСТУПНИКИ і т. д.
316 McIntyre Block,
Winnipeg - - - Man.

George Moody B. A. L. L. B.
Адвокат, барістер і публичний нотар
Канцелярия на першім поверсі.
Ryan Block over Banfields Carpet store 492 Main street. Winnipeg.
Phone 5306.

Для перепровадження староправних всяких процесів, спадкових та військових справ звертайтесь до:
A. FRANK-a
пуб. нотар.
249 Selkirk. ave.
Winnipeg Man. — Canada.

Paul Sala
546 Main str. Winnipeg Man.
Горівка біла або червона від 50 цт. до $1 за фляшку. Алькоголь від $4.75 до $5.25 за ґальон. Найлучше портове вино $1 до $1.25. Рум, бренди і джін. Пиво в бочках. Вино від 25 цт. за фляшку. Говорять по руски.
Для фармерів ціни „[illegible]".

Гроші до краю.
Сли посилаєте гроші до якого небудь краю на сьвіті — зайдіть до аґента
Dominion Express Co.
або C. P. R.-ових аґентів на стациях, котрі видають:
моні-ордери,
заграничні чеки
і почтові переказы,
платні в кождій части сьвіта. Специяльні способи до скорої висилки грошей до Галичини, Росиї і т. д.
Посилаючи гроші через Dominion Express ви певні що є Вами обійдуть ся чесно і услужно.

КУПІТЬ СОБІ ГОДИННИК.

Вам звичайно тяжко купити доброї заґарки через те, що не дорогий. Часом трафить ся Вам [illegible] але що є того? такий заґарок не йде добре — тоди жалко гроший, [illegible] за него. А доброго годинника так робітникови як і фармерови треба конечно. Чоловік, що рахує є [illegible] чоловіком практичним є практичний чоловік не може обійтись без заґарка. Заґарок за
$2.50
(для долари [illegible])* не есть дорогим, [illegible], тому засилайте гроші на адресу:
The Ruthenian Trading Co.
P. O. Box 3081
Winnipeg, Man.
А дістанете добрий заґарок [illegible].

Збіжеві Агенти.

Frank O. Simpson A.T. Hepworth.
Пересилка збіжа.
Ми єсьмо Вашими агентами
і ПРОДАЄМ ВАШЕ ЗБІЖЕ
по найвисшій ціні.
Пишіть на Ваших посьвідках висилки (Shipping bills) слова. Advise
Simpson Hepworth Co. Ltd., 446 Grain Exchange Winnipeg.
і вишліть їх до нас на адрес: **P.O. Box 476, Winnipeg,** а будете вдоволені з продажі.

Фармері!
Єсли хочете дістати тілько кілько Ваше збіже є варта, наладуйте кару і пришліть єї до нас.
Ми пішлемо Вам білі на посилку і зворець, а також постараємо ся о найвисший ґрейд, єсли Ви до нас напишете. Ми пішлемо Вам завдаток в реджістрованім листі.
Ми передовсім занимаємо ся фармерским збіжем, котре присилають нам в карах.
Spencer Grain Co.
Grain Exchange Winnipeg, Man.

Jas. Richardson & Sons
Winnipeg — Man.
НАША СПЕЦИЯЛЬНІСТЬ: куповане збіжа карами. Купуємо всілякого рода пшеницю, овес, ячмінь і лен.— Пишіть до нас, як маєте посилати збіже а ми напишемо. Пишіть до нас по руски. Ми на кождий лист відповідаємо.
Адрес:
Jas. Richardson & Sons
Winnipeg, Man.

Посилайте Ваше збіже до
Donald Morrison & Co.
711 New Grain Exchange Winnipeg, Man.
Збіже
Комишни — Більше як 24 роки в збіжевім бизнесі.
Пшениця — Совістно залагоджуємо всі збіжеві справи.
Овес — Відповідаємо на всякі питаня.
Ячмінь — Даємо великий завдаток на кожде збіже.
Льон
Пишіть за нашим денним репортом торгу.

ЗА БОНДОМ. **ПРОБУДІТЬ СЯ!** ЗА ЛАЙСЕНСОМ.
Чи чули Ви про **Grain Growers Grain Company?**
Єсли ні, то довідайте ся що то є. Ми бажаємо щоби кождий фармер на заході приступив до нас і своє збіже передав своїй компанії. Ми завели У НАШІМ ОФІСІ БЮРО ЗАЖАЛЕНЬ щоби залагодити всякі скарги що до неточної ваги, кар і т. д.
Пришліть нам Ваше збіже в осени
а дістанете вдоволені у всякий можливий спосіб. Пишіть по всякі інформациї які Вам потрібні.
Grain Growers Grain Co., Ltd.
Winnipeg, Man.

Досьвід доводить до досконалости.
Ми продаємо МАНІТОВСКЕ ЗБІЖЕ вже 30 літ і як найлїпше услугуємо нашим кустомерам. Посилайте своє збіже до Fort William або Port Arthur і зазначіть на зелїзничім білю: **Advice Manitoba Commision Co.,** а ми доглянемо ґрейд, щобисьте дістали як найлїпший. Посилайте свій біль до нас, а даємо гроші наперед, заки еще збіже буде переглянене і зважене.
Manitoba Commision Co.
802 to 804 Grain Exchange. Winnipeg, Man.

Посилайте своє збіже!
Єсли хочете дістати всі гроші за Ваше збіже, то конечним є для Вас посилати своє збіже до певної і солідної збіжевої фірми. — Ми занимаємо ся спродаванем збіжа за комішен і можемо дістати для Вас найвисшу торгову ціну кождого часу. Пошліть своє збіже до Fort William або Port Arthur і пішліть посьвідку за кару до нас. Ми пішлемо Вам завдаток сейчас по одержаню сеї посьвідки (Shipping bill). Ми доглянемо єго оцінювання і спродамо за найвисшу ціну. А того самого дня коли спродамо збіже пішлемо Вам повний рахунок продажи і гроші.
Robinson & Bulloch
GRAIN COMMISSION MERCHANTS
Winnipeg, Man.

Campbell & Wilson
КУПЦІ І ПРОДАВЦІ ЗБІЖА
Winnipeg, Man.
Більше як 26 літ в збіжевім бизнесі.
........ПРОСИМО........
ПИШІТЬ ДО НАС.

Ану чи побачите се, і чи пішлете кару зі збіжем нам на продаж а певно здивує вас успіх.
Добре є мати специялиста до бiзнесу. Не вірите словом, а зробіть пробу
Herbert H. Winearls
Grain Commission Merchant
Grain Exchange. Winnipeg

Сли закладаєте або вже маєте стор пробуйте в нас замовити. Дістанете все по найтаньшій ціні і за скорою висилкою. Ми продаєм тілько для шторників.
Campbell Bros. & Wilson
Гуртові і імпортуючі купці.
Winnipeg. Man.

Продажа корабельних карт.
Продаємо шифкарти до або з Великої Британії і Ірляндиї, Скандинавії, Фінляндиї, Европи, Італії до східних або полуднево американьских портів, через компаниї: Лівія Альлан, Американ, Атлянтік Транспорт, Кан. Пасиф. Королівскі почтові кораблі, Кунард лайн, Домініон лайн, Френч лайн, Ред Стар і Гвайт Стар лайн і т. д.
Єсли хочете їхати за море або привести своїх знакомих або родину до Канади, пішліть або прийдіть до мого офісу, а я радо подам Вам всяку інформацію.
Harry M. TAIT.
Gen. Steamship Agent.
Room 107 C. P. R. Station
Winnipeg, Canada.

ДО КРАЯНІВ!!
Сим повідомляємо всіх заморских Русинів, що ми є агентами C. P. R.-ової КОРАБЕЛЬНОЇ КОМПАНІЇ,
котра продає ШИФКАРТИ до краю і на поворот, по найнизших цінах. [illegible]
ПОСИЛАЄМО ГРОШІ ДО СТАРОГО КРАЮ і до всіх частий сьвіта [illegible]
ШИФКАРТИ купите у нас [illegible]
[illegible]
ALEX. CALDER
C. P. R. Steamship ticket agent
660 Main Street. - - Winnipeg Man.

Всегда і всюди в Канаді
ПИТАЙТЕ ЗА
сірниками Еддиса.
Сірники Еддиса походять з Гуль з 1851 року і через 57 літ всегда улїпшувані тепер осягнули найвисше удосконалене від всіх инших сірників.
СПРОДАВАНІ І УЖИВАНІ ВСЮДИ В КАНАДІ.

ВАЖНЕ! **На рік 1909.** ВАЖНЕ!
ГЛЯДАЙ ЗА ДОБРИМ
Календарем!
Добрий календар, то найліпший приятель цілої родини. [illegible]
Тому глядай для себе за добрим календарем, [illegible]
Які найлїпші календарі суть вже слїдуючі:
Загальний Календар.
[illegible]

Вел. Календар „Приятель Жовніра"	30 ц.
Пресвята Родина	30 ц.
Поселенец	40 ц.
Polskie Kalendarze:	
Przyjaciel Zolniorza	30 c.
Kalendarz Wszechswiatowy	30 c.
Wielki Kalendarz Powieściowy	30 c.
Kalendarz Universalny I tom	65 c.
„ „ II tom	65 c.
Serca P. Iesusa kalendarz	30 c.

Всі отсї календарі можна дістати у
Ruska Knyharnia
436 Selkirk ave. — Winnipeg, Man.

Руска Аптика. **Польска Аптика.**

Ми лічимо ріжного рода недуги.
Єсли Ви хорі на яку-б не було недугу і доб Ви не мешкали, ми вилічимо Вас. Єсли Ви прийдете до нас з Вашою недугою або напишете нам, Ви можете бути певні поради і обслуги, одним з наших найлучших лікарів в Америцї — і Ви лише заплатите за медицини котрі дістанете.

Даром лікарська порада.
Наш лікар нічого від Вас не візьме за пораду. Він лічить богато людей всяких недуг що дня. Не робить ріжниці як задалеко Ви, або яка Ваша слабість. Коли не можете прийти, напишіть. Наші ціни найнизші.
Пишіть або прийдіть нині.
Mitchel's Drug Store,
92 Euclid ave. — **Winnipeg.** — 592 Burrows ave.

ПО МАТЕРИЯЛИ ДО БУДОВИ
приходіть до
The Dominion Lumber & Fuel Co., Ltd.
Тел. 3198. Pir Redwood & McKenzie str.
КУПЦІ дощок, ґонтів, дверий, паперу будівельного і дерева.
Продаємо сухий топляр по 3 50 за корт, а 6·50 д. за два корта - готівкою.

+ +

ШИРІТ НАШУ ЧАСОПИСЬ І З'ЄДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

Північно-західна Канада.

УХВАЛИ ДОТИЧАЧІ ГОМСТЕДІВ.

Кожда парного числа секция державних земель в Манітобі і північно західних териториях є до роздачи. Однак даром не дає ся ціла 8 і три четвертих в 26 секциї в котрої тілько північно східну чвертку можна дістати. Кождий може одержати четвертину секциї т. є 160 акрів кто є головою родини, або кождий мущина, маючий 18 літ.

ОПЛАТА.

Оплата $10.00 вложує ся особисто в місцевім Land Office того дістрікту до котрого земля приналежить. Сли той, котрий хоче дістати землю хоче дати приноручене другому, щоби за него оплатив, то мусить писати to the Minister of Interior, Ottawa, або to the Commissioner of Immigration, Winnipeg, або до місцевого агента дістрікту, до котрого та земля приналежить.

ОБОВЯЗКИ ЩО ДО ДАРОВАНОЇ ЗЕМЛІ.

Поселенець, котрий вніс оплату за даровану землю, після акту державних земель має виповнити слідуючі точки.

1. Кождий фармер мусить мешкати на дарованій земли і обрабляти єї найменше шість місяців кождого року, в протягу трех літ. Се єсть звичай Департаменту жадати щоби поселенець з'орав 15 акрів, або замість управлення 51 акрів землі має мати 20 штук власної худоби і стайні для неї.

2. Єсли тато (або мама в случаю смерти батька) має такого сина, що може після права вложити оплату за даровану землю, мешкає в сусідстві землі записаної на сина то син може одержати патент на тую землю, хотяй не мешкає на ній, а мешкає з татом або мамою.

3. Єсли поселенець одержав патент на даровану землю, або сертіфікат на патент, а передтим вніс оплату за иншу землю, то після права одержить патент на ту землю, котру перше оплатив, єсли другий гомстед находить ся близько першого.

4. Эсли поселенець має постоянно і працюєна фармі, котру він дістав, то обовязки які наказує право будуть виповнені.

В додатку вгорі сказаних четирох точок, єще треба додати се, що поселенець хотівши одержати патент має з'орати 30 акрів, або мати 20 штук худоби і всі господарскі будинки і також 80 акрів огородити плотом.

Право внесеня другої оплати за гомстед котрий тілько ті котрі еще перед 2-гим червнем 1889 року виповнили всі обовязки на першім гомстеді і дістали на него патент.

Кождий, хто одержав гомстед а не виповнив обовязки після права, єго внесену оплату уневажнює ся, а землю може иньший оплатити і взяти собі за гомстед.

АПЛІКАЦИЮ О ПАТЕНТ

робить ся при кінци третого року перед місцевим агентом sub. агентом або гомстед інспектором.

Перед робленем аплікациї о патент, мусить ся повідомити писемно комісаря державних земель в Отаві.

ІНФОРМАЦИЇ.

Новоприбувші еміґранти одержують поученє що до роздачи земель в еміґраційнім офісі в Вінніпеґу, або в кождім уряді державних земель в Манітобі, Dominion Land office.

Землю, котра досі дає мінарали можна дістати тогди, коли писемно повідомить ся секретаря Департаменту внутрішних справ в Отаві, Secretary of the Department of the Interior, Ottawa або комісаря еміграцийного в Вінніпеґу. The Commissioner of Immigration, Winnipeg, Manitoba, або кождого агента державних земель в Манітобі і північно західних териториях.

W. W. Cory.
заступ. міністра справ внутр.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман. Пятница 9 го Січня, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, January 9, 1914 Число 2

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866 ◆◆

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є единоким руский шпиталь в Канаді

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ: Отворений [illegible] тому 5 літ з двома лїжками. Нині побільшено до розміру 16 лїжок.
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИТЬ В ШПИТАЛІ: [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ. 1) Віддїл для хорих [illegible] 2) Віддїл для [illegible] 3) Віддїл [illegible]
[illegible]

Новинки.

ПІВТРЕТЯ МІЛЙОНА БРИТІЙСКИХ ГРОШЕЙ ДЛЯ КАНАДИ.

До Монтреальских фінансових фірм надіслано з Лондону $2,500,000 на інвестицію в Канаді. Надіслане сих грошей висилить процент від гіпотечних позичок до шість і [illegible] процент.

Се справдїшна позичка для тих які будуть мусїли позичати грошей.

* * *

ПРОЦЕС О 230 МІЛЙОНОВУ СПАДЩИНУ.

Оноді зачав ся в Парижі процес о 230 мілїоновий спадок. Іменно перед 130 роками помер в Монте Карльо якийсь Тіра і полишив 80 мін. франків. Тому, що межи спадкоємцями настало непорозуміне з причини сего майна переказано спадщину до банку Зеца в Венеції. Опіскія сконфіскував сї гроші в 1797. р. Наполеон І. Тепер обжалувала н. Котон, як нащадок сего Тіра, французке правительство о зворот тих 80 мін. франків і процентів від 1797. р., що дає разом суму 230 мілїонів франків.

* * *

ЗАСУДЖЕНЄ МІЛІОНЕРА.

В Атлянті, Джорджія, засудив суд 29-лїтного міліонера та власителя фабрики олівців, Льва Френка, на смерть за морд доконаний на своїй фабричній робітниці, Марії Фаґан. Френк кликав до свого бюра молоді, гарні робітниці і тут їх насилував. Між иншими призвав також 14-лїтну Марію Фаґан, котра не хотїла однак піддатись та почала кликати о поміч. Тоді розлючений Френк, ударами по голові, убив її. Підчас розправи присутна на розправі публика голосно домагалась кари смерти для Френка. Коли по розправі державний прокуратор вийшов на улицю, товпа піднесла його на руках та занесла аж до його дому з радости, що йому удалось привести до вироку смерти.

* * *

ДИВНИЙ СЛУЧАЙ ЗАРАЖЕНЯ СКАЖЕНИНОЮ.

З Будапешту доносять. Сільського хлопця, якого покусав скажений пес, віддано до інституту Пастера в Будапешті. По 17-дневнім лїченю хлопець поздоровів та вернув домів. Тимчасом у матери хлопця показали ся признаки скаженини, в наслідок якої нещаслива матір померла. Слідство виказало, що зараженє скаженилою наступило ось так: Мати латала подерті штани свойого сина, на яких імовірно остали останки слини скаженого пса. А що селянка мала звичай брати нитки до уст, том в той спосіб дістали ся зарадки скаженини до уст, на яких була маленька рана.

Розносчики депеш в армії оренджменів, в Ірляндії.

Повисший образ к представляє ряд витренованих розношиків воєнних депеш на случай коли б Англія відкинула проект надана Ірляндії самоуправи якої Ірляндці домагають ся вже від ряду літ. Розношики мають найлїпші моторові бицикля і походять з найлїпших родин Бельфасту.

Не просьбою, а грозьбою, війною хотять здобути оби Ірляндці самоуправу і бути незалежними від Англійского правительства.

ДОЗВІЛ ПЕРЕВОЗУ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ ДО КАНАДИ.

З Відня доносять, що львівска філія тов. „Canadian Pacific" одержала дозвіл на перевіз подорожних III. класи до Канади, але лише тих, що мають корабельні карти, які закупили для них їх свояки в Канаді. Сей дозвіл відносить ся до карт, закуплених перед днем 15. жовтня о. р. Користати буде з него коло 1 000 переселенців.

* * *

Незвичайний голодовий страйк, який [illegible] голодованя описують берлінські дневники. В слідчій вязниці красвого карного суду в Берлині находить ся якийсь Керґер, який представляв ся банкиром; обжалований він за ріжні обмани. Керґер, не звісно в якій цїли, взяв ся до голодового страйку і вже від 33 днів не приймає ніякої поживи. Підозрівано єго з початку, що знає він в якийсь дуже зручний спосіб одержує потайки поживу, але се підозріне упало супроти факту, що Керґер в часї голодового страйку втратив 30 фунтів на вазі. Впрочім находить ся він під строгою контролею. Спить в окремій, все осьвітленій кімнаті, а сторожа безустанно слідить за ним. Коли Керґер досі удержує ся при житю, то імовірно завдяки сій обставині, що випиває щоденно кілька склянок води. Крім того Керґер є недужий, бо перестудив ся, коли єго без плаща перевожено з тюрми до шпиталя.

* * *

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ

отворено в суботу 13 м м. 1913. у Львові. Сей музей повстав заходами і коштом митрополита Шептицького, який дав гроші на збиране річий до сего музея і купив для него гарну палату при улиці Мохнацького. Музей сей містить в собі головно старі церковні образи і книги і є цїнним здобутком для нашої національної культури. В сьвяточнім отвореню музею взяло участь богато запрошених визначних Українців. Були також представники Поляків, як і намістник і маршалок Галичини. Виголошено привіти і відчитано телеграми і привітні письма з всіх сторін України і від чужих наукових інституцій.

* * *

Бл. п. др. Петро Сушкевич, лікар у Львові, усе своє майно, около 200,000 К, записав Товариству „Просьвіта" з призначенєм „на стипендиї для ремісників Русинів, гр.-кат. обряду, які виказують, що справами руськими як політичними, так просьвітними і економічними живо занимали ся, в тих справах для добра руского народу після своїх сил живу участь брали."

* * *

ЗЕЛІЗНИЧЕ ПОЛУЧЕНЄ МЕЖИ ЛЬВОВОМ А КИЄВОМ.

Заходом торговельної палати в Бродах заводить ся з днем 1. мая 1914 р. нове поспішне получене межи Віднем, Львовом а Києвом. Поспішний поїзд буде відходити з Відня о 7 25 год. рано, до Львова прибуде о 8 35 год. вечером і буде мати безпосереднє поспішне получене з Києвом, де прибуде на другий день о 9. год. рано. Подорож зі Львова до Києва буде тревати 13 годин. Таке саме получене буде з Києва через Львів-Краків до Відня. Се домагане ухвалено на межинародній зелїзничій конференциї в Неаполі.

* * *

ГАЛИЦКА ПОЖИЧКА.

„Neues Wien. Abendblatt" доносить, що галицкий красвий виділ заключив за посередництвом красвого банку з німецким векслевим банком в Франкфурті переступний договір що до уділеня 4 процентової позички в сумі 12 міл. корон.

* * *

ПОГРОМ БОЛГАРСКИХ РУСОФІЛІВ.

На основі дотеперішного вислїду до болгарского собрания, після якого вибрано досі 95 прихильників правительства, 47 соцiялістів, 37 аграрців, 14 демократів, 5 націоналістів і 1 поступовця (націоналісти і поступовці — се русофіли); доносять софійскі дневники, що русофільскі болгарскі сторонництва понесли цілковитий погром; сторонництво Данева не одержало ні одного мандату. Участь виборців була дуже велика. По містах віднесли успіхи соцiялісти. Погром болгарских русофілів став довершеним фактом саме тоді, коли в Петербурзі під проводом Бехтерева орґанізує ся новий панславістичний похід на Балкан.

* * *

І ЩЕ РАЗ ПРИГАДУЄМ

що річні збори „Народного Дому" відбудуть ся дня 31-го січня. Кождий шеровець обовязаний явитись на сї збори. Хто-б не міг сам явитись, має передати повномочіє котрому небудь членови і повідомити про се секретара „Народного Дому".

Микола Сироїдів
секретар
Box 3696. City

Погляди ліберальної партії на шкільне питанє в Манїтобі.

Т. С. Норріс, провідник ліберальної партиї в Манітобі прислав до нашої часописи лист в якім подає в кількох словах свої погляди вглядом шкільного питаня в Манітобі. Той лист в цілости помістимо иншим разом, а тепер подаємо лише деякі важнійші точки з його листа.

Найперше то, д. Норріс вірит, що в школах — де число дітий якоїсь народности є переважаюче — повинен бути учитель народности переважаючого числа дітий. В руських школах повинні бути руські учителі, в англ. школах — англ. учителі і т. д. Се проєкт ліберальної партиї від давна істнуючий.

Т. С Норріс вірить, що руські учителі повинні бути старанніше приготовані до свого звания і на се власне належ ся видати богато грошей, молоді люди, мужчини і женщини, які хотїли стати учителями дістали всяку поміч на покінчене наук в учительских семінаріях.

Він так само вірить, що Шкільний ґрант повинен бути богато висший чим є тепер.

Дальше д. Норріс вірить, що кожду дитину в Манітобі повинно ся учити англ. мови. В Манітобі говорять ріжними мовами як: Німецкою, Французкою, Шведскою, Ісляндскою, Руською і т. др. Однак бизнесова мова є мова Англійска і кожда дитина яка думає остатись і жити в сім краю мусить отже знати належито англ. мову.

Так само д. Норріс вірить, що кожда дитина в шкільнім віці повинна [illegible] школи що найменше 100 днів в році. Діти можуть оставатись дома коли [illegible] роботи на фармі а ходити до школи коли нема пильних робіт на фармі. Ліберали не намірають зовсім щоби діти були змушені ходити до школи через цілий рік, а головно тоді коли на фармі є богато роботи і поміч дітий є потрібна.

НОВА ЧАСОПИСЬ.

З новим, 1914, роком почала виходити в Вінніпеґу нова часопись, місячник п. н. „Канадийскі Вісти". Видає Руска Книгарня, 850 Мейн стріт, а редагує д. Д. Демкичук. Предплата на рік виносить лише 50 ц. Часопись середного формату на 8 сторін. Число за сей місяць печатане на 12 сторін і містить в собі досить інтересні та цікаві новинки і статі. Цікаві можуть дістати оказове число адресуючи:

Kanadyjski Visty
P. O. Box 3028, Stn. B.
Winipeg, Man.

* * *

РУСИНИ СТРІЛЯЮТЬ СЯ.

З Янова, Ман. пишуть нам, що минувшого тиждня в Понеділок около 5-ої год. вечером Павло Новосад простріляв А. Мельничука. Новосада заарештовано а Мельничука взято до шпиталя в Вінніпеґу. Причина стріляння не є добре звісна, однак поки що то єї треба приписати темноті та горячій крові.

Оба вони згаданого дня були на польованю в лісі. Здибавшись — почали сваритись а там і до бійки прийшло і Мельничук добре побив Новосада. Новосад пішов до дому, взяв рифл, а здибавши Мельничука — стріляв до него і куля застрягла в карк. Мельничук числить 22 роки і мала надія на продолжене його житя.

* * *

СПРАВОЗДАНЄ З ПРЕДСТАВЛЕНЯ

„Зоря Нового житя" яке відіграло тов. Аматорів Ів. Котляревского в Вінніпеґу 20 м. м 1913. на ціль будови Укр. Нар. Дому в Вінніпеґу. Білетів спродано на $173 70 а загальний розхід був $123.15. Чистий прихід виносив $50.55 і гроші сї передано на руки касієра Нар. Дому д. Ів. Негрича дня 26 м. м.

В. Касанівський предс.
М. Демчук касієр.

* * *

ВИДОБУТЄ ЗОЛОТА В АЛЯСЦІ.

Видобутє золота в Алясці за 1913 рік є меньше о 3½ міліона долярів від попередного, 1912, року. Загальна вартість видобутого золота за минувший рік виносить $18,900,000, коли тимчасом в 1912 року вартість видобутого золота виносила $22,-537,831.

Меньше видобутє золота приписують сухому літови.

* * *

ПОТРІБНО АДРЕСИ.

Д. Яків Н Крет зволить ласкаво подати нам адрес. Ред.

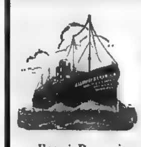

КРАЯНИ!
Шіфкарти потаніли, їдьте до краю, а як ідете до краю то прийдіть до нас по шіфкарту, а се тому, що у нас купите шіфкарту по найтаньшій ціні і на найліпші шіфи.
Гроші Вам змінюємо на крайові дуже тано, або пішлемо Вам до краю, змінного берем лиш 2 центи від долара.
Люди, котрі на роботі і хочуть посилати гроші до краю то можуть до нас прислати листовно, а ми їх вишлемо і рецепіси назад пришлемо.
Листи всі можна на наш адрес адресувати і як неоплачені то ми оплатимо. В нас можна купити крайові марки.
Офіс отворений від 9 рано до 9 вечер що дня.
ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
К. ҐЕНИК, управитель загран. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер"
Редактор: О. Г. Гикавий.
Часопись для руского народа в Канаді, виходить кождого тижня в четвер. Ціна в Канаді і Сполучених Державах на рік . . $1.50
до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3056 Stn. B Winnipeg.
Telephone St. John 940.

The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 8,000
Published every Friday at 287 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. H. Hykawy, Editor

І еще оден доказ.

Перед місяцем, або більше консервативна партія в характері шмати „Канада" заявила, що консервативна партія є прихильна до просьвітних жадань Русинів. Ми однак много разів, многими доказами доказали, що ні. А отсе маєм еще оден живіський доказ о скілько консерватисти суть прихильні до просьвітних жадань Русинів.

При кінци минувшого тижня до редакції наспів лист слідуючого змісту:

Етелберт, Ман. 29. грудня 1913.

„Впов. Пане редактор „Канад. Фармера": —

Вдаєм ся до Вас з дуже важною справою і думаєм що послухаєте нас а головно поможете нам в сій справі.

А справа ся така, про яку мабуть ще добре тямите самі, бо коли ще учителювали в сусідній школі Ви навіть помагали нам перевести сю справу в діло. Коротко хиба скажемо, що ми не маєм школи і до нинішного дня. Три [illegible] минувших домагаєм ся [illegible] три роки просили [illegible] міністра просьвіти в Вінніпеґу, щоб вглянув в справу і допоміг нам, скілько се в його силі, з'орґанізувати шкільний дістрікт і вибудовати школу; вже через три роки наші діти просять нас о школу де-б могли набувати так дуже потрібного в сім краю знаня в руській і англійській мові — і на превеликий жаль усі наші старання, усі заходи і труди згладом сеї справи — були марним упованєм на наших.

Відносим ся отже тепер до Вас п. Гикавий, надрукуйте се наше письмо в своїй часописи, бо може аж в такий спосіб ми зможем осягнути наші бажаня, нашу ціль.

Нас тут є поверх 30 фармерів, дітий в шкільнім віці поверх 30, нам треба школи, ми хочем школи, стараєм ся о ню, та нам прямо відмовляють дати еї.

Минувшого року ми виготовали і заслали петицію до Департаменту просьвіти в Вінніпеґу просячи о заслане до нас шкільного орґанізатора щоб зорґанізував шкільний дістрікт і т. п. По якімсь часі дістали відповідь, що незадовго приїде шкільний орґанізатор п. Павло Ґіґейчук. І справді приїхав, але по за границі нашого містечка він віде не був; ми його навіть не виділи, ані він не видів нас. Замість приїхати до нас (около сім миль на захід від стациї, дуже добра дорога) то перебув кілька днів в містечку і поїхав куда йому треба було. Про все те ми довідались від людей о кілька днів пізнійше. Се доказ якого підданя консерватисти тримають і платять нашими грішми, що носить назву шкільного орґанізатора, але школи не орґанізує.

Ще раз просим Вас п. редактор поможіть нам в сій справі, зглянтесь над нашими діточками які — єсли виростуть без школи — лишуть ся нещасними на ціле їх житє. Від себе ми вже наперед Вам дякуєм і остаємось з глуб. поважанем.

Іван Мерко, Іван Хомик, Іван Білоус, Іван Ростак, Остап Котик, Никита Сорока, Танас Троць, С. Чорній, Міхал Буртник

Письмо се говорить само за себе і непотребує наших комплиментів. Скажем хиба те, що „Канада" повинна се письмо передрукувати й переконати своїх читачів, що те, що консерватисти говорять будьтоби вони були прихильними до просьвітних жадань Русинів — є грубою брехнею.

Між сю справу віддаєм де треба і сподієм ся, що вона принесе бажані результати

Щоб не забути.

Закінчив ся 1913 рік, нещасний рік для консервативного домініяльного ряду. З нещастєм почав ся, з нещастєм і закінчив ся. З приходом 1913 р. Борден хотів силою видерти в нас канадийців 35 мілионів доларів і подарувати старій Англії на будову трех воєнних кораблів. Говорив, що поміч конечна, бо Англії грозить небезпека зі сторони Німеччини. Англія однак сказала, що вона не чуєсь бути в жадній небезпеці і Борден замовк...

З приходом 1913 р. Борден тішив ся добробутом сего краю, однак закінчив ся для усего населеня великим безробітєм, голодом чого в Канаді ніхто не відчував від 1896 р. т. е. за час урядованя в Отаві ліберальної партиї. Борден так заценив ся в добробут краю, що з державної каси забрав 250 мілионів доларів й збільшив краєвий довг о кільканайцять мілионів доларів лише в остатних місяцях 1913 року.

З приходом 1913 року, Борден і міністер фінансів запевняли що в касі буде велика надвишка, а сталось однак так що Борден — випорожнивши державну касу — мусів був поїхати до Англії позичити около 30—40 мілионів доларів. Коли захотів позичати ще більше грошей то Льондонські банкири зразу відмовили дальшу позичку, а відтак позичили, але на більший процент на що Борден й згодив ся.

Минувший, 1913 рік, був свідком видачі з державної каси 15 мілионів доларів в дар для Маккензія і Манн; був свідком виделеня многих краєвих заслужених урядників на місця яких Борден покликав своїх поплечників.

Минувший, 1913 рік був свідком ухвалення Борден-Роджерс Закону силою якого заперечено Опозиції вести в парляменті дискусії над справами якіб вони не були. Значить ся отже, що консервативне правительство має повну силу — деспотичну силу ухвалювати такі закони які йому лише подобають ся.

Минувший, 1913, рік буде памятний з тим, що Борден зовсім занедбав за свої обіцянки які робив перед домініяльними виборами. Обіцяв властиво, що — діставши керму краю в свої руки — природно-доходові жерела віддасть під контролю кождій провінції, однак три роки минуло, Західні провінції кількакротно домагались здачі природно-доходових жерел під контролю провінцій — і все на дармо. Много иньших обіцянок зісталось обіцянками й до нинішного дня. І сим власне Борден показав, що крім обіцянок нічого більше не потрафить робити. Його найлiпший поплечник, посол Р. Б. Беннет з Калґарі, заявив, що єсли Борден не віддасть природно-доходових жерел під контролю провінції як обіцяв, то він зрезиґнує з посольского, ком. стільця.

Минувший, 1913 рік буде памятний й тим що в нім відбулись доповняючі вибори в трох місцевостях. Вибори сї закінчились нещасливо для правительства. Усі консервативні усили задержати свою силу в Онтаріо — суть даремними, в Савт Брус, Онт. вибрано ліберального посла, в Іст Мидлсекс вибрано конс. посла дуже малою більшостію голосів. Проти вибору посла в Чатаґвей зроблено протест і певна річ що вибір уневажнить ся...

Минувший, 1913 рік, есть знаком, що ліберальна партія на чолі якої стоїть провідник, чоловік заслуг і слави, Сер Вілфрид Лорієр вийде вскорості знова в силу, керма сего краю дістанесь знова в руки Сер В. Лорієра, якого одинокою думкою, о дивоким бажанєм було і є поправити долю бідного люду під кождим взглядом.

WSENARODNA KANCELARYA
від управою КІНИЛЯ і Ко.

ПРОДАЄМО шифкарти на ріжні лїнії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найлїпші і найскорші кораблі.
ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всїх судах цивільних і карних, так і старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.
РОБИМО повномочия, контракти купна і продажі акта дарованя, скрипта довжні і иньші документа, леґалізовані через Ц. і К. конзулят.
СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.
ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінції.
ВИСИЛАЄМО гроші до всїх частий сьвіта, скоро і безпечно.
ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.
ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.
АСЕКУРУЄМО від огню, випадків іна житє.
ЗА ВСІ справи перепроваджені в нашій канцелярії гарантуємо.
У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіт і приходіть на адресу:
J. G. MAKSYMEC, НОТАР
Телефон: Garry 2288. 215 Logan Ave. Winnipeg, Man.
На відповідь долучіть 2 ц. марку.

Вісти зі Старого Краю.

СОЙМ.

Перше засїдане галицького сойму відбуло ся в пятницю, дня 5 сего м. м. Засїдане начало ся в полудне. Посли війшли ся майже всї. Межи чорними одїнями видно кілька хлопських строїв українських послів. Деякі польські посли прийшли на перше засїдане для більшої паради в „народових" шляхоцьких строях зі шаблями при боці і пасами на великих черевах. Намісник убрав ся в урядовий мундур з червоною лентою і з орденами на грудях. Прибули також всї українські посли і архиєпископ й епископи.

Послів розміщено трохи інакше як давнійшими часами з увагі на те, що побільшило ся значно число українських послів. Деякі бутні шляхтичі з шаблями і пасами на черевах захмареним оком і злісно споглядають на українських послів, котрі засїли там, де пів століття сиділи польські гнобителі. Вони сподївали ся, що так засидять ті місця, що то буде „польскі стан посїдания" а тимчасом воля українського народу усунула їх з тих місць, де неправно засїдали. Прикро Полякам дивити ся, що вже українських послів є 34, бо вже тепер не можна сказати, що то „польскі сойм". Давнійше як було їно кількох наших послів, то їх і видно не було за польськими контушами, а нині вже є ціла громада, яка становить помітну часть сойму. Але знова і нашим послам було прикро, що ще не на всїх українських місцях стоять наші посли, бо на 15-тьох сидять ще польські найомники, котрі загарбали наші мандати. З їх лиць вже видно той смуток, що вони сидять остатний раз на несвоїх місцях.

Зачало ся засїдане.

Перший війшов на трибуну намісник д-р Коритовський і повідомив сойм, що цісар іменував краєвим маршалком графа Адама Ґолуховського, а його заступником гр.-католицького епископа з Перемишля о. Чеховича. Потім звернув ся намісник з просьбою до сойму, щоби провірив вибір маршалка на посла, а потім відібрав від нього приписане приречене.

Опісля забрав слово член краєвого виділу Онишкевич і на підставі актів заявив, що графа Ґолуховського вибрано послом правним способом з більшості послостів чортківського повіта, та що проти його вибору нема протесту.

Сойм приняв се оплесками; потім намісник війшов на долину відібрати приречене від маршалка. Відтак маршалок війшов на трибуну та обняв провід сойму та покликав на тимчасових секретарів з польських послів Урбанського, Кашицу і Валого, а з українських Рожанковського.

Коли секретарі заняли свої місця, проголосив краєвий маршалок гр. Ґолуховсь на свою промову, в якій задав про елементарні нещастя, виборчу реформу та иньші краєві справи, заявляючи, що з польських кругів згодошено внесеня також в справі вибору комісий буджетової, цівільної і запомогової. Справу сю поставить сойм на дневнім порядку найблизшого засїданя. Один уступ промови виголосив краєвий маршалок ламаною українською мовою та закінчив її окликом в честь цісаря.

Відтак відчитав довшу промову намісник Коритовський, в якій обговорив докладно справу виборчої реформи, а при кінци згадав про Берестейську унію та про ролю П. Скарги і Ін. Потія

Промову намісника, де він згадував вимоги шляхецтва, перебив пос. Т. Старух окликом: „Наперед треба Дембовського усунути!"

Другий раз перебив пос. Т. Старух промову намісника, коли він обговорював виборчу реформу, а саме кривдячі Українців постанови.

Краєвий маршалок: Ласкавий пане, прошу не перешкаджати

Пос. Старух: То не школа, ми не школярі!

Краєвий маршалок: Ще раз прошу не перешкаджати.

Промова намісника викликала невдоволене серед українських послів, особливо тому, що він накликував їх до згоди з Поляками, бо всїм звісно, що ся згода, то має бути згода на польскі жаданя в справі виборчої реформи, на які вже пристав і намісник. А обовязком намісника не є ставати по одній стороні.

Від того він є цісарським намісником, аби бути безстороннім, а він знає, що Українці вже уступили на весну в справі виборчої реформи і на се більшість польських послів пристала і тому як хоче бути безстороннім, то мусить натиснути на впертих польських діячів, аби пристали бодай на сю обирвану реформу. Такого виступу намісника в пятницю ніхто не сподівав ся і се може лише захитати його становище.

По читанії промові намісника зачало ся справдуване мандатів тих послів, проти котрих вибору не було протестів. Опісля секретарі Урбанський і Рожанковський прочитали по польськи і по українськи приречене, яке зложили посли, котрих мандати провірено.

Відтак вибрав сойм комісию для виборчої реформи, а потім зараз маршалок замкнув засїдане і заявив, що про дальше засїдане повідомить послів письменно.

„Свобода."

Ви глухі.

Ви глухі, мов той пень
Для краси і пісень,
І для слів, що аж канають
кровю.
Вас гроша тягне звук,
Коритесь силі рук,
Ви приспали себе — а вам
мовю!

Не думайто, що сьвіт,
То лиш гриш і живіт,
А житє, то есть лиш живо-
тіне, —
Гей! Будіть в тілі дух,
Бо завмре духа рух
І на нарід прийде отупіне!

Н. М.

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріальне в Вінніпеґу
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible] в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ довіреності, контракти і всякі иньші документа старо-краєві і Канадийські.
ПРОДАЄ шифкарти на всякі кораблі, в тих цінах [illegible] від 5 до 7 днів.
ПОСИЛАЄ І ВИМІНЯЄ гроші до всіх частей сьвіта скоро і безпечно.
ПРОДАЄ І КУПУЄ грунта в старім краю і Канаді, а також старі довги.
В всяких справах і клопотах удавайтесь до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street · Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріяльних, староправних і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).
ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажи, леґалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через перворядних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, себто: увільнення від вправ, контролї і асентеруну.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх краів.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКІ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]
Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим занятє не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера.
Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
— НОТАРІ. —
834 Main str. · Winnipeg, Man.

КАЛЭНДАРІ
— НА 1914 РІК —
як ПРЕМІЇ для НАШИХ ПРЕДПЛАТНИКІВ.

Наші предплатники що до 31 Января 1914, вирівнають свій довг і заплатять за часопись на слідуючий рік, отримають від нас різдвяний дарунок, а се: дуже гарний, з многими ілюстрац.

календар на 1914 р.

Маємо до вибраня два календарі, а то „ХЛІБОРОБ" і „ПРЕСЬВЯТА РОДИНА". Обидва суть дуже гарні, з многими ілюстраціями, богато гарних оповідань і т. п. В календарі „Пресьвята Родина" містить ся велика фотографія нового епископа Никити Будки та Папи Римского Пія Х. В календарі „Хлібороб" много поучаючих статей для фармерів і т. ц. Сих календарів ми замовили не богато, отже хто хоче скористати з нагоди хай присилає предплату сейчас. Тамте, ся оферта триває — лише до кінця сего року.

АДРЕСУЙТЕ ТАК:
“Canadian Farmer”
287 Selkirk Ave. · Winnipeg, Man.

Замовляюча картка на „Канадийский Фармер".

Хвальна Ред. „К. Ф."

В залученю посилаю $...... яко пренумерату за „К. Ф." до...... ....

Прошу прислати оден календар: { ХЛІБОРОБ / ПРЕСВ. РОДИНА }

(означить котрий і дайте виразно свій адрес.)

....
....
....

Дописи.

Ґарланд, Ман.

ВСЕГО ПО ТРОХИ.

Поки було тепло то було, а вже тепер таки берєсь до нас зима. З приходом зими до нас фармерів приїздить деякі робітники з Вінніпеґу, знать не гаразд їм було в місті. І суть такі, що приїхавши на фарми — не хотять дармувати, але роблять, помагають в роботі фармерам в яких перебувають. Та суть і такі, що на фармах хотять перебути зиму нічо не робивши. Се такі, що через літо дещо заробили, а в Вінніпеґу за два-три тиждні пропили, програли в пулі, а бачучи, що в місті за дармо їсти ніхто не дасть — приплентались на фарми з гадкою що ту перезімють зиму за дармо. Робити їм не хоче ся лише волочать ся від фармера до фармера, в одного переспять і поснідають, в другого пообідають, а там знов повечеріють і т. д.

Суть і чесні люди, перебувають на однім місци помагають дещо робити і такі — не лише що дістають харч, але дещо і заробляють собі еще. Після моєї гадки то фармері повинні гонити від себе неробів, хай ідуть там де були через літо. Такі нероби перебудуть у фармерів через зиму а — відїхавши на весні еще вас на сьміють. Були случаї що такий нероб перебув в одного фармера через цілу зиму, мало що робив, а відїхавши — писав до краю листа що наші фармері мешкають в ямах як ті бараболі...

Я сам мав нагоду здибатись з одним „парубком" що приїхав з Вінніпеґу на фарми і отверто сказав мені, що він не приїхав на фарми робити... А в літі его тут ніхто не видів, він приїхав лише їсти. Думаю оден з другим такий нероба, що фармер усякої поживи лопатою пагортав отже зиму можна за дармо те все халасувати... Такі не повинні між фармерами найти місця

В нашій кольонії єдині школі і тростісами при обох суть русини. В шкільнім дістрікті „Ґарланд" засадив ся оден англієць і він дуже хоче аби теперішнього учителя д. Д. Кушнірука виділити а натомість приняти англійского. (Той англік є завзятий консерватист.) Намовляє навіть тростісів, русинів щоб се зробити, але ті такі, що вміють постояти за своїм і ради англійця не послухають хочби там що, бо учитель є добрий, в науці з дітьми зробив великий поступ, правдо-подібно зістане у нас на дальше.

Місцеві Русини вислали до почтового уряду петицію щоб почту передали в руки руських сторників, а не щоб вона була в жидівських руках. Як до сеї справи віднесесь почтовий уряд — побачимо, причина відібраня почти від жида є та, що жид не виконував свого уряду — яко почтар — так як треба; нераз людина мусіла чекати на видане листів цілими годинами...

Ґарландский руський стор, філія Етелберского стору, перейшла на власність дд. О. Карпяка і М. Івана Сеняка спродали їм тутешній стор тому, що він Спілці не приносив зиску а лише страту на кілька сот долярів. До того є кілька причин та вони суть знані в сій околици і я не потребую їх витягати перед усею публикою, в часописи. Треба сподіватись, що наспіте згадані дд. поведуть стор так що страти жадної не буде чого від серця їм бажаю.

З Спілкою на Етелберт, щось так само не надто добре, або — не так як би повинно бути. Причини сему різні, а вже найголовнійша та, що в сторі не відповідна обслуга. Заряд Спілки повинен в се вглянути і постаратись о се, щоб в сторі менаджер і клерки були людям прихильні, аби розуміли свій обовязок і вміли трактувати кустомерів як треба, так як се водить ся в иньших сторах. Ані менаджер ані клерк не повинні з кустомера посьміховуватись, „тикати" ему, а се власне на порядку дневнім в рускім сторі на Етелберт і стор на сім тратить богато, се річ звісна. Є ще богато іньших хиб, та про них не стану ту писати. Незадовго відбудуть ся збори шеровців і там шеровці безперечно полагодять усї справи так, що про Спілку відтак буде можна виразитись лише похвально.

Фармер.

Sturgeon Lake, Sask.

Хвальна Ред. „К. Ф."

Читаю часопись „Канад. Фармер" через півтретя року, а ще не подав жадної дописї. Тепер однак дещо напишу і ласкаво прошу помістити.

Находячи ся в ліси при роботі недіставав я „Канад. Фармера" через кілька тиждів. Написав я отже до почтаря в Отін Крік щоб вислав до мене усї числа „К. Ф." і що лише там до мене е. За кілька днів дістаю почту і як здивував ся я що між „К. Ф." найшов часопись якої ніколи перед ще не бачив. Обглянув я ї з усїх боків і зараз переконав ся, що се консервативна шмата. Ну, але беру я таки читаю друковані ряди тої шмати: „Наша побіда" і иньші статї в яких дуже вихвалює консервативну партію, виборців в Кілдонан і Ст. Андрус виносить аж під небеса за тое, що поперли своїми голосами консервата Монтеґа. І лише та драптива редакторина консервативної шмати, що: „не помогли підкупства лібералів при помочи горівки яку давали виборцям підчас виборів, (чи перед виборами.) А я дуже добре знаю що то власне консервати давали пити горівку, я навіть знаю тих людей що переводять вибори між нашими людьми, і дуже мусам дивуватись, що найпідлійших діл допускають ся таки самі русини, тай то в XX. віку! Не знають виборці що горівка, яку консервати дають е за їх гроші, не знають що консервати купують їх голоси не за свої власні гроші..

Я отже кличу: Брата Русини в сій новій вітчині, Канаді, схаменіть ся вже раз і і не продавайте своїх голосів за келішок чи хоч-би за оден ґальон алькоголю. Консервати хоть его нам дають то потім добре з нас сьміють ся. А що се правда то я таки зараз і доведу. Перед двома чи чи трома роками, як мали відбутись в Манітобі вибори я чув на свої власні уха як оден конс. аґент казав, що він між ґаліцієнів як піде з ґальоном горівки то вони підуть за ним як вівці за пастухом.

І чи не встид, би не ганьба щоб Русини в 20-столітю не були на стілько свідомі, не мали на стілько знаня щоби в часі виборів голосувати чесно, щоби постояти за собою як люди а не як звичайні звірята що там лише йдуть де повне корито.

При тім мушу ще сказати, що ми не повинні вірити консервативним масковим словам будьтоби вони були нашими приятелями. Лише подумайте, що до тої партії належать майже самі богатирі, мілионери і чим від них ми можем сподіватись чогось доброго, якоїсь полекші? Чи ми можем бодай сподіватись, щоб таке конс. правительство подбало о нас бідних людей, робітників? Ніколи! Тож треба памятати, що коли прийдуть вибори, не продаваймо своїх голосів, а віддаймо на свого народного кандидата, або на такого який належить до тої партії що бореєсь о нашу красшу долю. Предплачуймо і читаймо свою Українську часопись „Канад. Фармер." Стережім ся тої консервативної банди, не читаймо я властиво не предплачуймо тої конс. шмати „Канада" яку консервати розсилають всюда по Канаді цілими стосами за дармо.

Я від себе отсею дорогою прошу редактора „Канади" не висилати мені своєї шмати, бо о ню я вже не просив і еї не потребую.

Желаю всім Впов. читачам щасливого Нового Року.

Іван Лабюк
робітник.

Етелберт, Ман.

Хвальна Редакціє „К. Ф."

Прошу помістити моїх кілька слів.

В нас погода досить гарна, снігу мало і саньми не дуже богато їздять.

Муніципальні вибори відбулись дуже тихо, бо всї консільмени і війт зістали вибрані через акламацію, т. є. одноголосно. Англійці і жиди хотіли конечно вибрати Англійця і хоч яку сильну аґітацію провадили, то все таки не по їх а по нашому сталось. Аґенти чи прихвостні консерв нічого не вскорали. Інакше і не могло бути, фармері Русини в сій місцевости не дадуть наплювати собі в кашу...

Тепер хиба ще дещо скажу про ту конзерву і т. др. Перечитавем кілька тих чисел консервативної шмати і дізнав ся про їх „прихильність" до нас Русинів — Українців, до наших шкіл. Отже я з переконаня знаю о скілько ті консерватисти прихильні до нашої мови, бо чувем від самого руско-англійского учителя який в нашій школі учив. Він казав виразно, що по руськи учити не вільно, бо скоб інспектор застав в школі руську науку то учитель заплатив би $25 кари. Ну, і що, не прихильні консервати до нашої мови? Є чим похвалити ся! І яке лице тих консервативних двоусів кричати з конс. корита, що консервати страх дбають про нас та про нашу мову.

Але верну еще до тої конс. шмати. Знаєте Впов. читачі „К. Ф." дивлю ся і читаю геть далї ту шмату і вобачив „Малпиче Зеркало". Думаю собі, треба перелїзти та подивитись в него. Дивлюсь — і вобачив проф. Карманьского з такими великими, великими ухами. На его чолі написано „Sold", а у стіп лежать его два факультети та стерта диплома. Запукав я до его великої голови — гудить, як порожна, а помістилось би в ній добра торба дрібної січки І не дармо то так голова учились, набрала розуму по сьвіті, вимислить такого зеркала будь хто не потрафить, лише дуже велика ослича голова з вухами як рукавиці.

І та „голова" по собачому боронить консерватистів, а ганьбить лібералів і чим не встидно вам Карм боронити тих які суть нашими найбільшими ворогами? Чи не значить се, що ви враз зі всіми вашими факультетами і диплёмами залізли в консервативне корито та хлепчете те що консервати виплювали чи й ...... Бо не дивота, що другі в конс. корить, вони-ж без всякого знаня, без факультетів. Але вам Карм. і мала дитина подивує,.. Суть люди, що Карм. зовсім не дивують ся, говорять навіть, що від него не можна чогось лїпшого сподївати ся Хай оден бик буде в палатах в другий в брудній стайни, то все таки вони оба бики, а не що іньшого. Так от і з Карм. Він прирівнав себе до всїх консервативних підляк в, биків і навіть гордий з того. О, є чим гордитись!

Пише Карм. щоряд Манітоба дає нам двомовні школи, двомовних учителів, які учать наших дітей літератури і нашої історії. А я вам скажу, що жадна дитина не знає ані одого ані другого. Знаю фактично, що діти скінчили сільску школу а по руськи заледво що можуть дещо перечитати. На писати що небудь — не потрафлять. От так їх вучили ті учителї яких так дуже Карм. вихваляє. Ну, годі вірити щоб усї такі учителї були, суть і добрі, але їх дуже рідко можна здибати. Се кождий вам скаже, бо фармері живуть тут вже довгі літа і мали час всему добре приглянутись, про все переконатись. А ви Карм. що знаєте про обставини канад. Українців? Певно стілько о скілько вам консервативні лакеї наповіли. А їм, тим дуракам хто що повірит — то і сам дураком буде. Та ви Карм. як лижете то і далї лижіт консервативні лаби, вони ж вам платять. Але не мусите намовляти щоб другі так робили. Консерватистів не хваліть, самохвальба нічого не поможе. Ми фармері вже не від нині, а бодай не від тоді в Канаді що ви Карманьский і добре розуміємось на консервативній роботі, чорній роботі.

Кінчу і здоровлю читачів „Канад. Фармера".

Правдолюб.

Як живуть Македонці?

Займаючі подробиці про житє Македонців розказує в сербскій лікарскій часописи др. Йовсімович, котрий, як військовий лікар, перемандрував з сербскою армією значну часть Македонії і мав нагоду пізнати житє македоньского люду.

Низенька хатчина, построєна з леда чого, обліплена болотом, покрита соломою або дахівками, або й часом камінними плитками. Двері без замків, замикані деревляними „кобилками" Звичайно нема ні стелї ні долівки. Вікна із скляними шибами стрічають ся дуже рідко; найчастійше заступають їх малі отвори в стіні або в стрісі, заслонені дошчинками, отвираними і замиканими через потягнене шнурка.

На середині хати уложена є на землі ватра, при якій готовлять страву і печуть хліб. Над ватром висить зелізний ланцюх, на якім звішує ся баняк. Менші горшки ставляють просто до огнища на триніжках. Хліб печуть в глиняних формах з покривою. Звичайно мають в кождім домі 2—3 таких форм.

Македонці їдять переважно риж, рідше капусту і фасолю. Мясо їдять рідко, та й то найчастійше дріб. Баранів плекають Македонці мало. Найрадше їдять молоко і сир. Молоко переважно квасне, густе, товсте; сир твердий, солений і несмачний. Воду до питя переховують в глиняних, або бляшаних посудинах. Стола уживають дуже низких, сідають при них на маленьких стільчиках з трома ногами. Миски глиняні, ложки деревляні або бляшані, також бляшані вилки.

Хліб печуть дуже смачний. Підмішують на хліб пшеничну, житну і кукурудзяну муку. Хліб квашений або прісний. Печуть також дуже смачні колачі. Кукурудзи [illegible]ють мало. Муку мелять в водних млинах, а переховують в суских деревляних або кошикових, обліплених із вні глиною. Пецки не є виоблені в дерева, але збиті з дошок. Часто на подвірю побіч хати зустрічає ся великі печі до печеня хліба і мяса, вилiплені з глини або болота. В печах палять найчастійше соломою, ізза недостачи дерева, або сушеним худобячим навозом, змішаним з січкою. В такій печи пече ся хліб 4—5 днів. Найсмачнійшою стравою є „качамак", або „попара", яку так приладжує ся: До кипячої води сипле ся муку і мішає ся. Коли піна зробить ся досить густа, „качамак" є готовий. Се немов би наш підігрений „жур".

Постелї македоньскі селяни не знають: Спають на землі на плетінці, або на соломі, нічим не покритій Під голову кладуть соломяні подушки. Сплять не роздягнені, під вовняними ковдрами, довкруг огнища. Хат не ділять на окремі комнати. Огнище дає їм не лише тепло, але й сьвітло, хоч уживають по декуда малих скляних лямпок, або бляшаних, в яких палять нафту, дуже там дешеву.

Під одним дахом з людьми живе інвентар. Часами за перегородою, частійше безпосередно побіч людей. Худобу кормлять сїном або соломою. Коли хата стоїть на боці гори, будують ї як поверхову. На долині містить ся худоба, на горі люди. Македоньскі селяни не знають мила і ручників. Деякі миють ся рано, деякі ні.

Овочеві дерева і виниці зустрічає ся рідко, вино сего вина є досить. Македонці приправляють вино на свій спосіб, дуже солодке і густе, як повила. Смарують ним хліб, а до пита розріджують водою.

Так живуть наші давні Македонці, якими судьбою займає ся тепер цілий цивілізований сьвіт.

НА РОС. УКРАЇНІ.

„Рада" щоденна часопись виходить в Київі, столиці України. Адреса В. Підвальная вул. д. 6. Річна предплата пять долярів. Сей денник повинен находити ся в кождій читальни і в кождого українця в Росії.

LOXOL
PAIN EXPELLER
RHEUMATISM
PAIN-EXPELLER

Робітники!
Уникнете ревматизму і неральгії з перестудження єсли будете уживати Др. Рітера
PAIN EXPELLER-а
Се средство має за собою 43 річний рекорд. Його уживають по цілому сьвіту і можна дістати в усіх аптеках в Стейтах і Канаді по 25 ц і 50 ц за фляшочку.
Уживайте з часі ОСЛАБЛЕНЯ, РЕВМАТИЧНІ БОЛЇ, БОЛЇ В ГРУДЯХ, ЗУБІВ, УХ ТА ЖОЛУДКА.
Повне поясненє в Руській мові в кождій пачці. Стережіть ся подібних лікарств. Славний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.
Виробляєсь лише через
F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

Родимці!
Єсли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх краянів до Канади, то приходіть впрост до С. Р. R.-ского офісу до головних агентів
CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Alex Calder & Son
— БАНКЕРІ —
663 Main St. Winnipeg, Man.

МИ СПРОВАДЖУЄМО рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також вимінюєм доляри на Австрійскі гроші і продаємо Австрійські марки.
Ми маємо щадницю і приймаємо гроші від доляра до тисячі і вище і платимо процент.
П. А. КАРАКОНЦЮК з нам Український представитель.

Нагорода! - $150. - Нагор[ода]
ДЛЯ ВАС НА СЬВЯТА.
ДОРОГІ РОДИМЦІ! — Чи ви платите рент? [illegible]
REALTY CO. Dept. 8. 122 Nassau St. Room 300 NEW YORK, N. Y

Щоби відрижнити вередне корисної сутестні від безцінної поради — на се треба умової сили.
Ми возмем тако: — приглядьтесь добре річам виробу EDDY'S а переконаєтесь, що вони суть найлїпші, найдовше послужать; у них 60 літ досьвіду.
Користайте з нашої поради і купуйте річи ЛИШЕ ВИРОБУ EDDY'S.
The E. B. Eddy Company
робить сірники, папір, паперові мішки і т. п.

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., East. Winnipeg.
ДОШКИ ◆ ◆
◆ ЛІСКИ ◆
◆ ◆ ҐОНТИ
Точне доставлене. Задоволене гарантуєм.

Добре звісний Manitoba Liquor Store
цілковито задоволяє кождого кустомера.
На замовлення сейчас висилаєм в місті або кольонії.
Первоpядні лікери по уміркованій ціні.
MANITOBA LIQUOR STORE
246-248 Logan Ave. - Telephone: Garry 3286.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціяльне лічене полових короб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лічимо і новійше лічене сифіліса „606" проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених короб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ЗАОЩАДИТЕ БОГАТО
КУПИВШИ
Ремінґтон Машину
ДО ПИСАНЯ.
Чи заголовок заінтересував вас? Читайте що слїдує. Модель 10 „Видимий Ремінґтон" має механізм який є лише в машинах Ремінґтона — добірник колюмнів.
[illegible]
Прийдіть і зобачте для самого себе.
Видіти є вірити. Прийдіть до нашого офісу і попросіть о показане собі нашої машини. Ми радо пошлем лист і покажем о скілько можна заощадити часу, уживаючи до писаня нашої машини.
Remington Typewriter Co., Ltd.
320 Donald St. Winnipeg, Man.

$75 ЧИ ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40
Пішлемо вам впрост з фабрики один славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 днів
БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.
По 30 днях, єсли вдоволені, можете його затримати і нам платити
$2 МІСЯЧНО.
[illegible]
ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
45½ E. 7th St. Dept. 24. New York, N. Y.

International DENTAL PARLORS
STEIMAN BLOCK, SELKIRK AVE. & ANDREWS ST.
—◆— Найбільше модерний офіс в Канаді. —◆—
Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за $5.00
Вставлене всіх зубів від .... $8.00 і висше
Наповнене зуба золотом від ... $2.00 і висше.
„ „ срібом від ... $0.50 і висше.
„ „ порцеляною від ... $1.00 і висше.
Оператори, з Американьских Канадийских шкіл. Жалованя до обмеженя
Отворено від 9 рано до 9 вечер.
ТЕЛЕФОН ST. JOHN 2447
ГОВОРИМО ПО РУСКИ

НАША АДРЕСА.
„Canadian Farmer" Box 3556, St. B Winnipeg, Man.

В памятний рік наших мучеників і героїв.

Від одного з наших найстарших і передових діячів одержуємо такі звучні уваги:

Рік 1914 важний для нас не тільки з огляду на Шевченківське сьвято, але і тому що в тім році припадає 250-літна річниця мученичої смерти наших героїв: Івана Теодоровича Богуна, Івана Виговського і Григория Лісницького-Сановича. Всіх їх трох в р. 1664 Поляки розстріляли, першого з них дня 27. лютого 1664 під Новгородом Сіверським за се, що не поміг польському королеви добути Глухова, бо мав своїм підчиненим козакам приручити, щоби не стріляли на зачинених в Глухові козаків, лише в воздух; другого розстріляно дня 16. марта 1664 в Корсуни через інтригу Чарнецького Стефана, котрий доконче хотів заняти через Виговського посідство Київське посісти; а третого, як погромника великого коронного гетьмана польського Станіслава Потоцького під Львовом в р. 1665.

Годить ся тому, щоби ми тим нашим мученикам в 250-літну річницю їх смерти віддали честь заслужену і помянули їх не злим, а добрим словом. Коли-би Поляки мали таких лицарів-героїв, вони би їх під небеса величали, а імя Богун заслужило собі на се, бо Поляки і Москалі старали ся його притягнути на свій бік, обіцювали йому маєтки і почести, але він волів свому бідному народови служити і за нього мати своє поклаcтя. Сінкевич в своїм творі „Огнем і мечем" ляє найгіршими словами наших героїв, а Богунови признає, що був він непорочним лицарем.

Автор сеї статі, як горячий почитатель Богуна, зложив на руки „Народного Комітету" процента від стипендії під назвою Івана Богуна, в квоті 212 К 50 с. на достойне відсьвяткованє річниці його смерти, отже розходить ся о се, в який спосіб маємо ми той памятковий день відсьвяткувати. Нарід наш, як глибоко релігійний, привик память своїх предків і добродіїв обходити поминальними богослуженями за їх праведні душі, а по таких Богослуженях сходить ся родина і близькі знакомі на поминальний прием, при котрім згадують добрі учинки і подвиги своїх предків померших — отже годило би ся, щоби і ми держачи ся того народного звичаю, в день смерти нашого незабутого героя Івана Богуна, котрого В. Будзиновський в своїм творі „Наші Гетьмани" називає „славою нашої історії", в 250-літну річницю його смерти, в тім дни, в котрім він житє своє за волю і ліпшу долю України положив, за його праведну душу Богови помолили ся та його память хоть добрим споминком помянували.

Та тому нашому обовязковому пієтизмови стоїть ні перешкоді обставина, що він був православного віроісповіданя, а наше духовеньство не хоче, чи не може за душі усопших православних відправляти молебні. Сьвященики виновляють ся, що їм як католикам не вільно молити ся за православних. Се на мою думку застарілий погляд, який в нинїшних часах не може устояти ся. Возьмім, що батько мій, мати моя були православні, а я перейшов на унію. Чи менї не вільно вже за моїх родичів помолити ся? Сього менї прецінь ніхто не може заборонити. Се було би щось так не етичне, таке нелюдяне, що у культурних людий не може мати місця. Прецінь наші предки з православія перейшли на унію, наші най[illegible] начільнїші борцї за волю і добро України були православними, а нам би мало бути заборонене за них по наших церквах відправляти молебні? Чи маємо йти до православних батюшків та їх просити, аби за наших прадідів за Шевченка, за Федьковича, за Хмельницького і Богуна Богови помолили ся?

Се було-би дуже неполітично, бо відтягало би наш нарід від католицької Церкви до православної, над чим голови нашої Церкви сері-[illegible]ен та запорядити, аби ми не потребували вдавати ся до православної церкви з молебнями за наших добродіїв і подвижників народної справи. Молити ся за душі грішників, аби їм Бог відпустив їх провини, Церков не забороняє, не забороняє молити ся за пануючих іновірців, не забороняє православним і лютрам хоронити померших на посьвячених католицькою церквою цвинтарах, тож звернім ся до владик нашої Церкви з проценєм, щоби заходячі тут сумніви розслідили, розяснили та важні трудности в замовленю таких поминальних Богослужень конче усунули, бо инакше нарід готов з дотичними жаданями піти до православних сьвящеників.

Як і чим люди давнїйше писали?

Найдавнїйші слїди людського письма подибуємо на каменях і костях. Передовсім уживано лопаток більших звірів, позаяк вони давали більшу просторонь для письма. Таких костий і каміня уживали передовсім старинні Перси і Египтяни. Днесь часто стрічаємо старинні перські написи і египетські гієрогліфи різані на скалах і в каменях. Написи, відносячі ся до перських королів рито на тесаних спеціяльно до того каміннях, потягнених покостом, який се каміне хоронить, від звітреня. Такі написи поміщувано звичайно на гробах і палатах.

У старинних Греків написи на сьвятинях і памятниках різано також переважно в камени. Слова законодатця Солона були списані на деревляних таблицях, обтягнених гіпсовою поволокою. В справах, тикаючих ся держави, Перси уживали до писаня звірячої шкіри. В Месопотамії знова до сеї цїли уживали вальців і цегол. [illegible]

Найбільше уживаним через Египтян матеріялом до писаня був папирус, приладжуваний з листи тростини тої самої назви, від чого пішла і теперішна назва: папір. Найстарше египетське письмо, яке доховало ся до наших часів, походить з 3000 літ перед рідзвом Христовим. Приладжувані з папирусу картки до писаня були всілякої величини, однакож найчастійше через склеюванє їх одержувано звій, довжини яких 100 стіп. Барва папирусу є найчастійше бронзова з відтїнами аж до жовтої, волокниста і дуже відпорна проти гнитя. Хінцї уживали як матеріяв до писаня тростини і ткани, потім шовку, пальмового листя, кори, табличь з дерева і металів, а около сто літ перед рідзвом Христовим вже і паперу. Папір виробляли найперше з лика і кори морви, а пізнійше з полотна і бавовни.

Греки в справах щоденно-[illegible] кори, пальмовім листю, плитках з олова. В пізнійших часах головно уживали скір з кіз і овець. До шкільної науки, [illegible] і до рисунків уживано деревляних табличок, потягнених воском. Той самий матеріял, що Греки, уживали також і Римляни. Предки теперішних Німців уживали до писаня каміня, скіри і костий.

Як видно, в давних віках писане було дуже утруднене і вельми коштовне. Доперва послідний вік наших винахідів улекшив і найбіднійшим людям спосіб писаня і уживаня матеріялів до писаня.

До рита були в давних віках служили острі камінї, нїкчасті кости, а пізнійше металеві долота і зелізні рильця, яких перші уживали знова Хінцї. Рильцями з слоневої кости і металю писали також і старинні Греки та Римляни на своїх потягнених воском табличках. На скірах, то є пергаміні і на папирусі писано фарбою при помочи відповідно затятої тростини. В пятім віці по Христі стрічаємо перші слїди писаня гусячим пером. Доперва більше як 1000 літ пізнїйше вдобули ся люди на другий крок поступу і почали виробляти пера зі сталї. В середних віках писано також пензлями з волосся і птасячого піря.

Плинними матеріялами до писаня давнїйше були всілякі фарби. Хінцї пишуть на своїх деревляних табличках червоною фарбою званою „ocher". Уживаний тепер тушь вже дуже давно научили ся приладжувати з сажі, смерічі і яйця. В середних віках дуже часто уживано до писаня багряної, золотої і срібної краски, а також і послугувано ся загальним нині чорнилом.

НЕЩАСНА ПРИГОДА

В Голіградах повіта заліщецького склалась дня 14. грудня б. р. така подія: Гнат Ґавюк син Василя чесальний 21 літ повернув перед тижнем з Канади до дому. Забавляючись в днях 10. на 11. грудня на вечерницях, хотів в жарту напудити присутних вистрілом з револьвера. Через необережність звернув дуло револьвера до себе, револьвер випалив, а куля пройшла ему через лице і задню часть мозґу нещасного, застрягла аж в стелю хати. Лікарська поміч не помогла і пострілений перемучившись з пів доби помер. Ся подія викликала в селї пригноблююче вражінє, тим більше, що в Богом забутій закутині з поконвіку такого случаю ще не було. Померший перебував в Канаді 4 роки і заробив до 4000 К, вернув ся до дому повний рожевих надій на будучність не передчуваючи навіть, яка судьба постигне його [illegible] в дома.

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
National Science for Coffee Co.
Philadelphia, U.S.A.
На продаж у всіх корінних склепах

ДАРОМ на три місячну пробу, 24 Руських сьпівів даром. $1.22 Місячно.
$60. Фонограф за $29.
Єсли купуєте фонограф від нас то купуєте впрост від компанії, а не від агентів які хотять богато заробити не дбаючи на ваше вдоволене.
Фонограф який агенти спродають по $60, ми, компанія, спродаємо вам за $29, до того даємо еще 24 Руських сьпівів даром. Сей фонограф пішлем до Канади чи й де небудь інше на $1.00 місячні сплати і дамо ґаранцію на 10 літ.
Напишіть до нас по гарний каталог. Він даром для всіх.
ROYAL PHONOGRAPH CO. 91 East 4th St., Dep. A. New York, N.Y.

The QUALITY LIQUOR STORE
WHOLESALE WINES & LIQUORS
WINNIPEG, MAN.
FARMERS & COUNTRY ORDERS DEPT
Спірітус за ґальон $5.00, фляшка 1.00 і 1.35.
Австрійский спірітус $5.00 і $5.50, фляшка $1.00 і $1.50.
Скач ..... $4.00 до $6.00 за ґальон.
Житнівка ... $2.50 до $4.00 „ „
Бренді ..... $4.00 до $5.00 „ „
Джін ...... $3.50 до $4.00 „ „
Порт вино ...... $1.00 до $3.50 „ „
фляшками 35 ц. до $1.75.
Пиво і бочка $3.00, ½ бочки $1.50
При закупні 15 ґальонів і більше даємо бочку даром.
Ми лише що отворили наш склад лікерів на 148 Higgins Ave і ґарантуєм за якість напоїв.
ГОВОРИМО НА ВСІХ ЯЗИКАХ.
The QUALITY LIQUOR STORE
BRAUNSTEIN & COHEN, Prop.
148 Higgins Ave. – Winnipeg. – Phone Main 3781.

Спеціяльно на десять місяців.
Богато живучих по за Новим Йорком не можуть звідати нашого магазину.
Тимто даємо можливість купити за $38.00 ґрамофон з 40 сьпівами, що давнїйше коштувало $55.00
[illegible]
Жадайте каталоґ. Наш адрес
[illegible]
306 310 Grand St. [illegible] New York
Продаємо також і [illegible] роди музичних інструментів.

КОЖДИЙ ВИХВАЛЯЄ НИНІ ЛИШЕ
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
[illegible]
На 3 місяці вільної проби з 50 найновійших сьпівами даром з 10ть літною порукою на письмі.
[illegible]
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
101, Essex St. Dep. 6. New York, N. Y.

ПЛЯСТЕР НА СТІНИ
ЯКИЙ БУДЕ ЗАХОРОНОЮ
СЕ ПЛЯСТЕР ЯКОГО ВИ ПОТРЕБУЄТЕ В БУДОВІ НОВИХ БУДИНКІВ.
МАРКИ "EMPIRE" пластер не лише [illegible] сповнить функції звичайного пластру — він є огнетревалим і треває довше як самий матеріял.
Пишіть за пояснюючими книжочками.
MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG, MAN.

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕРА".

О. Г. ГИКАВИЙ.

Історія Канади.

Передрук недозволений

На жаль те його „обезсилене" закінчалось виливом крови, тортурами; те його „обезсилене" означало радше винищене англійских кольоністів.

В зимі, 1690 року, Фронтенак зібравши кількасот вояків, поділив на три групі і вислав одну групу на кольонію Албані, другу на Ню Гемшайр, а третю на Мейн. Перша група вояків по кількох дневних маршах змінили план атаку і напали на мале місточко Шенектеді в опівночи, саме тоді, коли усі мешканці спали найсолодшим сном. Кинулись до помешкань і убивали всіх без пощади: мужчин, женщин і малих дітий. Убили шістьдесять душ а сорок забрали з собою. Місточко пустили з огнем... Два другі напади на англійскі оселі увінчались подібними „успіхами."

Фронтенак з сего радів: раділи усі Французи... Думали що Англія настрашившись нападів застановлять всяку кольонізацію в Канаді. Французи однак на сім грубо завелись. Прихід весни, 1690 р. приніс їм нову несподіванку: Англійці напали на них з двох сторін, одні на місто Монтреал, а другі на Квебек. Напад Англійців був однак безуспішним, Французи побили їх на голову.

Через слідуючі три-чотири роки Французи провадили війни з Ірокезами, які були чи малим пострахом для французских поселенців. Фармері робили пільні роботи лише громадами, до того еще такі громади фармерів для ліпшого забезпеченя від нападу Ірокезів були стережені кількадесять жовнірами... В ночи усі спали в форті..

В 1696 р. Фронтенак з великим числом війска вкусгнись в серце осель Ірокезів і знищив їх. Се так подїлало на Ірокезів, що вони прийшли до Квебеку просити Французів о мир. І коли вели ся широкі переговори — надійшла вість, що Англія і Франція заключили мир (1697.), який носить назву і до нині: „Тріті ав Рисвик."

В Листопаді, 1698 р. умер хоробрий, лев Канади, Фронтенак. На губернатора покликано Люйса Г. де Кальєрса, якого уважали за подібного Фронтенаку

Розділ VI.

Пів-столітня боротьба.

Трактат т. з. „Тріті ав Рисвик" — тревав лише через пять літ. В 1702 р. вибухла війна: Війна Іспаньскої Сукцесії — Франція і Іспанія виступили війною проти Англії, Австрії і Голландії. Ходило о те котрий принц має засісти на Іспаньскім троні. Люйс XIV, хотів щоб трон обняв його внук Пилип та так скористати з Іспаньско-Американьского торговельного монополю, і, щоб в злуці обі держави здусили всякий рух і торговельний розвій між англійскими поселенцями в Канаді. Англія і її союзники постановили знова, що на Іспаньскім троні повинен засісти Австрійский архиднязь Кирило. В війні однак Англія вийшла побідоносно і була отже найбільшим ворогом в очах Франції!

Суперечія торговлї в Канаді була причиною війна в Европі і в Канаді. Напади одні на других були на порядку дневнім. Акадія однак була головним тереном домашньої війни. Англійцям ходило о те, щоб здобути Порт Роял, твердиню Акадійського ряду. По кількарічних пробах і невдачах здобули врешті сю твердиню в 1710., і сейчас змінили її назву на Аннаполіс Роял. Здобуте сеї твердині для Англійців було великого значіня: ціла Акадія перейшла на їх власність.

Слідуючого, 1711 р., хотіли здобути твердиню Квебек. Однак се їм не вдалось. Помимо того, що Англія виправила на девятьох воєнних шифах і шістдесять меньших суднах около 12,000 узброєних людей; помимо завзятої боротьби — Французи відперли атак з великими стратами для Англії.

(В Квебеку під той час жило поверх сім тисяч душ, а в цілій Канаді було около 16.000 душ.)

1713 р. між Францією і Англією прийшло до заключеня мира т. з. „Тріті ав Ютрехт." Франція мусіла узнати Ірокезів яко Брітійских горожан, відступила Англії Гудсоньску Затоку, Ню-Фавндленд і Акадію. Много пильних справ зістали не полагодженими і се власне було зарядком до будучої війни.

По заключеню мира Французи почали на добре зброїтись. Найперше заложили на пів-острові т.з. „Кейп Брітон" місто Люйсбург й вибудовали в нім сильну фортифікацію, яка стала пострахом для англійских жителів Акадії. Що-більше Англія мала лише малий гурток жовнірів в форті Аннаполіс, та невелике число англ. кольоністів. А Французів скоро і богато прибувало кождого року. Між них заходили часто французкі агенти і намовляли щоб ті відмовили всякий послух Брітійскій короні. Самі таки Брітійці відмовились зложити присягу підданьства Великій Британії...

Силою мирового договору з1713 р. дано їм рік часу до надуми: стати Брітійск. підданими, або вибратись з Акадії. Минув рік і більшість не згодилась пійти за домаганєм Англії Заледво аж по десятьох роках часу вдалось їм привести Акадійців до зложеня присяги підданьства, однак на тій підставі, що не будуть виступати війною проти Французів або Індіянів.

За весь той час боротьби на Сході, в Західній Канаді панував найбільший торговельний рух. Англіка своєю таною горівкою здобували від Індіянів більше шкір як Французи, які знова давали Індіянам за шкірк французку бренді. В такий отже спосіб торговля була в руках Англійців, центром якої була Акадія, а не Монтреал, де жили Французи...

Живосилом посвячений дяк.

(З давнього давна).
Оповіданє Полянського.

(Дальше).

— Добродійко! Дяк шлюбувати і вінчати ся з Гапкою не хоче! — доклав він пані державцевій, скинув разом і котів іти з церкви.

— А коли не хоче, то нехай його візьмуть в двір, до смерти велю його убити як бестію! — відказала пані.

Івана Кирилова в тій самій хвилї схопили і потягли в церкву; серед бабинця він упав перед Вінчівною на коліна, обіцяючись справді вінчати ся і, що належить, говорити.

— В останнє прощаю тебе! — сказала пані.

Хоч не хоч, а треба вінчати ся. Став Іван коло Гапки на звичайному місці: піп Максим знову надяг епітрахиль та фелон і почав вінчати. Коли підійшла черга опитувати, то Кирилів пустив ся на хитрощі

— Чи шлюбуєш ти її вірність? — питав піп Максим.

Шлюбую (голосно) — Богу, а не її! (потихеньку) — відказував дяк.

— Чи хочеш ти її мати собі за жінку?

Хочу мати собі за жінку (голосно) inшу (потихеньку) — відказував дяк

Та він втяв ще кращу штуку. Коли молода почала йому за попом шлюбовати, то він зацідив її по виску. Се чули і бачили всї притомні. Піп Максим швидче повернув ся спиною до вінчаних, будім нічого й не запримітив, як перед ним уклали таного, мов би не дочував взовимисних слїв дячка. Він вінчав Кирилова дальше, щоб не вовтузитись з ним більш та вдоволити панію державцеву.

Вінчанє скінчило ся без вілкої перешкоди.

З церкви Іван Кирилів ішов поруч з повінчаною йому жінкою, в панський двір однак не схотів іти, а повів ся просто до школи. За ним кинуло ся кілька чоловік і оточили з усіх боків. Стерегти дячка не треба було довго, бо по приказу панї його взяли до двору

Скоро молодий ступив до панської сьвітлиці, як піп Максим узяв його за плечі, та посадив за стіл рядом з Ганькою, законною дружиною.

— І чого-ж я бриках ся! Сїдай тут! Уже-ж діло скінчене! Зв'язаний є нею навіки! — доводив піп свому дячкови.

— Звязаний, а жити не буду з нею!

Е, дурний! Та ти подивись, як привітливо та умильно вона зазира на тебе! Каміть — і той розтане би! — підбадьорював дячка.

— А бодай же повилазили у неї ті баньки! ... І дяк навіть плюнув.

— Ізвєю! — промовила Гапка.

— Одчепись від мене!

Так почало ся весїлє.

Посадовивши молодих, стали пити. Тутак гуляли і Назаренко з Матвієнком, головні упіймачі Івана Кирилова, а Матвієнко ще й винця йому приджрював. Після третьої чи там четвертої чарки Назаренко, старий козак, що побував таки з бувальцях, розпочав:

— Чого на сьвіті Божому не буває! Іхали по сіно, попали на вінчанє, сидимо на весілї! Ще й не бачив, щоб молодий одвертав ся від молодої жінки! Що молода одвертає ся, те буває на сьвіті Божому!.. Ще не кортіть нашому князю, а далі як обдивить ся, таки діло буде. Наша жінка або дівка на обличчю невечьо поганенька, а з жартуванні така смачна, що нат її мов.. Діла во два може буде смутно нашому князеви; а як обдивить ся, то діло піде на лад!

— Не вам тес казати, а не менї тес робити, дядьку Мартине! — озвав ся дяк.

— Гей, Іване! Розсердиш ти й мене, як що будеш ухилятись подружного житя! Вважай, кажу, на річи старого чоловіка, бо то річи розумні і справедливі! — визголосив піп Максим.

— Та й дикий вже який наш князь, з вам дяк, отче Максиме! Він ще більш одвертає ся та отсовує ся від своєї жінки! — сказав Мартин.

Хиба я скажена, чи що! Хоть би подивив ся! — озвалась Гапка.

Ну і подивлюсь! Що тобі з того? — раптом промовив дяк, подивившись на неї.

І то добре, і то діло! Ану мерщій, присунь ся, та обніми молодичку, і нам весілля буде! Живий будеш козак! — заохочував Мар[illegible]

Коли вам того хочеть ся, нате вам! — І Кирилів злегенька обійняв Гапку, але митю одсунув ся від неї.

От я казав, що діло буде! — промовив Мартин.

Спасибі тобі Мартине, що ти молодого на ум-розум навів! — промовив піп Максим

Почали випивати раз за разом. Балакання та весьолі пісні полили ся річкою. А Матвієнко, молодий козак, поднвляв гостий, одділяючи вавприсядки.

Побачивши таку гульню, молодий і собі взяв доброго жарту, бо вайшов зза стола попід столом, вискочив з хати і заховав ся десь у такому місці, що його не могли й одшукати. Як на те стояла темна ніч, зазвала його.

Назаренко з Матвієнком, а також деякі з гостий були на такому ступні, що й не спостерегли утечи князя, ні того бешкету, якого він наробив.

Напившись горілки, Назаренко і Матвієнко поїхали за своїм ділом

IV.

Перебувши ніч, Іван Кирилів, тільки стало на сьвіт благословитись, подав ся бити чолом до протопопа Лохвицького Григория Рогачівського, а потім за його відомом в Київ.

Бербеницкий дячок, Іван Кирилів явив ся до Рафаїла Заборовського, архиєпископа київського, галицького та Малої Руси, і подав на лобу, що його живосилом повінчано.

Попови Максимови довелось сьорбати той кулїш, що він наварив по волї добродійки Ганни Вілчівни

(Дальше буде).

Славна англ. веслярка.

Повисший образок представляє панну Люсї Покок, славну англійску веслярку, яка числить тепер 24 роки житя. Вона подає тепер інструкції у університеті Вашінгтона в Сіатл зглядом весловання і як доносять то ученицї роблять великий поступ.

Панна Покок се веслярка якій ніхто другий в сьвіті не дорівнає.

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.
[illegible]
Darmo dla Mężczyzn
Czy jesteś dotknięty
[illegible]
Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., P. 437 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Panowie: Jestem zainteresowany waszą ofertą, bezpłatnej książki i życzyłbym abyście posłali mi jedną natychmiast.
Imię i nazwisko ...
Ulica ... Stan ...

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офісів в всіх замітних місцях в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІЙ КОЛЮМБІЇ
Авторизований капітал . . . 10,000,000.00
Резервовий фонд 8,100,000.00
Капітал вплачений 6 925,000.00
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймають ся від $1.00 і більше і дораховують ся процент від дня вкладки. Видають ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave.
[illegible]
N. G. LESLIE, Manager
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Colony St.

Студенти інжинерск. курсу отримують дипльоми.

Студенти на курсі інжинерії в Omar School of Trades and Arts отримали недавно дипльоми. Студенти були слухачами курсу направлюваня автомобілів і застосованя ґазолінових моторів в новочасним господарстві

Пан T. H. Hemphill з Omar School of Trades and Arts освідчає, що майже всі студенти були з різних сторін Манітоби і Саскачевану та що заінтересували ся машинами до робіт господарських

Студенти попрощали начального інспектора пана F. C. Banks, і яко памятку жертвували єму дермовиску до ланцушка з чистого золота Thomas Lawson, A. M. з O. S. роздав дипльоми слідуючим

D. Munroe Wawanesa Man. [illegible] Baker Cypress River Man. Augustus Campion Boston Man. J. Ingram Pilot Mound Man. A. Austin Wawanesa Man. [illegible] [illegible]

НА СПРОДАЖ ДВІ КАРІ ДРОВ.

Здорова, суха осина (папл.) Дуже тано спродам. Інтересовані най зголосять ся до нашої редакції, 287 Селкірк ул.

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, з бороди і деби не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слїдів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., проби дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як его уживати.
Адрес: Dr. SELLINGS,
55 Delancy St. New York, N. Y.
Потрібні агенти.

$50. для вас премії.
[illegible]
Outlett Realty Co. 111 Hudson St. Jersey City N. J. Dept. No. 6.

ЛІКЕРИ
Стара фірма котрій все довіряти
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1285. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпегу, протe коли засилаєте своє замовлене до нас, Ви завсїгди будете певні заощадити що найменче 20%.
[illegible]
— Ми висилаємо C. O. D. —
[illegible]

Просимо наших посли[illegible] ників вирізувати с[illegible]

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Англійского.

(Дальше).

А горе збільшало ще переконанє, що в сю важку хвилю нікто не журить ся за него, що всі вважають его причиною нещастя, що всі ему ворожі і нікто не хоче подати помічної руки. Єму здавало ся, що его горе більше від іншого. Невже-ж Майльс не дорожший ему як Віргінії? І нікто, нікто не спішить піддержати его в важку хвилину. Страшне почутє самоти наповнило душу хлопчини. А ему так треба було чийогось теплого слова. Безмежна туга по покійній матери огорнула его цілого. Він не в силі був вдержати ся довше і з голосним плачем майже зі стоном зірвав ся на ноги. Ось сходи, по котрих він [redacted] часто скакав з Майльсом — ось поруче, котрим ще нині рано з'їзав верхом в низ. За чого все се видає ся ему тепер таким чужим, сумним! Порожнеча, що царила в его души, немов простягла ся і на всі окружаючі его предмети. Перший раз в житю почув він пустку у тім великім домі.

Нігде не чутно було ні звука. Сьвітло місяця крадьком заглядало в вікна і освічувало сходи. Хлопець знав, що оно освічує тепер і пусті комнати в низу. Пусті! Єму нараз дивно ясно представила ся та минувшість, коли ще мама жила; він немов почув єї веселий сьміх і голос, лунаючий по цілому дому, так живо представило ся ему, як она сиділа в гостинній на софі, так живо видів він єї безконечну добру усьмішку, що бідний хлопчина закрив очи руками, немов зберегти хотів сей привид і бігцем пустив ся в низ.

(Дальше буде.)

Ітонові популярні зегарки.

Сей зі 17 камінями зегарок є для фармерів і робітників.

Тримає точний час, перк є віклю і є на шавісах, патентовий зям, регулятор, тільки приставити котерте. Ітонова ціна

$9.50

Замовляючи подайте знак: 4 N 1

T. EATON Co. WINNIPEG CANADA

Др. Б. ГЕРЖАБЕК.

Одинокий руський лікар зі старого Краю. - Одинокий руський лікар в Канаді.

СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОВАХ.

Мешкає і ординує в власнім шпиталі 415 Pritchard Ave.

PHONE St. John 417 WINNIPEG MAN

Руска Торговля!

Хто хоче дістати доброї солонини, сьвіжого і твого мяса, вуджену і варену шинку, домашнього виробу і німецкі ковбаси, яйця, масло, сир, сметану, молоко, огірки, капусту, барабелі, муку, цукор, горбату, каву і ін. — зайдіть до мене а не пожалуєте

[illegible] — подайте свій докладний адрес

НИКОЛАЙ БАЛАН

448 King St. Phone St. John 2298. Winnipeg, Man

Руско-Американска лінія

Одинока без пересадки лінія між Росією і Канадою.

Найбільші і найскорші пароходи [illegible]

З подвійними шрубами [illegible]

Росія — 14,000 тон
Курск — 13,500 тон
Цар — 13,000 тон

Часті відїзди.

Оплачена подорож з ЛІБАВИ до ГАЛІФАКСУ $32.7[illegible] Тоже від [illegible]

[redacted] і подробиці звертайтесь до наших агентів або до головного урядника компанії

A. E. Johnson & Co.

27 Broadway New York, N. Y. або 300 First Ave S. Minneapolis, Minn. Russian American Line, Pier 31st St. Brooklyn, N. Y.

До руских офісників!

Маю НА СПРОДАЖ руську машину до писаня "Underwood Typewriter" Коштувала $75, а тепер спродам за $35. Машин[redacted]на, майже нова. Виїзджаю до краю і мушу спродати.

Прошу зголоситись до:

ONUFRY TROCHAN
725 Boyd ave. Winnipeg Man.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

„Нове Житэ“

[illegible] до жадної організації або партії. Передплата для Канади виносить $1.75

"Nowe Zytie"

107 Grant St. Olyphant, Pa.

Позвольте післати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і 12 Руських співів на 30 днів

Безплатно Проби.

БЕЗПЛАТНА ПРОБА.

Не потребуєте посилати нам ані цента. Ми пішлемо вам прямо з фабрики VICTOR або COLUMBIA фонограф на безплатну пробу. Єсли вам сподобаєсь, по 30 днях заплатите по

$2. МІСЯЧНО.

Ми гарантуємо на 15 років. [illegible] ДАРОМ

SAUL BIRNS
117 Second Ave. Dept. 21 New York.

[illegible] каталогу [illegible]

PEOPLE'S FORUM
(СУД ЛЮДЕЙ)

Кождої неділі о полудни о 3 годині в "Beautiful Auditorium" в St. John Technical Institute.

CHURCH i SALTER УЛИЦЬ.

Гарні промови на живі теми; добра музика, сьпіви.

„Суд людей“ се тов. безпартійне, вільний вступ, вільні дискусії, кождий пожаданий. Приходіть враз з своїми знакомими.

Програма на Січень:

11 січня. Rev. Dr. S. G. Bland.—„Поодиноче оподаткованє“
18 січня. Dr. W. A. Mclntyre:—„Сьвіжен і Школа“.
25 січня Rev. Father Blain, виклад:—„Історія теперішнього воздухоплавства“

Предплачуйте „Канадийского Фармера“

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

В день телефон St. John 474. В ночи телефон St. John 866.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474 є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. Отворений [illegible] тому 5 літ з двома кімнатами. Нині побільшено до розміру 16 кімнат.

[redacted] В ШПИТАЛІ. Недуги грудий, серцеві, шлункові, [illegible] органів мочеполових, нервові, дитячі, [illegible] секретні, [illegible] очні, ушні, носові, горлові, всякі хороби нервові, хірургічні як мужеські так і женьскі.

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ за помочію средства Ерліха „606“ [illegible] успіхом.

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ острого і хронічного за помочію спеціальних машин і апаратів паровних і електричних і т. д. [illegible] хороб після найновіших метод які досі многим лікарям дуже мало знані.

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ: 1) Віддїл для хорих [illegible] 2) Віддїл для хорих [illegible] 3) Віддїл [illegible]

[illegible]

Молитвеники в містечній оправі.

МОЛИТВОСЛОВ, малий 1.25
ДРУГ ДУШІ.......... 1.50
ДОРОГА ДО НЕБА.... 1.00
ГОРІ ІМЄЇМ СЕРЦЯ ... 1.15
ХЛІБ ДУШІ 2.00
БОГ РАДОСТИ МОЯ.. 1.50
ПІД КРЕСТОМ (польський друк) 2.00

ЦІНИ ПОДАНІ З ПЛАТОЮ.

Замовляйте на адресу
ST. TOPOLNICKI,
2310 Fleet St. Baltimore, Md.

ЦІНИ ЗБІЖА В ВІННІПЕГУ.

Пшениця:	
Нр. 1.	84½ ц.
Нр. 2.	82 ц.
Нр. 3.	78½ ц.
Нр. 4.	74½ ц.
Овес:	
Нр 2. білий	33 ц.
Нр. 3. „	30½ ц.
Ячмінь.	
Нр. 3.	41½ ц.
Нр. 4.	40 ц.

За дрібні оголошеня, як пошукуваня за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00.

ПОШУКУЮ свого 17 літнього сина Майка Бойчук. Хто би про него знав, най буде ласкав донести мені його адрес. Mytro Bojczuk, North Edmonton, Alta.

ДЕ є мій брат Іван Юрійчук, з села Новосілки Костюкова, Галичина. Вже рік як приїхав з краю і мав перебувати десь в околици Форт Вілям. Хто би о нім знав, або він сам нехай зголосить ся до: Iryna Yurijczuk 439 Pritchard ave Winnipeg, Man.

Пошукуэ ся

кількох руських спродавців котрі мали охоту продавати наші поручені реальности. Се є першої класи нагода для тих, що хотять мати сталу роботу і добру плату. По інформації пишіть до.

Kamsack Realty & Investment Co., Ltd.
811 812 Union Bank Bldg
Winnipeg. Man.

ПОЗІР! — ПОЗІР!

Фарма на продаж по сім дол. ($7.00) за акер готівкою. 40 акрів під управов, 3 милі від Sifton на захід. Сек. 10. Рен. 28. Тов. 20. Добра нова хата з поверхом і всі господарські будинки. Норова керниця. По близші інформації прошу зголошуватись до: Alex Michaluk, Beresford, Man. або до Fred Michaluk, Sifton, Man. (2-3)

ПОШУКУЮ свого чоловіка Якова Бабій, з села Репужинці, повіт Заставна, Буковина. Вже три роки як приїхав до Канади і рік перебував у Монтреалі. Його жінка приїхала з краю і не знає де він находить ся. Хто би про него знав або він сам хай напише на кишше подану адресу де його жінка перебуває: P. Sirak Ebenezer Valley P. O., Sask.

ПОШУКУЮ ТОВАРИШКИ ЖИТЯ

дівчини, котрая мала 17—19 літ. Я маю 22 літ, єсьм зі Буковини, село Ковурмарі. Маю 500 доларів. Котрая дівчина мала охоту вийти за мене замуж нехай напише на слідуючий адрес: Nazary Pantuk. Plaster Rock P.O. N. B.

Красний дарунок для предплатників „Канадійських Вістий“

Хто пришле річну передплату 50 ц. на нашу нову Ілюстровану часопись, той отримає чудовий стінний

ЮВИЛЕЙНИЙ КАЛЭНДАР

НА 1914-ий РІК

ВИДАНИЙ

РУСКОЮ КНИГАРНЕЮ У ВІННІПЕГУ.

Сей Календар є прикрашений великою ілюстрацією (як вище представлене, величина 22 X 14) При присиланю передплати на нашу часопись, просимо долучити 10 цент. на пересилку премії.

KANADIJSKI VISTY
P.O. Box 3628 Sta. B. Winnipeg, Man

ПОТРЕБА Руско-англійського кваліфікованого учителя з 2 або 3 класи цертифікатом до Maryville S. D. No 2790. Платня $60. місячно, науку можна розпочати сейчас. По близші інформації прошу писати до. Wm. Panchishin, Sec.-Treas (1—3) Edenbridge, Man.

ПОШУКУЮ молодої, чесної фармерскої дівчини, котра би мала охоту вийти замуж [redacted]. Маю 22 роки і знаю добре фармерску роботу. Прошу зголошуватись влучаючи і свою фотографію на адрес: Wasyl Boychuk P. O. Box 53 Merritt, B. C.

Тукета T & B папіроси не клеэні.

Потребуєм

чоловіка до розпоряджени капіталу в добрій земельній компанії. Відповідний чоловік може заробити богато грошей

D. A. Downie & Company.
1102 McArthur Building
Winnipeg, Man.

Користайте з нагоди.

Продаю АКРИ і ЛОТИ у Ванкувер і Форт Джордж, Брітиш Колюмбія — по ціні і на услівях, що певно вдоволить кождого интересованого. Під кождим взглядом земля є добра. Пишіть до:

THEO. P. HILL
P. O. Box 1201 Vancouver, B. C.

Потрібно людей

[illegible]

The Omar School of Trades & Arts, [illegible] Winnipeg

Єсли яко лікарство не помогло вам то — ANCHOR PAIN-EXPELLER напевно поможе. Се є найліпше і найпевнійше лікарство на ревматизм і невральгію, болі в грудях, в боці і т. п. 25 ц. і 50 ц.

І Ви робіть подібно!

— „Найщасливійший день в житю пережив я тоді коли заплатив послідну рату на передмістю ЧІКАҐО — так сказав оден Чікаґовський міліонер. Моя жінка з радости плакала а я чув ся більше як вдоволеним і богатим, хотай тоді ми не були бідними і заробляли на житє, а притім виплачували лот“.

А тепер подумайте ви всі жонаті, що маєте жінку й діти, не маєте своєї хати, чи небулиб і ви такі щасливі, колиб мали свій власний дім?

ТАК! ЛИШЕ ПЕРЕЧИТАЙТЕ СЕ УВАЖНО І КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ

Ви певно вже чули і читали про Транскону. Транскона є місцем, де найбільші G. T. P. і C. P. R. шапи і ярди побудовали ся. Лише подумайте — найбільші шапи і ярди в цілій Америці й Канаді. Як раз в сїй Трансконї ми поклали мало число найліпших лотів на продаж ЗА СПЕЦІЯЛЬНУ ЦІНУ І ТО ЛИШЕ НА 60 ДЕНЬ. Лоти є всюди від першої до семої улиці. Звертаємо увагу, що пять лотів знаходять ся в тім блоку, де побудований готель, а десять лотів лише через дорогу від готелю. За се абсолютно гварантуємо, що се правда що тут огодошуємо, бо інтересуючих повезено і покажемо або гроші звернемо. Всі лоти чисті, сухі і добрі для будови сейчас.

Памятайте, що в тім блоку де побудований готель — ОДЕН ФУТ КОШТУЭ 35 дол., а ми зараз напроти готель маємо 5 лотів на продаж, які підчас сеї спеціяльної продажі продамо по 500 дол. Се спеціяльна ціна буде більше сьвяточним дарунком як куплением.

ЦІНА ИНШИХ ЛОТІВ Э ВІД $300 до $500 А ТО: $50. ГОТІВКИ, А $15 МІСЯЧНО НА ВИПЛАТ 20 МІСЯЦІВ НА 4 ПРОЦЕНТ.

Ще раз звертаємо увагу, що ся продаж потягне лише 60 день. За інформаціями і книжками вдавайтесь письменно, чи особисто до:

E. F. Dougherty & Company
904 Confederation Life Bldg. Winnipeg, Man. Can.

Сї тато знає ліпше.

Маленька Ганя запитала малої Насті що то є байка.

Настя:— „Байка? Байка се така історія, але таке що подібне до брехні.“

Ганя:— „А коли ні!“

Настя:— А коли так, бо мої тато так казали, а мої тато професор то вони добре знають що так.“

Ганя: „А мої тато адвокатом і ліпше знають брехати як твої тато.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятница 16 го Січня, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, January 16, 1914. Число 3

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

В день телефон St. John 474 В ночи телефон St. John 866

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474 є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. Отворений [illegible] тому 5 літ з двома кімнатами. Нині побільшено до розміру 16 кімнат.

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛІ. Недуги грудий, серцеві, шлункові, [illegible] органів мочеполових, нервові, дитячі, [illegible], секретні, шкірні, очні, ушні, носові, горлові, всякі хороби нервові, хірургічні як мужеські так і женьскі.

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ за помочію средства Ерліха „606“ [illegible] успіхом.

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ острого і хронічного за помочію спеціальних машин і апаратів паровних і електричних і т. д. [illegible] хороб після найновіших метод які досі многим лікарям дуже мало знані.

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ: 1) Віддїл для хорих [illegible] 2) Віддїл для хорих [illegible] 3) Віддїл [illegible]

[illegible] Краєві, [redacted], Відня, Берліні, Праці і Лондоні і нема хороби, котрої би не пізнав. [illegible]

Новинки.

Кравченко утік з вязниці.

Іван Кравченко, рабівник і мордерця, проти якого відбувалась судова розправа в Вінніпеґу за обрабованє банку в Плум Колі і за замордоване банкира — був на стільки хитрим, що втік з вязниці дня 10 с. м. о 6ій до третої рано; утік — сказатиб — з перед самого носа поліції. В келії де останної ночи перебував Кравченко находилось двох поліціїв, стерегли Кравченка щоб не утік. Кравченко однак нічого не робив собі з того, коли поліції були заняті розговором про що там, він нараз з револьвером в руці скочив до них і з вимиреним на них дулом сказав підняти руки в гору. Ті — знаючи рішучість Кравченка — піднесли руки й віддались його приказам. Запровадивши їх до клозету, запер двері і сказав щоб там сиділи тихо, а то постріляє їх. Відтак вийшов з келії на коритар, з коритару до другої (фотографічної) кімнати а з відти (з третого поверху) через вікно по шнурку на улицю де вже чекав на него готовий автомобіль до якого всів і пігнав — Бог знає куди. Во отсе і тиждень минув а поліції не вдалось попасти на його слід.

В який спосіб дістав він револьвер і шнур — нікто не знає. Суть ріжні здогади, та вони покищо безосновні. Догадують ся, що взагалі до утечі Кравченка, помогли мабуть таки самі поліції.

Нагорода за зловлень Кравченка виносить тепер одинайцять тисяч доларів. Пінкіртон — олиб ще не зловили Кравченка — нагорода дійде до 20 тисяч доларів. Думає поліція, що за таку суму грошей вдасть ся таки зловити його. Чи зловлять — побачимо.

Т. С. НОРРІС, провідник ліберальної партії

* * *

БЕЗДОМНІ І ГОЛОДНІ В ВІННІПЕҐУ.

В минувшім місяци грудню, 1913. р. як виказують цифри, бездомних і голодних було більше чим котрого небудь місяца в минувшім році. Матеріяльну поміч дано 241 родині, тимчасом найде по приміщене для 307 бездомних.

Взагалі матеріяльну поміч подано 386 родинам. Поміч сю дали Запомогові Товариства, які знов потрібні фонда дістають з міської каси.

І пійк ту не розберещ сего. Во в тім самім місяци т. є. в грудню, Вінніпеґскі банки мали чистого зиску 38 міліонів 630 тисяч і 131 долар, а таке велике число людей прямо з голоду і холоду гине на улицях міста

ВИДАТОК ЗБІЖА В КАНАДІ ЗА МИНУВШИЙ РІК.

В Канаді минувшого року було 35,375,000 акрів під управою збіжа. На 11.016.000 акрах була пшениця видаток якої виносе 231,717,000 бушлів, а вартість єї виносила $156,462,000. (В 1912 році пшениці було 224,159,-000 бушлів, а єї вартість була $139,090 000.)

Видаток вівса був 401,669,-000 бушлів, його вартість ви[redacted] $128,893,000. (В 1912 році вівса було 391,629,-000 бушлів, а його вартість виносила $126,394,000.)

Видаток ячменю був 48,319 000 бушлів, вартість $20,144,000. Льну було 17,539,000, його вартість $17,084,000.

Якість збіжа в послідним році була богато ліпша чим в 1912 році

Розділивши на згадані провінції, то: видаток пшениці в Манітобі був 53,331,-000 бушлів з 2,804,000 акрів; в Саскачевані 121,559,000 бушлів з 5,720,000 акрів і в Альберті 34,372,000 бушлів з 1,512,000.

* * *

СКІЛЬКО НАРОДИЛОСЬ І УМЕРЛО У ВІННІПЕҐУ В 1913 РОЦІ.

З річного рапорту про віталну статистику за 1913. р. довідуємось, що у Вінніпеґу народилось 5,685, умерло 2,445 душ а пібралось 3,404 пар.

Між народженими було 2,971 хлопців а 2,814 дівчат. Умерло 1,362 мужчин а 1,083 [redacted] Був лише оден случай народженя трійки, а 82 случаї народженя близнят.

Народжених дітий неправого ложа було 378.

* * *

БУДОВА ЗЕЛІЗНИХ ДОРІГ В КАНАДІ.

Минувшого року в Канаді побудовано і віддано в ужите 2,200 миль зелізної дороги. Сама компанія Сі Пі-Яр вибудовала 2,472 миль зелізної дороги, однак не всю віддано в ужите, бо не є належно викінчена. На будову сеї дороги компанії видали поверх сто міліонів доларів.

І се якраз вказує на гарний розвій сего краю.

* * *

ПРОСЬБА ДО ЭПИСКОПА [redacted]ИТИ БУДКИ.

[redacted] дорогою звертаю ся до Єпископа Никити Будки, щоб вже раз прислав на мою, вище подану адресу, телеграму, яка надійшла до него перед тижнем зі Львова, а яка виключно дотичить мене, бо вища́є про смерть мого батька сьвященика Якова Сироїдова.

Никола Сироїдів
c./o. Ukrainian Voice,
Box 3626. City.

ЯКИЙ БУДЕ 1914 РІК?

В сїм році пропадають 4 затьміня: два місяця і два сонця. З них тільки перше затьміня місяця і друге сонця буде видно в Европі. Частичне затьміне місяця припадає 12 марта о 5 год. 42 мін. рано і скінчить ся о 6 год. 44 мін.; при сїм девять десятих місяця буде заслонених Дня 21 серпня припадає цілковите затьміне сонця, яке зачнеть ся о 11 год 22 мін. рано і буде тривати до 2 год. 44 мін. пополудни

Щодо погоди на сей рік, то мечно досї такі пророцтва: сей рік має бути сухий, радше зимний, як горячий Марець, як місяць, що розпочинає весну, буде теплий опісля цьвітень до 25 сухий, а май, місяць соловіїв і зелені, має віддавати ся — на жаль — зимною температурою. На літо пророкують богато дощевих днів, які будуть тягнути ся аж до осени, а заступлені будуть великими приморозками. Зима зараз в початку грудня перерветь ся, одначе буде нерадше богата в сніги і морози.

* * *

БУРІ, ЗЛИВИ І ТРЯСЕНЯ ЗЕМЛІ.

З ріжних сторін Европи надходять вісти про воздушні катастрофи, які спавили великі шкоди. В Німеччині, в гористій околици Брике шалені вихри позривали десятки дахів і виперули два доми. В лісах поробив вихор величезні шкоди. Падаючі дерева вбили двох робітників. Впали також величезні сніги, які будуть обаву повени, коли би потеплїло. Рен під Могунцією підніс ся в наслідок зливних дощів о 1 метер. На Сицилї сніжні бурі покрили землю на метер і більше. Численні місцевини зовсім занімі і відтаті від сьвіта. В Венеї і сусідних місцевинах над Женевским озером наступило трясене землі, викликуючи великий переляк. Потрясеня задержали електричні трамваї, а сим потрясеним товаришив страшний гук. Населене почало покидати доми, однак нема поважнїйших шкід.

* * *

КІЛЬКО ЗАРОБИЛИ БАНКИ.

За минувший, 1913 рік банки в Канаді мали чистого доходу $1,634,977,237 (1,634 міліонів, 977, тисяч і 237 долярів.) Дохід сего року збільшив ся о $97,159,713 від попередного 1912 року.

Гроші в банках, а сотки тисячі людей без кавалка хліба, без одежини... Для одних житє — сьміх, для других найстрашнійша мука.

ПРОЦЕС ПРОТИ ПОПА ШМІДТА ЩЕ НЕ УКІНЧЕНИЙ.

Розправа тревала від 10 до 31 м. м. і скінчилась на нічім Прокуратор доказував, що Шмідт винний мордy, а трибунал і двох присяглих судїв сказали, що Шмідт є людина умово хора. Розправу перервано на якийсь час.

Прокуратор в кількох річевих доказах навів кілька дійсних фактів що до свого осуду зглядом Шмідта Він сказав: — „Оскаржений Ганс Шмідт, прибувши до Америки, обняв посаду сотрудника при церкви в Трентон Н. Дж. В 1910 р. він перейшов до Нового Йорку і обняв посаду сотрудника при церкви сьв. Боніфатія. В парохіяльнім домі служила дівчина, Анна Амилер, Шмідт запізнав ся з нею, а те запізнане не уйшло без наслідків. Як в 1912 р. Анна почула ся матерію, виїхав єї Шмідт до Уторфорду, а сам перейшов на посаду сотрудника при церкві сьв. Йосифа. Затужив однак Шмідт за Анною, післав єї телеграфічно гроші на подорож і Анна повернула та стала знова на службу до парохіяльного дому при церкві сьв. Боніфатія. Шмідт відвідував єї стало кождої Середи а там Анна і зажадала щоб Шмідт з нею одружив ся. Шмідт згодив ся на се. Пішли обоє до уряду де й отримали позволенє на слюб. Зі слюбом однак зволікав ся чим власне робив велику прикрість Анні. Вона рішучо зажадала від него, щоб покинув духовний стан і оженив ся з нею.

І тоді допірва Шмідт постановив замордувати дівчину й позбутись тягару. Дня 27 серпня вона відійшла зі служби а дня 30 перейшла на своє нове помешкане. Від тоді нікто єї нігде не бачив....

Дня 1 вересня, в ночи, Шмідт опустив парохіяльний дім, беручи з собою ніж і пилку, що єще перед 5 днями закупив. Коли війшов до покою, Анна спала. Пробудившись обернула ся і усьміхнула ся до него... Шмідт ножем перетяв Анні горло. Потім заніс до лазнички, відтяв єї голову а там і почвертував єї тіло пилкою, части тіла позавивав старанно в часописи і полотно, зазав дротом, змінив свою одіж і поможности старав ся затерти всякі сліди крови. Через два дні частини тіла вивозив за місто, привязував до них каміне і кидав у воду. Оден кавалок тіла віднайдено і річи які причинились до висліджена морду були: родинка (знак від уродженя) на грудях і пошевка, в котру була завинена долішна часть тіла .. При слідстві по довшім часі Шмідт признав ся до замордованя Анни“.

Та — чого нині не зробать гроші? Уєє. Гроші признають, що Шмідт вернїт з відтак і пустять його на волю.

* * *

ПРОВ ОНТЕРІО СТАЭ „СУХОЮ“ ПРОВІНЦІЄЮ.

В Онтеріо тамтого тиждня закінчилось голосованє на знищене бар і наслід був такий, що замкнено 25 бар а в 16 муніципалах не вільно буде ані спродавати ані уживати алькогольних напитків.

Нині в Онтеріо находить ся 518 муніципалів „сухих“, а лише 317 „мокрих“. Один 1,090,503 душ живіть в „сухих“ околицях а 1,482,772 душі в „мокрих“. Се тому, що бари, і алькогольні склади знищено на кольоніях, в більших містах ні.

* * *

[redacted]ВИНКА!

Укр. аматорський кружок в Понеділок дня 19 с. м. в гали на 643 Манітоба Аве. відіграє

„ВЕФЛЕЭМСКА НІЧ“

гра в 4-х діях.

Ціни тикетів від 25 до 50 центів.

* * *

І ЭЩЕ РАЗ ПРИГАДУЭМ

що річні збори „Народного Дому“ відбудуть ся дня 21-го січня. Кождий шеровець обовязаний явитись на сї збори. Хто-б не міг сам явитись, має передати повномочіє котрому небудь членови і повідомити про се секретаря „Народного Дому“.

Микола Сироїдів
секретар
Box 3626 City

* * *

В EMPRESS ТЕАТРІ

слідуючого тиждня буде виставлено девять штук, які суть дуже цікаві і гарні собою. Найцікавіша штука се „Рood шьов Н-р 3“. Буде кілька дуже сьмішних та веселих штук, які варто бачити як старим так і молодим.

* * *

ЦІНИ ЗБІЖА В ВІННІПЕГУ.

Пшениця:	
Нр. 1.	86½ ц.
Нр. 2.	85 ц.
Нр. 3.	81 ц.
Нр. 4.	75 ц.
Овес:	
Нр. 2. білий	33 ц.
Нр. 3. „	31 ц.
Ячмінь:	
Нр. 3.	41½ ц.
Нр. 4.	40 ц.

Просимо наших послідплатників вирівнувати свій довжок.

ПРОДАЭМО ШІФКАРТИ ДО КРАЮ!

по найтаньшій ціні і на найліпші шіфи, також спроваджуємо людей з краю.

Люди, котрі не мають всіх грошей заплатити за шіфкарту можуть до нас прийти і ми їм дамо шіфкарту на виплат.

Гроші посилаємо до краю скоро і безпечно а також так що в краю відберають рівні гроші.

Листи можна всі до нас адресувати, і ми оплачуємо як приходить неоплачені і затримуємо для наших людий доки вони по них не прийдуть або напишуть. Марки краєві і канадийскі можна у нас купити.

Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.

К. ҐЕНИК, управитель заграничного відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

"Канадийский Фармер"
Редактор: [illegible]
[illegible] в Канаді і Сполучених Державах на рік $1.50
до Европи [illegible]
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Stn. B Winnipeg.
Telephone St. John 790.

The Canadian Farmer
[illegible] WEEKLY
CIRCULATION [illegible]
Published every Friday at 287 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

З Манітобського Парламенту.

(Засіданє парламенту в 6 с. м.)

Дуже мало обговорювано справу відкинення цла на пшеницю яку пересилають ся з Канади до Злуч. Держ. Симпсон консервативний посол з Вірден, відносячись до свого внеску, пояснив лише, що гадка про відкинене цла на пшеницю походить виключно від него самого, не з наказу кого небудь. „Обставини в послідних двох роках дуже змінились" — говорив Г. С. Симпсон — „і хотяй я перед двома роками голосував против вільної тарифи — нині з переконанєм обстаю за тим, що вільної тарифи нам конечно потрібно".

Його внесок попер Е. Л. Тейлор, консервативний посол з Ґімлі.

Дебату над сим внеском відложено на пізнійше.

Другою точкою дебат була справа шкіл. Г. Р. Колдвел, міністер просьвіти перва другий перечитав деякі ним пропоновані поправки до „Чилдренс Ект". (Се Акт, закон, який відносить ся до дітий що не ходять до школи.)

Колдвел заявив, що питане примусової школи є дуже на часі, щоб така школа була — він дуже хоче, для сеї справи він працює вже через кілька років. „Ми всі хочемо примусової школи" — сказав Колдвел.

Хотячи однак доказати, що „Чилдренс Ект" є так само добрий як і закон примусової школи — містер Колдвел доказав лише, що в Вінніпеґу число дітей які не ходять до школи виносить денно лише поверх 7 тисяч. Значить ся, що одна третина дітий в шкільнім віці виростає і виховуєсь на „бек-стрітах". А се число дітий для Колдвела є малим доказом що закон примусової школи є конечним.

В Манітобі, як виказує найновійша статистика, є 62,651 неграмотних осіб, альфабетів. І се для міністра просьвіти за малий доказ, що примусова школа є пожаданою в Манітобі.

Дальше Колдвел заявляє, що порішено змінити шкільний вік дитини. Дитина в шкільнім віці булаб від 7 до 14 літ, а не до 16 літ, як було до тепер.

Живійша дебата над спр[redacted]п виявилась на засіданю парламенту з 7 с. м. Найбільше говорив Гарт Ґрін, посол з Північного Вінніпеґу. Доказав, що теперішний шкільний закон не є в повні задоволяючим. „Truancy Act" се лише корито для многих консервативних робітників .

Д. А. Росс, щоб ще лішпе доказати о скілько теперішний шкільний закон є „добрий" а о скілько закон примусової школи є конечним, подав деякі факта в котрих наведемо лише оден, а се той: В 1913 році до шкільних закладів в Вінніпеґу було вписано 22,298 дітий. В школі було 16,661 дітий, не було в школі 5,632 дітий. Значить, на кождих 100 дітий в шкільнім віці не було в школі 25 дітий.

В тім самім році в Торонто на кождих 100, в школі не було 9 дітий, в Міннеаполіс лише 4 дітий і т. д. Дітий, які не ходять до жадної школи, в Манітобі є найбільше. Виходить отже, що коли Роблін сказав, що стан просьвіти в Манітобі є найлїпший на цілий сьвіт — то дуже грубо пробрехав ся. .

На засіданю парламенту з 8 с. м. справа просьвіти була головною точкою дебат знова. Головним бесідником був Т. Г. Джонсон, ліб. посол з Західного Вінніпеґу. З консервативних послів в сій справі не забирав голосу нікто.

На засіданю парламенту з 9 с. м., — знова та сама справа, знова опозиція домагаєсь закону примусової школи. Міністер просьвіти заявив, що „Children's Act" се в ролі закону примусової школи, лише під иньшим іменем. Т. С. Норріс, провідник опозиції поставив отже запитане: Чи „Чилдренс Ект" має зповні заступити закон примусової школи?" На се було дві відповіди, а се — Колдвел сказав: Ні!, а Роблін сказав: Так!

З сего виходить, що не однаково консервативні головачі дивлять ся на справу просьвіти, на шкільні закони .

Консервативна партія в Манітобі роздвоює ся.

Про се пише вже консервативна преса. Причина роздвоєня є — як вони кажуть — „фрі гвіт" — вільна пшениця. А роздвоєне консерватистів наступило на засіданю парламенту з 12 с. м., т. є. в Понеділок. Для лїпшого переконаня цікаві можуть заглянути до „Телеґрам", конс. дневника, з 13 с. м.

Пока що то вельно-славно за знесенем цла на пшеницю заявились: Г. С. Симпсон з Вірден; Е. Л. Тейлор з Ґімлі; Л. Мекмінс з Вінніпеґу і Я. Ґ. Гарвей з Дафін.

Коли Т. С. Норріс поставив внесок, щоб знести цло не лише на пшеницю, але і на всякім иньшим збіжу, як: овес, лен і ячмінь, та щоби канадійські фермері діставали з Злуч. Держ. рільничі знаряди без оплати цла — то внесок відкинено самим Робліном. „Єсли пшениця буде вільна від оплати цла, то чому і иньше збіже не може бути увільнене від сего тягару" — говорив Т. С. Норріс. „Прецінь канад. фермері посилають до Злуч. Держ. не лише пшеницю а також і ячмінь, лен, овес... Знесене цла на рільничих знарядах принеслоб фермерам великі користи також".

Про справу вільної тарифи д. Т. С. Норріс — говорив досить богато, та ми — з браку місця — ограничуємось на його кількох словах. Зрештою про вільну тарифу було вже писано досить, про єї користь досить добре знають фермері. Про користь вільної тарифи дізнались врешті і консервати, які перед двома роками так остро виступали проти неї. І тепер вони щиро заявились за знесеним цла на пшеницю, а се чей крок до введеня вільної тарифи.

Ми одно хиба завважим, що се лише штучка консерватистів якою вони хотять, при надходячих виборах, зловити фермерів на свій гачок. Отже бачиться фермері Ту партію маємо поперти яка виявилась за цілковитим знесенем цла на збіжу і рільничих знарядах ..

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЕЛЯ і Ко.

ПРОДАЄМО шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найлїпші і найскорші кораблї.

ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всіх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процессові і військові.

РОБИМО повномочія, контракти купна і продажі акти даровизни, скрипта довжні і иньші документи, леґалізовані через Ц. і К. конзулят.

СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добро і скоро маєтки тут і в старому краю.

ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінції.

ВИСИЛАЄМО гроші в всі части сьвіта, скоро і безпечно.

ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.

ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.

АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.

ЗА ВСІ справи переведені в нашій канцелярії гарантуємо.

У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіть і приходіть на адресу:

J. G. KIMMEL, нотар

Телефон: Garry 2208. 213 Logan Ave. Winnipeg, Man.

На відповідь долучіть 2 ц. марку

Шоб не забути.

Домініяльні видатки за минувший, 1913, рік виносять 144 міліони, 456 тисяч, 377 долярів і 32 центи. Наколиб сю суму хотів розділити на населене Канади то на кожду голову припалоб дати по двайцять долярів. І питане заходить, на що ті гроші були видані? Що за ті гроші зроблено? Се досить цікаве питане і ми повинні мати на него відповідь. Відповідь не довга отже ми постараєм ся єї подати якнайкоротше, в цифрах.

На будову зелізних доріг було видано 24 міліони долярів, з того лише для самих Мекензій і Манн 15 міліонів.

На будову каналів видано два і чверть міліона долярів, канали з яких нікто і нікому не буде користати.

Найбільша сума грошей пішла на сплачене довгу, за сього процента дано 12 міліонів і 605 тисяч долярів.

На підмогу провінціям видано з державної касси 13 міліонів і 211 тисяч долярів.

Мілітарні видатки суть на четвертім місци. Крім видачі на оружене війска, крім видачі на міліційний департамент, видатки на військо, на маринарку виносили круго 12 міліонів долярів.

Було богато иньших видатків на ріжні ціли та їх вичислити не потребуєм, бо забралиб богато місця й булиб не надто інтересними для Вас Вп. читачі.

Інтересне се звідки консервативний ряд набрав стільки грошей, які так щиро роскинув.

Сама цлова оплата виносила 114 міліонів, 764 тисяч, 598 долярів і 73 центи. Цлову оплату зложило усьо населене Канади. На кожду голову припадає по 15 долярів, 15 долярів цлової оплати дав кождий мужчина, кожда женщина і дитина. Купив чоловік кавалок сала, купила жінка кавалок матерії, фунт цукру чи гербати, так від усього треба було платити цло. Від усіх домашно-господарских знарядів, які фермер мусить купити — платить ЦЛО. І такого цла ми фермері і робітники за минувший рік заплатили близько 15 міліонів долярів. За се не дістали нічо. З тих грошей скористали фабриканти, богачі, міліонери. Лише консервативний ряд так щиро опікує ся .

Другий великий дохід був з акцизи т. є оплата від припасів поживи, напоїв, тютюну і т. др., виносив 21 міліон, 446 тисяч, 444 долярів і 94 центи. Від кождого цибара, від кождої люльки тютюну курець мусів заплатити якусь часть внесе згаданого податку. Від трунків так само.

Що до трунків то се справа пянків, хай не пють а не будуть платити акцизи. Без трунків можна чей обійтись. Що знов до артикулів споживних і усякого рода господарских чи робітничих знарядів, одіня, хатної посуди і т. п. так ми сьміло скажемо, що їх ми повинні діставати без обтяжаючої акцизи. І тямте, що сего домагають ся від давна ліберали А такі домаганя дуже на місци. Бо як можна позволити на се, щоб бідній, голодній людині видерати кавалок хліба з рота і давати ситому? Як можна позво[redacted] на се, щоб фермері і робітники платили ріжного рода податки з яких виключно користають богатирі, міліонери?

Застанови ся Дорогий читачу, подумай над сим хвильку і винеси для себе користь...

Самі себе бють.

Чудна та часопись Новини. Чудні єї редактори. Ратуючи Кармальского з халепи самі залізли в халепу по ухо. Вони своїми „річевими" знаніями, статями нагадують нам одного батька, який наказував сина щоб той не божив ся сказав: „Не божи ся сину, бо то гріх." — „А-ле?" — каже син. — „А дїле що гріх!" — відповів батько.

Новини зовсім подібні до того батька. Бо коли дехто виступив проти Карм. твору: „Малпаче Зеркало" то Новини стали по стороні Карм. й звели, що таке зеркало се собі звичайна сатира, а проти сатири не годить ся виступати з критикою і т. д.

За таку пораду Новини кождий був вдячний. Бо звісно, нікто перед тим сего не знав зовсім.

Минуло кілька тиждні. В Новинах появилась стаття: „Чудотворні води Атлантику," де вкрай критикують сатиру нашого дописувателя „Причинок до Малпачого Зеркала" поміщена ще у торічних числах нашої часописи. Наш дописуватель малюючи Кармальского в сатиричний спосіб сказав, що вода Атлантику зробила великий вплив на Карм. змінила його характер, випорожнила його шолудок і голову... Сатирик покепкував собі з Карм. в той сам спосіб в який і Карм. покепкував собі із цілої канад. України. Новини-ж взяли се за серіозну статю й пишуть: „Диве диво, які то зміни не наколить в чоловіком морска вода... Щоби-ж однак подорож через Атлантийский океан змінювала людський характер, випорожнювала здібности Карманьского — не чувана історія." А далі вони з найбільшим обуренем накидають ся на сатириків і лають їх послідними словами та щей жалують ся: „що в українській мові навіть відповідного слова нема щоб належито назвати їх".

Отже обурялись на сатиру, а висвали в других, що не ріє виступати проти сатири... Сьмієчі отже чи не сьмієчі [illegible]?

Ні, ні, чудотворні води Атлантику не змінили Карманьского. Змінив його американьский, а вела ще консервативний долар. Карманьский поміг так само замаркувати виразнійше Стечишиного рабство і підлоту. Карманьский раба консервативного долара обплював в своїм „Малпачім Зеркалі" усіх незначнійших, не людей йому, осіб, а Стечишин — хоругва на [redacted] кости — каже, що се оправдане. Звісно, раб знає і не може сказати... І йому не вольно не дивує ся. Не дивує ся що Карм. з консервативним рабом, не дивує ся також, що Стечишин є рабом Карманьского та Кремара. Дивує ся однак, що такі раби сьміють опідлити чесних людей... й заразом голосити, що вони є міряком усіх людей.

До руских офісників!

Маю НА СПРОДАЖ руську машину до писаня "Underwood Typewriter". Коштувала $75, а тепер спродам за $35. Машина мало вживана, майже нова. Виїзджаю до краю і мушу спродати.

Прошу зголоситись до.
ONUFRY TKOCHAN
725 Boyd ave. Winnipeg, Man.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
„Нове Житє"
([illegible] одинока часопись [illegible] Передплата для Канади виносить $1.75)
"Nowe Zytie"
107 Giant St. Olyphant, Pa.

Єсли яке лікарство не помогло вам то — ANCHOR PAIN-EXPELLER напевно поможе. Се є найлїпше і найпевнїйше лікарство на ревматизм і невральгію, болї в грудях, в боцї і т. п. 25 ц. і 50 ц.

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріальне в Вінніпеґу.

[illegible] в старім краю і Канадї.
ВИРОБЛЯЄ контракти, [illegible] і иньші [illegible] документи старо-краєві і Канадийскі.
ПРОДАЄ шифкарти на [illegible] кораблї, [illegible] від 5 до 7 днів.
ПОЗИЧАЄ І ВИСИЛАЄ гроші до всїх частий сьвіта скоро і безпечно.
ПРОДАЄ І КУПУЄ грунта в старім краю і Канадї, а та[redacted]
В [illegible] справах і клопотах удавайтесь до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street - - - - - Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріальних, старокраєвих і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).

ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажи, леґалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через первородних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, особо: увільнення від вправ, контролї і асентерунку.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]

Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера.
Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
— НОТАРІ. —
834 Main str. Winnipeg, Man.

КАЛЭНДАРІ
—НА 1914 РІК,—
як ПРЕМІЇ для НАШИХ ПРЕДПЛАТНИКІВ.

Наші предплатники що до 31 Января 1914, вирівнають свій [redacted] за часопись на слідуючий рік, отримають від нас ріденький дарунок, а се: дуже гарний, з многими ілюстрац.

календар на 1914 р.

Маємо до вибрання два календарі, а то: „ХЛІБОРОБ" і „ПРЕСЬВЯТА РОДИНА" Обидва суть дуже гарні, з многими ілюстраціями, богато гарних оповідань і т. п. В календарі „Пресьвята Родина" містить ся велика фотографія новщого єпископа Никити Будки та Папи Римского Пія Х. В календарі „Хлібороб" є много поучаючих статей для фермерів і т. п. Сих календарів ми замовили не богато, отже хто хоче скористати з нагоди хай присилає предплату сейчас Тямте, ся оферта тревае лише до кінця сего року.

АДРЕСУЙТЕ ТАК:
"Canadian Farmer"
287 Selkirk Ave. - Winnipeg, Man.

Замовляюча картка на „Канадийский Фармер".

Хвальна Ред. „К. Ф."

В залученю посилаю $...... яко предплату за „К. Ф." до..........

Прошу прислати один календар: { ХЛІБОРОБ / ПРЕСЬВ. РОДИНА }
(означить котрий і дайте виразно свій адрес.)

....
....
....

Погляди ліберальної партії на шкільне питанє в Манітобі.

Griswold, Man. Jan. 3. 1914.

ВПОВ. ДОБРОДІЮ. —

З огляду на те, що від якогось часу ріжні представники консервативної партії старають ся ввести в блуд Русинів і Поляків зглядом минувшої і теперішної політики ліберальної партії тому отсе я постановив в кількох словах представити дійсний стан політики великої ліберальної партії, а головно пояснити, подати дійсний образ шкільного питаня.

Післайте, в сей сам спосіб, обговорю иньші важні точки політики ліб. партиї

Ліберальна партия в Манітобі в своїй платформі і на многих конвенціях, як рівнож і в парламенті заявлялась і заявляєть ся за тим щоб побільшити грошевий Грент [redacted]

І я ручу, що наколи виборці в Манітобі дадуть мені праводавчу силу, то теперішна лиха і застаріла політика консерватистів зглядом шкільного ґренту піде в дубину а натомість ліберали введуть в житє більший грошевий ґрент для шкіл.

Населене провінції Манітоби складаєсь з мужчин і женщин походячі майже з усіх країв на сьвіті. І говорять — розуміесь — ріжними мовами. І тому отже обовязком правительства є, щоб кождий хлопець і кожда дівчина в провінції Манітобі отримали хочби лише початкові знаня в одній загальній мові. В якій-же мові? — спитаєте. Манітоба — Канада є край де загальною мовою є мова англійска, інституції суть Брітійскі. І більшої свободи чи лїпшого правительства не найдете ніде [redacted]

Жадний мужчина, жадна женщина, чи дитина не є належито приготована до житевої боротьби в сій провінції коли не розуміє, не говорить, не читає і не пише по [redacted]

Ми однак не хочем того, щоб ви зрекли ся, щоб ваші діти забули свою матірну мову. Плекайте свою матірну мову і учіть єї своїх дітей, як в дома так і в школі. В своїй рідній мові ви і діти ваші набудуть скорше знаня. Затримайте, заховайте усе те, що для вашої народности найдорожше, найцїннїйше. Та заразом під жадним зглядом не забудьте сего, що ви і ваші діти суть частею Канадийского Люду і англійска мова є вашою новою матірною мовою в Канаді.

Зовсім на справедливе обурене і погорду від вірних горожан краю заслугує віроломних, зрадників свого краю, зрадників своїх людий. Зрадником для своїх дітий є і той — хто противить ся — політиці ліберальної партії, яка поставила собі за ціль, що діти в МАНІТОБІ МАЮТЬ МАТИ ОДНАКОВУ НАГОДУ отримати знане мови яку — виросши на людий — будуть уживати і покористуватись нею.

Без ріжниці чим ваші діти будуть колись, чи фермерами, сторожами, адвокатами, сьвященниками, банкерами, учителями, робітниками чи ще чим — а все і всюди вони будуть мусіли знати належито англійску мову. Без знаня сеї мови вони усюди і всегда знайшлиб перешкоди в своїй карієрі

Суть такі родичі і опікуни в сім краю, чи й де інде що сьвідомо заперечають своїм дітям набути потрібного їм знаня, науки.

Ліберальна партія стоїть при тім, що обовязком кождих родичів і опікунів є подбати о те щоб кожда дитина в шкільнім віці (від сім до чотирнайцять літ) ходила до якоїсь школи: публичної, приватної або парохіяльної через якийсь час в році. або на бажане родичів дитину можна учити в дома.

НАЙБІЛЬША ПОТРЕБА ЯКА ОКАЗАЛАСЬ КОНЕЧНОЮ В МАНІТОБІ Є: ЩОБ БУЛА ШКОЛА ДЛЯ КОЖДОЇ ДИТИНИ І КОЖДА ДИТИНА ЩОБ БУЛА ВШКОЛІ.

І чи є в Манітобі такий інтеліґентний горожанин який би сказав, що родичі і опікуни повинні зіставити своїх дітей в темноті, щоб в темноті виросли? Я не вірю.

Отже для таких недбалих родичів закон примусової школи є чей на місце. Можна пробачити єсли дитина не ходить до школи в часі пильних на фармі роботах, коли поміч дитини є конечною, або взагалі коли тростіси школи уважають за конечне звільнити дитину від школи на якийсь час.

Коротко сказавши: — нехай для дітий в здобутю науки буде справедливість, щоб неробити прикрости родичам.

Шкільні тростіси повинні мати право умовитись з учителем в часі котрих місяців школа має бути отворена. МИ ОДНАК УВАЖАЄМ ЩО НАУКА В ШКОЛІ НЕ МОЖЕ МЕНЬШЕ ТРЕВАТИ ЯК 100 ДНІВ В РОЦІ.

Я є дуже радий, що так богато з руських молодців віддало ся станови учительскому. Вони суть пожадані, і я прирікаю що їм дасть ся з найбільшою прихильністю усяку поміч щоб лише їх праця принесла добрі насліддки в школі

Ліберальна партія щире гадку Вищої Осьвіти так само щиро як щиро попирає справу початкової осьвіти.

СТАНЬТЕ ПЛЕЧЕ В ПЛЕЧЕ ЗІ МНОЮ В СІЙ БОРОТЬБІ І ПРИЙДЕ ЧАС, ЩО ВАШІ ДІТИ СТАНУТЬ НА СТЕПЕНЬ МУЖІВ НАУКИ, МУЖІВ СЛАВИ; СТАНУТЬ МУЖАМИ СЛАВИ ДЛЯ СВОГО РУСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В КАНАДІ.

ВАМ ВІРНИЙ
Т. С. НОРРІС,
провідник ліберальної партії

Альбанське родинне житє.

В жаднім краю Европи не придержують ся так строго звичаїв минувшини, як се діє ть ся в Альбанії. Струя часу перелітла попри сей малий войовничий гірський нарід, здобутки культури остали йому чужі і навіть турецьке пановане не лишило жадного свого впливу. Передовсім альбаньске родинне житє задержало до тепер ті самі форми, які мало перед віками. Доми богатих Альбанців одинаковісінькі, майже без жадних відмін. Э се масивні будови, в нутрі яких находить ся подвіре, засаджене овочевими деревами Будинки є великі та просторі, бо сини [redacted] подружею не покидають батьківского дому, а батько, подібно як в старині, до останних днів свого житя головою цілої родини. На долі дому містять ся пивниці, стайні та иньші господарські приміщеня. На першім поверсі є властиві мешкальні комнати з побіленими камінними стінами, які є прикрашені деревляними різьбами, а у католицьких родин образами сьвятих. Підлогу вкривають ковра, довкола стін находить ся рівнож ковра, але грубші та вистелені низкими подушками з генуеньского або венецийского оксамиту. Нігде не бракує високого, старосьвітського огнища. Вузкі, решітково осмотрені, вікна впускають лише мало сьвітла до нутра хати.

В обідовій порі збирають ся всі члени дому. Вони сідають на землі довкруги мідяної плити, на якій уставлені дуже простенькі потрави. Кождий набирає собі їду своєю ложкою та опісля витирає її суконом, яке лежить усім разом на колінах. Заки однаке зачнуть їсти, желають собі усі взаїмно доброго апетиту та випивають кілька чарок легкої, у себе дома приладженої горівки Коли дома є чужинці, то жінки не беруть участи у спільнім обіді, лише обслугують гостий, подають їм власні тарілї, на яких ті, так хоче товарискість, все дещо мусять лишити. Коли-би гість зовсім випорожнив тарілї, було-би се з його боку гостя нечемностю. Коли стане темно, то служба розстелює на підлозі матераци та вовняні покривала. Лиш в деяких родинах в Альбанії їдять при столі, а сплять в ліжку. Батько, мати та усі неподружені діти ночують в спільній комнаті.

Убожество або захланність та брак усякої марнотратности надають альбаньскому родинному житю характер безжурної одностайности. День минає на праці у вохких, темних робітних базару. Найосновнійші загади гіґієни є Альбанцям зовсім незвісні. Алькоголь, жите та нікотин надуживає він в такій мірі, що слабкий його орґанізм майже не в силі опертись чахотці, яка стала найгірпою язвою Альбанії на ту страшну недугу. Лікарі оцінюють смертність в Альбанії на ту недугу на 60 процент.

Житє молодих дівчат в Альбанії є невесело сумне. Аж до свого подружа вони майже не виходять з комнати, говорять і жартують лише зі своїми найблизшими свояками, займають ся вишиванем шовком або бавовною. Лен в Альбанії незвісний. В роках свого дівоцтва виконує молода Альбанка своїми пильними руками [redacted] виправу, але також все те, чого вона в супружім житю буде потребувати для мужа і дитини, на уродини і на похорон Про її судьбу рішає лише батьківска воля. Мужа, який її призначений, бачить вона в перше в день свого вінчаня. Коли батько повідомляє її, що вже рішив про її будучність, мусить вона прибрати сумне лице, хочби в нутрі була весела, а саме з тої причини, що наколи вона опускає свою довголітню неволю. Після звичаю обовязана Альбанка і дальше грати ту комедию. Коли перед її дверима стане віз запряжений двома волами, що має її повезти до вінчаня, а двох свояків нареченого ожидає її на вулиці, мусить вона дати ся двом своїм свояком насильно вносити на віз. Вона ловить ся за стіни, за мури та з заслоненим лицем серед плачу всїдає на весільний віз. На кождім закруті вулиці повторяє вона свої нарікання, а в церкві доперва за третим разом можна її на питанє сьвященика тихцем сказати своє „так." Також до дому будучого її мужа мусять її внести насильно. Свояки молодої очікують її в домі нареченого серед музики та танців. В хвилі, коли вона переступає поріг, закладають її на голову червоне покривало і так ведуть єї до комнати, де її очікує родина мужа. Від опустя її ще в церкві і також насильно мусить дати ся завести до власного дому. Альбанка не одержує жадного віна. Навпаки наречений мусить родичам дівчини заплатити певного рода відшкодоване в сумі 100 до 200 корон за те, що позбавляє їх робучої сили

Два дні перед вінчанем чорнять кождій альбаньскій нареченій волосе та брови; в цілій Альбанії не знайдеш нігде ясно-волосої жінки Чорне волосе — се найбільша прикраса Альбанки. Радощі житя скупо дістають ся Альбанці. Коли вона має стати матірю, то до її комнати вносять одінє, в якім мають похоронити її та її дитину на случай, коли би вона не пережила сеї важної години. Коли ж небезпека минула, все минуло ся добре то убирають ся Альбанка в свої найдорожші одяга, заслонює своє лице, сідає спокійно, непорушно та мовчки на стільци і очікує гостий. Кождому з гостий подають яйце, яким гість кидає понад лице новонародженої дитини та висказує желане, щоби дитина була завсігди біла та ніколи не червоніла. По кількох місяцях виконують на дитині процедуру, яка лише в Альбанії певно має місце. Запрошують найпосвяченійшого між знакомими, щоби обтяв дитині волосе. Вибраний вступає через те в рід посвоячена з родиною дитини, що навіть мати може в його присутности зняти заслону з лица

Покорони та смуток за помершим є рівнож управильнені альбаньськими звичаями. Вдова, яка не виходить в друге за між, не сміє держати в собе жадного одягу. Усі яскраві предмети, як зеркала, лампи, образи є в часі жалоби прикриті чорною материю. Заслони з вікон усувають. Забрала смерть послідного члена в родині з яким загасає родинне назвище, то розбивають огнище в сьвітлиці дому. На місци, де стояло огнище, кладуть вязку терня, вікно дому замуровують, дерева на подвірю стинають, цвіти виривають з корінем із землі.

ЯК МОЖНА ПІЗНАТИ ПІДРОБЛЮВАНІ ФУТРА?

Фаховий кушнір потрафить зробити зі скірки расового кріликa, кота, або иньшого домового звірята кожду иншу знатно дорожшу скірку. А се наслідуване є так по мистецки зроблене, що годі то пізнати Зате фаховець при помочи мікроскопа дуже легко розрізнить фальш від правди Кождий волос, чи то людский, чи звірячий складає ся із 3 верстов, з котрих кожда з специяльних родів футер має иньші прикмети, не дуже трудні до пізнаня під мікроскопом. Звичай та кріличий волос, уживаний до підроблюваня і наслідуваня, має дуже замітні прикмети: волос має форму веретеновату і на зверхній верстві ріжні згрублення, натомість верства друга є дуже слабо розвинена. Сю остатню прикмету мають також волося серни і оленя, зате зовсім не має сеї прикмети волос морських псів. Особливо пізнати волос видри, який так ріжнить ся від волосів иньших звірат, що під мікроскопом можна замітити его лише з волосом чоловіка. Вольні відміни куп, хомяків, горностаїв, тхорів, та кретів мають волос подібний до рисього. А сей волос має замітні прикмети, подибувані виключно лише у хижаків, волоси вас не наведених родів дуже легко відріжнити під мікроскопом навіть без великої вправи Волос цінних чічіль є в складі дуже подібний до волосів крілика, котрих власне по сїй причині уживає ся часто до наслідуваня сего футра. Також цінні футра із скунксів підроблює ся через відповідне приміщене скірок із опосум. Мимо сего можна кожде наслідоване розпізнати, навіть з дуже малеькою вправою при помочи мікроскопа.

НЕДУГИ В РОСИЙСКІЙ АРМІЇ.

Недавно зложив російский міністер війни в думі цікаві дані, які відносять ся до стану здоровля жовнірів в російскій армії. І так в 1912 р. було в Росії 717.974 недужих жовнірів. З сего числа померло 5.600, а усунено з війска як непридатних до служби 55 973. Рядовиків було в 1912 р. недужих 498 436, з тих померло 4.706, з чого на недуги припадає 3.856, а на нещасливі випадки 485. Після числа занедужань на грузлавну заниває російска армія 5. місце (Іспанія, Англія, Франція, Злуч. Держави і Японія) На полові недуги [illegible] в 1912 р. 55.198 жовнірів. З се також 6 місце в порівнаню з иньшими державами.

PAIN EXPELLER
47% ALCOHOL
F. AD. RICHTER & Co
NEW YORK
RHEUMATISM
PAIN-EXPELLER

Робітники!

Уникнете ревматизму і невральгії з перестуджения єсли будете уживати Др. Ріхтера

PAIN EXPELLER-а

Се средство має за собою 43 річний рекорд Його уживають на цілому сьвіту і можна дістати в усіх аптеках в Сполучених і Канаді по 25 ц і 50 ц. за фляшочку.

Уживайте в часі ОСЛАБЛЕНИЯ, РЕВМАТИЧНОГО БОЛЮ, БОЛЮ В ГРУДЯХ, ПЛЕЧАХ, УХ ТА ЖОЛУДКА.

Повне поясненє в Руській мові з кождій пачці. Стережіть ся подібних лікарств. Славний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.

Виробляєсь лише через
F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

Добрі ради.

РОЖА

Запалене місце (червоне) посипувати мілко товченою сіркою і обвивати нечищеною ватою (такою, як до ватовання убрання) рано і вечір. Наколи рожа обіймe навіть більші простори, н. пр. голову або коли поставлають ся рани, посипувати без обвива і по ранах. Сей лік, уживаний мною довгі літа, все вінчав ся добрим успіхом Проти рожі уживають також: смароване терпетиною, со сновий деготь, порошок камфори або масти, [redacted] по ріжній части з льняного олію, сосновоі живиці, воскового лою і жовтого воску (стопити і прикладати)

ФЕБРА (ПРОПАСНИЦЯ).

Наколи фебра тревае вже кілька днів, тоді средство проти неї таке: утерти кілька листків полину (Pulegium) з солею, зробити галочку величини оріха і дати хорому зажити надщe і попити вином. Так поступити через два дні (не більше). Або, одну склянку доброго руму вилити на гаріль, кинути пригорщу кори з вершків галузок молодої верби і запалити. Наколи до половини вигорить, загасити, переціднти, щоб сього було пів склянки і випити та сейчас піти на прохід або взяти ся за яку роботу, щоб добре віпріти. Наколи фебра є получена з чамуленем жолудка, взяти на прочищене.

Иньші ліки проти фебри: є зажигати порошок з цьвіта марупи ((chamomilla vulgaris на кінець ножа. Сок з рути (ruta graveolens), 5 ложок соку з вином пити перед пароксизмом. Живчики на ногах і руках мастити листочками божого деревця (abrotanum), тертими з оливою і солею. Добрим ліком є шанта біла (marrubium album), варена в воді, яку пє ся.

Фебра повторяєть ся що 7, 14, 21 і 28 день, проте добре є уживати ліків день передше, отже 6, 13, 20 і 27 [redacted]

ВІЛЬМО.

Проти більма (як у людий так і у звірят) уживають ся з великим успіхом отсе средство: зробити галочку з масла з солодкої сметани і два рази денно вкладати під повіку. Сік з рути (ruta graveolens) терти з медом і впускати в око. Раз на день засипувати спорошкованим цукром або соком копитника (asarum).

МОЛОКО.

Найлїпшою поживою для чоловіка є молоко: чи старий чи дитина любить його, нікому молоко не вадить а помагає здоровлю. Одначе коли молоко не чисте, тоді може дуже тяжко пошкодити. Коли шкодить молоко? Молоко від хорої корови шкодить людям усе. Корови так, як і другі звірята та так як і люди хорують часто на сухоти. Обчислено, що до 40 процент коров хорує на сухоти. З молоком переносить ся та зараза на людий і часто люди дістають сухоти вивлок з такого молока. Тому ніколи не треба пити неперевареного молока. Коли би молоко перварити, то забємо всі бактерії. Окрім сухіт через молоко можна заразити ся і другими недугами як тиф, шкарлятина, коли напримір в домі, відки купуєть ся молоко, є така хороба. Як коло молока нечисто ходить, воно місто помочи, шкодить чоловікови. Начиня, до котрого доїть ґаздиня молоко, мусить бути чисте (найлїпше парити дійницю горячою водою), перед доєнем треба обмити руки, а дійки теплою водою. Треба уважати, аби до молока не падала шерсть, бо на шерсти у звірят жиє богато бактерій людському здоровлю шкідливих. Часто люди лиш молоком живуть — тому кождий повинен знати, що нечисте молоко се хороба для чоловіка'

Сьмішне.

В суді.

„Іинжаи здорив чоловіка, чи так?" — запитав адвокат інджиніра.

„Так, здорив!" — відповів інджинір

„Чи чоловік був на треці в той час?" — загремів адвокат знова.

„На треці?" — сказав інджинір. „Яке дурне питане. А хибаж я міг інджаси гнати за чоловіком в ліс?"

Ще оден рік

1-ша сусіда: — „Я чула від сусіда, що ваш зять лежить безналійно хорий."

2 сусіда: — „О, з ним ще не так то дуже зле, ще буде жити цілий рік"...

1-ша сусіда: „Так? ще цілий рік?"

2 сусіда: — „Так! приходило чотири доктори і кождий казав що буде жити ще три місяці, ви, разом 12 місяців"

„А чиж я тобі вже не говорив" — сказав остро судія до злочинця — щоб ти більше перед мною не показував ся?"

„Так, чув" — відповів злочинець — „і я се говорив поліцаєви, але він мені не вірив.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпегу.

Спеціяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.) внутрішних, очних і ушних

Лічене і новійше лічене сифіліса „606" проф. Ерліха

Лічене полового безсиля. Лічене всяких нервових хороб (ревматизм і др.) електрикою.

Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку

Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

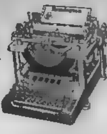

ЗАОЩАДИТЕ БОГАТО
КУПИВШИ
Ремінґтон Машину
ДО ПИСАНЯ.

Чи заголовок заінтересував вас? Читайте що слідує. Модель 10 „Видимий Ремінґтон" має механізм який є лише в машинах Ремінґтона — добірник колюмнів.

Добірник колюмнів усуває усї ручні приладжуваня [illegible]

В звичайнім писаню листа „Добірник колюмнів" заощаджує 10% до 20% часу і праці.

[illegible]

Прийдіть і зобачте для самого себе.

Видіти є вірити. Прийдіть до нашого офісу і попросіть о показане собі нашої машини. Ми радо напишем лист і покажем о сильно можна заощадити часу, уживаючи до писаня нашої машини.

Remington Typewriter Co., Ltd.
320 Donald St. Winnipeg, Man

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40

Пішлемо вам зворот з фабрики оден славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 днів

БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.

По 30 днях, єсли вдоволені, можете його затримати а нам платити

$2 МІСЯЧНО.

Спродаємо сю машину в Злуч. Держ. і Канаді. [illegible] Напишіть по наш ілюстрований каталоґ машин і рекордів. [illegible]

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
605½ E. 7-th St. Dept. 24. New York, N. Y.

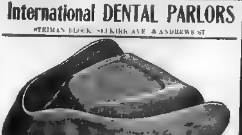

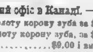

International DENTAL PARLORS
STEIMAN BLOCK, SELKIRK AVE. & ANDREWS ST.

—◆— Найбільше модерний офіс в Канаді. —◆—

Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за $5.00
Вставлене всіх зубів від .... $8.00 і висше.
Наповнене зуба золотом від .... $2.00 і висше.
„ „ сріблом від .... $0.50 і висше.
„ „ порцеляном від .... $1.00 і висше

Оператори, з Американськими і Канадийськими [illegible]. Женщина до обслуги.

Отворено від 9 рано до 9 вечер.

ТЕЛЕФОН ST. JOHN 2447
ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ

НАША АДРЕСА
„Canadian Farmer" Box 3656, St. B Winnipeg, Man.

Всячина.

ВЕЛИЧИНА МОРСКИХ ФИЛЬ.

Француский інжинер, М. Берті займав ся через довший час означенєм довготи і тривку морских филь, бо між довготою филі а часом, в якім она переливає ся з долу в гору і з гори на діл, є певна зависимість. Найдовша морска филя, яку помітив інжинер Бертін, мала 800 м., а тревала она через 23 секунди. При своїй визначній довготі не визначала ся та филя надзвичайною висотою, але инші филї при тій самій довготі доходили до 16 метрів висоти (себто до 1/16 своєї довготи.) Коли филя зустріне в своїм розгоні яку більше або менше прямовісну перепону, то може піднятись до своєї відповідної звичайної висоти. Такі великі филї як 800-метрові лучають ся рідко, пересічні морскі филї мають довжину 50 до 100 метрів і тревають від 6—8 секунд.

ЧИ 13-ЛІТНА МАТИ МОЖЕ ХОДИТИ ДО ШКОЛИ?

Виділ управи аральского комітету на Угорщині занимав ся перед кількома днями інтересним питанєм, а саме, чи дівчина в шкільнім віці, яка стала матерю, має бути виключена від ходженя до школи. Такий случай дійсно лучив ся в місцевости Уйпешт. Дві наші інстанції рівно відповіли на те питане. Парох, який рекурсував проти виключеня 13 літної матери зі школи, вказував на те, що та дівчина ходила вже як молода мати до школи через 4 місяці і шкільна дисципліна зовсім на тім не потеріла. Противно, що парох в рекурсі побоюють ся, що — на случай виключеня сеї дівчини зі школи — другі тілесно добре розвинені дівчата можуть нарочно доводити до такої причини виключеня зі школи. Управа комітету не станула однако на тім становищи, що парох і виключила дівчину зі школи.

ДЕ НАЙБІЛЬШЕ ЖЕБРАКІВ.

Льондон се найбільше а заразом і найбогатше місто в сьвіті! Тимчасом, як доносять англ. часописи в нім є найбільше число жебраків. Річно місто мусить давати удержане поверх сто тисяч жебракам, не включаючи тут люнатиків яких число в ріжних інституціях виносить 72,000. І на удержане такого числа жебраків Льондон видає близько 20 міліонів доларів річно, ними займують ся 29 осібних опікунчих рад. Сподіють ся однак, що в сім році число жебраків зменьшить ся, (небудь в той спосіб, що много з них помирає з голоду).

ГУМОР ЗАСУДЖЕНОГО НА СМЕРТЬ.

В стейтовій вязниці Ню Джерзи страчено на електричнім стільци мурина Віляма Діямонда. Діямонд був до послідної хвилі в добрім гуморі і кпив собі зі смерти. Коли капелан вязниці війшов до його келї і заявив йому, що вже має йти на смерть, Діямонд сказав, нехай так дуже не спішать ся, бо він еще не перечитав гумористичної части часописи. На відповідь священика, що екзекуції не можуть відкладати, Діямонд кинув часопись до землі, сказав „Олрайт" і пішов за капеланом. З цікавостю оглядав крісло, а коли вже сів, крикнув голосно: „Ґуд бай, бойс!", а звертаючи ся до оператора, сказав: „Я вже готовий, пускай електричну струю". Одно потиснене ґузика і електричний ток положив конець житю веселого мурина.

ДЕ НАЙБІЛЬШЕ КОТІВ НА СЬВІТІ?

У Вашінґтоні, Столиці Сполучених Держав. Майже на 3 особи припадає один кіт. Оповідають, що перед 20 роками якийсь богатий пан оголосив в часописах, що до менажерії потребує хороших котів. За кождого кота обіцяв дати властителеви одного долара і вільний один білет на представлене. Не минуло кілька днів, як зі всіх сторін сходились люди держачи на руках коти, та питались за чоловіком що просив о него, обіцюючи гріш і білет. Якже всі здивувались, коли у місті не найшли ні менажерії, ні гроша, ні вільного білету. Розчаровані властителі покидали зі злости своїх котів, вертаючи ошукані до дому. Нині ті коти у Вашінґтоні так розмножились, що поліция хоче урядити лови на них.

КРАЙ БЕЗ АНАЛЬФАБЕТІВ.

В Европі є оден щасливий край, де нема таких людий, що не вміють читати та писати. Край той то Норвеґія. Можна дивувати ся, що там так є, бо Норвеґія дуже слабо заселена. На 1 квадратовий кільометер припадає всього 8 мешканців. Також не має Норвеґія богато доріг і зелізниць, бо є дуже ґориста. Нема сіл, а хати там порозкидані по горбах поодиноко, так, що діти мусять нераз цілими годинами добивати ся сніґами до школи. Шкіл також як в нас там також нема. Є лиш там мандрівні учителі, що переходять що кілька тижнів з одного місця на друге.

117-ЛІТНИЙ ПАПУГАЙ.

В Австралії, недалеко міста Сідней живе шановний старець, якому минуло 117 літ. Старець сей — то папугай, по імени „Вінет". Часопись „Квинслендер" розказує, що папугай родив ся на великім евкаліптовскім дереві в околиці Сіднея в 1796. року. З дерева зняли его два сини фармера Бенета і з того часу живе він серед їх сім'ї. Нинішна посідачка папугая, пані Сара Бенет — правнучка одного із синів фармера. Старець-папугай втратив вже свій головний одяг, крила ему змаліли і лиши сильно продовжили ся. Він не може вже розколювати майсових зерняток і годує ся мягкою кашкою, та однак все ще веселий, бодрий і радісно витає посітителів, качаючись в своїй клітці.

ПРОСЬВІТНА РОБОТА МЕЖИ ГРУЗИНАМИ.

Вже 35 літ працює „Тов-о поширеня грамоти між Грузинами". За сей час оно видало на книжки 164 000 карб., випустивши 120 книжок у числі більше 1.000.000 примірників, з них 480 000 в остатні 9 літ. На продажи книжок тов-о вже мало чистого прибутку 6.000 карб., у книгарні було в минулім році книжок на 70 тис. карб. Тов-о мало торік 19 відділів (филій), 15 шкіл, 55 бібліотек читалень. В музеї-бібліотеці тов-а зібрано 1 916 цінних рукописів, 3 770 книжок грузинських і 4 848 на инших мовах; 1 714 картин, 2 510 старих монет і 925 всяких історичних і археольоґічних річей. В 1911 році тов-о мало 1.292 члени, які заплатили членських вкладок 4.877 карб., всього-ж доходу було 7 450 карб. Дня 27. м. м. відбули ся загальні збори товариства.

РЕЛІҐІЙНІ ПРОЦЕСІЇ В ЯПАНІЇ.

Одною з найбільше характеристичних признак кождої реліґійної процесиї в Японії являєть ся т. зв. „мікоші" або колесниця, яку несуть на плечах побожні Японці і вірять, що в ній находить ся дух добра, якому посьвячений престол або сьвятиня. Ся „мікоші" нагадує собою ковчег, який носили на плечах сини Ізраїля і представляє якийсь реліґійний звичай, якого вже дуже давно забуло ся. Вилискуючись до сонця червоним лаком і тонкими золотими орнаментами, „мікоші" похожа зверху на сьвятиню, увінчану бронзовою статуєю Фенікса. З кождої сторони „мікоші" зроблені входи. Сей ковчег носять по всіх улицях, а при сім громада вірних співає оригінальну пісню і бє ногами до такту.

ЗАДУМУЮТЬ ПОПРАВУ РАСИ ЛЮДИЙ.

В Злучених Державах від давна задумують завести поправу раси людий в сей спосіб, що розвинені добро люди, гарні з лиця та сильно збудовані, будуть могли мати тілько чоловіків та жінок кілько ім захочеть ся, щоб через те видати на сьвіт гарних та здорових дітей. В сей спосіб думають, що можуть з часом витворити нову суспільність в якій не буде ніяких фізичних ані моральних недостач, думають витворити людий, так сказати, над людий. Рух за поправою раси проявляєть ся сильно на полудни. Дівчина „Міс" Роберта Бренан з Атланти, Джорджія, стоїть на чолі сего руху над поправою людської раси. Вона здобула недавно нагороду в висоті $500 за наукові праці в сім напрямі.

Додати треба, що така „форма" для поправи раси зістала недавно основана в Німеччині, при університеті в Ені.

НА РОС. УКРАЇНІ.

„Рада" щоденна часопись виходить в Київі, столиці України. Адреса В. Підвальная ул. д. 6. Річна передплата пять долярів. Сей денник повинен находити ся в кождій читальни і в кождого українця в Росії.

50,000 KSIAŻEK
BEZPŁATNIE.
Wartości $10.00 dla Każdego Mężczyzny.

Jeżeli cierpisz na jakąkolwiek chorobę właściwą mężczyznom, [illegible]

PRZYŚLIJ TEN BEZPŁATNY KUPON NA KSIĄŻKĘ DZISIAJ.

DR. JOS. LISTER & CO., P 746 Northwestern Bldg. 22 Fifth Ave., Chicago.

Panowie: Jestem zainteresowany [illegible]

Nazwisko ....
Miasto .... Stan ....

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Fal для кави.

[illegible]

National Success for Coffee Co.
Philadelphia, U. S. A.

На продаж у всіх порядних склепах.

ДАРОМ на три місячну пробу. 24 Руських сьпівів даром. $1.22 Місячно.

$60. Фонограф за $29.

Єсли купуєте фонограф від нас то купуєте впрост від компанії, а не від аґентів які хотять богато заробити не дбаючи на ваше вдоволене.

Фонограф який аґенти спродають по $60, ми, компанія, спродамо вам за $29, до того дамо еще 24 Руських сьпівів даром. Сей фонограф пішлем до Канади чи й де небудь інде на $1.00 місячні сплати і дамо ґаранцію на 10 літ.

[illegible]

ROYAL PHONOGRAPH CO. 91 East 4th St., Dep. A. New York, N. Y.

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Родимці!

Єсли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх кревних до Канади, то приходіть впрост до C. P. R.-ского офісу до головних аґентів

Alex Calder & Son
— БАНКЕРИ —
663 Main St. Winnipeg, Man.

Ми спроваджуємо рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, ми також виміняєм доляри на Австрийскі гроші і продаємо Австрийскі марки.

Ми маємо щадницю і приймаємо гроші від долара до тисячі і висше і платимо процент.

П. А. КАРАКОНЮК — наш Український представитель.

Спеціяльно на десять місяців.

Богато жителів по за Новим Йорком не можуть звідати нашого маґазину

Тимто даємо можливість купити за $28 00 грамофон з 40 сьпівами, що давнійше кошт. $55 00

На звичай за $2.00 місячно. Жадайте каталоґа. Наш адрес
GREATER NEW YORK PHON. CO
306 310 Grand St. Dept. New York.
Продаємо також ріжного роду музичні інструменти.

Добре звісний Manitoba Liquor Store цілковито задоволяє кождого кустомера.

На замовленя сейчас висилаєм в місті або кольонії.

Первородні лікери по уміркованій ціні.

MANITOBA LIQUOR STORE
246-248 Logan Ave. — Telephone Garry 3286.

Живосилом повінчаний дяк.

(З давнього давна).

Оповідане Полицького.

(Конець).

Згідно з указом духовної „означеної" консисторії, намістник лубенський Семен Петраніівський та пресвитер села Жданів Федір Савицький вчинили слідство в селі Жабках 26. лютого 1740. року

Перших допитували дячка Івана Кирилова: Як він Максим вінчав його живосилом? Що, якии родом і хто про се відає? Чи мав він після вінчання з тією вінчаною подружнє жите?

Іван Кирилів докладно розповів про вінчане і голосно відказав, що з Ганкою Коцаркою не мав ніякого подружного житя, — навіть не приторкав ся

Запитали берберницького попа Максима Висоцького: Чи вінчав він Кирилова з Коцаркою? Чи був даний протопопом квит на те вінчане? Чи приходив до нього, щоб вінчатись, Кирилів і з якими старостами? Чи сьвідчили ті старости, що він бажає дружитись? Або сам він доводив про се? Чи було виповнено перед вінчанєм те, що сьвяті правила велять, а указ владики потверджує: тричі прилюдний оклик в церкві та причастє молодих? Чи говорив Кирилів на вінчанні голосно та ясно належну форму шлюбу? Чи були тому сьвідки і хто саме? Піп Максим відповів. Дячок Іван Кирилів не приходив просити ні сам ні з старостами; „бо жадних з ним старостів не було"; чи бажає вінчати ся, — йому не докладавсь; квиту від протопопа не виправляв і не подавав. Пані державцева, оправляв ся піп Максим, писала про квит до протопопа лохвіцького і тоді послала гроші до скарбниці владичої, гроші протопоп забрав, а квиту не видав. Про указ, щоб тричі робити в церкві оклик, піп Максим бувцім нічогісінько не чував, бо поочередно він переписку указів з попом Степаном, то коли указ надійшов в рік черги Степанової, а він його не бачив і не читав. Сьвятих правил не виповнив, бо пані державцева присікалась ним, щоб вінчав як найшвидче. Коли Івана Кирилова привели вдруге вінчати, то він говорив належну форму ясно і голосно.

Назаренко з Матвієнком просторо та докладно розказали про вінчане дяка живосилом

Державцеви, Федорі Гамалії, слідчики послали писане запитане. Гамалія відповів спишучи: дружина моя казала вінчати дячка з служницею Ганкою по просьбі самого-ж дячка, бо коли б сам він не бажав вінчати ся, то дружини моєї не прохав би, і не казано-б його вінчати.

Паламарів і других людців не питали, бо з переполоху, якого державець нагнав усім на селі, не сьміли показувати правди.

На підставі того слідства, в червні 1740 року, консисторія присудила, а владика Рафаїл затвердив: вінчане дячка Івана Кирилова з Ганкою Коцаркою, яко живосилом вчинене, вважати за неслушне, а дячкови розвінчатись з Ганкою, берберницького попа Максима замкнути в монастир на роботу на три роки без священнодійства.

В липні того-ж року звелась за попом Максимом етапна команда і повела замикати.

Не стало в Берберницях і дячка Івана Кирилова. Йому склала ся нова халепа. Він похвалив ся, що буде позивати Ганну Білачівну. Почувши про се, Федір Гамалія казав людям, щоб за дяківщину не давали Івану Кирилову рокіщини, через те „двох рублів 50 копійок і не дано йому". Гамалія забрав також у Івана Кирилова 200 копиць сіна (а копиця сіна в тому році була по 30 копійок), завладів левадою, забрав овечих смушків на два рублі, за 80 молебнів та 25 акафистів, служених для його, нічогісінько не заплатив дячкови. Своїй челяді Гамалія наказав злапати деінебудь Івана Кирилова та бити до смерти, або привести до його Гамалії, — він сам уб'є його на смерть. По вулицях та виґонах, поза царинами, Гамалія становив сторожу перейняти Івана Кирилова. Сторожа тричі нападала на дячка, але „сторонні люди духовного та сьвіцького стану оборонили його".

Бачивши таке лихо, Іван Кирилів попрощав ся з Берберницями. Чотири роки тулив ся він скрізь та около, серед лихих злиднів з'убожів до краю.

V.

Запакувавши попа Максима, владика Рафаїл послав слідчу справу і свій засуд генерал-майорови Івану Шапову, предсідателеви військової генеральної канцелярії. Він прохав, на підставі указу 1722. року переглянути все, що тичить ся до жінки Федора Гамалії Ганни Білачівни.

В липні 1740. року було предложено військовому судови рішити справу.

Незабаром тому-ж судови було предложено переглянути чолобите Івана Кирилова. Кирилів пише, що його живосилом повінчано з Ганкою Коцаркою, що не приторкав ся навіть до тої ні вздов ні відти начепленої йому жінки, а владикою Рафаїлом „велено йому з ким хоти оженитись". Потім жалує ся на бунчукового товариша Федора Гамалію, що пограбував його добро, а самого намірив ся убити до смерти. Минуло три роки, а ґенеральний суд не порушив ні Федора Гамалії, ні його жінки, та вже аж у 1743. році взявши ся щось зробити, бо Іван Кирилів надоїв судови, вдесяте бючи чолом; в липні згаданого року знову прохав вчинити перегляд справи.

Військові ґенеральні судді, в числі котрих були Яків Лизогуб та Іван Гамалія, послали Федорови Гамалії указ, щоб ставав з жінкою до суду ґенерального безодмовно.

Федір Гамалія на указ не звернув ніякої уваги: сидів собі дома та меди попивав.

В падолисті того ж року Іван Кирилів пише в ґенеральний суд: „Жовтня 10. бунчуковому товаришови Федору Гамалії велено ставати з жінкою до відповіди, але він і досі ще не ставав; я-ж терплю крайню обиду та злидні, то щоб казано було послати за Гаміліями гінця на їх кошт, бо в мене нема чим гінцеви платити".

Ґенеральний суд послав у грудні гінця до Федора Гамалії, щоб приставив його з жінкою в Глухів. Гамалія однак не поїхав, а послав з гінцем „покірнійше доношеніє", в котрому пише, що його не було в ті часи, як вінчано Івана Кирилова з Ганкою, дома, а находив ся він у Хотинському поході; жінки-ж його дома немає й по нині, що 5. жовтня 1742. року не знати з чого покинула мене, дітей і дім тайно, а живе у свого тата Івана Білача.

Вислухавши таке „доношеніє", суд 23 грудня постановив послати указ, щоб він, Гамалія, всеконечно приїздив у Глухів до військового ґенерального суду, бо дячок бив чолом про забране Гамалією сіна і проче, а за жінкою того Гамалії послати гінця. Федір Гамалія до суду не явив ся. Ганна Білачівна теж не явилась. В січні 1744. року Іван Кирилів знову нагадує ґенеральному судови про свою справу, що „перележує в тому суді". В Лютім якось того-ж року Федір Гамалія представляв ся паням ґенеральним суддям і розписав ся про ту явку. В квітні навідав ся до суду і дячок Іван Кирилів, йому предложили розписатись, що він явив ся. На роспишці він написали, „а вірник відповідача не явив ся". Вірник навернув ся до суду через чотири дні, коли Кирилова вже не було у Глухові.

З року в рік бив чолом Іван Кирилів до ґенерального суду, знаходив собі вірників, „бо по дяківству неможливо йому кидати церкву". На тих вірників, в подорожі до Глухова, на папері тратив він, окрадений паном, остатні крихти, що здобував дяківством, а пуття все чорт мало.

Федір Гамалія бодай ставив замісць себе до суду вірників, а ті розписували ся. Ганна-ж Білачівна не робила й сього: вона ні разу не приїздила в Глухів, ні разу не присилала вірників до суду, ніяких „доношень" туди не писала.

Дячок Іван Кирилів мов би за вітром в полі ганяв ся

В 1753 році попович села Берберниць Іван Кирилів „найнижче" доносив військовому ґенеральному судови. „Перележує в суді військовім ґенеральнім справа моя, котрої й досі ще не переглянуто; відповідаючий Федір Гамалія і його жінка Ганна Білачівна волею Божою обоє померли, а по них маєтностями завладали зять їх; я, підписаний, через дарому волокиту остав ся без нагороди за гвалт, мені счинений, та втрати; того ради прошу зробити милостивий перегляд і постанову, щоб за образу та зруйноване вдоволив мене з ґрунтів Гамалійових, хто їх перейняв".

Ніякого вдоволеня попович Іван Кирилів не діждав ся.

Руско-Американска лінія

Одинока без пересадки лінія між Росією і Канадою

Найбільші і найскорші пароходи що курсують точно між Росією а Канадою без пересідання.

З подвійними шрубами нові двопокладові пароходи.

Росія — 14.000 tonis
Курск — 15.000 tonis
Цар — 12.000 tonis

Часті відїзди.

Оплачено квитки з ЛІБАВИ до ГАЛІФАКСУ $35.00 [illegible] Друга класа $52.50

За близшими поясненями і подробицями звертайтеся до наших аґентів або до головного урядника компанії.

A. E. Johnson Co.
27 Broadway New York, N. Y.
або 300 First Ave. S. Minneapolis, Minn.
Canadian Amerikan Line, — Pier 30th St. Brooklyn, N. Y.

Вісти зі Старого Краю.

ПОЛЬСЬКЕ КОРОЛІВСТВО ЗА ГАЛИЧИНУ.

З приводу дебат в державній раді в Петербурзі над допущенєм польської мови до міської самоуправи в Польськім Королівстві мав петербурський кореспондент варшавських польських дневників І. Кучевський розмову з членом державної ради Гурком (сином колишнього варшавського генерала-губернатора), котрий заявив ся проти введеня польської мови до міської самоуправи в Польськім Королівстві, а при кінці розмови сказав, що радо віддав би Полякам Польське Королівство, коли би в заміну за се Росия одержала східну Галичину.

НОВИЙ ОПЕРОВИЙ СПІВАК.

П. Роман Любінецький, син о. Миколи Любінецького пароха в Чесниках (пов. Рогатин) вінчить в сім році свої студиї в консерваторії у Відни (k. k. Akademie für Musik und darstellende Kunst). Про його кваліфікації, як оперового сьпівака (ліричний тенор) сьвідчить найкрасше те, що богато театрів старало ся його, ще як ученика консерваториї, заанґажувати для себе, та те що П. Роман Любінецький заключив вже з директором міського театру в Ахен (Аквіспран) контракт, котрим заанґажовано його під дуже корисними услівями на три роки. Віденський сьвіт музичний знає вже п. Р. Любінецького з оперових вистав ц. к. Музичної Академії в серпни с. р. Рецензенти віденської преси оцінили незвичайно високо артистично-сьпівацькі здобутки нашого земляка. В січни 1914 р. брати-ме п. Любінецький участь в сьвяточнім отвореню нового будинку віденської консерваториї іменно у виставі опери Верді „Масковий баль", в котрім буде сьпівати теноровy партию графа Ришарда. Подаючи отсі вістки до відома нашого загалу — бажаємо п. Любінецькому найкрасших успіхів та сподієно ся, що незабаром почуємо його і на естраді в рідній краю.

СТРАШНА ЗЕЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА

скоїла ся межи стаціями Слотвина в Бадолин за Тарновом, дня 15. м. м. над раном. З Кракова їхав поїзд заповнений робітниками, що вертали з Прус. В 16 вагонах находило ся 750 робітників і робітниць, переважно зі східної Галичини. Всі переважно спали сперті о стіни. Оден робітник, родом з Росії, хотів закурити папіроску штучною запальничкою, а коли запальничка не хотіла сьвітити, налив до неї з флашки бензини і запалив сірником. Тоді настав сильний вибух бензини не лише в запальничці, але й у флашці і в одній хвили на робітнику та його двох сусідах почала горіти одіж. У вагоні счинив ся страшний крик і хтось потягнув за гальму, наслідком чого поїзд небавком станув а робітники повискакували з вагона. Довкола них зібрала ся ціла ґурма людий, товплячись на шинах другого шляху. Нараз тими другими шинами надгнав як блискавка поспішний поїзд зі Львова і заким люди оглянули ся, впанував ся на них. Настав страшний крик. Поспішний поїзд, що гнав зі скоростю 100 клм. на годину, небавком спинено, але небавком тимчасом під машиною згинуло 8 осіб. Колеса і цілий спід машини були обліплені людським мясом. Не було вже ніякого ратунку і поспішний поїзд поїхав дальше, але в Кракові мусіли дати нову машину, бо попередну треба було очистити з крови і людського мяса. Погибших розпізнано по останках одежи та паперах, які при них найдено. Були се переважно руські робітники. Згинули 19-літний Кароль Дольник, 25-літний Федько Чупиль, 25-літний Андрій Пастух, його жінка Софія, 25-літний Стефан Кицдак — всі з яворівського повіта, дальше 20 літний Федько Миронюк з коломийського і 17-літний Антін Ордон з тарнобжеського повіта, та одна жінка незвісного назвиска. Слідство стверджено, що з зелізничої служби ніхто не провинив ся, бо цілу катастрофу викликав чистий випадок.

13 життєвих блудів.

Льондонський судия Ренґуль оголосив в часописах таких 13 загальних життєвих блудів, а саме

„Люди старають ся своє власне поняте доброго та злого подавати як неоспориме та вірять, що цілий сьвіт повинен до того приноровити ся. 2. Радощі та приємности других мірять люди своєю власною мірою. 3. Люди піддають ся переконаню, що у тім сьвіті може істнувати повна рівність поглядів 4. Від молодежи жадають ся здібности осуду та досьвіду. 5. Люди старають ся усї характери підтягнути під одну міру. 6. Люди не уступають коли ходить о маловажну справу 7. Власні вчинки уважають люди за совершено досконалі. 8 Задля річи, проти якої нема ніякого середника, мучать люди других та себе самих. 9 Люди не помагають кождому, хоча є в силі. 10. Уважають за неможливу ту річ, яку їм приходило би ся з трудом добути. 11. Люди вірять лише в те, що допускає їх обмежений дух. 12 Люди не хотять звертати уваги на слабі сторони других. 13. люди видають осуд про других на основі зовнішних примет, а не признають внішної вартости людини".

Коли би люди оминали тих блудів та ошибок — так думає льондонський судия — то защадили би собі много непотрібних кроків в житю. Ми думаємо одначе, що можна би найти більше чим тринайцять блудів та ошибок, які огірчують наше житє.

Потребуєм

чоловіка до розпорядженя капіталу в добрій земельній компанії Відповідний чоловік може заробити богато грошей.

D. A. Downie & Company.
1102 McArthur Building
Winnipeg, Man

Користайте з нагоди.

Продаю АКРИ і ЛОТИ у Ванкувер і Форт Джордж, Бритиш Колюмбія — по ціні і на услівях, що певно вдоволять кождого інтересованого. Під кождим взглядом земля є добра. Пишіть до:

THEO. P. HILL
P. O. Box 1201 Vancouver, B. C.

ЩОБИ МАТИ ДОБРИЙ ХЛІБ І ТІСТОЧКА
ви мусите мати муку що є доброї якости.

OGILVIE'S
ROYAL HOUSEHOLD
МУКИ

Все тогда будете мати найліпший хліб, пиї, кейки і тісточка

Спитайте свого сторника

OGILVIE'S FLOUR MILLS Co. Ltd.
WINNIPEG, — MEDICINE HAT.
FORT WILLIAM, — MONTREAL.

МАРКИ "EMPIRE"
з деревяними волокнами пластер
є легкий, гнучкий, твердий і довготреваючий.

Цементовий пластер на стіни
є найліпшої якости і дає добрі-скорі результати.

Викінчене — робить ваші стіни так тверді і тревалі як би були з мармуру.

Пишіть за пояснюючими книжочками.

MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG, MAN.

КОЖДИЙ ВИХВАЛЯЄ НИНІ ЛИШЕ
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.

[illegible]

На 3 місяці вільної проби з 50 найновійших співанок даром з 10ть літною порукою на письмі.

[illegible] КОТРИЙ ЛИШ ЖЕЛАЄТЕ НАВІТЬ і БЕЗ ЗАДАТКУ, [illegible]

Оден долар місячно [illegible]

[illegible]
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
101 Essex St. Dep. 6. New York, N. Y.

Щоби відрижнити зеренце користної сутєсті від безцінної поради — на се треба умової сили.

Ми возмем таке. — приглядьтесь добре річам виробу EDDY'S а переконаєтесь, що вони суть найліпші, найдовше послужать; у них 60 літ досьвіду.

Користайте з нашої поради і купуйте річи ЛИШЕ ВИРОБУ EDDY'S

The E. B. Eddy Company

робить сірники, папір, папірові мішки і т. п

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., East. Winnipeg.

ДОШКИ ◆ ◆
◆ ЛІСКИ ◆
◆ ◆ ҐОНТИ

[illegible] Задоволене ґарантуєм.

The QUALITY LIQUOR STORE
WHOLESALE WINES & LIQUORS
WINNIPEG, MAN.

FARMERS & COUNTRY ORDERS DEPT.

Спірітус за ґальон $5.00, фляшка 1 00 і 1.35.
Австрійский спірітус $5.00 і $5.50, фляшка $1 00 і $1.50.
Скач .... $4.00 до $6 00 за ґальон
Житнівка .... $2.50 до $4.00 „ „
Бренді .... $4.00 до $6.00 „ „
Джін .... $3.50 до $4 00 „ „
Порт вино .... $1,00 до $3.50 „ „
фляшками 35 ц. до $1.75.
Пиво і бочки $3.00, ½ бочки $1 50

При закупні 15 ґальонів і більше даємо бочку даром.

Ми лише що отворили наш склад лікерів на 148 Higgins Ave і ґарантуєм за якість нашої

ГОВОРИМО НА ВСІХ ЯЗИКАХ.

The QUALITY LIQUOR STORE
BRAUNSTEIN & COHEN, Prop.
148 Higgins Ave. — Winnipeg. — Phone Main 3781

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕРА".

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Англійского.

(Дальше).

Но самота усюди его переслідувала. Она давила его, коли він біг по сходах, крок за кроком ішла за ним до гостинної і підзорювала его в тій темній комнаті, коли він таки увійшов.

Сьвітло місяця слабко лиливало ся крізь прорізи віконниць; та хлопець — здавало ся — видів портрет матери, так ярко, він малював ся в его уяві.

Він живо підбіг до него і кинув ся на софу, котра під ним стояла.

Мамо! закликав. Мені так тебе потреба! Прийди до мене! Всі на мене сердять ся і я такий нещасний!

Мертва, глубока мовчанка була одинокою відповідю. Мати і дитина з картини всьміхали ся байдужно; навіть сьвітло місяця сховало з прорізей віконниць, полишаючи его зовсім самого в повній темноті.

Даремно старав ся Гумфрі уявити собі хлопчиною з портрету — даремно старав ся уявити собі, що чує мамині, материні обійми. Уява не хотіла ему послужити. Він шукав у неї полекші і не [illegible]

Аж Бог зжалив ся над бідним, опущеним хлопцем. Він післав ему одиноку розраду, можливу в сю хвилину. Плач Гумфрі ставав ся все тихший і тихший і згодом тяжкий сон стулив повіки бідного, маленького збиточника. Так найшла его в дві години опісля Жанна і не будячи заспаного хлопчину, занесла у постіль.

Глава 10.

Пізно прокинув ся Гумфрі другої днини. Сонічко весело сьвітило ему в личко, коли він розплющив очі. З радісним окликом віскочив з постелі і — разом остановив ся збентежений: він цілу ніч переспав не в дітовій! Що се значило? Він став перебирати в голові події минувшої днини, коли ось двері відчинили ся і в комнату увійшла Жанна.

Наконець, мастер Гумфрі! А я думала, що ви ніколи не проснете ся. Мастер Майльо так давно вже питав за вами.

Значить ся: ему лекше, не правда? живо запитав Гумфрі.

Лекше! скрикнула Жанна насьмішливо. Господь з вами! Та він здоровісінь[illegible]

Жанна найшла Гумфрі вечером в гостинній і по утомленім лицю хлопчини догадала ся, що ему було важко на серденьку. Та і правду приносила ві гарні вісти: Майльо перебув кризис і за ніч ему замітно полекшало.

Радість Гумфрі годі описати. Він миттю одягнув ся і за часок оба братчики опять найшли ся разом.

Гумфрі нічого не згадував про тамті дні, які пережили минувшого вечера; може позабув на них а може згадка ся була для него так прикрою, що він старав ся відогнати ві від себе.

Ніколи ще — здає ся — не був він так веселий, як того ранка. Се був щасливий день! Майльови полекшало, тато мав над'їхати, візваний письмом панька.

Одна Вірґінія, все ще під вражінєм пережитої тревоги, нерадо глядїла на веселість Гумфрі. Она не понимала хлопчини; та і як могла понятн? Она зле сердила ся на него за те, що спричинив їй стільки страху — она очевидно не знала, кільки він сам ізза того натерпів і бачила в его радости лиш новий доказ безсердечности.

Гумфрі не був в дітовій, коли батько над'їхав; він побіг в садок, тим то і могла Вірґінія свобідно свої жалї на него висказати.

Сер Еверарда вразила зміна, яка зайшла в Майльої, за короткий час его недуги, проте уважнійше як звичайно взяв ся слухати звіту Вірґінії. Хорий хлопчина, лежачи в постели з блискучими очима, з палаючим личком так живо нагадував покійну матір, що поневольний лик стратити і его болючо здавив серце сер Еверарда. Се ще більше ворожо настроїло его против Гумфрі. Маленький Майльо так тішив ся батьком, так ніжно пестив коло него, що сер Еверард з трудом ізо відорвав ся від его ліжочка і зайшов в бібліотеку. Тут позвонив і приказав слузї сейчас привести до себе малого мастера Дюпкем.

Не гадаю, щоби мої докори помогли що — думав він, дожидаючи сина — все ж таки стрібую.

Та хоч і не надїяв ся особливої сердечности зі сторони Гумфрі, але веселий вид і радісні скоки, з якими сей влетів в комнату, вразили его немило. Він ніколи не був строгий для своїх дітей-сиріток; ніколи і робив їм докори так іно з конечности, але тепер та наглядна (по его думці) безсердечність сина розлютила его не на жарти.

Та як сьміеш влітати так в комнату? крикнув він сердито.

(Дальше буде).

ЩО КАЖЕ РОБЛІН ПРО БАРИ.

Від ряду літ товариства тверезости в Манітобі домагають ся в ряду знищеня бар в готелях. Минувшого тижня знова була депутація в міністра Робліна в домаганем щоб зробив потрібні кроки до знищеня бар. Роблін в довшій промові заявив отверто, що знищити бари значилоб збільшити нужду між людьми. „Добре жите мусілоб потерпіти через знищене бар“ — сказав виразьно Роблін.

Забув хиба додати, що через знищене бар потерпілаб богато консервативна партія, добре жите Робліна годівників та подібним їм.

Руска Торговля!
Хто хоче дістати доброї солонини, сьвіжого і такого мяса, вудженку і варену шинку, домашного виробу і німецкі ковбаси, яйця, масло, сир, сметану, молоко, огірки, капусту, бараболї, муку, цукор, горбату, каву і т. п. — зайдіть до мене а не пожалуєте
НИКОЛАЙ БАЛАН
448 King St. Phone St. John 2298 Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філї офіси зі всіх важнійших місток в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІЙ КОЛЮМБІЇ

Авторизований капітал	10,000,000.00
Резервовий фонд	8,100,000.00
Капітал вплачений	6,925,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймають ся від $1.00 і більше і дораховують ся процент від дня вкладки. Видають ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ. Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕГСКА ФІЛІЯ N. G. LESLIE, Manager.
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ. Corner Portage Ave. and Colony St.

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волоси з твари, з бороди і леби не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 долара через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з положенем, як его уживати.
Адрес: Dr. BELLING,
56 Delancy St. New York, N. Y.
Потрібні агенти

Позвольте прислати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ з 12 Руськими сплвами на 30 днів
БЕЗПЛАТНА ПРОБА.
Безплатно Проби.
Не потребуєте посилати нам ані цента. Ми вишлемо вам прямо з фабрики VICTOR або COLUMBIA фонограф на безплатну пробу. Сли вам сподобаєсь, по 30 днях сплачуйте по
$2. МІСЯЧНО.
Ми ґарантуємо на 15 років. Напишіть нині за ілюстрований каталог, вишлемо ДАРОМ.
SAUL BIRNS
117 Second Ave. New York.

Для Вас Європейських інструментів, яких ще стоячий інтерес і Нюйорку.

$50. для вас премії.

Вставте нумера від 1 до 9 в кружки так, щоби при доданю отримали число 20. Розвяжіть, вишліть нам а дістанете кредитовий чек на $50, добрий лише при набутю в наші лоти землі в віддаленю 10 миль від Вільсного Ню Йорку. Ціна лотів є $119. Хто ж буде мати лот чек, дамо на $60 по $6 місячно. Пишіть і надайте нам та інформацій від Outsell Realty Co. 111 Hudson St. Jersey City, N. J. Dept. No. 6.

PEOPLE'S FORUM
(СУД ЛЮДЕЙ)

Кождої неділї в полудне о 3 годині в "Beautiful Auditorium" в St. John Technical Institute.

СИДЕНЯ ДАРОМ ВСЇМ

Гарні промови на живі теми; добра музика, сьпіви.

„Суд людей“ се зов. безпартійне, вільний вступ, вільні дискусії, кождий пожаданий. Приходіть враз з своїми знакомими.

Програма на Січень:

11 січня. Rev. Dr. S.G. Bland:—„Поодиноче оподаткованє“

18 січня. Dr. W. A. McIntyre:—„Сатисо і Школа“.

25 січня Rev. Father Blain, виклад:—„Історія теперішнього воздухоплавства“.

Предплачуйте „Канадийского Фармера“

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474

◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 856. ◆◆

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.
ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ: Отворений за власними засобами тому 5 літ в двоох домах. Нині побільшено до розміру 30 ліжок.
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ: Недуги грудей, серцеві, жолудкові, женские, органи і полових органів, дитинні, ушні, секретні, сифіліс, очі, ушні, носові, горлянні, всякі хороби нервові, хірургічні як мужскі так і женскі!
ЛЇЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ за помочію средства Країна „606“ нас великі успіхи.
ЛЇЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ острого і хронічного за помочію специяльних машин і апаратів паровых і електричних і т. п. Лїченє інших хороб після найновійших метод які доси мистецки лїкарям дуже мало знані.
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ: 1) Відділ для хорих доходячих до шпиталю. [illegible] 2) Відділ для хорих, яких лічено в шпиталю під особистим доглядом і опікою Д-ра Б. Гержабека після найліпших средств лїчничих. 3) Відділ аптечний. Усі найлїпші старокраєві, Канадийскі і Спол. Держ. лікарства можна завсїгди застати.
Розмовляємо по руски і по польски. Не потрібно платити перекладчикам які часто не розуміють вас або не вставляться вашу усю потребу і в того виходить лише шкода. [illegible] Кракові, Львові, Відни, Берліні, Празі і Льондоні [illegible]

„Добра Новина“

просьвітно-наукова та суспільна часопись для працюючого люду, з образками виходить у Львові, що два тижні.

„ДОБРА НОВИНА“ призначена для широких народних мас. Подає в найприступнійшій формі статі просьвітні, популярно-наукові, суспільні і господарські, вісти з біжучого політичного житя, важнійші події з цілого сьвіта, поради і поучення, образки, повістки, оповідання, вірші і т. и.

„ДОБРА НОВИНА“ коштує на цілий рік в Америці і Канаді 1 доляр і 60 центів. Кождий передплатник дістає, крім газети, Календар на 1914.

„ДОБРУ НОВИНУ“ повинні замовити собі всі товариства, кожда читальня і кождий, хто тільки вміє читати. Число на оказ висил. даром.

Гроші і письма для „ДОБРОЇ НОВИНИ“ посилайте на адресу

„ДОБРА НОВИНА“ у Львові, ул. Сикстуского ч. 11.
"Dobra Nowyna" (Lemberg, Austria.)

Молитвенники в кістяній оправі.

МОЛИТВОСЛОВ, малий	1.35
ДРУГ ДУШІ	1.50
ДОРОГА ДО НЕБА	1.00
ГОРІ ІМІЄМ СЕРЦЯ	1.15
ХЛІБ ДУШІ	2.00
БОГ РАДОСТИ МОЯ	1.50
ПІД КРЕСТОМ (польский друк)	2.00

ЦІНИ ПОДАНІ З ОПЛАТОЮ.
Замовляйте на адресу
ST TOPOLNICKI,
2210 Fleet St. Baltimore, Md.

Тукета T & B
папіроси
не клеєні.

ЛІКЕРИ
Стара фірма могутій вам доберте
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1195. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас. Ви завсїгди будете навіні заощадити що наймовче 20%.
Спирит за галон $6.00 і $6.50. В пять гал. $6.25 галон за найлуч. Житнівка і біла горівка за галон $2.50, $2.75 і 3.00. Бренді і Рум, гал. $4.50, $5.00 і $5.50. Австрійска горівка, гал. $5.00 і $5.50.
Вино за гал. $1.00, $1.25 і $1.50 і $3.00. За 10 галонів 95, 1.15, 1.40, 2.75 за галон.
— Ми висилаємо C. O. D. —
В нашім департаменті листовних замовлень є чоловік що розуміє всі мови.
Зволїть поклинати нам, що не можемо зробити

Красний дарунок для предплатників „Канадійських Вістий“
Хто пришле річну передплату 50 ц. на нашу нову ілюстровану часопись, той отримає чудовий стінний
ЮВИЛЕЙНИЙ КАЛЕНДАР НА 1914-ий РІК

ВИДАНИЙ РУСКОЮ КНИГАРНЕЮ У ВІННІПЕГУ.
Сей Календар є прикрашений великою ілюстрацією (як выще представлене, величина 22 X 14). При присиланю передплати на нашу часопись, просимо долучити 10 цент. на пересилку премії.
KANADIJSKI VISTY
P O. Box 3625 Stn B. Winnipeg, Man.

Пошукує ся
кількох руських спродавців котрі мали охоту продавати наші поручені реальности. Се є першої кляси нагода для тих, що хотять мати сталу роботу і добру плату.
По інформаци пишіть до
Kamsack Realty & Investment Co., Ltd.
811-812 Union Bank Bldg. Winnipeg, Man.

ПОЗІР! — ПОЗІР!
Фарма на продаж по сім дол ($7.00) за акер готівкою 40 акрів під управов, 8 миль від Sifton на захід. Сек. 10. Рен. 28. Тов. 20. Добра нова хата з поверхом і всі господарські будинки. Порова керниця. По близші інформації прошу зголошуватись до: Alex Michaluk, Beresford, Man. або до Fred Michaluk, Sifton, Man. (2-3)

ПОТРЕБА Руско-англїйского кваліфікованого учителя з 2 або 3 клясн цертифікатом до Maryville S. D. No. 2700. Платня $60. місячно, науку можна розпочати сейчас. По близші інформації прошу писати до: Wm. Panchishin, Sec.-Treas. (1—3) Edenbridge, Man.

За дрібні оголошеня, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00.

ПОТРЕБА русько-англ. учителя до школи Marmority School Н-р. 2168. Учитель мусить мати позволене учити в провинції Саск.

Платня на місяць 60 долярів. Науку можна розпочати першого Апріля і учити до 1-го Октобра. Школа 8 миль від міста а 2 на почту. По близші інформації прошу зголоситись до: Gregory Darnishuk, Sec y Treas. Buchanan, Sask. (2-4)

ДЕ Э? — Павло Питрюк, Іван Федорів, Павло Черемхор, Василь Левіцкий і Йосиф Славінський. Хтоби знав де они є прошу ласкаво подати мені їх адресси, а дістане надгороду. Пишіть до Geo J. Machula, Box 271 Canora, Sask.

ДЕ Є? — мій дід Гнат Фарина з своїми синами Василем і Іваном, з Отріяковиц, пов. Борщів, Галичина. Тому чотири роки як перебували на фармі в Стюартборн, Ман. Хтоби про них знав або вони самі нехай зголосять ся до: Justyn Sribny, 163 Euclid St., Winnipeg, Man. (3 4)

САМОУБИЙСТВО 7-ЛІТНОГО ХЛОПЦЯ.

Властитель гостинниці в Вальтури Карло Шора (в Чехії) ударив свого семилітного сина Франца посторонком за се, що він просив узяти його на сани. Хлопець в плачом побіг до ставу. Там вилиз на хвильку, мабуть молив ся, потім вскочив до води. Зараз почали шукати хлопця на човнах, але безуспішно, бо став дуже глибокий. Тоді товпа людий збігла ся до дому батька, щоби його злінчувати. Він ратував ся утечию.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 23-го Січня, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, January 23, 1914. Число 4.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474

◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 856. ◆◆

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.
ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ: Отворений за власними засобами тому 5 літ в двоох домах. Нині побільшено до розміру 14 ліжок.
Недуги грудей, серцеві, жолудкові, женские, органи і полових органів, дитинні, ушні, секретні, сифіліс, очі, ушні, носові, горлянні, всякі хороби нервові, хірургічні як мужскі так і женскі.
ЛЇЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ за помочію средства Країна „606“ нас великі успіхи.
ЛЇЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ острого і хронічного за помочію специяльних машин і апаратів паровых і електричних і т. п. Лїченє інших хороб після найновійших метод які доси мистецки лїкарям дуже мало знані.
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ: 1) Відділ для хорих доходячих до шпиталю. [illegible] 2) Відділ для хорих, яких лічено в шпиталю під особистим доглядом і опікою Д-ра Б. Гержабека після найліпших средств лїчничих. 3) Відділ аптечний. Усі найлїпші старокраєві, Канадийскі і Спол. Держ. лікарства можна завсїгди застати.
Розмовляємо по руски і по польски. [illegible]

Кравченко не довго тішив ся волею.

Кравченко тішив ся — не вільною — волею лише через 8 днів; утік з поліційної стації 10 с. м. о 2-ій в ночи, а зловлено його 18 с. м. о пів до 11-ої в ночи. Зловила поліція в Вінніпеґу, недалеко поліційної стації, а іменно в будинку при Торонто улици. Про криївку Кравченка вказав Бокстон, товариш Кравченкового адвоката, який був заарештований по утечі Кравченка з вязниці.

Іван Кравченко.

Поліція не мала жадної трудности при арештованю Кравченка, там як той не ставив жадного опору. Поліція найшла його в ставці лежачого на канапі; був слабий. Причиною його слабости було те, що коли спускав ся по шнурі з третого поверху поліційної стації — шнур урвав ся і він упав на цементований тротуар з висоти яких 30 фітів. Потовк собі дуже одну ногу, як загалі дізнав на цілім тілі великого потрясеня. На руках були випалені рови від шнура... Наколиб не був слабий — його поліція булаб не зловила.

ЯК КРАВЧЕНКО УТІК.

„Я зачав щойно спускатись по шнурі в діл“ — говорив Кравченко заст. поліційного шефа — „як нараз шнур урвав ся і я з великим гуком впав на тротуар. Думав, що зломив ногу, але вставши я почав іти. Мої коліна дізнали тяжких потовчень і я — утікаючи — добре шкультав. Ще був йно кілька кроків від пол. стації як почув що поліція шукає за мною. Перейшов по при самого поліцая на бічній улици, а поліційні автомобілі уганяли за мною по головній улици міста. Я не знав що з собою зробити. Ажно становив йти далї. Йшов улицею Вілліам і за десять мінут я був вже в Вурріо блоку на Торонто ул. Там, крім трох днів через які перебув в зелізнім складі, я перебув цілий час“.

Кравченко перебував в офісі Вестлейка, який вже від давнійше готовив для него сю криївку. Вестлейка, як також і адвоката Крав. Гейґеля заарештовано. Поставлено за ґрати і поліцая Ріда, який стеріг Кравченка в келії. Рід мав дати Крав. шнурок і револьвер.

Хто однак поміг Крав. утечи — викажесь на слідстві яке власне сими днями перепроваджуесь в поліційнім суді.

А ми — розумієсь — про се донесемо в слідуючім числі нашої часописи.

ЗЕМЛЕТРУС ЗНИЩИВ ЯПАНЬСКИЙ ОСТРОВ

В заливі Когошіма, острова Кіюшу, находить ся малий островець Сакура. На нім есть вулькан Сакура Джіма, який перед тижднем нагло вибухнув розтопленою горячою лявою і залляв цілий островець спричиняючи смерть много тисячем людей. На цілім острові Кіюшу було около 400 тяжких потрясень, всі більші будівлї зістали знищені, девять до пятнайцять тисяч осіб згинуло страшною смертію.

* * *

ГОЛОД В ЯПАНІ.

В Токіо доносять про страшну голодову нужду, яка панує в Япанї, особливо в провінциях Асморі і Гокайдо. Тисячі людий близькі голодової смерти. Родичі продають торговельникам живим товаром свої доньки. Правительство рішило грошеві підмоги, на які призначено 6 мілїонів єнів.

* * *

СЬМІЛИВИЙ ЛЕТУН.

Французький летун, Ведрін донїс телеграфічно з Каіро до Парижа, що має намір пустити ся летом через Малу Азию, Індиї, Індохіни і сундайські острови до Австралії.

* * *

ТОРГОВЛЯ ЖИВИМ ТОВАРОМ В РОСИЇ.

Сими днями відкрили у Вильні велаканаску, на цілу Росию розширену, організацию торговлї дівчатами. При арештованю найдено безліч „торговельної“ кореспонденції, веденої в трох мовах. З листів виходить, що дівчата вивожено головно через німецьку границю, а також через балтійські пристанї Одессу на границю. В сю аферу є замотаних богато поліційних урядників, між ними один дуже високий урядник.

* * *

ШІСТЕРО ДІТИЙ ЗГОРІЛО.

В Кобоконк, Онт. в хаті пані Ведербій повстав в ночи огонь і так скоро обняв цілу хату, що про ратунок сплячої родини не можна було нічого й думати. Заледво що вдалось уратовати панїю Ведербій, один хлопець в полумінї вискочив на двір через вікно, а два хлопчики і чотири дівчині, в віці від двох до дванайцять літ, згоріли на уголь.

Огонь повстав в кухні яка огрівала помешкане.

* * *

ОДЕН ДОЛЯР ЗА СТРА[illegible] ЖЕНУ.

В Ванкувер, перед кількома днями закінчилась одна досить інтересна розправа. Джон Симпсон оскаржив одну компанію шіфе якої затонула на морю що минувшого року а разом з нею і жена Джона. Висший трибунал присудив комп. за страчену жену дати оден долар.

Таким присудом есть дуже невдоволене ціле население міста Ванкувер, там більше, що день перед тим, той сам трибунал присудив комп. дати жені за страченого, в тій самій катастрофі, мужа шість тисяч долярів.

* * *

СЕНЗАЦИЯ СЬОГОРІЧНОЇ ЗИМИ.

З Німеччини доносять, що в містах Карльсруге, Франкфурті, Кельні й инших впали великі сніги, які знищили в деяких місцях телефонічні й телеграфічні получення та спинили зелізничу комунікацию. З Росиї наспіли вісти, що в литовских провінциях були сильні снїжні заметілї з громами, які опричинили великі шкоди. З Парижа телеграфують, що там і в околиці також впав великий сніг, який спричинив спинене телеграфічної комунікациї.

* * *

ПЯТЬ МІЛЇОНІВ НА КУЛЬТУРНІ ЦІЛИ.

Калїський горожанин, промисловець Еміль Ренган жертвував 5,000.000 рублів на культурні цїли, з сего 200.000 корон на дві християнські школи в Калїші, а 300.000 корон на шпиталь.

* * *

ВОЄННІ ПРИГОТОВЛЕНЯ РОСИЇ.

Дня 28. грудня м. р. оголошено царский указ, яким приказано задержати резервістів, котрі мали бути увільнені м. м. до цьвітня 1914 р. Се зарядженє пояснюють урядово вправами, але в дійсности є се відповідь на скріплене армії в Австрії й Німеччині. В сій справі пише „Руский Інвалід,“ що проба з задержанєм чинних жовнірів минувшого року показала ся дуже корисною і практичною. Довжід сей склонив міністерство війни до поновлення сего зарядженя, а що міністер має намір се задержанє перевести законодатною дорогою, змінив його на постійне зарядженє на основі § 22. військового закона, на що вже одержав повновласть.

* * *

СТРАЙК ЖЕЛІЗНИЧНИКІВ В АФРИЦІ.

В Йоганесбурґ, в Пол. Африці вибух страйк желізничих, функціонарів. На страйк вийшло 35.000 слуг державних. Причиною страйку було виданє через ряд кількох функціонарів, котрі були найбільше діяльними в часі попередного страйку. Через се, що страйк в Наталю в майнах тревае дальше, ситуація стає грізною.

* * *

НА УКРІПЛЕНЄ МОГИЛИ ШЕВЧЕНКА.

На губерніських земських зборах, які відбули ся в суботу 27. грудня м. р. в Києві, ухвалено на внесене гласного Кистяковского, якого поперли й инші бесідники, виасигнувати 1000 рублів на укріплене могили Шевченка в канівськім повіті. Внесене перейшло великою більшостию голосів; против було 11 послів.

* * *

ЖЕРТВИ ЛЕТНИЦТВА В 1913 РОЦІ.

Після можливо докладних обчислень літаки спричинили смерть 150 молодих людий. На поодинокі краї розпадають ся цифра так: Німеччина 45, Франция 42, Росия 11, Америка 10, Італія 5, Австрия 4, Япония 4, Аргентина 4, Греция, Бельгія, Румунія по 2, Данія, Швеция, Сербія, Портуґалія, Мароко по 1. Зі 150 убитих належало 80 до військових кругів. До тепер летництво стало причиною смерти понад 400 людий, не вчисляючи сюди сих, що померли пізнійше від ран і потовчень. Замітна річ, що число жертв в области воздухоплавства з року на рік зростає. І так: в роках 1896—1909 було 8 припадків смерти, в року 1910 вже 30, в 1911 78, в 1912 140, а в 1913 150. Варта зазначити, що немало летунів погибло підчас останних балканських воєн. На жаль найкрасші літаки не дають ще запоруки, що число катастроф, а тим самим і жертв, буде в найблизших [illegible] меншати.

В справі школи на кольонії Етелберт, Ман.

Панове з Етелберт. Ман письмо яких було поміщене в 2. ч. нашої часописи — зволять ласкаво приняти до відомости, що в тій справі на руки редактора „К. Ф.“ прийшов від заступника міністра просьвіти Р. Флечера лист який звучить як слідує:

Вінніпеґ, Січня 16. 1914

Пане:—

Моя увага була звернена на статю поміщена у Вашій часописи згладом дістрікту недалеко Етелберт де люди не могли зформувати шкільного дістрікту. Ви маєте досить досьвідчена щоб знати процедуру в формованю шкільного дістрікту. І я радше дивуюсь, що Ви винуєте сей Департамент за те, що ті податкові не мають шкільного дістрікту. Тим більше, що ми не маєм нічого спільного з формованем ских дістріктів.

Наколиб подалисьте нам те місце і [illegible] до якої я міг-би написати, я радо подавби їй процедуру після якої вона малаб поступати в формованю дістрікту, а заразом подати їй і поміч яку лише ми моглиб.

Зістаюсь Ваш слухняний слуга

Р. Флечер.
Заст. міністра.

Сей лист говорить дуже богато. Найперше, що та людина, яка звернула увагу д. Флечера на письмо Етелберчан в „К. Ф.“ не старалась його дословно перевести, тамже виразьно зазначено де находить ся місцевість в якій люди хотять школи.

Друге, як ті люди не можуть винувати Департамент зате, що дістрікт не сформований, наколи люди з згаданої місцевости писали до Департаменту в тій справі кілька разів і просили о поміч. Департамент подав поміч в особі П. Ґіґейчука, який однак — прибувши до Етелберт — не прибув до місцевости де Департамент його зислав. А Ґіґейчук прецінь входить в склад просьвітного Департаменту.

Трете, як міг властиво д. Флечер сказати, що він, а згладно Департамент, не має нічого спільного з формованем шкільних дістріктів.

Мижже дуже добре знаємо, що Павло Ґіґейчук і М. Васараб суть шкільними організаторами для Русинів. Задача сих панків організувати шкільні дістрікти, чи не так? Сли ні, то по що вони мають носити титул шкільних організаторів. По що народ має їх утримувати своїми грішми?

Просим отсею дорогою д. Флечера о виясненє цілої справи в як найскоршім часі.

Ред. „К. Ф.“

ДО РУСИНІВ МІЩАН В ВІННІПЕГУ.

Усі ті, яких найбільше дотичать собвей на Салтер ул. хай слідуючого Понедїлка являть ся в „Ситі Гал“ на мітінґу ради міста. Усі ті, що хотять собвею нехай численно являть ся на мітінґу.

* * *

УКРАЇНСЬКА ВИСТАВА

в честь столїтних роковин уродин Т. Г. Шевченка.

Заходом вманкіз Т. Г. Шевченка при допомозі укр. драм. тов. „Воля“ в Квіне театрі, на Селкірк ул. дня 29 с. м. буде виставлено:

„КАЇН ТА АВЕЛЬ“

„БОРЦІ ЗА МРІЇ“

І. Тогобочного драма на чотири дії.

Увесь дохід призначений на будову памятника Шевченкови в Києві.

Обовязком кождого щирого Українця є піддерти сю справу своєю присутностю.

Тикети можна купувати в Українськім Голосі 214 Dufferin ave, в філії „Новин“ 267 Selkirk ave; або в Рускій Книгарни 850 Main Str.

В EMPRESS ТЕАТРІ

слідуючого тиждня буде виставлена дуже цікава і сьмішна штука: „Кождий се робить.“

Друга дуже розсьмішаюча штука буде „Джек.“

Хто лише хоче добре забавитись, насьміятись не повинен отже забути піти до Емпрес театру.

* * *

ЦІНИ ЗБІЖА В ВІННІПЕГУ.

Пшениця:

Нр. 1.	86 ц.
Нр. 2.	84 ц.
Нр. 3.	81½ ц.
Нр. 4.	76½ ц.

Овес:

Нр. 2. білий	35 ц.
Нр. 3. „	31½ ц.

Ячмінь:

Нр. 3.	41½ ц.
Нр. 4.	40 ц.

Єсли яке лікарство не помогло вам то — ANCHOR PAIN-EXPELLER напевно поможе. Се є найлїпше і найпевнійше лікарство на ревматизм і невральгію, болї в грудях, в боцї і т. п., 25 ц. і 50 ц.

ПРОДАЄМО ШІФКАРТИ ДО КРАЮ!
по найтаньшій цінї і на найлїпші шіфи,
також спроваджуємо людей з краю.
Люди, котрі не мають всїх грошей заплатити за шіфкарту можуть до нас прийти і ми їм дамо шіфкарту на заплат.
Гроші посилаємо до краю скоро і безпечно а також так що в краю відберають рівні гроші.
Листи можна всї до нас адресувати, і ми оплачуємо як приходять посилачені і затримуємо для наших людий доки вони по них не прийдуть або напишуть. Марки крайові і канадийскі можна у нас купити.
Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.
ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
Н. ГЕНИК, управитель заграх. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер“
Редактор: [illegible]
Часопис для [illegible] народа в Канаді [illegible] в Канаді і Сполучених Державах на рік . . . $1.50
до Европи . . . $2.00
Адрес:
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B Winnipeg.
Telephone St. John 380.

The Canadian Farmer
[redacted]
CIRCULATION [illegible]
Published every Friday at 287 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

До Шевченківських Ювилеїв.

Сего року в саме 11 марця припадають сотні роковини уродин нашого генія-поета Тараса [redacted]

В старім краю, на Україні, по усіх усюдах де лише живе Український народ приготовляють ся вже від довшого часу до належитого відсьвяткованя сего великого сьвята.

Щобим і заморскі Українці не лишились по заді, щоби, так само, не неприготованих застало се велике сьвято то отсе вінніпеґскі Українці дня 17 с. м. зібрались на спільні наради і обговорено вечерк оплну відсьвяткованя сьогорічних роковин. Заразом вибрано і комітет який має занятись виготовленем програми після якої малоб ся відсьвяткувати день сотних роковин Т. Шевченка.

День відсьвяткованя роковин малоб ся відложити на пізнійше, бо до 11 марця не далеко і не можнаб було належито приготовитись. Ту дату назначить і оголосить вибраний на се комітет.

Порушено кілька иньших точок та ми ширше про се другим разом.

З Манітобського Парламенту.

(Засідане парламенту в 13 с. м.)

Поставлено два внески, оба послами з опозиції. Я. В. Бейрд з Маунтейн вніс щоб таку справу як знищене бар віддати під референдум т. е. загальне голосоване.

С. Д. Мекферсон з Лейксайд вніс щоб принціп прямого законодавства перевести в житє.

Дебату над сими внесками відложено на пізнійше.

„З огляду на те, що перед двома роками около 20.000 виборців із сеї провінції внесли до законодатного тіла петицію домагаючись знищеня бар, я думаю“ — говорив д. Бейрд — „що сей парламент повинен сю справу залагодити так аби петиціонери були вдоволені. Домагане 20.000 виборців є дуже на місци, є чесне. Їх намір щоб позбутись бар є дуже добрий і рад повинен поперти їх в сім. Рад повинен віддати сю справу під загальне голосоване й утерти руки від всякої відвічальности. А єли рад не хоче наразитись на кошта які потягналаб справа загального голосованя, то можна сю справу віддати під голосоване в часі провінціональних виборів. В такий спосіб люди своїми голосами малиб нагоду дати своє рішене чи суть за або проти знищеня бар.“

Що до прямого законодавства то С. Д. Мекферсон меньше більше сказав таке: — „Ся справа не є зовсім новою. Се вже четвертий раз предкладаєсь єї в сім парламенті. В 1911 р. була відкинена, бо уважали єї за дуже радикальну. Часи одначе скоро змінюють ся, люди приходять до того заключеня, що в краю де завитав добробут — відіграло велику ролю пряме законодавство. Подивімсь лише на Швайцарію де власне істнує таке пряме законодавство: там найліпше правительство, се найбільше спріяючий край на сьвіті. За прямим законодавством заявляють ся нині усі поступові народи, закон прямого законодавства істнує в многих штатах Злуч. Держав. В Алберті як ліберали так і консервати заявились [redacted] законом, в Саскачевані діє ся те саме. Лише манітобскі консервати лишились по заді, лише вони не хотять стати в ряди тих які упоминають ся о пряме законодавство. На сім і [redacted]е парламенту вскінчилось на ні.

На засіданю парламенту в 14 с. м. Т. С. Норріс, провідник ліберальної партиї в Манітобі, вніс резолюцію щоб всякі природно-доходові жерела, які тепер на[redacted] в руках Домініяльного раду, були безпроволочно віддані на руки провінціонального правительства. Резолюція була принята одноголосно, без найменьшого опору консерватистів.

Сам ми можем лише радіти а заразом і дивуватись, що Роблін — який через довгі роки відкидав сю резолюцію Норріса — нині приняв єї серед грімких плесків послів.

Перечитано ще кілька білів і засідане заперто.

Другого дня т. е. 15 с. м. на засіданю вивязалась горяча дискусія над внеском Бейрда. Премієр Роблін заявив, що знищити бари в спосіб предложений д. Бейрдом не є добрий, „Локал опшьон“ се найвідповіднійший спосіб на заборону спродажі горячих напитків в готелях чи де-б оно не було. Потім Роблін поставив свій внесок і над обома внесками, над внеском Бейрда і над внеском Робліна, відбу[redacted]ане. Більшостію 11 голосів внесок Робліна перейшов. Усі консервативні посли голосували за внеском Робліна. Два роки тому коли дано під голосоване подібну справу то двох консервативних послів голосувало проти внеска Робліна

Що до референдум то Роблін сказав, що він є противний. Маючи референдум — говорив Роблін — так тоді народ малиб право рішати всіми найважнійшими справами, як народ порішив би своїми голосами так і малоб бути, на волю народа парламент мусів би всегда годитись. А ми прецінь взяли на себе якусь відвічальність і не потребуєм зі справами відноситись до народу, чи кого-б там не було.

Се значить, що як кількох консервативних послів щось порішать то народ хочби і не хотів а мусить годитись. Роблін вірить сильно в силу „С вище“, вірить, що він має бути самовладцем, деспотом. Та чи довго буде таким — то питане.

Т. С. Норріс вніс резолюцію щоб всякі рільничі знаряди, які фармері дістають зі Злуч. Держ були вільні від оплати цла. „Ми мусим подбати о фармерів“ — говорив Т. С. Норріс. „В Злуч. Держ. від Окт. 3. 1913. до Ундервуд тарифи включено на вільну лісту усі рільничі знаряди. Навіть молотільні Стейтскі фармері дістають не платячи жадного цла. Чому ж такої вільної тарифи не мати і в Канаді?

Сей парламент одноголосно заявивсь за відкиненем цла на пшеницу, і я думаю, що так само повинні заявитись за відкиненем цла на рільничих знарядах. Боєлиб цлову оплату, яка тяжить на рільничих [redacted] відкинув так тоді ціна їх булаб досить низька. Відкинути цлову оплату на байндри $20 а $500 до $600 на молотільни се значить для фармерів, а то й для цілої провінції, дуже богато.“

Т. С. Норріс просив о поперте в сій справі. та дебату відложено на пізнійше.

Засідане парламенту з 16. с. м. тревало лише пів години. Прочитано кілька білів і на сім парламент розійшовсь

На засіданю парламенту в 19. с. м. не зайшло нічого цікавого. Говорив лише один консерватист, міністер публичних праць Др. Монтегю. Ціла його бесіда була звернена проти резолюції поставленої перед кількома днями Мекферсоном лів. посол з Лейк Сайд.

Др. Монтегю сказав між иньшими таке: „В часі коли референдум може мати ріжні ціли то ініціятива малаб лише одно значене. Ініціятива означалаб, що люди малиб повну власть, без доради чи згоди парламенту, своїми голосами рішати многі важні справи“

Виходить, що консервати прямого законодавства бояться більше як чорт сьвяченої води.

WSENARODNA KANCELARYA
ПІД УПРАВОЮ [redacted] і Ко.

ПРОДАЄМО шіфкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найліпші і найскорші кораблі.

ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатскі у всіх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.

РОБИМО повновласти, контракти купна і продажі акта даровизни, скрипта довжні і инші документа, леґалізовані через Ц. і К. конзулят.

СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.

ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности. лоти і фарми в місті і на провінції.

ВИСИЛАЄМО гроші зі всі части сьвіта, скоро і безпечно.

ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.

ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.

АСЕКУРУЄМО від огню, випадків і на житє.

ЗА ВСІ справи перепроваджені в нашій канцелярії гарантуємо.

У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіт і приходіть на адресу.

[illegible] НОТАР

Телефон: Garry 2280. 215 Logan Ave. Winnipeg, Man.

На відповідь долучіть 2 ц. марку

БАЧНІСТЬ!

Незабудьте пан. громадо що в Неділю 1-го лютого, о 8 вечером відбудесь в Леланд театрі при Селкірк ул. близько Мегреґор

Вечер Сьміху.

Хто пригадує собі подібні вечері в минувшої зими, той певно прийде завчасу щоб не вертати домів з браку місця. Хто хоче послухати сьпіву, гарних пісень, сьмішних декламацій і насьміятись доволі той певно прийде.

Знаєте, що вступ вільний а на видатки будуть збиратись добровільні датки.

Приходіть і знакомих з собою беріть.

Дописи.

Фарисееви Карманьскому!

В Канаді живу яко фармер вже кільканайцять років. У сі поступовійші часописи читаю від їх появленя ся на заморскій Україні. Пригадав ся, о скілько умів, тутешньому національному житю і порівнавши минувші з теперішні часи, мушу признати, що ми богато відродились, вийшли майже на ступінь нового, доброго житя... Се все завдяки одиницям, їх невпинній праци.

Виразившись з Галичини, краю голоду і нужди, ми на вільній землі віджили, прийшли до дійсного ступня житя, темрява уступила з перед наших очей, ми побачили сьвіт. Ми прямуєм до вітченої нам нашими провідниками ціли, не відносились бути поросом чужих народів

Фактом одначе єсть, що на нашій дорозі до кращої долі ми находимо много перепон, колод, одиниць, які в тій цілі прибули із старого краю в характері професорів, фільософів і ще там яких [redacted].

Не маю тут на цілі накидатись на кого небудь, але — переглядаючи наші тутешні часописи — зобачимо і переконаємось, що консервативна шмата „Канада“ се небудьяка колода, се небудьякий болак на народнім організмі. Мене — яко фармера найбільше денервують ті статі, а радше сказавши ті пашквілі, які виходять із під пера такого ученого чоловіка за якого себе числить д. Карманьский. Ся людина, замість бути головним сьвіточем на заморскій Україні — ставить колоди перед ноги свому народови... І чи д. Карманьский — друкуючи свої „твори“ в консервативній шматі — не думав зовсім про те, що їх будуть читати й фармері? А фармері тут, як на біду, не такі як галицкі темняки, „твори“ Карманьского читають, застановляють ся і розуміють їх дуже добре...

Найбільше треба дивуватись Карм., що — добре ще і не оглянув ся в Канаді — а вже накинув ся на всіх і на все. Осьи він, власне д[illegible] шапка, що есть особлива, підлий Павлик дуже сьмішно, що Карм. сховавшись за плечі таких несовістних людей як Стефаник або Ґеґечук і кидає грязю на усіх тих, які не хотять стати по його стороні.. Карманьский тримає сторону таких людей які служать застарілим і зовсім не відповідним на двайцятий вік житєвим засадам

Колись ми числили на д. Карм. як на найбільше сьвідомого і щирого робітника на народній ниві, однак завелись. Карм. замість підпомогти нам в многих важних народних справах — то ради консервативного доляра — оплюгавив усіх щирих робітників на народній ниві, собою споганив канад. Україну... А на се може здобути ся лише людина без ціли, безхарактерна. Сьві[redacted]а, якими так дуже гордить ся Карм. не вивисшили його, не надали йому, ним пожаданої, репутації... Карм. загально тепер уважають за дуже підлу люди[redacted]..

Во ще раз скажу: наші надії на Карм. були великі, ми сподівались від него помочи. Но яке розчароване..., бо замість сего Карм. виказуєсь своїми сьвідоцтвами, папером який властиво не має для него жадної вартости. А тим він стараєсь заслонити себе від ним поповненого нікчемного діла. Сьміх тай годі!

Не думаю бути учителем Карм., але своїм ласкаво пригадати йому, що по найбільшій части великі люди, от як наш геній Тарас Шевченко, стали великими лише завдяки своїй праці, не покінчили Університетів, не мали сьвідоцтв на виставлене комусь трупии... А Карм понимає інакше: хто не покінчив Університету, у кого нема сьвідоцтва той нічого не вартиє... Таких Карм. очерняє, обвиньовує, називає ріжними вуличними назвами, рівняє враз з болотом... А вони на народнім поли працюють вже від ряду літ о скілько їх сил на се стає, о скілько лише уміють. Люди з меньшими школами, без жадних сьвідоцтв уперто працюють для добра свого поневоленого народу і не витягають рук по партійні гроші, [redacted] робить Карманьский. У Карм. університетске знане, але поступоване і діла його дуже нечесні. А що доперва булоб єлиб Карм. не мав був нагоди осягнути сего знаня? Він будьби у рядах наших Днеїв...

Ваша праця д. Карм. яко публіциста дуже чорна і щоб не писали в ми фармері не дамо ся нам зловити на ваш гачок. В зад ми не підемо, до вами так щиро вихвалюваної партії не пристанемо, хоч єї богато лише знаємо хоч не посідаємо високих шкіл так як ви .. Ми прямуємо до того щоб бути народом самостійним, сильним національно... З назадниками ми ніколи не візьмем сторони. Вами д. Карманьский ми прямо бридимось. ви не син неньки України а єї зрадник, ви зрадник, а як такого ми мусимо бридитись, від него уникати, його питувати. .

І. Ч . . . ко.

„Хвальна Редакціє „К.Ф.“

Засилаю Вам свою передплату за любу мені часопись котру я так радо читаю і яка мені так дуже подобає ся, бо з неї я довідую ся що у сьвіті чувати. За ню не жаль мені і заплатити на рік півтора долара

Тепер засилаю три доляри і прошу ласкаво висилати часопись на далі, як можете то пришліть мені і календар Пресьвята Родина.

З поважанєм
Василь Гапович
Едвард. Альта

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріальне в Вінніпеґу.

ПЕРЕВОДИТЬ [illegible] в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ [illegible] і всякі інші документи старо-краєві і канадійскі
ПРОДАЄ шифкарти на [illegible] кораблі, а [illegible] 4 до 7 днів.
ВИМІНЮЄ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частей сьвіта скоро і безпечно
ПРОДАЄ і КУПУЄ ґрунта в старім краю і Канаді, а також стягає довги.
В всяких справах і клопотах удавайтесь до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
641 Main Street - Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріальних, старокраєвих і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).

ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажи, леґалізовані через конзулят,
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через порядних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЄ подана в військових справах, себто: увільнена від вправ, контролі і асентерунку.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
[illegible]УЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]
Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера.
Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
- НОТАРІ. -
834 Main str. Winnipeg, Man.

Вісти зі Старого Краю.

ФАБРИКА ГРОШИЙ У ЛЬВОВІ

Поліцийний агент Скочиляс найшов оногди підчас ревізії в домі Тутека, людини без занятя, замешкалого на Вульці, підроблювані ніклеві гроші, а на долом в соломі машину до виробленя грошей, в виді ґіпсових форм і горнець позвий цени. Тутек признав ся підчас слідства що сеї роботи научив ся в вязниці, підчас відсиджуваня кари за крадіж. Досі пустив він в сьвіт свої вироби в сумі кільканайцять корон.

ПОВІЛЬШЕНЄ ЧИСЛА МАШИН І ЗЕЛІЗНИЧИХ ВОЗІВ

Австрийске міністерство зелізниць, замовило на основі кредита 19 міл. корон, які призначено на першій півріч 1914 р. на зелізничі [redacted]ці, 94 машин, 242 особових возів, 554 товарових і много иньших возів.

НОВА ГАЛИЦКА КРАЄВА ПОЗИЧКА.

Галицкий краєвий Виділ [redacted]а вже договір з француськими капіталістами в справі затягненя 13 міл. оновової позички. Консорция, яка обнимає сю 4½ процентову позичку, складає ся з „Deutsche Effekten und Wechselbank“ в Франкфурті, „Länderbank a“ у Відни і „Краєвого Банка“ у Львові. Емісийний курс буде імовірно виносити 88 або 89 і пів. Позичка буде поміщена в цілости в Німеччині. Єї заключено на условинах в теперішнім положеню можливо як найкорисніших.

УТЕЧА ПОЛЬСЬКОГО АДВОКАТА.

Останними днями утік зі Львова молодий польський адвокат, др. Владислав Ґрабович, що мав канцелярию при ул. Костюшка 4. Допустив ся він цілого ряду обманств та спроневірень Др. Ґрабович в старанях о маєтку фальшував також підписи на векслях. Суми, на яку є пошкоджені ріжні особи, перевисшає 60.000 К. Перед самим „відїздом“ зі Львова натягнув молодий адвокат в дуже спритний спосіб одного з найбільших лихварів у Львові Филипа С і за його гроші утік зі Львова. А саме візвав др. Ґ. сього ескомтера до своєї канцелярії та предложив йому „інтерес“ з одним богатим властителем земельних дібр, який потребував сейчас позички 24.000 К. Др. Ґ. уладив ся в той спосіб, що як раз в хвилі, коли обговорював з ескомтером сей інтерес, принїс листоноша поручений лист з векслями богатого клієнта. Лихваря пересьвідчило се про честність інтересу і він ласий на великий зиск, приняв векслі на суму 24 000 К. за квоту 17.000 К, які слідуючого дня виплатив д-ви. Ґ. Доперва, коли розійшла ся вістка про утечу адвоката, переконав ся лихвар, що упав жертвою спритного обманьства адвоката-гуляки, бо підписи на векслях були пофальшовані. Др. Грабовича довело до нещастя гуляще житє. Він мав дорогі і численні знакомства серед

(Продовж. на стор. 5)

З природи і техніки.

Від часу, коли відкрито копальню золота в Трансвалю, продукция сего шляхотного металю збільшилась ся на сьвіті пятикратно. А проте панує все недостача золота, особливо для монетарних цілей, а воєнні банки ведуть між собою вічно тиху борбу о здобуте його найбільших засобів. Є богато причин недостачі золота. На першім місци треба поставити тут промисл, який переробляє золото на предмети роскоші за пів міліярда корон річно. Велике запотребоване сего металю спричинив опісля перехід богатьох держав рівночасно до золотої валюти. Сих одначе консументів золота відсунули на другий плян Індиї, котрі за 1911 і 1912 роки спотребували золота найменше за міліярд корон

Таке величезне спотребо[redacted]ве, що Індиї мають тільки срібну монету. Знатоки тамошних відносин кажуть, що переважну скількість золота, спроваджену до Індий щасливі властителі закопують до землі як резерву на „чорну годину“. „Майже все золото — заявив оден з них в довшою переписцю — добуте в землі в полудневій Африці, дістаєть ся знов під землю в полудневій Азиї“. Одначе в сей спосіб не можна вяснити собі докладно такого величезного запотребованя золота в Індиях. Фактом є, що при закупнах золота Індусами не все ходить о громаджене скарбів.

Між иншими пр. пресні
рі і ворожбити поруча-
своїм пацієнтам в де-
недугах поликати ле-
золота. Також в релі-
м житю Індий спотре-
еть ся немало золота.
золочене сьвятинь і до-
золитая треба річно зо-
на пів міліона корон.

усем люблять прикра-
рашувати свої мешкання
отним металем. Недав
ну пр. оден дуже бога-
адна спровадив золота
ка тисяч футів штер
в і опісля обвісив золо-
монетами всі вікони
в своїй палаті. Також
ким правної натури
вляють ся до великого
ребованя золота в Індиях
мошні жінки не мають
дідичати майна по му-
або батькови. Одинока
можлива дорога, якою
ить ся сей принцип, се
оване мужом чи бать-
інки або дочки дорого-
стами. Пр. 100 золотих
начіплених на шию
стою власностею зло-
[redacted]
го права, коли дідичить
по батькови. Насліди
ого жінки і дівчата у
одиних, очевидно в мі-
жаможности, є обвішу-
більшою або меншою
костию золотих англій-
суверенів. А що здо-
дних не вільно зайти
е замуж які також но-
на собі дорогоцінно-
— тому вона продає
рти мужа золоті суве-
і же з процентів від
ної сим способом го-

-і мущинам залежить
на посіданю якнай-
ої скількости золота
в Індиях особистий
р є незнаний, тому та-
ій селянин чи міща-
нами дома певну
ість дорогоцінностий,
без труду витягнути
су на їх застав. Індус
отже в сім випадку
оресне в початочки. З одної сторони через набуте більшої скількости штук золота, заспокоївши порожну амбіцію своїх жінок, має від них спокій, а з другої — має все дома запас золота, який кождої хвилі може заміняти на срібну монету, яка має виключно курс в краю.

*

Учені, які займають ся телеграфом без дроду, запримітили факт, якого не можуть собі досі вияснити. Стверджено іменно, що електричні фалі, які опускають стації іскрового телеграфу, не розходять ся в просторі рівномірно, але в одних місцях майже запинають, підчас коли в иньших виступа[redacted], а [redacted] творять у воздусі рід струй і то в напрямі бігу рік. Переконано ся між иншим, що електричні фалі біжуть з особлившим уподобанєм вздовж Рену і Родану — так, що направду можна говорити про дороги електричних филь в атмосфері. І так одна зі стацій державного німецького телеграфу без дроту положена є недалеко острова Нордерней, а телеграми, які вона висилає, сягають до Середземного Моря. Отже коли якийсь корабель, що має приряд до ловленя іскрових депеш, плине в північно-західнім напрямі через Середземне Море і знаходить ся на сій висоті, на якій Родан впадає до моря, то депеші висилані з Нордерней будуть 10 до 100 разів сильнійші, ніж коли він сю точку мине. Щось подібного запримічено також на лінії стації телеграфу без дроту в пралісах вздовж ріки Амазонки. Мимо величезних просторів сих лісів і мимо на 6 тисяч метрів високих Кордилієрів телеграф без дроту між Лімою, Манаос і Перу функционує так добре, як коли би сі перешкоди зовсім не істнували. Видно отже, що електрична енергія концентрує ся вздовж корита Амазонки.

В котрім місяци ся вродиш?

(Місяць уродженя і доля та характер чоловіка.)

Чи се дійсно правда, що місяць уродженя людини має який вплив на долю чоловіка? Э отже люди, що лише сьміють ся у відповідь на те питане, одначе є і такі, які сьвято вірять, що місяць уродженя має вплив на долю людини.

Дуже цікаві річи з тої области подає один з найславнійших англійских „пророків,“ Кіеро, у своїй книжці п. з. „Коли ти вродив ся?“ Між иншим пише він таке: Особи, що вродили ся в січни, є по найбільшій части люди високо обдаровані та дуже способні, які одначе мають те нещастє, що окружене їх не розуміє. Вони є мислителями, займають ся загально важними людськими питанями і добре роблять, коли посьвячують себе політиці або взагалі публичному житю. Вони ставлять зовсім точно означені домагання в таких справах, як: любов, обовязок, соціяльне становище і тому попадають дуже часто в спір з иньшими людьми. Загалом є милосерні та справедливі люди, приятелі убогих та гнетених та все стають в обороні покривджених.

Подібними прикметами відзначують ся люди уроджені в лютім. Вони є визначні у фінансовій области, взагалі одначе є вони ліпші для других чим для себе самих, дуже вірні та лю[illegible]ті.

Иньше виглядають ті, що родили ся в марті. Э се суворі, меланхолійні люди, які житє розуміють дуже тяжко, дуже часто понижають те, що могло би їм принести гарну будучність. Дуже богато артистів, музиків, літератів та акторів, які доперва в пізнійшім віці осягнули верщок артизму, вродило ся в марті.

Характеристичними прикметами тих, що [redacted] ся в цьвітни, є сильно розвинена воля та велике завзяте при осягненю визначеної мети. Ті люди є вродженими борцями, які до своїх цілий доходять навіть по трупах. Між „цьвітневими“ дітьми находимо дуже часто великих організаторів, керманичів та вождів. Де-коли переслідує їх нещастє, головно в подружу. Жіночу любов находять вони рідко. Натомість між мущинами находять вони часто дуже щирих приятелів.

Мягкосердність та брак енергії є типічною прикметою для уроджених в маю. В любови є вони дуже жертволюбиві та чутливі і є в силі за улюблену особу [redacted] навіть на смерть. Супроти ворогів є вони безоглядні, не послугують ся одн[redacted] як недовволеними середниками. Підступ, хитрість та брутальність є для них чужа. Вони повинні стеречи ся перед вчасним подружем, [redacted] подруже великою ошибкою.

Дуже своєпріковані є прикмети людий з червня. Дуже часто є вони наглосьно люті до крайности, але в найбаньшій хвилі вони зовсім лагідніють. Вони є в силі кождого смертельно зналічити, а безпосередно по тім на колінах просити о прощене та жалувати свого блуду. Коли тих людий вчасно не виховаєть ся, як слід, попадають легко на бездорожа — де зустрічать страшну судьбу.

Липневі діти є дуже хитні у своїх постановах, легкодушні та завсігди неспокійні. Довго не можуть видержати на однім місци та є щасливі, коли можуть змінити місце свого побуту. Надто застановляють ся много над тим, щоби в який-небудь спосіб придбати гроший. Дуже богато грачів в карти вродило ся в липни. В торговельних справах дуже на них числити не можна та ніколи не додержують того, що обіцяли.

Головною характеристикою людий, які родились в серпни є ввічливість та жертволюбивість, а часто також дар скорої орієнтації та імпульсивности. Дуже часто роблять собі неприятелів через свою отвертість та щирість. На старість є огірчені, суворі в поглядах та великі нудярі, яких ніхто не в силі вдоволити

Зауважити є те, що пише Кіеро про „вересневі“ діти: Передусім є вони в многих случаях добрі театральні критики, загалом люди, які мають велике зрозуміне для літератури та штуки. Читають много, і то дуже скоро, мають знамениту память так, що цілі книжки памятають нераз по кілька літ. Часто доходять в житю до великих успіхів.

Ті, що в жовтни уродили ся, мають мало змислу [redacted] гроша і його вартости та є по найбільшій [redacted] иті юристи. Многі визначні адвокати, судиї та професори уродили ся в тім місяці. Також і вони є в супружестві рідко щасливі, а головно з сеї причини, що вони вже задля дрібничок стають люті і вміють се дати відчути своїм жінкам.

Люди, що уродили ся в падолисті, є перед покінченем 20-го року житя звичайно зовсім иньші, чим опісля. Коли вони як молоді люди є ввічливі, приязні та загально подобають ся, стають в часом противенством до сього. Мають велику магнетичну силу та є дуже люблені противним собі полом. В небезпеці та всяких наших ударах судьби задержують повну гідну холоднокровність та спокій та взагалі легко чим-небудь не переймають ся. Много славних лікарів уродило ся в падолисті.

Грудень є місяцем уродин великих робітників, тих людий, які ніколи не томлять ся та посідають нерви наче із криці. Відзначають ся вони великим підприємчивим духом, дуже часто є одначе в своїм званю нещасливі і змінюють його дуже радо. Приятелів находить вони дуже рідко.

Просимо ласкаво відновити і вирівнати передплату за „Кан. Фармера“.

Спущено на воду воєнної шіфи.

Повисший образок представляє воєнну шіфу, яку уважають за найсильнійшу в сьвіті. В часі єї будови не вільно було нікому виндувати єї; ніхто взагалі і не знав що Англія будує воєнну шіфу. Доперва тоді, коли єї спущено на воду — дізнав ся сьвіт, що Англія збудувала найбільшу і найліпшу воєнну шіфу на цілий сьвіт.

ЯК МОЖНА ЗОДНАТИ СОБІ ЖІНКУ?

Переважна часть мущин, а особливо жонатих, не має ніякої праного понятя, в який спосіб треба поводити ся з сучасною жінкою і на жаль не було до тепер жерела, з якого можна би про те довідати ся. Щоби сьому бракови зарадити, видав недавно в Льондоні якийсь Вальтер Ґалікан книжку як раз в сьої области. Замітними річ: головним заложенем того твору є твердженє, що мущина був до тепер лише забавкою в руках жінки.

Вправді автор подає цілий ряд рад, які мають бути в наслідках дуже успішні та мають усунути ту нормальність, але довго треба би застановити ся, чи в загалі мають вони яку небудь дійсну вартість і чи можна з них в загалі користати

Нема примиром вінкої правди в твердженю автора, що переважна часть ручних робіт некористно впливає на здоровлє жінок та робить їх нервовими.

Треба конче — радить сей автор — щоби кожда жінка мала щоденно теплу або зимну купіль та без огляду на стан погоди була занята на воздусі.

Неменше „влучні“ ради дає автор що до духового та морального поведеня з [redacted]

Мущина повинен безумовно дати пізнати жінці, що оцінює її моральну вартість, а навіть внешність, коли-ж ходить о його подругу то завсігди повинен давати пізнати, що її як раз, як найдосконалійшу під кождим оглядом, вибрав з тисячі иньших, а цінить її о ціле небо висше чим усі инші

О скілько найдесь ся жінка, не приступна для сього рода арґументів, повинен мущина вичеркнути її зовсім зі свого житя, коли лише хоче оминути в будучности помилки, а навіть ґрізних наслідків.

Проти „жіночих гуморів“ уважає Ґалікан найкращими середниками „рівнодушність, занедбане та вражіня, які плавуть зі власти.“

Коли жінка іґнорує свого мужа, треба сейчас зарядити зимну купіль.

Отсе головні ради, наведені в книжці „ґеніяльного“ автора. Чи можна числити на їх успіх, лишаємо се пробі наших Вп. Читачів.

В сторі

Кустомер:— Кілько за се убране, єслиб заплатив зараз?“

Сторник:— „Сорок доларів.“

Кустомер: — „А скілько єлиб на кредит?“

Сторник: „Візімдесять доларів, сорок доларів зараз, а решта на рати.“

Потребуєм
чоловіка до розпорядженя капіталу в добрій земельній компанії. Відповідний чоловік може заробити богато грошей.
D. A. Downie & Company.
1102 McArthur Building
Winnipeg, Man

Користайте з нагоди.
Продаю АКРИ і ЛОТИ у Ванкувер і Форт Джордж, Брітіш Колюмбія — по ціні і на условах, що певно вдоволять кождого інтересованого. Під кождим оглядом земля є добра. Пишіть до:
THEO. P. HILL
P. O. Box 1261 Vancouver, B. C.

Робітники!
Уникнете ревматизму і невральгії в перестудженя єли будете уживати Др. Ріхтера
PAIN EXPELLER-а
Се средство, має за собою 43 річний рекорд. Його уживають на цілому сьвіту і можна дістати в усіх аптеках в Стейтах і Канаді по 25 ц. і 50 ц. за фляшочку.
[illegible]
Повне поясненє в Руській мові є кождій пачці. Стережіть ся подібних ліпарств. Словний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.
[illegible]
F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
[illegible] руский лікар зі старого Краю. - [illegible] руский лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОВАХ.
[illegible] 615 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 — WINNIPEG, MAN.

IMPERIAL BANK OF CANADA.

Філії офісів зі всіх головних містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРІТІШ КОЛЮМБІЇ.

Авторизований капітал . . .	10,000,000.00
Резервовий фонд	8,100,000.00
Капітал вплачений	6,925,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ: Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕҐСЬКА ФІЛІЯ: N. G. LESLIE, Manager.
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

КАЛЭНДАРІ
—НА 1914 РІК,—
як ПРЕМІЇ для НАШИХ ПРЕДПЛАТНИКІВ.

Наші предплатники що до 31 Януара 1914, вирівнають свій довг і заплатять за часопись на слідуючий рік, отримають від нас ріжнаний дарунок, а се: дуже гарний, з многими ілюстрац.
Календар на 1914 р.
Маємо до вибраня два календарі, а то: „ХЛІБОРОБ“ і „ПРЕСЬВЯТА РОДИНА“. Обидва суть дуже гарні, з многими ілюстраціями, богато гарних оповідань і т. п. В календарі „Пресьвята Родина“ міститься ся велика фотографія нашого епископа Никити Будки та Папи Римского Пія Х. В календарі „Хлібороб“ є много поучаючих статей для фармерів і т. п. Сих календарів ми замовили не богато, отже хто хоче скористати з нагоди хай присилає предплату сейчас. Тамте, ся оферта тревае — лише до кінця сего року.—

АДРЕСУЙТЕ ТАК:
“Canadian Farmer”
287 Selkirk Ave. - Winnipeg, Man.

Замовляюча картка на „Канадийский Фармер“.
Хвальна Ред. „К. Ф.“
В залученю посилаю $....... яко пренумерату за „К. Ф.“ до.......................
Прошу прислати оден календар: { „ХЛІБОРОБ“ „ПРЕСЬВЯТА РОДИНА“ }
(означіть котрий і дайте виразно свій адрес.)
....
....
....

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-a в Вінніпеґу.
Специяльне лічене половых хороб (сифіліс, триппер і т. д.) внутрішних очних і ушних.
Лічене і вилічене сифіліса „606" проф. Ерліха
Лічене плодового безсиля. Лічене всяких запалених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

ЗАОЩАДИТЕ БОГАТО
КУПИВШИ
Ремінгтон Машину
ДО ПИСАНЯ.
Чи вигляд заінтересує вас? Читайте що слідує. Модель 10 „Видима Ремінґтон" має механізм який є лише в машинах Ремінґтона — добірник кольомнів.
Прийдіть і зобачте для самого себе.
Видіти є вірити. Прийдіть до нашого офісу і попросіть о показане собі нашої машини. Ми радо напишем лист і покажем о скілько можна заощадити часу, уживаючи до писаня нашої машини.
Remington Typewriter Co., Ltd.
320 Donald St. Winnipeg, Man

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40
Пишемо вам впрост з фабрики одан славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських съпіванок на 30 днів
БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.
По 30 днях, єсли задоволені, можете його затримати і нам платити
$2 МІСЯЧНО.
ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
7-th St. Dept. 24. New York, N. Y.

International DENTAL PARLORS
STEIMAN BLOCK, SELKIRK AVE. & ANDREWS ST

Найбільше модерний офіс в Канаді.
Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за $5.00
Вставлене всіх зубів від .... $9.00 і висше
Наповнене зуба золотом від .... $2.00 і висше
" " сріблом від .... $0 50 і висше
" " порцеляною від .... $1.00 і висше
Оператори з Американських і Канадийських шкіл.
Отворено від 9 рано до 9 вечер.
ТЕЛЕФОН ST. JOHN 2447 ГОВОРИМО ПО РУСКИ

НАША АДРЕСА:
„Canadian Farmer" Box 3356, St. B Winnipeg, Man.

Всячина.

ОПЕРАЦІЯ СЕРЦЯ.

Ню Йорк. — Незвичайно цікаву операцію перевели лікарі в однім шпиталі в Бруклині. Приведено тут Італійця Вікентия Лавро, якого нинієсь незвісний чоловік напав та страшно поранив. Лавро мав також покалічене серце. Лікарі рішили що треба перевести на ньому операцію. Вийняли отже дуже обережно серце, зшили рану та вложили на своє місце. Є надія, що недужий прийде до себе. Лавра приведено до шпиталя без притомности. Позаяк був він дуже ослаблений, тому навіть не всипляли його, лиш напустили лівий бік кокаїною, щоб недужий не чув болю.

ДІЯМАНТ БЕЗ ЦІНИ.

Лондон, 6. січня. — Найважнійшим чоловіком в Льондоні є від теперішну пору Г. Вовер, що є властителем золотого діяманту жовтавої краски. Є се найбільший діямант в сьвіті, другий по звісним Кохінорі, що його має між своїми скарбами англійський король. Та Вовер має клопіт зі своїм діямантом, бо не може його продати. Купці в Лондоні не є в силі заплатити за него належної ціни і Вовер не знає що робити. Він знайшов сей діямант в полудневій Африці на діямантових полях. Вага діяманту виносить 178 каратів а вартість доходить до кількох міліонів.

МАСОВІ ЗАСУДИ СМЕРТИ В ХІНАХ.

З Пекіну доносять, що після урядових обчислень лише в однім провінції Шехуан отрачено в р. 1913 не менше чим 24.000 людий. Були се переходові часи, в яких вели завзяту борбу партії монархічні і републиканські. Між отраченими людьми перше місце заняли бандити, але чимало згинуло також і політичних злочинців.

ПРОТИ ЛИХВИ.

Доносять, що в марті сего року поверне до Злучених Держав Юл. Розенвальд, який перебуває тепер в Европі на студіованю устрою банків, і розпічне тут акцию основання нових грошевих інституцій, котрі мають на цілі положити конець лихві посуміднення банків. Новоосновані банки мають уділяти дешевий кредит дрібним промисловцям, купцям і фармерам на дуже корисних для них услівях. Сі банки будуть мати рівночасно ціху добродійних інституцій. Часть основного капіталу, котрий має виносити $5,000.000, зложать звісні мілірдер Андрій Карнеґі і Вінцентій Астор. Перший такий банк буде вже в короткім часі оснований в Шікаго.

НОВА НІМЕЦКА КОЛЬОНІЯ.

З Портеґ ля Прерія оповіщуть нам, що в околиці Ґлявуд, на захід від озера Манітоба має повстати німецка кольонія. Кольонізацією занялось двох німців з сего міста, і в весною сподіють ся прибутя великого числа будівничих і звичайних робітників з Німеччини щоб вибудовати усї потрібні будинки для кольоністів, які — як говорить — прибудять в числі 500 душ — що найменьше.

ОБМАНСТВА ПРИ ВРАНЦІ.

В Будапешті арештовано лікаря Тіса, котрий за гроші яко окружний лікар увільняв поповних від військової служби уводячи їх нездібними. Так увільнив 17 000 попасових. Заробив на сім 700 000 К.

ЗА БОГАТО УЧИТЕЛІВ В ЧЕХАХ.

І. Міллер пише в „Školská Revue," що в 1909. р було в Чехах учителів і учительок на посадах 21,504. В 1910 прибуло 267, в 1911 р 202, а в 1912 р. 374; разом за три літа прибуло 839 учителів і учительок. В тих 3 роках зложило іспит зрілости в учит. семінариях мужеских і жіночих 5307. Півпята тисячі кандидатів і кандидаток не дістало місця, бо наслідком фінансового пересилена в Чехах не закладають нових шкіл, ані не збільшують числа класів в народних школах.

АНҐЛІЙСКИЙ ВЕЛИКАН.

В Бат, в Анґлії, звертає тепер на себе загальну увагу двайцятьлітний молодець Фредрик Кемпстер, родом з Льондону. Він високий ні менше ні більше а два метри 85 центиметрів, ширина його грудий виносить метр і 25 центиметрів, легко досягає до висоти трох метрів і 70 центиметрів а людьку може запалити до ліхтарні на улиці міста Бат. Руки його від сустава до кінців пальців довгі 27 центиметрів. Вже найменьшого пуделка хватає він на фортепіані 16 тонів а довжина розпростертих його рамен виносить два метри і 45 центиметрів. Кемпстор є дуже музикальний, на однім співацьким виступі в клюбі здобув загальне признане. Його батько також великий, але нормально, бо високий на 1 метр 88 центиметрів; його мати висока всего на 60 центиметрів.

СЬВЯЩЕНИК В ОБЛОЗІ.

В Сан Джуліяно Америка біля Неаполю съвященик Дон Бертоне звів сестру одного неапольтанського міського поліцая. Брат уведеної узяв відпустку, щоби убити съвященика. Велика товпа людий товаришила йому до приходства, яка була так обурена, що хотіла збурити дім. Грозили съвященикови смертю, тоді Дон Бертоне і три його братанчі почали стріляти до людий. Зранили трох мужчин, почім товпа розбігла ся. Карабінєри арештували съвященика і трох його братанчів.

ДОВГИ МІСТА ВІННІПЕҐУ

до кінця минувшого року виносили 37 міліонів, 086 тисяч, 727 долярів і 14 ц. Коли добавити позичку яку мають витягнути на ціль будови каналів до Шол-Лейк то загальний довг Вінніпеґу буде виносити около 52 міліони долярів.

Місто отже стоїть — на довгах.

ЛІК НА ХОЛЄРУ.

„Local Anz." доносить, що професор университету, др. Юлій Штамоф в Вірцбурґа винайшов новий лік против холєри. Винахідник випробував сей лік підчас балканьскої війни. Проби повели ся знаменито. Лік сей ділає в сей спосіб, що убиває бацилі холєри в кишках.

50,000 KSIĄŻEK
BEZPŁATNIE.
Wartość $10.00 dla Każdego Mężczyzny.
WYTNIJ TEN BEZPŁATNY KUPON NA KSIĄŻKĘ DARMO.
DR. JOS. LISTER & CO., P. 769 Northwestern Bldg., 22 Fifth Ave., Chicago
Panowie: Jestem zainteresowany pańską bezpłatną ofertą i proszę o przysłanie mi Książki natychmiast.
Nazwisko ....
Miasto .... State ....

МІЛІОНОВИЙ ЗАПИС.

Брукссельский промисловець Сольвей жертвував міліон франків на просьвітні ціли серед робітників. Сей великий запис зробив він по социялістичних зборах, на рочих ше ся промовою письменика Анатоля Франса. Сольвей по промові Франса вийшов на естраду і заявив, що дає міліон франків, щоби сцентралізувати синдикати.

ЛЬВІВ В ЦИФРАХ.

Зі статистичного місячника, виданого львівським статистичним бюром, виймаємо такі цифри за місяць серпень: Число населення міста Львова виносило в сім місяци 217,674. Вродило ся 499 дітий, 263 хлопців, 236 дівчат, з того 334 шлюбних, 165 байстрят. Діти правого ложа виносили 2 3 всіх уродин. В місяци серпни вмерло 305 душ, 110 мущин, 145 жінок. З того на сухоти вмерло 59, хороба серця 31, катар кишок і хороби пору 23, запалене легких 13. Самоубийств було 3. Заразливих недуг занотовано у 27 випадках. Змінило обряд 32 особи, 27 греко католиків перейшло на латинський обряд, а лиш 2 особи чужих обрядів перейшло на наш обряд. Місто зуживало в сім місяци 4 міліони 442 тисячі гектол. води, що значить 75 літрів на добу і на голову. Пожарів було 10. До Львова приїхало в сім місяци 5.978 осіб, а того з краю 5 084, з Австриї 457, з Росиї 224, з Німеччини 63.

ПРИПАДКОВО ЗАСТРІЛИВ СЯ

З Квапцел, Саск, доносять нам, що в Мекаїн минувшого тижня в Середу припадково застрілив ся Гр Дерепіский. Небощик з своїми краянами був на польованю зайців. Ялись способом рушниця вистрілила і цілий набій вхдились в литку роздроблюючи єї на кусні. Смерть наступила сейчас.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
„Нове Житє"
... передплата для Канади виносить $1.75.
"Nowe Zytie"
107 Grant St. Olyphant, Pa.

Русько-Американска лінія
Одинока без пересідання лінія між Росиєю і Канадою.
Найбільші і найскорші пароходи що курсують точно між Росиєю а Канадою без пересідання.
З подвійними шрубами нові пароходи.
Росія 14.000 тонів
Курск — 13.500 тонів
Цар 15.000 тонів
Часті відїзди.
A. E. Johnson & Co.
27 Broadway New York, N. Y.
300 First Ave. S. Minneapolis, Minn.
Russian American Line, Pier 21st St. Brooklyn, N. Y.

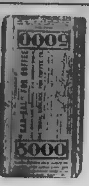

ЦИКОРІЯ
Tomson's Kar-Fal для кави.
Philadelphia, U. S. A.

ДАРОМ на три місячну пробу, 24 Руських сьпівів даром. $1.22 Місячно.
$60. Фонограф за $29.
Сли купуєте фонограф від нас то купуєте впрост від компанії, а не від агентів які хотять богато заробити не дбаючи на ваше вдоволене.
Фонограф який агенти спродають по $60, ми, компанія, спродаємо вам за $29, а до того даємо еще 24 Руських сьпівів даром. Сей фонограф пишлем до Канади чи й де небудь інше на $1.00 місячної сплати і дамо ґваранцію на 10 літ.
ROYAL PHONOGRAPH CO. 31 East 4th St., Dep. A. New York, N. Y.

Родимці!
Зле хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх краянів до Канади, то приходіть впрост до C. P. R.-ского офісу до головних агентів
Alex Calder & Son
— БАНКЕРІ. —
663 Main St. Winnipeg, Man.
МИ СПРОВАДЖУЄМО рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також виміняєм доляри на Австрийскі гроші і продаємо Австрийскі марки.
Ми маємо щадницю і принимаємо гроші від доляра до тисячі і висше і платимо процент.
П. А. КАРАКОПЮК є наш Український представитель.

Спеціяльно на десять місяців.
Богато жителів поза Новим Йорком не можуть відвідати нашого магазину.
Тим то даємо можність купити за $28 00 грамофон з 40 сьпівами, що давнійше коштував $55 00
GREATER NEW YORK PHON. CO
308 310 Grand St. New York.

Добре звісний Manitoba Liquor Store
щиренько задоволяє кождого кустомера.
На замовлене сейчас вишлемо в місті або кольонії.
Первоpядні лікери по умиркованій ціні.
MANITOBA LIQUOR STORE
246-248 Logan Ave. — Telephone: Garry 3286.

О. Г. ГИКАВИЙ

Історія Канади.

Передрук недозволений.

Північно-Західні відкритя.

Очи всіх були звернені на північний-захід. Пер де-ля Верандрі довідавсь від Індіянів, що ріка, яка плине на захід — впадає до великого моря. Діставши від короля дозвіл — де Верандрі, пізно в Серпни 1731. р. в товаристві своїх трох синів, сестрінця і Эзуїтського попа пустив ся в незнані сторони Заходу. В часі 18 літ його праці де Верандрі відкрив і забрав в посідане Франції великі простори земли. Збудовав в різних місцях на ним відкритій земли вісім фортів, оден з них на місци де нині находить ся місто Вінніпег. Сей форт і нині можна ще бачити (розумієсь що вже дуже ушкоджений) недалеко створу Гудсон Бей, він і до нині носить те саме імя Fort Rouge (Форт Руж). Другий такий форт де Верандрі побудовав на місци де нині красуєсь місто Портаж ля Прерій. Був також на водах озер Манітоба та Вінніпеґосіс.

Його два сини, в 1742 р. відбули подорож аж до Скалистих Гір (Роккі Маунтейнс,) відкрили Атабаска та Піс Рівер. До моря одначе не дістались, хоч недалеко вже були. Та все таки отворили — що так скажем — ворота до Захід Канади, сеї найбільше плодородної, богатої земли.

За сї всі їх відкритя Верандрі дістав в нагороду від французького короля хрест Ордеру св. Люйса, і більш нічого.

Закінчились відкритя а з ними скінчив ся і мир між Францією а Англією.

Розділ VII.

Перед сходом великої війни.

Що війна, велика війна була неминуча — бачили і Французи і Англійці. І одні і другі будовали свої пости, форти над берегами рік та озер. А форт був ознакою забраня якоїсь части земли. Англійці таких фортів мали більше і в більше користних місцях, отже Французи не могли дивитись на те все спокійним оком. Почали готовитись до борби: будовали нові, сильні форти, збирали військо і амуніцію...

Надійшов 1744 рік, початок вісімнайцятого віку. Австрійский цісар Кирило VII. умер віставляючи на троні свою дочку Марію Тересу. Франція, Іспанія і Баварія — як ті коґути — скочили до Марії Тереси силкуючись скинути її з австрійского трону а посадити на нім Баварского Кирила Альберта. Англія стала в обороні Марії Тереси. Се дуже обурило Францію і Іспанію отже вони постановили якнебудь пімститись на Англії. Головно забажали знищити англійскі кольонії в Америці і т. п.

В той сам час, 1744 р. тодішний ґубернатор Канади Маркіз де Бюгарно, користаючи з Европейскої заверухи, в невідрадних обставин Англії — напав на малу англ. оселю Консу і знищив її до основ.

Пробував відтак здобути твердиню Аннаполіс, але се йому не вдалось і він з довгим носом відійшов.

Сї напади Французів подіяли на Англійців так, що вони в запалу постановили напасти на французкий форт Люйсбурґ, який як і Квебек, був найсильнійшим в Північній Америці, а який знова був неустанним пострахом для Брітійских риболовів. Коло будови сего форту Французи були занятї через цілих пятьдесять літ, не жаліли вони тут ні праці ні грошей. Такий отже — неможливий до здачі — порт, Англійці постановили здобути, здобути сейчас. Ґубернатор з Масачусетс, який підпав гадку до сего, зорґанізував около чотири тисячі озброєних фармерів і ремісників у яких не було і найменьшого воєнного знаня а були у них лише ситуєізм та відвага. Зібрано і малу „военну" фльоту... Були деякі трудности з назначеню провідника, Вкінци на провідника покликано Віляма Пеппереля, по фаху купець, чоловік „здорового розуму і доброї волі." Провідником фльоти був Петро Варрен.

Марта 24. 1745. р. вирушили в похід. Було лише шість миль дороги до морского побережа, до місцевости Кансо звідки всі мали відплисти до затоки Ґабарус. Дорога була тяжка, дві милі самих багнів через які мусіли перейти і канони перетягнути. На нещасте між людьми вибухла заразлива хороба і та була так люта що підкосила житє около 2 000 людей. Апріля 29, коли лід уступив, відплили до заливу Ґабарус на березї якого висіли озброєні мужі і вийшли в тилу форту Люйсбурґа. Фльота поплила дальше під сам форт. Заатаковано з двох сторін нараз, Французи змішались і — помимо того що в форті находилось поверх 1300 жовнірів — по короткій боротьбі виставили білу фану і просили о мир. Англійці сим були дуже раді, а вайшовши до твердині Пепперел в честь побіди устроїв великий баль на якім поруч Англійців гостились і Французи також. Що більше Пепперела і Варрена обдарувала Англія великими почестями: — Пепперел зістав бароном а Варрен адміралом.

На жаль ті радощі, ті почесті не довго тревали. По трох роках тяжкої борби форт перейшов на руки Французів, одначе не завдяки борби, а завдяки заключеня мира між Европейскими державами. Франція вийшла побідоносно в Европі, забрала від Англії богату провінцію в Індії Мадрас. Та щоб дістати Люйсбурґ назад, Франція годилась віддати Англії не лише провінцію Мадрас, але усе те, що здобула в Европі в часі війни. Англія ради мира згодилась на се і в липню 1748 р. віддала Франції Люйсбурґ.

Мир сей одначе був лише хвилевим, був радше часом на ліпше приготоване до великої війни в Канаді.

В Акадиї було много Французів, які — в часі атаку на Люйсбурґ (1745 р.) не помагали в борбі ані одним ані другим; були невтральними. По віданю Люйсбурґа Французам — Брітійці постановили скріпити Акадію. І в 1749 р. вони — на місце де нині находить ся велике місто Галіфакс — заложили нове, мале уфортифіковане місточко. Се озлобило Французів з вишої сфери. Не могучи нічого зробити почали намовляти своїх людей, кольоністів щоб переходили з Акадії до їх кольоній. Настрашивши, що відберуть їм посіїв, та що нашлють на них Індіянів — вдалось їм перетягнути до своїх кольоній (Принс Едвард Айленд і Кейп Брітон) около дві тисячі душ.

Англійці одначе на такі діла Французів не ждали, збудували ще другий форт Бюбессія .. Значить ся, Англійці з Французами наче передирались.

Що більше вони перейшли Аллеґейскі гори і почали осідатись на долинах Огайо, а заразом завели велику торговлю з Індіянами. Се страшно розлютовало Французького ґубернатора Ґалісоніра, і він вислав невелике число жовнірів та Індіянів проти вітзлишних Англійців. До війни одначе не прийшло, Англійці потрафили утихомирити їх. Утихомиривши і почали з найбільшою завзятостію працювати між Індіянами стараючись здобути їх на свою руку. Се по части їм і удалось.

Французи побачивши се, почали зброїтись на добре, скріпили свої форти Ніагара, Детройт, Мічілімакінак і Сте. Марія. Побудовали еще два нових форти над озером Ірій хотячи загородити Англійцям дорогу до Огайо.

Англійці сему спротивились і заявили, щоб Французи не пхали свого носа в не їх справи. Слідуючого року на весні Англійці почали будовати форт над рікою Огайо в тім місці де нині стоїть прекрасне місто Пітсбурґ.

Дізнались про се Французи на Сході, напали на Англійців, які — видячи, що оборона неможлива — уступили, полишаючи „ключ до Долин Огайо" для Французів. Та се вже так розлютовало Англійців, що вони постановили за всяку ціну в найкоротшім часі покінчити ті всі напади Французів на англ. оселі.

На се не треба було довго ждати. В 1754 р. — коли малий відділ англ. війска під проводом майора Вашінгтона прямував до французкого форту Дукве — натрафив на патролю французкого війска. Се була якраз нагода, як для одних так і для других, показати свою пімсту. Перші почали стріляти Англійці... Прийшло до завзятої війни. Французи одначе дістали поміч і — Англійці були змушені цофнутись до так званого Форту Конечности. Тут зочили оба війска уперту боротьбу, яка тревала цілих девять годин...

Побіду віднесли Французи. Англійці понесли великі втрати. Стратили Форт Конечности а се значило що віддали в руки Французам усю ту часть західного краю поза гори. Сею побідою Французи здобули собі силу Індіянів і тепер вони були цілими панами Канади; се побіда одначе була власне початком до великої війни, яка запалила цілий сьвіт...

Вісти зі Старого Краю.

(Продовж. зі стор. 2).

жіноцтва та був постійним гостем у львівських льокалях легкої забави. В останних часах лучило його знакомство з сепарованою жінкою урядника Л., котра була вже раз горіньою одної романтичної історії та мало не покінчила самоубийством в приступі гістериї. Куди втік д-р Ґрабович, не відомо. Є чутка, що пробуває в одній з прикладних заграничних місцевостий, де хоче відбити ся грою в рулєту. На львівськім терені зустрінутало вже по утечі що одна честь. А саме покликано його на присяглого судію в найблизшій каденциї. Очевидно, що до Ґ. в тої чести „зреваґуваав".

КУДА ДІВАЮТЬ СЯ ХЛОПСЬКІ МІЛІОНИ?

Тамтого тижня вела ся в парляменті дискусия над справою посла Станїського і Длуґоша. Длуґош сказав на зборах польської людової партії в Ряшеві, що він давав послови Станїському з державних фондів гроші на вибори і партійні видавництва. Се признане міністра викликало велике здивоване і обурене не лиш в нашім краю, але і в цілій державі. На засіданю парляменту заладали посли від президента міністрів, щоби він сказав, чи то правда, що міністри підкуплюють послів податковими грошем. Президент міністрів відповів, що дійсно до него звертали ся з пропозицією, щоби він дав запомогу одній польській газеті, яка буде попирати політику польського кола, прихильну до правительства. Над сею заявою Штірка почала ся дискусия, в якій різні посли представляли, як міністри видають податкові гроші на ширене політичної деморалізації межи послами. Посол Дашиньский оповів дуже цікаво, як переводять галицькі намісники вибори і кілько гроша вони коштують. За останних сім літ коштують галицькі вибори чотири міліони корон. Після сего на цілу Австрію виходить 12 міліонів, які йдуть на підпомогане тих осіб і партій, що попирають правительство. Сї гроші йдуть з диспозиційного фонду, то є такого фонду, які признає ся на непредвиджені видатки міністрів, а уживає ся головно на підкуплюване різних політиків і газет. Але сей фонд за тих сім літ виносив лиш оден міліон чотириста тисяч корон (по двісти тисяч на рік). Решту то є десять міліонів беруть з державного скарбу, обрахуючи в інших видатків, головно з видатків на добродійні ціли.

При помочи того гадючого фонду, попирав нам. Потоцький вшехполяків. При помочи сего фонду хотів уряд купити Станїського. Станїський звертав ся до міністра Длуґоша, щоби він, як богатий чоловік, дав грошій на різні партійні ціли. Длуґош давав, але зараз відбирав собі ті гроші з гадючого фонду. Коли прийшла хвиля, що Длуґош забажав усунути Станїського собі з дороги, він просто оголосив, що Станїський брав гроші з державного скарбу за його посередництвом на ціли своєї партиї. Сим попсував він Станїському політичну будучність, але ще гірше пошкодив собі і цілому кабінетови міністрів. Сам він мусів уступити, але й президент міністрів ледви чи зможе умити ся з тих закидів, які зробив йому парлямент. А для народу з сего бодай така користь, що вже знаємо, як господарують податковими грошем люди на найвисших становисках в державі.

Щеплене Мексиканців.

До Мексиканьскої революції жертвою якої впало много тисяч народа — спричинилась до нищеня людського житя також і віспа.

Щоби хороба не ширилась то доктори „Амер. Червоного Христа" які находять ся в місті Пресідіо, і де дітинені сею хоробою найбільше стягають ся щепять усіх: жовнірів федеральних, ребелянтів, жінок і дітий та так і спасають їх від смерти.

„Добра Новина"
просьвітно-наукова та суспільна часопись для працюючого люду, з образками виходить у Львові, що два тижні.
„ДОБРА НОВИНА" призначена для широких народних мас. Подає в найприступнійшій формі статі просьвітні популярно-наукові, суспільні і господарські, вісти з біжучого житя, новинки з цілого сьвіта, поради і поучення, образки, повісти, оповідання, вірші і т. п.
„ДОБРА НОВИНА" коштує на цілий рік в Америці і Канаді 1 доляр і 50 центів. Кождий передплатник дістає, крім газети, Календар на 1914.
ДОБРУ НОВИНУ повинні заказати собі всі товариства, кождий читальня і кождий, хто тільки вміє читати. Число на пробу висилає даром.
Гроші і письма для „ДОБРОЇ НОВИНИ" посилайте на адресу
„ДОБРА НОВИНА" у Львові, ул. Сикстуського ч. 11.
"Dobra Nowyna" (Lemberg, Austria.)

Гей, до науки!!!
— АНҐЛІЙСКОЇ МОВИ ДУЖЕ ТРЕБА —
ХТО ЇЇ ЗНАЄ, КРАЩЕ ЖИТЄ ЗДОБУВАЄ
ЯК Є ЧАС ДО ВЕСНИ НАВЧИТИСЬ. ГРОШИЙ НА СЕ БОГАТО НЕ ТРЕБА.
СПІШІТЬ СЯ ДОКИ ЧАС І НАГОДА!
J. WAGNER
686 Flora Ave. Winnipeg, Man.

Нові Книжки
КОТРІ
НАЙБІЛЬШЕ КОЖДОМУ ПОТРІБНІ
В КАНАДІ і ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАХ:
ПОРАДНИК ДО ПИСАНЯ ЛЮБОВНИХ ЛИСТІВ, промови, желаня і любовні пісні .... 35 ц.
РУСЬКО-АНҐЛІЙСЬКИЙ ДОМАШНИЙ ПИСАР, взір всяких листів .... 75 ц.
ДОМАШНА КУХНЯ — наука як варити і печи. . 75 ц.
ПРОВІДНИК — або практичний самоучок до науки анґлійської мови в короткім часі, без помочи учителя, з виписанєм кождого виразу і зі словарем, 320 сторін .... $1 50 ц.
ҐЕОҐРАФІЧНИЙ АТЛЯС — 24 мапи, з описанєм всеї земли, сонця і звізд. Ціна лише. . $1.00 ц.
ВАЖНІЙШІ ПРАВА КАНАДИ — з уставами Канади в всякій потребі, за .... 35 ц.
ВЖЕ Є! КАЛЕНДАР ПРОСЬВІТИ
красно ілюстрований з поучаючими статями з житя Українського народа. Ціна 50 ц.
КУДА ЙДЕШ ГОСПОДИ (QUO VADIS) з образк. . .50 ц.
ЩО СТАЛО СЯ З РУДОЛЬФОМ ....60 ц.
УКРАЇНСЬКИЙ СЬПІВАННИК, в оправі ....60 ц.
До кождого замовленя на $2.00 висилаємо тепер даром красний стінний Ювилейний Календар, з портретом Т. Шевченка, величини 22Х44 цал. Всім нашим костумерам, що у нас куповали товар через рік вишлемо сей стінний Календар даром, по надісланю нам оплати на пересилку, 10 ц.
Пишіть зараз доки є; бо пізнійше не стане!
Ruska Knyharnia
850 Main St. - Winnipeg, Man.

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Ліски, Гонти.
Точно доставляєм. — Задоволене гарантуємо.

МАРКИ "EMPIRE"
ДЕРЕВЛЯНІ ВОЛОКНА,
ЦЕМЕНТ НА СТІНИ і ВИКІНЧЕНЯ
уживають при будові всіх найліпших будинків.
Теперішний будовничий ЗНАЄ що они суть найліпші і він уживає їх.
ЇХ ЗАСЛУГИ СУТЬ НАЙЛІПШІ.
Пишіть за пояснюючими книжочками.
MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG, MAN.

КОЖДИЙ ВИХВАЛЯЄ НИНІ ЛИШЕ
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
На 3 місяці вільної проби з 50 найновійших співанок даром з 10ть літною порукою на письмі
Одеп доляр місячно за кождую машину котру лише желаєте мати.
По інформації пишіть еще нині до
101, Essex St. Dep. 6. New York, N. Y.

ПРОСИМО ЛАСКАВО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕРА".

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Англійского.

(Дальше).

Гумфрі перед тим працював в своїм городцю, коли его покликали до батька. Радість в его прийду прогнала у мить з его балмурної головки згадку звершеного злочину і смертельної небезпеки, яку що іно пережив его братчик.

Почувши гнівний крик вітця, він з зачудованєм глянув на него. Се ще дужше розсердило баронета.

Не гляди на мене такими невинними очима, крикнув він. Чи думаєш, що можеш виставляти малого брата на усякі небезпеки, спричиняювати єму недуги і все виходити сухим з води? Невже-ж ти не понимаєш, що переступив мій наказ і не додержав обітниці? Невже-ж я не заборонив тобі ходити на ґреблю? Я не хочу довше зносити твоїх пустот і наколи ти не вмієш себе вести дома, то я віішлю тебе в школу! Чуєш, що я говорю? Як ти смів таке робити?

Тепер Гумфрі все порозумів. Єго губи задрожали, личко спаленуло ярким румянцем; він не посьмів відповісти батькови, не посьмів і заплакати.

На вид сего прибитого хлопчини, гнів сер Еверарда щез митю. Видиш, Гумфрі — сказав він вже мягше — з тобою вічно одно і теж саме. День в день, неділя за неділею я чую самі жалоби на тебе. Я думав, що ти вже доволі великий і понимаєш, що Майльс хорий і треба тобі про него дбати, а не віводити на рішні біди і напасти. Знаєш ти, додав він дрогнувшим нечайно голосом — що ми трохи не втратили на завсігди твого маленького братчика.

На велике зачудоване сер Еверарда Гумфрі нараз пристрастно зарилав. Слова батька нагадали єму опять усі пережиті муки минувшої ночи і вся его туга „вилляла ся тепер в страшнім хлипаню. Се глубоко тронуло сер Еверарда. Від слів завсігди поборював его; він посадив хлопця на колїна і старав ся его втихомирити.

Ну, досить! досить! говорив він мягко, гладячи его по кучерявій головці — буде вже! Но, Бог з тобою! Не будемо старого згадувати! Але ти старай ся тямити мої прикази і слухати усій. А тепер поцілуй мене і біжи грати ся в крокета!

Гумфрі підняв свою заплакану мордочку і в радостию одержав батьківский поцілуй, що відпускав єму усю провину.

За часок опісля він грав з конюшим в крокета, а з недавнього горя і слїду не остало.

Та сер Еверард довго ще сидів в бібліотеці. Єму було тяжко. Ніжний вигляд Майльса тривожив его і він думав над тим, як легко може хлопчина опять дістати запалення легких. Его легкі такі слабі! Від такої недуги померла і его мати. Треба щось радити, щоби вустеречи Майльса від подібних занепадів. Але що? Сер Еверард видів, що на обітниці Гумфрі спускати ся годі, бо він і не хотів розлучувати обох братчиків і віддавати їх під більш строгий нагляд Віргінії. Він знав, що она жінка слаба і буде всего боятися.

Хлопці мусять рости на свободі — роздумував він. В віці Гумфрі усяка пустота зовсім природна і я не бажаю сам робити з него мазія. І він мимохіть всьміхнув ся при думці, о скільки слово „мазій" не підходило до Гумфрі. Як легко міг Майльс звалити ся в той проклятий потік! Досить було найменьшого товчка зі сторони Гумфрі, котрий звичайно не зважає на своє окружене.

Ну, як там оно є — закінчив баронет в голос свої роздумування, встаючи, щоби піти до діточої комнати. — засіданя парламенту небавом покінчать ся і я сам зможу тутки наглядати за хлопцями. А тепер побуду дома днів два-три, поки Майльс зовсім не подужає.

Глава II.

Позвичайно гарно провів сер Еверард всї слідуючі дні своєї короткої гостини на замку. Много много літ опісля він з ніжним смутком згадував ті хвилі.

Майльс борзо поправляв ся і позволяли перенести его в кабінет вітця. Сидячи в вигідніми кріслі і весело балакаючи з батьком і Гумфрі, хлопчина чув ся вповні щасливим. Іноді они грали ся в щонебудь, іноді знов сер Еверард читав їм на голос казки, котрі привіз з Льондону. Одного вечера прочитав він історию, котра особливо подобало ся хлопцам. В казці говорило ся про чародійне зеркало, в котрім можна було бачити когонебудь з неприсутних.

Ах! як-би я хотів мати таке зеркало! — в цілої душі закликав Гумфрі

І я хотів би! — повторив Майльс.

Чи справді? спитав сер Еверард. До чого би оно вам придалось ся?

Гумфрі мовчав; він розсіяно глядів крізь вікно, потонувши в глубоку задуму.

А ти кого хотів би бачити в зеркалі? спитав баронет Майльса

Тебе, папочко

Та прецінь я і так в тебе ю.

Не все — відповів Майльс, ніжно пригортаючи свою головку до грудий сер Еверарда. Коли ти в Льондоні, мені хоче ся тебе видіти і знати, що ти робиш.

Такими висказами і ласканєм Майльс з'єднував собі батьківске серце.

Так ти хочеш мене видіти, коли мене тут нема! сказав сер Еверард, стискаючи ніжно руку хлопчини. Так ти скучаєш без мене?

Ще й як папочка! Мені хоче ся, щоби ти ніколи не від'їздав. Гумфрі! не правда, що ми вельми скучаємо без папи і бажаємо, щоби він завсігди був з нами?

Сер Еверард глянув на старшого сина в надії, що й він прилучить ся до малого брата, але Гумфрі все ще задумчиво глядів у вікно і нічого не відповідав.

Про що він так думає? — шепнув сер Еверард

Не знаю тако відповів Майльс. — Може бути, він має на думці зеркало.

Но про що небудь думав хлопчина, се мусїло бути щось таке, чого він не надіял ся ніколи дістати, бо его темні, карі очи, вилені в голубе небо, були повні слїз.

Отрівай трошенька — заметив Майльс — він також скаже, що скучає за тобою, коли перестане думати. Часто, коли він задумає ся, то не чує нічого, що я єму говорю, так довго, поки не додумає ся, чого єму треба.

Ще необсохші зі сліз очи Гумфрі нараз засьвітили; він живо кинув ся до вікна і закричав

Яструб! яструб! він знова утащить курятко!

Сер Еверард вітхнув і ще сердечнїйше пригорнув до себе Майльса.

Він не про нас думав, серденько, не правда?

А? що? закричав, повертаючи ся Гумфрі — невже ви щонебудь говорили? Що ти казав, Майльс?

Я говорив про зеркало, Гумфрі. Я сказав, що нам обом хотілось-б ся бачити папу, коли він остає в Льондоні, і знати, що він поробляє.

Ах! як би се було гарно! — крикнув Гумфрі, сідаючи поруч з братом.

(Дальше буде).

Руска Торговля!

Хто хоче дістати доброї солонини, свіжого і такого мяса, вудженого і варену шинку, домашного виробу і німецкі ковбаси, яйця, масло, сир, сметану, молоко, огірки, капусту, бураки, муку, цукор, торбату, каву і ін. — зайдіть до мене а не пожалуєте [illegible]

НИКОЛАЙ БАЛАН

448 King St. Phone St. John 3398. Winnipeg, Man.

The QUALITY LIQUOR STORE
WHOLESALE WINES & LIQUORS
WINNIPEG, MAN.

FARMERS & COUNTRY ORDERS DEPT

Спірітус за гальон $5.00, фляшка 1.00 і 1.35
Австрійский спірітус $5.00 і $5.50, фляшка $1.00 і $1.50.

Скач	$4.00 до $6.00 за гальон
Житнївка	$2.50 до $4.00 ,, ,,
Бренді	$4.00 до $6.00 ,, ,,
Джін	$3.50 до $4.00 ,, ,,
Порт вино	$1.00 до $3.50 ,, ,,
	фляшками 35 ц до $1.75.

Пиво і бочки $3.00, ½ бочки $1 50
[illegible]
Ми лише що отворили наш склад лікерів на 148 Higgins Ave і гарантуєм за якість напоїв.

ГОВОРИМО НА ВСІХ МОВАХ.

The QUALITY LIQUOR STORE
BRAUNSTEIN & COHEN, Prop.
148 Higgins Ave. – Winnipeg. – Phone Main 3761

Пішлемо вам [illegible] VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і 12 Руських співів на 30 днів

БЕЗПЛАТНА ПРОБА.

Безплатно Проби.

Не потребуєте [illegible] VICTOR або COLUMBIA [illegible]

$2. МІСЯЧНО.

[illegible]

SAUL BIRNS
117 Second Ave. New York.

PEOPLE'S FORUM
(СУД ЛЮДЕЙ)

Кождої неділі з полудня о 3 годині в "Beautiful Auditorium" в St. John Technical Institute,

СПІВ І МУЗИКА

Гарні промови на живі теми; добра музика, співи.

„Суд людей" се тов. безпартійне, вільний вступ, вільні дискусії, кождий пожаданий. Приходіть враз з своїми знакомими

Програма на Січень:

11 січня. Rev. Dr. S. G. Bland:—„Поодиноче оподаткованє"
18 січня. Dr. W. A. McIntyre:—„Сьвітло і Школа".
25 січня. Rev. Father Blain, виклад:—„Історія теперішного воздухоплавства".

В Канаді в 20 почала ся правдива канадийска зима.

Зимно доходить до 12 степенів Фаренгайта.

Предплачуйте „Канадийского Фармера"

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

ИСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. Отворений за власними коштами тому 5 літ з двома лїжками. Нині побільшено до розмірів 16 лїжок.

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ. Надуті груди, гарячки, жолудкові, [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]

[illegible]

◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

ЛІКЕРИ

[illegible]

Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1166. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас. Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.

[illegible]

—Ми висилаємо C. O. D.—

[illegible]

ПОШУКУЮ — купця на поле, 5 акрів виробленых, хата, стайня і комора, керниця, фенс довкола, чверть милї від стації Іст Селкірк, Ман. Продам за $1300, кеш $300, решта на 3 роки. Зголоситись до: Mike Kozak, East Selkirk, Man.

І ЩЕ РАЗ ПРИГАДУЄМ що річні збори „Народного Дому" відбулуть ся дня 31-го січня. Кождий член обовязаний явитись на сі збори Хто-б не міг сам явитись, нехай передати поновночія котрому небудь членови і повідомити про се секретара „Народного Дому"

Микола Сироїдів
секретар
Box 3526. City

Пошукує ся

кількох руських спродавців котрі мали охоту продавати наші поручені реальности. Се є першої класи нагода для тих, що хотять мати сталу роботу і добру плату

По інформации пишіть до:

Kamenek Realty & Investment Co., Ltd
811-812 Union Bank Bldg
Winnipeg, Man.

ПОТРЕБА руско - англ. учителя до школи Marmorpnty School H-p. 2106. Учитель мусить мати позволене учити в провінції Саск.

Платня на місяць 60 доларів Науку можна розпочати першого Апреля і учити до 1-го Октобра. Школа 3 миль від міста а 2 на почту. По близші інформації прошу зголоситись до:— Gregory Dernishuk, Sec y Treas. Buchanan, Sask. (3-4)

ДЕ Є? — мій дід Гнат Фарина з своїми синами Василем і Іваном, з Отрішковиць пов. Борщів, Галичина. Тому чотири роки як перебували на фармі в Стюартборн, Ман. Хтоби про них знав або вони самі нехай зголосять ся до: Justyn Sribny, 163 Euclid St., Winnipeg, Man. (3 4)

ПОШУКУЮ — свого сина Андрія Ковалка, літ 16. Вже чотири місяці як не маю про него жадної чутки. Перед тим перебував в околиці Вірден, Ман. Хтоб знав про його місце побуту хай буде ласков написати і подати його точний адрес. Luka Kowalyk, Poplar Park, Man.

Усї СЕ ГОВОРЯТЬ, ЩО СТАРИЙ ТОВАРИШ є найлїпший; зарваом зїато сего не заперечить, що ваш старий товариш поступає з духом часу.

СЕ САМЕ ДІЄСЬ З EDDY'S СІРНИКАМИ. Вони суть найлїпші в Канаді через 60 літ. Тепер вони видосконалені і суть перфектними сірниками

ВИРОБЛЯЄМ СІРНИКИ ДЛЯ ВСІХ КУРЦІВ, спортів, для дому і всего иньших родів, з дійсности сірники для всіх

E. B. Eddy Company, Limited.
HULL, - CANADA

Молитвенники в містецкій оправі.

МОЛИТВОСЛОВ, малий	1.35
ДРУГ ДУШІ	1.50
ДОРОГА ДО НЕБА	1.00
ГОРІ ІМІЄМ СЕРЦЯ	1 15
ХЛІБ ДУШІ	2 00
БОГ РАДОСТИ МОЯ	1.50
ПІД КРЕСТОМ (польский друк)	2.00

ЦІНИ ПОДАНІ З ПЕРЕСИЛКОЮ.

Висилайте на адресу
ST. TOPOLNICKI,
2310 Fleet St. Baltimore, Md.

НА РОС. УКРАЇНІ. „Рада" щоденна часопись виходить в Київі, столиця україна. Адреса В. Підвальная вул. д. 6. Річна передплата пять долярів. Сей дневник повинен находити ся в кождій читальни і в кождого українця в Росії.

ДЕ Э? — Павло Патрюк, Іван Федорів, Павло Черемкор, Василь Левіцкий і Йосиф Слипіньский. Хтоби знав де они є прошу ласкаво подати мені їх адресe, а дістане нагороду. Пишіть до: Geo. J. Machnee, Box 271 Canora, Sask.

Тикета T & B папіроси не клеєні.

ПРОЧ З БРИТВАМИ.

Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, з бороди і деби не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Присилайте 1 доляра через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтовими марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненим, як его уживати.

Адрес: Dr. BELLINE,
55 Delancy St. New York, N. Y.
Потреба агентів.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 6-го Лютого, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, February 6, 1914 Число 6

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.

415-417 AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

ИСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]

◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

Новий поділ виборчих округів в Манїтобі.

Ми вже згадували в попереднім числі що 27 м. м. премієр Роблін в парламенті Манітоби вніс законопроект нового поділу виборчих округів... Після нового поділу виборчих округів Манітоба буде мати не 42 а 49 послів... Округи поділені так що про вибір руського посла не може бути й бесіди, бо руські голоси розбиті на дві — три і більше частей.

Передвчера в парламенті вивязалась над сим законопроектом горяча дискусія. Опозиция зовсім правно і сильно заатакувала правительство Робліна, бо будь-що-будь новий поділ виборчих округів є дуже несправедливий. Прим. Сіти Брендон і Авондейл дістали змінені так що теперішні посли цілковито тратять свій мандат. А се за те, що свого часу, коли поставлено внесок щоб завести закон загального голосованя на знищене барів посли голосували за внеском, вн. голосували проти правительства.

Нові границі округа Делорейн суть дуже несправедливо поставлені. Сї нові границі викинули посла з округа Авондейл, а не меньше того пошкодили кандидатурі ліб. посла в Делорейн.

Округи Морден і Рейнленд зістали злучені в одну цілість. Сї округи репрезентували ліберальні посли і — зовсім природно — були противниками Робліна. А Роблін щоб зменьшити число своїх противників, щоб зменьшити в парламенті голося ліб. партії — злучив сі два округа в один.

Границї округів, які репрезентують правительственні міністри, зістали не нарушені, помимо того, що в тих округах число виборців сягає величезного числа А Роблін заявив, що ограничене число виборців яких посол має репрезентувати є — після нового поділу округів — не висше від 1400. Округи ж які репрезентують консервати, міністри числять понад 2000 виборців. І чи справедливо поділено виборчі округи.

Візьмім тепер округ Лейксайд, який репрезентує ліб. посол Мекферсон. Роблін вже давнїйше кілька раз говорив, що Мекферсон не є відповідною людиною на посла з того округа. Сей округ був за малий, то правда. Та теріторія, яку додано до сего округа, тягнесь около 30 миль на північ по при озеро Манітоба, се пес земля який перед тим належав до округа Ґімлї. Дуже на місци, раціонально було б наколиб до округа Лейксайд були додали малу частину округа Норфолк або Ґладстону. В Норфолку є около 1.730 виборців а в Ґладстоні 2,100. І деж ту та Робліновa справедливість в поділі виб. округів? Нема!

Візьмім тепер саме місто Вінніпеґ, його поділено на три округи, кождий округ буде репрезентувати два посли. Округ, який до сих час репрезентував ліб. посол Джонсон, змінено так, що вибір ліб. посла зовсім неможливий. Звісно, Джонсон є страшним ворогом готелів і „піцких" клюбів, в парламенті всегда кликав щоб довіз на спродаж алькогольних напитків в клюбах уневажнено і т. и. І власне Роблін так зробив, що західний Вінніпеґ злучив з середною частю міста де такі клюби і готелі находять ся, а які — се розуміесь — з пімсти до Джонсона постарають ся недопустити до вибору на посла ліберального кандидата.

(Дальше буде).

Хотів боронити Польщу.

Александер Островскі, молодий Поляк зістав 4-го с. м. засуджений на десять літ вязниці за крадїж револьверів і т. и. Островскі обороняв ся від вини і кари тим, що крав револьвери в цілях вернути на Польщу і боротись за волю свого краю. Заявив так само, що належить тут до товариства Білого Орла, члени якого мають незадовго ударити на Росию і забрати Польщу в свої руки.

Судія усьміхнув ся, і замість на Польщу присудив йому 10 літ боротись в Стоні Маунтейн.

Варта піти.

В неділю 8 с. м. о 3-ій пополудни у St. John Technical Institute д. Р. Ф. Меквіліамс буде мати реферат про „Рад Канади". Тема дуже гарна і треба сподіватись що Веп. прелеґент вивяжесь з неї якнайлїпше. Варто отже піти і послухати та дечого научитись.

На закінчене вдасть ся співацке Австро-Угорске товариство відсьпіває кілька гарних пісень.

Поворот Горкого до Росиї.

Максим Ґорький вернув зза кордону до Петербурга після восьмилітнього заточеня. Ґоркого арештовано в 1905 р. за участь в российській революції та інтерновано його в Петропавловскій крипости. На приказ всемогучого тоді диктатора Трепова мав великий письменник станути перед военним судом, який безперечно був би видав, присуд смерти. Та наслідком острих манифестаций цілого культурного сьвіта проти воєнного осудження Ґоркого, не вважив ся российский уряд виконати свою першу постанову і письменника, який тимчасом захорував на груди, випущено з тюрми і рівночасно вигнано його на віки з Росиї. Ґорький виїхав спершу до Америки, та сю „країну жовтого чорта" серед золота швидко покинув і осеня ся на острові Капрі, де пробув кілька літ, приятелюючи м. и. з пок. М. Коцюбиньским. Амнестия, видана царем Миколою II. з приводу ювилею Романових, вмісла також заповідь повороту Ґоркого до Росиї, та він не швидко скористати із дозволу вертати домів і повернув аж тепер, до чого спонукали його особисті причини

Трагічна смерть маляра.

Один з більше обіцюючих німецьких малярів молодої школи Вернер Гіхман, якого твори тїшили ся немалою славою й популярностію, згинув трагічною смертю. Від довшого часу перебував Гікман в Саксонії в околиці Фрайбурґа, де був занятий студиями з натури. Перед трома днями перенїс свою дотеперішну оселю до невеличкої курортної місцевости Герінґсдорф, де мав намір замешкати на три неділі. Одного дня вибрав ся Гікман в околицю на прахісе, де став малювати зимовий вид. Що стало ся опісля, невідомо. Досить, що місцевий селянин, який переїздив лісом пізним вечером, побачив на лісовім горбку тіло молодого маляра, а побіч него розпочатий красвид. Всякі проби, щоби його привернути до житя не повели ся. Загально думають, що молодий маляр замерз.

АЗІЯТСКА ІМІГРАЦІЯ.

„Канада Ґазетте" подає увагу на нову реґуляцію згаддом Азійскої іміґрації. Лише ту людину в Азії, раса якої-б там не було, впустять до Канади яка викажесь готівкою $200

Страйк учителів в Англії.

З Льондону доносять, що там всї учителі елементарних шкіл загрозили публику загальним страйком. До тепер в Ґрфордшайр на 178 учителів вийшло на страйк 80. Решта учителів, в цілій Англії, вийдуть на страйк за кілька днів.

Причина сьому та, що учителі домагають ся підвисшеня платні а шкільні комітети на се не хотять згодитись.

Страйк може потревати довший час, бо учителі мають сильну орґанізацію. Із „Народно-учительска Юнія" забезпечила членів зн. учителів, що може платити їм цілу пенсію через пять літ.

ЧИСЛО КАТОРЖАН.

В кінци 1904 р. скількість каторжників в Росиї виносила 5.748 осіб. На початку 1907 р. було їх 7.749, на початку 1908 р. вже 12.591, а на початку 1909 р. 20.936 осіб. В р. 1911 було каторжників 29.494, в р. 1912, 32 000. Э се безсумнівно „поступ" на поли успокоєня Росиї.

Задержанє поїздів.

З причини сильних морозів здержано з огляду на обтяжене поспішних поїздів курс безпосередних возів: Фурт у вісі — Чернівці в поспішних поїздах чч. 7 і 8. Берлін-Львів в посп. поїздах 7 і 4. реставрацийний віз в поїздах 7 і 8 між Ряшевом та Львовом. Курс сих возів буде знов введений або задержаний відповідно до температури без окремого оголошеня в дневниках Руху на лінії Львів-Янів-Яворів не припинено

ЗИМА В КАНАДІ.

Доперва другий тиждень лютої зими а вже так наприкралась... Морози такі, що на дворі прямо дихати годі

ВІЧЕ!

В Неділю, 8. с. м. відбуде ся в Вінніпеґу віче в галі на розі Magnus і Powers, о 3. год. по полудни в справі відсьвяткованя сотних роковин Т. Шевченка. Українці — горожани міста мають вибрати своїх представителів до ювилейного комітету Кождий повинен явити ся.

ЗОРУЖЕНЯ РОСИЇ.

Відень. Reichspost доносить: Дипльоматичні і мілітарні круги заінтересовані небувалими мілітарними рухами Росиї на західних її границях. Э річею несоспоримою, що задержане послїднього річника резерви піднесло нормально мировий стан армії, до чого треба додати ще велике число покликаних рекрутів.

Специяльним указом заборонено всім часописам на протяг одного року опублїковувати які небудь вісти про армію Мілітарні зарядженя і пересуненя війск окружені тайною. Але звісною є річею що на найважнїйших стратеґічних і провіянтових точках Польщі і України кипить горячкова робота. Звозять там величезні маси сїна, вівса, соломи і муки. Дасть ся сконстатувати також зміцнене фінансово воєнне поготівє Росиї. Не є ніякою тайною, що Коковцеву удало ся в Парижі виєднати великі суми на воєнні ціли Росиї. Міліярдові величезні позички се в більшій части гроші на армію.

Що хоче Росия показати сими незвичайними воєнними зарядженями? Офіцияльно говорить ся про мирові запевненя, але на ділі воєнні зарядженя звернені проти Німеччини, від часу вислання німецької мілітарної місиї до Царгорода і проти Австро-Угорщини. Все вказує на се, що Росия ладить ся, аби в недалекій будучности стати мілітарно сильною і приготованою.

Від редакції.

Много предплатників присилаючи свої залеглости за „К. Ф." упоминають ся о премію, календар. Ми виразьно в оферті зазначили, що лише ті дістануть календарі які заплатять часопись до кінця сего року. За надісланє залеглостей ми нічого не можем дарувати, сеж обовязок кождої людини позбутись довгу без надії на отримане за те якогось дарунку

Календарі дістали і дістають лише ті що прислали або ще пришлють цілорічну предплату на „К. Ф." на сей рік, 1914. рік.

Календарів осталось нам ще кільканадцять, отже хто з предплатників надішле цілорічну пренумерату $1 50 той і дістане еще один гарний календар даром.

Спішіть ся, бо за кілька тиждній їх не стане у нас.

—ПРОДАЭМО—
ШІФКАРТИ
—ДО КРАЮ!—

по найтаньшій ціні і на найлїпші шіфи, також спроваджуємо людей з краю.

Люди, котрі не мають всіх грошей заплатити за шіфкарту можуть до нас прийти і ми їм дамо шіфкарту на виплат.

Гроші посилаємо до краю скоро і безпечно а також так що в краю відберають рівні гроші.

Листи можна всї до нас адресувати, і ми оплачуємо як приходять неоплачені і затримуємо для наших людей доки вони по них не прийдуть або напишуть. Марки крайові і канадийскі можна у нас купити.

Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
Е. ҐЕНИК, управитель заграи. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

LELAND THEATRE
Selkirk Ave. близько McGregor.

В ПЯТНИЦЮ і СУБОТУ буде виставлена велика драма з житя диких людей і Індіянів, під назвою:

"THE CAVE MEN'S WAR"

в 2 частях. Буде також де кілька дуже сьмішних штук.

В ПОНЕДІЛОК і ВІВТОРОК буде велика вистава з америк. циркусу африканськ. львів і тиґрисів, а се:

"THOR, LORD OF THE JUNGLE"

в 3 частях. До того будуть еще иньші сьмішні кавалки.

В СЕРЕДУ і ЧЕТВЕР буде специяльна програма для всіх як старих так і молодих, будуть смутні драми, сьмішні комедиї та цікаві історії. Вступ 10ц

Отворено від 7-ої до 11 в ночи. В Суботу від 1-ої до 11 в ночи

IMPERIAL BANK OF CANADA.

Філї офісів в всіх головних містах в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІШ КОЛУМБІЇ.

Авторизований капітал	10,000,000.00
Резервовий фонд	8,100,000.00
Капітал вплачений	6,925,000.00

ВІДДІЛ ШАДНИЧОГО БАНКУ.

Депозити приймає ся від $1.00 і більше і дорахову ся процент від дня вкладки. Видає ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.

NORTH END ФІЛІЯ: Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕҐСКА ФІЛІЯ H. G. LESLIE, Manager.
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

„Канадийский Фармер"
Рочник [illegible]

Часопись для руского народа в Канаді, виходить кождого тижня в пятницю і коштує в Канаді і Сполучених Державах на рік $1.50
до Европи $2.00

Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3056 Sta. B. Winnipeg.
Telephone Ft. John 760

The Canadian Farmer
Ruthenian Weekly
Circulation 8,000
Published every Friday at 367 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. H. Hykawy, Editor

Річні загальні збори Укр. Нар. Дому в Вінніпеґу.

Січня 31. с. р. відбулись річні збори Українськ. Народного Дому у Вінніпеґу. Збори відбулись в гали Хлопана, на Буррове улиці. Збори почались о 9-ій в вечер, а скінчились аж в 6-ій рано. Присутних на зборах було поверх дві сотки людей. З того самих шеровців було около 130 а більше як 80 було повномочій шеровців, які не могли прибути на збори. Було і гостей трохи, присутність яких викликала не мало забуреня.. Взагалі збори були бурливі, були — бо такі одиниці які лише на те й були аби робити забуреня. Та ми се лишимо на боці, не хочем ображати „горохшників", так яким лише ходило і ходить о те, щоб справа народного дому перейшла в руки їх, в руки зовсім ворожих народній справі, або таких, що до веденя такої справи якою є власне сей Нар. Дім суть зовсім некомпетентними.

Зі справоздань преседателя і касієра Нар. Дому показалось, що справа Нар. Дому має дуже гарні вигляди; показалось, що справу Нар. Дому розуміють Русини-Українці дуже добре, на будову сего Дому зібрано в минувшім році досить поважну суму грошей. Зі справоздання касієра довідались ми, що увесь дохід за м. р. виносив $3277.25. Росходу було $2287.55, в банку лишилось $987.70. Реальність, де має побудоватись Нар. Дім куплено за $5100, на се виплачено вже $1797.50. До сплати лишаєсь ще поверх три тисячі долярів, та ся сума не велика і ї без трудностей сплатить ся в скорім часі. Треба сподіватись, що доходи сего року подвоять ся і Нар. Дім стане на [illegible]

Що нарід відносить ся щиро-прихильно до свого Нар. Дому — на се суть доказа ось хоч би і такі: — Уділів розпродано на суму близько двох тисяч долярів, з розпродажі 5 ц. цеголок вплинуло поверх три сотки, а коляди було поверх чотири сотки долярів. І цікаве се, що в 1912 року з коляди в Вінніпеґу вплинуло около $70 а с. р. та сума збільшилась майже о сім раз. Тай ще те, що попи, Василіяне, в великій церкві голосили щоб колядників, які не виявлять ся книжечкою з печаткою епископа не приймати, не давати їм коляди.. Зн. вони знали що будуть колядувати на Нар. Дім, а звісно, Василіяне з [illegible] тої части того що колядники в Н. Дому Се сьвідчить що Василіяне з епископом Будкою не мають вже сили впливати на своїх парохіян. Нарід більше сьвідомий і поступає так як його народний обовязок до сего покликує, а не інакше. Тут бачить ся народну солідарність. Колиб лише ту солідарність молоденькі „патріотики" не розбили. Бо отсе на зборах показалось, що тої солідарности таки у деяких панків бракує. Один, будь що будь інтелігент, виразно заявив, що за те, що збори не приняли його внеску він буде хрунити, се, буде шкодити справі Нар. Дому. Се він сказав в запалі мабуть, бо опісля осуджав сї слова, та було вже за пізно...

В нас видно істнує ще та глупа, особиста амбіція, та хороба яка дуже часто нищить дуже гарні річи в і самих амбітників.

На зборах порішено богато ріжних справ та ми се лишаєм на другий раз.

„Я є політик".

На річних загальних зборах Нар. Дому були ріжні бесідники і ріжні бесіди. Говорили люди ріжного фаху, і їх бесіди були такими-же. Прав. редактор „Канад. Русина" д. Сушко обстоював за тим щоб 8 параграф статуту Нар. Дому змінити. (Там пишесь, що до заряду Нар. Дому може бути вибраний член лише сьвітского стану) Сушко пояснював, що сей параграф проти попів — є червоною плахтою проти биків; А далі сказав таке: „Тож то сьвіт буде дивуватись і говорити, чому ми боїмось аби попи належали до Нар. Дому." На се хтось з присутних обізвавсь: „Та вже не так ми боїмось попів як попи боять ся Нар. Дому"

Щоб потвердити сї слова хтось знова з присутних членів встав і сказав: „Ах, ах, се правда, сьвята правда. Я був на Рідзво з другими колядниками в о. Пилипова і просив о коляду на Нар. Дім. На се о. Пилипів сказав „я на Нар. Дім нічого не дам", і ми з нічим відійшли І чи се хиба не доказ що попи боять ся Нар. Дому?"

Хотів щось сказати і д. Стефаник. Йому так і посипались слова віддайте $50 які взяли в Нар. Дому а відтак вже і послухаєм вас. Стефаник іронічно засьміяв ся й відповів: „я був би дурак єслиб ті гроші віддав. Мені дирекція Нар. Дому дала яко завдаток на закупно моїх лотів, відтак сминулось і гроші — мої". — Хтось звернув увагу: „Чи так робить конс. політик?" — „Так, я є політик" — відповів Стефаник — „а не віpите — то подивіть ся в книжки." Значить ся, треба подивитись в книжки провінціональних і домініяльних рахунків. Так зобачили бись но на скільки Стефаник є політикером, скільки грошей „виполітикував" з провін. і домініяльної касы

„Я є політик" — бондючо, гордо сказав Стефаник. Тай, се правда. Політик [illegible] він знає розвозити по кольоніях бочки пива, баньки горівки і бакси цигарів. Дає пити, курити, дає і готові гроші щоб лише злобути голоси для консервативної партії... І се у него політика. Такою політикою він навіть гордить ся, а щох. А ми скажем, що таким „політиком" може бути не лише Федь С. а перший ліпший формаль. Розвозити алькогольні напитки се ще не дуже така велика штука.

Кілько коштують вибори в Гімлі, Ман.

Вполн. читачі тямлять що в Маю минувшого року в Гімлі відбулись вибори на посла до провінціонального парляменту. Тямите й те, що Е. Л. Тейлор, консерватист був вибраний на посла великою більшостію голосів. Тямите і те, як консерватисти тішились тим вибором, як кричали що побідили лібералів і т. п.

Ми пишучи про ті вибори написали вже, що вибори перепровадились в підлий спосіб, людей задурено обіцянками, горівкою, цигарами, грішми. Про се ми знали з достовірного жерела отже і писали.

А тепер маєм в своїх руках дуже гарний, дуже добрий факт який і доказує цифрами чому властиво консерватист а не ліберал був вибраний послом.

По конець листопада, 1912 р. манітобське правительство видало $12,768 на будову доріг в окрузі Гімлі Та по конець 1913 р. правительство Роблїна на ту саму ціль, в тім самім окрузі видало аж $93,534.92 ц. Се виказує книжка публичних рахунків в Манітобі за 1913 рік.

Ну розумієсь така видача грошей на будову доріг в Гімлі не булоб еще так дуже страшним якколиб ми знали, що і в других округах дано стільки саме грошей-на ту саму ціль. Та тут треба [illegible] долярів на будову доріг в Гімлі? А тому, бо там відбувались поновні вибора які щасливо покінчились для правительства Роблїна. Тейлор дістав 1,674 голосів — вислід, який, як консервати горлали, є ознакою чесного, доброго і економічного правительства. Такий клич тревав однак не довго, перед днями в парляменті по предложеню публичних рахунків — виказалось усе. Виказалось що вибір Тейлора на посла коштував близько сто тисяч долярів. Роблїн — щоб вибрати свого поплечника на посла — видав 93 і пів тисячі долярів. Чи може своїх? Певно що ні! А чиїх-же? — Людських грошей! .. Грошей, які стягнули при податку з бідних фармерів і робітників. Фармері і робітники дають свої тяжко запрацьовані центи до провінціональної скарбниці сподіючись за них помочи від правительства, а те деспотичне, нелюдяне правительство уживає тих грошей на свої власні ціли, на виборчу кампанію, а відтак самі еще й тішать ся що побідили... О, нелюди, ачні, паразити!..

І не вже Ви Впов. податковці в Манітобі позволите і на дальше рабувати себе, не вже і на дальше будете дивитись спокійним оком на ті всі консервативні надужитя; не вже і на дальше позволите сему корупційному, консервативному правительству рядити в сїй провінції? Не вже ж? Не хоче ся вірити, аби вже був хто такий який-би маловажив собі гнет, кривду йому заподіяну будь-то одиницею, будь-то громадою, аби ось таким правительством на чолї якого стоїть міністер Роблїн...

Лише застановіть ся Дорогі Брата на хвильку, подумайте, розберіть цілу справу як слід, а певно що прийдете до заключеня. Проч з консерватами в Манітобі!

WSENARODNA KANCELARYA
ПІД УПРАВОЮ [illegible] І Ко.

ПРОДАЄМО шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю і з краю до Канади на найліпші і найскорші кораблі.

ПЕРЕПРОВАДЖУЄМО всякі справи адвокатські у всіх судах цивільних і карних, так в старому краю як і в Канаді, справи спадкові процесові і військові.

РОБИМО повномочія, контракти купна і продажі анта дарowизни, скрипта довжні і инші документи, легалізовані через Ц. і К. конзулят.

СТЯГАЄМО довги і спадки, а також продаємо добре і скоро маєтки тут і в старому краю.

ПРОДАЄМО, купуємо і міняємо реальности, лоти і фарми в місті і на провінції.

ВИСИЛАЄМО гроші ві всі части сьвіта, скоро і безпечно.

ХТО хоче продати свою фарму скоро і добре, нехай зараз пришле докладний опис і ціну.

ПОЗИЧАЄМО гроші на фарми і доми в місті і на провінції.

АСЕКУРУЄМО від огню, западнія і на житє.

ЗА ВСІ справи перепроваджені в нашій канцеларії гарантуємо.

У ВСІХ справах і клопотах Ваших пишіт і приходіть на адресу:

J. G. [illegible], НОТАР
Телефон Garry 2268 215 Logan Ave. Winnipeg, Man.

[illegible]

Поребуемо

чоловіка до розпродаваня капіталу в добрій земельній компанії. Відповідний чоловік може заробити богато грошей.

D. A. Downie & Company.
1102 McArthur Building
Winnipeg, Man.

Переписка Редакції.

Усї ті наші читачі, які сподіють ся відповіди від нас найдуть її в сїй рубриці.

В. Федорук. Веґревіл, Альта — Ваша часопись заплачена до Лютого 1913. Просим прислати ще $1.50 а тоді зробимо як бажете

Т. Явсенко. Ґантон, Саск. Ми не знали сего, що хтось а не Ви заповляли нашу часопись. Безперечно Ви ї відбирали з почти і чи- [illegible]

Гр. Зеленецкі. Стін Крік, Саск. Гроші отримали. Дякуєм. Календара не можем Вам післати, бо Ва- [illegible] ачена до Січня. 1914.

П. Варабаш, Ст. Філіпс, Саск. Гроші дістали. Дякуєм. Календара не можем Вам післати, бо маєте часопись заплачену лише до Червця 1914

Ф. Забієскі. Дромгеллер, Алта. Гроші дістали. Дякуєм. Жалуєм що часописї не діставали через послідних кілька недїль. Ваше імя на лїсті було, але не було нумера почтової скриньки. Тепер вже справили.

Дм. Романчич. Щоби дослідити справу то просим написати котрого дня, місяця і року Ви дали гри доляри бувшому редакторове д. Новакови?

Іван Марянович — Просите нас подати Вам рахунок скілько винні за часопись. Подайте виразно свою почту бо такої почти як Ви подали Glen Valli нема у нас на лїсті.

Даниїл Максимів, Mammoth, California, Shasta Co. U. S. A. хоче купити в Канаді малу а добру фарму вартости около $2000. Хтоб з фармерів мав і хотів спродати таку фарму зволить написати.

Т. Гнатюк. Редвей Сен. Альта: Гроші отримали. Дякуєм. Маєте заплачено до кінця сего року Календар вислали.

М. Пукан, Кол Крік, В. К. Гроші отримали. Дякуєм. Календар не можем вислати, бо часопись Ваша не заплачена до кінця с. р.

Д. Федорук, Едмонтон. Гроші дістали. Дякуєм.

М. Мартинюк. Кобалт, Онт. Гроші які переслали вам на книжки переслали до Рускої Книгарні 850 Мейн стріт. У нас книжок на спродаж нема.

М. Чай. Вослей, Саск. Грошей на кишенковий календар ми не отримали, взагалі жадного листа не отримали від Вас коли небудь перед тим.

С. Фабчук. Стюарт, Ман Гроші дістали. Дякуєм. Дуже жалуєм що не вислали Вам на час нашого календаря. Та його дістанете тепер.

А. Трач. Канора, Саск. Гроші отримали. Дякуєм Через помилку дату на наліпці не змінили сейчас, але змінием её тепер. Не горячіть ся, все „олрайт" тепер

Ст. Топольницкий, Балтимор. Злуч. Держ. Передплату для Г. З. отримали. Дякуєм. Його адрес вже є на лісті і часопись буде діставати точно кождого тижня.

І. Олексук. Пакан Альта. Гроші отримали. Дякуєм. Маєте заплачено до 1913 і кілька місяців в 1914 році. Календара отже ми не можем післати.

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріальне в Вінніпеґу.

[illegible]

Управитель фірми М. В. Слобода, нотар
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
541 Main Street Winnipeg, Man

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріяльних, староправових і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).

ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна — продажи, леґалізовані через конзулят;

ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через першорядних адвокатів в Старім Краю;

ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, osобливо: увільнення від вправ, контролі і асентерунку.

ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю І ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх краів.

ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.

АСЕКУРУЄ від огню і на житє.

КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.

[illegible]

Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим занятє не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год 8-9 що вечера.

Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.

Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
834 Main str Winnipeg, Man.

ЗАОЩАДИТЕ БОГАТО
КУПИВШИ
Ремінґтон Машину
ДО ПИСАНЯ.

Чи заголовок заінтересував вас? Читайтеж що слїдує. Модель 10 „Видний Ремінґтон" має механізм який є лише в машинах Ремінґтона добірник колюмнів.

[illegible]

Прийдіть і зобачте для самого себе.

Видіти є вірити. „Прийдіть до нашого офісу і попросіть о показане собі нашої машини. Ми радо напишем лист і покажем о скілько можна заощадити часу, уживаючи до писаня нашої машини

Remington Typewriter Co., Ltd.
320 Donald St. Winnipeg, Man.

ПОТРІБНО АГЕНТІВ.

Ми платимо вісім до двайцять долярів тиждневo мужчинам які можуть в їх власнім місті або подорожуючи від міста до міста спродавати наші золоті, срібні і никльові зеґарки та ланцюшки робітникам по місцях праці [illegible]

NORTH AMERICAN SALES CO
Box 954. - Dept. 181.
New York, City.

Великі гроші спродаючи мужчинам зроблені до міри сути.

Наші люди заробляють $75.00 до $150 тижднево. Нашу [illegible]

The North American Tailors, Ltd.
181 A Spadina Ave. Toronto, Ont.

Як не виховувати дітий?

В одній швайцарській педагогічній часописи оповідає автор під псевдонімом Вера" слїдуючу автентичну, але отсею правдою поражаючу історию

Перед численно вібраною шкільною управою стоїть десятилїтний хлопець. Веде ся над ним такий карний суд:

Президент: „Чому ти не був остатних пять днів в школі?"

Хлопець: „Мати була хора, я мусів бути дома."

Президент: „Яку-ж недугу має твоя мати?"

Хлопець: „Я не знаю сього."

Президент: „Так, [illegible]"

Хлопець „Ні."

Президент „Що-ж ти робив дома?"

Хлопець: „Працював."

Президент: „Що робив?"

Хлопець: „Всьо, що було робe."

Президент: „Скажи правду. Ти що дня ходив на ковзанку."

Хлопець: „Хто се казав?"

Президент: „Тебе бачили. Твоя мати не була хора; [illegible] чи не є воно так? [illegible] ти опустив школу, а не говори неправди, скажи правду, бо иначе одержиш болючу кару. Чи мусів ти лишити ся дома?"

Хлопець: „Ні, я хотів лише піти на лід, тому сказав дома що нема науки, а учителеви, що я мусів лишити ся дома."

Президент: „Так, так, отже ти збрехав і дома і в школі?"

Хлопець: „Я більше сього не зроблю!"

Президент: „Так, а тепер ще щось. Учитель каже, що забираєш дітям річи. За ними всюди шукають, а ти приносиш їх доперва за три дні. Де-ж ти їх ховаєш?"

Хлопець: „Я ховаю їх до- [illegible]"

Президент „Чому-ж ти се робиш?"

Хлопець: „Бо се мені приємно, коли всї шукають."

Президент: „Ги, дивна нечесність, котра одначе є про карана. Можеш відійти до побічної комнати, доки тебе не закличу. Що-ж думате, мої панове, як [illegible] покарати сего злосливого хлопця?"

Ріжні голоси. Вуйк. Арешт. Відсидїти пропущені години.

В тім просить о слово один хлопця, який також засідає в шкільній раді.

„Мої панове, одно слово. Не покаралиб ми краще батька, чим хлопця?"

Загальне здивоване.

Президент: Прошу пояснить пана доктор, ваше особисте бажане."

Доктор: Слухайте отже, панове! Я мешкаю сей- [illegible] ти цукор зі стола так, щоби мати не бачила. Хлопець має в тім велику зручність. Раз стоїть хлопець довгий час на розі його городу. Я дивлюсь на нього Він як щось чекав, подумав я собі. Я спитав його „Чому 'сто ти сам так довго?" „Я мушу чекати тут на пана, що приїде з чорним куферком і я маю йому сказати, що батька нема дома, бо поїхав на похорони до Цюріха." „Так, хтож се помер в Цюріху?" „Ніхто, але сей пан не має до нас їти, бо батько не має тепер грошей. Так, і батько сказав мені, що як я добре то зроблю, то одержу 20 сантімів. О, він вже їде. Мое поважане панови докторови." Я вже тоді жалував сього хлопця, що його в той спосіб виховують ся. Також в бюрі, де батько працює, мусів він перед виправдувати неприсутність батька недугою. Коли лише батько не мав охоти працювати. Чомуж отже дивувати ся, що хлопець і тепер веде такі маніпуляції. На мою думку кара належить ся батькови."

Хлопцеви пояснили отже, що він робить те, чого не повинен та упімнули, щоби на будуче нічо подібного не робив.

Батько одержав письмо, котре йому не подобало ся. Дома одержав хлопець буки за те, що признав ся до правди. Чи се не страшне?

З природи і техніки.

Сучасна медицина, яка послугує ся чимраз радше натуральними лічничими средствами уживає з порав більшим поводженем сонічних лучів до лічення деяких недуг. Нема тут одначе нічого нового, бо вже перед 60 роками звісний фізіольоґ Молешот доказав в науковий спосіб вплив сьвітла на вразливости нервів і силу мязів у звірят. Зрештою справа ся не була чужою ученим лікарям давних столїть, бо так Гіппократес як Цельзус, Ґален і Авіценна робили ужиток в лічничих і гігієнічних цїлях сьвітла, а в Египті, де треба шукати початку майже всіх наук, закопували при деяких недугах пацієнтів в пісок на місцях, де гріло сильно сонце.

В середних віках, коли медицина займала ся більше розвязкою фільософічних питань як терапевтикою, курації при помочи сонічних лучів забули ся. Такий стан тревав аж до половини минувшого столїтя, коли Швайцарець, Ріклі збудував перше заведене для сонічних купелів. Він голосив, що з їх помочию курував дуже успішно подагру, реуматизм, цукрову недугу, тучність і т. д. Одначе лікарські круги дивили ся на сї курації скептично, бо Рікли був тільки самоуком В другій половині XIX. столїтя [illegible] ставів і мочового проводу Річ проста, що метода сонічного лічення мусить бути підперана всякими консервативними средствами, як сильним відживлюванєм, огіпсованєм хорих ставів, усуненєм рови і т. д. Але і при сухотах легких можуть бути легко уживані інсоляції. А дальше дали вони добрі висліди при лічeню люпуса, рака, запаленю олеговної і невростенії. Гідне уваги є також се, що наслідком сонічної курації товсті худнуть, а худі набирають тіла. Ясно отже, що під впливом сонця приходить до вирівнаня в апараті відживлюваня.

Для виясненя лічничої ділальности сонічної курації треба зазначити, що разом з лучами сонця ділають також інші чинники, а між ними курация воздушна і климатична. Докладні спектральні досліди виказали, що короткофалисті, ультрафіолетні лучі мають особливу здібність вбиваня бактерий. Сонічні лучі спричинюють ліпше кружене крови, а тимсамим інтензивнійше повстане барвних комірок, які знов викликують темне заборвлене скіри. Під впливом сонічних лучів відпадають завмерлі комірки, натомість нові комірки в клітинках і горішних верствах скіри виявляють сильну тенденцию зросту. На особливу увагу заслугує успокоююча сила сонічних лучів, а також їх здібність до викликуваня потів

Що до способу уживаня сонічних лучів як лічничого средства, то треба зробити ріжницю між давнійшими воздушно-сонічними купелями, яких уживало ціле тіло, а уживанєм иншим способом тільки до деяких частий тіла і то через обмежений час. При таких частинних купелях пацієнт має голову закриту капелюхом з широкими крисами, на очах сині окуляри, а в разі потреби серце закрите мокрими окладами. По сонічній купелі поручають звичайно коротку водну купіль і масаж.

При береженю сих осторожностий можна тепер уникнути шкідливих прикмет, які викликували давнійше без обмеженя брані сонічні купелі на цїлім тїлі, а до яких належали: болючі запалени на скірі, загальне ослаблене, нахил до омлілости, біль голови і т. д. Нині забороняють рішучо уживати сонічних купелів особам, які терплять на загальне ослаблене, мігрену, звапнене жил, а також на тяжку серцеву недугу. В кождім разі не можна уживати сонічних купелів без ради лікаря, який повинен приписати спосіб їх уживаня відповідно до індивідуальних прикмет кождого пацієнта. Відповідне уживане сонічних лучів дасть тоді з певностю [illegible] повне потверджене в відкритах сучасної досьвідної психольоґії.

Між нашим улюбленою темою арабських лікарів було описуванє фізіольоґічних прикмет, які товаришать любови. І так Авіценна званий арабським Ґаленом зужив свою обсервацию над мущинами „недужаючими" на любов на поставлене діагностичної методи. В одній зі своїх розправ про вплив любови на функцию пульса подає він такий спосіб лікарям в ціли викрити предмету сеї любови: Держить ся руку на пульсі залюбленого і говорить черговo всякі жіночі назви: Почуваня „недужого" на любов особливо зрадкують ся прасім неправильним битєм пульса. Поступаючи в сей спосіб можна ствердити дальше місце замешкання, походжене, прикмети характеру, предмету любови і т. д. Сю методу, опрацьовану богато разів в літературі, стрічаємо в східних оповіданях.

Діагноза деяких психічних станів, оперта на змінах в пульсі, одержала в послідних часах свое узасаднене через досліди в области досьвідної психольоґії, яка годить ся в основі з арабською методою, а ріжнить ся від неї тільки докладнійшими обчисленнями. В новіших психольоґічних лабораториях є прилади найріжнороднійшої конструкції до зміреня пульса і віддиху, які визначують найдрібнійші зміни в їх інтензивности. І тепер також, як за часів Авіценни говорить ся при осібнім підданім обсервації всілякі жіночі імена, а недискретний контрольний апарат записує зміни в його пульсі. Також в деяких кримінальних випадках ся метода довела до дуже цікавих відкрить, хоч в практиці тяжко її ужити, бо залежить се від численних посторонних чинників. В кождім одначе разі і в сім випадку, подібно як в многих инших, справджує ся пословиця, що „нема нічого нового під сонцем."

Не узнає соціялізму.

Вілїям Вінцент Астор, мілїонер, що став властителем величезного маєтку по своїм батькови, Якові Астор, який згинув на кораблі „Титанік", мав на днях розмову з провідником соціялістів, Уптоном Синклер, який питав його, що він думає про соціялізм

Молодий — мілїонер сказав, що на його думку, соціялізм не має будучности та що він сам не узнає соціялізму. Він є членом ріжних організацій, що займають ся розвязкою робітничої справи та працюють над економічним двигненєм робітників, одпак не бачуть надії для поправи долї робіт- [illegible]

Становище жінки у Вавилоні.

Перед кількома днями виголосив у Відни славнозвісний професор Фридрих Деліч. автор твору „Вавилон та біблія" реферат про становище жінки у Вавилоні та Асcириї. З викладу довідали ся ми, що вавилонська жінка злобула собі права, котрі одначе з часом пішли в забутє та доперва модерна жінка наших часів мусіла їх знов добувати.

У всіх орієнтальних народів була жінка в подружу лишена всяких прав та загрожена ріжнородними карами навіть за найдрібнійші провини. У Жидів міг муж кинути свою жінку без судейського присуду, коли лише була вона неплідною або йому не подобала ся Ісаак уважає доньку тягарем домашного тову та висказує ся про жіноче естьво з легковаженєм. Проти сього відбиває Вавилон наче день проти ночі. Пошана жінки була тут виплившом цвитучої культури. Могучість жінки слїдна вже навіть в обрядовім письмі Вавилонців. Вона є рівноправною товаришкою свого мужа в боротьбі за істнованє, та участницею його майна. Муж говорить про свою жінку наче про свою Мадону, вавилонська мова на означене жінки та доньки має незвичайно ніжні вислови. Ті охоронні закони для жінки взяв до свого кодексу Гамурабі. Хоча само радше бачили родичі при перворoдинах, одначе також доньку витали родичі радо при уродинах та взивали її „ангелом-хоронителем", „бо нам даром посіяним в серце". Вихованєм дітий занимали ся обое родичі з рівній мірі. Хлопець особливу пошану віддавав батькови, донька матері. Була донька матері непослушна, то могла вона её покарати та прогнати з дому. Серед науки та забави минали дітям літа молодости. Дівчина в осьмім році, а хлопець в десятім році були здібні до заключеню подружа. Лише родичі були тими, що вибирали дітям нареченого чи наречену. По заручинах, що були певного рода умовою будучого супружества, оставали наречені ще через якийсь час в домі родичів. В тім часі можна було зірвати заручини без судейського присуду. Оповідане Геродота, що у Вавилонії був ярмарок на дівчата получений з пуком наречених, є зовсім невірне, так само як думка, що вавилонська жінка мусіла раз віддати ся чужинцеви. Коли контракту не заключено перед подружем та нотаріяльно його не леґалізовано, було подруже неважне. Помер наречений в часі нареченства, то міг тесть віддати наречену другому з своїх синів. Наречена ді- [illegible] опісля першого чоловіка, могла до нього вернути ся. Жінка діставала також охорони на случай занедуженя. Мущина міг тоді подружити ся з другою, але мусів також і першу жінку при собі держати та її кормити. Також була жінка хоронена перед легкодушним розводом.

За зломане супружої вірности постигала жінку кара смерти. В розломанцю топили або кидали через мури міста. Муж не міг свої кари ані присудити ані виконати, а лише судиї, котрі при деякій провині могли бути лагіднійші. Поза тим не вела жінка якогось житя „за гереховою решіткою", а брала участь в усяких інтересах та працях і їй лишало ся ще много часу, щоби достаточно занятн ся прикрасами власного тіла. Пристроїти ся до свого мужа було супружим обовязком жінки.

Особливої пошани заживала жінка, коли вона була плідною. Коли ж жінка була безплідна, то адоптовано сина, котрому припадали права первородного, Сї права задержував він також тоді, коли пізнійше-таки народили ся діти Був також звичай, що неплідна жінка віддавала своєму мужеви свою невільницю, котра одначе не могла рівнати ся з правах з правсною жінкою. При неплідности міг мущина подружити ся ще із другою жінкою попри першу. Вавилонці були одначе в засаді моноґамами (женили ся з одною жінкою). Жінка ставала по смерти мужа наслідницею майна мужа в рівній мірі з найстаршою дитиною

Прелеґент представив ще на сьвітляних образах толєту та жіночу прикрасу Вавилонок, котрими хиба і французький смак не постидав ся. Вавилонки вживали також перфуми та шминки, закратували свої вїкі, фризували прикладно волосе. Усї прикраси жінки на случай смерти давали їй до гробу.

ДІЛАНЄ МІСЯЧНОГО СЬВІТЛА.

Слово „люнатичний чоловік", яким звичайно означуємо менше або більше нервового чоловіка, не треба відносити до сього, що місяць по думці астрольоґів має якийсь вплив на судьбу деяких людий і на тій основі може змінити цілковито їх характер, а треба віднести ся до сього, що деякі люди вірять, наче би місячне сьвітло мало вплив на тілесне та духове здоровє тих, що надто часто та надто довго є виставлені на діланє сьвітла місяця. Вірили примір давнїйше в недуги та духові забуреня, котрі мали спричинювати „місячні удари", подібно як тепер сонішні удари спричиняють недуги та духові забуреня. Ща нині є люди, котрі думають що небезпечно є спати при сьвітлі місяця се значить давати ся підчас сну осьвітлювати місяцеви. Люди, що живуть в тропічних околицях, кажуть, що спаня при сьвітлі місяця шкодить особливо зорови. Нарід вірить також, що сьвітло місяця прискорює гниє рибячого мяса. Один анґлїйський дослідник старає ся навіть доказати, що в тім є дещо правди. Він вказує на те, що сьвітло місяця є сього рода сьвітлом, яке має деякі хемічні прикмети. Досьвідами провірив він, що рибаче мясо дуже скоро гниє під впливом поляризованого сьвітла, а таким власне сьвітлом є сьвітло місяця. [illegible]

Перегони на санках з вітрилами.

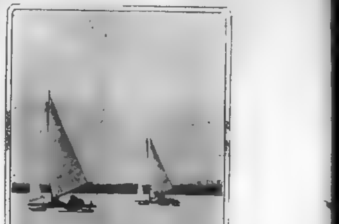

Усзні в Америці суть перегони. Перегоняють ся на землі, на воді, у воздусї. А отсе — як на повисшім образку бачите — перегоняють ся і на леді санками з вітрилами. Перегони відбулись на замерзлій Шрусбурі ріці в Злуч. Держ Санки під назвою „Віні", які бачите на образку виграли перегони, За 17 мінут і 8 секунд вони переплили шість миль, т. є. одну милю за 2 мінути і 50¼ секунд

Замовляюча картка на „Канадийский Фармер".

Хвальна Ред. „К. Ф."

В залученю посилаю $........ яко предплату
на „К. Ф." до........
Прошу прислати один календар: [illegible]
(зачеркнути котрий і дайте виразно свій адрес.)
....
....
....

Всячина.

ГИҐІЄНА СУПРУЖА.

Вел суспіль повинно бути вборонене вступати в супружу звязь деяким хорим, відмічно обтяженим особам, в се з огляду на потомство. Коли суспільність забороняє заключати супруже умово хорим і ідіотам а також близьким кревним, то може так само заборонити входити в супружу звязь деяким хорим, відмічно обтяженим особам в інтересі потомства, або иншими словами, з огляду на гігієну раси.

Та вже не так простою є відповідь на питане, чи було би важне і доцільне забороняти законно супружа шкідливі расі. Розвязане сего питаня залежить від трех умов. По перше мусить бути відомо, хто є спосібний сповнювати обовязки родичів. Лікарська наука може вже нині з спокійною совістю деякі особи відмічно обтяжені признати неспосібними до сповнюваня обовязків родичів, часто одная суд науки є хиткий і з наукової точки погляду неможливо еще сьогодня всі оглянені лікарями личности докладно, розмежувати і розділити на дві категорії: на спосібних і неспосібних до супружа.

В численних випадках суди лікарів рішають ся еще значно. З тої причини загальна законна постанова, сама собою розумієсь, що личностям обтяженим заразливими хоробами не вільно заключати супружа, булаби в практиці сумнівної вартости. В кождім разі однак обмежене права заключати супруже потреба тимчасом відносити ся до таких людий, котрих нинішна наука безусловно уважає неспосібними до супружа.

Другою умовою є те, що в разі установленя супружих заборон, треба би було забезпечити успішне їх переведене, а се далоби ся зробити лише через докладні лікарські оглядини кандидатів до супружого стану.

Третою умовою успішности супружих заборон є належне осьвідомлене загалу. Переступленя закона можуть стрічати ся всюди, а передовсім особи, до котрих відносять ся заборона, в більшости випадків будуть старати ся затаїти свої хиби. Але заборона буде примінювана о стільки певнійше, о скільки бодай здорова часть суспільности буде дбати о се, аби певного рода хорі личности дійсно не допускати до заключуваня супружа. В кождім разі, се можна еще думати про примусові оглядини кандидатів до супружа доти, доки загал не признає еще вгідно користи лікарських оглядин перед супружем. Як примір може послужити, американьська держава Вашінгтон, де перед чотирма роками установлено, що перед супружем треба виказати ся сьвідоцтвом здоровля, а вскорі опісля мусіли відступити від тої вимоги в наслідок опірного зазованя недостать осьвідомленого загалу.

Американці, котрі з ріжних причин відносять ся з повним зрозумінєм до питаня расової гігієни, вірять, що до такого осьвідомленя загалу незадовго прийде. І в Европі веде ся в деяких краях живу агітацию що до сеї справи. Вже тепер домагають ся практичного примінованя правил що до расової гігієни численні товариства в Німеччині, і Швайцарії.

ЗАКОН ПРОТИ СПІДНИЦІВ.

Найновійша мода спідниців се така що по обох сторонах суть отвори повисше колін. А звісно, женьщини усе то, що лише може надівають на себе; прото що оно противить ся моралі — недбають. Щобиж позбутись таких „модних спідниць“ то Угорский полевий маршалок видав слідуюче: „З огляду на те, що молоді женьщини, дівчата, в своїх посьпіхах для моди поступили аж так далеко, що носять спідниці з отворами по обох сторонах, чим переступають закон всякої моралі, усему жіноцтву остро забороняєсь носити такі спідниці“.

Кілька таких спідниць можна бачите і в Вінніпегу. От, що мода, то мода.

СТРАШНА ТРАҐЕДІЯ В ПЕТЕРБУРГУ.

У передмістю Петербурга, в Росії, мала місце страшна траґедія. Гурток офіцерів наняли собі циганів щоб ті сьпівали і грали на їх забаві. Забава тревала до пізна в ніч, сьпівали, грали, і пили до упучення. Вренті братам Козлаковим, офіцерам, подано рахунок забави. Коли оден Козлаков платив, другий побіг до станції дівчини сьпівачки Дівчина, Саша Стефано, скричала і на її крик війшов сейчас її тато і хотів офіцера викинути за двері. Офіцер, Козлаков, вистрілив і убив його. Коли дівчина кинулась з плачем на труп свого батька, Козлаков застрілив і її. Застрілив і грача на гітарі Масальского...

Кажуть, що Козлаков здурів. Добре дуріти як приступає!

ПАПА НЕ МАЄ ПРАВА ГОЛОСОВАНЯ.

Чи папа є італійським горожанином? Тим питанем занимається ся один італійский журнал з нагоди парляментарних виборів в Італії. Коли перед недавним часом втягнено на лісту виборців італійського короля, то опісля на домагане одного з виборців мусіли його счеркнути З сьої причини повстав між італійськими юристами спір, як треба інтерпретувати (пояснювати) постанови конституції та виборчого закона. Число тих, котрі заявили ся проти виборчого права короля, було значно більше Тим однаке не можна сказати, щоби їх арґументи мали також значіне в случаю коли ходить о виборче право папи. Коли папа має права пануючого, то він не виконує ніякої функції, яка остає в злуці з виборчим правом; він стоїть поза усіми адміністрацийними органами держави.

Не можна також сказати, він є чужим сувереном, бо, хоча Ватикан заживає прав екстериторияльности, то таки належить до італійської держави і не має — як република Сан Маріно — свого власного правительства. Се виходить також з того, що при всіх переписках від 1870 р. всі мешканці апостольских палат виповнювали свої картки так само, як і всі прочі горожани Італії. Лише папа не виповнював своєї картки, бо в той спосіб був би признав, що підлягає ся законам італійської держави. І на тій власне основі не поміщено папи на листі виборців, котру зладжено на основі висліді переписи. Також не може папа мати права голосованя у Венеції або Малті, бо він у тих містах не мешкає

ВАТИКАН А ФРАНЦИЯ.

Орлеаньский єпископ Туве пише в „Gaulois“, що Сьв. Отець Пій X, розмовляючи з ним про відносини межи Апостольскою Столицею а французкою републикою, висказав ся в ось який спосіб: „Франция, яка тепер віддалює ся від Сьв Отця, верне до него“. Державний секретар Мері дель Валь заявив епископови: „Ми не жадаємо нічо для себе, але в якім же положеню є тепер Франция? Примірем підчас балканьского пересиленя, в якім римска Курия мала много до говореня, ми чули голоси Австро-Угорщини, Німеччини і Італії. Тоді не чули ми лише одного голосу, голосу Франциї, а се стало ся тому, що Франция не знає Сьв. Отця і Сьв. Отець для неї не істнує. Се значить: Нехай спнуть вашi в своїх наслідках релігійні вплави Франциї на сході, коби лише в краю удержала ся система проти духовеньства“. Не є імовірним, щоби Франция в інтересі відзисканя своїх традицийних впливів на турецким сході мала злобути ся на поправу своїх відносин до Ватикану, доки радикальний кабінет буде істнувати. Серед мотивів, які довели скрайні радикальні живла до порозуміня на конґресі в Пав і до поваленя кабінета Барто, відограло найважнійшу ролю невдоволеня з приязної політики предсідника Поенкарого з огляду на Ватикан. Під старим кличем борба з Церквою наступила реконцентрация розбіжних радикальних живел у Франциї.

ПОДАТКИ В ДАВНИНІ.

В нинішніх часах загально нарікають на висоту податків, якими обложено майже всі річи, вироби, працю людську, доколи і Бог знає що. Здаєть ся, що нині лише один воздух і вода вільні від податку та по великих містах і сі необходимі річи вже оподатковані. В старій давнині були також накладані всілякі податки, часом навіть дуже дивоглядні. І так за часів перших пруських королів були обложені податками перуки ґодіня. Хто на своім одіню носив прикраси із золота і срібла сей мусів платити за се податок у висоті талира на рік. Хто свою голову без огляду на се чи вона була лиса, чи ні, прикривав перукою, платив річно три до чотири доляри податку. Хто їздив повозкою і тим чином нищив дороге мощене вулиць столичного міста, платив річно 3 доляри податку. Був також наложений податок на всілякі жіночі прикраси, навіть на панчохи, черевики і капелюхи по одному долярови на рік. Хто хотів пити каву, чеколаду, або чай, мусів передше постарати ся о призволене на се і платити за кождий з тих напоїв по два доляри на рік. Одначе найцікавійшим податком був у тих часах т. зв. податок „поголовний“ (тоск подібне як се була в давнині на Руси „поголовщина“), від якого не були увільнені навіть члени пануючого дому. Так примірем платив король за свою голову 5 тис. долярів, а королева 3 тисячі долярів річно. Кождий ремісник платив „поголовщину“ по пів доляра на рік. Осібний податок платили також старі дівки, чи там панни, а саме ті, котрі скінчили двацятий рік житя, а не вийшли за муж. Сей податок виносив по одному долярови на рік і був оплачуваний аж до часу, заки оподаткована панна не вийшла замуж. Як бачимо, то на сьвіті нема нічого нового, а кожда новина відроджуєть ся із старовини, бо в нинішних часах в деяких державах знов стали накладати податки на старих дівок і холостяків

АНҐЛІЯ І ФРАНЦІЯ ВИДАЛИ ЗЛУЧ. ДЕРЖ. СВОЙ УЛЬТИМАТУМ.

Анґлія і Франція вислали до Злуч. Держ. своє остатнє слово: признати правительство Гуерти або вмішатись в революцію в слідуючих трийцять днях. Як взагалі поступлять Злуч. Держ. — не знати, однак сподіють ся, що Европейскі держави подадуть Злуч. Держ. велику можливу поміч аби здусити революцію в Мексику.

УКРАЇНЦІ В АВСТРАЛІЇ

Рада (ч. 279, з 19. м. м.) містить таку допись п. Піддубного з Австралії: Останними часами в Австралії з'явилось велике число Росиян, яке тепер досягає трех тисяч. Анґлійські часописи всіх, що приїздять з Росії, вважають за Росиян (Russians). Серед еміґрантів, які до останнього часу їхали в Австралію виключно з Далекого Сходу, тепер вже доволі є Осетинів, євреїв, Поляків та Українців. Українці здебільшого їдуть сюди ті, що перед там пробували на Далекім Сході; зовсім недавно з'явились і з України. Річ цілком можлива, що з часом еміґрация з України в Австралію вельми збільшить ся, бо тепер вже тут богато є звідти людий; а се через те, що неправдиві чутки про великі заробітки розповсюджують ся листованєм приватних людий. Якби люди знали справжні условини житя в австралійській републиці, то мабуть, так легко не зважили би ся їхати шукати собі долі через Тихий океан; а однак все прибувають та прибувають. Тепер вже по деяких містах живе богато переселенців з Росії, а в Брисбені, зорґанізували ся „Русскій клубъ“, котрий в значній частині складається ся з Українців з породи „тоже малороссовъ“. Також ставлять рускі вечери та впорядковують представленя. Цікаво те, що на сих вечерах „Russian evenings“ хлопець в українським убраню танцює „комаринської“ та „та по улицѣ мостовой“, а також читають Шевченкові вірші. Доводило ся сему „Русскому клубови“ виподукувати українські песн на сі вистави приходило богато Анґлійців, які вельми зацікавили ся сим, що бачили хоч і нічого не розуміли Одначе Анґлійці про Україну дещо таки знають: декому з еміґрантів доводило ся гостювати в Анґлійців на пароплаві і вони показували географічні карти, в яких позначено: Ukraine, Poland, White Russia. Потім доводило ся бачити людий, навіть серед робітників, яким добре відома назва „Little Russia (Мало Росия). Але тутешні Росияни ставлять ся дуже неприхильно до означеня української національности Навіть помітно вороже відношене, коли хто назве ся перед Анґлійцями не „Russian“ а „Ukrainian“ або „Little russian“ Зовсім инша річ коли мова йде про Осетинів, які стоять на нижчім культурнім розвою ніж Росияни. Про тих Росияни кажуть, що то не „Russian“ а тільки Турки в Росії.

ДРІБНИЧКИ

Між муринами. — Молодий Мурин стрічає в шторі муринку дівчину, що купує пасту до черевиків.

По що ти, Тансі, — питає хлопець — Мурин — купуєш нараз аж два пудел(к)а пасти до черевиків?

— Безсоромний Ніґре, — відповідає чорна красавиця — там се не [illegible] та то [illegible] воків з масеж-крім, що там потираю собі що рана лице!

Гумор Марк Твена.

Америк гуморист, Марк Твен, був разу свойого приятеля. Сей завів його до своєї бібліотеки і показав йому прекрасну мармурову статую женщини, що обома руками закручувала собі косси довкруги голови

Як подобаєть ся тобі ся статуя? — питає приятель

Статуя дуже гарна та в дечім невірна, — відповів Твен Ти видко жінок не знаєш. Коли жінка закручує собі коси довкруги голови, то мусить держати в руках кілька гарпинків. А статуя сего не має

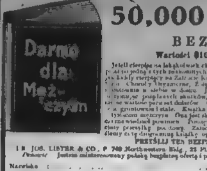

50,000 KSIAŻEK
BEZPŁATNIE.
Wartości $10.00 dla Każdego Mężczyzny.
Jeżeli cierpisz na jakąkolwiek chorobę właściwą mężczyznom, chciałbyśmy, żebyś [illegible]
PRZYŚLIJ TEN BEZPŁATNY KUPON NA KSIĄŻKĘ DZISIAJ.
Dr. JOS. LISTER & CO., P 740 Northwestern Bldg., 22 Fifth Ave., Chicago.
Panowie: Jestem zainteresowany [illegible]
Nazwisko ....
Miasto .... State ....

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Toeppen's Kar-Kal для кави.
Philadelphia, U.S.A.

ДАРОМ на три місячну пробу. 24 Руських сьпівів даром $1.25 місячно
$60. Фонограф за $29.
Єсли купуєте фонограф від нас то купуєте впрост від компанії, а не від агентів [illegible]
Фонограф який агенти продають по $60, наша компанія, спродаємо вам за $29, [illegible]
ROYAL PHONOGRAPH CO. 21 East 4th St., Dep. A New York, N.Y.

CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Родимці!
Єсли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх кревних до Канади, то приходіть впрост до C. P. R.-ского офісу до головних агентів
Alex Calder & Son
— БАНКЕРІ —
663 Main St. Winnipeg, Man.

МИ СПРОВАДЖУЄМО [illegible] без малої перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також виміняєм доляри на Австрійські гроші і продаємо Австрійські марки.
Ми маємо щадницю і приймаємо гроші від доляра до тисячі і вище і платимо процент
П. А. КАРАКОЦЮК [illegible]

ЛІКЕРИ
Стара фірма [illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1105. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли висилаєте своє замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.
[illegible]
— Ми висилаємо C. O. D. —
[illegible]

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
„Нове Житє“
Се одинока часопись [illegible] Передплата для Канади виносить $1.
“Nowe Zytie”
107 Grant St. Olyphant, Pa.

Спеціально на десять місяців.
Богато жадних по за Новим Йорком не можуть звидати нашого магазину. Тимто даємо можливість купити за $28.00 грамофон з 40 сьпівами, що давніше коштував $55.00.
[illegible]
GREATER NEW YORK PHON. CO.
308 310 Grand St. New York
Продаємо також ріжного рода музичні інструменти

Добре звісний Manitoba Liquor Store
цінить заслужно кождого кустомера.
На замовленя сейчас висилаєм в місті або кольонії.
Первородні лікери по умірковани ціні.
MANITOBA LIQUOR STORE
246-248 Logan Ave. — Telephone: Garry 3286.

Пімста редактора.

З англійського.

(Конець.)

Між другим а третим виданем Новин — прийшов до редактора якийсь агент. Сей агент занимав ся розпродажею чешского вівса на насіне і брав по пять долярів за бушель. Добре ошукував людей і вже не раз мав дістати ся до „холодної“. Агент той був однак дуже подібний до „поета“. Фізиономія у него була зовсім як у поета: волосє, твар, очи — поетичні. Редактор добре собі завважав і постановив зробити ужиток. Ще передлійше агент той читав про вдову Поетку і став розпитувати редактора о ній. А редактор з мести що дала йому „гарбуза“ — почав єї вихвалювати попід небеса, а там дав навіть і інформації як агент має познакомитись з нею і т. п.

Щоб улекшити агентова „працю“ — редактор таки в третім числі подав таку новинку. „Сего тижня нашу редакцію відвідав п. Чарлей де Міліонбук, який що лише заробив поверх мілион долярів на копальнях нафти в Пенсильванії. В нашім місточку побуде він кілька днів. Говорять люди, що він наміряє дістати руку богатої вдови, яка мешкає на Коровячій улици.“

Щасте хотіло, що п. Чарлей познакомив ся з вдовою Поеткою, яка на перший погляд влюбилась в нім по уха. Сеж був чоловік якого вона від давна бажала: — фізиономия, рухи, навіть одіж, все було поетичне. В бесіді вдова нічого не споминала про своє занятє шитєм, а „поет“ так само нічого не згадував про свою розпродаж вівса на насіне. Вони головно були заняті розговорами про поеми, ідеалі і то так, що забули навіть про обід.

Щоби приспішити справу женячки — редактор в четвертім числі своєї часописи подав ось таку новинку. — „Богатий пан Чарлей де — Міліонбук находить ся ще в нашім місті і з достовірного жерела дізнались ми, що він спанував серцем богатої і знатної вдови пані на Коровячій улици. Весіле, здаєсь, відбудесь тихо і щаслива пара поїде до Европи на медові місяці“

Агент чешского вівса, не поспитав вдови про імя брата, та яку слабість він умер і де умер. А що найголовнійше не поспитав чи вона вже дістала спадщину, а сама ні — то коли сподієть ся дістати.

Вдова так само — будучи за сьмілою до свого „будучого мужа“ не поспитала навіть в котрій части Пенсильванії находять ся його копальні нафти, ані в якім банку гроші має вложені Обоє читали Новини і вірили одно другому.

Надармо чекали фармері на агента, щоби купити чешского вівса на насіне. Чарлей де — Міліонбук не показував ся.

Надармо і жінки чекали на одіж, яку дали шити до швачки вдови.

В кінци прийшло все до порядку і в пятім числі Новин усі предплатники читали таку новинку: „Нерошті короткий романс закінчив ся два дни тому назад в Ювілейній церкві — так як ми давно про се думали, і утратили нашу дорогу „Двайтку.“ Богатий пан Чарлей де — Міліонбук здобув руку і серце пані Поетки, а отець Доляровиш дав їм слюб. Церемонія була незвичайна. Сейчас по слюбі щаслива пара виїхала до Чікаго. та за тиждень правдоподібно вернесь назад в тій ціли щоб вибратись в подорож до Европи“.

Минуло десять днів і „молода“ вернула до свого місточка і оголосила що буде дальше шити одіж як і передтим.

О других десять днів пізнійше вернув і „богатий“ жених і взяв ся знова до свого діла. Обоє грали ролю ошукаців а в кінци призналось, що усі Новинки в Новинах писані редактором Візнесменом, були неправдиві в яких однак вони обоє хотіли скористати. Показалось властиво що у них не було більше як триста долярів.

Редактор Візнесмен редагував дальше свої Новини, писав оголошеня, збирав предплатників і колектував гроші, а при роботі, в друкарни часто сам до себе говорив: „Тепер мені зовсім вже лекше і під камизелькою (зн. коло серця,) вже мене так не млоїть як колись, як. тоді коли вдова дала мені „гарбуза“ і зневажила мою редакторску повагу Ми тепер вже порахувались як треба“.

За М Г. Ф.

Дописи.

Янів, Ман.

В СПРАВІ ШКІЛЬНІЙ

На нашій кольонії є три шкільні дістрікти яких орґанізатором був незабутній, злої слави, Павло Ґіґейчук. Сей інтеліґент, як сам хвалить ся, постарав ся о те, що ті три шкільні дістрікти затягнули позичку висоти $4 500. За ті гроші вибудовал нам „пан“ дві школі. Будівничим був якийсь П. Водаш з Стейнбах, Ман. З тих двох дістріктів оден Бирч Рівер був найлішою поживою для „паньства“. Тростісами сего дістрікту було трох „послушних“ податковців, з котрих два добре знюхались з паном економом Ґіґейчуком і діло пішло скоро. Вони представили громаді, що школа має бути 32 фіти довга 24 фіти широка, дощок, матеріялу треба буде за $1 250 а збудує П. Водаш, якого Ґіґейчук узнав за доброго будівничого. На се все громада згодилась. По якімсь часі пан змінюють, школа вже вольчини не 32Х24 а 30Х20 фітів. Матеріялу вже треба було меньше, меньше і грошей, однак на сім громада нічого не зискала, зискав „пан майстер“.

Почалась будова школи. Батько одного тростіса навозив логів з зеленого темрику, П. Водаш врізав дощок. Тростіси навозили піску — на якім родять ся бараболі. Почали виливати фундамент. Вилили і він на морозі затвердив. В кілька днів опісля той фундамент почав розсипатись. Тростіси сейчас післали телеграму до міністерства просьвіти, що будова нічого і щоб прислали інспектора. В кілька днів прибув Павло Ґіґейчук на мітінґ до сусідного дістрікту і ми на силу притягли его на місце де почалась будова школи. Аж ту полетковці пізнали що то его власна робота, лише під іменем кого иньшого. Ну, переночував він в Водаша а коли відїздав то сказав до Водаша: „кто ці бендес бадровать так гамерем в лоб“...

На решті Водаш скінчив будову школи. Приїхав Ґіґейчук, закликав „свого“ тростіса і зажадав від него грошей. Та податковці не позволили ему дати грошей. Так отже Ґіґейчук знайшов другу штучку. Взяв тростіса на „прогульку“ а там і видурив з него $500 на матеріял. Сі гроші мав дістати Водаш по розпочатю будови. Контракт будови був в руках Ґіґейчука...

Наколи податковці дізнались про се все, вробили до міністра просьвіти петицію з згляду протест з підписами поверх 30 фармерів. Протест звучав меньше більше так: „Заперечуємо тростісам і департаментови просьвіти виплачувати решту грошей $750, бо Водаш вибудовав фундамент так що той не твердне і стіни з дощок вже покрутили ся. І если Водаш не направить будови до першого листопада 1913, то ми за ті гроші які належать ся ему — самі будем направляти, а що більше і побільшимо ту школу своїм коштом.“ Та міністер просьвіти при помочи Ґіґейчука вібрав всі гроші $650 для „Опрег Ломбер Ко.“, а $100 на реперацію.

На сім однак еще не кінець. Тростіси придержуючись дальше своїх статутів, видали мітінґ на 5 грудня 1913, в ціли вибраня нових тростісів. Ґіґейчукови „приятелі“ донесли про те все. Відповідь була, що мітінґ не відбув ся леґально, не в приписаний час і т. п. Відбув ся другий і третий мітінґ і все та сама історія. Люди вибераля трох тростісів а Ґіґейчук казав, що вільно вибирати лише одного. — Що за клопоту, гризоти, скілько видано грошей і справа еще не покінчена... А все то через такого „джентельмена“, котрому міністер просьвіти повірив справу орґанізатора шкільних дістріктів. Такі панки, галицкі пявки, не дбають про загальне але про своє власне, особисте добро. В бідних людей, в лісах, виростають діти в темноті, без школи. Захотять люди школи, так із сего сейчас стараються ся скористати недопечені галицкі лишки, впихають людей в довги, самі добре поживлять ся, в діти як виростали так і виростають без школи За $1500 побудовали нам „бакcу на поклади“, бож більше як 24 лавки не піде, нема на більше лавок місця. Такий лишок будову школи віддає лише свому партнерови, скаже тростісам так а в контракті напише інакше і — добре. Такий „его“ будівничий аби вибудовав і найгірше то нічо, а наколиб хто іньший вибудовав то за працю готов не дати ані цента бо — цьвак не забитий так як треба. Та хлопе до нічого не мішай ся, ти лиш плати, таке тут твоє право. Ей, Господи! і доки ж то тоті консервати будуть ґаздувати в сій провінції? Та їх хочби й нині — за ногу та до слупа....

Я. Ш.

„ANCHOR“ є знаком наді, і дітнені невральгією, ревматизмом, інфлуензією, перестудженєм і всякими иньшими хоробами — можуть безпечно вилічитись уживаючи Др. Ріхтера славного PAIN-EXPELLER-A. 25 ц. і 50 ц.

Сіфтон, Ман.

НА ПОЛІТИЧНУ ТЕМУ.

Вже від довшого часу збираю ся дещо написати до „Канад. Фармера,“ відкладав з дня на день аж до сего часу. Тепер рішив, за Божу волю, дещо написати. Бо хибаж з нашої кольонії Сіфтон можна лише писати про ціни, рейки, а за політику ні? Політика сеж річ яка так само повинна нас інтересувати, сеж річ яку треба донести другим кольоніям, щоб не думали що на Сіфтоні все спить.

Наші консервати якось перенюхали що для них приходить остатна година — звивають ся як недосолені лишки. Зближає ся їх судний день й боять ся щоб не попасти в пекло... Бо деято, гей, через такі довгі часи мати керму в своїх руках і нічо доброго не зробити для людей. Тож найтемнійший чоловік бачить, що вони дбали лише о то, щоб наповнити свої бездонні кишені.

Дехто скаже: „Е, а хіба ліберали ліпші?“ А я знов скажу від себе: Що ліберали хотяйби і не були ліпші то їх судити о щось подібне не мож. А чому? Тому, що коли ми приїхали до Канади то майже з нас жаден не знав що се таке політика, а ніж ми троха прочуняли, то ліберали в Манітобі знали з керму провінції заким консервати які ріжного рода циганьствами затримались при кермі аж до сего часу. Їх циганьство добре пізнали, бо циганьства досить накоїли.

Та може деякий консервативний польовий й скаже: Консервати побудували богато доріг, Так! се правда, що побудували. Але найперше треба знати де побудували і як. за чиї гроші. Се найважнійше що ми повинні знати Щоб ширший загал дізнав ся як пр. консервати побудували дороги на нашій кольонії то я отсе і скажу.

Тут фармері замешкують вже по 16 і 17 років, а я — хоч не з тих старих фармерів — приглянув ся добре роботі консерватистів, отже хочу і написати дещо про те.

Стара се історія, що консервати будують дороги лише що чотири роки, значить ся перед кождими виборами, тай то лише там де Федько пронюхає що будовою доріг здобуде деякі голоси для консерватів. Той Федько зовсім не дбає яка може бути користь з будови тих доріг для фармерів. Він тільки дбає щоби показати своє „Я“ — Федько шумер „енць“

Та наведу его роботу. Чотири роки тому назад той Федько вилів перед вибора ми на р. 21, т. 27 і 28, наняв свою рейку в багна і рав та заберав з валів шутер засипаючи озера такі, що там вода вічно стояла А ца то добре було це ні — его росе не обходило, він знав, що по виборах тула не прийде і не покаже своєї рейки. Про фармерів тоді лише дбає як хоче їх голосів. по виборах най би всі вимерли то він і не заратнув би ся.

Федько перекопав вал і воду всю спустив до Сіфтону на сухі фарми які і залила вода так що на тих фармах хліб зовсім загнив... Далі, фармері — фарми яких стояли під водою — зачали докучати муніципалови, а навіть найняли два листи до Робліна. Ну, і з що з того всего, яка була поміч тому фармерови, який найбільше потерпів? Зовсім нічого, бо пусти... з вогнем тай мусів замовчати. Та є надія, що люди сего нікол не подарують.

От така робота консервативного правительства і его посіпаків в роді Федька. Та може та рані скаже, що то, що я ту пишу то все не правда. Тоді най спитає інспектора від публичних робіт, він тут буві то все видів (але зробити не зробив нічо.) Во і розуміесь, помо, що й досить часу до виборів. Перед виборами вони знова кинуть кістку між свої польові тай скажуть: Ну, Федьку — іди! В тебе морда несогріна, роби що можеш аби руські голоси дістались нам консерватам, а по виборах — ти знов через цілих чотири роки будеш мокнути в алькоголю і Федько так і робить.

Даруйте, я був вже давнійше дещо напи..., але — коли довідавсь, що Петро Карманьский вистелив редакторови „К. Ф.“ труму своїми диплъомами там я був певний, що редактор „К.Ф.“ вже не в живих. Та я лише так думав, бо ось така я добре переконався, що редактор „К. Ф.“ ще жиє тай таки добре вотіпає Петра. Мабуть диплъоми Карколомського воскресили п. Ганавого. Але треба лише дивуватись, що Петруньо не жалів своєї заслуженим і — ні, вже лишу про диплъоми Скажу хиба ще те, що такий Карманьський як би був на місце Федька через один рік, то він зробив-би більше свинства як Федько за десять літ.

Панове фармері: — вже час щоби змінити консервативне правительство. Воно вже так підгнило що далі не може устояти. Зго Федьки та Грецька мусять іти там де перец росте. Із 14. рік урядована се останній рік. Час щоби правительство перейшло в руки лібералів. Вже час пізнати [illegible] для нас конс. правительство. І я проту П. Карман., щоби дещо написав про талі шляху яка в Галичині стоїть на рівні з консервативною партією в Канаді. Хай напише чи тою партією в Галичині радують ся Русини так як такі Федьки і Петруньки радують ся консерватистами в Канаді. Напишіть скажіть правду, за правду встиду нема

Фармер.

Йорктон. Саск.

Хвальна Ред. „К. Ф“.

Дякую Вам дуже файно за календар „Хлібороб“ котрий я дістав від Вас яко дарунок за надіслане пренумерати на „К. Ф.“ на сей рік. І перепрашаю Вас, за те, що я спізнив ся з предплатою о цілих пять місяців, хоч попередно платив усе наперед...

Я думаю, що як би кождий робітник не зазирав до готолів, но бавив ся тими довгими патиками, а заперав більше до газети, до книжки, то нині — серед лютої зими — робітники не жалувались би на злі часи, на безробіте, їм ліпше поводилось би, булоб більше і в голові і в кишени.

Остаюсь з пов.

Д. Скукович.

Просимо наших посилатників [illegible] свій [illegible].

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціальне лічене половних хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних
Лічене і новійше лічене сифіліса „606“ проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких [illegible] хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю записку.
Шпиталь і Офіс: 483 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

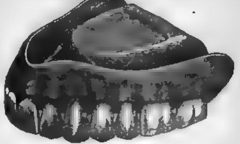

International DENTAL PARLORS
STEIMAN BLOCK, SELKIRK AVE. & ANDREWS ST
— Найбільше модерний офіс в Канаді. —
Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба за $5.00
Вставлене всіх зубів від ... $8.00 і висше.
Наповнене зуба золотом від ... $2.00 і висше.
„ „ сріблом від ... $0.50 і висше.
„ „ порцеляном від ... $1.00 і висше.
[illegible]
ТЕЛЕФОН ST. JOHN 2447 — ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ

ЛЮТОГО 16 до 20, 1914.
Конвенція Рільничого Товариства.
Вистава провінціального збіжа на насіне.
КОРОТКИЙ КУРС ДЛЯ ФАРМЕРІВ.
Манітобська Рільнича Школа в Вінніпеґу.
ТИКЕТ ТУДА І НАЗАД ЗА ОДНУ ЦІНУ
[illegible]
ТИКЕТИ НА СПРОДАЖ від 14 до 18 ЛЮТОГО.
Час на поверненє до 24 Лютого 1914.
[illegible]

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40
Пишемо вам впрост з фабрики оден славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 днів
БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.
По 30 днях, єсли задоволені, можете його затримати з виплатою
$2 МІСЯЧНО.
[illegible]
ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
663 E. 7th St. Dept. 34. New York, N.Y.

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Ліски, Гонти.
Точно доставляєм. — Задоволене гарантуємо.

НАША АДРЕСА:
„Canadian Farmer“ Box 3686, St. B Winnipeg, Man.

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповідане з Англійского.

(Дальше).

По дорозі в село сер Еверард розпитував Гумфрі про его лекції. Хлопець учив ся добре. Читане, письмо, француский язик, словом усе приходило ему легко. Но довіре в его знане сильно захитало ся в сер Еверарда від часу, коли в пориві батьківської гордости заставив раз сина відмінити слово „avoir" (по француски мати) перед бабунею. Она завсігди була за тим, щоби вчити діти як найраньше, і висказувала часто гадку, що Гумфрі за мало вміє на свої роки.

Ви помиляєте ся — відповів сер Еверард. Я думаю, що немногі хлопці в его віці так говорять по француски, як він. Він майже зовсім не робить ошибок і основно знає граматику.

обома хлопцями вибрав ся в поле, де мала спроваджена недавно машина.

Сер Еверард від'їзжав вечером до Льондону, та се мало вже бути в послідний раз; на превелике вдоволене дітий він заявив їм, що сейчас по своїм повороті устроїть обжинки.

Гарно було глянути на пшеничне поле! Два сильні коні везли нову машину, по обі сторони ішли робітники і живо взяли в снопи чудово дозріле колосе пшениці.

Гумфрі весело бігав по полі і крутив ся поміж робітниками, а батько дрожав кождої хвилини за него, щоби не попав під машину або коням під ноги.

Небавком наскучило ему бігати то сюди, та там і він просив батька позволити ему сісти на машину поруч з парубком, що правив [illegible]ми. Сер Еверард висадив его там і машина рушила опять з місця.

(Дальше буде)

LOXOL
PAIN EXPELLER
F. Ad. RICHTER & Co.
NEW YORK
PAIN-EXPELLER

Робітники!

Уникнете ревматизму і невральгії в перестудженє єли будете уживати Др. Ріхтера

PAIN EXPELLER-а

Се средство має за собою 43 річний рекорд. Його уживають на цілому сьвіту і можна дістати в усіх аптеках в Стейтах і Канаді по 35 ц. і 50 ц. за фляшочку. [illegible] чичного болю, болю в грудях, [illegible]

Повне поясненє в Руській мові в кождій пачці. Стережіть ся подібних лікарств. Оєвний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.

[illegible]

F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

МАРКИ "EMPIRE"
ЦЕМЕНТ НА СТІНИ,
ДЕРЕВЯНІ ВОЛОКНА і ПЛЯСТЕР на ВИКІНЧ.

суть штандардової якости і суть одиноко огнетревалими і забезпекою від огня. Вони суть легкі, гнучкі і майже не до знищеня.

Робіть стіни і стелі огнетревал, міцними і т. п.

[illegible]

MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG, MAN.

Предплачуйте „Канадийского Фармера"

NICK BALAN
448 King St. WINNIPEG.
GROCER & BUTCHER.

РУСЬКА ТОРГОВЛЯ
448 КІНГ СТР. — ВІННІПЕГ, МАН.

Сим маю честь повідомити Шан. Публ., що маю СТОР з ріжними товарами а які ціни моїх товарів, то прошу понизше переглянути:

Сьвіжа свинина	15 ц.
Шинка варена 1 ф. 25 ц., 1 ф.	25 „
Лонч балонна фунт 15 ц., 2 ф.	25 „
Вінеа соєики вуджені, фунт	15 „
„ „ „ 2 фунти	25 „
Ковбаса з волового мяса	13 „
2 за 25 ц.; свиньска ковбаса	20 „
Вуджена шинка передна	16 „
„ „ задна	22 „
Солонина солена	20 „
„ вуджена	22 „
Смалець 20 ц., в пейлевах 45 і	50 „
Джем по 10, 25 і	50 „
Мило до шмати 6 кавалків	25 „
1 кавалок	5 „
Мило до вмиваня 1 кавалок 5 і	10 „
3 за 10 ц., або 6 штук за	25 „
Три колачі	25 „
5 хлібів браун	25 „
Консерви з волового мяса 25 і	35 „

Банка сливок 10 і 12 ц., 2 банці	25 ц.
Томейтос олив 12 і 15 ц., 2 банки	25 „
Банка кави 25 ц.. меленої 1 фунт	20 „
Коко банка	10 і 25 „
Сардинки банка 5 ц., шість за	25 „
Салмон риба 10 і 12 ц., дві за	25 „
Гербата банка по 5, 10, 20, 25, 40,	50 „
Огірки в уксусі, склянка	15 і 25 „
Макарони дрібні, 1 пачка	10 „
Грушки банка	15 „
Кукурудза банка 15, дві за	25 „
Мустер сухий пачка	10 і 15 „
Перець і перцюга пачка по	10 „
Порк енд бін (фасоля) банка	10 і 15 „
Сироп банка	15, 25 і 50 „
Тютюн Олд Чам. 3 пачки за	25 „
одна пачка 10 ц.; Мелчам і Демби також. Блок по	10 і 30 „
Росбери винеґер 1 склянка	15 і 25 „
Цукорки ріжні банка	60 „

ОТСЕ ДЕЯКІ З ТИХ ТОВАРІВ, ЯКІ МАЄМО І ЇХ ЦІНИ.

Та всіх товарів годі вичислити. Перегляньте добре сей спис, або зайдіть до нас і самі побачите, що ми маємо і чого вам треба.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 [illegible] AVENUE
PHONE ST. JOHN 474

◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ: Отворений ся [illegible] тому 5 літ з двома ліжками. Нині побільшено до розмірів 16 ліжок.

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ: Недуги грудні, сердечні, желудкові, кишкові, органів мочеполових, нервові, дитинні, жіночі, [illegible], очні, ушні, носові, горлянні, всякі хороби нервові, хірургічні [illegible]

ЛІЧИМО ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible] средства Ерліха [illegible]

ЛІЧИМО РЕВМАТИЗМ острого і хронічного за помочію спеціяльних машин і апаратів парових і електричних і т. п. [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ: 1) Відділ для хорих дорослих [illegible] 2) Відділ для хорих дітей [illegible] Д-ра Б. Гержабека [illegible] 3) Відділ аптечний. Усі найліпші [illegible], Канадийські і Спол. Держ. лікарства на [illegible] завсіди на складі

Розмовляємо по руски і по польски. Не потрібно платити перекладчикови [illegible] Кракові, Львові, Відни, Берліні, Празі і Лондоні, [illegible]

Щоба се доказати, покликали Гумфрі в саду на іспит. Та на превелике збентеження батька він потрафив належно відмінити слово „avoir" і т. п.

Розговір межи батьком а сином не переривав ся ні на хвилину. З історії знав Гумфрі дійсно много. Історія давала чимало і ему в його уяві, і він залюбки займав ся нею. Они оба так потонули в історичних подіях, що й не запримітили, як увійшли в село і минули крамницю! Так отже Гумфрі рішив ся другим разом поладити свої орудки

Підемо попри малого, кривого Тому — сказав він так ему віддам свої гроші.

Кривий Тома був каліка, котрий весь день сидів непорушно в кріслі. Гумфрі вельми жалував его. Так ціле житє пересидіти на одім місци, ні куди не побігти, ні погуляти, ні на дерево не вилізти — о се страшно! Особливо страшним муоіло оно видавати ся вічно рухливому Гумфрі

Він віддав калїці свої гроші, а відтак продовжав свій розговір з вітцем

Була вже обідня пора, коли они повернули домів. Майльс нетерпеливо дожидав їх повороту.

Після обіда сер Еверард на превелику радість дітий стал з ними грати в хованку. Гумфрі і Майльс так були вдоволені і щасливі, що з трудом їно можна було нагнати їх до спаня, коли неумолима і точна як годинник Вірґінія прийшла на дітьми в бібліотеку.

Глава 12.

Був чудовий, літній день, коли сер Еверард разом з

ПОШУКУЮ свого брата Василя Кіндзерского, з села Вовковець, повіт Борщів, Галичина. Вже 14 літ як жіє в Канаді і найбільше перебував в Вінніпеґу. Хто би о нім знав або він сам хай напише до: Stefan Kindzerski 36 Maud St. Toronto, Ont.

ПОШУКУЮ свого знакомого Антонка Лугового, з Бродского повіту, Галичина. На весні минувшого року приїхав до Канади і перебував в Вінніпеґу. Хто би о нім знав або він сам хай напише на адрес. Roman Warawa, Mundare P. O. Alta.

ПОШУКУЮ свого сина Григорія Нірівуку. Минувшого літа поїхав до Альберти до фармерів на роботу і 6 місяців минуло а від [illegible] жадної чутки нема. Хто би о нім знав або він сам хай сейчас напише на адрес: Iwan Niriwnka, Wroxton P.O. Sask

ПОШУКУЮ свого вітчима Івана Момута, з села Чуньків, повіт Заставна, Буковина. Має перебувати в околици Торонто, Онт. Полишив в старім краю жінку і пятеро дітий і не дає про себе жадної вістки вже через довший час. Хтоби о нім знав або він сам хай зголосить ся на адрес G. Dascuk Entwistle, P. O. Alta.

ПОШУКУЮ ДРУЖИНИ. Єсьм 24 літним парубком, високий пять фітів в вагу 165 фунтів. Грошей не маю жадних. Котра вдова хотілаб видатись за мене — нехай напише з зарезом пришле і свою фотографію на адресу: - Nick Hnatiuk, Box 380. Fort Frances, Ont.

The QUALITY LIQUOR STORE
WHOLESALE WINES & LIQUORS
WINNIPEG, MAN.

FARMERS & COUNTRY ORDERS DEPT

Спірітус за гальон $5.00, фляшка	1.00 і 1.35.
Австрійский спірітус $5.00 і $5.50, фляшка	$1.00 і $1.50.
Скач	$4.00 до $6.00 за гальон
Житнівка	$2.50 до $4.00 „ „
Бренді	$4.00 до $6.00 „ „
Джін	$3.50 до $4.00 „ „
Порт вино	$1.00 до $3.50 „ „
	фляшками 35 ц. до $1.75.
Пиво ½ бочки $3 00, ¼ бочки	$1.50

[illegible]

Ми лише що отворили наш склад лікерів на 148 Higgins Ave і гарантуєм за якість напоїв.

ГОВОРИМО НА ВСІХ ЯЗИКАХ

The QUALITY LIQUOR STORE
BRAUNSTEIN & COHEN, Prop.
148 Higgins Ave. - Winnipeg. - Phone Main 3781.

— Гей, до науки!!! —
АНГЛІЙСКОЇ МОВИ
ДУЖЕ ТРЕБА
Хто ві знає, краще жите здобуває.
ЯК Є ЧАС ДО НЕЇ НАВЧИТИСЬ, ГРОШИЙ НА СЕ БОГАТО НЕ ТРЕБА.
[illegible]
Науку англійскої мови подає в дуже приступний способі
J. WAGNER
606 Flora Ave Winnipeg, Man.

Потрібно сейчас
ЛЮДЕЙ ДО ПРИГОТОВАНЯ НА ЛІТНІ РОБОТИ
[illegible] тепер — [illegible] на весні. Запотребованя людей до [illegible] автомобілів [illegible] більше ніж можемо їх достарчити.
Напишіть по наш каталог, він даром
The Omar School of Trades & Arts, 446 MAIN ST WINNIPEG
Напротив City Hall

Тукета
T & B
папіроси
не клеєні.

ПОШУКУЮ свого мужа Андрія Москалика, походить з Городенка, Галичина і довгий час перебував в Ванкувер. Хто би знав де він тепер находить ся або він сам най зголосить ся на низше подану адресу. Хто подасть його адресу — дістане $5.00 нагороди. Anna Moskalyk, 22 Shade St. Galt, Ont (5—7)

Просимо ласкаво відновити передплату на „Кан. Фармера"

ПРОЧ З БРИТВАМИ.

Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, з бороди і деби не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Присилайте 1 доляра через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненем, як его уживати.

Адрес: Dr SELLING,
55 Delancy St. New York, N. Y
Потрібні агенти

Руско-Американска лінія

Одинока без пересідання лінія між Росією і Канадою

Найбільші і найскорші пароходи що курсують точно між Росією а Канадою без пересідання.

З подвійними шрубами всі новочасні пароходи.

Росія	—	14.000 тонів
Курск	—	13.000 тонів
Цар	—	12.000 тонів

Часті відїзди.

Оплачена шифкарта з ЛІБАВИ до ГАЛІФАКСУ $35.00 Жадної [illegible] Друга класа $52.50

За більшими поясненями і подробицями звертайтесь до наших агентів або до головного урядника компанії

A. E. Johnson Co.
27 Broadway New York, N. Y
або 200 First Ave N. Minneapolis, Minn.

ПОШУКУЮ Евана Ґабриляша, з села Чортівці, повіт Городенка, Галичина. Вже чотири роки як жіє в Канаді і минувшої зими робив в шапі G. T. P. в місті Rivers, Man. Минувшого літа робив в шапах G. T. P. в Траноконa." Хто би о нім знав, або він сам нехай зголосить ся на адрес: Iwan Serheniuk, Usherville, Sask. (4—6)

КОЖДИЙ ВИХВАЛЯЄ НИНІ ЛИШЕ
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
[illegible]

На 3 місяці вільної проби з 50 найновійших співанок даром з 10ть літною поруками [illegible].

[illegible] КОТРИЙ ЛИШЕ ЖЕЛАЄТЕ НАВІТЬ І БЕЗ ЗАДАТКУ, [illegible]

Один доляр місячно [illegible]

По інформації пишіть днесь до
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
101, Essex St. Dep. 5. New York, N. Y.

EDDY'S МАГІЛЬНИЦІ
EDDY'S МАГІЛЬНИЦІ

ЕДДІС МАГІЛЬНИЦІ СУТЬ ЗРОБЛЕНІ ТАК, ЩО ПРИ ПРАНЮ ШМАТЯ ВИ НЕ МАЄТЕ ЖАДНИХ ТРУДНОСТЕЙ.

Заощаджує час і добрий гумор

E. B. EDDY CO
HULL. - CANADA.

Добре пере шмате і не нищить його.

ВОНИ СУТЬ ТАК САМО ДОБРІ ЯК І ЕДДІС СІРНИКИ.

Позвольте післати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і 12 Руських співів на 30 днів

Безплатно Проби.

Не потребуєте висилати нам ані цента. Ми вишлем вам зараз з фабрики VICTOR або COLUMBIA фонограф на безплатну пробу. [illegible]

$2. МІСЯЧНО.

Ми гарантуємо на 25 років. [illegible] даром.

SAUL BIRNS
117 Second Ave. Dept. New York.

БЕЗПЛАТНА ПРОБА.

[illegible]

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятница 13-го Лютого, 1914 — Winnipeg, Man., Friday, February 13 1914 Число 7.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

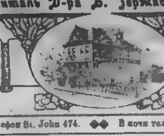

415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST JOHN 474

◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415 417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ: [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ: [illegible]

ЛІЧИМО ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ЛІЧИМО РЕВМАТИЗМ [illegible]

ВІДДІЛИ [illegible]

[illegible]

Небезпека Грецко-Турецкої Війни.

Енвер паша поробив повні приготовання до війни і мобілізував резерву. Велика часть офіцирів відійшла до Македонії, щоби там зорганізувати банди. Сі вступні приготовання Туреччини в міродатних кругах уважають грізною заповідею і можна сподіватись несподіванок так зі сторони Енвера паші як і Есада паші. Енвер паша видав покликання річників резерви з 1890 р. до 1892 р.

Туреччина — після найновійших вістей — робить переговори з Японією в справі достарчення японских офіцирів і залоги для недавно закупленого [illegible] „Ріо-Де-Джанейро." Японія — здасть ся — згодить ся на предложене Туреччини.

Доносять так само, що Греки від кількох днів укріпляють остров Тенедос і з сею ціллю звозять матеріяли гармати і морські міни та збирають засоби поживи.

На грецко-турецко болгарскій границі концентрує ся військо і се власне дуже тревожить Грецію. Тревожить — можна сказати — цілий сьвіт, бо хибаж війни на Балкані ще мало далось відчути? Нова війна примушила-би до тля Балканські держави, в що замішались-би другі сильні европейскі держави і прийшлоб до великого... Та борони нас Господи від сего!

Англійські часописи доносять що за послідних два місяці сьвітило сонце над Чікаґом лиш 242 годин. Є се нечуване в історії міста і метеорольоги не можуть сего витолкувати.

Заворушення у вязниці.

У вязници „Дуреа" недалеко Каіра вибухло заворушене, вязні побили дозорців, сі ужили пального оружа. 41 вязнів застрілено, а 53 ранено. З вязничого персоналу тяжко ранених є 19 дозорців і 1 офіцир. Причиною бунту мало бути лихе трактоване вязнів.

Сензацийне подружє королевича.

В Копенгаґі викликало сензацію подружє сина даньского короля. Оженив ся він потайки з дамою двору італійського короля. Вінчане відбуло ся недавно в Турині. Королівська данська пара в розпуці, бо хотіли оженити сина з одною з княжних одної королівської родини.

Суфражистки не піддають ся.

Повисший образок представляє гурток женьщин суфражисток, які прибули до Вашінґтону просити президента Вілсона о поперте їх справи. Суфражистки дуже обурились, коли на авдієнцію до Вілсона впущено лиш кількох. Вони острим тоном заявили, що всі мусять бачитись з президентом. Президент — вислухавши бесід суфражисток — сказав, що його партія нічого певного не може зробити для них, на що „жіночки" так розізлились, що — відходячи — не хотіли навіть попрощатись з президентом хоч той наставляв їм свою руку

Задержано імігрантів на Еліс Айленд.

З причини, що корабельні лінії наслідком взаїмної боротьби знизили тепер ціну їзди III. класою з Европи до Америки на 25 долярів, число імігрантів значно зросло ся. І так приміром в понеділок дня 2. с. м. шість пароплавів привезло на Еліс Айленд аж 2.200 імігрантів. Імігрецийні урядники заявляють, що наслідком боротьби та конкуренції корабельні лінії тепер менше зважають на американські іміграційні приписи та привозять богато недобірного матеріялу. З уваги на те урядники з імігрантами мають богато клопоту. От приміром з тих 2.200 імігрантів задержано на Еліс Айленд аж 15%, а може бути ще гірше, коли відносини між корабельними лініями не поліпшать ся

ЯК ПРОПАДАЄ ПОДАТКОВИЙ ГРІШ?

В комітаті Візельбурґ на границі військового табору в Брук (Долішна Австрія) мав закон Цистерсів маєток в просторі 7 тисяч 821 моргів, а саме 636 моргів поля, 6 моргів городу, 142 м. сіножатий, 4 моргів виниць, 701 моргів пасовиска, 31 моргів ліса 16 [illegible] 250 моргів неужитків, вільних від ґрунтового податку. Той маєток купив 31 жовтня 1912 року фінансовий інститут „Патрія" у Відни за 3 мільони 400 тисяч корон. Договором з того самого дня перенесла „Патрія" сей маєток на річ військового скарбу під такими условами: Військовий скарб винаймає цілий простір на уладжене площі до вправ на час від 1. січня 1913 до 31. грудня 1936. за річною оплатою 315 тис. 604 корони. В 1937. р. має військовий скарб купити сей простір за 3 міліони 923 тисячі 750 корон. В той спосіб „Патрія" дістане за 24 літ винайму 7 міліонів 574 тисячі 496 кор., а потім ціну купна 3,923.750 К. разом 11 міліонів 498 тисяч 246 Корон! А треба знати, що міністерство війни знало про те, що закон хоче продавати сей маєток „Патрії". — Про се марноване податкового гроша написала віденська робітнича Ґазета таке: „На такі ощуканчі інтереси є гроші! Мінімум екзистенції корупції є вправді дуже велике, але мусить бути задержане!" За се сконфіскували сей уступ так, що аж через інтерпеляцію в делеґаціях довідали ся австрийскі податники про ті ошуканчі інтереси, на які марнує ся їх гроші. Ах, ті австрийскі гаразди!

Безкарність офіцирских вибриків.

В сих днях відбув ся в Німеччині суд над офіцирами, що викликали звісні скандали в альзацьким місті Саверне, непокоячи цивілів і замикаючи навіть судових урядників до вязниці за мнимі виступи против війська. І хоть сі скандали осудив парламент і весь німецький загал, суд увільнив бутних офіцирів! Такий вирок суду заохочує офіцирів до дальших брутальних виступів проти цивілів. Всі ґазети остро критикують такий вислід суду над бутними офіцирами.

ДВАЙЦЯТЬ МІЛІОНІВ НА ІТАЛІЙСКУ МАРИНАРКУ

Видатки на маринарку в 1914 році як доносять будуть сягати до двайцять міліонів долярів. Знова „попента" для народу. І видатки на маринарку в Італії мають кождого року постепенно збільшатись, так що в 1917 р. видатки на маринарку виносуть поверх $24 000 000.

Дивно, усі голосять про мир, а так горячково зброять ся!

Карманьскій збожеволів?

З послідного нумера консервативної чмати „Канади" довідуємось, що професор Петро Карманьский, який до сеї пори учить в Брендоні, в учительскім семинари — збожеволів і його відставили до дому божевільних. В стані божевільства Карманьск. кинув ся з острим „оружієм" на кілька йому немилих осіб, однак ті уйшли всяких покалічень або ран. Карманьский кинув ся був і на Брітійску флягу, та емблем Мейпл Ліф, вже майже почав розшматовувати як нараз кинув ся на него Стефаник і копнув його так немилосердно, що той — як галка — полетів прямо до дому божевільних де і вістане до смерти

Ми дуже жалуєм сего, бож — будь що будь — Карманьский був одним з найзнатніших дураків в Канаді. Своїми безтямними писанями наповнював цілі сторінки консервативної чмати, улекшував „працю" єї редакторам. А що найголовнійше, Карманьский прославив ся своїм винаходом який закупили консерваты за більшу суму грошей і опатентували. Винаходом сим є „Малпяче Зеркало," яке правдоподібно поділало на ум Карманьского так — що той і збожеволів. — Шкода!

Аратва.

ВІСТИ З БРАЗИЛІЇ.

ЗНОВА НЕУСПОКІЙ В ОКОЛИЦИ ІРАНІ

В околици Таквоpуссу знова 250 кабоклів узброївшись, знова стражають і Парану і С. Катерину лякаючись розрухом як і попередного року. Парана вислала вже в околицю Ірані кілька сотон війска, під проводом одного генерала. Одна часть війска поїхала до Ірані через Унійов да Вікторія, другі через Ріо Касадор, а відділ стрільців з С. Катерини через Жонвіле.

Та бачимо, що сотне кабоклів готова як і попереднього року, доброго страху нагнати і Парані і С. Катерині, а при лихих фінансах бразилійских, то каса держава попасть ся ще нище.

Між збунтованих кабоклів навідались був один з священиків з Куритибанос, [illegible] лючені уже лісовиків — однак і ему, яко загально любленому, не вдалась ся справа. Президент С. Катерін звернувсь прост до куритибського ґенерала Кандіда де Абрев о поміч

ВЕЛИКІ ПОВЕНІ

В бразилійській провінції Багія повстали великі повені, які залили водою величезні простори. Богато сіл стоїть під водою, а одна громада цілком зникла з лиця землі. Люди втікають у дальші сторони, але дуже богато потонуло вже серед [illegible]

БРАЗИЛІЙСКЕ ПОСОЛЬ-[illegible]

при папі Пію Х. не буде Се питане підніс депутат Маврісіо Лакердо на конґресі, однак против задало ся 99 голосів, а за посольством 20. Не хоче Бразилія мати нічо спільного з Папою і Ватиканом

ЗНОВА БУГРИ НАПАДАЮТЬ.

Се сталось недавно в околиці Тімбо, у муніціпії Унійов та Вікторія. Мешкав там від довгих літ Гермогеніо та Сільва з родиною. Він мешкав не на своїх землях але на чужих, одного фазендара Від довгих літ, Гермогеніо спостерігав, що бугри крутять ся біля его хати, та від часу до часу крадуть біля з плота, одну другу посудину, непокоїли [illegible]. Недавно, у листопаді м. р. пішов він з 2. синами рубати роси, а жінка осталась дома. А що вже було під вечір, а невіста не [illegible] свого мужа і дітей, сіла на лодку та поплила до сусідів, щоб там заночувати. Сеї хвилі очікували бугри. Они напали на хату — збурили її до чиста, а батька і 2 синів вбили перед тим у лісі на росах.

І питають ся всі часописи: „І тут они вбивають людий і в С. Катерині і на півночи — і ніхто сему не зарадкує. Чи може тому, що они жовто-скірі? І всі морди уходять їм безкарно, а будь що будь не всі ті, що мордують, належать до правдивих дикунів. Ні! Се по більшій части освоєні бугри але розпіячені, розлайдачені, а будь що будь неспокій через них між людьми не малий!

„Праця"

Краяни! ◆ ◆

Як хочете спровадити кревних або приятелів із Краю — то тепер найліпший час.

Шіфкарти дуже тані.

Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформації.

Ми продаємо шіфкарти до старого краю по найтаньших цінах і на найліпші шіфи котрі відходять що тиждня.

Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістануть рівні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо якраз як посилати. Спитайтесь людей тих що в нас вже посилали.

Міняємо доляри на корони, продаємо марки крайові і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.

К. ҐЕНИК, управитель загран. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

LELAND THEATRE
Selkirk Ave. близько McGregor.

В ПЯТНИЦЮ і СУБОТУ буде виставлена велика драма в 6 актах:

"The LION and The MOUSE"

В сій виставі буде показуватись міліонера і бідну дівчину. Ся штука дуже цікава і поучаюча для всіх. Тому кождий повинен прийти і зобачити. Другі театра брали по 15, 20, і 25 ц. а в Leland за 10ц.

В ПОНЕДІЛОК і ВІВТОРОК 15—16 с. м. буде виставлена третя серія

"The ADVENTURES of KATHLYN"

Хто бачив дві попередних серій той безперечно прийде подивитись і на сю трету серію.

[illegible]

Отворено від 2-ої до 11 в ночи. В Суботу від 1-ої до 11 в ночи.

„Канадийский Фармер"
[illegible]
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3086 Sta. B. Winnipeg.
Telephone St. John [illegible]
The Canadian Farmer
[illegible]
Published every Friday at [illegible] Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible] Editor.

Становище лібералів в справі двомовних шкіл.

В намірі щоби одурити Русинів замешкуючих Манітобу і цілу західну Канаду, консервативна партия робить усякі заходи щоби в злім світлі представити нам погляди лібералної партиї що до шкільної системи. Ми є певні, що дуже мало знайдесь таких людий які повірять тій неправді яку голосить консервативти на ліберальну партию і єї провідників. Тому в сім разі не завадить запізнати наших читателів і ствердити фактами становище лібералної партиї в сьому так важному питаню.

Консерватисти голосять по цілій провінциї, що лібералы противні двомовним школам, і наколиби они узяли уряд в свої руки то усунуть двомовну науку в школах, і не позволять учити матірної мови на рівні з англійскою. Се є глупе ошуканьство. Кождий розсудить якою глупостию є така бесіда консерватистів коли переконаєтесь, що двомовні школи повстали в Манітобі за ліберального уряду. Ліберальний уряд Ґрінвея запровадив двомовні школи в Манітобі в початках нашої еміграциї.

І нині лібералы прихильні двомовним школам і се неправдою єсть що они суть противні. Пан Норріс, провідник лібералної партиї в Манітобі, висказав дуже прихильно свої погляди що до двомовних шкіл в своїм листі писанім специяльно до Русинів в Манітобі.

Лібералы на справу науки вдивляють ся в сей спосіб. Перше усього — они хотять щоби діти одержали елементарне знане мови сего краю, то є англійскої мови. Нам усім звісно, що коли ми хочемо щоби наші хлопці і дівчата були щасливими і могли увійти в контакт чи то в роботі чи в бизнесі з професіональними Канадийцями, Англійцями і Американцями нашими сусідами, то они мусять знати читати писати і говорити по англійски. Без доброго знаня англійского язика їм буде дуже трудно поступати вперед. Се не робить ріжниці чи они будуть жити на фармі, або підуть жити до міста і начнуть який бизнес або станують фаховцями якого ремесла. Де-би они не пішли то усюди по цілій Манітобі їм потрібне знане англійскої мови. Без неї не так легко їм обійтись. Ми усі хочемо щоби наші діти були щасливими в новій вітчині, де кождий має нагоду бути щасливим, але щоби щастє осягнути треба науки.

Лібералы хотять щоб перше наші діти училися англійскої мови в школі, але заразом они і говорять що-б учили ся також матірної мови; і що ми можемо уживати матірної мови в школі скілько ми собі сего бажаємо. І пан Норріс прямо говорить що ми і наші діти будуть більше посідали знаня, коли будемо ся учити обох язиків. Се є чиста і честна позиция лібералної партиї!

Повторяємо еще раз. Лібералы уважають що наші діти мають вивчити ся англійскої мови і то се є дуже важне, позаяк без знаня англійскої мови нашим дітям не будесь так добре поводити в світі. Ми віримо що не найдесь ані один Русин в Манітобі, щоби не згодив ся тут з нами.

Потому они говорять, що і надальше наші діти можуть учити ся матірної мови, щоби они були більше вишколені, щоби та матірна мова тіснійше лучила їх з родичами, приятелями, щоби могли користати з національної літератури, читали свої книжки, співали свої пісні, вдоволяли себе своєю поезиєю і історією.

Ліберальні провідники не уважають нас Русинів за гірших канадийців за се що ми плекаємо свою рідну мову, традициї і історию свого народу. Они знають і уважають се за ширше знане, і наколи чоловік має ширше і більше знане, то такий чоловік буде ліпшим горожанином.

Лібералы бажають сильно щоби було більше шкіл і щоби ті школи були ліпші і о сім свідчить се, що они обіцюють, що коли дістануть уряд то дадуть більшу грошеву поміч для шкіл. Они говорять що уряд консервативний є скупий і легко-важний в шкільнім питаню і ми се знаємо з власного переконаня, і тепер сей консервативний уряд відказав ся поліпшити справу шкільництва.

Ліберальна партия обіцює що коли она дістане уряд, постарається для нас о лучших учителів: учителів кваліфікованих у всіх англійских предметах як також і в матірній мові. Ми усі знаємо що се буде велике улїпшене. Учителів мають вибирати після їх здібностей і кваліфікаций, без взгляду на їх політичні переконаня. І наші інспектори повинні бути добрими людьми, прихильними добру нашим школам і добру нашим дітям. Они фактично мають бути шкільними інспекторами а не політичними наганячами, що беруть платню інспекторську а властиво не роблять нічого кромі політичної роботи.

Консервативний уряд може нам дати більше і ліпші школи, бо більше як половину грошей які они видають на школи они дістають з уряду що в Отаві, се суть гроші з шкільних земель. Они можуть о много більше добра зробити для нас, але они не хочуть. Кождий чоловік що інтересуєсь наукою дітей повинен се зрозуміти, що обіцюють нам лібералы коли дістануть ся на уряд.

Се є виразно сказано, що ми не можемо нічого сподівати ся від теперішного консервативного уряду, позаяк істория лібералної партиї у всіх наукових змаганях удоводняє нам, що ми маємо бути певні що одержимо від лібералів се що они нам обіцюють.

Пряме Законодавство.

Одним і найважнійшим би маном лібералної партиї в Манітобі що буде великою помочию для горожан усіх класів, а зглядно фармерів і робочих нас народу, є домагане ся прямого законодавства.

Пряме законодавство означає подане самому народови власть приймати або відкидати права установлені тілом законодавчим наколи ті права нарід уважає за некорисні для себе. Ініціятива і референдум взяти разом творять пряме законодавство.

Ініціятива дасть народови силу ухвалити для себе права коли більшість людий голосує за правом. Се будесь робити в сей спосіб, що люди бажаючи для себе якогось права будуть вносити петицію заосмотрену відповідною скількостию підписами голосуючих. Наколи петиция буде мати довільно підписів тогди уряд буде давати таке право під голосоване цілому населеню провінциї, і коли більшість буде за признанем такого права, то оно сейчас стає правосильним.

Референдум має подібність до Ініціятиви з тою ріжницею, що нарід не тілько буде міг ухвалити для себе права, але і ухвалені уже права тілом законодавчим буде міг усувати наколи такі будуть для него некористними. В данім разі вготовляєсь петицію, збираєсь підписи і предкладаєсь урядови в означенім часі по заведеню нового права. Наколи петиция буде мати доволі голосів, тогді уряд дає се право під осуд голосуючих і більшість проти права заявлених голосів усуває таке право і оно не уводить ся в житє.

Пряме законодавство ухвалено лібералною партиєю на великій конвенциї в квітню 1910 року перед головними виборами до уряду в Отаві. Кождого року від тогди лібералы предкладали се право законодатному тілу, але кілько разів лібералы предкладали се право то оно всегда упадало, бо більшість прихильників Роблінового консервативного уряду голосувало против такого права.

Консерватисти не хотять Прямого Законодавства, позаяк они не хотять щоби їм хтось перешкаджав в робленю того усего чого їм бажаєсь. Они не хотять такого права бо оно стало би їм на перешкоді в траченю народних грошей на свої політичні ціли: бо оно надало би народови силу розказати урядови щоби більше старав ся в справі добрих доріг, о улїпшене шкіл і більшу грошеву поміч для шкіл. Они не хотять щоби люди забирали голос в сій справі. Они не зважають чого люди хочуть і що за найліпше уважають для себе.

Теперішний систем є сей що ми вибираємо уряд що чотири або пять літ. У виборах кандидати уряду обіцюють людям все чого люди домагають ся і за добре уважають, а по виборах роблять як їм ся подобає, а не як люди хотять. Пряме законодавство є ліком для сеї хороби позаяк оно дасть народови можність ухвалити самим для себе право коли уряд не захоче сего робити.

Ліберальна партия настоює за уведенем прямого законодавства від 1910 року і в теперішну хвилю она стала найсильнійшою заступницею сему праву і тому заслугує на поперте голосами усіх людий, котрі бажають сего щоби брали уділ в установлюваню для себе прав.

Пряме законодавство є дуже добрим правом для народу, помимо сего що професіональні політикери що мають уряд в своїх руках думають що оно не є добрим. Подумайте над сими кількома справами що пряме законодавство може зробити.

Пряме законодавство може унеможливити корупцийним предпринимателям і більшим корпорациям експлоатацию богацтв краю, які належать до народу. Оно може запобічи признаню і монопольних прав тим-же корпорациям, котрих видатки покосить нарід і податкові.

Пряме законодавство надасть народови силу зробити перепону манипуляциям які проникають ся межи тілом законодавчим а великими корпорациями, богачами і предпринимцями зелізничих доріг і публичних робіт.

Пряме законодавство дасть народови силу запобічи в спродаваню публичних земель спекулянтам за дуже малу вартість. Землї що в сей спосіб віддають ся — нарід тратить на всегда.

Пряме законодавство помога людям радити собою так як они схотять, ухвалюючи для себе добрі права. Пряме законодавство дасть народови спромогу викинути всі права які політикери установляють лише для свого власного добра.

Новий поділ виборчих округ в Манітобі.

(Конець.)

Еще много жалосьби говорити про сей поділ округів, та ми ограничимось лише на кількох точках. Усі округи поділені так як оказувалось найкористнійшим для Робліна. Він не угляда на Русинів над якими так розпадаєсь — язиком. Роблін — наколиб був хотів — міг в західно-північній части Манітоби утворити чисто руський округ. Сего Русини з округа Ґілберт Плейнс сподівались від давна, про утворене руського округа на Ґілберт Плейнс говорив від давна д. Т. Стефаник, обіцяв і запевнював кождого що він о се постарається що Русини там будуть мати свій руський округ, будуть вибирати свого руського посла і т. п. І наколиб не такі обіцянки, не такі запевнення Стефаника, то певна річ, що Русини з того округа булиб самі вимінулись правительства о те щоб зробити для них руський округ. Стефаник отже зрадив, а за се належить ся йому нічо иншого лише ганьба. Він-же безпечно міг се зробити що обіцяв, та не хотів, бо видів в тім якусь політичну „штуку". Не віримо щоб Роблін не послухав Стефаника слиб сей казав зробити руський округ. Ні! Бо наколи в Алберті правительство послухало д. М. Островського і на його бажане та після його вказівок зробило три чи чотири руські виборчі округи, то чому не малоб і манітобске правительство послухати такого Стефаника і на його бажанє та після його вказівок зробити лише оден руський виборчий округ? Тим більше, що Стефаника усі українські „патріоти" цінять о ціле небо висше від д. Островського. Так, цінять! За що — сами не знають. Цінять за те, що той — мовчи-сь — говорить, обіцює всім і все. Вот яка що, що обстоює за Русинами, руськими школами — язиком. На д. Островського, що робить, а властиво вже зробив, добрі діла — кидають ся мокрим рядном. От така се політика наших консервативно-руських політикерів. — І нарід руський повинен бути їм дуже вдячний за те, а щож. Є за що...

Роблін говорить, що поділ округів є добрий, справедливий. Розумієсь, що се його річ говорити таке. Але люди якось не добачують тої доброти, тої справедливости — і протестують против несправедливого поділу округів. І найперші, що запротестували, суть такі вінніпежці із західного і середного округа Вінніпегу. Перед вчера в Робліна була велика депутация складаюча ся з людий, які суть прихильниками не лише одної партиї, а обох партий. Зажадали справедливости... Зажадали щоб ті округа т. є. Centre Winnipeg і West Winnipeg, під жадним взглядом не злучувати в оден округ, і щоб сї округи мали по два посли. На се Роблін сказав що зробить так аби їх вдоволити. Чи чуєте Шан. читачі? От так проте сти як би „посипались" з цілої Манітоби, а зглядно з тих місцевостий де люди чують ся бути новим поділом округів покривдженими, тая Роблін мусів би піддатись волі народа і зробити так як народ хоче, як справедливість вимагає.

Во ще одно зазначим, що в Саскачевані, коли правительство мало приступати до справи поділу нових округів, так вперед премієр Скат сказав вибрати до сего комітет з оклад якого входили посли як ліберальні так і консервативні. Такий комітет, безсеречно, постарається поділити округа як найліпше, найсправедливійше. Та чому подібно не зробив Роблін? Відповідь на се дайте собі сами.

WSENARODNA KANCELARYA
ПІД УПРАВОЮ КІММЕЛЯ і Ко.

ОГОЛОШЕНЄ!

Шіфкарти з Европи до Вінніпегу лише $40. і то на найліпші почтові шіфи.

Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути висші.

Виготовляєм старокраєві документа легалізовані в Конзулятом а іменно: — контракти купна і спродажі, повновласти, перепроваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільнення від вправ військових і т. п., як рівнож виробляєм рівного рода тутешні документи, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей світа, купуємо і спродаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальності.

Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпегу

J. G. KIMMEL & CO.
216 Logan Ave. Телефон: Garry 2286. Winnipeg, Man.
J. G. KIMMEL, НОТАР

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріальне в Вінніпегу.

ВИРОБЛЯЄ [illegible] і Канаді.
[illegible]
ПРОДАЄ шифкарти [illegible]
[illegible]
В [illegible] удавайтесь до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
341 [illegible] Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріальних; старокраєвих і канадийских спрaв.
(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).

ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажі, легалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через порядних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЄ подане в військових справах, себто: увільнена від вправ, контролі і асентерунку.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінциї.
[illegible]

Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера.
Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
— НОТАРІ. —
[illegible] Main str. Winnipeg, Man.

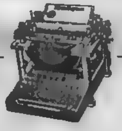

ЗАОЩАДИТЕ БОГАТО
[illegible]
Ремінгтон Машину
ДО ПИСАНЯ.

Чи заголовок заінтересував вас? Читайте що слідує. Модель 10 „Видний Ремінгтон" має механізм який є лише в машинах Ремінгтона — добірник колюмнів.
[illegible]
Прийдіть і зобачте для самого себе.
Видіти є вірити. Прийдіть до нашого офісу і попросіть о показане собі нашої машини. Ми радо напишем лист і покажем о скілько можна заощадити часу, уживаючи до писаня нашої машини.
Remington Typewriter Co., Ltd.
320 Donald St. Winnipeg, Man.

Др. Б. ГЕРЖАБЕК.
[illegible]
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
[illegible] 416 Pritchard Ave.
PHONE St. John 427. — — WINNIPEG, MAN.

З природи і техніки.

Політичне зближене між Францією і Англією висунуло знов на перший план справу сотворення сталого зелізничого получення між сими двома державами. Англійска публична опінія яка бачила в характері своєї держави (Англія є островом) найпевнійшу запоруку її безпеченства, опирала ся досі всяким проектам, нині зачинає се все змінити ся.

Щодо технічного переведеня справа є цілком перестудіювана і приготована, а недавно опублікований проект тунелю, який виготовив начальний інжинер французьких експльоатаций північних зелізниць, подає такі конструкцийні подробиці:

Морське дно під каналом має найперше верству марґльової крейди, під якою лежить 60 метрів груба верства сірої крейди, яка надаєть ся до перепровадженя в ній тунелю. Подрібні досліди кажуть надіяти ся, що верства ся лежить на цілій ширині шийки і то що найменше 40-50 метрів грубости. Умови праці будуть при сім тунелю кориснійші як при будовах гірських тунелів чи то Сімпльон або Ґотгарда, бо там температура в середині штольні з причини скального тисненя доходила до 40 степенів і робила людську працю труднійшою тимбільше, що треба було скомплікованого провітрюваня і охолоджуваня коритарів. Тут місцеві умови кажуть догадувати ся, що температура не буде висша над 12 степенів. Якість скали є тут також більше пригожа для сих робітників, які мають вертіти, між приміром непорушений в своїй дівичій скалі граніт Ґотгарда.

Технічні трудности будуть лежати радше на добрім приготованю і зорганізованю праці, бо проектований тунель буде найдовший зі всіх дотеперішних (около 52 км. Сімпльон 20 км. св. Ґотгард 15 км.) При повнім розвою праці треба буде усунути зі штольні около 4.000 тон, себто 400 вагонів виломаної скали денно. Буде се отже тяжка задача опорожнювати сю масу, коли роботи будуть поступати все дальше і дальше, а кишка тунеля стане видовжувати ся. Треба буде уладити все так, щоби усуваючи сю масу, не гальмувати надто роботи.

Крейдяна верства, в якій має перебігати тунель, має пересічно 40-50 метрів грубости; на двотоворовий тунель треба-би вибити скальний коритар 10 м. широкий і 7 м. високий. Крейдяне склепіне такої ширини не давало-би достаточної ґаранциї, що колись не западе ся. Тому проектують (так як в Сімпльоні) перевести два рівнобіжні тунелі круглого перекрою, які будуть получені між собою відповідним числом поперечних коритарів, а крім сього має бути переведена особна відводжуюча штольня, бо крейда не рапускає воду, яка могла-би дістати ся до тунеля.

Ціла отже будова буде представляти ся так: Два рівнобіжні тунелі зачинають ся в деякій віддалі від берега, щоби заглублюючись о 2 метри на кождих 100 метрів довжини, дійшли у відповідній точці до сеї крейдяної верстви. Підмійно тунелі не йдуть вже поземо, але легенько спадають (2 м. на кильометер) в напрямі середини каналу. Вода буде отже з обох сторін тунелів відпроваджена до середини. На середині (у віддалі 26 км. від французького берега) буде відводити під тунелями ціловолнююча штольня зі спадом до берега Франциї, яка відпровадить там всю воду до моря.

Будову зачнуть, забиваючи свою власне відводжуючу долішну штольню. Буде з неї родом геольоґічного рекогносцировки, в міру поступу робіт при самих тунелях буде лучити ся з ними приносними коминами і буде служити за дорогу, якою будуть виносити виломану скалу. В сій ціли одержить вона малу електричну зелізницю і вінди. Час будови має тревати 6 літ. Кошти будови виносять около 360 мілїонів франків.

Поїзди будуть курсувати в тунелю при помочи електричної сили. Фреквенцию осіб і товарів обчислено на 25 особових поїздів і 35 товарових денно в кожду сторону. В таких богатих краях як Франция і Англія средства на будову знайшли би ся скоро, о скілько торговельна калькуляция заповнить опроцентоване. Одинокою перешкодою є отже неохота мас англійского народа, а сю не буде легко побороти, хоч розвинено в сім напрямі сильну агітацию.

Нові винаходи в друкарській штуці.

Берлінські часописи приносять вістки про два винаходи в друкарській штуці. Для першого з них здобуло патент берлінське товариство посвоїчних машин до складаня. В сій машині рукопись складаєть ся самостійно і не треба до неї складача. Система полягає на сім: Рукописи не пишеть ся вже в редакциї рукою або звичайною машиною до писаня, але на улїпшеній машині заосмотреній звичайною тастатурою, якої письмо являєть ся в дірках. Сї подіравлені аркуші паперу прикладаєть ся до звичайного лінотайпу або машини св. моноліп (які є тепер у всіх більших часописах), потім в помочи електромаґнетизму іде в рух тастатура і складане букв (матриць). Подібна система є вже при музичних апаратах, пянолах і фонолах, лише сї апарати витворюють тиснене воздуха, що при машинах до складаня не лише робить зайвим складача, але вона переписне також в скор[illegible] раза найвправнійшого машинового складача. В Америці вже від шістьох літ пробують сеї системи, але її утрудняло се що наслідком скомплікованої електромаґнетичної машинерії для двох машин потрібно одного контрольора. А що машина, як згадано, дає лише подвійну людську працю, то вислід був би той сам, так що не було би чим оправдати позбавлення хліба тисячів складачів. Але тепер мали там удосконалити електромаґнес, що вистарчить один чоловік для шістьох машин. Другий винахід в области друкарської штуки се машина до складаня інсератів. Інсератові машини істнували також вже від кількох літ, але ними можна було складати лише т. зв. „дрібні оголошеня", бо письмо у них однакове. Записи перебудові і перемовтованю вдало ся тепер берлінській „Мергенталерській фабриці машин до складаня" збудувати дво — і тримагазинові машини до складаня інсератів. Машинами сими можна складати акциденцийні (початкові прециозні) букви і франкфуртові (німецькі) букви версаліки аж до висоти 46 пунктів, отже шість разів висші від сих, які є в звичайних часописних буквах.

Тому що можна у сих машинах примініювати прикрашуване письмо і лінії, то можна складати ними ріжні анонси. В кількох великих друкарнях в Німеччині сї машини працюють уже зовсім успішно

Память у великих людей.

Добра память, як се кождий знає має велику вартість. Сили памяти не можна заступити ані штучними, ані механічними середниками. Добру память можна сміло, як се називає Кайзтиль, уважати найважнійшим струментом ґенія, бо улекшує лучене думок, що є основним елементом творчости.

Лінне мав незвичайно добру память імен, так само Дарвін і Кювє. Природник есть Кандаль дістав як гімназист премію за те, що шість перших пісень Енеїди умів в цілости на память. Маколей повторяв з памяти цілі сторони книжок, які він лише раз прочитав. Не треба одначе думати, що добра память є яким родом ґеніяльности. З людий, яких у називаємо дурнями, хоча мають знамениту память; вони легко запамятають ріжні числа, імена та історичні дати. Добра память ґеніяльних людий не знає жадних сих спецiяльностий, а обнимає цілу область знаня. Є також ґеніяльні люди з дуже лихою памятию: до тої категориї людий причисляють Нютона, Канта, Гельмгольца, Фарадея і т. д. Моцарт мав предивну память слуху. Композитор Бекер, який був сліпий від уродженя, умів на фортепіані повторити кождий музичний твір, коли лише його хоч раз почув. Між славними державними мужами було дуже много таких, що визначали ся феноменальною памятию зору. Коли лише раз кого-сь поверхово бачили і з ним говорили, то і по десятках літ пригадували собі при стрічи і вигляд і назвище раз побаченої особи. Бісмарк не був у Петербурзі з яких 10 літ, та займав ся в тім часі ріжними великими справами, а коли в 1873 р. вернув знов до Петербурга, пригадав собі сейчас усіх тих, з ким хоча би раз перед літами говорив та називав сейчас їх назвища.

Страйк в полудневій Африці.

Послідними роками повстають раз-у-раз в полудневій Африці страйки, головно в тамошних копальнях діамантів.

Страйкували і білі і кольорові робітники. Виновниками страйків майже все були підприємці або виконавці їх приказів котрі в відношеню до робітників поступали і далі поступають дуже безоглядно

Тепер від довшого часу грозив страйк зелізничників. Здавало ся, що страйк полагодить ся, але від кількох днів страйк збільшуєть ся. В Йоганнесбургу запанувала велика дорожня, бо годі доставити засоби поживи в тамошній скількости, а декотрі копальні вдержали висилку вугля. Дуже мало зелізничих машиністів опускає службу, а кондуктори і служба руху приступили також до страйку. З причини грізних замахів зі сторони страйкарів в декотрих місцевостях військо пильнує порядку.

З Ягерсфонтайн доносить телеграма, що положене скомплікував факт, що тубильці з племени Басуто, які працюють в копальнях, повстали проти Англійців. Причиною повстаня була смерть одного з Басутів, котрий умер наслідком копненя білим доворцем. Басути захопили все, що їм впало під руки, зрабували касу, а потім вирушили в сторону міста Ягерсфонтайн, щоби його заняти. В місті настав переполох між білими жінками, бо знали, що проти 900 Басутів, стояло лише 150 білих оборонців. Родини білих утікли до Блумфонтейн. Тимчасом на місце прибуло військо, котре відперло Басутів. Страйк робітників і урядників в Трансваалю, Оранжю і Наталю поширюєть ся скоро. Повторяють ся случаї саботажу. До страйку мають прилучити ся копальняні робітники. На поїзди виконано богато замахів бомбами. В богато місцевостях поїзди вже не курсують із-за страйку персоналу.

В Капштаді, Йоганнесбургу й инших місцевостях стоїть військо і жандармерия. В Йоганнесбургу робітничі стоваришеня зажадали видачі увязнених провідників робітників. Загрожали проголошенєм ґенерального страйку. В Капштаді союз зелізничників заявив ся проти страйку. В Преториї союз будівляних і инших робітників заявив ся за загальним страйком. В Дурбані панує між зелізничниками незгода, в Йоганнесбургу 9 тисячні збори заявили ся за загальним страйком.

Після послідних телеграм справа страйку представляєть ся так: В Йоганнесбургу голосоване між гірничими робітниками дало більшість за загальним страйком. Положене погіршило ся. Динамітові замахи на зелізничі поїзди повторяють ся. Поліция розігнала баґнетами велику товпу людий, котрі зібрали ся перед робітничим домом і заняли ґрізну поставу. Дві особи ранені. Воєнне право виконують строго. Патрулі безнастанно переходять улицями міста. В Капштаді заведено стан облоги. Проклямовано ґен. страйк в цілій области, яка обіймає союз робітничих стоваришень. Положене в провінциї рога поправляєть ся. Декотрі робітники вертають до праці.

ПОСЛУХАВ МАМИ.

В Ню Йорку заарештовано Октовіо Ґвінла дуже богатого властителя фабрики в Полудневій Америці за те, що той хотів утечи до Европи в день коли власне мав взяти слюб з нареченою панною М. Ф. Борден

Його мама не годилась на се щоб єї син женився з сею дівчиною, син послухав мами, та буде мусів власть заплатити дівчині пів мілїона долярів за зломане приреченя.

Дорогий отже послух.

Всячина.

Щасте в нещастю.

Ізрунтований упав робітник і вбив ся на місце. Коли його підвесено, найдено в його руці ніж. Отже оден з присутних робить увагу:

„Що за щасте, що не пробив ся на ножи"

* * *

На першого Апріля.

На першого Апріля є звичай дурити людей. Маленький Антось хоче маму здурити і каже:

„Мамо, в кухни являєсь чужий пан цілує нашу служницю."

Мама вчас обурена і хоче відійти до кухні, та Антось успокоює єї:

„Я лише вас так здурив. В кухни нема жадного чужого пана, то татко самі — цілують нашу служницю."

* * *

Хочете бути попом?

Потреба ріжного рода попів дає ся відчувати дуже в Канаді. І ми Вселеньско-Арх.-Эрусалимсько-Канадийско-універсальна власть іберію і рукополагаю християнів на правдивих сельских і фармерських епископів, із бідних робітників роблю богатими горожанів Канади, хрещу дітей в ріці Ред Рівер, забераю гріхи в свої руки і пошу доми разів стане. Памятайте наш адрес: Архимандрит, предсідатель гетьманів Джонів. Мій офіс, катедра, резиденция, спальня, стор образів і книжок пост офіс 6777 Маґнес улица, Вінніпеґ.

* * *

Тато заплатив.

Реформатор: — Малий хлопче, чи се твоя мама стоїть там в красним футровім кожусі?

Малий хлопець: — Так!

Реформатор: — А чи знаєш ти яке звіря мусіло зазнати страшних болів перед тим заки твоя мама дістала такий гарний кожух в якім так вона гонорується?

Малий хлопець: — А чому-б я не знав, знаю, се мій тато.

* * *

За богато для него.

Вона: — Мій перший чоловік вірив всьо що я лише казала єму.

Він: — Се можливо, але бач, він вже давно з того і помер.

* * *

Побожне желане.

Малий Івась пише письмо до тітки, старої панни, і так його кінчить:

„У нас нічого нового, лише кітка має девятеро молодих котенят, чого і тобі цьоцю жичу і остаюсь тобі любячим — Івасем."

* * *

Цікавий.

Як ти, хлопче, називаєш ся? — питає учителька.

— Петро.

— Скілько ти маєш літ?

— Не знаю.

— Колиж ти родив ся?

— Я зовсім не родив ся, [illegible].

* * *

В школі на селі.

Катехит: — Ану скажи по мені, Івасю, чи є що гіршого від чорта?

Івась: — Деривереча (секвестратор), прошу отця духовного.

Катехит: — А то чому?

Івась: — Аво, мої мамуня мали таку корову, що полола і фиркала і не давала доїти ся. Мамуня все казали „бодай тебе всі чорти взяли" — ну в прецінь ні один дідько не злакомив ся. Аж прийшов деривереча і взяв її з собою.

* * *

У мирового.

— То ви признаєтесь, що вкрали кожуха?

— Признаю ся, але я був пяний.

— А з чого се видко?

— Як з чого? Хибаб не я ішов красти смушевого кожуха, коли там були боброві?!

* * *

Розказала.

— Бабо, де у вас отаман живе?

— Ідіть, серденько, навпростець, а там живе Андрій Швець, а там — круто коло Кулини Вакуленкової; її чоловіка взяли торік в москалі, — а там провалличко, а за проваллечком, — гуль, — по городі ходить сива кобила, а на призьбі лежить руда собака. Отам, серденько, й отаман живе!..

* * *

Підглянула.

Мама до дитини: Так, так доню, кого люблять, того і цілують.

Дитина: А чи нашу служницю також люблять?

Мама: А дешто, дитинко!

Дитина: Аво, мамцю, вчера татко так її цілували, як ви пішли до церкви!

* * *

Чому люди женять ся?

Один женить ся з любови, другий — щоб мав приятеля; третий — щоби гроші дістати; четвертий — щоби сироту ущасливити; пятий — щоби було кому залатати йому сорочку; шестий — щоб не старітись кавалером; семий — бо йому мама так казала; осьмий — задля синих очий; а девятий : се тий женять ся, самі не знаючи на що.

ПОТРІБНО АГЕНТІВ.

Ми платимо вісім до двайцять долярів тижднево мужчинам які можуть в їх власнім місті або подорожуючи від міста до міста спродавати наші золоті, срібні і никльові зегарки та ланцушки робітникам на місячні сплати по $1 і по $2. Досьвідчень непотрібно. Лише чесні і тверезі мужчини повинні зголошуватись на сю позицію — подаючи свое теперішне заняте.

NORTH AMERICAN SALES CO.
Box 954. - Dept. 181.
New York, City.

PAIN EXPELLER
PAIN-EXPELLER

Робітники!

Уникнете ревматизму і невральгії з перестудження оли будете уживати Др. Рихтера

PAIN EXPELLER-а

Се средство має за собою [illegible] річний рекорд. Його уживають на цілому сьвіту і можна дістати в усіх аптеках в Стейтах і Канаді по 35 ц. і 65 ц. за фляшочку.
[illegible]
Повне пояснене в Руськім мові в кождій пачці. Стережіть ся подібних ліарств. [illegible] Pain Expeller є лише в пачках як на образку.

F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

НЕУДАЛЕ ПОВСТАНЄ В АЛЬБАНІЇ.

Про намір Ізета паші проголосити себе князем Альбанії доносять такі подробиці: Його прихильник Бекір Аґа прибув до Вальони і в конференциї з Ізмаїлом Кемалем старав ся намовити його утворити Альбанію залежну від Туреччини. По сій розмові Бекір зателеґрафував до Царгорода, щоби йому прислали гроші, оружє й людий. Висилаючи сю телеграму виїхав до Бриндізі, щоби ждати жовнірів що плили кораблем „Мерая". Але корабель поїхав просто до Вальони, де жовнірів розоружено і змушено до відвороту.

Слідство виказало, що Ізет Паша і турецьке правительство понесуть вину за неудале повстане. В місті Вальоні спокій. Правительство видало заборону виходити на улицю від 8. вечером до 6. рано. По місті ходять патрулі.

Взагалі положене в Альбанії поправило ся, до чого причинило ся головно рішуче заперечене турецького правительства — наслідком чого, прихильники Ізета втратили основу в Альбанії. До сего змусило Туреччину рішуче становище Австриї. В разі неспокоїв в Альбанії інтересовані великі держави почали би рішучу інтервенцию.

Арештовані в звязку з повстанем офіцири візвали в покорость президента провізоричного альбанського правительства Ізмаїла Кемаля. Він знав про цілий заговір і був його ініциятором. Се змусило Кемаля подати ся до димісиї. Дальше викрило слідство, що проводир турецького замаху майор Бекер бей є президентом тайного комітету, котрого ціллю є посадити на альбанськім престолі магометанського [illegible]

ТОРГОВЛЯ ЖИВИМ ТОВАРОМ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

Після дослідів, зібраних адвокатом Веніямином Бахрахом з Шікаго, до Злучених Держав привозять кождого року понад 2000 женщин, якими засоблюють ся ряди проституток. Сотки мужчин по більших містах удержують ся виключно із заробітків своїх жертв. Декі з них дуже маючі. Книги, найдені в домі одного недавно арештованого великого „імпортера" французьких женщин, показують, що за послідний рік він „заробив" собі 102 тисячі долярів. Шікаго є одним із найбільших центрів сеї тор-

За рідну школу в російській Україні.

В понеділок, дня 5 м. м. зачав ся в Петербурзі перший загально російський з'їзд в справі народної освіти, на яким явило ся півсотна тисячів учасників з усіх закутин Росії.

Сей перший всеросійський з'їзд учителів незвичайно цікавий і повний знаменних моментів, що характеризують дух російського учительства і його відношенє до теперішних „конституцийних" відносин в Росії. Одначе ми примушені обмежити ся тільки до подания ходу нарад, в яких [redacted] вено справу допущеня української мови в школах на територіи, заселеній Українцями.

Українська справа була піднесена і дискутована в секції для інородців через два перші дни засіданя сеї секції та викликала найбільше заінтересованє учасників з'їзду. Українці, Жиди, Грузини, Вірмени, Татари, Естонці, Лотиші, Кімлики, Бурити — всі они майже зовсім залишили засіданя инших секцій, щоби прийти сюди і голосно заявити про свою несолідарність з політикою обрусіня та про свій досвід що до конечної потреби націоналізациї народної освіти. По отвореню зібраня секції, на яким склали привіта два члени думи (Пелехаєв і Янішев), що горячо висловлювались за націоналізацію школи, поділила ся секция на окремі національні комісиї.

Українську школу поставлено на перше місце нарад секції і присьвячено її перші два дни нарад.

Першого дня читали реферати про українську [redacted] су: Юдич, Чалий і Соколов, які статистикою виказували шкідливі наслідки обрусительської шкільної системи на Україні. Цілий ряд бесідників підпирав виводи референтів, висуваючи раз новійші і яркійші приміри шкідливости научуваня інородців по російськи. Особливо визначилась тут учителька з Кубанщини Гульневич, якої промову про бідованє українських дітий в Російській школі нагороджено довготревалими оплесками.

Другого дня прочитано чотири реферати: Прокоповича „народна школа і рідна мова на Україні," Меншенкампфа „Конечність веденя науки в українській мові по російських школах на Україні з педагогічного погляду," Черкасенка „Народна школа і середовище" і Карасєвича „сучасне положене народної осьвіти в губерніях з переважаючим українським населенем і бажані способи піднесеня його уровня." Всі референти з ріжних становищ осьвітлювали справу допущеня рідної мови до шкіл і виказували аргументами з теориї і практики шкідливість дотеперішної системи обрусіня для культурного розвитку так даного народа як і російської держави.

В дискусиї над рефератами ні один голос не виступив проти основних тез референтів. Натомість двох ставило деякі поправки в інтересі переваги російської мови. Але вони стрінули ся з такими бурливими протестами учасників, що навіть не кінчили своїх виводів.

Другого дня вечером принято на секції одноголосно таку резолюцию в справі української школи:

„Принявши на увагу, що для осягненя поставлених народній школі виховуючих і просьвітних завдань школа ся повинна бути близькою й рідною народови що до мови й загального укладу, сучасне-ж положенє шкільної справи в місцевостях з українською людностию не вдоволяє сих вимог і чинить шкоду, і не тільки українському народови, але і сій державі, — комісия про інородческу школу вважає за необхідно: 1) щоб у школах загальних і професийних в місцевостях з українським населенєм наука всіх наук провадилась українською мовою; 2) щоб наука російської (великоруської) мови, як обовязкового предмету, починалась з третього року науки й була поставлена на належну височінь, а також була увільнена від „служенія цѣлямъ школѣ посторонникъ;" 3) щоб було заведено науку української мови, історії й географії краю, 4) щоб шкільні книжки й підручники змістом своїм були пристосовані до обставин місцевого життя; 5) щоб наука на другім степени початкової школи, а також і все позашкільне і дошкільне навчанє і виховуванє провадилось українською мовою; 6) щоб у бібліотеках в місцевостях з українським населенем були книжки на українській мові; 7) щоб в учительських семинарах, в педагогічних курсах жіночих гімназий і на лимчасових і постійних учительських курсах було заведено для належної підготовки учителів початкових шкіл навчанє української мови, історії, літератури і географії краю; 8) щоби у висших школах в місцевостях з українським населенем були засновані катедри украйознавства, в метою підготовки учителів педагогічних учительських курсів.

МОРОЗИ, СНІГИ, БУРИ І ВИЛИВИ.

Мороз не зменьшуеть ся. Січня 15 у Львові було 13 степенів морозу. У Відни було 7,2 степенів. Лід вкрив Дунай майже до половини ширини рік. Лід в дунайських ставах і доланвах грубий на 30 цм. В Крістіянії панує страшний мороз, якого не памятають там вже від богато літ. Від полудневої Норвегії, біля Ререс було 50 степенів Цельзия. Директор метеороль. інститута Стен, каже, що найбільший мороз в Норвегії записано в 1886 році 51,4 степенів. Наслідком морозів спізняють ся зелізничі поїзди. Зелізничі урядники кажуть, що Ререс наче вимерло, ні хто не важить ся вийти з хати. В Росії наслідком морозів і сніжної заметілі позадержувано поїзди. На шляхах лежать верства снігу в височину чоловіка. З Петербурга доносять, що наслідком морозу згинуло 60 рекрутів. В Триесті шаліє бура і паде густий сніг, море збурило ся, тому корабельний рух здержано. В Дальматиї паде дощ. Побереже західної Прусії і Помор'я навістили морські вилива. Сильні бурливі філі гнані орканом на сушу лишали за собою всюди знищенє. Надморські місцевости під водою. Коло Функенгаґен вода перервала греблю і вдерла ся в глубину краю. Село Неєт на вузкім півострові між Вестином і Ярмундським озером ціле під водою. Подорожні, котрі прибули до Берліна оповідають, що в місті Штольпмюнде доми над заливом ушкоджені. Ріка Штольпе грозить виливом. Села Ласе і Дамкерорт знищені виливом. Мешканці ратували ся на дахи і ждали через 30 годин на ратунок. Худоба в стайнях утонула. З Бельгії доносять про виливи наслідком наглого заливя. Шкоду оцінюють на богато міліонів. З Медіоляну, Іесбрука, Цюріха та богато инших місцевостий Швайцариї, Німеччини та північної Італії приходять вісти про великі морози і сніжні заметілі.

СПІЛЬНИЙ ЗДВИГ!

Шевченківський здвиг на спомин 100 літних роковин уродин Т. Шевченка відбуде ся в червни спільними силами товариств „Сокола Батька" і „У. Січового Союза". Провід має V. Секция ювилейного комітету, котрої головами І. І. Боберський і Н. Др. К. Трильовський. Всі „Січи" і „Соколи" до роботи! Час короткий.

ШПІОНИ Й ПРОВОКАТОРИ.

В Кракові арештовано небезпечного шпіона Бориса Ласкіда. Як шпіон брав він участь в італійській війні в Альжирі, а потім в останній балканській війні. Опісля перенїс ся до Парижа, а звідси приїхав як військовий і поліцийний шпіон до Галичини і осів в Сандомирі, звідки приїздив нераз в шпіонських справах у Галичину. Поліцийне слідство в справі російського шпіона, мнимого Бориса Ласкіда виказало, що він був в російськім війську висшим офіцером і що навзвище Ласкіда є фальшиве. Арештовано в Кракові також Йосифа Моравеца під закидом злочину шпіонажі та підступної видачі російським властям австрийського горожанина, як мнимого шпіона. Видав він Івана Ресіха, який мав намір вступити до варшавського театру. На основі денунциациї, що він є шпіоном, арештовано Ресіха і транспортовано по ріжних тюрмах. Остаточно покарано його 5 літним поселенем в астраханській губерниї, звідки його губернатор по доложеннях увільнив. Ресіх приїхав минувшого року до Кракова і довів заходами про діяльність Моравеца, якого хвилево в Кракові не було. Коли недавно вернув, його сейчас арештовано.

ПОДІЛ АВСТРИЇ.

Французька часоп. „Птіт Републік" з 26 м. м. оголосила дещо з антиавстрійської політики підчас балканської війни: Дня 10 червня 1913 р. Румунія і Сербія підписали тайну умову, на підставі котрої мали розпочати воєнну акцію проти Австриї на случай, коли би вона хотіла підпирати Болгарию в її змаганях.

Часопись оповіщуе, що про сю тайну умову знала також Німеччина і Росія, які ладили ся на случай невдачі Австриї сягнути по свою пайку. Німеччина мала забрати Чехію і німецькі краї Австриї, Росія Галичину, Сербія Боснію, Герцеговину і Дальматію, а Румунія Буковину і Угорщину по ріку Тису.

Досі не появили ся ніякі урядові заперечення зі сторони інтересованих держав, дальшого належить взяти відомість подану через французьку часопись за правду.

ОКРАДЕНИЙ ЗЛОДІЙ.

На шкоду львівського купця Аляйського вкрав перед кількома днями практикант склеповий Ґрубарчук 800 корон і пустив ся в дорогу до Америки. За Побужем прийшло ся до него двох мущин, які представили ся за комісаря і агента поліциї та зажадали від него 200 корон, обіцюючи, що йому за се нічого не зроблять, [redacted] знають про крадіж. Перестрашений хлопець витягнув пулярес, щоби перекупити „власть" одначе злодії вирвали йому всі гроші і користаючи з припадкового задержаня поїзду під Краковом, втікли до міста. На двірци в Кракові арештував Ґрубарчука поліцийний агент. В часі слідства виявила ся ся трагікомічна пригода молодого злодія.

ВИБУХ В ФАБРИЦІ ФІЛЬМ.

В підприємстві фільм Ґомонта у Відни на Маріягільфештрасе ч. 59 наступила експльозия наслідком необережности робітниці. Експльодувало кілька фільм при чищеню їх бензиною. Полумінь зараз обняла цілий дім. Огнева сторожа прибула скоро. На сходах найшли зовсім зуглені тіла двох жінок. Се були тіла двох урядничок асекурацийного товариства „Австрия", котрі очевидно утікаючи перед огнем, дістали ся в полумінь на вестибули. Дві особи є тяжко ранені. Померли ще наслідком ран конторнстка Бурґер і асекурацийний агент Немец. Бракує одного робітника. На припорученє прокураториї арештовано управителя віденської фірми Ґомонта, Пірона. Фірма Ґомонта в Парижи заявила телеграфічно, що покриє всі кошти катастрофи і претенсиї пошкодованих.

ТІЛО ЖІНКИ В КОШИ.

Кількох визників найшло в Будапешті на послідних степенях сходів, які ведуть з берега до Дунаю, подорожний кош, затоплений трохи в воді. По отвореню найшли в коши тіло гарної 30 літної жінки о дуже виплеканих руках. По довгих розслідах стверджено, що се тіло діви Ельви Турганьи, яку послідний раз бачили в автомобили з одним графом. Поліция арештувала в заставничім заведеню якогось чоловіка, котрий хотів заставити часть дорогоцінностей, які були власностию убитої Турганьи. Він сказав, що сі дорогоцінности, дістав від свого приятеля, котрий жив у недалекім шинку. Агенти арештували там робітників Ніка і Ланга, при котрих найдено решту дорогоцінностий убитої. Слідство виказало, що оба робітники в змові з господинею убитої Розою Капори напали на сплячу діву і удусили ї. Капори признала ся до злочину, оба робітники кажуть, що невинуваті.

АТЕНТАТ НА НІМЕЦЬКОГО НАСЛІДНИКА ПРЕСТОЛА.

Дня 20. м. м., коли німецький наслідник престола, Фр. Вільгельм, мав всідати до автомобілю, кинув ся на него нечайно якийсь чоловік. Вартуючий жовнір прискочив на час і ударом повалив напасника, почім його арештовано.

На поліциї зізнав він, що має 26 літ, називає ся Леопольд Соломон і є з фаху кравцем. Рівнож додав, що є братом архикнязя і що хотів просити його о поміч. Поліция є переконана, що має до діла з божевільним чоловіком.

Спростованє.

Вшов. д. Т. Сеньків просить нас помістити слідуюче спростованє.

В першім ч. „К. Ф." було подано, що в Сарто Ман. грек. кат. церква вартости около три тисячі долярів згоріла в ночи на саме польске рiздво. Підозрінє о підпал паде на Т. Сенькова, бо в його помешканю був слід до церкви і від церкви назад до помешканя.

Ся новинка зовсім не згідна з правдою. Найперше те: церква згоріла того дня рано між шестою а семою годиною. Комісия яка досліджувала причину вогню дійшла до заключеня що вогонь повстав з лампи. Дяк К. Щерба, розпалив в церкві ще около пятої год. рано, і пішов відтак домів. Мабуть лампа газ розгорячилась що займились дошки і церква згоріла. Комісия мене зовсім увільнила від підозріня, вини і кари в сім [redacted]

Теодор Сеньків.

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

укр. драм Товариства Бояна в Вінніпеґу відбудуть ся дня 15. лютого 1914 р. (неділя) о 8-й годині вечером в пресвітеріянській гали (ріг McGregor і Pritchard) з слідуючим порядком днев ним: I. Справоздане делегатів Зборів Укр. Нар. Дому. II. Справи організаційні Товариства. III. Внесеня. Всіх прихільників Тов Бояна на зборах витаємо!

За Виділ
секретар Посічняк М.
За контрольну Комісію
Купченко В.

ХОЧУ АДРЕСІВ!

Много з наших людей позабирали фарми на Пис Ривер в околици Bear Lake і недовго мают іти там мешкати, а що я незнаю где они до тепер перебувають, тому прошу нехай котрий напише на мою иниже подану адресу. Річ на стільки важна, що і я там мушу бути, а щей зимовою порою, в то [illegible] троха літне.

J. B. Bagan. — Box 363.
Swift Current, Sask.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
„Нове Життє"
Се одинока часопись не належаща до жадної организациї або партиї. Передплата для Канади виносить $1.75
"Nowe Zytie"
107 Grant St. Olyphant, Pa.

Darmo dla Mężczyzn
50,000 KSIAŻEK BEZPŁATNIE.
Wartości $10.00 dla Każdego Mężczyzny.
PRZYŚLIJ TEN BEZPŁATNY KUPON NA KSIĄŻKĘ DARMO.
DR. JOS. LISTER & CO., P 740 Northwestern Bldg., 22 Fifth Ave., Chicago.
Nazwisko ....
Miasto .... State ....

ЦИКОРІЯ
Tomson's Kar-Eal для кави.
Philadelphia, U.S.A.
На продаж у всіх корінних склепах.

ДАРОМ на три місячну пробу, 24 Руських съпівів даром.
$1.00 Місячно.
$60. Фонограф за $29.
Єли купуєте фонограф від нас то купуєте впрост від компанії, а не від агентів які хотять богато заробити не дбаючи на ваше вдоволеня.
Фонограф який агенти спродають по $60, ми, компанія, спродаємо вам за $29, до того даємо еще 24 Руських співів даром. Сей фонограф пішлем до Канади чи й де небудь інше на $1.00 місячні оплати і даємо гарантію на 10 літ.
ROYAL PHONOGRAPH CO 91 East 4th St., Dep. A. New York, N.Y.

CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Родимці!
Єли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх кревних до Канади, то приходіть впрост до C. P. R.-ского офісу до головних агентів
Alex Calder & Son
— БАНКЕРІ. —
663 Main St. Winnipeg, Man.
Ми є головними агентами полуднево-американської лінії Lamport & Holt Line.
ТЕПЕРІШНА ЦІНА ШИФКАРТИ З КРАКОВА ДО ВІННІПЕГУ $44.40
Ми спроваджуємо рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також вимінюєм доляри на Австрийські гроші і продаємо Австрийські марки. Ми маємо щадницю і приймаємо гроші і платимо процент.
П. А. КАРАКОНЮК є наш Український представитель.

Спеціяльно на десять місяців.
Богато живучих поза Новим Йорком не можуть звідати нашого магазину.
Тимто даємо можливість купити за $28.00 грамофон з 40 съпівами, що давнійше коштували $55.00
GREATER NEW YORK PHON. CO
308-310 Grand St. Dept New York

Добре знаний Manitoba Liquor Store цілковито вдоволяє кождого кустомера.
На замовленя сейчас висилаєм в місті або кольонії.
Перворядні лікери по умірковані ціні.
MANITOBA LIQUOR STORE
246-248 Logan Ave. — Telephone Garry 3286.

ROYAL HOUSEHOLD FLOUR
Добра газдиня всегда хоче такої муки на яку може зовсім полягати, муки з якої буде добрий хліб, пиріжки і тісточка.
OGILVIE'S ROYAL HOUSEHOLD МУКА
OGILVIE'S FLOUR MILLS CO. Ltd.
Medicine Hat, Winnipeg, Fort William, Montreal

Дописи.

Августвил, Ман.
Шановна Ред. „К. Ф."

Прошу помістити моїх пару слів у вашій часописи.

Насамперед скажу, що в нашій кольонії є поважне число наших людей і досить добре їм поводить ся. В даліше, що мало інтересують ся наукою. Часописи многі читають, але не пишуть нічо до них. Проте я хотів [redacted], і думаю що К. Ф. не відмовить мені місця.

Скажу коротко про Джеомахію яка ту мала місце віз 9 м. м. Було таке, Ів. Тах. маючи щось зле на свого сусіда Ник. Вер заборонив ему їзти через свою фарму куда вела дорога. Ник. переїхав через фарму і коли мав вертати назад то Ів. завадив дорогу патичем [redacted] не мав куда вернути домів. Та Ник. те патиче почав розкидати а Ів. не давав. Почалась сварка. Коні чуючи крик двох людей — сполошались і утікли домів. Скалічив ся трохи один кінь. На сім однак ще не закінчилось. Якийсь час потім Ів. пішов в ліс наставляти лапки. В лісі здибавсь з Ник який ні з сего ні з того почав Ів. обкладати патиком. Справа опинилась аж в суді. Дня 26 м. м. ціла справа закінчилась на тім що Ник. попавсь на 2 місяці до „холодної". Усі судові кошта, які правдоподібно, винесуть до $75 має поносити Ник також...

От і примір до чого то доводить темнота і глупота. Во коли-б один з них мав розум то того всего зовсім не було би. Я отже і говорю: — час вже розум мати, час вже знати як жити, як заховуватись. Бо єли далі так піде, єсли і на далі будем в незгоді жити то перший ліпший чужинець буде нас висьміхати, пальцем на нас показувати. А сего хиба вже досить, досить ганьби Українці набрались від чужинців через злі діла тих кількох одиниць. Отже час вже з сим покінчити і жити як треба, по людськи....

С. Ковальчук.

Волф Крік, Алта.
Хвальна Редакціє:

Прошу помістити моїх пару слів з нашої околиці, а се згляднo про фарми. Тут коло Eдсону по при G.T.P. зелізній дорозі є ще добрі гомстеди до браня. Правда, що нема богато Русинів, бо лише пять, а то решта то суть Німці, Французи і Англіки, але землі суть файні. Отже Дорогі Братя Русини, користайте з нагоди. Хто хоче фарми за десять долярів нехай їде сюда сейчас і оплатить, бо їх на довго не стане. На сих фармах грубого ліса нема і каміня також нема, земля легка до ораня, можна орати одною парою худоби. — На сусідних фармах збіже дуже добре родить ся, суть великі трави, здорова вода і не далеко від трени — 3 до 4 миль...

І еще раз прошу Вас Дорогі Братя Русини: не відтягайтесь а приїздіть сюда чим скорше. Хтоб хотів еще більше інформацій то прошу написати до мене на вище поданий адрес.

На кінци мушу ще красно подякувати Хв. Редакції „К. Ф." за календар „Хлібороб" який я дістав від вас. Се є дуже гарна книжка, містить гарні поучаючі статї, історії, оповіданя і т. п.

Стефан Пащак.
Wolf Creek, Alta.

Мусідора, Альта.
Хвальна Ред. „К. Ф."

Прошу помістити моїх пару слів у Вашій дорогоцінній часописи.

Читаю дописи в „К. Ф." в ріжних кольоніях і довідуюсь про ріжну всячину. Отже і мене зібрала охота на- [redacted]

Насамперед те, що в нашій кольонії до Богоявленія не було снігу богато, зелено на пів цаля. А що сонце гріло кождого дня то подобало радше на літо як на зиму. Худоба пасла ся аж до самого Богоявленія. Потім сейчас налетіла до нас зима і тримає нас в своїх острогах й досї.

При сім скажу дещо і про того дурного Карманьского що то привіз з собою цілу торбу сьвідоцтв. Ті сьвідоцтва богато помагають сему зрабови, а се вже видно найліпше по его писанині в консервативній шматі. Там сей „професор" усе таке пише що як би пес з'їв тай би оказав ся. Він всегда пише таке що добре лише ему, бо самі нісенитниці, байки, то що. От собі головка, не дармо по ній возить ся консерватисти.

А що то знов за часопись до котрої той дурненький Петруню дописуе. Там найдете нічо більше лиш лайки, байки, під якими або над якими стоїт імя Карманьского. Чудо тай тільки.

І у нас в Альберті є подібний Карм. його імя Ковельский. Але сей ще „мудріший" від Петруся. Сей ходить по руських кольоніях і складає приватні мітинґи й закликає руський нарід до якоїсь народної организациї. А чи в нас одна вже була организація? І що з ней? Проповідувана организація Ковельским заснована ще минувшого року, ми давали на ту организацію по пять і десять долярів, тай чи ті гроші помогли що народови? Ні! помогли хиба одиницям, які хотіли дістати акри на Пис Рівери. Та не повелось Солодухам, отсе они тепер знова организують якусь организацію, може пробують спорматати, поживитись, та складно чи ся штука вдасть ся їм...

Моя рада така, щоб Русини не слухали таких Солодухів, Ковельских та Карманьских, бо они на нашій шкурі хотят поживитись, а більше і нічо. Нам треба добре стеречись таких дармоїдів, шарлатанів і гонити проч від себе!

Леон Байда.

Колмен, Альта.
Вшов. Пане Редактор „К.Ф."

Прошу сердечно не гнівайте ся щом не присилав Вам предплати за так довгий час. Тепер засилаю Вам $4.50 яко довг і $1.50 на сей 1914 рік. Часопись отже посилайте і на дальше.

Д. Мильничук.

Йортон, Саск.
Вельм. Ред. „К. Ф."

Посилаю вам предплату за нашу газету „Канад. Фармер" на 1914 рік і прошу прислати мені один календар. „Канад. Фармер" я предплачую від его заснованя і буду предплачувати доки мого житя, бо ся газета найліпше мені подобаєсь і найліпше люблю ї читати.

Стефан Борис.

Йортон, Саск.
Поважані Панове: —

Посилаю Вам три річну залеглу пренумерату а так саму і предплату на 1914 рік. І не гнівайтесь, що я з предплатою затримав ся аж до сеї пори. Сего прошу не брати мені за зле. Я „К. Ф." читаю через довгі літа, хочу і буду читати доки мене, бо та газета є найліпша за всі другі газети в Канаді.

Желаю Вам всього доб- [redacted]

Петро Столяр.

Гег, Саск.
Хвальна Ред. К. Ф.

Календар який я отримав від Вас за післане цілорічної пренумерати за „Канадийский Фармер" є дуже гарний, містить в собі файні історії, які дуже люблю читати. Дякую отже Хв. Ред. за той календар, а часопись прошу далі слати на мій адрес.

Ще хиба скажу, що в нас від Йордану панують сильні морози. Фармері тут бідують, бо в літі ґрад повибивав збіже. Та більше напишу другим разом.

Петро Дептух.

Канора, Саск.
Хвальна Редакціє К. Ф.

Прошу помістити моїх кілька слів.

В нашій кольонії зима не дуже студена, до нового року снігу майже не було і вози всюди були в руху. Доперва тепер упало трохи снігу, і вже було 35 степенів морозу. Але минувшого тиждня стадо воронів перелетіло понад сю околицю і найстарші люди дивували ся сему, бо нікто не видів тут еще воронів в зимі.

Минувшого місяця стала ся тут сумна пригода. Є тут два сусіди, що живуть з собою в незгоді. Через одного фарму є зимова дорога до міста, тойже пускав кождого до міста тільки свого сусіда не хотів пустити. Але одного дня, коли його сусід їхав до міста через його фарму то властитель фарми прибіг до него і вдарив його райфелом по голові.

Тепер один пішов до шпиталю, а другий на шість місяців до Іванової хати. От таке то буває між декотрими сусідами.

Дуже дякую редакторови „К.Ф." за премію яку мені прислали. Є то дуже файна книжка про „Сироту Івася" де пишесь про його житє і нужду. Я радивбим кождому ученикови читати „К.Ф." і писати дописї — на які думаю Пов. редакція радо уділить місця.

Тепер вдоровлю малих і більших читачів К. Ф

Іван Я. Данильчук,
школяр.

Дістане свій паспорт?

Чи президент Гуерта думає дати паспорт Нельсонови О'Шавнесієви, американському урядникови, який тепер перебуває в Мексику — не клопоче се зовсім американських дипльоматів. Повисший образок представляє як О'Шавнесій бавить ся в столиці Мексика. Говорять, що Гуерта пустить О'Шавнесія до Злуч. Держ., єли Злуч. Держ. не будуть давати оружія і амуниції ребелянтам.

International DENTAL PARLORS
STEIMAN BLOCK, SELKIRK AVE. & ANDREWS ST.
Найбільше модерний офіс в Канаді.
Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за $5.00
Вставлене всіх зубів від ....$8.00 і висше.
Наповнене зуба золотом від ....$2.00 і висше.
„ „ срібло від ....$0.50 і висше.
„ „ порцеляном від .. $1.00 і висше
Оператори, з Американськими і Канадийськими дипл. Жінка може до обслуги
Отворено від 8 рано до 9 вечор.
ТЕЛЕФОН: ST JOHN 2447
ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціяльне лічене полових хороб (сифиліс, триппер і т. д.), в утробішних, очних і ушних
Лічене і новійше лічене сифіліса „606" проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких заставлених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс, 453 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

Royal Crown Soap -- Ужeвайте його.
ROYL CROWN PREMIUMS. СТАРАЙТЕСЬ О НИХ.
Butter Dish No. 027 є найліпшим знаком наших премій. Се річ яку кожда газдиня повинна мати. Ми гарантуємо що до ей якости.
BUTTER DISH, No. 027
THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
PREMIUM DEPT. — WINNIPEG, MAN

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40
Пішлемо вам впрост з фабрики одну славну GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 [redacted]
БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.
По 30 днях, єли вдоволені, можете його затримати з [redacted]
[redacted] МІСЯЧНО
ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
Dept. 24. New York, N. Y.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офісів в всіх головних місцях в ОНТАРІЮ, КЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТИШ КОЛЮМБІЇ.
Авторизований капітал . . . 10,000,000.00
Резервовий фонд . . . 8,100,000.00
Капітал вплачений . . . 6,925,000.00
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і доразовуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
НОРТ ЕНД ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave
ВІННІПЕГСКА ФІЛІЯ N. G. LESLIE, Manager
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

Ітонів новий Катальог на Весну і Літо готовий!

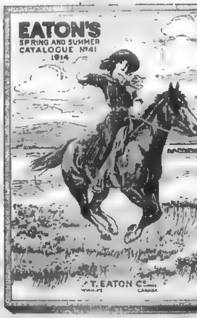

ЄЛИ НЕ ОТРИМАЛИ ЙОГО, НАПИШІТЬ ДО НАС А МИ СЕЙЧАС ВИШЛЕМ ВАМ ЗОВСІМ ДАРОМ.
Образок який отут бачите представляє окладинку Ітонового нового катальога на весну і літо
Ітонів стор є найбільшим в Західній Канаді, з нім дістанете річи які лише хочете, а які суть в катальогу описані і представлені в образках
Наколи ще не дістали сего катальога, так ви можете дістати його зовсім даром пишучи до нас на почтовій картці і подаючи свій точний адрес.
Ми всегда трактуєм наших кoстумерів справедливо. Ви зовсім безпечні коли посилаєте до нас гроші. Ми вишлем вам лише ваші замовлені річи, а наколи не сподобають ся вам, звернїть до нас, ми обмінєм або звернем гроші.
Катальог для людей на кольонії є великим помічником, з него можна вибрати і закупити ріжного рода річей. Катальог повинен бути наче вказівкою в купні.
Ітон провадить велику торговлю з людьми які не говорять по Англ. Ви повинні дістати Ітонів катальог, єли не знаєте по Англ. то підіть до такого що знає вибрати потрібні вам річи і напишіть в своїй власній мові. Ми розуміємо всякі мови і обслужимо вас добре.
Напишіть по наш катальог нині. Пишіть так: „Прошу прислати мені ваш катальог на Весну і Літо" і подайте своє імя і адрес.
WINNIPEG THE T. EATON CO LIMITED CANADA

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Англійского.

(Дальше).

Тимчасом баронет глянув на годинник і порішив, що ему вже час на зелізницю. Діти так веселили ся, що жаль було відводити їх домів.

Оно тут, вповні безпечні — сказав він сам до себе — а з дому прийде їм Віргінія.

Гумфрі від ту пору був на другім кінци поля, тому сер Еверард сказав Майльсови, щоби тутки дожидали Віргінії. Він поручив ему також передати поцілуй Гумфрі.

Маленький Майльс наставив свої усточка до поцілуя і сказав: Ти скоро вернеш, папочка, і не відїдеш вже більше, правда?

Скоро мій любий, і до нового року буду з вами. Нам буде дуже весело разом, тілько ти обіцяй мені не слабувати більше.

О Гумфрі! не треба! ми знова зійдемо ся з дороги Віргінії якова буде сердита.

Та я відси добре знаю дорогу, Майльс. Ми заблудили тілї тому лиш, що пішли від хати Діксон.

А єсли ми опять промокнемо, Гумфрі? Я обіцяв папі не слабувати більше.

Ти промок від дощу, Майльс, не від потока; а сегодня не буде дощу. Глянь, яке голубе небо!

Оба хлопці поглянули горі. Небо було чисте, але на небосклоні почали збирати ся непевні хмаринки.

Сі хмари не прийдуть тут перед вечером — замітив Гумфрі. Ну, ходім! Се не далеко відси.

Краще лишім ся, Гумфрі.

Я тілько іду поглянути, Майльс. Чого-ж ти стражаєш ся?

Не знаю сам, Гумфрі — відповів своїм тоненьким голоском хлопчина. Но краще останьмо тутки.

Ну, добре! не йди, як не хочеш. Я піду сам! я скоро верну ся.

(Дальше буде).

ПОШУКУЮ свого швагра, Міхала Пенцвінтер, з села Кобилоголов пов. Теребовля Галичина. Перебуває мабуть в Альберті. Пошукую його в дуже важній справі. Хто-б про него знав або він сам хай напише до John Baranek, 796 Mountain Ave, Winnipeg, Man (7—8)

ПОШУКУЮ собі молодої, чесної, фармерської дівчини котра-би могла бути доброю газдинею на фармі. Я є хлопець літ 25, грошей в готівці маю поверх $2.000. Роботу на фармі знаю добре. Котраб дівчина мала охоту вийти за мене замуж — нехай зголосить ся на адрес: Mike Simdich, 522 McIntosh St. Fort William, Ont (7-9)

$75 НАГОРОДИ хто знайде пару коней. Пропали в мене двох коней (кінь і кобила) мають по 3 роки. Кобила масти червоної, з звіздою на чолі, і одна нога задна трохи біла. Кінь масти чорної, з звіздою на чолі. Хто про них дасть мені знати що я него находить ся або скаже де находять ся, хай пише до мене а дістане $75 нагороди. John Koropatnicki, P. O. Sheho, Sask. (7-9)

Просимо ласкаво відновити і вирівнати передплату за „Кан. Фармера“.

МАРКИ "EMPIRE"
ГИПСОВІ ПРОДУКТИ
найбільше спродають ся а се тому, що они суть найліпшої якости.
Завдяки много літам уживаня при ріжних будовах — усі переконались що марки EMPIRE вироби суть найліпші.
Пишіть за поясняючими книжочками.
MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG, MAN.

The QUALITY LIQUOR STORE
WHOLESALE WINES & LIQUORS
WINNIPEG, MAN.
FARMERS & COUNTRY ORDERS DEPT

Спірітус за ґальон $5.00, фляшка 1.00 і 1.35.
Австрійский спірітус $5.00 і $5.50, фляшка $1.00 і $1.50

Скач	$4.00 до $6.00 за ґальон
Житнівка	$2.50 до $4.00 „ „
Бренді	$4.00 до $6.00 „ „
Джін	$3.50 до $4.00 „ „
Порт вино	$1.00 до $3.50 „ „

фляшками 35 ц до $1 75.
Пиво і бочки $3.00. ½ бочки $1.50
[illegible]
Ми лише що отворили наш склад лікерів на 148 Higgins Ave і гарантуєм за чистість напоїв.
ГОВОРИМО НА ВСІХ ЯЗИКАХ.
The QUALITY LIQUOR STORE
BRAUNSTEIN & COHEN, Prop.
148 Higgins Ave. - Winnipeg. - Phone Main 3761

НОВІ КНИЖКИ.
ЯК ПИСАТИ ЛИСТИ або найновійший і найпрактичнійший Русько-англійський листівник Взори всяких листів, 288 сторін 75 ц.
ПОРАДНИК ЯК ПИСАТИ ЛЮБОВНІ ЛИСТИ, взори листів і поученя, як поводити ся в часі [illegible], та любовні вірші і желаня 35 ц
ГЕОГРАФІЧНИЙ АТЛЯС, 24 мапи і виклади з астрономії..$1.25 ц.
КУДА ЙДЕШ ГОСПОДИ (Quo Vadis) 50 ц
О 12 ти ТАБЛИЦЯХ 30 ц.
КАРОЛЯ, з житя сироти . . . 40 ц
ДОМАШНА КУХНЯ, як варити і печи 75 ц.
БАЙКИ .....50 ц
БАЙКИ 1001 ніч, I. II, III, IV т. . $2.75 ц.
ІСТОРИЯ ПРО ЛУЦЯ ЗАЛИВАЙКА І ЕГО СИНА.........25 ц.
УКРАЇНСЬК. СЬПІВАННИК опр....60 ц.
НАД ЧОРНИМ МОРЕМ, повість $1.25 ц.
КОБЗАР з 53 образками........$1.00 ц.
СЬПІВОМОВКИ 20 ц.
МИКОЛА ДЖЕРЯ — $1 00 ц.
ІСТОРИЯ УКРАЇНИ, М. Грушевск. $2.75 ц.
ВІДРОДЖЕНЄ, 3 т. Л. Толстой...$2.00 ц.
ПРОВІДНИК, практичний самоучок до науки англійської мови, з описанем кождого виразу і двоками словарцем..........$1 50 ц.
Всім тим, котрі пришлють замовлене на $3.00, вишлемо в презенті красний стінний Ювилейний Календар з портретом Т. Шевченка. Велич. 22х14 ц.
Катальоґи книжок та інструментів ДАРОМ.
Гроші треба висилати з горе.
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

Предплачуйте „Канадийского Фармера“.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474 є одиноким руским шпиталем в Канаді.
ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. Отворений [illegible] 16 місця.
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ. Недуги грудий, серцеві, жолудкові, [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ: 1) Віддїл для хорих [illegible] 2) Віддїл для хорих [illegible] 3) Віддїл [illegible]
Розмовляємо по руски і по польски. [illegible]
◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 886. ◆◆

Добре, папочка.

Сер Еверард жалісно усьміхнув ся і кілька раз поцілував хлопчину. Відтак пішов домів. По дорозі озирнув ся. Майльс глядів за ним і посилав ему воздушні поцілуї. Кругом него шуміло [illegible] ще колосє. В далині виднїла жниварка. Гумфрі захопив віжки і сам правив кіньми. Ся картина по конець житя остала в памяти батька.

Ніяка радість не тріває довго По часові вже Гумфрі наскучило їздити і він зліз з машини і став бавити ся з маленьким братом. Разів зо два они побігли за машиною, збираючи колосє, але було надто горячо, і они борзо втомили ся і сіли під копицю.

І тут ще пече — сказав Гумфрі, знимаючи капелюх і холодячи ся ним мов віером. Ходім краще на друге поле і сядьмо під то дерево, де ми сиділи з вуйком Чарлзом.

Они перелізли огорожу і, прийшовши до дерева, сіли в его холодній тіни.

Як цікаво розказував вуй Чарлі — зітхаючи, промовив Гумфрі, мені так хотіло-б ся послухати опять его розказів. Шкода, що папа не позволив поповзнути по наклоненій галузі. А я би се зробив точ-в-точ як той чоловік з вуйкової історії. Папа говорить, що она підгнила і зломає ся. Та я думаю, що ні. Она груба і кріпка. — Він опять зітхнув і замовк.

Нараз він рішив ся. — Я не знаю, чому би нам не пійти і не поглянути тілько. Над греблею мусить бути так холодно.

Переписка Редакції.

П. Бов. Алвена, Саск. Гроші дістали. Красно дякуєм. Довжні ще за минувший рік.

Пантелей Никол. Васел, Альта. Гроші отримали. Дякуєм. На листи, про які згадуєте, не знаємо зовсім.

Петро Янічук. Коловсей, Саск. Гроші отримали. Дякуєм. Щобись могли дістати календар то треба заплатити часопись на цілий 1914 рік. За заплачене довгу ніхто не дістав і не дістане нагороди. Ми однак дуже дякуєм Вам за присланє своєї залеглости, се сьвідчить, що Ви розумієте вагу своєї часописи, і т. и.

Невідомий. Хтось прислав нам лист датований 2 лютого с. р. а не подав свого імени ні адреси. В листі пише, що не дістає часописи. Щоб справити блуд, або взагалі щоб переконатись як справа з часописею стоїть — нехай дотична особа напише нам ще раз і подасть свое повне імя та адрес.

Дм. Никифорук. Мондейр, Альта. Гроші дістали вже давнійше та той що коректує лісту не змінив дати на Вашій адресі. Часопись заплачена по конець с. р. Дуже перепрашаєм за неточність.

Невідомий, з Янова, Ман. прислав допись і не подав свого імена. Допись не буде поміщена, хиба що пришле свое повне імя.

Невідомий. Хто з Калґері, Алта., прислав допись і не подав свого імена?

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, з бороди і деби не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтовими марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як его уживати.
Адрес: Dr BELLINS, 55 Delancy St. New York, N. Y
Потрібні агенти.

Руско-Американска лінія
Одинока без пересадки лінія між Росією і Канадою
Найбільші і найскорші пароходи що курсують точно між Росією а Канадою без пересідання.
В подібнім порядку такі пароходи.

Росія	—	14.000 тонів
Курск	—	13.500 тонів
Цар	—	13.000 тонів

Третя класса.
Одинокою [illegible] з ЛІБАВИ до ГАЛІФАКСУ $36.50. Жадної [illegible] не платять пасажири що прибувають до Канади. Друга класса $42.50.
За близшими поясненями і [illegible] звертайтесь до [illegible] або до головного уряду компанії
A. E. Johnson Co.
27 Broadway New York, N. Y.
або 306 First Ave. S. Minneapolis, Minn.

ПОШУКУЮ Елиша Ґабрияша, з села Чортівці, повіт Городенка, Галичина. Вже чотири роки як він в Канаді і минувшої зими робив в шапі G. T. P. в місті Rivers, Man. Минувшого літа робив в шапах G. T. P. в Транскова. Хто би о нім знав, або він сам нехай зголосить ся на адрес. Іван Serbeniuk, Ushervilie, Sask (14—8)

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Ліски, Гонти.
Точно доставляєм — Задоволенє гарантуємо

Потрібно людей
до весняних робіт
Учимо цілого курсу їздити [illegible] ґазолінові трактори. Щоби достарчити потрібне число наших учеників, ми учимо цілого курсу [illegible] на наших автомобілях і тракторах. Можете їхати нашою машиною на улиці. Цілий курс $25.00 [illegible]
The Omar School of Trades & Arts, [illegible] Main St. Winnipeg
Напротив Сіті Гол.

Тикета
T & B
папіросі
не клезні.

ПОШУКУЮ свого мужа Андрія Москалика, походить з Городенки, Галичина і довгий час перебував в Ванкувер. Хто би знав де він тепер находить ся або він сам най зголосить ся на низше подану адресу. Хто подасть його адресу — дістане $5.00 нагороди. Anna Moskalyk, 22 Shade St. Galt, Ont. (5—7)

ЛІКЕРИ
Стара фірма котрій можна довіряти
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1105. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпегу, проте коли засилаєте свое замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменше 20%.
Спірит за ґалон $5.00 і $5.50 [illegible] Житнівка і біла горівка за ґалон $2.50, $2.75 і 3.00. Бренді і Рум, за ґ. $4.50, $5.00 і $5.50. Австрійська горівка, ґал. $5.00 і $5.50. Вино за ґал $1.00, $1.25 і $1.50 і $3.00. За 10 ґалонів 95, 1.15, 1.40, 2.75 за ґалон.
Ми засилаємо C. O. D.
В нашім департаменті [illegible] що розуміє всі мови.
[illegible]

Дарма для всіх!
Хто пришле нам $1.00 тому вишлемо: 1) золотий хрестик з шпилькою до одежі, 2) великий календар на 1914 рік 3) Всі образи мук Ісуса Христа в 50 найкрас. ріжнобарвних образках як книжечка.
Гроші посилайте на адрес
EUROPA BOOK CO.
87 DEY STR. NEW YORK, N. Y

10.000 вдячних і задоволених відбератель НАШИХ ФОНОГРАФІВ
котрі гарантуємо [illegible] на 10 літ і висилаємо [illegible] на 3 місяці безплатної проби і даємо [illegible] 50 руских [illegible] ДАРОМ.
[illegible] НАЙБІЛЬШИЙ СКЛАД РЕКОРДІВ РУСКИХ НА СЬВІТІ [illegible]
[illegible] New York, N. Y.
ІВАН РУДЕНЬСКИЙ, власитель

EDDY'S МАҐІЛЬНИЦІ
EDDY'S МАҐІЛЬНИЦІ
ЕДДІС МАҐІЛЬНИЦІ СУТЬ ЗРОБЛЕНІ ТАК, ЩО ПРИ ПРАНЮ ШМАТЯ ВИ НЕ МАЄТЕ ЖАДНИХ ТРУДНОСТЕЙ.
Заощаджує час і добрий гумор
E. B. EDDY CO HULL, - CANADA.
Добре пере шмате і не нищить його.
ВОНИ СУТЬ ТАК САМО ДОБРІ ЯК І ЕДДІС СІРНИКИ.

Позвольте післати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і 12 Руських співів на 30 днів
БЕЗПЛАТНА ПРОБА.
Безплатно Проби.
Не потребуєте посилати нам ні цента. Ми вишлемо вам прямо з фабрики VICTOR або COLUMBIA фонограф на безплатну пробу. Сли вам сподобаєсь, по 30 днях заплатите по
$2. МІСЯЧНО.
Ми гарантуємо на 15 років. Напишіть нині! [illegible] ілюстрований каталог, він ДАРОМ.
SAUL BIRNS
117 Second Ave. Dept. New York.
[illegible]

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпег, Ман., Пятниця 20-го Лютого, 1914. Winnipeg, Man., Friday, February 20, 1914 Число 8.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474 є одиноким руским шпиталем в Канаді.
ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. Отворений [illegible] 16 місця.
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ. Недуги грудий, серцеві, жолудкові, [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. 1) Віддїл для хорих [illegible] 2) Віддїл для хорих [illegible] 3) Віддїл [illegible]
Розмовляємо по руски і по польски. [illegible]
◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 886. ◆◆

Новинки.

СТОЛІТНІ РОКОВИНИ УРОДИН ТАР. ШЕВЧЕНКА.

Майже всі українські видавництва дільно готовлять ся до сьвяткованя 100 літних роковин уродин Т. Шевченка. Видавництва підготовляють популярні видання творів поета, серії портретів, кореспонденційних карток і т. н. В Петербурзі готовить ся видане картин і офортів, власноручних праць поета. Звісні українські кобзарі і бандуристи Кучеренко і Кожушко одержали дозвіл приїхати до Галичини для участи в ювилейних концертах в честь Тараса Шевченка.

* * *

ЩЕ МАЦОХ!

Аж тепер в Пьотркові в тюремній церкві вроцлавський епископ довершив обряду позбавленя чина Мацоха, Старчевського в Олесінського. З осуджених зірвали чернечу одіж, переоділи в арештаньску і закували в кайдани. Епископ проголосив папський розпорядок відкидаючий осуджених від католицької церкви і передаючий їх анатемі. Мацох плакав і просив прощеня

Цікаво кілько ще Мацохів дасі удає Христових наслідників.

* * *

ОБІЖНИКИ ЕНВЕРА БЕЯ.

В турецьких часописах появили ся два обіжники міністра війни Енвера бея. Перший напоминає християн і магометан, які належать до армії, щоби точно сповняли свої релігійні обовязки, бо армія без релігії нічого не варта. Другий розпорядок заборонює офіцирам пити по публичних льокалях і грозить, що пияки будуть спенсіоновані або перенесені в стан диспозиції.

* * *

ЮВИЛЕЙНИЙ ДАР ІВАНОВИ ФРАНКОВИ.

Дня 24. січня було засіданє повного комітету ювилейного дару і на нім принято до відомости, що сума зібраних досі гроший переїшла вже двайцятьпять тисяч корон, з чого 21.000 вложена на „Дністровій“ книжочці ч. 8.000, а решта полишає ся покищо в ріжних фінансових інституціях і товариствах. Всі присутні члени комітету висказували велике вдоволене, що українське громадянство Галичини виявило свою пошану для високозаслуженого письменника протягом одного року, року недороду, фінансової кризи, при незвичайно великім оподаткованю суспільности на наші ціли (Рідна Школа, Пасека для Гуцулів, потреби України, виборчий фонд, український город і богато иньших), без особливої агітації, таким визначним даром нація обезпечила старость Юбилянтова. Річ відрадна тим більше, що на дар жертвували розмірно найбільше селяни, народні учителі, робітники, ученики, хоч не забували й всі иньші стани.

* * *

А. ЛОТОЦКИЙ ЗЛОВЛЕНИЙ

А. Лотоцкий, звісний в Канаді біснесмен, який минувшого року в Жовтни утік з Вінніпегу — зістав зловлений в Злуч. Держ. в Ґренд Рапідс. стейту Вісконсин. Лотоцкий був агентом фірми Ураніум, спродавав шифкарти пересилав гроші до старого краю, то ще що. Мабуть за такою будо вести зібрані гроші до почти отже Лотоцкий одної осінної ночи шмигнув до Злуч. Держ. де — як подають в англ. часописах — купив фарму і фармерував.

І нічого злого не булоб сталось йому якби не та „буржуазна“ поліція. А то тепер посадять до холодної де відпокутує за свої провини.

Драму в 4 діях Тогобочного п. з. „МАТИ НАЙМИЧКА“ відограє Амат. Кружок Заньковецької для 26 лютого в четвер в Квінс театрі на Селкирк улиці.

Сьвяткуйте сотні роковини уродин

1814 ТАРАСА ҐР. ШЕВЧЕНКА. 1914

І мене в сімї великій,
В сімї вольній, новій
Не забудьте помянути
Не злим тихим словом.
Т. Шевченко.

Українці!

Найбільшими людьми на сьвіті є ті, в яких були великі, чисті, сьвяті думки, в яких палав несквернй огонь до правди, а ненависть до всього, що скверне, що несправедливе. Люди такі не вмирущі. Їх слова стають провідним ключем на цілі столітя і тисячліття для тих, до кого вони були звернені.

Не богато було великих людей на сьвіті, не богато й буде. Тому великий нарід з такою побожною пошаною відносить ся до памяти своїх великих синів. Їх слово стає для них заповілю, після якої треба вимірати стежку житя, а на спомин їх імен цілі народи схиляють низько свої голови.

* * *

А чи ми, Українці, — трийцять пять міліоновий народ — чи маємо великих людий? Чи в нас були великі души, що [illegible] у бій за правду, за добро, за людську гідність подоптану неправдою?

Так!

Власне таким великим в нас мужем є **Тарас Шевченко**

Якраз минає сотка літ від хвилі, коли в бідній кріпацькій хатині, прийшов на сьвіт **Шевченко**

Лиха доля терновою дорогою повела его через поле житя. — Що терпів народ — те перетерпів Шевченко. Смерть матери, лиха мачуха, смерть батька, пяний дяк — учитель, панська неволя, а по наловгій свободі знов десятьлітня тюрма, після якої не стало вже сили дивитись на муки его рідної України.

Богато води упливо за той час в Дніпрі, богато пролило ся сліз і крови на Україні. Не одно горяче серце присипала могила, тай чимало зівялих листочків розвіялось з вітром у степах — безслідно тай марно. Але память Кобзаря, що збудив кріпаків до нового житя, не пропала. Як велика тай широка Україна — від Сяну до Уралу — від Припеті по Кавказ і Карпати — всюди де тілько гомонить наша мова, наша пісня — деб не загнала наших земляків доля — всюда готовить ся український нарід пошанувати отвітним сьвятом память ґенія, що власною силою спробував вагу людського горя, а спробувавши, старав ся розбити і знищити се горе. Ґеній сей підніс голос протесту проти людської неправди і то протест не за себе, але за весь поневолений народ.

Нема щирого українського серця, яке не забилоб живійше на спомин про Кобзаря, найначе-ж на чужині далеко від рідного краю. — Він жив і творив для цілої України, минувшої, теперішної і будучої. Його пісні вічно свіжі, а гадки його поглублюють ся і обновляють ся з кождим поколінєм. Оттим-то сьвяткуючи його память приходить ся нам все на ново поглублювати розуміне творів Шевченка, подібно, як з року на рік поглублюєсь, ширшає і кріпить ся наше народне житє — зростає національна сьвідомість. —

Був час, коли сам звук української мови, української пісні був для нас новим здобутком. А власне Шевченко знехтовану перше українську мову підняв силою свого ґенія до небувалого перше достоїньства і величи, тай сим поклав підвалини під наш національний розвій.

Але не в самих словах, не в чарівних поетичних образах лежить головна вага і велич Шевченка. Його творчість сягає без порівнаня глубше і дальше. Він показав, що на дні души простого хлібороба кріпака, потораженого, споневіреного і поневоленого дрімають гадки та ідеї високі, гуманні і благородні, що душа кріпака спосібна до найвисших поетичних почувань і поривів, які звичайно признавали ся виключним привілеєм шляхти і панующих. І викресав кобзар з кріпацької души справді найчистійші жемчуги почувань, найсьвітлійші диаманти гадок.

І не прогомоніли дармо его слова. Огнем палали они людські души будили сплячих, підкріпляли зневірених — показували усім, на яких основах можливе щастє людий на земли. **Вільна Україна, без неволі, без пана і раба, свобідні вільні люди, отсе найглубший зміст, основа всього житя ШЕВЧЕНКА, его думок, его терпіня, его роботи.**

Розкуйте ся! — братайте ся..
У чужому краю не шукайте,
Не питайте, того, що не має
І на небі, а не тілько
На чужому полі.
В своїй хаті своя правда
І сила і воля

Чиж може бути щось більше понад се!

А коли звважимо, що в той час, коли Шевченкови приходилось писати, на Україні ділились неможливі надужитя, коли за одно слівце висилано на Сибір і коли гірше Лиха свої діти матір розпинали, то в виду сего Шевченко являєсь ще більшим.

Ні закратована тюрма, ні сибірська неволя, ні бачне око начальства не мали сили примусити **Народного заступника мовчати**. В него не було нічого сьвятійшого, нічого дорожшого над его рідну, покривджену Україну, нічого близшого над поневоленого „меньшого брата“.

Я так її, я так люблю
Мою Україну убогу,
Що проклену сьвятого Бога.
За неї душу погублю.

говорить він в своїй безграничній ревности для України.

Там-то й лишить ся для нас Шевченко ґенієм і сьвіточем, якого слава буде зростати от рода в род — з віку в вік.

Оттим-то й Шевченко великий для нас не тілько як поет, але ще більше як громадянин, як найбільший син України, а поза се як чоловік що поза щастєм України бажав усім людям щастя, братства, свободи.

Оттим то врешті і ювилей Шевченка не повинен ограничувати ся на самих зверхних формах, як помини, концерти, вечерниці і т. и. А коли справді ідеї Шевченка мають бути підойомою нашого народнього відродженя, коли Шевченко є нашим духовим батьком, що пробудив Україну до нового житя, — коли вже українська ідея вийшла з під сільської стріхи на широкий европейський сьвіт, то таке звеличанє Шевченка не може нас вже вдоволяти. —

Столітні роковини мусять стати переломовою хвилею в житю Українського народу в Канаді, від якої має зачатись нова к р а щ а доба — доба всестороннього відродженя в культурному житю, в силі народу між другими народностями, та в добробиті національнім

Нам треба сьвідомої ціли, щирої, невсипущої праці над культурним відродженєм канадийської України. Нам треба **Просьвіти, Рідної Школи і Наукового Товариства ім. Шевченка в Канаді. Ратуймо для України все що тілько дасть ся ще врятувати.** — Відроджуймо тут на вільній канадийській землі нашу прастару, неоцінену потому українську культуру. Плекаймо словесність, пісню, музику і штуку. — Організуймо наш рідний артистичний промисел, збираймо все народне й дороге нашому серцю, просьвічаймо ся і збогачуймо ся. Культура се громадженє скарбів. Серед нашого народа, розкиненого в Канаді дрімає богато талантів, які треба тілько віднайти виховати і розвити, щоби наш народ став справді великим і богатим.

Тому комітет, завзиваючи Українців Канади до сьвяткованя ювилею Шевченка, кидає між нарід отсі кличі. **Через просьвіту і Рідну Школу в Канаді прямуймо до заснованя власних найвисших наукових і культурних інституций, до богацтва і сили.** — Таким чином найкраще сповнимо заповіт Кобзаря і пошануємо его память

Віримо, що наша національна сьвідомість на стілько розвита, що в найдальших закутинах широкої Канади, де лише бе щире українське серце, день столітних уродин нашого **Національного ґенія** буде відсьвяткований так, як се Він собі заслужив. Сьвяткованєм сего нового ювилею покажемо сьвітови „хто ми і чиї ми діти“, покажемо, що ми народ, що ми маючи великих людий маємо свою рідну культуру, що ми є народ, який має право на національне житє між другими націями. Се сьвято — наша гордість народна, тому повинні ми его сьвяткувати як найвеличавійше.

Отже до діла, бо час короткий.

Комітет.

За всякими поясненями що до сьвяткованя можна удаватись до комітету, що завязав ся в Вінніпегу, і який поставив собі за задачу, зробити се сьвято як найвеличавійшим.

Адреса буде подана в слідуючім числі.

ПОТРІБНО
відповідного чоловіка який би був представителем асекураційної компанії „The Excelsior Life Insurance Co.“ і працював між Русинами.
C. D. BURNHAM
Provincial Manager.
346 Main St. - - Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер“
Редактор: О. Г. Гикавий

Часопись для руського народа в Канаді, виходить кождого тижня в пятницю і коштує: в Канаді і Сполучених Державах на рік $1 50
до Европи $2 00

Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B Winnipeg.
Telephone St. John 387.

The Canadian Farmer
Ruthenian Weekly
Circulation 6,000
Published every Friday at 337 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. H. Hykawy, Editor

Як і на що консервативний уряд Манітоби тратить гроші.

Від коли Канада істнує то жаден уряд не вславив ся так траченем гроша як теперішний уряд Робліна в Манітобі. Ми Русини мали спосібність переконати ся наочно по кольоніях де замешкуємо. Ми все чуємо від людий що служать урядови обіцянки, що уряд постараєсь для нас о добрі дороги. Ми читаємо в газетах що видаєсь великі суми грошей, і що ті гроші видають ся на дороги, але доріг тих ми не бачимо. Но вглянувши лучше в сю справу ми переконали ся, що не на дороги уряд видає гроші, але тими грішми тучать ся політичні робітники. Дістають гроші і в місто робити дороги, або уважати щоби дороги будовано, они користують ся тими грішми самі, а частину тих грошей видають в часі виборів на закупно горівки і пива для тих людей що не можуть своїм розумом понята, що пиво і горівка куплена за їх гроші.

Гроші які уряд тратить в сей спосіб пропадають на всегда, а нарід мусить платити високі податки не дістаючи нічого взаміну.

Не є се в інтересі уряду тратити гроші на дороги, або тратити гроші нібито на дороги, коли в дійсности уряд не будує доріг там де їх потрібно. Кожда місцевість в краю має совістно дістати свою частину дороги і грошей, позаяк кождий горожанин платить податок.

Уряд Робліна має найгірший рекорд в траченю грошей на дороги, і сей его рекорд перевисшає всякі понятія, коли пригадаємо собі вибори минувшого року в Ґімлі. Публичні рахунки виказують, що уряд провинції в 1913 році видав на дороги в цілій Манітобі $130 000, і з сего рахунку сама Ґімлі одержала $93,534 92 а решта меньше як $35 000 лишилось на цілу провінцию.

В Ґімельських виборах уряд Манітоби зробив такий рекорд гідний бути записаним в історії. Ніколи тілько грошей ніхто не видав в перепроваджуваню так маленьких виборів. Більше як $93 000 пішло на дороги, але фармер котрий знає що дороги коштують і що ті дороги зроблені минувшого року варта, дасть вам відповідь що і половина тих грошей дороги не коштують. Де ж ті гроші поділись?

Кождий догадаєсь де ті гроші поділись. Певно що частину тих грошей видано на дороги, позаяк треба чимось виказатись де тілько публичного гроша видано, але богато з тих грошей, а може і більша половина, дісталось особистам приятелям Роблінового уряду. Богато видано на пиво і горівку, а більша часть прямо попала ся в кешені кільком приятелям уряду. Фармері і тяжко працюючі робітники що платять податки, бо з відки як не від них ті гроші приходять, дуже малий хосен з тих грошей мають.

Се повинно бути перестогою всякому чесному і добре думаючому горожанинови в провінції Манітоба. Се показує як мало на серцю консервативному урядови лежить добро народу, коли они так просто скажимо розкидають народний гріш і то десятки тисяч, щоби тілько здобути собі бодай одного посла. Запамятаймо собі, що се наші гроші они так тратять. Кождий горожанин обовязково має платити податки, і більше він буде платити, коли уряд в сей спосіб гроші буде тратити як приміром минувшого року в Ґімлі.

Уряд уже від довшого часу обіцює видати $3,500,000 на будову нових і поправу старих доріг, однак і до нині сеї роботи не начав. Ліберали всегда прихильні щоби для фармерів будувати добрі дороги, щоб їм лекше можна було діставатись до міста і стору. Ліберали все говорять щоби як найбільше будовано доріг, бо в сей спосіб найбільшу зробить ся поміч фармерам. Але ліберали хотять видавати гроші чесно на дороги, а не щоби за ті гроші вигравати вибори або збогачувати пару людей приязних урядови. Коли предложено недавно в парляменті справу добрих доріг, то пан Норріс провідник ліберальної партиї поставив, щоби предложений параграф змінити так щоби комісар що завідує публичними потребами міг де-що сказати про видаване публичного гроша. Пан Норріс казав що в випадку якого непорозуміня межи урядом і муніціпалом що до суми грошей призначених урядом на дороги, комісар завідуючий публичними потребами судия Робсон, має розсудити спорячі сторони. Але се не подобало ся урядово Робліна. Люди знають що судия Робсон є чесний урядник і він справедливо поступить чи то з урядом чи муніціпалом.

Се що пан Норріс говорив не є там чого уряд собі бажає. Уряд сам хоче контролювати свої видатки і на дальше. І тому то що уряд сам себе контролює, так мало користають тяжко працюючі люди податкові з тих грошей які уряд призначує на дороги.

Тут знов наведемо другий примір як марнує ся народний гріш. Уряд минувшого року підвисшив видатки департаменту що має надзір над опущеними і занедбаними дітьми не більше як $30.000. Перше було $19,544 а тепер аж $50,242. Більша часть сих грошей іде на плату яким двайцятьом або трийцятьом урядникам що смотрять за бездільниками (уличниками), яких уряд недавно призначив щоб вмушували дітий ходити до школи. Люди сі призначені на сі уряди беруть велику платню і усі суть старі консервативні робітники, ані один з них не має найменьшої практики в шкільних і наукових справах. Їх не вибирано чи они відповідні на становище таких урядників, а вибрано тому що они суть добрими консервативцями і будуть виборчими робітниками на все, мимо сего що они побирають плату з публичних фондів. Повторяєсь стара історія, коли Ф. С. Шаблєвскі був інспектором для доріг і побирав платню з департаменту публичних робіт, але робив лише політичну роботу. Тоже Т. Стефаник теперішний консервативний організатор, був нібито шкільним інспектором і брав добру платню а в дійсности більшу часть свого часу посьвячував політичній роботі для Роблінового уряду.

Уряд Робліна знає що люди знають як тратить ся публичний гріш, однак кождого року він стараєсь якимсь способом факти чимсь прикрити. Сего року так як і по передних роках, публичні рахунки предложено в парляменті аж при кінци сесиї, а то тому, щоби ліберальні посли не мали часу вглянути у всі рахунки і виказати як уряд тратить народні гроші. Є право в парляменті, що рахунки мають бути предложені на засіданях послів не пізнійше як в пятнацять день по розпочатю сесиї, але уряд Робліна легковажить собі се право, відтягаєсь з предложенем рахунків на конець, щоби ліберали не мали часу докладно переглянути.

А все таки найдено на стілько часу, що виказано що більше як $93.000 видано на Ґімлю щоби заповнити посольство Е. Л. Тейлора.

Трачене публичних грошей є щось такого чим кождий чоловік повинен особисто інтересувати ся. Публичні гроші належать до усіх горожан, і если їх уряд непотрібно тратить, то тілько кілько уряд даром тратить, горожане мусять те трачене знов покривати. Если уряд нечесно публичні гроші тратить то внаслідок сего податки стають чим раз більші. І коли ви будете голосувати против уряду Робліна, то ви голосуєте против даремного трачення публичного гроша, свого власного гроша.

Поклик до Русинів-Українців в Манітобі.

Як загально відомо ліберальна партія що два роки відбуває свою конвенцію. Така конвенція відбудесь і сего року, дня 26 і 27 марта.

Ліберальна партія не хоче бути самородною. Вона і до виготовленя своєї платформи хоче втягнути опінію загалу. Тому отсе провідники ліб. партиї скликають таку конвенцію на якій усі місцевости через представників будуть мати ширші наради, поставлять свої домагання і т. п. І лише після домагань загалу ліб. партія поступає, лише на домаганях загалу вона операєсь.

Тому отже святим обовязком єсть кождої місцевости де відбуваєсь голосоване вибрати і вислати на сю конвенцію свого представника. Се справа великої ваги і її маловажити годі.

Щобим ліпше пояснити ціль і користь конвенції то до того часу по кольоніях будуть відбуватись мітінґи. Час мітінґів проголосить ся в кождій кольонії. Отже в своїм власнім інтересі кождий фармер чи робітник повинен прийти на такий мітінґ і послухати бесідників або і самому дещо сказати.

Засмарканий Дурному.

„Не жаль голову вломити, але з доброго коня“ — говорить наша пословиця. Не дивота булоб, колиб статя „Засмаркав ся тай то перійно“ в 4-тім числі консервативної шмати була писана таким як пр. як я. Мені кождий вибачив би, бож я простий собі фармер, високих шкіл не кінчав, в Римі не був. Алеж як знаю то повисшу згадану статю писала учена людина, з університетским образованем, людина яка студиювала теольогію аж у Римі. Та показуєсь, що він от такий як та на пів зісхала риба.

Я не хочу богато розписуватись, бо шкода часу, паперу, чорнила і місця в „К. Ф“. Хочу однак дещо вам д. К. відповісти. А найперше те: дякую вам, що окрестили мене рецитем. Сподіюсь, що невдовзі висьвятите на попа, а відтак і на епископа. Вже маєте ту саму церковну власть і ті самі здібности що й „Архипатріарх“ Макарій. Ви оба — як два ока в голові.

На іньшім місци безгрієте, що гріх булоб не зробити мене безсмертним лише на пострах другим, біда що не знаєте мого жадного імени.

Не журіть ся п. Кармельский! Я не з тих, щоб дуже страхав ся таких учених дурнів яким ви власне є. Я не настрашусь хотьби ви і свою душу запхали із себе в виді чорта. Ви мусите знати, що хлоп нічого не боїть ся

Дивуєтесь чому я не подав був свого повного імени. А чому ви, зогнила рибо, не подали свого?

Торочите дальше, що я дурак, сліпо-рождений осел і т. д. і т. д. Се гарно, дуже гарно з вашої сторони називати когось. Се власне свідчить, що ви таки порядний віслюк. Во слаб ні — ви не називаль нікого уличними словами Вим не то що я, а простий хлоп і мені ніхто не подивує, але вам подивує і мала дитина.

Ще дальше кажете, що: „Розперезав очкур, скинув холошні тай до маківки згнав ся розум.“

Так, я скинув очкур і холошні. Усі ми фармері в Канаді поскидали очкурі і холошні, і на так очкурах ви можете причипитись до сухої сосні, (зеленої школа, воскльбе.) Треба вам дурненький Петруню, знати, що разом з очкуром і холошнями ми Русини-Українці в Канаді скинули таком старокрезну неволю і рабство яке так дуже хочете вломити на нас в сім вільнім краю. Сего однак не діжлєш ся рабе консервативний. Ту не те що в старім краю.

А бодай вас бодай пане „професор.“ І деж ви були тоді як гриміло? Де ви були як ми приїхали до Канади? Чому не їхали разом з нами щоб нам помочи, порадити, поучити?! Ми в початках гірко бідили, в лісах, в будах жили з дрібними діточками. Ми жили на морозі, слоті, неоден марно згинув — а вас чорт видів, або знав. Доперва тепер, коли ми своїми власними руками трохи доробились, коли обтерли з чола кровавий піт, коли стали сильнійші матеріяльно і морально — ви приплентались до нас і хочете вплазити на нас своїм безглуздими поученями. Не треба! Ви прийшли скубати в нас те молоденьке піре яке недавно зачало на нас поростами. Та вара вам від нас, а то буде „буба“

Бридитесь очкура та холошень, називаєте нас фармерів хамами та ослами і ще чорт зна як. Ми вам бридкі, та наші долярики такі вам милі і солодкі що раз. Може ні?

Прецінь поберате наші гроші які даємо до уряду. За те ви еще сьмієте нас прозивати. — О, гарна з вас людина. Та знайте, що ви нам фармерам такі бридкі — що годі.. А мусите Петруню знати, що єсли фармері збридать собі такого як ви — дуже крутне справа. Затямте собі те добре.

Ще одно. Пишете, що я смаркатий. Добре! Ви можете ті смарки облизати своїм языком і бути зовсім спокійним. Ви вже, славити Бога, в Канаді назвались тих смарків, то можете ще й мої. Тут же фрі контрі!

Так, так! Я хлоп і в хлопа мене ніхто не скине. Я мав нагоду, я мав доволі часу дечого навчитись і як не мусите фатиґуватись поучити мене. Ви - як своїм Малочим Зеркалом задокументували, єсьте дуже дурненький Петрунь. Ви можете зовсім відїхати звідки прийхали, ми не будем ні жалувати, ні плакати. Ми врадіємо, бо позбудимось одного варата.

Іван Чо—ко.

WSENARODNA KANCELARYA
ПІД УПРАВОЮ КІММЕЛЯ і Ко.

ОГОЛОШЕНЭ!

Шіфкарта з Европи до Вінніпеґу лише $40. і то на найліпші почтові шіфи.

Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути вищі.

Виготовляєм старокраєві документа леґалізовані ц. к. Консулятом а іменно: — контракти купна і спродажі, повновласти, перепроваджуєм процеси з старім краю, виробляємо увільнене від вправ військових і т. п. як рівнож виробляєм ріжного рода тутешні документа, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей сьвіта, купуємо і спродаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальности.

Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпеґу

J. G. KIMMEL & CO.
215 Logan Ave. Телефон: Garry 2286. Winnipeg, Man.
J. G. KIMMEL, НОТАР

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотарияльне в Вінніпеґу.

ПЕРЕВОДИТЬ [illegible] процеси, в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, повновласти і всякі інші документа старокраєві і Канадийскі.
ПРОДАЄ шіфкарти на [illegible] кораблі, а [illegible] 4 до 7 днів.
МІНЯЄ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частей сьвіта скоро і безпечно.
ПРОДАЄ і КУПУЄ ґрунти в старім краю і Канаді, а також лоти доми.
В всяких справах і [illegible] удавайтесь до нас.

Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
641 Main Street - Winnipeg, Man

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріяльних, старокраєвих і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).

ВИРОБЛЯЭ повновласти і контракти купна — продажи, леґалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЭ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через перворядних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЭ подания в військових справах, себто: увільнення від вправ, контролї і воєнзеруку.
ПРОДАЭ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЭ ГРОШІ до всіх краів.
ВИРОБЛЯЭ ПОЗИЧКИ на фарми і реальность.
АСЕКУРУЭ від огню і на житє.
КУПУЭ І ПРОДАЭ всякі реальности в місті і на провінциї.
[illegible]

Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день валагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера.
Всяка інформация д а р о м, за долученєм 2ц. марки.

Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
— НОТАРІ. —
834 Main str. Winnipeg, Man.

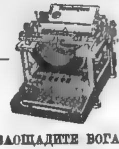

ЗАОЩАДИТЕ БОГАТО
КУПИВШИ
Реміньгтон Машину
ДО ПИСАНЯ.

Чи заголовок заінтересував вас? Читайте що слідує Модель 10 „Видний Реміньгтон“ має механізм який є лише в машинах Реміньгтона — добірник колюмнів.

Добірник [illegible]

В [illegible] „Добірник колюмнів“ [illegible] 15% до 20% часу і [illegible]

[illegible]

Прийдіть і зобачте для самого себе.

Видіти є вірити. Прийдіть до нашого офісу і попросіть о показанє собі нашої машини. Ми радо начишем лист і покажем о скілько можна заощадити часу, уживаючи до писаня нашої машини

Remington Typewriter Co., Ltd.
320 Donald St. Winnipeg, Man.

Замовляюча картка на „Канадийский Фармер“.

Хвальна Ред. „К. Ф.“

В залученю посилаю $...... яко предплату за „К. Ф.“ до...........

Прошу прислати один календар: „ХЛІБОРОБ“ / „[illegible] РОДИНА“

(означіть котрий і дайте виразно свій адрес.)

. . . .
. . . .
. . . .

НАША АДРЕСА:
„Canadian Farmer“ Box 3656, St. B
Winnipeg, Man.

Всячина.

Кілько потонуло кораблів, а згинуло людей, за послідне десятиліття.

15. червня 1904 потонув на Іст Ривер (між Ню Йорком і Брукліном) паровик „Дженерал Слокум,“ причім згинуло 1.000 осіб.

3 липня 1904, „Норґе,“ на північнім морю, 750.

12 вересня 1905, „Мікаса,“ експльозія, 599.

21 січня 1906, „Аквідабан,“ біля Ріо Джанейро, 212

22 січня 1906, „Валенсія,“ біля Клов, 140.

4 серпня 1906, „Сірьо,“ біля рога Пальос, 350.

21 жовтня 1906, „Варяг,“ біля Владивостока, 140.

21 лютого 1907, „Берлін,“ розбив ся до доку, 190.

22 лютого 1907, „Ларчмонт,“ біля Род Айленд, 131.

20 липня 1907, „Колюмбія“ і „Сан Педро,“ біля Калифорнії, 100.

26 падолиста 1907, „Кафтан,“ на Північнім морю, 110.

23 марта 1908, „Матсушиму,“ біля Гакодойт, 300.

6 падолиста 1908, „Таіш,“ 150.

8. лютого 1910, „Дженерал Чензи,“ біля Мінорки, 200.

3 цьвітня 1911, „Комбуна,“ 150.

25 вересня 1911, „Ліберте,“ в Тульонськім заливі, [illegible]

11 січня 1912, „Русо,“ на Чорнім морю, 172.

14 цьвітня 1912, „Титанік,“ на північнім Атлантику, 1.490.

28 вересня 1912, „Кікамару,“ біля японського побережа, 1,000.

3 марта 1913, „Кальвадос,“ на морю Мармора, 200

10 жовтня 1913, „Вольтурно,“ на повнім морю 136.

5 січня 1914, „Оклагона,“ біля Сенде Гук, 32.

30 січня 1914, „Монро,“ біля Гог Айленд, 43.

Разом в усіх вичисленних 23 случаях згинуло 7.758 осіб.

ТЕСТАМЕНТ СТРАТКОНИ.

Урядово проголошено, що бл. п. Льорд Страткона лишив увесь свій маєток який находить ся в Скотляндії і $2.500.000 для наслідників его титулу. Решта маєтку полишив для своєї одинокої дочки.

На які ціли записав свої гроші:

От. Джон каледж в Кембриджи $50,000, в додаток до суми $50,000 яку дав за свого [illegible].

Роял Вікторія каледж, Монтреал, $1,000,000.

Роял Вікторія шпиталь, Монтреал, $500,000.

Эйл університет $500,000.

Абердін універ. $25,000.

Шпиталь в Скотляндії $50,000.

Дім для невилічимих, Льондон, О. В. $10 000.

Льондон універ. $10.000.

Медлесекс шпиталь 10 000.

Церква Скотляндії, неруховий фонд для попів $50.000.

Квін університет, Кінгстон, Онт. $100,000.

Директорови Канадийско-Пресвітеріяньскої колегії, Монтреал, $60 000.

Усіх грошей на просьвітні ціли — як бачимо — бл. п. Лорд Страткона записав близько два міліони долярів.

ЛІКАР ЗРАНИВ УЧИТЕЛЯ.

Др. М. Ґріфіт, один з визначнійших лікарів у Монесен, Па., вернув оноді вечером ненадійно домів і застав пітсбурського учителя музики А. Робертсона в хвили, як він жатакував его жінку. Одним сильним ударом повалив доктор напасника учителя на підлогу, а відтак ухопив ніж і різнув ним [illegible]ника, назначивши його на ціле житє. Закровавленого Роберсона відвезено сейчас до шпиталю, де він лежить смертельно хорий, але — як запевняє др. Ґріфіт — з сеї хороби небавом видужає. Лікар чванить ся публично своїм геройським вчинком і дивуєть ся, що він злодія своєї жінки не убив на смерть, а тілько [illegible]. Його навіть не арештовано; ходить на волі, бо нема кому внести проти него обжалованя. Др. Ґріфіт має около 50 літ, його жінка около 45 літ, а учитель Робертсон перейшов вже давно пятьдесятку. Захотіло ся йому на старість зазнавати любощів, тай мусить тепер покутувати за се на шпитальнім ліжку.

ВОЗДУХОПЛАВСТВО У БРАЗИЛИЇ

вже о стілько приймаєсь, що у Ріо 7. січня 1914. відбулось інавгурация школи воздухоплавства. Школа містить ся на площі — Кампі, т. зв. Вілї пролетарії — маршалка Гермеса. Побіч школи, побудовано ріжні офіцини. Вскорості діждемось може, що якийсь відважний, занесесь понад паранські піньори своїм вероопланом.

ТРАҐЕДИЯ В РОДИНІ СКУПАРЯ-МІЛІОНЕРА.

В родині московського міліонера Пустишева сталась зворушаюча драма. Двоє його дітий з причини його деспотизму і скупарства батька відобрало собі житє вже давнійше, тепер послідн з сих поповнив самоубійчий замах з нужди. Батько дізнавши ся про се, післав 50 рублів, але синова відіслала гроші назад, а на Новий Рік післала тестеви домовину. Скупар почав її відтрожувати судом, наслідком чого синова отруїла ся, а по її смерти муж поповнив самоубійство.

ПО ВЕЛИКІЙ ВІЙНІ.

Великою мусить назвати історик балканьску війну з минулого року не так ізза скількости борців і величини територій, обнятої воєнними потрясенями, як з огляду на наслідки тої війни для цілого старого сьвіта. Захитала балканьска війна політичною міждержавною системою старого сьвіта, відбилась могучо на внутрішних відносинах держав найблизших балканьскому півострові. З остатніх перідосів на внутрішних відносинах Габсбурської монархії.

В днях проби і міри, які переживала монархія в часі балканьских потрясень, показала ся з застрашаючою наглядностю неможливість продовжати дотеперішну політику — політику півечення одних народів в користь народів інших. З'осібна розкрилась перед політичним сьвітом конечність усунути в найкоротшім часі гнет над трьома народами, поселеними на границях монархії, народами, котрі мають компаціоналів поза границями сеї монархії. Прийшла черга усунути мадярський гнет над Хорватами й Румунами в Угорщині, над нашим народом у Галичині. На шефів правительства обох половин монархії впала задача перевести національні „угоди“ Хорватам, Румунам й Українцям.

Взялись за сю задачу Тіса гр. Штірк майже рівночасно — гр. Штірк може навіть скорше. І тут показала ся знов більша політична справність угорського державного мужа над австрійським. Хорватська угода вже доконана, румуньска доконаєть ся може в найблизших днях — завдяки проворности Тіси. А що до Галичини, то нетілько нема мови про польсько-українську угоду, а навіть така розмірно дрібна справа, як порозумінє про реформу виборчу, при відмові гр. Штірка, загрузла і абсолютно не можна її рушити з місця.

ЦІКАВА СТАТИСТИКА.

На цілій земли живе 1,200,000,000 людий, причім число мущин і женщин майже однакове. Люди говорять 3,064 мовами і ісповідують около 1000 релігій. Щорічна смертність доходить до 35,214,000 душ, а народин було 35,792,000, так, що в кождім році прибуває менше більше пів міліона душ. Середний вік чоловіка не перевисшає 38 літ. Жонаті люди і працьовиті живуть довше, як безженні, або незамужні і незанятї працею. Довше живуть також культурні народи, ніж дикі і півдикі.

СПОВІДЬ.

Я є найбільший злочинець в історії.

Я вбив більше людий як згинуло на поли битв сьвіта

Я переміняв многих людий в дикі зьвірята

Я учинив міліони домів нещасливими.

Я поміняв многих надійних хлопців в безнадійних дармоїдів

Я вигладжую дорога до упадку безчисленним міліонам.

Я чиню мудрих людий дурнями, а злу дурня до його жерела!

Опущена жінка знає мене, голодні діти знають мене, родичі, котрих дитя зігнуло їх сиві голови в смутку знають мене.

Я знищив міліони і буду нищити дальше.

Мое імя. алькоголь.

Союз проти Австриї.

„Новое Время“ (ч. 13565, з 28 грудня м. р.) подало дословно текст тайного договору між Румунією і Сербією, який вони заключили між собою перед другою балканьскою війною, дня 28-го червня м. року.

Сей договір звертаєть ся явно проти Австро Угорщини, а виходить се з параграфів 3, 4 і 5. про обовязок взаїмної помочи на случай війни з сильнїйшою державою, якою серед теперішних відносин може бути тільки Австрия, а також з виразної постанови про сферу впливів та інтересів обох контрагентів.

Отже з постанов згаданих точок, виходить, що на случай війни котрого небудь контрагента з більшою державою другий контрагент мусить дати йому 200 тисяч на підмогу; а колиби прийшло до оружного конфлікту котрогонебудь контрагента з ріжною щодо величини державою, то другий договірник має зберігти приязну невтральність.

Крім того друга точка договору постановляє, що обі сторони запоручають собі взаїмно теперішні і будучі території

Про сферу впливів в Австро Угорщині говорить 11 точка договору, яка звучить: Сербський король признає, що приналежати-ме всі землі, які лежать на північ від Дунаю та від Трансильванських Альп а які заселяють переважно Румуни, за терен у сфері інтересів румуньского короля; та 12 точка договору, яка повідає, що буде вважати австро-угорську територию на північ від Дунаю і на захід від Тиси тереном у сфері інтересів сербського короля.

15. точка договору постановляє, що на случай спору між союзниками або тоді, як російський уряд дасть обом сторонам поміч, остаточне рішене залежить від російського царя і як аця 15 точка означує, що договір заключаєть ся на 10 літ

Договір підписав у Букарешті румуньский премієр Майореску та шеф генерального штабу Авереску, а в Білгороді сербський премієр Пашіч і шеф генерального штабу Путнік

Отже виявило ся дуже ярко, якого союзника мала Австро-Угорщина в Румунії, яку цілі десятки літ вважали вірним прихильником тридержавного союза. Сей вірний приятель союза явно перейшов на сторону тридержавного порозуміня та під покровом Росиї заключив протиавстрійський договір зі Сербією, договір, який мав на меті розбір австро-угорських територий.

Отсе результат балканьскої політики ґрафа Берхтольда. Але на сім не конець. Показуєть ся, що і Болгария, до якої в останнім часї залицяв ся шеф австро-угорської заграничної політики мимо її антиавстрійского договору оперед першої балканьскої війни, готова знова перейти на сторону тридержавного порозуміня.

Власне доносить московське „Утро России“ в одним з остатних чисел з донесеня зі Софії, що російське правительство зробило Болгарії пропозицию відновити балканьский союз. Колиб ся Болгария на се згодила ся, то Росия обіцює Болгарії, що: 1) Сербія відступить Болгарії добровільно Іштіп, Кочану, Радовіште і Пачево; 2) Греция відступить: Драву, Серрес і Кавалла; 3) Росия дасть Болгарії 500-міліонову позичку.

„Утро России“ додає до сеї відомости що таке предложене Росиї може числити в Болгарії на успіх.

Як бачимо, то пан Сазонов розбиває усї пляни ґр Берхтольда й окружає Австро-Угорщину новим перстенем ворогів на полудни

ВЕСЕЛКА В ЗИМІ

В Жирянці (львівського повіта) дня 21 м. м. о год. 2. по полудни на захід від сонця в проміри 20 метрів появила ся веселка о виразних красках, червоній жовтій і фіолетній. Якиз 5 хвиль опісля появила ся така сама веселка на схід сонця і через дальших пять хвиль було нпоно видко обі части. Рівночасно над сонцем відвернена від него видніла через цілий час до 10 мінут, дивна мрачна веселка Ціла часть неба була заслонена хмарами і сонця не було видно.

З книги житя.

Не велика будучність такого народу, який не годен розріжнити добра від злого.

Ніякі гроші не дадуть такого великого проценту, як гроші видані на просьвіту.

Чи можеш любити свого батька, як ти его не знаєш? Чи можеш любити свій нарід, як ти не знаєш його історії? Купи собі її і читай!

На сторожі в Вера Круз.

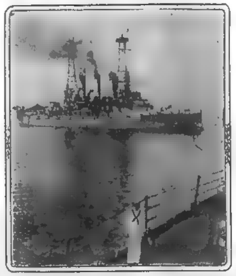

Повисший образок знятий з воєнних шіфів Злучених Держав. Шіфи находять ся в Мексіканьскій пристани Вера Круз Залога на шіфах поки що є нечинною та на всякий случай готова до воєнної „чинности“.

„ANCHOR“ є знаком наші, і дітинені невральгиєю, ревматизмом, інфлуенцею, перестудженєм і всякими иньшими хоробами — можуть безпечно вилічитись уживаючи Др. Ріхтера славного PAIN-EXPELLER-А. 25 ц. і 50 ц.

ПОТРІБНО АГЕНТІВ.

Ми платимо вісім до двайцять долярів тижднево мужчинам які можуть в їх власнім місті або подорожуючи від міста до міста спродавати наші золоті, срібні і никльові зегарки та ланцушки робітникам на місячні сплати по $1 і по $2. Досьвідчень непотрібно. Лише чесні і тверезі мужчина повинні зголошуватись на сю позицію — подаючи своє теперішне занятє.

NORTH AMERICAN SALES CO.
Box 954. — Dept. 181.
New York, City.

PAIN EXPELLER
NEW YORK
RHEUMATISM
PAIN-EXPELLER

Робітники!

Уникнете ревматизму і невральгії з перестудженя если будете уживати Др. Ріхтера

PAIN EXPELLER-a

Се средство має за собою 43 річний рекорд. Його уживають на цілому сьвіту і можна дістати в усїх аптеках в Стейтах і Канаді по 35 ц. і 65 ц. за фляшочку.

Уживайте в часї ОСЛАБЛЕНЯ, РЕВМАТИЧНОГО БОЛЮ, БОЛЮ В ГРУДЯХ, ЗУБІВ, УХ ТА ЖОЛУДКА.

Повне поясненє в Руській мові в кождій пачці. Стережіть ся подібних лікарств. Славний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.

Виробляють лише через

F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

IMPERIAL BANK OF CANADA.

Філії офіси в всіх головних містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІЙ КОЛЮМБІЇ

Авторизований капітал	10,000,000.00
Резервовий фонд	8,100,000.00
Капітал вплачений	6,925,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.

Депозити приймають ся від $1.00 і більше і дораховують ся процент від дня вкладки. Видають ся драфти і кредитові листи платні у всїх частях сьвіта.

NORTH END ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕҐСЬКА ФІЛІЯ
R. G. LESLIE, Manager
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Colony St

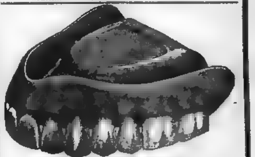

International DENTAL PARLORS
STEIMAN BLOCK, SELKIRK AVE. & ANDREWS ST

—◆— Найбільше модерний офіс в Канаді. —◆—

Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за $5.00
Вставлене всіх зубів від . . . . $9.00 і висше
Наповнене зуба золотом від . . . . $2 00 і висше
„ „ срібном від . . . . $0.50 і висше
„ „ порцеляном від . . . . $1 00 і висше

Оператори, з Американьских і Канадийских шкіл. Женщини до обслуги
Отворено від 9 рано до 9 вечер.
ТЕЛЕФОН ST. JOHN 3447
ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ

Родимці!

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Если хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх кревних до Канади, то приходіть впрост до C. P. R.-ского офісу до головних агентів

Alex Calder & Son
— БАНКЕРІ. —
663 Main St. Winnipeg, Man.

Ми є головними агентами полуднево-американської лінії Lamport & Holt Line.

ТЕПЕРІШНА ЦІНА ШИФКАРТИ З КРАКОВА ДО ВІННІПЕҐУ $44.40

Ми спроваджуємо рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також зміняєм доляри на Австрийскі гроші і продаємо Австрийскі марки. Ми маємо щадницю і приймаємо гроші і платимо процент.

П. А. КАРАКОНЮК є наш Український представитель.

Др. Б. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руський лікар зі старого Краю. - Одинокий руський лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
Мешкає і ординує в власнім домі 415 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417. WINNIPEG, MAN.

Дорогі Брата Канадийські Українці.

Неодин з Вас певно чув за „Crystal Palace" в Льондоні, де відбувають ся парадні торжества, вистави і обходи Англійців. З „Crystal Palace" суть звязані найкрасші хвилі англійского житя, там відбувалась ювилейна вистава за королевої Вікторії, там до нинішного дня збирають ся в торжественних хвилях Англійці, щоби вислухати чи то славних їх бесідників, чи, щоби покріпитись на дусі в роботі над своєю культурою Сей „Crystal Palace" належав до приватної спілки, котра рішила сего року его продати за 120.000 фунтів штерлінгів. Хто знає обсяг і розмір сих огородів і будівель не подивуєсь сій сумі. І обрушилось серце холодних синів Англії на саму згадку, що та будівля моглаб перейти в чужі руки і переставаб служити своїй давній цілі. Тому задумали єї купити і зробити дар для народу, щоб показати цілому сьвітови, що їм дорогі річи, які служать до їх національного житя і, щоби сьвітови показати, що де розходить ся о ідею, там кождий скине ся хочби по центї і не дасть запропастити інституції, яка пропагує ідею. Почавши від короля всі складають на сю ціль. І Канада не хотіла стати по заду иньшим англійским посілостям і „Lord Strathcona," сей великий чоловік, що клав підвалини теперішної Канади, дав від себе 40.000 доларів, щоби дати примір і прочим Канадийським Англійцям. За сим, читаємо в газетах, адвокат W. T. Bull мабуть в Торонто дав тисячу фунтів штерлінгів на сю ціль; иньші, котрі виемігрували з Англії до Канади і там доробились — складають хто що може, щоб дати доказ своєї єдности і прийти в поміч дев-[redacted]

І чому ми се до Вас пишемо, що Вас се обходить? Отже лиш послухайте. Недавно тому зійшлись у Львові ті, що довший, чи коротший час перебували в Канаді і ще думають вернути — так, що їх тутки никто не кличуть як Канадийцями і говорились про ріжні справи, які обходять Канадийських Українців Ми ствердили факт, що про Канадийців старий край не то мало знає, але що і виробилось поняте, що в тузаню за долярами ми призабули на рідний край і що ми для нашої України пропащі — засуджені на винародовлене або й вже винародовлені. Ми знаємо, що воно так не є і що народне житє під охороною Канада красшійше і свобіднійше розвиваєсь, чим під опікою австрийского і польського вірла, що воно так є, надаєсь тепер нагода і нам ствердити. Як Вам певно відомо, три роки тому назад задаткували галицькі Українці у Львові — площу в Стрийськім парку під зерван для руханкового Товариства „Сокіл," деби наша руська молодїж могла вправлятись в руханці і спорті, деба відбувались народні сьвята, народні віча, фестини, вистави, збори, здвиги „Січий" і „Соколів" і почали збирати на се датки, розпродуючи квадратові метри сеї площі. З всіх метрів 22.771. За три роки купили всі галицькі Українці 6.260 метрів. Встид майже до сего признатись, що наші галицькі брати такі безсильні. Ми канадийські Українці маємо їм показати, як ми розуміємо народню працю. Менче слів в більше діл. І тому завзиваємо всіх Канадийських Українців до помочи слабшим нашим братям в купні сеї землі. Ми розуміємо, що лиш тоді станемо сильні, коли наша молодїж стане на взір англійської здорова і сильна, коли буде вправлятись духом і тілом. Ми розуміємо, що значить кусник власної землі. Ми розуміємо і есьмо пересьвідчені, що за тих кілька тисяч долярів, які ми зберемо між собою, старий край, наша вітчина відплатить ся нам, посилаючи нам в поміч в наших культурних змаганях чи то священиків, чи учителів чи лікарів чи иньших людий, котрі разом з нами попрацюють над нашою народною просьвітою і організацією в Канаді!

Ми мусимо показати нашим братям в Галичині, що не завмерло ще у нас українське серце, що ми хоч віддалені ріками, горами і океаном, разом з ними чуємо і почуваємось дітьми того самого народу, тої самої матери, України і, як Англійці не дали пропасти свому „Crystal Palace," так і ми не позволимо, щоби Український Город у Львові був виставлений на небезпеку переходу в чужі руки.

Тож до праці, Дорогі Брати і Сестри! — То, що не змогли Українці в Галичині зробити за три роки, ми покажім, що ми в силі зробити, за три місяці. Запрошуємо до сеї праці наше патріотичне духовеньство, наше повне посьвяти учительство, наших сьвідомих громадян і всіх, у кого ще тліє хоч крихітка почутя єдности усіх українських земель. Се не є справа ані віроісповідання ані політики, але чисто народна, де ми всі без згляду на наші переконаня чи то релігійні чи політичні мусимо станути і здати іспит не лиш з нашої любови до свого рідного, але і з нашої сили і з нашої сьвідомости, що ми, Українці, у усіх частях сьвіта, є одним народом, одного серця, котре бє любовю для нашої спільної матери — України.

Все вперед — всі враз! Всі за одного а один за всіх! Най живе одна Україна по сім і по тамтім боці океану!

СЕМЕН ДЕМИДЧУК
делегат галицьких українських Тов для Амер. і Канади

ПЕТРО БОЙЧУК
учитель в Борщеві, звідувач Канади.

ОРЕСТ ЖЕРЕБКО
студент університету.

ВОЛОДИМИР ШУЛЯР
управ. школи в Братишеві, звід. Спол. Дер. пів. Америки.

О. ЛЕВ СЕМБРАТОВИЧ
прокуратор канадийского епископа.

Примітка від „Сокола-Батька.

Знаєте Дорогі Брати, що ми в Галичині є невільниками. Поневіряють нам нашу мову і нашу віру. Відбирають нам наші права. Крадуть наші душі. Сповнують наших людий до зради.

Мусимо виборото собі свободу і повні права „Укр. Город" у Львові потрібний нам до борби. Мусимо стануги безпечно на власній землі. Мусимо мати свою твердиню.

Дня 28. червня 1914 відбуде ся ювилейний здвиг всіх „Соколів" і „Січий" у Львові в честь Тараса Шевченка, бо в році 1914 обходимо 100 літ від его уродин.

Тисячні полки Січовиків і Соколів помашерує улицями спольщеного Львова на здвиг в Українськім Городі. Але той город ще не сплачений. Ся твердиня до борби з ворогами ще не куплена, еще не наша. З нагоди Шевченкового ювилею, з нагоди січово-сокільского здвигу закупіть від себе лише по одній метрі під Український Город. Лише один метер, але кождий! Один але зараз! Через один метер не збідніете, а поможете зробити велике народне діло, зробите своє імя славне і вічне. Станьте „Основателем Українського Городу" у Львові. Поможете звести народну твердиню.

Кождий по своїй силі. Імена „Основателів і Основательок Українського Городу" будуть випечатані в часописах і осібній „Памятній Золотій Книзі," Старшина ухвалила також відзнаки. Хто поможе в роботі так, що закупить 200 метрів землі — дістає бронзову „Відзнаку Льва;" хто поможе так, що закупить 500 метрі землі — дістає золоту „Відзнаку Звізди." Оба ордери носить ся на груди на синьо-жовтій стяжці. Хто закупить пять метрів землі і перешле свою сьвітлину (фотографію), то помістить ся єї в часописах і в „Памятній Книзі." Поклін і привіт Основателям і Основателькам Українського Городу.

Гроші пересилати просимо на адресу:

SOKIL-BATJKO, LEMBERG, RUSKA GASSE 20 EUROPA — AUSTRIA.

За старшину „Сокола-Батька"

Іван Боберський
голова „С.—Б."

Олена Пацейко
писар „С.—Б."

Політичний біланс за 1913 рік.

Значіне нашого народу піднесло ся в 1913 році високо і зважило сильно в державній і краєвій політиці. Коли давнїйшими часами минали цілі роки, в котрих не згадували про нас, то в 1913 р. українство стало ся державним питанем в австрійській політиці, а його полагоджене, та є вдоволене Українців що до їх жадань національно-політичних, стало ся дуже пекучим. Які причини вплинули на се видвигнене нашої справи на верх?

Воєнна заверуха в 1913 р. і велике напружене між Австрією Росією змусили австрійських керманичів держави звернути увагу на український нарід і призадумати ся, як би його вдоволити та направити дотеперішну кривду, аби мати його на погранічу по стороні Австрії.

Недавно вичитали ми в часописях звістку, що австрійський президент міністрів дістав розказ полагодити польсько-українське питане в Галичині і зробити лад в Галичині.

Українська репрезентація парляментарна і соймова використала ситуацію і доложила старань здобути для нашого народу належні йому права.

Головною підставою для дальшого нашого розвою політичного в краю уважала наша репрезентація зміну соймового виборчого закона і в тім напрямі напружила всі сили, щоби здобути корисне для нас соймове виборче право. Відповідно до сего працювала соймова репрезентація в соймі від початку року до початку мая 1913 року над виборчим законом і їй вдало ся довести до компромісу між соймовими партіями на основі компромісового проекту, що був бодай в части кориснїйший, як теперішний виборчий закон.

Польські провідники помирили ся з думкою, що Українцям треба відступити часть політичних прав в краю, сотворили злуку польських партій (бльок), що в будучности разом з одною з укр. партій мали вкопати правліне краю в свої руки і перелицювати шляхотський устрій краю на демократичний.

Переведене сего перестрою краю на разі не вдало ся. Упади польські провідники, компромісовий проект завалив ся, прийшло розвязане старого сойму і нові соймові вибори, що принесли нам скріплене, а упадок бльоку; одначе українське питане видвигнене на верх не упало, а противно його неполагоджене витамувало новий сойм віденський парлямент.

Невеличка група українських послів спиняла на пару місяців цілий парлямент, що оцінюючи наше значіне в міждержавній політиці не важив ся ломати нашої обструкції в парляменті. Донині не полагоджено двох головних наших домагань соймової виборчої реформи і укр. університету у Львові а се неполагоджене спиняє цілу державну машину

Укр. репрезентація не устає в своїх стремлінях покінчити ті справи як найскорше корисно для нас і є надія, що з початком 1914 р. обі справи вже покінчать ся з користним вислідом.

О скільки наше національне питане виско сильно на значіню і стало ся нині пекучим питанем державним, о стілько часто економічні і культурні справи, важні для нашого народу, не зістали полагоджені, а що більше, економічно упав наш нарід в 1913 р. но ще так низько, як давно вже не був упав.

Се змушує українську репрезентацію докінчити боротьбу за політично національні наші домагання чим скорше, аби взяти ся за занедбані справи економічні. Рік 1914 має посвятити наша репрезентація на культурні і економічні справи.

З притиском належить піднести, що наші політичні організації не йшли на поміч своїй репрезентації парляментарній, що сама майже о власних силах двигала наші справи на верх.

На будуче не може дальше так бути. Політичні організації не може дальше так бути Політичні організації мусять зрозуміти се, що головна сила лежить власне на них і відповідно до сего мусять вони двигати справи на перед

Др. Іван Макух.
Гром. Голос.

„Бунт" прокажених в Росії.

Перед кількома днями донесли російські газети, що в відокремленій оселі прокажених, Холмская, вибух „бунт" серед уміщених там хорих на проказу Двайцять кілька прокажених покинуло свою оселю і удали ся до Екатеринодару, щоби сею демонстрацією приневолити власти, щоби заопікували ся їх незавидною долею і заглянули в ті невідрадні відносини, які панують в їх оселі. Наслідок сеї демонстрації був лиш такий, що зі страху, щоби хорі не рознесли зарази по краю, вислали до оселі ревізора з Петербурга.

Сю демонстрацію прокажених описує одна російська газета так: Прокажені вже нераз жалували ся, що їм дають зле їсти а ще гірше лічать, змушують ходити по 4 тижні в однім білю, не дають обуви.

Але їх просьб не слухав лікар Ісунін, а письменні жалоби до губернії не доходили, бо їх конфіскували.

Доведені до розпуки прокажені в числі 23 вирушили в половині грудня м. р. через гори до стації Лінейная. В подертих чоботах, з кровавими ранами на ногах, бродили вони по коліна в болоті, драпали ся по завіяних снігом горах, падали з промали, але йшли, а розпука додавала їм сил

На стації прокажені ховали ся за складами, щоби їх нїхто не побачив, а до потягу сїли аж тоді як рушив.

В Екатеринодарі, висідаючи з возів викликали прокажені між людьми переполох, хоч старали ся не доти кати ся до здорових. Задержали ся в гостинници і вислали двох делегатів з петицією до лікарського інспектора.

В сїй петиції жадали прокажені поліпшеня поживи, частійшої зміни біля і загалом більше людського обходженя з ними.

Головне жадане прокажених було, щоби їх дітий, які родять ся здоровими, тримали в окремих захоронках, а не держали разом в прокаженими родичами.

Подавши петицію, прокажені рішили сидїти в Екатеринодарі доти, доки не обіцяють їм зревідувати їх оселю.

Одержавши таку обітницю, віїхали окремим потягом заявивши, що як їх положене не поправлять, то на весну всі хорі розбіжуть ся з своєї оселї по цілій екатеринодарській губернії і заразять її.

Лікар Ісунін, що має надзір над сею оселею довідав ся про сю демонстрацію аж з газет. Се достаточно свідчить про те, як „ревно" він опікував ся хорими! На сварки хорих заявив він, що вони заражені революційними думками, не хочуть молити ся за царя і [redacted] царського гимну, що цілий сей припадок має політичний підклад.

Таке поведене лікаря з нещасливими хорими, що з вампертю коротають безнадійний вік, свідчить про занепад людських почувань у слуг гнилого російського царства.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпегу.
Спеціальне лічене полових хороб (сифілїс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лїчимо і новійшим лїченєм сифілїса „606" проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ЦИКОРІЯ
5000 5000
Tomson's Kar-Eal для кави.
Philadelphia, U.S.A.
[redacted]

ДАРОМ на три місячну пробу, 24 Руських сьпівів даром.
$1.00 Місячно.
$60. Фонограф за $29.
Єсли купуєте фонограф від нас то купуєте впрост від компанії, а не від агентів які хотять богато заробити не дбаючи на ваше вдоволене.
Фонограф який агенти спродають по $60, ми, компанія, спродамо вам за $29, до того дамо еще 24 Руських сьпівів даром. Сей фонограф пішлем до Канади чи й де небудь інше на $1.00 місячні сплати і дамо гаранцію на 10 літ.
ROYAL PHONOGRAPH CO 91 East 4th St., Dep A. New York, N.Y.

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40
Пішлемо вам впрост з фабрики оден славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 днів
БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.
По 30 днях, єли вдоволені, можете його затримати а нам платити
$2 МІСЯЧНО.
ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
46½ E. 7-th St. Dept. 24. New York, N. Y.

Спеціально на десять місяців.
Богато живучих по за Новим Йорком не можуть звідати нашого магазину.
Тим то даємо можливість купити за $28 00 грамофон в 40 сьпівами, що давнійше коштували $55,00
GREATER NEW YORK PHON. CO
308 310 Grand St. New York
Продаємо також ріжного рода музичні інструменти.

The QUALITY LIQUOR STORE
WHOLESALE WINES & LIQUORS.
WINNIPEG, MAN.
FARMERS & COUNTRY ORDERS DEPT
Спірітус за гальон $5.00, фляшка 1.00 і 1.35.
Австрійский спірітус $5.00 і $5.50, фляшка $1.00 і $1.50.

Скач	$4.00 до $6.00	за гальон.
Житнівка	$2.50 до $4.00	„ „
Бренді	$4.00 до $8.00	„ „
Джін	$3.50 до $4.00	„ „
Порт вино	$1.00 до $5 50	„ „
	фляшками 35 ц. до $1.75	

Пиво і бочки $3.00, ½ бочки $1.50
Ми лише що створили наш склад лікерів на 148 Higgins Ave і гарантуєм за якість напоїв.
ГОВОРИМО НА ВСІХ ЯЗИКАХ
The QUALITY LIQUOR STORE
BRAUNSTEIN & COHEN, Prop.
148 Higgins Ave. — Winnipeg. — Phone Main 3781

Гостина в Вінніпегу.

З приходом зими польні роботи на фармі скінчились. Фармер — звичайно — має більше вільного часу. Маючи деякі до полагодження справи — я отже виїхав до Вінніпегу. Сеж, що там сказати, столиця України заморської. В Вінніпегу був майже два тиждні, усюди був, на усе приглянув ся, тай тепер хочу „свої вражіня" написати, поділитись з тим що видів з Вп. читачами „К. Ф." Во, розумієсь, єли „професор" Керманьский міг списати таке ідіотичне веркало, то там більше я фармер можу написати про свою гостину в Вінніпегу.

Найперше всего я міг-би дещо сказати про одного „інтелігента," який вплівсь а не його справи, та не гідний того щоб про него займати так дороге місце в часописи. Сей „інтелігент" замість учити других морального житя — сам на неморальне житє пускаєсь. Я його дуже жалую, але щож ..

Не гаючи часу, я звидав укр. часописи, т. є.: „Кан Ф." „У. Г." і др. „К. Русина" не відвідав, бо раз, що до него далека дорога, а друге, що се часопись французів, а по трете, що там є новий редактор з титулом Др. А я сумнівав ся чи така „риба" схотілаб що небудь говорити в простим, звичайним фармером.

Був і в Руській Книгарни на 850 Мейн стріт. Мой, яка се велика книгарня. А скілько там книжок... Людей в книгарни не богато буває. Та зато в готелях — Господи! Коло бари, в кождім готели, людей як от прим. пацят коло повного корита. Хотів і я випити склянку пива та чи думаєте що випив? Де ж там! Був в кількох готелях і всюди та сама історія. Головно готелі в північній дільници міста то від Русинів аж роїть ся. І я дуже здивував ся, бож у часописях пишуть, голосять, що тілько тисяч народа без роботи, гинуть з голоду, а тут — до бари — не протиснеш ся між. Пють, пють, пють і ще раз пють.

Не міг я випити пива, так іду я до „пул руму," з гадкою що заграю собі оден „гейм." Но і там мене не допустили до сего. Усі столи були заняті. Звидів я кільканайцять готелів вдовж головної улиці, не випив склянки пива, не заграв в пулі та так і вернув до своєї станції.

Ну, і подумайте собі Вп. читачі, чи — будучи на моїм місци — не обурилисьби до крайности? Но найперше, чия тут вина? Думаю, що готельників Вони-ж — коли хотять будовати готелі — повинні добре виготовити салони. Сї, що мають готелі, не застановлялись над тим що число населеня Вінніпегу значно подвоїть ся. А то, побудовали ні се ні те, бари лише на сорок фітів довгі, в пул румах поналишно по 10—12 столів. І що се варт? Тай ще те, що нїкто на се з Русинів не звернув уваги. Люди прямо душать ся по готелях, а вони хотять — замість готелів — будувати якісь Народні Доми. А по що нам Нар. Дому? От се консервати зрозуміли гаразд і проти Народного Дому всі против як один. І розумієсь, мають рацію Не Нар. Дому, а готелів нам треба, Русини повинні мати в готелях доволї місця — пити, в пулі грати, ну — і битись... Сеж свобідний край. Нам прямо соромно, що от такий „професор", літерат, публіцист, поет, малпун Петро Карманьский приїхавши з Старого краю до Вінніпегу не міг пити коло бари і трунки посилали йому на гору до руму. Крайна пора сему лихови зарадити. „Професор" Карм. має повне право пити коло бари як і всі наші Джаки, він же так само чоловік і хоче покористуватись канадийською свободою...

Но верну до свого. Бачучи що мене віде в готелях не приймають радо, я постановив вже був виїхати домів. Аж чую — в четвер, т. є. другого дня ам. тов. Бояи відіграє представлене „Каїн і Авель", а я — щоби не виїхати з Вінніпегу без гумору — постановив бути на представленю. Зрештою я ще нїколи не бачив як вінніпежці грають, отже цікавий був бачити, та скористати для себе дещо, научитись як взагалі представлене має відогратись.

В призначений час я вже сидів на своїм місци, та спокійно дожидав тої хвилї коли піднесесь куртина в гору а я побачу аматорів. Сидячи я запримітив, що люди які будували той дім вже трохи більше застановлялись над його будовою, там вже не було такого натовпу як в готелях. Там в театри, цілі ряди крісел були не заняті, стояли пусткою. Сиджу та сиджу, стало якось нудно. Нараз розлягся по салі тупіт ніг, оплески та свист. Думаючи, що се так аби перервати тишину, що се такий в місті звичай плескати, свистати і тупати ногами — я й собі вже хотів плеснути, тупнути і свиснути.. та нагадав ся, що я між міщанами, між інтелігенцією, між людьми образованими... я опинив ся. Пізнійше я дізнав ся чому ті Джеки так гримали і сви[redacted] часу аж доки не піднеслась куртина. Вже по тому, що означений час минув а куртина не піднеслась. І я думаю, що вона може булаб і не піднеслась якби не той стукіт, оплески і свист.

Куртина піднеслась, на салі повстав шепіт, почали засідати на свої місця. Кількох аматорів зовсім не чути було що говорили. По часі запанував спокій. Аматори відгравали свої ролі перед — численними порожними кріслами. А я ніколи і не подумав щоб вінніпегскі Українці так легко важили собі представлення, тим більше що дохід з представлення, був призначений на памятник Т. Шевченка. Ну, але представлене вибало добре, сего вже ніяк не перекрутиш. А що людий було мало, то за причину подали мені: — зимно і те що дуже богато відгравають представлення. Та в сим я таки не погоджуюсь і не годжусь. Бо коли не зимно іти до готелів де ходять кождого дня, або й кілька разів на день, то чому до театру зимно іти раз в місяць або кілька разів на рік? А ще й те, чому ми фармері на кольоніях ходили на представлення по 5 і 10 миль і для нас не зимно...

Но не гнівайтесь панове вінніпежці що я так пишу, бож ви не раз листе фармерам горячого сала тай то зовсім безвідставно, а ми все спокійно приймаєм. Прийміть і те що пишу спокійно, без жадного обурення, не дайтесь пімстити що правда вже в очи коле.. .

Заінтересувався я руськими представленями тай другого дня пішов до кінотеатру або як в місті говорять „муві пікчерс". Прийшов, і — диво: саля людьми переповнена; найбільше присутних Русинів, (бо се театр на „Норт Енд"). І знова прийшов до переконаня, що не того що зимно, не того, що часто відбувають ся представленя люди не йдуть на свої представленя, а тому що вінніпегові жителі прихиляють ся радше на полотно на котрім при помочи електрики і штучних машин показують рухомі образи якими цікавлять ся більше чим живими аматорами. І яка на кінотеатрі тишина помимо того що без неї там зовсім можна обійтись, бож „аматори" не говорять, а вискакуючі друки може кождий прочитати серед найбільшого гуку...

Так, так, у міщан є сьвідомість, цінять своє, цінять себе. Аж диво.

Ну, годі було вірити щоб люди з якими я стикав ся, бачив в готелях, в театри, в кінотеатре були самі інтелігенти. Я знав, що інтелігентів небогато, а се „темна маса." Се мене й потішило богато. Та на нещастє, або на щастє скортіло мене піти на річні збори Народного Дому. І там власне я переконав ся, що вінніпегська інтелігенція нічим не ріжнить ся від темної маси.

Тут ще зазначу, що, йдучи на збори, я погадав собі чи мону там бути присутним, бо як знав, що на збори мали прийти лише удільні. Та думав й те, що працівь інтелігенти не будуть вже не стільки неінтелігентними щоби мене, фармера, викинули за двері.

(Кінець буде)

Переписка Редакції.

С. Натуркач. Сондаве, Ман. Ваша допись не піде. Не жадане можем Вам єї звернути або дати до такої часописи яка виключно занимаєсь справами релігійними. Просим о скору відповідь

О. Лазар. Грейсон, Саск. Справи спродажі фарми, заложеної банку, і ще там що, суть гарні, але потребують ще дїйного пояснення, ширших планів. Ви мусите написати довшого змісту статю і подати до ширшої відомости загалови. В тій справі малоб ся відбути віче, вибрати комітет і т. д і т. д. А оттак на гала-пала ми не можем нічо робити.

Ж Фармер. Етелберт, Ман. Допись дістали, але позаяк під нею нема Вашого повного імена — допись не пішла.

Ю. Федорюк Рейн, Саск Дуже жалуєм, але торічних рахунків ми не можем полагоджувати сего року. Зрештою Ваша часопись заплачена до січня. 1914 і календара не можем вислати.

С. Топольніцкий, Балтимор. Злуч. Держ Даруйте нам за не точність. Ми гроші отримали а не змінили дати. Ваша часопись заплачена до Червня 1914. і листи, про які згадуєте, не повинні Вас клопотати зовсім.

Ф. Ткач. Гомболт, Саск. Гроші отримали. Дякуєм. Календар вже вислали.

ШТУЧНЕ ЗЕМЛЕТРЯСЕНЄ.

З Принс Руперт, Б К пишуть: — Около двіста тисяч фунт в стрільного пороху і динаміту ужито до розстрілення величезної скали яка була на перешкоді розвиткови сїй пристани Сила пороху і динаміту була така що — розсадивши скалу — далось чути маленьке потрясене землі в сїй околиці Скалу як би змело, лишилась мала купка каміня. Ушкоджень в будинках нема, хиба що одну малу [illegible] кинуло геть — далеко на море.

БЕЗРОБІТЄ СЕРЕД КИТАЙЦІВ.

Лін Шін Ее, китайский конзуль в Венкувер обчисляє, що на 15,00 Китайських робітників в Венкувер і околиця працює лише 1,500.

Минувшого року прибуло до Канади около дві тисячі Китайців, а щоби ся історія не повторилась і сего року то конзуль телеграфічно повідомив Китайский ряд щоб всяку імігранцію до Канади цілковито спинити, в такий спосіб заздалегідь злобезпечить долю Китайців, яких обставини в Канаді тепер суть сплакані.

ФАРМА НА СПРОДАЖ!!

14 дол. за акер готівкою 55 акрів під управу, близько міста, одна миля від стації Сифтон, на захід сек. 2, тав 28, ренч 20. Хата добре покрита гонтами, стайня на 18 штук худоби, гонтами накрита, 2 шпихлірі, керниця добре збудована і води нікола не бракує. На фармі сіна на 15 тон. Фарма суха, вся до роботи, ліса єсть 10 акр По близші інформації прошу зголоситись до: Petor Hryhorczuk Sifton, Man.

„Рада" щоденна часопись виходить в Київі, столиці україн. Адреса В. Підвальная вул. д. 6. Річна передплата пять долярів. Сей денник повинен находити ся в кождій читальни і в кождого українця в Росії.

Як високу ціну будинків знижено.

Се є ДОМОВА КРАСКА, яку може вживати кождий.
Я краскила сею краскою
Чиста і проста до вживаня.
DY-O-LA
The Johnson Richardson Co., Ltd. Montreal, Can.

50,000 KSIAŻEK BEZPŁATNIE.
Wartość $10.00 dla Każdego Mężczyzny.
Darmo dla Mężczyzn
DR. JOS. LISTER & CO., Northwestern Bldg., Chicago.
Nazwisko
Miasto
Stan

Royal Crown Soap -- Уживайте його.
ROYAL CROWN PREMIUMS, СТАРАЙТЕСЬ О НИХ.
Butter Dish No 027
THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
PREMIUM DEPT. - WINNIPEG, MAN

International Harvester Oil Tractors
(МОТОРИ ДО ОГРІВАНЯ ОЛЄМ)
International Harvester Company of Canada, Ltd

Русско-Американска лінія
Одинока без пересідання лінія між Росією і Канадою
Найбільші і найскорші пароходи що курсують тепер між Росією а Канадою без пересідання.
Росія — 16.000 тонів
Курск — 13.000 тонів
Цар — 13.000 тонів
Часті відходи.
Оплачене переїзд з ЛІБАВИ до ГАЛІФАКСУ $35.00 Жадної переходової таксы не платять пасажири що прибувають до Канади. Друга класа $52.50.
За близшими поясненями і подробицями звертайтесь до наших агентів або до головного уряду компанії [redacted]
21 Broadway New York, N. Y або 300 First Ave S. Minneapolis, Minn.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
„Нове Житє"
Се одинока часопись не належаща до жадної організації або партії. Передплата для Канади виносить $1.75.
"Nowe Zytie"
107 Grant St. Olyphant, Pa.

Краяни!
Як хочете спровадити кревних або приятелів із Краю — то тепер найліпший час
Шіфкарти дуже тані.
Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформації.
Ми продаємо шіфкарти до старого краю по найтаньших цінах і на найліпші шіфи котрі відходять що тиждня.
Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають рівні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо якраз як посилати. Спитайтесь людей тих що в нас вже посилали.
Міняємо доляри на корони, продаємо марки краєві і канадийські. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми х сплатимо і вам пішлемо де скажете.
Офіс створений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.
ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
К. ГЕНИК, управитель загран. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Англійского.

(Дальше).

Та Майльсови не хотіло ся полишати самому в поли. Зітхаючи, він встав і подав свою рученьку братови.

Я піду з тобою — рішив [redacted]

Прегарно! — сказав Гумфрі. Прецінь тут нічого бояти ся.

Так — відповів хлопчина, але его личенько було сумовите, і голосом злегка дрожав.

Рука в руку оба хлопці пустили ся в дорогу по високій траві луга. Небавом показав ся і потік, що блищав у сонци як срібло. Рядом стояли діти на его березі.

Ми тільки подивимо ся — сказав Гумфрі.

Се були перші слова, котрі він промовив за всю дорогу, і они залунали так несподівано, що Майльс мимо-

Ну, Майльс, лізь і ти! [redacted] не годен уявити собі, як тут гарно!

Майльс з трудом перевів дух.

Невже-ж мені неодмінно, неодмінно треба лізти?

Чому ні? Ти бачив, як легко дібрав ся сюди. Подай мені свою руку, я і тебе витягну.

Я знаю, що убю ся на смерть — сказав Майльс — але як хоч, я полізу. І він протягнув братови свою маленьку лапку.

Гумфрі міцно ухопив его за неї і поміг дістати ся там, де сам стояв. Відтак він обережно спустив ся на руки і казав те саме вчинити й Майльсови.

Тихо посували ся они вперед, а в міру того як [redacted] і якраз на[redacted] над воду. Сильно чіпаючися руками й ногами, підбадьорюваний голосом Гумфрі, Майльс таки якось примостив ся на гилі. Гумфрі пізнов з заду і обіймав его руками. Ура! — закричав, ось ми оба тут!

він усе думав про слабовитого Майльса: чи не завести его до Льондону до одного зі знаменитих лікарів-спеціалістів.

Якесь тріважне чувство огорнуло его на згадку, що полишив дітей самих; та він старав ся успокоїти тим, що Віргінія пішла сві[redacted]

Сер Еверард спокійно увійшов з сіни клюба, коли ему подали іно що получену телеграму на его адресу. Він живо прочитав її, відтак кинув ся на улицю і скочив в першу повозку, яка ему попалась.

На желізницю! — крикнув. Потрійна заплата, коли встигнеш до поїзду!

В першій хвили поспіху сер Еверард і не розібрав добре, що іменно звіщала телеграма. Доперва сидячи вже у вагоні желізниці, він став думати, що такого склало ся. Він виняв телеграму і ще раз перечитав її уважно. Небогато нового дізнав ся за другим читанєм. Ось що стояло в телеграмі: Склало ся нещастє. Діти упали в потік. Ніхто не утонув. Приїжджайте сейчас! — Много передумав сер Еверард над тими короткими стрічками. Много пережив він за ті години. Очевидно — думалось ему — в телеграмі богато промовчали, щоби так зразу не лякати его. Ніхто не утонув! Так чого-ж его припивають? Може здоровлє Майльса від холодної купелі смертельно загрожене? Купіль Гумфрі не зашкодить... певна річ: Майльс занедужав!

(Дальше буде).

МАРКИ "EMPIRE"
ОГНЕТРЕВАЛІ ДАХІВКИ
суть вроблені з чистого манітобського наводненого алябастру змішаний з волокнами і суть в формі блоків.
Їх уживають до огнетревалих будівель, там де хочесь захоронити від огня і зимна.
Пишіть за поясняючими книжочками.
MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG, MAN.

Потрібно людей
НЕ ПРАЦЮЙТЕ ТЯЖКО ЗА МАЛУ ПЛАТНЮ
[illegible]
The Omar School of Trades & Arts, 447 MAIN ST. WINNIPEG

ПОШУКУЮ Івана Ґабриляша, з села Чортівці, повіт Городенка, Галичина. Вже чотири роки як жиє в Канаді і минувшої зими робив в шапі G. T. P. в місті Rivers, Man. Минувшого літа робив в шапах G. T. P. в Трансконa. Хто би о нім знав, або він сам нехай его зголосить ся на адрес: Iwan Serbeniuk, Usherville, Sask. (4—8)

ПОШУКУЮ свого шваґра, Міхала Пендзівятор, з села Кобилоловок, пов. Теребовля, Галичина. Перебуває мабуть в Альберті. Пошукую його в дуже важній справі. Хтоб про него знав або він сам хай напише до: John Baranek, 796 Mountain Ave, Winnipeg, Man. (7—8)

ПОШУКУЮ собі молодої, чесної, фармерскої дівчини котра-би могла бути доброю ґаздинею на фармі. Я є хлопець літ 25, грошей в готівці маю поверх $2.000. Роботу на фармі знаю добре. Котраб дівчина мала охоту вийти за мене замуж — нехай зголосить ся на адрес. Mike Simdich, 522 McIntosh St. Port William, Ont (7—9)

$75 НАГОРОДИ хто знайде пару коней. Пропали в мене двох коней (кінь і кобила) мають по 3 роки. Кобила масти червоної, з звіздою на чолі, і одна нога задна трохи біла. Кінь масти чорної, з звіздою на чолі. Хто про них дасть мені знати що в него находять ся або скаже де находять ся, хай пише до мене а дістане $75 нагороди. John Koropatnicki, P. O Sheho, Sask. (7—9)

Просимо ласкаво відновити і вирівнати передплату за „Кан. Фармера".

НОВІ КНИЖКИ.

ЯК ПИСАТИ ЛИСТИ або найновший і найпрактичнійший Русько-англійський листівник. Взори всяких листів, 288 сторін......75 ц.
ПОРАДНИК ЯК ПИСАТИ ЛЮБОВНІ ЛИСТИ, взори листів і поученя, як поводити ся в часі кохання, та любовні вірші і желаня. 35 ц.
ГЕОГРАФІЧНИЙ АТЛЯС, 24 мапи і виклади з астрономії..$1.25 ц.
КУДА ЙДЕШ ГОСПОДИ (Quo Vadis) 50 ц.
О 12 ти ТАБЛИЦЯХ 30 ц.
КАРОЛЯ, з житя сироти ....40 ц.
ДОМАШНА КУХНЯ, як варити і печи 75 ц.
БАЙКИ......30 ц.
БАЙКИ, 1061 стр., I II, III, IV т. $1.75 ц.
ІСТОРИЯ ПРО ЛУЦЯ ЗАЛЬВАЙКА І ЕГО СИНА..........25 ц.
УКРАЇНСЬК СЬПІВАНИК опр....60 ц.
НАД ЧОРНИМ МОРЕМ, повість $1.25 ц.
КОБЗАР з 53 образками........$1.00 ц.
СЬПІВОМОВКИ 30 ц.
МИКОЛА ДЖЕРЯ — $1.00 ц.
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, М. Грушевск. $2.75 ц.
ВІДРОДЖЕНЄ, 3 т. Л. Толстой...$2.00 ц.
ПРОВІДНИК, практичний самоучок до науки англійської мови, з описанєм кождого виразу і двояким словарцем..........$1.50 ц.
Всім тим, котрі пришлють замовлене на $2.00, вишлемо в презенті красний стінний Ювилейний Календар з портретом Т. Шевченка Велич. 22x14 ц
Катальоґи книжок та інструментів ДАРОМ.
Гроші треба висилати з горы
RUSKA KNYHARNIA
550 Main St. Winnipeg, Man.

Предплачуйте „Канадийского Фармера"

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.
[redacted]
Отворений за пізнанням власний тому 5 літ з двома ліжками. Нині побільшено до розміру 16 ліжок.
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ:
Недуги грудий, шлунка, желудкові, [illegible], хірургічні [illegible]
ЛІЧИМО ВНУТРІШНІХ ХОРОБ
за помочію средства Ерліха „606" [illegible]
ЛІЧИМО РЕВМАТИЗМ
острого і хронічного за помочію спеціальних машин і апаратів [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ:
1) Відділ для хорих [illegible]
2) Відділ для хорих [illegible] Д-ра Б. Гержабека [illegible]
3) Відділ [illegible]
[illegible]
◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

хіть задрожав. Они сполошили також прибережних жителів потока: якась птичка жалібно заскиглила і відлетіла. Водяна мищ, що гріла ся на сонци, з шумом скочила в воду і поплила на противний беріг. Безчисленні комахи уносили ся над потоком і совгали по его гладкім плесі; дві-три заблукані пчілки перелітали з одної водної лелії на другу.

Довга гилка повисла над водою і купала в ній своє густе листє. Білі лелії колихали легко своїй чашини. Усюди царила мертва тишина, котра поневольно поділала й на дітей і замкнула навіть уста Гумфрі.

Ходім відси! — сказав збентежений Майльс.

Стрівай! — заговорив Гумфрі, прокидуючи ся зі своєї задуми — я хочу оглянути вітку. Диви! она зовсім не підогнила! — закричав він після обзорин.

Я думаю, она прегарно здержить нас обох.

Він обхопив руками пень дерева і живо поліз в гору. Небавом щез зовсім з очий. Майльс нишком зітхнув; его обгорнула давна якась, тривожна туга, котрої він не міг побороти! ему конче хотіло ся утечи відси.

Нараз залунав веселий сьміх Гумфрі. Майльс підніс очи і увидів брата, як сей повзпо наклоненій гиляці. Лице его палало, очи сьвітили, і він не зважав, що гилка гнула ся під его тягаром. Коли він приповз до краю, пристанув, вернув ся за другі вітки, випрамив ся на весь ріст.

Ось як! — закричав. Я виліз таки! Хто може тепер сказати, що се небезпечно!

Они були так заняті, що не запримітили, як небо потемніло. Хмари, котрі передше бачили на видокрузі, були вже тепер якраз над їх головами. Зірвав ся сильний вітер, залунав далекий грім і великі каплі дощу упали на дітей.

Гумфрі згадав, чим переплатив Майльс свою послідню прогульку на дощи, згадав докори батька.

Ми мусимо повертати домів! — крикнув він і, позабувши своє небезпечне становище, живо повернув ся в зад. Рух був так несподіваний і сильний, що трохи не скинув Майльса в воду. Інстинктово він протягнув руку і схопив брата, коли той вже зовсім подавав ся в воду.

Отсі бистрі рухи були за сильні на підогнилу галузку, котра й так гнула ся під тягаром дітей. Она не видержала... тріснула і з гуком відломала ся від головного пня. Оба хлопці стрімголов полетіли в воду.

Глава 13

Полишивши діти в поли, сер Еверард завернув до дому. Він післав до них Віргінію, що сиділа при вікні літочої і шила.

Приїхавши до Льондону, зайшов до клюбу звідати ся, чи нема до него яких писем. По дорозі стрітив одного знакомого і перейшов ся з ним до кінця Гайдпарку. Там они ще трохи побалакали і полюбували ся довгим рядом пишних повозок. Однакож було задто горячо, щоби довше оставати на воздусі, тому Сер Еверард розпрощав ся зі своїм товаришем і подав ся знова в сторону клюбу. Дорогою

ДОДАТКОВЕ ОПОДАТКОВАНЄ ГОРІВКИ.

З причини підвисшеня податку від горівки будуть піддані додатковому оподаткованю по 50 сот. від літра альокголю всі [redacted] алькогольні плини находячі ся дня 1. лютого 1914 в торговли і у сторіж приватних. Що-до зголошеня тих запасів з ціли виміру додаткового податку будуть обовязувати взагалі самі постанови, які видано при нагоді підвисшеня податку від горівки в році 1901 рішенєм Міністерства скарбу з дня 18. липня 1901 Д. з. д. Ч 106. Друки на зголошеня запасів підлягаючих додатковому оподаткованю видають вже тепер всі уряди податкові і відділи сторожи скарбової.

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Ліски, Гонти.
Точно доставлєм — Задоволенє гарантуємо

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, з бороди і де би не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як его уживати
Адрес: Dr BELLINS,
55 Delaney St. New York, N. Y.
Потрібні агенти

ЛІКЕРИ
Стара фірма котрій вам довіряти
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1166. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, прото коли висилаєте своє замовлене до нас. Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.
Спирит по галон $5.00 і $5.50 [illegible] $3.25 галон [illegible] горівка за галон $2.50, $2.75 і 3.00. Бренди, Рум, галон $4.50, $5.00 і $5.50. Австралійське вино, гал. $4.00 і $5.50.
Вино за гал. $1.00, $1.25 і $1.50 і $3.00. За 10 галонів 90 1.25 1.40 2.75 за галон.
— Ми висилаємо C. O. D —
В нашім департаменті листових замовлень є головне що рахує ся всі мови
Будьте певні що не можливо пробити

10.000 вдячних і задоволених відбератей в НАШИХ ФОНОГРАФІВ
[illegible]
НАЙБІЛЬШИЙ СКЛАД РЕКОРДІВ РУСКИХ НА СЬВІТІ
[illegible]
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
[illegible] New York, N. Y.
ІВАН РУДЕНСКИЙ [illegible]

Тукета
T & B
папірося
не клеяні.

EDDY'S МАГІЛЬНИЦІ
EDDY'S МАГІЛЬНИЦІ
ЕДДІС МАГІЛЬНИЦІ СУТЬ ЗРОБЛЕНІ ТАК, ЩО ПРИ ПРАНЮ ШМАТИ ВИ НЕ МАЄТЕ ЖАДНИХ ТРУДНОСТЕЙ.
Заощаджує час і добрий гумор
E. B. EDDY CO HULL, - CANADA.
Добро пере шмате і не нищить його.
ВОНИ СУТЬ ТАК САМО ДОБРІ ЯК І ЕДДІС СІРНИКИ.

Рівноправність жіноцтва з Африці перепала одним голосом, так доносять з Африканського міста Кейптавн. В парламенті 43 послів голосували за, а 42 против рі[redacted] жінок.

Важне для всіх!
Хто пришле нам $1.00 тому вишлемо: 1) золотий крестик з шпилькою до одежі, 2) великий календар на 1914 рік і 3) всі образи мук Ісуса Христа в 50 найкрасш. різнобарвних образках як книжечка.
Гроші посилайте на адрес
EUROPA BOOK CO.
57 DEY STR. NEW YORK, N. Y.

БЕЗПЛАТНА ПРОБА.
Позвольте післати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і 12 Руських сьпівів на 30 днів
Безплатно Проби.
Не потребуєте засилати нам ані цента. Ми вишлем вам прямо з фабрики VICTOR або COLUMBIA фонограф на безплатну пробу. Сам вам сподобаєсь, по 30 днях заплатите по
$2. МІСЯЧНО.
Ми гарантуємо на 15 років. Напишіть нині по ілюстрований каталог, він ДАРОМ.
SAUL BIRNS
117 Second Ave. Dept. 2 New York.
Для Вп. Верзенів [illegible]

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 27-го Лютого, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, February 27, 1914 Число 9.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.
ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ:
Отворений за пізнанням власний тому 5 літ з двома ліжками. Нині побільшено до розміру 16 ліжок.
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ:
Недуги грудий, шлунка, желудкові, [illegible], хірургічні [illegible]
ЛІЧИМО ВНУТРІШНІХ ХОРОБ
за помочію средства Ерліха „606" [illegible]
ЛІЧИМО РЕВМАТИЗМ
острого і хронічного за помочію спеціальних машин і апаратів [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ:
1) Відділ для хорих [illegible]
2) Відділ для хорих [illegible] Д-ра Б. Гержабека [illegible]
3) Відділ [illegible]
[illegible]
◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

Стрілив до жінки потім собі в голову.

У Вінніпеґу перед вечером т. є. 25. с. м. о пів до пятої вечером в домі чр. 743 на Бурровo улици мала місце трагічна подія висліду якої є такий, що Текля Дмитрашин з раною від кулі вище грудей лежить в шпиталі, а Василь Стеблій від рани завданої кулею в голову, другого дня о 2-ій в ночи віддав Богу духа.

Текля Дмитрашин.

Василь Стеблій.

Текля Дмитрашин є замужною вже через сім літ. Василь Стеблій, 25 літний парубок бортував ся в Дмитрашина через довший час.

Згаданого дня Стеблій і Текля Д. були самі дома. Чоловік Теклі Никола Дмитрашин був занятий при праці на складі дров і вугля. Стеблій — як Текля Д. зізнала — намовляв її до нечесного діла. Вона відказалась і хотіла вийти з хати Стеблій зловив її за плечі, та однак вирвалась йому з рук і обернена до него лицем — утікала до дверей. Стеблій виходив з кишені револьвер і випалив до неї. Куля застрягла в тіло около три цалі вище грудей. Вона заточилась, але таки утіка з хати і з бухаючою кровію із її тіла побігла до сусідного дому пані Пацінде і впала на землю. Стеблій знаючи що поповнив злочин і що його за те жде кара — звернув дуло револьвера до голови, випалив і упав. Відтак ще встав, сійшов до задної кімнати де було зеркало, подивилось на себе і вернув до фронтової кімнати знова, де і упав — щоб більше не встати.

Поліція 12 мінут опісля взяла обох до шпиталю.

Доктори кажуть, що Текля Д. виздоровіє, та се візьме довше часу

Римський цивільний суд засудив одну консорцію на заплачене поетови Г. Д. Анунціови 20.000 лірів [redacted] шкодованя за се, що товариство мало свого часу виставити містерию „Св. Севастиян", вистава одначе не відбула ся з причини одної з головних драматичних артисток, яка відказала ся виступити в сій штуці.

Від редакції і Адміністрації.

Вп. читачі і почитачі зволять приняти до ласкавої відомости, що з кінцем місяця лютого перестаєм давати премії, календарі, за надіслане цілорічної перепумерати на нашу часопись „Канадийский фармер". Робим се лише тому, що календарів у нас вже більше нема, розійшлись. Хто отже по 28 лютім пришле нам пренумерату на „К. Ф." хай нам простит що не дістане премії, календаря... Друге. Наш бувший управитель був на стільки необглядним, що передплатників, які були винні за часопись за рік, два або більше віддав в руки колекторів. Колектори розіслали довжникам свої листи домагаючись оплати довгу...

З одної сторони се добре, а з другої се зовсім не на ніщо. Ми отже повідомляєм тепер Вп. читачів які залягають з перепумератою за „К. Ф." а які отримають листа від колекторів щоб не винували редактора чи редакцію, на лист колекторів не зважали, ми-ж віримо що усі залеглости кождий Вп. читач постарається вирівнати тепер або трошки пізнійше.

Нова адміністрація дуже жалує, що бувший управитель, зі своєї несьвідомости, поступив з залягаючими з пренумератою так нещиро.. Ми се тепер простуєм і просим Вп. читачів перебачити сей блуд бувш. управителя. Зі своєї сторони новий управитель дуже перепрашає діткнених нещиростію бувш. управителя та просить о дальшу, щиру прихильність до часописи „К. Ф."

РОСІЯ ДАЛА ПРИМІР РОБЛІНОВИ

Ми зараз писали що правительство Робліна в Манітобі різниться від правительства Росиї. Се однак — як зараз переконаєм ся — була неправда. Російске правительство є богато поступовійше чим правительство Робліна. За примір най послужить хоч-би й се. В російскій Думі ухвалено двома голосами більшостію закон який надає жінкам право голосованя в їх заміських околицях в всяких справах включаючи навіть заборону на спродажі лікерів.

Отже російске правительство в сім згляді стоїть богато висше від консервативного правительства в Манітобі.

ЧОЛОВІК—ЗВІР.

Що може зробити ненаситна жажда гроша, показує отсей случай, який мав недавно місце в французькім місточку Доперіль. Жив там один купець, що оженив ся з дуже богатою жінкою. По кількох літах спільного пожитя став він напирати на жінку, щоби вона записала на нього ціле своє майно. Очевидно жінка не хотіла про се й чути. Тоді ненаситний купець став на неї напирати з ще більшою силою, а коли вона таки не піддавала ся, він завів її одного дня до темних пивниць свого дому і замкнув її там в найглибших підземелях на ключ, засуваючи за собою величезні залізні двері. Туди подавав він їй два рази на тиждень збанок води і боконець хліба і серед таких мук прожила вона там пів третя місяця. Перед своїми знакомими розпустив звірський купець чутку, що він з жінкою розвів ся і що вона виїхала в рідні сторони. Одначе 8-літна доночка купця не могла ніяк повірити в таку чутку і слідила батька так довго, аж викрила в домі таємну криївку, з якої доходили до неї дивні голоси. Сейчас дала знати сусідам, які прикликали на місце поліцию, котра вкінци добила ся до підземної криївки, де й знайшла обезсилену нещасну жертву мужа-злочинця. — Звірського купця потягнуть до строгої відвічальности.

ДОБРА НАГОДА.

Як звісно Манітобська зимова вистава тученої худоби відбудесь в Брендоні на днях 2, 3, 4. 5 і 6 марта с. р. Ціна тікетів на C.N.R є знижена до половини і їх можна буде купувати від 28 лютого до 6 марта. Тікет вартісний до 9 марта.

Се отже добра нагода для многих прибути до Брендон.

Росія дише війною проти Австрії.

Вже від довшого часу сьвіт помічає що Росія мобілізує війско, вброїть ся, розсилає череди своїх шпіонів по Галичині, повдає богато тисяч мільйонів долярів на воєнні ціли... Усе се вказує, що Росія готовить ся до війни з Австрією. та Росія — аби відвернути увагу других держав — каже, що хоче лише забезпечитись у нутри своєї держави на випадок революції, яка грозить там кождої хвилі! Каже так само, що мобілізація війска є лише на те, щоб тримати в шаху Німеччину і Австрію так, аби обі сі держави не могли свобідно оперувати своїми мілітарними силами.

Та се лише сї такий викрут. В дійсности ціла справа стоїть зовсім інакше. Росія дише війною проти Австрії. Бо не вже-ж ті шпіони в Галичині не мають жадного значіня? А що дієсь на Угорщині? Угорщину головно її руську полосу, засіяли російскі шпіони в такій масі, що міністерство війни було змушене видати припорученя до всіх військових гарнізонів з острогою перед сим наливом шпіонів. Дальше коли взяти під увагу бундючно провокуючі виступи визначнійших людей в Галичині, (російских агентів) та їх завзяту агітацийну роботу між російскими Українцями — так се вольо дає до пізнаня, що Росія дише війною проти Австрії. Ходить лише, щоб в який небудь спосіб найти причину до напружених відносин з Австрією — а війна готова

СОЛОМОНОВИЙ ПРИСУД.

Як звісно, володарі Абісинії виводять ся від царя Соломона Звідти їх бистрість, яку виявив Менелік при незвичайно бистрім вироку. Було се так: Двох людий збирало дактилі. Один, високо на пальмі зривав овочі і кидав їх на землю, а другий збирав їх до коша. Нараз сей, що сидів на дереві, втратив рівновагу і впав так нещасливо, що впав на плечі товариша, який збирав овочі і зломив йому хребет, однак сам вийшов здоров. Абісиньский закон домагає ся крови за кров, житя за житє. Ізза того свояки вбитого зажадали кари на мимовільного убийника. Справа оперла ся о Менеліка, який заявив: — треба вчинити справедливість! Тому нехай один з свояків вбитого видрапає ся на дактильну пальму і з вершка нехай скочить на хребет обжалова[redacted].

МІЛІОНОВИЙ ЗАПИС НІМЦЯ.

Один Берлінець записав своїй громаді 5 міліонів марок на заложене лісової школи для хлопців. Хлопці мають бути цілком здорові, а в школі мєть ся звертати велику увагу на повітрі нові і на природничі науки. Ученики сеї школи будуть проводити більшу часть дня на вільнім воздусі. Харч має бути зовсім простий і здоровий; ученикам не буде вільно уживати алькоголю, кави і т. д. Важним жертводавця є також, щоби ученики його школи відбували під проводом учителів довші прогульки і подорожи, щоби пізнали свою вітчину. Школа має повстати в околици, богатій в ліси. Магістрат Берліна приняв сей щедрий запис і на найближчім засіданю міської ради затвердить проєкт лісової школи. Хто є фундатором сеї школи, не відомо. Здогадують ся, що се буде або шарльотенбурський рентієр Зенгам, урожденець Каліша, або промисловець Фрідлендер-Фульд. Але що лісова школа по введеню її в житє носити ме імя фундатора, отже в недалекій будучности стане звісне широким кругам імя щедрого патріота.

ОРИГІНАЛЬНИЙ ПОХОРОН МІЛІОНЕРА

Оригінальний, але і дорогий похорон мусіли недавно уладити одному американському міліонерови, бо так рішив він у своїм завіщаню. Тіло його спалили в присутности кількох тисяч людий та серед звуків торжественної музики. Опісля попелом з тіла наповнили гарно вироблену срібну урну, котру занесли до сальону на улюбленім яхті помершого міліонера та там уставили її на столі серед моря цьвітів. Пароплав потягнув опісля сей яхт на повне море. В однім з глибших місць відчіпили яхт від пароплава. Дві особи удали ся на яхт, отворили усі клапи і вернули на пароплав. До яхту почала вливати ся вода, він спускав ся що раз глибше в воду. По якімсь часі зникла з поверхні навіть і американська хоругов, що повівала високо на щоглі затоплен[redacted]у.

ДЕФРАВДАНТ... З МУСУ.

З Кракова доносять: На дворци арештовано Михайла Сохацького з Дрогичівки коло Заліщик, бо до краківської поліції наспіла депеша, що він украв 6000 корон Арештований Сохацький заявив, що він гроший не украв, а тільки продав власний ґрунт і господарство і втік перед злою жінкою до Америки.

За обманьство О. Лотоцкий дістав 2 роки.

В попереднім числі нашої часописи, ми лише подали що О. Лотоцкого засуджено. Тепер скажемо що дня 25. с. м. над ним відбув ся суд і він зістав засуджений на два роки криміналу.

Лотоцкий се молодий еще чоловік, з загальним образованєм й володіє добре англ. мовою. Жадна гроша попровала його на злу дорогу, він [illegible] шахрував кожд[illegible]ого міт і як міг. В Стейтах натягнув свого товариша на поважну суму грошей і утік до Канади. Тут заложив книгарню „Базар," видавав часопись „Хата" (якої вийшло 9 чисел,) а вкінци отворив агенційне бюро і продавав шіфкарти, посилав многим гроші до старого краю, продавав лоти, годинники, словом він бізнес на велику [redacted] коли кількнайцять людей дали йому гроші на шіфкарти — Лотоцкий замість ті гроші переслати до компанії — сховав собі і утік з Вінніпеґу до Стейтів. Там перебрав ся на римо-католика і знова обманював людей. Коли-ж прибула до него його жінка — він сказав людям, що покинув римо-кат церкву і пристав до греко-кат. За гроші, які дістав від людей за „сьвящені функції" купив в Ґренд Репідс фарму і фермерував.

Трафилось однак так, що в сусідстві мешкав англік, мировий судія. Він дістав від поліції фотографію Лотоцкого, і донька того англіка сейчас пізнала Лотоцкого, бо з ним часто бачилась, дано знати поліції яка і арештувала його... Тепер перед Лотоцким довгих два роки вязниці. От каріера „бізнесовця."

ПОЗІР!

Хто з кольоній хотівби дістати які інформациї в справі сьвяткованя ювилею Т. Шевченка, чи хто хотів би якої відповідної літератури, підручників — в всіх дотичних справах можна засягнути поради, чи навіть помочи у ювилейнім комитеті в Вінніпеґу на адресу

Секретар: Max Pasichniak, 901. Main str, Wpg

Касиер: Negrych John 487. Flora ave, Wpg.

ПОТРІБНО
відповідного чоловіка який би був представителем асекураційної компанії „The Excelsior Life Insurance Co." і працював між Русинами.
C. D. BURNHAM
Provincial Manager
346 Main Str. - - Winnipeg, Man

Краяни! ◆ ◆
Як хочете спровадити кревних або приятелів із Краю — то тепер найлiпший час.
Шіфкарти дуже тані.
Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформациї.
Ми продаємо шіфкарти до старого краю по найтанших цінах і на найліпші шіфи котрі відходять що тиждня.
Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають рівні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо якраз як посилати. Спитайтесь людей тих що з нас вже посилали.
Міняємо доляри на корони, продаємо марки крайові і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.
Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.
ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
К. ҐЕНИК, управитель заграх. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер"
Редактор: О. Гикавий
Часопись для руского народа в Канаді, виходить кождого тижня в пятницю і коштує в Канаді і Сполучених Державах на рік ... $1.00
до Европи ... $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
[redacted] Winnipeg.
Telephone St. John 300

The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 8,000
Published every Friday at 287 Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. H. Hykawy, Editor

Ліберали і фармерський кредит.

Як премієр Манітоби Родмонд Роблін віднесе ся до сеї так важної справи

Як лише отворено сесію в парляменті, котра то перед кількома днями закінчилась, уряд Робліна обіцяв що на сій сесії він полагодить дуже важну справу в користь фармерів, а то іменно ою справу, щоби фармері могли випозичати гроші на меньший процент як они платять тепер банкам і позичковим компаніям. Назва сего заведення є „фармерский кредит" і таке заведенє уже істує по иньших провинціях Канади і усюди по цілім сьвіті, і переконано ся що фармері мають з такого кредиту велику корость.

В троновій мові яку виголосив губернатор при отворюваню парляменту, котра не є нічим иньшим як лише висловом того всего що премієр і его уряд має полагодити на сесії, було сказано, що до справи рільничого кредиту консервативний уряд віднесе ся дуже прихильно і предложить сей предмет до обговореня в парляменті, позаяк се є дуже важне для фармерів.

Та на тім всім і скінчило ся що в троновій мові було сказано, ані словечком не спімнув Родмонд Роблін про фармерский кредит, ані словечка, кромі обіцянки. Роблін і его уряд готові кождого разу на обіцянки але обіцянок в діло ніхто не переводить. Ліберальний уряд в Саскачеван уводить тепер в житє право після якого фармері потребуючі грошей дістануть позичку по можливо найнизший процент. Робити ся се буде в сей спосіб, що фармері визначуть собі округ і в тім окрузі зорганізують межи собою місцеве гіпотечне (морґеджове) товариство. Се товариство видасть закладні папери (бонд) які опісля будуть докладно розсмотрені і потверджені урядовою гарантією. Такі закладні папери уряд поможе продати і з того товариство дістане гроші, буде могло гроші випозичати на такий процент на який закладні папери були спродані з доданєм невеликих коштів.

Ліберали в Манітобі хотять завести такий самий систем фармерского кредиту в Манітобі, і они заведуть его для фармерів коли будуть вибрані до уряду сего року. Пан Норіс, ліберальний провідник в Манітобі, переконав нас коли пару неділь тому вніс був в парляменті резолюцію взиваючу уряд Робліна до предложеня в парляменті ко-оперативного системи фармерского кредиту. Що на внесене такої резолюції паном Норісом, Родмонд Роблін відповів? Родмонд Роблін відповів що се резолюція пана Норіса не на місци і не може над нею переводити голосованя. Сею відповідю Родмонд Роблін заявив що не хоче дати фармерам користувати ся правом при помочи якого фармері моглиби випозичати гроші на низший процент, а заразом переконав нас що є приятелем великих банкерів і позичкових компаній а не приятелем фармерів. В усякім ділі так поступає Родмонд Роблін коли ходить о поміч фармерам і бідним робітникам. Він в першій мірі старає ся випускати чи се або те не вийде на шкоду его богатим приятелям, котрі збогатились коштом бідного люду. Коли що буде на шкоду богачам, то Роблін з такими справами нічого не хоче мати до діла. Він всегда готов на дешеві обіцянки для фармерів і робочої класи, але чи часто він додержує свої обіцянки? Кождий горожанин пережевший в Манітобі кілька літ сам має ясне переконанє.

В теперішну хвилю прамо не можливо для фармерів роздобути троха грошей для закупна фармерского інвентаря або для набудованя для себе вигідного помешканя щоби він за свій тяжкий труд і працю мав яке-таке вдоволенє. Банки і позичкові компанії не зичуть грошей для фармерів, і є много фармерів що мають добру землю і при маленьким засобі грошей моглиби дуже скоро стати на ноги та користувати ся плодами землі, та при теперішній системі они не в силі забезпечити себе і родину в найпотрібніщі средства до житя то є поживу і одежу. Фармерский кредит який ліберали заведуть для нас буде найбільшим добродійством і здобутком для фармерів в Манітобі. Кождий фармер в Манітобі повинен голосувати на лібералів і за фармерским кредитом, а спротивить ся в сей спосіб консервативному урядови Робліна, котрий обіцяв полагодити справу фармерского кредиту, однак в послідній хвили сказав ся против фармерского кредиту.

Пакункова Почта.

Від 10 лютого вийшла в житє т. зв. пакункова почта. Через перші три місяці т. є лютий, марець і квітень буде можна пересилати через почту пакунки ваги не більше як до 6 фунтів. Пізнійше вага пакунків може доходити до 11 фунтів. Оплата за пересилку має бути така

За пакунок заадресований до почти в окрузі 20 миль: 1 ф. 5 ц., 2 ф. 6 ц., 3 ф. 7 ц., 4 ф. 8 ц., 5 ф. 10 ц., 6 ф. 12 ц.

До всіх иньших почт в тій самій провінції: 1 ф. 10 ц., 2 ф. 14 ц., 3 ф. 18 ц., 4 ф. 22 ц., 5 ф. 26 ц., 6 ф. 30 ц.

До почт в сусідних провінціях 1 ф. 12 ц. 2 ф. 20 ц., 3 ф. 28 ц., 4 ф. 34 ц., 6 ф. 40 ц.

До почт в дальших провінціях: 1 ф. 12 ц., 2 ф. 20 ц., 3 ф. 28 ц., 4 ф. 36 ц., 5 ф. 44 ц., 6 ф. 52 ц.

До почт у четвертій провінції: 1 ф. 12 ц., 2 ф. 24 ц., 3 ф. 34 ц., 4 ф. 44 ц., 5 ф. 54 ц., 6 ф. 64 ц.

До почт в пятій провінції 1 ф. 12 ц., 2 ф. 24 ц., 3 ф. 36 ц., 4 ф. 48 ц., 5 ф. 60 ц., 6 ф. 72 ц.

От ся пакункова почта має бути великою благодатею консервативної партії.. Та чи справді так — зараз побачимо.

До сеї пори ніхто не спішить ся пересилати якие-будь пакунки через почту і треба сподіватись що й на будуче буде те саме. Справді, народ домагав ся пакункової почти, бо ціна пересилки покупків через експресову компанію есть дуже вигорувана. Та думаєте, що консервативний ряд хотів би скривдити зелізничих магнатів? Ніколи! Ціна отже пересилки пакунків через почту майже рівнаєсь ціні Експресової компанії.

Зрештою, єсли вже заводить ся пакункову почту то чому не мати пакункової почти от такої яка істнує в Злуч. Держ. Там пакункова почта є дуже популярною, там віддаль посилки зразу були 50 миль а тепер 150 миль але не 20 миль як отсе консервативне правительство заводило. Вага пакунка який пересилає ся через почту може бути 50 фунтів, тимчасом в Канаді вага пакунків ограничена на 6 ф. на 20 миль дороги, а відтак буде вже можна посилати пакунки ваги 11 фунтів. — Що більше, в Злуч. Державах за пересилку пакунка 100 миль коштує лише 14 ц. а в Канаді коштує аж 46 ц. (о три рази дороще). А звісно, що експресові компанії беруть лише 40 ц. за пересилку пакунка 100 миль, зн. 6 ц. таньше від пакункової почти. З пакункової почти скористають лише ті, що мешкають недалеко більших міст, зн. 20 миль найдальше. Єслиб хто з кольонії, яка віддалена від Вінніпегу 100 миль, купив яку річ в Вінніпегу ваги 6 фунтів, а схотів переслати ту річ через почту то пересилка коштувалаб єго 46 ц. замість 40 ц., єслиб посилав через експресову компанію.

От вам Вп. читачі благодать консервативного домініяльного ряду. Містер Пеллетер заводячи пакункову почту, ціни за пересилку пакунків подав такі, що експресова компанія зовсім не має чого боятись о яку небудь страту в пересилці пакунків. Пеллетер дістав перед днями через пакункову почту дві бакси цигарів і здаєсь що се післала єму експресова компанія в дар за впровадженє пакункової почти.

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЕЛЯ і Ко.

ОГОЛОШЕНЭ!
Шіфкарта з Европи до Вінніпегу лише $40.
і то на найліпші почтові шіфи.
Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути висші.

Виготовляєм старокраєві документа леґалізовані ц. к. Конзулятом а іменно: — контракти купна і спродажі, повномочія, перепроваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільнення від вправ військових і т. п. як рівнож виробляєм ріжного рода тутешні документи, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей сьвіта, купуємо і спродаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальности.

Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпегу
J. G. KIMMEL & CO.
218 Logan Ave. Телефон Garry 2280 Winnipeg, Man
J. G. KIMMEL, нотар

На розум консерватам.

Редактори консервативної шмати в посліднім, 6, числі пишуть: „Канад Фармер" бреше не червоніючись. В осемім числі „Канад. Фармера" є стаття під заголовком „Становище ліберали в справі двомовних шкіл."

Нам редактор згаданої статі старає ся доказати, що ліберальна партія ніколи не виступала і не виступає проти двомовних шкіл. Так брехати потрафить лише п. Гикавий, редактор ліберальної часописи „Кан. Фар." так скаже кождий, хто лише читає англійску пресу. По слідного тижня появилось аж три статі, в котрих говорить ся про двомовну систему в тутешних школах. Там виразно говорить ся, що ряд манітобський себто консервати, забогато дають права Русинам в їх школах. Дальше каже ся що в жадній иньшій провінції сего нема, щоби якійсь не англійскі народи мали право учити своєї мови в канадийских школах".

Чатали? дізнали ся про що небудь? Здаєсь, ні! Вони послугують ся от такими аргументами як „так брехати потрафить лише п. Гикавий, — говорить ся, — каже ся", але щоб справді доказати що п. Гикавий бреше, не навели ані одного факту

Суть люди які суть такого переконаня, що єсли хто скаже щось проти попа, так ті й кажуть: виступає проти Бога. Ліберали суть проти учителів партачів, а консервати й кричать: ліберали суть проти двомовної системи.

Ми виразно зазначили: „що двомовні школи в Манітобі повстали за ліберального уряду. Ліберальний уряд Ґрінвея запровадив двомовні школи в Манітобі в початках нашої еміґрації."

І чи консервати закинули нам що небудь проти сего? Ні! Вони знають що се факт, а факту не перекрутиш, правди не вбеш жадною брехнею. Що ліберали в Манітобі завели двомовні школи — консервати ані не згадують сего в своїй шматі. Сеж очевидно принеслоби їм шкоду.

Та вони кажуть відностись до англ. преси де говорить ся про двомовну систему в тутешних школах. В тих статях, вони пишуть, виразно говорить ся що консервати занадто дають богато права Русинам в їх школах, і т. д. і т. д. Ми, отже, щоб переконати наше громадянство о „правдивости" сих консервативних пудьвірків — переводимо дословно ту статю з англійскої преси, з сеї чей зрозуміють цілу справу, заразом дать доброго поличника редакторам консервативної шмати.

Про двомовну систему писала „Free Press", в нумерах з 6, 9 і 11 лютого, с. р. Статя була п. з. „Free Press position on Bilingual Schools" (Становище Фрі Пресс зглядом двомовних шкіл.) В першій статі, було писано про двомовні школи між Французами, в другій про двомовні школи між Німцями, а в третій про двомовні школи між Русинами і Поляками. Трета стата дотичить нас найбільше, отже її і переводимо дословно.

Щобим не розминутись з тим що пише на вступі Фрі Пресс, зн. щоби ціла справа вийшла якнайяснійшою для кождого, ми радо переводимо частину першої статі Вона починаєсь заголовком „Ряд Робліна орґанїзує нам панію обманства і брехні. Агенти Робліного ряду плянково перекручують становище Фрі Пресс зглядом двомовних шкіл. Спеціяльна компанія брехні зглядом статів в „Фрі Пресс" проводить ся в части неанглійскої преси в провінції. Ряд тижневників, які суть під контролем гієрархії, неустанно говорять своїм читачам що „Фрі Пресс" є за знищенем двомовних шкіл і за цілковитим усуненем всякого другого язика який не є англійским

До такої міри ся кампанія зорганізованої брехні дійшла, що ряд Робліна — на веденє кампанії між Руським населенєм — копив Руського професора зі Львова, Галичанина, який прибув до Манітоби перед кількома місяцями не знаючи говорити по Англійски. Тижневник, друкований по руськи віддано силами Робліна до розпорядимости сему Руському професорови, який поберає гроші в провінції яко учитель в брендоньскім руским семинари. Захоронений от так рядом Робліна а маючи свій орган на сіяне його брехні, сей Руський професор дістав оружіє до атаку на „Фрі Пресс" і ліберальної партії.

Позиція ясно зазначена.

Сей пропаґаніст (зирятель) Робліного ряду порівнює „Фрі Пресс" і Манітобських лібералів з чорносотенцями в Росії, представляючи їх Руському населеню яко громаду найбільшого і найбезсердечнійшого тиранства....

Становище „Фрі Пресс" зглядом двомовних шкіл є ясне, воно було ясне від початку. В своїх многих статях про сї школи, „Фрі Пресс" заявила свое становище в повні і без випятків. Ніґде в тих статях не доказувалось щоб двомовні школи знищено, або, що лише Англійский язик може бути дозволений в школах".

Тут вриваємо зміст першої статі бо дальше говорить ся про французкі двомовні школи. А ще ся справа мало інтересує. Йдем отже до третої статі де трактуєсь про двомовні школи між Русинами і Поляками. Пишуть: „Остають ся до узгадненя Славяньскі двомовні школи в провінції. Свого рода обставини злучені з сими школами роблять їхню позицію і будучий розвій справою особливого утрудненя.

В провінції Манітоби Славяньске населенє числить около 50,000 — 60,000 душ, з котрих майже всі суть Русини і Поляки з Галичини або України. Славяньскі іміґранти прибувають до Манітоби через послідні пятнайцять або двайцять літ. Много з них осілось в містах і місточках, та велике число осілось на землях Головно Славяньскі посілости суть між озером Вінніпег а озером Манітоба, на північ і полудне від Боседжюр, на полудне від Вайнвет, в околиці Дауфін і Етелберт і північній части Манітоби, в околиці Стюартборн галузь Сі Пі-Яра в полудневій части Манітоби.

(Конець буде).

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріяльне в Вінніпегу.
ПЕРЕВОДИТЬ прав[illegible] в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, довірености і всякі інші документи старо-краєві і Канадийскі.
ПРОДАЄ шіфкарти на всякі [illegible]
ЗМІНЯ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частий [illegible]
ПРОДАЄ і КУПУЄ грунти в старім краю і Канаді, а також старі доми.
В всяких справах і клопотах удавайтесь до нас
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street Winnipeg, Man

Велика ліберальна конвенція в Вінніпегу.

Русини ліберали і ті Русини що противні консервативному урядови Робліна, котрі вірять що сей корупцийний уряд має бути виперий, повинні вислати своїх репрезентантів на велику ліберальну конвенцію яка відбудесь в Вінніпегу дня 26 і 27 марта с. р.

Відозву в справі конвенції видав минувшого тижня пан Норіс, провідник ліберальної партії в Манітобі, і в тій то відозві запрошує делеґатів з цілої провінції. Дуже пожаданим булоби щоби і Русини виборці вислали своїх представителів і щоби взяли живу участь разом з усіми лібералами в провінції Манітоба.

На конвенції будуть присутними усі предсідателі і секретарі кождої ліберальної організації з кождого виборчого округа в провінції, посли до парляменту, кандидати на послів з кождого виборчого округа а по одному делеґатови з кождого пулу в провінції.

Усі кольонії замешкані Русинами в Манітобі, повинні вислати своїх делеґатів на сю велику ліберальну конвенцію в Вінніпегу. Пан Норіс вислав спеціяльну відозву до Русинів лібералів і тих Русинів що противні консервативному урядови, щоби висилали своїх делеґатів на конвенцію. Русини будуть радо привитані і повинні брати діяльну участь в доповнюваню ліберальної платформи, в котрій буде много важних точок дотичучих самих Русинів. Завізване на конвенцію вислано до урядників усіх ліберальних руських організацій. Сю справу не треба відтягати а сейчас скликайте збори і вибирайте делеґатів На делеґатів вибирайте людий добрих що знають наші потреби, і щоби могли ті потреби предложити конвенції

Кождий пул що межи Русинами повинен бути репрезентованим на тій конвенції, треба вибирати делеґата і заступника, так що наколиби делеґатови що перешкодило у виїзді на конвенцію, то щоби его заступник міг поїхати.

Се є велика способність для Русинів виборців в Манітобі взяти участь в нарадах ліберальної партії та дещо і для себе придбати.

Конвенція Манітобських учителів.

Девята річна конвенція Манітобських учителів відбудесь в Вінніпегу Апріля 13, 14 і 15 с. р.

На конвенції будуть промовляти такі бесідники як Др. Натанеіл Бутлер з Чікаговского університету (Др. Бутлер буде говорити два рази, тому бесід оголосить ся пізнійше.) Др. Вілсон з З'єдинених колеґій, з Вінніпегу і Mr. Н. Ф. Блек з Роджайни. Розумієсь, що буде богато иньших бесідників, бо ціла програма конвенції є досить богата.

В часі конвенції буде даватись інструкції що до роблення кошиків, складаня паперів, витинаня, шитя і штуки

Буде також вистава робіт сільских шкіл

Ціна тікету є як звичайно т. зв. „сінгл фер." І ті що хотять їхати на конвенцію повинні дістати Стандарт Цертифікат від урядника тікетів коли купуєсь тікет

Наші українські учителі повинні на се звернути свою увагу і конечно прибути на сю конвенцію. На сій конвенції безперечно кождий присутний скористає дуже богато, набуде необходимо, чого власне укр. учителям бракує.

СПРАВА О. ШМІДА.

Ганс Шмідт, католицкий священик по фаху, котрий замордував свою любку в бестіяльский спосіб в другім процесі узнаний винним морду в перш. степени — станув в середу дня 11 Січня перед судією Девісом, аби вислухати вироку. Після зачитаня присяжних судіїв, засуд звучав: „Смерть на електричнім кріслі!"

Оборонець о. Шміта занехує однак помимо всего, що преподобний отець не згине на електричнім кріслі. Навіть вислав телеграму до матери о. Шміта в Німеччині: „Не журіть ся долею сина; вам син не загине на електричнім кріслі."

Кромі сего заявив оборонець, що о. Шміт поробив нові важні зізнаня: близших однак пояснень про них не дав. Сподіють ся що се оден з адвокатских шпіґів, які мають улекшити закулісову інтриґу.

Ліберальний організатор.

Під таким заголовком була поміщена замітка в 5 ч. консервативної шмати. Замітка ся була вимірена проти мене. І на скілько підлі ті редактори консервативної шмати видно з того що мене посуджують о спроневірене $3 500 громадских грошей в часі мого війтованя в Ґімлі, Ман. Щобим справу представити як слід я постараюсь коротко дещо відповісти тій консервативній голоті.

Яко війт я урядував в громаді Ґімлі через цілих чотири роки. Консіляими були Русини також. Секретар касієр був Ісляндець який урядував вже рік перед тим заки я вийшов до уряду. При кінци 1910 року авдітор зконтролював книжки і найшов, що секретар спроневірив $3,500. Про се писали англійскі ґазети, ціла Канада знає що секр. кас., а не я обчистив касу на півчетверта тисячі долярів. І треба ще сказати, що той секретар був судією (Police Magistrate) на судію іменувало его консервативне правительство, правительство й платило єму річну пенсію.. Яко секр. касієр він а не я відповідав за кождий громадський цент, компанія зложила за него $5.000 запоруки і стрічені ним гроші вернула громаді що до цента.. Секретар сидів в криміналі за те.

Ну, і як [redacted] класти усю провину спроневіреня громадського гроша на мене? Га, чому? А тому, бо се їх поплечник, се консерватист з крови і кости. Консервативне правительство оплачувало такого драба тай ще такі лижиполизники сьміють казати що то я видно що консерватист потягнув в наси гроші. Іньшого мого гріха не знають то чернить не можуть. Та — годі вам панки чернити невинних і чесних людий, годі брехати, годі ошукувати людий! Усе се лише до часу, така ваша „політика" не довго потреває.

А ще спитаю: Скілько той секр. касієр консерватист сидів в криміналі? Заледво 4 місяці хоч був засуджений на 6 місяців. А в яким криміналі він був? В провінціональнім корті, був в кухни за помічника. От така консервативна справедливість: злодія милують а невинного осуджують Консервативним одиницям усе вільно робити, вільно очернити чесних людей і не подати навіть свого імена.

Та гуляйте панки, гуляйте поки ніжки не зболять, відтак сядете й вставати не схочесь вам. Усьо треває лише до часу.

М. Ровенський.

Українські справи в Англії.

Недавні ще ті часи, коли в країні Альбіонів не можна було подибати в політичній пресі ні одної правильної або правдивої згадки про український нарід і його стремліня — а коли й були які дорівночі натяки про якийсь-там нарід, де межують із собою три імперії, то в них трактували український нарід як „часть польскої нації" — „a part of the Polish Nation" — бо так їх інформували „совісні" публіцисти „братського" народу, або знов уважали нас за „a sort of Russian people speaking a Russian dialect" — за що належить ся від нас подяка російським націоналістам. Для Англійців не було мови ані розмови про український відрубний нарід, бо він не бачив його на політичнім овиді, не чув про його політичні аспірації, та не мав звідки довідати ся про прояви відродженя серед многочисленного українського народу. Вина за се паде головно на тих, що інформували фальшиво і ошукували публичну опінію Великої Британії а з нею й Заходу загалом.

Тепер поволи відносини змінюють ся на ліпше Минулого року читали ми довші й коротші статі по ріжних англійських журналах і часописях про українську справу, які — хоча й було в них богато переплутаного — таки почали промощувати дорогу правдивим поглядам на справу. Українською справою заінтересовалось кількох льондонських публіцистів, які з власної ініціятиви організують інформаційне бюро для українських справ, видаючи „меморандум" української історії; містять статі по англійських публікаціях про „воскресаючий" нарід — і взагалі роблять богато для розгорошення фальшивих понять серед англійської публики про відносини у східній Европі. В послідних місяцях зацікавились українськими справами й англійські кореспонденти з границях Австрії. — Як всі вони раніш [redacted] чали про нас, так — тепер вони нотують події з обсягу української парляментарної політики в Австрії, чи то в справі виборчої реформи, чи про недавну українську обструкцію в парляменті, чи про угорський процес і т. и. При тім кореспонденти не попали в ту помилку, в якій була англійська преса передше, уважаючи нас за Поляків або Москалів, всі вони констатують згідно факт, що „these Ukrainian people are Russian neither by race nor by sympathy" як також і не уважають нас частю польської нації

Віденські кореспонденти англійських дневників, „Daily Telegraph" і „Times" згадували кілька разів про трудности виборчої реформи в Галичині, — при чім говорили про домагання Українців і упертість Поляків.

Про недавню обструкцію українських послів в парляменті пише обширнійше кореспондент „Daily Telegraph" і дивує ся як „жменя" польських послів могла спаралізувати справу такої ґігантичної ваги.

Угорська розправа в Мар. Сиготі ще більше заставила їх звернути увагу на ролю, яку грають Українці в австрійсько-російських відносинах. Про сю справу і все, що дало їй почин, пильно інформують англійську публику кореспондент „Daily Chronicle", „Daily News and Leader", „Morning Post" і инші. Кореспондент „Daily Telegraph" чотири рази вже забирав голос в тій справі, і кидає найбільше сьвітла на аґенди російських шпіонів в реверендах, зребетним стовпом якої є граф Бобринський.. Майже всі кореспонденти годять ся в погляді, що угорський процес не є релігійною справою, а радше безсоромною політичною інтриґою, за якою стоїть клика російських націоналістів — які радіб бачити щоб якнайскорше північний велитень протяг свою медвежу лапу по Галичину.

Заслугує увага також голос тижневика „Darkest Russia", який в послідних місяцях поміщував статі про українську справу — і редакція на далі заявила, що буде радо інформувати своїх англійських читачів про українське відродженє. В ч. 104 сього органу поміщена була статя під заголовком „Russian Nationalists and Galicia — an Impudent Mission" підписана B. S., в якій автор по заслузі оцінює галицьких москвофілів, а головно двох їх послів, які вибрались до Росії, щоб шукати там для себе „помочи". Лише смирення Австрия може так толерувати — пише англійський автор — бо в кождій иншій державі не минулось би без увязнення таких „народних заступників", які їдуть до чужої держави, щоби плавстати на свою — та входити в зносини з ворогами, які мають пляни на її повалене.

В 105-тім нумері тої самої Darkest Russia в редакторських [redacted] стрічаємо статю „Russia and Austria", в якій редактор згідно з автором попередної статі осуджує російську пропаганду в Галичині називаючи її „нахабною політикою", згадує також про подібну діяльність російську на Угорщині між Українцями, яку уважає виплодом гр. Бобринського, того самого каже, який минувшого року на сторінках льондонськ. „Times-у" відпекував ся від всього, що робить російське правительство поза кулісами супроти Австрії. При тім редактор замічує що в Австрії нема ніяких Росиян, що Українці є зовсім инший нарід і що та православна місія в границях Австрії є наскрізь штучна.

Всі ті голоси англійської преси про українське питане є першими проблесками чи огниками, за якими може прийдуть сильнійші і розженуть мряковину, яка заслонювала дійсний стан річей до [illegible]

Ор. Ж

З „Діла" і „Нове Слово"

РОКЕФЕЛЕР НЕ ХОЧЕ ПЛАТИТИ ПОДАТКУ

Двох урядників державних удало ся до дому мільонера І. Рокефелера в Кливленд, О. і вістивили йому повідомлене, що має заплатити 12 мільонів податку від свого маєтку, який виносить 900 мільонів. В державі Огайо війшов в житє новий податковий закон, в котрім стоїть, що кождий горожанин котрий в державі мешкав через шість місяців перед першим лютим мусить платити податок повітовий. Рокефелер, що би не заплатити податку втік до Ню-Йорку і тим способом гадає викрутитесь. Розумієсь! Чому мільонери мають платити податок? Нехай нуждарі платять.

Після остатного спису людности мешканців цілого сьвіта є 1.700 мільонів, в чім є пять і пів мільона мущин більше. Стосунок мущини до женщин не є одинаковий. В Европі на тисячу мущин припадає тисячу двайцять сім женщин, в Африці на тисячу мущин є тисячу сорок пять женщин. В Америці на тисячу мущин припадає 954 женщин. В Азії 961, а в Австралії 937. Найменше женщин є на Алясці, бо на тисячу мущин припадає ледво 389 женщин.

Наука на услугах злочину.

В Франкфурті над Меном перед судом присяжних ведеть ся тепер розправа проти Карла Гопфа купця й учителя фехтованя, обвинуваний за чотири отроєня доконані, а три задумані, дальше тяжить на нім задавний вже присуд в справі злочину зігнаня плоду. Карло Гопф має за собою бурну минувшину. В Льондоні працює в фабриках хемікалій, потім їде до Марока, потім до Брукселі, потім знова до Льондону, аж по 10 роках такого волоцюцтва вертає до Франкфурту. Повзявши 14 тисяч марок від батька осідає в Вердорф і віддає ся годівлі псів і веде склад ліків для домашних звірят. Ту починаєть ся злочин Гопфа. Труїть свого батька що би не сплачувати довгу. Рік пізнійше згладжує зі сьвіта свою неправу дитину, що прийшла на сьвіт зі зносин його з господинею Елізою Ріхтер. В Підергохштед женить ся з Йосефою Гензель, котру труїть в 1902 році, що би забрати 20 тисяч марок. На сю суму вона обезпечила ся, з застереженєм, що хто з них переживе друге то дістане обезпечене. Небавом по смерти першої жінки женить ся Гопф вдруге з Христиною Шнайдер, обезпечив ся згаданим способом на 30 тисяч марок, та пробує отруїти другу жінку, але вона занедужавши серед незвичайних обяви, підозрівала чоловіка, що впала жертвою злочинних намірів мужа, тому вернула до батьків. Вернувши до Франкфурту Гопф далі продає ліки для домашних звірат і продукує ся в вариете яко атлет фехтмайстер і т.д. Жиє в прикрих фінансових відносинах. Тоді приходить до цілої розвід Гопфа з другою жінкою, потім умирає його мати, яку без сумніву також отруїв, щоби дістати по ній спадщину.

Виїхавши до Льондону, женить ся з якоюсь Валлі Севец. З нею обезпечуєть ся на 80 тисяч марок і майже зараз забирає ся до усуненя невигідної жінки. Але вона впала на слід злочинних намірів Гопфа і Гопф опинив ся у вязниці. Почало ся слідство. По екзгумації найдено в тілах померлих жінок аршеник, а навіть друга жінка, вже по розводі померла наслідком отруєня. Гопф зізнав, що загрозив її бацилями туберкульози. Всі отроєня перевів Гопф при помочи аршенику, при чім уживав бацилів холери, туберкульози, тифу. Тепер Гопф заперечує свої попередні зізнаня, а каже, що отруїв лише свою послідну жінку, боронить ся сим, що в причини лихого фінансового стану інтересів і здоровля був у такій депресії, що не знав сам що робить. Розправа Гопфа потриває довго, бо покликано дуже богато сьвідків, на лаву експертів засіло 10 судових лікарів. Досі переслухано лише самого Гопфа. Боронить ся розпучливо, двоїм дітям по смерти запустив аршенику, щоби скоро не запсували ся. В тілі батька найдено тому аршеник, бо він уживав лічної води з аршеником. Перша жінка заживала пігулки з аршеником задля краси. Мати зажила через помилку аршеник призначений для недужого пса. Що до третої жінки Гопф не може оправдати ся, бо крім сего, що затаїв перед нею подію з другою жінкою, в подібнім договорі зробив уеліке, що по смерти має бути спалена бо „такий звичай є в родині Гопфів". Троєви дітий Гопф виказує, що він крім сего, що хотів позбути ся тягару, має в собі вроджений наклін до злочину.

Плата артистів.

Парижский „Журнал" подає цікаві подробиці про плати артистів в давних і теперішних часах. „Де ті часи — пише — коли така Гортензія Шнайдер заробляла річно 6. тисяч франків, коли Офенбах котрий хотів її заанґажувати до оперетки „Гарна Олена", одержав від неї телеграму, що згоджує ся на виступи, але домагає ся найменче два тисячі франків на місяць? Викликало се в других артистів нечуване враженє. Всі уважали се жадане надто високим. А коли Офенбах згодив ся на жадану нею ціну, цілий сьвіт кричав, що се божевілє і що Франція прямує до банкротства. Незабаром по тім оцінний французький дневникар заявив, що столітє, в яким оперетковій артистці буде платити ся 2 тисячі франків, мусить назвати ся найвисшим степенем неморальним. З обуренєм оповідано, що в своїм часі обожаний актор Фридрих Лемет заробляв 60. тисяч фр. а за кождий виступ дістає 200 франків. У нинішних театральних звізд викликало би се тільки усьміх. Нині 500 корон за виступ се пересічна сума. Йоганна Гранер діставала в останніх часах 800 фр. за вечір і мала заґарантованих найменче сто виступів Ітрі Ле Бард і Гігінель дістають по тисячі франків за виступ Сіньоре заробляє на рік пересічно 90 тисяч фр. Дірайл жадає за сто виступів 60 тисяч фр Найбільше заробляють сьпіваки Шаляпін бере за виступ найменче 10 тис фр. Карузо заробляє річно мільон а не виступає більше як 80 разів. За один виступ жадає 55 тисяч фр. а не говоримо про фонографічні виступи з яких кождий приносить йому 25 до 30 тис. фр. Аделіна Патті „вибивалася" собі за один вечір 25 т. фр Нюйорскі оперові театра мають денні доходи до 60 тис. фр. можуть отже позволити собі на викинене 25 т фр для одного сьпівака. Парижська опера якої денний дохід виносить найбільше 20 т. фр. на се собі позволити не може.

Славна артистка Нон дістає за границею 2.500 фр. на день. Сара Бернгард заробила підчас першої своєї артистичної подорожі, яку відбула під проводом імпресарія Граеса по Америці, 600 тис фр. Нині, коли вона сама є управителькою, заробляє мільон, не вчисляючи процентів які творять також помалу суму. Не давно померла одна обожателька сеї артистки і записала їй в запишалю 125 тис. фр. Але є також сотки акторів котрі їздять по провінції, де не заробляють навіть тисячі фр. і просто вмирають з голоду.

„ANCHOR" є знаком надії, і дотикнені невральгією, ревматизмом, інфлуенцією, перестудженем і всякими иньшими хоробами — можуть безпечно вилічитись уживаючи Др. Ріхтера славного PAIN-EXPELLER-A. 52 ц. і 50 ц.

LOXOL
PAIN EXPELLER
49% ALCOHOL
F. AD. RICHTER & CO.
NEW YORK
RHEUMATISM
PAIN-EXPELLER

Робітники!
Уникнете ревматизму і невральгії з перестуджена єсли будете уживати Др. Ріхтера
PAIN EXPELLER-а
Се средство має за собою 43 річний рекорд. Його уживають на цілому сьвіту і можна дістати в усіх аптеках в Стейтах і Канаді по 25 і 50 ц. за фляшочку.
Уживайте в часі ОСЛАБЛЕННЯ, РЕВМАТИЧНОГО БОЛЮ, БОЛЮ В ГРУДЯХ, ХРЕБТІ, УХ ТА ЖЕЛУДКА
Повне поясненє в Руськім мові в кождій пачці Стережить ся подібних лікарств. Славний Pain Expeller є лише в пачках як на образку
Виробляє лише тая
F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

International DENTAL PARLORS
STEMAN BLOCK, SELKIRK AVE. & ANDREWS ST

—◆— Найбільше модерний офіс в Канаді. —◆—
Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за $5.00
Вставлене всіх зубів від $9.00 і висше
Наповнене зуба золотом від $2.00 і висше
„ „ срiблом від $0.50 і висше
„ порцеляною від $1.00 і висше
Операции з Американьскою [illegible]
Вiдчинено від 9 рано до 9 вечер.
ТЕЛЕФОН ST. JOHN 2447
ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ

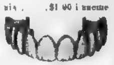

Др. Б. ГЕРЖАБЕК.
Славний руський лікар зі старого Краю. - Єдиний руський лікар з Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
Мешкає і ординує в власнім домі [illegible] 415 Pritchard Ave.
PHONE St. John 41[illegible] WINNIPEG, MAN

Родимці!
Єсли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх краянів до Канади то приходіть впрост до С. Р. R. свого офісу то головних агентів
CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Alex Calder & Son
— БАНКЕРІ —
663 Main St. Winnipeg, Man.
Ми є головними агентами полудньо-американської лінії Lamport & Holt Line
ТЕПЕРІШНА ЦІНА ШІФКАРТИ З КРАКОВА ДО ВІННІПЕГУ $44.40
Ми спроваджуємо рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також виміняєм долярі на Австрийські гроші і продаємо Австрийські марки. Ми маємо щадницю і приймаємо гроші і платимо процент
П. А. КАРАКОПЮК є нам Український представитель.

Замовлююча картка на „Канадийский Фармер".
Хвальна Ред. „К. Ф."
В залученю посилаю $ .... яко предплату за „К. Ф." до ....
Прошу приславти оден календар ; ХЛІБОРОБ / ; ЦРКВА РОДИНА
(означить котрий і дайте виразно свій адрес.)
....
....
....
НАША АДРЕСА
„Canadian Farmer" [redacted] Winnipeg, Man.

Звіт з Загальних Зборів „Укр. Народного Дому" у Вінніпеґу.

У суботу, дня 31 січня с. р. відбули ся у галї д. Хлопика Загальні Збори товариства „Укр. Народний Дім у Вінніпеґу". Присутних було в повномочіями понад 150 персоній.

Зараз по отвореню зборів предсідателем д. Ферлеєм, зголосив ся до слова д. Сушко і запротестував против непринимання нових членів до „Народного Дому" в день Загальних Зборів. На се відповів сему добродієви д. предсідатель, що виділ так рішив і всюди так практикує ся, що в день Загальних Зборів нових членів не принимає ся, на приняте [illegible] було достатком часу в протягу року, [illegible] послїдного дня вголосили ся, були присутні у Вінніпеґу через цілий час існованя „Укр. Нар. Дому" то давним [illegible] до тих Загальних Зборів не вібрали ся оплатити членами згаданого „Народного Дому". [illegible] справа, чи в часї Загальних Зборів мають бути на салї гості, чи лиш більшість присутних, заходячи з тої точки що на Загальних Зборах присутнїми суть звичайно [illegible]; порішили, що гості не мають сим разом місця на салї, бо гостей [illegible] правильному веденю нарад. Сей вислїд голосованя дав деяким „панам" охоту розбити Загальні Збори, причім [illegible] була закінчена доперва тоді, коли предсідатель на власну руку [illegible] присутним гостям лишати ся у салї зборів. Опісля наступило переписанє імен членів Товариства. Відповідно до постанови статутів вибрано спеціяльну комісію з пятьох членів, яка занала ся переведенєм Загальних Зборів. В склад сеї комісії увійшли д. Дреничь, як голова, д. Мачуга як секретар і дд. Курдис, Камінецький і Войценко.

Тепер наступило справоздане предсідателя з розвою організації, з якого показало ся, що „Народний Дім" розвиває ся знаменито і що як так дальше справа піде, то в короткім часї на закупленім пляці буде можна розпочати будову Народного Дому.

Справоздане з фінансового стану Товариства складав касієр д. Негрич. З його звіту показало ся, що в протягу року зібрано на цїли Товариства $3277.34, а того розходи виносили $2289.58 так що готівкою полишає ся в Касї Товариства 987.76 долярів.

Іменем контрольної комісії заявив д. Макогон Левицький, що контрольна комісія знайшла усе в порядку і згідно зі звітом фінансовим касієра Товариства. Опісля д. Левицький поставив внесок, щоб уступаючому видїлове „Укр. Народ. Дому" удїлено абсолюторію. Загальні Збори одобрили сей внесок і удїлили вотум довіря і похвалу для уступаючої Дирекції.

Тепер почалась дискусія, яка закінчилась в кінци тим, що на внесок д. [illegible] ухвалено 52 против 26 голосів потвердити [illegible] і на слїдуючий рік. Стало ся се згідно зі статутами Товариства.

По перечитаню Статутів Товариства навязала ся горяча дискусія, підчас якої забирало голос богато з присутних членів і ставляли рівні проекти і внески, що до поправи, або зміни статутів Товариства.

По довшім обговореню ухвалено вкінци внесок д. Ферлея, що з 3 параграф статута, [illegible] говорить, що на дїловодів Товариства могуть бути лише члени свідомого стану, [illegible] точкою статута Укр. Народного Дому у Вінніпеґу. Сю точку ухвалено [illegible] бондів предсідателя і касієра, то тут повинно ухвалу, що бонд має бути особистий і має виносити по пять тисяч долярів.

Д. Ферлей поставив внесок, щоб слїдуючі річні Загальні Збори відбули ся у послїдну суботу в місяци січни 1915 року. Внесок [illegible] принято. Добр. Свистун [illegible], щоб Тов. „Воля" [illegible] два [illegible] Товариства мали по одному [illegible] репрезентантові у видїлі Укр. Народ. Дому, які мали усї права видїлових, вибраних, Загальними Зборами. Над внеском сим розвела ся довша дискусія, яка закінчила ся тим що сей внесок більшостию голосів повалено, бо голосувало за ним 32 против 38 членів.

Тепер наступив вибір контрольної комісії до якої вибрано дд. Мачугу, Курдиса, [illegible]. [illegible] запротестував против вибору конт. комісії, позаяк вибори закінчено о [illegible] год.

Тепер наступив вибір комісії до поправи статутів, а на внесок д. Шереметки має складати ся з 5 ох членів. У склад сеї комісії увійшли дд: Дреничь, Сироїдів, Курдис, Дайн і Ферлей. Ся комісія має в протягу двох місяців опрацювати [illegible] до змін і поправок статутів та [illegible] перед Надзвичайні Загальні Збори, які по двох місяцях мають скликати ся.

О пятій годині рано 1-го лютого Загальні Збори на внесок д. Дайна замкнено.

Никола Сироїдів
секретар

Славний калєндар на 1914 р.

„ЗАПОРОЖЕЦЬ" вже вийшов і містить окрім календарної части богато цікавих повістей, поучаючих розвідок і серед. численні образки і портрети, прегарні декламації з передовсім у сей [illegible] стихи патріотичні, так що через те не тратить той календар нїколи на вартости.

„Запорожець" містить між иншими також життєпис Т. Шевченка і вибір його ще найкрасших поезій, творів. Тепер в ювілейнім Шевченковім році надає ся „Запорожець" власне з тої причини до масового ширеня.

Сей календар мож дістати у кождій рускій книгарни по цїні 70 сотиків.

Видавництво календаря „Запорожець" в Коломиї, ул. Костюшка 8.

Перебіг шкільної справи за минулий рік.

Богато написалось та накричалось деякі з наших часописей про руских учителів. Всї вони розбивали ту представлялиску справу нашому народови, але ні одна з них невисказалась справедливо, ані одна з них не розказала народови чому не позволили учити деяким нашим учителям в минулім році. Вони лише кричали що він. Бойд та лібералы скинули, але кого і чому, випендить, [illegible] дуже було від них довідати ся. Не представивши народови цілу справу, зробили в нім таку опінію що Русинам зробив лібер він, а они, „Не допускали нас дальніого в Старім Краю і тут так само робить з нами лібералы" подумав не оден фармер.

Та річ має ся інакше. Коли деякі учителї недістали позволеня учити, то не тому, що они були Русинами, а тому лише що недоросли були до того позволеня. Можливо що через таких недорослих потерпіли й дорослі, але таких певно було мало.

Коли такі панове як Косовський і инші недістали позволеня, то тут ще пониради говорити що лібералы та він. Бойд суть нашими ворогами. Таким паням як Козловський неодні що би хотіли ся вишурувати на шкільній ладї цова [redacted] будуть такими учителями як нам треба.

Я можу доказати, що кілька „учителів", а [redacted] поза 25 процент того що знають деякі наші фармері.

Якыж були дивним ся тїй самі добродії на п. Бойда він. просьвіти, ак-би він був непробував довідати ся про їх знанє учительської роботи? Вони-б самі вміли ся з якого що позволе їм оригінальне плути.

Дальше, коли б він. був не вмішав ся до наших шкільних справ, то ми певно скоро не малиби своїх кваліфікованих учителів. Чому? Тому лише що більша половина користалаби з перміту а про сертифікат і не чуть було.

Що правительство вмішалось в нашу шкільну справу, то сим воно лише дало пізнати що хоче бачити між Русинами учителїв і то учителїв в повнім того слова значіню, а не партачів, що самі добре слова не потрафлять прочитати. І се наші бувші учителї добре зрозуміли. Їм вже не хоче ся бути партачами, вони хочуть бути учителями, тому то і більша частина з них вернула до школи в деякі приватно [illegible] дописатів. А є і такі що не вдались ані до одного ані до другого і они власне показали що їм о учительство цілком не розходилось, а о ті людські долярі.

І коли прийде час що наші учителї здобудуть для себе право учительства, здобудуть повний кваліфікації, тоді певно що нагадають собі того самого Бойда що его колись ненавиділи і подякують ему бодай в дусї що спонукав їх взятись до книжки, і тим способом забезпечити собі стале занятє на ціле житє; Бо найгірша вже ся тому чоловікови що не має жадного фаху в руках.

Пожаданим-би було щоби насамперш більше заінтересувано наших хлопців та дівчат іти до школи, до науки, а відтак підбурювати їх до політики, в котрої вони ще поняття не мають. Бо думаю, молоді хлопці, котрі ще нїкоду не пильнували науки, а мішались в політику, на старість [illegible] в одний табор.

Я вірю, що коли-б деякі хлопці вгодомувались особисто до міністра просьвіти просити о дозвіл щоби заробити трохи гроша і пішли [illegible] до школи щоби здобути сертифікат бодай третої кляси, то, певно що міністер не був-би таким вже ворожим щоби ми відмовити тому баданю.

Що він справді вже не ворожий а правдивий, най послужить слїдуючий факт. Одного разу, пішов до него наш чоловік і доказав ему на то що він відносить ся не прихильно до наших учителїв. Міністер відповів ему так: „Неправдою є, щоби я відносив ся вороже до ваших учителїв. Я хочу, лише бачити ваших учителїв кваліфікованих. А щоби вас переконати, дайте мені одного, двох хлопців з вашої народности а я дам їх сам до школи на свій кошт щоби вони лише здобули собі пожадане знанє якого вимагає ся від учителя." Так висказує ся він. Бойд про руску шкільну справу, а деякі ще потрафлять его посуджувати що він небажає видїти цїлком наших учителїв в Альберті. Отсе меньше більше перебіг шкільної справи за минулий рік, а як вона буде в теперішнім році, сего ще незнаємо.

Поживемо - побачемо

М.,
учитель.

Прийміть і мої слова.

Нїхто не в силї вігадати на чім опирає ся наша найкрасша країна, чи на „Канаді" чи на „Новинах" чи на самому лише Карманьскому. Можливо, що ви видите в вичисленнях, та нам фармерам не вільно про щось подібне й подумати. Не вільно, бо консервативний раб в особі Карманьского нам не позволяє, забороняє. Що хто не написав би так усе не вдале, Карм. сейчас визиваєсь як Пилип з конопель і своїм „зеркалами" старає ся усїх й усе затолочити, придусити, знищити.

Написав хтось до „К. Ф." статю „Фарисееви Карманьскому". Написав добре, се аби доба, та такий підпис; Карм. в консервативній шматї наговорив дурниць цїлих чотири шпалти, назвав, прозвав свого во Христї брата найпоганїйшими назвами. Сим він думав сердечна спасти себе в хвалєне, думав що ватрав справу.

Ей, ні панцю! Тут хлопи завзяті, з ними ви не упоратеся по своїм бажаним. Ви сім оден — а подумайте!

А сім, що ви думаєте я [illegible], що маєте своячку [illegible], не застрашите нас вовки. Не думайте також, що ви зробите у сім що ви лиш захочете: Дехто там не в Канадї се робить ся, от ви. Не думайте однак Петре, що всї ми фармері [illegible] і мовчите, не думайте, що ми тумани, [illegible] Сарказм треба приняти, що [illegible] родимим [illegible]. Много е ще не могли навіть покінчити [illegible]. Та ще многі з нас знали [illegible] богато більше чим ви в школах. Во знаєте до вас мо [illegible] в Галичині шукали [illegible].

Ми покинули рідний край, бо „добродійства" от таких [illegible] як ви Карманьскі. Ми прямо втікали від подібних вам Петре (вже забрались [illegible] партії — [illegible]). Так ми прибули сюди до нас на вільну країну і дочекали все, все вам лише по коліна. Та се вже вам так хлє ся, в дійсности справи стоять зовсім інакше.

Во не думайте що сли ви покінчили університет то вже маєте право доїздити по наших головах і ми не маємо права нічого вам казати, бо ми „не люди а осли, свинопаси безхарактерники" і ще, . . Ви самі не вартуєте за одну звичайну свиню або осла...

Ви пишете вона; дурні в дурній газеті і просите о доказ. А хто ж вам їх дасть? Вам воно, говорите, що ми пастухи, дурні, прочь від науки. Як можете від таких вимагати доказів, як можете чекати на такі докази, як можете полемізувати з пастухами в ослами? Вам учена риба, йдіть собі між рівні вам, з пастухами не заходіть, бо лї не культурні такого бобу вам вповнять що не вісте, ой не вісте... Тямте те, що з ким пристанеш таким і сам станеш. Займисьте між осла так самі ослом вістали, але ученим ослом якими лістанете до „скопчалїв вашої жизни."

Я б вам подав богато доказів вашої дурноти, та не моя річ за книжь затупатись. Той, кого ви прозвали смаркатим відповість вам (а може вже і відповів) сам. Я лише хотів сказати, що ви за далеко в своїй засліпоти заїхали, не бачите своїх блудів, своїх гріхів а них натворили в Канадї. А їх стільки що в них прямо плаваєте як в морю, в них ви і затопитесь. Не тїштесь тим що потрафите опоганїти назвати і сяк і так і ще там ин. Сим ще не мудріть Не розводіть ся широко сли що кому відповідаєте, або взагалї сли що небудь пишете до консервативних шпат. Пастухи люблять читати усе що писане коротко, гарно, розумно. А таких довгих шмарних та дурних статїв як ви звичайно пишете — забирають лиш богато місця в шматах а користи мі найменьшої для нікого лише шкода для вас. Змагайте більше на те, що пишете, а не на то скілько напишете. Пишіть мало а розумно, не богато по дурному

Своєю річею що мої уваги вас обрадують, але щож робити. Почуєм що ви на се.

Андрій Круш.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лічено і вилічено лїченя сифіліса „606" проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких хронічних хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на лекарство по обраних [illegible] замовленях.
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

Се є ДОМОВА КРАСКА,
яку може вживати кождий
Я красила сею краскою
Чиста і проста до вживаня
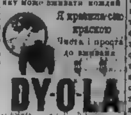

[illegible]

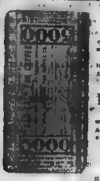

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Ral [illegible]
[illegible]
Philadelphia, U. S. A.

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУС[illegible] $40
Післемо вам зараз з фабрики один славний GRAND OPERA говорячу машину з 12 руськими співами на 30 днів
БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.
По 30 днях, єсли вдоволені, можете його затримати і нам платите
$2 МІСЯЧНО.

[illegible]
ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
[illegible] Dept. 34. New York, N. Y.

Спеціяльно на десять місяців.
Богато желаючих по за Новим Йорком не можуть відвідати нашого магазину
Тим то даємо можливість купити за $28.00 грамофон з 40 співами, що давніще коштував $55.00
[illegible]
[illegible]
300 310 Grand St. [illegible] New York.
Продаємо також ріжного рода музичні інструменти

The QUALITY LIQUOR STORE
WHOLESALE WINES & LIQUORS
WINNIPEG, MAN.

FARMERS & COUNTRY ORDERS DEPT.

Спірітус за гальон $5.00, фляшка 1.00 і 1.35
Австрійский спірітус $5.00 і $5.50, фляшка $1.00 і $1.50.

Скач	$6.00 до $8.00 за гальон
Житнівка	$2.50 до $4.00 „
Бренді	$4.00 до $6.00 „
Джін	$3.50 до $4.00 „
Порт вино	$1.00 до $3.50 „
	фляшками 35 ц. до $1.75.

Пиво ½ бочки $3.00, ¼ бочки $1.50
[illegible]
Ми лише що отворили наш склад лікерів на 148 Higgins Ave і гарантуєм за якість напоїв.
Говоримо на всїх мовах.

The QUALITY LIQUOR STORE
BRAUNSTEIN & COHEN, Prop.
148 Higgins Ave. – Winnipeg. – Phone Main 2781.

IMPERIAL BANK OF CANADA.

[illegible] в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІЙ КОЛЮМБІЇ

Авторизований капітал	10,000,000.00
Резервовий фонд	8,100,000.00
Капітал вплачений	6,925,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймають ся від $1.00 і більше і дорахує ся процент від дня вкладки. Видає ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях світа.
NORTH END BRANCH. [illegible] Selkirk Ave.
[illegible] BRANCH. [illegible]
PORTAGE AVE. BRANCH. Corner Portage Ave. and Colony St.

ROYAL HOUSEHOLD FLOUR
ВИ ВСЕГДА МОЖЕТЕ БУТИ ПЕВНИМИ, що до якости хлїба, біскетів, кейків і тїсточок єсли уживаєте добру муку і уживаєте все. Всегда уживайте
OGILVIE'S ROYAL HOUSEHOLD
МУКУ
[illegible]
OGILVIE'S FLOUR MILLS Co. Ltd.
Medicine Hat, Winnipeg, Fort William, Montreal.

Гостина в Вінніпеґу.

(Кінець).

Вийшов я до салї, став за порогом коло дверей і розглядаю ся по салї. Бачив кілька гуртків людей як обговорювали „дуже" важні справи. Мене нїхто не питав ся чого я прийшов, відки я, хто я. З сего я був вельми вдоволений, був певний, що власть ся штума... Стоячи от так звідси, я осьмілив ся піти трошка дальше а там і на кріоло вже сів. Незадовго предсідатель Нар. Дому заступав об отіл, на салї запанувала тишина, почались збори, почали говорити і я не в силї того всего розказати що там говорилось, богато позабував, а хоч би і хотів усе написати то треба надрукувати про се грубу книжку. Тому я скажу лише що затямив найліпше.

Перше се, що я не помилив ся в гадках. Запало рішене, що не удїловці не можуть бути присутними на зборах. Повстала буча, многі проти такого рішеня опротивились і почали кричати, кричати, кричати. Дехто підносив в гору руку на знак, що просить о голос, та тому що кождий хотів скорше мати свое слово, кождий кричав, пробивав ся нетушиш в там вже не було чути нічого: — усе злилось в оден рів і лилось переливалось, клекотїло..

Було чути: я, я, я, хрунь, хрунь, чорносотенці, зліва, дурень, драба, свині і т. д. і т. д. Я дуже налякав ся, не знав прямо де я є, чи між інтелїґенцією, чи між Джаками на весїлю... Клекотїло, а предсідатель бив дамось тажким по столї і кричав о скілько міг, просив о спокій .. Крики, шум, „просьба о спокій" тревали довший час — годину, півтора. Та всему є початок і конець. Скінчилась перша часть „зборів". — Стало тихо, почали говорити. І велика шкода, що я не мав при собі олівця і паперу а то був би богато дечого понаписував з „промов" тих бесїдників. А затямити не міг, бо був в страху, думав куда-б в даним разї ліпше утїкати.

Що правда, мене найбільше заінтересувала була бесїда одного бесїдника, що то недавно з краю приїхав писати віх французів до Русинів статї в часописи. Його імя забув, та затямив те, як він кулаками в груди бив ся і хотів плакати (та не мав цїбулї певно.) Однак на скілько я міг розібрати його бесїду, ту його щирість до нас Русинів, то — Колиб в того панка були до серця двері цята і ми побачили то серце, так там не побачилиб тої щирости, тої чистої совісти і на волосок. Його бесїду всегда ігнорували, а со знав [redacted] знають ся на фармерских людях...

По скінченю його пламенної промови забрав голос хто другий. І знова „повстав друг проти друга", знова крик, гамо, шум. І знова предсідатель бив до стола, просив о спокій, а відтак просив гостей (не удїловців) вийти з салї. Єще до нині дзвенять, ті його слова: „Прошу вийти, вийдіть прошу, ради Бога вийдіть" .. Я — бачучи, що нема іньшої ради встав зі свого крісла і неназавши навіть гуд бай — вийшов ..

Що далї там було — не знаю Знаю лише те, що збори тревали аж до шестої години рано, значить цїлих десять годин, пів доби. Знаю так само й те, що подібних зборів на фармах не трафляють ся, на „зборах" „темна маса" не поступилаб так як поступила та вінніпеґська інтелїґенция (а чувем потім що верховниками на зборах були лише консервативні аґенти.)

Паскудне враженє зhavie я зі зборів, де війшла ся була сама інтелїґенція, наша сметанка. Такі збори я не забуду по вік .

І така була моя гостина в Вінніпеґу: — був в редакціях — не мали часу зі мною говорити. „бизі", був в Канґарии — те саме. Пішов до готелів — до барів не допустили (тамі свої, брати Русини,) був на рускім представленю — чув ся опущеним, зі зборів — вигнали або по „інтелїґентному" сказати — випросили, і роби що хоч. Зле бути фармером, та і з „інтелїґентами" так само не гаразд. Вони на родьної роботи не роблять а лиш бештають ся на кождім місцї. Тому отсе я й прийшов до заключеня, яке виказав один цигак: „Нема нїде правди, лиш в мені і в Вові трошки."

Звертаю ся отже до Вас ВП. читачі „К.Ф"., щоб добре стереглись консервативних інтелїґентів, бо то першої класи кириленки, хруні. Вони, як і консервативний Петрусь Карманьский, здібні лише кирилити а не робити народню роботу

Вони потрафлять лише готове розбити, знести і сьмітись відтак. Ті консервативні панки се гниль, зараза, пошесть якої ми повинні стеречись як отруї якої. як огню, як найбільшого нещастя якого...

Ми фармері не дивім ся на них, сварки залишім, подаймо собі руки і спільно станьмо до одної працї над взнесенем того сьвіта, консерви, із нашої хати. Пора вже раз позбутись того тягару зі своїх плечей, пора стати вольними, добрими синами Неньки Руси-України на вільній, богатій канадийській земли ..

Іван Чорнейко,
фармер в Арран, Саск.

Просимо ласкаво відновити і заплатити передплату за „Кан. Фармера".

Міжнародна Канцелярия

для адвокатських, нотаріяльних, староправних і канадийських справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).

ВИРОБЛЯЭ: повновласти і контракти купна — продажи, леґалізовані через консулат;
ПЕРЕПРОВАДЖУЭ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через перворядних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЭ подана в військових справах; себто: увільнена від зброи, контролї і асентеруянку.
ПРОДАЭ ШИФКАРТИ на рівні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЭ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЭ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЭ від огню і на житє.
КУПУЭ І ПРОДАЭ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]
Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим занятє не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера.
Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
— НОТАРІ. —
[redacted] Winnipeg, Man.

Вісти зі Старого Краю.

ВОРОНІМ СЯ!

В часописи Нове Слово читаємо:

Цілий мілїон Мазурів із західної Галичини хотять Поляки переселити до східної Галичини і при їх помочи розвести широку польонїзацийну роботу. В [redacted] в ряду часах обговорюють сю справу польські людові ґазети та заохочують Мазурів, щоби в Канадї не шукали вони красної долї. бо там чи скорше чи пізнійше пропадуть вони для польського народу. Вказують їх натомість з імя сили та розросту польської нациї, щоби поселювали ся громадно в східній Галичинї і то в першій мірі в тих повітах, де вже мають Поляки одну третину або й більше свого населеня. Коли вже майже один мілїон мазурських хлопів осів в українській части Галичини і се стало ся відрухово, без пляну, то дальшу роботу хотять уже вести плянове, сьвідомі великої цїли.

З одної сторони тисне Поляків пруська рука, з другої бє їх російська нагайка, з третої станули перепоною горді Карпати — тож в ті сторони посувати ся їм годі. За те четвертий бік, котрим межують вони з Русинами-Українцями, стоїть для них отвором і туди повинна пити їх експанзия, їх кольонїзация на велику скалю. Польська людова преса взиває польські фінансові інституциї, щоби вони взяли в свої руки сю поважну місию та грошем допомогли мазурському хлопови вилерти руського хлопа з його історичної земли.

Велику вагу привязують польські орґанїзатори сеї насильної кольонїзациї до теперішної хвилї. Вони вказують на велику, масову еміґрацию руського хлопа з Галичини і кажуть своїм мазурським хлопам як найскорше занимати опущену Українцем позицию. Поляки звертають також велику увагу на численну еміґрацию Жидів зі східної Галичини і також їх місця кажуть занимати своїм ремісникам, промисловцям та купцям.

Там, де не удало би ся мазурському хлопови здобути кусника руської земли, кажуть Поляки йти свому ремісникови, купцеви та промисловцеви, щоби сї заробляли на Українця добрі гроші, а в заміну за те польщили їх, відбирали Українцям те, що здобули вони своїми столїтними трудами.

А се средство в польських руках вже випробоване! Колись цвила у нас торговля, розвивав ся промисл та прийшла Польща і скольонїзувала руські міста Поляками, Нїмцями й Жидами і так знищила вона наше цвитуче міщанство.

Тепер забирають ся Поляки до сього, щоби докінчити свою місию знищеня українського селянства. З ходом часу довели Поляки до сього, що чисто-руська колись земля в східній Галичинї находить ся нинї в половині польських дідичів, а кільканайцять колись чисто руських повітів находить ся на найкрасшій дорозї до сполщення

Сей масовий польський похід на руську землю треба конче задержати і до нього не допустити, коли не хочемо, щоби наші потомки чужим ся безпольними супроти польскої навали не лишили наших костий із могил.

Навіть найменший клаптик нашої земли не може більше перейти в руки Поляків. Се повинні в першій мірі тямити наші еміґранти, що вибирають ся на постійний побут на чужину. Найкрасше би однаке було, щоби случаї переселеня на постійний побут за море були як найрідші. Нїщо потомість не промовляє проти зарібкової, о. є часової еміґрациї наших селян пр. до Нїмеччини. Ті члени в родинї, для котрих не стає прожитку з невеличкої земли повинні вибирати ся на зарібки до Нїмеччини та там заробивши гріш та приглянувши ся нїмецькій господарцї, вертати з грошем до краю і за нього докуплювати собі землю. Батьки численної родини не повинні всїх дітий лишати при рілї і шматувати дальше між них землю, котра вже й так надто пошматована. Вони повинні посилати своїх дітий до висших шкіл та давати їх до ремесла і промислу, щоби чужинцї не потребували дорабляти ся на нашій шкірі маєтків і пише нас опісля нищити, але навпаки, щоби наші люди мали спромогу заробляти гроші і нами нас спомагати та підпирати наші народні цїли

Тому у сїй поважній хвилї недалекого ворожого походу на наше історичне добро, нехай скрізь залунає клич: Воронім ся!

Ст Вк

ПОЛЬСКА МОЛОДІЖ БАВИТЬ СЯ.

До Тернополя загостив з початком січня с. р. чеський цирк Ярослава Кочки. Не знати з якої причини стягнув на себе гнїв польскої „боюфкі" і та уладила на него в день Йордану рабунковий напад. Вечером перед представленем зібрало ся поверх 300 учеників середних шкіл Поляків та членів „дружини стшелецкей," обступили цирк, перірвали шнури та полотно, обкинули цирк градом каміня, покалїчили кілька осіб вправців, які, тимчасом зібрали ся в цирку, розбили касу, зрабували около 170 К готівки, вартістні папери і всї документи властителя цирку, потовкли шиби в возах і лямпи, а навіть мали стріляти з револьверів. Крім страти в готівцї і вартістних паперах спричинили шкоди на вииж 600 К. Положене було поважне, бо полїция неприготована в першій хвили не могла дати собі ради з напасниками які ранили кількох полїцаїв легше, а одного [redacted] Щойно коли прийшло більше полїциї, удало ся товпу усунути з церковної площі, яка опісля на иншу площу і там уладила . . . Замітне поступоване полїциї, яка розганяла товпу без ужитя шаблї, хотяй товпа атакувала сильно каменем і кричала „Ту і войско не поможе, ми мусимо бути розписані" Арештовано одного ученика, котрий вдарив полїцианта в лице. Щож на се п. Дембовський? Яку нагороду дістануть ученики п. к. середних шкіл за оказану боєву справність? Чи напад сей є доказом культурної вихованности „польских дзєці" над „дзічо гайдаманків?" Цїкаво булоб почути відповідь на ті питаня

— ... —

НОШУКУЮ собі молодої, чесної, фармерскої дівчини котра-би могла бути доброю ґаздинею на фармі. Я є хлопець літ 25, грошей в готівцї маю поверх $2 000. Роботу на фармі знаю добре. Котраб дївчина мала охоту вийти за мене замуж нехай зголосить ся на адрес Mike Stasiuch 522 Melrose St. Fort William, Ont. (7-9)

„Рада" щоденна часопись виходить в Київі, столицї України. Адреса В. Підвальная вул. д. 6. Річна передплата пять долярів. Сей денник повинен находити ся в кождій читальни і в кождого українця в Росії.

Darmo dla Mężczyzn
50,000 KSIĄŻEK
BEZPŁATNIE.
Wartości $10.00 dla Każdego Mężczyzny.
[illegible]
PRZYŚLIJ TEN BEZPŁATNY KUPON NA KSIĄŻKĘ DZISIAJ.
DR. JOS. LISTER & CO., P 740 Northwestern Bldg., 22 Fifth Ave., Chicago
[illegible]
Nazwisko [redacted]
[illegible] Stan

ДОМАГАЙТЕСЬ — — —
Royal Crown Soap
КОЛИ КУПУЭТЕ.
Не марнуйте купонів і завивачів, за них дістанете
ЦІННІ ПРЕМІЇ
які суть пожиточні і гарні і даром для тих єсли уживають
Роял Кравн Мила
і не марнують купонів а посилають їх до нас після пояснень в листї премій
Напишіть по сю листу премій, она даром.
THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
PREMIUM DEPT. – WINNIPEG MAN

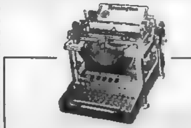
ЗАОЩАДИТЕ БОГАТО
КУПИВШИ
Ремінґтон Машину
ДО ПИСАНЯ.
Чи багато [illegible] Модель 10 „Видний Ремінґтон" [illegible]
[illegible]
Прийдіть і зобачте для самого себе.
Видіти є вірити. Прийдіть до нашого офісу і попросіть о показане собі нашої машини Ми радо впишем лист і покажем о скілько можна заощадити часу, уживаючи до писаня нашої машини
Remington Typewriter Co., Ltd.
320 Donald St. Winnipeg, Man

Пластер на стїни.
МАРКИ „EMPIRE"
цементовий пластер на стїни заощадить вам і гроша і часу. Будинки скорше викінчуєсь не треба чекати поки напно не вимаєсь
Викінчений ним будинок переживає довше як самий матерял який покриває.
Пишіть за пояснюючими книжочками.
MANITOBA GYPSUM CO., Ltd. WINNIPEG, MAN.

10.000 вдячних і вдоволених відборателїв
НАШИХ ФОНОГРАФІВ
[illegible] ЦІЛКОМ ДАРОМ.
[illegible] НАЙБІЛЬШИЙ СКЛАД РЕКОРДІВ РУСКИХ НА СЬВІТІ
[illegible]
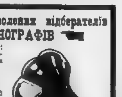
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
104, Essex St. Dept. [illegible] New York, N. Y.
ІВАН РУДНИЦЬКИЙ, [illegible]

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Англійского

(Дальше).

І єму згадала ся дрібна стать Майльса, як стояв він серед спілого колося і переслав єму поцілуй! В міру як наближав ся до стації, тривога его росла. Він обмацував все і всіх. Єму здавало ся в сю хвилю, що він ніколи не зможе простити Гумфрі за его безпримірну непослушність.

Ось вже знова житє Майльса загрожене через легкодушність Гумфрі!

Легкодушність! Зухвалість радше! Справді, він був за слабий для него! Хлопця треба держати в послусі! Він був за благий для него — тепер буде инакше Гумфрі буде строго покараний!

Та може він несправедливо складає усю вину на одного Гумфрі? Таж єму є его вісім літ! Як наглядала Віргінія? Чому не заказала дітям іти над потік? Що роби ли жінці? Не вже ж не найшов ся ніхто здержати дити? А все таки Гумфрі виспузатий найбільше і понесе найтяжшу кару!

На стації его повозки не було, і сер Еверард тоже ніхто не вмів розповісти, яке стало ся нещасте. Він приказав запрягти сейчас стацийні коні, а поки-що пустив ся пішки передом, не в силі ждати довше. По дорозі ніхто его не стрітив: ні огородник, ні візник, ні льокай. Серце в нім вмерло, коли наближав ся до дому. Незамічений ніким, ввійшов у двері і кинув ся бігцем до діточої комнати. Але там було тихо. Діточа була пуста. Він крикнув, як дико залунав его голос по пустих комнатах! Він задзвонив і, не дожидаючи слуги пустив ся з ним і відчинив двері бібліотеки. Сумний відгомон голосів долетів до его уха, а очам представила ся громадка людий, серед котрих він помітив іно одну маленьку фігурку, що кинула ся єму на зустріч. З радісним криком схопив сер Еверард сухого, живого здорового Майльса і пригорнув до груди.

Як сердечно він обсипав рученята і цілого Майльса! як замикав ротик хлопчини безчисленними поцілуями, коли дітвак брав ся говорити! Він так був щасливий віднисканням свого дорогого скарбу, що й не помітив гробової мовчанки, яка царила довкола. Відтак він повернув ся до слуги і спитав: Як все то стало ся? А де мастер Гумфрі?

Де мастер Гумфрі? — повторив питанє.

Они не позволили мені про се тобі говорити — шепчав маленький Майльс, але баронет перебив єму і звернув ся до садівника:

Говори!

Ми занесли мастера Гумфрі в отсю комнату, сер — відповів садівник, вказуючи на гостину

В сю комнату? — повторив зворушений баронет. Так, сер. Тут би було найблизше, і в ній одній тільки находить софа.

Заки ще садівник встиг договорити, сер Еверард був уже в гостинній. Одна з віконниць стояла відчерта, і можна було бачити Віргінію, похилену над софою, котру окружила служба.

(Дальше буде)

International Harvester Oil Tractors
(МОТОРИ ДО ОГРІВАНЯ ОЛІЄМ).

ВАША машина до орання є помічною лише в часі [illegible]

[illegible]

International Harvester Company of Canada, Ltd
WESTERN BRANCH HOUSES
[illegible]

Пишучи — всегда згадайте, що оголошене бачили в „Канадийским Фармері“.

EDDY'S МАГІЛЬНИЦІ
ЕДДІС МАГІЛЬНИЦІ СУТЬ ЗРОБЛЕНІ ТАК, ЩО ПРИ ПРАНЮ ШМАТИ ВИ НЕ МАЄТЕ ЖАДНИХ ТРУДНОСТЕЙ
Заощаджує час і добрий гумор.
E. B. EDDY CO HULL, - CANADA.
Добре перепищате і не нищить його.
ВОНИ СУТЬ ТАК САМО ДОБРІ ЯК І ЕДДІС СІРНИКИ

Предплачуйте „Канадийского Фармера“

Одинока дирекция з міста
[illegible]
Тепер 10 днів їзди.
[illegible]
A. E. Johnson & Co.
27 Broadway | 300. First Ave., So.
New York, N. Y. | Minneapolis, Minn.
Russian American Line — Pier 31st St.
Brooklyn, N. Y.

Позвольте післати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і 12 Руських сьпівів на 30 днів
БЕЗПЛАТНА ПРОБА.
Безплатно Проби.
[illegible]
$2. МІСЯЧНО.
Ми гарантуємо на 15 років. [illegible] ДАРОМ.
SAUL BIRNS
117 Second Ave. Dep. N. New York.

Потрібно людей
НЕ ПРАЦЮЙТЕ ТЯЖКО ЗА МАЛУ ПЛАТНЮ
[illegible]
The Omar School of Trades & Arts,
447 MAIN ST. WINNIPEG

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
„Нове Житє“
[illegible]
"Nowe Zytie"
107 Grant St. Olyphant, Pa.

Руский Шпиталь Д-ра В. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра В. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ:
Отворений [illegible] тому 5 літ з двома ліжками. Нині побільшено до розмірів 16 ліжок.
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛІ:
Недуги грудні, сердечні, жолудкові, кишкові, органів [illegible], нервові, дитинні, [illegible] очні, ушні, носові, горлові; всякі хороби нервові, хірургічні [illegible] мущин так і женщин.

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ
за помочію средства Ерліха „606“ [illegible] успіхи.
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ
острого і хронічного за помочію специяльних машин і апаратів парових і електричних [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ:
1. Віддал для хорих [illegible]
2. Віддал для хорих [illegible] в шпиталі під особистим доглядом і опікою Д-ра В. Гержабека [illegible]
3. Віддал аптечний [illegible]

[illegible]

Спробуйте наш фонограф на 3 місяці безплатно.
[illegible]
$1. МІСЯЧНО
24 польских і 50 руських сьпівів даром.
[illegible]
ROYAL PHONOGRAPH CO 91 East 4th St., Dep 11 New York, N.Y

СУД ЛЮДЕЙ.

Кождої неділі в полудня від 3-ої до 5-ої, в „Ст. Джон Технікал Інститют“ ріг Чьорч і Салтер улиць

Програма на Марець.

Марця 1. — „Справа жіночої рівноправности“ Др Мері Кравфорд і Містрес А. В. Томас.

Марця 8. — „Засіб золота і дороге житє“ проф. А. В Кларк.

Марця 15. — „Найновійший план міста“ проф. А. А. Стантон.

Марця 22. — „Старокраєві проблеми на Канад. землі“. Будуть говорити бесідники по англ народности. Предсідатель Я. С. Вудсворт.

Марця 29. — „Ко-оперативний рух“ Ю. Фішер і Я. В. Вард

Місця вільні. — Питаня і дискусії. — Сьпіви.

ПРЕЗЕНТА:
[illegible]
ГАРМОНІЯ [illegible]

Важне для всіх!
Хто пришле нам $1.00 тому вишлемо: 1) золотий крестик з шпилькою до одежі, 2) великий календар на 1914 рік і 3) всі образи мук Ісуса Христа в 50 найкрасших різнобарвних образках як книжечка.
Гроші посилайте на адрес
[illegible]
DEY STR. NEW YORK, N. Y.

$75 НАГОРОДИ хто знайде пару коней. Пропали в мене двоє коней (кінь і кобила) мають по 3 роки. Кобила масти червоної, з звіздою на чолі, і одна нога задна трохи біла. Кінь масти чорної, з звіздою на чолі. Хто про них дасть мені знати що в него находять ся або скаже де находять ся, хай пише до мене а дістане $75 нагороди. John Koropatnicki, P. O. Sheho, Sask. (7-9)

КАЛЕНДАРІ!

„ПРОСЬВІТИ“ ілюстрований	45 ц.
„ЗАПОРОЖЕЦЬ“	35 ц.
„АМЕРИКАНСЬКИЙ“	50 ц.
„ГУМОРИСТИЧНИЙ ЖАЛО“..	25 ц.
„РОБІТНИЧИЙ“	25 ц.
„ЗАГАЛЬНИЙ“ — великий, знижена ціна,	65 ц.
„РІЛЛЯ“ — Хлїборобський порадник	25 ц.
„ХЛІБОРОБ“	28 ц.
„ПРИЯТЕЛЬ ЖОВНІРА“ — знижена ціна. ..	28 ц.

ПРОДАЮТЬ СЯ В-
ZAHALNA KNYHARNIA
306 FRONTENAC ST. MONTREAL, QUE

НОВІ КНИЖКИ.

ЯК ПИСАТИ ЛИСТИ або найновійший і найпрактичнійший Русько-англійський листівник Взори всяких листів, 288 сторін......75 ц.
ПОРАДНИК ЯК ПИСАТИ ЛЮБОВНІ ЛИСТИ, взори листів і поучення, як поводити ся в часі кохання, та любовні верші і желаня..35 ц.
ГЕОГРАФІЧНИЙ АТЛЯС, 24 мапи і виклад з астрономії .$1.25 ц.
КУДА ЙДЕШ ГОСПОДИ (Quo Vadis) 60 ц
О 12-ти ТАБЛИЦЯХ 30 ц.
КАРОЛЯ, з житя сирота ....40 ц
ДОМАШНЯ КУХНЯ, як варити і печи 75 ц.
БАЙКИ......30 ц.
БАЙКИ, 1001 ніч І. II. III. IV т $2.75 ц
ІСТОРІЯ ПРО ЛУДЯ ЗАЛІВАЙКА І ЄГО СИНА ... 25 ц.
УКРАЇНСЬК. СЬПІВАНИК опр....60 ц.
НАД ЧОРНИМ МОРЕМ, повість $1.25 ц.
КОБЗАР з 53 образками .. $1 00 ц.
СЬПІВОМОВКИ 30 ц.
МИКОЛА ДЖЕРЯ — $1 00 ц.
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, М. Грушевск $2 75 ц.
ВІДРОДЖЕНЄ, 3 т. Л. Толстой...$2 00 ц
ПРОВІДНИК, практичний самоучок до науки англійської мови, з описанем кождого виразу і двояким словарцем . $1 50 ц.
Всім тим, котрі пришлють замовлене на $2.00, вишлемо в презенті красний стінний Ювилейний Календар з портретом Т. Шевченка Велич. 22x14 ц.
Катальоги книжок та інструментів ДАРОМ.
Гроші треба висилати з гори.
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave.. — East. — Winnipeg.
Дошки, Ліски, Гонти.
Точно доставлєм — Задоволене гарантуємо.

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, з бороди і лоби но було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., проби дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реджестрованім листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як его уживати.
Адрес. Dr BELLINS
55 Delancy St. New York, N. Y
[illegible]

ЛІКЕРИ
Стара фірма котрій все довіряти
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1165. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли висилаєте своє замовлене до нас. Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.
[illegible]
— Ми висилаємо C. O. D. —
[illegible]

ПОШУКУЮ ТОВАРИШКИ ЖИТЯ, дівчини якаб знала хоч по руськи читати і писати Я маю добру роботу, хочу заложити в місті або на кольонії стор дебвона продавала. Маю 2 лоти в Вінніпеґу, 6 лотів і хату в аньш м містечку і трохи готівки з якою міг би розпочати стор. Дівчина може бути бідніша, але чесна.

Котраб дівчина мала охоту вийти за мене заміж зволить написати залучаючи і свою фотографію. Я на бажане вишлю й свою.

F. Orichowicz
Spurgrave P. O. Man.

Мукета
T & B
папіроси
не клеєні.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман.. Пятниця 6-го Марта, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, March 6, 1914 Число 10.

Руский Шпиталь Д-ра В. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра В. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.
[illegible]

Новинки.

ФАРМЕР УБИВ СВОЮ ЖІНКУ.

З Ст. Норберт, Ман. пишуть нам: Йосеф Вернетт, фармер в Ст. Норберт замордував свою жінку в суботу около 9 год. вечером вбиваючи в її голову великий стальовий гак. Причина мордерства поки що не звісна. Кажуть, що Вернетт нагло збожеволів і в божевілю замордував свою жінку.

Згаданого вечера обоє вийшли з хати і йшли до шопи набрати путню вугля. Коли жінка зігнулась набирати в путню вугля — чоловік вбив в її голову гак. Потім, видно, бив по голові чимсь тяжким, бо череп є поторощений на дрібні куски. Його заарештували і судова розправа відбудесь незадовго.

Вернетт є Француз, числить 50 літ житя. Його жена мала 34 роки. Вернетт перед роком був тяжко хорий, за мало що не умер. Його житє вратовано але хороба ослабила його мозок і він всегда був пострахом для родини. Минувшого тиждня родина хотіла його віддати до дому божевільних, та се зроблять тепер судові власти.

* * *

ВАРТІСТЬ НОВИХ БУДІВЕЛЬ В ВІННІПЕҐУ.

Минувшого року в Вінніпеґу побудовано будинків вартости близько 20 міліонів доларів. Сего року, за послідних два місяці видано перміти на будову нових будинків вартість яких сягає півтора міліона доларів.

Чим раз — то більше місто.

Німецкий сензаційний принц.

Се є молодий наслідник німецкого трону, він вже не трохи завдав клопоту свому батькови. Його недавно відкликано з реґіменту гусарів і взято до уряду генерала в Берліні де працював якийсь час і тепер — як на образку бачите — їде своїм автомобілем до Африки на лови. Він не любив працювати в уряді генерала. Сподіють ся, що в Африці на ловах, де небезпека житю грозить кождої хвилі, принц стане смирнійшим, або зломить свій цісарский карк

РОСІЯ ГОТОВИТЬ СЯ ДО ВІЙНИ З НІМЕЧЧИНОЮ.

З Берліна пишуть: — Велику сенсацію викликала в Німеччині стаття в часописи „Колон Ґазетте“ яку подав корреспондент з Петербурга, Росія. В статі пишесь, що Росія скоро і тайно приготовляєсь до війни з Німеччиною.

Росія, розуміесь, заперечує сій статі, та се вона робить лиш не свою власну корость. Зважити треба се, що така часопись як „Колон Ґазетте“ ніколи не містить подібних статів які не суть офіціяльними. Через те отже Німеччина незвичайно затривожилась, бо будь щобудь Росія се неабиякий ворог. „Ґерманія“ орган католицкої партії передрукувала статю з „Колон Ґазетте“ і дала заголовок „Війна з Росією.“

Війна може наступити аж 1917 року — пише корреспондент, бо „історичні Російско-Німецкі товарискі зносини“ суть річою минувшости“.

Тако пишуть, та чи можна вже сему вірити? Росія пускає рівні вісти в сім агаді. Тепер — щобудь щоб відвернути від себе увагу Австрії — говорить, що готовить ся до війни з Німеччиною.— З ким в дійсности, Росія думає мати війну ніхто не згадає. А що до війни вона готовить ся — се незаперечаючий факт.

* * *

ПЕРЕБІГ 156 МИЛЬ ЗА 32 ГОДИНІ.

В Англії атлєт Чарлес Гарт, мужчина в віці 47 літ потрафив перебігти 156 миль за 31 годину і 59 мінут, як біг одну милю в протягу 12½ мінут. Біг з Брайтон до Льондону (52 милі) і назад. Першого разу перебіг за 8 год. 26 мін., другого разу за 11 год. 23 мін. а третього разу за 12 год. і 10 мінут. На дворі падав дощ, дув сильний вітер але те все бігцеви не перешкаджало.

* * *

ШНУРІВКА ПРИЧИНОЮ РОЗВОДІВ.

В Льондоні Д-рка Мавд А. Дуан маючи лекцію про гігієну сказала таке: „Половина розводів в цівілізованих краях суть спричинені шнурівками. Деякі жінки всегда нарікають, всегда злосливі і всегда говорять своїм сусідам що їх все болить і все болить. Усі ці клопоти походять від шнурівки. Чоловіки не люблять таких жінок і покидають або розводять ся.

Шнурівку можна взяти на себе хиба тоді як лежить ся і коли усі органи в натуральній позиції. Та вже ніколи шнурівку не повинно ся носити в часі якої роботи, в день і шнурівка всегда повинна бути лише 3 цалі меньшою від міри стану“.

* * *

УМІЮТЬ ҐАЗДУВАТИ.

За послідних пять місяців п. Гвайт міністер скарбу затягнув в Льондоні позичку сума якої виносить 70 міліонів доларів. Значить, що домініяльне консервативне правительство уміє ґаздувати таки неаби як, кождого місяця позичає около 15 міліонів доларів. Доходів не має, а видатки великі, [illegible] довкують Канаду по уха. І як так далі піде то ми канадийці зазнаєм доброго ґаразду.

* * *

ЖЕРТВА ПРОБИ.

Австралійский учений, д-р Фредерик Факс вже від довшого часу працював над винайденєм ліку проти укушения їдовитої змії. Врешті йому удалось винайти. Лік як він твердив був певним вилічити укушене їдовитої змії. Щоб бути певним він перевів на собі першу пробу, позволив змії укусити себе — від чого і сконав на місце.

СІ-ЕН-АР В КЛОПОТІ.

З Льондону доносять: — Мекензій і Манн суть в критичнім фінансовім положеню. Роблять усякі можливі заходи затягнути позичку на 25 міліонів доларів і заледво що сю позичку дістануть, бо „Канадийский ряд з сім їх випередив.

В разі коли Мекензій і Манн не дістануть бажаної позички так тоді: мусять наступити ліквідацію C.N. R-а, або Канадийский ряд мусить перебрати зелізницю на свою руку, або: C. P. R. закупить Сі-Ен Ара зі всім. От таке з богачами як і з бідними.

* * *

ГАРНІ СЛОВА.

Джеймс Я. Гілл, зелізнодорожний магнат на запит чи годить ся на се щоб ряд був властителем зелізних доріг — сказав: —

„Сли ряд закаже заняти на активних людей і засмотрить їх в помпу і збрає — так се був би гарний край. Опісля ряд може порядкувати погодою на дворі.

* * *

20 ЖЕНЩИН — ПОЛІСМЕНІВ ДЛЯ НЮ ЙОРКУ.

В леґіслатурі (соймі) стейту Ню-Йорк внесено біл, який домагаєть ся, щоби в місті Ню-Йорку установлено 20 женщин полісменами.

* * *

НА ВИДАТКИ НА ПОЧТУ У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖ.

визначено на сей 1914-тий рік 310 міліонів доларів, о 5 міліонів доларів більше ніж минулого року. Для фармерських листоносів визначено платню найвисше $1,200 річно. Ціни за пересилку часописей не піднесено; отже останеть ся дальше 1 цнт. від фунта часописей і журналів.

* * *

ДВІ ТИСЯЧІ ОСІБ ЗАХОРУВАЛО НА ТИФ

В Ст. Джон, Квебек, дві тисячі осіб захорувало на тиф. Тиф приписують докторі нечистій воді. Ся епідемічна хороба скоро розповсюднюєсь, вже навіть кільнадесять жовнірів з касарних захорувало на тиф. Місцеві доктори працюють безупинно звідуючи хорих. Старають ся тайком не допустити до поширення хороби, інакше ціле місто буде мусіло відтятись від сьвіта.

* * *

КАТАСТРОФА У ВОЗДУСІ.

На поли злетів в Йоганісталь (коло Берліна) дня 10. м. м. зударив ся у висоті 30 метрів двоплощинний літак, в якім сиділи летун Ґергард Зельдмайр і керманич підпоручник Леонарді з літаком летуна ученика Деґнера системи „Етріх-Таубе“, який пробував своїх перших самостійних злетів. Оба літаки дуже ушкоджені, Деґнер згинув на місци, Зельдмайр і Леонарді тяжко ранені. Взагалі підчас лету було у воздусі шість літаків. Деґнер саме підлетів з ганґару товариства воздушної комунікації, коли надлетів скорим летом літак Леонардія. Деґнер хотів осісти, а що не бачив літака, що був зараз за ним, оба літаки зударили ся і упали на землю. Коли люди побігли на поміч, застали Деґнера з розбитою чашкою. Летничий лікар сконстатував у Зельдмайра скомпліковане зломане горішного рамени, а у Леонардія струсене мозку і зломане носової кости. Катастрофа ся сталася ся саме в місци, в якім було уже кілька зударень літаків, а то тому, що місце злету й осідання не є добре розложене.

* * *

35 МІЛІОНІВ НА РОЗШИРЕНЄ СІ-ПІ-ЯРА.

Зелізна компанія Canadian Pacific сего року призначила 35 міліонів на будову нових доріг в Канаді.

Подвійну трену зачали або зачнуть будовати: між Порт Артуром а Судбури 133 миль; на дивізії Лейк Супіріор, яка буде коштувати 6 міліонів доларів; між Брендоном і Калгари, 178 миль, кошт 5 міліонів; і між Ревелсток і Ванкувер, 139 миль, кошт 7 міліонів доларів.

Робота при будові зелізних доріг розпічнуть незадовго.

* * *

ВІЙСКОВА ВРАНКА ВІДЛОЖЕНА.

Німецька часопись Militärische Rundschau принесла офіціозну вістку що сьогорічна війскова бранка, яка на підставі війскового закона повинна би відбувати ся в часі від 1. марта до 30 цьвітня, відложено до пізнійшого часу. Яка причина сього відложеня? Причина ся, що доси не полагоджено в Австрії нового війскового предложения, яке має збільшити контингент рекрута спільної армії й австрийської оборони краєвої. Наслідком обструкцій в австрийській палаті послів було полагоджене предложень війскових доси неможливе, а що війскова управа — супроти зброєнь Росії й балканьских держав — хоче вже сього року скріпити [illegible] десятками тисяч людий австро-угорську мілітарну силу, то ж правительство рішилось відложити бранку аж до часу по ухваленю нового війскового закона.

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ.

Дня 1. Цьвітня, в Суботу, с. р. відбуде ся в гали п. Хлопина, ріг Воррес і Мекґреґор улиць надзвичайні загальні збори Укр. Народного Дому. На тих зборах буде доповнятись статут та переводити иньші важні ухвали відносячі ся до справ Укр. Нар. Дому. Кождий член повинен явити ся на сих зборах. А хтоб не міг [illegible] прибути, то може передати своє повномочіє другому членова повідомляючи про се секретаря адрес: Н. Сироїдів Box 3626 Winnipeg, Man.

Початок точно о 8 год. вечером.

Дирекція Укр. Нар. Дому.

* * *

Шевченківський Ювилейний Комітет заснований дня 17, січня 1914. і потверджений на вічу 8. лютого ухвалив на зібраню дня 27 го с. м.:

1) Не відповідати письменно на лист Комітету, який повстав в частини делегатів, котрі виступили з головного комітету.

2) Всякі пертрактації що до компетентности одного чи другого комітету, ві взгляду, що тільки перешкаджають правильній роботі, цілком усуває ся з дневного порядку.

Президія

* * *

ОТСИМ ПОДАЄ СЯ ДО ВІДОМА,

що специяльний мітинґ ам. кружка Заньковецкої відбуде ся в неділю, дня 8. с. м. о 8. год. вечером в гали Хлопина. Просить ся усіх членів Товариства конечно взяти участь

* * *

ТИСЯЧУ ІМІҐРАНТІВ.

Вчера в Галіфаксі висілося з шіфа „Емпресс“ тисячу британських іміґрантів. Усі вони виїдуть на захід і поселять ся на фармах.

* * *

В Росії арештовано 20. агентів, що занимались торговлею дівчатами. Они звязі були вже в Німеччині і були головними свідками проти такого самого гендляра Любельского, якого німецкий суд засудив на 9. років криміналу.

* * *

ЧОЛОВІК З ДВОМА ЖОЛУДКАМИ.

В Берн, Швайцарія відкрито незвичайне явище. Молодий 19-літний мужчина ніколи не годен був насититись, а при тім чув безнастанний біль в жолудку. Доктори взяли его під проміінь електричного сьвітла і показалось, що чоловік той має два жолудки. Доктори роблять тепер заходи, щоб перевести операцію і вирізати непотрібний жолудок.

ДО КАНАДИ!

Ми продаємо шифкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найліпші шифи котрі відходять що тиждня.

Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають рівні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо якраз як посилати. Спитайтесь людей тих що з нас вже посилали.

Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформації.

Міняємо долари на корони, продаємо марки краєві і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
Н. ҐЕНИК, управитель загран. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер"
Редактор: О. Г. Гикавий
Часопись для руського народа в Канаді, виходить кождого тижня в пятницю і коштує в Канаді і Сполучених Державах на рік . . . . . [illegible] до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3056 Sta. B. Winnipeg.
Telephone N. Main [illegible]

The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION [illegible]
Published every Friday at 267 Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. H. Hykawy, Editor

На розум консерватам.

(Кінець).

Не трактує їх по справедливости.

Сказатиб, можна заявити, що Славяньских імігрантів в минувшині не трактовано по справедливости иньшим населенем провінції. Є навіть дуже інтересним зазначити, що Сер Родмонд Роблін і його політичні товариші, та вінніпеґскі часописи, лише перед кількома роками, не знали навіть як їх називати, прозвати, тих Славяньских імігрантів і їх расу.

Сер Родмонд Роблін особисто уживав ріжних аргументів хотячи недопустити Славяньских поселенців до того щоб ті мали право голосованя, і його рад через много літ свідомо недопускав до голосованя. Та нині, коли Славяньскі поселенці стали сильнїйшими і мають більше вплыву, коли їх голосуюча сила видаєсь доброю для Сер Родмонда, сї легкодумаючі політикери освідчують їх, усьміхають ся до них, підхлїбляють ся їм, і суть готові закупити їх голоси без ріжниці скілько би се мало коштувати.

Цинічне занедбанє Робліна.

Рад Робліна треба винувати о цинічне занедбанє Славяньских поселенців взагалї, а о занедбанє просьвіти між Славяньскими дїтьми в особенности. Незбитою правдою се є, що слиб не вибори, слиб не хотїли голосів то рад (консервативний) не дав би ані цента на публичні уліпшеня в Славяньских околицях. Що до шкіл то занедбанє є цілковите і кримінальне. Поселенці, не знаючи англійского языка, не знаючи канадийских обставин, понайбільшій части бідні, були лишені зарядкатись в шкільних справах без жадної помочи.

В сім занедбаню Сер Родмонд Роблін є винним за недотриманє обіцянки. Червня 2, 1902 року делеґація, в склад якої входили найзначнїйші горожани Манітоби, була в Робліна і налягала на те, щоб подати Руському населеню просьвітну поміч. Е. Л. Тейлор був в делеґації, був так само і Я. А. М. Ейкінс. Були, згадаєм лише кількох, такі як: Сер Вілїям Вайт, бл. п. Др. Спарлінґ, бл. п. Rev. Др. Гарт, бл. п. Rev. Др. Патрик і Rev. Др. Брайс. Сер Родмонд заявив, що єслиб Домініяльний Рад заплатить Провінції залеглий процент від шкільних земель, сума якого виносила тоді около $200,000, його рад заложить школи між Руським населенем. Слова премієра були такі: — „Єсли дістанем ті гроші тоді ми зорґанізуєм школи.

Не дотримав своєї обіцянки.

Домініяльний рад виплатив гроші, та Сер Родмонд Роблін нічого не зробив. Нічого не зробив щоб подати яку небудь поміч школам. Для кождої школи лише по $100 від коли в Фрі Пресс понималась стати [illegible] звернути увагу на невідрадні обставини істнуючі між Славяньским населенем.

Жадної спеціяльної політики і жадної спеціяльної міри Рад Робліна не принимав взглядом просьвіти Славяньских дітий в Манітобі. Признати треба, що заложено дві семінарії — польску в Вінніпеґу а руську в Брендоні. Але сї семінарії се лише політичний сувер кинений між руське і польске населене. Очевидна функція сих семінарий була дати учителів Славяньскому населеню. Однак сї інституції, після друкованих рапортів їх директорів, не мали подостатком професорів, а ті що були, не могли учити навіть найбільше потрібних предметів з якою небудь докладностію.

Студенти які були притягнені до сих шкіл були молоді Русини і Поляки, які, понайбільшій части, не мали і найменьшої ідеї про учительство. Їм дано короткий курс в сих семінаріях і при кінці їм дано деякі полекші. Молоді Русини і Поляки прийшовши до сих шкіл не знали ані слова по Англійски (тут Фрі Пресс мылить ся, не всі такі були, зам. ред.) і в протягу трох літ їх уважали за компетентних учити в школі між Славяньским населенем.

Кошта за науку дану в сих школах платив рад [illegible], а учителі відтак сплачують ратами. Одиноко точкою критики зроблено у Фрі Пресс против сих учителів є зглядом їх компетенції учити Англійского языка. Фрі Пресс вірить, що Славяньскі учителі суть щирі і пильні, але то що богато з них не володіють належито англійскою мовою є не заперечаючим. Се є факт який приписуєсь обставинам, а не є вина учителів.

„Конституційні" права.

Богато людей обвинувачують Руських і Польских учителів що ті суть політичними робітниками. Однак Фрі Пресс ніколи о щось подібне не обвинувачувала їх. Се правда, що деякі учителі були політичними робітниками, от на прим. Б. Марек який робив за Е. Л. Тейлором в часі Ґімельских виборів. Ми однак не думаєм щоб п. Марек мав ті самі нагляди які має п. Тейлор. Але судити цілу класу після одної особи було б очевидно не справедливим. Многі Руські і Польскі учителі суть ще молоді люди і мають дуже гарні ідеали, хоч не познакомлені з Англійским языком посідають високі здібности.

Славяньскі поселенці, коли прийшли до Манітоби, мали вже білінґвальну клявзулю в шкільнім законі даючи їм право мати учителя своєї народности ві всіх школах де є десятеро Славяньских дітий. Се безсумнїву було леґальне право на двомовні школи. Замітним однак є, що нині, під впливом Роблінового раду, Славяньскі поселенці говорять в їх народній пресі, про „конституційні" права, заявляючи що їх позиція є та сама що й Французів-Канадийців, як така як зазначено в „Квебек Акт" з 1774 і „Бритіш Норт Америка Акт" з 1867 р.

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЕЛЯ і Ко.

ОГОЛОШЕНЭ!
Шіфкарти з Европи до Вінніпеґу лише $40.
і то на найліпші почтові шіфи.
Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути вищі.

Виготовляєм старокраєві документа леґалізовані ц. к. Конзулятом а іменно: — контракти купна і спродажі, повномочія, перепроваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільненя від вправ військових і т. и. як рівнож виробляєм ріжного рода тутешні документа, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей сьвіта, купуємо і спродаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальности.

Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпеґу
J. G. KIMMEL & CO.
215 Logan Ave. Телефон: Garry 2268. Winnipeg, Man.
J. G. KIMMEL, нотар

Виразьна і ясна [illegible]

До якої міри Французи-Канадийці посідають права на спеціяльні привілеї є, розумієсь, справа суперечки, але певним однак є, що Славяньска народність не посідає таких самих прав. Вони посідають, се правда, леґальне право на двомовні школи, але таке право Провінціональний Парлямент може кождого часу зовсім конституційно знести. „Фрі Пресс" однак ніколи не була за знесенем, писала лише — і се є майже універсальною опінією — що леґальне право на двомовні школи може бути ограничене Французам-Канадійцям.

Се однак не значить, що Провінціональний Парлямент не дозволивби на двомовні школи між Славяньскими, або якими иньшими населеними в сеї взгляду просьвітної справи. Опінія „Фрі Пресс", зазначуєм ту се знова якнайвиразнїйше і найяснїйше, що се є кориснїм для Славяньских дітий в Манітобі подавати інструкції в їх материній мові. Але „Фрі Пресс" обстає при тім, що се є вітальним моментом аби Славяньскі діти училися належито англійскої мови...

Мусять брати участь в горожаньстві.

І чому мусять Славяньскі діти учити ся англійскої мови належито? „Фрі Пресс" відповідає отверто і емфатично: Бо діти і дітий діти Руських і Польских поселенців мусять бути Канадійцями. Вони мусять брати участь в горожаньстві і приняти звичайні відвічальности того горожаньства. Вони мусять помочи в розвязаню канадских проблем і помочи в витвореню нації яка не буде ані польска, ані руська, ані скандинавська, ані німецька, ані французка, але канадийська.

Канаду, припадково, з її вільними інституціями і великою свободою, Русини і Поляки уважають за вигідне місце на провадженє національної пропаґанди, хотять відновити Польщу яко королївство і Україну яко незалежне князївство. А так само підстава до підозріня, що бажане мати контролю над Славяньскими школами не є в злуці з повисшою пропаґандою.

Але хоч як ми можем симпатизувати з жертвами Европейского деспотизму і опресії, хоч як ми можем спротивлятись тиранству виконаним на Европейских горожанах, людях, честь о яких жадає щоб Русини і Поляки — яких змисл цілї в житю є заложити політичну свободу своїй расї — повинні працювати не в Канаді а на своїй рідній землї.

Не хочем щоб забути.

Канада жадає від Славяньского чесного і звідливого імігранта щоб його діти і дітий діти стали Канадийцями, співробітниками в витвореню нової народности, співтоваришами в великій канадийскій демократії, сила якої буде-б радше пострахом Европейскому тиранству, а не зародком расової пропаґанди. Канада не хоче щоб Русин і Поляк забув свою рідну землю, свою мову, свою літературу і тисячі товариств які суть тісно звязані з його памятю.

Не більше кажемо забути про те все як і не кажемо щоб Англієць забув про край, який Шекспір назвав: „Ся дорога, дорога земля," або щоб Велшмен забув його старинні гори і степи увіковічені тисячами баллад виспіваних тисячами поетів, або щоб Скачмен забув про свою землю умочену в народну мельодію, або щоб Айришмен забув „Олд Сод" посьвячену терпінєм, охрещену сьлізми...

Піддавати гадку щоб про все те забути є зайвим і пустим. Сама лише гадка щоб забути те є нічим иньшим а плюгавством. Та Канада хоче, щоб як Русин так і Поляк на рівні з Анґлїками, Скачменами, Велшменами і Айришами, приняли відвічальність нового горожаньства і тягарі нової народности.

От се все що писала „Фрі Пресс" про двомовні школи, про Русинів і т. и. І чи найшли Ви Вп. читачу слова „Канади" — консервативної ґазети яка передминувшого тижня заявила: „Там виразно говорить ся, що рад манітобский себто консервати, за богато дають права Русинам в їх школах, що в жаднїй пров. сего нема і т. д. і т. д."

Брехнею, підлостію консервативні слуги воюють, від брехні і підлости вони і загинуть!

Які дороги збудував урад Робліна в Гімлі?

Консервативний урад Робліна видав на Ґімлю минувшого року більше як $95 000 і сю то суму грошей як він каже видано на будову нових доріг і поправу старих, котрі не були в добрім порядку. Кождий се добре знає, що не усї тї гроші видав урад на будову доріг а більшу частину тих грошей видано на закупно голосів для Тейлора, Роблінового кандидата, або на пиво і горілку щоби в сей спосіб ослурити людий аби голосували на Тейлора. На засїданях парляменту пан Тейлор старав ся поясняти видаток так великої суми грошей на дороги, коли многі части провінції майже нічого не одержали від уряду на дороги і мости. Пан Тейлор говорив що коли він поїхав до Ґімлі то увидів що дороги в такім злім стані, що мусів змилосердити ся над бідними людьми в Ґ. і поправити їм дороги, тому то так много урад видав грошей. Ми писали уже перше що і половини тих грошей урад не видав на дороги. Тепер ми переконаємо читачів що се що ми писали є правда. Ми наводимо лист поселенця з Рембрандт, в Ґімельскім окрузі, писаний до Фрі Пресс. Сей лист треба щоби кождий горожанин докладно перечитав, позаяк лист писав чоловік що жиє в Ґімлі і знає все як се стало ся. Ось і його лист.

„Пане, — я читав в вашій ґазеті мову Тейлора, в котрій він говорить що дороги в Ґімлі були в дуже лихім стані перед вибором его на посла і він постарав ся для людий о добрі дороги, чим він і люди суть дуже вдоволені. Тут я мушу сказати, що пан Тейлор є вдоволений, але люди зовсім не відчувають ніякого вдоволеня.

Я жию в сім дистрикті уже 4 роки, але уліпшене доріг дуже маленько ріжнить ся від стану доріг який був чотири роки тому назад. Що правда прорубано лєпні то се і усе. Усюди де не пойдеш то дороги такі що літною порою з ними можна привезти хиба кавалки. В дійсности годі перейти чоловікови пішком

Се є дороги якими хвалить ся пан Тейлор і на які урад видав $93,000 народного гроша. Нема тут чим хвалити ся і будова таких доріг нікому не принесла похвали. Се так сказати було-би забавкою піти і увидіти ті дороги, застановитись над ними і подумати що їх будував манітобский урад. За такі дороги ми не можемо ніякий урад похвалити.

Так як я собі представляю то така будова доріг не є ужиточною для фермерів і тих що платить податки, а є хосенною лише для пару людий що будують такі до

(Докінчене на стор. 5.)

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріальне в Вінніпеґу.
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible] в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, повновласти і всякі інші документи старо-краєві і Канадийскі.
ПРОДАЄ шифкарти на найліпші корабелі, а їхати через тілько 6 до 7 днів.
МІНЯЄ І ВИСИЛАЄ гроші до всіх частий сьвіта скоро [illegible]
ПРОДАЄ І КУПУЄ ґрунта в старім краю і Канаді, а також доми [illegible]
В всяких справах і клопотах удавайтесь до нас
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар
[illegible]NCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
641 Main Street - Winnipeg, Man

ГДЕ СУТЬ? ШУКАЭМО

тих, що замовили в Рускій Книгарни у Вінніпеґу книжки, а з почти їх не відобрали, почта їх до нас вернула. Хтоби знав где иные потаєні суть хай до нас напише і витпле на пересилку пачунка, ми оплатили вже 2 рази почту а також ми отримали кілька замовлень без адресів.

З Провінції Manitoba:
P. Chpuk, Sclater
I. Krainyk, Vita
Czytalna Prosvity, Dauphin
A. Popadnik, Dirous Lake
W. Rudko, Mountain Road
M. Stan, Kelwood
J. Wetace, Elm Creek.

Пров. Saskatchewan:
P. Artych, Wilkie
M. Bahrij, Unity
M. Baran, Box 22, Rosthern
A. Chorrakucz, Wauchope
W. Fary, Prairie River
H. Friend, Moose Jaw
D. Grymoluk, Herschel
J. Gdo, Prince
H. Holowatiuk, Veregin
P. Halijczak, Buchanan
M. Jimbok, Big River
J. Karleczuk, Regina
G. Lilinsky, Moose Jaw
T. Lensky, Brendebury
S. Makowsky, Mikado
H. Monastyrski, Bross
P. Natura, Welster
I. Nakoneczny, Pine River
W. Parasiuk, Medicine Hat
P. Pycka, Unity
D. Ryczyj, Brooks
S. Rewakowski, Preeceville
H. Romanyk, Moose Jaw
M. Senchuk, Arran
S. Solonor, Regina
Lupul Wakaruk,
S. Wogich, Hano
F. Wozny, Hirsh

Пров. Alberta:
I. Barchyn, Prairie Grange
N. Fomas, Lethbridge
S. Foszczuk, Edson
P. Kotyk, Parkman
A. Krema, Box 620 Red Deer
S. Kravetsky, Fitzhugh
D. Lucok, Calgary
B. Midan, Brook Cassils
S. Michaluk, Box 266 Taber
A. Morris, Rocky Mountain
S. Oshmak, Entwistle
A. Popik, Lethbridge
P. Porsynczuk, Skaro
J. Palaman, Calgary
W. Rokowsky, Bassano
A. Soroka, Banff
J. Sochalczuk, Lethbridge
W. Serodiuk, Calgary
A. Sawka, Bookwille
M. Skomorowski, Czar
M. Sodowsky, Calgary
G. Stefaniuk, Diamond City
K. Sawicki, Calgary
M. Salimewicz, Lethbridge
S. Worobecki, Calgary.

Пров. British Columbia:
M. Brus, Box 337 Cranbrook
B. Byllya, Ashcroft
G. Hawelock, Vancouver
M. Hamaluk, West of McBride
B. Meron, Creston
J. Martin, Nicola
X. Nowicky, Yahk
W. Podenczuk, Erickson
D. Prokipchuk, Box 42 Michel
K. Rusin, Vancouver
A. Sawicki, Cranbrook
I. Sakroba, Pembrook
D. Sydoruk, Golden

Пров. Ontario:
D. Kosovan, Aura Lake
I. Klymaszewycz, Superior Lake
I. Kolotyljuk, Massey
A. Kosovan, Woodsworth
F. Kulko, Sault Ste Marie
N. Oszczypko, Box 18 Lutter
P. Podolanczuk, Superior Junction
A. Piechter, Armstrong
M. Plandowski, Toronto
S. Parmok, Steelton
S. Szen, White River
Stogocki, Brantford
M. Tofan, Sturgeon Falls
N. Temyh, Sudbury
M. Tataryn, Port Arthur
N. Trus, Gravel Siding
S. Wozmrkowski, Ruel
M. Warcholik, Webbwood
S. Pankiw, Toronto
S. Awranow, Timagami
W. Bodnaruk, Timmins
P. Bzdee, South Porcupine
M. Baszczak, Cobalt
J. Czemonins, Box 277 Cochrane
S. Molesky, Dysart.
I. Czorny, Port Arthur
J. Darunok, Toronto
I. Frolisk, Messanobie
J. Gulka, Banheur
P. Humeniuk, Spanish River
K. Jaroslawsky, North Bay
G. Imorczuk, Muskoka

Пров. Quebeck:
D. Bidolach, Lake La
W. Kosowycz, Sandy Falls
ПРОВ. NEW BRUNSWICK P. Bolan, Piones

НАША АДРЕСА
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

ПОТРІБНО СЕЙЧАС
кількох людей які говорили-б по польски і по руски і могли продавати реальности, платня місячна. Потребуємо агентів і на кольоніях. Зголосіть ся до:
Western Transcona Realty Co.
565 Main St. Winnipeg, Man.

Як повстало Письмо.

Від найдавнїйших часів дійшли люди до переконаня, що язик, та память не вистарчає, бо язик часто туди не досягне, куди треба, а память часто заводить. Передумували отже над сим уже давні люди, що проживали по лїсах та печерах, щоб знайти щось такого, що заступилоб язик і память.

У такім клопоті помагали собі писанем чи робленем ріжних значків. Не треба далеко й сягати за таким приміром, бо й у нас, в краю, неписьменні радять собі в такий спосіб. Карбовий у дворі значить собі на палиці, кілько кіп віз один фірман, а кілько другий, неписьменний корчмар записує на дверех крейдою, ставляючи кріски, кілько хто винен „на борг" і т. д. Хтось знов, вибираючись прим. до міста, завязує собі на хустинці вузлики, що має те або те зробити.

Що-ж се є? Знаки, якими люди помагають своїй памяти, так само, як се робили наші прадіди перед тисячами літ. Те саме роблять ще й тепер дикі люди, що не знають письма. Подорожні та учені, що звідували далекі краї, оповідають як то ті дикі племена порозумівають ся з собою в потребі. У нас для памяти завязують вузлики на хустинці, а дикуни за помочию таких вузликів пересилають собі усякі вісти. В часах, коли Колюмб відкрив Америку, жили в полудневій Америці, в країні Перу, люди, що з таких вузликів на шнурках укладали цілі повісти та перекази. З тих вузликів дикуни читали, як ми з книжки.

У деяких племен, головно американських та австралійських роблено собі ріжні знаки для запамятаня. Иньші народи мали знов другі, відмінні знаки. На памятниках давних Єгиптян є ріжні образки, походячі з чотирох або пять тисяч літ. Довший час догадувались учені, що сї значки мусїли представляти якісь написи, однак ніхто не знав, як їх відчитати. Аж перед сто роками удалось одному французькому ученому винайти — так сказати ключ, як відчитувати єгипетські написи.

Кождий з тих написів — званих гієрогліфами — означає якесь слово або хоч частину слова. Приміром знак-рисунок, що представляє голову бика, але що бик по єгипетському означав слово „апа", отже рисунок означав сей знак хоч се не тичилось назви бика. Єгиптяни відчитували сї рисунки після того, що вони представляли. Звідси часом два або три рисунки складались на одно слово. І нині з таких образків складають нераз подібні написи для забави — се зовуть ребусами. Єгиптяни читали отже в такий спосіб; коли на рисунку був образ неба і рака то з него складали — небрак

З часом єгиптяни місто точних рисунків почали робити більш повдничі. Такий знак був подібний в дечім до давнїйшого рисунку, з якого походив. В сей спосіб знаки змінялись аж перейшли до таких, які ми нині уживаємо. Від єгиптян перейняли сї знаки иньші народи так, [illegible] письмо розповсюднилось по цілому сьвіті

Першим народом, що знав письмо, в властивім значіню сего слова, були Фенікіяне. Вони придумали найпершу азбуку. Коли се сталось, не знати, се одначе певне, що було се мабуть за кілька тисяч літ перед нами.

Винахід Фенікіян приняли старинні Греки, що єще більше змінили писарські знаки. До найбільшого розповсюднення письма причинились два тисячі літ тому Римляни, що приняли письмо від Греків а після змінили його на свій лад. Оті знаки, як ми їх нині зовемо букви, перетревали цілі віки і ми нині послугуємось тими знаками, уживає їх цілий культурний сьвіт.

В Европі пишуть нині люди трема азбуками: римською, грецькою і ґерманьскою. Римської азбуки уживають усї народи західної Европи: Англійці, Французи, Іспанці, Португальці, Волохи, Угри, Румуни, Данці, Шведи, Норвежці, а також славянські народи: Чехи, Словаки, Словінці, Кроати та Поляки. Азбукою грецькою, або походячою від грецької пишуть Русини - Українці, Москалі, Серби та Греки. Ґерманьської азбуки уживають виключно Німці, хоч послїдними часами й вони починають заводити у себе латиньску азбуку.

Друковані букви ріжнять ся від писаних знаків лиш зверхним виглядом. В друку розходить ся більше о гарну зверхну форму, в писаню о поспіх, звідси походить, що друк є більш простий коли письмо є більш позвязане та повязане з собою.

Послідними роками за мало було людям звичайного письма. Винайшли отже скорочене письмо, скоропись, знане стенографією, а письмом сим пише ся так скоро як говорить ся. Стенографія потрібна там, де потреба усе точно записувати, отже в судах, на соймах та в парляментах

В такий повільний спосіб пізнала Европа письмо, що є нині підставою культури, цивілізації та духового розвитку. Хто хотів би на якімсь народі пімститись, висталоб, щоб відобрав у него штуку писаня.

Діти злочинцями.

Часописи записують в наших часах богато злочинів, сповнених дітьми. Злочинів сих повно передовсім у Франції. І так парижська поліція приловила недавно на крадіжи тринайцятьлітну дівчину, котра викрадала панам з торбинок мошонки з грішми. Допитувана через поліційного комісара вибріхувала ся дівчина дуже безчелно. Коли візвано її матір, то показало ся, що мати навіть не знала нічого про поведенє доньки, котра вже від двох місяців не ходила до школи, але крала по улицях. Дівчина визнала, що крала не для себе, але для свойого коханка, котрий навчив її того ремесла, а котрого імени не хоче видати. Мати дівчини не є зовсім бідною.

Недавно тому двох молодиків, один сімнайцятьлітний, другий пятьнайцятьлітний, вкрали ся до одного склепу з наміренем замордувати і обрабувати його властителя. Користаючи з досить пізної пори, кинули ся ті молоді опришки на старого купця і його жінку та топірцями тяжко їх зранили. Арештовані признали ся, що хотїли замордувати старого купця і його жінку.

Иньший знов пятнайцятилітний молодець, котрий від довшого часу удержував любовні зносини з якоюсь служницею, покинений остаточно через свою любку, так образив ся й розналобив ся, що двома стрілами положив її трупом, а відтак сам застрілив ся.

В місті Орлї арештовано шіснайцятьлітного молодця, котрий замордував і обрабував ріжника.

В Ренедур осьмилітний хлопець підпалив стодолу своїх родичів. Хлопець вже четвертий раз позволяє собі на такий „жарт." Такого самого злочину допустив ся другий хлопчина, сим разом вже чотиролітний, в місті Епінесі.

Малолітні палії, злодії і убійники множать ся в Франції в застрашаючою скоростию. З того виходить, що виховане не уміє там придусити нездорових злочинних інстинктів, або що школа не сповняє там своєї задачі. Молодіж в Франції нездорова.

Свойого рода шахрайку спіймано недавно в однім малим французькім місточку. Є се дівчина, донька одного фармера, що не має ще пятьнайцять літ. Під чужим іменем забрала з одного склепу товарів на більше як на сто франків і щезла, полишивши фальшиву адресу. Коли її спіймано, показало ся, що дівчина допустила ся того злочину, аби допомочи одній знаній собі а дуже убогій родині, котру обдарувала крадеными або випахрованими річами. Арештована призвала ся відважно до вини, не оказуючи найменьшого жалю.

Се є кілька примірів діточих злочинів лиш з послідних часів і з самої Франції. А подібні злочина трафляють ся не лише в Франції. Кожде більше місто може „похвалити ся" такими многонадійними дітьми. І у Львові нотують нераз часописи подібні річи. Малолітні уличники, що часто не мають навіть чотирнайцять літ, належать у Львові до зовсім не рідких [illegible]. Так само і злодіїв кількалітних маємо немало.

Просимо ласкаво відновити і вирівнати передплату за „Кан. Фармера".

Таки добрий старий Спосіб

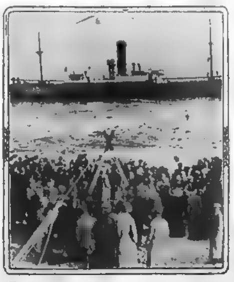

Хоч як старанно будуют теперішні шіфи, забезпечують їх в апарат беззротного телеграфу, і все таки ніхто не є певним свого житя на морю. От недавно шіфа Монро розбилась і затопилась в протягу 30 мінут. На ніщо не придались нові способи. Зате старший спосіб до ратованя житя людського оказав ся тепер якраз необхідним, а ним власне є т. з. „Брічес Вой.

Чому депортують Імігрантів?

Коли імігрант прибуде в Америку, та хоче дістатись до Злучених держав, чекає его тут несподіванка. Його оглядають та оглядують на всі боки. Американці не усіх імігрантів завертають що прибувають сюди. Коли хто не в силі відповісти усім вимогам, які ставляють іміграційні закони, їх тоді депортують.

Кождого року депортують або звертають назад в Европу більше як 16 000 імігрантів. Причини є ріжні. Минувшого року майже 2,500 імігрантів майже завернули назад тому, що після гадки лікарів вони були неспосібні заробити собі на житє. До 2,000 завернули тому, що були хорі на ріжні заразливі недуги. Більше як 1,300 мусїли кинути Америку тому, що їхали сюди за готовим контрактом. Прочі відіслані тому, що в них не було подостатком гроша. Було також богато иньших, менше важних причин.

Майже дві трети усіх імігрантів прибуває сюди через порт в Ню Йорку і переходить через звісний Лонґ Айленд. Сю назву знают усї в Европі а на саме те слово кождий імігрант дрожить зі страху. Від урядників на Елліс Айленд залежить, чи імігранта допустять до Злучених Держав, чи його завернуть.

Остров Елліс Айленд називають деколи „пеклом" для імігрантів. Дуже часто читати можна навіть в американських часописах описи страшних відносин, які панують на згаданому острові. Впрочім кождий імігрант перейшов те „пекло" та знає, як воно виглядає. Щасливий був сей, що його випустили на волю сейчас по перших оглядинах. Богато імігрантів мусять тут сидіти нераз цілими тижнями, непевні, що їх за доля чекає.

Вертати до старого краю [illegible] чого, бо попродали усе своє майно, а до нового краю їх не хотять пустити. Вони завішені неначе між небом а землею. То-ж не дивниця, що часто читати можна по часописях про самовбійства, яких допускають ся імігранти.

Лучають ся случаї, що імігрантів депортують часто майже невинно. От прим депортовано протягом року чотирох Греків, що мали при собі всего $24.37, місто, як постановляє іміграційний закон $25. Таких случаїв богато і про них навіть американська преса згадує, пятнуючи такі погані вчинки іміграційних урядників.

Імігрантів з північно-західної Европи пускають майже усіх, бо вони лекше орієнтують ся та їдучи в Америку, знають добре, що їх там чекає. Майже усі депортовані імігранти походять з полудньово-східної Европи.

Коли імігрантів випускають з Еліс Айленд, накують їх звичайно до спеціяльних іміграційних потягів. Оплата за подорож сими потягами є дешева, та за те довше тривае і особливо, коли хто відбуває довшу дорогу, дасть ся гаразд в знаки. Желїзничі предприємства роблять отже на імігрантах добрі гроші, а дають їм за се підлу обслугу.

Тепер заносить ся на більше заостреня іміграційних приписів. Державні власти скаржать ся, що шпиталі для умово хорих є переповнені імігрантами. Сама держава Ню Йорк видає річно на опіку по шпиталях для умово хорих імігрантів нелаканьску суму десять мілїонів долярів.

„Гірник"

ПРИГОТОВАНЯ ДО ЮВИЛЕЮ ШЕВЧЕНКА.

100-літний ювилей Тараса Шевченка сьвяткувати буде Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові передовсім сьвяточною науковою академією, яка відбудеть ся в день уродин його патрона дня 10. марта н. ст. Крім того готовить цілий ряд специяльних видань, які мають вийти в ювилейнім 1914 році. Отже в найблизших уже тижнях появить ся в продажі ювилейне видане „Збірника історично фільософічної секції," яке містити-ме в собі богату ілюстровану монографію проф. О. Новицького з Москви п. з. Шевченко як маляр. Приготовляють ся також ювилейне видане „Записок" (кн. I—II. за 1914 р.), в якім поміщені будуть праці присьвячені виключно Шевченкови, яких доси зголошено вже коло 30. Роблять ся заходи коло видання „Словаря Шевченкової мови." Крім сих видань головних приготовляє Наукове Товариство ще декілька иньших. Так пр. в найблизших уже днях появить ся накладом Наукового Товариства фототипічне видане первого видання Шевченкового „Кобзаря" з 1840 р. Ладить ся дальше „Збірка відзивів про Шевченка його сучасників" під редакцією проф. д-ра В. Щурата і повна бібліографія „Sevcenkiana" (по 1914 р.) під редакцією В. Дорошенка і т. д. Розписало Наукове Товариство також конкурс на написане повної монографії про Шевченка з премією 1000 рублів (з запису пок. Ол. Конисьского), якого термін минає дн. 10. марта н. ст. 1914 р. Розроблюєть ся також програма ювилейного зїзду українських письменників, який відбудеть ся в осени с. р. у Львові. В кінци треба згадати ще про заходи пороблені Товариством, щоби площа перед його домом одержала в 1914 р. імя Шевченка.

Се є ДОМОВА КРАСКА, яку може вживати кождий.
Я красила сею краскою
Чиста і проста до вживання.
DY-O-LA
Напишіть по дармову [illegible]
The Johnson Richardson Co., Ltd.
Montreal, Que.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріяльних, староорайских і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).

ВИРОБЛЯЭ: повновласти і контракти купна — продажи, леґалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЭ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через першорядних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЭ подання в військових справах, себто: увільнення від вправ, контролї і асентерунку.
ПРОДАЭ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЭ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЭ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЭ від огню і на житє.
КУПУЭ І ПРОДАЭ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]

Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера.
Всяка інформация даром, за долученем 2ц. марки.
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
— НОТАРІ.
834 Main str. Winnipeg, Man.

10,000 вдячних і задоволених відберателів
НАШИХ ФОНОГРАФІВ
котрі гарантуємо [illegible]
[illegible] НАЙБІЛЬШИЙ СКЛАД РЕКОРДІВ РУСКИХ НА СЬВІТІ [illegible]
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
101, [illegible] New York, N. Y.
ІВАН РУДЕНЬСКИЙ, завідатель

ЗАОЩАДИТЕ БОГАТО
КУПИВШИ
Ремінґтон Машину
ДО ПИСАНЯ.
Чи заголовок заінтересував вас? Читайте що слідує. Модель 10 „Видний Ремінґтон" має механізм який є лише в машинах Ремінґтона — добірник колюмнів.
[illegible]
Прийдіть і зобачте для самого себе.
Видіти є вірити. Прийдіть до нашого офісу і попросіть о показане собі нашої машини. Ми радо напишем лист і покажем о скілько можна заощадити часу, уживаючи до писаня
Remington Typewriter Co., Ltd.
320 Donald St. Winnipeg, Man.

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Ліски, Гонти.
Точно доставлием. — Задоволене гарантуємо.
]

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лічене і найлучше лічене сифіліса „606" проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Високлясно також лікарства на кольонії по отриманю завдатку
Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ЦИКОРІЯ
Єли Ви можете купити сухшие уберне куване від Вашого носсідп то уберне, за половину ціни, Ви його купите чи не так?
Єли Ви можете купити щось такого що зробить Вам днес горячо пахнучі і зменшить Вам половину грошей, що Ви платите за каву Ви купите його, чи не так
Ви можете зробити се купуючи
Tomson's Kar-Eal для кави.
Ви уживаєте половину кави з того що попередно, а в тим разом Tomson і Kar-eal для кави, і ще зріш того дістаєте лучший напиток
Висилаєм на всіх мовах. Пробуйте його. Виробляєть ся через
National Seasoner for Coffee Co
Philadelphia, U.S.A.
На продаж у всіх порядних склепах

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40
Пішлемо вам вирост з фабрики оден славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 днів
БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.
По 30 днях, єсли вдоволені, можете його затримати і нам платити
$2 МІСЯЧНО.
Спродаєм сю машину в Злуч. Держ. і Канаді. Разом з машиною ... Напишіть по наш ілюстрований каталог машин, рекордів і т. д.
ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
46½ E. 74th St. Dept 34 New York, N Y

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офісів в всіх головних містах в ОНТАРІІ, КВЕБЕКУ МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІШ КОЛЮМБІІ

Авторизований капітал	10,000,000.00
Резервовий фонд	8,100,000.00
Капітал виплачений	6,925,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дораховує ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕҐСКА ФІЛІЯ N. G. LESLIE, Менаджер
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

Спеціяльно на десять місяців.
Богато живучих по за Новим Йорком не можуть відвідати нашого магазину Тимто даємо можливість купити за $28.00 грамофон з 40 сьпівами, що давнійше кошт. $55.00
На виплат по $3.00 місячно
Жадайте каталоґа. Наш адрес
GREATER NEW YORK PHON.CO
308 310 Grand St. Dept New York
Ми маємо також руских ... інструменти

The QUALITY LIQUOR STORE
WHOLESALE WINES & LIQUORS
WINNIPEG, MAN.
FARMERS & COUNTRY ORDERS DEPT

Спірітус за ґальон $5.00, фляшка 1.00 і 1.3
Австрійский спірітус $5.00 і $5.50, фляшка $1.00 і $1.50.

Скач	$4 00 до $9 00 за ґальон	
Житнівка	$2 50 до $1.00	„
Бренди	$4.00 до $6.00	„
Джін	$3.50 до $4 00	„
Порт вино	$1.00 до $3.50	„
	фляшками 35 ц до $1 75.	

Пиво 1 бочка $3.00, ½ бочки $1 50
При закупні 15 галонів і більше даєм бочку даром
Ми лише що отворили наш склад лікерів на 148 Higgins Ave і гарантуєм за якість напоїв.
ГОВОРИМО НА ВСІХ ЯЗИКАХ
The QUALITY LIQUOR STORE
BRAUNSTEIN & COHEN, Prop.
148 Higgins Ave. - Winnipeg. - Phone Main 3781

Всячина.

ЯПАНКИ ПРО МУЩИН.

Дуже пошерена жіноча часопись в Японії запитала своїх читачок, яких прикмет бажають вони від мущин. Симнайцять бажань, надісланих як відповіди, оголошено. Ось вони. 1) чоловік не повинен бути скупий; 2) не повинен строїти ся; 3) повинен виглядати по мужеськи; 4) не повинен бути надто свобідний між женщинами; 5) повинен на всі питаня женщина докладно відповідати, 6) повинен бути рішучий і притомний; 7) повинен мати якийсь ідеал; 8) повинен позволити розпоряджати грішми в обсягу родини жінці; 9) не сьміє ніколи показувати ся в кухни, 10) не повинен ніколи критикувати фризури ані одіня жінки, 11) не повинен дуже нудити женщинам в справах, що відносять ся до ідеала; 12) не повинен мішати ся до справ жінки; 13) не повинен при близшій знакомости бути докучливим для жінки; 14) повинен бути милосерний; 15) не повинен за часто і за довго перебувати поза домом. 16) не повинен бути в собі залюбленим; 17) не повинен бути надто зависним. Ось ідеал Японки!

ЗНЕСЕНЭ „ЦЕЛІБАТУ" УЧИТЕЛЬОК В ХОРВАТИІ.

Хорвацке правительство внесло до Сойму предлогу закона, якою зносить ся в хорвацкім королівстві „целібат" учительок, установлений шкільною властию в 1888 р. Причиною сеї зміни є не лише справедливість і людяність, але також «велика недостача учительских сил в Хорватиі. Хорватия має 1596 народних шкіл але з-за недостачі сил 233 місць обсаджено особами без належної кваліфікації. Крім того в 336 школах треба було обмежити науку в двоклясової на однорядову, 26 шкіл замкнено. Колиби не „целібат", недостача учительских сил не дала би ся так відчувати, чого доказом, що від 1888. р. 500 учительок покинуло школи тому, що повінчали ся

ГРОШІ ДЛЯ ФАРМЕРІВ.

Сенат Злучених Держав у Вашингтоні приняв попередної суботи біл, який призначує $490.000 на виклади про рільництво між фармерами в 48-ох стейтах свого краю і на Гаваі. На слідуючий рік правительство визначить $600.000 і щолітно додаткового по $600.000 річно протягом 6-ти літ. Решту потрібних гроший на сю ціль мають дати поодинокі стейти

ІМІҐРАЦІЯ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ В 1913-ІМ РОЦІ.

Секретар департаменту праці у Вашингтоні В. Б. Вілсон у своїм річнім звіті до конґресу так представляє стан іміґрації до Злучених Держав за перший піврік 1913-ого року Прибуло до Злучених Держав 1,197.872 чужинців, (о 359 720 більше ніж в першім півроці 1912 р.). Із сих іміґрантів 986,355 було у віці від 14 до 44 літ: 147.158 було у віці низше 14 літ і 64.379 висше 44 літ. З допущених на американську землю було 26% неграмотних Найбільше іміґрантів походило з полудневої і східної Европи, лише 15% із західної та північної Европи. В порівнаню до числа іміґрантів у тім часі в 1912 р. зросла була іміґрація торік о 43%: натомість процент заборонених побільшив ся торік лиш о 94%. З 5.859 Японців, які прибули кораблями до Америки, допущено лише 88.

СКРІПЛЕНЭ ВІЙСКОВИХ СТАЦИЙ НА РОСИЙСКІЙ ГРАНИЦІ.

На російскій границі дуже часто трапляло ся, що російська гранична сторож переходила безкарно границю і по нашім боці нарушала спокій австрийських горожан, а з часта і їх майно. З огляду на се скріплено на австрийській границі граничну сторожу 540 жандармами, розміщеними на 140 постерунках. Всі постерунки получені з собою телефонами. Граничні жандарми відбувають військові вправи та підготовляють ся до праці на випадок мобілізациі. Граничну сторожу скріплять пождового фінансові стражники, які одержуть військові карабіни.

ЗАБОРОНА КУРЕНЯ ДЛЯ МАЛОЛІТНИХ В ЯПАНИ.

В Япанії приняли недавно закон, котрий заборонює усім малолітним уживати тютюну. Доперва по скінченім 20-тім році житя може Японець курити тютюн. Закон предвиджує ся на случай переступлення лишь кари, навіть не вільно продавати тютюн малолітним, хоча би вони се робили на приказ родичів. Кари подлягають на болючих грошевих гривнах, котрі накладають також родичам курячих дітий. На случай повторення раз попаряного куреня, приходять кари вязниці. Що робила би наша молодіж на случай такої заборони?

ПОДІЛ ЛЮДИЙ СЬВІТА ПІСЛЯ РЕЛІҐІЙ.

До релігії христіянської признає ся 494 мільони 250 тисяч. Почитателів своїх предків і визнавців хінської релігії Конфуція 340 мільонів. Визнавців браманської релігії 220 мільонів, Буддийців 200 мільонів. Мойсеевого визнання 10 мільонів. Почитателів многобожія 110 мільонів. Визнавців хінської релігії Тсоізму 43 мільонів. Шінтоїстов (стара японська релігія, почитаюча духа предків) 14 мільонів.

Христіяни знов розпадають ся на такі церкви: католики 240 мільонів, протестанти 150 мільонів, грецько восхідні церкви 100 мільонів Аббісинська церков 1 мільон, другі менші церкви разом 250 тисяч. Разом всі христіяни 494 мільони 250 тисяч.

ЛЬОС МЕШКАНЦЯ ДОМУ УБОГИХ.

73-літнього Ернеста Вельтмана, мешканця дому убогих в Пільзні стрінуло щасте. Колись і йому жило ся добре. Тепер з усіх свояків про Вальтмана не забув лише один брат, який доколи обдаровував його дрібними дарунками. Коли отсе недавно старець сьвяткував свої уродини, відвідав його брат, приніс йому в гостинці льос. Передаючи льос сказав і ще жартуючи: „Льос певно виграє, любий Ернесте!" І дійсно його пророцтво сповнило ся, бо за кілька днів повідомив телеграфічно убогого старця один віденський банкир, котрий продав льоси „Bodenkredit y", що на його льос упала головна виграна 40.000 корон. Старець не стратив притомности, як звичайно діє ся в таких разах, але казав банкирови виплатити собі завдаток, за який поїхав до Відня, щоби особисто відібрати виграну суму. Старець не забув також на своїх товаришів з приюту і зобовязав ся зложити в їх користь 5 процент від виграної суми. Сам покине приют і переселить ся до свого молодшого брата, де хоче жити до смерти.

ПЯТНА НА СОНЦИ.

О. Жером Рікорд, директор колеґії св Клари в Каліфорнії, робив поміченя над сонічною плямою великих розмірів, яка доходить до 409,936 700 англ. миль. Як звісно поверхня земскої кулі разом з океанами виносить 197 мільонів англ миль В сей спосіб се одно пятно, замічене о. Рікордом, є більше від цілої землі. В відношеню до сонця становить оно одну 2.785. часть поверхні сонця

* * *

Англійско - німецька згода.

Віденьска „Винер Альгемайне Цайтунг" принесла недавно сенсаційну вістку, одержану з добре поінформованого жерела про засадниче зближене Англії до Німеччини, довершене на основі розбору португальских кольоній в Африці. Обопільні конференції в сій справі заповідають ся вдоволяюче і вже кінчуть ся.

Португалія, по прогнаню короля Емануіла, ставши републикою не може двигнути ся з упадку і неладу, якого довела її послідна революция. Безнастанні контрреволюциі монархістів, розпаде і розпуте серед членів теперішного правительства викликують серед широких мас населеня недовіре до републики. Крім сього теперішне правительство у вічних фінансових клопотах не може ніяк роздобути позички за границею, а через се недомагає і армія і адміністрация. Послідний загальний зелізничний страйк в Португаліі та димісия президента міністрів Альфонса Кости спричинили в краю таке замішане, що правительство ще досі не доведо ладу. Очевидно, що серед таких обставин дуже легко і Англиї і Німеччині розпарцелювати поміж себе португальскі кольоніі в Африц

На основі найновійшого англійсько-німецького порозуміня мала би Німеччина одержати кольонію Анголи на західнім побережу Африки, яка своїм обшаром є вдвоє більша від Австро-Угорщини та має 4 мільони населеня. Ся кольонія має побереже над атлантийским океаном довге на 1200 км. Анголя сумежить з французьким і бельгійским Конго.

Англія мала-би одержати кольонію ґоа в Індиях і половину Мозамбіку з 3 мільонами жителів (друга половина призначена для Німеччини) та вкінци кольонію Лавренцо Маркет

Англійсько-німецьке порозуміне в сій справі є вже довершене і нема бесіди про зірване переговорів Тайний договір дотично сього поділу істнував вже в 1898 році але його знівечила нечайна зміна правительства в Португаліі. Остаточна полагода сеї справи залежна від подій в Португаліі.

Робітники!
Уникнете ревматизму і неральгії з перестуджения єсли будете уживати Др. Ріхтера
PAIN EXPELLER-а
Се средство має за собою 43 річний рекорд. Його уживають на цілому сьвіту і можна дістати в усіх аптеках в Стейтах і Канаді по 33 ц. і 66 ц. за фляшочку.
Уживайте в случ ОСЛАБЛЕНЯ, РЕВМАТИЧНОГО БОЛЮ, БОЛЮ В ГРУДЯХ, ...
Повне поясненє в Руській мові в кождій пачці. Стережіть ся подібних лікарств. Славний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.
Виробляєсь лише через
F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

International DENTAL PARLORS
STEIMAN BLOCK, SELKIRK AVE & ANDREWS ST
Найбільше модерний офіс в Канаді.

Реґулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за	$7 00
Реґулярно $7 00 за 22 к. золоту корону зуба, за	$5.00
Вставлене всіх зубів від	$9.00 і висше.
Наповнене зуба золотом від	$2 00 і висше
„ „ сріблом від	$0 50 і висше.
„ „ порцеляною від	$1.00 і висше.

Оператори, з Американськими і Канадийськими ... досвіду.
Отворено від 9 рано до 9 вечер.
ТЕЛЕФОН ST. JOHN 2447
ГОВОРИМО ПО РУСКИ

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Славний руський лікар зі старого Краю. Єдиний руський лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
... 818 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 WINNIPEG MAN

Родимці!
Єсли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх кревнів до Канади, то приходіть вперед до C. P. R.-ского офису до головних агентів
CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Alex Calder & Son
— БАНКЕРІ. —
663 Main St. Winnipeg, Man.
Ми є ... агентами полуднево-американської лінії Lamport & Holt Line
ТЕПЕРІШНА ЦІНА ШИФКАРТИ З КРАКОВА ДО ВІННІПЕҐУ $44.40
Ми спроваджуємо рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також виміняєм доляри на Австрійські гроші і продаємо Австрійські марки. Ми маємо щадниці і приймаємо гроші і платимо процент.
П. А. КАРАКОЦЮК є наш Український представитель.

Спробуйте наш фонограф на 3 місяці безплатно.
... $1. МІСЯЧНО
24 польских і 50 руських сьпівів даром.
...
ROYAL PHONOGRAPH CO. 61 East 4th St., Dep 11. New-York, N.Y.

Спростованэ на Спростованэ.

В 7ім ч. „К. Ф." на стороні 4, було поміщене спростоване Т. Сенькова який писав так: — Найперше те церква згоріла того дня рано між шестою а семою годиною. Комісія яка досліджувала причину вогню дійшла до заключеня що вогонь повстав з пайпи. Дяк К. Щерба, розпалив в церкві ще около пятої год. рано, і пішов вштик домів Мабуть пайпи так розгорячились що займились до них і церква згоріла. Комісія ще не зовсім увільнила від недовіря, вини і кари з сім загалі.

Я, Кость Щерба присягаю перед Богом і всіми читачами „К.Ф." що пишу правду як се в дійсности було. Одну правду д. Сеньків написав, а се те, що церква згоріла між шестою а семою годиною рано. Він се на будь найліпше знає. Четвері люди котрі найскорше прибігли до горіючої церкви знайшли те місце де підложено огонь, зн. на східно полудневім розі будинка. Підпалич нарвав сіна, назбирав сухого ріща і тим підпалив. Той знак і до нині находить ся приложений каміньом Коли розвиднілось згадані люди знайшли слід яким зайшли до хати Т Сенькова. Слід був до церкви і з церкви. Імена тих людей суть: Мільо Лінцьовий, Якуб Когут, Никифір Сименяк і Іван Сеньків, рідний батько Т. Сенькова. До помешкання Т. Сенькова ніхто не входив лише Іван Сеньків. За яких 30 мінут вийшов а за ним і Т. Сеньків. Він почав оправдуватись, що в вечер ходив до свого батька і показував свій слід куда йшов. По дорозі до них прилучились єще Павло Коновальчук і Никола Коновальчук. Слід так добре було знати, що навіть два цвячки на обцасі черевика відтиснулись на снігу. Коли се П Коновальчук завважав Т. Сеньків — то Сеньків вернув ся до свого помешкания. А тих 5 людий йшли дальше слідом в сторону его батька. Але до батька сліду не було, лише до церкви. Коло церкви було вже людей більша громада

Слідчої комісиї не було, був лише оден поліцай з Вінніпеґу, і він оден не був цілою комісією. Підозріне о підпал було і є на Т. Сенькова, ти розправи що жадної не було.

Неправдою є начеб агаладного дня в церкві палило ся. На се є найбільший сьвідок, старший брат Якуб Когут в котрого ключ від дверей церкви находить ся. Я маю сьвідків також, що тої ночи я ночував дома з родина з сусідами робили деякі приготовання бо того дня коли згоріла церква мала відправитись моя Служба Божа В хаті були: Настя Щерба, моя мама, Катерина Коновальчук, Настя Міньовий і Михал Чубей. Се всі люди були в мене цілу ніч і робили до рана. Мене збудили в шестій годині як церква горіла

Мушу ще сказати що Т. Сеньків був великим ворогом церкви і громади а се за те що зістав виділений з нашої школи яко учитель. Він [illegible] на мене, бо я яко шкільний трост впоминав ся найбільше о те, щоб наші діти не набрали тої самої осьвіти яку має Т Сеньків, який не має жадних учительских кваліфікацій і ми не хотіли щоб він в нашій школі учив

Усі сі повисші слова нехай будуть доказом справедливости. Хтоб не вірив моїм словам — хай посилає сьвідків, котрих адреса є на Sarto, Man.

Здоровлю читачів „К. Ф"
Кость Щерба

Брендон, Ман.

Консервативному герозви.

Читаю ту консервативну часопись від початку її появи, читаю кожде число з гадкою, що найду в ній що небудь путнього, мудрого, а в найменьшій мірі — щось цікавого.. Але де там; се собі чиста проститутка, де пол. Читай сі кілько хоч а нічого з неї не навчиш ся, не довідаєш ся, там лише „Я" тай „Я" І чим довше та сьмітярка істнує тим огиднійшою вона стає. П. Карманьский вже так розлів ся що його ніяк і ніколи не зціляти, сиплє своєми брудами на всіх і на вся, думає що сим побідить немилих йому людей І як можна молити ся на вашу роботу п Карманьский? Вже всіх ласте, називаєте хамами, темниками, Індиянами, усі дурні, усі не роблять то що треба, не вміють робити і т. д. Добре! Хай буде так, алеж ви не лайкою, не ганьбою повинні нас повчити, вивести на праву путь Но, добре вам тепер вити як голодній собаці на всіх і на вся. А де ви були тоді коли ті хами, дурні, темники, робили роботу, показували народови праву путь, визволили його з обіймів тьми? Чому не прийшли скорше, тоді коли „хами, дурні, сліпородженні осли" мірили тайги, коли взагалі увесь Укр нарід в Канаді терпів голоду і холоду, коли нам не було цілковито кому заопікуватись, чому ви тоді — дурний Соломоне— не прийшли до Канади учити „тих галицких індіянів — своїх уличних мудроців? Ви доперва тепер приволіклись між нас і хочете вчити політики, хочете повчати що ми та як ми маєм робити? Пане Карманьский! Ви розумієтесь на канадийскій політиці як свиня на перци Зрештою, вами руководить консервативний долар, усе ви робите так як вам монета нам каже А ми на таких лисах добре розумием ся! Бо чому ви Карманьцуню не прийшли до Канади спасати нас тоді коли консервати годували нас опурами мишами і жабами, нам були відобрали право голосованя, коли нас Русинів Украінців консерватисти ринили враз з худобою? Ваш власний хлібодавець сказав в 1899 р., що Русини ще не достигли до того щоб їм надати право голосованя, зн. так казав Г. Роблін Дальше п Карм загляньте до „Bellville Daily Entelegencer" (консервативна часопись) і перечитайте що там пишуть про Русинів. Загляньте в конс часопись „Telegram" в дня 25 листопада 1899 р. і перечитайте яку пізуляку вони дають нам Русинам. Або отчитайте собі слова консерватиста „Д. Справа" який в 1898 р. сказав таке. „Я хочу аби руску іміґрацию застановити позаяк вони суть цілковито біді і трудно щоб вони зробили який поступ Я думаю що, я богато на сім тратимо приймаючи подібних іміґрантів. Ми маємо досить тутешнього нашого народу який маємо поперти і не конечно спроваджувати жебраків." При способности я подам усе те що говорили і писали консерватисти за послідних 15 літ і докажу вам Карм. о скілько маєте рации обстоювати за консерватами Я знаю, що ви — детально в дон гри старатесь щоб всі Русини дали поперте консервативній партиі Та се хиба тоді станесь як нам на долоні виросте волосе

Бо ще прошу послухати що в „North Lanark" з августа 1911 говорив консервативний посол W. M Thoburn: „Our North-West Canada is for our own Young Canadians and not for Galicians Chinese and Doukhobors." (ч Наша північно західна Канада є для наших молодих канадийців а не для Галичан, Китайців і Духобірів От так, пані і ви консерватисти нам Русинам. А ви Карм єще добре не стали ногою на канадійскій землі а вже всіх що суть проти консерватистов зрівнали враз з болотом. І чи се личить такій людині як ви? Шкода тих літ які стратили в школах, шкода штанів які подерли на шкільних лавках.

Кажете, що всі учителі самі дурні, бо не послухали вашої ради та не з'їхались на вами пропоновану конвенцію. Пардон, вони — хоч після вашого понятя дурні але богато більшу роботу зробили як ви, або десятки ог таких йолупкуватих Карманьских

Кажете так само, що лібералі хотять відібрати нам нашу матірну мову. Ану п. Карманьский переконайтеся трохи ліпше про сю оправу Хто завів двомовну систему, може консерватисти? Ніколи! Завели її лібералі і поки на рік що двомовну систему вони затримають і на дальше

Вам п. Карманьский раджу встромити голову в полонку та потримати з одну добу, а тоді певно не плелиб дурниць. Ваш дурак якого Канада еще не бачила.

Семен Березина

Нюйорчане в борбі з бурею.

В НовімЙорку, минувшого тиждня лютувала страшна буря, якої не тямлять там від 1888 р., ані від 25 літ. Се була сьніжна буря від якої найбільше потерпіло бідне населене в місті. Повисший образок представляє як кількох жен цюю бурю перекинула в друге місце, як тримають ся взаємно, слупи і т. и. В часі бурі загинуло вісім осіб, а десятки дізнало тяжких або легких покалічень.

Акадія Валей Альта
Хвальна Ред. „К. Ф."

Прошу помістити моїх пару слів в Вашій дорогоцінній часописи. Від часу появлення ся моєї дописи з „К.Ф." про фарми я дістав дуже богато листів на які по части вже відписав а на всі не мож. Я за оден тиждень дістав 45 листів і тоді кождому з осібна відписувати, се забирає мені богато часу і грошей

Богато писали мені щоб вишукати їм фарми. А се не годен зробити, бо ту снігу, а друге мені до міста 28 миль і подорож коштувалаб яку десятку, і на мене одного се було би ід богато.

Щоб улекшати собі труду і кошти то я подаю в вашій часописи де фарми суть до оплати і интересовані най пишуть до Land Office, Calgary Alta. Отже фарми добрана суть в товншипах 24, 23, 23, рендж 4, 2, 3. Вест Меридіян 4. З ленд офісу подадуть усі потрібні і подрібні інформациі. А я ще хиба скажу, що на тих фармах ліса нема, ані великих гір також, є декуди каміне, а вода є добра Русинів тут нема богато лиш нас дві родини, а то решта англіки, норвежці і поляки

І ще одно Хто хоче наочно бачити ті землі і щоб таним коштом сюда приїхав, то може записатись до роботи. Тут можете робити і оглянути та взяти собі добрі фарми

Яків Шапка.

Етелберт, Ман
Хвальна Ред. „К. Ф.

Прошу помістити моїх пару слів. Дуже Вам файно дякую за календар „Хлібороб" який я дістав в нагороду за надіслане цілорічної пренумерати. Се є дуже гарний календар і я его з охотою читаю.

Ще хиба напишу Вам, що ту на Етелборт часом люди в готели так пють що аж розуми потратять, потім не годні просто йти, а ходять по цілім місті, палають В пул-румі грають, і так богато людей роблять, а в дома нема навіть одного мішка муки. І се правда що я пишу

Олекса Дудар
школяр в 5 клясі

Реджайна Саск.
Хв. Редакція „К. Ф.

Засилаю Вам за часопись оден долар і пятдесять центів хоч мою часопись заплачену до марця 1914. Засилаю наперед, бо за Вашу часопись варто платити наперед і кождий повинен платити за ню наперед хто лише єї читає. Я читав кілька часописей, але жадна так мені не сподобала ся як „Канадийский Фармер"

Зарезом засилаю Вам цілорічну пренумерату від свого сусіда адрес якого подаю нижче.

З поважанєм
М Заневич.

Апаро, Альта.
Чесний пане редактор К. Ф

Перепрашаю Вас дуже що не післав Вам на час пренумерати. І дякую Вам, щосьте висилали часопись на кредит. Я тепер плачу разом за минувший і за сей рік три доляри і прошу висилати часопись і на далі, бо Ваша часопись дуже мені сподобала ся і я єї люблю читати, З неї я користаю богато, бо всьо в ній пишете, рижні новинки і статі.

І прошу прислати мені оден календар „Приятель Жовніра".

З великим пов
М. Ярославскі

Які дороги збудував урад Робліна в Гімлі?

(Докінчене зі стор. 2)

роги і сі то власне люди підпирають такий урад і не відчуваєсь браку таких людий в часі виборів. Виглядає що і тепер уже чутно ваших виборів, бо в послідній хвили я завважив двох чи трох якихсь то шкільних організаторів.

50,000 KSIAŻEK BEZPŁATNIE.
Darmo dla Mężczyzn
Wartości $10.00 dla Każdego Mężczyzny.
Jeżeli cierpisz na jakąkolwiek chorobę właściwą mężczyznom ... Choroby Organiczne, ...
WYTNIJ TEN BEZPŁATNY KUPON NA KSIĄŻKĘ DZISIAJ.
DR. JOS. LISTER & CO., P 749 Northwestern Bldg., 22 Fifth Av., Chicago.
Panowie: Jestem zainteresowany pańską bezpłatną ofertą i proszę o przysłanie mi Książki natychmiast.
Nazwisko ....
Miasto .... State ....

Позвольте післати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і 12 Руських сьпівів на 30 днів
БЕЗПЛАТНА ПРОБА.
Безплатно Проби.
Не потребуєте засилати нам ані цента. Ми пішлемо вам прямо з фабрики VICTOR або COLUMBIA фонограф на безплатну пробу і ... сподобаєсь ... платите по
$2. МІСЯЧНО.
Ми спроваджуємо на ... Напишіть нині по ілюстрований каталог ... ДАРОМ
SAUL BIRNS
117 Second Ave. Dept. New York.
Для Ню Йорских костумерів, наш стор отвориний вечерами і Неділями.

EDDY'S МАҐІЛЬНИЦІ EDDY'S МАҐІЛЬНИЦІ
ЕДДІС МАҐІЛЬНИЦІ СУТЬ ЗРОБЛЕНІ ТАК, ЩО ПРИ ПРАНЮ ШМАТЯ ВИ НЕ МАЄТЕ ЖАДНИХ ТРУДНОСТЕЙ.
Зощаджує час і добрий гумор.
E. B. EDDY CO HULL, - CANADA.
Добре пере шмате і не нищить його.
ВОНИ СУТЬ ТАК САМО ДОБРІ ЯК І ЕДДІС СІРНИКИ.

НАША АДРЕСА ТАКА:
“Canadian Farmer”
287 Selkirk Ave. - Winnipeg, Man.

IT'S ALWAYS WELCOME
ЙОГО ВСЕГДА ВИТАЮТЬ.
КОЖДА ПОСТУПОВА ГОСПОДИНЯ В ЗАХ. КАНАДІ ХОЧЕ ІТОНІВ КАТАЛЬОГ, БО ВІН ЗНИЖАЄ КОШТ ЖИТЯ.
Кожда господиня в Зах. Канаді хоче обнизити кошт житя. Ітонів катальог се робить. І се причина чому його всі хотять. В нім найнизші ціни на потрібних домашних річах. А низші ціни суть причиною тальшого житя. Чи ви про се думали? Варта над сим застановитись.
ТРИ СПОСОБИ В ЯКІ ІТОН ЗМЕНШАЄ КОШТ КОНЕЧНОСТЕЙ
...
МИ КУПУЄМО БОГАТО ЗА ГОТІВКУ
...
ПРОДАЄМО ЛЮДЯМ З МАЛИМ ЗАРІБКОМ
...
ЗАОЩАДЖУЄМО ВАМ ГРОШЕЙ ДОСТАВЛЯЮЧИ ТОВАР
...
Можете богато користати з системи Ітона — найліпші товари по найбільше уміркованій ціні — уживаючи нашої „Мейл Ордер Сервіс". Ітонів катальог на Весну і Літо вже вийшов. Єсли не отримали, напишіть за одним, пішлем сейчас даром. Або, єсли маєте наш катальог в дома, уживайте його. Наслідки будуть вдоволяючі.
THE T. EATON CO LIMITED.
WINNIPEG CANADA

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Англійского.

(Дальше).

Лікар віддалив ся від громади і підійшов на зустріч сер Еверардови; та сей і не помітив его і стрілою помчав вперед.

На софі, якраз під портретом матери, блідий, непорушний, цілйне без признаки житя лежав той хлопець, для котрого — як ще недавно здавало ся сер Еверардови — „не могло бути прощеня'', котрого дожидала строга кара.

Сварити не було на кого! жінці сейчас кинули ся в потік, як іно почули крики дітий, і сейчас їх витягнули; Віргінія сейчас післала за лікарем. Всі сповнили свою повинність, нікого б-ло обжаловувати, нікого — крім самої маленької жертви нещастя.

Вельмі докора тепер неумісті — закпив лікар сер Еверардови. Майже сидів на кінци гилі і вратував ся само тим, що впав в воду і промок до нитки. Але Гумфрі, сидячи близше дерева, попав під уломавшу ся его часть, і лікар побоював ся, що голова і спина хлопця сильно нарушені. Він просив візвати ще й других лікарів, і сейчас вислано телеграму до Льондону по найславнійших.

Нещасте було так несподіване, так велике! сер Еверард рішучо ему не вірив; він думав, що старий лікар — котрий знав і лічив его ще з дитинства — прибільшує небезпеку, коли каже, що дітвак імовірно буде жити але остане на все калікою. Гумфрі — каліка! Гумфрі засуджений ціле житє на крісло! Сер Еверард не годен був примирити ся з тою гадкою; она прямо не міститла ся в его голові. Він довго не міг увяити собі страшної правди, коли старий лікар, путаючись в словах, сказав ему усе. Наконець він не видержав.

Ради Бога. Говоріть ясно, що ви думаєте! невже ви хочете сказати, що мій син — хлопець, що не посидів і пів години супокійно за все своє житє, — ніколи більше не стане на ноги? Говоріть, молю вас.

Ніколи не стане, сер Еверард, ніколи більше не стане...

А все таки сер Еверард не годен був примирити ся тою гадкою. Він живо вийшов з комнати на сьвіжий воздух, щоби трохи прохолодити свою палаючу голову і остати самому. „Ніколи більше не стане на ноги!'' Слова були такі прості, зрозумілі; але значіне їх було страшне і так не відходило від его хвилини, що прямо немов сипало ся усе сер Еверардови — они вдаля ся ему пустим тільки звуком. Не дай Боже нікому переживати того, що переживав у ті хвилини сер Еверард!

Він нагадав собі незвичайну рухливість Гумфрі. З ранка до пізної ночи він ні хвилинки не посидів на місци; не годен був довго оставати в комнатах, его тягнуло на волю, на воздух. Він находив щасте в вічнім руху. Коли ще зовсім був маленьким, було так само. Як лише вже міг сам держати ся на ніжках, він ні защо не хотів сидіти у мамки на руках, ему доконче треба було самому рухати ся і нагадав баронет, як побіцна жінка раділа живостю і силою Гумфрі. Він сумно похитав головою. — Слава Богу, що она не дожила сего! — Єму немов опять почув ся діточий ще голосок

Мамо! можна мені іти грати ся?

Тепер? — згадав сер Еверард другий дорогий голос. „Господь з тобою дитино! Куда се ти вибрав ся так рано! Тепер ще холодно. Підожди трохи''.

На дворі на сонічку вже тепло, а дома холодно — пригадала ся бідному батькови відповідь.

Господи! яке житє его чекає! — скрикнув сер Еверард. Краще вже смерть чим таке житє. Оно для него гірше смерти.

Він завернув до дому. Де на стрічу попала ся ему Віргінія і сповістила, що Гумфрі очуняв і щось говорить.

Сер Еверард поспішив в гостинну, але лікар стрітив его в дверех і загородив дорогу

Ви не йдіть тепер до него — сказав він, запираючи двері за собою в я видко боїть ся, що ви сварити будете на него за щось, то й вельми бентежить ся на згадку про стрічу з вами

(Дальше буде)

ROYAL CROWN PREMIUMS ДАРОМ!

Вони суть пожиточні і гарні. Ви повинні затримувати Royal Crown Купони. Премії суть варті уваги.

[illegible]

Пишіть до нас по листу премій в якій містить ся новий вибір премій. Пишіть тепер, вона даром

THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
PREMIUM DEPT. G. - WINNIPEG, MAN.

СУД ЛЮДЕЙ.

Кождої неділі з полудня від 3-ої до 5-ої, в „Ст. Джон Техніхал Інститют'' ріг Чьорч і Салтер улиць

Програма на Марець.

Марця 8. — „Засіб золота і дороге житє'' проф. А. В. Кларк.
Марця 15.— „Найновійший план міста'' проф. А. А. Ставтон.
Марця 22.— „Отворенєви проблєми на Канал. землі'' Будуть говорити бесідники не вигл. народности. Предсідатель Я С. Вудсворт.
Марця 29.— „Ко-оперативний рух'' Ю. Фішер і Я. В. Варя

Місця вільні. — Питаня і дискусії. — Сьпіви.

International Harvester Oil Tractors
(МОТОРИ ДО ОГРІВАНЯ ОЛІЄМ).

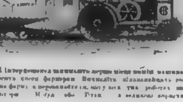

Мотори Інтернешенел займають перше місце межи машинами які приносять користь фермерам. [illegible]

[illegible]

International Harvester Company of Canada, Ltd
[illegible]

Пишучи всегда згадайте, що оголошенє бачили в „Канадийским Фармери''

Одинока директна лінія

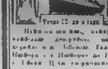

[illegible]

A. E. Johnson & Co
[illegible] Broadway [illegible] Brooklyn N. Y.

Потрібно людей
ЩО ПРАЦЮЮТЬ ТЯЖКО ЗА МАЛУ ПЛАТНЮ.
[illegible]
The Omar School of Trades & Arts,
447 MAIN ST. WINNIPEG

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
„Нове Житє''
[illegible] 1.75
"Nowe Zytie"
107 Grant St. Olyphant, Pa.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST JOHN 474

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415-417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474
єдиноким руским шпиталем в Канаді

ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛЯХ. [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ. [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ. [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ. [illegible]

[illegible]

◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

КАМІННИЙ СЬВЯТИЙ.

Раз обходили Ляхи
Навкруги косцьола,
Захопили, хто що міг,
Носять наоколо
Ото Мазур і собі
З набоженьства сього
Перед себе захопив
З каміня сьватого
І аж крекче неборак,
І сьвятого носить
Та щоб живо обійшли —
Пана Бога просить.
А тут йому на біду
Тільки що ступають,
А навкола обійшли
Знову починають.
Бачить Мазур, що ніяк
Справи не докаже,
Бух об землю тим сьвятим,
Та до нього й каже
„Вувесь, пане молодий,
Тодьдї носили,
А тепер ходи і сам,
Мені не до сили''

ПОТРІБНО учителька з 3 ої класи цертафікатом до школи Little Bogy No. 1535. На уку може розпочати від першого Цьвітня с. р. Зголошуючись просить ся по знаки сторони моральні і яку платню жадалаб. Chas Napper, Sec. Treas. P.O. Box 164 Kamsack, Sask (10-12)

ПОШУКУЮ в дуже важній справі Андрія Пасічного з села Долнова, в повіта Калуш, Галичина. Хто-би о нім знав або він сам най [illegible] сить ся сейчас на адрес. Mike Luzney, Merrit, P. O. B. C., Canada.

ЧИЙ КІНЬ находить ся в Николая Топольницкого, і зах. північний, секція 28, товн. 56, рендж 17., почта Wostok, Alta. Кінь є сиво-чорнявий, лисий. Інтересований хай зголосить ся сейчас.

„ANCHOR'' є знаком нашії, і дотекнені неврaльгією, ревматизмом, інфлуенцією, перестудженєм і всякими иньшими хоробами — можуть безпечно вилічитись уживаючи Др. Ріхтера славного PAIN-EXPELLER-A. 25 ц. і 50 ц

„Рада'' щоденна часопись виходить в Київі, столиці України. Адреса В. Підвальная вул. д. 6. Річна передплата пять долярів. Сей щоденник повинен находити ся в кождій читальни і в кождого українця в Росії.

ПРОТИ [illegible]
Наш порошок усуває сейчас волоси з тварі, з бороди і доби не було, без жадного болю, не лишає жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реджістрованим листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як его уживати.
Адрес: Dr BELLINS,
55 Delancy St. New York, N. Y
Потреба агентів

11 ЛОТІВ НА ПРОДАЖ
Усі лоти в Портеж Ля Прерій, суть при купі, в добрім місци і положеню. Можу заміняти за фарму також. Інтересовані зволять писати до: Jan Kasowski Box 208 Transcona, Man. (9-11)

ПОТРІБНО двох хлопців, одного до ґросерні, а другого до бучерні. Хлопці мусять бути тверез, доброго характеру і щоб розуміли бізнес Робота добра і стала зголошуватись треба до: J. Monuk, 224-226 Le Breton St Phone Queen 979. Ottawa, Que. (10-11)

На спродаж
два лоти на Манітоба улици межи Bullet i Chudley улицями $200 один. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офисі „Канадийского Фармера.''

ПРЕЗЕНТА:
[illegible] ГАРМОНІЯ [illegible]
English Asiatic Tobacco Co

ЛІКЕРИ
Стара фірма лікерів [illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1105. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бізнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас. Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.
[illegible]
— Ми висилаємо C. O. D. —
[illegible]

Тукета
T & B
папіроси
не клеєні.

Просимо наших послідплатників зарівнувати свій довжок

$75,000.
Маємо клієнта який має $75 000 на инвестицію в добрім місті, Транскона або на фарми. Хто має що небудь на спродаж напишіть до нас подаючи опис власностей, услівя і т. п.
Не відповідаємо агентам але найлїпше обслужимо властителів. Зголошуйтесь лише листовно
WESTERN TRANSCONA REALTY CO.
585 MAIN ST
WINNIPEG, MAN.

КАЛЄНДАРІ!
„ПРОСЬВІТИ'' ілюстрований . . . 45 ц
„ЗАПОРОЖЕЦЬ'' . . . 35 ц
„АМЕРИКАНСЬКИЙ'' . . . 50 ц.
„ГУМОРИСТИЧНИЙ ЖАЛО'' . . . 25 ц
„РОВІТНИЧИЙ'' . . . 25 ц
„ЗАГАЛЬНИЙ'' — великий, знижена ціна . . . 65 ц
„РІЛЬНИК'' — Хлїборобський порадник . . . 25 ц.
„ХЛЇБОРОБ'' . . . 28 ц.
„ПРИЯТЕЛЬ ЖОВНІРА'' — знижена ціна . . . 28 ц
ПРОДАЮТЬ СЯ В:
ZAHALNA KNYHARNIA
[illegible] FRONTENAC ST. [illegible] MONTREAL, QUE.

ДЕ СУТЬ Тодор Андропик і Василь Костенюк. Перший прислав моней ордер Н-р 295452 на $4.00, а другий моней ордер Н-р 9766 на $3.00. Оба прислали гроші з одної почти. Інтересовані хай гроші соб відберуть а бо ті що їх прислали зголосять а я гроші зверну. J. Monuk, 224-6 Le Breton St Ottawa, Que. (10-11)

Важне для всіх!
Хто пришле нам $1.00 тому вишлемо: 1) золотий крестик з шпилькою до одежі, 2) великий календар на 1914 рік і 3) всї образи муки Ісуса Христа в 50 найкрас. рінобарвних образках як книжечка.
Гроші посилайте на адрес
EUROPA BOOK CO.
37 DEY STR. NEW YORK, N. Y.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 13 го Марта, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, March 13, 1914 Число 11.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
єдиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ. [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ. [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ. [illegible]

[illegible]

◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

Виборча реформа ухвалена.

Довідуємось з галицких днєвників, що в галицкім соймі дня 14 лютого с. р. ухвалено виборчу реформу. Сим отже покінчив ся щасливо другий період пристрастної боротьби, яка велась ся не тільки в парламенті але і на цілім галицкім терені.

Ся угода є великого значіня для краю, ся угода, мир в Галичині дає руському народови в Галичині певну запоруку, що може в Австрії осягнути всі свої політичні і культурні ціли, до яких стремить теперішний народ

„Illustriertes Wiener Extrablatt'' в статї „Мир у Львові'' пише про українсько-польську угоду між иншим таке: „Се було не легко приєднати Поляків і Українців для спільної виборчої реформи, тим також, що тут входила в гру також справа основаня українського університету. Супроти Поляків, котрі були досі в Галичині політичними панами, станув тепер український нарід, котрий доперва тепер зачинає приходити до сьвідомости своєї сили і своїх прав, які запоручає єму його чисельність і його зміцнююча ся культура. Безперечно не без значіня тут також вплив зза кордону, який не ослаблюючи у великої більшости українського населеня вірности для Австрії, наповняє його сильнійшою національною сьвідомостю і почутем, що нема жадної причини, аби з Українцями обходити ся як з народом другого степеня. Тим більше заслугує на признане, що Українці, аби довести до згоди в краю, проявили мудру (?) уступчивість. Що-до чисельности мало що слабші від Поляків, вдоволили ся 62 мандатами на 228, отже лише 27.4 проц. всїх соймових мандатів. Через те принесли вони жертву правам й державі, тим цінійшу в часах, коли й поменші народи, чим український, виступають з намірними національними жаданями''.

Получено бездротним телеграфом Берлїна з Нюйорком

З Берлїна доносять: Заходом товариства для бездротного телеграфу, почала ся заміна депеш бездротним телеграфом між Берлїном а Нюйорком. Депеші будуть собі висилати взаїмно найбільші ню-йорські і берлїнські днєвники. Дирекция німецьких [illegible] на сю заміну депеш, але зарядила, що ті депеші можна висилати лише в означенім часі, а се від 3-ої до 6-ої години в ночи.

Уливні дощі причиною великих шкід.

Не лише східні стейти Злуч. Держав суть нaражені на бурї, які запричиняють величезні шкоди в будівлях і т. ин. На сході сьвіжі бурї наробили шкоди на міліони долярів, в в той сам час на Заході упали уливні дощі спричиняючи вилив рік і потоків, які і залили цілі міста та місточка. Сильність і сила води була така, що унесла з собою много більших будинків. Повисший образок представляє унесений силою води великий міст зелїзниці Санта Фе в Лос Анжелос, Каліфорнія.

ДО КАНАДИ!

Ми продаємо шіфкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найлїпші шіфи котрі відходять що тиждня.

Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають рівні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо якраз як посилати. Спитайтесь людей тих що з нас вже посилали.

Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформації.

Міняємо доляри на корони, продаємо марки крайові і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх сплатимо і вам післамо де скажете.

Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
К. ГЕНИК, управитель заграм. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

Хотів вратувати жінку і обоє згоріли.

Шість миль на північ від Кемпбелфорд, Онт. Петро Бонівент і його жінка згоріли на уголь. Вони мали ресторант і в ночи 3 с. м. повстав в нїм огонь. Двайцять осіб утїкло в нічнім одїню. Петро вернув ся ще до середини вратувати свою жінку та вже не вернув, огонь перетяв дорогу і вони обоє згоріли.

ЗАСТРІЛИВ ЧОЛОВІКА.

З Дафину доносять нам: „Ще передминувшого тиждня сколілась в сїй околици страшна подія. Як звісно фермері хотять їсти таке мясо, йдут в ліс і полюють на звірину. Хотів дещо вбити і Никола Бартко. Пійшов в ліс і через корчі зобачив що щось рухає ся. Не надуму ючись довго він вистрілив. Прийшов відтак до місця де стрілив і [illegible] качав ся його сусід М. Кузик який якраз перед хвилею убив оленя і був занятий здиранєм шкіри. Бартка заарештували. Недавно відбула ся розправа і його суд узнав винним вбийства. Кари еще не визначили, яку кару дадуть — донесу. О.

КАТАСТРОФА ПРИ ПОЖЕЖІ АВТОМОБІЛЯ.

На дорозі коло Милерсдорфу (близко Залєну) став ся такий випадок: Дорогою їхав автомобіль. Нараз повстав на нїм огонь. На автобілю знаходило ся 30 літрів бензини. Значить, що мусить прийти до експльозії, шофер скочив з автомобіля і відійшов на бік. В тїй хвили окружила автомобіль товпа цікавих людий, головно робітників. Шофер перестерігав їх перед небезпеченством, але надарно. Нараз наступила страшна експльозия. Поранених є сорок осіб, з сих чотирнайцять тяжко.

ЗАМКНЕНИЙ В КАСІ.

З Будапешту доносять: Магазинір Кадовіч хотів в магазині вломити плати до свого фотографічного апарату. Тому що він потребував до сього темного місця, пішов отже до великої желізної каси, зліз до неї на виолінках і просив малого хлопчину, щоби замкнув за ним двері. Тяжкі желізні двері замкнули ся, замок заскочив і малий хлопчина не міг вже двері відтак відчинити. Ключ мав магазинір в своїй кишени. Прикликано слюсара і сей по півторагодинній тяжкій праці вдужав з великим трудом зробити в касі діру і витягнути непритомного вже магазині-

Розправа проти Кравченка відложена.

Розправа мала відбутись в Морден, Ман. дня 10 с. м. однак задля важних причин розправу відложено до другого тиждня. Адвокат Кравченків, Суфілд, говорять, що се буде цікава розправа і можливо, що Кравченко буде еще вільним чоловіком. Згаданий адвокат мотивує се тим, що до тепер суд переслухав лише деяких сьвідків против Кравченка, а наколи стане робити вимаганя Кравченко і його сьвідки то ціла справа візьме другий оборот.

Та як би там не було а на Кравченка до сеї пори видано около 50 тисяч долярів, не включаючи $13,000 які полиція призначила в нагороду тому хто зловить Кравченка. Усї сї кошта мусять понести край. Гроші видано людям які шукали за Кравченком по доконаним мордерстві в Пльом Кулі, людям які шукали за Кравченком по утечі з вязниці; богато грошей видано для слїдчої королівскої комісії, яка прослїджувала утечу Кравченка; дальше видатки на прелїмінарну розправу, та його адвокатам; для варти, яка стерегла Кравченка в вязниці; прелїмінарне переслуханє і розправа Гогля та Вестлейка яких осуджено о співучасть в утечі Кравченка з вязниці.

А він зправді покінчить ся ціла розправа то правдоподібно що кошта винесуть до сто тисяч долярів.

Пять волокитів знайшли собі на волокитство притулок в арешті на два місяці. Як раз до часу, доки потеплїє і робота створить ся

[illegible] З ДРУКУ
— накладом —
Рускої Книгарні
отсї книжки.
РУСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ ЛИСТОВНИК, 288 стор. 75ц.
ЕЛИСАВЕТА, мучениця на австрійськім престолі у сьвітлі правди, ціна 60ц.
ІВАН ДУРАК та инші оповіданя, ціна 25ц.
ЛУЦЬ ЗАЛИВАЙКО і його син, з образками, 25ц.
ЩО СТАЛО СЯ З РУДОЛЬФОМ? 60ц.
ПІСНІ ПРО ЕЛИСАВЕТУ 5ц.
ІСТОРИЯ ПРО ДІВЧИНУ ОИРОТУ 40ц.
ПІСНІ ПРО КАНАДУ І ПІСНІ ПРО СІЧИНСКОГО 40ц.
RUSKA KNYHARNIA
[illegible]

Позбудьмось непотрібного тягару.

Сер Родмонд Роблін, консервативний премієр Манітоби зробив собі довгі вакациї і виїхав до Каліфорнії, щоби відпочати по тяжкій парламентарній сесії та підкрипити свої сили до провінціональних виборів, які відбудуть ся третого тиждня в місяцю червни. Як нам доносять то Сер Родмонд подорожує в приватнім вагоні що є власностию Mackenz-oго, спів-властителя зелїзничої дороги Canadian Northern. За сей вагон Сер Родмонд нічого не буде платити. Сер Родмонд може їхати в вагоні свого приятеля Mackena-ого, куди єму захоче ся, бо наколи Mackenzie потребує щоби уряд Робліна зробив що доброго для зелїзнибої компанії C. N. R. то він усе робить о що лише попросить Сер Роблін

От така обміна, компанія C. N. R. робить Робліну всякі вигоди, а Роблін помагає компанії грішми. Розуміє ся що се суть народні гроші а не Сер Робліна. C. N. R. компанія дістала уже міліони долярів від людий замешкуючих в Манітобі, і ся компанія дістане знова міліони долярів наколи уряд Робліна позістане на дальше в силі.

Щоби усї ті гроші компанія C. N R. дістала, потребує лише помочи урядови Робліна при виборах. Компанія всегда може наложувати на людий високу ціну за перевіз товарів як також і особову їзду на сї зелізниці та стягати в сей спосіб міліоновий чистий зиск для властителів зелїзниці, поаак уряд Робліна дав доволї народного гроша на будову сеї зелїзниці. Населенє Манітоби відчуває великий тягар такої господарки. Тому і ми Русини повинні голосувати против такої господарки уряду Робліна, бо і ми на своїх плечах мусимо двигати частину того тягару, який носять всї инші народи що замешкують провінцию Манітобу. Тягару позбудем ся наколи позбудем ся уряду Робліна

ЗГОРІЛО ВІСІМ ОСІБ.

В Ст. Люйс, Мо. Злу. Держави. Минувшого понеділка, в ночи, в сім поверховім будинку „Мізурі Атлет клюбі'' повстав огонь і заки хто його запримітив — огонь обхопив цілий будинок. Досе віднайдено в згарищах вісім спалених трупів а много є тяжше або лекше покалічених. Усї шкоди обчисляють на тристо пятьдесять тисяч долярів.

З чого і як повстав огонь — ще не вислїджено.

МІСЦЕВІ ВІСТИ.

ЗАГАЛЬНІ ПІВРІЧНІ ЗБОРИ

кружка ім. Марії Заньковецької відбудуть ся в неділю 22. с. м. в гали Хлопина. Початок зборів о пів до 8 вечером. На зборах відбуде ся вибір нового виділу, буде ухвалятись статути товариства отже обовязком кождого члена явити ся на сих зборах. Не могучі явити ся на збори най повідомлять провізоричного секр. І. Kaminecki, 752 Manitoba Ave. City.

• • •

„СУД ЛЮДЕЙ.''

Сеї неділі з полудня „Суд людей'' буде мати в St John Technical Institute дуже інтересну лектуру, а се про те як і що робитити аби місто було гарним, причиним, було місцем здоровля і т.п. Прелеґентом буде професор А. А. Стонтон Він представить, опише про всі найбільші міста на сьвіті а там й скаже що треба робити аби Вінніпеґ був містом гарним і здоровим. Вступ вільний. Питаня і дискусії.

• • •

В EMPRESS ТЕАТРІ.

Слідуючого тиждня буде можна бачити кілька досить цікавих вистав.

Цікаву виставу віддасть тісто дівчат паришанок Друга цікава штука се комедия-драма. „Краса Снеґової дочки''

Ал. Герман якова своїми дотепними композиціями розсьмішить публику до нескочу.

Буде показуватись дуже інтересні річи при помочи порушуючих ся образів. Хто зайде — не пожалує.

• • •

РОБІТНИКИ ПОСТАВИЛИ СВОЇХ КАНДИДАТІВ

На робітничім мітінґу, який відбув ся минувшої суботи, рішено поставити своїх кандидатів на послів до пров. парламенту з виборчих округів Клмвуд і Асcінібоя. І більшостию голосів вибрано: — з округа Ассінібоя п. В. Я. Варткет, з Елмвуд п. Р. С. Верд. Організаційна робота пічнесь невдовзі в обох округах.

Коби лише всі робітники зуміли постояти за собою...

МІСТО ТРАНСКОНА

як показуєсь має перед собою велику будучність. В сім році мається там побудовати богато домів а між ними находить ся будівля банку Торонто. Сей банк має там побудовати с. р. дім. банк, вартости 50 тисяч долярів.

Кандидатом на посла до пров парламенту з лїб. рамени іменовано там др. Гамілтона який є певний вибору.

„Канадийский Фармер"
Редактор: О. Г. Гикавий
Часопись для руского народа в Канаді, виходить кождого тижня в пятницю і коштує в Канаді і Сполучених Державах на рік... $1.50
до Европи ... $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3664 Sta. B Winnipeg.
Telephone St. John 200.

The Canadian Farmer
UKRAINIAN WEEKLY
CIRCULATION 8,000
Published every Friday at 207 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. H. Hykawy, Editor

Український Народе!

Доводить ся нам не на святій нашій земли, политій кровю і сльозами наших дідів — прадідів, на святій нашій Україні поминати день народин найбільшого Сина України. Лиха доля закинула в далеку далечину — і ми нині лише думками можемо летіти в рідні сторони, лише думками зливатись з нашими братами, що нині шанують память того, якого народини були народинами народного відродженя.

Перед нами встає у сій хвили велика постать Великого Сина України і довкруги несесь могучий поклик:

Уставайте! Кайдани порвіте!

І будить нас сей поклик зі сну зневіри, вливає в нашу душу огонь завзятя, бодрить в хвилях утоми, видвигає перед нами велику ціль, до якої треба всіми силами стреміти Українському Народови: „Уставайте, кайдани порвіте!.. І оживе слава — слава України"...

Не від нині лунає сей великий поклик і не дармо — мертві груди оживають, нова, молода сила родить ся в Українській души. Ні Сибір, ні тюрма, ні багнети не відстрашили поклонників Шевченкових ідей від праці над відбудованєм Вільної України.

Або добути, або в дома не бути! — вписали на своїм стягу українські борці йдучи в бій за права свого народу, а се якраз відгомін Шевченкового поклику.

* * *

Сто літ минає від хвилі, коли прийшов на сьвіт Тарас Шевченко. Довкруги царила тоді кромішна темрява і важкий сон приспав давних борців, що перше своїми грудьми заслоняли Европу перед навалою диких орд. Довкруги була руїна.

І оплакує Шевченко ту руїну, а оплакуючи—спитав:

Защо боролись ми з панами? Защо ми різались з ордами? Защо скородили списами Московські ребра?

Бачучи як чужі користають ся добром України, як відберають народови свободу на його власній земли, він підносить клич: „Уставайте, кайдани порвіте!" і загріває горячим словом до праці над відбудованєм дорогих руїн.

Не пропали дармо Шевченкові слова. Народ почав прозрівати, довголітні кайдани почали розриватись. Сто літ минуло як перестало бити серце поета. Та слова його гомонять з однаковою животворною силою, підмогаючи нас на шляху до здобутя національної і політичної свободи для нашого народу.

Шануючи заслуги Шевченка ми в столітні роковини його уродин готуємось до найвеличавійшого вшанованя його памяти, та до поповного вогріта себе до дальшої роботи.

* * *

Українці Вінніпегу на почином т-в. „Боян" утворили 17 Січня с. р. Шевченківський Ювилейний Комітет який мав заняти ся уряджением Ювилейного сьвята. До комітету ввійшли представителі усіх сьвітських товариств, церковних брацтв і організацій та редактори всіх часописей. Сей комітет скликав народне віче 8. лютого, на якому представив вагу ювил. року і поспитав широкого загалу чи годить ся з розпочатою роботою Ш. Ю. Комітету. Зібрані на вічу згодили ся і подали деякі директиви. Здавало ся, що всі вінніпеґські Українці разом з Українцями цілої Канади приступлять до сьвяткованя Ювилею. Та не так стало ся.

Зараз на нараді Комітету після віча Д-р Сушко заявив, щоби викинути із комітету немилих йому осіб, а саме редактора „Ранка." Тримаючись ухвали зложеної на вічу, що всі, які почувають ся Українцями, мають причинити ся до сьвяткованя сего великого сьвята Комітет — розуміє ся — не хотів вдоволити неоправданих бажань Д-ра Сушки і заявив ся ще раз за попередною заявою. І се власне стало причиною, що Др. Сушко виступив з комітету.

На тім ще не скінчилось. З його уступленєм почалась скрита робота, яка довела до того, що брацтва гр. кат. церков на засіданю комітету 14 лютого заявили, що виступають з комітету і закладають свій осібний комітет. До них прилучились і представителі тих організацій, яких членами є люди належачі до консервативної партиї. Рівнож приставав до ново-утвореного комітету Др. Сушко, душа роздвоєня комітету. Зачали ся интриги, яких тут і згадувати не годить ся. Люди, яким байдужна народна і людська честь — захотіли коштом сеї важної хвилі виріввати свої політичні рахунки. Та люди здорово думаючі, люди яким дійсно дороге звеличане памяти Шевченка, люди які бажають перед чужими показати, що ми народ, що вміємо цінити великих людей, а тим самим і себе — остали в комітеті заложенім 17 Січня с. р. і дальше працюють над приготованєм ювилейного сьвята. Нехай собі люди, в яких нема пошани для пар днин сьвитошей, пишуть по часописях, що комітет 17. Січня не істнує — та прийде час, що народ віддасть їм по заслузі.

Низше підписаний Шевченківський Ювилейний Комітет звертає ся проте до Вас Земляки, щоб — полишивши всякі межиусобиці — віддати гідно честь духовому провідникови цілого нашого народу.

В день 16 мая, в річницю знесеня панщини в Галичині Ш. Ю. Комітет уладжує в Вінніпеґу величавий концерт. День сей повинен бути для нас великим сьвятом. Малі і старі повинні того дня віддати честь тому, котрий всею силою виступав проти насильства і неволі. Як хто може нехай так сьвяткує — але нехай сьвяткує. Уряджуйте концерти, сходіть ся і читайте його слова, застановляйтесь над ними і над тим, щоби — забула ся срамотна, давна година і ожила добра слава, слава Україні. Йдім всі спільно, спільними силами промощуймо шлях до красшої будучности, в якій буде своя правда і сила і во[redacted]

КОМІТЕТ

За „Народний Дім": Т. Д. Ферлей, І. Негрич.

За тов. „Боян": С. Ковбель, М. Пасічняк, В. Сва[redacted]

За тов. Заньковецкої: Н. Сироїдів, І. Камінецкий, П. Юндак.

За православних Українців: І. Цурик, Й. Дима.

За учеників Манітоба Каледж: Я. В. Арсенич, Д. Якимищак.

За укр. Видавничу Спілку: П. Войценко

За редакцію „Українського Голосу": В. Кудрик.

За редакцію „Канадийского Фармера" О. Г. Гикавий.

За редакцію „Ранка" М. Глова.

За редакцію „Канад. Вістей": Д. Деминчук

Кооптовані члени: А. Хиряк, Звір, П. Паньків.

За всякими інформаціями вдавайтесь до секретаря М. Пасічняка, 901 Main St. Фінансовий Секретар І. Негрич 487 Flora Ave. Winnipeg, Man.

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЕЛЯ і Ка.

ОГОЛОШЕНЭ!
Шіфкарти з Европи до Вінніпегу лише $40.
і то на найліпші почтові шіфи.
Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути вищі.

Виготовляєм старокраєві документа легалізовані ц. к. Конзулятом а іменно — контракти купна і опродажі, повномочія, перепроваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільнення від вправ військових і т. п. як рівнож виробляєм рівного рода тутешні документи, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей сьвіта, купуємо і продаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальности.

Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпегу

J. G. KIMMEL & CO.
215 Logan Ave. Телефон Garry 2286. Winnipeg, Man
J. G. KIMMEL, НОТАР

На клевету пана Coldwell-а міністра просьвіти в Манітобі.

Минувшого тижня на консервативних зборах в Virden міністер просьвіти в теперішнім уряді Роблина, Hon George R. Coldwell накинув ся був на відозву в справі публичних шкіл яку виготовив провідник ліберальної партиї пан Норіс і яку розіслано до усіх Русинів виборців що живуть в Манітобі.

Пан Coldwell читав урива з тої відозви на публичнім мітинґу і говорив, що пан Норіс питане шкільне старається представити інакше Англікам, а інакше Русинам. Пан Coldwell сказав що пан Норіс цілком відмінно говорив-би англійському населеню в Virden як висказав ся у відозві, яку розіслано межи Русинів. Але в середу пан Норіс був присутним на великій ліберальній конвенції в Virden, на котрій номіновано ліберального кандидата на виборчий округ Virden. На тій конвенції був також посол з західного Вінніпегу пан Johnson.

Оба, пан Норіс і пан Johnson, говорили на тему відозви що до шкільного питаня, яку розіслано між Русинів, потому пан Норіс читав цілу відозву і за нею заявились усі ліберали на тих зборах і признали слушн[redacted] панови Норісови.

Пан Норіс цілковито заперечує тому що пан Coldwell говорив будьто ліберали неоправедливо поступають взглядом шкільного питаня, а радше двомовних шкіл. Пан Норіс говорив що пан Coldwell читав лише часть тої відозви до Русинів і старав ся предложити сю відозву в цілком иншім сьвітлі як, таким, щоби англіки не мали ясного погляду на сю справу.

Пан Норіс повторив, що він сказав до Русинів живучих в Манітобі, „Ліберали хотять щоби руські діти училися і знали англійску мову, а се тому щоби були спосібні заняти всякі становиска на рівні з англіками, крім сего они можуть учити ся своєї рідної мови в школі."

Пан Норіс заявив урочисто перед народом зібраним на конвенції в Virden, що так як він думає думають усі провідні члени ліберальної партиї в Манітобі. Збори приняли сю заяву пана Норіса грімкими оплесками.

Справа шкільна до котрої так прихильно відносить ся партия ліберальна в Манітобі висказує ясно що они лише добра хотять для руського населеня сеї провінції.

Се дуже дивно що пан Coldwell міністер просьвіти і головний настоятель усіх шкіл в Манітобі думає [redacted] пошкодить панови Норісови, коли буде говорити перед народом що ліберали не позволять учити в школі рідної мови. З сего ми заключаємо що пан Coldwell не годить ся з Норісом що до шкільного питаня. Пан Норіс думає так робити як висказав ся в відозві, яку вислав до Русинів, і збори в Virden заявили що усі ліберали на се годять ся. Наші школи будуть цілковито безпечні коли станут під урядом ліберальним, позаяк они не заперечуть нам учитись в них рідної мови а по при се будуть старати ся щоб наші діти вивчились тоже добре англійскої мови яка нам на кождім кроці так дуже потрібна в сім краю.

ГОДІ МОВЧАТИ.

Знаю наперед, що за написане сих кілька слів чекають мене неприємности, заради зі сторони того кого ся статійка дотичить, але ж годі вже дальше мовчати. Огонь відрази до нинішного способу веденя полеміки „професора" так і палає в кождій сьвідомій людині. Такий огонь горить і в мені, і я его віки не можу вдусити. Згашу хиба в сей спосіб, що скажу декілька слів.

Звісно се загалови, що до нашої семинарії в Брендоні консервати через довший час не хотіли дати руського учителя. А коли приняли д. Ферлея то лише на такій підставі що д. Ферлей буде приватно учитись по англійски і здасть іспит на учителя з третою класою цертифікату. Д. Ферлей сего не зробив, а в додатку — не хотів якось йти в консервативну дудку і его — видалили. В семинарії знова не було руського учителя. Ми, ученики упоминались в Колдвела о свого учителя, упоминав ся о него цілий загал в Манітобі — та все було надармо. Міністер просьвіти прямо кпив собі з наших і загалу домагань. Не хотів дати руського учителя говорячи отверто, що нам его не треба, ми мусим вчитись по англійски, а по руськи кождий ученик в семинарії знає досить добре писати і читати і се вистарчаюче... Чуючи такі рішаючі слова міністра, ми дали спокій. Жаль до консервативного правительства ми носили в наших серцях, і се не без причини, бо же не, як ся показалось що консервативне правительство хоче видати нашу мову на поталу, на загибель. Цілих два роки ми не мали свого руського учителя, а много учеників, які вже вийшли учителювати не знають гаразд писати по руськи, не знають своєї історії, літератури, ні що. І дуже правдоподібно, що свого руського учителя ми учениками не будиб й бачили в семинарії наколиб припадково не прибув до Канади д. Карманьский. Усі се знають чого він сюди приїхав, отже не потрібую сего наводити і я ему зовсім не дивуюсь він же чоловік як і всі ми, та жажда грошей зробила з него калїку на ціле его житє. Прибувши до семинарії він почав серно вчити нас з історії і літератури, усі ми вельми були ним вдоволені. З повною ж консервативною шматою (ст[redacted]ше звати) д. Карманьский усі свої сили обернув на писане абсурдного „Малпячого Зеркала" та иньших статій бороничи консервативну партию та закриваючи її гріхи (дуже добре знані загалови) а працю з нами почав чим раз то більше занедбувати. Дійшло вже до сего, що — як се видно — він в класі чує себе як би чужим, він всегда знучений, невиспаний. Во звісно — пише почию свої терсвсі до консервативної шмати — і не виспить ся, в день ему велика робота є огидною. Як се я завважав, д. Карманьский є дуже зниохочений до дальшої праці в семинарії, він бачить, що его не надто обожають в Канаді, він знає, що робить нечесне діло, знає що за марний гріш не повинен сьмішити себе перед цілим сьвітом, але і знає, що гроші ему треба, а що як він каже — Канада є бізнесовим краєм — він робить бізнес не оглядаючись на задні колеса. В сім зродив ся такий егоїзм, що він готов за кільканадцять долярів обкидати залким болотом свою рідну маму.

Бо тепер розглянім цілу справу зовсім безсторонно. Карманьский в цілім розмаху кинув ся на поведінку осіб з ліберальної партиї, чи лучше сказавши, на всіх, так які не суть в тім болоті де він находить ся. І закидує їм неграмотність, называє пастухами, самородними ослами. Та сам наш учитель Карманьский справді руководить ся безсторонностю, справедливостю то чому не накаже хиб і погарних людей в консервативній партиї. Їх же там більше ніж де иньде. Візьмим таку персону як Ґеґейчук, се найгарна майже людина без чести, без сорому, без якого-небудь знання. Стефаник, Водяр, Харамбура, Ястремский, які їх знане, яко образоване? А що головніше яку вони роботу роблять? І чи їх не знає, не бачить д. Карм? І знає і бачить, але — річ зовсім природна — як ему про них що небудь злого сказати, сеж товариші. Або візьмім теперішного редактора „Канади"; д. Вачиньского. Сеж простий собі бик, его вигнали з брендоньскої семинарії, вигнали з її [illegible] гову, він без всякого образованя, не уміє навіть по руськи писати, бо [illegible] кілько, пише, тільки і т. п. І Карм знає про се, а против него нічого не скаже. Що иньшого наколиб він був не в консервативним болоті! Навіть сам Роблин не посідає жадних висших шкіл (скінчив лише публичну школу) та Карм. о се не хоче і знати, зате на Норріса, ліберального провідника, який богато більш є образований, наше всяк [illegible] І де ту Ваша д. Карм. та безсторонність, де Ваша справедливість, де та так дуже Нами [redacted] чесность, де зрештою та Ваша наука, ті Ваші [illegible]? Нічого у Вас крім [illegible]... І се ми ученики мусимо відчувати, відчуває цілий загал. Нам прямо стидно мати таку людину за свого учителя, загал отцурає ся Вами перед чужим народом. І совсім раціональне бридится запроданцем кождий мусить і повинен.

На конці я ще радив би д. Карманьскому не тратити цінного часу на писане абсурдних статій до консервативної шматки, а пильнувати лише нас учеників і будьте д. Карм чоловіком в повнім того слова значіню а не консервативною машиною, зкульною...

Оден з учеників
в брендонській
семінарії.

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріальне в Вінніпегу.
ПЕРЕВОДИТЬ прав[illegible] всякі процеси, в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, повновласти і всякі інші документи старо-крайові і Канадийскі.
ПРОДАЄ шифкарти на всі лінії корабельні, а їзда через тільки 4 до 7 днів.
МІНЯЄ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частий сьвіта скоро і безпечно.
ПРОДАЄ і КУПУЄ грунти в старім краю і Канаді, а також міські доми.
В всяких справах і клопотах удавайтесь до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street - - - - Winnipeg, Man.

ПОЗІР! [redacted]

Українське драматичне Тов. „БОЯН"
сьвяткувати буде Шевченківський Ювилей виставою штуки Тараса Шевченка:

„Назар Стодоля"
з „ВЕЧЕРНИЦЯМИ" П. Ніщиньского.

Дня 14 марта с. р. в QUEEN'S THEATRE (Selkirk Ave.)
Чистий дохід з вистави призначений на будову памятника Т. Шевченка в Києві
Початок о годині 8.30 вечером. Ціна білетів, Льожи $1.00 пар. 75 ц., бал. 50 ц., бічні 35 ц., ґалерія 25
Білети можна уже купувати в
РУСКІЙ КНИГАРНИ 850 Мейн стріт — УКР. ГОЛОС 214 Дофферін аве. — НАРОДНІЙ ДРУКАРНИ 901 Мейн стріт., а в день представлення можна буде купити при касі.
КОМІТЕТ

СУД ЛЮДЕЙ.

Кождої неділі в полудне від 3-ої до 5-ої, в „Ст. Джон Техніках Інститут" ріг Чьорч і Салтер улиць.

Програма на Марець.

Марця 15.— „Найновійший план міста" проф. А. А. Ставтон.
Марця 22.— „Старокраєві пробаєви на Канад. землі" Будуть говорити бесідники не англ. народ[redacted] Предсідатель Я. С. Вудсворт.
Марця 29.— „Ко-оперативний рух" Ю. Фітер і Я. В. Барз

Місця вільні. — Питаня і дискусії. — Співи

ПОТРІБНО СЕЙЧАС
кількох людей які говорили-б по польски і по руски і могли продавати реальности, платня місячна. Потребуємо агентів і на кольоніях. Зголосіть ся до.
Western Transcona Realty Co.
565 Main St. Winnipeg, Man.

Ради власного добра.

Хто інтересуєть ся політичним житєм нашої провінції, тому безперечно відомо в який спосіб манітобске правительство розпоряджає запомогами в ціли поліпшеня і будованя доріг та мостів.

Понайбільшій части звичайно водило ся так, що перед самими виборами Роблин висилав найсамперед перших віступів обітовань, котрі голосили про те, що консервативне правительство обіцює, а за ними слідували властиві запомоги.

Запомогами розпоряджали звичайно одиниці чи то місцеві, чи наслані правительством. Ніхто не знає і до тепер як вони тими грішми розпоряджали, бо се остає їх виключною тайною. Досить того, що вони видавали на будову доріг тисячі але дороги звичайно по виборах переставали будувати ся, або коштували великі суми народного гроша і не були збудованими. Великі цифри виданого гроша з народної каси були, але доріг не було, а хоть і були, то не застаранєм правительства але муніципалів. Часто густо збудовану дорогу правительством в Манітобі, були приневолені люди обминати, бо то не була дорога але якась дивовижна проба. І то було справді обдуманою пробою практикованою перед виборами.

Було се наслідком того, що між населенєм провінції зростало чимраз то все більше невдоволене і правительство Роблина дуже добре зрозуміло своє друге положене і яку дикий ратувати [redacted], вистарчало би лише того аби населене доторкнуло ся своєю рукою і зо[redacted] лене. З тим отже більшим острахом консервативні ворогі правительства ухвалюють два міліони і віз на ціль ліпших доріг і мостів. Вони очевидно є того переконаня, що се їх виратує — колиб лише не то, що народний гнів окуплюють ся не міліонами але наскрізь справедливим правлінєм.

Від самого початку нашої еміграції, ліберали були — єдиною — нашим захистним муром перед зухвальностию і нахабностию консерватів. Вони то, сї самі консервати, що навчили ся від лібералів цінити чужинців, яких на заході (і називають але на[illegible]) рівними майдами та европейским шумовинням, тепер стараються ся загріти того самого чужинця (якому відмовляли на сім літ стати горожанином Канади), під бісовою рідненькою полою плаща. Можемо одначе певно утверджувати ся в тому, що при теперішньому невпинному поступі народів, заледво чи можна вживати [illegible] на Русинів скаркотанє (позволю позичати сего вислову від п. Карманьского та лише на сей коротенький час. Врр-р! як гидко уживати такого слова).

Але вернім ся знова до отих міліонів, що манітобске консерв. правительство рішило розвинути по цілій провінції (та коби лише не впащу самого будівничого). Хто розуміє ся бодай трохи на системі політичної машини Роблинового правительства, то він не буде опорювати із тим фактом, що консервати і сим разом роблять все після упертого способу, себто проявляють свою діяльність перед виборами.

Перед виборами вони полюбили дуже мову Русинів-Українців і намагають справдати лібералів, що вони виступають проти мови чужинців, проти двомовних шкіл, і т. д. і т. д. Хоть в суті річи, таких виступів партия не робила і такі закиди є часто-кровними сплетками консерватів.

Ради отже свого власного добра, будьмо справедливими судіями; судім отже партию по ділах а не по словах, висказаних перед виборами. Се перше

А друге: ради свого власного публичного майна, своїх власних грошей стяганих з податків будьте розумними контрольорами. Переводіть контролю в комісії кольонії, що до розтрати тих $2,500.000 на рішні дороги. Ради в той податковці кождого муніципалу повинні стежити як уплило ся частину тої невимірної суми на будову доріг та мостів.

Від коли тямимо консерватів, то з подібними сумами гроша водило ся так, що запомогами розпоряджали одиниці, розуміють ся на свою власну користь. Сього тепер не повинно бути!(?) Люди повинні бодай в части зарадити лиху і не допустити одиниць до таких важних справ.

Де не в'організована територія в муніципал, люди повинні скликати мітинг, ухвалити резолюцію якої саме дороги, чи моста їм потрібно і домагати ся запомоги, в такій ціли і на такім мітинґу люди повинні вибрати трох делеґатів і вислати в сій справі до міністра публичних робіт Манітоби Монтега.

Резолюція повинна звичайно звучати

Ми податковці дистрікту Модчен (чи там якого іншого) скликали мітинг в ціли нашого невідрадного положеня, що до доріг і домагаємо ся запомоги на будову такої (подати точно якої саме дороги) в такої дороги або моста і маємо невидимчну надію що міністер публичних робіт так зарадит Або можна також написати в инший спосіб.

По сім повинно слідувати:

Резолюцію ухвалено одноголосно. (Розуміє ся, що перед поставленем сього рішеня переводить ся голосоване)

Делегатами (віпрателями сего діла) вибрано:

Івана Завзятого
Панька Розумного
Гриця Розважного

Резолюція одноголосна. По сім слідує підпис секретаря.

Звертаємо увагу, що на делегатів повинно ся вибирати сьвідомих людий як в своїм твердім і чеснім характері, так звірцевім поведеню що до своєї минувшини.

Належить додати, що такі мітинги повинно ся скликувати як найскорше і висилати делегатів нім ще не наскочили нас вибори

Як би в деяких випадках не було кому виготовити резолюції, в англійскій мові то найкраще здати ся з тим до будь котрої редакції наших українських часописей у Вінніпеґу. Не загають ся деякі часописі нанидати своїм землякам своїх консервативних окликів тож не відмовлять ся від маленької прислуги.

До діла отже, бо як за собою не внимнете ся, то вас другі використають. До тепер вже деякі там анг. як і руські кольонії виселали уповажнених делегатів і міністер обітцяв сповнити їх домагання. Побачимо і напишемо як то обітниці сповнить ся

Coleman, Alta.

З Майнерского життя.

Тут в нас сталась сумна пригода! На другого лютого с. р. забило в майні нашого сусіду Русина Матія Книша з села Новоселиці, Повіт Снятин Галичина. Небіщик як вібрав ся до майни, не мав так великої веселости, ак перед тим! А навіть і їсти не хотів того дня, бо казав що щось ему не смакує, і дуже на души тяжко! Як вже вібрав ся до майни, то на своїм остатнім відході до майни, здіймив шапку з голови, та миленькими словами промовив до жени і родини: „Ґуд бай, ґуд бай, мої дорогонькі, я мушу іти абим ся не спізнив, до роботи". А при послідну еще промовив до своєї жени дуже миленькими словами „Остань здорова, бо я уже пійшов." Як прийшов до майни, дали йому лямпу і піку, і так він пійшов до роботи на своє призначене місце. Прибув там, роздягнув ся, взяв піку в руки, і начав копати вугля і робити плац на „прапа", щоб підперти над головою заколений камінь. Отже еще раз зігнув ся в долину, і мав скілька раз піком вдарити як нараз з гори урвалась за том ваги вуглева плита, і впала на голову, і то так сильно вдарила, що аж карк зломала. А його небіщика запхало аж межи два пропи, в сусідні майнери не могли доміркувати, що би там сталось таке що так як мов би щось вистрілило. Нараз кричать оден з них: „Гело Майк! гело Майк!" Другий майнер, каже щож то може бути, сьвітло видно що горить, а Майк не обзиваєсь, біжім скоро, бо є щось уже нового. Приходять там, а Майк уже небіщик. Лежить йому на голові велика вуглева плита, зараз прийшли і другі майнери, підіймили небіщика, і запитав оден майнер „Майк, де тебе вдарило? Небіщик тілько своєю рукою показав, [redacted] вдарило в голову. Та еще з тихо забурчів, але ніхто не міг розуміти. Хотів еще щось сказати, та наступила тяжка хвиля, і не міг бідний ані слова промовити. А тоді еще подивився очима миленько на своїх маленьких товаришів, і задихнув тяженько три рази і віддав Богови духа. Зараз небіщика тісними дверами винесли на двір, уже був не живий

На дворі уже очікувала лікарска повіз, та се уже було на дармо. Як дали знати небіщиковій жені і родині, зробив ся в домі такий плач зойк і розпука, мов перед війною. Бідна жена обімліла з жалю, впала на землю і аж вмирала. Як зачала заводити: „солодкий мій мужу, дорогий мій мужу, як тобі було тіренько вмирати в підземних норах, і не бачити своєї любеної жени і своєї родини. Ой, мужу мій, дорогий мужу, як ти еще нині відходив з дому до майни так ти еще до мене промовив був миленько ґуд бай. Господарику мій любий, господарику мій любий, ой мужу мій, хороший мужу! Хто мені дасть тепер на хліб грошей, хто уже так красненько коло хати буде замітати? хто мені тепер дровець зрубає? хто мені тепер водиці вносе? Мужу мій дорогенький, гину вмераю за тобою з того жалю і не спокою" — А після ми зачали усі плакати.. Котрі там були мусіли плакати також. Правда, всі плакали, бо небіщик був дуже працьовитий і щирий чоловік, для того так усі ми за небіщиком плакали, і голосили. Бідна його жена будаб сконала як би не зимна вода. Ми сї раз нараз зимною водою відливали, бо інаже мала пійти враз зі своїм мужем до одного гробу.

Похорон відбув ся при участи юнії. На третий день усі юнійні робітники зібрались і прийшли до небіщикового дому, як також було якиж пятнайцять музикантів з трубами. Як ся грали (вічная память) похоронні марш, тоді так стало кождому жалко і сумно що аж деякі не моглися на ногах втримати, в так великого жалю А жена небіщика уже майже була не жива, як почула, так жалібної музики. Покі ми прибули до костела, а з костела нога за ногою по парі походом аж до гробу. Як ми уже були не далеко гробу, то дав ся нам чути дивний голос. Ми ся оглянули на зад, а за нами біжить собака, котрий дуже був вірний свому небіщикови! Отже як та собака заскомлить, а потім дерти ся на фіру де лежала домовина. Ми всі з великим здивованєм та з жалем ледви собаку відірвали від домовини. От се свідчить, хто був для собаки щирий, і хто его був кормитель? І, чому собака є вірний, тому що його кормить

А потім коло гробу, як уже домовина була спущена, секретар юнійного льокаля витяг зі своєї кишени книжочку і сказав: „Дорогі братя прошу я Вас о прощеня нашому покійному членови, що так вірно тримав ся нашої організації, аж до самої смерти. Отже молодий се був наш брат, стратив своє житє як рай серед цьвіту, бо числив тілько 36 літ житя. Прощайте усі загалом бо не знаєм що нас завтра чекає. І нехай ему буде земля пером, Амінь."

А тепер відзиваюсь до Вас усіх робітників. Наша доля єсть сумна і буде сумна доти, поки ми не будемо всі з'організовані, в одну горстку. В горстку юнії

Богато пропадає вдовів і сиріт, що в розпуці, вмерають з голоду, як стратить їх кормитель своє житє десь в чужині при роботі, а не належить до жадної організації. Се дуже сумно а сумно, бо єсть дуже таких богато наших руских Іванів, що він скорше занесе свій гіркий гріш до готелю або пул руму як мав дати до організації, котра бореся заявзято о кращу долю для нас всіх робітників. Отже Ви рускі Івани в також і Джеки, — кормителі готелів пулрумів, уважайте, що як не будете належати до організації, а як прийдуть одноразові страйки то тоді поздихаєте з голоду так як руді миши. Старайтесь поступати вперед.

Здоровлю усіх читачів „К. Ф.

Д. Мельничук.

СТАТИСТИКА ЗЕЛІЗНИЦЬ.

Перше місце в зелізничому рухови серед европейських держав займає Англія, котрої зелізниці перевозять річно 1.240 міліонів подорожних. Безпосередно по Англії йде Німеччина з числом 1 200 міліонів, відтак Сполучені Держави північної Америки з 900 міліонами і Франція з 700 міліонами. Найменше оживлений є зелізничий рух в Росії. В сій державі виносять зелізниці річно пересічно 149 міліонів людий; на кождого мешканця припадає річно лише одна подорож. В Франції, де населене о чотири рази менше, чим в Росії, число подорожних є помимо того майже пять разів так велике. В знаню в руках осіб стоїть число возів зелізничих. Найбільше отже має Англія, а саме 50.000, найменше Росія — 20.000 Що до довготи зелізничих ліній перше місце займають Сполучені Держави, по них, з огляду на свої величанські простори, слідує Росія. Англія займає що до довготи зелізничих ліній останне місце між більшими державами. — Зелізниці всіх країв числять міліон сто тисяч кільометрів. Із всіх частий сьвіта найбільше зелізниць має Америка. На її просторах знаходить ся майже половина зелізничих ліній цілого сьвіта, бо понад 500.000 кільометрів Друге місце займає Европа її зелізнича сіть числить нині 80 000 кільометрів; трете місце Азия 45.000 кільометрів Африка і Австралія числять разом понад 60.000 кільометрів Коли-би із всіх зелізничих ліній утворили одну, то її довгота була-би кілька разів більша, чим віддалене місяця від землі! Сею лінією можна-би земську кулю обвинути довкола рівника 23 рази

Переписка редакції

П. Ґренуля, Валл, Алта Гроші отримали. Дякуєм Маєте заплачено до Марта 1915

М. Заневич Реджайна Саск. Гроші отримали Дякуєм. Ви і д. Суменіцкий маєте заплачено до Марта, 1915

А. Пасянюк, Су Лукаут, Онт. Гроші отримали Дякуєм. Маєте заплачено до Марта 1915

Н. Каний, Роблин, Ман. Гроші отримали. Дякуєм. На решту зачекаємо, певна річ.

Н. Збитнюк. Галич, Ман Гроші отримали. Дякуєм

М. Слота, Пайн Ридж, Ман. Ви маєте заплачену часопись до Квітня с. р. і на жадні листи не зважайте.

К. Труфин, Зоря, Ман Гроші отримали. Дякуєм. Календар вже вислали.

Т. Онока, Стенен, Ман. Так, справді Ви заплатили часопись на цілий сей рік. За се в нагороду ми післали Вам календар і другого післати зовсім не можем. Будьте отже вибачні.

А. Тачиньски, Оттава, Онт. Просимо прислати 50 ц. а ми щойно тоді помістимо бажане оголошенє

А. Бучовский, Еспанола, Онт. Календар ми вислали давно. Чому-б ве отримали — не знаєм

С. Ґулька, Йорктон, Саск. За часопись Ви не винні нічого, противно — маєте заплачено до Червня 1914. Не забудьте дати свою нову адресу.

І в. Прокін, Нюдейл, Ман. Гроші отримали. Дякуєм. Маєте заплачену часопись по конець м. р. Сподіємось, що незадовго приплатете і на 1914 рік.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріальних, старокраєвих і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).
ВИРОБЛЯЭ: повновласти і контракти купна — продажи, легалізоване через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЭ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через пере[illegible] адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЭ подання в військових справах, себто: увільнення від вправ, контролі і асентерунку.
ПРОДАЭ ШИФКАРТИ на рішні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЭ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЭ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЭ від огню і на житє.
КУПУЭ і ПРОДАЭ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]
Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9. що вечера.
Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
— НОТАРІ. —
634 Main str. Winnipeg, Man.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руський лікар зі старого Краю. - Одинокий руський лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
Мешкає і ординує в власнім шпитали 415 Pritchard Ave.
PHONE: St. John 417. — — WINNIPEG MAN

10.000 вдячних і задоволених відборателів [redacted]
котрі гарантуєм письменно за 10 літ і висилаємо на 9 місяці безплатної проби і даємо до вибору [illegible] 50 руских [illegible]
[illegible]
НАЙБІЛЬШИЙ СКЛАД РЕКОРДІВ РУСКИХ НА СЬВІТІ
Пишіть ще нині по інформацію, безплатні цінники. Для наших НЮ-ЙОРКИХ відборателів [illegible]
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
[illegible] New York, N. Y.
ІВАН РУДЕНЬКИЙ [illegible]

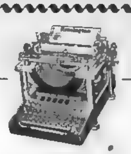

ЗАОЩАДИТЕ БОҐАТО
КУПИВШИ
Ремінґтон Машину
ДО ПИСАНЯ.
Чи заголовок заінтересував вас? Читайтеж що слідує. Модель 10 „Видний Ремінґтон" має механізм який є лише в машинах Ремінґтона — добірник колюмнів.
Добірник колюмнів усуває усі ручні пересуваня [illegible]
[illegible] Добірник колюмнів [illegible] 15% до 50% часу праці
[illegible]
Прийдіть і зобачте для самого себе.
Видіти є вірити. Прийдіть до нашого офісу і попросіть о показане собі нашої машини. Ми радо напишем лист і покажем о скілько можна заощадити часу, уживаючи до писаня нашої машини
Remington Typewriter Co., Ltd.
320 Donald St. Winnipeg, Man

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Ліски, Гонти.
Точно доставляєм. — Задоволене гарантуємо.

Неадібні до державн. житя.

Муринські держави дають соціольоґови цікавий проблем: чи певні племена так званих є орґанічно неадібні до державного житя? Здаєть ся, що в приложеню до муринських племен мусить відповідь на се питанє випасти неґативно.

Здаєть ся, що муринська порода неадібна до сьвоточесного державного житя. Історая муринської траґедиї була би незвичайно інтересна. З поодиноких подій можна би сплести цілий образ відносин чорних людий до білих, можна би написати траґедию, вершок нїтрої в спробах заснованя своєї власної державної будівлї.

Незвичайно поучаючий є тут примір републики Лїберії. — 1821 року заснало одно американське кольонїзацийне товариство, котре мало на цїли утворити свою країну від небезпечної для економічних відносин держави маси визволених невільників, громаду муринів під проводом білого на ґвінейське побереже Африки, щобе їх там поселити. Щойно тут стане нещасний народ певною ногою, бо всюди инде не дуже радо його бачили. В короткім часї зросло число імпортованих неґрів до 18.000 і вони захопили у свої руки власть над півтор[illegible]лїоном тубільців. 1847 року проголошено Лїберию — країну „свободи" — самостійною републикою. Та по недовгих лїтах зросту і розвою наступив скорий упадок. Приплив імігрантів припинив ся, поселенцї в краю попали в летарґ. Мимо того, що білим заборонені горожанські права і земельна власність — цїле економічне житє републики в руках білих.

На першім місци стоять інтереси Німеччини введені фірмами ганзеатийских міст. Безпомічність на американський спосіб устроєної державної машини використовують ся Американи, Анґлїєю і Францією на те, щоби під покривкою „реґуляциї границь" зарвати републиці цїлі простори і прилучувати до своїх кольоній. Невміло ведена грошева господарка вимагала чим раз нових позичок так, що вкінци република стала страшним приміром обдовженої держави. Злучені Держави, котрі вважали себе моральними основателями Лїбериї, через цїлі десятки лїт не могли рішити ся, чи приняти на себе протекторат. Вкінци правительственне предложене розбило ся об опір сенату.

Обі прочі муринські держави, котрі тепер тільки вигладають, що живуть, обливає Караїбське Море на богато вивінованім природою острові Гаїти. На острові містять ся побіч себе обі републики: більша Сан Домінґо і менша Гаїті. Тут ті самі типічні хиби неадібність до державного житя, легкодушність і безоглядна користолюбність у фінансовій господарці, також і ті републики страшенно задовжені. Істория европейських фінансових клопотів в обох републиках — звісна. Аже раз дійшло навіть до інтервенциї німецького воєнного корабля в пристани Порто-пренс. Тепер знова є Гаїті ареною вічних кровавих революций, котрих причина одна: жадоба гроша, розбій на державних фінансах. Нїмецькі матроси вступили на сушу, президент втїк, американські кораблі причалили для оборони житя і майна білих, єдиних культурних мешканців републики і цловиx урядників. Особливо сї уряди не дають спокою жадним ґенералам (єїх 1500, а всего війска 16.000) бо в сих урядах найбогатші каси в цїлій републицї. Неґри — хоча офіцияльно католики — та в дїйсности цїлком перевіні ідолопоклонцї Ваалойського культу. Найдикше варварство царює на руїнах еспанської та француської культури. Землї не пашуть нігде, фабрик нема, богатих земних скарбів — як срібло, мідь, платина, зелізної цина, антимон, сїрка, камінна сіль, мармор і нафта — не використовує ся. Страшна, смертельна ворожнеча, що не малає ся убийствами, мордами і ребелії, кипить між чистокровними муринами, що походять з Сенеґалю, Конґа і Дагомею, і мулатами, потомками мішаних подружь білих з муринами попередних столїть. В останнім часї мулати здобули перевагу і виключили чистокровних неґрів від усяких держав

Фінансова розбійнича господарка в Сан Домінґо довела до примусового завідуваня цловими урядами, а з тим майже усіми доходами — через Американцїв.

З доходів одержує сама република тільки 45 проц., а решта йде на цлову адміністрацию і на оплату довгів в Ню Йорку. Гаїтійська революция спровокує американську експедицию для заведеня спокою, отже тут конечним кінцем — примусова опікунча зверхність Злучених Держав.

ДРІВНИЦІ, ПРО КОТРІ СЛІД ЗНАТИ

Полудневоамериканські мурашки вертять в земли хідники довгі до чотирох і пів кільометра. Будова новочасного корабля воєнного тревае в Німеччині округло три літа. В инших державах потреба на се еще більше часу. В Мехику є так богато дорогого магоньового дерева, що його уживають там до паленя. Літра води має 20.400 кропель. Зерна пшеницї містять около 82 процент властивої муки. Міст з населенєм більше чим пів мілїоновим є тепер на цілому сьвітї 61. В Европі є їх 30. Сахарина є витвором смоли з камінного вугля. Вона є 300 разів солодша від цукру з буряків. Около 30.000 зерен пшеницї важить доперва один кільограм. З корабельної гармати, що має отвір на 30 центиметрів широкий, можна дати найбільше до сто стрілів. До року 1840 було в Прусах заборонено курити на улици. Відтак дозволено, але до року 1848 кождий курець мусів перед стражником виймати цигаро або люльку з уст, бо инакше арештовано його. — Кожда нитка, котру ткае павук-хрестоносець для своєї сїтки, складае знов 3.000 поодиноких ниточок. — Самі такзвані готелові злодїї крадуть річно в Европі вартісних предметів за 10 до 12 мілїонів корон. — Гору, на котру входить найбільше людий, є Фуґияма в Японії, на котрої вершку, на висоті 3.700 метрів, знаходить ся сьвяте місце: річно приходить до сього місця понад 10.000 паломників.

Петрова дипльомація.

Шанована Публіко!

Пудлуґ штрономічного обрахунку так вийшло ми вігди вам ни стали сї я малпи чодовік, як хто собі думає. За су причину я можу на сьвентай шкаплір вам побожити, ми то ни есть баґательна.

В Пацикові, як тото село таке вімне має, був дід і баба, в них не було пудлуґ тої реґули ані одної дитини. Венц вони сї бардзо они журали сї

А там селом переїджали цигани тай загубали там маленьку малпу. Венц тота малпа городами, городами, а пудлуґ того в барабол! і в барабол просто в конопні. І в тих конопніх сховала сї. Баба Прісьна в тен час конопні брала і тоту малпу злапала. Венц як кождия христіпан може знати, тота малпа мала маленьки, скісні очи в натомяст вусів два хвостики під носом і чоло теж низьке, як звикає пудлуґ ґеоґрафії. Венц баба Прісьна принесла тоту малпу в подолку до дому а дід пає: Чуєш стара! Анука обмийно су малпу, бо ади воно нечість запаскуджене — шкалоби, тай уберім в штанци і будемо видїти, як буде виглядати. Венц так сї і зробило. І малпа фурт приставала до людий, як звикле. А як вже підросла, пає старий: Даймо су малпу до школи, може з неї будут люди. І назвали малпу Петром. Венц ходил Петро до школи, але ми сї тачит малпичого характіру, то Петро вігди ни повідавсї. Що з ним було в школі за кумедиї, то най вам бґ боронит, тай вше Петро дер сї по стїнах, ми лїзав на шафи, на мапи, по хлопцьох дер сї з їдного разу за малу хвальку, що сї називає, мало ни видер професорови очий. Венц професор злапав Петра, придивив сї, як в него скісні очи, перевернув на крісло, жиби аж гуділо і вигнав до дому. Тай пае професор до діда: Отуж венц ваш Петро ни ест віякий христіпин, але малпа і я его ни потрибую до школи, бо вон ни мае всїх дома.

Що ту робити, гей?! Малпа — Петро ни бере сї до жадної роботи, а їот що сї трафит і збитки робит. „Даймо его до Львова" — пае старий до баби. Ну, відвезли Петра до Львова і жиби ни знати, ми то ни є дїтїг христіпин, фурт малпу голили і збирали в штани тай краватку. Малпа вчила сї, але як, то най вас матінка карвашиця заступит тай боронит від такої холери! Як була у Львові голодівка в календах, втенчас Петро теж там був і охрупив сї, вашести. Жи значит сї зі Львові ест бардзо велике місто і ма там є виєкуби і ксьондзи, венц рада з раду, жиби то зробити з малпи чоловіка. І пудлуґ восьвенце- [illegible] показало сї ксьондзам, жиби відослати малпу до Наталї, як сї називає Рим, де ест папа раншкий. У Львові нїчо ни могли порадити, венц відослали Петра до Раму. А там в Наталї ест наприклад жаби ми до їдженя, то се вольно лиш ксьондзам, а христіпинови не вольно їсти жабу. Але пудлуґ того кидала сї Петро-малпа на такі жаби, ми ест у Рамі і фурт їла їх, а хліба ані рут. А при тім стала сї така баґатела: Жи ест наприклад така дошка від їдного манастира до другого, ми сї віком лазить від свинарні до сьостріїв непокалянного почетия. Бо то ест наприклад такий трафунок, ми вігди вам нима чісу дістати їймоса до слабого, хіба в ночи і вікном по тій дошцї. Отуж придибала сї Петро-малпа, кудя то сї валїає і їдної ночи пустила сї лізти по дошці з свинарні до манастира, де ест сьостри. Але ми вона на приклад пошовзнула сї з дошки, то впала цалком аж на землю венц дуже глїбоко тай ни було куди тікати.

Гей пудний боже, як злапают малпу, їх зачнут бити! Буде памнїтав до смерти. Тай важсете в Раму назвали, А в Пацикові була з тенчас славна ворожка, ми на приклад на фасульох діх тїг знала сї. Венц пішов дід до ворожки порадити сї, що робити з малпов. Подивила сї ворожка по фасульох і так пае: Жиби ви его вуйку відослали до Львова ще раз на страбунок тай добре там заплатїть, жиби дали малпому жиби Петрови дихтірат. Як він буде дихтіратом, відослати его втеди траба на морскі води, венц може то поправит їму голову. І так сї зробило. Тай втенчас, як Петро мав дихтірат, післали его до Манади, бо ему дуже в голові крутило сї. В Манїпеґу стало ему висогірше, али ми хтос підозрів, ми він ни ест цалком здоровий, вали его пудлуґ тої причини до Бриндову, жиби значит сї в разі субординаций витрутити Петра до пінрів

І зачели сї радити крилатиста патрія, жиби наприклад дати Петрови який ґїшефт, в разі, як буде слухати. А наші вискуб прилоижили сї були до тої реґули і пудлуґ того спробували малпу на ґізетах жиби довідати сї, які вона має норови. Але Петро побачив в ґізетах свою морду і фурт зачав писати Малпиче Зеркало. В тім зоркалї описав Петро цале своє походжене що тачит сї его ґеометричного характіру.

Венц тераз таке ест положенє, жи цала наша реліґия журит сї, що з малпов робити. Закликали були їдного разу нашого присьвяченого вискуба і ветеринара, жи сї на штрихомах зна. Венц було там осьвященє води і прикладали Петрови до носа такий штрумент, жи сї називає ґради. І там так стояло, жи Петрови ни буде ані разу вонаків і жи як Петро задре ноги, втенчас закличут вопирацію, жиби здоймили з Петра шкіру і дали віпхати гречнов соломов і поставили его в такі рамці як вобрав на тоту памятку, жи коцїй ви на приклад малпу опчешете, обмиєте, і приберете; коцїй ви єї дасьте в школу і два дихтірати — то з малпи вігди вам ни буде чоловік, бо єї характір ест на приклад фурт малпичий.

Гринько Кручений.

В ЕВРОПІ ЩЕ Є ПОГАНИ.

Православний епископ в Ґорі переслав до Синоду звіт зі своїх помічень над реліґійним житєм гірських племен Пшавів і Хевсуретів, що живуть в недоступних високічних долах північного склону Кавказу. Там задержало ся ще досі в найчистїйшій формі первісне поганство, тілько слабо припорошене християнством. Згаданий епископ оповідає, що бачив 22 церкви, в яких нікоди не було вірних, коли в тім самім окрузї було кількасот жертвенників, названих тубольцами „міп," котрі звичайно прикрашені хрестом, або сьвятим образом. З такою своя духовна каста, що ділить ся на „деканозів" і „хевісоврів". Епископ був раз сьвідком великого жертвенного сьвята, на яке зійшло ся коло два тисячі путників з окружних долів з вівцями, волами телятами. Жерці одним махом отинали звірятам голови довгим ножем. Протягом одної години кровава жертва була покінчена мимо величезного числа звірят, се самих овець було понад 300. З кождої штуки діставали жерцї по шматку мяса і по 20 копійок. По жертві був великий бенкет. Та не тільки богослужебними звичаями ріжнять ся хевсурети від християн, також їх моральні поняття цїлком поганьскі. Становище жінки тут далеко гірше, як в якогонебудь племени христіянського, або магометанського. Коло кождої хати стоїть окреме мешканє, в якім мусить перебути кожда жінка через шість днїв у місяць. Та мимо сього „очищеня" жінка взагалї вважає ся „нечистою." Не смів вона вступити до церкви. Коли раз епископ посьвячував церкву, жінки з далека придивляли ся процесиї, а коли епископ хотїв до них заговорити, боязно утїкли. Навіть при похоронах робить ся ріжницю: за мущину о-[illegible]у" парох рублів, а за жінку тільки 80 копійок. Особливо гірка доля жінки при родженю. На якийсь час перед критичним днем обвивають ся коло сьміттника дерев'яну буду, в якій має перебувати хора. В сїм часї вона є така „нечисть," що навіть поживу кладеть ся її перед порогом, звідки сама мусить собі брати. Нїхто не сьме бачити її протягом цїлих сорок днїв так, що розвязане переходить без всякої помочи. По сім часї покидає буду і вертає в дитиною до дому. Коли вродила дївчину, то нїхто й не звертає уваги на цїлу подію, коли хлопця, тодї витають матір батько і один жрець, котрий кровю жертвованої вівцї маже на устах хлопця знак хреста, а буду кропить для „очищеня." При тїм співають свої пісні. Також по другім боці Кавказу, прим. у племени Осетів є подібні жертвені доми, коло яких щорічно відбувають ся великі поганьські сьвята.

На спродаж

два лоти на Манїтоба улици межи Buller і Chudley улицями $200 один. Спродам за готівку. Зголосїть ся в офісї „Канадийського Фар-м[illegible]"

Се є ДОМОВА КРАСКА, яку може вживати кождий.

Я красила сею краскою

Чиста і проста до вживаня.

DY-O-LA

[illegible]

The Johnson Richardson Co., Ltd. Montreal, Can.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Виннипеґу.

Спеціяльне лїчене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.

Лише і новійше лїчене сифіліса „606" проф. Ерліха

Лїчене полового безсиля. Лїчене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.

Висилаємо також лїкарства на кольонії по отриманю завдатку.

Шпиталь і Офіс: 493 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Eal для кави.

[illegible]

National [illegible]
Philadelphia, U.S.A.
На продаж у всїх порядних склепах.

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40

Пішлемо вам впрост з фабрики один славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 днів

БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.

По 30 днях, єли вдоволені, можете його затримати а нам платити

$2 МІСЯЧНО.

[illegible]

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
46½ E. 7-th St. Dept. 24 New York, N. Y

IMPERIAL BANK OF CANADA.

[illegible] в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІЙ КОЛЮМБІЇ

Авторизований капітал 10,000,000.00
Резервовий фонд 8,100,000.00
Капітал вплачений 6,925,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.

Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всїх частях сьвіта.

NORTH END ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave.

ВИННИПЕҐСКА ФІЛІЯ
N. G. LESLIE, Manager.

PORTAGE AVE. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Colony St.

Спеціяльно на десять місяців.

Богато мешкаючих по за Новим Йорком не можуть звідати нашого магазину

Тимто даємо можливість купити за $28.00 грамофон з 40 сьпівами, що давнійше кошт. $55.00

[illegible]

GREATER NEW YORK PHON. CO
308 310 Grand St. Dept. New York

Продаємо також ріжного роду музичні інструменти.

The QUALITY LIQUOR STORE
WHOLESALE WINES & LIQUORS.
WINNIPEG, MAN.

FARMERS & COUNTRY ORDERS DEPT

Спірітус за ґальон $5.00, фляшка 1.00 і 1.25.
Австрійский спірітус $5.00 і $5.50, фляшка $1 00 і $1.50.
Скач . . . $4.00 до $6.00 за ґальон.
Житнївка . . . $2.50 до $4.00 „ „
Бренді . . . $4.00 до $6.00 „ „
Джін . . . $3.50 до $4.00 „ „
Порт вино . . . $1.00 до $5.50 „ „
фляшками 35 ц. до $1.75.
Пиво і бочки $5.00. ½ бочки $1.50
[illegible]
Ми лише що отворили наш склад лїкерів на 148 Higgins Ave і ґарантуєм за якість напоїв.

ГОВОРИМО НА [illegible] ЯЗИКАХ.

The QUALITY LIQUOR STORE
BRAUNSTEIN & COHEN, Prop.
148 Higgins Ave. - Winnipeg. - Phone Main 3781.

Дописи.

Виґвам, В. К.

Хвальна Ред. „К. Ф."

Прошу поміститиv моїх пару слів в Вашій дорогій часописи.

Я читав книжку: „Початки Релиґії" і там пише, що много сот лїт тому назад були такі люди, що мало ріжнились від звірів. Вони не вірили в Бога, а вірили в божків яких сами собі виробляли. Давні люди не мали школів, були і жили без жадної просьвіти, отже були дикі.

Але подивім ся на теперішних людей. Тепер є досить школів ріжних, є книжки, ґазети, і можна науку ріжну набути скоро. Та чи теперішні люди користають зі шкіл, з книжок та ґазет? Користають, та користають мало Русини, а як не мало то бодай не тілько як повинні користати.

Во подивім ся на кольонію по між руских фармерів. Вони в деяких місцевостях жиють мало що інакше від давних дикунів. В краю навали що біда, бо мало мали землї, тут землї кождий дістав подостатком но і того їм ще за мало, уже до того приходить, що одні другим не позволяють перейти чи переїхати своїов фармов. Жиють так як незгідливі дикуни. І питане мені посуваєсь, чому от такого не вчуєм з другім народї? Наші Русини, як прості так вчені ті що то в вчених школах були, нїколи не погодять ся, усе вони з криком, з галасом. А чому? Тому, що в нас Русинів нема любви, згоди, и-на того нема даного дучника який би лучив усїх нас без вийнятку погладів реліґійних і політичних. .

Фармері кричать, що їм треба шкіл, а де є школа то не хотять посилати своїх дїтей до неї, або не дбають щоб в їх школї був учитель, бо той бере богато грошей — кажуть. А на те, що видають десятки тисяч а то й може мілїони долярів річно на [illegible] напитки — нічого не кажуть, не нарікають. Давні ті люди з теперішних часах!

А прийдуть вибори, то вже кождий як Саламон, а се лише тому, що раздають напитки на [illegible]рі. Перед виборами і по виборах його одного з другим ніде не видно, його ніхто не знає і не відає. І сему конечно треба би вже раз якось зарадити. Агенти політичні вже раз повинні бути на стільки чемними щоб за алькогольні напитки не купували голосів в той спосіб не деморалізували наших людий. Нехай вибори відбувають ся чесно, бо і до чого то все дійде як начнуть при помочи алькоголю відбувати кожді вибори. .

Ми в кінци повинні стидатись того, що богато з наших людей за бібку сидять в Івановоі хатї, ми-ж не дикуни, можем жити як треба.

В. Г. Козак.

Мекват, Саск.

Пов. Пане Редактор:—

Повідомляю Вас, що календар „Хлібороб" отримав і дуже мені ся сподобав. Я вже думав, що Ви не пришлете, але прислали, отже красно Вам дякую за него. Желав би щоб всї читачі „К. Ф." мали такий календар, там є богато цікавого і поучаючого для фармерів.

Дивно мені, що деякі люди відтягають ся з пренумератою на часопись. Бере і читає одну з другим часопись, а про те, щоб за ню заплатити — йому і не в голові. Я не знаю прямо як такі люди можуть читати незаплачену часопись. Сеж то саме значить, що їздити з незаплаченім возі. Тай коби не мали звідки заплатити. А то нї, на алькоголь то з остатною потягнесь а таки дасть, а на часопись — то чекає аж має кілька злишних центів. Ей, люди, так не повинно бути,..

Здоровлю твердих читачів „К. Ф.".

Іван Мартин

Волф Кріґ, Алта.

Хвальна Редакція „К.Ф."

Прошу еще раз помістити моїх пару слів у Вашій дорогоцінній часописи а се відносьно до тих фармів про які я писав колись передівше.

Я отримав богато листів від читачів „К.Ф." і усї просять о близші інформації що до тих фармів. Отже я відписую і подаю щиру правду. У сїй кольонії, товншіп 54, ренджі 15 і 16 меріділн 5 вест, примешнців вже нема з лиш гомстати. На них грубого ліса нема, сама дрібна осика, місцями трафляєсь і смеречина. А звісно що осика, або як тут зовуть — папля — на лихих землях не росте. Не добрі землї там, де росте дрібна сосна. На 16 ренджі є ще досить гомстатів до брання, на 15 ренджи за 20 днїв забрали богато гомстатів Нїмці.

Дехто питає мене на котру стацію має їхати щоб близше було до тих фармів. Отже я й скажу, що найлїпше їхати на стації Торнтон, недалеко Едісон, се є на Ґ. Т. П. дорозї.

Та нїм хто виїде сюда то повинен написати до Едмонтону до Домініон Ленде Офісу о листу фармів на якім є зазначено котрі фарми ще до обраня а котрі ні.

Здоровлю читачів „К. Ф."

Стефан Цищак.
Wolf Creek, Alta.

Шіго, Саск.

[illegible]льна Редакція „К. Ф."

Календар який я отримав від Вас є дуже гарний і я з нього вельми вдоволений. Отже файно Вам дякую за него. Вашу часопись „Канад. Фармер" дуже люблю читати, вона містить в собі файні статї, історійки і новинки. На сім хиба скінчу.

Желаю Вам всякого добра.

Т. Сущиньский.

Для здоровля.

КОЛИ НЕ МОЖНА ЖЕНИТИ СЯ?

Якби наші люди знали, коли можна, а коли не можна женити ся, і після того поступали, то тоді певне наше поколїнє булоби о много здоровійше, а також родичі малиби далеко менше нещастя і смутку в житю. На дещо хочу тут звернути увагу читачів.

У нас є звичай, що як лиш дївчина трошка підросте, зараз віддають її за муж, як лиш жених трафляєть ся, навіть 15-лїтну. Тимчасом се дуже шкідливо відбиває ся на здоровлю так женихів, як і їх дїтий, бо подруже людий замолодих спричиняє скору старість, а також слабе, хирляве поколїнє. Статистика виказує велику смертність так між замолодо побраними, як і їх дїтьми. Тіло люде закінчує свій розвиток звичайно в хлопців коло 24. р., а в дївчат около 20. р. і в тім віці вона стає здібним витворювати здорове поколїнє, для того женити ся найлїпше почавши від того віку в гору.

Також женитьба між посвояченими є шкідлива. Знаємо, що деякі хороби, деякі хиби характеру переносять ся з родичів на дїтий і на цїле розростаюче ся пізнійше поколїнє, отже чим близші кревні поберуть ся, тим правдоподібнійше, що певна хиба, яка є у родині, з тим більшою силою виступить у дитини, бо вона її дістає і від батька, і від матери. Статистика виказує, що на 512 супруж між кревними, тільки 103 мали здорові дїти, решта або зовсім не мали дїтий, або дїти їх були дурноваті, епілептичні, хирляви. Для того і на се треба уважати!

Дальше повинен хлопець, чи дївчина побиратись тодї, коли обидвоє не мають жадної такої хороби, якаби перейшла на дїтий; маю на думці головно сухоти і венеричні (полові) недуги. Сухоти, та страшна хороба, десятвує головно бідне населене, де брак відповідної поживи, брак здорового світлого помешканя, тяжка праця так нищать тіло, що воно ослаблене [illegible] ся легко кождій заразливій хоробі. А що сухоти належать до таких, заразливих хороб, тож не дивно, що як тільки один чоловік в родині їх дістане, то скоро перенесуть і на других. Для того сухітник, як довго [illegible] хороба постійно [illegible] не повинен женити ся, можна доперва коли вона утихомирить ся, бо тодї заходить менша небезпека, що сухоти перенесуть ся на дїтий, або жінку. Також для сухітниці подруже є великою небезпекою для житя, бо знаємо, що сухоти находячи ся до тепер тільки в початках, вибухають підчас вагітности з цїлою силою і скоро можуть привести до катастрофи.

Також венеричні недуги вносять богато зла в подруже. Нераз чоловік набравши ся десь полової хороби і не вилїчивши її цїлком, приходить до дому і женить ся не сподіваючись зовсім, яке нещастє чекає так його самого, як і його дїтий. Возьмім під увагу таку страшну хоробу як сифиліс (франц,) як знищила вона нашу гуцульщину! Для того хто на нього хорів, повинен зовсім вилїчити ся і аж в 4 або 5 лїт потім як заразив ся, може женити ся, та ще і тодї треба лїкаря спитати о пораду. Бо коли хто неосторожно оженить ся, то може бути певний, що жінка його або буде мати дїтий не живих, або як живих, то заражених тою хоробою, і на ню будуть мусіли дїти терпіти через свій вік.

А навіть такий „невинний", як дехто каже, трипер, часто затроює житє в супружах. Мущина, який в війську, або в Прусах набрав ся його, вилїчивши остре запаленє, або і нї, побирає ся, забуваючи, що хороба не уступила, що то з острого запаленя переходить трипер в хронїчне, яко слабому майже зовсім не докучає, але і тоді можна заразити жінку. А що пізнїйше з того слїдує? Жінка заражена терпить довгий час болї і що найгірше, стає дуже часто неплідною, а накоди і є дитина, то тоді є велика можливість, що у тої дитини при породї можуть заразити ся трипером очи і потім вона осліпне. Бачимо отже як важною річию є знати про все те і уникати всего того, що приводить до зараз.

(Еще хотів би я звернути увагу на то, що подруже серед бідних людий приводить дуже часто до великої нужди, бо витворюючи велику скількість дїтий, не має средств, щоб їх удержати. А також за часті роди нищать страшно жінку і дїти бувають слабі, тож з всїх тих поглядів треба, щоби наші люди вже раз почали обмежувати число дїтий).

Перший авіятор що буде летїти коміть головою.

Від часу як літане чоловіка в воздусї стало можливим, воздухоплавцї почали один другому робити конкуренцію. Головною річею є для них дізнатись як скоро можуть вони гинути в обнятях смерти. Недавно предсїдатель „Безпечне і розумне авіяторське товариство" забаг лїтати в ночи для розривки. Його лїтане закінчилось фатально. Иньші — лїтаючи — викручують своїми лїтаками на всі сторони і деяким такі проби [illegible] а многим нї. Повисший образ представляє Ньюйоркского авіятора Ч. Ф. Найлса, який в Мидов Брук, на Лонґ Айленд, не мало здивував спектаторів лїтаючи в своїм моноплянї коміть головою. Перелетїв більше як пів милї. Він був міцно прикований до стільця, мав лише вільні руки...

ROYAL CROWN PREMIUMS ДАРОМ!

Вони суть пожиточні і гарні. Ви повинні затримувати Royal Crown Купони Премії суть варті уваги.

[illegible]

Пишіть до нас по лїсту премій в якій містить ся новий вибір премій. Пишіть тепер, вона даром

THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
PREMIUM DEPT. G. - WINNIPEG, MAN

EDDY'S МАҐІЛЬНИЦІ EDDY'S МАҐІЛЬНИЦІ

ЕДДІС МАҐІЛЬНИЦІ
СУТЬ ЗРОБЛЕНІ ТАК, ЩО ПРИ ПРАНЮ ШМАТЯ ВИ НЕ МАЄТЕ ЖАДНИХ ТРУДНОСТЕЙ.

Заощаджує час і добрий гумор

E. B. EDDY CO
HULL, - CANADA.

Добре переимає і не нищить його.

ВОНИ СУТЬ ТАК САМО ДОБРІ ЯК І ЕДДІС СІРНИКИ.

Спробуйте наш фонограф на 3 місяці безплатно.

[illegible]

24 і 50 [illegible] руських сьпівів [illegible] безплатно.

$1. МІСЯЧНО

[illegible]

ROYAL PHONOGRAPH CO. 81 East 4th St., Dep 11 New York, N.Y.

50,000 KSIAŻEK
BEZPŁATNIE.
Wartości $10.00 dla Każdego Mężczyzny.

Darmo dla Mężczyzn

[illegible]

PRZYSLIJ TEN BEZPLATNY KUPON NA KSIĄŻKĘ DZISIAJ.

DR. JOS. LISTER & CO., P 748 Northwestern B[illegible]

Nazwisko . . . . .
Miasto . . . . . State . . . . .

Робітники!

Уникнете ревматизму і нюральґії з перестудженя єсли будете уживати Др. Ріхтера

PAIN EXPELLER-а

Се средство має за собою 43 річний рекорд. Його уживають на цїлому сьвіту і можна дістати в усїх аптеках в Стейтах і Канаді по 35 ц. і 65 ц. за фляшочку.

[illegible]

Повне поясненє в Руській мові в кождій пачці. Стережіть ся подібних лїкарств. Славний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.

Виробляєть лише через

F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

International DENTAL PARLORS
STEIMAN BLOCK, SELKIRK AVE. & ANDREWS ST

Найбільше модерний офіс в Канаді.

Реґулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7.00
Реґулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за $5.00
Вставлене всїх зубів від . . . . . $9.00 і вище.
Наповнене зуба золотом від . . . . . $2.00 і вище.
„ „ сріблом від . . . . . $0.50 і вище
„ „ порцеляном від . . . . . $1.00 і вище.

Оператори, є Американьским і Канадийським ... Жеңщинам до обслуги.
Отворено від 9 рано до 9 вечер.
ТЕЛЕФОН ST JOHN 3447
ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ

БЕЗПЛАТНА ПРОБА.

Позвольте післати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і 12 Руських сьпівів на 30 днів

Безплатно Проби.

Не потребуєте засилати нам ані цента. Ми пішлемо вам прямо з фабрики VICTOR або COLUMBIA фонограф на безплатну пробу. Єли вам сподобаєсь, по 30 днях заплатите по

$2. МІСЯЧНО.

Ми ґарантуємо на 15 років. Напишіть нові по ілюстрований каталоґ і я ДАРОМ

SAUL BIRNS
117 Second Ave. Dept New York

[illegible]

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Англійского.

(Дальше).

Знає він, що в нім сидить? спитав отець, а по лиці єго перебігла нервова дрож.

Знає ся. Спершу він збентежив ся, як побачив себе в гостинній, та згодом нагадав усі події дня. Коли згадав само нещастє, сильно зворушив ся і все питав про свого малого братчика. Ізза него то мабуть боїть ся він вами бачити. Я тут нічого не розумію, може ви розумієте що в того?

Я часто послідними часами докоряв єму за те, що він не дбає за Майльса і вічно вводить єго в біду. Над потік ходити рішучо я єму заборонив. Майльс такий ніжний — ви самі знаєте се пане доктор — я мусів про него особливо дбати.

Певна річ, Майльс слабкий — сказав лікар — і єго не можна виставляти на небезпеку. Я вельми рад, що він сим разом щасливо вотрів ся. Але теперішнай мій пацієнт зовсім другого рода. Я рідко подибав хлопчину так сильно збудованого. Та на жаль — додав він зітхаючи — і найсильнійше малійше здоровлє не видержить такого удару. Можу я сказати єму, сер Еверард, в вашім імени, що єму нічого боятись вашого гніву? Єго треба доконче упокоїти!

Господи! і ви ще про се питаєте? в розпуці закликав баронет, а таке горе залунало в єго словах, що лікар з сожалінєм поглянув на него і мерщій поспішив в комнату хорого. Через часок вернув ся і покликав за собою сер Еверарда.

Сей вступив у комнату і підійшов до софи.

В комнаті було темно так, що він міг бачити тільки очерки кучерявої головки, котра лежала на білій подушці. Маленька ручка висунула ся спід покривала і доторкнула ся до него.

Папа! — сказав тихий голосок, що подобав радше на шепіт.

Все щасливо. Він ні трошенька не вдарив ся, ні не простудив ся. Я такий рад, що се я вдарив ся не він.

Що се ти? Бог з тобою, милий мій!

Ти не гніваєш ся на мене папа? Я так жалую, що поліз на дерево. Ніколи більше не полізу. Скажи, що не гніваєш ся на мене, папа.

Ні, ні, мій бідний хлопчо я не гніваю ся, мені лише прикро бачити тебе хорим.

Дуже я хорий? Що таке з моєю головою? Скоро я подужаю?

Надію ся, що скоро, дорогий мій. Завтра приїдуть два лікарі, они поможуть тобі скорше подужати.

Я буду зовсім здоров до обжинків, правда?

До обжинків? коли се буде?

— Ти обіцяв назначити день в сім тижнів, папа; не[illegible]ниш? В який день буде празник?

— Я . . н. . я не знаю. який день назначити мій любий.

Зерно так живо зпіле ся, оно небавом зовсім витрясе ся. Довше годі ждати. Хай се буде в пятницю!

Жадної відповіди, тільки якийсь неясний шепіт.

І так се рішено. Чи подужаю я на стільки до пятниці щоби танцювати в Долі?

(Дальше буде).

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

„Нове Житє"

Се одинока часопись не залежна до жадної організації або партиї. Передплата для Канади виносить $1.75

"Nowe Zytie"

107 Grant St. Olyphant, Pa.

International Harvester Oil Tractors

(МОТОРИ ДО ОГРІВАНЯ ОЛІЄМ)

СПОРА ПРАЦЯ є часто конечна на вашій фармі [illegible]

[illegible] Мотор „Titan" [illegible]

[illegible]

International Harvester Company of Canada, Ltd

[illegible]

Пишучи — всегда згадайте, що оголошене бачили в „Канадийским Фармери"

Родимці!

Коли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх кревних до Канади, то приходіть впрост до C. P. R.-ского офісу до головних агентів

Alex Calder & Son

— БАНКЕРІ. —

663 Main St. Winnipeg, Man.

Ми є головними агентами полудневої-американської лінії Lamport & Holt Line

ТЕПЕРІШНА ЦІНА ШІФКАРТИ З КРАКОВА ДО ВІННІПЕГУ $44.40

Ми спроваджуємо рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також вимінюєм доляра на Австрийскі гроші і продаємо Австрийскі марки. Ми маємо щадницю і приймаємо гроші і платимо процент.

П. А. КАРАКОШИК [illegible] Український представитель.

НАША АДРЕСА ТАКА:

"Canadian Farmer"

287 Selkirk Ave. · Winnipeg, Man.

Одинока директна лінія [illegible]

Точно 10 днів

Найсоліднійші, найскорші і найбільші двохрубові, пасажирскі пароплави між Лібавою, Галіфаксом і Ньюйорком і з Ньюйорку до Роттердам і Лібави. Ціни умірковані. Звертайтеся до

A. E. Johnson & Co

27 Broadway New York, N. Y. | 220. First Ave., So. Minneapolis, Minn. Russian American Line — Pier 31st St. Brooklyn N. Y.

ПРОЧ З БРИТВАМИ.

Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, а борода і деби не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реєстрованім листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненем, як єго уживати.

Адрес: Dr. SELLINS, 55 Delancy St. New York, N. Y.

Потреба агентів

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпегу.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ: [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ НЕДУГ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ: [illegible]

Розмовляємо по руски і по польски. [illegible]

ПОШУКУЮ свого швагра Івана Пилипика з Заболотівки, повіт Чортків, Галичина. На весні м. р. приїхав до Канади і перебуває в Бритіш Колюмбії. Вже рік не дає про себе чутки. Хтоб о нім знав або він сам хай зголосить ся на адрес: Tony Cepiaszczuk, 72 Granville St. Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ дівчину від 18 до 20 літ жити якаб мала охоту вступити в стан супружеский. Дівчина має бути письменна і походити з господарского дому, русинка або полька. Я маю 22 роки і єсьм кавалер. Зголошуючись прошу прислати свою фотографію а я в обміну пішлю свою, так само напишу яко посідаю майно. Пишіть на адресу: John Amaniuk Regina P. O. Sask.

ПОШУКУЮ Дмитра Сенотюка, з села Карлова, повіт Снятин, Галичина. Хто би знав о нім або він сам нехай зголосить ся до: Petro Kuzyk Box 18 Dunmore, Alta. (11—13)

ПОШУКУЮ свого брата Ґеоргія Запаранюка з села Чорний Потік, повіт Заставна, Буковина. Перебував довший час у Венкувер, Б. К. Хтоби о нім знав або він сам нехай напише на адрес:

Parteni Zaparaniuk
1114 West First Str.
Duluth, P. O. Minnesota
U.S. America.

11 ЛОТІВ НА ПРОДАЖ.

Усі лоти в Портеж Ля Прері, суть при купі, в добрім місци і положеню. Можу заміняти за фарму також. Інтересовані зволять писати до: Jan Kaszewski Box 208. Transcona, Man. (9—11)

ФАРМА НА ПРОДАЖ

Північно Східна чвертка, секція 24, товншіп 27, рендж 20, дві милі від міста Sifton Man. і церкви. Фарма в дуже добрім положеню, трека перетинає фарму. Єсть 100 акрів під управою, 20 акрів сіножеси, решта що до вирібку. Хата і шпихлір під ґонтами, кирниця мурована, жерельна вода, єсть стайня і курник. Фарма обведена два рази дротом. Ціна $13 за акер, хочу половину готівкою, решта на оплати. Зголошуватись прошу до: John Huckan, 7 Charles St., Winnipeg, Man.

ПОТРІБНО двох хлопців одного до ґросерні, а другого до бучерні. Хлопці мусять бути тверезі, доброго характеру і щоб розуміли бизнес. Робота добра і стала зголошуватись треба до: J. Monuk, 224 226 Le Breton St Phone Queen 979. Ottawa, (10-11) Que.

ПОТРІБНО учительки з 3 ої класою цертифікатом до школи Little Bogy No. 1535. Науку може розпочати від першого Цьвітня с. р. Зголошуючись просить ся подати сторони моральні і яку платню жадалаб Chas. Napper, Sec. Treas. P.O. Box 164 Kamsack, Sask. (10-12

ПОШУКУЮ молодої і розумної дівчини котра би мала охоту вийти за мене замуж. Не робить се для мене ріжниці чи дівчина бідна або богата, лише те, щоб була чесна і файна а молода від 18 до 20 літ. Котра дуже виходити замуж най зголосить ся листовно до: John Zlotnek, Box 980, Cobalt, Ont.

СТАРОКРАЄВА КАНЦЕЛЯРІЯ.

Продаємо шифкарти за дуже тані ціни. [illegible] З Гамбурга, Ротердаму або Антверпен до Вінніпег $40.00. З Лібави (Росія) до Вінніпегу $46.[illegible]

Також даємо шифкарти [illegible]

[illegible]

884 Main St. Winnipeg, Man.

Phone St. John 162.

Пошукуєсь кількох агентів

до спродавання ґарантованих реальностей (лотів) Жаданим спродавцям дамо найдокладнійші поучення що до сего діла. Будем платити по $200 місячно. Лише ті, що мають охоту до повисше згаданого діла нехай зволять зайти або написати до:

Kamsack Realty Investment Co. Ltd.

811—812 Main St.

Union Bank Building. Winnipeg, Man

Адвокат і Публичний Нотар

[illegible]

R. S. SHACKLEFORD

адвокат і публичний нотар.

884 Main St. Winnipeg, Man

Phone St. John 162

ПРЕЗЕНТА:

[illegible] ГАРМОНІЯ [illegible]

English Asiatic Tobacco Co

ЛІКЕРИ

Стара [illegible] фірма

Carey & Co. Ltd.

707 Main St.

Phone Main 1115. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпегу, проте [illegible]ете свої замовлене до нас. Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.

[illegible]

Шукета T & B папіроси не клеєні.

Просимо наших передплатників вирівнувати свій довжок.

$75,000.

Маємо клієнт який має $75,000 на інвестицію в добрім місті, Транскона або на фарми. Єсли маєте щонебудь на спродаж напишіть до нас подаючи опис власностей, услови і т. п.

Не відповідаємо агентам але найліпше обслужимо властителів. Зголошуйтесь лише листовно

до

WESTERN TRANSCONA REALTY CO.
565 MAIN ST
WINNIPEG, MAN.

КАЛЄНДАРІ!

„ПРОСЬВІТИ" ілюстрований	45 ц.
„ЗАПОРОЖЕЦЬ"	35 ц.
„АМЕРИКАНСЬКИЙ"	50 ц.
„ГУМОРИСТИЧНИЙ ЖАЛО"	25 ц.
„РОБІТНИЧИЙ"	25 ц.
„ЗАГАЛЬНИЙ" — великий, знижена ціна.	65 ц.
„РІЛЛЯ" — Хліборобський порадник	25 ц.
„ХЛІБОРОБ"	28 ц.
„ПРИЯТЕЛЬ ЖОВНІРА" — знижена ціна	28 ц.

ПРОДАЮТЬ СЯ В

ZAHALNA KNYHARNIA

306 FRONTENAC ST. MONTREAL, QUE.

ДЕ СУТЬ Тодор Андрошак і Василь Костенюк. Перший прислав моней ордер Н-р 295452 на $4.00, а другий моней ордер Н-р 9766 на $3.00. Оба прислали гроші з одної почти. Інтересовані най гроші соб відберуть або ті що їх прислали зголосять ся а я гроші зверну. J. Monuk, 224-6 Le Breton St. Ottawa, Que. (10 11)

Важне для всіх!

Хто пришле нам $1.00 тому вишлемо: 1) золотий хрестик з шпилькою до одежі, 2) великий календар на 1914 рік і 3) всі образи муки Ісуса Христа в 50 найкрас. ріжнобарвних образках як книжочка.

Гроші посилайте на адрес:

EUROPA BOOK CO.

37 DEY STR. NEW YORK, N. Y

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпег, Ман., Пятница 20 го Марта 1914. — Winnipeg, Man., Friday, March 20, 1914 Число 12

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпегу.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ НЕДУГ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ: [illegible]

Розмовляємо по руски і по польски. [illegible]

1814 Сьвяткуйте, Браття, Українці Ювілейний Рік Тараса Шевченка! 1914

З поезій Т. Шевченка.

Крутом неправда і неволя,
Народ замучений мовчить,
А на апостольскім престолі
Чернець годований сидить;
Людською кровію торгує
І рай у найми віддає.
О Боже! суд Твій правий всує,
І всує царство Твоє!
Розбійники, людоїди
Правду побороли,
Осьміяли Твою славу
І силу і волю!
Люди стогнуть у кайданах,
Немає в них звістись,
Розкуватись, одностайне,
Односердне стати
За євангелію правди,
За темнії люди.
Нема кому! Боже, Боже!
Чи тож і не буде?
Чи настане великий час
Небесної кари?
Чи розломиш три корони
На гордій тіарі?
Розломимо!.. Благослови,
Не на месть, на муки,
Благослови мої, Боже,
Не тверді руки
Й слово тихеє! О Боже!
Чи вони-ж почують?

* * *

Єсть на сьвіті доля,
А хто її знає?
Єсть на сьвіті воля,
А хто її має?
Єсть люде на сьвіті,
Сріблом, злотом сяють,
Здасть ся панують,
А долі не знають,
Ні долі, ні волі!
З Нудьгою та з горем
Жупан надівають,
А плакати — сором.
Возьміть срібло, золото,
Та будьте богаті,
А я возьму сльози —
Лихо виливати;
Затоплю недолю
Дрібними сльозами,
Затопчу неволю
Босими ногами!
Тоді я веселий,
Тоді я богатий,
Як буде сердечно,
На волі гуляти!

* * *

Було колись — в Україні
Ревіли гармати;
Було колись — Запорожці
Вміли панувати!
Панували, добували
І славу і волю;
Минуло ся, остали ся
Могили по полю!
Високії ті могили,
Де лягло спочити
Козацькеє біле тіло,
В китайку повито.

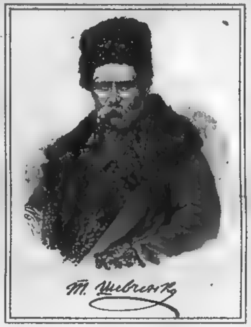

ДОЛЯ.

Ти не лукавила со мною,
Ти другом, братом і сестрою
Сіромі стала Ти взяла
Мене маленького за руку
І в школу хлопця одвела
До пяного дяка в науку.
„Учи ся серденько! колись
З нас будуть люди" — ти сказала,
А я й послухав, і учивсь
І вивчив ся. А ти — збрехала!
Які з нас люде?.. Та дарма!
Ми не лукавили з тобою,
Ми просто йшли; у нас нема
Зерна неправди за собою...

Високі ті могили
Чорніють, як гори,
Та про волю нишком в полі
З вітрами говорять.

* * *

Гомоніла Україна,
Довго гомоніла,
Довго, довго кров степами
Текла, червоніла
Текла, текла, тай висохла,
Степи зеленіють;
Діди лежать, а над ними
Могили синіють.
Та що з того що високі?
Ніхто їх не знає,
Ніхто щиро не заплаче,
Ніхто не згадає.
Тільки вітер тихесенько
Повіє над ними,
Тільки роса ранесенько
Сльозами дрібними
Їх умиють. Зійде сонце,
Осушить, пригріє,
А унуки? їм байдуже,
Жито собі сіють!
Богато їх, а хто скаже
Де Ґонти могила,
Мученика праведного
Де поховали?
Де Залізняк, душа щира,
Де одпочиває?
Тяжко важко! Кат панує,
А їх не згадають...

* * *

Не дай вмерти ходячому,
Серцем замерати,
І гнилою колодою
На сьвіті лежати;
А дай жити, серцем жити
І людей любити,
А коли ні, то проклинать
І сьвіт запалити!
Страшно впасти у кайдани,
Умерать в неволі;
А ще гірше — спати, спати,
І спати на волі,
І заснути на вік—віки,
І сліду не кинуть
Ніякого! одинаково —
Чи жить, чи загинуть...

Новинки.

СОЮЗ МІЖ ГРЕЦИЄЮ, СЕРБІЄЮ І РУМУНІЄЮ.

Побут премієр-міністрів Греції і Сербії, Венізельоса й Пашіча в Букарешті і їх переговори з румунським кабінетом, як здасть ся, скінчили ся заключенєм союза між тими державами, який в першій мірі має на ціли охорону постанов букарештеньского мира, [illegible] корисного для сих держав.

Безпосередний наслідок конференцій в Букарешті має бути [illegible] Греція, Сербія й Румунія, будуть вести мирну політику так довго, як довго Болгарія або Туреччина не будуть загрожувати інтересам Сербії або Греції. Далі постановлено, що на випадок конфлікту між Грецією й Туреччиною в справі егейських островів, Румунія виступить з нотою, в якій проголосить, що не може лишити ся байдужною супроти нарушеня мира і постанов великих держав. Румунія виступить також в тім випадку, як би Болгарія позволила Туреччині вступ на її територію.

Таким чином акція Росії в справі завязаня нового союза балканських держав на разі не вдала ся.

ТАЙНА ОСТРОВА

Серед Тихого Океану, в віддали 3.200 км. від Чілі, лежить малий, бідлюдний острів, названий островом Воскресеня. В середині острова здіймає ся гору високий на 520 метрів кратер, в нім находить ся озеро, а [illegible]кий свідчить по вулканічне походжене острова. Довкруг кратера вулкану тягне ся горова рівнина, покрита убогою ростинностию. Береги острова є дуже спадисті, єдине два місця як так надають ся на порт.

Остров Воскресеня посідає тайну, якої вчені не удало ся відслонити: є нею величезні камінні фігури, високі понад 20 метрів, які важуть по 3.000 сотнарів кожда, і збудовані є з величезних каменюк. Їх до 500, а всі представляють статуї до пояса людскі, своїм самим виразі облича, звернені до моря. Хто сі фігури будував на безлюднім острові — ось загадка яку має розвязати научна виправа, що вийде небавом туди з Буенос Айрес.

НАРОДИНИ В АНГЛІЇ УМЕНЬШАЮТЬ СЯ

Після вітальної статистики за послідний рік виказує ся, що народини в Англії уменьшують ся а случаї смерти збільшають ся.

Бідні таким не сушили собі голови зовсім, та богачів се тревожить неабияк.

ХОТЯТЬ 10 МІЛЬОНІВ ПОСЕЛЕНЦІВ НА ЗАХОДІ.

В одній зі Саскатунських дневних часописий читаємо: - Незадовго має ся заложити товариство „Ліга кольонізації і розвитку Зах. Канади". До сеї ліги будуть належати представителі усіх міст на Заході, усіх желізних доріг і ин. Задачею і цілею сеї ліги буде здобути 10 міліонів поселенців для Зах. Канади.

Організаційний мітінг відбуде ся в Норт Бетлфорд 14—15 мая, опісля кождого року будуть відбувати ся мітінги сеї ліги в ріжних містах Зах. Канади.

„ПІБРАЛИСЬ."

Від початку істнованя консервативний орган „Канада" друкувалась в „Українскім Голосі" Та послідними часами між ними зайшли політичні непорозуміня і „Канада" „перемуфовалась" до „Канад. Русина." Обі сі газети мають одні і ті самі погляди політичні, моральні, релігійні, і обі вони що до барви однакові. Тепер — злучивши ся будуть йти в парі і тягнути один віз політичний і церковний, абсурдний. Щасть їм Боже. Замітне лиш те, що консервати лучать ся з католиками-французами. Чи се їм поможе?

ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

На бажане публики Українське Просьвітно-драматичне Тов. „Воля" у Вінніпегу відограє в суботу 21 марта в Queens Theatre другий раз „НАЗАР СТОДОЛЯ" і „ВЕЧЕРНИЦЯМИ" Ніщинського.

Ціни місць: Від 10 до 50 ц.

Ам. Кружок ім. М. Заньковецької відіграє в суботу дня 28 с. м. в Квінс театрі, на Селкірк ул. представлене в пятьох діях І. Тогобочного п. з. „ДУШОГУБИ."

Початок представленя о 8 вечер.

Увесь чистий дохід призначений на „Рідну Школу" в Галичині, просить ся отже П. Т. Родимців о численну участь.

Комітет.

В EMPRESS ТЕАТРІ.

Слідуючого тиждня відіграють одну досить сенсаційну штуку представляючи місто Лондон і ледоватий північний бігун.

Друга розсьмішаюча річ буде: „Не до наслідуваня сьміхованець і його Американська красота."

Крім того буде представлятись богато инших штук от як: „Два Римляне і сказкова лялька," — „Левінські на весілю," — „Чотири одного рода," — „Циркусові дні," — „Жебрак" і инші. Варто бачити.

ТОВ. „СУД ЛЮДЕЙ"

слідуючої неділі о 3-ій з полудня дасть три відчити. Будуть промовляти люде не англійської народности. Панна С. Романовска і Макс Фінкелстейн будуть говорити на тему: „Мілітарізм," д. Іван Петрушевич: „Затриманє матірної мови не-англійских народностей в Канаді." Я. А. Стівенсон скаже коротко про: „Чи Канада уникне старокраєве лихо земельної посілости."

Співати буде кілька пісень польске гімнастичне тов. Мітинг, як звичайно, відбудесь в St. John Technical Institute. Місця вільні. Запрашаєсь кождого!

ДО КАНАДИ!

Ми продаємо шіфкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найліпші шіфи котрі відходять що тиждня.

Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають рівні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо якраз як посилати. Спитайтесь людей тих що з нас вже посилали.

Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформації.

Міняємо долари на корони, продаємо марки краєві і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.

К. [illegible], управитель загран. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

THE CANADIAN FARMER
RUTHENIAN WEEKLY
Published every Friday at 287 Selkirk Ave. by the
Canada North West Publishing Co., Ltd

1814–1914.

З нагоди столітних роковин Тараса Шевченка.

В сім році припадають столітні роковини народин Тараса Шевченка, нашого найбільшого поета, генія, співця людської недолі і неволі. Увесь Український народ який розкинений по цілому сьвіту, від бідного зарібника до найбогатшого в кім лише плине українська кров, в чиїх лише грудях бєсь те українське серце, у кім лише есть та українська душа повинен вшанувати його па[illegible]сьвяткувати се найбільше в нашому житю сьвято, ту память сеї найбільшої хвалі!

Богато було і єсть людей — і своїх і чужих — що суть великими, славними писателями, поетами, та у нашого народу ще ніхто не здобув собі більшої слави у письменьстві як Тарас Шевченко. Він — наша слава й гордощі, він наш пророк й учитель! Та нехай ніхто не думає, що то лише ми сами так дуже шануємо свого Кобзаря. Його скрізь,по всьому сьвіту мають одного з найславнійших поетів

І чому властиво за такого його мають? А тому, що він є щиро-народний поет. Вийшовши з під убогої селяньської стріхи, він на собі зазнав не троха тих солодощів панського кріпацтва. Ціле житє болів він серцем за свій бідний, поневолений, кайданами скутий український народ, він — Тарас Шевченко — вже від молодечих літ завсїди і всюди боронив народні права, він так любив свій нарід, свій рідний край, що готовий був терпіти все (і терпів через 10 літ у засланю на Сибірі) за те що хотів аби Україна була щасливою, вільною країною, країною свободи і волі.

„Свою Україну любіть, любіть єї во время люте, в остатню тяжкую мінуту за неї Господа моліть.'' Найбільше хотів він, аби Українці не цурались, не забували своєї рідної мови, свого народу. Бо мова своя рідна се єдиноке средство, яке не дасть якомусь народови згубитись, вимерти, своя рідна мова се лучник, який так міцно і раз на все тримає нас вкупі, в кущі. Він добре розумів, що мова наша, се фундамент, а ми — се велика будівля. Нема доброго міцного фундаменту то й будинок довго не устоїть. Сли-ж ми-б не плекали, не шанували своєї мови, то і ми самі були-б наражені на небезпеченьство, на згубу, на вимерте. Се гаразд розумів Тарас Шевченко, отже [illegible]:

„Учіте ся брати мої,
Думайте читайте,
І Чужого научайтесь,
Свого не цурайтесь.
Во хто матір забуває,
Того Бог карає...''

Щобиж наші Впов. читачі дізнались дещо більше про Т. Шевченка, то ми — о скільки змога — коротко напишем про його житє і діла

I

Дитячий і хлопячий вік Шевченка в рідній стороні.

Тарас Шевченко родив ся 9 Марта 1814 року, на Київщині в селі Моринцях, звенигородського повіту Батько його Григорій Шевченко був бідним селянином, кріпаком пана Енґельгардта.

Тоді як народив ся Тарас, на Україні була паньщина, люди робили не на себе а на панів; люди не мали жадних маєтків, за роботу пани давали їм стільки землі щоб ті з голоду не повмирали. Волі люди не мали жадної; пан міг хлопа вбити і за се йому нічо не було. Біддували отже люди тяжко, від малої дитини до найдальшої старости кріпак робив на пана як той чорний віл, при тяжких роботах кріпаки й гинули, а пани на се все дивились як-би на дуже маловартну річ. Пани собак ліпше шанували, доглядали як людей, які на них робили, їх своєю кровю обливали... Народ в неволи, в тяжкій неволи стогнав, виглядав волі мов сонця Божого на небі в хмарний день.

У Тарасового батька було кількоро дрібних дітей. Хата у Шевченка в Кереливці, куда переніс ся жити по народженю Тараса, була бідна, покрита соломяною стріхою

Що Тарас, будучи малою дитиною, приглядав ся добре житю бутю своїх родичів сьвідчить про се, що він написав

Не називаю єї раєм,
Тиї хатиночки у гаю —
Над чистим ставом, край села.
Мене там мати повила
І повиваючи сьпівала,
Свою нудьгу переливала
В свою дитину, в тім гаю
У тій хатині, у раю —
Я бачив пекло... Там неволя,
Робота тяжкая, — ніколи
І молитись не дають.
Там матір добрую мою
Ще молодую, у могилу
Нужда та праця положила,
Там батько плачучи з дітьми
(А ми малі були і голі),
Не стерпів лихої долі —
Умер на паньщині!.. А ми
Розлізли ся межи люди
Мов мишенята. Я — до школи
Носити воду школярам,
Брати на паньщину ходили,
Поки лоби їм поголили,
А сестри... Сестри? Горе вам,
Мої голубки молодії!
Для кого в сьвіті живете?
Ви в наймах виросли, чужі;
У наймах коси побіліють
У наймах, сестри і помрете...

От такого добра, гаразду зазнав в малку Тарас. Не було кому його доглянути; ним заопікуватись, бо мати й батько вічно на паньщині робили, а дома самі лише діти були.

Тараса доглядала о 8 років старша сестра Катря. Но як могла вона належито доглядати, николи сама догляду старших потребувала.

Як Тарасови було вже 9 літ, його мати умерла. А сестра Катря вже була заміжна. Батько Тарасів оженив ся вдруге, взяв вдову з трома дітьми. З того часу в хаті Шевченка настало пекло, а вже найбільшого горя зазнав і витерпів Тарас. Його дуже ненавиділа мачоха, била його немилосердно, він утікав з хати й ховавсь по коршах та бурянах. Йому добре було тоді коли часами батько дома був. Та таке дуже рідко лучалось...

Перебув от так Тарас до одинайцятого року житя, аж тут і батько умер. Хлопець зістав ся круглим сиротою. Батько вмираючи, не лишив для Тараса нічого бо казав, що з него буде щось великого, або нічого. Батько розумів се так, що сли-б віддати Тараса в школу, то з него будуть люде, а ні — то нічого. Через то мабудь Тарасів батько ще за житя дав Тараса до школи яка була у їх селі і — де вчив дяк Губський. Від него Тарас не навчив ся богато, бо дяк був пияниця і не вчив добре. Але все таки Тарас дечого навчив ся за три зимі. Опісля за учителя став другий дяк Богорський. Тарас помагав сему дякови в господарстві, ходив псалтиру читати над мерцями, та так і жив. А дяк сей був неаби який пияниця, нераз Тарас набрав по плечах від него, часто густо зовсім за дармо. І ото раз як Тарас застав дяка в школі пяного і добре сплячого, він звязав його, набивсь до схочу і утік до містечка Лисянки де був дякон-маляр. А до малярства у Тараса був великий хист Він же в своїх піснях й пише

„Ще в школі згодом
Таки в учителя-дяка
Гарненько вкраду пятака
(Бо я було троха не голе,
Таке убоге) тай куплю
Паперу аркуш і зроблю
Маленьку книжечку; хрестами
І візерунками в квітками
Кругом листочки обведу
Тай списую „Сковороду''
Або „Три царі со дари''
Та сам собі у бурянї
Щоб не почув хто, не побачив,
Висьпівую, було, та плачу.''

На жаль в діякона маляра Тарас довго не був, всего три дні і покинув. Покинув через те, що там його зовсім нічого не вчили а казали носити лише воду з річки Тікича.

Пішов Тарас до другого маляра, та той вичитав з його долоні, що з него нічого доброго не буде. Тарас повірив сему, вернув домів і став за громадського пастуха. Про се він й пише.

Мені тринайцятий минало,
Я пас ягнята за селом.
Поглянув я на ягнята—
Не мої ягнята:
Обернув ся я на хати
Нема в мене хати;
Не дав мені Бог нічого!
І хлипнув сльози
Тяжкі сльози..''

Через кілька років Тарас тиняв ся попід чужі плоти, його всі сварили, поштуркували, звісно як сироту.

Про се він й каже.

„Тяжко важко в сьвіті жити
Сироті без роду:
Нема куда прихилить ся, —
Хоч з гори та в воду.''

Своєю дорогою, що з Тараса був кепський наймит, бо його бувало гонять до роботи, а він з книжкою і мальованем не хоче розстатись. Книжка олівець і шматок паперу усе находилось у него, се були його невідступні товариші. А через них він не троха горя мусів знести...

II

Парубочий вік Шевченка в паньскій службі.

Гадка, щоб вчитись малярства, не покидала Тараса. І отсе, коли йому було 15 літ, Тарас постановив еще раз спробувати долі: пійшов до одного маляра, що жив в селі Хлипнівка Сей приняв радо Тараса, та коли дізнав ся, що він із кріпаків, порадив йому піти до пана у Вільшану і взяти довіл на науку. Пішов Тарас, тай не вернув ся назад до Хлипнівки. Управитель пана Енґельгардта звелів затримати Тараса й наймати паньскому кухареви. По недовгім часі його взяли за козачка до паньских покоїв. Він перебував часто в великих містах, далеко від любої йому України. Тарасови довелось покоштувати паньскої волі і йому таке житє наскучилось. Він довгими часами пересиджував в паньскій прихожій чекаючи поки звелить пан принести йому або люльку набити... Він отже користав з сеї хвилї: — нишком малював підсьпівуючи. Тарас так зовсім вдавсь малярству, що, бувало, нікого і нічого не чує, не бачить. Нераз Тарас мусів покоштувати різки за те, що — малюючи не чув як кликав його пан, чи не відчинив дверей. В Тараса тоді власне зродилась думка: чи то вік він мусить жити в неволі і потурати на всяку панську вигаду.

(Дальше буде.)

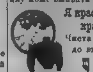

Се є ДОМОВА КРАСКА,
яку може вживати кождий.
Я красила сею краскою
Чиста і проста до вживаня.
DY-O-LA
Пришліть по кольорову карту і книжочку Нр 106, обі даром
The Johnson Richardson Co., Ltd.
Montreal, Can.

СЬВЯТО ШЕВЧЕНКА ЗАБОРОНЕНЕ.

Російський міністер внутрішних справ дав київській адміністрації вказівки в справі заборони публичного сьвяткованя столітнього ювілею Шевченка. Київський маґістрат теж одержав телеграму, що не вільно, місту брати участь у сьвяткованю сього ювілею. Комісію, що організує сьвяткованє ювілею, повідомлено, що адміністрация „запропонувало'' місцевому духовенству не правити панахід по Шевченкови З огляду на сю заборону не відбудуть ся закладини памятника Шев[illegible]

Дня 17 м. м. начальник краю запросив до себе городського голову п. Дякова і заявив йому, що усякі приготовани до офіцияльного вшанованя памяти Т. Шевченка треба приспинити, бо ніяких народніх шанувань поета не буде дозволено

Відомости про заборону офіцияльних сьвят одержано у Києві ще раньше. В розмові з співробітниками газет гор. голова І. Дяков висловлював ся, що вищі сфери ставлять ся неґативно до уражденя сьвят з приводу 100-літя народженя Т. Шевченка

18 лютого відбуло ся засіданє комітету в справі будови памятника Шевченкови. Проводив міський голова І. Дяков. Отворивши засіданє, він повідомив присутних, що з наказу міністерства внутрішних справ не буде в Києві сьвяткованя ювілею Т. Шевченка, а також не буде закладин памятника йому. Вияснило ся, що вибраний комітетом проект памятника треба насамперед подати на затвердженє міської ради, потім до академії красних штук і нарешті до „департаменту загальних справ'' при міністерстві внутрішних справ. Поки проект не перейде через сї міністерства, годі робити закладини памятника. Рішено подати проект на затверджене відповідних інстанций.

Пошукуєсь кількох агентів
до спроданя ґарантованих реальностей (лотів) Жданим спродавцям дамо найдокладнійші поучення що до сего діла. Будем платити по $200 місячно. Лише ті, що мають охоту до повисше згаданого діла зволять зайти або написати до:
Kamsack Realty & Investment Co. Ltd.
811 812 Union Bank Building.
Winnipeg, Man

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріяльне в Вінніпегу.
ПЕРЕВОДИТЬ процеси всякої категорії, в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, повновласти і всякі інші документа старо-краєві і Канадийські.
ПРОДАЄ шифкарти на морські [illegible], а [illegible] перевізка 1 до 7 днів.
МІНЯЄ І ВИСИЛАЄ гроші до всіх частий сьвіта скоро і безпечно.
ПРОДАЄ І КУПУЄ грунта в старім краю і Канаді, а [illegible].
В всяких справах і клопотах удавайтесь до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
341 Main Street · Winnipeg, Man.

Модні вбраня на весну і літо.
Новий на весну і літо катальог уможливить вибрати матерію на вбраня на се літо, У нашим складі є найліпши ґатунки.
ВЕЛИКИЙ ВИБІР З КАТАЛЬОГУ.
Ми маєм всегда доволі річей до вибору Суть і матері різного рода, тут подаємо кілька ґатунків і ціну за ярд:
Colored Armure 25, All Wool Nun's Veiling 30, Colored Albatross 30, Striped worsted suiting 42, Shepherd Check suiting 30, Colored Cashmere 30 and 35, Coating Serge 42, Silk striped marquisette 30, Colored English Lustre 39, Cream Bedford Cord [illegible], Colored Melrose 40, Men's Corduroy 60, All-Wool Chiffon Panama 45, Fancy Delaines 25, Shepherd Check 30, Cashmere Serge 39, Tartan Plaid 39, Colored Alma Suiting 50, English Coating Serge 50, Stripe Suiting [illegible], Boy's Tweed suiting 70, Halifax Tweed suiting 65, Wool Shepherd check [illegible], Grey Tweed serge 75, Satin Suiting 79, Satin Crepe Eolienne 1.35, Coating Serge 79, Whipcord suiting 85, Colored Poplin 85, Cheviot suiting 79, Black Henrietta [illegible], Silk and Wool Poplin 1.50, Colored Armure 1.10, Bedford Cord Suiting 1.25, Whipcord Suiting 1.75, Diagonal Suiting 1.50.
Дістаньте наш каталог аби купити ся другий матерії.
Се лише кілька ґатунків [illegible] дивіть ся в наш катальог [illegible]
T. EATON Co. LIMITED
WINNIPEG CANADA

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЛЯ і Ко.
ОГОЛОШЕНЭ!
Шіфкарти з Европи до Вінніпеґу лише $40.
і то на найліпші почтові шіфи.
Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути вищі.
Виготовляєм старокраєві документа леґалізовані в Конзулятом [illegible]: — контракти купна і спродажі, повновласти, переправляєм процеси в старім краю, виробляємо увільнення від вправ військових і т. п. як рівнож виробляєм різного рода тутешні документа, асекуруєм від огню і на жите, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей сьвіта, купуємо і спродаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальности
Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпеґу
J. G. KIMMEL & CO.
215 Logan Ave. Телефон Garry 2288 Winnipeg, Man
J. G. KIMMEL нотар

10.000 вдячних і задоволених відбирателів
НАШИХ ФОНОГРАФІВ
котрі ґарантуєм, письменно на 10 літ і висилаємо на 3 місяці безплатної проби і додаємо до кождої машини 60 руских сьпіванок ЦІЛКОМ ДАРОМ.
[illegible] НАЙБІЛЬШИЙ СКЛАД РЕКОРДІВ РУСКИХ НА СЬВІТІ [illegible]
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
[illegible] St. Dep 56 New York, N. Y.
[illegible]

ПОТРІБНО СЕЙЧАС
кількох людей які говорили-б по польски і по руски і могли спродавати реальности, платня місячна. Потребуємо аґентів і на кольоніях Зголосіть ся до.
Western Transcona Realty. Co.
565 Main St. Winnipeg, Man.

Даремно трачене гроші урядом Робліна і як сему зарадити.

Одною і найважнійшою причиною чому консервативний уряд Робліна повинен бути змінений після сегорічних виборів є трачене публичного гроша. Коли уряд тратить публичні гроші, то податки стають більшими в цілій провінциї, а ми знаємо що ті податки платить не хто иньший лише фармері і робітники.

Ліберали в Манітобі дорікали всегда урядови Робліна [illegible] трачене грошей. Кождої парляментарної сесії ліберальні посли говорили і голосували проти метода якої уживає консервативний уряд з публичній адміністрациї, і доказали много разів переглядаючи рахунки, що консервативний уряд дає добру платню своїм приятелям за дармо. Люди повинні знати що се суть їх гроші які уряд роздає, і що за поміч яку робить уряд Робліна своїм приятелям, членів прихильників сего уряду не коштує нічого. І коли они роздають дармо своїм приятелям то певно они і собі не забувають.

Ми знаємо дуже добре що кождий департамент яким завідує консервативний уряд Робліна має о много більше людий як їх потрібно до виконуваня роботи, сим людям уряд дає місця за їх круту і кримінальну роботу в часі виборів, і много з них майже жадної роботи не роблять а плату що місяця беруть велику. В місто чесно і ощадно поводитись з народними грішми уряд тисячі долярів виплачує кождого місяця людям що дуже маленько роблять, а тілько за се щоби у виборі було кому для уряду роби[illegible]

Ліберали перед виборами в 1910 році говорили що они можуть зменшити видатки адміністрацийні що найменьше на $200.000 річно. Се було чотири роки взад. Від того часу адміністрацийні видатки страшно побільшились. Ліберали говорять що они тепер можуть зменшити видатки о $250.000 — $300.000 річно. І се що говорять они можуть зробити коли будуть чесно завідувати і усунуть рабунок народного гроша.

Дехто скаже що не трудно то обіцяти але тяжше обіцянку додержати. Щоби читачі переконались то ми зглянемо в минувшину коли ліберали мали уряд Манітоби в своїх руках і то що обіцювали всегда додержували.

В році 1888 коли ліберали взяли уряд в Манітобі, то їх попередний консервативний уряд подібно марно тратив народні гроші як тепер уряд Робліна. У виборі ліберальні кандидати говорили що коли їм віддадуть уряд то они зменьшать видатки що найменче на 50.000 долярів річно. Ну і що сталось? Ліберальний уряд вибрано в 1888 році і зараз з кінцем першого року їх урядованя видатки сей новий ліберальний уряд зменшив не о 50 000 а о $120.601. Се нас переконує що ліберали годні і тепер так зробити. Коли уряд може заощадити 300.000 долярів річно то се много значить для фармерів і робітників що живуть в сїй провінциї.

За минувших десять літ уряд Робліна так безцільно тратив гроші, що видатки збільшились на більше як пів мільона долярів. В послідним році ліберальний уряд Грінвея видав 277.205 долярів. По десятьох літах уряд Робліна потрафив видати $751.091 річно, се є о 517.796 долярів більше.

За послідних чотиря роки уряд Робліна видав найбільше. Уряд наприймав много людий що нічого не роблять а беруть велику плату. В урядах сидять люди, курять та читають ґазети а бідні фармері і робітники мусять їм платити. Таким відносинам виборці Манітоби повинні зарадити, а зарадять они сему лиху тогди, коли голосуючи на лібералів викинуть уряд Робліна, а на его місце поставлять уряд ліберальний.

Пан Норріс провідник лібералів в провінциї є чоловіком що високо цінить чесноту. Ніхто з его найбільших ворогів не міг нічого єму ніколи закинути, позаяк нічого не годен єму закинути, є чоловіком чесним і коли що говорить то говорить правду. Коли він каже що заощадить річно $300.000 то ми повинні повірити его словам. Ліберали певно будуть вибрайними сего року до уряду тому і ми Русини виборці в Манітобі коли хочемо мати чесний уряд повиннисьмо помочи лібералам і панови Норісови а поможемо коли будемо голосувати на ліберальних кандидатів.

Примір до наслідування.

В Познанщині є на самій бранденбурській [illegible] парохія Пилка. Перед десятьма літами знаходила ся отся парохія в страшнім упадку і належала до найбіднійших. Вона має 4.000 душ в 9 селах, розкинених від себе на три милі. Десять літ тому взад став парохом Пилки молодий священик о. Каліньский. Він взяв ся зараз до праці. Вперед розбудив між селянами охоту до читаня. Обіймаючи душпастирство, знайшов в цілій парохії всего 9 осіб, що читали часописи. Читальні не було жадної. Нині в Пилці є кілька сотов різних часописий. В деяких домах тримають три і чотири газети. Читалень основано чотири. Число вижичених минувшого року книжок доходить до 2.700. Читальнями займають ся самі селяни. За сею просьвітною працею пішла праця суспільна і організацийна. Тому, що більшість парохії становить населене малоземельне, котре без еміґрациї в німецькі краї не могло би удержати ся, то о. Каліньский як-раз отсе населене вперед організує, основуючи в парохії пять робітничих союзів, котрі числять нині 400 членів. В сих союзах головно ширить ціле житє просвітне, національно і взаємної самопомочи. З початку йшло дуже трудно, бо треба було самому всюди бути, але нині робітники вже самі на стільки вишколені, що цілою працею в стоваришеню займають ся майже самі. Кромі робітничої організациї є еще союз робітниць в числі 60 членів, один союз жінок і одно брацтво Дитяти Ісуса.

Та на сім не покінчила ся ще праця о. Кіліньского. Научен, скільки зла творять ріжні шинки, бажає і сьому зарадити. Урядує два рази місії, основує товариство абстинентів, а вкінці в одним з своїх сіл будує величавий „католицький дім''. Сей дім стає ся осередком просьвіти на ціле село. Цілий дім складає ся з одної великої кімнати, що може помістити вигідно тисяч осіб, з сценою на представленя, бічною каплицею на богослуженя і великою кухнею на долі. Подібний дім збудовано недовно і в другім селі. Через сї доми годно запанувала в парохії о. Кіліньского примірна тверезість.

Перед трома літами закладає дальше о. Кіліньский в своїй парохії „бюро безплатної правної поради'', де три рази в тиждень в означених годинах дає приятельскі ради на випадок ріжних клопотів своїх парохіян. Се бюро дає пароховн найбільше занятя, але й приєднує йому найбільше сердець. Минувшого року число осіб, що користали з бюра, виносило разом 500.

Просто вірити не хоче ся, аби один чоловік, маючи на своїй голові не легкі обовязки чисто церковні, мав ще стільки часу на сповнюване горожаньских обовязків. Та богато може той, хто вміє і хоче працювати. Ціла отся щира та повна пожертвовани праця о. Кіліньского наражала його на 33 процеси з його властями, але всї ті процеси скінчили ся для нього завсїгди побідою.

Таких о. Кіліньских побажатиб якнайбільше і нашому бідному народови.

„Нове Слово''

Еще про велику ліберальну конвенцію.

Русини з кождого пулу в Манітобі висилайте своїх делеґатів на велику конвенцию ліберальної партиї в Манітобі що відбуде ся в Вінніпегу 26 і 27 Марта.

Се буде одна з найважнійших конвенций яку коли мала ліберальна партия і на ній будесь рішати много важних справ що до виборів, котрі, як сподієм ся, відбудуть ся в місяцю червні.

Більша половина Русинів що замешкують в Манітобі прихильно відносила ся до ліберальної партиї, позаяк ліберальна партия була всегда прихильна Русинам і дбала про наші інтереси. В початках нашого приїзду до сего краю ми не могли брати великої участи в политиці сего краю, позаяк новий край був нам чужим, потребувало усего учити ся, пізнавати відносини сего краю а також політику лібералів і консерватистів.

Тепер уже є нас тисячі таких що розуміємо політику і знаємо чого маємо вимагати від політичних партий

Ліберальна партия сподіє ся що Русини вишлють много своїх делеґатів на сю велику ліберальну конвенцию яка відбудесь у Вінніпегу і що возьмемо живу участь в їх нарадах. Ліберали були нашими приятелями від коли ми приїхали до Канади. Тому кличемо еще раз, кождий пул най сейчас скликає збори і призначує делеґатів на сю велику ліберальну конвенцию.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
„Нове Житє''
Се одинока часопись не залежна до жадної організациї або партиї! Передплата для Канади виносить $1.75
"Nowe Zytie"
107 Grant St. Olyphant, Pa.

З тайн Марса.

Нашу землю пізнаємо вже основно з цілою докладностию. Відкрили ми оба бігуни, пізнали нутро суші, вдерли ся в тайни океанів — приходить черга на досліди всесвіта. Що там дієть ся в небесних просторах? Який вигляд мають планети віддалені від нас мільони кільометрів? Чи є на них суші, моря, ростинність, звірята й люде? Чи пізнаємо ми се коли?

З поміж мільонів сталих звізд, що ночию заливають небеса білим сьвітлом, ні одна не може бути подібна до нашої землі. Чотири споріднені звізди нашої соняшної системи, зовнішні планети Юпітер, Сатурн, Уран і Нептун не можна також порівнувати з нашою землею, бо соняшні проміні падають на них з 27 до 30 разів слабшою силою, ніж на нашу землю. Тому сї чотири планети мають дуже зимний клімат. Меркурій і Венера, як кажуть звіздарі, все звернені до сонця одною і тою самою стороною. Се бововане з сонцем не є зовсім їх чемностию, а за се сонце осьвітлює і огріває завсїдно лише їх одну сторону. друга остає вічно в холоді і громішній тьмі ночи. Нема отже й мови про подібність сих планет до нашої землі.

Остає лише одна планета Марс. Численні спостереженя потверджують з великою правдоподібностию, що на Марсі є повітре і соняшне сьвітло, що є там суші і моря, є гори і доли, є вулькани — зовсім як у нас Учені звіздарі мають надію, що зможуть колись складати карту Марса, прослідити його метеорольоґію, пояснити його відносини ґеольоґічні. Сподівають ся тому, бо Марс в своїм розвитку, отже в охолодженю, випередять „трохи'' землю, а саме о кількасот мілиярдів літ. Тому може на Марсі пізнаємо, як по міліардах літ буде виглядати наша земля

А астрономи від давна вже цікавлять ся Марсом Особливо інтриґують їх прості, добре видні лінії. Лінії — і то прямі. Що се може бути? В природі нема таких простих ліний, хиба от ще лінії на Марсі штучні. Шіапареллі був першим, що означив сї лінії як канали Він казав: побудували їх мешканці Марса, єства більше інтелиґентні, ніж ми, скромні мешканці землі. Мають вони також красші технічні средства. Інші астрономи не годять ся з сею думкою, бо сї прекрасні канали зникають часом в протягу трох днів. Чи висохли? Справа мотає ся і тому треба шукати иньших здогадів. Зробив се Андріян Бавман, котрий зібрав свої й чужі здогади в книжці, яку видав в Цірїху.

Що-ж говорить Андріян Бавман? Наперед наводить знані читачам факти. – Марс належить до маленьких планет Меньшими від нього є лише Меркурій і планетоїди. Промір Марса виносить половину земського проміру, а маса лише одну десяту часть земської маси. Наші предмети важили-би на Марсі лише одну трету з нашої ваги, так що грубенький добродій, що лічить свою отилість в Карльсбаді, важив би на Марсі тільки, що молоденька панночка. День і ніч разом є 40 мінут довші, як у нас, а рік має 687 наших днів. Мусить там бути значно зимнійше, як у нас, бо Марс одержує меньше тепла від сонця

Зміна пір року є сильнійші, як у нас, а ріжниця температури дня і ночи є дуже велика. [illegible] окружений Марс атмосферою, яка є звичайно ясна і прозрачна. Мраки і хмари є рідкостию. Від ряду літ перед 1909 роком завважали в атмосфері Марса дуже малі заколоченя. Але того року появили ся над Марсом жовтаві густі хмари, більші від цілої Европи. Сю жовту краску хмар приписує Бавман вибухам вульканів, котрі так як у нас викидають з своїх кратерів попіл і порох. Се діланє вульканів спричинює також жовту закраску ледового моря, а не білу як у нас.

Властивим доказом на се, що на Марсі є море, мають бути отсї канали, над ними ломлять собі голови учені. З се темні смуги на ясним полі. Бавман думає, що се є щілини в ледовій поволоці Коли ся поволока осугмлює ся що раз більше і корчить ся, мусить тріскати в тих самих місцях і в тих самих напрямах. Сї щілини — доказує Бавман — тягнуть ся поміж островами і рогами в напрямах, які означив на своїй мапі Шіапареллі й инші. Свое [illegible] уважає Бавман за научне вже хоча-би з сього приводу, що воно числить ся з фактом що так звані канали поза лінією морського побережа не мають подібного про[illegible]

В 1909 р. був Марс близько сонця, огріте посунуло ся далеко в сторону півночи отже щілини мусїли більше стиснути ся, замкнути ся. Тому канали можна було побачити через побільшаючі скла дуже недокладно В кінци говорить Бавман, що на Марсі після істнуючих вказівок можуть жити ростини. Чи є там звірята? Чи є там люди? Се найбільше цікавить нас. Хочемо знати, чи маємо де кревних в небесних просторах, чи лише ми одинокі.

* * *

НАПАД ВОВКІВ НА МІСТО

На угорське місто Наґикінда напали недавно у великій скількости голодні вовки в білий день. В місті повстала на улицях страшна паніка. Вовки кидались на людий. На борзі уоружилось кількох людий в рушниці і звели з вовками розпучливу боротьбу, завдяки чому вовки повтікали. Не обійшлось при сім без випадків. кількох людий лежить покалічених хижака[illegible]

ВІДЗНАЧЕНЄ УКРАЇНЬСКОГО ЕТНОҐРАФА.

Як довідуємо ся, російська Імператорська Академія Наук признала минулого місяця д. Володимирови Гнатюкови, секретареви Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові, за його книжку: „Народні оповіданя про опришків'' премію імени проф. А. А. Котляревского. Таке відзначене з боку найвисшої російської наукової інституциї стрічає нашого етноґрафа вже другий раз. Перший раз визначила його Академія Наук ще з кінцем 1902 р. вибравши його своїм членом кореспондентом. Тепер він одинокий Українець в Австриї, що користує ся таким почесним титулом.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріяльних, старокраєвих і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).
ВИРОБЛЯЭ: повновласти і контракти купна — продажи, леґалізовані через конзулат;
ПЕРЕПРОВАДЖУЭ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через перворядних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЭ подання в військових справах, себто: увільнена від вправ, контролі і асентерунку.
ПРОДАЭ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЭ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЭ ПОЗИЧКИ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЭ від огню і на житє.
КУПУЭ І ПРОДАЭ всякі реальности в місті і на [illegible]нциї.
[illegible]
Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим занятє не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера.
Всяка інформация даром, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
— НОТАРІ. —
834 Main str. Winnipeg, Man.

Шал і любов.

Др. Н. Н. Морріс, який уходить за одного з красших американьских психольоґів, мав недавно в Чікаґо на конґресі лікарів-алєністів інтересний відчит на тему: „Шал любови і супруже.'' Виводи ученого лікаря стремлять до того, що любов є умовою недугою. Поет, артист, музик, жовнір, геній чи ідіот, котрий залюбить ся, не буде ніяким героєм, але просто звичайним кандидатом до зимних тушів і заведень божевільних.

Залюблений говорить і пише самі нонсенси.

— Люблю ся в тобі на смерть!

— Буду тебе любити вічно!

— Ти моє ціле житє!

— Чую твоє єство в моїм єстві! Здаєть ся мені, що твоє серце бє в моїм нутрі!

Все се не має сенсу Він не умре. Вічність не є залежною від смертельного єства. Житє є просто непрестанною циркуляциєю крови. В собі можна мати тілько власне єство. В грудях може бити тілько одно серце. Иньшими словами: все се абсурди висказані або написані в любовнім шалі.

І дальше: залюблений набавляєть ся сам катару, жлучи на морозі і вохкости на предмет свого збочення. Береже як реліквії її волосся, кусні її стяжок, засушені цьвіти, фотоґрафічні любовні листи і картки... Дитинніє, тратить притомність, стає ся смішним і т. д.

Теория дра Морріса не є нічим новим; переконали нам її перед ним ріжні письма, навіть біблія, листи св. Павла, „Похвала чортівства'' і т. ин. Учений Еразму писав: „Всі женщини і мужчини дуріють під впливом любови і то почавши від артистів, а скінчивши на священиках, банкерах, а навіть на моїх товаришах, себто учених докторах '' Невідомо ніколи, де зачинаєть ся, а де кінчить ся любовна дурійка...

Все се може бути. А однако, любий докторе Морріс, позволь дурітя залюбленим. Бо зі всіх дурійок любовна є найшляхотнійша.

Може бути, що вона не вливає на правильне травлене, правильне крижене крови, добре функціоноване утроби, нирок, мозку. Може бути, що без любови можна чути ся дуже здоровим. Навіть і те може бути, що можна женити ся без любови і чути ся щасливим, коли зберуть ся дібрана пара людий тої самої ваги, постави, апетиту і уподобань. Все се може бути.

А однако в снах і маренях та любовній злуці буде містити ся по віки віків найвисше щастє чоловіка.

На се ніякий Морріс не поможе.

* * *

БОРБА З ЛЬВОМ.

З Березан доносять: Від довшого часу перебував у нас цирк Кочки. Тому, що фреквенция була слаба, то властитель цирку, аби зробити програму ріжнородною і притягнути публику, заанґажував вісьмох атлетів. По кількох днях пятьох атлетів виїхало і публика перестала знов ходити до цирку. Тоді Кочка оголосив, що кождий, що хоче боротись з його львом, одержить за годину борби 20 кор. До борби зголосили ся: атлет Мона, рільник Маґеровський і зелізничий урядник Лепарт. Борба мала відбути ся після укінченя представлення. Коли однак Кочка увійшов до кімнати, в котрій знаходили ся атлети і візвав їх, аби вийшли на арену, сї настрашені заявили, що боротись не будуть. Кочка упросив однак атлета Мрну, аби ввійшов на хвилю до клітки і успокоїв тим чином публику. Мрна дав ся переконати. При грімких оплесках публики ввійшов він до клітки і обняв льва, котрий зраджував велике подражнене. По кількох секундах спав львови з голови кагапець. Наслідки були страшні. Звіря кинуло ся на атлета, котрий сейчас залив ся кровю з численних ран. Серед публики повстав переполох. Одні кинули до виходу а другі хотіли ратувати атлета, але клітка була сильно замкнена. На щастє в клітці знаходив ся кромі атлета також властитель цирку, котрий ледви відогнав льва при помочи зелізних вил. Смертельно раненого атлета уміщено в шпиталі.

ПОШУКУЮ Дмитра Семотюка, з села Карлова, повіт Снятин, Галичина. Хто би знав о нім або він сам нехай зголосить ся до: Petro Kuzyk Box 13 Dunmore, Alta. 13

Всячина.

КНЯЗЬ ЧИ КОРОЛЬ АЛЬБАНІЇ?

Альбанська мова не знає жадної ріжниці між "князем" а королем. В Альбанців є на те гарне слово „мбрет". Воно означає властиво „начальник", „голова". Там, як титулувати свого володаря, Альбанці зовсім не журять ся. Приятелі і товариші князя Віда не задивляють ся рожево на його будучність. Його простий і льояльний характер — кажуть вони — не надаєсь до панованя над так мало культурним народом, як Альбанці.

* * *

КРАСКА АРАБКИ.

В повній займаючих думок і пословиць мові арабській є одна пословиця, котра каже, що скінчена гарна жінка повинна мати чотири річи білі: шкіру, руки, зуби і білко очий; чотири річи довгі: рамена, руки, пальці і ноги; чотири округлі: голову, шию, лівене руку і локоть; чотири малі: брови, ніс, уста червоні: лиця, уста, язик і нега. Число „чотири" мусить отже сильно займати Арабку, коли стоїть перед зеркалом і дивить ся, чи її постать відповідає вимогам, які в її вітчині ставляють жіночій красі.

* * *

НАЙБІЛЬША КНИГА НА СЬВІТІ.

Найбільша печатана книжка знаходить ся в Китаю. Напечатано її на початку XIX. віку на приказ китайського цісаря, який приказав разом зібрати все, що було важне в китайській літературі і науці. Сей твір містить ся в цісарській бібліотеці в окремій кімнаті, а сам творить велику бібліотеку, бо складає ся з 5.020 томів, сам зміст книги і показчик займе 20 томів. Ціла книга обіймає 426.204 карток, або 852.408 сторін, а букв є 153 мільонів. Книгу напечатано лише в 10 примірниках. Один її примірник коштує 17.000 долярів. Заголовок сеї найбільшої в сьвіті книги по китайськи звучить: „Ту-шу-[illegible]-чені".

* * *

ПРОТИРОСІЙСКІЙ РУХ В ЯПОНІЇ

В Японії знова починаєть ся протиросійский рух. На чолі його, так само як перед російсько-японською війною, стоїть токійский правник д-р Томізу Хірото. Тоді був він професором римського права в Токіо і належав до фанатичних прихильників війни з Росією. В 1905 році видав він книжку про політичне положенє Японії, яка викликала велику сенсацію. В сій книжці накинув ся [redacted] правительство за „соромний мир" в Портсмсті; наслідком сего нападу втратив професуру. Сей крок правительства, яке під примусом публичної думки мусіло реабілітувати д-ра Томізу Хірото, зробив його ще популярнійшим і приніс йому не лише одушевленє університетскої молодіжи, але збільшив значно число його сторонників. Правда д-р Томізу Хірото зрік ся небавом становища університетского професора, але не перестав вести словом і письмом завзятої пропаганди проти Росії. Тепер він працює на політичнім поли і є ділальним співробітником японської преси. З своїх численних статий, які являють ся в періодичних часописах Цінуонорон статя п. з. „Які плани має Росия в відношеню до Східної Азії," викликала велике заінтересоване в цілій японській пресі. В статі сій д-р Томізу Хірото поясняє загадкову східно-азійску політику Росії і взиває Японію, бути осторожною, бо Росія, яка має далекоідучі плани, в своїм поході на Східну Азію зовсім не вдоволить ся теперішними посілостями, але скористає з першої доброї нагоди, щоби Японію випорти з Манджурії і з Кореї і заняти північний Китай. Поважна небезпека ютягне так для Японії як і для Китаю з форсованій великій будові російських зелізниць в східній Азії. Проєктована по луднево-сибірска лінія і поремїна Семипалатинська на вашу зелізниц у перехресону місцевість [illegible] догадувати ся, що [illegible] своїми зелізницями хоче вдерти ся також гень поза Монголію до північного Китаю та аж до Тихого Океану. Д-р Томізу Хірото переконаний, що війна Японії з Росією неминуча, але з огляду на поступившії російські воружения і будови зелізниць в Сибірі війна буде без порівнаня тяжша від попередньої. Росия не дасть ся вже заскочити. Се буде війна на смерть і житє, якої вколо годі предсказати. Але японія за всяку ціну мусить побідити, бо в сій війні буде розходити ся про її існованє на суші.

* * *

ДИВАЧНІ КЛЮБИ

В столиці Англії в Лондоні є клюб проти-забобонний. Члени сього клюбу засідають до стола, коли війде ся їх тринайцять, розсипують нарочно сіль по столі, відвертають вилки острими кінцями до гори, кладуть собі ножі на хрест, а слуги клюбу мають обовязок подавати їм всі страви лівою рукою. Пятницю, що випадає на третій день в місяци, обходять як головнє сьвято. В Сан-Франціско є клюб ампутованих, значить таких, що під ножем лікаря стратили руку, ногу або й обі руки чи обі ноги. В Ню-Йорку є клюб мовчаня. Ні один з його членів не сьміє промовити ані слова в кімнатах клюбу. Порозумівають ся руками, а щоби робити як найменше галасу, убирають ся в мягкі фільцові черевики. В Бостоні є знов клюб гарматний. До нього належать давнійші офіцири артилерії в Сполучених Державах. Президент клюбу уживає замість звичайного дзвінка маленької гарматки, що стоїть перед ним, сільнички зроблені в виді скринок на набої, ложки мають форму кольб від карабінів, а цьвіти, що прикрашують клюбовий стіл, встромлені в гранати.

* * *

РОСІЙСЬКІ РУБЛІ В БОЛГАРІЇ

Нетільки в Галичині „працює" Росия рублевою валютою, творячи за готівку тут „російску нацию." Дневник софійский Камбана доносить, що російське правительство в помочию Данева виплатило рижним руссофільським агітаторам і їх газетам 55 000 франків. Часопись вичисляє в подробицях, кілько хто взяв і хто ті гроші в Росії приняв. Сї революції викликали в Болгарії і Росії і велике вражінє.

ЯПАНЬСКІ ГОТЕЛІ

Япаньскі готелі збудовані є з дерева, найчастіше двоповерхові, на палях. Підлога в кімнатах є выложена матами, однак не лежать они на голій підлозі, лише находять ся під ними матераци. На сій елястичній підстілці можна вигідно ходити, лежати і сидіти, заступати крісла і ліжка. Однак Японець не потребує сих меблів, отже комнати є зовсім пусті. Перед входом до комнати находять ся обуви або сандали. Замітною цїхою япаньских готелів є властиво правило сандалів. Тому Японець може війти кождої хвилі до комнати, не боячи ся о запорошені чи заболочені чоботи. Стіни є перевжно з деревляних крат, обклеєних папером і є движимі. Се уладжене робить замолити вікна і двері, позволяє все видіти, що діє ся в помешканю, коли стіни не засунені. Окружаюча готель галерия є заосмотрена рівном в такі движимі стіни. В ночи готель не має ні сьвітла, ні воздуха. Щоденно рано будить подорожного галас відсуваних стін.

В такім домі з дерева і паперу чує ся все. Галас в япаньскім готелю починає ся о год. 6. рано, а кінчать ся о півночи. Коли европейский гість війшов до комнати, витаний низькими поклонами господаря дому, то дгі з старої привички розпаковує свою валізку. Щітки гребінь і загалом цілу толєту кладе на підлозі, бо в комнаті нема меблів.

Першою потребою є митє рук. Гість не бачить в комнаті води, ні/ ручника. Нечайно розсуває ся стіна і на порозі дві малі служниці кланяють і чолами дотикають мати. Чужинець є [redacted] клопотаню. Коли [redacted] зрозуміють, що подорожний хотів-би обмити руки, провадять его галерією рижними скомплікованими східцями до малої, деревляної комірки на подвірю. Ту нема віконних мат, а то є водопроводи, купелеві кабіни і т. д. Се місце до митя є спільне для всіх мешканців готелю.

Кождий гість одержує в готелю „кімоно," бавовняну матерню, якої уживає як плаща і „шляфрока."

Їду приносять кожному гостеви до комнати. На невеськім стільчику служба уставляє маленьку посудину з невеликими порцийками страв. Трохи зупи, трохи макаронів, риби, ярини, рижу, компот — ось обід. Риж є білий, сухий без смаку. Однак страви загалом чисті, прості і поживні. Европейцеви не смакують они.

* * *

РУКА У ЖІНОК - РОСТЕ!

Американский різьбар Френч, який від кількох літ посьвячує ся подрібним дослідам над жіночою рукою, прийшов до переконаня, що рука жінок стаєсь щораз то більшою. Поквадовата, вузка і ніжненька рука жіноча стаєсь щораз то рідшою, а вже її над обліжає ся щораз більше своєю шириною і короткостию до руки мужеської. Причину сього знайти досить легко. На се вплинуло передовсім те, що жінки віддають ся спортови і взагалі фізичним вправам. Перед якими 50 літами гра на фортепяні була майже одинокою ручною „працею" інтелігентної жінки. Нині [redacted] вносне забави та спортов гри і само житє, добровільна і примусова еманципация жінок — справляють, що рука жінки знаходить щораз більше занятя в праці і до неї приміняє ся відповідно до неї зміняє ся. Історія розвою жіночої руки від найдавнійших часів аж до нині є взагалі досконалим образом духового розвою жінки. Рука нинішньої жінки, нераз маленька і нервова, дає сьвідоцтво збільшеного духового житя жінок і пристрастий, що її ворушить, невагоди та борб, ведених щораз частійше о житє, о насущний хліб.

* * *

КАТОРГА І КУЛЬТУРА.

Після урядових даних є в европейській Росії около 25 мільонів десятин неужитків. Отже міністерство справедливости задумало замінити ті неужитки руками вязнів на орні поля або ліси. Міністерство справедливости покладає взагалі великі надії на працю вязнів. „В добі, яку переживаємо — пише міністер справедливости — найважнійшу ролю грає без сумніву піднесене культури і добробиту нашої вітчини. До сповненя сього завданя через осушене болот, саджене лісів, будову зелізних дорог, копанє каналів — слід ужити вязнів, засуджених на тяжкі роботи. Через сю примусову працю людей, отруєних на дно нужди, міністерство справедливости дивить ся дуже рожево. На його думку вязні з приємностю будуть виконувати сї роботи; вони, будучи на сьвіжому воздусі, зискають [redacted] здоровлю. Але — застерігає ся міністерство — ся праця на сьвіжому воздусі не повинна улекшувати вязням „кари тяжких робіт", котрої цїлю є не лише „поправити злочинця", але головно „відстрашувати від сповненя злочинів"

* * *

ДВА МІЛІОНИ БЕЗРОБІТНИХ

є тепер у Злучених Державах, в з того 350 000 в самім Ню Йорку. Старий генерал з місточка Массилон О., Джекоб Кокс має зібрати велику армію безробітних з усіх стейтів і повести їх до Вашингтону. Похід хоче він зібрати 16 цьвітня, а дійти до Вашингтону в половині мая. Там поставить він правительству жаданє, щоби постарало ся удержувати зелізниці, телеграфи і телефони, аби держава мала більший приход і могла його обернути на нові роботи для безробітних.

Президент Вілсон визначив промислову комісію, яка перевочить доходженя [redacted] праці безробітних та радить, як би усунути се лихо. Звість ся, що комісія предложить проєкт асекурації проти безробітя. Крім того комісія приготовляє матеріял для утвореня бюра праці, якого діяльність обнимала би цілі Злучені Держави, а яке мало би у себе контролю над запотребованєм праці і робітників у всіх стейтах.

Звісний мільонер Андрій Карнеґі заповідає, що безробітє в Америці скоро скінчить ся, бо за кілька місяців буде у Злучених Державах фабричний і громадний рух.

* * *

РЕВОЛЮЦИЯ В ІНДИЯХ

В Декотрих губерніях Індії заведено стан облоги з огляду на збільшений революційний рух, який обхоплює цілі англійські Індиї. Індийські націоналісти розвинули сильну протианглійську пропаганду в цілих Індиях. Знатоки індийських відносин кажуть, що ледви Англії вдасть ся здавити сей масовий рух міліонових мас індийців.

* * *

ПЕРША ЖЕНЩИНА-ДИПЛЬОМАТ.

Недавно іменовано на дипльоматичне становище першу женщину в сьвіті, Генрієту Гог, з Норвегії. Займає вона місце секретаря мексиканського посольства в Християнії. Пані Гог два роки тому назад покінчила університет, а після того відбула подорож в наукових цїлях по европейських столицях. Має тепер 27 літ.

* * *

ВШАНОВАНЄ ПАМЯТИ Т. Г. ЛУБЕНЦЯ

До київської міської управи надійшла заява, підписана 200 учителями й учительками міських шкіл, в котрій вони вказують на многолітну корисну і плідну діяльність Лубенця на поли народного образованя і предкладають відзначити сю діяльність основанєм в Київі начальної школи ім. Т. Лубенця. Рівно з сим учителі міських шкіл висказують баганя установити в одній школі, яка повстала під час директорства або інспекторства Лубенця, стипендії його имени.

* * *

КАРЬЄРА МАКСИМА ҐОРКОГО

Максим Ґоркий, котрий називає ся в дійсности Олекса Максимович Пєшков, уродив ся 14 лютня 1862 р. в Нижнім Новгороді, а історія його житя така. Ґоркий був в р. 1878 хлопцем до послуг в магазині обуви, 1879 учеником у рисівника, 1880 хлопцем до послуги в кухни на кораблі, 1883 робітником в фабриці прецлів, 1884 пекарем, 1885 помічником пекаря, 1885 актором в [illegible] театрі на [illegible], 1888 торговельником овочів, 1888 хотів попоповнити самовбийство, 1889 став будником, 1890 начальником стациї і ще в тім самім році писарем у адвоката, 1891 робітником в салінах і бродягою, 1892 написав свою першу повість „Макар Чудра," а 1893 повістярем сьвітової слави, яким є нині.

Просимо ласкаво вкривати і відносити передплату за „Канадийский Фармер".

ВЖЕ
ВИЙШЛИ
З ДРУКУ
— накладом —
Руської Книгарні
отсі книжки:
РУСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ ПІСТОВНИК, 288 стор. 75ц
ЕЛИСАВЕТА, мученица на австрійськім престолі з світлі оправи, ціна 60ц
ІВАН ДУРАК та иньші оповіданя, ціна 25ц
ІУЦЬ ЗАЛИВАЙКО і по ро сни, з образками, 25ц
ЩО СТАЛО СЯ З РУДОЛЬФОМ? 60ц.
ПІСНИ ПРО ЕЛИСАВЕТУ 5ц
ІСТОРІЯ ПРО ДІВЧИНУ СИРОТУ, 40ц.
ПІСНИ ПРО КАНАДУ І ПІСНИ ПРО СІЧИНСКОГО 10ц
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Виннипеґ.
Спеціяльно лїченє полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Ліпше і новійше лїченє сифіліса „606" проф. Ерліха
Лїчене полового безсиля. Лїчене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

EDDY'S МАҐІЛЬНИЦІ EDDY'S МАҐІЛЬНИЦІ
ЕДДІС МАҐІЛЬНИЦІ
СУТЬ ЗРОБЛЕНІ ТАК, ЩО ПРИ ПРАНЮ ШМАТИ ВИ НЕ МАЄТЕ ЖАДНИХ ТРУДНОСТЕЙ.
Зощаджує час і добрий гумор
E. B. EDDY CO HULL, CANADA
Добре перемиває і не нищить його.
ВОНИ СУТЬ ТАК САМО ДОБРІ ЯК І ЕДДІС СІРНИКИ.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси в всіх головних містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІШ КОЛУМБІЇ
Авторизований капітал 10,000,000.00
Резервовий фонд 8,100,000.00
Капітал вплачений 6,925,000.00
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВИННИПЕҐСЬКА ФІЛІЯ [illegible]
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руський лікар зі старого Краю. - Одинокий руський лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
Мешкає і ординує в власнім шпиталі 416 Pritchard Ave.
PHONE St. John 637. WINNIPEG, MAN.

СУД ЛЮДЕЙ.

Кождої неділі в полудня від 3-ої до 5-ої, в „Ст. Джон Техніках Інститют" ріг Чьорч і Салтер улиць

Прграма на Марець.

Марця 22.— „Сторожові проблеми на Канад[redacted]" Будуть говорити бесїдники не вигл народности. Предсїдатель Я. С. Вудсворт.

Марця 29. „Ко-оперативний рух" Ю. Фітер і Я. В. Вард

Місця вільні. Питаня і дискусії. — Сьпіви.

The QUALITY LIQUOR STORE
WHOLESALE WINES & LIQUORS
WINNIPEG, MAN.
FARMERS & COUNTRY ORDERS DEPT
Спірітус за ґальон $5.00, фляшка 1.00 і 1.35
Австрійский спірітус $5.00 і $5.50, фляшка $1.00 і $1.50
Скач $4.00 до $6.00 за ґальон
Житнівка $2.50 до $4.00 „ „
Бренді $4.00 до $6.00 „ „
Джін $3.50 до $4.00 „ „
Порт вино .... $1.00 до $3.50 „ „
фляшками 35 ц. до $1.75.
Пиво 1 бочка $3.00, ½ бочки $1.50
При закупні 15 ґальонів і більше даємо бочку даром.
Ми лиш що отворили нам склад лікерів на 148 Higgins Ave і гарантуємо за якість напоїв.
ГОВОРИМО НА ВСІХ ЯЗИКАХ
The QUALITY LIQUOR STORE
BRAUNSTEIN & COHEN, Prop.
148 Higgins Ave. - Winnipeg. - Phone Main 3781

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Ліски, Гонти.
Точно доставляєм. — Задоволене гарантуємо

Робітники!
Уникнете ревматизму і люмбаґо в перестудженя єсли будете уживати Др. Ріхтера
PAIN EXPELLER-а
Се средство має за собою 43 річний рекорд. Його уживають на цілому сьвіту і можна дістати в усіх аптеках в Стейтах і Канаді по 35 ц. і 65 ц. за фляшочку.
Уживайте з ним ОСЛАБЛЕНЯ, РЕВМАТИЧНОГО БОЛЮ, БОЛЮ В ГРУДЯХ, [illegible]
Повне поясненє в Руській мові в кождій пачці. Стережіть ся подібних лікарств. Славний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.
Виробляєть лише через
F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

ПРЕМІЇ ТАКІ ЯКІ ДІСТАНЕТЕ ЗА ROYAL CROWN SOAP КУПОНИ І ЗАВИВАЧІ СУТЬ ДУЖЕ ВАРТІСНІ
Хоронїть Royal Crown Soap купони, се вам оплатить ся
Дістаньте так вартісну премію як сю
Гарний образ Він є на добрім папери і в кольорах, величина 16x20, даром за 25 завивачів. В гарних рамах за 200 завивачів
Пишіть до нас по лісту премій в якій містить ся повний вибір премій. Пишіть тепер, вона даром
THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
PREMIUM DEPT. G. - WINNIPEG, MAN

ЗАОЩАДИТЕ БОГАТО КУПИВШИ
Реміньгтон Машину ДО ПИСАНЯ.
Чи заголовок заінтересував вас? Читайте що слідує Модель 10 „Видний Реміньгтон" має механізм який є лише в машинах Реміньгтона — добірник вольюмів
Прийдіть і зобачте для самого себе.
Видіти є вірити. Прийдіть до нашого офісу і попросіть о показанє собі нашої машини. Ми радо напишем лист і покажем о скілько можна заощадити часу, уживаючи до писаня нашої машини.
Remington Typewriter Co., Ltd.
320 Donald St. Winnipeg, Man

Спробуйте наш фонограф на 3 місяці безплатно.
$1. МІСЯЧНО
24 і 60 руських сьпівів безплатно.
ROYAL PHONOGRAPH CO. 81 East 4th St., Dep. 11. New York, N.Y

Дописи.

Телфорд, Ман.

Хвальна Ред. „К.Ф."

Посилаю Вам пренумерату за минувший і на сей рік і прошу висилати часопись далі. Прошу не гнівати ся, щом так довго не присилав грошей. Я — знаєте — хотів спрактикувати котра часопись ліпша, бо читаю „К. Ф.", „У. Г.", „Ранок" і „Канад. Русина".

Отже мушу зовсім безсторонно признати що „Канадийский Фармер" єсть перша і найліпша часопись, „У. Голос" також, але що вже до того „К. Русина" то ся часопись чось дуже звихнула. Там в ній самі лайки. От подивив ся я в 8 ч. на сторону 4, і що там написав новий редактор д-р Сушко. Пише він: „Та вжеж головно в остатніх днях рушило ся не на жарт от се плюгаве гадюче кодло, засичало та заскавуліло на всі наставки та як той канадийский сконг смердюх ригнуло на всіх, що мали відвагу встромити розпалену головню здорової й сьміливої критики в смердяче гадюче гніздо, такою змилою вонючки, що аж в само гаде вступив новий дух віри.... в дальше животіє.... Дні гадючого плюгавства в Канаді вже почислені..."

От бачите дорогі [redacted] як гарно доктор уміє писати. Найперше те, що се зьвіра не називаєсь сконг, як пише редактор „К. Р." [redacted], по англійски skunk. Но меньше з тим. Я хотів сказати, що такі слова які подав редактор Сушко не повинні мати місця в такій [redacted] як „К. Русин", бож се часопись релігійна і в ній не повинно ся називати хоч би і найбільшого ворога свого жадними сконками, кодлом чадючим, смердюх і ще там як. Во і якже се погодити тепер: — тут плюгавить людей, а зараз коло того євангеліє про любов ближнього свого і т. д.

Я собі таке мислю, що, Сушко, який в Канаді щойно кілька днів, і не видів сконка, не знає навіть як він виглядає. Се зьвіря є дуже спокійне, та хто его зачіпит то вже нема жартів. Отже таким сконком є якраз П. Карманьский, а Сушко подібний єму. Но не думайте що пишу се з якої гнівоти або що. Зовсім ні! Я лише то знаю, що доки не було тих панків зі старого краю як Карманьский, то не було дурноватих Мазпичих зеркалів, ніхто не стелив сьвідоствами другому труман, не було взагалі таких роздорів, такої сварні, такої кирнї. А тепер у нас того всього аж за богато. Здавалоб ся, що на лайку можуть здобутись лише темні, а тут виходить інакше, бо найбільші плюгавства пишуть найвченійші люди зі старого краю.

Сі панки думали собі, що як лише покажуть ся між Канад. Українців то перед ними з далека будуть шапки здіймати, кланяти ся, а може і в руки цілувати. О, ні панове. Тут фермері не такі. Тут фермер більше знає як ви що університета кінчали, ви кінчали галицкий університет та не кінчали канадийского еще. А чи знаєте який се канад. університет? Як не знаєте то поспитайте Федька Стефаника, він вам скаже який се університет, бо був і перебув его.

Пишуть сї староправці вчені, щоб ту агрию повигнати, ви, п забутись тих людий які принесли вам найбільше добра. Ви, панове, не так дуже остро, а то п... лойте остроги і що тоді буде? А чи ви знаєте тоє, що ті „агрия" набідились вже не трохи ходячи до школи по 5 миль водами та болотами й учали наших дітей? А ви панки тоді і не думали нїчо про нас в Канаді, правда — а не то щоб приїхали та помогли тій „агрії" в тяжкій праці. Ви приїхали аж тепер, коли почули, що в Канаді матеріяльні сторони значно поправились. І вже богато ту таких долярохватів із старого краю було, та повертались бо зобачили, що в Канаді хоч є богато грошей та їх треба здобути своєю власною [redacted] працею. Не вірили в се теперішні „літерати", прибули сюда в повною надією, що за два-три місяці нахапають в кишені і знова в старий край. Аж переконались, що оно не так і редактор „К. Русина" в тім самім числі пише щоб не їхали зі старого краю, бо ту нема стільки золота на улицях міст як се собі пред[redacted]

Не бійтесь пане редактор „К. Р." Канада велика, тут є де дітись, власне нам треба як найбільше порядних людей зі старого краю, но вже сохрани нас Господи від таких варятів як Карманьский, от таких „учених" як сей то далі баби будуть мітлами гонити в Канади, се сьмітє яке між нами не повинно находити ся [redacted]

Стережіть ся люди добрі тих долярохватних патріотів, читайте всі часописи так як я, а тоді певно скажете що тільки „К. Ф." і „У. Г." суть добрі часописи і їх варто читати.

Здоровлю всіх [redacted] „К. Ф."

Робітник С. Р. R-а

Скептр, Саск.

Хвальна Редакціє —

Довгий час я не писав до нашої любої часописи. Отже тепер вже дещо напишу

В нашій кольонії живе трохи наших людей, але більше число є англійців і німців, шведів і скачменів. Що до Русинів то живуть в згоді, мирі і любві, (мабуть, до Вас не дійшла еще консервативна зараза прим. ред.). В цілій нашій провінції Саскачеван панує добробут, а се завдяки доброму ліберальному зарядови. Можна сьміло сказати, що ся провінция найбогатійша в цілій Канаді. Люди все, кождих виборів, вибирають ліберальний ряд, не дають ся перекупити консерватистам і через се так воно є, що в сій провінції добре нам жиєсь.

Але наведу тут оден примір. Їхав я раз до Онтерії і на нещастє чи на щастє трайн вискочив із рельсів близько міста, назву якого я зовсім забув. Всі пасажири пішли в місто а я таки лишив ся на стациї. За хвилю приходить якийсь чоловік і питає начальника: „діє ю містер в якій клак буде трейн гов?" Сего не зрозумів англієць а наш русин сюда й туда тай приступає до мене і питає чи знаю говорити по англійски, Я відповів, що знаю, пішов до начальника поспитав що треба а відтак зайшла між нами розмова. Я поспитав його чим він занимає ся, чи має яку роботу, чи є фермером або робітником... Він відповів, що є фермером, але не дуже єму добре поводить ся і т. д. Я знова поспитав чому.. На се він не міг ясно відповісти. Мене відтак скортіло запитати який у їх провинції ряд і на кого при виборах голосує... Фармер той сказав, що ряд консервативний, і, що він все голосує на консервата, а се тому, „бо консервати добрі люди. От вчора, — говорив чоловік — „ми мали всі мнайцять кинів пива то всі, хто тільки хтів то пив." — „Хто ж о те пиво постарав ся вам?" — питаю. „Таже консерват. гой важнете що рунує на посла." — „О, о, о, то в вас вибори тепер? „Ноу, кже, таже нині голосоване. І я тай всі ми що вчора пили віддали свої голоси на консервата. Бо адіть, ліберал не хотів нікому ані одного кілишка горівки купити тай на такого варта голосувати? Ноу сир!!!

Став він балакати, а я й кажу „Ви дуже файно робите, продавайте свій голос консерватам за килишок горівки чи бочку пива, а вже то ви зазнаєте великого параду, ви вічно будете рабом консерватів, доброї долі не зазнаєте доти доки свій голос будете продавати за алькоголь, ковбасу, а хочби і за готові гроші." — Бо як що властиво консервата, чи взагалі чужі народи, будуть могли нас сли в часі виборів вони можуть купити [redacted] за леда які небудь помиї. Стид, ганьба таким хрунам. Опамятайте ся, будьте людьми, а то лихо вам буде, розумійте вибори інакше і в часі них поступайте розумно...

Я. Філик.

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.
Czy jesteś dotknięty
Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., [illegible] 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Imię i nazwisko
Adres
Stan

ЦИКОРІЯ
Tomson's Kar-Eal для кави.
Philadelphia, U.S.A.

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40
Пишлемо вам впрост з фабрики один славний GRAND OPERA говорячу машину з 12 руських сьпівів на 30 днів
БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.
По 30 днях, єсли вдоволені, можете його затримати и нам сплатити
$2 МІСЯЧНО.
ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
44 E. 7th St. Dept 24 New York, N. Y.

Позвольте післати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і 12 Руських сьпівів на 30 днів
БЕЗПЛАТНА ПРОБА.
Безплатно Проби.
$2. МІСЯЧНО.
SAUL BIRNS
117 Second Ave. New York

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, а бороди і небі не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реджістрованим листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як его уживати.
Адрес: Dr BELLINS
55 Delancy St. New York, N. Y
Потрібні агенти.

Спеціяльно на десять місяців.
Богато живучих по за Новим Йорком не можуть звідати нашого магазину. Тимто даємо можливість купити за $28.00 грамофон з 40 сьпівами, що зашібне кошт. $55.00
GREATER NEW YORK PHON.CO
308 310 Grand St. New York

ROYAL HOUSEHOLD FLOUR

— Мука з якої легко робити хліб.—

Щоб мати добрий хліб — мусите уживати доброї муки. Добра господиня уживає

OGILVIE'S ROYAL HOUSEHOLD

МУКУ

бо уживаючи її за всегда певні добрих наслідків.

OGILVIE'S FLOUR MILLS Co. Ltd.

МІСТО ВІННІПЕҐ.

Місто Вінніпеґ до тепер є найбільшим містом в Зах. Канаді. Се місто стає заразом і найбільшим осередком фабричного руху. Досі маємо вже чотириста ріжних фабрик в яких працює двадцять тисяч людей. Їм виплачуєсь один мільон долярів кождого тиждня. В фабриках виробляєсь ріжного рода річи, почавши від судової води в сміччанах на залізних штабах. Вартість виробів за минувший рік виносила до 50 мільонів долярів. В Вінніпегу суть головні склади великих знарядів домашніх, рільничих і т. и. В складах — крім свого власного виробу — находять ся річи з позаміщевостей. А кілько посторонного виробу річей привозять річно до Вінніпеґу дадуть ясний образок цифри за 1912 рік. В тім році привезено до Вінніпеґу — 2180 гар господарських знарядів; 2,960 гар залізних продуктів; 1,339 гар ріжного рода дроту і цьвяхів; 1,042 гар кухонного начиня; 1,990 гар мебелів; 1,180 гар цементу; 765 гар машинерії; 682 гар залізних рур; 560 гар кухнів; 555 гар споживних артикулів в бляшанках; і около 400 гар водопр. рур, шиби (шиби) автомобілі в і возів.

Справді перед Вінніпеґом велика будучність

Нова шіфа Російско-Американскої Лінії.

[illegible] DWINSK

Російско-Американська лінія закупила ще одну шіфу яка зве ся: „ДВІНЬСК“. Э се двотрубова шіфа збудована в Белфест, є 465 стіп довга і около 53 стоп широка. Ся шіфа може везти 1240 пасажирів і є забезпечена від всякого нещастя на морю.

Шіфа „Двіньск“ має машині сила яких рівнаєсь 8000 коней сили. Вигода на шіфі в першій класі є найліпша, є покої для спальних і для родин, суть зали до купаня, сальони, покої на забаве і т. и. В відділі другої [illegible] вигод, але й тут пасажири мають усі потрібні вигоди в яких суть вповні вдоволеними. В відділі третої класи пороблено таком богаті уліпшеня, тут суть покої для 2, 4 і 8 пасажирів і цілі родини можуть бути в одній покою, а се чей великої ваги для пасажирів.

Шіфа освітлена електричним сьвітлом; знаменита вентиляція. На шіфі є оркестра музики, в часі подорожи відбувають ся концерта, забави.

Російско-Американська лінія є одиноков директною лінією між Росією а Злуч. Держ. Подорож треває лише 10 днів.

International Harvester Oil Tractors

(МОТОРИ ДО ОРАНЯ ОЛІЄМ)

КОЛИСЬ управляв фармер своєю ріллю кіньми, запрягаючи до них воли. Тепер [illegible]

[illegible]

Мотори Інтернешенел Могул і Тайтан [illegible]

[illegible]

International Harvester Company of Canada, Ltd

WESTERN BRANCH HOUSES

[illegible]

Оденска директна лінія

[illegible]

A. E. Johnson & Co.

27 Broadway, New York, N. Y. | 300 First Ave., So. Minneapolis, Minn

Адвокат і Публичний Нотар

отворив свою канцелярию і перепроваджує канадийські і старокраєві справи. [illegible]

Заходіть, або пишіть —

R. S. SHACKLEFORD

адвокат і публичний нотар.

864 Main St. Winnipeg, Man.

Phone St. John 342

Пишучи — все гда згадайте, що оголошене бачили в „Канадийским Фармери“

Майнерский страйк в Нанаімо В. С. коштував державу не богато лиш 150 тисяч долярів.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ.

Отворений за [illegible]

КОТОРІ НЕДУГИ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ.

[illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ НЕДУГ

[illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ

[illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ

[illegible]

Розмовляємо по руски і по польски. [illegible]

Христос Воскрес!

Спеціяльна оферта на

КРАСНИЙ ГРАМОФОН

і 12 кусників до грани сьпіви і хори, лише за попереднім надісланєм

$2.00

а $13.00 як отримаєте Грамофон.

— РЕКОРДИ: —

Христос Воскрес
Та не люби двох
Царю небесний
Вибранной Воєводі
Аве Марія
Сьпів Михайлови
Коколь
Як два куми кожух пропили
Як-же мене горілки не пити
Ой не сьвіти буйним сьвітом
Радуй ся Учителю
Ой Вишенки Черешенки.

Або можна собі вибрати рекорди з катальоґу

ДОДАЄМО 1000 ГОЛОК.

Увага: За наш грамофон ґварантуємо, но що Вам спровадмати з Злуч. Держав, як у Канаді можна купити без ціла і клопоту за так тані гроші — $2.00 зараз, а $13 00 по отриманю красного грамофона.

Замовляйте зараз!

Ruska Knyharnia

850 Main St. - Winnipeg, Man.

УБИВ СВОЮ ТЕЩУ.

В Галіфаксі Н. С. сего тижня Джеймс Морф замордував 60-літну маму своєї жінки бючи єї по голові мулярским молотком доти доки та не стратила зовсім притомности. Його арештували і зістане засуджений за морд. Мордерця числить 26 літ і є Скачменом.

Причина морду незвісна.

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Родимці!

Если хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх кревних до Канади, то приходіть впрост до С. Р. R.-ского офісу до головних агентів

Alex Calder & Son

— БАНКЕРІ. —

663 Main St. Winnipeg, Man.

Ми є головними агентами полуднево-американської лінії Lamport & Holt Line.

ТЕПЕРІШНА ЦІНА ШИФКАРТИ З КРАКОВА ДО ВІННІПЕҐУ $44.40

Ми спроваджуємо рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також виміняєм доляра на Австрійскі гроші і продаємо Австрійскі марки. Ми маємо щадницю і приймаємо гроші і платимо процент.

П. А. КАРАКОПЮК — наш Український представитель

Даємо дар всім!

Хто пришле нам $1.00 тому вишлемо: 1) золотий крестик з шпилькою до одежі, 2) великий календар на 1914 рік і 3) всі образи муки Ісуса Христа в 50 найкрас. ріжнобарвних образках як книжечка

Гроші посилайте на адрес

EUROPA BOOK CO.

37 DEY STR. NEW YORK, N. Y.

СТАРОКРАЄВА КАНЦЕЛЯРІЯ.

Продаємо шифкарти за дуже таму ціну з то. В Гамбург, Ротердаму або Антверпен до Вінніпеґу $40.00. В Либави (Росія) до Вінніпеґу $41.00

Також дістаю шифкарти на всі сьвіти. Пишіть ся і спровадьте своїх кревних, поки шифкарти тані, бо незадовго подорожіють.

FENSON & SCHILLER

884 Main St. Winnipeg, Man.

Phone St. John 307

ПОТРІБНО учительки з 3 ої класи цертифікатом до школи Little Bogy No. 1535. Науку може розпочати від першого Цьвітня с. р. Зголошуючись просить ся подати сторони моральні і яку платню жадаєш Chas Napper, Sec. Treas. P.O. Box 164 Kamsack, Sask. (10 12)

На спродаж

два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицями $200 один. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера“.

$75,000.

Маємо клієнта який має $75,000 на інвестицію в добрім місті, Транскона або на фармі. Єсли маєте щонебудь на спродаж, напишіть до нас подаючи опис власностей, услів і т. п.

Не відповідаємо агентам але найпише обслужимо властителів. Зголошуйтесь лише листовно до

WESTERN TRANSCONA REALTY CO.

565 MAIN ST

WINNIPEG, MAN.

International DENTAL PARLORS

STEIMAN BLOCK SELKIRK AVE. & ANDREWS ST

— Найбільше модерний офіс в Канаді. —

Реґулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7 00
Реґулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за $5 00
Вставлене всіх зубів від . . . . . . $9.00 і висше.
Наповнене зуба золотом від . . . . . . $2 00 і висше.
„ „ срібном від . . . . . . $0.50 і висше
„ „ порцеляном від . . . . . . $1 00 і висше.

Операторы, з Американских і Канадийских шкіл. Жінка до обслуги.

Втворено від 9 рано до 9 вечер.

ТЕЛЕФОН ST. JOHN 2447

ГОВОРИМО ПО РУСКИ

ПРЕЗЕНТА:

[illegible] ГАРМОНІЯ [illegible]

English Scottish Tobacco Co

ЛІКЕРИ

Стара фірма лікерів і вина

Carey & Co. Ltd.

707 Main St.

Phone Main 1166. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли насилаєте своє замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменше 20%

[illegible]

— Ми висилаємо С. О. D. —

[illegible]

Тукета T & B папіроси не клеєні.

Просимо наших посілпатників заплачувати свій довжок.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 27-го Марта, 1914 — Winnipeg, Man., Friday, March 27, 1914 Число 13.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST JOHN 474

В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека. 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді

ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ.

[illegible]

КОТОРІ НЕДУГИ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ.

[illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ

[illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ

[illegible]

Розмовляємо по руски і по польски. [illegible]

1814 Сьвяткуйте, Братя, Ювілейний Рік ТАРАСА ШЕВЧЕНКА! 1914

Злучені Держави готовлять ся до війни з Мексиком.

Злуч. Держ. робдять поважні кроки до війни з Мексиком. До днесь майже третина цілої армії стоїть готова до війни на границях Мексика, в Ґалвестон і Текас (місті) а також в кріпости Сем Гвостон. Тут кілька артилерій, пішота і кіннота відбувають маневри кождого дня; сі маневри такі, що — мало що ріжнять ся від звичайної війни.

На поготові стоїть в Ґалвестон поверх 40 тисяч війська. Воно до війни може бти на кождий вазив.

Воєнна фльота Злуч Держ. там само на поготові. А сила теперішної фльоти є велика, є: — 29 нових дредноатів, 9 старих панцирників, 15 кораблів першої класи, 8 кораблі другої класи, 14 кораблів третої класи, 21 кораблів резервових, 49 кораблів до нищеня ворожих кораблів, 32 торпедовців і 35 підводних лодок. Усі сі морскі великани можуть заняти мексиканьскі пристани сейчас.

Одиноков хибою армії Злуч. Держ. є малі польові армати, яких треба сейчас. Їй требаб що найменьше 200 гармат, та зважаючи, що на те місце армія має иньші стрільні оружя тож не лишийсь час буде можна обійтись без тих армат.

Військо, яке малоб стати до першого огню, може станути на поли битви протягом доби.

Найновіші вісти із Іґл Пас. Також доносять, що дня 22 с. м. між Американьским і федеральним (Мексиканьским) військом прийшло вже до битви в місцевости три милі від Дел Ріо на Ріо Ґранде. Битва тревала лише пів години. Американці вийшли побідоносно і сейчас посуваються під саме Дел Ріо.

Які вісти принесуть нам слідуючі дні — не знати

ВЕЛИКА ІМІГРАЦІЯ

За минувший тиждень прибуло до Канади: Британців 1358; Росіянів 170; Румунів 200; Норвежців 301 — разом 2788. Перед двома днями знова прибуло близько тисячу душ. Усі іммігранти поїхали чи поїдуть до Зах. провінцій на фарми.

ПІМСТА ЗА УБИТЭ ПСА.

В Нюйорку одна богата женьщина найняла бандитів за 500 долярів, щоби побили якогось-там Кетинґа, якого підозрівала о забите її песика. Бандити лише оплювали ножем в лице Кетинґа і для того не хотіли їм виплатити цілої суми, дала лише 200 долярів. Бандити сему спротивились, повстала суперечка і ціла „комедія“ закінчила ся на тім, що пообідливу женщину і бандитів забрали за ґрати. Поліція не хоче виявити імя тої женьщини.

Кіт удусив дитину.

В Вінніпеґу мав місце такий случай: Пані Свайдер в потішний теплий день винесла свою 10 місячну сплячу дитину на веранду, а сама в хаті говорила дещо зі своєю сусідкою. По хвили вийшла на двір і зобачила, що на лици дитини преспокійно дрімає і муркоче домашний котисько. Вона сейчас скинула його, та до дитини — вже не дихала. Покликано доктора, старали ся штучним віддихом привернути дитину до житя но все було надармо, дитина умерла. Се небувалий випадок смерти

БУДЕМ ГОВОРИТИ З РОДИНОЮ В СТАРІМ КРАЮ.

Маркові, винахідник бездротного телеграфу винайшов і вже уліпшує бездротний телефон, т. зв. радіо телефон. Недавно один репортер англ. часописи був з Маркоnієм в Римі і Марконі що до бездротного телефону сказав таке

„Проблем бездротного телефону цілковито розвязано. О сім переконав ся удачним експериментом, пробою доконаною перед кількома днями. Говорено з шіфа до людей на торпедовцях віддалені о 18-48 миль і можна було досить добре порозумітись. Чим дальше тим можна ліпше чути говорячого і я вірю — кінчив Марконі — що незадовгі прийде до того, що людский голос буде можна почути з другого боку Атлантийского океана

Двоє дітей згоріло.

Коло Козрейн, Онт. на фармі Белека (росіянина) запалилась хата. Самого Белека не було дома, а жінка Белека в той час давали дещо їсти курам. Зобачивши в хаті огонь, вона побігла до середини і винесла на двір девять місячну сильно попечену дитину, кинула в сніг і хотіла еще вирятувати і з третя річну дитину. Огонь заступив єї дорогу і дитина згоріла. Вирятоване померло серед страшних мук.

ПРОСИВ В ЦЕРКВІ ПИТИ ГОРІВКУ.

В одній з методиских церквей в Торонто сталась така подія: До церкви, коли відбувались молитви, ввійшов чоловік, В. Белфорд, пішов і став місце на середині видиторії він встав, начав вимахувати фляшкою горівки і просив сьвящ. щоб напив ся

„Ходи сюда, ходіть сюда, всі,“ закричав Балфор. С[illegible] чето повторив вимахуючи фляшкою. В церкви настала метушня. Покликано поліцию і той випросив Балфора на двір. Він заплатив доляра кари і кошти.

ЖІНКИ ПОЛІСМЕНАМИ.

Як звісно в Злуч. Держ. по деяких містах ріжних стейтів назначено жінок полісменами. Після рівного права їм дозволено брати ріжні обовязки мущин. Та тут бо власне й сук, що обовязок полісмена — мущини вони не годні виконати. Не хотять вони ходити по улицях з палками, бо кажуть що не хотять робити конкуренції мущинам. Вони сказали собі, що неморальних мущин будуть відтягати з неправої дороги добрим словом. На сім одначе завелись, бо мущини не вірять аби полісменки впливали на мущин добрим, мягким словом, а се з двох причин: — 1) не вірять аби жінки - полісменки мали толікатну, мягку вдачу і могли заворушити неморальних мущин, 2) коли би дійсно така делікатна полісменка трафила ся, то ті мущини висьміють і полісменка супроти мущини буде безрадна.

НОВЕ РОЗПОРЯДЖЕНЄ

дотично пакункової почти в Злуч. Держ. звучить, що масло, яйця, овочі, ярину, дріб буде мож посилати в баксах, не перевисшаючих 50 фунтів ваги, але лише в першій і другій зоні, себто не дальше як на віддаленість 150 миль.

Куртіс заперечує правдиж Врайтових ідей.

Куртіс і Врайт суть винахідниками воздушних машин. Куртіс тепер будує ероплян, котрим британский полковник намряє перелетіти Атлантийский Океан Врайт закидує Куртісови, що в його ероплані є богато дечого такого на яке Врайт має патента. Куртіс заперечує сему, кажучи що машину будує після своїх власних [illegible].

Лет понад Атлантик, з одного берега на другий, мав би згаданий полковник доконати 1915 року

Около 3,000 душ згинуло.

З Росиї доносять, що ціла кубаньска ґубернія знищена. Вилляло зовсем море і залило, затопило много міст і сіл. А чого вода не знищила то буря — ґураґан доправила. Одно село де жило яких 3000 душ змела буря з лиця землі як порошину

ЗГИНУЛО З ГОЛОДУ 50 000

З північної Японії надходять вісти, що там згинуло з голоду 50 тисяч людий. Мільони мешканців терплять голод, бо риж, який становить там головну часть пожави не вродив ся. В тих сторонах вибухли заразливі слабости й уряд посилає лікарів, тимчасом як там найперше треба хліба.

ПО ЦІЛІЙ БРАЗИЛІЇ

заносить ся на небезпечні розрухи. У північних станах особливо у Ріо де Жанейро, голосять ся публичні покличи до революції. В тій цілі розкладають відозви революційні. Часопи си опозицийні явно опишуть. „Ми голосимо революцию, бо її самі хочемо. Щоб не знать, що мало нас коштувати, то таки не позволимо, щоб Пінейро Машадо кормував народом бразилійським, та їздив по нім як по звірині.“

Стечишин виграв доляра.

Ще минувшого року „Руский Голос“ що виходить в Едмонтоні був помістив новинку будьто пані Стечишин хотіла отруїтись, та на щастє п. Стечишин вибив фляшину з трійкою з рук своєї жінки і так недопустив до самовбійства. Редактор „Новин“ Стечишин сейчас з тою новинкою в суд і запізвав редакцію Руского Голоса о обрaзу гонору Стечишин жадав $2 - 500 відшкодованя. Усі прихильники „Новин“ і Стечишина говорили, тішились, що „Р. Голос“ справу програє, а там і — розлетить ся.

Врешті діждались ми того часу коли почули, що Стечишин програв справу і замість $2,500 — дістав цілого доляра відшкодованя. Отже „виграв справу“, виграв доляра, а се чей таком тріф...

СЬНІЖНА БУРЯ В ОНТЕРІО.

З Порт Артур доносять, що там в Середу сніг закрив улиці міста на пять стіп грубо. Трамваї і зелізниці не корсувалиa люди мусять ходити в т. зв. „снов шюз.“ Така буря зі сьнігом тревала цілу добу майже, і треба буде велико число робітників на кілька днів до прочищена улиць міста від сьніґу.

Ювілейна Академія в Вінніпеґу.

Ще перед двома тиждинями люді, що вийшли віз Шевченківского Ювілейного комітету, з Сушком на чолі, устроїли т. зв. Ювілейну Академію в честь і память Т. Шевченка. Консервати з католиками хотіли випередити всіх других в відсьвяткованю Тарасового сьвята і — випередили. Тарасове сьвято випало як того можна було сподіватись — не було ані гарних сьпівів, ані декламацій ані відчитів, промов. Не було, бо до того вони не мали часу належито приготовитись

Та се ще поминаєте, що Академія не випала як треба, се простиме. Ніколи однак не можна простити їм того, що після Академії „визначнійші“ люді справили собі „товариский Комерс“, забаву чи помінки де проводилась забава при алькогольних напитках до пізної пори в ночи, бо майже до третої по півночи. Їли мясові страви, запивались алькоголем в Середу, в Великий піст. Тай що що, таке сьвяткованє одобрає, похваляє їх Преосьвященство Никита Будка. О, се справді свого рода сьвяткованє столітних народин нашого ґенія Тараса Шевченка. Гарно, дуже гарно пп. Сушко, Карманьский, Стефаник і Ко. Даєсьте гарний примір народови як треба сьвяткувати Тарасове сьвято! Так збезчестити імя ґенія, Т. Шевченка потрафили хиба ви одні, за що вам належить ся ганьба і погорда цілого Українського народу.

В EMPRESS ТЕАТРІ

буде виставлено кілька дуже займаючих штук. Найперше виступить найславнійший комік Ю. Рос в характері жида: „Левіньскі на весілю.“ Він розсьмішить публику до несхочу.

Друга незвичайно цікава штука се: „Два Рималке і Лялька,“ також „Чотирі одного рода.“

• • •

СУД ЛЮДЕЙ.

Сеї неділї буде говорити Ґ. Фішер на тему: „Ко-операція.“ Опише ко-оперативний рух в Зах. Канаді і британских островах, а Д. Вард скаже про ко-оперативний поступ в Зах. Канаді

Драм. тов. „Воля“ відсьпіває кілька гарних пісень. Початок о 3 в полудня в St. John Technical Institute. Місця вільні. Запрашаєсь [illegible]

ДО КАНАДИ!

Ми продаємо шіфкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найліпші шіфи котрі відходять що тиждня.

Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають ріжні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо якраз як посилати. Спитайтесь людей тих що з нас вже посилали.

Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформації.

Міняємо доляри на корони, продаємо марки краєві і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх сплатимо і вам пішлемо де скажете.

Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.

К. ҐЕНИК, управитель заґран. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадійский Фармер"
Редактор: О. Г. Гикавий
[illegible] в Канаді [illegible] Сполучених Державах на рік $1.50
до Европи $2.00
Адреса
CANADIAN FARMER
Box 3058 Sta. B Winnipeg.
Телефон [illegible]
The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 6.000
Published every Friday at [illegible] Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. H. Hykawy, Editor

На напад ред. „Канади".

Перед двома тиждяими консервативна пmismatched „Канада" подала замітку, що я отримав від когось в Куке Крік гроші на сироти в Пустім Іванію і їх не післав в призначене місце.

Я сейчас не відповідав, бо хотів наперед мати відповідь від д. К. Щерби із Стейнбах, куда я усі жертви що були присилані до ред. відсилав. Я властиво запитав д. К. Щербу чи дістав гроші, які я мав отримати з Куке Кріх. На се я дістав відповідь, що гроші отримав і вислав мені на них росіт. До самоїж ред. „Канади" д. Щерба відзиваєсь так —

ДО ВІДОМОСТИ РЕД. „КАНАДИ"

Отсим стверджую невинність ред. „К. Ф." п. О. Г. Гикавого в посуджованю о не надіслане жертв в призначене місце, гроші в сумі $25.45 я отримав зі всіх колекторских місцевостей, як Брокенгед, Колонсей, Куке Кріх і в. Не жадане мому вислати копію росітів

К. Щерба
Стейнбах, Ман
18. 3. 1914

Дальших пояснень, примітов не даю, вони зайвиі. Вірю, що се є вистарчаючим доказом, що посуджуване консервативців о невідіслане мною жертв в призначене місце є безпідставне, є звичайним собі нападом

О. Г. Гикавий.

Памятайте отсе!

Сими днями, т. є. 26 і 27 марта відбуваєсь в Вінніпегу конвенція Манітобскої ліберальної партії і одною з найважнійших точок до обговореня є справа публичних шкіл і науки в сельских школах. На школу і науку ліберали задивляють ся тепер так само як і перше, се є, що ліберальна партія хоче поліпшити сельські школи, хоче щоби учителі були сьвідомі і мали відповідну кваліфікацію а то головно в школах з двоязичним язиком.

Ліберальна партия на конвенції в 1910 році ухвалила слідуючу резолюцію:

Наколи яка школа буде потребувати більшої помочи грошевої від уряду на ціль, щоби діти могли одержати висше образоване, то ліберальна партія, як дістане уряд, дасть більшу запомогу на школи.

Через цілий час свого істнованя ліберальна партія кладе велику вагу на школи і то на школи межи фармерами. Ліберали суть поступовими в своїх наукових поглядах. Они уважають, що кожда дитина повинна одержати після можности відповідне образоване, котре дало їй силу побороти всякі трудности які прийдесь їй стрічати в своїм житю.

Ліберали уважають що уряд Робліна не поступає справедливо взглядом сельских шкіл. Школи не такі я кіб мали бути, а се тому, що уряд видає мало грошей на них. Уряд Робліна луже ограничуєсь в видаваню грошей на школи. Край все вівсь, а наслідок сего повстали сотки нових шкіл, а мимо сего консервативний уряд дає меньше грошевої запомоги як давав ліберальний ряд 10 літ тому назад. Державний уряд дає провінції на школи кождого року чим раз більше грошей, та уряд Робліна не видає на школи більше. Уряд Робліна відказуєсь дати більшу поміч школам, і фармері самі по можности підлержують свої школи.

Се є велика несправедливість, і ліберали мусять про ню говорити. Ся несправедливість дієсь тим людям, які платять великі податки і хотілиб щоб їх діти осягнули відповідну просьвіту. Некористно отже відбиваєсь на дітях живучих в краю де добра наука має таке велике значіне. Кождому се звісно есть, що коли людина посідає лучше образоване — то їй лекше знайти роботу і то поплатну. Наколи наші діти одержуть в школі відповідну просьвіту, то они певно будуть могли заняти всякі становиска побіч англійців в сторах, урядах, банках і иньших професиях де будуть діставати добру платню. Ми знаємо, що чоловік знаючий писати і читати скорше собі зарадить в житю, а коли чоловік знає не тілько свій але і англійский язик то такому ще лучше. То саме застосоване що до мущин має наука і до женьщин. Людина з наукою скорше дасть собі раду ніж така що цілком не знає [illegible]

Ліберали перші занялись нашою еміграцією до Канади і перші они хочуть щоби ми були щасливими і вбогачувались в сім новим краю. Коли новоприбувші поселенці богатіють то край до котрого они прийшли підно [illegible]

Нічо иншого не поможе так богато нашому молодому поколінню в его щастю і богацтві як добра наука. Наука є неоціненим скарбом в житю чоловіка, она розвеселяє житє і помагає здобути чоловікови все що є найлучше для житя.

Лучші школи і лучші учителі, більше грошей для шкіл, щоби ті школи могли подати як найлучшу науку молодому поколінню, се найважнійше для нас в сьвіті. Ліберальна партія власне сего хоче і она дасть нам те все як тільки дістане уряд тому Русини повинні голосувати сего року на ліберальних кандидатів а робити против кандидатів уряду Робліна. Роблін і его прихильники шкодам не відносились до нас прихильно, они відмовляли нам все що есть найлучше для нас, або не давали нам тих прав якими податковці і добрі господарі мають користатись. О сім всім ми маємо памятати в день виборів.

• • •

Як манітобський ряд продав публичні землі.

Не богато мільонів доларів скривдив уряд Робліна поселенців Манітоби продаючи публичні землі своїм приятелям а навіть по цінам по далеко низшій ціні як та земля вартує. Ті землі уряд продає дешево не тому що не знає властивої її вартости, а тому, щоби вбогатити своїх приятелів, котрі набувши дешево в такий легкий спосіб землі перепродують їх з великим зиском опекулянтам і фармерам.

Землю сю продавав уряд в великих розмірах, що найменьше о $5.00 дешевше як сусідну землю можна було набути. Чоловік що закупляв від уряду землю не потребував платити много готівки. Так давши малу квоту він виставляв землю на продаж і нім прийшла друга рата то він уже мав землю продану і то два або і три рази дорожше чим її купив.

Людей що такою купілею занимались не так легко випукати, позаяк купували землю не на своє імя, а підкупляли бідних людий і за пару доларів бідний чоловік давав своє імя на таку огидну роботу. В таке діло навіть посли були вмішані.

Лучив ся такий випадок: Одному фармерови німцеви в Вінклер продано 10392 акрів землі по три доляри акер, ціна землі в тій околици була чотири доляри акер, і много людий в охотою булиб заплатили по чотири доляри акер. Найцікавійше в сім разі було се що землю продано Диковн, котрий про се діло цілком не знав а довідав ся аж тогди як предложено ему до підпису контракт. Як лише куплено землю в Диковім імени сейчас її перепродано Вінніпегскому синдикатови. Сей синдикат за пару місяців перепродав землю з великим зиском. В сім випадку продав уряд землю о яких $20.000 дешевше як можна було її продати а ті гроші дістались людям що ту землю від уряду купили. Ту землю спродано не оголошуючи навіть що та земля на продаж.

Являєсь знов другий випадок ще уряд продав 6841 акрів землі над рікою Вінніпег, недалеко великої електричної фабрики. Сю землю продав уряд по десять доларів акер. В сім разі ужито імя Кароля Ґеррі що був тогди сторожем в Вінніпегскім суді і побирав платню шістдесять доларів місячно. Ґеррі не мав грошей а его іменем закрили ся приятелі уряду роблячи таєнний зиск. Десять доларів за сю землю то чистий рабунок. Ліберальний уряд в Отаві, що управляв в той час цілою Канадою продав в тій самій околици де була земля Ґеррого 1234 акрів шкільних земель в пересічній ціні $63.05 за акер то є шість разів дорожше як уряд Робліна продав 6841 акрів. І знов являєсь чоловік Ріл, що палив в суді. Сей чоловік купує землю по $2.40 котру то землю продано з величезним зиском.

Таких випадків як сі три було сотки що уряд продавав дешево землю на якій приятелі уряду заробляли великі гроші. В такі діла були вмішані навіть посли. Консервативний посол з Гамілтон Вільгольм Ферґусон, що купив землю від уряду і заробив вісім тисяч доларів. Ті гроші якими користувались поєдинчі особи повинни були бути вчислені в доходи провінції і з них ціле населене мало мати пожиток. Ті гроші уряд міг дати на уліпшене шкіл, більшу плату учителям, на дороги або инше добре діло для поселенців.

Господарка уряду Робліна народною землею є знов доказом як він дбає о добро поселенців. Уряд Робліна давав можність рабувати бідних людий і наколиби люди були знали як уряд Робліна буде господарити то ніколи булиб его не вибирали. Ліберальний уряд в провінції Саскачеван видає найлучші права в користь фармерів і управа сеї провінції є найлучшою в Канаді. Фармері в Саскачеван далеко мучше стоять як фармері в Манітобі. Они поступають вперед, їх землі дорожіє, а се все робить добрий уряд. Ліберальний уряд в Манітобі, буде старатись, щоби вдоволити всіх горожан сеї провінції тому фармері і робітники повинні голосувати сего року на ліберальних кандидатів

Допись з Давфін, Ман.

Хвальна Редакціє „К. Ф.

Прошу помістити моїх пару слів про консервативну шмату та її редактора (?) Карманьского.

Не дивуйтесь добрі люди, фармері, що п. Карманьский так пише про нас в консервативній шматі „Канада" єго так навчила писати дурненькі консервативні Степьки і він мусить ся їх вельмити за кріль [illegible] — консервативний ряд В дійсности сам бідолашний Карманьский не вірить в те що пише, так цож — за гроші він мусить брехати, для такого Карманьского то навіть те що Роблін ново обіцяє є милійшим від его рідної дитини. Карманьский ще в краю навчив ся служити панам — ляхам консерватам, то й ту те саме робить, він не хоче інакше робити, не хоче інакше жити, він був панським робом в старім краю тай ту таким є, яким — я желаю — щоб був до своєї смерти. Карм вірить, що хлоп то не та сама людина що й пан; він вірить, що хлоп не має права обізватись до пана, бо сли обізвесь то пан має право хлопа вигаьбити останними словами, в то й вибити. І Карм. дуже ясно показав такі панські ознаки Він же сьміло називає нас фармерів хамами, ослами, і т. д. Він каже, голосить, що тобі хлопе зась до науки, до книжки, до історії. Такими „сонами" Карманьский накидав тай таєним тепер ся.... ть. І хибаж він тому винен? Ніколи!

Він й пише „Нашим Іванам здає ся, що вистане рос перезати свій очкур і скинути зі себе холошні а вже до їх дурних маківок влізе ся розум і знане." І тимге, се пише професор нашої історії і літератури... Він називає нас хамами А я скажу, що слиб хамска кров не бухкала в Карманьскім то він інакше судив би своїх людей, людей тих які дають ему утримане. Що більше, слиб в сего пана було яке таке виховане, слиб був у него здоровий розум так він не дзьобив би своїм клювом кождого ему не „почутру", але яко учений чоловік він писав би щось поучаючого, доброго, а то лише самі роздори венавить сіє між народом в Канаді. Тьфу на такого професора! Ви професор лайки, уличних слів, а не історії і літератури.

Карм великий жаль, що ту хлопи—хлібороби носять таку саму одіж як і пани А що ж вам до того? Я певний того, що слиб така консервативна собака як К. була скорше приїхала до Канади і вдалось її намовити людей пійти до консервативної кошари то ми фармері-робітники нічого не булиб мали. Во вдіть як він кричить тепер: — „Люди, ходіть в консервативно болото, тут де я є, тут так добре; ходіть, а я по ваших головах лізусь на чисте поле і — плювати мені на вас Слухайте лише мене люди, попирайте конс. партію, бо за се я беру добрі гроші від консерватів".

Ей, панцьою Кармак., нас вже не такі дурні консервативні вчили як ви, а ми не послухали, то й вас не послухаємо. Вам би ще треба вчитись, а тоді учити нас фармерів. Ваш крик, ваша талапанина в „Канаді" на нінащо вам і консер. партії не придасть ся, нічого доброго не зробите для консер. партії. Ваша „праця" добра хиба для ліберальної партії, бо люди по перечитаню дурних „статій в консервативній „Канаді" відвертають ся від вас і найлiпшi консервати плюють на сю шмату і на ваші писанині і стають добрими лібералами. Ми фармері не такі вже зами як ви собі думаєте і пишете. І ми щось вмемо, і ми уміємо осудити що добре а що зле. Ви Карм. хотіли здобути собі довіре в нас? Чим, в який спосіб? Тем, що нас так пробиваєте? Тем, що нас доняте, що висьміваєте нас, нашу хлопську мову, звичаї, обичаї? Ов, ні, пане „професор". Ви ще за дуже дурненькі політикувати, і сли не навчитесь ліпше, сли не наберете ліпшого розуму то ви будете колись хиба чистити черевики консервативним наймитам..

Фармер.

З поезій Т. Шевченка.

Люде! Люде!
За шмат гнилої ковбаси
У вас хоч матір попроси,
Тоодаєсьте. Но жаль не його
На пяного Петра Кривого,
А жаль великий на людей,
На тих юродивих дітей.

• • •

Оттаке то зле лихо
Й во мною спіткалось.
Серце людей полюбило
І в людях кохалось,
І вони його витали,
Грали ся, хвалили.
А літа тихенько крались
І сьози сушили,
Сьози щирої любови. .
І я прозрівати
Став потроху... Догладаюсь:
Бодай не казати!
Кругом мене, де не гляну,
Не люде, а змії .

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЛЯ і Ко.

ОГОЛОШЕНЭ!
Шіфкарти з Европи до Вінніпегу лише $40. і то на найлiпші почтові шіфи.
Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути висші.

Виготовляєм староправні документа легалізовані ц. к. Конзулятом а іменно. — контракти купна і спродажі, повномочія, перепроваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільнення від вправ військових і т. п. як рівнож виробляєм рівного рода тутешні документа, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей сьвіта, купуємо і спродаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальности.

Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпегу

J. G. KIMMEL & CO.
215 Logan Ave. Телефон: Garry 2286. Winnipeg, Man.
J. G. KIMMEL НОТАР

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріальне в Вінніпегу
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible] в старім краю і Канаді
ВИРОБЛЯЄ контракти, повномочія і всякі інші документи старо-краєві і Канадийскі
ПРОДАЄ шіфкарти [illegible]
МІНЯЄ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частей [illegible]
ПРОДАЄ І КУПУЄ ґрунта в старім краю і Канаді, а також [illegible]
В всяких справах і [illegible] удавайтесь до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street Winnipeg, Man.

10.000 вдячних і задоволених відберателів НАШИХ ФОНОГРАФІВ
[illegible] ЩАКОМ ДАРОМ.
[illegible] НАЙБІЛЬШИЙ СКЛАД РЕКОРДІВ РУСКИХ НА СЬВІТІ [illegible]
101, [illegible] St. Dep. 54, New York, N. Y.
ІВАН РУДЕНЬСКИЙ, [illegible]

ПРЕМІЇ ТАКІ ЯКІ ДІСТАНЕТЕ ЗА ROYAL CROWN SOAP КУПОНИ І ЗАВИВАЧІ СУТЬ ДУЖЕ ВАРТІСНІ.
Хованйте Royal Crown Soap купони [illegible]
Дістаньте так вартісну премію як сю:
Гарний образ Він є на добрім папери і в кольорах, величина 16x20, даром за 25 завивачів В гарних рамах за 200 завивачів
Пишіть до нас по лісту премій в якім містить ся повний вибір премій. Пишіть тепер, вони даром
THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
PREMIUM DEPT. G. — WINNIPEG, MAN

- - - EDDY'S - - -
ВОЛОКНИСТОГО ВИРОБУ
ВЕДРА І ПУТНІ ПОТРЕВАЮТЬ БОГАТО ДОВШЕ ЧИМ ДЕРЕВЯНІ АБО БЛЯШАННІ ВЕДРА-ПУТНІ. СУТЬ ТАНЬШІ, ВИДЕРЖАТЬ ДОВШЕ ГОРЯЧ ВОДИ. В НИХ НЕ ВАРЖАВІЭ ШМАТЭ

ПОТРІБНО СЕЙЧАС
кількох людей які говорили-б по польски і по руски і могли продавати реальности, платня місячна. Потребуємо агентів і на кольоніях. Зголосіть ся до
Western Transcona Realty Co.
565 Main St. Winnipeg, Man.

На спродаж
два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицями $200 оден. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офисі „Канад. Фармера".

1814—1914.

З нагоди столітних роковин Тараса Шевченка.

(Дальше).

Зобачив і сам пан, що Тарас має великий хист до мальованя— він віддав його до маляра в Варшаві. По якімсь часі, а було Тарасови вже 18 літ, пан перебрав ся жити до Петербурга і тут віддав Тараса до одного славного маляра аж на чотири роки. Маляр той звав ся Ширяєв. Тут Тарас Шевченко богато витерпів, бо Ширяєв був надто диким чоловіком, з Тарасом не поводив ся по людськи, казав йому малювати помости, паркани, двери, то — що. А звісно Шевченко хотів навчитись не такого малярства, він хотів малювати образи, чи що що. Він отже крадьком малював, та так і скористав богато. Що більше, йому вдалось в Ширяєва запізнатись з маляром Іваном Сошенком, таки його земляком, який тоді був у найвисшій школі, де вчать малярської штуки. Йому то Т. Шевченко показав свої малюнки, які так дуже сподобались Сошенкови, що той постановив допомагати Т. Шевченкови наукою і порадою в штуці малярскій і зробити з Шевченка чим скорше доброго й великого маляра. І Шевченко полюбив собі Сошенка, любив його як рідного брата, часто заходив до него і вчив ся малярства. Тоді власне Шевченко запізнав ся з письменниками. Василем Жуковським та Евгенієм Гребінкою, [illegible] на весь сьвіт славними малярами: Брюлов, Венецианов, Григорович, Вієлгородський... Від тепер Шевченко починає читати добрі книжки, дізнаєсь про сьвіт та людей. Він еще більше стає ненавидіти панів, неволю йому ще гидчою, він сильно бажав вирвати ся в таке місце де б він чув ся зовсім, вільним, де-б був паном сам собі. Шевченка такі думки дуже мучили, він сам сидів був сумний, невеселий чи тоді як був на самоті або й тоді як находив ся серед його найлiпших товаришів

Бачили се знайомі Шевченка, і вони постановили віддати його на науку до найлiпших учителів, у самої академії. Сего одинак не мож було зробити, бо Шевченко був еще кріпаком, невільником пана... Попросили пана о випущене Шевченка на волю так той зажадав 2500 карбованців. А стільки богато грошей у нікого з Шевченкових прихильників не було. Тоді маляр Брюлов намалював портрет Жуковського, продав за 2500 карб. і викуплено Шевченка з кріпацтва, з неволі. Шевченко тоді числив 24 роки житя. Волею Т. Шевченко дуже зрадів, він прибіг до Сошенка, кинув ся йому на шию і гукав: „Воля! воля! і знов Воля! воля!"

Нема на сьвіті як воля

■

Шевченко на воли, маляр і поет.

Дістаєши волю, Шевченко вступив до Малярскої Школи і там він вчив ся, вчив ся щиро та пильно. По році науки Шевченко дістав срібну медалю за гарні малюнки. Та Шевченко не лише що вчить ся малярства, він читає богато добрих книжок, вчить ся француской мови, ходить до університету.....Одної хвильки не змарнував, не стратив він вчивсь з найбільшою завзятостію, наче хотів надолужити усі страчені молоді літа... При тім він не забуває за свою рідню: братів та сестер. Він їх помагає і грішми і добрим словом. Він і гадками лине на Україну, а в поезіях він пише

Село! і серце одпочине,
Село на нашій Україні,
Неначе писанка Село
Зеленим гаєм поросло
Цвитуть сади, біліють хати,
А на горі стоять палати,
Неначе диво, а кругом
Широколистії тополі,
А там і ліс, і ліс і поле
І сині гори за Дніпром. .
Сам Бог витає над селом

Йому рідне житє, свої люди стають перед його очи, він бачить народ як стогне в неволи, в кайданах; бачить як пани вбиткують ся над його братами, сестрами, цілим українськім народ ім; в його думка думку побиває, він отже й пише — почавши свій „Кобзар" —

Думи мої, думи мої,
Лихо мені з вами!
На що стали на папері
Сумними рядами?
Чом вас вітер не розвіяв
В степу, як пилину?
Чом вас лихо не приспало,
як свою дитину.
....
В Україну ідіть діти,
В нашу Україну...

Він наче і питає ся сам себе: на що в пишу, чому гадки мучите мене, не дасте спокою мені. А там й каже „В Україну ідіть, діти"— в Україну ідіть мої думки, а там розкажіть мому поневоленому народови як він живе, як бідує, терпить муки, гине.

І справді, як люди, які стояли близше Тараса Шевченка, дізнались, що він простою мовою пише такі гарні вірші, то їм так вони сподобались, що зараз постановили і надрукувати їх. Постановили і 1840 р. видрукували, і назвали книжечку тих віршів „Кобзар". Кобзарем там на Україні дуже зраділи всі ті, що не цурались своєї рідної мови. Шевченкові вірші навчили людей шанувати свій рідний край, свою Україну і навчили любити щиро усе те що рідне — Українське; в віршах довідавсь: —

Що ділось в сьвіті!
Чія правда, чия кривда
І чиї ми діти

(Дальше буде.)

Уконституоване Альбанії.

Прінц Вільгельм Від, будучий князь Альбанії, незабаром має прибути в країну й узяти в свої руки управу. Таким чином будуть остаточно виконані постанови льондонської конференції амбасадорів, за вийнятком хиба встановлення полудневих границь Альбанії. Проба молодотурків зробити державний переворот в Альбанії, а потім димісия провізоричного правительства Ізмаїла Кемаля дали останніми часами европейській пресі нагоду до живійшого обговореня трудностий, які загрожують Альбанії.

Альбанія незабаром має стати самостійною державою. Ось факт, на який варто звернути увагу і прослідити процес творення нового державного організму — справа, яка не може бути байдужною для нас, бо має для нас великий, хоч і не практичний, то бодай теоретичний інтерес.

Насамперед треба пригадати, що Альбанія скинула з себе турецьке панованє і проголосила себе самостійною вже півтора року тому і дуже богато пережила за сей час. Пригадаємо, що країна ся була з усіх сторін окружена ворогами, часом окупована ворожими арміями, не мала усталених границь, не мала загально признаного правительства. Коли вона при сих обставинах всеж таки потрафила удержати ся, то се дійсно може сьвідчити про її внутрішну житєву силу. Не підлягає сумнівови, що тут в гру входили інтереси ріжних держав, з яких деякми залежало на підтриманю незалежности Альбанії, й вони активно помагали альбанському народови в його змаганях. Одначе ся поміч не могла би дати жадних позитивних результатів, як би серед самого альбанського народу не було почутя своєї окремішности й сильно розвиненої національної сьвідомости, як би він був лиш етнографічним материялом

Альбанії довело ся боротись за свою самостійність при вийнятково тяжких обставинах, і довший час вона була лишена своїм власним силам. Пригадаємо собі історію творення инших балканських держав. Болгария й східна Румелія в перші часи свого істнованя мали опору й запоруку внутрішного ладу в адміністраційнім апараті, який дали російські воєнні власти. В Болгарії на чолі управи стояв російський комісар, в східній Румелії російський ґенерал виконував чинности провізоричного ґенерал-губернатора. Так само, як тепер в Альбанії, в східній Румелії була інтернаціональна комісия, яка по мисли постанов берлінського договору мала виробити органічний статут сеї країни. Як тепер Греки і Серби не хотять виходити з окупованих ними місцевостий Альбанії й роблять трудности при встановленю її границь, так і тоді треба було довгих заходів, щоби усунути російське військо

Перші роки істнованя нових балканських держав були дуже бурливі, особливо в Болгариї й Греції. Те саме було також в Сербією й Чорногорою. Боротьба партий в сих країнах часто доходила до таких розмірів, що кінчила ся примусовим, а навіть крівавим усуненем пануючої династії, як се було наприклад в Сербії.

Коли ми звернемо ся тепер до Альбанії, то побачимо, що тут трудности мають жерело не стільки у внутрішних відносинах сеї країни, скільки в обставинах зовнішних. Коли на початку 1913 року болгарські держави остаточно побили Турків, сербське й грецьке правительство усі свої свобідні воєнні сили направили в Альбанію, щоби закопати в фактичний стан посіданя можливо більши кавалки її територі. Пригадаємо собі окупацію Сербами Дурацо, Греками Вельони, пригадуємо, що Чорногорці за всяку ціну хотіли здобути Скутарі З другої сторони незгода й ворожнеча між великими державами, теж дуже відтягали справу означеня границь Альбанії. Лише по довгих переговорах удало ся прийти до згоди в справі усталеня північної й північно—східної границі

Постанови великих держав в справі Альбанії були переведені під великою пресию зі сторони трoйдержавного союза. Одначе вони викликали велике незадоволене зі сторони Сербії, Греції й Чорногори. Наприклад Чорногора згодила ся віддати Скутарі й [illegible] границю Альбанії лише під загрозою ужити оружної сили. Незабаром і Серби мусіли вийти з Дураццо. Турецьке правительство також проголосило, що не має претенсий до Альбанії Іате справа полудневої альбанської границі тягла ся в безконечність, бо до розвязання її не допускали держави потрійного порозуміня

Нарешті 11 мая 1913 року міжнародне військо заняло Скутарі і там заведено інтернаціональну управу під проводом англійського адмірала

НОВІ КНИЖКИ

Фрідріх Шіллер: Поезії Випуск І. Зі вступом Остапа Грицая. Ціна 60 сот. Ся збірка Шіллерових поезій в перекладах Грінченка, Ярмачевського, Ц. Віліла, Черкаського, В. Масляка, Дм. Йосифовича і Б. Пюрка, вийшла накладом видавництва „Всесвітня Бібліотека" в Бориславі. „Всесвітня Бібліотека" виходить покищо не періодично і має на цілі дати українському громадянству в перекладах на нашу мову красші твори всесвітної літератури, не виключаючи також оригінальних писань укр авторів. На найблизші випуски ладить ся: Баляди Шілера, твори Ґетого і Шекспира Головний склад в книгарні Наук тов. ім. Шевченка у Львові, Ринок 10. В редакційних справах звертати ся до Івана Калиновича в Бориславі

УЧИТЕЛЬСЬКА КОНВЕНЦІЯ.

Отсим повідомляємо, що конвенція укр.-англ. учителів відбудe ся 16-го і 17 го цьвітня (в четвер і пятницю) в Normal School на William Ave. Winnipeg, Man. з слідуючою програмою.

Цьвітня 16-го. Початок о 9.30 рано

1) Справоздане президії
2) Вибір президії на час конвенції
3) Отворене конвенції
а) Hon. G. R. Coldwell, міністер просьвіти
б) R. Fletcher, заст. мін. просьвіти.
4) Промова: F. H. Belton-a, шкіль. інспектора
Друга сесія. Початок о 2 гій год. по полудни.
5) Промова E. E. Best-a, шкіль. інспектора.
6) „Просьвіта і Ідеальний Учитель" — В. Свук
7) Шкільна справа — П. Гігейчук
8) Підручники — К. Про[illegible]
9) „Справа учительського журнала.
Цьвітня 17-го. Початок о 9.30 рано.
10) Промова A. L. Young-a, шкіль. інспектора.
11) „Обовязок учителя взглядом політики" — Мих. Стечишин
Друга сесія. Початок о 2-гій по полудни
12) „Teaching of English to the Foreigners" В. Мігайчук.
13) Вибір президії на 1914-1915 рік.

Пригадуємо, щоби купувати „single tickets" до Вінніпегу і жадати від станційного агента Standart Certificate, тому що участник конвенції, діставши підпис секретаря конвенції, дістане подорож назад дармо.

Рівночасно запрошуємо т. т. учителів зі Саск і Альберти

Т Ю) Марцінів М. Мігайчук
пред [illegible] секр [illegible]

ВЕЛИКЕ ТОРФОВИЩЕ

межи Долиною а Струтином заняло ся дня 16 м. м. і горить ще досі. Торфовище обнимає 1 500 моргів і сягає в глубину 8 метрів. Досі згоріло вже 500 моргів вартости поверх 3 мілонів корон. Пожар торфовища незвичайно тяжко опанувати, бо треба би перекопати его до самого споду і залити викопаний рів водою. Здає ся, що тому згорать всі 1.500 моргів торфовища

ДОБРЕ ЗАРОБИЛИ

Сер Е Свеєр на річнім мітинґу в Льондоні, Англія заявив що Льондонські підземні зелізниці і омнібуси приносили річного зарібку около 32 мілиони долярів Перевезено близько 1,100 мілонів пасажирів.

Се є ДОМОВА КРАСКА, яку може вживати кождий
Я красила сею краскою
Чиста і проста до вживаня
DY-O-LA
Напишіть по кольорову картку і [illegible] Нр. 106, вона даром
The Johnson Richardson Co., Ltd. Montreal Can.

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосе з твари, з бороди і деби не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 долара через Моней ордер або в реджістрованим листі або почтов марками а ми сейчас вишлемо порошок в поясненем, як его уживати.
Адрес: Dr BELLINS.
55 Delancy St. New York, N. Y.
Потреба агентів

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріяльних, староправних і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).
ВИРОБЛЯЭ повновласти і контракти купна — продажи легалізовані через конзулат.
ПЕРЕПРОВАДЖУЭ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через первородних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЭ подання в військових справах, себто: увільнення від вправ, контролі і асентерунку.
ПРОДАЭ ШІФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю І ПЕРЕСИЛАЭ ГРОШІ до всіх краів
ВИРОБЛЯЭ ПОЗИЧКІ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЭ від огню і на житє.
КУПУЭ І ПРОДАЭ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]
Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 по вечера.
Всяка інформация даром, за долученем 2ц. марки.
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
834 Main str Winnipeg, Man.

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Ліски, Гонти.
Точно доставляєм. — Задоволене гарантуємо.

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40
Пішлемо вам впрост з фабрики оден славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 [illegible]
БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.
По 30 днях, сли вдоволені, можете його затримати а [illegible]
[illegible]
ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
44½ E 7th St. Dept. 24. New York, N. Y

Христос Воскрес!
Спеціяльна оферта на
КРАСНИЙ ГРАМОФОН
і 12 кусників до граня сьпівів і хорів, лише за попереднім надісланєм
$2.00
а $13.00 як отримаєте Грамофон.
— РЕКОРДИ: —
Христос Воскрес
Та не любя двох
Царю небесний
Вибранной Воєводі
Аве Марія
Сьпів Михайлови
Коволь
Як два куми кожух пропили
Як-же мене горівки не пити
Ой не сьвіти буйним сьвітом
Радуй ся Учителю
Ой Вишеньки Черешеньки.
Або можна собі вибрати рекорди з катальога.
ДОДАЗМО 1000 ГОЛОК.
Увага: За наш грамофон ґарантуємо, но що Вам спроваджати в Злуч. Держав, як у Канаді можна купити без цла і клопоту на так такі гроші — $2.00 зараз, а $13.00 по отриманю красного грамофона.
Замовляйте зараз!
Ruska Knyharnia
850 Main St. - Winnipeg, Man.

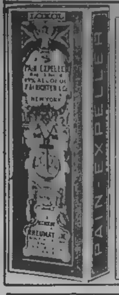

Робітники!

Уникайте ревматизму і люмбаґо і перестуджень єсли будете уживати Др. Ріхтера

PAIN EXPELLER-а

Се средство має за собою 43 річний рекорд. Його уживають на цілому сьвіту і можна дістати в усіх аптеках в Стейтах і Канаді по 35 ц. і 65 ц. за фляшочку. [illegible] Повне поясненє в Руській мові в кождій пачці. Стережіть ся подібних лікарств. Славний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.

F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

ЗАОЩАДИТЕ БОГАТО
КУПИВШИ
Ремінґтон Машину
ДО ПИСАНЯ.

Чи заговорили заінтересувати вас? Читайте що слідує. Модель 10 „Видимий Ремінґтон“ [illegible]

Прийдіть і зобачте для самого себе.

Видіти є вірити. Приїдіть до нашого офісу і попросіть о показане собі нашої машини Ми радо научимо вас і покажемо о скілько можна заощадити часу, уживаючи до писаня нашої машини

Remington Typewriter Co., Ltd.
320 Donald St. Winnipeg, Man

International DENTAL PARLORS

[illegible] SELKIRK AVE. & ANDREWS ST.

Найбільше модерний офіс в Канаді.

Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба за $5.00
Вставленє всіх зубів від ... $0.00 і висше.
Наповнене зуба золотом від ... $0.50 і висше.
" " сріблом від ... $0.50 і висше
" " порцеляном від ... $1.00 і висше.

[illegible]

ТЕЛЕФОН ST. JOHN 2447
ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ.

СУД ЛЮДЕЙ.

Кождої неділі в полудня від 3-ої до 5-ої, в „Ст. Джон Технікал Інститут“ рoг Чьорч і Салтер улиць.

Програма на Марець.

Марця 29.— „Ко-оперативний рух“ Ю. Фімор і Я. В. Верд.

Місця вільні. — Питаня і дискусії. — Сьпіви.

Хмельницький під Львовом.

Особа гетьмана Богдана Хмельницького се найцікавійша личність в цілій нашій історії. Через те й не диво, що наші учені історики Хмельницьким та його часом живо займають ся. Ось і не давно появилась друком гарна праця дра Стефана Томашівського в котрій сей наш молодий історик говорить про перший похід Хмельницького в Галичину та про облогу Львова. Праця дра Томашівського тим цікавійша, що освітлює деякі неясні і загадочні досі [redacted]

В р. 1648 після побідної битви під Пилявцями вирушив Хмельницький з своїм військом в Галичину і обляг Львів. Облога однак тревала недовго Хмельницький взяв від Львовян малий окуп і вертав назад над Дніпро.

Отсей скорий відхід Хмельницького зпід Львова був для многих неясною точкою. Польські, а навіть й деякі українські історики пояснювали се відступлене Хмельницького від облоги Львова тим, що козацький гетьман був за слабий здобути столицю Галичини. Тимчасом др. Томашівський пояснює се зовсім инакше. Він каже так

Після битви під Пилявцями в котрій то битві Українці розбили на порох польські війска, міг Хмельницький заняти легко не то Галичину, але й знищити цілу Польщу. Особливо що до Львова міг козацький гетьман здобути його дуже легко. Тимчасом навіть не старав ся се зробити. Правильне військо козацьке зовсім до облоги навіть не приступало. Так само не було жадної конечности відходити Хмельницькому з Галичини.

„Длячогож однак Хмельницький відступив від Львова і покинув Галичину? Причина сього така: Хмельницький не мав ще в тих часах заміру здобувати й прилучати до своєї держави західних українських земель, значить нинішної Галичини. Він вдоволяв ся самою Наддніпрянщиною. Похід до Га[redacted] характер демонстраційний, а не був обчислений на нові здобутки. Хмельницкий йшов на захід лише тому, аби забезпечити собі пановане над Дніпром. Що такий замір мав Хмельницький дійсно, свідчить ціле його захованє під Львовом.

Під Львовом Хмельницький через три дні порядкував своє військо, немов робив перегляд козацької армії, а не починав жадних ворожих кроків. Четвертого дня почав з Львовянами переговори. Переговори тревали тиждень і облога скінчила ся окупом міста. Через цілий сей час тільки один раз вистрілила козацька пушка на міські мури. Гетьман показав таку велику згляднісь для міста, що навіть дав козацьку охорону міським водопроводам; не користав з сього, що місто не мало засобів поживи і міг його легко виголодити, не використав навіть доброї нагоди, що високий замок дістав ся в українські руки і звідти можна було Львів знищити гарматним огнем.

Поведенє Хмельницького під Львовом і взагалі в Галичині зрозуміле [illegible], коли знаємо, що козацький гетьман не бажав зовсім зривати з Польщею, а хотів здобути собі залежність безпосередно лише від короля. Він не мав на думці руйнувати польську державу, він єще тоді не уявляв собі України инакше, як у звязи з Польщею, він не хотів лише знати шляхотського панованя.

Цілию Хмельницького було забезпечити Україну в повну самоуправу. Про нові здобутки, про прилучене до української держави західних країв він тоді не думав, бо знав, що лекше здобувати, як удержатись в здобутім краю.

В руках Хмельницького опинив ся великий простір краю слабо залюдненого, з границями відкритими на всі сторони. Гетьман не мав потрібної адміністраційної машини на удержане такого краю, не мав добре зорганізованої армії, не мав досить муніції і гроший

Ось через що Хмельницький не думав про здобутє західних українських земель. Йому не легко приходило ся упорядковати та удержатись в Наддніпрянщині, не то, щоб він мав єще займати нові землі і так збільшати свої й до того немалі клопоти

Динамітовий замах на епископа-мадярона.

На греко католицького епископа в Дебречині на Угорщині, виконано недавно динамітовий замах. Замах сей був плянований від довшого часу, а доказом сего є що вже перед тим дістав епископ лист з Чернівець від якоїсь Анни Ковач, в якім переслала вона йому 100 корон на богослужене за померших В тім листі писала вона, що незадовго пришле вона йому в дарунку цінний диван з скіри і золоту чашу І справді в понеділок прийшов з почти пакунок. Урядники епископської канцелярії розпакували його і знайшли в нім справді обіцяний диван з бараничої скіри підшитий шовком а в нім залізну тяжку скринку Почали розбивати скринку, а в тій хвили наступив страшний вибух. В скринці був замість чаші вибуховий матеріял Вибух був так сильний, що трох урядників розірвало на кусні, а трох тяжко поранило. Будинок ушкоджений Стіни на тім поверсі, що був вибух, зовсім розвалені. Зенич епископський вікарий, правовий порадник і ще один порадник Епископови нічого не стало ся, бо був він тоді в [redacted] м приватнім помешканю на 2-гім поверсі. Дочка вікарія, побачивши трупа свого батька, збожеволіла — Поліція в Чернівцях пошукує за виновниками сего замаху. Ствержено, що пакунок і гроші до епископа надали два незнакомі мужчини, що приїхали до Чернівець з Румунії і назад до сїм відїхали. Замах на епископа має політичний під- [redacted] Греко-католицьке епископство в Дебречині було засноване на се, щоби мадяризувати Румунів. Власне тепер розбили ся переговори між угорським урядом і Румунами і з сим вяжуть замах. Мала се бути [illegible] угорського уряду супроти Румунів на Угорщині.

Просимо наших посилат[illegible]

Французькі ворожки.

Французькі часописи доносять про ось такі цікаві річи: Тринайцятого грудня м. р. в Ґранд Палі в околиці Ляйверно згинув Павло Карю, завідатель одної фабрики. Ніхто не знав що з ним стало ся. Одні думали, що задля якихсь причин потайно виїхав, другі, що його замордовано. Поліция і жандармерия шукали за ним надармо. Нараз брат пропавшого, Іван Карю, дістає лист від одної своєї своячки, замешкалої в Нанчі. Своячка доносить йому, що в справі його брата радила ся одної ворожки, котра з карт вичитала таке Павла Карю замордував високий мужчина, бородатий, в літах від 30—35 літ. Йому помагав другий чоловік, менший. Морду доверчено між годиною четвертою а пятою. Карю одержав смертельний удар в праву сторону голови, а другий удар в зад голови. Тіло лежить в ямі недалеко корча або якогось дерева, по правій стороні млина, присипане землею, тіло його віднайдуть а убийник дістане ся в руки справедливости

Іван Карю по одержаню сього листа удав ся знов [redacted] Ґранд Пал і знайшов все так, [redacted] ворожка. Убийника досі ще не відшукали

Давнійше була в Парижи також одна славна ворожка Авфінґер, котра помогла три рази до висьвітлення тайни [redacted]них осіб

Перший раз стало ся те [illegible] Один молодий адвокат поїхав на відпустку до Пємонту і там десь пропав. Його товариші удали ся до ворожки Авфінґер. Вона сказала Адвоката замордовано того а того дня, в тій а тій годині, в той а той спосіб. Причиною [illegible] мущина, що [illegible] йому в торбі, [illegible] його штилетом Ворожка [illegible] подрібний опис місця де [illegible] кат мав при собі, [illegible] також, як убийник виглядає. Все се показало ся правдою [illegible] тіло молодого адвоката в [illegible] там, де казала ворожка. [illegible]

Подібний випадок став ся двайцять літ пізнійше, коли одного дня пропав міністеріяльний возьний Ґуф [illegible] дневникар [illegible] собі тоді ворожку Авфінґер, постарав ся о рукавичку і кравятку Ґуфа і удав ся до неї з сими предметами. Авфінґер загіпнотизована через свого сина сказала, що возьного замордовано в Парижи, запаковано до куфра, і вивезено на провінцию, де віднайдуть його до 23 серпня недалеко одного великого гарнізонового міста

Невдовзі, знайдено справді в Мілері коло Ліону куф з тілом Ґуфа. Протягом трех місяців віднайдено також убийників.

По раз третий причинила ся Авфінґер до вияснення справи Анастай. Вона перша дала найдокладнійші вказівки що до особи убийника і що до того, що він робив по довершенню морду.

ПОШУКУЮ Дмитра Сомотюка, з села Карлів, Снятин, Галичина. Хто би знав о нім або він сам нехай зголосить ся до: Petro Kuzyk Box 18 Dunmore, Alta.

РУСКО-НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціяльно лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних
Лічене і новійше лічене сифіліса „606“ проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких [illegible] хороб (ревматизм і [illegible]) електрикою
[illegible]
Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man

IMPERIAL BANK OF CANADA.

Філії офіси ві всіх головних містах в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНИТОБІ, САСКАЧЕВАН, АЛЬБЕРТІ і БРИТІЙ КОЛЮМБІЇ

Авторизований капітал	10,000,000 00
Резервовий фонд	8,100,000 00
[illegible] уплачений	6,925,000 00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.

Депозити приймають ся від $1.00 і більше і дораховують ся процент від дня вкладки. Видають ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта

NORTH END ФІЛІЯ [illegible]
Corner Main St. and Selkirk Ave. [illegible] LESLIE, Manager.
PORTAGE AVE ФІЛІЯ [illegible]

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Єдиний руський лікар в старім Краю. Заміський руський лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
[illegible] Pritchard Ave.
PHONE [illegible] WINNIPEG, MAN

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Fal для кави.
[illegible]
Philadelphia, U.S.A.

Спеціяльно на десять місяців.
Богато жінок [illegible] Новим Роком [illegible]
Тимто даємо можливість купити за $24 00 грамофон з 40 сьпівами, [illegible] $55 00
[illegible]
308 310 Grand St. New York

Позвольте післати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і 12 руських сьпівів на 30 днів
Безплатно Проби.
[illegible]
$2. МІСЯЧНО.
[illegible]
SAUL BIRNS
117 Second Ave. New York
Для Ню Йорских костумерів [illegible]

Спробуйте наш фонограф на 3 місяці безплатно.
$1. МІСЯЧНО
[illegible]
24 і 50 руських сьпівів безплатно.
[illegible]
ROYAL PHONOGRAPH CO. 81 East 4th St., Dep 11. New York, N.Y

ROYAL HOUSEHOLD FLOUR
РОБИТИ ДОБРИЙ ХЛІБ
є легко для уживаючих найліпшої муки.
Уживайте
OGILVIE'S ROYAL HOUSEHOLD
МУКУ
[illegible]
Поспитайте свого стражника о Royal Household Муку
OGILVIE'S FLOUR MILLS Co. Ltd.
Medicine Hat, Winnipeg, Fort William, Montreal

Донеси.

Етелберт, Ман

[redacted]

Найперше треба сказати, що тут весна буде вже незадовго. Сніг стопив ся і люди їздять возами. Скоро лише ріля добре розмерзнесь то фармері будуть вже сіяти збіже

З приходом весни і наші консервати уважають ся по кольонії й хотять сіяти поміж людей консерватизм Але ся штука їм зовсім не йде, їх „зерно“ паде на камінь де і загибає не видавши ніякого плоду. А сівачів консервативного „зерна“ є досить, тай не диво, в ними платні агенти. А звісно що гроші нині усьо зроблять От відьмін хочби і такого федьольоґа Карманьского. І він вже вгонкав ся тай — ве сіяне консерватизму в консервативній шкатї хлепче помиї з консервативного корита, хлепче аж по грудях тече, розливаєсь. . . Його впустили на саму середину корита бож се „сівач“ неабиякий, се — славатий — герой понад герої в поширеню консерватизму плюгавства поміж український народ в Канаді. Ніхто не відважить ся Петра відігнати від корита, він-же недавно з краю, голодний, збіджений; він хоче нахлептатись, звістнось щоби відтак скілька років тими консервативними помиями відригувати. Він вчив ся в Римі теольоґії, а тут — прийшовши — скінчив федьольоґію і чоловік хоч куди... У него тепер самі дипльоми, і ті дипльоми уповажняють його служити консервативній партії, уповажняють накидатись на всіх і все поливаючи на боці „Канаду“, „Новини“ та „Французского Русина“. В Карманьского вчена голова, ся голова наповнена великими мудрощами, ся голова сказала йому щоб честь і повагу стратив а набув долярів консервативних, без яких федьольоґи не можуть зовсім бути чи жити .

Але що я буду про такого підляка говорити. Треба що іньшого. Скажу хиба про тутешнього судію гершка Захотілось йому вибити одного руського хлопця. Вдарив, а хлопець не змовчав, що його „судія“ вдарив, сейчас зробив „перенесене сил“ і жидка, судію „обманув“, „облупав“ як „свиньє“. Та не в тім річ. Я хотів лише сказати, що жидок чує в руках велику власть, думає що йому вільно штуркати осіб не його народности. І питаюсь консервативних головачів: — чому вже раз не відберуть права [illegible] жидам; [illegible] ба для консервативних [illegible] судіїв — жидів. [illegible] здобудуть собі ще прихильність в Русинів, а лише [illegible] і невсипучі до консервативної партії. Ну, а сего нам якраз й треба. Яка у консерватистів до нас Русинів прихильність так ми їх поминемо і поперти при надходячих виборах. Но як де не знаю, але знаю дуже добре, що Етелберт як все, попередно так і сего разу попре сильно ліберального кандидата. Старий струпішілий, консервативний ряд — як вачуваю — буде напевно повалений

Правдивий.

Іст Селкірк, Ман.

КОНСЕРВАТИВНИЙ МІТІНҐ

Марта 16. відбув ся в нас консервативний мітінґ. На нім перший забрав голос Ф. Стефаник. Почав говорити, як звичайно, дурниці, небилиці і з присутних на мітінґу ніхто не хотів слухати, отже кричали, трискали лавками, піяли як когути і т. п. Стефаник зобачив, що нічого невдіє, перестав говорити і сказав людям розійтись. Люди однак не хотіли розійтись і Стефаник серед сьміху і крику — вийшов на двір тай поїхав.

На мітінґу було богато консерватистів, але жаден з них не боронив Стефаника. Чось не йде ся консерватистам, здаєсь, що сего року задруть лаби..

І. В.

Іст Селкірк, Ман.

ПЛОДИ ПОЛІТИЧНОЇ ДЕМОРАЛІЗАЦІЇ

Дня 19 с. м. відбувалась в місточку Selkirk конвенція консервативних делеґатів з виборчого округа St Clement, на якій вибрано кандидата консервативного на посла на той-же округ. — Конвенція ся цікава для нас тим, що в згаданім окрузі живе богато більше наших людий чим англійців та иньших народів, а помимо сего кандидатом вибрано якогось англійця-тефбріда

Справді на конвенції був присутним і п. Федь Стефаник, консервативний агент з Вінніпеґу, який довший час їздив по окрузі та вибирав наших делеґатів, і старав ся дістати номінацію одначе якось не повезло єму.

Дві причини, чому не вдалось нашому Федеви ся штука. Перше, що всі люди знають єго як виборчого агента, а агент звичайно собі штука, що ніколи не дотримує своїх обіцянок, а друга і то найважнійша, се те, що делеґати пішли за тим хто дав більше випити, а се як раз наука таких панків як Стефаник.

Він же кожних виборів їздить поміж наш нарід та деморалізує єго виборців, ну а тепер [illegible] та відбилась на нім самім..

Дивне лише, чому та консервативна партія, що протегує такі агенти говорять, що така дуже добра і прихильна Русинам, не постаралось о се, аби той англік був уступив Федьови

Видко, що та партія, лиш так удає, що любить наш нарід, аби лиш на то голос дати, а як що більше, то вже будьте здорові.

От так то в нас діє ся. Консервативні агенти розпоюють нарід, а потому се ним самим шкодить.

Русин

Gypsumville, Man.

Коли вже так, що в Канаді заборяють участь в публичнім житю многі шуфлярі, бігарі і т. п. прості робітники царівно з професорами які приїхали до нас з краю, (чому не приїздили тоді як ми в початках тяжко бідували!) тож прийміть п редактор і моє слово до участи простого фармера

Знаю не від тепер, що всі ті інтеліґенти які працювали разом з нами і працюють тепер і яких до пересади критикує Карманський та йому подібні, були настільки щирими, що зовсім з чистою совістю, можна сказати про них лише добре слово. Коли і заслугують на критику то вона не повинна бути такою як виходить з під натиску пера п. К. Я не хочу нападати його та безчестити або проклинати, бо знаю, що він так само чоловік як і я, але скажу отверто, що він обкидаючи болотом наших — передових одиниць, яких він называє інтеліґентами, робить крайно несовістно, бо не руководить ся холодною розвагою але злобою безоглядностию. До тогож обкидаючи грязею наших передових одиниць обкидає тим самим нас самих, бо які передові одиниці такий і загал, що довіряє таким одиницям. Так! п. К. ображає нас! Кидає між нас жиром роздору, аби потім погнати до Галичини і полишити іще більшого безладя, безголовности, вовчої ненависти!

Ми платимо п. К. аби він вщеплював зерно здорової ідеї в серца наших синів, тимчасом снують ся в моїй [redacted] лові неспокійні думки як згадаю про те, якими стануть наші сини тоді, як вони задивлять ся на сего професора і так само як він будуть лише критикувати Канад. Українців.

Коли п. К. такий поборник народного добра та сторож його природних прав, то чому не чули ми нічого про його народну діяльність в старому краю, чому він там не виступав з критикою. Бо там він мав свою ґімназію і своїх учеників, Тут в Канаді він має консерватів і йому видало ся, що дорослі люди можуть бути учениками і він може безоглядно їх ганьбити. Сподобати собі консерватів і ганьбити лібералів, то ще не означає робити для народу добро. Або, не бачити хиби між ким що видає „Канаду“ і „Новини“ а ганьбити всі инші так само народні ґазети чи се також для народного добра? Ми розуміємо критику зовсім інакше. Ми віримо в щире слово але не можемо повірити в п. Карманського слова безоглядности Ніколи!

Фармер

Емерсон, Ман

Хвальна Редакціє „К. Ф.“

Не тямлю вже навіть коли я почав до Вашої часописи, давно дуже давно. На се оказались рішені причини про які не слід би я згадувати. Я був тим чим отцаюсь тепер що я був. Я був — най се преч паде — завзятим консерватистом, робив для сеї партії, бо думав що се партія прихильна нам Русинам під кождим зглядом. Аж прийшов час коли я надобре переконав ся, що консервативна партія се збіранина найпідлійших людей, і ще там чого поганого, нелюдяного. Переконав мене найліпше творець „Малпячого Зеркала“. Переконала також недавно відбувша ся консервативна конвенція на якій мали вибрати кандидата на посла до пров парламенту. Тай чи мало чого другого такого було, але переконало мене, що консерватисти заслугують на ганьбу і сором, заслугують на те щоб їх усунути з урядованя а натомість вибрати новий, добрий, ліберальний ряд

Щобим не голословити, то подам бодай дещо з тої консервативної конвенції, яка так дуже поцілила не мене та богато десяток других людей.

Конвенція в справі іменованя кандидата відбулась в місточку Емерсоні, дня 10 с. м. в міській галі. Ще перед кількома тижнями усі зоокольчні консервати змовлялись, щоб поставити нового кандитата, не ставити в кандидатуру дотеперішнього консервативного посла Мекфедена. Ім [redacted] надокучив досить, послом Мекфеден вже довший час, а з того посолованя нікому ніяка користь. Постановили отже єго позбутись

Прийшов день конвенції О пів до семої вечером Чарлес Витмен, предсідатель консервативного товариства отворив конвенцію Почав говорити: — „Нашою головною справою нині є...“ „Я ставлю на кандидата теперішнього...“ зирвав ся голос якогось консервата Предсідатель знова повторяє свої попередні слова, а хтось з присутних знова свої слова. Врешті якось праде, міг сказати „Нашою головною справою нині є [redacted] кандидата. Прошу вносити номінації.“ „Я номінюю теперішнього посла“ загукав хтось на середині галі Хтось ще з сарказмом крикнув що номінацию попераю. Зчинив ся крик і тревав кілька мінут Кілька осіб встало і хотіли дещо сказати. Найперше прийшов до слова, добрий мені знаний консерватист Вілям Линдсей. Він старий консерватист в Манітобі. Вставши, подав імя Джана Мекартнея, чоловік добре знаний яко консерватист і т. п. Та предсідатель чим скорше: „Вам чогось подібного не сьмієте тут говорити. Не вільно говорити.“ — „Я хотів сказа- [redacted], що я іменую...“ оправдував ся Линдсей, та в тій хвилі предсідатель гукнув: „Не вільно говорити Єсли будете говорити то я замикаю конвенцію.“ Обурило се присутних і Ізаак Джонстон сказав: „Я в цілім моїм житю не чув ще про таке, щоб на конвенції не вільно було присутним висказати своєї гадки що до номінованя кандидатів.“ І тільки всего він міг сказати як посипались прокльони, гукання і т. п. Та він все та- [illegible] Джонстонови свій кулак кажучи — „Ти йди до пекла, Джонстон. Ту не вільно говорити і конець“

Настала хвиля тишини Користаючи з сеї нагоди Джьордж Покок, встав і сказав [illegible] номинує на кандидата Джона Витмена, брата предсідателя конвенції. І заледво що докінчив останні слова як хтось крикнув: „Вашого внеску ніхто не поперає“. Зчинив ся крик який тревав через чотирнадцять мінут По сім предсідатель [redacted] свого [illegible], Я не знаю, що ми маєм тепер робити“ — „Вам лише потрібно вибрати секретаря Виберім секретаря і проведімо конвенцію, як треба“ перебив [illegible] Предсідатель відмовивсь і Джонстон встав [redacted] „Прошу вислухати мене, я номиную Вілияма Ватсона“ Дальше говорити єму не дали

Вкінци предсідатель заявив, що номінацию заперто, хто годить ся на кандидата нехай встане. Хтось відізвавсь, щоб голосувати картками Предсідатель знова крикнув — Хто годить ся на кандидатуру Мекфедена хай встане“ Встала якась двацятка-два Русинів і кричали віват 3 англіків встало лише кількох. Далось чути слова „Стій! ганьба! більшість є против Мекфедена, дайте під голосоване других“... Предсідатель наче того й не чув, покликав Мекфедена на платформу говорити. Та не зовсім він ще вийти на платформу як на галі счинив ся крик. „Ми тебе єще не номінували“ — „Сідай, хай говорить.“ „Замкни рот“. „Зійди з платформи“ Джонстон крикнув: „Я протестую“. Ся слова так образили другого консерватиста, що зірвав ся зі свого місця і двома кулаками заатакував на Джонстона. Мекфеден бачучи до чого йде, віскочив з платформи, зловив напасника за ковт і тягнув [illegible] щоб сів Се єму і вдалось. Успокоїв- [illegible]

Коли вкінци усі утихомирились — Мекфеден сказав кілька слів: — подякував за особливу (?) номінацію і просив о поперте. Опісля встав Покок і почав „Я прийшов сюда і хочу знати чи консерватист має право бути на сїй консервативній конвенції! Говорю се тому, бо вчора мені сказали, що я не сьмію приходити на сю конвенцію. Ще тому 22 роки я номінував Мекфедена [redacted] кандидата і поперав єго доси. Та від тепер я єго не буду поперати ніколи. І я хотів би знати лише одно чи ми є в Емерсоні чи в Мексику?“ І тільки всего можна було єго чути Відтак повстав крик, шум, наче громовиця . Почали з галі виходити усі ті консерватисти що суть проти Мекфедена В галі лишилась маленька горсточка людий. До них говорило єще кілька бесідників, але се було кладене горохом до стіни Отак і закінчилась консервативна конвенция

На виключене хочу єще додати що тепер в околиці найстарші і найзавзятійші консерватисти постановили зти проти Роблінового ряду. Мекфедена зненавиділи за те, що той ніколи не дотримав обіцянки, ніколи не сповнив жадань людей...

Що більше, недавно вибрано комітет з найзначнійших консерватистів сего округа, і той вдав ся до Робліна з просьбою щоб назначив кого иньшого на кандидата в їх окрузі На се Роблін відповів, що він вже погодивсь з Мекфеденом щоб кандидував на посла знова. Комітет сему противив ся, бо яка рація накидати людям кандидатів, виписано петицію, зібрано около 50 підписів найвизначнійших консерватистів і післано до Мекфедена, щоб вже не кандидував більше на посла Мекфеден нічого не відповів, а сказав своїм аґентам щоб завзято працювали між Русинами, по головах яких він думає бути вибраним на посла. Но я в імени многих заявляю, що се велика ганьба будеб для Русинів з сїм [illegible] завзятійші консерватисти заклялись, що не будуть голосувати на Мекфедена, а другого кандидата ставити не будут, отже дуже правдоподібно попруть ліберального кандидата, ліберальну партію, яка будь-що-будь є богато ліпшою, людскою, прихильною людям під кождим зглядом, се партія у якої гріхи в порівнаню з гріхами консервативної партії — є малою порошиною. Консервативна партія за довго в силі, вона є взято деспотичною, самоуправною, хоче усьо робити проти волі народу — а мим предінь не худоба, ми люди і повинні дати котові по заслузі. Проч з консерватистами!

Іван Кестовий

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.
Czy jesteś dotknięty
[illegible]
Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., P 437 22 Fifth Ave. Chicago, Ill.
[illegible]

Пошукуєсь кількох агентів

до спродавання ґарантованих реальностей (лотів). Жвавим спродавцям даємо найдокладнійші поучення що до сего діла. Будем платити по $200 місячно. Лише ті, що мають охоту до повисше згаданого діла зволять зайти або написати до:

Kamsack Realty & Investment Co. Ltd.
811 812 Union Bank Building
[redacted]

Адвокат і Публичний Нотар
отворив свою канцелярію [illegible]
Заходіть а не пожалуєте.
R. S. SHACKLEFORD
адвокат і публичний нотар.
854 Main St. Winnipeg Man.
Phone St. John 162

Tyketa
T & B
папіроси
не клезні.

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповідане з Англійского

(Дальше)

Опять перед очима батька станула маленька фігурка сина, на віки прикріплена до крісла. Чи не сказати єму усеї правди? Не підготовити єго? Кому се виняти як не єму, батькови? Хто другий скаже хлопцеви про ту страшну тучу, що на віки затемнила єго молоде, що-йно розвиваюче ся житє?

Ти не відповідаєш папа? скоро я подужаю?

Він не міг сказати єму правди. Він тілько поцілував маленьку ручку і прошепотів: Хай Бог тебе милує, бідна моя дитино!

Я не можу лежати так довго. Николи б я не чув такої сильної утоми, я давно вже віскочив би зі софи.

А ти дуже ослаблений, Гумфрі?

Гумфрі-Думфрі се було яєчко? Так?

Старий гість нераз, що наш Гумфрі а Гумфрі Думфрі се одно й то само. Правда се, папа?

Ні любий. Гість жартував. Як може Гумфрі бути яєчком!

— А все-ж оно похоже, сказав Майльс. Гумфрі Думфрі зі стіни злетів.

Ах! справді похоже! — зітхнув баронет.

А який конець, папочка? Не годен я собі ніяк нагадати. Ти тямиш?

Чому се сер Еверард нераз збентежив ся, а єго голос задрожав, коли він повторив слова діточої пісоньки. Та-ж се була проста, диточа пісонька, але в ній говорило ся:

Хоч все царство подарити,
Гумфрі-Думфрі не залатити!

Та се очевидно не правда папа?

Не правда любий! се проста дурна пісонька і нічого більше.

Так, відповів хлопець зітхаючо, у мене сильно болить спина і голова, она гей пуста видає ся. Від сего то й очи все замикають ся і все хоче ся спати.

Може б ти стрібував заснути?

Так шепнув хлопчина і закрив тяжкі повіки. Завтра я прокину ся зовсім здоровим.

Гарна признака! сказав сер Еверард до лікаря — але сей мовчав. Сер Еверард пішов в дітоку, щоби поглянути на Майльса.

Дітвак сидів під вікном і съпівав собі щось під носом Жанна з заплаканими очима сиділа при роботі.

Сер Еверард взяв хлопця на руки. Що пораблєш, любий?

Мені так скучно без Гумфрі, папа! Коли він прийде знова грати ся з мною?

Небавом, серденько, небавом.

Невже ж Гумфрі буде спати цілу ніч у гостинній?

Так, або там не гарно?

Можна мені піти до него і пожелати спокійної ночи?

Ні, сегодня ні. Сегодня не можна.

Очи Майльса зайшли слезами.

Я не можу заснути, не попращавши ся з Гумфром.

Ах, дитино моя! Хоч ти не плач! закричав нещасний батько, чуючи, що довше не видержит. Відтак запанував над собою і з першою усьмішкою старав ся перемінити розговір. Скажи мені краще, що се ти съпівав, коли я входив сюди?

Се про Гумфрі-Думфрі — відповів надумавши ся Майльс.

Але аж як страшно правдиві були слова дурної, дитячої пісоньки.

Глава 14

Гумфрі провів часть ночи в тяжкій нестямі, а часть у горячковим маячіню.

Єго перше питане рано було про Майльса, а друге про лікарів, котрі мали єму помогти подужати.

Лікарів дожидано не раньше як коло 11 ої години, сер Еверард пішов за Майльсом. Пускаючи єго в комнату, шепнув єму, щоби не говорив богато і не ставав довго в Гумфрі; сам пристанув на порозі з відти слідив стрічу обох братів.

Майльс тривожно посунув ся вперед, в комнаті було темно і все видавало ся таким незвичайним. Та ось тілько побачив він брата, сейчас живо підбіг до него.

Гумфрі! вставай, вставай! чого се ти лежиш тутки? чого ти такий блідий?

Я хорий, Майльс! відповів Гумфрі не то жалісним, не то зваляним голосом.

Не сьмій слабувати, Гумфрі! о не слабуй!

(Дальше буде)

ПОШУКУЮ свого сина Партенія Запарнюка літ 24, з села Чорний Потік, повіт Заставна, Буковина. Довший час я не маю про него жадної чутки. Він перебував у Калґарі, Алта. Хтоб знав про него, або він сам, най зголосить ся на адресу: Toder Zaparaniuk, Baudette, Minn. P. O. Box 6, U. S. America.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі Семка Пенюка, з села Н[illegible]ра, повіт Борщів, Галичина. Він перебував у Dauphin, Man через 2 роки. Хтоби о нім знав або він сам най зголосить ся сейчас на адрес Jakem Saranczuk P. O. Walsh, Alta, Canada (13 14)

ПОШУКУЮ свого брата Филимона Романчука і шваґра Феля Іванюк[illegible] з села Обортів, повіт Камінка Струмілова. Тому сім літ як приїхав до Канади і має перебувати в Алберті у свого шваґра котрий єсть з села Разованці, повіт Сокаль, Галичина, і в Канаді перебуває вже 14 літ, є правдоподібно на фармі в Алберті. Хтоби о них знав або вони самі нехай зголосять ся на адрес — John Romanchuk Petrofka, Sask (13 15)

СТАРОКРАЄВА КАНЦЕЛЯРІЯ

Продаємо шифкарти на душе [illegible] з Гамбурга, Ротердаму або Антверпен до Вінніпеґу $40.00 З Лібави [illegible] до Вінніпеґу $45.00

Тепер дешево шифкарти [illegible]

FENSON & SCHILLER
484 Main St. Winnipeg, Man.
Phone St. John 182

ПРЕЗЕНТА [illegible]
English Asiatic Tobacco Co

На [illegible] St. J[illegible]

ЛІКЕРИ

Стара фірма котрій вже довіряли

Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1116. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас, Ви заощадите що найменче 20%

Спирт на галон $5.00, $5.50. Вино гал. $1.25 галон за найлучше. Житнівка і біла горівка за галон $2.50, $2.75, $3.00. Бренді і Рум гал. $4.50, $5.00, $5.50. Австрійська горівка гал. $5.00, $5.50. Вино за гал. $1.00, $1.25, $1.50, $3.00. За 10 галонів $1.15, $1.40, $2.75 за галон.

— Ми висилаємо C. O. D —

В нашім департаменті листовних замовлень є людина, що розуміє вашу мову.

Зводите попасти нам, що не можемо зробити

International Harvester
Oil Tractors
(МОТОРИ ДО ОРАНЯ ОЛІЄМ)

ВАША машина до оранья є машиною вашою в час жнив. Вона надає ся до кошеня зерна [illegible] і тим ваші господарські машини стоять більшу часть року [illegible]

[illegible] Інтернешенал [illegible] „Могул“ або „Тітан“ [illegible] Інтернешенал Гарвестер [illegible]

Моторы Інтернешенал, як „Могул“ або „Тітан“ [illegible] від 12 до 20 - 60 Н. Р. [illegible]

Жадайте цінників і повних інформацій [illegible] моторів Інтернешенал. [illegible]

Пишіть на адресу

International Harvester Company of Canada, Ltd
WESTERN BRANCH HOUSES
[illegible]

Одинока дирекция лінія між
Росією — Росією
А Америкою — Канадою

Тепер 10. днів їзди.

Найкоротша і найбезпечніша дорога [illegible] кораблі між Лібавою, Галіфаксом і Ню-Йорком і з Ню-Йорку до Ротердаму і Либави. Ціни уміркованi. Вдоволяйте ся до

A. E. Johnson & Co.
27 Broadway New York N. Y. | 300 First Ave., So. Minneapolis, Minn

Потрібно людей
ЗАРОБЛЯЙТЕ В ЧАСІ НАУКИ.

Наша нова метода учити орудувати автомобілями і газовими тракторами [illegible] Учениці в нашій школі роблять при зарях і [illegible] тракторах [illegible] від $4.10 до $7.00 денно. Таких робітників треба дуже богато. Ми даємо [illegible] десять днів. Зголосіть ся сейчас або напишіть по наш каталог.

The Omar School of Traction & Arts,
509 Main St. Winnipeg
Против ратуша

„Нове Житє“

Се одинока часопись не належача до жадної організації або партії. Передплата для Канади виносить $1.75.
107 Grant St Olyphant, Pa.

Памятайте всегда згадайте, що оголошене бачили в „Канадийском Фармери“

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

◆◆ В день телефон St John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ
Отворений [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ
[illegible]

ЛІЧЕНЕ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ
[illegible] „606“ [illegible]

ЛІЧЕНЕ РЕВМАТИЗМУ
[illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ:
1) Віддїл для хорих [illegible]
2) Віддїл для хорих [illegible] Д-ра Б. Гержабека [illegible]
3) Віддїл аптичний [illegible]

[illegible]

$75,000.

Маємо клієнта який має $75 000 на інвестицію в добрім місті, Транскона або на фарми. Єсли маєте що небудь на спродаж, напишіть до нас подаючи опис власностей, [illegible]

Не відповідаємо агентам але найлучше обслужимо властителів. Зголосіть ся лише листовно до

WESTERN TRANSCONA REALTY CO.
565 MAIN ST.
WINNIPEG, MAN.

Родимці!

Єсли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх краянів до Канади, то приходіть впрост до C. P. R. свого офісу до головних агентів

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Alex Calder & Son
— БАНКЕРИ
663 Main St. Winnipeg, Man.

Ми є головними агентами полудново-американської лінії Lamport & Holt Line

ТЕПЕРІШНА ЦІНА ШИФКАРТИ З КРАКОВА ДО ВІННИПЕҐУ $44.40

Ми спроваджуємо рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також виміняєм доляри на Австрійскі гроші і продаємо Австрійскі марки. Ми маємо щадницю і приймаємо гроші і платимо процент.

П. А. КАРАКОЦЮК є наш Український представитель.

Наша адреса „Canadian Farmer“ Box 3656, St. B Winnipeg, Man.

Інспектори від буранів і Рільничі Секретарі.

Обовязком рільничих секретарів є щоб попирали усі рухи в своїх муніципалях що стремлять до рільничого поліпшеня і з найважнійших поліпшень є нищене бурянів. Секретар так само повинен старатись о многі инші поліпшеня для фармерів і загалу взагалі. Рада може змусити щоб зорганізовані муніципали назначили секретаря. Кождого літа кождого рільничого секретаря відвідує урядник з Департаменту Рільництва і той дає йому такі інструкції або поміч — які йому потрібні.

Нове настановлене урядників.

Слідуючі настановлення урядників були проголошені вчера паном Томпсоном:

Р. М. з Минкота, Н-р 45 (на полудне від Венгард) В. Аллен Мекмуне, Міли, платня $800 річно, поновне настановлене.

Р. М. з Кули, Н-р 136 С. днєй Бут, Валлек, $700, поновне наст. Пан Бут допоміг в заложеню примарного товариства без ол. з першого тиждня в Лютим, товариство вислало з дотичного дистрікту дві кари безрог вошилджуючи членам тов. $100.

Р. М. з Ріверсайд, Н-р 168 Г. С. Смит, Пенвант, $600, поновне наст.

Р. М. Питвил, Н-р 169, Е. А. Робертсон, Бестил $600, поновне наст. Сей муніципал є новий.

Р. М. з Крейк, Н-р 222, В. Р. Мекопел, Крейк, $700.

Р. М. з Кашворт, Н-р 230, Ц. Г. Гревет, Порт Рів, поновне наст. $800.

Р. М. з Лост Рівер Н-р 313, Я. М. Прат, Аллан, яко секр. скарбник муніціпалу і рільничий секретар.

Р. М. з Колонсей, Н-р 342, Н. Нелсон, Аллан, $700.

Р. М. з Мімоза, Н-р 350, Алекс Дуф, Керроберт, $800.

Р. М. з Бирч Гілс, Н-р 460, Я. Р. Тейлор, яко рільничий секретар муніципалу.

Р. М. з Томсон, Н-р 494 Чарлс Попп, Шелбрук, рільничий і муніципальний секретар.

Р. М. з Британія Н-р 502, Я. М. Гезелтон, Ллойдмінстер, поновне настановлене.

Р. М. з Мантаріо, Н-р 262, Іра Я. Лята, рільничий секретар, платня $800.

Р. М. з Карміхаел, Н-р 109, Чарлес Бланд, Спрінґфілд $800.

За дальшими відомостями пишіть до:

H. N. THOMPSON, Weed & Seed Commissioner,
Department of Agriculture, Regina, Sask.

Приймаємо роботи які входять в обсяг друкарства.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман.. Пятниця 3 го Цьвітня, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, April 3 1914 Число 14

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ:
[illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ.
[illegible]

ЛІЧЕНЕ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ
[illegible]

ЛІЧЕНЕ РЕВМАТИЗМУ
[illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ:
[illegible]

[illegible]

1814 Сьвяткуйте, Браття, Ювілейний Рік ТАРАСА ШЕВЧЕНКА! 1914

Конвенція Манітобських Лібералів.

Перед великими провінціональними виборами манітобські ліберали відбували свою конвенцію на котру звичайно з'їздились люди, делегати з різних закутків Манітоби і спільно обговорювали різні справи, ставили свої домагання, вносили і ухвалювали резолюції, вибирали чи подтверджували провідника і т. п. Після ухвалених резолюцій виготовлювано платформу і з нею партія сьміло йшла в народ... Так було кождого разу перед провінціональними виборами, конвенція манітобських лібералів була в грудню 1901, перед виборами що були 1903; друга конвенція була в марті 1906, перед виборами в 1907, третя конвенція була в марті 1910, перед виборами 1911 року, четверта конвенція відбулась минувшого тиждня на днях 26 і 27 марта. Була се найбільша конвенція від всіх попередних конвенцій. Величезна галя на Notre Dame улиці, Вінніпеґ, була битком набита, через два дні, многі цілими, не могучи дістати місця — стояли або виходили на двір. Делегатів різної народности було поверх тисячу, між тими були і руські делегати число яких було около сто пятьдесять. Так великої і ентузіястичної конвенції не тямить історія Манітоби. Про ню ми хочем написати тепер лише дещо, а пізнійше більше, в детайлю.

Розуміє ся, що Русини-Українці будуть цікаві дізнатись найперше, що на сій ліберальній конвенції принято і ухвалено резолюцію внесену руськими делегатами. Резолюція та звучить так: —

„Ми, Русько - Українські ліберали жадаєм, щоб в місцевостях замешканих нашими людьми проваджено науку в публичних школах після двомовної системи. Ми бажаєм, щоб наших дітей учено англійської мови яка єсть урядовою мовою, але щиро бажаєм щоб нашим дітей учено також їх матерної мови.

Жадаєм також піднесення шкільного ґранту.

2) Ми згаджаємось на примусову просьвіту.

3) Ми віримо, що теперішна система барів є головною причиною деморалізації, темноти і злочину для загалу, тому отже, ми просим партії, що єли вийде в силу, хай ухвалить закон силою якою знищить ся бари.

4) Ми жадаєм провінціонального банку в якім фармері випозичалиб гроші.

5) Праве законодавство.

6) Добрі дороги.

Руські делегати ліберальної конвенції“

Що до двомовної системи то пан Норріс, провідник партії заявив кілька разів, що ся ліберальна партія ані не думає усувати, противно радо є за тим, щоб попри англійску мову учено в школах і руської мови. Своєю дорогою, що обстоював дуже за тим щоб руські учителі знали досконало по англійски, щоб добре учили руських дітей по англійски, бо се для їх власного добра.

Та цілу бесіду про се пана Норріса наведемо другим разом, тепер ограничуємось на його кількох словах.

В своїй кінцевій бесіді пан Норріс виразно заявив:—

„Що до двомовних шкіл то ся справа була в цілости полагоджена правительством Лорієра і Ґрінвея. Двомовні привілеї поставлено в шкільний закон щоб з них покористували ся чужоземні люди. Вони бажали щоб неанглійских дітей учено їх матерної мови в їх домах і в школах. Але заразом ліберальна партія думає, що се є добрим щоб неанглійскі діти діставали достаточну інструкцію в англійскім язиці. Консерватори фальшиво представляли погляди ліберальної партії що до двомовних шкіл, так фальшиво, що я був вимушений написати лист до заграничнo-уроджених поселенців вияснюючи, що ліберали суть прихильні ученю їх матерної мови в школах, а тим лише застерогом, щоб в школах досконало учити англійского язика“. Такій заяві мабуть ніхто не може бути противним, тим більше вороги ліберальної партії не можуть тепер закинути що ліберали в Манітобі суть против двомовних шкіл, против учения в школах руської мови. Врештою руські делегати, що репрезентували Манітобських Українців, чули на свої власні уха слова речника ліберальної партії що до двомовних шкіл і тепер не повірять консервативним агентам, які всюди все голосять, що ліберали хотять знищити двомовні школи, не позволять в школах учити по руськи і т. д. Усї підлі і фальшиві видумки про ліберальної партії в Манітобі розбили ся о слова пана Норріса на порох.

САМОУПРАВА ІРЛЯНДІЇ.

Вже від довгого часу католики Ірляндії домагають ся в Англії автономії. Послідними днями се справа стала дуже грізною і завдала англійскому правительству чимало клопоту і тривоги. Правительство вислало до Ульстер своє військо аби не допустити до загальної революції а в разі потреби виступити навіть війною проти Ірляндців-католиків. Сему спротивилась військова старшина, сам міністер війни зрезиґнував, зрезиґнувало левать сот офіцерів. Заносило ся навіть на бунт в англ армії, та тут вмішав ся сам король і Ульстер виключено з під закона автономії на дванайцять літ. Спокою одначе там еще нема, бо як звісно, Ірляндці-католики, що замешкують більшу половину Ірляндії суть великі шовіністи і своєю упертостію можуть привести до пролиття крови.

Вілла під Мексиком.

Найзавзятійша битва між федеральним військом а ребелянтами була в околици міста Торреон. Телеграма з Гомез Паляціо доносить „По чотириднeвній боротьбі ребелянти на чолі зі своїм ґенералом Віллею побили федеральне військо і забрали місто в своє посїдане це заложили свою головну кватиру. Торреон найбільше фабричне місто в цілім Мексику, воно числить около 40,000 людности.

Які страти понесли ребелянти ще не обчислено, але вони великі. На улицях міста Торреон цілими купами лежать трупи ребелянтів і федеральних.

Ґенерал Вілла зверне тепер усї свої сили на Мексико і єли здобуде його то каже, що Гуерту (теперішного президента) повісить на публичнім місци.

(Повисший образок представляє ребелянтів занятих при стріляню з тяжких пушок в битві під Торреоном).

* * *

СЬВЯЩЕНИК І. ШМІДТ ВНІС АПЕЛЯЦІЮ.

Бувший католицкий сьвященик, Ганс Шмідт, якого засуджено на смерть за морд Анни Амилер, вніс через адвокатів апеляцію до суду, бажаючи в сей спосіб продовжити собі нужденне житє. Засуд смерти мав бути в сім місяцю виконаний, але його апеляція зістала принята і небавом відбуде ся третий процес, який може потревати і кільканайцять місяців.

* * *

ВІЧЕ ЖІНОК.

У Львові відбуло ся віче львівських польських жінок в салі літ. промислової помочи, щоби запротестувати проти поминення їх при реформі виборчої ординації до сойму. На вічу було до 160 жінок. По рефераті п. Дулембянки ухвалено резолюцію, яка домагаєть ся політичної рівноправности для жінок. Ухвалено також революцію, в якій зазначено, на випадок відмови жіночим жаданям будуть вони змушені хопити ся острійших средств боротьби, як сї, якими досї послугують ся.

* * *

ФРАНЦУЗКИЙ ВІЙСКОВИЙ БУДЖЕТ.

Військова комисия палати послів порішила прелімінар військового буджету в висоті 1 міліярда, 400 міліонів франків. Сей буджетовий прелімінар є о 600 міліонів більший, ніж військовий прелімінар давного кабінету. На підвисшене ефективного стану французкої армії призначує теперішний військовий буджет 635 міл. 3000 000 франків, супроти 440 міліонів давного буджету. На доповнене вооружень призначує теперішний буджет 794 і пів міліона франків.

* * *

РОБІТНИК ДІСТАВ $15 000 ВІДШКОДОВАНЯ

Робітник Джеймс Крамб, що працював при будові моста на Ред ріці близько Кілдонан парку і дізнав тяжких покалічень. Міст будовала компанія Фаллджиссон Компані. Він єї завдав до цивільного суду і судиї присяглих видали вирок, що компанія має виплатити робітникови 15 тисяч долярів відшкодования.

* * *

В Сан Франціско покличуть сего літа стацію безпротного телеграфу, яка буде пересилати телеграми через море на другий берег.

ПОШУКУЮ свого брата Дмитра Фиртана, з села Сеньків, повіт Заліщики, Галичина. З краю виїхав тому 11 літ назад. Хто би о нім знав нехай напише на нижше поданий адрес а дістане доляра нагороди. John Firtass, 519 Hargrave St. Fort William, Ont.

ДЕСЯТЬ ДОЛЯРІВ за акер за добру фарму в Руській колонії 2 милі від Комарна, Ман 2 години від міста. Сотки кордів в осики яка є на тій фармі 3 покоєва хата, 2 стайні. Спродам сейчас, $500 зараз, решта на легкі сплати

H. KENNEDY
84 Langside, Winnipeg, Man.
Phone Main 507.

БАТЬКО 35 ДІТИЙ

Славним батьком на цілу Німеччину є бідний 53 літний кравець Ф. Еглінський, що живе в селі Ашбек. Про него німецька часопись Таґеблят пише таке: Кравець оженив ся маючи 20 літ, а його перша жінка, котра померла в 1907 р., мала 24 роки житя. Він в 1908 р. оженив ся вдруге беручи собі за жену свої небіжки сестру, яка в протягу шість літ породила 11 дітий. Раз народила ся трійця, два рази близнята. З обома жінками він мав 35 дітий з яких жиє тепер 26, 19 хлопців і 7 дівчат.

З нагоди, що минувшого року його шестий син вступив до війска, Еглінський був у цісаря на авдиенції, а що більше він забавляв ся в Берліні через цілий тиждень на кошт цісаря. Вручаючи Еглінскому пятдесятку цісар поклепав його по плечах і сказав „Продовжай свою добру роботу, Еглінський“ Еглінський салютуючи відповів „На ваших услугах, ваше величество.“

* * *

ІТАЛІЙЦІ В БОРБІ З АРАБАМИ КОЛО ТРИПОЛИ.

З Триполі доносять, що там перед кількома днями в місцевости Оазіс Італійці в битві з Арабами вбили 283 Арабів, Італійці стратили 2 офіцирів і 42 рядових, 100 є ранених. В битві брало участь около пять тисяч вояків, самих Арабів було около три тисячі.

* * *

30 ЛІТ КРИМІНАЛУ ДЛЯ НЕДОБРОГО БАТЬКА

В Монтреалі засуджено М. Г. Тейплея на 30 літ вязниці за те, що той зневолував свою рідну 14 літну доньку. Сей звироднілий батько числить вже 50 літ житя, отже в вязниці він вже і сконає.

* * *

ВІДТЯЛИ ГОЛОВУ

В Франкфорт, Німеччина, відтяли голову К. Гопфови за те, що заморудував свого батька, свою жінку і двоє дітий.

Було се страшна сцена. Гопф прийшов до сільотини, привіз з возом, йому відчитано засуд смерти, нагло його схвачено, кинено на блок, він вищав переразливим голосом. Ніж упав і голова покотилась.

Такий засуд смерти виконано на головній улици міста і нарід усему тому приглядав ся з великим страхом.

ДО КАНАДИ!

Ми продаємо шіфкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найлїпші шіфи котрі відходять що тиждня.

Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають рівні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо ліпше як посилати. Спитайтесь людей тих що з нас вже посилали.

Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформації.

Міняємо доляри на корони, продаємо марки крайові і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
К. ҐЕНИК, управитель заграч. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер"
Редактор: О. Г. Гикавий
Часопис для руского народа в Канаді, виходить кождого тижня в пятницю і коштує в Канаді і Сполучених Державах на рік $1.50
до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3056 Sta. B Winnipeg.
Telephone Garry [illegible]
The Canadian Farmer
UKRAINIAN WEEKLY
CIRCULATION 6,000
Published every Friday at [illegible] Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. H. Hykawy, Editor

Злодіям людської чести.

Карманьский прочитав хлопський параґраф, зрозумів, що в хлопа нема пардону і починає щиро каятись. Попадає в те нещастє (в якім був попав Юда за 30 сребреників) і плаче, так пане, що аж жалко слухати. В тім самім нещастю находить ся еще й друга потвора, здаєсь чи не самий таки редактор „Канади", бо називає себе — „ми", бере всю відвічальність на себе.

В 8 ім ч. тої консервативної шмати находить ся пашквіль п. з. „Гикавий під писаєсь під фармерів" де автор того пашквілю вибухає еще ревнійшим плачем як малпун Карманьский. Голосить як божевільна людина, „хрунь, така потвора, ідіот, зрадник" і т. ин. Уживає копицю уличних слів, кидаєсь як скажена собака на редактора „К. Ф." бо нібито він те все написав а моє імя підписав аби було на кого скритись. Думає сей консервативний бик, що от в такий спосіб вилобуде Карманьского з тої калюжі в яку застряг аж по уха.

Во лише подумайте Вп. читачі який іронічний жаль у того консервативного лакея. Каже, що жаль нам Чор — ка не називаючи його повним іменем аби йому не робити кривди. Добряги в вас добряги, ви еще на стільки добрі і милостиві, що назвали вперед хамом, дурнем, ослом, рабом.., а відтак не хочете видавати мого імени, боялись щоб не скривдити бідного фармера. А хибаж я вже не казав вам, що можете називати фармерів як лише можете поганими назвами, так се нам не пошкодить. Зрештою ви почали видавати свою шмату з поганими словами то так маєте і закінчити. Тримайтесь науки Карманьского, ви його діти, кілки на яких вішає свої нечисті сподні.

Проливає ся потвора крокодилячі сльози над мною що мені судилось бути шваґром редактора „К. Ф.". Не плачте, не жалійте панки, будьте спокійними. Жалійте радше себе щосьте упали жертвою гнилого консерватизму, малпуна Карманьского і всеї сволочі консервативної. Мене не жалійте, що я став шваґром ред. „К. Ф.", нема причини. Йому судилось бути редактором, Карманьскому „професором". Карм. почав плюжити усіх передових одиниць в Канаді не оминаючи і О. Г. Гикавого. І я самого Гикавого мого шваґра, ніколи не думав і не думаю боронити, однак ради самої правди, я був змушений сказати декілька слів Карманьскому. Проти Карм. нині стоїть усьой загал, не я самий, про се сьвідчать ті всі дописі в часописях. А що таких дописів найбільше присилають до „К. Ф.", се не моя і не мого шваґра вина... (Дописів проти Карм. є у нашій редакції ще кількнайцять, прим. ред.) Проти Карм. ми мусим виступити, бо се люди, які між нами не повинні находитись. І пощож сут говорити, що Гикавий підписуєсь під фармерів? Підіть на кольонії і перекопаєтесь як фармери відносять ся до вашого малпуна. Не кричіть, не плачте не жалійте нікого, не зєднаєте собі нікого в той спосіб. Нар[illegible] проти вас і ви виходу не маєте..

Вам редакторе консервативної шмати карально і урочисто заявляю, що я почуваю себе щасливим, що став шваґром Гикавого а не такого бика як ви Бачиньский. Вами кождий бридить ся... Ви не думайте, що я може не потрафлю писати і оборонитись перед вашими нападами. Може не так добре, не так „мудро" як ви, але все таки потрафлю перелляти свої гадки на папір хоч без льоґіки чи чого там. Кажу, без льоґіки, бо границі еї ви консервативно давно знищили, потоптали, отже і мені можна писати по послугуючись нею.

Так, так клеветники, о чайдухи, не дивуйтесь що я уживаю таких не вугарних слів, бо так я навчив ся від вашого „професора" Карманьского. Такими словами (уличними назвами, уживаними часто Карманьским) послугують ся в сварці і малі діти. Інакше, наука „професора" не йде в ліс. Усе те ми навчились від вас, в д. Карм. і усі ті клевети, уся та ваша ложна наука, усі ті уличні, батярскі назви, якими обкидали невинних, чесних осіб відібють ся на вас самих, пожарять вас самих дуже.

На кінци ще раз пригадаю вам панове, щоб ніколи і нікого не посуджували о підписуванє ся під фармерів, чи кого. Се підло і сьвідчить, що на злодію шапка горить.

І. Чорнейко
Арран, Саск.

На арґументи „Канади".

Не вже ви панове редактори консервативної шмати справді думаєте збити правду підлими брехнями, безпідставними — видуманими доказами? Не вже справді ви такі сліпі, нерозумні, що не видите, не розумієте що се таке факт, доказ, якого ви не годні збити брехнею, видуманим арґументом? Не вже ви зовсім стратили честь і розум що старастесь попорти консервативну гниль своїми брехнями? Мабуть, що так воно і есть. На се дасте навіть докази, які ми по можности, коротко наведем.

Дня 23 марта у Вінніпегу було скликано мітінґ в цілі вибраня руських і польских делеґатів на ліберальну конвенцію. По виборі делеґатів д. Росскі, фармер в Ґімлі, хотів дещо сказати про політику консервативної партії. Почав говорити, аж тут „наші" консервативні „інтеліґенти" давай кричати. Хотіли недопустити бесідника щоб виповів гріхи консервативної партії. Се їм однак не вдалось, бо їх було лише двох — редактор „Канади" Бачиньский та ще там якийсь в повній салі лібералів. Росскі в бесіді зачипив і шкільне питане. Сказав: „Тутешні консервативні братчики кричать, що в Алберті ліберали повиганяли наших руських учителів, касують нашу мову і т. и. А я сьмію запитати Вас Брата, присутні на сім мітінґу, чи маєте Ви в Вінніпегу хоч одного руського учителя, який учив би в публичній школі руських дітей своєї рідної мови?" Парав загремів голос Бачиньского. „Маєм, маєм! Маєм аж сім руських учителів, що учать руських дітий по руськи!" „В якій школі?" запитав бесідник. „В школі, що є на рігу Фльора і Мекензі улиць, ви знаєте?" — відповів Бачиньский. „А чи се школа публична, чи ряд дає свою запомогу тій школі?" знова запитав д. Росскі Бачиньского. „Так, се є школа публична і ряд дає запомогу."

Люди чуючи арґументи Бачиньского сердечно сьміялись а заразом і дуже дивувались, що він потрафить в живі очи, сьвідомо так грубо брехати. Бо згадана школа не є жадною публичною школою, є се часто парохіяльна школа, яку збудував француский біскуп Лянджевін і в якій учать „сьостри", не жадні кваліфіковані учителі. Ся школа не дістає жадної підмоги від ряду, хиба так підпомагає що ніхто другий лише Бачиньский про се знає. І дивне диво, що Бачиньский на мітінґу відважив ся такі дурниці говорити, відважив ся плювати на своє власне лице тай ще тріюмфувати...

Прямо гидко стає і подумати про щось подібного. Но се доказ як консервативний лакей потрафить боронити консервативну партію. Зовсім по єзуїтски. І чи дивуватись йому, що бреше в консервативнім органі, поза очи? Шкода! Хай-же бреше, хай оподієсь брехнею поперти консервативну партію, ми зобачим наслідки того всего, зобачим незадовго...

Боронить сей добряга консервативну партію і в консервативній шматі. Візьміть 11 число, перечитайте. „Увага", Бачиньского. З них богато дізнаєтесь, там арґумент арґументу тримаєсь.

В першій „увазі" п. в. „Ліберальна безличність" він (чи вони), доказує, що „Труенсі Акт" в Манітобі є лучший від примусової науки в Саск. Каже „Отже „Труенсі Акт" змушує кожду дитину ходити до школи", „а ряд має постарати ся, щоби кожда дитина дістала образоване, якого теперішна хвиля вимагає".

Що се таке в дійсности той „Труенсі Акт", ми при нагоді про се ширше напишем. Тепер лише скажемо те, що в Манітобі, де є сей „Труенсі Акт", десятьтисяч дітий в самім лише місті Вінніпеґу не ходить до жадної школи.

Редактор „Канади" дальше арґументує „В сій цілі є установлені ріжні урядники, котрих обовязком є глядіти, щоби кожда дитина в шкільнім віці була в школі" . — „В сій цілі установлені" — каже. Ей, папцю, не брешіть, бо не в сій цілі, а в цілі зовсім иньшій, політичній, агітаційній. Ми знаємо, що д. О. Харамбура є труенсі інспектором, і його обовязком є глядіти щоби кожда дитина в шкільнім віці в Вінніпеґу, в північній дільници, ходила до школи. Та чи сповняє він сей обовязок? Ні! прецінь діти в шкільнім віці не ховають ся по готелях, в барах, по кольоніях, по мейн стріті, і ще там де. А д. О. Харамбуру в тих місцях найскорше найдете. І таких урядників в консервативній партії є богато, д. Ф. Стефаник заявив в „Руській Книгарни, 850 Мейн стріт, Вінніпеґ, дня 29 грудня, 1913 р. — що їх є сто патдесять. Сто патдесять руських урядників в Канаді, в того поверх сотки в самій Манітобі. І які се урядники? Політично-консервативні аґенти. Вони поберають народні гроші та агітують за конс. партією. Таким урядником є наш, чи ваш, труенсі інспектор. Його виключною ціллю є наглядати не за дітьми щоб ішли до школи, а наглядати за старшими людьми при барах щоб заганяти до консервативної кошари. А таких урядників зовсім непотрібно, їх ми Русини Українці скинем зі своїх плечей незадовго.

Дальше редактори „Канади" доказують, що Манітобський ряд видає річно на просьвіту богато більше чим Саскачеванський ряд. Каже, що Саск. ряд видає на сю ціль $4.182,820, а Ман. ряд видає $5 023,890.

Ніхто не буде перечити сему. Зрештою, нощо оба навіть і доказувати сего, кождий се знає, що консервативний ряд в Манітобі видає більше грошей на всяку річ а не лише на просьвіту. На будову доріг видано в самій Ґімлі поверх 93 тисячі доларів, на телефон дали около мільон долярів більше чим він вартував, на елеватори дали около пів мільона долярів більше чим в дійсности вони вартували. І усюда вона так робили. Сли дають на просьвіту більше чим в Саскачовані, то за ті гроші просьвічують ся не наші діти, а готельники. Во і скажіть-же, або і докажіть нам панове се, чи консервативний ряд відколи він в силі побільшив шкільний ґрент о оден цент? Ні! Шкільний ґрент тепер є той самий що був ще за ліберального ряду в Манітобі, т. є тому 14 літ назад. Чи так само тісь в Саскачовані? Ні! там шкільний ґрент є від 90 центів до $1.50 за день науки в школі. В Манітобі шк. ґрент є 65 ц. за день і буде доти такий самий доки ноне партія в силі. А що справді видають більше грошей на „просьвіту" то тут треба розуміти так: консервати мають в департаменті просьвіти пів сотні політичних агентів, які й поберають мільон чи більше долярів річно на агітаційні цілі. А сама просьвіта в Манітобі є так занедбана яко жадній иньшій провінції в Канаді і Злуч. Державах.

Та щоб належито насвітити сю справу, справу просьвіти в Манітобі — ми, як вище сказали, постараємось написати ширше иньшим разом, а тепер кінчимо, бо треба ще дещо написати.

Треба ще дещо написати і на пашквіль що містить ся в тім самім числі „Канади" п. з. „К. Ф." обіцює груші на вербі".

Відносячись до статі: „Даремне трачене грошей урядом Робліна і як сему зарадити", поміщена в 12 ч. „К. Ф." — редактори консервативної шмати й кажуть „Він (чит. „К. Ф.", прим. ред.) каже, що ліберальний ряд в 1888 р. видав богато меньше гроша на потреби провінції, як се робить теперішний ряд". За сим слідують квестії, арґументи...

Розуміє ся, що сли-б ми дослівно були так сказали як доказує Канада, що ми так сказали, то воно булоб трохи сьмішним. А воно бачте не так. Ми сказали виразно: „В році 1888, коли ліберали взяли уряд в Манітобі, то їх попередний консервативний уряд подібно марнотратив народні гроші як тепер уряд Робліна". Чому отсих кілька слів ред. „Канади" перекрутили по свому не тяжко вгадати. Перекрутили, аби їм легше було своїми „арґументами" воювати. Щож, і се гарно, се таком доказ на скілько ви панове підлі.

Або й така ще пишуть: „Ліберальний ряд в 1888 р., каже п. Гикавий, видав богато меньше гроша, як видає тепер ряд консервативний". По сім знова арґументи. А ми готові дати будь кому тисячку хто докаже, що щось подібного находить ся в нашій дотичній статі!

Панове редактори „Канади"! Не вкладайте в нічиї уста своїх абсурдних слів, бо не комусь, а вам самим се найбільше пошкодить. Уважайте, що хто брехнею воює від брехні і гине.

Просимо ласкаво вирівнати і відновити передплату за „Канадійский Фармер".

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЕЛЯ і Ко.

ОГОЛОШЕНЭ!
Шіфкарти з Европи до Вінніпеґу лише $40.
і то на найлішші почтові шіфи.
Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути вищі.

Виготовляєм старокраєві документа леґалізовані и з Конзулатом а іменно — контракти купна і спродажі, повномочія, перепроваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільнення від вправ військових і т. и. як рівнож виробляєм ріжного рода тутешні документа, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей сьвіта, купуємо і спродаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальности.

Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпеґу

J. G. KIMMEL & CO.
215 Logan Ave. Телефон Garry 2280 Winnipeg, Man
J. G. KIMMEL НОТАР

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріяльне в Вінніпеґу.
СПРОВАДЖУЄ [illegible] всякі категорії і старих краю і Канади
ВИРОБЛЯЄ [illegible], повномочія і [illegible] документа старо-краєві і Канадійські
ПРОДАЄ шифкарти на всякі лінії, [illegible]
МІНЯЄ і ПЕРЕСИЛАЄ гроші до всіх частей [illegible]
ПРОДАЄ і КУПУЄ ґрунта в старім краю і Канаді, а також [illegible]
В [illegible] справах і на [illegible] удавайте ся до нас
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
341 Main Street Winnipeg, Man.

10.000 вдячних і задоволених відберателів
НАШИХ ФОНОГРАФІВ
[illegible] ЦІЛКОМ ДАРОМ
[illegible] НАЙБІЛЬШИЙ СКЛАД РЕКОРДІВ РУСКИХ НА СЬВІТІ [illegible]
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
101, [illegible] Dep. 56. New York, N. Y.
[illegible]

ПРЕМІЇ ТАКІ ЯКІ ДІСТАНЕТЕ ЗА ROYAL CROWN SOAP КУПОНИ І ЗАВИВАЧІ СУТЬ ДУЖЕ ВАРТІСНІ
Уживайте Royal Crown Soap [illegible]
Дістаньте так вартісну премію як сю
Гарний образ. Він є на добрім папері і в кольорах, величина 16х20, даром за 25 завивачів. В гарних рамах за 200 завивачів
Пишіть до нас по лісту премій в якій містить ся повний вибір премій. Пишіть тепер, вона даром
THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
PREMIUM DEPT. G - WINNIPEG, MAN.

До всіх Русинів, що живуть в Канаді.

Маючи щось доброго на увазі, ми рады-б й Вам покористуватись сим — сьмо переконані, та вірмо щиро, що спосіб який Вам нище подамо, буде для Вас найвідповідніший, та найбільше корисний.

Знайте, що перед Вами стоять сі, котрих ціллю не опукуване, представлене щось білим як воно в дійсности є чорним, але сі, котрі бажають поліпшеня Вашої судьби — словом хотять Вашого добра і щастя родинного і загального. Не буде ціллю нашою кричати, вихваляти щось, що не згоджуєсь з загальною опінією людий, але все що радимо і радити будемо Вам, знайте, що сего бажаємо як собі самим! Тут представимо Вам се, з чого, як загально вже відомо, будете мали користь матеріяльну — Не доробитесь ніколи, коли ля своєю працею, працею довкою в фабриках, варстатах, підземних шпаницях не оглянетесь еще, щоб свій тяжко запрацьований цент подвоїти, потроїти і т. д. — Вам конечно вломити цент ваш в таку річ, котра непремінно подвоїть капітал, котрий Ви вклали в ню.

Сим місцем, де вкладати маєте свої центи, є ЗЕМЛЯ і тут маємо на думці місцевість

KAMSACK, SASK.

Компанія котра є властителькою сеї землі постановила собі за задачу помогти нашим людям — дати їм спромогу заробити лишній гріш, — їй не ходить о заробок, але скорше о поміч.

Впрочім коли не бере проценту від спроданих лотів, коли жде на рати як кому і коли буде найвідповідніше виплатити, — в кінці дає до вільного вибору або купи, або подивись, як не подобаєсь, отримаєш назад гроші — чим треба кращої запоруки як висше згадана. — Котра компанія в Канаді дає своїм покупцям такі уступки?

Сего року се місто видає $134.000.00 на міські потреби. Так само і G. N. R. Co. видає $100 000 00 на нові шапи і ярди. Тут много робітників буде потребувати ся бо і желізна копальня иде в рух скоро тілько розмірено ся.

Лоти котрі Вам представляємо є в найкращім положеню — місце сухе, рівне, в границях міста, довжина 50х122 фт. Ціни від $100 до $175. З того $10 готівки а $10 місячними ратами без проценту.

Тому не тратьте часу, але пишіть сейчас, а не пожалуєте. Вы [illegible] інформації і план просимо заслати звишу [illegible] з Вашим адресом а [illegible]

До KAMSACK REALTY & INVESTMENT CO., LTD
811-812 Union Bank Bldg. Winnipeg, Man.
Прошу прислати [illegible] інформації що до Rose View Park в KAMSACK, Sask.
Імя
Адреса
С [illegible]

1814–1914.

З нагоди столітних роковин Тараса Шевченка.

(Дальше).

Люди так полюбили „Кобзаря" що читаючи його — з радости аж плакали, що мають такого мужа, ґенія, поета. І от Шевченко відразу став найбільшим письменником на цілу Україну.

В тім часі на Україні було лише кілька письменників, що писали по українськи були тоді: Котляревський, Артемовський-Гулак, Гребінка, Боровиковський, Квітка та ще кілька. Люди, по більшій части бідні, любили читати усе то, що було писане от такою мовою як ми говоримо, та були такі, що почали ту мову, якою Шевченко написав Кобзаря, висьмівати, називаючи нашу мову хахлацькою мовою, казали, що Шевченко пише „по простацкому." А що були і такі вороги нашої мови, що — побачивши здібність Шевченка почали його намовляти щоб перейшов на їх сторону та щоб писав по московскому, але пан Шевченко однак не дав ся звести, він не зважав на їх масненькі слова, а про тих що висьмівали українську мову, і, що намовляли його до себе — написав:

Правда мудрі!
Спасибі за раду!
Теплий кожух, тільки, шкода,
Не на мене шитий,
А розумне ваше слово
Брехнею підбите,
Вибачайте! кричіть собі!
Я слухать не буду.

Шевченко не йшов слідом иньших письменників, які писали лише для панів кажучи, що нашою мовою не треба нічо писати, бо мужикам науки не треба. Шевченко думав і робив зовсім інакше. Будучи хлопським сином, зазнавши хлопських гараздів, він не міг ніяк забути свого роду, своїх бідних людей. Він хотів щоб і бідні люди пізнали сьвіт, його добрі і злі сторони; він старав ся, дбав про добро свого народу і тому отже й для него і про него він став писати... В своїм „Кобзарі" Тарас Шевченко наче говорить, що кріпаки, Українці такі самі люди як і пани-москалі, і, що й їм треба в їх рідній мові науки, письменьства, людських прав і людського житя. „Кобзар" був для закріпощених людей наче новим євангелієм. Слова Шевченка починають розуміти і иньші письменні люди, змосковщені Українці, і вони сказали до себе — ми ж діти свого народу, ми потом і кровю свого народа вигодувані, отже повиннісьмо сплатити свому народови сей довг, повиннісьмо працювати для свого народу як Шевченко працює та так і випровадити його на дорогу, що провадить до волі і до доброго свобідного житя." Се вони і робили.

Та забаг Шевченко поїхати до дому, на свою любу Україну й побачити своїми власними очима як люди на Україні живуть, побачити свою родину. І в 1843 він приїхав на Україну. Тут його всюди приймали, тішились, шанували його.

Шевченкови однак не було весело, він побачив як народ тяжко бідує як стогне в ярмі, ото він і написав відтак:

Чорнійше чорної землі
Блукають люде, повсихали
Сади зелені; погнили
Біленькі хати, повалялись;
Стави бурьяном поросли.
Село неначе погоріло,
Неначе люде подуріли:
Німі на панщину ідуть
І діточок своїх ведуть.

Не мав він веселої хвилі, не тішив ся що побачивсь з рідною, він часто-густо плакав, свій жаль у сльозах топив. Живучи на Україні через рік Шевченко розвинув свій письменницький хист, він думками злетів високо понад Україну і бачив усьой його народ, він бачив що робить ся на Україні. Шевченко заглянув в само серце житя українського народу і отсе з під його пера виходять тепер найкрасші твори: „Катерина," — „До Основяненка," — „Гайдамаки," — „Сон," — „Розрита Могила" і богато иньших.

В останній поемі він й каже:

Сьвіте тихий, краю милий,
Моя Україно!
За що тебе сплюндровано,
За що, мамо, гинеш?
Чи ти рано до схід сонця
Богу не молилась?
Чи ти діточок непевних
Звичаю не вчила?
. . . .
. . . . О Богдане,
Нерозумний сину!
Подивись тепер на матір,
На свою Вкраїну,

Степи мої запродані
Жидові, Німоті,
Сини мої на чужині,
На чужій роботі;
Дніпро, брат мій, висихає,
Мене покидає,
А могили мої милі
Москаль розриває.

А в иньшім місце він знов каже.

Заснула Вкраїна,
Бурьяном укрилась, цвілю зацвила,
В калюжі, в болоті серце прогноїла
І в дупло холодне гадюк напустила,
А дітям надію в степу віддала.
А надію
Вітер по полю розвіяв,
Хвиля морем рознесла.

І будь се не Шевченко, так певно — зневірившись — покинув би, залишив би й думати про Україну. Та не той був Шевченко. В нім надія про визволене України з під московського ярма ніколи не упадає, він горить любовю до свого народа, його слово вогнем палить душі, гучним дзвоном лунає по Україні і збирає охочих людей до праці для свого народу. Він всіх затрівае словами:

Церква — домовина
Розвалить ся, а з під неї
Встане Україна
І розвіє тьму неволі,
Сьвіт правди засьвітить,
І помолять ся на волі
Невольничі діти.

На весні 1845 р. Шевченко скінчив малярску школу, визначив ся як доброго маляра, артиста й того самого року, в літі їде знова на Україну. Звідив він ріжні місцевости а відтак приїхав до Києва і тут замешкав. Крім мальованя він дальше писав свої вірші, написав от такі як: — „Невольник," „До живих і мертвих та ненародженних земляків," „Кавказ," „Заповіт" і иньші.

В той час як Шевченко перебував в Києві, кількох осьвічених українців, що посьвятили себе для свого народу, зібрались в гурток і заснували потайне „Товариство св. Кирила і Методія." Їх ціллю було, разом, спільно працювати для справи свого народа, працювати над визволенем його з обіймів тьми, з пазурів неволі, панського ярма. Їх бажанем було, щоб всі люди жили добре, щоб одні других не кривдили, одні від других не терпіли кривди, щоб всі були рівні і користувались одними і тими самими правами, законами.

(Дальше буде.)

Просьвіта у жидів.

„Товариство для ширеня просьвіти між Жидами в Росії" — се не тільки найстарша жидівська, але й одна з найстарших в Росії просьвітна орґанізація. Засноване в 1863 р. з ініціативи кількох високо-ідейних просьвітних діячів товариство відразу стрінуло ся з великими симпатиями серед жидівської інтеліґенциї.

Стати письменника Рабіновича в р. 1860 з покликом до розвиненя просьвітної діяльности впала на підготовлену почву і разом з усім російським громадянством рушила ся і жидівська інтеліґенция, що віддала ся просьвіті з характеристичним для всіх діячів 60 років ентузиязмом. Захопивши ся ідеєю зближеня жидівського народа з російським, товариство звернуло в перших початках всі заходи в напрямі поширеня серед Жидів російської мови. В слід за тим головною ціллю першого періоду діяльности товариства є дбане про молодіж висших шкіл, на котру видавано дві треті части своїх приходів. Інтересно, що в першім статуті товариства про початкові школи навіть не згадуєть ся. Дуже поширила ся видавнича діяльність товариства, але лиш в російській і старо-жидівській мові, бо до жидівського жарґону товариство відносило ся в тім часі дуже неприхильно.

Вісімдесяті роки являють ся добою чисто наукового обробленя питань жидівської історії і культури і в тім часі товариство починає уділяти матеріяльної підмоги ученикам середної школи, однак і тепер поміч студентам висших шкіл займає виключне місце в буджеті товариства. Доперва в половині 90-тих років виробив ся новий погляд на задачі товариства. Колискою нових течій належить уважати одеський відділ товариства, котрий ще в 80-их роках почав звертати особливу увагу на підпомаганє початкових жидівських шкіл. В 1894 р. на ту саму дорогу вступило і само тов. підпомагаючи і відкриваючи нові жидівські школи, товариство стремило до уліпшеня тих шкіл, і в тій ціли почало від 1901 р. уладжувати педагогічні курси, що принесли значну користь. При обговорюваню програм початкової школи показалось в товаристві два табори: сторонники добродійної і вузконаціональної школи (хайдер) і прихильники школи загально образуючої, гуманістичної. Ріжниця поглядів не викликала однак застою в роботі, яка й дальше розвивала ся як в ширину так і в глубину.

Поширеню діяльности товариства помагало з одної сторони відкрите відділів, з другої — знижене членьских вкладок з 25 р. на 10, а по 1906 р. навіть на 3. руб. Се спричинило великий приплив членів. В 1865 р. було всего 287 членів; в перших 25 літах до 1890 р. їх число ледви потроїло ся, дійшовши до 677. Зате в слідуючім десятилітю число членів зросло до 3010, а по введеню в житє нового статута в 1906 р. се число побільшило ся в пяти літах в півтретя раза.

В сю пору діяльність товариства визначаєть ся ширшою і розгалуженем аґенд. Скоро ростуть підмоги для початкових шкіл. І так в 1897 р. пересічна висота підмоги школі виносила 75 р., а в 1912 р. 742 р. Комітет товариства, почавши від підмоги ініціятиві в заснованю шкіл, основує тепер гарно уладжені взорові школи. Числячи ся з величезним тереном діяльности товариства, Комітет в 1902 р. запровадив гарний звичай спільних нарад з чужосторонними членами, що уможливляє злуку діячів на полі початкової жидівської осьвіти. Під сю пору комітет не числячи відділів, підпомагає 55 шкіл і удержує, крім ґродненьских учительских курсів, 13 семінарій. Власностю товариства є також Педагогічний Музей в Одесі і Музей педагогічних засобів в Мінску.

Поникаючи вагу позашкільної осьвіти, Товариство відкриває в ріжних містах курси для дорослих і удержує 9 бібліотек. Вкінци від 1910 р. видає товариство журнал, недавно названий „Вістнік Эврейскаво Просвіщенія." Між діячами товариства находять ся сьвіточі російського громадяньства.

Якою популярностю тішить ся се товариство серед жидівства свідчить, що коли в 1903 р. розписано складку на фонд імени одного із основателів товариства і визначного покровителя жидівської просьвіти барона Г. О. Ґінцбурґа, то жидівська суспільність із 150 місцевостий російської держави, зложила в однім році поверх 100.000 рублів. Взагалі буджет товариства представляє явище незвичайне в історії російських просьвітних інституцій. в 1890 р. приходи товариства виносили около 40.000 руб. В 1913 р. вони доходять до 900.000 руб. а капітали його разом з відділами, котрих досі є 30, доходять до 1,000-000 рублів.

З тої причини товариство сьвяткувало 50-літний ювилей свого істнованя, має право з гордостю оглянути ся на пройдену дорогу за стільки тяжку, на скільки плідну.

(„Письмо з Просьвіти.)

• • •

Неграмотність Зл. Держав

В Конґресі внесено недавно біль з домаганем визначеня комітету, який мав би на цілі розслідити причини неграмотности між населенем Злуч. Держав а заразом винайти способи, як запобічи неграмотности. Автор внесеня думає, що йому удасть ся заінтересувати сею справою ціле населене та що діло піде дуже легко.

На гадку д-ра Клекстона, комісара народної просьвіти коли удасть ся справді заінтересувати сею справою усю суспільність тоді процент неграмотности населеня зменшить ся до одного проценту, або й ще низше.

Конґресмин Таннер, з Айова, що читав на Конґресі отсе предложене сказав, що в Зл. Державах є тепер разом 5,516,163 людей висше 10 літ, що не вміють читати ні писати. Становить се 8 процент всего населеня. Процент неграмотних в державах Айова виносить около 17 на тисяч, а в державі Луізіяна доходить навіть до 250 на тисяч.

В Зл. Держав. є 2,273,603 неграмотних мужчин, що мають висше 21 літ. Коли всі вони голосують, то кождий пізнає, як легко таких людий обманити при виборах.

„Способи на усуненє лиха знайдуть ся, потреба лиш трохи доброї волі — каже дотичне внесенє. В Франції прим. заходом правительства зменшено в коротнім часі процент неграмотних з 45 на 5. В однім році по виданю розпорядженя, накладаючого ріжні кари за неграмотність, вписалось до ріжних шкіл більше, як міліон дітий, що вже вийшли були з шкільного віку.

НІМЕЦКА БІБЛІОТЕКА ВАРТОСТИ ПЯТЬ МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ.

В Берліні перед кількома днями при участи самого цісаря, мужів науки і штуки отворено нову бібліотеку, величаву будівлю зі сталі і каміня збудовану. Бібліотека находить ся між Чарлотен а Університ. улиць і коштує пять міліонів долярів. Треба було цілих довгих літ на вибудоване сеї бібліотеки. Збудоване так що постоїть много соток літ. В ній поміститься 5 міліонів томів книжок. О се — розумієсь — цісарска бібліотека.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріяльних, старокраєвих і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).
ВИРОБЛЯЭ, повновласти і контракти купна — продажи, леґалізовані через конзулят.
ПЕРЕПРОВАДЖУЭ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через первородних адвокатів в Старім Краю.
ВИРОБЛЯЭ подання в військових справах, себто, увільнена від вправ, контролі і асентерунку.
ПРОДАЭ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЭ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЭ ПОЗИЧКІ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЭ від огню і на житє.
КУПУЭ І ПРОДАЭ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]
Години урядові від 9 рано до 6 вечером, а для тих котрим занятє не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8 9 по вечера.
Всяка інформация даром, за долученем 2ц. марки.
Адресуйте:
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
834 Main str Winnipeg, Man.

Родимці!
Єсли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх краянів до Канади, то приходіть впрост до C. P. R.-ского офісу до головних агентів
CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Alex Calder & Son
— БАНКЕРІ. —
663 Main St. Winnipeg, Man.
Ми є головними аґентами полуднево-американської лінії Lamport & Holt Line.
ТЕПЕРІШНА ЦІНА ШИФКАРТИ З КРАКОВА ДО ВІННІПЕҐУ $44.40
Ми спроваджуємо рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також виміняєм долярі на Австрийскі гроші і продаємо Австрийскі марки. Ми маємо щадницю і приймаємо гроші і платимо процент.
П. А. КАРАКОЦЮК і ваш Український представитель.

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ [illegible] ЗА $40
Пішлемо вам впрост з фабрики оден славний GRAND OPERA гонограф машину і 12 руських співанок за 30 [illegible]
БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.
По 30 днях, оли задоволені, можете його затримати а нам платити
$2 МІСЯЧНО.
[illegible]
ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
40½ E. 74th St. Dept. 26. New York, N. Y.

- - - EDDY'S - - -
ВОЛОКНИСТОГО ВИРОБУ
ВЕДРА І ПУТНІ ПОТРЕБУЮТЬ БОГАТО ДОВШЕ ЧИМ ДЕРЕВЯНІ: АБО ВАНШАНІ ВЕДРА-ПУТНІ СУТЬ ТАНЬШІ ВИДЕРЖАТЬ ДОВШЕ ГОРЯЧ ВОДИ. В НИХ НЕ ЗАРЖАВІЮ ШМАТЯ.

РОСІЯ БУДУЄ ВЯЗНИЦІ.

В російських вязницях панує переповненє. После статистики Головного Заряду вязниць, в вязницях находить ся шість разів більше вязнів, як повинно бути. Переповненє вязниць росте з року на рік. В р. 1913 було [illegible] до 194 418 вязнів в [illegible] ють ся, що в р. 1914 число дійде до 210 тисяч. Міністерство справедливости [illegible] радикальне средство і будує нові вязниці. [illegible] вязниць, [illegible] кошт 42 [illegible] більше на м р.

Робітники!
Уникнете ревматизму і нюральгії з перестудженя єли будете уживати Др. Ріхтера
PAIN EXPELLER-а
Се средство має за собою 43 річний рекорд. Його уживають на цілому сьвіту і можна дістати в усіх аптеках в Стейтах і Канаді по 33 ц і 66 ц. за фляшочку.
Уживайте в часі ОСЛАБЛЕНЯ, РЕВМАТИЧНОГО БОЛЮ, БОЛЮ В ГРУДЯХ, ПЛЕЧАХ, УХ ТА ХОРЕГДНА.
Повне поясненє в Руськії мові в кождій пачці. Стережіть ся подібних лікарств. Славний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.
Виробляєсь лише через
F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

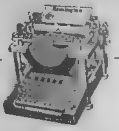

ЗАОЩАДИТЕ БОГАТО
КУПИВШИ
Реміньгтон Машину
ДО ПИСАНЯ.
Чи заголовок заінтересував вас? Читайтеж що слїдує Модель 10 „Видимий Реміньгтон" має механізм який є лише в машинах Реміньгтона — добірник колюмне.
Прийдіть і вобачте для самого себе.
Видіти є вірити. Прийдіть до нашого офісу і попросіть о показанє собі нашої машини Ми радо напишем лист і покажем о скілько [illegible] часу, уживаючи до писаня нашої машини
Remington Typewriter Co., Ltd.
320 Donald St. Winnipeg, Man

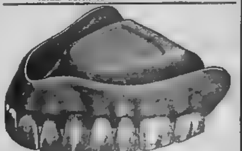

International DENTAL PARLORS
STERMAN BLOCK SELKIRK AVE. & ANDREWS ST.
—◆— Найбільше модерний офіс в Канаді. —◆
Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за $5.00
Вставлене всіх зубів від $9.00 і висше
Наповнене зуба золотом від $2.00 і висше
„ „ срібком від $0.50 і висше
„ „ порцеляном від $1.00 і висше.
ТЕЛЕФОН ST. JOHN 2447
ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Ліски, Гонти.
Точно доставляєм — Задоволене гарантуємо

З природи і техніки.

Бактерії.

Істнованє бактерий відкрито в 17 віці. З самого початку учені цікавили ся житєм тих організмів, міліонами міліонами населяючих воздух, котрим ми віддихаємо, але аж в послїдних десятилїтях наука про бактерії стала на тверду почву. Богато учених, маючи на увазі здібність бактерії до переношеня, зачисляли їх до звіринних організмів. Коли в послїдних часах замічено, що деякі простійші ростини спосібні двигати ся, учені зачисляли бактерії до ростин.

Другий спір ще більше інтересний він ся в справі множеня ся бактерий. Декотрі учені доказували, що бактерії повстають — родять ся самі собою не потребуючи бактерий — родичів. Але ся теория нині зовсім впала. — Певно, що нема такого кутика на земли де не булоби бактерії — з виїмком околиць, де панує [illegible] зимно і глубин морських де не стверджено що [illegible] істнованя бактерий. Всї предмети, котрих ми дотикаємо ся, воздух, котрим віддихаємо наповнені бактериями, цілими десятками, [illegible] тисяч міліонами. Несчисленними громадами насїли вони на наше платє, тіло волосє, лице, зуби, внутреності і кров нашу. Чому ми їх не бачимо? Се тяжко собі уявити. Декотрі бактерії можна бачити тільки під мікроскопом побільшаючим тисячу разів, другі бактерії треба побільшати дві і три тисячі разів, щоб їх побачити.

Цікаво як бактерії розмножують ся. Множать ся вони через ділене ся. Кожда бактерия ділить ся [illegible] — і так з одної бактерії маємо дві. Такий процес народжуваня ся нових бактерий повторяє ся може більше що пів години. І так з одної бактерії за пів години маємо дві, за годину чотири за [illegible] 16, через 3 год. 64, через шість годин 4.096, в через добу 280.000.000.000.

Розглядаючи ріжні бактерії під микроскопом ми переконуємо ся, що форма їх дуже ріжна. В залежности від свого вигляду, бактерії ділять ся на три групи: палочки — і бацилї, кулисті звинені — вибріони, спирила і спиро-хети після того як звинені. Кождий знає, що вино або пиво держане в погано закоркованій фляшці та ще в теплім місци через якийсь час псує ся, квасніє. Всякий [illegible] знає, що молоко скисає ся скорше чи пізнїйше після того чи в зимнім чи теплім місци стоїть. І вино квасніє і молоко кисне від бактерий.

Звідка взялись бактерії в вині або молоці? Річ ясна ми вже говорили, що в воздусі уносить ся множество ріжного рода бактерий. І коли тільки вони попадуть в сприяючі для їх розвою обставини, сейчас починають множити ся. А як дуже бактерії плодовиті ми бачили висше.

Того рода бактерії хоч часто псують поживу, але з ними ще пів біди. Богато страшнійшими ворогами для нас являють ся ті бактерії, що спричиняють всякі недуги. Але про [illegible] пізнїше.

Декотрі бактерії закрашують цьвіти на червоно, жовто, зелено, фіолетно. З такі бактерії, що сьвітять. Певно не оден бачив в лісі гнилий пень. Ну пень як пень, а ночию сьвітить голубоватим ніжним сьвітлом. Темні люди вірять, що без „нечистого" ту не обходить ся. В дійсности ціла штука в тім, що поселили ся в гнилім дереві сьвітячі бактерії і від них то пень і сьвітить.

Се є ДОМОВА КРАСКА, яку може вживати кождий.
Я красила сею краскою
Чисто і просто до вживаня
DY-O-LA
The Johnson Richardson Co., Ltd. Montreal Can

Знаємо, що в осени лист паде з дерев на землю і гниє. Минають роки і само дерево зачинає гнити. Всякий организм в природі, будь ростина чи мотиль, собака чи чоловік, всї по смерти починають гнити і гниє доти, поки нїщо з нього не лише ся.

Гнитє тако приходить завдяки бактериям. Не було би бактерий на земли нїщо не гнилоби. Яке велике кладовище ріжних трупів представлялаби собою земля, якби ріжні организми не гнили після своєї смерти. Відай ціла земля булаби вкрита сухим листем, деревом, трупами звірят і людий.

Але роля бактерий не кінчить ся на тім що вони нищать трупи, хоч тим роблять [illegible] величезну прислугу людству так як вони перетворюють гній, так конче для ріллї потрібний. Бактерії мають власність витворювати деякі матерії про залїтру, без котрої поле погано родить збіже. На тій власности бактерий основано плодозміну: по пшениці засївають поле стручковими ростинами бобом, горохом, фасолею, бо на кориннях тих ростин живуть бактерії, [illegible] живлять ся як раз тими [illegible] ками яких не стало в почві після того як на ній росла пшениця.

Питанє звідки беруть собі бактерії поживу, коли її в почві нема? Беруть вони поживу з воздуха чого ростини не можуть. Коли зберемо з поля стручкові ростини, то корінє їх разом з бактериями остане в земли. Корінє згниє, бактерії нищать ся, все то переходить в землю яка стає ся плідною і знову можна її засївати [illegible].

Нищенєм мертвих организмів і погноюванєм ріллї, бактерії роблять велику прислугу людям. Можна сказати, що не булоб бактерії на земли, люди давно вже повмиралиби, бо колиб ростини і тїла звірят і людий по смерти не гнили і не повертали назад в землю, то [illegible] виголодніла би, висшила ся і стала пустинею. І так бактерії з одної сторони найлютійші вороги людий — з другої — вони найвірнїйші і необходимі приятелі наші, бо не сталоб їх на земли не сталоб і людий.

Бактерия — то міст, що лучить житє і смерть, нищить трупи, щоба дати житє новим єствам.

Перейдемо тепер до наших ворогів. Чахотка, тиф, чума, холера, запалене легких, дифтерия, інфлюенца, пропасниця, шкарлятина, віспа, рожа, сіфіліс, одним словом майже всї заразливі недуги повстають через бактерії. Кромі загальних способів не удержувати своє тіло і одежу чисто (часто мити руки) їсти тільки сьвіжу страву, не можливо майже остеречи ся від недуго-творчих бактерий. Можна з певностию сказати, що ледво чи найдеть ся чоловік в котрого не віднайшлиб бактерий ріжних недуг. Алеж не всї люди хорі — сказав би хто. — Певно! Положене ся то тим, що наш организм дуже успішно боре ся з недугою і не всякого чоловіка і не всї бактерії можуть побідити.

Бактерії, що спричиняють хоробу, враз з нашими бактериями дістають ся до нашого организму ріжними дорогами: через канал покармовий, через органи віддихові, через рани і шрами тіла.

Найтяжший ворог людства, се бактерия чахотки, так названа „туберкульозна палочка" відкрита великим німецьким ученим Кохом в 1882 році. Від тої бактерії вмирає приблизно одна сема часть всїх умираючих людий. Богато жертв забирають також бактерії тифа, дифтерії, чуми, холери.

При кінци вісімдесятих років минуло століття, відкрили учені бактерії ріжних хороб. Наука о бактериях, називає ся бактериольогія, а основателем її є знаменитий французький вчений Луї Пастер. Великі заслуги Пастера і Коха перед людством. Завдяки їх відкритю найшли ся і способи бороти ся з недугами (напр. щеплене віспи, дифтерії)

Щоб зрозуміти [illegible] щеплени, треба знати, що небезпечна діяльна бактерії [illegible] — отруї яку вони витворюють. Лікарям удало ся [illegible] тої отруї майже, так, що вони будуть зовсім нешкідливими. Хорому, або чоловікови що хоче приняти охоронне щеплене, впускають до крови дуже ослаблені — майже не їдовиті бактерії. Организм легко справить ся з ними. За тим щеплене повторяють, при чім втручують сильнійші більше їдовиті бактерії. Организм в якім виробила ся вже сила, спосібність бороти ся з бактериями, легко поконує їх тепер хоч вони сильнійші. На конець вщіпляючи организмови що раз сильнійші бактерії і заставляючи його бороти ся з ними, роблять ся той организм в якім вироблюєся вже недуга на довший або коротший час.

Так то веде ся борба з грізним лютим ворогом, що нечайно підкрадає ся і забирає житє тисячам людий.

„Нове Слово"

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волоси з твари, з бороди і лоби не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слїдів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтовими марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як його уживати.
Адрес: Dr BELLINS,
55 Delancy St. New York, N Y

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціальне лїчене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лїчене і новійше лїчене сифиліса „606" проф. Ерліха
Лїчене полового безсиля. Лїчене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс. 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офісів в всіх головних містах в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ, БРИТІШ КОЛЮМБІЇ
Авторизований капітал . . . 10,000,000.00
Резервовий фонд 8,100,000.00
Капітал вплачений 6,925,000.00
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймають ся від $1.00 і більше і дораховують ся процент від дня вкладки. Видають ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
НОРТН ЕНД ФІЛІЯ — Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕҐСКА ФІЛІЯ — N. G. LESLIE, Manager
ПОРТЕДЖ АВЕ. ФІЛІЯ — Corner Portage Ave. and [illegible]

Др. Б. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руський лікар зі старого Краю. - Одинокий руський лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
415 Pritchard Ave.
PHONE St. John 447 WINNIPEG, MAN

ЦИКОРІЯ
Tomson's Kar-Eal для кави.
Philadelphia, U.S.A.

Спеціально на десять місяців.
Богато живучих по за Новим Йорком не можуть звідати нашого магазину.
Тимто даємо можливість купити за $28 00 грамофон з 40 сьпівами, що звичайно коштує $55.00
GREATER NEW YORK PHON CO
306 310 Grand St. New York

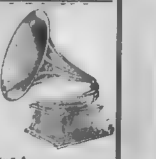

Позвольте післати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і 12 Руських сьпівів на 30 днів
Безплатно Проби.
БЕЗПЛАТНА ПРОБА.
$2. МІСЯЧНО.
SAUL BIRNS
117 Second Ave. New York

Спробуйте наш фонограф на 3 місяці безплатно.
$1. МІСЯЧНО
24 і 50 руських сьпівів безплатно.
ROYAL PHONOGRAPH CO 91 East 4th St., Dep 11 New York, N.Y

Бесїда виголошена Р. Крузом,

домінїальним послом з Дафіну, Ман.

У відповідь на промову генерала губернатора

В домініальнім парламенті, Оттава, в Четвер, Сїч. 29. 1914

Пан Роберт Круз (Дафін). Пане предсїдатель, я репрезентую виборчий округ замешкалий понайбільшій части фермерами; і, так як ся поправка є за усуненєм цла на пшеницю, о яке фермері з Заходу просять, я думаю, що се є моїм обовязком сказати кілька слів зглядом сеї квестії.

Найперше зверну увагу на декілька точок зроблені міністром публичних робіт (п. Роджерсом) в його вчерашній бесіді. Він сказав:

„Коли приходить ся обговорювати таку справу як ся, то ми мусим мати найлїпші і найздоровійші причини, причини більше певні від так, що посол з Гумбольт подав в сїй Палаті — яки се булоб відповідним для сего ряду робити які-небудь тарифові зміни які подїлалиб на важні промисли."

Я догадую ся, що ті промисли то суть млини і фермері. І я лише хотів-би поспитати міністра публичних робіт яких лїпших причин він потребує? З'орґанізовані фермері в Манітобі, Саскачевані і Альберті злучились з фермерами в Онтеріо і обговорили сї квестії перед тим нім доручили їх правительству. З'орґанізовані фермері не суть одинокі люди, які хотять усуненя цла на пшеницю. Ми маєм також консервативний ряд в Манітобі, провідником якого єсть Сер Родмонт Палан Роблін, чоловік який, з його послїдователями, противив ся вільній тарифі до скаженности. Сї люди навернулись до віри в усуненя цла з пшениці на користь західним фермерам. Я не знаю яких сильнійших причин міністер публичних робіт бажає. В його-ж власній провінції, яку власне репрезентує, парламент зніс просьбу до домініального правительства щоб усунути цло на пшеницю яку західні фермері пересилають до Злуч. Держ. Консервати в Манітобі на своїх конвенціях, які скликують в цїли поставленя нових кандидатів на послів, домагають ся від кандидатів, а навіть подають резолюції просячи манітобскі ряд о знесене цла на пшеницю. Се є питанє фермерів, а ми маєм правительство яке — здаєсь — є приятелем фермерів. Перед виборами голосили фермерам, що усьо зроблять для фермерів. Се є дуже мала концесія о яку просять в сего правительства, і я сподїюсь, що воно не відмовить дати сю маленьку поміч західним фермерам.

Міністер публичних робіт противить ся сій поправці внесеній в сю особливу хвилю. Я не є дуже добре обзнакомлений з парламентарною процедурою, але здаєсь менї, що наколиб се питанє не було піднесене тепер то наслїдки булиб непожадані. Коли міністер скарбу предложив свій будже і заспокоює тарифу на сей рік, то о скілько більше добре буде для опозиції що внесли резолюцію домагаючись усуненя на пшеницю цла? Вони скажуть: Чому ви не внесли скорше? Та на все є свій час, ми хочем зарекордувати свої голоси в користь усуненя цла на пшеницю для західного фермера. І просячи о знесене цла для західного фермера, ми просим о таке, що не є шкідливим для східного фермера; слиб воно було не так то ми бі не домагались о се.

Друге питанє про яке правительствені посли богато говорять є просьвіта для фермерів. Я не знаю як се відноситься до иньших фермерів, та я знаю як се відносить ся до мене. Я був практичним фермером в Манітобі через двайцять літ і я не потребую більшої просьвіти при помочи якої я міг-би випродуковати більше воловото і більше свиньского мяса та більше пшениці ніж я продукую. Дайте менї ринок збуту а я випродукую товар. Сї панове суть на злій дорозі, вони хотять просьвітити невідповідних людей. Не фермері а фабриканти потребують просьвіти. Просьвітіть мельників і фабрикантів так щоби вони зі своїми ворогами що за границею могли провадити конкуренцію. Я є цілковито певний, що фермері радо згодились-би на се щоби міністер рільництва (якого на жаль не бачу в кріслі) призначив якусь суму грошей на просьвіту для фабрикантів що-б ті стали людьми і взяли в плечий фермера та провадили конкуренцію з Американськими фабрикантами. Порівняйте канадійского фермера на нашім боці з американьским фермером по другім боці, хто з присутних послів хотів-би пійти і сказати канадійскому фермерови, що він не може плекати беброт так тано як се робить американьский фермер. Слиб се сказати йому то він готов вдарити вас, бо жадний канадійский фермер не вірить щоб він не міг продуковати споживчих артикулів так тано як американьский фермер може. Чому, прим. канадійский мельник не може спродуковати муки так тано як американьский мельник? Чи тут є яка причина? Нема жадної причини. Ми маєм в Канаді добрих мельників, і охочо згодились-би провадити конкуренцію з американьскими мельниками слиб ми лише знесли цло з пшениці. Вони не противлять ся сій [illegible]

Але одна причина чому сему противлять ся є ся, що деякі люди говорять: Єли знесете з пшениці цло то вони будуть домагатись щоб знести цло з всього. І се є аргумент якого уживано в часі минувших виборів. Найвизначнійші консервати казали: Ми не противимось вільній тарифі, бо вона це пошкодить фабрикантам, та єли дамо фермерам вільну тарифу то вони будуть домагатись знести цло на рільничій машинерії та що там на чім, будуть домагатись доти доки сего не дістануть. Се тут тоненьке вістрє клина. Але я можу сказати, що той день приходить, і незадовго, єли наше правительство, ліберальне або консервативне, не угладнить бажаня фермерів, так ми будем мати фермерске правительство в Канаді. Фермері в Зах. Канаді суть люди просьвічені, вони студіюють економічне питанє більше чим самі посли в парламенті, і сї люди в будучности будуть законодавчим тілом єли се правительство не розбудить ся і не схоче слухати фермерів. Я жалую, що на тій резолюції не включено знесене цла на вівсі, ячмени і лені. Але, як я сказав вже, ми вдоволимо ся сею малою концесією тепер тай побачимо наслїдки. Я охав хочу поспитати манітобских послів — яких видиму перед собою — я хочу запелювати до них яко репрезентантів західних фермерів, щоб поперли сю резолюцію, і не лише щоб поперли, але щоб старались переконати се правительство що цло на пшеницю, вівсі, ячмени і лені повинно бути знесене. Єли сю концесію дістанем то ми в західнім краю випродукуєм для вас богато ріжних товарів.

Богато говорить ся тепер про дороге житє і про безробітє в містах і містечках. А звідки таке загальне безробітє походить? Наколи фермерам зле поводить ся і єли не можуть тримати робітників, так де ті робітники йдуть? Вони йдуть до великих і малих містів де мусять дютати утримане. Та уможливіть фермерам тримати робітників через літо і зиму а певна річ, що в містах не відчуєте безробітя, не побачите тисячі безробітників, не буде таких часів.

Пан Бредбурі: Фермері не потребують богато робітників [illegible]

Пан Круз: Мій Вnов. товариш тицьнув свій ніс аж тепер, і я тим радий. Панове що суть по його стороні говорять богато про мішану господарку. Єли фермер буде провадити мішане господарство так він безнеречно буде потребувати робітників в зимі так само як і в літі. А західні фермері вже тепер подекуда займають ся мішаною господаркою і певна річ, будуть продуковати пшеницю, волове і свиньске мясо якого ви потребуєте. Дороге житє, кождий се знає, є спричинене слабою продукцією. Як се ви направите? Єли фермері на Заході займуть ся мішаною господаркою на велику скалю, що тоді станесь? Вони переповнять тутешний ринок збуту, ціна значно обнижуть ся і тоді фермері будуть мусїли залишити мішану господарку а взятись до чогось иньшого. Дайте фермерови ринок збуту щоб він був певним спродати усе те що випродукує кождого року, ту продукцію він підтримає раз на все, а се — розуміє ся — зменьшить кошт житя до великих розмірів.

Тепер скажу ще дещо про вільну тарифу. В часі мої виборів, прямо було сьмішним чути аргументи яких уживано проти вільної тарифи, головно уживаних людьми що походили з більших і меньших містів в Манітобі і які побідили вільну тарифу на фермерів, фермері більше як 900 процент голосували за вільною тарифою. Сї люди говорили фермерам: „Не поперайте вільної тарифи, се було-би не льояльно як-би провадили торговлю з Злуч Державами, ви будете прилученими до Злуч. Держав." Я не знаю як більше дурних аргументів вони могли ужити. Ви можете так само сказати англійцеви, що єли продасть свого коня нігрови то англієць стане нігром. Отже на якій підставі можна се говорити, що єли ми будем продавати наші продукта до Злуч. Держав то ми станем американцями.

Друга річ на яку хочу звернути увагу є фермерска делегація що була в Оттаві много разів. Делегати були на конференції з бувшим правительством та кількома визначнїйшими послами теперішної адміністрації. Я не хочу боронити бувшого правительства, бо тоді як воно було в силі я не був послом. Але нам сказано, що бувше правительство не робило нічого щоб помочи фермерам, вдалось з сею справою до загалу і зістало побіджене, воно не боялось ризикувати зі своїм політичним житєм, щоб лише подати поміч фермерам. Те правительство зістало усунене, ким? Зелїзними компаніями, фабрикантами, які творять теперішне правительство. Теперішне правительство не може нічого робити, воно не може завести яку небудь зміну в тарифі не давши вперед її під розвагу Товариству Фабрикантів. Се є гарна обставина в такім рільничім краю як Канада мати правительство властителями, контрольорами і дорадниками якого суть фабриканти. Але я скажу про зорґанізованих фермерів що були в правительства і як їх трактовано. Їм було сказано: „О, так, ми угладимо вашу справу — але о скілько їх справа була угладнена? Я з жалем мушу признати, що фермері в західній Канаді не зароблають жадних грошей нині, і се дуже погана заява для кождого краю, що фермерам зле поводить ся; богато з них лишають фарми бо не можуть на них вижити. Коли ті люди прийшли сюда і оплатили свої розходи сами, зі своїх власних кишень, так се значить, що вони були щирі в своїх домаганях Чи правительство згодилось на їх домаганя? Чи приобіцяно їм щонебудь? Тепер зараз нагода для теперішного правительства показати фермерам на Зах. Канаді що є в симпатії з ними, і коли се зробить то я певний, що дістане добрі наслїдки коли прийдуть другі вибори. Єли правительство знайде користь в знесеню цла на пшеницю, ячмени, вівсі і лені, так я певний, що люди оцінять се як треба. Фермері в Зах. Канаді чекають нетерпеливо на сю концесію, яку власне приобіцяли дати посли в Манітобі. Вnов. пан, Солісітор-генерал говорив недавно про знесене цла на рільничих знарядах. Я надїюсь і вірю, що він ніколи не лишить теперішне правительство в спокою доки не знесе цла на рільничих знарядах. І я вірю, що правительство знесе цло на рільничих знарядах таки на сій сесії.

50,000
KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.
Darmo dla Mężczyzn
Czy jesteś dokniety
Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., P 4-7 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Перед Шевченківським Ювилеєм в Росії.

Міністерство просьвіти заборонило ученикам участь в Шевченкових сьвятах. Дозволено лише на лекциях познакомити з біографією і вибраними творами поета — В Петербурзі всї робітничі клюби і товариства постановили взяти участь в сьвяткованю ювилею Шевченка — Ректор київської духовної академії, єпископ Інокентий запитував спеціяльно синодальний шкільний комітет про участь професорів академії в громадськім сьвяткованю ювилею Шевченка. Синод відповів на се рішучою забороною професорам брати якунебудь участь в Шевченківських сьвятах. — На зборах місцевого духовенства в Камінци Подільським еп. Серафим повідомив присутних, що він вдав ся до синоду в справі вшанованя памяти „нашого дорогого поета, — говорив епископ — Т. Шевченка". Епископ мав намір 25 лютого ст. ст. відправити панахиду в одній з церков в присутности семинаристів і хотів, щоби після панахиди в семинарії прочитав хто з учителів реферат про Т. Шевченка, а ученики щоби прочитали деякі твори Т. Шевченка. Синод спротивив ся бажаню епископа. — В Петербурзі товариство ім. Шевченка видає 2-ий випуск розкішного альбома „Малюнки Шевченка," альбом друкує ть ся у Баксмана в Празі і буде складати ся з 4-х томів. В Петербурзі вийде також артистичний збірник під назвою „Шевченко в Петербурзі". Редакция Русского Бібліофила видає книгу, присьвячену памяти Шевченка як поета і маляра, з богато артистичними ілюстраціями. В Москві друкуєть ся монографія А. Новицького про артистичну творчість Шевченка. Вийдуть в друку ювилейно 1—2 число журн. „Искуство в Южной Россіи" присьвячене памяти Т. Шевченка. Поміщено там 11 форт'в і одну гравюру на дереві в статі Д. Дорошенка — Шевченко какъ живописецъ і граверъ", К. Широцького — „Портретныя произведенія Т. Шевченко" і П. Зайцева — „Шевченко въ Кіевѣ". — В Петербурськім бібліольоґічнім товаристві 20. ст. ст. лютого відбули ся збори з відчитами присьвяченими памяти Шевченка, і демонстрацією невідомих малюнків роботи поета, зібраних П. М. Лисовським.

ЧОГО НЕ ЗРОБИТЬ ПОБОЖНИЙ КАТОЛИК РАДИ СПАСЕНИЯ ДУШІ СВОЄЇ

Якийсь Поляк в Дюпонт, Па. член костела Серца Ісусового, забажав приступити до Великодної сповіди і очистити себе з гріхів а що немав заплаченої колекти, а ксьондз тих, що не заплатить колекти не хоче сповідати, отже взяв ся на спосіб і сфіксував свою книжку колекторську, себто написав до неї, що колекта заплачена і з такою сфіксованою книжкою прийшов за тикетом. На [illegible] ксьондз завважав ошуканство і не дав тикету проворному парафіянинови. Кромі сего помимо того, що [illegible] ксьондза Цілоцкі і що він ду сего повинен був сидїти тихо, розповів він про все в костелї та ще заявив, що коли згаданий парафіянин не поправить ся [illegible] ли не заплатить кол[illegible] буде виклятий з ко[illegible] Тепер побожний Поляк [illegible] думає над тим: що більше варт на теперішні тяжкі часи, чи 12 долярів колекти, чи відпущене гріхів, себто пашпорт на вільний вступ до неба.

„Народна Воля"

Новий правитель Альбанії.

Вилїям Вєд, новий князь Альбанії прибув зі своєю женою до міста Дураццо де його дуже радо принято. Ціле місто було удекороване як також і міщане були прибрані в сьвяточні костюми.

Сподїють ся, що новий правитель Альбанії заведе усї нові і добрі порядки в краю.

ПОТРІБНО АГЕНТІВ
PHOENIX NOVELTY CO
NEW YORK

Адвокат і Публичний Нотар
R. S. SHACKLEFORD
адвокат і публичний нотар
884 Main St. Winnipeg, Man

Цукета
T & B
папіроси
не клеєні.

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Англійского.

(Дальше).

Ти сам часто хорий, Майльс, чому-ж би й мені не послабувати иноли?

Мені се не подобає ся — сказав хлопчина, і очи его наплили слезами.

О, Гумфрі! як би я хотів щоби ми не лазили були на дерево.

В сій хвили дали знати сер Еверардови, що льондоньскі лікарі над'їхали Він найшов їх в їдальни, де бесідували з місцевим лікарем; приказавши подати снідане, сер Еверард вернув у гостинну, щоби приготовати хорого на їх відвідини Підходячи до дверий, він наляхав ся, коли почув голосні крики Гумфрі — а ще більше затрівожив ся, побачивши надбігаючого Майльса. Хлопчина був змінений на лици і кричав: О папа, папа! іди скорше до Гумфрі! він так страшно плаче і хоче тебе доконче бачити!

Страшно плаче? Що ним лучило ся?

Не знаю. Він став плакати і кричати, як но я сказав ему про се.

Що сказав? що та ему сказав?

О папа, я сказав ему, що чув як Віргінія говорила Жанні, що Гумфрі ціле житє остане калікою. Я тільки спитав его, що значить каліка?

І так сер Еверард даремно перемучив ся цілу ніч, шукаючи слів самих ніжних і люблячих, щоби відкрити хлопцю гірку правду! І ось без всякого підготовленя, без ніякого [illegible] впав ненадійно тяжкий удар

На мить бідний отець почув, що він не всилі буде глянути тепер синови в лице, не видержить его питаючого, стривоженого взору. Та зволікати дальше годі було! Він почув слабий голос Гуфрі, що кликав его до себе, і немов сонний увійшов в гостину і станув біля софи.

Папа! — закричав хлопчина, а безмежна розпука і страх звеніли в его слабім, дрожачім голосі. Папа! се неправда! О, скажи мені, що се неправда!

Всі слова потіхи замерали на губах вітця. Язик его немов здеревів.

Она все плете дурниці! — заходив ся хлопець, пригортаючись до батька. Їй не вільно так говорити, не правда? Не вільно!! Ти нічого не відповідаєш, папа? Чому ти мені нічого не скажеш? Чому ти мені сейчас, не скажеш, що все то лож? — А в міру того як ріс его острах, голос слаб і він ледви вже міг вимовити, пригортаючись все близше до батька Відповідж мені, папа! чому ти не говориш!

Моє бідне дитятко! моє нещасне дитятко? — вирвалось в розпуці сер Еверардови.

Покажи мені твоє лице, папа! покажи мені твоє лице!

Така мука була на тім обличю, що Гумфрі, глянувши їно на него, не слухав уже батька, а попав у постелю

Сер Еверард митю привів лікарів, і они зробили все можливе, щоби привести хлопця до сьвідомости. Небавом він показав признаки житя, а лікарі, щоби не взворушувати его, віддалили батька, а самі окружили хорого.

Гумфрі, очунавши, не міг нагадати собі, що лучило ся, але чувство, що сказало ся щось страшне, давило его душу Він лежав з закритими очима, поки оден з лікарів не положив ему руку на голову. Він відкрив очи і, сейчас замкнув їх опять.

Але — лікарі не знали, який важний спомин вечера, проведеного в непевности о житє брата, звязаний був з тим місцем

Майльс хорий! Майльс умирає! майнуло в небозвідній голові Гумфрі при погляді на портрет матери О мамо! як ти мені потрібна! Всі на мене сердять ся! Я такий нещасний!

Але ні слова, ні звука не его прияла.

Мамо! обійми мене, положи мою голову на твої груди! — Ніякої відповіди: перед ним тільки картина.

Ніколи більше не грати ся з Майльсом! ніколи не бігати по сходах і городчику! ніколи! Майльс умирає! може вже й помер! снувало ся по розпаленім мозку хлопця. Як весело глядить хлопчина з портрету! невжеж се він сам! о щасливий хлопець! все коло матери! все її обійми доокола него, все его головка спочиває на ее плечу! о коли б він міг заняти місце того дітяка і остати там на віки! Но як дібрати ся до неї? она на неб! она пішла тамки після того, як була хора й умерла. Чому він не хорий, чому не може також умерти? Майльс умирає, мама умерла, то би й ему хотіло ся таком умерти! Но даремне бажане — він ніколи не бував хорий, ніколи навіть не простудив ся. Майльс простудив ся, коли ходив над потік... де ростуть білі водяні лелії! Як там тихо, як холодно! Як легко колишуть ся лелії на гладкім плесі води! Як жалібно заскиглила птичка... лите скочила в воду.... сюда Майльс!.... вітка зовсім міцна! Стрівайте! Майльс прецінь умирає, як він може сюда вилізти! а одначе він лишень що тутки був і говорив про сороку, так мабуть, про бідну кулаву сороку.... Ходи сюда бідна, кулава птахо!

Як се назвав Майльс сороку калікою?.. Чи не так зовуть опять сорока! Невже ж правда, що она ціле житє не буде літати! неправда се? не може бути правда!.. Каліка се значить каліка...

(Дальше буде)

СТАРОКРАЄВА КАНЦЕЛЯРІЯ.

Продаємо шіфкарти за дуже тании ціни, з [illegible] В Гамбурга, Ротердам або Антверпен до Вінніпеґу $40.00 З Либави (Росія) до Вінніпеґу $48.1[illegible]

Також [illegible] шіфкарти [illegible]

FENSON & SCHILLER

844 Main St. Winnipeg, Man.

Phone St. John 182.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі Семка. Певюка, з села Нішра, повіт Борщів, Галичина. Він перебував у Dauphin, Man. через 2 роки. Хтоби о нім знав, або він сам най зголосить ся сейчас на адрес. Jakem Saranozuk, P. O. Walsh, Alta, Canada. (13-14)

ПОШУКУЮ дівчини літ 18—20 котра-би мала охоту вийти заміж. Має бути чесна з господарского дому. Я є кавалером і числю 23 роки житя. Прошу зголосити ся і прислати свою фотографію. В обміну я пішлю свою. Mr. Nick Emard. — Regina, Sask. (14 16)

ПРЕЗЕНТА

[illegible] ГАРМОНІЯ [illegible]

English Austin Tobacco Co

Наш телефон St. John 9[illegible]

ЛІКЕРИ

Carey & Co. Ltd.

707 Main St.

Phone Main 1166. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли висилаєте свое замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.

Спирит по галлон $6.00 і $6.50. [illegible]

— Ми висилаємо C. O. D —

В нашім департаменті [illegible]

[illegible]

International Harvester Oil Tractors

(МОТОРИ ДО ОГРІВАНЯ ОЛІЄМ).

МОТОРИ Інтернешенел [illegible] фармерам. [illegible] „Могул" або „Тітан" [illegible]

[illegible]

Мотори Інтернешенел „Могул" або „Тітан" [illegible]

[illegible]

International Harvester Company of Canada, Ltd

[illegible]

Пишучи — всегда згадайте, що оголошене бачили в „Канадійском Фармері"

Одинока дирекктна лінія між Росією а Америкою — Канадою

Тепер 12 днів [illegible]

Найновші, найбільші [illegible] з Либави до Галіфакс і Ню Йорку [illegible]

A. E. Johnson & Co.

27 Broadway New York, N. Y. | 300 First Ave., So. Minneapolis, Minn

Потрібно людей

ЗАРОБЛЯЙТЕ В ЧАСІ НАУКИ

[illegible]

The Omar School of Trades & Arts,

505 Main St. Winnipeg

Против ратуша

„Нове Житє"

Се одинока часопись не належаща до жадної організації або партії. Передплата для Канади виносить $1.[illegible]

107 Grant St. Olyphant, Pa.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST JOHN 474

◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474

єдиноким руским шпиталем в Канаді

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ

[illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ.

[illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ

[illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ

[illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ:

[illegible]

[illegible]

Христос Воскрес!

Спеціяльна оферта на

КРАСНИЙ ГРАМОФОН

і 12 кусників до граня сьпівів і хорів, лише за попереднім надісланєм

$2.00

а $13.00 як отримаєте Грамофон.

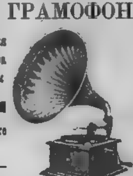

— РЕКОРДИ —

Христос Воскрес
Та не люби двох
Царю небесний
Вибранной Воєводі
Аве Марія
Сьпів Михайлова

Коломийка
Як два куми кожух пропили
Як же мене горівки не пити
Ой не сьвіти буйним сьвітом
Радуй ся Учителю
Ой Вишенки Черешенки.

Або можна собі вибрати рекорди з катальога

ДОДАЄМО 1000 ГОЛОК.

Увага: За наш грамофон ґарантуємо що Вам опроваджати з Злуч. Держав, як у Канаді можна купити без цла і клопоту на так такі гроші — $2.00 зараз, а $13 00 по отриманю красного грамофона.

Замовляйте зараз!

RUSKA KNYHARNIA

850 Main St. Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ свого брата Філимона Романчука і шваґра Федя Іванюк Брат з села Обортів, повіт Камінка Струмилова. Тому сім літ як приїхав до Канади і має перебувати в Алберті у свого шваґра котрий есть з села Радованці, повіт Сокаль, Галичина, і в Канаді перебуває вже 14 літ, є правдоподібно на фармі в Алберті Хтоби о них знав або вони самі, нехай зголосить ся на адрес: — John Romancsuk. (16 15) Petrofka, Sask.

ФАРМА НА ПРОДАЖ!

Фарма 160 акрів, 50 акрів виробленo обфензована пів, добра хата, шпихлір на 2000 бушлів, бляхов покритий, інші будинки, студня мурована з доброю водою, Школа на тій самій фармі. 6 миль від міста і стації Calder, Sask. Ціна $20 за акер, 20% готівки а решту на сплати до вподоби купуючого на 6%. Можу заміняти за ровальність в місті не обтяжену довгом. По близші інформації удайтесь до: — J. A. DYMA, 514 Flora Ave. Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ Костя Василів, з села Городниця, повіт Городенка, Галичина. Робив а може ще й робить, на трацi за Й ртоном, Саск. Хто би про него знав, або він сам, прошу написати до: — Petro Dubnyk, Calder Station, Sask.

На сподаж

два лоти на Манітоба улиці межи Buller і Chudley улицями $200 оден. Сподам за готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера".

Величезна публична випродаж

Втворяєсь в суботу 4 цьвітня о 9 рано.

— ДОБРЕ ЗНАНИЙ

Portigal's Clothing Store

709 - Main St. - 709

Випродуємо увесь $00,000 новий товар. Сути, ковти на весну, рейн ковти, чоботи і черевики, сорочки, капелюхи, кашкети і иньший вас б того рода по низьких цінах, по таких про які ви не чули передтим.

Великдень за плечима, і як потребуєте немало таких річей які в нас дістанете, отже масте якраз велику нагоду їх дістати.

Понизше подаємо декілька річей по спеціяльній ціні:

50 тузінів гарних неглажових сорочок для мужчин, різного рода і міри з початком міри 15 Звичайна ціна від 75 ц. до $1.50 тепер по 25 ц.

Сути, звичайна вартість $22.00 тепер по $11.25. Сути, звичайна вартість $16.50 тепер $8.75. 100 сутів добраного ґатунку, повнобільшої части малої міри, вартість до $30.00 тепер $10.95

300 пар черевиків, міра від 6 до 11 вартість до $5.00 тепер по $2.00, 200 пар суконних сподень, звичайна ціна $2.00 тепер по 95 ц. Сотки иньших річей до вибору та місця не позволяє нам про всіх них згадувати тут.

Приходіть вчасно і дістаньте усе що вам потрібно по нашій почувано низькій ціні

ДИВІТЬ СЯ ЗА ВЕЛ. РОЖЕВОЇ КРАСКИ ВИВІСКОЮ.

PORTIGAL'S CLOTHING STORE

709 Main St.

1 двері на полудне від NUGGET ГОТЕЛЮ.

ВІДКЛИКАНЄ ПОПЕРЕДНЬОГО РОЗПОРЯДЖЕНЯ, ЩО ДО ГРОШИЙ ПАПЕРОВИХ

Як відомо ряд бразилійский видав недавно розпорядженє, що гріш паперовий, хоч би не знать як був чистий, непопертий, не має жадного значіня, єсли підпис на нім атраментом є почетний, або і зовсім его нема.

По нинїшних держаних підписи директорія банку суть друковані, а у Бразилії рукою чорнилом. Ряд пустив в руч такі гроші, уважаючи за вартісні, а потім каже, що не мають значіня. В тій справі понеслось з цілої Бразилії особливо з Параки і Пернамбуко скарги до ряду у Ріо, щоб змінено сю установу. Длятого міністер фінансів відкликав попередне розпоряджене.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 10-го Цьвітня, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, April 10 1914. Число 15.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866 ◆◆

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека. 415 417 Pritchard Ave., Winnipeg, Telephone St John 474

єдиноким руским шпиталем в Канаді

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ.

[illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ.

[illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ

[illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ

[illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ:

[illegible]

[illegible]

1814 Сьвяткуйте, Братя, Ювілейний Рік ТАРАСА ШЕВЧЕНКА! 1914

Кравченко винний морду, буде повішений.

Вчера, т. є 9 с. м. о пів до третої в полудне повідомлено нас телефоном з Морден, Ман. де якраз відбувалась розправа, що справа Кравченка вже скінчена. Судиї присяглих узнали Кравченка винним морду першого степеня і його за се чекає тепер шибениця

Нині рано читаємо в англійскій пресі, що Кравченко буде повішений 9 Липня с. р.

Перед засудом суд ся спитав Кравченка чи має що небудь сказати. Кравченко встав і сказав що слідує: „Я дякую вам за перепроваджене моєї справи, судячи справу після оскарженя і зізнань сьвідків проти мене — я виджу що виданий засуд є справедливий. Хотяй я поповнив богато злочинів в моїй карєрі, ховаючись перед поліцією через много років і зробив много такого яке уважав за зле, та сей злочин який Суд зове морберством є найпідлішим злочином який лише чоловік може поповнити. Я жалую, що п. Арнолда застав забитий, хотяй мене посуджено о се. Я не буду перечити що я не був в Мордеи 3 го грудня, 1913 р. бо се булоб брехнею. Після зізнань виходить, що я був лише сам. А я щиро заявляю, що в той час було нас трох, які поповнили сей злочин, і, панове судиї присяглих, я не той що убив Арнольда. Поліційний шеф міста Вінніпеґу, шеф Мекферсон, міг-би сказати вам малу історійку як би не боявсь стратити своєї позиції. Я під його руково робив чорт з три рази. Він хотів аби я був його шпіоном але я йому відмовив се. Та коли чоловік рискує своїм житєм, я не думаю, що чоловік такий як шеф повинен був так робити як він зла не робив. Я думаю що в тій части потрібно перепровадити інвестиґацію. Се все, що я мав сказати."

Іван Кравченко.

По сім судія сказав до Кравченка. „Іване Крафченко, тебе узнано винним морду і тобі після закону належить ся тепер остра кара. Зізнання сьвідків пішло ся до Оттави під розвагу генерал-губернатора. Що там скажуть не знати Я раджу однак тобі приготовитись на смерть. Тебе візьмуть звідси до провінціональної вязниці, яка находить ся в сій [illegible] околиці Вінніпеґу і там будеш затриманий до Четверга девятого дня в Липню, сего року божого, і того дня між [illegible] годиною рано виконаєсь на тобі засуд смерти, ти будеш повішений, і най Біг змилосердить ся над твою душою!"

Н. Д. Суфіан Кравченків адвокат заявив що відклику до вищої власти не буде робити.

До манітобских виборців.

Вибори в Манітобі за плечима, вони відбудуть ся при кінци місяця червня, або з початком липня. Як звичайно перед виборами відбувається реґістрація голосів і відповідно до виборчої устави реґістраційні клерки будуть вже назначені при кінци сего місяця По їх назначеню вони сейчас візьмуть ся до активної роботи Ми знаєм, що реґістрація се дуже важна хвиля для виборців бо лише той хто зареґіструє свій голос буде міг в день виборів голосувати Оден голос має велику вартість в часі виборів оден голос буде рішати вибір кандидата на посла, а оден посол рішає яке будем мати правительство — ліберальне або консервативне. Оден голос отже рішає долею цілого манітобського населеня. Не відтягайтесь від зареґістровання свого голосу на лісту виборців!

Воздушна фльота Злуч. Держ. готова до злету.

Ось се перша знимка з воздушної атлантійскої фльоти Злуч. Держав Сі воєнні птахи суть заосмотрені в усі прибори до кидання бомб, які упавши на який небудь предмет — експльодують і нищуть його.

Воздушна армія добре вивчена в киданю на діл тих бомб, то всього сими аеропланами можна дуже легко вишукати ворога [illegible], отже будуть страшною погрозою в сучасній війні на суши і воді

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКР. НАР. ДОМУ В ВІННІПЕГУ.

Минувшого тижня, Суботу, 4 с. м. відбулись в Вінніпеґу надзвичайні загальні збори Укр. Народного Дому. Членів і гостей було не меньше від попереднього разу на річних загальних зборах

Головною цілью сих надзвичайних зборів було поправити деякі точки в статутах Народного Дому, і ухвалити нові параграфи виготовані до сего вибраною комісією еще на річних зборах. Ціла ся справа потребувала небогато часу за дві-три годині можна було з сим справитись... Та найшла справа, котру мусіло ся полагодити скорше. По отворенню зборів п. Ферлей зложив свою резиґнацію з предсідательства Нар. Дому. Свою резиґнацію мотивував сим, що в деяких часописах сейчас по річних загальних зборах піднесено крик против справи Нар. Дому, роблено перестороги щоб люди стримались з датками і уділами на Нар. Дім, а в „Канад. Русині" сказано навіть що предсідник Нар. Дому, се злодій злодійська кліка, т. п. Усе се роблено лише тому що п. Ферлея вибрано на предсідателя Нар. Дому. „Я" — заявив п. Т. Ферлей, „ради самого добра Нар. Дому, ради добра так великої народ. сьвятині — резиґную." Присутні члени резиґнації однак не приняли, а обуренєм заявили, що єсли хто виступає против Ферлея яко предсідателя Нар. Дому, єсли взагалі виступає против Нар. Дому то се робить лише [illegible] тільки те й в голові, [illegible] нар. справі, а нам на них не оглядатись [illegible] брати серйозно Найбільший натиск піднесено крик против п. Сушка, редактора Канад. Русина. Він найбільше виступав против Нар. Дому, [illegible] против Нар. Дому [illegible] показатись, що його сумлінє чисте — п. Сушко встав і між иньшим сказав: „Нам панове, не треба зважати на те, що там якийсь письмака пише в часописи, він нехай собі пише, се нас зовсім, панове не повинно обходити." На сі слова п. Сушка присутні сильно обурились і почали його сильно критикувати... Сушко бачучи що находить ся не між своїми товаришами — утік з салі

Приступлено до вибору нового предсідателя. Поставлено 4 кандидатів. Голосоване було тайне. Голосувало 131, з чого Яструмбский дістав 2, Чорний 8, Оробко 21 а Ферлей 95 голосів. Решта виділу затверджено через акламацію. Що до п. Сушка то члени ухвалили внесок щоб віднестись до него з домаганем, щоб відкликав усі клевети і очернена кинені у „К. Русині" на Дирекцію та членів Нар. Дому, а противнім разі буде виключений з членів Нар. Дому

Про зміну статуту пізнійше

ДО КАНАДИ!

Ми продаємо шіфкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найліпші шифи котрі відходять що тижня.

Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають рівні гроші Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо якраз як посилати. Спитайтесь людей тих що в нас вже посилали

Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформації.

Міняємо доляри на корони, продаємо марки крайові і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете

Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.

К. ҐЕНИК, управитель заграан. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man

ЗВОРОТ ДО ЛІПШОГО

Від кількох літ настала в Австрії велика грошева криза, яку спричинили головно воєнні приготованя і балканьска війна Держава вичерпала власні капітали на воєнні приготованя, а чужі банки і капіталісти відбирали з Австрії свої гроші, бо не хотіли ризикувати в небезпечних часах а деякі не бажали собі підперати своїми грішми Австрії з причин політичних. Наслідком того стало в Австрії тяжко за гроші і кредит подорожів значно, особливо в Галичині і на Буковині, де до всього лиха прибули ще страшні елементарні нещасти. Тепер є познаки, що грошеві відносини зачинають поліпшати ся. Австро-угорський банк знизив процент з 6 на 5, а потім на 4½ а тепер знизив уже процент до звичайної степи 4%. Ся знижка відбєся корисно на наших фінансових інституциях

На кілька літ засуджено Гегеля і Вестлейка?

Звісно, що Гегель се адвокат, який боронив Кравченка перед його утечею з вязниці Вестлейк се той, що переховував Кравченка в своїм помешканю по утечі з вязниці. Обох їх суд узнав винними і засуджено: Гегеля на три роки, а Вестлейка на два роки вязниці. Про се писала уся англійска преса, писало й руські часописи. Увесь канадийский загал, весь сьвіт знає, що Гегели засуджено на 3 роки, а Вестлейка на 2 роки вязниці Та не знає сего „Канада". Ся часопись подає в своїм 12 ч., що Гегели засуджено на шість літ вязниці, а Вестлейка на чотири роки

„Канада" навчилась подавати неправдиві вісти зглядом політики то практикує се і в сім випадку Там мусять бути „мудрі" редактори.

ЄПИСКОП ХОМИШИН І ШЕВЧЕНКІВ ЮВІЛЕЙ

Управа приватного учительского семинара Василянок в Станіславові заказала ученицям брати участь в загальнім ювілейнім сьвяті. Нема сумніву, що заказ сей наступив на жаданє епископа Хомишина, який повинщував слава російським міністрам!

ДЕСЯТЬ ДОЛЯРІВ

за акер за добру фарму в Руській кольонії 2 милі від Кошарпо, Ман. 2 години від міста. Сотни кордів з осики єсть на тій фармі. 3 покоєва хата, 2 стайні. Сподам сейчас, $500 зараз, решта на легкі сплати.

H. KENNEDY

84 Langside, Winnipeg, Man.

Phone Main 507.

Червоній „Канаді".

Прямо дивно як можна подавати в часописи неправдиві вісти. А прецінь се робить кохе. часопись „Канада" В 12 ч. на першій сторонї, в першій кольомні, в горі є новинка

„Норріс уступає. Між ліберальними ходять слухи, що лідер манітобських ліберальів, відомий добре нашим Українцям, п. Норріс має в короткім часі уступити. Причина політична незгідність".

Мабуть більше абсурдної новинки і не можна подати в часописи якаб она там не була Прецінь подібні слухи не ходять між ліберальними, не ходять і між консервативними, бо п. Норріс як був провідником ліб. партії так і на далі буде. Його провідництво одобрено на недавно відбувшій ся ліб. конвенції, сам п. Норріс згодився бути провідником ліб. партії на дальше, а „Канада" [illegible] очи, заткавши собі уха тереневить, що п. Норріс уступає з провідництва. Значить „Канада" послугує ся видумками, подає вісти викопані з повітря, в яких ся уживає аби підкопати довірє людей до ліберальної партії.

Воюйте панове брехнею, воюйте, сам побідите ліб. партію.

В EMPRESS ТЕАТРІ

Діти Церкусу, се штука, в якій виступає 17 акторів. Дуже гарна. Др Маріот і Дол виступають в нинїшній штуці. Вайт з Жебраку річ знаменита. Крім сього є ще 5 других штук і образи.

„Канадийский Фармер"
Редактор О. Г. [illegible]
[illegible] в Канаді [illegible]
[illegible] $1.00
до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B Winnipeg.
[illegible]
The Canadian Farmer
[illegible]
CIRCULATION 6 000
Published every Friday at [illegible] Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible] Editor

Про відбувшу ся ліберальну конвенцію.

Повитане делегатів в Роял Александра

Тамтого разу ми лише коротко згадали про ліберальну конвенцію, яка відбулась в Вінніпегу, на днях 26 і 27 м. м. Тепер — як обіцяли — хочем про ню написати ширше і в той спосіб подати якнайвірнійший образ політичних відносин в провінції Манітоби.

Ще вечером 25-го місцеві бізнесмени запросили усіх помешканих делегатів на повитане в Роял Александра. Делегатів зібралось понад 1000 і гостинна була по береги виповнена делегатами. Від 8 години до півночи в ній було можна бачити безперестанні витаючих ся делегатів, в части з них від часу їх ентузиястичні оклики. З лиць делегатів можна було вичитати одно лише задоволене, певний дух, чуте довіря. Найбільше делегатів було видно з Портедж ла Прері, їх було 28. Та найзамітнійшим для кождого було те, що між величезною групою делегатів була велика громада руських делегатів. Їх число сягало до півтора сотки.

Около пів до 12 вийшов п. Т. С. Норріс провідник ліберальної партиї. Його привитано грімким окликом, який тревав через кілька хвиль. Побачивши так величезне число делегатів пан Норріс дуже врадуваний привитав і замітив, що ліберальна партія — виходить з певна побіда при надходячих виборах. Витаючи делегатів він сказав між иньшими таке: „Вже по одинайцятій і я не думаю своєю бесідою забирати богато часу. Розумієсь, що сли б я видів, що конечним є переконати кого небудь з присутних що він повинен голосувати проти Роблінового правительства — то я говорив би довше. Та я є переконаний, що тут немає ні одного такого який би пожалував свого часу і своїх грошей щоб побідити ту конс. адміністрацію.

Нарід [illegible] бачу, що ся конвенция є найбільшою за всі послідні роки, і я є певний що на ній виготовить ся найлучшу платформу, яка корисною буде не лише для ліберальної партиї, але для усего народу в сій провінції.

Я щиро витаю вас, без ріжниці яку партию, релігію або народність репрезентуєте, і прошу вас забирати слово на конвенциї щоб разом спільно підготовити ґрунт під нове ліберальне правительство."

Коротку промову виголосив А. Б. Гудсон. Між иньшими сказав: „В Манітобі буде велика зміна. Се правительство розлітаєсь на дрібні кусні а ліберальна партия стає сильнійшою і сильнійшою. Платформа, яку виготовить ся на конвенциї, не буде на се щоб нею ловити голоси. Се буде справа конкретно сталена і буде вона виготована для ліберального правительства на слідуючих пять літ, а можливо і на 25 літ."

Д. А. Гамілтон сказав: „Борба се буде не між ліберальами а консерватами в Манітобі, але між поступовцями з Роблінізмом, монополем."

Р. М. Нобл сказав дословно так: „Одинокою точкою оперти в сій кампанії для Роблінового правительства буде — добрі дороги, на які призначено пів третя мільйона долярів. Я не є против будови добрих доріг, але я сильно противлюсь способови видачі тих грошей на ті дороги. Ті гроші радше пійдуть на закупно голосів для консерв. партиї, тої партиї для якої народні закони не істнують, вона навіть потрафить як декого без ніякої вини арештувати а відтак перетримавши їх в кримінали кілька днів випустити на волю не доказавши ні найменьшої провини заарештованим."

А. С. Фрейзер, з Брендону, сказав таке: „Панове виборці! (Не кажу панове ліберали, бо виджу тут богато консерватистів.) Ліберальна партия виграє сего разу, виграє тому, бо сего хоче — не партия — а весь нарід в Манітобі, виграє й тому, що має популярного провідника, який має за собою добре злучену партию, у нас суть справи за якими завзято бореся разом з народом проти консервативного насильства. Наступне політична революція яку ми вже мали 1886 року. В той час теперішний міністер Роблін був ліберальом, був яко делегат на ліберальній конвенциї. Та нині він вже не той, він перейшов на другу сторону якій грозить немилучий упадок сего року. Сьогорічні вибори будуть подібні до виборів 1886 року. До ліберальної партиї прилучились сотки і тисячі консерватистів. Ліберальна партия війде в силу і тоді у вас не буде жадних пяницьких клюбів, не буде бар, будуть школи, церкви і доми де найдуть услугу помічи бідні люди."

На кінци сказав ще кілька слів Др. Я. Н. Гочісон. „В провінції запанував новий дух, люди повстали проти теперішного ряду так як ніколи перед тим. Консервативна партия буде побіджена, вона за довго в силі і є надто деспотичною"...

На закінчене відспівано кілька народних пісень, гимни і делегати розійшлись.

(Про саму конвенцію в слідуючім числі.)

WSENARODNA KANCELARYA
ПІД УПРАВОЮ КІММЕЛЯ і Ко.

ОГОЛОШЕНЭ!
Шіфкарти з Европи до Вінніпегу лише $40.
і то на найлїпші почтові шіфи.
Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути вищі.

Виготовляєм старокраєві документа лєгалізовані ц. к. Консулятом а іменно — контракти купна і спродажі, повномочія, перепроваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільнена від вправ військових і т. п. як рівнож виробляєм ріжного рода тутешні документа, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей сьвіта, купуємо і спродаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальности.

Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпегу

J. G. KIMMEL & CO.
215 Logan Ave. Телефон Garry 2268 Winnipeg, Man
J. G. KIMMEL нотар

Відповідь на відповідь.

В 10 ч. консервативної шмати Карманьский дав відповідь на мою статю, що свого часу була поміщена в „К. Ф." На самім вступі „литерат" замічує: „винюхав брендоньскі смітники і поніс сі слова до Гикавого".

Ну, нехай й так, але я мою ще раз в ріг дошпиу — а ви Петре від коли приїхали до Канади, а радше від коли попились коп шмати то винюхуєте усякі сморіди й нами заповнюєте „Канаду" і „Новини" — з яких сморід розносить ся по цілій Канаді.

Кажете пане Петре, що ви до Канади не приїхали скорше бо щойно перед чотирма літами покінчили своє образоване. На се я скажу таке, що як би всі були робили так як ви, то по Русинах в Канаді і сліду не лишилось би до тепер, мабуть що й ви зі своїм „образованем" не мали б були що робити в Канаді! А врештою, яке там у вас те образоване? Ви могли вчитись ще десять літ та й дурнем були б. Наше наші „образований" таке — „Як я не їхав перед тим до Канади, то лише тому, аби не збогачувати числа таких ідіотів і неграмотних як ви та й щоби не вступати на службу лакея".

Не хотів — прецінь збогатив тепер. Зрештою Петро Карманьский се найзнаменитійша фігура між ідіотами ідіотів. Та зважте дурненький Петруню, що сли б не люди, яких називаете ідіотами, рабами, арцирабами, то про Канаду такі „образовані" нині і не снились б. Ті „ідіоти, лакеї, раби" зробили велику роботу, яку нині „образовані" приїхали як раз тепер нищите. Вместо того щоб і собі стати до роботи, помагати, або бодай вказувати блуди других робітників на народній ниві то такі „образовані" лише кричать, кривлять, шкодять всім і всюда.

Називаєш Петре лакеями тих, що не тримають з тобою. А ти-ж що, не лакей? Хиба не лижеш брудних рук консервативних дуків? Тиж на службі Феля і робиш усе те, що він тобі каже. Він й нині може сказати, що Петро нам непотрібний, тай по Петрі і слух загинув би, звичайно як по лакейчукови. Що, може неправда? То наперекір, що не платять тобі за „Малпяче Зеркало".

Доказує сей „професор", що Духобори суть ліпші, між ними не видно такої зради яка є під егідою (опікою) Гикавого.

Мало отже знаєш ти Петруню про Духоборів коли так пишеш. А яка ра[illegible]ція називати усіх лібералів зрадою? Хто консерватист, сьвятий, добрий. Ей, Петре, Петре! Власне що під твоєю егідою находить ся всяка зрада, плюгавство. Зрештою ти самий під егідою Феля, Павла і що там яких лакеїв консервативної партиї.

Але пощо мені полемізувати з такою гнилякою як ти Петре. Ти можеш вязати всіх лібералів собачим голосом, так се тобі нічого не поможе. Консервати свое урядоване кінчуть, і то напевно, бо нарід уже аж дуже добре пізнав злу господарку Робліна і вашої хурмоти нізащо не слухає. Не правда є щоб ліберали хотіли відібрати нам нашу мову, се є найбільша і найпідлійша брехня якою ти Петро і всі твої лакеї воюють. Ліберали отверто заявились і заявляють ся за тим, щоб Руську мову вчити в публичних школах.

Та ти Петруню всюй брехнею, бороня консервативного, деспотичного ряду, уїдай на лібералів і всіх тобі немилих людей, а певно дістанеш ще одну диплому своєї дурноти, запроданности і празнества. Таку диплому вносить тобі увесь Український народ в Канаді, на ню ти вповні заслужив...

Семен Березина
Брендон, Ман.

ВІДОЗВА ДО ЗАГАЛУ УКРАЇНЦІВ

у Вінніпегу та кольоніях в справі публичної читальні та бібліотеки.

У Вінніпегу відчуваєсь сильно брак публичної бібліотеки та читальні, з яких міг би користати наш широкий загал не тільки з самого Вінніпегу, але й з кольоній. Прямо сором нам, Українцям, коли ми при своїм великім числі не спромогли ся на бодай одну поважну бібліотеку та публичну читальню, де могли б війти ся охочі до читаня Українці, перечитати, або хоч переглянути Укр. часописі з цілої широкої України. В нинішних часах культурний розвій якої-будь нації прямо неможливий без книжок, без бібліотек. Другі культурні нації видають сотки тисяч на заложене величезних повних бібліотек, тільки ми Українці, як на инших полях культурної роботи, так і тут стоїмо позаду — иньших культурних націй.

Минули ті часи, коли нарід був сильний як його члени мали сильні пястуки, фізична сила уступає тепер перед силою розуму.

Не найсильнійші тепер ті нації, що найчисленнійші, але ті, котрих члени сильні своєю інтелігенцією, найсильнійші нації — се нації культурні.

Укр. нарід має своєю численністю чималі, вовсім не почесне місце між прочими народами світа. І сей стан так довго тріватиме, доки укр. нарід буде в головній мірі масою сильною тільки числом, масою якої члени не будуть сьвідомі свого культурного „я".

Розуміючи вагу публичної бібліотеки й читальні для загалу з Вінніпегу та з-поза Вінніпегу, просвітно-драматичне товариство Боян, яке від недавна поклало собі за ціль ширити просвіту між нашим загалом не тільки драматичними виставами але викладами, відчитами, літературними вечерами, постановило основати в своїм льокали в салі на розі Мекґреґор і Прічард публичну читальню та бібліотеку. В читальні своїй тов. Боян випише по можности всі українські часописі та журнали старокраєві та тутешні, а до бібліотеки подбає ся з часом по можности всі твори укр. письменства як гарного так і наукового, а також важнійші наукові твори на мов. московській і польській.

Для сповнення такої важної задачі товариство буде потребувати значних фондів, яких на жаль воно не має. Відкриваючи отначе публичну бібліотеку й читальню, з якиа наш широкий загал мав би користати, тов. Боян чує ся в праві відкликнути ся з горячим зазивом до патріотичного загалу, якому лежить на серці культурний розвій нашого народу, о матеріальне підперте товариства в такій важній задачі чи то дарами в книжках, чи датками в грошах. Всякі жертви будуть оголошені в часописях.

Деякі патріотичні одиниці підмогли вже товариство як книжками так і грішми, за що ми тут складаємо їм горячу подяку. Імена їх разом з датками оголосимо пізнійше.

P. S. Просимо не забути, що наш льокаль находить ся в галі при Мекґреґор і Прічард, де можна кождого вівтірка, четверга і неділі вписати ся членом. Датки і книжки, а також всякі письма просимо слати на адресу:

Soc. Boyan
Box 3508 Sta B.
Winnipeg, Man.

За просв. драм. тов. Боян у Вінніпегу:
С. Ковбель, голова, М. Пасічняк, секретар.

За просвітну комісію тов. Боян:
В. Сенотун, секретар.

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріальне в Вінніпегу.
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible] в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, повновласти і всякі інші документи старокраєві і Канадійські.
ПРОДАЄ шифкарти на океанічні корабелі, з і до старого краю [illegible] 6 до 7 днів.
МІНЯЄ І ВИСИЛАЄ гроші до всіх частий світа скоро і безпечно.
ПРОДАЄ І КУПУЄ ґрунти в старім краю і Канаді, а також [illegible] доми.
[illegible]
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street Winnipeg, Man.

Кругом Ювілею Шевченка.

Пригадуємо всім Українцям Канади, що Великий Святочний Концерт в честь Т. Шевченка відбуде ся в Вінніпегу в день знесення панщини т. е. 10 мая. Сей день повинні всі комітети по можности призначити на відсвятковане ювілею Т. Шевченка, так щоб сей день став національним сьвятом всіх Українців Канади.

Для піднесеня величі сьвята виннипегський комітет постарав ся о виданє ювілейної збірки статий про Шевченка (ціна прим. 25 ц.), замовив 300.00 наліпок на вікна (5 ц. за штуку), як також видає гулики з портретом Т. Шевченка (ціна 10 ц. за штуку).

З замовленями треба спішити ся, бо наклад може скоро розійти ся. Комітетам, які замовлять більшу скількість, дає ся значний опуст.

Щоби пособити місцевим комітетам в уладженю сьвяточних концертів вінніпегський комітет постарав ся о літографічне виданє відповідних і гарних пісень.

Замовленя на книжки, наліпки, гулики і ноти просить ся слати на адресу секретаря комітету

M. Pasichnik P. O. Box 3508 Sta. B., Winnipeg Man

За комітет
С. Ковбель, предсідатель, М. Пасічняк, секретар

До молодіжи в Вінніпегу.

Український драматичний кружок ім. Заньковецкої, в Вінніпегу отвирає курс вечірної школи нот і сьпіву так для членів як і не членів. Наука буде відбуватись кождого тижня в Середу вечер, в галі Хлопана на розі Мекґреґор і Боровс улиць. Нагода дуже добра научитись за дармо нот з сьпіву, отже просить ся членів і не членів прийти на науку як найчисленнійше. Вместо збувати вечери хиба на непотрібних, некористних а часом навіть й злих балачках молодіж повинна приходити на часок на науку нот і [illegible] скористати богато.

В [illegible] ся щиро до вас руські хлопці і дівчата в Вінніпегу користайте з нагоди, як научитесь нот то зможете засьпівати собі дуже часто яку небудь нашу українську чи й чужу милозвучну пісоньку. А пісня душу веселить.

Приходіть і других з собою приводіть!

СПРАВОЗДАНЄ

Укр. Аматорського Кружка ім. М. Заньковецької у Вінніпегу з представленя „Душогубці" (драма І. Г. Тогобочного) відіграно дня 28 Марта 1914.

Прихід $210.70

Розходи:

Гала	$50.00
Музика	7.50
Характеризоване	5.00
Повичне реквізитів до сцен	.70
Обслуга на сцені ...	1.50
Афіші	9.25
Ліплене афішів	2.00
Дрібн. розходи	1.10
Полотнини на вікна	2.10
Гардироба	11.00
Гали на проби	10.00
Перевіз гардироби	1.00
Загальний розхід	$102.45

Зіставлене

Загальний прихід	$210.70
„ розхід	$102.45
Чистий дохід	$108.25

Чистий дохід в висоті $108.25 н. висилано на „Рідну Школу" в Галичині.

За виділ
Ів. Трач, голова Ів. Каменецький, секретар.

ПОЗІР

Незабудьте Вінп. Родимці, що Укр. Драм. Кружок ім. Заньковецкої відіграє по великодних сьвятах прегарну комедію „Стотисячі" (Тогілевича.) Дохід піде на будову Укр. Нар. Дому в Вінніпегу.

Дату і місце оголосить ся пізнійше.

„ЧУДЕСНИЙ ЦЬВЯХ"

В околицях Любартова в Росії до хати одного селянина прийшло вечером двох чужинців, які не застали господаря в хаті. Чужинці подали себе за чудесних знахорів, які „все можуть", а один з них розказував, що має чудесний цьвях, що має таке свійство, що власник цьвяха може робити все що схоче. Господиня дуже зацікавила ся тим, висказала бажанє, набути сей цьвях, дала отже гостям добру вечеру і розпочала переговори. Гості зажадали за цьвях 500 рублів, господиня торгувала ся, аж вкінци стануло угода на 200 рублів. Тоді впхали обманці спружинову колодку, яка отвирала ся без ключа на потиснене, а також сей чародійний цьвях, витягнений із звичайної борони, і казали діткнути ся ним колодки яка, очевидно, легко отвирала ся. Сей досвід переконав наївну жінщину, отже виплатила обманцям бажані 200 рублів, а за се одержала цьвях старанно запакований в папери. Зробивши сей „інтерес" гості вийшли з хати, упередивши попередно господиню, що новий власник цьвяха, для одержаня его чародійної сили, мусить о год. 12. в ночи закопати его в якім готарі (граничнім [illegible]) на 7 днів і аж по сім речинци можна уживати цьвяха до ріжних цілей. Перед сим речинцем не треба нікому, навіть мужеви, говорити про купленє цьвяха, бо він втратить свою силу. Господиня додержала услівя, чим улекшила обманцям утечу. Коли опісля викопала цьвях, переконала ся що її обманено і ограблено, однак вже й сліду не було по обманцях.

300-ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ НЮ-ЙОРКУ.

В серпни с. р. буде місто Ню Йорк обходити 300-літний ювилей свого заснованя. Се сьвято буде мати міжнародний характер. З нагоди [illegible] буде [illegible] з горку Нан Корта [illegible] дасть концерт музики з 1 000 музикантів і 6,000 сьпіваків. В концерті візьме участь 18 народностий.

„Дня 5 го с. м. дамфінова гандльова спілка Oppenheim & Co купила від Гудзонских гандлярів шкірами два лиси. За чорну шкіру заплатила $1 200.00, а за сріблисто-сиву $500. Добрий заробок, але рідкий, бо не часто будькому таке щастє трафляєсь.

ДЛЯ ФАРМЕРІВ.

Що робити аби мати добрий урожай.

Зближає ся весна, а згодом час, коли фармері будуть пильно занаті сіянєм збіжа на своїх полях. Не від річи отже буде — думаєм — сли під сей час позволимо собі сказати декілька слів про те що і як треба робити аби мати добрий урожай.

Ну, розумієсь що тут залежить від Божої волі, а щож, бо ще може бути посуха і збіже вигне, можуть бути сльоти і збіже вимокне, а що більше може передчасний мороз вже перед самим скошенєм усе зморозити — і ніякого, або дуже бідного урожаю можна сподіватись. Та ми припускаємо що погода докаже і збіже вийде без найменьшого ушкодженя.

Отже що робити, питаєте? Ми радимо звернути свою увагу на вибір насіня, бо скілько нам звісно то дуже часто фармері беруть на насінє зовсім невідповідне збіже, бо, або приморожене або що найчастійше дуже підле, дрібне та нечисте.

А дуже часто буває, що старші вже фармері нарікають що земля не хоче родити бо вже стара, чи щось. Се в части і правдою есть. Та однак фактом есть, що вилась земля не родила стілько хотів, збіже було чисте. А нині? Нині ті землі до неописаня заросли ріжними бурянами отже безперечно — і видаток збіжа є меньший. А що сему винен сам фармер то чейже також правда. Чи ні?

Та щоби, бодай в части, відповісти на се, ми переповимо в коротности дуже інтересну і поучаючу бесіду одного професора рільничої школи в Квебеку. Він говорив таке: „Обмінювати насінє кождого року або що два роки не є так добрим і практичним як-би декто собі так думав. Таке часте обмінюване насіня є власне причиною лихого видатку збіжа. Во сли б фармері більше уважали на чистість насіня а не на часте обміне ваше — то певна річ на тім богато скористали б. Лише де інше купити доброго насіня чим, сіяти свое а лихе"...

Факт есть, що на однім і тім самім полю можна сіяти оден рід збіжа через кілька років й видаток не буде уменьшатись. І сего можна доконати лише в той спосіб, що кождого року збіже пускаєсь на млинок два-три рази. Таке перемлинковане збіже відповідне допеж на насінє, бо весь дрібне та легке зерно [illegible], а що найбільше і найважкійше зерно лишилось. Таке вибране зерно — без сумніву видасть і вибраний урожай. Воно правда, що млинкуючи збіже кілька разів — відпаде богато зерна, але усьо відпавше є не придатне на насінє а дуже відповідне на годівлє безрог чи дробу. До того, так добре перемлинковане збіже буде зовсім вільне від всякого насіня бурянів а якого треба дуже оминати бо — трафляєсь — раз посіяне, не дасть ся так легко вигубити — і робить чималі шкоди для фармера.

Фармері що сіють не млинковане збіже мусять сіяти богато більше насіня [illegible], що сіють млинкована. Млинкованого насіня вистарчає два або два і половина бушлів на акер, немлинкованого — як вже переконалось — треба сіяти чотири або й більше бушлів на однім акрови поля. І помимо того урожай не добрий, а фармер тоді даремно винуватить землю — хоча земля в тім нічого не винна.

Знаєм і такий факт. Оден фармер ніколи не обмінював насіня а кождого року він тішивсь незвичайно богатим видатком свого збіжа. Чому? Тому, що він дуже дбав о те, щоб якнайстараннійше очистити своє насінє й сіяв лише велике, повне вибране зерно. І той фармер що сіяв більше як два і половина бушлів вівса на акрови поля.

Першого року насіяв висше згадану скількість вівса на кождім акрови свого поля, то коли овес вийшов він не мало задоволив ся видячи що овес дуже рідко та лихо показавсь. Думав вже, що з того вівса нічого не буде. Та опіснійше однак, він не мало вчудував ся побачивши що вовсе не так. Не меньше того — вимолотивши його він тішив ся добрим видатком, бо кождий акер пересічно видав сімдесять три бушлі доброго вівса. Сей факт переконав й його так що він лише що найлучше, вибране насінє сіє на своїм полю.

Своєю дорогою, не можна знов казати щоб обмінювати насіня не треба зовсім. Чому, часами й треба однак не так часто як то многі фармері роблять. Во если прим. пшениця видає заложно на однiй і тій самій землі через чотири або пять літ — так ту зовсім нема причини обмінювати, а таки те саме сіяти, розумієсь — як попередно сказано, дуже добре вмлинковане, бо лише тако поправить хиби урожаю."

Отже виходить, кождий фармер щоби мав добрий урожай, мусить мати млинок до чищеня збіжа. Усі сьвідомійші фармері покупили собі такі млинки і певно що на тім вийшли не зле. А то трафляєсь і таке, що на кольонії ледве можна найти два три млинки, які як [illegible] не мають спочинку. Пожичають усі решта фармері сусіди через що роблять чималу прикрість властителеви млинка. А млинок прецінь не така дорога річ, зваживши його великі користи, і кождий фармер його може мати. А ні, то два три фармері в спілці можуть купити і певно не пожалують того.

НА ЗАРІБКИ.

Краківскі часописи доносять: Рух сезонових робітників до Прус на роботи росте з кождим днем. В суботу 28 м. м. переїхало через Краків 5 надзвичайних поїздів, везучи понад 5000 робітників, переважно зі східної Галичини. Після обчислень експозитури поліції на краківскім двірци, в останних 6 днях переїхало через Краків понад 23 000 рільних робітників.

З Арран доносять нам: Два русини, великі стовпи міщ, І. Шишида і Д. Прокопчук знаючи, що Великдень за плечима, „шарпули" в рускім сторі по парі черевиків. „Операція" не вдалась, їх приловлено, віддано в суд а там засудили їх по одному місяцеви в криминал. Кару відбудуть в Йорктоні. Такі мерзенники плюгавлять цілий загал.

Жорстокости російских вязниць.

Француз Ф. Прессанже, предсідатель французької ліґи для охорони людських і горожанських прав, звидів недавно лично російські вязниці і призбираний матеріал оголосив тепер друком.

Російські вязниці се місця нечуваних мук, голоду і страшної смерти. Толстой оповідає, що давнійше в Росії була кара смерти дуже рідка і на цілу так велику державу був лиш оден кат. В послідних літах, від 1906 до 1910 р. видано більше як 8.100 вироків смерти, між тим за політичні злочини 5 735. В тім самім часі засудив суд в Росії за політичні злочини всякого роду не меньше як 37.620 осіб. Але кара смерти далеко не є так страшною, як безнадійна, довга, темна каторга. Від кількох літ число вязнів збільшило ся в неймовірний спосіб так, що не стає їм просто місця в вязницях. В вязницях, обчислених найбільше на 100.000 вязнів замкнено їх 220.000. З тих вязниці, де по кімнатах призначених найбільше на 60 осіб, мешкає сто і більше. Вони дусять ся в тісних, непровітрюваних і несьвітлених келіях, враз з сухітниками, сифілітиками, так що повстають часто епідемії, які вязнів десяткують. Про якнебудь гігієну нема тут бесіди. В численних в російській державі [illegible] вязні мали лишень з барабольяною зупою в гнилих бараболь.

Хоч закон говорить виразно про „примусову роботу," то роботи в вязницях нема жадної. Вязні засуджені на страшну бездільність, головно для того, щоби ні на хвилю не забували на свої муки. Через те відобрана їм можність хочби найменшого зарібку.

З вязнями обходять ся неможливо жорстоко. Найменший дозорець є для них паном, самим Богом. Вязні, передовсім політичні, коли розмовляють з дозорцями, мусять заховати приписаний ритуал. Дозорець має повне право вязнів гамьбити, обиджати. Він говорить до них „ви пси." За те вязень мусить в часі лайки держати руку при шапці і мовчати. За найменший непослух жде темниця. Сі темниці се підземні льохи без сьвітла, воздуха де мусять ся спати на голій земли або зимних каміннях і то без одежі, яку з вязнем [illegible] з нього стягають.

Буденною карою в російських вязницях бувають буки. Від 20 до 50 буків дістають вязні за опущене церковного богослуженя, за жалобу на женський дарч, за подане товаришеви тютюну. Ось що пише про се один бувший вязень з Орла, Петро Сергіїв:

„Зараз при вступі до вязниці слідує переслуханє:

„За що тебе засуджено?"

„За приналежність до революційної „партиї."

„Ти не вмієш відповідати, нахарна худобо. Але я научу тебе! Ти мусиш забути про се, дотре, що ти був колись студентом."

„Добродію ви не маєте права на мене кричати і гамьбити.

„Диви на безстидного злотра!"

В тій самій хвили почув я нагло щось неучого на голові, плечах і раменах. Я впав на зимне каміне. Я чув, шарпав, роздирав зубами, що лише попало. Мені здавало ся, що находжу ся в горіючій печі, а прецінь не чув я жадного болю. В устах було повно крови, в очах мені потемніло. Я тямлю лише послідний удар, який дістав чоботом з підковами в середину лиця. Після сього я стратив притомність."

Серед таких відносин бувають в російських вязницях самоубійства зовсім природним явищем. Оден вязень оповідає, як він враз з долкими своїми товаришами вибрав був в цілi самоубійства голодовий страйк, але зате покарано його темницею. При кінці наводить Прессанже лист одного політичного вязня з московської вязниці такого змісту:

„Одежа і біля вязнів є цілковито знищені. Подушки наповняє ся соломою раз в рік. Вязні сплять на деревяних лішках. Уживати матераців або покривал не дозволено. Нечистота по келіях не дасть ся описати. Клопі затруюють воздух і причиняють ся до застрашаючого розмноження блощиць. Жолудкові хороби становлять тут щоденне явище. І так недостарчаюча лікарська опіка приходить правильно за пізно. Хорих на сифіліс не відокремлюють тут зовсім, але вони мешкають разом з здоровими. В часі оглядин тіла кажуть дозорці вязням роздягати ся до нага і часто вкладають їм в уста, неймовірно брудні руки. Келії переповнені хорими на легки, котрі також мешкають разом з здоровими. Між вязнями приходить що раз частійше до нападів божевіля. Треба лише послухати, що відбуває ся в нашій келії серед ночи, один стогне, другий плаче, третій кричить, четвертий сьміє ся, сьміхом божевільного. Умово хорих уважають звичайно симулянтами і замикають їх до темниці, де вони звичайно пововнюють самоубійство. Неспокійних хорих привязують ременями до постелі і так лежать вони цілими днями в своїм калі. Смертельність між вязнями нечувана. Сухітники вмирають часто в кайданах, в присутности своїх товаришів, в спільних келіях. Желізних кайдан не відоймають ся навіть хорим."

МОБІЛІЗАЦІЯ В РОСІЇ.

Сего місяця Росія приступає до пробної мобілізації в округі Виленьскім, Варшавськім, Київськім і Одеськім (разом 18 корпусів). Ся пробна бомілізація буде коштувати більше між 100 міліонів рублів. Переводить й російський уряд, як пишуть російські газети, буцімто тому, щоб обчислити свої сили, бо торішна бомілізація випала дуже нещасливо, до війська не стало ся навіть половина покликаних резервістів. Хто знає, чи сього року не буде ще гірше.

ПОДАТОК ВІД ДИТЯЧИХ ВІЗКІВ.

В місті Шпандаві від досить довгого часу заведено податок від візків для дітий. Від кождого візка треба там оплачувати податок і кождий візок одержує своє число. Без числа не можна ні одній матері показувати ся на улиці з візком. Тепер в міській раді внесено, щоби знести сей податок. Посадник був противний сему, але більшість міської ради внесок приняла.

Як то давні Запорожці листи писали.

Переказують, що перед походом Сірка на Крим Мухамед IV прислав на Запороже такий лист: „Султан Мухамед IV Запорожським козакам. Я, Султан Мухамед, брат сонця і місяця, внук і намістник Божий, державець царств — Македонського, Вавилонського, Єрусалимського, Великого і Малого Єгипту, Цар над Царями, державець над державцями, надзвичайний лицар, віком непоборимий вояк, наступний оборонець гробу Ісуса Христа, пестун самого Бога, надія і утіха мусульманів, пострах і великий оборонець християнів, наказую вам, запорожські козаки, в доброї волі піддайтеся мені без суперечки і мене вашими насоками не беріть ся турбувати. Султан Турецький Мухамед IV".

На сей лист Запорожці відписали йому так: „Запорожські козаки Турецькому султанові. Ти шайтан Турецький, проклятого чорта брат і товариш і самого Люцепера секретар. Який ти в чорта лицар? Не будеш ти годен синів християнських під собою мати. Твого війска ми не боїмось, землею і водою битемось із тобою. Вавилонський ти кухар, Македонський колесник, Єрусалимський броварник, Олександрійський козолуп, Великого і Малого Єгипту свинар, арменська свиня, Татарський сагайдак, Камянецький кат, Подолянський злодіяка, самого гаспида внук і усього світу і підсвіту блазень, а нашого Бога дурень. Числа не знаємо, бо календаря не маємо, місяць у небі, рік у книзі, а день такий у нас, як і у вас, — поцілуй за се ось куди нас. Кошовий отаман Іван Сірко з отаманнєю і зо всім старшим і меньшим Дніпро-низовим військом Запорожського товариства"

(Історія України-Руси М. Аркаса)

ВЕЛИЧЕЗНИЙ МЕТЕОР

Біля Оксфорду 19 м. м. оглядано з кількох точок прегарний метеор. Осьвітлював він небо з силою більшою, між місяць. Огниста куля начеркнула великий круг, почім було її видно сім секунд. Коли она зникла, чути було грім, подібний до арматного вистрілу так сильний, що в кількох місцях доми отрясли ся в основах; думано, що се трясенє земли. Дорога осьвітлювана метеором виносила що найменше 20 кільометрів на годину. В останних 15 роках метеори найчастійше появляють ся в січни.

ЛЕТНИЧІ ПЕРЕГОНИ ДООКОЛА ЗЕМЛІ.

Американські летничі клюби задумують уладити в 1915 р. летничі перегони доокола сьвіта. Після начерку виїзд має наступити зі Сан Франціско. Шлях веде через Новий Йорк, Ґренландию, Гебридскі острови, Льондон, Париж, Берлін, Варшаву, Петербург, Москву, здовж Сибіру до Манджурії, Корею, Японію, Камчатку, провал Берінга і назад до Сан Франціско. Сю подорож має ся відбути в часі 90 днів. Перша нагорода буде виносити 100. тисяч долярів.

Просимо ласкаво вирівнати і віднoвити передплату за „Канадийский Фармер".

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріальних, старокраєвих і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).

ВИРОБЛЯЄ повновласти і контракти купна — продажі, легалізовані через конзулят,
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через первоpядних адвокатів в Старім Краю,
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, себто: увільнення від вправ, контролї і асентерунку,
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на ріжні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв,
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКІ на фарми і реальности,
АСЕКУРУЄ від огню і на житє,
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції.
[illegible]
Години урядові від 9 рано до 6 вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8 9 що вечера
Всяка інформация д а р о м, за долученєм 2ц. марки.
Адресуйте.
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
834 Main str Winnipeg, Man.

Родимці!
Если хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх кревних до Канади, то приходіть впрост до С. Р. R.-ского офісу до головних агентів
CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Alex Calder & Son
— ВАНКЕРІ —
663 Main St. Winnipeg, Man.
Ми є головними агентами полуднево-американської лінії Lamport & Holt Line
ТЕПЕРІШНА ЦІНА ШИФКАРТИ З КРАКОВА ДО ВІННІПЕГУ $44.40
Ми спроваджуємо річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також виміняєм доляри на Австрийскі гроші і продаємо Австрийскі марки. Ми маємо щадницю і приймаємо гроші і платимо процент.
П. А. КАРАКОЦЮК [illegible]

Христос Воскрес!
Спеціяльна оферта на
КРАСНИЙ ГРАМОФОН
і 12 кусників до грани сьпіви і хори, лише за попереднім надісланим
$2.00
а $13.00 як отримаєте Грамофон.

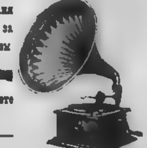

РЕКОРДИ:
Христос Воскрес
Та не люби двох
Царю небесний
Вибранной Воєводі
Аве Марія
Сыпи Михайлови
Коваль
Як два куми вокруг проходили
Як-же мене горілки не пити
Ой не сьвіти буйним сьвітом
Радуй ся Учителю
Ой Вишеньки Черешеньки.
Або можна собі вибрати рекорди з катальоґа.
ДОДАЄМО 1000 ГОЛОК.
Увага: За наш грамофон ґарантуємо, по що Вам спровадити з Злуч. Держав, як у Канаді можна купити без цла і клопоту за так тані гроші — $2 00 зараз, а $13 00 по отриманю красного грамофона.
Замовляйте зараз!
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

До всіх Русинів, що живуть в Канаді.

Маючи щось доброго на увазі, ми радиби-б й Вам покористуватись сим. — Сьмо переконані, та віримо щиро, що спосіб який Вам нище подамо, буде для Вас найвідповіднійший, та найбільше користний.

Знайте, що перед Вами стоять сі, котрих цінцю не ощинуване, представлене щось білим як воно в дійсности є чорним, але сі, котрі бажають поліпшеня Вашої судьби — словом хотять Вашого добра і щастя родинного і загального. Не буде цінцю на шою кричати, вихваляти щось, що не входиться в загальною опінією як дий, але все що радимо і радити будемо Вам, знайте, що сего бажаємо як собі самим! Тут представамо Вам се, з чого, як загально вже відомо, будете мали користь матеріяльну. — Не доробитесь ніколи, коли за своєю працею, працею денною в фабриках, варстатах, підземних шахтах не оглянетесь еще, щоб сей тяжко запрацьований цент подвоїти, потроїти і т. д. — Вам конечно вложити цент ваш в таку річ, котра непремінно подвоїть капітал, котрий Ви вклали в ню.

Сим місцем, де вкладати маєте свої центи, є ЗЕМЛЯ. — І тут маємо на думці місцевість

KAMSACK, SASK.

Компанія котра є властителькою сеї землі постановила собі за задачу помогти нашим людям — дати їм спромогу зробити якийсь гріш, — їм не ходить о заробок, але скорше о поміч.

Впрочім коли не бере проценту від спроданих лотів, коли иде на рати як кому і коли буде найвигіднійше заплатити — в кінці дає до вільного вибору: або купи, або поднимись, як не подобаєсь, отримаєш назад гроші — чиж треба кращої запоруки як вище згадана. — Котра компанія в Канаді дає своїм покупцям такі уступки?

Сего року се місто видає $184.000,00 на міські потреби. Так само і C. N. R. Co. видає $100.000 00 на нові шапи і ярди. Тут много робітників буде потребувати ся бо і желізна копальня піде в рух скоро тільки розмерзне ся

Лоти котрі Вам представлено є в найкращім положеню — місце сухе, рівне, в границях міста, довжина 50x122 фт. Ціни від $100 до $175. З того $10 готівка а $10 місячними ратами без проценту

Тому не тратьте часу, але напишіть сейчас, а не показуйте. За [illegible] інформації і [illegible] наш [illegible] в Ваших адресах в не Вам [illegible]

ДО KAMSACK REALTY & INVESTMENT CO LTD
811-812 Union Bank Bldg. Winnipeg, Man.

Прошу прислати мені докладні факти і інформації що до River View Park в KAMSACK, Sask.

Імя

Адреса

$75 ФОНОГРАФ З 12 ІМИ КИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40

Пішлемо вам вирост з фабрики оден славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 днів

БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.

По 30 днях, єли вдоволені, можете його затримати в нам платити

$2 МІСЯЧНО.

[illegible]

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
465½ E. 7-th St. Dept. 24. New York, N. Y

International DENTAL PARLORS

[illegible]

—◆— Найбільше модерний офіс в Канаді. —◆—

Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за	$7 00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за	$5.00
Вставлене всіх зубів від	$9.00 і висше.
Наповнене зуба золотом від	$2.00 і висше.
„ „ сріблом від	$0.50 і висше.
„ „ порцеляною від	$1.00 і висше.

Оператори, з Американьских і Канадийских шкіл. Жельщина до обслуги

ТЕЛЕФОН ST. JOHN 2447

ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ

Пишучи — всегда згадайте, що оголошене бачили в „Канадийскім Фармери"

З жіночого світа.

В Японії мають жінки дістати виборче право. Се тим дивнійше, що про японський „жіночий рух" аво такий дуже мало що чувати в Европі. Тимчасом японська жінка се не те, що европейська. Вона зуміла собі здобути в своїй вітчині право горожаньства, своє людське достоїнство зуміла вона зазначити сильно і з притиском. Її повно всюди, де кипить праця, де горна ціль спрягає при варстатах борців поступу й знаня і в фабриках, школах, в наукових робітнях, в бібліотеках. Тож заслуга її, навіть без крикливої агітації з її боку, діждали ся скорого признаня, вона має дістати політичні права.

Не треба лише думати, що се право має бути загальне і обіймати всі жінки Ні, воно буде надане після означеного цензу, а сей ценз мусить видати ся нам, Европейцям, досить дивний Виборцями іменно мають дістати лише Японки матери. У нас, в цивілізованій Европі, коли женщина має які права, то лише женщина вільна. Жінка і матір вже в горя усунена від обильно заставленого стола панів сотворіня. Праці в деяких краях замкнено навіть цехам деяким категоріям працюючих женщин пр. учителькам, а і у нас замужні учительки платять досп недорічний „материньский податок."

Японці, як видно, вдивляють ся на се питане з иншого становища, признаючи, що лише женщина матір є людиною дозрілою, що лише вона зуміє обняти і зрозуміти всі жіночі потреби. Таке становище не є позбавлене деякої слушности хоча, після наших понять, годі його уважати за справедливе або навіть за практичне. Але чиж ми мешканці Европи, можемо знати, чого бажають собі дочки спокійного океану? Може отже добре зробило японьске правительство, що предложило парламентови проект устави, після котрої до виборчої урни мають станути лише Японки-матери

• • •

А тепер для контрасту зрібний примір взятий з Европи, де женщина без признаня їй якихнебудь горожаньских прав допущена до праці, хочби тяжкої, хочби убійчої але платної. Вить[?] найбільше і лише платна праця занята мущинами, узброєними в заводові організації. Не вільно отже женщині бути швецем, столяром, слюсарем або зецером, не длятого, начеби на се не позволяла устава, але длятого, що сього не бажають собі мужеські організації в боязни перед конкуренцією. Се зовсім однак не перешкаджає, що в разі страйку ті самі ремісники жадають від женщин, котрих не допускають до організації, солідарности, очевидно знов в імя своїх власних інтересів. Помимо тих шикан працюючої женщини здобувають собі пядь за пядню нового терену. Ось останніми часами стало кілька женщин в Парижи в і Будапешті шоферами. Вони не стрічають жадних трудностей в виконуваню свого вичерпуючого занятя, але їх постійно напастують мужеські „товариші," котрі грозять їм скандалами на улици. Ті самі „товариші" [illegible]шать в разі потреби відкликати ся до солідарности по роздільних через себе женщин і певно відкличуть ся не як дармо.

Се є ДОМОВА КРАСКА, яку може вживати кождий

Я красила сею краскою

Чиста і проста до вживаня

DY-O-LA

[illegible]

The Johnson Richardson Co., Ltd. Montreal, Que.

• • •

Недавно появила ся французька брошура про жіноче питане, яку написала одна паризька авторка. Вона так пише про виборче право жінок: На виборця впливає переважно його реставратор або кандидат, що виплатить йому найбільше напоїв. Колиби вибирали женщини, то булиби без сумніву під впливом склепаря або якого купця, що торгує жіночими річами. Політичні погляди женщин певно повстали-би в значній части в магазинах дамскої конфекції так як погляди мущин повстають переважно в шинках. Допущене женщин до виборчої урни не принесло би краєви малої шкоди, а навіть булоби для нього получено з деякою користю, бо при однаковім вихованю женщина переросла би мущину під взглядом прямоти серця і характеру. Треба одначе, щоби женщина через той короткий час, котрий її ділить від виборчої урни, богато навчила ся, бо тепер образоване женщин стоїть переважно дуже низко. Вони мають звичайно деяку огладу і велике знанє житя але засадничих відомостий у них майже цілковито брак.

ДЕЩО З ЖИТЯ ЕВРОПЕЙСЬКИХ МОНАРХИНЬ

Королівська корона се подвійно тяжкий тягар для голови жінки, вже хочби з тої причини, що сильно утрудняє сповнене її обовязків як женщини. Та помимо того сучасні короновані жінки вміють якось дати собі раду з всім. Ось так бельгійська королева Елисавета займає ся найменшими дрібницями свого домашнього господарства, що не перешкаджає їй віддаватись улюбленій грі на скрипцах та вчити сеї гри своїх дітей. Королева мати Голяндії, Емма, займала ся в часі регенції пристрасно театром і малярством. Королева Вільгельміна, що цілий день, від 7 години рано, займає ся справами своєї держави, спішить вечером до ліжечка своєї доньки і голубить її цілими годинами. Дуньска королева Людвіка се запопадлива мати своїх осмеро діточок. Кроме того опікує ся вона щиро бідними дітьми шкільними та сиротами. В вільних хвилях займає ся також музикою. Шведська королева Вікторія віддаєсь з запалом спортам і читаню книжок. Так само має час на спорти королева Мауд в Норвегії. Королева-вдова Александра з Англії, як також королова Мері займають ся рівно ділами милосердия і догляданем хорих. З тої самої сторони звісна також королева Грецкі Ольга, як немеше королова Болгарії, Румунії і Італії. Ся послідня вславила ся головно в часі катастрофи в Мессині. Такою самою була також королева вдова Маргарета, ся „перла італійської корони", як її називав король-муж Гумберт. Королева Еспанії Ена і цариця російська Александра поза своїми дітьми сьвіта не ба[redacted]

ЧЕСНОТИ АМЕРИКАНСЬКОГО МУЖА

В Чікаго є клюб „незамужних", до котрого належать самі дівчата. Вони стоять в рішім противенстві до строгого фемінізму і публічно признають ся, що радо пішлиби замуж. Але тих 60 „незамужних", з яких тепер клюб складає ся, виробили формуляр з умовами, які треба назвати дуже строгими. Кандидати до супружа мусять на всі питаня, уміщені в тім формулярі, дати вдоволяючу відповідь; над сими відповідями радять члени клюбу на пленарнім засіданю. Доперва коли клюб згодить ся, може член клюбу повінчатись з кандидатом. Такий спосіб уважають вони одиноким, аби усунути невдобрані супружа. Їх формуляр такий.

Чи обіцюєте, що будете признавати своїй жінці рівні права під політичним і суспільним взглядом?

Чи маєте конські привички, передовсім, чи уживаєте алькоголю і тютюну?

Чи обіцюєте обходитись з тещею так само, як з власною матерю?

Чи будете що рана самі підпалювати в печі і вигортати попіл?

Чи ходите правильно до церкви і скільки кладете там на тацу?

Чи обіцюєте, кождого рана, коли виходите з дому, поцілувати свою жінку, але не з обовязку, лише для того, що се справляє приємність?

Чи обіцюєте бути дома вечером і не воркотіти завсігди задля кухні, котру веде ваша жінка?

Чи обіцюєте кождого вечера, коли не виходите спільно з жінкою, лишатись дома?

Чи обіцюєте заховувати докладно і точно десять заповідий божих?

Такі питаня містить згаданий формуляр. Чи кождий муж, котрий підписав той формуляр і звінчав ся з такою „незамужною" додержав слова, про се протокол клюбу „Незамужних" нічого не згадує.

СТРАЙК В ЦЕРКВИ ПРИ ПОМОЧИ КАШЛЮ

В Трентоні, стейт Ню Джерзи, університетські власти видали наказ, щоби всі студенти університету обовязково ходили до церкви. Сей наказ не подобав ся студентам і вони постановили застрайкувати в особливий спосіб. Прийшли всі до церкви, але як сьвященик зачав проповідь, всі вони, в числі понад тисячу, зачали кашляти, наче би на них нагло напала якась „епідемія кашлю". Кашель такої великої громади студентів заглушив слова проповіди і тоді парох церкви сьв. Марка, бачучи, що своїм голосом не переможе кашлю, вийшов з проповідальниці, не докінчивши проповіди і вийшов з церкви. Тоді студенти нараз подужали з „епідемії кашлю" та всі як на знак перестали кашляти і також вийшли зараз з церкви.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Винипегу.

Специяльне лічене полових хороб (сифіліс, триппер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.

Ліпше і новійше лічене сифіліса „606" проф. Ерліха

Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.

Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.

Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.

Філії офіси в всіх важнійших містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТИЙ КОЛЮМБІЇ

Авторизований капітал	10,000,000.00
Резервовий фонд	8,100,000.00
Капітал вплачений	6,925,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.

Депозити приймає ся від $1.00 і більше і дораховує ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта

NORTH END ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave.

ВИННІПЕГСЬКА ФІЛІЯ
N. G. LESLIE, Manager.

PORTAGE AVE. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Colony St.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.

Одинокий руський лікар зі старого Краю. Єдиний руський лікар в Канаді.

СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ

Мешкає і ординує в власнім шпиталі [redacted]

PHONE [illegible] WINNIPEG, MAN

ЦИКОРІЯ

5000 5000

[illegible]

Tomson's Kar-Eal для кави.

[illegible]

National Tomson for Coffee Co
Philadelphia, U.S.A.

Специяльно на десять місяців.

Богато женячих по за Новим Йорком не можуть заплатити повного ма[illegible]

Тимто таємо можливість купити за $25 грамофон з 40 сьпівами, що звичайно коштує $55,00

[illegible]

GREATER NEW YORK PHON. CO
308 310 Grand St, New York

Позвольте післати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і 12 Руських сьпівів на 30 днів

БЕЗПЛАТНА ПРОБА.

Безплатно Проби.

[illegible]

$2. МІСЯЧНО.

[illegible]

SAUL BIRNS
117 Second Ave., New York.

Спробуйте наш фонограф на 3 місяці безплатно.

[illegible]

$1. МІСЯЧНО

24 і 50 русьских сьпівів безплатно.

[illegible]

ROYAL PHONOGRAPH CO, 51 East 4th St., Dep 11 New York, N.Y.

1814–1914.

З нагоди столітних роковин Тараса Шевченка.

І нічо дивного, що до того товариства, — або як воно в дійсности звалось: „Братство св. Кирила і Методія" — вступив також і Тарас Шевченко.

Члени або братчики того товариства хотіли завести такий лад, щоб всі славяньскі народи утворили федерацію, т. є. таку вольну спілку. Братчики ширили науку й вимагали, щоб всі люди вчились свого письма, своєї рідної мови і т. и. Хотіли, щоб людам не завдавати тілесної кари, щоб всі жили в згоді, в любві... А того всего хотів якраз Шевченко.

В братстві був російський шпіон Петров, який удавав великого приятеля братчикам, а який — розвідавшись про усе як слід — довів до начальства, про братство мовлячи, що братчики хотять зробити бунт, хотять збунтовати народ проти правительства. Начальство братчиків сейчас поарештувало. Шевченка в той час не було в Києві, він їздив по Україні, малював образи, приглядав ся житю свого народа. Він мав несподово поїхати у чужі краї придивити ся житю чужих народів... Шевченко де не поїхав то всюди його радо витали, всюди ним тішились, всюди він находив приятелів. Не предчував Шевченко ніякого лиха, він зовсім спокійно вертав до Києва, аж тут його на пороні на Дніпрі окружили жандарі і поліція і арештували. Шевченко дня 6 квітня 1847 р був [redacted]

Шевченко в неволи на засланю.

З Києва братчиків а м ж ним і Шевченка відвезено до Петербурга на слідство. Слідство тягло ся через цілих два місяці; через два місяці передержано Шевченка за гратами, в тюрмі. Перебуваючи в тюрмі він не дармував, писав вірші. І ось оден уривок з його вірша писаного в тюрмі

В неволі виріс між чужими,
І не оплаканий своїми,
В неволі плачучи умру,
І все з собою заберу
Малого сліду не покину
На нашій славній Україні,
На нашій — не своїй землі,
І не помяне батько з сином
Не скаже синові Молись,
Моли ся сину: За Вкраїну
Його . . . . . . замучили

Покінчили слідство, братчиків покарано в той спосіб, що їх позсилали по ріжних сторонах краю. Се на те, аби вже більше в своїм житю не здибались і спільно, разом не могли радитись чи що-будь робити для справи свого українського народу. Се була велика кара для них. Та Шевченка покарано найтяжше, а се мабуть за його вірші, які власти найшли в него Тими віршами суть „Кавказ," „Сон" і инші В першім вірші між иньшим Шевченко каже таке

От там-то милостиві ми
Ненагодовану голу,
Застукали сердечну волю,
Тай цькуємо... Лягло кістьми
Людей муштрованих чимало
А сльоз, а крови! Напоїть
Всіх імператорів-би стало,
З дітьми і внуками втопить
В сльозах удових А дівочих,
Пролитих нишком серед ночи,
А матірних гарячих сльоз,
А батьківських, старих, кровавих
Не ріки, море розлилось,
Огненне море!.. Слава, слава
Хортам, і гончим, і псарям,
І нашим батюшкам царям
Слава!

В вірші „Сон" є знов таке

„А він руку простягне,
Мов сьвіт увесь хоче
Загарбати. Хтож се такий?
От собі й читаю,
Що на скалі накована
„Первому Вторая"
Таке диво поставила
Те зер же й знаю
Се той Первий, що розпинав
Нашу Україну,
А Вторая доконала
Вдову — сиротину.
Кати, кати, людоїди!
Наїлись обоє,
Накрали ся, а що взяли
На той сьвіт з собою?

О царю поганий!
Царю проклятий, несситий,
Гаспиде лукавий!
Що ти зробив з козаками?"

От так писав Шевченко, а власти російскі, як се перечитали то готові були його copslaty і не то що лише засудувати на вічне засланє як Сибір

От й вислали Шевченка, яко солдата до міста Оренбург, місто близько Сибіру, а по якимсь часі переслали його до невеликого містечка Орськ, що лежало серед великої пустині, пісків Тут Шевченко сповняв службу рядового! Но ні одно ні друге не мучило Шевченка так дуже як се, що йому не вільно було писати і малювати. Ся заборона для Шевченка — такого як він тоді був — була острою, незносимою карою Він й каже „Колиб я був душогубом, кровопійцем, то й то не можно було вигадати для мене лютійшої кари, а мені що й писати та [redacted] заборонено." (Дальше буде)

Дописи.

Дауфін, Ман.

„Верх Петра на розум".

В 10 ч. консервативного органу, на стороні 5 була поміщена допись з Брандону. З неї я довідав ся як то консервативна партія в Манітобі трактує нас Русинів-Українців через минувших 14 літ. Щобим доповнити чарку — я хочу і від себе подати декілька фактів про ту гнилу партію.

Петрусь боронячи своїх хлібодавців так далеко зігнав ся, що мабуть зійти вже ніколи не верне ся. Боронить він головно рад Роблина, а ми Українці так вже знаєм его, що такі Петрусі, Федьки, не потрафлять нас задурити хоч би так що Рад Роблина так „добре" нагосподарив в Манітобі, що і за десятки літ того не направить і тисяча его лакеїв Петрусів та Федьків. Пропало.

В згаданій дописи було сказано що Др. Спраул говорив в 1898 році, але се був лише уривок. Я тепер подам дещо більше з его бесіди. В рік пізнійше той консерватист Др. Спраул говорив, що Русини були в Европі одним з найнегіднійших народів. А далі так сказав „Русини напевно знищать канадийску ґенерацію. Замість того щоб підности і поліпшити становиско канадийского народу, вони — противно — зроблять его гіршим і я не сумніваюсь, що такий час може наступити".

А газеті „The Belleville Intelligencer" з 12 марта 1899 пишуть [redacted]:— Правительственний орган друкує дорого на возах тих нещасних Русинів - горожан, котрих відкликали вплив в старім краю. Оден погляд на негрязних сотворіня дає до зрозуміня, що ті сотворіня носячи людську постать суть на рівні з худобою. Від коли та перша банда осіла в Манітобі то нічого більше не почуєм в їх кольоніях як тільки самі бійки, про мордерства та великі брутальні діла про які рівно й снить ся самим найдикшим апостолам школи неправдивих вимислів"

Той сам Др. Спраул 9 липня, 1900 р. говорить таке: „Русини замість поліпшувати відносини канадийского народу то вони еще псують. І я бою ся щоб ми не були наражені на такі самі кошта як ті, що видвено на удержане порядку і контролі над Бурами в полудневій Африці"

А еще що Col. в H. Campbell сказав 9 червня 1900 р.: „Я не думаю щоби Русини могли пізнати вартість голосу скорше як за 7 літ, позаяк вони не мали права голосованя в старім краю."

„The Winnipeg Telegram" консервативний орган з 12 липня 1897 р. писав: „І вони два потяги небажаних галицких іміґрантів прибуло сюди разом з нуждою, переступленями і зброднею що товаришать їм з Галичини. Незадовго будем чути про підпали, пролив крови, про мордерства а в додатку того всего їм служить їх злодійство і крадіж."

Знов в коне „The Mail Empire of Toronto" з 14 липня, 1899 сказано в головнім рапорті що Русини, зі всіх своїх кольоніях, суть дуже брудні в чім перевисшають навіть Індіянів. Індіяни суть любителями чистости а сего в Русинах трудно добачити навіть в десятій части."

В „The Winnipeg Telegram" з 15 августа, 1899 р. Hugh John MacDonald, конечне таке: „Я не противлюсь іміґрації з північної Европи, однак я противлю ся і противлюсь іміґрації ґаліцийців, я противлюсь сій монгольскій расі що прибуває до нашого краю."

В тій самій часописи з 18 листопада, 1899 р. пишуть: „Се безпремінно гірше на коли виволять ся сим глупим і білоцашвим скупинкам на повну свободу."

Mr. Roblin, 21 листопада, 1899 р. сказав: „Я остро виступаю проти наїзду ґаліцийців до сего краю по $5.00 за голову, коли в той сам час на брітійского еміґранта видаєсь лише $2.00 за голову. Я прірікаю відібрати свободу великій класі людей, які не охотять боронити стару фляґу проти наїзду сеї голоти."

Та се лише кілька доказів як консервати відносились до нас Русинів, як нас трактували. А їх і не перечислили-би. Та думаю що і сих кілька на сей раз буде досить для П. Кармінського і его послідувателів. Се все Петрусю не дуже беріть собі до голови, бороніть і на далі консервативну партію, а певна річ, що здобудете собі таке чорне імя і славу між Русинами як і самі оправдивні консервати. „Зайдзєш мендзи врони, кракай як і они," каже польска пословиця. І ви Петрусі зайшли в консервативне товариство тай кричіть скілько змошете проти ліберальної партії; хваліть лише своїх хлібодавців; напиіть з консерватами мутці велкі дурниці скілько влізе, кричіть на всіх і вся, називайте нас всякими назвами — лише тому що ми ліберали, ми надто добре знаєм, що за одного долара ви „професори" сказали-б, що і Бог скиий та такий лише тому що не консерватист.

Петро Кармінський.

Вотерпол, Піс Ривер.
Хвальна Редакціє „К.Ф."

Подаю Вам, читачам дещо про нашу кольонію Піс Ривер.

Я вже раз писав, що в сій кольонії є дуже добра земля, і є ще богато вільних гомстедів до браня. Вимірено два нових товншіпи: 81 і 82, ренч 4 і 5, 6 мерідіян, земля гарна і варто щоб Русини приїзджали і брали еї в своє посідане за уплатою десять долярів. Тут маєм вже школу, котру має ся створити сеї весни. Маєм телеграфічний офіс а також і телефони від хати до хати, фармерский телеф. Рад робить і направляє дороги. Зелізна дорога, яку мають побудувати сего року буде віддалена від нас о 50 миль. На другий рік зелізна дорога буде перетинати вже нашу кольонію.

Минувшого року тут був добрий урожай, [illegible] пересічно з акра [illegible] 80—100 бушлів, пшениця видала 30—40 з акра [illegible] бушлів з акра. Дощу було богато, однак він не пошкодив збіжеви. Що до зими, то до 25 січня було досить лагідно, не зимно, а по 25 як потягнуло то прямо годі було нос з хати вигнати. Так тримало во три неділі, відтак як повіяв теплий вітер то сніг стаяв і тепер файно і тепло. Як далі буде то не [redacted], але надія, що буде гарно.

Та я еще раз відзиваюсь до Братів Русинів хто лише хоче хліб їсти сюди хай їде бо добра земля. Хай їде скоро, бо як пословиця говорить: „Хто рано встає, тому Бог дає". Треба се знати, що котра фарма добра то вона пусткою не буде довго лежати, то забирають чужі народи. А чиж Русини не можуть скористати з сеї доброї нагоди.

Написавбим дещо більше та не хочу богато місця забирати в К.Ф." Отже кінчу свою коротку допись і желаю всім Вам читачам „К.Ф." всего добра.

Николай Пустельник.

Іт-Пас, Ман.
Хвальна Редакціє

Прошу помістити сих моїх пару слів з Іт-Па Ман. Пас. Тут є не богато в сім містечку, але все таки даєсь ся дещо написати про него. Звідси П. В. Н Со. будує зелізну дорогу до Порт Нелсон і робітів ту на весні буде досить, бо Н. В. Н. Со. буде будувати шопи. Тут є тартак і гибльярня. Наших людей з родинами нема богато, є кілька родин з Росії.

Девятьдесять пять миль відси найшли золото і богато людей їде туда шукати за ним. На жаль нині [illegible] того щастя не пробують, а чому — то не знаю. Знаю однак то, що як би в сім місті було пиво, була горівка то се булоб для наших людий лише як золото, тоді богато більше булоб їх в сім містечку. Я виджу що і в Винипегу не булоб так богато Русинів. Джеків ніколи не мерли бари, або як би [illegible] [illegible] Винипегу. Читав в [illegible] з 20 лютого „Гостина в Винипегу" і знаюсь що там всі бари в руку [illegible] [illegible] [illegible] руський грім. А его можна би на щось ліпшого обернути на часописи та книжки.

М. Ф. Барон

Просимо наших посідачів вирівнувати свій довжок

Жінки мають взяти живу участь в революції Улстера.

Сей образок показує як мужчини з [illegible] в телеграфованя в Ульстер Галь, Белфест, яка есть головною квартирою противників ся наданя Ірландії автономії. Мужчини вчувують ся штуки воєнної а жінки як лічити хорих, ранених, а при тім і телеґраф вони щоб в разі війни подавати своїм воїнам усякі потрібні вісти.

50,000 KSIĄŻEK Absolutnie Darmo.

Czy jesteś dotknięty

Darmo dla Mężczyzn

[illegible]

Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.

DR. JOS. LISTER & CO., F. 4 7 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

[illegible]

Imię i nazwisko

Adres

ПОТРІБНО АГЕНТІВ

[illegible]

PHOENIX NOVELTY CO

„Рада" щоденна часопись виходить в Києві, столици України. Адреса В. Підвальная вул. ч. 6. Річна передплата пять долярів. Сей денник повинен вже ся находити в кождій читальни і в кождого українця в Росії.

Здобув 22 фунти за 23 дні.

Велике досьвідчене Ф. Гагнона. Скоро здобуває на вазі

[illegible]

ТОВСТЕ, СИЛЬНЕ, ЗДОРОВЕ ТІЛО

[illegible]

FREE SARGOL COUPON

[illegible]

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Англійского.

(Дальше).

Нараз при сїх словах усю свідомість повернула ему опять, фігура бідного хорого Томи мелькнула перед его очима, і він в розпуці став кидати ся по постели.

Тихше, дорогий мій! ти пошкодиш собі тим! — Се голос его батька. Гумфрі кріпко пригортає ся до плеча сер Еверарда.

Все одно! Хай буде гірше! Я того хочу! Я хочу умерти, я не хочу жити таким страшним житєм!

При виді лікарів его зворушене змогло ся, і він ще кріпше ухопив ся за плече вітця.

Не хочу, не хочу! Прожени їх! Они не будуть мене оглядати! Я не дам ся їм! Они постарають ся мене вилічити, а я не хочу так жити.

Лікарі вийшли з комнати, бо їх присутність надто зворушила хорого. Сер Еверард старав ся розняти нервово обіймаючі его рученята, відтак обережно положив Гумфрі на подушку.

Ще раз портрет показав свою чародійну силу; при погляді на него хлопчина затих.

Папа! — сказав він ледви чутним шепотом, обіцяй, що не позволиш мене лічити!

Зворушений і очудований сер Еверард не знав, що сказати. Він думав, що гадка про смерть тривожить отсе рухливе колесо і веселе єство, а тут ось чує такі слова.

Ти мені обіцаєш се, папа, не правда? Ти чей знаєш, що я не можу так жити! Пусти мене жити в небо до мами! Гляди! говорив він, показуючи на портрет — який я був щасливий маленьким, сидячи в неї на руках. Я так хочу знова до неї! Ще недавно я думав про се вночи, коли з Майкльсом було так зле, я думав що ніколи в житю не буду більше бігати і грати ся з ним, а відтак були разом з мамою! А тепер мені се хоче ся ще більше! я думав, що не занедужаю ніколи — я такий сильний і здоровий; а ось тепер і я хорий; позволь мені умерти! обіцяй мені, що не будеш старати ся мене вилічити!

Три рази брав ся сер Еверард відповідати, і три рази голос ему урвав ся. Но він все таки конець-кінцем пробурмотів щось, що хлопчина приняв за призвол і втихомирив ся.

Та богато зі слів сина не розумів сер Еверард. Его особливо вразило постоянне натякуванє на портрет. Він думав, що гостинна все була заперта, і діти не могли до неї заходити. Він думав, що они не знають навіть про истнованє портрету.

Баронет положив руку на голову сина і спитав:

Відки ти знаєш, що се твоя мама, Гумфрі?

Хлопчина з таким зачудованєм глянув на батька, що тому відпала охота продовжати дальший розговір на сю тему. Та й годі було — в гостину увійшли опять лікарі.

Но сим разом Гумфрі не противив ся, і они могли его спокійно оглянути.

Полишивши домашнього лікаря при хорім сер Еверард повів двох других в бібліотеку, щоби почути їх засуд. Він сам не знав, що хотів почути. Розпука Гумфрі на споминки житя, яке его дожидає, так сильно поділала на баронета, що він з трівогою думав, що се іменно прийде ся ему почути. Але коли лікарі казали, що хлопець мусить умерти, батьківске серце взяло верх, і він в розпуці закликав: все радше віж то!

Скоро се наступить? — спитав він по часови.

Так, оно не може довго тривати — відповіли лікарі.

Буде хлопець дуже мучити ся?

Ми думаємо, що ні — думаємо, що не буде.

Оба лікарі стиснули ему руку і віддалили ся. Він провів їх до прихожої і глядів, як они сідали в повозку. Був чудовий, літний день; тишина царила у воздусі. Та в той час, коли лікарі віддалили ся, зірвав ся легкий вітер і заколихав тихо стоячими деревами. Они з шумом похилили ся і якось немов жалібно заскрипіли. Здавало ся й они знали, що для ратованя хлопця і отсі славні лікарі не могли зробити нічого, рішучо нічого.

Сер Еверард стояв і прислухував ся голосінням вітру; і они ему пригадали дурні слова дурної діточої пісоньки, що так страшно сповнила ся на его дорогім хлопцю

Хоч все царство подарити,
Гумфрі-Думфрі не злічити!

(Дальше буде).

ПОШУКУЮ дівчини літ 18—20 кот а-би мала охоту війти заміж. Має бути чесна з господарского дому. Я є кавалером і числю 23 роки житя. Прошу зголосити ся і прислати свою фотографію. В обміну я пішлю свою. Mr. Nick Emard, — Regina Sask. (14—16)

ПОШУКУЮ свого брата Филимона Романчука і швагра Федя Іванюф. Брат з села Обортів, повіт Камінка Струмилова. Тому сім літ як приїхав до Канади і має перебувати в Алберті у свого швагра, котрий єсть в селі Радованці, повіт Сокаль, Галичина, і в Канаді перебуває вже 14 літ, є правдоподібно на фармі в Алберті. Хтоби о них знав або вони самі, нехай зголосять ся на адрес: John Romanczuk, (13-15) Petrofka, Sask.

ФАРМА НА ПРОДАЖ!

Фарма 160 акрів, 60 акрів вироблено оффенцована ціла, добра хата, шпихлір на 2000 бушлів, бляхов покритий, інші будинки, студня мурована з доброю водою. Школа на тій самій фарми. 6 миль від міста і стациї Calder, Sask. Ціна $20 за акер, 20% готівки а решту на сплати до вподоби купуючого на 6%. Можу заміняти за реальність в місці не обтяжену довгом. По близші інформації удайтесь до: — J. A. DYMA, 514 Flora Ave. Winnipeg. Man.

НАША АДРЕСА.
„Canadian Farmer" Box 3656, St. B Winnipeg, Man.

СТАРОКРАЄВА КАНЦЕЛЯРІЯ.
Продає шифкарти з краю до Канади. З Гамбурга, Ротердаму або Антверпену до Вінніпеґу $40.00. З Лібави (Росія) до Вінніпеґу $45.00
Також даємо шифкарти на всякі [illegible]
PENSON & SCHILLER
564 Main St. Winnipeg, Man.
Phone St. John [illegible]

На продаж
два лоти на Манітоба улиці межи Buller і Chudley улицями $200 оден. Се продам за готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера".

Адвокат і Публичний Нотар
[illegible]
R. S. SHACKLEFORD
адвокат і публичний нотар
564 Main St. Winnipeg, Man.
Phone St. John [illegible]

International Harvester Oil Tractors
(МОТОРИ ДО ОГРІВАНЯ ОЛІЄМ)

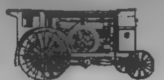

СКОРА ПРАЦЯ є часто конечна на вашій фармі і то в рівних случаях та в рівних порах року. [illegible]

[illegible]

International Harvester Company of Canada, Ltd
WESTERN BRANCH HOUSES
[illegible]

Пишучи — всегда згадайте, що оголошене бачили в „Канадийским Фармері"

ПРЕЗЕНТА:
[illegible]
English American Tobacco Co.

Одинока директна лінія
[illegible]

Тільки 12 днів їзди
Нові і знамениті пароходи [illegible]
A. E. Johnson & Co.
27 Broadway New York, N. Y. | 306 First Ave., So. Minneapolis, Minn.

ЛІКЕРИ
Стара фірма котрій вам довіряти
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1105. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли висилаєте свое замовлене до нас, Ви завсігда будете певні заощадити що найменше 20%
[illegible]

Потрібно людей
ЗАРОБЛЯТИ В ЧАСІ НАУКИ.
[illegible]
The Omar School of Trades & Arts,
506 Main St. Winnipeg.
Против ратуша.

„Нове Житє"
Се одинока часопись не належить до жадної організації або партії. Передплата для Канади виносить $1.75
107 Grant St. Olyphant, Pa.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866 ◆◆

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.

[illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ
[illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ
[illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ:
[illegible]

КУПУЙТЕ ROYAL CROWN МИЛО
і ховайте Royal Crown купони.
Роял Кравн Мило є довготреваюче і економічне
Роял Кравн Премії
суть дарунки які даємо вам в заміну за купони і значкі щоб показати що цінимо ваше купно
Сі премії варто мати
І єсли еще не уживаєте ROYAL CROWN SOAP — начніть тепер.
Напишіть по вільну лісту ріжного вибору премій.
THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
PREMIUM DEPT. G. — WINNIPEG, MAN

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, з бороди і дебі не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як его уживати.
Адрес. Dr BELLINS,
55 Delancy St. New York, N. Y
Потреба агентів

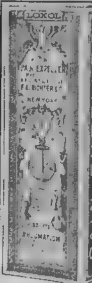

Робітники!
Уникнете ревматизму і неуральгії з перестудженя єсли будете уживати Др. Ріхтера
PAIN EXPELLER-а
Се средство має за собою 45 річний рекорд. Його уживають на цілому сьвіту і можна дістати в усіх аптеках в Стейтах і Канаді.
Три фляшечки $1.00 [illegible]
Уживайте з ним ОСЛАБЛЕНЯ, РЕВМАТИЧНОГО БОЛЮ, БОЛЮ В ГРУДЯХ, У-ШИ, УХ ТА ЖОЛУДКА
Повне поясненє в Руській мові в кождій пачці. Стережіть ся подібних ліκарств. Славний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.
Виробляєсь лише через
F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St New York City

Не платіть готівкою! ФОНОГРАФИ за половину ціни!
на малі місячні сплати по $1.00!

50 руско-українських пісень [illegible]
[illegible]
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
101, Essex St. New York, N. Y

Тукета T & B папіроси не клеєні.

- - - EDDY'S - - -
ВОЛОКНИСТОГО ВИРОВУ
ВЕДРА І ПУТНІ ПОТРЕВАЮТЬ БОГАТО ДОВШЕ ЧИМ ДЕРЕВЯНІ АБО БЛЯШАНІ ВЕДРА-ПУТНІ. СУТЬ ТАНЬШІ, ВИДЕРЖАТЬ ДОВШЕ ГОРЯЧ ВОДИ, В НИХ НЕ ЗАРЖАВІЄ ШМАТЭ

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Лїски, Гонти.
Точно доставляєм. — Задоволене гарантуємо.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 17 го Цьвітня, 1914. — Winnipeg, Man. Friday, April 17, 1914. Число 1

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ.
Отворений за дозволом властей тому 3 літ з двома лікарями. Нині побільшено до [illegible]
Недуги грудні, серцеві, жолудкові, кишкові, органів мочеполових, нервові, дитинні, жіночі, секретні, очні, ушні, носові, горлові, всякі хороби нервові, внутрішні на мужчин так і женщин.

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ
[illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ
[illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ:
[illegible]

◆ ХРИСТОС ВОСКРЕС! ◆

З нагоди Великодних Сьвят Редакція „Канадийского Фармера" засилає всїм нашим Впов. читачам, предплатникам, дописувателям і всїм прихильникам
НАЙЩИРІЙШІ ЖЕЛАНЯ, ◆ ВЕСЕЛИХ СЬВЯТ! ◆ ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Можлива війна Злуч. Держ. з Мексиком.

„Гуерта мусить віддати почесть Стейтскій фані, або стати до війни зі Злуч. Державами", таку депешу вислали Злуч. Держ. до Мексика. А заразом видано приказ, щоб ціла фльота вирушила сейчас до Мексика. За десять днів буде вона вже коло берегів Мексика. Єсли Гуерта, президент Мексика не віддасть военних почестей Стейтскій фані, то Злуч. Держ. мають занятп твердині Вера Круз і Тампіко. Що опісля станесь — залежить від Гуерти.

Военні кораблі Злуч. Держав мають найперше обляги оба береги Мексика: східний і західний та занятп найвизначнійші місця.

От і можлива велика війна. Зайшло з того, що Гуерта заарештував т. зв. „синьо кабатників", а відтак не хотів салютувати перед Стейтскою фаною на знак свого оправданя. Се обурило Злуч. Держ. і вони тепер готові змусити Гуерту щоб той упав ниць перед їх фаною. А непослухає — то тоді готова війна. Гуерта найдесь між двома огнями з одної сторони будуть прати ребелянти а з другої сторони Злуч. Держ. Пакольоб пр. Гуерта зістав побитим то питане заходить чи тоді Злуч. Держ. не схотять перетріпати і ребелянтів... Бо ті вічні революції, пролиті крови вже надокучили цілому сьвітови, а як би Злуч. Держ. забрали Мексико під свій уряд, то так того безголовя вже більше не булоб.

ВЖЕ ПОЧАЛОСЬ СІЯНЄ

В Альберті вже давно фармері сіють збіже, в Саскачевані також. В Манітобі сіють лише ті фармері що мають сухі фарми, або такі де земля є в висшім положеню, і є пісковата. Сіють вже в Наюмас, Брендоні, Портаж ла Прерій і иньших місцевостях.

Деято каже що сіянє в Манітобі, єсли докаже погода, з кінцем цьвітня буде вже покінчене в більшій мірі.

Христос Воскрес!

„Його тут вже нема, Він встав". Нема, вніс ся на небо. Яка радість для християн; яка утіха! Той, кого мучили, розпяли на хресті, убили, поклали в гріб і привалили тяжкою плитою, поставили сторожу задля безпеки щоб тіла Його не викрали, — Той в третій день встав із гробу, „воскрес!" Воскресенє надію в християн, які думали, що Христос вже не встане з гробу; своїм воскресенєм привернув Він до себе всіх що невірили в Його яко Бога.

Завелись вороги Христа — Бога, не сталось так як вони хотіли, а так як сам Бог сего хотів!

Велике се торжество, се торжество торжеств, сьвято сьвят „Сей день єгоже сотвори Господь, возрадуем ся і возвеселим ся в онь".

Веселім ся Дорогі Братя, та щоб та веселість не була сплямлена алкоголем. Сьвяткуймо се торжество, сю велику памятку воскресенія Ісуса Христа, та сьвяткуймо гідно, по християньски, по людськи, сьвяткуймо з чистим серцем з чистою совістю, з здоровим, незатемненим розумом. Єсли так, Дорогі Братя, будем сьвяткувати Великдень, тоді ми заслугуєм на назву добрих християн, на назву людей.

„Воскресенія день і просьвітим ся торжеством, і друг друга обімем, рцем: братіє, і ненавидящим нас простим вся воскресенієм, і тако возопием:

ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!

КРАВЧЕНКО МОЖЛИВО УЙДЕ СМЕРТИ.

На просьбу 75 людей адвокат Кравченків виготовив кілька петиций і розіслав по ріжних сторонах Канади. Сподіють ся, що петиції підпише більше як 10.000 осіб. По зібраню підписів, петиції будуть вислані до міністерства справедливости в Оттаві. Просять ся о зміну кари, з кари смерти на доживотну вязницю.

Єсли петиція буде уважднена, то Кравченко буде ще тішитись житєм а там може і волею. Абож то він раз вже втік з вязниці...

Не хотів би бути матерю.

В Льондоні Джордж Б. Шьо на мітінґу заявив, що жінки, які родять діти повинні діставати грошеві винагородженя. Він сказав: „Єсли-б я був жельщиною то я — нім став би матерю — жадав би $10.000".

На се пані Рівес відповіла йому, що жінки не бажають жадного винагородженя за те, що стають матерями.

Д. Шьов подав знов гадку щоб жінки зробили страйк „чому родженє дітий не повинно бути професією для жінок?" він закінчив...

МІСЦЕВІ ВІСТИ.

ЗГОЛОСИЛОСЬ 20 КАТІВ.

Сейчас по засуді Кравченка на смерть через повішене до уряду шефа вислано двайцять аплікацій на позицію ката. Заступник шефа Нивгер заявив, що еще не обговорено чию аплікацію приймуть, їм ходить о те, щоб кат мав й вішеню добре досьвідчене, практику.

Шкода, що немає такої публичної школи де б люди [illegible].

* * *

БЕЗ РОБОТИ ВІД КОЛИ ВЖЕНИВ СЯ.

Передвчера в пол. суді засуджено М. Мандюка на місяць вязниці за те, що той допустив ся маленької крадежи. В суді Мандюк заявив, що вже пять місяців минуло як вженив ся, і через цілий той час він ніде не працював, не міг найти роботи і врешті був змушений пустити ся на злу дорогу.

* * *

НАСЛІДУЄ СВОГО ПОПЕРЕДНИКА

Був редактором „Канади" д. І. Слюсар — перебирав новинки з „Канадийского Фармера," тепер те саме робить новий редактор Н. Вачиньский. В послідній числі „Канади" з 14 с. м. є перебрана дословно новина з „Канад. Фармера," що була друкована еще в 11-ім числі, т. є 13 марта. Ся „великої ваги" новинка носить заголовок „Хотів вирятувати жінку і обоє згоріли."

Бідні читачі „Канади," мусять вдоволятись новинками друкованими в нашій часописи перед чотирма тиждинами. Бідні і редактори „Канади" наколи не потрафлять сами писати новинок а перебирають їх з „ворожої їм" часописи.

* * *

В EMPRESS ТЕАТРІ

слідуючого тиждня буде можна бачити кілька подиву гідних штук.

Найцікавійшим буде музикант що грає на фортепяні. Фортепян є музикантом буде висіти в воздусі і будуть обертатись на рівні сторони, та муз. грати не стане навіть тоді коли його поставять ся коміть головою.

І знову йде весна.

І знову йде весна з поля,
І знову в гай несе обнову,
Свій оськіх сонцю шле земля,
День воскресеня блиснув знову.

Ширшають груди від надій,
На лицях видно їх прикмітн.
Як гарний день в порі такій!
Як весело, як легко жити!

Спливає з неба благодать
На земний шал, на людське горе,
Пташки довкола гомонять,
Що вже зима весни не зборе:

„Не вік морозам мати міць
І сковувати все в кайдани!
Всім силам смерти впасти ниць,
Коли житє будитись стане!"

Цьвірінькають се й воробці!
Уже й на польських нан тулах
Чомуж не знають того сі,
Що мають розуми — в інфулах?

В. Щ.

САЛЬОН ЗАРОБИВ $10.000 В ОДНІМ РОЦІ.

В Сіссетон, С. Д. є оден сальон фінансові сторони якого суть в руках місцевого комітету складаючій ся з ситізенів того міста

В тім місті не було сальону, і коли люди переголосували щоб був у них сальон рада міста ухвалила щоб фінансовими сторонами розпоряджав до сего вибраний комітет.

Збудовано сальон, наняли управителя і усю потрібну в сальоні обслугу. По році обчислено, що весь докід виносить $17.000, з того лишаєсь чистого зиску $10.000. Гроші сі після ухвали ради міста мають піти на будову добрих доріг і на всякі громадські потреби.

От так, то але. Зложили люди свої центи в сальоні, а сальон дає їх на добрі ціли в своїм окрузі. Такі порядки повиннеб ся заводити всюда.

СУМНІ ВІСТИ.

Читаємо в консервативно-кат. часописах сумну вістку, що профосор П. Карманьский вертає до старого краю. Першого мая його вже не стане між нами. Сумна се вістка! Канадийска Україна втратить одного „великого мужа," „літерата," творця „Малпячого Зеркала." Такої втрати ми не зможем пережаліти. Не стане одного, найвизначнійшого консервативного лакея. Шкода!..

* * *

З Д-ром Сушком теж не гаразд. За очерненє д. Ферлея (глади в 12 ч. „Канад. Русина," „Хрунівство".) Др. Сушко буде мусів в суді доказати, що д. Ферлей справді такий яким його назвав в часописи, а ні то $10 000 відшкодованя Ферлеєви.

Цілу сю справу адвокати перебрали від д. Ферлея на свою руку, зн. вони суть певні виграти справу...

* * *

З Едмонтону доносять знов, що там заарештовано Кремара, гостє М. Солодуха, фундатора „Новин." Його випущено на волю за зложенем $150 запоруки.

Ох, недобрі, сумні се вісти!..

ДО КАНАДИ!

Ми продаємо шифкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найлїпші шифи котрі відходять що тиждня.

Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають рівні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо якраз як посилати. Спитайтесь людей тих що в нас вже посилали.

Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформації.

Міняємо доляри на корони, продаємо марки крайові і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
К. [illegible], управитель заграм. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер''
Редактор: [illegible]
Часопис для руского народа в Канаді, виходить кождого тижня в пятницю і коштує в Канаді і Сполучених Державах на рік $1.50
до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Stn. B Winnipeg.
Telephone [illegible]
The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 8 000
Published every Friday at 287 Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Про відбувшу ся ліберальну конвенцію.

Перший день конвенції.

О десятій рано (26 марта) величезна галя на Нотр-Дейм битком набита, число делегатів поверх 1000. Едвард Бравн, предсідатель конвенції отворив конвенцію короткою бесідою вказуючи на три важні причини чому народ так дуже бажає поліпшена адміністрації раду в Манітобі і стати в ряди ліберальної партії на челі якої стоїть Т. С. Норріс. „Народ в Манітобі є дуже невдоволений з сего всього раду і несправедливости, як також бажає належитої адміністрації в департаменті просьвіти. Народ постановив дістати волю слова, а якої власне брак в сїй провінції Тому отже''— кінчив Е. Бравн, — „ся конвенція є певна добрих наслідків''.

По нїм забрав слово Т. С. Норріс. Між иньшим він сказав: — Репутація раду Робліна лишила ся дуже далеко позаді партиї і вона вже нїколи не верне. Сей рад прямо обезчестив добре імя сеї провінції і ми мусим від него відвернутись, а тепер як раз найлїпша пора зробити се.

Щоб подати усї причини чому рад Робліна має бути усунений то на вичислене їх вало би менї цїлий день часу, а як се нема тепер часу, і я сю справу лишаю на пізнїйше.

Ми є за тим, щоб в провінції народ покористувався справедливостю, правдою і волею. Сї три річі без сумніву злучать всї народи в одну громаду. Анґлїйцї, Айриші, Скачмени, Нїмцї, Французи, Русини, Італїйцї і иньші народи подадуть собі руки в борбі против того, який не позволяє, забороняє нам послугуватись справедливостю, правдою і волею. (Оплески.) Ми зробим нашу провінцію одною з найпоступовійших провінцій в нашій Доминії''

Перед полуднем прибув на конвенцію посадник міста Вінніпеґу і кількома словами щиро повитав вибраних делегатів. „Ви зібрались тут'' — говорив посадник Діков — „переговорити справи раду сеї провінції і я є певний, що вибрали будуть відбуватись під контролею справедливости''.

Вінніпеґ радо і з честию витає вас знова делєгати як найдостойнїйших гостей. Надїюся, що вашої гостини в сїм місті будуть користним не лише для партиї, але і для [illegible] фінансово.) Я вірю, що ся конвенція буде удачною [illegible] дискусії будуть провадити ся якнайліпше.

Я. Л. Мекферсон сказав: „Вже через трийцять літ я бував на ліберальн. конвенціях, та такої великої як ся конвенція я еще не бачив. Запамятайте, панове, що в Брендоні вибрано 25 делєгатів на сю конвенцію еще тому два роки в зад, сегорічну вибрано еще 10 делєгатів Я є певний, що Норріс буде новим премієром в сїй провінції''

По сїм сказав кілька слів Джон Сїл, ліберальний кандидат на посла з Дафин „Хотай я родив ся в тім самім дистрікті що й Боб Роджерс, — говорив Сїл - „однак ми нїчим не є споріднені. Роджерс — помахуючи до мене сим тати — стяв менї мою урядову голову, але я проте жию і буду жи-[redacted]

Тямте панове, що консерватисти в слідуючі вибори будуть уживати ріжних штучок, способів, яких лише люди підшиті чортами можуть вигадати. Алярмовий дзвін вже дзвонить і його голос є страшним, страшний тому, бо голосить політичне прокляте Робліновому радови''

По нїм сказав ще кілька слів п. Флемінґ і передполуднева конвенція закінчи-[redacted]

Пополуднева конвенція почалась о третїй годинї. Т. Г Джонсон вніс резолюцію в якій дає велику наґану радови Робліна за його ріжні і многі проступки і нечесні дїла. Резолюція звучала:

„Теперішний рад Манітоби заслугує на наґану зі сторони людий сеї провінції:—

Бо є невідповідним, марнотравним і односторонним в своїй адміністрації, він не дбає о добро цїлої провінції а о добро одиниць, він обернув на політичні цїли усе те, що було призначене на публичні цїли.

Бо на жадане опозиції, сей рад відмовив робити які небудь досліди в справі оправдана ся з закидів.

Бо для своїх особистих цїлий рад подїлив виборчі округи, так, щоб позбавити многих вибору свого представителя до парламенту

Бо він всегда переступав британські перекази справедливости; права і закони надуживає, вони для його прихильників не істнують, він виборчу коруппцію і уживав пров. урядників на ту цїль; заступаєсь і хоронить шинки нори і шахтарство від [redacted] клюбів; відмовив запевнити дїтям в сїй провінції просьвіту, якої вони потребують до сповнення своїх житєвих обовязків [redacted] взглядом свого народа, свого краю''

Свою резолюцію попер Джонсон фактами Пригадав вибори в Мекдоналд, де зовсім безпідставно приарештовано кількох британських підданих і передержано в вязниці доти доки не скінчились вибори. Запорука була відмовлена, з ними обходились як з найнизшого сорта злочинцями За переступлене закона в Англії 1628 р. народ зітяв королеви голову. Премієр Манітоби повинен заплатити дорого за переступлене закон е. за те, що відберав в нас свободу слова

Що до марнотравства, то Джонсон знова навів кілька фактів, а між ним і сей, що з $133.000, які були призначені на будову дороґ в цїлій провінції — видано $93,000 лише на оден округ Гімлі в часї виборів щоб лише вибрати послом свого поплечни-[redacted]

Лїберальні посли закидали Робліновій підкупство, корупцію, коруппцію таку про яку сьвіт еще не чув і Роблін з сего не оправдав ся та не оправдаєсь. „Я сам'' — говорив Джонсон'' закинув Е. Л. Тейлорови розповсюднюване алькогольних напитків в місцевостях де істнує т. в. „локал опшон''. І нїхто на се ані моргнув. Сам правда, в часї виборів консервативні робітники роздавали алькогольні напитки, платили за голоси грішми і т. и. А се чей коруппція найнизшого степеня. Її допускаєсь Роблін, його рад Оправдатись з неї він не потрафить, оправдуватись він навіть не хоче

На закінчене п. Джонсон сказав еще про розділене виборчих округів, „Вест Вінніпеґ'' зістав вмещений в мапи в надії, що в той спосіб позбуде ся посла, за мене, і того всего клопоту, якого я йому наробив. Нові округи Норт і Савт Вінніпеґ де людности є 90,000 будуть мати аж чотирох представителів, тимчасом Сентр Вінніпеґ, де людности є 76,000 буде мати лише двох представителів.

Що більше, виборчий округ Солт Лейк і Норвей Гавз, де є лише 150 виборців, буде мати свого посла. А округ Нелсон і Чорчіл, де нема ані одного виборця буде мати також посла.

Д-р Р. С. Торнтон, з Делорайн, своїми кількома ярними словами попер резолюцію Джонсона, Усї присутні приняли сї серед грімких оплесків.

Потім приступив до слова Я. В Вілтон, кандидат на посла з Ассінібоя. Він між иньшим сказав „Лише історик за 25 літ, подивить ся на ряд злих дїл, які повинив ряд Робліна, то він злочин посовісний рядом взглядом просьвіти — запише як вершок неслави (Оплески)

Покажіть менї шкіл де є порожня школа, або де нема школи, а я вам покажу вязницю, дім поправи, дім розпусти, які від нинї за 25 літ будуть битком набиті Покажіть менї школу в якій повно дїтей, а я покажу вам поступових сьвітлих, християнських людий в слідуючих роках.

Лїберали на кождій сесії вносили резолюцію домагаючись впровадження закона примусової школи. І кождого разу рад Робліна ту резолюцію відкидав. А се свідчить, що консерватисти не бажають просьвіти для нас, для наших дїтей...

Роблін оперась на своїм Тровнсі Акт. Він назначав многих, йому прихильних одиниць, на тровнсі інспекторів і ті мали б наглядати за дітьми. Та я отверто заявляю, що ті люди суть нічим иньшим лише політичними агентами Робліна. В Брендоні назначено одного коваля тровнсі інспектором Він знав, що сей чоловік є добрим ковалем. Він може добре підкувати коня, поклепати леміш. І такий чоловік, після думки Робліна, є дуже здібним попертя сей дивачний „Тровнсі Акт'' (Всї сьміють ся.)

Відносячись до двомовних шкіл — д. Вілтон заявив, **що не лїберали хотять аби чужинцї не учились своєї матірної мови Лїберали признали що се велика користь учити неанґлїйских дїтий їх матірної мови, читати поезії або повісти, історії. Та не від річи є заявити і се, що неанґлїйских дїтий повинно ся добре учити мови, яка є мовою урядовою в Канаді.** (Оплески.)

Лїберали всегда відносились і відносять ся прихильно до чужосторонних людей

Ми постарались о се, що чужосторонцїв впущено на сю землю, вони тут поправили свою долю, своє житє. І чи не на місце се є, щоб иньшої народности горожанин Канади не мав якоїсь часть горожанського і патріотного таґиру? Чи се є не на місцї, щоб їх дїти научились говорити анґлїйскою мовою''

Я вірю, що чужосторонні поселенці не бажають сего щоб їх дїти були вічно лише звичайними робітниками, копали лише рови. Я щиро вірю в се, що вони бажають аби їх дїти могли осягнути висші позиції, ліпше житє; бажають щоб їх дїти провадили ліпше житє під кождим взглядом. І если вони сего бажають, то очевидностію не будуть противитись ученю анґлїйскої мови, не будуть жити лише своїм житєм, але житєм усего населення Канади''. (Оплески.)

Пряме Законодавство.

О. Д. Мекферсон, посол з Лейксайд вніс другу резолюцію домагаючась прямого законодавства, ся резолюція перейшла одноголосно. Резолюція звучить

„Се конвенція попирає [illegible] прямого законодавства і стверджує, що принят сеї реформи як части нашої системи раду дасть волю людям рішати важнїйші, більші справи і тому буде в гармонії з дїйсною демократією і британським правительством''.

Резолюція була поперта В. Г Бюелом а всї делєгати одноголосно приняли сї.

Мекферсон зазначив, що принціп прямого законодавства є в гармонії з лїбералізмом Закон прямого законодавства надає людям право рядити собою, силою сего закона люди будуть мати право контролювати рад, який буде в силї, сей закон буде запорукою, що рад буде поступати після волї і бажань людей; маючи пряме законодавство рад був би сильно в злуці з народом, всякі важнїйші справи віддавалось би народови до рішеня і як народ рішив би, на се рад мусїв би згодитись''.

На закінчене д. Мекферсон сказав еще: „Хто лише принїв закон прямого законодавства тих його й доси задержуєм Пряме законодавство істнує в 40 стейтах в Австралії, і в Швайцарії також''

По нїм говорив француз Л. С. Ґермейн по французки взиваючи делегатів своєї народности стояти вірно при п Норрісови. „Сего разу сих виборів французкі околицї вберуть ся під прапор Лїберальної партії і будуть боротись за належну адміністрацію справедливости. Ми тепер маєм лише машину за виробляване штучок для Робліна і сї ми мусим сего року знищити''. (Сильні оплески.)

Люйс Г Форнєр, француз також, сказав знов таке „Ми не будем тепер обговорювати платформу ліб. партиї, бо сю справу ми полагодили на нашій французко-лїберальній конвенції, яка відбулась перед кількома днями в Вінніпеґу. На ній ми дістали від Норріса ясну заяву що до наших домагань. Ми радше порівнаймо Робліново обіцянки за минувші 14 лїт з дїлами ліб. партиї а скоро переконаємось, що лїберали щиріше відносять ся і попирають двомовну систему, прок університет і примусову школу. Сего разу ми, французи, поперем ліб партию, бо не поперте від нас та партия вповні заслугує''

(Дальше буде)

ДОРОБИВ СЯ МІЛІОНІВ.

Адольф Буш, котрий вмер в Европі а похований в Ст. Луіс, властитель многих броварів, прибув до Америки без цента. Його майно оцінюють тепер на 25 міліонів долярів. Варто варити пиво

ҐОРКОМУ ГРОЗИТЬ СИБІР

Ґоркого, котрий недавно вернув з Італії до Росії, обжаловано в Петербурзі, за його твір „Мати'', в котрім власти доглянули небезпеку для цїлости російської держави. В разі засуду Ґоркий був би зісланий в Сибір.

Просимо наших посилателів зарівнувати свій довжок.

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЕЛЯ і Ко.
ОГОЛОШЕНЭ!
Шіфкарти з Европи до Вінніпеґу лише $40. і то на найлїпші почтові шіфи.
Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо цїни шіфкарт незадовго можуть бути вищі.
Виготовляєм старокраєві документа леґалізовані п. к. Консулятом а іменно: — контракти купна і спродажі, повновласти, перепроваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільнена від вправ від своих і т. п. як рівнож виробляєм ріжного рода тутешні документа, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всїх частей сьвіта, купуємо і спродаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальности.
Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпеґу
J. G. KIMMEL & CO.
215 Logan Ave. Телефон: Garry 2286 Winnipeg, Man
J. G. KIMMEL НОТАР

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріальне в Вінніпеґу.
[illegible]
ВИРОБЛЯЄ контракти, повновласти і всякі інші документи старокраєві і канадійські
ПРОДАЄ шіфкарти на всїзмі кораблі, в цїнах перевіз 4 до 7 днів
МІНЯЄ і ПОСИЛАЄ гроші до всїх частей світа скоро і безпечно.
ПРОДАЄ і КУПУЄ ґрунта в старім краю і Канаді, а то-[redacted]
В всяких справах і клопотах удавайтесь до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street Winnipeg, Man

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріальних, старокраєвих і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпеґу).
ВИРОБЛЯЭ: повновласти і контракти купна — продажи, леґалізовані через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЭ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через першорядних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЭ подана в військових справах, особливо: увільнена від вправ, контролї і асентерунку.
ПРОДАЭ ШИФКАРТИ на ріжні лїнії корабельні до Старого Краю і з Краю і ПЕРЕСИЛАЭ ГРОШІ до всїх країв.
ВИРОБЛЯЭ ПОЗИЧКІ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЭ від огню і на житє.
КУПУЭ І ПРОДАЭ всякі реальности в місті і на провінції.
Хто не має сталої адреси, той може адресувати свої листи на нашу фірму до себе собі віддерати
Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год. 8-9 що вечера
Всяка інформация д а р о м, за долученим 2ц. марки.
Адресуйте.
E. WARSZAWSKI & CO.
НОТАРІ.
834 Main str. Winnipeg, Man.

ЗАРЯД РУСКОЇ КНИГАРНІ В ВІННІПЕҐУ, 850 MAIN ST — ЗАСИЛАЭ ОТСИМ ВСІМ СВОІМ КОСТЮМЕРАМ І ПОКУПНИМ, АҐЕНТАМ І ВСІМ ПРИХИЛЬНИКАМ КНИЖКИ-ПРОСЬВІТИ, ЩИРІ ЖЕЛАНЯ ВЕСЕЛИХ І ЩАСЛИВИХ СЬВЯТ ВОСКРЕСЕНЯ ХРИСТОВОГО, ПОДІЛЯЮЧИСЬ НАРОДНІМ ПРИВІТОМ:
ХРИСТОС ВОСКРЕС!
Ф. ДОЯЧЕК.
Руска Книгарня
850 Main St. Winnipeg, Man.

Безробітних розганяють водою.

Дванайцять соток безробітних в дорозі до Вашінґтону прибули до міста Сакраменто, Калф. Їх щиро повитано, однак наказано, щоб тихо заховувались, не робили жадних авентур, в противнім разі їх прожене ся з міста. Безробітні сеї поради не послухали, почали домагатись поживи, І пожарна сторожа пустила на них сильну струю води з вужа В сей спосіб місто очистилось з безробітних, голодних дуже скоро. На поміщенім образку видно як громада утїкає перед водою з вужа.

От так капіталісти трактують умираючих з голоду людей!

1814–1914.

З нагоди столїтних роковин Тараса Шевченка.

(Дальше).

На засланю, в неволи Шевченко мусів зносити велике горе, він мусів часто ходити на муштру, начальство нїколи не спускало його зі своїх очий, по українськи не мав до кого або з ким говорити, часописей або книжок не вільно було читати, писати і малювати також нї. Він жив серед пянства, бруду, сварки, бійки, мордерства... Шевченко й каже:

Та не дай, Господи нікому,
Як менї старому,
У неволї пропадати,
Марно лїта коротати

Або:

Немає гірше, як в неволи
Про волю згадувати

У віршах він списав богато про те як йому жилось на засланю. А от в однім пише так:

Приходить нїч у смердячу хату,
Ослизлі думи, розїбють
На стократ серце і надію,
І те, що вимовить не вмію...
І все на сьвітї проженуть,
І спишать нїч, часи лїтами.
Возами глухо потечуть,
І я прірівняння сльозами
Не раз постелю окроплю...
Благаю Бога, щоб світало:
Мов волї — сонця, сьвіту жду.
Цьвіркуни замовкнуть. „Зорю'' бють —
Благаю Бога, щоб смеркало,
Бо на позорище ведуть
Старого дурня муштрувати, —
Щоб знав як волю шанувати,
Щоб знав, що дурня вволи бють.

Неволя була для Шевченка великими муками тоді коли він линув гадками на свою любу Україну. Він писав

Як-же його у неволї
Жити без надії?
Навчіть мене, люде добрі,
А то одурію!

А от читаємо знов його вірш

Ой нагострю товарища,
Засуну в холяву.
Та піду шукати правди
І тієї слави...,

він з великої нудьги, з жалю за своєю любою Україною, хотів пополнити самовбійство.

Великою мукою для Шевченка було в початках й се, що до него жаден з його товаришів не писав нїчо. Йому конечно хотїлось на чужинї, в неволи, почути рідного слова. Він на них і нарікає в своїм вірші де пише таке:

І знов менї не привезла
Нїчого почта з України'

Колись божились та клялись,
Браталась, сестрились зі мною,
Поки мов хмара, розійшлись
Все сльозо, роси тієї сьвятої
. . . . Нї, нї!
Вони з холери повмирали —
А то-б хоч клаптик переслали
Того паперу...

Думав наш ґеній, що його земляки на рідній Україні забули, отже й жалуєсь досадно.

Нїхто й не гавкне, не майне,
Неначе й не було мене'

А в иньшому місцї наш засланець, пост розважає себе й каже

Хиба самому написать
Таки посланиє до себе,
Та все до чиста розказать,
Усе, що треба що й не треба
А то не діждеш ся його,
Того писанія сьвятого,
Сьвятої правди нї від кого.

І справдї, Шевченко писав, не „послання'' але такі свої вірші. Хоч за ним пільно слідили, наглядали то все таки Шевченко хоч нишком а таки складав вірші, виливав свої плачі невольницькі, вірші ховав у чобіт аби нїхто [redacted].

Віршував Тарас, нарікав на долю, на людей Він чув ся бути опущеним, забутим цїлим сьвітом. Та от через рік почали до него писати його товариші Йому легше, веселїйше стало. Що більше, товариші писали, що він незадовго буде увільнений. Шевченко почувши такі слова не торбував ся неволею так дуже як передтим, він живе надією сподїєсь, що от мине місяць, два чи й рік і вийде на волю.

Не так воно на жаль сталось. В маю, 1848 р. Шевченка взяли ще дальше в степ, його беруть на Аральске озеро. Начальство взяло Шевченка туди тому, щоб той вирисував плани, щоб помальовував краєвиди. Над озером сим Росія хотїла будовати форт і мусїла мати описи берегів озера і т. и. При сїй роботї, плаваючи по Аральскім озері, Шевченко був занятий через два роки В осени 1849. вернув до Оренбурґа. Тут він віддихнув, почав писати вірші знова, бо от як він і пише

Менї легшає в неволї
Як я їх складаю
Зза Днїпра мов далекого
Слова прилїтають
І стелять ся на папері.
Плачучи, сьміючись,
Мов ті дїти, і грають
Мою сіру душу
Убогого. Любо менї,
Любо менї з ними,
Мов батькове богатому
З дїтками малими.

Не довго однак Шевченко жив в Оренбурґу, не довго відпочивав він по тяжких трудах в далеких степах, на водах Аралу. Поручник Ісаєв доніс до Петербурґа, що Шевченко свобідно пише вірші і малює. Приказано властям сейчас заарештувати Шевченка, і заслати в ще дальшу пустиню. При сїм забрано в него всї вірші, листи і малюнки.. В вересни, 1850 р. вправили Шевченка на нове заслане, геть аж до Новопетровського форту над Каспійське море. Тут Шевченко був під острим доглядом як до свого виходу з неволї По українськи не писав він нїчогісенько через цїлих шість і половину років. А як що писав то лише в російській мові..

Неначе лютая змія
Ростоптана в степу здихає,
Заходу сонця дожидає —
Отак то я тепер терплю
Та смерть із степу виглядаю —

писав опісля Шевченко. Прямо конав співець України, конав на далекій чужинї, між чужими йому ворожими людьми... І хто знає як булоб сталось єслиб трону не заняв був новий цар, Александер II. Сей цар, на просьбу приятелів і прихильників Шевченка, дня 3 мая, 1857 р. видає амнестію і Шевченко став вільним, рівним між рівними

(Дальше буде).

Вісти зі Старого Краю.

Процес русофілів — Думські попи в салі розправ.

У Львові від чотирох тижнів відбуває ся в салі розправ при ул. Баторія цікаве видовище. На лаві обжалуваних сидять чотири агенти царе і православія, визначні представники галицьких русофілів, яких акт обжалування поставив на рівні з тою хмарою платних шпіонів російського раду, що в останних часах заливали прямо цїлу державу, наповняли вязниці, завдали роботи австрійським судам і поліції. Та хмара шпіонів, супроводжена брязком оружя, що чимраз голоснїйше дає ся чути з сторони північного сусіда, нїщуче що запасають ся на якусь поважну подію, яка загрожує цїлости держави Держава боронить ся. Цїлі ватаги шпіонів сидять вже по тюрмах, а сей процес у Львові має бути одним з тих актів оборони держави перед висланниками ворога

Два русофільські журналісти і два попи, [redacted] на визначних становисках в своїм сторонництві, дістали ся на лаву обжалуваних під замітом найбільшого злочину, якого може допустити ся горожанин супроти своєї держави: обжалувані за зраду держави і за шпіонаж в користь ворожої держави. Але колиби ми не знали про се з акту обжалування і случайно попали до салі розправ,..то трудно булоби сего догадати ся. Головний обжалуваний, посередник між офіціяльною Росією і своїми єдинопартійниками, коротко збиває всї закиди заперечених, зато цїлий тиждень посвячує на виклад про неіснованє українського народа, говорить [redacted] польським політикам, старає ся зєднати собі симпатію у суддїв як Поляків, певний того, що через вказане неприхильного настрою до Українців забезпечить собі у суддїв безкарність. Ті тактики придержують ся і прочі обжалувані і їх оборона. Для приєднання симпатії польської сторони з погордою відкидають можність говорити по українськи і зізнають по польськи. Москвофільська публика піддає ся загальному настроєви і почуває ся в судї — як дома. Тїшать ся з гірдливих нападів обжалуваних на наш нарід і нашу мову — мову „пастухів свинопасів'', мало не оплескує промов обжалуваних і оборони.

Такий образ в салі розправ. Представляючи його ми не сьмієм висказувати погляду на доцільність ведення розправи, а в прочим і не потребуємо сего робити На лаві обжалуваних сидять не наші ренеґати — не зрадники нашого народу, лише зрадники держави. А чи держава схоче енерґічно боронити себе перед зрадниками, се нас мало обходить Для нас вистарчає то, що дала вже і що ще викаже розправа. Хто ще міг сумнівати ся про те, що москвофіли зрадниками нашого народу, що роблять на його шкоду, сей по виводах Бендасюка і товаришів більше про се сумнівати ся не може. Се вистарчить до того, що на успішно будемо могли допевнити вигоїти москвофільського чиряка на нашім організмі. „Гром. Голос''

Напад на двір.

В Вільці шляхоцькій коло Винник мав місце оногди вечером напад на двір кн Сапіжини. Чотирох людий, вооружених в ножі і палиці, повибивало шиби в мешканях двірських офіціялістів, а вилїзши шкаф і дерева поранили кількох осіб. Покликана жандармерия поспішила на поміч і арештувала всїх чотирох напасників. По переслуханю в суді у Винниках відставлено їх до карного суду у Львові, де буде вести ся дальше слїдство Причиною нападу мають бути особисті порахунки між напасниками, які є недавно робітниками у двірських офіціялїстів.

Наслїдки темноти.

В селї Крупельниця збили з тамошні пияни 27-лїтного парібка Михайла Андрушкового з Корчика. Поміжний пішов у власній потребі до сусїднього села Крупельниці, де вступив при нагоді на весїле. Що дальше стало ся, не знати, досить, що домів не приходив цїлий день. Аж на другий день полудни привезли його люди з Крупельниці. Покійний представляв страшний вид: цїле тїло було немилосердно скатоване, одно око вибране, ніс і ухо відтяті, щока розрубана зуби вибиті; з голови вибігали ґулї величини булок. Привезено лікаря, який став бандажувати рани; побитий зачав рухати ся але небавком помер. Кажуть, що злочинці, убивши Андрушкового хотїли кинути його у воду і зарубали вже були струю, однак щось їм перешкодило і вони покинули. Жандарми зловили вже виновників і забрали до Іванової хати; двох в них втїкло до ліса Крушельниця,—се село дуже темне і розпичене, а в якій поступ там не має місця. Бійки, крадїжи, і калїцтва там дуже часті і з сих причин прийшло там до такого сумного випадку.

Ще один шпіон.

До богатої вже колекції російських шпіонів, зловлених в останних часах властями безпечности, треба причислити ще одного, а іменно Івана Гудиму, брата попа Гудими, що сидить тепер на лаві обжалуваних під замітом державної зради і шпіонажу. Іван Гудима був зелізничним робітником, заняттям на стації Ляткинці коло Бродів. Брідська поліція досліджувала вже від довшого часу спосіб жити Гудими, а передовсім його зносини з деякими особами в Радзивилові. Праця поліції не пішла на марно. Зібрано такий обтяжаючий материял, що на його основі арештовано Гудиму перед кількома днями. Дальші дослідження устаналии, що Гудима був російським шпіоном — що правда, підрядної класи — і займав ся військовим шпіонством, доставляючи деяких стратегічних інформацій Гудима стояв в контакті з російським урядом в Радзивилові Кащеєвом, котрий давав йому поручення і — рублї. По арештованю відставлено Івана Гудиму до суду в Золочеві, звідки поміщено минувшого тижня до арештів карного суду у Львові, де буде вести ся проти нього дальше слїдство

Емиґраційне пекло.

Читаємо в „Дїлі'': „Тисячі емиґрантів з Галичини, Польщі і Українців завалили Мисловиці, Богумін і Краків Гнані голодом і нуждою і приманювані аґентами кидають без надуми рідні села з дїтьми і жінками, приїжджають до Мисловиць — роботи нема. Чекають цїлими тижнями, валяють ся по долївках бараків, дворців, вулиць і ринків, зі над ними знущають ся уличники, голодують, плачуть, жебрають запасть ся їх зароблені волуги, мруть. Оден емиґрант мав померти з голоду Щойно в поліцію і поведено заметушили ся власти, щоби принести нещасним жертвам галицької господарки деяку поміч в поживі і гроша, а також приватні особи помагають грішми, хлібом, молоком.

Заведене паспортів в Австрії.

Міністерство внутрішних справ обсуждало при днях цїлі поліції у Відни централю контролї переселенчого руху і установлена контроль цї органи, які після принятя закона будуть домагати ся від кождого чужинця легітимованя і виказання, які від має середників на оно удержане. Задачею сеї власти буде не лише задержувати утікачів перед військовою службою, але також охороновати переселенців перед прикрими наслідками переважного переселення.

Школа вперед 4000 лїт.

В далекій Азії, над ріками Ефрат і Тиґр, в тім місци де колись стояв могучий Вавилон з своїми величавими будівлями і вежами, нині є тільки звалища, купи по більшій части грубою верствою землї. Як нас історія вчить, жив там давно нарід мудрий, вчений, промисловий, нарід, що перший винайшов письмо, але від нього приняли инші сусїдні народи. В тім народі були великі вчені, звіздарі. Але як все на сьвіті вмерати мусить, так згинув і той нарід, а на звалищах величавських міст, засипаних землею, повиростали нові міста

Вчені дослідники старинности, хотячи довідати ся, як то давно люди жили, як в них стояла високо „наука, штука, промисл, торговля, забрали ся до викопуваня тих старинностий і до розслїджуваня житя того старинного народу. Від яких сто років чимало робітників під доглядом учених розкопує той край і майже що року вдасть ся їм відкопати то яку будівлю, то яке місто. З відкопаного такого міста учені пізнають, як давно люди жили, які мали хати, як вбирали ся, як орали, як били ся в бою, як писали і так далі. Одному славному ученому довелось навіть відчитати письмо давних Вавилонців, з якого ми довідуємо ся про історію давного Вавилону

Недавно тому один учений, на імя Шейль, пойшов з робітниками в той край та став розкопувати одну гору, сподїючи ся там відкопати місто. По році тяжкої і мозольної праці вдало ся йому натрафити на слїд старого міста Обережно велів розкопати землю і не нарушувати відкопаних будівель В будівлях тих найшов він чимало глиняних табличок, записаних вавилонським письмом [redacted] що учені вже давнїйше знали і його відчитали, а Шейль також вмів його читати, тому з тих табличок переконав ся, що він відкопав давну вавилонську школу

Виглядає [redacted]

Цїла будова з цегли, подїлена на богато комірок, які були шкільними салями. У кождій такій комірці знайдено богато табличок, се певно тому, бо як записано одну табличку, то ученик мусів писати на другій. На деяких табличках письмо було рівно і гарне. Се видко були таблички учителя, бо на решті табличок було письмо менше вдале і поправлюване. На одній такій табличці вичитав вчений Шейль таку напись: „Хто скоро навчить ся читати і писати, той буде ясний, як сонце''. З сього видко, що учителї заохочували своїх учеників до читаня і писаня На тих глиняних табличках ученики писали кісточками гейби рильцем, бо там знайдено богато тих кісточок. З подїй, записаних на тих табличках, довідуємо ся, що школа та була заложена 2000 літ перед Христом, а перед нашими часами 4000 лїт.

З сього видно, що давні вавилонські школи не дуже були відмінні від наших. В нас так само, коли мала дитина прийде до школи, пише на табличці після взору, записаного учителем на великій таблиці. Наука, штука читаня і писаня мабуть дуже була потрібна, коли її люди вчили ся в такій давній старині. А щож говорити тепер в наших часах, коли без письма годі обійти ся! Зрозуміли се люди культурні, тому позакладали як найбільше шкіл для дїтий і шкіл для неграмотних старших людий і аби тільки як найбільше людий вивчили ся читати і писати. Тільки в нас якось все те йде туго. Нема відваги тай охоти, а [illegible] доведена, що не тільки читаня, але і старий при добрій волі може навчити ся читати і писати в школі для неграмотних Закладайтеж тому такі школи і ходіть до них всї, жони, жінки, парубки неписьменні і вчіть ся. Вчіть ся письма, аби ви були по словам вавилонської пословиці

„Ясні як сонце наукою і знанєм правди!''

(Добра Новина)

Адвокат і Публичний Нотар
[illegible]
R. S. SHACKLEFORD
адвокат публичний нотар
854 Main St. Winnipeg Man
Phone St. John [illegible]

ПОТРІБНО АҐЕНТІВ
[illegible]
PHOENIX NOVELTY CO
NEW YORK Dept. 1

Потрібно людей
ЗАРОБЛЯЙТЕ В ЧАСІ НАУКИ
[illegible]
The Omar School of Trades & Arts
[illegible]

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, з бороди і лиця не буде, без жадного болю, не лишаючи жадних слїдів по собі Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реджестрованім листі або почтовими марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як его уживати.
Адрес: Dr. BELLINS,
55 Delancy St. New York, N. Y.
Потреба аґентів.

Тукета
T & B
папіроси
не клеєні.

Робітники!

Уникнете ревматизму і невральгії з перестудженя єсли будете уживати Др. Ріхтера

PAIN EXPELLER-а

Се средство має за собою 43 річний рекорд. Його уживають на цілому сьвіту і можна дістати в усіх аптеках в Стейтах і Канаді.

[illegible]

Уживайте в час ОСЛАБЛЕНЯ, РЕВМАТИЧНОГО БОЛЮ, БОЛЮ В ГРУДЯХ, ЗУБІВ, УХ ТА ЖОЛУДКА.

Повне поясненє в Руській мові в кождій пачці. Стережіть ся подібних лікарств. Славний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.

Виробляєсь лише через

F. Ad. RICHTER & CO.

74-80 Washington St New York City

- - - EDDY'S - - -

ВОЛОКНИСТОГО ВИРОБУ

ВЕДРА І ПУТНІ ПОТРЕВАЮТЬ БОГАТО ДОВШЕ ЧИМ ДЕРЕВЯНІ АБО БЛЯШАННІ ВЕДРА-ПУТНІ. СУТЬ ТАНЬШІ ВИДЕРЖАТЬ ДОВШЕ. ГОРЯЧ ВОДИ. В НИХ НЕ ЗАРЖАВІЮ ШМАТИ

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40

Пішлемо вам впрост з фабрика один славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 днів

БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.

По 30 днях, єсли вдоволені, можете його затримати в нам платити

$2 МІСЯЧНО.

[illegible]

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.

46½ E. 7th St. Dept 24 New York, N. Y

International DENTAL PARLORS

STEIMAN BLOCK, SELKIRK AVE. & [illegible]

—◆— Найбільше модерний офіс в Канаді. —◆

Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за $5.00
Вставлене всіх зубів від $9.00 і висше
Наповнене зуба золотом від $2 00 і висше
" " сріблом від $0.50 і висше
" " порцеляною від $1.00 і висше

Оператори з Американьских і Канадийских шкіл. Женщина до обслуги. Отворено від рано до вечер.

ТЕЛЕФОН ST. JOHN 2447

ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ

The Empire Sash & Door Co., Ltd.

Henry Ave., — East. — Winnipeg.

Дошки, Ліски, Гонти.

Точно доставляєм. — Задоволене гарантуємо.

НАША АДРЕСА

,,Canadian Farmer'' Box 3556, St. B Winnipeg, Man.

Всячина.

ЛЬОНДОН В ЧИСЛАХ.

Сими днями появилась річна статистика міста Льондону, а сухі числа, що містать ся в тій виказці, подають тому, що їх уміє читати, величавий образ сього великаньского міста та його житя. Льондон числить тепер 4½ міліона мешканців — перед шістьдесяти роками було їх 2½ міліона. Найсильніший зріст припадає на роки 1861 — 1891; тепер починає число населеня Льондона трохи спадати. Несподіванкою найновійшої статистики є те, що число женщин не перевисшає вже так значно числа мущин як передше. На 1000 льондоньских мущин припадає тепер 1127 женщин, а перед 50 літами на 1000 мущин припадало 1185 женщин. Незамужних женщин є 730.000, замужних 809,000, вдовиць 200.000. Жонатих мущин є 794 000, вільних 600 000, а лише 75,000 вдівців. Нинішні часи не конечно сприяючі для супружества, коли перед шістьдесяти літами 2·2% Льондонців було жонатих, то тепер знайшло ся їх лише 1 86 проц.

Що тижня вмирає в Льондоні 1.200 людий, родить ся 2.000 дітий і вінчає ся 800 пар, 3 000 нещасливців перебуває в домах божевільних, вязниці числять 4 800 осіб, робітничі доми 55 000. Число льондонців уроджених в Льондоні незвичайно зросло, хоч іміграция до сього великаньского міста постійно збільшаєть ся. Перед шістьдесяти літами було лише 61·7 проц. Льондонців родом з Льондону, нині є їх 60 4 проц. Що до числа чужинців в Льондоні, то воно протягом остатних шістьдесять літ сильно зросло. Воно виносило в році 1852 лише 11 на тисячку, а тепер на 1 000 число 34 чужинців. Найбільшою кольонією чужинців в Льондоні — се кольонія Росиян, що числить 39,000 голов. Дальше йде німецька кольонія з 27,000 головами. Поляків в Льондоні живе 21 000 Французів 14,000, Італійців 11.600 Австрийців 9 000, Голяндерців 4.000 Загальне число чужинецьких кольоній в Льондоні виносить около 151 000 осіб. Вкінци займаєть ся статистичний звіт питанем, кілько варт Льондон? Податкова вартість міста виносить около $179,124,000.

БУДУЧА АЛЬБАНЬСКА АРМІЯ

Одною з перших задач, яка жде володітеля Альбанії князя Вільгельма І., є утворене оружної сили в своїй молодій державі. Поки що мають повстати кадри, які підчас мира будуть мати 10,000 жовнірів. Підчас війни буде мати альбаньска армія що найменше 90.000 жовнірів, яке то число відвічає 10 проц. населеня нової держави. Першими інструкторами сеї армії мають бути німецкі офіцири. На їх вивід до Альбанії цісар Вільгельм вже згодив ся

ЖІНКА МУЖЧИНОЮ 60 ЛІТ

Квінси, Іл. — ,,Альберт'' Котлер, жінка, що уходила за мужчину 60 літ і служила за вояка в армії Ген. Ґранта, в часі Домашної Війни, остала перевезена до заведеня для божевільних. Жінка ся уродилась в Ірлянції 75 роки тому. Вона прийшла сюди перебрана за хлопа і так незамічена зістала перепущена через еміграційні власти. Коли вибухла війна, вона вступила до армії і служила в компанії Ді, 95 полку піхоти з Іллінойс. Брала вона участь в кровавих борбах і виходила звідтам ціло. Постарівши ся просила вона о приняте до дому Інвалідів, позаяк не мала з чого жити. Її приняли і тут викрилась уся правда. Чи вона справді не повна розуму, не знати. Щойно тепер лікарі єї досліджують.

Се є ДОМОВА КРАСКА, яку може вживати кождий

Я красила сею краскою

Чиста і проста до вживаня

DY-O-LA

Напишіть по кольорову карту і книжечку Нр. 105, вона даром

The Johnson Richardson Co., Ltd. Montreal, Can.

ЗДОБУТОК НЮ-ЙОРСКИХ НІМЦІВ

Довший час заходили ся Німці одного Ню-Йорського передмістя коло сего, щоби їх рідною мовою вела ся наука в публичній, американьскій школі. Як звісно, шкільні американьскі власти опирають ся таким реформам дуже. А перед Німцями таки уступили, бо з початком слідуючого шкільного року уводить ся до одної школи науку німецької мови.

ЦІКАВІ ВИКОПАЛИНИ В ПОЛУДНЕВІЙ АФРИЦІ

В полудневій Африці, що належить до Німеччини, пороблено ученими людьми предівні відкритя. Відкопано там, именно, велику скількість людських трупів, що лежали в такій земній масі, що не допускала до цілковитого знищеня. Як кажуть учені, сі трупи людські мають походити з часів предпотопових

ДЛЯ БІДНИХ І ГОЛОДНИХ НЕМА ПОМИЛОВАНЯ.

В Ню-Йорку мала місце така подія. Около 300 безробітних, зголодованих, бідних зайшли до ксьондза католицкої церкви св. Альфонса і просили щоб позволив в своїм дворі переночувати і дав дещо їсти. Вони були певні, що ксьондз поступить після науки Христа, який сказав що скілько рази нагодуєте або приймете бідного то так само [redacted] бисьте мене нагодували або приймили. Но в своїм віруваню вони завелись. Ксьондз покликав поліцію і та арештувала Тененбавма, провідника тих 300 безробітних. Суд присяглих узнав його винним, а судія [redacted] чив йому найвисшу кару $500 або 500 днів арешту, кромі року на який він засуджений.

ОГРАБЛЕНЄ КОРАБЛЯ ЧЕРЕЗ ХІНСЬКИХ РОЗБІЙНИКІВ.

Около 50 хінських розбійників всіло на норвежський корабель ,,Хільдар''. В дорозі розбійники [redacted] всіх европейських офіцирів і забрали їм та пасажирам всі вартнісні предмети і около 30.000 марок готівки. Заволодівши кораблем, попливли до заливу Віас. Там свою добичу відвезли човнами, а корабель полишили на повнім мори. Наконець офіцирам удало ся освободити ся з узів і корабель повернув до Гонконгу.

ВОЄННІ ПРОБИ В РОСИЇ.

З галицких часописів довідуємось, що з Петербурга до Києва приїхав міністер війни Сухомлінов враз з великим штабом висших офіцирів, щоби перевести пробу війни на військових мапах, подібну до остатної такої воєнної проби в Австриї. Проба призначена для генералиції київського воєнного округа і потреває тиждень.

СПЛЯЧИЙ ПОЇЗД.

В сих днях зелізничий будник надвислянської зелізниці на лінії Острок-Целестинів побачив стоячий товаровий поїзд. Оглянувши причини задержаня поїзду, побачив, що ціла обслуга поїзду, почавши від машиніста і його помічника, скінчивши на гамулцевім кондукторі, спала глубоким сном. Будник збудив машиніста, надкондуктора і поїзд рушив в дальшу дорогу. Зовсім як в казці

ПРИМУСОВА ПРОДАЖ ЖИДІВСКИХ ДОМІВ

В київскім губерніяльнім уряді буде небавком закінчений збір матеріялів, які відносять ся до жидів власників домів, що не мають права на замешкане в Києві. Всі жиди сеї категориї будуть потягнені до судової відвічальности з арт. 1171 карн. кол. Рівночасно одержать они приказ продати свої нерухомости в часі двох тижнів, бо в [redacted] случаю будуть їх добра сконфіскувані.

ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ НЕМА ПОМОЧИ.

25 юнія і соціялістична партія вислала своїх представителів на засідане ради міста Ню Йорку. Вони домагали ся, щоби місто сейчас почало публичні роботи, але батьки міста відказали, що се неможливе та вказали на політиків в Вашингтоні як виновників теперішного безробітя. Після слів депутатів робітників в місті Ню Йорку має бути около 400 000 безробітних. Многі діти не ходять до школи, бо не мають ні що їсти, ні в що одягнути ся.

ЖИДИ ПРОТИ КАТОЛИЦКОГО ПОХОРОНУ

Безличність варшавских жидів що до християнского населеня росте з кождим днем. Що йно стало ся подія непошанованя і кпин з релігійного обряду. В суботу дня 28 липня о год. 2 по полудни з дому ч. 16 при ул. Крохмальній хоронено тіло дитини п. Слонєвича. Перед домом, перед який заїхав караван, зібрала ся товпа жидів. Непрошені гості почали сьміяти ся з жалібного воза і його обслуги. А коли винесено з помешканя домовину, жиди обкидали єї і учасників похорону камінями. Сьвідки профанациї безуспішно старали ся розігнати жидів, бо сі ні на хвилю не перебивали собі веселої забави. Вкінци візник каравану був приневолений батогом розігнати жидів. Коли похоронний похід рушив, товпа жидів, скачучи при акомпаніменті котячої музики, товаришила похоронови через цілу жидівську дільницю.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ

Доктора G. KALICHMAN-a в Винніпеґу.

Спеціяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних

Ліпше і новійше лічене сифіліса ,,606'' проф. Ерліха

Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.

Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю задатку.

Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.

Філії офіси в всіх головних містах в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТИШ КОЛУМБІЇ

Авторизований капітал . . . 10,000,000 00
Резервовий фонд 8,100,000.00
Капітал вплачений 6,925,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.

Депозити приймають ся від $1 00 і більше і доплачуєть ся процент від дня вкладки. Видають ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта

NORTH END ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave.

ВИННИПЕГСКА ФІЛІЯ
N. G. LESLIE, Manager.

PORTAGE AVE. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Colony St.

Др. Е. ГЕРЖАБЕК.

Єдиний руський лікар зі старого Краю. - Єдиний руський лікар в Канаді.

СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ

Мешкає і ординує в своїм шпиталі 415 Pritchard Ave.

PHONE St. J. [illegible] WINNIPEG MAN

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Eal для кави.

[illegible]

Philadelphia, U.S.A.

[illegible]

Спеціяльно на десять місяців.

Богато жиючих поза Новим Йорком не можуть звідати нашого магазину

Тим то даємо можливість купити за $28 00 грамофон з 40 сьпівами, що деинде коштує $55 00

[illegible]

[illegible] YORK [illegible]

306 310 Grand St. Dept New York

Продаємо також ріжні роди музичних інструментів

Позвольте післати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і 12 Руських сьпівів на 30 днів

БЕЗПЛАТНА ПРОБА.

Безплатно Проби.

[illegible]

$2. МІСЯЧНО.

[illegible]

SAUL BIRNS

117 Second Ave. Dept. New York.

Для Ню Йорских костумерів, наш стор отворений вечерами і Неділями

Спробуйте наш фонограф на 3 місяці безплатно.

$1. МІСЯЧНО

[illegible]

24 і 50 руських сьпівів безплатно.

[illegible]

ROYAL PHONOGRAPH CO. 91 East 4th St., Dep 11. New York, N.Y.

Дописи.

Рейн, Саск.

Хвальна Редакціє.

Прошу ласкаво уділити мені місця в Вашій часописи на моїх кілька слів.

Я зачну таки по хлопськи, по дяківски: ,,Єдино аще просите — возприймлете''.

Вов, читачі, а ви що, не чуєте як нас фармерів якісь римські дипльомовані теольоги називають нерівно зво-марканими, хамами, ослами, і що там яких. Називає нас так консервативний запроданец, дипльомований ,,професор'' Петро Карманьский

Гей, мой, Петре! А вас богато таких є? Ну, ну, фальний з вас теольоґ, нема що й казати. Так називати своїх братів во Христі навчили вас лиш Петре в Римі? То ви в Римі навчились отсих слів: хам, осел, пуцьвірок, раб, смаркачі, ідіоти, арапраби, блюдолизи, темняки, сліпцуни, наймити, драби, падлюки, злодії, дурноваті, медведі, воли, собаки, сироде, гаде, кодло галюче, формалі і т. д. і т. д. Ну, гарно там учать! Щасте, що не богато з Русинів мали нагоду вчити ся в Римі тих високих наук, а то усі ,,образовані'' творилиб товариство ідіотів.

Каже Карманьский, що ми дяки неграмотні, не знаєм історії. А я скажу, що ми дуже добре знаєм сьв. Інквизицію, знаєм Варвару Убрик, знаємо на весь сьвіт славну історію Мацоха, Шмідта... Сі послідні [redacted] теольоги як ви Петре. Ми навіть знаємо в котру дудку ви дуєте. Не думайте, що то лиш той весь знає, що є професором історії і літератури, той що був в Римі. Ви може знаєте свою історію і літературу, а поза тим ви чистий туман тай вже. Се ви показали на самім собі дуже добре.

Ви ,,образовані'' рекрути не знаєте того, що фармері, дячки жиють в Канаді вже від сімнадцять літ, не знаєте того, що ми в початках днювали і ночували в канадийских пущах, під голим небом, не знаєте що ми терпіли голод і холод. Тоді ви ,,мудрці'' римські не знали нас, не приїхали і не загріли нас бодай щиримисловами... Вам байдуже було про нас, про наше житє, ви по просту кпили собі з тих що їхали сюда до Канади... А тепер, о — тепер то вже є всі ,,вчені'', бо зобачили, що ми жєм і можем мати житє і їм. Тепер вже й такі ,,професори'' як Карманьский відважились приїхати до нас і замісто показати путь праведного — хотять загнати нас в нове ярмо, лише тому, що лиш се вони беруть гроші

Но честь най буде тим дячкам... Вони приїхали сюда враз з нами, вони загрівали нас до витревалости, працювали на народнім поли: ті дячки і хами, раби і тумани недопустили щоб нас пожер лютий звір в роді консерватизму, асимиляції, вони поучували нас, вказували праву дорогу, вони постарали ся о часописі, о книжки. І першою часописю є ,,Канадийский Фармер''. Ся часопись перша почала сіяти просьвіту між нас Русинів в Канаді, ся часопись найбільше спричинилась до визволеня нас з духовного занепаду... — Народ потрохи почав прозрівати, сильніти морально і матеріяльно. Почали будовати школи, церкви, засновувати читальні, закладати кооперативні спілки, сторі і т. д. Народ під впливом сьвідоміших одиниць щойно почав випростовуватись — аж ту тобі лізе така малпа Карманьский і усе те зганив, зганьбив, подоптав, обкидав болотом.. І після його плянів, то народ повинен усе те що до тепер здобув — знищити, передових одиниць прогнати — а тоді Карманьский начинає свою роботу... Ей, мало, мало! Дурний тебе піп хрестив!

,,Небо восхотіли воло мати на нас овцох і волох тяжкоє бремя'', от сего хоче Карманьский, хоче щоб всі ми Русини пішли під корматy консерватів. А ми від консерватів—ляхів з Галичини втікали а Карманьский не перестає свое торочити, що консервати то наші спасителі. Я отже спитаю вас ,,професоре'': де ваш розум і честь? Чи вже ви їх стратили в Римі студиючи теольоґію, або тоді як їхали на шифі через Атлантийске море?

Я вам вкінци скажу, що наші просьвітителі, яких ви Карманьский називаєте дячками, хамами, ослами, перейшли потрібні їм науки, перейшли всі степені канадийского житя, вони напрацювалися досить для нас і ми зате їх любимо і будем любити, бо знаємо і віримо що коли вони [redacted] просьвіщати через сімнайцять послідних літ то сю роботу потрафлять вести і [redacted] дальше. А з жадними малпюками ми не хочем мати до діла.

Брат фармерів

Сантон, Ман.

Хвальна Ред. ,,К. Ф.''

Вже давнійше в консервативній шматі була поміщена допись з Куке Крік, де автор дописи говорить про ліберальних агентів і т. в.

Коли вже так то й я думаю дещо сказати і про роботу консервативних агентів як вештають ся по нашій кольонії десятками. На самперед скажу про конс. мітінґ який відбув ся в Куке Крік в польскій галі. На мітінґу були присутні конс. кандидат на посла, Стефаник, Волнар — інспектор від бодників і Копецкий. Мітінґ був скликаний конс. агентами в той спосіб: розголошено по кольонії, щоб зійшли ся діти до галі, бо будуть дарунки давати, але з дітьми нехай і родичі прийдуть також подивити ся на ті дарунки. І чи вгадаєте які се дарунки? Ото принесли два бушлі цукорків, набрали горнятком і давали дітям. Як вже всі діти дістали по горнятку цукорків то зачали розливати старшим людям. Та ті вже не діти, зачали хапати один наперед другого, вихопили мішок з цукорками в руки і держались як собаки над кісткою. Консерватисти лише дивились на те все, моргали і посьміхувались.

Скінчилась драчка і Стефаник почав говорити. Між иньшими він таке сказав — ,,Люби діточки, видите, ми є тут в чужім краю тай нам хочуть ліберали відобрати нашу рідну мову''.

От яких штучок консерватисти уживають! Купують людей за цукорки й голосять що ліберали хотять відібрати нам нашу рідну мову. А чому ті панове не скажуть людям правди, лиш затуманюють їх цукорками та брехнями. А вже панове забули вже той час коли конс. заборонили учити в одній з тутешних шкіл. Тоді учив п. Тео. Гаврилюк і зате що він учив дітей з руських читанок (призначені для Галичини) то інспектор завдав его до міністра просьвіти і Гаврилюк мав вже платити кару. Але учителі, що були з'їхались на конвенцію, зробили просьбу чи протест до міністра, аби той не карав Гаврилюка і міністер послухав. І хто знає, може подібне було ще де, але лише ніхто не пише. Отже панове консервати, не кажіть що ліберали хотять знищити нашу мову, бо сего як раз хотять консервати.

А чому консервативні агенти не скажете людям того, як консерват Роблін трактував наших людий перед кількома літами, як називав проволав, ганьбив, прямо ногами доптав Русинів. Ви про се ані не пискнете, бо се гріх консервативний. Ви лише плетете всілякі небелиці проти лібералів, але чи такі брехні поможуть вам що? Не думаю зовсім! Бо не думайте собі, що то всі такі що за оден цукорок готов вас в плечі поцілувати. Не всі з нами ті що колись були. От я самий вже аж надто добре переконав ся, що ви цигани, лише штучками людей ловите до себе... Во от тамтих виборів Mr. Шаблевский їздив з інжініром, міряв дороги, бив палики, показував людям грушки на верби щоб забрати руські голоси. По виборах у руських кольоніях ніхто з сьвічкою не міг найти конс. агента, видно було хиба ті колики що побили перед виборами. А чому, еще спитаю, ті конс. агенти не купують дорогами англ. голосів? Бо знають, що англ. не такі темні як наші люди.. Та їм годі дивуватись, вони не мали нагоди набути того дрібку знаня. А вже конс. агенти що робите — еще більше затемнюєте їх. І чи се добре, чи се по правді, по христіяньски?

А може ви панове консерватисти не забули і сего як в Куке Крік на самий новий рік приїхав до церкви епископ Будка. Як вже кінчилась Служба Божа — з Вінніпеґу автомобілем приїхав Стефаник, став перед церквою і чекав як з церкви вийдут люди. Як зачали виходити, то Стефаник роздавав людям ,,Канаду'' а відтак мав еще свою промову до людей про вибори. І дивно, що сего ,,Горожанин'' не подав до ,,Канади'' такою. Не подав, бо єму не розходить ся о правду, о добро людське а о свою повну кишеню.. Жадний консерватист не дбає щоб нам було добре, він хоче лише наших голосів. Але дорогі брати, не дайте ся їм задурити, покажім їм вже раз що нас не купить за жадні гроші. Ми прецінь люди, і мусим старатись щоб за людей нас цінив сьвіт

Фармер з Сантон.

Калдер, Саск.

Хвальна Ред. ,,К. Ф.''

З усіх сторін Канади люди подають вісти до часописи отже і я дещо скажу про наше місточко Калдер. Тут народ еще бідний, але дяка Богу що не спить. Що правда, читальні у нас нема, бо хто єї утримає, треба грошей на книжки і часописі а їх нема кому дати. Навіть в сторах люди беруть на кредит, бо нема звідки заплатити. Ну, що иньшого як треба запити, на алькоголь гроші найдуть ся з кождого. До готелю і похладки несуть, бо знають, що там ни ,,таїк'' не дає. В готелю, при барі наші ,,бідні'' свати таки добре попідхмелюють ся, сьпівають, врачуть а там один другому лупає фляшкою по голові. А вже - як хто попаде під ноги, то ,,ґуляй'', на него кидають ся наші свати як вовки на стерво: бють, кусають, рвуть одіж і тіло. От, така в нас єдність, така просьвіта.

Суть такі, що прирекли другим що в готели не будуть пити. І справді, не пють. Те зате вони беруть до дому по ґальонови ганешівки чи якої там иньшої, запрошують одні других (аж пияків) і пють, баллять по кілька днів, запор [redacted]

І диво, що на алькогольні напитки у них суть гроші, а згадай що за часопись так зараз скривить ся як середа на пятницю і каже що цента не має а не то аж доляра чи два на часопись. Що иньшого як би сказав щоб дав на горівку, такий сватон і пятку дав би сейчас.

Справді, лячно стає коли лише нагадаєш собі як наш нарід гине, пропадає в темноті, топить ся в алькоголю І питаю себе: коли сему буде конець.

Здоровлю [redacted] читачів ,,К. Ф.'' Д. А.

Кілька слів правди.

Надіслане

Вже нам фармерам осточертіло слухати ті вічні нарікання зі сторони тих одиниць, які не суть учителями в повнім того слова значіню, а думають що ними є. Сі люди за ліниві доложити праці щоб зіпнити тої цілі, вони лише видумують ріжні нісенітниці і безпідставно осуджують ліберальну партію будьто-би вона забороняє учити нашої мови в публичних школах, виганяє учителів і т. п. Лише, що ті панки не хотять признати сего, що між учителем а учителем є велика різниця. Якийнебудь партач бере ся учителювати, а єсли покажесь що він не може вчити і його зате виганяють зі школи, так він сейчас їде до незалежних патріотів і там — кричить на лібералів, що ті проганяють учителів, не дають нашим дітям вчитись руської мови і т. п.

Кричуть: Наша шкільна справа в Канаді стоїть лихо, виганяють наших учителів і т. п. Так, се справда! Але чія тут вина в тім, чи не ваша панове псевдоучителі? Чому не подумаєте серіозно над сею справою, чому врештою не стараєтесь всіми силами здобути усе те чого доброму учителеви треба? Чому кождий хоче лише хитро, легким способом, без коштів, без науки бути учителем? Чому вже раз не подумаєте над сим що через ваше, псевдоучителі, недбальство тратить ціла наша суспільність? Єсли ви хочете правди, то чому вперед ви самі нею не послугуєтесь? Чому знаєте вимагати щось від когось, а про себе ви нічого не згадуєте, від самих себе ви нічого не вимагаєте? Чому врешті не хочете, панове, зрозуміти, що єсли в котрій провінції виганяють учителів то суть до того важні причини?

Кождий се знає, що тепер на кольоніях суть школи до яких ходять діти не лише руські, але і англійскі та ще якої там народности. В школах вже є пятий, шестий або і осмий ґрейд. Ну, і зайде до такої школи учитель-партач. Що він може учити? А много учителів в західній Канаді є без жадної кваліфікації і хвалять ся своєю кількарічною практикою. І яка там у них практика? Хай простий фармер робить докторську практику, або скаже, що має трирічну докторську практику. Та куди се, як і знав в школі не був, не знає навіть що таке кров, мускули і т. п. Таке й тут. Добре, як людина, що хоче бути учителем скінчить учительський семинар, він знає як робити практику, знає як досліджувати самого себе, но вже ніколи того не зробить людина, що не має найменьшого поняття про знане і знане учителя.

Я мав нагоду бачити таке. Прийшов до школи руський учитель з пять річною ,,практикою.'' В школі діти руські і англійскі. Учив кілька днів і на англійських дітий мало звертав уваги, а вчив руських лише по руськи. Англиці сейчас підняли крик, бо вони прецінь платять шкільний податок і посилаючи своїх дітий до школи хотять щоб вони щось учились. І учились би як-би учитель знав єсли так по англійски, а то ні свого ні чужого не знає добре... І чи дивуватись тут, що такого учителя проганяють? Чи річ тут підносити крик, що виганяють наших руських учителів? Дурне! Ми самі повинні о се дбати а бисьмо мали добре укваліфікованих учителів і за такими партачами не жаліли, бо в той спосіб лише деморалізуєсь учительство...

Скаже може дехто, що я дуже твердий ліберал, ворог своїм учителям. Ні панове, Богом клянусь, що мені ходить лише о те, аби ми мали добре укваліфікованих учителів, не партачів, які нічого не розуміють а запають ся за учительске ремесло. Лише порівнайте деяких тутешних учителів з галицкими учителями: як небо від землі високо. А ми в чужім краю, між чужими народами, тут свое національне істнованє маєм завдячити своїм учителям. А де-ж такі у нас учителі? Мало їх поки що, ой мало! Суть, що знають свою мову добре, знають граматику, історію, літературу, та їх небогато... Решта які є то лише звичайні робітники: заробляють в легкий спосіб доляри і жиють гойно.

Наші учителі повинні а раніше вчитися, знати англійську мову як найліпше, щоб потрафили добре учити і англійских дітий, та так виробити собі симпатію і пошану в Англійців. Зрештою се відбиваєсь користно і на нашій шкільній молодіжи...

Під сю пору шкіл до занятя є дуже богато, усюди даєсь сильно відчувати брак учителів. А де ті учителі? Нема! Ми хочем учителів, так, учителів, але не Джеків, які батярують в Вінніпеґу, а не маючи звідки зажити — йде на посаду учителя. А такого Джека за учителя мали і ми в своїй школі. Учив через три місяці тай.. Бо розумієсь, який се учитель як він не уміє навіть листа по руськи написати, по англ. то ненаписав-би хочби-му очи виколов. Він-же по англ. вчивсь всего кілька місяців. Він навіть не потрафив адрес на коверті написати, бо писав Mr. і Esq. Mr. перед іменем а Esq. на кінци імени. Що більше він і сего не знав як пишесь Esq. бо написав Eqs. Я навіть маю кілька заадресованих ним коверт в сей спосіб. І як не осудити таких учителів, як не питувати їх за їх неуцтво. Таких учителів — неуків гнати ґальопом зі шкіл де учать до — шкіл де-б сами еще учились богато.

Не думав я ніпадатись на нікого, а тим більше на учителів, але що зробити, як годі затаїти отакі гріхи. Я знаю, що ми маєм учителів, які заслугують вповні на назву учителів, заслугують в нас на пошану і похвалу.

Скаже може дехто що я вмішуюсь в не мою справу. Так, се моя справа. Пишу се, в імени многих фармерів. Годі нам мовчати, ми мусим таком впоминатись о те якого ми потребуєм, зн. добрих учителів. Ми будуєм школи, платимо добру платню учителям — но не Джекам. Се кождий здоровоумаючий признає. Отсих кілька моїх слів не повинні обурити тих які не почувають ся догріха. Ніхто не повинен обурюватись на лібералів з Альберті що прогнали чотирох учителів-неуків. Противно кождий що хоче бути учителем в своїм власнім інтересі, в інтересі цілого народа — повинен належито на се становище приготовитись. Вояк не йде на війну з ціпом чи буком, а з багнетом, ґвером, кулями. І учитель не повинен йти на кольонію учити дітий зі знанем яке здобув на ул. більших міст, а зі знанем яке набуваєсь в висших школах, в учительских семинаріях. От щойно тоді ми малиб добрих учителів, тоді вже ні ліберали ні ми сами не проганялиб учителів з наших шкіл. Маючи добре вишколених учителів у нас запанувала-би згода, тоді доперва засьвітило б сонце і в наше віконце

Фармер

50,000 KSIĄŻEK

Absolutnie Darmo.

Darmo dla Mężczyzn

Czy jesteś doknięty

[illegible]

Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.

DR. JOS. LISTER & CO., P. 407 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Panowie: Jestem zainteresowany wasz. ofertą bezpłatnej książki i życzyłbym abyście posłali mi jedną natychmiast.

Imię i nazwisko

Adres Stan

ШИФКАРТОВА КАНЦЕЛЯРІЯ.

Продаємо шифкарти на всі лінії та до всіх частий світа. З Гамбурґа, Ротердаму або Антверпен до Вінніпеґу $40.00. З Либави (Росія) до Вінніпеґу $45.00.

[illegible]

[illegible]

614 Main St. Winnipeg, Man.

Phone St. John [illegible]

ФАРМА НА ПРОДАЖ!

Фарма 150 акрів, 50 акрів вироблено обфенцована ціла, добра хата, шпихлір на 2000 бушлів, бахкоб покритий, іншi будинки, студня мурована з доброю водою. Школа на тій самій фармі 6 миль від міста і стациї Calder, Sask. Ціна $20 за акер, 20% готівки а решту на сплати до вподоби купуючого на 6%. Можу заміняти за реальність в місті не обтяжену довгом. По близші інформациї удайтесь до: — J. A. DYMA, 514 Flora Ave. Winnipeg, Man.

,,Нове Житє''

Се одинока часопись не належаща до жадної орґанізації або партії. Передплата для Канади виносить $1.75

107 Grant St. Olyphant, Pa.

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Англійского

Глава 15.

Заки вернув у комнату хорого, сер Еверард і сів написав кілька листів.

Єму так хотіло ся мати коло себе когонебудь з рідні в ті важкій хвилині; та він знав, що слабовита матир не годна приїхати, а сестра не богато єму поможе. Одного шваґра Чарлі він з радостию призвав би до себе, але Чарлі в той час ладив свій корабель, і сер Еверард не знав, де він тепер находить ся в Льондоні, чи в Портсметі. Но позаяк в переїзді він невідмінно мусів бути на Варґетській стациї, так сер Еверард на всякий случай таким заадресував лист, в котрім доносив єму про нещастє і просив приїхати хоч на днину. Скінчивши письма, він пішов у дітячу. Майльс спав весь час від обіда.

Женни сиділа коло постелі. Сер Еверард наклонив ся, щоби поцілувати сплячого хлопчину і побачив в его затисненій рученці кілька всохлих колосків. Коли отець притис уста до его чоловенька, губки дитини прошепотіли: Гумфрі!

Що се в него таке? — спитав сер Еверард.

Сухе колосє, сер — відповіла Женни. Оно належало до мастера Гумфрі, і хлопчина не позволяє нікому до них доторкнутись. Я чула, як він говорив, що найшов колосє в кутку дітскої, де мастер Гумфрі положив їх і забув; а хотів їх переднє посадити в своїм садку.

Сер Еверард нічого не відрік на то; він постояв ще трохи над сплячим і опять поцілував его. — Не будіть дитини! сказав до дівчини — хай спить як найдовше, се для него лїпше.

По дорозі в гостинну він згадав розговір дітий о тих колосках, і серце в нім защеміло. Жите его хлопця засохло перед часом як отсі колосоки.

Він стрітив домашнього лікаря, а розказавши єму засуд льондоньских знаменитостий, просив повідомити про се усіх домашних. Сам він не годен був того зділати.

Гумфрі рідко приходив до сьвідомости в послідні дни. Він або попадав в тяжке забутє, або мовчав. То шепотом бесідував з материньским портретом, то немов грав ся з Майльсом. Коли очуняв на хвилину, то заєдно питав сидячого при нім вітця, що значить дивний шум в его голові і якісь тейсі сьпіви, котрі він у одно чує.

Богато з того, чим мавчив Гумфрі, вражало сер Еверарда; він ніколи не думав, що хлопець так тямить матір. Одної ночи, замітивши блеск сьвідомости в темних очах хлопця, спитав его:

О чім так думаєш все, Гумфрі?

О мамі! — відповів слабий голосок. Борзо она прийде за мною!

Ти заки ще отець зміг єму відповісти, він опять попав у нестяму.

Одного разу Гумфрі нечайно прокинув ся й живо спитав батька:

Правда, папа, ти обіцяв лічити мене?

Так, любий.

Мені зараз видало ся, що я здоровію.

Так що-ж? — дрожачим голосом спитав сер Еверард боячись, щоби в безнадійно хорім хлопчині не пробудила ся охота до житя.

Мені зробило ся так страшно — сказав Гумфрі, затремтівши на цілім тілі.

Сі слова болючо вразили серце батька. І він з докором сказав:

Страшно, Гумфрі, оставати зі мною?

Ти забуваєш, папа, ти забуваєш, чим би я був.

Я постарав би ся зробити тебе щасливим, маленький мій... вирвалось у сер Еверарда. Тобі би ніколи не прийшло ся...

Він нараз урвав, побачивши, що хлопець вдивляєсь у портрет

Сер Еверард подумав, що Гумфрі не чув его слів; та через кілька хвилин хлопчина заговорив опять:

Я думаю, що я лишив би ся живим, наколи б мама була зі мною. Се не було-б так страшно. Я лежав би в неї цілий день на колінах, ось як на портреті! ну, а тепер...

Тепер би ти сидів у мене на руках, дорогий мій хлопче.

У тебе, папа? У тебе сидить все Майльс. Ти ніколи не берет мене на руки.

Я не знав, що тобі того хоче ся, любий мій.

О ні, мені хотіло ся, але я знав, що ти волієш взяти до себе Майльса.

Мовчи, що се ти вигадуєш? Коли-ж тобі того хотіло ся?

Не часто, папа, а таки нераз дуже хотіло ся.

Але-ж я з радостию взяв би й тебе на коліна, дитя моє, так само як Майльса. Я брав его тому, що він такий маленький. Чому-ж ти говориш, що мені милійше брати его чим тебе?

Я так думав, папа, бо ти всьміхав ся зовсім инакше, коли глядів на него і далеко частійше цілував его.

Сер Еверард готов був благати сина, щоби замовк. Він ухопив его худоньку ручку і німо став ся глядіти.

Майльс зовсім ще маленький. Я не думав, що ти завистний іза него.

Завистний? що се значить? — спитав Гумфрі. Завистний — значить сердитий?

Так щось.

О ні, значить я ніколи не був завистний — щиро заплакав хлопчина.

Я ніколи не сердив ся. Видиш, папа, бідний маленький Мейльс не тямить мами, а я тямлю... і в тім уся ріжниця. Тілько иноді

Що, мій любий?

Іноді мені так того страшно хотіло ся до мами — сказав Гумфрі, і его очи наповнили ся слезами. Але тепер — додав він задумчиво — я сам піду до неї, або Бог припше ей за мною. І він опять закрив тяжкі повіки й попав у сон

Довго глядів сер Еверард на сплячого сина, котрого він тепер допера пізнав як слід. Довго глядів він, і непояснене чуство любови, жалю й розкаяня стало огортати его душу. І він мимохіть спустив ся на коліна коло хорого і покрив усе тіло хлопчини горячими поцілуями.

Гумфрі розтворив очи і всьміхнув ся.

Мені снила ся тепер мама — сказав він — она питала, що казав ти передати їй через мене?

Перекажи їй, дороге дитя, що я люблю тебе всім серцем. І що страшно мені прикро тратити тебе.

Прикро мене тратити? — повторив хлопчина і попередній вираз радости подвив ся на его личку; що, ти любиш мене всім серцем? то є стільки як і Майльса, правда?

Стільки як і Майльса — відповів сер Еверард.

І се правда, папа?

Правда, дороге мое, любе дитя!

Усьмішка заграла на личку хлопчини, і він закриваючи очи, сказав: Я часто давнійше забував твої приручення, папа, але будь певний: сего я не забуду!

(Дальше буде.)

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Що надзвичайні загальні збори Укр. Аматорського Кружка ім. М. Заньковецької в справі доповнення статутів, відбудуть ся дня 24 цьвітня, с. р. т. є. у Пятницю, о 8-ій вечером, в гали Хлопана на розі Мак'ґреґор і Боровс.

Просить ся всіх членів на сі збори якнайчисленнійше зібратись.

Наколиб хто з членів не міг явитись на сих зборах, то просить ся повідомити о тім секретаря Ів. Каменецького 495 Flora Ave.

Комітет

ЧИТАЛЬНЯ В РЕДЖАЙНІ.

Дня 5 с. м. в Реджайні основало ся культурно-просьвітне товариство „Просьвіта,“ до якого на раз вписалось 43 членів: Українці і Росіяне.

До уряду вибрані

Д. Д. Пирч, голова; Дмитро Кручак, містоголова, Гриць Шорев, писар; Василь Пурич, скарбник; Андрій Эфремов, бібліотекар.

Наукові виклади відбувають ся кождої неділі о третій годині пополудню під числом 2059 Аткінсон стріт

Вступ кождому вільний.

УВАГА.

В сьвітлий понеділок, т. є 20 с. м. драм. тов. ім. Ів. Котляревского відіграє в Квінс Театрі, на Селкірк улици драму в пятьох діях п. н.

„ЖИДІВКА ВИХРЕСТКА“

І. Г. Тогобочного.

Представлене пічнесь о пів до девятої Н. Т Родимці повинні пітй на се представлене забавити ся, учити ся дечого.

НАЙБІЛЬШИЙ В СЬВІТІ ПАРОВЕЦЬ,

який буде перевозитись більше — збудовано і опущено недавно на воду в Порт Артур, Онт. Паровець сей є довгий 625 фітів, широкий на середині 59 фітів. В нім є місце на 535-000 бушлів вівса, он. поміститься стілько як в 550 тягарових гарах. В передній части паровця можна приміщати невеличке число пасажирів.

International Harvester Oil Tractors

(МОТОРИ ДО ОГРІВАНЯ ОЛІЄМ).

International Harvester Company of Canada, Ltd

WESTERN BRANCH HOUSES

Одинока директна лінія

A. E. Johnson & Co.
1 Broadway, New York, N. Y.
209 First Ave., So. Minneapolis, Minn.

На спродаж

два лоти на Manitoba улици межи Buller і Chudley улицями $200 один. Спродам за готівку Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера“.

ПОШУКУЮ дівчини літ 18—20 кот а-би мала охоту війти заміж. Має бути чесна з господарского дому. Я є наляльним числом 23 роки житя. Прошу зголосить ся і приcлати свою фотографію. В обміну я вішлю свою Mr. Nick Euard, — Regina (14—16) Sask.

Пишучи всегда згадайте, що оголошенє бачили в „Канадийскім Фармері“

Просимо ласкаво вирівнати і відновити передплату за „Канадийский Фармер“.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ

Не платіть готівкою! ФОНОГРАФИ за половину ціни!

за малі місячні сплати по $1.00!

50 русько-українських пісень даємо даром

Вибирайте собі фонограф рекорди в наших цінників після уподобаня!

Через 1 місяць пробуйте нашу машину, а наколи тая вас вдоволить платіть по $1.00 на місяць!

В противнім случаю повертаємо Вам гроші

Відвідайте нас в нашім складі, котрий єсть отвертий всегда, або пишіть по безплатні інформації до

ОМЕЛЯНА ШАРАЙКА D. 344

INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.

101 Essex St. New York, N. Y.

Родимці!

Єсли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх краянів до Канади, то приходіть впрост до C. P. R.-ского офісу до головних агентів

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Alex Calder & Son

—БАНКЕРІ. —

663 Main St. Winnipeg, Man.

Ми є головними агентами полуднево-американської лінії Lamport & Holt Line.

ТЕПЕРІШНА ЦІНА ШИФКАРТИ З КРАКОВА ДО ВІННІПЕҐУ $44.40

Ми спроваджуємо рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також виміняєм доляри на Австрийські гроші і продаємо Австрийскі марки. Ми маємо щадницю і приймаємо гроші і платимо процент.

П. А. КАРАКОЦЮК є нам Український представитель

ПОТРІБНО русько-англійського учителя, гр.-кат. обряду, до школи Коломия Н-р 1165. Учитель мусить мати третої або другої кляси уч. цертифікат. Платимо $65 місячно без помешканя. Науку можна розпочати першого мая. Інтересовані зволять зголошуватись на адрес: — Peter Batryn, Sec Treas, Venlaw, Man. (18)

ПОТРІБНО русько-англійського учителя до Замок школи, Н-р 781, Науку можна розпочати сейчас і учити через сім-вісім місяців. Учитель мусить мати цертифікат або перміт. Зголошуватись, подаючи жадану платню, треба до J. McMillan Sec Treas Box 411 Prince Albert, Sask.

Наш телефон. St. John 590.

ЛІКЕРИ

Стара фірма котрій вам довіряти

Carey & Co. Ltd.

707 Main St.

Phone Main 1109. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте своє замовленє до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що наймений 20%.

— Ми висилаємо C. O. D. —

Засилайте замовленя нам, що ми можемо зробити

КУПУЙТЕ ROYAL CROWN МИЛО і ховайте Royal Crown купони.

Роял Краун Мило є довготреваюче і економічне.

Роял Краун Премії

суть дарунки які даємо вам в заміну за купони і закликаєм щоб показати що цінимо ваше купно

Сі премії варто мати

і єсли еще не уживаєте ROYAL CROWN SOAP — зачніть тепер.

Напишіть по вільну листу р жного вибору премій.

THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
PREMIUM DEPT. G. — WINNIPEG, MAN.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 24 го Цьвітня, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, April 24, 1914 Число 17.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ.

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛІ.

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ

1814 Сьвяткуйте, Браття, Ювілейний Рік ТАРАСА ШЕВЧЕНКА! 1914

Війна Злучених Держав з Мексиком.

Злуч. Держ. вислали до Гуерти свій ультіматум, що єсли в неділю (19 с. м.) перед шестою вечером він добровільно не віддасть почести Американьскій фані (в спосіб дати 21 вистрілів з канон) то вони его змусять до сего. Гуерта остаточно не послухав Злуч. Держ., і тим самим заявив, що хоче війни з Злуч. Держ. Війни Злуч. Держ. з Мексиком можно було сподіватись давнійше. Гуерта вже давнійше заявив, що єсли Злуч. Держ. вмішають ся в справи Мексика то він, Гуерта, заповість Злуч. Держ. війну. І до сего прийшло, отеж вмішавши ся в справи Мексика, прийшло до війни Злуч. Держ. виступили против Мексика з цілою силою.

Американці здобули Вера Круз.

Минувшого вівтірка, т. є 21 с. м. американці здобули мексиканьску твердиню Вера Круз. Битва, завязана битва між американцями і мексиканцями тревала кілька годин. Страти по обох боках не великі, по стороні амер. є чотирох убитих а двайцять і один ранених. Які страти по стороні мексиканців ніхто не знає.

Про здобутє Вера Круз пишуть таке: — „Прибутє воєнних кораблів Злуч. Держав було повитане горeткою міщан. Військо — висівши з кораблів — пійшло в місто Коли одна ґрупа доходила до т. з. Сентраль Плязи на ню напав з сальвою стрілів ґенерал Маас. Американці відповіли і почалась стрілянина яка тревала через десять минут Потім на поміч мексиканцям прибуло досить поважне число жовнірів і почалась загальна битва. Американці ужили 2 скоро стрільних трицалевих пушок. Пятьма стрілами знищено старожитну вежу де були заховані мексиканьські жовніри. Стоячи при березі амер. шифа дала зі своїх пять цалевих пушок кілька стрілів на мексиканців і ті були змушені утічи з міста в найбільшім непорядку. Много було таких мексиканців що стріляли до амер. з дахів, та з ними амер. дали собі скоро раду. Запаяли ті самі дахи і справа була покінчена.

Телеграми з середи (22 с. м.) подають нам нові вісти. Битва почалась нині дуже рано. Шифи обстрілюють стрілами полудневу часть міста. Убитих і ранених мексиканців є около 150. Воєнні шифи Злуч. Держ. які находять ся в пристани в Вера Круз суть: Флорида, Ютаг, Арканзас, Вермонт, Ниючемтайр, Нюджерзей Савт Каролина, Прерій і Орион

Нині (т. є. 22 о 7-ій з полудня) Вера Круз находить ся в цілковитім посіданю американців

Другою до здобутя твердинею буде Тампико. В який спосіб мають американці здобути — еще не постановлено. Ходить переважно о то, щоб оминути пролиту крови... Чи се буде можливе то велике питане, бо мексиканці не схотять таким коштом віддати сеї твердині в руки американців. Кружлять вісти, що Гуерта має порозумітись з Віллею, провідником ребелянтів і найзавзятійшим ворогом Гуерти, і разом спільними [illegible] боронитись перед наїздом американців. Єсли се в дійсности станесь то тоді можна сподіватись більшої і довшої війни

Американьскі шифи забрали з німецкої шифи яка прибула до Вера Круз, 15,000,000 скринок набоїв і 250 машинових пушок, що були призначені для Гуерти.

Отже ждім на грізні вісти

ЛИШ ДІВЧАТА ДО 20 ЛІТ, НЕ МОЛОДИЦІ, БО ВІН МАЄ 75 ЛІТ.

Незвичайний слюб відбув ся в Пенсакола на Флориді. Оженив ся міліонер Луїс з панною Мабел Еніврт з Гошен в Індіяні. Молоді віншували, що пан молодий має 75 літ, а його жіночка закрываює лиш 18-тий рік. Та-ж каже ще те, що міліонер, заким ще полюбив п. Еніврт, заявив раз більшому числу молодих панночок міста, що якби котра вийшла за нього, він дарував би її 100 тисяч долярів в день слюбу, а по смерти його вона ставаби властителькою всего його майна. Але молода повинна бути дівкою і у віці межи 18 а 20 роком житя. Не старша! — І старушок дійсно купив, що хотів. Бо чого — то нині купити не можна!

В Мемфіс, Тенн. ухвалено закон яким знесено 576 ліценсій на сальони. Від тепер право спродавати алькоголь будуть мати тільки аптики і гуртовні склади.

Слівце до п. Кармальского.

Не хочу аби Ви, п. Кармальский, виїхали домів в тім, що дописі звернені против Вашої особи, друковані в „К. Ф.“ — я писав, чи фабрикував, самий. Я отже отсею дорогою прошу Вас дуже, коли вже на се Вам час позволить, зайдіть до ред. „К. Ф.“ а я Вам представлю усі ті рукописи з повними іменами тих людей, що їх дописи були вже друковані в „К. Ф.“, як також і ті, що не були ще друковані а суть в теці.

На случай, колиб сего не могли зробити сами, то уповажніть котрого зі своїх прихильників зайти і побачити в ред. „К. Ф.“ дотичні рукописи. Я дуже радо се зроблю лише тому, щоб упевнити себе від Вашого тяжкого осуду, і переконати Вас, п. Кармальский, що не я, не одиниці, як запевняєте себе, але цілий загал, в Канаді, виступив проти вас. Вашої безоглядности, нетактовности, безхарактерности і т. и.

О. Г. Гикавий

Заява.

Позаяк в „Новім Краю“, часописі виданій мною, в числі із 1-го марця 1911 р. поміщена була стаття яка несправедливо очернювала пп. Арсенича, Ферлея, Жеребка і иньших;

і позаяк всі закиди зроблені в тій статі повисшим добродіям не мали і не мають жадної підстави і були і є в цілости неправдивими і не справедливими.

я пониже підписаний, Петро Швидкій бувший властитель і видавець „Нового Краю“ тут публично опрокидаю всі закиди в згаданій статі і заявляю, що автором того очернення був д. Осип Меґас, я ній безпідставно очернив людей, а коли прийшло до крутого він жадних доказів

St. John дня 20-го цьвітня 1914

Петро Швидкій.

СПІВ ПЕРЕНОШЕНИЙ ТЕЛЕФОНОМ БЕЗ ДРОТУ

З Парижа доносять, що 28 марта получено телефоном бездротним передмістє Брукселі, столиці Бельгії, з вежою Айфель в Парижі. Телефон переносить знамените спів. Можливе се завдяки винаходови нового і дуже сильного мікрофону придуманого через одного італійського інженера.

Просять о поміч.

Вчера до нашої редакції наспів зі Львова, від Вповажної пані А. Юрчакової і Вповажної панни З. Юрчаківної лист слідуючого змісту

Високоповажна Редакціє!

Звертаємось до Вас з уклінною просьбою: Наш муж і отець — Василь Юрчак — заслужений артист драматичний Укр Нар Театру т-ва „Руська Бесіда“ у Львові, тяжко захорів і перебуває зараз на лїченю в Закопанім Вичерпались усі засоби і нінащо удержати хорого в санаторії. Всі укр. часописі в Галичині оголосили відозву до жертволюбного суспільства о поміч для хорого артиста — та як ще суспільство обтяжене масою добровільних податків, не зможе дати піддержати хорого. А мусить він пробути в лічниці ще 3-4 місяці, а кождий місяць коштує поверх 400 корон ($80.)

Сею дорогою, за посередництвом Вашої цінної часописі, звертаємось до американьских Українців з просьбою о матеріяльну поміч для людини, що стратила здоровлє на служеню рідній штуці. Надіємось, що не відмовите оголосити в Вашій цінній часописі збиране складок на сю ціль. Ласкаві датки просимо надсилати під адресою: Товариство „Руська Бесіда“ (для Василя Юрчака, артиста Укр. Театру) Львів, ул. Костюшка 1.

З поважанєм:

Анна Юрчакова—жінка
Зося Юрчаківна—дочка.

Сподіємось, що наше громадяньство не відмовить своєї помочи для свого артиста, мужа штуки і посилять щедрими датками засилаючи їх будьто вирост до Львова, будьто до нашої редакції. Просимо лише з помочию не отягатись а присилати чим скорше

Редакция „К. Ф.“

В ТОРОНТО НЕ ЗНАЮТЬ ГОЛОДНОГО.

До якого степеня розвинулось самолюбство в англійців, дає найлучше примір отся подія. Д. Мандзі, його жінка і троє дітий зістали позбавлені свого кавалка хліба, роботи, хату і усе що в хаті було — заліцитовано. Не мали ні що їсти, ні де голови приклонити. Тинялись по місті голі і голодні, просили своїх сусідів їсти і притулку і ніхто над ними не умилосердивсь.

Справді аже тверде, заземіле серце мусіло бути у тих людей.

НА ДОРОЗІ РЕБЕЛЯНТІВ.

По битві в Торреон, англ. корреспондент пише таке: „Мексико є занидане трупами“ Без сумніву, що коли він се писав, він писав правду. Він цілими днями і ночами приглядав ся битві федеральних війск з ребелянтами і видів падучих трупів як листє з дерев в осени. Він бачив немилосердні тортури виконані ребелянтами на своїх жертвах і чув серце розриваючий стогін ранених Повисший обр[illegible]кий дістали від него, представляє якраз сцену в околиці міста Торреон зараз по докончени атаку ребелянтів на федеральне війско

Се наслідки революції, а які наслідки будуть з Мексиканьско-Американьскої війни?

В EMPRESS ТЕАТРІ

Десять здібних акторів відграє дуже гарну штуку п. з. „Більше гриців против ніж звичайно“. Се є вдачна сатира, яка має широкий розголос в Америці. В ній представляєсь розбитаку, героя, поважну женщину, скородумаючого, шефа і иньших лиць

Се сатира з якої винесете моральну користь а заразом насьмієтесь до несхочу.

Крім того буде представлятись богато иньших штук-

Кругом Ювилею Шевченка.

Пригадуємо всім Українцям Канади, що Великий Святочний Концерт в честь Т. Шевченка відбуде ся в Вінніпеґу в день знесеня памятника т. є 16 мая. Сей день повинні всі комітети по можности призначити на відсвяткованє ювилею Т. Шевченка, так щоб сей день став національним сьвятом всіх Українців Канади

Для піднесеня величі свята вінніпеґський комітет постарав ся о видане ювілейної збірки статий про Шевченка (ціна праці 25 ц.), замовив 5000 наліпок на вікна (5 ц. за штуку), видав гузики з портретом Т. Шевченка (ціна 10 ц. за штуку).

Із замовленями треба спішити ся, бо наклад може скоро розійти ся. Комітетам, які замовляють більшу скількість, дає ся значний опуст

Щоби пособити місцевим комітетам в улад[illegible]точних концертів вінніпеґський комітет постарав ся о літографічне видане відповідних і гарних пісень.

Замовленя на книжки, наліпки, гузики і ноти просить ся слати на адресу секретаря комітету:

M Pasichniak P. O. Box. 3598 Sta B., Winnipeg Man

За комітет

С. Ковбель, предсідатель, М Пасічник, секретар

ДО КАНАДИ!

Ми продаємо шифкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найлїпші шифи котрі відходять що тижня.

Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають рівні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо якраз як посилати. Спитайтесь людей тих що в нас вже посилали.

Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформації.

Мінаємо доляри на корони, продаємо марки крайові і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.

К. ГЕНИК, управитель заграм. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер“
Редактор: [illegible]
[illegible] в Канаді [illegible] $1 50
до Европи $2 00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Stn. B. Winnipeg.
Телефон [illegible]
The Canadian Farmer
UKRAINIAN WEEKLY
CIRCULATION 6 000
Published every Friday at 347 Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Про відбувшу ся ліберальну конвенцію.

Перший день конвенції.

(Дальше.)

Просьвітна платформа.

Слідуючу резолюцію вніс п. А. Меклеод, а попер Д-р Галпенні:

„Конвенція оплакує просьвітні обставини, які істнують в сій провінції і дає нагану правительству, що через брак добрих законів

(а) Величезне число дітей в шкільним віці не посідають жадної просьвіти,

(б) В многих школах дітей не учать говорити по англійски

Тому, ліберальна партія, єли вийде в силу, заявляєсь

Затримати ненарушену цілість системи народної школи в провінції

Першим обовязком ряду буде завести відповідні просьвітні улїпшеня для всіх дітей в провінції.

Постаратись о се, щоб добре учене англійского було обовязковим в всіх публичних школах.

Поправити теперішний шкільний закон вводячи закон примусової просьвіти, який, респектуючи особисті права і релігійні переконаня, зобовяже родичів і опікунів щоб їх діти отримали належну елементарну просьвіту чи ходячи до публичної школи, або в такий спосіб який родичі собі виберуть.

Побільшити шкільний ґрент сельским школам (не меньше як $200 за кождий шкільний рік) і постаратись о ліпший нагляд над публичними школами

Знести поправки Колдвела''

Вносячи резолюцію, п. А Меклеод, адвокат з Морден, Ман., сказав між иньшим [redacted]:

„Обговорюючи справу просьвіти, ми прийшли до сего заключеня, що публич [redacted] на дальше, що англійської мови мусим [redacted] в школах всіх дітей лише [redacted] бізнесової цілі. Сей прямо стид, що так богато дітей зростає в Манітобі без елементарної просьвіти В многих школах зовсім не учать англ. мови а так само в многих школах не учать добре жадної мови. А сему треба вже раз положити конець. Я вірю, що се є дуже добре єли людина знає дві мові і ніхто не є против того, щоб хтось учив ся своєї рідної мови Сему дає запоруку шкільний закон. Та ми мусим подбати о добрі школи і о те, щоб кожда дитина могла набути елементарне (початкове) знане, науку''

Д-р. Я. Г. Галпенні, попераючи резолюцію сказав:

„Трансі Акт'', заведений сим правительством, є нічим иньшим лише фарсою (дурницею.) Німеччина завела примусову школу вже тому 100 літ назад, се зробив стейт Месачусетс і кождий стейт з поза границю Канади має примусову школу. І зобачте наслідки в примусових школах

Та інтересним єсть і се: яку поміч дістануть сельскі школи? Аді о цент більшу від тої яку давав ряд Ґрінвея, тому 15—20 літ в зад. А ми повинні дати більшу поміч сельским школам''

По сім сказав кілька слів француз з Сте Роз L. Guillot. „На французких грошах витиснено мотто: воля, рівність, братерство. Під словом воля ми розумієм, що ніхто не буде нападатись на поодиноких членів иньшої народности і ограблювати з їх сьвятощів''.

В. Я. Донован, Айриш, католик, з Вінніпегу говорив знова, що перед 1890 р школи були не чинними, не було належної інспекції. Я отже апелюю до католиків лібералів провірити кожду кляузулю у внесках, які були приняті на сій конвенції. Нічого у них нема злого Ми мусим стан просьвіти в сій провінції поправити, а ні то діти будуть нарікати на нас.

Около восьмої вечером прибули відпоручники товариства „Moral and Social Reform.'' Найперше приступив до слова Д р. С. В. Ґордон, пресвітеріянський сьвящ. голова товариства. З його бесіди наведемо лише дещо. Він сказав

„Недавно в Вінніпегу відбулась конвенція тов. встремезливости. На ній були рівні представителі. Були і лібералі і консервати. Послідних одначе було небогато. На тій конвенції порішено одну головну точку, а се „Знищити Бари''. Вся рівнині що скажуть про се на сій ліб. конвенції „Морал і Сошиял Реформ'' буде старатись вплинути на поодиноких членів людства і працювати доти доки не дійдем своєї ціли. До тепер тов. не було в порозуміню з жадною партією, та в послідних часах порішено змінити політику і приняти нову політику'.

По перечитаню резолюції, що відносить ся до справи знищеня бар, присутні нагородили бесідника грімкими оплесками. Д р. Ґордон виднім з яким одушевленем принимають його резолюцію сказав „Я бачу, що ви зловили головні точки резолюції''.

Другим бесідником був Д-р С. Р Блед, методиський сьвящ Він сказав: „З великою радостю витаю сю так велику ліб. конвенцію Я вірю, що такої конвенції не буде мати друга партія. Панове, ви не є на конвенції з ними. Я повторяю, маючи на увазі теперішний ряд, ви не є ту з ними Ви можете се знати [redacted] корис по сім, що ви не можете дістати голосів власителів лікерні так як вони дістають (Крики: ми не хочем їх, ми не потребуєм їх) Ви не зловили на шнурок так як вони се зробили, і ви не можете сего зробити Ви єми не потребуєте клопотатись, бо єли вийдете в силу то партія лікерні буде під вашими ногами. Вони будуть з вами єли вийдете в силу, та з певностю не поможуть вам дістатись в силу.

Просьба о знищене барів.

„Можливо що дехто з вас дістане яку поміч від партії лікерів'' — заявив Д-р. Блед — „та се не робить великої ріжниці. Панове, навіть псове можна позволити сісти коло стола поруч свого пана, але він не буде в нім ділитись… (Загальний сьміх.) Се суть вижні, але тверді факти. Панове, я думаю, що зрозумієте мене, і внесете заяву не проти заборони але проти скасованя барів. Я сьвято вірю, що велика більшість присутних на сій конвенції згодить ся на се, щоб скасовано бари. (Грімкі оплески.) Я не вірю, щоб з барів ви що небудь користали, не вірю, щоб бари улекшували житю. Я взагалі не вірю, щоб ви були так міцно звязані з барою, що не моглибисте без неї обійтись. Ми годимось з чоловіком, який вірить, що до утриманя себе при здоровлю він мусить в дома тримати трохи лікеру. Його можна уживати лише умірковано. Ми хочем щоб заставовити спродаж лікерів при барі. . Суть люди, які не годні поконати спокусок і йдуть до бари, суть і такі, що стають ся налоговими пянками лише тому, що вони легко піддають ся спокусі і йдуть до бари пити І чи ся конвенція не може заявитись проти барі?

На кінци Д-р. Блед сказав: „Єли ліберальна партія хоче ви йти в силу — і вона вповні заслугує на се — і край потребує єї (за тої слави) хай ліберальна партія на сій великій конвенції вибрана лише постановить контра є прака дорога й збере пожадані консеквенції''. . (Загальні оклики і оплески тревали кілька хвиль.)

Джордж Фішер, консерватист, був третим з ряду бесідником з депутації тов. Моральної і Соціяльної Реформи Він між иньшим сказав: „Я не чую себе тут так як мої попередні бесідники, бо належу до другої партії Але, панове, суть часи що чоловік, а й цілий нарід, відкладає політику на бік коли ходить о якусь важну загальну справу. Я хочу вам панове сказати, що між консерватистами другами є загальна опінія, що енерґія, мужність і провідництво сеї великої конвенції будуть рішати вибір партії сих пров. виборів.

Нашим обовязком, маючи на увазі добро свого краю, є щоб вже змінити правительство. Я через двайцять вісім літ не голосував на ліберального кандидата (Голос: тепер час на зміну, і сьміх.) Так, єли справа піде як треба то бажана зміна буде Вам лишаєсь до знищеня внесена резолюція, єли ухвалите і включите до своєї платформи то без вагання я заявляю, що зміна буде''.

На кінци сказав ще кілька слів Джон Флемінґ заявляючи, що беручи під розвагу що Роблін не дбає за справу просьвіти, а попере справу спродаваня алькогольних напитків в барі — правительство Робліна повинно бути усунене

На сім замкнено перший день конвенції.

(Дальше буде)

Політичне становище „Укр. Голосу“.

„Укр. Голос'' се чисто народна, безпартійна часопись в Канаді, вона не боронить справ жадної політичної партії, а боронить справ свого укр. народу… Так бодай заносять прихильники „Укр. Голосу'', або ті, що сій часописи не придивились близше.

Розуміє ся, що ми знаємо „Укр. Голос'' о стілько о скілько він боронить справ укр. народу; ніколи ми не можем сказати, що „Укр. Голос'' відносить ся ворожо або неприхильно до справ свого народу.

Та нам одно лише ся сказати, а іменно се, що політичне становище „Укр Голосу'' є дуже неясне, темне, блудне. Він, стоячи осторонь, далеко від обох істнуючих партій в Канаді, замісто добре приглядатись роботі і одній і другій партії та видати свій виразний осуд за котрою партією народ повинен іти, або, котру партію народ повинен поперати — то він ставить ся до сеї справи зовсім недбало, очайдушно, тай народови каже те саме робити. В своїх увагах „Укр. Голос'' каже й говорить до людей: стійте далеко від партій, не голосуйте ні на ліберала, ні на консерватиста. А там і каже: „Народ се третя партія і то партія велика і сильна''.

Добре, алеж наш народ сам собою не творить [illegible] третої окремої партії, партії якаб могла бути зовсім самостійною і робити роботу без помочи в Канаді істнуючих партій Ми думаєм, що поки діждем ся того часу, коли зможем обійтись без жадної англ. партії, то мусим йти в злуці з тою партією, котра нам прихильнійша, котра б лыше виступає за справами нашими і цілого населеня взагалі. А єслиб хотіли виступити проти обох партій так тоді що нам лишаєсь?

Де, і яка прим. радія „Укр. Голосу'' казати таке, що не без гріхів як консервативна так і ліберальна партія, отже ми обі партії повинні одинаково трактувати .

В послідним числі „Укр. Голосу'' між иньшим находимо таке: „Консерватисти не заперечують нам науки нашої мови в школі і за се мусимо признати їм першенство у нас''. — Зн. мусимо за те при надходячих виборах голосувати на консервативну партію. Добре!

Зараз за сим стоїть таке. „Власне клич лібералів проч з барами! сам собою варта богато. Всім місце нам треба пійти за голосом лібералів і виступити проти пияцтва на кождім кроці''. Значить, тому що ліберали хотять знищити бари ми повинні голосувати на ліберала. Так справу розуміє „Укр. Голос''. „Попирайте люди обі партії, бо одна одно а друга друге добро хоче вам зробити'' — проповідує „Укр. Голос''. І чи така заява не значить те саме що: „Народе, відхили ся від всякої участи в політиці, не голосуй на жадну партію, бо вони обі однакові. Бож поперати обі партії в оден і той самий час є абсолютно не[redacted]

Ми отже віримо, що народ чей не є за стілько сліпим щоб пішов за кличем „Укр Голосу''. — „Укр. Голос'' видно не інтересуєсь політикою, про діла партій не знає, народ хоче ввести в блуд та так допровадити до сего, що наш народ був би в сім краю політичним трупом ..

Ради народного добра ми просимо редакцію „Укр Голосу'' вичислити усі гріхи лібералів і консерватистів в Манітобі, а тоді народ вже сам осудить котра партія ліпша а котра гірша. Се ще не штука сказати що „Ліберали досі тілько гріхів назбирали супроти нас, що ніякі заповіди не промовлять нам до душі''. Треба ті всі гріхи вичислити з окрема, хай народ їх бачить і знає про них. Між иньшим, тай „Укр. Голос'' добре се знає, що консерватисти мають стілько гріхів, тай то дуже великих, що ми в ніяк не можем їх при жадних виборах поперати.

До якого обсурду ідуть політичні погляди „Укр Голосу'', дасть нагляд по бачити і тут де каже: „Але тому, що она (консервативна партія) прихильнїйше прихилюєсь до — нашої школи… ми мусимо на сей раз стати по її стороні''.

Лише тому що прихилюєсь до нашої школи підохвиню. Ну, панове. гарна у вас політика, гарно ви ї розумієте. Адже консерватисти роблять се лише тепер, перед надходячими ся виборами. Ну, а ви самі в иньшім місце (в Укр. Голосі) перестерігаєте людей, щоб не звертали уваги на обіцянки партій перед виборами. А-ось, що консерватисти роблять зглядом наших шкіл під сю хвилю, то чи не свого рода обіцянка нашому народови аби лише в той спосіб дістати ваші голоси? Хиба забули ви панове як ті самі консерватисти відносились до наших шкіл перед роком або перед двома роками? Єсли забули, то загляніть до „Укр. Голосу'' з попередних років і зобачите все, і те які зміни консерватисти до наших шкіл, як і те як ві ворожо до них відносились. А консерватисти не суть інакшими і тепер, інакшими єсьте лише ви панове з „Укр. Голосу''. А чому, Бог се сьвятий знає І народ повинен остро скритикувати таке ваше блудне, нетактовне поступоване зглядом політики, зглядом політичних партій в Манітобі Ваше политичне становище не є незалежним, а абсурдним..

НЕЗВИЧАЙНЕ ЯВИЩЕ.

Онодї вечером перетягнула понад Перемишль, буря зі зливним дощем, громами і лисканками Перед бурею був день погідний, по бурі настала знова погода. Як на марець є се незвичайне явище. Їхні знахори укладають найріжнороднїйші комбінації На їх думку, не обійде ся сего року безвійни.

Панна С. Пенкгорст в своїм домі, в Льондоні.

Сей образок показує славну англійску войовничу суфражистку, яка є провідником суфражистов, її бачите сидячу за столом, похилена над нею стоїть панна Зелія Емерсон, американка, яка є в головних її полковників. Пенкгорст була в вязниці через пять днів і не хотїла приймати жадної поживи, її випущено на волю. На волю буде мабуть недовго.

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЕЛЯ і Ко.

ОГОЛОШЕНЭ!

Шіфкарти з Европи до Вінніпегу лише $40.
і то на найліпші почтові шіфи.

Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути вищі.

Виготовляєм старокраєві документа леґалізовані ц. к. Конзулятом а іменно: — контракти купна і спродажі, повномочія, перепроваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільненя від вправ військових і т. п. як рівнож виробляєм рівного рода тутешні документи, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей сьвіта, купуємо і спродаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальности.

Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпегу

J. G. KIMMEL & CO.
215 Logan Ave. Телефон: Garry 2299. Winnipeg, Man
J. G. KIMMEL, НОТАР

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріяльне в Вінніпегу.
[illegible] в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти позви і всякі інші документи старокраєві і Канадийські
ПРОДАЄ шифкарти на пасажирські кораблі, в їзда морем тільки 4 до 7 днів
МІНЯЄ І ВИСИЛАЄ гроші до всіх частий сьвіта скоро і безпечно
ПРОДАЄ І КУПУЄ ґрунти в старім краю і Канаді, а також [illegible]
В всяких справах і клопотах удавайтесь до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар
[illegible]
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street Winnipeg, Man.

Міжнародна Канцелярия
для адвокатских, нотаріяльних, старокраєвих і канадийских справ.
(Найстарша руска фірма в Вінніпегу).

ВИРОБЛЯЄ: повновласти і контракти купна — продажи, леґалізоване через конзулят;
ПЕРЕПРОВАДЖУЄ всякі правні і спадкові процеси і стягає довги, як також належитости через первородних адвокатів в Старім Краю;
ВИРОБЛЯЄ подання в військових справах, себто: увільнення від вправ, контролі і асентерунку.
ПРОДАЄ ШИФКАРТИ на рівні лінії корабельні до Старого Краю і з Краю І ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ до всіх країв.
ВИРОБЛЯЄ ПОЗИЧКІ на фарми і реальности.
АСЕКУРУЄ від огню і на житє.
КУПУЄ І ПРОДАЄ всякі реальности в місті і на провінції
Хто не має сталої адреси, той може адресувати свої листи на нашу фірму до заберана [illegible].
Години урядові від 9. рано до 6. вечером, а для тих котрим заняте не позволяє в день залагодити своїх справ, буде отворено від год 8-9 що вечера.
Всяка інформація даром, за долученєм 2ц. марки
Адресуйте.
E. WARSZAWSKI & CO.
834 Main str Winnipeg, Man.

1814–1914.

З нагоди столітних роковин Тараса Шевченка.

Шевченко знов на волі на чужині.

Тільки що власти не так то й дуже спішились випустити Шевченка з „дому неволі,'' на засланю він перебув еще аж до 2 серпня того самого року. Другого серпня, 1857 р. Шевченко опустив Новопетровский форт де перебув не сповна сім літ. Пішов Шевченко молодим, здоровим і веселим парубком, а вернув ся — старим, виніщеним, дідом. Стратив на засланю свої молоді літа, стратив талан.

Прибувши до Нижнього Новгорода, радий, веселий, аж тут знов лихо. Власти повідомили його, що єму не вільно жити на Україні а хай їде до Оренбурга. Товариші знова вступились за Шевченком і ледво — ледво випросили скасувати сей присуд.

Позбувшись от сего лиха, почали просити знова, щоб Шевченкови вільно було поїхати до Петербурга. На сей дозвіл чекав Шевченко цілого півроку. За той час, перебуваючи в Нижньому Новгороді, Шевченко не дармував. Він читав ріжні українські книжки, яких його земляки навезли йому; писав вірші, от як: „Неофіти,'' „Юродивий,'' то ще які.

Минув півріч, Шевченко дістав дозвіл їхати до Петербурга. Їдучи туди він мав переїздити через Москву. В Москві затримав ся якийсь час і побачив ся зі своїми щирими людьми. З ними Шевченко перебуває не довгий час і їде до Петербурга. Марта 27. 1858 р. прибув врешті до сего міста. Тут його письменники привитали дуже щиро, взяли до свого гурту…

В той час роблено заходи коло звільненя людей з кріпацтва. Ся справа обхопила ширші круги, кипіла боротьба між тими, що хотіли аби кріпацтво істнувало дальше, і тими, що кріпацтву сильно противились. З сего Шевченко радів, бож се його мрія цілого його житя. як звільнити людей з кріпацтва. І ся подія дуже вплинула на нашого поета. Він наче вже й бачив вільних людей, бачив як люди тішать ся волею. От він тоді написав [redacted] личний вірш „Сон (кріпачка).'' Він такий

> На панщині пшеницю жала,
> Втомила ся; не спочивать
> Пішла в снопи, пошкандибала
> Івана сина годувать
> Воно сповитеє кричало
> У холодку за снопом.
> Розповила, нагодувала,
> Попестила, і мов сном,
> Над сином сидя, задрімала.
> І снить ся їй: той син Іван —
> І уродливий, і богатий,
> Не одинокий, а жонатий,
> На вольній, бачить ся, бо й сам
> Уже не панський, а на волі,
> Та на своїм веселім полі
> У — двох собі пшеницю жнуть,
> А діточки обід несуть…
> І усьміхнула ся небога.

Значить, на думку про волю, Шевченко сам радів, усьміхав ся.

Віривчи що народ його здобуде незадовго ту так довго — довго ожидану волю — Шевченко робить старання, щоб — звільнений народ — міг з волі належного скористати. він хотів свому народови щастя, а се щастя в науці поданій в зрозумілій для людей мовою. Шевченко отже почав думати над тим, щоб видрукувати кілька путящих книжок. Сам почав складати „Буквар'' для українців. Шевченко з великим запалом забрав ся до праці. А ні він розложив, поділив на довші роки

Та конче захотілось йому поїхати на свою любу Україну. Він хотів ще бачити житє свого народа. Не вільно було йому з Петербурга виїздити, та все таки він в квітню 1859 р. виїхав на Україну і заїхав у своє рідне село Кирилівку. Тут брати і сестри його ледво пізнали Тараса.

Хотів Тарас нагостатись, наговоритись як з родиною так і людьми в його селі — так не дали вороги Його арештовано за якісь розмови з людьми. Коли ж не доказано йому жадної провини — увільнено його. Шевченко хотячи оминути дальших подібних „скандалів'' вернув знова до Петербурга.

Тут, перебуваючи на самоті, йому дуже скучалось, нудилось. Про се найліпше сьвідчать його вірші:

> Минули літа молодії…
> Холодним вітром од надії
> Уже повіяло. Зима!
> Сиди один в холоднім хаті: —
> Нема з ким тихо розмовлять,
> Ані порадитись. Нема,
> Ані катісінько нема!
> Сиди-ж один, поки надія
> Одурить дурня, осьміє,
> Морозом очи окує. .
> Сиди —
> І нічогісінько не жди! .

І отсе Шевченко задумав був оженити ся і поселити ся над Дніпром. В липни, 1860 він сватає кріпачку Ликерію Полусмаківну та в два місяці опісля розходить ся з нею. Шевченко був хорий, смерть стояла вже за плечима. В падолисті 1860 р. він тяжко занедужав, положивсь на ліжко тай з него вже більше не встав. Лежачи, хорий, Шевченко не переставав думати про Україну, про свій закріпощений народ. Він всегда допитував ся чи надано людям волю, чи знесено кріпацтво… До послідної хвилини Шевченко горів любовю до свого народа, до Неньки України.

Та не діждав Тарас бачити свій народ вольним народом. Він 26 лютого. 1861 р. замкнув свої очи на віки.

Як умер Шевченко люди згадали його слова в „Заповіті:''

> Як умру то поховайте
> Мене на могилі
> Серед степу широкого
> На Вкраїні милій,
> Щоб лани широкополі
> І Дніпро, і кручі
> Було видно, було чути
> Як реве ревучий

По довших кроволах з властями народ похоронив Шевченка там де сам хотів і де його останки і до нині [redacted]: в високій могилі над Дніпром, на Україні.

До віку не забуде Україна свого генія — Кобзаря, Тараса Шевченка.

Про него память піде від рода в род

Заграничная політика.

Увага сьвітової преси (великих газет) звернена тепер на заграничну політику. Всі нею дуже займають ся і цікавлять ся. Здаєть ся, що Европа не видержить вже довше воєнних тягарів, котрі ростуть з дня на день і що невдовзі наступить якась важна зміна. Тепер великі европейські держави тримають у касарнях понад 4 міліони війська і раз-у-раз підносять військові буджети. Недавно появила ся книжка француського ученого про Россію, в котрій він пише, що нарід у Россії множить ся так швидко, що за один рік прибуває там більше людий, ніж їх має ціла Болгарія, а що 12 літ більше, ніж їх має будь що будь велика Франція. А знов німецькі учені пишуть, що як тепер не ослабить Россії, то за 50 літ буде вже за пізно, бо тоді сама Росія мати-ме більше людий, ніж всі иньші европейські краї разом.

В Швеції, у краю Варягів, недавно можна було бачити незвичайно цікавий рух: там обхопив цілий нарід страх перед російською захланністю і до головного міста Швеції, до Стокгольму, з'їхало ся одної днини 32-ма окремими поїздами понад 40 тисяч хлопів з дивним домаганем не хотіли вони ні зменшеня податків, ні иньших пільг, лише домагали ся від свого короля — підвисшеня літ військової служби і збільшеня воєнних тягарів. На табличках і прапорах, котрі виднілись над тою величезною хлопською демонстрацією, були написи: „Нам свобідний гірський край що ніколи не був у чужій кормиги!'' „Найбільше боїмо ся російської неволі!'' і т. п. Шведський нарід зложив у короткім часі добровільно понад 20 міліонів корон в дарунку військовому скарбови на війну проти Россії, котра посуває тепер маси своїх військ до шведської границі. А треба знати, шведський народ числом невеличкий і 20 міліонів для него тягар немалий.

Пригляньмо-ж ся і ми тій російській силі, котрої так боять ся свобідні народи.

Недавно оголосив ґенерал Мінарелі-Фіцґеральд такий рахунок військової сили Россії та її двох спільників — Англії і Франції: У війні в Европі — пише він — може Россія ужити до бою лише 27 европейських корпусів війська і один кавказький або разом: 972 батальйонів піхоти, 636 ескадрон кінноти і 3.578 канон, а її союзниця Франція (якби в Африці мала спокій) 656 батальйонів піхоти, 370 ескадрон кінноти і 2.832 армати. На Англію — каже той ґенерал — Россія не має що числити, бо вона за водою і помогла-би їй тілько при берегах моря тай то не дуже, а навіть якби Англія потрафила знищити воєнні кораблі противників Россії, то й тоді може вона перейти на сушу на поміч Россії лише 74 батальйонів піхоти, 51 ескадрон кінноти і 414 пушок. Так виглядає сила російської спілки або т. зв. тридержавного порозуміня.

А тепер придивім ся силі противників Россії, або тридержавного союза, до котрого належать: Німеччина, Австрія і Італія. Найсильнійша в них Німеччина; вона може ужити до бою 669 батальонів піхоти, 440 ескадрон кінноти і 3.906 армат. Опісля йде Австро-Угорщина з 685 батальонами піхоти, 367 ескадронами кінноти і 13 624 арматами, вкінци Італія з 391 батальонами піхоти, 147 ескадронами кінноти і 1432 канонами.

Значить російська спілка має більше лиш одної кінноти а саме о 103, ескадрони, за те слабша вона числом піхоти (о 43 батальони) і дуже слабша числом артилерії (о 2058 армат!), котра в теперішних часах рішає долю війська на полях битв До того всего Россія просторо дуже велика і має розмірно мало желізниць так, що концентрація (стягане) її сил мусить відбувати ся поволи.

Заходить ще питане, по чиїй стороні станулоби пять невеликих балканських держав: Румунія, Болгарія, Сербія, Греція і Чорногора, котрі разом можуть виставити до битви 350 тисяч жовнірів. (Всі обчисленя в сій статі відносять ся до т. зв. „першої лінії'' війська, то значить таких військ, які вже в часі мира цілковито з'орґанізовані: через покликуване дальших лінії від ношене сил властиво не зміняєть ся). Отож згаданий ґенерал приходить до переконаня, що Россія не може числити на поміч сих держав з двох причин: 1) вона між собою дуже заїла ся, особливо від часу остатної війни, 2) вони боятимуть ся Туреччини. До сих уваг ґенерала можнаби що додати, що в разі якби ті держави таки станули по стороні Россії, то їх силу зрівноважить виступ проти Россії — Швеції й Туреччини, котрі то держави добре знають, що в разі великої перемоги Россії, вони сталиби опісля її добичею. З другої знов сторони противники Россії не повинні числити на поміч Японії, бо тоді Англія втягнулаби до спілки з Россією ще Союзні Держави Північної Америки, котрі маючи в своїй власти Панамський Канал, досить скоро моглиби вислати свою знамениту воєнну фльоту (кораблі) до берегів Японії, з котрими мають свої рахунки.

В цілім тим обчисленю треба ще взяти під розвагу оден важний фактор, а саме, те, що протиросійська спілка потрафить головну силу своїх військ стягнути в купу о яких 2 тижні [illegible] ніж Россія. Се далоби противоросійській спілці [illegible] перевагу над російською, а що новочасна війна з природи річи не може тревати так довго як війни в давних часах, то така перевага в початках війни значить дуже богато.

Але в війні є ще одна і то найважнійша річ, котрої обчислити не можна. Се т. зв. моральна сила війська, котра, — як сказав француський цісар Наполеон, що добре розумів ся на воєнних справах, — рішає про перемогу в більшій мірі ніж армати і баґнети. А морально сильнійшим буде те військо, котре мати ме сильнійшу віру в то, що боре ся за слушну справу. Люте переслідуване Українців у Россії, котрих там гнетуть гірше чим Жидів і Татарів, говорить нам, де слушна боротьба.

Так представляєть ся в загальних чертах сила противників Не так легко представити їх мету, бо у кождої з держав, що належать до обох спілок, є своя мета — з виїмком мабуть одної Австро - Угорщини, котрої правительство від часів міністра ґр. Ґолуховського в заграничній політиці робить ошибку за ошибкою і замість здобутків приносить Австрії лише великі тягарі. Россія по страшнім японським погромі стратила можливість дістати ся в Азії до берегів теплого моря, через що дуже могла скріпити ся її торговля. По останній балканській війні стратила вона й надію, що загорне колись для себе Царгород, бо скріплені Балканські держави не допустять до сего. І тепер найважнійша ціль Россії — загорнути Галичину, Буковину й північну Угорщину, щоби здавити український рух і не допустити до розвитку його також на своїх землях.

Наші політичні організації мають тепер знамениту нагоду закріпити український рух також на замотеличеній москвофільством Угорській Україні, де уряд по сиготським процесі не ставляти ме нам перепон Грубим недбальством булоби не використати сеї нагоди. З другої знов сторони наші політичні представники повинні вплинути на правительство, щоби не давало ніякої причини до крику про переслідуване православія в Австрії, бо се тільки скріпить моральну силу в Россії в її будучій боротьбі. Третою справою на часі у нас то січова і стрілецька організація, бо не знати ні часу ні години, коли та організація може нам дуже придати ся хочби тільки для удержаня ладу у себе дома, коли настане заверуха.

Др. Осип Назарук.

ФАРМА НА ПРОДАЖ!

Фарма 150 акрів, 50 акрів вироблено обфенцована ціла, добра хата, шпихлір на 2000 бушлів, хлїв покритий, інші будинки, студня мурована з доброю водою. Школа на тій самій фармі 6 миль від міста і стациї Calder, Sask. Ціна $20 за акер, 20% готівки а решту на сплати до вподоби купуючого на 6%. Можу заміняти за реальність в місці не обтяжену довгом. По близші інформації удайтесь до: — J. A. DYMA, 514 Flora Ave. Winnipeg, Man.

СМЕРТЕЛЬНІСТЬ СЕРЕД НЕМОВЛЯТЬ

З міліона дітей, к трі річно родять ся в Австрії, умирає в першим році житя 200 тисяч немовлят. Не підлягає найменьшому сумнїви, що при так великій смертельности немовлят суне важну ролю відграває спеціяльний момент. Про[illegible], на котрого услугах в значній мірі покликає сучасна жінка, відтягає не одну матір від дитини, вже зараз по народинах. Наслідком того діти, але відживлювані, не мають в будучих літах відпорних сил, головно проти заразних хороб. Найслабша й найважнійша причина так розповсюдненого вроту сухіт серед дітий се якраз зле відживлюване. Знаменна річ, що брак сього рода можна обсервувати як в біднійших, так і заможнійших сферах, а то завдяки примінюваню при плеканю дитини відвічних, пережитих, а перед просто шкідливих засад і принципів. Без конечних відомостий виходять молоді дівчата замуж і відтак зовсім безрадні стають супроти власних дітий. Тому конечна річ, щоби молоді дівчата перед відданем поучувати про їх будуче материньство.

Найгірші відносини серед немовлят панують на селі, де є просто звічайні традиції в тій мірі.

В Німеччині є в многих місцевостях осібні доглядачки дітий, вишколені в відповідних заведенях, котрі стають до помочи матерям в разі хороби дитини, виїзду матери і т. д. При національним плеканю дитини одною з найважнійших відомостий є зрозуміне психольоґії дитини Тоді доперва можна говорити про борбу з смертельностию серед дітий і числить на успішні висліди

КРАЄВА ПОЗИЧКА.

В наслідок недобору в краєвім буджеті уповажнив галицкий сойм в останній сесії краєвий виділ затягнути позичку в сумі 60 міл. К. З сеї суми мало би припасти 26 міл. на покрите і сплату давнійших позичок, 11 міл. на запомоговий кредит, а 23 міл. на покрите недобору краєвого буджета за 1911., 1912 і 1913. роки.

В тій справі прибули оногді до Відня краєвий маршалок ґр. А. Голуховський, член краєвого виділа др. Яль і директор краєвого Банку Стечковський. У Відні кружлають чутки, що ся позичка буде заключена з консорцією англійских банків, яка хоче обняти краєву 4 і пів процентову позичку по курсі 84

ДВА БРАТИ УМЕРЛИ ОДНОГО ДНЯ

В Торонто сего тижня поховано двох братів: А Девіса і Ф. Девіса. Перший числив 75 а другий 74 літ житя. А. Девіс умер від задданих тягаровим возом покалічень а Ф. Девіс умер природною смертію, оба умерли в однім і тім самім дни.

ЗА ГРУДКУ ДІЯМАНТУ ДАЛИ ПЯТЬ МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ

Одна Льондонська компанія купила 900.000 каратів діяманту і заплатила пять міліонів долярів. Діямант найдено в Німецкій полуднево західній Африці. А там минувшого року найдено діямантів вартости яких 60. міліонів долярів.

СТАРОКРАЄВА КАНЦЕЛЯРІЯ.
[illegible]
FENSON & SCHILLER
654 Main St. Winnipeg, Man.
Phone St. John [illegible]

Тукета
T & B
папіроси
не клеєні.

ПРОЧ З БРИТВАМИ.
Наш порошок усуває сейчас волосе з твари; з бороди і неба не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 долара через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненем, як его уживати.
Адрес: Dr BELLINS,
55 Delancy St. New York, N. Y.
Потреба аґентів

Адвокат і Публичний Нотар
[illegible]
— Зайдіть а не пожалуєте. —
R. S. SHACKLEFORD
адвокат і публичний нотар
654 Main St. Winnipeg Man
Phone St. John 162

Потрібно людей
ЗАРОБЛЯЙТЕ В ЧАСІ НАУКИ
[illegible]
The Omar School of Trades & Arts,
506 Main St. Winnipeg
Против ратуша

ЛІКЕРИ
Стара фірма котрій нас [illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1186. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною, з найстарших, що робить бизнес у Вінніпегу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.
[illegible]
— Ми висилаємо C. O. D —
[illegible]

LOXOL
PAIN EXPELLER
NEW YORK
RHEUMATISM
PAIN-EXPELLER

Робітники!

Уникнете ревматизму і невральгії з переступженя єсли будете уживати Др. Ріхтера

PAIN EXPELLER-а

Се средство має за собою 45 річний рекорд. Його уживають на цілому сьвіту і можна дістати в усіх аптеках в Стейтах і Канаді.

Три фляшки за $1.00, великі фляшки за $1.50 [illegible]

Уживайте в часі ОСЛАБЛЕНЯ, РЕВМАТИЧНОГО БОЛЮ, БОЛЮ В ГРУДЯХ, ЗУБІВ, УХ ТА ЖОЛУДКА.

Повне поясненє в Руській мові в кождій пачці. Стережіть ся подібних лікарств. Славний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.

Вироблений лише через

F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

EDDY'S

ВОЛОКНИСТОГО ВИРОБУ

ВЕДРА І ПУТНІ ПОТРЕВАЮТЬ БОГАТО ДОВШЕ ЧИМ ДЕРЕВЯНІ АБО БЛЯШАНІ ВЕДРА-ПУТНІ, СУТЬ ТАНЬШІ, ВИДЕРЖАТЬ ДОВШЕ ГОРЯЧ ВОДИ, В НИХ НЕ ЗАРЖАВІЄ ШМАТЄ.

$75 ☞ ФОНОГРАФ З 12 РУСЬКИМИ СЬПІВАМИ ЗА ☞ $40

Пішлемо вам впрост з фабрики один славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 днів

БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.

По 30 днях, єсли вдоволені, можете його затримати і нам платити

$2 МІСЯЧНО.

Спродаємо сю машину в Злуч. Держ. і Канаді. [illegible] Напишіть по наш ілюстрований каталог [illegible]

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
60½ E. 7-th St. Dept. 34. New York, N. Y

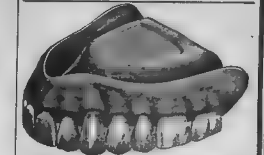
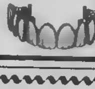

International DENTAL PARLORS

STEIMAN BLOCK, SELKIRK AVE & ANDREWS ST

Найбільше модерний офіс в Канаді.

Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за $5.00

Вставлене всіх зубів від ...	$9.00 і висше
Наповнене зуба золотом від	$2.00 і висше
„ „ сріблом від	$0.50 і висше
„ „ порцеляном від	$1.00 і висше

Оператори, з Американських і Канадійских шкіл. Женщини до обслуги.
Отворено від 9 рано до 9 вечер.
ТЕЛЕФОН ST. JOHN 2447 ☞ ГОВОРИМО ПО РУСКИ

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., —, East. Winnipeg.

Дошки, Лїски, Гонти.

Точно доставляєм Задоволене гарантуємо

НАША АДРЕСА
„Canadian Farmer" Box 3056, St. B
Winnipeg, Man.

Успіхи медицини в минулім році.

Минулий рік не дав ні одного голосного відкритя. Але за те дав се, що є далеко важнїйше, що скріпило старі наукові досліди і пробило в них очевидну і загально доступну правду — дав серіозну і вдумчиву роботу цілого ряду учених. Ті роботи відкривають широкий горизонт, де наука лїченя людских недуг рисують ся заманчиво як твір нового чоловіка.

Ми спинимо ся тільки на трох найбільше інтересних моментах.

Вже більше десяти літ розглядають в клініках спосіб лїченя лучами Рентґена. Одначе техніка примінюваня лучистої енерґії була далека від совершеньства. В послїдних часах один з рентґенольоґів, Гаво, доказав своїми дослїдами на животинах і ростинах, що малі дози лучистої енерґії тільки подразнюють клїтини, не викликуючи вбійчого ефекту. Збільшені дози викликували параліж і смерть клїтин. Се вдало ся тепер зовсім усунути, так що один визначний европейский ґінекольоґ заявив, що тепер ніж хірурга заміний, бо приміром пухлина рака під впливом лучистої енерґії тає як сніг.

Найблизша задача будучини — найти дорогу для лучистої енерґії до глибоко положених клїтин рака. Одначе се питане часу, питане техніки — не більше.

* * *

Роботи американского хірурга А. Карреля, оголошені ним в 1911-2 р. доказали, що живі клїтини можуть жити вні організму. Каррель дав могучий товчок сучасній хірурґії, викликавши в ній в минулім році цілий рух в користь пересаджуваня клїтин, а навіть цілих орґанів. І богато дечого, про що давнїйше мріяли ...ити, тепер в руках практичних лікарів.

Щоби пересаджене клїтинне поволо ся, треба, щоб вона мала в собі достаточну житєву енерґію, яка давала би їй змогу істнувати зві звичайної звязи. Одначе не всї клїтини однаково здібні до житя поза звичайними условинами. Найбільше удачно виходять пересаджуваня скіри, сливної оболони, клїтної ткани і т. д. Далеко труднїйшими є проби з пересаджуванєм нервової клїтини, начинь і цілих орґанів, бо тут дуже легко виступає ґанґрина. В сїй области може минулий рік повеличати ся немалими успіхами пластичної хірурґії, а наука зближаєть ся чим-раз близше до того часу, коли здїйснить ся проблему нового чоловіка в повнім змислі того слова.

* * *

В области внутрішної медицини викликала в минувшім році велике заінтересоване так звана теория охоронних ферментів Абдерґальдена.

Житє орґанізму завсить від правильної дїяльности його клїтин. Ріжні групи клїтин мають свій окремий оклад і характеристичну для них зміну материї. Всї клїтини орґанізму дістають поживу з крови і до неї вводять продукти своєї обміни. При забуреню або недуганю орґанів кров заприкшуєть ся ріжними відпадками. Присутність чужих тїл в крови викликує в ній повстане окремих охоронних ферментів, які вбивають чуже тїло і роблять його нешкідливим для орґанізму.

Практично використано сю теорию для скорого пізнаня вагітности і в 95 випадках на 100 вона справджуєть ся. В крови матери являють ся тодї окремі ферменти. Пильні досліди показали, що охоронні ферменти являють ся в крови не тільки при вагітности, але при забуренях і недугах майже кождого орґану.

Реакциєю Абдерґальдена покористувано ся передусім для пізнаня сих недуг, для яких до сеї пори не найдено причин. А се має для науки превашне значінє, бо тепер боротьба з всесильними недугами буде в руках і власти чоловіка.

Згадуючи про сї три найбільше цікаві й важні моменти, в яких медицина засоювала собі в минувшім році справдї почесне місце, ми з надією глядимо вперед.

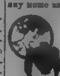

Се є ДОМОВА КРАСКА, яку може вживати кождий

Я красила сею краскою

Чиста і проста до вживаня

DY-O-LA

Напишіть по вальорову карту і книжочку Нр. 105, вона даром.
The Johnson Richardson Co., Ltd.
Montreal Can.

РУМУНІЯ ПРОТИ РОСІЇ

„Reichspost" пише, що військові приготовленя Румунії є звернені проти Росії. Росия громадить над румуньскою границею в Бесарабії війско, супроти чого міністерство війни в Букарештї бачило ся змушеним видати для обережности відповідні військові зарядженя. Розміри воєнних вправ будуть значно побільшені і всї вправи розпочато вчаснїйше, чим в нормальнім часї.

РОЗВЯЗАНЄ ЕКСПРЕСОВОЇ КОМПАНИЇ

Директора товариства „Дї Юнайтед Стейтс Експрес Ко.", яке займало ся переводжуванєм пакунків, постановили в як найкоротшім часї розвязати се товариство. Причиною упадку сеї пересилкової компанії є се, що робила їй велику конкуренцію державна пакункова почта і се, що межи-стейтова комісія зажадала від компанії, щоби не знижала ціни за оплату від перевозу пакунків о 6-ту часть теперішних її цін.

КІЛЬКО КОШТУВАЛО ВІДКРИТЄ АМЕРИКИ

Відкритє Америки не коштувало таких великих сум, як приміром новочасні подорожі для відкритя бігунів. Одна еспанська часопись пише, що знайдено книжку видатків Пінцона з Палоса, котрий зорґанізував був експедицію Христофора Колюмба. Колюмб яко начальник експедиції мав дістати на теперішні гроші всего 250 долярів річно, а його помічники заплатили лише десяту часть того. На удержане всіх осіб експедиції визначено на теперішні гроші по одному долярови місячно. Від серпня 1492 р. по март 1493 р. Колюмб видав на теперішні гроші до 2.000 долярів на платню і харч для офіцирів і служби. Загалом всї кошти Колюмбової експедиції виносили на теперішні гроші 6 тисяч долярів, значить, що Колюмб видав на відкритє Америки стільки гроша, скільки тепер може заробити в Америці 6 робітників на рік.

ВОЗДУШНА ПОГОНЯ ЗА ЗЛОДІЄМ

З міста Маямі, у стейті Флориді, доносять про осьтану цікаву подію. В однім готелю в сім надморськім місті послугач мурин закрав в міліонерки, котра заїхала до того готелю, дорогоцінну брилянтову брошку і втік на корабель, який плив Атлантійським океаном на полудне. Коли міліонерка розповіла детективови Геррі Шейдови про те, що її викрадено брошку та про те, що готелевий послугач втік на корабель, сей, не надумуючи ся довго, сів на воздушний літак і полетів за кораблем, котрим відїхав мурин. Дігнав корабель вже у віддаленю 21 миль від берега, там спустив ся на поклад корабля, розповів капітанови, яка ціль його мандрівки і знайшовши злодія, відобрав від нього брошку та арештував його. Опісля посадив його на літак і привіз назад до берега. Але тут власти заявили опрятному детективови, що переступив законні межі, бо йому без спеціяльного наказу не вільно арештувати на воді дальше як три милі від берега. Отже тільки брошку лишено і віддано властительці, а мурина випущено на свободу. За свою крадїж відбув він тільки прогульку, 21 миль воздухом понад море.

НАЧЕРК ВОДНОГО ШЛЯХА ВІД БАЛТИЙСКОГО ДО ЧОРНОГО МОРЯ

Шкоди, які понесла російска торговля збіжем, яку ведено досі головно через Дарданелї, приневолили інтересованих давно вже думку получати водним шляхом Балтийске море з Чорним і то так, щоби сей шлях надавав ся не лише для малих суден, але і для великих торговельних а навіть і воєнних кораблів. Будова такого шляху не робить великих трудностий, тим більше, що тут не розходить ся о викопане окремого канала від одного моря до другого, але о відповідне вихісноване природного бігу рік. Іменно Двина випливає від Риґою до Балтийского моря, а Дніпер під Херсоном до Чорного, а головні біги тих рік так зближають ся до себе межи містами Смоленськом а Вітебском, що получене їх окремим каналом не буде ані трудне, ані надто коштовне. Розуміє ся що як Двину, так і Дніпер, які є ще тепер в первіснім стані, треба урегулювати і „після потреби поглубити. Інтересовані круги надіють ся, що сей новий водний шлях, обчислений на плавбу торговельними кораблями, освободить торговлю збіжем від зависимости від Дарданелів, а північно західну сторону Росії увільнить від потреби набуваня анґлійского вугля і отворить нові ринки збуту для запасів вугля над Доном. Розуміє ся, що і під стратеґічним оглядом майбутний шлях буде мати велике значінє.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.

Специяльне лїчене половних короб (сифілїс, грипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.

Лїпше і новійше лїчене сифіліса „606" проф. Ерліха.

Лїчене полового безсиля. Лїчене всяких задавнених короб (ревматизм і др.) електрикою.

Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.

Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.

Філії офіси в всіх головних містах в ОНТАРИЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТИШ КОЛЮМБІЇ

Авторизований капітал	10,000,000.00
Резервовий фонд	8,100,000.00
Капітал вплачений	6,925,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.

Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всїх частях сьвіта.

NORTH END ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave

ВІННІПЕЖСКА ФІЛІЯ
N. G. LESLIE, Manager.

PORTAGE AVE. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Colony St.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руський лїкар зі старого Краю. - Одинокий руський лїкар в Канадї.
СПЕЦИЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
Мешкає і ординує в власнім шпиталю 415 Pritchard Ave.
PHONE St. John [illegible] WINNIPEG, MAN

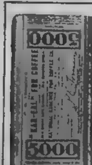

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Eal для кави.

[illegible]

Вживайте на всю пачку. Пробуйте його.
Виробляєть ся через
National Successor for Coffee Co
Philadelphia, U.S.A.
На продаж у всїх корінних склепах

Специяльно на десять місяців.

Богато живучих по за Новим Йорком не можуть звидати нашого магазину.

Тимто даємо можливість купити за $25.00 грамофон з 40 сьпівами, що звичайне кошт. $55.00

На сплату за $2.00 місячно
Жадайте каталога. Наш адрес
GREATER NEW YORK PHON. CO
308 310 Grand St. Dept. New York

Продаємо також всякі роди музичні інструменти

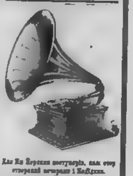

Позвольте післати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і 12 Руських сьпівів на 30 днів

БЕЗПЛАТНА ПРОБА.

Безплатно Проба.

Не потребуєте вплати нам ні цента. Ми пішлем вам прямо з фабрики VICTOR або COLUMBIA фонограф на безплатну пробу. Єсли вам сподобаєть, по 30 днях виплачуйте по

$2. МІСЯЧНО.

Ми ґарантуємо на 15 років. Напишіть нам по ілюстрований каталог ДАРОМ.

SAUL BIRNS
117 Second Ave. Dept. New York.

Для Ню Йорских костумерів, наш стор отвераний вечерами і Неділями.

Спробуйте наш фонограф на 3 місяці безплатно.

$1. МІСЯЧНО

Єсли не буде добрий, відішліть назад. Проба не буде коштувати ані цента. [illegible]

24 і 50 ☞ руських сьпівів ☞ безплатно.

Ґарантія на 5 літ. [illegible]

Пишіть до нас по руськи, а ми вам вишлемо гарно ілюстрований каталог даром.

ROYAL PHONOGRAPH CO. 91 East 4th St., Dep 11. New York, N.Y.

Закон що до Рільничо-кооперативного Товариства.

Деякі важнїйші точки.

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ.

3. „Засіб" означає матеріял на будинки і пліт, паливо, муку, пожву і всї иньші річи які можна пересилати гарами і роздавати зі складів; се слово не уживаєсь до подрібного бізнесу.

ІНКОРПОРАЦІЯ.

4. Пять чи більше людей, які хотять між собою заложити заінкорпороване товариство з цілю плекати, купувати і спродавати живий товар, земельні продукти чи засоби після кооперативного плану, можуть в присутности сьвідка підписати дуплікат і вислати до реґістратора меморандум товариства (до якої має бути долучена присяга верифікуюча підписи) в формі яку подаєм низше т. є. форма А, або в подібний спосіб.

2) Жадне товариство не буде зареґістроване під назвою яку має вже друге товариство, або під назвою що є як небудь подібною до істнуючого товариства, а слово „Лімітед" буде остатним словом в назві такого товариства зареґістрованого після сего закону.

3) До кождого дуплікату — меморіялу товариства — реґістратор має підписати цертифікат оригіналу, який він отримав, і подати дату отриманя (форма Б.) і кождий такий підпис має бути prima facie доказом змісту меморіялу і інкорпорованого товариства.

4) Реґістратор має постаратись о се, щоб оголос такої інкорпорації був друкований через місяць, на кошт товариства, в „The Saskatchewan Gazette," і отримати усю належитість за друковане тогож після форми С в сім законі.

СИЛА ТОВАРИСТВА

5) По висланю усеї належности за підпис і друкованя меморіялу товариства, особи що підписались на дуплікаті меморіялу стають ся корпораційним тілом і мають силу набути і тримати нерухомі маєтности в Саскачевані з цілю зарядкувати тими справами на які заінкорпорувались, і спродавати, морґечувати, винаймати такі маєтности які на дальше товариство не потребує

2) Бізнес товариства має бути провадженим готівкою. На кредит не вільноєсь, і ані директори ані жадний урядник, слуга чи аґент сего товариства не має сили затягати довг на річ товариства, з виїмкою ренту місця де містить ся се товариство, платні клеркам, і слугам і иньші довжности які затягаєсь з конечности.

Застерігаєсь однак, що товариство може купити нерухомі маєтности на кредит, який треба розуміти лише яко місце бізнесу, і може дати до відповідної вартости морґіч на купленї в сей спосіб маєтности яко запоруку за незаплачене ренти належитости

3) Кожде товариство буде уважатись за компанію, беручи тут розуміне секції 142 в „The Companies Act."

УХВАЛИ.

6) Обовязком реґістратора є виготовити і віддати до затвердженя Полковникова-ґубернаторови штандардові ухвали, які суть суперечні сему законови і се віднося ся до кождого заінкорпорованого товариства.

2) Кожде товариство має силу ухвалити такі додатні ухвали, суперечні законови згідно з точками штандардових ухвал, які лише товариство хоче.

3) Жадні додатні ухвали не дїйствують доти доки не затвердить реґістратор.

КАПІТАЛ І УДІЛИ.

7) Капітал кождого законного товариства має виносити стілько і поділений на уділи такої вартости яку означить ся в меморіялї товариства

2) Такий капітал час від часу може бути збільшений, або знижений ухвалами товариства.

8) Що найменьше сімдесять і пять процент уділовців кождого товариства мають бути рільники.

9) Уділи можна платити ратами в такий час і спосіб який постановить ся ухвалою.

10) Жадний уділовець не може дістати ві[redacted] від жадних иньших лише від вплачених уділів.

11) Уділи можна перенести або можуть бути закуплені товариством.

Таке перенесене або закуплене буде тоді важним як його затвердять директори.

Таке перенесене або закуплене не можуть директори затвердити єслиб число уділовців обнизилось низше пять, або єслиб число рільників виносило меньше як сімдесять пять процент.

12) Кождий уділовець є особисто відвічальним за довги і повинности товариства на суму яка рівняєсь сумі що має в платити до вирівнаня свого уділу, але жаден уділовець не підлягає сему доти доки кредитор не оскаржить ціле товариство...

14 На мітинґах товариства уділовець має лише один голос без вгляду на се скільки уділовець має уділів, і жадний уділовець не може голосувати за другого (by proxy.)

ПОДІЛ ЗИСКУ.

Директори мають розділити зиск, який товариство здобуло в сей спосіб:

а) Десять процент з чистого зиску відкладаєсь на резервовий фонд доти доки сума такого фонду не зрівнаєсь о трийцять процент вплаченого капіталу;

б) Від вплаченого капіталу платить ся шість процент річно;

в) Остальний зиск має бути поділений між членів товариства, чи уділовець він або ні, в міру того який бізнес зробило товариство:

Однак, коли додатні ухвали товариства на се візволять, то дивіденду, яка належить ся членам що не суть уділовцями, може товариство затримати на рахунок такого члена і прилучувати доти доки в сей спосіб сума не буде рівнатись вартости одного уділу — після чого такому членови видаєсь цертифікат на один уділ і доперва щойно тоді він має право до дивіденди.

28) Реґістратор на просьбу вашле примірник штандардових ухвал і виготовить усі додатні ухвали які окажуть ся потрібними для реґуляції уряду і зарядженя намíреного товариства під сим законом, уґлядняючи се, що разом з просьбою долучуєсь і опис рід бізнесу намíреного товариства.

ФОРМА МЕМОРІЯЛУ ТОВАРИСТВА.

Ми (напишіть імя, заняте і адрес кождого просячого) бажаєм утворити товариство згідно з законами „The Agricultural Co-operative Association Act." Корпораційна назва товариства має бути (тут назву), Limited, і ціль задля якої се товариство має утворитись є (подайте ціль) після кооперативного плану. Капітал товариства має складатись з (подайте число) уділів, уділ кождий на суму (подайте яку.) Імена директорів, які мають зарядкати справами товариства аж до вибору иньших після ухвал товариства суть: (тут подайте їх імена) і головна кватира сего товариства буде уміщена в (подайте назву місця) в провінції Саскачевану.

Датовано в .... в Саскачевані
сего .... дня 191
Сьвідок: .... Підписи: ....
....
....
....
....

ТАБЛИЦЯ НАЛЕЖИТОСТЕЙ РЕҐІСТРАТОРОВИ.

За вписане аплікації	$1.00
За вписане додатних ухвал в часі інкорпорації	$1.00
За вписане додатних ухвал по заінкорпорованю за кожду ухвалу	.25
За вписане поправок в додатних ухвалах за одну	.25
За друковане оголошеня інкорпорації в Saskatchewan Gazette' через місяць	$2.50

Кождий що цікавить ся орґанізацією кооперативного товариства дістане точні інформації і форми до виповненя від.

Mr. W. W. THOMSON,
Director of Co-operative Organization
Department of Agriculture Regina. Sask.

Дописи.

Робліи, Ман.

ШКВАРОК УШКВАРИВ.

Ще в 10 ч. „Канади" Н. Шкварок ушкварив консерватистам добру печеню. Пише між иньшим таке: „Досьвід з попередних років говорить нам, що нас лише тоді мають за людй коли чогось від нас хотять. Найлучше можна бачити се при воляних виборах, тоді кождий такий добрий хоч до рани прикладай"...

Се правда п. Шкварок, сьвята правда. Во от вибори за плечима і консерватисти вже поровсилали своїх аґентів по кольоніях та всякими способами старають ся людям баки забити. В нас якийсь був і учив як корови годувати, як доїти, як масло робити, як яйці продавати. Бугаї та огери дає на виплат на три роки. Правдиві добродії, опікуни. Но чому він одея з другим не скаже того за що купити, чому такі високі податки, чому нема доріг, чому збіже, всякі фармерскі продукти такі танї, а те все що фармері потребують — таке дороге, чому, вкінци, фармер мусить так дорого платити за перевіз чогонебудь.

Говорить п. Шкварок дальше таке: „Та вже минає той час що ми ішли на підкову всякому аґентови що свою честь лишив в Гамбургу".

Се також правда. Вже час щоб ми не ішли на підкову консервативним аґентам. Во от той консерватист з нашім окрузі що їде на посла каже, що всїх ґаліцієнів купить за один ґальон горілки. Ну, побачимо чи єму така штука вдасть ся

Але п. Шкварок говорить ще й таке: „Хто коли чув про лібералів що они Українцям прихильні, і що они зробили для нас"

А я спитаю вас хто установив закон двомовних шкіл як не ліберали. А хто хотів заперти іміґрацію Русинів до Канади як не консерватисти? А хто хотів аби Русинам не дати горожаньских паперів аж по сімох літах житя в Канаді як не консерватисти? А хто казав, що ми з краю їли щурі, не консерватисти? І не вже ви п. Шкварок так того консерватизму наїли ся, що вам аж в голові покрутилось і не знаєте що говорите.

Я радше радив би вам зі своїми консервативними науками сидіти дома і не рипатись, бо шкода щоб вас люди зрадником звали.

Я. М.

Ле Пас, Ман.

Хвальна Редакціє: —

Прошу помістити і моїх пару слів, які хочу сказати в обороні правди.

Від довшого часу читаю консервативну шмату „Канаду" і ані одного числа не було в якім би не заплюване на редактора „К. Ф." п. Гикавого. Се дуже погано з одної сторони, но зараздом з другої сторони вказує, що п. Гикавий се дуже твердий мур, о котрий завзято бють — лбами — консерватисти тай нічого йому не годні зробити.

Найбільше мені дивно з п. Карманьского. Той чоловік, що рахує ся за великого ученого, есть професором, а читаєш его статї то прямо гидь бере. Я негодин сего собі розяснити як він може такі дурниці писати... Не вже він навмисно хоче себе осьмішити. Вож Карманьский посїдає такі високі школи, так богато сьвідоцтв, а як що напише в часописи то гадає що то якаєсь часть ідіот написав

Називає ріжними епітетами п. Гикавого. Ну, можливо, що п. Гикавий не вчив ся на університеті, не був в Римі, але чиж ту вже рація понимати єго; чи рація загалї накидатись на всїх тих, що не кінчили таких шкіл як ви п. Карманьский? Та вже як би там написав раз, два, а то від коли почалась „Канада" то в кождім числі тільки й бачиш що пісенітниці п. Карманьского. А ми се знаєм, що вже як чого богато то й безроги не хотять їсти. Карманьский своїми писанями опоганив „Канаду", ті ніхто не хоче читати, бо і щож там путнього прочитаєш, лише сварка, та лайка, і на відворот. Я вже десять літ читаю „Канад. Фармера" і мушу сказати, що сю часопись я люблю читати. А вже властиво тепер за редагованя п. Гикавого то єї варт читати.

Я волю заплатити пять долярів за „К. Ф." як дати пять центів за „Канаду". „Канада" се чиста львівска перекупка, а єї редактор то вже людина без крихітки чести і сорому. Він з Карманьским то такі як то говорить пословиця. „Коза Поляк, два Андрухи — єден слепи, другі глухи." Але консервативна партія то і такими гордить ся. А вони єї дуже богато „поможуть".

А. Трипайцята.

Під теперішну хвилю.

Кождому в нас відомо вже, що в червци або липцю відбудуть ся вибори в Манітобі. І кождий знає се, що тепер в Манітобі радить консервативна партія на чолі якої стоїть Sir Rodmond P. Roblin. Безперечно многі читачі знають і се як та консервативна партія господарить, як вилає народні гроші на свої особисті цїли. Прим. коли ходило о вибір свого посла в Ґімлі п. Тейлора, то Роблін вилав на сю ціль аж $93,534. 92ц. Се, вони кажуть, було видано на будову доріг, але річ має ся зовсім інакше. В 1912 р. на той округ видано було лиш $19.788. І скажім прим. що і в 1913 р. мали стілька саме видати на будову доріг, то самий вибір конс. посла Тейлора коштував $80 746. 92ц. На будову доріг ті гроші не пішли то більше чим певне, бо добрих доріг в Ґімлі не було і нема тай не скоро вони будуть. Місцями зроблено по кавалкови дороги, але яка кому з того користь. Є і такі місця що висипаючи дорогу — землю зі скрипів розсипано купками і тут і там і такою дорогою їхати певно ніхто не годен. Звісно, дороги робили як будь, бо не о дороги комусь ходило а о гроші Консервативні інжінїри і аґенти гроші забрали до своїх кишень і з них користають, а ти народе маєш дулю.

Про се консервативна шмата „Канада" еще нічо [redacted] і не згадає. Вона, за все горло кричить (число з 3 го лютого) що в провінціональній касі лїстаєсь надвишка в сумі $473, 221. 19ц. А сего скілько провінція має довгу — не пише; про се, що минувшого року ряд Робліна заплатив $658, 651 самого проценту від довгів — та консервативна шмата ані не згадає. А оно повинно так бути, що єсли ви панки хочете доказати добрість конс партії то треба геть усьо сказати про ню, і добре і зле а люди вже самі осудять чи конс. партія добра чи ні.

Тепер візьмім той поділ виборчих округів. Сер Родмонд Роблін знаючи де Русини добре зорґанізовані і суть лїберали — то такі округи попередїлював на двоє, на троє, ослабив силу руських виборців, бо хоче запевнити вибір свому конс. послови. А я дуже памятаю слова п. Феда Стефаника. Він торік говорив мені в Комарно, що мусить попирати консервативну партію, бо хоче лишати по собі добру славу між Русинами, а се в той спосіб, що з'орґанізує кілька руських округів аби Русини могли вибрати своїх руських послів. І хож ті єго руські округи? Нема, тай не буде, консерватам на се цілковито не вівволять.

Дальше та консервативна шмата величає дуже Колдвела, мінїстра просьвіти, що нібито він є дуже прихильний руським школам в Манітобі. А сеж ще не так дуже давно як той самий Колдвел говорив, що руського учителя до семинара в Брандоні не треба; не дуже ще давно як ученики і фармері висилали до него петиції просячи о свого руського учителя до семинара в Брандоні а Колдвел прямо кпив собі з нас. О, ми фармері се памятаємо дуже добре і не забудемо в часї виборів. Аґітація Карманьского консерватистам нічого не помогла. О сего галицкого вче[redacted] до семинара перед виборами, аби замилити людям очи, що от — мовляв — які ми консервати добрі і щирі. І нічого злого не булоб наколиб Карманьский не мішав ся був до політики. А то як зачав розписуватись про конс. партію, як зачав за ню розпинатись, хвалити, тай люди зараз пізнали, що то не професор а конс. аґент. Єслиб Карманьский був порядним чоловіком то судив би був обі партії однаково, вказав добрі і злі сторони обох партий, але він хвалить лише консерватистів а ганить лїбералів тай мала дитина зараз скаже, що Карм. робить се лише ради доляра, ради своєї позиції в учительскім семинари, ради кавалка хліба. Я є певний того, що наколиб лїберали були вас Кар—ский купили так як консерватисти, то ви на консерватистів були-б громи зсилали якраз так як на лїбералів зсилаєте. А така робота для такої людини як ви Карманьский зовсім не відповідає. Ну, але як то приповідка каже. „Як ся постелиш, так ся і виспиш."

В. П. Стефанишин.

СОЮЗ МІЖ ГРЕЦИЄЮ, СЕРБІЄЮ І ЧОРНОГОРОЮ.

З Атен і з Білгорода доносять, що в сих днях заключено між Грециєю, Сербією і Чорногорою союз, який обовязує до року 1917. По думці сего союза Сербія має виставити в случаю потреби 550.000 війска, Греция 380.000 а Чорногора 60.000 війска. Мобілізация у всіх трех державах має відбувати ся в потребі рівночасно.

Darmo dla Mężczyzn
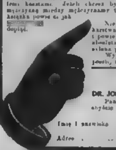

50,000 KSIĄŻEK

Absolutnie Darmo.

[illegible]

Czy jesteś doknięty

[illegible]

Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.

DR. JOS. LISTER & CO., P. 407 32 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Panowie: Jestem zainteresowany waszą ofertą, bezpłatnej książki i [illegible] posłali mi jedną natychmiast.

Imię i nazwisko ....
Adres .... Stan

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Англійского

(Дальше).

Небавом він знова прокинув ся і сказав

Я хотів-би зробити те, що роблять другі люди перед смертию.

Що таке, любий?

Я забув, як оно називає ся по просту; но про се говорить ся в біблії.

Говорить ся в біблії?

Так. Там є Старий і Новий завіт. Як се сказати „завіт" по просту?

Завіт завіщанє, воля

Так, так, завіщанє! Я хочу зробити завіщанє: ти напишеш мені, папа, те, що я буду тобі говорити.

Сер Еверард приніс перо, папір і каламар — і підсунув маленький столик до софи.

Гумфрі став диктовати.

Найперше впиши, папа, в горі великими-великими буквами:

ЗАВІЩАНЄ ГУМФРІ.

„Я завіщаю свій ножик з двома вістрями Майльсови. Одно вістрє зломане, але друге ще зовсім добре, хай Віргінія не боїть ся, що Майльс скалічить ся, позаяк оно затупіло з того часу, як я обрізав кігті у Кара і забув его в садку на дощи, де він і пролежав цілу ніч. Доллі хай подбає за мій садок і за цьвіти, щоби не повяли. Тобі, папа, оставляю мій молитвеник і побільшаюче скло. Я думаю, Віргінії можна подарувати мою маленьку золоту запинку, она так часто позичала єї в мене; я й так вже ніколи не буду великим і не буду носити єї в голубій камізельці, як се передше думав. Доллі треба дати одну з моїх книг. Я не думаю, щоб она зрозуміла „Петра Парлея", так вже краще дати ті „Малі стрільці". Лишають ся ще морскі свинки і кролики. Я думаю, треба їх також здати на Доллі, позаяк знаю, що она буде о них дбати. Щож ще є в мене? Ах! вудочки, кругли і крокети! Ну, то все буде для Майльса. Десь там в мене є ще кілька пенсів, не знаю добре, де они — як найдеш їх папа — так віддай бідному кривому колинебудь. Подбає хто за мою бідну сороку? Я знаю, же всі зовете єї гидкою, і правда: она зла і кусає, але, прошу, задля мене зопікуйте ся нею! я був одиноким єї приятелем, а тепер мушу покинути. А може віддати єї Томі, бо він ліпше від вас всіх розуміє, як тяжко... бути безногим і сидіти цілий день на одцім місци. Маленький вазонок з душистим горошком, що стоїть в діточій на вікні, полишаю Жанні. Єго треба богато підливати Я звичайно виливав в него два рази на день цілу мою лійку Він все був марний, мій горошок. Иноді мені здавало ся, що я вже надто его підливаю. Але Жанна з'уміє собі з ним порадити Ну, я думаю, вже все! Прощайте всі!

Ти написав: прощайте всі! — живо спитав він вітця.

Так, відповів сер Еверард, даремне силкуючись скрити своє горе — я написав се, мій милий. Хочеш ще що додати?

Правда? під завіщанєм треба підписати своє імя? Як думаєш, папа, зможу я сам підписати своє?

Не думаю, любий мій — відповів отець все тим же прибитим голосом. Я напишу за тебе.

Всі імена, папа: Гумфрей, Еверард і Чарльз. Ціла купа! — закричав Гумфрі знова з веселою усьмішкою

Я все написав, любий: Гумфрей, Еверард, Чарльз Джонсон.

Можу я спробувати поставити хрестик, папа?

Як хочеш, дорогий — сумно сказав отець, бо знав, що маленька ручка не може сего вчинити. Гумфрі і сам се зрозумів і залишив свій намір.

Ну, тепер сховай усе те добре, папа! скрикнув він — ніхто не сьміє сего тепер читати. Я рад, що зробив своє завіщанє — додав він утомленим голосом, закрив очи й попав опять у не стяму

Глава 16

Весело засяяв ярким сонічком день, визначений на обжинки, але его не стрітили в замку сер Еверарда при звичайні приготованя

Приладжені хоругви і шатра усунено, святочні одежі відложено. Доллі, чесна кухарка з голосним плачем сховала в скриню недошиту жовту сукню з червоною смужкою, котру за порадою Гумфрі купила в місті. Околичні збирали ся громадами й півголосом з очима повними сліз говорили про нещастє, клянучись берегти власних своїх синів збиточників.

Гумфрі тане на очах. Але як буває з лямпою: нім ще погасне на віки, она спалахкотить ярким сьвітлом, так і хорому хлопчині повертала хвилями давна сила і здавало ся, що ему немов становить ся ліпше,

В одну з таких обманчивих хвилин перед рунзуком розлав ся туркіт повоза; але Гумфрі не чув его. На стрічу приїхавшому вуйкови Чарлі вийшла служниця і просила его іти як найтаще

Чарлі тихенько відчинив двері в гостинну; его витати піднявся сер Еверард; він стиснув брата за руку, обмінив ся двома-трома шепотом сказаними словами, а відтак повів его до софи, на котрій лежав Гумфі з закритими очима. Але він не спав, як думали батько і вуй.

З несказанним болем глядів містер Чарлі на свого умираючого сестрінка, котрого він так недавно ще полишив повним сили і здоровля.

Нараз хлопчина заговорив.

Стрівайте! він се знає! вуйку Чарлі!

Баронет мерщій відвів шваґра на бік

Тихше, він мабуть — сказав.

Він відхотить! закричав хлопець зі сльозами — відійшов! а мені треба було в него спитати. О вернись, верни, вуйку Чарлі!

Хтось паде перед ним на вколішки і кладе свою руку на его розпалене чоло. Він живо отвирає очи: перед ним вуйко!

О вуйку Чарлі! закричав врадований Гумфрі, стараючись обняти его за шию своїми слабими рученятами Ти се? відки ти взяв ся? чей ти мені скажеш то, поможеш нагадати.

Що нагадати? дорогий мій, милий Гумфрі!

Я й сам не знаю! я не можу нагадати; треба нагадати, а не можу.

На що се похоже? — спитав вуй Чарлі.

Се похоже на церкви — відповів зворушений хлопець, похоже на яркий сонішний ранок — ти і я і наша сидимо тихо... а хтось нам розказує про се, що я хочу нагадати. Я не можу нагадати, що він іменно говорив, але се було щось таке радісне, щасливе прегарне. Ти був тоді зі мною, вуйку; ти повинен се тямити — ти навіть щось записував!

(Дальше буде.)

СТОЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ ВІДНОВЛЕНЯ ЧИНА ЕЗУЇТІВ.

Єзуїти будуть невдовзі обходити столітну річницю відновленя свого чина. Письмом з 21 липня 1773 розвязав папа Климент 14. чин єзуїтів під напором Еспанії, Португалії, Франції і Неаполю. Лише Пруси і Росия не узнали папского розпорядженя і тут єзуїти дальше перебували. Буллею з 7 серпня 1814 папа Пій 7. відновив єзуїтський чин Папа Лев XIII. в р. 1886 потвердив єзуїтам всі надані їм передше привилеї З нагоди ювилею має папа Пій X. вивести одного єзуїта до гідности кардинала (один вже є кардиналом). В сім році мають також єзуїти вікінчати величезну цінну історию свого чина, над котрою працюють вже від многих літ.

ПОТРІБНО русько-англійського учителя, гр.-кат. обряду, до школи Коломия Н-р 1165. Учитель мусить мати третої або другої класи уч. цертифікат. Платимо $65 місячно без помешкания. Науку можна розпочати 1-го мая. Зголошуватись на адрес: — Peter Batryn, Sec. Treas, Venlaw, Man. (18)

International Harvester Oil Tractors
(МОТОРИ ДО ОГРІВАНЯ ОЛІЄМ)

[illegible]

International Harvester Company of Canada, Ltd

Одинока да ехтіналия [illegible]
A. E. Johnson & Co

ПОТРІБНО АҐЕНТІВ
[illegible]
PHOENIX NOVELTY CO
NEW YORK

Пишучи — всегда згадайте, що оголошене бачили в „Канадийским Фармері".

Просимо ласкаво вирівнати і відновити передплату за „Канадийский Фармер"

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Виннипеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді
ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ НЕДУГ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ: [illegible]

Не платіть готівкою! ФОНОГРАФИ за половину ціни! на малі місячні сплати по $1.00!
50 руско-українських пісень [illegible]
[illegible]
ЕМИЛЯНА НОРАЙКА [illegible]
161, Essex St. New York N. Y.

Родимці!
Єсли хочете їхати до Старого Краю, або хочете спровадити своїх кревних до Канади [illegible] C. P. R. [illegible] офісу до головних аґентів
CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Alex Calder & Son
— БАНКЕРИ —
663 Main St. Winnipeg, Man.
Ми є головними аґентами полуднево-американської лінії Lamport & Holt Line
ТЕПЕРІШНА ЦІНА ШИФКАРТИ З КРАКОВА ДО ВИННИПЕҐУ $44.40
Ми спроваджуємо рік річно тисячі народа без жадної перешкоди Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також вимінюєм долари на Австрийскі гроші і продаємо Австрийскі марки Ми маємо щадницю і приймаємо гроші і платимо процент.
П. А. КАРАКОШЮК є нам Український представитель

ПРОРОКИ ПОГОДИ.

Обсервуючи деякі ростини або птахи можна предсказати яка має бути погода. І так: если конюшина опускає листє в долину то буде гарна погода, а если листє здоймаєсь — то буде дощ. Дикі ягоди стулюють своє листє до купи перед великою бурею. Салата розширює своє густе листє перед дощем.

Ластівки літають високо в добру погоду, а низько понад землю перед дощем. Перед дощем кури качають ся в порохи, пави кричать, качки випірають у воду, щурі й миши збурюють ся, пчоли шукають уліїв, а жаби кракають

Приглянь тесь і переконаєтесь.

Наш телефон: St. John 866

МОСКВОФІЛЬСЬКИЙ ПРОЦЕС.

По переслуханю обжалуваних почало ся переслухуванє свідків передовсім про відносини в москвофільских бурсах. Зізнання тих сьвідків настоятелів бурс не дали нічого нового. Всі вони або нічого не знали, а що знали, то було для процесу не цікаве. По переслуханю тих свідків, прийшли на чергу допити свідків що мали ствердити вину обжалованого Ковдри. Зізнав вахмайстор жандармерії про те, що говорит Ковдра на своїх викладах з світляними образами в Жидачи і Грабю. Показував він образи з повісти Гоголя „Тарас Бульба" і з історії прилучения України до Росії, при чім розбуджував ненависть до Поляків і вихвалював Росію. Свідок Щишек, Поляк, касар в Жидачи, оповідав також про те, що Ковдра підюджував проти Поляків. В дальшій розправі переслухувано свідків з Залуча, пороки Гудимы. Зізнавали сьвідки Йосиф і Михайло Нагорняк і Микола Матійчук. М. Нагорняк і Матійчук, оба православні, їздили з д-ром Оробцем до Росії і в Петербурзі були у митрополита і гр. Бобринского і від них мав др. Оробець дістати гроші на церкву в Залучу. Оба сьвідки нічого не розуміли по російськи і тому не знають нічого про те, що було в Росії. Свідок Генрих Кесаер, посідн власник залуцьких дібр зізнавав про те, що Гудима зірвав тасьмою міст на Черемоши. Відтак переслухувано свідка Дмитра Цюробака з Залуча, який їздив до Росії по Гудиму Він був в Гудими на днях, але на православне не перейшов З зізнань свідків селян з Залуча виходить, що головну аґітацию вели між залучанами д-р Ґеровський і д-р Оробець з Черновець. Вони давали їм гроші на поїздку до Росії, формулярі до переходу на православє і учили, що і як мають робити.

На спродаж
два лоти на Manitoba улици межи Buller і Chudley улицями $200 один. Сродам за готівку Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера".

КУПУЙТЕ ROYAL CROWN МИЛО і ховайте Royal Crown купони.
Роял Кравн Мило є довготреваюче і економичне
Роял Кравн Премії
суть дарунки які даємо вам в заміну за купони і
зазначі щоб показати що цінимо ваше купно
Сї премії варто мати
Єсли еще не уживаєте ROYAL CROWN SOAP — зачніть тепер.
Напишіть по вільну листу р шного вибору премій.
THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
PREMIUM DEPT. G. — WINNIPEG, MAN.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Виннипеґ, Ман., Пятниця 1-го Мая, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, May 1, 1914 Число 18.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Виннипеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді
ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ: [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ НЕДУГ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ: [illegible]

1814 Сьвяткуйте, Брати, Ювілейний Рік ТАРАСА ШЕВЧЕНКА! 1914

Неминуча війна в Ірландії.

Ірландія, се країна заселена католиками, лише одна четверта часть населения се протестанти, які головно заселюють провінцію Улстер. Католики хотять самоуправи, а протестанти, в порузумінію з консерватистами, не хотять в ніякий спосіб допустити до того щоб Ірландія відлучилась від Англії і стала самоуправною країною, бо тоді малиб верх католики. Правительство хоч не могучи спротивитись більшости населения Ірландії, відмовилось від домагань ульстеровців, і хоче надати Ірландії дуже широку самоуправу. Суть навіть певні вісти, що скоротці дотичний закон (гомруль) зістане затверджений королем.

Ульстеровці отже постановили за всяку ціну недопустити до такого затвердження. Протягом півроку зібрали кількасот тисяч охотників, вивчили військової муштри, уоружили в добрі карабіни, машинові пушки і загрозили війною. Англійске правительство розпочало проти ульстеровців воєнну акцію, хоче їх усмирити кулями та баґнетами.

З послідних вістей, з Льондону, дізнаємось, що британске правительство постановило відібрати від ульстеровців 70,000 карабінів та 500,000 патронів, які ульстеровці набули в „неправний" спосіб з Німеччини. Вислано до Ульстеру поліцію, яка шукає за оружием, а при берегах Ульстеру находить ся около 20 найсильніших англійских воєнних кораблів, які на случай потреби, мають — зі своїх тяжких гармат — обкидати неслухняних ульстеровців смертельними стрілами...

Війни в Ірландії можна сподіватись кождої хвилі

Ті, через яких Мексико нині в руїнах.

На поміщеним образку зобачити (по лівім боці) мексиканьского президента Гуерту і його міністра війни (по правім боці) ґенерала Бланкве. Сі люди суть причиною смерти много тисяч людей в Мексико, суть причиною руїни цілого Мексика; через них ллєсь нині в Мексико кров американців. Сей Гуерта, коли президентом Мексика був Мадеро, не мав майже ніякого маєтку, нині він вартає яких вісім мільонів долярів. І коли він вже вдоволить ся богатством та втіче з Мексика — годі знати.

Від четверга 29 м. м. до понеділка 4 мая C.P.R.-скі шапи замкнені

Зате, що вкрав біцикля і зіпсув колеса та ще дещо, суд в Виннипеґу засудив Павла Мезрина на три місяці криміналу і депортацію, зн. по відбутю кари в криміналі його завернуть до місця звідки приїхав до Канади. Зі злодіями годі інакше поступати. Кобиж еще депортували усіх тих що бють ся в місто цілковито очистилоб ся з Джеків.

Мордують робітників.

Нещасна та доля робітників. Читаєш з часописи отсе і сам собі не віриш, щоб щось подібне могло мати місце на „вільній земли Вашінґтона"

На першій стороні, товстими буквами стейтська часопись „Народна Воля" містить слідуючу новинку „45 трупів, кількадесять ранених. — Жінки та діти спалені в огни".

Хто убив, ранив і спалив невинних людей, бідних, нещасних, з голоду примираючих робітників? Капіталісти! Не вони самі, а руками свого війска.

Справа малась так: — Вугелеві майнери, що працюють для Колорадо Фюел енд Айрон Компані, властителем якої є добродій Рокефелер — не хотіли не дальше працювати за так низьку плату, як також домагались скороченя часу праці. Розуміє ся що на се компанія не згодилась і робітники вийшли на страйк. Майнери були юнійні.

І що робить компанія? Загрозила викиненєм усіх страйкуючих з компанійних домів в яких мешкали робітники. Се не помогло. Робітників отже викинено на вулицю. Ті побудовали собі шатра й [illegible] наче цигане. Компанії було се не в смак. За помочію ґовернора компанії вдалось дістати війска, яке сейчас почало штурмовати робітничий обоз. Около 200 жовнірів озброєні в карабіни і 6 машинових пушок були перед носом робітників. Посипались стріли як з карабінів так і з машинових пушок Робітники відстрілювались, але слабо. По се розлютило жовнірів так, що ті запалили одно шатро від якого відтак при помочи вітру запались другі і повстав великий огонь, пекло. Около 1200 осіб находилось в страшнім положеню: тут огонь а там кулі. В горючім обозі панував серце розриваючий крик, стогін, плач та ойки.

Ціла борба тревала через 14 годин. На місце де був робітничий обоз найдено 45 трупів, переважно жінок і дітий, 20 осіб ранених. Цілий обоз представляє як найприкріший вид. Э се одно велике старище, а під ним звуглілі трупи і все робітниче добро, увесь їх достаток, средство до житя. До президента Вілсона, сенаторів і предсідателів Конґресу вислайо кілька петиций щоб в імя людскости боронити безпомічних людей..

Слідами Лотоцкого.

Єсли лише кождого року буде утікати з Виннипеґу один русько-польский „адвокат", то так „адвокатів" в сім місті за кілька літ зовсім не буде..

Через кілька літ Лотоцкий провадив бізнес з нашими людьми, ограбив їх і утік. Нестало у Виннипеґу одного „адвоката"

Перед вчера таке саме зробив подібний Лотоцкому „адвокат", Е Варшавскі, 634 Мейн ул. Утік в незвісні сторони забераючи з собою около $500, зложені на його руки бідними зарібниками . Та не далеко мабуть він втіче, поліція його злапить і посадить до клітки в якій тепер Лотоцкий сумує. .

ДІСТАЛИ ЗАПОМОГУ.

Домініальний, консервативний рад умилосердив ся над Сі-Ен-Ар-ською зелізною компанією і дав з державної каси 45 мільонів запомоги на будову, а властиво на укінчене зелізної трансконтинентальної дороги. Хитрі консерватисте фармерів потішили тим, що надали полекшу дістати на гомстат патент, а капіталістам сиплять мішками гроші. .

АРЕШТОВАНЭ ТОРГОВЦЯ ЖИВИМ ТОВАРОМ

Недавно арештувала поліция на головнім двірци в Познані одного жида, який подав, що називає ся Кон з Острова і він з собою дві дівчині з околиці Острова. Товаришки арештованого розповідали, що мали їхати з околиці Гамбурґа і Брему, а жид мав пашпорт до Америки Торговець вів дівчата як „слуги до одного дому" В зелізничім поїзді загрозив їм, щоби з ніким не розмовляли, не дав їм ніяких леґітимаций ані грошей, так що они були зовсім віддані на его ласку. Коли вже догадували ся, що попали в руки торговця живим товаром, почали оба плакати. Се зауважила одна женщина, яка їхала в тім самім возі і она почала розпитувати ся по причину плачу. Дівчата з початку не хотіли до неї відзивати ся, аж опісля, коли ся женщина позискала у них свое довіре, звірили ся перед нею зі своїм лихом. На найближчім двірци жида арештовано. Тут пересьвідчили ся, що сей жид є дійсно Кон, походить з Острова і є аґентом торговців живим товаром При собі він мав карти їзди до Гаґенав.

Війна Злучених Держав з Мексиком.

Формальної війни еще нема, та єї можна сподіватись кождої хвилі. По занятю американцями Вера Круз, між американцями і мексиканцями не приходило еще до якої небудь важнійшої битви. З вістей, які надходять з Мексика і Злуч Держав не можна нічого певного дізнатись, вони кождого для іначші. Послідні вісти з Вашінґтону доносять навіть, що робить ся кроки до цілковитого завішеня оружя і Мексико зі Злуч. Державами полагодить справу мирною дорогою. Та годі однак вірити щоб обійшлось без війни, тим більше, що обі сторони горячково роблять усі потрібні приготованя до великої війни. Злуч Держави тайно з'орґанізували двіста пятьдесять тисячну армію охотників, ухвалено на цілі війни з Мексиком 142 мільони долярів, висилають чим раз більше воєнних кораблів до берегів Мексика... Гуерта не спить також. Оповіщено навіть, що тепер, коли ведуть ся наради над залишенем війни — Гуерта [illegible] збирає усі свої сили, які в догідній хвилі мають бути звернені проти американців.

Вашінґтон, 23 квітня. — Ґенерал Карранза вислав до президента Вілсона ноту щоб американьскі війска опустили Вера Круз. Президент Вілсон не хоче ані чути про таке. Заяви війни можна сподіватись кождої хвилі від Гуерти.

Вера Круз, 24 квітня. — Американці, що мешкають в місті Мексико і яких число доходить до тисячки, суть дуже небезпечні зі своїм житєм Їм смерть з руки Гуерти грозить кождої хвилі. Се з мести, що американці забрали Вера Круз. Мексиканьскі жовніри ограбили всі американьскі склепи і кидали камінем на кождого американця якого подибали на улици.

Американьску амбасаду спалено. Американьский консуль спас своє житє утечию з Мексико.

Ел Пасо, Текс, 24 квітня — Ґенерал Вілля, провідник ребелянтів, заявив, що він не буде брати жадної участи в війні Злуч. Держ. з Мексиком „Так ціла Европа сьміялась би з мене, олиб я прилучив ся до Гуерти і виступив війною проти Злуч. Держав" — сказав ген. Вілля.

Місто Мексико, 26 квітня. — До Вера Круз прибуло около 50,000 американьского війска, яке сейчас вирушить в сторону міста Мексика з ціли здобути се місто і вивісити над ним амер фану. На підмогу сим 50,000 буде незадовго вислано еще 150,000 амер. війска ..

Вера Круз, 25 квітня. — Двайцять утікаючих амери[illegible] Мотсинго і сейчас убито їх. Сею вістею дуже затревожились Злуч Держ.

Чикаго, 27 квітня — Злучені Держ. готовлять до великої і довгої війни, вони за всяку ціну хотять здобути місто Мексико.

В битві в Вера Круз упало трупом 75 амер. жовнірів а мексиканців 312

З послідних вістей, з 28, 29 і 30 квітня, дізнаємось, що між Злуч. і Мексиком суть переговори о завішеню оружя. Однак в той самісенький час як Злуч. Держави так і Мексико не перестають робити приготовань до війни. Переговори отже сі значуть лише те, що вороги хотять належито приготовитись до борби де кров може ріками лятись

ЦІСАР ФРАНЦ ЙОСИФ ХОРИЙ.

Вже від кількох днів австрийский цісар є тяжко хорий і лежить в ліжку. Дні житя старого монарха почислені.

Позір! — Позір!

Шевченківський Ювілейний Комітет устроює в Суботу 16 мая в салі QUEEN'S THEATRE

ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ

Докладна програма концерту буде оголошена в часописах слідуючого тиждня.

— КОЖДИЙ —

хто хоче бути на концерті повинен вже купити тікет, щоб потім не забракло місця для нього.

ЦІНА ТІКЕТІВ: Льожа 50ц, крісла середні 35ц., бічні 25 ц., ґалерія 15 ц.

Тікети продаєсь в Українськім Голосі, в Руській Книгарні, в Канадійськ. Вістях, в Канадийськім Фармері, в філії ред. Новин, в офісі п. Мачули, в офісі п. Михайлюка і в склепі п. Хлопана.

ДО КАНАДИ!
Ми продаємо шифкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найліпші шифи котрі відходять що тиждня.
Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають рівні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо якраз як посилати. Спитайтесь людей тих що з нас вже посилали.
Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформації.
Міняємо доляри на корони, продаємо марки крайові і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх боратимо і вам пішлемо де скажете.
Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.
ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
К. ҐЕНИК, управитель заграп. відділу. — 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер"
Редактор О. Г. Гикавий
Часопись [illegible] в Канаді виходить в кождий тиждень [illegible]
[illegible] Сполучені Держави [illegible]
до Европи [illegible]
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3650 Sta. B Winnipeg.
Telephone [illegible]

The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 6,000
Published every Friday at 207 Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Про відбувшу ся ліберальну конвенцію.

Другий і послідний день конвенції.

Нинішна (з 27 марта) конвенція була дуже інтересною, живою. Порішено кілька дуже важних точок, говорили руські делегати як також і польскі, жидівскі, айслиндскі і иньші. Деякі з иньших бесідників говорили в своїй рідній мові.

Гарну промову мав Каплунович, жид з північної дільниці Вінніпеґу. Він напятнував правительство Робліна за занедбане просьвітної справи в провінції.

М. Россі, руський фармер з Ґімлі, Ман. (де жив вже 16 літ) сказав: „Се щось дуже дивного що на довгі і безперестанні наші просьби консервативний ряд не хотів дати нам грошей на будову доріг, доперва минувшої осени, коли ходило о вибір консервативного посла, конс. ряд видав на будову доріг поверх 93 тисячі долярів. І я дуже добре знаю кождий кутик в тій кольонії, та не міг нігде зовсім бачити тих доріг на які Роблін висунув таку величезну суму грошей. В деяких місцях не видано було на дорогу ані „файв сенс" а в рахунку стоїть що видано 5—6 соток. Я можу, єсли буде треба, доказати се в суді. В суді можу доказати яке перекупство ділось в нашій кольонії зі сторони консерватистів".

Дальше п. Россі заявив, що Русини в Манітобі домагають ся більше шкіл і більшого грошевого ґренту для шкіл. Домагають ся також ліпше образованих учителів. „Під сю пору" — говорив п. Россі — ми маємо дуже мало добре образованих учителів. А сему причина ряд Робліна. (Оплески.) Ряд Робліна не дбав щоб Руські діти дістали добру просьвіту, виховане, йому головно ходить о се, щоб всі Русини були добрими консерватистами." (Оплески.)

Я. Т. Торнсон, молодий айсляндець, між иньшим сказав таке „Завдяки злому, корупційному радови Робліна імя провінції стало дуже понижене другими провінціями, народами. Се мусим направити. Направимо тоді, коли нашим премієром буде п. Норріс, коли в провінції буде радити ліберальна партія. А ліб. партія заявилась щиро за соціальною і політичною реформою, ліберали хотять, вже від давна, прямого законодавства і примусової школи.

Народні школи — кінчив — Впов. бесідник — не суть противні двомовній системі. Кождий се признасть, що тому чоловікови ліпше, що знає дві мові, як тому, що знає лише одну. Але треба признати що англійского язика повинно ся учити в школі добре, отже нам треба учителів, які б розуміли анг. мову добре і володіли нею належито, бо лише тоді ми можем сподіватись великих людей між чужинцями в Канаді. Єсли не будуть знати англ. мови, вони все-гда будуть приперті до стіни".

Недавно взята політична статистика виказує, що в вищих школах у Вінніпеґу є 90 процент студентів, які суть проти правительства Робліна. І не дивниця, правительство Робліна не може похвалитись добрими і чесними ділами від коли воно в силі, тимчасом ліберали вже від давнійше боруть ся о поліпшене долі людей під кождим взглядом".

Передполуднева сесія закінчилась бесідою п. Юліяна Голіньского (поляк із Вест Селкірк, Ман.) Він сказав між иньшим таке: — „На недавно відбувшім ся мітінґу в нашій кольонії був присутний Федь Стефаник. Він мав довшу промову про добро зроблене для нас Русинів консервативним рядом. Йому поставлено запитане що Роблін доброго для нас зробив. На се Стефаник відповів: „А от будете мати величавий новий парламент який поставить Роблін". „А чи се хиба для нас, чи з того парламенту буде нам яка користь" відзвались голоси. І знов хтось запитав Стефаника: „Ви радше скажіть нам, що доброго Роблін зробив для нас Русинів?" „О", — відповів Стефаник — „Роблін побудує для нас ще другий дім варіятів". (Голосний і довгий сьміх.)

Пополуднева сесія.

Справа скасовання бар була головною точкою над котрою ведено дискусії через цілу пополудневу сесію.

Резолюцію взглядом заведеня стану тверезости вніс Др. Гучінсон. Резолюція звучить: — „Ся конвенція напятновує адміністрацію за невідповідний закон взглядом дозволень на спродаване алькогольних напитків. Сей закон є корупційний і партизанський і за него є відвічальний ряд Робл. Через се хто лише стрить в моральний поступ і бажає зміщеня закона або зреформоване його, напятновує сей закон і правительство що сим законом послугує ся.

Дальше, ліберальна партія бачучи страшні наслідки, непорядки і коррупційний кольпа алькогольної трафіки, а головно спродавання алькоголю і трактования алькоголем при барі — заявляє ся щиро за введеним стану тверезости і прирікає.

Скасувати Бари.

1) Ухвалити на скасоване бар закон, який мають виготовити до сего вибрані люди тверезости і віддати під референдум (всенароднє голосоване) і єсли виборці заявлять ся більшостію за ним він стає правосильним, а ліберальна партія постарає ся о його зміщене.

2) Поправити закон взглядом ліценцій (дозволів) на спродаване алькогольних напитків о стільки щоб мати силу зменьшити о скілько могн ліценції на спродаване алькоголю, як рівнож щоб не вільно було спродавати алькогольних напитків в день Різдва, Великдну Пятницю і в День Подяки (Thanksgiving Day)

3) Поправити local option (локал опшон) закон в сей спосіб, що кождий муніципій буде мав силу:

(а) Ограничити, зменьшити або скасувати алькогольну ліценцію, якої жалоп се не будоб, а так само скоротити час на спродаване алькогольних напитків

(б) Голосувати будуть мати право лише стало замешкані виборці.

(в) Алькогольних ліценцій не вільно буде дати там де вже „локал опшон" закон зістав принятий".

Резолюцію поперло кількох значнійших осіб, а се: Др. Клінґан, Е. Д. Мартін, Д. С. Гемілтон і Джон Сіл.

Нім резолюцію віддано під голосоване то внескодавець позволив собі сказати кілька слів взглядом його резолюції. Між иньшим він сказав таке: —

„Тому що ліберальна партія заявляє ся за скасованем бар, а взглядно за заведенем стану тверезости, я з цілої сили буду працювати для ліберальної партії лише тому, що вона хоче всего того що є добре, справедливо і корисне для загалу.

Ліберальна партія, яка незадовго ввійде в силу, заявляєсь за скасованем бар і звичаю трактовання при барі, вона щиро приняла мою внесену резолюцію, бо скасоване бар ліб. партія домагаєсь вже від давнійше. Сю резолюцію має ще потвердити ціле манітобське населене і щойно тоді вона надасть силу ліберальному правительству ухвалити закон згідно до точок резолюції. А жадний закон не є добрий єсли він не одобрений більшостію голосів виборців, а взглядно єсли його не одобрить ціле населене."

Дальше п. Гучінсон пояснив деякі точки резолюції. Ми пояснень таких не потребуєм давати, бо ціла резолюція є досить ясною і само за себе говорить.

На кінци своєї бесіди він заапелював до вибраних на конвенції делегатів щоб кождий, у кого є лише чиста совість, хто лише бажає найліпшого добра для провінції і справедливого правительства — попер резолюцію.

Др. Клінґан — попераючи резолюцію Д-ра Гучінсона сказав між иньшими

„Люде в Вірден суть дуже невдоволені з діл, які робить теперішне правительство. Вони думають, що се є зовсім непотрібним мати в парламенті таке число послів наколи воно (ті посли) з вольною роботою спирають ся на одну людину, яка повинна брати пенсію усіх послів, а посли можуть спокійно сидіти собі в дома.

В нашім окрузі є богато людей, що не суть ліберальними, але всі вони заявились щиро працювати на усунене сего конс. правительства.

Що до внесеної резолюції то я скажу, що вона є дуже на місци. Декто з чесних людей хотілиб, щоб з справою заведеня стану тверезости поступати троха дальше. Та я скажу, що ліпше меньше кусати, бо богато вкусиш тай тяжко пережувати. Ми мусим брати такі справи і стільки, що ми булиб певні їх виконати.

Народ повинен мати рішаючий голос в справах дотичачих їх краю. Ми не хочем сего, щоб — коли йдем між міродатні круги хтось посьмів нам казати: „Я не вірю в се самий, і я не позволю тобі висказати своєї гадки взглядом сеї справи зовсім". Народ має право радити собою і бути відвічальним за себе. Народ повинен укладати для себе закони і поправляти їх доки вони не будуть такими якими вони повинні бути і яких ми якраз хочем. А хто тим народом є чи не виборці загалі?

(Повисші слова походять з грудей того якому в дійсности залежить добро бідного народу. Таких слів ми ніколи не почуєм з уст консерватиста. Зам. Ред.)

Джон Сіл, кандидат на посла з Дафін, сказав таке „В Канзас хотіли завести „локал опшон". Ся справа заклопотала деяких фармерів, бо казали: де фармері подіють свою пшеницю і ячмінь єсли скасуєсь бровари і дистилярні в спосіб заведеня „локал опшон." На се один чоловік на мітінґу сказав таке: „Панове фармері! плекайте більше безрог, меньше дбайте про пекло." (Голосний і щирий сьміх)

Наколи справді вдасть ся нам переферсувати перед виборами внесену резолюцію то ми можем надіятись на значне зменшене зла.

З найвірнійших, авторитетних жерел довідуємось, що з кождого долара, страченого при барі, іде до кишені готельника 85 центів яко чистий зиск, є випадки, що жінка з дітьми з голоду гинуть, а батько з товаришами тратить послідний цент при барі. А не було б барів — не булоб сих випадків."

Е. Д. Мартин кількома словами щиро попер резолюцію. „Лише зважте як консервативне правительство відносить ся до сеї справи, як її трактує, а прийдем до переконаня, що кождий чесний консерват і ліберал повинен стати кінцем острого оружія проти конс. партії. Не розходить ся мені о партії, дивлюсь і зважаю лише на то хто нам приятель а хто ворог, хто хоче нашого добра, а не свого власного".

Д. С. Гемілтон між иньшими сказав таке: „До яких страшних наслідків приводить многих бара можем бачити кождого дня в суді, в Вінніпеґу, або в якім небудь місточку де лише є бари. Всяке зло, бійки, забійства, кримінали, голод мають свій початок при барах. А сему вже раз треба положити конець."

По сім Алекс Мекорді вніс поправку до резолюції в се слова: „і скасовання подрібної спродажі алькогольних напитків." Та його поправки конвенція не приняла, а віддано 6 голосів, і він єї вицофав.

Резолюція Гучінсона була принята серед бурі оплесків і окликів.

(Конець буде.)

Увага на часі.

В Едмонтоньских новинах, часопись, що хорує на манію великости, в 46 ч. в статі: „Під розвагу Українцям в Манітобі" д. К. між иньшими пише таке: „Канада" викликує своїх богів, але не уміє сказати чому сі боги кращі, хоч се дуже легко".

Гарні і правдиві слова. Справді, для такого письмака як К. оно булоб дуже легко сказати чому консервативні ідоли кращі, бож він не то що неук Бачинський, який про політику обох партій знає так богато як мертвий про то, що дієсь на сьвіті. Зрештою які чим редактор „Канади" може доказати, що консервативна партія заслугує на поперте? Отже не „не уміє сказати" — а не може сказати. Історія конс. партії в Манітобі дуже чорна, діла конс. партії погані — препогані, а се гаразд знає кождий консерватист і ліберал. І як може редактор „Канади" сказати прим.: „Люди добрі, лише подивіть ся на діла конс. партії а се вже вас переконає, що вона заслугує на ваше поперте." Ні, сего ніколи конс. агент не скаже. Діл добрих, корисних а бодай гарних у конс. партії дуже мало тай ті закопані [illegible] так, що їх мало й видно.

Трошки низше в тій самій статі каже д. К. таке: „Прийде на кольонію консервативний „урядник," наобіцює гори золота — і поїде далі. А прийде „роковий" день і квестію розвяже всемогучий доляр, а може і бренді."

Не помилив ся д. К. і в сих словах. Консервативні агенти і не можуть нічого робити лиш — агітуючи — обіцяти людям гори золота, давати гроші і напоювати людей алькоголем.

І роблять се не лише самі конс. агенти. Міністер просьвіти, містер Колдвел зовсім те саме робить. На мітінґу в Брендон, Ман. Колдвел сказав кілька пестливих слів до Русинів, погладив всіх по головах а там і заявив: „Я певний, що допоможете мені здобути мандат при надходячих виборах." І сим „Канада" так врадувала ся, що в 14 ч. „бесіду" Колдвела помістила аж в двох місцях. Раз, товстими черенками, на другій стороні, а другий раз, на 5-ій стороні... Шкода, що не помістила на кождій стороні. І се якраз вказує, що у консерватистів не ма добрих діл якими-б могли почванитись. Вони зловились „бесіди" Колдвела і крутять ся навколо неї як те теля на мотузку. Думають сердеги, що й сих кілька слів Колдвела буде вистарчаючим аби дістати руські голоси. О бідні ви консерватисті...

* * *

Наша увага була звернена на донись з Вінніпеґосіс, Ман. поміщена в 14 ч. „Канади." Що до самого єї змісту — не будем нічого казати, бо він такий як повинен бути коли ходить о те аби приподобатись консервативним паразитам. О правдивости тої донесі не може бути й бесіди. Се [illegible] від початку до кінця. А навіть і самий конець є такий на який може здобутись людина без всякої чести.

Закінчене дотичної донесі є таке: „Ми низше підписані просимо Редакцію „К. Ф." більше до нас не присилати своєї часописі (Підписи): Стефан Варварук, Василь Варварук, Томаш Шевчук.

На скільки понисше згадані особи мали рацію казати щоб не висилати їм „К. Ф." послужить найліпше факт, що таких імен у нас навіть на лісті нема і часописи їм ніколи не посилали і не посилаєм.

Вовкалиб консерват. з нами, та біда що у них оружія нема. А оружіє, з яким вже кілька разів накидались на нас, ми всегда збивали їм з рук і вони безпомічні мусіли кождого разу піддатись складаючи перед нами ту велику, розчіхрану голову. І диво, вони сим навіть не соромлять ся.

ДАРИ НА ПУБЛИЧНУ БІБЛІОТЕКУ

просьв. драм. Тов. Боян у Вінніпеґу.

На поклик тов. Боян в справі дарів на публичну бібліотеку відкликнули ся отсї добродії що зложили свої дари в книжках, чи в грошах.

Книжки подарували отсї Добродії:

О. Г. Гикавий	18 пр.
Г. Богоніс	2 "
Д. Деминчук	22 "
(З того 7 пр. від „Нашої Сили")	
М. Ґлова	19 пр.
В. Купченко	30 "
в 41 томах.	
М. Гавришкин	11 "
П. Билинський	13 "
Д. Равлик	6 "

Гроші декларували або зложили отсї Добродії:

Г. Болнар	25
К. Ґевик	5
А. Каранд[illegible]	2
Д. Петриш	2
Й. Довчек	1
В. Пуйда	1
П. Вус	5
В. Угринюк	2
М. Слобода	5
О. Собчук	1
І. Сандулович	2
Ю. Квасницький	1
К. Олійник	1
С. Керніцкий	1
Й. Новак	2
А. Шулц	2
І. Данильчук	2
М. Пасічник	5
С. Лесюк	2

Всім тим добродіям складаємо сердечну подяку.

Дальші жертви просимо слати на адресу Society Boyan
Box 3598 Sta B
Winnipeg Man.

В. Свистун, бібліотекар.

УКРАЇНСЬКИЙ СЕЛЯНИН ВИНАХІДНИК.

Російські часописи доносять, що український селянин з села Хижинця в київській губернії на російській Україні Йосиф Рябокін видумав таку машину, котра працює без опалювання і без пари. Винахідник будує машину свого винаходу, у спілці з сусідами, о силі 100 коний. Він називає свою машину воздушним колесом і гадає ужити її на млин. До будови машини все вже готове і в літі піде вона в рух. Винахідник простий селянин і ледви вміє трохи читати і писати.

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЕЛЯ і Ко.
ОГОЛОШЕНЄ!
Шіфкарти з Европи до Вінніпеґу лише $40.
і то на найліпші почтові шіфи.
Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути вищі.
Виготовляєм старокраєві документа леґалізовані п. к. Конзулятом а іменно: — контракти купна і спродажі, повномочія, переповаджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільнення від вправ військових і т. п. як рівнож виробляєм ріжного рода тутешні документа, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей сьвіта, купуємо і спродаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальности.
Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпеґу
J. G. KIMMEL & CO.
215 Logan Ave. Телефон Garry 2298 Winnipeg, Man
J. G. KIMMEL, нотар

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріяльне в Вінніпеґу.
ПЕРЕСИЛАЄ гроші [illegible] в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, повномочія і всякі інші документи старо-краєві і Канадийскі.
ПРОДАЄ шіфкарти на [illegible] шіфи, а їзда [illegible] 6 до 7 днів.
МІНЯЄ І ВИСИЛАЄ гроші до всіх частей [illegible]
ПРОДАЄ І КУПУЄ ґрунти в старім краю і Канаді, а також [illegible]
В [illegible] справах і клопотах удавайтесь до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street Winnipeg, Man

Городи на Маркети.
5 АКРОВІ ГОРОДИ. 6 миль від Вінніпеґу, єсть школа, курсують трамваї, добрі дороги, сухо, електричне сьвітло, буде вода. Найліпша земля близько Вінніпеґу.
ЛИШЕ $300 АКЕР,
легкі услівя. 36 ратами єси купите сю реальність.
Єси маєте $200 щоб заплатити за землю напишіть по нашу книжочку друковану в нашій мові, а з неї дізнаєтесь богато про ті пять акрові городи.
ТАМ ВЖЕ ПОСЕЛИЛОСЬ БОГАТО РУСИНІВ.
DALTON REALTY COMPANY
1-st Floor Union Bank Building WINNIPEG, MAN

Про Шевченкові твори:

Небогато лишило ся Шевченкових творів. Кобзар, у якому всі вони надруковані, книжка невелика. Коли ж ті твори розглянути, то їх форма незвичайна. Найбільше подає ся віршів, що звуть ся думками, бо се був улюблений Шевченків твір. З кілька поем (оповідань), а то з буденного, сучасного житя (побутові), історичні і фантастичні (злумані). Найде ся кілька посланій і листів — от і всі роди поезії в Кобзарі. А склад тих віршів не дуже різнородний, найчастійше подібний до народної пісні.

Отже цілком інакше виглядає Кобзар між твори Міцкевича, Словацького і Красінського, Пушкіна або Шіллера і Ґетого. А проте автор Кобзаря Тарас Шевченко належить до найбільших сьвітових поетів і його імя стоїть поруч тамтих сьвіточів. Бо не ходить о се, кілько хтось написав, але що. Аби якийсь твір був гарний і вартний, він не мусить бути штучно писаний. Щирі слова від серця, зложені простим, чепурним ладом зворушують читача і дають йому вдоволене чи не більше, ніж хитро обдумана штука. Хто не читав Василя Стефаника? Правда, що там не богато слів, а оповідання короткі і щиро зложені. Але читаєш їх 10 раз і одинайцятий ще прочитаєш тай не наріжаєш. А Кобзаря читай і 100 раз, а то все сьвіже, як погожа вода в спеку.

Твори тамтих великих сьвітових поетів читають учені і образовані люди і любують ся ними, величають їх. Необразована людина не розбере сього, що в тих книгах писано. А Кобзаря? Читають освічені люди і не можуть намилувати ся. Читайте з нього простому, неписьменному селянинови про се, що творило ся на Вкраїні з кріпаками, а він буде плакати. Дівчатам читайте „Катерину," а вони слізми вмивати ся будуть. Мами заплачуть, як прочитаєте їм „Наймичку." І так кождий сирота без роду, чумак і бурлака, безжурний козак і закохана пара, убога вдовиця, бідний кріпак і наймит, усі знайдуть у Кобзарі якісь слова ніби свої. Так, як би хтось підслухав їх мову та пісню і скаргу, або як би хтось відгадав те, що думало ся в темну ніч, що діяло ся в серцю в гірку годину. І відгадав і якось так сказав, що аж легше стане, як почуєш ті слова.

Таке то робив Шевченко, такі чуда творив. Не підслухав він, а то Бог йому так дав. Один, на що не гляне, зробить таку саму річ руками, другий, що тільки зачує, зараз тобі заспіває, чи на скрипочці ушкварить. А поетам таке дано, що вони знають, що вертить ся в людськім серцю і що думає ся в голові. І знають і такими чудними словами сказати вміють. Краще скажуть, ніж ти сам. А глянуть на небо, на ліс і на поля вкриті копами, то наче картина намальована, хоч і словами, не красками.

Правда, не кождий се добре зробить, тільки справжній поет. Таким правдивим і то великим поетом був Тарас. Він вийшов з під хлопської стріхи, селянське житє і горе не тільки знав, але й зазнав його сам. Хоч і вийшов в люди, добув слави, не відцурав ся свого роду і не відстав від мужицького житя. Ніодин з українських поетів окрім Шевченка не вважав так щиро селянина правдивим своїм рідним братом, не радів так його весілям, не журив ся смутком. Ніодин з українських поетів так з самого серця не виспівав мужицької біди, не виспівав усю кривду закріпощених, безрідних селян, не стояв так за правду для селянина, як Шевченко. В нашій українській літературі є богато поетів, котрі за Шевченковим прикладом відносять ся щиро й прихильно до мужика, мужицьке житє в нашій літературі описане докладно і поставлена в ній ясно справа, що мужикови належать ся права, як чоловікови і як горожанинови. Зате нашу літературу називають демократичною. А все ж таки видно, що ті українські письменники вважають себе за одну особу, мужика за другу і відносять ся до нього критично, то-б-то показують його хиби побіч добрих прикмет. Шевченко не чує ріжниці межи собою і мужиком. Коли мужицька кривда болить його самого. Виступаючи проти неї, він оборонює і себе самого. І тому вважають Шевченка мужицьким поетом і так його називають.

Шевченко відчув не тільки горе, і кривду людини, але й те нещасте, яке впало на цілий нарід. Тим нещастем була втрата самостійної держави. Отже Шевченко тужить за нашою минувшиною, оспівує її славу, учить нас любити її і звязати з нею нашу думку, нашу працю, наші стремління. Він вижидає тої хвилі, коли буде вільна Україна, а на ній братерськая слава „без хлопа без пана." Такий ідеал він показав нам. Він чув, мислив і співав за міліони, він правдивий, великий поет цілого українського народа.

Розглядаючи важнійші провідні думки в Шевченкових творах, памятати треба ось що:

Шевченко був дуже доброго серця, вельми чоловіколюбивий. Почуте правди, справедливости було у нього дуже сильне. Чоловік він був живий, жвавий і запальчивий, а най би тільки побачив якусь неправду, неслушність, кривду — він не міг змовчати, але сьміливо дорікав тому, хто зле діяв, все обороняв покривдженого. Він сам зазнав на свому віку богато кривд і пониження і тим він стояв за правду, а його вразливе серце на кожду кривду було таке чуле.

Як людину бажав Шевченко бачити нескривдженою, щасливу в родині і в господарстві, так само кождий нарід повинен був, на його думку, мати свої права і не повинно так бути, щоб одна держава верховодила над другою.

В Шевченкову добу кращі люди на Україні, такі, що журять ся не тільки своїми особистими справами, але й загальними, бачили два лиха для України.

Одним була втрата державної самостійности. Жива ще була память заподіяної українському народови кривди. Годі було забути, що підступом і насильством відібрано народови се, що може бути йому найдорожше — волю.

(Дальше буде.)

Про винахід фільму до копіюваня фотографій.

Більше як перед трийцять літами мешкав в Неварк в Нюджерзі, Злуч. Держ. старенький пастор Ганнібаль Ґудвін. Своїм недільним ученикам любив він показувати образки, коли оповідав їм про далекі краї і притім запримітив, що склянна плита, з котрої копіювано фотографії, була дуже невигідна, особливо при відсиланю або при продукциях. Він впав на думку заступити її гнучким матеріялом і хоч мало розумів ся на хемії, взяв ся преці до роботи. Він устроїв собі малу лабораторію, і тут пересиджував цілими днями. Часто мусіла йому жінка пригадувати, що вже найвисший час іти до церкви, де громада жде на проповідь. З проповідниці йшов Ґудвін знов до лабораторії, де продовжав свої експерименти.

Не одну реверенду збрукав пастор або спалив ріжними квасами. Експерименти пожирали велику часть скупеньких доходів пасторських так, що нераз нужда панувала в домі, передовсім тому, бо винахідник, не маючи сам часу, відсилав всі вінчаня і хрестини до своїх сусідів-товаришів. Люди висьміяли його і лаяли його дурнем. Але пастор працював дальше над своїми експериментами, жінка і донька бідували разом з ним, бо вони вірили йому.

Довгі, повні журби, літа проминули, коли врешті фільм був готовий. В р. 1887 призволено на патент. Здавало ся, що вкінци ясне сонце виступить з поза хмар. Але щасте не мало ще прийти. Одна богата фірма заперечила важність патенту і виточила пасторови процес. Процеси коштують завсігди богато грошей, а процеси в справі патенту пожирають в Америці величезні суми. Пастор був бідний. З початку помагали йому вправді деякі приятелі, але сього було за мало. не було иншої ради, як продати свій патент другій фірмі за малу готівку і за певне число акцій. Тепер процес розгорів ся на добре. В р. 1900, трийцять літ по винаході фільму пастор Ґудвін помер. Процес тревав дальше. Знов минули літа, а вдова з донькою стратили вже майже всяку надію. Аж нараз прийшло рішене, що патент пастора Ґудвіна був важний і що перша фірма зробила кривду винахідникови. Вона мусіла винагородити шкоду заподіяну властительці патенту, значить фірмі, котрій Ґудвин його продав, а що пані Ґудвин має в посіданю велику часть акцій сеї фірми, тож дістає очевидно й вона свою пайку. Суму, яку вона дістане, числять до двайцять міліонів долярів. Їх радує не так се, що на старі літа будуть забезпечені, як радше се, що мужа й батька оправдано. Нині мешкають вони ще при улици, де лежав давнійше приход і пристають виключно з тими людьми, котрі знали пастора Ґудвіна. Вдова повторяє раз-в-раз „Ми вірили в нього і ніколи не сумнівали ся, що його робота буде великої вартости. Зато лише, що його тепер оправдано, дякуємо Всевишньому, а все инше пусте."

Просимо ласкаво вирівнати і відновити передплату за „Канадийский Фармер".

Порадник здоровля.

Випадане волося

Волосє випадає правильно при тифі, віспі і иньших хоробах. Але крім того хороба випаданя волосся повстає дуже часто через сильне виділюване товщу зі скіри, получене з її лущенем. Коли загоді не зверне ся увагу на сю хоробу, то вона поступає поволи наперед, аж врешті повстане лисина. Ся хороба спричиняює ослаблене корінців волося; виділини нищать його рівночасно так, що волосє не росте вже в тім місци. Хто терпить на сю хоробу, повинен загодї її вилічити, а коли переконає ся, що йому вже в якімсь місци голови волосє випало, повинен старати ся ратувати бодай те, що осталось. Найпростійшим средством в тім випадку є що денно мити голову милом і водою, аби усунути луску (парші). Щоби скіра на голові не стала ся через те надто суха, смарує ся голову по обмитю мастию. До усуваня луски уживають також при митю голови мильного спірітусу, котрого доливає ся до води відповідну скількість. Вода має бути тепла, при митю лишає ся на голові піну, котра витворить ся, аби всохла, почім витирає ся її зимною водою. Таке мита голови треба повторити так довго, доки не усуне ся зовсім хороба.

Краска зубів

Краска зубів є дуже важною мірою їх доброти і тревалости. Вправді зуби є краски білої, але коли їм докладнійше приглянемо ся, переконуємо ся, що деякі люди мають зприроди зуби сиваві, иньші жовтаві, иньші врешті зуби пламисті. Причиною сеї ріжниці є ріжнородність шклива на зубах. Сиваві зуби мають дуже тонке шкливо, в наслідок чого мало блищать, легко підпадають шкідливим впливам і длятого скоро псують ся. На жовті зуби не повинно ся нарікати, вони є здорові і сильно розвинені, сидять міцно в яснах та рідко коли порохнявіють. За найкращі вважає ся білі зуба, бо вони є переважно нормально великі й рівні, гарно блищать і звертають на себе увагу своєю ясною краскою. Помимо того вони не є найліпші. Легко порохнявіють і длятого треба їх якнайстаранійше доглядати; але й се не завсігди помагає. Найгірші є зуби пламисті. Плями походять від нерівности шклива. Длятого такі зуби навіть при найстаранійшім догляданю легко порохнявіють і псують ся розмірно в короткім часі.

Дрібні гріхи против гігієни.

Дуже розповсюдненим звичаєм є драпати ся в ріжних місцях тіла; се звичай женський, бо нігті від пальців є небезпечним знарядом. Вони спричинюють зранене скіри в часі драпаня, а навіть найменше зранене скіри і слизових болон є небезпечне, бо може навіть спровадити смерть, коли нігті були нечисті. Кто дістане карбункул, повинен переважно самому собі приписати вину. І рожа на лици або на голові не може постати, коли скіра не була зранена. Шкідливе для здоровля є рівнож обгризуване нігтів так, що ті не можуть дійти до нормальної довготи, потрібної до охорони кінця пальця. Зле також відгризати зубами скіру коло нігтів, бо через те повстають численні малі ранки, котрими можуть дістати ся всякі можливі бацилі. Богато осіб гризе уста, а ще більше осіб їсть ножом через що ранять часто устну яму. Жінки мають часом звичай брати до уст шпильки або іглы, наражаючи ся на небезпеченство їх проковтнення. Коли жінки відгризають при шитю нитку, що притискають її до уст, а не завсігди вільна від отруї фарба нитки розпускає ся в слині, отруя дістає ся до ранки і уста пухнуть.

Домашний порадник.

З старого — свіже масло.

Є два способи, за помочію яких очищують ся старе масло з його не приємного смаку.

1) Згопити масло і очистити (скларовати) а потім варити в засоленій воді і полишити аби осіла та очищений плин масла дуже скоро остудити

2) Згопити масло на легкім вогни і на кождих десять фунтів вмішати: пять і три четвертих унцій свіжо спорошкованого деревляного вугля, пів унції спорошкованої крейди, одну столову ложку меду і дві — три покраяні моркви.

З такими домішками стоплене масло тримати в плинним стані через пів години, час від часу вмішувати і шумувати. Потім процідити плинне масло через найгустіше ситко

Коли остигне таке масло, не має зовсім неприємного запаху і набирає приємного смаку. Вугле втягає прикро вонючі гази, крейда убиває квас, мід уліпшує смак а моркви уділяє жовтої барви. Як масло вже остигне, виберати його з посуди і останній осад віддїлити ножем, вілляти водою і тримати в холодним місци.

Таким способом можна очистити навіть дуже старе масло, але тоді треба додати більше спорошкованого вугля, або й вкидати дрібними кавалочками.

Є такі способи переробляння старого масла, що держить ся в строгій тайні але се вже належить до „бізнесової штуки молочарень, особливо американських.

Скубане курий.

По обскубленю більшого пір'я, вложити курку до посудини наповненої невдатто горячою водою, потім почавши від шиї обсувати шкірки ножем против пірa і птиця буде очищеною від пишків в одній четвертій часу чим би се мало обирати пишки поодиноко

* * *

Аби мітли і щітки отримувати в санітарнім стані, належить їх час від — часу парити горячою водою.

Всяка всячина.

ІЗ СЬВІТОВОЇ СТАТИСТИКИ.

Інститут статистики просьвіти в Антверпії подає цікаві числа, з яких подаємо тут деякі вимки

Залюднене сьвіта. З кінцем 1913 р. сьвіт числив менше-більше 1 міліярд 700 міліонів людий, з чого Азія числила понад 983 міліонів, Европа 444 міліонів, Африка коло 187 міліонів, Австралія понад 57 міліонів.

Залізниці. Залізничі шини творять сїть понад 1 міліон кільометрів довготи. Америка має 554 523 кільометрів залізних доріг, Европа 357,168, Африка і Австралія мають числа майже однакові, коло 39 тисяч, Азія понад 90 тисяч кільометрів.

Сьвітова торговля виказує в оборотах понад 203 міліярдів франків, при чім в річнім терміні від 1911 до 1912 р. виказує зріст коло 605 міліонів франків.

ДОВГЕ ЖИТЄ.

Хто не хотів би довго жити? Нераз чоловік кличе смерть до себе, а коли вона запукає до його дверий, він не спішить ся відчинити їй двері. Учені лікарі обчислили, що чоловік може жити шість до вісім разів тільки літ, скільки він потребує, щоби цілковито розвинути ся. А позаяк чоловік є цілковито розвинений доперва десь в 30. році житя, отже після обчислення тих учених чоловік може жити около 200 літ. Один Анґлієць, Тома Пар, жив щасливо 152 роки. Професор Гарвей, котрий секціонував тіло старця, сказав, що тіло находило ся в знаменитім стані і як би старець був більше тверезим і умiркованим, він би був жити далеко довше. Спис людности за цісаря Веспасіяна показує, що в невеличкім кусничку Італії жило 80 людий, котрі мали поверх 100 літ, а поміж ними двоє людий досягло 140 року житя. Спис [illegible] в Злучених Державах в 1910 році показує, що жило тут 3 604, людий, котрі мали поверх 100 літ. В тім числі було 1.271 мужчин і 2.33 жінок

СТАТИСТИКА МОНАШИХ ЧИНІВ І КОНҐРЕҐАЦІЙ

Недавно розійшла ся вістка, що папа задумує зменшити число монастирів. Тому цікаво знати, скільки є монаших чинів та конґреґацій. Після даних оголошених в річнику, виданим римською курією, статистика мужеських чинів і конґреґацій представляєсь в сей спосіб. Чин бенедиктинів розпадаєть ся на 14 розгалужень, числячих 156 монастирів, 1603 церков, 142 колеґії з 4450 монахами і 2007 братами. Картузи числять 1000 монахів, що замешкують 25 монастирів. Домініканів є 4475, поділених на 367 домів в 33 провінціях. Францішканів є 16.968 в 1487 монастирах, а числять 79 провінцій. В 574 монастирах мешкає 10.055 капуцинів. Чин кармелітів числить 1900 членів в 163 монастирах. Єзуїтів є 16.249 в 25 провінціях. Лазаристів є 3000 в 240 домах „Батьки від сьв. Духа" в числі 1630 мешкають в 203 домах. Редемптористів є 4000 в 215 домах. Марістів є 1000. Африканські місії в Ліону числять 3500 членів, а місіонарі „Пречистої Марії Африканської Діви" 500 членів. Вилці 14.630 шкільних братів мешкає в 1700 домах.

По конець 14 с. м. до Канади прибуло: — Британців 1,615; Русинів 375; Німців 95; Норвежців 70; Швайцарів 65; Італійців 45; Росіян 25; Румунів 12.

Сими днями отворено огнетревалу грошеву касу кардинала Рамполі, який недавно тому помер у Римі. Найшли в ній 400 тисяч лірів золотом і паперами. — Бідні наслідники Христові!

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.
Każdy mężczyzna [illegible]
Darmo dla Mężczyzn
Ta Darmowa Książka jest warta [illegible] dla każdego cierpiącego mężczyzny
Czy jesteś dotknięty
[illegible]
Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., P 407 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Panowie: Jestem zainteresowany waszą ofertą, bezpłatnej książki i życzyłbym abyście posłali mi jedną natychmiast.
Imię i nazwisko
Adres Stan

PAIN EXPELLER
PAIN-EXPELLER

Робітники!
Уникнете ревматизму і невральгії і перестудженя єсли будете уживати Др. Ріхтера
PAIN EXPELLER-а
Се средство має за собою 43 річний рекорд. Його уживають на цілому сьвіту і можна дістати в усіх аптеках в Стейтах і Канаді.
Уживайте в часі ОСЛАБЛЕНЯ, РЕВМАТИЧНОГО БОЛЮ, БОЛЮ В ГРУДЯХ, СТАВІВ, УХ ТА ЖОЛУДКА
Повне поясненє в Руській мові в кождій пачці. Стережіть ся подібних ліків. Славний Pain Expeller є лише в пачках як на образку.
Виробляєсь лише через
F. Ad. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York City

- - - EDDY'S - - -
ВОЛОКНИСТОГО ВИРОБУ
ВЕДРА І ПУТНІ ПОТРЕВАЮТЬ БОГАТО ДОВШЕ ЧИМ ДЕРЕВЯНІ АБО БЛЯШАНІ ВЕДРА-ПУТНІ. СУТЬ ТАНЬШІ ВИДЕРЖАТЬ ДОВШЕ ГОРЯЧ ВОДИ, В НИХ НЕ ЗАРЖАВІЮ ШМАТ.

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40
Пішлемо вам впрост з фабрики оден славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 днів
БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.
По 30 днях, єсли вдоволені, можете його затримати а вам платити
$2 МІСЯЧНО.
ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
46½ E. 7-th St. Dept. 24. New York, N. Y

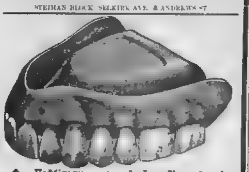

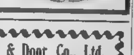

International DENTAL PARLORS
STEIMAN BLOCK SELKIRK AVE. & ANDREWS ST
Найбільше модерний офіс в Канаді.
Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7 00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за $5 00
Вставлене всіх зубів від ....$9.00 і висше
Наповнене зуба золотом від ....$2.00 і висше
,, ,, срібльом від ....$0.50 і висше.
,, ,, порцеляном від $1.00 і висше.
Отвераєм від 9 рано до 9 вечер.
ТЕЛЕФОН ST JOHN 3447
ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Ліски, Гонти.
Точно доставляєм. — Задоволене гарантуємо

НАША АДРЕСА
„Canadian Farmer" Box 3554, St. B
Winnipeg, Man.

Чи люди старіють ся?

Добровільне обмежуванє числа дітий уважаєть ся в Франциї за доказ старечости чи недіяни раси. Як відомо, Франция займаєть ся живо сим питанем, займають ся ним також Німці і то з кождим днем живійше, бо тут „система двох дітий" знаходить щораз більше приміненя. Французьке правительство повірило сей клопіт журбі учених, котрі відповіли на се обемистою книжкою. Автором сього твору під заг. „Питане депопуляризациї" є учений економіст Леора Бойльо, котрий враз своїми товаришами каже, що зменшенє населеня є ознакою старечости даного народу; Франция старієть ся звільна, а через те стаєть ся неплідною. Очевидно, щоя надія побороти старість, але трудно сказати, що можна мати під сим зглядом якусь певність. Може бути, що помимо всяких зусиль і Франция і Німці не будуть могли, оборонити ся перед загладою. Сьому твердженю опротивив ся учений лікар німецький др. Ефферц пишучи, що лиш люди можуть старіти ся, а не держави або народи. Раси старіючи ся, не лише не слабнуть, але противно, стають ся сильнішими. Поясненє неплідности старечостию є ложне, бо народи не знають старечости. Др. Ефферц так доказує своє твердженє: Говорить ся про старечість народу длятого, бо порівнує ся його з чоловіком, котрий має свою молодість, вік мужеський і старість. Ся аналогія фальшива, бо добу цивілізациї годі порівнувати з добою осібняка одного чоловіка, причім треба запримітити, що цивілізований чоловік старіє ся значно пізнійше і труднійше від чоловіка дикого. Леора Бойльо, порівнуючи суспільність з родиною, каже, що родини з старою культурою є неплідні. Вигідне житє жінок і умова праця мущин зменшують плідність. Се знов фальшиве. Відома є плідність княгинь з родини габсбурської. Ще в останнім поколінню були австрийські княгині, котрі мали по два тузини дітий. А хиба сі жінки вели вигідне житє. Щодо твердженя, будьто-би умові занятя зменшували плідність мущин, то запереченем сього є як-раз численні родини учителів і пасторів. Леора Бойльо бере докази з всесьвітної історациї, котрі без вимку якби-то стверджують його тезу. Старість цивілізациї йде в парі зі старостию суспільности і зменшуючою ся її плідностию. Др. Ефферц є противної думки. На його думку причини декаденциї рас є або зовсім незалежні від їх віку, або також спричинені як-раз їх молодостию.

Вимерте ріжних рас Америки пояснює ся часто таємничим законом, який домагає ся, щоби раси низшої цивілізациї улягали расі висшої цивілізациї. Яким же однак чином супроти сього улягла цивілізация і раса Ацтеків — муринам? Длячого під чисельним зглядом мурини беруть верх над білими? Причини вимертя американських рас треба шукати в тім, що на них спали зараз всі заразливі хороби старого сьвіта. Сі хороби знайшли комірки, які були за молоді, аби оперти ся старим бацилям, що зросли в Европі. Се значить чим раса старша, тим є сильнійша, тим більше відмолоджує ся.

Французький учений займає ся також проблемом вилюдненя західних европейських країв, а порівнуючи їх з Хінами, стверджує, що пропри помимо старої цивілізациї, населенє Хін не маліє, але росте; Леров Бойльо приписує се тому, що хінська цивілізация була аристократична і поширювала ся на розмірно нечисленну верству населеня, коли натимчасом цивілізация европейська, більше демократична, перейшла до всіх верств населеня. Др. Ефферц зовсім з сим не годить ся. Тут маємо до діла на його думку, з явищем економічної натури: виснажене землі є рівнорядне із зростом населеня, вичерпане землі спричинює його зменшене. На далекім сході, в Хінах, в Японії, управа ріллі ведена так, що землі не вичерпує, а в Европі, передовсім на заході, вичерпане землі приходить дуже скоро. І тут є причина еміграциї та кольонізацийної дурійки. Емігранти, господарюючи так само на новій земли, вичерпують її в коротким часі і в той спосіб стають ся номадами. Передовсім однак вичерпують землю винниці і ось длячого у Франциї населенє так скоро зменшає ся. Не лиш алькоголь нищить населенє, але управа вина нищить землю. Від коли Португалія є винницею Англії, її населене зменшуєся. Хитане числа населеня залежні від хитаня живности землі. Італія піднесла ся від часу, що навожує свою землю. Так отже не вичерпують ся народи, але вичерпує ся земля з котрою ті народи не вміють обходити ся.

Се є ДОМОВА КРАСКА, яку може вживати кождий
Я красила сею краскою
Чиста і проста до вживаня
DY-O-LA
The Johnson Richardson Co., Ltd. Montreal, Can.

КІЛЬКО ЛЮДИЙ КОРИСТАЄ З ПУБЛИЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ В НЮ ЙОРКУ.

Число людий, що користає з публичної бібліотеки в Ню Йорку зростає з кождим роком що раз більше. В р. 1912 користало з бібліотеки 400.000 людий, в р. 1913 понад 526 000. Статистика виказує, що число мужчин було значно більше від жінок. Нюйорська публична бібліотека числить поверх 2 міліони книжок а удержанє її т. зн. удержанє будинків, робітні, книжок і взагалі покрите всяких видатків адміністраційних, винесло міліон двиста тисячів долярів.

ПОВЕНИ В СЕРБІЇ

Із-за довготревалих сильних дощів виступили з берегів всі сербскі ріки. Білгородови грозить велика повінь і від сторони Дунаю і від сторони Сави. Нисше положені дїльниці вже стоять під водою. Залізнича сполука з Нішом перервана, посьпішні поїзди до Цареграда не їздять. Із всїх сторін краю надходять подібно алярмуючі вісти.

ЖІНОЧА ЦЕРКВА.

Сими днями основано в Валлої, передмістю Ліверпулю, „церкву нового ідеалу", яка вступає справи жінок, а якої члене є переважно самі суфражистки. На першім зібраню і першій проповіди яку виголосила пані Бакер з Плімуту, були майже виключно самі жінки. На сім зібраню, котре було рівночасно богослуженем, довідали ся учениці, що сю „церкву нового ідеалу" покликано до житя на те, аби „занаркувати епохальний поступ самосьвідомости жінок як пола". Під сими гомінними словами треба розуміти напір член в „церкви нового ідеалу" показати, що жінка і в церковних справах може бути рівноуправнена з мущиною — В „проповіди", яку на сім зібраню, як сказано, виголосила пані Бакер, каже ся, що церкви, основані мущинами, затемнюють ідеал (Бога). Треба отже старати ся створити церкву будучности, якаб гармонізувала з тим ідеалом. Пані Бакер покликала ся тут на Авраама, котрий поповнив дві ошибки, доки спускав ся на свій власний розум і доперва сам Бог мусів звертати йому увагу, щоби радив ся своєї жінки. Найбільша трагедия людства — говорила [illegible] Бакер — була би не довершила ся, коли би Пилат був послухав ради своєї жінки. Відтак говорила бесідничка що мужеські упередженя затемнили післанництво Христа і через те конечно ті упередженя усунути; завдане се має взяти основана жіноча церква. Коли членів сеї церкви будуть переслідувати або висьмівати, то вони мусять ті переслідуваня і наруги зносити мужно.

ОЛОВЯНІ ЖНИВА НА БАЛКАНІ

Онодї прийшли до Марсилії чотири кораблї і привезли дивний ладунок: много малих мішків, з яких кождий важив менше більше один сотнар, а в середині мав дрібні куски олова найріжнороднійшого виду, сплющені карабінові і арматні кулї. Пароплав „Crimée" привіз таких мішків в два тисячі. Сей товар походить з балканьского боєвища. Пильні а убогі селяни збирали кулї і продають їх тепер мішками, хотячи в сей спосіб заробити щось на війні. Се олово буде перевезено з Марсилії до Парижа, де закуплять его фабриканти рур, так, що зі смертних куль будуть тепер газові і водопроводні рури, а також пльомби. Балканьскі селяни збирають також мосяжні або мідяні луски з вистрілених набоїв і продають їх мішками.

ЧОЛОВІК ЗІ СВИНСЬКИМ ОКОМ.

До одного шпиталя в Балтиморе привезено якогось Давида Кейна з Ґетісбурґа, Па., який на лівім оці мав непрозрачну роговку. Лікарі усунули хорому хоре око і дали йому очну талку зі свині. Операція удала ся і хлопець видить тим оком цілком добре як свиня.

МАМА УБИЛА СВОЮ ДОЧКУ.

В місті Hull, Кве. пані П. Масія, 45 річна женщина, жінка зарібника, збожеволіла і у божевілю зарубала сокирою свою 19-літну, найстаршу, дочку. Тіло дочки поховано, а маму взято до дому божевільних.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціальне лїченє полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних
Лїпше і новійше лїченє сифіліса „606" проф. Ерліха
Лїченє полового безсиля. Лїченє всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також ліки на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс. 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси во всіх головних містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ АЛЬБЕРТІ і БРИТИШ КОЛЮМБІЇ.

Авторизований капітал . . .	10,000,000.00
Резервовий фонд	8,100,000.00
Капітал вплачений	6,925,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕҐСКА ФІЛІЯ H. G. LESLIE, Manager.
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

Др. Б. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руский лікар зі старого Краю. - Одинокий руский лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
415 Pritchard Ave.
PHONE WINNIPEG, MAN

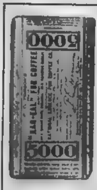

ЦИКОРІЯ
Tomson's Kar-Eal для кави.
National Chicory for Coffee Co
Philadelphia, U.S.A.
На продаж у всіх порядних склепах.

Специяльно на десять місяців,
Богато живучих по за Новим Йорком не можуть звидати нашого магазину
Тимто даємо можливість купити за $28 00 грамофон з 40 сьпівами, що дальше коштує $55.00
На виплат по $2.00 місячно
Жадайте каталоґу. Наша адреса
GREATER NEW YORK PHON. CO
308 310 Grand St. New York
Продаємо також всякі музичні інструменти

Позвольте післати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і 12 Руських сьпівів на 30 днів
Безплатно Проби.
Не потребуєте засилати нам ані цента. Ми пішлемо вам просто з фабрики VICTOR або COLUMBIA фонограф на безплатну пробу. Єсли вам сподобаєсь, по 30 днях сплатите по
$2. МІСЯЧНО.
SAUL BIRNS
117 Second Ave. New York.
БЕЗПЛАТНА ПРОБА.

Спробуйте наш фонограф на 3 місяці безплатно.
$1. МІСЯЧНО
24 і 60 руських сьпівів безплатно.
ROYAL PHONOGRAPH CO. 91 East 4th St., Dep 11. New York, N.Y.

Дописи.

Етелберт, Ман.

У нас 28 марта відбуло ся консервативне зібговиско. На нїм роздерав своє серце над Українським народом консервативний лакей Федь Стефаник, тай ще двох, таки своїх, які вдавали дуже великих патріотів.

Федь кричав найбільше Він-же й може, від брати вже так високо ся як... Говорив, що нам не треба прямого законодавства, зн. такого права що люди мають право рішати деякі важнійші справи краю, на то люди —каже грубий Федь— вибирають послів і ті мають повне право самі рішати справами краю

Зн. Федь хоче щоби консервативти і на далї мали повну свободу в урядованю в сій провінциї, щоб і на далї мали вільну руку до народних грошей, хоче Федь того, щоб народ не вирвав ся з кігтів Роблїнщини.

Панове фармері! Бачите які добрі для нас ті консервативти, які вони нам прихильні. Припустім, що вони посли ухвалилиб наложити на фармерів по сто долярів податку. І фармері мусїлиб дати, бо не мають найменьшої сили опертись такій ухвалі. Та коли будем мати пряме законодавство — так тоді що иньшого, тоді народ буде мати силу розсказати послам се вільно робити, а се ні. Однак сего дуже боять ся консервативти, і ми знаєм чому..

Незабули і за примусову школу. Консервативні підпанки дуже остро виступали проти примусової школи, бо то вже гіршої кари для консерват. нема від тої науки Науки консервативти боять ся як чорт свяченої води.

І чи не встидно вам консервативні нарипники виступати між народом проти лїберальної партиї з такими дурницями? Преці народ від давна вже хоче прямого законодавства і примусової школи (Сего хоче самий д. Стефаник, на що яко сьвідок, послужить се, що він свого часу на учительскій конвенциї домагав ся примусової школи. А що тепер є проти то нема дивниці, сего хоче конс. партія і Федь так робить як йому вона велить. Він сьвідомо виступає проти свого власного переконаня. Зам. Редакції.) І чому ви конс. пасики йдете між народ і стараєтесь заплющити єму очи? Не вже ви справді не маєте лиця і сьвідомо брешете скілько влїзе ся?

Та даремна ваша робота; ваше, консервативти, панованє кінчать ся сего року. Лагодьте свої валізки, пакуйте своє лахмітє і їдьте на Маро завчасу...

Присутний.

Августина, Ман.

Хвальна Редакціє:

Прошу уділити мені місця на кілька слів в Вашій дорогій часописи.

Справа така. Я оплатив гомстат і всї обовязки що до гомстату виповнив. Подав ся о патент два рази і патенту не дістав. Се мене задивувало і я написав письмо до ред. „Канади," щоб сказали чи порадили що небудь. Я був певний дістати скору щиру відповідь. Вож ті панки від консервативної шмати окрєчують себе за найбільших добродїїв наших. Но дуже я на них завів ся. Жадної відповіди я моїй справі я не дістав й досі. Ої добродії ані мур-мур...

І деж ви сидїлись панки, ви ті, що маєте малпячі писки в осляче голова? Там вас перед виборами так много всюда є, ви так щиро працюєте для своїх хлібодавців, а коли треба чоловікови порадити в чім небудь — добрим словом — так вас нігде і зі сьвічков не можна найти.

Гай, гай, що й казати. Таке ваше добро пізнали вже люди добре і ви щоб як широко і глубоко розписувались про свої добрі діла то все на нічо не придасть ся.

А скажу ще хиба о скільки добра ваша шмата з якою так дуже напихаєтесь, вона служить за дуже пожиточну річ в ——. Бо і деж таку вонлючу консервативном шмату діти. Вона вонає брехнею, лайкою, брендоньским професором Ой Петрусю, Петрусю, як би бачили себе в своїм Малпячім Зеркалї, як ви чудно в нїм виглядаєте — то Господи згиди якої сьвіт еще не видав Приїхали до Канади чисті, голодні і бідні, а тепер так обхапались консервативними помиями, заїлись — відпадками Роблїнщини, так обілись — стали такі череваті, в кишені так виповнили долярами (за Зеркало) що коли глянути на вас тай на вонїти бере. Та ви ту лише до якогось часу, дістане то копняка і опинатесь там відки приїхали... Нам таких „[illegible] ду[illegible]ків зовсім не потрібно.

Ще хиба скажу, що руські часописи повинні добре уважати які оголошеня принимають і містять. Суть такі, що оголошують себе, свій бізнес лише на те, аби з людей гроші здерти. Між оголошеннями зі Злуч. Держ. находять ся часто таке на яке не варта уваги звертати

Горожанин

Іст Селкірк, Ман.

Хвальна Редакціє „К. Ф."

Просимо помістити в своїй часописи що слідує:

Дня 4-го квітня відбув ся у нас передвиборчий мітінґ, на якім було присутних около 50 людей, і на сім мітінґу ухвалено поставити свої домаганя нашому робітничому кандидатови на посла п. Россови. Слідуючі домаганя були ухвалені одноголосно:

1. Фармері й робітники з Іст Селкірк домагають ся, щоби провінціональний уряд побудував міст через ривер з Іст. Селкірк до Вест Селкірк.

2. Відобраня фабрик на власть держави, щоби держава сама доставляла всякі вироби для фармерів і робітників по дешевій ціні.

3. Перебраня желізниць на державну власність.

4. Оподаткованя земель, які тримають ріжні компанії і спекулянти в своїх руках облогом.

5. Щоби для робітників була знесена тарифа ціни на желізниці, щоби кождий робітник платив за милю лише одного цента.

6. Знесеня посередних податків (себто тих, які накладають ся на всякі річи потрібні для робітника.) Бо всї ті податки найбільше платить робітник. На місце сего податку завести доходовий. Щоби той, що має найбільше доходів, платив найбільше податку.

7 Скасованя приватних банків, які друть великі проценти або скасовання гроші до кишені, банкротують. На їх місце заснувати державні банки, які-би уділяли позички на дуже малий процент

8. Скасованя постійної армії і маринарки. За ті гроші можна побудовати дороги для фармерів і керниці в тих околицях де нема води.

9. Знесеня кавциї для кандидатів на послів в сумі 200 дол. яку суму тепер мусить заплатити робітничий кандидат.

10. Заведеня 8 годинного дня праці при кождій роботі.

11. Державного удержаня для не здібних до праці робітників, через їх старість, калїцтво, або инше. Як також удержаня вдів і сиріт.

12. Відшкодованя за ушкоджене при роботі так, щоби був на се окремий закон, на підставі якого кождий фабрикант чи підприємець, мусїлби заплатити відшкодоване після закону без адвоката і суду.

13 Відобранє земель від всяких компаній і капіталістів, які загарбали всю землю в свої руки.

Отсї всї наші домаганя до кандидата на посла з лїберальної партиї, п. Роса. Эсли п. Рос заявить ся, що сї домаганя буде поперати в парламенті то ми всї як один в Іст Селкірк віддамо на него свої голоси. Бо вже нам навкучили обіцянки консервативної партиї. консервативний [illegible]идат перед виборами обіцяє людям, що верба будуть родити золоті грушки, обіцяє дати золоті гори, а по виборах нічого нема. Ми за цигари і за алькоголь своїх голосів не дамо жадній партиї, ми дамо свої голоси чесно на того кандидата, який буде ставитись прихильно до наших робітничих і фармерских справ, не справ бізнесменів і капіталістів

А. Вировуб
Павло Шевц

Уштервал, Саск.

Хвальна Редакціє.

Думаю що позволите кілька стїк місця в своїй цінній часописи на моїх кілька слів.

Я читаю „К. Ф." вже від давнійше а ще не написав жадної дописи. Отже тепер постановив дещо написати про нашу кольонію і т. д. Тут кождий фармер лагодить ся до весни, а зглядно до весняних робіт. Кольонія ся заселена майже самими Русинами з Галичини і Буковини, нас є около 150 родин. Та що з того, отверто скажу, що нема ладу між нами. Школи ми не маємо, за церкву не дбаємо, бо одні хотять а другі не хотять... Та після моєї думки то найлїпше булоби як би заложити читальню, до неї сходились би старші і молоді, читали би, забавлялись би і булоб для всїх корисно і гарно. Добреб було щоб Русини заложили ту руський стор та хай би жидиська не пасли ся на нашім добрі, а то вже до сего дійшло, що за кіх мужик чоловік мусить робити моргеч на свій маєток. Прямо дивно, що де лише осядесь кількох руських фармерів так зараз там зобачиш і жида сторника. А чому ми сами не закладаєм своїх сторів, так суть богаті вже русини і розуміють бізнес.

А тепер ще напишу дещо про консерватів. Вони до мене шлють ту шмату „Канаду" за дармо і я до неї часом заглану. Но і щож там видцу, самі лайки на „К. Ф." на всїх лїбералів, а більш і нічого. Що вже до Малпячого Зеркала то що й казати. Автор сего твору се чистий ідіот, він заісний людям як жидівский Іванко. Пане Карманьский, не будьте таким Іванком, не представляйте нам консерватів в такім сьвітлі як представляєте, бо тим способом псуєте і собі і конс. партиї. Ми дуже добре знаємо що то за зьвір та консервативна партія, ми єї ще тоді знали як вас в краю Петрусем звали. Я знаю лиш то, що консервати любять нас так як я люблю вас п. К—ий. Найлїпше і найкориснійше для вас всїх консервативних лакейчуків буде єсли оставите в спокою „К. Ф." і его редактора, бо ви єму нїчого не вдієте а собі пошкодите богато.

Желаю „Канад. Фармерови" доброго розвитку, щоб здобув богато нових предплатників; редакторови желаю доброго здоровля і витревалости в борбі з політично-консервативними ворогами

Петро Стрілец.

Ґардентон, Ман.

Уже минає 18 літ як в сій околици живуть Русини-Українці. Єсть тут поважне число наших людей та на жаль не було тут ніякої просьвітної організациї. Доперва тепер наші учителї видячи що просьвіта є конечною — взялись за сьвяте діло і 22 марта с. р. скликано мітінґ і засновано читальню ім. Тараса Шевченка. В недїлю 29 марта доверщено дїла: вписалось 24 членів, які зараз вложили по 50 центів річної вкладки. До видїлу вибрано:

Учитель П. Сеньків, голова; І. Сапач, місто голова; А. Балан, касієр; уч. Я. Ласик секретар і бібліотекар П. Макаренко, Ґ. Делей, Ґ. Загара і М. Гуменюк контрольори

Сподїєм ся, що в будучности наша читальня придбає собі богато членів, а поки що дякуєм Богу за добрий [illegible]

П. Сеньків
учитель.

Калїсато, Ман.

Хвальна Редакціє „К. Ф":

Прошу помістити моїх кілька слів, бо я читаю дописи з ріжних кольоній а з нашої нема жадної чутки. А я хочу щоб Внов. читачі „К. Ф." знали, що й тут Русини живуть.

Весна досить гарно показує. Тут в нашім місточку є один стор властителем якого є жидок. На почті почтарем є русин. Школи маєм, і в однїй школі учить уч. Кучминко,-чоловік досить чесний. До тої школи ходить около 30 дітей і можна сподїватись, що наші діти набудуть потрібну їм просьвіту в обох мовах.

Ах, та просьвіта. Скілько єї чоловік мусить мати, аби був чоловіком в повнім того слова значіню. Во от візьмім п. Карманьского. Сей панисько так нас фармерів і робітників вже спаплюжив.. Але тим самим він і сам себе опоганив. Він в кождім числі консервативної шмати кидає ся на всїх і на все як той дикий кіт, а вже найбільше на тих, що му правду до очей кажуть. Він вже прямо не знає як нас називати, всїлякo вже називав а врешті назвав нас гиндами... Ей, паницю, сего вже забогато. Пишете дурниці, вже і там повинні бути якісь границі! А то ви вже так далеко заїхали що назад не вилїзете хоч би там що.

Кажете, що ми дурні, осли, бо в школах не вчили ся, всю науку здобули на екстра ґенках Добре, але все таки, ми йдем правою дорогою, поступаєм після науки Христа. А ви? Ви мабуть одним з тих ангелів, що то збунтовались проти Бога і Бог їх за те кинув в пекло А чого ви ся вчіпили п. Гикавого і судите его? Не судіть, бо він за се не заслужив від вас. Як п. Гикавий вам не сподобав ся лише тому що він иньшого від вас переконаня то тут ще не річ накидатись на него з такими поганими назвами Але що я буду вас опаматовувати. Хибаж ви дитина, чи що. Ви сами колись скажете собі, що по дурному робили коли накидались на всїх українців в Канадї як та огеила собака

Ще хиба скажу кілька слів, що в нас вже консервативні долярозани уникають ся за голосами як жидки [illegible] покладками. Служають (своїми писками) воду з фармів, роблять нові. добрі дорога.. Ставлять навіть молочарні. Усьо роблять — лакками — до виборів. А по виборах — тихо як в гробі, жадного консервативного агента не найдеш тут зі сьвічкою.

Та вже прийшла остання пора, годї довше нас дурити обіцянками. Сего разу не поможе вам ні сьвятий Боже. За консерватами лиш набулькотит

Тутешний робітник.

Замітка. Сю допись ми дістали ще при кінци марта, та задля браку місця містимо тепер

Редакция

Конвенция Русско-Англ. учителів в Манітобі.

Конвенция руско-англійских учителів відбулась 16 і 17 м. м. в Вінніпеґу, в нормальній школі. Про ню скажу лише дещо.

Конвенцию отворив короткою промовою голова О. У. У. тов. Т. Я. Марцінів

На предсідателя до переведеня конвенциї вибрано Е. Мігайчука, А. Лісовского секретарем.

Першим бесідником мав бути міністер просьвіти ґ Колдвел, та він на конвенцию не явив ся. Замість него говорив його заступник Р. Флечер. Говорив про школи в Манітобі доказуючи, що стан просьвіти в Манітобі є так добрий як і в котрій небудь части Доминії. Заявив також, що руські учителі в Манітобі відграють велику ролю в шкільній справі в сій провінциї, і се його дуже вдоволяє, суть не такі як деякі несумлінні одиниці представляють їх.

Другим з ряду бесідником був Д р Мекінтайр, який говорив про виховане дітей в школі.

Павло Ґіґейчук оказав про розвій шкільництва в Манітобі між Русинами, вихвалюючи консервативний ряд у якого він на службі Заохотив учителів занятись організованем шкіл між своїми людьми.

Учитель В. Мігайчук говорив в англійскій мові на тему: „Учене чужинців англ мови". Він представив в якій дуже легкий спосіб можна учити чужинців англ. мови. В своїй рівчевій промові заявив, що се є великим злом забувати свою рідну мову. Се невимовно є конечним для дитини знати свою рідну мову бо лише в своїй рідній мові дитина скористає з науки, пізнасть житє свого народа і стане корисним членом того краю в якім живе. Заперечити будь кому учити ся своєї мови значить те саме, що й знищити людині котрий небудь змисл.

Шкільний інспектор Вест (який перед кількома роками заборонив учити по руськи) говорив, що двомовна система є дуже добра і він опирає її. Він навіть сказав, що двомовні школи суть конечностію (Видно вже опамятав ся Звичайно, перед виборами. зам. автора)

Тепер став говорити тов М. Стечишин. Попераючи з ентузиазмом бесіду Веста він сказав дещо на тему. „Учитель в політиці", заявляючи, що учитель повинен брати участь в політиці. „Се є обовязком учителя запізнати школярів з політикою краю, бо в такий спосіб дістанемо добрих горожан, а тим більше добрих школярів. Де нема доброго ряду, де нема в краю порядку то сему винні сами люди, а не хто иньший." (Зн. люди винні що в Манітобі маємо злий ряд і люди повинні постаратись о добрий ряд. зам. автора.)

Впов. бесідник заявив дальше, що учителї повинні інформувати людей про ряд в краю де живуть, про роботу ріжних партий — лише щоб се робити не з партійного боку, а так загально, незалежно від жадної партиї! Людям треба дати загальне знане що до політики, а вони хай думають вже сами куда піти... В такий спосіб позбудем ся непотрібних політичних агентів, яких одинокий обовязок є збирати окрушини і відпадки з політичних столів, і які суть найбільшою шкодою для краю в теперішний час.

Уч. В. Свик говорив про важність просьвіти та ідеального учителя. Почав про вплив просьвіти на дітий. До сего впливу бесідник зачислив вплив домашний, уличний, церковний і шкільний і вплив часописей Після його гадки великою хибою в вихованю є залежність учителів і інспекторів від уряду

Церква, говорив бесідник, ворожо відносить ся до просьвіти, бо принимає лише те яке приносить єї користь.

Богаті люди дивлять ся на своїх дітей як на своїх пестюхів, а навіть так як на своїх улюблених псів, котів і птахів, фармері уважають своїх дітей як фізичну, робочу силу і наслідників їх гори. Мало є людей, які уважають своїх дітей за таких як в дїйсности повинні уважати. Церква уважає просьвіту дітей доброю лише тоді як має з неї власну користь; церква хоче щоб діти дістали просьвіту таку щоб зробила з них дійсних слуг для єї власної користи Трафляєсь, що і свого рода література виливає шкідливо на молодіж, автори бачать лише гроші в своїй праци а не моральну ціль. Дитину треба уважати і любити так як дар Божий, як образ Його.

Церква повинна змінити своє теперішне становище. Література так само повинна руководитись лише правдою і моральностию єсли ходить о належне просьвічене людей.

На закінчене сказав, що учителі повинні бути такими ідеальними учителями от як Мойсей, Христос, Шевченко.

По сім слідувала горяча дискусія у якій забирали голос учителі: — Стечишин, Новосад, Вас Мігайчук, Кодріз і Малиняк.

Горяча дебата виникла над питанем учительского органу. Деякі були за тим щоб видавати свій власний уч. орган, деякі знов щоб уч. органом і на дальше був „Укр. Голос". Дебата тривала довший час і врешті рішено сю точку лишити на другу конвенцию За той час „Укр. Голос" буде служити як орган учителів.

(Чи справді учителі зможуть ся на свій власний орган — се велике питане. Я можу навіть сьміло заявити що до того не прийде ще так скоро. Но що учителі невдоволені з „Укр. Голосу" — се також правда. Учителі загально говорять, що „Укр. Голос" не може бути їх органом, бо він є власностію кількох одиниць. Ся часопись старає ся лише позискати довіріє і прихильність учителів... зам автора.)

Професор Карманьский говорив кілька разів Його „промови" були гарні—для одної сторони лише.

Сказав кілька слів і д. Ф. Стефаник, а зглядно піддав гадку щоб конвенція ухвалила резолюцію заперечуючи правдивість новинки в „Фрі Пресс", де кажесь, що Карманьский виїздить до Галичини не задля родинних нещасть а тому, що консервативти виповіли йому місце, бо своїми писаннями підірвав під ними ґрунт. Резолюцію принято і заслано до „Фрі Пресс"

(Звісно, на злодію шапка горить. Но ми скажем, що єслиб в дїйсности п. Карманьский мав від'їхати домів задля родинних нещасть, то вуйби поїхав сейчас по отриманю телеграми чи листа, які звіщають смерть дитини і дуже хору жінку. А п. Карманьский їде домів в місяць опісля, першого мая. Чи вже Карманьский більше цінить місячну платню ($100) як смерть своєї рідної дитини, як дуже хору свою жінку? А так оно й виходить. Та ні, тут правдивість новинки „Фрі Пресс" є непохитна, оперта на вірних доказах, що Карманьский їде домів дїставши копняка від консервативтів. Зам. Ред.)

Конвенцию закінчено відсьпіванем народних гимнів.

М. О.

РОСИЙСЬКІ ЗОРУЖЕНЯ.

На спільнім засїданю військової й фльотової комісиї принято кредити для будови стратеґічних шляхів до західної границї. — Укінчено випрацьованя нової програми будови воздушної фльотилї. — Постановлено вибудувати разом 328 літаків звичайного типу і 10 воздушних дреднавтів, дальше буде побудованих 100 малих літаків системи Сікорського, відтак літаки заграничних систем Фармана, Діпердісена, Морана, Вовсена, два літаки нових систем німецької фірми Румплера англійської фірми Совіча і румунського поручника Кованко. Врешті мають бути замовлені воздушні кораблї до керуваня, [illegible] Франциї, один в Росиї. Виконане сеї нової програми має бути покінчене в найблизшу осінь.

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Збиточник Гумфрі.

Оповіданє з Англійского.

Конець.

Я так і думав, Еверарде — сказав молодий чоловік до баронета — він старає ся нагадати собі проповідь з „откровенія,“ котру ми чули в ту неділю, як я був тутечка.

Чому ти мені не скажеш сего, вуйку Чарлі? — просив зі слезами Гумфрі.

Я скажу тобі, мій дорогий — сейчас скажу! тільки піду принести біблію; я не тямлю на память тексту.

За чого відходиш? — слабо противив ся Гумфрі. О не відходи, вуйку! а то підеш, і я не побачу тебе більше.

Вуй Чарлі втихомирив его і вирвав ся зі слабих обіймів хлопчини.

Скорше! скорше! — закликував Гумфрі, і его голос урвав ся зі зворушеня.

Сер Еверард підійшов до него, щоби его успокоїти. Гумфрі почав щось живо і зворушено говорити, але его голос зовсім урвав ся і тільки бліді безкровні губи ворушили ся легонько. Як не старав ся сер Еверард наслухувати, рішучо нічого не міг розібрати. А тимчасом хлопчина видимо ждав чогось від вітця. Сер Еверарда брала ся розпука.

Наконець Гумфрі напружив усі свої сили, схопив батька за руку і ледви чутко прошепотів

Обіцяй, папа!

Обіцяю, обіцяю, дороге дитя моє! поспішно сказав отець, чіпляючись за се одиноке слово, яке почув.

Так ніколи й не діждав ся сер Еверард, що Гумфрі просив, аби батько ніколи в ніколи не говорив вуйкови Чарлі, що се завдяки его розказам прийшла хлопцеви нещасна гадка вилізти на дерево. Так ніколи й не знав ся сер Еверард, що він обіцяв умираючому синови.

Знеможений шепотом, Гумфрі закрив очи і не підняв їх навіть тоді, коли вуй Чарлі вернув ся, сів коло него, розкрив біблію і став читати: „І чув я голос з неба, подібний тисячам филь..

Згодом зворушене личко вияснило ся таким супокоєм, і він небавом кріпко заснув.

Мертва тишина огорнула комнату, де двоє рослих людий пильнувало сну дитини.

Довго Гумфрі не промовив і слова, а коли заговорив — знать було, що він вже не належить до сего сьвіта.

Як темно! — шепнув він і серце в баронета защеміло, бо сонце тільки що зайшло і в комнаті було ще зовсім ясно. — Пора іти нам спати? Де Майльс?

Сер Еверард пішов за Майльсом і застав его, як говорив свої вечірні молитви. Посадивши, в тім ділові, взяв хлопчину на руки і поніс в гостинну.

Але, паночку — сказав Майльс, коли спускали ся живо по сходах — я ще не скінчив молити ся, я ще не відмовив псальма.

Нічого, любий! Ти відмовиш его сегодня при Гумфрі.

Він вніс хлопця в комнату і поставив тихо біля софи. Майльс налякав ся окружаючої его темряви і торжественної тишини і кріпко пригорнув ся до брата.

Гумфрі! Гумфрі! збудив ся! дай мені твою руку!

Не бій ся, Майльсе — говорив в маячінню Гумфрі. Присунь ся близше до мене, я тебе охороню.

І він сам посунув ся на край софи, як бувало чинив в своїм ліжочку, і закинув руку на шию брата як за добрих, давних часів.

Ми не будемо сегодня богато говорити, Майльсе — мені дуже хоче ся спати. Добра ніч!

І він згадав ще щось про матір, але Майльс не годен був розібрати слів.

Я не зовсім розумію, Гумфрі.

Щось мов нетерпливість майнула по обличу Гумфрі.

Очевидно не розумієш, позаяк ти не тямиш еї. .

Не тямлю .. сказав тихо маленький Майльс, але ти мені розкажеш про неї, Гумфрі?

Завтра прошепотів Гумфрі. Завтра я буду міг ліпше тобі .. розказати . добра ніч. . добра ніч...

І в темряві, що зачинала густійшати, кождий чув, як оба братчики ніжно поцілували ся.

Я не бачу їх — сказав тихо сер Еверард. Хтось засвітив лямпу. Говори ще зі мною, Гумфрі. Не засипляй ще так скоро. Я не скінчив ще мого псальма. Папа казав, щоби я перед тобою відмовив. Чи маю зачинати?

Недожидаючи відповіди, станув Майльс навколішки, зложив руки й почав говорити торжественні, повні чудової, вдохновенної краси слова псальмопівця.

Личко Гумфрі ставало чим раз спокійнійшим. В чудовім ярім сні бачив він образ матери, витягаючий до него обійми. О мамо! Наконець ти прийшла за мною! Іду, іду до тебе! прошепотів Гумфрі і чудова усьмішка озарила єго обличе.

Голосно в торжественно лунали слова Майльса в тишій комнати.

Алилуя! Алилуя! Алилуя!

Слава Тобі Боже Наш! Слава!

Коротшим і чим раз коротшим ставав віддих Гумфрі, наконець урвав ся зовсім.

Не треба кінчати псальму — тихо прошепотів маленький Майльс. Гумфрі заснув!

ЧИСЛО ЧАСОПИСИЙ НА СЬВІТІ.

Що дня рано на цілім сьвіті виходить 35 000 часописий, з сього 20.000 в Европі. Сі двайцять тисяч ділять ся так: перше місце займає Німеччина з 6 000 часописий, потім іде Англія і Франція, що мають кожда понад 5 000 щоденних часописий, Італія має їх 1.800, Еспанія 1000, величезна Росия лише 800, коли в малій Швайцарії виходить аж 600 часописий а в Голяндії 400. Число часописий безнастанно зростає, що є наслідком розвитку просьвіти, а також зацікавлення публичними справами. Нині журналісти становлять могучу армію, серед котрої стрічаємо богато назвиск сьвітової слави і то не на однім поли.

МРІЇ СОЦИЯЛІСТІВ НЕ ЗДІЙСНЮЮТЬ СЯ

Помершний перед роком вожд німецких соціялістів Август Бебель, був в своїх переворотових поглядах непоправним оптимістом. З року на рік заповідав він в своїх промовах, особливо на прилюдних зборах, що вимріяний соціялістами „великий Kladderadatsch“, то значить, повний переворот суспільних відносин, а також народини соціялістичного ладу наступить небавом. Як сильно був він сам переконаний про близкість сей переломової хвилі, сьвідчить лист, писаний ним в р 1882., а наведений тепер в III. томі его споминів. Сорокалітний тоді Бебель писав таке: „Понеже я заключив договір зі смертию на дальших сорок літ і думаю, що в тім часі не лише дожию падення теперішного ладу, але крім того буду мав можність засмакувати також на довший час щасливости нової ери“. Смерть не додержала сего договору: жив він не 40, лише 31 літ; не діждав ся він ні великого „Kladderadatsch-у“, ні щасливости соціялістичної держави.

КОНСУМЦИЯ ГОРІВКИ В РОСИЇ

Як доносять днєвники [illegible], що в місяци січні с. р. випродано в европейській і азийській Росиї 9,795 940 ведер оковити, значить о 805 322 ведер більше, чим в тім самім місяци 1913 р. З горівчаного монополя мала російска держава в січні 1914 р. 83,790 958 карб. доходу, або о 6 936.516 карб. більше, чим в січні 1913 р.

За послідних 9 місяців Сі Пи Ар заробив лише пів міліона долярів. Сварять ся, що в місяци марті доходи обнизили ся о $70 000. Недармо з помочією поспішило сейчас консервативне правительство Бордена.

В Медицин Гет, Алта, має незадовгі збудовати ся фабрика, де будеть вироблятн молотільні, млинки до мелення брису і иньші фермерскі прибори. В фабриці найде занятя около 500 робітників.

З Портедж ля Прері доносять, що там фермер Розделл засіяв пшеницею 450 акрів землі. Сіяне покінчив ще 23 квітня.

СТАРОКРАЄВА КАНЦЕЛЯРІЯ.

[illegible] шифкарти [illegible] з Гамбурга [illegible] до Вінніпегу $48 00. З Либави (Росия) до Вінніпегу $46.50.

Також дешево шифкарти на всі лінії сьвіта. Сходіть ся і спровадьте своїх кревних, поки шифкарти тані, бо незадовго подорожчають.

FENSON & SCHILLER
664 Main St. Winnipeg, Man.
Phone St. John 162.

Мукета
T & B
папіроси
не клеєні.

ПОТРІБНО русько-англійського учителя, гр.-кат. обряду, до школи Коломия Н-р 1165. Учитель мусить мати третої або другої кляси уч. цертифікат. Платимо $65 місячно без помешкання. Науку можна розпочати 1-го мая. Зголошуватись на адрес: — Peter Batryn, Sec Treas, Vaslaw, Man (18)

Одиноска [illegible] лінія

Найвисші шифи, найкрасші і найбільші двотрубні, пасажерскі кораблі між Лібавою, Галіфакс і Ньюйорком і з Ньюйорку до Ротердам і Лібави. Ціни умірковані. [illegible] до

A. E. Johnson & Co
27 Broadway, New York, N. Y. | 206 First Ave., So. Minneapolis, Minn

ПРОЧ З БРИТВАМИ.

Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, з бороди і ніби не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 долара через Моней ордер або в реєстрованім листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як его уживати.

Адрес: Dr BELLINS,
58 Delancy St. New York, N. Y.
Потреба агентів.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.

415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474

ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ. Недуги груди, серця, желудкові, [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]

◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 566. ◆◆

[illegible]

В ЧИЇХ РУКАХ Є ГАЛИЦКА ЗЕМЛЯ?

Найбільшим [illegible] землі в Галичині є Німець, барон Лібіг, єго майно виносить 66.746 гектарів простору. Друге в черзі місце занимає Поляк, граф Роман Потоцкий з Ланцута з 50.000 гект, а по нім архикнязь Карло Стефан з 44.000 Вільгельм Шмідт з 33.500 і угорско німецкий Жид Поппер 33.400 гект. Христіяни мають в своїх руках в Галичині 2,083 900 гектарів землі, а Жиди 201.600. Галичина має великих власників землі 2 372, а Жидів 532. Христіян убуло від 1889 року 293, а Жидів прибуло в тім самім часі 114. Вачите, куди йде руска земля?..!

ЯК УЧАТЬ ЄЗУЇТИ ПРЕСТОЛОНАСЛІДНИКІВ.

Англійські газети подають цікавий приклад, як єзуїти вчать престолонаслідників. Еспанський король Альфонсо XIII. був недавно в Парижи і відвідав одну виставу образів. Зацікавив його образ, на якім була представлена смерть француского короля Генрика IV.

— А либож він помер неприродною смертію?! — запитав здивований король своїх товаришів подорожи.

— Ваше величество — сказали до него товариші — ви, здаєть ся, забули, що короля Генрика IV. убив монах Равеляк?

Король Альфонсо задумав ся і сказав.

— Убитий король.... та ще монахом... Мені ніколи того не говорили, а мене ж учили також монахи єзуїти..

Не платіть готівкою! ФОНОГРАФИ за половину ціни!
НА МАЛІ МІСЯЧНІ СПЛАТИ ПО $1.00!
60 руско-українських пісень [illegible]

Вибирайте собі фонографа і рекорди з нашим [illegible]
Через 3 місяці пробуйте нашу машину, а наколи вам все вдоволит платіть по $1 00 на місяць.
В противнім случаю поверніте Вам гроші!
Відвідайте нас в нашім складі, котрий єсть отвертий вечерами, або напишіть о безплатні інформациї до

ОМЕЛЯНА ПОРАЙКА, D. 241
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
101, Bowery St. New York, N Y

Наш телефон: St. John 390.

Адвокат і Публичний Нотар

отворив свою канцелярію і переправаджує канадийскі і старокраєві справи. В кождій справі даю чесну і совістну раду. Переправаджую всякі контракти купна і продажі. Обороняю в всяких справах судових так малих, як і великих і т. п.

—) Заходіть а не пожалуєте. (—

R. S. SHACKLEFORD
адвокат і публичний нотар.
664 Main St. Winnipeg, Man
Phone St. John 162.

В СТЕЙТІ ІЛІНОЙС ЗНЕСЕНО 1100 ШИНКІВ.

Послідні депеші про висліди виборів в Шікаґо доносять, що 1100 шинків в стейті Ілінойс зовсім знесено. Противники [illegible] вийшли в 46 повітах побідоносно при виборах. Більше він в 300 містах не буде можна купити ніякого алькоголю. Дуже живу участь брали в тій акції жінки, виконуючи право голосованя. Против алькоголю освідчило ся около 75% голосуючих жінок.

На спродаж

два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицями $200 один. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера“.

ЛІКЕРИ

[illegible]

Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1166. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте свое замовлене до нас. Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.

[illegible]

—— Ми висилаємо C. O. D ——

[illegible]

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Родимці!

Тепер дуже тані ШИФКАРТИ. [illegible]

Alex Calder & Son
БАНКЕРІ.
663 Main St. Winnipeg, Man.

[illegible]

ТЕПЕРІШНА ЦІНА ШИФКАРТИ З КРАКОВА ДО ВІННІПЕГУ $44.40

Ми спроваджуємо рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також вимінюємо долари на Австрийскі гроші і продаємо Австрийскі марки. Ми маємо щадницю і приймаємо гроші і платимо процент.

П. А. КАРАКОЦЮК є наш Український представитель.

УЖИВАЙТЕ НАЙЛІПШЕ МИЛО
Royal Crown Soap
Ховайте купони щоб дістати вартісні премії

Роял Кравн Премії
найліпші і найвідповіднійші для кождого.
◆◆◆◆ ТУТ ПОДАЄМ КІЛЬКА: ◆◆◆◆

Годинники, ◆ Образи в рамах,
Зегарки, ◆ Образи сьвятих,
Срібляне начинє, ◆ Кухонне начинє,
Столове начинє, ◆ Ножиці,
Ножі, ◆ Книжки,
Музичні інструм. ◆ Бижутерію,
Фонтанові пера, ◆ „Бейб боле“
„Бейб бол глови“ ◆ і много иньших

◆ Напишіть по комплетну лісту премій. ◆

THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
PREMIUM DEPT. G. — WINNIPEG, MAN

НА СПРОДАЖ пять і чверть акра землі, хата, стайня, керниця, обведено дротом пять разів. Земля чиста, вироблена і є в самій середині вольової Іст Селкірк. Ціна $2 000. Половину готівкою зараз а решта на легкі сплати. 6 процент. Зголошуватись прошу під адресу: — John Kowalski, East Selkirk, Man.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 8 го Мая, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, May 8, 1914 Число 19.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.

415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474

ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ. [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]

◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 566. ◆◆

[illegible]

1814 Сьвяткуйте, Брати, Ювілейний Рік ТАРАСА ШЕВЧЕНКА! 1914

СТРАЙКАРІ В КОЛОРАДО, ЗЛУЧ. ДЕРЖ., ТАКИ НЕ ПІДДАЮТЬ СЯ.

Ми вже, гамтого тиждня, писали про те, що майнери які працювали в майні „Колорадо Кол енд Фюл Компані,“ яка находить ся в околици Лудлов, Кол. вийшли на страйк та, що компаністи замордували около 45 осіб, мущин, женщин і дітей.

Спокою там що нема. Страйкарі далі бють ся з військом, наслане властителем майнів. Досі згинуло вже около сто робітників а богато більше є ранених. Згинуло 18 жінок і дітей. Між страйкуючими майнерами находить ся богато Греків, Чорногорців і Болгар, які брали участь в балканьскій війні. І вони в борбі з військом ведуть провід. Узброєних майнерів, що готові на все числять около півтора тисячі людей. Ім робітники з Денвер і Пуебло, Кол. прислали тисячу карабінів і богато амуниції. Зложили так само більше як 20 тисяч долярів на дальше закупно оружя і амуниції. Що більше, зі стейту Вайомінг вибираєсь в похід до Колорадо 3500 добре узброєних майнерів.

Жовніри вбили одного з провідників страйкарів Л. Тікоса завдаючи йому 51 тяжких ран в тілі.

Битви відбувають ся після воєнного взору, бють ся, одні других випирають з занятих позицій, здобувають їх і т. п. Коли і як така різня робочого люду покінчить ся — не знати. Робітнича федерація числить поверх два міліони членів і вони доложать всяких старань, аби вийти побідоносно. Доля одного робітника — доля усіх повинно бути моттом робітників.

Щоби мати вже таке поняте як обходять ся капіталістичні наймити (жовніри) з робітниками, послужить за примір отсей малий образець, який передираєм з часописі „Народна Воля.“

„Одна дівчина нерозуміючи всеї небезпеки положеня, вибігла з шатра; її 10 літний братчик хотів її ратувати і вибіг за нею, щоби її назад втягнути до шатра, де его мати і другі сестри лежали на земли, скриті перед кулями міліції. Але скоро лише вибіг з під шатра сейчас упав трупом пронизаний кулею з карабіна застріленого з боку міліції.

В однім шатрі лежала на земли хора мати, при ній семилітний хлопчина. Мати терпіла страшну спрагу і просила хлопчину, щоби єї приніс води напити ся. Послушний хлопчина вийшов за водою. але вже більше назад не вернув. І він упав прошитий кулями з рук уніформованих розбишаків.

Та і на тім не конець. Бездушні опришки помордували та попалили ще менчих дітий, немовлят при груди, одно з них мало лише 10 днів, масакрували жінок, що були в поважнім стані.“

Двіста майнерів загинуло.

В вугляних майнах в Еклесс, Вест Верджинія, Злуч. Держ. вибух ґазу спричинив смерть коло 200 майнерам. Вибух наступив в 5 ій шафті, де працювало 185 людей. Вогонь в короткім перенїс ся до 6-ої шафти де працювало 65 людей. Полумінь і дим бухали з середини так, що абсолютно не можливо було для нікого дістатись до майнерів і ратувати їх. Жінки та діти страшно та розпучливо плакали, заводили коло шафтів з яких бухав огнений дим. Властителі майнів (два жиди) заводять якось не за майнерами а над знищеними майнами. Вартість майнів виносила 10 міліонів. В майнах працювали самі чужинці, правдоподібно Русини.

СМЕРТЬ ВІД НАДМІРНОГО ПИТЯ ГОРІВКИ.

В Реймонд, Ваш, Злуч. Держ. один Литвин страшно пив через довший час і врешті стратив зовсім апетит до їди. Його взято до шпиталю, де і помер.

СТРАШНА ГОДИНА.

Деякі лікарі збирали відомости про те, в якій годині найчастійше мруть люди. На підставі досвіду при 57 тисяч випадків смерти один берлінський лікар каже, що найбільше людий помирає між 5 а 7 год. рано. Тільки в Італії через щось найбільше вмирає людий між 7 а 11 год. вечер.

НА ДОРОЗІ ДО МЕКСИКА.

Повисший образок представляє шифу Злуч. Держав, яка готова до відпливу до Мексика. На ній уміщено чотири відділи війска враз з припасами живности і з усею потрібною амуніцією і т п.

Через любов до жінок зависне на шибениці.

В Монтреалі на Великдень Русини дуже пиячили й бились. Не обійшлось і без жертв в людях, іменно Онуфрій Герман застрілив жінку з якою жив на віру, через послідних кілька літ. Лишилося двоє дітий з котрих одно числить заледво чотири місяці. О. Германа посаджено тимчасом до тюрми і там жде він на свою заплату за свій злочин. О. Герман походить з Пищатинець, повіт Борщів, Галичина. Убита була з тогож повіту, з Волковець. Чоловік убитої (П. Яворский) перебуває десь в Вінніпеґу, або околици.

О. Герман, ще з краю, мав коханку, молоду женьщину яка була віддана за старшого чоловіка. Від неї він брав гроші і — бавив ся. Коли кохана зі своїм чоловіком приїхали до Канади — О. Герман за нею й собі. Приїхав в околицю Етельберт, Ман., де власне перебувала яку любив і тут почав проводити романси. Сусіди не могли сему стерпіти, скликали мітінг і ухвалили щоб О. Герман забрав ся з їх кольонії сейчас. Такому присудови він повинував ся. Виїхав і перебував якийсь час на Сіфтоні, Ман. Звідти поїхав до Монтреал де найшов „до свого серця“ із нею жив як зі слюбною жінкою, яку в кінци убив. Отсе і конец любовній карієрі О. Германа. Його вожда зачислили до осьвічених людей, він навіть написав дуже гарний вірш в честь Мир. Січинського...

Ох, та нерозумна любов, пітьма!

15-літний хлопчина опришком.

Ернест Віліямс з Тер Гот, Інд., 15-літний хлопець вкрав кукурузу. За сей злочин хлопця заарештовано і віддано до дому поправи. Хлопчина справував ся добре і суд для малолітних звільнив його від решти кари. Користаючи зі свободи хлопець допустив ся нової крадіжи. Тим разом обікрав склад оружа. Візвано поліцію, щоби приловлено злодія. Однак справа не була легка. Хлопець, узброєний в три револьвери і стрільбу, забарикадував ся в домі, а на зазив поліціянтів відповів стрілами. На місце прибув сильнійший відділ поліції і розпочалась формальна облога. Сто стрілів впало зі сторони поліції до молодого опришка. Діставши шість ран, хлопець утратив силу і піддав ся. При переслуханю молодий Віліямс показував ся на се, що подібні сцени бачив дуже часто в „мувінг пікчерах“ і що се йому дуже подобало ся.

В околици Летбридж, Алта. пшениця виросла вже на чотири цалі. Пшениці вже ніхто не сіє, вівса і ячменю посіяно около 50 процент.

МЕКСИКО.

Вашінґтон, 30 цвітня. — В Мексико покищо не змінило нічого особлившого. На предложене представників: Бразилії, Чілі та Арґентини обі воюючі сторони готові свої непорозуміня полагодити мирною дорогою.

Мексико місто, 2. Мая. — Мексико зірвало всякі торговельні зносини зі Злуч. Держ. Не впускають до портів шиф з фляґою Злуч. Держ. не купують нічого з амер. купців і т. п., усіх амер. робітників видалено зі всяких урядів і навіть й приказано щоб вибрались з Мексика.

Вера Круз, 2. мая. — Гуерта випустив на волю всіх політичних вязнів щоб прилучити до своєї армії в ціли самооборони перед американцями.

Сан Франціско, 4 мая. — Після оповідань утікаючих з Мексика то жовніри генерала Запата розпняли на кресті католицького епископа Шаллєс. Жовніри домагались від еп. Шаллєса видачі усіх церковних грошей а коли сей їх не послухав, жовніри прибили его на крест і відійшли.

Вера Круз, 4. мая. — Генерал Маас робить приготованя напасти на Американьске військо. Він має під своєю командою 12 тисяч людей.

Гуерта нетерпеливо вичікує приходу амер. війска до міста Мексика, бо вірить, що те спасе його від смерти в руках ребелянтів.

Вера Круз, 5 мая. — Гуерта здаєсь прозаґнує з президенства. Тепер Гуерта віддаєсь страшній пиятиці, по днями і ночами. Дуже побоюєсь щоб на крісло президента не засів Вілля. Він, Гуерта, навіть думає, що до сего пруть Злуч. Держ.

Мазатлан, 6. Мая. — В наслідок експльозії бомби, яку кинено на улицю з воздушної мексиканської шифи згинуло чотири а тяжко покалічено вісім осіб.

Загальна війна між федеральними військами і ребелянтами. Ребелянти горою.

Вашінґтон, 7 мая. — Вість, що ребелянти виходять побідоносно в битвах з військами Гуерти тішить американців. Побіда ребелянтів змусить Гуерту зречи ся през. крісла скорше чим сего хотіли Злуч. Держ.

Ювілейний Концерт

В ПАМЯТЬ 100-літних уродин Т. ШЕВЧЕНКА

— ВІДБУДЕ СЯ —

в Суботу дня 16 мая в Квінс Театрі.

ПРОГРАМА КОНЦЕРТУ:

1) Промова — виголосить С. Ковбель,
2) Ковал:ико-Стеценко: Прометей — відсьпіває муж. хор.
3) Шевченко: Розрита могила — декл. А. Яцішевська.
4) Леся Українка-Січинський: Не співайте мені сеї піснї — сольо М. Вовнісська.
5) Шевченко-Лисенко: Кантата: Оживуть степи, озера — відсп. мішаний хор.
6) Мені тринайцятий минав — декл. А. Ковбель.
7) Corelli Kreisler: Sarabande & Allegretto — сольо скрипк. в супр. форт. Е. Мироненко.
8) Лисенко: Фінал з оп. „Утоплена“ — міш. і муж. хор.

——— П А В З А. ———

9) Т. Шевченко: — відчит. Д. Деканчук.
10) Шевченко-Кишкевич: Катерина — відсп. міш. хор.
11) Шевченко: Кавказ — Я. В. Арсенич.
12) А. Dvorak: Humoresque — скрип. сольо Е. Мироненко при форт. супр. пані др. Гержабек.
13) Шевченко-Волошин: Ой гляну я, подивлю ся — сольо Н. Ферлейова.
14) Шевченко-Воробкевич: Та не дай Господи—муж.хор.
15) К. Вах-Токабен: Пробудженне весни — дует мандоліновий К. Сельский і Пасічник.
16) Шевченко-Січинський: У гаю, гаю—сольо С. Ковбель
17) Шевченко-Лисенко: І праспитеті і повселенїсм—квар. Н. Ферлейова, М. Вовнісська, П. Юндак і В. Свистун.
18) Шевченко-Воробкевич: Заповіт — басове сольо і два хори мужеський і мішаний.

——— З А К І Н Ч Е Н Є. ———

Акомпаніамент до хорів обняв пан Chastneauff.
Дірігент муж. хорів п. Юндак, мішан. хорів п. Свистун.

ПОЧАТОК КОНЦЕРТУ о 8 ГОД. ВЕЧЕРОМ.

ДО КАНАДИ!

Ми продаємо шифкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найліпші шифи котрі відходять що тиждня.

Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають рівні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо якраз як посилати. Спитайтесь людей тих що в нас вже посилали.

Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформациї.

Міняємо доляри на корони, продаємо марки крайові і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх сплатимо і вам пішлемо де скажете.

Офіс отворений що дня від 9 рано до 8 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
В. ҐЕННІ, управитель заграм. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадійский Фармер"
Редактор О. Гикавий
Часопис [illegible] в Канаді, виходить кождого тижня [illegible] в Канаді і Сполучених Державах на рік $1.50
до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B Winnipeg.
Telephone [illegible]
The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 8 000
Published every Friday at 247 [illegible] Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. S. Hykawy, Editor

Про відбувшу ся ліберальну конвенцію.

(Конець).

Натурально доходові средства.

Другою резолюцією, яку вніс ліб. посол з Північного Вінніпеґу п. С. Ґ. Ґрін, була „Натурально-Доходові Средства". — „Провінція" — говорив п. Ґрін — „має лише три доходові средства, а то: — 1) підпомога від домініяльного ряду, 2) оподаткованє і 3) доходи з земель.

Питане заходить тепер чи ліси, землі і мінерали, ловля риб і т. п. повинні належати до провінції або ні. А треба се затямити, що ані оден акер землі не був власностію Манітоби і. як ліберальна партія повинна віднестись до сеї справи? Не як інакше як лише так, щоб натуральні средства провінція забрала в свої руки. Вехідні провінції і Брітіш Колюмбія отримали свої землі, і Манітоба не повинна відставатись позаді. І если ліб. партія ввійде в силу, то вона прирікає взяти під контролю провінції усї натурально доходові средства".

Резолюція звучить так: — „Ліберальна партія зібрана на конвенції приріває поробити усі можливі кроки в справі набутя натуральних средств від Домініяльного ряду в Канаді на руки провінції Манітоби.

Резолюцію попер Др. Я. В. Армстронґ, відтак зістала принятою одноголосно.

Поліпшати рільничі обставини.

Я. Д. Мекґреґор, з Брендону поручив другу нову справу а се — щоб поліпшити рільничі обставини в провінції. Вносячи свою резолюцію п. Мекґреґор між иньшим сказав таке: — Нам треба подбати о поліпшенє матеріяльного стану фармерів. Фармері — завдяки теперішній повічковій системі — находять ся в дуже злім фінансовім стані. І ту повічкову банкову систему треба конечно змінити, змінити сейчас. Зиск, який дістають фармері в веденя теперішного господарства є дуже малий; фармері абсолютно не можуть провадити доброго житя і вони замість поступати вперед — йдуть взад. Обставини, серед яких жіє фармер, не зіволяють фармерови за те, щоб він належито скористав зі свого господарства. Фармер свої продукти мусить продавати за дуже знижену ціну тимчасом за продукти фабрикантів платить дуже вигорувану ціну. Возьмім на прим. худобу, яку плекає фармер: коні, корови, безроги і т. п. сї фармер спродає за півдармо, зн. за таку ціну яку подає купець, бо не продасть йому то хто ей иньший купить? А сему можна зарадити бодай в части. Свиб прим бу за правительственні різня так тут фармері давалиб свою худобу на добру ціну, бо правительство потребувалоб заробити лише на стілько щоб покрити кошта на провадженє різні .. Ще богато говорив п. Мекґреґор і закінчив з піднесеним тоном, що справа подання фармерам помочи є важною і конечною.

Резолюцію попер Джон Ґрегем, ліберальний кандидат на посла з Норфолк, а по прочитаню одноголосно принято ей.

Резолюція є такого змісту. „Беручи на увагу теперішні відносини які істнують між фармерами і бізнесовцями, і що теперішне правительство відносилось зовсім недбало до поправленя економічного стану хліборобів в провінції, ліберальна партія приріває фармерам єли ввійде в силу: — „Завести ширшу просьвіту зглядом рільництва в спосіб заведеня практичних демонстраційних фармів і в спосіб подаваня правих інструкцій ся щоб рільнича школа вповні відповідальб своїм задачам.

Завести в цїли подания усеї належної фінансової помочі, ко-операційний рух між фармерами, постаратись о ринок збуту фармерских продуктів і о виєднане потрібних фармерам фондів на цїль рільництва на більше користних для фармерів услівях.

Заложити сейчас публичну різню".

Адміністрація справедливости.

Про справу адміністрації справедливости говорив Я. Б. Койн. Він сказав: „Від коли сей ряд є в силї то дуже богато води поплило посідмости та вся вона була дуже нечиста. Справедливість повинна стояти осторонь від всякої політичної партиї. На жаль до сеї пори ділось в нас зовсім інакше Сей ряд натягає закон справедливости на свої особисті цїли і користи, а н кривдить людей в дуже несовістний спосіб. Додаток до Виборчого Акту є цілковито невідповідний В зім додатку говорить ся, що єли порушено питанє що до леґальности виборів якого посла а до шість місяців не увеважнить ся їх то посол автоматично зістає вибраний.

Його резолюція є [illegible]

„Ся конвенція оплакує систематичну проституцію справедливости якої — задля політичних цілий — допускаєсь ряд Роблїна, як рівнож і те, що Роблін не безперестанні просьби відмовись поробити деякі поправки в виборчім законі на підставі яких можна укарати осіб, що допускають ся зночину в часї виборів, і приріває: —

(1). Вірну і безсторонну адміністрацію справедливости в провінції.

(2). Поправити „Виборчий Акт" так, щоб можна укарати за виборчі надужитя

(3). Поправити „Виборчий Спірний Акт" так, щоби ввести більшу відповідну процедуру і скору судову розправу проти нелеґального вибору посла".

Резолюцію попер Гю Мекензій, а конвенція приняла ї одноголосно.

Добрі дороги.

Резолюцію зглядом будови добрих доріг вніс Роберт Фішер а попер Джордж Мілер. Резолюція є така:

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЛЯ і Ко.

ОГОЛОШЕНЭ!
Шіфкарти з Европи до Вінніпеґу лише $40.
і то на найліпші почтові шіфи.
Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути вищі.

Виготовляєм староправні документа леґалізовані ц. к. Конзулятом а іменно: — контракти купна і спродажі, повномочія, перепроваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільненя від вправ військових і т. п. як рівном виробляєм рішного рода тутешні документа, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей сьвіта, купуємо і спродаємо доми, лоти і фарми як рівном і міняємо реальности.

Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпеґу
J. G. KIMMEL & CO.
215 Logan Ave. Телефон: Garry 2280. Winnipeg, Man
J. G. KIMMEL НОТАР

„Зі згляду на се, що добробут в провінції в великій мірі залежить від істнованя добрих доріг, ліберальна партія потверджує свою політику зглядом ко-операції з муніціпаліями в справі будови добрих доріг, і заявляє що всяка провінціональна запомога на будову доріг має бути дана на руки муніціпальному зарядови".

Вносячи свою резолюцію Р. Фішер сказав, що давати гроші на будову доріг так як се ряд Роблїна дає — є поводом до деморалізованя виборців, а такої запомоги користає найбільше лише одиниця, бо одиниця розпоряджає призначеними на будову дороги грішми.

Говорило на ріжні теми що кількох бесідників і полудневу сесію замкнено.

Вечірна сесія.

Звесь, що хто лише був на вечірній сесії, то она лишить ся в його памяти на довг час.

На підвищеню сиділо кілька женщин, а се: пані Н. Мекловнґ, пані А. В. Томас і пані Андерсон, котрі яко представителї лїґи політичної рівности. Конвенція щиро повитала голосними оплесками женщин, а відтак попрошено до слова пані То[illegible]

З еї бесїди наводимо лише дещо.

„Се перший случай в історії Канади, що жінка може говорити на політичній конвенції. Жінки недавно були вислали своїх відпоручників до проміера Манітоби і він їх дуже радо приняв, грочно позбув ся їх, а що скорше забув про них"...

Причини чому жінки повинні голосувати.

„Я можу навести богато причин чому жінка повинна мати право голосованя, та одна буде вистарчаючою, а нею є демократія (т. є. такий устрій, де усї горожане мають рівні права й однаковий вплив на виконане власти.)

Колись, в давнину, горожаньскими правами користувались лише королї та князї. Вони одні лише мали право радити. Та часи змінили ся і нині робітнича класа має право голосованя. Та тут є велике противеньство зі сторони людей з консервативними ідеями. Вони говорять, що єли надасть ся жінкам право голосу то настане великий нелад в краю Я однак заявляю, що маючи рівне право жінки будуб більше інтеліґентні. І если ліберальні люди не піпруть нашої гадки, нашої домагане, то хто піпре?"

Ширше і цікавійше на сю тему говорила пані Мекловнґ. Її бесїди мабуть ніхто з присутних на конвенції не забуде. Вона між иньшим сказала таке:

„Пятьдесять літ тому назад мальовано дуже страшні образи представляючи той час коли жінкам надасть ся право голосованя. Тоді думали, що жінка замість шкробати бараболї буде читати історії Нині не найдесь ніхто такий аби сказав, що темнота жінки спричинить ся до її добробуту. Говорили давно також, що з наданем жінкам рівного права вони занедбалиб домашні справи, що [illegible] не родилиб [illegible] облотів би сьвіт. [Голосний сьмїх.]

В Анґлії, 1832 року жінки мали право голосованя, та в 1837 р. те право було скасовано. Все таки там була одна жінка, яка не відступила від тої гадки, що вона є людиною. (Сьміх.) Цїлле голосувати та ей сейчас заарештували В суді осудили що жінка є людиною в справах болів і кар, але не в справах громадських.

Жінки мали вже ся своїх політичних товаришів ідіотів, люнатиків, зброднярів і Індіянів. І їм право голосованя надаєсь назад по виздоровленю, по вислуженю кари. Їх навіть випускаєсь на волю перед виборами. (Голосний сьміх) А чим гірша від ідіота, люнатика, зброднара і Індіяна є жінка? Справді, жінки суть так само інтеліґентні як і мужчини і мають мати право голосованя так само як мають і мужчини. Я отже апелюю до людей з заходу які люблять справедливість для себе і для других. Признайте вже раз, що женьщина є так само горожанином краю як і мужчина.

У наших противників є богато причин чому — після їх поглядів — женьщина не повинна голосувати. І одною з тих причин є така, що в домах був би неспокій що в часї виборів в родині будаб сварка, а то й може бійка. „Вел" — сказала і п. Мекловнґ — „єсли в родині [illegible] через [illegible], то сварка раз на чотири роки не поважить богато шкоди". Тут усї бухнули [illegible] сьміхом і сьміялись через кілька хвиль.)

„Я вірю, що той час вже недалекий, коли в Манітобі жінки будуть мати право голосованя В темні віки сперечались навіть чи жінка має душу. Та жінцам їх допущено до просьвіти. Нині жінки мають дістати право голосованя". По скінченю бесіди пані Мекловнґ [illegible] залясь щирі оплески і тревали довший час.

Жіноча рівноуправність.

Резолюція, внесена Труменом а поперта Ф. С. Симпсоном була принята з великим ентузіязмом. Резолюція така:

„Ліберальна партія, вірячи, що нема підстави відтручувати жінок від права голосованя, постарає ся о закон рівноуправности в провінції."

Пані Мекловнґ була знова покликана на підвищене, а вийшовши — сказала: „В імени ліґи, в імени жінок в Манітобі дякую конвенції за принятє резолюції."

По сім покликано п. Т. С. Норріса щоб сказав дещо зглядом рівноуправности жінок. Серед гріміних оплесків п. Норріс став на підвищеню і сказав між иньшим таке: „Я вповні годжусь з домаганям жінок. Я дуже радий, що маю честь бути провідником партиї яка попирає справу жінок, і бути на конвенції де жінки заберають голос. Й сподіюсь, що вони се зробляють і на другий раз. Сподіюсь, що вони не змінять своїх гадок. Вірю, що я є першим який в леґіслятурі виступив в справі надання жінкам рівноуправности Я не боявсь, що проти мене стояло усе правительство Роблїна. Я не боюсь навіть домашної колотнечі з приводу введеня рівноуправности жінок. (Сьміх.) Я щиро поперераю усіх бесідників, які поперали внесену резолюцію."

Властиве винагороджене робітникам.

Т. Г. Джонсон, ліберальний посол з Західного Вінніпеґу вніс таку резолюцію:

„Ся конвенція заявляєсь за проґресивним законодавчим тілом, яке давалоб поміч і захоронило робітників та поліпшило їм житєві обставини; яке стоялоб на сторожи робітників і було посередником між контракторами а робітниками; щоб робітники працювали лише вісім годин на добу, і щоб поправити „Workmen's Compensation Act" так, щоби робітники діставали властиве винагородженє за свою працю і в разі потреби щоб те законодавче тіло полагоджувало рахункові справи між роботодавцем а робітником "

Резолюція була принята одноголосно.

Довіре до провідника.

„Ся конвенція виражає свое повне довіре до Т. С. Норріса яко провідника ліберальної партиї і високо оцінює його поступки в цїли заведеня поступового правительства в Манітобі "

Резолюцію вніс Джон Андава, попер Д. С. Гамілтон. Конвенція приняла резолюцію щиро і довгими оплесками

Попераючи резолюцію п. Андавна, А. С Фрейзер сказав менше більше таке: „Я буваю на конвенціях ліберальної партиї ще від 1888 року. Ліберальна конвенція в 1888 була славна тим, що на ній був присутний ліберал Роблїн, теперішний премієр Манітоби і чоловік найбільше назадницької партиї...

В платформі ліб. партиї є три точки які суть гідні особливої уваги, а се: „просьвіта, тверезість і рівноуправність." Сї три точки рівнають ся точкам: „віра, надія і милосердність." Се суть дуже важні питаня, поставлені народом і народ буде змушено боротись з противниками щоб лише здобути те чого хоче. Після мого переконаня я є проти того аби справа просьвіти була партийною справою Се ж справа на якій операєсь народне житє. Та сю справу зробили партийною справою наші противники, вони нею воюють і думають нею завоювати нас. На сім однак грубо помиляють ся вони

Що до справи тверезости то я хиба скажу таке: Я сам не належу до дуже тверезих, але єсьм великим противником пятики, яку провадять люди. Пють рано, полудне і в вечер, все пють. Проти такої пятики я остро виступав, виступаю і буду виступати

Що знов до рівноуправности то я скажу лише се, що нам властиво може шкодити се, що жінки будуть мати право голосованя? Сеж буде дуже гарно єли з одного дому піде голосувати батько, мати, брат і сестра Се буде значити що всї інтересують ся справами краю.

Ані школи ані учителів

На кінци покликано п. Моллоя щоб сказав кілька слів (Моллой се віруючий католик.) Він кількома словами дуже гарно і щиро заявивсь за платформою ліберальної партиї. „Мене" — говорив бесідник — „найбільше інтересує шкільна справа. Я вірю, що ліберальна партія до шкільного питаня відносить ся богато прихильнійше чим консервативи Я знаю кілька місцевостей де нема ні шкіл ані учителів і діти навіть не мають поняття про школу та про науку. Се дієсь тепер коли в провінції радять консервати з Роблїном на чолі.

Попер внесок що до наданя жінкам права голосу, заявивсь за знищенєм бар.

Конвенцію закінчив короткою проґрамовою бесідою п. Норріс і делеґати в великім одушевленю розійшлись.

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріяльне в Вінніпеґу.
ПЕРЕВОДИТЬ права всякі категорії, з старім краю і в Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, повномочія і всякі інші документи старокраєві і канадійські
ПРОДАЄ шифкарти на всесвітні шифи, [illegible] 1 до 7 днів.
ПЕРЕСИЛАЄ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частий світа [illegible]
ПРОДАЄ і КУПУЄ ґрунти з старім краю і Канаді, а також [illegible]
В всяких справах і клопотах удавайтеся до нас
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street - - - - - Winnipeg, Man.

Городи на Маркеті.
5 АКРОВІ ГОРОДИ, 4 милі від Вінніпеґу, єсть школа, курсують трамваї, добрі дороги, сухо, електричне сьвітло; буде вода. Найліпша земля близько Вінніпеґу.
ЛИШЕ $300 АКЕР,
легкі услівя. Збагатієте єли купите сю реальність.
Єли маєте $200 щоб заплатити за землю, напишіть по нашу книжочку друковану в вашій мові, а в ній дізнаєтесь богато про ті пять акрові городи
ТАМ ВЖЕ ПОСЕЛИЛОСЬ БОГАТО РУСИНІВ.
DALTON REALTY COMPANY
1-st Floor Union Bank Building WINNIPEG, MAN

НОВІ КНИЖКИ І ВИДАНЯ

Видавництво „Добра Новина" у Львові випустило отсі нові видання:

„Вставайте, кайдани порвіте!" Збірник в сотні роковини уродин Т. Шевченка. (Зміст: Дмитро Макогон Поклін Душі великій (вірш), Тарас Шевченко: Заповіт, А. Чернецький: Житє Тараса Шевченка, Т. Шевченко: Один у другого питаєм, О. Жихаренко: В добу кріпацької неволі (вірш); В. Томинцький: Почуте суспільної кривди у Шевченка; Микола Голубець: В Тарасове Сьвято (вірш); Дм. Донцов: З приводу ювилею Шевченка, Т. Шевченко: Сьвіте ясний, сьвіте тихий; Михайло Яцків: Шевченко на портреті І Сірякова; Робітник: Ювилей Шевченка на росїйськїй Україні; Дмитро Макогон: Три жертви. В тексті поміщено 5 илюстрацій. Ціна 10 центів.

Серія переписних листків: 1) Тарас Шевченко, 2) Шевченко в 26 році житя, 3) Шевченко як козачок, 4) Шевченко в неволі, 5) Родинна хата Шевченка, 6) Могила Шевченка. Ціна кождого переписного листка 2 ц.

Замовленя і гроші треба посилати на таку адресу: — „Добра Новина", у Львові, вул. Скшинського ч. 11.
(„Dobra Nowyna",
Lemberg, Austria)

В Вінніпеґу за послідних чотири місяці видано перміти на будову будинків вартости $5.634.350. В порівнаню з минувшим роком то за сей квартал видано перміти на будову будинків вартости о половину мільона доларів більше.

Про Шевченкові твори.

(Дальше.)

Другою справою, яка піддержувала невдоволене з правлїня і держави, було кріпацтво. Той порядок, який сковував мужика до даремної роботизни на пана, стрічав ся з критикою й осудом поступових кругів. Проти кріпацтва вдїйшало ся все, що було чесного і розумного в Росиї. Не міг і Шевченко всею силою, своїм огневим словом не загреміти на таке зло. Добра частина його Кобзаря то протест проти того насильства, яке завдано українській державі і проти того кривдного ладу суспільного з панами і кріпаками

Забогато злого дїялось у Росиї за Шевченкових часів, надто богато причин до великого невдоволеня з держави і суспільного строю було в ту пору. Наш поет жив у часах абсолютизму, коли горожани не мали свободи робити того, що вважали потрібним для направи лиха. Не диво, що і в тих кругах, в яких обертав ся Шевченко, не було виробленої якоїсь програми, по якій треба було стреміти до обнови, відвоювати загарбані і втрачені права. Длятого, як читаєш Кобзаря, то більше стрічаємо скарги протесту, гніву, навіть громів на кривду і людий злої волі ніж погідних, ясних картин.

Шевченка можна назвати поетом гноблених, кривджених людей і народів.

Шевченко мав близшу знайомість з поступовими людьми. А їх свободолюбні оклики про рівність і братерство, підходили близько до тих думок, до яких Тарас добирав ся самостійно, своїм вродженим розумом і тому найшли місце у Шевченковій поезії.

Шевченків засїб чутя, його любов і стремлїнє до правди, його вселюдські клички й ідеали, його оригінальність, як правдивого народного поета, все те робить Тараса сьвітовим, великим поетом. А тим він як син українського народа, приносить честь і славу Україні.

Серед невідрадних відносин Шевченко виріс. Коли прийшов до пізнаня, його серце не могло не кровавити ся. У того, хто чулим серцем оглядає руїну власного народа, поневоленого в чужім ярмі, мусять вникнути проти ворога і ката вітчини. Разом з тим будить ся туга за минулим, бо колись преці було ліпше, було краще. Такою тугою навіяні Шевченкові поеми, Іван Підкова, Тарасова ніч, елеґія в честь Основяненка, Гамалія, Невольник, Думи мої і богато иньших.

В тих творах заведені симпатичні і з артистичного боку прекрасні картини з козацької старовини. Далеко від рідного краю, згадка степів і могил підсувала поетови такі напів романтичні образи козацької бувальщини.

Але Шевченко виніс із дому ще й иньші спомини про минувшину, а власне дїдові оповідання про Ґайдамаків. Вони сильно його вразили. Тарас носив їх під серцем. А то не були вже такі мирні, настроєві картини, що ворушили тугу — в них плила кров, вони жахом переймали. В Гайдамаках поет не вдоволяв ся платонїчними симпатіями до старини, але виводить драму перед наші очи, описує різні, пожоги і руїни. Його симпатия очевидно по стороні Гайдамаків, які встали за сьвяту правду. А щоб їх діла виправдати, він показує страшні знущаня польських панів і жидів над українськими селянами і релігійний утиск; пани заводили панщину, Єзуїти насилували свободу віри. Отсе перші вороги України, вони принесли релігійний і соціяльний гнет і „рай запалили." Перші вони понесуть вину, що в боротьбі проти утиску втратила Україна найбільший скарб: волю, державну самостійність.

В козацько-польських війнах ослабла Україна і шукала опори у иншого сусіда, ослабла і Польща тай втратила свій скарб, який намагала ся відібрати Україні — волю! Тарас представив се у таких словах: „Польща впала, тай нас задавила." А до того гетьмана, що гірко помиляючись, визволив Україну спід слабосилої Польщі тай піддав її сильній Москві, вкладає Тарас неньці Україні такі слова

„Ой Богдане, Богданочку,
Як би була знала.
У колисцї задусила,
Під серцем приспала."

Бо хоч царі і присягали лишити волю Україні, то прийшов „той Первий, що розпинав Україну." а „Вторая доконала вдову сиротину." Цар Петро І. Великий і цариця Катерина II, зломали автономію України. Вони зломали її політичну силу (військо, уряд і закони) а панам московським і старшині козацькій дали дозвіл завести панщину на місце давної свободи

Длятого то поет не міг Хмельницькому дарувати його нерозумного вчинку. Не один раз і не два згадав його, а все з тим самим жалем. В „Великім льоху" нпр. оповідає поет про дівчину яка вповні з водою перейшла Богданови дорогу тоді, як їхав у Переяслав цареви присягати. Тою водою вона себе, рідню і собак потроїла і ще вмерти не може.

І завели московські царі свій лад на Україні:

„Ой глянь — у тім раї, що ти покидаєш,
Латану свитину з каліки здіймають,
З шкурою здіймають, бо нічим обуть
Княжат недорослих. А он розпинають
Вдову за подушне, а сина кують
Єдиного сина, єдину дитину,
Єдину надію — в військо оддають,
Бо його бач, трохи... А онде під тином
Опухла дитина голодная мре,
А мати пшеницю на панщині жне."

Так виглядає рай заведений царями на Україні.

(Дальше буде).

Сьвяткуйте ювилейний рік Тараса Шевченка!

Остап Грицай.

Май.

Дарей — жорстокий король Персії, котрий з глибин давної старини являєть ся нам як хмарний символ житєвої темряви і мертвоти, той безсердечний тиран залюбки вінчав золотим ланцюхом гарне розцвиле дерево... Він — непримиримий ворог сяючих красою житя Геленів. Яке воно могуче те сьвіжо розцвиле дерево! Чи не вінчав його сей гордий цар в болючім почутю своєї немочі проти зелених листків? Ось вже нема ні його, ні Великого Олександра, ні сяючої чудовим житєм Геллади — є воно, те сьвіжо розцвиле дерево пишаєть ся знова. Як мільони літ перед нами і мільони літ по нас. Почуваємо красу житя, коли глядимо на нього. Почуваємо в собі цілу силу того таємного житя і його непонятну для нас невмирущість. О — ми всї бажаємо вінчати його золотими вінцями і тулити наші уста до його непорочного білого цьвіту. Поети всіх часів оспівували найнїжнїйшими словами той чар весняного розцьвіту, який все воскресаючи раси горить перед нами, скільки раз на овиді явить ся розкішно всьміхнений любимець природи — май. В одній із своїх різьб, у „Весні," дав Роден таке оживотворене мертвого каміня, якого може на дармо шукати в різьбах грецьких. А хто в силі відцифрувати ті глибини весняного почуваня, які замикали великі музики в своїх симфоніях на честь маєвого чару? Але всї вони — і ті пісні поетів і ті архитвори різьбарів і ті симфонії великих творців гармонійного звуку є рівно безпомічні проти невисказаної краси весняного овиду як і могучий цар Дарей зі своїм золотим ланцюхом. Вичуваємо у весняній подусї щось, що має власть над нами — людьми. „Ненавиджу весни — жалуєть ся раз один великий німецький поет перед самим собою. Почуваю в той химерний час цілу порожнечу душі своєї і знаю, що не сотворю на весну нічого..." А той до карикатури бездонний сум безліч весняних віршів, які виспівують ся саме під сайво перших цьвітів? Чи не став він вже традиційним явищем і чи не сьміємо ся вже давно з них? Але лірічні дебютанти, які повторяють по тисяч раз вже тим самим римом висказувані почуваня несказаної туги, розбудженої весняною дниною, ті лірічні дебютанти, кажу, не переведуть ся ніколи і як тільки блисне май, то їх розкіт оживеть ся знова.

Бо ми люди такаємо вперті в наших почуванях, як природа в глибинах свойого єства. Ріжниця є тільки ся, що ми собі вдаємо справу з нашої впертости, а вона ні. І тому, що ми їй відмавляємо сьвідомости вічнику, тому в нас навіть ніколи виринає ся охота ставити ся понад неї і з наполеоньским жестом подиктувати їй наші умови. Очевидно. Бо ми — заборола сьвідомости, а вона — хто вона, ся незбагнена природа? З глибин того всього, що потворив наш гордий дух, вільно нам сказати, що природа мертва. Їй іменно бракує нашого животворного слова. Її Гімалаям, її бігунам, її океанам ми все проти ставляємо наше слово і вона проти нашого слова все мусить скорити ся Чи чоловік не справдішний творець природи, коли в бездонний хаос її [illegible] вносить порядкуючий складник сьвідомости, тої сьвідомости, яку розбуджує в нас наша [illegible]? Вона наша є наче остаточним [illegible] лиця і воплоченєм його в житє. Тому ми такі горді на нашу спромогу пізнавання явищ і тому не любимо скорити ся могутним силам німої природи. Коли ми щойно нашим словом надаємо їй можність близших відносин до нас — чому вона має мучати нас своїми сліпими силами? І ось з глибин тої реалізації між нами і природою в нас зачинає [illegible] нове житє, скільки раз наш ворог стоїть в своїм осіннім лахмітю перед нами і наче благає нашої ласки. З осенею наче вертаємо ся до себе, до сьвятині нашого істнованя і дужі нашою сьвідомостію, так ярко відбиваючою від конаня в природі — продовжаємо наше творче житє. Чим для нас тоді може бути природа? Хиба тільки німою пригадкою смерти, яку ненавидимо. О — тих осінних вістників ніхто не ме вінчати золотими ланцюхами. Могутний Дарей не поклонить ся безсильній природі. Що є в ній? Тіни, сліди, номерки. Геть з тінями, слідами і номерками! Нам треба краси і сили і треба нам передовсїм безсмертности. Отже глядаймо того всього в нас самих, коли природа гине на цілій лінії. Бачите ось балеву салю? Чуєте її живу музику? Jolly dance! Аж тепер забавимо ся як слід, коли природа вже не має нам нічого дати. І коли вона — ся передше непоборена природа — там за проміністими вікнами балевої салі, щораз глибше потапає в смертельнім сні, тихо обілля ледовою студінню зимової ночи — ми люди живем огнем розбурхатої погоди житя. Природа, так сказати, не числить ся. Її нема. Ми є самі. Нам навіть не треба її бального сьвітла — сонця. Як гості того князя Проспера в новелі Едгара По, ми готові замкнути ся в наших балевих салях на все, осьвітити її сьвітлами в сім красок і вірити, що тут нас не знайде — смерть. Бо зимову природу ми виключаємо від співучасти в нашім житю. Олурені балом знаємо тільки яких розкошний нам треба шукати і знаємо, що їх нам дадуть люди. А коли нас що очарує, то хиба тільки гарна людина. А природою нехай журить ся той, кому слід клопотати ся її сьміхом.

Але згодом виринає з сумерків зимової ночи весняне сонце, що глядить на нас побідоносним зором вічного витязя. Як душно стає в наших комнатах — то дивно нам зараз з самим собою? Ах —!

„Flieh! auf, hinaus, ins weite Land!..." сьпівав колись Ґете, — той перший весняний день проймає ціле наше єство. Почуваємо добре, що находить на нас згодом таємна сила нашого противника. Бо з весною зачинаємо відчувати так як мертва природа. З в нас хаос почувань, а хибує нам спершу слів, тих наших неоцінних слів для них. „Царство за слово!" хочеть ся нам кликнути за анґлійським королем, але в струях весняного проміня ми не в силі дошукати ся слів На ум нам одно слово: весна. Або скажімо: май. Всьміхнений, обсипаний білим цьвітом — май. Ні — не лиш нам мільно горіти таємним огнем житєвої помади. Підчас, коли ми тільки спогадуємо собі зрадливу ману зимових танців — там в природі зачинаєть ся таємний баль її баль. Все, все є в ньому: музика, якої не віддасть ні Бетховен ні Моцарт, сьвітло, яке воскресає жаге, пахощі, які немічним вертають сили, краса ліній і ріжноманітність красок, проти яких лінія Рафаела за гостра, а краска Рубенса за темна. А головно той пристрасний, могучий шепіт любови.

Чому кидаєш хату, чому блукаєш ся серед сляза цьвітів? Дарма, що ти не розумієш сього — того могучого шепоту маєвої ночи. Не висказаєш словами того, що саме нашіптує тобі ся таємна царівна природа, котра манить тебе до себе Але бач — тобі на диво гордий прінціп сьвідомости став байдужий. Тебе, обвіяного маєвим леготом, не цікавлять тріюмні арґументи якими ти недавно відмежувала царство людини від царства природи. О — ти тепер гріхом називаєш всяку сьвідому думку про вищу душу сьвятого чоловіка. Оголомшений маєм ти все те, що хто коли сказав проти природи, називаєш студеною доктринерією і тільки одного бажаєш бажаєш почути ся одним атомом того таємно розспіваного, того розлюбленого воздуха весни. Один великий поет ненавидів його? Ах, певно, бо він почував цілу неміч своєї штуки проти тої величної творчости, яка від віків білими цьвітами красить дерева. Неміч, страшну неміч. Бо який переможний є той чар цвитучих просторів!

Ось коли ми станемо око в око з маєвою природою, коли опинимо ся серед сяючих піль, а наш зір впаде на темно-сині простори лісів і зелені слева лугів, тоді під непорочний усьміх цьвітів і безконечну мрію синього неба ми почуваємо якої нашої туги, лиш тихе бажанє вдивати ся в блакит неба і склонити десь голову на цьвітистій мураві, потонути в дитинячім щебеті жайворонка і бути на хвилю — нічим і всім. Та як се небо, ся трава, сї цьвіти і той вічно розбавлений жайворонок. На що нам нашої тривожної сьвідомости? Ось все довкола нас живо найглибшим житєм, а проте не знає нашої ботанїчної термінольоґії і не описує себе ніколи в наших наукових підручниках. Не треба нам в хвилї маєвого захвату ні учених, ні фільософів, ні поетів. Здаєть ся нам, що втаємлені в срібласті хмарки на видноколі розуміємо найглибші тайни релїґії, штуки, природи і того всього, що називаємо нашим істнованєм. Почуваємо абсолютну перевагу синього овиду над усїм, що називаєть ся в нас сьвітом нашої думи. Від чарівного зору цьвітів, які наче легко зарожевлені діточі личка глядять на нас з якоюсь тихою радостию, ми згодом примирюємо ся і з супрематом [illegible] природи. Здаєть ся нам, що самі розуміємо все, не потреба нам ніяких книг шуканої мудрости, що найвисше здіймеєть ся в нас туга за кимсь, кого ми моглиб би так любити, як любимо в тій хвилї блакит неба і ті казочно постливі єства, угнені в цьвітах. Ні — не любити. Обожати хотілось би нам когось, хто міг би стати для нас людським символом тої незбагненої краси довкола нас. І думаємо про те чудове єство, що було б ніжне як лоно сріблавої хмарки і вдумливе як той блакит і біле та сьвяте як цьвіт. Властиво — не ми думаємо про те. Лиш природа. Ся любовна мрія нашої душі — то її слово. Хто знає, чи се не найглибше слово нашого житя? Але ми не розуміємо його як слід. Бо ми доктринери. Нас доктринерії вчить час. Думаємо і розуміємо, що полишимо колись сї сині овиди на все і тому позволяємо студеній гадці на жорстокі конструкції в сторону нашого житя. Тому нема в нас стихійної радости житя і нема в нас того погідного леготу, який лине над розцвилими полями. І тому ми почуваємо сю ненависть великого поета до весни. І в нас від захвату до ненависти — лиш один ступінь. Бо саме той весняний захват каже нам бачити в природі те, чим вона така могуча: її безконечність. А на тій точці ми — ми великі творці оживотворюючого слова — ми тільки переминаючі фантоми дня...

БОГДАН ЛЕПКИЙ

Тарасова верба.

Коли на чорний шлях ступав,
Ішов на прогнанє в неволю,
Галузку вербову підняв,
Обчімхав і забрав з собою.

Була відірвана, як він,
Від сил і від землі сьвятої,
Засуджена на лютий сплін
Серед пустині степової.

Забрав її і посадив
За фортом, в поли, на пустині,
Здалека воду приносив
І пильно підливав що днини.

Прийняла ся і на весну
Зелене листя розпустила.
Ох якже я була йому
Та деревина люба й мила!

Було з казерми прибіжить,
В зеленій тіни відпочати,
Положить ся, верба шумить
І шепче щось над ним, як мати.

Мов жалує ть ся, що весна,
Сади цвитуть на Україні,
Вонаж сумує тут одна
Посеред дикої пустині.

Несеть ся в степ листочків шум,
Немов далека пісня жалю,
Ні твоїх снів, ні твоїх дум
Нам не забути, рідний краю!

Шевченкови.

Колись нашу рідну хату
Темрява вкривала
А чужа сусідська хата
Сьвітлами сіяла.

Та минав ти, наш Кобзарю
Чужії пороги
Орав свою вбогу ниву,
Рідні переліги.

Задзвоніла твоя кобза
Гучною струною
В кождім серці відзивалась
Чистою думою.

Спочиваєш ти наш батьку
Тихо в домовині
Та збудила твоя пісня
Думки на Вкраїні.

Най же промінь твоїх думок
Поміж нами сяє
Іскра огню великого
Що він не згасає.

Леся Українка.

НАРІД З КАМІННОЇ ДОБИ

Серед народів, що замешкують нашу землю, є один, котрий після наукових дослідів стоїть еще на тім степени культури, на яким стояли наші предки в камінній добі. Се мешканці австралійського острова Тасманії. Один анґлійський учений мав нагоду провірити слушність сього твердженя, бо досліджував останки з камінної доби в Европі і порівнував їх з останками з полудневої Африки, а вкінци прослідив рівнож само місце замешканя тасманських тубольців.

Ся цікаву місцевину, що лежить кілька кільометрів на схід від міста Ляунстон в північній Тасманії, відкрито доперва минувшого літа; вона є досить велика і лежить над рікою. Земля є там всюди засїяна знарядами з каміня. Давнїйше було їх певно більше, але перед кількома літами заорано землю. В околици є ще кілька місцевин, в котрих знаходимо того рода камінні знаряди. Анґлійський учений з своїх докладних дослідів заключає, що прамешканці Тасманії, котрих число тепер значно зменшило ся не стоять на степени культури людий найстаршої камінної доби, в котрій сї уживали лише таких камінів, котрі їм давала в відповідній вже формі. Тасманці уміють спорядкувати з каміня знаряди через штучне їх оброблюване, або також значно їх уліпшувати.

Їх знаряди ріжнять ся вже через те саме дуже корисно від знарядів найстарших мешканців Европи, як також від прамешканців полудневої Африки. Деякі з них відзначають ся навіть незвичайною красою й зручностию виконаня, але те „викінченя" се мабуть виїмок" Ріжниця між Тасманцями а людьми не є велика, вони стоять в кождім разі на тім степени культури, що його европейський чоловік переступив без сумніву вже з кінцем ледової доби. На жаль і ті останки не будуть заховані, бо Тасманці, подібно як і вищі первісні народи Австралії, скоро вмирають.

В ресторанті.

Гость: — Скілько коштує оден біфстик?

Льокай: — Одного квотра.

Гость: — А кава і хлїб?

Льокай: — За дармо.

Гость: — Як так, то біфстик не несїть менї, принеси лише пів кварти кави і бохонець [illegible]

Які часописи повинні бути в народній читальні?

Розвязка сего досить важного питаня залежить виключно від якости членів, згуртованих у читальні. Само собою річ, що до читальні не надасть ся така часопись, якої читачі не зрозуміли-б. Виділ читальні повинен з початком кождого року застановити ся які часописи запренумерувати на бігучий рік. При такім намислі повинен виділ руководити ся думками членів, і то не одиниць, а загалу. Нераз лучаєть ся, що декому з членів читальні подобаєть ся літературна часопись, і лиш йому одному, а більш нікому. Инші уважають таку ґавету непотрібною, бо то, мовляв, з „байками", вони волілиб ґавету політичну. То в сім случаю булоб зле запренумерувати літературну часопись.

При виборі часописий до читальні треба руководити ся ось такими засадами.

1) Умовим розвоєм загалу членів: 2) політичними поглядами загалу членів, 3) часом, яким члени розпоряджають; 4) користями, які може приносити дана ґавета членам читальні і 5) грошевими засобами читальні.

Першою і основною засадою, якою треба руководити ся при виборі часописий до читальн, є безперечно умовий розвій членів само-зрозуміле і ясне, що чим иншим цікавить ся парубок а чим иншим дорослий чоловік. Тому треба так підібрати ґавети до читальні, щоби ними заінтересувати і молодіж (обох полів) і старших людей. Часопись для молодіжи повинна мати характер забавний, з сильною примішкою наукового характеру. Се осьвідчене приготує молодіж на свідомих горожан, для яких пізнійше читальня подасть поважнійшу духову поживу. Взагалі читальня повинна підходити до молодіжи з лектурою, щоб у ній розбудити жадобу до читаня, так, щоби не читальня вишукувала охочих до читаня, але щоб охотники самі приходили і упоминали ся за цікавою книжкою книжкою чи часописею. А то в нас так звичайно буває, що хлопець чи дівчина, скоро укінчить школу, то не бере книжки й до рук, а коли прийде часом до читальні, то на те хиба лиш, щоб забавити ся при музиці, яка чимраз більше заступає просьвітну роботу в читальні. Та й чого властиво піде молодіж до читальні, коли там для неї нема нічого цікавого! Одним з способів якими можна заінтересувати молодіж, є власне цікава книжка і ґавета. Читальня має продовжати ту роботу, яку провадила школа аж до укінченя шкільної науки. І власне над сею задачею читальні, яка нині є вповні занедбана, повинен виділ застановити ся при переміні старого року на новий.

Знова иншу задачу має читальня супроти своїх старших членів. Для сих читальня повинна бути тим, чим для пінка є корчма. Кождий старший [illegible]найти в читальні духову поживу, таку, щоб йому принесла користь. В першій лінії хоче чоловік в читальні почути щось нового. Се нове має єму принести ґавета. І знова виділ добром часописий так повинен повести справу, щоби члени охочо і радо сходили ся до читальні, бо кождий член радо заплатить вкладку, коли ходив до читальні і читав тая ґавету, яка припала йому до смаку. Але і при виборі ґавети для старших членів виділ повинен тямити, що між ними є менше і більше понятливі. Взагалі виділ повинен в сій справі руководити ся кромі власного досьвіду ще й думками членів отже скоро котра з ґавет переважній більшости членів не приносить користи, бо вони її не розуміють, то само собою розуміє ся виділ ухвалить змінити ту часопись.

Другою засадою при виборі часописий є політичне переконане членів. Говоримо тут про читальні під заложенем, що вони гуртують в собі громадян поступових, без ріжниці партій. Живла назадницькі, ретроградні не мають місця в читальні. Перш всього виділ будь в сій справі толерантний і не буде ціпити і попирати одну партію, а нищити другу. Виділ повинен тямити, що читальня як осередок просьвіти, мусить бути безпартійна, бо сама просьвіта огортає всіх громадян без огляду на їх партійну приналежність. Тому виділ поведе справу так, щоби всі члени були вдоволені. Сей спосіб практикуєть ся в німецьких читальнях і виходить їм на добро. Толерантне поступоване виділу в сій справі має двояке додатне значінє для читальні, котріб так розуміли справу широка осьвіта то не виростали б такі завзяті партійні ненависти, які тепер, на жаль, чимраз більше стрічають ся. Але в нас під сим зглядом практикуєть ся інакше в читальні викидаєть ся ту або сю ґавету, бо вона остро виступає проти того або сего стану тамта за мало, і так далі. Таке поступоване відстрашує очевидно членів від читальні і вона тратить матеріяльно. Забезпечить ся матеріяльну сторону аж тоді, коли в читальні не буде гноблячої більшости і гнобленої меншости але пошана і цінене політичних переконань членів коли більшість починає гнобити меншість за те, лиш, що тота меншість за те лиш, що тота меншість инших поглядів, то тоді у більшости погляди переміняють ся вже в бруднi інстинкти. А тратить на сьому читальня.

Третою засадою є питане, чи члени мають досить часу на читане часописий, чи часто сходить ся до читальні. Тут виділ повинен углядати місцеві обставини і відповідно до того, скільки вільного часу мають члени, має ухвалити перепумерувати такі часописи, що на їх читане булоби досить часу. Ся справа інакше представляєть ся у місті а інакше на селі. В місті може бути час на сходини що вечера, а на селі лиш раз на тиждень, в неділю, по полуди. Коли часопись мала, а писана цікаво і займаюче, то вона принесе для неділього читача чи слухача більше користи, як велика, якої ізза браку часу він не може про[illegible]

На сьому місці ще належить пригадати, що часописий жадним способом не можна вивчати з читальні до дому. Як позичить ся з читальні ґавету, то звичайно вона вже не верне до читальні. Се очевидно вже, бо у читальняній бібліотеці повинні бути цілі річники передплачуваних ґавет.

Четверта засада, се одна з найважнійших: при виборі ґавет розглядати, яку користь приносять передплачувані часописи членам читальні. Се, можна сказати, найважнійша справа і над сим повинен виділ добре застановити ся при виборі часописий. Коли часопись не приносить користи членам, а може ще й шкоду, то пощо таку ґавету передплачувати. На таку ґавету шкода гроший.

Розгляньмо тепер, чи ґавети приносять взагалі яку користь читачам. На се питане можемо відповісти: так, але із застереженями. Користь з читаня ґавети є, відповідно до того, хто і в якій ціли її читає. Політик читає ґавети щоденні, тижневики, двотижневики і місячні огляди, бо хоче мати перегляд політичних подій, хоче слідити перебіг політичного житя. Дневника потребує також суспільний діяч. Політик мусить мати скорі вісти про все, що дієть ся, щоби на їх основі виробити собі план дальшої роботи, промовляти, відкликувати ся до конкретних фактів і т. д. То само відносить ся до суспільного діяча. Не з тою мірою приступає до читаня ґавети пересічний чоловік. Його не конче цікавлять факти політичного сьвіта — а новинки читає звичайно в часі пообіднього дрімання. Тому пересічний чоловік, котрий розумно розкладає свій час, вибере собі замісць дневника гарний тижневик, який є наче змістом дневника. Вибір тижневика замісць дневника називаємо розумною економією часу. Чому? Дневники, се крамарки новин тай тим самим вже мусять давати зерно сумішне з половою. Вони мусять що дня заповняти цілі шпальти, мусять видумувати сензаційні случаї, коли їх нема. Час без подій політичних і случаїв, се огірковий час для дневників. Часопись мусить заінтересувати своїх читачів, а тут нема чим. Тому дневники подають непевні вісти, здогади, а нераз свідомі брехні, т. зв. дневникарські качки. Хотячи догодити низькому уровеневи своїх читачів, подають ся оплеткі і скандали, містять масу матеріялу, який не приносить жадної користи для неосвіченого в жадного освіти читача. То щось так, як не можна учити ся, коли з улиці крізь отверте вікно доходить до ваги гуркіт возів, свист трамваїв. Читача, який шукає правди в друкованім слові, відстрашує своїм моральним і естетичним неохаком. Такий матеріял дневника заспокоїть хиба чоловіка жадного новин, бо він лиш в них бачить ціль читаня ґавети. Коли без упередженя читати ґавету що день через цілий тиждень, а потім сказати, чи є яка користь з такої лектури, то тяжко признати, що вона є. Але коли замісць того прочитати добрий тижневик, в якім є совісний перегляд політичних подій тижня, то тоді можна вже бачити користь з такого читаня. Очевидно, що ще певнійшим і більш обєктивним буде місячний перегляд політичних, місячна хроніка. Справам в протягу місяця можна приглянути ся ближче спокійно і осудити обєктивно.

Що моральна сторона також зискує з такого читаня ґавет, то про се вже хиба й не згадувати. Факти представлені спокійно і правдиво можуть служити читачеви гарним приміром, можуть спонукати до енергічної боротьби з темнотою, пересудами, кривдою, надужитем і т. д. Наші факти можуть виказати нові потреби, звернути думку читача на нову для нього дорогу, можуть додати охоти, якої нераз так дуже треба правдивим піонерам поступу.

Все то дає перевагу тижневикам і місячникам над щоденною пресою. Се треба також углядати при виборі ґавет до читальні.

Але тут знов заходить питане, які з поміж тижневиків запренумерувати до читальні. Атже і сих часописий є досить. Котрі з них ліпші для сільського читача?

Про се рішає якість часописи. Часопись, що представляє справи приступно, з правдивім сьвітлі, заслугує на те, щоб її запренумерувати до читальні. Чи ґавета пише правдиво, се справа данної хвилі. Правда все одна і та сама, тому можна легко пізнати, котра часопись пише про якісь справи правдиво.

Сільский читач відносе користь з ґавети і нею зацікавить ся, коли у ній буде все писано ясно, приступно, без тої лайки, яка вкрала ся до політичних популярних ґавет, а яка читача нічого не обходить.

Все те повинен виділ читальні розглянути і відповідно до того вибрати часописи. На останку є ще одна справа, якою повинні пожурити ся самі виділи, а іменно фонди. Бо звісно, що коли гроші є, то можна більше ґавет запренумерувати до читальні.

Коли виділ буде старати ся о відповідний добір часописий до читальні, то така читальня не буде від себе відстрашувати членів, але противно, буде місцем, в якім кождий, молодий чи старий, найде відповідну свому вікови духову поживу. Коли члени будуть горнути ся до читальні, от читальня зможе сповняти як слід свої задачі.

Наві.

„Письмо з Просьвіти."

В Суді.

Лисий судя: — Єслиб половина з того всього що сьвідок зізнав є правдою то ваша совість мусіла бути так чорна як ваше волосе на голові.

Оскаржений: — Єсли би судили совість людини після ї волося на голові, в такім разі у вас пане судія нема жадної совісти.

Татку, правда, що татко жиє з мамусею щасливо?

— Розуміє ся! А чому питаєш ся про се, дитино.

— Бо мамуся все каже до нашої Варварки: „Дай тобі Боже дурного чоловіка, а будеш така щаслива як я."

ВИКОПАЛИНИ В САРДЕС.

Сардес, одно з найбільших міст в Малій Азиї, було столицею Лідийської сатрапії до 500 року перед Христом. Потім кілька разів збурене відбудовувало ся і підлягало по черзі владі сирийської, пергаменьскої і римскої держави. За часів римского цісаря Таберия навістало Сардес землетрясене, але відбувало ся на ново і аж в середних віках занепало, а коло 1400 р. по Хр. перестало єствувати. Коло останків міста лежить нині село Сарт. Американьскі археольоґи вже від давна [illegible] Сардес і їм удало ся відкрити вельми вартні річи. Вправді з замку лишили ся лише дуже незначні части, але зате в грецко-лідійській дільниці відкрито руїни давних грецких будівель, а також і велику сьвятиню. Як вказують написи, є се сьвятиня Артеміди з четвертого віка перед Христом. Задержали ся лише дві третини сего будинка, засипані землею; мури, стовпи і крипта зовсім знищені. Після руїн можна догадати ся, що се була одна з найкрасших грецких сьвятинь її довжина виносила 90 метрів, висота стін 6 до 7 метрів, а стовпи, уставлені в трох радах, були що найменше на 20 метрів високі. По східній стороні сьвятині в перших часах християньства збудовано каплицю з цегли; мури сеї каплиці є ще добрі, а навіть вівтар стоїть на давнім місци.

Відкрите лідийских написів має з наукового становища велике значінє, тим більше, що можна їх відчитати, бо найдено гробницю з написою в лідийскій і арамейскій мові, а також і таблицю з лідийскими і грецкими написами. Завдяки сему є можливим, що науковий сьвіт дізнає ся вкінци щось про сю незвісну доси мову.

ВЗІР ЛЮБОВИ

Незвичайний огонь мусів чути в серци богатий американьский банкир Вільфред Польтдетеп, коли увів жінку, котру любив через ціле своє житє, а має тепер в сімдесять літ а кілько літ має уводова? Шістдесять вісім. Такі річи не лучають ся часто. Тож на вістку про уведене з'їхали ся репортери всіх американьских часописий до міста Брістоль, де мав місце сей случай. Не думаймо однак, що уведене наступило без волі уведеної. Хоч крихітку доброї волі мусіла вона мати, коли закохана пара сейчас як найформальнійше подружила ся. Репортерам заявив пан молодий таке: Пятьдесять вже літ люблю ту котра є тепер моєю жінкою. Памятаю ще день її уродин. Була се дуже гарна дитина! Я прочував, що з неї буде гарна жінка. Але дарма! Коли мала вісімнайцять літ, вийшла замуж за иншого, молодшого від мене. Я рішив чекати і цілий час посвятив робленю грошей. Вісім місяців тому помер її муж. І як тільки минув час жалоби, я попросив о її руку. Але її сестрінка викинула мене за двері, кажучи, що ми обоє стратили розум.

Оленку вибила молодша сестра Марийка. Оленка йде отже до мами і з обуренєм каже: — Мамо, на що ви берете воло, що лише бульон вам принесе?

Се є ДОМОВА КРАСКА, яку може вживати кождий
Я красила сею краскою
Чиста і проста до вживаня
DY-O-LA
Напишіть по кольорову карту і книжечку Ч. 106, вона даром
The Johnson Richardson Co., Limited. Montreal, Que.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Специяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Ліпше і новійше лічене сифіліса „606" проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси в всіх головних містах в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІЙ КОЛЮМБІЇ
Авторизований капітал 10,000,000.00
Резервовий фонд 8,100,000.00
Капітал вплачений 6,925,000.00
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕҐСКА ФІЛІЯ N. G. LESLIE, Manager.
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руський лікар зі старого Краю. Одинокий руський лікар в Канаді.
СПЕЦИЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
Мешкає і ординує в [illegible]
PHONE [illegible] WINNIPEG MAN

„Безпечність Перша"
се золоте правило в теперішні часи. Се значить що ви повинні торгувати з того сторінка що давнає річи в
EDDY'S ANTICEPTIC.
ПАПЕРОВІ ТОРБИНКИ.
Еддіє торбинки суть міцні і довго тревалі, не трісвуть і не всипле ся з них нічо.

Спеціяльно на десять місяців.
Богато живучих по за Новим Йорком не можуть випітати нашого маґазину
Тимто даємо можливість купити за $28.00 ґрамофон з 40 сьпівами, що давнійше кошт. $55.00
За сплат по $2.00 місячно
Жадайте каталоґу. Наша адреса
GREATER NEW YORK PHON. CO
308 310 Grand St. [illegible] New York
Продаємо також всякого рода музичні інструменти

Позвольте післати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і 12 Руських сьпівів на 30 днів
Безплатно Проби.
[illegible]
$2. МІСЯЧНО.
[illegible]
SAUL BIRNS
117 Second Ave. [illegible] New York
БЕЗПЛАТНА ПРОБА.
[illegible]

Спробуйте наш фонограф на 3 місяці безплатно.
[illegible]
24 і 50 [illegible] руських сьпівів безплатно.
$1. МІСЯЧНО
[illegible]
ROYAL PHONOGRAPH CO. 91 East 4th St., Dep. 11, New York, N.Y.

Дописи.

Едмонтон, Алта.

ЯК МАЄ СЯ СПРАВА З НАШИМИ УЧИТЕЛЯМИ В АЛБЕРТІ.

Більше огляді часописи вже богато писали про справу учителів з Алберті. В „К. Ф." було кілька дописів з сеї провінції і справу дуже гарно висьвітлили, та все таки не зашкодить коли і я ще дещо скажу в тій справі. А се власне тому, бо крикуни на всході за дуже побільшують сю справу двомовних шкіл до несовістних границь, представляють її народови в дуже невірнім, темнім сьвітлі уважаючи лише на то аби якнайбільше пошкодити ліберальному правительству. А мені не ходить о те, щоб я оборонив котрусь партію, я стою о сторонь від обох партій. Ходить мені лише о саму правду. Хочу отже сказати кілька слів правди в очи одним і другим, які з особистої пімсти так завзято і зажерто накинули ся на лібералів.

Тутешне прав[illegible] заявило раз, що не відповідних учителів не буде приймати до публичних шкіл, сего слова воно тримаєсь по днесь. Своєї заяви воно не змінить. Правда, міністер Бойл видалив кількох учителів зі шкіл. Але питане заходить, чи се були учителі. Ні, се неуки, яких треба було прогнати. Самі люди бажають мати русько-англійских учителів, але кваліфікованих, учителів якими ми не завстидалисьби перед чужинцями. „Який учитель, така школа. А яка школа, такий і нарід". Сьвяті се слова і ми їх дуже добре розуміємо.

Неправдою є будьто би прогнано всіх учителів, або що ліберальне правительство касує руську мову. Се найбільша брехня якої лише можуть допускатись несумлінні люди. Прецін ми дуже добре знаєм (тай вони знають) що в Алберті, о скілько я лише знаю, учить кілька наших руських учителів, які — розуміє ся — суть кваліфіковані і які можуть учити дітей, бо самі добре образовані. Отже се досить ясне сьвідоцтво, що хто вміє учителювати тому й правительство не заборонює. А побивати ся за псевдо учителями значить мало цінити просьвітну роботу, мало цінити наших дітий, нас самих. Яка рація нарікати на сусіда за то, що той не дозволяє нам орати рідним лопатом. Ми навіть мусим бути вдячними панови Бойлови що наглядає так добре над нашими школами.

Що Кремар в своїх „Новинах" кричить на п. Бойла се не дивота. Він зі злости що не зістав вибраний на посла. Єму о руських учителів не ходить о стілько як нам о житє комара, що укусить нас. Він же інтернаціоналіст, зн. такий, що всяку народність цінить однако, о свій нарід єму ходить о стілько щоб з него добре соки виссати.

Візьмім такого учителя Козловского. Він не знає нічо по англійски хоч му ребро вийми. Він оправдуєсь всюди, що нам вистарчить учити ся лише української мови, а не англійскої. Як би ми були в старім краю, ну, то мусілиб признати д. Козлов. рацію. Алеж ми в Канаді де пануюча кляса суть англійці і де урядова мова є англійска. Ми мусим знати англ. мову, знати єї добре, бо лише тоді ми зможем занятти всякі вищі становища в сім краю. А такі оправданя як дехто з наших патріотів, голосять, нікому і на ніщо не здалі. В нас мабудь таки чи не забогато патріотів за гроші, та таких, яким в дійсности лежить на серцю добро свого народу — мало. Кричить прим. Кремар фон Солодуха в „Новинах," що нам дієся кривда зі сторони лібералів, видирають нам нашу мову, і в той спосіб, сим несумлінним криком завоював горстку людей, які будь-що-будь підтримують се дранте. Слаб не такий єго крик — про „Новини" мало хтоби знав. От бачите, люди добрі! Ради свого власного інтересу Кремар фон Солодуха будьто страх розпинаєсь за свій український народ. Він вже розпочав навіть будову своєї рідної школи, а все те лише ради ліпшого розголосу про него і єго шмату. „Кремар є фирст клес бізнесмен" — казав мені один з єго ближчих товаришів. І се сьвята правда. Хто не вірить тепер, то повірить в четвер.

І таке! Крикуни кричать проти лібералів, представляють їх в як найчорнійших красках бо роблять на сім добрий бизнес. А ми однак розум маймо і здурити ся не даймо, бо як здурить — обстриже, тай ще під ніж навеле.

На сім хиба і скінчу.

Едмонтонець.

Етолберт, Ман.

СУМНИЙ ФАКТ.

Така вже мабудь доля нашого бідного чоловіка, єго штурхають чужі і — свої вже зачинають. В нас лучила ся така пригода. Дня 4. цьвітня до „Русько-Торговельної Спілки," у якій менаджером є д. О. Maric, вийшов фармер з Ґерланд, заплатити свій довг. Правдоподібно, що кустомер був не в тверезім стані, але заховував ся чесно. В обрахунку зайшла якась помилка і фармер О. Г. заявив, що рахунок менаджера не годить ся з єго рахунком о одного квотра. Менаджер сказав, поясняючи, що за того квотра куплено таку а таку річ. Фармер сказав, що такої річи не купував ніде і ніколи в своїм житю. Сим д. О. Маріо так оздобив ся, що вхопив фармера за плече і випхав за двері а там і другий ним з тротоару в калабаню сньгови... Чогось подібного не зробив би навіть чужий чоловік, а тож свій, до того що й такий, що зачисляє себе до патріотів. Таким поведенєм менаджера потерпить сама спілка, а ся втрата фармерів, які вложили там свою працю.

Чи таких менаджерів має Руська-Торговельна Спілка і в Вегревіл?

Наочний сьвідок

Замітка Ред. Справді се дуже сумний факт і єсли він є таки дійсним фактом, то треба дуже дивуватись, що руські сторники так не по людськи поступають зі своїми кустомерами. На нашу думку то з кустомерами, які приходять до стору полагоджувати свої рахунки, а суть під впливом алкоголю, поступати холоднокровно: можна навіть сказати щоб прийшов полагодити рахункові справи иньшим разом, коли буде тверезий. Та випручати його на двір, до того в калабаню — [illegible] діло не сторника, а навіть не людське діло.

Сарто, Ман.

До висьвітленя справи!

Ми повисше підписані тростиси і податковці шкільного дістрікту „Славна" в Сарто, Ман., просимо Всечесної Редакції К. Ф. помістити нашу допись в котрій обстоюємо о гідність нашу і нашого бувшого учителя Пана Теодора Сенькова.

В 10-тім числі „Канадийского Фармера" пише Кость Щерба що будьто Т. Сеньків зі своєї волі на Щербу за те що через него Т. Сеньків зістав виделений зі школи, бо не мав жадних кваліфікаций через що боял ся такого учителя щоби й діти не набрали ся такої осьвіти яку має Т. Сеньків. По виделеню зі школи — пише К. Щерба — зробив ся великим ворогом церкви і громади та будьтоби Т. Сеньків спалив церкву бо до него був слід на що К. Щерба так бе і хотів би доказати що нікто иньший як лише Т. Сеньків опалив церкву і то найбільше з тої причини що через К. Щербу зістав вигнаний зі школи.

1) Т. Сеньків не був виделений зі школи, але самий не хотів дальше вчити а то з тої причини, що одна особа накидала ся на учителя Сенькова чого він не хотів терпіти й не схотів вчити.

2) Кость Щерба ще не був тростом, коли Т. Сеньків покинув школу.

3) Що до кваліфікаций, то К. Щерба хотяй присягає на правду, але не говорить єї, бо Т. Сеньків хотяй не має клясового сертифікату то кваліфікації посідає досить гарні.

4) Перша єго кваліфікация зі школи Манітоба Каледж Вінніпеґ (вмісту не подаємо) друга єго кваліфікация в нашій школі від інспектора A. Wiedenhammer-а в Morden, Man. Він пише до нас, що Т. Сеньків щиро працює бо діти зробили дуже гарний поступ за час учительованя Т. Сенькова. Третя кваліфікация, що він учив вже в кількох школах і як довідуємо ся від осьвічених одиниць то Т. Сеньків мав добрі інспекторські сьвідоцтва і від людий похвали.

5) Що Т. Сеньків дбав і дбає за осьвіту не лише дітий а також й старших, сьвідчить се, що заохочує людий до читальні, котра містить ся в єго домі й примірно хоть поволи розвиває ся. Се також не малий доказ, що дбає про загальну просьвіту нашого Українського Народа.

6) Що до підозріня о підпал церкви то правду сказати, що люди підозрівають К. Щербу і Т. Сенькова. Сенькова підозрівають з тої причини що будьто би був слід до него (але не на снігу, бо в той час еще снігу й кланти не було). К. Щербу підозрівають в иньший спосіб, а то що він є давним противником Т. Сенькова через то що не хотів К. Щербі яко дякови помагати притягати людий на єго руку та що К. Щерба грозив Т. Сеньковому на публичнім шкільнім мітинґу і всюди поміж людьми що так зробить Т. Сеньковому що нігде не буде мати учительскої посади. Ми не можем публично підозрівати ні одного ні другого, але що до сьліду то могла зробити й третя особа, бо булаб добра нагода кинути підозріне на Т. Сенькова і, яко учителя, брехливо очернити перед народом.

7) Се в нас вже третій підпал. Чотири роки тому як в п. Івана Сенькова батька Т. Сенькова хтось зимою підпалив сіно вартости $300.00. Друге, що в Івана Качура також спалено тому два роки одну стирту сіна, також в зимі. Тогди Т. Сенькова навіть небуло в доми, бо вчив в школі аж на Vita, Man.

Трете, згоріла церква на 25 го грудня, досьвіта 1913 року. Одні кажуть, що К. Щерба, а другі, що Т. Сеньків підпалив, треті сьвідчать, що з пайпа заняло ся. Не гарно з сторони К. Щерби валити на Т. Сенькового підозріне не маючи певних доказів.

8) Тут мусимо сказати, що наш бувший учитель Т. Сеньків не чіпав К. Щербу публично як отсе К. Щерба робить не лише на Т. Сенькова а й на нас тростіс школи і других чесних податковців що будьтоби ми разом з нашим учителем не дбаєм про наших дітий. Просимо шановного дописувателя К. Щербу не обкидати нікого болотом а обчистити ся самому з болота.

Коли се К. Щербі не поможе то тогди ми поступим в иньший спосіб

Василь Петращук, Я. Баша } Тростиси
Іван Дмитрук, Иван [illegible] } Податковці

Василь Петращук.

Сарто, Ман.

Дорогі Читачі „К. Ф."

Вже не раз читав я ріжні дописи про тих консервативних посіпаків та їм я мало вірив. Я був сьвято переконаний що лібераля то наші найбільші вороги, бож вони, в Алберті виганяють зі шкіл руських учителів, нищуть нашу мову... Так бодай писали, і пишуть, деякі ґавети, а все лише на те аби підбурити нарід проти ліберальної партиї. І я навіть знаю чому вони се роблять. Тому, що не могли вибрати своїх послів в Альберті минувшого року. Вониж так само се розуміют добре як і я, що в школах повинні учити наших дітий лише добрі учителі, такі що суть у[illegible] за значіню. А що неуків міністер просьвіти в Альберті повиганяв зі шкіл то мав до сего повну рацію...

Та я наведу радше один примір зі своєї кольонії. В Манітобі є шкільним орґанізатором Павло Ґіґейчук. Ся людина, мушу найперше сказати, зовсім невідповідна на сю позицію. Бо він шкіл не орґанізує а лиш за консервативов агітує, єму о справу шкіл так богато ходить як псови о пяту забу. Такі шкільні орґанізатори чи інспектори то ще самі старають ся затримати наш нарід в темноті, в неуцтві...

Прим. в нашій кольонії Сарто є аж три школі до яких треба русько-англ. учителів. Та Бог їх має. Ми вже оголошували за учителями в своїх часописях, а навіть їздили до міністра просьвіти і просили єго щоб постарав ся о учителів принаймі до двох шкіл до яких належить богато дітий. Та думаєте, що міністер просьвіти нашу просьбу уґлядив? Деж там! Ґіґейчук навіть нам сказав, що доброго учителя за $60 на місяць не дістанемо...

Але зачали вибори. От і приїздить до нас Ґіґейчук і веде з собов учителя. Зарекомендував, що се учитель кваліфікований, має третої кляси цертифікат. Ну, прийшло вписувати агрімент, а учитель не знає сего зробити, а що більше — не знав навіть як підписати. Но се ще покинувмо. Згодились ми, учитель мав вчити через три місяці, та вчив лише оден місяць і втік. Він-же не знав навіть говорити по англійски, се чоловік зовсім без жадних уч. кваліфікацій. Но єму ми не дивуємось, він прийшов був до нас на слово Ґіґейчука.

Той „учитель" певно агітував за консервативною партією і єму Ґіґейчук обіцяв дати позицію. Отже щоб обіцянку сповнити дав єго до нашої школи і тут правдоподібно мав дальше провадити консервативну політику. Та ся штука не вдалась їм обом, бо ту люде не такі глупі як консервати собі думають.

І хто тому винен, що в Манітобі маємо богато таких учителів, яких ще треба добре в школі за уха крутити аби що небудь знали, чи научились? Ніхто иньший лише консервативний рад. Єму не ходить о просьвіту, о те щоб наші діти навчились чого, а ходить єму о то, щоб мати своїх агентів. Слаб справді Роблінови, чи Колдвелови ходило богато о то, щоб наші, руські, діти дістали добре виховане, добру просьвіту, то старалиби ся о добре кваліфікованих учителів, а не о конс. агентів. А таких не брак у Манітобі.

Я отже кличу: Дорогі Брата! не слухайте конс. зрадників, не вірте їх брехням, лестним словам. В дійсности їм не розходить ся о нашу мову, а о своїх агентів. Ліберальна партія хоче аби ми мали добре кваліфікованих учителів, не партійних робітників і ту партію ми повинні поперти в надходячі вибори. Вже час покінчити з тою голотою якої так дуже богато нам лодилось в консервативній партиї. Вже раз позбудьмось таких гієн як Ґіґейчук, Стефаник і кілька десяток иньших. Вони за наші гроші живуть собі вигідно по містах та нас еще в болото пхають, позбудьмось поперечів тамк, позбудьмось своїх ворогів, тягару із своїх плечей..

Батько трох дітей
в шкільнім віці.

З Мексико телеграфував адмірал Флечер до Вашинґтону, що в Вера Круз знайдено в арештах 325. осіб арештованих і замкнених зовсім невинно, бо лиш за то, що не хотіли приключитись до федеральних військ Мексика. Адмірал зажадав, щоб департамент війни позволив тих людий пустити на волю. Сорок три арештанти відбувають свою кару, присуджену судом за злочини, а 75. ждуть засуду і тих рішено задержати, а всіх прочих рішено пустити на волю.

Darmo dla Mężczyzn

50,000 KSIAŻEK
BEZPŁATNIE.
Wartości $10.00 dla Każdego Mężczyzny.
[illegible]
PRZYŚLIJ TEN BEZPŁATNY KUPON NA KSIĄŻKĘ DZISIAJ.
DR. JOS. LISTER & CO., P 740 Northwestern Bldg., 21 Fifth Ave., Chicago
Jestem zainteresowany państwa bezpłatną ofertą i proszę o przysłanie mi Książki natychmiast.
Nazwisko
Miasto State

International DENTAL PARLORS
STEIMAN BLOCK, SELKIRK AVE. & ANDREWS ST.

— Найбільше модерний офіс в Канаді. —
Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за $5.00
Вотягнене всіх зубів від ....$9.00 і висше.
Наповнене зуба золотом від ....$2.00 і висше.
" " сріблом від ....$0.50 і висше.
" " порцеляном від ......$1.00 і висше.
Оператори, з Американьских і Канадийских шкіл. Жевщини до обслуги.
Отворено від 9 рано до 9 вечер.
ТЕЛЕФОН ST. JOHN 2447
ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ

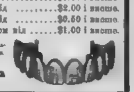

ДО ВСІХ РУСИНІВ, ЩО ЖИЮТЬ В КАНАДІ.
Маючи щось доброго на увазі, ми раділи-б й Вам покористуватись сим. — Єсьмо переконані, та віримо щиро, що спосіб який Вам нижше подамо, буде для Вас найвідповіднійший, та найбільше корисний.
Знайте, що перед Вами стоять сі, котрих ціллю не ошукуване, представлене щось білим як воно в дійсности є чорним, але сі, котрі бажають поліпшеня Вашої судьби — словом хотять Вашого добра і щастя родинного і загального. Не буде ціллю нашою кричати, вихваляти щось, що не згоджуєсь з загальною опінією людий, але все що радимо і радити будемо Вам, знайте, що сего бажаємо як собі самим! Тут представимо Вам се, з чого, як загально вже відомо, будете мали користь матеріяльну. — Не доробитесь ніколи, коли за своєю працею, працею денною в фабриках, варстатах, підземних копальнях не оглянетесь еще, щоб свій тяжко запрацьований цент подвоїти, потроїти і т. д. — Вам конечно вложити цент ваш в таку річ, котра непремінно подвоїть капітал, котрий Ви вложили.
Сим місцем, де як [illegible]
ЗЕМЛЯ. — І тут маємо на думці місцевість
KAMSACK, SASK.
Компанія котра є властителькою сеї землі постановила собі за задачу помогти нашим людям — дати їм спромогу заробити лишень гріш, — їй не ходить о заробок, але скорше о поміч.
Впрочім коли не бере проценту від спроданих лотів, коли жде на рати як кому і коли буде найвигіднійше заплатити — в кінці дає до вільного вибору: або купи, або подивись, як не подобаєсь, отримаєш назад гроші — чиж треба кращої запоруки як висше згадана. — Котра компанія в Канаді дає своїм покупцям такі уступки?
Сего року се місто видає $131 000.00 на міські потреби. Так само C. N. R. Co. видає $100 000.00 на нові шапи і ярди. Тут много робітників буде потребувати ся бо і желізна копальня піде в рух незадовго
Лоти котрі Вам представляємо є в найкращім положеню — місце сухе, рівне, в границях міста, довжина 50x122 фітів. Ціни від $100 до $175. З того $10 готівки а $10 місячними ратами без проценту.
Тому не тратьте часу але пишіть сейчас, а не пожалуєте. По близші інформації і мапи просимо вислати повисшу табличку з Вашою адресою а ми Вам вишлемо безплатно
До KAMSACK REALTY & INVESTMENT CO., LTD
611-612 Union Bank Bldg. Winnipeg, Man.
Прошу прислати мені поручені факти і інформації що до River View Park в KAMSACK, Sask
Імя
Адреса

Сьвяткуйте ювилейний рік Тараса Шевченка!

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Лисичка-кума.

Казка Б. Грінченка.

Схотілося лисичці медом поласувати... То все вона саме мнясце їсть, а солоденького то й ні. „Піти“, — каже, — „до бджіл похазяйнувати“. Пішла на пасіку та так любесенько перед уліком сіла та лапку туди й засунула, щоб медку достати. А бджоли того й не злюбили: як шугнуть із уліка, як кинуться на лисичку... Ба! як вона вдере тоді з пасіки!.. Утікає, тільки носом крутне та на бджіл нарікає: „Ой Божечку мій! який же то мед солодкий, а які ж то бджоли гіркі!“

Прибігла до дому... Уся морда роспухла, лежить... Лежала-лежала, думала-думала, — а меду таки хочеться. „Піду“, — каже, — „до ведмедя! Впрошуся до його жити, — у його меду богато“.

Приходе.

— Ведмедику-братіку! що я тобі казатиму.

А той тільки мурчить. А лисичка:

— Та не мурчи бо так страшно, ведмедику-братіку, а то я й злякаюсь!.. Давай у двох жити: я тобі за господиню буду.

— Давай, — каже ведмідь.

Ото й почали вдвох жити. Ведмідь піде на здобиток, принесе милосна, — є і йому й лисиці. Так тій усе меду хочеться.

— Піди та й піди, старий, на пасіку, — принеси меду!

Нема що робити, — приніс ведмідь і меду, аж два вулики припер.

— Оце, — каже, один виїмо, а другий на зіму заховаємо.

Їли-їли та за скількя там часу виїли ввесь мед. А той вулик на горище заховали.

Ведмідь же терпить, а лисиці кортить. Думала-думала, як би його там другим уліком поласувати. Пішла б, так ведмідь зараз опитається: куди та чого? От вона лежить та — стук-стук хвостом об стіну. Ведмідь питається:

— Що ту стука?

Та то стукають, мене в куми прбсять.

— Ну, то й піди, а я засну.

Пішла вона та зараз на горище та до того уліка та й наїла ся скільки хотіла. Тоді вертається. Ведмідь прокинув ся.

— Ну, як же твого хрещеника звуть?

— Та Початочком.

— Яке чудне імя.

От, яке піп дав! Чого там чудне?

— Ну, гаразд!

Другого дня знову лежить та — стук-стук хвостом об стіну. Ведмідь питаеться:

— Що то стука?

— Та то мене в куми кличуть.

— Ну, то й піди, — а я засну.

Пішла вона та знов до того вулика та вже так, що мало що в йому восталося. Вертаєть ся до дому, ведмідь прокинув ся та й питає

— Ну, як же твого хрещеника звуть?

— Та Серединкою

А ведмідь: „Оце ж такі — які в твоїх хрещеників імя чудні!“

То лисиця „Що та вигадуєш, старий? Де ж таки чудне, коли й свята Середа єсть?“

— А може, — каже ведмідь.

Третього дня знову лежить та — стук-стук хвостом об стіну. А ведмідь:

— Що воно все стука та й стука?

— Та то мене в куми кличуть.

— Оце як тебе, стара, часто в куми кличуть! — каже ведмідь.

Е, старий, — бо мене люди любять.

— Ну, то йди!

Пішла, увесь мед виїла, ще й улік перекинула та й вилизала. Тоді прибігла, лягла та й лежить. Ведмідь питає

— Ну, як же твого хрещеника звуть?

— Та як же там? Перекинь та й вилижи!

— Оце ще! Такого імя ще й на сьвіті не було!

— Що ти там вигадуєш, старе луб'я? Хіба ти тіп, що знаєш?

— Ну, нехай буде й так!

От через скількя часу ведмідь і каже

— А треба б уже й медом поласувати.

Поліз на горище, коли ж вулик порожній.

— Лисичко-сестричко! се ти виїла?

— Ні, не я!

— Ні ти!

— А щоб я вчорашнього дня не діждала, коли я їла!

— А брешеш, лисичко, — ти не хрещеників хрестила, то ж ти мед їла. Тепер же я тебе зовсім з'їм.

Та то ної, а вона від його та в ліс — так і втікла.

Очи плачуть, але я ні.

Перед вчера дув сильний, зимний вітер. Я з своєю трилітною дочкою вийшов з хати на двір перейтись троха. Вітер подув з очи малэнької і з них виступали сльози. Вона сказала: „Мої бідні очи плачуть, але я ні.“

ДЕ Є? Яків Гнатів (Jack Hnatof) з села Мушкарова, повіт Борщів, Галичина. Пошукує его цьотка. Хтоб о нім знав або він сам нехай сейчас напише на адрес: — Mrs. Katarynа Nazaruk, 142 Charles St Winnipeg, Man.

ЛІКЕРИ

Одна фірма [illegible]

Carey & Co. Ltd.

707 Main St.

Phone Main 1166. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли вислидете свое замовлене до нас. Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.

[illegible]

— Ми висилаємо C. O. D —

[illegible]

СТАРОКРАЄВА КАНЦЕЛЯРІЯ.

[illegible]

FENSON & SCHILLER

564 Main St. Winnipeg, Man.

Phone St. John 162

Шукета

T & B

націоса

не влезні.

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Eal для вас.

[illegible]

Philadelphia, U.S.A.

[illegible]

Одинока директна лінія

РОСИЇ до АМЕРИКИ — РОСИЇ до КАНАДИ

Тепер 10 днів їзди

[illegible]

A. E. Johnson & Co

27 Broadway New York, N. Y. | 300. First Ave., So. Minneapolis, Minn

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40

Шілемо вам впрост з фабрики один славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 днів

БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.

По 30 днях, єсли вдоволені, можете його затримати а нам платити

$2 МІСЯЧНО.

[illegible]

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.

45½ E. 7-th St. Dept 24 New York, N Y

ПРОЧ З БРИТВАМИ.

Наш порошок усуває сейчас волосе з твари, а бороди і доби не було, без жадного болю, не лиша ючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доларя через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з пояснением, як его уживати.

Адрес: Dr. BELLINS, 59 Delancy St. New York, N. Y.

Потреба агентів

ПОШУКУЮ товаришки жития яка-б числила від 18 до 20 літ жития. Я є кавалером, літ 24, маю сталу роботу і готівки одну тисячку долярів. Інтересовані зволять писати на адресу: — G. Nikols, P. O. Box 583. Columbia, B C.

ПОШУКУЮ Івоніка Чурдинюка, з села Раранче, повіт Черніці, Буковина Мае перебувати в Алберті. Пошукую его в важній справі. Хтоб знав де він перебуває зволить ласкаво подати его адрес. Wasyl Trufyn, Nelsonville P. O., Quebec.

НАША АДРЕСА

„Canadian Farmer“ Box 3656, St. B Winnipeg. Man.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St John 866.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]

КОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛЯХ. [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ КОРОБ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]

[illegible]

МИ ОТВОРИЛИ

Гарний Офіс

на 583 Main St.

Отворилисьмо его на бізнес з якого скористаєте ви і ми. В нас купите шіфкарти на всі лінії до краю і з краю до Канади по найнисшій ціні; даємо навіть на виплат

Посилаємо також гроші до старого краю; продаєм колійові тікети до всіх місць в Канаді і в Злуч. Державах.

Просимо зайти до нас і поговорити за п. РОЗОВСКИМ що говорить по руськи. Він є нашим представителем

A. H. DAVIS

Gen. Manager.

583 Main St.

Phone Main 1983. Winnipeg, Man.

ПРОПАЛИ КОНІ

Червона кобила, з лівого боку на передній лопатці має знак: S T. Кінь також червоний і має знак звізди на чолі, має 3 роки. Хто би повідомив де вони находять ся дістане $50 надгороди. Прошу писати на адрес: — John Lozinski, P. O. Box 10. (10-21) Hubbard, Sask

ПОШУКУЮ свого брата Мигая Корулика з села Доронці, Буковина Хто би о нім знав або він сам хай зволить ласкаво написати на адрес: Iwan Korulіak, 511 McDonald St Fort William, Ont

Просимо наших посилальників зарізнувати листи.

Не платіть готівкою! ФОНОГРАФ за половину ціни!

на малі місячні сплати по $1.00!

50 русько-українських пісень зі[illegible]

Вибирайте собі фонограф і рекорди [illegible]

Через 3 місяці пробуйте машину, [illegible]

В противнім случаю повертаємо Вам гроші

[illegible]

ОМЕЛЯНА ПОРАЙКА, D. 344

INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.

101, Essex St. New York, N. Y.

The Empire Sash & Door Co., Ltd.

Henry Ave., — East. — Winnipeg.

Дошки, Ліски, Гонти.

Точно доставляєм — Задоволене гарантуємо.

Родимці!

Тепер дуже тані ШИФКАРТИ. [illegible]

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Alex Calder & Son

БАНКЕРІ.

663 Main St. Winnipeg. Man.

[illegible]

ТЕПЕРІШНА ЦІНА ШИФКАРТИ З КРАКОВА ДО ВІННІПЕГУ $44.40

Ми опроваджуємо рік річно тисячі народа без жадної перешкоди. Ми також посилаємо гроші до Старого Краю скоро і безпечно, як також вимінюєм доляри на Австрійські гроші і продаємо Австрійські марки. Ми маємо щадницю і приймаємо гроші і платимо процент.

П. А. КАРАКОПЮК є нам Український представитель.

Фарма на продаж.

Добра фарма, 160 акрів, 60 вироблено, 15 ак сіножати

Будинків на ній нема.

Половина фарми, зараз при вісте поданій, суть всі потрібні будинки: хата, два шпихлірі, курник, дві стайни і кормник. Будинки, з винятком стайнів, покриті гонтами, стайні соломою. Є дві криниці, вода в них не висихає. Сорок акрів вироблено, 20 ак. до вироблення а 20 ак. гарної сіножати. Обведена дротом. Лише шість миль від місточка Сифтон. Школа на фармі Продам обі за дві тисячі доларів. Прошу зголоситись до: Fed Dinec, P. O. Box 5, Sifton, Man.

Адвокат і Публичний Нотар

[illegible]

-) Заходіть і не помилуйте (

R. S. SHACKLEFORD

адвокат і публичний нотар.

604 Main St Winnipeg, Man

Phone St. John 162

На спродаж

два лоти на Манітоба улици межи Boller і Chudley улицями $200 оден. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера“.

УЖИВАЙТЕ НАЙЛІПШЕ МИЛО

Royal Crown Soap

Ховайте купони щоб дістали карти ві премії

Royal Crown Premii

найліпші і найвідповідніші для кождого.

◆◆◆◆ ТУТ ПОДАЄМ КІЛЬКА: ◆◆◆◆

Годинники, Зегарки, Срібльове начиня, Столове начиня, Ножі, Музичні інструм. Фонтанові пера, „Вейо бол глове“

Образи в рамах, Образи сьвятих, Кухонне начиня, Ножиці, Книжки, Бінутерію, „Вейо боло“ і много иньших.

◆ Напишіть по комплетну лісту премій. ◆

THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.

PREMIUM DEPT. G. — WINNIPEG, MAN.

В Форт Виліям застрайкували бартендри. Они жадають між иньшим, щоб го тельники приймали їх льокальну унію, та щоб приймали чи віддаляли з роботи тих робітників, котрих унія схоче; но — юніїні робітники не мали б зовсім права до роботи в барах міста.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 15-го Мая, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, May 15, 1914 Число 20

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 866.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave. Winnipeg. Telephone St. John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]

КОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛЯХ. [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ КОРОБ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]

[illegible]

1814 Сьвяткуйте, Братя, Ювілейний Рік ТАРАСА ШЕВЧЕНКА! 1914

Новинки.

ВІСТИ ПРО МЕКСИКО.

З урядових донесень, які звезили в Вашінгтону, датовані 8 мая, дізнаємось, що між Злуч. Держ. і Мексиком не прийшло еще до жадного порозуміня і формального завішеня оружя не було Було се лише предложене посередників аби в часі мирових переговорів застановити воєнні рухи в Мексику... Приготовання однак до війни в Злуч. Держ. не устають. Вищі урядники в воєннім департаменті пильно взяті при своїх бюрках над виготовленєм воєнних планів.

На вість, що в місті Мексико заарештовано кількох американських кореспондентів Злуч. Держ. дуже озлобилась і поспішно приготовляють ся утяти ту довгу руку Гуерти. Гуерта однак нічого собі з того не робить. Він мав навіть сказати таке: „Ми находимось в пащі льва, але йому таки не вдасть ся нас з'їсти. Злучені Держави нічого не потрафлять нам зробити.“ Чи всі його слова мають що небудь спільного з правдою — треба сумніватись. Гуерта має лише 4 або 6 тисяч війска. Що більше його військо не має зовсім оружя, а битись на кулаки може не будуть.

З послідних вістей дізнаємось, що ребелянти здобули і забрали в свое посідане твердиню, портове місто, Тампіко. Федеральне війско боролось з ребелянтами через кілька днів, та врешті не стало їм амуніції і мусіли піддатись. Наколиб ребелянти захотіли тепер звернути свої сили на місто Мексико, то безперечно сему заперечать Злуч. Держ лише тому, що тут розходить ся о житє многих американців, що замешкують в тім місті. А ребелянти заявили, що здобувши місто Мексико вирізують усіх чужинців і Гуерту з родиною.

Чи так чи так а Злуч. Держави будуть таки мати війну.

* * *

ЗЕМЛЕТРУС І ВИБУХ ВУЛЬКАНУ.

Східну часть Сицилії навістив з дня 9 на 10 с. м. страшний землетрус в наслідок чого згинуло коло 200 осіб а дуже богато дізнало тяжких або легших покалічень. Шкоди заподіяні потрясенєм землі обчисляють на богато міліонів долярів. Кілька сіл зістали знищені, а се Асоріс, Кафеміні, Лінаре, Попаново, Малеті і Монгано. Зелізні дороги зістали знищені, колії викинені з шин, деякими так підкидувано в гору як-би тріскачи. Люди, що їхали в колеї зістали убиті або тяжко ранені

Було три сильні потрясеня, опісля вулькан Етна почав вибухати лявою, від якої найбільше потерпіли в околици міста Катанія.

Катанія від землетрусу і вульканичних вибухів потерпіло більше чим яке иньше місто в сьвіті. Се місто збудоване на лаві у стіп вулькану Етна, числить 140 тисяч душ населеня і є найбільшим містом в Сицилії Від самого початку його заложеня, 728 р. перед Христом, се місто часто навідуване землетрусами, а в 1693 р. було цілковито знищене.

При кінци 1908 р. коли Мессину і Калабрію навістив страшний землетрус загинуло 77 тисяч і 283 осіб. Шкода виносила на оден біліон долярів.

* * *

РЕДАКТОР „КАНАД. РУСИНА“ ЗА ҐРАТАМИ.

За надрукованє статї в якій надміру очерняюсь д. Т. Д. Ферлея — Д-р О Сушко, редактор „Канад. Русина“ мусів передвчера, 13 мая, пересидіти за ґратами кілька годин. Його випущено за злоценем $500 кавції. Розправа в суді відбудесь слідуючого вівтірка, 19 мая. Др. О. Сушко буде мусів доказати, що слова, які надрукував в „К. Р.“ в яких очерняє д. Ферлея суть правдиві, інакше Др. Сушка чекає кілька літ криміналу...

Не радіємо ми тим, ми жаліємо над др. О. Сушком. Він ще галицький інтеліґент, посідає степень доктора фільософії, є професором історії і літератури, загально [illegible] — чоловік здесь з високим образованем, а не знає границь моральности, етики, не знає, що я часописи не вільно очернювати людей .. Та припустім, що в часописи вільно чернити людей бог зна як, то чи моральна людина позволить собі на таке огидне діло якого власне допустив ся Др. Сушко? Ніколи! Отже „Котові — по заслузі.“

* * *

ПРИЙАДКОВО ПРОСТРІЛИВ СЯ І УМЕР.

Сего тижня, вівторок, 12 мая, Йосиф Слободин, русин, що жив три милі на північ від Sclater, Ман прийадково простріляв собі ногу, а що в той час він був в лісі і не було кому перевязати рани, в наслідок упливу крови він помер. Лишив жінку і двоє дітий.

* * *

$35.000 НА ЗАКУПНО АКРІВ В МІСТІ ТРАНСКОНА.

Сю суму заплатив п. S. H. Berch за 35 акрів землі в Транскона. Земля ся находить ся лише 4 блоки від G. T. P. шапів, межи трекою і Пандора дорогою. Містер Берч поділить сю землю на лоти і виставить на продаж. Він хоче закупити ще тартак, завозити логів та почати будову домів. Може отже богато людий дістати роботу.

ПОЛІТИКА ПЕРЕНЕСЛАСЬ ДО ЦЕРКВІВ.

В Манітобі зайшла завзята політична борба. Проти теперішного консерватиного правительства здесь виступила ціла Манітоба. З Моррис, Ман. доносять, що там перед двома тижднями методиський піп виголосив в церкві проповідь на тему: „Братерство чоловіка.“ В своїй проповіди піп О. Нолног сказав, що се є вік наукових питань, що в теперішні часи дискусія над поліпшенєм долі людства дійшла до найвисших границь „Прийшов час — говорив проповідник — що церква мусить ловити злодіїв людського щастя, людської долі. А тими злодіями суть: трафіка алькоголю і торгова дівчат, і щоби вже раз позбутись сих злодіїв то церква мусить занятись політикою. Минули вже ті часи, коли політичні магнати могли затикати рот народови як ходило о справу народню. І нині, правительство що боронить справу готельників, що закриває трафіку алькоголю своїм плащем, буде надсподівано подіране від голови до ніг“.

Се лише оден примір яку сильну політичну кампанію против Роблінового правительства провадять між собою англійці. Та цікаво-б знати чи зроблять щось подібного і наші руські священики. Во не в сем вони суть за тим, аби істнували бари, піятика, бійка, мордерства...

* * *

ФРАНЦІЯ ЗАБРАЛА ТЕЗУ, МАРОКО.

З Парижа доносять, що генерал Баумгартен здобув місто Теза, в Мароко і стратив лише 4 людей, а 13 було раненях.

Франція дуже радіє сим здобутком, бо тепер легко вже буде могла здобути місто Фес, столиця в північній части Мароко. Здобуте Тези уможливить Франції скінчити будову зелізної дороги з міста Оран, Альґерія, до міста Фес, Мароко, о що властиво найбільше ходить Франції.

* * *

ЩО МОЖЕ ЧОЛОВІК З ДОБРОЮ ВОЛЕЮ.

В Кедіз, Саск. Чарлес Е. Ліпта, молодий фармер хоч як пильно був занятий господарскою працею — мав досить ще часу учитись. Учив ся пильно і нині, здавши іспит, дістав степень „В А.“

Так потрафлять хиба англійці.

АМЕРИКАНЦІ УТІКАЮТЬ З ТАМПІКО.

Як звісно вже, ребелянти в Мексико не переставали воювати з війском Гуерти. В послідних днях ребелянти усі свої сили зібрали коло міста Тампіко, в цілі забрати його в свое посідане. Федеральне війско, яке находилось в місті, постановило не дати міста в руки ребелянтів. Ребелянти острілювали місто з високих горбів і кулі часто попадали до помешкань і невинним людям грозила смерть. Щоб уйти еї, американці й иньші народи утікали з міста. Повисший образок властиво представляє сцену як утікаючі амер. віїждають до лодок, якими відпливають до великих шіф, що находять ся дальше від берега.

СУМНІ ЧИСЛА.

Президент статистичної комісії для Пенсильванії, Злуч Держ. Д-р Артур Голмес подає, що: В Злуч. Державах 19 тисяч людей кождого року кінчать самоубійством. За послідних 20 літ замордовано 111 тисяч 940 осіб, а лише 1450 убійців засуджено. Отже більше як 100 тисяч з них уйшло кари. Десять процент всіх супружеств розводить ся. В 20 літах суди дозволили на міліон розводів. В Америці є 4 міліони, 900 тисяч налогових, а 20 мін. вивч. пяниців.

БЕЗРОБІТЄ.

Під сей час в Канаді дасть сильно відчувати безробітє В самім місті Вінніпеґу улицями тягнесь много тисяч людей які хотять роботи. Многі прямо з голоду пухнуть. .

В Едмонтону. Алта., доносять про таке саме. Там число людей глядаючих роботи доходить до одної тисячі Перед днями вони устроїли демонстрацію, на Маркет Сквейр зібралось около дві тисячі людей і сьпівали марселєзу та инші революційні пісні.

Зелізні компанії обіцяють розпочати роботу при будові нових зел. доріг за яких два три тижні.

* * *

НОВА ОБОРОНА О. ШМІДТА.

Католицький священик Шмідт, засуджений на смерть за убійство своєї любки Анни Аумілер віднїс ся до ґубернатора з просьбою о помилуванє. В тій просьбі перемінив тактику, заявляє, що він удавав божевіле, але тверджить, що Аумілер померла не вбита ним, але в наслідок недозволеної операції, переведеної над нею доперва по її смерти. Отже — так сим признає ся що порізав її тіло і вкинув в ріку Подав також імя лікаря, який доконав на нещасній недозволену операцію. Прокуратор Уиткен почав слідство в приводу тої заяви.

* * *

ЗАСТРІЛИВ 3 МЕДВЕДІ.

Міхал Шпаковскі, віт в Крусбург, Ман. застрілив на своїй фармі три медведі.

Заходом Шевченківського Ювилейного Комітету

ВІДБУДЕ СЯ —

в Неділю 17-го Мая

Великий Маніфестаційний Похід

ГОЛОВНИМИ ВУЛИЦЯМИ ВІННІПЕҐУ.

Місце збору на площі коло

STRATHCONA SCHOOL

ріг Burrows & McGregor.

Зійде о 2-ій в полудня при звуках оркестри похід перейде вулицями Burrows, Main, Broadway, потім з поворотом через Main, Selkirk аж до Arlington, де на площах (ріг Прітчард і Арлінгтон) наступить розвязане походу.

Дорогі Родимці!

Того дня всі як один повинні явити ся в рядах походу і так заманіфестувати свою любов і вдячність для Великого Просьвітителя нашого Народу Т. ШЕВЧЕНКА.

Робота наша в той день хай заімпонує чужинцям!

Дивлячись на нас, най учать ся і нас шанувать!

ДО КАНАДИ!

Ми продаємо шіфкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найліпші шіфи котрі відходять що тиждня.

Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають різні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо якраз як посилати. Спитайтесь людей тих що в нас вже посилали.

Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформації.

Міняємо доляри на корони, продаємо марки крайові і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

Офіс отворений що дня від 8 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 8 вечер.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.

Н. ҐЕНКЕ, управитель заграп. відділу. — 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер“
Редактор [illegible]
Часопис [illegible] руского народа в Канаді, виходить щотиждня в пятницю [illegible] в Канаді [illegible] на рік $1.50
до Европи $2.00
Адрес:
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B. Winnipeg.
Telephone St. John 390.

The Canadian Farmer
CIRCULATION [illegible]
Published every Friday at 287 Selkirk Ave., Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

НА ПОЛІТИЧНІ ТЕМИ.

Провінціональні вибори в Манітобі відбудуть ся сего року, перед жнивами, правдоподібно около 10—15 дня в липню. До того часу вже не далеко, лише два місяці. За два місяці отже виборцям в Манітобі віддасть ся до порішеня одну дуже важну справу, справу вибору правительства в Манітобі на слід. 5 літ. Народ рішить своїми голосами котра партія має дістати керму провінції: чи партія консервативна або ліберальна. Буде се отже дуже важна хвиля, народ буде рішати своєю власною долею. Бо від правительства залежить добро або зло краю чи провінції, добро або зло самого народу в краю або в провінції. Де є добре правительство — там, безперечно, добре жиєсь і народови. Дем зле правительство — там, звісна річ, зле жиєсь і народови під кождим взглядом. Перед виборами отже треба добре застановитись; треба добре порівнати діла обох партій в Манітобі, добре приглянутись котра партія лем щира, а котра ворожа; котра поступова а котра назадницка і т. д. а тоді доперва твердо постановити на котру партію віддати голос. Голосувати на сліпо, або голосувати на котрусь партію лише тому, що так сказав сусід — се робить людина несьвідома, темна, або така, що єї не ходить о добро загалу, о долю свого народа. Хтож голосує на котрусь партію лише тому, бо видить в тім свій особистий інтерес, так такий поповнює дуже великий гріх супроти цілого загалу, супроти свого народу. Загально сказавши, люди, які несьвідомо голосують, радше щоб не мали права голосу... Несьвідомі, темні виборці — се оружє політичних агентів. З несьвідомих, темних виборців партійні агенти користають богато, за ґальон чи бочку алькоголю такі агенти потрафлять закупити голоси усіх несьвідомих, темних виборців, а там і хвалитись перед партією, що: ось що я значу, що я можу зробити. При помочи голосів закуплених зла партія дістає вибраною, рядить краєм чи провінцією на свою власну користь, а на некористь народу. А сего чей не повинно бути у нас, сих виборів не повинен бути ані оден руський виборець, який-би голосував не знаючи напевно чи голосує на ту партію на яку в дійсности повинен голосувати.

Вибори се день великого сьвята, великого суду. В день виборів кождий виборець є своїм власним судією, своїм голосом він судить, рішає що отсе добре, а се зле; отся партія добра, а ся зла; отсю треба поперти, а сю ні; ся партія буде рядити, а ся ні. Будьмож Вшов. виборці добрими судіями, не голосуймо несьвідомо, не продаваймо своїх голосів за жадні гроші, обіцянки.

* * *

Ми вже богато писали про діла і заслуги партії як ліберальної так і консервативної. Хто лише пильно читав нашу часопись, той мав велику нагоду переконатись, що коли ми заявляємось за ліберальною партією то маємо до сего повну рацію. І кождий Вшов. читач — віримо — не вгрішить, коли скаже, що ліберальна партія в Манітобі заслугує на цілковите попертє зі сторони руських виборців. Віримо, що не найдесь між нами ані оден, який хотів-би собі зла. Не віримо так само, щоб найшовсь хто такий, який-би маловажив чи в провінції рядить добре, або зле правительство. Природна се річ, що усе на сьвіті стремить до ліпшого, кождий старається поліпшити, а не погіршити свою долю. Кождий сьвідомий горожанин краю хоче аби в краю було добре правительство, а не зле. Безперечно, що кождий за нами повторить, що вже час аби в Манітобі мати добре, поступове правительство; вже час аби дотеперішне деспотичне, коррупційне, назадницьке правительство в Манітобі скінчило своє панованє, свою господарку; вже час аби в Манітобі ми мали правительство ліберальне.

Ми розуміємо так, що правительство є слугою народа, а не паном народа.

Нарід — се господар, правительство — се слуга господаря. І природна річ, що правительство повинно робити те, що народ хоче, або що народови може принести корнсть, а не шкоду. Наколи ж правительство на нарід не оглядаєсь зовсім, робить усе на свою власну руку, є паном народу — так такого правительства нарід повинен позбутись при найблизшій нагоді. Бо господар не буде тримати у себе такого слугу, який робить лише шкоду йому, чомуж народ мав-би інакше поступити з правительством, яке робить на шкоду народови? Чомуж ми мали-б позволити консервативному правительству в Манітобі їздити на дальше по наших карках? Не вже се за мало гріхів, чи що? Адже ми від таких як раз з краю втікали, тай чи тут малиб знова таких годувати? Ніколи! Консервати суть консерватами дебісьмо не пішли. Саме слово консерват означає чоловіка, який придержуєсь лише старожитних традицій, давних, старих законів, не любить нічого нового, не поступає вперед, а стоїть на місци і т. п. Та консервативне правительство в Манітобі є тимсь гіршим для нас. Воно не тільки що не числить ся, не поступає з духом часу, але ще й взад цофаєсь і спричиняє для населеня в Манітобі великі шкоди. Загально між англійцями говорить ся, що Роблін, премієр Манітоби, є для нас тим чим в Мексико для мексиканців є президент Гуерта... І в англійців двох думок нема. Всі они повстали проти Робліна, консервативного правительства, і всі вони говорять: „нов мор Роблін ф.р ас.“ (Робліна вже більше не хочемо.) Навіть такі, що консерватами були через 20-30 літ, тепер отверто заявили, що в слідуючі вибори попруть ліберальну партію, попруть тому, що ліб. партія має добру платформу, що домагаєсь о справедливість для народу, хоче справедливішого добра для народу під кождим взглядом.

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЕЛЯ і Ко.

ОГОЛОШЕНЭ!
Шіфкарти з Европи до Вінніпеґу лише $40.
і то на найліпші почтові шіфи.
Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути висші.

Виготовляєм старокраєві документа леґалізовані ц. к. Конзулятом а іменно: — контракти купна і спродажі, повновласти, перепроваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільненя від військових і т. п. як рівнож виробляєм рівного рода тутешні документа, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей сьвіта, купуємо і спродаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальности.

Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпеґу

J. G. KIMMEL & CO.
834 Main St. Телефон: St. John 2903 Winnipeg, Man.
J. G. KIMMEL, нотар

* * *

Народ від ряду літ домагаєсь примусової школи. За сим є ліб. партія, о закон примусової школи ліб. посли всегда домагались в парламенті від Робліна. Роблін ся справу відкинув, відкинув домагання усього народу в Манітобі. Заведено т. зв. „Труенсі акт,“ який не має для нас ні найменьшого значіня, є цілковитою дурницею. Сей закон добрий хиба для конс. партиї. На підставі того „Труенсі акт“ понаставлювано ріжних людей Труенсі Інспектор-ами, які — в місто заглядати за дітьми на улицях, чи на фармах — агітують за консервативною партією. „Труенсі акт“ се нова фабрика конс. агентів, а більш і нічого. Ті агенти побирають народні гроші, а користають консервати. Що, не мудра політика може?

Народ від ряду літ домагаєсь від консервативного правительства, аби в провінції завести стан тверезости, аби покасувати бари. Сего хоче ліберальна партія. А Роблін як лише може так боронить готельників, каже навіть, що як-би знищити бари то на тім потерпить добробут краю. Міністер просьвіти, містер Колдвел заявив навіть, що се є сьвятим обовязком піти зі знакомим, чи з товаришем до бари і випити на здоровля склянку — дві доброго алькоголю.

Жінки домагались в Робліна рівного права. Роблін їх прямо висьміяв, ліберальна партія щиро заявилась за рівноправностію жінок.

Ліберали хотять завести закон прямого законодавства, то є такого права, що люди мали би контролю над правительством. Хотять, щоб кожда справа нім стане сь законом була потверджене людьми; хотять, щоб посли були слугами людей, а не щоб люди були слугами послів.

Против прямого законодавства, против ініціятиви і референдум виступають дуже остро всі консервативні; противні тому, бо знають, що коли люди мали-б контролю над правительством Робліна то воно не встоялось-б ані одного дня..

Тай чимало чого другого є такого, що ліберали хотять а против чого суть консервати. Та ті чотири точки, які висше згадалисьмо: — скасоване бар, примусова школа, рівноправність жінок і пряма законодавство, се найголовнійші точки в платформі ліберальної партиї і вони поваллять консервативне правительство. На мітінґах, які відбувають ся в ріжних місцевостях Манітоби усі одноодушно заявляють ся поперти ліб. партію лише тому, що та партія є дійсно поступовою, демократичною партією, зн. такою, що хоче аби усі горожане мали рівні права і однаковий вплив на виконуванє власти.

Консервативний мітінґ в Бруклєнд, Ман.

Перед двома тижднями в місцевости Бруклін консерватисти з д. Стефаником на чолі скликали мітінґ. Агентів консервативних було півтузіна, був Федь, Павло і редактор „Зради“, та ще кількох. Людей на мітінґу було мало. Не могли навіть вибрати предсідателя.

Перший почав говорити Федь. З його бесіди маємо записано лиш се — „Братя, ліберали хотять примусової школи, а як буде примусова школа то наші діти вже не будуть могли бавитись по улицях, не будуть байдаки бити, але будуть мусіли йти до школи і учитись. Що більше, як вже буде закон примусової школи то тоді утратять роботу, легку роботу усі дотеперішні труенсі інспектори. А сеж наші люди, вони хотять жити, жити не так як будь котрий з вас ніє. Братя, голосуйте против ліберальної партиї, бо тут ходить о добро кількох одиниць...

Ліберали хотять так само покасувати бари. От чого вони хотять, чуєте дорогі братя? Вже хотять до того допровадити, що чоловікови не вільно буде випити келішок горівки. Нераз чоловік йде з роботи такий вмучений, кости болять, а війде до готелю, випе кілька і кости затерпнуть, він вже стане веселим і в пулі заграє .. Часами, буває так що [illegible] ден в готели, при барі наре буде до півночи, а зак вийде домів то вже свитає. Але хибаж се не фрі контрі, хибаж, братя, не вільно в Канаді бідному чоловікови пити, хиба не вільно свою працю лишати готельникови. Адже готельник не піде так тяжко робити як простий робітник, він хоче жити з бідних робітників і бачите, дорогі братя, против того суть ліберали. Самі наші попи не суть за тим аби нищати бари, бож бари се найбільше жерело доходів — для готельників. Консерватисти суть за тим, аби готельників не скривджено, аби готельники і на дальше розпивували народ, щоб і на дальше вони тягнули соки з робітників.. Отже в часі виборів, дорогі братя, голосуйте лише на консерватистів. Не даймо, брате, загинути готельникам, бо і вони люди так як ми... Най жиє Роблін най жиє Колдвел, міністр просвіти, най жиють готельники. .

На таки хтось запитав: а як з нами? — Е, що ви — відповів конс. агент. Таких як ви є міліони-міліонами, а на цілий сьвіт є лише оден Роблін, оден Колдвел, а в Канаді є лише кілька тисяч готельників, і їх потрафим що знищити.. (На салі скреготане зубів.)

Щойно Федьонько скотив ся з підвишеня, сейчас вискочив Павло і покрутив ся сюди й туди' як панський песок, почав говорити. Ми подаємо лише початок його бесіди, бо середина і кінци не вдалось нам переловити на папір. Йому люди не дали говорити

„Високоповажані панове! Ви знаєте, що я не прийшов до вас агітувати, але я, мої чесні панове, прийшов зорганізувати вам школу.

„А де ви пане були за послідних чотири роки“ — загреміли на салі голос, — „чому скорше не прийшли організувати, але аж тепер“.

Павло змішав ся а там і почав: „Алем панове, тепер якраз найліпший час туманити людей. Мені ходить о те, мої дуже поважані панове, щоб консервативна партія не впала, бо як би впала так тоді і моє шпектірство піплоб в дубину, я стратив би дуже файний джаб. А хибаж вам не жаль мене, хибаж ви хочете, щоб я був таким простим робітником як котрийбудь з вас? Не ходить мені ані о школи наші, ані о вас самих, а ходить о мене самого, бож...“

На тім бесіда Павла скінчилась, счинили люди крик, хтось вибіг на підвисшене і копнув Павла так що той опинив ся аж поза порогом салі.

Дальші бесідники вже не мали сьмілости говорити, якийсь конс. агент з великою закудовченою чуприною на голові був дуже не споквійний, він мав в руках газету „Зраду“ дотя доки не подер єї на шматки а там і кинув єї тай сплюнув

З окликом „Всі голосуймо на лібералів“ — розійшлись люди, і консервативні агенти, домів.

Про консервативний мітінґ пишуть нам з Куко Крік, Ман. та ми не містимо сего, бо сей мітінґ на Бруклін, Ман. є дуже вірним образом мітінґу в Куко Крік, Ман.

Просимо наших передплатників вирівнувати свій довгов.

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріальне в Вінніпеґу.
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible] в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, [illegible] і всякі інші документа старо-краєві і Канадійські.
ПРОДАЄ шифкарти на [illegible], а їзда через [illegible] 6 до 7 днів.
МІНЯЄ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частей сьвіта [illegible]
ПРОДАЄ і КУПУЄ ґрунти в старім краю і Канаді, а також [illegible] доми.
В всяких справах і клопотах удавайтесь до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
641 Main Street Winnipeg, Man.

Дописи.

Гумбольдт, Саск.

Хвальна Ред. „К. Ф.“

В нас 9 м. м. скінчив-ся суд в справі замордованя Гринька Короля. Вбийником морду суд уснав Антона Деревянка і его мають повісити 16 липня, с. р.

Гринько Король робив через довший час на секції Ґ. Т. П. в містечку Мічам, Саск. При собі носив він готівкою $795 і 22 грудня, 1913 его найшли на трупі замордованого. По якімсь часі поліція впала на слід злочинця і приловила Антона Деревянка. При нім найшли еще $492 чи $500 і почтку бл. п. Г. Короля. Доказів не було. Справа оперла ся о суд і той засудив его на кару смерти через повішене.

Для нас з того така наука, що — найперше: ніколи не носити при собі поважнійшої суми грошей, бо раз що гроші можна загубити а друге, що через гроші і житє нічиє не є безпечним. Гроші вкладати до банку, там вони безпечні і чоловік не має страху що гроші пропадуть, чи що. Ще й те, що ніколи не варта лакомитись на чуже добро. Всегда памятаймо на заповідь Божу, де каже ся не вкради або не пожелай ближнього твоего ні осла, ні вола, ні всего того що єсть ближньо го твоего.

Тимко Кулик.

Кенора, Саск.

Хвальна Ред. „К. Ф.“

В нас вже весна і фермері вже від давнійше сіють. Многі фермері не мають вівса і сіна тай журять ся як би обробитись, бо робочій худобі треба дати їсти в неже що. Минувшого літа не могли подостатком накосити сіна, бо на сінокосах стояла вода. І сего року замість будовати дороги, то фермері будуть копати рови аби вода до них стікала ся а там вже вона піде аж до ріки (Гвайт сенд ривер.) Так обдумали, що се буде ліпше, бо коли-б будувати дороги, то вода на фармах таки буде, як покопають рови то і фарми і дороги будуть сухі. Біда лише, що на се треба грошей. А звідки їх взяти? А звідкиж як не з фармерів. Там вони їх стільки богато мають, що аж по готелях тратять.

В нас добре в зимі, тоді куда хто загадає то туда і їде. А стопять ся сніги, ого, хоч човном плавай. Настане літо то вже чуєш, там той застряг в болоті, а ситой половина віз в болоті і т. п. Кілька літ тому назад то тут не було так мокро, вода була в ріці і в кирниці. Та від коли настали мокрі роки то вода прибула так що з нею собі ради люди не годні дати. Але збіже проте родить ся добре кождого року.

Школа у нас вже втворила ся і в школі учить учитель В. Задирайко. Та я до школи не ходжу, бо троха задалеко, більше як чотири милі, а до того нема ще доброї дороги. Но я хоч не ходжу до школи то знов в дома богато вчусь, читаю книжочки і ґазети.

Здоровлю читачів „К. Ф.“

Іван Я. Данильчук
ученик

Замітка Редакції.

Перебач нам наш маленький та любий дописувателю, що Твої дописі не помістили скорше. Не могли. Та се Тебе нехай не зневолює дописувати, Ти гарно пишеш і ми віримо, що з Тебе буде гарний писатель колись. Читай богато і пиши, гріх марнувати доброго таланту.

Понисший образок представляє спущене на воду одної воєнної шіфи в Злуч. Державах. Звесь она „Резолут“. Дві подібних сій будуть незадовго скінчені і спущені на воду також.

„Резолут“ є 107 фітів довга, 31 фіт широка на середині. Буде могла плисти шість миль на минуту.

Про Шевченкові твори.

(Конець.)

В абсолютній державі, без конституції царі винні всім безпорядкам, усім утискам у державі. І як нема другого поета, щоб так безмежно, як Шевченко, любив свою вітчину і тужив за нею, так і нема у всесьвітній літературі другого поета, щоб так сильно і рішучо, як він, запротестував проти царскої власти, щоб такі обжалуваня кинув перед царський престіл. Ладом старозавітних пророків кидає на них Шевченко громи у Сні, в Неофітах, у Кавказі і ин. Бо Шевченко бачив і чужі кривди, не самої тільки України. В обороні Черкесів, яких Росия почала кувати в кайдани, так як Україну, написав він одну з найкрасших своїх поем „Кавказ.“

„.... Вашї славні Брути *)
Раби, підніжки, грязь Москви,
Варшавське сьмітє!..“

Коли московські царі руйнували Україну, то

„. . ..ми дивились і мовчали,
Та мовчки чухали чуби,
Німії, подлії раби...“

А про тих, що гнуть ся під московський кнут, каже поет:

„Як би то, думаю, як би
Не похилили ся раби,
То не стоялоб над Невою **)
Огних оскверненних палат.“

Але їх і тих перевертнів, що помагають Москалеви з матери (України) полатену сорочку здіймати, накликає поет в „Посланію.“ Схаменіть ся, будьте люди, бо лихо вам буде!

Він каже обійняти найменшого брата, то-б-то прихилити ся до простого народу. Той менший брат, той нарід, то Україна, а любов до нього, то любов України.

Любов то скарб великий у чоловіка, любити і прощати треба кождому, щоб запанувала правда на землі. Любов, правда і воля, то найвисші ідеали для праведного чоловіка. Коли ті ідеали будуть всіяті землиною, то верне на Україну „братерськая наша воля без хлопа і без пана,“ тоді

„... на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син і буде мати
І будуть люди на землі.“

Поет вірив, що „буде правда на землі.“ „Повинна буть, бо сонце стане і оскверну землю запалить.“ Тільки з тою вірою в серцю накликав поет своїх земляків.

„Боріте ся, поборете,
Вам Бог помагає;
За вас сила, за вас воля,
І правда сьвятая!“

Тільки та глубока віра додала йому і сили витерпіти муки на засланю. Тільки з тою вірою кріпкою і безграничною любовю вітчини з серцю співав поет:

„Мені однаково, чи буду
Я жив в Україні, чи ні.
Чи хто згадає, чи забуде
Мене в снігу на чужині.
Та не однаково мені,
Як Україну злії люди
Присплять лукаві, і в огни
Її окраденою збудять. .
Ох, не однаково мені!

Окрім Кобзаря написав Шевченко прозою драму Назар Стодоля, кілька повістей. Записки в неволі і уложив Букварь.

Хоч досі не було більшого українського поета від Шевченка, то далеко ще не в самих творах вся його заслуга. Треба розглянути, кілько він зазначив у нашім народнім відродженю, бо в перших десятках 19. віку ми були наче мертві. Відомо, що по зруйнованю Січи цариця знищила давного гетманського строю державного завела московські порядки в утворених з України ґуберніях: Київській, Чернигівській і Новгород-Сіверській. Українці гляділи на се мовчки. Інтеліґенция почала ще забігати ласки у нового правлїня. А хоч і був гурток невдоволених, то вони таїно, вислали тільки депутата Капниста до пруського міністра звідати ся, що Українці зроблять повстане. Заносило ся на війну між Росиєю а Прусом 1791 р., але до неї не прийшло, а навіть пруський міністер не дав Капнистови ясної відповіди, так що на Вкраїні не зроблено й ніяких приготовлень до оружного повстаня.

Девятнайцятий вік застав у нас повну мертвоту. Український нарід був розділений на два табори. Люд говорив по українськи і співав пісні про минулі часи. Інтеліґенция була то змоскалщена, а хоч і знала, що вона з Москалі і Поляки не одно, то не могла і не хотіла також і до народу прихилити ся. Вона дивила ся на нарід, як на щось низшого, на дику масу, котра буде загибати. От для прикладу: Павловський написав українську граматику і поясняє, що він вважає українську мову ні мертвим, ні живим наріччем, але вмираючим, тому й написав він граматику, аби лишив ся якийсь слід української мови.

Тимчасом розширений з західної Европи романтизм звертав до устної словесности. А що про скарб народних українських пісень і чужі (Цертелєв) висказували ся з великим признанєм, тим робом збудив романтизм пошану для простого народа. Під впливом етноґрафічних студий (дослідів над народом: його звичаями, мовою, ношею) витворив ся живійший рух між за час наполеонських війн, коли гноблені Францією народи підняли оклик: право народів на самостійне житє. Памяткою тих часів лишила ся Енеїда Котляревського видана полтавським гуртком. З кружка етноґрафів зібраного коло харківського університету вийшов і найталановитший тоді повістар Квітка. Але усі ті письменники і полтавського і харківського кружка політично були наскрізь байдужі, так наче ми і не мали ніякої минувшини. ніби наші прадіди родили ся в ярмі, так як ми. Лице лупає ся від сорому коли читаєш Квітчине „Добре роби, добре буде“ Ще не забули ся злочини московських царів на Україні, ще народні пісні про се гомоніли, а вже Квітка величає царя за здумані добродійства, каже мужикам припадати до колін ґубернатора, медалю від царя представляє як найвисше добро і щастє людий, а повість свою кінчить молитвою за царя.

А кріпацький син Шевченко пише над славословє для московських царів.

„....Слава, слава
Хортам, і гончим, і псарям
І нашим батюшкам царям!“

Він перший пригадав землякам, що ми славних дідів внуки. Він перший звернув ся до козацької і гайдамацької минувшини. Хоч бачив помилки в нашій історії, то шанував у ній боротьбу за волю і право народне.

Шевченко перший наш поет у котрого є політична думка. Він перший відважив ся поставити наше право на державну самостійність. А хоч славянофільські політичні думки, яких слід бачимо в Шевченкових поезиях, не здійснили ся, то і не пропали марно.

Політичні права українського народа були вчеплені Шевченковими творами і вже з круга думок Українців не зійшли: тим більше, що дрібну частину українського народа під австрийськими цісарством покликали недалекі події історичні до конституційного житя.

Шевченко вийшов з народа і не тільки володів усіма скарбами його мови й поезиї, не тільки любив мужика, але й упімнув ся за його право. Ті, що перед ним писали, Котляревський, Гулак. Квітка, то були дідичі й висші урядники. Вони знали мужицьку одежу і мову, але не знали його горя і душі. Шевченко на власній шкурі зазнав усі хлопські злидні, тому він умів сказати про вдовині сльози і про панщину.

Він сказав, що народ наш брат, хоч і менший, казав обійняти його, бо родина то єдність. Він перший се сказав. Отже він продовжував роботу київських князів. Вони перли до того, щоб племена сполїти і злити в один нарід, а Шевченко накликав нас до того, щоб ми пізнали, що тільки інтеліґенция і нарід разом становлять той орґанізм, який живе, росте і розвиває ся, має будучність. Перед Шевченком приймали поети тільки мову від мужика, а Шевченко приняв мужика самого. Тим він дав нам підставу до житя

Дав крім того високі вселюдські кличі любови, правди і волі. А коли ми так самі перед собою стоїмо ясно, то нам байдуже, які там питаня ставлять собі сусіди. До Шевченка вони питали ся, чи слід Українцям приймати в літературу якийсь новий язик, коли можна писати російською мовою. Виступ Шевченка не був відповідю на сей запит, він його просто перечеркнув.

З Шевченка вийшло т. зв. відродженє шістдесятих років з праведними, европейськими гадками. Шевченко [illegible] ідеалами невісшого нашого сьвітогляду, який ми відповідно з вимогами часу доповнили.

А коли згадаємо, в яких житєвих умовах, що й люди твердого характеру зрекли би ся своїх ідеалів — одно лиш можемо сказати. Щоб кождий з нас міг гідно сьвяткувати отсі народини того найбільшого Українця! Того, що в Заповіті казав:

„Поховайте, та вставайте,
Кайдани порвіте!..“

Будьмо гідні великого, безсмертного Тараса з Його чоловіколюбними ідеями, з Його пожертвованєм для вітчини.

За Денисом Лукіяновичом

---

*) Брут, римський лицар противник цісарства для добра римської републики.
**) Царські палати побудовані в Петербурзі над рікою Невою

Гав - рило Політичний.

Най ся преч каже і наша кольонія не без кукулю. По містах, от як Вінніпеґ суть Джеки що коять всякі фінансі штуки, а в нас, на кольонії є — вибачте — Гав-рило, про якого варто і в ґазети пустити.

Знаєте, робить ся яке ділo, так ту сейчас ліве Гав-рило і давай рити, підривати, а до того щей квачити. І трафляєсь, що декто — замість вастромати в рило Гав-рилови ярії, страхаєсь его і утікає...

Або трафить ся, що хтось незадоволить Гав-рила, так він давай на ту людину вигоронювати помиж людьми всяку всячину, рис, рис, доки таки не підрве довірія людей до тої людини, і тоді радий як в опеку безрога в болоті ..

О, наш Гав-рило ставить себе в сій кольонії висше всіх людей. „Yes“ — каже —„дурні, нічого не знають, — он той пінк, а ось той злодій, що вишний забіяка“. А себе зачисляє до найчеснійших... Та як ми Гав-рила візьмем під побільшаюче шкло то раз-два вобачимо, що і Гав-рило не далеко відкотив ся від ним вичисленних людей Ми вобачимо найперше, що в Гав-рила є якби яка хавка, нею він в випорожнюваню в готели скла звестидає кождого. І сим він навіть величаєсь. Каже: „го, го, го, та я аби цілий тиждень пив тай пияний не буду. (Ґеній!) Я що року триста - чотириста доларів пропю,але Богу дякувати в мене і їсти є що і діти не голі. А ну най так потрафить Ки-рило! Та де там! Ки-рило до роботи лінивий. А я, — Господи!— усе в руках горить — лише не в моїх, бо в мене є прецінь кому робити...

Не думайте що Гав-рило може не сильний. Деж там. До бійки він усюда перший за всіх. Він же й каже: „Я все мушу починати, бо то всьо боїть ся. А я бю, о—бю аж драпте летить. За бійку я вже не троха й заплатив але най хоць знаю щом неодному під груди добро підсадив“.

Гав-рило й красти потрафить, але се так робить що Ки-рило не видить і не знає.

Дуже шкода, що Гав-рило письма не знає. „Ех, як би я знав письмо“ — говорить Гав-рило — „як-би тоді не потребував бідити вось дево. За кілька років з пять центів я зробив би тисячі. Яб так не робив як Ки-рило що сидів в книжках та ґазетах і поза них сьвіта не видить Що мені з такої науки. А от як би я так всьо знав як Ки-рило то я за якийсь час вдогонив би Сі-Пі-Ар.“

Ну, розуміє ся, що Гав-рило знає „добро“ по англійськи. О, він як вам зачне рівати там баранячим язиком то думаєш, що то родовитий інґліш. Гав-рило не дармо говорить що: „Якби мені письмо — то я заступив-би найліпшого адуката “І нема що перечити. Він по руськи як зачне вотіхати про те як то він був малим хлопцем, як бив ся, як другим збитки робив, та ще що, то варто послухати, так файно, так гладко то єму та бесіда йде.

Гав-рила усі ту в нас мають за дуже мудрого, то безперечно. От якось було віче, вибирали людей до комітету і Гав-рила вибрали. Аякже! Але як, сего ніхто не знає лиш він і Ки рило. Ну тай той що підслухав як Гав-рило просив Ки-рила аби его вибрати...

Гав-рило потрафить добре і політикувати. Він і ліберал, і консерватист і всячина. Залежить де більше дадуть. О, Гав рило дуже знає ся на політиці, просто так як бозкий на цукрі і соли і як сліпий на красках... А от йдуть вже вибори. Жива! Гав-рило між ковалом а молотом. „Бо як би то знати котра партія вийде... Го ге ге, тоді булоб орайт. А то єдні кажуть що консервати вийдуть, а другі знов, що ліберали. І мені так видить ся, що ліберали вийдуть, але... вибачте — консервати дали мені грошей на дорогу (а дорогу я собі файє зробив з дому аж до міста) і як же тепер виступати против них?“ По правді, Гав-рило вже не троха дістав так о клапів від консерватів, тому за ними і йде. „А ліберали як каже Гав-рило — нічого не дають то і поперати їх не треба. А що то ми за та ка партія, що хоче аби ми за ню за дурно голосували. Най так дають гроші і пити як консервати, то ми всі за нею підем.“

Тай не троха я написав би про нашого Гав-рила, але за оден раз булоб за богато, а на два раза нема що ділати .

Зрештою, такі Гав рила бувають не лише в нашій кольонії, є їх усюда по одному, по два а той більше Гав рила трафляють ся навіть і між вченими, не лише між простими. Суть такі Гав-рила, що кінчили науки аж в місті де є престол Христа, а все таки вони нічим не ріжнять ся від нашого звичайного Гав-рила. Гав рила не переведуть ся у нас до скончаня віка амінь!

Ки рило.

Розвій жидівскої преси.

Найбільший розцьвіт жидівської преси стрічаємо в північній Америці. Тут виходить велике число (жарґонових) дневників, тижневників і місячників. Жидівський дневник „Форвертс“ має 179 тисяч читачів. В самім Ню-Йорку виходять 22 часописей, а дневний наклад самих лише жидівських дневників виносить близко пів міліона примірників.

Друге місце в розвою жидівської преси займає Росия. Розвій нелеґальної, тайної преси обіймає там вже від року 1902 лише преса жидівська, яка заливає собі широ цілі ряди читачів. Нині жарґонова преса в Росиї становить вже силу. Якої виразом є леґіон дневників і періодичних писем, які там виходять. Два найпочитнійші дневники друкують ся в Варшаві. Ними є „Дер Момент“ і „Гайнт“, який розходить ся в 100 тисячах примірників денно.

В Галичині жарґонова преса є менше сильна. Тут виходять два дневники, а саме „Таґблатт“ і „Таґ“, з котрих перший, сіоністичний, а днем на день розвиває ся і має тепер 20.000 предплатників. Зате жидівський „Слід“, видаваний в польській мові, перестав виходити задля браку читачів. Кромі того є в Галичині богато жидівських тижневників, які виходять в Дрогобичи, Сяноці, Львові, Надвірній, Станиславові, Бродах, Коломиї і т. д.

В Румунії і Угорщині хоч є великий процент Жидів, мають далеко менше розвинену жидівську пресу, чим в Галичині. В Будапешті виходить лиш один дневник по німецьки жидівськими черенками і кілька жарґонованих ґазет на провінції.

Поза сими головними осередками, в котрих скупили ся більші маси жидівства, розвій жидівської преси обіймає й иниші европейські краї і становить сильний чинник в піддержуваню відрубности жидівської народности. Але сей образ сили, яку представляє так дуже розвинена преса офіціяльно жидівська, не є ще вовсім повний і не відповідає дійсности. Побіч неї є ще друга всемогуча преса, видавана в ріжнородних европейських мовах, що стоїть на услугах жидівського капіталу і жидівських інтересів, кермована та інспірована Жидами, котрі при її помочи рішають о найважнійших питаних політичного та економічного житя народів Европи.

Музика в старинним Эгипті.

Д-р Павло Шліман. син звісного дослідника Трої, зробив відкрите в области музики старинних Эгиптян, з якого виходить що вони перевисшали „наймодернійшу,“ сучасну музику. При розкопах звалищ сьвятині в Саїс найшов він гробовець, в якім похоронено музичні сьватощі з часів третої династиї. В великій камінній домовині найшов Шліман збірку найбільше уживаних староегипетських музичних інструментів. Вілля них лежав папірус, якого невідчитані ще знаки певно містять незвісне ще нотне египетське письмо. Ґієроґліфічна напись на саркофагу каже, що музичні інструменти належали до оркестри сьвятині в Саїс і що їх уживали при коронаційнім торжестві фараона Аменгата І. Оркестра сеї давної минувшини була богато більше завінована в інструменти між нинішні оркестри. Найдено не менше як 16 ріжних інструментів, з яких декотрі подібають на наші арфи, скрипки, флети і труби. Богато з сих інструментів, служило до сего щоби, наслідувати звуки природи, рев вітру, шум филь, спів птиць і инші таємничі звуки природи. Велика деревляна труба віддає пр. глухий рев розюшеного льва. Флетами віддавано найніжнійші і найсолодші мельодиї. Найбільше староегипетських інструментів було з дерева. Найдено лише одну трубу з металю подібного до мосяжу. Струни арф зроблені з незвісного нині волокна, вони незвичайно тонкі і сильні, виглядають наче срібні дроти. Поодинокі струни зладжувано з дуже довгого жіночого волоса, якому египетська струна завдячує свої найвисші тони. Найцікавійший інструмент сеї стародавної оркестри зладжений з потягненої бляхою людської чашки, якої порожня видавала глибокі монотонні може лик навіваючі звуки. Сей інструмент, який називали „мертвою пащею,“ мав, як сказано в написи, не лише всі тони инших інструментів, але також людський голос Оркестра складала ся з 65 інструментів, до неї долучував ся хор 80 співаків і другий хор освоєних звірят. Бо в египетській музиці послугували ся також голосами звірят, а в ґієроґліфічної написи на домовині виходить, що для музичного супроводу декотрих гимнів і танців уживано тресованих слонів, собак, когутів, сови, соловейів й ібісів Мумії сих звірят хоронено разом з великими музиками. Декотрі з сих співаків-звірят тресурою дійшли до великої вправи і вишколили свій голос, бо одна з дочок фараона Рамзеса V. подарувала свій золотий весільний ланцух такому чотироножному співакови-псови. Його найшли з ланцухом на шиї. Декотрих з сих інструментів уживали лише мущини, иншими прим. арф уживали також жінки, але незамужні. Староегипетська музика, яку Шліман ставить на рівні з композиціями Баха і Бетовена, доведена з наслідуванню і степенованю тонів і звуків природи до досконалости. Вона супроводила торжественно богослужене в честь сонця і звізд і танці танечниць сьвятині могутними чаруючими симфоніями.

ВИПРОДАЖ!
Спродамо 50,000 дол. вартости товару за меньше як ПОЛОВИНУ ЦІНИ, бо за кождий долар хочем щоб вернулось нам лише 45 ц.
Випродаж почнесь в Середу 13 мая і буде тривати через 10 днів.
Сути, що вартували по $18.50 спродамо по $7.95.
Черевики, вартости $4.25 за $2.00
Прийдіть до нас і переконаєтесь.
THE MANSION CLOTHING CO.
687 Main St. Winnipeg, Man.

Всячина.

МОРЕ ВІДДАЛО СВОЮ ДОБИЧУ.

Недавно шаліли на полудневім побережу Англії страшні бурі, котрі в кількох місцях спричинили ріжні зміни. І так на побережу Норфольк завримітив один листар на місци, де ще перед кількома днями було море, землю з стосами каміня, що виглядали на мури якогось будинку. Далі знати про се посадникови: він прибувши на місце, досьлідив ся, що се руїни великого села, котре з кінцем XVI ст. поховало море. Здогад посадника потвердили досліди. З моря показало ся не лише село, але навіть висока на десять метрів церковна вежа, але вона небавом розлетіла ся. Як видно на фотографічних знимках поміщених в англійскій часописи Nature з домів остали лише фундаменти. Населене доокола чних сіл збіло ся шукати серед звалищ викопаних скарбів, але найшли лише домашні снаряди. Зараз в Льондону прибула спеціяльна комісия, морскі фалї залили знова се село. В иншім місци коло Гастінгс, показав ся з води англійский корабель, котрий затонув був. Се воєнний вітрильник „Great Anne," що зато[illegible] в 1690 році в боротьбі під Бічі Гед. Підчас відпливу моря видно його.

САМОВБІЙСТВА В РОСІЙСЬКІЙ АРМІЇ.

Сими днями говорив в Москві психіятр д-р Прозоров про самовбійства в російській армії і навів таку статистику: 1905 р. було в армії самовбійств 144; 1906 — 192; 1907—210; 1908—242; 1909—253; 1910—263; 1911—347; 1912—405. За 1913 рік є числа тільки за перших 8 місяців і вони виказують 377 самовбійств смертельних, 189 без смерти і 72 самовбійства офіцирів — отже разом 638. Застрашаюча прогресия. Найбільша часть самовбійств виказує як безпосередну причину алькоголізм і психозу, в офіцирів матеріяльні клопоти і любовні афери. Глибокою причиною сього сумного прояву вважає дехто — говорив референт — між иншим хорий стан душі російського народа, чого яркий образ дає російська література. Нема в сьвіті другої літератури котраб виказала із себе таку нудьгу, смуток і розпуку як російська; ні одного сонячного промінчика не слідно, ніякої радости житя. Російська література — се просто апотеоза самовбійства і самознищеня, се кровава, розятрена рана на тілі російского народа. А причина хороби російської душі — се гнітуча, затроюча атмосфера нуждених соціяльно-політичних відносин.

ЯК ВЕДЕ СЯ СЛІДСТВО В РОСІЇ.

В окружнім суді в Ризі ведеть ся слідство проти 17 робітників, обжалуваних о участь в замаху на управителя фабрики „Саламандра". Слідство ведеть ся в середновічний спосіб, при помочи тортур. Щоби приневолити до зізнань, їх розбирають до нага, звязаним припікають ноги і плечі огнем, січуть ріжками, колють по тілі. Николи роздягають, кладуть голих на лаву і бють буками, садачись їм на спину. Притім рота затикають їм шматами. Знущаня відбували ся ночами, а брали у них участь начальник слідчої комісиї Ґрегус, його помічник Ґергонд та агенти слідчої поліциї Зельвін, Юревич і Віталій. Били також тих, на котрих зізнавали робітники на тортурах, хотяй вони про замах нічого не [illegible]

ВИКОПАВ 15 ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ.

Одному фармерови коло Вабамун лейку лучилась така дурниця. Тамтого тижня рубав в лісі дерева на фенс. В тім побачив чорного лиса, як закрадав ся до діри. Фармер утихомирив ся і уважав за лисом. Коли побачив, що лис дуже часто залазив і вилазив з тої самої діри почав копати. І так прокопав він 20 фітів землі, коли нараз побачив шестеро молоденьких [illegible]

Сих 6 лисенят оцінено на 15 тисяч дол., і як на сей тяжкий час се не аби будь [illegible]

СТАТИСТИКА КНИЖКОВОГО ОБОРОТУ В НІМЕЧЧИНІ

По обчисленям видруковано в Німеччині в 1912 році 35 000 книжок в 53,402 000 примірниках, з чого продано 38,292.000. Розпродажею занимало ся 20 000 книгарень. Кожда продала по 1910 книжок на рік або пять книжок денно. По темі припадає з загального числа на загальні бібліографічні збірники і видання Товариств і університетів 508; на теольогію 2772; право 3422; медицина 2060; природа і математика 1852, фільософія і теософія 709, виховане, наука, видання для молодіжи 5316; наука про мову і літературу 2227; істория 1542; опис землі і мапи 1416; війсковість 683; торговля і промисл 2236; інжинерия 1248; господарка 1103, красне письменьство 5211, штука 1159, решта инші видання.

КОЛИ ЖЕНЯТЬ СЯ ЯПОНЦІ?

Японьский цивільний закон установляє як вік, потрібний для подружа у мущин 17 рік, у жінок 15 рік. Після статистики міністерства внутрішних справ виходить в Японії замуж річно 200 дівчат в 15 році житя, 7 000 в 16 році, 40.000 в 20 році житя, в 1910 р. було 47.536 дівчат, які подружили ся в 21 році, а 45.221 дівчат в 22 році житя. По 23 році житя те число значно спадає, так, що можна сказати, що найбільше дівчат виходить в Японії замуж в 21 році житя. — Що знов дотичить мужеського пола, то річно лучаєть ся 20 до 30 случаїв подружа в 15 році житя, до чого одначе треба попередно окремого дозволу. В 17 році житя женить ся около 4.000 мущин. Найбільше число мущин в 1910 р., бо аж 36.401, подружило ся в 16 році житя. Опісля те число зменшаєть ся. Границі віку, до якого можна женити ся, нема в Японії. В 65 році житя подружило ся в Японії 99 мущин і 28 жінок, в 67 р. житя 168 мущин і 20 жінок. Щаслива Японія.

ТЕМПЕРАТУРА СТРАВИ.

Які страви ліпше їсти — горячі, чи зимні? Наукові досліди на жаль виказали, що горяча страва викликує жолудковий катар, ще горячійша спричинює болячки, а дуже горяча нищить стіни жолудка.

Які отже страви найліпше їсти? Найвідповіднійшими стравами є не надто горячі і не дуже зимні. Се не лиш на жолудок, але і на зуби здорово. Від горячих тріскає полїтура зубів, притупляє ся смак і ослабляє ся жолудок, а від надто зимних походить застуджене жолудка, а також зуби псують ся, коли до того взяти зимного зараз по горячім. Що до дітей то треба що більше уважати, бо їх жолудок слабий, делікатний.

ЕЛЕКТРИЧНИЙ ГОТЕЛЬ.

Пан Кнап задумує збудувати в Парижи готель, який має бути чудом електротехніки. В сім готели, що буде називати ся „Електро-Ферия", централізовані всі услуги на партері. Тут є спільний апарат для ресторації і для готелевої служби, так штудерно уладжений, що прислуга може сповнити бажаня гостей в одній хвилі, гостеви треба лиш потиснути ґузик. Щоби занести снідане або почту до кімнати на третий поверх, мусить служача стратити три до чотири мінути. При помочи електричної системи дасть ся всьо полагодити в десятьох секундах, а при тім служба не потребує трудити ся. Коли гість пробудить ся досьвіта, то першим його бажанем довідати ся, котра година. Він не потребує вставати, а потисне лиш ґузик над своїм ліжком і сейчас появляєсь великий годинник, що вказує найдокладнійший час. Хоче гість вставати і братись до роботи, потискає иньший ґузик і говорить в воздух: „Відчиніть вікно, опустіть фіранку, принесіть каву, подайте почту" або щось подібне. Сї бажаня сповняють ся в одній хвили, бо кімната гостя стоїть в безпосереднім получению з партером, де служба має під рукою всі средства, аби бажана гостя сповнити в найкоротшім часі.

В такий самий спосіб сповняє свою службу і ресторация. В кождій кімнаті є укритий осібний ґузик, по дотикню котрого відзиває ся голос з запитом, що собі гість бажає. Гість, не уживаючи телефону, висказує свое бажане і сейчас появляєсь столик заложений стравами. Таким чином один кельнер може без труду услугувати майже рівночасно сорок особам. Враз з стравами дістає гість також рахунок, який може заплатити або при помочи стола, або при виході у касиєра.

Побіч кухонь на партері є осібні кімнати, де йдуть брудні полумиска та тарелі і де їх миють автоматичні машини до митя.

План сього готелю виготовив Кнап враз з звісним паризьким архитектом Дангером. Спальні сконструовані так штудерно, що малих елеваторів, які йдуть до кімнат, годі й помітити, так мало забирають місця. Кімнати поділені коритарами широкими на шістьдесять центиметрів, куди йдуть електричні дроти та рури з зимною та теплою водою. Опалюване готелю відбуває ся також після нової системи, яка виключає всяке небезпеченство пожежі.

* * *

Просимо ласкаво вирівнати і відновити передплату за „Канадійский Фармер".

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆
Се є ДОМОВА КРАСКА, яку може вживати кождий
Я красила сею краскою
Чиста і проста до вживаня.
DY-O-LA
Напишіть по кольорову картку і книжочку Ч. 105, вона даром.
[illegible]
Montreal, Que.
◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

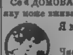

Чесна громадо!

В соті роковини уродин нашого ґенія Тараса Шевченка постановили довірочні збори визначнійших людей повіта Любачів — Цішанів приступити з днем 1. вересня 1914 р. до заложеня приватної української гімназиї в Любачеві.

Гадка наша, якою керували ся ми при підниманю так великого діла є, дати спромогу як найширшим, а також як найбіднійшим верствам нашої суспільности користати з вищої освіти через заложене сеї гімназиї в осередку повіта, то є в місті Любачеві, а тим самим придбати більше працьовників над двигненем економічним та просьвітним нашого повіта, так дуже занедба[illegible]

Населене нашого повіта майже чисто руське, не має спромоги висилати дітей до віддалених гімназий, а тим самим тратимо богато здібних одиниць, котрі моглиби з користию для повіта, для себе і для нашої суспільности заняти становища так в повіті як і в краю.

В наслідок сего наш народ бідний остає зарібником та хліборобом, його молоді покоління для браку праці мусять кидати вітчину і за морем в Америці, та в Німеччині шукати праці і ліпшої долі, коли тимчасом чужинці та вороги наші, займають високі становища і живуть вигідно коштом нашого народа.

Поляки, хотяй є в нашим повіті в рішучій меншости, розуміють ліпше вагу народної освіти, бо заснували вже польську гімназию в Любачеві до котрої стягають і нашу молодіж та виховуючи ї в польськім дусі спричинюють тим самим для нас великі страти.

Проти сего мусимо протиділати, та всіми силами дбати приспорити для нашого народа і повіта як найбільше інтелігентних одиниць.

Зробимо се одначе тільки через заложене і удержане української гімназиї котру підписаний комітет має ввести ще сего року в житє.

Родимці! Велике завдане і велике діло чекає нас!

До його сповнення треба одначе кромі праці і трудів також і гроший.

Для поміщення гімназиї треба власного дому — своєї хати.

І нашим першим обовязком буде подбати про се, щоби як найскорше побудувати в Любачеві дім, де помістили би ми і гімназию як також і „Народний Дім" і в сей спосіб придбати для Українців Любачівщини і Цішанівщини місце, що стало би осередком підпорою та огнищем нашого культурного та національного житя.

Кромі сего ми мусимо закупити і бурсу, щоби наші діти за малою оплатою діставали удержане та столи постійно під доглядом наших професорів, котрі дбати-муть так про моральне як і етичне їх виховане.

Брати Селяни, Міщани і Інтелігенциє! Поможіть нам в тім великім ділі!

Складайте сотик до сотика, а зберемо суми потрібні на удержане нашої гімназиї.

Дайте хотьби найдрібнійший даток, а покоління наші щирим добрим не лиш словом згадувати будуть [illegible] добродіїв, що розуміючи діло народної освіти приложили руку до піднесеня ї, та дбали не лиш про свою, а про долю і добро грядучих поколінь.

Покоління наші благословити будуть Вас за Ваш занесений вкладок і станете цінним приміром гідним наслїдуваня для других.

Ми віримо сильно, що прошене наше не стане безуспішним що жертви на українську гімназию попливуть, та, що з першим вереснем наша гімназія увійде [illegible].

Датки просимо слати на адресу „Народний Дім" в Любачеві Комітет гімназиї [illegible] ч. книжки щадничої 153.

Колиби одначе сей поклик мав перейти без успіху, просимо ласкаво: пришліть нам сей [illegible] нами зроблений видаток (марки і переказ) бо не можемо його уважати за страчений. Всі наші часописи прихильні справі будуть ласкаві сю відозву оголосити.

Любачів в Марті 1914 р.

Др. Стефан Ардан адвокат
о. С. Метеля посол на Сойм
Іван Станько канд. адв.
о. Іван Костик парох
Іван Пашко дир. Нар. Дому
Едмунд Василевич ц.к. нотар
о. Юрій Черкавський парох
Олекса Процик міщанин
о. А. Чачилович катехит
Іван Тоган директор
Петро Трушевич міщанин
Др Іван Полохайло лікар
В. Михальчишин інжинер
Василь Дідушок правник
І. Вахнянин Івана міщанин
Гриць Лебедович учитель.

ПРИМІР СКОРОГО РОСТУ МІСТА

Союз для виробів стали в Злучених Державах, званий урядово "United States Steel Corporation" оснував в році 1906 над самим берегом озера Мічіген місто, щоби примістити в нім фабрики стали, варстатів і працюючі в них особи. Се місто в хвилі свого основання числило 350 мешканців, а тепер, отже в 7 літ по заснованю їх має около 50.000, які надіють ся, що в 1916 році, т. є. в десять літ по основаню, буде числити місто 100.000 голов. Від основника Союза названо місто Ґарі. В сім місті повстали заведеня будованя мостів і льокомотив, а також вагонів і фабрика цементу. Найважнійшим одначе заведенем є фабрика стали "Indiana Steel Corporation", яка по викінченю буде займати поверхню около 500 гектарів, переробляти річно коло 12 міліонів тон зелїзної руди і займати 15 до 20 тисяч робітників. Тепер є в сім місті про яке бесіда 32 церкви, 12 шкіл, 4 шпиталі, 2 крематориї, 7 банків, 14 робітничих організацій, 1 бібліотека, яка числить 18 тисяч томів. Крім сего місто Ґарі буде дуже важним комунікаційним узлом, бо буде в нім сходити ся 30 парових і електричних зелїзниць.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-a в Вінніпеґу.
Спеціяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лїпше і певнїйше лїчене сифиліса „606" проф. Ерліха
Лїчене полового безсиля. Лїчене всяких видів женских хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офісів в всіх головних містах: в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНИТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТИШ КОЛЮМБІЇ.

Авторизований капітал	10,000,000.00
Резервовий фонд	8,100,000.00
Капітал виплачений	6,925,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймають ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave
ВІННІПЕҐСКА ФІЛІЯ N. G. LESLIE, Manager
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руський лікар зі старого Краю. - Одинокий руський лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
Мешкане і офіс [illegible] 415 Pritchard Ave.
PHONE [illegible] WINNIPEG, MAN

„Безпечність Перша"
се золото правило в теперішні часи. Се значить що ви повинні торгувати в того [illegible] що заживає річи в
EDDY'S ANTICEPTIC. ПАПЕРОВІ ТОРБИНКИ.
Еддіс торбинки суть міцні і довго тревалі, не тріснуть і не всипле ся з них нічо.

Спеціяльно на десять місяців.
Богато живучих [illegible] Новим Йорком не можуть звидати нашого магазину
Тимто даємо можливість купити за $28.00 ґрамофон з 40 сьпівами, що давнійше коштував $55 00
На виплат по $3.00 місячно
Жадайте каталоґа. Наш адрес
GREATER NEW YORK PHON. CO
308 310 Grand St. Dept. New York
Продаємо також ріжного рода музичні інструменти

Позвольте післати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і 12 Руських сьпівів на 30 днів
Безплатно Проби.
Не потребуєте висилати ані цента. Ми вишлем вам прямо з фабрики VICTOR або COLUMBIA фоноґраф на безплатну пробу, а як вам сподобаєть, по 30 днях заплатите по
$2. МІСЯЧНО.
Ми ґарантуємо на 15 років. [illegible] ДАРОМ
SAUL BIRNS
117 Second Ave. Dept. New York
БЕЗПЛАТНА ПРОБА.
Для Ню Йорских кастумерів, наш стор отворений вечерами і Неділями.

Спробуйте наш фонограф на 3 місяці безплатно.
Слиб не був добрий, відішліть назад. Проба не буде коштувати ні цента. Тисячі наших клієнтів доказало, що наш фонограф є найлучший
24 і 50 [illegible] руських сьпівів безплатно.
$1. МІСЯЧНО
Ґаранція на 15 літ. [illegible] бо ми фабриканти
Пишіть до нас по руськи, а ми вам вишлемо гарно ілюстрований каталоґ даром
ROYAL PHONOGRAPH CO. 91 East 4th St., Dep. 11. New York, N.Y.

ІВАН ФРАНКО.

ПАНТАЛАХА.

ОПОВІДАНЄ.

Но, Панталаха, — мовив [illegible] ловину плаксивим а на половину насьмішливим голосом директор вязниці, — чи я ті не повідаль, щоб ти се не поривал утікат. Відіш, що ті з того прішло! Досталес патдесат київ перед цілим кримінальом, достенеш кайданки і цілий месец казенки, тай годі. А тамтего панічє, що ти му помугль утікнут, ми его еще зловіме, не бой се! І того самого закоштує, що і ти!

— Ей, бачу, того не буде! — мовив спокійно і рішучо Панталаха

— Не буде! — запищав директор прискакуючи до нього. — Як ти ві смиш так гадат? Откуд ти то віш, же не буде? А я ті повідам, же буде. Чекай ино! Що тебе з вазонки нашу в желєзах випровадіт на гоф, абис се повідаль, як го буду сольдаті прат кіями. Не бой се! Ми се не престрашиме, же он політицки вязен, же он вольни пан і вольни Поляк! Ми му покажеме, же у нас є конституце і ровноправност: що Панталаха дустань, то і Замеховски дустане. Як Вуг над нами, дустане!

Панталаха не відповідав нічого, — стояв спокійно біля дверий тюремної канцелярії, з лицем похиленим до долівки і з полупрезирливим іронічним усьміхом, що грав довкола його уст.

Се був мужчина середнього росту, підсадкуватий, але дуже сильно збудований і мускулистий, одягнений у звичайний арештантський мундур, себто в куртку з грубого, сивого сукна, в таких шараварах і з такою шапкою в руці. На ногах мав арештантські, великі та безугарні деревляники. Лице було обголене і зеленкувато-жовте „від тюремних мурів", волосе на голові коротко обстрижене. Була се звичайна „злодійська, кримінальська" фігура. Лише в великих, чорних очах горіли іскорки великої, невичерпаної енергії, впертости та неутомимої, вічно рухливої, хоч до низьких, злочинних річий оберненої думки, а довкола тонких і гарно викроєних уст грав на пів іронічний, на пів жартливий, гумористичний усьміх, якого не міг прогнати навіть біль одержаних перед хвилею на тюремнім подвірю пятьдесятьох київ.

Пан директор на хвилю перестав говорити проповідь і пильно, уважно оглядув постать злодюги, що стояв перед ним. Були давні знайомі. Панталаха в коротких відступах часу відсиджував уже, як сам висловлював ся, „третю капітуляцію" по вісім літ за крадіжі, доконувані нераз з незвичайною зручністю, але звичайно також майже з дитиначою легкомисністю і з повним недбальством на заманене слідів злочину, так що по кождім такім учинку жандарми просто як у дим їшли до Панталахи, а сей й не думав відпирати ся, лише хвалив ся „штукою", з якою вчинок був виконаний.

Про ті його штуки диво говорено по всьому Поділю, що було ареною його діяльности. Красти для самого зиску він уважав нечестю для своєї професиї. Шукав перешкод, трудностий, які мусіли б були відстрашити звичайного злодія. Конокрадством, що так поплачує на Поділю задля близькости російської границі, він ніколи не бавив ся, — ніколи не крав коний зі стайні або з пасовиска. Натомість [illegible] хвалив ся, що раз тілько в своїм житю „споганив пальці кінським стервом", укравши одному панови четверню з перед самого носа, з карити на серед дороги. Угледів він свою жертву коло коршми на попасі, а бачучи, що з заду до карити прикріплений ремінним поясом тяжкий куфер, перерізав поясе ножиком і пішов на перед тою дорогою, куди мала їхати карита. І справді карита швидко над'їхала пан у середині, а на козлі фірман і льокай. Коли вже карита мала порівняти ся з Панталахою, вдарило нараз заднє [illegible] на дорозі, пудло карити підскочило на пружині, ремінь, що держав куфер, тріснув до решти і куфер упав на дорогу.

— Пане, пане! — крикнув Панталаха, коли повіз минав його, а ті, що їхали в ньому, не завважили згуби куфра, — ви щось загуб[illegible]

Повіз зупинив ся. Льокай віскочив і побачив, що се впав куфер, досить великий і важкий.

— Що за чорт! — крикнув фірман. Як він міг упасти? Адже ж я сам привязав його, як Бог пр[illegible]

І зліз також, щоб оглянути ремені. Наймимчасом по[illegible] гнівати ся, сердитись і приневолювати до поспіху.

— Швидше, тумани, швидше! — кричав. — Не завязуйте одно з другим ременя як слід, і тепер розлазить ся.

— Ні, прошу ясного пана, — мовив фірман, надіймаючи капелюха, — то ремінь тріс. Я мовив ясному панови, що треба нового ременя. Тріс, як би його хто перерізав.

— Ну, то щож тепер буде? — мовив пан

— Мушу вязати. Маю при собі всьо, чого треба. Йди, Фільку, принеси куфер, я наразісінько буду готов.

— А ти, — крикнув пан до Панталахи, — потримай коні! Чого стоїш як туман! Бачиш, що коні муха тне, не хочуть стояти спокійно.

— Слухаю ясного пана! — скрикнув Панталаха і [illegible] чив до коний. — Мій Боже, алеж бо ви побомата виплутались! Прppр! Стій, косю!

І за одним махом зробив порядок, повідпинав нашийники від дишля, а потім, обійшовши довкола одною рукою вхопив за поводи, а другою так само швидко повідпинав орчики від штельваги, закинув їх одному заднєму коневи на хребет, сам сів на другого і крикнув:

— Ну, пане, я вже готов! Бувайте здорові!

І заким пан та його слуги вдужали зрозуміти, що се має значити, заким вдужали відповідно крикнути в подиву й переполоху, вже Панталаха з четвернею був далеко. І заким слуги добігли до коршми та випросили в когось пару лихих шкап, щоб бігти в погоню за злодієм, уже злодія з кінь[illegible] слід застиг. Лиш пробігши якої пів милі знайшли в рові коло дороги покинену упряж крім поводів та наштабрників. І не з[illegible] найстараннійші пошукування [illegible] віднайдено ані злодія, ані коний. Аж пізнїйше, при судовій розправі в цілком иньшім ділі той сам пан, що засідав між присяжними судиями, пізнав Панталаху, а сей добродушно признав ся до своєї штуки.

Та найбільше виробляв Панталаха з Жидами. Не було в околиці богатого корчмаря, купця ані торговця, щоби колись не впав [illegible] твою його промислу. Викрасти з контори прикріплену вертгаймівську касу, витягти заспаному властителеви з під подушки пачку банкнотів, — такі і тим подібні штуки були Панталасі зовсім не в диковину. Ніякий замок не міг остоятись перед його руками. Як фаховий і незвичайно здібний слюсар-самоук він по просту мав пасию до відчиняння замків, доробляння ключів, вітрихів і тому подібних знарядів. Досі розповідають у Скалаті забавну історию, як тамошні Жиди по виході Панталахи з вязниці за порадою рабіна вислали до нього депутацию і взяли ся платити йому місячну пенсию по 30 р., аби лише жив собі спокійно і не робив їм шкоди. Панталаха приняв сю пропозицию і жив спокійно щось зо три місяці. Нарешті остогидло йому порядне жите, і раз перед торговим днем як забрав ся в ночи на ринок, то повідмикав усі склепи і всі брами, повиймав із лад усі дрібні гроші, мідяки та срібняки, та посіяв по ринку. Можна уявити собі, з яким криком і лементом повитали Жиди той торговий день.

Всї ті історії знав добре директор вязниці, і годі заперечити, що вони робили йому подекуди навіть симпатичним сього налогового „майстра злодія", який арештою в цілій тюрмі тішив ся незвичайною популярністю. При тім директор не міг жалувати ся на Панталашине поводжене в тюремних мурах, ані в казні, ані в „лябаторви". Панталаха ніколи не робив „субординації"; навпаки, навіть між иньшими арештантами вмів удержувати спокій, а до всякої роботи, що потребувала зручности та дотепности, був незрівнаний. Одно лише було нещасте: від часу до часу любив зробити збитка властям, а головно — від часу до часу нападав на нього ґеда, і тоді ніщо не могло вупинити його перед раз у раз поновлюваними пробами втечи. Сидить, сидить спокійно три, чотири роки, і нараз якийсь біс приступить до нього, ні про що не думає, як тільки про втечу. Чи просити його, чи напоминати, чи карати, чи замикати до казенки — ніщо не помагає. Раз утік із польової роботи, до якої доокресні державці наймають літом арештантів і від тоді вже не пускали його на роботу. Кілька разів пробував перелізти через мур, що з одного боку замикав тюремне подвіре, раз опустив ся по огневім мурі з даху на вулицю, а остатнім разом до спілки з якимсь Замеховським, політичним вязнем і властителем дібр, утік переібраний за поліціянта просто браною. Зловлено його по двох місяцях аж на румунській границі, а Замеховський пропав як камінь у воду. З признань Панталахи виходило, що Замеховський давно вже за границею, десь у Франциї або Швайцарії. Сього вже було за богато для прокураториї і крім звичайних дисциплінарних кар Панталасі присуджено тепер дати в присутности всіх вязнів 50 київ, які він власне одержав. Пригадуючи всі ті клопоти, які причинювала йому Панталашина втікацьна манія, директор розжалобив ся і напів плаксивим голосом приговорював.

— Буйсе Бога, Панталаха, що ти собе мислиш? Коли ти даш покуй тому утіканю? Вжем ти єдинаст рази утікаль, і що ті з того прийшло? Не ліпше то одседет, що ті присуджено і найти собі спокоєне? Маш еште того пуль року — просім те, не роб віце того глупостві!

Блиснули очи в Панталахи при тих словах, випростувала ся його скулена постать [illegible]

— Пане директори, — мовив спокійно, — Ваша річ мене пильнувати, а моя утікати. Щоб я мав сидіти лиш один день, а сьогодні мені-б трапилась нагода втечи, то втечу. Така вже моя натура.

Директор аж руки заломив [illegible]

— Но, слишіте, що тен мльові! — обернув ся він до стоячих довкола сторожників та ключників. — І такему чоловікови я мам дават моральні науки! Я єму своє, а він мі своє! Слюхай, Панталяха, що я ті еште повім. Ми тут маме наказ від пана надпрокуратора: як еште раз будеш утікаль, а побачимо тебе, то маме право стрілят до тебе, як до пса. Розумиш?

— Знаю се від давна — мовив спокійно Панталаха.

— Но, але я мислім, же тії се юж в тим пуль року не трафі оказія до утіканя! Ідже тепер до казні та відпочинь по тіх лісайших кіях, а звітра дустанеш кайданки і будеш мусіль пересяцеровати се до казенкі.

Панталаха вклонив ся і вийшов, міцно стиснувши зуби при думці про казенку. За ним вийшов ключник.

II.

Хвилю йшли мовчки довгим, темним корідором, нарешті ключник порівнавши ся з Панталахою мовив:

— Слухай, Панталаха, а чуєш ся дуже слабим?

— Я? Від чого? — з нехотя перепитав Панталаха.

— Від чого! Вагатели! Пятьдесять буків дістав і ще питає, від чого?

— Буків! — з призирством процідив Панталаха. — Що мені то значить! Не стілько я їх нераз діставав, тай не таких ваших цісарсько-королївських буків! Якби то пан знав, що не один із нашої браці дістане, коли впаде в руки такої хлопської комісиї, то тоді би пан знав, що значить „витримати". А се що? Ніби мене пятьдесять блох укусило.

— Ей Панталаха, Панталаха! — з щирим жалем мовив ключник. — Чи ти не боїш ся Бога отак марнувати свій вік та свої сили? Дав тобі Бог здоровлє, дав тобі талант у руках, що що очима побачиш те руками зробиш, а ти пустив ся на крадіж, замісь спокійно на хліб робити та Бога хвалити!

Панталаха довгим допитливим зором зміряв ключника від ніг до голови. Се був одинокий тюремний ключник, у якім стоя „собача служба" не витаскала до решти людського чутя. Острий у сповнюваню своїх обовязків, по за їх обсягом був людяний мягкий, і лагідний як дитина, вмів бачити в арештанті чоловіка рівного з ним, нераз злочинного але частійше нещасливого. Арештанти не любили його за те, бо для них не був поблажливий, бо його не можна було підкупити, аби глядів крізь пальці на їх нічні піятики та гри в карти уряджувані в казнах. Коли мав нічну інспекцію, мусіли всі спати в порядку; ані горівки в пухирі не прийміє і крізь віватирку при помочи тростинової рурки не віллєв, ані картяної гри при сьвічці за заслоненою віватиркою не стерпів. Та за те коли иньші ключники та сторожники, може для замасковання своєї потаємної поблажливости, за яку арештанти мусіли їм добре оплачувати ся, прилюдно при властях поводили ся з арештантами як із собаками, били їх у лице і не озивали ся до них інакше, як „ти псе, злодюго!" то ключник Спораш поводив ся завсігди лагідно й людяно, а коли на якого арештанта найшла туга за свободою, він і потішав його і лист до дому написав і відомість від своїків приніс, коли директор не допустив їх самих бачити ся з вязнем. „Спораш у службі собака а поза службою чоловік", такий був загальний суд арештантів про сього ключника. Тим то й не диво, що більша часть їх не любила Спораша, бо мали аж надто богато нагоди входити з ним у колїзиї в часї службових годин, а натомісь його людяні прикмети мало кому були доступні й потрібні. Та проте всі знали, що Спорашеви можна довірятись, що в разі чого він найгорячійше обстане за арештантом чи то перед директором, чи й перед прокуратором і найлагіднійше судить усякі дрібні проступки против острого домашнього порядку тюрми, хоч супроти арештантів сам його остро пильнує. І Панталаха знав на скрізь Спораша, тим то щирі ключникові слова не обурили ані не розсердили його. Він промовив лише, вкоя уперши очи в землю і з легким відтінком смутку в голосі:

— Пане Спорош! Знаю, що ви добрий чоловік і говорите мені се з доброго серця. Але прошу вас дайте сьому спокій. Знаєте, як то у нас кажуть: ніхто не знає, де другого чобіт глодже, і що з воза впало, то пропало. Найліпше перестаньмо про се говорити.

(Дальше буде).

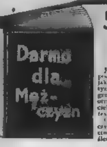

50,000 KSIAŻEK
BEZPŁATNIE.
Wartości $10.00 dla Każdego Mężczyzny.
[illegible]
PRZYŚLIJ TEN BEZPŁATNY KUPON NA KSIĄŻKĘ DZISIAJ.
DR. JOS. LISTER & CO., P 748 Northwestern Bldg., 22 Fifth Ave., Chicago
Panowie: Jestem zainteresowany pańską bezpłatną ofertą i proszę o przysłanie mi Książki natychmiast.
Nazwisko ....
Miasto .... State ....

International DENTAL PARLORS
STEIMAN BLOCK, SELKIRK AVE & ANDREWS ST

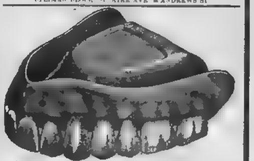

—◆— Найбільше модерний офіс в Канаді. —◆—
Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за $5.00
Вставлене всіх зубів від .... $9.00 і вище.
Наповнене зуба золотом від .... $2.00 і вище.
" " сріблом від .... $0.50 і вище.
" " порцеляном від .... $1.00 і вище.
Оператори, з Американьских і Канадийских шкіл. Женщини до обслуги.
Отворене від 9 рано до 9 вечер.
ТЕЛЕФОН ST. JOHN 5447 ☞ ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ

ДО ВСІХ РУСИНІВ, ЩО ЖИЮТЬ В КАНАДІ.
Маючи щось доброго на увазі, ми раділи-б й Вам покористуватись сим. — Зъсьмо переконані, та віримо щиро, що спосіб який Вам нижче подамо, буде для Вас найвідповіднійший, та найбільше користний.
Знайте, що перед Вами стоять сі, котрих цілию не ошукуване, представлене щось білим як воно в дійсности є чорним, але сі, котрі бажають поліпшеня Вашої судьби — словом хотять Вашого добра і щастя родинного і загального. Не буде цілию нашою кричати, вихваляти щось, що не згоджуєсь з загальною опінією людий, але все що радимо і радити будемо Вам, знайте, що сего бажаємо як собі самим! Тут представимо Вам се, з чого, як загально вже відомо, будете мали користь матеріяльну. — Не доробитесь ніколи, коли за свою працю, працею денною в фабриках, варстатах, підземних шахтах не оглянетесь еще, щоб свій тяжко запрацьований цент подвоїти, потроїти і т. д. — Вам конечно вложити цент ваш в таку річ, котра непремінно подвоїть капітал, котрий Ви вклали в ню.
Сам місцем, де вкладати маєте свої центи, є З Е М Л Я, — І тут маємо на думці місцевість
KAMSACK, SASK.
Компанія котра є властителькою сеї землі постановила собі за задачу помогти нашим людям — дати їм спромогу заробити якийсь гріш, — їй не ходить о заробок, але скорше о поміч.
Впрочім коли не бере проценту від спроданих лотів, коли жде на рати як кому і коли буде найвигіднійше заплатити — в кінці дає до вільного вибору: або купи, або подивись, як не подобаєсь, отримаєш назад гроші — чим треба кращої запоруки як вище згадана. — Котра компанія в Канаді дає своїм покупцям такі уступки?
Сего року се місто видає $134.000.00 на міські потреби Так само C. N. R. Co. видає $100.000.00 на нові шапи і ярди. Тут много робітників буде потребувати ся бо і желїзна копальня піде в рух [illegible]
Лоти котрі Вам представляємо є в найкращім положеню — місце сухе, рівне, в границях міста, довжина 50x122 фітів. Ціни від $100 до $175. З того $10 готівки а $10 місячними ратами без проценту.
Тому не тратьте часу але пишіть сейчас, а не пожалуєте. По бажані інформації і мапи просимо вислати повищу табличку з Вашою адресою а ми Вам все вишлемо безплатно.
До KAMSACK REALTY & INVESTMENT CO., LTD
811-812 Union Bank Bldg. Winnipeg, Man.
Прошу прислати мені поручені факти і інформациї що до River View Park в KAMSACK, Sask.
Імя ....
Адреса ....
С. Р. ....

Сьвяткуйте ювилейний рік Тараса Шевченка!

Вісти зі Старого Краю.

ОГОНЬ ЗНИЩИВ ЦІЛЕ СЕЛО.

В селі Зембшицях, в околиці Сухой запалили діти, бавячи ся сірниками, хату одного селянина. В наслідок сильного вітру огонь перекинув ся на сусідні будинки і знищив 143 селяньских забудовань. Пожежа могла тим скорше ширити ся, що в селі було мало людий, бо виїхали на ярмарок до недалекого місточка. Заки прибула з сусідних сіл огнева сторож, згоріло було 40 загород. В огни згоріло много худоби і попекло ся много людий.

ЖЕБРАК БОГАЧОМ.

Оногди арештувала поліция у Львові якогось жебрака, який продавав на улици сірники, але ся торговля сірниками була лише покривкою для жебраня. Жебрак, торгуючи ся з якоюсь панею попав без причини в таку лють, що хотів єї бити палицею, а поводив ся так неприродно і горячково, що поліция думаючи, що має до діла з божевільним, відставила его до кульпарківского заведеня. При переодягненю его в одяг заведеня, на велике зчудоване лікарів і доворців, найдено в торбі на грудях жебрака 66.000 К в тисячкоронівках. По таким переконуючім доказі розуму жебрака зараз его увільнено.

Львів числив з початком сего року 219.987 душ населеня. В січні с. р. уродило ся 584 дітий, а померло 423 осіб. З поза Львова приїхало в січни 5 932 осіб, межи якими було 4.946 з Галичини 466 з инших коронних країв Австриї, 260 з Угорщини, 126 з Росиї, 82 з Німеччини 13 з Румунії, по 8 з Франциї і з Босни, 6 з Туреччини, 5 з Англії, по 3 зі Скандинавії і Америки, 2 з Африки, і по 1 з Голландиї і Швайцарії.

НАЙДЕНЄ ТОПЕЛЬНИЦІ.

З Теребовлі звіщають, що дня 2 м. м. найдено в ріці Сереті тіло якоїсь женщини. По витягненю пізнано, що се є Анна Чакова, жінка двірского слуги в Лащичине, теребовельского повіта. Після з'єднань єї сестри, Чакова утікла була перед 6 тижнями з дому з Лащичина і імовірно утопила ся тому, що єї муж Павло мав з нею обходити ся в звірский спосіб.

ЗНОВА ВЛОМАНЄ ДО ПОДАТКОВОГО УРЯДУ.

В ночи з дня 30 на 31. м. м. вломили ся до податкового уряду в Копичинцях незвісні злочинці і забрали 20.000 корон. На підлозі полишили листи писані жидівским жаргоном. Насуває ся підозріне, що сеї крадежи допустили ся ті самі люди, що в Ліманові.

ЗЛОВЛЕНЄ ВАТАГИ ЗЛОДІЇВ

В Станіславові зловлено злодійску ватагу, яка в ріжних місточках Галичини опорувала вломами до кас. Заготувала она по більш 8 части по державних кас і банків. Ся ватага складала ся з 4 людий. В ночи з 30 31 марта дістали ся ,,артисти'' до ввою податкового уряду в Копичинцях. Утікаючи звідтам з добичею, вступили ,,в гостину'' до Станіславова, де придержано трох, а один втік. Найдено у них ріжні прилади, які служать до вибиваня мурів і зломів в огнетревалих касах та бровніків.

СМЕРТЬ ПІД КОЛЕСАМИ ЗЕЛІЗНИЧОЇ МАШИНИ

Дня 9. м. м. коло 10 30 год. перед полуднем наїхав особовий поїзд ч 554 який їхав зі Львова до Стоянова на шляху коло Холоєва на віз Стефана Чуби, селянина з Незнанова. На возі були Стефан і його жінка Анна Зелізнича машина розбила віз і [illegible] Чубу [illegible] час, аж доки єї машиніст не спинив. Жертву катастрофи перевезено тим самим поїздом до шпиталя в Радехові, де він помер в кілька годин пізніше. Жена Чуби легко скалічила ся, а конем нічо не стало ся. Випадок лучив ся на полях громади Холоєва в місци, де зелізничий шлях перетинає краєвий гостинець Буськ Холоїв.

СМЕРТНІ ВИПАДКИ

Дня 21. м. м. вийшла коло 7 год. рано Мария Миляк, жена Луця, господаря з Висоцка вижного, турчаньского повіта, до ріки Стрия мочити руки, бо недужала на ревматизм. Коли довший час не вертала домів, зачали за нею пошукувати і найшли мертву в воді. В який спосіб она утопила ся незвісно. — В ночи з дня 16. на 17 марця вибух огонь в домі Івана Іськовича, господаря в Сиречці, турчаньского повіта. Коли вже ціла хата стояла в огни, скочив в середину син Івана Семко, щоби вратувати там суму 880 К. Гроші вправді вератував, але сам так страшно попік ся, що помер по 10 годинах серед страшних мук.

КІЛЬКО ЙДЕ ГРОША НА ТЮТЮН?

Зі статистики за 1912 р. виявляє ся, що в тім році викурено в Австриї за $66.903.189 тютюну. В порівнаню з 1911 р. зросла ся сума о $5 600 000. Найбільше гроша пустив з димом Відень з Долішною Австриєю, бо аж $17 200,000, а наименше Сольногород, бо $600,000. Галичина викурила тютюну за $944,000.000. Держава мала зиску з тютюневого монополя в 1912 р. повал $13 200.000. Виявляє ся, що підвисшене ціни папиросів, цигар і взагалі тютюну не принесло державі страти і не причинило ся до понехання курення.

СОБАКА ВРАТУВАЛА ДВОЄ ДІТИЙ.

Недалеко зелізничого двірця Гайдуна, в околиці Добречина, вратувала недавно в ночи мала вівчарска собака двоє дітий від смерти. Іменно ся собака, власність зелізничого будника Горвати, гавкала в ночи так довго, що аж пан єї пробудив ся і прочуваючи щось лихого, вийшов на зелізничий шлях. Коли перейшов половину шляху, хотів вернути домів, але собака не позволила на се і шарпала свого пана за одіж, і тягнула его вперед. Вкінци будник пішов за собакою і найшов в одним місци на шляху межи шинами двоє напів замерзлих дітий.

Діти утікали пішки перед своїм опікуном до дому сирот в Добречині. Щоби не заблудити, йшли зелізничим шляхом так довго, аж вичерпані і перемерзли упали майже без житя.

,,ГАЛИЧИНА ЧИ СИОН?''

В останнім числі ,,Голоса [illegible] появила ся стаття п. н. ,,Галичина чи Сион'', з якої можна [illegible] пізнати цілі і стремлення жидів в Галичині і пізнати як они чують ся панами на галицкій земли. Причиною сеї статі було ось що: Кілька [illegible] сионістів постановили збирати складки для своїх братів в Сионі, в Палестині. Жидівска осела в Сионі переживає вельми тяжкі економічні часи і терпить нужду і голод. Крок краківских сионістів обурив до крови жидів-поступовців і они помістили в своїм органі статю, в якій старають ся збити погляд сионістичної молодежи бо, мовляв, нема найменшої рациї помагати осеслим жидам на сході, але вперед треба прийти з помочию своїм братам в Галичині, де они мають тільки перешкод до свого природного розвою.

В тій статі читаємо межи вишими: ,,Не в Сионі, не в Палестині, але тут будучина і відродженє жидівского народа! Хай тим дять про се ci, які дали 25 000, заслугуючих впрочім на співчуття сионців, забувають про 800,000 галицких жидів, що для Сиона забувають про Галичину''.

Отсе є слова оборонців ,,угнетених'' галицких жидів слова [illegible] щирого і глубокого переконання, що Галичина є їх одинокою ,,обіцяною'' землею, краєм, в якім жиди мають одиноке місце, щоби збудувати свою вітчину. Не диво впрочім, що галицка жидова може бути такого погляду, бо по правді сказати вся галицка торговля, весь галицкий промисел є виключно в єї руках і остане за дальше при ній, коли ми будемо байдужо сему приглядати ся.

The Atlantic Royals

Ми отворили гарний офіс на 583 Main St.

Отворилисьмо его на бізнес з якого скористаєте ви і ми. В нас купите шіфкарти на всі лінії до краю і з краю до Канади по найнисшій ціні; [illegible] Посилаємо також гроші до старого краю; продаєм колійові тікети до всіх місць в Канаді і в Злуч. Державах. Просимо зайти до нас і поспитайте ся п. РОЗОВСКИМ що говорить по руськи. Він є нашим представителем

A. H. DAVIS
Gen. Manager
583 Main St.
Phone Main 1969. Winnipeg, Man.

На спродаж

два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицями $200 один. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офісі ,,Канад. Фармера''

Предплачуйте найстаршу і найбільшу ілюстровану руску часопись ,,К. Ф.''

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Eal для кави.

[illegible]

National Essence for Coffee Co
Philadelphia, U.S.A.

Одинока директна лінія
з Роттердаму до Америки, з Роттердаму до Канади
[illegible]
A. E. Johnson & Co.
New York, N. Y. Minneapolis, Minn.

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40

Пишемо вам впрост з фабрики один славний GRAND OPERA говорячу машину з 12 руських сьпівів на 30 днів

БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.

По 30 днях, єсли задоволені, можете його затримати а нам платити

$2 МІСЯЧНО.

[illegible]

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
Dept 34 New York, N Y

ПРОЧ З БРИТВАМИ.

Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, з бороди і зоби не було, без жадного болю, не лишає жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 долара через Моней ордер або в реґістрованім листі або почтов. марками в ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як его уживати.

Адрес: Dr BELLINS,
55 Delancy St New York, N. Y.
Потреба агентів

НАША АДРЕСА
,,Canadian Farmer'' Box 3656, St B Winnipeg, Man.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE — PHONE ST. JOHN 474
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді
[illegible]
В день телефон St. John 474 — В ночи телефон St. John 866.

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Родимці!
[illegible]
Alex Calder & Son
БАНКЕРІ.
663 Main St. Winnipeg, Man.
П. А. КАРАКОЦЮК
є наш Український представитель

КУПУЙТЕ ЛИШЕ
Royal Crown Soap
і ховайте купони та звиванці бо вони дуже вартісні
[illegible]
Напишіть по лісту премій де містить ся много річи. премій.
— ВОНА ДАРОМ —
THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
PREMIUM DEPT G — WINNIPEG MAN

НІКОМУ НЕ ДАЙТЕ СЯ ОБАЛАМУТИТИ
КУПУЙТЕ ЛИШЕ ДОБРІ ФОНОГРАФИ.
[illegible]
International Phonograph Co
New York N. Y.

Не платіть готівкою! ФОНОГРАФИ за половинну ціну! на малі місячні сплати по $1.00!
[illegible]
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
New York N. Y.

Тукета T & B папіроси не клеєні.

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Ліски, Гонти.
Точно доставляєм Задоволенє гарантуємо

ЛІКЕРИ
Стара фірма звісна між давніми
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1166. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.
[illegible]

Пишучи — все згадайте, що оголошене бачили в ,,Канадийском Фармери''.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 22-го Мая, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, May 22, 1914 Число 21.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE — PHONE ST. JOHN 474
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.
[illegible]
В день телефон St. John 474. — В ночи телефон St. John 866.

Ще о ,,революциї'' в Колорадо.

В остатних часах ситуация на страйковим язбоєводі о тільки прояснилась, що контролю ростягнуло федеральне військо на все, повіставши під догладом ряду, котрий поступає дуже обережно: милицію усунено з мешканців окружено опікою, без взгляду на се чи они суть страйкарами або ні.

Не кінець на сім. Ґовернер держави Колорадо Амонс скликав надзвичайне засіданє леґіслятури, щоби ся в справі страйку щось зарадило і — як кружать поголоски — рішні знатнійші горожане роблять заходи, щоби ґовернера усунути з його становиска і ставити перед суд. Милиція має бути віддана під суд воєнний і цивільний під закидом убийства.

Як доносять депеші з Денвер, Коло. опозиция против ґовернера є досить сильна і нема сумніву, що будуть предложені резолюциї в леґіслятурі, домагаючі ся усуненя.

* * *

Без сумніву — ,,карта зі двернула ся'' — в відносинах страйкових в тій державі; що правдоподібно більше насильства і надужить там не буде, що в кінци ті, що завинили будуть мусіли за своє діло відповісти. Жаль однак, що правдивий винник уйде кари, мимо сего, що він є головним вождом — а є ним молодий Рокефелер. Він міг одним словом привести лад, а того не учинив. Не ліпше вділав ґовернер, посилаючи, в оборові міліонера, милицію убивати жінок і дітий. ,,Н. Ж''.

ОСТАННА ПРИСЛУГА.

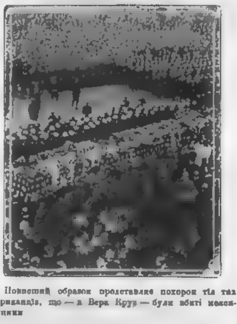

Повисший образок представляє похорон тіл тих американців, що — в Вера Круз — були вбиті мексиканцями

Перед опущенем тіл до гробів, президент Вілсон виголосив гарну промову, яка до сліз врушила його окружаючу масу народу. ,,Они віддали не лише усе те що мали, але і самих себе. Їх пересічний вік виносив 23 роки, були отже в самім розцьвіті свого житя і їх житє було нагло стяте як та цьвітка від коріня. Вічна їм память''.

ВЛАСТИТЕЛЬ ЦІЛОГО МІСТА.

В місті Годерсфілд в Анґлії помер сер Рамсден, що славив ся тим, що до нього належало ціле місто Годерсфілд крім одного дому і лоту. Рамсден без перестанку намагав ся купити сей лот і дім, та даремно. При одній нагоді Рамсден вже обіцяв вкрити цілий лот золотими монетами, але властитель захотів, аби він уставив ті монети не лежма а кантом і тоді переговори розбили ся.

НОВИЙ ВЕЛИТ НА МОРЮ

Гамбурська лінія корабельна збудувала новий, особовий корабель ,,Фатерлянд,'' який буде найбільшим на водах земли. Сей потвір має 58000 тон містоти (більший від небіщика Титаніка), 90 тисяч коний сили, робить пересічно 25.8 узлів на годину. Роблено ним проби і первородні мореплавці величають всі його прикмети під небеса. Першу подорож почав 14 мая с. р. до Ню Йорку.

Хотів вратувати Кравченка і сам погиб.

Екс поліцай Рід, що поміг Кравченкови утічи з вязниці і якого засудили на сім літ арешту в Стоні Маунтен умер страшною смертю вівторок, 19 мая. Він робив, яко карпентер, при будові вежі високо на рустованю. На дошку, на якій він стояв, прийшов другий арештант Гавкінс, дошка вломилась і оба вони впали головою вниз на камінє. Височина з якої впали була 40 фітів. У Ріда був розбитий череп, зломане ребро, зломана рука і вибите око.

Оба ще жили майже пять години і Рід умер 2 мінуті після смерти Гавкінса.

,,НЕМА СПОВІДИ ЗА ПІВ ДОЛЯРА.''

В нюйорській російській газеті ,,Русское Слово'' читаємо таку допись православного Москаля Михаїла Зверева з Ґрінвіл, Кал.: ,,Недавно приїхав до нас з Ню Йорку піп Ч. Я з кількома товаришами прийшов до нього сповідати ся. Піп нас спитав: ,,Кілько даєте на церкву?'' Я на се сказав, що довший час вже не маю роботи, тож не маю що дати на церкву. Потім він мене питає, кілько я хочу дати за сповідь. Я кажу, що маю 50 центів і хочу їх дати за сповідь. На се піп розкричав ся, що нема за 50 центів сповіди і прогнав мене.''

РОСИЯ ПРОТИ АВСТРИЙСКОГО ПРОМИСЛУ.

Російске міністерство марінарки видало недавно припорученє всім російским промисловим верстатам і державним фабрикам, щоби они оминали австрийскі і німецкі промислові заведеня, хотяй би навіть в малій скількости замовлень. Сей розпорядок має доволі велике значінє, бо зі замовленя, які можуть віддати російскі промислові заведеня границї, виносять великі суми. Тому, що Росия саме тепер скоро узброює ся, не можуть російскі заведеня виконати своїх замовлень і тому є приневолені спроваджувати з заграниці много скрінців, а також і готових виробів.

КООПЕРАТИВНА ПРАЛЬНЯ.

В Четфілд, Минн. фармері заснували собі кооперативну пральню. За пране і прасоване рахують 5 центів від фунта. Перуть машинами. За перший рік дохід пральні виносив $5,403.79. Ті, що вживали пральні дістали 10 процентову дивіденду, а уділовці одержали 6 процент від свого капіталу.

ЮВІЛЕЙНЕ СЬВЯТО В ЧЕСТЬ ШЕВЧЕНКА В ВІННІПЕҐУ.

Дні 16 і 17 мая віставуть ся в памяти Русинів-Українців в Вінніпеґу на довго — предовго. В сї дні гідно і величаво Русини-Укр. в Вінніпеґу віддали почесть найбільшому синови України, Тарасови Шевченкови. Сї дні були для сьвідомих Русинів-Українців в Вінніпеґу найбільшим сьвятом, торжеством. Належито заманіфестували свою сьвідомість, зрілість і силу перед чужинцями, які правдоподібно і не снили що Русинів Українців є така велика сила, що у нас є така солідарність, що ми уміємо так величаво пошанувати память свого великого мужа.

Дні 16 і 17 мая будуть правдоподібно записані на сторінки історії Канади.

* * *

Вже вчасно вечером народ почав сходитись до ґалі, де мав відбутись ювілейний концерт в память столітних народин Тараса Шевченка. Зійшовші ся нетерпеливо ожидали хвилі коли підносе ся куртина і на сцені побачать: бесідників, декламаторів або сьпіваків ..

Піднеслась куртина, вийшов д. С. Ковбель і почав свою промову. Гарна була промова! Нею Впов. бесідник запалив в серцях ту любов до свого рідного, до Неньки України. Не дивно Впов. бесідник говорив, та слова його такі здорові, щирі не скоро перестануть гомоніти в ушах тих, які з увагою слухали... Впов. бесідника нагородили грімкими оплесками.

А хто не одушевляв ся своїми піснями, які так гарно, так удачно, артистично відсьпівали мужескі, і мішані хори, якими проводили дд. Савстун і Юидак. Вслухуючись в ті милозвучні звуки своєї рідної пісні, ти мимоволі душею перелітав на свою любу Україну і плакав над поневоленими своїми братами та сестрами, плакав над могилою Батька Тараса, голубив Його, цілував Його...

Кождого разу публика нагородила сьпіваків грімки [illegible]

Соля скрипкові д. Миронка були відіграні артистично. Його публика викликала через оба рази грати вдруге і д. Миронко кождого разу потрафив вдоволити публику якнайліпше. Гарно вивязалась зі своєї задачі пані Ґержабек, яка на фортепяні акомпаніювала д. Миронкови. Ювілейний комітет нагородив букетом гарних цьвітів.

З найбільшим одушевленєм публика витала і прощала д. Миронка і панію Ґержабек.

Що до декламацій то вона випала зовсім добре. Найбільше однак припала до серця декламация д. Я. В Арсенича, який віддекламував поему Т. Шевченка ,,Кавказ''. Кождісеньке слово його вплинало не з уст а прямо з серця. Уся увага публики була звернена на декламуючого, кождий живо ловив його слова і наче поникав після чого або сумнів, або усьміхав ся, або в гровив, в серцю, людям, які знущали ся і знущають ся над Українським народом.

По скінченю декламациї д. Арсенича публика нагородила грімкими і довшими оплесками.

Відчит д. Дячука про Шевченка був досить добрий, щирий. Чисто і ясно та зрозуміло шановний прелеґент представив, змалював житє Т. Шевченка. Кождий слухаючий споглядав на портрет Шевченка, який виднів високо на сцені обложений гарними цьвітами — і думав думу а там і вихоплювались з розбильованих грудей слова: ,,Тарасе! Ти вповні заслугуєш на пошану, велику пошану зі сторони Українського народа. Ти справді єси Батьком нашим''...

Закінчене виголосив д. Т. Д. Ферлей.

З піснею на устах ,,Ще не вмерла'' геть вже по півночи, народ відновлений, живий народ, розійшов ся домів.

Слідуючого дня, т. є в неділю вже від полудня народ сходив ся на площу коло школи на розі Меґреґор і Боррове улиць і около третої години було зібраних що наименьше вісім-десять тисяч осіб. Такого численного зібраня народу в одних місце місто Вінніпеґ еще не бачило.

Трохи по третій з полудня, при звуці сильної банди, музикантів рушив похід з площі. Над головами йдучих повівали Русько-Українські стяги... На грудях похідників ясніли синьо-жовті ленти... І дивлячись на сю тисячну громаду маршируючу головною улицею міста, людина з руським серцем в грудех, мусіла радіти, з радости і слезу з очей випустити.

Похід, дійшовши головною улицею до улиці Бродвей, приустановив ся, музика відіграла ,,Ще не вмерла'', і перейшли на другу сторону улиці. Перейшовши улицею Селкірк дійшли до площі на розі Прічард і Арлінґтон улиць, де знова музика відіграла Укр. гимн, кілька одиниць ще дещо сказали до зібраної громади, відсьпівано ,,Ще не вмерла'' і змучені тілом від довгого походу та з піднесеним в гору духом — всі розійшлись домів.

Будеш, Батьку, панувати,
Поки живуть люди,
Поки з неба сонце сяє
Тебе не забудуть.

ЖИДИ ОБХОДИЛИ ЮВІЛЕЙ ШЕВЧЕНКА

В Бруклині, Н. Й. Злуч. Держ. перший раз в історії жиди сьвяткували память українського поета. Були се бруклинські жиди, котрі уладили обхід в честь Шевченка дня 9. мая с. р. під числом 229 Сакман улиця. На тім великім сьвяті, в котрім взяли участь найзнаменитші жидівські патріоти і також кількох Українців з російскої України, явилось около шість соток народу, переважно самих жидів. З великим зацікавленєм прислухувалась жидівська публика відчитови ,,Про житє і діяльність'' нашого найбільшого поета, який перебивала грімкими оплесками. По відчиті і кількох промовах відіграли визначнійші жидівські актори з Бруклина з ,,Колд Тієйтер'' драму ,,Мати Наймичка.'' Весь дохід з того сьвята призначено для бідних жидів і сиріт.

Висша палата в Льондоні відкинула 104 голосами против 60 внесене в справі признання права голосованя жінкам. Се внесене попирав Барон Куртней але переважала думка, що коли би жінки голосували, то судьба держави спочивала би в руках жінок. А се уважають за велику небезпеку для держави.

ОТВОРЕНЄ ПУБЛИЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ Й ЧИТАЛЬНІ

тов. ,,Воля'' відбудеть ся в неділю дня 24 мая о год. 2 30 по полудни, в театрі Леланд на улици Селкірк.

Тов. Савстун виголосить відчит про вагу

САМООСЬВІТИ

для народу, а хор Воля відсьпіває дві гарні пісні.

Приходіть численно''!

Конкурс

Пошукує ся першої класи Українського формана до друкарні. Мае знати добре по англійски і мати відповідні кваліфікациї і практику друкарску. Інтересовані хай зголосять ся під адресу:
Narodna Drukarnia
901 Main St. Winnipeg, Man.

ДО КАНАДИ!

Ми продаємо шіфкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найліпші шіфи котрі відходять що тиждня.

Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістануть рівні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо якраз як посилати. Спитайтесь людей тих що з нас вже посилали.

Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформациї.

Міняємо доляри на корони, продаємо марки краєві і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх вилатимо і вам пішлемо де скажете.

Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
Е. ҐЕНИК, управитель заграи. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер“
Редактор: О. Гикавий
Часопись „ [illegible] руского народа в Канаді, виходить [illegible] в Канаді і Сполучених Державах на рік $1.50
до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
[redacted] Winnipeg.
Telephone St. John 300.
The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 8,000
Published every Friday at 287 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Щоб не забути.

Незаперечний факт, що під теперішну хвилю, коли провінціональні вибори в Манітобі за плечима, консерватисти докладають всіх старань, аби здобути руські голоси. До здобутя їх вони уживають лише одного одинісенького оружа, школи в Альберті. Кажуть, що ліберали роблять в Альберті, те можуть зробити ліберали і в Манітобі.

Найперше те, що ліберали в Альберті не допустились такого страшного гріха супроти Русинів, який їм приписують консерватисти. Виладили зі шкіл кількох псевдо-учителів тай тільки всего. Та консерватисти роблять з сего політичний ужиток, кажуть, що ліберали в Альберті позвиганяли усіх руських учителів, що позамикали усі руські школи, що касують нашу мову і т. п. „І хто знає — кажуть — чи так само не зроблять ліберали і в Манітобі.

Отсе їх доказ і причина, чому не голосувати на лібералів а лише на консерватистів. Та сего, що двомовну систему в Манітобі завели ліберали, що ліб. ставлять ся прихильно до двомовних шкіл й доси — консерватисти не згадають ні словечком. Не згадають нічого й про те, що консервативний уряд в Манітобі був і є против двомовних шкіл. Вони факта лишають на боці а лише голословністю воюють.

Їм не можна за се дивуватись. Се їх ціль затемнювати народ і користати з темноти народа. Дивуватись однак мусим тим, які зачисляють себе до безпартійних, а попирають конс. партію, ту партію, против якої ще недавно так дуже остро виступали.

Візьмім на пр. народну безпартійну часопись „Укр. Голос." Ся часопись перед кількома тиждними писала: „Але тому що она (консервативна партія) під сю хвилю прихиляєсь до нашої школи .. ми мусимо на сей раз стати по їх стороні."

Зовсім ін. писала ся часопись перед кількома місяцями, а вже головно перед тим нім до брендонського семинара прийшов учити д. Карманський, зн. як в семинари не було руського учи- [redacted]

На учительскій конвенції, яка відбулась 13 і 14 Липня, 1911, виготовлено петицію домагаючись від міністерства просьвіти свого українського учителя в брандонськім семинари, і руських підручників для укр. англ. шкіл в Манітобі. Домагань учителів міністер Колдвел не приняв і „Укр Голос" в 29 ч. з 1911 р. писав таке „Минувшого тиждня відбулась уч. конвенція і, як бувало так і сего року ухвалила ся конвенція домагань до манітобського уряду. Виготовили петицію, вибрали депутацію і пізніше ся депутація предложите ваням консерватам народні домагання.

І яку відповідь дістали сайи депутати? Мабуть, що відповідь вийшла точнісенько та сама, що минувшого року. Пан міністер просьвіти, у якого була депутація збув депутацію звичайними викрутами.. На одно домаганє сказав, що подумають (а звичайно они довго думають), а на иньше знов відповів, що департамент вже робить, лише не так як народ хоче, а так як їм подобаєсь.

Виходить, що пан міністер прямо ігнорує народними домаганями, але зате, як прийдуть вибори, як вони тоді вихвалюють себе.

Тоді можна почути на кождім кроці, кілько то добра они для нас зробили, які они ласкаві та добрі, — тоді они всьо роблять словами

Нехай-же наші читачі памятають за се'

Так слово в слово писав „Укр. Голос" в 29 ч. за 1911. І піде правди діти, гарно писав, правду писав. На жаль однак про те все він вже забув і нині пише що иньшого, самий собі противорічить. Ми отже пригадуємо і віримо, що „Укр. Голос" буде нам вдячним за се. Пригадуємо тому, бо тепер, перед виборами, консерватисти якраз „на кождім кроці кричать, хвалять ся кілько то добра для нас зробили, які они ласкаві та добрі," а того що ігнорували народні домагання через довгі літа, вони нічого не кажуть; того, що не хотіли дати до брендонського семинара руського учителя, який-би учеників був учив по руськи, вони не згадують. Ну але оно своїх гріхів не хотять виявити. Та зате „Укр. Голос," если він справді щиро народна, безпартійна часопись, не повинен закривати їх гріхів, не повинен болай забути сего, що читачів назував аби памятали нещирість консерватистів взглядом наших шкіл, нашої мови і в часі виборів віддячитись їм за се. Нехай „Укр. Голос" буде справедливий, нехай не дволичить, нехай не грішить супроти руського народа, нехай вже раз стане ногою твердо на політичний ґрунт і не хитаєсь на ріжні сторони як та пиниця. Народ не дитина і його не можна задурювати.

Не дбає чи буде ще премієром або ні.

До такого висновку прийшов Др Я. Л ґордон. Його запитано: „Як ви вадивляєтесь на відповідь Сер. Родмонда Роблїна яку дав відпоручникам товариства тверезости?" Др. ґордон відповів: — „З відповіди Роблїна показуєсь, що він говорив так як звичайно чоловік говорить, коли не дбає про себе; він говорив так, як чоловік, що вже кінчить свою політичну карієру і що вже змучений сим житєм. Я отже прийшов до заключеня — говорив далі Др. ґордон — що Сер Родмонд зовсім не дбає на свою будучу політичну карієру, не дбає зовсім чи затримає свою теперішну політичну позицію на довше." Сатирично Др. ґордон еще додав, що з огляду на бізнесову вдачу Роблїна і на його ораторство Роблїн був-би в Злуч. Державах добрим методистом попом, він був би скоро ординований на епископа. Він є природно консерватистом і йому дуже тажко згодитись на яку небудь зміну Він не вірить в нові ідеї. Він навіть може вірити що він хоче вірити

Ще дальше Др. ґордон сказав таке: „Сер Родмонд Роблін є добрим переводчиком людського сентименту. Він вірить, що люди, які домагають ся знищеня бар не суть небезпечні, і, що наші добрі люди суть на пів сплячі. Він не бачить свого небезпеченьства в виступленю против знищеня бар в сій провінції. Чи так само думають і люди? Се велике питане!! Ми — після думки Роблїна — маєм вірити, що ми є напів сплячі. Се однак покажесь при надходячих виборах. Покажесь, чи люди справді суть такими нападниками як консерватисти на чолі яких стоїть великий муж з перед трох-четирох сот літ — Сер Родмонд Роблін."

Не відступає від своєї політики.

Кому не'звісний Боб Роджерс, бувший міністер публичних робіт в Манітобі, а тепер міністер публичних робіт в Канаді. Се людина, якій Роблін може завдячити своє теперішне становище, се людина виборчого перекупства, се політичний махер. Коли був міністром публичних робіт в Манітобі він — в часі виборчої кампанії — сипав грішми на всі сторони, аби лише вдержати Роблїна в силі. Ставши міністром публичних робіт на цілу Канаду він робить то саме, він своєї політики не відступає. За час його урядованя видатки краю на публичні роботи потроїлись. Кобиж еще справді народ, фармері і робітники, мали яку найменьшу користь з тих його видатків на публичні роботи, а то ні Гроші народні видає, роскидає, а народ прямо з голоду пухне, в хвилю безробітє.

Та прийдім до самого факту

Зріст видатків в департаменті публичних робіт за час адміністрациї Robert-a Rogers-a, який знав „вигравати вибори без молитви" суть такі: —

1912 р видано $11.651.947
1913 „ „ 13.158 078
1914 „ ухвал. 18.000.000
1915 „ мають ухвалити 24 330 048

А скілько він виллє грошей в часі дом. виборів, можем лише собі вообразити...

З політичних записок.

В Вінніпеґу, дня 11 марця, 1907 року представителі церковних товариств St. Giles i St. Andrews мали мітінґ на якім вели дебату на тему: „Наплив чужинців". По афірмативній стороні були д.д. A. F. Diehl i G. McLean. По неґативній д.д. R. Guthril і G. Hill. Судіями були: д.д. Dr. Munroe, Rev. D. Spear i Black.

По відсьпіваню соля пани Росс „The Land of Nod" до бесіди покликано пана Diehl, який — починаючи свою бесіду означив, — по нении слова: наплив і непожадані. Відтак, між иньшим сказав таке: „Можливо, що якесь мале число чужинців не суть дуже шкідливими нашому краєви та я вірю, що велике число їх є шкідливими А Канада — (з піднесеним голосом) — потребує горожанів, а щоби бути добрим горожанином то чоловік мусить посідати інтелігенцію, моральність і патріотизм. Духобори і Галичане не суть інтелігентними. Вони не приносять нам нових ідей ані жадної літератури. Вони не посідають моральної сили. І правду говорять ті, що вони чим ліпше стоять матеріально тим більше упадають морально".

З неґативної сторони говорив пан Guthril, і між иньшим сказав таке —

„Канада потребує робітників, а добрими робітниками суть чужинці. Вони навіть хотять вчитись англійської мови. Ми не можем дістати подостатком робітників з Великої Британії, з Німеччини не пускають много іміґрантів і ми мусим вдоволятись тим матеріялом який підходить нам під руку"

По довшій дискусії судиї прийшли до заключеня, що наплив Духоборів і Галичан є непожаданий

Про се було богато писано в консервативнім деннику „Telegram", який згодивсь з осудом судиїв.

Дня 7 вересня 1911 року йдучи вечером головною улицею міста Вінніпеґу з д. Ф. я здибав д. Т. Стефаника. Тоді якраз було перед домінияльними виборами. Стефаник знаючи, що я приїхав з фарми, сейчас запитав мене як стоїть справа політична в Дафін, Ман. Я сказав, що дуже зле, бо консервативний кандидат на посла Ґлен Кембел не має ні найменьшої надії щоб був вибраним.

„О, як так, то я йду ратувати" — сказав д. Стефаник. — „Шкода"— кажу — „нічого вже єму не поможете вже". — „Е, йдіть, там люди всі мої. Як дам їм отам в корчі ґальон віски, а там два і всьо буде добре, ми виграєм". — Розійшлись

Ґальони горівки і бочки пива д. Стефаник справді давав людям, всюди до хатів, не по корчах, але се йому нічого не помогло, бо ліберальний кандидат Р. Крус був вибраний більшостію около 800 голосів. Се знак, що руські виборці в Дафінськім окрузі се люди сьвідомі, голосують сьвідомо. Чи так будуть голосувати і сих виборів?

СОРОК НОВИХ ПОЛІСМЕНІВ В ВІННІПЕҐУ.

Зі зростом населеня, місто Вінніпеґ було змушене збільшити і число полісменів. До недавна усіх полісменів було в сім місті 250 та від тепер їх число буде виносити майже три сотки. Розумієсь, що зі зростом числа полісменів збільшать ся і видатки на „сторожів порядку". Минувшого року було видано на сю ціль 370 тисяч, 536 долярів і 66 ц. Сего року було видано 429 тисяч, 781 доляр, або о $59 245 більше чим торік було видано.

Поліція для злих людей, та ві утримують не лише злі, але й добрі люди.

ПІВ МІЛІОНА НА БУДОВУ НОВОГО ТЕАТРУ В ВІННІПЕҐУ.

Маркус Лоев, театральний магнат закупив недавно в Вінніпеґу Емпресс театр, який знищать а на його місце вибудує новий найгарніший в Канаді театр. Його будова буде коштувати пів міліона долярів, в нім буде місць на три тисячі осіб. Будова почнесь пізно літом або в осени.

Лоев є властителем найбільшого в Канаді театру в Торонто. В нім містить ся поверх чотири тисячі людей.

ОСКАРЖЕНО ЗА СЬМІШНІ ВІДПОВІДИ.

Зате, що в рапорті про народини дитини подав неналежні, сьмішні відповіди, англієць Бетерпал, з Оак Ліф мусів ставати перед судом і оправдуватись.

З його відповідей подаємо лише деякі:

Питане — Де родив ся батько дитини? Його відповідь — В отвертій сіни, в Валтамстов, Анґлія. Питане — Якої раси є мама? Його відповідь — Білої, єли не чистить кухні. Питане — Яке занятє мами? — Плекне невільників щоб з них лупили шкіру

Бетерпал заявив, що його відповіди правдиві і коректні, та судія сказав щоб рапорт поправив, а ні то 15 днів арешту.

РОСИЯ КУПУЄ НОВІ ВАГОНИ.

Міністер торговлі просив о уповажене до видання 59 міліонів рублів на закупно вагонів і машин.

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЕЛЯ і Ко.
ОГОЛОШЕНЄ!
Шіфкарти з Европи до Вінніпеґу лише $40.
і то на найліпші почтові шіфи.
Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути вищі.
Виготовляєм старокраєві документа леґалізовані ц. к. Конзулатом а іменно: — контракти купна і спродажі, повномочія, перепроваджуєм процесе в старім краю, виробляємо увільнення від справ військових і т. п., як ріавнож виробляєм ріжного рода тутешні документа, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей сьвіта, купуємо і спродаємо доми, лоти і фарми як рівнож і мінаємо реальности.
Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпеґу
J. G. KIMMEL & CO.
[redacted] Телефон: St. John 2003 Winnipeg, Man
J. G. KIMMEL, НОТАР

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріальне в Вінніпеґу.
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible] з старого краю і Канади.
ВИРОБЛЯЄ контракти, [illegible] і всякі інші документа старо-крайові і Канадийські.
ПРОДАЄ шифкарти на всякі кораблі, [illegible] 4 до 7 днів.
ВИМІНЮЄ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частей [illegible]
ПРОДАЄ і КУПУЄ ґрунти з старім краю і Канаді, а [redacted]
В всяких справах [illegible] удавайтесь до нас
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
341 Main Street - Winnipeg, Man.

Дописи.

Стоні Маунтейн, Ман.
Хвальна Ред. „К. Ф."

Прошу висилати мені Вашу часопись, за котру обіцяюсь невдовзі заслати пренумерату.

Я ще не довго роблю тут в каменьоломах однак зазнавав вже, як консерватисти творять ворохобії, як сильно аґітують за консервативною партією. Вони лише крутарством і лайдацтвом старають ся заманити наш народ у свою кошару та є надія, що їм ся штука не вдасть ся.

Щось більше напишу другим разом.

В ґорецкі.

Мусідора, Алта.
Хвальна Редакціє „К. Ф."

Прошу помістити моїх пару слів у Вашій дорогій часописи.

У нас фармері почали сіяти пшеницю ще 13 квітня і до сего часу пшениці посіяли всі фармері Вже зачали орати на ячмінь і овес, але що великий дощ падав через цілу добу (т. е. 3 мая) то фармері були змушені застановитись з оранєм на кілька днів, бо води майже на всіх фармах було богато На фармах, що суть горбоваті то дощ нічого не пошкодив, на таких фармах люди сіють і орють, там не мокро. Як далі буде — не знати.

Тепер хочу сказати щось иньшого

Як довідаюсь то Карманський від'їздає назад до старого краю. І вже заздалегідь плачуть деякі за ним, жалують за Петрусем. Але хто за ним жалує і плаче? Усі ті, що до людей не вчисляють ся. Фармері, і фармерам прихильні люди, загалі усі ті, що стоять за правдою, не жалують за Карманським. Бо і за ким там жалувати. Сли безрога прим. порве город, то чи є за то жалувати? Не думаю! Карманський нас фармерів назвав, прозвав як лише умів і хотів і ми зато за ним не будем жалувати, а радше радіти, що позбулись его. Він вчений чоловік і думаю, що — вернувши до старого краю — буде бодай пасти польські свині. В Канаді він нічого не міг зробити, не вдалось єму запровадити нас русинів до консервативної кошари і з нічим, без слави, впосліджений поїхав там звідки приїхав. Нехай і сліди по нім на канад. земли затруть ся, бож то наші діти ще проклинали б нас, що такого малпюка вплекали в своїй вітчині.

Подаю своє повне імя, аби Карм. лакеї не думали, що го п. редактор, Гикавий вігадує такі дописі і підписує чужі імена.

читач „К.Ф."
Леон Бойда.

Тройнор, Саск.
Хвальна Редакціє „К. Ф."

Посилаю одного доляра яко пренумерату на „Канадийского Фармера" і прошу по отриманю грошей висилати часопись на нижше подану адресу.

Признаюсь, що до сего часу предплачував і [redacted] „Канадийского Русина", але та часопись вже чось апатичала. Всі сторінки „Канад. Русина" переповнені лише якимись сварнями та такими паскудними словами, яких чесний чоловік навіть ніколи в бесіді не уживає. Але нема що дивуватись, ві редактор має університетське образоване і степень Др.

Ну, ну, як що так далі потреває, то здає ся, що Др. Сушко буде доганяти вуйка Карманьского.

Здоровлю читачів „К. Ф."
Дмитро Мацук

Вінніпеґосіс
Хвальна Редакціє! —

Як ваша ласка, то прошу помістити моїх пару слів у вашій поважній часописи Не можу йоправді стерпіти бо як тота приповідка каже: — не люблю того, що вире а дивить ся. Так і осе про що зараз вам скажу. Я читав в часописи „Канада" ч. 14. що Стефан Барварук написав... Він дуже нечесно поступив, він через свою нерозумілість зайшу, нерпу в Канаді. часопись згаьбив і під дописею підписав ще й других людей і є цілком не розумно він зробив. Бо то так виглядає, що дав хтось гобі хліб, а по дорозі еще хтось дав другий кавалок хліба і тя той перший кинув в прияни другий. То так робить і С. В. Дочекав ся чичої часописи тай зовсім в нічім невинну, добру часопись „Канад. Фармер" кидає і дочче ногами. Та Ви Впов. читачі думаєте що єму так дуже ходить о часопись, яку хвалить? Та де там! Єму консервативна партія давала почту за тое, що підмовляв людей, аби голосувати на конс. партію, а тепер чистомосько, що от я такий запеклий консерват, що не хочу навіть читати „К. Ф". Не хочеш, то ніхто до того тебе не просить. Ніхто почти в тебе не відбере хочбись які часописи читав, треба читати всілякі часописи і розберати річ, що куда йде, але йти тих на сліпо то ніц не варта.

Що до „К. Ф." то най собі хто хоче говорить, що ся часопись і така і така, але я „К. Ф" таки хвалю і поважаю. Бо як би не „К.Ф." то би богато руского народа пропало для руської справи. Ся часопись то як той піонер і ві ми богато винні. Отож прошу Вас Впов. читачі „К. Ф." сказати чи не правду я пишу?

Здоровлю читачів „К. Ф".
Правдолюб.

Предплачуйте найстаршу і найбільшу ілюстровану руску часопись „К. Ф."

Др. Левицький Василь.

Значінє Тараса Шевченка.

В хвилях тяжкого упадку і безграничного горя посилає Бог народови пророків, котрі остерігають народ перед загибелю, потішають і підбадьорують його в горю. Божим пророком українського народа став Тарас Шевченко, котрого столітну роковину рідна сьвяткує нині ціла Україна, а з нами і весь інтелїґентний загал Европи. Сто літ назад находив ся український народ в найбільшім упадку: по втраті політичної самостійности, по знесеню гетманської власти та ціловитім прилученю вільної гетманщини під російський царат, по здавленю послідної відрухової проби визволеня в гайдамаччині, наш народ зневірив ся, обезсилив ся, і став постепенно загибати, козацька старшина покорила ся, шляхта й дворяньство відчужили ся від свойого народа, спольщили ся, помосковщили ся, духовеньство підупало матеріяльно й морально, церква втратила свою божественну поваґу; лиш денеде лунала ще під сільською стріхою українська стара дума, ще старша колядка або й найстарша щедрівка; вони були тою золотою ниткою, котра звязала весь розділений кордонами український народ. Ся рідна пісня настроїла пророчу бандуру Котляревського, котрий очайдушним голосом зареготав ся на руїні українського політичного житя; вона виростали і виплекали нам Тараса Шевченка, котрий як пророк посітив нас в горю, власним мученичим житєм приспішив приверненє для народних мас волі і знесенє кріпацтва, своїм пламенним словом збудив весь народ з столітного сну, зединив його по всіх кордонах в одну велику сімю і визначив ясно ціль, до якої нам спільно стреміти. В тім саме велика заслуга Тараса, що збудив нас, опамятав перед загибелю, підняв в імени всіх народних мас борбу за наші народні і людські права, підніс грізний протест против всіх кривдників і гнобителів України, загрозив і царям і всім „гончим псарям" такою самою карою, яку вони нині для народа видумують. Він накликував до всіх перевертнів і зрадників і взивав їх, щоби схаменули ся, поки ще час, нераз і не два довело ся також впорові ленній українській інтелїґенції почути гіркі слова докору і досади, котрі однак виливали ся не так з ненависти до тої сурдутової верстви народа, як більше з великої любови до тої другої томлячої верстви народа за котрого інтелїґенция повинна постояти, а не постоляк. Шевченко не поминув ані одної сторони нашого житя, щоби його не осьвітити, не осьпівати, або не заплакати над ним: горе знеславлених покриток і їх природного сімени, як злобно нашого житя, неслава цілого народа, нечесть будучого імени — глибоко вражали національну гордість кобзаря; обморочене до лукавих розпустників находило в піснях нераз искрений осуд; память давних предків, котрі за найменшу кривду люто карали й не позволяли ворогам Україну катувати та народ осквернити — та память гомоніла в його піснях, довго гомоніла, довго-довго кров степами текла й червоніла; стогне небо, стогнуть гори, земля стогне — гнеть ся, а згадаєш тоє лихо, серце усьміхнеть ся; з того минулого й пережитого, з тої правди й поезиї виростає і розпламеняє ся нам політичний ідеал самостійної України, основаної на загальній рівности, та братолюбію, ідеалї, котрий ще в XIX. віці находив ся в країні думань і мрій, а нині стає в нас політичним, конечним і реальним постулятом нашого дальшого розвою. Серед ріжнородности образів Тараса бачимо гарні картини з нашого суспільного житя: віра, любов, ідеал, за котрим Тарас в житю так тужно гонив, найшла собі в поезиї почетний відгомін: дівчина остає вірна свому милому, хоть він вертає з неволі сліпим калікою, мотив, який Шевченко позичив собі з модної тоді Лессінґової Мінни з Барнгельм, на українській почві виступив у вартійших чертах як „Невольник," в „Тополі" дівчина на взір Овідових метаморфоз перемінює ся в дерево в тузі за милим, котрий погиб десь в борбі і не вертає; в „Хустині" дівчина йде в монастир, щоби не накласти на себе руки по страті милого; в „Калині" гине на могилі під калиною дівчина, захоплена тим Вертерівським настроєм, який Міллер дав у своїм Зіґварті, як безпосередно подражанє Вертерови ґетого; геройська любов матери, яка способна для щастя свойого сина до найбільшого самоствердженя; в західно європейських літературах ледво чи найде собі якусь прикмету подібну до „Наймички." В „Снї" та деяких думках та псальмах біблійним ладом порушив Шевченко найживотнійші питання нашого буденного житя, схристіянізував нашу політичну жалобу до Бога, та повчив, щоб ми на прю з Богом не ставали, хоть нати знущають ся над нами і наша воля ніша спить —. В „Неофітах" величає геройську смерть за правду і загально добро, та каже народови брати собі за примір тих первих християнських мучеників, котрі радо приймали хрест і смерть і рани й муки за слово правди і любови великого Месії з Назарета; в „Марії" дав Шевченко патріярхальну картину з житя матери Ісуса Назарейського, представив нам дійсних жителів землі, може в дусї німецького прозріня, пропаґованого Лессінґом, а основаного на французьким та анґлійськім прозрінї, однак всі виведені поетом постати чистотою своїх думань, не порочностию своїх простих людських почувань, та сьвятостию своїх стремлінь виносять ся понад все, що земське, в країну божественности, в небесне царство мира і краси.

Одно з найчастійших голосінь поета се його плач в неволі, його туга за вітчиною, його туга за працею, за щастєм, його жаль по причині змарнованих у сніґах молодих літ, запропащеного таланту та знищеного житя. ті його лірчині думи своєю ревністю перевищають пісні старого римського також на чужину засланого поета Овіда, котрий в своїх „Смутках в Понту" оплакував свою долю; думи Шевченка визначають ся такою глубиною щиролюдського чувства, що ще нині читаємо їх зі сльозами в очах, що ще нині вони в силі викликати в нас гнів і обурене на тих всіх, котрі Кобзаря заслали в сніги. Та найживійшою і наймогутнійшою поезиєю Шевченка є його „Заповіт", „Поховайте та вставайте," завіщанє, якого другої части ми ще досі не сповнили. Бо ми що досі не розуміємо добре Шевченка. Вчені критики Шевченка, котрі крім своєї і трохи польської, а найменше російської літератури ледво чи могли-би зрозуміти се історичне й літературне европейське тло, на якім прийшло ся Шевченкови працювати, вони навіть не завдають собі труду, щоби вглубити ся в творчість поета та осьвітлити її як слід; польські критики, котрі для своїх завсігди політичних цілей уміють всяку слабшу сторону противника дуже добре використати, гуляють собі по памяти нашого поета та уповають на свою безкарність серед лінивого і сонливого українського літературного сьвіта; а чужим критикам про се байдуже. А впрочім, якби оперти ся лишень на тім, що подає сам Шевченко, ми прийшли би до висновку, що сей чоловік власною працею і власними заходами здобув собі універсальне і далеко красше образоване, як деякі нинішні вчені, що покінчили правильні школи. В „Артисті" признає Шевченко, що обертав ся дуже часто в німецьких кругах, ся обставина виставала, щоби Шевченко міг пізнати нову німецьку літературу ґетого і Шілера знав Шевченко дуже добре, відгомін ґетового, Фавста, а головно його „Цуайґнунг" бачимо в Шевченковім „Заспіві" і вступі до „Гайдамаків;" Шілерові „Розбійники" були літературним первообразом „Гайдамаків." Його „Кабала і любов" находить собі на українській почві свої рідні сюжети, німецьке прозрінє, репрезентоване Лессінґом і його виднавчими критичними розправами з области релиґії — перенято Шевченком в його деяких творах, стягнуло на Шевченка ще до нині трелякову подібну наґінку, як то колись зроблено Лессінґови; визвольні поезиї німецьких поетів наполеонської доби причинили ся богато до скріпленя патріотизму у Шевченка, особливо Арндт, котрий товк ся по Росії та в Росії навіть друкував свої патріотичні твори. Що Шевченко знав і романтиків німецьких, про се сьвідчать його баляди, котрі в дусї тодішнім виростали; за то неприхильно відніс ся поет до романтичних фільософів, котрих остро осудив в „Посланію," а осуд його нині майже загально апробований. З инших літератур знав Шевченко анґлійську, французьку та мабуть деякі словянські; з історії знав старинну історію добре, — його „Неофіти" не повстали за „Кво вадіс" пана Сєнкевича! Шевченко знав середновічну історію, особливо звертав увагу на деякі церковні віфуки і на реформацию; нову історию силою самого факту мусів знати, а знів дуже скоро і дуже добре у всім руководати ся, коли глядів для України її Вашінґтона. Так отже пильна і розумна лектура доповнила гармонійно образованє Шевченка; до його образованя причинило ся і се, що приставав з найлучшими людьми, що ходив дуже пильно до театру і на концерти: та найголовнійша часть з викінченю образованя припала штуці малярству і різьбарству: ученик петербурської академії наук мусів познакомити ся (гляди „Артист") з найзначнійшими творами всіх більших малярів і різьбарів, він мусів дати доказ свойого знаня, коли одержав диплом художника! Не жаль ми нині ледво чи маємо позбирані всі малюнки Шевченка! І як нам його розуміти? А хтож почує в собі силу говорити тепер про вплив Шевченка на пізнійшу літературу? А вплив сей не ростягає ся лишень на українську літературу, але він мусів природним фактом поширити ся і на російську і на польську літературу! Я не беру се тут рішати, чи Шевченко писав під впливом прим. Сенкевича, чи його трильоґія се „пандан" до „Гайдамаків" Шевченка, а „Кво вадіс" — до „Неофітів." Я нині ствердну лишень тут, що вплив Шевченка на українську, а дальше на польську і російську літературу мусів бути, хотяй наука нині про се ще не заговорила. Велич Шевченка як чоловіка, як поета, як маляра, ми нині ще не вспілі зрозуміти. Знаємо лишень се певно, що Він був нашим пророком; Він предсказав, що кріпацтво мусить бути знесене, що людські права мусять бути привернені. Його пророцтво сповнило ся. Він предсказав, що його пісні — слова підуть по Україні і сьвіт новий отворять та й славу собі найдуть, — його пророцтво сповнило ся. Він предсказав, що буде похований над Дніпром на Україні, щоби там міг чути й видіти ціле грядуче житє українського народа. Його пророцтво сповнило ся; недалеко Канева стоїть собі висока могила з залізним хрестом, тамтуди що року йдуть українські путники, щоби скріпити свої духові сили та набрати охоти й запалу до дальшої праці. Коли отже названі й неназвані пророцтва Шевченка сповнили ся, то щож нам більше ще полишає ся, як сильна і непохитна віра, що і се його пророцтво, про котре Він згадує в другій части „Завіщаня," сповнить ся, що ірвуть ся кайдани, вийде вона, встане Україна, розвіє тьму неволі і засьвітить сьвіт правди!

Бережани, 8 марта 1914.

Про звичаї і норовини Турків.

Турки, на взгляд з виду і будови тіла є людьми гарними. Уміркувані в їді і напитку, вміють терпеливо зносити всякого рода невагоди. Гордість і рівнодушність на все становить головне знамя їх вдачі; при тім є се нарід лінивий. Турок пересидить цілий день на софі курячи люльку і думаючи Бог знає о чім. В Царгороді можна надибати богато таких, котрі через ціле своє житє не були поза містом.

Вроджено лінивство і гордість Турків получені з найбільшою темнотою. В кождім Европейцеви бачить він жебрака, котрий від досьвідку мусить працювати, щоби з голоду не згинути. Правда впрочім, що Европейці знають множество ремесл і штуки, котрих він не знає, але після понятя Турка се власне є доказом убожества. Турок думає собі, що лише він один сотворений до уживання волних роскошій. Турок любить достатки, але щоби їх добути, не допустить ся ніколи крадіжи, ані обману. Дуже часто подибуєть ся на сході склади товарів з позачиненими дверми, лише замість них закриті суконною заслоною. В Пере, передмістю Царгорода уже не видно сього довіря, бо там мешкають Греки, Німці, Італійці і Французи.

Турок є переконаня, що має право робити з невірними, що йому подобаєть ся і тому часто лучаєть ся що убє невірного, але ніколи не поповнить обману ані не обкраде. Після европейских понять, приниманє грошевого дарунку, понижає того, котрий його дістає; у Турків кождий приймає від старця аж до самого султана, „бакшиш" або як у нас „на пиво" не тільки що бере Турок без засоромленя, але навіть упоминаєсь о нього при нагоді. Одного посла, котрий був у міністра війни в Царгороді, сейчас по його виході від сього достойника, обскочили служебні офіцери і посол мусів їм дати по кілька пястрів, неначе европейским льокаям.

Турецкий нарід незвичайно побожний, хоч не привязує великої ваги до поверхових обрядів, але за то точно виповняє свої приписи релиґійні. Пять разів на день муезин, слуга церковний з мінарету, скликує мусулман до молитви. На сей поклик кождий покидає найпильнійшу справу а береть ся до умиваня і молитви В приписаній годині можна бачити Турка чи на поли, чи на гостинци, коло студні або жерела, як клячить і відмавляє молитву, а навіть найбільша небезпека не відірве его від сего обовязку. Вмиване є тісно получене з молитвою і становить релиґійний обовязок. Є то дуже мудрий припис, бо в таким горячім підсоню, лише чистість тіла може охоронити від всіляких недуг.

Нема релиґії, котра би так строго наказувала роздавати милостиню, як магометаньска. Тому і ніґде нема більше громадских, публичних закладів для бідних, подорожних, калік і хорих, як в тих краях, котрі визнають іслам, себто віру магометаньску. Приписи Корану наказують уважати всяку власність добром загалу, котрого властитель є лише дочасним управителем. Така благородна наука була дуже часто надуживана Росказують що коли султан Магмуд II. входив одної пятниці до мечету, обдертий старець заступив йому дорогу, а зложивши руки на груди на знак пошани, сказав: Могучий султане, чи віриш в се, що наш великий пророк сказав? Так, відказав монарх, вірю в сьвяті слова Пророка. Добре отже, Пророк сказав що всі мусулмани є братами, тому поділи ся своїми достатками з своїм братом.

Султан засьміяв ся вийняв штуку золота і дав старцеви. Але старець почав гріш обертати на всі боки і киваючи головою сказав. Мій брате, яким чином я дістаю від тебе лише оден цекін? Чи се називає ся поділом, коли Ти маєш тільки золота і срібла, що і двіста верблюдів не двигне? Тоді султан погрозив пальцем і сказав: Мій брате будь вдоволений і мовчи, та не кажи нікому, кілько я тобі дав, бо родина наша є дуже численна, а коли всі брата мої прийдуть своєї частки домагати ся, тоді не лиш, що мені не стане, але ще і ти з свого цекіна мусиш щось віддати. Старець не відповів на се ані слова, вступив ся на бік і полишив султанови вільний перехід до мечету

До закладів публичних належать також студні і фонтани, котрі є на всіх улицях, площах і публичних дорогах. В горячих краях сьвіжа і зимна вода належить до найбільших добродійств; турецкі студні є звичайно обмуровані і тому подібні до каплиць. Число їх велике так, що нераз можна їх кільканайцять в одній ряді з певнім віддаленю при гостинцю побачити, а всі ті студні виставили побожні люди для своїх ближних. На кождій з них є напис золотими буквами, виказуючий якесь рече з корану

Добродійність Турків обіймає і звірята. В Царгороді волочать ся множество безпанських псів, котрі живуть з ласки мешканців. А є їх без числа, так, що через них перелазити треба, але зато в ночи наповнять місто вйтем і є дуже небезпечні для тих, що відважать ся вийти з дому без ліхтарні, Для сих звірят є в Стамбулі добродійні заведеня. Побожні мусулмани переказують в завіщанях значні суми на купно для них мяса, надіючи ся придбати собі в сей спосіб ласки неба.

Вісти зі Старого Краю.

РУХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ ЧЕРЕЗ КРАКІВ

Статистика переселенчого руху за перший квартал с р представляє ся ось так: До Америки переїхало в тім часі 9.321 австрийских горожан і 12.264 російских підданих. З Америки вернуло 9 748 Австрийців і 3.545 Росиян. До Прус виїхало 164 277 Австрийців і 41.501 Росиян, вернуло 2 609 австрийских і 383 російских робітників. Переселенчих аґентів арештовано загалом 16, з сего 13 задержано у вязниці, а прочі будуть відвічати з вільної стопи.

НАДУЖИВАНЄ КАТ. СПОВІДИ СЬВЯЩЕННИКАМИ ПОЛЯКАМИ.

В часі, коли Поляки римо-католики в Прусії уладжують голосні протести против того, що римо-католицьке духовенство німецьке не йде під лад національно релиґійних домагань своєї польської пастви, в тім самім часі польсько рим кат. духовенство в Галичині, не перебираючи в способах, надуживає католицької релиґії для польских політичних цілей. Ось факт — один з многих. До Ягольниці, місточка в чортківськім повіті, приїхав перед двома місяцями польський ксьондз, що взяв ся дуже ревно до будованя Польщі на руській земли. Хоче конче, щоб Русини латинського обряду говорили лише по польськи і використав до того великодну сповідь. Всім, хто на сповіди признав ся що дома говорить по руськи, задав покуту говорити по кілька місяців а навіть і по рокови тільки по польськи, хоч деякі сьвідоміші латинники Русини звертали йому увагу, що се неможливо, бо не вміють ні одного польського слова Наслідок сих покут є такий, що в домах „покутників" повстали сварні, а навіть бійки, самі покутники зіставались на сьміх других людий. Доносячи про се пише Свобода: Чи нема кому поучити сих людий, що робота польського ксьондза крайно протизаконна, бо як можуть бути Чехи, Німці, Французи, Італійці і богато инших народів латинського обряду, так можуть бути латинниками Русини. Нікому в сьвіті не приходить на гадку силувати Чехів, Німців, Французів і т. д., щоби вони говорили по польськи, тому що вони латинники, і так само польський ксьондз в Ягольниці не має найменьшого права силувати Русинів бути Поляками, тому що в ни є латинського обряду.

КРАЄВА ПОЗИЧКА ПОЛАГОДЖЕНА.

На конференції віденьских банків прийшло до порозуміня в справі галицької краєвої позички. Виносить она 80 міл корон, є 4 і пів процентова і має бути сплачена в золоті по курсі 87 і пів процент.

ВИОРАВ ГРОШІ.

Оногді виорав хлопець в поли в Долинянах, рогатиньского повіта, горнець повний срібних грошей з XVII. віка. Величина грошей є ріжна. Найбільші є величини теперішних 5-коронівок, а найменші величини сотика, лише трохи тонші. Найбільше їх є з часів короля Жигмонта III. і Яна Казимира. Подібний „скарб" найдено перед роком в Калущині, який майже увесь пропало „на шмельц", бо гроші з тих часів не є рідкостию. Таких горшкових „шадниць" було давно без сумніву не мало і з часом ще не одну викопають.

В Кополнищи коло Зимної Води під Львовом в Галичині жила при своїх родичах 18-літна Марія Стахаківна, звісна красуня в цілій околиці. Залюбив ся в ній син властителька тамошнього фільварку, з яким дівчина часто стрічала ся Скоро минули залюблени місяці любовя, а небавком почула ся Марія Стахаківна, що стане матерію. Про се заговорило ціле село. Молода дівчина породила дитину, а користаючи з того, що дома не було під ту пору нікого, завинула її в шмати і лишила в куті сіний. По кількох днях набрала сил і закопала дитину глубоко в сінях під землею. Опісля поїхала до Львова на службу. Звернула на се увагу жандармерія, а відшукавши дівчину у Львові, стала її випитувати о причину виїзду до Львова. Дівчина призналась до всього Жандармерія арештувала її, а лікарі казали відкопати дитину і ствердили, що вона народила ся жива Стахаківна стане небавком перед су- [redacted]

Зі Старого Села доносять, що в понеділок, в другий день лат. Великодних сьват, убила Марія Франків свого мужа Антона. Іменно коли старші діти пішли до костела, вислала Марія двоє молодших дітий в поле, а сама убила мужа сокирою Опісля хотіла утопити ся, але сусіда єї перешкодила. Антін Франків помер під сокирою. Обоє пережили 27 років і мали 7 дітий.

(Продовжене на 5-ій стор.)

Всячина.

НОВИЙ ТВІР ТОЛСТОЯ

Петербурский кореспондент часописи „Темпс" доносить, що підчас остаточного прятаня в комнатах Толстоя на Ясній Поляні, віднайшов бувший секретар Толстоя новий твір, драматичну штуку під заг. „Горожанин Петро." Штука писана уже надбало з багатьома замітками, які треба що-йно упорядкувати щоби можна твір вистатити. Усї подробиці дотичного твору, його уклад для сцени та видана друком, остануть в руках М. Черткова, який є виконавцем послідної волї Толстоя.

В наукових кругах викликало се відкрите велику сензацию. Учені домагають ся, щоби твір чим скорше оголосити друком.

ПОЛК З ЧЕРВОНИМИ НОСАМИ ВІД ЧЕРЕВИКІВ.

На спомин борб перед сто літами надав російский цар 61 полкови інфантериї особлившу відзнаку. Жовніри і офіцири сього полку мають носити від тепер черевики з червоними носами. З тим відзначенем є така справа: Полк цариці Катерини ч. 61 відзначив ся в многих походах. Коло Кунерсдорфу боров ся проти Фридриха Великого і своєю надзвичайною хоробростию спровадив рішене. Цариця Елисавета відзначала полк, „котрий стояв по коліна в крови" тим, що казала йому носити червоні пончохи. Коли відтак заведено нові уніформи, затер ся спомин славних діл полку; навіть назву змінено. Але жовніри остали і дальше хоробрими. Вони боролись проти Наполеона і під Австерліц вибили ся на перше місце перед всіми иншими полками. В борбах 1813-14 р. знищено сей полк так, що остала за ледви одна-одинісенька компанія. Нове відзначене має отже пригадати хоробрі діла старого полку і є передовсім нагородою за червоні пончохи, на які заслужили жовніри при Кунферсдорфі.

НАЙБІЛЬШЕ МІСТО В АМЕРИЦІ.

Після обчислень федерального бюра конскрипції населене Ню Йорку виносило першого червня, 1913 - 5 мілїонів 333 тисячі 537 душ. З того припадає на дільницю Мангатен 2 мілїони 536 тисяч 716, на Бруклин 1 мілїон 883 тисяч 696, Бронкс — 529 тисяч 198, Квінс 339 тисяч 886, а в Річмонд 94 тисячі 43.

За послідні 4 роки населене зросло о 558 тисяч 654 душ.

ДЕЩО З ПРЕСОВИХ КУРІОЗІВ

Недавно появила ся французька книжка, в котрій автор, Шамбір, подає історию журналїстики і говорить про организацию преси. Наведемо кілька цікавих уступів з тої книжки. Хинці, котрі на довший час перед Европейцями знали особливші прикмети магнетної іґли і мали стрільний порох, кажуть, що й журналїстику вони винайшли. Одно певне: перші числа „Кінг-Пао" (Пекінської часописи), яка ще й тепер виходить в столиці Хін, мають що найменше девятьсот літ віку. Про „Кінг Пао" є вже бесїда в одним оповіданю поета Сучена, котрий помер в р. 1101 по Хр. Многі хінські учені кажуть навіть, що ся часопись є ще далеко старша; про неї згадують деякі поети вже за династії Танг, яка володіла від р. 618 до до 907. Одно число „Кінг Пао" має двайцять карток довгих на 18 центиметрів, а широких на 10 центиметрів, кожда картка поділена червоними лініями на сім шпальт, а в кождій шпальті є около чотирнайцять букв. Картки пришиті до окладинок з жовтого паперу; в горі, з лівім роді стоїть титул часописи „Кінг Пао".

В цікавий спосіб поступають з друкованим словом в Туреччині. Тут є довгі урядові лїсти творів признаних небезпечними для держави, котрі доперва по основнім очищеню з всього злого можна читати. З неодної книжки вириває цензура по кілька карток, вимазує цілі рядки або поодинокі слова. Комічною є турецька цензура, коли видає війну заграничним словарам. Небезпечними є у неї слова: вибирати порвати ся, вищити, ворохобити ся, красти, плакати, падати, а дальше невдоволений, білий, молодий, лихий, слабий, червоний, послушний, непослушний, солідарний, напіональний, обовязок фальста, посольство, революция, посол, сенатор, свобода і богато инших. Можна собі предоставити, як обходять ся з книжками часописами, що виходять в Туреччині, коли в такий спосіб трактує ся книжки друковані в Европі. Те, що пише ся в Туреччині (чи в Турецькій мові, чи в якій иншій), опускає цензуру (коли взагалі опускає) так безображене, що автор ледви пізнає свій твір. В цікній книжці прим. не вільно говорити про вино, бо Коран забороняє вина. В книжці призначеній для школи не можна писати „Ахмед носив мягкий капелюх"; цензура черкає сейчас слово „капелюх", бо Ахмед повинен носити не капелюх, але фес. Не мож- [redacted] „Нехай небо мене охоронить" цензура заступить се словом „Аллахом". Так само не вільно в книжці згадувати про „короля", бо в Туреччині є „султан".

ЧИСЛО 40.

Число 10 містить в собі значіне чогось поручаючого і научаючого пр. права, устави, а число 40 означає щось сумного, недоброго, покуту

40 днів і 40 ночий тревав потоп, 40 літ ходили жиди по пустини, 40 днів постив Мойсей, Ілія і Христос. Положна жена не виходила 40 днів, 40 київ була звичайна кара, якою св. Павло був пять разів покараний, 40 годин лежав Христос в гробі, в 40 днів по воскресеню взнїс ся на небо, 40 днів посту від першої ночи посту до цьвітної неділї. В середних віках 40 днів були речинцем всяких справ. 40 днів тревала карантана в Венеції для кораблів зі Всходу підозрілих о заразу. У латинників заховало ся до нині 40-годинне богослуженє. Шибениці до недавна виносили 40 стіп висоти. 40 літ означає звичайно одну генерацію, а історики уважають 40 літ за пересічне пановане королів. Два рази 40 літ — вік старечий, а три рази 40 — найвисший вік людський.

10 ЗАПОВІДИЙ АДВОКАТСКОЇ ЕТИКИ.

Др. А. Могильницкий з Варшави уложив ось які 10 заповідий для адвокатів: 1) Будучи представником клієнта, боронячи его інтересів і прав, заступаючи его в суді і перед противником, праваючи его кроками в области права, не може адвокат утотожнювати ся з особою клієнта; перед усталенем способу поступованя повинен адвокат на хвилю замінити ся в судию і оцінити можливо безсторонно не лише правні, але і етичні дані. 2) Перед принятем справи загалом, цивільної, або карної (з імени пошкодованої сторони) повинен адвокат оцінювати еї з точки права і етики і рішучо відмовити приняти справи, коли уважає еї а) безнадійною під правним оглядом, б) суперечною з основами загальної або заводової етики. Обжалованому в карній справі адвокат не повинен ніколи відмовляти правної помочи. 3) Справи з уряду повинен адвокат вести з такою самою старанностю, як платні справи. Заступство в справах уряду допускає ся лише в виїмкових случаях і то при помочи відповідних заступників 4) Вісти які повірив адвокатови клієнт є виразним або додуманим застереженем тайни, становлять заводову тайну, якої не вільно адвокат. зрадити під жадними услівями. 5) Адвокат не повинен забирати голоса в печати, або ділати в инший спосіб в цїли виробленя прилюдної опінії в користь або на шкоду одної зі сторін в процесі перед его покінченем. 6) Як оборонець в карній справі не повинен адвокат звалювати вину на співобжалованого 7) Оборонець повинен оминати всего того, що має на цїли рекламувати его супроти публики. 8) Не повинен вишукувати справ ані сам, ані за посередництвом третих осіб. 9) Спільність званя і занятя родить для членів корпорації адвокатів деякі взаїмні обовязки. Адвокати повинні собі по можности помагати і улекшувати собі взаїмно виконуване заводових обовязків. 10. Старші адвокати, з більшою практикою, мають обовязок приймати до своїх канцелярий молодших правників, щоби образувати їх в адвокатскім званю.

ХТО МАЄ МАЄТКИ СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ?

Лукіян Сеніл, поважний американський вчений, виказав на підставі довгих і пильних розслідів і обчислень після конскрипції з року 1900, що маєток Сполучених Держав розділений дуже нерівно. А саме: 250 тис. осіб, поділених після своїх занять, мали маєток вартости 67 міліярдів дол. Иншими словами: Девять десятих проценту людий, занятих в усїх заводах, мали 70 і пів проценту всего національного майна Сполучених Держав, яке то майно в році 1900 виносило 95 міліярдів.

Середна класа населеня Сполучених Держав, класа, що числить 8 мілїонів 430 тисяч осіб, а становить 29 процент всїх людий, занятих у всїх заводах, мала 24 міліярди долярів маєтку або 25 процент національного майна Сполучених Держав.

Найнисша класа, пролетаріят, що складала ся з 29 мілїонів 393 тисяч осіб, а становить 70 процент цілого населеня, посідала лиш 4 міліярди маєтку, або мало що понад 4 процент всего національного майна Сполучених Держав.

В своїх обчисленях Сеніл брав під увагу лиш людий понад 10 літ житя і занятих в якім небудь заводі. Через се власне сей рахунок ще не цілком точний. Іменно: в третій класі (пролетарській), правильно кождий чоловік занятий в якімсь заводі В другій класі відносить ся саме до переважної части сеї класи. Але в першій найбогатшій класі є много людий незанятих в жаднім заводі і не виконуючих жадної помяточної роботи, а помимо всего посідаючих величезні маєтки.

Через се другий визначний американський вчений, що звесь Генрі Кол, в своїм відчиті, виголошенім перед „Американським Товариством для попираня науки", сказав, що оден процент населеня Сполучених Держав має не менчи як девятьдесять процент національного майна Сполучених Держав.

Так то маєток Сполучених Держав зібраний в захланих руках жміньки богачів. А се збиранє маєтків в руки малої горсточки людий відбуває ся дальше і скоро посуває ся наперед.

В році 1854 в Ню Йорку ще не було більше як 25 мілїонерів а ті мілїонери мали разом майно коло 43 мілїонів. Тоді в Сполуч. Держ. було не більше як 50 мілїонерів, а їх маєток варта був разом 80 мілїонів долярів. Нині є кілька богачів з котрих кождий сам має більше як 80 мілїонів долярів. Сам Ню Йорк нині має мати понад дві тисячі мілїонерів а цілі Сполучені Держави більше як пять тисячів мілїонерів.

Всї мілїонери з року 1854, разом з півмілїонерами мали не більше як 100 мілїонів долярів, що було небогато в порівнаню з усїм маєтком Сполучених Держав, що виносив тоді коло 10 міліярдів долярів. Другими словами ті мілїонери не мали більше як оден процент всего національного майна.

В році 1890 маєток Сполучених Держав виносив вже більше як 65 міліярдів, але був він вже більше „сконцентрований" (зібраний в руках невеликого числа людий) Як сказав в сенаті сенатор Інголс: мілїонери і півмілїонери того часу, 31 тисяч осіб разом, мали 36 міліярдів 250 мілїонів долярів майна, або 56 процент цілого маєтку Сполучених Держав.

Донині концентрація майна пішла ще дальше і дала сей ударяючий висше згаданий вислід.

Просимо наших післяплатників вирівнувати свій довжок.

Барометр.

Барометр, се прирад до мірена тягару або тисненя воздуха. Назва ся також походить з грецького де „барос" значить тягар, а „метрос" мірило. Сей прирад складає ся том з шкляної рурки, в якій находить ся ртуть, лиш тим ріжнить ся на зверх від топломіра, що має два рамена із собою получені, що один кінець рурки є отвертий, і на него вплине ділає тягар воздуха. Не завсїгди тисне воздух одинакою силою; се залежить головно від його огріта, та від скількости в нім заключеної пари водної. При уровени моря тисне воздух настілько, що своїм тягаром утримує стовп ртути в рурці занесоний на 760 міліметрів або коротше 76 центиметрів.

В инших сторонах може бути се тиснене більше або менше, відповідно до того, як ми вже висше згадали, як сильно є воздух огрітий і скілько в нім находить ся водяної пари. Річ ясна, що там, де воздух є рідший, там тиснене воздушне буде менше, чим там, де воздух є тяжкий.

Барометр приносить чоловікови величезні користи При його помочи мірить він тиснене воздуха, що є конечне до предсказаня погоди, завдяки йому переконує ся, чи в тій околиці є воздух здоровий, чи нї, дальше барометром мірить чоловік висоту гір. Мірене се відбуває ся на тій основі: Чим висше до гори, тим воздух є рідший, а тим самим і тиснене барометрично буде менше. Найгустїйший воздух є при самій землї і тому тиснене воздуха в тім місці є найбільше. Знаємо приміром, що при уровени моря тиснене воздуха виносить 76 цм.; коли тепер вийдемо на вежу, яка сягає до висоти пр. 100 метрів, то побачимо, що тиснене буде стояти в рурці трохи нисше як при черці, означеній числом 760 Означім ту висоту стовпа ртути черткою і напишім на ній число 759. Ріжниця між одною а другою висотою буде виносити 1 міліметер Сей упадок ртути на 1 мм. має свою причину в тім, що воздух на висоті вежі яка є висока на 100 метрів, є рідший і тисне слабше на стовп ртути, чим воздух при поземи моря. Ся ріжниця тисненя, якої виразом був упадок ртути о 1 мм вказує нам на висоту 100 метрів, якої воздух не міг уже з такою силою тиснути. Иншими словами виразити можемо се ось як: При внесеню о сто метрів понад уровень моря опадає стовп ртути о 1 мм., при внесеню понад уровень моря, о 200 метрів опадає стовп ртути о 2 міліметри і т. д. Отже коли ми вийдемо на гору з барометром в руці і, глядячи на барометр, побачимо, що стовп його є занесоний на 750 метр. то знаючи раз, що при поземі моря стовп ртути є занесоний на 760 мм. а друге, що опадане стовпа ртути о 1 мм. є виразом внесеня понад уровень моря о 100 м., скажемо що гора на якій стоїмо, є висока на 1000 метрів

В сей спосіб обчислює чоловік висоті верхи і шпилї гір, та положене ріжних місцевостий понад уровень моря, чого при помочи звичайного способу мірения в жаден спосіб не був в силї доконати.

Се є ДОМОВА КРАСКА, яку може вжикати кождий.

Я красила сею [redacted]
Чиста і проста до вжиканя.
DY-O-[redacted]
Напишіть по кольорову картку ... Ч. 105, ...
The [illegible] Co., Limited. Montreal, Que.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN'-а в Виніпеґу.
Специяльне лїчене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лїпше і новійше лїченє сифіліса „606" проф. Ерліха
Лїчене полового безсиля. Лїчене всяких залежних хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лїкарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс. 463 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офісів зі всіх значнійших містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНИТОБІ, САСКАЧЕВАНІ АЛЬБЕРТІ і БРИТИШ КОЛЮМБІЇ

Авторизований капітал . . .	10,000,000.00
Резервовий фонд	8,100,000.00
Капітал вплачений	6,925,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймають ся від $1.00 і більше і дораховують ся процент від дня вкладки. Видають ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ: Corner Main St. and Selkirk Ave
ВИННІПЕҐНА ФІЛІЯ N. G. LESLIE, Manager
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Сьвіжий руский лїкар зі старого Краю. - Одинокий руский лїкар в Канаді.
СПЕЦИЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
Мешкає і ординує з власнім шпиталем 415 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 — — WINNIPEG, MAN

„Безпечність Перша"
се золоте правило в теперішні часи. Се значить що ви повинні торгувати в того сторожа що завжде річ в
EDDY'S ANTICEPTIC. ПАПЕРОВІ ТОРБИНКИ.
Еддіо торбинки суть міцні і довго тревалі, не тріснуть і не висипле ся з них нічо.

Специяльно на десять місяців.
Богато жиючих по за Новим Йорком не можуть завітати нашого магазину
Тимто даємо можливість купити за $28.00 грамофон з 40 сьпівами, що давнійше коштували $55.00

На складі за $3.00 місячно [illegible] каталога. Наша адреса
GREATER [redacted]
[redacted] and St [illegible] New York
Продаємо також рускі музичні інструменти.

Позвольте післати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і 12 Руських сьпівів на 30 днів
Безплатно Проби.
БЕЗПЛАТНА ПРОБА.

Не потребуєте висилати нам ані цента. Ми пішлемо вам прямо з фабрики VICTOR або COLUMBIA фонограф на безплатну пробу. Єсли вам сподобаєсь, по 30 днях заплатите по
$2. МІСЯЧНО.
Ми гарантуємо на 15 років. Напишіть нині по ілюстрований каталог, він ДАРОМ
SAUL BIRNS
117 Second Ave. Dept. [illegible] New York.
Для Ню Йорских костуморів, наш стор отворений вечерами і в Неділю.

Спробуйте наш фонограф на 3 місяці безплатно.
Єсли не був добрий, відішлите назад Проба не буде коштувати ані цента Тисячі людий вже довело, що наш фонограф є найліпший
$1. МІСЯЧНО
24 і 50 [illegible] руських сьпівів безплатно.

Гарантія на 15 літ і продаємо тільки по фабричних цінах.
Пишіть до нас по руски, а ми вам пішлемо гарно ілюстрований каталог дармо
ROYAL PHONOGRAPH CO. 81 East 4th St., Dep. 11. New York, N.Y.

[redacted]

ПАНТАЛАХА.

ОПОВІДАНЄ.

(Дальше).

— Як хочеш! — мовив Спориш. — Але я думав, що сьогодні, в такий тяжкий день, схочеш подумати про себе.

— Ніби то я не думаю що день і що години! Ніби то мені в сих проклятих мурах такий рай, що треба аж пятьдесятьох буків, щоб я подумав про себе! Ей пане Спориш, ніби то ви розумний чоловік, а того не знаєте, що чоловік не втікає від волача, а від меча.

— Знаю се, знаю, — мовив Спориш, — але власне я хотів би, щоб ти не потребував більше втікати від того меча.

— Га, се вже як Бог дасть! — відмовив Панталаха і замовк.

Перейшли корідор і вийшли на подвірє. Треба було перейти поперек того подвіря і війти в супротилежний, великий та понурий будинок, де містили ся кавні арештантів. З далека було чути в тім будинку приглушений шум і гомін півтори тисячі людей, що пробували в його мурах. Та ані ключник, ані Панталаха не вважали на той гомін, їх вуха давно привикли до нього. Але вийшовши з темного корідора на ясне, сонячним сьвітлом залите подвіре, ключник нараз ухопив ся за кишеню, немов пригадав собі щось.

— Слухай Панталахо, — мовив він, — добре, що я пригадав собі, що я тобі мав сказати.

— Що таке? — запитав Панталаха, живо звертаючи до нього очи, в яких заблисла іскра радісного дожиданя, але зараз і щезли загашені силою волї.

— Знаєш, що ціла твоя втека описана в газетах?

— Так! — мовив Панталаха ніби розчарований.

— А так. Геть там народи про тебе читають, по всіх трактиєрнях та пиварнях раз у раз лише чути: Панталаха, Панталаха.

— А нехай собі балакають! — мовив сей і махнув рукою. — Що мене се обходить! Ніхто мені й цента за се не дасть.

— Отже власне помиляєш ся! — відповів усьміхаючись ключник. — Власне вчора вечером сиджу у Нафтулє, а там якісь три пани їдять вечерю і читають на голос твою історію. Кажу тобі, описали тебе, як Бог знає якого Картуша. Прочитали і почали говорити про тебе, яка то шкода такого чоловіка. Ну, втрутив і я своє слово, почав оповідати, що знаю тебе, як ти поводиш ся у вязниці і там далі. Слово по слову, дійшло до того, що завтра — ніби то сьогодні — маєш дістати буки. Глипнули вони по собі, далі один виймає срібного ринського і мовить до мене: „Прошу вас, пане, будьте такі добрі і дайте йому отсього ринського на памятку від мене". Хвилю я вагував ся, а далі думаю собі: „Щож, добра душа якась сей панецько, нехай і так буде". Він тимчасом завинув того ринського в папірець і дав мені його для тебе На, маєш той подарунок.

Були власне у вході тюремного корідора. Ключник добув із кишені паперовий звиточок і розвинувши його подав Панталасі велику срібну монету.

— Паперу тобі не дам, — мовив усьміхаючи ся Спориш, — бо паперу вязням не вільно мати

— Най йому Бог дасть здоровля, тому пану, за такий подарунок, — мовив радісно Панталаха, [redacted] чи з незвичайною захланністю срібну, трохи забруднену монету і ховаючи її за пазуху. — І вам дай Боже здоровле, пане ключнику, що ви були такі ласкаві і віддали мені сей подарунок. Инший певно був би сховав сього ринського собі, а про бідного арештанта був би й не подумав.

— Ну, се вже було би не гарно, — мовив Спориш з відтінком гордости. — А при тім, сказавши правду, я також скористав на тім, бо ті пани вчора зафундували мені за се аж дві гальби пива, що й закуску. А привадити тебе в такий тяжкий день, нї, се було би зовсім не по людськи.

— Бог заплать вам, Бог заплать! — дякував Панталаха, що одержавши того ринського зараз немов зовсім переміняв ся, ожив, як коли би сам над собою не міг запанувати. Не вважаючи на ціле своє опінчуте Спориш, бачучи сю зміну з такої мізерної причини, не міг обігнати ся від думок зовсім непідхлібних для Панталахи [redacted]

— От, зараз видно злодійську жилку! — думав чесний ключник. — Скоро лише сей нещасливий гріш доторкнеть ся до його руки, зараз немов би чорт вступив у нього. Ну, тут даремні всякі упімнення Кривого вже не напростує ніщо, хиба рискаль та лопата. А шкода чоловіка!

Панталаха тимчасом не то йшов, не то біг корідором о цілі два кроки перед ключником, очевидно оскаино йому було до своєї кавні

— А що, може принести тобі якого їдженя за ті гроші? — запитав Спориш, відмикаючи колодку при дверех кавні.

- Е, нї, — мовив Панталаха, — треба лишити на пізнійше, на вечерю.

— То рация — мовив ключник, впускаючи його до кавні та замикаючи за ним двері.

— Чорта з'їси, заким мене побачиш у тій проклятій кавенці! буркнув Панталаха, чуючи кроки відходячого ключника.

III.

Хвилю стояв недвижний при дверех. блідий, з затисненими устами, вдивляючи ся десь у неозначений простір, з виразом якогось великого напруження на лиці. Нараз мов божевільний почав скакати по кавні на одній нозі, крутити ся довкола, потирати долонї і передразнювати то директора, то ключника, то себе самого. Потім з виразом комічної лютости прискочив до зачудованого товариша своєї кавні, одинокого, що міг тут поміститись ся з ним разом, і вхопивши його за плечі струснув ним напруго і крикнув:

— Хлопче, з'їм тебе!

— Такі-сте голодні? — [redacted] видом запитав товариш.

— Не голоден, але тішу ся! — відповів Панталаха

— Тішите ся? А то чим?

— Тим, що в тебе оселячи вуха.

— А може на вас, буває, шальга напала, папашку? — запитав парубчак. Се було його звичайне питане, коли чогось не розумів.

— От дурень! — засьміяв ся Панталаха. — Кождого по собі судить.

— Ну, то чогож так тішите ся?

— А ти цікавий знати?

Цікавий чи не цікавий, але вже коли маєте мене з'їсти, то бодай хочу знати, за що тай через що?

— Чи бачиш його. Не досить поросятині, що її ріжуть, ще й питає, чи завтра Великдень

Товариш витріщив на Панталаху свої великі, придуркуваті очи і сидів мовчки, немов роздумував над тим. до кого властиво були вимірені ті остатні слова.

Був се двацятилітний парубчак, але судячи по його поставі, можна було дати йому ледво пятнадцять літ — така миршава та мало розвита була вся його постать, таке дитяче лице і такий мало інтелїґентний, тісно зачудуваний був увесь його вираз. Цілком відповідно до зверхньої постави розвитий був і його ум. Був се на пів ідіот, позбавлений зі до якої праці, що вимагала якої будь напруженої та витревалої духової діяльности, та натомість похіпливий до сильних вибухів дикої пристрасти або до вчинків цілком бездумної та безпричинної жорстокости. Власне такий учинок завів його до тюрми на цілих двацять літ: полишений сам дома зі своїм молодшим братом він розрубав йому сонному голову сокирою. Від того часу минули вже чотири роки, які „дурний Провін" провів у отсїй тісній кавні, не знаючи ані туги за родиною, ані охоти до праці, але раз у раз занятий якимись дитячими забавками. Навіть на прохід на подвіре треба було випихати його силою — сам він ніколи не почував потреби вийти ся зі своєї на пів темної нори.

Кавня, в якій сидів Провін, не даром звала ся „пекло". Була вона найгірша, найтіснійша та найневигіднійша в цілім закладі. Положена в сутерені, в темнім куті величезної будівлї, як раз обік тюремної кухні, вона в літі була душна як правдиве пекло, а в зимі одна стіна звичайно була горяча, а дві инші мокрі. Осьвітлювало її лиш одно мале віконце, що виходило на північ, а затінене було з надходу муром офіцини, так що від часу збудованя сеї офіцини соняшний промінь ніколи не заглядав до сеї нори. Давнїйше ся кавня служила за склад кухонної посуди, але коли побільшено „штанд" арештантів у закладі, — випорожнено й сю дюпку і впаковано в неї Прокопа на постійне замешкане, „поки бестія не здохне". Правда, досі ся надія не справджувала ся; Провін жив і був здоровісінький, хоча, здавалось, ані не ріс тілом, ані не робив ся розумнійшим Окрім Прокопа давано сюди звичайно на короткий час такого арештанта, що вже за кілька місяців мав виходити на волю, в разі коли в його давній кавні засіла його місце якийсь новий „цувасо" з високим декретом; таке переселене дозорці називали гумористично: „дати на відхіднім покоштувати пекла". Та тепер дано сюди Панталаху з тої причини, що ся кавня лежала в самім осередку тюрми і подавала найменше шансів до втечі. Грубі на два лікті мури, грубими штабами оковані двері, вузке віконце з подвійною кратою, що виходило на подвіря зі всіх боків замкнене мурами будинків, [redacted] дверима корідор, по якім крім ключника всю ніч ходив військовий патроль, а в середині мізкісїньких меблів крім двох тапчанів і великої круглої печі, оперезаної грубими желізними штабами в місці, де прилягали до себе окремі части, в яких була вложена пїч, — отсе й усе окружене, що й справдї дуже мало могло заохотити [redacted].

Панталаха в кінці успокоїв ся і буркнувши щось сам до себе сів на своїм тапчані, видобув хліб і сіль і почав їсти з таким апетитом, немовби виконавши не знати яку важку працю, або немов хотів наситити ся на кілька день наперед. Потім видобув із кишені того срібного ринського і почав пильно обзирати його на всі боки. Його очи заіскрили ся живою радістю, і хоча зовсім не мав сантиментальної вдачі, то про те з пориві гарячого чутя притулив монету до уст і поцілував її кілька разів дуже сердечно.

Блеск срібла привадив Прокопа. Підняв ся зі свого кута і наблизив ся до Панталахи, ступаючи помалесеньку, тихесенько, мов кіт на четах. Очи витріщив іще більше, ніж звичайно.

Що се маєте, папашку? — запитав вишкіривши до Панталахи свої великі пожовклі зуби. Кождий старший чоловік був для нього папашком, себто хресним батьком.

- - Гроші,— відповів Панталаха.

- А хто вам то дав?

— Сьвятий Миколай.

— Сьвятий Миколай? Гі, гі, гі! А за що?

— Як то, то ти не знаєш, що мене сьогодні пани били? То сьвятий Миколай прийшов і повідає: „Ну, ну, Панталахо, не плач, небоже, і не бій ся нічого! На, маєш отсей гріш, він тебе виведе з сеї вязниці на вільність".

(Дальше буде).

ЛІКЕРИ
Стара фірма мірії нам добрий
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1166, Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте свое замовлене до нас, Ви завсїгди будете певні заощадити що найменче 20%.
[illegible]
— Ми не висилаємо C. O. D. —
[illegible]

Вісти зі Старого Краю.

(Продовжене зі стор. 3)

ПОПІВСЬКА ДУРІЙКА

З Роздилова Сокальського повіту пишуть до „Гр. Голосу": — В марті помер тов. Павло Коваль; покійний був одним з найвизначнійших членів як товар. „Січ" так і читальні „Просвіта". За то в день похорону члени обох товариств прислужили ся покійному і вкладали гарні вінці вібрали ся всі як оден на похорон. Три чети Січовиків і Січовичок спроваджували покійного на кладовище. По попівській церемонії кошовий Ілярій Наголок почав говорити прощальну промову, та ледви промовив кілька слів, як прилетів піп із скаженою злостию, почав верещати та не дав докінчити прощальної промови. Нарід не знав, що стало ся, одні почали з жалю плакати а Січовики які окружали могилу, почали кричати „говори дальше" і дали по нові кілька слів відправи. А не знали ми о що йому розходить ся. Розходило ся йому о се, що батько покійного не дав 5 К на подяку.

АВСТРІЙСЬКИЙ ЦІСАР ВСЕ ЩЕ НЕДУЖИЙ.

В противеньстві до урядових вістий заявляють віденьські часописи, що в здоровлю цісаря замітне погіршене. В Петербурзі інтересують ся дуже вістками про здоровле Франц Йосифа. Часописи пишуть, що „европейський мир залежить від стану здоровля австрійсько-угорського монарха."

В ГОЛОДНІМ РОЦІ.

У львівськім повіті в Галичині стверджено урядово заразливі недуги: плямистий тиф в Руданцях, Запитові, Лашках мурованих, черевний тиф в Поршній і Германові; шкарлятину в Дмитрю, Добрянах, Прусах і Стронятині, а дифтерію у Винниках, Вайнберґен і Білгорщу.

НАСЛІДКИ СТРІЛЯННЯ.

Галицькі газети доносять: В Сасові, місточку золочівського повіта, вибухла дня 20. м. м велика пожежа, що знищила 20 мешкальних домів з господарськими будинками. Причиною була великодна стрілянина. Огонь викликав 8-літний синок міщанина Кальоша, запалюючи сірником порох в ключі. Самий хлопець згорів на вугіль в стодолі. — В Товмачику під Коломиєю Юра Провінчук, селянин, стріляючи до ворони, що сиділа на плоті, убив молоду дівчину Анну Григорчуківну, яка в тім часі надійшла в подвіря. Дівчину похоронено, а Провінчука арештовано і відставлено до коломийського суду.

Darmo dla Mężczyzn

50,000 KSIĄŻEK
BEZPŁATNIE.
Wartości $10.00 dla każdego Mężczyzny.
[illegible]
PRZYŚLIJ TEN BEZPŁATNY KUPON NA KSIĄŻKĘ DZISIAJ.
DR. JOS. LISTER & CO., P 760 Northwestern Bldg., 23 Fifth Ave. Chicago.
Panowie: Jestem zainteresowany [illegible]
Nazwisko ....
Miasto .... Stan ....

International DENTAL PARLORS
STEIMAN BLOCK, SELKIRK AVE. & ANDREWS ST

Найбільше модерний офіс в Канаді.
Реґулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7.00
Реґулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за $5.00
Вставлене всіх зубів від . . . . . $9.00 і висше.
Наповнене зуба золотом від . . . . . $2.00 і висше.
" " сріблом від . . . . . $0.50 і висше.
" " порцеляною від . . . $1.00 і висше.

Операторе, з Американських і Канадийских шкіл. Жінка до обслуги.
Втворено від 9 рано до 9 вечер.
ТЕЛЕФОН: ST. JOHN 2447
ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ

ДО ВСЇХ РУСИНІВ, ЩО ЖИЮТЬ В КАНАДІ
Маючи щось доброго на увазі, ми раділи-б є Вам повористуватись сим. — Зовсім переконані, та віримо щиро, що спосіб який Вам нижше подамо, буде для Вас найвідповіднійший, та найбільше користний.
Знайте, що перед Вами стоять сї, котрих цїлею не ощукуване, представлене щось білим як воно в дійсности є чорним, але сї, котрі бажають поліпшеня Вашої судьби — словом хотять Вашого добра і щастя родинного і загального. Не буде цїлию нашою кричати, захвалити щось, що не згоджуєсь з загальною опінією людий, але все що радимо і радити будемо Вам, знайте, що сего бажаємо як собі самим! Тут представимо Вам се, з чого, як загально вже відомо, будете мали користь матеріяльну. — Не доробитесь ніколи, коли за своєю працею, працею денною в фабриках, варстатах, підземних шпиницях не оглянетесь еще, щоб свій тяжко запрацьований цент подвоїти, потроїти і т. д.— Вам конечно вложити цент ваш в таку річ, котра неудїмінно подвоїть капітал, котрий Ви вклали в ню.
Сам місцем, де вкладати маєте свої центи, є З Е М Л Я. — І тут маємо на думці місцевість
KAMSACK, SASK.
Компанія котра є властителькою сеї землї постановила собі за задачу помогти нашим людям — дати їм спромогу заробити якийсь гріш, — їм не ходить о заробок, але скорше о поміч.
Впрочім коли не бере проценту від спроданих лотів, коли йде на рати як кому і коли буде найвигіднїйше заплатити — в кінці дає до вільного вибору або купи, або подивись, як не подобаєсь, отримаєш назад гроші — чиж треба кращої запоруки як висше згадана. — Котра компанія в Канаді дає своїм покупцям такі уступки?
Сего року се місто видає $134 000.00 на міські потреби. Так само C. N. R. Co. видає $100 000.00 на нові шапи і ярди. Тут много робітників буде потребувати ся бо і желїзна копальня піде в рух незадовго
Лоти котрі Вам представляємо є в найкращім положеню — місце сухе, рівне, в границях міста, довжина 50x122 фітів. Ціна від $100 до $175. З того $10 готівки а $10 місячними ратами без проценту.
Тому не тратьте часу, але пишіть сейчас [illegible]
ДО KAMSACK REALTY & INVESTMENT CO., LTD
511-512 Union Bank Bldg. Winnipeg, Man.
Прошу прислати мені поручені факти і інформації що до River View Park в KAMSACK, Sask.
Імя
Адреса
С. Ф.

Сьвяткуйте ювилейний рік Тараса Шевченка!

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

СІРКО.

Казка Б. Грінченка.

Був собі в одного чоловіка собака Сірко — такий старий. Узяв хазяїн та й прогнав його од себе. Ниже Сірко по полю і так йому гірко: що „скільки год я хазяїнові вірно служив, годив, добро йому робив, а тепер на старости літ він мені шматка хліба жаліє і з двора прогнав". Ходить він так, думає: коли це — приходить до його вовк та й питає його:

— Чого ти тут ходиш?

Сірко йому одвіча:

— Що-ж, брате, — прогнав мене хазяїн, а я й хожу тут.

Тоді вовк йому: „А зробити так, щоб тебе хазяїн ізнову приняв до себе?"

Сірко каже: „Зроби, голубчику, я вже таки чимсь тобі віддячу"

Вовк каже: „Ну, гляди. як вийде твій хазяїн із жінкою жати, і вона дитину положить під копою, то ти будеш близько ходити коло того поля, — щоб я знав, де те поле, — то я візьму дитину, а ти будеш одіймати від мене ту дитину, — тоді наче я тебе злякавсь, та й пущу дитину".

У жнива той чоловік і жінка вийшли в поле жати. Жінка положила свою маленьку дитину під копою, а сама й жне коло чоловіка. Коли це — вовк біжить житом, та за ту дитину — і несе її полем. Сірко за тим вовком, — доганяє його, а чоловік кричить:

— Гадю га, Сірко!

Сірко якось догнав того вовка та й одняв дитину, приніс до того чоловіка та й оддав йому. Тоді той чоловік виняв із торби хліб і кусок сала та й каже:

На, Сірко, їж, — за те, що не дав вовкови дитини з'їсти!

Ото ввечері ідуть із поля, беруть і Сірка. Прийшли додому, чоловік і каже:

— Жінко, вари лишень гречані галушки, та добре їх салом затовчи!

Тільки вони зварилися, він садовить Сірка на стіл, та й сів сам коло його, та й каже:

А ану, жінко, галушки, та будем вечеряти.

Жінка й насипала. Він Сіркові набрав у полумисок так уже йому годить, щоб він не був голодний, щоб він часом гарячим не попікся!

Ото Сірко й думає: „Треба мені оддячити вовкові, що він мені таку вигоду зробив".

А той чоловік, діждавши м'ясниць, оддає свою дочку за між. Сірко пішов у поле, знайшов там вовка та й каже йому

— Прийди в неділю, ввечері, до нашого города, а я тебе введу в хату та віддячу тобі за те, що ти мені добро зробив.

Ото діждавши вовк неділі, прийшов на те місце, куди Сірко казав. А в той самий день у того чоловіка було весілля. Сірко знайшов до його та й увів його в хату і посадив його під столом. Ото Сірко на столі взяв фляшку горілки, м'ясо доволі і поніс під стіл, а люди хотіли того собаку бити. Чоловік каже:

— Не бийте Сірка: він мені добро зробив, то я й йому добро буду робити, поки його й віку.

Сірко ще лучше на столі лежить, бере та подає вовкови; нагодував і упоїв так, що, вовк не витерпить та й каже:

— Буду співати!

Сірко каже:

Не співай, бо тут тобі буде лихо! Лучше я ще тобі подам фляшку горілки, та тільки мовчи.

Вовк, як випив ту фляшку горілки та й каже:

— Отепер уже буду співати!

— Не співай бо обидва пропадемо — і я і ти.

— Ой не видержу, — співатиму!

Та як завие під столом! Люди посхоплювались, — туди-сюди, під стіл, — аж там вовк. Де які повтікали в хати, а деякі хотіли бити вовка. А Сірко й ліг на вовкові, наче хоче задушити. Хазяїн каже:

— Не бийте вовка, бо ви мені Сірка уб'єте! Він і сам йому раду дасть, — ось не займайте!

Ото Сірко вивів вовка аж на поле та й каже:

— Ти мені добро зробив, а я тобі!

Та й попрощались.

Зовсім ні.

„Мусите мати богато клопоту старяючись задоволити свою жінку модними убраннями."

— „Зовсім ні! Я мабіть богато клопоту слабо сего не робив.

• • •

Приходить чоловік до редакції і каже щоб посилати єму газету.

— А яке ваше імя?

— Імя? А на що вам мого імя! Посилайте на нумер дому.

— Алеж так не можно ми мусим мати ваше імя. —

— Та коли моє імя таке що з него всі люди сьміють ся. —

— Но, но, но, не бійтесь ми сьміятись не будем. —

— Ну, то най вже буде. Моє імя є: То-то-мій Зхудобілий.

Шукета T & B папірош не клезні.

ОТСЕ РАЗ ДІВЧИНА.

З Києва, столиці російської України, доносять: Тутешні лікарі мали нагладний примір витривалости українських дівчат, коли прийшло їм бачити стан горячки одної дівчини, хорої на тиф в одній зі шпиталів. Витревалість дівчини задивувала лікарів, бо не було ще випадку, аби людина витримала таку горячку, як ся дівчина. Коли її горячка дійшла до 112 степенів фаренгайта, термометер (тепломір) тріс, бо не мав куди розширювати ся. Тоді лікарі дістали иншій термометер і побачили, що горячка у дівчини дійшла до 122 степенів, а відтак аж до 131 степеня фаренгайта (55 степенів Цельзія). За вірність сього сьвідчать визначні професори Образцов і Яновський.

The Atlantic Royals

Ми отворили гарний офіс на 583 Main St.

Отворилисьмо сей на бізнес з якого скористаєте ви і ми. В нас купите шифкарти на всі лінії до краю і з краю до Канади по найнисшій ціні; даємо навіть на виплат.

Посилаємо також гроші до старого краю; продаєм корабельні тікети до всіх місць в Канаді і в Злуч. Державах. Просимо зайти до нас і поспитайте за п. РОЗОВСКИМ що говорить по руськи. Він є нашим представителем

A. H. DAVIS
Gen. Manager.
583 Main St.
Phone Main 1909. Winnipeg, Man.

На спродаж

два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицями $200 один. Сродам за готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера".

В остатних 113 літах було в Мексику 46 революцій, чи майже одна що 2½ року.

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Ful для кави.

[illegible]

Philadelphia, U.S.A.

На продаж у всіх порядних склепах.

Одинока директна лінія

РОСІЄЮ — РОСІЄЮ
А — А
АМЕРИКОЮ — КАНАДОЮ

[illegible]

A. E. Johnson & Co.
27 Broadway New York, N. Y.
300. First Ave., So. Minneapolis, Minn

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40

Пішлемо вам впрост з фабрики одну славну GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпіів на 30 днів

БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.

По 30 днях, єсли вадоволені, можете його затримати а нам платити

МІСЯЧНО

[illegible]

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
40½ E. 7-th St. Dept. 24. New York, N. Y

ПРОЧ З БРИТВАМИ.

Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, з бороди і деби не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні доли по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненем, як его уживати.

Адрес: Dr BELLINS,
55 Delancy St. New York, N. Y
Потреба агентів

НАША АДРЕСА
„Canadian Farmer" [redacted] Winnipeg, Man.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

В день телефон St. John 474. В ночи телефон St. John 886.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ. [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]

[illegible]

КАНЦЕЛЯРІЯ
Адвокатско-Нотаріяльна
FENSONA & SCHILLERA.

[illegible]

FENSON & SCHILLER
884 Main St. Winnipeg, Man.
Phone [illegible]

VICTORIA DAY.

Canadian Northern Railway
ЗНИЖИЛА ЦІНУ ЇЗДИ

ПОЇЗДКА КРУГОМ ЗА ЦІНУ ОДНОГО І ОДНОЇ ТРЕТОЇ ТИКЕТА
між всіма стациями Canadian Northern Railway в Канаді.

ТИКЕТИ НА СПРОДАЖ
МАЯ 23, 24 і 25.
ВЕРТАТИ МАЯ 27 1914.

Всякі подробиці подасть вам кождий наш агент, або пишіть до

R. CREELMAN
[illegible]
Winnipeg, Man

— Завтра — радісно закликав шість річний Михась — суть мої уродини. —

— Тай мої також — сказала мама

Хлопець замішав ся а там і каже — І як се могло статись, що ти богато більша від мене. —

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Родимці!

[illegible]

Alex Calder & Son
БАНКЕРІ.
663 Main St. Winnipeg, Man.
П. А. КАРАКОНЮК
є наш Український представитель

НЕ ДАЙТЕ СЯ НІКОМУ ОТУМАНИТИ.

Купуйте лиш добрі вегарки в новим сторі в
Rosenberg & Halter
641½ Simpson St. Fort William, Ont.
Кождий що купить на 10 долярів дваєм дарунок на 2 доляри і більше.
ЗАЙДІТЬ І ПОДИВІТЬ СЯ.
641½ Simpson St. Fort William, Ont.

НІКОМУ НЕ ДАЙТЕ СЯ ОБАЛАМУТИТИ
КУПУЙТЕ ЛИШЕ ДОБРІ ФОНОГРАФИ.
ДОВГА ПРОБА НАШИХ ФОНОГРАФІВ ЦІЛКОМ ЗА ДАРМО
40 РУСКО-УКРАЇНСЬКИХ СПІВАНОК ДАРМО.
ПРЕКРАСНИЙ АЛЬБУМ НА РЕКОРДИ І 12 фотографій [illegible]

[illegible]

ІВАН РУДЕНЬСКИЙ D. 5.
International Phonograph Co.
[illegible] New York, N. Y

Завдяки рівноправности жінок в многих стейтах Злучених Держ. покасовано недавно бари в стейтах. В самім лише стейті Ілїноіс скасовано коло 11 сот бар. Більше як 20 міст і місточок не мають тепер барів, суть „сухими".

Вискнуть горла пияків, скорчать ся кишені готельників.

Не платіть готівкою! ФОНОГРАФИ за половину ціни! на малі місячні сплати по $1.00!

50 руских укр. пісень [illegible]

[illegible]

ОМЕЛЯНА ПОРАЙКА D. 344
INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
[illegible] New York, N. Y

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.

Дошки, Ліски, Гонти.

Точно доставляєм Задоволене гарантуємо

ХОВАЙТЕ ROYAL CROWN SOAP КУПОНИ
Дістаньте Royal Crown премії даром.
ТУТ ІЛЮСТРУЄМО ОДНУ

[illegible]

Маємо сотки инших премій. Лісту премій пішлемо вам за дармо. Напишіть по ню.

THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
PREMIUM DEPT. G. — WINNIPEG. MAN

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 29-го Мая, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, May 29, 1914 Число 22

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

В день телефон St. John 474 В ночи телефон St. John 886.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. Отворений [illegible] тому 6 літ з двома лікарями. Нині побільшено до розмірів 16 лікарів.

[redacted] [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]

[illegible]

Новинки.

ЗАКІНЧЕНЄ ВІЙНИ МІЖ ЗЛУЧ. ДЕРЖ. А МЕКСИКОМ?

Як вже писалисьмо, посторонні полудневі держави забажали полагодити спір мирною дорогою. На сю пропозицію [redacted] найперше Злуч. Держ., а відтак і Гуерта. І от 20-го мая посередники амер. полудневих републик: Аргентини, Бразилії і Чіле, як також і представителі Гуерти та Злуч. Держав візвали ся до Ніагара Фалс, в Канаді і розпочали наради над полагодженєм спору між Злуч. Держ. а Мексиком.

Який буде вислід з тих нарад — годі покищо предвидіти, бо про успіх нарад нема віяких певних даних. Що більше, панове дипльомати домагають ся, щоб повстанці прислали своїх представителів, та ті і чути про се не хотять. Вони зовсім не оглядають ся на нікого і далї провадять війну з війсками Гуерти. В битвах вони всегда виходять побідоносно, здобувають чимраз дальші позиції і т. д.

Чи наступить закінчене війни в Мексико — ніхто не потрафить відповісти.

• • •

ЧУТЛИВИЙ ДЕФРАВДАНТ

З Петербурга доносять: В тутешнім банку Польскім один з урядників зрабував 100.000 долярів і втік. З дороги вислав дефравдант до директора банку телеграму з просьбою, щоби не розголошував відомости про дефравдацію, бо се його (дефравданта) могло би склонити до самоубійства.

МАНІФЕСТАЦІЙНИЙ ПОХІД В ВІННІПЕҐУ.

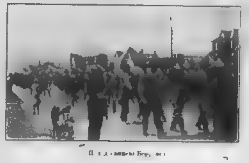

[illegible]

Повисший образок представляє лише малу частину великого манїфестаційного походу, який — заходом Шевченківського Ювилейного Комітету в Вінніпеґу — відбув ся в Вінніпеґу, у неділю, 17 мая с. р., а про який ми вже писали в попереднім числі нашої часописи.

Зняти образець з цілого походу, який був більше як на милю довгий, можна було лише з даху високого будинку і відповідним до того фотографічним апаратом, а якого якраз нема у нашого редактора.

Всеж таки, сей, хоч малий образець, дасть Вп. нашим читачам „К. Ф." понятє як виглядав похід в якім брало участь коло сім тисяч душ, Русинів-Українців.

БЕЗРОБІТЄ.

Галицкі часописи повинні неустанно перестерігати людей перед іміграцією до Канади. Тут загальний стан безробітя, народ по більших містах прямо пухне з голоду. Такого безробітя в Канаді, в сю пору, люде не тямлять вже від ряду літ.

В наслідок безробітя в місті Вінніпеґу панує загальний неспокій. Люди без заняття тягають ся головною улицею тисячами, устроюють демонстрації, починають бійки, арештовані і т. и. Оноді півторатисячна громада безробітних, голодних людей прийшли до посадника міста й просили о заняте, бо з голоду гинуть. Той сказав, що заняте в місті дістануть лише ті, що мають родину. З такої відповіди люди були невдоволені, пішли головною улицею міста і кричали: їсти. При Сутерленд улици стали, згуртувались в купу і заперли дорогу всім переходячим і їдучим улицею. Поліцай прийшов і просив людей щоб розійшлись. У відповідь хтось потяг його залізною лопатою по голові і поліцай непритомний упав. Розбурена товпа кинулась тоді на него і дуже покалічила його. Прибуло двайцять поліцаїв і палками щойно вдалось розігнати людей, арештуючи при тім Йосифа Дудара, М. Пилипковського і Л. Дупака яко провідників і виновників.

СКАРЖИТЬ ЕПИСКОПА ОРТИНЬСКОГО.

В послїднім числі амер. „Свободи" читаємо, що Михайло Поляк вніс скаргу проти еп. Ортиньского за те, що Ортиньский в проповіди 3 мая в Филаделфії назвав його уличними словами. За обиду чести Поляк жадає від Ортиньского $15.000 відшкодовання.

Скаргу внесено на підставі ось такого заприсяженого сьвідчення [illegible]

„Я чув, як Стефан С. Ортиньский в руськім кат. церкві св. Марії говорив дня 3 мая, 1914 слідуючі слова:

„В сім місті є один чоловік, що називаєсь Поляк. Ви не повинні вірити Полякови. Ви не повинні сходити ся з ним. Він є хоробою в громаді. Він вірить в вільну любов. Він не вірить в Бога ані в релігію. Він є гірший від худоби. Він є свиня. Він є собака. Він є гірший від собаки. Він є змій".

Можна лише погратулювати, що наша грек. кат. церква має от таких проповідників „слова божого", до того еще єпископа, якого завданєм є бути на сторожи своєї церкви, на сторожи сьвятого Эвангелія. З такими єпископами грек. кат. церква не далеко зайде в Америці, се дуже певна річ.

• • •

ВИБОРИ В МАНІТОБІ НА 29 ЛИПНЯ.

На днях відбулась конференція між Сер Роблїном а Роджерсом на якій обговорили они всі потрібні заходи до провінціональних виборів в Манітобі. День виборів призначено на 29. липня (July) сего року. Повідомлено офіс публікації, щоб сейчас віддати друкарням видруковати виборчі лісти, щоб були готові як найборше. До виборів не далеко, отже будьмо належито приготовані до сеї хвилї.

• • •

ҐРІМ ЗДЕР З НОГИ ЧЕРЕВИК І ПОНЬЧОХУ.

Вісім миль на захід від Ґорборт, Саск. фармер Пітер Кавте в часі громовиці сидів в кухни і вибирав на насінє бараболї. Наразкомином влетів до середини грім, порозкидав по кухни бараболї, а з правої ноги Кавтеви здер черевик і поньчоху. Шкоди жадної не заподіяв.

Конкурс

Пошукує ся першої класи Українського формана до друкарні. Має знати добре по англійски і мати відповідні кваліфікації і практику друкарску.

Інтересовані хай зголосять ся під адресу:

Narodna Drukarnia
901 Main St. Winnipeg, Man.

МІСЦЕВІ ВІСТИ.

КУРС УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ДІТИЙ.

В гали на кор. Меґреґор і Прічард отворено літний курс української мови для дітий шкільного віку. Наука розпочалась 26. мая, а веде її д. І. Копан, який має відповідні учительскі кваліфікації і учителював вже в Манітобі через 6. років. Наука триває в Второк і Четвер від 5. год. по полудни до 7. години, а в Суботу рано від 9. до 12. год. Хто з батьків Українців бажає подати своїй дитині знане рідної мови, нехай присилає її до згаданої галї на науку. Видатків вимагаєсь лиш на книжку і річи які дитині до науки конечно потрібні.

• • •

СУДОВА РОЗПРАВА Д-РА СУШКИ ВІДЛОЖЕНА

На розправі, яка відбулась в суді минувшої суботи, 23 мая, переслухано лише сьвідків д. Ферлея. Засуду не було ніякого; судія заявив, що се справа великої ваги і її мусять рішати заприсяглі судиї в висшім суді, — який правдоподібно відбуде ся вже в слідуючім місяци червни.

• • •

ВІЛЬНЕ ЩЕПЛЕНЄ ДІТИЙ.

Мешканці в північній дільници міста Вінніпеґу зводять приняти до відомости, що вільне від всякої оплати щеплене дітий відбуваєсь в „Children's Hospital" рів Aberdeen і Main улиць кождого дня в 2 год. по полудню, з виїмкою неділї. В City Hall, як було попередно, вже не щеплять дітий.

З дітьми до щеплення йдіть отже в висше означене місце.

• • •

ПОЗІР!

Пропаґандові збори Укр. Народного Дому у Вінніпеґу відбудуть ся у неділю, дня 31 мая с. р. о 8-ій год. вечером, в галї Ястремского, на Меґреґор улиці.

Про се повідомляє ся усіх членів та всіх інтересуючих ся сею справою та просить ся о численну участь. На сих зборах роздасть ся статути, як рівнож можна буде доплатити вкладки.

Видїл.

• • •

ПРЕДСТАВЛЕНЄ В СУБОТУ.

Тов. „Воля" відограє в суботу дня 30 мая с. р. в Квінс театрі гарну драму в 5 діях „Дай серцю волю — заведе в неволю". Початок о 8 год. Ціна тикетів 50, 35, 25 і 15 центів. Дохід призначений на заложену публичну бібліотеку в Вінніпеґу.

ТАБОР КОНСЕРВАТИВНИХ АГЕНТІВ РОЗБИТИЙ

„Од не гаразд, не гаразд" консервативні агенти порішились і викрили одні про других такі річи, про які нікому й не снилось.

Часть конс. [illegible] з Гіґейчуком на чолі внесла перед Роблїна скаргу проти Стефаника, будь то той тримає руку з лібералами. Стефаник оправдав ся і Гіґейчуків „бомб" висьміяв, а що більше виявив усї їх тайни. А вони такі цікаві, займаючі.. Та про те все ми ширше напишемо другим разом.

• • •

Алєксандер Беркман, голова ліґи Антимілітаристів, оголосив перед кількома днями в Новім Йорку, що робять ся заходи аби належито покарати богатерів — міліонерів, властителів майнів та фабрик в Америці, за те, що ті не обходять ся з робітниками справедливо. Покарає їх тим, що застрайкує шість міліонів робітників. Беркман навіть заявив, що його план є можливим до здійснення.

КІЛЬКО БУДЕ ПШЕНИЦІ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ.

Департамент рільництва обчисляє, що в Злуч. Держ. сего року уродить ся около 880 міліонів бушлів пшениці. Своє обчислене полають на тій підставі, що збіже не дізнає жадного ушкодження і кождий акер засіяний пшеницею видасть пересічно обіцююче число бушлів пшениці.

Досі збіже має досить гарні вигляди.

ПЕРША РУСЬКА
КОВАЛЬСКА ШАПА

отворила ся в Вінніпеґу на 881 Манітоба улиці. З всякими потребами, які входять в обсяг [redacted] Русини повинні удаватись до сеї шапи. Виробляємо вози, повози, направляєм старі вози, машини і автомобілї та куєм коні. Низькі ціни. Зайдіть а будете задоволені.

J. OSTAFICZUK
881 Manitoba Ave. City.

З предвиборчого руху.

Богато далось ба писати на тему передвиборчого руху, який панує тепер в Манітобі. Та ми не в силі богато писати на сю тему. Щобим бодай в части вдоволити просьбі наших Впов. читачів, ми постановляєм час від часу подавати вісти з ріжних закутин Манітоби про передвиборчий рух, і думаємо, а навіть віримо, що наші руські виборці скористають з сего чимало.

Річ в тім, що велика часть Русинів, виборців в Манітобі мало або й нічого не знають про передвиборчий рух між англійцями; не знають як властиво англійці ставлять ся до обох партій, т. є. консервативної і ліберальної. Що більше, є й так, що самі Русини в одній околици не знають як Русини в другій околици ставлять ся до справи виборів, до політичних партій і їх політики А з сего користають головно політичні агенти і проваджять руських виборців на манівці, там де їх другі народи осьміщат.

Конечною потребою отже є, щоб Русини — виборці подавали нам всякі вісти з передвиборчого руху, про політичні мітінґи, то що, а з сего буде чимала користь для самих таки руських виборців в Манітобі.

Руські виборці в Манітобі мусять бути познакомлені з передвиборчим рухом, знати куда йде більшість і чому. Всякі вісти з передвиборчого руху будем подавати зовсім безсторонно. Читачі нехай вже самі судять де більшість і до кого прилучуватись, котру партію треба поперти а котру ні і чому. На разі подамо лише дещо.

Загально звісним є, що ліберальна партія є за тим, аби в провінції завести стан тверезости, знищити бари. Сего домагаєсь народ. І проти волї народа відважать ся виступати лише консервативни, та лише ті, що стоять найблисше Роблїна, що є — так би сказати — колієдатами Роблїнової машини.

З Брендону дісталисьмо прим. вістку, що там в церквах темою проповідів є тверезість. Сам посадник міста Гюз дуже прихально відносить ся до людей, які — як він каже: „працюють в цїли заведеня соціальної, моральної і політичної реформи" Він на однім мітінґу сказав — „Здаєсь, що нема такого чоловіка, такої жінки і дитини щоб не потрпів чи не потерпіла, бодай в якійсь мірі, від пияьства. І нашим сьвятим обовязком є постаратись о то, щоб закон зглядом трафіки лікерів був більше справедливим. Місто Брендон постараєсь щоб закон зглядом трафіки лікерів був змінений."

Иньшими словами се значить, що виборці з Брендон піпруть ліберальну партію, бо та якраз хоче зміни того закона, хоче скасовання бар.

(Далі гл. стор. 6).

ДО КАНАДИ!

Ми продаємо шіфкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найлїпші шіфи котрі відходять що тиждня.

Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають рівні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо якраз як посилати. Спитайтесь людей тих що в нас вже посилали.

Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформації.

Міняємо доляри на корони, продаємо марки крайові і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
К. ҐЕНИК, управитель заґран. віддїлу. — 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер“
Редактор: О. Г. Гикавий.

Часопись для руського народа в Канаді, виходить [illegible] і коштує в Канаді і Сполучених Державах на рік........$1.50
до Европи........$2.00

Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B Winnipeg.
Телефон St. John [illegible]

The Canadian Farmer
UKRAINIAN WEEKLY
CIRCULATION [illegible]
Published every Friday at [illegible] Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. H. Hykawy, Editor

Кілька слів правди про Карманського.

Поміщуємо статю перебираєм із амер. укр. час. „Свобода,“ з 21 о.м. і ті, що інтересували ся, чи інтересують ся особою „Карманського, нехай з увагою перечитають єї а будуть мати перед собою дуже вірний образ Карманського.

Від себе не даєм жадних коментарів, бо они були б зайвими. Редакція.

Нездорове явище.

„Карманщина“ в Канаді.

Стала ся велика річ! До Канади приїхав з Галичини заслужений поет і заступник учителя Петро Карманський і викликав велике потрясене на канадійській Україні. П. Карманський був у Канаді учителем в учительськім семинари в Брендоні (провінція Манітоба) більше ніж пів року, а притім став писати статі до двох часописий і тими власне статями викликав велику бурю. Більше ніж пів року всі українські часописи займали ся широко особою п. Карманського. Привід до сього дав п. Карманський своєю крайно простацькою лайкою в газеті „Канада“ на часописи і людий противного табора сїй часописи.

Про одно і друге хочемо тут поговорити трохи ширше.

Робимо се длятого, бо вважаємо обовязком кождої поважної собе часописи виступити як найрішучійше проти такого способу писаня, незвісного [illegible] в часописах великих міст, видаваних [illegible] суспільного [illegible], тому то звертаємо увагу на оригінальність того [illegible] називаємо його „карманщиною“. Ніхто нам не може закинути, що ми мішаємо ся [illegible] до своїх справ, [illegible] української преси [illegible] мусимо обороняти. І ось обізвала ся [illegible] українська газета в Києві „Рада“ [illegible] ані одну [illegible] „поезії“ п. Карманського [illegible] газеті „Канада“ [illegible] в гіркими [illegible] тора [illegible] писи, що й помістила.

Скажемо ми про сю „карманщину“ трохи ширше, бо ходить нам [illegible] подібне на будуче [illegible] ряло ся.

Маленьке порозумінє.

Маленьке непорозумінє вийшло, що п. Карманський став у Канаді великим чоловіком, що його лайка прибрала такі великі розміри, що відбила ся відгомоном в усіх канадійських українських газетах та займала увагу мало не усіх тамошних наших земляків.

Пан Петро Карманський в Галичині зі своєї доволі слабих, але вольних плаксивих поезій та докучливих переводів до тих поезій на адресу української суспільности, що не цінить свої творчости так як би собі того поет бажав. Однако українська суспільність легковажила собі ті докучання та гляділа на них як на виплоди хорого умово чоловіка. Се його лютило, але лють була безсильна, бо хоч би поет і забаг її видати на папір, то жадна часопись в Галичині не друкувала би тих виплодів з простого милосердя над автором, аби його до решти не осьмішити. Початим п. Карманський не брав жадної участи в публичнім житю. Учив в гімназії яко заступник учителя і вимучував свої плаксиві поезії, „Доцоли“.

Аж перед ним роком попала ся управа „Рідної Школи“ у Львові, що пан поет має [illegible] і, що готовий всїх [illegible] латати їх аж до Канади. [illegible] сказали, наша суспільність відносила ся до нього з милосердєм, тож і тут не відмовила його просьбі та поручила його на учителя до учительської семинарії в Брендоні в Канаді.

Тоді п. Карманський, одержавши за вешкою залізничий білет від лїнії Кунарда (львівській агенції обіцяв за се зробити рекляму в українських часописях), вибрав ся по золоте руно до Канади. Приїхав в міною великого чоловіка. І тут власне було се маленьке непорозумінє. Канадійські Українці, бачучи його праву міну, взяли його дїйсно за великого чоловіка. Відразу сказали плаксивому поетови і бідному суплентови, що він може бути у них провідником в політиці та в культурнім житю.

З того маленького непорозуміня вийшло те, що нашому поетови цілком перевернуло ся в голові. Йому здавало ся, що він став відразу великим чоловіком. Глянув до зеркала і прийшла йому до голови велика гадка видавати „Маленьке зеркало“. Але хто його [illegible] і годила ся приняти те „Маленьке зеркало“ [illegible] Канада, котра підпирає англійську консервативну партию. Поінформовано п. Карманського, що є в Канаді також українські газети „Канадійський Фармер“ і „Український Голос,“ котрі менше або більше підпирають англійську лібералну партию [illegible] більше сказала [illegible] Карманському, що [illegible] „Маленьке зеркало“ [illegible] як писати, і вже йому й не треба говорити, він же письменник [illegible]. І зачав пан поет писати се нещасне „Маленьке зеркало“, хотяй в нім показало ся [illegible] його таланту і [illegible] образовани, яке привіз з Европи на американську землю. А люди дивили ся довгий час на того „великого чоловіка і його зеркало, а на ньому не бачили тої домішки, того [illegible] [illegible] його в [illegible] Канаді.

Почин лайок.

І ось почав уже п. Карманський свою „літературну“ творчість в газеті „Канада“. У своїх статях і в „Маленькім зеркалі“ і по за тим „зеркалом“ почав сипати найпростацькійшою лайкою на ті дві часописи в провінції [illegible]: „Канадійський Фармер“ і „Український Голос,“ на редакторів тих часописий і на всїх людий, що стоять близько тих часописий. Лайки були крайно простацькі. Цілу енергію своєї поетичної творчости ужив п. Карманський, щоби найбрутальнійшими помиями облити політичних противників гостинної для нього часописи „Канада.“ Можна би видати цілий „словарець поета Карманського простацьких прізвищ та уличних лайок.“

Подамо тут [illegible] деякі слова з матеріялів до того словарця, які ми вибрали зі статий п. Карманського. Ось ті „цїнні“ слова: злочинці, шматарі, дурні, паплюки з канадійської болотистої української улиці, фармерські паймити, патентовані осли, редактори-пастухи, дрань, пастуші мозки, пастухи-аналфабети, злодії, обманці, блазни, нікчемники, [illegible], [illegible], [illegible] драпіхи, фармерські собаки, дураки, українські ідіоти, пияки, морди, тупоголові патріотичні шантажисти, [illegible] духового і морального пролетарія і т. д. в безконечність.

Або такі цьвітисті звороти п. Карманського: „охудоблий раб і лакей“ (п. Гикавий се редактор „Канадійського Фармера“); „ваша депеша переповнена брудами (також на адресу редакторів українських часописий з нашого табора): „плямують ся голодранцями і дураками в роді і навіть із смаркотиною“ (на адресу селян-фармерів;) „перекладайте нас, що наш орган не є бюром посередництва для всіх зрадників (до редактора „Укр. Голосу“): „я бороню ся перед цілою зграєю і сміттям всіх [illegible] так, що вони аж скавуліли.“ „ой драпте, драпте! Но хіба ти думаєш, що все, чого ти не розчоломкаєш своїм тупоумієм, мусить бути дурно? Ні, ідіоте, тобі тоє ...! не вигарок“ (12 ч.) (до редактора „Канад. Фармера“) і т. д. і т. д. також в безконечність.

Або така його писанина на одного дуже порадного молодого чоловіка, свідомого Українця — патріота, котрий виїхав з Канади до Галичини і на російську Україну, щоби добре пізнати відносини в рідній краю: „Поїхав він до Галичини як один з роду Деменчуків, ще ні редактор „Руского Соколика“ заслужив справедливо на назву Ефіальта.“

Отсе та „карманщина“, якої не соромила ся подавати українська часопись яко поважний корм душевний для своїх читачів. Кождого чоловіка культурного і при здорових змислах вбирає омерзінє, як бачить такі „літературні твори“ друковані.

Аж коли канадійські Українці побачили в цілій повні сю „карманщину“ переконали ся про правдиву вартість того пророка. Але він самий, невиліченно хорий на манію величности, з перевернено головою був дальше по консервативнім напорі „Канади“.

„Великий чоловік, великий письменник, великий політик“.

Коли зачіпали газети „Канадійський Фармер“ і „Український Голос“ почали ся потрохи відгривати на сю погану лайку учителя молодим і поета, п. Карманський проголосив себе великим чоловіком, великим письменником і великим політиком, котрого ніхто в Канаді не може і не сьміє критикувати.

П. Карманський показав ся тут не лише простаком аж до нервости, але й зарозумілим аж до сьмішности.

Ось як він говорив до тих, що хотіли його критикувати:

„Не маєте права про мене говорити, бо ви не здібні мене критикувати“. „ви лише блохи в порівнаню зі мною“. Або такий вислів: „На самім перед своїм собі, хто „воно таке“ Кудрик, редактор „Укр. Голосу“, а хто я, Карманський, професор української мови й історії в брендонськім семинари (шкода, що не в університеті в [illegible]), та подивим ся на їх заслуги (?!!) для українського народа звичайні. Заслуга моя (Карманського) така велика (?!!), що ви всі і до своєї смерти сотної части не зробите того, що я вже зробив“.

Таких самохвальб маса масенна, а все притім покликував ся на се, що має цілу купу шкільних сьвідоцтв, гадаючи, вдасть ся, що дурень зі сьвідоцтвами має більшу вартість ніж дурень без сьвідоцтв.

Коли люди в старім краю — як нам пишуть зі Львова — читали ті самохвальби п. Карманського, то трясли з сьміху і питали ся один другого, чи не видав хто, чи не чував хто, за ті його величанські заслуги, про які він пише, що „положив для сього народа“. Але ніхто на се не міг відповісти, бо ніхто про них не чував, бо їх не було, а уявляли ся вони тільки хиба в хорій поетичній голові п. Карманського. „Заслуги“ положив він аж в Канаді для свого словаря „особливих“ слів.

Як читає ся ту сьмішну до крайности самохвальбу пана поета і пана професора, котрий ні відси ні відти хотів стати великим політиком, то нагадують ся отсї слова німецького поета Гайне:

„Zu fragmentarisch ist Welt und Leben,
Ich will mich zum deutschen Professor begeben,
Der weiss das Leben zusammen zu setzen
Und er macht ein verständlich System daraus;
Mit seinen Nachtmützen und Schlafrockfetzen
Stopft er die Lücken des Weltenbaus.“

В тім стилю німецький поет кпить собі з професорів і каже, що він хоче удати ся до професорів, аби вони своїми опучами позатикали ті прогалини, які є в будові сьвіта. Такими опучами у професора Карманського є його сьвідоцтва, якими він так чванить ся.

Поетство п. Карманського.

Зі змісту статий п. Карманського видно, що він не має найменшого понятя про суспільно-політичні справи, хоч осьмілював ся про них писати, удаючи великого політика. Всюди в його писаню показували ся великі діри, яких не мав чим затикати в голові, тож затикав своїми опучами — сьвідоцтвами. Їх було вправді богато, як він хвалив ся, але діри в його „політичних творах“ були ще більші. Одним словом, ціла писанина п. Карманського — се січка найпідлійшого гатунку. Та се що можна би поетови і професорови простити (мимо його самохвальби), але не можна простити [illegible] простацтва і неуцтва — яко українського письменника, про яке хочемо тут що сказати кілька слів.

Отже передівсім український письменник чи літерат (в тім випадку — поет) повинен знати свою літературну мову, а також і чужі мови, котрими хоче послугувати ся. З писанини п. Карманського бачимо, що окрім своєї мови уживає часом цитати з німецьких письменників. Але не можемо сказати, аби він знав бодай одну з них.

Він „український письменник“ пише в українській мові незгарним стилем, а сама його мова цілком не літературна. Подаємо тут кілька примірів з його „літературної“ мови: „нич, нічо (має бути ніщо, нічого), если, наколи, підчас коли (м. б. коли, як, як що, тоді як), питане на часі (м. б. на часі, в пору), продайність (м. б. продажність), суть (м. б. є; слово „суть“ має инше значіне), неуникливий (се з польського, по українськи: неминучий), нехибно („але стане ся нехибно“ — се також з польського, у нас не хибно, неминуче), несьм (м б я не є) міський (нема слова міято лиш місто, отже: міський), тутешний (з польська; м. б. тутешний), значить ся (з російська, не має воно навіть того значіня, що наше „значить“ [по російськи також: „значить“], але те, що „числить ся за щось“), неминимий (з російська; по нашому: неосудний, неосудимий), ругати ся (з російська; по нашому: лаяти ся), задивляти ся на політику (задивляти ся можна на дівчину, а на політику треба глядіти, дивити ся), поборник (має бути: противник, ворог; слово „поборник“ є російське і воно значить тільки що наше „борець“; коли у нас беруть се російське слово, то [illegible] значіню), чувайно, царство кнута зближає ся (у нас говорить ся: „що чувати“, або перед небесною [illegible] ся: „цвір“, „бачність“), фармерови Чорнейкому у відповідь (чи можна сказати „Гринькому“, „Кравченкому“, „вікному“ і т. д.?), „розвивають свої уми творами Верного“ (Верн, Верна і т. д., також як віз, вола, а не „волого“), „в панном Петровим“ (від „Петро“ можна сказати „Петровим полем“, але від „Гринько Петрів“ треба казати: „Гриньком Петровом“, бо „Петрів“ тут не є присвійник лише іменник, також як приміром „Петро“ і також відміняєть ся) і т. д.

Дальше п. Карманський не розуміє навіть деяких українських слів і уживає їх в иншім значіню. Наприклад так пише: „Потужна (!) сила, що є заповітом красної будучности“ (можна сказати „[illegible]“, або „заповіданє“ [illegible], бо „заповіт“ значить тільки що „завіщанє“, з латинська „тестамент“, а що тут значило би „сила є тестаментом будучности“ або „моя личина“ в значіню „особа“, „особистість“, або початочно „личність“ („личина“ значить по нашому тільки що „пика“, „машкара“ і наріж уживає того слова, як говорить про зврігів, а не про професорів) і т. д.

Про оспокату „правописі“ вже і не говорити.

У своїм „Малім зеркалі“ подав п. Карманський в одній місци німецький цитат з Гайне і там слово „Ungeziefer“ переводить по українськи на „потвора“. Се німецьке слово по нашому значить „погань“, „нечисть“ і в тім значіню ужив його німецький поет Гайне у віршу, в якім писав про блощиці. Блощиці є поганню, нечистю, але аби вони були потворами, се перший раз чуємо від професора Карманського, обладованого сьвідоцтвами. Про таку блощицю навіть Жуль Верн ще не писав. Вона хиба належить до „заповіту будучности“ п Карманського.

На конець ще згадаємо, що п. Карманський тепер власне від'їхав з Канади, обіцюючи в осени знова вернути ся, а на прощане написав ще глупеньку поезію, яку видрукувала „Канада“ і „Канадийський Русин.“ (тй „Новини“. Зам. Ред.) Але се ще можна йому простити. Волить вже дальше писати поезії ніж прозу, бодай на основі сеї сентенції: „Wer nichts zu sagen hat, tut es meist in Versen,“ (хто не має що сказати, то робить се у віршах.)

Ось так розібрали ми того „поетичного політика“ до нага, а зробили ми се не задля його особи, а задля науки другим, як то не кождому можна вірити в його „ученість.“ І в нас, у Злучених Державах, є такі редактори, котрі удають знова соціялістів і хотять других учити соціялістичних наук, а самі на нїй так розуміють ся як Карманський на політиці. Про них поговоримо окремо.

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЕЛЯ і Ко.

ОГОЛОШЕНЭ!
Шіфкарти з Европи до Вінніпеґу лише $40.
і то на найлїпші почтові шіфи.

Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути вищі.

Виготовляєм староправні документи леґалізовані ц. к. Конзулятом а іменно: — контракти купна і спродажі, повномочія, перепроваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільнення від вправ військових і т. п. як рівнож виробляєм ріжного рода тутешні документи, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всїх частей сьвіта, купуємо і спродаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальности.

Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпеґу

J. G. KIMMEL & CO.
834 Main St. Телефон: St. John 2003 Winnipeg, Man.
J. G. KIMMEL, нотар

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріальне в Вінніпеґу.

ПЕРЕВОДИТЬ [illegible] в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ [illegible] документи старо-краєві і Канадийські.
ПРОДАЄ шифкарти на всякі лінії, а їзда морем тільки 6 до 7 днів.
ЖИЧИТЬ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частий світа [illegible]
ПРОДАЄ і КУПУЄ грунти в старім краю і Канаді, а [illegible]
В всяких справах і клопотах удавайтеся до нас.

Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street - - - - Winnipeg, Man.

ХІНИ В КЛОПОТІ

Замкнене державних рахунків в Хінах виказало, що розходи держави були раз так більші, як доходи. Держава находить ся в критичнім положеню, бо грозить їй цілковите банкротство. Тамтешний паперовий гріш, який рівнаєсь американському долярові можна дістати тепер за 45 центів, а навіть і таньше. Хіни старають ся дістати від Америки позичку в сумі 30. міліонів, які мають пожичити компанії желізн. Десять міліонів мали би бути виплачені в три місяці, а решту пізнійше. Сих десять міліонів мала держава право ужити внутр держави, а за 20. міліонів мають Американці побудувати фльоту.

РОЗУМНИЙ ПЕС.

В Порт Вей удалась одна родина батько, мати і двоє дітий на човен, щоб проїхатись водою озера. З якоїсь причини човен перевернув ся і они всі попадали в воду. Се ділось вечером. А другої днини досьвіта прибіг пес до робітників, що прийшли рано до роботи недалеко озера і почав скиглїти, та наче чогось просити. Робітники запримітили, що тут мусїло щось зайти, удались за собакою над беріг озера і там знайшли на березі двоє утоплених дітий в обнятях умираючої матери. В який спосіб дістались они на беріг не знати, но річ певна, що пес відограв тут важну ролю. Мабуть сей розумний пес мав самий вирятувати маму і двоє дітий, а о дальшу поміч просив людий.

В Редвайна убив грім формана С.Т.Р. — [illegible]. Він ішов рано о 8. год. до роботи, а фатальна смерть заскочила его таки на чистих преріях. Громи з дощем навідали Редвайну вчера, 19. мая. Иньших случаїв, ні шкоди не було.

Чи повинні ми страшити наших дітий.

Страшене дітий не впливає корисно на дитячий характер ані під зглядом духовим, ані фізичним, а противно наслідки його суть всегда як найгірші. Страшене дітий будьто чортами, опирами, будьто нішними річами, як дивоглядами, вовкулаками, огнем [illegible] смоками, потворами викликує в дітях непотрібну болізнь, яка в пізнійшім їх житю всегда погано відбиваєсь на їх характері, поступках і самім житю. Часто навіть є перешкодою для їх щастя і поводженя.

Пригляньмо ся тепер близше сему твердженю та обговорім його коротко але річево. Сказалисьмо, що страшене дітий впливає не корисно на їх характер. У дитини з натури є вже вроджена певна амбиция і відвага, які то річи повинні ми дальше розвивати а не убивати. А убиваємо ті дари Божі у дитини, єсли єї страшимо, о чім ніхто з досьвідчених людий не сумніваєсь. Через страшене вносимо в дитину той погляд, що крім Бога, є ще щось другого на сьвіті, сильнійшого, могучійшого, що може єї на кождім кроці вхопити, убити, пожерти, або иньший спосіб пошкодити. Через се власне ум дитини стаєсь дуже вражливим і нервовим і так боязливим, що дитина починає кождої хвилі боятись, хоч вона є цілком звичайною, природною.

Часто навіть дитина, коли ся богато страшить єя, стаєсь так вражливою, що [illegible] о ріжних страхах, а [illegible]причинює у неї гістерію [illegible]ервовість і шкодять навіть фізичному розвиткови [illegible]итини.

Дальше, з причини, що [illegible]льша часть страхів „уряє“ в ночи, непотрібно викликуєсь у дитинк страх перед натуральним явищем природи, себ-то темнотою.

Як скоро і як відемно [illegible]пливає на дитину під тим [illegible]глядом якийсь страх, можемо переконатись з слідуючого приміру.

Одна пані не позволяла ніколи страшити свої діти. З тій причині найстарші з них ніколи нічого не боял[illegible]. Коли одного разу приято до дому нову слугу, забуто перестерегти єї, щоби не страшила дітий. Того самого дня, коли молодшу дитину, положено до ліжка, почала вона нагло плакати. Мати підійшла до дитини і спитала, чого їй не достає. А ся послїдна відповіла, що там за ліжком стоїть відьма, котра хоче єї їсти. Мати спитала єї тоді, хто їй се сказав і дістала відповідь, що слуга. Тоді витолкувала дитині, що то не правда, а ся дитина по многих запитах успокоїлась. Розумієся, що тоді остро заборонено служниці, щоби не важилась більше страшити дитини.

З сего короткого а правдивого случаю можна переконатись, як скоро і відемно вливає на дітий непотрібне страшене. Через страшене характер дитини стає [illegible], слабим і скоро чутлим, місто бути дужим, відважним і готовим до борби з щасливими небезпеками і трудностями у житю. Словом, страшене дітий ніжними духами, смоками, упирицами, відьмами, вовкулатами і вовкулаками, викликує у їх молодім умі рід нервового страху, який, єсли дитину страшить ся за часто перескаджає фізичному розвоєви дитини.

— Через страхи виробляємо у дітях рід непотрібних галюцинаций се-б то неправдивих привидів, які однак з часом стають ся другою людською натурою. А найменьший страх і несподіванка потрафлять їх кождої хвилі наново викликати. А се передовсім впливає некорисно на поступоване людий при усяких нещастях, як огни і подібних [illegible] пригодах, де часто обійшло би ся без нещастя, коли-б в дитинстві більше в нас вироблено зимної крови місто впоювати в нас непотрібні страхи, котрих наслідки суть часто дуже нещасливі і сумні.

Також страшене дітий самим Богом не все є на місци. Виробляє се через се в нерозумнім еще умі дитини якесь несвідоме понятє а в серци почуте страху перед Богом як тим, що мусить бути дуже суровим і немилосердним. Коли противно Бог то доброта над добротами, милосердний Отець справедливий і судия цілого сотворіня.

Вінця не повинно дітий страшитись підчас громів і лискавок. Обяв сей, хотяй натуральний, але сам з себе страшить і денервує дитину. Пощо проте еще більше страху додавати дитині?

Ту саме, після возможности треба дитині витолковати причину сего натурального явища і старати ся єї успокоїти. В сей лиш спосіб привикає ся дитину до сего страшного прояву натури і коли виросте, не буде его боятись, що дуже часто вийде їй на пожиток і користь і уникнене нещасть. Щож проте полишаєсь нам робити і чим заступити страшене дітий, коли що злого роблять, щоби відвести їх від того? На се відповідь коротка. Треба старати ся витолковати дітям натуральним способом, що провини їх суть злі недобрі, образом Бога і достойні кари. А витолковати се дітям по доброму і примірами. А кождий отець і мати найдуть легкий спосіб до сего, єси дбають о виховане своїх дітий. На кожду майже провину можна легко найти якесь натуральне витолковане, щоби вмовити в дитину, що не повинна сего робити. А передовсім надаєть ся тут наука релігії. Возьмім самого учителя христіяньства Ісуса Христа. Сей великий Учитель сьвіта учив лиш примірами. Ніде у науці сего Божого Учителя не найдемо страхів, дивоглядів смоків і иньших страшил. В науці Христовій бачимо лиш любов і приміри. Тому то і не диво, що наука Його так сильно укріпилась серед людий. Ідім за Ісусом Христом. Змінім цїлий спосіб виховання на любов і примір. Нехай діти пізнають, що є добре, а що лихе, а не робім з них жертв усяких страшил. А може часом дочекаємо ся шляхотного і умово здорового покоління, яке буде робити добро не зболяни перед страхами, але з любови Бога і ближнього.

Відки пішла бідність робочого люду.

Одні кажуть, що люди бідні тому, що за мало працюють. Другі кажуть, тому, що пють. Треті знов кажуть, тому, що за мало молять ся і за мало дають попам за служби божі. Тай иньше ще дурниці кажуть.

Треба нам отже розібрати добре, як повстала, відки пішла і де корінь бідности і нужди робочого люду.

Щоби се вчинити, мусимо сягнути в глубоку, дуже глубоку старовину, ще в ті часи, коли люди жили на пів дико.

Давний чоловік, що своїм житем мало чим ріжнив ся від дикої зьвірини, не знав щастя, ні раю. Противно! Він був все наставлений на вічну боротьбу з дикою й жорстокою природою. Негоди і бурі, дикі зьвірята і хороби,— всі вони були його ворогами, супроти котрих він був безсильний. Добутє вогню дало чоловікови могучу силу. Уживане вогню відріжняло вже дикого чоловіка від зьвірини. При помочи вогню чоловік у перве навчив ся варити їду, котру впоред мусів їсти сиру. При його помочи виробляв знаряди, котрі давали йому можність вести вже таке господарство. Люди жили громадами-родинами. Жили вони на спільноту. Не знали: то твоє, а се моє. Все було спільне: земля, ліс, ріка тай всі річи потрібні до житя. Поживою було те, що чоловік зловив собі в ріці, або вбив списою чи стрілою в лісі тай овочі з ростин і дерев. Люди осїдували ся звичайно там, де природа була богата у всякі плоди. Але се житє було непевне, бо залежне від самої природи. Нехай чоловік не вбив зьвірини, не зловив риби, не знайшов овочів, так вже чекав його і голодна смерть. І власне ся журба, щоби не згинути, заставила його дбати про завтра. Люди зачали освоювати і годувати худобу та управляти землю для плекання ростин та дерев. З тим переходили вони вже зі стану варварства до висшого. Люди почали віддавати ся більше меньше плановій праці, в котрій наступив певний поділ. Сей пас худобу, той полював дику зьвірину, сей ловив рибу, той управляв землю. Звичайно робили се мужчини. Жінки були заняті ходо домашної роботи.

Отсей поділ праці довів до того, що вона почала не тільки заспокоювати потреби чоловіка, але лишала йому ще щось понад його потреби, що можна було збути, або заміняти. З початку вимінювано предмети за иньші, за те, що хто мав і що було йому потрібне. Пізнійше вимінювано за якийсь предмет, котрий загально був цінений. Такими предметом була в початку худоба і мушлї, відтак дорогі каміня, і вкінци гроші. Праця дала почин до витворювання і громадження богацтв. От тому то люди зачали цінити працю. І тому, коли громади людий стали зі собою воювати, звичайно, за пасовиско, землю, ріку, або за те, що люди одної громади вбили чоловіка другої, тоді люди не бачили в своїх противниках лише ворогів яких треба вбити або пожерти, але забирали їх в полон, заставляли їх до ріжних робіт для себе, одним словом, робили їх своїми невільниками. Невільники не мали жадної свободи. З початку повертано в невільників лише ворогів, а далі й своїх людий. Звичайно бідний в богатого, а не міг віддати йому, тоді йшов до богатого за невільника. Невільник був у пана звичайною худобою, котру можна було продати, заміняти або вбити. Одначе в інтересі пана було живити й удержувати тоту худобу, доки вона давала йому свою працю. Невільництво в порівнаню з лицарством було поступом людськости.

Тому, що ведене війни було дуже часте, а війна давала побідникам богату добичу в худобі, людях і богацтвах, явила ся потреба провідників, вождів, себто таких, що вміли добре війну вести. От виявили ся володарі, князі, королі та лицарі. Звичайно були се добрі [illegible], що через підбої підчиняли під свою власть сусідні громади та племена. Але і в громадах самих являли ся часто спори і крамоли, котрі треба було судити і лагодити. Робили се люди такі, що в громаді мали велике поважане, а відтак самі володарі та їх помічники, звичайно з якогось высокого роду, котрі згодом сповняли найбільші уряди. Володарі обороняли населене перед нападами ворогів, а за те люди складали їм данину.

Наслідком повни приватної власности частків та богацтв з'явили ся частковi і станові ріжниці. А далі зі зростом богацтв та розширенем рільного господарства явилась потреба постійної виміни за гроші тих предметів, що богатим збували. Вимінювано їх в таких місцях, де людям з ріжних сторін і громад було найдогіднійше сходити ся, отже на певних торговицях, ринках, котрі забезпечувано перед нападами неприятелів мурами та валами. З сих ринків як також при славнійших монастирях та дворах великих магнатів повставали міста. З повством міст ще більше розвинуло ся господарське житє людий. З початку більшість міського населення становили рільники, мужики. Деякі з них ставали ремісниками, що зачали витворювати товари для ужитку дворів і монастирів а далі і для продажі. Тамті що занимали ся купном і продажею товарів були купці. Оттак повстали перші початки товарово-купецького господарства.

(Конець буде.)

УМІВ КРАСТИ.

В Пентиктон, Б.К. на почті якийсь рабівник вночи дібрав ся до каси, розбив єї, забрав $6,000 і утік не полишаючи за собою ні найменьшого сліду. Пять тисяч долярів були в десять доларових банкнотах і нумера їх нікому не знані. Злодій отже безпечний.

На спродаж
два лоти на Манітоба улиці межи Buller і Chudley улицями $200 один. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера“.

Ідеали і суспільність.

(Із творів Макса Нордауа).

Ситий богач-банкир звичайно думає, що нема нічого більше непотрібного — як ідеал. А на ділі без ідеалу нема житя. Не для окремої особи — се признаємо з гори. Дрібні виводи поодинокі людини не терплять від браку ідеалу. Ідеал не має [illegible] значного впливу на сон і травлене. Але для кождої суспільности ідеал необхідно потрібний. Суспільність не відчуває сеї потреби в разу сильно і безпосередно; юрба не [illegible] за ідеалом. Та хотай організм народний і не відчуває виразно, чого йому не достає, то проте він відпокутує брак ідеалу таємним недугом, що висушує йому шпік у костях і з часом необхідно убиває його.

В призначених на се наукових закладах вислїджують лікарі значінє поодиноких складників при відживлюваню зьвірят. Годують там пса або кріликів стравами, в котрих нема заліза або кальцу або потасу або сїрки. Бідне зьвіря найдає ся до схочу, страва смакує йому знаменито, здає ся — всего йому доволі, страва не відріжняє ся смаком, запахом, виглядом ні в чім від звичайної. А про те в нїй чогось не достає. І зьвіря марніє, шерсть у него випадає, кости крушать і воно в кінці здихає. Таке зьвіря — се наглядний образ народу, котрому на вид і добре і добро діє ся, котрий плекає науки, пише книжки, та про те він при всім своїм достатку веде житє без ідеалу.

Люди які мають переконанє, що сам розум людині не вистарчає, проповідують: „Народ потребує релігії,“ але на ділі се повинно звучати: „Народ потребує ідеалу.“

Завидувати можна і треба народам, що видять перед собою ясно намічену мету, до котрої змагають, або тужать, до котрої йдуть як паломники, до котрої простягнуть руки, нехай она собі буде як хоче далека або й зовсім недосяжна! В таких народів кожда новонароджена дитина знаходить скарб в колисці.

Она приходить на сьвіт з запорукою висків, які плинуть від ідеалу. Так було з Італійцями в часі їх відродженя. Кожда дитина, що в Італії побачила сьвіт в часі тої пишної, зоряної пори від 1715 до 1866 р. знала докладно, чого хоче і до чого має змагати. Від хвилі, коли була спосібна ясно думати, така дитина казала собі: „Я на те в сьвіті, щоби боротись за відроджене Італії. Стану бунтівником, буду носити остроконечистий капелюх і меч карбонарія, а в слушний час стану до бою проти чужих і своїх гнобителів, здійсню високі мрії Дантого, а коли сего не зроблю, то зроблять се мої сини, мої внуки; як се мусить бути, то пролию свою кров. А коли маю гнити в тюрмі як Сільвіо Пелліко, або коли мають потягнути мене на шибеницю як Мореллього, то буду знати, що я не дармо жив.“ Таке переконане надало цілому поколїню Італійців того часу чудну певність себе і силу діяльности. Не було сумнївів, охлялости, стогнаня, Італійці знали, що таке гнїв, що завадити; непривичні були для них похилені голови та заломані руки. Таке поколїнє здобуло свому народови в Італії силу і славу!

Подібне ділось в Іспанії. Через сім столітъ носили христіяни Іспанці в душі ідеал — увільнити свій край від мусулманських загорбників Півмісяць, що ясніє над столицями чотирох андалузийських королївств, вказував напрям їх мріям і бажаням. І та оживляюча думка про сьвятий обовязок, що має бути сповнений в боротьбі на житє і смерть, виховала мужів Іспанії на вельможний народ, котрого „непобідима піхота“ зробила золото-червоний прапор страшним на цілий сьвіт.

А Німеччина! Чиж зазнала коли такого сьвітлого духового житя, такого могучого підойму духа, такої молодечої радости, як в часі від Вартбурського празника до заключеня Версальского трактату? Тоді кождий Німець був „сьпіваком і героєм,“ був широкий розмах думок, була велич в надіях і стремлінях.

Недавно просив мене один молодий Поляк, щоби я вписав йому дещо в альбом. Я написав йому: „Історичне нещастє польського народу, се його щастє. Коли нещастє не вбило його, то в него мусить конечно вирости найсильнійший народ в Европі. Героїзм зробив ся у Поляків новим родом заняття.“

Отсе великий наслідок певного ідеалу. Він удержує народ живим і дає йому силу. У живих істот функція творить орган — се перша засада фізіольоґії. Слова поета: „Es wächst der Mensch mit seinen höheren Zwecken“ (людина розвиває ся через свої високі змагання) можна поставити і загальнійше: „Народ росте разом в тим, як вростають его ідеали.“ Бажане чогось висшого, надія, почуте своєго покликаня великого діла — ось що провадить в будучину і запевнює народови красшу будучину.

(Sphinx.)

Село Кирилівка.

Тепер, коли слава Т. Шевченка лунає по всім широкім сьвіті, буде не зайвим сказати скілька слів про ту колиску, де виховав ся і виріс він, — себто про его батьківщину село Кирилівку на Київщині.

Ще за тих часів, коли жив наш великий поет, Кирилівка була невеличким селом, нічим не помітним між иншими тогочасними селами. Тепер же се дуже велике село.

Широко розкинулась Кирилівка великим темним гаєм на високій горі. Здалека видно сей густий темний гай. Наближаючись до него, ви не побачите нігде ні одної хатки, а все гай, та гай зелений та густий.

Коли ж увійдете вже аж у саме село, то аж тоді з зелених садочків сором[illegible], як ті молоді дівчатка, почнуть виглядати біленькі хатки.

В селі ви будете здивовані тим, що мабуть вас ніколи ще не дивувало — улицями.

Здовж і поперек Кирилівки йдуть дві широкі, рівні, з обох боків обквітчані китицями та вербами, улиці. Дивно буде вам, що в селі є такі пишні, широкі, рівні та просторі улиці. Кождая з маленьких узеньких уличок чарує своєю дивною красою. Коли підете такою уличкою, то здає ся, що йдете якоюсь вузкою та довгою зеленою вімнаткою. Дерева, що ростуть скрізь понад уличкою, наче зговорившись, посхилялись гіллєм до купи і роблять повітре зеленим, чарівним. Коли ж опините ся в осередку села — на вигоні, де дві великі улиці перерізують одна другу, то відкриває ся знов гарна картина: з двох боків з висока дивлять ся дві величезні церкви. Тут же кидають ся в очі великі будинки школи — учительської двоклясової і земської початкової. Любо дивитись на них, бо садки, що окружають сї будинки, зовсім закрашують їх „казенний вид.“

Недалечко звідсіля уже й той щасливий куточок, де стояла та „хатиночка у гаї над чистим ставом край села,“ той зелений гай, де бігав малим великий поет.

Щоб попасти у той щасливий куточок, слід з вигону спуститись узенькою уличкою в ярок. Там зразу виникне перед вами той „чистий став,“ котрий згадує поет у своїх творах. Ясним своїм лицем, обкутаним вінком верб, повернув ся він до неба й пильно дивить ся на него.

Над тим яром, де ставок, тільки по другій бік греблі — і те місце, де стояла та „хатиночка,“ про котру поет каже

„Мене там мати повила
І повиваючи співала,
Свою нудьгу переливала
В свою дитину.“

Давно нема вже тої хатиночки, розвалила ся она. На тім же місци де она стояла, тепер стоїть тільки великий сїрий камінь з млина (небіжчик О. Кониський поставив его), на котрім написано чорними буквами: „Тут була хата Т. Шевченка.“ Місце се, де стоїть камінь, тепер власність одного племінника Тараса Шевченка. Але він уже помер покинувши дітей сиріт і жінку вдову. Бідно живуть одноровці того, котрого слава громом гремить по всім сьвіті! Хатка їх — невеличка, обідрана. А в хаті тільки й богацтва, що з стінки дивить ся своїми глибокими очима Великий Дядько.

Поважають его і племінники й онуки. Коли ж не навідаєтесь в ту бідну хату, то зараз побачите, що портрет Тараса обквітчаний квітами і обвішаний рушником. Більшої пошани не мають змоги зробити бідні сироти, хоч би й радійші.

Чудовий куточок — Тарасова Батьківщина! Здає ся, що сама природа подбала тут над тим, щоби показати молодій поетичній души свою пишну красу. Перед вами глибокий зелений яр. На самому дні его в густій високій траві срібною стрічкою миттить узенька річенька. Тихо, тихо кудись несе она свою чистеньку водичку, прислухаючись до тремтливого гомону осокорів та верб, що з обох боків заступили її від пекучого сонця.

За річкою пишеть ся великий, густий кущ калини — се ще з тої калини, під якою ховав ся малим наш славетний поет від стусанів лихої мачухи.

(Докінчене на стор. 5).

Всячина.

ЖІНОЧИЙ КОНҐРЕС В РИМІ

Поверх чотири тисячі жінок, репрезентуючи ріжні краї на цілім сьвіті, відбули в Римі так зв. „Інтернаціональну Раду Жінок“.

Вступну бесіду виголосила графиня Ізабеля Абердін, жена губернатора в Ірландиї. Між зібраними були жінки найбільших дипльоматів й такі, що вже вславили ся добрими ідеями між жіноцтвом тим, що працюють богато для справи рівноуправненя жінок.

Конґрес, який тревав десять днів, є вже семим пятирічним конґресом. Свої конґреси, мітінґи мали вони вже в Вашінґтоні, Чікаго, Льондоні, Берліні, Ґеневі і Торонті.

На конґресі в Римі були віддані під дискусію слідуючі точки.

Домагатись: Аби всі правительства ріжних на сьвіті країв з'їхались на конференцію уложити інтернаціональні закони силою яких забезпечилось би житє жінок і дітей в часі війни.

Заложити і забезпечити в усіх краях цивільні права жінкам.

Завести рівні права як для батьків так і для мамів зі згляду на їх діти.

Основати в кождім краю спеціяльні суди для дітей.

Креація вобовязуючої пенсії для жінок і дітей правого і неправого ложа, та забезпеченя для опущених мамів і дітий правого і неправого ложа.

Тай богато иньших точок було, які однак пропускаємо зі згляду на їх меньшу вартість.

ПЛАВАЮЧІ ТЕАТРИ

Найновійші корабельні велити европейських мореплавних товариств роблять [illegible]о, вже від років зусиля в напрямі найбільших вигод, краси і розривки на кораблях. Пароплави, як „Мавретанія“ і „Імператор“ мають просторі ґімнастичні салі, купелеві басейни, зимові огороди, бібліотеки, верандові каварні і ресторацийні салі. Тепер найновійший корабель „Аквітанія“ о поемности 50 000 тон, буде посідати на своїм горішнім помості дійсну театральну сцену, на якій будуть виступати периодично артистичні сили европейських театрів.

ОДНОДІТНИНА СИСТЕМА.

Як відомо, у Франциї дводітнина система довела до сього, що французький нарід зі згляду на зріст населеня остає далеко позаду инших народів. Французька держава старає ся всілякими способами запобігти сій системі, яка в протягу довших літ може причинити ся до повільного [illegible] винищеня французького народа.

Не ліпше стоїть справа в населеню в деяких полудневих повітах Угорщини, де родини завели у себе знова нову систему, таку, щоби не мати більше дітий як одно. Така система потягає за собою велику небезпеку для держави, тому її органи звернули на се пильну увагу, щоби розслідити докладно причини і поробити заходи, аби їй запобігти. В тій ціли вислано обіжники і всякого рода квестіонарі, головно до учителів, щоби зібрали відповідні матеріяли.

Показує ся, що така система ширить ся передівсім між урядниками, ремісниками і богатшими селянами. Причиною її є економічно-суспільне питане. Селяни не хотять дробити і так невеликих господарств, щоби не множити бідолахів. Головною причиною по містах є чимраз більше зростаюча дорожня, а з другої сторони, що люди привикли жити по панськи, понад стан, чого не могли би, маючи обовязки супроти дітий. Богато промовляє за системою і ся обставина, що одинаки є вільні від військової служби. Наслідки сеї системи дали ся відчути по тих селах, де населене вже вповні її придержує ся; в них дає ся прикро відчувати недостача робітників. Яко спосіб зарадити проти тої системи проектують: увільнене від податку родини, що мають численнійше потомство, безплатну поміч при породах, безплатну лікарську опіку дітий до 12 року житя, відібране права однаком щодо військової служби і т. п. Чи се дасть ся здійснити і оскільки се поможе, покаже будучність.

ПРИБУВ ДО ТОРОНТО БІДНИМ А ВМЕР МІЛЬОНЕРОМ

Вілям Гаррис, що заложив Гаррис різню худоби в Торонто умер перед кількома днями на удар серця в 66 році житя.

Ще коли був в Льондоні він працював в різни і там дізнав ся, що в Америці в різнях утробу звірини викидає ся на знищене. Заощадивши гроша на подорож він прибув до Торонто і відси з різні посилав до різні в Льондоні утробу звірини яку лише міг дістати. За се він брав малі гроші, але все таки за кілька літ зосталив гарну суму грошей і став купувати безроги. За якийсь час прийшло до того, що Гаррис був найбільшим купцем безрог. По 40 літах він мав вже мільони долярів. Своїй жені, чотиром синам і пятьом донькам лишив гарний маєток.

ПОБІДНИЙ ПОХІД САМОХОДА.

Незвичайний розвій добробуту в північній Америці спричинив також се, що там поширили ся незвичайно самоходи. Після урядової статистики число самоходів в Унії збільшило ся в роках 1911 до 1913 з 722 000 воно на 1,127 000 то значить о 405.000 самоходів в часі 3 літ. Коли Англія має 175,000 самоходів, Франция около 90,000, а Німеччина 70 000, в Америці сам нюйорский округ має 133 тисяч самоходів, Каліфорнія 155 тисяч, Ілінойс 95.000, Огайо 87.000, Пенсильванія 79.000, Йова 77 000. В Каліфорнії припадає один самохід на 20 осіб.

Вартість американської продукциї самоходів оцінили Німці в 1912 р. на 2 міліярди марок. В 1913 р. збудовано в Сполучених Державах 500 тисяч самоходів, які переважно остали в краю, бо вивезено за границю лише 25 000 штук. В одним з огнищ автомобілевого промислу, а іменно в Детройт властителі фабрик думають, що в сім році збудують 400 тисяч самоходів. Славна є фабрика Форда в Детройт, яка зачала рух в 1903 р. з капіталом 100.000 долярів. Працювало в ній 311 людий, а збудувала 1708 возів. В 1913 р. збудувала ся фабрика 186 000 возів. В минувшім році виносив чистий зиск 27 мільонів долярів, з чого 10 мільонів визначено на дивиденду від капіталу, котрий виносить 2 мільони.

Недавно фабрика Форда завела для робітників подиву гідні реформи. Передовсім зменшено працю до 8 годин, а опісля для кождого робітника визначено найменшу платню в сумі 5 долярів денно. Платню сю дістають всі робітники, навіть некваліфіковані, як замітачі, розвозщики і т. д. Крім сього половина чистого доходу, який на сей рік обчислено на 20 мільонів долярів, має бути розділена між робітників. Число робітників виносить в фабриці Форда 22 тисяч. Робітнича армія в фабриці Форда є все компдетна. Деякі вказки подають число робітників на 25 тисяч.

Гляньте на сю фабрику — пише одна часопись — і на сих 25 тисяч робітників. 25 тисяч людий уставлених в ряд — се немалий простір. До сего ряду додайте величний ряд 200 тисяч самоходів, які в 1913 р. вийшли з фабрики Форда. Що за величезна лінія стальових возів! Твої очи не можуть її обняти, хочби ти дивив ся на неї з вежі, яка має 1000 метрів високости. В кождім з 300 робітничих днів відчиняла ся фабрика і пускала в сьвіт 670 самоходів — тільки [illegible]. На кожду мінуту випадає самохід.

Глядім на секундову вказівку. Тік-так, в печі Мартіна плине сталь. Тік-так... валки є в обороті. Тік-так... бляхи і штаби падуть тисячами. Тік-так... машина викидає свої вироби. І так дальше — аж наконець вказівка стає на кінци мінути, самохід готовий. І знов тік-так на другу мінуту, і другий самохід. Кождий самохід коштує 550 долярів або 2750 корон. Демократичний автомобіль Форд оставив люксусові самоходи иншим фабрикам, сам будує сильні, але дешеві для практичних людий. Служать вони переважно фармерам, які їздять по своїх широких посілостях, розвозять робітників, привозять і вивозять збіже.

Се здемократизований мотор. Коштує тільки 550 долярів, а фабрика, що його виробляє, має мільонові зиски. Працюючий в ній робітник при 8 годиннім робітнім дни побирає найменшу денну платню в квоті 5 долярів і певну означену часть чистого доходу фабрики. Такий робітник має около 1 800 дол. річного доходу. Робітники — і то з найменшою платнею. А такі котрі мають більше.

ІЗ ХЕМІЇ ЖИВИХ ІСТОТ.

До конечних условин житя орґанізмів належить присутність деяких тіл, більше або менше зложених. Щоби лекше зрозуміти хід хемічних перемін, треба вияснити кілька основних понять, якими послугує ся новочасна хемія. Всі тіла ділимо з хемічного становища, на дві ґрупи: а) первні (кисень, желізо, золото, уголь і т. п.) т. є. котрі вже дальше не дають розложити ся, та б) зложені (вода, квас сірчаний, сіль і т. п.) з кількох таких первнів, після сталого способу та скількости. Крім первнів та хемічних сполук знаємо ще т. зв. мішанини (се тіла зложені, які не творять рівно нового тіла получені в довільних скількостях)

Хемічних первнів знаємо до тепер около 100. З них сполук складають ся всі иньші знані нам тіла, не виключаючи орґанізмів ростиних та звіриних, котрі ріжнять ся від инших сполук більше зложеною будовою. Майже усі без виїмку мають у собі уголь. Тому той відділ хемії, котрий займає ся розслідуванем складу орґанізмів, або тіл з них повсталих зовемо — хемією орґанічною, або хемією сполук угля. Сей відділ хемії є зглядно досить молодий, бо початок її творять епохальні праці Горбачевського а опісля Велера і Натансона, котрі одержали хемічною дорогою штучний моч. Від того часу відомости в области орґанічної хемії зросли величезно та можемо мати надію, що з часом удасть ся розложити всі орґанічні тіла — а може й штучно витворити.

Аби зрозуміти, з як незмірно зложеними явищами маємо до діла при хемічних дослідах орґанізмів, вистане згадати, що ледви кілька первнів, входячих в склад орґанізмів, і сполуку, які з них (первнів) повстають, значно до тепер кілька сот, а й кождий рік приносить в тій области нові відкритя. До найбільше розповсюдненних в природі первнів належать: кисень і азот. До конечних условин істнованя орґанізмів є воздух. Всі орґанізми черпають з воздуха кисень при помочи котрого доконують зложені хемічні процеси в своїм тілі, а видихують двоокис угля т. є получене угля з киснем, одну з найпростійших вязань живих орґанізмів. Є се процес подібний до процесу паленя, котрий полягає ріжнож на полученю з киснем найріжнороднійших первнів, а ріжниця полягає в тім, що при спалюваню таким в процесі віддиханя не творить ся полумінь, виступаюча при звичайнім паленю.

Побіч орґанізмів, котрі віддихають воздухом знаємо инші, котрі черпають з воздуха азот. Є се т. зв. азотові бактериї. Оскільки знаємо з дотеперішних дослідів, кисень ділає на них убійчо. Крім віддиханя, відграють хемічні сполуки дуже важну ролю при відживлюваню орґанізмів. Відживлюванє се помов нагорода за утрату тканин орґанізму, котра випливає з виконуваня житевих функций (віддихане). З декотрі основні ріжниці в відживлюваню ростин і звірят. Коли ростини побирають з землі і воздуху первні, або відповідно прості неорґанічні сполуки, звірята черпають готові орґанічні сполуки з ростин або инших звірят і перетворюють їх на тканини власного тіла. Ростини становлять велику частину фабрики природи, котра приготовляє матеріял для дальших перемін, котрі відбувають ся вже в самім звіринім орґанізмі. Навіть найпростійші устрої як амеби, мають прикмету присвоювання певних тіл, а віддалювання инших.

Досить цікаве привілеє до ріжних родів корму стрічаємо у бактерий. Вже висше згадано о азотових бактериях. Крім них знаємо бактериї, які присвоюють собі сірку приміром, які творять дуже великі платки на поверхні сірчаних жерел. Побирають вони сірку з жерел, а перевівши єї через своє тіло, віддають назад як сірководень. Крім азотових бактерий та сірчаних, знаємо досить бактерий, які живуть на желізі! Яка взагалі пожива є потрібна орґанізмам? В першій мірі така, котра має у собі складники із власного тіла т. зв. орґанізм може з складників пожива витворювати тканини свого тіла. На тім полягає вплив, який має навіз на ростини. Цікавий є спосіб присвоювання азоти ростинами. Хоч ґаз сей находить ся в великій скількости в воздусі то ростини не можуть побрати азоту з воздуха. Уможливлюють його через розклад в своїм тілі сполук, котрі мають у собі азот, головно т. зв. азотанів.

(„Здоровле“)

ГОРЛО КОПАЛЬНЕЮ ЗОЛОТА.

Сьвітової слави тенор Карузо, який став ідеалом не лише італійського населеня але і цілого сьвіта, здобув рекорд щодо висоти платні. Карузо є великим любимцем нюйорського населеня і стало кождого року виступає в театрі „Метрополітен Опера Гавз“ в Ню Йорку. Жаден театр в Европі не є в можности заанґажувати його стало хочби на довший сезон задля дуже високої ґажі. Його платня виносила до тепер 2.000 долярів від одного виступу. За те висше згаданий театр зробив з Карузом умову на слідуючий сезон, зобовязуючи ся платити йому 3.000 долярів від виступу. В сезоні, який тревaє звичайно 5 місяців, виступить Карузо 50 разів — а сума, яку за се одержить винесе всего 150 тисяч долярів. Жоден співак не побирав доси так високої платні.

Се є ДОМОВА КРАСКА, яку може вживати кождий.
Я красила сею краскою
Чиста і проста до вживаня.
DY-O-LA
Напишіть по кольоровy картку і книжочку Нр. 105, зовсім даром
[illegible]
Montreal, Can.

ЛІКЕРИ
Старо фірма котрій вам довірити
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1160. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%
[illegible]
— Ми висилаємо C. O. D —
[illegible]

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лїпше і новійше лїченя сифіліса „606“ проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічень всяких залавлених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю задатку.
Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave., [illegible]

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси в всіх важнійших містах в ОНТАРІО, КВЕБЕК, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТИЙ КОЛУМБИЇ
Авторизований капітал . . . 10,000,000.00
Резервовий фонд 8,100,000.00
Капітал вплачений 6,925,000.00
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і доразовуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave
ВІННІПЕҐСЬКА ФІЛІЯ N. G. LESLIE Менаджер
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St

Др. Б. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руський лікар зі старого Краю Одинокий руський лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
Мешкає і ординує в своїм шпиталі 418 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 WINNIPEG, MAN.

„Безпечність Перша“
се золоте правило в теперішні часи. Се значить що ви повинні торгувати з того сторника що заховує річ в
EDDY'S ANTICEPTIC. ПАПЕРОВІ ТОРБИНКИ.
Еддіо торбинки суть міцні і довго тревалі, не тріскуть і не зіспиле ся в них нічо

Спеціяльно на десять місяців.
Богато жиючих по за Новим Йорком не можуть звидати нашого маґазину
Тимто даємо можливість купити за $28.00 ґрамофон з 40 сьпівами, що давнійше кошт. $55.00
На вплат за $2.50 місячно
Жадайте катальоґу. Пишіть на адресу:
GREATER NEW YORK PHON CO
308 310 Grand St Dept. New York
Продаємо також ріжного рода музичні інструменти

Позвольте післати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і 12 Руських сьпівів на 30 днів
Безплатно Пробі.
[illegible]
$2. МІСЯЧНО.
[illegible]
SAUL BIRNS
117 Second Ave. Dept. New York
БЕЗПЛАТНА ПРОБА.
Для Ню Йорских віктуварів, нам стор старшої котерави і Каждані.

Спробуйте наш фонограф на 3 місяці безплатно.
[illegible]
24 і 50 [illegible] руських сьпівів [illegible] безплатно.
$1. МІСЯЧНО
[illegible]
ROYAL PHONOGRAPH CO. 91 East 4th St., Dep 11. New York, N.Y

ІВАН ФРАНКО.

ПАНТАЛАХА.

ОПОВІДАНЄ.

(Дальше).

— Ой, ой, так вам сказав?

— А ти думав, що як?

Прокіп стояв з роззявленим ротом обік сидячого Панталахи і не зводив очий із срібного ґульдена, що його Пандалаха уважно на всі боки обертав у руці, приглядаючись йому очевидно з великим зацікавленем.

— Знаєте що, панапку? — промовив нарешті несьміло Прокіп.

— А що таке?

— Дайте мені той гріш.

— А тобі, дурню, по що?

— То таке гарне, буду ним бавити ся.

— От дурень! Хибаж ти не чув, що се не для забави, але на те, щоб із вязниці дістати ся на волю?

— Та-а-а-к? — з виразом розчарованя протягнув Прокіп.

— А може й ти хочеш вийти відси на волю?

— На волю? Що се значить: на волю?

— Ну, до дому, дурню, до твойого тата, чи хто там є у тебе.

— До дому? — скрикнув Прокіп з виразом перестраху. — Ні, не хочу до дому. Там мене будуть бити.

— Ну, не хочеш, то не хоти, то й сиди собі тут каменем! — мовив Панталаха і почав помалесеньку довбати шилом у ґульдені. І не довго довбав. Бо по хвилині срібна монета під натиском шила розколола ся на дві половині, як коробочка, а в її виструганому нутрі показала ся завинена в кружочок тонесенька як волос анґлійська пилочка до різаня желіза.

— Ой Господи! — скрикнув Прокіп, що пильно придивляв ся тій маніпуляциї, — а се що таке?

— Тихо будь! — остро мовив до нього Панталаха. — Хиба ти не чув, що се дар від сьвятого Миколая?

— Ага! — стиха промовив зовсім переконаний Прокіп. — А се що в нім у середині?

— То таке віле — ключове віле називаєть ся. Ти чув коли про таке віле?

— Чув. А щож се за віле?

— Кажу тобі, що ключове. Коли ним доторкнути ся до замка, то й не треба ключа, кождий замок отворить ся. Можна ним розкроїти желізо, так як ножем хліб краємо.

— Ной! — скрикнув зачудований Прокіп, а потім усьміхаючи ся мовив: — А ну, панапку, розкрійте отсю піч!

— А ти думаєш, що не розкрою? Чекай лише, нехай ніч западе.

— Гі, гі, гі! То буде цікава річ! — радував ся Прокіп. — Я ще не бачив, як піч крають.

Тимчасом Панталаха вийняв пилку з тої оріґінальної схованки і відвернувши чимось Прокопову увагу в иньший бік, моментально вкинув її в щілочку свойого ганчана.

— Добрий Замеховський, — шепнув він. — Таки не забув мене. Нехай йому Бог дасть здоровле! Рад би я знати лише, що то були за панове, що так хитро вивели в поле отого там святого Спорища.

— Що ви там муркочете, панапку? — запитав Прокіп знов обертаючи ся до нього.

— Говорю Отченаш до сьвятого Миколая за той великий дарунок. Слухай, Прокопе, — мовив по хвилі Панталаха, граючись у долонях обома [illegible] випорожненого ґульдена, — хочеш мати отсе?

— Хочу! — радісно скрикнув Прокіп.

— А зробиш те, що я тобі скажу?

— Зроблю.

— Отже слухай. Поперед усього мусиш про все, що тут бачиш, мовчати як пень. Розумієш?

— Розумію. Мовчати.

— Се значить нікому ані слова не мовити: ані кухареви, ані Спорищеви, ані нікому. Знаєш?

— Знаю.

— А в ночи маєш спати, хоч би тут у хаті й не знати що діяло ся.

— Добре! Буду спати.

— А як би ти збудив ся і чув щось або бачив, то не кажи нікому нічогісінько. Скажи: я не знаю, я спав, я нічого не бачив. Розумієш?

— Розумію. Не бачив.

— Памятай же собі. А як би ти хоч словечко сказав, то я прийду, витягну тебе з постелі і затащу просто до твойого дому.

— Ні, не хочу до дому! — скрикнув Прокіп. — Там мене будуть бити. Волю тут сидіти і мовчати.

— Добре, гарно! — мовив Панталаха і погладив його по розчіхраній голові. — Сиди і мовчи, хоч би тобі не знати про що розпитували. Все кажи не знаю, не бачив нічого, не чув нічого. А як будеш отак справувати ся, то дістанеш отсе!

І Панталаха мигнув перед Прокоповими зачудуванними очима срібною поверхнею внутрішнього виколупленя обох половинок ґульдена.

— Дайте, дайте! — благав мало що не зо слізьми на очах Прокіп, простягаючи обі руки до блискавиця.

— Е, ти би хотів зараз! — мовив Панталаха. — Та бо ти що не заслужив. Справуй ся добре сеї ночи, спи твердо, а завтра рано скоро встанеш, заглянь під подушку, то там знайдеш отсей дарунок. Розумієш?

— Розумію. Ай-ай-ай! Завтра! Тож то буде гарно! — скрикнув Прокіп плескаючи в долоні.

Тимчасом Панталаха встав, наблизив ся до стіни, підскочив і вхопивсь обома руками віконних крат, а потім на руках підтягнув ся в гору, поки не доторкнув ся лицем до крати. Хотів бачити, чи швидко буде вечір. Тінь від сумежної офіцини закрила вже ціле подвірє, очевидно вечір був уже близько, хоч сумерки не западали ще. А що се ділось десь у початку осени, то Панталаха в одній хвилі догадав ся, що мусить бути не дальше як сема година.

— За годину будуть замикати, — мовив сам до себе, — значить ся, маю ще годину часу. Свого може й вистане.

Потім віскочив на поміст і пішов до дверий. Притулив на сам перед очи, а потім вуха до отвореної віхтирки — на корідорі тихо, лише десь далеко, на кінці корідора чути голос ключника, що балакає щось із вартовим жовніром.

— Ага, сидять оба на палі, муркнув Панталаха. — Се добре. Сьогодні на моє щасте нічну службу має Спорищ, а він як набалакає ся з вечера, то потім дрімати ме всю ніч. Тай до того в ногах не міцний: хоч би й найтихше ступав, то я почую його. Ну, ну балакайте собі, — додав Ідво, — я вже знаю, про що ви там балакаєте, собаки! Моїми буками зуби собі полощете! Але чекайте ви! Засніть лише в лиху годину, то вже я покажу вам, що вміє Панталаха! От би варто бути тут завтра рано і побачити ті їх пики, коли прийдуть до казні тай глип глип: дурень є, а розумного чорти вхопили!

Засьміяв ся коротким, беззвучним, грудним сьміхом, а потім відійшовши від дверий поліз просто під тапчан і давай там за чимось нишпорити та шпорати по помості, по кобильницях, на яких лежали тапчанові дошки, та по щілинах у самій стіні, де штукатурка потріскала і повідставала від цегол.

— А ви чого там шукаєте, панапку? — не виходячи з дива запитав Прокіп.

— Того, чого ти не загубив, — відповів закусуючи губи Панталаха.

— Скажіть, скажіть! — уперто жабонів Прокіп.

— А ти вже забув, що я говорив тобі перед хвилею? мовив Панталаха.

— Що таке? — чудуючись запитав Прокіп.

— А те, що маєш мовчати, коли хочеш дістати отсе!

— Ага, похопив ся Прокіп, ударивши себе долонею по устах. — Мовчу вже, мовчу!

І не зводячи очий із Панталахи бідний ідіот усів скулившись на своїм тапчані, мучачись з одного боку цікавістю, а з другого баженем — одержати блискальце.

(Дальше буде.)

Ідеали і суспільність.

(Докінчене зі стор. 3).

Понад яром з обох боків пнивають ся чудові вишневі садочки, а далі попід горою яблуні та груші широко порозпростягали свої зелені гилляки. Нічогісінько не видно в сім чарівнім гаю, крім зеленого, живого, веселого раю; хиба блакитно небо крізь гілляки тільки десь трошки проглядне — з усіх боків густий гай, а з двох ще й гори, що аж в небо оперли ся. Через тем то й поет наш, як малим був, і ходив шукати стовпів тих, що небо підпирають.

От такий то той куточок у великій колисці, де ріс наш Батько.

С. Кириловець.

(„Рада.“)

КАНЦЕЛЯРІЯ
Адвокатско-Нотаріяльна
FENSONA & SCHILLERA.
[illegible]
FENSON & SCHILLER
554 Main St. Winnipeg, Man.
Phone St. John 162

Дописи.

Ельфінстон, Ман.

Високоповажаний Пане Редакторе!

Імена Вашого не знаю, але красно Вам дякую за Вашу часопись „К. Ф.“ яку мені посилали через кілька тиждни. Я в Канаді вже 15 літ, і начитав ся тих часописів, але признаю Вам правду, що „К. Ф.“ найлїпше мені сподобав ся. Ми німецькі в Канаді часописі то лише людей деморалізують, бо в них крім особистої лайки нічого більше і не найдеш. А що вже до консервативної шмати, то про ню і згадувати шкода. Вона дуже захвалює консерватистів, але чому, то і сама гаразд не розбере.

Я сьміло заявляю, що за ліберального ряду було богато лїпше як тепер, коли краєм рядять консервативна партія. Не говорю се від самого себе, се говорять тисячі людей, усі згадують ті добрі часи коли в краю рядили лїберали. Та ті часи вже минули і хто знає коли вернут. Сей теперішний, консервативний ряд, не хоче добра бідним людям, він так лише робить, аби добро зробити одиницям, богачам, капіталістам, а про народ єму байдуже.

І дивно лише, що таку партію попирають Русини. Але які се Русини? Такі, що за гроші готові нас Русинів завісити на шибеници.

Но слава нашій руській часописи „Канад. Фармерови“. Се перша часопись, котра людям почала очи отворяти. Ся часопись не ріжнила людей, но ділала, відносилась і відносить ся до всіх бідних людей однаково. Ми в Канаді не маєм права себе ненавидіти, бо чи я русин, чи поляк, то однаково бідний зарібник, і русин і поляк мусить робити на богачів, капіталістів. Усі ми робітники, без ріжниці на народність повинні єднатись і взаїмно помагати собі, разом йти в борбу з капіталістами-консерватистами і добувати лучшої долі. Бо чи я Поляк, чи я Німець, чи я Русин Українець, я єсм бідний робітник то гаслом нашим повинно бути: разом боротись о ліпшу долю, попирати своїми голосами ту партію, яка боронить справ робітничих. Консервативна партія, се панська партія, отже проч з нею. Нам треба старатись о своїх робітничих послів, а що таких годі нам мати, то попераймо партію лїберальну, бо платформа сеї партії є та сама майже що й платформа робітничої партії!

Т. Ц. Лїберал

Фокс Валлей, Саск.

Пане Редактор „Кан. Фар.“

Прошу помістити моїх пару слів у своїй часописи.

До мене дуже богато питують в справі фарм, отримав вже кількадесять листів на котрі з осібна не можу відповідати, бо се забралоб мені богато часу і т. и. Я отже хочу відповісти через Вашу часопись.

В сій околици вимірено один тавншип 16, рендж 25. Кождий, що хоче взяти фарму нехай війде в Maple Creek, Саск. до Land Office-у і візьме собі плян тавншипу а так поїхати і добачити землю. Земля є добра, рівнина, вода добра, ліса нема. Земля трохи місковата, але — думаю — що повинна добре родити.

Лише одно, що хто хоче взяти фарму, нехай спішить ся, бо земля довго пустою не буде лежати. Голодно Русини, робітники, що без роботи в містах сидять та голодують, повинні скорити стати з доброї нагоди і — заробивши якийсь цент — йти на фарми.

Суть такі люди, що кажуть „а на що мені фарми, через літо зароблю собі гроший тай через зиму маю чим жити!“

Правда, можна і так робити, але чи се добре? Чи добре тим же, що так роблять? Зароблені гроші стратить скоро, а прийде весна, роботи не годен скоро найти — тай з голоду пухне. Говорю се так тому, бо і я колись був простим робітником. Через літо заробив трохи грошей і як прихав до Вінніпеґу то від товаришів не годен був обігнатись. А чому? Тому, що кождий знав, що в моїй кишени є кілька кругляків. Але як їх не стало тай нїхто мене вже не знав, навіть знати не хотів мене знати.

Ой, знаю я ті зарібки! І тому я вже їх покинув. Не хочу заробляти і по готелях кервавицю свою лишати, до того і своє здоровле тратити за дурно.

Я стаю кличу до своїх братів, Русинів, що хто хоче поправити свою долю, нехай обробляє землю а вона буде кормити вас.

„[illegible]“, говорить пословиця. Беріть брати фарми коли можна, а певно не пожалуєте.

Ваш приятель

К. Вілк

Букингем, Кве.

Хвальна Ред. „К. Ф.“

Просимо помістити сих кілька слів, що ми в Букингем відсьвяткуємо память нашого генія Тараса Шевченка, відсьвяткуємо 100 літний ювилей уродин нашого найбільшого поета. Хоч нас Русинів-Українців ту мало, але все таки ми почуваємо себе вірними синами Неньки України і позаду іньших не хочем остати. Де лише живе хоч би найменьша горстка Русинів Українців і єли в них ще є хоч би найменьша іскорка любови до свого рідного то безперечно вона не забудуть відсьвяткувати 100-літний ювилей народин Тараса Шевченка.

За комітет

Николай Кралька, голова

Назарій Радзук, писар

ЗАСУДИЛИ НА 20 [illegible]

В Ванкувер засуджено трех Россиян на двайцать років криминалу в Принц Руперт за то, що пятьох їх напали і обрабували банк в Ню Гезелтон. Двох бандитів убито на місци нападу, трех зловлено і засуджено, а проводир з грішми в сумі $1200 пропав без сліду.

Darmo dla Mężczyzn

50,000 KSIĄŻEK
BEZPŁATNIE.
Wartości $10.00 dla każdego Mężczyzny.
[illegible]
PRZYŚLIJ TEN BEZPŁATNY KUPON NA KSIĄŻKĘ DZISIAJ.
DR. JOS. LISTER & CO. P 749 [illegible]
Nazwisko ....
Miasto .... Stan ....

International DENTAL PARLORS
[illegible]
Найбільше модерний офіс в Канаді.
Регулярно $10.00 за 22 к золоту корону зуба за $7 00
Регулярно $7.00 за 22 к золоту корону зуба, за $5 00
Вставлене всіх зубів від . $8.00 і висше.
Наповнене зуба золотом від $2 00 і висше.
„ „ сріблом від . $0.50 і висше.
„ „ порцеляною від . . $1.00 і висше.
[illegible]
Відчинено від 9 рано до 9 вечер.
Телефон St. JOHN 2447
Говоримо по руськи

ДО ВСІХ РУСИНІВ, ЩО ЖИЮТЬ В КАНАДІ.
Маючи щось доброго на увазі, ми радиби-б з Вам покорити ся тим — дуже переконані, та віримо щиро, що спосіб який Вам виявимо, буде для Вас найвідповіднійший, та найбільше корисний.
Знайте, що перед Вами стоять ті, котрих цілию не ошукуванє, представлене щось білим як воно в дійсности є чорним, але ті, котрі бажають поліпшеня Вашої судьби — словом хотять Вашого добра і щастя родинного і загального. Не буде цілию нашою кричати, вихваляти щось, що не згоджуєсь з загальною опінією людий, але все що радимо і радити будемо Вам, знайте, що сего бажаємо як собі самим! Тут представимо Вам се, з чого, як загально вже відомо, будете мали користь матеріяльну — Не заробитесь ніколи, коли за своєю працею, працею денною в фабриках, варстатах, підземних шахтах не оглянетесь еще, щоб свій тяжко запрацьований цент подвоїти, потроїти і т. д. — Вам конечно вложити цент ваш в таку річ, котра непремінно подвоїть капітал, котрий Ви вклали в ню.
Сим місцем, де вкладати маєте свої центи, є ЗЕМЛЯ. — І тут маємо на думці місцевість
KAMSACK, SASK.
Компанія котра є властительною сеї землі, постановила собі за задачу помогти нашим людям — дати змогу заробити якийсь гріш, — їм не ходить о заробок, але скорше о поміч.
Впрочім коли не бере проценту від спроданих лотів, коли жде на рати як кому і коли буде найвигіднійше заплатити — в кінці дає до вільного вибору або купи, або подивись, як не полюбить, отримаєш назад гроші — чим треба кращої запоруки як висше згадана. — Котра компанія в Канаді дає [illegible] так, устугам!
[illegible] року се місто видає $131 000.00 на міські потреби. Так само C. N. R. Co. видає $100 000.00 на нові шапи і ярди. Тут много робітників буде потребувати ся бо і желізна копальня піде в рух незадовго.
Лоти котрі Вам представляємо є в найкращім положеню — місце сухе, рівне, в границях міста, довжина 50x122 фітів. Ціна від $100 до $175. З того $10 готівки а $10 місячними ратами без проценту.
[illegible]
До KAMSACK REALTY & INVESTMENT CO., LTD
811-812 Union Bank Bldg. Winnipeg, Man
Прошу прислати мені поручені факти інформації що до River View Park в KAMSACK, Sask
Імя
Адреса

Сьвяткуйте ювілейний рік Тараса Шевченка!

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Цап та баран.

Казка Б. Грінченка.

Був собі чоловік та жінка, мали вони цапа й барана. І були ті цап та баран великі приятелі: куди цап — туди й баран: цап на город на капусту — і баран туди, цап у сад, і баран за ним.

— Ох, жінко, — каже чоловік, — проженімо ми цього барана й цапа, а то через них ні сад ні город не вдержиться. — А забирайтесь, цапе й бaране, собі з богом, щоб вас не було у мене в дворі.

Скоро цап та баран те зачули, зараз із двору майнули.

Пошили вони собі торбу та й пішли.

Ідуть та ідуть. Посеред поля лежить вовча голова. От баран дужий, та несьміливий, а цап сьміливий, та не дужий.

— Бери, бaране, голову, бо ти дужий.

— Ох, бери ти, цапе, бо ти сьміливий.

Узяли вдвох і вкинули в торбу.

Ідуть та ідуть, коли горить огонь.

Ходімо й ми туди, там переночуємо, щоб нас вовки не з'їли.

Приходять туди, аж то вовки кашу варять.

А здорові, молодці!

— Здорові! здорові. Ще каша не кипить, м'ясо буде в вас...

Ох, там баран злякавсь, а цап давно вже злякавсь. [illegible] і роздумавсь.

— А подай лишень, бaране, отую вовчу голову!

От баран і подає.

— Та не сю, а подай більшу! — каже цап.

Баран знову подає ту-ж саму.

— Та подай ще більшу!

Ох, тут уже вовки злякались: стали вовки думати-гадати, як би відси їм утікати. „Годе — кажуть — так може ті, що через них й голови збудемся — бач, одну по одній вовчі голови таскають."

От, один вовк і чинає:

— Славна, браття, кумпанія, і каша кипить, да нічим долить, — піду я по воду.

Як пішов вовк по воду — „Хай вам аби що, з вашою кумпанією!" Як начав другий того дожидати, став думати-гадати, як би й собі відтіля драла дати.

— Е, вражий син, [illegible] та й сидить, я [illegible] ось візьму й [illegible] та прижену його, як [illegible].

Як побіг так і той не вернувся. А третій сидить [illegible].

Ось ні у [illegible], так й їх [illegible].

Як побіг, так і той рад, що втік.

То тоді цап до барана

— Ох, кум, брате, скорійше хапатися, щоб нам [illegible] та з курення вибратися.

Ох, як розгнівався вовк:

— Е, щоб нам трьом та цапа й барана боятися! Ось ходім мі їх поймо, вражих синів!

Прийшли, аж ті добре справились, уже з курення забрались, як побігли, та й на дуба вибрались. Стали вовки думати гадати, як би цапа та барана нагнати. Як стали йти і найшли їх на дубі. Цап сьміливий, заліз аж на верх, а баран несьміливий, так нижче.

— От, лягай, кажуть вовки коцуватому вовкові, — ти старший, та й ворожи, як нам їх добувати.

Як ліг вовк догори ногами і зачав ворожити. Баран несьміливий та так трясеться, як упаде, та на вовка. Цап сьміливий — не став міркувати, а як закричить:

— Подай мені ворожбита!

Вовки як схватились, та аж порохи по дорозі закурялись.

А цап та баран з дуба безпечно позлазили й пішли, зробили собі курінь та й живуть.

Не впусти рака з рота.

Летіла ворона понад морем, дивиться — лізе рак. Ворона хап його, та й понесла через лиман у ліс, щоб, сівши де-небудь на гиллі, гарненько поснідати. Бачить рак, що приходиться пропасти, та й каже вороні:

— Ей, вороно, вороно! знав я твого батька і твою матір, — славні люди були!

— Угу, одказує ворона, не роззявляючи рота.

— І братів і сестер твоїх знав — каже рак, — що за добрі люде!

— Угу, гудить ворона, а рака кріпенько держить.

— [illegible] — каже рак, — а тебе [illegible] Мені [illegible] нема [illegible] тебе.

— Е, е! — [illegible] ворона, [illegible] рака в море.

От, тим то, як кого одурять хвалою, або лестивою річчю, то й люде й кажуть: „Упустив рака з рота". А як кого остерігають, то кажуть: „Гляди, не впусти рака з рота".

КАДИЛО У ВІННІПЕГУ

Гумористично сатирична українська часопись „Кадило", що до сего недавна „кадила" в Ванкувері, вже „перемуфувалось" до Вінніпегу.

Теперішна адреса „Кадила": P. O. Box 361., Winnipeg, Man.

З передвиборчого руху.

(Зі стор. першої).

Ще в місяці марті в Брендоні відбулось 9 масових мітінгів на яких промовляли найвідвічніші бесідники, представники товариства тверезости, а се: Rev. C. W. Gordon, D. D.; Rev. G. F. McCullagh, S. G. Mulhall, W. W. Buchanan, Rev. D. S. Hamilton B. A., H. Gordon Tilley, J. N. McLean, Rev. Robert Aylward і Rev. S. A. Martin.

Ціль мітінгів було пояснити народови хто йому брат а хто ворог.

W. W. Buchanan між иньшим сказав: Нашим обовязком є знищити голоріший мертвий закон згладом консумциї лікерів, того диявола, злодія людського добра і житя. Дьявольське діло зроблене, які заведено на підставі якого зводено в будинках, при барі, проводити пятинку „І не введи нас в іскушеніе" — вони молять ся. А опісля заведено бари, де властиво люди найбільше поповнюють велике зло, великий гріх.

Звичай пятики при барі се щось дуже страшного, якого ми власне мусим позбутись.

Д-р C. W. Gordon сказав: Наша рада складаєть ся з 12 членів. І всі ті члени працюють завзято над скасованєм барів в Манітобі. Розуміє ся, що правдиво служать ліберальною справі, бо та вже давнійше заявила за скасованєм барів, того найбільшого ворога людства.

Прошу зважити лише на се, в краю безробіте, брак грошей, а народ таки пропиває [illegible] мільйони долярів, а що до самої Манітоби припадає около [illegible] мільйонів долярів. Се лише за один рік. А слиб ті гроші обернути на що иньшого, доброго, то в скільки висше народ піднісби ся морально і матеріяльно. Слиб люди не могли, бо не булоб барів, пропити грошей, не відчували би вони [illegible], брак [illegible].

Де нема готелів з барами там [illegible], там криминали пусткою стоять, там ні поліції, ні адвокатів ні судиїв нема стільки богато як там де є готелі з барами.

Готелі з барами се початок всякої нужди і тягару для людей. І партія що попирає справу барів, що хоче аби народ і на далі [illegible] готелях, [illegible] не повинна ступати зовсім. І власне тепер будем мати добру нагоду показати своє бажане згладом пятики. Та я вірю, що в Брендоні кождий виборець віддасть свій голос на того чоловіка або на ту партію, що заявились знести се зло — бари".

The Atlantic Royals

Ми отворили гарний офіс на 583 Main St.

Отвориилисьмо сто на бізнес з якого скористаєте ви [illegible] В нас купите шіфкарти до [illegible] Канади по найнившій ціні [illegible] Посилаємо також гроші до старого краю [illegible] тікети до всіх місць в Канаді і в Злуч. Державах. Просимо зайти до нас і поспитайте за п. РОЗОВСКИМ що говорить по руськи [illegible]

A. H. DAVIS
Gen. Manager.
583 Main St.
Phone Main 1989. Winnipeg, Man

Тукета T & B папіроси не влезні.

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Eal для кави.

[illegible]

National Essence for Coffee Co
Philadelphia, U S A.

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40

[illegible] GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських співів на 30 днів

БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.

[illegible] $2 МІСЯЧНО.

[illegible]

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
46 E. 74th St. Dept 34 New York, N. Y.

НАША АДРЕСА
„Canadian Farmer" Box 3656. St B Winnipeg, Man.

Одинока директна лінія

[illegible]

A. E. Johnson & Co
27 Broadway New York, N. Y. 1 S00. First Ave., So. Minneapolis, Minn

ПРОЧ З БРИТВАМИ.

[illegible]

Адрес: Dr BELLINS,
55 Delancy St New York, N. Y.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE PHONE ST JOHN 474

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека. 415 - 417 Pritchard Ave, Winnipeg Telephone St John 474

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

[illegible]

◆◆ В день телефон St John 474 ◆◆ В ночи телефон St John 866 ◆◆

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Родимці!

[illegible]

Alex Calder & Son
БАНКЕРІ.
663 Main St Winnipeg, Man
П. А. КАРАКОПЮК
[illegible]

Не платіть готівкою! ФОНОГРАФИ за половину ціни! на малі місячні сплати по $1.00!

[illegible]

INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.
[illegible] New York, N. Y.

НЕ ДАЙТЕ СЯ НІКОМУ ОТУМАНИТИ.

Купуйте [illegible] в новім сторі в
Rosenberg & Halter
641 Simpson St. Fort William, Ont
Кождий що купить на 10 долярів дасм дарунок [illegible] 2 доляри і більше.
ЗАЙДІТЬ І ПОДИВІТЬ СЯ
641 Simpson St Fort William, Ont

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave. - East. Winnipeg.
Дошки. Ліски, Гонти.
Точно доставляєм - Задоволене гарантуємо.

НІКОМУ НЕ ДАЙТЕ СЯ [illegible]
КУПУЙТЕ ЛИШЕ ДОБРІ ФОНОГРАФИ.
ДОВГА ПРОБА НАШИХ ФОНОГРАФІВ ЦІЛКОМ ЗА ДАРМО
40 РУСКО-УКРАЇНЬСКИХ СПІВАНОК ДАРМО
ПРЕКРАСНИЙ АЛЬБУМ НА РЕКОРДИ [illegible]
[illegible]
International Phonograph Co

ХОВАЙТЕ ROYAL CROWN SOAP КУПОНИ
Дістанете Royal Crown премії дармо
[illegible]
Маємо сотки иньших премій [illegible]
THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
PREMIUM DEPT G WINNIPEG, MAN

ARTHUR M. DOYLE, L. L. B.
Адвокат, Повновласник, Нотар, Комісіонер, Оборонець в цивільних і кримінальних справах і т. д.
В. Н. КОЛІСНИК переводить на англійску мову
Вичичаєм гроші. Асекуруємо [illegible]
ФІЛІЯ 903 MAIN ST WINNIPEG, MAN.
Phone MAIN 913 ST JOHN 1954

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпег, Ман., Пятниця 12го Червня, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, June 12, 1914 Число [illegible]

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE PHONE ST. JOHN 474

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека. 415 - 417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

[illegible]

◆◆ В день телефон St John 474 ◆◆ В ночи телефон St John 866. ◆◆

НЕБУВАЛА ОФЕРТА!

Наша редакція дістає послідними часами дуже богато замовлень на „К. Ф." з обіцянкою прислати предплату в осени. Ми однак тепер за неоплаченою нікому часописи не висилаєм. Та щоби дати спромогу і найбіднійшим предплатити з гори нашу часопись — ми постановили посилати „Канад. Фармера" до кінця року, т. є. через шість місяців, кождому, що пришле нам 50 ц. Гроші можна посилати в одно-центових марках, або через поштові нот. Користайте отже з нагоди. Вона вже не повторить ся.

„Кан. Фармер" до кінця сего року лише за 50 ц.

Уважайте на нашу висше подану адресу. — Адресуйте так

THE CANADIAN FARMER - Box 3656 St. B. - WINNIPEG, MAN.

Вибори в Манітобі відбудуть ся 9-го липня с.р.

З неофіціальних однак дуже певних жерел довідуємось що провінціональні вибори в Манітобі відбудуть ся 9-го July-я, в пятницю. До виборів отже лише пять тиждні[в]. Час короткий. Уся консервативна машина в руху. Найменьші колісцята там обертають ся. Роблін за всяку ціну стараєсь бути єще в силі. Та тут воля народа. Народ сю справу рішить, скаже своє слово, велике слово, в день виборів. Єсли народ в Манітобі хоче бути слугою Роблина так певно що вибере його, єслиж схоче аби правительство було слугою народа, так певна річ, що вибере ліберальну партію. Народ вибере. А ми лише скажем до Вас панове виборці, що кождий, хто лише вписаний на виборчій лист — нехай в день виборів голосує, конечно голосує! Не вдержуйтесь від голосованя!

Вже виборці в містах, от як Вінніпег, Брендон і Портеж-Ля-Прерій нехай старають ся щоб в дні реєстрациї зареєструвались, бо иначе ніхто не буде мав права голосу. Регістрация в висше згаданих містах відбуде ся 15, 16 і 17 днях сего місяця, кождого дня між 9-ою год. рано а 1-ою і між 2.30 і 6 год. пополудни та між 7.30 і 10 год. вечер.

Після закону в більших містах кождий виборець мусить зареєструватись кождого разу перед виборами. Просимо добре се затямити. Не можна ані думати що єслй колись зареєструвався і голосував, то тепер вже не треба знова зареєструватись. Ні! Хто сего разу не зареєструєсь в висше згаданих містах і в ті призначені дні так не буде голосувати зовсім. Уважайте панове виборці щоб ні одного з Вас не забракло на виборчій лист. Зареєструватись може кождий, що вже перед тим голосував і той що має горожаньскі папери. Щоби бути зареєстрованим то в регістрацийнім уряді, треба явитись особисто, самому. Наколи хто в той час, як переводить ся реєстрация, десь виїхав, то такого може зареєструвати крейний з того дому, де він жив, або властитель готелю в якім виїхавший перебуває.

Реєструйтесь, щоби в день виборів могли дати свій голос на того кандидата, який поперає ту партію, що хоче добра для бідного народу, то єсть партію ліберальну.

ГОРОЖАНЬСКІ ПАПЕРИ

Хто в Вінніпегу робив аплікацію на горожаньскі папери через д. Диму, нехай по них прийде в Суботу, 13 мая, до д. Дими під ч. 514 Flora Ave.

БЕЗДРОТНИЙ ТЕЛЕФОН.

Ню-Йорк. — По довгих заходах і обвелось вкінци людям ученим винайти бездротний телефон, який полягає на тій самій основі, що й бездротний телеграф. На днях відбулась в Ню-Йорку проба з сим телефоном і заведено розмову між Ню Йорком а Філадельфією. Розмова тривала кільканайцять мінут і випала зовсім добре. Усі слова чути було виразно і голосно. З сеї самої стациї розмовляли опісля з одним кораблем. Проба випала несподівано добре. Сей новий винахід Марконія має незвичайно велике значінє. Директор компанії бездротного телеграфу, уважає сей винахід за цілковито совершенний і по переведеню потрібних заходів буде такий телефон умішений на кождій желізничній стациї. Віддалене не має тут мабуть жадного впливу. Так як тепер розмовляли в Ню-Йорком з Філадельфією, так як говорять буде можна говорити і з Европою.

Важне Повідомлене!

Едвард Варшавский, що мав офіс в Вінніпегу при Main St. Н-р. 834 утік з міста, полишаючи богато справ старокраєвих незалагоджених. За згодою п. і к. консуляту австрійского — в Вінніпегу Rev. Louis F. Kovachy, який є властителем знаного офісу під назв. „The Old Country Office", Box 3535, зістав назначений тутешним краєвим судом (Court of King's Bench) на адміністратора спадку по Варшавском.

Повідомляє ся отже всіх интересованих, що хто мав які небудь справи з Варшавским, а котрі до сего часу не суть ще полагоджені, нехай звернуть ся сейчас до згаданого, судом назначеного, адміністратора на висше подану адресу. Нехай пишуть зараз, бо проволокою єще більше пошкодите собі.

Рівночасно повідомляє ся, що адміністратор не є відвічальний ані за гроші, ані за документа віддані Варшавскому.

Rev. Louis E. Kovachy,
Box 3535 St. B
Winnipeg, Man.

КОНСЕРВАТИВНА ЧАСОПИСЬ „КАНАДА" НЕВАВОМ ПЕРЕСТАНЕ ВИХОДИТИ.

З достовірного жерела довідуємо ся, що орган консервативної партії в українськім мові „Канада" має виходити ще один місяць т. є. до провінціональних виборів. Пожиемо, та побачимо, чи ся вістка справдить ся.

КІЛЬКО ЇСТЬ ПАУК

Англійський вчений, Джан Лебок робив досліди над пауками і дійшов, що вони їдять більше зі всіх иньших тварин. Він важив на вазі пауків перед їдою і опісля їди і вичислив, що якби людина їла так богато як паук, то мусілаб спожити на день двох волів, тринайцять овець, десять свиний та чотири бочки риби.

СПРОСТУВАВ І ПОГРАТУЛЮВАВ

Каже народна пословиця „Скажи правду, а потому ся відпрош". Так, якраз так зробив і д. Стефаник.

В послідн[ім] числі „К. Ф." була статя п. з. „Сповідь Стефаника, або політика на власну руку". В тій статі находять ся факта про [illegible] консервативних лакеїв і факта сі походять з уст д. Стефаника. Ті факта д. Стефаник виказав дня 25 мая, в Каварни д. Хаснана, в присутности яких десять людей. На запитанє одного з присутних чи можна те, що він сказав, публікувати д. Стефаник урочисто заявив: „Публікуйте". Отже яка тут рація опрокидати те все, що наговорив. Ще перед кількома днями, в суботу 6 мая сказав д. Стефаник, що хоч те все правда що він в каварни говорив і що було друковано в „К. Ф.", але неконечно треба було те все публікувати. — І маєш тут. его! Та д. Стефаник сьміє ще писати, що Гикавий, або его допосчик здорово збрехав... Деж там, ніхто не збрехав. Ви д. С. радно скажіть, що зі своєю сповідею [illegible] і тяжко приходить ся Вам відбути завдану покуту. Алеж д. Стефаник повинен знати, що за правду треба терпіти, отже чому не стати мучеником правди радше чим опідлювати себе до найнизшого степеня в очах цілого народу в Канаді. А опідлив себе д. С. тим своїм глупим опростованєм в своїй газеті.

Самій редакції „Канади" на запитане: „Чи п. Гикавий чув все сам, що написав" скажемо „А чи ред. „Канада" може доказати, що „то все" — Гикавий написав?" Більше в слідуючім числі.

АВТОНОМІЯ ДЛЯ ІРЛАНДИЇ

Палата послів приняла [illegible] англійського [illegible] за 25 мая с. р. біл автономії для Ірландиї.

Закінчене борби о автономію для Ірляндиї прийшло несподівано спокійно.

По принятю біля в палаті послів, відіслано його до палати льордів, де прийшов до першого читаня. Се є лишень звичайна формальність, наколи палата льордів не може сего біла відкинути.

Ірландия буде мати власний парламент, зложений з двох палат, висшої з 40 і низшої з 167-ох членів. Парламент не буде мав права рішати в квестиях політичних вовнішних, о війні, мирі, армії, маринарці і квестиях монетарних. Діяльність його ограничає ся до справ краєвих.

ПРИВОЗЯТЬ ТІЛА ДО КВЕБЕКУ.

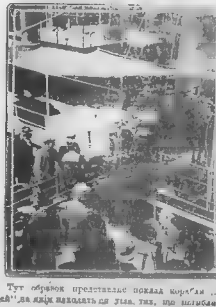

Тут образок представляє поклад корабля „Лейді Грей" на якім находять ся тіла тих, що погибли при затопленю корабля „Емпрес ов Айрленд". Тіла зложено на зимнім поклоні моря і уставлювано в трумни. Богато тіл в трумнах привіз корабель „Лейді Грей" до Квебеку де вже сотки тисячі народа [illegible] побачити і пізнати тіла своїх кревних та знакомих і тяжко над ними заплакати...

В EMPRESS ТЕАТРІ

Слідуючого тижня в Емпрес театрі буде виставлено по кілька уже гарних штуб. Буде можна бачити дівчину з сімома любовниками, линвоскоків та драм „Всього по трохи", як також монольоґістів, сьпіваків і комедиантів.

Сьвітова торговля виказує в оборотах понад 2 [illegible] міліярдів франків, при чим в річнім терміні від 1911 до 1912 р. виказує зріст коло 603 міліонів франків.

ПРОПАВ [illegible] Хто його знайде або знає [illegible] Wasyl Strank 300 Dufferin Ave. Winnipeg, Man.

Я Іван Гутич, родом з [illegible], пов. [illegible] шукаю свого вуйка Івана Мацка і [illegible] справ. Хто б о нім знав, або він сам, хай зволить ласкаво дати знати під адрес: [illegible] 1 Wright Ave Auburn, N. Y.

ВАЖНЕ ДЛЯ ТИХ ЩО УСТРОЮЮТЬ ШЕВЧЕНКОВЕ СЬВЯТО.

Шевченківський Ювілейний Комітет в Вінніпегу має ще на складі [illegible] з порт. Т. Шевченка по 5 ц., гузики з порт. Шевченка по 10 ц. Посткарти з порт. Шевченка по 5 ц. і книжочки про Т. Шевченка, ціна знижена з 25 ц. на 15 ц.

Просить ся чим скорше замовляти бо скількість зменшуєся. Для комітетів даєм 25% опусту. Замовлени слати на адресу секретаря: М. [illegible], P. O. Box [illegible] Sta. B. Winnipeg, Man.

ПОМОЖІТЬ РОДИНІ.

Заходом читальні ім. Тараса Шевченка в Брукленд, Ман. відіграє ся дня 20 червня с. р. в Кінґс Театри при Селкірк улици представлення п. з.

Побіда сьвітла над Тьмою,

Олекси Вагиленича, в 5 діях.

Штука дуже гарна і поучаюча для нашого Українського народа. Хто прийде то не пожалує, буде вповні задоволений з представлення. Кождий Українець повинен прийти, бо чистий дохід з представлення призначений для голодних в Галичині. Ціна тикетів від 15 до 50 центів. Тикети можна купити в Руській Книгарни, 850 Мейн, в Укр. Голосі і в д. А. Федака на Брукленд, Ман ч. [illegible] Elgin Ave., і при касі вечером.

Приходіть численно. Поможіть своїм голодуючим братям і сестрам в старім краю.

Початок о 8.30 вечер.

Комітет

ДО КАНАДИ!

Ми продаємо шіфкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найліпші шіфи котрі відходять що тиждня.

Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають рівні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо якраз як посилати. Спитайтесь людей тих що в нас вже посилали.

Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформації.

Міняємо доляри на корони, продаємо марки крайові і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на ваш адрес і ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.

К. ГЕНИК, управитель заград. відділу. - 667 Main St Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер"
Редактор О. Г. Гикавий
Часопись для руского народа в Канаді, виходить щотиждня в пятницю і коштує в Канаді і Сполучених Державах на рік . . . $1.50
до Европи . . . $2.00
Адрес:
[redacted]
Box 3054 Sta. B. Winnipeg.
Telephone St. John 260.
The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 8,000
Published every Friday at [illegible] Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. H. Hykawy, Editor

Новий натуралізаційний закон.

Фармері, не знаючі англійскої або француской мови, не дістануть патенту на свою землю.

Загально звісним се є, що консервативсти, до недавна еще остро виступали против ліберального ряду за се, що той позволив Русинам приїзджати до Канади і поселятись на державних землях. Кричали на всі застави, що Русини суть не пожадані в Канаді, Русини підпалячі, мордерці, рабівники, лінюхи і Бог зна що [redacted]

Криків тих ліберали не послухали і Русини тисячами приїзджали до Канади кождого року, поселялись на дарованих землях, і тішились добрим житєм.

Вчили се консервативсти. Почали завзяту борбу против Русинів. Головний атак звернули против лібералів, бо ті спровадили нас до Канади. Вигнати нас з Канади не могли, то розумієсь. Они отже взялись з иньшої сторони. Сказали, щоб нам Русинам не дати права голосованя. Не маючи права голосу, ми в Канаді не малиб і найменьшого значіня. Тоді ми булиб наче невільниками в краю. А сего хотіли консервати. Сам Роблін в Поплар Пойнт, дня 21 листопада, 1899 р. говорив „В сій провінції находить ся що найменьше чотири виборчі округи де галицьких голосів є так богато, що можуть покерувати виборами на свою сторону..... І питане заходить, який буде вислід виборів, коли в надходячі вибори ціла та череда Сіфтонових Славян будуть мати право записатись на виборчу лісту. Чи не час зробити так, щоб сю провінцію збавити з небезпеченьства галицького ряду?"

Колін Г. Кембел, тодішний аторней дженерал, дня 7 червня, 1900 р. сказав: „Русини суть дурні і неінтеліґентні і не повинні мати права голосу".

Дістатшись в силу, в Манітобі, консервативсти хотіли завести закон на підставі якого Русини не малиб права голосу аж по сімох літах житя в Канаді. Крім того мусілиб були знати кілька чужих мов

Р. П. Roblin, в Голанд, Ман., дня 16 грудня, 1902 р. сказав таке: —

„Чужинець, який хотів би покористуватись законами сего краю мусить поселитись в сім краю через цілих сім літ. По сімох літах міг би доперва набути право голосованя" ..

В 1904 р. консервативсти в Манітобі змінили свій фронт зглядом сеї справи, та — жадане, щоб горожаньскі права обкроїти для Русинів — у консервативстів не вигасло. Сему найлїпше посьвід[redacted]

Новий натуралізаційний закон, який вістав ухвалений в Оттаві перед кількома днями.

Досі було так, що кождий чужинець, живучий в Канаді через три роки, міг стати горожанином і фармер по трох літах міг був дістати патент на свою фарму. Від тепер, а зглядно від часу як сей ново ухвалений закон ввійде в ужите, кождий чужинець, щоб стати горожанином, мусить жити в Канаді через пять літ. Не буде конечним щоб жити через пять літ на однім місци, вистарчить лише рік. Через прочі чотири роки чоловік, що хоче стати горожанином може жити в котрій будь части імперії.

Досі так ділось, що чоловік, який хотів дістати горожаньскі папери, пішов до комісара, той виготовив потрібні аплікації і за кілька неділь аплікант мав вже горожаньскі папери. Маючи горожаньскі папери — фармер що виповнив усі приписані на своїй фармі обовязки — міг дістати на свою фарму патент

Від тепер буде вже інакше. Чоловік, що хоче дістати горожаньскі папери, мусить особисто явитись в суді перед судією і той зоперва узнає чи можна видати аплікантови папери, або ні. Єсли судія узнає, що аплікант може дістати горожаньскі папери так пише до державного секретаря, а той доперва на підставі письма від судиї видає цертифікат.

Но се ще увійшлоб. В Новім законі говорить ся, що: „Ніхто не дістане горожаньских паперів єсли не уміє добре говорити по англійски, або по француски".

От, що за гарний закон! Русини повинні бути дуже вдячними консервативстам за него. Від тепер Русин фармер єсли не буде знати говорити по англійски або по француски — не дістане патенту на свою фарму, не дістане може і до смерти. Ми дуже добре видим, що є фармері Русини, які в Канаді вже по 15 літ, а по англійски не потрафлять говорити добре, як власне вимагає новий закон. Руський фармер, наколи не научить ся добре англійскої мови, буде працювати на фармі до смерти а фарма не буде его власностію... Новий закон наче й говорить: — „Учіть ся чужинці нашої, англійскої, мови, а то ми вас тут зовсім не потребуємо". От чого ми дочекались від консервативного ряду. Варто вибрати консервативстів до уряду в Манітобі також, во ниж вже від кільканайцять літ домагають ся, аби Русини, наколи вже зайшли до Канади, були їх невільниками а не горожанами Канади.

Чого-можна сподіватись від партії консервативної!

Богато є людий таких, що суть дуже щирі і милосердні. Вони єсли видять кого в нужді то сейчас спішуть в помочь. Се роблять вони кождого разу, бо так робити повинен кождий християнин

Та є знова такі люди, що лише тоді щирі і милосердні для когось як їм самим потреба якої небудь помочи. І до сих послідних належать якраз консервативсти. Сі люди такі вже добрі та щирі в часі виборів, так богато всякої всячини наобіцюють людям... А по виборах усі — і обіцянки вістають обіцянками. Обіцяють дати що небудь, то дають доти доки не надійдуть другі вибори. Тоді вони знова обіцяють те саме, заявляючи, що як сих виборів вістануть вибрані то вже напевно дадуть людям усе те що обіцяють. Та се лише така їх підла політика. Прямо дурять людий, а люди слухають, вибирають їх і потім нарікають.

Хто лише болай трохи інтересуєсь політикою і глядить що котра партія пробила чи робить, то безперечно переконаєсь, що консервативна партія всегда попирала і попирає лише капиталістів, богачів а нїколи бідних людий, фармерів. Підпирають капиталістів, бо кажуть, що капиталісти підтримують цілий край. А сеж груба брехня, бо край підтримують люди, робітники і фармері, не богачі — капиталісти. Богачі - капиталісти годують ся працею робітника і фармера; за працю робітника і фармера платять один процент а собі берут 99 процент. І котож властиво богачі підтримують, чи не себе самих?

Кажуть, робітники і фармері застережені законом. Добре. Яким законом? Таким, що богач з бідного може здерти послїдну сорочку і бідний не має права скаржитись... Бо прийм., хто наставляє ціну на фармерскі продукта і платню для робітників? Богачі. Фармер свої продукта продає за ту ціну, яку богачі подають, робітники працюють за ту плату яку богачі подають. Отже деж ту та справедливість, яке застережене прав фармера і робітника? Нїякої! Тай ще те, що як фармер так і робітник за річ яких потребує мусить заплатити стільки скільки богач жалає а ні — то роби що хоч

Чому се так? Одно тому, що богачі добре зорганізовані, а друге тому, що богачів попирає консервативне правительство що є в Оттаві і те, що є в Манітобі. Правда також і те, що єсли фармері чи робітники організують ся, то консервати сейчас підіймають крик, що се банда яких там злих людий організуєсь против краю. Для приміру візьмім організації робітників. Хто против них виступає, розбиває як не богачі, консервативсти? Хто як не богачі — консервативсти виступають против фармерскої організації „Ґрейн Ґроверс Ґрейн Асоціації"? Сама консервативна часопись, що виходить в Вінніпеґу, і яка побирає з провінціонального ряду около сто тисяч долярів річно — не щиро відносить ся до організації фармерів та робітників. А звернути їм на се увагу, то зараз викручують ся і замилюють людям очи чим лише можуть. Сам Роблін свого часу сказав, що: „Я не відповідаю зато, що скажу дещо вправді політики". Се значить, що консервативсти не відповідають зато, що наговорять людям в часі виборів.

Зайде який конс., агент між темний народ і кричить що консервативна партія в Манітобі зробила і се і те, а лібераи нічого не можуть зробити. Поставмо їх в силу а тоді зобачим чи можуть і чи схочуть що доброго зробити.

Консервативсти разом з капиталістами хотіли би так зробити щоби фармері і робітники працювали в Канаді за таку платню як бідні люди в Перу, де бідний народ тяжко працює за 60 ц. на тиждень. І що те що фармері там не мають права спродавати свої продукта иньшим народам а лише купцям в своїм властнім краю.

Нам в Перу є такі закони які якраз хотять завести консервативсти в Канаді. Там прим. кождий чоловік мусить робити в богача від понеділка до пятниці і дістає на день осьму часть фунта коков (се є таке що пе ся як каву). За тиждень отже робітник заробить собі того коков тільки що оно вартує 60 центів. Фармер не має права спродати свої продукта иньшим а лише своїм купцям. Єслиб спродав кому иньшому, то вістає караний а навіть можуть его з фарми вигнати. Продасть фармер свому купцеви яку річ за 20 ц. а той сейчас, при его очах спродає чужому за $2.00 Вишне фармер продасть за пятку, а „свій купець" зараз перепродує чужому і бере 25 до 35 долярів. Корову мусить фармер спродати за пять долярів також, а „свій купець" має за ню $20.

І чи не такого самого хотять консервативсти в Канаді? Адже вони відкинули росипросіті, фармері змушені спродавати свої продукта лише своїм купцям зато що вони дають, а від фармерів беруть за свої річи стільки скільки хотять.

Уважайтеж брати фармері робітники. Не спіть, не дайтесь отуманити консервативним гієнам хоч би се були і Русини чи хто иньший. Ми повинні старатись аби політичний „бук" був в наших руках, а не в руках хрунів.

П. Лазарович.

АЛЬБЕРТА УРОЧИСТО СЬВЯТКУЄ ЮВІЛЕЙ Т. ШЕВЧЕНКА.

Хвальна Редакціє „К. Ф."

Хотів вже давнійше написати до Вашої часописи та всегда не мав часу, був занятий. Я обїзджаю Альберту і помагаю людям устроювати концерти, то що, в честь Т. Шевченка. Був між Русинами в місцевостях між Кальґари і Едмонтон, всюди заходив і пригадував, що сей рік є ювілейним роком та щоб належито відсьвяткувати память столітних роковин народженя Тараса Шевченка. Всюда мене радо приймали та з жалем прощали.

Прим. в кольонії Waugh молодїж, дня 16 мая, устроїла концерт в честь Т. Шевченка і дали представлене „Свекруха". Усе випало досить добре. Своєю дорогою, що були деякі трудности, бо не було нічого готового. Не було сцени та другого дечого потрібного до представленя. І знайшов ся щирий чоловік, д. Антін Дворнік, який залишив сїнє на оден день, поїхав до міста Clyde, там купив потрібного полотна та ще дечого. Я сцену вималював сам, а уладжувати помагав д. М. Дворнік.

Представлене випало досить добре. На представленю були навіть чужинці і були дуже задоволені.

По скінченю представленя я забрав слово і сказав дещо про житє Т. Шевченка та про потребу організації. По тім А. Ґіль 13 літна дівчина віддеклямувала [illegible] деклямацію... Усе випало гарно

Другого дня, у неділю, до д. К. Старичиньского війшли ся люди і я мав виклад про історію України. При сій нагоді заложено читальню „Просьвіти" і вписалось зараз коло сорок членів. Для мене, на подорож, скинули $6.30. Заспівали кілька укр. пісень і усї розійшлись домів.

Хтоб з Русинів на якій кольонії хотіли відсьвяткувати Ювилей, а потребували моєї помочи зволять ласкаво написати до мене

Йосиф Ясенчук
237 Carrie St
Edmonton, Alta.

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЕЛЯ і Ко.
ОГОЛОШЕНЭ!
Шіфкарти з Европи до Вінніпеґу лише $40. і то на найлїпші почтові шіфи.
Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути вищі.
Виготовляєм старокраєві документа леґалізовані ц. к. Конзулятом а іменно: — контракти купна і спродажі, повномочія, переспроваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільненя від вправ військових і т. п. як рівном виробляєм ріжного рода тутешні документа, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей сьвіта, купуємо і спродаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальности.
Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпеґу
J. G. KIMMEL & CO.
[redacted] Телефон: St. John 2003 Winnipeg, Man
J. G. KIMMEL, НОТАР

КАНЦЕЛЯРІЯ
Адвокатско-Нотаріальна
FENSONA & SCHILLERA.
Виробляємо повновласти, контракти [illegible] Продаємо шифкарти [illegible] документи канадийскі.
В нашій канцелярії працює Русин-Українець котрий має довголітну стенографію і практику судову і нотаріальну. Пишіть або прийдіть до
FENSON & SCHILLER
[redacted] Winnipeg, Man.
Phone St. John 562.

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріальне в Вінніпеґу.
ПЕРЕВОДИТЬ гроші [illegible] категорії в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, повновласти і всякі інші документи старокраєві і Канадийські
ПРОДАЄ шифкарти на всякі кораблі, в [illegible] тільки 4 до 7 днів.
МІНЯЄ І ВИСИЛАЄ гроші до всіх частей світа [illegible] [redacted]
ПРОДАЄ І КУПУЄ ґрунти в старім краю і Канаді, а також [illegible]
В всяких справах [illegible] удавайтеся до нас
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
[redacted]
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street - Winnipeg, Man.

ARTHUR M. DOYLE, L. L. B.
Адвокат, Повновласник, Нотар, Комісіонер, Оборонець в цивільних і кримінальних справах і т. п.
В. Н. КОЛІСНИК переводить на англійську мову.
Визичаєм гроші. —— Асекуруємо від огню.
ФІЛІЯ. 903 MAIN ST WINNIPEG, MAN.
Phone: MAIN 913 & ST. JOHN 1954.

Вісти зі Старого Краю.

ЗВІРСЬКИЙ МОРД В ПЕРЕМИШЛИ.

Місто наше є під враженєм страшного, звірського морду, якого 10 мая с. р. доверщили два перемиські опришки на очах людий на дівчині зараз за містом на тзв. „Шайбіці". На Засяню при вул. Вушковацькій ч. 55 мешкають три дівчата легких обичаїв, з яких дві критичного дня пополудни вийшли до міста, а третя, 30-літна Анна Кусбіт остала дома. Около год. 4 пополудни прийшло до неї двох пяних [illegible], Петро Сосновський літ 2[illegible] і Станислав Лесняк літ 18 і стали її допитуватись за ножем. По словній суперечці витягнули її на двір і тут били немилосердно колами і бляшаною коновкою, а коли змасакрована дівчина вирвала ся їм з рук і втікла до хати, побігли за нею і знова витягнули на подвірє та дальше катували в очах сусідів Так зволікали її з хати і били три рази. Коли за третим разом побита, на пів жива Кусбітівна заволікла ся до помешканя, впав там за нею Сосновський, шукаючи в комнаті за ножем, а коли його знайшов, розтяв нещасній жертві уста, відтак розпоров живіт вздовж і поперек, потім рукою витягнув внутреності, а тесемками обкрутив жертві ноги, руки і голову. Назбиткувавшись так над мертвою вже жертвою доволі оставив її, а сам спокійно відійшов. Цілий той нелюдський вчинок обсервували здалека сусіди, однак не мали відваги бандитам перешкодити Другий опришок, Лесняк, стояв коло Сосновського і приглядав ся залюбки тій страшній сцені. Безпосередними сьвідками сього були 17-літна дівчина Текля Гринів і 15-літний хлопець Ласек. Любовник Кусбітівної Пьотровський хотів перешкодити бандитам в мордованю дівчини, але побитий утік.

Сейчас повідомлено полїцию про випадок і за хвилю прибули на місце злочину комісар др. Пьотровський та агенти поліції Горак і Кріп, яким удалось в три години по доверщеню морду арештувати обох убийників, Лесняка на стриху одної хати, а Сосновського на Винній горі. Лесняк признав ся відразу до вчинку, натомість Сосновський — се повторний злодій, караний вже більше разів. Давнійше був він помічником міського ракаря, відтак лічив ся в шпиталі на сифиліс, а відтак вийшовши з відтам був без заняти. Як припускають, морд поповнив він на тлі сексуальнім.

ШЕВЧЕНКОВА МОГИЛА В ГАЛИЧИНІ

В селі Валенция коломийського повіта громадяни за почином місцевого управителя школи звеличали память Тараса Шевченка в той спосіб, що усипали високу могилу, котру назвали його іменем Дня 5 мая дві сотки людий як муравлі взялись з лопатами і тачками до роботи і висипали дуже гарну могилу, що буде памяткою на тисячі літ. Площу довкола могили огороджено Дня 17 мая с. р. громадяни села Валенциї будуть обходити окремо сьвято столітних роковин уродженя поета.

ОГНІ

В Глібові, скалатского повіта, згоріло дня 1 м. м. около 100 будинків, обезпечених на дуже малі квоти, або зовсім необезпечених. Того самого дня згоріло в Корчеві коло Белза 16 господарств, школа, склеп і станиця жандармерії. Причина пожеж в обох випадках незвісна

ЗАБОРОНА ПРОГУЛЬОК НА МОГИЛУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Останні пять років що весни уладжувано з Київа подорожи пароходом на могилу Т. Шевченка коло Канева. Сього року київський губернатор на просьбу українського клюбу „Родина" дозволити таку подорож 7 червня, а також 12 липня до Межигіря і 19 серпня на Жуків Остров, повідомив, що дві останні прогульки дозволяють ся, а першої не вільно робити.

ПЛЯН ЦІСАРСКИХ МАНЕВРІВ

Плян сегорічних цісарских маневрів вже уложено. В них возьмуть участь ґарнізони Пресбурга, Загреба, Будапешта і Градца. Число жовнірів, покликаних до участи в маневрах дійде до 70.000. Місцем маневрів є простір межи озером Волотним з угорскою границею. Кватира престолонаслідника, який буде заступати цісаря, буде в приватнім домі в місцевости Фірстенфельд на стирийскій области.

РОСИЙСКИЙ МІСІОНАР ПОКАРАНИЙ.

Российского місіонаря Саночку в Сороці покарало — як вже доносили ґазети — старосвство скалатське карою

(Далі на стор. 5).

Алькоголь і праця.

Шкідливість алькоголю для нашого здоровля кождому звісна. Минули часи, коли алькоголь уважано „збудженєм житя", а горівку називано з латинська „водою житя" „аква віто", по нашому оковита. Думано колись, що силянка алькоголю відсьвіжує, додає сили до житя і охоти до праці. Нині по многолітних досьвідах приходимо до переконаня, що чим більше пємо, тим меньше є ми здібними до праці. Правда, напившись горівки, пива або вина, стаємо на якийсь час живійшими, веселійшими, але се ошилене, ся радість, що так много людей зводить, тривають лиш хвильку. Вслід за тим приходить обезсилене, знеохочене, як се знаємо аж надто добре з власного досьвіду. Се хвилеве ошилене, яке збуджує у нас алькоголь, се то саме, що бич для коня. Якийсь час змушує вправді коня до бігу, але часто уживаний робить навіть з доброго коня шкапу, що тягне ся нога за ногою, а без ударів і голошаня й кроком не рушить

Дуже шкодить алькоголь нашому нервовому устроєви, відбирає нашому умови справність і легкість думаня, обезсилює і притуплює його. Роблено досьвіди на шкільних дітях і показало ся, що школярі, які перед наукою уживали дома алькоголь, могли працювати в школі о много менше і коротше, чим діти, які не уживали алькоголю. Досліди, які переводили славні професора і доктори, наглядно переконують нас про се, що алькоголь вливає шкідливо передовсім на силу наших мязів, обнижуючи їх справність. При тих дослідах послугувано ся склоном, котрий можна спорядити в сей спосіб: При помочи віряної петлі прикріпляє ся до середного пальця шнур, перетягнений через олівець (бльок.) На другім кінци шнура причіплює ся тягар около 4 кільограмів. Досліджувана особа підносить той тягар що дві секунди, а самопишучий (автоматичний) прилад записує за кождим разом висоту, о якої піднїс ся тягар. Звичайно казано досліджуваній особі повторяти рухи два рази, скорше, заки ще дано перед третим разом трехи літра пива, після чого постережено, що виконано лише половину тої праці, що перед ужитєм алькоголю. При тім найцікавійшою річю було се, що всім досліджуваним особам здало ся підношене по ужитю алькоголю о много лекшим, як передтим. Самому др. Фрейови, котрий робив ті досліди, видав ся тягар так легкий, що перервав досьвід, щоби переконати ся, чи случайно не зменшено тягару, по мін він його піднести до тої висоти, що перед ужитєм алькоголю. Ось як навіть малі давки алькоголю викликують повірно додатний вплив на справність мязів, в спосіб, якого годі не зауважити. Правда, що малі давки алькоголю викликують повірно додатний вплив на справність мязів, та всеж таки той добрий вплив триває дуже коротко. Коли перестанки були коротші, то значить, коли праця була більше напружена, тоді алькогольна підмога зникала вже по 4 минутах, а скількість праці бувала значно менша, як без алькоголю.

Зглядною досьвіди із щоденного житя явно промовляють за цілковитою повздержностю від алькогольних напитків. Чим ніжнійша є якась праця, тим гірше впливає на неї алькоголь. Тому мусять цілковито вадержатись від уживаня алькоголю передовсім ті, що мусять добре видіти, чути, скоро думати, а розважно ділати, отже передовсім урядники і зелізничі робітники, топильники, машиністи, кондуктори, моряки і т. п. Тут одна неосторожність, яку може легко спричинити алькоголь, моглаби тисячі і тисячі людий позбавити житя. Подібно з лікар, який уживав-би алькоголю, був-би все наражений на се, що під впливом алькоголю міг-би дати фальшиве лікарство або при операції місто вилічити, міг-би зарізати чоловіка. Один незручний потяг ножем, один необережний рух руки і смерть. Дуже велике значінє мають досьвіди, роблені в арміях деяких держав. Приміром англійська армія має вже від давна богато повздержників. Давали вони постійні докази більшої витревалости на труди, як ті, що уживали алькоголю. Казано цілим відділам виконувати походи, причім забирано в дорогу алькогольні напої, то знова висилано їх в похід без алькоголю. Показало ся з тих проб, переведених на великі розміри і при найріжнійших обставинах, що жовніри все ліпше виконували вправи тоді, коли їм не давано алькоголю. Подібні досьвіди переведено в богато наших державах. Також в скляних гутах, [illegible] зеліза, в копальнях, при зелізничих будівлях, при управі ріллі і т. д. пізнано всюди додатний вплив цілковитої повздержности на здоровлє і тілесну справність.

Кажуть, що горівка розгріває наше тіло. Але се очивидна неправда. Знана річ, що пяний чоловік скорше замерзає, чим тверезий. Чи нам тепло чи зимно, се залежить від того, чи наша скіра тепла чи зимна. Правда, що як напємо ся горівки, то начиня, в яких плине кров під скірою, розширюють ся, а тепла кров з нашого нутра дістає ся скорше під скіру і нам на хвильку робить ся тепло. Але се тепло скоро утікає на верх і тоді тіло стає в дійсности зимнійше як було, бо немає вже в нім того тепла, яке прийшло з нашого нутра і змарнувало ся. Тому-то всі моряки, що вибирають ся в північні країни на довлю риб, не пють горівки, боючись там замерзнути. Тому здержують ся від алькоголю всі ті, що роблять тяжкі походи на високі гори, рівном люди, що віддають ся змаганям, поволи що-раз більше пізнають, що ужиане алькоголю в якій небудь формі обнижує тілесну справність, а через се робить нас менше здібними до виконуваня праці.

Алькоголь і праця не годять ся зі собою Алькоголь робить чоловіка змученим, лінивим, наражує його на небезпечну необережности в сповнюваню своїх обовязків.

Сторінка з біографії Т. Шевченка.

Під сим заголовком напечатав в 48. ч. часописи „Приднепровье" (в Черкасах) д. І. Касяненко статю про той момент з житя Тараса Григоровича Шевченка, коли его [illegible] подорожи по Україні, вже після заслання, арештували за нїби то богохульні промови, що він собі дозволив говорити в присутности богатьох сьвідків. На сім моменті докладно був спинив ся М. Драгоманов в статі „Шевченко, українофіли й социялізм", та виясняє у своїй великій біографії Шевченка (українською й російскою мовами) О. Кониський. Шевченка з наказу черкаского справника Табашникова (Драгоманов его називає Кабашниковим), маючи чийсь донос, звелів становому приставу Добржанському арештувати поета, доставити єму, а він вже вирядив Т. Шевченка до Києва, де почало ся слідство.

Д-ій Касяненко виясняє момент арештованя на Дніпрі по оповіданю черкаского домовласника Андрія Константиновича Слюсара, очевидця тої події.

„Я ще був парубком, ще не жонатим, то знаю, як сьогодня. Приїхали до берега фастовом справник Табашников, Шевченко, сьвященик Марковский, дякон Шпаковский і секретар поліції Олейников і поїхали через міст — тоді був у Черкасах міст, як раз против теперішньої Капуровскої лісопильні, — а ми вчотирьох пішли пішки: я, та батько мій Костантин, та Василь Слюсар, та Павло Прокопенко. Нас они забрали, щоб ми їм рибу ловили. У них було ведро горівки. Тоді горівка ведро стояло два карбованці. Ми наловили ковбелями риби, наварили каші й добре всі попапивались; насилу трафили до дому. Добре пив покійник горівку.

Потім, не знаю, чи на другий день, чи через день, знов забрав нас чотирох справник і знов і они тоже у чотирох поїхали, і знов було ведро горівки, і знов варили кашу і знов пиячили, скільки влізе, й всі пяні купались. Тарас Шевченко купаючись пірнув то попа островком, то попа кущами, та й приховавсь у лозі. Та так се зробив, що ніхто й не замітив, де дів і дів ся. Всі думали, що втопив ся. Давай поринати усі на тім місци, де він купав ся та шукати его, щоби витягти, та відтрусити.

Але не знайшли. Коли ось зза кущів іде й регоче ся. „А що" каже: „піддурив"! Всі конечно, довго сьміялись. Сьміялись ще й з того довго, що як він змалював дякона Шпаковского

Дякон узяв ковбелю й пішов попід кущами в воді ловити рибу. Чи піймав, чи не піймав, гаразд не памятаю. Тільки йде і ми здалека его бачимо — у довгій сорочці, обмочений, розпатланий над головою держить ковбелю. А Тарас хилить, хилить до фастону та за папірець, та за олівець — сюди туди писнув і вийшов, мов живий наш дякон Шпаковский. Всі довго реготали, а потім батюшку Марковский і каже „гріх тобі Тарасе насьміхатися над духовними лицями, се ж ся кощунство". Але Тарас Шевченко не послухав і приїхавши до Табачникова, взяв краски і вималював красками. Сей малюнок довго був у семї Слюсарів. Але раз під весняну, повінь, як розлива ся Дніпро, виносячись із хати, бо в хату набігла вода, хтось упустив сей малюнок у воду й він поплив собі на Кременчук.

Отсе я знаю про покійника Тараса Шевченка. Він тоді забув у хаті свою палку, мій батько й взяв, а потім була она в мене, а я передав свому зятеви Миколі Зозульському. Знаю ще, що в Василя Цибульского й досі є та чарка, котрою частував покійник его батько Табачникова й Тараса Шевченка, як були они в него в гостях."

Д-ій Касяненко робить той висновок, що Табачников мабуть не зважував ся прямо арештувати поета й утворив єму почесний арешт, пробуваючи з поетом на Дніпрі, напиваючись із ним то що. Але саме оповідане мабуть належить до численних легенд про Т. Шевченка чи прикрашених оповідань. Трудно повірити, що Тарас, тоді хорий, понад усяку міру втомлений, знервований і роздратований не всякого рода сторожів чужої волі міг гуляти з Табачниковим, пиячити скілька разів під ряд то що. Андрій Слюсар каже, що всі „приятелі добре попивали ся, але як людина могла в такому стані пірнути глибоко у воду, малювати карикатуру — нам неясно. Окрім того вірші написані в ті [redacted] (І де ж я в сьвіті заховаюсь? і т. д.) показують, що не міг поет в такім настрою, знаючи арешт, водити в компанію з справником. Окрім того, легендарний малюнок, що поплив аж на Кременчук та палиця й чарка — се такі докази, що як раз нїчого [redacted]

Шевченка в Києві продержали недовго (літом 1859 року), але годить ся зазначити, що саме про тодішний період его розповідають, що поет нічого не пив, переживав якісь елегійні настрої, все горнув ся до дїтей, бавив їх, купував ласощі й цяцьки, допомагав бідним то що. Отже те оповідане про гультайство дуже мало відповідає иншим сьвідоцтвам. Не кажучи вже про те, що всяке оповідає сучасника, записане тепер може мати силу пізнїйших додатків та змін, переломлюючи факти у сьвідомости самого оповідача, треба окрім того взагалі скептично ставитись до спогадів випадкових приятелів Шевченка. Досить згадати таких „приятелів," як письменник Афанасьєв-Чужбинський та різьбар Микешин, що в своїх спогадах приятельства ради та з любови до анекдота й чудацтва, такого наговорили про небіжчика, що потім критика й солїднійші люди зовсім відкинули"

(„Рада.") А. Яринович

На спродаж
два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицями $200 оден. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера".

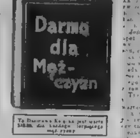

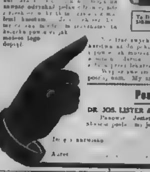

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.
Czy jesteś dotknięty [illegible]
Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., P. 407 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Panowie: Jestem zainteresowany waszą ofertą, [illegible] jedną natychmiast.
Imię i nazwisko
Adres Stan

Гігієнічний куток.

ОВОЧІ.

Ми привикли уважати овочі за якісь ласощі або присмаки, а не за поживу. Але се несправедливо. Овочі є поживою і присмаком. Ми привикли вибирати таку поживу, що має много білковини, товщу й углеводів, а мінеральні складники, що трібні для здоровля занедбуємо. Ми уживаємо переважно мясо, стручкові овочі, хліб і бульбу, котрі є справді богаті в білковину і углеводи, а за бідні в соли. Для нормального творення крови дозрілий овоч є так само важний, як ярина, котра на жаль через виварене тратить много поживних солий. В першій мірі треба цінити яблока, що містять у собі зеліво і сод, так потрібних для малокровних Сод лучать в тілі, надмірні і через се шкідні кислоти, як углянi, мочеві і оцтові і нищать з приводу малої алькалесценції крови повстаючої т. зв. автотоксини або самоотруї. Яблоко має також богато фосфору з иншими складниками. Богато мінеральних солий мають також суниці. Вправді менше поташу як ярина, о богато соду, вапу, фосфору, кремової кислоти і незначні части зеліза. Природописець Лінне лічив гостець суницями. Се значить, що більша скількість суниць очищує кров і тканини з мочового квасу, як також алькалічна кров нищить жовчеві, ниркові і міхурові камінці. Черешня має фосфор, кремовий квас, вап, сірку і трохи зеліза. Сливки мають зеліво, досить фосфору і вапу, а за се меньше соду. Виноград має фосфор, вап і сірку, також сод, а мало сірки. Аґрест має досить фосфору і вапу, соду і зеліза.

Овочні кислоти побуджують до виділеня сильно кормові соки. Овочі як яблока, грушки, сливки, бросквинї, черешні мають т. зв. яблочні кислоти, виноград — яблочні і винні, аґрест і порічки — яблочні і цитринові. Овочеві кислоти впливають корисно на віджувлене і бережуть нас перед хоробою жолудка, печінки і киток. Крім сього овочеві кислоти нищать дрібноустрої. Хоронять зуби і горло перед хоробою. Борівки і черниці мають гарбарні кислоти, що ділають корисно на жолудок і кишки. Цукор з овочів підносить віджувлене подібно як пчільний мід, переходить скоро до крови і піддержує правильне творене крови. Сі висше названі овочі мають від 6 до 16 процент винограду і цукру. Більше цукру мають дактилі. Фіґи 50, а дактилі 70 процент.

Білковини мають овочі мало, виївши фіґи і дактилі. Лушпинові мають досить білковини і товщу, головно каштани, оріхи, миґдали Через се миґдали є дуже тяжко стравні Головно більша скількість споживаних оріхів може дуже легко шкодити. Часом одначе лікарі приписують хорим споживане оріхів. Через се сї овочі є з одної сторони шкідні, а з другої пожиточні.

International DENTAL PARLORS
STEIMAN BLOCK, SELKIRK AVE. & ANDREWS ST.
—◆— Найбільше модерний офіс в Канаді. —◆—

Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба	за $7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба,	за $5.00
Вставлене всіх зубів від	$9.00 і висше
Наповнене зуба золотом від	$2.00 і висше.
„ „ сріблом від	$0.50 і висше.
„ „ порцеляном від	$1.00 і висше.

[illegible]
Отворено від 9 рано до 9 вечер
ТЕЛЕФ. N ST. JOHN 2447
ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1105. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, протеж коли засилаєте свое замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.
[illegible]
— Ми засилаємо C. O. D. —
[illegible]

Конкурс
Пошукує ся першої класи Українського формана до друкарні. Має знати добре по англійски і мати відповідні кваліфікації і практику друкарску.
Інтересовані хай зголосять ся під адресу:
Narodna Drukarnia
901 Main St. Winnipeg, Man.

Тукета
T & B
папіроси
не клеєні.

Всячина.

СТАТИСТИКА КРОВИ

Шпитальний хірург і професор вільного брукcельського університету д-р Льорап практикував 11 місяців на Балкані в часі балканських воєн. Він був присутній при облозі Адриянополя і працював потім в великім шпиталі недалеко здобутого міста. Пізнійше завідував головним шпиталем в Софії в часі війни між союзниками. В сім шпиталі були зібрані всі ранені. В одній місяци доставлено їх 58.000. Як бачимо, Льорап мав широке і страшне поле до своїх дослідів.

В Болгариї всего 4 300.000 мешканців, а жовнірів було пів міліона В турецькій війні було 53.000 ранених і 30.000 убитих, а в союзницькій війні — 62.000 ранених і 16 000 убитих Загалом випало з рядів 150.000 людий, то є один на три жовнірів або 3 людий на сто мешканців; дванайцята часть умерла, то є умирав один на 3 до 4 ранених. Тут не входить ще померші від подут, а була їх також велика [redacted]!

Смертність в армії була кольосальна. Із 100 померших 55 було ранених в голову, 34—40 в туловище, а тільки 5 процент умерло від ран на руках або ногах. Рани черепа були найстрашнійші, але рани в жолудку спричинювали смерть майже третини ведужих і то в дуже скорім темпі. Переломання костий були дуже численні. Від холодного оружя гинув тільки 1 на 100; 54 проц. смертий спричинювали кулі з крісів. Із 100 ранених 75 виздоровіло без всяких шкод. Рани в мягких частях тіла треба було гоїти 4 до 5 неділь, а переломання 9 до 10 неділь.

Така статистика, останної війни по болгарській боці. Очевидно цифри сї не можуть мати загального значіння, бо — як оправедливо замічає Льорап — кожда війна має свої хірургічні фізіономії. Кулі, яких уживали в балканській війні, були маленькі, легкі, новійшої конструкциї. Головна небезпека їх в незвичайній скорости. На просторі 300 до 500 метрів роблять вони небувале опустошене, хоч не тратить своєї сили і на просторі 1.500 метрів. Аж потім слабне їх страшна сила. Кулї рідко остають ся в тілї. Др. Льорап обчислив, що їх остает ся всего 22 процент

На закінчене говорить д-р Льорап, що коли він вибирав ся на війну, то думав, що його значна хірургічна практика поможе йому сповнити успішно гарну місию. Одначе скоро переконав ся, що вона не має ніякого значіння. Воєнна хірургія потребує на його думку иншої практики.

ЗВИЧАЇ І ОБИЧАЇ МОНГОЛІВ.

Монголи — се нарід дуже забобонний і дуже привязаний до своїх звичаїв, до своєї традициї. Найсильнійшим пересудом у Монголів є т. зв. „Солік," невелика фігурка, уліплена з тіста. Коли стрітне Монгола яке нещастє, ліпить він таку фігурку з муки і води, виносить її з дому і на найвіддалійшім місци палить, полишаючи на пожерте зголоднілим собакам. В такий спосіб думає Монгол відкидати від себе [redacted]

Віра в забобони запустила в Монголії дійсно глибоке коріне. Се як найліпше доказує спосіб поступовання з померщими. Здавало ся би, що нема на сьвіті народа, котрий кидав би своїх трупів собакам та хижим птицям на поталу. А однак у Монголів син кидає собакам мощі батька, муж тіло жінки, батько трупа [redacted]го сина. Ся сама отже собака, що у нас нераз гине на могилї з жалю за своїм паном, у Монголів по смерти свого пана пожирає його тіло. Як стисло придержує ся Монгол своїх звичаїв, се найлїпше доказує спосіб числення літ. Монголи не означують віку чоловіка скількостию пережитих літ, але одним із 12 звірят. І так він чоловіка, що має 1, 13, 26 і 37 літ, звуть мишачим; того, що має 2, 14 і 28 — коровячим; опісля слідує тигр, заяць, смок, вуж, кінь, баран, малпа, когут, собака і безрога.

Попри сї одначе недостачі є Монгол чесним чоловіком, а крадїж і убийства є тут рідким явищем, гостинність є у них так бережена, що коли вийдеш до монгольскої юрти, можеш на основі принятого звичаю остати в ній, доки хочеш.

Цїкавий, а також оригінальний є спосіб, в який монгольський господар витає ся з гостем. Ось є у Монголів звичай, що господар міняє табакирку з кождим гостем, що входить до юрти. По привитаню звертають собі табакирки і угощують, чим хата богата. Найбільше розповсюдненою, властиво буденною стравою є чай, спосіб приладження якого заслугує на згадку. Ось до кітла, очищеного з салші, сипле Монгол кінський навіз, покришений вперед на порох до того ще води і чаю і так варить. Коли вже чай закипить, цідять його через мітлу до деревляної посудини, додає молока, потім ще раз варить, додає для більшого смаку кусень товщу з Зараня, масла, сира, соли — і чай готовий. (З сього виходить, що треба бути сильно змонголізованим, щоби сей чай випити!)

Що до обичайности, то чистота обичаїв тут зовсім не знана. Молода Монголка може за згодою родичів [redacted] Европейцями і Китайцями, а коли схоче, може вернути назад до родичів. Супружество у Монголів не носить ніякого релігійного цвіта. Часто жінка стає спільною власностию мущин, що належать до одної родини. А все таки Монгол є чесний, побожний і постійний. Монгол ніколи не дякує і не вимагає подяки, бо за добре все добрим віплачує

КОНЕЦЬ КИТАЙСКОЇ РЕПУБЛИКИ.

Китайська республика се вже давно пала без тїла. Сими днями Юаншікай положив край її істнованю, а радше тому, що ще з републики лишило ся. Від коли Юаншікай дійшов до найвисшої власти, зникла парляментарна опозиция враз з провінціональними зборами. Конституцийна фікция істнувала однак ще дальше враз з конституцією. В останних днях оголошено в Китаю „розширене конституциї", яке лежить в тім, що голова правительства має такі атрибути, яких не має навіть абсолютний монарх. Президент републики має тепер право іменованя своїх міністрів, всїх урядників цивільних і військових та членів державної ради, рішає про мир і війну, є головою цілої армії, і від нього лиш залежить скликане, відрочене і розвязане парляменту. На інтерпеляциї відповідає або ні, як уважає за відповідне. Він установляє нові закони і йому вільно не затверджувати внесень парляменту, ухвалених хочби два рази більшостию трех четвертих посольської палати. Одним словом — ціла власть адміністрацийна, законодатна і судова є в руках президента. Ті, що знають Юаншікая, є переконані, що він хоче в користь своєї родини привернути дідичне цісарство.

Гладять за рухами ворога.

Повисший образок представляє форпочту (передню сторону) амер. армії. Форпочта находить ся недалеко Вера Круз, в Ля Трейор, яке є найбільше стратегічним місцем близь Вера Круз. Тут коло Ля Трейор відбулась одна головна битва, де Американці вийшли побідоносно і заняли Вера Круз. Ля Трейор обложене тепер густо амер військом.

САМОЇЗД БЕЗ КОЛІС

Одним з найдавнійших винаходів чоловіка є колесо. За тисячі літ вдосконалено его в будові, але основа лишила ся та сама. Тепер інжінер Фрідрих Ґебель з Вроцлава винайшов віз без коліс. Будова его цікава, а заразом доволі проста. Представмо собі три пари лещет при санках, які одна по другій підносять ся в гору а спадаючи в долину посувають ся на перед. Рух лещет відбуває ся при помочи мотору і ланцухової трансмісиї. Новий тип воза можна би порівнати з шестиногом, який по черзі ставляє все одну пару ніг наперед, або з австралійським кенгуром, який, як звісно, скаче все рівними ногами. Однак в сім випадку він не підскакує, але уддержує ся все в тім самім поземі. Прикметою такого безколісного воза є се, що він може поконати такі перепони, яких звичайний віз з колесами не поконає, приміром може пересувати ся легко понад рови і взагалі по нерівнім терені. Особливо військові круги зацікавили ся винаходом Ґебля і хто знає, чи не введуть его в артилерії.

ХТО ВОЛОДАРЕМ РОСИЇ.

В Росиї є горівчаний монополь, то значить, що держава сама виробляє і продає горівку. Тому то досї карали кождого, хто відважив ся би ширити тверезість. То-ж пили в Росиї горівку що раз більше, аж дійшло до того, що нарід топив весь свій доробок в горівці. На 3 міліарди (3 тисячі мільйонів) рублів річного буджету було торік зі самої горівки приходу до 800 мільйонів, значить більше ніж четверта часть. Аж тепер в міністерстві війни начали вказувати на се, що горівка принесе більше шкоди ніж користи. Показало ся, що з причини пянства, хлопці що-раз більше хирлявіють і до війска приходять що-раз слабші новобранці. Але, й при війску вони вже не можуть відвикнути від того напитку, до якого привикли змалку. Пиятика у війску панує велика. З того виходить велике нещастє для воєнної сили Росиї, бо раз, що тяжко пяних вчити воєнної штуки, а друге, що на війні пяні не знають, що творять і не то, що не бють неприятеля, але що взаїмно себе вибивають. Коли з міністерства війни представлено сю небезпеку російській міністерській раді, то там зачали застановляти ся над сим і ухвалили 500 рублів річної запомоги на ширене тверезости у цїлій Росиї.

Коли про се довідав ся оден мешканець міста Москви, утішив ся дуже і погадав собі: „Аж тепер вже буду міг явно говорити, що я не пю горівки"

— Пст, тихо! — каже жінка. Не говори таких річий! Уважай, що й стіни мають ухa.

Та ти не бійся! — каже чоловік. Ось глянь, що пишуть ґазети. Тут стоїть написано, що й правительство вже проти горівки, навіть дає 500 рублів на ширене тверезости

Е, то пишуть лїві ґазети. Чому праві (чорносотенні) того не напишуть? Найлїпше, поки важиш ся щось таке сказати, піди до начальника поліциї. Я бою ся, щоби уряд не довідав ся, що в нас не пють горівки.

Кажучи сї слова, вийняла з шафи фляшку горівки, яку держала все в хатї на показ, як би прийшов який урядовець і поставила на столі.

Чоловік не роздумував довго, а зібрав ся, пішов до начальника поліциї.

— Що скажете? — питає ся начальник поліциї.

Я прийшов вас спитати — каже тверезий Москаль, чи можна безкарно покинути горівку.

— А чому ж би ні — відповідає начальник поліциї — покидайте, але в приличний спосіб. Ось послухайте, що я вам скажу: В цілім сьвіті принято, що пяний чоловік галасує. Напеть ся і галасує. Такий закон природи. А у нас противно. Тверезий чоловік лярмує, а як перестане пити горівку, зараз зачинає верещати: „Я покинув! Горівку покинув!" Чи ж се гарно, чи тверезому чоловікови випадає приставати з посторонними людьми? Але у нас то зараз такий чоловік мусить випнути: „Брати! я покинув, покидайте й ви!" Возьміть наприклад п. Чельшова, котрий конче хоче ширити в Росиї тверезість. Тепер він не горлає проти горівки, до міністрів ходить, збори скликає. Але за се він не відповість: довго не будемо терпіти. Як пяний чоловік збирає публику, то зрозуміла річ, бо коло пяного все публика збирає ся. На пяного всякому хочеть ся подивитись. А на тверезого чого дивити ся? Чи може бути щось поганійшого, як се, аби тверезий чоловік коло себе збирав публику? Нічого не вміють зробити тихо і прилично. Не пєш, то не пий, але не маєш чого кричати!

Або піснї страви — каже дальше начальник поліциї. Проціль можна також і постити. Можна їсти приміром котлети з бараболь, з рижу. Чому ні, дуже добра річ. Але не лякай! А у нас, як тільки хто перейде на пісний харч, зараз кличе на цілий сьвіт: „А дивіть який я! Воловину перестав їсти!" Се-ж уже пропаґанда! Щож таке воловина? Її і начальство їсть. А що-ж начальство гірше від тебе, дураку, сукін сину?" Хочеш їсти пісно, то їж, але без пропаґанди!

Коли начальник все пояснив спитав ся потім.

— А ви чому мене питаєте за горілку? Може самі гадаєте покинути?

— Та деж там — каже вже направду застрашений Москаль — а деж би я водку покинув! Я-ж чоловік руский! От Злу та не витерпів, аби не вступити, ваше высокородие, до вас послухати вашої науки

І вийшов

Прийшов до дому і жінці розповів. Постановили дальше не пити, але дальше тихо, смирно

Чоловік ще тільки дорікав жінці, що посилала його до поліциї. Не треба ходити — каже він до жінки — в печеру льва. Лїпше вже ждати, поки він тебе сам до неї не затащить

The Atlantic Royals
Ми отворили гарний офіс на 583 Main St.
Отворились ми офіс на бизнес з якого скористаєте ви і ми. В нас купите шифкарти на всі лінії до краю і з краю до Канади, по найнизшій ціні, даємо навіть на виплат. Посилаємо також гроші до старого краю, продаєм корабльові тікети до всех місць в Канаді і в Злуч. Державах. Просимо зайти до нас і поспитайте за п. РОЗОВСКИМ що говорить по руськи. Він є нашим представителем
A. H. DAVIS
Gen. Manager.
583 Main St.
Phone Main 1900. Winnipeg, Man.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лїпше і новійше лїченя сифіліса „606" проф. Ерліха
Лїчене полового безсиля. Лїчень всяких видів нервових хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офісів в всіх головних містах в ОНТАРИО, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАН, АЛЬБЕРТІ і БРИТИШ КОЛУМБИЇ
Авторизований капітал . . 10,000,000.00
Капітал вплачений 7,000,000 00
Резервовий фонд 7,000,000.00
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1 00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕҐСЬКА ФІЛІЯ
N. G. LESLIE, Manager.
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Colony St.

Др. Е. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руський лікар зі старого Краю. - Одинокий руський лікар в Канаді.
СПЕЦИЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
[illegible] 415 Pritchard Ave.
[illegible] WINNIPEG, MAN.

Затроєні Сірники.
За яких два роки не буде вільно купувати і уживати затроєних біло фосфорових сірників.
КОЖДИЙ ПОВИНЕН ПОЧАТИ УЖИВАТИ
EDDY'S
НЕ ЗАТРОЄНІ "SESQUI" СІРНИКИ
і в сей спосіб уникнути домашного нещастя.

Специяльно на десять місяців.
Богато живучих по за Новим Йорком не можуть відвідати нашого маґазину
Тимто даємо можливість купити за $28.00 ґрамофон з 40 сьпівами, що являє ціну $55.00
[illegible]
GREATER NEW YORK PHON. CO
308 310 Grand St. New York
[illegible]

БЕЗПЛАТНА ПРОБА.
Позвольте післати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і 12 Руських сьпівів на 30 днів
Безплатно Проби.
Не потребуєте висилати нам задатку. Ми вишлем вам з самої фабрики VICTOR або COLUMBIA фонограф на безплатну пробу. [illegible]
$2. МІСЯЧНО.
[illegible]
SAUL BIRNS
117 Second Ave. New York
[illegible]

Спробуйте наш фонограф на 3 місяці безплатно.
$1. МІСЯЧНО
[illegible]
24 і 50 руських сьпівів безплатно.
Гарантія на 15 літ. [illegible]
Пишіть до нас по руськи, а ми вам вишлемо гарно ілюстрований каталоґ даром.
ROYAL PHONOGRAPH CO. 91 East 4th St., Dep 17. New York, N.Y.

ІВАН ФРАНКО.

ПАНТАЛАХА.

ОПОВІДАНЄ.

(Дальше).

Та про те ключник чекав, надслухував дальше. Кільками разів йому здавало ся, що знов чує те саме гарчане. Він увесь тремтів від якоїсь невиясненої трівоги, але потім переконував ся, що се була омана його слуху, надмірно роздразненого довгим напруженем. В такім стані кождий найменший шелест, хропіне сонного арештанта, рух миши, що перебігала поперек корідора, припадковий стук деревляника вихненого ногою сонного арештанта з тапчана на помост, — кождий із тих звичайних шелестів та звуків тюрми, в якої мурах спить півтора тисячі людий і до яких він від давна мав нагоду привикнути, тепер видавав ся йому якимсь громовим гуркотом, у кождім чулись йому то кроки страшних убійників, що закрадають ся тікати з вязниці, то притишена праця коло виломлювання крат або барикадовання тюремних колій.

Були хвилі, в яких бідний ключник майже напевно дожидав, що в найблизшій секунді ціла вязниця рикне страшенним верескoм, [redacted] лунає зоміт та хускіт валених мурів, гук вистрілів, град проклять, і лайок і все те, ціле пекло страховищ, упаде на його бідну голову, на його відвічальність. Але минала хвиля за хвилею, вязниця дрімала спокійно в обіймах вічної темноти, лише лямпи серед навислих сутінків корідора моргали полохливо, а на супротилежнім кінцї, на нарі чути було здорове, правильне сапане вояка, що спав у сидючій поставі, опертий плечима о мур з руками о карабін, на якого люфі опер також своє підборідє.

— Чим малоб усе те мені причути ся? Мав би то бути сон? запитував сам себе ключник по довгій, даремній дожиданці, і вже хотів своєю звичайною важкою ходою рушати до паки, коли в тім, мов грім із ясного неба, ось тут за його плечима, в одній із центральних келій розлягся справді страшений, оглушаючий гуркіт, немов би на залізний поміст падав град величезного каміня. Ключник застиг на місці, задеревів і не міг ворухнути ся. Хвилю було тихо мов у могилі, а потім залунав другий стук немов би великим залізним кітлом ударено о дерево і при тім брязкотано кайда[redacted]

— Дух сьвятий зі мною! — скрикнув ключник і перехрестив ся. Сим разом се вже не був сон, не був привид, бо й вояк на нарі прокинув ся і вже стояв випростуваний з карабіном на „презентірт" хоча не тямлячи, що з ним діє ся і з зажмуреними очима, які кілька хвиль на дармо силкував ся відчинити. Що духу обернув ся ключник, щоб дійти, відки походять ті дивовижні гуркоти, і в тій самій хвилі все йому ви[redacted]

— Се Панталаха! — скрикнув і вдарив себе долонею по чолі. — Се той проклятий злодюга знов якусь штуку придумав.

І не дожидаючи вже нічого більше ключник кинув ся до казні, в якій був замкнений Панталаха. По дорозі вхопив одну з тих ліхтарень, що висіли на кілочках вздовж стін корідора і мов миші моргали в пітьмі підозріливатими очима. З луском відімкнув двері і влетів до казні. Незвичайний вид явив ся його очам. На серед казні лежав перевернений до гори сподом верхник залізної печі, мов сгорблений мов великий казан. Обік нього клячав дурний Прокін, держачи в кождій руці по кусневи залізного обруча, яким піч була окована в суставах. Долішня половина печі була відірвана і [redacted] темною, отвертою пащекою

— А ти драбе що тут робиш? — ревнув він до Прокопа.

— Я... я... я, — пробульготав Прокін забалушивши на нього свої великі, здивовані очи, широко роззявивши рота, немов би хотів щось сказати. Та в тій хвилї пригадав собі остру заборону Панталахи і сказав коротко

— Я не знаю.

— Як то не знаєш? А звідкиж узялось отсе? — Ключник ногою показав на залізні предмети, розкинені по помості

— Я не знаю, — відповів Прокін.

— А де Панталаха?

— Я не знаю, була [redacted]днакова відповідь.

— Брешеш, драбе! — гримнув ключник. — Ти мусів бачити, де він подів ся

— Ні, я не бачив. Я спав.

— Спав? А щож робиш ось тут на серед казні?

— Я... я хочу спати, — відповів Прокін і вставши лінивo ліг на своїм тапчані й зажмурив очи.

Ключник був близький одуру. Мало хибло, а був би кинув ся на Прокопа і дав би йому в повній горячности покоштувати сили його пястуків та твердости ключів, яких цілий жмут держав у руці. Але по хвилі охолов. Що говорити з дурнем? І що він може знати? Адже Панталаха, вибираючись утікати, чейже не говорив йому, куди й як думає виломлюватись. А при тім що тут було довго міркувати? Розрізана і розбита піч виразно показувала одну одиноку дорогу, якою міг утекти Панталаха. Двері від печі виходили на корідор і були защеплені з надвору. Очевидно ліво, значить, туди він не міг видобути ся на волю. З печі мусів улізти до комина, а комином видряпати ся на дах. Певна річ, із даху двоповерхового будинка злізти в низ, а до того ще на вулицю, була не легка штука, але такий шалено відважний, зручний і богатий на всякі загадки злодій як Панталаха чого тільки не докаже! То й ключник від разу догадав ся, що йому робити. Заким вискочив із казні, глипнув іще на постіль Панталахи — простирала не було. Зирнув і на Прокопову постіль — простирала також і місце засти[redacted]

— О, ти хитрий штуцер! — буркнув ключник. — Треба поспішати, щоб нам не вилетів до разу.

І ключник духом вискочив із казні, замкнув її на колодку, а потім полетів до воєнної вартівні, що була зараз при вході тюремного будинка в партері на право. Крім дежурного капраля всї вояки спали преспокійно на причах.

— Патроль! Арештант утік! — закричав ключник стаючи в отворених дверех.

На той крик усі вояки посхапувались і похапали за оруже

— Куда втік? — спокійно запитав капраль.

— Комином на дах.

— А давно?

— Ні, не давно, [redacted]ред десятьма мінутами.

— Ну, то се нічого, буде наш, — мовив капраль і обертаючись до вояків крикнув остро:

— Wache, habt acht!

Вояки вже стояли воружені в двох рядах.

— Половина піде сходами на дах за паном ключником, а я з другою половиною на подвіре. Коли ще не втік із даху, або коли не полетів як ворона, то тепер певно не втече. Vorwarts, march!

V.

Ключник міркував зовсім вірно. Панталаха, порозрізувавши штаби, що оперізували піч, у найбільшій тихости здіймив верхню половину печі та поклав її на помості, потім уліз до печі, з печі до комина, а комином без особливої натуги видрапав ся на сам верх. Та тут наскочив на несподівану перешкоду. Комин був прикритий з верха мурованим дашком, опертим на чотирьох сторчаком поставлених цеглах. Щоб вилїзти на дах, треба було доконче виняти одну таку цеглу. Панталаха зробив се як найобережнійше, пильнуючи, щоб ані шматочок тинку не впав комином у низ. Здавало ся, що дашок може лишись час стояти й на трьох цеглах. Увільненим створом Панталаха виліз із комина, та се була штука дуже не легка. Вхопившись обома руками за ріг комина, він помалесьньку витягав ноги з середини. Вже був майже готов, коли в тім несподівано зачепив пятою о одну з трьох цегол, що ще підпирали дашок. Порушена цегла випала і коминовий дашок з глухим луском упав у низ до середини комина. Се був той пекельний гуркіт, що так переполошив ключника. Та він збудив і в казні й Прокопа. Сей схопив ся від разу на рівні ноги, безтямно кинув ся на середину казні і спотикнувшись на поставлений там залізний верхник печі перевернув його й сам упав на нього, а при тім ухопившись руками Панталашиного тапчана, зіпхнув із нього поскладані там шматки залізної штаби, що нею була оперізана піч і яку Панталаха перепилувавши в трьох чи чотирьох місцях, обережненько поскладав тут у гарнім порядку. Се й наробило того брязкоту, що зрадив ключникови місце, відки йшли всі ті нічні звуки та громоти.

— Пропав я! — мовив Панталаха, стоячи біля комина і слухаючи гуркоту в ним звалених цегол. У його голосі була лише глуха резиґнація — нічого більше, ані жалю, ані трівоги. Навпаки! Зараз у найблизшій хвилі в його души блиснула нова думка. Коло комина він у досьвітнім сутінку побачив коминарську мітлу на довгім тростиновім держаку, вкиненім у колесо.

— Се може мені придати ся! — блиснуло в його голові, і не думаючи довше він кинув мітлу з даху на вулицю. Його невтомима уява вже малювала йому, як він, весь обмаваний садкою, з коминарською мітлою почерез плечі буде сьміло з півсумерку чимчикувати вулицею, ніби коминарь до роботи, і так безпечно вайде до першої звісної йому крийівки. І вже підбадьорений сею думкою він не стояв на місці. Зрадливий хускіт не зломав його енергії, не спаралізував сили волі, не змінив наміру.

— Тепер або ніколи! — скрикнув в думці рішучо і кинув ся бігцем вздовж даху аж до того місця, [redacted] офіцина сліпим „огневим муром" виходила на одну з бічних, глухих вуличок. Се була одинока дорога до свободи, хоча, віле правди діти, дорога дуже стрімка та небезпечна. Та про те Панталаха не завагавсь ані [redacted] хвилю. По легкім спохові блишаного даху збіг на сам крайочок, щоб побачити, де прибита труба, що веде в низ від ринви. Знайшовши її він у тім місці приляг пластом на даxї лицем у низ і впрів очима, як [redacted] йшла та труба від муру, що в тім місці оперізував тюремне подвіре та замикав його від вільного сьвіта. Проклятє! Ринва була віддалена від муру майже на два сажні! Але Панталаха знав, що троха понизше від кон першого поверха з[redacted] усього будинка йшов широкий ґзимс. Тим ґзимсом можна буде від ринви перейти на мур, а з муру вже якось видобути ся на вулицю. Щоб не мусів скакати з нього, Панталаха захопив із казні два простирала, на яких можна буде вигідно спустити ся в низ із високого муру. І [redacted] загуючи ся довго, не тратячи ані хвилі часу Панталаха перехрестив ся і обернувши ся лицем до даху звисив ноги над роззявленою двоповерховою безоднею і почав помалу, обережно зсувати ся в неї, [redacted] саючи цілим тілом у повітрі. Ані тіни непевности не було в в жадній його русї, ані разу він не затремтів. [redacted]вало ся, що се людина, який ані крихти не почуває величезної небезпеки свої[redacted]

Та зараз він зупинивсь, опертий ліктями о ринву, а обома руками мов кліщами держачись вузенької береги цинкової бляхи там, де один її аркуш був злучений з другим. Нижня часть його тіла свобідно висіла вже в повітрі. Що се таке було? Чи йому причуло ся, чи він і справді почув ось-ось під собою, на горищі стук численних кроків і помішані, грубі людські голоси? Мала ж би се бути погоня? Панталаха задеревів на хвилю, але швидко віднайшов свою рішучість. Заким знайдуть драбину, заким злізуть у віконце і відрапають ся на дах, то його вже не буде. Чорта з'їдять, заким побачуть його! А, значить, як мога швидше в низ! Коби лише дістати ся на ринву! Там уже все якось піде. Та в тій самій хвилі йому видалось, немов хтось здоровим ударом палкою в голову відбирає йому всю силу й притомність. В ухах йому зашуміло, перед очима забігали темні плями. Там у низу на подвірю чути було ступіт не менше численних кроків, шум голосів, шведку біганину та гомін. Нарешті саме під собою він почув зловіщий, радісний крик вояка

— Ось він! Ось він! Бачите, он там, з даху звисив ся хоче спускати по ринві!

— Ось він, ось він, ось він! — кликало чим раз більше голосів у низу.

— Стій там, ані не руш ся! — крикнув грімким голосом до Панталахи капраль

— Думаєш, — відповів йому так само Панталаха, — що мені тут так легко стояти, як тобі на землі, дурню один?

Значить, усьо пропало! Тепер уже ані думати про втеку, коли ті там у низу похопились та побачили його. Аж тепер затремтів Панталаха, не зо страху перед тим, що його жде за втеку, але з жалю за знівеченим зусилем, що так гарно почалось, а так по дурному кінчить ся. Якась сліпа лютість почала клубити ся в його души; перший раз почув утому в суставах, почув, що руки його трясуть ся, що ось-ось висмикнеть ся йому з пальців та слаба підпора, якої вони держать ся, і що його тіло звішене в повітрі гримне в низ на подвіре на камяний поміст. Щось немов кліщами стиснуло його за серце, але й сим разом він не стратив притомности. Добуваючи останків сил, опираючись ліктями о ринву, він почав звільна підтягати в гору звішене з даху тіло, поки не станув у ринві колінами. Тепер уже був безпечний, упасти не міг так легко. Та власне в тій хвилї відчинило ся неподалік вікно від тюремного піддаша, з нього блеснуло сьвітло ліхтарень, а в тім сьвітлі замиготіли люфи карабінів і показала ся на сам перед вусата голова ключника Спорища. Він в тій хвилї побачив Панталаху, що сидів на почипку на крайочку даху. Панталасі видалось навіть, що чує шепіт молитви, якою та „гінча собака" дякує Бога за те, що їй таки вдалось винюхати та догонити аре[redacted]

(Дальше буде).

Відки пішла бідність робочого люду.

(Конець)

Воно повело за собою упадок невільництва. Праця невільника за їду не вистарчала вже панови. Не одно, що невільник виробляв для нього, міг він собі купити дешевше від ремісників, чи купців. Панови догіднійше було дати мужикови кусник землі, а за неї брати десятину та панщину роботу. А як се пан вчинив, то не мав вже клопоту з удержанем невільника. Пан, що мав простори землі і маєтки, що мав в своїх руках власть, силу і суд, міг робити з кріпаком, що хотів. Забив його — то й кари не було. Кріпак був панською худобою. На ціле своє жите був він прикований до панської ріллі. Коли-ж кріпацтво далось йому в знаки до живого, тоді втікав звичайно до міста, де ставав вільним чоловіком, коли через рік потрафив жити без панської опі[redacted]

Між сільськими громадами, селами та містами повстає згодом правильна виміна витворів праці і продуктів землі. Міста богатіють, а з тим зростають в них станові і маєткові ріжниці. Бачимо в них богатих, родових міщан, потомків тих, що первісно в них поселили ся, котрі мали в своїх руках управу міста і ремісників, що для оборони своїх інтересів злучили ся в корпорації або цехи. А з'єднавши ся до купи, в цехи, здобувають вони собі вольности і вплив на управу міста та богатіють коштом тих, що на них працюють, себто челядників, термінаторів. Побіч дрібних, бідних ремісників, що виконують роботу лише на замовлене, виробляють богаті ремісники цілі запаси товарів на ярмарки та ринки.

Відкрите Америки та віднайдене морської дороги до Індиї та Китаю з одного боку, а винахід машини та за[redacted] до неї пари і електрики з другого, спровадили нечувані зміни у складі людського житя та господарства. Европейські купці стали вивозити товари в дикі краї, а звідтам привозили срібло, золото, дорогі каміня та ріжні богацтва. Винахід машини привів до упадку ремесла, вбив ручну роботу, мануфактуру. Як велитні стали виростати по містах фабрики з високими димарями та великі варстати, в котрих знайшли роботу тисячі людий. На місце рукодільного промислу виступив фабричний, котрий знищив більшість ремісників та зробив з них найманих робітників, додаток до машини. Богацтва громадили ся щораз більше в руках великих міщанських родів, буржуазії. До фабрик треба було що раз більше робочої сили. Її за мало було в місті. Треба було стягнути її з села. Але мужики-кріпаки не мали права покидати самовільно своїх панів, не мали теж права переходити з місця на місце. В інтересі свобідної торговлі і промислу треба було знести всякі середновічні обмежування і підвладність февдальним панам. Тому міщани (буржуазія) виступили до боротьби з панами і самовладними урядами за загальну свободу. В тій боротьбі помагали їм робітники і мужики. Боротьба повела за собою з одного боку знесене кріпацтва, а з другого запевнила буржуазії силу і власть в державі

(Пани шляхтичі дали кріпакам волю, за яку казали собі солоно заплатити а ще величезні простора землі задержали в своїх руках силою, рабунком і шахрайством. В сей спосіб хлопські ліси, луги і пасовиска опинили ся в панських руках. При мужиках лишило ся стільки землі, що з неї тяжко було вижити. Побідили одначе міщани, великі купці та промисловці, одним словом — буржуазія, котра захопила власть в свої руки. Робочому людови далеко ще було до правдивої волі.)

Буржуазія стала всемогучим паном. Вона знищила давні звязки між людьми, крім голого інтересу, крім холодних рахунків на готові гроші. Гріш став тепер всемогучою силою. За гріш можна купити все. За нього можна купити чоловіка, се є, можна прикволити бідного чоловіка до праці на того, в кого є гроші і богацтва. Гріш, капітал, а властиво його властитель капіталіст став паном в цілім сьвіті. Капіталіст половив для себе міліони робочого люду, міліони пролетарів, що нічого не мають крім своїх рук до праці.

Се нинішні часи! Се нинішний капіталістичний лад! Купка буржуїв-капіталістів і міліони пролетарів — се два табори, на які поділений увесь сьвіт.

Вісти зі Старого Краю.

(Зі стор. другої).

грошевою з заміною на арешт. Про причину укараня пишуть так; Савечка звінчав одну пару женяцих в Сороці, небудучи там признаним за душпастиря; в старостві він оправдував ся тим, що він не звінчав тої пари, тільки урочисто в церкві заручив, одначе самі селяни се заперечили. Якби то не було вінчане, а лише заручини, то женихи тепер сиділи би „на віру". Село Сорока, де р. 1898 збудував пок. Стефан Ольховецький православний монастирок, лежить в пов. скалатськім на самім кінци тогож на границі гусятинського повіту під Хоростковом. Савечка людина літ около 28, родом з Калагарівки над Збручем, рідном повіта скалатського, був свого часу в II. чи III. кл. гімназияльній в Тернополи, потім зник на довший час і вернув перед роком яко „православний сьвященик" до Сорoки. Оженив ся і висьвятив ся в Росиї.

НЕЩАСТЄ В ГАЛИЧИНІ.

По двох, а властиво по трех роках неурожаю в Галичині, селяни стягнули ся з останного, щоб обсіяти на сей рік поля, в надії, що прецінь настануть ліпші часи. І з початку засіви виглядали гарно, аж зараз кинули ся хробаки. Э се сиві гусениці, довгі на один центиметр і зїдають всі плоди, жито, ячмінь, горох, навіть лен, та коноплі. Та погань знищила вже зовсім засіви, а кинула ся такою масою, що хробаки лазять скрізь по землі так, що перейти годі. Хлїбороби безсильні супроти сеї язви. Найбільше розмножилось хробацтво в Богородчанщині і в Ярославщині.

ПОЖЕЖА В ЛЮБІНИ.

Мая 10 с. р. вибухла тут грізна пожежа. Около півночи почала горіти шопа господаря Михайла Сливки, котрий перед пів годиною вернув до дому. Коли Сливку, що спав в хатї, збуджено, не хотів рушити ся з місця і просив, щоби йому позволено згинути в полумінї. Винесено його силоміць з горіючої вже хати на обійсте, де сусіди, переконані, що то він сам підложив огонь, почали його немилосердно бити колами так, що лиш енергічна інтервенция жандарма вратувала його від смерти. Жертвою пожежі впало понад 30 господарств. Жертв в людях нема. Тут панує загальне пересьвідчене, що огонь підложив Сливка в підпитім стані.

ВЕЛИКІ МАНЕВРИ КІННОТИ В ГАЛИЧИНІ.

В сім році відбудуть ся межи Перемишлем а Львовом в літних місяцях великі маневри кінноти при участи полків кінноти також з инших корпусів. Загалом в тих маневрах возьмуть участь 3 до 4 дивізиї кінноти, при участи кінної артилериї, віддїлів машинових карабінів і наколесників.

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Пан Коцький.

В одного чоловіка був кіт старий, що вже не здужав і мишей ловити. От хазяїн його взяв та й завіз у ліс, думає: нащо він мені здав ся? тільки дурно буду годувати, — нехай лучче в лісі ходе. Покинув його, а сам поїхав. Коли це приходить до його лисичка та й питає його:

— Що ти таке?

А він каже: „Я — пан Коцький".

Так лисичка каже „Будь ти мені за чоловіка, а я тобі за жінку буду".

А він і згодив ся. Ото веде його лисичка до своєї хати, — так уже йому годить. уловить де курочку, то сама не їсть, а йому принесе.

Ото колись зайчик побачив лисичку та й каже їй:

— Лисичко - сестричко, прийду я до тебе на досвітки.

А вона йому каже: „єсть у мене тепер пан Коцький, то він тебе розірве".

І цей заєць росказав за пана Коцького вовкові, ведмедеві, дикому кабанові. Ці зійшлись докупи, стали думати: як би тут побачити пана Коцького, — та й на[illegible]:

— А зготуймо обід!

Тут і стали міркувати, кому по що йти. Вовк каже „Я піду по м'ясо, щоб було що в борщ".

А дикий кабан каже: „А я піду по буряки, по картофлю".

Ведмідь: „А я меду принесу на закуску".

Заєць: „А я капусти".

От подобували всього, почали обід варити. Як зварили, стали радитись: кому йти кликати на обід пана Коцького.

Ведмідь каже: „Я не піду, бо як доведеть ся втікати"

А кабан. „А я тож неповоротний"

Вовк. „Я старий уже, і трохи не добачаю".

Тільки зайчикові й приходить ся.

Прибіг заєць до лисиччиної нори: коли це - лисичка вибігає та й дивить ся, що зайчик стоїть на двох лапках біля хати, та й питає [illegible]:

— А чого ти прийшов?

Він каже: „Просив вовк, медвідь, дикий кабан і я прошу, щоб ти прийшла з своїм паном Коцьким до нас на обід"!

А вона каже йому: „Я з ним прийду, але ви поховайтесь, бо він вас і розірве".

Зайчик прибігає до їх та й хвалить ся:

— Ховайтесь, казала лисичка, бо він, як прийде, то й подушить нас.

Вони й почали ховать ся: ведмідь ліз на дерево, вовк сідав за кущем, кабан риєть у хамло, а зайчик ліз в кущ. Коли це веде лисичка свого пана Коцького. Доводить до стола, а він побачив, що на столі м'яса богато, та й каже:

— Ма-у!... ма-у!.. ма-у!...

А ті думають: „От, вражого сина син, що йому мало! Це він і нас поїсть!"

Ізліз пан Коцький на стіл та й почав їсти, аж за ушима лящить. А як наївсь, так простяг ся на столі. А кабан лежав близько стола в хамлі, та якось його комар і вкусив за хвіст, а він так і хвостом і повернув; кіт же думав, що то миша, та тиць, та кабана за хвіст. Кабан як схопить ся та навтіки! Пан Коцький злякав ся кабана, скочив на дерево та й подрав ся туди, де ведмідь сидів. Ведмідь як побачить, що кіт ліз до його, почав вище лізти по дереву, та до такого доліз, що й дерево не вдержало — так він до долу впав — гуп! та просто на вовка, — мало що не роздавив сердешного. Я схопились ся вони, як дременуть, то тільки видко: а заєць і собі за ними - забіг не знать куди. А потім посходились та й кажуть

— От який малий, а тільки-тільки нас усіх не поїв!

Лев та чоловік.

Раз підійшов лев до річки та й дивить ся в воду, а щука плеснула хвостом та й поточилась на дно, а далі випливла та й каже: „Я думала, що чоловік, та й злякалась, аж се лев!" — Хіба чоловік страшніший за мене? Все мене боїть ся, а чоловіка я ще не бачив, що воно за звір. Де-б я його побачив? — „Отак іди та й іди полем, то й побачиш".

Пішов лев Стрічає хлопця: „Чи ти чоловік?" — Ні, ще не чоловік; буду колись чоловіком. „Ну, не треба ж мені тебе"

Іде та й іде, стрічає старого діда й питає: „Чи ти чоловік?" — Ні, не чоловік був колись чоловіком, а тепер уже дід. „Ну, не треба ж мені й тебе".

Пішов лев далі, стрічає козака, — іде конем верхи, споряжений на війну. Лев питає: „Чи ти чоловік?" — Чоловік, — каже козак. „Ну, так я тебе з'їм".

Козак вихопив пістоль, — бах його межи очі, — ви трохи лев не впав. Став лев та й дивить ся, а козак собі поглядівсь на його та й поїхав своєю дорогою.

Пішов тоді лев до річки. Виглянула до його щука та й пита: „А що, бачив чоловіка?"

— Бачив, — каже лев. — „Щож він тобі казав?"

— Нічого, тільки плюнув межи очі, що я ледви не ледви рочухав, та й утік від него.

Жертви для М. Павлика.

З колекти 31. мая с. р. $7.50. Збірка на весілю у п. Весістого $0.40. Збірка П. Угринюка на концерті Т. Шевченка $4.00. Н. Бачинський з розпродажі почтових карток 65 центів.

По $10.00 заслали: В. Я. Арсенич і П. Г. Войденко. По $5.00. Т. Д. Ферлей; І. Негрич; Т. Воднар. Н. Гаврршин; П. Коссвич, Й. Дияк. Ф. Доячек $5.50. І. М. Глова 3.00. По 2.00 С. Десюк і М. Губіцький. По 1.00: Жулаґевич. Г. Мачула. Й. Довганюк. Паньків. П. Вовнівський; О. Будник; В. Хлопан; К. Ф. Вучковський; С Юськів: Н. Пригродський; І. Нагуровський. П. Візінський 75 ц. По 50 ц.: І. Сербанович; Ф. Тацюк; Г. Гречка, І. Трач: М. Шкреметка; І. Туговий; В. Візінський; В. Гуйван; М. Левицький; П. Ястремський; Д. Петращ; А. Короночук. По 25 ц.: В. Ліпунин: С. Мороховський; І. Завацький; П. Юидин: І. Вандзюк; Н. Попіль; П. Візінський; І. Мороз. Т. Бачинський; Н. Мельник. Разом $102.80. Телеґрафічна висилка 400. кор. з портом і зміниям $87 85. В касієра остає $14.95.

Іван Негрич.

ПРОПАЛИ: — з N W ¼ секції 17. тов. 19. ренджі 11. West, один чорний кінь, важить 1350 фунтів. 3 ноги білі, ліва передна нога чорна, звізда на чолі, 2 [illegible] на шиї, і гніда кобила. 1100 фунтів ваги, 3 ноги білі, передна ліва нога гнідої краски, на правій задній лопатці знаки: V. J. а на лівій задній лопатці знака: J. J. Хтоб сі коні перетримував на власну користь буде покараний. Вернути коні до: W. S. Dowdie 714 Simcoe Str. Winnipeg, Man.

ПРОПАЛИ ДВА КОНІ.

Один кінь має два роки, тяжкий і є жовто червоний, на чолі має звізди. Другій кінь, дворічний, лекший від першого, темно червоний, Знаку випеченого, жадного у них. Хто би знав о них де находять ся зволить ласкаво повідомити мені а дістане $20 надгороди. — Nykola Bajtalan, Sec. 31. T. 36. R. 3.

Woodlight, P. O. Sask

(23—25)

ОЖЕНЮСЬ

з дівчиною, котра допоможе мені довінчити студиї шкільні. Зголошувати до: — Student Box 89. Saskatoon, Sask

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Eal для кави.

[illegible]

Philadelphia, U. S. A.

На продаж у всіх порядних склепах

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40

Пішлемо вам зарост з фабрики один славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 днів

БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.

По 30 днях, єсли вдоволені, можете його затримати а нам платити

$2 МІСЯЧНО.

[illegible]

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.

44½ E. 7th St. Dept. 24. New York, N. Y

НАША АДРЕСА

„Canadian Farmer" Box 3656, St. B Winnipeg, Man.

Одинока директна лінія

[illegible]

A. E. Johnson & Co.

[illegible]

ПРОЧ З БРИТВАМИ.

Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, з бороди і доби не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в роджестрованім листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як єго уживати.

Адрес: Dr. BELLINS,

55 Delancy St. New York, N. Y.

Потреба аґентів

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 866.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave, Winnipeg. Telephone St. John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді.

[illegible]

CANADIAN NORTHERN RAILWAY.

ЛІТНІ ПРОГУЛЬКИ

ДО СХІДНОЇ КАНАДИ і ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

можна відбути їдучи зелізницею до PORTH ARTHUR або DULUTH а так через

ВЕЛИКІ ОЗЕРА на NORTHERN NAVIGATION пароходах HURONIC, HAMONIC і NORONIC (нові).

[illegible]

Дорога Canadian Northern між Вінніпеґом і Порт Артуром є спеціяльною дорогою до Озер. Пасажири їдучі через Порт Артур до Northern Navigation пароходів можуть дістати в Вінніпеґу перед виїздом ключі до стейт румів і чеки на їду в їдальнім вагоні. Кождоразова їда і лїжко до спаня включаєсь в ціні тикету.

[illegible]

R. CREELMAN [illegible]

Не платіть готівкою! ФОНОГРАФИ за половину ціни! на малі місячні сплати по $1.00!

[illegible]

INDEPENDENT PHONOGRAPH CO

The Empire Sash & Door Co., Ltd.

Henry Ave., — East. — Winnipeg.

Дошки, Ліски, Гонти.

Точно доставляем. — Задоволене ґарантуємо

МАРКЕТ ГОРОДИ! [illegible] ХОВ ДРОБУ!

Купіть фарму в Springfield Gardens, три або пять акрів які находять ся дві милі на схід від Транскона при дорозі Dugald. Першої класи земля під управу огирків, бараболь, капусти, редьквн і т. п. з ринком збуту зараз близько. Ціни тані і услівя легкі.

Зголосіть ся до:

William Frank,

REAL ESTATE

409 McArthur Bldg. Winnipeg, Man

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Родимці!

[illegible]

Alex Calder & Son

БАНКЕРІ.

663 Main St. Winnipeg, Man

П. А. КАРАКОНЮК

[illegible]

Уважайте і не купуйте кота в мішку!!!

ВПЕРЕД НІМ У НАС КУПИТЕ

[illegible]

$1.

[illegible]

International Phonograph Co. [illegible] New York N. Y.

МИ ХОЧЕМ ЩОБ ВИ УЖИВАЛИ

Royal Crown Soap

І ХОВАЛИ КУПОНИ НА ПРЕМІЇ

Тут бачите образок двох премій.

RAYMOND — гарна премія для дитини, ніж, видельце і ложечка Усе в гарній коробці за 100 Royal Crown звиняків.

ЛЮЛЬКА— потїха курців — дуже добра і міцна Вона послужить курцеви на богато літ. Даром за 75 R. C. Soap звиняків

Маємо сотки инших премій. Лісту премій пішлемо вам за дармо. Напишіть по ню.

THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.

PREMIUM DEPT. G. — WINNIPEG, MAN.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII Вінніпеґ, Ман., Пятниця 19 го Червня, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, June 19, 1914. Число 25.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave, Winnipeg. Telephone St. John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді

[illegible]

НЕБУВАЛА ОФЕРТА!

Наша редакція дістає послїдними часами дуже богато замовлень на „К. Ф." з обіцянкою присилати предплату з осени Ми однак тепер за поспіплатою нікому часописи не висилаєм. Та щоби дати спромогу і найбіднїйшим предплатити з гори нашу часопись — ми постановили посилати „Канад Фармера" до кінця року, т. є. через шість місяців, кождому, що пришле нам 50 ц

„Кан. Фармер" до кінця сего року лише за 50 ц.

Гроші можна посилати [redacted] одно-центовими [redacted] марками, або через почтові мот. Користайте отже з нагоди. Вона вже не повторить ся Уважайте на нашу виспе подану адресу. — Адресуйте так:

THE CANADIAN FARMER • Box 3656 St. B. • WINNIPEG, MAN.

Новинки.

ВИБОРИ В МАНІТОБІ 10 ЛИПНЯ

Урядово оголошено, що провінціональні вибори в Манітобі відбудуть ся в пятницю 10 липня (July) an. від нині за три тиждні. До виборів отже не далеко, побачим як Впов. виборці віднесуть до обох партій

* * *

В Вінніпеґу зареґіструвалось на лісту виборців около сорок тисяч осіб, зн. о 13 тисяч більше як в 1911 р. в часі державних виборів, було зареґіструвалось Видно, що народ дуже заінтересував ся справою виборів

* * *

В ЯКІЙ СПОСІБ

хотять консервати виграти вибори свідчить навпіние факт, що вони в самім липне Вінніпеґу вибрали 1500 горожанських паперів для людий, яких нігде в світі нема. Приміром 17 горожанських паперів вироблено для осіб. що (мібн) мешкають на 31 Maple St Тимчасом на сій улици нема дому з числом 31, є лише лот, земля на якій крім [redacted] деревець і великої таблиці з словом For Sale, нічого більше нема. 54 горожанських паперів консервативи вибрали для осіб, які малиб мешкати на 79 і 81 Hallet St. Справді такі доми на тім стриті є, але в них таке величезне число людий ніколи не мешкало і не буде. Коли запитано властителів тих домів чи мешкають в них сї люди (читаючи їх імена) так була відповідь, що про таких людий не чули ще в своїм житю. На число много инших домів в місті вироблено по кільканайцять гор. паперів на імена осіб, які ще й не народились може. Словом 1500 горожанських паперів вироблено консервативами для не жиючих на світі людий. Папери однак були роздані людям, яких консервативні аґенти могли лише найти і ті зареґіструвались щоб в часі виборів могли голосувати. От так консервативи хотять виграти вибори. Та чи вдасть ся їм се — зобачим

* * *

СМЕРТЬ КНЯЗЯ СЬВЯТОПОЛКА МІРСЬКОГО.

В Петербурзі помер дня 29. мая від розриву серця князь П. Сьвятополк Мірський, бувший міністер внутрішних справ після убийства Плеве, „Вечернее Время" пише, що князь Сьвятополк Мірський говорив: „Порядкувати Росиєю при помочи арештів не можу Всіх посадити в Петропавловську крипость не можна. Зелізна рука Плеве довела державу до руїни." Підчас свого міністерства він бував без охорони військової, яка належала ся міністрови, а наказав її скасувати.

* * *

НОВИЙ ПАМЯТНИК БОГДАНОВИ ХМЕЛЬНИЦЬКОМУ

Памятник Хмельницького, який здвигнула Богданове за приєднане України до Московщини „єдиная и недѣлимая Россія," находить ся в Київі коло Софійського Собору. Тепер інжинір А[illegible] в заяві на імя [illegible] городського голови звертає увагу, що в 1917 році минає 250 років від приєднаня України до Великороссії. Знаючи на се, він радить вибрати комісию для виясненя моменту приєднаня Київа і клопотів про дозвіл на збиране жертв для збудованя нового памятника Богданови Хмельницькому. Автор сеї пропозиції надіеть ся, що й городська дума жертвує від себе на ту ціль достаточну квоту.

* * *

Буря з громами і градом лютила ся 29 мая в околицях Житачева. Збіже град збив до стебелини, худоба не має що їсти, люди в розпуці.

НАЙСПОКІЙНІЙШЕ МІСТО

Столица Злучених Держав Вашінгтон — се єдине місто, в якім фабрик не вільно закладати. Ані в місті, ані в околици нема ні одної фабрики, котра-б занечищувала воздух своїми димами. Улиці виключно асфальтові, щоби не було туркоту. Навіть в брамах домів і в подвірях не вільно мостити каменем Хідники деревляні, щоби заглушити [redacted] стук людського ходу. Кождий віз, навіть тачаровий, мусить мати гумові колеса. Всюди тишина і чистість Право держання звірят в місті дуже обмежене. Не чути псів, не видко коний. Панує самохід, але і сей мусить тихо заховувати ся і радше задержатись, як затрубіти. Трамваєві колеса мащені нафтою, щоби не скрипіли. Тамто Вашінгтон вважають Американці найкрасшим містом на сьвіті. Всї доми будовані з червоної цеґли, публичні доми виложені білим мармором. В місті дуже богато зелені, сади зелені навіть в зимі. Вашінгтон — місто виключно політичне. Мешканці переважно урядники, сенатори, дипльомати й гості, що заїздять місто. Гості мають спеціяльні привілеї і цілі ряди подорожних [redacted] по кімнатах і бюрах міністрів, приглядають ся праці урядників. Все їм вільно, лише щоби не перешкаджали та не перерывали тиші.

УВАГА

Василь Николюк Грицків, з села Джуров, повіт Снятин, Галичина пошукує своєї жінки Параски Николюк, що виїхала з краю 21 цвітня, с. р. та ще не прибула на місце призначеня. Можливо, що стратила адресу, отже хтоб знав де она перебуває нехай буде так добрий та перекаже її мою адресу, або вона сама най напише до мене. — Billy Nickoluk, P.O. Box 123

Lethbridge, Alta.

ЗАБИТО РУСИНА

Впов Добр. Андрій Мороз доносить нам з Покотонтас, Алта., що там 5-го с м. около 9-ої рано в майні забито русина іменем Прокоп Равлюк, який походив з Галичини, село Лановец, повіт Борщів Небіщик числив 31 літ житя, був соціялістом і брав живу участь в організованю робітників

Похороном заняв ся д Матвій Онищук.

Вічная йому память.

* * *

ЕПИСКОП ОРТИНЬСКИЙ ВИЇХАВ ДО РИМУ

З руських американських часописей довідуємось, що Епископ Ортиньский з 1 на 2 червня, в ночи, кораблем „Цісар Вільгельм II.", виїхав з Ню Йорку в дорогу до Риму. Епископ побуде кілька днів в Парижи, а відтам просто поїде до Риму В Римі буде 3—4 тиждні а звідтам поїде до курортового міста в Карльсбаді, де буде цілий місяць. До Америки вернесь вже в вересни с. р. В дарі на „Петрів гріш" до Риму повіз епископ — не як він хотів десять тисяч доларів, але всего тисячу доларів.

Декто каже, що Ортиньский не верне вже до Злуч. Держав, а на його місце приїде рідний брат [redacted]ского митрополита А. Шептицького граф Казимір Шептицький, який перейшов на гр кат. обряд і став „твердим" русином.

* * *

ПРОВОРНИЙ СЛОНЬ.

В звіринци в Одесі занедужав недавно слонь на нерви так тяжко що ветеринарі означили недугу яко невилічиму. Слоня рішено струїти, щоби скоротити єму муку. В присутности поліцмайстра ветеринарі подали слоневи помаранчу, в яку [redacted] до середини кілька грамів найсильнїйшої отруї, ціянкалі. Якнебудь слонь пропадав за помаранчами, тепер підняв її трубою, взяв до рота і за хвилину кинув помаранчу на землю і потоптав ногами Здаєсь, почув особливший миґдаловий запах ціянкалі і пробудив ся в нїм якийсь підзор. Другий спосіб отру[redacted]давав ся

Слоневи подали улюблені ним пироги. Проворний слонь зїв всї пироги з виїмком одного, в якім саме була отруя ціянкалї. Сей пиріг роздавив слонь ногами так само як помаранчу. Потім подано слоневи відро горівки, яку слонь любив пити. В горівцї було розпущена ціянкалї. Слонь понюхав горівку, підняв відро трубою і розторощив об велико. Потім вже не пробовано подавати слоневи отрую, а порішено лишити его в спокою і лічити.

Спас малу дівчину і 85 других осіб.

Повисший образок представляє R. I. Crellin-а, богатий фермер, який при утоненю корабля Емпрес ов Айрленд виратував від смерти 86 душ, Про своє геройство він розказує — „Одягнений лише в нічній сорочці упав я в воду, яка була дуже зимна, так зимна, що я прямо чув ся як би голий в снігу Плавучи до мнї вчіпилась мала вісім річна досить здорова і важка дівчина. Плавучи з нею я надибав перевернене човно з нашого корабля і у те човно я поклав нещасну дівчину а відтак і сам дістав ся у него і почав ловити Незадовго до човна дісталось кільканайцять осіб і миплили далі. По дорозі найшли ще одно човно, яке розложили і до него всіло кільканайцять осіб знова. В такий спосіб виратовано многих. Дівчину приняв за свою, бо єї родичі згинули в катастрофі"

$100,000 ДЛЯ СЛІПИХ.

Карнегій дав недавно 100 тисяч долярів нюйорському товариству опіки над сліпими, що підняло ся зібрати фонд в висоті $300.000. Досі має вже товариство суму $248 955

Товариство се повстало сім літ тому назад з капіталом $400, маючи під опікою 500 сліпців. На домі, який товариство занимало тяжив довг $30.000. Тепер усе сплачено а в додатку товариство має чудовий дім з городом, де приміщені старці. Вони виконують богато ріжних річей, які в минувшім році принесли для товариства дохід в сумі $23.000. Товариство має ріжних розходів в сумі $27.000.

ОРТИНЬСКИЙ ПРОГРАВ ПРОЦЕС

В Філадельфії Злуч Державах, ще від шести літ провадив Ортиньский процес з брацтвом св. Михаїла при церкві того ж імени о посідане тої церкви. Процес перед кількома тижнями скінчив ся в некорнсть епископа. Найвисший суд рішив в користь брацтва на тій підставі, що брацтво се було засноване скорше та мало церков скорше ніж Рим назначив Ортиньского на епископа до Злуч. Держав

Процес коштував брацтво пять тисяч долярів, а сама церква вартує десять тисяч долярів

От як наші епископи господарують, як прямо нищать „своє стадо" замість того щоб стеречи від „пажерливих вовків"

* * *

АРЕШТАНТИ ПРИ БУДОВІ ДОРІГ

В стейті Ню Йорк, Злуч. Держ., капіталісти знали на дорбу гадку. Мають властиво ужити арештантів до будови зелізної дороги. В сей спосіб сподїють ся вони вибудувати 250 миль дорог[illegible]

* * *

В EMPRESS ТЕАТРІ.

Слїдуючого тижня Емпрес театрі буде можна бачити кілька дуже гарних штук. Найбільшу цікавість і сенсацію викличе вісім найславнїйших сцилістів.

Сьміховальці своєю зручностію і сьміхами розвеселять, а артисти в виставі штуки „Мельба і Карузо" як найлїпше вдоволять публику. Попри то буде показуватись гарні порушаючі ся образки.

ДО КАНАДИ!

Ми продаємо шіфкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найлїпші шіфи котрі відходять що тиждня.

Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю, дістають рівні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо якраз як посилати. Спитайтесь людей тих що з нас вже посилали.

Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всї інформації.

Міняємо долярі на корони, продаємо марки крайові і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.

К. ҐЕНИК, управитель заграничного відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер“
Редактор: О. Т. Гикавий
Часопись „ в руськім языці в Канаді, виходить кождого тижня в пятницю і коштує: в Канаді і Сполучених Державах на рік $1.50
до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Stn. B Winnipeg.
Telephone ...
The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 6 000
Published every Friday at 287 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. H. Hykawy, Editor

Сам наварив, а не хоче їсти.

Не хотілиб ми заходити в полеміку з консервативними агентами, та зайшла така справа, що мусимо.

В 23 ч. „К. Ф.“ на другій сторонї була поміщена статя п. з. „Сповідь д. Стефаника або політика на власну руку“. В ній находять ся факти про роботу консервативних агентів й иньших людей. Нічого не було там такого якеб не годилось з тим, що д. Т. Стефаник сказав в присутности яких десять людей, дня 25 мая, в каварни д. Хлопана. Та д. Т. Стефаник мабуть не дуже числив ся з тим, що тоді говорив. Що більше на запитане одного з присутних чи можна те, що він сказав, публікувати, то д. Стефаник заявив, що можна. Коли-ж опублікувалось, то він тепер сміє казати, що то всьо неправда, се все лише видумки Гикавого і його доносчика. Скільки в такім запереченю д. Стефаник має рациї — зараз побачимо. Не будемо наводити його фактів зі „сповіди“, бо се забралоб богато місця, й злишним булоб. Наведемо лише його спростованя, а они переконають кождого, що д. Стефаник наварив собі пива та не хоче його тепер пити.

Перше його спростоване в 22 ч. „Канада“ є таке:

„В послідній числі „Канадийского Фармера“ Гикавий аж в пів газеті розписав ся про мою сповідь. Я отсим заявляю, що або Гикавий, або его доносчик здорово збрехав і то навіть не загикнувшись... Гикавий бачучи перед виборами, що его партія паде, видумує несотворені річи не лише на людий, котрі стоять при консервативній партиї, але навіть і таких, що стоять одалік усякої політики, хотячи бодай тим способом їх поріжнити. Тому не дивуюсь Гикавому“... Дальше називає Гикавого і його часопись сплювачкою і т. ин. а на самому кінци ґратулює що його сповідь була друкована в нашій часописи!

В такім коротенькім спростованю а нема нічого ясного, опертого на яких небудь певних фактах.

Насамперед те, що Стефаника не повинно се обходити чи його сповідь друкована в одній шпальті або „в пів газеті“. Своєю дорогою, що самі факта можна було помістити в одній шпальті, та тут ходило щоб пояснити людям цілу справу як слід, і статя випала довша. На се отже Стефаник жалуєсь хоч не повинен був жалуватись.

Щоб Гикавий писав (?) про сповідь д. Стеф. лише тому, що бачить упадок його партиї, сего ніхто і не думав. Ми-ж не сподівались і не сподіваємось зовсім, щоб така сповідь д. Стефаника мала для ліберальної партиї аж таку велику вартість, а для консервативних таку велику шкоду. Сповідь ми помістили тому, що вона сама собою носить інтереса й прояснює деякі справи, про які — єслиб не д. Стефанова сповідь — сьвіт ніколи не був би знав.

Видумувати щось подібного ніхто не хотів би, то безперечно, а тим більше з ціли, поперти ліб. партиї. Ніколи! У нас-же проти коно партиї суть иньші факта, їх ми містимо будем містити, щоб в дійсности народ переконав ся на скілько коно. партія шкідлива нам. За ліб. партію д. Стефаник не має чого боятись що паде; вона так добре тепер стоїть в Манітобі, як ніколи ще перед тим.

Друге спростоване д. Стефаник подав в „Канад. Русині“ ч. 24. В сім спростованю він вже признає ся по троха до вини але небогато. Між иньшим пише він: „Я заявляю, що коли я говорив про депутацію проти мене, то абсолютно не споминав про Ваше імя (Др. Сушко) і Вас в нічім не мішав...

Коли я говорив що Ф. (Ферлеєви) і Ко. то лише тое, що правдиве і щоби тим самим напятнувати інтриґи нашого вінніпеґского пльоткаря. Ви знаєте кого“

І чогож більше нам треба. В сім спростованю д. Стефаник признає ся, що говорив про депутацію проти него, признаєсь й до сего, що говорив про вінніпеґського пльоткаря. (Думаєм ґіґейчука, зам. Ред.) А на кінци того спростованя пише: „Прошу отже дарувати мені, бо я тут нічого не винен, що Г. неправду друкує...“ І розумій його! Раз каже, що говорив і се і те, а сейчас потім каже що нічого не говорив. Дуже добре одначе зробив д. Стефаник, що признав ся що говорив про інтриґи вінніпеґського пльоткаря. Бо в цілій сповіди д. Стефаника зараз про се й сказано.

Та д. Стефаник на кінци свого спростованя каже: „Я післав єму спростоване, щоби помістив в „К. Ф.“ Як не помістить то я справлюсь по канадийськи.“

Щоби-ж уйти кари ми те „спростоване“ містимо. Ось оно:

Winnipeg, June 6, 1914.

До Редактора Канадийського Фармера:

Пане Редактор.—

В послідній числі Вашої часописі Ви не знати з яких причин і на якій підставі помістилисьте обширну статю під заголовком „Сповідь Стефаника“ Я не давав Вам жадного авторітету містити мої приватної розмови в публичній пресі.

На кінци свого „спростовання“ д. Стефаник грозить ред. „Канад Ф.“ карою яку уявляє сам за відповідну, а там слідує й підпис Т. Стефаника.

Найперше то, що повисше не можна назвати спростованем статі поміщеної в „К. Ф.“ Се радше оправдане в якім д. Стефаник наче й каже „що ціла його сповідь друкована в нашій часописи була правдива, лише: що ми не мали авторітету від него друкувати того всего. Ми-ж знова скажемо, що д. Стефаник дав „авторітет“ опублікувати, а в якій часописи — се не може обходити „автора“ Стефаника. Слово публікувати означає, оголошувати загалови. А ми якраз се й зробили. По що ту говорити про якийсь спеціяльний авторітет? Бо чи справді д. Стефаникови о те лише ходить? Деж там! Він не хоче їсти того що наварив, тай крутить справою в ріжні сторони, одначе правди не скрутить. Се вже найлїпше видно із його власних спростовань.

Не бійтесь д. Стефаник! Вам „вінніпеґські пльоткарі“, яких тримає консервативна партія нічого злого не зроблять. За Вами люди і правда! Ви ще можете бути дуже гарним чоловіком наколиб лишили те консервативне батько!

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЕЛЯ і Ко.

ОГОЛОШЕНЭ!

Шіфкарти з Европи до Вінніпеґу лише $40. і то на найлїпші почтові шіфи.

Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і ворнстає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути висші.

Виготовляєм старокраєві документа леґалізовані ц. к. Конзулатом а іменно — контракти купна і продажі, повномочія, перепроваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільнена від вправ військових і т. п. як рівнож виробляєм ріжного рода тутешні документа, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей сьвіта, купуємо і спродаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальности.

Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпеґу

J. G. KIMMEL & CO.
834 Main St. Телефон: St. John 2003 Winnipeg, Man.
J. G. KIMMEL НОТАР

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріяльне в Вінніпеґу.

ПЕРЕВОДИТЬ процеси всякої катеґориї з старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, повновласти і всякі інші документи старокраєві і Канадийські
ПРОДАЄ шіфкарти на всякі кораблі, а їде через тільки 4 до 7 днів.
МІНЯЄ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частий сьвіта скоро і безпечно.
ПРОДАЄ і КУПУЄ ґрунти в старім краю і Канаді, а також иньші доми.
В всяких справах і клопотах удавайтесь до нас
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street - - - - - Winnipeg, Man.

ARTHUR M. DOYLE, L. L. B.
Адвокат, Повновласник, Потар, Комісіонер, Оборонець в цивільних і кримінальних справах і т. п.
В. Н. КОЛІСНИК переводить на анґлійську мову.
Визичаєм гроші. — Асекуруємо від огню
ФІЛІЯ 903 MAIN ST WINNIPEG, MAN.
Phone: MAIN 913 & ST. JOHN 1954

Телеґрама без шнурка!!!

З сеї причини, що „КАДИЛО“ дає на премію БРИТВУ вартости півтора доляра, тому хто вишле на „Кадило“ цілорічну передплату $2, — уважаємо за відповідне подати се до відома всім, щоб ні один Українець не пропустив сеї нагоди, бо оферта ся тріває лише до 20 липня.

Кождому відомо, що „Кадило“ є одинокою українською гумористичною часописею в Канаді і Злучених Державах, яка виходить два рази на місяць. „Кадило“ повинно знаходитись о кождій укр. хаті для розвеселення хвилі в часі смутку і горя. Навіть лікарі говорять, що хто більше сміє ся, той довше жиє! Ми ґарантуємо вам, що часопись ся розвеселить хочби і камінне серце. Так не откладайтесь, а спішіть з двома долярами на почту поки не пізно! Сю премію висилаємо лише тому, хто [redacted] передплату на слідуючу адресу

"Kadylo" - Box 3542 - Winnipeg, Man.

Процес д. Ферлея против дра Сушки скінчив ся мирною дорогою.

Наші читачі знають вже так з нашої як і в иньших канадийських українських часописий, що д. Т. Д. Ферлей подав дра Сушка, теперішного редактора „Канадійського Русина“, до суду за образу чести і очерненє. Процес за очерненє мав вже відбутись в скорім часі, бо з кінцем с. м. Др. Сушко, взяв собі до оборони найлучшого вінніпеґського адвоката, Боннера; одначе справа дра Сушки стояла, видко так зле, що навіть найлучший адвокат не мав надії єї виграти. Тому порадили д. Сушкови відкликати кинену на д. Ферлея клевету і перепросити його публично у часописи, та титулом коштів зложити на руки д. Ферлея 500 долярів.

Се і стало ся і як бачимо послїдне число „Канадийського Русина“ приносить на 6-ій сторонї слідуючого змісту редакційну заяву:

ПЕРЕПРОШЕНЄ ДЛЯ
п. Т. ФЕРЛЕЯ

В нашій часописи „Канадійскім Русині“ з дня 28-го марця с. р. ми помістили під заголовком „ХРУНІВСТВО“ статю, присланую нам кореспондентом з Брукленд Ман. В сій статі пороблено деякі очерненя проти п. Т. Д. Ферлея.

Помилаючи се, ми заявляємо, що не беремо на себе відвічальности за сю статю і не чуємо за правдивість закидів які містили ся в ній. Також ми передрукували в „Канадийськім Русині“ з 9-о Мая с. р. в статі на четвертій стороні в третій і четвертій колюмні уривки і статі з „Нового Краю“, число 5, що виходив 1911 року, в котрій то статі містились деякі наші очерненя проти п. Ферлея і прочих членів „Українського Голосу“.

Нас поінформовано, що всі очерненя, які містились в обох сих статях є ложними. [redacted] В нашій колюмні ми поміщаємо спростоване на статю в „Новім Краю“, котре то спростоване було видруковане в „Канадійськім Фармері“ з дня 24 го Цьвітня с. р. число 17. Ми в той час, коли передруковали той уривок, не були сьвідомі сего, що спростоване було подане видавцем „Нового Краю“ до упоблікованя.

Помішаючи обі сі статі, повисше згадані, ми робили се не тому, що вірили в правдивість очернювань, які містились в сих статях і не тому, що мали які докази на єї очерненя, але тому, [redacted] по висше, що одна статя була друкована в нашій часописи.

Ми ніколи не заявили і тепер не заявляємо, що очернювання, які містили ся в згаданих статях, були правдиві, а на відворот, ми тепер заявляємо, що всі закиди в [redacted] неправдивими. З сих причин наша компанія заявляє що ми не мали підстави поміщати в нашій часописи таких статьй і тепер ми висказуємо наш жаль за те упоблікованє.

Вест Канада Поблишинг Ко. Лтд.
Альфред Воннеґут
Фінансовий Секретар.
Ол. Сушко,
Редактор.

Сею заявою кінчить ся, будь що будь неприятна справа, яка ще досі не мала місця серед канадійської української преси, бо не рахуємо тут „Нового Краю“, який вже по своїй смерти, у нашій часописи, відкликував очерненя на невинні особи.

Дай Боже, щоб ся справа наровумила теперішну редакцію „Канадійського Русина“. Нехай ся часопись, яка числить себе лиш одиноко правдомовною і непогрішимою, а всі наші часописи, тому, що вони не носять марки „католицької“ уважає „за дранте“, вже раз перестане воювати з невинними її редакторові особами в той спосіб, що до тепер, нехай залишить безпідставні напасти на невинні особи, а тоді з певностию настане спокій серед нашої української преси в Канаді і кожда з них буде [redacted] розвивати свою проґраму і задачу та не зуживати непотрібно своєї енерґії чи то на особисті напасти, чи на оборону проти сих напастей

Під теперішну [redacted]

Вже знаємо, що головні вибори в провінциї відбудуть ся першого або другого тижня в липню. Знаємо й те, що в провінциї є дві партиї, одна консервативна, на чолі якої стоїть Роблін, друга ліберальна котрої провідником є пан Норріс. Консервативна партія дбає о добро богачів а ліберальна о добро фармерів, робітників; взагалі о добро бідних людей. Прим. Ліберали хотять поправити обставини фармерів тим, що — наколиб війшли в силу — постаралисьби о те, що фармері моглиб випозичати гроші на 5 процент з провінціональнім банку, заложилиб публичну ріжню худоби і за худобу фармері діставалиб добру ціну; завелиб закон прямого законодавства і тоді люди рішалиб кождими більшими справами сами а не кілька одиниць так як оно тепер дієсь за консервативного ряду і т. ин. Приміром Роблін забаг купити телефон на річ провінциї і купив не радившись про се нікого. Купив, переплативши компанії около мільон долярів тай вже. А сего не булоб як би ми мали прямо законодавство. А до елеватори, кілько ряд на них стратив? Аж страшно згадувати. І нарід мусить на таке урядоване дивитись з пущеними в дія руками, бо що годні єму зробити. Народ лише мусить податки давати і своїми грішми латати ті дери що ряд Роблїна наробив

Грубий Федь н-р 1, каже, що гроші, які ряд видає то не є гроші фармерів. А я попитав би Феди, звідки ряд гроші бере як не від фармерів? Та не лише фармері, але взагалі усі люди дають гроші до каси провінціональної, а з неї ряд черпає вже не пригорщою а великою лопатою вибераєі сипле в кишені богачів, капиталістів. Чи може не правда? Не думаю, щоб грубий Федь, або тоненький Павло могли сему заперечити. Оно навіть булоб дуже на місце, єслиб фермері прогнали від себе консервативних агентів на болота та очерета Но треба зважати на їх масненькі слова, вони могли приїхати до нас коли небудь скорше і говорити „щирі слова“, а не якраз перед виборами. Они хотять наших голосів, то їх одинока ціль.

У нашім їзрузі Роблін кандидатує на ліберального посла п. Lobb. Здаєсь, що він буде вибраний на посла, бо той Ralley досить вже насидів ся в парляменті а нічогісько не зробив. Він послом вже через послідних осьмнайцять літ а ще ніколи в парляменті не встав зі свого крісла і не сказав зі найменьшої промови хоч би вже і злої... Він добрий хиба о стілько, що коли Роблін потребує голосів при якій ухвалі, то Ralley радо підносить свою руку, поперає Робліна і спокійненько сидить в кріслі знова З сего виходить, що люди із сего виборчого округа можуть висилати до парляменту пенька і посадити там на крісло і він таку саму користь зробить як і п. Ralley [redacted] борці отже повинні бути розважними і вибирати такого посла, який потрафив би вімкнутись о що небудь доброго для людей, яких буде репрезентувати в парляменті. Но треба йти за [illegible], циґарами чи й пиячками, бо то все лише тимчасове і з горівки чи циґарів або й з грошей ніхто не скористає богато. А як виберем до парляменту пенька то яка з його нам користь? Вибираймо того чоловіка, який вповні відповідний на се становище, без жадних перекупств, без надії на особисту користь — дурничку. Вибираймо посла сьвідомо, з переконанем, а не за слїпо і тому, що дає дарунки і обіцянки.

Здоровлю читачів „К Ф.“
Василь Стефаник

Чи не правда може?

Чуємо тепер дуже богато бесід про двомовні школи і русько-англійских учителів Богато наших людий боять ся ліберальної партиї через се, що мовляв, ліберали хотять знищити нашу мову Так старають ся задурити нас лише конс. агенти і тому лише, що їм ходить о свою власну кешеню. Їх ціль представити народови ліберальну партію в як найгірших красках і дістати голоси для консервативної партиї. А при нїй сї паники ріжного калібру не дадуть собі загинути.

Голосять прим. конс агента, що як ліберали війдуть в силу, то тоді родичі як небудуть посилати своїх дітий до школи то будуть платити кару. А за се який теперішний закон мають консервативни то они нічого не згадують. Хитрі! В теперішнім ціп. законі стоїть так, що за не посилане дітий до школи правительство має право укарати родичів на сто долярів кари, та закон сей так заосмотрений иньшими, з боку „законниками“, що тій кари може найбільше підлягати ліберал, а консерватист може уникнути Після теперішного закону учити в школі може всякий кого лише тростиси предоставляють міністерству просьвіти. Сподобають собі тростісь якого сватка, що з ним добре забавляє ся, а вміє що небудь писати, і перелісти книжку, так сейчас пишуть до парляменту о позволене для него учити в їх школі. Або й таке буває. Перед виборами хотять всюда мати своїх агентів і консервативно правительство дає позволене учити в публичних школах ріжним своїм поплечникам і ті роблять для них роботу. Не ходить Робліновим о те, щоб мати добрих учителів і щоб добре учити дітей в школі. Він знає, що темнота лише его підтримує.

Не виступаю проти своїх учителів, але кождий се мусить признати, що нам Русинам треба таких руських учителів, які зналиб добре по англійськи. А то богато в Манітобі маємо таких учителів, що по англійски дуже мало знають тай дітий тої мови добре не учать. І дитина до такого учителя буде ходити на науку через десять літ тай нічого добре не научить ся.

На таких псевдоучителів люди вже починають пізнавати ся і нехотять їх. Ми-ж повинні добре се знати, що учитель мусить мати добрі кваліфікациї, покінчити усї до того потрібні науки, бо навчити дитину і на добру

(Далі на стор. 5).

Карикатури Шевченка.

Т. Шевченко мав живу натуру — виявляв [redacted] лісти та дотепність, [redacted] в товаристві, так і в звичайнім особистім житю; широкий природний гумор поета відбив ся і на деяких его автопортретах, та найшов свій вираз в его сьмішливих рисункових начерках та сатиричних малюнках.

Сї малюнки маємо ще з академічних часів Шевченка. Там змальовані его товариші з Академії в усяких сьмішливих позах, то фіґура „папана“ з піднесеним „двуперстієм“, то власний портрет у комічній позі Шевченко змальовує лірнів і кпить в образі людей, робив шаржі на знакомих, алєґорії на теми дня, малював убраня для маскарадів, або народні сценки з гумористичним дуєт. Відомости про се маємо з повістях і дневниках самого Шевченка, та у згадках про Шевченка у Атанасієва-Чубинського, дещо заховало ся і між рисунками поета в его альбомах, листах та гуртових портретах (напр. Общество Мочемордія).

Иншим часом гумористика Шевченка неглибока, тільки жартовлива, як от в „жидівськім весілю“ або в „ярмарку“ (сцена з козою), але в иньшим разі она закраплена сарказмом і переходить до сатиричного способу мальованя, карає достойних того достойним способом. Часто Гольбейновським сарказмом він, напримір як его „Казки про смерть“, що живить ся табакою від москаля (офорт в „Живописній Україні“ 1844 р.). Цікаве теж оповідане про те, як Шевченко дав на вивіску до якоїсь крамниці карикатурний портрет якогось свого знакомого ґенерала, або теж версия, що карикатури на високих осіб чи тодішні російські події причинили ся до заслання Шевченка у салдати, хоча правда, се знаємо тільки зі слїд шефа жандармів Дубельта і з докладу про Шевченка царевя ґрафа Орлова.

Шевченко мусів карати ся на засланю, але там він мав досить отвічного спокою, щоб до свого нового „звання“ поставитись не то з спокоєм, а й насьмішковато, як до мерзенного спектаклю. „Все неповідане горе, всі роди приниженя й наруги не зломили поета“ „Малого сліду не лишили по собі“, він умів себе поставити в висше становище — не учасника того спектаклю, а его стороннього глядача.

Не дивлячись на всю сумну обстановку, в яку попав Шевченко, він мав все охоту, шаглядаючи в свому начальстві та в товаришах комічні і достойні осьміяня сторони і він зарисовував їх на своїх карикатурах. Така его карикатура на військове начальство за підписом: „Знай службу!“ В кімнаті коло стола перед вікном ґенерал киває пальцем до собаки, що стоїть на задніх лапках і „служить“ — у відчинених дверях видно салдата, наче щоб підкреслити ту думку, що він несе собачу службу (видно у „Печалі“ за 1876 р.ч. 16).

І по змісту і по ідеї ся карикатура близка до карикатури Орловского, де представлений ґенерал, що лякає курей.

Осьміював Шевченко не тільки російське правительство, а й російські порядки, всю житєву неправду. От, наприклад, яку він зробив карикатуру на тодїшнього міністра народної освіти (1850-их років) ґрафа Уварова. українське село, а в нім на першім місци хата, обгороджена високим тином зверху з охмареного блакитного неба зза хмар пробиває ся сонішне проміне і через щілини тину золотить хату, лицем до тину, а спиною до хати став Уваров, у него в розставлених руках сіра салдатска шинеля, він її виставляє проти сонця, щоб затулити проміня від хати і тримати її в темряві.

Про сю карикатуру, роблену акварельними фарбами оповідає Божанов („Русск. Вѣдом.“ 1892 р. ч. 242): у Шевченка її знайшло начальство і покарало поета тим, що коли він лежав у шпиталі хорий, то его забрано до муштри.

В творчости Шевченка з часів заслання карикатурних елементів лишило ся досить часом в них осьміює он касарняне житє („Утіха“, „Пияниця“), часом же се просто сьмішки з товариша по службі і з самого себе, написані твердою, упевненою рукою з сьвітотїню, що бе на пластичну передачу форм Така комічна власна фіґура в реліґотї, з великим відкладним ковніром, що сидить скорчена перед полотном (з підписом „Отсе Кобзар Шевченко“), або картина у палаті Лизогубів в Седневі, де намальовано на стіні, як підофіцир бе Шевченка, примовляючи: „от так тобі!“ Самого себе у цілком комічнім виглядї описав Шевченко в одному листі (до Козачковського): „я салдат, та що такий! Просто ворошний страхопуд! Вуса здоровенні, лисина як кавун. Дві капли води — „салдацкий партрет“, що змалював Кузьма Трохимович“ (у Квітки).

Змальовуючи наругу над людьми, оргії офіцирів, і безщасних своїх творцїв, Шевченко вложив в свої карикатури теми власних моральних проповідий, повстане проти насильства і неправди; через те художній бік і зміст сих творів — часто гоґартовскі, без жорсткого катованя, а з моральним повчанем. Цинізму Перова тут нема (Крестний ход на Пасху, Проповідь в селі), а скорійше навчаюча комедия і драма (порівн. у Гоґарта полов. XVIII. в., в Англії — „Житє пиявці“ й „Житє блудної жінки“). Така его „Притча про блудного сина.“

Про сю притчу писав Шевченко в своїм дневнику так: „Думаю випустити в сьвіт в гравюрах „Притчу про блудного сина“, примінену до сучасного житя, я подїлив притчу на двайцять малюнків, загальна тема примінена до грубого нашого купецького стану; до виконання її мені потрібна мєтка, вразлива насьмішка — не карикатурна, — а „швидче драматичний сарказм“.. Тут же Шевченко доводить потребу в сатирі для російского суспільства: „Мені здає ся, що для нашого середного напівграмотного стану людий потрібна сатира розумна і благородна. Не що середне суспільство подібне до ледачого школяра, що став на складах і далі не може посунутись без учителя; на недостачі вищих клас не варт звертати уваги, бо они нечислені і морально недуги застарілі.

А середний стан, се величезна маса, се половина народу, і для него потрібна не суздальська лубочна притча про блудного сина, а благородна, делікатна і вразлива сатира. Від купців перейду до офіцирства.

Перехід гармонійний Ся привілейована каста тоже належить до середного стану — з тою лиш ріжницею, що купець зове офіцира: ваше благородіє, а той его зове — „ей ти, борода!“ Они одначе по вихованю рідні брати“. (1857, VI. 26. 27).

Шевченко, справді, приступив був до мальованя своєї притчі і скілька композиций до неї є у збірці Боткина в Петербурзі, та дещо у сенатора Рейтерна. Дуже вдало придумав він тему для осьміяня купецкої пихи: пяні крамарі пражать яєшню, розкладаючи огонь з паперових грошей. На другім образку пяний спить обіймаючи ся з безрогою.

Віддає карикатуристів й від деяких скульптурних груп Шевченка: коло Отражаючого Христа була знівлена у него фіґура пана, що показував кпина.

Дати повнійшу картину художних робіт Шевча[redacted] сего самого жарту тепер не можна, бо богато его творів зовсім пропало, або зостають ся невідомими. Деякі критики та біографи Шевченка з захопленем вносують до житя Шевченка богато мало правдивих леґенд (про портрет з рогами), анекдотичного змісту, але й читане сих анекдот не зайве В них все [redacted] правдиве лице Шевченка, трохи тільки змінене.

К. Ш-й.

(З „Ради“).

Морські зброєня на Середземнім мори.

Ірляндська криза й досі притягає до себе головну увагу публичної опінії в Англії, але в імперіялістичних кругах уже починають бити трівогу з приводу того, що морська сила Англії серіозно загрожена в Середземнім мори й на Великім океані. Англійські імперіялісти звертають увагу на те, що зїзд в Абацці довів до цілковитої згоди обидві середземні держави потрійного союзу. Таким чином Англія мусить числити ся з тим, що тепер не буде вже непорозуміня між сими обома державами на Середземнім мори, є-се скріпляючи їх становище, ослабляє тим самим становище Англії. Злучені фльоти Італії й Австро-Угорщини стають панами не лише на Адрийськім мори, але також в цілій східній частині Середземного моря. але се на думку англійських імперіялістів „дуже повільно“ розширює сферу діяльности потрійного союза коштом „британських інтересів у Середземнім мори“. Се занепокоєне ще збільшуєть ся новою морською програмою Австро-Угорщини, яка хоче будувати чотири величезні воєнні кораблі, й умотивованем сього проз австро-угорських делеґациях, де говорить ся про потребу скріпленя морської сили монархії з огляду на перенесене центру ваги на Середземнім мори наслідком останних подій. Се значить конкретно, що тепер осередком ваги в міжнародній політиці на Середземнім мори є Мала Азия. Англійські імперіялісти вказують на те, що потрійний союз, ведучи одноцільну політику в Середземнім мори, може забезпечити собі перевагу на схід від Мальти. В кождім разі англійській фльоті з огляду на небезпеки від підводних човнів перехід з західної части Середземного моря до східної через вузькі й перетяті островами морські простори буде небезпечним підприємством, коли Італія й Австро-Угорщина солідарно виступлять проти Англії. Тому проголошена нова програма морських зброєнь Австро Угорщини є подією, що дуже турбує володарів Єгипту й Індії.

Морська діяльність Австро-Угорщини й Італії викликує трівогу також французької републики. Один французький автор в журналі Lavie maritime малює в чорних красках хід подій, які малиб місце на Середземнім мори на випадок війни між потрійним союзом і потрійним порозумінєм. Він гадає, що англійська ескадра тримала би ескадру австро-угорську і здержувала би її від активної участи у війні. В сім випадку французька фльота напала би на італійську і змусила би єї до бою. Тим часом відділи італійської фльоти злучили би ся з німецькими крушниками, що є в Середземнім мори, і зробили би напад на транспортові кораблї, які мають перевезти 19 корпус Альжиру й Тунісу до Франциї Автор обчисляє число транспортових кораблів, потрібних до перевозу сього корпусу на 60 або 70 і думає, що при деякій рішучости і зручности ворогам Франциї напевно вдало би ся знищити війско, призначене до боротьби проти Німеччини. Ся перспектива так налякала автора, що він прийшов до висновку, що теперішна французька програма будови кораблів рішучо не вистарчає проти швидкого зросту зброєнь Італії і Австро-Угорщини, і що Франция мусить напружити всі свої сили, щоби вдержати своє домінуюче становище на Середземнім мори й забезпечити свій звязок з африканськими кольоніями.

„Більше кораблів у Середземнім мори“ і ось боєве гасло французьких і англійських імперіялістів. Одначе Англійцям буде досить тяжко виконати свої заміри. Власне тепер обидві їх великі домінії на Спокійнім океані, Австралія й Нова Зеландия, з великим обуренем виступають проти британського адміралітету за те, що він не додержав своїх зобовязань з 1909 року і не уміствив державної фльоти на Спокійнім океані а вибрав для неї опорною точкою Ґібральтар. Перший льорд адміралітету пробував оправдати се поведене заявою, що на всякий випадок доля британської держави буде рішати ся не на Спокійнім океані, [redacted] европейских водах. Одначе ся заява не дуже промовила кольоніям. Австралійці й Ново Зеландці насамперед боять ся, що скорше або найпізнійше на них можуть напасти Японці і вони думають, що державна ескадра, розложена коло Ґібральтару, не зможе в потрібній хвилі дати їм запомоги. Таким чином англійський адміралітет має перед собою подвійну задачу — виконати свої зобовязання перед кольоніями з 1909 року і подбати про збільшене сили на Середземнім мори.

Вісти зі Старого Краю.

ГОЛОД.

В часописи „Правда“, яка щойно почала виходити у Львові, ул. Сашинського, ч. 14, читаємо:

Прийшов вже до нас сей страшний гість! Лютими своїми сліпами заглядає вже під сїльські отріхи де живе нужденний, знівечений хлоп і у морські нори та сутерини, де він свій коротає безробітний міський пролетар. —

Того можна було сподївати ся. Застрашаючий неурожай, непастанні слоти і залив минулого літа знищили весь нужденний доробок хлопа. Чого не забрала повінь, те або на пни вігнило, або зібране і знато позамінило ся у гній в копах і копицях. Сяк-так перезимували наші „рільники“, але передніюк застав цілком порожні комори. Замість муки мелють люди кору з дерева і печуть з неї хліб, замість бараболї збирають калєок по сїножатях і лободу ... Старші ходять зносхлі як тіни, чорні як земля, холітають ся на ослаблих ногах мов у похмілю, діти плачуть, заводять з голоду, синіють і пухнуть. Одинакова доля і хлопів на селах і робітників в місті. Нема ні хліба, ні зарібків!

Щораз доскульнійше, щораз загальнійше панує голод! А за ним як тінь іде тиф. Страшний голодовий тиф, недуга що гостить лише у диких, у некультурних країнах. Вказа громад навіщених епідемією тифу росте з дня на день. Рівно з тифом прокидує ся червінка. Кора з дерева не служить хлопським жолуд-[redacted]

Голод і безробітє!

Від зими почавши збирали ся міські робітники на віча і збори і домагали ся. Хочемо праці!

Правительство віби то щось обіцяло — але не дало нічого.

Голодний робітник в роспуці ломить руки, останню займу одежину несе на продаж, щоби купити дітям булочку за два центи. І приносе між ту зголоднілу дрібну і по кришечці ділить щоби стало і на кількоро і на довший час.

Сорок тисячів народу виїхало сього року в першім кварталі, се є в січні, лютім і марті з Галичини до Прус і до Америки Але головна филя еміґрантів, яких голод і нужда вигнала з хати рушила щойно у цьвітні!

Громади голодних робітників демонструють по улицях Львова, жадаючи праці — а рада міста Львова ухвалює 10.000 корон субвенції на кінські перегони!..

ГОЛОД НА ГУЦУЛЬЩИНІ

З Косівщини пишуть до „Нового Слова“: В наслідок довгих дощів та елементарних катастроф поширює ся на Гуцульщині страшний голод так, що деяким родинам приходить з голоду ги[redacted] Дня 19. мая с. р. був хмаролом в богатьох місцевостях і то такий, що комунікация з Кутів до Гриниви (віддаль 30 км) цілком знесована так, що навіть на власних плечах не можна принести поживи голодній родині. В горах ціна на кукурудзу підскочила так, що прямо не хочеть ся вірити (32 до 38 К. за 100 кг,) тай то нема де дістати. Дороги попсовані так дуже, що нема й повірки про направленє, бо повітовий виділ в Косові не має тілько гроша, щоби кождого року направляти дороги, побиті диком плавачкою Любомірського. Міст на Черемоши Кути-Вижниця новий і старий під напором ковбків Любомірского ушкоджений. Всяка комунікация заклю[redacted]. Наколи б мости були видержали напір ковбків, тоді вода сплинена ними грозила загладою нижної части Кутів

Село Ростоки на галицькім боці майже ціле зруйнувала вода та ковбки. Дня 19 мая була вода не лиш на Черемоши, але й в гірських потоках такі великі, що позабирало много овець, кілька штук рогатої худоби з пасовиск, до чого чимало причинили ся т. зв. „зарви.“ Населенє в крайній нужді Заледви посасівали поля, а [redacted] все позабирали, а часть замокла. Зарібків нема, помочи ні звідки Родини з більшим числом дітий гинуть з голоду. Ті самі, котрі платять великі податки, котрі дають найбільше рекрута, послушні кождому зазивови держави — опинили ся тепер в крайній нужді. Помочи ні звідки, бо 14 параґраф голоду не знає — лиш рекрута.

ЗЕМЛЕТРЯСЕНЄ В ГАЛИЧИНІ.

В Лупкові відчуто в ночи у второк (26. мая) землетрясене. А саме коло год. 9.30 вечером відчули сильне отрясене і фильоване, що тривало около три секунди, так що стелі в домах повересовували ся і тинк пообпадав. В зелізничім тунелю випало зі склепіня кілька каміній. В будці зелізничого сторожа впала зі стола лямпа. Наслідком трясеня зелізничий урядник переніс ся з поверхового будинку до партерового домика. Вісти про землетрясеня прийшли також з Тісної, Волі Мигової, Команчі, Щавного, Посади Хирівської. Трясене чути було аж по Хирів і Перемишль. Землетрясене відчуто також і у Львові. Сейсмографи досить виразно відчували се землетрясеня. Кажуть, що се було землетрясене тої самої катеґорії, яке тому кілька літ відчуто також і у Львові, а котрого епіцентр є в околици Заліщик.

ДО ПРУС І ДО АМЕРИКИ.

В першім чверть році 1914 — як виказує урядова статистика — виїхало через Львів до Прус на роботу і Америки в повітів: до Прус 941 а до Америки 115, Богородчани 1.148—8, Борщів 214—150, Броди 1.177—91, Бережани 2.196—98, Бучач 2.352—91, Чортків 125—160, Долина 91—5, Дрогобич 7—2, Городок яг. 77—0, Городенка 504—151, Гусятин 390—21, Яворів 0—4, Калуш 528—1, Камінка 1.353—50, Коломия 1.183—37, Косів 95—15, Львів 294—30, Мостиска 0—10, Надвірна 1.135—29, Печеніжин 365—3, Підгайці 2.448—84, Перемишляни 1.165—45, Радехів 652—50, Рогатин 1.983—266, Рава руска 224—1, Рудки 321—18, Скалат 852—130, Сколе 0—26, Снятин 312—74, Станіславів 1.384—58, Стрий 14—13, Тернопіль 4.177—152, Товмач 3.736—101, Теребовля 957—164, Турка 3—4, Заліщики 165—39, Збараж 1.420—343, Зборів 2.325—111, Золочів 2.296—103, Жовква 674—9, Жидачів 920—52. Разом виїхало через Львів до Прус 36.764 осіб, а до Америки 2.932

З наведених чисел бачимо що найбільше сезонових робітників до Прус із східних повітів Галичини виїхало з повітів: Тернопіль, Товмач, Підгайці, Бучач, Зборів і Золочів, а найменше (не виключаючи повітів на захід від Львова) з косівского, снятинського, борщівского і заліщицкого

Великий огонь вибух дня 9 м. м. в селі Доміянах, рогатинського повіта, і знищив протягом 1 і пів години поверх 100 будинків Згоріло 27 господарств, 18 з них було обезпечених Загальна шкода виносить поверх $18.000. Згоріло 5 безрог, богато дробу і рільничих знарядів. Спекло ся також много бараболь, приготованих на насіне. Ратункова акция була дуже утруднена з причини великого горача, посухи і недостачі води, та людий, бо підчас огню, а було се перед полуднем, майже всі люди були при роботі в полі. Завдяки енерґії і пожертвованю кількох місцевих селян, котрі при помочи громадської сикавки не допустили до розширеня огню, умісцевлено пожежу, бо инакше пішло би було з димом ціле село. Причиною пожежі були діти, лишені без догляду.

Семен Вітик, український соціялістичний посол, покинув Львів, полишаючи кількадесять тисяч корон довгу. Посол Вітик, який посольський мандат здобув в 1907 р., а потім вдруге 1911 хоч по завзятій боротьбі, був свого часу одним з найзначнійших соціялістичних аґітаторів і підчас хлїборобських страйків розвинув був широку діяльність. Та від довшого часу усунув ся майже зовсім з політичного житя, на партийні збори не приходив а в парляменті був рідким гостем Тому партия виключила його з своїх членів і візвала його зложити мандат Та се візванє годі було доручити Вітикови бо адреса його була незнана. Щойно тепер виявило ся, що він ще перед кількома місяцями покинув Галичину, виміґрував до Америки.

На спродаж
два лоти на Манітоба улици між Buller і Chudley улицями $200 один. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера“.

КАНЦЕЛЯРІЯ
Адвокатско-Нотаріяльна
FENSONA & SCHILLERA.
Виробляємо повновласти, контракти купна і продажі. Перепроваджуємо всякі старокраєві справи судові і [illegible]. Продаємо шіфкарти до і з [illegible]. Міняємо і висилаємо гроші до всіх частей сьвіта скоро і безпечно. Продаємо і [illegible] фарми. [illegible]
[illegible]
В нашій канцелярії працює [illegible] Українець, котрий має [illegible] старокраєву [illegible] практику [illegible] нотаріяльну. Пишіть або приходіть до
FENSON & SCHILLER
854 Main St. Winnipeg, Man.
Phone St. John 162.

Всячина.

ОПЕРАЦІЇ МОЗКУ.

Звісний берлінський невролог проф. І. Оппенгайм і хірург проф. Ф. Краузе говорили на останнім засіданю берлінського медичного товариства про кілька операцій на людськім мозку. Належить їх зачислити передовсім до небувалих вислідів в области хірургії.

Оба случаї, які дали матеріял до викладу, а саме молода дама і однорічний хлопець, представляють 2 рівні образи недуги та передовсім зовсім рівні фази недуги. В обох случаях поставив невролог діягнозу на пухлину мозку, яка збільшаючи ся натискала що раз більше на окружаючі частини мозку і спричинювала тим ушкоджена. Симптоми у жінки були незвичайно тяжкі: запалене очий, параліж, душевні забурени, забурена в мові, а при тім загальні симптоми, а саме непритомність, корчі, біль голови. У хлопця були вона легкійші: спячка, очні забурени, горячка.

Операція признала діягнозі слушність. Також місце пухлини відповідало здогадови невролога. Трудности при операції були великі. Череп треба було отворити на розмірно великій просторони. В першім случаю з боку, в другім на задній части. Надто треба було випилувати малий кусник кости. Місце пухлини в обох случаях було дуже глибоко. Вісім центиметрів під поверхнею мозкової кори мусів оператор усунути пухлину, величини курячого яйця. Вислід операції не був в наслідок деяких комплікацій зовсім успішний, все-ж таки в недовгий час по операції чула ся недужа о много ліпше і нині, в два місяці по операції, загальний її стан вдоволяючий. Цілковитий поворот до здоровля є у неї виключений, хочаби з тої причини, що через великий натиск пухлини вістали знищені великі куснї мозку. Вислідом є тут лише переміна прогресивного (збільшаючого ся) терпіня в регресивне (зменшаюче ся).

Цілком інакше було у хлопця. Пухлину, що находила ся 7 і пів центиметра під поверхнею мозку, усунено в цілости. Вже в короткий час по операції дало ся у дитини провірити значне поліпшене, а нині є вона в дорозі до повного поздоровлєня. Коли попередний случай операції був лише досьвідом, по якім не можна було много надіяти ся, то случай з хлопцем є доказом, що хірургія мозку станула вже доволі високо.

ЦИБУЛЯ ТА ЗДОРОВЛЄ.

Панна Єсі Вилсон, донька президента Сполучених Держав, в день свого вінчаня дістала від незнакомої людини пакет з цибулею та желанями прожити довгі літа в здоровлю. Цибулю подаровано їй отже як символ здоровля та житєвої сили. В знаменитих домах прогонять тимчасом цибулю з панського стола, уважають її недостойною сих столів.

Гигієнічна вартість цибулі є незвичайно велика і на жаль та її вартість є лише мало звісна. Для слабого жолудка є цибуля лише тоді неотравна, коли вона спечена на товщи або на маслі. В сирім стані є цибуля туже острова та легко стравна. Соки, які містять ся в цибулі, прочищують кров, роблять її менше густою і тим ділають знаменито на ціле тіло. А що скіра є для здоровля важним чинником, тож усім тим, що терплять на нечистість скіри або на тяжку стравність, треба їсти цибулю і то в сирім стані! Найуспішнійше ділає цибуля, коли їсти її рано. Поправлену та перемішану з одним яйцем можна її сьміло поручити усім тим, що рано по сні чують ся перемучені або не мають доброго апетиту. Цибуля побуджує успішно жолудкові соки, так що малокровні люди, які їдять цибулю дістають доволі скоро правильний і то порядковий апетит, коли тимчасом ще до недавна не відчували майже ніколи голоду ані охоти до їди, що зовсім не признакою здорового організму. Сьвідомо уживають цибулю як корінну приправу, а зовсім несьвідомо на те, щоби потраву зробити стравнійшою та здоровійшою. В сим помагає цибуля много, щоби кров живійше та скорше кружила, а через те збільшує вона і тепло в людськім тілі. Соки сеї кухонної приправи усувають всякі жолудкові забурена, убивають бацилї кишок. Взагалі недуги кишок та органів травлена лучають ся о много рідше в тих кругах, де споживають цибулю, а натомість о много частійше там, де її не уживають. Вправді на жаль — не належить до доброго тону їсти цибулю, а много людей [illegible] товариської важности заказує, що не можуть стерпіти запаху цибулі. Все-ж таки з огляду на високу гигієнічну вартість цибулі повинні люди уживати її, як найбільше очевидно змішану з иншими потравами.

НОВЕ МІСЦЕ НА ЗАСЛАНЄ.

Тому, що в Росії росте чимраз більше число політичних засланців, так що дотеперішні місця на засланє не вистарчали, винайшов російський департамент поліції нове місце на Сибірі. Се м. новина Русское Устє найдальше висунене на північ, положена о 3 місяці їзди від Якутска. Почта приходить там раз на рік, а зима тревае 9 місяців.

ПОДОРОЖ ДО АМЕРИКИ ЗА ДВАЙЦЯТЬ ЛІТ.

Про се пише славний англійський летун Ґрегам Вайт так: „Не треба бути пророком, щоби сказати, що у невдовзі, бо лише за 20 літ будемо могли відбувати подорож з Америки в Европу в часі 15 годин. В році 1934 буде можна вилетіти з Лондону по полудни в однім із кращих воздушних кораблів, в котрих можна буде вигідно їсти і спати, а до Ню Йорку прибути рано слідуючого дня. За 20 літ мужчина або женщина, котрі не їхали ні раз воздушним кораблем будуть саме так вважані, як сегодня сї люди, що ще не мали нагоди їхати желізницею. Сегодня при моторі о силі 160 коний можна осягнути скорість 140 миль на годину. Колиж будемо мали (що невдовзі й буде) мотори подібні до тих, які є в марині, о силі тисячу парових коний, то будемо могли докавати рішучий, о яких сего дня навіть не думає ся. Ще дві десятки літ а будемо мати кораблі воздушні котрі будуть могли перенести в повітрю 3 до 4 тисячі пасажирів.

Перелітать вони Атлантик в протягу одного дня так безпечно і певно, в означенім часі як сегодня поспішні потяги. За двайцять літ Франція буде могла перевести армію із 100 тисяч людий і армати [illegible] через канал Ла-манче (море між Францією і Англією) в двайцятьох воздушних кораблях в часі години. Майже усі держави будуть мали воєнну воздушну фльоту і війна пічнеть ся перш у воздусі.

НУЖДА В СТОЛИЦЯХ СЬВІТА.

Найбільші столиці сьвіта Льондон, Париж, Відень, Берлін, на позір роблять вражіне міст, у яких людям знаменито жиєть ся. Чудові палати, камениці, богаті склепи, прекрасні городи, на улицях тисячі вистроєних пань і панів, [illegible] так і пішки — се вислідне на загальне богатство. А тимчасом у кождій з тих столиць не лише живуть у далеких заулках сотки нуждарів, але є й такі, що не в силі заплатити навіть найнужденнійшого мешкана. Се найнещасливійші люди — бо бездомні. Часописі подають, що число людий, що не мають даху над головою в богатім Берліні зростає з незвичайною скорістю. У міськім приюті найшло приміщене за місяць лютий більше як 100 тисяч таких нещасних.

ВЕЛИКИЙ ТРИЮМФ НАУКИ.

В довгій борбі з чахоткою наука віднесла врешті — здасть ся сим разом на певно — велику побіду. Молодий Швайцарець Генрик Шпалінгер винайшов методу лічена, котрої висліди задивували учений сьвіт. Чи ся метода є зовсім певна, має доперва ствердити паризька медична академія, але виїмкові прикмети сеї методи ствердили вже учені першорядної міри. Реферат про методу Шпалінгера відчитав на засіданю паризької медичної академії один з найбільших учених Франції др. Латіль. Метода Шпалінгера основуєсь на встрикуваню між мязні комбінації средств, котрих виясненє, надто специяльне, поминаємо, в щораз сильнійшім степенованю їх лічничої сили.

Лічене недуг в перших часах недуги (але вже з бацилями в плювотинах) тревае шість тижнів, лічене тяжше хорих кілька місяців. Встрикувань є кілька родів. Їх доконує ся, одні незалежно від других, щоденно. А ле одержано також знамениті висліди, коли роблено встрикуваня раз на тиждень. Богато хорих, лічених методою Шпалінгера, повернуло вже до своїх звичайних занять. Під впливом перших встрикувань наступає доба депресії, кашель змагає ся, недужий почуває ся пригнобленим. Відтак настає раптовне поліпшенє, сили звільна вертають, [illegible] зменшає ся. Бацилї з плювотин щезають більше або менше скоро і степенево тратять свій хоробетворний характер. Встрикуваня викликують взагалі горячкову реакцію, але в днях свобідних від встрикувань температура обнижає ся до нормальної і удержує ся в тім стані до кінця лічения. Вага хорих збільшає ся виразно, скоро лиш перерве ся встрикуваня через кілька днів в ряду. Туберкулічні каверни висихають цілковито.

Число лічених (ще не вилічених) сею методою недужих виносить 34, з котрих 17 находить в добі значного поліпшеня. Досьвіди в острій формі, роблені на звіратах, дали задивляючі висліди. Чи се вже рішуча побіда? Сього годі ще сказати, але досі ніякий лікар, що лічив чахотку, не міг сказати, що наслідком його методи лічена „каверни висихають до тла", [illegible] також, що „бацилї загибають і горячка цілковито уступає". Длятого значінє методи Шпалінгера є виїмкове і вона буде мабуть нарешті властивою дорогою до остаточного опанованя сеї страшної хороби, на котру в самій Франції умирає що року 85,000 осіб. Творець нової методи, Шпалінгер, не є з званя лікарем, так само, як не був ним славний Пастевр. Шпалінгер є молодим адвокатом, около 30 літ. Кромі права, котре не дуже його займало, студиював пристрасно біольогію і на власні досліди, увінчані так сьвітлим вислідом, посьвятив він [illegible] свого майна. На випадок, колиби медична академія в Парижи признала методу Шпалінгера влучною, то винахідник має намір уділити її сьвітови зовсім безинтересно.

КІЛЬКО КОШТУВАЛО БИ АВСТРИЮ ВЕДЕНЄ ВІЙНИ?

Угорський посол д-р Елемер Гантос видав твір нагороджений будапештанською академією наук про фінансове поготівлє воєнне австрийсько угорської монархії, про її мобілізацию і воєнні шанси. Сим твором займає ся тепер ціла віденська преса.

Після Гантоса кошта будучої війни виносять денно около $2,122,000, [illegible] приймемо, що під оружє [illegible] ціле вправлене військове населене, отже около 2,570,000 жовнірів. Колиби число покликаних під оружє виносило лиш 2 мільони людий, можна приняти, що денно виносуть кошти війни лиш $2,400,000, або місячно $72,000,000. Коли прийде до мобілізації фльоти виносуть видатки дальших $18,000 денно, або $140,000 місячно. До сих сум треба почислити надзвичайні видатки в приводу мобілізації і воєнних страт.

Кінцем заключеня Гантоса такі. „Коли припустимо, що фінансова мобілізация була старанно приготована, що військова управа буде ощадно господарувати, що населенє в перших годинах переполоху не стратить цілковито голови і що воєнне щастє хочби лиш до певного степеня буде нам сприяти, коли те всьо припустимо, то фінансова воєнна акция монархії розіграє ся без ужитя розпучливих средств. Воєнні кошта можна покрити в рівний спосіб. Найідеальнійшим було би покритє перших потреб війни з воєнної скарбниці. Але у нас такої скарбниці нема. Що до касових засобів, то про їх висоту зовсім нічого не знаємо. Найважнійші жерела гроший Европи: Франция і Англія будуть для нас на випадок війни замкнені. Німеччина буде мусіла покривати власні потреби. Полишить ся отже Бельгія, Голландия, Швайцария і Сполучені Держави. Але заходить можливість, що війна дійде до таких розмірів, що й невтральні держави будуть мусіли вхопити ся оборонних средств. В разі вичерпаня кредиту держави мусять бути в остаточнім випадку взяти під розвагу можливість паперових гроший. Почавши від семилітньої війни аж до р. 1866 вела наша монархія всі свої війни на „паперовій основі". Паперова господарка приносить найскорійшу поміч, але й найнебезпечнійші наслідки.

Інститут статистики про сьвіта в Антверпії подає цікаві числа, з яких подаємо тут деякі виїмки:

Залюдненє сьвіта. З кінцем 1913 року, сьвіт числив меньше-більше 1 міліярд 700 мільонів людий, з чого Азія числила понад 983 мільонів, Европа 434 мільонів, Африка коло 187 мільонів, Австралія понад 57 мільонів.

Зелізниці. Зелізничі шини творять сїть понад 1 мільон кільометрів довготи. Америка має 554,523 кільометра зелізничих доріг, Европа 157 108, Африка і Австралія мають числа майже однакові, коло 39 тисяч, Азія понад 90 тисяч кільометрів.

ЧУДО З ХЛІБАМИ

Казав піп казанє і хотів доказати, які то Бог нераз чудеса показує.

— Любі парафіяни! — каже. — Як Христос ходив по землі, то наситив пятьма тисячами хліба пятьох людий так, що всі наїли ся і ніхто голоден не був.

А під амвоною стояв хлоп тай каже:

— Ова і я би так зробив!

Піп як вчув, тай зараз пізнав ся, що помилив ся, але нічого не каже хлопови.

На другий рік в той самий день говорить піп знова те саме казанє, але вже добре запамятав, як має говорити, аби не помилити ся.

— Любі парафіяни! — каже. — Як Христос ходив по сьвіті і показував чудеса, то раз пятьма хлібами наситив пять тисяч людий так, що всі наїли ся і ніхто голоден не був.

А той хлоп знова стояв під амвоною, подивив ся на попа тай каже:

— Ова тай я би також так зробив!

— А то як? — питає піп.

— Бо я би тим пять тисячам дав з'їсти тоті хліби, що лишили ся з тамтого року!

The Atlantic Royals

Ми отворили гарний офіс на 583 Main St.

Отворилисьмо его на [illegible] з якого скористаєте [illegible] В нас купите шифкарти на всі лінії до краю і з краю [illegible] Канади по найнизшій ціні [illegible] Посилаємо також гроші до старого краю, продаємо колійові тікети до всіх місць в Канаді і в Злуч. Державах. Просимо зайти до нас і поспитайте за п. РОЗОВСКИМ що говорить по руськи. Він є нашим представителем

A. H. DAVIS
Gen. Manager
583 Main St.
Phone Main 1909. Winnipeg, Man.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Винїпеґу.
Спеціяльно лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних
Лїпше і новійше лічене сифіліса „606" проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.

[illegible]

Авторизований капітал	10,000,000.00
Капітал вплачений	7,000,000.00
Резервовий фонд	7,000,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave.
[illegible] ФІЛІЯ
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
[illegible]
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
[illegible] 416 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 WINNIPEG, MAN.

Затрозні Сїрники.
За кілька років не буде вільно купувати і уживати затрозних біло фосфорових сїрників
КОЖДИЙ ПОВИНЕН ПОЧАТИ УЖИВАТИ
EDDY'S
НЕ ЗАТРОЗНІ "SESQUI" СЇРНИКИ
і в сей спосіб уникнути домашнього нещастя.

Спеціяльно на десять місяців.
Богато жаданя [illegible] Новим Йорком не можуть [illegible] нашого магазину. Тимто даємо можність купити за $28.00 грамофон з 40 сьпівами, [illegible] $25.00
[illegible]
GREATER NEW YORK PHON CO
308 310 Grand St. New York

Позвольте післати вам VICTOR ГОВОРЯЧУ МАШИНУ або COLUMBIA ФОНОГРАФ і 12 Руських сьпівів на 30 днів
БЕЗПЛАТНА ПРОБА.
Безплатно Проби.
[illegible]
$2. МІСЯЧНО.
[illegible]
SAUL BIRNS
117 Second Ave. New York
[illegible]

Спробуйте ваш фонограф на 3 місяці безплатно.
$1. МІСЯЧНО
[illegible]
24 і 60 [illegible] руських сьпівів [illegible] безплатно.
[illegible]
ROYAL PHONOGRAPH CO. 91 East 4th St., Dep 11 New York, N.Y.

ІВАН ФРАНКО.

ПАНТАЛАХА.

ОПОВІДАНЄ.

(Дальше).

— Пес, пес! — шептав сам до себе Панталаха, і слово злости що сильнійше почало вривати та заубити ся в його грудях.

— Панталахо! — крикнув майже благальним голосом ключник, виглядаючи віконцем на дах і простягаючи руки до Панталахи. — бій ся Бога, чоловіче, що ти робиш? Чи не можеш уже спокійно відсидіти тої решти декрету?

— А вжеж не можу, коли тікаю! — відбуркнув понуро Панталаха.

— І що ти собі думаєш з тим утіканєм? Одинацять раз уже ти пробував щастя сею дорогою, і все тобі не вдає ся. Час би вже мати розум.

— Слухай, пане ключнику, — мовив Панталаха, все ще на крайочку даху, але підвівши ся на колїна. — Бачив ти коли, як хлопці на сильце зловлять жовтогрудку, принесуть її до хати й пустять? Що вона робить? Летить що має сили до вікна і грим грудьми до шибки. Що вона тому винна, що шибка тверда в від її грудий? Упаде майже без духа, положить, відпочине, але скоро лише прийде трохи до себе, зараз зриває ся на ново, облетить довкола хату тай знов грім до вікна. І так раз за разом, поки або сама не згине, або шибка не вибє. Знаєш що, пане ключнику! Піди лише та скажи тій жовтогрудці своє премудре слово час би вже раз мати розум!

— Алеж змилуй ся ти над мною, чоловіче, — скрикнув майже до болю зворушений ключник — Хибаж я се від себе? Чиж я би не рад, аби кождому було добре на сьвіті? Але що я пораджу? Служба не свій брат. Коли чоловік раз запряг ся, то мусить тягти.

— Скажи краще: Коли раз напав ся на пса, то мусиш бути псом від ніг до голови. Йди, йди, знаю я тебе! Я думав, що ти хоч у песій службі, а таки не перестав бути чоловіком. Але тепер бачу, що на тобі не лише песя лїберія, але що в тобі також песе серце!

Тимчасом з вікна вилізло ще пять вояків із карабинами. Не маючи між собою ніякого коменданта крім ключника вони стояли на дасі мовчки і побоючись, щоб у своїх тяжких чоботях не поховзнути ся по гладкім, споховастім бляшаним дасі.

— Ну, Панталахо, — мовив ключник, не зважаючи на його балаканє — що там нам перечити ся, ходімо відси!

— Йдіть собі про мене хоч і до чорта всі враз! сердито крикнув Панталаха, — мені й тут добре.

— Що? Алеж не думаєш хиба, що ще здужаєш утекти?

— Що я думаю, се вже моя річ, але се тобі кажу, що відси не рушу ся. Тут мені добре.

— Чи ти здурів, чоловіче, чи що тобі таке? — крикнув ключник, виведений із терпцю сим безглуздєм і безцільним упором, — але щож ти тут будеш робити на дасі?

— Вже я знаю, що буду робити, — відповів Панталаха.

— Ну, ну, не роби дурниць! — обізвав ся поважно, спокійно й рішучо ключник, — ходи сюди, підемо до канцї! Вже я вставлю ся за тобою перед директором щоб тебе за се не карали надто остро

Сей аргумент, що мав заохотити Панталаху до піддання та уступленя з небезпечного становища на крайочку даху, вплинув на нього як раз противно. Згадка про кару, яка без огляду на те, чи мала, чи велика — неминуче ждала на нього за вчинок сеї ночи, разом з думкою про таку соромну невдачу була для Панталахи тим, чим острога для сполошеного коня.

— Чорта з'їси старий псе! — крикнув попадаючи в злість. — Чорта з'їси, заким мене побачиш у своїй проклятій канцї.

— Алеж Панталахо, бій ся Бога що ти говориш! Отями ся, вспокій ся! Ходи до нас!

— Ні, ходи ти до мене! — кричав Панталаха встаючи на ноги і розставлені [illegible] аж очи [illegible] зі страху, думаючи, що сей божевільний ось-ось утратить рівновагу і впаде в низ коміть головою. — Хочеш мене мати, то ходи сюди! На, бери мене! Спробуй!

І Панталаха простягнув руки до ключника, не роблячи ані кроку на перед.

— Ну, і щож, — мовив простодушно ключник, — коли сього хочеш доконче, то добре, піду до тебе. Не думай, що злякаю ся.

І ключник справді з цілим супокоєм і рішучістю поступив пару кроків наперед по дасі в напрямі до Панталахи. Та в тій хвилі вояки зупинили його.

— Ні, пане, — мовив один із них. — Чи не бачите, що се чистий безум? По що вам нещастя? Позвольте лише нам, ми його зараз здоймемо як пса на зашморг.

— Ага, прецінь ти злякав ся, стара собако! — кричав Панталаха до ключника, бачучи, що сей не йде до нього. Слів вояка, вимовлених пошепки, він не міг зрозуміти.

— Панталахо, — мовив ключник, — іще раз тебе прошу, Богом сьвятим заклинаю, не роби дурниць! Ходи!

— Піду, як мене відси поведете або понесете, — з диким завзятєм говорив Панталаха.

— Ну, що там за торги такі? — кричав з низу капрал. Чому не берете його?

— Коли не хоче дати ся добровільно! — крикнув один вояк

— Але ми зараз будемо мати його в руках, — додав другий.

— Дідька лисого не мене! — відкрикнув Панталаха

Тимчасом один із вояків, звинний як білиця Гуцул, вернув по драбині на піддаше і приніс відтам довгий і міцний шнур, на якім розвішувано до сушеня випране арештантське шмате. Сей шнур вояки зложили в зашморг подібний до того, яким ловлять коний у полонині, і по короткій нараді почали розходити ся по дасі, з різних боків півколесом з далека обступаючи Панталаху. Вешили се головно в тій цїли, щоб розривати його увагу, щоб не міг знати, відки впаде на нього фатальний зашморг. А сам шнур передано одному найсильнійшому й найзручнійшому воякови, який йшов по дасі, держачи [illegible] поготові, але так скрито, [illegible] навіть соколине око Панталахи в сутінї не могло добачити засідки. Він знав лише, що щось воно йому грозить і що той маневр вояків має метою обскочити та захопити його особу. Хоча на своїм небезпечнім становищі він чув себе нетикальним, то все таки се маневроване вояків іще дужше розлютило його.

— Ну, щож, ти старий псе! — кричав він до ключника, — не йдеш сам до мене, але думаєш зловити мене якимось підступом? Богом тобі присягаю ся, що пуста твоя робота. Краще дайте мені спокій і йдіть собі геть відси, коли не хочете дійти зо мною до якого нещастя.

— Алеж Панталахо, — вговорював його ключник, — аджеж ти розумний чоловік, не дитина, і знаєш, що се не може так бути, що ми не можемо вернути без тебе. Краще піддай ся добровільно.

— А коли мені не хоче ся! Коли підете відси геть і тамтим у низу велите віддалити ся, то я може ще надумаю ся й вернусь, а як ні то ні.

— Чи ти збожеволів, Панталахо! — скрикнув ключник, не на жарт обурений тою бездушністю арештанта, що сам зайшов і ще сьміє ставити якісь умови. Та в тій хвилі вояк уоружений зашморгом, наблизивши ся до Панталахи на кілька кроків, станув і блискавичним рухом закинув на нього шнур.

— Га! — ревнув Панталаха, та більше не міг крикнути нічого. Зашморг уловив його за шию і вояк другим прудким рухом затягнув вузол і стиснув йому горло так, що Панталасі від разу сперло дух у грудях.

— Пусти! — хрипів він до вояка, хапаючи обома руками за шнур і силкуючи ся звільнити поперед усього зашморг на шиї.

— До мене! До мене! Держіть! — кричав вояк, широко розставивши ноги і хапаючись по дасі.

Та заким вояки здужали прискочити і вхопити свойого товариша, вже Панталаха що сили торгнув за шнур, вояк стратив рівновагу і покотив ся по спадзі даху. Рівночасно стратив рівновагу й Панталаха, і оба супротивники з одним пронизливим окриком злетіли з даху і гримнули на подвірє. Панталаха впав лицем до помосту і розтріскавши собі голову від разу став небіжчиком. Натомісь вояк упавши боком на його тіло, крім вихненя лівої руки та значного переполоху не понїс ніякого ушкодженя.

— Во імя Отца і Сина і сьвятого Духа — булькотів він устаючи та стогнучи, — а то злодюга

Хоч і як не до сьміху було воякам уставленим рядом на подвірю, сьвідкам тої сцени на високім дасі та в повітрі, то все таки деякі нехотя зареготали ся з першого передражненя, почувши слова свойого товариша, майже чудом урятованого від смерти. А коли не [illegible] велика радість, а капрал обіцяв урятованому неминучу похвалу за такий сьміливий учинок. На трупа Панталахи ніхто не звертав уваги. Що значив якийсь там злодюга? І так їх за богато на сьвіті. Туди йому й дорога! Лиш урятований вояк, не можучи ще отямити ся зо страху, прискочив до скровавленого трупа і копаючи його раз по раз люто чобітьми в бік, у груди то в плечі кричав за кождим разом

— А ти злодюго! А то розбійнику! На маєш! маєш! Щоб знав, як утікати другий раз!

Тимчасом увесь кримінал був заалярмований звісткою про втеку Панталахи і про страшний випадок на дасі. Довкола трупа Панталахи зібрали ся сторожники, вояки, навіть не мале число арештантів із тих, що мали привілей свобідно ходити по подвірю. Прийшов нарешті й директор, киваючи та розводячи руками.

— Но, Панталаха, — мовив він зупинивши ся над скровавленим. [illegible] доробіль! Я ті повідаль, [illegible] Я то пророковаль, же се стобом зле скончі. А ти зробіл своє! Маш тепер, я ті тому не вінен!

Прийшов на місце, злізши з даху, також ключник Спориш, блідий, холодний і безтямний і довго, довго вдивляв ся в кроваве, до непізнаня розторощене лице Панталахи. На тому лиці лише очи, обдерті з повік, витріщені й непорушні, бачились, глядїли на нього з виразом безмежного страху і якогось страшенного, кровавого докору. В його ухах раз у раз іще гучали сердиті слова Панталахи: „Я думав, що хоч у песій службі, та таки не перестав бути чоловіком. Але тепер бачу, що на тобі не лише песя ліберія, але в тобі також песе серце!" І бідний ключник затремтів усім тілом. Кілька разів силкував ся відвернути очи від страшного виду того лиця, але не міг. Щось немов приковувало його до того трупа, до тих страшних очий. Аж коли на розказ директора два арештанти взяли трупа на носилки і понесли до тюремної трупарні, минула ся й змора, що дусила Спориша і він зітхнувши глибоко та перехрестивши ся пішов до своєї служби.

(Дальше буде).

Вісти зі Старого Краю.

(Продовженє з 3 стор.)

ГАРМАТНЕ МЯСО.

З Нового Торгу пише до „Нов. Слова" один резервовий підофіцир: „Дня 22. мая с. р. о год. пів до 5-ої по полудни при вправах в стріляню з 12 см канон М. 80 — 7 компанії 3 полку кріпостної артилерії при шестім вистрілі з тої канони тріс замок, а відірвані куснї того замка положили на місци трупом канонїра Михайла Тимчука з Вислочка пов. Санок, поцїлявши його в груди, а трох инших канонірів, обслугуючих ту канону, тяжко поранило. І так: Василеви Палійчукови з Космача пов. Печеніжин відірваний кусень замка розторощив праву руку низше лїктя так, що лиш на скірцї тримала ся, кромі того зломало йому ліву ногу і розпороло живіт з правого боку так, що аж кишки вилізли, а кромі того мав покалічену голову канонір Семен Рожук з Мигучан пов. Серет (Буковина) ранений тяжко в праву грудь, а кусень зеліза розтяв йому пахву; канонір Михайло Куриляк з Рудник (?) пов. Сянік мав богато ран на грудях, ногах і животі. Всіх трох по обандажованю військовим лікарем д-ром Гашеком, який був присутний при стріляню, перевезено до повітового шпиталя в Новім Торзі, де тамже того самого вечера двох з них померло, а то: Василь Палійчук о год. пів до 8, а Семен Рожук о год. 8 вечер. Михайло Куриляк помер до перва слідуючого дня 23 с. м. о год. пів до 12 в ночи. Кромі сих чотирох є ще легко ранений канонїр Мельничук, одержавши маленьке задраснене в праве лице. Сей однак вже зовсім здоровий. Зі всїх отже 6 людий, обслугуючих канону, вийшов цїло лиш один канонїр Музика. Похорони жертв відбули ся дня 24. с. м. о 4 по полудни при величавім здвизі народа, при музиці 100 полку піхоти, спровадженої з Кракова. Дуже пригноблююче вражінє робило се, що всіх поховано після латинського обряду, хоч всі були Русинами гр.-кат., а один навіть православний. — Всіх поховано в однім спільнім гробі.

Причина експльозиї ще не сконстатована, а найправдоподібнїйше буде се, що „формайстер" Палійчук не замкнув добре перед вистрілом замка. — Похорон четвертої жертви канонїра Куриляка відбув ся дня 26. м. м. о год. пів до 4 по полуд.

Превелику втрату понесло село Кобаки в косівськім повіті. Дня 15. мая сего року помер Іван Чепига, член радикальної партії від перших хвиль її основаня. Покійний був високоінтелігентна й високоідейна людина, людина незвичайно консеквентна й чесна на ділі й слові, людина, якої цїлию й задачою житя був не особистий розголос і слава, але добро громади і громадян в першій лїнії.

Родив ся 28 серпня 1862 р. в Кобаках. Початкове образоване набув у сільській школі в родиннім селі і те образоване зумів дальше поширити за час своєї військової служби а опісля при помочи дуже завзятого і пильного читаня часописий й книжок. Коли основала ся радикальна партія й стала видавати свій орган „Хлібороб" в початку у Львові а опісля в Коломиї, був сталим його передплатником й читачем. Читане книжок й часописий довело його до завзятих спорів з попом. В слід за сим зірвав зовсім з церквою, а на кілька літ перед смертю перейшов на безконфесійність.

Минулої зими покійний захорів на серце й се загнало його в гріб. Перед смертю попи хотіли наклонити його, щоби навернув ся й назад вступив до католицької церкви, але він не згодив ся. Все говорив „Я буду вмирати з чистою совістю". Поховати наказав себе без попів з звичайно за Січовиками. Волю покійного виповнено: похорон відбув ся без попа — дуже величаво при участи місцевої Січі і походу кількасот громадян.

Велика симпатія й прихильність, яку здобув собі покійний у своїх громадян запевняють, що його память між ними не загине.

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.
Czy jesteś dotknięty
[illegible]
Dar dla Mężczyzn
Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., P 4/7 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
[illegible]

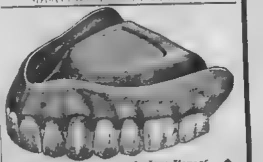

International DENTAL PARLORS
[illegible]
◆— Найбільше модерний офіс в Канаді. —◆

Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за	$7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за	$5.00
Вставлене всіх зубів від	$9.00 і висше
Наповнене зуба золотом від	$2.00 і висше
" " сріблом від	$0.50 і висше
" " порцеляном від	$1.00 і висше

[illegible]
Отворено від 9 рано до 9 вечір.
ТЕЛЕФОН ST. JOHN 2447
ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ

ЛІКЕРИ
Стара фірма котрій мож довіряти
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1116. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Винніпеґу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас, Ви завсїгди будете певні заощадити що наймєнче 20%.
[illegible]

Тукета
T & B
папіроси
не злезні.

Чи не правда може?

(Докінчене з 2 стор.)

дорогу вивести то треба доброго учителя а не якого небудь партача. Лїберали власне й є за тим щоб наші діти не збували свого часу в школї на дармо, але аби чо-сь доброго учились, аби — як вийдуть зі школи — могли жити а не бути на пів мертвими. Лїберали кажуть, що ми повинні учити дітей в школі свого языка, але повинні також учити і по англійськи, бо без знаня сеї мови в Канаді ми нараженї на ріжні неприємности і т. п. Кождий розумний батько чи мати хоче аби їх діти мали добру долю, щоб не були бідними, упослідженими та погорджуванї другими людьми. Отже кождї родичі не повинні противитись лїбералам за те, що хочуть аби дітей їх учено добре по англійски і по руськи.

Лїберальний кандидат на посла п. A. Lobb на мітінгу в Комарно сказав: „Ви Русини учіть добре своїх дітей, дбайте о добрих учителів та в такий спосіб приготовляйтесь лїпше до здобутя вищих становищ в краю. Вас є тут велике число, ви можете зробити богато але треба знаня, треба доброї організациї. В сім окрузї пр. вас є велика більшість і ви можете вибрати свого посла, русина, та треба на се становище чоловіка зі знанєм англійскої мови, чоловіка щоб знав політику сего краю".

I чим се неправда? Отже розважмо добре се все і скажім у кого більша рация, чи в консерватів що не хотять аби ми Русини посідали яку небудь просьвіту; чи лїберали, що так щиро бажають аби ми Русини не були упослідженими, щоб не були темними, а були людьми між людьми і т. п. Добре розважте собі то все і увільняйтесь з під опіки консерватистів!

П. Лазарович

Іст Селкірк, Ман.

Хвальна Редакціє „К.Ф."!

Прошу помістити мою допись у Вашій часописи „К. Ф."

В 21 ч. „Канади", на другій сторонї була поміщена допись з Іст Селкірк, під якою підписані А. Вировуб і П. Швець. Сї панки дуже жалуються, що „К. Ф." не помістив їх дописї ніби тому, що вона „не в смак була єму"... Виходить, що вони нібито страх великі добродії, любителї правди. А тут ніхто про се і не знає...

Пишуть сї панки, що „минули вже ті часи, коли ріжні Брединп та Росп розпивали наших людей"

От які правдомовні! Ану докажіть, кого лїберали розпивали? Противно. много тутешних людей знає як ви оба дістали від консерватистів по кілька гальонів горівки, то сї ще цілі на різдвяні свята.

Відносячись до п. Роса кажете що: „він тепер так в парламенті буде, як на камени просо виросте". Думають собі сї моральні калїки, що як вони не віддадуть своїх голосів на лїберального кандидата тай він не буде вибраний! А кілько таких як ви найдесь у сїй кольонії? Усїх на пальцях одної долонї почислив би. Ви лише там йдете де чуєте склянки, отже йдіть собі там, а чесні люди лишать ся чесними і чесного чоловіка виберуть на свого заступника до парламенту. На таких [illegible] ніхто не буде числити, ви раз спродали свою честь за горівку тай тепер її не відкупите.

На сей раз кінчу, а як треба буде то ще більше напишу.

В. Пасєка, фармер.

Від Редакції. — Сейчас по перечитаню в „Канаді" допися Вировуба і Шевця ми могли відповісти їм на їх закиди, та уважали за не потрібне заходити в полєміку з такими людьми, які торгують своєю честю як жид шабаною. Свого часу, при кінци цьвітня Вировуб і Швець були в редакції „Канад. Фармера" і ви говорювали усякі річи против консерватистів, а голос по проти [illegible] Гайчука, Стефаника і иньших. Прирікали, що нехай би їм консерватисти скільки грошей давали то до них не підуть, бо то одні і такі. Розуміесь, що жадного приреченя від них ніхто не вимагав, бо що там нас може се обходити кто якого погляду згладом обох партій. Та тут власне показали себе о скільки вона чесні, хотіли дістати щонебудь від лїбералів, а як ті не дали то пішли до консерватистів, там щось дістали і — хула на лїбералів. От так розуміє політику богато людей, не лише Вировуб та Швець. І їм годі дивуватись. Годі дивуватись сли сліпий зблудить, зійде з правої дороги. Нехай же вони йдуть за охлапами, побачим як на тім вийдуть

Грубою неправдою є те, щоб Вировуб і Швець прислали до „К. Ф." допись якої-б ми не помістили. Прислали одну і та була поміщена в „К. Ф." з першого мая. В ній між иньшим писали: „Бо вже нам наскучились обіцянки консервативної партії, консервативний кандидат перед виборами обіцює людям, що верби будуть родити золоті грушки, а по виборах нічого нема" Значить ся прирікали поперти ліб. кандидата Роса. А в місяць опісля, т. є 2 червня пишуть в „Канаді", що „Рос так буде в парламенті як на камени просо виросте".

Лише жалїти таких людей

Важне Повідомлене!

Едвард Варшавскій, що мав офіс в Вінніпегу при Main St. Н-р. 834 утік з міста, полишаючи богато справ старокраєвих незалагоджених. За згодою п. і к. конзуляту австрійского в Вінніпегу Rev. Louis E. Kovachy, який є властителем знаного офісу під назв. „The Old Country Office", Box 3535, зістав назначений тутешним краєвим судом (Court of King's Bench) на адміністратора спадку по Варшавскім.

Повідомляє ся отже всіх інтересованих, що хто мав які небудь справи з Варшавским, а котрі до сего часу не суть ще полагоджені, нехай звернуть ся сейчас до згаданого, судом назначеного, адміністратора на низше подану адресу. Пишіть зараз, бо проволокою еще більше пошкодите собі.

Рівночасно повідомляє ся, що адміністратор не є відвічальний ані за гроші, ані за документа віддані Варшавскому.

Rev. Louis E. Kovachy,
Box 3535 St. B
Winnipeg, Man.

Конкурс

Потукує ся першої класи Українського формана до друкарні. Має знати добре по англійски і мати відповідні кваліфікації і практику друкарску.

Інтересовані хай зголосять ся під адресу:

Narodna Drukarnia
901 Main St. Winnipeg, Man.

ПРОПАЛИ ДВА КОНІ.

Один кінь має два роки, тяжкий і є хоч то червоний, на чолі знак звізди. Другий кінь, дворічний, лекший від першого, темно червоний, Знаку випеченого, жадного у них Хто би знав о них де находять ся зволить ласкаво повідомити мені а дістане $20 нагороди. — Nykola Bajtalan, Sec. 31. T. 36. R. 3. Woodlight, P. O. Sask. (23—25)

ПРОПАЛИ КОНІ

Кінь сивий, років шість, на стегні, коло хвоста гулька. Кобила гніда, років девять, на чолі має знак зьвізди. Пропали з фарми ще 29 мая с. р.

Хтоб їх віднайшов і повідомив властителя, дістане відповідну нагороду. — Frank Yadloski, Narol P. O. (25-26) Man.

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Eal для кави.

[illegible]

Philadelphia, U. S. A.

Ва продаж у всіх корінних склепах.

Однока директна лінія
між
РОСИЮ — РОСИЮ
А — А
АМЕРИКОЮ — КАНАДОЮ

Їхати 10 днів тілько

[illegible]

A. E. Johnson & Co.

27 Broadway New York N. Y | 205 First Ave., So. Minneapolis, Minn

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40

Пішлемо вам впрост з фабрики один славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських співів на 30 днів

БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.

По 30 днях, сли задоволені, можете його затримати а нам платити

$2 МІСЯЧНО.

[illegible]

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
44½ E. 14th St. Dept 34 New York, N. Y

ПРОЧ З БРИТВАМИ.

Наш порошок усуває сейчас волосє з твари, з бороди і щоби не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дозы по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як его уживати

Адрес: Dr BELLINS,
55 Delancy St. New York, N. Y
Потреба агентів

НАША АДРЕСА

„Canadian Farmer" Box 3656, St. B Winnipeg, Man.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпегу.

415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST JOHN 474

В день телефон St John 474 ◆◆ В ночи телефон St John 866

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді

ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ [illegible]

[illegible]

CANADIAN NORTHERN RAILWAY.

ЛЇТНІ ПРОГУЛЬКИ
ДО СХІДНОЇ КАНАДИ і ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

можна відбути їдучи зелїзницею до PORTH ARTHUR або DULUTH а так через

ВЕЛИКІ ОЗЕРА на NORTHERN NAVIGATION пароходах HURONIC, HAMONIC і NORONIC (новий)

[illegible]

Дорога Canadian Northern між Вінніпегом і Порт Артуром є сцевіченою дорогою до Озер. Пасажири їдучі через Порт Артур до Northern Navigation пароходів можуть дістати в Вінніпегу перед виїздом ключі до стейт румів і чеки на їду в їдальнім вагоні. Комдорезова їда і лїжко до спаня включаєсь в ціні тікету.

[illegible]

R. CREELMAN [illegible]

Не платіть готівкою! ФОНОГРАФИ за половину ціни!

на малі місячні сплати по $1.00!

[illegible]

INDEPENDENT PHONOGRAPH CO.

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.

Дошки, Лїски, Гонти.

Точно доставляєм — Задоволене гарантуємо.

МАРКЕТ ГОРОДИ! МОЛОЧАРСТВО! ХОВ ДРОБУ!

Купіть фарму в Springfield Gardens, три або пять акрів які находять ся дві милї на схід від Транскона, при дорозі Dugald. Першої класи земля під управу огірків, бараболь, капусти, редьквя і т. п. в ринком збуту зараз близько. Ціни тані і услівя легкі.

Зголосіть ся до:

William Frank,
REAL ESTATE
409 McArthur Bldg Winnipeg, Man.

— Алеж чоловіче, перестань вже тілько пити. Там кінь вже знає щоб не пити більше як треба. —

— Алеж жінко, кінь знає навіть о стілько що не оженив ся.

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Родимці!

[illegible]

Alex Calder & Son
БАНКЕРІ.
663 Main St. Winnipeg, Man

П. А. КАРАКОНЮК
в нас Український представитель.

Уважайте і не купуйте кота в мішку!!!

ВПЕРЕД НІМ У НАС КУПИТЕ
ДОЗВОЛИМО ВАМ НА 3 МІСЯЧНУ БЕЗПЛАТНУ ПРОБУ

$1. Місячно

[illegible]

International Phonograph Co.

Уживайте Хвалїть Набувайте ROYAL CROWN Мило Купони Премії

Royal Crown премії суть найлїпшої якости і даємо більше вартісні річи ніж яка иньша компанія мила

Уживайте Royal Crown Soap.

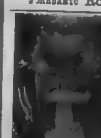

Тут ілюструємо одну премію

ПРЕСЬВЯТА РОДИНА, на добрім папери, гарними красками, величина 16х20 пальців. Даром за 25 R. C. Soap завивачів. Велике число иньш. образів.

Напишіть по компактну лісту премій містича ріжні премії. — Вона даром.

THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.
PREMIUM DEPT. G. - WINNIPEG, MAN.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпег, Ман., Пятниця 26 го Червня, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, June 26, 1914. Число [illegible]

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпегу.

415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474

В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді

ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ: Отворений за [illegible] тому 5 літ [illegible] мірів 16 мілєв.

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧЕНО В ШПИТАЛЯХ: Недуги груди, серця, жолудка, [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ [illegible]

[illegible]

Новинки.

ЗАГИНУЛО 196 МАЙНЕРІВ.

В копальни вугля в Гілкрест, Альта, 19 червня о десятій годині рано наступила експльозія газу в наслідок того загинуло 196 майнерів. Між погибшими находить ся кількадесять русинів. Лише 41 осіб вдалось вирятувати, [illegible] 185 трупів м ж якими є 165 що не можна розпізнати. Причину експльозії приписують сїй обставині, що майнери не робили через кілька днів і за той час там нагромадилось богато газу. Коли майнери війшли в рух найменьша іскорка могла спричинити експльозию газу.

НЕУДАЧНИЙ ЗАМАХ НА ЖИТЄ РОСИЙСКОГО ЦАРЯ.

Ріжних способів уживають анархісти в Росії щоб убити царя, та все[г]да їм якось не щастить ся. Отсе 18 с. м. російский цар з жінкою і сином вертали з Румунії домів і мали вже згинути страшною смертю та сї вони оминули. На залізну дорогу, куда мав переїзжати царский потяг, недалеко Петербургу, вставлено бомбу, яка мала рознести цілий царский потяг на дрібні кусники. Та хитрий собі а цар. Він наперед сього потягу казав їхати почтовому потягові, який і дістав знищений вибухом бомби, а цар з родиною вернув щасливо домів

Треба одпак вірити, що він не омине руки анархістів.

НЕ ХОТЯТЬ КАНАДІ ПОЗИЧАТИ ГРОШЕЙ.

З Льондону доносять, що там банки відмовили позичати Канадї більше грошей. Часопись "Times" пише так: „Загально се звісно, що Канада послїдними часами відчуває брак матеріальних средств, грошей. Хотячи виручитись з сих поганих обставин раз Канада звернулась до Льондонських банків в ціли зєднаня позички грошей. Нема однак надії, щоб Канада могла тут витягнути яку небудь позичку, а то з сеї причини що раз Канада не вміє мудро обійтись з грішми".

Борден отже в клопоті. Но тож вже йому більше позичати. Від 1 вересня 1913 р. до 9 червня 1914 р. правительство Бордена позичило [illegible] мілион в, 95 тисяч долярів. Розкинути сю величезну суму грошей на час Борденового урядовання то вийде, що Борден позичав 224 доляри кождої минути. Канада тепер так задовжена, що на кожду душу припадає 31 долярів довгу, або пересічно 60 долярів на кожду родину.

Сли таке правительство остане при уряді довший час, то ціла Канада з людьми перейде на власність кількох льондонських банків

В Нюйорку вергать тунель попід желїзницю т. зв. собвей. Онодї завалилась частина того тунелю і покалїчила кількох робітників. Покалїчило одного чоловіка, що стояв з фірою. Одного коня убило, в другого покалїчило. І не знати, котра робота безпечна

ВІДКУСИВ УХО.

Не русин, нї, але англік Jerry O'Leary. Він прийшов до готелю і казав собі дати „дрінк." Випивши і сапал тиши почав з кельнером сварку, бо той не видав єму з доляра усіх грошей. Зі сварки прийшло до бійки і кельнер як ухопив O'Leary ого зубами за ухо тай зовсім єго відкусив. Кельнера арештували, а Лірого відставлено до шпиталя.

Ціла ся подія скалась в Ревелсток, Б. Колюмбія

ВІВЦІ В МАНІТОБІ

Випасом овець в Манітобі займають ся небогато. А все таки в 1900 р. в Манітобі було більше як 25 [illegible] овець а в 1912 р. число їх в сїй провінції дійшло до 43 тисячі. Випасом овець чим раз більше інтересують ся люди, бо пізнали, що з сего є добра користь. Хтоб хотів дізнатись про користи з випасу овець і т. п. нехай напише по циркуляр з інформаціями до Manitoba Agricultural College, Winnipeg, Man

Приходить день 9 липня і після засуду Кравченко має повиснути. Справа, замінити смерть на дожизнєву вязницю не приносить богато надії. Всї змагання майже вичерпані. Будуча вдова, жінка Кравченка не годна узбирати на стільки грошей, щоб поїхати до Отави з просьбою о житє чоловіка. Поки що вислано до Отави петицію з більш, чим 20. тисяч підписів і на сїм кінчать ся всї заходи — Кравченко поліпшений тепер на милій судьбі і милосердію в Отави...

НА ЩО ДЕРЖАВИ ВИДАЮТЬ ГРОШІ.

Минувшого року европейскі держави видали на свої фльоти: — Англія 188 мілїонів, 500 тисяч долярів; Росія 18 мілїонів; Франція 74 мілїони; Німеччина 93 мілїони, 400 тисяч; Італія 51 мілїон, 250 тисяч; Австро-Угорщина 36 мілїонів, 251 тисяч. Усї сї великі держави видали на свої фльоти 540 мілїон і 700 тисяч долярів.

З МЕКСИКО.

Репрезентанти на переговорах в Ніагара-Фолс дістали онодї телеграму з Мексико, що генерал Вілла видав прокламацію до Американців що він проголосив генерала Ангеля як тимчасового президента Мексико. А саме над сею справою най більше дебатують репрезентанти в Ніагара-Фолс. Сполуч. Держави жадають, щоб тимчасовим президентом був чоловік зі сторони ребелянтів, а сторонники Гуерта сему спротивляють ся і вони не хочуть на се згодитися. Один відділ повстанців ударив був недавно на головну армію генер. Гуерта та військо Гуерта побілено. На поміч повстанцям ціле село тепер більшу силу війська під проводом ген. Вілли

130 ЛІТНИЙ ВІЙТ

Недавно помер в одним селі в Болгарії на березі Дунаю місцевий війт Весеїв в 130-ім році житя. Сей дивно крiпкий чоловік тїшив ся до останнього часу повним здоровлєм, а смерть його спричинена случаєм. Небіщик таких походи Наполеона І, котрого на власні очи бачив. Як відомо, Болгарія се край, де найдовше живуть люди.

ЗАРОБИВ 91 ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ Й ПАЛЬЦЕМ НЕ РУХНУВ.

Цікаве, правда? Бо де ж таки, заробити таку величезну суму грошей без жадної праці се щось дуже дивного. Було се так

За Монтреалем, 14 миль було 150 акрів землі, яка була власностю „Standard Securities Company of Montreal." Управитель сеї компанії Mr. Rodin купив сю землю в цьвітни, 1912 р. за 89 тисяч долярів. Один рік пізнїйше, бо 17 цьвітня 1913. консервативний ряд в Отаві купив сю землю під будову касарнія і заплатив — 180 тисяч долярів.

Розумієсь, що Mr. Rodin знав вже заздалегідь, що ту землю має купити домініальний ряд. Про се йому тайно донесли як не Борден то Сем Гюз, а се з тіє цілю щоб — за яку там „услугу" — добре нагородити свого помічника. Нагородили, та чіми грішми? Народними! Господарують консерватисти в Отаві!

ВИТЯГ УХВАЛ,

які перейшли на другій сесії третої легіслятури, в пров. Саскачеван, 1913 року

Mr. Beaudreau від „Standing Committee on Agriculture і Municipal Law" предложив слідуючий рапорт

The Standing Committee on Agriculture" і „Municipal Law" мав до розглянення слідуючу резолюцію, ухвалена в парламенті.

„Після опінії сего парламенту пожаданим є назначити. „Standing Committee on Agriculture" і „Municipal Law" щоб розглянув справу що до принятя способу і средства після якого можнаб належито взяти контролю над фармерською машинерією і колектованем грошей за тую, і щоб той комітет по розглянению цілої сеї справи сейчас прислав до парламенту свое справозданє."

Комітет рапортує як слідує: Дістанши потрібні докази і розглянувши справу, комітет має честь предложити щоб правительство добре занялось справою спродажи фармерскої машинерії і иньших річей, яких фармер потребує та справою колектовання за тую щоб в такий спосіб без жадного опізнення зарадити поширеному лихови, і щоб на другу сесію легіслятури ухвалити такий закон, який буде уважатись за конечно потрібний в сім згляді.

Alex Beaudreau,
Предсідатель.

Рапорт сей потверджує Mr. Lochead.

УВАГА!

В СПРАВІ СПРОДАВАНЯ ФАРМЕРСКОЇ МАШИНЕРІЇ

Публично завідомляєсь, що Екзекутивна Рада в Саскачевані силою свого розпорядженя уповажнила комісію надати комісарам право зглянути в справу дотичачу спродажи фармерскої машинерії і иньших річей на фармі. Комісарі назначили на се час і місце де відбудуть свої засїданя в цїли переслуханя зізнань осіб, яких ся справа дотичать ..

Засїданя відбудуть ся в:

Regina, понеділок і вівторок July 20 і 21

Weyburn, середа, July 22.

Carnduff, четвер в полудня, July 23.

Moose Jaw, понеділок в пол. July 27 і вівторок рано July 28.

Morse, вівторок в полудня і вечер July 28.

Swift Current, середа, July 29.

Shaunavon, четвер, July 30.

Yorkton, понеділок в полудня August 3 і вівторок August 4.

Canora, вівторок в полудня і вечер August 4.

Humboldt, середу в полудня, August 5 і четвер рано August 6.

Saskatoon, пятницю, August 7.

North Battleford, вівторок, August 11.

Wilkie, середу, August 12.

Kindersley, четвер в полудня August 13 і пятницю рано August 14.

Rosetown, пятницю в полудня і вечер August 14.

Датовано в Реджайні сего першого дня в червни 1914.

Charles H. Ireland
Secretary

ПОШУКУЮ ДІВЧИНИ якаб мала охоту приїхати до мене служити. Платня на місяць 18 долярів, а як буде чемна то буду платити 15 дол. місячно. Може бути русинка або полька. Робота не тяжка, бавити дитину та тримати чистоту в хаті. Зголошуватись до: — Fred Krelow Plaster Rock N. B. Canada.

ДЕ Є Теодор Волощук, з села Підволочиска, Галичина. Виїхав до Канади 1. червня, 1903 р, і від того часу його жінка з родиною не мали від него жадної вістки. Він мав їхати на шифі „Armenian" через фірму „The Hamburg-American Line". Не числить більше як 33 роки житя. Про приїзд його нема записано в іміграційнім уряді. Хтоб знав його адрес хай напише до нашої редакції під адрес: The Canadian Farmer P. O. Box 3656 St. B. Winnipeg Man.

Укр. Запомог. Тов. в Канаді.

Наша Редакція дістала до поміщеня слідуючу відозву

Дорогі Родимці:

Сим маємо честь повідомити Вас, що з кінцем марта с. р. заснувалось в Алберті і заінкорпорувалось з днем 15 Цьвітня с. р. Товариство під іменем, Українське Запомогове Товариство в Канаді, а по Англійски носить назву „Де Юкрейніан Беневолент Сосаєті оф Канада", яке має на цїли забезпечувати членів згаданого Товариства на випадок тяжкої слабости або калїцтва. Враз смерти члена, его родина або спадкоємці дістануть запомогу так звану, посмертне в сумі $100 00 до $1000 00, на основі статута Товариства

Ціль товариства, для добра членів і їх родин, є дуже гарна, тому кличемо до Вас брати Українці цілої Канади, закладайте Відділи Українського Запомогового Товариства в Канаді як по містах так і по кольоніях.

Членів приймаєсь здорових Українців або Українок без ріжниці їх поглядів релігійних чи політичних

Тому, брати, най не буде ані одного міста або кольонії, де тільки живуть наші люди, аби не організовано Відділу так важного Товариства.

Се товариство почалось засновувати ще з кінцем Марта в Едмонтоні, а відтак другого місяця 15 го Цьвітня заінкорпоровано. До тепер вже вийшли в друку статути і инші друки до потреби провадження і організовання Відділів Товариства.

Конечність такої організації між нашим народом відчувалось вже від довгого часу, і власно Едмонтоньскі Українці взяли собі за ціль ввести сї в житє, а що й тепер досить голосно розписались Укр. часописі в Канаді про конечність такої організації, то ось тим маємо честь заявити інтересованим, що статута, книжки членів, декларації і інші друки потрібні до провадженя справи згаданого Товариства вже готові і можуть бути доручені на жадане організуючого Відділу.

Урядниками головного Відділу на сей рік суть: Г. Крайківский, предсідатель; С. Гура, заступник предсідателя; П. Д. Рудик, касієр; В. А. Чумер, секретар; Ст Невчас, В. Фербей і М. Чорний директори

По близші інформації пишіть на повнише подану адресу:

The Ukrainian Benevolent Society of Canada 9606 Jasper, Ave. E. Edmonton, Alta.

ДО КАНАДИ!

Ми продаємо шіфкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найлїпші шіфи котрі відходять що тижня.

Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають рівні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо якраз як посилати. Спитайтесь людей тих що з нас вже посилали

Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всї інформації.

Міняємо доляри на корони, продаємо марки краєві і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх оплатимо і вам вішлемо до сказаного.

Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.

К. ГЛЕНК, управитель заграх. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

Потрібно 50 людей

до звичайної, фізичної праці. Робота стала і добра платня, Лише особисто зголошуватись до

KAMSACK REALTY & INVESTMENT CO. LTD.
811—812 Union Bank Bldg.
Winnipeg, Man.

КАНЦЕЛЯРІЯ
Адвокатсько-Нотаріяльна
FENSONA & SCHILLERA.

[illegible]

FENSON & SCHILLER
854 Main St. Winnipeg, Man.
Phone St. John 162.

„Канадійский Фармер"
Редактор: [illegible]
Часопись для руського народа в Канаді виходить кождого тижня в пятницю. Передплата в Канаді і Злучених Державах на рік $1.50
до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Stn. B Winnipeg.
Telephone [illegible]
The Canadian Farmer
[illegible]
Circulation 9 000
Published every Friday at 367 Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Руським виборцям в Манітобі під розвагу.

В нинішнім числі нашої часописи, на 3-ій стор., містимо платформу ліберальної партиї в Манітобі. Платформа ся оперта на ухвалах, які зістали приняті на ліберальній конвенциї в Вінніпегу 26 і 27 марта с. р.

Найпершою точкою в платформі є просьвіта. Се знак, що просьвіту ліберали цінять висше всего. Провідною гадкою в лібералів є: — „Школа для кождої дитини і кожда дитина в школі". Знаючи однак, що величезне число дітей не ходять до жадних шкіл, є без жадної просьвіти, ліберали — на підставі домагань народу — хотять завести в Манітобі закон примусової просьвіти. Примусової просьвіти домагаєсь нарол, домагають ся ліберальні посли вже від ряду літ та консервативний ряд ті домагання всегда відкидав, про них і чути нічого не хотів. Се отже факт, що консерваторам не дуже ходить о просьвіту так само як кертици не ходить о сьвітло сонця.

Ще 1906 р. Рада Шкільна в Вінніпегу виготовила і переслала до уряду петицію домагаючись закону примусової просьвіти в містах і містечках лише. Ряд Роблина відкинув ту петицію без жадного застановлення ся над нею.

В часі провінціональних виборів 1907 р. справу примусової просьвіти широко обговорювано і Роблин приобіцяв був, що як зістане вибраним то постараєсь о закон примусової просьвіти. По виборах однак Роблин „засьпівав" іннакше. В 1908 р. на першій сесиї послів Д. А. Росс, ліберальний посол, вніс резолюцію, щоб ряд приступив до обговорення справи примусової просьвіти. Сю резолюцію ряд відкинув. Консервативний посол Й. Берніер сказав: — „Я не хочу примусової просьвіти. Я не вірю в засаду примусової просьвіти. Після моєї гадки держава не має жадного права заводити примусову просьвіту, а вже головно в сій провінциї. Такий закон противив би ся нашій конституциї". А Роблин сказав „Ми про сю справу не будем обговорювати зовсім, бо маємо богато важнїйших справ".

В 1909 р. Д. А. Росс знова поставив внесок щоб приступлено до обговорення справи примусової просьвіти. Та його внесок був відкинений, а Колдвел, мінїстер просьвіти, сказав: „Ся справа видаєсь для нас за дуже маловажна і про ню не будем ні згадувати [illegible]ше".

Кождого року, коли лише ліберали домагались обговорення сеї справи, консервативни заперечили і справа не пійшла ні крок наперед. Вольні примірa, доказуючи про потребу примусової просьвіти для Роблина були наче тим горохом, що кидаєсь до стіни. Що іньшого коли ходить о надане готельникови права спродавати алькоголь. Роблин сейчас знає, бо знає, що готель то його права рука.

Провінциї де є закон примусової просьвіти.

Нова Скотія — Всі провінциї діти в віці між шість а дванайцять років мусять ходити до школи через 120 днів в шкільним році, уєглядняєсь законом тих, які подадуть важні причини, що не можуть йти до школи.

Ню Брунсвік — Ще від 1903 року в провінциї заведено закон на підставі якого діти в віці між 6 а 12 років змушені ходити до школи.

Онтеріо — Кожда дитина між 7 а 14 років житя мусить ходити до школи через цілий шкільний рік, хиба що дитина перейшла до висшої школи, або що подасть які іньші важні причини чому не ходить до школи. Наймати дітей в шкільнім віці до яких робіт, закон остро заборонює.

Саскачеван і Алберта — Діти в шкільним віці між 7 а 12 років змушені ходити до школи через шіснайцять тижднів в році, вісім тижднів без перерви.

Брітіш Колюмбія — Кожда дитина в віці між 7 а 12 роком житя мусять ходити до якоїсь школи або в який иньший спосіб учитись через шість місяців кождого року.

Принс Едвард Айленд — Всі діти між 8 а 13 роком житя мусять ходити до школи що найменше дванайцять тижднів в шкільнім році, шість тижднів без перерви.

Як бачимо отже то майже в кождій провінциї є закон примусової просьвіти, чи радше сказати закон, що непозволяє дітям бути поза школою. Нема його лише в провінциї Манітоба.

ХТО ЗАЯВЛЯЄСЬ ЗА ПРИМУСОВОЮ ПРОСЬВІТОЮ.

Дехто може сказати, що примусової просьвіти домагаєсь лише сама ліберальна партія, чи одиниці сеї партиї і т. п. Ми отже наведемо кількадесять фактів, які такому думаню зовсім заперечать.

Манітобске просьвітне товариство на своїй конвенциї, яка відбулась 16 цьвітня 1909 р. приняло слідуючу резолюцію: „Головний обовязок держави є дбати про просьвіту, і се товариство поручає щоб закон примусової просьвіти був в книжці законів." Другого року, се саме товариство на конвенциї в Брандоні, 31 марта, 1910, потвердило торішно приняту резолюцію і дало нагану правительству Роблина, що то в сім згляді абсолютно нічого не робить.

На кількох конвенціях руско-англійских учителів домагано ся від мінїстерства просьвіти примусової просьвіти.

Руські делегати на ліб. конвенциї в своїй резолюциї поставили домагане щоб завести примусову просьвіту.

Шкільні тростіся в Манітобі на своїй конвенциї, яка відбулась 2 марта, 1910 р. ухвалили „Ся конвенція вірить в потребу примусової просьвіти і вірить, що законодатне тіло постараєсь о пильно учащане дітей до школи."

„Рада робітничого інтересу" — представляючи зорганізованих робітників в Вінніпегу, 3 марта, 1910 р. одноголосно поперла резолюцію ухвалену на конвенциї просьвітного товариства. зн. учителів.

Деректор McGill університету Петерсон 8 жовтня, 1913 р. говорячи на бенкеті в Монтреалі про стан просьвіти в Манітобі сказав: „Мені дуже жаль провінциї Манітоби. Я є певний того, що край де не панує закон примусової просьвіти, не може надіятись доброї будучности, добрих горожан краю."

Філін Баркер, методиский міністр в Транскові, Ман. при заложеню краєугольного каменя під будову методиської церкви, де міністер просьвіти Колдвел був присутний, сказав: „Після моєї гадки держава повинна дбати о просьвіту дітей. А що робимо в сій провінциї? Я можу дати вам імена дуже богато дітей в Манітобі, які числять поверх чотирнайцять літ а не знають навіть нічого про А, Б, В.. Ми повинні соромитись, червоніти, що в своїй провінциї не маєм закону примусової просьвіти так як се мають другі в Канаді провінциї."

Г. Вествуд, сьвящ церкви унітарної сказав: „Великий і страшний злочин поповняють люди в сій провінциї що противлять ся примусовій просьвіті. Такі люди не суть чесні і нечесно поступають."

Сі слова чув Колдвел, міністер просьвіти, і питане на якім огни він тоді стояв.

Архидіякон Фортін, церкви сьвятої тройці, в Вінніпегу говорячи проповідь на тему просьвіти, 19 жовтня 1913 р. сказав: „Жадний порядний чоловік без ріжниці на його політичні погляди не згодить ся на се, щоб велика часть дітей в сій провінциї росли без просьвіти. І треба дуже дивуватись, що в сім двайцятім столітю находять ся — як себе звуть — великі мужі, які на справу просьвіти так вже дивлять ся, є такі що темні, що небоять ся публично виступати против принципу примусової просьвіти. Таж навіть в Китаю іначе дивлять ся на сю справу, там зовсім здоровше осуджують справу просьвіти як теперішний міністер просьвіти в Манітобі. Правительство в Китаю ухвалило закон примусової просьвіти, а ми мусим ступати слідами найтемнїйших, найдикших народів давних віків, над якими панувала і осліплювала темнота?"

Д. М. Допкан, суперінтендент надзирателя шкіл в Вінніпегу, говорячи на зібраню товариства „Сентрал Конгрегетьонал чьорч," 14 цьвітня, 1912 р. сказав: „Я ще не чув щоби в Манітобі хоч одна людина, яка посідає яку-будь науку противилась введеню закона примусової просьвіти. Політикери противлять ся, але не люди з добрим образованєм."

„Товариство Північно-західних учителів" на конвенциї в Глелстоні, жовтень, 1913 р. ухвалило одноголосно резолюцію: „Ся конвенція бачить факт, що велике число дітей виростає в сій провінциї без жадного елементарного виховання, і жадає від правительства, рад шкільних, родичів і всіх інтересованих щоб в ко-оперативний спосіб разом постарались о направлене сего зла."

Професор С. В. Сиссоне університету в Торонто, в „Університі Мегазін" за жовтень, 1913 р. остро скритикував загальний стан виховання дітей в Манітобі. Він сказав: „Хоч-би були найліпші школи де-б можна примістити усїх дітей в шкільним віці в Манітобі, хоч-би були найліпше кваліфіковані учителі так все таки без закону примусової просьвіти стан виховання дітей буде дуже загрожаший. Учителі на своїх конвенціях, шкільні інспектори в своїх річних рапортах і депутації знатнїйших горожан через довгі роки домагають ся в правительства заведення примусової просьвіти на жаль однак те правительство кождого разу відкинуло ті домагання. Я отже прошу родичів, посилайте своїх дітей до школи, або постарайтесь о належне виховане дітей в який иньший спосіб."

Др Ф Ф. Вестбрук, президент університету Брітиш Колюмбія сказав: „Лише в темні віки народ не знав про публичну школу і примусову просьвіту."

Др. Д. Мекінтайр, надзиратель публичних шкіл в Вінніпегу в редакциї анг. дневника Трибюн, 27 червня, 1912 р. сказав „Стан просьвіти в Вінніпегу є дуже занедбаний. Та тут не можна винувати раду шкільну чи учителів... Ми маєм досить шкіл на приміщене 19,750 дітей, та в школах находять ся пересічно 14,149 дітей. Се значить що з кождих 28 дітей на 100 не ходять зовсім до школи. І одиноке средство зарадити сему лиху є: закон примусової просьвіти в місті."

Я. С. Вудсворт, свящ. дня 5 липня, 1912 р. на конвенциї учителів в Онт. сказав: „В самій лише Манітобі около 30 тисяч дітей в шкільнім віці не ходять до жадних шкіл."

Часопись „The Orange Sentinel" з 1 мая, 1913 р писала: „В жадній части Канади брак просьвітної реформи не даєсь так дуже відчувати як в Манітобі. В сій провінциї темнота не має над собою жадної контролї."

Про потребу примусової просьвіти говорять найліпше річні рапорти усїх шкільних інспекторів в Манітобі. Усі вони говорять, що примусова просьвіта зробила-б богато добра, а то - дітей в шкільнім віці поза школою можна числити на 40 процент. Моглиб з окрема подати рапорт, до міністерства просьвіти, кождого шкільного інспектора, та се забралоб богато місця. А ми думаєм, що переконувати руських виборців про потребу примусової просьвіти не треба...

Примусової просьвіти домагаєсь народ і ліберальна партія з тими домаганями вповні годить ся. Йти в супереч народним домаганям потрафлять лише консервативни. А чи добре на тім вийдуть — покаже недалека будучність.

Що до двомовних шкіл, то про сю справу ми вже дуже богато писали і вірим, що повторювати більше не треба. Справа ся досить вияснена, та сли консервативни туманять руських виборців двомовними школами, кажучи, що ліберали хотять знищити нашу мову — то ми їх пальотками заперечати не будем. Їм повірить лише дуже темна людина, а темні одиниці [illegible] показують свою велику падію...

СКАСОВАНЄ БАР.

Другою точкою в платформі манітобських лібералів є скасувати бари і завести в провінциї стан тверезости.

Консервативни голосять, що се лише такий політичний плян лібералів перед виборами. Се груба брехня. Скасовання бар домагаєсь народ, скасувати бари хотіли колись самі консервативни, та тепер є против скасовання бар, в чому — подаєм троха висше. Вони перед 15 літами були навіть дуже за скасованєм бар, та послїдними часами (від 1902 р.) консервативни остро виступають против скасовання бар. Вони між Русинами мають своїх прихильників, темних та розпіячених одиниць. Против скасовання бар виступає навіть кілька русько-українських часописий, от як „Кан Русин", „Новини" та „Укр Голос". Послідна хоча вичисляєсь до найбільше поступових і безпартійних часописий а однак не червоніючись заявила в послїднім числі, щоб Русини голосували на консервативнів. З сего виходить, що „Укр. Голос" се часопись, яка боронить інтересу піяків, готельників, а не інтересу людей тверезих, не справу просьвіти. Мабуть чи не стали „наші безпартійники" кулу в рубу. Годі вірити, щоб за дармо вишили свій фронт і пійшли в табор піяків.

Та но наша річ судити „безпартійних" за те сяк або так. За свою необережність вони відпокутують сами, найбільше здаєсь но терпить на тім сама часопись.

Хто хоче скасовання бар.

Ще в лютім, 1909 р., до Роблина прийшла велика депутація, яка вручила йому петицію з 9 000 підписами просячи, щоб бари були замкнені кождого дня в сїй вечером. На се міністер заявив, що замкнене бар так вчасно в день булоб великою руїною для многих!..

Лютого 20, 1910 р., 1600 відпоручників товариства тверезости прибуло до Роблина в справі домагати ся від правительства скасовання бар. Роблин приобіцяв взглянути в сю справу і полагодити ей після бажань людей. Та се він говорив лише тому так, щоб скоро позбутись відпоручників.

Сейчас другого дня, зн. 21-го лютого, відпоручники (300 осіб) готельників і всіх піяцких нор прийшли до Роблина і запротестували против скасовання бар. Їх Роблин радо приняв і вислухав а там і приобіцяв взглянути в сю справу.

І „взглянув". Просьба 300 осіб, представителів піяцких нор, була для Роблина важнїйшою чим просьба 1,600 осіб, представителів товариства тверезости. Просьбу 300 осіб .. приняв, а просьбу 1600 осіб відкинув.

На тім еще не конець. Лютого 16, 1911 р., до Роблина прийшла депутація репрезентуючи товариство соціяльної і моральної реформи просячи, щоб справу скасовання бар віддало правительство під всенародне голосоване. Вручено Роблинови петицію з 20 тисяч підписами.

Роблин сказав, що вірить, що просячі суть на правій дорозі і приобіцяв —— взглянути в сю справу. Взглянув так, що від 1911 р. до 1912 видав 12 позволень на спродаване алькогольних напитків при барі. Взагалі за цілий час свого урядовання правительство Роблина видало 130 позволень на спродаване алькогольних напитків. В 1900 р. алькогольних концесій було 171 а по конець 1913 р. число зросло поверх 300.

Се отже найліпше сьвідоцтво, що Роблинови ходить о розвій піяцтва, а не о розвій просьвіти, не о виховане дітей. Ну, розуміесь що до того всего у него є велика причина. Просимо о хвильку терпеливости а ми коротко пояснимо, чому Роблин боронить справу готельників, броварів і щетам яких піяцких нор.

В марті, 1912 р. „The Stanley Mineral Springs and Brewing Co. Ltd" оголосили друком, що нова компанія утворилась аби перебрати „The Stanley Mineral Springs Co. Ltd." та й заложити найновійшого способу бровар.

Дальше в своїм публичнім оголошеню про нове підприємство компанія пише:

(Докінчене на 6 стор.).

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЛЯ і Ко.
ОГОЛОШЕНЄ!
Шіфкарти з Европи до Вінніпегу лише $40.
і то на найліпші почтові шіфи.
Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути висші.
Виготовляєм старокраєві документа легалізовані ц. к. Конзулятом а іменно: — контракти купна і опродажі, повномочія, перепроваджуєм процеса в старім краю, виробляємо увільнення від вправ віскових і т. п, як рівнож виробляєм ріжного рода тутешні документа, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей сьвіта, купуємо і опродаємо доми, лоти і ферми як рівнож і міняємо реальности.
Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпегу
J. G. KIMMEL & CO.
834 Main St. Телефон: St. John 2003 Winnipeg, Man
J. G. KIMMEL, нотар

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріяльне в Вінніпегу.
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible] в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, повновласти і всякі інші документи старо-краєві і Канадійскі
ПРОДАЄ шифкарти на всі [illegible]
[illegible]
[illegible]
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
[redacted]
NATIONAL REALTY Co.
341 Main Street Winnipeg, Man.

ARTHUR M. DOYLE, L. L. B.
Адвокат, Повновласник, Нотар, Комісіонер, Оборонець в цивільних і кримінальних справах і т. п.
В. Н. КОЛІСНИК переводить на англійську мову.
Визичаєм гроші. —— Асекуруєм від огню.
ФІЛІЯ: 903 MAIN ST. WINNIPEG, MAN.
Phone. MAIN 913 & ST JOHN 1954

Телеграма без шнурка!!!
З сеї причини, що „КАДИЛО" дає на премію БРИТВУ вартости півтора доляра, тому хто зашле за „Кадило" цілорічну передплату $2, — уважаємо за відповідне подати се до відома всім, щоб ні один Українець не пропустив сеї нагоди, бо оферта ся триває лише до 20 липня.
Кождому відомо, що „Кадило" є одинокою українською гумористичною часописсю в Канаді і Злучених Державах, яка виходить два рази на місяць. „Кадило" повинно знаходитись в кождій укр. хаті для розвеселення хвилі в часі смутку і горя. Навіть лікарі говорять, що хто більше сьміє ся, той довше жиє! Ми ґарантуємо вам, що часопись ся розвеселить хочби і камінне серце. Так не отягайтесь, а спішіть з двома долярами на почту поки не пізно! Сю премію висилаємо лише тому, хто зашле передплату на слідуючу адресу:
"Kadylo" - Box 3542 - Winnipeg, Man.

Платформа ліберальної партиї в Манітобі.

Ухвалено на конвенциї 26 і 27 марта, 1914 р.

[redacted]

1. Примусова наука, двомовні школи, висший грант для шкіл, уможливити доступ науки для кождої дитини.
2. Референдум на скасоване бар, зменьшити число алькогольних концесій, виборці в муніципалах мають мати право надати або відкинути просьбу на видане алькогольних концесій.
3. Надати жінкам право голосовання.
4. Праме законодавство.
5. Острий закон проти виборчих надужить, корупцій. Безпартійна адміністрація справедливости.
6. Забезпечене долї зарібникам.
7. Поширити науку взглядом рільництва, Завести кооперативну методу, включаючи таньші гроші для фармерів і робітників; заложити публичну рівню худоби.
8. Будова добрих доріг в спільности з муніціпа- [redacted]
9. Заложити гідро- електричну силу.
10. Натурально доходові средства
11. Муніципальна самоуправа в льокальним оподаткованю.

Тут подаємо резолюциї приняті на ліберальній конвенциї, яка відбулась в Вінніпегу, 26 і 27 марця, 1914. На конвенциї було поверх тисячу делегатів, які репрезентували усї можливі части Манітоби.

РЕЗОЛЮЦИЇ.

ПРОСЬВІТА, ДВОМОВНІ ШКОЛИ.

„Конвенція оплакує просьвітні обставини, які істнують в сій провінциї і дає нагану правительству, що через брак добрих законів

(а) Величезне число дітей в шкільнім віці не посідають жадної просьвіти;

(б) В многих школах дітей не учать говорити по англійськи.

Тому, ліберальна партія, сли війде в силу, заявляєсь

Затримати ненарушену цілість системи народної школи в провінциї.

Першим обовязком ряду буде завести відповідні просьвітні уліпшеня для всіх дітей в провінциї.

Постаратись о се, щоб добре учене англійського було обовязковим ві всіх публичних школах.

Поправити теперішний шкільний закон вводячи закон примусової просьвіти, який респектуючи особисті права і релігійні переконаня, зобовяже родичів і опікунів, щоб їх діти отримали належну просьвіту чи то ходячи до публичної школи, або в такий спосіб який родичі собі виберуть.

Побільшити шкільний грант сельским школам (не меньше як $200 на кождий шкільний рік) і постаратись о ліпший нагляд над публичними школами.

Знести поправки Колдвела".

ДВОМОВНІ ШКОЛИ.

Руські делегати ліберальної конвенциї внесли слідуючу резолюцію, яка одноголосно була принята конвенцією.

„Ми Руско Українські ліберали жадаєм, щоб в місцевостях замешканих нашими людьми проваджено науку в публичних школах після двомовної системи. Ми бажаєм, щоб наших дітей учено англійскої мови яка єсть урядовою мовою, але щиро бажаєм щоб наших дітей учено також їх матерної мови.

Жадаєм також підвисшеня шкільного гранту.

2. Ми згаджаємось на примусову просьвіту.

3. Ми вірим що теперішна система бари є головною причиною деморалізації темноти і злочину для загалу, тому отже ми просим партиї, що сли війде в силу, хай ухвалить закон силою якою знищать ся бари.

4 Ми жадаєм провінціонального банку в якім фармері винозичалиб гроші.

5 Праме законодавство.

6. Добрі дороги.

Що до двомовної системи то пан Норріс, провідник ліберальної партиї виразно заявив: —

„Справа двомовних шкіл була в цілости полагоджена правительством Лорієра і Ґрінвея. Двомовні привілеї поставлено в шкільний закон щоб ними покористувались чужоземні люди. Вони бажали щоб неанґлійських дітей учено їх матерної мови в їх домах і в школах. Але зразом ліберальна партія думає, що се є добрим щоб неанглійські діти діставали достаточну інструкцію в англійськім язиці. Консервати фальшиво представляли погляди ліберальної партиї що до двомовних шкіл, так фальшиво, що я був вмушений написати лист до загранично-уроджених поселенців виясняючи що ліберали суть прихильні ученю їх матерної мови в школах, а тим лише [illegible], щоб в школах досконало учить англійского язика".

Відносячись до двомовних шкіл п. Я. Вілтон на конвенциї сказав:

Не ліберали хотять аби чужинці не учились своєї матірної мови. Ліберали признали що се велика користь учити неанглійських дітий їх матірної мови читати поезії або повісти, історії. Та не відрічи є заявити і се, що неанглійских дітий повинно ся добре учити мови, яка є мовою урядовою в Канаді.

Я вірю, що чужосторонці не бажають сего щоб їх діти були вічно лише звичайними робітниками, копали лише рови. Я щиро вірю в се, що вони бажають аби їх діти могли осягнути висші позиції, ліпше житє; бажають щоб їх діти провадили ліпше житє під кождим взглядом. І коли вони сего бажають, то спевностію не будуть противитись ученю англійскої мови, не будуть жити лише своїм житєм, але житєм усего населення Канади".

СКАСОВАНЄ БАР.

„Ся конвенция напятнове теперішну адміністрацію за невідповідний закон взглядом дозволень на спродаване алькогольних напитків. Сей закон є корупційний і партизанський і за него є відвічальний ряд Роблина

Для того населене Манітоби заявляєсь за цілковитою зміною тих законів, за зміною адміністрациї і напятновує коко, правительство, яке сим законом посугує ся

Дальше ліберальна партія бачучи страшні наслідки, непорядки і корупційний вплив алькогольної трафіки, а головно спродаваня алькоголю і трактовани алькоголем при барі — заявляєсь щиро за введеним стану тверезости і прирікає.

1) Ухвалити на скасоване бар закон, який мають виготовити до сего вибрані люди тверезости і віддати під референдум (всенародне голосоване) і сли виборці заявлять ся більшостію за ним, він стає правосильним, а ліберальна партія постараєсь о його зміцнене.

2) Поправити закон взглядом концесій (дозволів) на спродаване алькогольних напитків о стільки, щоб мати силу зменьшити о скілько мога концесиї на спродаване алькоголю, як рівнож щоб не вільно було спрадавати алькогольних напитків в день Різдва, Великодну Пятницю і вДень Подяки (Thanksgiving Day).

(а) Ограничити, зменьшити або скасу[redacted]ну концесію, якоїжалєсь се не булоб, а так само скоротити час на спродаване алькогольних напитків.

(б) Голосувати будуть мати право лише стало замешкані виборці.

(в) Алькогольних концесій не вільно буде лати там де вже „локал опшьон" закон зістав приятий".

ЖІНОЧА РІВНОУПРАВНІСТЬ.

„Ліберальна партія, вірячи, що нема підстави відтручувати жінок від права голосовання, постараєсь о закон рівноуправности, який — щоб став правосильним — мусить за ним заявитись таке число дорослих женьщин, що рівналось би пятнайцять процент віддавих голосів в часі головних виборів в провінциї"

ПРЯМЕ ЗАКОНОДАВСТВО

„Ся конвенція попирає принцип прямого законодавства і стверджує, що принятє сеї реформи як части нашої системи ряду надасть волю людям рішати важнїйші, більші справи і тому буде в гармонії з дійсною демократією і бритійським конституційним правительством".

АДМІНІСТРАЦІЯ СПРАВЕДЛИВОСТИ.

„Ся конвенція оплакує систематичну конституцію справедливости якої — задля політичних цілий — допускаєсь ряд Роблина, як рівнож і те, що Роблин на безперестанні просьби відмовлявсь поробити деякі поправки в виборчім законі на підставі яких можна укарати осіб, що допускають ся злочину в часі виборів, і приріває: —

(1). Віруну і безсторонну адміністрацію справедливости в провінциї.

(2) Поправити „Виборчий Акт" так, щоб можна укарати за виборчі надужитя.

(3). Поправити „Виборчий Спірний Акт" так, щоби внести більшу відповідну процедуру і скору судову розправу против нелегального вибору посла".

ЗАОБЕЗПЕЧЕНЄ ДОЛІ ЗАРІБНИКІВ.

„Ся конвенція заявляєсь за прогресивним законодавчим тілом, яке даваloб поміч і заохоронило робітників та поліпшило їх житєві обставини; яке стоялоб на стороні робітників і було посередником між контракторами а робітниками; щоб робітники працювали лише вісім годин на добу, і щоб поправити „Workmen's Compensation Act" так, щоби робітники діставали властиве винагородженє за свою працю і в раз потреби щоб те законодавче тіло полагоджувало рахункові справи між роботодавцем а робітником".

ПОЛІПШИТИ РІЛЬНИЧІ ОБСТАВИНИ.

„Веручи на увагу теперішні відносини які істнують між фармерами і бізнесовцями, і що теперішне правительство віднеслось зовсім недбало до поправлення економічного стану хліборобів в провінциї, ліберальна партія приріває фармерам сли війде в силу:—

„Завести ширшу просьвіту взглядом рільництва в спосіб заведення практичних демонстраційних фармів і в спосіб подавання прямих інструкцій, зн. щоб рільнича школа вповні відповідала своїм задачам.

Завести в цілі подання усеї належної фінансової помочі, ко-оперативний рух між фармерами, постаратись о ринок збуту фармерских продуктів і о зведнане потрібних фармерам фондів на ціль рільництва на більше користних для фармерів условиях.

Заложити сейчас публичну рівню худоби".

ДОБРІ ДОРОГИ.

„Зі взглядна се, що добробут в провінциї в великій мірі залежить від істновання добрих доріг, ліберальна партія потверджує свою політику взглядом ко-операциї з муніціпалами в справі будови добрих доріг, і заявляє, що всяку провінціональну грошеву запомогу на будову доріг повинно даватись на руки муніціпальному зарядови а сей має розпоряджати нею після своїх потреб".

ГІДРО-ЕЛЕКТРИЧНА СИЛА.

Ліберальна партія заявляєсь за розширеним гідроелектричної сили по всій провінциї так, щоби уможливити населеню в Манітобі покористуватись електричним сьвітлом і електричною силою по дуже уміркованій ціні.

НАТУРАЛЬНО ДОХОДОВІ СРЕДСТВА

„Ліберальна партія, зібрана на сій конвенциї, приріває поробити усї можливі кроки в справі перебрання манітобських земель і натурально доходових жерел від домініяльного ряду на ряд Манітоби".

МУНІЦИПАЛЬНЕ ОПОДАТКОВАНЄ.

Ухвалено, що ся конвенція заявляєсь за законодатним тілом, яке надалоб муніципалам самоуправу що до класифікациї маєтностей в цілі оподаткованя так-же.

ДОВІРЄ ДО ПРОВІДНИКА.

„Ся конвенция виражає своє повне довіре до Т. С Норріса яко провідника ліберальної партиї і весело оцінює Його поступки в цілі заведеня поступового правительства в Манітобі".

НАГАНА УРЯДОВИ РОБЛИНА

„Теперішний ряд Манітоби заслугує на нагану зі сторони людий сеї провинциї

Бо є невідповідним, марнотравним і односторонним в своїй адміністрациї, він не дбає о добро цілої провинциї а о добро одиниць; віддав природно доходові жерела сеї провінциї кільком одиницям, як обертув на політичні цілі дуже богато гроший, які були призначені для публичного добра;

Бо на жадане опозициї, сей ряд відмовив робити які небудь досліди в справі оправданя ся з закидів;

Бо для своїх особистих цілий ряд поділив виборчі округи так, щоб позбавити многих вибору свого представителя до парламенту;

Бо він всегда переступав бритійські переконаня справедливости; права і закони надуживає, вони для його прихильників не істнують; ввів виборчу коррупцію і уживав пров. урядників на ту ціль; заступаєсь і хоронить піяцкі нори і шахрайство під маскою власности хлібів; відмовив запевнити дітям в сій провинциї просьвіту, якої вони потребують до сповнення своїх житєвих обовязків взглядом свого народа, свого краю".

Народні бібліотеки.

(Теорія і практика)

1 Понятє бібліотеки, її родина коротким начерку історії.

Перше за все, заким розглянуть близше питане про народні бібліотеки, уважаю конечною річею подати дефініцію поняття бібліотеки. Що-ж се таке бібліотека? Бібліотека — се слово не наше, лише грецьке, яке в дословному переводі на нашу мову значить склад книжок, книго-збір. Від найдавнїйших часів уживаєть ся сеї назви на означене книжок і місця, в якому ті книжки находять ся. В тому-ж значінню уживали сього слова старі Греки й Римляни, а в певністю і другі освічені народи старого світа.

Понятє „бібліотека" — не каже нам, чи сей збір книжок упорядкований, чи ні, чи він малий, чи великий — одначе ми під сим словом все розуміємо не який будь безладний склад, збираницу книжок, але гарно упорядкований, та й не надто малий.

Отже бібліотека се гарно упорядкований збір книжок. Але гарно, в порядку зложені книжки маємо ще й у книгарни, себто у склепі, торговлі книжок. Тому треба ще чимсь доповнити нашу дефініцію. Кожда бібліотека має своє призначене, отже, вона на те тримає книжки в ладі, щоб їх можна легко брати до ужитку, і то саме такі, яких потребуємо. Тому, бачимо, бібліотека се гарно й вигідно впорядкований збір книжок, який віддають ся до ужитку публики, котра по прочитаню книжки звертає назад до бібліотеки.

Бібліотека містить в собі невичерпані скарби науки й здобутків людського духа, тому бібліотеку можемо ще назвати історією людської думки на полі досліду в невмірному царстві науки й штуки, яка служить до дальшого поширеня і погубленя думки серед тої суспільности, серед якої вона існує.

В наших часах є дуже богато бібліотек ріжного рода, величини та призначеня Всі бібліотеки, які є на сьвіті, можнаби поділити на дві великі громади: бібліотеки, наукові і народні Наукові бібліотеки бувають звичайно по великих містах, де є висші школи та уряди і навивають ся або після тої інституциї, яка їх утримує, або після того, хто з них користає. У столицях держави бувають центральні, надворні бібліотеки, [illegible] йдуть обовязково всі видавництва в цілої держави В Австро-Угорщині є дві такі бібліотеки, надворна цісарська бібліотека в Будапешті. Окремі бібліотеки бувають при висших школах отже при університетах, академіях, техніках — призначені головно для науки і фахового образовання молодіжи, дальше, при всіх середніх школах (при гімназиях, реальних школах, ліцеях, учительських семинаріях і т. д.), а також при народніх школах. Кромі сього ще є бібліотеки при висших урядах, призначені головно для ужитку урядників. Богаті дбалі про розвій науки міста удержують т. зв міські бібліотеки, прим. Відень. Товариства та богаті інституциї утримують також бібліотеки призначені звичайно для ужитку своїх членів, а рідко коли для публичного ужитку. І так, прим. у Львові утримують бібліотеки. Наукове Товариство ім. Т. Шевченка, Товариство „Просьвіта" і Народній Дім. Кромі сього можуть бути ще й родинні бібліотеки, які утримують [illegible] богаті родини

Та всі бібліотеки призначені головно для учених і більше образованих, а звичайно непридатні та й недоступні для широких мас простого народу.

Тому для народу основують ся від якогось часу окремі бібліотеки, котрі складають ся з таких книжок, що їх нарід розуміє, та радо читає. Такі бібліотеки є доступні для народу, та й тому, що головно нарід користає з них, вони звуть ся народними. І власне про такі бібліотеки хочу говорити.

Народні бібліотеки приміщені до обставин, т. зв. до читаючої публики та до її образовани і є доступні для всіх. У Галичині — з малими винятками — таких бібліотек нема. Звичайно істнують там бібліотеки при товариствах, або при читальни, але вони доступні лиш для членів тих товариств. Самостійних, окремих бібліотек яких удержуванє було б задачею відповідних бібліотечних товариств, там [illegible] нема. Істнує, що [illegible] народня бібліотека Товариства „Просьвіта" у [illegible] [illegible] по [illegible] Тернополи, Коломиї, Станиславові, про що мало хто знає [illegible] Така бібліотека не може сповнити як слід своєї задачі хочби з тої причини, що „Просьвіта" занимаєть ся не лиш тою бібліотекою, але має богато иньших справ У иньших народів, прим. в Англійців, Німців, Французів і др — як побачимо пізнїйше — істнують спеціяльні бібліотечні товариства які утримують бібліотеки (з читальнею чи без неї) доступні для загалу. Такі товариства вкладають всю свою енергію в поширене бібліотечної ідеї, то й не диво, що їх [illegible] ть вінчають ся гарними успіхами. Про аналогічне бібліотечно товариство у нас Українців [illegible]

Тепер розкажу побіжно історію бібліотеки від її найперших початків аж до найновійших часів. Воно все таки цікаво буде знати, як повстала, розвинула ся і якими дорогами ходила така могуча подвижниця сучасної цивілізації як бібліотека взагалі, а народня зокрема.

Бібліотеки не є витвором новочасної культури; через цілу історію людства тягнуть ся, наче червона нитка, вістки про бібліотеки в поодиноких народів. Бібліотека повстала тоді, коли повстала книжка, а як она поставила її собі на столі чи у шафі Історія нам оповідає про бібліотеки у Египтян, Жидів, Персів, Асирийців, Греків та Римлян Те потверджують новочасні досліди та розкопи вчених глибоко в землі находять ся цілі бібліотеки або їхні сліди

Найдавнїйшу вістку про бібліотеку в Египті подає історик з XIII в. перед Христом. Першу бібліотеку мав оснувати в Тебах фараон Рамзес II званий Осимандис або Ісменід. Друга бібліотека мала бути у святини бога Пта у Мемфіс.

(Дальше буде.)

The Atlantic Royals
Ми отворили гарний офіс на 583 Main St.
Отворилисьмо его на бизнес з якого користаєте ви і ми. В нас купите шифкарти на всі лінії до краю і з краю до Канади по найнисшій ціні, [illegible]
Посилаємо також гроші до старого краю; продаєм ко[illegible] тікети до всіх місць в Канаді і в Злуч. Державах
Просимо зайти до нас і спитайте за п. РОЗОВСЬКИМ що говорить по руськи. Він є нашим представителем
A. H. DAVIS
Gen Manager
583 Main St.
Phone Main 1909. Winnipeg, Man.

Худий через роки.
Здобув 22 фунти за 23 дні.

Велике досьвідчене Ф. Гагена
Скоро здобуває на вазі.

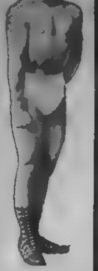

Я був завсїди худий... Я здобув ... фунти за 23 днї

Коли сотки мужчин і женщин ... хочете переконати ся ...

ЖОДИТЬ ЇСТИ І ХАМИ НА НАШ КОШТ

The Sargol Company 1234-h Herald Bldg Binghamton N. Y.

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.

Дошки, Ліски, Гонти.

Точно доставляєм. — Задоволене гаранту[redacted]

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Єдиний руський лікар зі старого Краю. Єдиний руський лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
Мешкає і ординує в власнім шпиталю 415 Pritchard Ave.
PHONE ... — — WINNIPEG, MAN

Спробуйте наш фонограф на 3 місяці безплатно.

$1. МІСЯЧНО

24 і 50 руських сьпівів безплатно.

[redacted] East 4th St., Dep 11, New York, N Y

Уважайте і не купуйте кота в мішку!!!
ВПЕРЕД НІМ У НАС КУПИТЕ
ДОЗВОЛИМО ВАМ НА 3 МІСЯЧНУ БЕЗПЛАТНУ ПРОБУ
ДОПЕРВА НАКОЛИ БУДЕТЕ ЗАДОВОЛЕНІ ПЛАТИТЕ ПО $1. Місячно

ІВАНА РУДЕНЬКОГО. D.
International Phonograph Co ... 106 E., Houston St. New York, N. Y

Всячина.

ПАПСЬКА КОНСИСТОРИЯ.

Папа відбув 26 мая с. р. тайну консисторию, в котрій взяло участь 21 кардиналів. Папа довершив номінацiї 12 італійских і заграничних епископів. Відтак відчитано папське бреве і булю. В місце помершого кардинала Орелії іменував папа камерлінгом церкви кардинала де ля Вольпе.

В промові, яку виголосив папа на консисторії, висловив наперед жаль з приводу смерти кількох кардиналів, відтак заявив, що консисторія відбула ся не лиш в ціли обсадженя опорожнених столиць епископських, але також місць в св. колегії. Опісля запримітив св. Отець з притиском, що теперішні часи приспорюють церкві богато журби, бо ширять ся всюди зарази злих наук, котрі намагають ся [illegible] віру і христіяньскі обичаї. Церква заражена майже що дня на атаки мужів, що її очернюють або виключають релігію з поміж дібр людської суспільности. Папа зазначив рівночасно, що не брак і сьвітлих хвиль та пригадав ювилейний обхід Константина. Дальше підніс св. Отець потребу загального мира, додаючи, що він можливий лиш тоді, коли заповіди справедливости і христіяньської любови вкорінять ся глибоко в людських душах. Папа вказав на вагу церкви для держави, чого тепер не доцінює ся і поступає ся з церквою так, наче-б вона не була творцем і матерью річий, в котрих головно складає ся культура і цивілізация. Та на людську невдячність не слід церкві зважати, бо се вже така її доля, що за добродійства збирає звичайно несправедливість. Папа закінчив промову предложенями що до іменования нових кардиналів.

ДЕРЕВЛЯНІ КАПЕЛЮХИ.

Вже не лиш пані мають привілей носити комічні і незвичайні капелюхи... Подібно як женщини, вкладають собі на голову рівні фантастичні новости, так тепер й мущини винайшли для себе дійсно високо фантастичний капелюх,... деревляний. Ся мода походить з Англії. Новомодний капелюх має вид спортової шапки, а є зроблений з лика. Має бути значно лекший, чим соломяний: не чує ся його майже на голові. Його носять вже богато молодих Англійців, а головно ті, що досі показувались на улицях Льондону без вільного накритя голови. І се є якраз найбільшою гордостию капелюшників, що зрадили тим помислом упадкови фабрик, бо в останних часах була сильно поширила ся мода ходити з голою головою не вошедо вже зовсім циліндрів, а найкращі капелюхи лежали тисячами без ужитку по складах, ожидаючи надармо покупців. Причиною сеї нужди капелюшників і фабрикантів капелюхів був померший король Едвард 7-ий, котрий зразу хотів впровадити в моду соломяний циліндер, а коли се всему не вдало ся, навіз звичай появляти ся на улицях без накритя голови. Тимчасом помисл деревляних капелюхів вже зараз від початку показав ся спасенний для фабрикантів і капелюшників. Їх опродають тепер сотнями, а навіть тисячами, раз задля їх надзвичайної легкости, а по друге й задля низкої ціни. Чи приймуть ся на довше, поки що ще не знати.

МОРАЛЬ ФРАНЦУСЬКОЇ ЖІНКИ

Французька урядова статистика міністерства торговлі за послідний рік констатує, що у Франції є богато більше зрадливих і невірних жінок, чим легкодушних мужів. І ся „жіноча зрада“ спричинює що року зростаюче число супружих розводів Коли в попереднім році занотовано судових уневажнень супружа 16.358, а розводів 3 072, то в минувшім році уневажнено 17.458 супруж, а розводів було 3.106. З тих всіх уневажнених супруж помирало ся 1.027. Найінтереснійші є причини сих розводів і цілковитого зірваня супружих зносин. В подавляючій части вносить просьба о розвід мужи з приводу зломаня жінкою супружої вірности. Всі просьби до суду йдуть головно від мущин. І так в статистичнім році, з якого виймаємо дати, вийшло від мущин близько 10 000 жалоб о розвід, від жінок всього 7 000.

Подібні відносини є також що до просьб о уневажнене супружа 2059 мужів на 1047 жіночих. Всі сі розводи припадають на 5—10 перших літ супружого пожитя Найбільше число невірних жінок припадає на жінки робітників. Число розводів в робітничій класі виносить 50 процент всіх розводів. Число розводів у купців виносить 15 проц., у урядників всього 8 проц

Число просьб о розводи на основі зломаня супружої віри є такі: 2430 просьб мужів на основі зломаня віри жінками, отже 12 проц. загального числа розводів і уневажнень супружа. Жінки в тім часі внесли таких самих просьб 1659, значить 8 проц. З сих цифр можна собі уявити, яку мораль має французька жінка і загалом супруже пожите Французів.

ЕСПЕРАНТСЬКА ПРЕСА ПРО ШЕВЧЕНКА.

В найповажнійшім і найбільшім есперантськім літературнім місячнику „La Revuo“, який виходить в Парижи, в 9 числі за місяць май появилася гарна стаття про Шевченка. В сій статі під заголовком „Sileta Jubileo“ шановний дописуватель пише: „Цілий український нарід, який тепер відроджує ся, сьвяткує столітні роковини уродин свого сина-великана, Тараса Шевченка. Сего сина, який збудив народ із довгого сну і вказав йому дорогу до свободи. Народивши ся в часі, коли здавало ся, що вже надійшла послідна хвиля для України, коли русифікация укр. народа осягнула свою мету, Шевченко своїми піснями збудив цілий нарід. Пісня його з початку мало кому знана — чим раз більшої набирала сили і мов вітер рознесла ся над українськими степами та землями. Шевченко в своїх [illegible] показав душу цілого [illegible] та його поневолене. Мимо 10-літної неволі, ніщо не зуміло зломити поета, бо до самої смерти лишив ся він вірним сином України Народив ся він звичайним кріпаком 1814 року, умирає 1861 року широко звісним по всій українській земли. Нарід не забув його і досі, та почав приготовляти ся до гідного відсьвяткованя ювилею. Однак прийшло ся відсьвяткувати його німо — в серцю, бо російське правительство заборонило все, навіть відправляти панахиди. А чому? Тому, що Шевченко се український поет, поет свого народа, що вже довгі століття стогне під російським „панованем“, яке гнете, русифікує, непозволяє в рідній мові учити ся та молити ся Російське правительство думає, що український народ забув вже свою славну історию, та чим скорше його русифікує, щоби в сей спосіб боронити „Неподільної Росії“. Гнобить найменший прояв укр. руху, та заразом і тремтить перед Україною, побоючи ся, що Австрия може своїм „карабіном“ освободить Україну. А се знов загрозило би її „неподільности“. — Як бачимо, автор говорить лише про російську Україну. В кождім разі ся стаття для нас досить цікава, тому й подаю її до відома ширшому загалу

З „Нового Слова“.

ОСТАННІ КАНІБАЛИ.

На полуднево західнім острові Суматра, [redacted] Голяндії, живе племя Батаків де канібалізм процвитає ще й нині, як перед многими століттями. Ще більше, канібалізм є тут навіть судовою карою Батаків називають для того справедливо останними канібалами. Вони зїдають не лиш ранених або вбитих ворогів, але також злодиїв і перелюбників. Засуд на смерть через зїджене відбуває ся зовсім поважно. На торжественнім засіданю суду доказує ся наперед вину злочинця, причім він може боронити ся; всі формальности заховують так строго, що коли примиром нема начальника села, засідане не може відбути ся. Присуд смерти виконують сейчас, копієм або мечем, без жадних попередних мук. Мясо печуть або великими кусниками, або краять на дрібні кавалочки і варять в горшках. В їді мусять брати участь всі односельчани а навіть найблизші свояки, кто опирає ся, сього приневолюють, а остаточно навіть вбивають і зїдають. Особлившим вдоволенєм вважає для кождого Батака, коли може зїсти свого особистого ворога. Нераз платять $50 до $60 за те, щоби бути запрошеним на зїджене ненавидженого собі ворога в сусіднім селі. Ненависть до ворогів є у Батаків так велика, що неодин вбиває собі зуб свого забитого ворога в палицю, аби за кождим разом, як ударне палицею об землю, рівночасно бив і свого ворога. Тому що людське мясо уважають ся ласощами, витворив ся у Батаків осібний тип мандруючих людців, котрі сейчас являють ся на місци, де лиш трафить ся яка нагода.

Дні сього канібалізму на Суматрі є однак почислені. Молодше поколінє вже з відразою глядить на сю практику своїх батьків.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціяльне лїчене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних
Лїпше і новійше лїчене сифіліса „606“ проф. Ерліха
Лїчене полового безсиля. Лїчене всяких складних хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.

Філії офісів ві всіх головних містах в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ І БРИТІЙ КОЛЮМБІЇ

Авторизований капітал	10,000,000.00
Капітал вплачений	7,000,000.00
Резервовий фонд	7,000,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймає ся від $1.00 і більше і дораховує ся процент від дня вкладки. Видає ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ — ВІННІПЕҐСКА ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave. — ... Еліс, Менаджер.
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Colony St

Затроєні Сірники.
За яких два роки не буде вільно купувати і уживати затроєних біло фосфорових сірників.
КОЖДИЙ ПОВИНЕН ПОЧАТИ УЖИВАТИ
EDDY'S
НЕ ЗАТРОЄНІ "SESQUI" СІРНИКИ
і в сей спосіб уникнути домашного нещастя.

International DENTAL PARLORS
STEMAN BLOCK, SELKIRK AVE. & ANDREWS ST.

— Найбільше модерний офіс в Канаді. —

Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за $5 00
Вставлене всіх зубів від .... $9.00 і вище
Наповнене зуба золотом від .... $1.00 і вище
,, ,, сребром від .... $0.50 і вище
,, ,, порцеляном від .... $1.00 і вище

Оператори, в Американьских і Канадийских ... Вінніпеґу ...
Відчинено від 9 рано до 9 вечер.
ТЕЛЕФОН ST. JOHN 2447
ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ

Спеціяльно на десять місяців.
Богато жидівських по за Новим Йорком не можуть завидіти нашого магазину
Тимто даємо можливість купити за $28 00 грамофон з 40 сьпівами, що давнійше коштувало $55.00

GREATER NEW YORK PHON. CO
306 310 Grand St. Dept. New York

Родимці!
Тепер дуже теж ШИФКАРТИ ... до старого краю або з старого краю до Канади ...
Alex Calder & Son
БАНКЕРІ.
663 Main St. Winnipeg, Man
П. А. КАРАКОЦЮК
в нас Український представитель.

[redacted] ФРАНКО.

ПАНТАЛАХА.

ОПОВІДАНЄ.

(Дальше)

VI

Першим завданем тої служби було: вислідити, яким способом доконав Панталаха тої своєї остатньої втеки. Директор поспішив до трупарні, щоб бути присутним при розлаганю трупа, а ключника післав зробити ревізию в казні

Був імлистий і понурий ранок, у казні було ще майже зовсім темно. Та про те Прокіп по відході ключника не лягав уже спати, але ставши на серед казні бавив ся довбаючи порізаними кусниками штаби о верхняк печі, що лежав перед ним обернений до гори крисами Нараз пригадав собі щось, кинув шматки штаби і скочивши ся з помоста плеснув у долоні та кинув ся до своєї постелі, застромив руку під тверду соломяну подушку, подібну до грубої, четверогранної паляниці, і почав пильно вишпорити під нею. Як же зрадував ся, коли під подушкою справді знайшов обі половини розрізаного і вищербленого срібного ринського, що їх положив там для нього Панталаха! Аж підскочив з радости, а його вибалушені очи заіскрились як у кота. Сів на тапчані і почав дзвонити тими блискучими цяцьками одною о другу, пускав їх щоб катулялись по помості і як дитина плескав у долоні, коли срібні плитки описували по дошці гарні однаковаті закрути та колісця.

Бавив ся так досить довго, та нарешті його запудила одностайність тої забави, а жолудок почав допоминати ся свого права. Була вже осьма, арештантам по нищих казнях роздавали снідане — рідку горохову зупу. Поклавши обі срібні кружечка на тапчані Прокіп притулив лице до вивітрини і наслухував, чи швидко кухарі наближать ся до нього Знав бідолаха, що йому його порцию дають звичайно на самім остатку, коли зупи в кітлі вже давно не стало і кухарі другий раз уже підливали теплою водою гущу з недовареного гороху та лушпиння, що була на дні, і розбовтали се при помочи великого мідяного черпака Правда, поки в казні жив Панталаха, подавали сюди снідане та обід на сам перед, арештанти дбали про свойого майстра, догоджували йому, то вже розуміє ся, що й дурний Прокіп при сьому мав ся добре. Але бідний ідіот мав коротку память, забув, що Панталахи вже нема в казні, не знав і не цікавий був знати, що стало ся з ним, почував лише голод та нетерплячку, чому се не приносять снідання?

Хвилю стояв тако притулений до дверий і слухав; далі почав крутити зубами і гарчати як пес, чуючи, що арештанти, розносячи снідане, не квапять ся до нього і розмовляють щось голосно на корідорі. Нарешті що сили почав гримати пястуками й ногами о двері. Якийсь час ніхто не озивав ся і не приходив, от том то Прокіп не переставав гримати до дверий чим раз сильнійше. Та нараз забрячала колодка, заскреготав замок, заступкали залізні ретязі при дверях казні, і Прокіп мов опечений відскочив від дверий Вони відчинили ся і війшов ключник Спориш у товаристві ще одного доворця.

— Чого гримаєш? — суворо запитав Прокопа Спориш.

— Я . я... ні — відповів Прокіп кулячи ся, мов для одержаня ударів. — Я .. я. спаю.

— Спиш? А хтож так до дверий гурко́че?

— Та бо я... я хочу їсти.

— А наїв ся-б ти смоли горячої, тумане! — крикнув другий доворець. — Повісити тебе варто, а не їсти тобі дати. А не міг ти з почи отак загримати до дверий, закім той злодій штаби на печи перерізував?

Спориш тимчасом кинув оком по казні і в першій хвилі побачив два срібні кружечка, покинені на Прокоповім тапчані Вхопив їх, оглянув і весь задеревів, від разу пізнав того самого срібного ринського, який він учора дав Панталасі, від разу догадав ся звязку сього ринського з утекою Панталахи.

— А се що? — запитав Прокопа, показуючи йому кружечки.

— Се моє! — крикнув плаксиво Прокіп і простягнув руки до блискучих цяцьок. — Віддайте мені, се моє!

— Твоє? А відки ти маєш се? Хто тобі се дав?

Прокіп отвирав широко розявлені рота, не знав, що відповісти на се питане. Пригадав собі острий наказ Панталахи і тремтів при самій думці про те, що сей „пайашко“ може виконати свою страшну погрозу, значить, може якимось чудом винести його з отсих мурів і занести до дому родичів, де його били, поштуркували та морили голодом і де йому було далеко гірше, ніж тут у криміналі

— Говори, хто тобі се дав! — крикнув йому над самим ухом доворець і скріпив своє питане сильним буханом, вимірении у Прокопові плечі.

— Ной йой йой! — запищав Прокіп, скулив ся як у перед і закрив лице руками.

— Ну скажи, скажи, хто тобі се дав. — мовив лагідно Спориш, знаючи, що строгістю від сього ідіота нічого не добє ся. — Скажи, не бій ся, нічого тобі за се не буде.

— Ага, не буде? — хлипаючи промовив Прокіп

— Я-ж тобі говорю, що тебе навіть пальцем не торкну ся

— Е, ні, я вас не бою ся, — мовив ідіот осьміхаючись ласкавістю Спориша.

— Ну, а когож ти боїш ся?

— Панталахи.

— Панталахи? А щож він може зробити тобі?

— Візьме мене звідси і занесе до тата.

Оба доворці розсьміяли ся на такий довад.

— Га, га, га! Чи бачив хто, чого сей дурень боїть ся! — мовив доворець. — То иньший утікає звідси, щоб дістати ся до дому, а сей боїть ся, щоб його хто не викрав із криміналу та не занїс до дому.

Але Спориш промовив по [redacted]

— Ну, ну, не бій ся, дурний Панталаха вже тобі не зробить нічого.

— Ага, не зробить? А ви по чім знаєте, що не зробить? мовив Прокіп обтираючи сльози рукавом.

— Бо його вже нема на сьвіті

— А деж він?

— У трупарні.

— А він там що робить?

— Що має робити, лежить. Хиба не знаєш, що зліз із даху і забив ся на смерть?

Е, а може він іще й з трупарні втече?

Знов засьміяли ся доворці над дурнотою Прокопа. але Спориш знав, що з ідіотом треба говорити його мовою, і мовив далі поважно:

— Не бій ся, звідтам уже не втече. Ще сьогодні прийдуть доктори, відріжуть йому голову, руки, ноги, ну, а без них то як же він утече?

Прокіп витріщив очи на ключника, мов не міг зразу йняти йому віри, а нарешті захихотав ся голосно.

— Гі, гі, гі! Будуть рівати Панталаху як кабана! І живіт йому розпорють?

— І живіт розпорють.

— А вжеж, а вжеж! Я сам тебе поведу. Лише скажи мені, хто тобі дав отсе?

Прокіп немов засоромлений похилив лице до земли і закрив очи рукавом.

— Я... я не знаю.

— Говори до дурня! — скрикнув доворець, виведений із терпцю тим глупим упором. — Чомуж не скажеш від разу, що Панталаха?

— Ну, скажи, скажи! — мовив Спориш. — Панталаха дав, правда?

— Панталаха

— Ну, так, то добре. А за що він дав тобі се?

— За що? За ні за що. За те, щоб я спав у ночи.

— Ага! А не казав тобі, щоб ти нікому нічого не говорив?

— Казав.

— А не казав тобі, відки він дістав сю забаву?

— Казав

— А відки? — запитав цікаво ключник. Він тремтів при самій думці, що Панталаха міг сказати отсьому дурневи, що дістав того ринського від Спориша. — Ну відки він дістав її?

— Від сьвятого Миколая.

— Що? Від сьвятого Миколая?

— Ну, так, — мовив осьмілений Прокіп. — Сьвятий Миколай прийшов до нього і мовить: „Не плач Панталахо! Били тебе пани за те, що ти втікав. Маєш ось тут ключове зіле, воно тобі всі замки відчинить, і ти знов утечеш“. А Панталаха прийшов до казні дуже веселий. На сам перед хотів мене зїсти, а потім розколов се на дві половинки і видобув відтам ключове зіле.

— Якеж то було зіле?

— О, гарне! Таке синенькє, а тоненько, а довге, довге. Тут у тім лежало скручене. А потім Панталаха мовить до мене „Дам тобі се, але щоб ти в ночи спав, нехай тут і громи бють, не сьмієш пробудити ся. І щоб ти не знав що чув або бачив, то не сьмієш чути ані бачити нічогісінько.“

(Дальше буде.)

На спродаж

два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицями $200 один. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера“.

Нові книжки і видання.

Нові видавництва Товариства „Просьвіта.“ Управа канцелярії тов. „Просьвіта“ прислала нам [redacted] нові томи „Руської Письменности“: III, 1 (456 стор) і 2 (512 стор.) В них поміщені є другім виданю твори Маркіяна Шашкевича і Якова Головацького та Николи Устияновича і Антона Могильницького, які в першім виданю були обняті одним томом Роздїл одного тому на два зроблено тому, бо тепер поміщено далеко більше творів згаданих письменників, особливо твори Шашкевича, що перше займали лиш 60 стор , заняли [redacted]мер 138 стор Дальше поширені твори Головацького із 103 стор. на 192, а Могильницького з 123 на 1[illegible] найменше є поширене у Устияновича, бо лиш о [illegible] сторін. Сей значний прибуток наступив в части через те, що тепер вийшли й писання, які при задруку першого видання не були ще знані і аж пізнійше їх відкрито. У Шашкевича прибули іменно: переклад Кородедвірської рукописи, два вірші історичного змісту, деякі прозові дрібнички і як зразок його прозової творчости (щоби мати як найповнійший її образ) дві проповіди, дві частини перекладу евангелий, один лист і де що з Читанки. У Устияновича доданий (в „Додатку“) вірш „Моїм друзьям, [redacted] в відкритих недавно буцім-то посмертних його писем подана лиш одна цікавійша своїм змістом Частина „Вспоминів,“ бо редакция „Руської Письменности“ не уважає сї вірші за автентичні. В першім томі подані ще як додаток твори Вагилевича (на 46 стор) і (на 66 стор.) деякі пісні Томи Падури: 15 „українок“ і 5 дум. Поміщене пісень сього польського поета мотивовано сим, що вони до недавна в яких півсотні літ співали ся скрізь та деякі співають ся ще й тепер в українських домах, що Шашкевич, Вагилевич і Могильницький цінили їх високо і що Падура є головний репрезентант тих многих Поляків, що писали по українськи. Згадані томи можна набувати по ціні 1 кор. 60 сот. в звичайній і по 2 кор. за том в красній оправі в канцелярії Товариства „Просьвіта,“ Львів, Ринок ч 10

Видавництво „Добра Новина“ у Львові випустило отсї нові видання

„**Звідки взяв ся чоловік?**“ Малий виїмок з дерева знаня. Написав Евген Гудайло. Книжка має 80 сторін, а 15 образками в тексті. По конфіскаті другий наклад. Сконфісковані уступи є зїмунізовані в австрійськім парламенті, так, що цїлість книжки нічо не стратила на вартости. Розвідка написана дуже живо, популярно та зрозуміло і читає ся з великою цікавостю. Такої книжки у нас ще не було! — Ціна 15 центів

„**Вода в природі**“. Написав К. Вільний. В сїй книжочцї говорить ся про се, яку важну роботу виконує вода в природі. Дуже цікаво написане. — Ціна 5 центів

„**Як повстав сьвіт?**“ Друге поновлене видане. З 13 образками. Про вартість сеї книжки та про її потребу вказує сам факт, що перший наклад в короткім часі зістав вичерпаний і треба було приступити до другого видання. — Ціна 10 центів.

„**Вставайте, кайдани порвіте!**“ — Збірник в сотні роковини уродин Т. Шевченка. (Зміст: Дмитро Макогон: Поклін Души великій (вірш); Т. Шевченко: Заповіт; А. Чернецький: Житє Тараса Шевченка; Т. Шевченко: Один у другого питаєм; О. Жихаренко: В добу кріпацької неволі (вірш); В. Темницький Почутє суспільної кривди у Шевченка; Микола Голубець: В Тарасове сьвято (вірш); Дм. Донцов: З приводу ювилею Шевченка; Т. Шевченко: Сьвіте ясний, сьвіте тихий; Михайло Яцків: Шевченко на портреті Л. Сірякова; Робітник: Ювилей Шевченка на російській Україні; Дмитро Макогон: Три жертви. В тексті поміщено 5 ілюстрацій). — Ціна 10 центів.

Серія переписних листків: 1. Тарас Шевченко, 2. Шевченко в 20 році житя, 3. Шевченко як козачок, 4. Шевченко в неволі, 5. Родинна хата Шевченка, 6. Могила Шевченка. — Ціна кождого переписного листка 2 цента.

Замовленя і гроші треба посилати на таку адресу

„Добра Новина“, у Львові, Сапіньского ч. 8
(„Dobra Nowyna“, Lemberg, Austria).

Населене Росії зростає щорічно, як подають часописи о 2,500,000. Тепер має Росія около 147,000,000 населеня.

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.

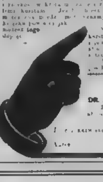

Czy jesteś dokniety

Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., F. 407 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

НЕВУВАЛА ОФЕРТА!

Наша редакція дістає послїдними часами дуже богато замовлень на „К. Ф.“ з обіцянкою присилати предплату з осени. Ми однак тепер за посилатою нікому часописи не висилаєм Та щоби дати спромогу і найбіднійшим предплатити в гору нашу часопись ми постановили посилати „Канад. Фармера“ до кінця року, т. є через шість місяців. кождому, що пришле нам 50 ц. Гроші можна посилати в одно-центових марках, або через почтов нот. Користайте отже з нагоди. Вона вже не повторить ся. Уважайте на нашу висше подану адресу. Адресуйте так

„Кан. Фармер“
до кінця сего року
лише за 50 ц.

THE CANADIAN FARMER · Box 3656 St. B. · WINNIPEG, MAN.

CANADIAN NORTHERN RAILWAY.
ЛІТНІ ПРОГУЛЬКИ
ДО СХІДНОЇ КАНАДИ і ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ
можна відбути їдучи зелїзницею до PORTH ARTHUR або DULUTH а так через
ВЕЛИКІ ОЗЕРА на NORTHERN NAVIGATION пароводах. HURONIC, HAMONIC і NORONIC (нові)

Дорога Canadian Northern між Віннїпеґом і Порт Артуром є сценічною дорогою до Озер. Пасажири їдучі через Порт Артур до Northern Navigation пароводів можуть дістати в Віннїпеґу перед виїздом каючі до степ румів і чекати на їду в їдальнім вагоні. Кондоравова їда і лїжко до спаня включаєсь в ціні тікету.

R. CREELMAN

НАЙБІЛЬША ВИПРОДАЖ ФОНОГРАФІВ.

$15. на легкі сплати **$1.** місячно.

SAUL BIRNS, 117 Second Ave., cor. 7th St., Dept. 23, NEW YORK N Y

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Вовк, собака та кіт.

Був собі мужик, мав собі собаку. Собака сей поки молодий був, то й стеріг хазяїна, а як зостарів ся, то хазяїн і прогнав його з двору. Ходив він собі по степу, ловив там миші, що попав те й їв.

У ночі перестрів того собаку вовк та й каже.

— Здоров був, собако!

Поздоровкались. Вовк і питає:

— Куди ти, собако, йдеш?

— Поки я молодий був, мене хазяїн любив, бо я стеріг його хазяйство, а як зостарівсь, то він мене й прогнав з двору.

Вовк питає: „Може ти, собако, їсти хочеш?"

— Хочу, — каже.

Той вовк говорить: „Ходім, я тебе нагодую".

Пішли. Ідуть степом, набачив вовк вівці, посилає вовк собаку:

— Піди, — каже, — подиви ся, що то пасеть ся?

Пішов собака, подививсь, вертаєть ся й говорить: „Вівці".

— Хай вони виздихають! Понабираємо за зуби вовни і не попаїдаємось, голодні будемо. Ходім, собако, далі!

Ідуть вони, побачив вовк гуси.

— А піди, — каже вовк, — подивись, собако, що то [illegible]

Той собака пішов, подививсь, вертаєть ся, каже. „Гуси".

— Хай вони виздихають! Понабираємо за зуби пір'я і не попаїдаємось. Ходім, каже, — далі!

Ідуть вони далі. Побачив вовк, — коняка пасеть ся.

— А піди, — каже, — собако подивись, що то пасеть ся?

Собака прибіг й каже: „Коняка".

— Ну, то буде наша, — [illegible].

Пішли до тієї коняки. Вовк так гребе землю, кротовину їсть, щоб розсердить ся. Тоді каже вовк

— А дивись, собако, чи в мене хвіст тріпоче ся?

Подивись собака „тріпочеть ся", каже.

— А тепер дивись, — каже вовк, — чи посоловіли в [illegible]чі?

— Посоловіли, — каже собака.

Тоді вовк як кинеть ся, як ухватить ту коняку за гриву, повав її, розірвав і їдять її в двох з собакою. Вовк молодий, то він наїв ся скоро, а собака старий, гризе-гризе й нічого не їсть. Поприбігали собаки й прогнали його.

Іде той собака і по дорозі найшов собі такого-ж кота, [illegible]ін — на степу ловить миші.

— Здоров, — каже, — коте! А куди ти, — каже — йдеш?

— А так блукаю собі. Поки молодий був, то робив у хазяїна — миші ловив, а тепер уже старий став, миші не побачу, — хазяїн мене не злюбив, не дає мені їсти і прогнав мене з двору; от оце й блукаю.

Собака каже: „Ну, ходім, брате коте, я тебе нагодую". (Це вже й собака хоче так робити, як вовк).

Ідуть вони в двох, побачив собака вівці та й про-[illegible]

— Вівці, — каже, — брате, подивись, що там пасеть ся?

Кіт пішов, подививсь і каже: „Вівці".

— Хай їх сей, та той забере! Понабираємо за зуби вовни і не наїмо ся. Ходім далі!

Ідуть. Собака побачив гуси.

— Піди, — каже, — подивись, братухо, що то пасеть ся?

Кіт пішов, подививсь, каже: „Гуси".

— Хай їм лихо! Понабираємо за зуби пір'я й не попаїдаємось?

Пішли вони далі. Ідуть вони. Побачив собака коняку.

— Віжи, брате, — каже собака котові, — подиви ся, що то пасеть ся?

Пішов кіт, подивив ся й каже: „Коняка".

— Ну, це, — каже собака, — буде наша, посидимо добре.

Почав собака їсти землю, зрить ся та й каже

— А дивись, коте, чи в мене хвіст тріпочеть ся?

— Ні, — каже кіт.

Собака знов гребе землю, щоб розсердить ся, та й знов каже

— А що, чи тріпочеть ся? Кажи, що тріпочеть ся!

Подивив ся кіт та й каже

— Трошки почав тріпотать ся.

— Трясем бісову коняку! — каже собака.

І знов почав собака гребти землю і питає кота:

— А дивись, брате коте, чи посоловіли в мене очі?

А кіт каже: „Ні"

— Е, та брешеш! Кажи посоловіли, — каже собака.

Ну, нехай посоловіли, кіт говорить.

Собака як розсердить ся, та як скочить на ту коняку! А та коняка як дасть йому копитами по голові! Він упав і очі витріщив. А котик як прибіжить та й каже

— Ой, братіку, як у тебе очі посоловіли!

ПОСТУП..

Росия ухвалила 500 міліонів рублів на маринарку, а аж 500..(пять сот) рублів на ширене тверезости — поступ!

НЕБУВАЛА НАГОДА ДЛЯ КОЖДОГО!!!

ПОТРІБНЕ ШИЛО.

[illegible]

Канадійські Вісти

BOX 3628 STN B WINNIPEG, MAN

[illegible]

Назва [illegible]

Почта

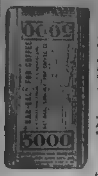

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Eal для кави.

[illegible]

National Chicory for Coffee Co.

Philadelphia, U. S. A.

На продаж у всіх штучних склепах

Одинока директна лінія

[illegible]

[illegible]

A. E. Johnson & Co.

1. Broadway New York, N. Y. | 300. First Ave., So. Minneapolis, Minn.

$75 ФОНОГРАФ З 18 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40

Пішлемо вам впрост з фабрики один славний GRAND OPERA говорячу машину і 18 руських сьпівів на 30 днів

БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.

По 30 днях, єсли вдоволені, можете його затримати в [illegible]

$2 МІСЯЧНО.

[illegible]

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.

44½ E. 7-th St. Dept 24. New York, N. Y.

НАША АДРЕСА:

„Canadian Farmer" Box 3656, St. B Winnipeg, Man.

ПРОЧ З БРИТВАМИ.

Наш порошок усуває сейчас волосе з твари, з бороди і деби не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Money ордер або в реджістрованім листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненєм, як его уживати.

Адрес. Dr. DELLINS,

55 Delancy St. New York, N. Y.

Потреба агентів.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474 є одиноким руским шпиталем в Канаді.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST JOHN 474

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ.

[illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛІ.

[illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ НЕДУГ

[illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ

[illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ:

[illegible]

◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

[illegible]

Руськ. виборцям під розвагу

(Докінчене зі стор. 2).

„Скорий зріст і розвій Західної Канади і [illegible] зріст богацтва в ріжних галузях бізнесу забезпечує добру будучність новозаложеному броварени. Більше як 45 процент населення в Західній Канаді прибуло до Канади з европейських країв і обчислено, що поверх 70 процент імігрантів походять з країв де пиво є загальним напитком.

Директори компанії посідають 18 алькогольних концесій в місті Вінніпеґу і з них компанія тягне великі зиски. Нема отже жадної обави що до будучности і збогачення сеї компанії.

Ми сподіємось виробляти 50 тисяч бочок пива кождого року по ціні $4.00 і спродавати по $10. за бочку, отже добрий зиск забезпечений".

Щобия ще більше розголосити свій бізнес — компанія розіслала друковані листи до ріжних бізнесменів вмовляючи в них щоб купували уділи, яких компанія має на 350 тисяч долярів. В тім листі між иньшим було й таке: — „Не включаючи персоналу та дирекцію остаєсь факт, що такі люди як Sir William Mackenzie, Sir Donald Mann, Hon. R. P. Roblin, Premier of Manitoba, Hon. R. Rogers, D. E. Sprague, і иньші закупили уділи на велику суму грошей, повинен переконати кождого що компанія має перед собою велику будучність".

Ну, знаєте вже чому Роблін боронить справу готелів, броварів? Тому, що він сам з готелів і броварів тягне величезні зиски, тому що є співвластителем найбільшого бровару в Манітобі. А наколи скасуєсь бари, так Роблін і вся консервативна братія утратить величезні суми грошей. Консерватистам ходить о їх власний бізнес і не диво, що виступають против скасовання бар. Сам G. R. Coldwell, міністер просьвіти, в парламенті дня 1. марта, 1912 р. боронячи справу готельників сказав: „Звичай пити при барі є засадою звичайної гостинности вложена в наші груди і ніхто по сьмій ані пробувати вирвати з людини сего найлюбимого імпульсу". (приводу до пітятики, зам Ред.)

І се говорить чоловік який стоїть на стороже просьвіти. Так чи не виступати проти таких людей, чи вони мають при уряді лишатись і на дальше? Ніколи! Се було-б ганьбою для виборців в Манітобі слиб в надходячі вибори не поперли своїми голосами партиї ліберальної, якій ходить о добро народу в повнім того слова значінню

Дальші точки платформи обговоримо в слідуючім числі нашої часописи

ДЕ Є Василь Гуска, з села Бабинець, повіт Борщів, Галичина. Хто би за него знав де перебуває, або він сам, зволить ласкаво написати до Semen Huska Black Lake, Que.

ЛІКЕРИ

Стара фірма котрій ще найкраща

Carey & Co. Ltd.

707 Main St.

Phone Main 1166., Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бізнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте свої замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити по найменше 20%.

[illegible]

—Ми засилаємо C. O. D —

[illegible]

МАРКЕТ ГОРОДИ! МОЛОЧАРСТВО! ХОВ ДРОБУ!

Купіть фарму в Springfield Gardens, три або пять акрів які находять ся дві милі на схід від Трансконa при дорозі Dugald. Першої кляси земля під управу огирків, бараболь, капусти, редькви і т. п. а ринком збуту зараз близько. Ціни тані і усліля легкі

Зголосіть ся до.

William Frank,

REAL ESTATE

409 McArthur Bldg. Winnipeg, Man.

За дрібні оголошеня, як пошукуваня за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00.

Уживайте Хованте Набудьте ROYAL CROWN Мило Купони Премії

Royal Crown мила суть найвисшої якости і даємо більше вартісні річи ніж яка иньша компанія мила.

Уживайте Royal Crown Soap.

Тут ілюструємо одну премію

ПРЕСЬВЯТА РОДИНА, на добрім папери, гарними красками, величина 16х20 цалів. Даром за 25 R. C Soap записвків Велике число иньш. образів

Напишіть по комплетну лісту премій містача ріжні премії. — Вона даром.

THE ROYAL CROWN SOAPS, Ltd.

PREMIUM DEPT. G. - WINNIPEG, MAN.

Tukema

T & B

папіроси

не клеєні.

ПРОДАЮ СТОР. Продаю стор і ресторант. В ресторанті є станції де може спати [illegible] осіб. Стор з ресторантом находить ся недалеко від зної стації лише дві хвилі ходу. Продам усе, з річами за штреги тисячі долярів. Половину грошей зараз, а решта на легкі сплати. Прошу зголошуватись особливо, письменно або через телефон. Pete Sadowy P. O. Box 623. Sudbury, Ont. Н-р телефону 803

ПОШУКУЮ ДІВЧИНИ доброї, інтелігентної, в віці від 20 до 25 літ, віна не вимагаю, та єсли посідає який маєток то також добре. Я маю 26 літ, замешкалий в Судбурі де власне маю свій стор і 7 лотів. Увесь мій маєток виносить 10 тисяч долярів. Інтересовані зволять зголошуватись залучаючи свої фотографії до Martin Ryll P. O. Box 623 Sudbury, Ont.

ПРОПАЛИ КОНІ.

Кінь сивий, років шість, на стегні, коло хвоста гуля. Кобила гніда, років девять, на чолі має знак сьвіздки. Пропали з фарми що 29 мая с. р.

Хтоб їх віднайшов і повідомив властителя, дістане відповідну нагороду. — F. Yadlcski, Narol P.O. Man.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 3-го Липня, 1914. — Winnipeg, Man. Friday, July 3, 1914. Число 27

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474 є одиноким руским шпиталем в Канаді

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ.

[illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ НЕДУГ

[illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ

[illegible]

◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

[illegible]

Наслідник австрийского престола зі своєю жінкою замордовані.

Морду доверших молодий, 18 літний студент Принцип, в місті Сараєво, Босні, дня 28 червня, в Неділю, коли Франц Фердинанд і його жінка їхали в поході улицями міста. Мордерци нагло прискочили до автомобіля, в який їхав архикнязь з жінкою і з автоматичного револьвера дав кілька стрілів вбиваючи обоїх на смерть на місце

Франц Фердинанд [illegible] Австро Угорщиною через послідних два роки, та мало про се хто знав. Тепер знова усі цісарські обовязки мусить заповнити [illegible] старець, цісар Франц Йосиф I. доки не поробить ся усіх приготовань до назначеня другого, нового наслідника трону.

А сим новим наслідником австрийского трона буде архикнязь Кароль Франц, син арх. князя Отона

Мордерця признав ся, що убив Франца Фердинанда за те, що він намірив прилучити Боснію і Герцеговину до Австро Угорщини

По котрій стороні буде побіда?

До провінціональних виборів в Манітобі лише тиждень. За [illegible] тиждень побачимо, перечитаємо вирок народу в Манітобі. За тиждень будем могли сказати: —„Правда побідила", або — „Варю горою". Наколи ліберали зістануть вибрані, се буде ознака, що народ хоче собою радити, що хоче примусової просьвіти, скасовання бар, рівного права для жінок, поліпшеня долі фармерів і робітників і т. др.

Противно, наколи консерватисти зістануть вибрані, так се буде сьвідоцтво що народ хоче бути і на дальше слугою Робліна, хоче сепаратних шкіл, хоче барів і марнованя своїх грошей і т. д. і т. д.

Консерватисти сиплять грішми, дають алькогольних напитків і сподіють ся в такий спосіб дістатись в силу.

Ліберали не дають ні одного ні другого, хотять перепровадити вибори чесно і так бути вибраними,

Питаніє отже хто побідить, чи гроші і алькоголь, чи чесність і справедливість.

Поживем, побачим

В Порт Артур зловлено живого муса який пливав по озері, недалеко елеватрів. За дозволом уряду в Онтеріо задержано муса в міськім парку в Порт Артур.

T. C NORRIS, провідник ліберальної партиї в Манітобі Будучий премієр Манітоби.

Кандидати на послів до провінціонального парляменту в Манітобі.

Тут подаємо назви виборчих округів і імена ліберальних кандидатів.

Виборчий округ	Ліберальні кандидати
[illegible]	JOHN WILLIAMS
[illegible]	J. W. WILTON
[illegible]	W. R. WOOD
[illegible]	G. J. H. MALCOLM
[illegible]	S. F. CLEMENT
[illegible]	T. B. MOLLOY
[illegible]	[illegible]
[illegible]	JOHN SHALE
[illegible]	Dr. [illegible] THORNTON
[illegible]	[illegible]
[illegible]	Dr. [illegible] HAMILTON
[illegible]	GEORGE WALTON
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] ARMSTRONG
[illegible]	JAS. W. BLEAKEY
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	T. C. NORRIS
[illegible]	[illegible]
[illegible]	WILLIAM CARRIERE
[illegible]	[illegible] DAVIDSON
[illegible]	GEORGE A. GRIERSON
[illegible]	VALENTINE WINKLER
[illegible]	WM. MOLLOY
[illegible]	[illegible]
[illegible]	JOHN GRAHAM
[illegible]	[illegible] McPHERSON
[illegible]	THOS. McLENNAN
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] McDONALD
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] ROSS
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] CAMERON
[illegible]	W. H. SIMS
[illegible]	GEO. McDONALD
[illegible]	Dr. GEO. CLINGAN
[illegible]	JAS. WILLOUGHBY
[illegible]	R. N. LOWERY
[illegible]	TOM JOHNSON
[illegible]	F. J. DIXON
[illegible]	[illegible] HUDSON
[illegible]	W. [illegible] PARRISH

Кандидати в [illegible] округах [illegible] ще не знані, бо там вибори відбудуть ся пізнійше

66 тисяч долярів кождого дня.

Консервативні шмати і агенти без перестанку кричать, що Сер Вілфрид Лоріер видав для залізничих компаній аж 40 міліонів долярів запомоги. Після їх опінії сам ліберальний ряд в Отаві дуже прогрішив ся, так, що люди не повинні вибирати лібералів до провінціонального парляменту в Манітобі.

Та тому, що вони не є на стільки чесними щоб сказати, скілько гроший дав Борден зелізничій компанії C. N. R. то ми про се [illegible] хочем коротко сказати

Теперішний консерват. ряд в Отаві, на чолі якого стоїть консерватист Борден, править краєм щойно третій рік. В першім році свого урядовання Борден дав C. N. R.-ови 10 міліонів, 325 тисяч долярів запомоги. Другого, т. зн. минулого року, Борден знова дав сій компанії 15 міліонів, 640 тисяч долярів готівкою. Сего року, перед кількома тижднями, той сам Борден дав C. N. R. аж 45 міліонів долярів запомоги. За три роки свого урядовання отже Борден видав C. N. R. ови не богато лише 71 міліон, 965 тисяч долярів.

Розділити сю величезну суму грошей на місяці через які Борден зістає в уряді, то вийде, що Борден кождого місяця видав з державної каси для C. N. R. два міліони долярів. На кождий день урядовання Бордена припадає $65,721 які видав C. N. R.-ови.

Наколи знова сю суму грошей розкинемо на населене Канади, то вийде що кожда душа дала C. N. R. десять долярів, кожда родина, пересічно, $50

Отже, виходить, Борден газдує в Канаді неаби як. Зичать в Льондоні гроші на ріжні краю, а гроші дає капіталістам, міліонерам, які про бідних робітників не дбають о стілько як пес о пяту ногу.

Борден збогачує міліонерів і консервативні агенти враз з їх пиатою „Канада" сьміють говорити, що правительство Бордена і Робліна є дуже добре і треба поперти їх о скільки мога.

І що ви на се, Впов. фармері і робітники?

До Українських виборців міста Вінніпеґу.

Вибори до манітобського парляменту відбудуть ся в Пятницю 10 July. Отже всі Українські виборці в виборчім окрузі North Winnipeg в день виборів повинні голосувати на ліберальних кандидатів

R. N. LOWERY і J. WILLOUGHBY

R. N. LOWERY

ВОНИ ЖИЮТЬ МІЖ ВАМИ ДОВГІ РОКИ І ЗНАЮТЬ НАЙЛІПШЕ ВАШІ ПОТРЕБИ

[illegible] вибрані на [illegible] свої [illegible] парламенті

R. N. Lowery і J. Willoughby хотять аби нитєстиш[illegible] прямого законодавства, хотять щоб народ рядив сам собою, щоб мав повну контролю над парляментом [illegible] за тим, щоб була звомовна система, щоб таку справу як скасованє бар віддати під

J. WILLOUGHBY

всенароднє голосуванє, щоб забезпечити долю робітникам в спосіб заведеня закона, на підставі якого робітники працювалиб лише 8 годин денно, і щоб робітники діставали властиве винагородженє за свою тяжку працю і т. ин.

Тямте, що се не обіцянки перед виборами, се точки ліберальної платформи і єсли ліберали зістануть вибрані то важнійші точки будуть переведені в житє

Не забудьте отже в день виборів віддати свій голос на ліберальних кандидатів **R. N. LOWERY і J. WILLOUGHBY**, яко своїх правдивих представителів в парлямент.

ЗАЯВА.

Позаяк серед теперішної політичної борби в Манітобі ріжні платні консервативні агенти уживають ложних, видуманих політичних аргументів проти ліберального правительства в Саскачевані і его становиска згідном шкіл по руських кольоніях сеї провінції. Хочу отсим коротко заявити:

1 Неправдою є, будьтоби ряд Саскачевану замкнув учительську школу в Реджайні!

2. Неправдою є будьтоби ряд сеї провінції прогнав руських лиг. учителів.

3. Неправдою є будьтоби правительство Саскачевану заказувало науку української мови в публичних школах по руських кольоніях.

За послідних сім літ я був і дальше я в тісній звязи зі шкільними справами в Саскачевані яко суперзайзор шкіл, тому можу отверто і правдиво заявити, що всі повисші політичні аргументи уживані тепер в Манітобі проти Саскачеванського ряду є крайно ложні обчислені лише на зловлене руських голосів для конаючої консервативної партиї в Манітобі.

З правдивим поважанем

Осип Мегас

Saskatoon, Sask. June 27 [illegible]

ДО КАНАДИ!

Ми продаємо шіфкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найліпші шіфи котрі відходять що тиждня.

Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають рівні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо як посилати. Спитайтесь людей тих що з нас вже посилали.

Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформації

Міняємо доляри на корони, продаємо марки крайові і канадийські. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.

К. ГЕНИК, управитель заграм. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер"
Редактор: [illegible]
Часопись для руського народа в Канаді, виходить [illegible] в Канаді і Злучених Державах на рік $1.50
до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3658 Sta. B Winnipeg.
Телефон [illegible]
The Canadian Farmer
CIRCULATION 8 000
Published every Friday at [illegible] Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Руським виборцям в Манітобі під розвагу.

В попереднім числі нашої часописи ми обговорили дві перші точки в платформі манітобських лібералів. Сього разу обговоримо дальші точки.

Третою точкою в ліб. платформі є: „Жіноча рівноправність." Зн. ліберали суть за тим, щоб жінки мали право голосовання і по користувались законами краю на рівні з мущинами. Надати жінкам рівноправність не є нині щось дуже нового. Не ліберали перші, що хотять аби жінки мали право голосовання і т. п. Жіноча рівноправність істнує в иньших краях вже від ряду літ і показалось, що така рівноправність має свої добрі наслідки. Наведемо зараз

Де є жіноча рівноправність.

В Австралії закон жіночої рівноправности істнує ще від 1901 року. Там жінки на підставі того закона, є управнені голосувати при кождих виборах, бути вибраними до урядів і т. и. Словом жінки в Австралії мають ті самі права що й мущини. Неладу проте там [redacted]

В Новій Зеландії жінкам надано рівноправність ще в 1893 р. І в часі перших головних виборів, які відбулись 1895 р. вісімдесять процент жінок що були вписані на виборчій лісті голосували. Вислід рівноправности є вдоволяючий.

В Фінляндії жіноча рівноправність заведена в 1906 р. Там як мущини так і женщини мають право голосовання наколи покінчуть 24 роки житя. В фінляндськім парляменті на 200 послів мущин, жінки мають 14 послів, жінок.

В Норвегії надано жінкам рівноправність в 1909, але вона була досить ограничена. Доперва в 1913 р. закон змінено так, що жінки [redacted] рівні з мущинами

В Денмарк ухвалено закон рівноправности в 1912 р. однак в житє увійде доперва сего року.

В Злучених Державах закон рівноправности найбільше поширений. Тут подаємо стейти де жінки мають право голосовання і від коли.

Wyoming	від 1869 року.
Colorado	„ 1893 „
Utah	„ 1896 „
Idaho	„ 1896 „
Washington	„ 1910 „
California	„ 1911 „
Oregon	„ 1912 „
Kansas	„ 1912 „
Arizona	„ 1912 „
Illinois	„ 1913 „
Alaska (теріторія)	від 1913 р.

Без сумніву закон жіночої рівноправности в Злучених Державах значно поширить ся в надходячі роки, помимо того, що вороги невпинно працюють аби до сего не допустити. Якіж то вороги? Готельники, броварники й усі що провадять бізнес алькогольними напитками. Чому? А тому, що жінки маючи рівноправність, маючи право голосовання, голосують проти бар і касують їх. Прим. в стейті Ілінойс, де жінки мають право голосовання скасували о. р. одинайцять сот бар. В Каліфорнії заслуга жінок в тім що там правительство ухвалило закон що дітий малолітних не вільно приймати до тяжких праць, що для дітий, укараних за який злочин, або дітий сиріт, заложено відповідні школи де вони дістають потрібне виховане й виходять на людий корисних для суспільности; що публичні шкільні учителі дістають на старости літ пенсію; що торговля дівчатами не має тепер там місця і що назначено комісію, яка заопікуєсь жінками шукаючі заняти і т. др.

В Колорадо, Арізона і Орігон жінки зробили те, що в арештах заведено много змін, арештантам платить якусь суму грошей за роботу, й по випущеню арештанта з арешту подаєсь йому поміч.

В Вайоминг в парляменті засідає трох послів, жінок, в Колорадо дві жінки в парляменті а одна в сенаті, в Юта три жінки, в Вашінгтоні дві

Минають ті часи, коли жінку уважало ся за щось нижшого від мущини, усі цівілізовані народи надають жінкам рівне право, рівноправности для жінок домагають ся в иньших провінціях в Канаді як ліберали так консервативи, та в Манітобі Роблін зі своєю партією не хоче ані чути про рівноправність жінок. До сего він подає от такі причини

„Жінки маючи рівноправність не будуть пильнувати дому, дітий, будуть розводитись з своїми чоловіками, в краю буде цілковитий розстрій, непорядок і т. и. Можливо, що я народив ся скоро, але я ніколи не згоджусь на се, щоб жінки мали право голосовання на рівні з мужчинами.'

Робліна вторують і наші „патріоти." „Проч з жіночою рівноправностю" — кричать они. Розумієсь, що Роблін має великі причини противитись рівноправности жінок, бо-ж він співластителем бровару, а що зробили жінки в Ілінойс з броварами? Отже боїть ся стратити „доброго бізнесу."

Та чому властиво противлять ся жіночій рівноправности прим. „незалежні патріоти," се таки дуже дивно. Ще перед роком „Укр. Голос" розпинав ся за рівноправностю жінок, а тепер, перед виборами, каже „голосуйте, Братя на консервативну партію" — бо та є проти жіночої рівноправности. Такою отвертою заявою „Укр. Голос" на че й каже. „Ми — одинока поступова часопись в Канаді, ступаєм в слід канадийцтва, і такого деспота як Роблін ми тримаємось міцно, за се нам платить гроші, а грошей нам й треба. Що нас нарід обходить!.. Та про них більше иньшим разом.

Четвертою точкою в платформі є: **Пряме законодавство.**

Насамперед запитаємо, що є пряме законодавство? Безперечно, многі вже знають, що се таке те пряме законодавство, бо читали про се в нашій часописи, читали і в „Укр.Голосі," ще минувшого року. (коли ще був за сею справою, тепер він є проти прямого законодавства, бо Роблін так йому каже.) Не зайвим однак буде оли ми тепер, бодай коротенько скажемо і пояснимо сю справу знова.

Отже пряме законодавство означає жадане самому народови власть приймати або відкидати ухвали ухвалені законодавчим тілом. Приймати — коли добрі, а відкинути коли не добрі або некорисні ті ухвали

Пряме законодавство се новий спосіб віддана людям сили, яку відібрано їм в минувшині короною, льордами, грабями а в решті парляментами...

Пряме законодавство надає людям силу правити собою. Маючи закон прямого законодавства, люди мають цілковиту контролю над правительством.

Пряме законодавство се оруже на монополі, трости і капіталісти, які своїми грішми підкуплюють правительства і ті ухвалюють для них корисні закони; се оруже, яким народ може безпечно боронитись перед своїми злидними.

Пряме законодавство має місто Вінніпег, мають муніціпали. І чи зле їм з ним? За хоче рада міста позичити на яку ціль кілька міліонів долярів, самі радні не переводять сеї справи, але віддають ї під рішене цілого населена міста. Єсли більше людий заявить ся за тою позичкою то рада міста гроші позичає, а єсли ні то справа єк упчена. Так само дієсь в муніціпалах. Ми знаєм оден примір, що в муніціпалі Е. консілмени ухвалили позичити 25 тисяч на будову доріг. Сю справу однак дали під голосоване податковців І ті заявились остро проти такої позички. Грошей консілмени не могли позичити. І се було добре, бо муніціпал ніколи не міг би був позбути ся сеї позички, люди булиб платили процента від позички через довгі літа.

Та чи й но се. Є богато ріжних справ, які віддаєсь податковцям до рішена. І податковці з такого права вповні вдоволені. Вони мають контролю над консільманами. А чому не моглиб люди мати контролі над провительством в провінції? Чиж тут зло? Маючи в провінції закон прямого законодавства, народ не допустив би до того, щоб правительство робило з народними грішми що захоче і як хоче. Єслиб в Манітобі було пряме законодавство так Роблін був би не купив телефону переплачуючи компанії поверх міліон долярів більше як телефон справді вартував, не купив би був елеваторів, на яких страта виносить на сотки тисяч долярів. Словом маючи пряме законодавство народ не робив би після волі одиниць, кількох міністрів, а одиниці, міністри робилиб так як народ хоче; народ тоді не був би слугою Робліна, а Роблін був би слугою народа

Та консервативи з Робліном на чолі боять ся прямого законодавства як [redacted] дитина бійки, як злодій поліцмена, як чорт свяченої води Вони знають, що як би було пряме законодавство то тоді вони не моглиб урядувати на свою власну руку; знають що тоді служилиб людям, а не люди їм. А сего вони не хотять.

Де є пряме законодавство.

Пряме законодавство є в Швайцарії і там правительство найліпше від усіх правительств в сьвіті. Про всякі коррупції, політичні надужитя там не може бути й мови. Народ вибирає послів сьвідомо і чесно. вибрані посли поступають після волі людей, а не після волі якого там міністра як се дієсь прим. в Манітобі чи й якій иньшій провінції де нема закону прямого законодавства.

Дальше пряме законодавство є в многих полудневих стейтах Злуч. Держав. Принціп сего закона принятий в більше чим 40 стейтах Найліпше досьвідчене в прямім законодавстві має населене в стейті Орігон. Там, як майже всюди де пряме законодавство війшло в житє, народ ніяк не згодив би ся на се щоб позбутись його, не згодив би ся на се, щоб вибирати послів на чотири чи пять літ і не мати над ними жадної контролі. Там прим. в парляменті ухвалено було 20 законів в протягу кількох літ та коли віддано народови під голосоване то народ приняв лише 10 і ті стали правосильними

А кілько законів народ в Манітобі відкинув би наколиб віддати їх під всенародне голосоване, наколиб було пряме законодавство.

Хто хоче прямого законодавства

Консервативи говорять, що пряме законодавство се вимисл лібералів і лише вони одні його хотять. Що се брехня сейчас переконаємось

В Манітобі за прямим законодавством заявились: —

Методисти на своїй конференції.
Трейдс енд лейбор консіл.
Ґрейн Ґроверс Ґрейн Асоціяция
Пресвітеріяне на [redacted] конференції.
Ройл Темплерс.
Ґуд Темплерс.
Сінгл Текс Ліг.
Политекал Іквалеті Ліг.
Робітничі Кандидати.
Незалежні Кандидати
Руські делегати на ліб. [redacted].
Ліберальна партія.

На конференції методистів були представителі усіх методистів в Манітобі, поверх 50 тисяч душ.

До „Трейдс енд Лейбор консіл" належать усі ремісники і робітники в Манітобі.

Ґрейнс Ґровер Ґрейн Асоціяція се виключно фармерська орґанізація і до неї належать фармері в числі кількох тисяч.

Ройл і Ґуд Темплерс числять кілька сот членів, студентів прав.

Пресвітеріяне в Манітобі числять около 70 тисяч душ.

Сінгл Текс ліга се сильна громада людей, видає свій місячник, який розходить в много тисяч примірниках.

Политекал Іквалеті Ліг також велике товариство, союз, числить кілька тисяч членів.

Много иньших товариств, сотки тисяч иньших людей суть за тим аби завести закон прямого законодавства. Сказати 90 процент населеня в Манітобі хоче прямого законодавства.

А хтож не хоче?

Сер Родмонд Пейлен Роблін і його кандидати, готельники і броварники та власителі нічних пляцків клюбів. На кінци побачимо, що й наша „безпартійна" часопись „Український Голос" також не хоче прямого законодавства. Говорим се на тій підставі, що „Укр. Голос" попирає конс. партію.

Одиниці, що хотять служити народови — хотять прямого законодавства. Одиниці, що хотять правити людьми, бути босами над людьми — не хотять прямого законодавства

Впов. виборці! Візьміть се все під розвагу і постановіть: вибрати посла, який би служив Вам, чи посла, якому Ви мусілиб служити йому. Чи хочете щоб народ рядив сам собою, чи, щоб кількох політикерів рядило народом? Вибирайте. Ваша [redacted]

Пятою точкою в ліб. платформі є:

„Безпартійна адміністрація справедливости і т. ин."

Про сю справу далось би сказати дуже богато. Ми віримо однак, що про те як урядує Роблін знає дуже добре кождий, хто лише хотів знати, і над сею справою не будемо широко розводитись. Загально се признано, що теперішна адміністрація Робліна є наскрізь партійна і не справедлива. Доказів на се богато і люди мають їх в себе. Взяти лише під розвагу вибори, в який спосіб консервативи перепроваджують їх уживаючи грошей, алькогольних напоїв та ріжних обіцянок. Подивім ся, що вони роблять тепер, прямо сіють грішми, лиють горівку, мов ріками. А що вони зробили в часі головних і доповняючих виборів в Mc Donald, Gimli, Beautiful, Plains, Russel, і St. Andrews & Kildonan? В Macdonald заарештували кількох ліберальних робітників і по виборах випустили на волю не найшовши на них жадного злочину. В Gimli на вибір консервативного посла Тейлора, Роблін видав поверх 93 тисячі долярів з провінціональної, народної каси. В Beautiful Plains, в 1910 р. консервативний посол Howden дістав вибраний на посла в безправний спосіб. В Russel консервативи прямо по злодійськи зробили послом консервативна Bonycastle. В St. Andrews & Kildonan дістав вибраний конс Монтеґю силою підкупства та масою обіцянок, яких й доси не сповнив.

Щоби належито представити Впов. виборцям злу адміністрацію Робліна то ми зачнем від початку. Зачнем від фінансових справ

Довг Манітоби.

По кінець листопада, 1913, довг Манітоби виносив около 17 міліонів долярів т. є $16, 995 590.

На яку ціль ті гроші були позичені

На закупно телефонів 3 міліони, 399 тисяч, 853 долярів. На будову телефонів 4 міліони, 190 тисяч, 472 долярів. На закупно і поправу елеваторів 2 міліони, 825 тисяч долярів. На телефони і елеватори позичено отже більше як десять міліонів долярів. І питане, чи провінція скористала з закупна телефону і елеваторів? Ні. Найперше те, що Роблін заплатив за телефони поверх міліон долярів більше як телефон в дійсности вартував. Друге те, що — від коли телефон закуплено, то Роблін заявляв, що наколи телефон перейде на власність провінції то ціни за ужиток телефону опадуть до половини. Та сего він не зробив й доси. Доходів з телефонів провінція не має жадних, хиба на стільки, що лишаєсь троха грошей на його удержане. Щоб виплачувалось про се не може бути й бесіди.

На елеваторах провінція стратила около сто пятьдесять тисяч долярів.

Сю справу можна пояснити так: Фармер позичив пять сотон долярів на закупно пару коней. Оден кінь згинув в кілька неділь не заробивши нім ані кілька долярів. За него отже фармер мусить заплатити — скажім — півтретя сотки і гроші почислити як страчені. Другим конем хоч робить яку роботу то з зарібку лишаєсь стільки, що може купити йому вівса та сіна. Отже яка користь фармерови що за позичені гроші купив пару коней? Така сама як з закупна телефонів і елеваторів в Манітобі. Користи ніякої, а довг треба [redacted]

Довг Манітоби збільшаєсь з кождим роком. На будову нового парляментарного будинку маєсь видати в сім році три міліони, на будову добрих доріг (?) маєсь видати півтретя міліона долярів. Сі гроші треба вичислити до довгу, бо в касі готівки нема і їх мусить ряд позичити. Доходу за 1913 р. було 5 міліонів, 788 тисяч і 69 долярів, а розходу було 5 міліонів, 314 тисяч і 848 долярів. В касі отже лишилось всего троха більше як 400 тисяч долярів. Не злий і се дохід, але тут мусимо знати, що 323 тисячі долярів доходу було лише з розпродажі земель, а сей дохід лише тимчасовий. Що більше 400 тисяч не вистає навіть на заплачене самого проценту від затягненого довгу.

Марнотравство Робліна.

З повисшого кождий добре може переконатись якого провінція має ґазду, як тратить народне добро, як залазить в довги і т. п. Тут вное подамо кілька фактів, які наглядно вкажуть на марнотравство Робліна.

За цілий час свого урядовання Роблін продав один міліон, 607 тисяч, 933 акрів публичної землі за 6 міліонів, 158 тисячі 950 долярів. Пересічна ціна за акер виносить $3.63. А чому так таво опродав? Тому, що ту землю закупили похоплі Робліна. Вони зараз перепродували ту землю і брали пересічно по сім і більше долярів за акер. Ясно отже як на долони, що провінція

(Докінчене на 5 стор.).

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЛЯ і Ко.
ОГОЛОШЕНЭ!
Шіфкарти з Европи до Вінніпегу лише $40.
і то на найліпші почтові шіфи.
Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути вищі.
Виготовляєм староправні документа легалізовані ц. к. Конзулятом а іменно: — контракти купна і опродажі, повномочія, перепроваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільнення від вправ військових і т. п. як рівнож виробляєм ріжного рода тутешні документа, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей сьвіта, купуємо і опродаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальности.
Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпегу
J. G. KIMMEL & CO.
834 Main St. Телефон: St. John 2003 Winnipeg, Man
J. G. KIMMEL, нотар

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріяльне в Вінніпегу.
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible] процеси в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, повномочія і всякі інші документи старо-краєві і Канадійські
ПРОДАЄ шіфкарти на всякі кораблі, а їзда море тілько 6 до 7 днів.
МІНЯЄ І ВИСИЛАЄ гроші до всіх частей сьвіта скоро і безпечно.
ПРОДАЄ і КУПУЄ грунти в старім краю і Канаді, а також [illegible].
В всяких справах і клопотах удавайтесь до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
641 Main Street Winnipeg, Man.

ARTHUR M. DOYLE, L. L. B.
Адвокат, Повновласник, Нотар, Комісіонер, Оборонець в цивільних і кримінальних справах і т. п.
В. Н. КОЛІСНИК переводить на англійську мову.
Визичаєм гроші. — Асекуруємо від огню.
ФІЛІЯ 903 MAIN ST WINNIPEG, MAN.
Phone MAIN 913 & ST JOHN 1954

Др. Б. ГЕРЖАБЕК.
Оден руський лікар зі старого Краю. Оден руський лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
Мешкає і ординує в власнім шпиталі 415 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 — WINNIPEG, MAN

Дописи.

Сіфтон, Ман.
Хвальна Ред „К.Ф."

В Консервативній шматі „Канада" 23 ч. на другій стороні містить ся стаття де пишесь що зробив консервативний ряд за послідних 14 літ свого урядовання.

Цу і хто б тих панків не знав, що вони за час свого урядованя „сотворили" то може і повірив би брехливим наймитам Робліна. Але справа стоїть інакше, кождий фармер бачить, що консервативна шмата бреше, бо ряд Робліна се ряд якого трудно найти в якім другім краю

Хвалять ся консервативи телефонами О, телефони се велика благодать для населеня в Манітобі. Перед закупленем телефону консервативи кричали що як вони дістануть то ціна буде о половину низша, а показалось що вони ще більше беруть як компанія. Поминувши вже те, що ряд переплатив компанії більше як міліон долярів. А чиї се гроші? Народні, гроші фармерів і робітників. Ряд Робліна робить з народними грішми після своєї власної волі. А сего не булоб як би було пряме законодавство, якого хотять ліберали

Лише дальше про добрі дороги. Справді консервативний ряд видав величезну суму на будову добрих доріг, але тих добрих доріг ніде нема. Булиб, наколиб консервативи дали гроші на сю ціль не лише перед самими виборами а все. А так то гроші заберуть консервативні поплечники і доріг ніде нема. Дороги се консервативна лапка на наші голоси, якою вони ловили голоси через довший час, та сего разу ся штука ні не вдасть ся, помимо того, що на справу будови добрих доріг призначили аж півтретя міліона долярів. Се ж ті гроші, гроші цілого манітобського населеня а не Робліна. Роблін не дає своїх грошей на будову доріг між фармерами „френдов" Робліна мав час робити дороги через цілих 14 літ. А де вони є? За кого ж ви консервативи маєте той народ, що в так підлий спосіб хочете здобути їх голоси? Не вийде вам задурювати нас, ті часи вже минули. Колись і Федька люди слухали, а тепер де піде тай в него всі в кулак сьміють ся. Кождий знає, що він приятель всіх людей, з вінніпеських готелів.

Консервативи дуже хотять аби люди в Сіфтоні голосували на консерватистів і від консервативних агентів аж роїть ся у нас. Та нічого нови тут не вдіять, день 10 липня покаже нехотячи фармері все скоштувати бути знарядом консервативи і їх поплічників або своїми панами, людьми в повним того слова значіню. Тут фармері говорять, що консервативи не дістануть ні голосів ні за дороги, ні за гроші ні за горівку, ні що, бо досить вже того консервативного урядовання. Кождий виборець дасть свій голос там де сам схоче, а не там де скаже Федько Консервативний ряд тримав сего разу аж носом запере...

Робітник.

Етелберт, Ман
Хвальна Редакціє

В нас час тепер горячі Здав-би ся дощ, а ту чось его нема. Замість дощу то в нас повно тих консервативних агентів. Агітують, брешуть, крутять правдою на всі боки як гарбар шкірою, але однаково робота їм добре не йде. Люди не конечно хотять вірити крутарам консервативним, вже переконались де правда а де ні. Трафляють ся деякі темні одиниці, що вірять тим конс. песикам, але їх тут небогато.

Найбільше туманять людей двомовними школами. Кажуть ті конс. долярохапи, що ліберали знесуть нашу мову, хотять нас Русинів змести з лица землі. Але се їх лише така лапка на руські голоси, бо нашої мови предцінь ніхто не в силі скасувати єсли ми не скасуєм, нас ніхто не знищить єсли у нас буде єдність А єсли ліберали виступають проти учителів-партачів то мають повну до того рацію. Нам треба добрих учителів, а не таких, що й самі не знають що вони є

Хвалять ся конс. добрими дорогами. Мають чим хвалити ся! А хибаж дороги нам не належать ся? Хибаж конс. робить нам яку ласку чи що? Ми платимо податки і дороги нам належать ся, та за них ми зараз не повинні віддати свої голоси Се стид і ганьба. Як-же се розумієте. Єсли Іван Олексови позичить десятку і Олекса скаже: „Як підеш зо мною робити пять днів то я віддам тобі твою десятку"

то чи тут є яка справедливість? Нема. А єсли консервати дають гроші на будову доріг і кажуть щоб за них люди віддавали свої голоси на них — то чи є справедливість? Лише хай добре Впов. виборці розберуть сю справу і хай не йдуть на сліпо за конс. агентами. Помо того, аби вони потім сьміялись з нас і казали, що вони вибрали посла а не люди. Покажім вже раз панове фармері, що нас, наші голоси консервати не купують за ніякі гроші, а тоді аж доперва будуть з нами рахувати ся. А так що, будуть все казати, що ми худоба, бо за яку будь обіцянку йдем за ними як вівці на зарів. Не треба бути легковірним в розбирати річ здорово і робити після свого розуму а не після чужого

Вже час зломити карк консервативному правительству, час щоб ми мали право рядити своїми справами сами, а не щоб консервати робили що хотіли без нашої відомости. В день виборів віддаймо свої голоси на лібераль!

Фармер.

Калґарі, Алта
Хвальна Редакціє —

Прошу помістити моїх пару слів в осторогу русинам котрі заїхали до сего краю з ціли поправлення своєї долі. Головно звертаюсь до тих що мешкають в Алберті. В сій провінції снують ся поміж наші люди якісь агенти і видурюють гроші на лоти. Імена тих агентів є Піт Стечишин і Н Манилюк. Вони мають якісь подерта мапи, і продають лоти кажучи, що там буде велике місто і т. ин. А вони лише коби видурали гроші тай ні чутки по собі не дають. Отже стережіть ся брати, не дайте ся ошукати. Єслиб які агенти прийшли до вас і казали купувати лоти, спитайте ся їх

А. Бойчук.

Фішер Бренч, Ман
Хвальна Ред. „К. Ф."

Прошу помістити на сторінках нашої дорогої часописи залучену допись п. н. „Консервативна горівка в русі."

Незайвим також буде згадати, що нашу околицю відвідав ліберальний кандидат на посла п. S. Sigfusson і дня 16 червня відбув ся величавий мітінг, де всі присутні фармері заявили як оден поперти его при надходячих виборах. П. S. Sigfusson є фармером через 27 років, тож можем собі представити его початкове житє на фармі, коли не було ще ні желізниці, ні містечка, ні жадної комунікації. П. Sigfusson знає долю і недолю фармерів, знає усі потреби наші отже такого представителя в парляменті нам й треба.

Що-ж до Е. і L. Taylora консервативного кандидата то він про фармерське житє нічого не знає, він лише знає нас тоді як ему треба наших голосів. Але верну до річи.

Консервативна горівка в русі.

Дня 20 червня о. р. приїхав на нашу кольонію Фішер Бренч посіпака конс. партиї і привіз чеки кільком людям з радше конс гайдукам Не забув також привезти з собою т. зв. консервативної горівки яка сейчас другого дня т. є. в неділю 21 червня пішла в рух.

Наперед вже зазначу що то, що нижше пишу, бачив на свої власні очи.

Отже наколи розійшла ся чутка, що до нашої околиці загостили чеки з краю вівчами і горівка, так сейчас на те місце побігли два підлизачі консервативної партиї, а то Никола Ґеник з двома своїми братами і Михайло Покуляк з одним братом. Усі вони добре потягнули тої „священої" і той, що привіз чеки повалив ся непритомний де сидів, а прочі зачали показувати консервативну політику. Зачало ся з того, що оден консервативний гайдук дістав найбільшу вістку, бо щось аж $78, а кільком людям дано всего $20. Се дуже обурило других і почали уїдати на себе як ті собаки, що коло одної кістки находять ся. Се було в сторі. Сторник чемненько випросив „червоних когутів" на двір і тут доперва почала ся сцена. Били ся до безтями, обкровавлені кидали ся оден на другого як ті найдикіші звірі Той-же, що дістав найбільшу вістку мав до оборони лише одного брата, отже оборонятись не міг і утік до стору. Ті-ж не хотіли як будь справитись з „вороном" і почали добувати ся до стору. Та старший вже віком чоловік почав їм представляти, що се не гарно і Французи, яких було ту велике число, будуть [redacted] нас за нарід -некультурний, підлий а навіть і дикий Такі щирі слова розюшені консервативні джеки не приняли щиро, як люди, але вони накинули ся на того чоловіка і вищали ся над ним по звірськи.

От таких людей консервативи ставлять на своїх гайдуків, а навіть наділяють їх своїми „джабами." Приміром П. Ґ. не є собі простим джекманом, він занимає становиско яко „Constable" в нашій околиці. Сю позицію дістав за те, що добре конс. сподні чистив...,

З найбільшою вісткою се М. П—к. Він підняв ся вирубати канадом ліса куди мало робитись дорогу. Той ліс люди вирубали за 20 долярів, а він — яко фармар — взяв аж 78 долярів. От яка справедливість.

Для нас з того наука. Дивіть ся, дорогі Братя, куди йдуть гроші, які консервативи дають на будову доріг то йдуть просто в кишені конс. гайдуків. І чи так має бути на дальше? Братя, не з агітаційний спосіб, але щиро, по братньому відзиваюсь до Вас. Час такій господарці конс. ряду зробити конець. Оно-ж те саме тут робить ся що й в Галичині лихи робили. Там одиниці за дрегаі, за горівку продавали наш нарід польским магнатам і ті мали нарід за худобу, з ним зовсім не числили ся, для них ухвалали права якім подобали ся, тож ті бідні люди мусіли стогнати в лядском ярмі А чи думаєте, що ту консервати інакші від лихів в Галичині! А от візьміть новий натуралізаційний закон, який ухвалено в парляменті в Отаві, і який був вже публикований в „К. Ф." і иньших газетах, крім консервативної шмати „Канада". Сей сильце на нас, на него вони нас усіх поладнають і будуть тримати як тих воробців. Се такий закон, що ти бідний, руський фармерю, хоч з'орав свою фарму плужком — поперек не раз вже сто разів, а як не будеш вмів добре англійського язика тай патенту на ту фарму не дістанеш

Отже Братя, надходить пора коли ми маєм показати, що ми народ, що нас за горівку конс. не купить.

.Фармер.

Попас Лейк, Саск
Хвальна Ред. „К. Ф."

Читаю Вашу часопись вже довший час, а ще не надибав дописи з Попас Лейк. В „Канад. Русині" то вже було скілька дописей з сей околиці. От в 21 ч. тої часописи є допись від заторого пана Д. Творжевського. І я нічого не писав би против него як би він не був двоязычником. Аго публично заявляє, що є противником всякої партиї, а сам консервативним хрущем аж по уха Пише в тій дописи, що тут був ліберальний агент. І чудо як такий безпартійний розуміє ся на агентах. А сей не був жадний агент, лише комісар до відбираня присяг і він видавав людям горожанські папери і більше нічого.

Каже дальше той панок, що не є при жадній партиї А хто при послідних виборах агітував за консервативною партийою? Таже ви! Ви навіть дістали від консервативного агента бакcу цигарів. А се но за дурно він дав'

І що вам скажу, щоб ви людей не дурили начеб консервати давали фармерам контракта на 5 акрів землі Ви були канцлером, трості ом до школи і до церкви але завжди такого наколіли, що ніде довго не загрівались. Ви були і є роздорником на нашій кольонії. Ви почали ставити другу церкву на своїй фармі й кажете, що люди не тримають ся купи. Люди лиш вас не тримають ся, то всьо...

Добреб було як би такі облизайки посвящували себе від гнилого консерватизму в відтак моглиб вже вчити і тягнути блуди других. На, сей раз кінчу, а на другий раз напишу більше Редакторови „К. Ф." жичу здоровля та витревалости в борбі в консервативними посіпаками.

Фармер.

Дауфін, Ман.
Хвальна Ред. „К. Ф".

Читаю Вашу часопись майже оден рік і мушу признатись, щом скористала з неї богато. Ваша часопись веде людей на добру дорогу, з неї народ просьвичуєсь, в ній все так щиро виразно і чесно написано. Я люблю Вашу часопись читати, отже вже наперед посилаю Вам квартальну предплату щоб мала заплачену часопись до кінця сего року

Здоровлю всіх читачів „К. Ф."

Н. Бабяк.

Ґрівуя, Б. К.
Всечесна Редакціє —

Я щойно приїхав зі старого краю. Там читав ріжні часописи і тут не мжу бути без них. Спитав своїх краянів яка в Канаді найліпша часопись і ті сказали мені, що „Канадийский Фармер" Я отже сейчас пишу до Вас і прошу о пробне [redacted] Предплату вишлю скоро лише дістану пейду.

З глуб поважанем
Петро Ісаенко.

Вінніпег Біч, Ман
Хвальна Ред. „К. Ф."

Прошу помістити моїх пару слів в своїй часописи. Хоч не можу так добре уложити як то иньші укладають, але все таки дещо скажу. Річ така. В нас, хоч бідний рік, але голоси чось дуже подорожіли. Бувало консервати платили за голос по доляру а тепер дають аж по пять долярів. От які добрі ті консервати. А наш сторник Д. Н. каже довкому, що як буде голосувати на консервата то випише ему довг з книжки. Значить, що він но троха дістав грошей від консерватів, бо своїх грошей він певно нікому не дарував би. Він навіть заложив ся о сто долярів що консерватист буде вибраний. Але тут люде інакше думають. Усі будуть голосувати на ліберального кандидата і він буде вибраний Вже те консервативне добро аж ухами лиесь...

Кум.

Спростоване на „Висьвітлену справу д. В. Петращука."

В 19 ч „К. Ф." була поміщена допись п. з. „До висьвітленя справи" під якою був підписаний д. В. Петращук. В тій статі головно обороняєсь честь д. Сенькова, бувшого учителя в Сарто, Ман. Я зі своєї сторони думаю, що на таку честь д. Сеньків не заслугує. Та факт є, що его ніхто не оборонив, а він сам себе обороняє, лише під дописями підписує чужі імена І під вище згаданою дописею він так підписав д. В. Петращука, будьто Петращук цілу ту допись сам писав. А то ні, бо Сеньків ї сам писав Мабуть підписав під нею ще в других людей, аби показати сьвітови який то він чесний і т. и

В дописі своїй каже Сеньків, що він є кваліфікований учитель. Годі сему однак вірити, бо дек він міг ї дістати. Справді, бував учитель, що без цертифікату, та ліпше учить як який з цертифікатом. Та Сеньків ні одно ні друге Він згодивши ся учити в нашій школі — учив якійсь час і ми його шанували як кождого порядного чоловіка. Показалось однак що Сеньків не є відповідним учителем, не годен добре вчити і его не тримали зі школи Не хотячи стратити кавалок легкого хліба Сеньків вплинув на двох трустиів, Вавика і Петращука і ті зробили в нім згоду, що має вчити в школі Коли ж податковці дізнались о тім зчинили бунт, бо не хотіли ані чути о Сенькови. В день, коли мав Сеньків розпочати науку, зійшлись податковці до школи і хотіли виписати учителеви „кваліфікацію", та „учитель" не явив ся. В такий спосіб ми позбулись небажаного учителя". В своїй дописі Сеньків пише, що его не хотів лише оден чоловік. А се не правда, не хотіло 12 людий, ось їх імена: — К. Щерба, П. Коновальчук, В. Верига, І Ціпановский, В. Марчин, Я. Антонійчук, І. Качур, Я. Яблоньский, І. Ткачук, А. Кобзар, І. Нагірняк і П. Дмітрак.

Під своєю дописею Сеньків фальшиво підписав: — Антонійчука і Дмитрака, і за се вони можуть Сенькова потягнути до суду. Та чи се зроблять, мене не обходить. Се сьвідоцтво на скільки Сеньків кваліфікований — підписувати під своїх дописей чужі імена. От який то учитель. Двайцяте століте стидаєсь такими учителями Нам треба учителів, які дбалиб про наш національний розвиток в Канаді, щоб потрафили належито виховувати те наше молоде поколінє на добрих синів та доньок України-Руси, а не на моральних калік, на яничарів. Се задача доброго учителя в Канаді та не такий учитель д. Сеньків. Він навіть стараєсь пошкодити як небудь нашій теперішній учительці панні Емілії Білиньскій, якій з гори належить ся честь за єї щиру працю коло наших дітий Ганьба такому учителеви, що копає яму під другим у [redacted]

Що до спаленя церкви, то д. Сеньків зовсім про ту справу нічого не знає Він чесний. А шість людей, які зайшли від спаленої церкви слідом аж до помешкання Сенькова але сьвідчать Слід був від суконних черевиків, а як сьвідки зайшли до хати Сенькова то він був в матусах, котрих не носив перед тим і по тім. Тут люди говорять що він запалив церкву, але Сеньків сему заперечує. Чія правда — не знати. І я тепер каюсь, що збесчестив такого чесного чоловіка. він нічого не ви [redacted]

На сім кінчу мою відповідь. Кость Щерба.

Замітка Редакції: — Здаєсь, що як би позволив на дальшу оборону обох сторін то справа потягнулась би ще довго часи. Обороняє себе одна сторона, здаєсь має рацію, обороняє себе друга сторона, має рацію також. Не без того, щоби тих „оборонах" не було дечо зайвого і власне тому, щоб зробити таким „оборонам" кінець, ми заявляєм, що дальших дописей в справі „оборони" як одної сторони так і другої не будем містити. Ми віримо, що обі спорачі сторони можуть свої непорозуміня полагодити в себе дома і не переносити їх на сторінки часописи.

МАЛИЙ ФЕЙЛЄТОН.

Розмова з російським міністром скарбу.

Оден англійський редактор стрінув у Петербурзі нового міністра скарбу Барка і начав з ним таку розмову

Редактор: Кілько виносить річний буджет вашої держави?

Міністер: Три міліярди рублів.

Редактор: А чи можна вас спитати, з чого ви маєте найбільші доходи?

Міністер: Прошу дуже — з горівки

Редактор: Се-ж страшне пияньство на мою гадку, а чи держава не може проти сього виступити?

Міністер: Вам певно пане редактор не звісно, що у нас горілка є в державнім монополю: лиш держава може виробляти і продавати горівку.

Редактор: На що-ж ви головно обертаєте сї приходи?

Міністер: Найбільші видатки ми маємо на військо. На військові ціли видаємо більше як третину цілого буджету. Навіть прихід з горівки не вистарчає на наші величезні військові видатки.

Редактор: Перепрошую за сьміливість! А чи є у вас які школи?

Міністер: Є великі, від найвисших до найнизших.

Редактор: А кілько ви видаєте річно на сї найнизші школи, на народну просьвіту?

Міністер: О, видаємо! Торік коштували народні школи в Росії 30 міліонів рублів, а сього року будуть коштувати ще більше.

Редактор: А чи не мало се? На військо даєте більше, чим тисяч міліонів, а на народну просьвіту всього 30 міліонів.

Міністер: На пияків і то школа!

Редактор: Як то? У вас народні школи для пияків?...

Міністер: Обчислено, що більше як половина всіх шкільних дітий в Росії запиваєть ся горілкою, бо так навчили ся вони від родичів

Редактор. Та се нечувана річ! А чи правда се, що й російські жовніри запивають ся?

Міністер: Правда, правда! Се часті пияниці! Підчас японсько-російської війни побили нас не Японці, лиш наша власна „русская водка". Наші люди лежали більше пяні, як вбиті або ранені. А були і такі случаї, що наше військо цілком пяне нападало на другий наш відділ, гадаючи, що се Японці і потім стріляли ся, поки не вистріляли ся до ноги.

Редактор. Но, гарні у вас звичаї! А сподіваєте ся бодай, що буде ліпше?

Міністер: О, сього року сподіваємо ся ще більших приходів з горівки і ще більше видатків на військові ціли!

Редактор: Значить, головна ціль Росії, — пиянство й оборона пиянства! Тепер вже розумію...

Міністер: Йдіть геть! Ви революціонер! А то я вас сейчас скажу арештувати!

ДЕ є Василь Гуска, з села Бабинець, повіт Борщів, Галичина. Хто би за него знав де перебуває, або він сам, зводить ласкаво написати до Semen Huska Black Lake, Que.

Народні бібліотеки.

(Теорія і практика.)

1. Поняте бібліотеки, її роди та короткий начерк її історії.

(Дальше)

У жидів були звичайно бібліотеки у святини в Єрусалимі, які являлись збіркою їх святих книг. При святини був звичайно ще й архів.

В Персії була королівська бібліотека в Сузі.

Велика бібліотека мала істнувати в Асирийції. Новими часами викопали в руїнах Ніневи велику бібліотеку, що складала ся з безліч глиняних палених цеголок, записаних клиновим письмом. З тої бібліотеки находить ся тепер в Британському Музею в Льондоні около 30.000 цеголок. Сю бібліотеку оснував король Сарданапаль 650 р. перед Христом.

На високому степени розвою стояли бібліотеки в Греції. Історія оповідає про приватні бібліотеки Демостена, Аристотеля і инших. Найбільшою грецькою, а рівночасно старинного сьвіта була бібліотека в Александрії з 3 віку перед Христом. Коли вона згоріла, її місце заступала бібліотека в Пергамон, яку подарував Антоній Клеопатрі замісць александрійської. Останки пергаменської бібліотеки вчені відкрили в нових часах.

Не дорівнювали грецьким римські бібліотеки. У Римлян бібліотеки розвивали ся слабше, мабуть тому, що Римляни були більше воївничим народом. Одна леґенда оповідає, що до римського короля Таркінія Гордого прийшла ворожка Сибіля і пропонувала йому відкупити у неї 12 книг. Ціна тих книг видала ся королеви за великою, тому стала Сибіля торгувати ся. Тоді Сибіля кинула у вогонь шість книг і зажадала ту саму ціну за останних шість. Король розсьміяв ся і не хотів купити книжок. Сибіля кинула ще три книжки у вогонь і зажадала таку саму ціну за останні три. Се застановило короля, він подумав, що в тих книжках дійсно є щось цінного, тому заплатив ворожці, кілько вона хотіла. Се мала б бути перша казочна римська бібліотека з трех книг. Історія подає як певне, що першу бібліотеку мав 168 р. перед Христом Римлянин Емиль Павло, яку опісля доповнив Сулля. Римські полководці привозили з воєн цінну добичу, а між тим і книжки. Такою воєнною добичою мала бути перша римська публична бібліотека, яку оснував полководець Лукуль. Пізнійше цісар Август оснував дві: Октавіянську і Палатинську. Остання перебула аж до часів папи Григорія Великого, котрий казав її знищити як останок поганства. Найбільшою була бібліотека Трояна на форум Трояна. Кромі сього були ще бібліотеки по римських провінціях а в Римі ще й у приватних осіб, прим. в Аттика, Цицерона і других.

По упадку римської держави занепадають бібліотеки в Римі, а починають розвивати ся у східно-римському цісарстві. Зараз таки на початку панованя основує цісар Константин Великий бібліотеку у Византії, яку побільшували його наслідники, прим. Юліян і Теодосій Молодші.

Богато цінних бібліотек пропало підчас мандрівки народів, так що на початку середних віків немає в Европі знатних бібліотек.

За те стали красше розвивати ся бібліотеки на сході в Арабів, де дбали про них головно каліфи. Правда, і те минуло ся, бо пізнійше бували такі фанатичні каліфи, які не терпіли ніяких книг крім корану. Історія оповідає про одного каліфа, який казав спалити бібліотеку — мабуть александрійську, бо вона або, коли має в собі щось більше як коран, то противить ся коранови, або зайва, коли все те, що в ній є, можна найти у корані.

У середних віках, у віках страшного спустошеня книжка найшла захист по монастирях. Монахи переписували книжки та основували в них бібліотеки, а ві-б був знайшов мало не в кождому монастирі. Головно широко й ревно основували бібліотеки монахи Бенедиктини. Їх заходами повстали бібліотеки в Монте Касіно, Clugny, Corbie, в Англії в Кембрідж, Кантербері, Йорку і др.

Володарі дбали теж про бібліотеки. Карло Великий основував монастирські школи а при них бібліотеки прим. у Герифельді, Регенсбурґу, і ін. Заходами сьвітських володарів повстають бібліотеки в Турині в Парижи. Те саме бачимо й на Вкраїні: Володимир Великий, а головно його син Ярослав Мудрий основують при церквах школи і бібліотеки. Така бібліотека була прим. при Софійському Соборі в Київі. Монахи на Вкраїні теж займали ся переписуванєм книг а при монастирях були бібліотеки. На Вкраїні в Печерській Лаврі, а в Греції на горі Атос були найзнаменитші свого часу бібліотеки. Тай монахи сих двох місцевостий достарчали книг, головно богослужебних, всему християнському славянському Сходови.

В XIV в. повстають університетські бібліотеки, з то найборше в Празі, Гайдельбергу та Липську. Без сумніву, такі бібліотеки були і в нас, на Вкраїні у Львові при Ставропигійському Брацтві, в Острозі, а головно при Могилянській Колегії в Київі, яка була першим українським університетом.

Кромі сього маємо ще з тих часів бібліотеки в Італії, де головно [illegible] роди й папи дбали про них. Княжий рід Медичів дав почин бібліотеці, т. зв. Laurentiana, а папа Николай V і Сикст IV ватиканській у Римі. В Медіолані повстала в тих часах славна бібліотека Амброзиянська.

Ті всі бібліотеки, про які я розказав, не були призначені для всього народу, але лише для иноших клас, тай то лиш для вибранців з них, які посьвятили ся науці. Египетські бібліотеки, які були зміcтом книг писаних таємними ієрогліфічними знаками, були доступні лише касті священиків, тай то найстаршим з них. Народ як такий, можна сказати не міг навіть підвести очий на такі сьвятощі. Він видів лиш таємничі значки по стінах святинь, пірамід та обелісків, які сам будував, але їх не розумів. І так пишна египетська культура, та її дитина, бібліотека в столиці, могучий час приспали її порохом і піском пустинь, прикрив намулом Ніло, аж в новійших часах дібрав ся до неї учений і відкрив її тайну.

Те саме у Жидів. Народ не мав доступу до книг, а читати їх могли лише священики, які навіть стали називати ся книжниками.

Про Персів та Асирійців вже хиба й не згадувати. У них теж не могло бути інакше.

У Греків та Римлян з книжок користали богаті та вчені, а простий народ не міг, бо хочби і мав доступ, та не вмів читати. Що найвисше, у Римлян раби вміли писати, на те, щоб переписувати книги і збогачувати бібліотеку свого пана.

Ріжні були причини тому, що народ не користав в тих часах з бібліотек. Я тут наведу лиш дві причини: по перше, такого народу, як се ми тепер розуміємо, не було, а були лиш раби, а по друге писарський матеріял був дуже дорогий. Звичайним писарським матеріялом був камінь, металі, палені цеголки, папірус, а в часі найбільшого поступу — в Греції та Римі виправлена (ослача) скіра, яка звала ся пергаміном від міста Пергамон в Малій Азії, де її стали вперве виправляти. Пергамін служив довгі віки писарським матеріялом, аж аж поки виперто його з ужитя дешевший папір, винайдений ще II віці до Христа у Китаю, уведений в ужите в Европі у XII-XV віках.

Щоби повстала бібліотека в нинішному, її виді, треба було двох условин: еманципації народу і винаходу нинішної книжки.

Нові часи приносять ті обі условини. Штука друкарська і фабрикація відповідного писарського матеріялу поступила в нових часах семимилевим, наче в байці, кроком вперед. Кошта продукції книжки в нових часах сходять до мінімум і вона йде та несе сьвітло між найширші верстви народу, який в нових часах починає також еманципувати ся. Нові часи відкрили на ниваньях людства чоловіка і подали йому духовий корм у формі книжки. Очевидно, воно не стало ся якось нечайно. Нічого немає в сьвіті без причини, нічо не стає ся нагло, природа не любить смертоносних скоків, все розвиває ся в причиновім звязку, на основі звичних законів еволюції.

Новочасна бібліотека має свій корінь у старинних і середньовічних, схолястичних, як так дуже ріжнить ся від нинішних.

Реформация відтяла монастирі, а тим самим і бібліотеки, які були при монастирях. Бібліотеки переходять у сьвітські руки, тут поволи сходять з блискучих високоуроджених клас у те сіре море людскости без титулів, без родових дерев і т. п. Вже гуманісти стали основувати публичні бібліотеки, доступні для всіх. Після реформації бібліотеками заряджують і їх основують міста і та знаменитійші міста. У XVII—XIX вв. повстало богато сьвітських бібліотек на заході Европи з яких назву важнійші в Німеччині: в Ґетінген (1737), Бон (1818), Штрасбург (1872).

(Дальше буде.)

Велика мобілізация Росії.

„Російська дипльоматия має ключ до европейської ситуації на осінь 1914" — читаємо у віденських газетах. Вона знає, що станеть ся осенею с. р., так як знала вона, що станеть ся осенею 1912 р., коли в Росії було заряджено також пробну мобілізацію на кілька місяців перед балканською війною. Вона знала, коли вибухне балканська війна — можна тому здогадувати ся, що коли нині в Росії заряджено велику пробну мобілізацію, що й сего року осенею ждуть нас нові воєнні несподіванки. І тільки сим можна пояснити велике враження, яке вістка про російську мобілізацію викликала в цілім політичнім сьвіті. Очевидно за приміром Росії підуть й инші держави, чи то для секундованя їй, чи для поготівля власної оборони і таким чином військова ситуация в осени змінить ся в цілій Европі. Про сю зміну пише в „Н. Фр. Пресе" один військовий знавець так:

Приказ царя велить покликати на вправи резервістів піхоти, артилерії й інжінерії з років 1907 до 1909 в губерніях европейської та азійської Росії. Виїмком стоїть тільки військовий кавказький округ. Там покликано резервістів тільки з 1907 р. В усіх округах вправи потягнуть ся через шість неділь. На вправи назначено осінну пору.

Річники рекрутів з 1907 до 1909 р. числять кождий про себе по 430 до 450 тисяч людий. Вчисляючи кавалерію і инші недостачі треба числити на кождий річник резерви 350 тисяч жовнірів. А що покликане резервістів припадає на осінну пору, то від вересня до половини жовтня російська армія буде числити мілион резервістів більше, з чого на европейську Росию прийде яких 700 до 800 тисяч.

Нині числить російська армія 1 мілион 400 тисяч людий. З сего округло один мілион стоїть в Европі. В наслідок покликаня резервістів мирова стопа російської армії числити ме що найменше 1 мілион 800 тисяч людий.

Більша часть европейських армій завела звичай, що від марта до вересня покликують ся резерву на вправи, щоб там доповнити і відновити військове знане жовнірів. Та жовнірів не покликують ся всіх на раз, тільки частями. А зовсім інакше діє ть ся в Росії; там військові вправи відбувають ся переважно на маневрах. Так буде і сього разу, з сею ріжницею, що досі військові вправи тривали чотири, тепер мають тривати шість неділь.

Щоб з мирової стопи перейти на воєнну потребує Росия тільки наймолодших літ резерви першої категорії. Ся резерва обнимає 7 літ. Наймолодшим роком резерви є 1910 р. Сей рік служив до 14 цьвітня 1914 р., в наслідок царського приказу який велів задержати в активній службі жовнірів від жовтня до цьвітня. Найблизші річники резерви 1909, 1908 і 1907 будуть мусіли в осени станути до вправ. 1910 річник служив чотири і пів року і щойно недавно жовніри виступили зі служби. Тому вони дуже добре підготовані до мобілізації. Сих чотири річників резерви вистарчають вповні до доповнення армії на мировій стопі, щоб піднести її на воєнну. Виходить, що в осени 1914 р. російська армія стане на небувалій досі висоті щодо числа зоружених жовнірів. В самій Европі стане під оружем 1 мілион 800 тисяч жовнірів, а дальших 400 тисяч, що належить до резерви річника 1910, можуть також в кождій хвилі станути в ряди.

Треба отже числити ся з фактом, що сеї осени, майже ціла пільна армія Росії стане на воєнній стопі. Сим разом буде вона числити більше жовнірів, як в осени 1912 р. перед балканською війною. Тоді покликали під оружє тільки два річники резерви. Переведено тоді також нові воєнні формації, коли зорганізовано поважне число резервових дивізий. Те саме переведе міністерство війни і сего року. Се причинить ся в високій мірі до того, що російська армія могтиме кождої хвилі зачати зачинну акцию. Сего домагала ся довго Франция від управи російської армії.

Французька армія на мировій стопі числить тепер 765 тисяч людий, а щоби перейти на воєнну стопу потрібні Франциї тільки два річники резерви. Змобілізувати армію може Франция в часі кількох днів.

Тож в осени обі армії російська і французька матимуть два і пів мiліона жовнірів під оружєм. Опріч сього зможуть обі держави в дуже короткім часі доповнити армії так, що разом числити будуть яких чотири мiліони жовнірів. Німецька армія в часі мира має 800 000, австро угорська 370 000 людий, разом один мiлион двіста пятьдесять тисячів, отже половину з сего числа, яко осягне армія французька та російська.

Німецькі часописи радять з в трицержаним порозумінню скріпити на сей час чисельну силу війск, через покликане значнійшого числа резерви на замові вправи.

The Atlantic Royals

Ми отворили гарний офіс
на 583 Main St.

Отворилисьмо ото на бизнес [illegible] користаєте [illegible] В нас [illegible] шифкарти на [illegible] Канади [illegible] найдешевших [illegible] Посилаємо також гроші до старого краю, продаєм корабельні тікети до всіх місць в Канаді і в Злуч. Державах. Просимо зайти до нас і поговорити з нашим РУСЬКИМ [illegible] говорить по руськи. Він є нашим представителем.

A. H. DAVIS
Gen. Manager.
583 Main St.
Phone Main 1909. Winnipeg, Man.

МАРКЕТ ГОРОДИ!
МОЛОЧАРСТВО!
ХОВ ДРОБУ!

Купіть фарму в Springfield Gardens, три або пять акрів які находять ся зараз на схід від Транскона при дорозі Dugald. Перші класи земли під управу огірків, бараболь, капусти, редьки і т. п. з ринком збуту зараз близько. Ціни тані і услівя легкі.

Зголосіть ся до
William Frank,
REAL ESTATE
409 McArthur Bldg. Winnipeg, Man.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.

Спеціяльне лічене половых хороб (сифіліс, триппер, т. і.), внутрішних, очних і ушних.

Лише і новійше лічене сифіліса „606" проф. Ерліха

Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.

Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.

Шпиталь і Офіс 493 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.

Філії офіси в всіх важнійших містах в ОНТАРІО, КВЕБЕК, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАН, АЛЬБЕРТІ і БРИТІЙ КОЛЮМБІЇ.

Авторизований капітал 10,000,000.00
Капітал вплачений 7,000,000.00
Резервовий фонд 7,000,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.

Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і доракововуєть ся процент від дня вкладів. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.

NORTH END ФІЛІЯ — ВІННІПЕҐСКА ФІЛІЯ
Corner Main St. and [illegible] Ave. — [illegible] Manager.
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Colony St.

Затроєні Сірники.

За яких два роки не буде вільно купувати і уживати затроєних біло фосфорових сірників.

КОЖДИЙ ПОВИНЕН ПОЧАТИ УЖИВАТИ

EDDY'S

НЕ ЗАТРОЄНІ "SESQUI" СІРНИКИ

і в сей спосіб уникнути зловіщого нещастя

International DENTAL PARLORS

[illegible]

Найбільше модерний офіс в Канаді.

Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за $5.00
Вставлене всіх зубів від . . . . . $9.00 і висше
Наповнене зуба золотом від . . . . $2.00 і висше
„ „ сріблом від . . . . $0.50 і висше
„ „ порцеляном від . . . . $1.00 і висше

[illegible]
Phone ST. JOHN 2447 [illegible]

Спеціяльно на десять місяців.

Богато жінючих по за Новим Йорком не можуть дістати нашого магазину. Тимто даємо можливість купити за $28.00 грамофон з 40 cьвіками, що давнійше кошт. $55.00

[illegible]
GREATER NEW YORK PHON. CO.
308 310 Grand St. Dept. New York
[illegible]

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Родимці!

[illegible]

Alex Calder & Son
БАНКЕРІ.
663 Main St. Winnipeg, Man.
П. А. КАРАКОЦЮК
в нас Український представитель.

Вони добрі, бо не тупий а острий ніж стосовили для нас.

(Письмо з кольонії.)

Колись читаєм в „Кан. Фармері" оповідь Стефаника а відтак читаю в „Кан. Русині" ч. 23, що Стефаник покутує за свої гріхи аж в Ґімлі. Ну, видно не малі се були гріхи, наколи таку тяжку покуту мусить відбути. В своїм листі до „К. Р." він просить редактора о прощене его гріхів, а про себе каже „горе тому, хто замішає ся в консервативну партію (Ой, горе Федю горе.) Він бачить що конс. партія стоїть на ґрунті брехні, і що тут [illegible] заведе тай кидає ся по усіх усюдах дурить людей чим може, а люди, як люди, не хотять его слухати, баби мітлами гонять. Прийде день 10 липня, розадасть ся голос дзвону на цілу Манітобу „вічна їм память".

Та Федь не який будь собі зух. Він знає, що ані узом не веде, що народ его всюда витає з ентузіязмом і дякує ему за сьмілу оборону нашої мови і школи. Та з тім нема ні крихітки правди. Се він лише так редактора „К. Русина" обдурює. Народ всюда витає его як витати належить ся свого зрадника, платного конс. агента і со ж вже знають й малі діти хуліґани, що замаскував ся нашою мовою — хоче нас Русинів позбавити права горожаньства.

Хто читав 21 ч. „К. Ф." про новий натуралізаційний закон, то добре бачив, які сіти приладгодили консерватисти для нас Русинів. Після того нового закона ми горожанами сего краю не так скоро й будем. Адже ж там виразно зазначено, що хто хоче дістати горожанські папери, мусить добре знати англійску або францужку мову. Старі руські фермери будуть мусіли йти до школи та вчитись котрої з тих двох мов, інакше фарми не будуть їх, бо не дістануть патенту. Консерватисти виготовили план після якого мають знищити нам право горожаньства. Отже бачите, дорогі Браття! Стережіть ся! Сей новий закон, то молот, яким мають ударити конс. у нашу голову. Сей молот виготовили консервати в Отаві, а як би консерватисти зістали вибрані в Манітобі, они тим молотом послугувались би, били б нас по голові й сьміялись би.

Та виходить звідси коли ми в Манітобі маєм всі як один запротестувати проти такого закона, запротестувати в сей спосіб, що не віддамо на консерватистів ані одного свого голосу. Треба показати їм, що ми народ, а не череда овець, не раби а люди як і вони. Ми Русини найшовши до Канади будували зелізниці, міста, очищали з лісів та каміня фарми, много соток наших братів згинуло при будові зелізниць, і майже ми своїми мозолистими руками підносили сей край матеріяльно дуже богато, отже чому ми не маєм мати права горожаньства так само як і Англійці або Французи? Чим, щоб бути горожанином краю мусить чоловік знати англійску або францускy мову. Чи без знаня сих мов русин вже не буде добрим горожанином? Ні, та тут шахрайска штучка консерватистів. Вони хотять так зробити щоб ми не мали права голосованя, щоб не могли стати властителями фарми, ан хотять щоб ми ту були як невільники, або такі люди яких вони не потребують. А сего-ж конс. давно вже хотіли.

Ми отже не легковажмо сю справу і поставмо ся до неї як треба. Не даймо ся звести всяким брехням конс. агентів в роді Стефаника й ин. Вони вказують на страхопуда в Альберті аби на него дивитись та так скорше запровадити нас під острий консервативний ніж. Вони про сей закон ніде і нікому не говорять, а їх часописи „Канада" і „Кан. Русин" про се мовчать, як би набрали в рот води. Отже тут маємо факт о скілько сим часописям ходить о долю Русинів в Канаді..

Надходить день 10 липня і в той день ми, руські виборці в Манітобі, маєм сказати чи хочем бути тут невільниками, рабами консерватистів, чи людьми як і другі люди.

Безпартійний.

Замітки виборця.

Досьвідчуємо на кождім кроці, що чим ліпше витресована псярня тим краще услідить звіра, тим більше полапує добичі. Навіть найметкійший олень не уйде смерти, бо на те пси вчені аби добре займали.

І чим більше таких успішних ловів тим більше псярня набирає досьвіду, там хитрійше займає оленя. [illegible] се собі хитра штука!

* * *

Виборча кампанія це собі також хитра штука. Тут вже не відграє головну ролю псярня але добре витресовані агенти і ми вже ото досотний раз досьвідчуємо, що агенти консервативної партії так займають виборця як витресована псярня оленя. Особливо в Манітобі система хитрого займаня виборця процвитає і готова дійти до досконалости, але тоді сьвідомість виборця підкопано упаде. Тому не даймо на посміховисько свою виборчу сьвідомість консервативним агентам, бо то був би наш сором над соромом.

* * *

Звісною прецінь річчю є, що там де процвитає капіталізм, панує нужда робітників, там де процвитає пянство упадає тверезість і так само, там де процвитає хитрість виборчого агента мусить упадати сьвідомість виборця.

З болючим жалем мушу заявити, що до тепер сьвідомість манітобского виборця упадала, тому не даймо її сих виборів упасти. Тим самим змотемо з лиця Манітоби дотеперішний фальшивий розмах Роблінової виборчої машини витресованих агентів. Їх повно всюди в ролях потрібних і не потрібних урядників — інспекторів і т. и. Ви їх знаєте!

* * *

Нещасливий той чоловік, що не має свого власного розуму. Він ніколи не може рішити ся на сьмілий крок і тому поступає за слідами других. Він ніколи не може пізнати щирої правди і вірить в обіцянки, проте ми тепер такому скажемо, що хто богато обіцює, той нічого не дає. Такою є власно консервативна партія.

* * *

Населене Манітоби вже почасти привикло до передвиборчого консервативного правліня. Як нема виборів, то правліне сидить собі у Вінніпеґу. Як лише надійде виборчий час, правліне сунє тоді на кольонії і будує дороги. Звичайно, поодинокі місцеві консервативні боси агенти дістають по кілька сотен і тисячів долярів на будову доріг. Такий місцевий агент і форман будови нічого не робить, спить по три години денно і дістає за се по три доляри денно, а робітники так роблять аби сидіти. Як форман піде спати то вони сидять собі і покурюють. І так випатрать ся кілька сот долярів, а дороги нема. Отаке предвиборче правліне консервативного правительства. Хай лише так йде дальше з певностю, що правительство збанкротує і ми побанкротуємо.

* * *

Не даром то консервативне правительство назначило два і пів мілиона долярів на будову доріг. Се така поважна сума, що за неї можна би побудувати всі потрібні дороги на кождій заселеній кольонії в Манітобі. Але ми сього не надіймо ся! Консерватисти виберуть себе за сі гроші до слідуючого правліня а ми будемо дальше бродити болотами. Так, будьмо тепер спокійні і голосуймо на консерватів.

* * *

Голосуймо на відвічних ворогів своїх, марнотравників народного гроша. Та коли ви іще червонієте з сорому, що робите проти своєї совісти, так голосуйте тоді так як вам ваша совість наказує а то на ліберали.

Перекажіть се всім тим, що в часі відданя свого голосу на консервативну партію червоніють. В них ще затримала ся дрібка совісти.

* * *

Ліберали були творцами двомовної шкільної системи в Манітобі і не могли вміти ся задержати в силі ту саму систему і будуть творцями богатьох иньших корисних для народу законів і прав які йому слушно належать ся, а які консервативна „Канада" пробує затушувати і своїми тедачними фактами доказує, що безпосередне праводавство і референдум буде користне для капіталістів. Зі слів консервативної крутарки виходить, що капіталістів більше чим фармерів і робітників.

Нехай консервати докажуть, що капіталістів більше чим фармерів і робітників а ми докажемо, що нас більше. Тоді побачимо котра партія дістане більше голосів. Консервативна від капіталістів, чи ліберальна від фармерів і робітників.

* * *

Консервати мають свою власну систему правліня і власне ради охоронити капіталістів тим, що оголошують себе їх поборниками і противниками, або як звичайно злодій злодія завсігди буде ратувати хитрощами і відпирати-меть ся від свого спільнотарища руками і ногами.

Покажім сих виборів, що ми можемо мати своє власне правліне а станеть ся се тоді як віддамо свої голоси на лібералів.

Русь. виборцям під розвагу.

(Докінчене зі стор. 2).

... стратила около пять мілонів долярів через таку розпродаж публичної землі.

На виготовлене виборчої листи ряд видає кождого року від 20 до 25 тисяч долярів. Виборчої листи треба однак не кождого року, але раз на чотири роки, за перед виборами. Отже 60 до 75 тисяч долярів Роблін кидає наче в болото. А сі гроші можна ужити на якусь потрібну річ.

Дуже богато народних грошей тратить Роблін на затримане себе в силі. Кождих виборів, головних або доповняючих Роблін на вибір конс. посла, видає сотки тисяч долярів. В книжці публичних рахунків усі сі гроші записано як „Помич муніципалам". Гроші видають ся нібито на будову доріг се звісно, але ми дуже добре видимо, що коли в Ґімлі ходило о вибір консервативного посла Тейлора, то Роблін видав поверх 93 тисячі долярів. На що? На будову доріг? Ніколи. Гроші забрали конс. агенти та готелі, пішли на вибір конс. посла. А чи півтрети мілiона долярів уділені в с. р. на будову доріг, не підуть на ту саму ціль, на вибране конс. послів? Про се вовсі мне можна інакше думати. Вони за всяку ціну постановили виграти вибори еще раз і гроші прямо сіють...

Не новість вам ще нікто чи Роблін має сего разу свій спеціяльний трен так як мав 1907 року. Тоді він їздив спеціяльним треном і відбував політичні агітації й мітінґи а гроші на се взяв з провінціональної каси, $541.

Гроші на консервативну часопись.

В Вінніпеґу виходить англійска щоденна часопись „Телеґрам". Не є се часопись урядова, але приватна власність компанії. Та тому що вона попирає консервативне правительство, Роблін дає на ту часопись кождого року велику суму грошей — з провінціональної каси. І так примірom в 1900 р., як Роблін взяв керму сеї провінції в свої руки, видав на Telegram $2 302 22 ц. В 1902 р. видав вже аж $23 411 35. Відтак кождого року запомога збільшалась о кілька тисяч долярів і минулого 1913 року, як виказує книжка публичних рахунків, Роблін дав на Telegram аж 57 тисяч, 450 долярів.

Почекаєм до кінця сего року, то ще побачим скілько грошей з народної каси видав Роблін на конс. шмату „Канада", яка виходить в Вінніпеґу майже через один рік...

Скажем еще кілька слів про ріжного рода консервативних агентів, яких Роблін тримає виключно на се, аби в часі виборів агітували за конс. партією. Тих агентів в Манітобі і не перечислиш. Їх є, як д. Стефаник визнав, около цілої сотні! Усі вони добре платні народними грошими, й нічого для народу користного не роблять. Вони річно поберають кілька мілонів долярів з наших кишень, жиють розкішно — а їх праця? Агітувати за консерватистами.

Возьмім прим. під розвагу:

„Труансі інспектори".

Консервативний ряд назначив їх щоб наганяли дітей до школи. Такі інспектори, як каже Роблін, богато більше зроблять як закон примусової просьвіти.

Що „богато більше зроблять" — саму годі перечитати. Лише питане кому? А вжеж, що не для просьвітної справи, лише для Робліна.

Під сю пору таких „труансі інспекторів" ряд Робліна має шістнайцять. В самім Вінніпеґу є шість, в Ст. Боніфас і Брандон — по два, проче в ріжних місцях Манітоби. Імена вінніпеґських труансі інспекторів є — M. Stoker, L. B. Campbell, W. F. Burnham, О. С. Ларамбурґ, Дм. Онуфреєв і G. W. Chubb.

В Ст. Boniface — T. F. Whiten і J. B. Leclere.

В Brandon'і — William Wilson і Alfred Goodman. J. F. Choate в Arden, G. E. Robinson в Cartwright, Frank McCoy в Carman, Robert Bell в Souris, H. G. Hughes в Portage La Prarie і William Murray в Dauphin.

Кождий „інспектор" має сто долярів пенсії місячно, і, в кождім случаю, яких 50 долярів на подорожуючі видатки і т. д. а на рік сума виносе около двох тисячі долярів. Наколи сю суму помножим через число „інспекторів" то отримаємо відповідь, що „інспектори" конс. агенти поберають з народної каси около 30 тисяч долярів місячно.

Про інших „інспекторів" уже не хочеть ся згадувати, їх є богато і богато народного гроша поберають. А кому з них користь? Самому лише Робліновu.

Можна отже сьміло сказати, що Роблін є марнотравником людського гроша. На новоїм непотрібні, некористні для народу цілі Роблін видає кождого року около пять мілонів. А сего не повинно бути, і не булоб, якоби в провінції був ряд, який залежав би від людей, наколиб було пряме законодавство якого хотять ліберали.

Про дальші точки ліб. платформи не будем писати бо они говорять самі за себе. Перечитайте собі їх в 26 ч. „К. Ф." а признаєте, що ліберальна партія не хоче нічого злого як для робітників так і для фармерів.

Вірим, що у Вас, Браття виборці двох думок не буде, лише одна. **Проч з консервативним марнотравним, несправедливим правительством, нехай ліберали візьмуть керму сеї Провінциї! Проч з Робліном, який урядує проти волі народу, на шкоду народови а на користь кількох одиниць. Народови не треба королика, деспота. Нарід хоче уряду, який би рядив після волі народа, на користь народа. Нарід хоче ряду, який був би слугою народа. А такий ряд будемо мати сли виберем ліберальну партію.**

На спродаж

два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицями $200 один. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера".

У відповідь д. Пастернакови.

Коли-сь на сторінках „К. Ф." була поміщена допись „Під теперішну хвилю," де я сказав про теперішний консервативний ряд в Манітобі, про господарку, як видає він людські гроші у болото. А д. Пастернак як прочитав його, добре не зрозумів, і давай накидати ся на мене за те, що я против консервативного ряду. „Якто" — мовляв — „так конс. ряд видав пів мілiона на будову доріг 893 534 і проти него затеме виступати."

Щоби ж не зайшло дальшого непорозуміня то я ту цілу справу вияснюю як слід.

Ніколи я не можу бути проти того, що ряд видає гроші на будову доріг але сли гроші справді на то ідуть. Се не все. Я можу сказати, що Роблін добрий бо видав тільки і тільки грошей на будову доріг, чи що. Ми мусим найперше переконатись, що за гроші було зроблено і я розумію. Наколи б бачив, що за видані гроші на будову доріг в Ґімлі збудовано хоч малю добрі дороги то я нічого не мігби проти Робліна казати. Але коли тих $893 534 не видано на будову доріг, бо більшу часть забрали агенти, які купували людям трунки, та купували голоси то я мушу виступати проти без ріжниці чи се робить партия консервативна або ліберальна. Найбільше гроші забрали інжінери, що вимірювали дорогу. Але яке те їх міряне було. Вони правду сказати — забрали гроші задармо.

Друге, я не писав якраз про дороги в місточку Ґімлі. Я писав про цілий округ і про ті всі дороги, що в нім збудовані за наші гроші, видані в часі доповняючих виборів в Ґімлі. А сей округ я знаю добре, бо жию в нім через 17 літ.

Ой бідні ви та нещасні політикери консервативні! Ви за марний який оклик, проти свого сумліня, ратуєте Робліна з халепи, та знаєсь що ніяка запла, хрунь, помич нічого не поможе. Через 14 літ свого урядованя, Роблін наробив такої кваші, що й вороги не хотять [illegible] і він буде мусів випити самий сего року.

Зі своєї сторони вам д. Пастернак радив би сісти на озеро, зловити кілька риб, усмажити і зїсти. Вам се богато поможе на голову. Відтак ви зовсім інакше думалиб і писалиб про консерватистів і про лібералів.

Василь П. Стефанюк.

СКОК З ВИСОЧИНИ 500 МЕТРІВ

Коли вже люди навчали ся літати старали ся винайти якісь средства, що б оберігали би їх перед упадком. Проби з ними средствами кінчили ся доволі часто трагічно. Тепер небезпека упадку в причини воздушної катастрофи раз на все усунена, бо ось — як доносять французькі днівники п. Кинат де Кастеля в Парижи винайшов рід воздушного парасоля, при помочи якого можна легко застигти з найбільшої височини на землю. Сей новий винахід випробувала його жена, незвичайно відважна дама. Вона злала літаком з височини 500 метрів казала себе скинути на землю, привязавши до себе новий винахід. З початку летіла в долину як стріла около 100 метрів а опісля спускала чимраз делікатнійше і свобідним темпом застала на землю.

СМЕРТЬ ВИНАХІДНИКА СТРІЛЕЦЬКОГО ОРУЖЯ

В Німеччині вмер нечайно на удар серця [illegible] Маузер власник фабрики оружа і винахідник [illegible] карабінів. [illegible] Маузер [illegible] смерти батька [illegible] мілiони. [illegible] всі армії сьвіта уживають маузерівських карабінів, а випродуковано їх досі [illegible] мілiонів штук.

КІЛЬКО КОШТУЄ ПАНАМСЬКИЙ КАНАЛ

Тепер коли вже покінчено роботи коло панамського каналу, можна говорити про його кошт не тільки в грошах, около 500 мілонів долярів, але у людських житях. Згідно зі статистикою, при будові каналу погибло 2 100 людий, 121 в наслідок нещасливих випадків, прочі від пошестий.

В час будування каналу було там 98,785 заслаблень на малярію, 1,172 заслабли на тифу, а 25,101 людий зазнали при роботах покалічення.

ТРАГЕДИЯ ГРІХА

Оноді у Львові мала місце така страшна трагедія. Молодий академик Н. І. пізнав перед кількома місяцями 18-літну Марію Кочанську лаборантку в аптиці і навязав з нею близші зносини. Кочанська покинула вкоротці свою посаду в аптиці Миколаша числячи на те, що Н. І. буде її удержувати, бо вони сподівались стати матірю. Але по кількох місяцях знудила ся вже панові І. Він через поліцію казав її викинути з свого помешканя. Марія однак не перестала нагадувати свого любовника, хоч сей викидав і замикав з хати. Переконавши ся вкінці, що всі надії страчені постановила умерти. Вона упросила свою давнійшу товаришку з аптики Миколаша, Софію Дуду, кілька пастильок сублімату, удала ся до помешканя Н. І. і тут перед його дверми отруїла ся. Сьвідком сего був Н. І. і майже всі льокатори з камениці. Викликане ратункове поготівля, котре застало вже трупа. Софію Дуду арештовано. Н. І., головному виновникові цілого нещастя, не спаде певно ані волос з голови.

NICK BALAN
Бучер і гросерник.
448 King Street
WINNIPEG, MAN
Phone St. John 95
[illegible]

ІВАН ФРАНКО.

ПАНТАЛАХА.

ОПОВІДАНЄ.

(Дальше)

Спориш відітхнув свобідніше. Очевидно діло, Панталаха не зрадив його перед Прокопом. Дурень нічого не знав про те, що се він дав злодієви того рижського, значить, можна буде вийти чистим із сеї поганої історії. Бідний ключник аж дебелів, скільки разів подумав, що як би не обачність Панталахи та не тумановатість Прокопа, то історія з тим рижським могла б була навести на нього велику біду, втрату служби а може навіть і криминал. З облекшеним серцем випитував отже Прокопа далі, що робив Панталаха вечером, що робив у ночи, як утікав. Та швидко показало ся, що Прокін дуже мало знав про се все

— Вечером наперво Панталаха скакав на одній нозі потім поліз під тапчан і знайшов там щось, потім лазив на вікно, потім май струхав щось, потім краяв мій хліб, але не їв, а потім. потім я заснув і не чув уже нічого більше.

— Ну, а не мовив тобі Панталаха, — запитав Прокопа другий доворець — який то сьвятий Миколай дав йому те ключове діло?

Який сьвятий Миколай? — повторив дивуючись Прокін і витріщив очи. — Сьвятий Миколай, то що в церкві на образі намальований,

— Ну, а відки він узяв ся тут?

— Сього не знаю. Прийшов

— А коли-ж то він дав се Панталасі?

— Як його вибили, тоді йому дав.

— А не мовив тобі Панталаха, як виглядав той сьвятий Миколай?

— Не мовив нічого.

Нове діло: від Прокопа годі було дізнати ся щось більше. Почали доворці ревізувати казню, перетрясати сінники, заглядати до кождої шпарки, до кождої щілинки, і справді їм удалось повинаходити богато всяких металевих предметів, бляшок, дротиків, штабок, шматочків міди і т. и. Але нічого такого, що моглоб навести на який дальший слід. Усї від давна знали, що Панталаха не лише працює в шлюсарській „лябаторії", але також у казні виробляє рівні предмети, то й ніколи не забирано у нього при ревізиях дрібних та невинних предметів, так що й тепер доворці не здивували ся, познаходивши їх стілько в його схованках.

Утомивши ся безплідною шуканиною вже забирали ся до виходу, коли в тім Прокін, що підчас усеї ревізії скулений і недвижний сидів на своїм тапчані, нараз ізхопив ся й заступив дорогу Спорошеви простягаючи до нього обі руки.

— А ти чого хочеш? — запитав його ключник

— Віддайте мені те... моє! — мовив Прокін.

— Що тобі маю віддати?

— А тото.... таке гарне, що мені дав Панталаха.

Іди, безумне! — сердито буркнув Спориш. — Адже мушу показати се директорови.

— А він мені віддасть?

— Або я знаю?

— А.. а. але ви прецінь обіцяли мені віддати.— відповів Прокін

— Ну, щож із того, що обіцяв, коли не можу.

Але я вам за те оповів, що мені сказав Панталаха! — мовив Прокін підносячи голос

- Се ти добре зробив, — мовив Спориш, — але я не можу тобі віддати отсього. Во бачиш, коли се Панталасі дав сьвятий Миколай — розумієш? — то треба се [redacted]вати, щоб він [illegible], чи се направду від сьвятого Миколая, чи може Панталаха так брехав.

— Коли ж бо я не хочу показувати попови! — закричав Прокін! — Не хочу попови! Піп мені не віддасть, ще й лаик уріже. Не хочу попови. Віддайте мені! Се моє!

— Іди геть! — крикнув виведений із терпцю доворець і вхопивши Прокопа за плечі штовхнув його так сильно до середини казні, що бідний ідіот, спотикнувши ся о залізний обруч, усе ще розкинений на помості, впав з розкрещеними руками на лице і розквасив собі ніс до помоста. Заверещав як дитина, та поки встав уже двері були замкнені

Він прискочив до віконця, верещачи з болю й лютости:

Віддайте мені! Віддайте мені! То моє! І товк кулаками до дверий

— А не будеш ти там тихо? Хочеш, щоб я прийшов до тебе з тріпачкою?— крикнув до його доворець із корідора.

Прокін затих — обтирачи рукавом кров, що капала з носа. Тюремна тріпачка була йому знакома і він не хотів коштувати її солодощів. Заціпив зуби, щоб не плакати, а в його голові почали миготіти безумні пляни пімсти.

— Ага, ошукав мене! — гарчав Прокін грозячи пястуками до дверий.— Чекай, я тобі покажу!

Аж зубами заскреготав і босими ногами о помості вατупав з лютости.

— Що я йому зроблю? — воркотів сам до себе, сюди й туди шиаючи по казні. — Візьму сокиру і розрублю йому голову. Так, нехай поминає Прокопа! Або ще ліпше: як будуть варити в кухні нашу в тім великім кітлі, а він буде стояти обік, набираючи огня до люльки, а я тихенько-тихенько найду в заду, вхоплю його за ноги тай бух до кітла. Ха, ха, ха! Нехай варить ся! А яка буде наша смачна, заправлена Спорошем! Або ні. Візьму його, як буде спати, завяжу за ноги тай повішу стримголов на банти. Нехай у диму коптить як свиняче сало. Або розпечу в кухні гачок, а скоро він прийде, а розпеченим гачком штурк йому в оче!

(Дальше буде)

ДЕ є! Олекса Волович має перебувати здесь в Калгари, Альта. Хтоб о нім знав, зволить ласкаво подати мені його адрес а дістане два доляри нагороди. Пошукую в дуже важній справі. Stefan Kolodziej 858 Pritchard Ave. Winnipeg, Man

Просимо наших передплатників вирізувати свій [illegible]

УВАГА ДЛЯ ТИХ, ЩО МАЮТЬ ЗАМІР ЇХАТИ ДО СТАРОГО КРАЮ!

Продаю шіфкарти до всіх частей сьвіта, без обманьства. Відсилаю гроші до старого краю через почту і телеграфічно, так що в краю відберуть ту саму суму, яку вам тут зазначимо на посьвідці. Також маю на складі споживний товар різного сорта. Зайдіть а певно будете вдоволені. Всякі інформації зовсім даром. Говоримо по руськи.

J. Monuk, 224-226-228 Lebreton St. Cor. Arlington Ave Ottawa, Ont. Can.

ПРОПАВ БИК.

Червоно і біло красий, на передних лопатках білі латки і на хребті біла латка, по під черево білий і хвіст до половини білий. Роги тонкі і заверчені до гори. Меже рогами біла латка. Має чотири роки. Пропав пару тижнів тому назад і думаю, що є десь між Гонором а Куис Кріп або Іст Селкірк. Хто-би про него знав у кого находить ся або найтов, нехай донесе мені а я нагороду за се дістане $5.00. PETER DEMURIAK, Gonor, Man. (27 9)

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Eal для кави.

[illegible]

Philadelphia, U. S. A.

Одинока директна лінія

[illegible]

A. E. Johnson & Co.

37 Broadway New York, N. Y | 300 First Ave. So. Minneapolis, Minn

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40

Пішлемо вам впрост з фабрики один славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 днів

БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.

По 30 днях, єсли задоволені, можете його затримати а нам платити

$2 МІСЯЧНО.

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.

44½ E. 7-th St. Dept. 34 New York, N. Y

ПРОЧ З БРИТВАМИ.

Наш порошок усуває сейчас волосє з тварі, з бороди і деби не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слідів по собі Висилаємо пачку того порошку за 1 дол., пробні дози по 50 центів. Пришліть 1 доляра через Моней ордер або в реджістрованім листі або почтов. марками а ми сейчас вишлемо порошок з поясненем, як його уживати

Адрес: Dr BELLINS, 53 Delancy St. New York, N Y

Потрібні агенти

НАША АДРЕСА

„Canadian Farmer" Box 3656, St. B Winnipeg, Man.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST JOHN 474

◆◆ В день телефон St John 474. ◆◆ В ночи телефон St John 866 ◆◆

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ НЕДУГ. [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ [illegible]

НАЙБІЛЬША ВИПРОДАЖ ФОНОГРАФІВ.

[illegible]

$15. на легкі сплати $1. місячно.

SAUL BIRNS, 117 Second Ave cor. 7th St, Dept. 23 NEW YORK N Y

ЛІКЕРИ

Стара фірма котрій можна довіряти

Carey & Co. Ltd.

707 Main St.

Phone Main 1106. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпегу, проте коли висилаєте свое замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.

[illegible]

Ми висилаємо C. O. D

[illegible]

НЕБУВАЛА НАГОДА ДЛЯ КОЖДОГО!!!

ПОТРІБНЕ ШИЛО.

[illegible]

Канадійські Вісти

BOX 3628 STN B WINNIPEG, MAN.

Уважайте і не купуйте кота в мішку!!!

ВПЕРЕД НІМ У НАС КУПИТЕ

ДОЗВОЛИМО ВАМ НА 3 МІСЯЦІ БЕЗПЛАТНУ ПРОБУ!

ДОПЕРВА НАКОЛИ ВАДОВОЛЕНІ, ПЛАТИТЕ ... $1. Місячно!

[illegible]

International Phonograph Co

Тукема T & B папіроси не злезні.

КАНЦЕЛЯРІЯ Адвокатско-Нотаріяльна FENSONA & SCHILLERA.

[illegible]

FENSON & SCHILLER 554 Main St. Winnipeg, Man Phone St. John 162.

The Empire Sash & Door Co., Ltd.

Henry Ave., — East. — Winnipeg.

Дошки, Ліски, Гонти.

Точно доставляєм — Задоволене гарантуємо

ДЕ є; мій парний брат Миколай Насійчук, з села Топорівці, пов. Черніці, Буковина. Перед двома роками перебував у Торонто, Онт. Хто би о нім знав або він сам най напише до G. Klaszczuk, Bear Creek, B. C. (Tunnel) (27—29)

ПОШУКУЮ Михайла Кравчука, з села Мамаївців, пов. Черніці, Буковина. Хтоб о нім знав, або він сам зволить ласкаво зголосити ся до мене під сей адрес: M. Priatka 37 Grove St. Winnipeg, Man.

За дрібні оголошеня, як пошукуваня за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 10-го Липня, 1914. — Winnipeg, Man. Friday, July 10, 1914. Число 28.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866 ◆◆

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека. 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧЕНО В ШПИТАЛІ. [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]

Кілька уваг для руських виборців в Вінніпеґу.

Вибори відбудуть ся нині, July 10. Найперше кождий виборець повинен собі затямити, що голосованє тревав від 9-ої години рано до 5-ої години вечером.

Після виборчого закону, параграф 213, кождий робітник занятий при праці уповажнений на двогодинне увільнене від праці т. в. від 12-ої в полудне до 2-ої в полудня і в тім часі може голосувати

По 5-ій вечером ніхто не буде міг голосувати.

Ті, що не суть заняті при пильній праці нехай голосують перед полуднем, вчасно, бо в саме полудне, вечером буде великий натовп і тоді при голосованю буде богато трудностей. А найважнійше те, що опозиційна сторона може допускатися ізних надужить.

Кождий виборець, при урні, дістане дві голосуючих карток на яких будуть видруковані імена кандидатів. Тимте, що **на одній картці не вільно ставити два значки**, бо тоді Ваш голос був-би неважний.

Для ліпшого розяснення справи подаємо форми гол. карток на яких видруковані імена кандидатів. Щоб хто при голосованю не забув котрий є ліберальний кандидат, на якого Русини повинні віддати свої голоси, то ми коло кождого імена ліберального кандидата ставимо значок. В виборчім міськім окрузі North Winnipeg є шість кандидатів. З того треба вибрати лише двох на котрих й треба голосувати.

Кандидати поділені на „Seat A." і „Seat B." Як бачимо з взірців гол. карток на першій картці є: Beach A. соціаліст, Foley J. R. консерватист і Willoughby ліберал. На другій картці є: Lowery N. ліберал, McLean D. консерватист і Saltman H. соціаліст. Хто буде голосувати на обох ліберальних кандидатів то поставить оден значок на першій картці коло імена Willoughby і другий значок на другій картці коло імена Lowery, як отсе ілюструємо.

Seat A.

BEECH, A.	
FOLEY, J. P.	
WILLOUGHBY, J	X

Seat B.

LOWERY, N.	X
McLEAN, D	
SALTZMAN, H	

T. C NORRIS, провідник ліберальної партії в Манітобі. Будучий премієр Манітоби.

Голосованє відбудесь в тих самих місцях де відбувалась реєстрація отже ніхто не буде мав трудности з відшуканю місця голосованя.

Голосуйте Вкох. виборці сьвідомо і з переконанем. Голосуйте на тих кандидатів які не лише Ваших голосів хотять, а хотять поліпшеня Вашої долі. Звважте на те, що хто платить Вам за голос то той не є Вашим приятелем а ворогом. Консерватисти богато закупили для себе голосів, бо хотять свого власного добра, отже на таких не повинен ніхто з Вкох. виборців голосувати..

Консервативний уряд за довго радить і забогато у него чорних діл, досить знарушав народного гроша і про долю робітника йому не ходило ані так як тепер о пяту ногу.

Всї голосуйте на лібералів.

Кілько погибло майнерів-Русинів.

Ще перед минувшого тиждня ми подали вістку про вибух газу в майні в Гил Крест, Алта і сказали, що погибло богато русинів. Імен погиблих не подавали, бо вони в англійській пресі були подані дуже не виразьно. Перед кількома днями оден з наших читачів в Гил Крест прислав нам опис усіх тих руських майнерів, які загинули в майні.

З повіту Сокаль, Галичина: —

Василь Запісоцький, з Волсвина, Петро Кінах, з Сільця Николай Кіпріянчук з Тарганова. Стефан Косцельник з Бабинець.

З Яструбич були: — Федь Равлик, Василь Равлик, Іван Мударик, Павло Гнатів Федь Квасниця.

З Сокаля: Стефан Малашчук

Повіт Снятин, Галичина

З Карлова: — Міхал Шикурган, Петро Семотюк, Дмитро Савлуляк, Дмитро Костинюк, Іван Федорук, Іван Ткачук. Кость Космик, з Белелуї

Повіт Заставна, Буковина.

З Брідка: — Василь Ілюк, Ів. Андрушко, Ів. Загара, Ів. Сандул, Манолій Тарон, Тео. Курієц, Яків Андрушко.

З Доротівців: — Іван Будзіньский.

Повіт Черніці.

З Мамаївців: — Марко Томашівський, Николай Кушенко і Георгій Демчук.

Для бідних вдів і сиріт в Гил Крест зібрано до тепер поверх сто тисяч долярів запомоги. Жертвували: Домініальне правительство 50 тисяч долярів, Альбертійске правительство 25 тисяч долярів. Місто Келгарі, півтретя тисячі, місто Нелсон В. К. півтретя тисячі, місто Летбридж дві тисячі, місто Вінніпег тисячу, Eaton. Co. тисячу, Монтреал тисячу, премієр Альберти Mr. Sifton пятсот долярів і богато иньших. Між жертво-давцями нема манітобського консервативного правительства. Оно робітниками видно не дуже клопочесь.

ЗА ЗНЕСЕНЄ ТІЛЕСНОЇ КАРИ В РОСІЇ.

Комісії судових реформ в Думі предложено законодатне внесене 53 послів ріжних фракций, які стремять до знесеня тілесних кар, примінюваних до засланців і каторжників. Тілесна кара істнує в Росії ще лише як дисциплінарний засіб. Трагічні випадки в Перчанській каторзі, де політичні вязні пала вельод[illegible] ського звущаня пособили самоубийства через трутину й отворенє жил вказують на думку [illegible] конечність остаточного знесеня тілесної кари. Міністер справедливости заявив ся, проти внесеня.

Кравченка повісили.

Вчера, 9 с. м., о 7-ій рано Кравченко заплатив своїм [redacted] замордованє банкера в Плом Кули, Ман. Його повісили, агнкув на шибениця і тіло сейчас поховали.

Іван Кравченко.

День перед виконанєм засуду, до судиї Howell-а в Вінніпегу наспів анонімний лист слідуючого змісту: —

Вінніпег 7 липня. 1914.

До кримінального Судиї:

Сим повідомляю судію і кождого який має щонебудь спільного з засудом Кравченка, що наколи Івана Кравченка повісять за злочин, о який його обвинувачили, то товариство, яке числить 2053 членів (міщан) постановило фізично знищити уличних констаблів, застрілити ката і покарати усїх що мають що небудь спільного зі справою Кравченка, не виключаючи вже иньших міських опустошень наколи засуд буде виконаний.

Прошу звавжати, що се не є „страхи на ляхи" бо ми є...

Здецидована громада

Заст. голови.

Судові власти сей лист зігнорували, бо кажуть, що се лише глупство, а більш нічого. А може в тім є щось і дїйсного — побачим.

До Українських виборців міста Вінніпеґ.

Вибори до манітобського парляменту відбудуть ся в Пятницю **10 July**. Отже всї Українські виборці в виборчім окрузі **North Winnipeg** в день виборів повинні голосувати на ліберальних кандидатів

R. N. LOWERY і J. WILLOUGHBY

R. N. LOWERY.

ВОНИ ЖИЮТЬ МІЖ ВАМИ ДОВГІ РОКИ І ЗНАЮТЬ НАЙЛІПШЕ ВАШІ ПОТРЕБИ

Без сумніву що [redacted] остануть вибрані на послів то будете мати правдивих своїх заступників в парламенті

R. N. Lowery і J. Willoughby хотять аби завести лад і правного законодавства як, хотять щоб народ радив сам собою, щоб мав повну контролю над парламентом. А за тим, щоб була звоможна система, щоб таку справу як скасовання бар віддати під всенародне голосованє, щоб забезпечити долю робітникам в спосіб заведеня закона, на підставі якого робітники працювалиб лише 8 годин денно, і щоб робітники діставали властиве винагородження за свою тяжку працю і т. ин. Тимте, що се не обіцянки перед виборами, се точки ліберальної платформи, і єсли лібералы вставуть вибрані то повисші точки будуть переведені в жите.

J. WILLOUGHBY

Не забудьте отже в день виборів віддати свій голос на ліберальних кандидатів R. N. LOWERY і J. WILLOUGHBY, яко своїх правдивих представителів в парламенті.

Кождий виборець, який хоче змінити правительство повинен голосувати на ліберальних кандидатів.

ДО КАНАДИ!

Ми продаємо шіфкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найліпші шіфи котрі відходять що тиждня.

Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістануть рівні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо якраз як посилати. Спитайтесь людей тих що в нас вже посилали.

Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всї інформації.

Міняємо доляри на корони, продаємо марки крайові і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.

К. ҐЕНИК, управитель заграи. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадійский Фармер"
Редактор: О. Г. Гикавий.
[illegible] в Канаді і Злучених Державах на рік $1 50
до Европи $2 00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B Winnipeg.
Telephone St. John [illegible]
The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 8 000
Published every Friday at [illegible] Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible]

Вибори в Онтеріо.

Вибори в Онтеріо до провінціонального парляменту відбулись 29 червня. Консервативне правительство Витнея лістало потверджене і буде рядити на дальше. В новім парляменті буде засідати 83 послів консервативних, 26 ліберальних і 2 незалежних, всіх разом 111. Перед розвязанем парляменту було 85 консервативних послів, 18 ліберальних і 1 независимий, всіх разом 106. Після нового розділу виборчих округів Онтеріо має пять послів більше. Містер Rowell, провідник ліберальної партиї, замість тішитись цілковитою побідою, вдоволяєсь числом здобутих нових послів. Була надія, що ліберальна партия ввійде в силу, та мабуть народ не сподобав собі одної точки, яка находилась в платформі ліберальної партиї, а се: „Скасоване бар'' в спосіб замірений ліберальною партиєю. Лібералі в своїй платформі заявили, що коли вістануть вибрані то ухвалять закон силою якого скасують усі бари в провінції Онтеріо. Така заява була видно за строга і лібералі не дістали такого поперття як було можна сподіватись. Все таки вони здобули кілька нових послів і се освідчить, що лібералі оправдані. Ми знаєм, що кождий новий, а добрий, принціп в практичній політиці в теперішніх часах відкидаєсь, а той хто такий принціп вносить наражений на неприємности, страти або й на політичну смерть. На таку неприємність і страту виставив себе й провідник ліберальної партиї в Онтеріо своєю заявою про скасоване бар.

Друга і найбільша причина, що консервативне правительство Витнея лістало потверджене на дальше є та, що Витней не так то й дуже довго рядить в провінції і оказалось бути правительством чистим, без жадних знаків корупциї і справоллявин. За час свого правліня в провінції скасовано 1200 бар, всякий закон є законом для всіх і не є виїмком для нікого. Консервативне правительство в Онтеріо від консервативного правительства в Манітобі ріжнить ся о ціле небо. Там перед кількома роками прогнано богато французьких учителів, які не посідали відповідних учительских кваліфікацій і — крім дещо по французки — не учили нічого по англійски. Се правительство поступове, а однак справа цілковитого скасовання бар — проти якої Витней виступав — обезсилила його богато. Порівнавши голоси, які були віддані на кандидатів обох партий то 45 процент голосів було віддано на ліберальних кандидатів, зн. 45 процент виборців заявилось за скасованєм бар.

Треба сподіватись, що правительство Витнея буде і на дальше управляти провінцією так чесно, розумно і справедливо як доси се робило.

Будуть депортувати безробітних чужинців.

Вже який пізний час, половина літа минає, а в Канаді десятки тисяч безробітних. В східній Канаді, в Монтреал, Торонто число безробітних виносить яких десять—двайцять тисяч. З того найбільше таких, що сего року приїхали до Канади з иньших европейских країв в надії заробити гроший й післати голодним в рідним краю. Такого стану безробіта Канада не тямить від двайцять літ. Треба правду сказати, що коли в Канаді правила партія ліберальна, правительство Лорієра, то про таке безробіте ніхто ані снив. Від часу як правительство попало в руки Бордена, в руки консерватистів, від тоді в Канаді йде до чим раз гіршого. Люди прямо в голоду гинуть. І як довідуємось з англійских денників то правительство замірює усіх безробітних імігрантів завернути домів, там звідки прибуде сюда. В монтреальских часописах з дня 3 с. м. читаєм прим. таке.

„Десятки тисяч безробітних, які находять ся в Монтреалі, є в безвиглядним положеню. І тих іміграційні власти, як отверто заявили нині рано, будуть депортувати. Усіх чужинців, які не мають роботи і які замешкують в Канаді не меньше як три роки постановив W. D. Scott, іміграційний суперінтендент в Отаві, депортувати зейчас. Такі чужинці, як W. D. Scott заявив, є великою небезпекою для мешканців міста Монтреалу і иньших міст де вони находять ся''

Депортувати будуть сейчас. От як мудро і гарно консервативне правительство Бордена уміє заопікуватись бідними, голодними, вправді в голоду примираючими імігрантами, чужинцями. Бо для своїх, Англійців вони мають роботу і добру платню дають, їх зовсім не завертають назад там звідки приїхали. Се Англійці, „Канада для Англійців'' — голосили і голосить консерватисти. А не можуть заграничної іміграциї спинити в який иньший спосіб, то будуть тепер депортувати усіх тих, що не мають роботи. Се наглядно дає нам Русинам до пізнаня, що консерватисти не бажають мати нас в Канаді зовсім Бо наколи консервативне правительство може заопікуватись англійскими імігрантами, то чому, на якій підставі Русини мають у них ставити якийсь виїмок? Чиж руські імігранти, робітники гірші від англійских? Ні! не те. Тут иньша причина Вони від давна кричуть, що Русини не пожадані в Канаді. Для Русинів, імігрантів роботи нема, не дають аби в такий спосіб, підносльно, спинити руську іміграцію.

Ми знаєм, що правительство Лорієра, яко правило краєм від 1896 до 1911, зн. через 15 літ, всегда заопікувалось робітниками як добрі родичі своїми дітьми. В часі ліберального правительства Канада не відчувала брак роботів, але брак робітників. І робітники дістали добру платню. А від часу як консерватисти почали правити краєм для робітників настали тяжкі часи, безробіте, мала платня, голод. І замість заопікуватись бідними робітниками і дати їм роботу, средство до житя, консерватисти прямо гонять їх з Канади як собак. За се Русини повинні бути дуже вдячними консерватистам..

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЛЯ і Ко.
ОГОЛОШЕНЭ!
Шіфкарта з Европи до Вінніпеґу лише $40.
і то на найліпші почтові шіфи.
Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути висші.
Виготовляєм старокраєві документа леґалізовані ц. к. Конзулятом а іменно: — контракти купна і спродажі, повномочія, перепроваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільненя від вправ військових і т. п., як рівнож виробляєм рішного рода тутешні документа, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей сьвіта, купуємо і спродаємо доми, лоти і фарми як рівнож і мінаємо реальности.
Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпеґу
J. G. KIMMEL & CO.
834 Main St Телефон: St. John 2063 Winnipeg, Man
J. G. KIMMEL нотар

Потреба ко-оперативної організациї.

На самий погляд здавалось-би декому, що фармерам в Канаді жиєсь добре, що є свобідними розпорядителями свого майна і т. и. В дійсности однак справа стоїть трохи інакше. Фармері в Канаді є — що так скажем — дійною коровою богачів, фабрикантів та ріжного рода посередників, агентів. Канадійский фармер дуже богато залежить від богачів-фабрикантів, капіталістів, і від них він не зможе увільнитись доти доки не буде загальної фармерської організациї, яка-б обіймала усіх фармерів в Канаді без ріжниці на народність, погляди політичні і релігійні

Найбільше фармерської праці, кервавиці поїдає посередник між капіталістом а фармером. Сей посередник — агент набирає прим. від фабриканта фармерської машинерії і спродає фармерам по дуже вигорованій ціні, з якої велика часть йде до його власної кишені; він скоро богатіє, розживаєсь, а фармер й не збагне що те все він робить його потом, його працею, кервавицею.

Скаже дехто, що агентови платить компанія. Добре, платить! Але питане чіїми грішми. Чи може своїми? Ніколи! Грішми фармерів. Компанія вже наперед накладає на кожду річ таку ціну, що буде з чого заплатити за її вироблене, за перевіз, агентови за спродане і кілька долярів зарібку. До того агент бере в фармера майже половину більше як річ вартає, або за яку дістав від компанії. Ми знаєм, що прим. байндер в фабриці коштує всего $54—$60 а фармер платить за него аж $160 до $180. Вправді перевіз коштує яку десятку — дві, і припустім, що з перевозом він коштує аж $80 но все ж ще не по $160 і більше. Хто-ж ту надвишку побирає?

Більшу часть агент а проче компанія. В компанії можна той самий байндер, що агент спродає — купити за $100 до $120 Посередникови — агентови лишаєсь чистого зиску від $60 до $80. Спродасть кілька байндерів і має вже кілька соток долярів. За рік, на малій кольонії, такий посередник — агент спродаючи фармерам машинерію заробляє кілька тисяч долярів, а в більшій кільканайцять тисяч. Знаєм один факт, що агент на малій і бідній кольонії спродаючи фармерам машинерію заробив около 6 тисяч дол. за рік. Гарний заробок, треба богатого фармера щоб таку суму грошей заробив на фармі. Посередник агент заробляє таку суму грошей в дуже легкий спосіб, фармері прямо йому в кишені гроші ставлять. А сі гроші можуть лишатись в фармерів Лишались-би наколи б фармері були з'організовані в ко-операційні спілки і мали свої власні склади машинерії Ко-оперативна спілка до якої можуть належати усі фармері одної кольонії, може уповажнити одного чи й двох відповідних членів аби занялись розпродажею фармерської машинерії. Кождий головний склад машинерії згодив-бись переслати якусь скількість потрібної фармерам машинерії на розпродаж без вложення усіх грошей наперед. Такі члени бралиб місячну платню і вони булиб відвічальними за склад машинерії. Платня може виносити тисячу, чи й гроший більше, долярів. Зн. 100 фармерів потребувалиб дати лише по два чи аж по три доляри. А сю суму можна дуже легко зібрати при розпродаванню машинерії і ніхто не потерпів-би на сім. І що найважнійше то се, що купуючий яку річ не платив би за ню так богато як платить агентови..

Знаєм вже заздалегідь, що сей плян не є на руку посередникам-агентам, бож вони за всяку ціну хотілиб і на дальше заробляти на фармерах величезні суми грошей. Знаєм і те, що в здійсненю наших плянів булиб деякі трудности, віримо однак, що при добрій і не відступній волі усе можливо можна зробити.

Упоравшись з одним визискувачем, конечним булоб полічити фармерам й з другим подібним посередником як з посередником агентом, який купує фармерські продукти. Такі посередники-агенти купують в фармерів збіже, худобу, молочарскі вироби за безцінь а продають відтак з великим зиском. А фармері можуть спродавати свої продукти не послугуючись такими агентами і весь заробок агента лишав-би ся в їх кишенях. В такий спосіб з зиску як одного так і другого посередника-агента користалиб самі фармері. Зн. платили-б меньше за потрібну машинерію, а дістали-б більше за свої продукти.

Фармері повинні бути контрольорами біснесу, бо фармері се головні продуценти і консументи. Се й булоб, наколиб у фармерів була ко оперативна організація. А поки такої організациї нема, то фармері як одиниці мусять бути жертвами агентів та більших компаній.

На сю тему далось-би говорити богато, се справа на часі і дуже важна. Сподієм ся, що Вп. читачі заберуть в тій справі голос і вискажуть свої гадки, погляди, подадуть — можливо й які пляни після яких фармері могли-б скоро очиститись від ріжних визискувачів, від злодіїв свого власного добра. З праці фармера не повинні користати посередники агенти, а лише самий фармер...

Ще скажем, що наколи-б не ті посередники-агенти то і житє робітників булоб богато таньше А житє в Канаді новійшими часами стало таке дороге що годі, дороге чим у яких иньших краях на сьвіті. Прим. за послідних двайцять літ житє подорожіло в ріжних краях як слідує: в Бельгії о 32 процент. (Зн. єсли якась річ перед 12 літами коштувала доляра, то тепер коштує доляр і 32 центи,) в Франциї о 28 процент; в Німеччині о 28 процент: в Италії о 28 процент: в Злуч Державах о 43 процент: в Великій Британії о 15 процент а в Канаді аж 51 процент. Зн. житє в Канаді подорожіло о цілу половину більше. Наколи колись з якусь річ можна було купити за доляра, то тепер треба дати півтора доляра А платня робітників не піднесилась. Хтож сему причина? Посередники агенти, від найбільших до найменших Винно і консервативне правительство, яке не хоче завести зі Злуч. Державами вільної торговлі і як фармері так і робітники мусять оплачувати велике цло за річи які дістаємо зі Злучених Держав. Канада, так як оно є тепер, є красм-раєм для визискувачів, та робітники і фармері мусять тяжко працювати й в своєї праці не богато користають, усю ту працю, увесь заробок який має прийти до кишені фармера і робітника — йде до мішка посередника-агента, компаній, богача, капіталиста. Сему зробив-би кінець наколиб як фармері так і робітники були добре з'організовані.

Дещо для фармерів.

Плекане овець

Плекане овець є дуже оплатним для фармера у якого є кавалок землі з травою деб через літо могли вівці перебувати, пастись За приклад послужить нам один фармер, який мешкає около [illegible] від міста Брендону і має більшу череду овець Він минулашого року мав 125 ягнець з яких 25 було не удалих При кінці року фармер взяв за отрижену з овець волну сто долярів, [illegible] $1 450 заром майже півтора тисячі долярів. Перед двома роками він купив ту череду овець за пять сот долярів, перевіз коштувало його вісімдесять долярів. Спродав ягнята і волну за $1 450 і усі вівці йому лишились. Значить, що так півтора тисячі долярів є чистим зиском для фармера, з виїмком $80, які видав на перевіз [illegible].

Плекане овець тане.

Вівці в зимі живлять ся [illegible] стернею яко находять в [illegible] так соломи. На весні находять для себе досить поживи на стерни [illegible] Потім наколи зоране поле лишаєсь в облог то вівці мають подостатком що їсти Ще лучше коли зоране поле засієсь вівсом, або ячменем і пшеницею, а не в обжалі. Як лише збіже з бурянами підросте на кілька пядів пускаєсь вівці і ті згривають усе по при земли. В сей спосіб нищить ся навіть дуже добре бурян. Для овець богато землі пасовиско не треба, 15—20 акрів на сто овець

По викошеню збіжа вівці пускаєсь на стерню, тім вони находять для себе досить поживи: трава і колоски. Коли є великий простір, то на стерни вівці можуть бути доки не впаде сніг. В грудню, котрі добре випаслись спродаєсь

Так робить фармер про котрого бесіда на вступі. Він в грудню м. р. заслав з гарі до Вінніпеґу 149 овець і взяв по девять долярів за штуку. Перевіз коштував його всего $38. Заробив отже поверх тисячу долярів, а годівля овець його майже нічого не коштувала.

Ми дуже віримо, що з плеканя овець наші фармері, котрі мають більше поля, або відповідне пасовиско для овець, можуть мати великі доходи, богато більші чим з управи пшениці або ин. збіжа Нехай би отже попробували деякі наші фармері занятись плеканем овець а певна річ, що вже на тім не вийшлиб. Кого не стати на закупно більшого числа овець, то починати від малого, а все таки до чогось можна дійти. Єсли иньшої народности фармері тягнуть такі великі зиски з плеканя овець, то чому б не мали сего самого робити і руські фармері

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріяльне в Вінніпеґу.
ПЕРЕСИЛАЄ гроші [illegible] в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, [illegible] і всякі інші документи старокраєві і Канадійскі
ПРОДАЄ шифкарти на [illegible], в [illegible] тільки 4 до 7 днів.
МІНЯЄ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частий сьвіта [illegible]
ПРОДАЄ і КУПУЄ ґрунти в старім краю і Канаді, а [illegible]
В кождій справі [illegible] удавайтесь до нас
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co. Lt.
341 Main Street — Winnipeg. Man.

ARTHUR M. DOYLE, L. L. B.
Адвокат, Повновласник, Нотар, Комісіонер, Оборонець в цивільних і кримінальних справах і т. п.
В. Н. КОЛІСНИК переводить на англійську мову.
Визичаєм гроші. —— Асекуруємо від огню.
ФІЛІЯ 903 MAIN ST. WINNIPEG, MAN.
Phone: MAIN 913 & ST JOHN 1954.

Др. Б. ГЕ ЖАБЕК.
Єдиний руський лікар зі старого Краю. - Єдиний руський лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
[illegible] 416 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 WINNIPEG, MAN

Можливо буде президентом в Мексіко.

В Мексіко нема ще спокою. Вправді Злуч. Держави спинили збійну воєнну акцію проти Мексіка, та зате ребелянти не залишили воювати ся з військами Гуерти, і дуже можливо, що незадовго здобудуть місто Мексіко. По його здобутю ребелянти назначать на президента Фернанда І. Кандорова, якого фотографію подаємо висше. Він є одним з трох делегатів конституціоналістів і його хотять на президента генерал Каранца і генерал Віля, оба провідники ребелянтів в Мексіко.

Народні бібліотеки.

(Теорія і практика.)

1. Поняте бібліотеки, її роди та короткий начерк її історії.

(Дальше).

У наших часах найвисше стоїть бібліотечна справа в Америці, Англії та Німеччині. Тому властиво історія бібліотеки в нових часах є історією бібліотек тих країв. Приглянемо ся отже, як стоїть бібліотечне діло в поодиноких краях

Англія. Підчас отвореня одної з народніх бібліотек в Льондоні 1892 р. промовляв старий державний муж В. Е. Ґледстон, чим дав доказ, що в Англії правительство зрозуміло ідею та значінє народньої бібліотеки.

Народня бібліотека в Англії та Америці є нею в повному значію того слова. Підчас коли у Франциї, Італії, а почасти ще й у Німеччині наукові бібліотеки відділяють ся глубоким ровом, коли вже не пропастю, від народних, то Англієць і Американець знає лиш одну бібліотеку: їхна народня бібліотека призначена для всіх. В ній найде учений для себе матеріял для своїх студий, а мій найде також для себе духову поживу. Всім вона дає те, чого вони шукають, навіть для читачів без інтересу вона дасть все таки щось цікавого. Тому до Public Library Англійця та Американця народ плине лавою: учений, університетський професор і ремісницький ученик, богата пані із найзнаменитшого дому та проста послугачка або [illegible] з склепу.

Бібліотечний рух почав ся в сих краях дуже вчасно. Англійські бібліотеки вже відсьвяткували свій 60 літний ювілей своєї просвітньої діяльности. По довгих боротьбах та змаганях перейшов 1850 р. головно за старанєм Вілієма Еверта славний бібліотечний закон, яким позволяєть ся побирати т. зв. бібліотечний податок. З початку міста з 10 000 населенєм, а пізнійше з 5.000 мали право наложити на кождий фунт стерлінгів податку один пенні додатку, який йшов на основане та удержуванє бібліотеки в даному місті. Змагання сього закону увінчали ся знаменитими успіхами В сорок літ після його ухвалення сорок англійських значнійших міст могло похвалити ся бібліотекою з якої визичувано поверх 100 000 книжок річно. Трийцять міст (не вчисляєть ся тут Льондону і Ґлесґова) могло виказати ся, що їх бібліотеки на 7 мілионів мешканців визичили 10 мілионів книжок.

Окрім бібліотечного податку можна ще за дозволом міністерства затягати позички на бібліотечні цілі. Думаю, що булоб зайвим близше обговорювати ті закони, бо при наших відносинах, головно в Галичині, мені видається неможливим, щоби наші громади, а принайменше міста згодили ся на евентуальні аналогічні закони. А остаточно, колиб і істнували у нас такі закони, то хто видає, чи ми малиб з них яку користь. У нас є й так богато корисних і гарних законів, а чомусь про них мало знають як раз ті, котрим вони моглиб принести користь.

Загальне число публичних бібліотек в Англії виносило 1885 р. 133, з того було дві у Льондоні. Пять літ пізнійше находимо вже 238 Public Libraries (з того 24 в Льондоні), а 1895 р. є вже 297, з того 32 в столиці. Останні роки виказують скорий зріст бібліотек, так що можна заключати, що він ще не скінчив ся. Останніми часами зриває бібліотечна квестія на селі, так що нині можна сказати, працює в Англії в найменших місточках та селах бібліотека. Всі англійські публичні бібліотеки виказують тепер річно 30 мілионів визичених книжок.

При кождій англійській публичній бібліотеці істнує публична читальня. Отже кожда англійська бібліотека складаєть ся із позичальні, салі часописий і наукової салі.

В салі часописий (News Reading Room) читач найде найновійші денники, тижневі часописи, періодичні ілюстровані та фахові журнали. Число виставленої преси є велике, бо переважна її часть дістаєть ся до бібліотеки безплатно. Коли видавець не посилає своєї часописи безплатно, то принай[illegible] опуст в абонаменті, нераз і 80%. Часописи упорядковані ґеографічно, після міст, в яких виходять, або азбучно. Часописи звичайно привязані до пультів, а за те їх можна пересувати до вподоби, відповідно до того, як читачеви вигіднійше Сидячих місць в салі часописий немає, бо звичайно стоячи читаєть ся скорше. На прочитане визначено відповідний час десять минут на часопись, пятнайцять на журнал. По упливі сього часу треба часопись чи журнал віддати, бо на них настанов ся вже другий читач. Звичайно у салі немає урядника, а преціньж, як висказує ся персонал, все є в найбільшому порядку.

У більших бібліотеках, прим. у Ворчестрі, є окремі салі для часописей, а окремі для журналів і періодичних видань. Нові числа виставлено до ужитку, а старі видаєть ся лише на бажанє. У ворчестерській бібліотеці є около 200 журналів і періодичних видань.

Наукові салі (Reference Library) англійських публичних бібліотек заосмотрені у всі найпотрібнійші словарі, лексикони та підручники зі всіх областий наук. Деякі бібліотеки мають в таких салях 7 000 до 12.000 томів. Найбільша наукова саля находить ся у Льондоні в — the fields Public Library. В меньших бібліотеках сей відділ є розмірно менший, але все ж він має досить матеріялу, який скоро орієнтує читача у важних питанях.

Вступ до бібліотек вільний — без всяких формальностий. Всюди є звичаєм, що читачі беруть собі самі книжки з полиць, цілком не звертаючи ся до урядника, чим йому заощаджують труду а собі богато часу. Бібліотечна услуга приходить аж тоді до слова, коли якусь книжку треба принести з магазинів до салі. В науковій салі находить ся звичайно такі книжки, на які найбільший попит, або що їх з за певних причин не мож[illegible].

Книжки домів позичає третий відділ, що зветь ся Lending Library.

Кромі сих відділів є в більших бібліотеках ще відділи для штуки, музики і т. и.

Англійські бібліотеки зрівняли всякі ріжниці клас і станів у своїх мурах. Тому се обставину головно при статистиці треба брати під увагу. Звичайно статистика реєструє лиш позичин у науковій салі і позичальни.

Для з'ілюстрованя зросту англійських публичних бібліотек нехай послужать дати, взяті із статистичного звіту публичної бібліотеки в Бірмінгам (наукова саля.) І так:

1860 р. визичено 16.000 томів для 11.000 читаючих.
1866 р. визичено 20.000 томів для 109.000 читаючих.
1876 р. визичено 48.000 томів для 262.000 читаючих.
1890 р. визичено 106.000 томів для 343.000 читаючих.
1893 р. визичено 119.000 томів для 460.000 читаючих.

Сих кілька дат дає вже належно поняте про зріст англійських бібліотек.

Хоч до ось такої бібліотеки вчащають в першій мірі висші стани, то все таки з тих величезних чисел припадає значний процент і на низші сфери народу.

Треба ще завважити, що англійські бібліотеки є публичною власностю, утримуваною з податків, як от школи, музеї або й уряди.

Америка. Американська публична бібліотека народня повстала також в тому часі, що й англійська. Але вона розросла ся в могутню інституцію не при помочи законів, як се маємо в Англії, але при помочи приватної добродійности. Перше місце займає місто Бостон. Купець Батес подарував йому свою бібліотеку, а кромі сього жертвував на неї ще 50 000 долярів. Иньший добродій записав на неї ще раз таку суму, а ще якийсь 10—30 — і з сього повстала величезна інституция. Кромі сього істнують в Америці відповідні закони, які позволяють накладати бібліотечний податок. В наших державах Америки істнують окремі уряди, які мають наглядати, щоби міські чи сільські громади заводили у себе бібліотеки. Коли громади бідні, то тоті уряди посилають до них мандрівні бібліотеки. Такі закони вплинули дуже додатно на розвій бібліотек, але ще більші заслуги коло їх розвою положила приватна добродійність.

І так, прим. у Балтімор подарував містови Енох Прат бібліотеку і капітал загальної вартости $1 200.000; в Чікаго подарував на бібліотеку В. Найбері $2 400.000 на північну часть міста, а Джон Крерар $2,000.000 на бібліотеку в полудневій стороні міста, в Ню Йорку С. Тільден жертвував на бібліотеку 5 мілионів долярів.

В Америці бібліотеки є також публичним добром і належать до громад, які ними опікують ся і їх утримують

Уладжене і адміністрация американських бібліотек є така сама, як в Англії. В р. 1850 було 1560 бібліотек з 2·5 мілионами томів, 1885 р. те число зросло на 5340 з 20.6 мілионами томів, 1891 р. було вже 3803 бібліотеки із загальною сумою 31.2 мілиона томів.

(Дальше буде)

З Жилачева доносять, що дня 23 мая вбила безрога однорічного сина Теод. Зубрицкого в Волщеві. Дитину оставлено без належитої опіки на подвірю.

Малюнки Т. Шевченка.

Всього десять років тому бібліограф М. Комаров для своєї книжки „Т. Шевченко въ литературѣ и искусствѣ'' в відділі „Рисунки Шевченка'' мав змогу подати всього 27 чисел видань окремих малюнків Шевченка. Тепер ділить ся з малюнками великого поета щось надзвичайне. Шевченко як художник робить ся не менше цікавим, як поет. Безперечно, що сила і повага Шевченка як була, так і далі лишають ся в його словесних творах, одначе і його пластична творчість дуже богато додає до характеристики особи великої людини. Не тільки серед українського громадянства але й серед російського, прокинув ся великий інтерес до Шевченка-художника, і новознайдені його малюнки дають право казати, що до сего часу Шевченка художника майже не знали і не цінили.

Як колись після заслання Шевченко зробив ся „модною фіґурою'' в Петербурзі, так тепер, як художник, він зробив ся справді модним тим, що до його малярської продукциї виявляють скрізь великий інтерес і скрізь його високо оцінюють. Ось скілька нових вістей про малюнки Шевченка.

Недавно одна пані пропонувала музеєви Олександра III. купити в неї щось коло десяти малюнків Шевченка, між якими були акварелі, сепія і рисунки. Заправила она за ті малюнки 10 тисяч карбованців. Про ті малюнки почув директор московскої Третяковскої ґалереї Ігор Грабар і купив їх

Та сама Третяковска ґалерия купила портрет оренбурского поміщика Пілемникова, роботи Шевченка

В київскім городскім музею є досить велика збірка Шевченкових малюнків: є між ними дуже цінні і недавно знайдені. Недавно дирекция придбала для музея 8 малюнків сепією у д. Мерца, редактора журналу „Сѣверъ'' (із збірки Д. Мордовцева).

Знайшла ся в Петербурзі збірка в 6 малюнків Шевченка, і її вже купив д. Соловйов, відомий петербурський антикар і видавець журнала „Русскій Библіофилъ''

Один український вчений, автор кількох статий про малюнки Шевченка, придбав сими днями малюнок гори [illegible] Новопетровської кріпости і має його згодом передати в український музей

Автор статий про Шевченка П. Зайцев, видавець нових матеріялів в біоґрафії й творів поета, має знайдені недавно 2 сепії, кілька офортів та невідомі доси автографії з картин Шевченка

Дочка Ускова, коменданта Новопетровскої кріпости, має 8 малюнків Шевченка — портрети, акварелі, сепії. Тепер ведуть ся з нею переговори, щоби придбати сі малюнки для київского городского музею.

Сестри Оберучеви, родичі колишнього коменданта в Оренбурзі, мають кілька малюнків Шевченка, яких одначе нікому не показують і збирають ся передати їх Академії.

З відомости, що учитель петербурскої гімназиї д. [illegible] має малюнки Шевченка; дочка одного натурщика, з якого малював Шевченко, хова в себе цілу збірку цікавих праць поета-художника і її вже покупці сеї збірки. У Варшаві є автопортрет Шевченка і богато иньших вістей чуємо про малюнки його.

Виявило ся, що Шевченко на засланю не тільки цікавив ся різьбою, але робив чимало різьбарских праць, не тільки зацікавив ся гальванопластикою, а як тепер несподівано довідали ся, є навіть підручник гальванопластики з малюнками Шев[illegible]

Словом, як згадати, то є сила малюнків вже відомих — продукция просто величезна! Сими днями має вийти II. том малюнків Шевченка (печатанє закінчено, а йде тільки нумерация репродукцій) видання Петербурского Шевченкового товариства, і як відомо, товариство на сьому томі не спинить ся, а видавати ме малюнки Шевченка й далі. В Москві печатаєсь розвідка О. Новицкого для „Наукового товариства імени Шевченка у Львові'' з малюнками числом до 200.

Досить з сих вістей взяти такі факти, що малюнки Шевченка придбала Третяковска ґалерия в Москві та що за сю збірку заправили 10 тисяч карб, а Ускова за свою з 8-ми малюнків хоче 5 тис. карб, щоб побачити, як піднявсь інтерес до Шевченка художника, а разом з тим і ціна на його твори. По тисячі карб. за малюнок — ціна, яка не снила ся ніколи бідному поетови, який радів, коли мав 2 карб за свій малюнок! Нічого й доводити, як се неблагородно дерти скажені гроші за малюнки поета, за те, що повинно стати громадскою власностю. Ті люди, що ховають у себе твори Шевченка, не розуміють очевидно, яку власне вартість має спадщина ґеніяльного поета, не розуміють, до якої міри все те являє ся громадским добром; не хочуть памятати і того, що Шевченко за свої, дорогі тепер, малюнки мав колись дуже мало, або й нічого не мав, бо часто бувало, що приятель і був щирим, поки поет не скінчить портрета, а потім, як піде діло до розплати, то й очей не навертає

У всякому разі великий інтерес до малюнків Шевченка серед спеціалістів та збирачів повинен звернути увагу і ширшого громадянства, яке ще дуже мало знає Шевченка як художника.

(„Рада.'')

АМЕРИКАНСЬКІ МОЩІ.

В католицькім костелі в Чікаго, на розі 63 ул. і Оклей авеню переховуєсь кости якоїсь дуже побожної сьвятої. Парох старав ся звовати з парохіян, що хто буде цілювати ті кости і дасть більшу жертву на костел, буде заключений хочби в якій недузі. 21 Мая зібрало ся там 15,000 побожних хорих, що чекали на поміч. Сьліпли грішим, горячо молили ся до сьвятих костий — але все на дармо. Патентований католицький лік не поміг. А весь таки парох оголосив на проповіди, що аж кільканайцять осіб поздоровіло. Між иньшими якийсь жінці мало помочи на затроєне крови? Ма одних певні, що відправа до сьвятих костий найбільше помогла кишени отця пароха.

„Нар. Воля''.

Поправа людської раси.

I.

Давно вже людство ломить голову над сим, як би то піднести фізичний рівень підростаючих поколінь. З окрема в Німеччині звернула ся на се питане велику увагу. Трудну задачу взяла на себе громада людий що привязалеті по плані здійснити расового добору в практиці. Перед 7 роками вони злучили ся в союз „Міттгартбунд'' і заняли ся [illegible] ідеї дорогою розповсюднюваня брошур і журналів. З дивною [illegible] дорогою союз уважає примінене расового добору. Такий добір був практикований деякими народностями в давній давнині. Богато учених уважає сильний розцвіт арийської раси наслідком такого добору. По віках як се за були.

Згаданий союз планує для своєї цілі уладжене цілого ряду сільських кольоній з населенєм около 1 000 женщин і 1000 мущин Обі сторони будуть добирані окремою комісиєю, яка має вважати, чи вони зможуть видати здорове потомство. Кожда женщина буде мешкати в окремім домі з садом і городом, а може мешкати з бабою, мамою або подругою. Мущини живуть окремо від женщин в окремім домі. В кольоніях сих звязлючають ся подружя на основі взаїмної згоди сторін, а стверджують ся записами в управі. Супруже з часове. Муж не жие з дома жінка, а до неї приходить тільки на честь. Як тільки женщина почує, що вона стала матірю, супруге уважаєть ся позваженим з тої пори вона має від 2 і пів до 3 років посьвятити ся виключно своїм материнським обовязкам. Таку перерву установлено тому, бо доказано, що часте повторюване вагітности є шкідливе і для самої матери і для потомства.

Хлопці ростуть разом, зорганізовані в окремі сотні Дівчата остають в опіці матерей. 16 літні хлопці не підходять для цілий союза (не здібні до плодженя здорового потомства) покидають кольонію і йдуть під опіку правительства. Союз переконаний, що видатки союза вернуть ся йому сторицею високим фізичним і моральним матеріялом, що вийде з кольоній. На думку союза 300 таких кольоній давало би річно сотки тисяч сильних, здорових і з високого погляду цінних людий Очевидно прибуток сього цінного матеріялу буде складати ся головним чином з хлопців. Головна причина, що не дає тепер здійснити плянів союза, се недостача матеріяльних средств і відмінне становище сучасної етики. Союз поширав свою діяльність й в Росії, де на днях вийде авторизований переклад програмової брошури союза „Миттгарт''.

II.

Отсі чудні пляни німецького союза, що являють ся пониженєм людського достоїнства не є ані нові ані оригінальні. Ось в Японії і Америці, сей класичній стороні безвітного і холодного практицизму, повстала вже ціла теория, яка цілком покриваєсь з навіть в дечому переходить пляни німецького союза. Ворячись проти все зростаючої злочинности і звиродніня масе [illegible], отсі молоді і сьміливі нації — Японці і Американці — вступили на дорогу, плановану згаданим союзом в Европі. Ріжниця в методах у одних і других та, що Американці достигають своєї цілі „стерилізациї людства'' оперативно-хірургічною дорогою, а Японці уживають до сеї цілі „[illegible] консервативних'' метод.

Щоби поліпшити свою расу, Японці мішають ся з иньшими народами Всі Японці є малоросли, а хотіли би конечно бути високими від Европейців. Мішанина крови з Европейцями не богато поправила їх расу. Тому правительство Микадо спровадило до Японії 400 рослих і здорових Китайців з кождому з них дало до розпорядимости 4 Японки. Одиноким завданєм спроваджених Китайців є поправа японьскої раси. Попри се видало японьске правительство нові зарядженя і приняло ріжні міри, які спрямовані виключно до сеї самої цілі.

Поправу своєї раси мали на оці і Американці, коли ще в 80-тих роках минувшого столітя хотіли зачати оздоровлене суспільности дорогою кастрациї душевно хорих. В 1899 р. спосіб сей признано надто жорстоким і його замінено новою стерилізуючою операцією („васектомія'' для мущин і „овороктомія'' для женщин), яку в трох америк. державах примінюють до нині.

ПІП — ЗЛОДІЙ

Із села Ставок, Держанівської волости, ровеньського уїзда, Волинської губернії еще 12 літ тому виїхав один чоловік до Америки, звідки точно що місяця присилав до жінки та дітий 15 до 20 рублів на руки попа. Піп зразу передавав гроші жінці, але по якімсь часі став гроші собі задержувати а нещасній жінці сказав, що її муж згинув у майнах в Америці. Бідна неписьменна жінка повірила і як могла заробляла — мучилась, щоби удержати себе і кількоро дітий. Тимчасом муж дальше посилав все точно гроші на руки попа, а той все ховав їх до кишені. Аж 12 літ після того муж просив попа, щоби жінка з дітьми відфотографувалась і щоб піп прислав єму фотографію. На се піп відписав мужови до Америки, що жінки і дітий вже нема, по померли за [illegible] коробу. Але сей раз піп перерахував ся. Муж [illegible] остати і дальше в Америці, бо вже не мав до кого вертати, сейчас викупив шифкарту і приїхав до рідного села, а довідавшись про все, пішов до попа з револьвером в руках і зажадав зворотку всіх задержаних гроший, разом щось около 3,000 рублів. Піп настрашив ся немало, просив чоловіка не робити крику, обіцяв гроші звернути назад і подав ся в другу комнату. Коли довго не вертав, чоловік пішов за ним і тут побачив, що піп повісив ся. Не довго надумуючись, мужик відрізав попа і знов зажадав зворотку гроший. По тяжких коровода[illegible] піп звернув єму 2.000 руб. Тоді мужик забрав гроші а кромі сего попа заскаржив і він тепер сидить в тюрмі

Просимо наших посилателів вирізнювати свій [illegible].

Вісти зі Старого Краю.

СМЕРТЬ У ФИЛЯХ БУГА.

Дуже сумна пригода лучила ся дня 14. м. м. в селі Поторжиці під Сокалем, бо в часі обходу в честь Шевченка стратив життя бл. п. Семен Шот, директор складу „Народної Торговлі". По величавім поході, відслоненю таблиці памяткової і відкритю улиці в честь Шевченка, пішов він з двома иншими панами купати ся. А що був перемучений і спочений з причини палючої в тім дні горячи, зкопав його корч і в одній хвили пішов на дно ріки, яка є в тім місци дуже широка і глибока. Небіщик був чоловік чистого характеру, дуже чемний в обходженю з людьми і патріот першої міри. Неодного порятував в біді і були навіть такі, що використували його добре серце. Найбільші заслуги поніс він через те, що занимав ся збиранєм жертв на „Рідну Школу" і належав до всіх тутешних українських товариств. Житє молоде, горде та славне не лягло вправді на поли боротьби з ворогом, але страчено його на станиці сповнювання обовязку патріотичного. Хотів він звеличати сьвято Шевченка та в той спосіб додати блеску памяти нашого генія; пішов отже пішки до Поторжиці і з причини перемучення знайшов опісля в Бузі так трагічну смерть.

Тіло бл. п. Семена Шота, видобули з води аж третого дня і поховали слідуючого дня на кладовищи в Сокалі. Привязано воно само з Поторжиці до Сокаля, а вістка, що віднайдено топельника, розійшлась лискавкою по місті і околиці. Сокаль не памятає такого величавого похорону від давних літ; все, що жило, зібрало ся, щоби вшанувати дорогу память заслуженого громадянина.

УТОПЛЕНЭ В РОВІ.

Дня 19 упала в наслідок необережности в Рожневі, снятинського повіта, 10-літна дівчина М. Красовска до глибого придорожного рова заповненого в наслідок зливи рвучою водою і утопила ся.

САМОВБИЙСТВО.

З Заболотова доносять: Відобрала собі тут житє вистрілом з револьвера в уста 18-літна Ванда Герцівна, дочка тут. зелізничого банмайстра. Покликаний лікар ствердив тільки смерть. Причиною була нещаслива любов.

З ХРОНІКИ ВИПАДКІВ.

Дня 5 м. м. убив грім пана Бордуна, господаря з Ванева сокальського повіта, що працював в поли підчас бурі. Дня 5 м. м. впала до начиня з горячою водою Анна Магас, дочка Мих. і Анни Магас в Суходолі долинського повіта, наслідком чого померла по страшних муках.

Еміграция за місяць май представляєть ся так: Виїхало до Америки через Краків 6020 Галичан і 3750 російських підданих. Вернуло з Америки 3050 Галичан і 1096 зза кордону. До Прусії еміграцийний рух зменшив ся; з Галичини виїхало ледви 1160 людий, зза кордону 3550. З Прусії вернуло 2513 Галичан і 721 російських підданих.

СОЦІЯЛІСТИ І ВИБОРИ ДО СОЙМУ.

Краківські часописи доносять, що польські соцялісти поставлять в міських і сільських округах західної Галичини 11 своїх кандидатів при надходячих соймових виборах. Соц. кандидати мають шансу в 3 до 4 округах. Кілько кандидатів поставлять українські і польські социялдемократи у східній Галичині, ще не відомо. Певне тільки, що з загальної курії округа Львів Перемишль і т. д. буде кандидувати п. Микола Ганкевич.

20-ЛІТЭ ЛЬВІСКИХ ТРАМВАЇВ

В червні минуло 20 літ від хвилі, як пущено у Львові в рух перший віз електричного трамваю. Було се підчас краєвої виставки в 1894 р. Перший трамвай був власностю електротехн. фірми Сімонс і Гальске, від котрої в 1896 р. набула на власність громада Львова за ціну 1,060.447 К. В 1900 р. отворено заклад електричного осьвітлювання міста. Цілий особовий рух удержувано початково при помочи всего 15 возів; в 1900 р. було вже їх 40. Сила електровні вистарчала в 1900 р. до засьвічення 6.000 жарівок, в 1908 р. 50.000, а в 1910 р. вже 135.000. В 1910 р. розширено ще міскі електричні заведеня коштом 14 міл. [illegible] позички, та справлено поверх 100 нових трамваєвих возів коштом майже трех міл. корон. На розширене електричних заведень призначила міска рада в тім самім році дальших 6 міл. кредиту. Довжина трамвайової лінії виносить нині около 50 кільом. Усіх возів є 146, а чистий дохід за 1913 р. виносив 291,648 К.

— Автомати до продаваня білєтів мають одержати кондуктори електричних трамваїв. За поручєнєм корбою мають сї автомати печатати білєти з біжучим числом і датою та назначенєм дороги, за яку заплачено. Автомати сї мають носити кондуктори на грудях припняті ременями. Чи будуть они практичними, се покаже ся з їх ужитя. Досї мають сю одну невигоду, що є за тяжкі, важать около півтретя кільогр.

„**Живої душі не пущу з повіта**" — сказав собі долинський староста і консеквентно переводить ту свою „програму" всемогучий „бей" Долинщини. В часі господарської і економічної кризи в краю, в часі загального безробітя і голоду як переднівку не випускає він людности за заробками в инші околиці. Він і підчинені йому уряди громадські за нїщо в сьвіті не хотять видавати робітникам робітничих легітимацій, книжок робітничих і пашпортів, двірці в Долинщині обсаджені жандармерією, котра без пардону на приказ старости завертає всїх робітників, що хотять виїздити ся з повіту. Прошень на видане легітимацій з засади староста не уваглядняє, а проєчих робітників за ковнїр з бюра велить... викидати. Долинський потентат робить се безкарно власне в тій хвили, коли центральні і краєві власти поручили старостам йти на руку робітникам, котрі пошукують праці, і видали навіть докладні і довгі інформациї в тій справі.

Скарби в піраміді.

Англійські дневники доносять про незвичайно цікаве відкритє, якого довершив Ф. Петрі, професор англійської археольогічної школи в Египті. Сей професор відкрив в одній старинній піраміді, захований там скарб, що складає ся з великої скількости золотих предметів. Ось опис піраміди, скарбу і робіт над його віднайденєм, поданий самим Петрієм в одній англійській часописи.

Шістьдесять англійських миль на полуднє від Каіру, на пограничу рівнини Фаюм, видно високу, чорну масу піраміди Сенусерта II., збудованої около 2400 літ перед Христом. Піраміда збудована з чорної цегли. Перед чверть століттєм я найшов вхід до тої піраміди. Вона найменше знищена і найбільше інтересна з огляду на заховані архітектонічні подробиці. Щоби знайти входи підземних коритарів і відгребати старинну структуру, порито і скопано цілу поверхню землі далеко довкола піраміди, розсаджено і розгребано скалу, до котрої піраміда приперта і проліджено кожду щілину, кождий залім; жадної місцевости в Египті не перетрясено так старанно. Піраміда окружена зі всіх сторін широким ровом, виповненим піском. Поза сим іде ще мур з тесаного каміня, високий на дванайцять стіп. Довкола сього мурованого огороджена були гроби королівської родини; знайдено їх чотирнайцять.

Один такий гріб — як се було можна легко запримітити — перед століттями відчинено і там полишено, в наслідок чого степенево засипував його пісок і змивали бурі та дощі. В глибині двайцяти стіп знайдено там гробну кімнату з гранітний саркофаг якоїсь княгині. До сього саркофагу хтось вломав ся, вибив в нім діру і повитягав рівні річи. Як доси — нічо надзвичайного не показало ся, супроти чого поручено робітникови очистити нишу, засипану намулом, що знаходилася в бічній стіні переходу, широку на три стопи, а на пять стіп догу. По кількох ударах джаганом робітник знайшов кілька рурковатих золотих огнив нашийника. Дальше копане тревало пять днів і ночий. По виконаню якого фунта золотих огнив і зерен, першим більшим знайденим предметом був дядем, переписка з плаского золота, широка на цаль і така велика, що можна нею оперезати голову. На чолі находить ся інкрустована кобра „урєус" королівський, а довкола переписки пятьнайцять розеток, кожда з чотирох інкрустованих цьвітів і чотирох листків. Корону прикрашують високі золоті пера в заду корони і по боках сплиґають золоті нитки, а цілість висока на півтора стопи. Дядем находить ся тепер в Каірі. Дальше знайдено прегарні два золоті медальйони в виді птахів, з гарними рисунками і три золоті нашийники. Медальйони і нашийники висаджені дорогими камінями. До віднайдених річий належать також: пара золотих, висаджених дорогими камінями, нараменників пара золотих бранзолетов, срібне зеркало на золотім тлі, дорогоцінна тоалета і богато инших гарних річий з чистого золота, прикрашених дорогими камінями. Всі сї річи є тепер в музею в Каірі.

Трудно зрозуміти дивні обставини, серед яких довершено сього відкритя. До гробу хтось закрав ся. Сей „хтось" довершив тяжкого діла, яким було піднесене і розбите масивного, гранітного віка; а тимчасом все золото полишено ненарушеним. Також ті, що звідували опісля піраміду, не запримітили золота в отвертій ниші, де так легко можна його було знайти. Як такі річи могли охоронити ся перед знищенєм — се правдива тайна. Неможливо, щоби те все загребано в намулі перед злодіями, бо тоді сї предмети знаходили ся в купі, а тимчасом вони були розсипані і знати було на них довгий побут в землі, а наче намул покрив дерево, яке знищила його вохкість. Все се було в отвертій ниші, майже дотикане чоловіком, котрий працював і майстрував над отвором гранітного саркофагу. Ще ніколи не довершено такого відкритя серед так дивних обставин.

Отсе дивна історія одного з найбільших египетських скарбів, які дохоавли ся до наших часів.

РАЙ КУРЦІВ.

Раєм курців є Мексік. Тут курить старе і молоде, мущини і жінки, богачі й біднї — словом все. Малим дітям вкладають цигаро в рот, а в школі можуть ті ученики, котрими учитель вдоволений, також покурювати собі цигаро. А що пристрасть курення тютюну, сказати-б, Мексиканцям вроджена, то кождий другий ученик старає ся також запопасти ласку учителя, щоб одержати дозвіл на цигаро, замість любувати ся тільки димом цигара пильного сусіда і „контати слинку". От і буває часто таке, що ціла кляса перемінює ся в салон курців, що звичайно учителеви дає по аби яку радість. Мексиканці курять й в церкві, що не є їх виключним звичаєм, але також майже всіх країв південної Америки. І в судах курять Мексиканці. І то не лиш судиї (сам папіроска не дає деколи заснути в часі розправи), але й оборонці, судиї присяглі, ба й обжаловані. Жандарм, що вводить обжалованого на салю і полнить сторожу при нім, перве з вишуканою чемностию трактує обжалованого папіроскою або огнем. — Правдивий рай для курців!

The Atlantic Royals

Ми отворили гарний офіс на 583 Main St.

Отворилисьмо его на бізнес з якого скористаєте ви і ми. В нас купите шіфкарти на всі лінії до краю і з краю до Канади по найнизшій ціні; даємо навіть на виплат. Посилаємо також гроші до старого краю; продаєм колійові тікети до всіх місць в Канаді і в Злуч. Державах. Просимо зайти до нас і поспитайте за п. РОЗОВСКИМ що говорить по руськи. Він є нашим представителем.

A. H. DAVIS
Gen. Manager.
583 Main St.
Phone Main 1909. Winnipeg, Man.

Конець дреднавтам!

Один з найбільших звісних англійських адміралів, Скот, заявив ся в „Таймс'і" подрібно про боєву вартість дреднавтів. Він не вірить в будучність тих морських великанів і уважає їх зовсім злишними, бо в морській війні будуть рішати лиш підводні суда і надвоздушна фльота. Роля дреднавтів скінчила ся як в акції відпорній, при обороні побережа, так й в акції зачіпній, при бомбардованю та бльокадованю пристаний, бо сї всї завданя сповнить далеко ліпше невидна підводна фльотила. Що-до зачіпної акциї воєнних кораблів [illegible], то в отвертій морській битві відпадає вона сама собою, бо сї кораблі не будуть мати кого зачіпати. Ціла фльота взагалі підпаде основній зміні, бо офіцери будуть жити не на воді, але під водою і в воздусї. Адмірал Скот жадає такою побільшення фльоти значним числом підводних судев і аєропланів. Кружляків і панцирників, на його думку, буде потрібно в будучности лиш дуже небогато. Дреднавти на вимертю. Очевидно, що воджене війни в тих умовах, як також приготоване відповідних сил, получене з великими трудностями. Досї нема достаточного числа фахово образованих офіцерів і жовнірів, які моглиби виконувати службу на підводних судах і аєропланах. Притім будова нової фльоти буде вимагати [illegible] суми, чим непотрібні дреднавти.

Думки найзнаменитшого нині англійського фаховця в області морської артилєрії, яким є адмірал Скот, можуть тепер ще неодному видати ся фантастичними, але вони не є позбавлені підстав і прихильникам форсованя нового типу підводної маринарки та понехання будови великанських воєнних кораблів, підсувають нові аргументи. Справді, техніка будови торпедовців зробила в останних часах так значні поступи, що „мрії" Скота вже вкороткі можуть здійснити ся. Англія має тепер фльотилю з 75 підводних судов, котрих розміри і справність мусять викликувати правдивий подив. Вони мають 1.500 тон поємности і скорість 22 узлів, що позволяє їм легко товаришити лінієвим кораблям. Вони уоружені в 6 рур, з котрих можуть викидати стрільна промиру 7 6. Трийцять таких судев вовнім невидних, може протягом дуже короткого часу замкнути пролив Гібральтар, на випадок зближеня ворога.

Англійська маринарка отже зачне вироджувати ся під кличем: „проч з дреднавтами", що певно триюмфом наповнить серця лібералів, котрі від початку підносили сей клич та опирали ся як найенергійнїйше міліоновим кредитам на будову опанцирених потворів. А тепер ті потвори, що навіть не мали ще нагоди показати своєї сили, стали ся неужиточними. Але нехай ліберали не радують ся передчасно. Прийдуть нові кредити, на нові потвори, ще грізнійші. Поплинуть міліони,.. І допера колись війна покаже, чи не пішли вони на марно.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Ліпше і новійше лічене сифіліса „606" проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave, Winnipeg, Man

IMPERIAL BANK OF CANADA.

Філії офіси ві всіх головних містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІШ КОЛУМБІЇ

Авторизований капітал	10,000,000.00
Капітал вплачений	7,000,000.00
Резервовий фонд	7,000,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.

Депозити приймають ся від $1.00 і більше і доразовують ся процент від дня вкладки. Видають ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.

НОРТ ЕНД ФІЛІЯ: Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕГСЬКА ФІЛІЯ: N. G. LESLIE, Manager.
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Kennedy St.

Затроэні Сірники.

За яких два роки не буде вільно купувати і уживати затроєних біло фосфорових сірників.
КОЖДИЙ ПОВИНЕН ПОЧАТИ УЖИВАТИ
EDDY'S
НЕ ЗАТРОЭНІ "SESQUI" СІРНИКИ
і в сей спосіб уникнути домашного нещастя.

International DENTAL PARLORS

— Найбільше модерний офіс в Канаді. —
Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за $5.00
Вставлене всіх зубів від ......$8.00 і висше.
Наповнене зуба золотом від ......$2.00 і висше.
" " срібло від ......$0.50 і висше.
" " порцеляною від ......$1.00 і висше.

Спеціяльно на десять місяців.

Богато живучих по за Новим Йорком не можуть звідати нашого магазину. Тимто даємо можливість купити за $28.00 грамофон з 40 сьпівами, що давнїй ще коштував $55.00.
На виплат за $3.00 місячно. Жадайте каталоґа. Наша адреса:
GREATER NEW YORK PHON. CO
308 310 Grand St. New York

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Родимці!
Тепер дуже тані ШИФКАРТИ
Alex Calder & Son
БАНКЕРІ.
663 Main St. Winnipeg, Man
П. А. КАРАКОЦЮК

ІВАН ФРАНКО.

ПАНТАЛАХА.

ОПОВІДАНЄ

(Дальше)

Його вбога фантазія гуляла по рівних вітрах та любувала ся тими жорстокостями, не бачучи про те, що вони в його положеню були всї неможливі. Ті думки були йому розривкою; за ними він забув дійсність, забув те, що перед хвилею так болїло та дратувало його. Ще сльози тремтїли на його віях а на носї не обсохла розмазана кров, а душа його вже заспокоїлась і перейшла Бог зна до яких посторонних предметів. Та якась лиха доля не дала довгїй вагоїтись та заструпитись його душевній рані!

Не минула й година, коли казня знов відчинила ся і в дверях показав ся Спорин. Його образ від разу відновив у Прокоповій души весь біль і всю ненависть. Він німо, але з виразом дикої злоби з підлоба глядів на ключника.

— Ану, вставай і забирай ся відси! — крикнув Спорин.

— Куди? — буркнув Прокіп.

— Марш до кухні. Тут мусять майстри направити віз. Ану, живо!

В кухні поралось чотири кухарі, декретові арештанти, народ веселий і жартливий. Вони почали розпитувати Прокопа про пригоди минулої ночи, а його гауповаті оповіданя ввели їх у добрий гумор. Бачучи сліди крови на Прокоповім лици один кухар запитав його, що се з ним таке, і Прокіп сердито розповів про свою пригоду зі Спорином, про те, як ключник обдурив його, забрав йому таке ладне блискальце, дарунок Панталахи, і ще й вибув його так, що він розбив собі ніс.

— Бійте ся Бога! — скрекнув з гумористичним жахом один кухар.— І він мав Бога в серци, щоб отак окрадати тебе!

— І не хотів тобі віддати того, що твоє? — допитував другий.

— Не хотів! — крізь сльози мовив Прокіп.

— Іди до директора та поскарж ся на нього! — радив третій.

— А може ліпше до самого прокуратора! — поправив четвертий. — Прокуратор старший від директора.

— Не хочу до директора! — плаксиво відповів Прокіп. — Директор не добрий! Директор до казенки, посадить.

— Так, сину, так! — піддержував його один кухарь. — Плюй на директора! До прокуратора иди ся! Той тобі догодить.

— Не хочу до креператора! — скрикнув Прокіп, у якого слово „креператор" звязало ся зі словом „кропу рвати" і значило щось нечувано страшне та грізне.

— І я так кажу! — мовив другий кухар. — Сам собі справу зроби! Або то ти не потрафиш? Щеб ти собі з таким ключником не дав ради!

— Морду йому набий!

— Очи йому видри! — піддав другий.

— Візьми його за одну ногу, другу приступи і роздери його на двоє як жабу, — підрадив третій.

Прокіп слухав з роззявленим ротом і дивував ся, як се йому нїчого подібного перед тим не прийшло до голови. Нарешті він почав ходити по просторій, на пів темній кухнї, цікаво заглядаючи в кождий кут, випитуючи про значіне кождої, найзвичайнїйшої річи і одержуючи на кожде питане від жартливих кухарів найдивогляднїйші відповіди.

— Ай-ай-ай! — закричав нараз Прокіп сплеснувши в долоні, побачивши на запічі дві сьвіжо зарізані гуски, з яких одна мала бути спечена для пана директора, а друга зварена на росіл для хорих у тюремнім шпиталі. — А се що таке?

— Хиба не бачиш, що бузьки? — мовив один кухарь.

— Бузьки? А [illegible] тут роблять?

— Прилетіли до нас у гостину.

— Ей, не правда! — мовив усьміхаючись Прокіп. — Адже я знаю, що се гуси.

— Так? знаєш? А в таким разі мусиш знати, що їм належить ся.

— Що, що.., їм належить ся? А щож їм [illegible]?

— Маєш зараз тут сісти і скубти.

Добре! — радісно мовив Прокіп. — Я люблю скубати аж піре буде моє.

— А по що тобі піря, роззяво.

— Буду бавити ся.

— Чи ти стїк ся? А хтож пірєм бавить ся?

— Ну, то я не хочу скубти.

— Але скуби, скуби! Дістанеш піря скілько захочеш, можемо тобі навіть із піря борщ зварити

— Ні, не хочу з піря борщу. — рішучо відповів Прокіп, скубучи гуску. — Але пірце собі візьму. Я так гарно вмію пірцем бавити ся! Воно так ладно грає!. Мене нанашко Панталаха навчила. Ай, то буде чудово!

Аж над вечером ніч була скована і Прокіп обскубши гусей та проспавши в кухні вернув до своєї казні.

VII.

У своїм одинокім покою на другім поверсі одної старої камениці, положеної біля вузької та брудної вулиці не далеко Бригідок*) ключник Спорин кинув ся на своє старе крісло і похиливши голову на груди сидів так довго в німій задумі. Сумерки вже западали, а в його кузенькій, голій кімнатці, що виходила вікном на тісне та глубоке як криниця подвірє, було вже на пів темно. Від самого полудня, коли на цілу добу став вільним від служби і покинув мури вязниці, чув себе якимсь не своїм, а чим близше до вечора, тим дужше зростав його неспокій.

Розуміється само собою, що отсяя пригода минулої ночи зробила на нього дуже сильне враженє, [illegible] сильнійше, що був собі чоловік наскрізь чесний, у якім служба й військова карність не вдушили зарубцювати чисто людського чутя, а навіть склонний до задуми й меланхолії, зразливий більше ніж се годило ся чоловікови, що мусів заробляти на хліб насущний сповнюванєм „песьої служби".

Ах, та тюремна служба! Те вічне досорожване людей як череди, вічне лазєне по кишенях та пазухах, вічне ревідоване, нишпоренє, вислухуване та ходжене на пальцях! Вічне підглядане тих злочинців, споганених зопсутем, пристрастями або духовою хоробою лиш, підслухуване розмов цінічних або роздираючих своєю страшенною простотою! Вічне віддихане важкою, затрохою атмосферою тюрми, затухлих стін, темних корідорів і вонючих, переповнених казнів! Вічне слухане обопільних оскаржень, дрібних та тим пікавіших доносів, лайок та прокльонів! Вічний вид поганя перед властю, оцен брутальної самоволі, топтаня людської гідности там, де тої гідности перва лишилась лиш маленька іскорка, якуб одначе легким подувом можна ще було роздути на живо, гарне полумя! Ах, та проклята тюремна служба!

Спорин чув себе глубоко нещасливим майже від першої хвилї свойого вступленя в сю службу, чув себе й сам вязнем, засудженим без вини на досмертну вязницю, і з тим самим важким та болючим почутєм отсе вже двайцять літ двигав своє ярмо. Бо й щож мав робити на тім божім сьвітї? Взятий до війська від рілї, вислужив при лінії одним тягом двайцять літ, не маючи ніяких звісток із дому. Коли вернув у своє село, не застав уже родичів при житю і довідав ся, що батько перед смертю наслідком якоїсь лихої пригоди був змушений продати половину ґрунту. Другу половину засів молодший брат Спорина; вона обіймала всього-не-всього шість моргів немудрої підгірської землі. Що з тим робити? Брат у розмові зі Спорином натякнув про подїл, але Спорин знав добре, що сей натяк був зроблений майже зі сльозами на очах; не уста братові, але судорожно перекривлене обличє, тремтячий голос і слізми затемнені очи говорили виразно

— Оба будемо жебраками!

Спорин зрозумів ту мову без слів і обіймаючи брата мовив:

— Рідний брате, знаю я, що в тебе на души! Не потребуєш говорити менї більше. Бачу й сам, як тяжко ти бідуєш і на тих шістьох моргах, а щож то ще було би на трьох! Але щож ти собі думаєш про мене? Чим мав би я сумліне обдирати тебе й твоїх дітей? І на що продав би я менї твій ґрунт? За час двайцятилітньої військової служби відвик я від праці на ріли, а тепер бачу, що воно й добре так стало ся, бо на чім ме тут і робити? Знаєш що, лишай ся сам на тій батьківщині, і нехай тобі Бог помагає, а я піду звідки прийшов, буду далі вік свій збувати в цісарській службі.

(Дальше буде.)

---

*) Так називає ся львівська тюрма при Казимірівській вул. колишній монастир монахинь ордена сьв. Бригіди.

Марконі, славний винахідник способів телеграфовани і телефонів опрацьовує новий спосіб телефону, з ким буде можна говорити з Англії до Нюйорку. Марконі заповідає, що до року сей телефон буде готовий.

Що діє ся підчас війни.

Підчас балканської війни, а навіть ще перед тим, як от от мало прийти до вибуху війни помиж більшими державами не бракло також апостолів — які в рівний спосіб старали ся переконувати людий про користи, які приносить для людства війна. Оден офіцер в Берлїні видав навіть книжку, де старав ся прямо доказати, що війна се прямо благодать для людий, бо вона ушляхотнює їх.

І от якмов на перекір всїм оборонцям війни появляє ся тепер звіт інтернаціональної мирової комісії, яка досліджувала тепер вона, що діяло ся підчас війни балканської. І сей звіт стверджує наглядно, що найбільшою брехнею воюють всї ті апостоли війни; волосе на голові стає, коли читаємо, до якого звірства доходять люди підчас війни. Сей звіт мирової комісії то застрашаючий образ диких вчинків, яких допускали ся так християни, як і мусул[illegible].

Головно друга війна помиж бувшими союзниками Болгарією і Сербією і Грецією, після слів комісії нагадує нам ще варварські, асирійські походи, нищили мешканців другої нації і то пляново, збиткували ся над забраними в полон, насилували жінок і дівчат і то навіть ранених і умираючих, паліювали, рабували і то не тільки робили се банди, які до війська не належали, але в звіті є докази, що і уряд в тім помагав.

Знаємо, що після міжнародного воєнного права не приятель не смів нічого робити населеню, яке не бере участи в війні, тимчасом комісія ствердила, що не було найменшого припису міжнародного воєнного права, якого не нарушили би ті, що провадили війну. Цілі міста і села йшли з димом, все нищено. Тим, що попадали в неволю, відтинано уха, ніс, вибирано очи, а тіла прокольовано багнетами. І то робили не якісь дикі погани, але християни християнам, ті що з хрестом в руках благословені попами голосили, що йдуть визволяти братів з неволі. І щож на се каже та змінна панучих, яка так про до воєнної заверухи, що не се оборонці війни? Чи насилуване навіть дванайцятьлітних дівчат також належить до „ушляхотнюючих" прикмет війни. Але чи се діяло ся тільки підчас балканської війни? Ні! Також саме робила Франція підчас війни в Мароко. Американці на Філіпінах, Хінці в Африці з муринами і т. д. Всї так роблять бо війна то нічо инше як масовий морд, масове знищене. І сором всїм тим! Сором теперішньому суспільному ладови, де панує насильство, підкуцетво і жадоба здобути щораз то нових країв.

Нарікане тут нічого не поможе! Тут треба зорганізовани мас, які стремлючи до висших людських цілий, оперли ся тому і положили конець цілій тій політиці хижацтва і насильства. Для того проч з війною! Проч з [illegible] народів.

М. Софанович.

Просимо наших посилателів вирізувати свій адрес.

НЕБУВАЛА ОФЕРТА!

Наша редакція дістає послїдними часами дуже богато замовлень на „К. Ф." з обіцянкою прислати предплату в осени. Ми однак тепер за предплатою нікому часописи не висилаєм. Та щоби дати спромогу і найбіднійшим предплатити з гори нашу часопись — ми постановили посилати „Канад. Фармера" до кінця року, т. є. через шість місяців, кождому, що пришле нам 50 ц. Гроші можна посилати в одно-центових марках, або через поштал нот. Користайте отже з нагоди. Вона вже не повторить ся. Уважайте на нашу низше подану адресу. — Адресуйте так:

„Кан. Фармер"
до кінця сего року
лише за 50 ц.

THE CANADIAN FARMER · Box 3656 St. B. · WINNIPEG, MAN.

Соціялізм.

Я стою під твоїми дверми і пукаю, а ти мене не чуєш

Я є мрією пророків, царством небесним на земли.

Я революція, бряскіт ланцухів невільників і плач голодного дитяти збудили мене в мойому сну.

Я є Соціялізм, [illegible] угнетених.

Я приходжу, щоби плач дитини замінити в сьмix, а стон невільника в плач щастя.

Наука, се моя коханка; враз з нею зробимо пустинні землї — цвітучим раєм.

Вичистимо брудні місця на земли і зробимо працю забавою.

Я звільню справедливість від проклятства золота і віру заслону зроблену з банкнотів в єї очий.

Відгомін його стукання трясе сьвятинями міншків, сильні сьвіта сего дрожать зачувши его, в людські гієни скреготять зубами від безсильної лютости.

Всі сили вас ненавидять мене і роздерли би мене на шматки, єсли би могли.

Я приходжу, щоби зробити їм конець, всю їхню лютість на нівец їм не вдасть ся.

Я навчу людий співати нову пісню, пісню вдоволеня.

Я усуну зиск, захланність і приватну власність. Навчу людий, щоби спільно всім властували, спільно працювали і спільно заживали овочів своєї праці.

Голос тої пісни буде гомоніти скрізь по сьвіті — без упину.

Батьки і матери Америки, послухайте мене хвилину, та задумайтесь над тим що скажу глубоко, серіозно.

Всі сили вас мені противні. Се повинно поручити мене вашій уваві.

Ви знаєте загально, що в сьвіті щось не добре.

Знаєте, що гріх тішить ся всім, коли чеснота гине з голоду на під дашу.

Ви знаєте, що нечесність, зипсуте і злочин нагороджують почестями, а чесність карають убожеством.

Знаєте, що земля дуже богата, а однак люде купчать ся разом в нохлюстві міст.

Знаєте, що є сонїчного сьвітла і дощу подостатком, а однак голод панує.

Ви знаєте, що средства поживи гниють по полях, бо нема на них ціни, а люде в голоду гинуть.

Що є досить матеріялу, щоби приодіти і огріти всїх, а однак люде мерзнуть наги і не мають де голови склонити.

Що люде шукають роботи, просять о роботу, бють ся за неї, а однак роботи не знаходять.

В вашім серци загніздив ся страх, бо ви знаєте, що стежки ваших хлопців і дівчат окружені спокусами до злого.

Ви боїтесь, що колись може прийти день, в якім вони дадуть себе звести з доброї дороги.

І не знаєте причини ні средства, щоби зарадити тому всему.

Ви заклопотані, змішані, бо ваші уши склоні давати послух оправданям і поясненям ваших сил, що контролюють жерело вашого знаня.

„Дивіть! Я стою під вашими дверми і пукаю, але ви не чуєте мене!

Многі прийдуть до вас із солодкою музикою в моїм імени, по їх піснях пізнаєте їх.

Не йдіть напротив них, але отворіть двері заки ще не є за пізно...

Ф. В. Пормен

До жертволюбивої укр. публики.

До редакції „Ранка" написало зі старого краю письмо слідуючого змісту:—

Станиславів, Галичина
15 червня, 1914.

Високоповажаний Пане Редактор!

Нисше підписаний осьмілюю ся удати з довірєм до Вашої хвальної Редакції „Ранок" з уклінною просьбою. Я підписаний есьм тим нещасним доверцею вязнів, котрий в дни визволеня ся з вязниці Мірослава Січиньского повинен як раз службу і хоч о цілій [illegible] понятя не мав — нічим не провинив ся — мимо того по переведеню слідства дисциплінарного, хоч не доведено мені вини — усунено зі служби і кинено на поталу судьби. Я чоловік уже віковий — числю 65 літ, маю родину жінку і діти лишивем ся без всяких средств до житя. Який гріш ощадженний мав, всі видав, щоб ратоватись. Удавав ся до впливових осіб, до п. п. послів — їздив сам до Відня, нічо не помогло, тягнусь в крайній нужді, а позаяк я чоловік старий ніхто мені занятя дати не хоче. Вичерпавши про те всі можливі средства, удаюсь може в останне до Вас Високоповажаний Пане Редактор, до Нового Сьвіта, може там бодай в части поратують мене ті, через котрих я поторпів і по просту з голоду згинути мушу. Як чутка у нас ходить Мірослав находится в Канаді! Нехай до него дійде сей голос нуждаря, котрий кличе помочи ратунку, бо гине, а чейже сей постарає ся бодай в части его поратувати, а може і Канадійскі Русини помалують тай складков пильну вчинять єго щасливій долі.

Сподіюсь, в Бозі надію покладаю, що буду вислуханий а Ви Високоповажаний Пане редактор схочете мені в тім ділі помочи.

З високим поважаньем
КАРОЛЬ МАЛЯРЖ.
в Станиславові,
улиця Голуховського ч. 104

Від редакції: Віримо, що ніхто не відмовить хоч би і найменьшої помочи для д. Кароля Малярка, який — з підозріню о поміч в визволеню з вязниці М. Січиньского — нараженний тепер на голодову смерть.

УВАГА!

В СПРАВІ СПРОДАВАНЯ ФАРМЕРСКОЇ МАШИНЕРІЇ

Публично завідомляєсь, що Екзекутивна Рада в Саскачевані силою свого розпорядженя уповажнила комісию надати комісарам право вглянути в справу дотичачу спродажі фармерскої машинериї і иньших річей на фарми. Комісарі визначили на се час і місце де відбудуть свої засїданя в цїли переслуханя зізнань осіб, яких ся справа дотичить...

Засіданя відбудуть ся в:

Regina, понеділок і вівторок July 20 і 21 пічнесь о 10 рано

Weyburn, середа July 22, пічнесь о 9 рано.

Carnduff, четвер July 23 пічнесь о 1 в полудня.

Moose Jaw, понеділок July 27 пічнесь о 1 в пол. і вівторок July 28 піч. о 9 рано.

Morse, вівторок July 28, пічнесь о 3.30 в полудня.

Swift Current, середа, July 29, пічнесь о 10 рано.

Shaunavon, четвер, July 30, пічнесь о 10 рано.

Assiniboia, пятниця, July 31, пічнесь о 2 в полудня і субота Aug. 1, о 9 рано.

Saltcoats, понеділок Aug. 3, пічнесь о 2 в полудня.

Yorkton, вівторок August 4, пічнесь о 9 рано

Canora, вівторок August 4 пічнесь о 3 в полудня.

Humboldt, середу August 5, пічнесь о 2.30 в полудня і четвер August 6, пічнесь о 9 рано.

Saskatoon, пятницю, August 7, пічнесь о 10 рано.

North Battleford, вівторок, August 11, пічнесь о 10 рано.

Wilkie, середу, August 12, пічнесь о 10.30 рано.

Kindersley, четвер August 13, пічнесь о 2 в полудня, і пятницю August 14, пічнесь о 9 рано.

Rosetown, пятницю August 14, пічнесь о 3 в полудня.

Датовано в Реджайні сего першого дня з липня 1914.

Charles B. Ireland.
Secretary.

На спродаж

два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицями $200 оден. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офисі „Канад. Фармера".

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Калиточка.

Був собі чоловік та жінка і була у них пара волів, а у їх сусіда віз. Отто, як прийде неділя, або сьвято, то хто не будь бере воли і воза та й їде, чи до церкви, чи у гості, а на другу неділю другий, та так і поділялись. От жінка того чоловіка, чиї воли, раз йому й каже „Поведи воли та продай, — справимо собі коня та віз, будемо сами що-неділі до церкви та до родичів їздити. Та ще, бач, сусіда свого вола не годує, а нам волів треба годувати". Чоловік наладнав воли та й повів.

Веде дорогою, аж ось догавяє його чоловік конем. „Здоров!" — Здоров! — „А куди це волів ведеш?" — „Продавать". — Проміняй мені на коня. — „Давай!"

Проміняв він воли на коня, — їде тим конем. Коли се йому назустріч веде чоловік на ярмарок корову. — „Здоров!" — Здоров! — „А куди це їдеш?" — Та він у ярмарок воли продавати, та проміняв на коня. — „Проміняй мені коня на корову!" — Давай!

Поміняли ся. Веде він ту корову, — коли жене чоловік свиню. — „Здоров!" — Здоров! — „А куди це женете?" — Та він у ярмарок воли, та проміняв на коня, а коня на корову. — „Проміняй корову на свиню!" — Давай!

Жене він тую свиню, коли се чоловік вівцю веде. Роспитались... „Проміняй свиню на вівцю!" — Давай!

Жене вже дід вівцю, аж ось чоловік гуску несе продавати. Роспитались і з цим... „Проміняй вівцю на гуску!" — „Давай!"

Пройшов трохи той дід з гускою, — несе [illegible] півня. Збалакались „Проміняй гуску на півня!" — „Давай!"

Несе дід півня, аж чоловік найшов на дорозі порожню калиточку. Збалакались і з ним. „Отже калиточку найшов, — проміняй півня на калиточку!" — „Давай!"

Заховав ту калиточку та таки і йде в ярмарок. Доходить до того міста, — треба пороном річку переїздити, а в його нічим [illegible] за перевіз. Перевізники йому й кажуть: „Давай хоч тую калиточку, то перевеземо!" Віддав він.

А там та стояла валка чумаків. Як роспитали вони його, за що він виміняв калиточку, сьміють ся з його. „Що тобі, — кажуть, — жінка за це зробить?" — Аж нічого! Скаже: „Дякувати Богу, що хоч сам живий вернув ся". Та й побились об заклад' коли скаже жінка так, то чумаки віддадуть йому дванайцять маж хури з батіжками. Зараз обібрали одного з себе і послали до його жінки.

От, той приходе. „Здоров!" — Здоров! „А ти не чула про свого старого?" — „Ні, не чула" „Він воли на коня проміняв" „От добре. Возик не дорого стоїть, як-небудь зберемось". — „Та й коня проміняв на корову". — „Це ще й краще: буде у нас молоко". — „Та й корову проміняв на свиню". — „І то добре: будуть у нас поросятка, а то, чи заріжати, чи розгодовати, все треба купити". — „Та й свиню проміняв на вівцю". — „І се добре: будуть ягнятка та вовночка, буде що мені у Спасівку прясти". — „Та й вівцю проміняв на гуску". — „І се добре: будуть у нас крашаночки та пір'я". — „Та й гуску проміняв на півня" — „О, це ще краще: півень раненько співатиме та нас до роботи будитиме". — „Та й півня проміняв на калиточку" „І се добре: будемо, де хто заробить, — чи він, чи я, чи діти в калиточку складати". „Та він і калиточку за перевіз одлав" — „Ну що ж дякувати Богу, що хоч сам живий вернув ся"

Так тим чумакам нічого робити, одлали йому дванайцятеро маж.

УВАГА ДЛЯ ТИХ, ЩО МАЮТЬ ЗАМІР ЇХАТИ ДО СТАРОГО КРАЮ

Продаю шіфкарти до всіх частей сьвіта, без обманьства. Висилаю гроші до старого краю через почту і телеграфічно, так що в краю віберуть ту саму суму, яку вам тут зазначимо на посьвідці. Також маю на складі споживний товар ріжного сорта. Зайдіть а певно будете вдоволені. Всякі вформациї зовсім даром. Говоримо по руськи

J. Monuk, 224 226 228 Le Breton St Cor Arlington Ave Ottawa, Ont Can.

ПРОПАВ БИК

Червоно і біло красий, на переднїх лопатках білі латки і на хребті біла латка, по під черево білий і хвіст до половини білий. Роги тонкі і завернені до гори. Межи рогами біла латка. Має чотири роки. Пропав пару тижднів тому назад і думаю, що є десь між Гонором а Кукс Крік або Іст Селкірк. Хто-би про него знав у кого находить ся або найшов, нехай донесе мені а в нагороду за се дістане $5.00 PETER DEMCHIAK, Gonor, Man. (27-9)

ДЕ є мій перний брат Миколай Насійчук, з села Тоорівці, пов. Черніві, Буковина. Перед двома роками перебував у Торонто, Онт. Хто би о нім знав або він сам най напише до: G. Elasozuk. Bear Creek, B. C. (Tunnel) (27—29)

ПОШУКУЮ Михайла Криклавця, з села Мамаївців, пов. Чернівці, Буковина Хтоб о нім знав, або він сам знаходить, ласкаво зголоситись до мене під сей адрес M. Pitsika 37 Grove St Winnipeg, Man.

За дрібні оголошеня, як пошукуваня за знакомими і т. д. платить ся 50 ц за два раза поміщеня 75 ц., за три раза $1.00..

НАША АДРЕСА

„Canadian Farmer" Box 3456, St. B Winnipeg. Man.

3216 ХОРИХ вилічено ПРОФЕСОРОМ ДОКТОРОМ ОВЕНОМ в минувшім році, яких він, своїм специяльним модерністичним лїченєм привів до цілковитого виздоровленя, від слідуючих слабостей

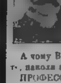

А чому Ви терпите біль і тим скорочуєте собі житє, наколи від того можете напевно вилїчитись"

ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН лічив всїх як мужчин так і женщин, які лїчились без успіха, як рівнож й тих що стратили зовсім надію на виздоровленє. Не робить ріжниці як давно і на яку слабість терпите або яких средств уживали до вилїченя. ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН наколи стане лїчити то можете бути певними, що Вам зовсїм здоровле і вилїчить так, що біль більше нїколи не відновить ся.

ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН не говорить що може Вас вилїчити яким небудь чудом або надприродною силою, а тільки своєю довголїтною практикою і досьвідченем він вилїчив много случаїв таких, болїв, які другі доктори узнали за зовсїм невилїчимі.

Тому отже, если терпите якій небудь біль опишіть йому без всякого стиду, і в рідній вашій мові всї ваші страданя і попросіть о пораду, а безпечно отримаєте правдиву поміч ПОРАДА НЕ КОШТУЄ НІЧОГО Не відкладайте отже і не чекайте на наслідки а пишіть залучаючи марку на відповідь Всї письма адресуйте так:

PROF. OWEN, M. D.

221 East 17th St. Dept. 39 NEW YORK, N Y

ЦИКОРІЯ

Tomson's Kar-Eal для кави.

Philadelphia, U.S.A.

Одинока директна лінія

А. Е. Johnson & Co.

37 Broadway New York, N Y | 300 First Ave., So. Minneapolis, Minn

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40

Пішлемо вам впрост з фабрики один славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руских сьпівів на 30 днів

БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.

По 30 днях, єсли вдоволені, можете його затримати а нам платити

$2 МІСЯЧНО.

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.

46½ E. 7-th St. Dept 24 New York, N Y

NICK BALAN

Бучер і гросерник.

448 King Street

WINNIPEG, MAN.

Phone St. John 95.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Виннипегу.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg Telephone St John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST JOHN 4 7 4

◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

НАЙБІЛЬША ВИПРОДАЖ ФОНОГРАФІВ.

$15. на легкі сплати $1. місячно.

SAUL BIRNS, 117 Second Ave., cor. 7th St., Dept. 23 NEW YORK N Y

ЛІКЕРИ

Carey & Co. Ltd.

707 Main St.

Phone Main 1116. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Виннипегу, проте коли зашлете своє замовлене до нас, Ви завсїгди будете певні заощадити що найменше 20%.

Уважайте і не купуйте кота в мішку!!!

ВПЕРЕД НІМ У НАС КУПИТЕ

$1. Місячно

International Phonograph Co

Тукета T & B папіроси не клезні.

КАНЦЕЛЯРІЯ Адвокатско-Нотаріяльна FENSONA & SCHILLERA.

FENSON & SCHILLER 454 Main St. Winnipeg, Man.

НЕБУВАЛА НАГОДА ДЛЯ КОЖДОГО!!!

ПОТРІБНЕ ШИЛО.

Канадійські Вісти

BOX 3628 STN B WINNIPEG, MAN

The Empire Sash & Door Co., Ltd.

Henry Ave., — East. — Winnipeg.

Дошки, Ліски, Гонти.

Точно доставляєм. — Задоволене гарантуємо

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Виннипег, Ман., Пятниця 10-го Липня, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, July 10, 1914. Число 28

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Виннипегу.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека. 415 417 Pritchard Ave., Winnipeg, Telephone St. John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді

415-417 AVENUE

PHONE ST JOHN 4 7 4

◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

Замордовано австрійского наслідника трону і його жінки.

Про сю страшну подію, яка сколіла ся в Сараєво 28 м. м. ми — задля браку місця в попереднім числі нашої часописи — подали лише коротку звістку. Тепер про се хочем написати трохи більше

Було се звичаєм архикнязя Франц Фердинанда відвідувати недавно прилучені до Австро-Угорської монархії краї Боснію і Герцеговину кождого року. І сего року архикнязь в товаристві своєї жінки опустив Відень 24 червня, щоб відвідати обі сі краї. Поїхав відвідати, а лише найшов там свою смерть

Приїхавши до столиці Боснії, міста Сараєво, мешканці міста приняли архикнязя [illegible] сьвяточно, торжественно. В часі як архикнязька пара переїздила, в самоході, головною улицею міста в сторону міського ратуша, де мало відбутись офіціяльне торжественне приняте хтось з товпи кинув на самохід бомбу, яку вдалось архикнязеви заздалегідь спостеречи і він відбив єї від себе рукою. Бомба впала перед другим самоходом, в якім їхало двох адютантів граф фон Бос Вальдек і полковник Меріцціо і були легко ранені. Архикнязь здержав свій самохід і поспитав адютантів про їх здоровле при тім подаючи їм свою поміч яку лише міг дати. Ранених адютантів відставлено сейчас до шпиталя а архикнязь рушив далі в дорогу.

Той що кинув бомбу, почав утікати і скочив до ріки щоб переплисти на другій бік і утечи. Та поліция зловила його в ріці і заарештувала. Засовірник сказав, що називаєсь Неделько Ґабрінович.

Коли архикнязь прибув до ратуша сказав до посадника міста: „Ми прибули сюда відвідати вас а на нас бомбами кидають. Се є цілковито несподівана зневага." По хвилі мовчанки архикнязь сказав: „Тепер можете вже говорити."

По принятю в міськім ратуши архикнязь з жінкою і цілою дружиною в самоходах удали ся в сторону шпиталя де находились ранені адютанти. Самоходи їхали повільно. На скруті улиць Рудольфа і Франц Йосифа з товпи несподівано вискочив молодий чоловік і зі свого автоматичного револьвера випалив на архикнязку пару кілька куль. Перша куля трафила архикнязя в лице і та була смертельною. Дві кулі поцілили архикнягиню, одна в лоно, в живіт, а друга нижче грудей. Непритомна архикнягиня повалилась на коліна мужа і в ту саму хвилю архикнязь зсунув ся зі свого сидженя. Шофер дістав приказ їхати як найскорше до палати та він довезено їх туди, обоє вже не жили

Убійник називає ся Ґаврило Пріпцип, числить 18 літ і є студентом з осьмої класи гімназії в Білграді. Його з гімназії прогнано зате, що належав до тайних товариств.

Неделько Ґабрінович числить 21 літ житя.

Оба є Сербами. Своїм вчинком вони дуже вдоволені. Пріпцип на поліції заявив, що він вже від давнійше носив ся з гадкою убити якусь визначнійшу особу з національних мотивів

А коли довідавсь, що архикнязь Франц Фердинанд має прибути до Сараєва постановив його вбити. Щоб убити архикнягиню він не мав заміру зовсім та вже в останній хвилі постановив убити обоїх, чому — не сказав.

• • •

Оттак третя в ряду трагедія зариваєсь в серце і душу старенького монарха Франц Йосифа I., який числить тепер 84 літ. Найперше, в 1899 р. поповнив самовбийство його син Рудольф. Перед кільканайцяти літами анархіст замордував його жінку Елисавету.

По смерти Рудольфа, який мав заняти австрійский престол, наслідником престолу зістав Франц Фердинанд. Той оженив ся з бідною чеською ґрафинею імени Зофія Хотек і мусів зложити присягу, що зрікаєсь претенсій до наслідства престола для своїх дітей. Та не тогто тішив ся старенький цісар новим престолонаслідником. І коли донесено йому про смерть архикнязя він в великім пригнобленю сидів мовчки довший час. Говорили деякі, що такого удару він не переживе. Крізь сльози, тремтячими устами він лише промовив. „Доля не пощадила мені ще одного удару" Більше говорити не міг і відійшов до своїх комнат цісарскої палати

Смерть Франца Фердинанда і княгині Зофії найбільше оплакують їх діти — 13 літна княжна Марія, 12 літний князь Максиміліян і 10 літний князь Ернест Їх родичі були добре заасекуровані на житє, бо Франц Фердинанд на 12 міліонів долярів а архикнягиня на 6 міліонів долярів, і ті гроші дістануть ся дітям, та утрата родичів для дітей не дасть ся заступити хоч би якою величезною сумою грошей

Похорон архикнязької пари.

Тіла нещасних жертв перевезено до Відня. В пятницю 10 червня відбудуть ся похорони: — тіла будуть перевезені до замку в Артштетен і о північи зложать їх в замковій гробниці.

Замок Артштетен належав до Франца Фердинанда, тут провів він майже весь молодий вік і тут, після його волі, його похоронено.

Новий наслідник Австрійского престола

Новим престолонаслідником є архикнязь Кароль Франц Йосиф, братанок убитого Франца Фердинанда. Новий престолонаслідник числить доперва 27 літ, а його жінка 22 роки. У них є двоє дітей: син і донька.

• • •

Архикнязь Франц Фердинанд з родиною.

Архикнязь Франц Фердинанд, його жінка арх. Зофія Гогенберг, 13-літна княжна Марія, 12-літний князь Максиміліян, 10-літний князь Ернест

Вчерашні телеграми з Берліна, Німеччина, доносить, що німецкій поліциї вдалось попасти на слід анархистичного товариства і заарештувала председателя і членів того товариства.

Ще перед кількома місяцями німецка поліция отримала анонімний лист з Сараєво, в якім повідомлювано що пробдено заговір на житє архикнязя Франца Фердинанда

В Боснії панує тепер загальна анархія. Серед тамошнього населення панує велике роздражнене проти Сербів. В Сараєві знищено кількадесять сербських домів. Спроваджено війско, щоб то затримало порядок. Там отже може прийти еще до [illegible].

Кравченка повісили.

Вчера, 9 с. м. о 7-ій рано Кравченко заплатив своїм житєм за замордоване банкера в Плюм Кулі, Ман. Його повісили, згинув на шибениці і тіло сейчас похоронено.

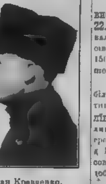

Іван Кравченко.

День перед виконанням засуду, до судиї Howell-а в Виннипегу наспів анонімний лист слідуючого змісту

Виннипег 7 липня 1914

До кримінального суду

Сим повідомляю судию і кождого який має щонебудь спільного з засудом Кравченка, що наколи Івана Кравченка повісять за злочин, о який його обвинувачали, то товариство, яке числить 2053 членів (міщан) постановило фізично знищити уличних констаблів, застрілити ката і покарати усіх що мають що небудь спільного зі справою Кравченка, не вчисляючи вже иньших міських спустошень наколи засуд буде виконаний.

Прошу завважати, що се не є „страхи на ляхи" бо ми є...

Здеціловона громада
Заст. голови.

Судові власти сей лист зігнорували, бо кажуть, що се лише глупство, а більш нічого. А може в тім є щось і дійсного — побачим.

T. C NORRIS, провідник ліберальної партиї в Манітобі

ВИСЛІД ВИБОРІВ В МАНІТОБІ.

Пророцтва консерватистів не здійснились. Доси вибрано: Ліберальних послів 24, а консервативних 22. Сам премієр Роблін в своїм окрузі замало що не провалився лишаючи вибраним більшостію лише 140 голосів, наколи послідних виборів був вибраний більшостію 156 голосів. Міністер публ. робіт Монтеґю вибраний лише 3 голосами. А мін. скарб. Армстронґ провалив ся

В Виннипегу, на шість послів, вибрано поважною більшостю голосів чотири ліберальних а два консервативних послів; надія отже що **панованє деспота Робліна скінчилось**, а з сим кінчить ся й усяка несправедливість, перетиберації натужитя, марноване народного гроша занедбане просьвіти, сепаратні школи і т. д. і т. д. Народ сильно попер партію ліберальну, бо хоче скасовання бар, прямого законодавства, примусової школи, доброго, чистого і чесного демократичного правительства.

В трох округах, де консерватисти були вибрані лише кількома голосами відбудесь поновно перечислене

Кілько погибло майнерів-Русинів.

Ще перед минувшого тижня ми подали вістку про вибух газу в майні в Гил Крест, Алта і сказали, що погибло богато русинів. Імен погибших не подавали, бо вони в англійській пресі були подані дуже не виразьно. Перед кількома днями один з наших читачів в Гил Крест прислав нам імена усіх тих руських майнерів, які згинули в майні

З повіту Сокаль, Галичина: —

Василь Запнсоцький, з Волсвича. Петро Кінах, з Сільця. Николай Кіпріянчук з Тартакова. Стефан Косцелечек з Бабинець.

З Нетрубич були: — Федь Равлик, Василь Равлик, Іван Мударик, Илько Гнатів, Федь Кваснюк

З Сокаля: Стефан Маланчук

Повіт Снятин, Галичина.

З Карлова: — Міхал Шкургак, Петро Симотюк, Дмитро Сандуляк, Дмитро Костинюк, Іван Федорук, Іван Танчук. Кость Косник, з Белелуї.

Повіт Заставна, Буковина.

З Брязка: Василь Іляж, Ів. Андрушко, Ів. Загара, Ів. Сандул, Манолій Гирон, Тео Курієц, Яків Андрушко.

З Доротівців — Іван Будзінський.

Повіт Чернівці.

З Мамаївців — Марко Томашівський, Николай Кузенко і Ґеорґій Демчук.

Для бідних вдів і сиріт з Гил Крест зібрано до тепер поверх сто тисяч долярів запомоги.

ДО КАНАДИ!

Ми продаємо шіфкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найлїпші шіфи котрі відходять що тижня.

Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають рівні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо як їх посилати. Спитайтесь людей тих що з нас вже посилали.

Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформациї.

Міняємо долярі на корони, продаємо марки краєві і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.

Н. ГЛИНК, управитель загран. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер"
Редактор О. Г. Гикавий
Часопись для руского народа в Канаді [illegible] в Канаді і Злучених Державах на рік [illegible] до Европи [illegible]
Адрес:
CANADIAN FARMER
Box 3650 Sta. B Winnipeg.
Телефон [illegible]
The Canadian Farmer
Ruthenian Weekly
[illegible]
Published every Friday at 867 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. H. Hykawy, Editor

Вибори в Онтеріо.

Вибори в Онтеріо до провінціонального парляменту відбулись 29 червня. Консервативне правительство Витнея дістало потверджене і буде радити на-дальше. В новім парляменті буде засідати 83 послів консервативних, 26 ліберальних і 2 независимих, всіх разом 111. Перед розвязанем парляменту було 85 консервативних послів, 18 ліберальних і 1 независимий, всіх разом 106. Після нового розділу виборчих округів Онтеріо має пять послів більше. Містер Rowell, провідник ліберальної партії, замість тішитись цілковитою побідою, вдоволяєсь числом здобутих нових послів. Була надія, що ліберальна партія війде в силу, та мабуть народ не сподобав собі одної точки, яка находилась в плятформі ліберальної партії, а се: „Скасоване бар" в спосіб замірений ліберальною партією. Лібераля в своїй плятформи заявили, що коли вістануть вибрані то ухвалять закон силою якого скасують усі бари в провінції Онтеріо. Така заява була видно за строга і лібераля не дістали такого попертя як було можна сподіватись. Всеж таки вони здобули кілька нових послів і се свідчить, що лібераля оправдані. Ми знаєм, що кождий новий, а добрий, принціп в практичній політиці в теперішних часах віднадесь, в той хто такий принціп вносить наражений на неприємности, страти або й на політичну смерть. На таку неприємність і страту виставив себе й провідник ліберальної партії в Онтеріо своєю заявою про скасоване бар.

Друга і найбільша причина, що консервативне правительство Витнея вістало потверджене на дальше є та, що Витней не так то й дуже довго радить в провінції і оказалось бути правительством чистим, без жадних знаків коррупції і справедливим. За час свого правліня в провінції скасовано 1200 бар, великий закон є законом для всіх і не є виїмком для нікого. Консервативне правительство в Онтеріо від консервативного правительства в Манітобі ріжнить ся о ціле небо. Там перед кількома роками прогнано богато француских учителів, які не посідали відповідних учительских кваліфікацій і — врім дещо по француски не учили нічого по англійски. Се правительство поступове, а однак справа цілковитого скасовання бар — проти якої Витней виступав — обезсилила його богато. Порівнавши голоси, які були віддані на кандидатів обох партій то 45 процент голосів було віддано на ліберальних кандидатів, зн. 45 процент виборців заявилось за скасованем бар.

Треба сподіватись, що правительство Витнея буде і на дальше управляти провінцією так чесно, розумно і справедливо як доси се робило.

Будуть депортувати безробітних чужинців.

Вже який пізний час, половина літа минає, а в Канаді десятки тисяч безробітних. В східній Канаді, в Монтреал, Торонто число безробітних виносить яких десять—двайцять тисяч. З того найбільше таких, що сего року прибули до Канади з иньших европейских країв з надії заробити гроший й післати голодним в рідним краю. Такого стану безробітя Канада не тямить від двайцять літ. Треба правду сказати, що коли в Канаді правила партія ліберальна, правительство Лорієра, то про таке безробіте ніхто ані снив. Від часу як правительство попало в руки Бордена, в руки консерватистів, від тоді в Канаді йде до чим раз гіршого. Люди прямо з голоду гинуть. І як довідуємось з англійских денників то правительство намірає усіх безробітних імігрантів завернути домів, там звідки прибули сюда. В монтреальских часописах з дня 3 с. м. читаєм прим. таке.

„Десятки тисяч безробітних, які находять ся в Монтреалі, є в безвихідвім положеню. І тих іміграціяні власти, як отверто заявили нині рано, будуть депортувати. Усіх чужинців, які не мають роботи і які замешкують в Канаді не меньше як три роки постановив W. D. Scott, іміграційний суперінтендент в Отаві, депортувати сейчас. Такі чужинці, як W. D. Scott заявив, є великою небезпекою для мешканців міста Монтреалу і иньших міст де вони находять ся".

Депортувати будуть сейчас. От як мудро і гарно консервативне правительство Бордена уміє заопікуватись бідними, голодними, вправді в голоду примираючими імігрантами, чужинцями. Бо для своїх, Англійців вони мають роботу і добру платню дають, їх зовсім не завертають назад там звідки приїхали. Се Англійці, „Канада для Англійців" — голосили і голосять консерватисти. А не можуть заграничної іміграції спинити в якийсь иньший спосіб, то будуть тепер депортувати усіх тих, що не мають роботи. Се наглядно дає нам Русинам до пізнаня, що консерватисти не бажають нас тут в Канаді зовсім. Бо наколи консервативне правительство може заопікуватись англійскими імігрантами, то чому, на якій підставі Русини мають у них статись якийсь виїмок? Чиж руські імігранти, робітники гірші від англійских? Ні! не те. Тут инша причина. Вониж від давна кричуть, що Русини не пожадані в Канаді. Для Русинів, імігрантів роботи нема, не дають аби в такий спосіб, відповідно, спинити руску іміграцію.

Ми знаєм, що правительство Лорієра, яке правило краєм від 1896 до 1911, зн. через 15 літ, всегда заопікувалось робітниками як добрі родичі своїми дітьми. В часі ліберального правительства Канада не відчувала брак роботів, але брак робітників. І робітники діставали добру платню. А від часу як консерватисти почали правити краєм для робітників настали тяжкі часи, безробіте, мала платня, голод. І замість заопікуватись бідними робітниками і дати їм роботу, средство до житя, консерватисти прямо гонять їх з Канади як собак. За се Русини повинні бути дуже вдячними консерватистам..

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЕЛЯ і Ко.

ОГОЛОШЕНЭ!
Шіфкарти з Европи до Вінніпегу лише $40.
і то на найліпші почтові шіфи.
Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути вищі.

Виготовляєм старокраєві документи легалізовані ц. к. Конзулятом а іменно: — контракти купна і продажі, повномочія, перепроваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільненя від вправ військових і т. п. як рівнож виробляєм рішного рода тутешні документи, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей сьвіта, купуємо і продаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальности.

Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпегу

J. G. KIMMEL & CO.
834 Main St Телефон: St. John 2003 Winnipeg, Man
J. G. KIMMEL нотар

Потреба ко-оперативної організації.

На самий погляд здавалось-би декому, що фермерам в Канаді жиєсь добре, що є свобідними розпорядителями свого майна і т. п. В дійсности однак справа стоїть трохи інакше. Фермері в Канаді є — що так скажем — дійною коровою богачів, фабрикантів та рішного рода посередників, агентів. Канадийский фермер дуже богато залежить від богачів фабрикантів, капіталістів. І від них він не зможе увільнитись доти доки не буде загальної фермерскої організації, яка-б обіймала усіх фермерів в Канаді без ріжниці на народність, погляди політичні і релігійні.

Найбільше фермерської праці, кервавиці пожерає посередник між капіталістом а фермером. Сей посередник — агент наберає прим. від фабриканта фермерської машинерії і продає фермерам по дуже вигорованій ціні, з якої велика часть йде до його власної кишені. ▬ скоро богатіє, розживаєсь, а фермер й не збагне що те все він робить його потом, його працею, кервавицею.

Скаже дехто, що агентови платить компанія. Добре, платить! Але питане чієми грішми Чи може своїми? Ніколи! Грішми фермера. Компанія вже наперед накладає на кожду річ таку ціну, що буде з чого заплатити за еї вироблене, за перевіз, агентови за продане і кілька долярів зарібку. До того агент бере в фермера майже половину більше як річ вартає, або за яку дістав від компанії. Ми знаєм, що прим. байндер в фабриці коштує всего $64—$80 а фермер платить за него аж $160 до $180. Вправді перевіз коштує яку десятку — дві, і припустім, що з перевозом він коштує аж $80 но все таки не $160 і більше. Хто-ж ту надвишку побирає?

Більшу часть агент и проче компанія. В компанії можне той самий байндер, що агент продає — купити за $100 до $120. Посередникови — агентови лишаєсь чистого зиску від $60 до $80. Продасть кілька байндерів і має вже кілька сотов долярів. За рік, на малій кольонії, такий посередник — агент продаючи фермерам машинерію заробляє кілька тисяч долярів, а в більшій кількнайцять тисяч. Знаєм один факт, що агент на малій і бідній кольонії продаючи фермерам машинерію заробив около 8 тисяч дол за рік. Гарний заробок, треба богатого фермера щоб таку суму грошей заробив на фармі. Посередник — агент заробляє таку суму грошей в дуже легкий спосіб, фермері прямо йому в кишені гроші ставлять. А сі гроші можуть лишатись в фермерів. Лишалось-би наколи б фермері були зорганізовані в ко-операційні спілки і мали свої власні склади машинерії. Ко-оперативна спілка до якої можуть належати усі фермері одної кольонії, може уповажнити одного чи й двох відповідних членів аби занялись розпродажею фермерскої машинерії. Кождий головний склад машинерії згодив-бись переслати якусь скількість потрібної фермерам машинерії на розпродаж без зложення усіх грошей наперед. Такі члени брали-б місячну платню і вони булиб відвічальними за склад машинерії. Платня може виносити тисячу, чи й трошки більше, долярів. Зн. 500 фермерів потребувалиб дати лише по два чи аж по три доляри. А сю суму можна дуже легко зібрати при розпродаваню машинерії і ніхто не потерпів-би на сім. І що найважнійше то се, що купуючий яку річ не платив би за ню так богато як платить агентови.

Знаєм вже заздалегідь, що сей план не є на руку посередникам-агентам, бож вони за всяку ціну хотілиб і на дальше заробляти на фермерах величезні суми грошей. Знаєм і те, що в здійсненю наших планів булиб деякі трудности, віримо однак, що при добрій і не відступній волі усе можливе можна зробити.

Упоравшись з одним вищезказаним, конечним будові помічати фермерам в других подібним попередньому зн. з посередником агентом, який купує фермерські продукта. Такі посередники агенти купують з фермерів збіже, худобу, молочарські вироби за безцінь а продають відтак з великим зиском. А фермері можуть продавати свої продукта не послугуючись такими агентами і весь заробок агента лишав би ся в їх кишени. В такий спосіб з зиску як одного так і другого посередника-агента користалиб самі фермері. Зн. платили-б меньше за потрібну машинерію, а дістали-б більше за свої продукта.

Фермері повинні бути контрольорами бізнесу, бо фермері се головні продуценти і консументи. Се й булоб, наколиб у фермерів була ко-оперативна організація. А поки такої організації нема, то фермері як одиниці мусять бути жертвами агентів та більших ком- ▬

На сю тему далось-би говорити богато, се справа на часі і дуже важна. Сподієм ся, що Вин. читачі заберуть в тій справі голос і висказують свої гадки, погляди, подадуть — можливо й які плани після яких фермері могли-б скоро очистись від ріжних визискувачів, від злодіїв свого власного добра. З праці фермера не повинні користати посередники агенти, а лише самий фермер..

Ще скажем, що наколи-б не ті посередники-агенти то і житє робітників булоб богато таньше А житє в Канаді помійшими часами стало таке дороге що годі, дороше чим у всіх иньших краях на сьвіті. Прим. за послідних двайцять літ житє подорожило в ріжних краях як слідує: в Бельгії о 32 процент. (Зн. ели якась річ перед 12 літами коштувала доляра, то тепер коштує долар і 32 центи.) в Франції о 28 процент; в Німеччині о 28 процент; в Японії о 28 процент; в Злуч Державах о 43 процент, в Великій Британії о 15 процент а в Канаді аж 51 процент Зн. житє в Канаді подорожіло о цілу половину більше. Наколи колись я якусь річ можна було купити за доляра, то тепер треба дати півтора доляра. А платня робітників не зьвеличилась. Хтож сему причина? Посередники агенти, від найбільших до найменших Вишо і консервативне правительство, яке не хоче завести зі Злуч. Державами вільної торговлі і як фермері так і робітники мусять оплачувати велике цло на річах які дістаємо зі Злучених Держав. Канада, так як она є тепер, є краєм-раєм для визискувачів, та робітники і фермері мусять тяжко працювати й з своєї праці не богато користають, усю ту працю, усьой заробок який має прийти до кишені фермера і робітника — йде до кишені посередника-агента, компанії, богача, капіталіста. Сему зробив-би кінець наколиб як фермери так і робітники були добре з'орга нізовані.

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріяльне в Вінніпегу.
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible] всякі категорії, з старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, повновласти і всякі інші документи старо-краєві і Канадийскі.
ПРОДАЄ шифкарти на всі лінії кораблів, а [illegible] від 4 до 7 днів.
МІНЯЄ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частий світа скоро і безпечно.
ПРОДАЄ і КУПУЄ грунта в старім краю і Канаді, а [illegible]
В всяких справах і клопотах удавайтесь до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street Winnipeg, Man.

ARTHUR M. DOYLE, L. L. B.
Адвокат, Повновласник, Нотар, Комісіонер, Оборонець в цивільних і кримінальних справах і т. п.
В. Н. КОЛІСНИК переводить на англійську мову.
Визичаєм гроші. — Асекуруємо від огню.
ФІЛІЯ: 903 MAIN ST. WINNIPEG, MAN.
Phone MAIN 913 & ST JOHN 1954.

Др. Б. ГЕ ЖАБЕК.
Одинокий руский лікар зі старого Краю. - Одинокий руский лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
Мешкає і ординує в власнім мешканю 640 Pritchard Ave.
PHONE [illegible] WINNIPEG, MAN

Дещо для фермерів.

Плекане овець.

Плекане овець є дуже оплатним для фермера у якого є кавалок землі з травою деб через літо могли вівці перебувати, пастись. За примір послужить нам оден фермер, який мешкає около пятдесять миль від міста Брендону і має більшу череду овець Він минувшого року мав 125 ягниць з яких 25 було не плідних. При кінці року фермер взяв за стрижену з овець вовну сто долярів, а за ягнята $1.350 зараз майже півтора тисячі долярів. Перед двома роками він купив ту череду овець за пять сот долярів, перезимівле коштувало його вісімдесять долярів. Продав ягнята і вовну за $1.450 і усі вівці йому лишились. Значить, що тих півтора тисячі долярів є чистим зиском для фермера, з виїмкою $80, які видав на перезиміле.

Пасанне овець таке.

Вівці в зимі живлять ся половою та зерном яке находять в купах соломи. На весні находять для себе досить поживи на стерни від зимиє ограє. Потім наколи зоране поле лишаєсь з облогом то вівці маю подостатком що їсти Що лучше єсли зоране поле засієсь вівсом, або ячменем і пшеницею, але в облогах. Ик лише збіже з буряками підросте на кілька цалів пускаєсь вівці і ті згризають усе по праві вовно. В сей спосіб нищить ся навіть дуже добре буряни. Для овець богато землі пасовиско не треба, ▬ —20 акрів на сто овець.

По викошеню збіжа вівці пускаєсь на стерню, там вони находять для себе досить поживи: трава і колоски. Коли є великий простір, то на стерни вівці можуть бути доки не впаде сніг. В грудню, котрі добро випасались спродаєсь

Так робить фермер про котрого бесіда на вступі. Він в грудню м. р. вислав з фарми до Вінніпегу 149 овець і взяв по девять долярів за штуку. Перевіз коштував його всего $33. Заробив отже поверх тисячу долярів, а годівля овець його нічого майже не коштувала.

Ми дуже віриш, що в плеканя овець наші фермері, котрі мають більше поля, або відповідне пасовиско для овець, можуть мати великі доходи, богато більші чим з управи пшениці або иньшого збіжа. Нехай би отже попробували деякі наші фермері занятись плеканем овець в певна річ, що йде на тім не вийшлиб. Кого не стати по закупно більшого числа овець, то починати від малого, а все таки до чогось можна дійти. Єсли иньшої народности фермері гарують такі великі зиски з плекання овець, то чому б не мали сего самого робити і руські фермері

Можливо буде президентом в Мексіко.

В Мексіко нема еще спокою. Вправді Злуч. Держави спинили всяку военну акцію проти Мексіка, та зате ребелянти не залишили воювати ся з військами Гуерти і дуже можливо, що незадовго здобудуть місто Мексіко. По його здобутю ребелянти назначать на президента Фернанда І. Кандорова, якого фотографію подаємо внизше. Він є одним з трох делегатів конституціоналістів і його хотять на президента генерал Каранца і генерал Віля, оба провідники ребелянтів в Мексіко.

Народні бібліотеки.

(Теорія і практика.)

Поняте бібліотеки, її рода та короткий начерк її історії.

(Дальше)

У наших часах найвисше стоїть бібліотечна справа в Америці, Англії та Німеччині. Тому властиво історія бібліотеки в нових часах є історією бібліотек тих країв. Пригляньмо ся отже, як стоїть бібліотечне діло в поодиноких краях

Англія Підчас отворення одної з народніх бібліотек в Льондоні 1892 р. промовляв старий державний муж В. Е. Гледстон, чим дав доказ, що в Англії правительство зрозуміло ідею та значіне народньої бібліотеки.

Народня бібліотека в Англії та Америці є всю в повному значію того слова Підчас коли у Франції, Італії, а почасти ще й у Німеччині наукові бібліотеки відділяють ся глубоким ровом, коли вже не пропастю, від народніх, то Англієць і Американець знає лиш одну бібліотеку. Їхня народня бібліотека призначена для всіх. В ній найде учений для себе матеріял для своїх студий, а лаїк найде також для себе духову поживу. Всім вона дає те, чого вони шукають, навіть для читача без інтересу вона дасть все таки щось цікавого. Тому до Public Library Англійця та Американця народ плине лавою: учений, університетський професор і ремісник, їх ученик, богата пані з найзнаменитшого дому та проста послугачка або панна зі балету.

Бібліотечний рух почав ся в сих краях дуже вчасно. Англійські бібліотеки вже відсьвяткували свій 60 літний ювілей своєї просвітної діяльности. По довгих боротьбах та змаганях перейшов 1850 р. головно за стараннем Віліяма Еверта славний бібліотечний закон, яким позволяєть ся побирати т. зв. бібліотечний податок. Із початку міста з 10.000 населенем, а пізнійше з 5.000 мали право наложити на кождий фунт стерлінґів податку один пенні додатку, який йшов на основане та удержуване бібліотеки в даному місті. Змагання сього закону увінчались ся знаменитими успіхами. В сорок літ після його ухвалення сорок англійських значнійших міст могло похвалити ся бібліотекою, з якої визичувано поверх 100.000 книжок річно. Трийцять міст (не вчисляєть ся тут Льондону і Глеґова) могло виказати ся, що їх бібліотеки на 5 міліонів мешканців визичили 10 міліонів книжок.

Окрім бібліотечного податку можна ще за дозволом міністерства затягати позички на бібліотечні ціли. Думаю, що булоб лайним близше обговорювати ті закони, бо при наших відносинах, головно в Галичині менї видасть ся неможливим, щоби наші громади, а принайменше міста вводили ся на евентуальні ажа отсті закони. А остаточно, колиб і істнували у нас такі закони, то хто знає, чи ми малиб з них яку користь. У нас є й так богато корисних і гарних законів, а чомусь про них мало знають як раз ті, котрим вони моглиб принести користь.

Загальне число публичних бібліотек в Англії виносило 1866 р. 133, а того було дві у Льондоні. Пять літ пізнійше находимо вже 238 Public Libraries (з того 24 в Льондоні), а 1895 р. є вже 297, з того 32 в столиці. Останні роки виказують скорий зріст бібліотек, так що можна заключати, що він ще не скінчив ся. Останніми часами вриває бібліотечна квестія на селі, так що нині можна сказати, працює в Англії в наймснших місточках та селах бібліотека. Всі англійські публичні бібліотеки виказують тепер річно 30 міліонів ви- ▬

При кождій англійській публичній бібліотеці істнує публична читальня. Отже кожда англійська бібліотека складає ся із позичальні, салі часописий і наукової салі.

В сали часописий (News Reading Room) читач найде найновійші денники, угледовні часописи, періодичні ілюстровані та фахові журнали. Число виставленої преси є велике, бо переважна її часть дістаєть ся до бібліотеки безплатно. Коли видавець не посилає своєї часописи безплатно, то принайменше дає опуст в абонаменті, нераз і 50%. Часописи упорядковані географічно, після міст, в яких виходять, або посабучно. Часописи звичайно прикавані до пультів, а за то їх можна не ресувати до вподоби, відповідно до того, як читачеви вигіднійше. Сидячих місць в сали часописий немає, бо звичайно стоячи читаєть ся скорше. На прочитане визначено відповідний час: десять минут на часопись, пятнайцять на журнал. По у пливі сього часу треба часопись — чи журнал віддати, бо на них настають ся вже другий читач. Звичайно у сали немає урядника, а преціць, як висказуєть ся персонал, все є в найбільшому порядку.

У більших бібліотеках, прим. у Ворчестрі, є окремі салі для часописей, а окремі для журналів і періодичних видань. Нові числа виставлено до ужитку, а старі видаєть ся лише на бажане. У ворчестерській бібліотеці є около 200 журналів і періодичних видань.

Наукові салі (Reference Library) англійських публичних бібліотек заосмотрені у всі найпотребнійші словарі, лексікони та підручники зі всіх областий науки. Деякі бібліотеки мають в таких салях 7.000 до 12.000 томів. Найбільша наукова саля находить ся у Льондоні в — the fields Public Library. В менших бібліотеках сей відділ є розмірно менший, але всеж він має досить матеріялу, який скоро оріентує читача у важних питанях.

Вступ до бібліотек вільний — без всяких формальностий. Всюди є звичаєм, що читачі беруть собі самі книжки з полиць, цілком не звертаючи ся до урядника, чим йому заощаджують труду в собі богато часу. Бібліотечна услуга приходить аж тоді до слова, коли якусь книжку треба принести з магазинів до салі. В науковій сали находять ся звичайно такі книжки, на які найбільший попит, або що їх з за певних причин не можна позичати.

Книжки домів позичає третий відділ, що зветь ся Lending Library.

Кромі сих відділів є в більших бібліотеках ще відділи для штуки, музики і т. и.

Англійські бібліотеки вирівнали великі ріжниці класі і станів у своїх мурах. Тому сю обставину головно при статистиці треба брати під увагу. Звичайно статистика реєструє лиш позички у наукові сали і позичальни.

Для з'ілюстровання зросту англійських публичних бібліотек нехай послужать дати, взяті із статистичного звіту публичної бібліотеки в Бірмінґам (наукова саля) І так:

1860 р. визичено 16 000 томів для 11 000 читаючих

1868 р. визичено 20.000 томів для 109.000 читаючих.

1876 р. визичено 43 000 томів для 202.000 читаючих.

1890 р. визичено 106.000 томів для 343 000 читаючих.

1893 р. визичено 119.000 томів для 460.000 читаючих.

Сих кілька дат дає вже належне поняте про зріст англійських бібліотек.

Хоч до ось такої бібліотеки вчащають в першій мірі висші стани, то все таки з тих величаньських чисел припадає значний процент і на нашї сфери народу.

Треба ще завважити, що англійські бібліотеки є публичною власностию, утримуваною з податків, як от школи, музеї або й уряди.

Америка. Американська публична бібліотека народна повстала тихож в тому часі, що й англійська, Але вона розросла ся в могутню інституцію не при помочи законів, як се маємо в Англії, але при помочи приватної добродійности. Перше місце займає місто Бостон. Купець Ватес подарував йому свою бібліотеку, а кромі сього жертував на неї ще 50 000 долярів. Иншій добродій записав на ної ще раз таку суму, а ще якийсь 10—30 — і з сього повстала велитенська інституция Кромі сього істнують в Америці відповідні закони, які позволяють накладати бібліотечний податок. В иньших державах Америки істнують окремі уряди, які мають наглядати, щоби міські чи сільські громади заводили у себе бібліотеки. Коли громади бідні, то тоті уряди посилають до них мандрівні бібліотеки. Такі закони вплинули дуже додатно на розвій бібліотек, але ще більші заслуги коло їх розвою положила приватна добродійність.

І так, прим. у Балтімор подарував містови Еноx Прат бібліотеку і капітал загальної вартости $1.200,-000; в Чікаґо подарував на бібліотеку В. Найбері $2.400.000 на північну часть міста, а Джон Крерар $2.000.000 на бібліотеку в полудневій стороні міста. в Ню Йорку С. Тільден жертвував на бібліотеку 5 міліонів долярів.

В Америці бібліотеки є таком публичним добром і належать до громад, які ними опікують ся і їх утримують.

Уладжене і адміністрація американських бібліотек є така сама, як в Англії. В р. 1850 було 1500 бібліотек з 2·5 міліонами томів, 1885 р. те число зросло на 5340 з 20.6 міліонами томів, 1891 р. було вже 3803 бібліотеки із загальною сумою 31.2 міліонів томів

(Дальше буде)

З Жидачева доносять, що дня 23. мая згинув безрога одноріченого сина Теод. Зубрицкого з Волцнева. Дитину оставлено без належитої опіки на подвірю.

Малюнки Т. Шевченка.

Всього десять років тому бібліограф М. Комаров для своєї книжки „Т Шевченко въ литературѣ и искусствѣ" в відділ „Рисунки Шевченка" мав змогу подати всього 27 чисел видань окремих малюнків Шевченка. Тепер діеть ся з малюнками великого поета щось надзвичайне. Шевченко як художник робить ся не менше цікавим, як поет. Безперечно, що сила і вдача Шевченка як були, так і далї лишають ся в его словесних творах, одначе і его пластична творчість дуже богато додає до характеристики особи великої людини. Не тільки серед українського громадянства але й серед російського, прокинув ся великий інтерес до Шевченка-художника, і новознайдені его малюнки дають право казати, що до сего часу Шевченка-художника майже не знали і не цінили

Як колись після заслання Шевченко зробив ся „модною фігурою" в Петербурзі, так тепер, як художник, він зробив ся справді модним тим, що до его малярської продукції виявляють скрізь великий інтерес і скрізь его високо оцінюють Ось скілька нових вісток про малюнки Шевченка.

Недавно одна пані пропонувала музеєви Олександра III. купити в неї щось коло десяти малюнків Шевченка, між якими були акварелі, сепія і рисунки. Заправила она за ті малюнки 10 тисяч карбованців, Про сі малюнки почув директор московскої Третяковскої ґалерії Ігор Грабар і купив їх

Та сама Третяковска ґалерия купила портрет оренбурского поміщика Пленисиикова, роботи Шевченка

В київскім городскім музею є досить велика збірка Шевченкових малюнків; є між ними дуже цінні і недавно знайдені. Недавно дирекция придбала для музея 6 малюнків сепією у д. Мерца, редактора журналу „Объ[illegible]" (із збірки Д. Мордовця).

Знайшла ся в Петербурзі збірка з 6 малюнків Шевченка, і її має купити д. Соловйов, відомий петербурский аптикар і видавець журнала „Русскій Библіофилъ."

Оден український вчений, автор кількох статий про малюнки Шевченка, придбав сим лїтом два малюнок гори коло Новопетровської крїпости і має его згодом передати в український музей

Автор статий про Шевченка П Зайцев, видавець нових матеріялів в біографії й творів поета, має знайдені недавно 2 сепії, кілька офортів та невідомі доси фотографії з картин Шевченка

Дочка Ускова, коменданта Новопетровскої крїпости, має 8 малюнків Шевченка — портрети, акварелі, сепії. Тепер водуть ся з нею переговори, щоби придбати сі малюнки для київского городского музею.

Сестри Оберучеви, родички колишнього коменданта в Оренбурзі, мають кілька малюнків Шевченка, яких одначе нікому не показують а збирають ся передати їх Академії.

З відомости, що учитель петербурскої гімназії д. Куцило має малюнки Шевченка, дочка одного натуралиста, в якого малював Шевченко, ховає в собі цілу збірку цікавих праць поета-художника і є вже покупці сеї збірки. У Варшаві є автопортрет Шевченка і богато иньших вісток чуємо про малюнки его...

Виявило ся, що Шевченко на засланю не тільки цікавив ся різьбою, але робив чимало різьбарских праць, не тільки зацікавив ся ґальванопластикою, а як тепер несподівано довідали ся, є навіть підручник ґальванопластики з малюнками Шев- ▬

Словом, як згадати, що є сила малюнків вже відомих — продукция просто величезна! Сими днями має вийти II. том малюнків Шевченка (печатане закінчено, а йде тільки нумерация репродукцій) видання Петербурского Шевченкового товариства, і як відомо, товариство на сьому томі не спинить ся, а видавати ме малюнки Шевченка й далї. В Москві печатає ся розвідка О. Новицкого для „Наукового товариства імени Шевченка у Львові" з малюнками числом до 200.

Досить в сих звістках навести такі факти, що малюнки Шевченка придбала Третяковска ґалерия в Москві та що за оцю збірку заправили 10 тисяч карб, а Ускова за ▬ 5 тис. карб., щоб побачити, як підняв ся інтерес до Шевченка художника, а разом з там і ціна на его твори. По тисячі карб. за малюнок — ціна, яка не снила ся ніколи бідному поетови, який радів, коли мав 25 карб за свій малюнок! Нічого й доводити, як се неблагородно дерти скажені гроші за малюнки поета, за те, що повинно стати громадскою власностю. Ті люди, що ховають у себе твори Шевченка, не розуміють очевидно, яку власне вартість має спадщина ґеніяльного поета, не розуміють, до якої міри все те являє ся громадским добром; не хочуть памятати і того, що Шевченко за сї всї свої, дорогі тепер, малюнки мав колись дуже мало, або й нічого не мав, бо часто бувало, що приятель і був щирим, поки поет не скінчить портрета, а потім, як піде діло до розплати, то й очей не навертає.

У всякому разї великий інтерес до малюнків Шевченка серед спецыялістів та збирачів повинен звернути увагу і ширшого громадяньства, яке ще дуже мало знає Шевченка як художника.

(„Рада,")

АМЕРИКАНСЬКІ МОЩІ.

В католицьким костелї в Шікаґо, на розї 63 ул. і Онклей свято переховуєсь кости якоїсь дуже побожної сьвятої. Парох старав ся вмовити в парохіян, що хто буде цілювати ті кости і дасть більшу жертву на костел, буде вадоволений хоч би з якої недуги. 21 Мая зібрало ся там 15,000 побожних хорих, що чекали на поміч. Сипали грішми, горячо молили ся до сьвятих костий — але все на дармо. Патентований католицький лік не поміг. А всеж таки парох оголосив на проповіди, що аж кількайцять осіб поздоровіло. Між иньшими якійсь жінці мало помочи на ватроєне крови? Ми однак певні, що відорава до сьвятих костий найбільше помогла кишени отця пароха.

„Нар. Воля".

Поправа людської раси.

I.

Давно вже людство ломить голову над сим, як би то піднести фізичний рівень приростаючих поколїнь. З окрема в Німеччині звернуль на се питане велику увагу. Трудну задачу взяла на себе громада людий що приняли собі до плян здійснене расового добору в практиці. Перед 7 роками вони злучили ся в союз „Міттгартбунд" і заняли ся дїяльною пропаґандою своєї ідеї дорогою розповсюднювана брошур і журналів. О дакокою справжньою дорогою союз уважає примінене расового добору. Такий добір був практикований деякими народностями в давній давнині. Богато учених уважає сильний розвиток арийської раси наслідком такого добору. По віках на се забули

Згаданий союз планує для своєї цїли уладжене цілого ряду сільських кольоній з населенем около 1,000 женщин і 1000 мущин Обі сторони будуть добрані окремою комісиєю, яка має вважати, чи вони велїють видати здорове потомство. Кожда женщина буде мешкати в окремім домі з садом і городом, а може мешкати бабою, мамою або подругою Мущини живуть окремо від женщин в окремих домі. В кольоніях сих заключають ся подружи на основі взаїмної вгоди сторін, а стверджують ся відписами в управі. Супруже є часове Муж не жиє в домі жінки, а до неї приходить тільки наче гість. Як тільки женщина почує, що вона стала матірю, супруже уважаєть ся неважним і з тої пори вона має від 2 і пів до 3 років посьвятити ▬ материньским обовязкам. Таку перерву установлено тому, бо доказано, що часто повторюване вагітности є шкідливе і для самої матери і для потомства

Хлопці ростуть разом, зорганізовані в окремі сотні Дівчата остають в опіці материй 16-літні хлопці не підгоні для цілий союза (не здібні до плодженя здорового потомства) покидають кольонію і йдуть під опіку правительства. Союз переконаний, що видатки союза вернуть ся йому сторицею високим фізично і морально сильним матеріялом, ▬ вийде з кольоній. На думку союза 300 таких кольоній давало би річно сотки тисяч сильних, здорових і о кождого погляду цінних людий. Очевидно прибуток сього цінного матеріялу буде складати ся головним чином з хлопців. Головна причина, що не дає тепер здійснити плянів союза, се недостача матеріяльних средств і відмінне становище сучасної етики. Союз поширив свою діяльність й в Росії, де на днях вийде авторизований переклад програмової брошури союза „Міттгарт".

II.

Отсї чудні пляни німецького союза, що являють ся пониженем людського достоїнства не є ані нові ані оріґінальні! Ось в Японії і Америці, сїй класичній стороні бозстидного і холодного практицизму, повстала вже ціла теорія, яка цїлком покриваєть ся а навіть в дечому переходить пляни німецького союза. Борячись проти все зростаючої злочинности і виродженя населення, отсї молоді і сьміли нації — Японці і Американці — вступили на дорогу, плановану згаданим союзом в Европі. Ріжниця в методах у одних і других [illegible] що Американці достигають свої цїли „стерилізацієї людства" оперативною хірургічною дорогою, в Японці уживають до сїй цїли „якушерсько консервативних" метод.

Щоби поліпшити свою расу, Японці мішають ся з иншими народами. Всї Японці є малорослі, а хотїли би конечно бути висшими від Европейців. Мішанина крови з Европейцями не богато поправила їх расу. Тому правительство Мікадо спровадило до Японії 400 рослих і здорових Китайців а кождому з них дало до розпорядимости 4 Японки. Одиноким заданем спроваджених Китайців є поправа японської раси. Поприсе видало японське правительство инші зарядженя і приняло ріжні міри, які спрямовані виключно до сеї самої цїли

Поправу своєї раси мали на оці і Американці, коли що в 80 тих роках минувшого століта хотїли начати оздоровлене суспільности дорогою кастрації душевно хорих В 1899 р. спосіб сей признано надто жорстоким і його замінено новою стерилізуючою операцією („васектомія" для мущин і „оворектомія" для женщин), яку в трох америк. державах примінюють до нині

ПІП — ЗЛОДІЙ.

Із села Ставок, Деражнянської волости, ровенського уїзда, Волинської губернії еще 12 літ тому виїхав оден чоловік до Америки, звідки точно що місяця присилав до жінки та дітий 15 до 20 рублїв на руки попа. Піп зразу передавав гроші жінці, але по якімсь часї став гроші собі задержувати а нещасній жінці сказав, що її муж згинув у майнах в Америці. Вбідна непісьменна жінка повірила і як могла заробляла — мучилась, щоби удержати себе і кількоро дітий. Тимчасом муж дальше посилав все точно гроші на руки попа, а той все ховав їх до кишені. Аж 12 літ після того муж просив попа, щоби жінка з дітьми відфотографувалась і щоб піп прислав єму фотографію. На се піп відписав мужови до Америки, що жінки і дітий вже нема, по померли на заразливу хоробу. Але сим разом піп перерахував ся. Муж вмісто остати і дальше в Америці, бо вже не мав до кого вертати, сейчас викупив шифкарту і приїхав до рідного села, а довідавшись про все, пішов до попа з револьвером в руках і зажадав звороту всїх задержаних гроший, разом щось около 3,000 рублів. Піп настрашив ся немало, просив чоловіка не робити крику, обіцяв гроші звернути назад і подав ся в другу комнату. Коли довго не вертав, чоловік пішов за ним і тут побачив, що піп повісив ся. Не довго надумуючись, мужик відрізав попа і знов зажадав звороту гроший. По тяжких короводах піп звернув єму 2,000 руб. Тоді мужик забрав гроші а кромі сего попа заскаржив і він тепер сидить в тюрмі

Просимо наших посилателів вирівнувати свій ▬

Вісти зі Старого Краю.

СМЕРТЬ У ФИЛЯХ БУГА.

Дуже сумна пригода лучила ся дня 14. м. м. в селі Поторици під Сокалем, бо в часі обходу в честь Шевченка стратив життє бл. п. Семен Шот, директор складу „Народної Торговлі". По величавім походї, відслоненю таблиці памятковоі і відкритю улиці в честь Шевченка, пішов він з двома иншими панами купати ся. А що був перемучений і спочений з причини панующої в тім дні горячи, скопив його корч, в одній хвилї пішов на дно ріки, яка є в тім місци дуже широка і глибока. Небіщик був чоловік чистого характеру, дуже чемний в обходженю з людьми і патріот першої міри. Неоднього порятував в біді і були навіть такі, що використували його добре серце. Найбільші заслуги поніс він через те, що занимав ся збиранем жертв на „Рідну Школу" і належав до всіх тутешних українських товариств. Житє молоде, горде та славне не лягло вправді на поли боротьби з ворогом, але стрічено його на станиці сповнюваня обовязку патріотичного. Хотів він звеличати сьвято Шевченка та в той спосіб додати блеску памяти нашого ґенія, пішов отже пішки до Поторицї і з причини перемученя знайшов опісля в Бузї так трагічну смерть.

Тіло бл. п. Семена Шота, видобули з води аж третого дня і поховали слідуючого дня на кладовищи в Сокали. Приплило оно само з Поторицї до Сокаля, а вістка, що віднайдено топельника розійшлась лискавкою по місті і околиці. Сокаль не памятає такого величавого похорону від давних літ, все, що жило, зібрало ся, щоби вшанувати дорогу память заслуженого громадянина.

УТОПЛЕНО В РОВІ.

Дня 19 упала в наслідок необережности в Рожневі, снятиньского повіта, 10-літна дівчина М. Красовска до глибокого придорожного рова наповненого в наслідок злив рвучою водою і утонила ся.

САМОВБИЙСТВО.

З Заболотова доносять: Відобрала собі тут житє вистрілом з револьвера в уста 18-літна Ванда Герціана, дочка тут. зелізничого баймайстра. Покликаний лікар ствердив тільки смерть. Причиною була нещаслива любов.

З ХРОНІКИ ВИПАДКІВ.

Дня 5 м. м. убив грім [illegible] на Бордуна, господаря з Нагнева сокальського повіта, що працював в поли підчас бурі. Дня 5 м. м. впала до начиня з горячою водою Анна Магас, дочка Мих. і Анни Магас в Суходолі долиньского повіта наслідком чого померла по страшних муках.

Емiграцiя за мiсяць май представляєть ся так: Виїхало до Америки через Краків 6020 Галичан і 3750 російських підданих. Вернуло з Америки 3050 Галичан і 1925 іза кордону. До Прусії еміграцийний рух зменшив: з Галичини виїхало ледви 1180 людий, іза кордону 3550. З Прусії вернуло 2513 Галичан і 721 російських підданих.

СОЦІЯЛІСТИ І ВИБОРИ ДО СОЙМУ.

Краківскі часописі доносять, що польські соціялісти поставлять в міських і сільських округах західної Галичини 11 своїх кандидатів при недалеких соймових виборах. Соц. кандидати мають шанси в 3 до 4 округах. Кілько кандидатів поставлять українські і польські соціялдемократи у східній Галичині, ще не відомо. Певне тільки, що в загальної курії округа Львів Перемишль і т. д. буде кандидувати п. Микола Ганкевич.

20-ЛІТЄ ЛЬВІВСКИХ ТРАМВАЇВ

В червні минуло 20 літ від хвилі, як пущено у Львові в рух перший віз електричного трамваю. Було се підчас краєвої виставки в 1894 р. Перший трамвай був власностию електротехн. фірми Сіменс і Гальске, від котрої в 1896 р. набула на власність громада Львова за ціну 1,680.447 К. В 1900 р. отворено заклад електричного осьвітлюваня міста. Цілий особовий рух удержувано початково при помочи всего 16 возів; в 1900 р. було вже їх 40. Сила електровні вистарчала в 1900 р. до засьвіченя 6.000 жарівок, в 1908 р. 50.000, а в 1910 р. вже 135.000. В 1910 р. розширено ще міскі електричні заведеня коштом 14 міліонової позички, та справлено поверх 100 нових трамвайних возів коштом майже трех міл. корон. На розширенє електричних заведень призначила міска рада в тім самім році дальших 6 міл. кредиту. Довжина трамвайної лінії виносить нині около 50 кільом. Усіх возів є 140, а чистий дохід за 1913 р. виносив 291.043 К.

— Автомати до продаваня білетів мають одержати кондуктори електричних трамваїв. За покрученєм корбою мають сі автомати печатати білети з біжучим числом і [illegible] назначенем дороги, за яку заплачено. Автомати сі мають носити кондуктори на грудях припняті ремінями. Чи будуть они практичними, се покаже ся з їх ужитя. Досі мають ою одну невигоду, що є за тяжкі, важать именно півтретя кільоґр.

„Живої душі не пущу з повіта" сказав собі долиньский староста і консеквентно переводить ту свою „програму" всемогучий „бей" Долинщини. В часі господарської і економічної кризи в краю, в часі загального безробітя і голоду на переднївку не випускає він людности за зарібками в иніші околиці. Він і підчинені йому уряди громадські за ніщо в сьвіті не хотять видавати робітникам робітничих леґітимацій, книжок робітничих і пашпортів, двірці в Долинщині обсаджені жандармерією, котра без пардону на приказ старости завертає всіх робітників, що хотять видалити ся з повіту. Прошень о видане леґітимацій з засади староста не узгляднює, а просячих робітників за ковнір з бюра велить... викидати. Долиньский потентат робить се безкарно власне в тій хвили, коли центральні і краєві власти поручили старостам йти на руку робітникам, котрі пошукують праці, і видали навіть докладні і довгі інформації в тій справі.

Скарб в пiрамідї.

Англійські дневники доносять про незвичайно цінне відкритє, якого доверпшив Ф. Петрі, професор англійської археольоґічної школи в Єгипті. Сей професор відкрив в одній старинній пірамідї, захований там скарб, що складає ся з великої скількости золотих предметів. Ось опис піраміди, скарбу і робіт над його відкопанєм, поданий самим Петрієм в одній англійській часописи.

Шістьдесять англійських миль на полудне від Каіру, на пограничу рівнини Фаюм, видно високу, чорну масу піраміди Сенусерта II., збудованої около 3400 літ перед Христом. Піраміда збудована з чорної цегли. Перед чверть століттям я найшов вхід до тої піраміди. Вона найменше знищена і найбільше інтересна з огляду на заховані архітектонічні подробиці. Щоби знайти виходи підземних корітарів і відгребати старинну структуру, порито і скопано цілу поверхню землі далеко довкола піраміди, розсаджено і розгребано скалу, до котрої піраміда приперта і прослїджено кожду щілину, кожний залом, жадної місцевости в Єгипті не перетрясено так старанно. Піраміда окружена зі всіх сторін широким ровом, виповненим піском. Поза сим іде ще мур з тесаного каміня, високий на дванайцять стіп. Довкола сього мурованого огородженя були гроби королівської родини; знайдено їх чотирнайцять.

Один такий гріб — як се було можна легко запримітити — перед століттями відчинено і там пограбовано, в наслідок чого степенно засипував його пісок і вимивали бурі та дощі. В глибині двайцяти стіп знайдено там гробову кімнату і ґранітний саркофаг якоїсь княгині. До сього саркофагу хтось вломив ся, вибив в нім діру і повитягав ріжні річи. Ледви — нічо надзвичайного не показало ся супроти чого поручено робітникови очистити нишу, засипану намулом, що знаходилася в бічній стіні переходу, шириною на три стопи, а на пять стіп довгу. По кількох ударах киганом робітник знайшов кілька рурковатих золотих огнив нашийника. Дальше копане тревало пять днів і ночий. По викопаню якого фунта золотих огнив і зерен, першим більшим ідкопаним предметом був диядем, перепаска з наліпного золота, широка на пальця і така велика, що можна нею оповити голову. На чолі находить ся інкрустована кобра [illegible] довкола перепаски пятнайцять розеток, кожда з чотирох інкрустованих цьвітів і чотирох листків. Корону прикрашують високі золоті пера з заду корони і по боках спливають золоті нитки, а цілість висока на півтора стопи. Диядем находить ся тепер в Каірі. Дальше знайдено претарні два золоті медальони в виді птахів, з гарними рисунками і три золоті нашийники. Медальони і нашийники висаджені дорогими каміньми. До віднайдених річий належать також: пара золотих, висаджених дорогими каміньми, нараменників, пара золотих бранзолетов, срібне зеркало на золотім тлі, дорогоцінна тоалета і богато иньших гарних річий з чистого золота, прикрашених дорогими каміньми. Всі сі річи є тепер в музею в Каірі.

Трудно зрозуміти дивні обставини, серед яких доверщено сього відкритя. До гробу хтось закрав ся. Сей „хтось" доверпшив тяжкого діла, яким було підвесене і розбите масивного, ґранітового віка; а тимчасом все золото полишено нетрунутим. Також ті, що викмурували опісля піраміду, не запримітили золота в отвертій ниші, де так легко можна його було знайти. Як такі річи могли охоронити ся перед знищенем — се правдива тайна. Неможливо, щоби те все загребано в намулі перед злодіями, бо тоді сі предмети виходили ся в купі, а тимчасом вони були розсипані і знати було на них довгий побут в земли, а заки намул покрив дерево, вже знищила його вохкість. Все се було в отвертій ниші, майже дотикаве чоловіком, котрий працював і майстрував над отворенем ґранітного саркофагу. Ще нікоди не доверщено такого відкритя серед так довгих обставин.

Отсе дивна історія одного з найбільших египетських скарбів, які доховали ся до наших часів.

РАЙ КУРЦІВ.

Раєм курців є Мексік. Тут курить старе і молоде, мущини і жінки, богачі й біднi — словом все. Малим дітям вкладають циґаро в рот, а в школі можуть ті ученики, котрими учитель вдоволений, також покурювати собі циґаро. А що пристрасть куреня тютюну, скажіть-б, Мексиканцям вроджена, то кожний другий ученик старається також запопасти ласку учителя, щоб одержати дозвіл на циґаро, замість любувати ся тільки димом циґара шкільного сусіда і „ковтати слинку". От і буває часто таке, що ціла класа перемінить ся в сальон курців, що звичайно учителеви дає не аби яку радість. Мексиканці курять й в церкві, що не є їх виключним звичаєм, але також майже всіх країв південної Америки. І в судах курять Мексіканці. І то не лиш судиї (сам папіроска не дає дежкоза заснути в часі розправи), але й оборонці, судові присяглі, ба й обжалований. Жандарм, що вводить обжалованого на салю і повнить сторожу при нім, нераз з вишуканою чемностию трактує обжалованого папироскою або огнем. Правдивий рай для курців!

Ми отворили гарний офіс на 583 Main St.

Отворилисьмо его на [illegible] з якого скористаєте ви і ми. В нас купите шифкарти на всі лінії до краю і з краю до Канади по найнисшій цінї, даємо навіть на виплат. Посилаємо також гроші до старого краю; продаєм кольійові тікети до всіх місць в Канаді і в Злуч. Державах. Просимо зайти до нас і поговорити з п. РОЗОВСКИМ що говорить по руськи. Він є [illegible] представителем

A. H. DAVIS
Gen. Manager
583 Main St.
Phone Main 1900. Winnipeg, Man.

Конець дредновтам!

Один з найбільш звісних англійських адміралів, Скот, заявив ся в „Таймсі" подрібно про боєву вартість дредновтів. Він не вірить в будучність тих морських велитанів і уважає їх зовсім злишними, бо в морській війні будуть рішати лиш підводні судна і надвоздушна фльота. Роли дредновтів скінчила ся як в акції відпорній, при обороні побереж, так й в акції зачіпній, при бомбардованю та блокованю пристаний, бо сі всі завданя сповнить далеко ліпше невидна підводна фльотиля. Що-до звичайної акції воєнних кораблів противно, то в отвертій морській битві відпадає вона сама собою, бо сі кораблї не будуть мати кого зачіпати. Ціла фльота вийде підводне основний змінї, бо офіцири будуть жити не на воді, але під водою і в воздусї. Адмірал Скот жадає такою побільшеня фльоти значним числом підводних судів і аеропланів. Кружляків і панцирників, на його думку, буде потрібно в будучности лиш дуже небогато. Дредновти на смертю. Очевидно, що воджене війни в тих умовах, як також приготоване відповідних сил, получене з великими трудностями. Досі нема достаточного числа фахово образованих офіцирів і жовнірів, які моглиб виконувати службу на підводних судах і аеропланах. При тім будова нової фльоти буде вимагати немеишої суми, чим непотрібні дредновти.

Думки найзнаменитшого нині англійського фаховця в области морської артилерії, яким є адмірал Скот, можуть тепер ще неодному видати ся фантастичними, але вони все полишенні і стає і прихильникам форсованя нового типу підводної маринарки та понехання будови великанських воєнних кораблів, підсувають нові арґументи. Справді, техніка будови торпедовців зробила в останних часах так значні поступи, що „мрії" Скота вже скорої можуть здійснити ся. Англия має тепер фльотилю з 75 підводних судов, котрих розміри і спраність мусять викликати правдивий подив. Вони мають 1.500 тон поємности і скорість 22 узлів, що позволяє їм іти скорше товаришити ланцевим кораблям. Вони узброєні в 6 рур, з котрих можуть викидати стрільна проміру 7 [illegible] Трийцять таких судов звісним появленим, може протягом дуже короткого часу замкнути прим. Ґібральтар, на випадок зближеня ворога.

Англійська маринарка вже зачинає відроджувати ся під кличем: „проч з дредновтами", що певно триюмфом наповнить серця лібералів, котрі від початку підносили сей клич та опирали ся як найенергічнійше міліоновим кредитам на будову опанцирених потвор. А тепер ті потвори, що навіть не мали ще нагоди показати своєї сили, стали ся неужиточними. Але певні ліберали не радують ся передчасно. Прийдуть нові кредити, на нові потвори, що ґрізнійші. Поплинуть міліони. І доперва колись війна покаже, чи не пішли вони на марно.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціяльне лїчене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Ліпше і новійше лїченя сифиліса „606" проф. Ерліха
Лїчене полового безсиля. Лїчене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лїкарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь / Офіс: 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
[illegible] МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ І БРИТ. КОЛЮМБИЇ

Авторизований капітал	10,000,000.00
Капітал вплачений	7,000,000.00
Резервовий фонд	7,000,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймають ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕҐСКА ФІЛІЯ
N. G. LESLIE, Manager
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and [illegible] St.

Затроєні Сїрники.
За яких два роки не буде вільно купувати і уживати затроєних біло фосфорових сірників.
КОЖДИЙ ПОВИНЕН ПОЧАТИ УЖИВАТИ
EDDY'S
НЕ ЗАТРОЄНІ "SESQUI" СІРНИКИ
і в сей спосіб уникнути домашного нещастя.

International DENTAL PARLORS
[illegible] BLOCK, SELKIRK AVE. & ANDREWS ST.

Найбільше модерний офіс в Канаді.

Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за	$7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за	$5.00
Вставлене всіх зубів від	$9.00 і висше
Наповнене зуба золотом від	$3.00 і висше
„ „ сріблом від	$0.50 і висше
„ „ порцеляном від	$1.00 і висше

[illegible]
ST. JOHN 2447
[illegible]

Спеціяльно на десять місяців.
Богато жовтих по за Новим Йорком не можуть звидати нашого магазину.
Тимто даємо можність купити за $28.00 грамофон з 40 сьпівами, що давнійше коштував $55.00.
[illegible]
GREATER NEW YORK PHON. CO
308 310 Grand St. New York
Продаємо також всякого рода музичні інструменти.

CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Родимцї!
[illegible]
Alex Calder & Son
БАНКЕРІ.
663 Main St. Winnipeg, Man.
П. А. КАРАКОПЮК
є нашим Українським представителем.

ІВАН ФРАНКО.

ПАНТАЛАХА.

ОПОВІДАНЄ

(Дальше)

Його збоге фантазія гуляла по ріжних нетрах та любувала ся тими жорстокостями, недбаючи про те, що вони в його положеню були всі неможливі. Ті думки були йому розривкою; за ними він забув дійсність, забув те, що перед хвилею так боліло та дратувало його. Ще сльози тремтіли на його віях а на носї не обсохла розмазана кров, а душа його вже заспокоїлась і перейшла Бог зна до яких посторонніх предметів. Та якась лиха доля не дала зовсім загоїтись та заструпитись його душевній рані!

Не минула й година, коли двері знов відчинили ся і в дверах показав ся Спориш. Його образ від разу відновив у Прокоповій души весь біль і всю ненависть. Він німо, але з виразом дикої злоби і підлоба глядів на [illegible]

— Ану, вставай і забирай ся відси! — крикнув Спориш.

— Куди? — буркнув Прокіп.

— Марш до кухні. Тут мусять майстри направити піч. Ану, живо!

В кухні поралось чотири кухарі, дохретові арештанти, народ веселий і жартливий. Вони почали розпитувати Прокопа про пригоди минулої ночи, а його глупонаті оповіданя ввели їх у добрий гумор. Бачучи слїди крови на Прокоповім лиці один кухар запитав його, що се в нього таке, і Прокіп сердито розповів про свою пригоду зі Спорищем, про [illegible] як ключник обізрив його, забрав йому таке ладне блискальце, дарунок Панталахи, і ще й кинув його так, що він розбив собі ніс.

— Бійте ся Бога! — скрикнув з гумористичним жахом один кухар. — І він мав Бога в серці, щоб отак скривдити тебе!

— І не хотів тобі віддати того, що твоє? — допитував другий.

— Не хотів! — крізь сльози мовив Прокіп.

— Іди до директора та поскарж ся на нього! — радив третій.

— А може ліпше до самого прокуратора! — поправив четвертий. — Прокуратор старший від директора.

— Не хочу до директора! — плаксиво відповів Прокіп. — Директор не добрий! Директор до хвеняки посадить.

— Так, синку, так! — піддержував його один кухар. — Плюй на директора! До прокуратора вдай ся! Той тобі догодить.

— Не хочу до кроператора! — скрикнув Прокіп, у якого слово „кроператор" вязало ся зі словом „кроперувати" і значило щось нечуване страшне та грізне.

— І я так кажу! — мовив другий кухар. — Сам собі справу зроби! Або то ти не потрафиш? Щеб ти собі з таким ключником не дав ради?

— Морду йому набий!

— Очи йому видри! — піддав другий.

— Візьми його за одну ногу, другу приступи і роздери його на двоє як жабу, — підрадив третій.

Прокіп слухав з роззявленим ротом і дивував ся, як се йому нічого подібного перед тим не прийшло до [illegible]. Натомісь він почав ходити по просторій, на пів темній кухні, цікаво заглядаючи в кождий кут, випитуючи про значінє кождої, найнезначнійшої річи і одержуючи на кожде питанє від жартливих кухарів найдивоглядніщі відповіді.

— Ай-ай-ай! — закричав нараз Прокіп сплеснувши в долоні, побачивши на лавочці дві сьвіжо зарізані гуски, з яких одна мала бути спечена для пана директора, а друга зварена на росіл для хорих у тюремнім шпиталі. — А се що таке?

— Хиба не бачиш, що бузьки? — мовив один кухарь.

— Бузьки? А [illegible] тут роблять?

— Прилетіли до нас у гостину.

— Ей, не правда! — мовив усьміхаючись Прокіп. — Адже я знаю, що се гуси.

— Так? знаєш? А в такім разі мусиш знати, що їм належить ся.

— Що... що... їм [illegible]жить ся? А що ж їм належить ся?

— Маєш зараз тут сісти і скубти.

— Добре! — радісно мовив Прокіп. — Я люблю скубати але пірє буде моє.

— А по що тобі пірє, рольнико.

— Буду бавити ся.

— Чи ти стїк ся? А хто ж пірєм бавить ся?

— Ну, то я не хочу скубти.

— Але скуби, скуби! Дістанеш пірє скілько захочеш, можемо тобі навіть із пірє борщ зварити.

— Ні, не хочу з пірє борщу, — рішучо відповів Прокіп, скубучи гуску. — Але пірце собі візьму. Я так гарно вмію пірцем бавити ся! Воно так ладно грає! Мене [illegible] Панталаха навчив. Ай, то буде чудово!

Аж над вечером піч була окована і Прокіп обскубивши гусей та проспавши ся в кухні вернув до своєї казни.

VII.

У своїм одинокім покоїку на другім поверсі одної старої камениці, положеної біля вузкої та брудної вулиці не далеко Бриґідок*) ключник Спориш кинув ся на [illegible] старе крісло і похиливши голову на груди сидів так довго в німій задумі. Сумерк [illegible] вже западав, а в його вузенькій, голій кімнаті, що виходила вікном на тісне та глубоке як криниця подвірє, було вже на пів темно. Від самого полудня, коли на цілу добу став вільним від служби і покинув мури вязниці, чув себе якимсь не своїм, а чим близше до вечера, тим дужше зростав його неспокій.

Розуміє ся само собою, що страшна пригода минулої ночи зробила на нього дуже сильне враження, тим сильнійше, що був собі чоловік наскрізь чесний, у якім служба й військова карність не здужали заглушити чисто людського чуття, а надто склонний до задуми й меланхолії, вразливий більше ніж се годило ся чоловікови, що мусів заробляти на хлїб набуючий сповнюванєм „песьої служби".

Ах, та тюремна служба! Те вічне дозорованє людий як череди, вічне лазенє по кишенях та пазухах, вічне ревізоване, вишпорене, надслухуванє та ходжене на пальцях! Вічне підглядане тих здичілих, сполоханих сопсутем, пристрастями або духовою хоробою лиць, підслухуване розмов цинічних або роздираючих своєю страшенною простотою! Вічне вдихане важкою, затроєною атмосферою тюрми, затухлих стін, темних корідорів і вохких, переповнених казень! Вічне слуханє обопільних оскаржень, дрібних та тим ніжнійших доносів, лайок та проклять! Вічний вид поданя перед властю, сцен брутальної самоволі, топтаня людської гідности там, де тої гідности нераз лишилась лиш маленька іскорка, якуб однако лагідним подувом можна ще було роздути на живо, гарне полумя! Ах, та проклята тюремна служба!

Спориш чув себе глубоко нещасливим майже від першої хвилї свого вступленя в сю службу, чув себе й сам вязнем, засудженим без вини на доживотну вязницю, і в тим самим важким та болючим почутем отсе вже двайцять літ двигав своє ярмо. Бо й щож мав робити на тім божім сьвіті? Взятий до війська від ріллі, вислужив при лінії одним тягом дванайцять літ, не маючи ніяких вісток із дому. Коли вернув у своє село, не застав уже родичів при житю і довідав ся, що батько перед смертю наслідком якоїсь лихої пригоди був змушений продати половину ґрунту. Другу половину взяв молодший брат Спориша: вона обіймала всього „на-всього" шість моргів немудрої підгірської земли. Що з тим робити. Брат в розмові зі Спорищем натякнув про поділ, але Спориш знав добре, що сей натяк був зроблений майже зі слізми на очах; не уста братові, але судорожно перекривлені обриси лиця, тремтячий голос і сльози затемнені очи говорили виразно

— Оба будемо жебраками!

Спориш зрозумів ту мову без слів і обіймаючи брата мовив:

— Бідний брате, знаю я, що в тебе на думі! Не потребуєш говорити мені більше. Бачу й сам, як тяжко ти бідуєш і на тих шістьох моргах, а щож то що було би на трьох! Але щож ти собі думаєш про мене? Чи мав би я сумлїнє обдирати тебе й твоїх дітей? І на що придав ся б мені твій ґрунт? За час двайцатилітньої військової служби відвик я від праці на ріллі, а тепер бачу, що воно-й добре так стало ся, бо на чім же тут і робити? Знаєш що, лишай ся сам на тій батьківщині, і нехай тобі Бог помагає, а я піду звідки прийшов, буду далі вік свій вбувати в цісарській службі.

(Дальше буде.)

*) Так називає ся львівська тюрма при Казимірівській вул. колишній монастирь монахинь ордена сьв. Бриґіди.

Марконі, славний винахідник способів телеґрафованя і телефона опрацьовує новий спосіб телефону, з яким буде мож говорити з Англії до Нюйорку. Марконі запевняє, що до року сей телефон буде готовий.

Що діє ся підчас війни.

Підчас балканської війни, а навіть ще передтим, як от от вже мало прийти до вибуху війни поміж більшими державами не бракло також апостолів — які в ріжний спосіб старали ся переконувати людий про користи, які приносить для людства війна. Оден офіцер в Берліні видав навіть книжку, де старав ся прямо доказати, що війна се прямо благодать для людий, бо вона ушляхотнює їх.

І от якраз на перекір всім оборонцям війни появляє ся тепер звіт інтернаціональної мирової комісії, яка досліджувала тепер все, що діяло ся підчас війни балканської. І сей звіт стверджує наглядно, що найбільшою брехнею ворують всі ті апостоли війни, волосе на голові стає, коли читаємо, до якого здичіня доходять люди підчас війни. Сей звіт мирової комісії то застрашаючий образ диких вчинків, яких допускали ся так християни, як і мусулмани.

Головно друга війна поміж бувшими союзниками Болгарією і Сербією і Грецією, після слів комісії нагадує нам ще варварські, асирійські походи; нищили мешканців другої нації і то плянково, збиткували ся над забраними в полон, насилували жінок і дівчат і то навіть ранених і умираючих, підпалювали, рабували і то не тільки робили се банди, які до війська не належали, але в звіті є доказ, що і уряд в тім помагав.

Знаємо, що після міжнародного воєнного права неприятель не сміє нічого робити населеню, яке не бере участи в війні, тимчасом комісія ствердила, що не було найменшого припису міжнародного воєнного права, якого не нарушали би ті, що провадили війну. Цілі міста і села йшли з димом, все нищено. Тим, що попадали в неволю, відтинано уха, ніс, вибирано очи, а тіла проколювано багнетами. І то робили не якісь дикі погани, але християни християнам, ті що з хрестом в руках благословлені попами голосили, що йдуть визволяти братів з неволі. І щож на се кажуть та жмінка пануючих, яка так про до воєнної заверухи, що на се оборонці війни? Чи насилуване навіть двайцятьлітних дівчат також належить до „ушляхотнюючих" причин війни. Але чи се діяло ся тільки підчас балканської війни? Ні! Таке саме робили Французи підчас війни в Мароко. Американці на Філіпінах, Хінці в Африці з муринами і т. д. Всі там роблять бо війна то ніщо инше як масовий морд, масове знищене. І сором всім там! Сором теперішньому суспільному ладови, де панує насильство, підкупство і жадоба здобуття щораз то нових країв.

Нарікане тут нічого не поможе! Тут треба зорґанізованя нас, які стремлячи до висших людських цілий, оперлиби ся тому і положили конець цілій тій політиці вимагства і насильства. Для того проч з війною! Проч з винищуванєм народів.

М. Софанович.

Просимо наших посилатників вирізувати свій допис.

НЕВУВАЛА ОФЕРТА!

Наша редакція дістає послідними часами дуже богато замовлень на „К. Ф." з обіцянкою присылати пренумерату в осени. Ми однак тепер за посилатою пізною часописи [illegible] велаєм. Та щоби дати спромогу і найбіднійшим передплатити з гори нашу часопись — ми пос[illegible] „Канад. Фармера" до кінця року, т. є. через шість місяців, кождому, що пришле нам 50 ц. Гроші можна посилати в одно-центових марках, або через поштал нот. Користайте отже з нагоди. Вона вже не повторить ся. Уважайте на нашу висше подану адресу. — Адресуйте так.

„Кан. Фармер"
до кінця сего року
лише за 50 ц.

THE CANADIAN FARMER - Box 3656 St. B. - WINNIPEG, MAN.

Соціялізм.

Я стою під твоїми дверми і пукаю, а ти мене не чуєш.

Я є мрією пророків, царством небесним на землі.

Я революція, бряскіт ланцухів невільників і плач голодного дитяти збудили мене з мойого сну.

Я є Соціялізм, надія угно[illegible]

Я приходжу, щоби плач дитини замінити в сьміх, а стон невільника в плач щастя.

Наука, се моя кохайка, враз з нею зробимо пустині землі — цвитучим раєм.

Вичистимо брудні місця на земли і зробимо працю забавкою.

Я звільню справедливість від проклятства золота і вихру заслону зроблену з банкнотів з еї очий.

Відгомін мого ступаня трясе сьвятинями мамона, сильні сьвіта сего дрожать зачувши его, а людські гієни скреготять зубами від безсильної лютости.

Всі сили зла ненавидять мене і роздерли би мене на шматки, если би могли.

Я приходжу, щоби зробити їм конець, вся їхня лютість на ніщо їм не здасть ся.

Я навчу людий співати нову пісню, пісню вдоволеня.

Я усуну вижук, захланність і приватну власність. Навчу людий, щоби спільно всім властували, спільно працювали і спільно вживали овочів своєї праці.

Голос тої пісні буде гомоніти скрізь по сьвіті — без упину.

Батьки і матери Америки, послухайте мене хвилину, та задумайтесь над тим що скажу глубоко, серіозно.

Всі сили зла мені противні. Се повинно поручити мене вашій уваві!

Ви знаєте загально, що в сьвіті щось не добре.

Знаєте, що гріх тішить ся всім, коли чеснота гине з голоду на під дашу.

Ви знаєте, що нечесність, лінивство і злочин нагороджують почестями, а чесність карають убожеством.

Знаєте, що земля дуже богата, а однак люде купять ся разом в невільстві міст.

Знаєте, що є сонічного сьвітла і дощу подостатком, а однак голод панує.

Ви знаєте, що средства поживи гниють по полях, бо нема на них ціни, а люде з голоду гинуть.

Що є досить матеріялу, щоби приодіти і огріти всіх, а однак люде мерзнуть нагі і не мають де голови склонити.

Що люде шукають роботи, просять о роботу, бють ся за неї, а однак роботи не знаходять.

В вашім серци загнїздило ся страх, бо ви знаєте, що ставки ваших хлопців і дівчат окружені спокусами до [illegible].

Ви боїтесь, що колись може прийти день, в якім вони дадуть себе звести з доброї дороги.

І не знаєте причини ні средства, щоби зарадити тому всему.

Ви заклопотані, змішані, бо ваші уши склонні давати послух оправданям і поясненям злих сил, що контролюють жерело вашого [illegible].

Давіть! Я стою під вашими дверми і пукаю, але ви не чуєте мене!

Многі прийдуть до вас із солодкою музикою з [illegible] мени, но із пісних пізнаєте їх.

Не йдіть напротив них, але отворіть двері заки ще не є за пізно...

Ф. Б. Нормен.

До жертволюбивої укр. публики.

До редакциї „Ранка" наспіло зі старого краю письмо слідуючого змісту:—

Станиславів, Галичина
15 червня, 1914.

Високоповажаний
Пане Редактор!

Низше підписаний осьмілюю ся удати з довірєм до Вашої хвальної Редакциї „Ранок" з уклінною просьбою. Я підписаний єсьм тим нещасним доворцею вязнів, котрий в дни виволеня ся з вязниці Мирослава Січиньского повнив як раз службу і хоч о цілій події понятя не мав — нічим не провинив ся — мимо того по переведеню слїдства дисциплінарного, хоч не доведено мені вини — усунено мене зі служби і кинено на поталу судьби. Я чоловік уже віковий — числю 65 літ, маю родину жінку і діти лишаюсь без всяких средств до житя. Який гріш заощаджений мав, всі видав, щоб ратоватись. Удавав ся до впливових осіб, до п. п. послів — їздив сам до Відня, нічо не помогло, тиняюсь в крайній нужді, а повалк я чоловік старий ніхто мені заняття дати не хоче. Вичерпавши про те всі можливі средства, удаюсь може в остатне до Вас Високоповажний Пане Редактор, до Нового Сьвіта, може там бодай в части порятують мене ті, через котрих я потерпів і по просту з голоду згинути мушу. Як чутка у нас ходить Мирослав находится в Канадї. Нехай до него дійде сей голос нуждаря, котрий кличе помочи ратунку, бо гине, а чейже сей постарається бодай в части его поратовати, а може і Канадійскі Русини помилують тай складков пільгу вчинять его нещасній долі.

Сподіюсь, в Вас надію покладаю, що буду вислуханий в Ви Високоповажний Пане редактор схочете мені в тім ділі помочи.

З високим поважанєм
КАРОЛЬ МАЛЯРЖ.
в Станиславові
улиця Голуховского ч. 104

Від редакциї: Віримо, що ніхто не відмовить хоч би і найменьшої помочи для д. Кароля Малярика, який — в підозріню о поміч в визволеню з вязниці М. Січиньского — наражений тепер на голодову смерть.

УВАГА!

В СПРАВІ СПРОДАВАНЯ ФАРМЕРСКОЇ МАШИНЕРИ

Публично завідомляєсь, що Екзекутивна Рада в Саскачевані силою свого розпорядженя уповажнила комісію надати комісарам право взглянути в справу дотичучу спродажі фармерскої машинерії і иньших річей на фармі. Комісарі визначили на се час і місце де відбудуть свої засіданя в цілі переслуханя візвань осіб, яких ся справа дотичить...

Засіданя відбудуть ся в:

Regina, понеділок і вівторок July 20 і 21 пічнесь о 10 рано

Weyburn, середа July 22, пічнесь о 9 рано.

Carnduff, четвер July 23 пічнесь о 1 в полудня.

Moose Jaw, понеділок July 27 пічнесь о 1 в пол. і вівторок July 28 піч. о 9 рано.

Morse, вівторок July 28, пічнесь о 3.30 в полудня.

Swift Current, середа, July 29, пічнесь о 10 рано

Shaunavon, четвер, July 30, пічнесь о 10 рано.

Assiniboia, пятница, July 31, пічнесь о 2 в полудня і субота Aug. 1, о 9 рано.

Saltcoats, понеділок Aug. 3, пічнесь о 2 в полудня.

Yorkton, вівторок August 4, пічнесь о 9 рано

Canora, вівторок August 4 пічнесь о 3 в полудня

Humboldt, середу August 5, пічнесь о 2.30 в полудня і четвер August 6, пічнесь о 9 рано.

Saskatoon, пятницю, August 7, пічнесь о 10 рано.

North Battleford, вівторок, August 11, пічнесь о 10 рано.

Wilkie, середу, August 12, пічнесь о 10.30 рано.

Kindersley, четвер August 13, пічнесь о 2 в полудня, і пятницю August 14, пічнесь о 9 рано.

Rosetown, пятницю August 14, пічнесь о 3 в полудня.

Датовано в Реджайні сего першого дня в липни 1914.

Charles H. Ireland.
Secretary

На спродаж
два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицами $200 один. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера".

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Калиточка.

Був собі чоловік та жінка і була у них пара волів, а у їх сусіда віз. Отто, як прийде неділя, або сьвято, то кто не будь бере волів і воза та й їде, чи до церкви, чи у гості, а на другу неділю другий, та так і ділялись. От жінка того чоловіка, що воли, раз йому й каже: „Поведи воли та продай. — справимо собі коня та віз, будемо сами що-неділі до церкви та до родичів їздити. Та ще, бач, сусіда свого воза не годує, а нам волів треба годувати". Чоловік налигав воли та й повів.

Веде дорогою, аж ось догавя його чоловік конем „Здоров" — Здоров! — „А куди це волів ведеш?" — „Продавать". — Проміняй мені на коня. — „Давай"

Проміняв він воли на коня, — їде тим конем. Коли се йому назустріч веде чоловік на ярмарок корову — „Здоров!" — Здоров! — „А куди це їдеш?" — Та він у ярмарок воли продавати, та проміняв на коня. — „Проміняй мені коня на корову!" — Давай!

Поміняли ся. Веде він ту корову, — коли жене чоловік свиню. — „Здоров!" — Здоров! — „А куди це ведеш?" — Та він у ярмарок воли, та проміняв на коня, а коня на корову. — „Проміняй корову на свиню!" — Давай!

Жене він тую свиню, коли се чоловік вівцю веде Роспитались. . . „Проміняй свиню на вівцю!" — Давай!

Жене вже дід вівцю, аж ось чоловік гуску несе продавати. Роспитались і а цем... „Проміняй вівцю на гуску!" — „Давай!"

Пройшов трохи той дід з гускою, — несе чоловік півня. Збалакались. „Проміняй гуску на півня!" — „Давай!"

Несе дід півня, аж чоловік найшов на дорозі порожню калиточку. Збалакались і з цим. „От я калиточку найшов, — проміняй півня на калиточку!" — „Давай!"

Заховав ту калиточку за пазуху і їде в ярмарок. Доходить до того міста, — треба пороном річку переїздити, а в його нічим і заплатити за перевіз. Перевізники йому й кажуть: „Давай хоч тую калиточку, то перевезено!" Віддав він.

А там та стояла валка чумаків. Як роспитали вони його, за що він виміняв калиточку, сьміють ся з його. „Що тобі, — кажуть, — жінка за це зробить?" — Аж нічого! Скаже: „Дякувати Богу, що хоч сам живий вернув ся" Та й побились об заклад: коли скаже жінка так, то чумаки віддадуть йому дванайцять маж хура з батіжками. Зараз обібрали одного з себе і послали до його жінки.

От, той приходе. „Здоров!" — Здоров! — „А ти не чула про свого старого?" — „Ні, не чула" — „Він воли на коня проміняв". „От добре. Возик не дорого стоїть, як-небудь зберемось". — „Та й коня проміняв на корову". — „Це ще й краще буде у нас молоко". — „А й корову проміняв на свиню". — „І то добре, будуть у нас поросятка, а то, чи заколоти, чи розгодувати ся, все треба купити". — „Та й свиню проміняв на вівцю". — „І се добре: будуть [redacted] вночах, буде що мені у Спасівку прясти". — „Та й вівцю проміняв на гуску". — „І се добре: будуть у нас кращиночки та пір'я". — „Та й гуску проміняв на півня". — „О, це ще краще: півень раненько співатиме та нас до роботи будитиме" — „Та й півня проміняв на калиточку".-

„І се добре: будемо, де хто заробить, — чи він, чи я, чи діти — в калиточку складати". — „Та він і калиточку за перевіз оддав". — „Ну, що ж дякувати Богу, що хоч сам живий вернув ся".

Так тим чумакам нічого робити, оддали йому дванайцятеро маж

3216 ХОРИХ вилічено ПРОФЕСОРОМ і ДОКТОРОМ ОВЕНОМ в минувшім році, яких він, своїм спеціальним модерніотичн. лічєнєм привів до цілковитого здоровлєня, він заслужений слабостей

[illegible]

Іще ті вісім дєсять йому за своє виздоровлєнє

A чому Ви терпите біль і тим скорочуєте собі житє, наколи від того можете напевно вилічитись?

ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН кличе всіх як мужчин так і женщин, які лічились без успіха, як рівнож й так що стратили зовсім надію на виздоровлене. Не робить ріжниці як давно і на яку слабість терпите або яких средств уживали до вилічення. ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН наколи стане лічити то можете бути певними, що Вам верне здоровлє і вилічить так, що біль більше ніколи не відновить ся.

ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН не говорить що можна Вас вилічити яким небудь чудом або надприродною силою, а тілько своєю довголітною практикою і досьвідченєм він вилічив много случаїв таких болів, які другі доктори уважали за зовсім невилічимі.

Тому отже, єсли терпите який небудь біль опишіть йому без всякого стиду, і в рідній вашій мові, всі ваші страданя і попросіть о пораду, а безперечно отримаєте правдиву поміч. ПОРАДА НЕ КОШТУЄ НІЧОГО. Не відкладайте отже і не чекайте на наслідки а опишіть залучаючи марку на відповідь. Всі письма адресуйте так.

PROF. OWEN, M. D.
221 East 17th St. Dept. 88. NEW YORK, N. Y

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Eal для кави.

[illegible]

National Company for Coffee Co
Philadelphia, U.S.A.

На продаж у всіх першорядних склепах

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40

Пішлемо вам впрост з фабрики один славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 днів

БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.

По 30 днях, єсли задоволені, можете його затримати в [redacted]

$2 МІСЯЧНО.

[illegible]

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
404 E. 74th St. Dept 24. New York, N Y

НАША АДРЕСА
„Canadian Farmer" Box 3686, St. B Winnipeg, Man.

Одинока директна лінія
між
УКРАЇНОЮ — УКРАЇНОЮ
А
АМЕРИКОЮ — КАНАДОЮ

Точно 10 днів їзди

[illegible]

A. E. Johnson & Co.
27 Broadway, New York N Y | 300, First Ave., So. Minneapolis, Minn

NICK BALAN
Бучер і гросерник.
448 King Street
WINNIPEG, MAN
Phone St. John 95.
[illegible]

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.

415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST JOHN 474

В день телефон St. John 474. В ночи телефон St John 866.

[illegible]

УВАГА ДЛЯ ТИХ, ЩО МАЮТЬ ЗАМІР ЇХАТИ ДО СТАРОГО КРАЮ

Продаю шифкарти до всіх частей сьвіта, без обманьства. Висилаю гроші до старого краю через почту і телеграфічно, так що в краю відберуть ту саму суму, яку вам тут зазначимо на посьвідці. Також маю на складі споживний товар ріжного сорта Зайдіть а певно будете вдоволені. Всякі інформациї зовсім даром. Говоримо по руськи

J. Monuk, 224 226 228 Le Breton St. Cor Arlington Ave. Ottawa, Ont Can.

ПРОПАВ ВІК

Червоно і біло красний, на передних лопатках білі латки і на хребті біла латка, по під черево білий і хвіст до половини білий. Роги тонкі і завернені до гори. Може рогами біла латка. Має чотири роки. Пропав пару тижнів тому назад і думаю, що є десь між Ґонором а Кукс Крік або Іст Селкірк. Хто-би про него знав у кого находить ся або найшов, нехай донесе мені а в нагороду за се дістане $5.00. PETER DEMCHAK, Gonor, Man.
(27-9)

ДЕ є мій перший брат Микола Насійчук, з села Топорівці, пов. Черніві, Буковина. Перед двома роками перебував у Торонто, Онт. Хто би о нім знав або він сам най напише до: G. Elaszczuk, Bear Creek, B. C. (Tunnel) (27—29)

ПОШУКУЮ Михайла Криклевця, з села Мамаївців, пов. Чернівці, Буковина. Хто б о нім знав, або він сам зволить ласкаво зголосити ся до мене під сей адрес: M. Prisika 37 Grove St, Winnipeg, Man.

За дрібні оголошеня, як пошукуваня за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1 00..

НАЙБІЛЬША ВИПРОДАЖ ФОНОГРАФІВ.

[illegible]

$15. на легкі сплати $1. місячно.

[illegible]

SAUL BIRNS, 117 Second Ave., cor. 7th St., Dept. 23 NEW YORK N Y

ЛІКЕРИ

Стара фірма котрій вам доставить

Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1166. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з [redacted]старших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли висилаєте свое замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.

[illegible]

Ми висилаємо C. O. D.

[illegible]

Уважайте і не купуйте кота в мішку!!!
ВПЕРЕД НІМ У НАС КУПИТЕ
[illegible]
$1. Місячно
[illegible]
International Phonograph Co

Тукета T & B папіроси не злезні.

КАНЦЕЛЯРІЯ
Адвокатско-Нотаріяльна
FENSONA & SCHILLERA.

[illegible]

FENSON & SCHILLER
554 Main St. Winnipeg, Man.
Phone St. John 162.

НЕБУВАЛА НАГОДА ДЛЯ КОЖДОГО!!!
ПОТРІБНЕ ШИЛО.

[illegible]

Канадійські Вісти
BOX 3628 STN B WINNIPEG, MAN.

[illegible]

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.

Дошки, Ліски, Гонти.

Точно доставляєм — Задоволеня гарантуємо.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 17-го Липня, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, July 17, 1914 Число 29.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді

415-417 AVENUE
PHONE ST. JOHN 474

В день телефон St. John 474. В ночи телефон St. John 866

[illegible]

Новинки.

100 Українців мусять забратись.

Тамтого тижня доносили, що іміграційні власти в Отаві постановили депортувати усіх безробітних чужинців, які в Канаді що найменьше мають три роки а які тепер є без заняття.

Перед кількома днями читаєм в англійскій пресі от таку новинку, яку надіслано з Отави до Вінніпеґу:— „Джон Кейв, міський урядник, який занимаєсь бідними, має записаних 100 Українців, яких відішле назад до старого краю, а се з тої причини, що они є іміґранти і не мають ніякого заняття в Канаді. Завернуть навіть й таких, що в Канаді жиють вже по три роки а не мають заняття!!"

От якого гаразду діждались ми Русини-Українці в Канаді за урядовання консерватиної партії.

• • •

55 ТИСЯЧ РОБІТНИКІВ ВИЙДЕ НА СТРАЙК

В Злуч. Держ. і в Канаді хоче застрайкувати 55 тисяч інжинірів і фаєрменів. 150 тисяч миль залізної дороги в західних стейтах і в східній Канаді стояло б пустою. Робітники домагають ся підвисшеня платні, а залізні компанії не хотять й чути про се. Підвисшити їм платню значилоб побільшити розхід на 33 міліони долярів річно. Наколи робітники не дістануть підвисшеня платні, то страйк сейчас виступить. Застрайкує ще богато більше робітників на залізницях, так, що залізниці не будуть курсувати зовсім...

• • •

ЖНИВА В ОНТЕРІЮ ПОЧАЛИСЬ

З днем 15 липня в провінції Онтеріо в кількох місцях почали вже стинати пшеницю. Вже дуже давно стинали пшеницю так вчасно як сего року. Жнива заповідають ся не дуже добрі і можна надіятись богатого видатку.

• • •

ВОЙКОТУЮТЬ МЯСО.

В Злуч. Державах ціна на мясі (воловина) значно підскочила в гору. Жінки отже постановили не купувати мяса зовсім а натомість купують рибу і ярину. В місті Ст. Пава є товариство „Жіноча ліга" до якого належать майже всі жінки господині в тім місті і вони збойкотували мясо, так, що прямо мяса там ніхто тепер не їсть.

Чи змусять в сей спосіб різники знизити ціну на мясі то — питане.

КІЛЬКО В ВІННІПЕҐУ Э ДІТИЙ В ШКІЛЬНІМ ВІЦІ.

Після недавно переведеної конскрипциї дітий в Вінніпеґу показуєсь, що усіх дітий, які суть в шкільнім віці, і, які повинніб ходити до школи в Вінніпеґу є — 34 тисячі, 548. Хлопців є 17,467 а дівчат 17,081. Дітий, що числять пять літ житя є: 3,180; шість літ житя: 3,841; сім до тринайцять літ житя: 19,780; від 14 до 17 літ житя: 7,741.

Дітий, що записані в шкільних реґістрах, є — 23,463, тих що ходять до приватних шкіл є — 3,441 А 7,644 дітий не ходять до жадної школи.

В самім отже Вінніпеґу треба примусової школи

• • •

КОНСЕРВАТИСТИ В ОНТЕРІЮ НЕ ПОМОГЛИ РОБЛІНОВИ.

Під таким заголовком, консерват часопись „The Toronto World" написала слідуюче —

„Ситуація в Манітобі є справою, яка відносить ся до товаришів Борденового ряду, а вже головно Онтерійского контінґенту. Сама Бордина спочиває в Онтеріо і тому власне він старав ся ужити тої сили до задержання Робліна в силі Однак се нічого не помогло То, що в Вінніпеґу вибрано аж шість ліберальних послів є страшною річею Се значить, що населене Манітоби є сильно против Роблінової політики і його методи що до виборів. Упадок Робліна в Манітобі означає утрату сили консерватистів в Онтеріо, утрату сили самого Бордена".

• • •

ЗРІСТ НАСЕЛЕНЯ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

На підставі оголошеня статистичної комісиї з червня сего року населене Злучених Держав виносить 100 міліонів мешканців. Від почислення перепису людности в р. 1910 зросло населене в Злучених Державах о 7 міліонів, не вчислюючи мешканців американських кольоній.

Після обчислень ученых статистиків буде в р. 1950 населене Злучених Держав виносити 200 міліонів людий.

Незвичайний зріст населеня виказують міста. Нині є в Злучених Державах 60 міст з населенем поверх 100.000 людий, між тими 9 міст з населенем поверх 1 міліона людий; Ню Йорк 5,333,000; Шікаґо 2 393,000, Філядельфія 1,657.000; Сент Луіс 734 000; Бостон 733.000; Клівленд 639.000; Балтімор 579,000; Пітсбурґ 569,000; Дітройт 538.000.

ПРИМІР ДОСТОЙНИЙ НАСЛІДУВАНЯ.

З Христианії доносять, що норвежский парлямент ухвалив 85 проти 29 голосів рішучу заборону уживаня алькогольних напоїв як офіцерами, так також радовиками сухопутного війска і фльоти. Коли ж наші держави підуть за сим примірoм?

• • •

1100 ГОСТИЙ НА СЕЛЯНСЬКІМ ВЕСІЛЮ.

Берлінські часописи описують чудацкий бенкет, який відбув ся сими днями в Мекельнштадті, біля Бремергафен. Господар, місцевий селянин, скликав на свое весіле ціле село, то є 1100 людий. При весільним обіді зїджено хліба, спеченого з 900 фунтів муки, 900 фунтів мяса, юшки з 225 курий і випито 1.300 літрів пива Треба однак додати, що всі вони в обільним кличем гості підпомогли устроєне пира дарунками в власної господарки.

• • •

ЗАМОК ПОКІЙНОГО АРХИКНЯЗЯ.

Остання гостина німецького цісаря Вільгельма в замку Конопішт у покійного австрійського престолонаслідника Франца Фердинанда звернула увагу на замок і пречудні городи. Старинний чеський замок, відновлений зі збереженем старинностий, находить ся на горбі, окружений валами і ровами, через котрі ведуть два звідні мости. 106 вели-[redacted] на мешкане для пок. архикнязя, в части на ріжні збори оружя, образів, старинностий. Деякі річи величезної вартости. Довкола замку город на просторі 340 гектарів. Деякі части парку так чудові, що нема їм рівних на цілій земли. Коло 15 гектарів парку служили виключно архикнязеви, проча часть доступна в деяких днях публиці. В городі є старинний дуб, під котрим Жіжка видав кілька засудів смерти.

• • •

ВИГЛЯДИ СЬОГОРІЧНИХ ЖНИВ.

Міжнародний рільничий інститут в Римі видав широкий звіт зі своїх дослідів над вислідом сьогорічних жнив на основі урядових інформацийй. В звіті говорить ся, що найкорисніші вигляди жнив у Росиї, можне дорешні в Німеччині, Австро-Угорщині і Туниcі. Загально збір пшениці буде сього року менший як попередного. Цукрові буряки, бульба і тютюн потерпіли через приморозки і дощі. Збір вина буде добрий.

ЗАЯВА.

В Манітобі ріжні платні консерватині агенти ужили вжить ложних, [redacted] політичних аргументів против ліберального правительства в Саскачевані і его становиска взглядом шкіл по руських кольоніях сеї провінциї. Хочу отже отсим коротко заявити:

1. Неправдою є, будьтоби рад Саскачевану замкнув учительську школу в Реджайні!

2. Неправдою є будьтоби рад сеї провінциї прогенав руських учителів.

3. Неправдою є будьтоби правительство Саскачевану заказувало науку української мови в публичних школах по руських кольоніях.

За послідних сім літ я був і дальше є в тісній звязи зі шкільними справами в Саскачевані яко суперівізор шкіл, тому можу отверто і правдиво заявити, що всі повисші політичні аргументи ужавані тепер в Манітобі против Саскачеванського раду є крайно ложні, обчислені лише на користь для конаючої консервативної партиї в Манітобі.

З правдивим поважанем
Осип Меґас.

Saskatoon, Sask June 27th 1914

Від Редакциї:

Повисшу заяву ми отримали від д. О. Меґаса два дні перед виборами, тоді як часопись була майже готова до розсилки. Заяву поміщаємо лише в числі призначенім для міста Вінніпеґу. А що зміст заяви не тратить на вартости, то ми містимо її тепер, хоч вже по виборах.

При нагоді скажемо, ще й те, що д. Ю. Ситник учителює в Алберті на дальше. Неправдою є будьто би д. Ситника прогнали зі школи як свого часу писала часопись „Новини".

МАТИ 62 ДІТИЙ.

Італіянка Ґранета дала житє 62-ом дітам. Сама вона народила ся в товаристві двох сестер. Вийшовши замуж, дала житє дівчинці. По сім дала житє два рази по пятеро, опісля два рази по трое, раз четверо, опісля через декілька літ одній або лиш по двоє дітам, а на конець, на послідку знова четверо дітам. І отся жінка, маючи ледви коло трийцять кілька літ, могла з гордощами похвалити ся, що має 62 ох живих і здорових дітий. Отсей „рекорд" здасть ся не так скоро хтось вло-[redacted]

Майнери розбили динамітом „Юнійну Галю".

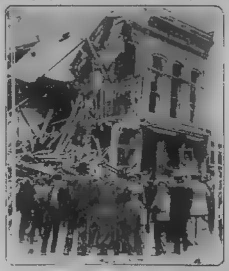

Майнери, виступивші члени з „Вестерн Федерейшен ов Майнерс", розсадили динамітом Юнійну Галю в Ботте, Монтана, Злуч. Держ. Чарлес Моєр, голова федерациї відбував в галі мітінґ, а майнери що були не вдоволені з федерациї відбували свій мітінґ коло галі, під голим небом. З галі, через вікно пало кілька стрілів на майнерів на дворі і кілька осіб згинуло на місци. Почалась відтак загальна стрілянина а звідци відступивші від федерациї майнери підложили під галю динаміт і розвалили її на куски. „Відступники" заложили свою організацію, яка буде незалежна від всякої другої федерациї і від I. W. W.

Причиною сему є самий провідник федерациї.

ЦІКАВА ЗНАХІДКА.

Недавно в Керчи над Азовським морем знайшли тайну друкарню. Містила ся она в незовсім звичайнім місци. Пять верстов від Керчи біля села Аджимушки, є місці каменоломи. Камінь ломлять там давно і через се під землею утворилось богато заплутаних ходів та печер. Недавно якийсь каменяр, ломаючи камінь, натикнув ся на стінку, складену з камінців. Зломавши її, робітник побачив невелике помешкане з меблями. Каменяр злякав ся і повідомив про сю знахідку поліцию. Небавом приїхали до каменоломи жандарми та поліция і почали обдивлятись і знайшли в помешканю біля 8 пудів черенок для друку, готові проклямациї, столики, стільці та ин. Гадають, що ся друкарня належала до соц.-революционерів і покинена нами в 1907 році

$500 ЗА ЧВЕРТЬ ГОДИНИ.

В Вінніпеґу на сьорічній виставі можна було бачити як найсьміліший в сьвіті летун Linkoln Beachey літав в своїм літаку високо в воздусі прямо як птах. Вивисшись в гору він літаком звертав на усі боки, летів в гору як жайворонок, раптом спадав в діл і затримувавсь у воздусі, звертавсь на один і на другий бік, перевертавсь зовсім як нурок в воді і політавши оттак через чверть години — спускавсь на землю. Одного дня він пілетів так високо, що сховавсь в хмари, було се як раз шість тисяч фітів від землі. Висше як 12 тисяч фітів в гору — він не хоче летіти, бо там вже досить зимно і треба мати тепле одіне.

Коли запитано раз його чи не страшно йому літати в воздусі, то він сказав, що на літаку в воздусі він чує ся зовсім так як чоловік в кріслі що гойдаєсь.

За кождий вилет Beachey брав пятьсот долярів, за, на день мав тисячу долярів, бо літав два рази на день. Заробив пять тисяч за пять днів і відлетів з Вінніпеґу куда інше.

• • •

ЗДЕРЖАНЭ ЗЕЛІЗНИЧОГО РУХУ.

З причини ушкодження залізничого шляху, в наслідок зливних дощів, межи Бруховичами а Зашковом на лінії Львів-Рава руська здержано рух поїздів межи тими стациями імовірно на три дні. Особовий рух межи Львовом а Бруховичами і межи Зашковом а Равою руською буде на дальше удержаний.

ДО КАНАДИ!

Ми продаємо шіфкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найліпші шіфи котрі відходять що тиждня.

Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають рівні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо якраз як посилати. Спитайтесь людей тих що з нас вже посилали.

Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформациї.

Міняємо доляри на корони, продаємо марки крайові і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

Офіс отворений що дня від 8 рано до 6 веч., а в суботу від 8 рано до 9 вечер.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
К. ҐЕНИК, управитель заграп. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер"
Редактор: [illegible]
Часопись [illegible] в Канаді [illegible] $1.50
до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B Winnipeg.
Telephone [illegible] John [illegible]
The Canadian Farmer
UKRAINIAN WEEKLY
CIRCULATION [illegible]
Published every Friday at [illegible] Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

ВИСЛІД ВИБОРІВ.

Провінціональні вибори в Манітобі відбулись 10 липня. Були се вибори завзяті, завзятійших історія Манітоби мабуть не тямить. Консервативна партія з Робліном на чолі не хотячи стратити власти — сипала грішми, лляла алькогольними напитками як ніколи ще перед тим. Яких виборчих надужить допускались консерватисти — годі описати і на воловій скірі. А надужить допускались вони найбільше між чужинцями, між Русинами. Завдяки надужитям між чужинцями, консерватисти дістали три чи чотири посли більше від лібералів. Досі консервативних послів є 25, а лібералних 21. Але взяти під увагу, [illegible] кількох консерват. послів дістали вибрані більшостію лише кількох голосів, то консерватисти зовсім не раді вислідом виборів. Прим. консерватист Mr. Steele в Сурґес, дістав вибраним 16 голосами, Mr. Taylor в St. George 17 голосами, Mr. Riley в Rockwood 15 голосами, Mr. Garland в Lakeside 13 голосами, Mr. Montegue в Kildonan & St. Andrews 3 голосами. В послідно згаданім окрузі відбудесь нове перечислене голосів і є [illegible] дія, що там дістане вибраним ліберал, Mr. Prout. По скінченю виборів в трох округах в північнім Манітобі консерватисти будуть мати 26 послів, а ліберали 23. З сего отже видно, що консерватисти з більшостію 2 чи 3 послів не будуть мати в парламенті рішаючої сили, Роблін буде связаним і дуже можливо, що другі вибори можуть наступити ще такі сеї осени, або вчасно на другий рік.

Роблін сподівав ся дістати велику більшість послів консервативних. Він уповав на гроші і алькоголь. Та дуже завів ся. Він дістав побитим, смертельно побитим. Нема надії на його виздоровлене. В самім лише [illegible] Вінніпеґу на 17 [illegible] сучник — консерватисти дістали лише 15 тисяч голосів. І наколиб не руські, жидівські і польскі голоси то в Вінніпеґу булоб вибрано шість лібералних послів а не чотири. Два консерва[illegible] послів в Північнім Вінніпеґу були вибрані не англійскими голосами: при помочи великої корупції. Проти їх вибору — здаєсь — вироблять ся протест і хто знає як з ними може ще статись.

З „Сентр Вінніпеґ", де находить ся поверх сорок готелів — вибрано двох лібералних послів величезною більшостію голосів: Т. H. Johnson поверх тисячу, а F. L. Dixon поверх 15 сот голосів. Готельники і всі консерватисти докладали всіх можливих способів [illegible] вибрати консерватистів та народ рішав інакше. І для Робліна є се великим погромом. Він переконав ся, що його урядоване кінчить ся.

Вислід виборів наче й говорить що не конс. партія, не Роблін має радити в провінції а сам народ, чого домагаєсь партія ліберальна.

Котру партію поперли Русини і чому.

Переглянувши усі виборчі округи в Манітобі і число голосів відданих на конс. кандидатів — ми прийшли до заключеня, що околиці замешкані Русинами, поперли — в більшій мірі — консервативних кандидатів. Можна сьміло сказати, що Русини вибрали чотири або пять консервативних послів, зн. поперли конс. партію. Чому? Відповідей булоб кілька і усі — на око — булиб добрими, та ми скажем, що є лише одна найлїпша, найправдивійша відповідь — Русини поперли консерватистів лише тому, що необзнакомлені з політикою, з ділами обох партій. Переважна часть Русинів віддали свої голоси на консерватистів лише тому, що ті дали їм якусь суму грошей на будову доріг, дали богато пати горівки і пива, що платили за голоси готівкою. Ніколи ми сего не можем сказати, що Русини поперли консерватистів тому, що ті позволяють нам на двомовні школи. Бож і ліберали не суть проти двомовних шкіл; они так само хотять аби руські діти учились в школах своєї мови. Ріжниця в тім, що ліберали хотять, аби учителі знали добре англійську мову і належито учили сї руських дітий. І безперечно, що кождий сьвідомий батько—чоловік, який хоче аби його діти не були вічними рабами, невільниками капіталізму, а людьми між людьми в сім новім краю, признасть лібералам рацію. Без належитого знаня англійської мови Русини в Канаді будуть всегда упослідженні... Подрібно про всякі некорости з незнаня англ. мови ми не будем наводити, бо про се може кождий знати хоч-би не знав ані одного нумера прочитати.

Справді, консервативні агенти вказували на лібералів в Алберті, де, як казали і кажуть, касують нашу мову. Се чисте передвиборча видумка консерватистів. В Алберті прогнано два чи три учителі, але се не значить, що ліберали касують нашу мову. Не можна сказати, що фермер нищить пшеницю, если виполює ї з бурину, з головні. В Алберті й доси учителює поважне число руських учителів. А олиб справді альбертійському лібералному правительству ходило о скасоване нашої мови, то всіх руських учителів було-б видалено зі шкіл. Видалено кількох, які не могли учити ні по англійськи ані по руськи і таких, що брали участь в виборах. Ну, розуміє ся не можем сказати, що лібералне правительство в Алберті спровинилось в сім згляді, та ми віримо в се, що касувати нашу мову як ліберали в Алберті, так ліберали в Манітобі ані не снять. Руську мову касують таки самі Русини. Щоб переконатись о тім вистарчить побачити Русинів в більших містах сего краю. В Вінніпеґу прим. є кілька публичних шкіл до котрих ходить поважне число руських дітий, а в них нема (і хто зна коли буде) руських учителів. Хто сему винен? Русини! До ради шкільної вибирають жидів і англійців, а ніколи своїх людей. А чужі люди, з певностію, не сприяють руській справі. Малі діти, які головно бавлять ся на улици, говорять звичайно по англійски, читати і писати (єсли ходять до школи) уміють лише по англійськи, кличуть себе: Джон, Мері, Гері, Кейді і т. д. Виховане в руськім дусі руська молодіж не має жадного. Діти — [illegible] тих батьків, консервативних агентів, що то так щиро розпинались за руською мовою — не знають по руськи не тільки читати і писати а й говорити...

Вправді наш руський нарід асимілюєсь, але несьвідомий того факту. Русини самі себе касують, а каже консервативний агент пальцем на лібералів, що ті касують нашу мову то вже Русини й повірять і їх [illegible] живцем. Ні Дорогі Брати! Не ліберали хотять скасувати нашу мову а ми самі, ані ліберали ані консервати не потрафлять затримати при нас нашої мови наколи ми ї самі зрікаємо ся, наколи ми самі не дбаєм щоб наші діти учились своєї мови. Чужі народи інакше поступають зглядом затримання своєї мови. Русини не лише що скасують свою мову а скасують себе цілком наколи і на дальше не будуть інтересуватись політикою сего краю, наколи для них буде істнувати лише фізична праця, готелі і корчма та партійні агенти; наколи в часі виборів будуть голосувати на якусь партію лише задля особистої користи, за долара, за келішок горілки, за шклянку пива і т. п. Наша глупа запроданність допровадить нас до руїни, до загибели, а не ліберальна партія.

Русини поперли консервативну партію, бо повірили всяким брехням консервативних агентів. Се значить, що ті, що послухали їх і голосували на консерватистів суть люди темні! Їх ми можем лише жалїти. Віром однак сильно, що в часі других провінціональних виборів, які наступлять незадовго — Русини не дадуть ся отуманити, підкупити жадним конс. агентам а будуть сьвідомо голосувати на ту партію, яка в дійсности хоче добра населеню в Манітобі без виїмку на народність.

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЕЛЯ і Ко.

ОГОЛОШЕНЄ!

Шіфкарти з Европи до Вінніпеґу лише $40.
і то на найлїпші почтові шіфи.

Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути вищі.

Виготовляєм старокраєві документа лєґалізовані ц. к. Консулятом а іменно: — контракти купна і спродажі, повномочія, перепроваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільнення від вправ військових і т. п. як рівнож виробляєм ріжного рода тутешні документа, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всїх частей сьвіта, купуємо і спродаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальности.

Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпеґу

J. G. KIMMEL & CO.
934 Main St. Телефон: St. John 2003 Winnipeg, Man.
J. G. [illegible], НОТАР

Овочі з Борденового урядованя.

В Канаді панував добробут коли керма краю спочивала в руках Лоріера. Тоді Канаду оголошувано як край де імігранти можуть найти роботу, землю, вигідне і приємне житє.

Від часу як в Канаді радить консервативне правительство Канаду оголошують в зовсім иньшім сьвітлї. Борден оголосив по всіх европейских часописах, щоб до Канади ніхто не важив ся їхати. І справді, таку пересторогу правительство Бордена мусить оголошувати, бо в Канаді обставини такі непевні, що імігранти приїхавші з европейских країв прямо з голоду гинуть. Се заслуги Борденового урядованя.

Ніхто не знав про безробітє, коли в Канаді радила партія ліберальна. Тоді було подостатком роботи для всіх тих хто лише міг і котів працювати. Тоді робітники працювали в фабриках, в „фанярах", в тартаках, всюда, без страти часу і брали добру платню.

Нині, фабрики, „фанари" і тартаки в руху лише деколи, а много зістали заперті на неозначений час. Робітники фахові не можуть найти заняття, а вже звичайні робітники — з голоду пухнуть. Платня дуже мала, так що звичайному робітникови з цілоденної праці ледви стає лише кілька центів. Тяжкі часи відчувають усі робітники, фармери, сторожі і иньша класа людей, і всї признають, що сему всему причина консервативне правительство Бордена.

Mr. J. C. Watters, голова „Доміньяльного ремісничого і робітничого конгресу" заявив минувшого місяця, що „положене робітничої класи в Канаді є оплакане. Мущини і женщини гинуть з голоду позаяк не можуть заробити собі на найбільше конечні житєві потреби. Таких тяжких обставин робітнича класа ще не відчувала в Канаді! В Монтреалі, перед кількома днями, улицями міста переходила десять тисячна громада безробітних. В Оттаві кілька громади голодних робітників приходили під самі двері правительственого уряду просячи о роботу щоб могли заробити собі на їду. Дійшло вреші до того, що іміграційні власти постановили депортувати сотки безробітних, які прибули до Канади шукати лучшої долі, добробуту, який в Канаді панував в часі лібералного правительства.

Консерватисти злучились з націоналістами і капіталістами, в 1911 р. побідили партію ліберальну, правительство Лоріера. З довершеною побідою консерв. в Канаді настали тяжкі часи і чим дальше тим обставини робітника гіршають. І не досить того, що таке безробітє, житє в Канаді значно подорожіло. Дійде ще до того, що в Канаді житє для робітника буде зовсім неможливим..

Дописи.

Кован, Ман.

Хвальна Редакціє: —

Прошу помістити моїх пару слів в нашій дорогій часописи. Я був на Sclater 7 липня і мав нагоду приглянутись як там консерватисти приготовляють ся до виборів і проте власне хочу тепер дещо написати. Консервативні підлизачі спровадили щось 5 гальонів горівки і пива, складались до одної хати і там пили за здоровле Робліна. До тої хати хрунї йшли як пчоли до [illegible], а — на жаль сказати — навіть і жінки деякі йшли „посмакувати консервативного лікарства". Як вже добре всї собі посідгували то вийшли на зелізну стацію і тут зайшло якесь непорозуміне між ними і ви зачнуть битись... Били патиками по головах аж голови тріскали...

Кажуть консерватисти, що ліберали хотять поскасувати бари, а як би не було бар, то люди мусіли б пити з фляшок, а се булоб богато гірше для наших людей — вони кажуть.

От які добродії! Ліберали виступають проти бар, бо хотять аби люди не тратили гроші на пиятику в барі. Бари се найбільше нещастє для наших людей. А консерватисти хотять бар, і тим самим хотять нашого нещастя. А наші люди вже такої вдачі, що за алькоголем і пропасть цілий. Через се власне консерватисти й люблять наших людий. Але зате наші люди дуже біду пють, бо чужі народи мають їх за ніщо. В старім краю біду[illegible], бо за кавалок ковбаси і літру люри запродували свої голоси. Через сю дурноту мусіли виїхати до Канади в надії поправити свою долю, а они ой як поправляють: — запродують себе панській партиї і наче просять ярма на свій карк. Як так далї піде — то не далеко зайдем.

І. Рінак

Мекавлей, Ман.

Пане Редактор: —

Перед кількома днями був я в Бреннані і там мої знакомі подали мені Вашу часопись. Я ї перечитав і дуже менї сподобала ся, бо виступає проти бар і хоче щоб людини радили сами собою і т. п. Прошу отже вислати мені кілька чисел Вашої часописи „К. Ф", бо дуже люблю читати ї. Гроші пришлю трошки пізнійше, бо тепер як раз не маю.

Признаюсь, що до недавна читав тоту консервативну шмату „Канаду", але я її вже більше не хочу і до рук брати, бо вона є добра лише для панів і тих що хотять бути невільниками богачів, готельників та таких як премієр Роблін є. Та [illegible] шмата зовсім негодяща для робітників. Ми знаєм що [illegible] за келішок алькоголю готов продати свою рідну маму, і так [illegible] дбають консерватисти. Вони нашим людям не хотять дати просьвіти лише перед кождими виборами [illegible] досить горівки і за ту горівку темні Івани вибирають їх до сойму. Через то наші люди будуть все бідні, їх все будуть иньші народи споневажати і за найгірших [illegible].

На сім кінчу сего разу. Колись напишу богато.

З поважанем
В. Кулеба.

КРЕДИТ ДЛЯ ФАРМЕРІВ

З Вашінґтону доносять, що на підставі нового банкового закона в Злучених Державах фармерам признано гіпотечний кредит у висоті 500 мільонів долярів. Позички будуть уділювані на фарми, які вже стоять під управою, до половини їх дійсної вартости і на 5-літну сплату. Отсе перший крок, який зробило правительство Злуч. Держав в цїли улекшеня дешевого кредиту для фармерів. Вслід за тим належить також надїятись, що фармерство, яке досі було в цілковитім занедбаню, вступить на дорогу красного розвою.

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріальне в Вінніпеґу.
ПЕРЕВОДИТЬ правні [illegible] в старім краю і Канаді
ВИРОБЛЯЄ контракти, повновласти і всякі інші документи старокраєві і Канадийскі
ПРОДАЄ шифкарти на [illegible] в [illegible] тільки 4 до 7 днів.
МІНЯЄ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частий [illegible] і [illegible]
ПРОДАЄ і КУПУЄ ґрунти в старім краю і Канаді, а [illegible]
В [illegible] удавайтесь до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co. [illegible]
841 Main Street Winnipeg, Man.

ARTHUR M. DOYLE, L. L. B.
Адвокат, Повновласник, Нотар, Комісіонер, Оборонець в цивільних і кримінальних справах і т. п.
В. Н. КОЛІСНИК переводить на англійську мову.
Визичаєм гроші — Асекуруємо від огню.
ФІЛІЯ: 903 MAIN ST WINNIPEG, MAN.
Phone: MAIN 913 & ST JOHN 1954.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Славний руський лікар зі старого Краю. Славний руський лікар в Канаді.
СПЕЦИЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
Мешкає і ординує в власнім шпиталю 416 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 — WINNIPEG, MAN

The Atlantic Royals
Ми отворили гарний офіс
на 583 Main St.
Отворилисьмо его на бізнес [illegible] і ми.
В нас купите шіфкарти на всї лінії до краю і з краю до Канади по найнизшій ціні, даємо навіть на виплат.
Посилаємо також гроші до старого краю; про[illegible] лінові тікети до всіх місць в Канаді і в Злуч. Державах.
Просимо зайти до нас і поспитайте за п. РОЗОВСКИМ що говорить по руськи. Він є нашим представителем.
A. H. DAVIS
Gen. Manager.
583 Main St.
Phone Main 1989 Winnipeg, Man.

Просимо наших посилателів вирізувати свій [illegible]

Щоб помочи жіночим клюбам.

„Повисший образок представляє панну Катерину Стенсон, яка находить ся у своїм аероплані в якім хоче перелетїти понад місто Чікаго. Її аероплян буде заосмотрений в сильне електричне осьвітлене. Буде се перша спроба.. Винагороджене за свою „воздушну подорож" понад місто віддасть панна Стенсон на річ „Центральної Федерації Жіночих Клюбів," бо лише в тій цїли та сьміла дївчина відбуде ту „воздушну подорож."

Народні бібліотеки.

(Теорія і практика.)

1. Понятє бібліотеки, її роди та короткий начерк її історії.

(Дальше).

Німеччина. Про американські бібліотеки не оповідаю широко, бо прийшлоб ся повторяти все то, що говорило ся про англійських. Перейду за те трохи докладнїйше німецькі бібліотеки, які нам найблизші — і мабуть з них прийдеть ся нам брати взорець до наших народніх бібліотек.

Німецькі бібліотеки, що правда, ще не осягнули ідеалу англійських і американських бібліотек, але вони все таки розвивають ся дуже гарно і заволікають вузші й ширші круги німецької суспільности.

Німецькі бібліотеки, се властиво бібліотеки наукові (університетські, міські і т. д.) і народні. З що один рід бібліотек у Німців, а іменно бібліотеки товариств і касин — сей рід бібліотек лучаєть ся спорадично й у нас.

Кожда університетська, міська і др. бібліотека має читальню, з якої однак — як із всеї бібліотеки — користає лише молодїж середних та висших шкіл і учені.

Товариства і касина мають бібліотеки також з читальнями (тут під словом „читальня" розумію не те що означує у нас понятє „Читальня „Просьвіти" — але просто салю при бібліотеці є відповідно устаткованим столами і кріслами, в якій можна читати книжки, газети і т. д.), які несуть осьвіту вже в ширші круги суспільности, ніж бібліотеки чисто наукові. Деякі з них мають навіть досить богато журналів і часописий. І так прим. в читальни „товариства берлінських ремісників" є около 20 політичних часописий, 46 наукових та фахових, та 23 белетристичних журналів. В читальни „християнського товариства молодих мущин" в Берлинї є 32 політичні часописи, 40 релігійних і соціяльних, 14 ілюстрованих белетристичних і 57 наукових та фахових. Але мимо сього, що ті читальні мають тільки часописий, користають з них лише члени товариства, а для широких мас народу вони начеб не істнували. Воно навіть жаль робить ся, коли розважити, що в тих товариствах накопичено тільки скарбів, з яких не може користати широкий загал.

Дальше, згадаю ще про бібліотеки і читальні при німецьких фабриках. Ні[illegible] німецький капітал став вкінці бодай в части дбати про ті широкі маси, на яких він опирає ся. Очевидно, що ті всї стараня сьмішно малі, але остаточно вже є хоч і те.

В Авгсбурґу, прядільній фабриці м. и. є читальня, невеличка саля, 10 m довга, 5 m широка. В ній стоять два ряди столів, в кождому 6 до 7 місць. Кромі сього є ще два менші столи призначені на кореспонденцію. До сеї читальні визначуєть ся робітникам книжки, а часописий немає. Читальня отворена у сьвята і неділі, значить річно через 60 день. Число читаючих не є стале і залежить від погоди. На кождий день випадає около 20 [illegible] до читальні книжок 13 записаних робітниками листа. Ще одно: в сій читальни видаєть ся робітникам даром листовий папір після потреби.

Красше влаштовано читальню при броварі у Дессау, яка отверта що дня від 10 год. рано до 10 год. вечером. В тому часі вільно з неї користати, підчас хвиль вільних від праці, мужескому персоналови бровару. В читальни є досить відповідних книжок і часописий.

В инших фабриках є теж бібліотеки, але немає при них читалень. Один німецький фабрикант писав ще перед 20 роками про бібліотеки й читальні при фабриках таке: „Деякі з наших робітників через читане добрих книжок визичених з сих бібліотек вдержуєть ся підчас вільних хвиль від вчащаня до шинків і від гри в карти. В ньому будить ся змисл до ощадности й господарности, чого найкрасшим доказом є щадниця каса для робітників основана при моїй фабриці." Се впрочім сконстатовано у всіх фабриках, при яких є бібліотека або читальня, в якій робітник найде підчас відпочинку [illegible]

Але і в сьому случаю, хотяй такі бібліотеки вже не те, що наукові або товариські, вони служать знова лиш їх малій частині. Тому з часом в Німеччині повстають проби зарадити сьому, а почин все виходить від приватних людий.

Около 1890 р. основано в Берлїні першу читальню. Вона містила ся в одному широко відомому шинку і виказувала досить скромні успіхи. З неї користали головно робітники, які шукали роботи, вичитуючи та студіюючи виставлені у ній часописи. З часом вона стала розширятись, так що той льокаль став для неї очевидно за малий, і вкінци перепроваджено її на красше, вигіднїйше місце при людній площи. Поміщене складало ся з трех кімнат, з яких в першій містили ся адресові книги, атласи та инші підручні книжки, в двох останніх був до розпорядимости [illegible] вибір часописий і журналів, також і фахових з цілої Німеччини. Підприємство те істнує до нині та находить ся в приватних руках. Хто хоче в тій читальни читати, мусить заплатити 10 сот. вступу. При 1000 читаючих денно читальня може втримати ся при чому сам підприємець не має великого зиску, бо хотяй є річно около 36.000 марок доходу, тож треба звеличати, що будже[illegible] тої читальні є досить значний: чинш, услуга, передплата 1000 часописий, опал, осьвітлене і т. и. Впрочім підприємство ротує ся, що бачимо хочби з того, що властитель побільшує [illegible] та улїпшує. Ся читальня має мимо платного вступу 1000, а часом і більше читаючих денно. У Берлїні є ще й другі приватні читальні, та вони одначе не можуть дорівнати шойно описаній.

Такі приватні [illegible] були ярким доказом, що конечно треба основувати публичні безплатні народні бібліотеки враз з читальнями. Безплатними вони мусять бути, бо приймім, що вступ мавби бути лиш 5 сот., однораз, то всеж се при 100 разовім відвідуваню читальні виносить 5 К. що становить вже досить значну рубрику для простолюдина.

А всеке стремлїнє до осьвіти обтяжувати хочби найменшим податком — се варварство, коли не гірше. Тому ідеалом народної осьвіти є публична народна бібліотека, до якої кождому вступ вільний.

До сього ідеалу прямувала, та ще й нині прямує вся осьвітна праця в Німеччині. Живу участь в сьому прямованю взяло „Товариство для ширеня народньої осьвіти" (Verein fuer Verbreitung von Volksbildung), „Товариство для етичної культури" (Gesellschaft fuer ethische Kultur,) „Товариство Коменіюса" (Komenius Gesellschaft) і др. Однак не все і всюди були прямованя однакові. Одні думали, що найпершою та найпекучійшою потребою є заспокоювати жадобу читаня не середних та висших кругів суспільности, бо ті вже того не потребують, але у простолюдя, тай закладали з тій цїли бібліотеки і читальні. Другі стали виступати горячо за англійсько-американським типом бібліотеки, призначеної для всіх верств народу, отже також для середних і висших. До останнього напряму належить м. и. високозаслужений для бібліотечної справи муж, Ц. Норенберґ. Його ceterum censeo є публична народна бібліотека для всіх.

Сей рух став скоро ширитись по Німеччині, та вже в короткому часі бібліотеки в Кольонії, Вроцлаві та Кенігсберзі перемінюють ся на народні. Очевидно, публична бібліотека є громадським добром, тож тому во[illegible] не повинна відчувати ані найменше хиби з фінансової сторони, бо громада, в котрій вона істнує, дбає про неї під сим зглядом. І німецькі бібліотеки були з сеї сторони забезпечені — бодай по великих містах. Але тут виринуло инше спірне питанє, а іменно, якого напряму — політичного, чи релігійного — повинна бути публична бібліотека. Під сим зглядом починає перемагати думка її — [illegible] др. Норенберґ, — впрочім зовсім слушна, що публична бібліотека повинна бути міжпартійна, міжрелігійна, взагалі повинна стояти вище всїх житєвих струй, але рівночасно обнимати їх в цілости. І до сього ідеалу стремлять тепер народні бібліотеки в Німеччині.

Про одинокі стадії розвитку народньої бібліотеки в Німеччині не буду розповідати, бо се занялоби богато місця. Тут лиш подам короткий перегляд важнїйших народніх бібліотек в Німеччині, яких уладжене і устрій заслугує на нашу увагу.

Перше місце — очевидно — занимає Берлін. В ньому є три великі бібліотеки (з читальнями,) з яких дві є власностию міста. Перша міська бібліотека має 42 сидячі місця і має до розпорядимости дуже гарну підручну бібліотеку, яка кромі белетристики обнимає 18 груп, а кромі сього має 66 часописий. Друга міська бібліотека має красше приміщене. В ній є 12 денників і 56 часописий та журналів. Підручна бібліотека також гарна і богата.

Обі бібліотеки отворені щодня від 9 год. рано до 6 год. вечером, а в неділї і сьвята від 11 год. рано до 2 по полудні, зглядно від 10 до 12 год. рано

Вони є найдавнїйші, а остання прим. статистика з 1899 р. виказує такі числа: річно в обох було около 20 тисяч читаючих, з того 10,446 мущин, а решта женщини. Того року видано на передплату часописий 880 08 м. зглядно 1589 84 м.

(Дальше буде.)

Музей ім. Т. Шевченка.

Відома істина, що загальне признанє і повага до своїх великих письменників у кождого народу наступає неминучо, і через те, по правді вважає ся показчиком розвитку того народу чи передових кругів его громадянства.

Дикуни, як і звірята, не знають ні своїх предків, ні героїв, а малокультурні народи швидко їх забувають або й взагалї мало ними цікавлять ся. Щож до нас, Українців, то от уже пройшло більше ніж пів віку після смерти великого поета нашого, а ми о те тільки тепер з величезним напруженем спромогли ся таки якось на деякі копіти і можемо поставити єму памятник.

Т. Шевченко — як без можно богато заховує ся у самому дорогому для кождого Українця імени. Імя те так тїсно сполучене з іменем і самою долею України, що вже ся, окремо одно від другого їх і роздїлятись не [illegible]

Єго без краю глибока любов до своєї вітчини, якою жив поет і яка одна тільки і піддержувала его в тяжкім житю, нарешті дійшла до апогею свого розвитку і сьвідомо підняла поета на нечуваний у нас величезний подвиг, на подвиг розбудженя й відродженя віками приспаного рідного народу, а народ у ті часи уже дійшов останнїх меж занепаду і раб[illegible]

Прийнятий подвиг подала нашому поетові дивовижної сили в титанїчним розмахом праведного велитня-генія, зразу обняв він свою улюблену Україну — всю з ніг до голови, найкрасшими, найзапашнїйшими, чарівними квітками поезії — своїми натхненими, мельодійними піснями і такою показав її сьвітови.

Далї — заглибув у саме серце народне і окропив її найщирійшими і найгорячійшими словами кровного і мученого серця, бо переживав він, разом з своїм народом, всї его болї, всї кривди і всї его сподїванки.

Нарешті для свого великого подвигу, цілком занедбавши власне щастє, надів він на своє прекрасне чоло, справді вінок терновий, все йшов до намічиної мети; і чим дужче кололи его ті страшні терни, тим глибше почував він і свою велику місию і свою майже цілковиту самотність.

І не пішла его тяжка кривава праця, марно: бо вже й в далекій неволі, напів замордований, почав чув він, що народжують ся нові сили, нові люди, які вже не покинуть розпочатого ним діла.

Дивна, сьвітла діяльність на користь рідного народу-раба, розуміє ся, не могла подобати ся лютим кріпо[illegible]ним спасам, бо се була, сказати би, боротьба правди з кривдою, сьвіту з тьмою, і от всї лихі темні сили і тоді — в люті кріпацькі часи, і тепер — у ще лютіші своєю реакцією часи, страшенно знущають і таємно обезславлюють память найдорожчої для нас людини, воскресителя України.

Та нехай ганьблять его, хотяй знущаються над всяку міру, бо та ганьба з їх темних злих душ, з їх лютих чорних уст — сьвідчить тільки про їх некультурність, дику волю, дикість

„Все йде все минає", казав він колись — отже віримо, що нарешті утихне таки буряне море сучасної реакції, настане колись спокій, зійде таки сьвітова зірниця, а там і ясне сонце висушить і випалить оно горячим промінем правди, ту чорну, ганебну течію, і піде она як дим та попіл по вітру! А слава поета засяє ще красше і ще сьвітлїйше

Розбуджена Україна уже давно величає его своїм найулюбленїйшим, найщирійшим і найріднїйшим сином і щиро бажає поставити єму, з гірко зароблених лепт народних, величний памятник. Отже в культурнім сьвітї так ведеть ся, що поставити памятник — се ще не є остання дія вшанованя великого поета, навпаки, вдячне громадянство й надалї повинно піклуватись і збирати все, що так або инакше нагадує поета; адже кождий спогад про его сучасників, кожда розвідка або критичний огляд его різноманітних творів — се новий промінь, у тремтїню якого заблищить і засяє обновлений образ пророка-гуманіста.

Кождий новознайдений его лист, кождий вірш, [illegible] чи дотеп — се частка его душі, его розуму.

Кожда картина, етюд, скульптура, офорт, малюнок, ілюстрація — се наочна літопись, мистецькі натяки ще невиявлених у реальні форми невисловлених дум, гадок і образів [illegible]

Кожда дрібниця [illegible]шного побуту, [illegible] часу — се, сказати би, [illegible] фон картини [illegible] трій повинен показатись лучим [illegible] вибранець свого народу.

Все треба як най[illegible] збирати і як [illegible] переховувати на науку нам і память наступним поколінням, а они, ті покоління, певно будуть і [illegible] діяльнїйші і сьвідомійші нас. З великою подякою [illegible] они так, хто поцілкував ся про [illegible] першого великого національного поета і тим полекшив важку, [illegible] цілком неможливу працю — розшуку [illegible] цінних [illegible] що відносять ся до [illegible] нашого національного поета. У звязку з сим, [illegible] стоїть необхідна потреба заснованя справжнього „Шевченківского музею". У той музей повинно збиратись все, що в звязок з его іменем [illegible] до спільки вистав [illegible] Шевченкових (Петербург, Москва, Київ). Згадаймо на приклад московску Шевченківску виставку 1911 року, там була виставлена [illegible] праць его і инших [illegible] всього 671 чисел і [illegible] належало до кількох [illegible] душ. Певно якби був заснований Шевченківський музей, то в третину [illegible] подаровано би музею [illegible] вати те добро по [illegible] всіх у так званї [illegible] кієвскі колекції" [illegible]

Розходячись частинами у Петербург, Київ, Чернигів, Львів, Катеринослав то що, річи і праці Шевченка там зовсім гублять ся між масою иншого добра і не роблять ніякого цїлїсного вражіня, а таке вражінє у „Шевченківским музею" булоб велике і суцільне. Все там зібрано й розумно розміщене, ясно говорити ме, що Шевченко був на прямому шляху і що той шлях веде у саме серце вітчини, що у своїй діяльности Шевченко не знав ніякого вагання, що він знав, що робив і що треба робити для щастя рідного краю. З того музею буде ясно видно що значінє Шевченка згодом все зростати ме. Кождий відвідувач той музей, бачити ме непохитну енергію надзвичайної людини, що перша високо підняла прапор українського національного відродженя, без всякого вагання несла его через всї тернові шляхи свого скорботного житя по самий день своєї смерти. Такі надзвичайні письменники, такі велетні духа, такі [illegible] народи безперечно заслугують і на величні памятники і музеї їх дорогого імени.

О. Сластьон.

РОСІЯ ЖУРИТЬ СЯ ВОЄННОЮ ПОГОТОВОЮ ФРАНЦІЇ

З Петербурга телеграфують. Дневники повтаряють опінію російского міністра Сухомлінова в справі внутрішнього пересиленя у Франції і 3 літної військової служби. Сухомлінов заявив в гурті поважних людий таке: Не можемо з зимною кровю дивити ся на міністеріальне пересилене у Франції. [illegible] кабінету Рібота (він ще не знав, що сей кабінет вже упав) є рівнозначною з удержанєм трилітної військової служби. Ми робили все, до чого нас обо[illegible]. Франція з своєї сторони є обовязана до сповненя всіх условин союза супроти Росії. Ми підвисшили контингент рекрутів російської армії з 450,000 людий на 580,000, а в 4 роках будемо мати 1,300,000 жовнірів на мировій стопі. Німеччина має на мировій стопі 880,000 жовнірів, Австрия 500,000, Італія 400,000. Отже остає перевага сих армій над російскою і французкою армією. Обовязком Франції є виповнити сю програму трилітної військової служби. Щоби вашій армії уможливити скору мобілізацію, вибудували ми ряд стратегічних залізниць. Ми [illegible] нове угруповане нашого війська, щоби [illegible] в мобілізації і [illegible]. Домагаємо ся тепер від Франції [illegible]. Не сумніваємо ся, що французкому правительству удасть ся удержати конечні условини европейської рівноваги, а сим є 3 літна військова служба. Росія не хоче війни. Однак Росія є готова до війни, а маємо переконане, що Франція також.

На спродаж
два лоти на Манітоба улиці межи Buller і Chudley улиці, ціна $200 один. Оплати на готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера".

Алькоголь і війна.

Старший штабовий сербський лікар др. Г. Попович видав тепер наукову працю, оперту на дослідах, роблених підчас обох балканських [illegible] що до впливу, який мав алькоголь на жовнірів всіх воюючих сторін. Др. Попович стверджує, що найбільше поміркованою що до уживаня алькоголю була сербська армія. Війсковий сербський регулямін заказує виразно видаванє алькогольних напитків війска підчас маршу і підчас воєнних трудів. Сей припис показав ся незвичайно пожиточним. Фізична відпорність сербських жовнірів на фізичні труди, а навіть на зарядливі недуги була далеко більша як в балканських арміях. Червоний сербський хрест розділив понад міліон фляшок мінеральної води і в сей спосіб на думку д-ра Поповича причинив ся нечувано успішно до піднесеня справности і відпорности сербської армії. У всіх випадках, де сербські жовніри і офіцири не придержували ся регуляміну і уживали алькоголю, появляли ся сейчас дуже зловісні наслідки.

І так транспорт сербського війська на однім з грецьких кораблів, нападений воєнним турецьким кораблем „Гамідіє", тільки тому пішов на морське дно, що сербські офіцири віддавали ся як раз пиянству і стратили голову, як лише показав ся турецький корабель. Так само і підчас боротьби над Брегальницею одну сербську колону знищено зовсім, бо офіцири сеї колони віддавали ся перед тим пиянству. Натомість в випадках, де офіцири і жовніри йшли до бою без каплї алькоголю, були все горою над Турками і Болгарами.

Др. Попович переконаний, що одна з найважнійших причин болгарських [illegible] в другій балканській війні се [illegible] алькоголю [illegible] жовнірів. [illegible]

[illegible] відзначали ся також війска грецькі. [illegible] др. Попович [illegible] побіди Греків над Болгарами. [illegible]

Вісти зі Старого Краю.

ЧИ НОВА КАТАСТРОФА?

З Бережан пишуть: Ще не минуло велике нещастє трох послідних катастрофальних років, яке навістило наше населене у східній Галичині, а вже зближає ся нове, котрого мабуть ніхто не буде в силі видержати. Зливний дощ падає тут щоденно з малими перервами від двох тижнів. Жита від вітрів повалятали і гниють, а колосє чорніє. Не лїпше річ має ся з пшеницею, що якраз цвите і з яриною. А є села (як Дібще, Коніжка, Куропатники і ин.) де майже все збіже виїдають миші, а віставляють лише стерне і кошту. Трійку, яку правительство признало для сих сіл, п. староста замість в осени — роздав аж на весну і вона вже нічого не помогла. Збір сїна є просто неможливий (маю на думці села Дрищів, Жуків, Гиновичі і Шумляни малі, які мають сїножати над досі що не врегульованою рікою Золотою Липою, між урманським і бороханським ставом) Накошене перед сими дощами сїно почасти забрала вода, а почасти воно гниє Ратують хиба так, що виносять перетами з води і просушують хвилями у себе на подвірях. Найбільше прибуло води з 24 на 25 м. м. в ночи. Вина сьміх лежить найбільше по стороні краєвого виділу, котрий звлікає регуляцию ріки, і правительства, що позволило повести через сїножати зелізничий тор.

ГРІЗНЕ ПОЛОЖЕНЄ В КОСІВСКІМ ПОВІТІ.

З Косівщини пишуть до Руслана. Дня 29 мая с. р. вислали представники громад, учительства і священьства отсю телеграму до предсідника міністрів гр. Штірґка і до п. намісника д-ра Коритовского

„Десятьдневна слота знищила всї дороги. Повінь пливачка забрала мости і кладки. Населене Стебного, Довгополя, Полянок, Перехресного, Голов, Фересгулї, Яблониці і Грипник відтяте від сьвіта. Третий тиждень не довозять поживи. Населене голодує; убогі живлять ся кропивою, лободою. Застрашаючо ширить ся плямистий тиф. В селах розпука; положене грізне Скора поміч конечна"

До дня 6 червня не було ніякої відповіди, для [illegible] того дня вислано до намісництва другу телеграму з прозьбою о поміч для населеня

Тимчасом положене ще погіршило ся. Щоби з Галичини не занесено плямистого тифу в буковинські, сусідні села, вижницке староство замкнуло перед Галичанами дорогу буковинською стороною, одиноку комунікацию до Вижниці, Кут і Косова. В сей спосіб цілковито відтято населене від св та Сложивні средства по крамницях давнійше розкуплено. Сьвіжих не можна спровадити. Четвертий тиждень [illegible] і пареною кропивою. Плямистий тиф розширює ся Щоденно ховають по кількох мерців. Від безнастанної праці мають гробарям руки. 2 червня рознесла ся вістка, що до Яблониці приїде п. староста Вітковский. Зійшла ся хмара людий, але п. староста, кажуть, закорував в Устерівках і вернув до Косова. Населенє огірчене, що ані від староства ані в повітової ради не має жадної помочи.

СПОВІДЬ СОЦИЯЛІСТА ПЕРЕД СМЕРТЮ.

Краківска „Illustr. Gazeta Polska" оголошує сензацийний лист бл. п. Витовта Регера, який був перед 10 роками провідником социялістів в Перемишлї. Регер не лужив на грудинку і покинений „товаришами" написав лист до епископа Пельчара, просячи его о поміч. В листі пише Регер: Знаю, що я порав тяжко согрішив супроти сьвященників і Церкви. Нині жалую того. Досьвід, який я тепер набув, змінив в мені опінії злих людий. Вірю, що Владика в імени Божих і людских чувств простять мені. В сім страшнім нещастю, покинений всіми, сьмію звернути ся до Вас, Владико, батька всіх, з просьбою о поміч. Не хочу кривдити фондів Церкви і обовязую ся, що як лише троха прийду до здоровля, то зверну уділену мені поміч, а крім того за буду на мою минувшість. З уваги на мою дитинку благаю Вас, владико, щоби Ваш лист по батьківски приняв, а я до смерти голосити буду зроблене мені добродійство

Треба знати, що Регер був свого часу одним з найвизначнійших галицких социялістів, січовий отаман Трильовский містив его портрети в своїх видавництвах. А прецінь сей социялїст, як бачимо з листа, покаяв ся гріхів своїх перед смертю. Жаль лиш, що люди аж перед лицем смерти розуміють маєстат Бога

НЕЩАСТЄ В ЧАСІ ПРОЦЕСИЇ БОЖОГО ТІЛА.

До польских часописий телеграфують з Тарнова: В четвер відбула ся процесия Божого Тіла, в якій брало участь кілька тисяч людий По відправленю Богослуженя при олтарі на катедральній площі, прямувала процесия до другого олтаря, уладженого на площі Казимира В. біля дому п. Шуберта. В тім хоругов помішена на каменици п. Нишевої над комнатою робітничої всепольскої читальні попсутала дроти, що переводять електричну струю з міскої електровні, а сильний вітер перірвав їх. Наступило сильне виладоване електричности і спалене дротів, получене з тріскотом і огнем. Відізвали ся голоси: горить, стріляють, трясене землї і нагло ціла товпа в страшнім переляку почала втікати на олтар, перевертаючи і наступаючи на других, що викликало ще більший переляк. Навіть жовніри і жандарми перелякали ся. Переполох тревав кілька хвиль і лише завдяки деяким цивільним особам успокоєно і повздержано налякану товпу. Мимо того кільканайцять осіб, переважно дітий, покалїчено, забрала їх ратункова поготова.

УБИЙСТВО.

В ночи з 19 на 20 м. м. замордували в Ольшаници золочівського повіта два тамошні парібки 18-літний Ил[illegible] і 20 літний його брат Іван Ховаули сплячого в курі при конях 18-літного Василя Паращука. Убийників арештовано і відставлено до слідчої тюрми окружного суду в Золочеві.

ЧОГО ХОЧУТЬ ВІСКУПИ?

Епископ Валенґа з Тарнова, який з великим запалом поборює людовців, зажадав від їх послів Бойка і Вітоса, щоби вони підписали, як хочуть, щоби він їх не поборював, — таку декларацію:

„Отсим признаємо: 1) що католицька релігія є одиноко правдива і одиноко спасаюча, 2) що є обовязком католика слухати церковної власти то є папи і правного епископа, 3) що епископ має право і обовязок вказувати письма і газети, які уважає шкідливими для добра душ, а добрий католик має того послухати, 4) що газети данної людової партії, а передовсім „Пшиячель люду" через то, що ширили бунт проти церковної власти, мали злий вплив під релігійним взглядом і жалуємо, що ми їх підпирали. 5) признаємо послів як духовних провідників і осуджуємо проти-клерикалізм, як противний духови католицької церкви". — Таке „вірую" не могло подобати ся навіть побожним сторонникам Длуґоша, бо се значилоби з душею і з тілом віддати ся під опіньску куратолю, тому дальші переговори між біскупами а людовцями розбили ся. Обі людові партії, прихильники Станиського і Длуґоша, стремлять тепер до того, щоби злучити ся і разом виступити проти клерикалізму.

ЖИВЛОВІ НЕЩАСТИЯ В ЖОВКІЩИНІ.

Звідтам пишуть Вівторок 9 м. м. падав дощ цілий день з малими перервами. Над вечером полляло мов з цебра. Около 9 ої над лїсами в Мокрині і Полянах наступила хмарою а вода збігаючи з гір вбрала ся в громаді Фуйні в незвичайній скількости і в однїй хвилї залляла усї низше положені хати, знищила городи і поля, повиривала старі дерева, понищила хати і другі господарскі будинки. Около півночи вода опала. З людий ніхто не згинув. Поля над рікою зовсїм замулені і насїна знищені. З лїсів, з Мокриня і Полян вода перенесла около 60 сягів грубого букового дерева до Фуйни і Крехова отже можна собі уявити, як сильний був виив в Фуйні і Крехові.

ЗЛОВИЛИ ЗЛОДІЯ

На краківській почті вкрав перед місяцем урядник Вільчек 192 тисячі корон і утік за границю. Поліция впала на слїд його спільників, арештувала їх і забрала від них частину вкрадених гроший, але лиш 100 тисяч, бо решти вже не було. Самого Вільчка довший час не могли вислідити. Аж тамтого тижня удало ся поліції викрити, що Вільчек в Німеччині в місті Древні, як він прийшов до одного готелю довідати ся, чи нема листу від спільників, його арештували При нім знайдено лиш 1000 корон. Він заявив, що решту мають спільники. Про їх арештоване нічого не знає Німецький уряд видасть Вільчка в руки австрійських властий.

В Мостах Великих знайшов ся другий почтовий урядник, що пішов слїдами Вільчка. Він украв грошевий лист з 2700 коронами, втік в незвісним напрямі. Нема то як польські урядники.

Всячина.

СКІЛЬКИ СЬВІТ ПРОЧИТАВ КНИЖОК

З нагоди міжнародної книгарської виставки в Липску обчислено скільки появило ся на сьвіті книжок від часу Гутенберга аж до найновійших часів. Після Bulletin de l'Institute international bibliographic вишечатано в період від 1436 до 1908 р. 11,038 800 книжок. Ся статистика є головно ділом одного бібліотекаря в полудневої Франциї. Найвистий розвиток продукциї книжок почав ся в 1900 р. так що в 1908 р., в котрім замкнено статистику, число книжок було 140 разів більше від числа, яке викавав рік 1500. В роках 1500 до 1536 [illegible] вало ся річно около 1200 книжок, в 1700 р. виносило їх число около 10.000, в 1887 вже 100,000, а в 1908 р. аж 174, 375. Треба завначити, що ся продукция росте все більше, хоч число читачів не збільшаєть ся скоро.

МОДЕЛЬ ЗЬВІЗДИСТОГО НЕБА

Науковий музей в Чікаго має особливу, одинку в сьвіті наукову поміч, именно малий модель небозвода. є се рід великої бані, в якій може поміститти ся 15 слухачів. Коли вже всї найдуть ся в середині бані, її двері замикають ся. По хвилї, коли очи привикнуть до темноти, видно над головами поодинокі зьвізди, вкінце представляє ся видцеви весь небозвід так, що має ся вражінє погідної зьвіздистої ночи. Провідник при помочи довгої тиви, [illegible] на кінци в червону електричну лямпу, показує присутним всі зьвізди, які находять ся в сїй хвилї на небозводі. Відтак дотикає ся пружини і баня зачинає обертати ся. Щораз показують ся на сході нові констеляциї, пересувають ся і щезають на заході, наслідуючи точно дорогу зьвізд на небі! Показує ся також місяць, який посуває ся на захід, вкінци на сході показує ся сонце. Є се електрична лямпа, яка все осьвітлює, так що зьвізди перестають бути видимі. В бани представлені зьвізди ріжної величини, а всіх разом є їх там 592.

ЯК БУДЕ ВИГЛЯДАТИ ПОДОРОЖ ДО АМЕРИКИ ЗА 20 ЛІТ"

Про се пише славний англійский летун Ґрагам Вайт таке: „Не треба бути пророком, щоби сказати, що небавом, бо лише за 20 літ будемо могли відбувати подорож з Америки в Европу в часї 15 годин. В році 1934 буде можна вилетіти з Льондона по полудни в однім із красших воздушних кораблів, в котрих можна буде вигідно їсти і спати, а до Нового Йорку прибути рано слідуючого дня. За 20 літ мужчина або женщина, котрі не їхали ні разу воздушним кораблем, будуть саме так звимані, як сегодня сї люди, що ще не мали нагоди їхати зелїзницею. Сегодня при моторі о силї 100 коний можна осягнути скорість 140 миль на годину. Колим будемо мати (що не вловї й буде!) мотори подібні до тих, що є в маринарцї, в силою тисячи паровних коний, то будемо могли доказати річий, про які сегодня навіть не думає ся. Ще дві десятки літ, а будемо мати великі кораблі воздушні, котрі будуть могли перенести в повітрю 3 до 4 тисячі подорожних Перелетать они Атлантик в протягу одного дня так безпечно і певно, в означенім часї як сегодня поспішні поїзди. За двайцять літ Франция буде могла перенести армію із 100 тисяч людий і армати воєнні через канал Лямаш (море між Францією і Англією) в двайцятьох воздушних кораблях в часї години. Майже усї держави будуть мати воєнну воздушну фльоту і війна пічне ся перш у воздусї.

СОЦИЯЛІСТИ І НІМЕЦКА АРМІЯ.

Німецкі социялїсти хотять викликати величезний процес на тлі знущань над новобранцями в німецкій армії. Всї социялістичні дневники оголошують відозву, в якій говорять про недолю новобранців в німецкій армії і пишуть: „Хочемо процесу. Але до того процесу стане около мілїон сьвідків, які знають случаї нелюдского обходженя з новобранцями Нехай довідає ся сьвіт, які страшні річи діють ся в німецкій армії". Відозва викликала вражінє, але з[illegible], що социялісти все є ворогами армії.

[illegible] „КАВАЛІРІВ".

Перед десяти роками, в році 1903, рішили дівчата в селї Екозін в провинциї Генот в Бельгії, відновити давний в цїлім покиненний звичай уладжуваня підвечірка для „кавалїрів" в другий день Зелених сьвят. Торжество відбувало ся в той спосіб, що всїх кавалїрів, які в тим дни вїзжали до Екозін, відпроваджувано з дівчат до ратуша і там вписувано їх імя і назвище в золотій книзі, опісля припроваджувано їх до салї, де угощали ся столи від „їства і пиття". Предсїдателька союза дівчат мала торжественну промову до кавалїрів підносячи в ній приємности супружого стану, почим слїдало пїле товариство до споживаня божих дарів. Дівчата послугували кавалїрам. Родичі і взагалі старші дискретно усували ся. Підчас пиру кождий кавалїр вибирав собі дївчину, яка подобала ся йому більше від всїх і по пирі просив її на прохід. Вислід сего торжества був, кажуть, дуже добрий. В 1903 році заключено 14 супружеств по сим сего торжества; в 1904 році вже 17, в 1905 лише 8, а то тому, що день був поганий, холодний і дощ падав без перестанку Але за то в слідуючім 1906 році заключено 22 супружества: в 1907 24, 1908 також 24, в 1909 -- 22, 1910 — 20, 1911 — 18, 1912 — 21, вкінци в 1913 лише 13, а се ізза генерального страйку. Сього року виступила до борби конкуренция. Іменно в сусїднім селі Ронкір рішено також уладжувати підвечірки, але щоби не виглядало, що се „малповане", вишкандів села Екозінес, сї підвечірки уладжувати будуть кавалїри, а не дївчата і сами вони розіслали запрошеня до всїх громад в Бельгії, щоби зїхали ся дївчата на Зелені сьвята в Ронкір.

Просимо наших посилателів вирізувати свій адресок.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціальне лїчене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лїпше і новійше лїчене сифіліса „606" проф. Ерліха
Лїчене полового безсиля. Лїчене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонїї по отриманю завдатку
Шпиталь і Офіс . 453 Selkirk Ave Winnipeg, Man

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філїї офісів зі всїх головних містах в ОНТАРИЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ АЛЬБЕРТІ і БРИТИШ КОЛЮМБІЇ

Авторизований капітал . . .	10,000,000 00
Капітал вплачений	7,000,000 00
Резервовий фонд	7,000,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймає ся від $1.00 і більше і доразховує ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всїх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕҐСКА ФІЛІЯ N. G. LESLIE, Менаджер.
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

Затроєні Сїрники.
За яких два роки не буде вільно купувати і уживати затроєних біло фосфорових сїрників.
КОЖДИЙ ПОВИНЕН ПОЧАТИ УЖИВАТИ
EDDY'S
НЕ ЗАТРОЄНІ "SESQUI" СЇРНИКИ
і в сей спосіб уникнути домашного нещастя.

International DENTAL PARLORS

Найбільше модерний офіс в Канаді.

Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за	$7 00
Регулярно $7 00 за 22 к. золоту корону зуба, за	$5 00
Вставлене всїх зубів від	$9.00 і вносше
Наповнене зуба золотом від	$2 00 і вносше
„ „ срібом від	$0.50 і вносше
„ „ порцеляною від	$1 00 і вносше.

ТЕЛЕФОН ST. JOHN 3447
Говоримо по руськи

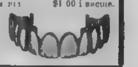

Спеціяльно на десять місяців.
Богато [illegible] по за Новим Йорком не можуть звідати нашого магазину
Тимто даємо можливість купити за $28.00 грамофон з 40 сьпівами, що давнїйше коштувало $55 00
На виплат за $3 00 місячно
GREATER NEW YORK PHON. CO
308 310 Grand St New York

CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Родимці!
Тепер дешеві ШИФКАРТИ
Alex Calder & Son
БАНКЕРІ.
663 Main St. Winnipeg, Man
П. А. КАРАКОШЮК
є наш Український представитель.

ІВАН ФРАНКО.

ПАНТАЛАХА.

ОПОВІДАНЄ

(Дальше).

І вовлячи се втиснув брату в жменю всї гроші, які з часї своєї військової служби насклядав був на своє нове господарство, цілих чотириста ринських, а сам спакував свої вбогі манатки, пішов знов до військової команди і замельдував ся, що хоче служити другу капітуляцію, себто других двайцять літ. А що був у службі пильний і точний, чесний і загально люблений, що мав особливий дар власне до научуваня сьвіжо набраних рекрутів військової муштри без звичайного в тих часах мордованя та катованя, то принято його радо, авансовано на фірера, а потім навіть на фельдфебля. Так вислужив Спориш других двайцять літ.

Тимчасом його брат не викарабкавши ся з нужди вмер, дрібні діти розійшли ся по сьвіті, батьківщину розшарпали чужі люди, — що було чинити старому, вислуженому воякови? До вільної фахової праці не був здібний, до женячки не мав ані охоти, ані літ уже, ані відповідних засобів, — трафилась йому урядова служба, служба тюремного доворця, ось він і приняв її хоч і нерадо — приняв, бо не було в чім вибирати.

Від тої пори минуло двайцять літ. Спориш постарів ся, посумнів. Виходячи з тюремних мурів, зі служби, оминав людий, пересиджуючи цїлими днями в своїй одинокій кімнатці на другім поверсї, або, коли позволяла погода, відбуваючи далекі марші за місто, в поле, в лїс. Тут лише віддихав вільнїйше, напоював зір і серце красотою природи. А вечером ішов до Нафтули, сїдав сам один у темнім закутку і мовчки випивав кухоль пива. Хозяйка, у якої жив і яка варила йому їсти, не докучала йому своїм товариством, от і мав Спориш досить часу віддавати ся своїм думкам, а ті думки чим далї тим більше робили ся сумні й понурі. Згадував свою молодість уже майже забуту — тепер вона видавалась йому щасливою, хоча на ділї була зовсїм не блискуча. Згадував довгі літа військової служби, важкі труди, мізерні пригоди, переважно на марші споминку, дрібні сокатури старшини, дрібні радощі і великі смутки та турботи з дрібних причин. Згадував нарешті довгі літа своєї тюремної служби віба непереривна сїра та холодна хмара перелїтали по над ним усї ті літа.

— Страчене житє! Псе житє! — зітхав ключник і відчував чим раз більше обридженя до того житя й до себе самого.

Та сьогодні особливо ті прикрі почутя змогли ся до високого ступня. Криваве, розторощене до непізнаня лице Панталахи неустанно стояло перед його очима, сверлуючи його нутро якимсь страшенним докором, бунтувало кров у його жилах, відбирало йому спокій, апетит, пообідний сон. Хоча був голоден, то про те [illegible] в полудне до стола не міг їсти нічого, а сам вид миса доводив його мало що не до зомлїня.

Та найтяжшим, найбільше кровавим докором шуміли в його вухах остатні слова Панталахи: „Я думав, що на тобі лише песя лїберія, а тепер бачу, що в тобі також псее серце". В першій хвилї ті слова не дуже зворушили Спориша, радше заболїли його, як несправедливий закид. Та коли Панталаха впав з даху, коли з його розторощеного лиця смерть заглянула в очи Споришеви своїм небрехливим, грізним зором, тоді ті слова збудили в його душі зовсім иньший, далеко глубший відгомін. А сей відгомін протягом цїлого пополудня не затихав, а туділи на тисячі тонів, мішаючи мов вішун недалекої бурі.

Бо й справдї, за щож погиб такою страшною смертю Панталаха? За те, що рвав ся до втеки. Та хибаж се така велика провина? Закон не вважає її ніяким злочином, але хиба якимсь дрібним проступком, а навіть варварський „домашній порядок", що панує в тюрмі, хоч карає його остро, то про те не карає смертю. І щож би було стало ся, як би Панталаха був утік? Чи потерпів би хто через се яку шкоду? Нї! Бо колиби Панталаха захотів був лишити ся в Галичині, то певно швидко його знов би зловлено і посаджено в тюрмі. А колиб йому було вдало ся втекти за границю, розпочати житє серед иньшої обстанови, то хто знає, чи не був би ще з него виробив ся чесний і пожиточний чоловік. А коли й нї, то був би собі згинув без нього, був би пропав без вісти Чиж мусїв доконче він, Спориш, так або иначше, на старі літа вмочити руки в людській крови, взяти на свою душу людське житє?

О, так! не було иньшого виходу — він і ніхто иньший, лише він був винен смерти Панталахи. Адже ж се він у своїй всесвітній глупоті дав йому в руки знаряд, який у руках Панталахи сам немов напрошував ся, щоб його ужити на виконане нового плану втеки. Й гроза „валенки" прискорила те виконане І зовсім не полекшало на сумлїню в Спориша, коли якийсь голос шепнув йому, що прецінь же він не знав того, що в тім нещаснім срібнім ринськім була схована пилка. Тай не в тім його головна вина, що показав ся занадто добродушним, але в тім, що безпосередно потім показав ся так глупо та безцільно жорстоким. О, бо ж він пригадує собі, що думка про можливу пробу втеки Панталахи мигнула в його голові зараз у першій хвилї, коли крізь сон почув тоненьке гарчанє пилки, що перерізувала зелізні штаби Треба було в тій хвилї роздумати сю справу по людськи, сказати собі самому. „Ну, щож, пробуй, бо твоє положене справдї важке, я не буду тобі ставати на перешкодї. Міг заснути спокійно, твердо, і не чути нїчого так само, як не чув во як. Навіть той стук у коминї та бряскіт у казнї Панталахи міг витолкувати вонкови як щось зовсім звичайне й неважне — і Панталаха мав би досить часу для втеки. А коли б рано була викрила ся його втека, то ключникови та вартовому воякови крім дрібних неприємностий, протоколів та упімнень не було би нічого стало ся. А за те Спориш не був би мав на сумлїню смерти чоловіка!

Тай ще якого чоловіка! Злодій, злодій! — говорять усї вдвигаючи плечима. Споришеви не випадає ся навіть така вимівка. Занадто глибоко заглянув він у душу того чоловіка, щоб не пересьвідчити ся, що під грубою корою зопсутя крили ся в його душі богаті золоті жили чесних і людяних почувань, сильної волї й енергії. Чим довше роздумував Спориш, тим більшу пошану для Панталахи збуджувало в ньому попереду усього власне отсе хоробливе, екзальтоване бажане свободи, той дикий одур, що понихав сього чоловіка на очевидну загибіль, до найрозпучливійших кроків Адже ж із таких людий при иньших обставинах виробляють ся славні воєводи, генерали та герої, випиханнями повні стежок, що ведуть цілі народи до побіди і слави!

— А все таки я сповнив лише свій обовязок, алярмуючи сторожу та гонячи втікача. шептав у ньому якийсь голос

О горе! Сей шепіт не [illegible] що не вспокоїв його, але навпаки, відгукнув ся в душі як безконечна гіркість. Він почув сором за своє людське єство, що дало себе впрягти в ярмо власне такого обовязку.

— Псе, псе! Так, Панталаха мав рацію! — зітхнув Спориш, і не дожидаючи вечері пішов до Нафтули. Та й тут він не зазнав ніякої пільги. Засївши в своїм звичайнім куточку він підозрливим оком озирав ся довкола, чи люди не показують на нього пальцями, прислухував ся розмовам, чи не згадують про нього. Панталаха справдї й сього дня був темою всїх розговорів його втека і смерть були описані в газетах, були великою новиною дня. Наперекір своєму сподїваню ключник почув голоси симпатичні для померлого — здавало ся, що всї забули про його крадїжи, а пам'ятали лише його неустанне змаганє до свободи, що нарештї було причиною його смерти. Його сьмілість та геніяльність у винаходженю способів до втеки. З другого боку ніхто не осуджував сторожі ані ключника — сповнили свій обовязок. При однім столї зроблено навіть складку для вояка, що разом із Панталахою впав із даху та лишив ся живий.

Все те заспокоювало і по троха навіть успокоювало Спориша. Та коли потім вернув до дому, чув, що не лише в ночи і лякав ся своєї власної постелі: йому здавало ся, що в нічній пітьмі знайде обік себе холодного, кровавого Панталаху з розторощеним лицем і з величезними, обдертими з повік очима. Лякав ся не лягати спати і віку ніч просидїти в кріслї, а тільки над раном листи на сон, коли ясне сонце порозгонює криваві маре.

Але і в кріслї дрімаючи він не міг знайти супокою. Пручав ся, кричав; раз його кидало в холодну дрож, то знов обливав ся потом. Найменший шелест перемінював ся в його сонній уяві на остре, свистюче гарчанє, і при тім відголосї він за кождим разом зривав ся мов опарений

(Дальше буде.)

НЕБУВАЛА ОФЕРТА!
Наша редакция дістає посліднимн часами дуже богато замовлень на „К. Ф." з обіцянкою присилати предплату з осени. Ми однак тепер вже посліплатою нікому часописи не висилаєм. Та щоби дати спромогу і найбіднійшим предплатити з гори нашу часопись — ми постановили посилати „Канад. Фармера" до кінця року, т. є. через шість місяців, кождому, що пришле нам 50 ц. Гроші можна посилати в одно-центових марках, або через почтов. нот. Користайте отже з нагоди. Вона уже не повторить ся Уважайте на нашу внизше подану адресу. — Адресуйте так
„Кан. Фармер" до кінця сего року лише за 50 ц.
THE CANADIAN FARMER · Box 3656 St. B. · WINNIPEG, MAN.

Упадок Социялізму.

Під таким заголовком читаємо у львівськім дневнику „Нове Слово" досить інтересну статю, яку й переби раєм з вірою, що наші Вп. читачі винесуть з неї велику користь. Стати починає [illegible]

„В поступовій часописи „Нае Цюріхер Цайтунг" (Німецька газета, яка виходить в місті Цірізу в республиці Швайцарії) читаємо таке: „У всїх майже краях, в котрих социялізм проявляєть ся у політичних партиях, дасть ся запримітити велике ослаблене социялістичної пропаганди. В Німеччині число голосів відданих на кандидатів социялістичних знова зменшаєть ся, пр.: у Баден і Гамбургу. Найбільша берлінська социяльно-демократична газета „Форверто" („Вперед") тратить передплатників. Націоналізм серед молодїжи постійно росте, навіть серед молодїжи робітничої. Також за границями Німеччини, в Австриї, Бельгії, Франциї, Швайцариї, пристанула социяльна демократия у своїм поході. В людових бібліотеках попит за социялістичною літературою значно менший від був передше. В социялістичних управах жалують ся провідники на занедбане партийного житя і робітники волять ходити на пиво та на забави, ніж на демонстрацийні збори. Социялізм починає поволи томити людий. Цілими десятками літ вміли социялістичні провідники дурити і держати в напруженю людство можливими і неможливими пророцтвами. Але з фатальною правильностію сходили на ніщо всякі ожиданя, не здійснювали ся пророцтва... Вексель на державу будучности мусить бути безустанно продовжуваний Сто одинайцять социялістів засїдає в німецькім парламенті. Але коли би всї ті ними заняті місця опорожнили ся, то вплив партиї на політику держави зовсім не був би менший від тепер Помимо завзятих напастий на мілїтаризм, внесеня на помноженє армії і фльоти переходять без трудности. Так отже социяльна демократия помимо так значного числа голосів, добутих при виборах, є політичним зором. Коли вибрано де социялїстичну міську раду, то нїчого, буквально нїчого, не чуєть ся про її дїла. Социяльні політичні Социяльні стоваришеня продукциї і (промислові) кінчали ся досі все так правильно не вдачею, що самі социялісти з острахом глядять в будучність. Социяльна демократия мала досі те велике щастє, що її науки о много поважнійше трактовано ніж вона на се заслугувала. Учені і невчені писали грубі книжки за социялістичними теориями і проти них, не питаючи ся про се, чи мали до того оправедливу основу. Тому, що політичних статий не дасть ся так скоро розпізнати й осудити під оглядом їх вартости, длятого віра в солїдність товару могла удержати ся. Колиж пороблено практичне примінене і не осягнено доброго [illegible]ду, звалюючо вавсїди вину на якусь припадкову обставину.. Влучно сказав один Американець: „Социялісти не роблять політики, але бавлять ся в політику" Велике питане, чи социяльна демократия зуміє ще довго піддержувати ту омаму, котрою жиє. Ворогом для социяльної демократиї є вислїд Числа осягнені при виборах її одинокою журою, одинокою справою, котру направду трактуєть ся поважно. Коли розвій піде так дальше, то партия стоїть перед упадком, якого сама може не є сьвідома".

Від себе Ред. „Нового Слова" додає. „Дійсно в остатних часах серед усїх народів розбудив ся сильно націоналізм, який опанував навіть социяльно-демократичні партиї до тої міри, що социяльдемократичні партиї воюючих зі собою народів також ведуть зі собою навіть дуже завзяту боротьбу, Сей відрух серед робітників ріжних народів повстав не тому, наче би вони не хотіли боротися за поліпшене своєї долї. Вони розуміють, що се їх сьвята справа і сеї боротьби вони не кидають і не кинуть, хоч би цілком упала социяльна демократия. Але сей відрух, котрий можна назвати зворотом до націоналізму, є протестом проти науки і політики социяльно демократичних учителів і провідників, котрі хотіли і хотять убити серед робітництва се, що кождому чоловікови найдорожше — любов до рідного народа. Иншу вони хотїли заступити любовю взаїмною всїх робітників цїлого сьвіта. До осягнення сеї цїли стремила социял-демократична література і преса стараючи ся опоганити все, що національне, але не осягнули сеї цїли. Противно, довели до відруху до протесту. Серед робітництва пробудив ся запал до своїх рідних справ. Социяльна демократия розколюєть ся на дрібні національні групи, а серед них повстає щораз більше запал до социяльно-демократичної програми і науки".

Русини в Канадї, що попирають социялїзм і социялістів — жидів, — повинні затямити, що социялїзм стремить до знищеня руського народа.

ПОШУКУЮ своїх братів Івана і Юрка Срологан з села Пробабина, повіт Городенка, Галичина. Довший час перебували у Вінніпеґу а тепер не знаю де вони находять ся. Пошукує їх сестра. Хтоб о них знав, або вони самі нехай подадуть адрес. Mrs. Anna Wasyluk P.O. Box 5. Cartier, Ont. (29-31)

Зі Старого Краю.

ПИЯНЬСТВО У ЛЬВОВІ

В місяці марцї с. р. спроваджено до Львова: 4 000 літрів руму і солодженних горівок, 46.700 л. горівки і спирту, 34 300 л. вина 17.900 л меду і 1,144,300 л. пива; разом 1,249,200 л. алькоголів. Кілько то гроша змарновано на ті отруї!

* * *

Населення Львова виносило в марцї с. р. 219.900.

НЕВЕСЕЛІ ВІСТИ.

Дощі, які день в день ллють на землю потоками, роблять що раз більше знищене по полях. З Станиславівщини доносять, що на пшениці осїдає ржа, сїно памулене водою гниє миши та хробачня ведуть діло знищеня наших селян невтомно. Що буде, коли слота схоче тревати дальше?

ХМАРОЛОМ.

В селї Вичілках, яке лежить між Монастириском і Коростатином, наступив оногдї хмаролом, що мало той наслідок, що маленький сільський потік залав докрестні поля і знищив засїви до нащадку.

СЕЛЯНИН — ФАЛЬШІВНИК ГРОШИЙ.

В Золочеві арештовано оногдї Івана Малинівського селянина з Івачева, який купуючи булки, заплатив 10 короновим банкнотом Купчиха, оглянувши банкнот, висловила підозріне, що він фальшивий. Малинівский, почувши се хотів відібрати вручений банкнот і замінити на инший. Одначе побачив се міский поліцист, який банкнот сконфіскував, а Малинівского арештував і відпровадив на поліцию. Переслуханий на поліції, признав ся Малинівский, що спільно з своїм батьком виробляв фальшиві 10-коронівки. Підчас ревізиї найдено у него 24 штук фальсифікатів. Поліция перевела сейчас ревізию в Івачеві і відкрила там цілу фабрику фальшивих банкнотів на велику скалю.

Чи чули Ви вже про „Кадило"?
Се є одинока українська гумористично-сатирична часопись на цїлу Канаду і Злучені Держави Коштує на рік $2, на пів рік $1, на 3 місяці 60 ц. Часопись висилаєсь даром тим, які пришлють передплату згори. О[illegible] надісланєм 10 ц. стемпами.
Хто пришле до 20 липня 1914, цілорічну передплату в сумі $2, тому даємо в премії вартісну б р и т в у. Користайте з нагоди поки час.
„К А Д И Л О"
Box 3542. Winnipeg, Man.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

УВАГА ДЛЯ ТИХ, ЩО МАЮТЬ ЗАМІР ЇХАТИ ДО СТАРОГО КРАЮ!

Продаю шіфкарти до всїх частей сьвіта, без обманьства. Висилаю гроші до старого краю через почту і телеграфічно, так що в краю відберуть ту саму суму, яку вам тут зазначимо на посьвідцї. Також маю на складї споживний товар ріжного сорта. Зайдіть а певно будете вдоволені. Всякі інформациї зовсїм даром. Говоримо по руськи.

J. Moruk, 224 226-228 Le Breton St. Cor Arlington Ave Ottawa, Ont. Can.

ПРОПАВ БИК.

Червоно і біло красий, на передних лопатках білі латки і на хребті біла латка, по під черево білий і хвіст до половини білий, Роги тонкі і завернені до гори. Меже рогами біла латка. Має чотири роки. Пропав пару тижнів тому назад і думаю, що є десь між Ґонором а Кукс Крік або Іст Селкірк. Хто-би про него знав у-кого находить ся або найшов, нехай донесе мені а в нагороду за се дістане $5 00. PETER DEMURIAK, Gonor, (27-9) Man.

ФАРМА НА ПРОДАЖ.

Фарма, 160 акрів є хата і стайня на 20 штук худоби, добра керниця. Виорано є 20 акрів, а 20 акрів доброго лїса. Виорати можна ще иньших 40 акрів, проче сїножать і пасовиско. Продам за готівку $750, а єсли на виплат то $800. Фарма находить ся в Stuartburn, Man. № E, Sec. 20. R. 7. T. 1., чотири і пів милї від стациї Stuartburn. Інтересовані зволять зголошуватись на адресу: -- Geo Roska Radway Centre P. O. Alta. (31)

ПОШУКУЮ свого брата Николая Чорнопеского, з села Погорилівка, пов. Заставна, Буковина. Вже шість місяців як перебував у Parry Sound а тепер не знаю де він находить ся. Хтоб о нім знав або він сам най напише до. — Metro Czornopeski Artberg Robertson P.O 31). Ont Дірвсїв стешін.

ПОШУКУЮ свого брата Василя Єрехука в дуже важній справі. Він мав перебувати в Едмонтон, Алта. В Канаді жіє вже через чотири роки. Його тато, який прибув до Канади 1912 р. і перебував у Форт Вілліам, помер 22 червня с. р. і лишив у банку $500 а в старім краю господарку і сім моргів поля. Хтоб про него знав або він [illegible] сати на адресу: N. Erechook Via West Fort William, Tannin, G.T.P. Ont. (29-31)

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Рукавичка.

Ішов дід лісом, а за ним бігла собачка, тай загубив дід рукавичку. От біжить мишка, улізла в ту рукавичку та й каже: „Тут я буду [illegible]".

Коли це жаба скаче та й питає:

— А хто, хто в цій рукавичці?

— Мишка-шкработушка. А ти хто?

— Жабка скрекотушка. Пусти й мене!

— Іди!

От уже їх двоє. От біжить зайчик, прибіг до рукавички та й питає

— А хто в цій рукавичці?

— Мишка шкработушка, жаба скрекотушка. А ти хто?

— А я зайчик-побігайчик. Пустіть і мене!

— Іди!

От уже їх троє. Коли це біжить лисичка та до рукавички:

— А хто, хто в цій рукавичці? Пустіть і мене!

— Де ми тобе пустимо, коли й так тісно?

— Та якось будемо.

— Та вже йди, тільки з краєчку

Уліз і той — семеро стало, та так же тісно, що рукавичка ось-ось розірветь [illegible]

Коли це дід оглянув ся, — нема рукавички. Він тоді назад — шукати її, а собачка по переду побігла. Біжала, біжала, бачить — лежить рукавичка та й ворушить ся. Собачка тоді: „Гав гав-гав!"

Вони як злякають ся, як вирвуть ся з рукавички, — так усі й порозбігали ся лісом. Прийшов дід та й забрав рукавичку.

Гостинець батькови.

Їде раз чумак у Крим та й питає батька: „Якого вам, тату, гостинця з дороги привезти?" „А ти, — каже, — сину, збирай недоїдочки та крихти, котрі зостають ся після їди, та посушиш, — отто мені й буде гостинець."

3216 ХОРИХ вилічено ПРОФЕСОРОМ і ДОКТОРОМ ОВЕНОМ в минувшім році, яких він, своїм спеціяльним модерністичн. лічењем привів до здоровля, котрого вже не мав, зі слідуючих слабостей:

[illegible]

Всі ті хорі дякують йому за своє [illegible]

A чому Ви терпите біль і тим скорочуєте собі житє наколи від того можете навсегда вилічитись?

ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН кличе всіх як мужчин так і жінщин, які лічились без успіха, як рівнож й тих що стратили всякі надію на виздоровлене. Не робить ріжниці як давно і на яку слабость терпите або яких средств уживали до вилічени ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН наколи стане лічити то можете бути певними, що Вам верне здоровлє і вилічать так, що біль більше ніколи не відновить ся.

ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН не говорить що може Вас вилічити яким небудь чудом або надприродною силою, а тілько своєю довголітною практикою і досьвідченем він вилічив много случаїв таких болів, які другі доктори уважали за зовсім невилічимі.

Тому отже, коли терпите який небудь біль опишіть йому без всякого стиду, і в рідній вашій мові, всі ваші страдання і попросіть о пораду, а безперечно отримаєте правдиву поміч ПОРАДА НЕ КОШТУЄ НІЧОГО Не відкладайте отже і не чекайте на наслідки а пишіть залучаючи марку на відповідь. Всі письма адресуйте так:

PROF. OWEN, M. D.
221 East 17th St. Dept. 38. NEW YORK, N. Y

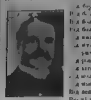

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Eal для кави.

[illegible]

Philadelphia, U.S.A.

На продаж у всіх порядних склепах

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40

Пішлемо вам впрост з фабрики одеn славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 днів

[illegible]

По 30 дн., єсли вдоволені, можете його затримати і нам платити

$2 МІСЯЧНО.

[illegible]

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
46½ E. 7-th St. Dept. 34. New York, N. Y

НАША АДРЕСА
„Canadian Farmer" [illegible] Winnipeg, Man.

Одинока директна лінія між
Росиєю а Америкою — Росиєю а Канадою

Точка 10. днів їзди

[illegible] Вінґорку до Ротердам і Лібави. [illegible]

A. E. Johnson & Co.
27 Broadway, New York, N. Y. | 206 First Ave., So. Minneapolis, Minn.

NICK BALAN
Бучер і гросерник.
448 King Street
WINNIPEG, MAN.
Phone St. John 95.
[illegible]

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпегу.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.

415-417 PRITCHARD AVENUE | PHONE ST. JOHN 474

◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ [illegible]

— Мишка шкработушка, жаба-скрекотушка та зайчик побігайчик. А ти хто?

— А я лисичка сестричка Пустіть і мене!

— Та йди!

Ото вже їх четверо сидять. Аж суне вовчик, та й собі до рукавички, питаєть [illegible]

— А хто, хто в цій рукавичці?

— Мишка-шкработушка, жаба-скрекотушка, зайчик побігайчик та лисичка-сестричка. А ти хто?

— Та я вовчик-братік. Пустіть і мене!

— Та вже йди!

Уліз і той, — уже їх і п'ятеро. Де не взяв ся, біжить кабан:

— Хро-хро-хро! А хто, хто в цій рукавичці?

— Мишка шкработушка, жаба-скрекотушка, зайчик побігайчик, лисичка-сестричка та вовчик-братік. А ти хто?

— Хро-хро-хро! А я кабан іклан. Пустіть і мене!

— Оце лихо! Хто не набреде, та все в рукавичку! Куди ж ти тут улізеш?

— Та вже влізу, — пустіть!

— Та що вже з тобою робити, — йди!

Уліз і той. Уже їх шестеро, уже так їм тісно, що й нікуди. Коли це тріщить кущами, вилазить ведмідь та собі до рукавички, реве й питаєть ся

— А хто тут, хто в цій рукавичці?

— Мишка-шкработушка, жаба-скрекотушка, зайчик побігайчик, лисичка-сестричка, вовчик-братік та кабан іклан. А ти хто?

— Гу-гу-гу! Якого вас багато! А я медвідь-набрід.

От як виїхали, спершу у кождого богато хліба, їдять — не шкодують, а він усе те, що зістаеть ся, збирає та в торбинку й складає. Товариші сьміють ся, питають, нащо це він. „Та це, — каже, — батько казали, щоб я їм цього на гостинець привіз". От і впало їм десь їхати через таке місце, що село від села треба три дні їхати, а хліб уже ввесь прикінчили і купити ніде. Тоді згадали про торбинку з недоїдками та й прохарчували ся три дні. Приїздить той чумак до дому, батько й питає „А що, сину, чи привіз того гостинця, що я казав?" — „Ні, каже, тату, я усю дорогу збирав, та як вертались, так нам отже й таке лучилось, — ми й поїли" — „Ну, дарма, що я ти бачиш то й казав що може в дорозі що з вами лучить ся, так щоб був запас".

ПОШУКУЮ С. Михалюка, котрий мав знаходити ся у Crowsnest Pass. Справа про лоти у Трансконі, що варгують $1 800 Хтоби знав про него або він сам прошу зголоситись на понизшу адресу: Wasyl Palij 179 Henry Ave, Winnipeg, Man.

РІЖНОГО РОДА НАПРАВИ ВИКОНУЮ ВСЕГДА НА ЧАС.
ЗА РОБОТУ ГАРАНТУЮ.
LEO DITTLOFF
Годинникар і Золотар.
Направляю і спродаю музичні інструмента.
219 Selkirk Ave. Winnipeg, Man

НАЙБІЛЬША ВИПРОДАЖ ФОНОГРАФІВ.

[illegible] ЛИШЕ ЗА

$15. на легкі сплати $1. місячно.

[illegible]

SAUL BIRNS, 117 Second Ave, cor. 7th St, Dept. 23 NEW YORK N Y

ЛІКЕРИ
Стара фірма котрій вже довіряте
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1108. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікорів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпегу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменше 20%.

[illegible]

— Ми не висилаємо C. O. D —

[illegible]

Уважайте і не купуйте кота в мішку!!!
ВПЕРЕД НІМ У НАС КУПИТЕ
ДОЗВОЛЯЄМО ВАМ НА 3 МІСЯЧНУ БЕЗПЛАТНУ ПРОБУ
$1 Місячно

[illegible]

International Phonograph Co

Шукета
T & B
папіроси
не клеєні.

КАНЦЕЛЯРІЯ
Адвокатсько-Нотаріяльна
FENSONA & SCHILLERA.

[illegible]

FENSON & SCHILLER
564 Main St. Winnipeg, Man.
Phone St. John 162.

ДЕ є мій перший брат Миколай Насійчук, з села Топорівці, пов. Черніщі, Буковина. Перед двома роками перебував у Торонто, Онт Хто би о нім знав або він сам най напише до: G. Elaszczuk. Bear Creek, B. C. (Tunnel) (27—29)

ПОШУКУЮ Михайла Кривлевця, з села Мамаївці, пов. Чернівці, Буковина. Хтоб о нім знав, або він сам зволить ласкаво зголоситись до мене під сей адрес. M. Hrietka 87 Grove St. Winnipeg, Man.

За дрібні оголошеня, як пошукування за знакомими і т. д платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00..

НЕБУВАЛА НАГОДА ДЛЯ КОЖДОГО!!!
ПОТРІБНЕ ШИЛО.

[illegible]

Канадійські Вісти
BOX 3028 STN B WINNIPEG, MAN

[illegible]

Ім'я і назвиско
Почта

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Ліски, Гонти.
Точно доставляєм. — Задоволене гарантуємо.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпег, Ман., Пятниця 24-го Липня, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, July 24, 1914 Число 30

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпегу.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра В. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg, Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді

415-417 PRITCHARD AVENUE | PHONE ST. JOHN 474

◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866 ◆◆

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. Отворений за позволенем властий тому 5 літ з двома лічницями. Нині побільшено до ровміру 16 лічниць. [illegible] Недуги грудні, сердця, шлункові, кишкові, органів мочеплодових, нервові, дитинні, жіночі, сифілітичні, шкірні, очні, ушні, носові, горлові, всякі хороби нервові, хірургічні на мущинах і жінках.

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ [illegible]

[illegible]

Новинки.

В МЕКСІКО СПОКІЙ

Вікторіяно Гуерта, президент Мексика, через якого пролялось богато рік крови і сліз в Мексико, не могучи дальше опертись силі збунтованого проти него народа — зрезиґнував і сейчас виїхав до Европи. Новим президентом Мексика вибрано Франціска Карвахаля

Гуерта — перед вступленем на крісло президента був бідним, звичайним смертельником. Побувши короткий час на становищу президента потрафив здобути маєток вартість якого виносить кілька міліонів долярів, до того шість міліонів долярів готівки.

Значить, високе становище добре оплачуєсь

Новий президент Мексіка заявив, що щоб привести Мексіко до його нормального стану, треба що найменше пять сот міліонів долярів.

ПЛАТНЯ ПОСЛІВ БУДЕ ПІДВИСШЕНА

Оттавська часопись „Фрі Прес" доносить: „Правдоподібним є, що на другу сесію посли зажидають від Домініяльного правительства підвисшеня платні Досі кождий посол мав $2,500 на рік, а вони хотять $4,000."

Підвисшеня платні домагались конс. посли ще минувшого року, та Борден їх домагане відкинув. Колиж сего року ся справа буде предложена знова то хто знає чи Борден не згодить ся задоволити своїх побратимів. Адже домініяльні вибори не загорами, треба буде грошей...

ВІДКРИТЄ СТАТУЇ КАРНЕГОГО.

Повисший образок представляє відкрите статуї Андрю Карнегого, яку збудовано коштом міщан в Думферлін, Скотляндії де [illegible] Карнегій народив ся. На статуї вирізано такі слова: — Андрю Карнегій, уродив ся в Думферлін, 25 листопада, 1835. Осягнувши щастя в торговли в Злуч. Державах, в Америці, він посвятив свій маєток для добра людства.

Сей памятник збудовано його міщанами в память і в вдячности за многі жертви, які дав для свого рідного [illegible].

ПЕРЕВЕЗЕНЄ ТІЛА ПОК. Й. ЧЕРНЯВСЬКОГО.

Тіло пок. Йосифа Чернявського, бувшого проповідника русько-пресвитеріянської церкви, замордовано го 1912 року на Ґудів, Саскачеван, буде перевезене з Саскачеван до Алберти. В неділю, дня 2 серпня (авгуcта) с. р. відбуде ся з сеї нагоди євангельске богослуження на Ґудів, відтак перевезуть тіло до Алберти і там знова відбуде ся дня 9 серпня євангельске богослуження на кольонії, де проживає родина покійного і зложать ся тіло в могилу. Під час сего торжества поставить ся на могилі покійника памятник. Сподіють ся, що перевезене тіла пок. Й. Чернявського відбуде ся при великім здвизі народа, бо є чутка, що прибудуть навіть делеґати зі Злуч. Держав.

ДО КАНАДИ!

Ми продаємо шіфкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найліпші шіфи котрі відходять що тиждня.

Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістануть рівні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо якраз як посилати. Спитайтесь людей тих що в нас вже посилали.

Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформації.

Міняємо долярі на корони, продаємо марки крайові і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх охоронимо і вам пішлемо де скажете.

Офіс отворений що дня від 8 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
К. ҐЕНИК, управитель заграх. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

Австрія і Сербія хапають за оружіє.

По замордованю Архикнязя Франц Фердинанда між Сербією і Австро-Угорщиною наступило значне напружене. В сербській пресі можна добачати ненависть до Австриї і тон зухвалий та провокаційний. В Сербії павують оклики проти Австриї начеби Сербия терпіла гніт в Боснії, краіна прилучена до Австриї. Що більше, там почався загальний бунт проти Австриї і в тому дає провід Сербія. Кружать оправдані вістки, що війна між Австрією а Сербією дуже можлива, а там і загальна війна в цілій Европі.

З Берліна доносять, на підставі вісших дипльоматичних авторітетів, що Австрія при кінци сего тижня вишле до Білграду ноту, що наколи Сербія не залишить сейчас бунтуватись проти Австриї, то в коротці прийде до дуже застрашаючих наслідків.

Обі держави хапають за оружіє і оли не полагодять справ мирною дорогою то дуже можливо, що незадовго будем ще свідками загальної европейської війни.

В РОСИЇ ПІВ МІЛІОНА ЛЮДЕЙ ВИЙШЛО НА СТРАЙК.

З Петербурга доносять, що в Росиї доси застрайкувало чверть міліона людей.

Російські власти хотіли полагодити — в некористь робітників — непорозуміня між робітниками а роботодавцями в Баку і других м отак проти чого робітники постановили запротестувати страйком. Індустріальна ситуація є дуже серіозна в цілій Росиї

Усі робітники, кондуктори і мотормени, на стрит карах в Петербурзі прилучились до страйкуючих і трафік в місті застановлено

На приказ провідників робітники покидають роботу в ріжних фабриках в цілій Росиї і — як провідники запевняють — за два три дні в Росиї буде пів міліона страйкарів.

Такий страйк не предсказує нічого доброго для Росиї. Там робітники вже від кількох літ приготовлялись до сего страйку, суть добре зорганізовані і приготовані [illegible] евентуальности Там може бути загальна революція.

12 ПОВЕРХОВИЙ ДІМ В ВІННІПЕГУ.

В Вінніпегу розпочато будову 12 поверхової каменниці. Будова буде коштувати шість сот тисяч долярів.

Вибраний одним голосом.

В виборчім окрузі Кілдонан і Ст. Андрюс, де був вибраний консерватист Монтеґю трома голосами було перед кількома днями цілковите рахуване голосів. П. в рахуваню голосів судія Муеґа відкинув два голоси, які перше були почислені для Монтеґю, отже зістав вибраним одним голосом. При рахуваню голосів судія був трохи не справедливим, бо два голоси, віддані на ліб. кандидата, що мали значки: хрестики і пера вище або нижче його імена — відкинено. А кілька голосів так само значені і віддані на конс. кандидата, були зараховані для консерватиста Монтеґю. Один [illegible] назначений для ліб. кандидата, зарахували для консерватиста. На тій підставі внесено вже протест і дуже можливо, що в тім окрузі зістане вибраним ліберал Мр. Правт.

* * *

Другий неповний вибір консервативного посла се вибір Семуїла Гюза, в Ґілберт Плейнс. Йому закинено перекупство, і справа вже оперлась о суд. Сем. Гюз, як конс кандидат, дня 7 липня був в Етелберт, Ман де злибав фермера Івана Кубія, чесного чоловіка, і дав йому пять десяток щоб той в день виборів віддав голос на него (Гюза). І. Кубій гроші приняв, та по виборах сейчас виявив про цілу ту справу [illegible] приселту, оскаржуючи Гюза о перекупство. Гюз отже стратить мандат, се безпечно.

* * *

ЯК ПОКАРАЮТЬ ВИНОВНИКІВ МОРДУ

Німецкі часописи пишуть що виновників морду архикнязя пари ждe — після права обовязуючого в Боснії і Герцеговині — десять літня вязниця, тим більше, що головний злочинець Принцип був неповнолітний числив лише 18 літ житя

НОВИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЗАКОН.

На засіданю парламенту в Оттаві буде піднесена справа іміграційного закона. Ходить властям о те, щоб в теперішнім іміграційним законі поробити деякі поправки В тих поправках відносилось-би головно до недопущеня в Канаду таких імігрантів, які суть непожадані сим краям. В замірених поправках буде визначена й кара для тих властителів кораблів на яких привезуть непожаданих імігрантів. Наколиб властитель не хотів заплатити визначеної кари, то власти будуть мати право спродати його корабель.

Страйкують, процесують ся, гинуть.

Послідне число „Канадійского Русина" вийшло о четири дні пізнійше, а се з тої причини, що [illegible] донесли, редактор Стешко застрайкував Не хотів погодитись з волею управителя Боніфута в якійсь там справі і Др. Стешко вийшов на страйк Чи вернув на редакторське крісло і [illegible] якими условинами — не знати

„Новини" славні тим, що від самого їх початку не перестануть процесувати ся. А усему тому вина їх довгий альфонтарський язик. Липнуть, зі злости чи пімсти, що небудь на чесних людей, а ті сейчас завдають Новин до суду і там справа кінчить ся некористно для Новин. В авгусі вони будуть мати аж три процеси. Заплатив протестантський піп А. Вільчинський заяву, що ті набили його чоботом, піяком. Заплатив робітник Новин, що не виплатили йому вiдробленої платні, щось сто долярів. Заплатив й Рудик заяву, що „Новини" закинули йому наче-б він в своїх домах передержував дівчат „свобідної волі".

Наколи „Новини" видержать тих „три удари" в одним часі, то вони будуть писані, наколи ж ні, то дні їх житя будуть почислені...

Вчера довідались знову, що „найліпша в Канаді часопись „Канада"— розпращалась з сим світом і з консервативною партією. З жалю за хрестною дитиною І. Стефаник поїхав на береги „Гудсун Бей" і там проливає свої „расні" сльози. Редактор Бачинський [illegible] з жалю за „далбом" обтяв собі на голові волоссе...

Коли, де, хто і який похорон справить „небіжці" ще не знати Не знати так само який памятник на „її" гробі поставлять консерватисти, чи в формі львівської перекупки, Пискатенчихи, Паскатенчихи або Вісляка-тенчихи...

Чи чули Ви вже про „Кадило"?

Се є одинока українська гумористично-сатирична часопись на цілу Канаду і Злучені Держави Коштує на рік $2, на піврік $1, на 3 місяці 60 ц. Часопись висилаєсь лише тим, які пришлють передплату згори. Оказові числа висилає ся за надісланем 10 ц. стемпами.

Хто пришле до 20 липня 1914, цілорічну передплату в суні $2, тому даємо з премії вартісну бритву. Користайте з нагоди поки час.

„KADYLO"
Box 3542. Winnipeg. Man.

УВАГА!

В СПРАВІ СПРОДАВАНЯ ФАРМЕРСКОЇ МАШИНЕРІЇ

Публично завідомляєсь, що Екзекутивна Рада в Саскачевані силою свого розпорядженя уповажнила комісію надати комісарам право вглянути в справу дотичачу спродажі фармерскої машинерії і иньших річей на фермі. Комісарі визначили на се час і місце де відбудуть свої засіданя в цілі переслуханя візвань осіб, яких ся справа дотичить

Засіданя відбудуть ся в:

Moose Jaw, Court House понеділок July 27 пічнесь о 1 в пол. і вівторок July 28, пічнесь о 9 рано.

Morse, Town Hall вівторок July 28, пічнесь о 3.30 в полудня.

Swift Current, Princess Royal Theatre, середа, July 29, пічнесь о 10 рано.

Shaunavon, Village Hall, четвер, July 30, пічнесь о 10 рано.

Assiniboia, District Court Room, пятниця, July 31, пічнесь о 2 в полудня, субота Aug. 1, о 9 рано.

Saltcoats, District Court Room, понеділок Aug. 3, пічнесь о 2 в полудня.

Yorkton, Court House, вівторок August 4, пічнесь о 9 рано

Canora, Graham's Hall, вівторок August 4, пічнесь о 3 в полудня.

Humboldt, Court House, середу August 5, пічнесь о 2.30 в полудня і четвер August 6, пічнесь о 9 рано.

Saskatoon, Court House, пятницю, August 7, пічнесь о 10 рано.

North Battleford, Collegiate вівторок, August 11, пічнесь о 10 рано.

Wilkie, Field Hall, середу, August 12, пічнесь о, 10.30 рано.

Kindersley, Odd Fellow's Hall, четвер August 13, пічнесь о 2 в полудня, і пятницю August 14, пічнесь о 9 рано.

Rosetown, Town Hall, пятницю August 14, пічнесь о 3 в полудня.

Датовано в Реджайні сего перного дня в липни 1914.

Charles H. Ireland.
Secretary.

ТЕСТАМЕНТ АРХИКНЯЗЯ.

Майно Франц Фердинанда вартости чотири міліони і чотири замки в Конопішт, Артштетен, Хлюмец і Лізе записав Архикнязь своїм дітям. Маєток, який дістав від родичів д'Есте, вартости 120 міліонів переходить на престолонаслідника Карола Франца Йосифа. Велику суму архикнязь записав на церкви і вічні фондациї: Служба Божі.

„Канадийский Фармер"
Редактор: О. Г. Гикавий.
Часопись [illegible] в Канаді [illegible] в Канаді і Сполучених Державах на рік $1.00
до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B Winnipeg.
Telephone St. John [illegible]
The Canadian Farmer
Ukrainian Weekly
Circulation [illegible] 000
Published every Friday at [illegible] Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. H. Hykawy Editor

Новий натуралізаційний закон.

Що перед кількома тижднями ми коротко згадали про новий натуралізаційний закон, який зістав ухвалений консервативними послами в парламенті, в Оттаві. Про сей новий закон згадали майже всі укр. часописи в Канаді і усі віднеслись ворожо проти него. Сей новий закон се наче китайський мур, який запирає укр. переселенцеви дорогу до політичного житя на рівні з иньшими народами в Канаді. Сей новий закон є для нас Українців в Канаді острою сокирою, яка має стяти усі наші дотеперішні горожанські права в Канаді. Маючи новий натуралізаційний закон ми Українці в політичнім житю в сім краю не будем могли взяти такої живої участи яку досі брали...

Новий натуралізаційний закон стане правосильним і буде зобовязувати від січня 1, 1915 р. Понизше подаємо в дословнім переводі декілька головнійших точок з нового ухваленого закона. Вповн. читачі нехай судять сами о скілько добрий і корисний, або не добрий і шкідливий той закон є для укр. поселенців в Канаді.

„2 — Секретар держави Канада може видати натуралізаційний цертифікат чужинцеви, наколи він внесе аплікацію в сій справі і задоволить секретаря канадійської держави — а) що замешкував в державах Його Величества не меньше як через пять років в спосіб приписаний сею секцією, або що служив Корові не меньше як через пять років в послідних вісьмох роках перед зголошенєм ся о горожанські папери; і

б) що він є доброго характеру і знає добре англійський або французкий язик, і

в) що він намірює — єсли його аплікація буде уважлена — мешкати в державах Його Величества, або було на дальше служити Корові.

2 — Перед внесенєм аплікації аплікант мусить мешкати в Канаді не меньше як через один рік, а перед тим мусить мешкати в Канаді, або в якім иньшім краю Його Величества через чотири роки в послідних вісьмох роках перед зголошенєм ся о горожанські папери.

3 — Видача натуралізаційного цертифікату будь котрому такому чужинцеви буде в абсолютній оглядности державного секретаря, він може з поданєм або без подання жадних причин, дати або не дати цертифікату, бо він найбільше старає ся о співучі сторони для публичного добра і жадний поклик проти його постановлення не буде уважлений.

4 — Натуралізаційний цертифікат не буде обовязувати доти доки аплікант не вложить присяги підданьства.

5 — Державний секретар може в кождім особливім випадку, наколи він думає, що се добре, дати натуралізаційний цертифікат хочби аплікант не мешкав в Канаді через чотири роки, або не служив Корові через пять років в послідних вісьмох роках.

Процедура освідчення.

18 — Чужинець, що хоче стати горожанином сего краю, мусить — на підставі закону — зголоситись о[illegible] не яке удовиднює, що він є уквалифікований, відповідний стати горожанином сего краю:

г) в Британській Колюмбії до „Supreme Court" (Високого Суду) в Британ. Колюмбії, в часі його засідання в виборчім окрузі в якім чужинець замешкує, або до „Court of Assize" в часі його засідання в таків виборчім окрузі, або до „County Court" (окружний суд) в таким виборчім окрузі;

д) в Манітобі до „Court of King's Bench" (висший суд), в часі його засідання в судовім окрузі в якім чужинець мешкає, до суді „Court of King's Bench," який засідає в суді судового округа в якім чужинець мешкає, або до окружного суду в часі його засідання в дистрікті в якім чужинець мешкає,

е) в Саскачевані і Альберті до суду в „Supreme Court" в провінції, або до будь котрого окружного суду, в часі його засідання в судовім окрузі в якім чужинець мешкає."

19 — Просьба о рішенє має бути наліплена клерком, або иньшим урядником в суді, в видним місци в уряді і там має зістати що найменше через три тижні нім суд візьме просьбу під розвагу.

21 — Аплікант — щоб бути уповажненим зістати горожанином після сего закону — мусить зложити в суді таке освідчене, якого буде вимагати суд.

22 — Наколи суд рішить, що чужинець є відповідною і доброю особою на горожанина і наколи посідає потрібні квалифікації, то копію такого рішеня, заосмотрену в підпис судді, клерк суду висилає до державного секретаря разом з аплікацією і всіми иньшими паперами, документами і рапортами, які лише суть потрібні і жадані законом.

23 — Державний секретар по отриманю того рішеня може, після його абсолютної оглядности, видати натуралізаційний цертифікат, який має бути дуплікований, і має його післати до судового клерка у якого роблено аплікацію на горожанські папери. По зложеню аплікантом присяги підданьства, клерк має дати оріґінал натуралізаційного цертифікату аплікантови а другу копію затримати в суді."

Оте лише головнійші точки натуралізаційного закона. Хто з увагою і з застановленєм перечитав їх, то побачить, що сей новий закон неуможливить многим, єсли не всім Українцям в Канаді, дістати горожанські папери, стати горожанином сего краю.

В який спосіб діставав аплікант горожанські папери не будем пояснювати, бо про се кождий знає дуже добре. Чужинець потребував мешкати в Канаді через три роки, зголоситись в комісаря (перед яким складавсь присягу) о папери, дати за се доляра і справа скінчена. Комісарів, що видавали горожанські папери, находилось по кілька в кождій кольонії, і що аплікант не мав жадної трудности дістати гор. папери. Після сего нового закона чужинець може просити о горожанські папери доперва по пятьох літах житя в Канаді. Подавши в суді просьбу о гор. папери аплікант — по трох тижнях — мусить особисто явитись перед судією в „Court of King's Bench" (висшім суді), або перед судією в „County Court", (окружним суді), мусить вдоволити судію, що посідає усі потрібні квалифікації, головно знати добре англійску або французку мову, і мусить відтак чекати на рішенє державного секретаря в Оттаві. Наколи державний секретар, який має абсолютну силу в сій справі, видасть натуралізаційний цертифікат, то аплікант мусить знова явитись перед судовим клерком і зложити присягу підданьства і доперва щойно тоді дістає горож. папери. Се значить, що чоловік, подавши просьбу о горожаньскі папери, мусить їздити два рази до міста де суд має своє засідане. Такі подорожи потягнуть за собою много кошту і видатків і бідний чоловік не буде аж думати о горожаньскі папери. Щоб набути гор. папери, після нового закона, чоловік буде мусів дати не доляра, а десять або й двайцять долярів не включаючи вже страти часу. А що найголовнійше то се, що аплікант буде мусів знати добре англійську або французку мову („must possess an adequate knowledge of either the English or French languages.") Се вже така барикада, за яку наші рускі поселенці в Канаді не дістануть ся не то за пять літ, але і за двайцять літ свого побуту в Канаді. Найбільше потерпять рускі фармері, які в Канаді творять много руських кольоній і не мають майже нїякої нагоди учитись і знати англ., або французку мову. В руських кольоніях є сторони, в яких кождий розмовить ся по руськи, є рускі муніципальні урядники, є рускі агенти, що продають фармерську машинерію, в судах є рускі переводчики, всюди де б руський фармер не пійшов — він найде чоловіка, який розуміє і руську і англ. мову. Через се власне, рускі фармері не мають спромоги научитись і знати тої мови, якої нїколи не уживають. В таких руських кольоніях рускі фармері без знаня англійскої мови поумерають. Зрештою, для старших людей, батьків, що мають більші, або меньші родини, мають ріжних клопотів в безконечність, научатись англ. мови, між своїми людьми, абсолютно не можливо. Кождий руський фармер старає ся найперше виробити кілька акрів землі, аби міг сяк-так виживатись, та щоби дістати патент на свою фарму. Дставши патент, затягає позичку на фарму і за ті гроші дальше розгосподаровуєсь на фармі. А щоб учитись англ. мови йому нема що й згадувати.

Взяти під серіозну розвагу сей новий натуралізаційний закон, ми прийдем до заключеня, що його консервативне правительство вимірило спеціяльно для нас Українців; сей новий натуралізаційний закон хоче нашого знищеня, [illegible] загалом. Про се знають наші рускі консервативні, або люди, що сильно попирають консервативних і они також сказали своє слово про сей закон. „Канадийский Русин" лише згадав, що ухвалено новий натуралізаційний закон на підставі якого, щоб стати горожанином треба бути в Канаді не три а пять літ. „Канада" здаєсь нїчого не згадувала про се, „Укр. Голос" помістив досить обширну статю представляючи сей закон в такім сьвітлі, в яким дїйсно він виглядає. „Новини", часопись, що попирає консервативних найщирійше, також писала про сей закон богато, між иньшими, в 75 ч. писала таке:

„Новий натуралізаційний закон в Канаді буде вже давати Канадійскому горожанинови всі права британського підданого. Велика Британія буде признавати канадійські папери за свої і британські конзулі будуть обовязані упоминати ся за натуралізованих канадійців так само, як упоминають ся за родовитими британцями."

Однакож мимоволі насуває ся тепер питане: Чи справді британське підданьство такий великий привілей?

Король Великої Британії називає ся також цісарем Індиї.. Король Юрій їздив лично коронувати ся на цісаря Індиї. Індія становить звиш Великої Британії в Азії. Мешканців має Індія звиш 300 міліонів душ. Тих мешканців називає ся звичайно — Індусами.

Індуси є британські піддані. Індуси проливали свою кров за розширене панованя Великої Британії. Вважати їх за що иньше чим за підданих Великої Британії годі.

Від кількох тижднів стоїть в порті Венкувер корабель „Комагата Мару", а на тім кораблі кілька сот британських підданих. Індуси — Індуси є британскі піддані і їдуть (до Канади) не як до якоїсь чужої а до британської країни — і застають тут замкнену браму. Британська країна не хоче до себе впустити британських підданих. Чому? Бо — Індуси спалені сонцем на стільки, що майже чорні. Бо хоть є британські піддані, то таки не є англічани. До кого ж вони мають тепер йти на скаргу?

З трудновати натуралізаційний закон, аби він не був занадто доступний для всякого, і рівночасно показувати в практиці, що британське підданьство родовитих британських підданих нїчого не варте, [illegible] се на нашу думку дуже немудро і неполітично!"

От так сказали „Новини" про новий натуралізаційний закон. Сказали правду, лише що ту правду в дечім трохи закрита мовчанкою.

В наших ухах звенить слова „Новин" „Бо хоть є британські піддані, то таки не є Англічани." Значить, що Русини наколи схотять стати Русинами то за них не буде кому вспімнутись хоч би жили в Канаді не пять а пять десять чи пятьсот літ, хочби знали англійську мову перфектно, хоч би дістали горожанські папери і були горожанами сего краю і горожанами Великої Британії. О щось иншого не ходить англїйцям-консерватистам як лише о те, щоб нас Русинів чим скорше „заанглічити" і щоб по Русинах в Канаді і слух загинув. Се їх одинока ціль. Наколи ж се станесь по їх волї, то Русини в Канаді, беручи на увагу новий натуралізаційний закон, не будуть мати найменьшого значіня, в політичнім житю в Канаді Русини будуть мертвим тілом: фармері не будуть могли бути властителями фарми хоч би їх зорали здовж і поперек не раз але тисячу разів.. Новий натуралізаційний закон, який ухвалили консервативні в Оттаві, є стрілою вимірено ним в саме серце руських поселенців в Канаді.

На фантазію „Новин".

Вислідом манітобських виборів дуже не раді готельники, консервативні і консервативні лакеї. Зі злости, що лїберали здобули кілька послів більше, вони аж за пальці кусають ся. Сейчас по виборах „Новини" прим. писали в 81 ч. на першій сторонї: „Вислід виборів є несподїваним погромом для правительства, котре було занадто упірене в своїх силах. Консервативна партія вибрала своїх 25 послів, лїберальна 21".

В 82 ч. „Новини" в своїх замітках пишуть таке: „Сер Лоріє нїколи не сподївав ся гримнути в 1911 р. Подібно перечислив ся й сер Роблін В.Н. легковажив собі крики лїбералів, [illegible] і в наслідок того мало що не розпращав ся з становищем премієра Манітоби".

В 83 ч. „Новини" пишуть вже зовсїм противно. В замітках находимо ось таке —: „Число послів до сойму побільшено з 41 на 49. Лїберали додали [illegible] силу лїбералів в консервативних округах і повалили кількох консервативних кандидатів.

Все таки годі говорити, що се був погром консерватистів „Sic".

Далі говорить: „Коли в послїдним соймі було 26 консерватистів, а 15 лїбералів, то поки що новий є вже ниб р 25 конс. а 19 лїбералів". На кінци впевняють, що в новонабранім соймі правительство буде мати 28 послів не 29 послів, проти 19 лїберальних, і, що як правительство так і опозиція побільшилиб число своїх послів рівно по чотири".

Так писати потрафить лише одна одинєська часопись „Новини". Щож до послідних її замітки, ми запитаємо лише, чому д. Стечишин запалюючи очи сьвїдомо брехне, що в послїднім соймі було 26 консерватистів, а 15 лїбералів, наколи він добре знає, що конс. було 28, а лїбералів 13. Не вже тому, щоб потїшити своїх читачів, що як конс. так і ліб здобули рівне число нових послів? А оно якось так й виходить. Лише лунатик може тїшитись брехнею. А таким якраз є [illegible] редактор „Новин" наколи подає неправдиве число послів, в тій ціли, аби потїшити своїх читачів, що лїберали не побідили консерватистів. Не вже „Новини" думають собі, що їх читачі усі такі дурні, що не читають нїчого більше крім Новин та не знають нїчого про манітобські вибори? Сли так, то дуже сумно!

А може справді Ви пане редактор Новин не знали скілько ліб. послів було в послїдним соймі, отже ми їх поіменно вичисляємо:

1. Джордж Малкольм, в Берта.
2. Н. В. Армстронг, в Ґледстон.
3. С. Д. Мекферсон, в Левісаль.
4. Т. С. Норріс, в Лєнсдовн.
5. В. Моллой, в Ла Веранрі
6. Н. В. Томпсон, в Мінне доса
7. В. Я. Мелонов, в Морден
8. Н. В. Бейрд, в Маунтен.
9. В. Віннкер, в Райдинв.
10. Д. А. Росс, в Спринґфілд.
11. Д. Д. Мекдоналд в Свон Рівер
12. Гарт Ґрін, в Віннїпег Норт
13. Т. Г. Джансон, в Віннїпег Вест.

Нехай отже тепер редактор Новин скаже звідки він взяв тих два ліб. посли? З яких виборчих округів вони були вибрані? А чим зокаже, що вислід послїдних виборів не був великим погромом для консервативного правительства? Не вжеж не, що конс. послів в новім соймі буде — єсли не меньше то нїколи більше як було тамтого разу?! І не вже тим що на лїберальних послів віддано сего разу поверх десять тисяч голосів більше чим на консервативних послів?!

Тїште ся дурники брехнею, чи тим, що потрафите збрехати. Тїште ся, що вмієте сьвідомо брехати, роблячи з дня ніч, а з ночи день.

ПОЗІР! — ПОЗІР!

З сю неділю, т. є 26 липня відбудуть ся у галі д. Петремського на Мекгрегор

ЗВИЧАЙНІ ЗБОРИ УКР. НАРОДНОГО ДОМУ.

Початок зборів о 8-ій годині вечером. Просить ся усїх членів явити конче у має участь, позаяк буде обговорювати ся дуже важні справи, дотикаючі добра „Укр. Народного Дому".

Виділ.

ВІЗВАНО 5 000 СЬВІДКІВ.

Перед судом в Араді начав ся небувалий сензаційний процес. Ґр. Людвик Конїґ [illegible] обжалував свого батька о 1,250 000 К, бо старий граф продав з лісів, які належуть до ординації, дерево, оцїнене на повисшу квоту. Граф домагає ся переслуханя цїлого населеня досхресних сіл, яке виносить 5000 осіб. Кошти процесу вже виносять кількадесять тисяч корон.

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЛЯ і Ко.

ОГОЛОШЕНЄ!
Шіфкарти з Европи до Віннїпеґу лише $40.
і то на найлїпші почтові шіфи.
Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо цїни шіфкарт незадовго можуть бути висші.

Виготовляєм старокраєві документи леґалізовані ц. к. Конзулятом а іменно: — контракти купна і продажі, повномочія, перепроваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільненя від виправ військових і т. п. як рівнож виробляєм ріжного рода тутешні документи, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всїх частий сьвіта, купуємо і продаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальности.

Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Віннїпеґу
J. G. KIMMEL & CO.
534 Main St. Телефон St. John 2003 Winnipeg, Man.
J. G. KIMMEL нотар

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріяльне в Віннїпеґу.
ПЕРЕСИЛАЄ гроші [illegible] в старий край і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, повновласти і всякі інші документи старо-крайові і Канадийські.
ПРОДАЄ шифкарти на послідні кораблї, з їздою через тільки 6 до 7 днів.
МІНЯЄ і ВИСИЛАЄ гроші до всїх частий сьвіта скоро і безпечно.
ПРОДАЄ і КУПУЄ ґрунти в старім краю і Канаді, а також старі доми.
В усіх справах і клопотах удавайтесь до нас
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
[illegible]61 Main Street · Winnipeg, Man.

ARTHUR M. DOYLE, L. L. B.
Адвокат, Повновласник, Нотар, Комісіонер, Оборонець в цивільних і кримінальних справах і т. п.
В. Н. КОЛІСНИК переводить на англійську мову.
Визичаєм гроші — Асекуруємо від огню.
ФІЛІЯ 903 MAIN ST WINNIPEG, MAN.
Phone, MAIN 913 & ST JOHN 1954

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руський лїкар зі старого Краю. · Одинокий руський лїкар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
Мешкає і ординує в власнім шпиталю 415 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 — WINNIPEG MAN

Народні бібліотеки.

(Теорія і практика.)

1. Понятє бібліотеки, її роди та короткий начерк її історії.

(Дальше).

Крім сих бібліотек є ще „Товариства для етичної культури" з просторою читальнею. У ній є 90 часописий, з того 61 фахових, 31 політичних газет, з того 21 з Берліна. Число вилучених книжок у сій останній є дуже велике прим. 1897 р. виличено 18.605 томів, а читаючих було 55,254, з того 15% женщин. Бібліотека отворена в будні дни від 12 год. до 3 по пол., і від 6 год. до 10 вечером, а в неділї і сьвята від 9½ год. рано до 1 попол., і від 5 год. до 10 вечером.

До числа бібліотек і читалень в Берліні треба ще дочисляти те приватне підприємство, про яке я згадав вище.

Франкфурт над Меном має „вільну бібліотеку і читальню" основану 1891 р. Підручна бібліотека досить мала, за те є в ній 100 часописий з обсягу промислу, торговлї та індустрії, 17 для політики, штуки і літератури, 44 релігійних, соціяльних, 11 белетристичних, а 172 денників. В читальни є 80 місць, і все є занятих літом 67, а зимою всї, і то ще нераз за мало місця. Читальня отверта від 6½ год. до 10 вечером, в неділї і сьвята від 9 год. до 12 рано і від 7 год. до 10 вечером.

1897 р. „Товариство для ширеня народної осьвіти" оснувало в сьому місті ще одну бібліотеку, яка має читальню на 100 місцями. Для женщин у сїй бібліотецї є окрема читальня. Підручна бібліотека має богату літературу з географії, історії, штуки, природничих і др. наук. Белетристичних часописий є 14, фахових 35, а ріжного змісту 37. Отверта від 9 год. рано до 10 вечером, а в неділї і сьвята від 10 год. рано до 1 пополудне.

В першому півроці 1898 було 47.424 читаючих. Дуже цікава є статистика читаючих, тому наводжу її тут в цілости:

1. Купців і купецких помічників	4.843
2. Майстерських учеників	3.802
3. Ремісників	1.929
4. Механіків, золотників	1.620
5. Техніків і інжинерів	1.490
6. Металюрґічних роб., машиністів	1.471
7. Слуг, пакерів, фірманів	1.213
8. Складачів, друкарів	1.158
9. Урядників, писарів, услуги	1.144
10. Кравців, шевців	1.131
11. Фотографів, артистів	1.080
12. Кельнерів	992
13. Учителів, духовних	983
14. Пекарів, цукорників, різників	703
15. Приватних	681
16. Переплетників, тапицерів	489
17. Голярів фризієрів	457
18. Самаританської услуги	380
19. Аптикарів, хеміків	346
20. Денних зарібників	259
21. Огородників	231
22. Рисівників, граверів	220
23. Кольпортерів [illegible]	178
24. Фарбарів	158
25. Рубачів	59
Разом	27.017
Все подана вище	20 407
Разом	47.424

Кошта уладженя сеї бібліотеки виносили 8.150 м., а річне утримання коштує 5.530 м. Сам чинш за льокаль виносить 4.000 м. річно. Ся бібліотека має свою філію в Борнгаймі, яка теж гарно сповнює свою задачу.

З инших німецьких бібліотек згадаю бібліотеки прим. в Фрайбургу, Кенїгсбергу, Липську, Шарльоттенбургу, Дісcельдорфі, Ерфурті і др.

З німецьких бібліотек в Австрії замітна є віденська бібліотека товариства „Zentralbibliothek". Про її уладжене поговорю обширнійше опісля.

Франція. 1866 р. оснував учитель Jean Macé товариство п. н. „Ligue française," яке з часом розвинуло досить сильну агітацію за народною бібліотекою. Macé опублікував в однїй часописи статю, в якій кинув проект такого товариства і коротко подав його ціли. По оповіщеню сеї статї зголосив ся до нього один желізничий урядник, каменяр і поліцаянт і вони в четверку оснували згадане товариство. В маю 1867 р. ліґа мала 4,000 членів, а 1870 р. була вона вже така велика, що обнимала 60 філій і 18 000 членів, 1876 р. число зросло до 200 філ. й з 30 000 членів. Товариство зустрінуло ся з тяжкими перепонами зі сторони реакційних кругів, але як раз ті перепони були для його пригожими обставинами. Товариство поставило собі за ціль: 1) створити у Франції вільну, безплатну народню школу, 2) основувати и коли, якоб доповнили вже істнуючі школи, 3) основувати народні бібліотеки. В двох [illegible] точках товариство зробило дійсно богато. За те народні бібліотеки розвивали ся у Франції досить независимо від Ліґи, бо їх оснували звичайно місцеві комітети або громадські уряди.

Статистика народніх бібліотек у Франції виказує, що найкрасше вони розвинули ся на заході і північи Франції, а за те слабше на полудни і сході. Найкрасшими результатами може похвалити ся секванський департамент. В сьому окрузі протягом трох лїт 1889-91 основано 20[illegible] народних бібліотек. І з певностю ся діяльність на поли народньої осьвіти має далеко більше значіне в історії культури людства, віж прим. найславнїйша побіда Наполеона.

Париж досить пізно відгукнув ся на бібліотечне питанє, але зате робота в ньому йде незвичайно інтензивно. В 1879 р. було в ньому 11 муніципальних народних бібліотек, які визичали [illegible] 30,000 томів. За те в 1891 р. він має вже 64 бібліотеки з 251 670 томами і може похвалити ся 1,490 870 позиченими книжками. Число занятих людий в сих бібліотеках також досить значне, 60 бібліотекарів, 88 підбібліотекарів і 81 слуги, разом 233 осіб. Буджет одного року виносить пересічно 300 000 франків.

Муніципальні бібліотеки розміщені в 20 меріях і школах. Вони відчинені що дня (і в неділї) через 2 години, в тому часї визичує ся книжки. Страти, очевидно, але досить малі 4½ pro mille. Впрочім про визичане народних і про страти книжок в бібліотеках буду говорити опісля.

Крім муніципальних є ще в Парижи около 20 товариських і приватних бібліотек, котрі мають впрочім характер народних. Коли візьмемо під увагу діяльність всіх париських бібліотек, то можемо сказати, що вони річно визичують близько 2 міліони книжок.

Результати дуже гарні, особливо коли зважити, що їх осягнено в розмірно короткому часї. Та однак старани Парижа на сьому не стають: вони йдуть далі і Париж незадовго дожене під зглядом бібліотек другі великі міста.

Китай і Японія. Віцекороль провінції Кантон в Китаю сказав прилюдно 1890 р., що задачею доброго правительства є ширити народне образованє при помочи бібліотек.

Виловом сеї заяви було основане бібліотеки враз із друкарнею, „котра повинна друкувати добрі та пожиточні книжки, при помочи яких ми моглиб порівнювати минувшину і будучину, котрі поможуть нам йти дорогою справедливости і звищити нашу обичайність." Правительство Кантону, як бачимо, поставило собі метою то, що німецькі осьвітні товариства. Воно, рівно ж як і етичне товариство в Берліні, кладе натиск на обичайне виховане народу.

Віцекороль Кантону і богато товариств субскрибували основний капітал 220 000 К і запевнило бібліотеці 40 000 річного доходу.

Японія вислала 1888 р. до Анґлії надбібліотекаря великої національної бібліотеки в Токіо, Танаку, на то, щоб він пізнав там устрій народних бібліотек. По поворотї з подорожи Танака розвинув незвичайно успішну діяльність на поли бібліотечні в Японії. Головно його заходом вийшов закон, на основі якого кожда громада має право ухвалити додаток до податку на бібліотечні ціли. Після сього можна було сподївати ся, що в Японії народня бібліотека розвинеть ся гарно. Що воно так стало ся, се бачимо от хочби із останньої російсько японської війни, з якої Японці вийшли побідниками. Історик тої війни прийде при близшому розгляді до переконаня, що сю побіду завдячує Японія народній бібліотеці.

На сьому кінчу історичний огляд бібліотек. В ньому я нарочно подав огляд розвою бібліотек лиш в тих країнах, де вони стоять найблизше до ідеалу народних бібліотек. А те, що я оповів про китайські і японські бібліотеки, має свою причину в тому, що я хотів сказати, що навіть такі запофані і відгороджені від культури китайським муром, правительства, як в Кантонї, стають думати про народні бібліотеки, лиш у нас і не снить ся нікому про сей спосіб народнього образованя і коли я пишу отсї стрічки, то ними висказую те pium desiderium, щоб вже і в нас звернули увагу на сю пекучу народню потребу.

Що випадать ся заходи коло народнього образованя при помочи народних бібліотек, сьому найкрасшим доказом є Японія.

(Дальше буде.)

НЕБУВАЛА ОФЕРТА!
Наша редакція дістає посліднями часами дуже богато замовлень на „К. Ф." з обіцянкою прислати предплату з осени. Ми однак тепер за посліплатою нікому часописи не висилаєм. Та щоби дати спромогу і найбіднійшим предплатити з гори нашу часопись — ми постановили посилати „Канад. Фармера" до юнія року, т. є. через шість місяців, кождому, що пришле нам 50 ц. Гроші можна посилати в одно-центових марках, або через постал нот. Користайте отже з нагоди. Вона вже не повторить ся. Уважайте на вашу виразну повну адресу. — Адресуйте так:
„Кан. Фармер" до кінця сего року лише за 50 ц.
THE CANADIAN FARMER · Box 3656 St. B. · WINNIPEG, MAN.

ШЕВЧЕНКО ЯК АРТИСТ-МАЛЯР.

Така вже доля більшости геніяльних і видатних людей, що, звичайно, якась одна, найвидатнійша, сторона їх творчости, діяльности або природних здібностей до того закриває й затушовує в очах потомків инші, що сї останні здають ся вїби зовсім незначними, маловажними, і майже не звертають на себе уваги широких кругів, хоч би сами по собі, окремо взяті, представляли ся й вони також в великій мірі видатними і навіть незвичайними.

Се — щось подібне — до того явища психофізіольогічного (так добре знаного артистам — малярам, простим смертним — люблячим і добре знаючим природу), коли, вдивляти ся довго в один, найбільш осьвітлений бік предмета, потім переводячи свій зір на инші його части, менш осьвітлені (хоча би й як яскраво) — сї здають ся темними і невиразними.

Адже така доля наших велитів духа не минула і нашого Шевченка. Треба було аж сотки лїт від дня його народженя, а по-над пятьдесять лїт від дня смерти, щоби прихильники, приклонники й дослідники сеї незвичайної людини належно оцінили його артистично-малярську творчість.

Правда, передусїм в тім винні дуже тяжкі і несприяючі умови українського культурного житя, що досі не давали спроможности ріжносторонно й повно розсьвітлити й дослідити творчість національного нашого генія. Не богато ще уплинуло часу, як почитателї поета почали більш менш старанно та систематично вишукувати й збирати малярські його твори як також всї инші матеріяли до пізнаня артистичної його творчости, лише дуже не давно довідали ся про численні продукції Шевченка, що переховували ся досї в приватних збірках (богато причинила ся тому ювилейна виставa 1911 р.); ще пізнійше починають основно і поважно студіювати та досліджувати Шевченка як артиста не аматори й дилетанти, але поважні фаховці й знавці мистецтва.

Що й досї не настав час оцінити у всій повноті артистичну творчість геніяльного Кобзаря. Занадто мало ще згромаджено потрібного матеріялу, занадто небогато зроблено потрібних до[illegible]в. Але вже й на підставі того, що досї маємо, є спроможність зробити приблизну оцінку і — цікава річ — чим більше відшукують матеріялів до Шевченка, тим більше й вище виростає його геніяльна постать не тільки як поета, громадського й національного вожда, але також і як артиста — маляра. Можна сказати твердо і рішучо, що в области мистецтва Шевченко був і є дуже визначним, своєрідним, ріжностороннім, глибоким і взагалі — незвичайно богато обдарованим природою талантом а при всїм тім — з доброю школою техніки і високою — як на свій час — артистичною осьвітою. Його заслуги й роля в розвитку мистецтва набувають особливо значіня, коли розглядати їх будемо в належної історичної перспективи.

Спочатку пильний, талановитий ученик, приклонник „великого" Брюлова, перебуваючий під впливами всевладно пануючого тоді в мистецтві „класицизму." Шевченко з часом вибиваєть ся на самостійну дорогу, витворює свій власний стиль і напрямок в малярстві, власні особливости в малярській техніцї і характері своїх продукцій і се є тим більше дивним і цікавим, що він незвичайно добре перейняв і досконало усвоїв собі визначні артистичні предмети свого учителя Брюлова до того, що деякі його портрети нічим не уступають творам сього славнозвісного мистця.

Одначе фальшивість натягненість мозного „класицизму" не могли задоволити вимог правдивої і широкої душі поета маляра „зерна неправди" сього напрямку тяжким каменем налягають на неї і він з усїх сил старає ся висвободить ся з під сего тягару, переходячи нарешті в своїх творах до правдивого і чистого реалізму.

Внесене реалізму в малярство се одна з визначних заслуг Шевченка, послідовно проводячи його в своїх пізнійших творах, він знач но попереди повстане і розвиток сього напрямку в мистецтві Росії. Реалістичний напрямок в творах Шевченка має дуже глибокий корінь, беручи свій початок ще у вражіннях його дитинства, в початковій науцї по робітнях українських малярів (що переховували традиції старого українського мистецтва, зв'язаного з реалізмом Фламандців і Голяндців), в прикметах його особистої вдачі й поглядів, в особливих умовах його артистичних студій в С.-Петербурській Академії Красних Штук. Але правдивим і рішучим реалістом стає Шевченко вже в засланю, коли неволя — з одного боку — увільнила його від давлячих впливів школи, артистичного оточеня і класичних учителів, а — з другого — поставила в дуже близькі безпосередні відносини до артистичної природи. Свободу, що заняла цілу увагу й думку поета-маляра квестіями та інтересами чисто реалістичної натури.

Як талановитий ученик Брюлова Шевченко був дуже видатним кольористом, але підчас засланя починає він надавати особливе значіне розвязаню иншої дуже важкої задачі артистичного малярства — задачі сьвітла й тіней, до чого дає йому богатий і пожиточний матеріял знов східна природа. Незвичайно удачне розвязане задачі сьвітло тїни являєть ся другою дуже видатною стороною його артистичного таланту.

Се, дає Шевченкови підставу і спроможність, звернувши ся до ґравюри, осягнути в сій области таких визначних — особливо для свого часу — успіхів, що, по справедливости, Шевченка треба уважати одним з найвидатнїйших европейських артистів ґраверів і С. Петербурська Академія Красних Штук не вагалась ся достойно оцінити його заслуги як ґравера, нагороджуючи поета дуже почесним і високим званєм „академика" ґраверства. Идучи спочатку слїдами славнозвісного Рембранта, він одначе швидко витворює свою власну, оригінальну способи, техніку і артистичні особливости в ґраверстві, тому Шевченка, безперечно, треба уважати вельми самостійним, оригінальним і визначним представником також сеї области мистецтва.

Звиданим, не вичерпують ся артистичні заслуги Шевченка. Поет лишив по собі також дуже видатні портретні твори. Вже ставше перебування в Академії та в перших роках по її укінченю здобув собі славу одного з найліпших сучасних портретистів. Богато індивідуальних прикмет, видатних достоїнств і цікавих особливостей зазначив він також в области пейзажу й жанру, а також в области історичного малярства, визначуючи ся в сім останнім історичною правдивістю і цікавою композицією; з успіхом займав ся також малярством релігійним.

Для українського мистецтва і для України як артист маляр Шевченко зробив дуже богато. Не кажучи про те, що, бувши визначним артистом, він безоглядну навіть на сюжети і характер своїх артистичних творів, повинен занята дуже почесне місце в історії розвитку нашого малярства; заслуги його — ще й иншого роду. Шевченко — один з перших артистів звернув особливу увагу на українські сюжети й теми, по нїм сї останні вже не переводить ся з малярства, а за його прикладом, богато, талановитих артистів починає робити їх навіть головним предметом своєї творчости. Сам Шевченко перед засланєм майже цілу свою творчість в области пейзажу, жанру, історичного малярства присьвятив Україні, українській природі українському народови.

Особливо ж важною заслугою Шевченка є те, що в своїх артистичних творах він незвичайно пророчесто (подібно як і в своїх поетичних творах) відгадав і передав настрій і характер рідної природи, душу і дух свого народу, його особливости розуміня красного і гарного, його артистичний смак і уподобаня, через посередництво своїх артистичних творів зв'язав минувшину українського мистецтва з будучністю, підніс і розвинув традиції національного українського малярства. Тому-то богато артистичних творів Шевченка — подібно до його геніяльних віршів — давно вже зробили ся в повнім значіню слова „народними", розповсюдивши ся в численних копіях ріжних аматорів і простих малярів по найдальшим сільским закуткам, знайшовши для себе гостинне місце і в сільських „зборнях" та „розправах", в мужицьких хатах, і на ріжних предметах домашнього ужитку.

З другого ж боку, хіба підкреслюючи значіне Шевченка, як видатного репрезентанта характеру і духу українського національного мистецтва, української маси — особливо в місцевостях, визначених перебуванєм Шевченка за житя — мають звичай особливий нахил приписувати творчости Шевченка силу ріжних иньших, загально розповсюдних серед сих мас, артистичних мотивів, тем сюжетів і композицій, що в дійсности зовсім не належать Шевченкови.

Все те дає нам повне право поставити Шевченка на одно з найвисших і найвидатнїйших місць в історії нашого національного мистецтва, признати незвичайно великі заслуги його не лише як геніяльного поета, але також — як великого артиста-маляра.

О. П.

НЕВИДИМІ ЛІТАКИ.

Для охорони літаків перед стрілами роблять ся ріжні проби, щоби зробити їх як найменше видимими. В Мінстері винайшов інжинер Кнобель окремий материял, який пригадує целюльоїд, але є притім тяжко запальний; літак, покрашений сим материялом є вже на висоті 1000 метрів не видимий. Прозрачність крил має ще ту вигоду, що можна розглядати ся на всі сторони.

КОРАБЕЛЬ УБИВ ВЕЛИРИБА.

З Монтреал доносять, що корабель Кассандра, який перед двома днями приплив до Монтреалу убив на Атлантику велириба, який мірив 100 фітів довго.

ЗЛОДІЙ З ІСТОРИЧНИМ НАЗВИСКОМ.

В Петербурзі арештовано за крадїж якогось Барклая де Толї, нащадка в прямій лінії того славного російського маршалка Барклая де Толї, який борон ся з Наполеоном. Арештований візнав, що від давна жиє з гри в білярд по шинках і [illegible].

Вісти зі Старого Краю.

Голод шаліє!

Голод!

Страшне се слово не сходить нині з уст нікому. Нужда, страшна нужда заглянула в робітничі хати, валить в віг голодні робітничі родини, розпукою кормить батьків родин.

Праці, праці і ще раз праці хочемо, щоби заробити на хліб для своїх дітий і для себе!

Та ті, що працю мають в своїх руках наче глухі, наче не чують зойкання голодних безробітних людий.

Ось тому дні подіях відбули ся у Львові на площі Гооссовського збори безробітних. Цілий ряд бесідників, представителі всіх трох народів (від Українців говорили т. Кушнір і т. Візюра) і представителі заводових організацій представляли сю страшну нужду, яка панує в робітничих хатах. Всі бесідники голосно кликали під адресою віденського і краєвого правительства а також під адресою ради міста Львова, щоб як найскорше дали робітникам роботу, бо люди просто гинуть без хліба.

Вже давно, ще в зимі правительство обіцяло дати всім безробітним занятє при нових будівлях. Воно обіцяло також дати кредит підприємцям будівельних робіт. Заповідала ся робота — отже і зменшене нужди. Тимчасом до нині, по конець червня, коли робота повинна би йти живим ходом і всї безробітні повинні би мати працю — правительство не додержало обіцянки і зовсім не заняло ся безробітними масами! Панове керманичі держави і краю не опікають ся в поміч нуждарам, позваляють гинути їм по улицях і площах, відбирати собі і своїм родинам житє. Щодня майже приносять днєвники вістки про самбійства безробітних!

Панове міністри з намісником Коритовським замість старати ся о ратунок для безробітних — укладають плани кампанії виборчої; рішають, хто має війти до нового сойму; приймають поклони альтруїстичної депутації, обіцюючи їй свою поміч. Панове міністри за одно думають, звідки би то потягнути нові міліони на воєнні кораблі, армати, багнети.

Але ті панове не порадять ся між собою, щоби ратувати людий від голодової смерти, щоби дати їм працю і дешевшого хліба! Ті панове вміють обіцювати і тільки обіцювати а не ділати та ратувати!

На зганяннях у Львові вбораз безробітних один бесідник сказав таке:

„Ми гинемо тепер з голоду як від холери — але хто знає, чи й пани не будуть гинути як від холери, але не з голоду!"

Сї слова сказав робітник, якому, видко, нужда добре дала ся в знаки.

І не лише він один каже такі слова! Кождий, кому докучає голод, те саме каже! Розпука вкладає йому в уста такі двозначні слова!

А від слів розпуки до діла — одна, панове керманичі, дорога!

Розпуки, панове, не сконфіскуєте!
Сконфіскуйте голод,
нужду, кривду!

* * *

Та не лише по містах панує страшна нужда. Далеко більша й страшнійша вона по селах! Ось що доносять про сю голодову нужду з галицьких сіл:

Сіно збавила повень. Худоба масово гине на мотилицю. Село невеличке, а досі згинуло 104 штук, крім того звиш 50 штук дорізали або попродали по 20 корон. Скотина, що остала, така слаба, що й до їди не встає, кормлять її ложечку. В цілім селі нема ні одної безроги, всї попродані по дуже малих цінах на податки.

Як сіно, так і збіже, кукурудза, фасоля вимокли через повени, бульба збавила ся цілком. Люди живлять ся ріпою, зареним зіллєм, віселявими кормами, поливкою з торічного маку. По пашах збирають зівки класок, щобе було чим дітям занести. Їдять також мясо з дорізаної хорої худоби, їдять плачучи, затроюють ся і хорують.

Їдять раз на добу часто раз на дві доби.

З грису опроваджоного для худоби пече мати хліб, діти бють ся за нього, як Бог зна за які лакощі! Та мати жалує грису дітям, щадить його для корови а корова за якийсь час гине.

Ідучи селом можна бачити людей як сидять лежать висохлені по призьбах, не мічи взяти ся до якої небудь роботи.

Масово проявляють ся крадежі. Ось н. пр. мати з 3 дітьми не їли три дни. Третого дня мати в білий день бере з обійстя сусідки курку, несе до крамниці: „Давайте борзо щонебудь, бо ми вже не годні, гинемо!" Там знову хлопчина вкрав кмуток чорного перегнилого сїна, а там знову зелені ще яблука нарвав, щоби дати маленькій сестричці.

Діти в школі часто мають і терплять масово на невотримне розвільнене. Коли вже з богатих появить ся в школі з кусняком разового хліба, зараз сусіди з лавки випрошують той кусник, жертвуючи за нього олівці, ручки і т. п. школярські маетки. Колиж властитель надумавши ся, хоче відобрати свій хліб, чує плач і відповідь: „Я вчера не їв".

Ось такі гаразди панують по наших селах! Ось так гинуть хлопи!

Пане намістнику Коритовський! Чи ти не бачиш сеї грози, чи Ти не чуєш стонів повільно конаючих людий!" Твоїм первним обовязком є прийти в поміч голодним масам! Постарай ся у центрального правительства о ратунок, о сейчасовий ратунок!

Праці, праці і хліба домагають ся голодні робітничі і хлопські маси! Постарай ся отже, пане намістнику, о працю і хліб для голодних мас! Не зволікай ані на хвилину, коли не хочеш, щоби промовила Розпука!

Повисшу статю перебераєм з часописи „Праця" ч. 27 м. м. що виходить у Львові два рази на місяць і призначена для робочого люду. Передаєм її в цілости, щоб наші переселенці в Канаді мали вірне понятє яку нужду терплять наші Брати і Сестри в старім краю, а як до тої справи відносить ся галицьке правительство і т. ин.

Редакція.

ПОХІД ЛАТИНСЬКОГО ЕПИСКОПАТУ НА ПОЛЬЩЕНЄ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ

Вчера оголосили польські часописи відозву до загалу своєї суспільности, підписану на першім місци трема польськими львівськими єпископами, в якій накликує ся до інтензивнійшого походу на східну Галичину. В відозві говорить ся, що на ґрунвальдський дар субскрибовано 1.668.000 корон, а не зложено ще зголошених 564.000 корон. Коли в короткім часі не зложать субскрибенти бодай 200.000 корон, то всі школи, заложені Товариством Людової Школи, будуть поважно загрожені. Відозва накликує отже до виповненя приречень і зобовязань, а рівночасно каже подумати про новий капітал для східних „кресів" на будову шкіл. Досі видано вже на східні „креси" 399 968 кор., з того 170.000 кор. на закупно ґрунів і будову шкіл. На новий фонд будови східних шкіл вложено від цьвітня с. р. до нині 25.600 кор. На сю суму зложили між иншими: арх. Більчевський 2.000 кор., арх. Теодорович 500 кор., кс. Генрик Валент 10.000 кор., львівська капітула 1 000 кор і т. д.

Отся відозва є найкращим сьвідоцтвом, хто веде провід в протиукраїнській акції польської суспільности. Основуванє польських шкіл між польським народом, се річ дуже похвальна; але основувати польські школи між українським народом (латинського обряду) аби його в той спосіб польщити, се робота нехристиянська і нечесна. Що провід у такій роботі можуть брати польські епископи ми сьому дуже дивуємо ся.

Ми навикли до того, що християнські епископи дбають головно про религійно-моральне виховане своєї суспільности, а від всяких шовіністично-національних і гакатистичних затій стоять все і всюди осторонь. Тимчасом у наших сусідів інакше. Між польським населенем міст і сіл поступає религійний і моральний занепад в застрашаючий спосіб (сам Львів, в котрім мешкають аж три патріотичні польські епископи, се правдивіша Содома і Гомора та спелюнка прерізних злодіїв і рабівників), а польські епископи, замість занятись своїм ділом, цілу свою енергію звертають на польщене українського народа..

Супроти отсього епископського походу на нас не повинні ми сидіти з зложеними руками. Кожда акция наших ворогів повинна нас стрінути приготованими і зорганізованими. Передовсім повинні ми вже раз занятись ся щиро справою наших латинників і освідомити їх на стільки, щоби они раз на все стали матеріялом непригожим до всяких нечесних експериментів наших ворогів.

РЕҐУЛЯЦИЯ РІК В ГАЛИЧИНІ

Комісия реґуляциї рік в Галичині відбула минулого місяця засіданє під проводом намістника Коритовського. Уложено проґраму реґуляцийних робіт в Галичині на рік 1914 і 1915, а також прелімінар видатків, які виносять 8 і пів міліона корон.

ТУЧІ І БУРІ.

При кінці червня постигли Мельничину градові тучі і попищили в кількох селах цілі поля, як в Шупарці, Пилипчу, Бабинцях, Новосілці, Залісю і сусідних громадах. Град падав так великий, що по гостинцю коні бродили в граді. Нарід побите збіже косить та хто може, засіває чи пашу чи гречку, а кукурудзи пропали. — З ріжних місцевостий в Бесарабії доносять про зливи з градом, які в послідних часах туди перетягнули. Поробили вони великі шкоди між збіжем, в садах та плянтаціях і позривали мости і дахи. В зібраних ріках і потоках утопило ся десять осіб і богато товару.

ЕПІЛЬОҐ ЕМІҐРАЦИЙНИХ ПРОЦЕСІВ.

Липня 3-го закінчив ся у Відни процес в справі еміґрацийних надужить присудом присяглих судиїв, яким зістали засуджені: Альойз Мілер, шеф улісерс. подорожного бюра, яке заложив посол Опчул на 5 місяців строгого арешту і $200 гривни, а на случай нествгаємости на дальших 100 днів арешту, Альберт Вернер на 3 місяці строгого арешту і $400 (евент. 200 днів), Мешалем Рахмес на місяць арешту, який вносидів вже в слідчій вязниці, Йосиф Вольф Шваґер на 8 днів арешту, Юлій Фріп на 14 днів (які вже відсидів в слідстві), Макс Осет на 2 місяці строгого арешту і $10 (евент. 5 днів), Еміль Штеріґер на 4 тижні острого арешту (відсидів), Франц Ондік на 8 місяців тяжкої вязниці з вимушенем; увільнено: Давида Ґенрика Айзера, Йосифа Мурнберґера, Івана Ґебелеса, Івана Айзерта. Справу Йосифа Прокопова виключено, тому що ставав до війска.

ЖИДИ В ГАЛИЧИНІ.

На 8 міліонів мешканців є в Галичині 900.000 Жидів, то значить, що майже кождий осьмий галичанин є Жидом. А тимчасом на сто домів в Галицьких містах є 58 власностию жидівською, на 100 фільварків є 36 жидівських, на 100 галицьких купців є 94 Жидів, на 100 адвокатів 51 Жидів, на 100 лікарів 46 Жидів, а за те на 100 ліцитованих маєтків лише 5 жидівських.

СТАТИСТИКА БАНДИТСЬКИХ РОЗБОЇВ В КОРОЛІВСТВІ ПОЛЬСЬКІМ.

Відповідно до урядових дат число бандитських нападів в Королівстві польськім зменшило ся в маю о 75 процент у відношеню до цьвітня. Коли в цьвітни занотовано 63 оружні напади і грабіжи, то в маю було їх тільки 16, а притім тільки в трох случаях досі не виявлено винуватих. За розбійничі преступки засуджено в адміністрацийнім дорозі в маю 42 особи на кару арешту від 3 тижнів до 3 місяців.

ЛЬВІВСЬКА ВИСТАВА МЕШКАЛЬНИХ УРЯДЖЕНЬ.

Приготовані праці, підняті з ініциятиви міського промислового музею коло урядженя в слідуючім році сеї вистави йдуть в скорім темпі. Комітет вистави певний, що наші ремісники готові взяти в виставі як най живійшу участь, поробив усї заходи, щоби одержати оригінальні артистичні проєкти, після котрих можна би на виставу виконати цілковиті внутрішні кімнатні урядження так для верстви заможнійших як і середних. До виконаня проєктів запрошено тільки львівських артистів. На засіданю, що відбуло ся 2 с. м. в промисловім музею, ряд архитектів і малярів, котрі працюють на полі штуки зобовязали ся до осени с. р. виконати проєкти, які перегляне комітет і дасть до роботи ремісникам. В сей спосіб виставка ся буде сьвідоцтвом способностий наших робітників, як також виразом збірного зусиля групи львівських артистів, що стремлять до надання штуці своєрідного характеру. — Кромі урядженя хатних є проєктовані також урядження бюр, салонів, каварень а також внутрішнього урядженя церков, о скільки в тім напрямі прийдуть на час зголошення.

БУРІ І ГРОМИ.

В околици Бродів упав недавно великий град і наробив великі шкоди в полях і городах. Крім сего появила ся там наслідком частих дощів ржа на збіжу, так що побоюють ся, що і сей рік, який заповідав ся з початку досить добре, не принесе сподіваних урожаїв.

СТРАЙК ДЯКІВ.

Перед кількома днями відбуло ся у Львові в салі „Народного Дому" велике віче дяків з Галичини і Буковини. Дяки сформулували свої жадання, які предложили гр. кат. метрополитальному консисторови та загрозили страйком, на випадок коли б домагання їх не були сповнені.

The Atlantic Royals

Ми отворили гарний офіс
на 583 Main St.

Отворивши его на бізнес з якого скористаєте ви і ми. В нас купите шіфкарти на всї лінії до краю і з краю до Канади по найнизшій ціні; даємо навіть на виплат. Посилаємо також гроші до старого краю; продаєм колійові тікети до всіх міст в Канаді і в Злуч. Державах.

Просимо зайти до нас і попитайте за п. РОЗОВСКИМ що говорить по руски. Він є нашим представителем

A. H. DAVIS
Gen. Manager.
583 Main St.
Phone Main 1909. Winnipeg, Man.

На спродаж

два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицями $200 один. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера".

РІЖНОГО РОДА ПАПРАВИ ВИКОНУЮ ВСЕГДА НА ЧАС.
ЗА РОБОТУ ГАРАНТУЮ.
LEO DITTLOFF
Годинникар і Золотар
Направляю і спродаю музичні інструменти
219 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

Просимо наших передплатників вирівнувати свій довгов.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Виннипегу.

Спеціяльне лїчене половых хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.

Лїчене і новійше лїчене сифіліса „606" проф. Ерліха.

Лїчене полового безсиля. Лїчене всяких заразливих хороб (реуматизм і др.) електрикою.

Висилаємо також лїкарства на кольонії по отриманю завдатку.

Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.

Філії офіси ві всіх головних містах в ОНТАРІО, КВЕБЕК, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІЙ КОЛЮМБІЇ.

Авторизований капітал	10,000,000.00
Капітал вплачений	7,000,000.00
Резервовий фонд	7,000,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.

Депозити приймає ся від $1.00 і більше і дораховує ся процент від дня вкладки. Видаєть ся дрефти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.

NORTH END ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave.

ВИННИПЕГСКА ФІЛІЯ
N. G. LESLIE, Manager.

PORTAGE AVE. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Colony St.

Затроєні Сірники.

За яких два роки не буде вільно купувати і уживати затроєних біло фосфорових сірників.

КОЖДИЙ ПОВИНЕН ПОЧАТИ УЖИВАТИ
EDDY'S
НЕ ЗАТРОЄНІ "SESQUI" СІРНИКИ
і в сей спосіб уникнути домашного нещастя.

International DENTAL PARLORS
STEIMAN BLOCK, SELKIRK AVE. & ANDREWS ST.

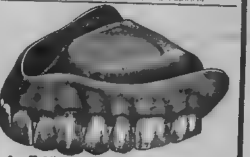

— Найбільше модерний офіс в Канаді. —

Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за	$7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за	$5.00
Вставлене всіх зубів від	$9.00 і висше
Наповнене зуба золотом від	$2.00 і висше
„ „ сріблом від	$0.50 і висше
„ „ порцеляном від	$1.00 і висше

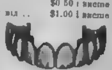

Отворено від 9 рано до 9 вечер
TELEPHONE ST. JOHN 2447
Говоримо по руски

Спеціяльно на десять місяців.

Богато жиючих по за Новим Йорком не можуть звідати нашого магазину. Тому даємо можливість купити за $28.00 грамофон з 40 сьпівами, що давнійше коштував $55.00.

На виплат за 12.00 місячно.
Жадайте каталього. Наш адрес:
GREATER NEW YORK PHON. CO
308 310 Grand St. Dept. New York

Продаєм також усякого рода музичні інструменти.

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Родимцї!

Alex Calder & Son
БАНКЕРІ.
663 Main St., Winnipeg, Man.
П. А. КАРАКОЦЮК
є наш Український представитель.

ІВАН ФРАНКО.

ПАНТАЛАХА.

ОПОВІДАНЄ.

VIII.

Спорищ мав нічну службу. Замикаючи на ніч тюремні казні він зайшов і до Прокопової цюпи, тої самої, відки перед добою втік Панталаха. Прокіп лежав на своїм тапчані, лицем обернений до стіни, і якось сердито загарчав побачивши Спорища. І коли ключник стоячи на серед казні підняв у гору лямпу оглядаючи стіни, а потім схилив ся і заглядав по кутах по під тапчани, як се було його обовязком, Прокіп неспокійно видав ся на своїм місці, то знов вулив ся як кіт, що готує ся до скоку. В очах ідіота мерехтіла скажена ненависть. Але Спорищ не звернув на се уваги. Що значив для нього ніжний гнів ідіота супроти тих невідступних думок та гризот, що клубили ся в його нутрі та підгризали його супокій?

Позамикавши казні Спорищ відітхнув свобідніще і попрощавши ся з другим ключником, що досі від учора мав дижур, лишив ся сам у корідорі. З вартівні власне заводжено сюди нічну сторожу, і Спорищ пройшов ся по корідорі, поки капраль на місці дав вояком півголосом відповідну інструкцію.

З трівогою й неспокоєм дожидав Спорищ сеї ночі. Якесь темне прочуте говорило йому, що вона не буде спокійна, що тут, на тім місці, де ще перед добою жив і з такою силою волі напинав ся Панталаха, мусять бути найсильнійші і найсьвіжійші згадки про нього та сліди його зусиль. Спорищ, старий вояк, що вірив у духів та в привиди, і не з того боку боял ся якось прикростий. Він бояв ся власного нутра, власної душі, розстроєної вчорашними вражінями та рефлексіями. Боячи ся сну і постановив собі не спати всю ніч, ходити по корідорі, балакати з вартовим вояком і в загалі робити що можна, щоб не допускати собі до голови ніяких зайвих, важких думок.

Та ба, ся постанова не зовсім удалась йому. Вояк поставлений на варті був простий селянин, новобранець, стажілий, мовчаливий, трохи тупий та не говіркий. Утруджений цілоденною муштрою він у ночи хотів спати і тому ледво пів годинки додержував компанії Спорищеви, терпеливо слухаючи, що сей оповідав йому про свою військову службу, та лише десь колись втручуючи від себе одно друге слівце. Нарешті він по просту попросив Спорища, щоб позволив йому передрімати ся пів годиночки, бо його сон ломить. Вільному ключникови нічо було й діти. От він засів на лаці, як тої памятної ночи, коли тікав Панталаха, і мовчки вдивляв ся в чорне гирло корідора, завидливо зиркаючи часом на вояка, що тут же обік нього, оперши на карабіні заснув майже в одній хвилині.

Так минуло може з десять минут мертвої, сонної тиші, коли в тім нараз Спорищ затрепетів, підняв голову і напружив слух, широко вітріщив очи і навіть відчинив уста. Що се було? Чи вдало ся, чи... чи...? Спорищ не важив ся досувати до кінця сеї думки і слухав затаївши в собі дух.

— Ґрр! ґрр! ґрр! — роздавав ся найвиразнійше в сьвітлі по цілім корідорі тонкий свистючий скреґіт англійської пилки, що ріже залізо. Кілька мінут сидів Спорищ мов закаменілий, не рушаючи ся з місця, ловлячи вухом і устами й усею своєю істотою ті фатальні звуки. Нічого не думав, нічого не відчував у тій хвили, ані страху, ані трівоги; можна би навіть сказати, що був спокійний, хоча був се спокій радше колоди, ніж сьвідомого чоловіка.

Але по кількох мінутах того мертвого супокою настала реакція. Жива сила прокинула в Спорищі. Нараз рвуго кинув ся на своїм місці, зірвав ся на ноги, хотів крикнути, хотів за щось ухопити ся руками, бігти кудись, кликати підмоги, і почув, що все його тіло облилось холодним потом. Але й се розворушене тривало лише недовгу хвилю. Отямив ся, не скрикнув, але зирнувши на вояка, що спав преспокійно, заспокоїв ся й сам потрохи і почав збирати розпорошені думки.

Що се могло бути? Прислухав ся ще раз, уважно, пильно — така так, нема ніякого сумніву! І сим разом се не що иньше, як те, що було позавчора. Хтось англійською пилкою ріже залізну штабу! Хто се може бути? Очевидно, що знов якийсь арештант, якому замануло ся попробувати слідом Панталахи. Чи подуріли ті люди? Спорищ запитав сам себе, що йому робити в отсьому випадку? Чи розбудити вояка? Але що поможе йому вояк? Лішше піти і переконати ся, де се, в котрій казні хтось працює так завзято? Хвилево навіть у ключниковій голові мигнула думка дати спокій і лишити втікачеви арештан[illegible] волю, нехай собі тікає куди знає! Але службова привичка взяла таки верх. Ступаючи на пальцях він пішов вздовж корідора, вухом слідячи та міркуючи, відки се міг виходити той підозрений скреґіт? І лучче він навіть усьміхав ся. Видно, що не Панталаха працює, але якийсь партачина! Неправне вухо, неправна рука! Панталаха вмів ловити вухом кожний найдрібнійший шелест на корідорі і зараз переставав — видно, що роблячи своє діло в повні панував над усїми силами свого ума, не почував ані трівоги, ані зворушеня, ані неспокою. А сей увесь затопив в своїм занятю і вже ні на що більше не зважає, нічого не чує. Цікава річ, чи почуе подай, як буду відмикати колодку? О, се вже певне, з такою обережністю він далеко не забіжить!

Так міркуючи ключник звільна посував ся корідором. Але чим далі йшов, тим більше щезав його хвилевий супокій, тим сильнійше морщило ся його чоло і затискались уста. Щож се? Скреґіт, бачилось, уходив перед ним чим раз далі в глуб корідора. Ключник розміркував собі був зараз із першого разу, в яких казнях сидять такі пташки, по яких можна би надїяти ся проби втеки, але тепер переконував ся, що його міркуване було хибне і ві всіх тих підозрених казнях було тихо, мов маком засіяв. А гарчане чути було раз у раз, виразно, прискорене, монотонне, мов металічне цьвіркотанє сверщка, в шпарці під припічком.

Помаленьку, мов привид, наближав ся Спорищ до казні, в якої позавчора перший раз почув був таке саме зловіще цьвіркотане. Зближав ся не вважаючи на якийсь внутрішній опір; потер рукою чоло, немов би хотів відігнати якусь налазливу а безглузду думку. Алеж се не може бути! Алеж се нісенітниця, щоб і тепер той дзвркіт мав походити з тої самої казні! Адже у ній нема нікого крім Прокопа, а сей ідіот ані пилки не має, ані поводити ся з нею не вміє, ані не має охоти ні потреби пилувати штаби! А про те голос виразнісінько показує власне на сю казню. Спорищ наблизив ся до самих дверей, приложив ухо до стіни — так, не було сумніву, з отсеї казні вилобувало ся зловіще гарчане, розходило ся виразно, мов хто острими остами шпигав Спорища у груди. У ключника волосе з'їжило ся на голові, дух захопило в грудях.

— Боже! Се Панталаха! — без волі й зідома простогнав він півголосом — і в тій хвилі таємничий скреґіт затих.

Не тямлячи сам, що й по що чинить, Спорищ з гуркотом і стуком влетів до казні. Казня була пуста, все в ній було в порядку, лише безмежні, вибалушені очи Прокопові поглядали на ключника з кута, з тапчана.

— А ти що тут робиш?— крикнув на нього Спорищ, не того, щоб чогось дізнатись, але по просту того, щоб почути людський го[illegible]

— Я... я... сплю, — мовив загикуючи ся Прокіп.

— А ти не чув нічого?

— Нічого, нічого.

Спорищ стояв блідий як труп. Сьвітло ліхтарні, яку держав у руці, падало скісно на його лице та надавало йому страшенний, мертвецький вираз. Не знаючи, що почати далі, Спорищ кинув ся уважно оглядати штаби на вікні, крати та оковини при дверех — ніде ані сліду пилованя. А прецінь же то гарчане трівало так довго, було таке виразне, що оманою не могло бути ніяким сьвітом. З тяжким серцем, згорблений і похилений ніби під якоюсь великою тягою вийшов ключник із казні, замкнув її і повільним кроком віддалив ся, що хвиля стаючи й надслухуючи. Та гарчаня вже не було чути. Вся решта ночи проминула спокійно.

(Дальше буде.)

НАЙБІЛЬШІ ЦЕРКВИ.

Церква св. Петра в Римі містить 54 тисячі людий, катедра в Медиолані 37 тисячів, св. Павла в Римі 32 тисяч, св. Петра в Льондоні 25 тисяч, св. Петронія в Больонї 24 тисячі, катедра у Флоренциї 24 тисячі, катедра в Антверпії 21 тисячі, св. Софії, нині мечета, в Царгороді 23 тисячі, св. Йоана в Летерані 22 тисячі, катедра в Пізі 13 тисяч, а церква св. Стефана у Відни 12 тисяч чотирвота.

Цар Александер II. в Румунії.

В р. 1878, по закінченю російсько румунської війни, був цар Александер II. через кілька днів гостем короля Кароля, що тоді не був ще однак королем, а тільки князем Румунії. Москалі по довгих борбах побідили Турків, але доперва тоді, коли румунська армія під проводом хороброго князя прийшла їм в поміч. Його завзятість і холоднокровна відвага князя була для Москалів предметом справедливого подиву; Скобелев, котрого неустрашимість перейшла в пословицю, хилив з найбільшою почестию голову перед молодим володарем, що стояв в першій боєвій лінії і не скривав ся за шанці. Його мала постава, його спартанські привички, його неустрашимість, з якою він кождій небезпеці заглядав відважно в очи, і його простота була контрастом до орієнтальної пишноти російського двору і до розстрою, що панував в царськім таборі.

Александрови II. не бракувало також відваги, але його окруженя то позволяло йому занадто наражати ся. І цар-освободитель, котрий всюди добачував нігілістів та через сю війну, що неожидано протягнула ся, став ся дуже нервовим, седів як невайманє божище в своїй шатрі, котрого оздобою був срібний самовар величини малої льокомотиви; був пословілий та мовчаливий і оживлав ся лиш трохи тоді, коли його прибічний адютант, князь Вітгенштайн, розповів йому яку веселу історийку. Чи Александер II. по заключеню мира прибув як приятель до Букарешту? можна препусати, бож він був джентельменом. Але його окружене впливало на нього в спосіб не конечно прихильний для Румунії. Лев якого вратувала мишь не міг сього миши так легко дарувати. Наслідком сього було те, що румунську Бесарабію Румунії відобрано і за се дано їй болгарську Добруджу. Князь Кароль міг тоді за згодою Росії вложити на голову також болгарську корону. Він відказав ся однак від сього, бо не хотів бути васалем султана.

„Королева Румунії — пише Роберт Шефер — охотніше радо споминає про побут Александра II. в столиці Румунії. Княвівська родина перебувала тоді [illegible] через літо в Котрочені (тепер місце замешкання румунського наслідника престола) се колишній грецький монастир, перестроєний на королівський замок. Він лежить на схід від Букарешту. Запах рожевого олійку, який тут давнійше виробляли монахи, чути ще тепер з мурів замку, але він перемішаний вже з душною вонею, яку видають звичайно старі і вогкі мури. Замок округлений малим парком. Місце се досить мела[illegible]не, тим більше, що до замкованих мурів прилягає каплиця гробниця. За палатою стелить ся безкраїний одностайний степ. З тераси видно Букарешт, передовсім копули численних церков. Се був час, коли цвили акації. В підвечірковій порі зібрали ся всі на терасі. Тут сидів Александер II. в товаристві свого сина, пізнїйшого царя Александра III. свого вуя, великого князя Михайла і генерала Скобелева. Захмурений зморщив він чоло. Він боявся нігілістичних атентатів і бомб, щоб його берігла його власна поліция; та князь Кароль оперся сьому жаданю, заявляючи, що ручить за безпеченство царя в Букарешті. Помимо того — оповідала королева — дрожав Александер перед кождою китицею цьвітів, яку вкидовано йому до повозки, боючись, що в цьвітах скривав ся бомба. Волоські хлопи, котрі не так легко чим ся інтересують ся, майже не звертали уваги на царя"...

Жиди в Єрусалимі.

Єрусалим став тепер переважно жидівським містом. Мешканців Єрусалиму числять на 120.000 душ, між ними є до 80.000, отже дві третини загального числа. Слід однак додати, що сї числа не зовсім певні, бо в Туреччині конскрипциї не знають. Жиди стали поселювати ся громадно в Єрусалимі від середних віків. Спершу прибули Жиди еспанські (Сефардім), котрі мешкають переважно в старій жидівській дільниці в полудневій части міста і тішать ся деяким добробитом. Поволи зростало також число прибуваючих „польських Жидів" (Ашкеназім), переважно бідних людий, яких спомагали їх європейські єдиновірці. До Єрусалиму стягнули їх передовсім религійні мотиви. Вони хотіли бути там поховані, де після жидівського сподіваня має відбути ся страшний суд получений з воскресенєм мертвих, або вони уважали Єрусалим місцем, де вони свобідні від ріжних вимог модерної держави (примушеного примусу, військової служби), могли жити цілковито після свого закону. Вони почали вже будувати ся в північній части міста, де тепер мешкає найбільше число Жидів. Відтак ріжні переслідуваня і секатури, на які були виставлені Жиди в европейських державах, викликали тугу за старою вітчиною і рівночасно оживили між Жидами Сходу любов до Єрусалиму. В сім руховім взяли участь переважно Арабія і північна Африка. Дальше проби основувати жидівські кольонії в Палестині також з господарського огляду звернули увагу ширших кругів на Єрусалим і його околицю, а вкінци причинило ся до сього також маркуване національної думки сіоністами. Через те до старших побожних круг в долучили ся також такі особи, для котрих религійні мотиви були мірородатними в їх думаню і діланю. Так повстало противенство; його відчували вправді всі, але згідному пожитю се не шкодило. — Сіонізм панував всевладно в Яфі; в Єрусалимі великої [illegible]ня.

Противенство довело в Єрусалимі до живого спору з приводу язикового питаня. Як звісно, еврейська мова була від довгого часу мертвою; учені писали вправді по еврейськи, але ніхто вже сею мовою не говорив. Подинокі групи Жидів говорили між собою „жарґоном", який відповідно до краю, в котрім вони жили був сильно переплітаний чужими словами і так ріжнородний, що одні Жиди майже других не розуміли. Се спонукало Жидів подумати над утворенєм спільної мови. Що такою мовою могла бути лиш еврейська, се для всіх було самозрозуміле. Вперед завели деякі ревнійші родини пробу уживати в буденнім житю еврейської мови. Берлінське жидівське товариство наказало в удержуваних собою школах в Єрусалимі класти особливий натиск на науку еврейської мови, коли тимчасом школи, удержувані англійськими і французькими Жидами, на се зовсім не зважають. Для сіоністів при основуваню еврейської гімназиї в Тель Абіб коло Яфи, не було сумнівом, що викладовою мовою може бути лиш еврейська.

Перед кількома літами вийшла з Берліна думка основувати для Палестини в Гайфі жидівську техніку. Зразу мало викладати ся на сїй техніці по німецьки. Сьому оперли ся однак сіоністи і тепер стало на тім, що на будучій техніці лише деякі (і то до часу) предмети будуть викладані по німецьки. Тепер заходять ся сіоністи також коло основання в Єрусалимі жидівського університету, де виклади будуть відбувати ся лиш по еврейськи.

НАРОДИ БЕЗ ОГНЮ.

Історик Плиній писав, що Єгиптяни, культурний нарід у давнину, не знали довго, що таке огонь і вдовували ся, як астроном Евксодур показав їм его. Персийки, Греки, Фенікійці, та Китайці так само не знали огню навіть тоді, як уміли вже писати. Жителі відкритих у 1557 р. Маріянських островів уперве ознакомили ся з огнем тоді, як перший раз познакомили ся з Европейцями. В Африці є ще й досі такі дикі люди, що зовсім не знають, що то таке огонь.

Ми зробимо вас тлустими.
50с. ПАЧКА ДАРОМ.

Ми хочем доказати своїм коштом, що не конечно треба бути худим, тонким і нерозвиненим.

Free Sargol Coupon

ФАРМА НА ПРОДАЖ.

Фарма, 160 акрів є хата і стайня на 20 штук худоби, добра керниця. Зорано є 20 акрів, а 20 акрів доброго ліса. Зорати можна ще яких 40 акрів, проче сіножать і пасовиско. Продам за готівку $750, а єли на виплат то $800. Фарма находить ся в Stuartburn, Man. N. E. ¼ Sec. 20. R. 7, T. 1., чотири і пів милі від стациї Stuartburn. Інтересовані зволять зголошуватись на адресу: — Geo Roska Radway Centre P. O. Alta. (31

ПОШУКУЮ своїх братів Івана і Юрка Срологан з села Пробабина, повіт Городенка, Галичина. Довший час перебували у Виннипегу а тепер не знаю де вони находять ся. Пошукує їх сестра. Хтоб о них знав, або вони самі нехай подадуть адрес. Mrs. Anna Wasylak P. O. Box5. Cartier, Ont. 29-31)

ПОШУКУЮ свого брата Николая Чорнопеского, з села Погорилівка, пов. Заставна, Буковина. Вже шість місяців як перебував у Parry Sound а тепер не знаю де він находить ся. Хтоб о нім знав або він сам най напише до: — Metro Czornopeski Artberg Robertson P.O 31). Ont.

ПОШУКУЮ свого брата Василя Єрекука в дуже важній справі. Він має перебувати в Едмонтон, Алта. В Канаді він вже через чотири роки. Його тато, який прибув до Канади 1912 р. і перебував у Форт Віліям, помер 22 червня с. р. і лишив у банку $500 а в старім краю господарку і сім моргів поля. Хтоб про него знав або він сам зволить ласкаво написати на адресу: N. Erechook Via West Fort William, Tanais. G.T.P. Ont. (29-31)

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Дід та баба.

Раз жив собі дід да баба та була в них курочка раба, та й знесла та курочка яєчко, яєчко не простеньке — золотеньке. Дід бив, бив — не розбив, баба била била, — не розбила; мишка бігла, хвостиком махнула, яєчко упало та й розбилось: дід плаче, баба плаче курочка кудкудаче, а ворітця скрипочуть.

Прилетіла сорока та й питає у ворітець: „Ворітця, ворітця, чого ви скрипочете?" Ворітця й кажуть: „Як би ти знала, то-б на собі пір'ячко обірвала!"—Як?— „А так: як жив собі дід та баба, та була в них курочка раба, та й знесла та курочка яєчко, не простеньке — золотеньке. Дід бив, бив, — не розбив; баба била, била, не розбила; мишка бігла, хвостиком махнула, яєчко упало та й розбилось. Дід плаче, баба плаче, курочка кудкудаче, а ворітця скрипочуть". Сорока й обірвала на собі пір'ячко.

Сіла вона на дубочку, а дубочок і питає. „На що ти, сороко, на собі пір'ячко обірвала?"

— „Е, як би ти знав, то-б на собі гіллячко опустив і листячко обірвав"—Як?— А так: як жив собі дід та баба, та була в них курочка раба, та знесла курочка яєчко, яєчко не простеньке — золотеньке; дід бив, бив, не розбив; баба била, била, — не розбила; мишка бігла, хвостиком махнула, яєчко упало й розбилось: дід плаче, баба плаче, а курочка кудкудаче, а ворітця скрипочуть". Дубок і опустив гіллячко, і листячко на йому обсипалось.

Пасов баранець під дубком і питає: „Дубочку, дубочку, на що ти на собі гіллячко опустив?"—Е, як би ти знав, то-б і ріжки собі позбивав.—Як? — „А так: як жив собі дід та баба, та була в них курочка раба, та знесла курочка яєчко, яєчко не простеньке—золотеньке. Дід бив, бив,—не розбив; баба била, била,—не розбила; мишка бігла, хвостиком махнула, яєчко упало та й розбилось; дід плаче, баба плаче, курочка кудкудаче, а ворітця скрипочуть". От баранець позбивав на собі ріжки.

Пішов він до криниці пити води, а криниця й питає. „Баранець, баранець, нащо ти на собі ріжки позбивав?"—Е, як-би ти знала, то-б і замуравилась!"—Як?— „А так: як жив собі дід та баба, та була в них курочка раба, та знесла курочка яєчко, яєчко не простеньке—золотеньке; дід бив, бив,—не розбив; баба била, била,—не розбила; мишка бігла, хвостиком махнула, яєчко упало і розбилось; дід плаче, баба плаче, курочка кудкудаче, а ворітця скрипочуть". От криниця й замуравилась.

Прийшла писарева наймичка води брати до криниці та й питає: „Криничко, криничко, чого ти замуравилась?"—Е, як би ти знала, то-б і відра побила!"—Як?—„А так як жив собі дід та баба, та була в їх курочка раба, та й знесла та курочка яєчко, яєчко не простеньке—золотеньке; дід бив, бив,—не розбив, баба била, била,—не розбила; мишка бігла, хвостиком махнула, яєчко упало і розбилось: дід плаче, баба плаче, курочка кудкудаче, а ворітця скрипочуть". Наймичка й побила відра.

Приходить до дому, а писарева й питає: „Нащо ти відра побила?"—„Е, як би ви знали, то б і коси на собі обірвали!—Як?—„А так: як жив собі дід та баба, та була в них курочка раба, та й знесла та курочка яєчко, яєчко не простеньке—золотенько, дід бив бив,—не розбив, баба била, била,—не розбила; мишка бігла, хвостиком махнула, яєчко упало та й розбилось; дід плаче, баба плаче, курочка кудкудаче, а ворітця скрипочуть". От писарка і обірвала на собі коси.

Писар і питає: „Нащо ти на собі коси обірвала?"—Е, як-би ти знав, то-б усі папери в писарні порозкидав і людей повигонив"—Як? „А так: як жив собі дід та баба, та була в них курочка раба, та й знесла та курочка яєчко, яєчко не простеньке—золотеньке; дід бив, бив,—не розбив; баба била, била,—не розбила; мишка бігла, хвостиком махнула, яєчко упало та й розбилось. Дід плаче, баба плаче, курочка кудкудаче, а ворітця скрипочуть". От писар усі папери в писарні порозкидав і людей повигонив.

ХИТРІСТЬ ЗАЛЮБЛЕНОГО

В Росії діють ся річи про які Европеєць хиба в казках читає. Ось один случай: За дочкою горожанина Рашкан Г. С—ва довший час побивав ся 23. літний Н. К-ло. Дівчина не мала нічого проти молодця, але її батько й чути про то не хотів. „Коли мені виросте на долоні волосє, або чорт стане сватом, то тоді Маруся буде твоя"— рішучо заявив старий. Парубок пустив ся на хитрість. В ночи 3. мая помазав він собі лице сажею, прикріпив до чола пару рогів з бика і в такім виді пішов до свого недоброго майбутнього тестя. На стук в вікно вийшов старий.

При місячнім світлі побачив старий чорта, який говорив замогильним голосом: Віддай Марусю за Миколу!" Старий зімлів з переляку. „Нечиста сила" втекла, а на другий день довідали ся, що отець коханої дівчини не має нічого против того, щоби прийшли свати.

НОВИЙ РЕКОРД В ЛЕТНИЦТВІ.

Летун Басер який підніс ся оноді о 3.50 по полудни, зніс ся вчера о 10 рано і в сей спосіб здобув новий рекорд на довготу тревання лету.

За дрібні оголошеня, як пошукуваня за знакомими і т. д. платить ся 50 ц — за два рази поміщена 75 ц, за три рази $1.00..

3216 ХОРИХ вилічено ПРОФЕСОРОМ і ДОКТОРОМ ОВЕНОМ в минувшім році, яких він, своїм специяльним модерн[illegible] лічeнем привів до [illegible] витого [illegible]

A чому Ви терпите біль і тим скорочуєте собі житє наколи від того можете наповно вилічитись"

ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН лічив всіх як мужчин так і женщин, які лічились без успіху, як рівнож й тих що стратили всякі надію на виздоровлене. Не робить ріжниці як давно і на яку слабість терпите або яких средств уживали до вилічена. ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН наколи стане лічити то можете бути певними, що Вам верне здоровлє і вилічить так, що біль більше ніколи не відновить ся.

ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН не говорить що може Вас вилічити яким небудь чудом або надприродною силою, а тілько своєю довголітною практикою і досьвідченем він вилічив много случаїв таких болів, які другі доктори уважали за зовсім невилічими.

Тому отже, если терпите який небудь біль опишіть йому без всякого стиду, і в рідній вашій мові, всі ваші страданя і попросіть о пораду, а безперечно отримаєте правдиву поміч. ПОРАДА НЕ КОШТУЄ НІЧОГО. Не відкладайте отже і не чекайте на наслідки а пишіть залучаючи марку на відповідь. Всі письма адресуйте так:

PROF. OWEN, M. D.

221 East 17th St. Dept. 38 NEW YORK, N. Y.

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Eal для кави.

[illegible]

Philadelphia, U.S.A.

Одинока директна лінія

[illegible]

A. E. Johnson & Co.

27 Broadway New York, N. Y. | 500 First Ave., So. Minneapolis, Minn.

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУС КИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40

Пішлемо вам впрост з фабрики один славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 днів

БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.

По 30 днях, єсли вдоволені, можете його затримати а нам платити

$2 МІСЯЧНО.

[illegible]

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.

46½ E. 7th St. Dept 24 New York, N. Y

NICK BALAN

Бучер і гросерник.

448 King Street

WINNIPEG, MAN

Phone St. John 95.

НАША АДРЕСА

„Canadian Farmer" [illegible] Winnipeg, Man.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

В день телефон St. John 474 В ночи телефон St. John 866

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека. 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді

[illegible]

НАЙБІЛЬША ВИПРОДАЖ ФОНОГРАФІВ.

[illegible]

$15. на легкі сплати $1. місячно.

[illegible]

SAUL BIRNS, 117 Second Ave cor 7th St., Dept. 23 NEW YORK N Y

ЛІКЕРИ

Стара фірма котрії вам довіряти

Carey & Co. Ltd.

707 Main St.

Phone Main 1106. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, прото коли засилаєте своє замовлене до нас. Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.

[illegible]

Уважайте і не купуйте кота в мішку!!!

— ВПЕРЕД НІМ У НАС КУПИТЕ —

[illegible]

$1.

[illegible]

International Phonograph Co

Тикета Т & В папіроси не елезні.

КАНЦЕЛЯРИЯ Адвокатско-Нотаріяльна FENSONA & SCHILLERA.

[illegible]

FENSON & SCHILLER

[illegible] Main St. Winnipeg, Man.

Phone St. John 162.

НЕБУВАЛА НАГОДА ДЛЯ КОЖДОГО!!!

ПОТРІБНЕ ШИЛО.

[illegible]

Канадійські Вісти

BOX 3626 STN. B. WINNIPEG, MAN.

[illegible]

The Empire Sash & Door Co., Ltd.

Henry Ave., — East. — Winnipeg.

Дошки, Ліски, Гонти.

Точно доставляєм. — Задоволене гарантуємо.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпег, Ман., Пятниця 31-го Липня, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, July 31, 1914. Число 31.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

В день телефон St. John 474 В ночи телефон St. John 866

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді

[illegible]

Війна Австриї з Сербією.

ПОЧАТОК ЗАГАЛЬНОЇ ЕВРОПЕЙСКОЇ ВІЙНИ.

Пятьсот тисяч Австрійского війска находять ся на Сербскій границі.

Почали бомбардувати Сербску столицю Вілгород.

Над Европою звисла чорна воєнна хмара. Минувшого тиждня писали-смо, що війна між Австрією і Сербією дуже можлива. Нині вже ділимо ся з нашими читачами сумною вістию, що війна вже почалась. І нині, коли се пишем так може далеко вже кров наших братів [illegible].

Так! Австрия виповіла Сербії війну. Причиною війни є незадоволяюча відповідь Сербії на ноту Австриї. Австрія, по замордованю архикнязя Франц Фердинанда, зажадала від Сербії, щоб заперестала вести підбурюючу проти Австриї пропаганду на австрійскій території, щоби покарано тих Сербів, які мають що небудь спільного з замордованим архикнязя Франц Фердинанда. На се Сербія відповіла незадоволяючо, а навіть дуже зухвало. Австрія отже постановила упокорити Сербію канонами. Своєю заявою з дня 28 липня Австрія виповіла Сербії війну і тепер нічо вже не спинить её від війни.

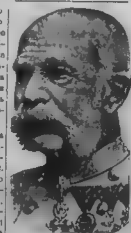

Австрійский Цісар Франц Йосиф І

Сербія не боїть ся Австриї.

Сербський король заявив, що його край є готовий до битви. „Зібравши усю резерву" — він сказав — „ми будем мати пів мільона людей на поли битви. Кождий воях йде до війни з постановленем битись з ворогом до послідної каплі крови і не допустити до того, щоб його край по 500 літнім опроснї був забраний.

Мої серби рівняють ся мільонови Чехів, Угрів і Німців."

Се по части може й правда, але ми дуже добре знаєм, що наколи Сербія не чула за своїми плечима Росії то вона до війни з Австрією ніколи не виступалаб. І се навіть план Росії: почати війну в Австрією ховаючись за Сербію. Росія до війни з Австрією готовилась від кількох літ, она за всяку ціну постановила забрати собі Галичину не тому, щоб поширити границі Росії, а тому, щоб — примушивши — знищити великий український рух, українське життя раз на все запечатати уликий против російський рух на російській Україні. Галицкі Українці мають — будь-що-будь — більшу свободу, більші права. Галицкі Українці мають свою пресу, в якій широко описують звірське знущаня царата над Українцями в Росії, в ній раз-у-раз накликують до освободженя Українців з пазурів царата; галицкі Українці будують свої „Народні Доми," „Рідні Школи," „Просьвіти" читальні, а на те Росія дивить ся [illegible] чим оком. Галичина для Росії — кісткою в горлі. І хто знає чи не з її руки згинув архикнязь Франц Фердинанд, який оказав ся був щирим приятелем для Українців.

Росія заявила, що вмішаєсь до війни тоді коли Австрія забере столицю Сербії, місто Вілгород. А се більше як певно що Австрія найпевніше забере то місто. Вже вчерашні вісти доносять, що австрійські війска почали бомбардувати те місто. А Сербія здаєсь не буде ставити великого опору і місто впадеть в руки Австриї аби в такий спосіб Росія могла скорше вийти в бій з Австрією.

Австрія не боїть ся Сербії.

Во одно, що сама далеко сильнійша від Сербії, а друге, що Німеччина заявила, що наколи лише до війни вмішаєсь Росія — она сейчас йде на поміч Австриї і зломить Росії крилі. Про се знає добре Росія. Но біда, що она ще щойно задумує почати з Австрією війну, а в дома вже революція.

Телеграми з Відня доносять, що 29 с. м. в Варшаві російскі Поляки революціонери висадили в воздух кілька магазинів пороху. На головній почті експльодувало кілька бомб, головна мілітарна кватира на північній стороні Варшави знищена бомбами. Отже починаєсь велика революція, до якої російскі революціонери суть добре приготовані.

„Родичі вибрались в дому, а діти хату спалили." Таке саміське в Росією. І як она може воювати?

Війна на суші, в воздусі і на воді.

Доносять з Льондону, що Німеччина може мати війну з Францією. Франція вже від давнійше стачить зуби на свого конкурента. Німеччину. І можливо, що якраз тепер попробує скористати з нагоди. Тільки, що Німеччина заявила, що нім почне битись з Росією, то справить ся з Францією. Німеччина і Франція мають сильні воздушні фльоти і правдоподібно війна між сими державами відбула-би ся в воздусі.

Англія тайно вислала свою воєнну фльоту проти Німеччини, і між сими державами провалилась-би війна на воді.

З того всего можна виносити таке, що найбільша небезпека грозить Німеччині, а там і Австриї. Годі однак щобудь певного сказати тепер. Недалека будучність покаже нам усьо. Покищо ми можем сказати, що 18 літний хлопчина, Прінціп, який убив архикнязя Франц Фердинанда є відвічальний за загальну европейску війну...

Російский Цар Николай II.

ПОСЛІДНІ ВІСТИ.

З Петербурга, Росія, наспіли вчера офіціяльні вісти що Росія постановила вийти сейчас в бій з Австрією. Мільонова російска армия находить ся вже на границі Галичини. Цілою тою армією має проводити сам російский цар.

В Петербургу великий рохрух, відбувають ся великі патріотичні демонстрації і т. п. Дня 29 с. м. російский цар усім кадетом військової школи надав рангу офіцерів. Промовляючи до них сказав:—

„Я видав приказ, щоб ви вступили до війска, а се в огляду на сей серіозний час, котрий Росія мусить пережити. В часі вашої служби як офіцери не забудьте моїх слів: — Здавайтесь на Бога і майте віру в честь і величність нашого сильного краю".

З Льондону доносять, що вчера перша англійска фльота складаюча ся з 26 воєнних кораблів, 21 крузників, 70 торпедовців, виплила з Портланд на захід. При відплині на кораблях музика грала патріотичні пісні, як раз так коли виходить ся на війну. Кораблі відплили скоро і з найбільшім розгоном!

Бельгія мобілізуєсь.

Бельгія зібрала вже стотисячну армію, яка є готова до битви. Укріплено усі форти та підміновано усі мости.

Иньші малі держави горячково приготовляють ся до війни.

Обчисляють, що наколи усі европейскі держави піднесуть війну то така війна коштувалаб денно 54 міліони долярів. А крови, трупів, вдів, сиріт кілько?

Одна тисяча вбитих в першій битві.

Вчерашні, 30 с. м. пополудневі вісти з Берліна доносять, що перша битва між австрійськими а сербськими війсками мала місце не далеко від Фоча. Битва тревала [illegible] дня і Сербія стратила 800, а Австрия 200 вояків.

* * *

Австрійці забрали в полон чотири тисячі Сербів.

Телеграма з Відня доносить, що австрійскі війска здобули сербську столицю Вілгород. По кількох годинах бомбардованя серби були змушені вибратись з міста. Вілгород тепер в руї

* * *

Німеччина вислала Росії свій ультіматум, домагаючись від неї відповіди до 24 години чому мобілізує свої війська.

НИНІШНІ ВІСТИ.

(31 с. м.)

З Семліну доносять, що австрійскі війска посунулись 30 миль на схід пова Вілгород і десять миль на полудне пова ріку Сава. В Вілгороді находить ся австрійске війско. При здобутю Вілгороду Австрія стратила 200 а Сербія 100 жовнірів.

Вісти з Атен доносять знова, що Чорногорці здобули Австрійский порт Катаро, який находить ся в Далмациї і є великої ваги для Чорногорії.

З Петербурга доносять, що Австрія має виповісти Росії війну завтра.

На ультіматум Німеччини, Росія відповіла, що готовить ся до війни з Австрією.

Вибраний консерватист.

В Ла Пас виборів не було. Ліберальний кандидат W.H. Carriere кілька днів перед днем виборів зрезигнував з кандидатури полишаючи отже в такий спосіб місце для консерватиста Орока, який вістан вибраний через акламацію. Чому Carriere зрезигнував — не знати, він сам виїхав кудись не подаючи о собі ніякої вістки.

Проти такого вибору Орока виборці з Ла Пас протестують і домагають ся нових виборів.

ЖИДИ-ХЛІБОРОБИ.

Петербурський День подає цікаві вісти про Жидів хліборобів в Литві, Білорусі і Україні. Жидів у Росії уважано торговцями, тимчасом показує ся, що лише 40 проц. російських Жидів займає ся торговлею, иньші набувають поля і займають ся господаркою, якою дорівнують Німцям-поселенцям. Лише в катеринославскій губернії є поверх 35,000 Жидів, які працюють на ріллі. На Литві і на Білорусі ціле садівництво є в жидівських руках. В гродненьскій губернії Жиди управляють огірки і продають їх навіть селянам. В Бесарабії 82 -процент тютюнових плянтацій належить до Жидів. Загалом нині жиє в Росії є управі ріллі 165.000 Жидів — Також у всхідній Галичині тисячі Жидів поселило ся на ґрунтах, закуплених за безцін по наших переселенцях до Америки.

ЖЕНЩИНА БУДУЧНОСТИ З ДИТИНОЮ

Французький лікар др. Вроаж оголошує в „Бюлетін медікал" зловіщі пророцтва для женського роду. Він каже, що в часі своєї 30-літньої заводової практики завважав, як поволи, а послідовно погіршує ся стан здоровля як серед мущин так і женщин. Се наслідки негігієнічного способу житя. Се погіршене загального стану здоровля впливає дуже шкідливо на стан волося, утруднює виділюване товщу і веде за собою постійну утрату волося. Лисина була досі иньче привілеєм мущин. Нині що-раз більший відсоток гарного пола жалує ся на напрасне випаданє волося і що раз ґрішійше рисує ся перед нами опир будучини, опир... лисої женщини. — Гарна перспектива!

ОПОВІСТКА.

В Австро-Угорщині зарядили Його Величність частну мобілізацію.

Тих обовязанних, що мають з сього приводу впрокувати, повідомляєсь про те картами поклику.

Покликаним повертаєсь видатки на подорож.

Ті покликані, що не мають потрібного гроша на дорогу, мають зголосити ся в найблизше положеній ц. і к. заступничій власти, показуючи свою карту поклику і там виплатять їм гроші на подорож.

Прочим покликаним звертає ся опісля видатки на дорогу після обовязуючих вимірів таких винагород.

Його цїс. і кор. Величество Цісар уділяв цілковиту амнестію для тих, котрі сейчас повернуть до краю, а то для тих, котрі мали ставати до асентерунку, як і тих, котрих уважано за дезертирів. Таку саму амнестію уділяв Цісар і для тих, котрі хотяй поклеcові, не вістали звізвані до асентерунку і для дезертирів, єслн сейчас повернуть до краю.

Ц. і К. АВСТРО-УГОРСЬКИЙ КОНЗУЛЯТ

Вінніпег, 26 липня 1914

Ц. і К. Конзуль ЛУКЕС, м. п.

ДО КАНАДИ!

Ми продаємо шіфкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найліпші шіфи котрі відходять що тиждня.

Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають рівні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо як посилати. Спитайтесь людей тих що в нас вже посилали.

Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформациї.

Міняємо долари на корони, продаємо марки крайові і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.

ALLOWAY & CHAMPION, Limited.

К. ГЛЕНК, управитель заграм. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадійский Фармер"
Редактор: О. Г. Гикавий
Часопись [illegible] Канаді [illegible] Злучених Державах на рік $1.50
до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B Winnipeg.
Телефон [illegible]
The Canadian Farmer
UKRAINIAN WEEKLY
CIRCULATION 8,000
Published every Friday at 267 Newark Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. H. Hykawy, Editor

Синам провокації.

Не лише в Канаді, але може в цілім сьвіті нема так вже плюгавої, неморальної часописи як „Новини", що виходить в Едмонтоні, Альта. Ся часопись (єсли часописею можна назвати) виходить, три рази на тиждень, лише на те, щоб усїх її немилих людей очернювати, обкидувати болотом й з того бути еще гордою. В якім інтересі вона се робить — годі вгадати. Знаєм однак видавців і редакторів тої плюгавої шмати і від тих людей годі чого ліпшого сподіватись. Верба грушок не родить. Люди, що за юдин гріш готові зробити усе, є як раз люди, що пишуть і видають „Новини". Ті люде стратили честь давно, совісти у них ніякої. А наколи посідають яке знане, то оно у них дуже скривлене і ціле спочиває на заробкових особистости. Люди отже зовсім невідповідні на становище, на яким власне они находять ся. Видавці і редактори „Новин" се люди, що лише скліблять народови, аби при помочи його довіря дійти до впливу і значіня; се люди, що викликують в народі непорозуміне, ворожнечу; се зрадники свого народа в повнім того слова [redacted] Ціль їх видавання „Новин" також звісна кождому. „Новини — як пише одна американьска часопись „Союз" „вносили у канадійске житє тільки бруду, плюгаства і неморальности, що і дневна часопись в двоє більша того не доказала би. Взагалі напрям „Новин" деструктивний, неморальний і прямо рабіяцкий. І подумати, що той весь бруд і та гниль походить з під пера пана Мирослава Стечишина, котрий свого часу був одиноким стовпом социялізму і свобідної думки на цілу Америку.."

Так, так. Сей самий Стечишин, що перед кількома роками, коли був редактором „Червоного Прапора" і „Робочого Народа" лучив ся з Жидами-соціялістами і прямо плював на Українців. Він тоді не вірив в істнованє якоїсь нації, української нації, він не був націоналістом, чоловіком, що обстоює за права свого українського народа, а був інтернаціоналістом, т. є. чоловіком, що хоче аби прим. Українці злучились з Жидами, Москалями, Турками, Індусами і творили одну народність; був чоловіком, для якого цілий сьвіт є вітчиною, а не один край, не один нарід. Ще перед двома роками Стечишин йшов рука в руку з вінніпегськими жидами, виступав усюди проти одиниць Українців, які щирили любов до всего того що українське, рідне, своє; уїдав на тих, які накликували до своїх рідних, аби були вірними дітьми Неньки України Стечишин тоді прямо кпив собі з того всего, висьмівав усїх тих, що посьміли звати себе Українцями.

На доказ, що Стечишин тримав руку з Жидами, і був проти Українців, був інтернаціоналістом, позволимо собі на разі навести декілька слів із „Укр. Голосу" з 1910, число 28 В статі: „Нам своєї хати, а не інтернаціональної", яка головно звернена проти Стечишина, є такі слова: — „А в нас нині таке вже є (коли нас мітинг Стечишин і спільці з Зальцманом. „Виходить таке, що має бути одна інтернаціональна торба, до якої кождий має кидати свої жертви, а сю торбу має тримати Зальцман (жид,) Стечишин та Володін (Москаль)." — „Але наша хата нехай буде нашою, а не інтернаціональною. В нашій хаті всї кути мають бути наші, а не так, як хочуть інтернаціоналісти (передовсім вінніпегські) собто, що один кут буде наш, а другим буде сидів Зальцман з Стечишином, в третім Мацей, а в четвертім Володін"... „Отже нам не інтернаціональної машинерії до роботи, але сьвідомих народів і сьвідомих націй Во се що лїплять „наші" вінніпегські соціялісти на чолі з Стечишином то не інтернаціоналізм, але Стечишино-Зальцманізм"

Доказів, що Стечишин був великим ворогом свому народови є богато. Їх знає кождий хто лише знає Стечишина як редактора „Червоного Прапору" і „Робочого Народа", І він безперечно таким був-би до сего дня, наколиб не дістав був „дюбу" в Кремара, того Кремара, якого в „Робочім Народі" плюгавив останними словами.

Нині Стечишин вже не той, він вже націоналіст, щирий, завзятий українець і — най ся преч каже — здорівий консерватист, сьвідомий пльоткар, провокатор. Він є фаховцем в перекручуваню правди на брехню і навідворот. Для консерватистів він готов усе зробити. Стечишин нині є таким завзятим консерватистом як був колись соціялістом.

* * *

Скаже може дехто: а яка тут рація заберати так дороге місце в часописи описом про Стечишина. Деякі назвуть се сваркою, вайнов. Ми знова скажем, що наколи є рація запихати свини в рило дріт, то є рація сказати дещо про Стечишина. Свиня запихаєсь в рило дріт щоб не рила, про Стечишина пишем тому, щоб усї знали яка се чотироножна, шкідлива звірюка. Свиня як би не запхали в рило дріт, то она своїм рилом наробилаб великі школи. Стечишиному як би нічого не відповідав на й його [redacted] пасти, пльотки в „Новинах", то дехто готов подумати, що він має до того рацію.

Давно ся безхарактерна редакторина пише усякі гидкі речі проти нас, нашої часописи. Ми нічого не відповідали, ігнорували його. Та дальше терпіти вибрики Стечишина [redacted] лоб позволяти собі на голові кілки тесати. А на тако годі вже згодитись... [redacted] постановили Стечишиному запхати в рило маленький дротик. Сим дротиком буде наша відповідь на його перекручене фактів і т. п.

* * *

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЛЯ і Ко.
ОГОЛОШЕНЭ!
Шіфкарти з Европи до Вінніпегу лише $40. і то на найліпші почтові шіфи.
Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадового можуть бути вищі.
Виготовляєм староправні документа легалізовані ц. к. Конзулятом а іменно: — контракти купна і спродажі, повномочія, перепроваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільнення від вправ військових і т. п. як рівнож виробляєм різного рода тутешні документа, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей сьвіта, купуємо і спродаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальности
Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпегу
J. G. KIMMEL & CO.
[redacted] Телефон: St. John 2003 Winnipeg, Man
J. G. KIMMEL, нотар

Послїдне число (86) „Новин" ціле посьвячене для „Канад. Фармера". Ціла друга сторона, з виїмком малого оголошеня, вповнена перекручуванем фактів, правди, а все те в інтересї консервативної партиї.

В першій замітці: — „Цікаві річи" виидоватіло — консервативний пльоткар виявляє з 29 ч. „К Ф" слова „З сентр Вінніпег, де находить ся поверх сорок готелів — вибрано двох лїберальних, послів великою більшостию голосів" — торочить своє зовсїм безпідставні аргументациї Каже „Велика скількість готелів очевидно не може тут означати нічого иньшого, як по ясенє великої скількости лїберальних голосів."

Ні, не так глупенький Ільцю. Ми дуже добре знаєм, що ліберали суть проти бар готелів. Суть за тим дуже, аби знищити бари. Консерватисти знова й чути не [redacted] про знищене бар, вони кажуть, що бари конечно потрібні для людей.

В часї виборчої кампанії ліберальні кандидати голосили, що наколи народ хоче знищеня бар — хай віддасть свої голоси на лїберальних кандидатів. Консерватисти кричали о скіль[redacted] їм ставало, що вони є за тим, аби бари істнували і всї ті що хотять сего хай голосують на консервативних кандидатів. Роблін навіть постарались о се, що виборчий округ „Вест Вінніпег" прилучив до „Сентр Вінніпег" де є велике число готелів і „Night Clubs," лише на те і з тій цїли, щоб позбутись ліберального посла, Джансона, який є найбільшою кольмою для Робліна. І усї ті плани Робліна, усї ті крики консерватистів на нїщо не придались, бо народ віддав свої голоси не на консерватистів а на лібералів. Сим власне народ показав, що не хоче барів — готелів, пївцких кор. Ми [redacted] навіть доказали, що готелї і склади лікерів в „Сентр Вінніпег" жертвували по дві тисячі долярів на агітаційний фонд, всякими можливими способами старались вибрати консервативних послів. Та воля народа була сильнїйша. Нарол рішила після своєї волі Народ в „Сентр Вінніпег" попер тих кандидатів, які вявились за скасованєм бар. Отже чи не правда може, що Роблін звів ся на алькоголю? Та дурноватий „Новини в сгладко їх редактор Стечишин перекручує сей факт і каже: „Сорок готелів і найбільша скількість лїберальних голосів"— так наче б то готелї поперли лїберальних кандидатів. Не готелі, а сьвідомий народ попер лібералів і — певна річ — тим кождий мусить бути гордим, цькує лише консервативно Кремарівський наймиток Стечи[redacted]

Що каже Стечишин й таке: „Найбільше піяцкий округ в цілій Манітобі так велику більшість ліберальним кандидатам " Не вже справді „Сентр Вінніпег" можна звати найбільше піяцким округом? Ніколи! Можнаб, наколиб з тім окрузі вибрано було консервативних послів які властне хотять аби народ запивав ся при барах, чи де иньде.

Найбільше піяцким округом треба звати „Північний Вінніпег," бо в тім окрузі вибрано таких людей на послів, які за нїщо в сьвіті не годять ся з тим, аби скасувати бари — піяцкі ло[redacted]

Справа отже дуже ясна і єї розуміє всякий хто лише хоче розуміти. Не розуміє і не хоче розуміти оден лише редактор „Новин," містер Стечишин. Він за всяку ціну стараєсь переконати себе і людей, що в цілім сьвіті істнує лише брехня і консервативна партия. Тому навіть дуже дивно нам коли хтось скаже правду. Для приміру послужить його друга замітка п. з. „Отже маємо сваду."

В тій замітці дивує ся Стечишин як „Канад Фармер" посьмів сказати, що „Русини вибрали чотири або пять консервативних послів " Що-ж, ми сказати правди не боялись і не боїмось. Того факту нїколи не можем, так як не можем казати, що редактор „Новин" є розумною людиною. Сказали, що Русини вибрали чотири або пять конс. послів, бо се правда. Дуже однак „Новини брешуть, коли кажуть таке „Канад Фармер" признає ся, що сьвідомість нашого народу поборола ліберальних новинностій," бо ми виразно заявили були що: Русини поперли консерватистів лише тому, що несвідомі з політикою, з ділами обох партий. Переважна часть Русинів віддали свої голоси на консерватистів лише тому, що ті дали їм якусь суму грошей на будову доріг, дали богато пити горівки і пива, що платили за голоси готівкою." Ми так сказали і від сего ніколи не відступимо Ми віримо, що лише сьвідомі Русини голосували на ліберальну партію, а лише несьвідомі виродавці, голосували на консерватистів. І сему ніхто з сьвідомих не відважить ся заперечити

На дальші інсінуації „Новин" постараємось відповісти в слідуючім числі нашої часописи

Хто говорить неправду.

Ми ані не думали відповідати на інсінуації консервативної шмати „Канада", яка щойно „уповоїлась" Дістали однак зі Стоні Маунтен допись, а що в ній дописуватель подає гарний образець, доказ хто говорить неправду — ми містимо її без жадних коментарів. Допись починаєсь так:

„Прошу хвальної редакциї „К. Фармера" помістити оцих пару слів у відповідь „Канаді" та еї редакторови.

В „Канаді", 28 число, на другій стороні є писано про вислід недавно минулих виборів в Манітобі. Закидаєсь там що „Канад. Фармер" та його редактор завсїдно бреше, а притім згадав дещо про дистрікт Ровлуд і написав стілько дурниць що прямо годь бере. Порядний лїпший чоловік, що замешкує в сім окрузі перечитавши те число конс., пимати мусить признати, що той що писав тоту статю був як не пяний то дуже під впливом сонця Нище прим , та шмата, що в Плезант Гом оден чоловік приступив до конс. кандидата і домагав ся від него алькогольного напитку, а консерватист той мав вказати пальцем на корчмицю. Се малоб означати, що консерватисти не давали нічого пити своїм виборцям. Але се чиста брехня. Я не буду довго розводитись, а лиш скажу, що консервативний кандидат Riley замовив кількадесять бочок пива в Вінніпегу і звичайним експресом тримав ладов в різних місцях від Стоні Маунтен аж до Мидлстон В кождого „доброго" консерватиста було кілька бочок пива, туда були круглі і пили Найбільше консервативного сьвіта винили люди в Стонвол, про се говорив може самий бувший консервативний агент д. В. Миличин. Казав властиво, що містер Riley дав богато „кеків" пива щоб почестувати русинів. Та деякі „сьвідомі" виборці не хотіли йти пити, бо казали, що їм за голос належить ся не по скляницї пива, але по цїлій бочці кождому з окрема. Се після гадки „Канади" не є пиятикою, се ще не значить що консервативний кандидат купував руські голоси за [redacted].

Дальше „Канада" пише, що конс. кандидат Riley зістав вибраний у десятеро більшостию голосів як лїберальний посол в Портедж ла Прері Се правда, але чому того не скаже, що консерватист вийшов підкупленими голосами, а ліберал сьвідомими голосами.

Більше не буду писати, лише прошу Впов. читачів „К. Ф." розважити і сказати хто властиво говорить неправду.

З глуб. поважанєм
Стонмонець

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріяльне в Вінніпегу.
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible] в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, [illegible] і всякі інші документи старо-краєві і Канадийскі
ПРОДАЄ шифкарти на [illegible] тілько 6 до 7 днів.
МІНЯЄ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частей [illegible]
ПРОДАЄ і КУПУЄ [illegible] в старім краю і Канаді, а також [illegible]
В [illegible] справах і [illegible] удавайтесь до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
641 Main Street - - - - - Winnipeg, Man.

ARTHUR M. DOYLE, L. L. B.
Адвокат, Повновласник, Нотар, Комісіонер, Оборонець в цивільних і кримінальних справах і т. п.
В. Н. КОЛІСНИК переводить на англійську мову.
Визичаєм гроші. — Асекуруємо від огня.
ФІЛІЯ: 903 MAIN ST WINNIPEG, MAN.
Phone: MAIN 913 & ST JOHN 1954

Др. Б. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руский лікар зі старого Краю. - Одинокий руский лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
Мешкає і ординує в власнім шпиталі 415 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 WINNIPEG, MAN

Дещо для фармерів.

Теперішна господарка потребує бізнесового заряджения.

Наколи фармер хоче, аби господарка була для него коплатною, він мусить провадити еї після бізнесового заряджения. Фармер повинен дбати о те, щоб з господарки тягнути неустанні зиски Се що не досить управляти богато пшениці плекати велику скількість домашньої худоби, але треба старатись щоб всяку на фармі продукцію здобувати економічно ощадно, без великих коштів... Се можна осягнути лиш тоді, коли капітал і праця суть так пристосовані до істнуючих обставин, що найбільший зиск можна отримати за найтаньшу ціну. Кожда галузь господарки має йти в парі з другими галузями. Здобути працею, що працею здобути можна, капіталу, грошей уживати лише там, де без них годі обійтись, конечним є здобути якість і скількість продуктів і ті продукта відтак мудро спродати.

В давнину фармері робили так, що з фарми мали усе що родина потребувала. Наколи деякі річи не можна було випродукувати на фармі, то отримували їх в сторі в заміну за свої продукта. Фармері уживали грошей дуже мало. Добробут тодішного фармера полягав в тім, що він сам продуковав поживу і одіне для себе і своєї родини, в сторах купував не богато. Та від часу як заведено в житє фармерську машинерію, фармер без машинерії не може обійтись і для того потребує вже більше грошей. З приходом машинерії фармер мусить вже продавати свої продукта і купувати йому найконечнійші річи, знаряди до оброблювання землї. Така зміна в веденю господарки значить те, що нинішний фармер, аби на господарці добре виходив, мусить бути свого рода бізнесменом. Він не лиш продукує, але продає і купує. Се є отже свого рода бізнес і тут треба вже оглядатись на бізнесову сторону, треба робити так, щоб фарма приносила зиск а ніколи страту. Наколи прим. в стайни фармера находять ся без роботи коні, се значить для фармера страта. На фармі треба мати усе те, з чого лише можна користати сейчас. Інакше то фармер ніколи не буде щасливим Добрий фармер всегда має перед собою цілий розклад праць на фармі. Ніколи не встане рано і пічне думати, що нині робити. У доброго фармера є визначена робота [illegible] Добрий фармер знає наперед з якої роботи чи річи є користь, а з якої роботи чи річи не користь.

Не припускаєм ми, щоб усї фармері не розуміли як вести господарку, аби приносила користь. Віримо однак, що в Канаді находять ся дуже богато таких фармерів, які ведуть свою господарку без найменьшого застановленя щоб з господарки мати зиск. А се такі часи, що наколи з якої праці нема користи, нема зиску, то є страта, а як страта то й біда і упадок. Фармер, в теперішні часи, мусить бути чоловіком думаючим, мусить мати здоровий розум, мусить бути бізнесменом і вести го[redacted]сподарку так, щоб она йому приносила зиск а не страту і упадок

Хвальна Редакция „К. Ф."

Прошу оголосити в вашій цінній часописи, імена отсих жертводавців, в Крик Гил. Онт, що жертвували на закупно Українського Города у Львові. Імена жертводавців суть

З місточка Чернелиць	
Никола Калинчук	2 дол.
Антоній Калинчук	1 ,,
Тимко Гавриланин	1 ,,
З села Топорівців	
Філип Никифорук	1 дол.
Володим. Никифорук	1 ,,
Разом зложили	6 дол.

Всі жертводавці походять з повіту Городенського, Галичина. За жертви належить ся їм — честь, слава і щира подяка!

Ф. Н.

НАЙБІЛЬШИЙ САД НА СЬВІТІ.

Найбільший сад на сьвіті є безперечно сад в Шенбруні, коло Відня, біля палати австріяцького цісаря. В тім саді є 18 000 дерев, найріжнороднїйшого ґатунку.

З приводу катастрофи в домі Габсбургів.

Трагічна родина.

Родину Габсбургів починаючи від половини 19. століта навіщають страшні нещастя. Передовсім також дотикає судьба теперішнього цісаря Австрії Франца Йосифа.

Брат його Максиміліян, ур. в р. 1832, пристрасний подорожник, обдарений рівнож письменьским талантом, покликаний на престол Мехіка в р. 1864, згинув там розстріляний республиканцями в р. 1867. Розстріляти його казав републиканський ґенерал Ескобедо, спіймавши його підступно в хвили, коли втікав до Европи, побитий через війска Жуареза.

Жінка Франца Йосифа, цісарева Елисавета Амалія Евгения, найстарша донька баварського князя Максиміліяна Йосифа, уродила ся в р 1837, вийшла за теперішнього цісаря Австрії дня 24 цьвітня 1854; в р. 1898 заштилетував її в Женеві італійський анархіст Лючені. Вона була не лиш дуже гарна, але також знесно образована і знана з прикмет серця.

Син Франца Йосифа, наслідник австрийського престола архикнязь Рудольф Франц Кароль, ур. в р. 1858 у Відни, впав жертвою не виясненої ще досї досить ясно події в своїм замку в Майлінгу в р. 1889 Се був чоловік великих спосібностий, передовсім в області природних наук і військовости.

З посеред Габсбургів найбільш таємничо зник Іван Непомук Сальватор, архикнязь Австрії і князь тосканський, ур. в р. 1852 в Фльоренциї. Чоловік визначних військових спосібностий в р. 1889 зрік ся всяких княжих достоїнств та військових ранг, приняв назвиско і імя Івана Орта і на закупленім купецькім кораблі виїхав до полудневої Америки. Там згинув, але все ще від часу до часу появляють ся про нього леґендові вісти, начеби жив.

На самого цісаря Франца Йосифа доконано замаху в р. 1853. Мадяр Лібеній напав на нього в часї проходу недалеко Корнтнертор у Відни і зранив ножем в голову. Цісар вилїчив ся з рани в кількох тижнях.

Архикнязь Франц Фердинанд.

Архикнязь Франц Фердинанд, що погиб 28 м. м. з руки скритоубійника трагічною смертю уродив ся 18. грудня 1863 р. в Градци, як найстарший син архикн. Кароля Людвика з його другого супружа з бурбоньскою княгинею Марією Аннунціятою.

Перші дїточі літа прожив арх. Франц Фердинанд в палаті Кароля Людвика у Відни Вже в літах ранної молодости виявляв велике заінтересоване до природничих наук, яким залюбки віддавав ся

Скінчивши студиї став в 1878 р. офіцером 32 полку піхоти, в вінчочено майно, по смерти Франца, князя Модени, одержав в спадку велике його майно і станув в ряді найбогатших магнатів Европи. В 1883 р. перейшов з піхоти до кінноти. По смерти свойого батька, 19. мая 1896, став спадкоємцем корони Габсбургів і наслідником престола. В 1892 до 1893 р відбув велику подорож наоколо сьвіта, був в Африці, Азиї, Америці і Австралії. Свої сеї подорожі цікаві під науковим оглядом, спортовим ловецьким описав в прегарно виданій книжці п. в. „Дневник з моєї подорожі наоколо землі".

Як престолонаслідник посунув ся скоро в військових достоїнствах і найвисші з них скоро осягнув в 1898 р. став арх. Франц Фердинанд фельдмаршаллайтнантом, два роки пізнійше заступником цісаря, як найвисшого командуючого оружною силою монархії.

Княжна Софія Гогенберг.

Графиня Софія Хотек, ур. в р. 1868, походить зі старої шляхотської родини, замешкалої від віків в Чехах. Дід графинки був від року 1815 го по упадку Мурата губернатором Неаполю, а в р. 1828 намісником Чех. Батько її, гр. Богуслав Хотек, посьвятив ся зразу дипльоматичній службі, а за гр. Гогенварта був керманичем чеського намісництва; опісля репрезентував Австрию при бельгійськім і саськім дворі. Помер в р. 1896. Жінка сього-ж гр. Вільгельміна з Кінських померла в р. 1886. Кн. Гогенберг має брата і шість сестер. Брат гр. Вольфганг Хотек оженений з Анною Кінель, був радником крайового правительства в Опаві, найстарша сестра Здоика є незамужною, а з инших сестер Марія подружилась з Ярославом кн. Туном, Кароліна з Леопольдом, бар. Ностіц Рінек, Октавія з Йоахимом гр. Шенбургом.

Архикнязь пізнав графинку Хотек, коли ся була дамою двору архикн. Ізабелї, жінки архикн. Фридерика. З своїх горячих почувань для графинки звірив ся цісареви в рік перед заключенєм супружа. Цісар лишив йому рік, щоби надумав ся, а коли сей час минув, а архикнязь обставав при своїм, цісар позволив на супружє і поручив міністрови заграничних справ гр. Голуховському та пресесам обох кабінетів виготовити потрібні документи при строгім захованю приписів прагматичної санкциї та уголи архикнязого . Всї три міністри ствердили, що лиш той член дому Габсбургів має право до лідичної угорської корони, котрий має таке саме право до австрійської корони, згодили ся на те, що треба придержувати ся аналогічного поступовання, як се має місце при видаваню замуж архикнягинь за границю; з сею ріжницею, що архикнягині складають ренунцияцию своїм іменем, а архикн. Франц Фердинанд виконає ренунцияцию іменем своїх наслідників. Тим чином поборено остаточно всї трудности.

Супружє заключено в р. 1900. Рівночасно графинку Хотек піднесено до княжого стану з іменем Гогенберг

Цікаві подробиці про замах.

Фризнер Мерсі, котрий перший спіймав виновника першого замаху, подав дневникарським кореспондентам такі подробиці: Я стояв недалеко давної філії банку „Уніон". Коли надїхав автомобіль, що віз наслідника престола, княгиню Гогенберг і команданта краю ґенерала Потьорка, запримітив я молодого чоловіка, котрий зближав ся в сторону, де я стояв. Сей мущина положив якийсь предмет на мурі бульвару Апелея, а відтак вийняв якийсь предмет і кинув в долини до автомобіля архикнязя. Сей чоловік стояв в тій хвили побіч другого мущини, котрий зараз спокійно відійшов. Я бачив, що кинений предмет видавав в часї лету слабий слід диму і що відбив ся від даху автомобіля, котрим їхав архикнязь і впав під слідуючий автомобіль. Наступив страшний гук. Побачивши, що той чужий чоловік відкинув якийсь предмет, я підбіг до нього. Мусів мене завважати, бо через мур бульвару скочив до ріки Міляцка. Я побіг за ним, але рівночасно явив ся агент поліції з револьвером готовим до стрілу. „Не стріляйте! Мусимо його спіймати живого!" — закликав я. Думаючи, що злочинець має револьвер, були ми обережні. Ми спіймали його в воду, почім агента, що прибігли тимчасом на поміч, убезвладнили його.

Наочним сьвідком другого замаху була одна пані, котра подала такі інформациї: Я стояла в приятелькою вже по першім замаху на улици Франца Йосифа. Вкоротці явило ся трех молодців, з котрих один мав білий капелюх, другий чорний, а третий ясний з вузькими крисами. Всї мали о дати зпоцені, а з дірках від ґузиків сербські трибарвні стяжки. До них прилучили ся дві дівчини і щось говорили. Ті дівчини зближили ся до нас і сказали, беручи нас за руки: „Ходім до дому. Сі три люди є підозрілі". Ми не знали ані тих дївчат, ані молодців. Стояли побіч одної з тих дївчат, запримітила я, що молодець в чорнім капелюсї — се був Прінціп — держав через цілий час руку в кишени. Я сказала до сусідки: На сього чоловіка треба би звернути увагу поліциї". Три молоді люди мусіли почути мої слова, бо відійшли і задержали ся оподаль В ній хвилї над'їхав автомобіль архикнязя. Я почула два стріли. Нечисленні сьвідки, котрі тут стояли, кинули ся на злочинця і придержали його.

Иньший сьвідок оповідає, що Габринович, виновник першого замаху, на вид автомобіля архикнязя, закликав „Живіо", почім кинув бомбу. Відтак положив долоню на підборідю і удавав задуманого.

Теперішний наслідн. престола архикнязь Кароль Франц Йосиф.

По трагічній смерти архикнязя Франца Фердинанда, оплою права сукцесиї наслідником престола є вже тепер архикнязь Кароль Франц Йосиф Коли архикн. Франц Фердинанд заключив в р. 1900 морґанатичне супруже з Софією гр. Хотек, цісар зарядив державний акт, при котрім архикн. Франц Фердинанд зарікся за вречене для своїх дїтей права до наслідства престола. Сей акт вречення приняли до відома парламент австрійський і угорський. В її наступила на користь братів архикн. Франца Фердинанда і архикнязів Оттона і Фердинанда.

Коли однак архикн Оттон помер дня 1. листопада 1906 р., а архикн. Фердинанд, брат його, зрік ся архикнязого достоїнства і заключив супруже з женщиною немаликоцького.. походженя, право наслідства по архикн. Франці Фердинанді перейшло на дїти архикн. Оттона. Архикн. Оттон полишив двох синів: Кароля Франца Йосифа і Максиміліяна. Старший отже син архикн Оттона, арх. Кароль Франц Йосиф є законним наслідн. помершого трагічною смертю наслідником престола.

Архикн. Кароль Франц Йосиф уродженний з супружа архикн. Оттона і Марією Йосифою, княжною саською прийшов на сьвіт в Персенбайґ над Дунаєм 17 серпня 1887 р., скінчить отже незадовго 27 рік житя.

Архикн. Кароль Франц Йосиф виховував ся під оком свого стрия, архикн. Франца Фердинанда. По зложеню матури в однїй віденській гімназії, до котрої ходив на виклади деяких предметів, вступив до війська і відбував службу по черзі в кінниці і піхоті. В двайцять четвертім році, д. 21 жовтня 1911 оженив ся з княжною Зетою, що походить з дому парменсько-бурбонського. По вінчаню замешкала архикняжа пара вперед в Чехах, де архикнязь служив в 7 полку драгонів. Коли сей полк перенесено до Станиславова і Коломиї, архикнязь зрав з полком прибув до Галичини, а його жінка їхала за полком в автомобілю. Архикнязь мав тоді рангу ротмістра.

Архикнязь Кароль Франц Йосиф мешкав цїлий рік в Коломиї, де була стаціонована його шкадрона. В Коломиї архикняжа пара зєднала собі серця мешканців простотою в способі житя, приступностию і звичайностию, оказуваною населеню По році перенесено архикнязя в ранзі майора до 39 полку піхоти до Відня.

Архикнязь є цілою душею відданий військовим справам, а в службі відзначає ся надзвичайною обовязковостию. На ширшій видівні ще не наступав, хиба лиш при нагодах, коли в заступстві цісар сповняв репрезентацийні обовязки.

Теперішний наслідн. престола має двоє дітий, архикн. Франца Йосифа Оттона, уродженого 20. листопада 1912 р. і архикн. Аделайду, уроджену 3-го січня 1914 р.

ВОРОЖБА ФРАНЦУЗКОЇ ВОРОЖКИ ЗДІЙСНЯЄСЬ.

В Франції, в Парижи є славна на весь сьвіт ворожка, яка кождого року ворожить що станесь на сьвіті в слідуючім році. І так прим. вона минувшого року в своїм пророцтві сказала: „Сей, хто думає, що буде панувати, не буде панувати. А той, хто ще не мав панувати, засяде на престол".

Пророцтво еї сповнилось.

Народні бібліотеки.

(Теорія і практика.)

(Дальше)

2. Задача і значінє народньої бібліотеки.

Народна бібліотека і читальня є виховуючими чинниками першорядного значіня Славетні люди у своїх житєписах все вказують, що майже кожду думку, яка їх зробила славними, вони завдячують книжкам. Німецький поет Гердер каже про книжки так: „Нераз буває, що книжка уформовує ціле житє людини, або його нищеть." Житєпись дійсність потверджує вповні сю думку.

Приміри житя предків і сучасників заохочують молодіж до наслідування. „Найбільша користь з біографій — каже Смайльс — полягає на тому, що вони ставлять нам перед очи благородні взірці. Тіни наших предків перебувають між нами памятю на їхнє житє і діла, яких вони доконали і передали людскости у вічність. Предки сидять з нами при столі і тримають нас за руку. Вони дають нам цілющий примір, який ми оглядаємо, чудуємо ся ними і якіщи наслідуємо. Хто лишає по собі славу благородного житя, той отвирає в сей спосіб грядучим поколінням жерело спасеня, бо він ставить їм прообраз, ш[redacted] в будучині, він осіняє їх новим житєм і робить їх спосібними витворити його житє, що раз вабленути його характером в иншій форму. Тому кожда книжка, що описує житє благородної людини — се неоцінений скарб. З тієї книжки говорить живий голос, безсмертна душа. Вона представляє неоцінену житєву кров могучого духа, яка заховала ся для сього житя геп поза гріб. Така книжка має назавсїгди на людий ублагороднюючий і великий вплив. На доказ сих слів Смайльс пригадує, що великий німецький реформатор Лютер доконав свое велике діло головно під впливом житєписи і творів Івана Гуса.

Можнаби богато навести таких примірів, колиб так міг спонукати всїх славних людий, щоби вони розказали, що їх завело на той шлях, на якому вони стали славні. Велике в сьвіті не повстає з нічого. Молода гілка все виростає зі старого пня. А що будене житє часто дуже бідне на такі прообрази, тому житєписи і поетичні твори мусять заступати нам взори ідеалів, яких потрібно, щоби папру жити вашу силу і пильність, без яких не має великих діл.

Книжки є нашими учителями, і то далеко ліпшими, як дїйсні, живучі, які учать нас в школї. Ми вибираємо книжки після нашого смаку і нахилу, вертаємо до них, коли лиш відчуваємо сьому потребу. Відпадає зовнішний примус, а наше занятє і заінтересоване живкою у пра[redacted] лише внутрішним потягом. За книжкою ми можемо цїлком втягнути ся в ті думки і явища, які вона описує, без огляду на зовнішний сьвіт, ми можемо йти слїд в слїд за думками автора.

Правда, не кождий має однаку користь з тої самої книжки. До сього треба мати внутрішний потяг, щоби все приняти і зрозуміти.

Всї духово пасивні натури мають меншу користь з книжки, ніж з безпосередного впливу. В них, так сказатиб, ум треба впровадити в рух при помочи якогось живучого мотора, треба мати [redacted]нїше средство, щоби розрухати їх отяжілий інтелект. Бачимо, що в сей спосіб вправді можна дати певний засіб образовання, але не можна при його помочи заспокоїти жадоби знаня і потяг до совершенства. А вправді се остання цїлувало великих мужів у цїлій історії. Звідси й пояснюєть ся, що великі й славні люди далеко менше завдячують школі та особистому вихованю, ніж книжкам, які вони читали. Великі генії висказують ся нераз дуже відємно про користь, яку вони мають зі школи, а за те оцу шанують ся всіми книжками, на яких вони виховали ся.

То саме, бачимо, так ж діє ть ся з моральним вихованем. Визначні люди беруть собі моральні житеві ідеали з книжок, якими цїлком переняли ся їх ум. Пересічна [redacted] виховуеть ся головно примірами, які бачить в щоденному житю, в батьківському домі, в школї Що впливає безпосередно на духа, се замітне також у тузійних натур, і воно переходить з часом у них у житє і діло, але те глибший і більше диспонований талан відносить ся до примірів буденного житя з рівнодушностию [redacted] видають ся чимсь менше вартним, тай слід за сим він навіть не чує до них потягу. За те в постатях, які він находить в книжці, він бачить висші уми, яких впливови піддасть ся він без опору, так що ціле його житє цікуєть ся тим впливо[redacted]

У наших часах культивоване мас уважаєть ся одною з перших соціальних задач держави — але рівночасно виникає небезпека, що соціальний організм занедбує обовязки супроти індивідуального молодого таланту. Наші часи в дійсности за мало присьвячують уваги ґеніям. Навіть на найінтелігентнійшого молодця накі[redacted] сиджене через 8 літ на шкільній лавці в гімназії; для нього не має ніякого облекшеня в такому утяжливому поході через гімназию. Він мусить без огляду на свої здібности відбути свої роки так як і менше спосібні, хотяй він міг би з огляду на свої спосібности осягнути те саме в половині доси практикованого часу. Ясна річ, що через те пропадає не оден талан, а нарід тратить в той спосіб не одного ґенія. Особливо ті, що не могли їхав несприяючих обставин осягнути в школі достаточного образованя, не можуть перелїзти через барієри бюрократизму і через пересуди та забити ся на визначне становище.

В Америці богато людий вибиваєсь ся власними силами далеко лекше як у нас, і Америка завдячує богато культурних здобутків таким людям, які добили ся того, чим вони є, власними силами. Пригадую тут на Едісона, котрий 12 л. хлопцем мусів заробляти собі кусень хліба як ґазетний кольпортер, на Абрагама Лінкольна, президента Сполучених Держав в рр. 1861—65, на Джонсона, його наслідника, котрого доперва жінка навчила читати й писати, на Джемса Ґарфільда, передовсім на Вениаміна Франкліна, котрого можна цілком справедливо назвати батьком американьских бібліотек.

Едісон хлопцем видавав і продавав ґазету на залізничій лінії в Канаді і мав під своєю рукою більше хлопців у свойому ділі, які помагали йому в ділі. Сам він перебував у залізничому возі, в якому зберігав ся його інтерес, наглядав над працею своїх товаришів, а в вільних хвилях читав дуже ревно книжки, які купував із своєї заробленини. Одна книжка з обсягу хемії спонукала його до хемічних дослідів. В Детройт, де його поїзд стояв кілька годин, перебував весь час у міській бібліотеці Він постановив собі твердо прочитати цілу бібліотеку від першого до останнього числа. Бібліотекар, якому Едісон подобав ся, дав йому раду, як вибирати книжки до читаня після їх змісту і він його послухав

І другі, не менше славні Американці, також свою долю завдячують книжкам; вони старали ся пізнїйше улекшити й другим дорогу до образованя. Так прим. Андрю Карнеґі видав богато мілїонів на народні бібліотеки. Що спонукало його до сього, про те оповідає він так: „Як я ще був робітником у Пітсбургу, полковник Андерсон Алеґені — се імя я вимовляю кождого разу з почутєм необмеженої вдячности — отворив для нас робітників хлопців свою малу з 4000 т. зложену бібліотеку. Кождої суботи по полудни я був уже в полковника, щоби змінити книжки. Лиш той, хто мав подібне чувство, може знати, з яким ми не спокоєм очікували суботи, щоби змінити книжки у бібліотеці. Мій брат і містер Піпс, мої товариші звання цілого мого житя, користали враз зі мною з великої ласки поручника Андерсона, і тоді, як я одушевляв ся нашими скарбами, я присяг собі, що коли стану богачем, то посвящу вільні бібліотеки, щоби зробити бідним хлопцям таку ласку, якої ми діставали від того благородного чоловіка, за що ми йому зобовязані ціле наше житє."

(Дальше буде.)

The Atlantic Royals
Ми отворили гарний офіс на 583 Main St.
Отворилисьмо его на бізнес з якого скористаєте ви і ми. В нас купите шіфкарти на всі лінії до краю і з краю до Канади по найнисшій ціні. Даємо навіть на виплат
Посилаємо також гроші до старого краю; продаєм колійові тікети до всіх місць в Канаді і в Злуч. Державах
Просимо зайти до нас і поспитайте за п. РОЗОВСКІМ що говорить по руськи. Він є нашим представителем
A. H. DAVIS
Gen. Manager
583 Main St.
Phone Main 1900. Winnipeg, Man.

На спродаж
два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицями $200 один. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера".

Всячина.

ТИБЕТАНСЬКІ СУПРУЖЯ.

Нашій край, иншій обичаї! Во всім пр. Тибет і тамошні погляди на любов та супружя, надзвичайно оригінальні і цікаві, може для того, що там дуже мало женщин, а відношене женщин до мущин виносить 1 до 20, то значить, що на 20 мущин припадає заледви одна женщина. Внаслідок сього відношеня є звичай заключувати збірні супружя. Коли йде о флірт і залицяня, то Тибетанці не богато різнять ся в сім від инших народів. Хлопці й дівчата громадять ся разом, ведуть розмови, сьпівають і спристрастно-курять. Першим степеном зближеня між будучою парою се уживане спільної люльки. Дальше йде справа зовсім правильно, аж молодий чоловік признасть, що надійшов час офіціяльних освідчин. З родичами удає ся до вибраної і торжественно відбуває церемонію „затовщеня“ кладе їй на голову кусник воловго товщу і сам в заміну одержує подібний кусник. В тиждень опісля відбуває ся вінчане і розпочинає ся оригінальне супруже: муж майже завсігди має братів, жінка сестри. Від хвилі заключеня супружа звичайними є також всі братя і сестри так, що коротко кажучи, одно вінчане злучало не мущину з женщиною, але цілі дві родини. З сього можна заключати, що Тибетанці не знають що таке завдрість, противно, відносять до себе по братньому, а щоби дотично дїти з того оригінального супружа не було непорозумінь, обовязує таке право: перша дитина молодої супруги уважаєсь потомством найстаршого брата, друга молодшого і т. д. А коли число братів вичерпає ся, починає ся числене опять від найстаршого.

ТЕЛЄФОН МІЖ ЕВРОПОЮ І АМЕРИКОЮ.

Американський технік др. Джюсеппе Муссо, Італієць родом, зголосив свій винахід, який уможливлює телефоноване через Атлянтийський океан і то за посередництвом тих самих каблів, котрі служать до телеграфованя. Винахід зглажений і улїпшений до сеї степени, що є дозрілий до практичного використаня і одна велика фірма для електротехнічних уряджень підняла ся виконаня потрібних приладів і інсталяцій. Готово винахода є очевидно ще незвісне, др. Муссо демонстрував однак свій винахід в лябораториї, про який знавці висказали ся вповні вдоволяючо. Опір, який представляє величезний простір 35.000 клм, викликано штучно і порозуміване при помочи телефона Муссо йшло гладко, хоча при примінено звичайних приладів не можна би в сих условинах почути ані слова. Найважнійшою стороною сього винахода є се, що має він уможливити телефоноване при помочи тих самих каблів, які служать до телеграфованя, що отже не треба буде закладати дуже дорогих нових каблів. Також — по думці Муссо — телеграфоване і телефоноване може відбути ся рівночасно, бо обі прилади функціонують зовсім окремо, і не перешкаджають собі взаїмно.

ПОТРЕБА НОВОЇ АЗБУКИ

В Індиях є велике число рівних наріччий і диалектів, а на 100 мущин припадає 90 аналфабетів. Ще гірші відносини між женщинами, бо на 100 женщин 98 не знає зовсім азбуки. Найстарші памятники індийського письма походять з часів короля Асоки, котрої по части є писані від сторони правої до лївої, а по части від лївої до правої. Нині число диалектів ужиших в Індиях виносить около 200, а понад 50 способів писаня, з котрих деякі мають до тисячу букв. Письмо ті найрізнороднійші азбуки є дуже трудно; деякі з них можуть відчитати лише учені, а відносене загального образованя серед подібних умов є майже неможливе до переведеня. Супроти сього один з найлїпших знавців Індиї, тамошній місіонер Кноваль, виступив з проєктом, щоби в цілім краю завести одностайний спосіб писаня, а англійське правительство приступило тепер до виконаня того проекту і поручило комісиї учених і лінгвістів виробити нову азбуку. Підставою праці буде латиньска азбука, а спецїальні індийські звуки будуть віддані новими знаками, взятими з ріжних диалектів. Творці нової азбуки сподіють ся, що число знаків не переступить числа 53. Тим чином бажає англійське правительство усунути одну з найважнїйших причин, що стоїть на перешкоді поступови загального образованя в Індиях.

ПЕРЕНЕШЕНЄ ЕЛЄКТРИЧНОЇ СИЛИ БЕЗ ПОМОЧИ ДРОТІВ.

Чеські ґазети, що виходять в Австриї, доносять, що один чеський інжинір винайшов прилад, яким можна електричну струю бездротно переносити на означене віддалене. Перенесене електричної сили без дроту означає великий поступ і повний переворот в дотеперішнім уживаню електричного току. Завдяки сему винаходови буде можна переносити на довільне місце природні сили, передівсім силу води, яка витворює електричну силу. Наслідком сего електрична сила незвичайно подешевіє і кождий буде міг її уживати. Винаходом чеського інжиніра заціkaвили ся дуже техніки в цілім сьвіті.

ДІМ І ЛІЖКО В КИШЕНИ

Звісно, що Біас, один з сімох мудрців Греції, мав звичай носити ціле свое майно при собі. В слідя старинного Біаса йде англієць Гольдинг, який уладжує ся так вигідно, що все, що має, навіть ліжко і цілий дім носить все в кишени. Винайшов він чудесний спосіб складаня ліжок, хаток, в нечувано маленькі клуночки. Хатина добродія Гольдинга важить 12 унций, отже має вагу менше нїж фунтову. Творець сього винаходу, 70-літний старець, зізнає, що нераз перебував цілі ночи в сій складаній хатині під голим небом, без огляду на погоду і без виставленя на небезпеку свого здоровля. Сей дім може примістити вигідно дві особи; вл[illegible] має величину середної шинки. Ліжко Гольдинга є очевидно ще менше і легше, разом з хатиною можна його вигідно носити в ки[illegible]. Побіч сього має винахідчивий Англієць при собі ріжнородні предмети, потрібні до щоденного ужитку, як ріжні посудини, подушки до наповненя воздухом, а навіть маленьку піч власного помислу фунтової ваги. Цілий сей дім з цілим його виінвентарем о вазі 3 і пів кг є всюди невідступним товаришем Гольдинга. До яких ще зачудовуючих винахідів дійде англійська помисловість?

НОВІ ВИНАХОДИ.

Один славний винахідник зладив прилад, при помочи котрого можна на цілі милі пересилати знимки усяких краєвидів.

Італійський інжинір Марсі приладив мікрофон, при помочи котрого можна ловити звуки у воздусї. З вежі Айфля в Парижи можна за приклад прислухуватись музиці з бельгійської столиці Брукселї, се є на віддаль около 225 миль.

УБРАНЄ ВАРТОСТИ 20.000 ДОЛЯРІВ.

В послідніх тижнях приїхала до Ню Йорку Аніта Кек з міста Штутгарт (в Німеччині) і привезла зі собою мужеське убране, якого вартість має виносити $20,000 Сю вартість потверджує також посьвідка, видана американським консулем в Штутгарті. Убране находить ся покищо в цловім уряді. Вартість тому так висока, бо убране приоздоблене 8000 правдивими жемчугами (перлами) і многими дорогоцінними виробами зі золота та срібла. Первісно було воно призначене на продаж звісному міліонерови Дж. П. Морганови. Однак з причини, що Морган вже помер, буде виставлене се чудове убране на продаж в однім із перворядних ювилерських фірм на 5 ій евені в Ню Йорку, скоро лише буде полагоджена оплата мита.

КАРА СМЕРТИ ЗА ХАБАРНИЦТВО.

Китайське правительство видало закон, який складає ся з 10 параґрафів, в означає кари за хабарництво і спроневірене. Урядник, котрий спроневірив би квоту поверх 500 доларів, або принав би такий хабар, щоби доконати вчинок на шкоду держави, підлягає карі смерти. Впрочім хабарництво карає ся вязницею або прогнанем. Сей закон завело правительство розпорядком і на пробу на три роки.

УКРАЇНЬСКА СТАРИНА

В Катеринославщині в маєтку колишнього повітового предвод. дворян Левшина саме тепер роблять археольоґічні розкопки. Справу сю веде спеціальна експедиция під проводом проф. Д. Яворницкого. Поки що знайдено кілька примірників ліпного посуду що, на думку професора, належить до „камяного віку“, а також чимало зброї: списи, стріли, мисюрки і инше з XVIII. віку. Вкупі зброєю знайдено кістяк людини і коня. Все знайдене передано до катеринославського музея імени Поля.

В околицях села Тронів, балтского повіту, на землі удільного відомства в стародавній могилі знайдено скарб, який складає ся з таких знахідок: стародавна масивна ваза з чистої бронзи, з ручками і ушками з тогож матеріялу ручки з позолотою в міді. Усьо коштовне памятно і дзвінки. Знайдені річи переслано в Камянець губернаторови. Місце археольоґічної находки охороняє ся сторожею.

Каменецкий комітет товариства охорони памяток старини орґанізує сим літом прогульку для дослідів подільских старинних памяток. Тойже комітет ухвалив поставити охорону до старинної палати в місті Жванці.

Сим літом п. Маслов з поручення етнографічної комісиї має об'їхати Поділє, Волинь і Київщину для запису з помочю фонографа стародавних українських пісень і для збирання взагалі етноґрафічного матеріялу.

БУРІ І ЗЛИВИ В РОСІЇ.

В повітах ігуменськім і бобруйськім біля Миньска велика буря зі зливою і градом наробила великі спустошеня. Один селянин в Борсуках згинув. Також з инших місцевий надходять вісти про жертви в людях.

В зміївськім і харківскім повіті страшне спустошене. Над самим Харковом шаліла сильна буря зі зливою, яка заскочила летуна Шнайдберга на висоті 500 м. Летун вийшов щасливо. В деяких дільницях Харкова залляла вода пивниці.

З Севастополя телеграфують: Летунови Вісовскому, який підніс ся на літаку мимо бурі, перевернув ся літак. По розпучливій борбі з бурею вийшов летун без припадку.

ПЛАТА НАРОДНИХ УЧИТЕЛІВ В РОСІЇ

Про сю справу подає „Рада“ отсю статейку: Нігде в Европі тяжка праця народних учителів не оплачує ся так мізерно, як в Росиї. Всього на всього 360 карб. річно та ще при таких лихих умовах житя, коли майже половина шкіл гірша від хати бідного селянина — се зовсім мало. І не дивно тому, що остання заява державної думи в справі збільшеня плати народних учителів, підчас обговореня питаня про додаток на загальну осьвіту, принято так одноголосно й ухвалено без поділу на партиї і на напрямки. Навіть Марков 2-ий визнав, що житє народного учителя в Росиї „голодне“. Правда, Марков і тут виявив себе Марковим, висловивши при сім надію, що зробившись „ситими“ учителі будуть менше „робити клин“. Те, що державна дума дала учителям тепер, далеко не справедливо і по заслузі. Збільшено плату учителів з 360 карб. на 480 карб. Се не богато, але у всякім разі буде чималою допомогою учителям на селі. Крім того, з учителів лишить ся ще й моральне вдоволеня, з того, що дума, майже одноголосно така ухвалила сей додаток. Бюджетова комісия була зробила в російськім трехміліярдовім буджеті економію і саме на народних учителях. Державна дума на повнім засїданю була більше щедрою і згодила ся на збільшене учительскої плати. Плата по думскім законопроекті буде збільшена по відраву, а на протязі двох років: в 1915. р. додадуть по 5 карб. місячно, а в 1916. р. ще по 5 карб. на місяць. Але народні учителі не повинні забувати, що законопроект про збільшене їх плати стане законом тільки тоді, коли не буде протестів уряду і коли ухвалить его державна рада, в нетрах якої загинуло стільки вже житевих законопроектів. Крім того треба ось ще про що згадати. Як відомо, учителі по деяких земствах одержують поверх державної плати ще й земский додаток. Тому, коли законопроект про додаток плати народним учителям стане законом, сі земства повинні також збільшити учительску плату на 120 карб.

Атентат на королів і президентів.

В останних 50 літах виконано на коронованих або державних головах такі атентати: 1865 р. 14 цьвітня замордовано президента Лінкольна в Вашингтоні. — 1866 р. 16. цьвітня був атентат Каракозова на царя Александра в Петербурзі. 1867 розстрілено цїсаря Максиміліяна в Мехіку. 1867, в червни виконано атентат на Карена в Парижи, 1868 припадає замордоване князя Сербії. 1869 атентат на віцекороля Египту. Новий атентат на Наполеона III. в Боа де Бульон, 1872 атентат на королеву Англії. — Атентат на короля Еспанії. 1875, 6. серпня замордоване Морєсона, президента републики Еквадор. 1877, 21. цьвітня замордовано президента републики Параґвай. 1878, 11. мая атентат Гіделя на цісаря Вільгельма; 25 жовтня атентат Монкасіна на еспанського короля Альфонса; 17 листопада атентат Пассананта на італійського короля Гумберта. 1879, 14 цьвітня атентат Соловєва на царя Александра; 2 грудня московський атентат на того самого царя; 12. грудня атентат на віцекороля Індиї; 30 грудня атентат Отероса на еспаньского короля Альфонса і королеву Христину. 1880, 17. лютого атентат в Петербурзі на царя Александра. 1881, 13. марта замордоване царя Александра II. в Петербурзі. Застріловане президента Саді Карнота через Італійця Касеріо в Ліоні 24. червня 1894. Атентат французького помічника П. Акциаріта на італійського короля Гумберта 22 цьвітня 1897. Президента Уруґвайо, Борду, замордовано 25. серпня 1897 в Монтевідео. Убийчий напад Карлісти на грецького короля Юрия 26. лютого 1898. Австрийську цісареву Елисавету замордував 10. вересня 1898 в Женеві італійський Анархіст Лючені. Убийчий напад на експороля Мілана в Білгороді 6. липня 1899, з боку слуги бувшого радикального президента міністрів Пашича. Президента републики Ст. Домінґо, Гуро, замордовано 25. липня 1899 р. 1901 замордовано президента Сполучених Держав МакКінлея. 1903 замордовано в Білгороді короля Александра і королеву Драгу. 11. червня 1908 замордовано в Лісбоні короля Карльоса. 25 лютого застрілено президента Мехіка Мадеру. 13. марта 1913 застрілено в Солуни грецького короля. 25. червня 1914 згинули в Сераєві з руки убийника наслідник престола архикнязь Франц Фердинанд і його жінка.

Просимо наших посилатників вирівнувати свій довгов.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціальне лїчене полових хороб (сифіліс, триппер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лїчене і новійше лїчене сифіліса „606“ проф. Ерліха
Лїчене полового безсиля. Лїчене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave., Winnipeg Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філї офісів зі всїх головних містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ І БРИТИШ КОЛЮМБІЇ

Авторизований капітал . . .	10,000,000.00
Капітал вплачений	7,000,000.00
Резервовий фонд	7,000,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від двa вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всїх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕҐСЬКА ФІЛІЯ
N. G. LESLIE, Manager.
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Emily St.

Затроэні Сірники.
За яких два роки не буде вільно купувати і уживати затроєних біло фосфорових сірників.
КОЖДИЙ ПОВИНЕН ПОЧАТИ УЖИВАТИ
EDDY'S
НЕ ЗАТРОЭНІ "SESQUI" СІРНИКИ
і в сей спосіб уникнути домашного нещастя.

International DENTAL PARLORS
STRIMAN BLOCK SELKIRK AVE. & ANDREWS ST.
Найбільше модерний офіс в Канаді.

Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за	$7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за	$5.00
Вставлене всїх зубів від	$9.00 і висше
Наповнене зуба золотом від	$2.00 і висше
„ „ сріблом від	$0.50 і висше
„ „ порцеляном від	$1.00 і висше

Оператори з Американських і Канадийських та з Женщинами дентисти
Отворено від 9 рано до 9 вечер.
ТЕЛЕФОН ST. JOHN 2447
ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ

Спеціяльно на десять місяців.
Богато живучих по за Новим Йорком не можуть звідати нашого магазину.
Тимто даємо можливість купити за $28.00 грамофон з 40 сьпівами, що звичайно коштує, $55.00
На вклад за $3.00 місячно
Жадайте каталоґа. Наша адреса
GREATER NEW YORK PHON.CO
308 310 Grand St. New York
Продаємо також ріжного рода музичні інструменти

CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Родимці!
Тепер дешеві тут ШИФКАРТИ. Коли ви хочете їхати до старого краю або хочете спровадити своїх з краю до Канади, то приходіть просто до А. Калдера, або до його бюра
Alex Calder & Son
БАНКЕРІ
663 Main St. Winnipeg, Man.
П. А. КАРАКОНЮК
є зав Український представитель.

ІВАН ФРАНКО.

ПАНТАЛАХА.

ОПОВІДАНЄ.

(Дальше).

Спокійно! То що сеї ночи діяло ся в души Спорища, було подібне скорше до бурі, що валить усякі запори і вириває дерева з корінем, ніж до спокою. В памяти старого вовка під впливом внутрішньої гризі та незвичайної події віджили всі вірування та бог зна коли чувані оповіданя про духів та привидів, якими кормила його молодість нережита під сільською стріхою, яких і потім у війську наслухав ся немало. Те, що до недавна відскакувало від його здорового розуму, здорової вдачі та чистого сумлїня, мов від сталевого щита, тепер штурмом здобувало становище і не находило відпору. Спориш не сьмів уже сумнївати ся, що чув надземний голос, що се Панталахина рука виконувала те гарчане, що се дух Панталахи покутує на місці своєї передчасної смерти і мстить ся на своїм убійці. Стоячи на кінці корідора Спориш у перве зі смертельною тривогою зиркнув у його безодно глибоке, темне гирло, немов лякаючись, що на тлі тої темноти в найблизшій хвилиночці побачить якийсь страховинний привид, що всю кров у його жилах від разу зітне на щирий лід. За кождим шелестом дрож його пробирала, а все таки сто разів страшнійшою від усякого шелесту була для нього та мертва, глуха тиша, що залягла навкругу. Навіть вовк, спавши біля нього на паці, не хропів, але віддихав так тихо й нечутно, що переляканий Спориш наблизив ухо аж до його лиця, бо в однім хвилі йому в души мигнула думка, вже ж той вовк, почувши те зловіще гарчане, тут таки вмер із переполоху? Та коли по кількох годинах вовк пробудив ся і Спориш запитав його, чи він не чув чого, вовк преспокійно відповів:

— Ні, Богу дякувати, не чув нічого.

— Бій ся Бога, Споришу, чоловіче, а ти як виглядаєш? — крикнув другого дня рано один дзворець, приходячи до служби.

— Що? я! А як же [illegible] виглядати? — мовив Спориш змішаним, робленим голосом.

— Як з хреста знятий! — мовив дзворець і аж руки заломав. — Згорбив ся, аж ще твоє помовкло, очи запали глибоко в голову. Що тобі стало ся?

— Алеж нічого, нічого! — мовив Спориш махаючи рукою. — Так тобі здаєть ся. Менї нічого не хибує.

Дзворець здвигнув плечима і покивав головою.

— Алеж ти хорий, ледво на ногах держиш ся! Трусиш ся як у лихорадці, в тебе горячка! — говорив дзворець, старий військовий товариш Спорища.

— Ну, Бог з тобою! Що тобі снить ся! Пек-запек! — відмовляв ся Спориш, силкуючись усьміхати ся. — Ще ж правду вирешиш мене, що я хорий. Ні, кажу тобі, що я здоров. То... так лише, я не спав у ночи. Проспию ся по обіді і буде мені зовсім добре.

І поспішною ходою він віддалив ся, немов стараючись уйти від допитливих очий старого товариша. Розуміє ся, що про свою нічну пригоду він нікому не згадував ані словом. Вона ся, щоб його не висьміяли. Зрештою чекав, що скаже другий ключник, який по ньому держатиме слідуючої ночи дижур у тім корідорі.

IX.

Слухай но, братіку,— питав якось несьміло і в якось заклопотанем Спориш слідуючого дня другого ключника, що власне закінчив свій 24 годинний дижур у тім корідорі і передав йому ключі, — слухай но... чи ти сеї ночи.. теє то... бувае..., не чув нічого?

— Де?

— Ну, тут, у казнях?

— У казнях? А хиба [illegible] я мав чути в казнях?

— Ну, не знаю... Але власне про те я й питаю тебе, чи не чув... що будь?

— Не чув нічогісінько. А бо що? Ти може чув щось?

— Я? Алеж нічого!

І Спориш скваплно віддалив ся, уникаючи дальших запитань. Але видно було по нім, що якась тривога присіла його і не давала йому спокою. Хитав ся на ногах, ходив як сам не свій, обминав людий, а коли не міг обминути їх, то або мовчав, або відзивав ся уриваними зворотами, збував запити півсловами, або ні з сього ні з того починав говорити щось не до річи, немов би його дух був занятий чимось зовсім посторонним і далеким.

Се було таки правдою. В души у Спориша панував один образ — могутній, що пожирав усї иньші — Панталаха. Оплакалий злодій не вмер, він жив у души в Спориша і там вів далї своє ремесло — помалу, але непрестанно цигукав та переплюював олиу за олиою ті живі нитки, що вязали Спориша з житєм.

Немов хробак підгризав він корінці його духового єства. Тепер, коли його годі було замкнути в казні, запроторити до карцеру або засадити до праці в „либа гориш“, коли він зробив ся незримим та невловимим, його сила побільшала безмірно і всякий опір супроти ней був даремний.

Та про те слова другого ключника мигнули Споришеви мов слабий проміньчик надії. Ага, сей у ночи не чув нічого! Може й я не почую! Може те вчорашне було таки оманою, походило з горячки, з безсонниці! Але в души щось шептало йому, що се надія зрадлива. [illegible] страшний гість знов у ночи навідаєсь до нього, знов дасть йому почути ся. Коли Панталаха лиш його взяв собі на зуб, то що має давати почути себе комусь иньшому?

В часі вечірнього обходу по казнях Спориш якось несподівано кинув оком на Прокопа-і аж затрусив ся зо страху.

Лице ідіота було страшенне, мало такий дикий, на пів кровожадний та на пів переляканий вираз, що ключникови аж мороз пробіг по тілі. Пригадав собі людове віруване, що діти й звірі бачуть навіть духів тоді, коли дорослі люди не бачуть нічого. Чим має бе й Прокіп?... Але ні, ні, то не може бути! Та про те ключник не мав сьмілости ані словечка промовити до Прокопа, лише вилетів із казні мов облитий окропом і ледво міг тремтячими руками позамикати колодки та ретязі!

Скінчивши обхід по казнях ходив якийсь час по корідорі, силкуючи ся до руху, дожидаючи, що буде далї. Не було нічого. Те ледво зупинив ся на кінці корідора супротилежнім від того, в якому стояв вовк, коли нараз почув ся новий зловіщий гаркіт

Гррр, гррр, гррр!

Прошиблений неописаною тривогою ключник видав із грудий глухий окрик і пустив ся що духу бігти в супротилежний кінець корідора, до вовка, що щось там вишпорив у своїй торністрі. По його окрику гарчане зараз утихло.

— Чу... чули? — питав майже без духу Спориш вовка.

— Що таке? — відізвав ся байдужно вовк, обертаючись до нього лицем.

— Як то що таке? Хибаж ви не чули?

— Що я мав чути? Не чув нічого.

— А... а... те..., знаєте, таке — гарчане?

— Гарчане?

Вовк витріщенними очима видивив ся на Спориша як на чоловіка, у якого не всі дома.

— Алеж тілько що... перед хвилею..., о так: гррр, гррр, гррр! — ледво дух переводячи толкував Спориш.

— Добре, добре, буду знати! — мовив вовк, щоб як будь закінчити розмову, очевидно дійшовши до висновка, що ключник десь троха над міру закропив ся.

Сеї ночи описане гарчане вже не повторило ся, і вовк, що не спав усю ніч, не міг дочути ся нічогісінько. От і не диво, що в дусї проклинав Спориша на чім сьвіт стоїть, а рано в рапорті доносив йому твердячи, що був пияний, що безпідставно алярмував сторожу і балакав щось таке, чого годі було й зрозуміти. Бідний Спориш, покликаний до тюремного директора, щоб витолкував ся, та не хотячи признати ся до своєї тривоги перед духом Панталахи, звиняв ся тим, що був не виспаний, що в нього горячка, в якій йому часом причуває ся всяка всячина, і просив, щоб на пару день увільнено його від служби, поки не подоровше. Тюремний лікар справді потвердив ненормальний стан Спориша, велів йому держати дієту і часто зажимати хінїну, а директор дав йому відпустку на три дні, бо по думці лікаря слабість зовсім не була грізна і в короткім часі повинна була минути ся.

З вищіреними зубами і з темною злобою в души вийшов ключник із тюремного будинка і зімнявши в долоні лікарску рецепту кинув її до рова.

— Дурень! — пробурмотів він. — Мацає пульс, прислухає ся до грудий і очий, і думає, що пізнав хоробу. А що діє ся в души чоловіка, про се ані не питає!

(Кінець буде).

Просимо наших посилатників вирівнувати свій довгов.

Сенсаційний процес в Парижи закінчив ся.

Ще 16 марта с. р. жінка французького міністра мадам Кайо застрілила в Парижу редактора часопису „Фіґаро“, за те, що той часто писав статі проти її чоловіка, а вкінци заявив, що опублікує усі любовні листи мадам Кайо. Боячись виявлення найтайніших тайн, які моглиб були споганити її честь, мадам Кайо прийшла згаданого дня до офісу редактора, Ґастона Кальмета, і застрілила його. Мадам Кайо була сейчас арештована, а її чоловік зрезиґнував з премієра і міністра фінансів. В слідчім арешті (дуже вигіднїй кімнаті) мадам Кайо перебувала до дня розправи, т. є. до 20 с. м. Розправа тревала довше як тиждень і закінчилась в користь мадам Кайо. Лава судиів в присягах по одноголоснїй нараді видали вирок увільнюючи мадам Кайо від кари.

На повисшім образку можна бачити мадам Кайо сидячу в кріслі, по лївій стороні Ґастона Кальмета, редактора „Фіґаро“, а по правій стороні Йосифа Кайо, чоловіка мадам Кайо

Англієць про Україну.

Льондонський адвокат П. Julian Fuller, який гостив у Львові на Шевченковім здвизі та познакомив ся основно з українським рухом, оголосив свої вражіня, яких зазнав в послідних днях у Львові. П. Julian Fuller пише:

Кажуть, що Англійці се великі мандрівники Дванітто вони подорожували по цілім сьвіті, шукаючи нових країн, тепер вони вдоволняють ся робленем відкрить в близше до них положених країнах. Недавно вони відкрили Україну, але при сьому стрінула їх велика несподіванка! Вони знайшли, що Україна знайшла ся сама для себе.

Коли я приїхав до Львова, я не опинив ся в окруженю чужим для підданого короля Юрия: я був наче в себе, а подекуди почував себе краще ніж у себе. Правда, я не говорю українською мовою, але стільки Українців говорить мовою французькою й навіть англійською, що незнане мови не перешкаджало мені. Я бачив усе, що я хотів бачити, я розумів усе, що хотів зрозуміти.

Насамперед я хочу сказати, яке гарне враженє зробило на моїх приятелів і на мене приняте, яке нам зроблено. Ми ніколи не бачили нічого подібного, і память про приняте на завсїгди лишить ся у нас. Ми можемо сказати нашим краянам, що в гостинности і способі приймания своїх гостий Українці не потребують боятись порівнаня з иншими націями. Ті з Англійців, що мало подорожують, з недовірєм ставлять ся до чужинців. Тому я дуже хотів би мати можливість показати їм, як приймають Українці своїх гостий!

Що сказати з приводу столітного ювилею уродин великого поета і патріота Шевченка? Що можу я сказати? Мені слів за мало, щоби висловити почуваня, які я пережив підчас концерту минулої суботи. Як се гарно було чути молоді й сьвіжі голоси, налиті палким патріотизмом. Як то було гарно чути богатий і лагідний голос п. Менціньского. Мені неможливо оцінити як слід пань і панів, які є не [illegible] великими артистами, а й великими патріотами і особливо великими трудівниками. Мені приємно думати, що незабаром ми будемо бачити їх у Льондоні. Вони покажуть там, що таке українська пісня, і се зробить для України більше, ніж всї ґазетні статі й дискусиї. Вони покажуть Англії, що Україна се нация зі своєю національною вдачею, в усім розмахом, який потрібний, щоби країна стала націо[illegible]

Що сказати про похід і вправи, що були в неділю? Що за чудовий вид! Сї тисячі мужчин, жінок і молодих людий, перейнятих одною ідеєю. Ах ось секрет! В наших часах се ідеї мають силу. Я дуже богато міг би написати про чудову карність і величезну вправність яку я бачив у всіх рухах і еволюциях, які виконували Січи, Соколи і ваші молоді Сокілки. Україна може пишати ся своїми дітьми, але вона мусить бути ще більше гордою, думаючи про ту патріотичну ідею, яка зібрала стільки людий до Львова, яка змусила їх кинути свої поля і хати, щоби показати свою любов до батьківщини. Я дуже боюся, щоби моє писане не було занадто довге, але мушу сказати ще кілька слів. Англійці поки що мало знають Україну (вони будуть знати її), але заучене королівство вже дало дощо. Українці, несьвідомо для себе — се „бой скоуте“. Сї скавти добрі горожани й добрі патріоти, рух сей має практичний і демократичний ідеал. Дбайте про сей рух! Молодїж живе в царстві уяви. Коли се царство основане на чесности, праві, розумі й патріотизмі, тоді нема чого боятись за будучність.

Як чужинець я позволю собі висловити своє повинование з приводу того, що ви зробили і що ви ще зробите. Ви не лише окружили нас своєю ласкою, але й глибоко схвилювали нас сьвятами, які показують добре, чим є Україна. Порив усїх був як би порив одного чоловіка... і що за чоловіка! Ми англійці маємо богато національних кличів, але одного нам бракує. Може Україна дасть нам його. — „В школі наша будучність“

ДИВА ПРИРОДИ.

Тисячі літ тому назад, в епоці кредовій, жили на земли зьвірята, величезних розмірів. Живили ся вони ростинами. А що сі зьвірята доходили часом в своїй величині до 50 метрів, то де пара таких „овечок“ пасла ся, оставалась там лише пустиня, хоч передтим день пишав ся там буйний передпотоповий ліс.

Судячи зі зьвірят земних треба догадувати ся, що і в воздусї та в водах були зьвірята подібної величини. В багнах жило собі цікаво своєю будовою звіря, що називалось Клиозавр. Звіря се досягало до 9 метрів довжини. Мало воно хвіст подібний до весла, а писок в виді дзьоба. Зьвірята сему подібні живуть ще й нині в Австралії. Друге знов виглядало також не меньше інтересне. Мало воно крила, подібні до тих, як теперішний лилик, а голова була така як має крокодиль.

Тепер подумаймо собі, як виглядала громада таких зьвірят, коли між ними велась борба о поживу, що певно і нераз було. Во як звісно, великому повозови тїсно.

В північній Америці видобувають тепер богато таких костий. Ось недавно видобули кости зьвіряти, котре своєю формою дуже подібне до теперішної машини, котрої уживають до літаня. Крила у сего зьвіря є довгі на 5 метрів, однак тіло дуже маленьке. Ноги хотяй довгі, однак не пригодні до ходженя. Звір сей живив ся переважно рибою.

[illegible]

Отсим повідомляєть ся, що в неділю, дня 2 го серпня, о 3 ій (третій) годині по полудни, в Просвіті відбудуть ся

МІСЯЧНІ ЗБОРИ

Укр. Пр.-Драм Товариства „БОЯН“.

На сїх зборах кождий член товариства повинен явити ся, бо на дневнім порядку є деякі важні точки. — Гостей витаємо. Виділ

В неділю о год. 7 30 вечером відбуде ся

Велике народне віче

на площи [illegible] публичної бібліотеки тов. „Боян“ на ул. Мак Ґрегор і Прічард в справі заложеня Січово-Стрілецької організації. Січово-стрілецькі організациї гарно розвивають ся в старім краю, заложили їх недавно наші братя в Сполучених Державах і в Бразилії, час вже і нам в Канаді подумати о заложеню такої орґанізациї, щоби не остати по заду.

Реферувати будуть

В. Сенатус — Значінє Січово-Стрілецьких організацій.

Ив. Красовський — Український нарід в Канаді і его обовязки взглядом вітчини.

Обовязком кождого Українця є явитись на се віче.

Скликуючий комітет.

Отсим повідомляє ся усїх членів що у неділю, дня 2 серпня, о 8 год. вечером відбудуть ся Надзвичайні Збори Кружка ім. Марії Заньковецької, на яких полагодять ся дуже важні справи, дотикаючі добра Кружка. Виділ.

ФАРМА НА ПРОДАЖ.

Фарма, 160 акрів є хата і стайня на 20 штук худоби, добра керниця. Зорано є 30 акрів, а 20 акрів доброго ліса. Зорати можна ще яких 40 акрів, проче сіножать і пасовиско. Продам за готівку $750, а сли на сплат то $800. Фарма находить ся в Stuartburn. Man. N. E. ¼ Sec. 20. R. 7. T. 1., чотири і пів милі від стациї Stuartburn. Інтересовані звонять зголошуватись на адресу: — Geo Roska Radway Centre P. O. Alta. (31.

Грецькі танцї захоплюють жінок американьских міліонерів.

Жінки амер. міліонерів захоплені тепер новою заба[illegible]. Моди і коштовні убраня, якими вони досі тішились, наприкрились їм і вони тепер прилягли зі всім запалом їх міліонерських сердець на танцї старинної Еллади. Повисший образок показує як в Ньюпорті, місті, де мешкають в літі амер. міліонери, панна Інґа Сенатус показує чуда в штуці грецьких танців, в присутности многих членів „високого сьвіта“.

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Лисичка-сестричка.

Украла собі лисичка-сестричка курочку та й біжить. Біжить та й біжить, от стала її ніч застигати. Бачить вона хатку, заходить туди, вклонилась звичайненько та й каже.

— Добрий вечір люди добрі!

— Дай Боже здоров'ячка!

— Пустіть переночувати!

— Ой, лисичко сестричко у нас хатка маленька, — ніде буде тобі лягти.

— Дарма, я під лавою зігну ся, хвостиком обгорну ся та й переночую

Хазяї кажуть: „Добре, ночуй!"

— А де ж я свою курочку подіну?

— Пусти її під піч

От вона так і зробила. А в ночи нишком устала, курочку з'їла і пір'ячко загребла.

Другого дня встала раненько, вмила ся біленько, господареві на добридень дала.

— Ой, де ж моя курочка?

— А під печию.

— Я дивилась, як нема

Та сіла та й плаче

— Тільки й було добра, що курочка, та й ту забрано. Оддай мені, хазяїне, за курочку качечку!

Нема що робити,—треба давати.

Взяла качечку в мішок та й пішла.

Біжить та біжить, [illegible] тягла її на дорозі ніч. Бачить вона хатку, [illegible] туди та й каже:

— Добрий вечір люди добрі!

Ті: „Дай, Боже, здоров'я!"

— Пустіть переночувати!

— Не можна, лисичко-сестричко: у нас хата маленька, ніде буде тобі лягти.

— Дарма, я під лавкою зігну ся, хвостиком обгорну ся та й переночую

— Ну, добре —ночуй!

— А де ж я свою качечку подіну?

— Пусти її в хлів між гуси.

От вона так і зробила. А сама в ночі нишечком устала, качечку з'їла і пірячко загребла

Другого дня встала раненько, вмила ся біленько, хазяїнові на добридень дала.

— А де ж моя качечка?

Глянули в хлів—нема Каже хазяїн

— Мабуть гусей випускали, дак випустили її.

Лисичка плаче.

— Тільки й добра було, що качечка, та й ту забрано. Оддай мені, хазяїне, за качечку гусочку.

Нема що робити,—треба давати. Взяла гусочку в мішок та й пішла.

Іде та й іде... аж знову вечір настає. Бачить вона, що стоїть хатка, зайшла туди та й каже

— Добрий вечір, люди добрі! Пустіть переночувати!

— Не можна, лисичко сестричко, у нас хатка маленька, ніде тобі буде лягти.

— Дарма, я під лавкою зігну ся, хвостиком обгорну ся,—так і переночую.

Вони кажуть: „Ну, добре ночуй!"

— А де ж я свою гусочку подіну?

— Пусти в хлів до ягнят.

От вона так і зробила. А сама в ночі нишечком устала, гусочку з'їла і пірячко загребла

(Кінець буде)

НАЙШОВ СМЕРТЬ ПРИ РОБОТІ.

Впов. Добр. Іван Купчак доносить нам:— В Форт Віліам дня 18 с. м. забило при роботі русина Івана Горичука. Він робив в компанії C. P. R. коло нової „бріджі", а на через недогляд формана урвала ся з лавки і упала на него. Забитий походив з Чортнова, Галичина, де полишив жінку і двоє дітей.

Чужими сльозами добра не придбаєш.

РІЖНОГО РОДА НАПРАВИ ВИКОНУЮ ВСЕГДА НА ЧАС.
ЗА РОБОТУ ГАРАНТУЮ.
LEO DITTLOFF
Годинникар і Ювілер.
Направляю і спродаю музичні інструменти.
218 Selkirk Ave. Winnipeg, Man

ПОШУКУЮ свого брата Василя Среклука в дуже важній справі. Він мав перебувати в Едмонтон, Алта. В Канаді вже вже через чотири роки. Його тато, який прибув до Канади 1912 р. і перебував у Форт Віліам, помер 22 червня с. р. і лишив у банку $500 а в старім краю господарку і сім моргів поля. Хтоб про него знав або він сам зволить ласкаво написати на адресу: N. Erechook Via West Fort William, Tanbin G.T.P. Ont. (29-31)

ЛІКЕРИ
Стара фірма котрій [illegible] довіряє
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1100. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпегу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас, Ви завсігди будете певні сощадити що найменче 20%

[illegible]

Ми засилаємо C. O. D.

ПОШУКУЮ своїх братів Івана і Юрка Срологан з села Пробабина, повіт Городенка, Галичина. Довший час перебували у Вінніпегу а тепер не знаю де вони находять ся. Пошукує їх сестра. Хтоб о них знав, або вони самі нехай подадуть адрес. Mrs. Anna Wasyluk P. O. Box5. Cartier, Ont

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
National Company for Coffee Co
Philadelphia, U.S.A.
На продаж у всіх порядних склепах

Одинока директна лінія між Росією а Америкою — Канадою
[illegible]
A. E. Johnson & Co.
27 Broadway, New York, N. Y | 300 First Ave, So. Minneapolis, Minn

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40
Пішлемо вам впрост з фабрики один славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 [illegible]
БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.
По 30 днях, єсли вдоволені, можете його затримати в [illegible]
$2 МІСЯЧНО.
[illegible]
ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
44½ E. 7-th St. Dept 24. New York, N Y

NICK BALAN
Бучер і гросерник.
448 King Street
WINNIPEG, MAN.
Phone St. John 95.
[illegible]

НАША АДРЕСА
„Canadian Farmer" Box 3660, St. B Winnipeg. Man.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпегу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., [illegible]eg. Telephone St John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.
ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ НЕДУГ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ [illegible]
◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

НАЙБІЛЬША ВИПРОДАЖ ФОНОГРАФІВ.
[illegible]
$15. на легкі сплати $1. місячно.
[illegible]
SAUL BIRNS, 117 Second Ave cor. 7th St, Dept. 23 NEW YORK, N Y
[illegible]

The Canadian Northern Railway Steamships Ltd.
НАЙНИСША ЦІНА ЇЗДИ НА КОРАБЛЯХ
ДО
Галичини, Буковини і других країв.
Кораблі відпливають з Монтреалу Aug 11, Aug. 25 і Sept. 8. З других портів тижднево.
ПРОСИМО ЗГОЛОШУВАТИСЬ ПІД АДРЕС:
583 Main St.
Phone MAIN 2826. - WINNIPEG, MAN.
Говоримо на всіх мовах.

НАЙБІЛЬШІ ЛІСИ НА СЬВІТІ

В цілій Европі нема вже краю, в котрім можна-би знайти справді великанські ліси. Польська господарка вигубила їх і спричинила денеде зміну підсоня. В Сполучених Державах північної Америки через десятки літ стинано в нерозумний спосіб довгі на милі ліси і не старано ся заступити їх новими деревами. Помимо того є там ще величезні ліси, приміром, безперервно покритий лісом простір 1600 клм. широкий а 2750 клм. довгий. Найбільший ліс середущої Африки тягне ся від Конго аж до жерел Ніля і до Замбезі, а і в Азиї є величезний ліс може найбільший на сьвіті, довгий на 4800 клм а широкий на 27000 клм., котрий розтягає ся [illegible] північнім Сибірі від Обу до Лени і в своїй більшій части є ще не досліджений а навіть не діткнений людською ногою.

Уважайте і не купуйте кота в мішку!!!
ВПЕРЕД НІМ У НАС КУПИТЕ
ДОЗВОЛИМО ВАМ НА 3 МІСЯЧНУ БЕЗПЛАТНУ ПРОБУ!
ДОПЕРВА НАКОЛИ ЗАДОВОЛЕНІ ПЛАТИТЕ ПО $1. Місячно
[illegible]
International Phonograph Co [illegible] New York, N. Y.

Myrtle
T & B
папіроси
не влєові.

КАНЦЕЛЯРІЯ
Адвокатско-Нотаріяльна
FENSONA & SCHILLERA.
[illegible]
FENSON & SCHILLER
564 Main St. Winnipeg, Man.
Phone St. John 163.

За дрібні оголошеня, як пошукуваня за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00..

ПОШУКУЮ свого брата Николая Чорноцкого, з села Погорилівка, пов. Заставна, Буковина. Вже шість [illegible] перебував у Parry Sound а тепер не знаю де він находить ся. Хтоб о нім знав або він сам най напише до. — Metro Czornopeski Artberg Robertson P.O. (31). Ont.
Дірдеїв степін.

3216 ХОРИХ вилічено ПРОФЕСОРОМ і ДОКТОРОМ ОВЕНОМ в минувшім році, яких він, своїм спеціяльним модерністичн. лічeнем привів до цілковитого видоровленя, від слідуючих слабостей
[illegible]
А чому Ви терпите біль і тим скорочуєте собі житє наколи від того можете наверно вилічитись?
ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН вилічив [illegible] мужчин так і женщин, які лічились без успіху, як рівнож й тих що стратили зовсім надію на виздоровлене. Не робить різниці як давно і на яку слабість терпите або яких средств уживали до виліченя ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН наколи стане лічити Вас можете бути певними що Вам верне здоровле і ви [illegible] що біль більше ніколи не поворить ся.
ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН не говорить що може на Вас вплинути якимсь небудь чудом або якоюсь таємничою силою, а тільки своєю [illegible] практикою і досьвідченем в виліченю многих случаїв таких болїв, які другі доктори уважали за зовсім невиліченими.
Тому отже, єсли терпите якій небудь біль напишіть йому без всякого страху, і в рідній вашій мові, всі ваші страданя і попросіть о пораду, а безплатно отримаєте правдиву поміч ПОРАДА НЕ КОШТУЄ НІЧОГО. Не відкладайте отже і не чекайте на наслідки а пишіть залучаючи марку на відповідь. Всі письма адресуйте так:
PROF. OWEN, M. D.
221 East 17th St. Dept. 35. NEW YORK, N Y

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Ліски, Гонти.
Точно доставляєм. — Задоволене гарантуємо

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпег, Ман., Пятниця 7-го Серпня, 1914. — Winnipeg, Man. Friday, August 7, 1914 Число 32

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпегу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.
ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ НЕДУГ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ [illegible]
◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866 ◆◆

Ціла Европа в обіймах страшної війни.

Німеччині грозить упадок. -- Проти неї виступили: Франція, Бельгія, Англія, Росія, Голяндія, Швайцарія і Японія. -- Італія не хоче помагати Німеччині. До головних битв прийде між 16 а 22 Серпня. -- Бельгійці побіджають Німців. -- Канада має вислати Англії на поміч 21 тисячу війска і три воєнні кораблі.

Гадка, що до загальної европейскої війни не прийде, немає тепер місця. Досі бачимо в війні: Австрию, Сербію, Німеччину, Росию Англію, Францію і Бельгію. Кождого дня, а радше кождої хвилі можем дістати вісти, що і другі держави вступили в бій.

Точних вістей про війну Австриї зі Сербією нема. А єсли які є, то їх дуже мало, так що годі якраз знати хто побіджає і т. ин.

Про Німеччину, Росію, Францію і Англію маємо де які вісти та їх так богато і такі різнородні...

Подамо отже усі важнійші вісти за послідний тиждень.

Ніш, Сербія, 1. серпня — Австрійскі війска в битві з Сербами близько Офочи віднесли велику побіду. В битві, яка тревала цілий день, Серби стратили 100 жовнірів, а 200 було ранених. Серби боролись як льви, та вкінци Австрійскі війска змусили їх цофнутись взад.

Рим, 1 серпня — Італія постановила не мішатись до війни, ся. буде безсторонною. Чи дотримає слова — побачимо вкоротці.

Петербург, 1 серп. Німецкий цісар, в імени свого правительства, виповів Росиї війну.

Льондон, 2. серпня.— Німецкі війска в числі 20 тисяч перейшли границю Франциї в околици села Цірей і маширують в напрямі до француского укріпленого міста Льонгві. Плян Німеччини є сей, щоб побити Францию а відтак вже сьміло піти на Росию і підбити або дуже ослабити її.

Берлін, 2. серпня. — Близько Весель показалась в воздусі французка літаюча машина до якої німецькі жовнірі пустили стріли і машина упала до землі. Много других воздушних француских шіф бачено над німецкими околицями.

Російскі війска переходять границю Німеччини коло Шмалєн, на полудневий схід від Била. З війсками йде разом і артилерия. Дві ескадрони російских козаків їдуть в сторону Йоганесбургу, в східній Прусиї, 15 миль від границі. Російска патроля в Ічаріс напала на німецку варту і була відбита зі стратами. Лише двох німецких жовнірів ранено

Рим, 3. серпня, — Папа римський видав приказ щоб всі католики молились в церквах о спокій

Берлін, 3. серпня. — Малий німецкий крузлик „Аугсбург" почав бомбардувати місто Лібаву. Часть міста находить ся в полумінях

Лібава є одним з головнійших портів в Росиї і находить ся над Балтійским морем, 100 або більше миль на північ від німецкого побережа. Місто є уфортіфіковане і містить богаті магазини оружя, пороху, запас

Німецкі війска в Бельгиї і Швайцариї.

Брісель, 3. серпня. — Німецкі війска находять ся в границях Бельгиї. Здобули вже місто Арлон, яке находить ся в бельгійским Люксембургу.

Париж, 3 серпня. — Велика армия німецкого війска вийшла до Швайцариї і здобула воєнну стацію Берн.

Берлін, 3 серпня. — Наїзд німецкого війска на Росию почавсь вже коли перший батальон 155 інфантериї з машин[illegible] заняв місто Каліш, яке находить ся в російскій Польщи.

Льондон, 3. серпня.— Російский амбасадор, граф Бенкендорф старесь всіми силами намовити Англію щоб виповіла Німеччині війну. Він приходив до Сер Едварда Грея, міністер заграничних справ, чотири рази в послідних 24 годинах в тій справі.

Берлін, 3. серпня. — Німецкі війска по короткій битві з російским війском заняли міста Ченстохову і Бендин

Англія видала Німеччині ультіматум, домагаючись вицофання з Бельгиї усього Німецкого війска. В противнім разі видасть Німеччині війну

Оттава. 3 серпня. Оттавський парлямент скликаний на надзвичайну сесію в справі обговорення военної ситуациї в Европі і післати Англії потрібну поміч.

Австралія вишле Англії на поміч 20 тисяч війска, як також і кілька военних кораблів.

Берлін. 4 серпня. Нині рано німецкі офіцери в Стотгард переловили 20 міліонів долярів в золоді, що везли до російских банків.

Ніш. 4 серпня. Австрійскі війска й досі бомбардують Білгород. Місто дуже ушкоджене, богато осіб вбитих.

Льондон 4 серпня. Англійский парлямент ухвалив нині 525 міліонів долярів на военні ціли в протягу пять мінут без жадної опозиції.

Берлін 4 серпня Німецкий рейхстаг має сейчас у[illegible] пять тисяч міліонів долярів на военні ціли.

Льондон 4 серпня Урядово оповіщено, що Німеччина видала війну Бельгиї. Англія отже буде боронити Бельгію.

Страсбург. 4 серпня. Нині розстріляно тут сім Французів під замітом шпіонажі. В кількох німецких містах заарештовано много Французів, яких уважали за шпіонів

Берлін. 4 серпня. Німеччина формально виповіла війну Франциї.

Париж. 4 серпня. Серби відбили атак Австрійців, яких число виносило близько десять тисяч полишаючи за собою велике число вбитих і ранених.

Велике число австрійского війска при помочи фльотилі, 20 кораблів, вже від шістьх днів старають ся перейти ріку Саву і дістатись до Сербиї та помимо, се їм ще не вдалось доконати

Німецкого війска на Бельгійскій границі є около сто [illegible].

Токіо, Япан. 5 серпня. Правительство заявило, що наколи Англія буде втягнена до війни то Японія на підставі угоди піде на поміч Англії

Льондон. 5 серпня. Німеччина у відповідь на ультіматум виповіла Англії війну Англія сейчас виповіла війну Німеччині.

Париж. 5 серпня. Будучи певною на отримане помочи від Англії — Франція нині вислала на границі Німеччини і Бельгиї більше як міліон війска. Війско, що йде до Німеччини не спинить ся на границі, але піде в глуб краю

Берлін. 5 серпня. В першій битві між німецким війском а російскими козаками Німці полонили 500 ко[illegible]

Відень 5 серпня. Архикнязь Кароль Франц Фердинанд звидів нині австрійску армию, яка має прилучитись до німецкої і разом вдарити на Росию.

Царгород. 5 серпня. Турецчина видала приказ оголошуючи, що замикає Босфор і жадної военної шіфи чужих країв не впустить на Чорне море.

Брісель. 5 серпня. Бельгійці відбили атак німецкого війска з під міста Лієж і Німці понесли великі стра[illegible].

Париж. 5 серпня. Французка фльота зловила два німецких крузлики, а оден затопила. Они були як шпіони між француcкою і англійскою фльотою.

Брісель, 6 серпня. В битві з Бельгійцями Німці стратили 6 тисяч жовнірів. Німецке війско, в кільканадцятьох вагонах їхало на поміч своїх прав. патроля Бельгійці дізнались про се, і в місце під Лієж, до трен мав переїздити через міст, уставили свою артілерию, як також підмінували міст. Як лише льокомотива вгналась на міст, настала страшна експльозия, льокомотиву і два вагони з жовнірами рознесло на кусні. Проче війско було привитане градом куль. Німці хотяй боронились однак се було безуспішним, їх лягло там вісім тисяч

Льондон. 6. серпня. Англійский крузлик „Амфіон" натрафив на міну пущену німецким торпедовцем і нistав цілковито знищений. Враз з ним погибло 300 моряків — жовнірів.

Париж. 6 серпня. Голландія виповіла війну Німеччині. Брат першого міністра Нідерляндії сказав: „Ми, Данці есьмо миролюбиві, але Німці переступили закон народів і Голландія виповідає війну Німеччині".

ХОТЯТЬ ЙТИ ДО ВІЙНИ.

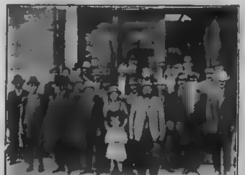

Сей образок представляє громаду Русинів перед домом австрійского консуля в Вінніпегу. Усі они (крім малої дитини) хотять йти до рідного краю і, єсли треба буде, проляти свою кров в битві з ворогами Австриї. На образку можна бачити чоловіка навіть в військовим плащи

Німці здобули місто Варшаву.

До Вашингтону наспіли вісти що Німецко-Австрійскі війска забрали вже місто Варшаву, яке находить ся на російскій Польщі. Російскі війска не ставили жадного опору.

З Парижа знова доносять що в Берліні розстріляно 100 соціялістів.

* * *

В наслідок війни ціни на продуктах значно підскочили в гору. Пшениця платить ся тепер поверх одного доляра за бушель, ціна одної бочки муки виносить тепер від 20 до 50 центів більше як перед тим. Предсідатель Ogilvie milling Co., заявив, що ціна на бушель пшениці підскочила о 11 ц. в протягі послідних двох неділь. Нема дивниці отже що мука подорожіла.

◆

Военна сила европейских держав на суші і морю.

Военна сила, на суші, трох держав, які творять тридержавний Союз представлялась як слідує:

	В часі мира	В часі війни
Австрия	300 000	3.000 000
Німеч.	870.000	6.200 000
Італія	250 000	2.400 000
Всего	1.510 000	11.600.000

На воді:

	Воєн. шіф.	Людей
Австрія	114	17,581
Німеччина	325	66,783
Італія	169	33 095
Всего	608	117 459

Военна сила других трох держав, які так само творять тридержавний Союз представлялась так.

На суші:

	В часі мира	В часі війни
Росія	1.290 000	10 500 000
Франція	720.000	5.000 000
Англія	250.000	2 730 000
Всего	2 260.000	18 230 000

На воді:

	Воєнні шіф	Людей
Росія	220	52 463
Франція	419	60 621
Англія	569	137 500
Всего	1 208	250,584

Военні сили меньших держав [illegible] представляють ся так.

Сербія. В часі спокою 32.000 в часі війни 300.000.

Греція. В часі спокою 25.000 в часі війни 350.000.

Чорногора. Загальне число війська виносить 50 000

Румунія. В часі спокою 95.000 в часі війни 500,000.

Усі отже европейскі держави можуть вислати до війни 34 міліони людей.

Обчислено, що наколиб усі европейскі держави провадили війну то кошта тої війни виносилиб 54 міліони долярів денно. Наколиб — припустім прийшло до такої війни і та потревала місяць чи два, то можна собі вообразити які суми грошей потерпла би она, як спустошилаб край.

КОШТА ВЕЛИКИХ ВОЄН.

Які страшні суми в маєтку і житю забирають війни покаже отсей образок.

Війна	Тревала днів	Стратила життя	Коштувала долярів
Англо-Французька 1793–1815	[illegible]	1,900,000	6,250,000,000
Кримська 1854–56	[illegible]	485,000	[illegible]
Спол. Держав домова війна 1861–65	[illegible]	656,000	[illegible]
Французько-німецька 1870	[illegible]	290,000	[illegible]
[illegible] 1877–78	[illegible]	180,000	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Бурська 1899–1902	[illegible]	90,000	1,000,000,000
Російсько-японська 1904–05	[illegible]	555,000	2,250,000,000
Балканська 1912–13	302	145,000	500,000,000
Теперішна европейська	?	?	?

Потрібно англійско-польского учителя до Мелрозе школи, якій би мав другої або третої класи професьональ цертифікат. Науку можна розпочати сейчас. Прошу подати бажану платню. Зголошуватись треба до:
Arthur I. Yong
Melrose P O. Man.

ДО КАНАДИ!
Ми продаємо шіфкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найліпші шіфи котрі відходять що тиждня.
Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають рівні гроші. Ми вже посилаєм гроші через довгі роки і знаємо якраз як посилати. Спитайтесь людей тих що з нас вже посилали.
Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформації.
Міняємо доляри на корони, продаємо марки крайові і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.
Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.
ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
К. ГЕННИК, управитель заграч. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер“
Редактор [illegible] Гикавий
Часопис для руського народа в Канаді, виходить кождого тижня в пятницю і коштує в Канаді і Сполучених Державах на рік $1.00
до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3658 Sta. B Winnipeg.
Телефон St. John [illegible]
The Canadian Farmer
UKRAINIAN WEEKLY
CIRCULATION 8,000
Published every Friday at 267 Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. H. Hykawy, Editor

Яке правительство маємо в Манітобі.

Коли лише глянемо на діла консервативного правительства в Манітобі то мусимо признати, що се правительство аж надто є деспотичне, корупційне, варварске. Можливо, що не робилоб поганих діл, не булоб варварским, наколиб не старалось вістати в силі проти волі народа. І злодій не був би злодієм наколиб не робив злих діл, зн. наколиб не крав чужого добра. Консервативне правительство в Манітобі мусимо звати де[illegible]чним, корупційним і варварским, бо поступає деспотично, корупційно, по варварски.

Не станем вже повторяти сего, яких надужить допускались консерватисти в часі недавно минулих виборів. Кождий аж надто добре знає, що наколиб вони хотіли і старались були перевести вибори чесно, то безперечно консервативне правительство булоб чесно, з рук народа, згинуло. Лишилось в силі лише завдяки сему, що купували голоси за горівку, пиво, циґари, за гроші і обіцянки... Вправді дрихла будівля не упала до землі і не розбилась на дрібні куски, та зате фундамент, на якім та будівля спочиває, вістав так ушкоджений, що направити його не потрафить ніякий майстер. Дрихла будівля (консервативне правительство) устоїть еще якийсь час, но очевидно дуже короткий, а відтак розпадесь і ні сліду не буде... Годі вірити, щоб народ і на дальше хотів терпіти на своїм організмі такому болякови яким власне є те консервативне-варварске правительство в Манітобі.

Щоб увасаднити свої попередні твердженя, наведемо дещо коротко з передвиборчої кампанії в виборчім окрузі Ля Пес, де мали відбутись вибори 30 липня с. р. Консерватистам ходило о вибір свого посла, інакше то вони мусілиб були розпрощатись з урядом. Не вибравши конс. посла в Ля Пес, конс. послів булоб 25, а ліб. послів 22, або й більше, а тоді безперечно парламент був би розвязаний в найблизшім часі, булиб другі вибори. А других виборів конс. боять ся як чорт свяченої води. Постановили отже за всяку ціну вибрати свого посла в Ля Пес.

Найпершою річею конс. було виробити виборчу лісту таку, якаб дала спромогу голосувати всякому хто лише хотів заробити від консерватистів якийсь цент. На лісті було вписано 1914 виборців, тимчасом дійсних виборців в виборчім окрузі Ля Пес є лише около 900. Самий голова консервативної асоціації містер H. S. Johnson зазнав, що дійсних виборців, або людей, які мають право голосованя в Ля Пес нема більше як 950. Усі прочі (поверх тисячу) виборці се люди, які еще не народились і не народять ся.

В першім пулі, The Pas, місто, дійсних виборців немає більше як 600, та на лісті вписано 1,644. В другім пулі дійсних виборців (робітників в кемпі) є лише 5, а на лісті записано 145. В третім пулі, Cormorant Lake, дійсних виборців є 25, на лісті записано 171. В четвертім пулі включаючи [illegible] 7 8 і 9 після лісти виходилоб, що там є 154 людей, які мають право голосованя. На жаль однак в згаданих землях не було ані одної живої душі. В [illegible] землі найдено 74 людей, робітників, та ті не були вписані на лісті. В пятім пулі дійсних виборців є 60 між тим один русин, на лісті записано 102, між тими 32 русини. В шестім пулі, досить земна, яма 4, працює 65 людей, на лісті записано не богато лише 250 виборців, між тим записано лише 17 осіб що працюють в згаданім місце. В семім і осьмім пулі дійсних виборців є 15, а на лісті записано 49. І цікаве се, що усіх робітників в вище згаданих місцях, не було більше як сто, а на лісті записано поверх вісім соток. Отже певна річ, що ті голоси консерватисти мали купити для свого кандидата і в такий спосіб забезпечити його вибір. І так вони й зробили. Тиждень перед днем виборів до Ля Пес з ночи, тихенько, в пятьох позамиканих вагонах привезено з Вінніпегу кількасот „виборців“. Два чи три дні опісля в такий самий спосіб і таких самих виборців привезено до Ля Пес чотири вагони. Проти сего дійсні виборці запротестували і куплених виборців консерватисти завернули назад до Вінніпегу. Куплені виборці були переважно Русини і Італійці. На сих виборцях консерватисти опирали вибір свого посла. Не дармо в лісті було записано поверх дванайцять сот руських і італійских виборців. Се знак, за яких людей консерватисти уважають Русинів. Не за вільних як лише за худобу, се безперечно. Бо лише худобу купує купець на зарізь а консерватисти руських виборців. — Маємо чим гордіти.

Позбувшись куплених виборців, консерватисти стратили надію на вибір свого посла. Дійсних виборців не мож було купити за жадні гроші. Дійсні виборці заявили, що попруть лише ліберального кандидата. Усе показувало на добре. Нагло оден день три дні перед виборами, розпеслась по Ля Пес чутка, що ліберальний кандидат зрезиґнував і виїхав. Чому зрезиґнував і куди виїхав ніхто не знає. Догадують ся, і в тім здаєсь богато правди, що Wm. Carriere зрезиґнував зі своєї чести. Се був Француз, гезбрід і сей чоловік злакомив ся на 50 чи 75 тисяч долярів, зрік ся мандату і виїхав з Ля Пес. За ним тепер пошукують виборці з Ля Пес. Хотять конечно знати чому в остатній хвилі зрезиґнував, давши нагоду консерватистам вибрати свого посла, якого вони за нішо в сьвіті не хотять.

Слабого характеру був Carriere. Моральність його була зломана сильною золотою рукою консервативного правительства. І питане тепер хто більше нечесно поступив консерватисти чи Carriere? А вжеж що консерватисти! Вони зараз дали доказ, що конс. правительство є дуже корупційне, варварске. Се правительство, яке правитель[illegible]на й звати. Се прямо організація „Чорної Руки“, яка — щоб утримать ся в силі — готова допустити ся найпоганійших діл, найдикшої зброди, і допускаєсь [illegible] сего.

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЕЛЯ і Ко.
ОГОЛОШЕНЄ!
Шіфкарти з Европи до Вінніпеґу лише $40. і то на найліпші почтові шіфи.
Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути вищі.
„Виготовляєм старокраєві документа леґалізовані ц. к. Конзулятом а іменно: — контракти купна і спродажі, повномочія, переприваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільнення від вправ військових і т. п. як рівнож виробляєм ріжного рода тутешні документи, асекуруєм від огню і на житє, висилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей сьвіта, купуємо і спродаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальности.
Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпеґу
J. G. KIMMEL & CO.
834 Main St Телефон: St. John 2003 Winnipeg, Man
J. G. KIMMEL нотар

Ще один консервативний посол.

З консервативної часописи „The Telegram“ дізнаємось, що в виборчім окрузі „Чорчіл енд Нелсон“ вже по виборах. Вибрано консервативного посла через акламацію.

Безперечно, що наколиб вибори були відбулись в цілій Манітобі так як відбулись в „Чорчіл енд Нелсон“ то нині булибисьмо мали самих лише консервативних послів, а лише

Найперше, що про день виборів в „Чорчіл енд Нелсон“ ніхто, крім конс. правительства, не знав. Ретурнінг офісер мав повне право назначити день номінації тоді коли йому схочесь і де йому схочесь. Він зовсім безкарно оголосив день номінації без оголошеня другими і тим самим вибрав консервативного посла. Ліберали отже цілковито не мали нагоди вибрати свого посла, не могли навіть поставити свого кандидата.

Що більше, в тім окрузі є лише 155 виборців, на лісті, і з тих 115 занятих при роботі домініяльного ряду. Ті люди — під загрозою утрати роботи — булиб голосували на консерватиста, се більше як певне. Але пощо тут консервативному правительству поводитись злодійскою тактикою і вибирати свого посла тайно? Чи се не варварство, не абсолютизм? Де в сьвіті находить ся таке друге правительство як в Манітобі?

Півтора сотки людей занятих при праці в Порт Нелсон. Вони суть тимчасовими робітниками. Нині там, а завтра Бог знає де. І для них конс. правительство вибрало одного посла. Така маленька гореточка людей буде мати в парламенті свого репрезентанта так само як і половина населеня міста Вінніпеґу, т. є. двайцять тисяч виборців. Щось нечуваного еще! Се щось таке про що нікому еще і не снилось ніколи. І яку рацію мала небіжка „Канада“ називати се консервативне правительство демократичним правительством. Се не правительство, повторяєм, а організація „Чорної Руки“.

НИНІШНА ВІЙНА.

Ось сьвідками великої европейскої війни, великого нещастя. Досі бачимо в борбі: — Австрію, Сербію, Німеччину, Францію, Росію, Англію і Бельгію. Австрія провадить війну зі Сербією, а зворотці буде змушена почати завзяту борбу з Росією. Росія мала заявити, що она до війни з Австрією готовить ся через послідних шісьма року і за всяку ціну буде тепер старатись забрати до себе Галичину. А що Австрія, а головно галицкі Українці, Поляки і Жиди, не схотять віддати Галичини Росії без жертв, се більше як певне. Ми знаєм, що в Галичині не зле жієсь Жидам та Полякам, а новійшими часами і Українці дістали більші права. Сі три народи, а головно Українці і Поляки готові битись до послідної капли крови, аби лиш не дати Галичини в пазурі Росії. Війна отже між Австрією і Росією буде дуже завзята і довга.

Щож до других держав то можна лише сказати, що вони бють ся о супремацію. Прим. Німеччина була пострахом для всіх европейских держав, бо вона сильна і на суші, і на воді тай в воздусі. Військо у неї — сказатиб — найліпше. Щоб позбутись сего страховища, Німеччини, Франція і Англія вже від давнійше острили зуби. Та боялись її чіпати. Тепер кожда з них найшла причину виступити війною проти Німеччини і Німеччина нині провадить війну з: Росією, Францією, Англією і Бельгією. Чи дасть собі Німеччина раду з чотирма ворогами — не знати. Пословиця каже — „Гуси вола звалять“. Чотири державі можуть звалити і Німеччину. А друге, Росія може забрати Галичину. Та як би не було але границі европейских держав здаєсь будуть змінені, може — по скінченю війни — настане [illegible] мир.

З наслідом війни можна найбільше оператись на пророцтві бл. п. графа Л. Н. Толстоя. Він ще в 1910 р. сказав що в 1914—1915 буде одна загальна европейска війна і т. д. А що се пророцтво здійснилось, то дуже можливо що й дальші його пророцтва здійснять ся.

Що пророкував Толстой.

Було се 1910 року. Російский цар Николай II забажав дізнатись від Толстоя, славного на весь сьвіт писателя, які в него гадки що до будучности ріжних держав. Післав отже до Толстоя графиню Настасію Толстой (сестрінку Толстоя.) Прийшовши до Толстоя, по короткій розмові сказала йому: „Я приходжу до тебе від царя з приказом дізнатись які у тебе гадки що до будучности ріжних держав“. — Він вислухав сих слів і відповів —

„Дивне бажане“. Однак я подумаю над сим“.

„Льве Толстой“ — она запитала — „чи нема в тебе якого предвидженя політичного характеру, або пророцтва, яке опиралось би на міжнародній [illegible]?“

„Гарна гадка“ — він заявив. Я маю досить дивних досьвідчень, котрих не міг друкувати як видумки. У мене є щось такого, яке не дає мені спокою через послідних два роки. Я не знаю як його маю представити тобі. Не можу се звати сном, позаяк я його бачу дуже часто коли сиджу при моїм столі до пишу. Часами появилось оно в мене серед білого дня, тоді як сиджу обід. Я не вірю в духи ані в спірітуалістичні пояснення явищ; але признаю, що не можу не признати сеї дивної справи.

„Чи се предвидженя?“ она перебила.

„Щось в роді сего, але що дуже ясне. Таке ясне, що можу нарисувати докладний образ усего того предвидженя. Що більше, я можу викликати предвиджена коли лише схочу. Я певний того, що се можу зробити навіть тепер коли ти тут находиш ся. Біда лише в тім, що в часі мого думаня я не можу описати. Мої руки [illegible] виправлені.

„Я дуже радо виручу тебе в тім“ — она заявила.

„Дуже добре, се заспокоює справу“ — він відповів. „На столі є олувець і папір. Або можеш уживати й перо котре ліпше любиш“.

По сім Толстой попав в екстазу і пощезав в ній через цілих десять мінут. Опісля почав низьким голосом: „Є се викрите випадків сьвітового характеру, які незадовго наступлять і минуть ся. Їх я маю тепер перед своїми очима. Я бачу людську долю плаваючу на поверхні моря в формі великої нагої женщини. Она є гарна, випростувана, усьміхнена, має дорогоцінну біжутерію. Народи спішать до неї і кождий народ старає ся скорше зловити її. Але она, як звичайна женщина, з всіми жартує. В її волосю вписане її імя — торговля. Будучи такою принадною і очаровуючою як виглядає, она причиною великої ворожнечі і опустошеня. Сі відних се одиноке брудних справ, ся голос металічної форми як золото, а її [illegible] такий шкідливий для народів, що глянувши на ню стають ся жертвами її очарованя.

І бач, она має три великі руки в яких тримає три смолоскипи, що означають сьвітову корупцію. [illegible] Перший смолоскип се начеє полумінь війни, яку гарна женщина переносить з міста до міста і з краю до краю. Патріотизм боронить ся блискавками чесного полумінь, та вінчать ся все гуком з гармат і рушниць.

Другий смолоскип горить огнем побожности і нещирости і він засьвічує сьвітло лише в церквах і на престолах святих домів. Він приніс зерно фальшивости і фанатизму. Він засьвічує розуми які похадять ся ще з колисках і не покидає їх до смерти.

Третий смолоскип представляє закон, се так небезпечну підставу усіх неправдивих переказів, які перші суть причиною родинних нещасть, а там нищуть усі більші літературні праці штуки і горожаньства.

Великий огонь пічнесь около 1912 року. Сей огонь запалить смолоскип, що находить ся в першій руці, в краях східно-полудневої Европи. Він зробить ся великим, деструктивним огнем в 1913 р. В тім році, я бачу усю Европу в полуміях і в крови. Я чую войни на великих полях битви.

Та около 1915 року дивна фігура з півночи — новий Наполеон — вступає в стан кровавої драми. Він є чоловік мало обзнакомлений з воєнною штукою, писатель або журналіст, але в його обіймах Европа буде находитись до 1925 року.

Буде лише чотири народи

По скінченю сего великого нещастя настане нова політична ера. Не буде вже жадної імперії ні королівства, сьвіт сформуєсь в одну спільну федерацію і утворять ся т. зв. Злучені Держави народів. Позістануть лише чотири великани: Англо Саксонці, Латини, Славяни і Монголи. По 1925 році я бачу зміну в релігійнім сентименті. Другий смолоскип женщини спричинить упадок церкви. Етична ідея майже зникне. Людство буде без морального почутя.

Але відтак виходить великий реформатор. Він очистить сьвіт від решток віри в монотеїзм. В одного лише Бога і заложить фундамент віри в пантеїзм, т. є віри в одного всесьвітного Бога. Бог, душа, дух і неморальність будуть перетоплені в новій печі, і я бачу мирний початок етичної ери. Чоловік що займесь сею місією є Монгол Славянин. Він вже тепер ходить по землі, чоловік дії. Він самий не знає яка місія приписана йому висшими силами“.

„І завважаю, що огонь третого смолоскипа, се огонь який вже почав нищити родинні спорідненя, а також штандарти штуки і моральности. Спорідненє між мущиною і женщиною буде признане як звичайне товариство обох полів. Штука стане реалістично упадати. Політичні і релігійні переводи потрясуть духовим фундаментом усіх народів. Лише малі місця тут і там лишать ся незітнуті сими трома деструктивними смолоскипами. Противаровні війни в Европі. Класова борба в Америці і расова війна з Азії спинять прогрес [illegible] столітя. Я бачу геройку літератури і штуки виходячу спомеже Латинів і Персів.

Сьвітло згоди побідить сьвітла торговлі. Замість многоженьства і одноженьства, яке маємо нині, буде заведене спільне пожите обох полів великими громадами“.

Но буде війська.

І я бачу, що народи стануть сильними і переконають ся, що женщина на морі до якої всі сьпішили є нічого иншого а лише ілюзія, правда. Настане час, коли сьвіт зрозуміє, що війско є непотрібним, а так само нещирі релігії і упадаюча штука. Житє є еволюція, еволюція є перехід з звичайної до більше злученої форми житя духа і тіла.

Бачу як сьвіт прибирає форму нинішнього житя. Але, раптом зникає еще раз починаєсь рухати рука торговлі і починаєсь нова історія“.

При тім автор реформи, гр. Толстой, отворив свої очи і подивившись на мене якось заміщано „Чи я спав?“ — він поспитав мене. „Дуже перепрашаю“.

„Коли я прочитала його пророцтва він з великою увагою вислухав їх, махнув головою і сказав, що усе та [illegible] „На мою просьбу“

(Докінчене на стор. 6).

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріальне в Вінніпеґу.
ПЕРЕВОДИТЬ процеси всякої категорії, в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, повновласти і всякі інші документи старокраєві і Канадийські.
ПРОДАЄ шіфкарти на всякі кораблі, а їзда морем тільки 4 до 7 днів.
МІНЯЄ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частий сьвіта скоро і безпечно.
ПРОДАЄ і КУПУЄ ґрунти в старім краю і Канаді, а також стягає довги.
В [illegible] справах і клопотах удавайтесь до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street Winnipeg, Man

ARTHUR M. DOYLE, L. L. B.
Адвокат, Повновласник, Нотар, Комісіонер, Оборонець
в цивільних і кримінальних справах і т. п.
В. Н. КОЛІСНИК переводить на англійську мову
Визичаєм гроші —— Асекуруємо від огню
ФІЛІЯ. 903 MAIN ST WINNIPEG, MAN.
Phone MAIN 913 & ST. JOHN 1941

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руський лікар зі старого Краю. Одинокий руський лікар в Канаді
СПЕЦИЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
Мешкає і ординує в свому мешканю 615 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 — — WINNIPEG, MAN

З приводу катастрофи в домі Габсбургів.

Переслухано Прінціпа і Кабріновича.

При переслуханю Прінціпа слідчим судією д-ром Плеанером були присутні делегати поліції і військових властей. Прінціп є брунет, малого зросту з очима запалими, робить вражіне сухітника.

Прінціп заявив відразу, що почуваєть ся до вини і що прибув до Сараєва, щоби виконати замах. Не був зовсім під чужим впливом. Вже в IV. гім. класі читав анархістичні книжки і не було для нього нічого гарнійшого на сьвіті, як читати про замахи. Коли в маю с. р. перебував в Білгороді, дізнав ся про приїзд архикнязя до Сараєва і тоді рішучо [illegible]онати замах. В Сараєві мешкав у свого приятеля Іліча, бувшого народного учителя. Револьвер і патрони привіз з Білгороду. Спочатку мав намір стріляти в хвили, як архикнязь буде входити до ратуша. Та по першім вовзалім замаху змінив план і постановив виконати замах в поворотній дорозі архикнязя. Перший замах лише вмщнив його намір, бо переконав ся, що більше людей має таким самим бажанєм що він. Від княгині на хвилинку вдержав його руку, але зараз подумав собі, що інакше не може бути і постановив виконати замах за всяку ціну. По вистрілах не знав, що стало ся, не знав чи вистріли були смертельні. Жалує, що убив княгиню, але все-таки чує вдоволене, що виконав намір.

Прінціп і Кабрінович зізнали перед слідчим судією, що був ще третий виновник атентату, котрий кинув бомбу. Називаєть ся Ґрабеш, є сином сербського сьвященика в місцевости Пале. Зараз почало ся слідство в сій справі. Батько пошукуваного зізнав, що його син в понеділок відїхав до Будапешту в відвидини свояків.

Прінціп зізнав, що замах хотів виконати Постінє, в головній кватирі команди на подрів, але занехав сей намір ізза острих військових заряджень.

Висліди слідства.

Слідство в справі сараєвського злочину вже на укінченю. Вже тепер можна вважати доказаною вину або співвину в злочині 18 арештованих. З сих 18 девять брало безпосередну участь у виконаню атентату, десятого учасника, мусулманина Могамеда Беґа Мемича досі не вдало ся зловити, догадують ся, що він утік до Чорногори.

Що бомби походять з Білгороду також уже виказало слідство. Привезли їх відтам Прінціп, Кабрінович і Ґрабес. Три заговірники поїхали з Білгороду пароплавом до Шабацу, а відси зелізницею до Лозниці, де розлучили ся і пішки пішли до Тузлі. В Тузлі знова зійшли ся. Бомби привязали були до тіла.

Кілька днів перед приїздом престолонаслідника прибули Прінціп (який тим часом поїхав був до свого брата в Гаджічі), Кабрінович (який задержав ся був в Земуні) і Ґабрес до Сараєва, щоби звербувати помічників до атентату. Вони звернули ся виключно до перепавших або релегованих гімназистів і то за вийнятком мусулманина Вашича до самих Сербів, яким розповідали про угніт і переслідуване Сербів, про сподіване здійснене великосербської ідеї, про конечність усуненя престолонаслідника Франца Фердинанда, який здійсненю сеї ідеї стоїть на перешкоді. Так позискали вони сих молодців до виконаня атентату.

Спочатку був план убити престолонаслідника в Мостарі. Але що там престолонаслідник не мав задержати ся довше, а тамошний побут його обмежував ся до одноголинної поїздки по місті, закинули сей план. Потім хотіли виконати атентат підчас маневрів в Тарчін, та се було неможливе наслідком заострених військових заряджень. Заговірники гадали, що найшли добру нагоду в Іліджі, а саме по дворському обіді, день перед атентатом. Та дорога, яку престолонаслідник мав відбути з ресторації, де відбув ся обід до готелю „Босна“, була така коротка і так добре стережена детективами, що неможливо було виконати плани.

Тому яко день атентату настановлено неділю, коли то в Сараєві престолонаслідник з жінкою відбували поїздку улицями міста. В неділю в рано прибув Прінціп з бомбами з Гаджічі до Сараєва і вишукав цукорника Вешіча, де прийшли також Кабрінович, Ґрабес і инші заговірники. Тут обговорено оконечні подробиці, видано бомби, бравнінґи і ціянкалі. Дальший хід подій звісний уже.

Крім учасників і втаємничених у заговір є ще особи, які по виконаню атентату кільком заговірникам помагали в їх утечі або в укриваню бомб, в яких найдено вже й послідну, шесту. Всіх сих людей обжаловуєть ся також. Взагалі в справі атентату стане перед судом 16—20 осіб. За вийнятком Чубриловича (арештовано в Боснійській Дубиці), Светозара Поповича (арештованого в З-милиці) і Ґрабеса (арештовано в околиці Сараєва) всі співвинні арештовані в Сараєві. Всі арештовані визнають приналежне з жаль, лише 17 літній Чубрилович поводить ся цинічно.

Відручне письмо цісаря.

Цісар Франц Йосиф I видав таке відручне письмо:

„Любий граф Штірк! Зворушений до глубини душі, стою під вражінєм нещасливого вчинку, що забрав мого коханого братанка серед діяльности посьвяченої поважному виконуваню обовязків, досягнув його при боці великодушної подруги, яка в часі небезпеки вірно витривала при нім. Сей нещасливий вчинок кинув мене і мій дім в глубоку жалобу.

Коли в сім часі ще лишаєть ся мені яка потіха, то хиба несчислені докази сердечного привязаня і широго спочутя, які я отримав сими днями в усіх верствах населеня.

Злочинна рука позбавила мене коханого кревного і вірного співробітника, а у малих дітий, що потребують опіки, забрала все, що вони мали дорогого на сьвіті і стягла на їх невинні голови невимовне горе.

Одначе божевільне горстки збаламучених людий не може нарушити освячених узлів, що лучать мене з моїми народами, не нарушить воно почувань сердечної любови, які знова дуже зворушли[illegible] до мене й мого пануючого дому в усіх сторін монархії.

Шістьдесять пять літ ділю я з моїми народами смуток і радість, памятаючи про свої високі обовязки навіть в найтяжших хвилях памятаючи про свою відвічальність за долю міліонів, про які я мушу здати рахунок Всемогучому. Новий болючий удар, який Бог в своїх невислідимих дорогах завдав мені й мому домови, утверджує мене в моїй постанові витримати до остатку на дорозі, яку я признав відповідною для добра моїх народів.

А коли колись я зможу залаток їх любови переказати мойому наступникови, як дорогоцінну спадщину, то се буде найкрасша нагорода моєї батьківської печаливости.

Поручаю Вам висловити мою подяку, що пливе з глибини серця, всім, що в днях тяжкого смутку з випробованою вірністю й призванєм зібрали ся коло мого престолу.

Відень, 4. липня 1914.
Франц Йосиф, вл. р., Штірк, вл. р.

Таке саме письмо вислав цісар до угорського президента міністрів гр. Тіси й до спільного міністра скарбу Біліньского.

З архикняжих тайн.

Трагічна смерть архикнязя Франца Фердинанда обудила в памяти тайни покійного архикнязя Івана Сальватора (Івана Орта), котра в своїм часі цікавила публичну европейську опінію. Нині мало хто памятає про подробиці сеї трагічної історії, закінченої несподівано і незвичайно таємничо.

Архикнязь Іван побачив раз 17 літню танцерку Людмилу Штубель, що мала пізнійше відограти в його житю таку важну ролю. Побачив її перший раз на сцені „Бурґтеатру“ у Відни. Архикнязь залюбив ся від першого погляду і то так сильно, що забув, на всі свої обовязки. Роман сей викликав на дворі велике обурене. Цісар Франц Йосиф не міг простити архикнязеви сього, що він замешкав потайки у Відни, щоб бути лиш близше своєї любки, покинувши Лінц, де був командантом залоги. Сідоглавий стрий цісаря, архикнязь Альбрехт, зробив острий докір молодому архикнязеви, котрий знова не оставав довжиним відповіди. Цісар велів Іванови перепросити Альбрехта. Іван відмовив, заявляючи, що вирече ся радше назвища і титулів. Прийшло до острої сцени. Недовго опісля архикнязь оженив ся з своєю любою і замешкав в Ціріху, під назвищем Івана Орта.

З сеї пори зачинаєть ся мандрівка архикнязя, котрого відцурала ся ціла родина, крім кількох архикнягинь: Маргарети і архикнязя Франца Фердинанда. Покійний престолонаслідник, тоді 25-літний молодець, сочувствував архикнязеви Іванови. Тому навязав з ним переписку, що тривала довший час. Мав листи з Німеччини і з полудневої Америки, де був поїхав арх. Іван на власному кораблі, бо хотів там зачати нове житє.

Архикнязь Іван оставив в австрійській вітчині богато другів, але не в дворських кругах, тільки в зовсім ниційшім окруженю. Були се літерати, артисти-малярі, музики, а головно газетярі. З ними найрадше приставав, в їх гурті найрадше перебував найприємнійші хвилини свого житя, як про се сам він говорив. Тому не диво, що про його наміри знали богато деякі віденські газети та ті свої відомости подавали й своїм читачам. Було так до 1891 р., коли то знакомі б. архикнязя Івана одержали остатну вістку від нього. За кілька літ пізнійше пішла в курс поголоска, що Іван згинув без сліду.

Незвичайною долею архикнязя перестали цікавити ся у Відни, забули за нього і його приятелі. Тільки архикнязь Франц Фердинанд не забув. Будучи з натури вже повдержаним, не говорив він радо про свою дружбу з Іваном, а ще менше про долю пропавшого без вістки. Та найблизше його окруженє знало добре, що зробив він дуже богато, щоби не тратити з очий Івана. Архикнязь Іван дійсно перестав писати листи, а Франц Фердинанд вислав своїм коштом трох найздібнійших слідчих агентів до полудневої Америки, котрі в 1899 р. віднайшли місце побуту Івана Орта, його жінки і вже 15-літнього сина.

Орт служив у одного кольоніста і тужив за вітчиною, для котрої не міг стати корисним. Франц Фердинанд написав до нього і незадовго одержав відповідь від Орта з проханєм вистаратись у цісаря, щоб міг себе називати австрійським підданим. Заходи сі не мали ніякого успіху. В шість літ пізнійше одержав Франц Фердинанд посилку з Японії, яка містила фотографії обох Ортів і сина та памятки з їх подорожи. Покійний архикнязь просив Івана, щоби повернув до Европи і як місце стрічі назначив Брукселю. Було се в 1905 р. Іван Орт не приїхав до Европи, хоча арх. Франц Фердинанд запевнював його, що ся стріча буде мати важні наслідки для них обох. Про що саме вони мали радити—остало тайною, так як й таємниче є питане, чи Іван жиє і де перебуває.

Часописи пригадують тепер, що тосканська кн. Людвіка, сестра Івана і бувша саська престолонаслідниця, виявляє в своїх памятниках, що архикнязь Іван при прощаню з нею сказав, що до вітчини поверне. „Я постановив — говорив він — зникнути і уладжу ся так, що ніхто ніколи мене не найде. Але як цісар умре, поверну, бо тоді Австрия буде мене потребувати. Не вірте ніколи, що я умер. Поверну, а тоді поговоримо“.

Хто лиха і смутку не зазнав — той не людина.

Турецька приповідка.

Народні бібліотеки.

(Теорія і практика.)

2. Задача і значіне народньої бібліотеки.

(Дальше)

Але книжка не лише ґенієви дає в руки спосіб, при помочи якого розвивають ся і зростають в силу ті зерна, які засадила природа, щоби прийти в поміч і полекшити незавидну долю міліонів, вона також побіч школи може образувати широкі маси незрячого народу, через що і менше здібні одиниці в тих масах осягають дещо з тих великих дарів, які дефінюють вартість людини і підносять її до людської гідности. Найкрасшим сьому доказом є північна Америка: велика господарська сила Сполучених Держав аж тоді стаєть ся зрозумілою, коли візьмемо під розвагу розмірно великий степень образованя, який не є вислідом науки в народній школі, але народньої бібліотеки. Німецький подорожник Фр. Раумер підчас своєї подорожі по ріці Місісіпі 1841. р. говорив з одним селянином і дуже здивував ся, відки він так добре знає житєпись Плютарха. В тягу дальшої розмови з ним Раумер довідав ся, що в кождій місцевости є народні бібліотеки, а по великих містах відбувають ся наукові виклади. Се його дуже зацікавило, він познакомив ся з народньою бібліотекою в Америці, а опісля кинув ідею такої народньої бібліотеки в Німеччині. Др. В. Т. Гарріс, управитель Bureau of Education у Вашінґтоні сказав про американьскі бібліотеки таке: „Побіч школи і часописи гідне місце займає публична бібліотека як виховуючий і образуючий чинник. Сі три інституції, се ті сьвітові великі чинники, при помочи яких наш нарід стаєть ся спосібним сповнити своє призначене. В школі учить ся малий горожанин читати книжку з хісном для нього. Коли він вже на стільки підготований, що сам може старати ся про своє образоване, то в тій хвилі він вже потребує бібліотеки. Кождого дня дає йому часопись пестру мішанину знаня зі всіх областий — але лише поверховно. Часописне образоване потребує доповненя і поглубленого впливу поважної лектури: се має йому дати бібліотека.“

Народні бібліотеки і читальні є важними чинниками народнього вихованя, на що звернули увагу в остатніх часах держава і товариства та старали ся попирати їх розвиток. В читальни і бібліотеці можна вигідно і дешево заспокоїти жадобу знаня. Але се лиш мала часть їхньої вартости. Більша, можна сказати переважаюча часть їхньої вартости лежить у виховуючому вплові на ум і на волю читача, на уформоване його житя взагалі, а вкінци на його родинне житє з окрема. Катальоґ бібліотеки у Фрідберґу подає такі вимоги супроти доброї народньої бібліотеки: „Добра бібліотека повинна бути 1) копальнею знаня, 2) жерелом втіхи і розривки, 3) вихователькою добра.“ Рівночасно каже катальоґ, що бібліотека може бути тоді такою, коли читач буде виповняти отсі правила читаня:

1. Не читай ніколи, коли би ти через се мав занедбати потрібну роботу, бо перше всего обовязок.
2. Читай лише добрі книжки, бо наше житє не таке довге, щоби можна його уживати також на непотрібне і шкідливе.
3. Не читай захланно і поверховно, бо се веде до „всезнайства,“ до несолидности і до неясного думаня.
4. Читай з розвагою і роздумуванєм, бо лише в той спосіб добудеш з книжки зерно.
5. Не читай без перерви, бо се мучить дух.
6. Не читай того, що переходить твій вік і розум, бо нестравна пожива не приносить хісна.
7. Читай такі книжки, які причиняють ся особливо до твого внутрішного розвою, і то дуже часто, щоби в той спосіб вони перейшли тобі в кість і кров.
8. Читай також, коли можеш, легкі книжки в родині бо вимина думок, яка повстає в той спосіб, є дуже корисна.

Проблем вихованя звичайно уявляєть ся собі далеко простійшим, як він є в дійсности. Прямоване до поправи, вже неговорити про навернене, дуже рідко або ніколи не стає ся нагло і труд по його вірному спостереженю. Добре і зле росте звичайно поволи, педагоґ переважно не може нічого зробити понад то, щоби прискорити ріст одного а остатнього припинити. Вихованє народу — се також повільне діло. Лиш трохи підносить ся уровень народніх обичаїв і народнього добробиту, часто лише на волосок невеличкою крапелькою. Але без такої крапельки не має моря. Тисячі пильних рук і теплих сердець мусить злучити ся, щоби розбурхати і піднести то народне море.

Трудність педагоґічного проблему зростає ще й через те, що вихованець, о скільки він є старший, тим більше опирає ся педагоґічному впливови, а заміреним педагоґічним впливам піддасть ся дуже нерадо. На сьому частому, незамітному, але все істнуючому опорі ломить ся много всіх педагоґічних і філантропійних змагань. З хвилею, як лиш вихованець відкриє намір виховуючого, вже всі його наміри змарновані.

З сим мусять ся числити і народні бібліотеки. Вони мусять вдоволяти ся, що вони є важним чинником народнього вихованя, а не лиш хотять ними бути, — а в слід за сим вони не повинні своїм внутрішним уладженєм і вибором книжок показувати свої педагоґічні тенденції. Лиш в той спосіб можна сподівати ся, що читач піддасть ся впливови без опору, і що осягне тревале й глибоке, духове і морально виховане. Більшість душевних процесів відбуваєть ся в той спосіб, що вони аж пізнійше, або й ніколи, не доходять до сьвідомости. Великі ґенії втягають нас у свій круговорот, ми робимо те, що в них і коло них бачимо, ми наслідуємо їх аж до найменших подробиць, про що нераз й самі не знаємо. Думки або сценерії якоїсь книжки, якогось твору штуки можуть наш духовий сьвіт перевернути до гори ногами. Музика, приємна праця виховує нас против нашої волі, ми навіть не маємо прочути, що в нас щось подібного доконуєть ся і не малаби мати на нас такого впливу ті духові сьвіти уміщені у книгах доброї бібліотеки?

Процес впливу сейчас уриваєть ся, коли лише читач через якусь небудь неувагу дійде до сьвідомости, що він повинен бути під впливом. Отже шкодить не пізнане, що той вплив є, але зараз пізнане, що той вплив повинен бути. Тому треба старати ся не писати в часописях всім доступних про педагоґічні і філантропійні тенденції народної бібліотеки. Се має значінє лише для тих, від котрих можна сподівати ся матеріальної або моральної помочи. Читачам треба нагати про те, що є в бібліотеці, про зміст сеї або другої книжки. Вказуване на тенденцію відпихає читача від бібліотеки, навпаки-ж показчик її змісту читача до неї притягає. Бібліотека не звертаєть ся до каючих ся грішників, — вона призначена для людий, які хочуть учити ся і щось знати, тішать ся, подивляють і чують ся. Бібліотека повинна використати для себе жадобу розривки і знаня у публики і повинна її заспокоїти.

Щоби потрафити вміло впливати на людство, треба навчити ся пізнавати людське духове житє і після того давати напрям своїм стремлінням. Одностороннього пророка, котрий людству лиш випоминає його блуди і слабости, в найліпшому разі слухаєть ся терпеливо, але мимо сього йдеть ся дальше своєю дорогою як і досі. За те хто уміє заховати людий розуміння їх потреб, хто уміє зарадити тим потребам, той може стати учителем і вихователем соток і тисяч. Люди позволяють себе вести й учити, але вони не повинні про се знати. Вони мусять мати в собі ту віру, що слухають і ідуть лише за своїми нахилами. В сей спосіб можна житє і стремліня тисячок звернути до красших цілей, їх попирати та ублагороднити. Ціла тайна виховуючого полягає як в школі так і в народньому житю в його методі.

Книжки, так як добрі люди, впливають на обичайність не через те, що вчать обичайности, але тим, що людину наповняють таким змістом, впливають—на її внутрішне житє, — переминаючо або тревало, — і враз з його сферою бажань і стремлінь утворюють його єство. А те, що звичайно уважаєть ся поліпшенєм або наверненєм, є або удаванєм, або кінцевим членом довгого ростового процесу. Наглої переміни ані в добро і навпаки не може бути. Гарна, гармонійна цілість совершенного увільненого від пановання похотий чоловіка є зрілим вислідом довгого постійного розвитку, часто навіть неправильного, якого напряму в його початках годі пізнати.

О скілько лектура дає для духа матеріяли до думаня, наповнює ум гарними вражінями, — о стільки вона є високою школою обичайности. А все, що сього не дає людині, не має ніякого впливу на її обичайність, остає без неї безвартісним. Зовнішний вплив має, без сумніву, свою вартість у дитячому віці, але пізнійше він є без значіня, бо вже не має провідника, а саме почуване є безсильне супроти упрямого змислов. житя. (Д. буде).

Освободжений сьвіт.

Під таким заголовком видав Вельс, автор суспільних, утопійних повістий, нову книжку, яка наробила чимало гомону. Між ин. каже: В 1960. році, мимо величезного розвитку науки, суспільна і політична организация Европи стоїть на давнім місци. Суспільність живе самолюбним індивідуалізмом, люди ненавидять ся, недовіряють собі і ворують ся. Ніхто не здає собі справи з висліди того всего.

Серед таких обставин винайшов якийсь англійский учений „автономну енерґію“, а радше спосіб, з якого помочию можна ужити до ріжних цілий сеї енергії, що проявляє ся головно з радіоактивности. Сей учений знає силу довільного розкладаня всяких тіл на атому. Коли розкладане відбуває ся поволи, в такім случаю дає незвичайно дешеву силу для промислових підприємств, а коли скоро, то дає вибухові материяли. Їх діланє не є хвилеве, лише довготреваюче. Коли бомба, що складає ся з такої матерії і називає ся „carolinum“, впаде на землю, то рве в ній глубокий кратер о глибині кількасот метрів, з якого тижнями і місяцями видобувають ся маси землі і електричні струї. Сила сих явищ зменшує ся дуже поволи. Довкруг такого місця, де впала бомба „carolinum“ творять ся пустині.

Вибухла війна між тройсоюзом і тройпорозумінєм. Обі сторони заосмотрили свое військо, морску і воздушну фльоту в найновійші вибухові материяли. Ледво відівали ся перші карабінові вистріли, аник з поверхні землі Париж, в якім находив ся ґенеральний штаб тройпорозуміня. Воздушна труба вибухових середників змела Париж. На другий день тоже саме стало ся з Берліном. В обох случаях довершив сего оден летун, що мав на літакови кілька бомб.

По черзі зникають з поверхні землі не лише европейскі столиці, але й всі більші міста. Голандия зникла під филями моря, бо німецкі летуни збурили з помочию бомб всі греблі. Сей шал нищеня обіймає Европу, Америку, Китай, Японію. Небавком майже всі осідки цивілізациї спочили в руиновищах.

Коли буря нищеня дійшла до найвисшої точки, забрав голос старий амбасадор Франциї у Вашингтоні і виступив з внеском скликаня конференциї для ратованя людства. Хоч з початку ніхто его не слухав, почала его думка ширитись по всьому сьвіті. Наконець зїзжають ся в альпейскім готелю монархи, амбасадори, учені і дневникарі. Приходить до розмову і розговору, що всі фабрики, які виробляють „carolinum“ і взагалі вибухові середники, стають державним монополем. Настає мир.

А що на те народи і суспільности? Чим їх не лякає, що страшна катастрофа може вдруге повторити ся? Так, они збирають ся на конференцию і аж тепер пізнають, що перебуте страшне лихо до корня перемінило їх характер і спосіб людского думаня. Тепер пізнають они небезпеку самолюбного індивідуалізму. Конференция зорґанізувала „спільнополите“.

Тепер описує Вельс нове, щасливе житє. З фабрик виходять машини що раз ліпші і дешевші, наука управильнює відносини продукциї до консумциї, наслідком чого число годин праці зменшує ся. Любов уступає на дальший план. Люди вільні від понижаючої праці, від завистя і любви віддають ся цілковито науці і штуці.

Гарні і цікаві фантазиї.

Важні відкритя і винаходи.

Воздушні бальони винайшов Эзуїта Гусмар в 1729 р. Впровадив їх в житє Француз Монґольфі в 1783 р.

Воздушні рушници, то є рушниці, котрі стріляють при помочи воздуху, винайшов Ґур в Норимберзі в нинішній Баварії в 1646 р.

Рушниці кремінні, в котрих запалювано порох при помочи кременя, котрий був прикріплений до курка винайдено і впроваджено в ужите в 1630 р., в часі 30-літної війни. Передтим послугували ся рушницями, в котрих запалювали порох льонтами.

Банки. Першим банком в Европі був банк заложений в Венециї (північна Італія) в 1171 р. Рід банків був вже в старинних часах, а Гаму Раббі, котрий жив близько чотири тисячі літ перед рождеством Христа, знав рід банків в торговлі вавилоньскій. Перший банк заложено в Англії в 1625 р. а в Америці в 1694.

Баґнети винайдено в Байоне в північній Гишпанії в р. 1670.

Бомби винайдено в Венльо в 1588 р.; однак перший раз послугували ся ними в Франциї доперва в 1634 р.

Кулі камінні. По раз перший уживано їх в 1514 р. О кулях залізних історики споминають в р. 1550.

Комини запроваджено в кухнях палат около 1200 р. Лише в комнатах женщин пізнійше запроваджено комини. В комнатах мужеських дим виходив вікнами і шпарами, як і нині є у наших гуцулів.

Порцеляну хіньску виробляли в Хінах від непамятних часів. В Европі таку порцеляну, по відкритю глини в Місні (в Саксониї) в 1706 р.

Годинники суть старої дати. Перший годинник винайшов Архидиякон в Вероні именем Паси Фікус в девятім віку. Годинники послугуючи ся при помочи колїс, були в уживаню в деяких монастирях в 12 віку. Були уряджені так, що ся били годину. Маятник винайшов Гаріс в 1641 р. Дальші уліпшеня впроваджено в р. 1700 і 1715.

Ратункові човна винайшов Ґрейтгед і дістав за них нагороду від англійського парламенту в р. 1802.

Підкови в такім виді, як їх нині знаємо, запроваджено в 9 віку.

Хустки до носа почали фабрикувати пораз перший в Пейслей в Шкоциї в 1743 р. Перед тим не уживали люди хусток до носа.

Громоводи винайшов Веніямин Франклін около 1752 року.

Що таке спадаючі звізди?

Всякий з нас бачив спадаючі звізди. Дивлячись уважно серед ночи на чисте, зоряне небо можна дуже часто бачити, як тут і там перенесуть ся по небі ясна зірка, полишаючи за собою на хвильку довгий ясний слід, та зникає так несподівано як з'явилась. Часом покажуть ся вони так часто, що можна начислити їх і кількадесять на годину. Непросьвічені люди думають, що се оправдішні звізди спадають з небесного склепіня, та розказують собі про ріжні казочки. Однак часом лучаєть ся, що така „спадаюча звізда“ впаде справді з гуком на землю. Тоді бачимо, що се більші або менші камінюки, звичайно такі, яких богато на нашій землі. Такі каміня, що спадають з небозводу на землю, називають з давна матеорами — се все одно. Тих камінюк-матеорів снують ся тьма у всесьвітному просторі; так приміром обчислено, що попри нашу землю перебігає їх часом що години около чотирнаста тисяч, то значить в протягу дня десять міліонів.

Матеори не сьвітять власним сьвітлом і коли вони летять далеко від землі, то їх зовсім не видно. Можна бачити тільки ті матеори, які пролітають попри нашу землю так близько, що проходять крізь наш воздух. Матеори летять з неймовірною скорістю і власне з наслідок тої шаленої скорости вони, переходячи через наш воздух, так сильно трут о нього, що дуже розгрівають ся та запалюють ся ясною полумінею. Се й не диво, ми всі добре знаємо, що через сильне терте всі тіла розгрівають ся. Але матеори горять тільки хвильку. Більша їх часть полишає землю і летить в безвісти далі. Проминувши верству нашого воздуха, що груба заледви на десять миль, вони знова входять в порожний, зимний, всесьвітний простір, а там зараз стигнуть і темніють. Тільки ті матеори, що надто вже зблизили ся до нашої землі, притягає наша земля до себе і тоді ми маємо нагоду переконати ся, що се звичайні обтеплені каміня. Давші розсліди показали, що метеори летять громадами, та що наша земля стрічається ся з тими громадами метеорів в певних докладно означених часах; приміром в половині серпня і падолиста справді роїть ся від метеорів на нашім небі.

Але спитає неоден, що спільного мають метеори з кометами? А власне, найновійші дослїди показали, що комета се нічого иншого як тільки рій метеорів! Збиті в одну густу громаду гонять вони у всесьвітну простору довкруги нашого сонця, а в наслідок чого страшенно скорого руху запалюють ся, парують і тягнуть сю розжарену пару за собою довгим хвостом. Найгарнійшим доказом того є комета Біели, яка обігала довкруги наше сонце що шість і пів року. Останний раз бачили її від 24 до 27 вересня 1872 року, коли то переходила як раз близько нашого сонця і нашої землі; 27 вересня 1872 року она прямо в очах астрономів розсипала ся на метеори і від того часу стрічаєть ся наша земля щорічно того самого дня з тою самою громадою метеорів, та богато з них притягає до себе.

КАТОЛИЦИЗМ І АНҐЛІКАНІЗМ В АНҐЛІЇ.

Для католицької церкви в Англії означає 1913 рік могучий крок вперед в її розвитку. Після статистичних дат число католицького населеня, яке з початку 1913 р. виносило 1,793.638 душ, піднесло ся до початку сего року до числа 2,100.446. Знамениї є численні наверненя висших достойників і предстaвників англіканського духовеньства. Повільний упадок протестантизму стає виднім з дня на день. М. Етельстайн Рідлі, звісний письменник, підніс сей факт недавно на засіданю англіканського конґресу між иншим сказав: „Прослідимуючи Европу, поволи приходимо до переконаня, що протестантизм поволи перестає творити велику релігійну організацию. Не находимо вже в протестантських сектах головних оборонців ся. Письма, правди Воплочення і Спасення не находять безпеки поза мурами протестантизму, але радше за сильним валом римської церкви“. Між тим, коли католицизм здобуває ісповідників в Англії, протестантизм тратить.

Останний урядовий річник англіканської церкви „Чорч оф Енґланд“, сьвід[illegible]но про падене релігійного житя в державній англіканській церкві. Іменно охрещено в р. 1912 і 1913 559 926 дітий, т. зн. 15.814 менше, як в 1911—12 р., в якім то році стверджено убуток 10,000 крещень. Число крещень дорослих осіб виносило 15,629 або 329 менше, як попереднього року. Число великодних причастий виносило 2,328 707 т. є дофнуло ся протягом одного року о велике число 100.226. Убиток причащаючих ся стверджено зі всіх диєцезий; найбільший був в манчестерській диєцезиї, іменно убуло 3,948 причащаючих ся. Число недільних учеників поменшало ся о 17.252, число мужеських участників біблійних лекций о 11.526, женських о 1.430.

АНАЛЬФАБЕТИ В АВСТРИЇ.

Коли в німецькій державі число людий, що не вміють ні писати ні читати впало майже до нера, так що військова управа занехала подавати число анальфабетів у війську, а зате завела т. зв. „інтеліґенцпріфунґ“ з рахунків, читаня, писаня, географії й історії рідного краю, щоби одержати погляд на образованє жовнірів, то в Австриї число невміючих ні читати, ні писати після урядового статистичного обчисленя що дуже велике. Найліпші відносини є ще в Чехії та в Горішній і Долішній Австриї. Там на 1,000 мешканців припадає 59 до 50 анальфабетів. Коло 10 проц. виносить ще се число в Тиролі і Форальберґ, а в Мораві 71 до 78 анальфабетів, в Зальцбурзі є 87 таких людий на 1,000. В Шлезку се число виносить 10 процент, бо там є 111 анальфабетів на 1,000 мешканців. Тепер робить се число великі скоки. В Стириї виносить 180 на 1,000, Каринтиї 240. Отже в Каринтиї майже четвертина населеня не має елементарних основ образованя. По Каринтиї слїдує Країна з 214, потім Побережє 482, Угорщина 410 анальфабетів на 1,000. Та „найбільше благословенниї“ краини є Галичина з 539, Буковина з 652, Дальматія з 736 анальфабетів на 1,000 людий, що вийшли з діточих літ.

ГАМУЛЕЦЬ НА ВІДДАЛЬ.

Винахідник лодки кермованої на віддаль, Вірт, виступив тепер з новим винаходом, гамульцем на віддаль, який є призначений до піднесеня степеня безпечества на зелізницях. Завдяки йому можна буде оминути так часті досі зелізничі випадки, викликані перейсками зворотниці, бо при помочи гамульця на віддаль сторож в блоковім домі в кождій хвилі одним рухом корби буде міг задержати кождий поїзд. Проби з новим винаходом відбувають ся як раз на лінії Норимберґ-Ґрефенбурґ і дали вповні вдоволяючі результати.

Як відомо, час кількох секунд вистарчить, аби задержати поїзд без найменших потрясень. Діє ся се при помочи електричних филь; прилад до приймованя їх містить ся в пакунковім вагоні, прилад відбирателя — в блоковім домику або на зелізничім дворци. Получене злучного поїзда зі стацию відбуваєть ся по електричнім дроті, який біжить вдовж тору. Електричні явища природи лише о стільки перешкаджають діланю гамульця, о скільки прям блискавиці наступають безпосередно по собі. Найкоротша перерва між двома громами вистарчає, аби гамулець міг ділати без перешкоди і без перерви. Впрочім спеціальний автомат що дві секунди ствержує, чи гамулець ділає добре, а в разі перерви ведучий поїзд машиніст дістає спеціальний сиґнал. Певність винаходу, як видко з сього, відповідає найострійшим вимогам. Сили електричних филь дасть ся так нормувати, що здержує вона пр. тільки означений з гори поїзд, підчас коли иншиий, що їде по сусіднім торі, зовсім на неї не реаґує, ані їй не підлягає. Можна одначе також здержувати всі поїзди на довільній лінії. Також виключена річ, аби міг хтось непокликаний в се вмішати ся.

The Atlantic Royals

Ми отворили гарний офіс на 583 Main St.

Отворилисьмо его на бізнес з якого скористаєте ви і ми. В нас купите шіфкарти на всі лінії до краю і з краю до Канади по найнисшій ціні; даємо навіть на виплат.

Посилаємо також гроші до старого краю; продаєм корабельні тікети до всіх місць в Канаді і в Злуч. Державах.

Просимо вайти до нас і поспитайте за п. РОЗОВСКИМ що говорить по руськи. Він є нашим представителем.

A. H. DAVIS
Gen. Manager
583 Main St.
Phone Main 1909. Winnipeg, Man.

На спродаж

два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицями $200 оден. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера“.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Виннипеґу.

Спеціяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.

Ліпше і новійше лічене сифіліса „606“ проф. Ерліха

Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.

Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.

Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave, Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.

Філї офісів ві всіх головних містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТИШ КОЛЮМБИЇ

Авторизований капітал . . .	10,000,000.00
Капітал вплачений	7,000,000.00
Резервовий фонд	7,000,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.

Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.

NORTH END ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВИННИПЕҐСЬКА ФІЛІЯ
N. G. LESLIE, Менаджер.
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Carry St.

Затроєні Сірники.

За яких два роки не буде вільно купувати і уживати затроєних біло фосфорових сірників.

КОЖДИЙ ПОВИНЕН ПОЧАТИ УЖИВАТИ

EDDY'S

НЕ ЗАТРОЄНІ "SESQUI" СІРНИКИ

і в сей спосіб уникнути домашного нещастя.

International DENTAL PARLORS
STEIMAN BLOCK, SELKIRK AVE. & ANDREWS ST.

Найбільше модерний офіс в Канаді.

Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7.00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за $5.00
Вставлене всіх зубів від ....$9.00 і висше.
Наповнення зуба золотом від ....$2.00 і висше.
„ „ сріблом від ....$0.50 і висше.
„ „ порцеляном від ......$1.00 і висше.

Операторы, з Американьскими і Канадийскими диплом. Женьщини до обслуги
Отворено від 9 рано до 9 вечер.
ТЕЛЕФОН: ST. JOHN 2447
ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ

Спеціяльно на десять місяців.

Богато живучих по за Новим Йорком не можуть звідати нашого магазину.

Тимто даємо можливість купити за $25.00 грамофон з 40 сьпівами, що давнійше кошт. $55 00

На виплат по $1.00 місячно
Жадайте катальоґа. Наш адрес
GREATER NEW YORK PHON.CO
306 310 Grand St. New York
Продаємо також ріжного рода музичні інструменти.

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

Родимці!

Тепер дуже тані ШИФКАРТИ, коли ви хочете їхати до старого краю або хочете спроваджувати своїх кревних до Канади, то приходіть впрост до C. P. R-ського офісу до головних аґентів

Alex Calder & Son
БАНКЕРІ.
663 Main St. Winnipeg, Man.
П. А. КАРАКОЦЮК
в нас Український представитель.

Очи цілого сьвіта звернені на них.

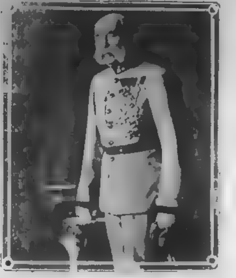

Старий, 84 літний австрійский цісар Франц Йосиф I який в своїм житю переніс чимало горя і на самім склоні свого житя мусить еще проводити війну.

Цісар Франц Йосиф уродив ся 18 серпня 1830 р. По уступленю з трону Фердинанда I, він — 2 грудня 1848 р був коронований на австрійского цісаря, а 8 червня 1867 на короля Угорщини

Німецький цісар Вільгельм II

Сербский монарх Петро Карагеоргевіч, який виступив війною проти Австриї, родив ся в Білгороді 1846 р. На трон Сербії він вступив 1903 р., сейчас по замордованю короля Александра і королівни Драги сербськими офіцирами. Його син Юрій зрік ся трону.

Король Петро є нащадок великого Карагеорга, селянина, який був провідником в повстаню проти Туреччини в 1801 р. і коли Сербія стала вільною державою

ІВАН ФРАНКО.

ПАНТАЛАХА.

ОПОВІДАНЄ

(Кінець).

По трьох днях Спориш вернув до служби — на вид успокоений, але на самім ділі лиш ослабений та вичерпаний непастанною тривогою, непастанним неспокоєм, невиступними привидами. Певоїв ся з ними, чув, що вже ніщо не вирве його з рук Панталахи і піддав ся своїй долі. Знав на певне, що наближаючої ночи знов почує з тюремної келії той поражаючий скреготіт, а про те щось тягло його до тої келії, бажав як найшвидше почути те, що недавно проймало його такою тривогою; був як той стратенець, що зі смертельною тривогою та при тім і з нетерпливою дожидає відчитаня засуду.

І не помилив ся в своїх прочуваннях. Найближної ночи Панталаха знов дав себе чути своїм звичайним способом, хоча за весь час Споришевої неприсутности ніхто нічого не чув у корідорі. В тім часі перестали вже ставити військову варту в корідорі, то й ключник був сам серед голих стін. Хвилю слухав страшного гарчаня, мов окаменілий, а далі нараз смертельний перестрах обхопив його, він кинув ся до виходу і впав до військової стражниці з безпамятним криком:

— Панталаха! Панталаха!

В одній хвилі всі вояки посхапувались і обскочили ключника, що хитав ся на ногах і був блідий мов труп.

— Що стало ся? Що там таке? — допитували його гуртом, але Спориш не міг вимовити ані слова. Вбдуженими очима водив навколо, заломлював руки і порушував устами, але голосу з них не міг видобути ніякого.

Військова сторожа рушила на корідор — у казнях панувала цілковита тиша. Ключник, якого два вояки вели під руки, кивнем головою показував на казню, з якої втік Панталаха; його дрож при наближеню до неї сьвідчила, що власне та казня була причиною його переполоху. Взяли від нього ключі, відчинили казню, наперед і ще три вояки війшли до середини, перешукали все, зревідували до голого тіла переляканого Прокопа, але нічогісінько підозреного знайти не [illegible]

Поставлено на корідорі військовий пост, а ключника заведено до стражниці і положено на голих дошках тапчана. Лежав німий з очима в стовп і раз у раз порушував устами, [illegible] незримим провадив якусь нечутну для людського уха розмову. Над ранком заснув, але сон його був не покійний, горячковий. Що хвиля Спориш кидав ся, скреготав зубами, бив руками по дошках. Незабаром блідість заміняла горячкові руманці, голова і все тіло його були мов у огни!

Дали знати директорови про ключникову хоробу. Директор прибіг до стражниці, приступив до бостамного ключника і доторкнувсь його рукою, немов хотів його збудити. Та в тій хвилі Спориш кинув ся що сили на тапчані і з виразом найбільшої тривоги, завертаючи кровю набіглими очима знов закричав:

— Панталаха! Панталаха!

І знов утих. Більше не можна було з нього відобути нічого. Покликаний із тюремного шпиталю лікар сконстатував запалене мізку і велів зараз перенести Спориша до шпиталю висловлюючи при тім сумнів, чи вдасть ся йому пацієнта в таким поважнім віці привернути до здоровля.

В шпиталі Спориш, під впливом зимних компресів на пару хвиль прийшов до памяти і уриваними словами розповів директорови про гарчане, яке чув у казні. Се була остатня його ясна хвиля. Швидко знов узяли перевагу горячка за нетяма, і коло півночи Спориш закінчив житє в шпиталі!

X.

Директор з ніг валив ся від утоми. В супроводі ключника і ще двох дозорців цілого він дня робив ревізиї по всіх казнях того корідора, в якому ключником був Спориш. Забрано богато ножів, шил, цьвяхів, шахів роблених із хліба, карт роблених із бібули, олівців і тим подібних заборонених річий, але нічогісінько такого, що моглоб оправдати підозріне, що хтось із вязнів міг пилувати штаби або крати. Переслухано всіх вязнів, чи не чули підозреного гарчаня, але тут директор сам на перед був певний, що всі ті переслухи во всім даремні і що жаден вязень не скаже правди, хоч би й може чув щось таке, бо знають товариші признають його „капусьом“ (доносчиком) і будуть збити) зати його та докучати йому на кождім кроці. І справді, всі вязні клали ся й присягали ся, що ніякого гарчаня ні хто з них не чував ніколи.

Чим мала би се бути она ва, вплив роздразненої уяви самого Спориша? Але з оповіданя небіщика директор зрозумів, що коли Спориш уперве почув то гарчане, був іще здоров і зовсім не надїяв ся нічого подібного. Можливе було припущене, що Спориш помилив ся в казні; можна було догадувати ся, що почувши про те, що стало ся, зкинутий вязень міг подати небезпечний знаряд до иньшої казні і для-того директор наказав зробити ревізию у всіх казнях і у всіх арештантів за покотом. Ревізия не виявила нічого, а поперед усього важне було те, що найстаранніші оглядини всіх крат і штаб не виявили ніде ані найменшого сліду пилованя.

— Так до старого дяса! — воркотів раз по разу директор сплюовуючи з нетерплячки. Та був се старий недовірок: в духи не вірив, а заким успокоїтись на думці, що все то „причуло ся“ Споришеви, хотів випробувати все, що могло довести до виявленя правди. Ось він і казжив ся ще раз як найстараннійше перешукати Прокопову казню. Та й сим разом перешукуване не довело ні до чого. Директор хлав по чеськи і тупав ногою, нарешті впав на якусь думку і велів доворцим вийти з казні. Він лишив ся сам на сам із Прокопом.

— Слухай, Прокопа, — мовив до нього директор, — ти в ночи спаль?

— Спав.

— А слишаль що?

— Не чув нічого.

— Не правда! Я віім, що ти чуль.

Прокіп видивив ся на директора вибалушеними очима, нарешті всьміхнувши ся дурновато запитав:

— А ви відки знаєте, що я щось чув?

— Відки знаю? — підхопив директор. — Я ті то повім потома, а тепер ти мі повім, що ти чуль?

— Я… я… не чув нічого.

— До сто дясов! — крикнув директор тупнувши ногою. — Слухай, Прокопа, до я ті повім. Пріехаль тутвій батько і питаль ся за тебоу, муві: „А где мій Прокопа, хочу го взят до дома. Дост ту юж у панів панова́ль“.

Директор знав, чим налякати Прокопа. За кождим разом, коли батько приїжджав відвідувати його, Прокіп зназнав такий перестрах, що не було гіршої погрози для нього по над ту, що його з тюрми відішлють до дому. І тепер Прокіп поблїд і почав дзькотіти на ногах.

— Ні… ні… ні! булькотав він, — я не хочу до дому.

— А повім, що ти чуль?

— Повім, повім.

— Ну, говори.

— А… а… не будете бити?

— Бити? А то за що? — зачудував ся директор. — За то, що ти чуль?

— Бо я то сам зробив.

— Що ти зробив?

— А те… таке гарне, що так мовило: грр, гррр, грр.

Директор аж на місці підскочив.

— Ти то зробіль? А ти як то зробіль?

— Як? А ось як!

І Прокіп видобув із свого густого, розкудлаченого волося шматок із шпульки гусячого пера, застромив один кінчик за штабу при дверех, а другий кінчик пару разів порушив пальцем і справді перо лиркаючи та вдаряючи о дубові, блахою ковані двері видавало гарчане подібне до скреготу пилки при різаню зелїза.

— І по щож ти то зробіль? — питав Прокопа.

— По що? — видивив ся на нього Прокіп. — Ні по що, так собі.

— А чомуж ніхто иньшей не чуль се крім Спориша?

— Спориша? А то що за Спорит?

— Не віш? Тен пан ключник, по вчора умер?

— Ключник умер? Спориш умер? — крикнув радісно Прокіп. — Ага то той, що мені відібрав те моє, таке гарне, що мені дав Панталаха.

І не зважаючи на присутність директора ідіот почав скакати по казні і плескати в долоні приговорюючи:

— А так! А так! Так йому треба! Нехай би був не відібрав мені того, що моє! А я за те йому затрав, так як грав нанашко Панталаха тої ночи, як мав утікати. А він би спав, але чув усе добре. А ключник ускочив до мене в ночи до казні, шукав чогось, та не знайшов нічого. А потім вже до казні не вскакував, лише стояв під дверима і слухав і кричав. А я йому грав так гарно! Га, га, га! А він узяв тай умер. Так йому треба!

— Бестія собача! — буркнув директор, бачучи ту звірячу радість дурноватого і зрозумівши весь звязок його слів. — Ну, що з нім уделат? Чи біть го, чи повісіть го? Коди он глюпи як бут! Нех те гром біє!

І сплюнувши вийшов із казні.

Всякий має право робити те, що не шкодить і не чинить кривди другим.

* * *

Наука в молоду рільбить ся на камені, наука на старість — пишеть ся на піску.

Талмуд.

Про що мріяв арх. Франц Фердинанд.

В останнім числі „Нового Времени“ містить Яко в сенсаційні ревеляциї про плани убитого архикнязя Франца Фердинанда

„Особа, пише Яковлев, якої імени не можу виявити, але про котру вистарчить згадати, що жие близько австрийського двора і є споріднена з родиною ґр. Хотек, недовго перед атентатом в Сараєві одержала лист від одної дами з Відня. Вона відчитала мені сей лист. В листі була мова про се, що говорять в віденських кругах з нагоди зїзду в Конопішт. На сім зїзді обговорювали зміну курсу політики Австро-Угорщини і Німеччини до Славян Балкану. Сим хотіли вони підтяти силу Росиї на Балкані. Тому, сказано там було, треба передовсім старати ся всіми силами сотворити **велику загально-славяньску федерацию**, до которої війшла-б і Австрия. В сій федерациї Австрия грала-б першу ролю. Був би се „шах і мат“ для російських впливів на Балкані. Дало би се Австриї, а дальше і Німеччині, спромогу посунути ся до Середземного моря і замкнути Росиї раз на все вихід з Чорного моря.

Першим кроком сеї політики повинна бути на внесене убитого архикнязя згода Австриї на **поділ Альбанії** між славяньскі держави“.

Думаємо, що таких ревеляций може ще дуже богато появити ся, бо хто може сконтролювати їх правдивість? Хто хоче, хай вірить.

Кождий чоловік живе — як по драбині лізе від одного щабля до другого, від одної цїли до другої… Без великих широких щаблів нема великого й широкого житя.

В. Винниченко.

* * *

Поміч у свій час — як дощ у посуху.

* * *

Здоровля — найбільше щастя в житю; здоровий злидар щасливіший за хорого царя.

Шопенгауер.

Кілько мешканців має земля?

Найновійші обчисленя в тім напрямі робив проф. Супран в Ґоти в Німеччині, подав їх у своїй науковій праці під заголовком „Населене землі“. После нього людське населене цілої земской кулі виносить около міліярда 623 міліони 300 тисяч. З того числа припадає на Африку 170 міліонів, на північну Америку 110 міліонів, на полуденну Америку 45 міліонів, на Азию 900 міліонів, на Австралию 8 міліонів, на Европу 400 міліонів а на підбігунові околиці 300 тисяч.

Цікаве буде довести порівнаня густости населеня. Покаже ся тоді, що найгустіше заселена Европа, в якій на кождій милі квадратовій мешкає пересічно 107 людий. По ній йде Азия, де на одній милі квадратовій мешкає пересічно 53 людий, дальше Африка з 15 людьми на квадратову милю, північна Америка з 14, південна Америка з 5, дальше Австралія з двома людьми на кожду квадратову милю. В підбігунових околицях не припадає пересічно навіть один чоловік на кожду милю, бо там на 100 квадратових миль припадає ледво 6 людий.

Не менше цікаві будуть здогадочні числа, подавані і иними ученими на число людий в давних часах. Так приміром учений Бодіо обчислював, що населене землі в часах панованя римського цісаря Августа, себто менше більше коло часу народженя Христа або коло 1900 літ тому назад, виносило не більше як 54 міліони. А другий учений Монгол каже, що населене Европи, хоч нині числить понад 400 міліонів, перед 15-тим віком ніколи не виносило більше як 50 міліонів.

УВАГА!

В СПРАВІ ОПРОДАВАНЯ ФАРМЕРСКОЇ МАШИНЕРИЇ.

Публично завідомляєсь, що Екзекутивна Рада в Саскачевані силою свого розпорядженя уповажнила комісію надати комісарам право вглянути в справу дотичачу спродажі фармерскої машинериї і иньших річей на фармі. Комісарі визначили на се час і місце де відбудуть свої засіданя в ціли переслуханя візнань осіб, яких ся справа дотичить…

Засіданя відбудуть ся в:

North Battleford, Collegiate вівторок, August 11, пічнесь о 10 рано.

Wilkie, Field Hall, середу, August 12, пічнесь о 10.30 рано.

Kindersley, Odd Fellow's Hall, четвер August 13, пічнесь о 2 в полудня, і пятницю August 14, пічнесь о 9 рано.

Rosetown, Town Hall, пятницю August 14, пічнесь о 3 в полудня.

Датовано в Реджайні сего першого дня в липни 1914.

Charles H. Ireland.
Secretary.

Сими днями навістила центральну і полудневу Манітобу сильний дощ з вітром і наробив чимало шкоди по полях.

Найбільше потерпіли околиці Морден, Портеж ля Прері, Свен Лейк Ехранс. Пашні лежать в сих околицях по землі з ледви і будинки поперевертані.

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Лисичка-сестричка.

(Кінець).

Другого дня устала раненько, умила ся біленько, хазяінови на добридень дала, а той!

— А де-ж моя гусочка?

Подивилась, — нема. От вона й каже хазяінови

Де я не бувала, такої пригоди не зазнавала, щоб у мене що вкрадено!

Хазяін і каже

— То може ягнята затоптали її

— То вже як хоч, хазяіне, а оддай мені ягня

Оддали. Узяла в мішок те ягня та й пішла.

Біжить та й біжить,—зустрічає її знову ніч. Ото вона, побачивши хатку, стала просити ся на ніч, знов давай казати:

— Пустіть, люди добрі, переночувати!

— Не можна, лисичко-сестричко у нас хата маленька, ніде буде тобі й лягти

— Дарма, я під лавкою зігну ся, хвостиком обгорну ся та й переночую.

— Добре,—ночуй!

— А де ж я своє ягня подіну?

— Пусти в загороду

От вона так і зробила. А вночі нишечком устала та й ізїла те ягня.

Другого дня устала раненько, вмила ся біленько, хазяінови на добридень дала. А далі

— Де-ж це моє ягня?

Сіла та й давай знову плакати, каже

— Де я не бувала, такої пригоди не зазнавала, щоб одно було добро, та й те вкрадено.

Хазяін і каже:

— Ого невістка гнала волы, то може й випустила.

От вона й каже йому

— Ну, як собі хоч хазяїне, а віддай мені невістку!

Свекор плаче, свекруха плаче, син плаче, діти плачуть. А лисичка таки взяла невістку в мішок. От що вона не йшла та якось там од[illegible] хати, а син у зяв, взяв з мішка невістку, а уклав собак.

Прийшовши лисичка, взяла той мішок з собаками, та й понесла. Несе та й приказує

— За курочку — качечку, за качечку—гусочку, за гусочку—ягнятко, а за ягнятко—невістку!

Та як струсне тим мішком, та той собака „Авур!.." А лисиця

— А,ласкова невістко, нособачилась! А ну глянуу на тебе яка ти есть.

Узяла та й розвязала мішок. Тільки розвязала, а собаки звідти. Вона навтіки, собаки за нею; вона далі,далі в ліс... от от дожене! Ні, таки добігла до нори, заховалась. Сидить у норі, а собака над норою,—не може влізти. От вона й давай питати ся ушей

— Ушечки мої любі, що ви думали гадали, як од того проклятого хортища втікали?

— Те, ми, лисичко-сестричко, думали гадали,щоб хорт не догнав, золотої кожушини не порвав.

— Спасибі ж вам, мої любі ушечки, я вам сережки золоті куплю.

Тоді до очей:—„Що ви,оченьки мої любі думали-гадали, як от того проклятого хортища втікали?"

— Те ми, лисичко-сестричко, думали гадали, туди-сюди розглядали, щоб хорт не догнав, золотої кожушини не порвав

— Спасибі-ж вам, мої оченьки любі, я вам золоті окуляри куплю.

Потім до ніг: „Що ви, ніженьки мої любі, думали гадали, як од того проклятого хортища втікали?"

— Те ми, лисичко-сестричко, думали гадали, швидче втікали, щоб хорт не догнав, золотої кожушини не порвав.

— О, спасибі-ж вам, мої любі ніженьки,—я вам куплю червоненькі черевички з срібними підківками

— А що ти, хвостище помелище, думало гадало, як от того проклятого хортища втікало?

— Та я думав гадав, поміж ногами плутав, щоб хорт догнав, золотую кожушину зняв.

Розсердилась лисиця на хвоста та й встромила його з нори.

— На тобі, хортище-собачище, хвоста, одкуси, поки ціле!

А хорт як ухопив, так у весь і одкусив

От тоді лисиця пішла між зайці. А ті побачили, що вона куцé,—давай з неї сміяти ся. Вона й каже:

— Дарма, що без хвоста, але я вмію корогода скакати.

Як?

— Та так. Тільки треба вам хвости пов'язувати,— то й ви навчитесь.

— Ну, пов'язуй!

Позвязувала їм хвости, а сама збігла на шпиль та звістила як гукне:

- Тікайте, бо йде вовчище помелище!

Зайці як сунуть усіма сторонами, - так хвости й пообривали. Після того, як поеходились до купи зайці, бачуть,—усі без хвостів

От вони й почали зміняти ся, щоб як небудь одлячити їй. Так вона почула та бачить; що лихо, та мерщій з того лісу та так про неї й не чути стало

Нинішна війна.

(Докінчене з стор. 3)

- каже графиня Толстой „він підписав сей документ і подав мені назад. Я того самого дня принесла до пара і цар по прочитаню заявив, що се дуже інтересно. Одну копію заслав англійскому королеви а другу німецкому цісареви. Оригінал в своїм краю."

Справді пророцтво Толстого є найбільшим пророцтвом сего віку.

Гарна книжка — приємний бесідник, щирий друг і добрий порадник.

Книжки говорять нам щиро, бо не боять ся нас.

Альфонс Аррагонський.

Перший ступінь до добробуту – обмежувати свої бажання.

Тільки бідні та грузаві люди мають щастя бути милосердними. Богаті й жадні того щастя не знають.

ЦИКОРІЯ
Єсли Ви можете [illegible] ... Ви можете пробувати се сурогати
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
Philadelphia, U.S.A.
На продаж у всіх порядних склепах.

Одинока директна лінія
[illegible] АМЕРИКОЮ — КАНАДОЮ
Найновіші [illegible] ... Нюйорк до Ротердам [illegible]
A. E. Johnson & Co.
27 Broadway, New York, N. Y. | 200 First Ave. So. Minneapolis Minn.

ЛІКЕРИ
Стара фірма лікерів [illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1100. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпегу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас. Ви завсігда будете певні заощадити що найменче 20%
[illegible]
Ми посилаємо C. O. D.
В нашім департаменті достовиш [illegible]
Вишліть [illegible]

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40
Пишлемо вам впрост з фабрики один славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 днів
БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.
По 30 днях, єсли вдоволені можете його затримати а нам платити
$2 МІСЯЧНО.
[illegible]
ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
44½ E. 7-th St. Dept. 34. New York, N. Y.

НАША АДРЕСА:
„Canadian Farmer" Box 3656, St. B Winnipeg, Man.

NICK BALAN
Бучер і гросерник.
448 King Street
WINNIPEG, MAN
Phone St. John 95.
[illegible]

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST JOHN 4.7.4
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474 є одиноким руским шпиталем в Канаді.
ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ: [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ: [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ: [illegible]
[illegible]
◆◆ В день телефон St John 474 ◆◆ В ночи телефон St John 866 ◆◆

НАЙБІЛЬША ВИПРОДАЖ ФОНОГРАФІВ.
[illegible]
$15. на легкі сплати $1. місячно.
[illegible] COLUMBIA [illegible]
SAUL BIRNS, 117 Second Ave., cor. 7th St., Dept. 23 NEW YORK, N. Y.
[illegible]

ПОШУКУЮ свого сина Георгія Крамар, з села Кучурмари, повіт Черніці, Буковина. Вже три роки як пішов від мене з фарми і не маю о нім жадної чутки. Я продав фарму і хочу виїхати до краю. Хто би знав де він находить ся або він сам най зголосить ся на адрес Andri Kramar, Astwood P.O. Sask 132 31.

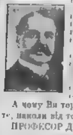

3216 ХОРИХ вилічено ПРОФЕСОРОМ і ДОКТОРОМ ОВЕНОМ в минувшім році, яких він, своїм спеціяльним модерністичним лічением увільнив до від слідуючих слабостей
[illegible]
А чому Ви терпите біль і тим скорочуєте собі житє, наколи від того можете напевно вилічитись?
ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН вилічив всіх як мужчин так і женщин, які лічились без успіху, як рівнож й тих що стратили зовсім надію на виздоровлене. Не робить ріжниці як давно і на яку слабість терпите або яких средств уживали до виліченя. ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН наколи стане лічити то може бути певним що Вам [illegible] вилічить так, що біль більше ніколи не відновить ся
ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН не говорить що може Вас вилічити яким небудь чудом або надприродною силою, а тільки своєю довголітною практикою і досьвідченем він вилічив многі сотки таких болів, які другі доктори уважали за невилічимі
Тому отже, єсли терпите який небудь біль опишіть йому без всякого стиду, і в рідній вашій мові, всі ваші страданя і попросіть о пораду, а безпечно отримаєте правдиву поміч ПОРАДА НЕ КОШТУЄ НІЧОГО. Не відкладайте отже і не чекайте на наслідки а опишіть залучаючи марку на відповідь. Всі письма адресуйте так
PROF. OWEN, M. D.
221 East 17th St. Dept. 39. NEW YORK N Y

The Canadian Northern Railway Steamships Ltd.
НАЙНИСША ЦІНА ЇЗДИ НА КОРАБЛЯХ
ДО
Галичини, Буковини і других країв.
Кораблі відпливають з Монтреалу Aug. 11, Aug. [illegible] і Sept. 8. З других портів тижневно.
ПРОСИМО ЗГОЛОШУВАТИСЬ ПІД АДРЕС
583 Main St.
Phone MAIN 2826. - WINNIPEG, MAN.
Говоримо на всіх мовах.

Уважайте і не купуйте кота в мішку!!!,
) ВПЕРЕД НІМ У НАС КУПИТЕ (
ПОЗВОЛИМО ВАМ НА 3 МІСЯЧНУ БЕЗПЛАТНУ ПРОБУ!
$1. [illegible]
[illegible]

Тукета T & B папіроси не злезві.

Увага!
Справи старокрайові, судові, процеси, контракти, спродаване землі, стягане довгів і претенсій, повномочія і ріжні публичні документи, справи війскові і пашпорти виробляє в своїй канцелярії дипльомований адвокат зі старого краю скоро і добре. Поради уділяє ся безплатно. Многі похвальні листи виказують, що тисячі справ заголивем в користаю для удаючих ся до мене.
Пишіть на адрес
B. Sulkowski,
10 Belmont Ave.
Newark, N. J. America.

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Лиски, Гонти.
Точно доставляєм. — Задоволене гарантуємо.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 14 го Серпня, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, August 14, 1914 Число 33.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474 є одиноким руским шпиталем в Канаді
ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ: [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ. [illegible]
[illegible]
◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 866 ◆◆

З поля европейскої війни

Німці здобули місто Лієж.

Лондон, 10 серпня. — По тяжкій, кількадневній боротьбі Німці здобули бельгійске місто Лієж. Бельгійці хоробро боронились до останньої хвилі, та не потрафили устояти перед силою німецкого війска.

А от що описує про борбу між бельгійским а німецким війском Бенджамін Галлет що прибув недавно з Лієж до Льондону.

„Я бачив серце розриваючі сцени на улицях Лієж, коли війско машерувало відбити атак Німців. Я чув як одна жінка ридала а ридаючи заголосила:— „Він є моїм одиноким сином, і серце в мені пукне коли довідаюсь, що його вбили, але буду вдоволена єсли вбє трох Німців".

„Я не вірю, щоб місто Лієж могло поставити такий сильний опір перед таким завзятим і сильним німецким війском.

Німці розставили свої канони геть далеко за рікою і їх майже не було видно, малий відділ війска з білою фаною прийшов до міста Лієж. Се був Ґенерал фон Еммих, німецкий комендант, який прийшов до міста щоб то піддало ся і не ставило жадного опору, бо він хоче перейти зі своїм війском і не дітнесь ні одної хати в місті.

Його просьба була відкинена.

Заледво що Ґенерал фон Еммих перейшов міст над рікою Мез, як нараз дав ся чути страшний гуркіт, наче сто громів нараз ударило в одно місце... Хмара диму і пороху знеслась високо, аж під хмари. З моста, величавої будови, не остало ні сліду, його знищено мінами.

Сейчас потім в місті почав ся такий рух якого ще ніколи перед тим не було. Жінки і діти плачучи покидали свої доми, і як хто міг, вибирались далеко поза місто. Усі були обладовані домашними річами, які могли унести з собою. Жовніри вернули до своїх місць. Так потревало добру хвилю, відтак настала гробова тишина. Німці наближались. І як лише першу лінію війска можна було добре бачити з міста (а місто Лієж положене на горбі) з разу розлягав ся гук німецких канон а в місті можна було чути [illegible] стріли, які падали на форти і коло фортів.

З фортів не відповідали. Німецке війско прийшло над ріку Мез і почало будувати понтоновий міст. (міст, що будуєсь на плоских човнах). Міст був вже на укінченю. Німці щойно почали ступати на міст і були вже майже при другім березі. Нараз роздав ся гук канон з фортів і міст був знищений враз з війском що на нім находилось.

Як би нічого злого не сталось, Німці почали будувати міст знова. Жовнірів, що були заняті при будові понтонового моста Бельгійці з фортів вбивали і як ті падали в воду — другі сейчас приходили і кінчили роботу. За той час притягнено німецкі канони близше міста і розпочалась страшна битва. З фортів не відповідали на стріли німецких канон, бо їх не було видно. Чекали на першу лінію німецкого війска, яка зближалась до міста. І кождого разу, як тільки Німці наблизились до міста — привитано їх градом куль від яких падали як трава під косою. Се сцена була дуже страшна, прямо голі було дивитись на таку масову різню Божих істот.

Мені сказали, що в місті було лише 40 тисяч витренованого війска, Німців було більше як 80 тисяч.

Страшна війна, і я єї не хочу більше видіти" — закінчив Бенджамін Галлет.

Нім здобули місто Лієж, Німці стратили дві тисячі жовнірів, а около 10 тисяч було ранених.

Неминуча битва на Швайцарскій границі.

З Берна доносять, що 40 тисяч австрійского війска находить ся недалеко Базель, і, що німецкі та французкі війска також находять ся близько Швайцарскої границі. З сего можна [illegible], що там може вибухнути велика битва кождої хвилі.

З Риму надходить вістка, що австрійскі воєнні кораблі бомбардують головний чорногорский форт Антиварі. Заподіяно величезні шкоди, знищено стацію бездротного телеграфу. (Антиварі находить ся недалеко Скутарі)

Потім кораблі відпливли до Катарро, який — як доносили попередно — забрали Чорногорці.

* * *

Токіо. — Перша і друга шквадрона Японьскої фльоти виплила на отверте море. Адмірал Дева є комендантом. Куди фльота попливе — нікому не звісно. Можем лише здогадуватись,що йде на поміч Англійскій фльоті на Північнім Море.

Англійскі і французкі війска злучились з Бельгійскими війсками.

З урядових вістей, що надійшли з Брісселі дізнаємось, що Англійскі і Французкі війска в числі кількадесять тисяч злучились з бельгійскими війсками і мають разом вдарити на німецке війско, яке має надійти з півночи. Доносять так само, що форти в Лієж дістали велику підмогу і Французи тепер будуть старатись видалити Німців з міста.

Та цікаву бесіду виголосив в Берліні принц Бюлов Та вже найцікавійші були слова, якими закінчив свою бесіду. Сказав так: „Хоч би сьвіт був наповнений самими лиш чортами то Німці оборонять ся від них і затримають свій край під сонцем."

Австрійці відперті. Російскі війска в Галичині.

На основі депеш з Парижа дізнаємось, що Серби відперли Австрійців від міста Вишеград при чім Австрійці стратили 2 офіцери і 20 рядових.

Російский міністер війни Соколов оголосив в Петербургу, що російскі війска зайшли до Австрії через долину ріки Стир, яка перепливає через Берестечко (в Росії) і Щуровичі (в Галичині) і побили австрійскі війска.

Наколи се лише правда, то Російскі війска находять ся вже в Галичині і мабуть йдуть просто на Львів.

Холера в Австрійскій армії.

З Відня доносять, що Австрійске правительство зробило все можливе, аби припинити бушуючу холеру серед австрійскої і сербьскої армії. Нікого з ранених не привозять до Відня. Много докторів з персоналом виїхало на місце де холера ширить ся.

Франція виповіла війну Австрії.

З Парижу до Нового Йорку наспіла депеша в якій кажесь, що Франція виповіла війну Австрії через те, що Австрія не хотіла дати Франції відповіди чому гуртує свої війска на швайцарскій границі, й через те, що австрійскі війска разом з німецким війском били ся з Французами.

Австрійский консуль сейчас вибрав ся з Парижа до Відня

В Боснії обурене проти Австрії.

Населене Боснії сильно обурене проти Австрії. Революціонери домагають ся випущеня на волю убійників архикнязя Франца Фердинанда, яких замкнено в вязниці в Сараєво.

Роблено навіть замахи на житє австрійских урядників в кількох містах.

Гроший і оружія доставляють революціонерам Серби.

Німці побили Французів.

До Льондону прийшла урядова депеша, яка доносить про битву між Австрійско-Німецким а Французким війском на долинах ріки Райн недалеко Мільгавзен. Страти по стороні Франції дуже великі,та їх [illegible] уряд не хоче оголосити. В битві брало участь 40 тисяч Австрійців.

Вигнавши Французів з міста Мільгавзен, яке перед тим заняли, Німці перейшли границю і находять ся тепер в Франції, (з полудневосхідній стороні.)

Два міліони жовнірів готові виступити в бій.

Вздовж границі, яка тягнесь від Швайцарії до Голяндії, простір на 283 милі, находять ся оба ворожі війска і час від часу провадять завзяті борби. Та се лише боротьба малих відділів обох війск. До загальної битви має виступити около два міліони жовнірів, міліон Французів і міліон Німців. Простір де — як догадують ся — відбуде ся головна битва, буде протягатись на сто миль. Ся битва малаб принести рішаючий наслідок. Дехто заявляє навіть що ся головна битва має закінчити цілу війну. Та сьвіт не має жадного досьвідченя в штуці воєнній, можемо отже лише чекати і подивитись з виходом війни.

Одно можна певне сказати, що наколи в головній битві Німеччина буде побіджена, тоді Росія, яка вже готова вдарити на Німеччину, може задати єї смертельний удар.

* * *

Німці вже в середині Бельгії.

Бріселя, 12 серпня — Німецкі війска посунулись на північ і полудне від Лієж і находять ся майже в серци Бельгії. Сильний відділ німецкої артилерії острілює вже бельгійске місто Намір, яке находить ся лише 50 миль від границі що ділить Бельгію від Франції.

Велику прислугу німецким військовим командантам роблять аероплани. Вони всегда летять в ту сторону куди має переходити війско, добре з гори приглянуть ся куди ліпше піти, що робить ся в ворожій стороні, і т. п.

Звідали німецкі аероплани вже й бельгійске місто Брісель і німецке війско, знає вже наперед як має здобути його.

Лондон. 13 серпня. На Француско-бельгійскій границі находить ся сотки тисячі німецкого війска, що найменьше 20 корпусів, між тим і 14 австрійский корпус. Німецкі команданти поступають після воєнної тактики Наполеона.

Франція мусить тепер стати лицем д[о] величезної німецкої армії. Обчислено, що в тій армії є 1 міліон і 275 тисяч німецких жовнірів, 783 тисячі ґеврів, 65 тисяч шабель, 4,416 тяжких канон і 1,488 машинових канон. Не згадувати вже про те, що Австрія зі сходу може тихенько зайти до Франції і — взяти єї між два огні.

Англія виповіла війну Австрії.

З огляду на те, що Австрія помагає Німеччині в війні, Франція звернулась з просьбою до Англії, щоб та поступила після справедливости. Англія отже виповіла війну Австрії

Берлін 13 серпня. Недалеко Мільгавзен німецкі війска зловили і взяли в полон 1500 Французів між тим і 10 французких офіцерів, чотири канони, 900 ґеврів і 10 возів иньшої амуніції. На німецкій території нема отже тепер французкого війска.

З Парижа доносять знова, що Німці перейшли вже до Франції (в полудневосхідній части) і бомбардують французкі міста Французке місто Понтмасон майже знищено. Пишуть: „Хотяй німецка артилерия є досить далеко, та канонірі видно уміють добре вимірювати, бо усі стрільна падали в місто руйнуючи будинки та вбиваючи людий."

Земля вкрита трупами і раненими.

Бріссель. 13 серпня. Перша велика битва між німецким а бельгійским, англійским і французким війском відбулась в Бельгії, коло міста Гелен. Битва тревала від рана до пізна в вечер Німці зруйнували місто, але не могли опертись величезній силі злучених армій і відступили з великими стратами. Простір землі на одну милю довкруги був густо вкритий трупами і раненими.

Лондон. 13 серпня. Німецка кавалерія була вже в [illegible], 15 миль від міста Брісель, майже досить близько, щоб з їх тяжких канон пускати стрільна на місто і знищити його. Та злучені армії відперли їх до Гелен і Дієст, около 30 миль від Брісель

Битва між злученими арміями а німецким війском була завзятійша чим попереднього дня і полягло богато більше війска по обох сторонах.

Головної битви можна сподіватись кождої хвилі.

* * *

З Антверпен доносять, що там, в одній старій церкві найдено три тисячі німецких ґеврів. Бельгійскі власти догадують ся, що їх Німці (мешканці міста) мали ужити в часі коли б німецкі війска напали на місто.

В иньшому місце, в Бельгії, найдено знова цілий німецкий арсенал Се сьвідчить, що Німеччина готовилась до війни вже від довгих літ. У неї воєнної поживи і амуніції стане на цілий рік. А другі держави зовсім не приготовані до так довгої війни.

Кому маєм се завдячити?

Рада міста Вінніпегу на своїм засіданю дня 12 с. м. піднесла до обговореня справу, що зробити з міскими робітниками, які суть чужинцями і не суть ще горожанами сего краю. Порішено, що чужинці, що суть вже горожанами сего краю будуть дальше працювати при міских роботах А що буде з тими, що ще не могли стати горожанами Канади? — Зобачим в скорій будучности. Та тут пахно чимось не надто добрим. А кому ми маємо се завдячити?

Питайте тих, які мають себе між Русинами в Канаді за найвизначнійших людий, а які перед тиждем потрафили збурити увесь Англійский народ проти себе і проти нас Русинів.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Подає ся отсим до відома членів Кружка ім. Марії Заньковецької, що МІСЯЧНІ ЗБОРИ згаданого Товариства відбудуть ся у сю неділю, т. е. 16 серпня, о пів до третої год. пополудни.

Виділ.

Отсим подає ся до відома, що ЗВИЧАЙНІ ЗБОРИ Укр Народного Дому у Вінніпегу, відбудуть ся у сю неділю, т. е. 16 серпня у галі д. Ястрембського. Початок Зборів о 8ій годині вечером. Просять ся усіх членів конче бути присутними на сих Зборах

Виділ.

ДО КАНАДИ!
Ми продаємо шіфкарти зі старого краю по найтаньших цінах і на найліпші шіфи котрі відходять що тиждня.
Ми посилаєм гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають рівні гроші. Ми вже посилали гроші через довгі роки і знаємо справ як посилати. Спитайтесь людей тих що з нас вже посилали.
Зайдіть до нас або напишіть лист а ми вам подамо всі інформації.
Міняємо долари на корони, продаємо марки крайові і канадийскі. Як не маєте сталого адресу в краю то можуть ваші листи прийти на наш адрес і ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.
Офіс отворений що дня від 9 рано до 6 веч., а в суботу від 9 рано до 9 вечер.
ALLOWAY & CHAMPION, Limited.
К. ҐЕНИК, управитель загран. відділу. - 667 Main St. Winnipeg, Man.

„Канадійский Фармер"
Редактор: О. Г. Гикавий
[illegible]
Передплата в Канаді і Злучених Державах на рік $1.50
до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Stn. B Winnipeg.
Телефон [illegible]
The Canadian Farmer
Ukrainian weekly
circulation 8,000
Published every Friday at 287 Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. H. Hykawy, Editor

Дещо про Бельґію і її стратеґічну позицію.

Велику ролю в Французько-Німецкій війні відграває тепер маленька Бельґія. Наколи німецкі війська не дістануть ся до Франциї через Бельґію то тоді вони-б мусіли всі свої сили звернути проти француских фортів, які находять ся попри границю, що ділить Францию від Німеччини і яка мірить близько 200 миль. Здовж сеї границі находять ся, в першім ряді, шість дуже укріплених міст, а се: Вердун, Нансі, Луневиль, Епінал, Белфорт і Безансон. Поза сими укріпленими містами находять ся другий ряд фортів число яких виносить около десятки. Они є віддалені від Парижа від 80 до 120 миль. Границя, яка ділить Францию від Бельґиї і Люксенбурґу є також добре уфортифікована. Не дармо отже Німці хотять дістатись до Франциї через північно західний конець Бельґиї. Перейшовши ту часть Бельґиї, Німці мусілиб здобути кілька француских фортів, які не моглиб довго ставити опору і тоді вдарилиб на місто Париж, яке є серцем цілої Франциї.

Не знали, не сподівались Німці, що Бельґія так отверто, з таким завзятєм виступить проти них. Думали, що сей краєць не буде ставити жадного опору і його перейдуть без найменьших трудів. Аж показалось що ні. Німці здобули саме місто Лієж. Німці, стратили около 24 тисячі жовнірів, вбитих дві тисячі, ранених десять тисяч, а прочі забрані в полон. Здобули місто по пять ох днях завзятої боротьби. Форти еще, як доносять, остають в посіданю Бельґійців, они мали заявити, що скорше всі вигинуть, а не піддадуть ся.

Тому, що Бельґія відграє таку важну ролю в теперішній европейській війні, хочемо близше познакомити своїх читачів з сим краєм.

Бельґія є самостійною державою ще від 1830 р. Перед тим она належала 1713 до Австриї яко австрийска Нідерляндія, 1794 до Франциї, 1815 була прилучена до Нідерляндиї. Доперва 1831 р. 4 червня вибрано свого короля і Бельґія стала самостійною державою. Невтральність Бельґиї була затверджена Австрією, Росією, Великою Британією і Прусією.

Поверхня Бельґиї мірить 11,373 квадратних миль, і є поділена на вісім провінций. Після конскрипциї з 1910 р. населене Бельґиї числить близько 7½ міліона душ. Переважне число населення визнає римо-католицку релігію. Бельґія граничить зі сходу з Німеччиною і Люксембурґом, ціла та границя мірить 140 миль; з полудня з Францією, границя мірить 384 миль; з заходу з морем, побереже 42 милї; з півночи граничить з Нідерляндією, границя мірить 288 миль. Ціла Бельґія далась би помістити на 316 таншипах в Канаді.

Головний військовий арсенал находить ся в Антверпені. Там находять ся фортифікациї, в яких, в часі потреби, може поміститись ціла армія. Уфортифіковане місто Лієж і два иньші сусідні міста мають сильні форти. Бельґія в часі мира числить 42 тисячі жовнірів, в часі війни 180 тисяч. Головна армія складаєсь з чотирох дивізий і двох дивізий кавалериї, з около 22 тисячі войовників. В кождій дивізиї інфантериї є 12 польових батарій, кожда з чотирма канонами. В кождій дивізиї кавалериї є дві батериї кінної артилериї. Жандармерия творить замітну військову силу і складаєсь з 3,500 осіб, з того яка половина на конях. Є так само т. зв. цивільна сторож, яка числить 46,563 офіцерів і радових, які суть зорганізовані після військових засад. Інфантерія оуружена в ґвери Мавзера, а артилерія в скорострільні канони Круппа. Военної фльоти Бельґія не має. На военні ціли сей маленький край видав в 1913 р. 16 міліонів долярів. Увесь довг Бельґиї виносив минувшого року близько 748 міліонів долярів. Найбільше грошей видаєсь на публичні роботи.

Урядова мова в Бельґиї є французка.

Просьвіта там є занедбана. На кождих 100 осіб находить ся около 25 анальфабетів. Церков є близько [illegible] тисяч. Край є рільничий і промисловий.

Пшениця а війна.

З вибухом війни ціна на пшеницю значно була підскочила, та тепер знизилась знова. Дехто впевняв, що наколи лише війна в Европі не устане, то ціна на пшеницю буде досить висока. Такі впевнення немають тепер місця. Власне дізнаємось від людей в торговельних кругах, що ціна на пшеницю дуже мало підвисшить ся. Правда се, що европейці будуть потребувати нашої пшениці, як потребували і в часі мира. Можливо, що будуть потребувати богато більше, але се вже не буде означати, що будуть купувати. В часі сеї війни посилати пшеницю до европейских країв буде зовсім не можливо. Та не лише пшеницю, але взагалі всякі фармерскі продукта можна буде продати лише в Злуч. Держ. Перевозити збіже через океан зовсім небезпечно. Тай питане, чи найдуть ся які кораблі, щоб хотіли перевозити збіже з Канади до Европи? Сей стан военний і усякі кораблі ріжних країв на морю підлягають военній контрабанді. Одинокі кораблі, які є свобідні від военної контрабанди се кораблі Злуч. Держав. Та сі небогато зможуть відповісти потребам.

Всяка експортація за минувших кілька недїль устала. А наколи закупив хто які американьскі продукти то мусів заплатити тут готівкою в золоті або сріблі. Паперових банкнотів, чеків, векслів не принимають. Та насуваєсь питане знова, чи й така торговля не буде спинена зовсім. Бо тут же находять ся трудности дістати золото або срібло в Европи? Европа охоче на шої пшениці, але, раз, що не буде могла переслати за ню грошей, а друге, що везти пшеницю до Европи — се велике ризико. З того отже виходить таке, що пшениця може бути таньша в часі сеї війни а не дорожша.

Ринок збуту здеморалізований, й таким остане доти доки в Европі не устане війна. Теперішний ринок збуту для фармерів є навіть дуже небезпечним через цілий час війни. Хто отже має пшеницю нехай жде кінця війни. По війні пшениця буде платитись досить дорого.

Овес, ячмінь і кукуруза будуть добре платитись, бо нема доброго урожаю. Пшениця доросла, але она була по такій самій ціні наколиб й не було війни.

Нетактовність Епископа Будки.

Враз з поданем вістей, що Австрія видала Сербії війну, і, що Німеччина готовить ся до війни з Росією і Францією, в „Канадійским Русині" появив ся й епископа Будки лист, де щиро завзиваєсь Русинів в Канаді щоб вертали домів і боронили своєї вітчини. Епископ Будка в однім місце свого листа пише: — „Тим-же, що рішили ся остати на ціле житє в новій вітчині, Канаді, а лише частию житя свого є звязані зі старим краєм, годить ся також взяти участь в вечкій пригоді Австриї й наших рідних братів... ми повинні помочи нашій старій Вітчині чим і як можемо".

Не знав Наш Владика, що такі його слова будуть точкою страшного обурення зі сторони англійскої преси. Епископ Будка вірив, що Австрія разом з Німеччиною виступлять війною проти Росиї і Франциї, та можливо не знав того, що Росія і Франція суть в союзі з Великою Британією, і єли Німеччина виповість війну Росиї і Франциї то й Англії також. Наколиб був се знав, то безперечно не писав би був такої відозви до канадійских Русинів, які суть вже горожанами сего краю, а згалдно горожанами Великої Британиї. В відозві еп. Будка наче й кличе горожан Канади виступити проти Англії. А таке робить лише вражних краю. І вповсім раціонально проти такої відозви виступила англійска преса в Вінніпеґу, виступили усї Англійці, усї горожани Канади. Сейчас підняв ся великий розрух проти еп. Будки, в ріжних місцях Канади відбувались англійскі мітінґи на яких з найбільшим обуренем опрокидали відозву еп. Будки, бо сали навіть Англійці відносились до Русинів дуже ворожо... Во лише предcтавимо собі. Ми Русини вирвались від австрийского ярма, прийшли до Канади, тут нас радо приняли, заопікувались, дали землю, приняли нас за горожан сего краю, як і ми сами присягнули бути вірними сему краєви, сій новій вітчині, а в часі війни чи малиб йти боронити бувшої вітчини, в якій вже не будем віклан жити?

Переконавсь еп. Будка, що його відозва не має зовсім місця, бо нею викликав в Англійців велике обурене проти себе, а разом проти усїх Русинів в Канаді, постановив сейчас усе то лихо направити. В найблисшім отже числі т. є. ч. 32 свого органу еп. Будка подав свою другу відозву, яка вже зовсім иньшого змісту від попередної. В ній читаємо прим. між иньшим таке:

„Днесь цілу Европу обняла війна, днесь і Англія і ціла британьска держава загрожена ворогами, днесь і наша нова вітчина Канада кличе своїх вірних підданих, щоби ставили ся під англійский прапор готові віддати своє майно і житє за добро британьскої держави.

Днесь всі народи, що живуть під прапором британьскої держави шлють своїх синів на оборону британьского прапора.

В сій отже хвили, коли і до нас як своїх вірних підданих звертає ся Англія з кличем, щоби ми ставали під єї прапор, коли британьска держава потребує нашої помочи, днесь як вірні сини британьскої держави ми, канадийскі Українці маємо великий і сьвятий обовязок ставати під прапор нашої нової вітчини, під прапор британьскої держави і за ню віддати в потребі своє майно і свою кров.

Русини, Горожани Канади! Се наш великий обовязок стати в обороні Канади, бо се край, що пригорнув нас дав захист під стягом свободи британьскої Імперії, де ми найшли не лише хліб але і можність духового розвою!

Се наш святий обовязок бути готовими віддати майно і кров свою за добро Канади, бо се наша нова вітчина, якій ми присягали вірність, якій присягою зобовязали ся віддати все наше майно і житє, наколи сего она буде від нас потребувати.

Се наша дорога вітчина, бо тут наша сімя, наші діти, тут майно наше, тут і серце наше ціле, наша ціла будучність.

Тому в отсій преважній хвилі памятаймо, що як вірні сини Канади, вірні присязі зложеній вітчині і нашому Королеви і ми маємо гуртуватись під прапор британьскої держави.

Русини, Горожани Канади! Ви, що вже складали присягу на вірність нашому королеви Юрієви V., як і ті, що ще не горожанами, але маєте волю ними бути, памятайте, що присяга зобовязує Вас до вірности. За яке будь непозвольне діло чи слово чекає в нашій, як в кождій иньшій державі на стопі военній, кара смерти, як зрадника. Вірність обовязує до діл і жертв. І коли держава їх вимагає, чи потребує кождий має бути готов навіть житє віддати. Як би треба було і дело ся зложити руські полки з канадійских Русинів—Горожан, то певно був би се великий знак, що Русини в Канаді, се дійсні горожане, що готові за свою нову Вітчину все, навіть житє віддати. Але що раз зазначуємо, що маємо сей обовязок сповнити не тільки з послуху законам, але і з глубокого почутя наших обовязків"...

І ся відозва наколиб не була випереджена першою відозвою, — малаб велику і неоцінену вартість для нас Русинів, і Англійців, а так аж надто буде свідчити, що ся друга відозва була написана під напором обурення англійців за першу відозву.

Се добре мабуть розуміє еп. Будка і щоб цілковито очиститись з заслужених закидів він сказав щоб в неділю 9 с. м. скликано велике віче на якім повинно ся заявити лояльність сему краєви.

Віче оголошено з проповідниць обох церков і в польским костелі. Ціла програма віча була готова ще перед кількома днями, визначені були й бесідники, мови, резолюция, усе.

О семій годині вечером в салі „Industrial Hall" зійшлось поверх три тисячі Русинів ріжних поглядів релиґійних і партійних. О пів години пізнійше війшла на підвисшене консервативна сметанка й кількох незалежних патріотів і почали віче. Першим бесідником був д. Петрушевич. Він дав питане: „Що нам в Канаді зробити належить" і відтак почав свою (безконечну) промову. Розказав про початки іміґрациї і приписав Русинам усьой розвиток Канади „Без нас Канада булаб пустою нині!" — з піднесеним тоном сказав Вшов. бесідник.

Далі говорив, що: — „Як стара так і нова вітчина в загроженю і ми не спимо, ми відчуваємо наш обовязок зглядом як одної так і другої вітчини. Та правда нехай буде що ми прийшли до Канади заклали підвалини під нашу будучність і повинни ємо добре уважати яке становище взяти в теперішну хвилю. Це мусимо йти за розказом серця, а за розказом розуму. Серце веде на сліпо, а розум веде до ціли".

З останних слів Вшов. бесідника можна виносити, що наколи серце любить свою рідну Україну, то та любов сліпа.

Розказав далі про війни в Европі, де і за що лялась руська кров, а там і заявив, що в теперішній війні одна сторона буде боронити свободи, а друга сили багнетів та канон.

„І ми" — говорив далі д. Петрушевич — „потрафим боронити британьску Імперію. Я певний що тут між присутними нема нікого я кий би не станув по стороні свободи, по стороні Великої Британиї". І на сім бесідник мусів закінчити. Около 200 — 300 осіб (мабуть великих „патріотів"-Українців і соціял демократів, які хотять вольга жити і піде не жити) почали вставати з крісел і виходити з салі. Почав ся гуркіт, стукіт, гамір, свист, Петрушевич сів.

Ще „бурлива публика" не вийшла з салі, на підвисшеню став говорити д. Арсенич. Він говорив по англійски, але його слів мало хто чув і розумів. Заледво що на самому кінці вдалось перехопити внесену резолюцію. В переводі вона звучала так:

„Тому, що добро британьскої Імперії є загрожене, ми Українці, горожани Канади, зібрані нині заявляємо свою льояльність зглядом британского прапора і висказуємо свою готовість на кождий поклик стати в його обороні."

Резолюцію (читану в Українській мові) зібрані приняли грімкими оплесками.

По сім став говорити свящ. Редкевич. Його бесіда була, видно, щира. Між иньшим сказав „Сини! ставайте під британьскої держави прапор. А хто ж ті сини? Горожани британьскої держави! Які горожани? Усі хто лише у ній замешкує"... Другим разом сказав: — „Коли ми Українці користуєм ся правами сего краю, коли ся держава заопікувалась нами як своїми рідними дітьми, коли прийшла нас тут як добра мати бідну дитину, то, коли ся нова вітчина кличе нас, ми, ея горожани, маємо йти під прапор сеї держави і боронити єї до послідної каплі крови... Мусимо то заявити, що держава, вітчина нас канадійских Русинів є та країна де живемо. А що живемо в Канаді то ємо і сини сеї держави".

Свою красномовну бесіду свящ. Редкевич закінчив словами: „Ми станемо за волю Канади".

Не але говорив і д. Ферлей. Він коротко говорив, але слова його були великого значіня (так для него самого, як в загалі для всіх незалежних від партиї і держави одиниць, які гуртують ся коло „Укр. Голосу".)

Між иньшим д. Ферлей, дуже щиро, сказав: — „Яке становище заняти нам в теперішній хвилі? Чи маємо бути зрадниками сего краю? Памятаймо, Дорогі Брата, що не ще житє є тут вічне. Ми є горожанами сего краю а яко такі ми обовязані виступити рішучо в обороні сего краю. Ми рішучо маємо заявити, що ми стаємо під фаною британьскої держави, ми рішучо мусимо заявити свою льояльність, ми маємо бути готові стати за права сеї держави".

На закінчене встав з крісла і д. Стефаник та „вилляв з серця" свою льояльність.

„Усї ми працювали від самого початку в Канаді під фаною сеї великої Імперії і єї тепер ми маємо боронити. В Канаді не змушують йти до війська, не силують йти і до війни. Хто хоче той йде. Через те я кличу до Вас Брати чи воля нехай йде і стає під фану Великої Британиї. Там приймають усїх від 18 до 30 літ. І єсли Ви добрі горожани то повинні йти".

На закінченю попросив щоб всї засьпівали „God save the King" Публика почала виходити.

Ціле те віче тревало не більше як годину. Про користь сего віча не знаємо, знаємо лише, що по вічу „консервативна сметана" хвалилась, що уже тепер Англійці не будуть ворожо відноситись до еп. Будки, він вже тепер безпечний. А нам в се чогось не хоче ся вірити. Ми віримо, що еп. Будка своєю нетактовністю наковів стільки лиха, що його Русини в Канаді не так скоро й поєднають ся..

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЕЛЯ і Ко.

ОГОЛОШЕНЭ!
Шіфкарти з Европи до Вінніпеґу лише $40.
і то на найлїпші почтові шіфи.
Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт незадовго можуть бути висші.

Виготовляєм староправні документа леґалізовані ц. к. Конзулятом а іменно: — контракти купна і спродажі, повновочія, перепроваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільнення від займів військових і т. п. як рівнож виробляєм ріжного рода тутешні документа, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всїх частей сьвіта, купуємо і спродаємо доми, лоти і ферми як рівнож і міняємо реальности.

Удавайтесь в повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпеґу

J. G. KIMMEL & CO.
634 Main St. Телефон: St. John 2063 Winnipeg, Man.
J. G. KIMMEL, НОТАР

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріяльне в Вінніпеґу.
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible] в старім краю і Канаді
[illegible] старокраєві і Канадійскі
ПРОДАЄ шіфкарти на [illegible] тільки 4 до 7 днів.
[illegible] гроші до всїх частей сьвіта [illegible]
ПРОДАЄ І КУПУЄ [illegible] в старім краю і Канаді [illegible]
В [illegible] удавайтесь до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
[illegible]
NATIONAL REALTY Co.
641 Main Street Winnipeg, Man.

ARTHUR M. DOYLE, L. L. B.
Адвокат, Повновласник, Нотар, Комісіонер, Оборонець в цивільних і кримінальних справах і т. п.
В. Н. КОЛІСНИК переводить на англійську мову.
Визичаєм гроші. — Асекуруємо від огню.
ФІЛІЯ: 903 MAIN ST. WINNIPEG, MAN.
Phone: MAIN 913 & ST JOHN 1964.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руський лікар зі старого Краю. Звичайний руський лікар з Канади.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
[illegible] 415 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 — — WINNIPEG, MAN

Дещо про Арґентину.

(З „Діла")

Про Арґентину і Бразилію довідались ми аж недавно і ще 10 до 15 літ в зад у нас навіть ніхто не інтересував ся тими краями. Ми в школі учились лиш, що там десь в полудневій Америці є лиш Бразилія і Арґентина, але там дуже горячо і через се ті краї дуже рідко заселені Індиянами і Неграми. — Але по правді там вже від давна люди управляють землі та вивозять дуже богато плодів земних до Европи. Давнійше оброблювано там поля виключно муринами невільниками, котрі були привичні до горячого підсоння, не важучи вже, що одинокою заплатою були нагайки невільників. Коли ж невільництво знесено, мурини переважно покинули працю при полях і перенесли ся до міст, де творять послідного сорта пролетаріят. Богаті плянтатори мусіли шукати инших робітників до управи своїх розлогих плянтаций. Отже спроваджували передовсім Португальців, Еспанців і Італійців. Але ті народи з природи досить лінниві і неприлатні до такої праці, понюхавши, чим там робота пахне, не дуже так за нею побивались. Тож правительства арґентиньске і бразилійське, котрі є в руках плянтаторів, шукають по иньших краях за робітником. Знайшлись добрі дорадники, котрі звернули їх увагу на Австрию — головно Галичину і Холмщину.

Щоби легше звербувати робітників, розпускають ватаги добре платних аґентів по Галичині і сусідній Холмщині для вербовання еміґрантів. Рівночасно роблять угоди з деякими компаніями корабельними, між иншими з північно-німецьким Лльойдом в Бремі, щоби ті перевозили еміґрантів даром. Розуміють ся за перевіз платило само правительство. Аґенти компаній розвели шалену аґітацію, а ще до того трафили на такий податний ґрунт, як Галичина, тож зараз знайшлось богато охочих до еміґрациї.

Галичину просто засипано брошурами про Арґентину. В тих брошурах описують і представляють Арґентину як який рай. Кажуть іменно, що земля там незвичайно плодовита розлогі урожайні поля лежать облогом, бо нема кому їх управляти, отже правительство дає даром ті землі вже навіть з готовими хатами, будинками і худобою. Хто не хотів би брати землі, той може дуже легко знайти добру роботу, за котру платять по 10 до 15 корон денно. Правительственні урядники самі вишукують робітникам роботу і дуже ними пікають ся та опікують ся. Робітник, що побуде там одні жнива на роботі, може заробити гарний гріш і вернути з ним до дому.

Знаємо, що такими обіцянками дуже легко промовити нашому селянинови і що він скоро тому всему сьвято повірить. Як він лиш зобразить собі сей обіцаний рай, до котрого може цілком „за дурно" дістатись, зі своїм положенем — він в дома вже при найліпших обставинах заробляє денно 1 до 2 кор., на ґрунті лежить якись довжок або винен щось в Жида, або хотів би десь ковальчик поля докупити — ну і чому ж би то не поїхати і за одні жнива не заробити гроша та поратуватись. Отже біжать наші нарід тисячами, щоби, не дай Боже, не дати ся випередити иним инишем.

З Брема почали йти кораблі до Арґентини заладовані галицькими Русинами так щільно, що люди не мали навіть де спати. А що до кождого корабля було все дуже богато еміґрантів, то через мусіли вони цілими тижнями вичікувати своєї черги.

Варто би тут кілька слів сказати як виглядають ті кораблі, котрими перевозять наших еміґрантів до Арґентини. З брошурок аґента Міслєра набирає ся жадній переконаня, що пасажири вправді не мають на кораблях вишуканих виґід, але всеж таки є там чисто, виґідно, харч здоровий і людська услуга. Та то лиш пише так п. Міслер, а в дійсности то такі виґоди, що лиш 10 проц. тих, що сіли на корабель, не оглядають тої обіцаної землі, але гинуть по дорозі. Свого часу можна було читати в краківських часописах опис такої подорожи одного наочного свідка. Отже сїла на корабель в Бремі ра[illegible] еміґрантами одна інтеліґентна женщина п. М. Ґоер, щоби побачити як ві краини раюють в Арґентині. Пише вона, що на кораблю є всего кілька кают, в котрих поміщена служба корабельна, а для пасажирів пороблено в цілім кораблю руштовання вкриті соломою. Руштовання одно над другим так низько, що на нім можна лиш лежати, а сісти вже не можна, бо розібєш голову о друга „ліжко" над собою. Нема жадних осібних переділів для мужчин і жінок, але все йде в суміш. Проходи між руштованями (чи як Міслер їх називає ліжками) є так вузкі, що з трудом можна лиш перепхатись. [illegible] там правда також і умивальні — отже великі корита з водою, в котрій пасажири миють ся, перуть білизну і [illegible] тить служба начинє кухонне. Та вода до всїх ужитків стоїть [illegible] тижнями в коритах. Звісно, що корабель на морю колишесь, отже вода з корит розливає ся на підлогу.

До того люди дістають підчас їзди морську хоробу і блюють, а що нема спеціяльних до того начинь, блюють на підлогу, котру лиш часами чистить. З того всего робить ся страшенний сопід і задуха, а коли корабель переїздить через горячу рівникову полосу, воздух в кораблю робить ся прямо убийчий. І через то все, що слабше і діти гинуть там, як мухи. До того додати, що на кораблю майже ніколи нема лікаря тож порадити і помочи хорим нікому звати.

А той здоровий харч, як його п. Міслер називає, приносить людям в великих шафлинках і кождий мусить сам з шалькою тиснути ся, щоби набрати собі страви. Та страва то є ніби горохова зупа, але пасажири оповідають, що там ані сліду гороху, лише лушпина з гороху і бараболя заварена в якійсь темній брудній воді.

(Дальше буде.)

Австрійскі офіцери в полю на конференциї.

Розбір Австриї?

Впливовий російський дневник „Русское Слово" пише: Наші націоналістичні дневники поспішили висказати сумну подію в Сараєві для предсказування скорого розпаду т. зв. пестрої монархії. Недобитки славянофільства, що називають Австрию живим трупом, не угадають великої сили історичного титулу і легковажать матеріяльні обчисленя, які лучать [illegible] найріжнороднійші народи в один сильний державний устрій. Як добрий приклад в тій мірі може служити Туреччина, котрій від стількох літ ворожено загибіль. „Хорий чоловік" над Босфору показав ся на причуд повним житя. Чи ж треба пригадувати, що габсбурська монархія не знаходить ся в так розпучливім положеню, як османьске цісарство знаходило ся перед роком.

Не поділяємо думки, що коли Австриї не було би, то слід було би її створити. Противно, задля мира і поступу не слід би витворювати так замотаного і неприродного звязку ріжнородних елементів. В дійсности Австрию як велику державу, видумала Катерина II і Александер I., аби піддержувати европейську рівновагу. Але ті рахуби не вдійснили ся і Австрия від давна перестала бути противагою Прус і Туреччини. Протягом сто літ (від останнього віденського конґресу) складові части наддунайської монархії винайшли для себе спільні економічні інтереси і так тісно зросли ся, що розлучене їх не було би так легке, як в часах Фридриха великого або Наполеона. Навіть відпадене Угорщини від Австриї конець кінцем довело би її (Угорщину) до згуби, а що найменше до утрати пограничя замешканого Словаками, Сербами і Румунами. Самостійна Угорщина була би слабша від разом взятої Румуниї і Сербії. З хвилею знесеня митової унії, Угорщина стратила би в Австриї ринок збуту для своїх рільних плодів, отже стягнула би на себе економічну руїну. Длятого то сторонництво самостійности на Угорщині не може взяти гору над иншими.

Відпадене від Австриї було би ще погубнійше для народів, позбавлених політичного биту. Прим. незалежне чеське королівство в теперішних обставинах не довго хиба оперло би ся німецькому заливови. Чеський промисл без збуту в Тиролі і Карпатах в Галичині, і на Угорщині не міг би існувати, а кромі того не мав би доступу до моря. Упадок Австриї був би рівнож не на руку Полякам. Без помочи австрийських баґнетів Поляки не могли би пановати в східній Галичині замешкалій переважно Українцями... Із всїх народів Австриї найбільш ворожо настроені до неї Італійці. Але тільки в Трiденті (полудневім Тиролю); зате для Трiєсту, котрий як австрийська пристань тішить ся цвитучою торговлею, зірванє від Австриї спровадило би економічну смерть.

Майже те саме пише орган октобристів „Голос Москви".

Годі заперечити — читаємо там — що супроти не творених історично умов, цілому туловищу народів, які замешкують область від Альп до Карпат, трудно було би обійти ся без політичної будівлї, що називає ся Австро Угорщиною. Се поняте було виключно політичне, а не географічне і не етноґрафічне, стало ся рі[illegible]

На сім ґрунті повинно острия національних спорів видала ся „австрийський патріотизм", який лучить ті народи і який є дуже живучий. Дивна річ, але правда, що австрийський патріотизм проникає навіть славянські народи монархії Габсбурґів. Австрийська армія творить наче австрийсько славянську касту, яка достарчає віденьскому правительству найвисших офіцирів. Те саме бачимо серед висших урядників... Почутя ваги і вартости славянського елементу в Австро-Угорщині створило австрославізм, котрого визначеним мав бути убитий архикнязь. Завданєм австро-славизму передовсім відтягнути Славян від Росії, витворити над Дунаєм сильний славяньский осередок, до котрого, помимаючи Росию, тягли би Славяни західні і полудневі. Очевидно, такий план не відповідав планам Сербського народу, котрого великосербскі стремління змірюють не лиш на полудне, але й на північний захід, до Босни, Дальмациї та Хорватциї. Дві сили, що бажали рівночасно задити під собою полудневих Славян, стирали ся взаїмно вже не раз там саме до револьверовий стріл вазучено Франца Фердинанда.

НАЙДЕНИЙ СКАРБ.

В селі Круковщині коло Києва найдено горщок з золотими і срібними грошми з часів польского короля Жиґимонта.

Народні бібліотеки.

(Теорія і практика.)

2. Задача і значіне народньої бібліотеки

(Дальше).

Лектура особливо для тих людий є потребою, у котрих житє упливає без радости і втіхи. Убога, незамужна робітниця одушевляєть ся в отриманні постатими романів, який відограєть ся у висших сферах суспільности. Сьвітло, яке лодзи виготить в її кімнаті, розширюєть ся в її уяві та видає потоки ясних проміннів. З сеї потреби людини позолюють ся ще дещо богато, що ми звичайно осуджуємо як проступок. Остаточно піяк і картар також шукають висшого і красшого сьвіта. Піяк отоломлює свої змисли і в той спосіб увільняєть ся від тяжких найданів матерії; картяри виготять перед очима скорі зміни гарних вискі і небажаних страт, які стоять в контрасті з лінивим і повільним житєм. Музика і танець мають такий самий вплив, а шинок — се місце, де бідний увільняєть ся від журби щоденного житя і кидаєть ся в обійми втіхи і забуття. Тому боротьба проти шинку і коршми доти остане без успіху, доки не вдасть ся дати житю те, чого нині шукає шак в коршмі, доки не вдасть ся найти її рівноважник, де людина затуркана житєм находила би спокій і забуте. Треба звернути увагу на те, що коршма не належить до тих льокалів, де заспокоюєть ся лиш жадобу їди, питя й відпочинку. В нашому підсоню конечно потрібні льокалі для сходин в ролі шинків, і тому не треба запобігати, але що більше, навіть бажати, щоби навіть член найнизшої верстви суспільности мав до нього доступ, де мав би зносини з собі рівними та щоби міг без примусу сходити ся з членами иньших верств. Коршма аж тоді шкодить, коли доводить до пересади тих приємностий, за якими йдуть до неї, коли відтягає людину від того круга, який має на неї більші права як громада, держава, партія, занятє. Сей круг — се родина. Коли родинне світло, в округ якого збираєть ся родина, тасне супроти коршемної лямпи, коли коршма вже заступає родинне огнище, тоді воно перестає бути подвижником культури, навпаки, воно стає нищителем культури. Як тепер справа стоїть, то бачимо, що якраз домашне огнище не сповняє свойого призначеня, а причина сього [illegible]

[illegible] книжка.

Добра книжка в житю — наче добра людина, яка нас відвідує і обдаровує нас богатим даром та поживою для духа й серця. Добра книжка є найліпшим средством для затримання людини при домашньому огнищі. [illegible] людий затурканих [illegible] працею в простори сьвіта, в людське житє і глубини людського серця. Вона вчить і виховує, вона вигладжує морщини, які клала щоденна журба, і відтягає людину від морального житя сучасности. Книжка стаєть ся розрадницею й товаришкою самітного, котрого хороба і каліцтво виключають з товариства. Книжка стаєть ся для нього добрим ангелом, який не відступає від його постелї.

Неґативний вплив лектури, значить ся, шкідливість двозначної або й шкідливої вартости, є, се правда, але надто мала супроти користий, які вона приносить. Тому найперше всього треба спитати ся, яку позитивну користь має книжка, зглядно народня бібліотека.

Поодинокі галузи літератури мають під сим зглядом ріжне значіне, наукова література має вище прим. значіне, як белетристика.

Белетристична література впливає — звичайно кажеть ся — на чуте і волю людини, а наукова на її інтелект. Ся ріжниця в дійсности є менша. Також і при белетристичній літературі треба брати під зглад інтелектуальні сили людини. Вона також викликує у неї образи, пригоди, случаї — примушує її орієнтувати ся в причиновій звязи, слідити за ходом думок і їх перетворювати своїм розумом. Але белетристична література має більше згляду на читача відносно до своєї форми, ніж наукова література, її зміст має безмежно більше інтересу для читача, ніж всї науки загалом, так що читане белетристики не видаєть ся читачеви тяжким і він може легко слідити за ходом оповіданя. Оповіданє зворушує його душевне житє так сильно, що аж ворушать ся його волеві і чутєві сили, так що чоловік читає вияви цілий, не лиш головою, що впрочім викликує у декого нудна і суха научна література. Для геольоґа і астрономи висліди студій в його фаху так само ділають на волю і чуте, як на пересічного читача ділає дуже цікавий розділ романа. Отже засадничо беручи белетристика і наукова література ведуть до тої самої мети, викликують ті самі духові прояви. Але ся рівновартість не легко даєть ся помітити. З початку белетристична література звертаєть ся — від повіданя до своєї назви — до заспокоєня потреби розривки, а наукова заспокоює жадобу знаня, отже [illegible] заспокоюють ріжні потреби людини. Але сама по собі жадоба розривки і знаня, но так то дуже ріжнять ся від себе. Обі вимагають заняття для людського духа, белетристична же, таєть ся до конкретних фактів людського житя і звичайно описуєть ся на формах не раз без значіня, наукова-ж за те є поважнійша і глибша, впрочім степенуєть ся після душевної диспозиції даної людини. Але й жадобу розривки можна поглубити і повести до найвисших проблемів людського житя. З тою хвилею читач покидає звичайну буденну жадобу розривки, а вступає в „святая святих" людського серця, в святиню, в якій находить ся відповідь на найвисші і найглубші житейські питаня.

Щойно сказане потверджує думку, що є хибою давати до народньої бібліотеки лиш наукову літературу. Сей погляд мав головно прихильників у Німеччині, а до недавна і в нас думали, що народови треба давати лиш книжочки про навіз, про молоко, про годівлю кріликів і т. д. Найцікавійшим предметом всего людського інтересу був, є і буде таки сам чоловік і тому матеріял з людського житя, о скільки він є типічний для якогось віку, товариських клас, може мати що найменше таку вартість, як який небудь факт з обсягу котрої небудь з наук.

При глубшому розгляді справи покажеть ся, що до книжки можна віднести все те, що до доброго педаґоґа. Педаґоґ не може виховувати а рівночасно не вчити, а коли він учить, то рівночасно виховує, і звичайно більше, ніж знає і хоче він та його вихованки. (Д. буде).

Частина Англійської воздушної фльоти.

Образок представляє два воздушні военні бальони. Не є вони так великі, як пр. Німецькі Цепеліни, та зате можуть скорше літати і повертатись у воздусі. Бальони сі мають ще й ту прикмету, що їх можна вкласти в малий пакунок і без трудностий перевезти зелізницею або кораблем.

Англія має ще других два подібних бальони. Военних айропланів Англія має богато...

Всячина.

ДЛЯ ЧОГО АНҐЛІЙСЬКІ ДІВЧАТА НЕ ВИХОДЯТЬ ЗАМУЖ?

Число супружеств заключуваних в Англії зменшує ся з року на рік, а Англійці запитують зажурені, чому оліїв приписати се затрівожуюче явище. Е. Кольхун, авторка книжки п. з. „Задача женщини“, займає ся сим питанєм в одним англійськім тижневнику і то на підставі статистики з р. 1911 Після сеї статистики населенє Великої Британії становило в р. 1911 — 12.946 000 мущин, — а 13,275.000 женщин — то значить надвижка женщин виносить 1,629.000. Таким чином припадало на 1000 мущин 1061 женщин. Вік, в котрім женщина має виглядь війти замуж, то вік між 15 а 35 роком житя; і тут дасть ся ствердити на основі статистики, що надвижка женщин, які можуть в тім віці війти замуж, виносила лиш 7000 супроти 39.000 в році 1901. Зате недвижка незамужних женщин в відношеню до не жонатих мущин виносила понад чверть міліона на населене 40 міліонове. Із всіх незамужних женщин 610.000 мало однак більше, як 40 літ. Показує ся, що виглядає замужа для женщин в віці від 15 до 35 року життя не є знов так злі.

Для чого отже молоді англійські дівчата, помимо того не виходять замуж? Велике число женщин в низших і середних клас англійської людности не іде (лиш) за того замуж, що посьвячує ся якомусь званю. Коли такі женщини хотять війти замуж, то мусять в многих випадках вирікати ся свого звання, котре приносить їм зовсім гарні доходи, а сього вони не хотять, бо мущини, котрі могли би з ними женити ся, по більшій части не були би в силі так їх одягати і живити, як се вони самі можуть робити. Молодці [illegible] про се і оперечують ся осьвідчувати ся дівчині, котра вкоротці по медових тижнях стала би ся невдоволеною, невирозумілою молодою жінкою. Ще гірше під тим зглядом в висших сферах людности. Молоді дівчата в віці відповідним до супружества є переважно неспосібні до веденя господарства. Ідеали добрих господинь пішли в забуте; дівчата є виховані надто заопікуванними родичами в атмосфері збитку і добробиту та не приучені відмовляти собі чогонебудь. Не можна отже брати за зле молодим людям, коли вирікають ся ділити ся своїми скромними доходами з дівчатами, котрі є привикчані до зовсім иньших умов, а вже по короткім часі тужили би до свобідного та безжурного житя в домі родичів.

КАРИ В ДАВНИХ ЧАСАХ.

Сучасні суди не знають і не примінюють вже тих кар, котрі середвічна справедливість прим. уважала за відповідне для покараня сего або иншого проступка. Деякі кари з давних часів є дуже цікаві. Клеветники прим. мусіли відкликувати свої наклепи в тої спосіб, що прилюдно ударяли ся в уста і говорили: Уста, ви збрехали кажучи ті слова. Часом відкликане відбувало ся на жолішках. Виновники мусіли в упокоряючим одіню, із знаком кари на плечах або шиї появляти ся перед общиною і мандрувати через означену дорогу. Шляхта і вільні несли голий меч, невільники мотузя на шиї; ті, котрих засуджено на бите, несли в руках пруте або мітли. Для тим більшого покараня завішували чоловікови засудженому на повішене мотузя, собаку на рамени. Шляхтичі, що не були вільними, але службою несли на шиї сідло, невільники колесо від плуга, жінка камінь, як символ заслуженого уманьшеня. Їзда на ослі була карою для жінок, котрі били своїх чоловіків Паль на судовій площі, до котрого привязували проступника і виставляли на прилюдне поругане, був звичайною карою для бігамістів, убийниць дітий, а також для пекарів і рівників, що не важили як слід свого товару. Особливим родом прилюдної кари був кіш сорому для взломників богохульників, фальшивих граців і розпусних жінок. Негоновий похорон, який справляли звичайно самоубийникам і єретикам, лежав в тім, що померлого не виносили з дому через двері але через діру під порогом і хоронили на роздорожах.

ЖИДІВСКИЙ ПАРЛЯМЕНТ

Міжнародний „Жидівский Союз“ видав відозву, яка закликує жидів з цілого сьвіта до вибору відпоручників на 9 дневні наради жидівского парляменту, як названо сі наради відозва, в Франкфурті над Меном.

„Брати“ — говорить одна часть відозви Памятайте про важність хвилі! По раз перший в історії жидівства, по раз перший від часу розсіяня жидівского народа по землях неволі, зберуть ся його вірні сини, щоби сотворити мовницю, в якої будуть могли явно перед цілим сьвітом висловити волю зединеного юдаїзму традицийного, вірного „торі“, щоби працювати спільними силами в честь Єгови і его закона, а також честь „тори“ і народу“.

ПОБІДА КАТОЛИКІВ В РИМІ

Нововибрана громадська рада в Римі вибрала 62 голосами на відданих 78 князя Проспера Кольонна посадником. По засіданю ради міста, уладила велика юрба народу манїфестацию для нової ради. — Як звісно досі був римским посадником звісний масон Натан

ЗАМОРДОВАНО „ПРОРОКА“ РАСПУТІНА

13. липня одна невідома жінка замордувала російского „пророка“ Распутіна, в сибірськім селі Покровськім, в якого він був родом. Жінка зранила його ножем нанизо живота так тяжко що він над вечір умер від сеї рани. Жінку відразу схоплено, а юрба сторонників Распутіна хотіла її злінчувати Однак з огляду на те, що убийниця мала бути з високоаристократичної родини, поліция оборонила її. Виявило ся, що вона приїхала з Царіцина, де перебуває бувший чернець Іліодор, що виступив з православної церкви й останніми часами вів завзяту боротьбу проти Распутина. При переслуханю невідома жінка сказала, що виконала замах на Распутіна, як на „фальшивого пророка, що зводить людий“.

ПІЯНЦТВО СЕРЕД ШКОЛЯРІВ У РОСІЇ.

Інспектор церковних шкіл елабузького повіту вятської губерніі перевів серед школярів народних шкіл анкету в справі вживання алькогольних напитків. Загалом в елабуськім повіті є 12.000 школярів. З того 7776 дітий (1114 дівчат) п'є горівку або наливку. До безтями впивало ся 1153 хлопців і 31 дівчат, сім з перепитя померло. В переважній більшости случаїв заохочують дітий самі родичі. Процент дідичних алькоголів.

ГУРАҐАН В ХАРКІВЩИНІ

З Харкова доносять: Шалів тут страшний гураґан, який заподіяв величезні знищеня в цілій губернії. На зелізничій станциї Сивач гураґан вхопив 50 вагонів, пігнав їх шинами і спричинив зударенє з товаровим поїздом Кілька вагонів злетіло з зелізничого насипу до озера. На зелізничій станциї Толгостово гураґан кинув товаровий поїзд на особовий. Є 18 вагонів розтрощених, 11 осіб тяжко ранених. Декотрі оселі і села губерніі зрівнані з землею. Богато місточок дуже потерпіло від гураґану. Засіви знищені зовсім Є богато жертв в людях Величину шкід годі покищо обчислити.

ВСЕСЬВІТНІЙ КОНҐРЕС ЕСПЕРАНТА.

Десятий всесьвітний конґрес Есперанта відбув ся сего року в Парижи в днях від 2-го до 10 го серпня Більше чим 3.000 осіб зі всіх краів брало участь в тім конґресі, що перевисшило усі попередні. Почесний комітет склали ся з численних французьких визначних мужів на полі політики, науки і літератури. Цілий день призначений на сходини фахових есперантських товариств, як учених, лікарів, правників, [illegible] і т п., котрі сьвяточно принимали аналоґічні парижські товариства. Часть конґресу була зарезервована для сходин „Всесьвітного Союза Есперантів“ (U. E. A.), якого осередком є Женева. На деннім порядку сходин находили ся питаня про управнене есперантських дипльомів, про туристичні справи, про міжнародні почтові чеки, про урядове введене Есперанта до шкіл та всякі инші приміненя Есперанта В честь конґресовців відбули ся ріжні торжества. З нагоди конґресу, французькі товариства зелізниці згодились на 50% індивідуального рабату. Крім сего „Всесьвітний Союз Есперантів“ уладив ріжні каравани до Парижа

ШТУКИ ШПАКА

На однім з перестанків бесарабської зелізниці кілька днів підряд як тілька було підійде поїзд до перона, заражже чути голос начальника пристани „відїзд“ і за ним різкий свист. Машиніст почувши команду, прибільшує біґу і не спиняючи поїзду іде далі; подорожні які мали висідати, стривожені, махають з вікон вагона руками, а начальник бігає по пероні, нічого не розуміючи. Довго не могли піймати штукаря, що підкидав ся під голос начальника і сиґнальний свист. Одного разу почули, що голос той іде з дерева. Виявилось, що тим штукарем був освоєний шпак, якого розлючений начальник пере[illegible]ра застрілив.

СВИНІ А ЛЮДИ.

Недавно тому ухвалив Конґрес Злучених Держав пів міліона долярів на поборюване свинської холери В тих самих Злучених Державах умирає рік річно около чверть міліона дітий, низше 10 літ житя, очевидно не на свинську холеру, але на други хороби, спричинені захланностю капіталістів, що достарчають поживи для тих чверть міліона дітий Той сам Конґрес, що дав пів міліона долярів на зменшене смертности серед свиний, не дав ані цента на зменшене смертности серед дітий Чому? Бо капіталісти управляють конґресом, а зменшене смертности серед свиний — се зиск для капіталістів, коли зменшене смертности серед дітий — се для капіталістів втрата.

ЕМАНЦИПАЦИЯ СЕРЕД ТУРКИНЬ.

З Царгороду доносять, що 14 м. м. перша султанська жінка була в товаристві двох княгинь і кількох двірських дам на публичнім торжестві врученя диплому тамошній школі доглядачок „червоного півмісяця“ Сей факт викликав над Босфором велику сенсацию, бо се перший випадок в Туреччині, щоби султанська жінка була на публичнім зібраню.

ЗАПОВІДЬ САРАЄВСКОГО ЗАМАХУ.

„Reichpost“ збирає з ріжних сторін вісти, які виказують, що сараєвский замах був давно уложений і що навіть заграничні сербські кольонії давно его ожидали

Так прим. „Србобран“, що виходить в Америці, фіціяльний орган загребского „Србобрана“, вже 3. грудня м. р. помістив статю „Заплатимо єму подорож“ з такими погрозами: „Австрійский престолонаслідник заповів на весну подорож до Сараєва. Нехай кождий Серб се запамятає, єсли престолонаслідник вибирає ся до Босни, ми заплатимо єму кошти подорожи“. В иншій статі з того самого дня п. н. „Сьвята месть“, кличе „Србобран“ „Серби“ вживіть, що вам під руку впаде: ніж, стрільбу, бомбу динаміт. Се все є нарядя післані Богом Доконайте сьвятої мести! Смерть Габсбурскій династиї! Вічна память героям, котрі піднесуть проти неї руку“

З Рівієри над женевским озером одержала „Reichspost“ допись в котрої показує ся, що вже місяць тому в сербскім студентскім крузку вЖеневі і Льозанні знали, що в Сербії приготовляє ся рішучий удар проти Габсбурскої династиї. Ті студентскі круги одержують письма з Білгорода, Петербурга і Москви.

Впрочім вже і в Парижи о много давнійше були чутки про плановані замахи на Габсбурґів. Перед місяцем виступали однак ті чутки в формі виразнійше означеній і навіть непокоїли трохи тих, що про них дізнавали ся. Було звісним, що сербські клюби в західній Швайцарії удержують тайні зносини з кн. Юрием, котрий підчас свої останнї подорожи до Англії голосно проповідав супроти всіх жадобу кріавої відплати на австрійскім престолонаслідникови. В многих женевских і льозанских кавярних робили часто [illegible] ріжні підозріні алюзиї, котрі вже нині зрозумілі Подібно мала ся річ перед убитєм короля Александра і королевої Драги в Парижі і Женеві знали вже з гори про сей замах, в загально звісною тайною є, що і король Петро знав про него кілька тижнів наперед Від сего часу Великосербскі комітети за границею, передовсім в Женеві тішать ся особливим попертем короля.

СЕНЗАЦІЙНІ РЕВЕЛЯЦІЇ „JOHN BULLA“

Льондонский тижневник „John Bull“ розказує, що сараєвский замах на архікн. Франца Фердинанда приготовило сербське посольство в Льондоні. Сей тижневник має мати документ, який се потверджує. Коли сербске посольство перепроваджувало ся з одного поміщеня до другого, рішило спалити архів посольства. Між тими паперами призначеним до спаленя, находив ся кусень контракту між сербским посольством і якоюсь незвісною личностию, на основі якого ся личність зобовязувала ся до замордованя архікнязя за 1000 дол. Кусень неспаленого документу дістав ся в руки редакциї „John Bull“. Документ є шифрований, одначе дали ся відчитати і показало ся, що є в іспаньскій (?!) мові. „John Bull“ печатає „факсиміле“ сего документа. Сей документ звучить:

„Для повного звелімінованя Ф. Ф. (Франца Фердинанда) призначує ся суму 2 тисяч фунтів штерлінґів, а іменно тисяч фунтів, коли прибудете до Білгорода, які одержите від Ґ., решту після доверщеня праці. Крім того одержите 100 фунтів штерлінґів на дрібні видатки, кошта подорожи, агентів і т. д.“ „John Bull“ звертає ся до предсідника Ґрея з запитом, чи й на дальше удержувати буде зносини з Сербами. Той цілий документ занадто підозрілої вартости

ОБЕЗПЕЧЕНЬЕ НА ЖИТЄ ПАНУЮЧИХ

Ми вже доносили, що замордований наслідник престола був убезпечений на житє на великаньску суму грошей. Тимчасом з вірогідного жерела дізнаємось, що померший архікнязь був вправді асекурований — в користь своїх дітий — однак на розмірно невелику суму бо лиш на 40 до 50 тисяч долярів Чи архікнязь убезпечив ся в заграничних товариствах — досі не стверджено Відомо, що много австрійських архикнязів убезпечило ся на невеликі суми на найбільшу суму між ними асекурував ся теперішний наслідник престола — з нагоди свого слюбу — бо на на 120 тисяч долярів. Найбільшим приклонником убезпечення на житє був англійський король Едвард, котрий видавав величезні суми на асекурацію Рівном і теперішний король Юрий пішов за примиром свого великого батька. Подібні відносини панують на італійськім дворі Як король Гумберт, батько теперішнього Віктора Емануїла, так і він убезпечений був на 400 тисяч лірів. Іспанський король Альфонс по трагічній смерти португальського короля Карлоса убезпечив ся в Франциї на кілька міліонів франків. Болгарський король Фердинанд є убезпечений ще з иньших часів. На невеликі суми убезпечені володарі скандинавських краів. Папа Пій X. ще як венецький патріярх убезпечив ся на 500 тисяч лірів — в користь своїх сестер. Подібно як померший англійський король Едвард, так і папа є великим прихильником асекурації Замордований сербський король Александер убезпечив ся в австрійських товариствах на 600,000 корон. Заходи теперішнього сербського короля Петра не увінчались успіхом, жадне товариство не хотіло принятти його пропозициї. Рівном заходи ин. Відд асекурацийні товариства відкинули. Всі наведені володарі платять звичайну асекурацийну премію. Лиш деякі російські великі князі мусять платити додаткові премії з приводу великого ризика, бо як відомо, російські князі умирають переважно не природною смертию, а товариства мусять суму виплатити.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Виннипеґу.
Спеціяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Ліпше і новійше лічене сифіліса „606“ проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених хороб (ревматизм і т. ін.) електрикою
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси [illegible] в ОНТАРІІ, КВЕБЕК, МАНИТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТИШ КОЛЮМБІЇ

Авторизований капітал	10,000,000 00
Капітал вплачений	7,000,000 00
Резервовий фонд	7,000,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймають ся від $1.00 і більше і дораховують ся процент від дня вкладки Видають ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave
ВИННИПЕҐСЬКА ФІЛІЯ N. G. LESLIE, Manager
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and [illegible] St.

Затроєні Сірники.
За яких два роки не буде вільно купувати і уживати затроєних біло фосфорових сірників.
КОЖДИЙ ПОВИНЕН ПОЧАТИ УЖИВАТИ
EDDY'S
НЕ ЗАТРОЄНІ "SESQUI" СІРНИКИ
і в сей спосіб уникнути домашного нещастя

Спеціяльно на десять місяців.
Богато жиючих по за Новим Йорком не можуть відвідати нашого магазину
Тим то даємо можливість купити за $28 00 грамофон з 40 сьпівами, що звичайно коштує $55 00
На виплат за $2 00 місячно
Жадайте каталоґу. Наш адрес
GREATER NEW YORK PHON. CO
308 310 Grand St. Dpt. New York
Продаємо також всякі музичні інструменти

CANADIAN PACIFIC RAILWAY
Родимці!
[illegible]
Alex Calder & Son
БАНКЕРІ.
663 Main St. Winnipeg, Man
П. А. КАРАКОПЮК
є наш Український представитель.

The Atlantic Royals
Ми отворили гарний офис на 583 Main St.
Отворили смо се [illegible] з якого скористаєте ви і ми. В нас купите шифкарти на всі лінії до краю і з краю до Канади по найнисшій ціні, даємо навіть на виплат. Посилаємо також гроші до старого краю, продаємо колійові тікети до всіх місць в Канаді і в Злуч. Державах. Просимо зайти до нас і попитайте за п. РОЗОВСКИМ що говорить по руськи. Він є нашим представителем.
A. H. DAVIS
Gen. Manager.
583 Main St.
Phone Main 1000. Winnipeg, Man.

Хлопська комісія.

Оповідане Івана Франка.

I.

— Е, що то ви, молоді лярусе[1]), говорите!... По місті тротоарами ходить та ходаки в долину висмикують[2]) — велика штука! А злобать хатраха[3]), то також що? Заведуть на дідівню[4]), кобенуть там чи й не кобенуть[5]), тай по всій історії. Нам би от... Та де вам! Вам як лиш розказати про таке, то вже попід плечима мурашки забігають. Або то ви знаєте, що хлопська комісія? Там то би оттакому легиневичеви в її руки дістати ся! почув би, по чому перець.

Я про себе не кажу Були такі, що ще гіршу саламаху коштували Але й я також зазнав, що зазнав. Ну що, така вже, видко, чоловікова дорога судила ся Чи від долі, чи від злих людий — хто то знає? Досить, що таке житє! От уже отсе двацятий рік у кримналі сиджу, а ви гадаєте, що то пальцем не розкивати? А скоро на сьвіт, я знов буду мусів до свого — по чужих коморах шарити. Так таки мушу, бо щож буду робити, з чого жити? Ремесла ніякого не вмію, ні поля ні ролі не маю, до роботи ніхто мене не прийме, тільки одно й лишаєсь, що бухацька[4]) кумпанія. А се таком бистрий кінь — день поїдеш, а за хвилю впадеш, тай знов сюди. Тай ще то тут, то не найгірше. Приходило ся нераз і солоно й терпко, в особливо як чоловік хлопам у руки попадо ся. Тоді вже проси не проси, плач не плач нічого не поможе.

От я раз так у одній селі — вже в котрім і де, на що вам то знати? — досить опорядив там одного богача. Робота було доста. Комора, бачите ви струк повна всякого добра. Ми й не надіяли ся на таке, прийшли тоді руч. Один з того таки села вказував нам дорогу. Три нас було до того інтересу: забрали ми, що могли, що лекше занести, поділили ся тай у ноги! Ба, кинули ся хлопи, наскочили на слід — уже як там і куди, то вам також ні на що не здасть ся знати — досить, за мною! Три милі від того села злопили мене

Осінь зачинала ся. Звожували ще овес, починали копати кертох. Народу по полю не много, Погода, сонічко ще припікає Мені звязали руки назад, три їх женуть мене гостинцем

Здоганяємо солярів з набором.

— Дай Боже!

— Дай Боже!

— А куди кумпана? — на мене показують.

— Добрий чоловік, — кажуть мої господарі, — комерсний.

— А, так! Ну, не зашкадило би йому дати памятку, — каже один солярь

— Та воно то так, без того не буде.

— А може позводите нам і від себе дещо дрібку докинути?

— Як ваша ласка — відказують мої сьміючись.

Солярь самий від заднього воза, та до мене.

— Ану-но паничу, стань!

Стаю Він підкотив мені штани попідколіна і попідвязував їх мотузочками по над колінами

— Ну, тепер рушай! — сказав тай пустив мене наперед себе по при фіру. Ледво я зробив пару кроків, аж тут немов гадина впила ся нараз у обі мої ноги. Солярь що сили шмякнув мене батогом по ногах, так, що я аж підскочив з болю.

— Окій, серце! — крикнув солярь, тай зареготав ся, і всі з ним. Дротований шнур та ще й вузлами позавязуваний де діткнув ся тіла, то мов ножем!..

А вузли мов пявки позвпивали ся в мясо... Я живо далі по при другий віз,— другий солярь те саме. Я по при третій — той те саме. Шість їх було, і поки я минув усі вози, то мої ноги були порізані мов ножами, а кров слідн заливала. Ех, запаматав я собі тих солярів, дізнав ся відтак, з якого то вони села такі чемні знаходили ся, то вже я й їм пригадав ся!.. А мої господарі в регіт та похваляють солярів, що на такий вони то спосіб ува[illegible]

— О, ми втакими паничами вміємо поводити ся! — вихваляє ся один. — Вадите злого йому нічого не стане ся, а памятку буде мав. Ха, ха, ха, ха!

II

Ще було добре перед вечером, коли ми прийшли до села. Ведуть мене до війта. Приходимо, нема дома, в поле поїхав. Тільки війтова щось там по сінех крутить ся. Глипнула на мене — нічого

— А не знати, куме — кажуть мої провідники, — де би тут його намістити?

— Або я знаю, де? Містіть де хочете, коби лиш не тут. Нащо мені клопоту?

А я стою та аж очима благаю, аби змилувала ся... Бо вже то я знаю, що коли не у війта, то ночувати мені у того, у кого я гостив. Ну, а там то вже певно добра мені не буде

Тимчасом вість по селі пішла: привели злодія! Зараз що було по хатах — біжить. Поставали на оборі, дивлять ся, одні клянуть, другі грозять, треті так собі стоять. Аж тут і мій господарь, той що у нього пропала, протискає ся, приходить. Високий, кремкий, лицем червоний як кат Зблизив ся, зирнув на мене.

— А, то ти? Ну, будемо знати ся

Я нічого

— Куме, — каже до одного з тих, що мене привели, — ведіть його до мене, там найбезпечнійше. Я вже його припильную

— Певно, що там його ведіть, там найбезпечнійше, сказала війтиха стоячи в дверех. — А скоро мій прийде то я вже йому скажу, то він там навідає ся

Повели мене. А мій ґазда йде передом, та аж крумкає з злости. Далі завернув із плотова і виломив колик.

— Сюди його! — крикнув повертаючи на свою обори і пускаючи мене наперед. А коли я переходив по при нього, він замахнув ся на мене. Було би тут певно на місці по мні, як би не були його задержали.

— Ні куме, — сказав один,— так не можна! Заб'єте, то ще ви підете до кримінилу.

— Що я? — крикнув він — За такого опришка? Таж такого забити то нема гріха.

— Ні, куме, дайте спокій з такою бесідою. Пострашити можна, щоби на другий раз не лакомив ся на чужу працю, але забити, то ні. Він на вашій відповідн

— Вже я його пострашу так, що буде до суду-віку дрожав! — крикнув ґазда і зблизивши ся до мене, вдарив мене кулаком межи очи. Я перевув на землю, мої сліпі, штьма заступила очи, память покинула мене...

III

Продинув ся я. Сонце на заході Я сиджу на призьбі, сорочка на мені вся мокра видно, що мене водою відливали. Лице напухло, але болю не чую ніякого, немов усе тіло затерпло. В хаті гамір. Кілька чоловіків сидять під шопою, кілька на переласі. Гуторять і на мене зиркають.

— Начальник! Начальник! почув ся гомін

Один кинув ся отвирати ліcу.

Прийшов начальник, чоловічок низенький, тонесенький, з виду добродушний. Хід дрібний. В руках черешня груба, як ціпилно. До мене

— А що, любенький, свій мали? А видиш! Треба тобі було того? А тепер громаді біда, треба тебе пильнувати, поки не буде нагоди віддати тебе до суду. Тепер пора робуча, синочку, нема часу.

— Пане начальнику, — осьміляв ся я, — позвольте, щоб я за той час у вас перебував.

— О, о, о. — скрикнув війт, не можна, любенький, не можна у мене! Тут кум Матій правда тобі нич зробить, не бій ся, припильнує тебе добре Побудь тут, синочку, деньок-другий, поки до неділі, то вже кум Матій з присяжним відвезуть тебе до міста.

Се був четвер, значить, два дни ще, — подумав я собі. Га, що діяти, треба терпіти.

— Ну, а тепер, синочку, встань, коли до тебе говорю, — каже війт.

Я встав.

— Ходи сюди.

Я вийшов на серед обори

— Клади ся, небоже!

Я видивив ся на нього.

— Ну, щож, любенький, не чуєш, що кажу? Клади ся! Я начальник громади, ручу за тебе, але маю право дати тобі пять буків, не більше

Я не чував про таке право, але що було діяти..

— Куме присяжний, а нуко, лате вам отсю черешеньку та дайте йому то, що йому після права належить ся! сказав війт, і відрахувавши пять забрав ся до відходу. — А ви, куме Матію, пильнуйте його і вважайте, аби йому нічого не стало ся. Громада мусить його доставити до суду живого... Памятайте, аби живий був! — сказав він усьміхаючись і кладучи натиск на то слово „живий“. — Я тут завтра рано навідаю ся. Бувайте здорові!

(Дальше буде.)

---

[1]) [illegible] хлопець, злодій. [2]) Портмоне з грошима витягають, т. є крадуть [3]) Поліціянти. [4]) Вартівня,поліційна. [5]) Вдарить.

ПОШУКУЮ свого сина Ґеорґія Крамар, з села Кучурмарі, повіт Черновці, Буковина. Вже три роки як пішов від мене в фарми і нема о нім жадної чутки. Я продав фарму і хочу виїхати до краю. Хтоб знав де він находить ся, або він сам най зголосить ся на адрес: Andri Kramar, Astwood P.O. Sask. (32-34)

Вісти зі Старого Краю.

ВИБОРИ РОЗПИСАНІ.

Цісарським патентом з 18 м. м. розвязано галицький сойм і поручено намістникови розписати нові вибори на підставі нової ординациї. На підставі сего патенту розписало намісництво нові вибори і визначило для них такі речинці.

1 В класі сільських громад і решти міст і місточок:

а) для головних виборів день 7. жовтня 1914;

б) для тіснійших виборів день 14 жовтня 1914.

2. В загальній класі міст

а) для головних виборів день 19. жовтня 1914;

б) для тіснійших виборів день 26 жовтня 1914.

3. В цеховій класі міст:

а) для головних виборів день 28. жовтня 1914;

б) для тіснійших виборів день 3. падолиста 1914.

4. В класі торговельних і промислових палат

день 5. падолиста 1914.

Евентуальні тіснійші вибори будуть переведені безпосередно по оголошеню висліду першого виборчого акту.

5. В класі великої земської посілости:

день 6. падолиста 1914.

Евентуальні тіснійші вибори будуть переведені безпосередно по оголошеню висліду першого виборчого акту

ПОЖЕЖА В СТАРІМ САМ[illegible]

вибухла 22 м. м пополудни в домі Гисовського й обняла цілу часть міста. З трудом зльокалізовано огонь, що тревав цілу годину, а ще й рано тліло пожарище. Згоріло 23 доми з господарськими забудованями. Згоріа також ратуш з усіми актами. Була обезпечена лише часть домів.

АРЕШТОВАНО ТОРГОВЦЯ ЖИВИМ ТОВАРОМ.

Львівска поліция арештувала 11. м. м. рано жида Мошка Лява під закитом торговлі живим товаром. По поліційнім доходженю виказали, що Лява вивіз з Львова кілька дівчат, які продав в Буенос Айрес. Лява вів сю погану торговлю разом зі своєю жінкою вже від довших літ, а бразилійскі власти заборонили єму навіть побут в Бразилії

ГРАДИ.

В Новосілках гостинних коло Рудок знищив град всьо збіже, грочки і ин. на полях. Ціла праця бідних і задовжених селян пішла на марне. — Великий град падав сполі також коло Задвіря в перемишлянськім повіті і наробив величезної шкоди.

З під Львова пишуть: Ту сік такий дощ з градом, що все понищив Підльвівскі села, які минувшого року не відчули так дуже катастрофи, тепер відчують сі подвійно. Град величини волоского оріха поломав збіжо, а вода замулила его

ПОЖЕЖА ФАБРИКИ ВАТИ.

16. м. м. рано вибух огонь у фабриці вати в Креховцях під Станиславовом. Огонь повстав в партері, в льокалю, де машини друть шмати і переробляють їх на вату, Згоріли всі машини, цілий одно-поверховий фабричний будинок, зате новий партеровий будинок, уладжений для фабрики ватулїни, уратовано.

НАЙБІЛЬША ВИПРОДАЖ ФОНОГРАФІВ.
[illegible] ЛИШ 34
$15. на легкі сплати $1. місячно.
Продаємо також добре знані "VICTOR" говорячі машини та "COLUMBIA" Ґрамофони. Напишіть по наш новий великий ілюстрований каталоґ [illegible]
SAUL BIRNS, 117 Second Ave., cor. 7th St., Dept. 23 NEW YORK, N. Y.
Для На Йорских покупців, наш стор отворений вечерами і Недїлями.

ЗАРІЗАВ СВОГО СУПЕРНИКА

зелізничого інжінера Утерпшица, рівник Ґреховський з [illegible]авівського передмістя Кліґанки-Кольонія. Утерпшиц залицяв ся до жінки Ґреховського і через те не було між ними згоди. В ночи з понеділка на вівторок був Утерпшиц на забаві у Ґреховських. Коли о півночи [illegible] відійшов до дому, вибіг за ним Ґреховський і вгромив йому різницький ніж в черево, а відтак доправив ще другий раз Ранений доволік ся через улицю до брами свого дому і там сконав. Ґреховські донесли до поліциї, що знайшли трупа на дорозі. Але поліция по слідах крови і по [illegible] який Ґреховський сховав в городі, дійшла до того, що забійником є сам Ґреховський і його арештува[illegible]

УБІЙСТВО.

Дня 27. червця вечером прийшов до Кривча долішнього до хати Стефана Буртника, який перебуває в Америці, Василь Гара 18 літній парубок з Кривча горішнього. В хаті була жінка Буртника і его дочка, до якої Гара залицяв ся. Парібка в Кривча долішного чули ненависть до Василя Гари за те, що заходить до дівчини з їх села, тому чатували під воротами, щоби его набити. Крім того через цілий час кидали камінями в хату Буртника. Около 10. год. вечером надійшов господар Олекса Хома, також з долішного Кривча, а коли побачив, що парібки вистоюють під воротами Буртника, запитав їх, що роблять. На се відповіли парібки, що хотять доконче набити Василя Гару. Тоді обіцяв їм Василь Хома, що випровадить Гару з хати Буртників, почим пішов до хати і зловив Гару за руки, щоби его випровадити перед ворота. Буртника налякана винесла стрільбу, дала сї Гарі і сказала: „стріляй до него на мою відвічальність“. Гара не надумуючись, вистрілив з віддалени кількох кроків до Хоми, який з пострілом на грудях втік в хату і зволік ся до сусідної хати, де над раном покінчив житє.

Василь Гара зголосив ся сам до повітового суду в Мельници.

ВІЙКА В ЖИДІВСЬКІЙ БІЖНИЦІ.

В біжници при вул. Верка Посольовича викликав якийсь Айншлаг авантуру зі служою біжниці. Виведений з рівноваги слуга вдарив Айншлага в лице, а тоді сей попав в таке розюшене, що почав всьо довкола себе нищити та побивати і калічити всіх без розбору. Перша поліційна поміч не помогла — Айншлаг вихопив поліцийантови баґнет та тяжко ранив його в ногу. Аж як надбігло більше поліциантів, тоді вдало ся присмирити Айншлага та завести на поліцию.

Моральне обличе д-ра Сушка.

Др. Олександер Сушко, який як редактор Канадийского Русина безперечно найбільше дотепер „заслужив ся“ на полі газетарского розбишацтва в Канаді (гляди його безмозгленні статті і спрепаровані „записи“, а головно його останній крайно-некультурний „напад“ на п. Я. Крисоватого в останнім числі К. Р.), заслугує безперечно на се, щоби сказати кілька слів про його моральне обличе. Др. Сушко любить завсігди покликувати ся публично на проф. Карманського, як на неустрашимого борця проти тутешної „зволочи“ і свого одномишленника, але се не перешкаджало др. Сушкови говорити приватно про проф. Карманського, що він, себто проф. Карманський „запродав ся консерватам за марний доляр“

Чи говорити про якусь особу публично, що вона є народним борцем, а приватно висловлювати ся про ню як найгірше, та представляти єї прямо народним зрадником — приносить честь др. Сушкови, хай розважить се сам др. Сушко і читачі.

Повисші слова, що до проф. Карманського висказав др. Сушко в присутности моїй і п. Демянчука в льокали Народної Друкарні сеї зими в кілька днів по розбитю Шевченківського Ювилейного Комітету, який розбив ся завдяки нікому иньшому тільки др. Сушкови.

Правдивість повисше сказаного можу ствердити кождої хвилі присягою, як рівном може ствердити се п Демянчук.

В. Свистун.

Чи Ви вже чули про „Кадило“?
Се є одинока українська гумористично-сатирична часопись на цілу Канаду і Злучені Держави. Коштує на рік $2, на пів рік $1, на 3 місяці 60 ц. Часопись висилає ся лише тим, які приплять передплату згори. Оказові числа висилає ся за надісланєм 10 ц. стемплями.
Хто пришле до 20 липня 1914, цілорічну передплату в сумі $2, тому даємо в премії вартісну бритву. Користайте з нагоди поки час.
„КАДИЛО“
Box 3542. Winnipeg, Man.

За дрібні оголошеня, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00..

ПРОПАЛИ: кінь і лошак Кінь гнідий, має три роки, з кантаром і мотузом на карку. Лошак гнідий, має один рік, підтятий хвіст, з кантаром. Обоє бранки. Хтоб знав де они є нехай дасть знати на повисший адрес а дістане $10 надгороди.

John Yarocki
Garland P. O. Man.

На спродаж
два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицями $200 один. Спродам за готівку Зголосіть ся з офісі „Канад. Фармера“.

NICK BALAN
Бучер і гросерник.
448 King Street
WINNIPEG, MAN
Phone St. John 95.
[illegible]

Тукета
T & B
папіроси
не клеєні.

Увага!
Справи старокраєві, судові, процеси, контракти, сподаване землі, стягане довгів і претенсій, повномочія і ріжні публичні документи, справи військові і пашпорти виробляє в своїй канцелярії дипльомований адвокат зі старого краю скоро і добре. Поради уділяє ся безплатно. Многі похвальні листи виказують, що тисячі справ загодивем з користию для удаючих ся до мене.
Пишіть на адрес:
B. Sulkowski,
10 Belmont Ave
Newark, N. J. America.

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1116. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Виннипеґу, проте коли василаєте свое замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.
[illegible]
— Ми висилаємо C. O. D. —
[illegible]

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Людська правда.

В одному селі та був собі чолов'яга: і робітник добрий і хазяїн гарний, та тільки вбогий. З розумом був чоловік, та тільки ніхто його не слухав. Чи в бесіді де, чи в збірні, то він, було, все мовчить. Багатирі просторікають, розводять речі, кричать, сказано — багатирі, а громада слухають, та тільки потакують. „так-таки, так! Еге ж, еге!" То сей було чоловік ніколи й не втерпить і вирветь ся з яким там словом. Так що ж? Зараз його і оспинять: „Та ну! Що ти тямиш?—Коло себе гляди! Хиба ти що знаєш? Хто тобі повірить? Та так його зневажать, що він і назад, мусить мовчати.

От, прийшло ся... Той чоловік став розживатись потроху. Чи йому пощастило в ділі, в заробітках, чи може скарб знайшов, хто його знає, тільки так ему Бог дав. Став він розживать ся і де далі, то все придбає, — до того, що вже й багатенький став.

Почали завважати, що він вже не голий роботник а вже справжний господарь: що вже в його і худоба, і хата, і поле є, і... сказано, обріс чоловік. Як стали те помічати, то й стали до його прихильнійші. Уже й признають ся до його, і шанують і радять ся. Далі, став він уже і в шанобі: уже до його не так, як перше: ти Андрію! А вже: ви, Андрію Семеновичу! Пожалуйте, се то, що...

От, якось там прийшло ся, треба було вибирати нового голову, так громада й бралась та й вибрала сього чоловіка головою. Он як!

Як вибрали його головою, так він і не відмагав ся. Полякував і згодив ся.

От, раз зібрались до його приятелі гості. Він їх шанує, частує. Гомонять то про се, то про те, а він і каже: „Чи ви знаєте яка мені кумедна причина сталась?"

— А яка? — кажуть.

— Та далебі чудно й казати. Як їздив я оце в город, то купив собі новий леміш. Хоча в мене й є дома ще добрий, можна-б і не купувати; та я бачу, що добрий, та ще й дешево — думка така, що запас біди не чинить.

— Авже-ж, — кажуть, — так!

— Ну, купив, привіз додому, та й положив у коморі. Нехай, думаю, лежить, поки знадобить ся. Лежав він тиждень, може й два, а й байдуже... Коли вчора входжу в комору, дивлюсь, аж мій леміш погризений! Я до його... Коли миші... Чи хто тобі погризав так, що тепер лежить, свої не голить ся, хоч покинь. Ог-гака ловись!"

Тут гості почали хто каже: „е, миші такі воно хоч і маленьке, а зубенята там такі, що нічого не вдадо, — погризуть". Инші: „Так, так!" І ні один не сумнів ся навіть подумати, чи правду говорить чоловік, чи може москаля везе? Усі потакують, та мишей лають, та способи пригадують, як би мишей здихать ся, що плодюча й шкодлива тварь.

От, той чоловік слухав-слухав, та як засьміється ся: „А! каже, щоб вас му дрували, та й не переставали! Які ви чудні! Який був я, згадайте, за пять год? Був я чоловік бідний, то було ніколи, як устряну до вашої ради що як говорите та радитесь проміж себе, та бовкну, було, яке слово, то ви зараз: та йди геть, хто тобі повірить? А тепер?... Де-ж таки видано, щоб миші залізо гризли? Хіба-ж то можна? Він же залізний!.." Та й замовк. А гості всі: хто їв, хто пив, так і поприкипали на місці. Ні пари з уст. Та нічого й казати, бо сором.

Помовчали-помовчали, а потім деякі вже обізвались: „Гм! дивись!.. Добрий-же ти, — як нас осміяв! Бач!.."

— Та ні! — каже той чоловік — То я так! Пожартував, вибачайте! [illegible]

Милосердна.

Була собі пані, та така... така... Ну, от побачите самі, яка!

Прийшов до неї дід,—старець, що милостині просить. Прийшов під двері, молить ся та промовляє: „Подайте, Христа ради! подайте убогому для спасення душі, милосердна пані!"

Почула пані та й думає: „А справді дам уже я йому що небудь,—от хоч би оце лечко, що вже збите! Що вже там жалувати. То-ж для спасення своєї душі!" Закликала діда в хату, дала йому те лечко, приказуючи: „На тобі, дідуню, лечко, з'їдж старенький, та помоли ся за мене Богови!"

Узяв дід лечко, дякує: „Спасибі вам, пані! Нехай вам Господь заплатить за вашу добрість!"

Пішов дід, а пані й думає. — От і добре, що я дала йому те лечко, — що вже жалувати! Тільки коли б же то він памятав!" Та й гукає на діда: „Діду! діду верни ся!"

Вертаєть ся дід (може думав, що пані ще що дасть), кланяєть ся. А пані питає його: „Діду! діду! чи я-ж тобі дала лечко"?

— Дали, пані,—нехай Господь спасе вашу душу! Нехай вам дає щастя й здоровлечко, — і вам, і вашим діточкам!"

— Ну, іди ж собі здоровий! — каже пані, та й думає: „Ні, таки памятає за мій дар!"

Але подумала-подумала пані, та й знов кличе діда: „Діду! діду! вернися!"

„— Що там таке знов?— думає дід вертаючись. А пані знов його питає: „Діду! діду! чи я тобі дала лечко?"

— Дали, пані! нехай вам Бог дає прощення! Нехай вам Господь дає чого ви собі просите!"

— Ну, добре!.. думає пані,—Нехай же молить Бога, нехай памятає! Коли бачить пані, що дід уже за ворітьми — так швиденько пішов. „Ой, забуде, їй-бо, забуде!" Та давай гукати у голос: „Діду! діду! верни ся!"

Вертаєть ся дід знов. „Що це, Боже мій",—думає дід, —не дає мені з двору вийти!

Підійшов, а пані знов його питає: „Чи я тобі, діду, дала лечко?"

Взяла вже тоді старого досада: „Та дали,—каже,—бодай вам дихати не дало! Подарували те нещасне лечко, та вже мені очи вибиваєте! Нате вам його!" Тай кинув пані лечко

— Овва! —думає пані. — Через того діда і спасення душі пропало, і лечко розбилось!..

В суді.

— За що ви притягнули свою жінку до суду?

— За коси, — бо добром не хотіла йти.

* * *

— Я свого пана на руках носив.

— Та як же так, коли він старший за тебе?

— Дарма, що старший, а носив: одо вернеть ся, бувало, по півночи з гостини, то він в двері не потрапить, рачки лізе; беру я його на руки та й несу.

Переконав.

— А ви й досі не покинули пити?

— Не покинув.

— Ех, друже мій, [illegible] не можете зрозуміти, що це шкодить здоровю!

— Мені не шкодить. Ось як бачите: мені шістьдесять літ, а я здоровий як бик.

— А як-би ви не пили, то вам може було-б сімдесять: я одного такого знаю.

* * *

— Ах, ти немилосердний хлопче! Нащо ти перетяв отсего малого хробачка?

— Йому самому було дуже смутно, а як я перетяв то їх є вже два і — адіть як танцюють...

Уважайте і не купуйте кота в мішку!!!
———) ВПЕРЕД НІМ У НАС КУПИТЕ (———
ДОЗВОЛИМО ВАМ НА 1 МІСЯЧНУ БЕЗПЛАТНУ ПРОБУ!
ДОПЕРВА ЯК БУДЕТЕ ЗАДОВОЛЕНІ ПЛАТИТЕ ПО $1. Місячно!
[illegible]
International Phonograph Co — [illegible] New York N. Y.

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
Philadelphia, U.S.A.
На продаж у всіх порядних склепах.

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40
Пішлемо вам впрост з фабрики один славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 днів
БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.
По 30 днях, єсли задоволені, можете його затримати а вам платити
$2 МІСЯЧНО.
[illegible]
ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
44½ E. 7-th St. Dept. 34. New York, N. Y

НАША АДРЕСА
„Canadian Farmer" Box 3666, St. B Winnipeg, Man.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]
ЛІЧЕННЯ ВНУТРІШНИХ [illegible]
ЛІЧЕННЯ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]
[illegible]
◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

3216 ХОРИХ вилічено ПРОФЕСОРОМ І ДОКТОРОМ ОВЕНОМ в минувшім році, яких він, своїм спеціальним модерніcшим лічением привів до цілковитого виздоровлення, від слідуючих слабостей:
[illegible]
А чому Ви терпите біль і тим скорочуєте собі житє, коли від того можете напевно вилічитись?
ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН кличе всіх як мущин так і женщин, які лічились без успіху, як рівнож й тих що стратили зовсім надію на виздоровлене. Не робить ріжниці як давно і на яку слабість терпите або яких средств уживали до вилічення. ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН наколи стане лічити то можете бути певними, що Вам верне здоровле і вилічить так, що біль більше ніколи не відновить ся.
ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН не говорить що може Вас вилічити-яким небудь чудом або надприродною силою, а тільки своєю довголітною практикою і досьвідченем він вилічив много случаїв таких болів, які другі доктори уважали за зовсім невилічні.
Тому отже, єсли терпите який небудь біль опишіть йому без всякого стиду, і в рідній вашій мові всі ваші страдання і попросіть о пораду, а безперечно отримаєте правдиву поміч ПОРАДА НЕ КОШТУЄ НІЧОГО. Не відкладайте отже і не чекайте на наслідки а опишіть залучаючи марку на відповідь. Всі письма адресуйте так.
PROF. OWEN, M. D.
221 East 17th St., Dept. 38. NEW YORK, N. Y

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Ліски, Гонти.
Точно доставляєм. — Задоволене гарантуємо.

Дуже важною і поплатною річею для кождого фармера є тримати худобу і дріб.
Доказано, що найбільші зиски фармер може мати з худоби, а то з овець, свиней, як також і з дробу.
Докази такі: —
1) Що тримати сі звірята небогато коштує, а купити їх то не треба богато грошей.
2) Для них непотрібно великих і дорогих будинків.
3) З них можна мати скорий зиск. З овець притим маємо в році двоякий зиск ягната і вовну.
4) Они живлять ся бурянами, які ростуть на фармі і в такий спосіб приносять фармерови користь.
Доброї раси свиней і овець, в Жовтни, можна набути через Рільничий Департамент в Саскачевані за готівку. за половину готівки, за чверть готівки при самім купні, а решта розділяєсь на дві рівні рати з шість процент. Таке купно має бути згідне з регуляціями так званого "Live Stock Purchase and Sale Act".
По дальші інформациї треба писати до:
Live Stock Commissioner of Agriculture
REGINA - - - SASK.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 21 го Серпня, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, August 21, 1914 Число 34

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]
КОГО ТАМ ЛІЧИТЬ В ШПИТАЛІ: [illegible]
ЛІЧЕННЯ ВНУТРІШНИХ [illegible]
ЛІЧЕННЯ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]
[illegible]
◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 866 ◆◆

З поля европейскої війни

Славний англійский генерал зістав міністром війни.

Повисший образок зображає льорда Кченера, якого англійский король Юрій V. іменував міністром війни. Кичинер був комендантом британскої армиї в часі війни в Індиї, Египті і в Полудневій Африці з Бурами. На него зложено обовязок міністра війни з певною надією, що він попровадить справами з найлiпшими успіхами для Великої Британії.

Німецка фльота затопила 7 англійских „дретнавтів".

Минувшого тиждня до Ню-Йорку надійшла вість слідуючого змісту: — „Німецка фльотиля, зложена з 17 торпедовців, знищила 7 англійских „дретнавтів" а між ними також і „Айрон Дюк", яким гордилась Англія. Ся вість отверджена два рази і можливо, що се якраз причина чому англ. часописи так довго мовчуть про рухи англ. фльоти. Можливо, що се причина також, що Англія видала рішучі зарядження, щоб укріпити в Англії і Канаді всі порти, покликано пятьсот тисяч війска для оборони побережа в Англії. В Ванкувері, уставлено чотири тяжких гармат дулами звернено в сторону моря, обставлено війском усі елеватори та зелізні стациї, зелізні дроти і т. др. Нічого однак певного не можна сказати.

Льондон 14 серпня. Між Алткирх і Мільгавзен французка інфантерія, 1600 жовнірів, звели битву з німецкою інфантерією і була майже цілковито знищена. З 1600 Французів стало живих лише три сотни.

Бельгійскі війска можуть бути зовсім знищені.

Льондон. 14 серпня. Німці не зважають на свої страти, певним кроком ідуть вперед і стежка їх вирита трупами бельгійців. Німці поволи, але в постановленім йдуть, пробивають ся через сильні ряди бельгійців і до головної битви вони стануть найлучше приготовані. Французкі і Англійскі війска цофають ся в зад перед масивною силою Німців.

Треба вірити, що вже прийде до головної битви, бельгійска армія буде цілковито знищена. Бельгійці відбирають усі перші удари коли тимчасом злучені армії удосконалюють свої позициї.

Про розложене головних ворожих собі армій ніхто не знає, але треба догадуватись, що головна битва буде зведена близько Ватерльо, на тім самім місці де перед 99 літами знищено армію Наполеона і де згинуло около 50 тисяч людей.

Рим. 14 серпня. Австрійский корабель „Барон Ґавч" найхав на Адриятицкім морю, на міну і був розбитий. Згинуло 20 моряків.

Росія зібрала 5 міліонову армію.

З Льондону доносять, що в Петербургу дістали вісти, яким треба вірити, що Росія зібрала двоміліонову армію на німецкій і австрийскій границі, пів міліонову армію на турецкій і румуньскій границі, а три міліонову армію лишає в Росиї в резерві.

Така вість се радше хвальба Росиї. Годі вірити, щоб стільки війска она потрафила зібрати в так короткім часі.

Брісель. 14 серпня. Недалеко села Дорманл німецкі улани з найбільшим завзятєм бились з бельгійцями і вийшли побідоносно. В Гасельт вони зібрали з банку два міліони франків.

Льондон. 15 серпня. Німецка інфантерія йде в великім числі наперед і старалась обійти ліве крило злучених армій, які розміщені на полудне і схід від Атверпен. Помимо того, що артилерія злучених армій є велика і завдає Німцям величезні страти, все таки хоробрі Німці поступають вперед. Зловлений німецкий офіцер признав ся, що до міста Брісель наближаєсь 300 тисячна німецка армія. З Берліна видано розпорядження, щоб Брісель здобути за всяку ціну.

Атверпен. 15 серпня. Говорять тут про страшні страти німецких уланів, найлучша кавалерія. Пять тисяч уланів брало участь в битві під Гелен і, заявлено, лише тисяча їх уйшло смерти.

Брісель. 16 серпня. Нині розпочалась страшна канонада злучених бельгійских і німецких передних лєнів [redacted] 75 миль. Зі сходом сонця німецка артилерія почала зі своїх тяжких канон острілювати бельгійців. Битва продовжалась до полудня. І коли битва продовжалась, німецка інфантерія за мало, що не вийшла з тилу злучених армій з цілею взяти свого ворога між два огні. На час спостерегли се бельгійці і відперли німецку інфантерію, як також і артилерію з невеликими одначе стратами.

Царгород. 17 серпня. Туреччина закупила два німецкі кружляки „Ґебен" і „Бреслав", які находили ся на водах Середземного моря. Сим Туреччина нарушила свою невтральність і против неї виступили: Англія, Франция, Італія і Греция. Усі вони домагають ся від Туреччини пояснення, та вона здаєсь відповість їм війною. Є певні ознаки, що замість оставати невтральною, Туреччина постановила прилучитись до Німеччини. Німецкі і Австро-Угорскі амбасадори були від довшого вже часу в порозумінню з турецким міністром заграничних справ. Енвер Бей, міністер війни, часто перебував на нарадіх з німецкими офіцерами, які через довший час находились серед турецкого війска. Зі своєю 700 тисячною армією, та шістотнею военних кораблів, Туреччина може богато помочи Австриї і Ні- [redacted]

Льондон. 17 серпня З місцевини на берегах Адриятику наспіли перші вісти, що в битві на Адриятицкім морю між францускою а австрійскою фльотилею прийшло до битви і Австрія стратила чотири кораблі. Затоплено також австрійскій кружляк, який бомбардував Антівері.

Великі страти по стороні Французів і Німців.

Париж. 17 серпня Рішучу побіду віднесли Французи над Німцями в битві коло Динант. Німці перейшли долиною ріки Мас до міста Динант, яке находить ся на полудне від Намір і віддалене яких 15 миль. За містом укрилось Французке війско і коли Німці зближились до міста, несподівано заатакувало їх. Німці не подавались взад і завзята битва тревала цілий день. В кінци над вечером Французам удалось відперти Німців з під Динант, але Німці замість цофатись на захід до границі бельгійско-німецкої то цофнулись на полудне до міста Ґівет, яке якраз находить ся при границі бельгійско-французкій..

Австрійскі війска в Бельгії.

Льондон. 17 серпня. З Амстердаму надійшла вість, що кількасотна армія австрійского війска находить ся вже в Бельгії. Се дуже задивувало і збентежило Бельгійців і Французів, бо они ніколи не сподівались, щоб Австрійці так скоро прибули на поміч Німцям в Бельгії.

Виходить, що Німеччина з Австрією справді поступають після задуманих планів, ян. щоб покорити Францію а відтак цілу силу звернути проти Росиї. Росія знов робить що лише може, аби не допустити в своїй державі до революциї і надає Полякам самоуправу, Жидам обіцяє свободу — а до Галицких Українців вислала прокламацію ось такого змісту: —

„Братя! прийшов божий час сповнити ся. З християнскою терпеливостію і упокоренєм російский народ в Галичині стогнав під чужим ярмом, а однак не стратив надії на свій вивід. Як пробиває скали ріка поволі і лучить ся з морем, так ніяка сила не стримає російского народу в Галичині від з'єднання з Росією. Ані малий кусок російскої землі не повинен бути у чужих руках. Нехай всі землі Володимира винесуть прапор з'єдиненої Росиї."

Значить: „Як тревога то до Бога." Зледво чи який нарід повірить „щирим" словам Росиї.

Можлива війна між Росією а Туреччиною.

Копенгаген. 17 серпня. З Царгороду надійшла вість, що Росія домагаєсь аби Туреччина позволила перепливати через Дарданелю російским военним кораблям, які находять ся на водах Чорного Моря. Туреччина домагання Росиї відкинула, бо [illegible] угоди усіх держав, в часі війни через Дарданелю не вільно Туреччині перепустити жадного воєнного корабля. Росія через цілого пів століття старалась зломати сю угоду, яка фактично загороджує дорогу єї фльоті вийти на Середземне море. Наколиб Росія поважилась силою перепровадити свою фльоту через Дарданелю, то безперечно Туреччина і инші держави виступилиб проти Росиї війною. Росія конечно хоче знищити Австрійску фльоту, як рівнож і бомбардувати австрійскі надморскі порта.

Росія має 65 военних кораблів на Чорнім Морю а щоб вони в такий „горячий" час були безчинними— Росія не схоче. Се лише заявує, що між Росією а Туреччиною може, дуже скоро, прийти до війни.

Англійскі війска в Бельгії

Льондон, 18 серпня. Англія досі вислала до Франциї і Бельгії 120 тисяч жовнірів. Вони мають стати в першій оборонній лєнії.

Німці під Атверпен.

Атверпен. 18 серпня. Нині можна звідси бачити як з північної сторони наближаєсь до Атверпен німецка кавалерія. В місті усе приготовано до оборони і відперти напасників.

З Брісели доносять знова, що німецка кавалерія, яка прибула з полудневої сторони, є вже під самим містом Атверпен. З сего видно, що Німці окружають се місто сильним ланцюом і змусять його до здачі.

Льондон, 18 серпня. Сербска легація отримала слідуючу телеграму від Сербского премієра Н. Пашича.

„Цілковито знищено 15 тисяч Австрійців в горах близько Сабак. Зловлено 14 канон. Живі Австрійці поутікали в великім непорядку".

Російскі війска в Галичині і на Буковині.

Петербург, 19-го серпня. Кілька дивізій російского війска переступила границю Галичини і Буковини. В одній російскій дивізії є 12 тисяч жовнірів. Правдоподібним є, що російского війска в Галичині і Буковині є що найменьше 72 тисячі інфантериї, кавалериї і артилериї.

Бельгійске місто Брісель в руках Німців?

Льондон, 19 серпня. — З Атверпен наспіла депеша з якої видно, що по одноденній тяжкій битві Німці здобули Брісель, столицю Бельгії. Бельгійці і злучені армиї не могли опертись силі Німців. По сильній канонаді, яка тревала від другої години з полудня і обкидуванем міста бомбами, місто мусіло піддатись. Страшна битва закінчилась атаком на байонети. По оборонній стороні були бельгійскі, французкі і англійскі війска.

З Атверпен знова доносять, що місто ще не занято, але не можна сумніватись, що Німці здобудуть його в часі 24 годин.

Англія стратила 19 военних кораблів.

Ню Йорк, 19 серпня. У відповідь на многі запитання що робить німецкі Цепеліни „Стате Цайтунг" (німецка часопись) відповіла:— „Кождої ночи воздушні шифи Цепеліна відлітають на Північне море і нищуть англійскі воєнні кораблі. Досі, в такий спосіб, знищено 19 англ. кораблів."

Вірять, що Німці вскорі будуть в Франциї.

Париж, 19 серпня. — По дуже уважнім досліджуванню військової ситуациї на північній границі, Французкі військові обсерватори прийшли до переконання, що Німці невздовзі будуть у Франциї. Бельгійці супроти сили Німців суть майже безборонними і они такій силі не можуть опертись. Правительство французке вірить, що коли лише німецка головна армія здіблеєсь з ві [redacted] ми союзних держав то Німців зітруть на порох

Німці стратили всего 8500

Роттердам, 20 серпня. Після обчислення Бельгійців та французів виходилоб, що Німців мало що й є. Під Лієж, казали, стратили Німці 32 тисячі, в инших місцях по десять, пять тисяч. Сему всему заперечило урядове [redacted] не в німецкий прав. „Колон Ґазет". Там в детайлю подано, що усі страти Німців по день 18 серпня виносять: 1500 вбитих і 7000 ранених. На друкованій листі подано імя кождого вбитого або раненого жовніра

З сего виходить, що Німці при здобуванню бельгійских міст і твердинь не мали таких трудностей як приписували їм Бельгійці та Французи.

Папа Пій X. умер.

Вчера надійшла з Риму дуже сумна вість про смерть папи римского. Його Сьвятість розпращавсь з сим сьвітом рано 20 серпня.

Німці вже в Франциї.

Льондон. 20. серпня — З Парижу доносять, що одиноке в Франциї місце де находять ся Німці є село Cirey Sur-Vesene, яке лежить недалеко французкої границі. В селі був один батальон Французких гузарів, які були змушені, перед огнем Німців, цофнути ся до двох сусідних сіл.

Німці заняли Брісель, столицю Бельгії.

Париж. 21 серпня. 5 год. рано. Сильний відділ німецкої кавалериї занав місто Брісель. Бельгійскі війска відступили до Атверпен.

Страти Англійскої фльоти.

Ню Йорк. 21 серпня. Під заголовком: „Чому про Англійску фльоту нічого не чути," нюйоркскі часописи подають що слідує: „На основі найвірнійших вістей, які надійшли з вірних жерел, мусимо тепер вірити, що німецка фльотиля торпедовців знищила 39 Англійских кораблів. Сю вість отверджено два рази."

ФРАНЦУЗЬКИЙ ГЕРОЙ.

Перша битва у воздусі відбула ся 3. с. м. недалеко Нансі у Франциї поміж французьким аеропланом а німецьким бальоном до керовання. Всі котрі були у воздусі згинули.

Французький летун, Роланд Ґаррос, спостеріг німецький бальон на границі Альзациї і Льотарингії. Величезний бальон, типу „Цепеліна" мав на своїм покладі 25 німецьких офіцирів. Вислано його на границю з цілю розвідки.

Ґаррос спостеріг його на височині 1000 стіп і в тій хвили спрямував свій скоролетний аероплан просто на величезний бальон. В одній хвили бальон експльодував з великим гуком і став в огни. Аероплан Ґарроса не міг відтягнути ся з бальону і упав рівночасно на землю. Всі згинули правдоподібно у воздусі. З бальону і літака упала на землю купа поломаних і повигинаних шкелетів і спалені до непізнання тіла.

Догадують ся, що Ґаррос знав, що иншої дороги виходу не було і умисно вїхав в німецький бальон, щоби сим способом знищити ворога. Удало ся се йому, хотяй переплатив житєм.

„Канадийский Фармер"
Редактор: О. Г. Гикавий.
Часопись для руского народа в Канаді, виходить кождого тижня в пятницю і коштує: в Канаді і Сполучених Державах на рік . . . $1.50
до Европи . . . $2.00
Адрес:
CANADIAN FARMER
Box 3656 Stn. B Winnipeg.
Телефон: St. John 540.
The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 8.000
Published every Friday at 287 Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. S. Hykawy, Editor

ЗАМІТКИ.

В Европі війна, велика, страшна війна, така війна якої досі ще не було, війна на землі, на воді, під водою і в воздусі, а однак на сего то ми, по сім боці океану, можем про ню щось певного знати. Надходять з ріжних европейских місць ріжні вісти. Вість з Петербургу всегда донесе нам, що російскі війска вже в Галичині і в Німеччині. Вість з Риму всегда повідомить нас, що Серби бють Австрійців. Вість з Парижа або з Льондону ніколи не забуде сказати, що Бельгійці побивають Німців. Зібравши от такі всі вісти виходить, що справді Німеччина і Австро Угорщина за недовгий час будуть мусіли розпрощатись з сим сьвітом, в Европі буде лише Росія і Франція. Позищо мусимо вдоволятись з такими вістями які до нас присилають з поля війни. Хоч ті вісти, односторонні видають ся, то все таки в них містить ся богато правди. Мусимо признати правду, що Німеччина майже в безвихідним положеню, ей грозить упадок, бо на ню засілось кілька сильних держав і постановили не випустити з рук живої. Та позищо, дізнаємось, Німці завзято борять ся і хоч поносять великі страти то все таки посувають ся в перед. Німці забрали в Бельгії здаєсь чотири великі міста, а се Лієж, Намір, Брюселю і Антверпен. Французи зате злобули в Німеччині, єсли лише правда, місто Мільгавзен.

Воєнні фльоти, як доносять, досі не мали еще битви. Англійска фльота окружила Німецку фльоту на Північним морю і та ні може нікуди рушатись. З сего користає Англія і перевозить до Франції і Бельгії десятки тисячі своїх жовнірів і ті—злучившись з бельгійским і француским війском — побивають Німців. Та хто побідить на суши і морю годі позищо сказати. Ми можем лише знати, що коли, на суши, прийде до головної битви то там відбудесь одна загальна, страшна різня людей, кров потече потоками, а трупами буде можна будовати цілі гори. Взяти лише на увагу, що Німці готовлять ся до борби в якої вийшлиб побідоносно. Те саме роблять ті вучені війска. І наколи пустять в рух свої пекельні машини, вони прямо як косою траву будуть косити цьвіт народу. Се буде наслід на полю битви.

Сподіють ся, що до головної битви стане около півтора або й два міліони німецких жовнірів уоружені від голови до ніг. З другої сторони стане проти Німців міліон Французів, сотки тисячі Англійців і бельгійців а усі вони також уоружені не гірше від Німців. Боротьба буде тим більше грізна, що як одним так і другим ходить лише о житє або смерть свого народа. Там не буде жалітись Божих істот, жалю війна сего не знає. Се буде боротьба якої сьвіт ще не бачив...

* * *

Німці з Австрійцями є тої гадки, що завоюють майже цілу Европу. Чи може їх гадка здійснитись нікто з нікто не знає. Ми знаєм лише, що число жовнірів сих обох держав майже рівняєсь числі жовнірів усіх шістьох держав, які виступили проти них. Тут подаємо число жовнірів Австрії і Німеччини, потрійного порозуміня і иньших держав, що стали втягнені до війни

Німеччина	6 200 000
Австрия	4 000 000
Разом	10 200 000

(десять міліонів двіста тисяч війска)

Франція	4 000 000
Росія	5 500 000
Англія	731 000
Бельгія	222 000
Сербія	240 000
Чорногора	50 000
Разом	10 743 000

(десять міліонів, сімсот сорок три тисяч війска)

Шість держав, виходить, мають лише 543 тисячі війска більше від Німеччини і Австрії разом. Побіда, здавалось би, буде по тій стороні де є більше війска. Та тут треба взяти і їд розвагу, що в теперішній війні не рішає число війска, а повороткість, хоробрість війска, добре оружя та розуміне штуки воєнної війскових комендантів. Все таки трудно вгадати котра сторона побідить, бо як одні так і другі мають добре війско, добре оружя і розуміють воєнну штуку.

* * *

„А що з Австрією і Сербією" — поспитає дехто. Відповідь на се мусить бути, що про сі держави, а згляднo про війну сих обох держав, нема майже ніяких вістей, а бодай таких, з яких ми моглиб напевно знати чи Австрія або Сербія побіджає і т. ин. Справді надходять вісти, але вони, по правді сказати, прямо видумані в Европі, тими людьми що ворожо поставлені проти одної, або другої держави..

Прим донесли були з Петербурга, що російскі війска забрали в Галичині місто Сокаль, що російскі війска звели битву з австрійскими війсками над Дністром і знищили цілий четвертий регемент інфантерії та перший регемент артилерії. Тимчасом другі вісти доносили що то все неправда. Австрійскі війска в Галичині відперли російскі війска і в Галичині нема ні одного російского жовніра. То знов пишуть, що Росія забрала вже Буковину. В усіх того рода вістях містить ся одробинку правда. Ми й сами знаємо, що ціль Росії є забрати Галичину, отже в тім напрямі мусить щось тепер робити. Але як та робота їй йде — ми не можем знати доти доки не будем діставати вістей з певних і вірних жерел, доки не будем діставати вістей вірних, правдивих, а не сфабрикованих. Та питане, коли се буде?

Одна англійска часопись в Віннінегу подала новину, що англ. Льорд Кичинер мав сказати, що Европейска війна потреває півтора року. Розуміесь, що таке не видумала сама та часопись, она дістала таку вість з посередного бюра в Льондоні, звідки маємо богато всяких вістей з поля війни. То таку вістку опрокинула друга англійска часопись пишучи —

„Посередне бюро в Льондоні знане по другім боці океану як фабрика всяких вигадок з правдою вістей, які приносять лише шкоду часописям. І се бюро, наколи не отримує вістей з поля війни, має звичку, від коли почалась війна, подавати такі вісти, які лише в тім бюрі урядники можуть вигадати. Корпус найнятих брехунів здаєсь тілько й мають до роботи, що вигадувати ріжного рода неправдиві вісти, які розсилають по сьвіті і їх люди мусять приймати за правдиві вісти".

Знов один англ. кореспондент, що є тепер в Бельгії, в приватнім листі до англ. часописи в Льондоні пише між ин таке:—„Переживаю пекельні часи. Майже через усі пополудня і вечері перебуваю в арештах. Мав посьвідчаюче письмо з бельгійского воєнного уряду, оно підписане генералами, на письмі находить ся моя фотографія, то все таке те письмо не має ні найменьшої вартости, з ним не пускають мене на многі бажані місця так само як би і не мав його зовсім.

Селяне, які мають подати інформацію куда піти або дістатись на поле битви, і молоді хлопці в кождім бельгійским селі заступають ніще поліції. Наколи схотів би вийти куда небудь поза місто Брісель так сейчас тебе доглять, перешукують і кажуть показувати посьвідчаюче письмо. Не пройдеш ані пів милі щоб тебе не спиняли і не перешукували.

Оноді, в товаристві двох бельгійских журналістів, (в автомобілю) виправивсь я в дорогу до Намір і Динант. Від Брісели буде яких 80 миль. Я мав надію відшукати своїх товаришів. І заки зайхав на призначене місце, мене спиняли і перешукували 52 рази...

Приїхавши до Намір хотіли поїхати візом до другого міста. Нас перешукали як шпіонів, (на посьвідчаюче письмо нікто ані дивитись не хотів), а там і потягла нас банда жорстоких вояків до військової головної кватири. Там задержали нас через довший час. Коли нас [illegible] на волю, ми зійшли до уряду команданта і там дізнались, що кореспондент часописи „Лондон Таймс" заарештований від довшого часу.

Найнебезпечнійші суть селяне, які носять при собі стародавні стрільби і яких можна всюди подибати. Вони не можуть читати і всякі урядові папери для них не мають ні найменьшого значіня. Вони так розуміють, що єсли хто не носить бельгійскої уніформи то є німецким шпіоном. Деякі бельгійскі офіцери мало що ліпші від тих селян. Для всякого кореспондента абсолютно неможливим є дістатись куда і видіти битву, а кореспондентами тут поводять ся наче з собаками".

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЕЛЯ і Ко.

ОГОЛОШЕНЭ!
Шіфкарти з Европи до Віннінегу лише $40.
і то на найліпші почтові шіфи.
Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся і користає з сеї нагоди, бо ціни шіфкарт невдовзі можуть бути висші.

Виготовляєм старокраєві документи легалізовані ц. к. Конзулятом а іменно. — контракти купна і спродажі, повномочія, перепроваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільнена від вправ військових і т. п., як рівнож виробляєм ріжного рода тутешні документи, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей сьвіта, купуємо і спродаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальности.

Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Віннінегу
J. G. KIMMEL & CO.
834 Main St Телефон: St. John 2003 Winnipeg, Man.
J. G. KIMMEL нотар

Дещо про Сербію і про те як повстала між нею а Австрією війна.

Австро-Сербска криза, яка потягла до війни майже цілу Европу, не є виразним слідом замордовання Архикнязя Франц Фердинанда, она почалась тому ще 35 літ взад. Щоб вияснити цілу справу як слід, подамо коротко історію сего малого краю і т. др.

Сербія є малий край, мірить всего 18,455 квадратних миль. Є отже мало що більшою від Бельгії, про яку написали дещо в попереднім числі нашої часописи. Сербія є королівством на балканьскім півострові і граничить — на сході з Болгарією і Румунією, а на полудни з Туреччиною, на заході з Боснією і на півночи з Угорщиною. Край сей є гористий і покритий гарними лісами, і все таки люди занимають ся рільництвом. Управляють по найбільшій части пшеницю, кукурудзу і виноград. З овочевих дерев є там лише сливки. Сербія експортує богато рогової худоби, овець і свиней, яких годують жолудем, як також шкіри, вовну і матеріяв. Заграничну торговлю провадять понайбільшій части з Австро-Угорщиною, і її осередком є Білгород, столиця Сербії де населене виносить около 60 тисяч душ.

Промисл там ще мало розвинений, виробляють харпети, пиво, муку та ще дещо.

Мінерали Сербії досить вартісні. Находять ся там вугле, мідь, олово цинк, золото, срібло, желізо і олово.

Серби суть добре збудовані, працьовиті. Тримають ся старих звичаїв і вірувань, і суть демократичними. Рільники вдоволяють ся малими кусниками поля. В Сербії нема жебраків і домів для божевільних.

Населене Сербії виносить 2 міліони, 312 тисяч, 484 душ. З того 90 процент Сербів, а прочі около 150 Румунів і 34 тисячі Циган. Крім сего 250 тисяч Сербів находить ся в Чорногорі, 1 міліон, 300 тисяч в Герцеговині і близько півтретя міліона в Австро-Угорщині.

Що до релігії то близько три міліони визнають греко-православну релігію, є около 12 тисяч римо-католиків, півтора тисячі протестантів, около 5 тисяч Жидів і около 17 тисяч Магометан.

Сербія є конституційною і дідичною монархією. Король править при помочи вісьмох міністрів. Є там також парламент (скупщина) і сенат.

Військова служба там примусова. Кождого здорового мужчину, який числить 21 літ, жите заберають до війска і до него належить до 48 року житя. В часі спокою Сербія числить 22 448 жовнірів, а часі війни 160.751, а також друга і третя класа народної міліції яка числить 192 615. Загальне отже число вояків виносить 353 тисяч, 366.

Елементарна наука в Сербії є примусова. Науку в школах і в університеті уділяєсь даром. В 1909 р. в Сербії було 1 105 елементарних шкіл до яких учащало 101 тисяч дітий, а в них учило 1,921 учителів, 16 висших шкіл з 357 учителями і 15,712 студентами. В Університеті в Білгороді находило ся 62 інструктори для 455 студентів. Усі школи під зарядом міністерства просьвіти.

В Сербії є 389 миль залізної дороги і 2,602 милі телеграфічного дроту.

Серби зайшли в ту сторону з Карпатских гір в 634 році (зн. перед 1276 літами) і приняли християньство. Будучи підданими феодальних людів, вони пережили Византійску імперію і Болгарів. Расция династія постала 1159 р., її найбільшим князем був Стефан Душан, який правив від 1336 до 1356 р. Він побідив Болгарію, Македонію і Византію, і утворив одну сильну державу, яка вже не боялась нападу Туреччини. На жаль він скоро умер лишаючи слабого сина. В битві з Турками 1371 і 1389 Серби не могли устояти і Сербія попала в руки султана. Через триста літ Сербія була в кайдах Туреччини, много, з висшої сфери, родин винищено. 200 тисяч Сербів служили в неволи, а малі діти були змушені стати Мосульманами і Яничарами. В 1718 Австрія потрафила відібрати Сербію від Туреччини, але 21 літ опісля Туреччина знова взяла Сербію в свое посідане.

Від 1804 р. почалась нова історія Сербії. Того року, під проводом т. зв. Чорного Юрія, який був властителем величезної череди свиней, Серби збурили Білгород і прогнали Яничарів з краю. В 1809 і 1810 р. при помочи Росії, Серби побили Турків і освободились від турецкого ярма. Того часу між Туреччиною а Сербією і Росією зроблено угоду, що султан повинен берегти краю, але Серби мають полагоджувати свої домашні справи сами. Угоду скоро зірвала Туреччина і Чорний Юрій утік до Австрії. В 1815 р. виступив новий провідник Мілош Обренович, (пастух) Турків випер з краю, Чорного Юрія замордував, і 1829 р. вибрано його князем Сербії. Він був великим деспотом і через те 1839 р. народ змусів його зречи ся трону в користь свого сина Мілана, який правив не довго а по нім заняв трон його брат Михал. Послідний не довго тішив ся щастєм князя, лише три роки. Його ревальчик Чорного Юрія, Александер прогнав його і заняв княжий трон. На нім однак не встояв довго. Він оказав ся дуже лагідним і його прогнано з 1859 р. На трон посаджено знова, старого вже, Мілоша Обреновича, а який перед смертію передав трон свому синови Міхайлові. Сей оказав ся бути добрим правителем, він з 1867 р. прогнав решітки Турків з Сербії. Його 1868 р. збито. Його кузин Мілан взяв участь в Російско-Турецкій війні і в сей спосіб Сербія здобула независимість. Мілан з 1882 р. був коронований на короля з титулом — Мілан І. В 1882 р. він віддав трон свому 13 літному синови Александрови. В 1903 р. 11 червня його замордовано і на трон вступив Петро Карагеоргевич який є королем Сербії по нинішний день.

Належить згадати, що з 1876 р. Боснія, Герцеговина і Сербія виступили війною проти Туреччини. І 1878 р. вмісто подати сим краям волю, берлінский конгрес віддав Боснію і Герцеговину Росії, помимо того, що мали повістати номінально під зверхностію Туреччини. Не диво отже, що сі краї спротивились сему і почали революцію. Австрія підняла війною за сі краї і по чотиро-річній війні упокорила їх. Ненависть проти Австрії почалась с тих від 1867 — 1878 рр. Ненависть та збільшила до неосяжних границь з 1908 р. коли Австрія прилучила до себе Боснію і Герцеговину. Сербія запротестувала проти сего, а Росія поперла ві. І ще тоді могло прийти було до війни між Сербією і Росією по одній а Австрією по другій стороні. Та тут сказала свое слово Німеччина і усе притихло. Притихло та в серцю Сербії горів великий огонь ненависти до Австрії. До сего огню Австрія доливала час до часу оливи і зараз притушений огонь буханув великим полумінем в якім запалилась ціла Европа...

Австрія дуже хотіла дістати місто Салоніку, але Сербска і Турецка територія була на перешкоді. В першій балканьскій війні, Серби здобули західну Македонію і перейшли через Альбанію аж до Адріятицкого моря. Австрія посунула свої заходи ще дальше... Чорногора стратила порт Скутарі, а Сербія мусіла вицофати свої війска з Альбанії. В такий спосіб Австрія недопустила до того, щоб Сербія забрала порт на Адріятику.

Загально признають, що Австрія була причиною другої балканьскої війни; причиною, що болгарскиі король Фердинанд напав на Сербію. Сербія, Греція Румунія і Туреччина вмішались до війни гамом, і, хоч обезсилили Болгарію, то Сербія понесла немалі страти. В часі сеї братоубийчої війни Австрія заняла західну часть Нового Базару, ширину земель около 20 миль широко і 30 миль довго, що находить ся між Чорногорою а Сербією, а яка перед 1912 р. належала до Туреччини.

Сей кавальчик землі є клином між Сербами в Сербії і Чорногорі. Австрія в сей отже спосіб загородила дорогу до науки сербского народу. Такий поступок Австрії поділав на Сербів дуже болючо.

Та на сім еще не кінець. Австрія, через послідних два роки, тримала близько сербскої границі сильну армію війска. Се страшно невдобило Сербія і ей злоба до Австрії зросла до неосяжних границь. Довше поступаним Австрії Сербія не могла терпіти і притушений огонь запалав новою, великою полумінею. Заложено властиво в Сербії анархістичне товариство з осідком в Білгороді. Головою того товариства був польщий сербскій офіцер з австрійскій армії Мілан Прибічевич. І Неделько Габрінович сейчас по замордованю Ар-

(Докінчене на стор. 6).

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріальне в Віннінегу.
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible] з старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ [illegible] старо-краєві і Канадийскі.
ПРОДАЄ шифкарти на [illegible] тілько 4 до 7 днів.
МІНЯЄ і ПЕРЕСИЛАЄ гроші до всіх частей сьвіта [illegible]
ПРОДАЄ і КУПУЄ фарми в старім краю і Канаді, а також [illegible]
В всяких справах і [illegible] удавайтесь до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street - - - - - Winnipeg, Man.

ARTHUR M. DOYLE, L. L. B.
Адвокат, Повновласник, Нотар, Комісіонер, Оборонець в цивільних і кримінальних справах і т. п.
В. Н. КОЛІСНИК переводить на англійську мову.
Визначаєм гроші — Асекуруємо від огню.
ФІЛІЯ 903 MAIN ST. WINNIPEG, MAN.
Phone: MAIN 913 & ST JOHN 1954

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руский лікар зі старого Краю. - Одинокий руский лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
Мешкає і ординує в своїм власнім будинку 415 Pritchard Ave.
PHONE St. John 437 — — WINNIPEG MAN

З воєнних образків.

Під Полевим Шпитальним Шатром.

ик воєнний кореспон- , якому прийшлось пота в грецькім полевім талі, так описує сі страхиті, які перебув сей ї:

Ааа!.. Ааа!.. А-а ааа!— ашний крик, крик всек мук, крик страшного о роздаєсь ся в північній .ині. Таки сейчас коло о хтось так грізно стог . Через якийсь час той вмагаєть ся, потім сла-, стає і я чую тільки ьвне і харкане, як би хорому в уста налив во-

що йно заснув і мені дно не хочеть ся вста- . Лежу, не рухаючи ся відкриваю очий, та все чую, що засьвітили тло і хтось ходить. Що ю ся, я вже давно вгаде тільки почув буль- і харчене очевидно, ір, що лежав недалеко мене і був ранений в ю, дістав внутрішнього ку крови і та кров підть йому до горла і бульа він сам харчить.

ринесли лову лампу. ранено ого появились ори і починають переати йому рану. Хорий не кричить а тільки ає. Довго крутять ся ього доктори. З усіх ін шатра дають ся чути ки і стони. Всі ранені, дрімали, видно побуся. Рани їх печуть, бо- і вони стогнуть, сьвітдразнить.

І так він умре, все од о що ж крутити ся коього і перешкаджати им!— думаю я собі. Ою ся лицем на другий іоцем до сьвітла і бачу.

Двох докторів зручно вязують хорому груди. і раненого чорне як вельна, понуріло, тільки достать. Видно у ньо рача. Доктори покін свою роботу, погасили ло і в шатрі знов ста шно і тихо. Тільки чу- к дощ барабанить по тні. Стараю ся заснути ут чую, що велика до капля упала мені на

За нею друга, трета.. ще. Брр! Як неприєм і пересуваю подушку право то в ліво, та все мно. Над головою паде правдивий дощ. Оче- о, треба обернути ся, положити ся так, що ори були там де тепер ва. Та жаль вставати, я так гарно огрів ся пі ю бурнюю! Але подушоя промокла, просто бекручуй з води. Вета еренидую подушку к і назад кладу ся. По ть ся, тепер добре По ю дрімати.

ж тут новий крик, але ор не крик болю, а я сь инший, дикий крик, ін від переполоху, що коров іде по тілі. Я зривюся з ліжка і сьвічу сірк. Всі ранені, котрі тільможуть руками рухати, ся починають сьвітати яки. — Що тако? що ю ся? питають ся? — ають ся всі. Та крик здовжуєть ся і просто хає за серце. Кричить лиць хорий і махає руками, бе хотів кудись від себе бігати. До нього приско но кількох людий і стараю ся його задержати, але рветь ся силою. Прибіі доктори з сьвітлом. Хорий успокоїв ся і тільки дико оглядає ся довкола.

То один із многих, що на війні зі страху стратили розум. Його помістили в шпиталі, бо думали, що прийде до себе. То грецький вояк, молодий гімназіяльний професор з Атенах. Він був в огні, коли позиції Турків і Греків збдижили ся до себе на 500 метрів і коли треба було лежати не рухаючи ся і слухати, як над головою свистять кулі. Він лежав від важно так цілий день, чекаючи коли буде дана команда до штурму на багнети, та коли турецька куля вбила лежачого разом з ним його товариша і приятеля адвоката з Атен, він не видержав і зійшов з розуму. Сейчас таки на позиції, під градом куль він зірвав ся і став кричати, що бачив, як прийшли „духи", забрали його товариша і тепер хочуть його забрати. Хорого товариші силою положили на землю, і так його держали, аж надійшла ніч. Потім віддали його в руки санітетам і оть він тепер лежить в шатрі на против моїх ношів. Як тільки стемніє йому сейчас привиджують ся „духи". З вечера був заснув і було трохи спокою, але в ночи пробудив ся і почав нову війну з духами. Коли принесли сьвітло, він успокоїв ся. Доктори дали йому на сон і він знова заснув.

Знова темно і тихо. Я накрив ся з головою і стараюсь заснути. Дощ дальше барабанить по полотні! Та через кілька минут чую слабий звук: „Вззи — вззи" то якогось хорого трясе февра, горячка. Я чую, що його трясе так, що під ним дрожать ноші а зуби так скачуть, як би хто горохом об стіну кидав.

Я вже не можу заснути. Кидаюсь з боку на бік, але сон відійшов. Лежу і думаю о воєнних нещастях. Аж тут чую якийсь підозрілий шум. Я починаю уважно прислухувати ся. Хтось ходить по шатрі, певно один з хорих під великого болю став з ношей. Та показало ся, що то був той божевільний професор. Не знати в який спосіб він, утікаючи перед гонившими за ним духами, вліз у великий куфер з аптикарськими приладами, але коли духи і там прийшли, щоби його забрати, він почав знов кричати, перевернув куфер і почав бігати по шатрі, перевертаючи ноші з раненими. Явили ся знова доктори з сьвітлом, і хорий трохи успокоїв ся. Йому дали ще раз на сон і він заснув.

Тепер завважали також, що ранений в груди вояк, що недавно булькотав і харкотів, помер. Подивили ся на нього і лишили його дальше на ношах, тільки лице йому закрили.

Ніхто вже не міг спати. А до рана було ще далеко-далеко. Дощ дальше барабанив по полотні, а в шатрі було холодно і сиро, бо вся в шатрі розмокла, так що встати було годі.

Стало тихо тихо..

Та тут хтось заплакав, так голосно і гірко заридав що мені аж серце краялось з болю. Довго тріває той плач і стільки було в нім жалю і розпуки, що і я сам почав плакати і ридати, за мною і другі ранені. Здавало ся, що всі ми плачемо за цілий сьвіт, за всі ті горя і терпіня, які спричинюють собі самі люди, не знати за що. Чи не лішне би було замість різати і мучити себе — жити всім в братерській взаїмній згоді? Прецінь є досить місця для всіх на землі!

Воєнні Рекорди Австрії.

В історії народів удержалась опінія, що коли інші держави ведуть війни і через те поширюють свої границі, то Австрія противно побільшує ся дорогою щасливо заключуваних супружеств між Габсбургами а вишними пануючими родами в Европі. Про се навіть зложено латинску пословицю, яка звучить: — BELLA GERRANT ALII — TU AUSTRIA FELIX NUBE. (Нехай инші воюють — ти, Австріє, женихайсь щасливо

Що отся приповідка правдива, про се сьвідчать цілий ряд нещасливих воєн та ріжних неудач, мимо яких однак Австрія не лише що не упала, але противно, зростала в силу та могучість.

Коли перейдемо в історію Австрії від 300 літ, переконаємось що Австрія за цілий час поносила самі неудачі. Сей сумний рекорд представляє ся так:

1618. — Трийцятьлітна війна. Австрію побиває Густав Адольф під Липськом в р. 1631, під Лїцом в р. 1632. По побіді Французів Австрія заключає мир в р. 1648
1683. — Австрія побита через Турків в кількох битвах.
1697. — Евген Сабавдський, одинокий вожд Австрії, який провадив части борби з Турками, побиває їх під Жентою.
1701. — Початок еспаньскої війни о наслідство, що тревала до р. 1710. Се т. зв. сукцесійна війна. Той сам Евген Сабавдський побиває Французів в Італії та Оденарда в Франції в р. 1708 а під Малплак в р. 1709.
1717 — Евген Сабавдський побиває Турків під Білгородом.
1741. — Фридрих Великий, пруський король, побиває Австрійців та відбирає у них Шлеск. Під Мольвиц поносять Австрійці численні страти.
1756. — Початок семилітної війни. Король Фридрих побиває Австрійців під Прагою. Наближалась тоді тяжка хвиля, та Угри вирятували Австрію.
1757. — Австрія побита під Лїген через Прусаків.
1760. — Австрія побита під Форгу Лігніц.
1762. — Австрія побита під Фрайбургом.
1774 — Австрія відносить сьвітлу побіду над Поляками, забираючи у них частину їх територи.
1796 — Наполеон побиває Австрию під Лоді, Арколє, Риволі, Ульм, Ваграм і ин. По тих неудачах стратила Австрия частину Італії.
1799. — Француський генерал побив Австрійо під Гогенлінден та Цюрихом
1800. — Австрія побита через Наполеона під Маренгою, Ляннес і Монтебельо.
1805 Австрійці страшно побиті через Наполеона під Аустерліц. Облога Відня.
1809. — Австрійці під Екміль, Еслінг і Ваграм. Відень в друге добутий.
1859 — Вже за панованя теперішнього цісаря побивають Австрійців під Маджентою і Сольферіно. Італійці випирають їх з північних провінцій.
1866. — Австрійці поносять страшне пораженє від Прусаків під Кенігрецом та зрікають ся ріжних прав в користь Пру

Російска армія на случай війни.

Ще перед двома місяцями паризький „Матен" вислав до Петербурга спеціяльного кореспондента, якого цілею було розвідати ся про стан російської армії на случай війни. Сей кореспондент дістав такі інформації: Тепер числить російська армія 44 корпусів, а 15 буде утворений в найблизшім році. Сім корпусів Сибіру і Далекого Сходу, два туркестанські і три кавказькі не можуть опускати терену на якім находить ся. Те само відносить ся ще до фінляндського корпусу. Всі прочі 31 корпуси могли би станути на російсько-німецькій та російсько-австрійській границі. На румуньску границю не висилала би Росия здаєть ся нікого. Зразу числено, що Росия буде мусіла там поставити принаймнєше два корпуси, бо між Австро-Угорщиною та Румунією була заключена військова конвенция. А що в останних часах сеї конвенції не відновлено і Румунія серед теперішних обставин радше проти Австро-Угорщини чим проти Росії виступила би, не потребує Росия журити ся румуньскою границею.

Австро-Угорщина могла би теоретично виставити проти Росії 17 корпусів. Конечність забезпечити ся перед Сербією та Румунією зменшить значно воєнну армію. Німеччина має 25 корпусів проти 21 Франції. На случай війни висилала би Німеччина 19 корпусів против Франції, а найбільше 6 на російську границю. Завдяки поліпшеню стратегічних зелізничих ліній знатне змобілізоване російської армії 16 а німецької 10 днів. Росия нині не домагає ся від Франції ані навіть одного вояка. Вона знає, що Франція не є тепер в силі виставити більшу армію, а трилітна військова служба спричинила богато журби. Колиби Німеччина єстотно сей стан армії збільшити, то Росия є ще в силі й в тім напрямі пити з нею в перегони. Помножила би Німеччина 50 000 людий більше, то Росия відповість на се збільшенєм о 100,000 або й 150,000 людий. Від Франції вимагає Росия лиш того, щоби вона мала завсігди найліпший воєнний матеріял і кождого часу була в поготові.

СТЕЙТСКІ НІМЦІ ДУМАЮТЬ НАПАСТИ НА КАНАДУ.

З Ст. Павл. Злуч. Держ. пишуть, що там одна німецка часопись обговорює план після котрого німецкі резервісти, що находять ся в Ст. Павл. моглиб напасти на Канаду.

Редактор тої часописи Г. Карло Меєр запитав оноді раду міста в Ст. Павл, чи противилось би се неутральному законови Злуч. Держ. наколиб зорганізованих 5,000 Німців напали на Канаду. Рада міста відіслала його до уряду стейтского окружного прокуратора.

КАНАДА МАЄ ВИДАТИ 22 МІЛІОНИ НА ВОЄННІ ЦІЛИ.

Канада має вкоротці вислати до Англії 22.250 жовнірів. Се число жовнірів буде коштувати Канаду 22 міліони долярів. На кождого жовніра призначено тисячу долярів на рік. Денна плата жовнірам і офіцерам буде виносити денно 30 тисяч долярів.

СОЦІЯЛІСТИ КАСУЮТЬ РІВНОПРАВНІСТЬ

Головний орган німецької соціяльної демократії „Форвертс" („Вперед") в Берліні, столиці Німеччини не мав досі начального редактора. Всі члени редакції були повноправні; кождий був у своїм обсягу ділання самостійним. Віддане під надзор і власть одиниці уважено невгідним з засадою соціялістичної рівноправности. Однак, здаєть ся, що ся рівноправність виявила чималі недостачі, бо новоізбрана управа — Союз берлінських соціяльно-демократичних виборчих товариств, рішив установити в редакції сеї часописи начального редактора. Співробітники рішучо запротестували проти сього заявляючи, що „не позволять здеградувати себе на невільників одиниці" але управа того протесту не уваглядинила і головний орган німецьких соціялістів дійсно одержав начального редактора. Стало ся се на бажане кількох визначних діячів соціялізму котрі признали конечною річчю положити край самоволі поодиноких членів редакції.

За дрібні оголошеня, як пошукуваня за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00..

Дещо про Аргентину.

(З „Діла")

(Дальше).

В кораблях страшне запарство і нехлюйство та череди щурів і тьма тьмяна тарганів та довгих инших насікомих. В одним маленькім кораблі є „витісно" поміщених тисячами й більше пасажирів. Корабель їде з Бремы до Аргентини звичайно яких 4 до 7 тижнів, бо є то найгірші товарові кораблі. Отже можна собі представити, які страшенні муки терпить той бідний нарід через час подорожи.

А нема кому за ним упімнутись — нема кому отворити йому очи ще завчасу, нім він зважить ся віддати себе в руки вивіскувачів.

В кінци по тижнях мук і страждань — хто по дорозі не загинув — прибуває до того обіцяного раю. Тож приглянемо ся близше як в дійсности виглядає той рай. Верім Аргентину і Бразилію разом, бо до обох країв скерована еміграция — і вони собі цілком подібні зі всім.

Се величезні краї, котрі можуть на своїм просторі помістити з часом ще не оден міліон людий. Підсоне переважно горяче і дуже горяче — так, що наш селянин майже не може видержати тої спеки. Земля місцями дуже урожайна, а навіть можна сказати — є таки досить урожайної землі. Але ті ліпші землі є переважно близько міст, а допроваджені до плодючости допера десятками і сотками літ кровавої праці мурини-невільників. Ті всі землі є тепер в посіданю богатих плантаторів, котрі управляють там каву і ріжні роди збіжа. Глибина краю є дуже гориста і скалиста або вкрита дівичними лісами, в котрих ще нога людська не була. — Правительство хоче конче якось заселювати ті дикі просторі, отже дуже радо віддає охочим цілком за дурно великі кавалки землі. Лиш нехай нікто не думає, що дають землю готову, до котрої зараз можна братись. Дають — але або кусники недоступних лісів, або скалисті пустарі, коло котрих треба ща який десяток літ попрацювати, щоби мати з них пожиток. А ще до того ті парцели є звичайно так далеко від сьвіта і людий, що з міста треба туди пробиратись нераз тиждень і два, бо зелізниць там дуже мало — майже ні [illegible]

Много околиць має дуже нездоровий клімат, до котрого наші люди не можуть жадним способом привикнути, а діти дуже мруть.

Правда є там великі провінції, що мають і гарну землю і дуже гарний клімат, але ті вже давно розхопили инші народи — там здавна поселились фармери німецькі, португальські й італійські.

Наших емігрантів зараз по прибутю уміщують в нужденних плюгавих бараках і тут розділюють їх на дві групи, робітників і таких, що мають охоту поселитись.

Робітника там потрібно дуже богато — і то дешевого. Вистарчить, коли скажу, що чотири пяті загальної продукції кави цілого сьвіта припадає лиш на одну провінцію Sao Paolo, тож цілком ясно, що потрібно тисячів робітників. До того є там богато великих властителів землі, котрі також потребують робітників до полевих робіт коло збіжа. Тож урядники правительственні розділюють прибувших робітників на плантациї. З хвилею, як робітник прийде до плянтатора, стає його невільником в повнім значіню того слова. Плянтатор не платить за роботу готовими грішми, але квитами до своїх склепів. А хотяйби заплатив і грішми, то їсти нігде инде не може купити — лиш в склепі плянтатора і то за дуже високу ціну. Отже люди працюють лише за удержане. Як би котрийсь робітник хотів вирватись з тої неволі і утік від роботи то як утіче десь далеко, заблукаєсь і марно пропаде, а як буде ховатись десь близше, зловить його поліция, покарає і приставляє до роботи.

Робітники працюють під доглядом наставників, котрі так само, як за часів невільництва так і тепер послугують ся нагайками не жалуючи їх цілком. Покривджений робітник не може шукати справедливости, бо одно не знає португальської мови, а друге його нігде не вислухають. Впрочім адміністрация там ще дуже слаба та й то йде лиш на руку великим панам. Отже ті, а властиво їх ріжні економи та посіпаки мають над робітником необмежену власть і роблять з ним, що хотять. Згадати лише, що виробляють з робітниками польські економи та гумені по Галичині, де будь, що будь завсігди є якесь право для кождого, то можемо догадуватись, що допера виробляють з робітниками в тих на півдики майже цілком незорганізованих краях. Вже як самі австрійські і російські конзулі в Аргентині звертали кілька разів увагу на тамошні відносини та остерігали перед еміграцією до Аргентини і Бразилії.

II.

Придивім ся тепер, що діє ся з тими, що їдуть поселитись в Аргентині. Правительство має часом кільканадцять приготованих (відмірених) парцель для роздачі. А тимчасом еміграційні агенти міцно агітуючи доставляють дуже богато родин, бажаючих взяти землі — так, що правительство не має стілько парцель на поготівлю. Отже тримають людий в еміграційних бараках, а урядники все їм говорять, що землі до роздачі нема — і чи не хотіли би вони тимчасом піти на яку „добру" роботу на фармах, при будові доріг і зелізниць. Люди почекавши якийсь час і видавши на їду де-який гріш мали — видять, що нема на що чекати, йдуть з дітьми на роботу — не щоби щось заробити, але щоби мати бодай лихо удержане та не вмерти з голоду. — Хтож знова таки завзято постановив собі дістати ґрунт, то валяєсь в бараках нераз навіть цілий рік нім дочекає ся аж йому визначать якусь парцелю. Прийшовши нарешті на той дарований ґрунт видить емігрант вже ясно, де він попав ся — що тут чекає його і його родину страшна нужда — що тут він живцем запропаде.

(Дальше буде).

Всячина.

ЗУБИ — ОЗНАКОЮ ХАРАКТЕРУ.

В льондоньській часописи „Штандарт" якийсь тамошний лікар-дентист звертає на то увагу, що зуби чоловіка є найпевнійшою ознакою характеру є вони без сумніву певними дороговказами в психольоґічному очеркненю як уста, ніс, очи уха. Великі проґалини межи зубами вказують на певні любовні здібности. Вистаючі зуби з назад висуненим підборолком стрічає ся у осіб нерішучих, скупих і слабого характеру. Дуже білі, короткі, подібні до зерен рижу, дрібні зуби, вказують на велику нервовість, котрій звичайно товаришать обяви понурої натури, а дуже нерівні зуби є знаком обмеженої інтелїґенциї і деспотичного успосіблення. Дуже короткі з позаслоними ясенами є ознакою пильних думок і упертости. Тим способом зуби зраджують зроджені інстинкти немилосердні, скромні, ординарні або неделікатні натури; кождий молодий чоловік добре зробив би, коли б перед вінчанем віддав оглядинам дентисти зуби своєї судженої, щоби часом не нарвав ся на небезпеку впасти жертвою гарних примет її характеру. Коли навіть згодимо ся на те, що зуби можуть часто насувати ті або инші вказівки що до характеристичних здібностий чоловіка, то однак „психольоґія зубів" не є ще на стільки науково досліджена, щоби знайшов ся у нас такий лікар-дентист, котрий потрафив би нареченому подати правдиві дати о характері його будучої жінки після стану її зубів.

ОВОЧЕВІ ВИНА

Звичайне вино повстає через ферментацию виноградового соку, у якім цукор переходить підчас ферментациї у алькоголь і безводник вуглянного квасу. У нас дістати доброго, нефальшованого вина вельми тяжко. Люди пють пиво, горівку, — вина мало, бо воно дороге. Тимчасом природа нашої земниці дає нам річно тільки материялу до вироби овочевих вин, що много країв може нам сего добра позаздростити. Овочеві вина, у відповідний спосіб приладжені, заступають вповні у смаку правдиві — а ріжнять ся хиба тим від виноградного вина, що здоровші і тані. Кождий властитель саду може сам собі легко їх зробити. Овочеві вина робить ся з соку видушеного з яблок, вишень, черешень, порічок, малин, агресту. До літри соку додає ся 2 до 3 літри води і літру патоки меду або цукру. По ферментациї вино готове. На рільничій виставі в Стрию виставлено кілька родів наших овочевих виробів, які уважано за дуже цінні. Овочеві вина тим здоровші від правдивих, що крім складників, які находять ся у вині, мають овочеві квасці, які вельми корисно ділають на орґанізм, і по більшій части (пр. яблочник) не мають такої сильности трійливого алькоголю, чим виноградне вино. В Галичині є знані причинки до виробу овочевих вин проф. Угля. Цесельского, який посьвятив много досьвідів тій области промислу. Було б корисним, коли б і між нашим народом розширив ся сей домашний промисл, який би міг стати жерелом доходу, як також овочеві вина заступили б трійливу горівку і пиво.

ЖИД РОСИЙСЬКИЙ ПРОПОВІДНИКОМ.

Недовго перед процесом Бейліса донесли російські дневники, що один Жид є проповідником в соборі св. Володимира в Київі виголосив в часі богослуженя промову до вірних, в котрій протестував горячими словами проти заінсценізованого процесу і доказував, що ритуальних убийств нема. Відтак розійшла ся поголоска, що того Жида признано божевільним і увільнено його від вини і кари. „Одеськи Відомости" доносять, що той Жид, по імени Масляниковський, перебуває тепер в Николаєві, що був справді суджений і признаний невинним, але не божевільним. Масляниковський оповів кореспондентови „Одеських Новостий", що справді в вересни 1913 увійшов до церкви св. Володимира і користаючи з перерви в богослуженю вийшов на проповідницю та звернув ся до зібраних з горячою промовою. Своїми словами викликав велике вражіне: в церкві панувала велика тишина, богато слухачів мало слези в очах. Ціла промова тревала около двайцять мінут, ніхто йому не перешкодив. Доперва коли виходив з церкви приступила поліциї і арештувала його. Його приміщено в вязницях Лукянівській і провірено його умовий стан, почім оречено, що є зовсім нормальний, супроти чого прокуратор виготовив акт обжалованя в напрямі злочину образи релігії і волокитства, бо Масляниковський не мав жадних документів, а по арештованю подав фальшиве назвиско. Тому що дотичне оречене київських знавців були деякі сумніви, віддано Масляниковського під обсервацию до заведеня умово хорих в Венниці; де по довгих дослідах оречено, що є зовсім здоровий та відвічальний за свої діла і віддано його під окружний суд. За закидувані йому злочини грозила довголітна каторга.

Він боронив ся тим, що не знає церемониялу православного богослуженя і думав, що то вже по богослуженю. Коли почав би промовляти кілька хвиль пізнійше, коли внесено би Тайне, зайшов би справді факт образи релігії, в сім однак випадку російська формалістика признала, що образи релігії не було. За промову і фальшиве леґітимоване засуджено Масляниковського на кількатижневий арешт, причім почислено йому час, який пересидів в слідстві.

АВСТРИЙСЬКІ АРХИКНЯЗІ.

В Австриї з цісарем Франц Йосифом включно є тепер 33 архикнязі. З них 16 не переступило ще 21-го року житя. Ніякий иньший правлячий рід в Европі не є такий богатий в мужеських потомків. Найблизше до престола стоїть тепер 27 літний архикнязь Кароль Франц Йосиф, небіж цісаря, який має вже й малого будучого престолонаслідника, архикнязя Франца Йосифа Оттона, з подруги з княгинею Зитою Пармеською. На третім місци стоїть його брат, 19-літний архикнязь Максиміліян Евген Людвик, який тепер студиює право. По нім слідують потомки помершого в 1847 р. архикнязя Кароля, побідника з під Асперн, який був молодшим братом цісаря Франца I (діда цісаря Франца Йосифа I.), а саме архикнязь Фридрих, що має одного сина 16-літного архикнязя Альбрехта, архикнязь Кароль Стефан, батько трох синів у віці 25, 20 і 10 літ, та неженатий архикнязь Евген, колишній головний командант в Тиролі. Закінчене робить лінія, що виходить від помершого в 1847 р. архикнязя Йосифа, угорського палатина, який був також молодшим братом цісаря Франца Йосифа I. Вона складає ся з одного внука, архикнязя Йосифа, який командує одною дивізиєю в Будапешті як полевий маршалок поручник і його два сини, з яких старший має 19, молодший 13 літ. Потім йде дім Габсбурґ-Тоскана, який виводить ся від архикнязя Фердинанда, сього брата цісаря Франца I, який 1791 р. став вели [redacted] Фердинанд III. Його внук, великий князь Фердинанд 4-тий, втратив корону 1860 р., коли то Італія зєдинала ся. Дім Австрия-Тоскана, що складає ся з трох синів двох внуків, девятьох правнуків і одного брата великого князя Фердинанда 4-го, числить 17 архикнязів, отже є о одного члена сильнійша від цісарської головної лінії. Лінія Австрия Модена або Есте має ще лиш дві жінки, архикнягиню Адельґунду, 91-літну вдову послідного князя Франца і його сестрінку, королеву Марію Тересу баварську.

БОЖЕВІЛЬНИЙ КОРОЛЬ.

В Трагічній історії династиї Віттельсбахів найнещасливійшим був Людвик II. Чи був дійсно божевільним сей король лицар, меланхолік, мізантроп, а в 18 році володар держави, яка впала поволи до ряду самостійної провінцї.

Меморияль, поданий до відома баварського сойму, вибраного на тайнім засіданю на другий день по здетронізованю короля, є начеб актом обжалованя реґента Люітпольда перед трибуналом історії. Він віддаює слабість, дивацтва і неосудимі діла сего короля в леґенди чи казки. В сім акті є все чари вина або памяна, увінчані фіялками, любов зоряних ночий і місяця, служба замаскована чорним аксамітом, монументальні сходи для сцени найдорожшого театру, яких стовпи (12) з різаного кришталу були осьвітлені від долини 400 електричними лямпами і творили наче водопад з диямантів і огню. І сї 850 видавані щоденно на перфуми і співаючі птиці в золотих клітках і пречудні замки, які подивляємо до нині, бо король був ґеніяльним поетом, котрий здійснював свої гарні сни.

Але сни коштували Баварию 180 мілїонів франків. Якби Людвик II. був звичайним смертельником, віддано би його під кураталю. Короля здетронізовано. В ночи перед сим ділом хотів Людвик II. кинути ся з нарожної вежі. Гогеншвангав, однак його успокоєно, а на другий день о 4 год. рано — в шарій годині засуджених — опускав король Гогеншвангав в товаристві двох осіб.

В Мюнхені на знак жалоби позамикано театри. В Фуссені треба було побороти народну ворохобню. Баварський нарід любив свого марнотратного короля. Тимчасом 14 червня вийшов король на прохід в товаристві д-ра Ґуддена і своєї ескорти. В половині дороги відіслав ескорту домів, а сам пішов в товаристві д-ра Ґуддена дальше.

Коли о 7 год. вечером Людвик II. і його товариш не вертали, вийшла ескорта в сторону напроти них. Другий лікар і четверох льокаїв перешукало цілу околицю і найшло на березі старнберського озера сурдут і королівский капелюх. Видобуто тіло д-ра Ґуддена. Чоловік сей, що мав силу Геркулеса, мав на лици сліди нігтів. Кілька метрів дальше найдено також тіло короля. Годинник Людвика II. котрий став в хвилі катастрофи, показував 6 год. 54 хвиль.

Що стало ся в сій трагічній хвили? Чи відбула ся якась страшна борба, якої подробиці остануть раз на все тайною? Відгадає се хиба інтуїция якогось поета, котрий буде співати, як в ясний, тихий вечір в зимній воді гірського озера згинули болючі сни і неземські мрії Людвика II.

ТУРЕЦЬКІ ЧАСОПИСИ В ЦАРГОРОДІ.

Тепер виходить в Царгороді одинайцять турецьких дневників, з котрих „Сабах" (Ранок має найбільше предплатників бо 20 тисяч, а „Танін" (Ехо) 15 тисяч предплатників. „Танін" се найвпливовійший дневник. Инші мають менше предплатників і незначний вплив. І так: „Алемдар" (Прапорщик) має 8 000 предплатників, „Ені Ґазета" (Нова часопись) 10 тисяч, „Гікмет" (Мудрість) 3.000, „Ікдам" (Поступ) 18.000, „Тасвир-і-Ефкяр" (Зеркало розуму) 10 000, „Танзімат" (Реформация) 4 000, „Ефгам" (Розум) 3 тисячі, „Тердшиман-і-Гакікат" (Толмач мудрости) 8000. Кілька дневників [redacted] переходово. Кромі того виходить ще шість дневників в грецькій мові в накладі від 5.000 до 15 000 примірників, дальше сім вірменських часописий, почасти в вірменській мові і вірменським письмом, по части в турецькій мові і вірменським письмом. Наклад сих часописий ледви чи перевисшає 10.000 примірників.

В Царгороді виходить ще кромі того чотири французькі дневники, один англійсько-французький і один німецько-французький. Число дневників в Царгороді виносить отже около 30. [illegible] царгородського дневникарства є обставина, що часописи, які заступають всі політичні погляди, змінюють дуже часто титули. Часописи є або властностю політичних партий або є зовсім незалежні. Періодична література в Царгороді є незвичайно числена, хоч не представляє загально великої вартости. Між виданями часописий находять ся такі елементи, котрі в Европі не могли б занимати такого становиска. Загальне число часописий доходить до 70. Вони появляють ся, не вчисляючи в те 30 турецьких, майже у всіх, численних в Царгороді заступлених мовах і служать найріжнороднійшим напря[redacted]

Народні бібліотеки.

(Теорія і практика.)

2. Задача і значінє народньої бібліотеки.

(Дальше)

Які спеціяльні виховуючі і поучаючі задачі має народна бібліотека, тут не буду розглядати. Се питане обговорю при розгляді питаня, які книжки, евентуально гадув літератури мають ся брати під увагу при основуваню бібліотек.

Добре, скаже дехто, але се ще не оправдує погляду, що публичні бібліотеки конечно потрібні. Прецінь найлїпше було б заспокоєне потреби лектури лишити самій потребуючій одиниці, як от заспокоєне голоду, і що найвисше обмежити ся тим, щоби спонукати до купна книжок, вказувати, котрі книжки добрі, улекшити їх купно, старати ся про те, щоби вони були дешеві, словом працювати в тому напрямі, щоби в кождому домі, в кождій родині можливо як найбільше книжок ставало ся її власностю. Чи не можна б сею дорогою розвязати сього питаня? Чи остаточно се не вдоволяюча розвязка і вихід? Вон книжки є в кождій родині, чекають на повертаючих від праці і занятя членів родини, немов накликують, щоби вони місто віддавати ся мало вартісній приємности оставали дома: лишай ся тут, ми твої найлїпші приятелі, ми не хочемо приподати пороком і старіти ся, але хочемо бути читаними, передумуваними і пережитими!

Колиб матеріяльні засоби були необмежені, колиб кождий горожанин землі міг розширювати свій дім після своєї вподоби, і колиб набуване книжок не було ограничене, то домашна бібліотека булаб ідеалом літературної продукції. Але що так не є, тому у великих культурних суспільностях заспокоюють ся великі потреби в иньший спосіб: для заспокоєня спільних потреб повстають спільні інституциї. Зелізниці і музеї, гостинниці й школи, почти й читальні — всі вони полягають на тій основі, що загалови робить ся доступним те, чого потребує одиниця і в той спосіб дасть ся одиниці спромогу уживати і користати богато, від чого вони були без сього ладу виключені.

Дорогою закупна книжок не можна заспокоїти жадоби лектури в широких масах народу. Як нині ніхто із суспільности, хиба що займає в ній якесь инше становище як другі, не має на довшу подорож окремого возу, але мусить вдоволяти ся спільним враз із другими, так нині годі тому, хто має велику жадобу науки або розривки, старати ся закупити собі потрібну літературу, якої він потребує до заспокоєня своїх обовязків. Се відносить ся рівно добре до ученого як і до звичайного робітника. Учений і робітник мусять в разі потреби, коли не вистарчать йому власні книжки, іти до публичних бібліотек, учений до наукової, а робітник до народньої. Всї публичні інституциї старають ся заспокоювати сю потребу. Уряди, вищі і низші школи, комунальні і парляментарні сторонництва, більші промислові і торговельні підприємства мають свої бібліотеки, а великому кругови тих, котрі найбільше відчувають потребу заспокоєня духової пошани, котрі можуть найменше робити видатків на заспокоєне сеї потреби, мають як раз служити народні бібліотеки.

Правда, можна на тако розумоване замінити, що книжка прибирає подвійну вартість, коли вона є власностю читача, коли вона належить до родинного інвентаря. Тому більше мало число добрих книжок може купити собі й найбіднійший. Нарав в купованю книжок найбіднійшими верствами лежить великий культурний поступ. Добра книжка в хаті, се її добрий дух, а більше число добрих книжок, се неначе громада добрих Пенатів, які були у великому поважаню у старих Римлян.

Тому повстають просьвітні товариства, які мають на цілі ширити добрі книжки. У нас таких товариств, з виразною задачою ширеня початкових книжок не має, але є воно прим. у Поляків, а дуже гарно зорганізовані прим. у Німців. Но й справді се дуже гарна ціль старати ся, щоби кождий прийшов до посіданя доброї домової бібліотечки. Вона додає принади та краси домови бідного робітника і заможного пана. Але не можна ставити собі за ціль на сій дорозі розвязати квестію народньої лектури. Щоби купити лише десяту часть того, що читає родина, або чого потребує образоване, на се бідних цілком не стати. Сю задачу можуть і мусять сповняти лише народні бібліотеки, які дають народови найлїпшу і найцінійшу лектуру, о скілько вона для него зрозуміла і можливо найбільше в повноті.

Сю прислугу кромі бібліотеки в части що сповняє можливо найлїпше добра мала щоденна часопись, коли вона призначена для заспокоєня всїх читачів потреби науки і забави, і в тій цілї подає побіч доброго оповіданя правильно що коротші статі наукового змісту.

Але й найлїпша часопись не може вповні вдоволити. Грубучому народови треба подати скарб повчаточної літератури, з того що найлїпше і найцінійше, і можливо найповнійше. Всесторонности жадоби науки і забави треба протиставити богацтво лектури. Хто займає ся вибором літератури, той мусить взяти під розвагу її цілість. Треба старати ся, щоб як найширші верстви нашого народу по бібліотеках у великих ґеніїв нашої нациї своїх фахових учителів, та щоби з довірєм і пошаною приймали від них велике слово. Се є ціллю великого руху за народньою бібліотекою і ся ціль оправдує вповні всі старання та жертволюбність, вимагає наподадливої опіки зі сторони держави, краю і громади, а вкінци викладає святий обовязок на товариства і свідоми своєї справи одиниці. Лиш така кооперация може вивести поповолений нещасливий народ на ясний шлях правди і волї. Будучина народу лежить не лиш в економічних кооперативах, але й у просвітних, а ними є народні бібліотеки.

Просимо наших послідатників вирівнувати свій довжок.

Мама була в кухни, як почула стукіт і лоскіт в їдальні. Прибігла до їдальні і побачила, що її син скакав ногами до гори на руках й кидав ся по земли.

Пробі! А ти що робиш?"

„Ах мамо! Я забув поміщати медицину перед питем — і тепер хочу замішати."

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лічене і новійше лічене сифіліса „606" проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії в ... ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТИЙ КОЛЮМБІЇ.
Авторизований капітал . . . 10,000,000.00
Капітал вплачений 7,000,000.00
Резервовий фонд . . . 7,000,000.00
ВІДДІЛ ШАДНИЧ[redacted]
Депозити приймає ся від $1.00 і більше і доракову ся процент від дня вкладки. Видає ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕҐСЬКА ФІЛІЯ N. G. LESLIE, Manager
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

Спеціяльно на десять місяців.
Богато жиючих по за Новим Йорком не можуть відвідати нашого маґазину.
Тимто даємо можливість купити за $26.00 грамофон з 40 сьпівами, що давнійше кошт. $55.00.
[redacted]
Жадайте каталоґу. Наш адрес
[redacted]
308-310 Grand St. Dept N New York.
Продаємо також усякого роду музичні інструменти.

Хлопська комісія.

Оповіданє Івана Франка.

(Дальше).

IV.

Поки присяжний заковував мене в ланцюхи, вже й зовсім стемнїло. Матій стояв з боку, як кат над душею, ждав тільки, коли присяжний геть піде. Дождав ся.

— Ну, що, паничу, тепер ми оба, правда? — шіпне він крізь зуби, держачи за ланцюх, котрим я був скований за руку й за ногу. В одній хвилї він шарпнув ланцюхом і я повалив ся горілиць і вдарив головою о землю.

— Ой, ти, бачу, пяний! — реготав ся він. — А я хотів тебе просити на вечерю. Ну, вставай, ходи!

Я встав і він поволік мене до хати.

В печи огонь горів. Жінка снувала ся по хатї, вечерю варила. В закутку сиділа стара баба, господарева мати. Обі жінки були бліді і тремтіли побачивши мене. Вони рідко коли осьмілювали ся зиркнути на мене, а як котра зиркнула, то так жалібно, так жалібно...

Матій посадив мене на лавку, а сам сів конець стола, сопучи, мов міх ковальський. Нараз зірвав ся і гримнув по столі рукою, кричучи:

— Ні, я його не пущу живого! Най буде, що буде, а такого опришка я не пущу живого зі своєї хати.

Жінки мов на даний знак голосно заплакали.

— Матію! Синочку! Бог з тобою! Адже шкода повернула ся. А ти б хотів такий гріх на душу брати! Бій ся Бога!

— А він боле ся Бога, коли підкопував ся до комори?

— Та вже, як там він... Нехай він сам собі з Богом рахує ся!

— Ні, я йому допоможу. Я йому ще саміперед усї кости порахую. Ходи но, паничу, сюди!

І він знов ухопив мене за ланцюх, підняв з лави і гримнув мною до землї. Тоді, ставши чоботом на груди, скрутив ланцюх до купи, так що я скулив ся в каблук, аж кріжі затріщали. В очах менї потемнїло. Я ще тільки побачив, як він замахував ся чоботом до мойого лиця. Відтак почув я біль у груди, в крижах, у боці, а відтак нічого не стало..

V.

Я знов очуняв. В печи погасала грань, [illegible] в хаті темно і тихо. Я під лавою, скручений у двоє, як слимак. Рушаю ся — біль страшенний. Кожда кісточка, кожде місце... В горлі пересохло, палить. Я застогнав.

Темна тінь майнула по хатї, дальокотячи невиразно. Бачу, жовте, поморщене лице нахилилось надімною: дрожача, холодна рука пересуває ся по моїм лиці.

— Живий!.. Води!... — простогнав я.

Бабуся подала менї води.

— Живо пий, бо готов прийти, то біда моя! Нелюдський! — шептала баба — Бідний ти, небоже, бідний, але щож я тобі пораджу?

— Біг заплатить вам! — прошептав я.

Двері скрипнули. Стара щезла як тінь, а коли ввійшов ґазда, вона вже катила ся на печи.

— А що, не обзивав ся злодій — запитав він.

— Ні, синочку.

— Тьфу до дідька! Що як мара кріпка, то готова й на правду біда бути.

В мене аж трохи дух уступив. От, гадаю собі, чень змилує ся та полекшить, попустить ланцюха. Та де там! Поворкотів, поворкотів погасив огонь у печи та [redacted].

— Все одно, — ще лиш того чую, — як живий, то буде живий і до завтра, а як ні, то нехай його чорт бере!

Цілу ту ніч я ані ока не зажмурив. Що я витерпів за тих кілька годин, того певно було б менї по троха стало й на десять літ. Уже гадав, що може кров мене залле і просив Бога, щоб післав менї смерть. Але де там! Иншому би, щасливійшому, може було б і сповнило ся те, але не менї. Та вже чи сяк, чи так, а тота ніч була може найтяжша і найдовша в моїм житю. Ще як би баба не була менї дала води напити ся, то я би був певно не витримав. Та відай на те воно вже йшло, щоб я витримав!..

VI.

Розвиднїло ся. В хаті повставали. Мій ґазда перш усього до мене. Наслухує — дихаю. Аж відсапнув.

— А, ти ще живеш? — крикнув. Ну, проси Бога, що тобі ще довело дишеш у моїх руках! Але того вже певно не відпросиш, що ще тебе чекає. Коби лише до міста живого відставити, а там нехай на тобою й закленуче!

Дурень! Він собі своє рахував, а я своє, тай таки на моїм стало!

Витягнув мене з під лави, розкрутив ланцюх — а! Господи тобі слава! В крижах полекшило, сьвіт я кийсь мов не той зробив ся. Але на ноги стати ані гадки нема. Таки він мене ногами викопав на двір, на обору, а жінці казав позачищувати кров у хатї.

Сиджу я знов на приспі. Поранок зимний. Усе тіло одубіло, так що болю не чути, тільки в голові шумить та в грудях коло, як дихаю. Далі в хаті затопили, дим пішов клубами по під стріху мені в очи. Заплакав ся я, закашляв ся, — мовчу. Ґазда тимчасом пішов до худоби, волам дати, до води вигнати, а йдучи по при мене не видержав, щоб не пхнути мене через голову воловодом. Ба, чую, збирає ся в поле з плугом, підкладати під жито. Вже я троха втішив ся. Не буде, гадаю, мойого ката хоть через день.

Аж тут чую — гомін. Дивлю ся, війт з присяжним на перелазі. Підходить, оглядає мене і всьміхає ся.

— А що, рибонько, добре тебе тут заходили?

Я ледво дишу, а весь у крови.

— Щож, не говориш, серденько? Кажи, не бій ся, я тобі нічого не скажу.

— Пане... війте — простогнав я, — другу... таку ніч... не витримаю

— Не витримаєш, душенько? — всьміхав ся війт — Ні, не бій ся, витримаєш. Такі як ти вміють тримати. Ну, а тепер, небоже, ти знаєш, що тобі у мене належить ся?

Я видивив ся на него.

— Ов, непамятущий же ти, голубчику! Ану-но встань та простри ся! Я маю право дати тобі на обідане пять буків, не більше. Пане присяжний, ану-но, нате вам отсю черешеньку, та добре його!

— А ви, куме — сказав війт до мойого ґазди, що саме надійшов, — будете мусіли таки завтра з полудня вибрати ся з ним до міста. Поїдете ви, ось кум присяжний, я, ну, тай арештант.

Значить, завтра! Мій ґазда зирнув на мене так дико і люто, мов який смертельний ворог вириває ся йому з рук, а він не може його від разу задушити. А я знов одеблїв цілий, коли погадав собі, що ще треба буде одну ніч ночувати у того чоловіка без серця. Тай за що стільки муки? От, по правді сказати, може ми були забрали з на сто ринських, тай з того більша часть йому повернула ся. А хлоп був богатий! У него в коморі аби руки добрі, то можна було й не так попасти ся!...

VII.

А тут кум присяжний лишить ся через день пильнувати арештанта. — сказав відходячи війт.

Присяжний осмотрив на мнї ланцюх та колодку, а відтак сів собі на порозі, балакаючи то з господарем, то з господинею, то з бабою. Господар з під шопи витяг плуг, вивіс ярмо, далі пішов до волів подивити ся. За той час вже жінка й обід зварила. Кличе його до хати.

А тут я такий ослаблений, такий болющий, такий голоден, що Господи! А ще на приспі, в тіни, то й холодно якось, хоч сонічко вже геть-геть високо. Виповз я на сонце, сів собі на плоту, тай дивлю ся до сїней. Чую, ложками калатають, говорять, присяжного просять до обіду.

— З Богом сьвятим, [redacted] Бог благословить! — відповідає присяжний (сидить на сінешнім порозі, обернений до мене плечима). — Я, — каже, — дещо поснїдав, а незадовго жінка принесе менї свій обід.

А про мене й гадки не мають. А тут менї борщик підбивалий так запах, так запах!... Господи, здасть ся, рік житя дав би я за мисочку!

Пообідали. Ґазда пішов по воли. Аж тут дивлю ся, стара крадькома несе мищину борщу.

— А що — каже — небожечку, не тебе всі забули? На, сирото, та хлесни, засьпіш ся! Але живо, аби той ирод не побачив!

— Най вам Бог, бабусю, стократно надгородить! — пробубонїв я і взяв мищину. Руки в мене трясли ся, а й під старою колїна трясли ся зо страху. Але де там! Що я троха напив ся, вже „ирод" надходить. Як побачив, то мов искра спалахнув.

— Що, — крикнув, — ви ще тут моєю працею злодія годуєте? О, смоли йому горячої!

І за тим словом вихопив від мене миску і шпурнув за старою; щасте що не трафив. Миска розбила ся о камінь на дрібні черепочки. Стара втекла, а він до мене.

— Хоть би ти менї тут мав згинути з голоду, то певно би я тобі не дав і покоштувати нічого. Рука би менї всохла і Бог би мене не благословив!

— Алеж куме, зважайте! — промовив присяжний.

— Що? Менї війт казав стеречи його, але годувати злодюгу нїкто мене не велує. На те нема нїякого права.

І він пішов до волів. Але переходячи по при мене ще раз зо всеї сили чоботом копнув мене оттут у саму ямку під грудьми. Я як сидів на плотї, так і перевернув ся горілиць і не тямив ся, що далї зо мною було. Тільки чув, що разом дух менї захопило, немов би хто горло мотузком перевязав. А коли я пропамятав ся, то вже був на иньшім місці, змочений водою, а коло мене порала ся стара й присяжний. За кождим віддихом у груди кололо страшенно Бачите, кістка переломала ся, так що ще й доси холі[redacted]

(Дальше буде.)

Вісти зі Старого Краю.

ПРИДЕРЖАВ ДЕФРАВДАНТА.

В Хоросткові арештовано 8. м. м. почтового урядника з Мостів великих Рудольфа Линґа, який з червці здефравдував 1.700 К і втік. Арештоване наступило все подївано. Линґ хотів висісти на стациї в Хоросткові, але коли побачив двох жандармів, сховав ся назад до вагону, бо — звісно — на злодію шапка горить. Сей підозрілий рух замітили жандарми, зажадали від Линґа, щоби вилеґітимував ся і дійсно приловлено „пташка". При Линґови найдено ще 1.800 К, бровнінґ і штилет. Відставлено его до вязниці в Копичинцях.

„ШЕВСКА ПАСИЯ".

9. м. м. вибухла в помешканю Івана Шабатовця в Перемишлі супружа суперечка на тій основі, що жінка Шаба, Михайлина, робила своєму мужеви докори за те, що за часто напиває ся і не пильнує роботи. Сї заміти так роззлостили мужа, що він, бажаючи мабуть раз на все позбути ся говірливої жінки, стрілив до неї з револьвера. На щасте его стріл не влучив жінки, за те відгомін сполошив сусідів, які розоружили шевского стрільця і віддали в руки поліциї. Як далеко і високо [redacted]

КРОВАВИЙ НАПАД У ЛЬВОВІ.

Перед соймовим будинком оноді прийшло до суперечки а потім до бійки межи поліциантом а жовніром кр. оборони, яка скінчила ся смертельним проколенем поліцианта багнетом і пораненем жовніра шаблею. Жовнір кр. оборони Іван Губа зачав без причини суперечку зі сторожом поєзуїтского города Гієвровским і его знакомим Ґранатом і копнув Ґраната в черево і ударив в лице. Капраль поліциї Василь Біґун взивав Губу, щоб пішов з ним на „одвах". На то Губа кинув ся з витягненим багнетом на поліцианта. Сей ударив его шаблею по голові, але тимчасом Губа пробив его багнетом в груди і в рамя. Тяжко раненого поліцианта і легко раненого Губу перевезено до військового шпиталя.

ЗВІРСКЕ УБИЙСТВО.

З Надовець доносять Рінницкий челядник Х. ішов рано до ріні і побачив дим, який підносив ся з жита, що росло напроти ріні. Удав ся на місце, а его очам представив ся страшний вид. Горів, а радше смажила ся жінщина, а побіч неї лежали в житі великі покервавлені камінa. Сейчас скликав сусідів і погасив огонь. Спроваджено поліцию. Надійшла також судово лікарска комісия і на разі справджено тільки се, що морд доворшено на бездітній жінцї мулара. Она 13. м. м. по похороні своєї свояки, в неприсутности мужа, заливала до пізної ночи хробака. В вечір мали еї бачити в товаристві чужих мущин. Полишила ся по ній лише голова і ноги, проче зовсім спалене. Облито еї спиритом і запалено. Жандармерия пошукує енерґічно за злочинцями.

ГІФ, ГІФ!

Оноді видавав вісілєй рабін з династиї Фрідманів в Садагорі замуж свою наймолодшу дочку Сару, за Сонтона Фрідмана, еї кузина з Чорткова. При тій нагоді з'їхали ся товпи хасидів. Весільних гостий було 8.000, як чорне муравлище заляглили всі улиці і улички міста. Дивне було се видовище; побіч старосьвітских „корпотанів", патинків і халатів можна було оглядати паризькі капелюхи і тоалети. Рабін мешкає в палаті; оба крила сеї палати віддано на візалі своякам. Вінчане відбуло ся о год. 7 вечером на подвірю, серед зливного дощу. Для збереженя ладу спроваджено відділ жандармів і шадрон уланів. Весїле тревало тиждень, а споживано денно 70—80 кільоґрамів риб, 500 штук курят, 120 кільограмів мяса, 2.000 кільограмів хлїба і випивано дві бочки вина. До столів засідало 6—8 тисяч осіб.

КРАДІЖ СУДОВИХ АКТІВ

Оноді у Львові увязнено адвок. концепієнта жида д-ра Адольфа(?) Герренбаля під замітом крадежи судових актів. Герренбаль відбував тепер обовязкову практику адвокатску і працював по черзі в ріжних судах для всестороннього пізнаня току судових чинностий. Отже у всіх бюрах, де він працював, пропадали акти, і так в повіт. суді в канцеляриї судії Тайсейра, в красвім суді карнім у радника Пісковуба, в апеляцийнім суді карнім і в канцеляриї надрадника Гірша і т. д. Зарадно не слідство кинуло підозріне на Герренбаля, котрий вже перед трема роками був обжалований о крадіж гипотечного витягу з судових актів, але тоді его увільнено. При трусеницї в мешканю Герренбаля найдено цілі стирти ріжних судових актів, а межи ними такі, про які ще нїхто не знав, що пропали. Межи найденими актами були навіть неуложені ще судові вироки. Герренбаля увязнено. Він звиняє ся сим, що потрібні они були ему яко взірці до науки при адвокатскій практиці. Гарний адвокат був би з сего Герренбаля.

Для хорого нема краще, як зустрітити другого, хорого на таку саму хоробу: бо ніхто так уважно і з таким співчутєм не вислухає його оповіданя про хоробу.

Цїни фармерських продуктів.

Пшениця:—	
Н-р 1. Нордерн	$1 02
Н р 2 ,,	1.00
Н р 3 ,,	96
Овес:—	
Н-р 2. C. W.	47
Н-р 3. C. W.	46
Н р 1. Фід	45
Н р 2 Фід	44
Ячмінь:—	
Н р 3. C. W.	57
Н р 4. C. W.	56
Фід	51
Лен:—	
Н-р 1. N. W. C.	$1 37
Н-р 2. C. W.	1 34

ЦІНИ ХУДОБИ.

Найлїпші бички сто фунтів живої ваги	$7 30—$7.55
Гарні, тлусті бички	$6 00—$6.75
Звичайні бички	5 40—5 75
Гарні, тлусті ялівки	$6 67—$7 25.
Звичайні ялівки	$5.25—$5.60.
Вибрані корови	6.15—6 50
Середні корови	4 65—5 35
Звич. корови	2.75—4.25
Вибрані дійні корови	$65—$75
Звичайні дійні корови	$45
Вибрані воли (100 ф. живої ваги)	$5 40
Звичайні воли	4 25
Бички до роботи	5.25—4 00
Найлїпші телиці	8.00—8 15
Добрі телиці	6.25—6 75
Найлїпші вівці	7.75—8.25
Добрі вівці	6.50—7 60
Звичайні вівці	4.50—5.00
Свині (вибрані)	$9.00
Тлусті свині	$5 00
Звичайні ,,	$7.00—$7.50

МОЛОЧАРСКІ ПРОДУКТА.

Найгарнійший сир 1 ф.	13ц.
Найгарнійше масло 1 ф.	26ц.
Яйці, сьвіжі, тузін	31—32ц.
,, инші ,,	21—25ц.

НАЙБІЛЬША ВИПРОДАЖ ФОНОГРАФІВ.
$15. на легкі сплати $1. місячно.
Продаємо також добре знані "VICTOR" ... і COLUMBIA грамофони.
SAUL BIRNS, 117 Second Ave cor. 7th St, Dept. 23 NEW YORK N Y

Затроєні Сірники.
За яких два роки не буде вільно купувати і уживати затроєних біло фосфорових сірників.
КОЖДИЙ ПОВИНЕН ПОЧАТИ УЖИВАТИ
EDDY'S
НЕ ЗАТРОЄНІ "SESQUI" СІРНИКИ
і в сей спосіб уникнути домашного нещастя

На спродаж
два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицями $200 один. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера".

NICK BALAN
Бучер і гросерник.
448 King Street
WINNIPEG, MAN.
Phone St. John 95.

Мукета
T & B
папіроси
не злеві.

Увага!
Справи старокраєві, судові, процеси, контракти, спродаванє землі, стяганє довгів і притенсій, повномочія і ріжні публичні документи, справи військові і пашпорти виробляє в своїй канцелярії диплямований адвокат зі старого краю скоро і добре. Поради удїляє ся безплатно. Многі похвальні листи виказують, що тисячі справ заголивем з користию для удаючих ся до мене.
Пишіть на адрес
B. Sulkowski,
10 Belmont Ave
Newark, N. J. America.

ЛІКЕРИ
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1106. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас. Ви завсїгди будете певні заощадити що найменче 20%.

Дещо про Сербію.

(Докінчене зі стор. 2).

...хиниєва Франц Фердинанда признав ся, що заговір на арцикнязя зроблено в Білгороді. Сказав так само, що заговірники дістали від Прибічевича 6 бомб і револьвери, а самий Прибічевич дістав ті бомби і револьвери із воєнного сербского арсеналу в Краґуєвац. В такий отже спосіб маловажний Ґабрілович був рукою Сербії, яка вбила австрійского престолонаслідника, аби бодай в части відімстатись на Австрії за заподіяні кривди Сербам.

В Боснії, на улиці міста Сараєва, дня 28 червня с. р. згинув австрійский престолонаслідник архикн. Франц Фердинанд враз зі своєю жінкою. Червня 23-го Австрія зажадала від Сербії щоб залишила вести між народом в Боснії пропаганду якої ціллю є відірвати від Австрії часть її териториї, як рівнож щоб висловила свій жаль що сербский офіцер взяв активну участь в заговорі і т. ин. Зажадала Австрія від Сербії також, щоб знищила усі противавстрійскі товариства і часописи; щоб усунути з школи як систематичний взгляд шкідливий Австро Угорщині. Усі ті бажаня Сербія мала виконати під наглядом Австро Угорских урядників. Сербія сейчас відповіла, що на усі бажаня годить ся лише щоб австрійскі урядники не мали права вмішуватись в справи Сербії.

На таку відповідь Австрія не згодилась і 28 липня виповіла Сербії війну. Сербия згодилась і на се числячи явно на поміч Росиї. Австрія хоч знала про се, то вона знова числила на поміч Німеччини. Обі держави числячи на поміч иньших держав стали до війни. І як справа з війною між Сербією а Австрією стоїть тепер — ми по сім боці океану — зовсім не знаємо. Дізнаємось про все аж по війні

Смішне.

В СУДІ

Молодий паробок зістав покликаний до суду яко свідок

Судія: А ти звідки походиш?

Парубок: Від тата, Ви що не знаєте?

Судія: Де ти родив ся я хочу знати!

Парубок: На печи за комином, казала мама

Судія: Дурак.

Парубок: А ви звідки знаєте як мене кличуть?

—Ох, щобисьте знали кілько клопоту маю з моїм хлопцем.

— Певно не хоче вчити ся.

— Де там. То ще нічого А то послухайте: я хочу, щоби зістав інжинером, чоловік напер ся конче — нехай буде попом, а хлопак як хто заворожив — рве ся до войска.

— А кілько має літ?

— Та Богу дякувати та нехай здоровий виростає, [redacted]

За дрібні оголошеня, як пошукуваня за знакомими і т. д. платить ся 50 ц — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1 00.

ХАТА НА ПРОДАЖ

Хата 16 ф. довга а 12 ф. широка, з вогнесом і ґалерією, гарно помальоване. Саверне добре вмурованій з каменя Коло хати 6 лотів виробленних і обфенсованих. Є стайня 24x14 і кармник на свині. То все коштує мене девятсот долярів, а тепер спродам за $750. Хоч половину готівкою прочие ратами За готівку продам таньше. По дальші інформації прошу зголоситись до: — John Fedick, Box 202. Morris (34 36) Man

ПРОПАЛА КОБИЛА.

Кобила темно червона, білий знак на голові з верха аж до писка, задні ноги білі до колін, передні ноги та копи білі, але лише кілька палців від копит в гору. Важить тисячу фунтів, має 6 років. Пропала з фарми ще в липни. Хтоби знав [redacted] на або у кого находить ся і доніс до мене дістане $10 нагороди. Achteni Melnyk Kebwin P. O., Alta.

ПОШУКУЮ свого краяна Дмитра Черного, з села Ябловоє, повіт Гусятин, Галичина. Хто би о нім знав, або він сам зволить ласкаво донести до: Geo. Zuravel, Huwer P. O., Alta.

Уважайте і не купуйте кота в мішку!!!

) ВПЕРЕД НІМ У НАС КУПИТЕ (

ДОЗВОЛЕНО ВАМ НА 3 МІСЯЧНУ БЕЗПЛАТНУ ПРОБУ!

ДОПЕРВА НАЙДЕН ЗАДОВОЛЕНІ, ПЛАТИТЕ ВИ. $1. Місячно!

[illegible] фонографів і рекордів [illegible]

До кождої зіличеної машини „ІНТЕРНАЦІОНАЛ“ [illegible] 40 Руских [illegible]

Прийдіть або напишіть [illegible] інформацій до правця ІВАНА РУДНИЦЬКОГО [illegible]

International Phonograph Co [illegible] New York N Y

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Eal для кави.

[illegible]

Philadelphia, U.S.A.

На продаж у всіх порядних склепах

НАША АДРЕСА ТАКА:

“Canadian Farmer”

287 Selkirk Ave. - Winnipeg, Man.

НЕВІЛЬНИЦТВО В 20 СТОЛІТЮ.

В німецких кольоніях в Африці істнує невільництво ще й нині. Всіх невільників є там 185.000, а складають ся вони з бранців, яких взято в неволю на війні або просто спроваджуваних з португальских кольоній в Африці. Чому-ж не скасують невільництва? Німецкий губернатор каже, що се знищило би власнитків плантацій і довело би до повстаня. А щоби їх винагородити за втраченого невільника, то треба би дати яких два міліона долярів. Так для добра богачів не визволяють бідаків.

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40

Пішлемо вам впрост з фабрики один славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 днів

БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.

По 30 днях, єсли задоволені, можете його затримати в [redacted]

[illegible]

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.

40½ E. 7th St. Dept 34 New York, N Y

НАША АДРЕСА

„Canadian Farmer“ Box 3666, St. B Winnipeg, Man.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ [illegible]

ЛІЧЕНЕ ВНУТРІШНИХ НЕДУГ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ [illegible]

◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

ЗІ СТАРОГО КРАЮ

Дня 10 м. м. утонув підчас купелі в Сереті 10-літний хлопець Мик. Медвиньский, син селянина з Варваринець, теребовельского повіта. На крик другого хлопця, що купав ся з Медвиньским, поспішили перебуваючі недалеко люди на ратунок, на жаль за пізно. З води видобуто вже мертве тіло хлопця

ПОШУКУЮ свого сина Ґеорґія Крамер, з села Кучурмарі, повіт Черновці, Буковина. Вже три роки як пішов від мене з фарми і не маю о нім жадної чутки Я продав фарму і хочу вийхати до краю. Хтоб знав де є й находить ся, або він сам най зголосить ся на адрес Andri Kramar, Astwood P O. Sask (32-34)

ПОШУКУЮ свого брата Мигаська Бойка, з села Віпра, повіт Бориш., Галичина Довший час перебував в Вінніпеґу а через довший час не знаю де він находить ся Хто би знав де він є або він сам нехай напише на адрес: — Pawlo Konopsky McCal'ems Camp No. 5, Ardleg, Ont.

ПОШУКУЮ Ілька Мамишку з Буковини. Довший час перебував в Вінніпеґу у д. Березовського, а тепер не знаю де він находить ся Він є великий, лице смагляве, на карку має знак з вититої бородавки. На одній руці (здаєсь що в правій) має обтяті пальці. Хтоб о нім знав або він сам нехай зголосить ся до мене бо дуже важна справа. F. Halaburda, Central Hotel Virden, (34-36) Man.

The Atlantic Royals

Ми отворили гарний офіс на 583 Main St.

Отворилисьмо его на бізнес з якого скористаєте ви і ми В нас купите шіфкарти на всі лінії до краю і з краю до Канади по найнизшій ціні; даємо навіть на виплат.

Посилаємо також гроші до старого краю; продаєм колійові тікети до всіх місць в Канаді і в Злуч. Державах

Просимо зайти до нас і поспитайте ся п. РОЗОВСКИМ що говорить по руськи. Він є нашим представителем.

A. H. DAVIS
Gen. Manager.
583 Main St.
Phone Main 1909. Winnipeg, Man.

3216 ХОРИХ вилічено ПРОФЕСОРОМ І ДОКТОРОМ ОВЕНОМ в минувшім році, яких він, своїм специяльним модерністичним лічением привів до цілковитого виздоровлення, від слідуючих слабостей

[illegible]

Від всяких других слаб[illegible]

А чому Ви терпите біль і тим скорочуєте собі життє, наколи від того можете насевно вилічитись?

ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН лічить всіх як мущин так і женщин, які лічились без успіха, як рівнож й тих що стратили зовсім надію на виздоровлене. Не робить ріжниці як давно і на яку слабість терпите або яких средств уживали до виліченя. ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН наколи стане лічити то можете бути певними, що Вам верне здоровле і він лічить так, що біль більше ніколи не віднoвить ся

ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН не говорить що можна Вас вилічити яким небудь чудом або надприродною силою, а тільки своєю довголітною практикою і досьвідченем він вилічив много случаїв таких болів, які другі доктори уважали за зовсім невилічні.

Тому отже, єсли терпите який небудь біль опишіть йому без всякого стиду, і в рідній вашій мові, всі ваші страдання і попросіть о пораду, а безсумнівно отримаєте правдиву поміч. ПОРАДА НЕ КОШТУЄ НІЧОГО. Не відкладайте отже і не чекайте на наслідки а пишіть залучаючи марку на відповідь. Всі письма адресуйте так:

PROF. OWEN, M. D.
221 East 17th St. Dept. 55. NEW YORK, N Y

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.

Дошки, Ліски, Гонти.

Точно доставляєм — Задоволене гарантуємо.

Дуже важною і поплатною річею для кождого фармера є тримати худобу і дріб.

Доказано, що найбільші зиски фармер може мати з худоби, а то з овець, свиней, як також і з дробу.

Докази такі:

1) Що тримати сі звірята небогато коштує, а купити їх то не треба богато грошей.
2) Для них непотрібно великих і дорогих будинків.
3) З них можна мати скорий зиск. З овець прим. маємо в році двойний зиск ягнята і вовну.
4) Они живлять ся бурянами, які ростуть на фармі і в такий спосіб приносять фармерови користь.

Доброї раси свиней і овець, в Жовтни, можна набути через Рільничий Департамент в Саскачевані за готівку, за половину готівки, за чверть готівки при самім купні, а решта розділяєсь на дві рівні рати з шість процент. Таке купно має бути згідне з реґуляціями так званого “Live Stock Purchase and Sale Act”.

По дальші інформації треба писати до:

Live Stock Commissioner of Agriculture
REGINA - - - SASK.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 28-го Серпня, 1914. — Winnipeg, Man , Friday, August 28, 1914 Число 35

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ [illegible]

ЛІЧЕНЕ ВНУТРІШНИХ НЕДУГ [illegible] [redacted] [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ [illegible]

◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

З поля европейскої війни.

Японія готовить ся до війни.

Токіо 21 серпня. Зарядженно строгу цензуру. Усі депеші переходять через руки військових властей. Кореспондентам заборонено висилати вісти про рух війска і воєнних кораблів. Приготовлення до війни з Німеччиною поступають скорим кроком на перед.

В Китаю над Жовтим морем, Німеччина має одно портове місто Кіяв Чав. В місті є около півтора тисячі німецкого війска, а на японьских та китайских водах находить ся поважне число німецких воєнних кораблів всякого рода. Японія хотячи позбутись небезпеки зі сторони Німеччини видала Німеччині ультимат з жаданєм аби Німеччина чим скорше вибрала з Кіяв Чав своє війско а з вод кораблі і віддала місто Китаєви Німеччина на ультімат не відповідала ще нічого До 23 с. м. єсли не подасть Японії вдоволяючої відповіди то Японія силою візьме та канон забере се ми- [redacted]

Японія в цифрах.

Населене Японії виносить 67 міліонів, 142 тисячі, 798 душ.

Земля в Японії, 162 тисячі квадратних миль.

Ціла імперія складаєсь з чотирох тисяч островів, з того лише пять тисяч заселені.

Довг Японії виносить 1,138 міліонів 410 тисяч, 220 долярів

На кожду голову припадає довгу $21. 93

Японія може виставити до війни всего один міліон і двіста тисяч війска, 970 тисяч резервістів.

Японія має воєнну фльоту, яка складаєсь з — 12 уоружених кружляків, 4 воєнних кораблів і 129 торпедовців. Уся морска залога численть 49.389 осіб

Брісель, 22 серпня. — По здобутю міста Брісель, Німці з цілою силою вирушили на Ґент і Остенд. Пятьдесять тисяч Німців находить ся тепер коло міста Ґент.

Льондон, 22 серпня Вість з Петербурга доносить, що російске війско перейшло границі Галичини і Німеччини і йдуть в глуб сих країв без жадної перешкоди Росіянам щастить ся в Німеччині. Оноді половили цілу німецку батерію віятора російскі кидають бомби на німецкі війска і старі будинкі.

Австрійці стратили 20 тисяч.

Льондон, 22 серпня. — Урядові вісти стверджують, що Австрійці в триднeвій битві з Сербами коло ріки Дріна стратили 20 тисяч жовнірів. Утікаючі Австрійці падали в ріку Дріну і тонулись.

Корреспондент з Петербурга доносить, що 25 тисяч Австрійців було вбитих або ранених а тисячу Серби взяли в полон. Серби забрали так само 40 канон, коней більшій части гавбиць, богато коней, амуниції і полеві військові кухні, які Австрійці полишили утікаючи перед Сербами.

Вість з Ніш доносить знова, що Сербскі війска находять ся вже в Боснії де сподіють ся віднести велику побіду над Австрійцями.

Англія до крови дає й золото.

По здобутю Лієж і Брісель, Німці наложили на населене сих двох міст 50 міліонів долярів податку, 10 міліонів на місто Лієж, а 40 міліонів на місто Брісель. Дати таку величезну суму грошей Бельґійці не могли. В тім випадку виручила Бельґію Англія. Льондоньский корреспондент пише до „Рутер Телеґраф Ко“ таке

„Еще прихильніше віднеслась Англія до Бельґії тепер як перед війною. Британьске правительство постановило дати Бельґії 50 міліонів долярів, яких забажала Німеччина. Сим — пише дальше корреспондент — Англія хоробро відповіла на брутальність Німеччини. Вона дістане наложений на бідних людей в Лієж і Брісель податок. Бельґія, Франція і Англія проливають свою кров за оправу [illegible]. Англія дає й своє золото“

Японія виповіла війну Німеччині

Токіо, 23 серпня. — Японьский імператор виповів нині війну Німеччині. Німеччина не відповідала нічого на ультіматум Японії і та тепер не хотіла насувати свого слова. Кілька воєнних кораблів виплило на Жовте море в сторону німецкої територі, що находить ся в Східнім Китаю.

Шанґай, 24 серпня. — Отримано тут вість, що Японьскі воєнні кораблі і пять кружляків розпочали бомбардувати порт Тсінґ Тао. Так само доносять, що Японьскі війска висіли в Ґалявсен щоб окружити Тсінґ Тао зі сторони суші і взяти порт в два огні.

Бельгійский король Альберт.

Бельґійский король Альберт, якого бачите на повисшім образку, став нині широко знаним і прославленим чоловіком. Стоячи на чолі своєї невеличкої армії, він зазято боров ся проти Німців, які силою хотіли перейти через Бельґію до Франції!

Перед тим про него мало хто знав. Він — нім заняв трон Бельґії — богато подорожував, був в Злуч. Державах кілька разів; обїхав наоколо сьвіт.

Він є добрим ученником, автором, інжінером і авіятором. Оноді він був звичайним репортером бельґійскої часописи і брав ту саму винагороду що й другі репортери.

Король Альберт є еще молодим чоловіком, не числить навіть 40 літ житя. Він є сином брата короля Леопольда, який умер в грудню, 1909 р. Він оженив ся з дочкою баварского короля Єлисаветою в 1900 і досі народились у них два сини: — князь Леопольд народив ся 1901 р., князь Карло 1903 р., і дочка — княгиня Льві-Джос, що народилась 1906 р.

Батьком короля Альберта був князь Пилип, а його мама була княгиня з Гогенцолерн. В такий спосіб король Альберт є споріднений з німецким цісарем, против якого мусів боронитись і в битві стратити кількадесять тисяч людей

Япан пошкодить Англії.

Льондон, 24 серпня. Те що Японія виповіла Німеччині війну не вдоволяє Англію зовсім. Воєнний крок Японії є необережним і небезпечним, а се тому, що віддялять ся від Англії Америка і иньші англійскі кольонії й независимість Японії булаб в загроженю. Воєнний крок Японії є небезпечний й тому, що збудить противевропейский рух в Китаю і наче покаже дорогу японьским джінґоїстам до скорого принятя доктріни Мунра в Східній Азиї.

Взагалі, з якої сторони не поглянув би, то европейским державам, яким грозить лава Німеччини, пошкодить богато воєнний крок Японії.

А знова одна льондоньска часопись „Дейлі Ню“ пише таке: „Воєнний крок Японії мусимо уважати жерелом перешкоди більше або меньше шкідливим для союзних держав, по зважаючи вже на матеріяльну небезпеку якої можнаб уникнути“...

Петербург, 23 серпня. — Архикнязь Николай, головний командант російскої армії, яка находить ся в східній Прусії пише тако: —

„В битвах з Німцями, 17, 18, 19 і 20 серпня, ми віднесли побіду. Наша воєнна лінія протягаєсь на 40 верств (около 26 англ. миль) Російскі війска заняли Ґолдап і Арис, 20-й нім. реґимент був прогнаний з під міста Лик. Около 50 тисяч марок ($10.000) сконфіскoвано. Ворожі війска опускають околицю Віленберґ. Німецке населене опускає свої села і міста й утікає на північ.

Німці здобувають міста в східно полуднев. Франції

Париж, 24 серпня. Три Баварські корпуси відперли атак французів і вийшли в Францію аж по ріку Везу. Баварці здобули француске міста Бламонт і Цірей.

Француский воєнний уряд признає, що Німці заняли місто Лунвіл і незадовго можуть взяти Нансі. Французи цофають ся в зад перед сильним ворогом.

Німці розділили французку армію, яка йшла на Льотаринґію, і в сей спосіб змусили Французів вибратись з занятих ними німецких міст Донан і Саль.

Повисші вісти стверджують депеші з Берліна. В Берліні офіціяльно оголошено, що німецка армія під проводом Великого князя Альбрехта побідила французку армію під Нюфшато і забрано від Французів богато канон, фан та велике число жовнірів разом з кількома ґенералами.

Друга Німецка армія під проводом князя Вільгельма заняла французкі міста: Лунвіл, Бламонт і Цірей забираючи при тім 150 французких канон і много иньшої амуниції.

Німці находять ся на захід від ріки Меа і йдуть в сторону Мобеж. Вони побідили англійску бриґаду кавалериї.

Париж, 24 серпня. До тутешних часописей наспіла вість, що Німці зробили перший атак на лінії злучених війск і розбили ей.

Льондон, 24 серпня. Офіціяльно признано, що війска союзних держав, перед значно більшою силою Німців, цофнулись в зад аж до Француско-Бельґійскої границі.

Серби знищили кілька Австрійских реґіментів.

Льондон. 25 серпня. Вісти з Ніш, Сербія, доносять, що Серби віднесли велику побіду над Австрійцями Досі Серби знищили слідуючі австрійські реґіменти — 21, 11, 102 і 28

(Наколи се правда, то Серби незадового виб'ють усе Австрійске війско і Росія не буде мати з ким битись вовсім. Зам. Ред.)

Росіяне в Східній Галичині.

Петербург. 25 серпня. Наїзд російских війск на Галичину не устає. Під Підволочисками між російскими і австрійскими війсками прийшло до завзятої борби, яка тревала чотири дні і з якої вийшли побідоносно Росіяне.

Бельґійці стратили 20 тисяч людей.

Гаґа Голяндія, 25 серпня. В північній части Голяндії, в провінції Фрісленд, в околиці Авденірдум, висипано могилу над около 20 тисяч трупами Бельґійців.

Обчисляють, що ранених Бельґійців є около 50 тисяч.

ПОТРІБНО АГЕНТІВ

щоб спродавали властителям коней і коров дуже потрібні конечности.

Хто знає англійску мову і бажає можна заробити гроші. Зголосіть ся до Royal Canadian Horse Remedy Co. 104 Isabel St., Winnipeg

Послідні вісти.

З вістей, які дістались мо в послідній хвилі дізнаємось, що Німці здобули француску твердиню Лил та два иньші міста Се отворило Німцям дорогу до Парижа.

Росіяне, доносять, забрали вже східну часть Галичини і находять ся лише 32 від Львова.

Німці здобули твердиню Намір.

Льондон 25 серпня. Німці виперли Французів з Чарлерой і з Мобо. Вість, що Німці здобули твердиню Намір отримали в Льондоні з великим здивованєм. Німці мають тепер в своїх руках цілу західну Бельґію. Француский комендант попoвнив великий блуд коли обчислив, що число Німців є мале через те, що вони всю свою силу зібрали проти наїзду Французів в Льотаринґії. Нині в Парижи перший раз почали говорити що здобуте міста Парижа є дуже можливе.

Командант Австрійскої фльотилі піддав ся.

Рим, 25 серпня. Вість з Антіварі доносить, що фортефікації Катаро, Австрійске портове місто в Далмациї, над Адриятецким морем, суть зовсім знищені фльотилею союзних держав і австрійский командант заявив, що піддає ся

Англійці стратили дві тисячі жовнірів.

Льондон. 25 серпня. Англійский полевий маршалок обчисляє, що Англія стратила в полудново-західній Бельґії дві тисячі жовнірів.

Страти Німців.

В парижській [redacted] „Paris Matin“ надруковано такі страти Німців.

Коло Лієж, між 3 а 5 серпнем Бельґійці забрали від Німців 24 канони

Коло Марґенее, Французи забрали три канони.

Коло Отайн, 12 серпня, Француске війско забрало від Німців 6 канон. Недалеко Ширмек, Альзація, 16 серпня, Французи забрали 12 канон.

Коло Сталапонен, східна Прусія, 17 серпня, Росіяне забрали від Німців 24 кано- [redacted]

Всіх канон забрано від німецкої полевої артилерії, 81. Крім сего Німці стратили богато тяжких канон, скорострільних канон, аеропланів і 19 моторових во- [redacted]

Так пишуть Французи. Цікаво-б знати що Німці сказалиб на се...

Біда в Галичині.

До Америки приїхали двох Русинів, рождених в Америці, які виїхали були до Галичини, щоби познакомитись з старим краєм. На щасте мали они американьскі паспорти, при помочи котрих вспіли уникнути небезпеку і втечи перед війною. Трудностий, щоб дістати ся до води мали они дуже богато. Они росказують:

В краю крайна нужда. Примусово забрано до війска всіх хлопів чи він служив при війску, чи ні. Лишили лиш старців і калік. Здовж желізничих доріг стоїть „хлопске війско“ в своїм убраню. Хто в личаках, а хто навіть босо, а всі вони зі стародавними ґверами. Від коли зачато мобілізацію, всюди один плач і войк. З Угорщини переходить війско в глуб Галичини.

Дороговеча нечувана. В Тарнові не можна було купити хліба за папірові гроші. Щойно переїхалисьмо під Краковом міст через Віслу, сейчас знищило єго австрійске війско. На границях роблять службу старики, бо що ліпше то забрано до вій- [redacted]

У Відни крім поліциї, війска якби не було. Все, що пишуть о одушевленю населеня, все оно неправда, нарід плаче, нарікає і клене війну. Молока годі дістати хліба трудно купити.

В Німеччині великі маси війска. Таке саме в Голяндії. Нашу американьску шіфу ревідували кілька разів. З нами їхали кілька жидків з Росиї, які втікали перед війною. Один з них говорив, що дорога до води коштувала его тисячу долярів.

Коли ми виїздили, то війна ще не була виповіджена, але все було готове і ждали виповіджене війни леда хвиля Часописі не виходять. Ніхто не годен довідати ся, що робить ся не то у Львові, а і в другім, сусіднім селі. Над цілим краєм панує стан облоги. Забирають остатну худобу. Хліба не було кому вібрати з поля. Слабости по селах. Один лиш чути плач і проклятє на тих що видумали війну

Ціла дивізія німецкої кавалерії знищена.

Льондон, 26 серпня. З Парижу доносять, що ціла дивізія німецкої кавалерії, яка перейшла на француску територію, була цілковито знищена коли наблизилась до укритої француської батариї

Дивізія німецкої кавалериї складалась з трох тисяч людей.

„Канадийский Фармер"
Редактор: О. Г. Ґикавий.
Часопись для руского народа в Канаді, виходить кождого тижня в пятницю і коштує в Канаді і Сполучених Державах на рік $1.50
до Европи $2.00
Адреса:
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B Winnipeg.
Telephone St. John 882.
The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 6,000
Published every Friday at 287 Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Конець монархістичним державам?

Глянувши на европейску війну сильний обсерватор мусить сказати, що та борба є між мілітарними самовладцями і конституційними правительствами. Мусимо згодитись з опінією тих людей, які найліпше знають, що борба військ лідничних монархів, в части самовладних, а в части наслідствених, здобуде народови правительства, які будуть залежати від народу. Одним словом, наколи се пророцтво не є цілковито мильним, люди, які попереють теперішні правительства в Европі, і для яких, теоретично, ті правительства істнують, приготовані вже радити собою без помочи монархів

Треба отже сподіватись, що теперішна борба принесе нам сей вислід. Зрештою ми дуже добре знаємо, що усі поступові народи стремлять лише до того, аби освободитись зпід керми небажаних монархів, помимо того, що монархістичні правительства старають ся такі стремлїня людей здусити, вбити ще в самім його зародку. Взяти от хочби лише на увагу іміграцію з многих европейских монархістичних держав до Нового Сьвіта, де люди радять сами собою, де повна свобода і воля. Се вказує, що люди не можуть стерпіти монархістичного правительства і утікають зпід його опіки, замість того, щоб зруйновати в доме се монархістичне правительство і заправадити републику, т. зн. такий державний устрій, щоб начальна власть спочивала в руках народа

Нічого тут нового. Европа повстала проти „Льорда Війни" Не від нині народи старають ся всіми силами позбутись своїх кровожадних панів. Ми нині маємо вже в Европі кілька держав, де народ править самий собою.

Франція, Швайцарія і Портуґалія суть републиканьскими державами. Монархістичне правительство, яке як вмовляють в людей, установлене самим Богом, істнує лише в Німеччині, Австриї і Росиї. Вправді, монархістичний лад істнує ще в Іспанії і Італії, але трона монархів тих двох держав дуже підкопані, загрожені в послідних роках. Скандинавія, Голяндія і Бельгія та Англія мають своїх монархів та вони такі, що повинують ся волі народа; їх уши всегда звернені в сторону звідки приходить до них vox populi (голос народу). В послїдно згаданих державах бере силу соціялізм

Монархістичні держави: Австрія, Німеччина і Росія находять ся близько над своїми гробами. Найскорше здесь скрутить голову Німеччина. Нічого нового, що проти мілітарного вожда були вороже настроєні люди і кілька держав, та ми мусим признати, що теперішна борба, аби поконати гуказдого німецкого „Льорда Війни", є нова і великої ваги. Німецкий цїсар богато в дечім перевисшає в штуці війни Наполеона, та треба признати, що він має до діла з людьми, які посідають знанє, з людьми які рівнають ся силї знаня і воєнної штуки Німців Се вже не битва в 1815 р. під Ватерлю, коли Прусія і Англія побили на голову війска Наполеона

Колись народ не вмів користати з побіди, говорив з вірою, що Бог допоміг цареви, королеви чи цїсареви побідити ворога і на тім вибувалось усе. Нинї народ вже не той, він не вірить щоб Бог допомагав в війні цїсареви, а не народови Народ вірить в свою власну силу і побіду; вірить, що виколи бе ся з ворогами то не в інтересі цїсаря, як колись вірили, але в інтересі свого краю, в своїм власнім інтересі. Так думають і вірять Німці і Австрійці і [illegible], що сї монархістичні держави будуть знищені з лиця землї.

Як довго потреває війна.

Многі згадують, що теперішна европейска війна закінчить ся побідою одного або другого війска. А ми знова иначше згадуємо. Ся війна не може довго тревати. Помимо хоробрости війска, оружя, помимо добрих воєнних планів, війско треба годувати, а годувати величезне число війска. Візьмім на прим. Німців і Австрийців. Німецка армія складаєсь з пять мілїонів жовнірів, австрійска армія складаєсь з чотири мілїони жовнірів, разом 9 мілїонів. В 9 мілїоновій армиї мусять находитись що найменьше півтора мілїона коней. Як жовнїри так і конї хотять їсти, без поживи ні жовнїр ані кінь нічого не варта на війні. А оба сї краї не засмотрились в поживу на час війни в такій скількости щоб выстарчала на довго. Жадних споживних артикулів не дістануть з иньших країв, отже оба сї краї не можуть провадити війни довго

Що иньшого з другими краями. Англія, Росія, Сербія, Бельгія, Франція і Японія суть в богато ліпших обставинах Росія продукує кождого року пшеницї і вівса стілько, що надвишку спродає до иньших країв Сю надвишку збіжа Росія може сего року лишити в себе і в той спосіб забезпечитись на випадок війни. Японія кождого року продукує рижу більше як єї потрібно на прожиток свого населеня через один рік. В Канадї всегда на збутї мілїони пшеницї і вівса та худоби, в Австралії худоби, в Індиї пшеницї і т. д. А не так оно в Австриї і Німеччинї. Вже тепер 130 мілїонове населене Австро Угорщини і Німеччини відчуває брак живности. Оба сї краї в огляду на неурожай, будуть потребувати 75 мілїонів бушлїв пшеницї Не задовго там не буде можна дістати нічого їсти.

Кулї і бомби, канони, ґвери і байонети не будуть сповняти свого обовязку, бо жолудок війска буде порожний, а хліба в шафі не буде та ком..

WSENARODNA KANCELARYA
під управою КІММЕЛЯ і Ко.

ОГОЛОШЕНЄ!
Шіфкарти з Европи до Вінніпеґу лише $40.
і то на найлїпші почтові шіфи.
Хто має намір купити для своєї родини шіфкарту нехай спішить ся скористає з сеї нагоди, бо цїни шіфкарт незадовго можуть бути висші.

Виготовляєм старокраєві документа леґалізовані п. я. Консулятом а іменно. — контракти купна і спродажі, повномочія, перепроваджуєм процеси в старім краю, виробляємо увільнення від вправ військових і т. п. як рівнож виробляєм рішного рода тутешні документа, асекуруєм від огню і на житє, посилаєм гроші найтаньше і найскорше до всіх частей сьвіта, купуємо і спродаємо доми, лоти і фарми як рівнож і міняємо реальности.

Удавайтесь з повним довірієм до найстаршої фірми у Вінніпеґу

J. G. KIMMEL & CO.
834 Main St. Телефон: St. John 2003 Winnipeg, Man.
J. G. KIMMEL НОТАР

Трох споріднених володарів в теперішній війні.

Трох перших кузенів (тіточних або стриєчних братів) володарів великих европейских держав бачимо вмішаних в теперішній европейскій війні, а що головнїйше всї три перші кузини ведуть війну проти четвертого кузина Тими кузинами суть: — російский цар Николай II, німецкий цїсар Вільгельм II, англійский король Юрій V і грецкий король Константин.

Теперішний король Англії Юрій V є сином бл. п. короля Едварда VII Едвард був першим сином королеви Вікториї Король Юрій вступив на трон 6 мая, 1910. Числить тепер 49 літ житя. Є дуже подібний лицем до російского царя

Російский цар Николай II, який числить тепер 46 літ житя, є володарем Росиї від 1 листопада, 1894 р. Він є сином царя Александра III і царівни Мариї, яка є сестрою Александри жінки еще королева Великої Британії і Ірляндії. Королева Александра є матерю Юрія V. Російский цар є отже першим кузином Юрія V.

В додатку, російский цар Николай II оженив ся з принцесою Александрою, яка є внукою королеви Вікториї, зн. дитиною третої доньки Вікториї, яка звалась Марія, і була архикнягинею з Гессе.

Німецкий цїсар Вільгельм II, є сином німецкого цїсаря Фридриха і цїсаревої Вікториї, яка була першою донькою англійской королеви Вікториї. В такий спосіб Вільгельм II є першим кузином англійского короля Юрія V.

Грецкий король Константин, який приєднав ся до Сербії і разом виступив проти Австриї і Німеччини, оженив ся з сестрою німецкого цїсаря княжною Софією і є отже шваґром Вільгельма II. Э він також першим кузином російского царя і англійского короля Юрія V

Король Грециї Константин числить тепер 46 літ і є володарем Грециї від 19 марта, 1913 р.

Виходить отже, що европейска війна є війною близько споріднених володарів, лише не народів.

Війна Канаду буде коштувати 50 мілїонів долярів.

Ще 18 серпня скликано парлямент на воєнну сесію щоб обговорити грізну ситуацію викликану европейскою війною. Усі, посли, без ріжниці їх політичних поглядів, зібрались були охотно потвердити гадку правительства подати поміч Великій Британії, яка вмішана в теперішній Европейскій війнї

По горячих промовах з обох сторін, Сер Роберт Борден, премієр Канади, предложив обчислене можливого кошту на удержане війска, яко Канада виcлала, або вишле, на поміч Великій Британії. Його обчисленя були такі

Платня 25 000 жовнірам через сім місяців $6.100 000 Живність для 25 000 жовнірів на сім місяців, 50 ц. на одну особу — $2.100 000 Пять тисяч коней по $200 — $1.000.000. Живність на сім місяців по 00 ц. на одного коня — $600.000. Підвоз жовнірам до приїзду до Квебеку — $275 000. Перевіз жовнірів, коней, канон і иньшого оружя і т. т. п., до Квебеку — $450 000. Перевіз через океан $1.000 000 Перевіз з Англії на місце війни — $300.000. Для інжинірів в Галіфаксі, Квебеку і ще де — $500.000. Оружє, амуніція і т. п. — $2 400.000. Одіне жовнірам $3.800.000. Державний арсенал і амуніція — $660.000. Цензурам, сім місяців — $150 000 Війску в Канаді — $2 000.000 Для війска, які ще збере ся, і на наперед видкові видатки $7.715.000. Він, жертвуючи 50 мілїонів долярів на мілїтарну і маринарову оборону, зістав ухвалений в протягу сім мінут.

Довг Канади збільшив ся Населене Канади буде мусїло той довг двигати на своїх плечах; двигати доти доки не позбудесь його.

Канадийцї ніколи, ніколи не будуть невільниками.

Звиш пять тисяч жовнірів-охотників, які машерували [illegible] улицею Монтреалу Сам Гюс, міністер мілїції оказав:—

„Єсли Німцям пощастить ся в сїй війнї, вони заберут собі Бельгію, Голяндію, а можливо навіть і Данию, Велика Британія буде другою в ряді сильних держав, Франция зникне з теперішної мапи, і ми, безумовно, будем належати до того народу, який не хоче дати свобода тим, які нею тішать ся. Але намір канадийців не є стати невільниками чужого народа. Ми всї знаєм, що наша свобода загрожена і через се нема здесь ні одного такого в Канадї, який не хотів би взяти участь в обороні сего краю.

Я покликав охотників, — охотників, — завважте собі Ані одного чоловіка не приймесь до війска, яко має виїхати в Канади, без його власної волі і згоди. Кождий жонатий не повинен ставати в ряди оборонців без згоди своєї жінки і своєї родини. І наколи канадийцї здибать ся з ворогом і — покажуть, що безперечно се зроблять, коли будуть битись як вільні люди, як вільні підданї Великої Британії"

Чій тепер Бог?

Одна анґлійска часопись, що виходить в Каліфорнії надрукувала слїдуюче:

„Як закликають тепер Бога володарі".

„Бог нашої вітчини" — кличе цар Микола. — „Бог нашої згибної вітчини" — Вільгельм II. — „Бог усїх Французів" — француський президент Поінкер. — „Бог нашої оборони і охорони" — Франц Йосиф. — „Бог нашої раси" — Юрій V. — „Бог нашого доброго оружія" — король Альберт. А Сербія висуває свою голову з під цілої Европи і кличе „Ми можемо радити сами собою"

„Прости менї, О, Боже! Хотяй Тебе плотить се, що до Тебе молить ся скритий рабівник, але молю Тебе, допоможи менї докінчити сеї „роботи" а відтак я вже буду жити по правдї, так менї Боже допоможи. Не допусти, Боже, до того щоб властитель касм найнове место при розбиваню його каси, бо я сейчас вбив би його. А наколи, Боже, до провадиш до сего, що я його вбю, то допоможи менї щасливо утїчи і затерти усї можливі слїди мого мордерства. Я украдені гроші поділю до своєї мами, буду всегда ходити до церкви і нічого злого не буду робити вже. Лише сего разу, О Боже'

Слівце до Впов. читачів „К. Ф."

Від часу, як в Европі почалась велика, грізна війна, наша часопись всегда містила лише найвірнїйші вісти з поля війни. В нашій часописи містять ся ріжні образки, образки з поля війни і т. ин. В нашій часописи містять ся лише такі статї, оповіданя які цікавлять кождого пересїчного чоловіка і з яких кождий читач по малу скористав і користає Взагалї нашим стараннєм було, є і буде, видавати часопись популярну, таку, щоб з неї користав кождий читач, передплатник, молодий, старий, мужчина жеьщина і діти.

Що се не є самохвальба, можуть найлїпше посьвідчити многі похвальні листи, які ми дістаємо кождого дня. Що більше, що наша часопись є популярною сьвідчить найлїпше те, що тепер дістаємо більше нових предплатників чим котра иньша часопись; лише за сей місяць наша часопись здобула більше чим півтисяча нових предплатників.

Но як се тепер погодити, що з часописи користають ті, що заплатили за ню, і ті що ні? Ми маємо на листі кілька сот предплатників, які винні нам за часопись за кілька років. Їм ми посилали часопись в надії, що вони вирівнають свій довжок, вірим бодай, що вирівнають усї залеглости тепер, коли — будь-що-будь — тровенкі часи. В осени в кождого найдесь грошенят на стільки, що може вирівнати свою залеглість за часопись яку побирав, читав і з неї користав. Не хочесь вірити, аби не було еще тих пару центів заплатити за часопись...

Ми нічого не казали на весні і в літї. Тоді було трудно о гроші. Тепер же иньший час. Ми отже пригадуємо всім нашим довжникам, щоб постарались за свою залеглою предплатою за часопись, в противнім разі будемо змушені за кілька неділь усїх довжників викреслити з листи предплатників...

Друге, Дехто з наших довжників дістає листи від солїсіторів з Злуч. Держ. з упімненем, щоб заплатив свій довг за нашу часопись. Ми отже звертаєм увагу, щоб нїхто з наших довжн. не зважав на листи, які отримує від когось там з Злуч. Держ. Ми нікого не уповажнили стягати довгу за часопись Усякий довг за часопись просимо слати на руки нашої часописи.

Адміністрація.

Наша адреса

THE CANADIAN FARMER.
Box 3656 Station. B
Winnipeg, Man.

Дробот, Саск

Нехотять читальнї. — Неурожай.

Прошу Хв. редакциї помістити в нашій цїнній часописи моїх пару слів.

Наша кольонія Дробот заселена майже самими Русинами. Усім, сказатиб, не зле поводить ся. Мають школу, до якої ходять діти і учать ся, мають церкву, де молять ся Богу. Біда лише, що за читальню їм ані не згадуй, не хотять тай по справі. Многі говорять: „а нащо нам читальнї, хто буде в ній читати; нам добре живесь і без читальнї". І роби що хоч з такими людьми. Думають, що старшим не треба вже вчитись, ая треба сподїтись і жити одним житєм. Дбають о поживу для тїла, а о душу свою зовсім не дбають, і через те власне мусять такі люди гинути в море иньших народів. Бо иньші народи дбають про душевні потреби так само як і о тілесні потреби, розвивають ся як матеріяльно так і морально. Чоловік складаєсь з душі і тїла, отже як про тїло так і про душу він мусить добре дбати. Щоб тїло могло повинуватись нашій волї, щоб могло працювати — чоловік мусить віджмвляти єго, мусить їсти кілька разів на день. А що з душею? Чи ї не треба віджинляти сьвіжими і здоровими поживами, як науковими відомостями? Наколи тїло без поживи вяне, марніє, гине, то так само і душа без науки, без знаня, без корму душевного мусить вянути, марніти і гинути. А згибше тїло, або душа, розум, для сего сьвіта зовсім не придатне...

Наша кольонія сего року понесе великі страти через посуху. Від весни аж доси в нас падав дощ всего два рази. Збіжа дуже маленькі і подекуди фармері не косять жниварками, але косарками, є навіть місця, що немож й косити отже лишають на пучи, що виросте більше на другий рік. Деякі фармері косили жниварков то одся клубок шпурка вистарчав на десять парів збіжа.

Барабол[і] у нас зовсім нема, найбільші бараболі такі як волоскі орїхи Потоки повсихли так, що худоба не має де води напити ся..

Кінчу свою допись і радби довідатись який урожай в другах місцевостях Канади.

Фармер з Дробот.

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріяльне в Вінніпеґу.
[illegible]
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
641 Main Street · · · Winnipeg, Man.

ARTHUR M. DOYLE, L. L. B.
Адвокат, Повновласник, Нотар, Комісіонер, Оборонець в цивільних і кримінальних справах і т. п.
В. Н. КОЛІСНИК переводить на англійську мову.
Визичаєм гроші. — Асекуруємо від огню
ФІЛІЯ: 903 MAIN ST. WINNIPEG, MAN.
Phone: MAIN 913 & ST JOHN 1954

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Славний руский лікар зі старого Краю. - Єдиний руский лікар в Канаді
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
Мешкає і ординує в власнім шпиталю 410 Pritchard Ave.
PHONE St. John 437 WINNIPEG MAN

ПОШУКУЮ Юька Матитку з Буковини. Довший час перебував в Вінніпеґу у д. Березовського, а тепер не знаю де він находить ся. Він є великий, лице смагляве, на карку має знак з пятної бородавки. На одній руці (здаєсь що в правій) має обтяті пальці. Хтоб його знав або він сам нехай зголосить ся до мене бо се важна справа. F. [illegible] Burdia, Central Hotel VP (34-36)

Ріжні Вісти.

ДВА КРУЖЛЯКИ СТЕРЕЖУТЬ БЕРЕГІВ КАНАДИ.

З часописи яка друкуєсь в Сіэтел Ваш. Злуч. Держ. читаємо, що до Ванкувер прибуло оногдї два кружляки, британский „Нюкесл" і француский „Монткам" в цїли стереженя берегів Канади. Тепер отже канадийске населене в Західній Канадї не повинно мати ні найменьшого страху зі сторони двох німецких кружляків з кі находились коло Ванкувер перед кількома тиждями.

Про прибутє сих двох кружляків військові круги не подавали жадних відомостей до часописей хотячи в той спосіб зробити несподіванку ворожим кружлякам. Те вояка надія на їх прибутє минула і вість, що кружляки союзних держав стережуть берегів Канади на Тихім океанї, є тепер загально знана.

Англійский кружляк „Нюкесл" є другоклясовим кружляком і є добре засмотрений в канони і т. п. Він є посмности 4800 тонів і його індикаї 24,659 коней сили уможливляють переплавати 26 узлів на годину. На нїм находить ся дві 6 цал. канони, десять 4 цалевих канон і велике число скоростріляних канон, як рівнож засмотрено в дві рури з яких випускаєсь в море міни. Збудований в 1910 р. і коштує близько два мілїони долярів. Залога його виносить 376 офіцирів і матросів ра-

Богато сильнїйший є француский кружляк „Монкам". Він має 9.367 тонів посмности, коштує близько пять мілїонів долярів, засмотрений в дві 7,6 цалеві канони, вісїм 6 4 цалеві канони, чотири 3 9 цалеві канони і поважне число лекших канон. Переплаває 21 узол на годину і уносить на собі 612 офіцерів і матросів.

ВИСШІ ЦІНИ

В Вінніпеґу, дня 21 серпня, властителї алькогольних складів відбули свій мітінґ, на якім усі спільно обговорювали справу підвисшеня цїни на алькогольних напитках. Не рішено однак було о скільки цїна може бути підвисшена, рішили підвисшить в дуже коротнім часї. І наколи підвисшуть, то она буде недоступною для „бідних пяниць" Ми знаєм прим. що цїло на ячмени виносить тепер о 100 процент більше як перед тим було, отже склянка пива буде коштувати тепер 15 або 20 центів. То саме буде з иньшими алькогольними напитками

Цїна на цукри, пожицо, є та сама що й була. Залежить буде від того о скілько буде підвисшене цло на цукрі. А. Macdonald company заявила, що цукор може бути дорожший о 80 ц. на 100 фунтах. Кава може бути дорожша о три або й більше центів на фунтови.

The Imperial Tobacco Co., найбільша тютюнова фабрика в Канадї, повідомила телеграфічно усїх своїх репрезентантів щоб спродавали всякого рода тютюн цигари папіроски по богато висших цїнах т. є. по такій якій [illegible] скорші [illegible] ... итель Campbell Bros і компанії, гуртовних, опакованих артикулів живности, заявив, що цукор буде дорожший о 2 або 3 центи на фунті, а кава о 4 центи на фунті.

Усї повисші компанії заявили, що висша цїна буде лише на новодокуплених товарах від яких треба буде платити висше цло. Продукта які суть на складї будуть спродані сторникам на кольоніях в тій скількости як купували перед тим.

З підвисшенєм цїни на цукрі подорожіють цукорки також. Dingle & Stuart Co, заявила, що цїна на цукорках буде підвисшена о один або півтора цента на однім фунті. Цїна на оріхах підвисшена о 25 процент, чоколяда дорожша о один цент на фунті.

Добре б було, щоб люди тепер купили всего подостатком, бо відтак буде так що докупитись. Не знати коли війна скінчить ся, кажуть одні що вона тепер що й но почалась, другі згадують, що війна потреває не довше як до кінця сего року, иньші говорять, що вона буде провадитись через півтора або й три роки ..

ПАТРІОТИЧНИЙ ДАР ІТОНА

Міністер мілїції в Отаві отримав від J. C. Eaton-а з Торонто, голова Ітон компанії, сто тисяч долярів на фонд канадийской оборони Гроші мають бути призначені на закупно кількох скоростріляних канон Викера, кілька військових моторових возів найновійшого типу. Се все є дуже потрібне для війска, яко Канада висилає до Европи на поле війни.

В додатку до сего дару містер Ітон подарував на ужиток правительства свій прогульковий корабель „Флоренс" разом з приватною стацією бездротного телеграфу, яка находить ся в Торонто.

Правительство щиро подякувало Я. Ц. Ітонови за його щирий потріотичний дар

ЗАВІЩАНЄ СВЯТІЙШОГО ПАПИ РИМСЬКОГО.

Папа Пій Х. в завіщаню просив щоб його тїло не бальсамувати. В завіщаню находять ся отсї слова

„Я уродив ся бідним, жив бідним і хочу умерти бідним Прошу щоб мої наслідники давали моїм сестрам по $60 що місяця "

В завіщаню не згадує Папа нічого про свою сестрінку Гільду Пароліа, а зате просить щоб його служащому давати $12 кождого місяця

Дальше в завіщаню Папа просить щоб похорон відбув ся без великих помп і тїло щоб похоронити в гробниця під церквою св. Петра На закінченю благає Бога простити його гріхи, які міг допустити ся яко Папа.

ЗЛУЧ. ДЕРЖАВИ ЗАКУПЛЯТЬ БОГАТО КОРАБЛІВ

Президент Злуч. Держав згодив ся на се, щоб правительство закупило якесь число кораблів до завозуваня споживних артикулів із Злуч Держав.

Згоджено ся на раві внести до конґресу просьбу о видачу 25 мілїонів долярів на закупно кораблів.

Ще нім Англія виповіла війну, до Льондону прибули жовнірі з Ірляндії готові до битви. Повисший образок зображає частину регементу т. зв. Ірляндска прибережна сторожа, яка звіла в Чатам Докярд і сейчас почала повняти свій обовязок.

ТРИЛІТНА ДИТИНА ВАЖИТЬ БІЛЬШЕ ВІД МАТИРИ.

Спрінґфілд, Мо., — В тутешній місцевости є родина, яка може повеличатись тим, що їх дитина важить більше, як мати. Один хлопець 3-літний важить 104 фунти, коли мати важить всего 102 фунти, два фунти меньше від своєї дитини. Коли сей хлопець уродивсь важив всего три і пів фунта, так що присутний лікар сумнївавсь, чи дитина буде жити.

ДОРОГОЦІННОСТИ В РИМСКІЙ ГРОБНИЦІ.

При будові каналів в Любляні найшли оногдї робітники в однїй улицї в глибині 1·80 м. два дуже добре заховані римскі саркофаги. Думаючи, що се давний мурований канал, розбили віко одної домовини, була она з олова, а під віком лежав людский кістяк. В середині було много фляшок з перфум, два золоті ковтки з смараґдами і величний наградник, що складав ся з кусїв золота і опалів, богато прикрашених золотими вінцями. Дуже добре удержані кусї золота є прикрашені образом римского цїсаря Ґалієна і походять з років 253 до 268 по Хр. Другу домовину в тім місци викопають з великою обережностию, щоби еї не ушкодити, по чім і еї перешукають. Сї розкопи як власність громади м. Любляни будуть примищені в тамошнім краєвім музею

СЕЛЯНИН МІНІСТРОМ.

В Копенгаґі помер оногдї в 53. р. житя б. мінїстер рільництва Давид Нільсен. Був він сином бідного селянина і як хлопець був пастухом у одного сусїда селянина Відтак працював коло ріллї батька. Цим занявся один демократичний політик і Нільсен почав учити ся. В 1890 р. вибрано єго послом до данського парламенту, де побачим відняв ся в опозиційній партиї. В 1908. р. став мінїстром рільництва і занимав сей уряд кілька літ.

ТЕЛЄГРАФІЧНЕ ПОЛУЧЕНЄ ПОМІЖ ЗЛУЧЕНИМИ ДЕРЖАВАМИ І НІМЕЧЧИНОЮ.

З Вашінґтону доносять, що улажено телеграфічне полученє без дроту між Злученими Державами і Берліном. В сей спосіб буде спромога одержувати відомости також і з другої сторони воюючих держав. Досї всї відомости приходили виключно з жерел англійського, француського і бельгійського і подавали вісти односторонні та дуже часто зовсім неправдиві.

Звідки боронились Бельгійці від Німців.

На образку представляєсь сходи (385 кроків) які провадять до Цитаделї, оборонного замку серед міста, в Лієж, Бельгія, де власне бельгійска армія завзято боролась перед нападом Німців На цитаделї установлено було кілька машинових канон, з яких сипано градом куль на атакуючий офіцірів Німців. Твердиня Лієж, не була так добре уфортифікована як Намір, а однак не здалась Німцям так скоро як Намір.

ЧИ ПРАВДИВЕ?

Часопись „Гайдамаки" — котра виходить в Ню Йорку пише, що дістала телеграму від когось, що др. Трильовський, голова Січей і проф. Боберський, голова Сокола Батька, мали зібрати 60-тисячну армію січовиків і соколів, уброєних в австрійські карабіни. Армат мала доставити також Австрія. Ся армія Українська разом з австрійською мала перейти границю Росії біля Залїщик Чи правдиве?

ПЕРША ЖЕРТВА ВІЙНИ ЗЛ. ДЕРЖАВ.

В Індіянополіс стала ся пригода: Дискусия о воєнній ситуації в Европі ведена між двома противними сторонами скінчила ся тим, що Т. Дворак, Австрієць пробив ножем Г. Візе, який також має бути Австрийцем. Дворака арештовано. В дільници, в якій мешкають чужинцї, панує заворушене і поліція боїть ся, що прийде до бійки. В Індіянополіс мешкає до 500 Сербів які вже готовлять ся до відїзду до вітчини. Австрійці і Серби місто їхати до вітчини — готові ще ту з собою спробуватись і ощадили би собі труду і подорожних невигод.

ВЕЛИКЕ НАУКОВЕ ВІДКРИТЄ.

На послїднім засїданю паризької Академії строгих наук представив знаменитий учений Лаверан вельми великої ваги відкритє француського ученого Кароля Ніколя, директора інститу ту Пастера в Тунісї. Ніколь, який вже передше вславив ся у науковім сьвітї своїми дослідами над холерою, трахомою, коклюшом і пошестними недугами, [illegible] тепер сироватку проти полової недуги трипра, яку дотепер уважали многі з учених за неможливу до цілковитого виліченя, а як сусїльну недугу гіршу, чим сифіліс. Ніколь дістав свою сироватку в спосіб, котрий держить на разї в тайнї, бо примінюване її може придати ся ще при иньших пошестних недугах, а він хотів би сам дальшими дослідами занятись. Досліди з новою сироваткою були уже зачаті в лютім 1912 р. і Ніколь твердить, що хоч був певний вже тодї знаменитих успіхів, то волів однак заждати і назбирати більшу скількість лїкарських помічень в тій цїли, щоби міг представити зовсім певну статистику. Проте через рік лічено більше чим сто хорих різної народности сею сироваткою в інститутї Пастера в Тунісї і ні сам директор Ніколь, ні його співробітник Блейдот не помітили ні одного злого висліду лїченя без огляду на те, чи трипер був острий, чи хронїчний, чи ходило вже о всякі інфекциї гонорреічного характеру. Після реферату професора Лаверана, вголошеного в Парижській академії, лїченє є зовсім просте і коротке: 3—4 вприсненя по два шест. центиметри сироватки що 2—3 дни. По першім вприсненю уступають болї і хоробові обяви. При хронїчних случаях виліченє наступає по третім або четвертім вприсненю; у случаях острих цїлковите виліченє вимагає аж 15-дневного лїченя. Нераз дуже грізні, комплїкациї трипра, як трипровий ревматизм, лічать ся дуже скоро за помочию нової сироватки. Дуже гарно має лічити сироватка рощо запаленє очий у новородків, яке часто спричинює сліпоту. О що вприсненє вистарчає до виліченя сеї недуги. Лїченє новою сироваткою не викликує ні горячки, ні иньших появів. Ніколь заявив, що по повороті до Тунісу буде міг дати до розпорядимости лїкарів певну скількість своєї сироватки. Коли справа ділаєк ся так опасене, як о тім доносять деякі часописи, можна сказати, що се нове відкритє є одною з найважнїйших добичий бактеріольоґії, головно під зглядом суспільним, бо справдї в наших часах трипер став ся суспільним лихом і є одним з чинників, які спонукують зменшене приросту людности.

ЗАСТІЙ В ЧИСЕЛЬНІМ РОЗВОЮ ФРАНЦУСЬКОГО НАСЕЛЕНЯ

Застрашаючий застій в чисельнім розвою француського населеня стає що раз більшим нещастєм Француїв, бо виливає відємно на всї майже области внутрішного і зовнїшного житя народу і держави. Загрожене є передовсїм великодержавне становище Франциї, котра мусить поносити дуже важкі зусиля, щоби своїй армії запевнити властивий чисельний стан. Се є конечна умова, щоби Франция удержала ся в радї великих держав, які рішають про судьби сьвіта. Тій умові не буде могла Франция скоро відповісти, коли не змінить ся радикально відношенє її населеня. Брак людського материялу впливає також відємно на промисловий рух, на кольоніяльну експанзию, на всї ті прояви збірного житя, в яких сире число робучих рук має ладні чи не рішаюче значіне.

А тимчасом Франция засуджує ся в спосіб, що грозить катастрофою. Вистарчить поверховно глянути на статистичні дати, оголошені др. Яковом Бертільоном. Розглядає він передовсїм статистику уродин за 1913 рік. Отже в 1913 рік виносило число живих уродин 745.537, було отже меньше від числа з 1912 року., яке виносило 750.651. Побіч фатального року 1911, рік 1913 найслабше збільшив француське населене від часу, як істнує француська статистика, с. є від 100 літ.

Є конечною річию — кличе Бертільон, як й цїлий ряд иньших статистиків, політиків і моралістів — щоби Франция війшла на нормальні шляхи прибутку населеня, щоби стала ся подібною до иньших народів під оглядом уродин, щоби кожде супруже мало четверо дітий. Треба переконати Французів, що є їх обовязком причинити ся до удержаня населеня на відповідній чисельній степени так само, як мають обовязок боронити свою землю

Сей клич Бертільона і других політиків остає без успіху. Француські супружа не хотять мати дітий, передусім з грошевих причин, а опісля з огляду на особисту вигоду. Для Француза численне потомство є сьвідоцтвом легкодушности родичів

Слабий приріст француського населеня, а також і та обставина, що 3 літна військова служба забирає більшу скількість робучих сил, чим передтим, є причиною, що Франция мусить тепер спроваджувати чужих робітників в значно більшім числі, чим передтим. В околиці міста Брей населене в літах від 1900 до 1911 потроїло ся завдяки іміґрації чужих робітників. Є там робітники з Німеччини, Італії Бельгії, Швайцарії. Шведиції. В деяких околицях працюють Кабилі з Марока.

Француські робітники, котрі загрозили революцією, коли чужі робітники не будуть усунені, скоро переконали ся, що чужинці не відбирають їм праці, але стають до сеї роботи, яка без них лежала-б перушена

І знов француська преса підносила з жалем факт, що француське населене є чисельно за слабе, аби обслужити всї парлии праці. Знов підносено, що Франция є досить богатою, щоби запевнити добробит населеню, трикратно більшому від теперішного І так щоденно стає на дневним порядку порядку публичної дискусиї справа „вилюднюваня" Франциї. Є постійне питанє національного істнованя Франциї.

РАБОВАНЄ ДІТИЙ В НОВІМ ЙОРКУ.

Недавно почав ся в Новім Йорку процес проти членів ватаг, які займають ся живо крадїжю дітий. Доходженя розпочаті прокураторією, ствердили, що сї ватаги схопили останніми роками 150 дітий, які видали за окупом за одну дитину $500 до $2.400. Поки що зловлено ватагу зложену з 5 осіб, проти яких відбувала ся розправа. Таких ватаг є однак значне число. Складають ся вони переважно з Італійців, з женщин і мущин. Як виходить з зізнань покликаних сьвідків, грабіжники управляли свою практику з незвичайною хитростию Порвали або малі діти з візків з хвилї, коли пістунка занята розмовою, звертала увагу в иншу сторону, або діти, які йшли до школи. Маючи діти в своїм посїданю, писали до родичів листи з домаганєм викупу, а коли не одержали в час викупу, пересилали родичам жмутя волося і одїнє їх дітий, або веліли дітям писати листи, представляючі страшні му[ки] які зносять. Жертвою сих ватаг падали переважно менше богаті родини, головно склепарі переселенці яких вдержував страх перед терором ватаг від поліцийної помочи.

СЕЛО З 87.000 МЕШКАНЦЯМИ.

Найбільшим селом в Німеччині є місцевість Штеґліц під Берліном, яка має 87.000 мешканців. Доси тої було їй одержати права і міські привилеї. Однак здаєть ся, що зусиля, які ідуть до сеї цїли будуть увінчані бажаним успіхом і Штеґліц буде містом.

Каін не був найхлїднїком війни. Він був першим мордерцем.

* * *

Відкладане збільшує утіху надії.

* * *

Маленьке знанє придаєсь дуже в часї якого клопоту.

* * *

В поспіху марнуєсь богато, але нїчо бодай не ржавіє.

Дещо про Аргентину.

(З „Діла“)

(Дальше).

Ґрунт є або скалистий і нема як до него братись, або лісистий, тож треба його корчувати — значить може з него мати хосен хиба аж третє поколінє.

Тож не диво, що богато батьків побачивши перед собою такі вигляди на будучність, кидають все лишають де будь діти, а самі втікають де ноги занесуть, щоби лиш не дивитись на руїну своєї родини.

Я не перечу, що і наш селянин потрафав би в Аргентині гарно загосподарити ся, але то лише в тім случаю — якби приніс зі собою кільканайцять тисяч корон, щоби мав з чим братись до господарства. Алеж наш селянин не їде з грішми — він їде по гроші. Тож одним словом — в Аргентині і Бразилії нема що шукати нашому селянови-емігрантови, бо еміграцию туди спричинили не догідні услівя і обставини тих країв, але злочинна агітация перевозових агентів. Тут годило би ся назвати тих чесних панків, котрі, щоби наповнити свої бездонні кишені хлопською кервавицею, тручають емігрантів в ту пропасть. Се жидки М. Моравец і В. Карльсберг — оба в Гамбургу та ославлений жидок Ф. Міслер в Бремі. До того є ще в Кракові Polskie Towarzystwo emigracyjne, котре віби то мало на добру дорогу вести емігрантів, а тимчасом є воно філією Міслера, бо той не може дістати концесиї в Галичині. Се Polskie Tow. emigr. вислало в 1911 р. через Міслера около 5.000 емігрантів до Бразилії, в тім більшу частину галицьких Русинів.

Як сї всї агенти працюють, вистарчить навести, що після урядової статистики приїхало до Парани в 1911 році майже 10 тисяч емігрантів — і то виключно лиш Русинів та Поляків, бо з инших країв було на тих 10.000 лише 150 душ. То се лиш тілько до Парани — одної малої провінциї, — а скільких тисяч нещасних кинули вони до инших сторін Бразилії і Аргентини, з котрих нема статистики?

Проти сих гиєн еміграцийних належало би розвести сильну і витревалу контрагітацию, бо се, що вони роблять — не є вже торговля, чи продаж карт корабельних — се торговля білим невільником, вирваним силоміць з нашого народа.

При наших галицьких невідрадних обставинах, де майже кождий се[illegible] доженений, еміграция за зарібками мусить бути і й тепер не можна здержати. Але за те мусить вона бути скермована в добру сторону, щоби емігрант і край мали з неї якусь користь. От приміром еміграцию до Північної Америки і Канади не можна вже назвати шкідливою, бо вона будь що будь має також і добрі сторони. — Правда — ми при тім також дещо тратимо, бо родини, що їдуть до Канади, вже там стало поселюють ся, отже відчімхують ся від нашого народу в Галичині, але за те їм на новій і вільній земли досить гарно живеть ся — і можливо з часом будуть становити Русини в Канаді поважний чинник, як посідачі землі. А ті тисячі, що рік річно емігрують до Півн. Америки і Канади, то, сказати би — сезонові зарібники. Вони побудуть рік-два, а заробивши гроша вертають з ним до краю. — Галицькі емігранти присилають і привозять річно до Галичини майже 80 мілїонів корон. — За те знова не чув я ще, щоби хтось прислав лиш один зароблений гріш з Аргентини або Бразилії. Також не довелось мені ще нікола ані чути, ані видіти листа, в котрім би емігрант хвалив собі Аргентину. Противно можна дуже часто подибати листи, де емігранти жалують ся, що дуже бідують або благають рідню прислати їм грошей, щоби могли звідти втічи і дістатись назад до краю.

В цьвітни сего року видало Warszawskie towarzystwo opieki nad wychodzcami брошурку під заголовком „Listy z Brazylii“ в котрій нещасні жертви злочинної агітациї еміграцийних пявок описують свою страшну судьбу. Читаючи ті листа якось мимо волі сльози жалю тиснуть ся до очий. Та то лиш десь один на тисяч — і то такий, що письменний, де що напише, — а кількож то там ще страшних трагедий відбуваєть ся, про котрі ніхто не дізнаєсь. — Кількож там батьків родин, що пішли заробити гроша на віддовжене свого ґрунту, проклинає свої дні під батогами суворих і звірських наставників — скількож сліз нещасних матерей ллєть ся над вмираючими з голоду і незнаних слабостий діточками?... — а все се спричинене нашим невідрадним положенем в краю, використаним підступно жадними гроша злочинцями в ля Міsler і подібні йому.

III

Подам ще на конець кілька виїмків з „Listy z Brazylii“, щоби наглядно показати, як самі емігранти представляють свою долю в тій обіцяній земли.

Прим. к. Сокіл пише [illegible] до свого пароха в краю:

„Перші слова мого листа: Слава Ісусу Христу. Отче духовний, опишу Вам мою подорож. З Гамбурга до Острова Цьвітів їхав я 20 дїб. На Острові Цьвітів булисьмо 3 дни, то якісь агенти намовляли до Rio Grande de Sul, але ми вперли ся лиш до Парани. І що нам агенти говорили, то була правда. Казали нам, що будем жити по бараках 6 місяців, але ми їм що не хотіли вірити. Сїлисьмо на другий корабель, їхалисьмо 2 доби, то жилисьмо лише на хлїбі і воді. В першім місті Парани тьма народу марнуєсь в дуже обридливих бараках, і здибаємо людий, котрі вертають назад до краю. Один не мав гроший, то продав свого сина. З того міста їхалисьмо 10 годин до міста Куритиби. Їхалисьмо 15 разів попід землю; гори величезні, високі, а в долині не можна було доглянути землї, бо хмари лежать на горах. Приїхалисьмо до міста Куритиби, здибаємо знакомих, а один з них Й. Теслик, повідає що вони тут марно загибають і загибнуть.

(Дальше буде)

Народні бібліотеки.

(Теорія і практика.)

3. Вибір літератури для народньої бібліотеки.

Так представляєть ся загальне значіне й задача народньої бібліотеки. Тепер треба основнійше розглянути її ціль — а вразі сим поговорити близше про ту літературу, яку треба уґлядняти при виборі книжок до бібліотеки. Квестія вибору літератури — се Сцилла і Харібда, серед яких мусить проминути ся корабель такої інституциї як народня бібліотека. При розгляді і розвязці сеї квестиї не тяжко попасти в односторонність, й нераз лучаєть ся, що люди, які беруть ся до розвязки її, поминають радче незнане елементарних потреб народу, або і нарочно ховають від народа найцїннійше, розуміє ся, в наслідок нерозуміня народньої псиїхіки, а наслідком сього буває, що бібліотека, яку основуєть ся з великими надіями, трудом і коштами — не сповнає як слід своєї задачі.

Народня бібліотека — се безуслівно конечний складник нинїшнього руху на полі народнього образованя. На се я звернув увагу в попередніх розділах. Але-ж образоване не є ідентичним з поучуванем. З сеї причини він не може якогось гнору, котрий має на оці поучаючу ціль, уважати за мірило вартости бібліотеки. Народню бібліотеку треба так урядити і нею зарядувати, щоби до неї йшов кождий, хто лиш відчуває душевний голод. Бібліотека мусить уважати на те, які народ має потреби, вона мусить узяти сї потреби у їх основах, але вже не може вона читача приневолити до з гори означеної лектури. В той спосіб знасилуєть ся читача морально, він се відчуває і сторонить від такої бібліотеки.

Колиб так народ все питав ся, що йому робити, то в ньому давноб вже пропали всї гарні пориви і неодин ґеній пропав би безповоротно для людскости. Історія учить нас, що всякі т. зв. учителї народа, які непокликані брали ся не за своє дїло, ховали від народу як раз те, що було його серцю найдорожше. Вони припоручали і дораджували народови як раз те, на що самі не звертали найменшої уваги. А нераз навіть і щирі одиниці пропонують таке, чого не можна супроти даних обставин і вимог виконати. То ж саме можна сказати про народні бібліотеки.

Що-ж народ має читати?

Коли перенести ся в положенє читача з народу, коли знаити, що книжка має по тяжкій денній праці великому числу читачів осолодити і розвеселити вечірні хвилї, то треба сказати, що саме поучуване не вистарчає, навпаки, воно за мало має сили супроти сего, що в цілости огортає наш ум, що дає нашому серцю години тихого і приємного щастя, якого ми дізнаємо при читаню белетристики.

Заки перейду поодиноко галузи літератури і розгляну її значіне, постараю ся відповісти на постановлене питанє при помочи статистики.

Для вигоди і для оконкретованя дійсного стану треба то питане сформулувати так: Що народ читає? Після розгляду сього питаня постараю ся відповісти на попередне питанє?

Отже, що народ читає?

Число накладу якоїсь книжки що не конче мусить свідчити про її вартість, бо звичайно книжки купують богаті, у яких цілком инший смак, як у народу. Про вартість книжки говорить вже статистика народньої бібліотеки. Статистика може і однако має до сього основу сказати, о скілько якась книжка відповідає народови, бо нераз той народ є чинником, який впливає на сформоване тої статистики.

Вислід статистичних дослідів американьских і англїйских бібліотек ділять всю літературу, яка містить ся в тих бібліотеках, на три великі групи, які так представляють ся в процентах. І. белетристична література і книжки для молодїжи обнимають найбільше бо аж 70% до 80%, II. Історія, біографія й подорожи обнимають 10%; III. відділ, в який входять природничі науки, промисл, техніка, а також часописи, обнимає всего лиш 5

Для богатшого поясненя нехай служать отсї числа:

	I	II	III
Берлін [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Бостон [illegible] р.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Манчестер [illegible]	[illegible]		
Ню Йорк [illegible]	[illegible]	[illegible]	
[illegible] р.	[illegible]	[illegible]	
[illegible] р.	[illegible]	[illegible]	

Цікаве лишше виказуєть ся дальше, а іменно, колиб бібліотека мала І. ґрупу майже, прим. лиш 10% до 20% всего числа книжок, все ж таки випало би на неї 60% до 80% уживаня.

З якимсь часом процент пересуваєть ся з І. ґрупи в напрямі до ІІ-ої ІІІ ої, відповідно до того, о скілько читач виобразуєть ся на І. ґрупі. Се вже очевидний доказ впливу бібліотеки на читача, якому вже за мало белетристики, а цікавлять його вже поважнійші річи. І так прим. американська й англїйська статистика виказує в тамошніх бібліотеках зменшене проценту в І. ґрупі, а за те зріст у двох слїдуючих: Портсмут, Единбург, Бригтон 40%—45%, Больтон і Ольдгам 60%. Ню-Кастель 1883 р. 60%, в 1890 р. лиш 52% і т. д.

Як бачимо, се вже гарний вислід працї бібліотеки.

Дальше статистика виказує, що з часом лиш автори випирають з бібліотек тих, які подражнюють вин змисли і пристрасти читача. Річ ясна, що з часом народ набирає певного рода вихованя й сам починає розуміти, котрий автор заслугує на то, щоби його твір читати. А сам впрочім факт, що народ дуже радо хапаєсь за першу ґрупу книжок в бібліотецї, т. зв. за белетристику — цілком не дивний. Коли ми змучимо ся якоюсь працею коли нам вров тяжі[illegible]во, тодї беремо до рук щось з белетристики і шукаємо у ній забутя й розради. В такій хвили ми не моглиби читати нічого наукового. І навби інакше поступати народ? Думаю — ні. Велика маса сірих тусемних мандрівників шукає в книжці розради й забутя, хочуть покинути бодай на хвилину сей страшний й брудний сьвіт і піднести ся в далину фантазиї, хочуть сьміяти ся й плакати над тим житєм, яке нахо[illegible].

(Дальше буде)

Російский чудотворець.

Вкорінений в російскім народі нахил до містицизму і екзальтациї проявляє ся в дивоглядний спосіб в забобонній почести для ріжних „сьвятих“ старців і всіляких ложних чудотворців. Свого часу роблено прогульки до батюшки Івана Кронштадского. Мала також період знаменитости і чудесного появленя якась обманщиця, яку тисячі забобонних Москалїв уважало за нову Матір Божу, а недавно на верхах свого поводженя станув Григорий Распутін, який голосив ві осьвітлиці нібито релігійности і брав ся лічити всї терпіня російского народа. Мав він свій осідок в Петербурзі, в самім середмістю. Йшли до него на прошу із всїх сторін Росиї. Особливший вид представляв ся з его помешканю в часі переслухань. В сім „сьвятім місци“ видно було знаменит обраєм культури російскої суспільности. Які люди громадили ся в жидальні Распутіна? Люди дослівно із всїх кругів російского народа, отже дистинговані особи з найвисшого товариства, військові в гарних одягах, бюрократи з найвисших кругів, дами в найгарнійших одягах, а побіч них скромно одїті маломіщани, калїки, нуждарі і волоцюги. Бо Распутін не признавав ріжниці станів і всі мусїли сїдати побіч него на одній лавці.

Нераз входить Распутін між своїх обожателїв. Одягнений скромно. До всїх без виїмка говорить: ти. Навіть найвизначнїйшу даму бере за руку, що уважає ся за велику почесть. Всї потенти дивлять ся в очи Распутіна дїйсно ясні і приникливі. Его обожателї вірять, що він очима розрізнає неправду від правди, тому пильно дивлять ся ему в очи, але боять ся его.

Часом лучить ся якийсь наївний потент, що питає чудотворця, чи поможе ему. На то відповідає гнївно Распутін: Не питай ся так по дурному, очевидно, що помогу, бо на мені спочиває ласка Божа.

З якими потребами і болями приходили до Распутіна? От жалує ся якийсь урядник, що має низку платню і не може одержати висшої ранґи. Якась бездітна молодиця бажала собі діточок. Старий генерал, бачучи довкруг інтриґи, просив о духову поміч против інтриґантів. Дівчині, в виглядї наймички, спроневірив ся суджений, а чудотворний батюшка мав просити, щоби невірне серце знова загоріло любовю. Являли ся також невиліченно недужі і ждали на виліченє, коли діткне ся їх сьвята долоня старця.

Яким способом сповнити всї домагання? Распутін знав, як се зробити, знав, що людям забобонно вірячим вистарчить сказати щось загально, себто обідати, а відходили ущасливлені, а що найменше покріплені.

Аж ось оноді надійшла вістка, що на Распутіна виконано замах. Якась жінка пробила его ножем на смерть. Однак рана не була — як показало ся — смертельна. Распутін жиє і мабуть буде жити, если рана не буде затрути ся.

Петербурскі ґазети подають такі подробиці замаху на Распутіна: Распутін йшов з сином на почту. Жінка, що вбила его, йшла слідом за ним і просила милостині, а потім, скористувавшись нагодою вдарила старця острим ножем в живіт. Распутін впав а жінка хотіла втечи. Син Распутіна піймав її і віддав до власти. Негайно прибув з Тюмені прокуратор Полуботок і слідчий судия Омеляненко і почали слідство. Виявилось, що душегубка називає ся Гусєва, має 28 років. Она жила довго в Царицині і заявила, що їздила потім за Распутіним слідом в Ялту і Петербург. Гусєва заявила, що Распутін лиха людина і она мусїла вчинити над ним таку розправу. Слідство веде ся в великій тайні. Дім Распутіна стережуть десятники. В церквах правлять панахиди в наказу епископа Варнави тобольского. Селяни дуже заінтересовані замахом на Распутіна і в правоту вбійства звилось серед них вже чимало леґенд. Кажуть, що Гусєва хотіла випробувати, чи Распутін сьвятий, коли сьвятий, то ніж его не візьме. Деякі кажуть, що душегубка хора, ненормальна людина.

* * *

КОНЕЦЬ СЬВІТА

Оден з француских математиків п. Веронет, вирахував, що наша [illegible] має ще перед собою два мільони літ житя. Враз з упливом сего часу наші ростини і зьвірята згинуть всї до одного.

Французький математик опер свої твердженя на теориї Гельмгольтца, котра твердить, що соняшна температура сонця має виносити около 6 200 степенїв і опираючи ся на тім обчислив Веронет, що наша земля має температуру в нинішній добі 16. степенїв, котрі в околицях ріжниця доходить до 34 степенїв.

Вертаючись назад, стверджує француський учений, що перед двома мільонами літ проміньованя був пів тора рази сильнїйший чим теперішний. Відносно тому і наша земля мала тодї більше тепла. Температура землї виносила тодї в околицях бігуна около 20 степенїв тепла. В тім то часї думає п. Веронет мусїли повстати в тих околицях перші почтки житя на земли.

Розумуючи в той сам спосіб, приймає п. Веронет до заключеня, що в протягу двох мільонів літ промінь сонця зменшить ся до одної десятої теперішної его донтоти. Земля тодї цїлком оледоватіє, а температура єї буде виносити заледво 0. степенїв. Всяке житя на земли стане не можливим.

Виводи п. Веронета викликали живу дискусію на засїданю астрономічного товариства в Парижи. Більшість противників его теориї думають, що житє на земли буде тревати довше, чим ему ворожить п. Веронет.

Льондон 21 серпня. По занятю Брюсселї Нїмцї скоро їдуть на захід занимати місто Ґент, Бріґе і Остенде. Головно ходить їм о занятє Остенде, портове місто, до якого Англия привозить з Англиї своє військо. По занятю Остенду запре Німеччина Англиї ворота до Бельгиї. Занявши Лувейн і Брюсселю Нїмцї розбили армію союзних держав загнавши Бельґійців до Антверпен, а Французів до Седан, місто в Франциї, віддалено від Брюсель 130 миль на північ. (Що сталось з англїйскою армією, корреспондент не подає. Прим Ред.)

Льондон 21 серпня. Вість з Кракова доносить, що по тяжкій боротьбі в ко[illegible] Австрійцї заняли М[illegible] в російскій Польщі. Австрійцї напали на 1000 спішних козаків і вбили 400. Австрійцї стратили 140 жовнірів.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґ.
Спеціальне лїчене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лїчене і новійше лїчене сифіліса „606“ проф. Ерліха
Лїчене полового безсиля. Лїчене всяких залежних хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офісів в всіх головних містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТИШ КОЛЮМБІЇ.
Авторизований капітал . . . 10,000,000 00
Капітал вплачений 7,000,000 00
Резервовий фонд 7,000,000.00
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всїх частях сьвіта.
НОРТ ЕНД ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave
ВІННІПЕҐСКА ФІЛІЯ R. H. LESLIE, Manager.
ПОРТАЖ АВЕ. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

Спеціяльно на десять місяців.
Богато живучих по за Новим Йорком не можуть відвідати нашого магазину.
Тимто даємо можливість купити за $28.00 грамофон з 40 сьпівами, що давнїйше кошт. $55.00
Ви платите по $3.00 місячно
Жадайте каталоґу. Наш адрес:
GREATER NEW YORK PHON.CO
308 310 Grand St. Dept. New York
Продаємо також ріжного роду музичні інструменти.

Хлопська комісія.

Оповідане Івана Франка.

VIII

Сонце стояло серед полудня і пражило мов огнем. Присяжний пішов під шопу, і з'ївши обід, що принесла йому жінка, сів собі на колоді і по дрібочці дрімав. Господиня порала ся в хаті, а стара мов та квочка ходила сюди й туди. Мала стара милість наді мною, але боала ся.

— Ей, бабусю, — кажу до неї. — Бог би вам віку продовжив, дайте дочим заснести ся!

— Колиж бо я, синочку, бою ся

— Не бійте ся! Присяжний не заборонить а він по їхав.

Стара подумала, а далі пішла до хати, поторгувала ся трохи з господинею і винесла мені другу мищину борщу, байдицю хліба, каші з молоком, так що я, Богу дякувати, троха підкріпив ся. Господи — гадаю — собі — коби то дояк на вольний сьвіт! Ще би я може тепер знайшов на стілько сили, щоб утекти

Стара виписала собі кужіль на приспу, сіла і пряде. Присяжний зачав з нею дещо говорити, але лїниво. Спека стояла на дворі

— Ей, пане присяжний! — стогну я. — Зглядьте ся на мене, такого побитого та замученого! Адіть, як тут сонце пече! Позвольте мені припочити троха оттут у стодолі. І так, як господар приїде, то мені в ночи спаня не буде.

— Ой, так, так! — докинула стара. — Вже що той його сеї ночи накатував ся, то нехай Бог боронить. Я не знаю, як сирота витри[illegible]

Присяжний загував ся.

— Та не втечеш ти, пани чу?

— Війте ся Бога, та як мені втікати? Я й кроку ступити не можу! Коби живий до міста доїхав та до шпиталю дістав ся. А ще й ланцюх на мні такий тяженький. Коби лиш троха припочити на тоці на соло[illegible].

— Позвольте йому, позвольте, пане присяжний, — сказала стара. — Там є солома ще від позавчера, і верета, і кожух, що ним ґазда накривав ся, ночуючи на тоці. А як двері створить ся, то відси буде його зовсім видно. Тай куди би там йому втікати?

— Ну, про мене. йди та пролож ся, — сказав присяжний і підкотив свою колоду під шопою так, аби міг сидячи в кождій хвилі бачити мене.

— Господи, тобі слава! — погадав я собі і поліз рачки на тік. Ляг, прикрив ся кожухом, — ах як легко мені зробило ся! Якусь нову силу почув я в собі, якусь шалену відвагу! Лежу горілиць, дивлю ся. Перила понаї снопів, заложені аж по банти А над бантами не доложено, так що можна продїзти Коби лиш там дістати ся — гадаю собі, — а там би вже байка. Продер би причолок, та в долину по стрісі, та в огород по за стодолою, а там... мені впрочім і думати не хотіло ся, що буде там ' коби лиш вдон туди дістати ся Гладжу далі. Присяжний клює носом, стара пряде на присьпі. Як би то я тихенько справив ся — не вчули би, а поки би похопили ся, то певно минула би добра хвиля. Але ба, зелїзне путо, що ним скована моя права рука з лівою ногою! Що з ним робити? Ану, — гадаю собі — стрібувати, чи не дасть ся ретязь із руки всунути. Заперся я раз — годі. Ще раз — не йде, хоть не богато й хибує. Е, гадаю собі — хоть би прийшло ся шкіру здерти з руки, то все байка! Але поки що я ще побоююсь, а куж присяжний прийде обзирати! Гадаю собі: зачекати ще! А поки що, треба накрутити перевесел тоненьких із сіна щоб потому обкрутити ними путо, аби не дроньчало. Сіно лежало в куті; добув я його добру жменю, і держачи руки під кожухом, кручу, а очима пасу на всї боки Нараз дивлю ся, мій присяжний схопив ся, скрикнув ся йде до мене.

— А що ти, злодію, спиш?

— Дрімаю.

Прийшов подивив ся на мене, тай пішов на свою колоду

IX.

Тепер час! — подумав я собі і посилив скованну руку, щоби там лекше в неї ствовпо ся зелїзо. Як попер, так воно й сховало ся, хоть аж кости в долоні захрустіли. Ну, слава тобі Господи, що рука вільна! Боревсько я обкрутив перевеслами путо і привязав його до ноги, а поверх натягнув штанку. А тепер коби на банти! Озирнув ся: присяжний дрімає під шопою, стара пряде. Добре. Легенько-легенько я випоров ся від кожуха, але так, щоб він лежав так само і щоб з далека могло видавати ся, що я лежу на місці. А скоро є під кожуха, я шусть у кут, де мене вже з під шопи не було видно, а там горі стїною по деликаю на платов. Тяжко було, але страх додав сили, — видрапав ся я! Ну, а скоро вже на платов, так зараз я за крокву вчепив ся і держачи ся крокве, по латах, мов по сходах, звітений усім тілом горілиць над током, доліз аж до бантини. Скоро там, я переліз на жито, в діру, та до стріхи. Раз два, випоров зо стріхи кілька китиць, зубами кусаючи увязки, і тим отвором протис ся на двір. Боже, яким милим видав ся мені сьвіт, коли став, збитий, змучений дрожачи я висунув голову зо стріхи, мов щур із муки. Далі, далі! Долі стріхою, та в сад, та далі садом над ріку! Ріка не широка, але глибока, спокійна. Нема коли гадати — гайда в воду! А за водою лука, далі лозові корчі, вільшина, а далі-далі широчезні луги, засіяні копицями сіна мов звіздами.

Вовтнув ся я в ріку як стояв, і так мене та вода осьвіжила, що я духом став на другім березї, перобіг через луку, та шусть у лози. Тут я пан! Хто мене тут знайде! Аж тут я позволив собі відітхнути. Слухаю — ого, в селї крик, гомін, ґвалт! По саду бігають, тукають, радять ся Еге — гадаю собі, — шукайте тепер вітра в поли!

Шмигнув я лозами та в луги. Де були при сінї люди, там я їх виминав, ховаючись по за копиці. Луги в тих сторонах тягнуть ся довго-довго понад ріку. До кількох панів належать. Десуди копиці, декуди вже стерти або стечи, — то там сухого зовсім.

Вечеріло. Я страшно змучений, пити хоче ся, болить усе тіло. Конче треба десь випочати. Вишукав я великий стіг на горбку над самою рікою. Стіг був уже давно вивершений, накритий околотом і перепересаний навхрест лозовим прутям. То я по прутю видрапав ся аж під вершок, вибрав там від самим вершком у сінї таку нору, щоб зовсім закрила чоловіка, а тото сіно вибране попідпихав долом по під прутє. Тодї до води! Роздїв ся зовсім, виполоскав шмате від крови, облив ся сам. Як би ви були тодї видїли моє тіло — ціле синє як боз, а червоних рубців стілько, що в клубку хрестів...

Вимочив ся я так у воді добре, поки на березї моє шмате не висохло, а відтак забрав ся в своє леговище. Високо геть, аби мене ніхто не намацав із землї, а при тім так, що моя голова заслонена стоговою шапкою, а мені з моєї кріпівки видно далеко далеко все, як на долони. Але не довго я дивив ся кругом. Пусто, ні живої душі. Як засну по тих пригодах, то, кажу, вам, дві доби я не виливав зі своєї нори. То раз я чув ся таким слабим, що ніби ні рукою не поруху, ні ногою, і вже самовільно ждав смерти, — то знов нова якась сила вступила в мене, і я починав знов розгадувати, що тут діяти далі.

X.

Щож далі? Перележав я так дві доби, не рушаючись, а довше тодї було. Голод, спрага. Розгадав я собі, аж і що, дочекав вечера, тай далі в кріпівки, і, розумієся, до того, самого села! Там у мене знайомий був, я ,до нього. Поноїв, покріпив ся, тай ще таки тої самої ночи ми пішли до того самого хлопа до комори. Ну, але вже ми його обчистили, що певно не пожалував ся на нас! Я такий був на нього нелюбий, що не можучи взяти двох кожухів, порізав [illegible]

Що вже я відтак нераз перевідував ся сторонськими людьми: а що там мій ґазда порабляє? Сьміяли ся. Кажуть, що в раду на стару був напав, трохи не забив, що ніби то вона випустила злодія. А як його обчистили до дрібки, то притих. Усе — кажуть — боїть ся, щоб його не підпалили.

— Дурний, дурний! — кажу я. — Перекажіть йому, що нехай не боїть ся. Я не такий дурень, як він, щоб я крав і зараз штеми по собі лишав. За підпалене кара велика, а пожитку мені нема. Ви йому кажіть, нехай він тілько знов комору набиває всяким добром, то вже я колись знов по старій знайомости йому пригадаю ся!

(Конець).

Допис з Колмен, Альта.

Колмен, Альта.

Наше місточко Колман, від коли похоронило свого найдорожшого товариша Н. Білозерского виглядає дуже сумно. Був се перший Українець в Колман, і пережив в сїй місцевости через 11 літ працюючи через цілий час в майнї. Та наступила тяжка хвиля, захорував на три дни і помер. Небіщик був працьовитий і дбайливий, коли не міг собі згадати, що його житє так скоро скінчить ся, в такім молодім житю. Заплакав за небіщиком цілий наш Колман, заплакали його товариші, і заплакали товариші, що розпрощались в так милим своїм товаришом, котрого нїколи вже не побачити. Но можемо ми небіщика так скоро забути, бо небіщик був щирий і любий для кождого. Був також перший в помочи, як хтось його попросив о яку небудь жертву на якуб ціль се не було то він давав щиро та ще і других заохочував

Нехай йому буде вічна память і земля пером!

Д. Мальнычук

З АМЕРИКАНСЬКИХ ДОТЕПІВ

Шікаговський місячник „Ді Гавсгольд Ґест“ надрукував такий чисто американський дотеп.

Убогий ученик одної високої школи поїхав на „Весте“, щоби підчас [illegible] заробити собі трохи грошей. Дістав роботу в одного фармера, та хоч перший раз в своїм житю бачив фарму і нічого не знав робити, то так охочо і щиро брав ся до всього, що фармер на все дивив ся крізь пальці Найсьмішнійше одначе, що не знав як називають ся фармерські знаряди ані навіть зьвірята. Граблї називав лопатою, козу коровою, качора півнем, і т. п. Походило се звідси, що нїколи їх не бачив в Ню Йорку.

Одного разу фармер кличе його і питає

— Ти добрий бігун?

— Знаменитий — відповідає студент. — В нашій школі я був найліпшим бігуном і два рази дістав першу нагороду на перегонах бігунів.

— Добре, то побіжи та приженн мої вівці, які пасуть ся ось там на преріях.

Студент метнув ся і за 15 мінут вертає, але такий змучений і задиханий, що просто з ніг валить ся.

— Що-ж там такого? — питаєсь фармер — чи ти може мав який клопіт з вівцами?

— З вівцами ні, але з ягнятами була дуже важка праця. Я сильно набігав ся, заки їх загнав до хліва.

— Ягнята? — каже здивований фармер — алеж у [illegible]т.

Тепер студент почав дивувати ся.

— Якже се, нема? Є петеро. Такі маленьки з великими вухами і коротками хвостиками... Ходіть, подивіть ся; вони в хліві.

Фармер пійшов до хліва і увидів між вівцями пять зайців. Студент-бігун позаганяв їх замісць ягнят.

Чалий!

Він: — Настя казала, що вона ніколи за кого буде видаватись то лише з любови, а однак видалась за старого Горбаля.

Вона: — Ну, прецінь за него вийшла з любови до — грошей...

ХАТА НА ПРОДАЖ.

Хата 16 ф. довга а 12 ф. широка, з апстеком і ґалерією, гарно помальована. Салер добре збудований з каменя. Коло хати 6 лотів вироблених і офенсованих. Є стайня 24x14 і карминк на сено. То все коштує мене десятьсот долярів, а тепер спродам за $750. Хоч половину готівки а проче ратами. За готівку продам таньше. По дальші інформациї прошу зголоситись до: — John Fedick, Box 203, Morris, Man.

(34-36)

НАЙБІЛЬША ВИПРОДАЖ ФОНОГРАФІВ.
[illegible]
$15. на легкі сплати $1. місячно.
Продаємо також добрі машини "VICTOR" говорючі машини та "COLUMBIA" [illegible]
[illegible] BURNS, 117 Second Ave., cor. 7th St., Dept. 23 NEW YORK N. Y.
[illegible]

Затроєні Сірники.
За яких два роки не буде вільно купувати і уживати затроєних біло фосфорових сірників.
КОЖДИЙ ПОВИНЕН ПОЧАТИ УЖИВАТИ
EDDY'S
НЕ ЗАТРОЄНІ "SESQUI" СІРНИКИ
І в сей спосіб уникнути домашного нещастя

ПОЗІР! ПОЗІР!

В НЕДІЛЮ О 6 ГОД. ВЕЧЕРОМ ВІДБУДЕСЬ в ГАЛИ п. Т. ЯСТРЕМСЬКОГО

КОНЦЕРТ

зі вільним вступом а також РОЗІГРАВКИ дорогоцінних річий.

Весь дохід з розіграшки призначений на користь „УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ“.

Тікети на річи, що коштують від 1 до 3 долярів, будуть коштувати по 10 цент., а на річи, що коштують повисше 3 дол., будуть по 25 цт

ПЕРЕЧИТАЙТЕ УВАЖНО ПОНИЗШИЙ СПИС РІЧИЙ і приходіть всї як оден, а почуєте чудові сьпіви і виграєте якусь гарну річ — Слїдуючі річи подарували деякі вінніпеґські бізнесмени та приватні люди.

Р. Штайнман, 541 Селкірк — грамофон.

Й. Падольський (шапочник), 291 Селкірк—кашкет.

Книгарня Просьвіти, 305 Селкірк — стереоскоп з образками.

Селкірк Друк Стор, 596 Селкірк — перфумерия з перфумою.

До Селкірк Юилер, 555 Селкірк — брошка.

М. В. Слобода, 641 Мейн стр.—„Правотар“ і 4 образ.

Й. А...— 2 дол. готівкою.

М. Елкін, 746½ Мейн стр. - шапка і шишки.

О. Доячек, 850 Мейн стр. „За Кадильну“ (повість), електрична лямпка.

Польська книгарня католицька, 460 Селкірк — хрест позолочуваний.

Польська книгарня, 299 Селкірк— 6 гарних образків сьвятих.

М. Гаврии (столярня), 1182 Селкірк — магоньовий столик.

М. Вус, 841 Майн стр. — Історія Грушевського, I. T.

В. Гавриснишин, 265 Селкірк—2 кв. меду до їдженя.

А. Каплан (ювилер), 815 Мейн стр.— будильник.

Ф. Мартинюк, 854 Мейн — годинник, бранзолєтку.

С. Тедман (желїз. склеп), 2 шклянні начиня.

І. Мандюк, 752 Манітоба Твори Шевченка II. томи.

Я. Гладій, учитель з Крусбург — бубон.

В. Неядрова, 559 Буррове — льорнетку.

О. Г. Гикавий, — глоб і атлас малий.

Ф. Фейнман (ґросер) 471 Альфред— коник з візком (забавка).

Н. Черняк (годинникар), 870 Мейн стр. — ланцушок до годинника

Л. Голлстейн, 842 Мейн ст.—2 шов. хустки і 4 крав. тки.

А. Сміт (фотограф), 405 Селкірк — великі рами зі шклом.

Руська Книгарня 850 Мейн стр.— гармонія, гусли, атлас в укр. мові.

Х. У....,—мішок цукру бритву, січову ленту.

Як. Нобилович (желїзний склеп), 031 Редвуд — замок, клямки, метер, долодце, ножиці, терко, ручка до желїзка, отвирач.

Др. І. Калїхман 553 Селкірк — попельничка і твори Шіллера.

Др. Б. Гержабек, 417 Прічард — 3 гарні образи.

В. Хлопан, 590 Буррове —цитру.

А Дулїнский (масар) на Гіттінс — (вартісну річ).

Робітнича аптика (Й. Аугустин властитель) 588 Буррове — щітка до убраня, щітка до волося, щітка до зубів, гребінець, пензлик до голеня, мило, люлька.

Й. Г. Кімель, 834 Мейн стр. жіночий пуларес.

А. Дуяк,—12 хусточок

М. Голлемберг, Гіттенс [illegible] - годинник;

К. Павьків,— атлас, мапи всїх частий сьвіта

Е. Оробко, —бритва, мірт.

Ф. Боднар, — плити до грам. і „Відроджене“ III. том.

Й. Савка — парасоль.

П. Войценко — скрипка.

В. Кудрик— Нечипір і Весна (поезиї).

А. Новак—Від Б. Хмельницького до Київа (чудовий образ)

Т. Д. Форлей — цитра і будильник.

М. Спроїдін — доміно, реворд, „Морей“ 3 томи, січова лента

М. Сербеньский — срібльба і набої

О. Вовнівський — льорнета, голярка, бритва і фовнтайн пен.

Побачите що більше несподіванок!

Не забудьте, що дохід з розігравки повисших річий призначений на „Укр. Нар. Дім“, тому приходїть як найчисленнїйше.

ВСЇ ЧЛЕНИ „УКР. НАР. ДОМУ“, ПОВИННІ ОБОВЯЗКОВО ПРИЙТИ!

КОМІТЕТ „УКР. НАР. ДОМУ“.

На спродаж

два лоти на Mantrobe улици межи Buller і Chudley улицями $200 оден. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера“.

NICK BALAN
Бучер і ґросерник.
448 King Street
WINNIPEG, MAN.
Phone St. John 95.
[illegible]

Tyketa
T & B
папіроси
не власні.

Увага!

Справи старокраєві, судові, процеси, контракти, спродаване землї, стягане довгів і притенсїй, повномочія і ріжні публичні документи, справи військові і пашпорти виробляє в своїй канцелярії дипльомований адвокат зі старого краю скоро і добре. Поради уділяє ся безплатно. Многі похвальні листи виказують, що тисячі справ загодивем в користно для удаючих ся до мене.

Пишіть на адрес:

B. Sulkowski,
10 Belmont Ave.
Newark, N. J. America.

ЛІКЕРИ
Стара фірма котрій все довіряти
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1106. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, протоколи засилаєте своє замовлене до нас. Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.
[illegible]
— Не посилаємо C. O. D. —
[illegible]

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Кіш лиха.

У багатого батька був один син, а батько нажив худобу не аби як, а таки чесно: багато поту вилило ся з його, багато крови зопсувалось, поки заблищали у його в кишені червінці. Синова про те байдуже. він ніколи серед червінців, то йому вони не дорогі були. Як дасть батько, то він так і сіє грішми, як половою, аж слід його сле. Дивилось дивилось на це батько—і гірко йому було, що син робити не хоче, а його зароблене добро так нехтує. Уже і карав і вмовляв—нічого не вдіє. Ото й надумавсь батько. Пішли якось батько з сином до річки, посідали, балакають. Іде якийсь чоловік і несе вбитого горобця. І заманулось синови нащось того горобця купити,—загарбав і виймає золотого.

— Дай мені! —каже батько.

Син дає. Батько замірявсь рукою стиха на річку, наче хоче золото кинути, а син і байдуже. Батько вдруге замірявсь. Син нічого. Узяв батько тоді, та й кинув у воду червінця. Син навіть і не спитавсь у батька,—нащо та й до чого, а зараз поліз у кишеню та й виймає другого червінця. Батько бачить, що лиха година, та й каже синови

— Ось віддай мені капшука з грішми!

Син дає Тоді батько знов:

— Іди-ж ти,—каже,— як оце ти єсть, та зароби червінця! Як заробиш—оттоді приходь і поживеш мою худобу,—а то Господь з тобою,—краще я на скріт віддам ..

Син аж засьміяв ся:

— Піду!—каже. А собі думає: „Ось розумний батько, —чи диво то червінця заробити''!

От і пішов він, ішов він чи довго, чи ні,—та й замислився. „Щож я робити вмію? Письмо я знаю'' От і пішов він скрізь по місті шукати роботи письменської. Та куди ні ткнеть ся —скрізь не треба. А тут уже й їсти хочеть ся. Продав він кожушинку—ходить у легенькому, а вже холодна осінь. Прийшов у бакалійню, просить ся у крамарчуки, у прикащики. Питають ся в його.

— Де-ж ви були? Що вмієте?

— Я, — каже, жив біля батька, був коло хліборобства...

— Та й тільки? — кажуть йому. — Не треба нам таких. Узять вас хіба за хлопця-попихача, так ви більш їсисте, ніж зробите

Що йому робити? А тут холодно, а тут їсти хочеть ся! Пішов він до Дніпра — там пароходів та всяких суден без ліку стоїть. Нічого робити — найняв ся він лантухи (чували) тягати. Так, як лозинка від вітру, гнув ся він під тими лантухами важкими, — ноги трусились, голова горіла. Увечері з незвички як упав на улиці — так і заснув. Був би вмерз, та салдат-поліціянт побачив, — до поліції одвіз: думав, що п'яний.

Другого дня теж, третього, четвертого — усе теж. Він уже й не доїдає, щоб більше грошей зоставало ся, а ще далеко до золотого, бо й плата мала, і сили в його не богато.

Робить — і так усю осінь і зиму проробив, і вже по весні вібралось у його стільки грошенят, що вимінив за їх золотого. Тоді йде до батька. Прийшов, аж батько стоїть біля млина, саме біля річки.

— Здорові тату!

— Здоров, синку! — каже батько. — Ну, синку принїс?

Лізе син у кишеню та потихеньку, як сказано, виймає щось, заверчене у ганчірочку, а потім ще й у папірець, — еге, червінець, та й боїть ся давати й батькові.

Узяв батько, повертів того золотого у руках та як замірить ся на річку... Син як ухопить батька обома руками за руку, як крикне:

— Ой батеньку, батеньку!

А сам як не свій.

Тоді батько засміявсь та й каже

— Ну, тепер я бачу, що ти знаєш, почому кіш лиха, як дістаєть ся червінець. Оттепер ти мені син і моя худоба тобі буде.

І з того часу син вже гроші не роскидає — такий працьовитий та хазяйновитий зробивсь.

* * *

Гроші — смерть.

Чоловік найшов у лісі гроші. Як вікопав їх, то повна скриня грошей. Став той чоловік над тими грішми і на весь ліс гукає „Ґвалт, смерть!''...

Той ліс був чималий і в ньому сиділо дванадцять чоловіка розбійників. Ото ті розбійники почули, як той чоловік став ґвалтувати, та й прийшли. Прийшли, роздивились — що за чудо! Хоча були розбійники, а все здивувались. То не бють того чоловіка, а питають „Де-ж та смерть, чоловіче?''

— „А це-ж гроші в скрині, — каже той чоловік, — це ж смерть і є'' „Хто? це смерть?! Ну, стривай, остуись що ти, ми що цеї смерти не боїмось!'' Та ото чоловік той оступивсь, а розбійники взяли тую скриню і потяглись у гущавину в ліс. Розбійники пішли, і той чоловік затих та й пішов собі своєю дорогою.

Грошей у скрині дуже богато було, розбійники коло тієї скрині стоять, — от як полюбили всі Така сила грошей! Кожен думає: „коли-б мені така сила грошей!'' Ну, треба буде ті гроші ділити, та й радощів погуляти хочуть. Одні розбійники, шість чоловіка, пішли в город купувати ласощі, а другия шість готують обід. Так це змовились ті, що по ласощі пішли, щоб не ділити так грошей на всіх, а тільки на цих шістьох. Купили вони ласощів та й усипали в їх отрути. „Нехай-же прийдем, то оддамо тим ці ласощі. вони не знатимуть нічого, як раз наїдять ся отрути... Гроші тоді ми самі поділимо''. Ті змовляють ся на тих, а вже ті, що обід готували, насипали в страву отрути, дожидають тих, — нехай прийдуть, то наїдять ся. Таке одні одним лихо готують, і одні про одних нічого й не знають Так і вийшло, що одні одних нагодували трутизною, і не потерели сь, як наїлись .. Так і пропали всі дванадцять. Той чоловік тоді прийшов до них та й каже до мерців: „От ви й не вірили, що в грошах смерть, тепер от усі пропали, бачте, що я правду казав''.

Цїни фармерских продуктів.

Пшениця —	
Н р 1. Нордерн .	$1 17
Н р 2 ,,	1.15
Н р 3. ,,	1 12
Овес: —	
Н-р 2. C W...	52½
Н-р 3. C. W	50
Н р 1 Фід	50
Н-р 2. Фід	.49
Ячмінь: —	
Н-р 3 C. W..............	.62
Н р 4. C. W..............	.60
Фід	.56
Лен: —	
Н-р 1. N. W C	$1 40
Н-р 2. C. W	1 37

ЦІНИ ХУДОБИ.

Найліпші бички сто фунтів живої ваги	$7 30—$7.55
Гарні, тахусті бички	$6 00—$6 75
Звичайні бички	5.40—5.75
Гарні, таусті ялівки	$6.67—$7 25.
Звичайні ялівки	$5.25—$5.60.
Вибрані корови	6 15—6.50
Середні корови	4.65—5.35
Звич. корови	2.75—4.25
Вибрані дійні корови	$65 $75
Звичайні дійні корови	$45
Вибрані воли (100 ф. живої ваги)	$5.40
Звичайні воли.	4.25
Бички до роботи	5.25—4.00
Найліпші телиці	8.00—8.25
Добрі телиці	6.25—6.75
Найліпші вівці	7.75—8 25
Добрі вівці	6 50—7 50
Звичайні вівці	4 50 - 5.00
Свині (вибрані)	$9.00
Таусті свині	$8.00
Звичайні ,,	$7.00 - $7.50

МОЛОЧАРСКІ ПРОДУКТА.

Найгарніший сир 1 ф	13ц.
Найгарніше масло 1 ф	28ц
Яйці, сьвіжі, туз'н	31—32ц.
,, звичн ,,	21—28ц.

ALEX CALDER & SON
663 Main St. - WINNIPEG.
БАНКІРИ І ОРАВЕЛЬНІ АГЕНТИ
— Головні C P R [illegible] —
Агенти на всі кораблеві лінії.
Посилаємо гроші до Старого Краю [illegible] — Телефон [illegible]
А КАРАКОЦЮК, український урядник

Чи цікавить Вас війна?

Хто хоче дізнати ся про европейску війну нехай зайде до нас. Ми продаємо різні руські газети з найпізнійшими і найправдивійшими телеграфічними вістями з поля війни Кожного дня дістанете в нас сьвіжі газети.

J. MONUK.
224—228 Le Breton St
Cor. Arlington Ave
OTTAWA, Ont.

НА ПРОДАЖ

кілька акрів доброї землі в East Selkirk, Man. по ціні $200 і висше за акер. Приходіть, пишіть або телефонуйте до:— E P. HICKES, Телефон: Garry 1030, 643 Agnes St. Winnipeg, Man (35-37)

ПОШУКУЮ свого брата Івана Дирдака, з села Повіннів повіт Борщів, Галичина. Вже два роки в Канаді і перебував на фармах, Хто би о нім знав або він сам нехай напише на внесше подану адресу. Stefan Dyrdak, Spanish Mills P O ,Ont. (35-37)

За дрібні оголошена, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. —, за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1 00.

ПОШУКУЮ свого брата Міхаська Бойка, з села Вісра, повіт Борщів, Галичина. Довший час перебував в Вінніпеґу а через довший час не знаю де він находить ся Хто би знав де він є або він сам нехай напише на адрес: — Pawlo Koporsky, McCaleme Camp No. 5, Ardleg, Ont.

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Eal для кави.

[illegible]

Philadelphia, U.S A.

На продаж у всіх корінних склепах

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40

Пішлемо вам впрост з фабрики оден славний GRAND-OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 днів

БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.

По 30 днях, єсли вдоволені, можете його затримати а нам платити

$2 МІСЯЧНО.

[illegible]

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
40½ E. 7-th St. Dept. 24 New York, N Y

НАША АДРЕСА

„Canadian Farmer'' Box 3656. St B Winnipeg. Man.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді

ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛЯХ. [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]

[illegible]

◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

Страшлива війна цілком нас не обходит!

Переконайте ся читаючи сю велику оферту:

НАШ ВЕЛИЧАВИЙ $40. ФОНОГРАФ ПРОДАЄМО ТЕПЕР ЛИШЕ ЗА $17.50

разом з 12 кавалками руских сьпіванок дармо

[illegible] „PERFECTO" [illegible]

по $1.00 на місяць.

[illegible] ІВАНА РУДЕНЬКОГО, [illegible] Phonograph Co [illegible] New York N Y

Війна! УВАГА! Війна!

Наколи хочете докладно знати де знаходять ся війська і взагалі добре пізнати терен теперішньої війни, купіть собі

Атляс в українській мові

До недавна треба було уживати чужих атласів, тепер однак маємо вже атлас в своїй власній мові і ним належить покористувати ся. Він має 24 барвних мап країв з рівночасно також зміні пояснення про сонце, місяць, зорі, землю і ин ин.

Спеціяльна ОФЕРТА В ЧАСІ ВІЙНИ:

Брошурований $1.00 тепер 75 ц.
В міцній оправі $1.55 тепер $1.00

ЗАМОВЛЕННЯ ШЛІТЬ СКОРО, БО СЯ НАГОДА НЕ ДОВГО ПОТРЕВАЄ.

RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

3216 ХОРИХ вилічено ПРОФЕСОРОМ і ДОКТОРОМ ОВЕНОМ в минувшім році, яких він, своїм специяльним медичним лічениєм привів до цілковитого виздоровленя, від слідуючих слабостей

[illegible]

А чому, Ви терпите біль і тим скорочуєте собі життє, наколи від того можете напевно вилічитись?

ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН кличе всіх як мужчин так і жінщин, які лічились без успіху, як рівнож і тих що стратили зовсім надію на виздоровлене. Не робить ріжниці як давно і на яку слабість терпите або яких средств уживали до вилічення ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН наколи стане лічити то можете бути певними, що Вам верне здоровлє і вилічить так, що біль більше ніколи не відновить ся.

ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН не говорить що може Вас вилічити яким небудь чудом або надприродною силою, а тільки своєю довголітною практикою і досьвідченем він вилічив много случаїв таких болів, які другі доктори уважали за зовсім невилічимі.

Тому отже, єсли терпите який небудь біль опишіть йому без всякого стиду, і в рідній вашій мові, всі ваші страдання і попросіть о пораду, а безпеpечно отримаєте правдиву поміч. ПОРАДА НЕ КОШТУЄ НІЧОГО. Не відкладайте отже і не чекайте на наслідки а пишіть залучаючи марку на відповідь. Всі письма адресуйте так:

PROF. OWEN, M. D.
231 East 17th St. Dept. 88. NEW YORK, N. Y.

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.

Дошки, Ліски, Гонти.

Точно доставляєм. — Задоволене гарант

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятница 4-го Вересня, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, September 4, 1914 Число 36

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible] Нині побільшено до розміру 16 ліжок.

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛЯХ. [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]

[illegible]

◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866 ◆◆

З поля европейскої війни.

Німці здобули французьку твердиню Лонві. Страти Німців. Де находить ся перша і друга оборонна лінія Франції. Росіяне коло Львова. Австрія виповіла війну Бельгії.

Пятниця, 28 серпня

Париж. — Три міліонова німецка армія перейшла Люксембург і французьку твердиню Лонві наче проковтнула як величезна рибу маленьку рибку. Одно крило сеї армії наближаєсь вже до другої французької твердині Вердум. За рікою Мас, межи Вердум а Седан находить ся сильна французька армія через яку Німцям прийдесь не так легко перейти.

Париж. — Ранений офіцар, що прибув сюда з поля битви обчисляє, що в битві коло Шарльроа Німці стратили около 60 тисяч війска

Льондон. — Вість з Ліль доносить, що Німці поступають наперед. Околі коло Марліене Німці проломились через Французьку боєву лінію, але відтак були відперті з великими стратами

Першу оборонну лінію союзних війск творять французькі твердині розложені вздовж взх. північної французької границі, а се: — Бельфорт, Епіналь, Туль, Верден, Седан, Мальбеж, Валенсі і Ліль. Наколи Німці переб'ють ся через сю першу оборонну лінію, будуть мусіли ще опробувати в другою оборонцею лінією, яка находить ся в половині дороги до Парижа, т. є. около 65 миль від Парижа. Вона тягнеть ся вздовж твердинь: Лаон, Райм і Шальон.

Наколи Німці потрафлять переломити сю другу оборонну лінію то тоді для Німців лишаєсь чиста дорога до Парижа.

Петербург. — Російска армія яка скоро посувалась в сторону Львова заатакувала Львів зі сходу і полудневого заходу. Три Австрійскі корпуси, 120 тисяч жовнірів, старають ся відперти Росіян, але се приходить си їм дуже тяжко.

Рим. - Вість в Відня доносить, що Австрія виповіла війну Бельгії. Се лише про форму і тому, що Бельгія помагає Англії і Франції.

Італія згромаджує свої війска і здаєсь виступить проти Австрії.

Побіда Англійскої фльоти. Німці прогнали армію союзників і побідили Росіян. Австрія прогнала Росіян від границі Галичини.

Субота. 29 серпня.

Льондон. — В першій битві воєнних фльот Англія вийшла побідоносно. Битва відбулась в Гельголандським Заливі. Англійскі воєнні кораблі найшовши кілька німецких воєнних кораблів почали сейчас обстрілювати їх. По битві, яка тревала короткий час показалось, що два німецкі крушники затопились, а третий — дуже ушкоджений — утік. Страта Англійскої фльоти мала, ушкоджено оден крушник і оден торпедовець.

Париж. — Німецка армія наче яка величанська машина котить ся вперед і усе що єї на дорозі крушить. Союзні війска перед такою силою Німців подають ся взад і зближають до Парижа. Ліве крило армії союзників, яке було на бельгійскій границі мусіло відступити аж до ріки Сом над якою находить ся місто Амиєн. А від Амиєн до Парижа лише 70 миль.

Берлін, через Амстердам. Німці побідили велику, 200 тисячну російску армію коло Алєнстейн в східній Прусії.

Австрийскі війска прогнали Росіянів з Краснік, яке находить ся около 20 миль на північ від галицкої границі. Між рікою Вепер а Буг нема ні одного російского салдата.

Льондон. — В битві з Німцями коло Сан Контан англійці понесли великі страти. Німців прибуло таке велике число з машиновими канонами, що їм опертись не можна було ніяк.

Перша велика битва. Париж приготований на час облоги. Перша оборонна лінія уступила взад. Зла тактика французького генерала.

Понеділок, 31 серпня

Париж. — До першої великої битви між Німцями і злученими війсками прийшло між Вілєр а Монтерм. Битва тревала кілька години, але про ню нічого не пишуть більше. Можна отже вносити, що злучені війска були побиті.

Вже від кількох днів візить ся французьке війско до Парижа і робить усі приготовання на час облоги міста. Усі будинки і фабрики які находили ся навкруги Парижа були знищені. Усі ті, що не могли постаратись о поживу на три місяці мусіли вибратись з міста. В місті тепер жиє десятки тисяч війска. Говорять, що Париж не до здобутя.

Париж. — Перша оборонна лінія довга на 200 миль була розбита сильною армією німецких війск. Армія злучених війск подала ся взад щоб занята місце вздовж другої оборонної лінії. Наколи і друга оборонна лінія буде змушена уступити то до битви прийде на чистім поли. Німці напирають головно на ліве крило злучених війск, оно цофаєсь взад даючи в сей спосіб Німцям добру нагоду зайти праве крило в заду і взяти між два огні. Та сі знова знають се і змушені уступати взад без пізної битви.

Кружать певні вісти що генерал комендант Джофре уступить зі свого становища тому, що оказав ся за невідповідним до провадженя війни. Його місце має занятя одно руків генерал По, герой з Французько-Прускої війни в 1870 р.

Французьке портове місто в руках Німців? Німці перемагають. Величезні страти австрійців. Військовий міністер в Канаді хоче міліон війска.

Вівторок. 1 вересня.

Льондон. — Місто Вольонія, яке заняли були Німці в суботу 29 серпня, Франція відзискала назад. Наколи се лише правда. то англійскі війска зможуть загородити Німцям дорогу до Парижа.

Вашінгтон. — З великими стратами по стороні злучених війск вдалось таки відперти атак Німців на другу оборонну лінію. Вже через 11 днів ведесь на французькій землі завзята борба. Німці звернули усю свою силу проти лівого крила другої оборонної лінії і здаєсь, що побіда буде по стороні Німців.

Рим. — Вість з Букарешту стверджує, що в битві між Австрійцями і Росіянами коло ріки Висла Австрійців було вбитих 8 тисячі.

Льондон. -- Вість з Риму до „Дейлі Нюс'' доносить, що до Букарешту, Румунія, наспіла телеграма в якій говорить ся про велику побіду Росіян над австрійцями в Галичині Заявляєсь там, що коли Австрійці хотіли перейти через ріку Висла стратили 20 тисяч жовнірів.

Оттава. — Нині рано військовий міністер Сем Г'юз сказав: „Ми потребуємо в Канаді оден міліон людей, які уміли-б добре стріляти і цілити на віддаль 500 ярдів''.

Ся заява пояснює нам цілу грізну воєнну ситуацію. Військові власти в Канаді в порозумінію з Великою Британією, хотять щоб кождий здібний мужчина в державі був готовим хопити за оружіє і боронитись від ворога.

ПОТРІБНО АГЕНТІВ

щоб спродавали властителям коней і коров дуже потрібні конечности.

Хто знає англійску мову і [illegible] [illegible] Royal Canadian Horse Remedy Co. 144 [illegible] St., Winnipeg.

Французька канона до розбивання Цепелінів.

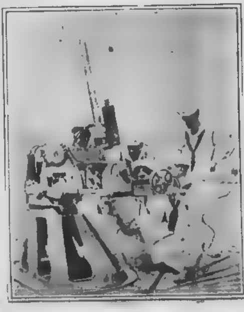

Повисший образок представляє французьку канону з якої стріляють на німецькі воздушні шифи Цепелінів. Такими канонами знищено вже кілька Цепелінів.

Англійці побили Німців і забрали в них 10 канон. Надлюдські діла Німців Страти і здобути Австрійців Туреччина виповіла Росії війну. Німці полонили 70 тисяч Росіян.

Середа. 2 вересня.

Льондон. — З Парижа наспіла офіціяльна вість, що злучені війска побили Німців в околицях Сони корт і Льонвон, але впрочім так само, що Німці виперли Французів з околиць Нойонато і Палісо

На місци заявляєсь, що в лісі коло міста Компієн, яке находить ся 42 милі від Парижа, британска кавалерія напала на відділ Німецкого війска і забрала від них десять канон.

Корреспондент льондонскої часоп. „Таймс'' пише. „В північній Франції Німці посувають ся наперед без жадних перешкод. Се справді показує, що німецка армія, яка йде на Париж не відчуває жадного умучення. Їх діла в многих випадках є надлюдські діла. Чогось подібного ніхто не бачив в жадній війні''

Петербург. — Російска армія зближаєсь до Львова. Австрійці цофають ся взад Коло ріки Гнила Липа прийшло до горячої битви і Росіяни прогнали Австрійців, які лишили поза собою, на поли битви 14.600 вбитих, одну фану і 32 канон.—

До Вашінгтону наспіла з Берліна вість, що Німці і Австрійці заняли місто Лодзь, найбільше фабричне місто на російскій Польщі.

Льондон. — Ходять тут поголоски, що Туреччина виповіла війну Росії. Та щось певного годі довідатись.

Вашінгтон. — До німецкого амбасадора в Вашінгтоні телеграфують з Берліна: „Міліонова армія Росіян зайшла до Східної Прусії. Як Німці потрафлять з ними обійтись сьвідчить найліпше те, що они оноді коло Алєнстайн забрали 70 тисяч Росіян в полон''.

Столиця Франції перенесена. Париж в стані облоги. Австрійці стратили 43 тисячі війска. Цепеліни нищуть міста. Стейтські аероплани в східній Канаді.

Четвер 3. вересня.

Париж. — З огляду на те, що Німецка армія находить ся недалеко Парижа міністер внутрішних справ видав проклямацію щоб столицю Франції перенести до міста Бордо, 300 миль на полудне від Парижа. Президент і посли, ин. французьке правительство, сейчас перебрались до Бордо. Париж приготований до довгої облоги, але годі одинак вірити щоб він не був змушений піддатись силі Німцям.

Льондон — Страта англійского війска виносить досі поверх восім тисяч вбитих, між тими кількасот офіцирів.

Париж. — Париж є в стані облоги. Усі, крім двох, віїзди до міста замкнені. Військо приготоване до останного відперта Німців.

Петербург. — Росіяне розбили 160 тисячну австрійску армію на схід від Львова. Битва була одна з найбільше кровавих. Австрійці стратили 43 тисячі вбитих, ранених і полонених.

(Російске військо як показуєсь є більше хоробрим як хто небудь думав. Нема одного дня аби російске військо не вбило 10-20, 40 і більше тисяч австрійців. Зле лишень, що вони не подають своїх страт).

Париж. — Більше як певне, що Німці будуть під Парижем за 48 годин. За сей час вони приставляють свої 30-тонові канони самоходовими їздами від Намір, де лиш завдяки їм Намір був здобутий.

Німецкі Цепеліни не перестають кидати на Париж бомби.

Місто Антверпен буде здаєсь цілковито знищене Цепелінами.

Петербург — „Столиця Галичини, місто Львів, здобута Росіянами'', оголосив міністер війни Сохомлінов.

Торонто. — Східне населене Канади в тривозі. Стейтські аероплани ночами літають понад такі міста як Торонто, Квебек й инші і при помочи свого сильного лучевого сьвітла огладають околиці. З огляду на те, що Велика Британія провадить в Европі війну, Злуч. Держ. які не надто доброго серця на Велику Британію, бажають мабуть скористати зі своєї неутральности.

Новий Папа Римський.

Рим. 3 Вересня — Вчера відбулось голосоване кардиналів на вибір нового папи римського. Вибрано кардинала Джеякомо дела Шієзу і надано йому імя Бенедикт XV. Новий папа не числить ще повних 60 літ житя. Родив ся в Пелі, Італія, 21 листопада 1854 р., був висьвяченний на попа 21 грудня 1875 р , римським прелатом зістав 28 мая, 1883 р. Як папський нунцій в Мадриті, Іспанія, він був через чотири роки від 1883 до 1887. Лютого 24, 1908, зістав архієпископом Вольонії, а вкінці 23 мая 1915 р. зістав кардиналом.

Минуло вже 156 літ з того часу як головою католицкої церкви був Папа Бенедикт XIV.

Страти Англійців.

Льондон 4 серпня.

Досі опубліковано такі страти англійского війска: — Офіцирів вбитих 54, радових 189. Офіцирів ранених 135, радових 941. Офіцирів, про яких не знати де находять ся 131, радових 8.855. Всіх офіцирів вбитих і ранених є 370, радових 10 785. Загальна страта англійської армії виносить отже 11 тисяч, 155.

Клятва кинена на австрійского цісаря.

„Нехай небо і пекло знищуть твоє щастє; нехай твоя родина вигубить ся; нехай усі ті, що ти найліпше любиш, будуть вбиті; нехай твої діти будуть спроваджені до руїни і щоб твоє жите скоротило ся та щоб ти жив самітно довго в великім смутку і щоб тремтів, коли пригадаєш собі імя Кароль''.

Таку клятву кинула на цісаря Франц Йосифа графиня Кароля, якої сина було вбито на приказ цісаря зате, що той взяв участь в розруху на Угорщині проти Австрії. Графиня— кажуть —проголосила свою клятву Франц Йосифови в часі коли той був на балю в Відни.

„Се має статись'' — она закричала, коли служба відтягала від цісаря до другої [illegible]

І справді, ті слова були пророчі, бо забито тих, яких він найгорячійше любив. Нині бачимо цісаря старого, самітного, він тепер як те дерево на полю з якого буря обломила гилї.

„Нічого не лишилось мені'' — заголосить нераз голова Габсбурского Дому, коли сидить в своїй палаті, окружений всякими достатками, які лиш можна за гроші дістати.

* * *

Читаємо в місцевих англійских часописях таке:

„Богато вже зроблено що до спису місцевих робітників, які походять з чужих країв. Спис веде ся в той спосіб, що коло імена робітника подаєсь в рубриці якої він народности, чи має або не має горожанських паперів, жонатий або кавалер, і — як довго працює вже в місті. Ті що не мають ще горожаньских паперів, будуть мусіли дістати їх сейчас інакше будуть видалені з роботи Між тими, що не мають горожаньских паперів, найбільше находить ся Австрійців''.

„Канадийский Фармер"
Редактор О. Г. Гикавий
Часопись [illegible] в Канаді і Сполучених Державах на рік $1.50
до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Stn. B Winnipeg.
Telephone [illegible]
The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 8,000
Published every Friday at 287 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. H. Hykawy, Editor

Що спонукало Англію до війни.

В Канаді находять ся люди, які — хоч симпатизують з Англією — противлять ся сему, що Англія виступила до війни й запитують себе:—що властиво спонукало сю свободолюбиву державу до сеї страшної загальної різні

Щоб декого такі запитаня не мучили довго, ми по своєї, коротко постараємось розяснити усю ту справу так як ми єї бачимо і як в дійсности она всему загалу представляєсь.

Насамперед скажемо, що Англія не вмішалась в війну без попередної оглядности, терпеливости і розваги. Англія, се держава, яка не бажала собі війни, она всегда бажала спокою, мира. Та коли вже прийшов час, що в Европі повстало кілько держав .проти себе, коли вже навіть Німеччина виповіла війну Англії, то Англія все таки старалась уникнути війни, кровопролитя. Не без того, щоб ся держава була вільна від блуду і аґресії, та ми мусимо признати, що в сім випадку провідники держави поступили в тихою, але широю розвагою. Они дали сьвітови до зрозуміня, що війни они не хотіли, але ту війну на них накинено другими войовничими,европейськими державами, а головно таки найбільше самою Німеччиною

Англія не мала війни з жадною Европейскою державою через послідних 60 літ. Провадила війни в Египті, Індиї, Полудневій Африці, але не на европейскій земли. Доперва сего року вона вже ніяк не могла уникнути сего, щоб кровю свого народу не скропити европейскої земли

Росія намовила Сербію, аби повстала проти Австрії. Сербія послухала. Австрія виповіла Сербії війну. В ту саму хвилю Росія почала згромаджувати на границях Австрії свої війска. Німеччина запитала Росії в якій цілі вона се робить. Росія відповіла, що готовить ся до війни Німеччина виповіла війну Росії, а там і Франциї.

І Англія найперша була, що старалась загорожені держави полагодити мирною дорогою. Англія старалась найперше щоб Австрію відтягнути від війни. Сего Австрія не послухала і в протягу два дні австрійскі війска почали бомбардувати Білгород.

Колии між Німеччиною а Росією приходило чимраз до грізнійших вимін, Англія стояла від них оподалік, хиба що заявлялась за тим, аби обі вони полагодились мирною дорогою. Англія ще не виявляла своєї симпатиї Росії навіть тоді коли Німеччина заявила, що разом з Австрією ударять на Росію..

Обставини змінають ся доперва тоді, коли Німеччина пішла війною на Францію, а згляднo коли Німеччина силою вдерлась в межі Люксембурґу та Бельгії. Оба сі краї є неутральними, неутральність їх була затверджена згодою Австрії, Росії, Англії і Німеччини Зломане сеї згоди Німеччиною викликало з рівноваги Англію. Англія була вже змушена загрозити Німеччині Наколиб Англія нічого була не казала, то се означалоб, що она вповні годить ся на зломане тої угоди, в так зневажити себе перед очима цілого сьвіта Англія не могла і не хотіла. Поклики Англії, щоб Німеччина успокоїлась і випофала свої [illegible] з Бельгії, були даремними.На перекір Німеччина видала Англії війну. Англія о чотири годині потім видала війну Німеччині

Та дуже вірну ілюстрацію становища Англії в сій справі подав свого часу Сер Едвард Ґрей, англ. міністер заграничних справ. Він так сказав —

„Французька фльота находить ся на Середземнім морю і північні береги Франциї є цілковито безборонні. Наколи фльота другої дер[illegible] нападе на сі безборонні береги, ми не можем дивитись на се спокійним оком. Франція мала від нас запевнене, що наколи лише єї береги будуть заатаковані, ми прийдем сейчас з помочію. Я прообіцяв французькому амбасадорови, що наколи німецька фльота війде на води Анґлійского Каналу, або на Північне море, британська фльота подасть усю свою поміч Франциї. Та прообіцянка може бути затверджена парламентом, однак се не є виповідженем війни

Я знаю, що наколиб ми були заявили свою неутральність, то німецьке правительство згодилось би було не нападати на північні береги Франциї. Але такої заяви ми не могли робити...

Нас запитано, чи се задоволить нас, наколи неутральність Бельгії буде привернена по війні. Ми відповіли. що не можем міняти своїх зань або зобовязань.

Наколи в часі сеї кризи ми відступилиб від своїх зобовязань чести і зглядом бельгійскої угоди, то я сумніваюсь чи матеріяльна сила, яку моглиб мати, малаб при кінци яку небудь вартість; адже ми стратилиб честь і повагу...

Ми в союзі з Францією остаємо вже через довший час. А на скілько сей союз зобовязує нас, хай кождий чоловік погляне до свого власного серця і чуя і переконаєсь о скілько то зобовязане зобовязує нас''.

Англія, як вже висше зазначили, сказала Німеччині, що неутральність Бельгії не повинна бути нарушена. Німеччина на се не згодилась і зажадала щоб Англія виповіла війну Німеччині. І Англія о чотири години пізнійше видала Німеччині війну

За війну Англії відповідає заява премієра Есквита зложена в парламенті. Вона звучить

„Нам сказано було, щоб ми стояли далеко від Франциї і дали нагоду Німеччині здобути усю Францію. Що знов до Бельгії, нам було сказано, щоб змінити свої зобовязання зглядом Бельгії.

І де нині находилась би Англія наколиб була вгодилась на такі нечесні пропозиції, а що більше, що Англія в заміну за зломане угоди, булаб дістала? Нічого лише обіцянку тої держави, яка заявила, що єї заміром є зломати нею підписану угоду''

Англія робила усе можливо, аби недопустити до катастрофи, загальної европейскої війни. І наколи вона вже вмішалось в війну то ми можем бути певними, що се прискорить упадок тої держави, яка, через послідне пів століте, була пострахом для цілого сьвіта. Упадок Німеччини, наколи до сего прийде, буде мати сей вислід, що Европа не буде потребувати вже зброїтись так як досі зброїлась; цівілізація Европи не буде вже в загроженім стані, зломивши силу Німеччини — Европа буде чутись більше свобідною, більше безпечною і щасливою...

Наколиб Німеччину не побідили так тоді війнам не булоб кінця. А які насліди такі війни принеслиб нам, ми дуже добре знаєм:—одні гинулиб на війні від куль і багнетів, а другі: — старці, жінки і діти з голоду в дома. Отже радше нехай пропало Німеччина а ніж щоб мало прийти до такого нещестя ..

Чому Велика Британія злучилась з Росією.

Русини -Українці, як взагалі усі ті, що є ворожо настроєні проти Росії, питають ся чому Вел. Британія злучилась тепер в Росією і разом виступили війною проти Німеччини. Відповідь на се находимо якраз в одній англійській часописи ,,The Toronto Globe''. Кождий інтересований нехай перечитає єї, а опевностію не буде вже більше задавати собі подібного питаня.

,,Торонто Ґльоб'' пише так —

,,Канада не має нічого спільного з Росією. Взявши під розвагу політичні інституції, правосвавство, ідеали народного житя і релігійну свободу — то сі оба краї в сім взгляді так далеко від себе як небо від землі. Послідними роками до Канади прибуло велике число людей з землі царя. Між ними находились многі такі, що були засуджені на заслане в Сибір, де мусіли терпіти голод і холод і не чулись бути безпечними дотя доки над їх головами не почав повівати канадийский ,,Юніон Джек.'' Сі люди віддихнули легше тоді коли вивободились з лябіринтів російского житя і прибули до сего краю. Се таке саме, як колись, — перед тим нім в Злуч. Держ. став президентом А. Лінкольн, Негри утікали зі Стейтів з неволі і спинялись доперва на берегах канадийского озера Ірія. І не обчислиш усіх кораблів, які привезли іміґрантів з Европи до Канади і висипали усіх на береги сеї вільної країни. Канада усіх приняла з отвертими раменами.

Та прийшов час, коли Канада мусіла покликати своїх вільних синів під прапор і десятки тисяч вислає на поли битви в Европі де злучують ся з російск. козаками і стають до бою проти Ґерманів і Славян. (Се справді одна з найбільших ироній в міжнародній політиці. І чи можна дивуватись, що вільні канадийскі горожане, Німці й інші завдають собі питане чому Велика Британія злучилась з Росією?

Найперше мусимо зазначити, зовсім отверто, що не є се тому, начеб Канада дивилась односторонно на ідеали і житє Славянщини. Не походить се і від урядової Росії з єї безсердечним і напів варварским смаком. Навіть і не тому, що Канада сталаб по стороні Сербії проти Австрії, або лішче сказавши, по стороні Славян з полудневосхідній Европі проти Австро-Угорщини, яку попирає Німеччина. Канада могла була симпатизувати з Балканьскими державами, коли ті вели війну в 1912 р. Але ідеалізм той боротьби був самолюбним, диким і так понижаючим в очах цівілізованого сьвіта, якого не можна найти в історії війни. І наколи Росія вмішалась в війну, щоб поперти Сербію, ніхто сего не міг похвалити, або уважати за боротьбу з патріотизму.

Що більше, лише тому, що се лише расова драчка між сильною Ґерманією і приходячою до сили Славянщиною, ніхто взагалі не мав рації вмішуватись в сю боротьбу. Можнаб розрізнити самовладу Кайзера від самовлади Царя, можнаб дати лінію між бюрократією Німеччини а бюрократією Росії. Але Канада не потребує розрізнювати сих обох держав. Для канадийців різниця між сими державами така сама як: — гране на скрипці, а гране на басі Така різниця між сими обома державами що не потребувала ані одної каплі канадийскої крови. Чотири міліони Німців і Австрийців по одній стороні, а чотири міліони Росіян і Сербів на другій стороні мали досить крови щоб змити на престіж сеї війни.

Участь Канади в сій загальній різні не булаб оправдана наколиб Франція була вмішана в війну з Німеччиною лише ізза помсти за 1870 рік. Ані помста ізза страти Альзациї — Льотарингії, ані битва в ціли привернення страченої теріторії не могли втягнути Канаду до війни...

Чому отже Канада, країна британської вільної, демократичної держави впряжена в ярмо реакційної Европи? Тому, що усе те, що дороге для житя і характеру канадийскої нациї, і усе, що Канада старається затримати для своєї нациї було наражене на небезпечньство зі сторони тих, які — перед кількома тиднями— противзаконно вдерлись до Бельгії і майже зруйнували єї. Німеччина висктулала слово народа, честь народа, затверджене міжнародної угоди, права малої нациї в єї власнім краю; Німеччина переступила права неутральної нациї, подоптала нею самою підписану угоду, яка затверджувала неутральність Бельгії. Німеччина, в додатку, була на стільки безчесною, що запросила ще й Велику Британію аби взяла участь в сім брутальним ділі, однак на дармо, Велика Британія стала по стороні правди. Канада не могла лишитись по заді, она — як частина британскої держави — прилучилась до Великої Британії щоб спільно ударити на сего деспота — прообіцянка Наколиб Франція була зробила те саме що Німеччина, то безперечно, Британія і Канада не булаб неутральними також, ми не виступили проти Німеччини, або Німців, але проти тих, які позбавили чести Німців і [illegible] Бельгійців.

Канада не входить в те, чи російска тиранія ліпша або гірша від німецкої тиранії Канада — як вільна на сьвіті країна — вірить в те, що тиранії не повинно бути нігде. Жадна нація не повинна бути паном над другою нацією, ані Німеччина, ані Росія, ані Франція, ані Японія, Британія і Америка. Канада разом з Британією в борбі за волю Бельгії старають ся приспішити день демократиї серед европейської автократиї.

Віримо, що, перечитавши повищу статю, ніхто тепер не буде вже посуджувати Англію, ніхто не буде питатись чому Англія і Канада злучились з Росією в війні проти Німеччини''

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріальне в Винипегу.
ПЕРЕВОДИТЬ процеси [illegible] в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, закупчі і всякі інші документа старо-крайові і Канадийскі
ПРОДАЄ шифкарти на [illegible] тілько 6 до 7 днів.
ШЛЕ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частий світа скоро і безпечно.
ПРОДАЄ і КУПУЄ ґрунти в старім краю і Канаді, в [illegible]
В всяких справах [illegible] удавайтесь до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
[illegible]
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street - - - - - Winnipeg, Man.

ARTHUR M. DOYLE, L. L. B.
Адвокат, Повновласник, Нотар. Комісіонер, Оборонець в цивільних і кримінальних справах і т. и
В. Н. КОЛІСНИК переводить на англійську мову.
Визичаєм гроші. —— Асекуруємо від огню.
ФІЛІЯ: 903 MAIN ST. WINNIPEG, MAN.
Phone MAIN 918 & ST JOHN 1954.

Др. Б. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руский лікар зі старого Краю. - Одинокий руский лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
Мешкає і ординує в власнім шпитали 416 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 — WINNIPEG, MAN

Перші вісти з Галичини по проголошеню війни.

(На основі галицких часописий)

Австрійский уряд, виславши острий ультиматум Сербії, сподівав ся згори, що вона його не прийме в цілости та, що з уваги на те війна проти Сербії неминуча. Тому то рівночасно з висланем письма до Сербії, зачато в державі переводити мобілізацію. Перед урядовим проголошенем мобілізації не вільно було писати про неї нічого в часописях і тому заскочило воно населене несподівано і викликало було спершу хвилеве занепокоєне

Однак, коли вже мобілізацію проголошено урядово і коли стало звісно, що Австрія буде вести таком війну, се хвилеве занепокоєне уступило,а в цілім краю запанував небувалий воєнний запал, а особливо у цілій східній Галичині між Українцями. Всюди по містах чи по селах народ збираєть ся на віча і голосить, щоби здобути волю українському народови

— Станьмо всі як один, — говорять українські селяни на вічах. — Здобудьмо волю Україні в 100 літні роковини уродин батька Тараса'

Січовиків і Соколів дуже богато пішло до війска яко резервісти, але мимо того ростуть українські народні полки, наче з під землі виростають. Зголошують ся і старші люди і молоді хлопці, а між ними богато студентів університету і середних шкіл

Українське війско маширує з оружем по селах і збираєть ся по містах.

Такий самий військовий рух повстав і на Мазурщині серед Поляків.

Дня 3 м. м. видно вже було у Львові, як улицями міста маширували то польскі то українські військові відділи, в значній части умундуровані в пластові строї. Маширували при звуках музики або народних пісень.

'Українці збирали ся в Українськім Городі. Всі приготовання роблено з великим поспіхом, але притім з незвичною справностію й у вірцевім порядку. На Городі роздають ся прикази, а там вже спішить новий відділ. Гомонять пісні: ,,Гей, не дивуйте, добрі люди, що на Вкраїні повстали''; ,,Не пора''; ,,Гей там на горі Січ іде'' і т. д

Всі опушені, раді, веселі, хоч готовлять ся на бій кровавий.

* * *

Часописи в старім краю виходять так як виходили, з тою ріжницею, що всякі воєнні вісти містять лише ті, що походять з урядового жерела. Всі ті вісти однакові, чи в польских чи в українських ґазетах. З инших вістий або статий можна помістити таком лише ті, які цензура перепустить Виходять такі числа ґазет, в яких дуже богато порожних білих місць, на яких вже навіть не подаєть ся написи ,,сконфісковано''.

* * *

Деякі американські часописи подали вісти, що в Галичині неврожай і крайна нужда. Все то неправда. Сього року був дуже красний урожай і збіже всюди вібрано вчасно. Люди повідають, що такого гарного збору здавна вже не запамятали. З уваги на те нема бесіди про голод в Галичині

* * *

Купці по містах, переважно жидівські, хотіли використати воєнний час і відразу значно піднесли ціни хліба і всіх споживчих артикулів. Але се тревало всего два-три дни, бо власти взяли ту справу у свої руки і наказали, щоби в кождім місті і навіть по селах у склепах були виставлені ціни урядово визначені на хліб і всі споживчі артикули Жандармерія щодни тих цін контролює і найменьше переступлене дуже строго карає.

Жидівські спекулянти старали ся ще в инший спосіб робити ,,ґешефт'' на бідним населеню, а іменно при заміні паперових гроший Пустили вони чутку, що паперові гроші не мають вартости і давали сріблом або золотом лише половину вартости або ще меньше Коли власти про се довідали ся, видали строгу заборону обманства при заміні гроший. Кождий, хто міняє банкноти, мусить виплатити повну їх вартість чи сріблом чи золотом. Богато обманців арештовано, а пошкоджені відібрали свої гроші.

Зелізниці віддані цілком тільки для потреб війска. Чоловікови, що не належить до війска, майже не можливо переїхати зелізницею

Зелізничі двірці і шляхи обставлені війском. Так само мости, гостинці, телеґрафи.

Богато патрулюючих во- до гостинців, мостів і т. д. можна побачити у звичайнім хлопськім одіню. Мають вони лише карабіни і військові шапки

До залягаючих з предплатою.

Отсе другий раз накликуємо до наших довжників, щоб з присланем свого довгу за ,,Канад Фармер'' не отягались Ми ні отягались з присланем часописи нікому, кождому предплатникови засилали на час. Часопись висилаєм в той сам час як тим, що не залягали наперед, так і тим, що за часопись заплатили та від якогось часу не присилають предплати Для послідних висилали лише тому, що вірили, що за часопись заплатять так само як і колись платили Та вони [illegible] буть забули про свій обовязок зглядом часописи, яку читали і з якої користали через довший час. Ми отже пригадуємо Тепер осінна пора, у кождого найдесь вже деякий гріш, що стане вже на заплачене довгу за часопись, тай богато ще лишить ся в кишени

Колись якийсь піп сказав в церкві, що [illegible] не є парохіяном, а ходить до церкви, то він краде слово Боже, такий чоловік злодій'

Бачите! А ми так сказати не можем. Всеж таки віримо, що чоловік, який побирає часопись з думкою, щоб за ню не заплатити, поповняє свого рода злодійство. Чи ні?

Наколи вже справді нема у кого на стільки грошей, щоб можна заплатити усьой довг, то може заплатити часть. Ми на решту зачекаємо. А хто, не дай Боже, не може зовсім заплатити, бо біда, то нехай не лінуєсь до нас написати, а ми вже [illegible] і на гроші ще заждемо. Але, просимо затямити, довго не зможем ждати'. Старайтесь до кілька неділь вирівнати усьой свій довг і мати часопись ,,К. Ф.'' заплачену до кінця 1915 року.

Адміністрація.

ПОШУКУЮ свого брата Івана Дергака, з села Понівців, повіт Борщів, Галичина. Вже два роки в Канаді і перебуває на фармі. Хто би о нім знав або він сам нехай напише на нисше подану адресу. Stefan Dyrhak, Spanish Mills P.O., Ont. (35-37)

Різні Вісти

Війна не знає ні богатих, ні бідних.

З Ґенту, Бельгія, пише кореспондент: – ,,Я виїхав з Брісель треном, який був переповнений людьми шукаючі притулку. В Gare du Nord я бачив дуже страшну сцену. Сотки бездомних, смутних мужчин і женьщин прибули ту з Лойвен. Між ними були бідні і богаті. Усі вони їхали до Ґент і Остенду. Усі питались чи Брісель не ушкоджене. Дехто відповідав, що Брісель заняли Німці. Прибиті горем подорожуючі Бельгійці плачучи їхали далі питаючись чи безпечні вони будуть в Ґент і Остенді.

Я мав нагоду говорити з бельгійским сьвящ. в Ґенті. Він розказав мені таку історійку: ,,Я збудивсь на гук канон. Убрався скоро, знаючи, що військові власти можуть кождої хвилі видати розпорядження вибратись мешканцям з міста. Я знав добре, що Німці вже близько коло міста. Тирлемонт, сусідне місто було в полумінях. Я знав, що се саме жде і наше місто Ловейн.

Я бачив такі страшні сцени, яких живі людині годі в своїм житю бачити. Люди переконавшись, що місто є безборонне, мусіли спасатись утікаючи з міста в сторону полудня, де не було знаков німецкої. Цивільна сторож зложила оружиє, і, перебравшись в одіже звичайних людей, лишила місто разом з иньшими людьми. Був виданий приказ вибратись всім з міста сейчас.

Не було замішаня або паніки, але смуток тих людей, які ще перед хвилею тішились своїм домом, не даєби ся описати. Много з утікаючих не були дальше як Брісель, деякі не були навіть поза границями свого міста, а тут раптово мусіли усе лишати, лишати свої улюблені доми і завдрувати хто ща куда. Не було навіть часу забрати що небудь крім хліба та води''.

„Далі на ворога"

Урядова військова часопись ,,Мілітар Вохенблат'', яка виходить в Берліні. Німеччина, пише в своїм передвоєнім нумері слідуюче'

,,Наша воєнна фльота має є незадовго танцювати на морю в силі якої сьвіт ще не бачив. Доси написана є ще передмова до історії молодої цісарскої воєнної фльоти. Тепер маєм написати єї діла зелізним пером. Кождий Німець се знає, що фана може затопитись, але єї ніколи не можна обняти. Доброго щастя в великим пробнім огни, далі на ворога.''

Кайзер вдоволений з побіди.

По першій побіді на суші, в усіх німецких часописах була друкована слідуюча телеграма, яку кайзер вислав до головних командантів в Горішній Альзациї:—

,,Я вдячний Богу, що Він був по нашій стороні. Я дякуюм і всім войовникам за [illegible] часову побіду.Прошу подякувати від мене всім тим, які брали участь в битві і бились в імени свого краю.

Ваш головний воєнний капітан''.

Німці облягають Антверпен

Льондон. 26 серпня. Німці з теперішній війні не мають жадного милосердя над своїми ворогами. Крім того що облягли місто Антверпен, вони зі своїх воздушних шаф кидають на місто бомби і в сей спосіб знищили вже 60, а ушкодили 900 домів. Як так далі піде, то ціле місто з його мешканцями буде цілковито знищене.

Твердий оріх.

Ню Йорк 26 серпня Справа здобути німецкої теріторії Кіяв Чав в Східнім Китаю не така легка як видавалась Японцям. Вони атакували на уфортифікований порт Тсінґ Тао та були відперті з поважними стратами. Переконались Японці що Тсінґ Тао се твердий до оздавлення оріх, постановили отже облогою змусити Німців до здачі.

Промисл кінотеатрів.

Кінематоґраф здобув собі важну ролю не лише у сьвітовій культурі, але і в господарці Доказом сього числа, зібрані та оголошені в журналі ,,Пантус'' Гансом Ґосляром. Загальний капітал вложений в міжнародний фільмовий промисл оцінюють на півтора до двох міліардів. Капітал, який вложено лише у фабрики фільм в Европі та північній Америці, доходить до 50 міліонів долярів. Кошти злажена фільмів обчислена публична опінія абсолютно за високо. Кошти сирого материялу читають ся між 4 і 8 центами від 1 метра, фільмовий позитив має пересічну вартість материялу около 10 центів за метер; кольорований фільм є о 6 центів дорожший на 1 метрі. При продажи фільмів приймають ся звичайно від 1 метра ціну 10 центів в останних часах 30 центів Загальні кошти фільмів при деяких ,,акциях'' є дійсно дуже дорогі, одначе і найлішші фільми можна зовсім добре зладити за $5 000 в лише у винимкових случаях в котрих треба участи кількох соток людий через кілька тижнів,доходять кошти зладження фільмів до 50 тисяч долярів. Пересічно можна зробити з одного фільму сто копій, в рідких случаях 120 до 130; кажуть одначе, що також дійшли вже до числа 300.

Як довго тревае житє фільма? Найдовше виносить воно 25 тижнів По тім часі навіть найвеличавійший фільм стає сумиттим та лише безвартним образом тінів При ,,великих'' фільмах платять поважні суми за право монополю та право першої вистави. І так за один незвичайно дорогий фільм заплачено за право монополю лише на Німеччину квоту, яка відповідала якраз коштам зладження.Право виключної вистави коштує нераз тижнево навіть 1000 долярів.

Без сумніву, що на кінах заробили люди дуже богато. Здаєть ся одначе, що в деяких державах час жнив вже минув і є навіть деякі познаки наближаючої ся кризи в промислі кінотеатрів. Типовим та заразом найкрасшим приміром хитаючої ся рентовности кінотеатрів є фінансовий розвій найбільшої французької фірми Пате Фрер. Висота капіталу виносила тут 1897 р. 1 міліон франків, в 1899 р. піднесла ся до 2 міліонів, в 1905 р.до 3:2 міліона в 1908 р. до 5 міліонів, в 1911 р. до 15 міліонів, а в 1912 р. дійшов сей капітал до 30 міліонів.

Памятники на поли Ватерлю.

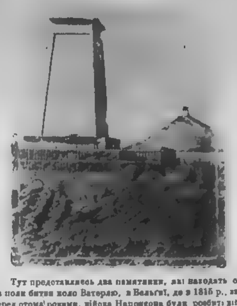

Тут представляєсь два памятники, які находять ся на поли битви коло Ватерлю, в Бельгії, де в 1815 р., як перед стома'роками, війска Наполеона були розбиті війсками Німеччини і Англії, і де загинуло около 50 тисяч людей.

Думав, що і сего разу в тім самім місци відбудесь побідна сцена, що Злучені війска розібють війска Німеччини, та сего не було, бо злучені війска: Бельгії, Франциї і Англії уступили перед силою Німців аж до Франциї.

Жіноча краса публичною [illegible]

Перед 150 літами виключували в Льондоні 3 сестри Ґувізіяні так великий подив своєю надзвичайною красою, що вони не могли прямо показувати ся на вулици, бо сейчас збирали ся громади людий, що бігли за ними, щоби натішити свої очи образом преґарних дівчат. Одному артистови малярови дала ся подія навіть спонуку вималювати великий образ, що представляє одну таку вуличну сцену. Кроніка з 1758 р. оповідає також, що одній з тих сестер мусіла в парку підчас проходу товаришити військова сторожа, бо так великі громади людий глотили ся довкола гарної дівчини. Случаї такого враженя незвичайної жіночої краси доволі рідкі. Один з новійших случаїв відносить ся до графині Кастіліон, що жила у Франциї з часах другого цісарства. Коли вона в перше явила ся на одній прилюдним сьвяті, був її красою не лише цісар Наполеон до краю очарований, але під впливом могучого враженя краси музиканти перестали грати, танцюючі пари танцювати, а очи всіх присутних звернули ся у графиню. Подібно діяло ся при кождій її прилюдній появі і то не лише у Франциї, але і приміром в Льондоні. Коли вона 1862 р. прибула до льондонської опери, уся публичність дивила ся весь час лише на графиню так, що гра артистів зійшла на другий план. В Англії в часах згаданих Ґувізіяних жила ще і красавиця Фанни Мурай Коли вона виходила на улицю, то армія її обожателів мусіла таком хоронити перед глотою цікавих людий. Преціказі річи оповідає один англійський тижневик, що ще-раз пише про жіночу красу як публичну небезпеку, про одну красавицю в Тулюзі, що жила в 16. віці. Де вона появила ся, збирала ся така громада людий, що аж магістрат мусів нею занятись, щоби вона могла свобідно поруштати ся. А саме магістрат заключив з нею умову, на основі якої вона 2 рази на тиждень в означенім годині явила ся на означеній вулиці та приходила ся одною стороною сеї вулиці, а цікаві глядачі ставали по другім боці вулиці. За те місто віддало їй спеціяльну сторожу, що хоронила її на кождім кроці.

Ювилей машини до друку.

Недавно писали часописи про столітну річницю винайденя Кенігом поспішної друкарської машини. Виходило би, що перше така машина появила ся в 1814 р. і сей рік треба би назвати автентичним.

Річ маєть ся дещо відмінно. Відомо, що Ґутенберг послугував ся деревляною пресою, яку збудував йому Конрад Загшпах в 1438 р (названа пресою Ґутенберґа, виставлена є нині по переведеню направок на виставі в Липську). З ходом часу уліпшувано її і додавано нові складові части, але деревляною остала до послідного в сій области помислу В. Блея в 1620 р.Першу зелізну пресу конструкує якийсь Гаан в 1770 р. Слідуючі праси є тільки уліпшенями на зім поли і в друкарській техниці не приносять радикальних змін Змінчий в повнім значіню сього слова спосіб репродуковання письма і рисунку мав ще довший час удержувати ся, хоч в инших областях друкарства пороблено богато важних змін на красше.

Ряд сих удосконалень,поки поспішна машина Кеніга зайшла в житє, від найдавнійшої доби друкарства до послідних хвиль ручної праси був справді імпонуючий: барвні ініціали (1457), грецькі черенки (1474), вінети (1476), ілюстрациї (1478),,курсива (1488),ноти (1500), ,,фрактура'' готицькі черенки (1517) і т. д. Опісля слідували удосконаленя в области материялу, книжкового письма, орнаментів заголовка, наконець удосконалене форм книжок через богату і артистичну їх оправу.

Невгамований поступ без уваги на недостачу поспішної машини пішов ще дальше: є вже барвна фарба (1628), стереотипія (1720), машина до гладженя паперу (1790), машина до виробу паперу (1799), барвний папір (1808), машина до витисканя і нумерованя(1809) є нотні черенки(1775), літографія (1796), цинкографія (1804). У всіх майже закутинах землі повстають друкарні, летючі ,,сьвітки'' газети (1563), дневники (1660) і періодичні часописи, виходять цілі стоси книжок і друків, а все опираєть ся на ручній мозольній роботі. Книжки з сих часів є найпоправнійші і взірцеві.

Друкарство як рукоділє перестає істнувати Зачинаєть ся машиновий період і сей надає винаходови Ґутенберга відмінний від попередного характер Машина Кеніга застає дуже податний ґрунт. має вже майже все, що може її ціль піднести.

Перша машина Кеніга показуєть ся в 1810 р. в Льондоні, де дістає патент. Не має вона ще ,,каламаря'' себто збірника на фарбу(застуєть єї ще від 1820 р.) ані еластичних валків до фарбованя черенок (вводені вона що й но від 1816 р.). Всеж таки є вона поспішна, дає за годину 400 відбиток, чим дуже захоплюєть ся льондонський ,,Таймс'' і в дни 28. падолиста 1814 р. повідомляє своїх читачів, що ,,нинішне число відбили ми на паровій поспішній машині, яку винайшов Німець, Фридрих Keніґ''.

Не був се одначе відокремлений винахід. По нім наступили инші моделі машин що раз більше поспішних, сі друкують вже по 1.200 на годину, наконець ротацийна машина Гооса(1846) зі скоростию 15.000 примірників на годину без огляду на число сторін є нині останним вислідом людських заходів в сім напрямі.

Муринські оргії на Гайті.

Здавало би ся, що в XX віці нема вже місця на земській кулі, де-би ще істнували людоїди. Та на ділі не так воно є. На острові Гайті панує ще по нинішні часи сей мерзкий, наскрізь не культурний звичай. Причиною сього звичаю є закоренілa тут забобонність.

Неотесиничені уважають Гайті християнською републикою, тимчасом християнство удержало ся там дуже коротко, а мурини скоро вернули до старого африканського фетишизму. На Гайті розвинув ся культ одного рода вужа, якому мешканці приносять людські жертви.

На чолі рідко розкинених муринських громад стоїть жрець ,,папальной'' або жрениця ,,мамальной''. Сьвятиня називаєть ся ,,гомфу''. Лежить вона звичайно за містом, в лісі серед поляни, яка є місцем муринських танців. Сьвятинею є звичайна хата, в якій на підвисшеню стоїть кліт зі сьвятим вужем. На стінах находять ся образи католицьких сьвятих, ілюстрациї з англійських або французьких часописий та инші пестрі папери. Серед муринів находять ся ріжні секти, з яких найстрашнійшою і найбільше диковою є ,,секта чорта''. Один італійський купець ось так представляє оргії тої секти:

На вулицях звенить триангель; лиш втаємничені розуміють ся на таких звуках. При заході сонця спішать вони до ліса, в якім стоїть сьвятиня. По обох боках стежки тягнуть ся тички з насадженими курячими головами. Вірні збирають ся численними громадами під сьвятинею. На знак, даний бубнами, входять парів до сьвятині Вірні мають лиш на ногах сандали, а деякі части тіла прикриті кількома, в одну цілість зшіплеными хустинками; впрочім є зовсім наґі. Жрець ріжнить ся від вірних тим, що на чолі має велику синю опаску,з під якої спадає довго вимащене волосє Він приступає до коша зі сьвятим вужем і закликає його, всі присутні повтаряють його слова Опісля зближає ся до коша жрениця. Вона вступає на кіш і відграє Питію Кождий просить сьвятого вужа о вдійснене якогось желаня; за се дістає гріш, які збирає ,,папальной'' до капелюха

Нечайно жрець витягає на середину сьвятині чорного кізла. Один могучий удар ножа, а козел харчить підрізаним горлом. Вибрані з поміж вірних підходять з малими посудинами, ловлять до них кров і пють її змішану з напитком в роді руму. Перед тому виходить тандюрист. Серед звуків бубнів зачинає чортівський танець. За його примірoм йдуть усі присутні і серед диких окликів колибають своїми чорними тілами то в одну то в другу сторону.

Танець серед криків триває аж до хвилі, в котрій на даний знак перестають бити бубни, а жрець починає співати пісьню з ножем в руці. Кілька хвиль співу, а між присутних виносять за пів непритомну дитину між 10 а 12 роком житя Се жертва ,,козла без рогів''. Великим лискучим ножем сповняє страшний жрець сьвятий морд. Кров збирають в окрему посудину, а тіло крає жрець на дрібні кусні. На-поляні перед сьвятинею розкладають дикуни огонь і серед нелюдських криків печуть людське тіло, а опісля його зїдають. Через весь час кровавого пиру чути лиш на-пів божевільні крики ,,Ла за-боо боо!'', видно лиш чортівський танець По добрій доперва годині все наче опаніле з перемучення паде на землю і засипляє.

Такі то потрясаючі образи людської некультурности можна побачити ще в нинішних часах'

Англійці а Американці.

В одній з англійских часописий появила ся сими днями статя в якій в цікавий спосіб подано ріжниці між Американцями а Англійцями. Автор статі є безперечно Англієць, та не підхлібляє своїм землякам, противно висловлює ся про них досить безглядно. Показує ся, що ,,строгі осуди'' ,є не лише між Українцями, але що й деинде читають патриоти критичні уваги про свій нарід з цілим спокоєм, а може-навіть з чувством, що така лектура може бути часом поучаюча і корисна, коли тимчасом у нас кожда критика уважає ся ,,деструктивним діланем''.

Ідеал суспільности — пише автор згаданої статі — має дуже визначний вплив. Ідеалом Американців є широка експанзія підприємчивости, получена із скоростию рішеня і діланя; сему треба приписати, що пересічний Американець робить все враженє зручного і меткого чоловіка Англійським ідеалом є ,,консерватизм'', тому пересічний Англієць робить враженє заспаного чоловіка

Я жив — пише він дальше — в ріжних краях Европи, я був в північній Африці і полудневій Америці, та нігде не бачив я стільки глупих людей, що в Англії (!) Обличе мешканця Ново-Йорку знаменує бистрість і хитрість, коли тимчасом типовий мешканець Льондона має вислів лиця тупий і зрадує отяжілість думок. На шістьох подорожних трамваю в Новім Йорку пятьох має затиснені уста, а в Льондоні пятьох має уста широко отворені.

Під певними зглядами — каже дальше відважний автор статі — має Англієць ліпші манери, та під иншими зглядами має гірші обичаї, як Американець. В нюйорскім клюбі говорять ся безнастанно лише про інтереси,се велика хиба, в льондоньских клюбах не говорять зовсім, а се ще гірша хиба. Звісно що в льондонських клюбах значна часть членів розмовляє лише з найближчими приятелями. В американських клюбах свобода і приятельське довіре посуває ся часто за далеко. І звідси походить, що Американець уважає Англійця за замкнену в собі людину, а Англієць відмавє Американцеви почуття особистого достоїнства.Англієць не здоймає капелюха, коли входить до театру; Американець уважає се за хамство таке саме, як би хтось не зняв капелюха, входячи до сальону.

Англієць входячи з дамою до ресторації, іде вперед, вишукує стіл і замовляє страви і напитки; такий звичай уважає він зовсім відповідний. Прямо противно діє ся в Америці; там дама провадить, займає стіл і замовляє ,,мену''. На думку Американців так повинно бути, щоби було після доброго тону. ,,De gustibus non est disputandum ''

В Англії уважає ся мужчина за висше єство, а женщина сотвом низшого рода, звідси походить фанатична борба суфражисток. В Америці уважають женщину за єство ліпшого ґатунку, ніж мужчина — ізза сего так богато розводів в державі долярів.

Англієць є без порівнання красше зодягнений, а за те Англійка не може рівнати ся під зглядом строю з Американкою.

В вибраних американьских товариствах тих мужчин, які заробляють величезні суми і покривають кошти зборів і забав — ніколи не видно; є се дуже особливий звичай.

Англієць не лише ліпше одягає ся, ніж Американець, але також береже кращий тон. Коли в якійсь театральній штуці находить ся роль джентельмена, то в деяких случаях на десять, виступаючий в такій ролі актор є родовитим Англійцем.

З часом все минає, а перед всім час.

* * *

Подорож для Англійця є все занятєм; длятого все шукає Англії. Для Француза є подорож розривкою і все шукає чужини, щоби увільнити ся від Франциї.

Народні бібліотеки.

(Теорія і практика.)

3. Вибір літератури для народньої бібліотеки.

(Кінець).

Найрадше бере народ у руки легонькі оповідання і поезії. Видно, у них находить він вдоволене уродженої собі жадоби фантазії. За те нерадо читає книжки наукового змісту: він учені книжки лишає ученим, а сам береть ся до поезії, де там находить розвязки замотаних релігійних і фільософічних питань, які конечні людині до житя. Се доказує, що народ хоче також і фільософії — але не в такому виді, як її учені конструують на університетській катедрі: він хоче її в легкостравному виді.

Такі внесліди маємо зі статистики бібліотек в Англії і Америці. Значить ся, се не теорія, але практика взята з дійсного житя.

Тепер розглянемо питане близше, поминаючи стати [redacted]

Що народ повинен читати?

Коли ми увійдемо в положене читача, коли ми розважимо, що книжка має по тяжкій денній праці читачеви осолодити й розвеселити вечір, то мусимо собі сказати, що саме научуване не вистарчає, навпаки, воно має далеко менші успіхи, як така література, яка побуджує нашу фантазію, гріє серце і наповняє веселістю нас цілих.

Краса — се сонічний промінь житя — може вона стояти перед нами в постати образа, може звеніти в нашому усі мельодією, або може промовляти до нашого ума й серця гарною поетичною мовою.

Але за мало розвинена людина не вуміє підхопити легкого чару штуки. Вона скоро зрозуміє живо, просте і наглядне, яке промовляє безпосередно до її змислів. В сьому проста людина находить те-ж саме вдоволене, яке має ніжна й образована з твору штуки. І часто лучаєть ся, що се народови легко розуміє і приступне, коли його обсервувати зі становища етичного і політичного, веде його до погуби. З сеї причини, а також і тому, що розуміне штуки у народа мірить ся власною мірою, нераз виступаєть ся проти дечого, з чого народ має морально вдоволене. А де тонкий знавець і психольог народньої душі не згодить ся мовчки на таке поступоване і лише у виїмкових случаях може оправдати т. зв. охоронні средства. Духових потреб не можна людині накинути силою, але лише можна їх виховати. Як довго маси нашого народу не будуть виховані відносно високо під літературним взглядом, так довго не буде у ньому розуміня своєї літератури і штуки, а в слід за сим будуть малі й незначні етапи в розвою тієї літератури й штуки. Народ все буде звертати ся до простійших і виразнійших форм штуки, які безпосередно сильно впливають на змисли, сильнійше на фантазію, як на ум, а коли ту потребу заспокоїть лубочна література, то народ буде її читати мимо всіх осторог, хоч як би поручати йому добру літературу.

Питане народньої літератури, се питане народнього виховання. Воно найде собі розвязку, скоро наша народня школа вщіпить в молоду і мягку душу дитини перли національної літератури, коли доростаюча молодіж у фахових школах піде тою дорогою, коли народови найдеть ся легкий доступ до легко зрозумілої йому літератури. Про те останнє мають дбати народні бібліотеки, які мають для кождого охочого відкрити найкрасше й наліпше з найліпшого і в той спосіб мають його виховувати під кутом чистої й ідейної літературної приємности. І хоч ся тяжка й мозольна се праця, то всеж вона незвичайно важна і корисна.

Одначе тут треба звернути увагу на одно: народня література повинна бути нею не лиш з імени, але й з дійсности, бо нарочна фабрикація популярної літератури не сповнить своєї ціли, але навпаки, ще зашкодить. Те, що можна сьою дорогою осягнути, буде виїмково мале, а тим самим безвартісне. І се можна сказати не лиш про літературу але й про політичні й суспільні відносини. Впрочім не зайвою річю буде сказати дещо про продукцію популярної літератури. Се ще й тим оправдане, що у нас сильно відчуваєть ся її брак, а — значить ся — в слід за сим піде (як не тепер, то бодай в будучині) жива продук[redacted]

Звичайно справа стоїть так, що літерат „знижуєть ся до уровени народа" — бо не може вже осягнути красших успіхів на иншому полі. Про такого літерата можна сказати з всею певністю, що кілько йому бракувало передше, тілько ж саме бракує йому при продукції популярної літератури. Популярна література, яка повстала як раз для того, щоби „знижати ся до уровени народу" виглядає звичайно так, наче сиве полотно помальоване на сиво. Вона звичайно не приносить народови хісна, але навпаки може бути дуже добрим средством на те, щоби народ відзвичаїти від читаня. Тому народня бібліотека повинна стеречи ся такої літератури всіма силами.

Дійсний народній поет має вроджений талан. Се не поет для партеру або галереї, але поет для всіх. Що не добре для господині дому, то не повинно подобати ся служниці, а чого образований чоловік не читає з цікавістю й користю, се не вистарчить і для мало образованого. Народне письменство нічим не ріжнить ся під сим взглядом від музики. Народня мельодія, народня пісонька веселить і тішить кождого. Для твору штуки не можна повести горішньої границі, але за те при наших обставинах, при теперішньому навіть стані народнього образовання істнує долішна границя, поза якою ані поет ані артист не знайде зрозуміня й належного признання. Образ намальований лапідарним стилем має свого рода красу, але лише для того, хто відчуває найніжнійші нюанси рубенсівського або рафаелівського мальовила. Хто уважає конечною річю сотворити окрему літературу для т. зв. нисших верств народу, той має хибне понятє про штуку та про її відносини до людини. „Народ" не може читати всего, що придбала наша література. Брак знаня й занедбаня відчуваня краси замикають народови скарби літератури на три спусти. Що народови треба дати читати, що він зможе зужиткувати, — як раз те належить до найкрасших перлин літератури, воно є для загалу народу найціннійшим і найліпшим, бо на нього складають ся елементи всеслюдських почувань. Коли в той спосіб розглядати квестію народньої літератури, то не зустрінеть ся тієї часто акцентованої шорсткости, нечутливости й рівнодушности в народі, але навпаки, найдеть ся зацікавлене до змісту й форми тієї літератури, а предусім дасть ся пізнати ясно дорогу, якою народ зможе дійти до чистої й обмитої користи з краси нашої народньої літератури: дорога ліпшого, обнимаючого в собі красу народнього [redacted]

Чому перевага читачів читає за белетристичною літературою? Чому ілюстровані часописи так легко й скоро находять собі читачів? Поезія займає ся чоловіком, його замірами й ділами, його чутєм й думками, його долею й взагалі всіма його відносинами. Чоловік є темою всякої дійсної поезії. Чим глубше й правдивійше поет вникне в людське житє, чим досконалійше й вирознійше висказує свої спостереження, тим вище його цінить ся як поета. Чоловік є найдостойнійшим предметом нашої науки, а що у висшій мірі предметом нашого чуття й волі. Хто утратив повне любове співчуття до долі своїх близших, той вже не є людиною. Потребу брати участь в чутю, бажаних, ділах, судьбі й успіхах близшого може заспокоїти лише поезія у високому й чистійшому світі. Ніж дійсне житє. В поезії бачимо ріжні фази людської судьби, яка велить горячому серцю скорше битися, котра заспокоює стомлені почутя, які з дійсним станом в щоденному житю можуть якраз бути в незгоді. Тому так радо читаєть ся поезію. Тому є міліони людий, котрі рідко коли беруть наукову книжку в руки, але за то читають дуже ревно белетристику.

Чи се сумний обяв?

Поезія, се немов то коріня, яке доводить поживу до дерева. Не те, що чоловікови заявлють ся як добре й благородне, але як раз то, що він бачить в поезії, надає напрям його кровам в житю, постаті, які звиріли його мозок й серце, обусловлюють його бажаня, його діла, його чуте. Велику правду сказав німецький поет Гердер у словах, які я вже раз навів: „Нераз буває, що книжка уформовує ціле житє людини, або його знищить".

Хто хоче повести людство добрим шляхом, мусить починати свою роботу в його нутрі. А нічо так не промовляє до серця, як саме-ж поезія. Тому треба конечно наших поетів й повістярів зробити народніми учителями й виховниками, в той спосіб, що зробимо їх твори як найбільше доступними народови. І скоро народ допитуєть ся за ними, коли хоче їх читати, як ніхто його до сього не силкує, то тогди ми близько ціли. Дуже сумно булоб, колиб було навпаки.

Очевидно, ніхто не читає творів Шевченка, Франка або Стефаника з ясною свідомістю кими поліпшити ся. Готовість піддати ся такому впливови є дуже рідким случаєм, а колиб хто хотів її в читача вдурити, то се моглоб навіть пошкодити. Навпаки, ми беремо їхні твори в руки, щоби ними розкошувати ся, щоби піднести свого духа прибитого житєвими злиднями, щоби тішити ся долею, або боліти горем їхніх героїв, щоби з вимріяним світом краси забути сьвіт дійсности. Потреба, перенести ся у инші від наших обставин, яка жене мандрівця між наші люди, у чужі краї за сім гір, сім рік, у незнані світи, які сяють у нашій уяві й мерехтять наче золотом облиті — воно, та потреба, приневолює нас читати і то не що будь, але якраз поезію. Та „ми" ріжних вимріяних світів о стільки й точно між собою ріжнить ся, як самі люди, а хто хоче читачів вдоволити під сим взглядом, мусить п знати психіку кождого з них, мусить всяку роботу починати у згоді з нею — і лиш тоді дійсно дійде до мети, яку собі визначив.

Іван Чепига.

Дещо про Аргентину.

(З „Діла")

(Кінець).

Сей край то страшна пустиня, гори і долини, гори скалисті без жадних лісів, а дальшій части краю є ліси дуже трудні. Там то находить ся ріжне гаде і такі мухи, що вкусять чоловіка, а за пару днів виросте якби боляк; потиснеш пальцем, то видусиш кілька червачів. Инше то вієть ся, як чорна блоха, за нігті, і треба аж ножем вирізувати. Отче духовний, велика нужда і загибель народу в тій пустині! На Cruz Machado умирало по 10 осіб на добу. В Ponta Grossie так само. Місто Calmon обіцюєсь доперва на місто, стоїть доперва 40 буд; денно вмирає 4 до 6 дітий; вода нездорова, бо земля червона, в тої землі вода товста і гірка, діти дістають болі жолудка і приходить смерть; лікарів в цілій околиці нема. Маємо каплицю з дощок, але священика нема, діти нехрещені і умирають без жадного посвячення, старі без сповіди" і т. д.

Знова нищий Йосиф Грабленко з товаришами пише з кольонії Прудентополіс і скаржить ся, що мусять їм відробляти за житє в бараках (правительство постановило, що кождий мусить відробити за схоронене в бараку) що урядники роблять з ними, що хотять і що до сеї пори сидять в бараках. Виїхали вони ще в липни минувшого року, отже по сімох місяцях ще не дістали грунтів.

Лист Петра Юзвіка до Tow. opieki в Варшаві.

„Слава Ісусу Христу. В надолисті минувшого року, як був я у Вас перед моїм виїздом до Бразилії, просили Ви мене, щоби я написав з Бразилії. Тож пишу Вам, що минувшого року 18. надолиста виїхав я з родиною з 8 дітьми з Бремен і приїхав на місце третого дня по Новім Році (46 днів кораблем). Були-сьмо в Rio Grande при аргентинській границі в кольонії Серосте.

Бразилія видає і висилає книжки, що там люди роблять три рази в році жнива, а вони цілком не знають навіть, що то посів. Переїхав я Бразилію до аргентинської границі і через 14 днів їздив я в поперек, але нема там жадних посілів, які місця на поселене нашому братови емігрантови, лише видів дикі степи, котрі мають поміщики бразилійські графи, що випасають там худобу; то там нашим братам емігрантам не дадуть землі, але везуть нас в гори і пустині, котрі старають ся залюднювати. Та там наш чоловік не затримає ся, не побачить там плуга, не побачить вона, бо то скалисті гори від потопу сьвіта. Панує там якась незвичайна хороба на люди, що по пятеро, шестеро дітий несуть разом до гробу, а старі починають пухнути від ніг, і не чує і не знає, щоб щось боліло, вляже ся і вмирає. Хліб нашими грішми 50 сот. фунт, а мішок бараболі 25 мільрейсів (около 40 корон). Ті бідні люди, що не мають чим вернути до краю, плачуть і нарікають; біда така, що навіть трафилось і так, що родачі не мали защо вжити, то продали свого 10 літного сина. А другий, то навіть мій знакомий з сусідкого села, не мав защо забрати дітий, то лишив трое дітий прямо під голим небом, і сам з жінкою виїхав до краю а як приїхав, то сказав, що лишив їх на службі.

Ті гори вкриті величезними лісами, в котрих чоловік не може зробити кроку наперед, але мусить сокирою прорубувати стежку. Дерева високі і грубі, що четверо людий мусить братись за руки, щоби обіймати довкола. Але то ще пусте; люди дали би собі з тим раду, якби там околиця якась добра, але там земля жовта, просто як цегла, глина, на котрій нічо не родить ся лише кукурудза через кілька літ, а потому треба назад запус[redacted] бо і кукурудза пізнійше що не родить ся. Їздять там лиш на мулах верхом. Масо і горівка, то тако, але все масо з червяками, бо страшна спека і горячо. Подивив ся я там, що незадовго сьвята земля має прийняти мене і мої діти, бо двоє вже [redacted]ла фебра кидалась на тіло рішні болями, на котрі з кровавими слезами в очах треба було дивитись. Мав я ще пару тисяч готових грошій і подумав або гроші стратити, або діти стратити в сих пустинях — тай вражив вернутись з родиною до дому.

Приїхав я до дому з родиною та прошу Вас пани вмилувами, бо ми тепер в великій нужді, нема ані крейцара, так що нема навіть за що хліба купити".

З браку місця не можу наводити більше листів, але вже і ся дрібна виможе показати, які то гаразди мають емігранти в Бразилії і Аргентині!

Wychodzca polski, орган Towarzystwa opieki nad wychodzcami у Варшаві пише в зошиті з мая с. р. так: „Прямо не знати, чому більше дивуватись, чи глупоті нашого народу, чи злочинности наганячів. Там по тім всім, що опишуть часописи, оголошують товариства еміграційні, по тих безчисленних поворотах, листах розпуки, люди дальше ідуть.. Тимчасом через великий наплив емігрантів, тепер нема вже вільних грунтів. В домі еміграційнім в Rio перебуває тепер около 2 000 емігрантів, що хотять поселитись. З браку зарібку терплять вони голод і нужду. Коло 300 родин, що приїхали ще в червни минувшого року (11 місяців), до тепер не дістали ще грунтів і ті також терплять нужду.

„Требаж отже вже раз зрозуміти, що та еміграция є по просту страшна руїна і нещастє, нічим не зрівноважені. Тому треба без обиняків напятнувати роботу всяких наганячів, чи то будуть покутні агенти, що ходять по селах, чи великі агенти"

Отже в Поляків все таки є бодай се Tow. opieki і ще ті подібні, котрі якось старають ся протиділати бандитській роботі бременьских і гамбурських агентів. Не згадую тут про Polskie Towarzystwo Emigracyjne в Кракові, бо воно замість остерігати емігрантів перед сею шкідливою еміграцією, само випраляє емігрантів до Бразилії і Аргентини, мимо того, що делегат сего товариства п. Йордан, будучи в тих краях, привіз про них і тамошні услівя праці і зарібку якнайгірший звіт. Але тут нема що дивуватись, бо головним директором сего „гуманітарного" товариства є осьвалена фігура еміграційна Юзеф Около[redacted]

За то у нас до тепер майже не звертано навіть уваги на то, яку велику кривду роблять нашому народови ті всі несумлінні еміграційні пявки. Коли тепер нарешті сю справу порушено, треба, щоби кожда сьвідома людина зрозуміла сю небезпеку і вже час ратувала тисячі темних наших братів. Передовсім повинні взятись до діла ті, що стикають ся з народом щоденно, отже сьвященики, учителі та академики, котрі перебувають на селах.

Із сего, що я тут подав, може кождий зробити собі яснійше більше якесь понятє про відносини в Аргентині і на підставі сего поучувати селян та вдержувати їх від сеї руїнуючої еміграції.

До діла належить взятись зараз, бо тепер наш селянин має найбільше давних, щоби дати зловитись на гарні обіцянки агентів — се пропаща кріза в Галичині і неурожай

Ся справа дуже поважна, а в наслідок грізна, бо може кинути на пропале в жидівські лихварські руки тисячі наших селян!

Наші часописи прошу бодай в скороченю подати сю статю, щоби і сьвідомі ші селяни довідались і пізнали грозу хвилі та також причинились до ратунку.

Р. Камінський.

Кірцева дитина.

Желізницею їхало двох і розмовляли про виховане дітий а іменно синів. Один з них питає другого:

„А ви маєте сина?"

— „Так, маю одного!"

— „А курить він?"

— „Ні! ніколи ще не тягнув цигара."

— „А пе? Чи грає в карти, ходить по каварнях?"

— „Ані думає про се!"

— „То вам лише побажати, се кірцева дитина. Я ще такого не чував! А кілько літ він має?"

— „Два місяці і девять [redacted]"

Двох фермерів розмовляли про поступ людства.

— „Ми є наші розумнійші, як були наші тата — говорив один — а наші тата були розумнійші від дідів!"

Другий поглядів на першого, подумав, тай каже:

— „Ах що-ж то за дурак мусів бути твій дід!"

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ

Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпегу.

Спеціяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.

Лічене і новійше лічене сифіліса „606" проф. Ерліха

Лічене полового безсиля. Лічене всяких видав нервових хороб (ревматизм і др.) електрикою.

Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.

Шпиталь і Офіс: 463 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.

Філії офіси зі всіх головних містах в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІШ КОЛЮМБІЇ

Авторизований капітал . . . 10,000,000.00
Капітал вплачений 7,000,000 00
Резервовий фонд 7,000,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.

Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.

[redacted] ВІННІПЕГСЬКА ФІЛІЯ.
Corner Main St. and Selkirk Ave. N. G. LESLIE, Manager.
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Colony St.

Спеціяльно на десять місяців.

Богато живучих по за Новим Йорком не можуть звідати нашого магазину.

Тимто даємо можливість купити за $28.00 грамофон з 40 сьпівами, що давнійше кошт. $55.00.

На сплату по $1.00 місячно

Жадайте каталога. Ось адрес

GREATER NEW YORK PHON. CO

308 310 Grand St. Dept. New York

Продаємо також ріжного роду музичні інструменти.

Л. Н. Толстой.

Письмо до фельдфебеля.

Ви дивуєте ся, що жовнірів вчать, що людий можна вбивати в деяких случаях і на війні, підчас коли в тім письмі, що признає ся сьвятим тими, котрі так вчать, — нема нічого подібного до такого позволеня, а є противно: заборона не тілько всякого убійства людий, але й всякої урази других людий, заборона робити другим то, чого ти собі не бажаєш. І ви питаєте чи не обман се? А як обман то в чію користь він робить ся?

Так, то обман, зроблений в користь тих, котрі звикли жити потом і кровю других людий, і котрі для тої ціли перекрутили і перекручують науку Христа, яку дано людям для їхнього добра, а яка тепер в своїм перекрученім виді стала ся головним жерелом всіх людських нещасть.

Стало ся то ось яким опо[redacted].

Правительству і всім тим високопоставленим особам, що держать ся правительства і живуть чужою працею, треба мати спромогу панувати над робочим народом; спромогу до того дає їм військо. Оборона від зовнішних ворогів — тілько вимівка. Німецьке правительство лякає свій нарід Росіянами і Французами. Французько — лякає Німцями, російське правительство лякає своїх Французами і Німцями; і так всі правительства. Они поступають так як циган, що наба за углом коня, а потім вдає, що не може його вдержати. Правительство і високі круги дражнять свій нарід і друге правительство, а потім кричать, що для добра або оборони свого народа не можуть не віповести війни, котра все таки вигідна буде для генералів, офіцерів, фабрикантів і взагалі богатих клас. В дійсности, війна тілько конечний наслідок істнованя війск, війска-ж потрібні правительствам тілько для панованя над своїм робочим народом

Саме діло злочинне, но гірше всего то що правительства для того, щоби мати якусь рацію своєї власти над народом, мусять удавати, що они проповідують саме високу святу релігію т. є. християнську і в тій науці виховують своїх підданих. Наука та по своїй сути противна не тілько вбійству, але і всякому насильству і тому правительствам для того, щоби панувати над народом і уважати себе християнськими, треба було перекрутити християнство, закрити правдивий змисл його від народа і тим відобрати людям то добро, яке приніс їм Христос.

Перекручене християнства доконано давно ще за пречисленого за то між сьвятих римського царя Константина. Всі слідуючі правительства, особливо російське, старають ся всіма силами удержати ту брехню і не дати народови пізнати правдивий змисл християнства, тому, що пізнавши правду нарід пізнав би, що правительство з їх податками, жовнірами, кріпостями, шибеницями і обманщиками — священиками, се не підпори християнства, а найбільші його вороги.

В наслідок того перекручуваня і виходять ті обманства, котрі привели вас і всі ті страшні нещастя, від яких так терпить нарід.

Нарід задавлений, обдертий, бідний, темний, вигибає. Чому? Тому, бо земля в руках богачів, нарід закріпощений по фабриках, копальнях, на заробітках, тому бо з нього деруть податки і збивають ціну з його праці, а підносять ціну на продукти і вироби, яких йому до житя треба. Як висвободити ся від того? Відобрати землю з богачів? Але ж як зроблять се, прийдуть жовніри, переб'ють бунтівників і посадять в тюрми. Відобрати фабрики, майни? Буде то само. Урядити страйк? Ні, то ніколи не вдасть ся. Богачі довше вдержать чим робітники; військо будуть все по стороні капіталістів. Нарід не вирве ся з тої нужди, в якій його держать, так довго, доки над військом будуть мати власть правлячі круги

Але хто се такий то військо, що держить нарід в такім поневоленю? Хто ті жовніри, що будуть стріляти на селян, коли вони заволодіють землею, до робітників-страйкарів, коли ті не розійдуть ся домів, до контрабандистів, що перевезуть товари без цла — котрі будуть садити в тюрми і стерегти там тих, що не заплатять податку? Жовніри, то ті самі селяни, в котрих забрали землю, ті самі страйкарі, котрі хочуть піднести свою зарібну плату, ті самі, що платять податки і хочуть освободитись від тих драч. Чомуж стріляють ті люди до своїх братів? — Тому, бо в них вмовили, що їх обовязує та присяга, котру їм казали зложити, коли забрали до служби, і що не вага вбивати людий не годить ся, але можна, коли приказує начальство, т. зн. над ними творять таку саму обману, яка так вразила вас. Але ту стоїть питане, яким способом можуть здоровомислячі люди, часто письменні а навіть образовані, вірити такій очевидній брехни? Як-би мало не був сьвідомий чоловік, [redacted] таки не може він не знати, що Христос не дозволив вбійства, але вчив любви до ворогів, не може не знати, що не вільно йому на підставі науки християнської обіцювати наперед, [redacted] буде вбивати всіх тих, котрих йому скажуть.

Питане в тім, як можуть вірити такій очевидній обмані здоровомислячі люди, як вірили і вірять всі, що остають тепер в військовій службі?

Відповідь на то питане в тім, що обманють ся люди не тим одним обманством, а з дитинства підготовляють ся до него цілим рядом обманств, цілою системою обманств, котра називає ся православною вірою, а котра є нічим иньшим, як величезним ідолопоклонством.

Після православної віри вчать людий, що Бог — Троїця, що окрім Бога є ще цариця небесна, і окрім цариці ріжні святі і угодники, тіла котрих не зогнили, а крім угодників образи богів, перед якими треба ставити свічки і молити ся і що найважнійше і найсьвятійше на сьвіті то той хліб і вино який піп переміняє в кров і тіло одного з трох богів і т. п. А ті, що подають, ту віру, не позволяють розумувати над нею, а тілько прямо вірити; і люди з дитинства вивчені того вірять все без розбору Колиж люди так отумані, що вірять в то, що Бог висить в куті, або скриває ся в кусочку просфори, що цілувати дощину або мощі і ставляти перед ними свічки є пожиточно для сего житя і будучого, тогди їх беруть до війська і там вже обдурюють, як хотять, заставляючи не родовоїм власти ся на євангеліє (в котрім заборонено класти ся), що они будуть робити то власне, що заборонено в тім же євангелію, і потім обучають їх, що вбивати людий по приказу начальства не гріх, а гріх не послухати начальства і т. п.

Так що обманюване жовнірів в тім, що можна без гріха вбивати людий по приказу начальства не стоїть відділено, а звязане з цілою системою обманств, без котрих такто обманьство не прийшло би ся так між лю[redacted]

Тілько чоловік зовсім задурений тою ложною вірою, що називає ся православна — а видає ся йому християнською, може повірити, що для християнина нема гріха в тім, коли він поступає в військову службу, обіцює сліпо слухати кождого чоловіка висшого рангу, після його волі приучувати ся до вбійства, а відтак сповняти той страшний всіма законами заборонений злочин.

Чоловік свобідний від обмани так прозваної православної — дійсно ложної віри, ніколи не повірить тому.

От тому то так звані секстанти, т. є. християни, що відкинули православну науку, а признають Христову науку, як вона записана в євангелію, ніколи не попадають в той обман і все відмовляють ся від служби військової признаючи її невгідною з християнством і приймають за се кари і пересліджування властий

Так поступають в Росії Духобори, Молокани, в Австрії — Назорени, в Швеції, Швайцарії, і Німеччині євангелики. Правительство знає се і тому за нічим не слідить з таким страхом і увагою, як за тим, щоби той церковний обман, без котрого не можлива його власть, виконувано від самого дитинства над всіми дітьми і неустанно удержувано так, щоби ні одного чоловіка не минув

Правительство всьо допускає: і піяньство і розпусту (і не тілько допускає але й заохочує до піяньства і розпусти, бо то причиняє ся до затуманьованя людий) але всіма силами противить ся тому, щоби люди освободжали ся від обманьства, освободжали других.

Російське правительство особливо жорстоко і хитро обманює людий. Оно приказує всім своїм підданим, загрожуючи непослушним карами, хрестити маленьких дітий в ложній, так званій православній вірі. Колиж діти охрещені, т. є. стали православними, тогді під страхом найтяжших кар, їм заборонює ся думати-розважати над тою вірою, в якій они без їхньої волі були охрещені і за таке розсуджуване тої віри так як і за відступлене від неї і перехід до иньшої, они підлягають карі. Так, що про всіх російських людий не можна сказати, що они вірять в православну віру — они не знають, чи вірять они чи ні, тому, що принялі до тої віри тоді, коли були немовлятами, держать ся її страха ради. Всі російські люди захоплені в православіє підступними способом, і жорстоким насильством удержують ся при ній.

Користуючись тою властію, яку правительство має, оно витворює і піддержує ті обманьства, обманьство знову піддержує його власть.

І тому одиноким спосіб щоб висвободити людий від всяких бід лежить у висвобожденю їх від тої ложної віри, закиненої їм правительством, а пізнане правдивої християнської науки, яку від людий закрито. Правдива християнська наука — дуже проста, ясна і всім доступна, як і сказав то Христос. Але проста і зрозуміла она тілько тоді, коли чоловік свобідний від тої брехні, в якій ми всі виховані, а яку нам подають як правдиву божу науку. Треба передовсім зрозуміти, що всі оповідання про те, як Бог 6,000 літ тому сьвіт сотворив, як Адам согрішив, як впав рід людський і всі ми та сьвятих і розвези о чудах і мощах — се нічо иньше як сумішка жидівських пересудів з обманьствами духовеньства. Наука Христа нічо не говорить ні про початок, ні про конець сьвіта ні про Бога і Його замисли, а говорить про те, що треба робити чоловікови, щоби спасти ся т. є. прожити найсвятійше найкрасше свій вік від народженя до смерти. Каже, що треба поступати з другими так, як ми хочемо, щоби з нами поступали. В тім весь закон, — сказав сам Христос Для такого житя, вам не треба ні обрядів, ні мощей, ні церковних відправ, ні попів ні святих історій, ні катехизмів ні правительства, а противно треба освободитись від всего того, длятого, щоби поступати з ближнім так, як хочеш, щоб з тобою поступали, може лиш чоловік свобідний від тих байок, які попи подають йому за правду і чоловік не звязаний з другими людьми обітницею сповняти їхню волю все.

І тогді чоловік буде в можности виповняти волю не свою, не других людий, а волю Бога.

А воля Бога не в тім, щоби ми мордували і нищили слабих, а в тім, щоби ми признали всіх людий братами і служили один другому

* * *

— „Що то за диво! Твоє волосся на голові всьо сиве, а на вусах і бороді чорне?"

— „Се-ж ніяке диво! Кождий дурень знає, що на голові волосє старше о двайцять літ ніж на вусах і бороді".

— „Я мусіла одного разу покинути службу по тій причині, що збилам тарілку!"

— „Нечуване! Для такої марниці!"

— „Так! Я розторощила її на голові господаря"!

Коли два малярі то саме видать, то ще того самого не намалюють.

Розум не терпить забобонів, а забобони не годять ся з розумом.

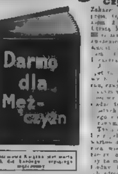

50,000 KSIĄŻEK

Absolutnie Darmo.

[illegible]

Ta Darmowa Książka jest warta [illegible] dla każdego [illegible] mężczyzny

Czy jesteś dotknięty

[illegible]

Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.

[redacted] LISTER & CO., P. 407 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Panowie: Jestem zainteresowany waszą ofertą, bezpłatnej książki i życzyłbym abyście posłali mi jedną natychmiast.

Imię i nazwisko

Adres Stan

НАЙБІЛЬША ВИПРОДАЖ ФОНОГРАФІВ.

[illegible] ЛИШЕ ЗА

$15. на легкі сплати $1. місячно.

Продаємо також добре знані "VICTOR" говорячі машини та "COLUMBIA" грамофони. Напишіть по наш новий великий ілюстрований каталог [illegible]

SAUL BIRNS, 117 Second Ave cor. 7th St, Dept. 23 NEW YORK, N. Y

[illegible]

NICK BALAN

Бучер і гросерник.

448 King Street

WINNIPEG, MAN

Phone St. John 95.

[illegible]

Увага!

Справи старокраєві, судові, процеси, контракти, спродаванє землі, стягане довгів і претенсій, повномочія і ріжні публичні документи, справи військові і пашпорти виробляє в своїй канцеларії дипльомований адвокат зі старого краю скоро і добре. Поради уділює ся безплатно. Многі похвальні листа виказують, що тисячі справ залагодивем з користю для удаючих ся до мене.

Пишіть на адрес:

B. Sulkowski,

10 Belmont Ave.

Newark, N. J. America

ПОШУКУЮ Юзька Малітку з Буковини. Довший час перебував в Вінніпегу у д. Березовського, а тепер не знаю де він находить ся. Він є волакий, лице смагляве, на карку має знак з витятої бородавки. На одній руці (здаєсь що в правій) має обтяті пальці. Хтоб о нім знав або він сам нехай зголосить ся до мене бо дуже важна справа. F. Halaburda, Central Hotel. Virden, Man.
(34-36)

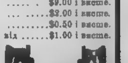

International DENTAL PARLORS

STEIMAN BLOCK. SELKIRK AVE. & ANDREWS ST

— Найбільше модерний офіс в Канаді. —

Регулярно $10.00 за 22 к. золоту корону зуба за $7 00
Регулярно $7.00 за 22 к. золоту корону зуба, за $5.00
Вставлене всіх зубів від . . . . $9.00 і висше.
Наповнене зуба золотом від . . . . . . $2.00 і висше.
" " сріблом від . . . . $0.50 і висше.
" " порцеляном від . . . . . . $1.00 і висше.

Оператори, з Американських і Канадийських шкіл. Женщини до обслуги.

Отворено від 9 рано до 9 вечер.

ТЕЛЕФОН ST. JOHN 2447

ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ

Затроэні Сірники.

За яких два роки не буде вільно купувати і уживати затроєних біло фосфорових сірників.

КОЖДИЙ ПОВИНЕН ПОЧАТИ УЖИВАТИ

EDDY'S

НЕ ЗАТРОЭНІ "SESQUI" СІРНИКИ

і в сей спосіб уникнути домашного нещастя.

ALEX CALDER & SON

663 Main St. - WINNIPEG.

БАНКИРІ і КОРАБЕЛЬНІ АГЕНТИ

— Головні C. P. R. ські агенти. —

Агенти на всі корабельні лінії.

Посилаємо гроші до Старого Краю по найтанших цінах. — — Телефон Майн 3[illegible]

А. КАРАКОЦЮК, український управитель.

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Лисичка-сестричка і вовк-панібрат.

Як був собі дід та баба... От раз у неділю баба пекла пиріжки з маком, повибирала їх, поскладала в миску та й поставила на віконци щоб прохололи. А лисичка бігла проз хатку та так нюшить носом, коли чує,—пиріжки пахнуть. Підкралась до вікна тихенько, вхопила пиріжок моторненько та й відбігла. Вибігла на поле, сіла, виїла маком із пиріжка, а туди напхала сміттячка,—стулила та й біжить.

От, біжить, а хлопці товар женуть до води

— Здорові були, хлопці!

— Здорова, лисичко-сестричко!

— Проміняйте мені бичка третачка за маковий пиріжок [redacted]'

— Де-ж таки бичка за пиріжок'

— Та він такий солодкий, що аж ам ам'

Таки найшла одного,—проміняла.

— Глядіть-же, —каже, — хлопці; не їжте пиріжка, аж поки я зайду в ліс.

Та й побігла і бичка гонком погнала. Ті підождали, поки скрилась у лісі, тоді до пиріжка—аж там сміттячко.

А лисичка тим часом пригнала ся за бичком у ліс, привязала бичка до дуба, а сама пішла рубати дерево на саночки. Рубає та й ка- [redacted]'

Рубайся, деревце, криве й праве! Рубайся, деревце, криве й праве!

Нарубала дерева, зробила саночки, запрягла бичка, сіла та й їде. Аж біжить вовк-панібрат.

— Здорова була, лисичко-сестричко!

— Здоров, вовчику братіку'

А де се ти взяла бичка-третачка та саночки?

— От,—де ж там? Бичка заробила, саночки зробила та й їду

— Ну, то підвези ж і мене'

— Куди я тобе візьму? Ти мені й саночки поламаєш

— Ні, не поламаю,—я тільки одну лапку покладу

— Та клади вже,—нїде тебе діти

От вовк і положив лапку. Від'їхали трохи, вовк і ка- [redacted]

— Покладу я, лисичко-сестричко, й другу лапку

— Е, вовчику-братіку,—ти мені санки поламаєш

— Ні, не поламаю.

Ну, клади!

Вовк і поклав. Їдуть, їдуть,—коли це—тріось!

— Ой лишечко, — каже лисичка,—санки тріщать!

— Та ні, лисичко-сестричко,—то в мене кісточка хруснула.

Ну, дарма,—їдуть... А вовчик знову

— Положу я, лисичко сестричко, й третю лапку.

— Та де ти її класти меш? Та ти мене зовсім санки поламаєш!

— Та ні, чого-б вони ламали ся?

— Та вже клади!

Тільки положив, а саночки знову—тріось-тріось!

— Ей, вовчику,—саночки тріщать. Злазь, бо полама- [redacted]

— Та де там вони тріщать? Що-бо ти, лисичко-сестричко вигадуєш? То я оріщок роскусив.

— Дай же й мені!

— Дав останній.

Проїхали ще трохи...

— Ой, лисичко-сестричко,—сяду я й увесь!

— Та куди ти сядеш? Тут ніде тобі й сідати'

— Та я зобгаюсь так, що поміщусь.

— Та ти мені санки зовсім поламаєш' Чим-же я тоді дровець привезу?

— От таки,—чого я поламаю? Я легенький. Сяду я, лисичко сестричко, бо притомивсь. Я помаленьку

— Та вже сїдай,—нема де тебе діти,

От він убравсь зовсім у саночки, та тільки сів, а санки — тріось-тріось-тріось!.. Так і розпались!

Давай тоді його лисичка лаяти [redacted]

— А щоб тобі добра не було, проклятий вовцюгане! Що се ти мені наробив?

Лаяла його, лаяла, а тоді: „Іди ж тепер та рубай дерево на санчата'

— Як же його рубати, лисичко-сестричко, коли я не вмію і не знаю якого дерева?

— А, капосний вовцюгане! як санчата ламати, так знав, а дерево рубати, то й ні!.. Кажи: рубай ся, деревце криве й праве! рубайся, деревце криве й праве!

Пішов вовк. От, увійшов у ліс та й почав

— Рубайся, дерево криве й криве! рубайся, дерево криве й криве'

Нарубав,—тягне до лисички. Глянула вона, аж воно таке корячкувате, що я на полицю з плуг не виберет, не то на полозок. Давай вона його знову лаяти [redacted]

— На що ж ти такого нарубав?

— Коли воно таке рубаєть ся'..

— А чом-же ти не казала, як я тобі везла?

— Ні, я так само й казала' рубайся, дерево криве й праве'..

— Ну й дурний-же ти який,—і того не дотесний!.. Сиди-ж тут, бичка поглядь, а я сама піду нарубаю.

Пішла вона.

(Кінець буде).

Ціна на цукрі спаде.

Ціна на цукрі, як оголошено в Оттаві, за кілька днів буде богато нижша. З дві причині чому ціна на цукрі ні змінилась. Одно було те, що віднесено цло в Канаді. Друге знов, що британське правительство заборонило вивозити цукрові ростини з британских західних Індій, звідки властиво Канада діставала найбільше цукрових ростин.

Сер Джордж Фостер оголосив, що Канада буде знова діставати усі цукрові ростини з полудневих островів. Се власне буде причиною, що ціна на цукрі буде та сама що й колись була.

За дрібні оголошеня, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00..

НА ПРОДАЖ

кілька акрів доброї землі в East Selkirk, Man. по ціні $200 і вище за акер. Приходіть, пишіть або телефонуйте до.— E. P. HICKES,

Телефон: Garry 1030,

643 Agnes St. Winnipeg, Man

(35–37)

Ціни фармерских продуктів.

Пшениця:—	
Н р 1. Норлерн	$1 15
Н р 2 „	1.16
Н р 3. „	1.14
Овес:—	
Н-р 2. С W.	54½
Н-р 3. С. W.	53½
Н р 1. Фід	53½
Н-р 2 Фід	52½
Ячмінь:—	
Н-р 3 С. W.	.64
Н р 4. С. W.	.62
Фід	.59
Лен:—	
Н-р 1. N. W. С.	$1.38
Н-р 2. С. W.	1.35
ЦІНИ ХУДОБИ.	
Найліпші бички сто фунтів живої ваги	$6 85—$7.25
Гарні, тлусті бички	$5 85—$6 40
Звичайні бички	5.25—5 65
Гарні, тлусті ялівки	$6.15—$6.40.
Звичайні ялівки	$4 85—$5.15.
Вибрані корови	5.75—6.00
Середні корови	4.65—5.35
Звич. корови	3.25—3.50
Вибрані дійні корови	$65—$75
Звичайні дійні корови	$45
Вибрані воли (100 ф. живої ваги)	$5 40
Звичайні воли	4.25
Бички до роботи	5.25—4.00
Найліпші телиці	8.00—8.25
Добрі телиці	6.25—6 75
Найліпші вівці	7.75—8.25
Добрі вівці	6.50—7.50
Звичайні вівці	4.50—5.00
Свині (вибрані)	$9.00
Тлусті свині	$8.00
Звичайні „	$7.00—$7.50
МОЛОЧАРСКІ ПРОДУКТА.	
Найгарнійший сир 1 ф.	23ц.
Найгарнійше масло 1 ф.	28ц.
Яйці, сьвіжі, тузін	23—24ц.
„ цільні „	20—21ц.

Тукета

T & B

папірець

не злазні.

На спродаж

два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицями $200 один. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера"

ХАТА НА ПРОДАЖ.

Хата 16 ф. довга а 12 ф. широка, в апстесом і ґалерією, гарно помальована. Селер добре збудований з каменя Коло хати 6 лотів виробленних і обфенсованих. Є стайня 24x14 і марник на свині. То все коштує мене де вятьсот долярів, а тепер спродам за $750. Хоч половину готівки а проче ратами. За готівку продам тантше. По дальші інформації прошу зголоситись до:— John Fedick, Box 209. Morris Man.

(34–36)

ЛІКЕРИ

Стара фірма могуча нам закрита

Carey & Co. Ltd.

707 Main St.

Phone Main 1166. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменше 20%.

Жадний иньший лікерний стор в Вінніпеґу не дістае через почту стільки замовлень що ми дістаємо. Правительство піднесло цло на горівці, отже просим звернути свою увагу на нові ціни лікерів.

Спирит за бальон $5.00 і $6.50. [illegible]

[illegible]

Вирівнуйте передплату!

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Eal для кави.

[illegible]

Philadelphia, U.S.A.

На продаж у всіх корінних склепах.

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40

Пішлемо вам впрост з фабрики один славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 днів

БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.

По 30 днях, єсли вдоволені, можете його затримати з [illegible]

[illegible]

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.

46½ E. 7-th St. Dept. 34. New York, N. Y

НАША АДРЕСА

„Canadian Farmer" Box 3686, St. B Winnipeg, Man

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST JOHN 474

В день телефон St. John 474. В ночи телефон St. John 866.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg Telephone St John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛІ. [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ НЕДУГ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]

[illegible]

Страшлива війна пілком нас не обходит!

Переконайте ся читаючи сю рідку оферту:

НАШ ВЕЛИЧАВИЙ $40. ФОНОГРАФ ПРОДАЄМО ТЕПЕР ЛИШЕ ЗА $17.50

разом з 12 кавалками руских співанок дармо.

Наш доборовий знаменитий $40 фонограф "PERFECTO" ... [illegible]

по $1.00 на місяць.

[illegible]

International Phonograph Co [illegible] New York, N. Y.

Війна! УВАГА! Війна!

Наколи хочете докладно знати, де находять ся війська і взагалі добре пізнати терен теперішньої війни, купіть собі

Атляс в українській мові

До недавна треба було уживати чужих атласів, тепер одначе маємо вже атлас в своїй власній мові і ним належить покористувати ся. Він має 24 барвних мап країв а рівночасно також важні поясненя про сонце, місяць, зорі, землю і ин. ин.

Спеціальна ОФЕРТА В ЧАСІ ВІЙНИ:

Брошурований $1.00 тепер 75 ц.

В міцній оправі $1.55 тепер $1.00

ЗАМОВЛЕНЯ ШЛІТЬ СКОРО, БО СЯ НА ГОДА НЕ ДОВГО ПОТРЕВАЄ.

RUSKA KNYHARNIA

850 Main St. Winnipeg, Man.

3216 ХОРИХ вилічено ПРОФЕСОРОМ І ДОКТОРОМ ОВЕНОМ в минувшим році, яких він, своїм спеціяльним модерністичним лічeнем привів до цілковитого здоровля, від слідуючих слабостей:

[illegible]

Всі ті хорі дякують йому за своє виздоровлене

А чому Ви терпите біль і тим скорочуєте собі житє, наколи від того можете напевно вилічитись!

ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН кличе всіх як мужчин так і женщин, які лічились без успіху, як рівном й тих що стратили зовсім надію на виздоровлене. Не робить ріжниці як давно і на яку слабість терпите або яких средств уживали до виліченя. ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН наколи стане лічити то можете бути певними, що Вам верно здоровле і вилічить так, що біль більше ніколи не відновить ся.

ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН не говорить що може Вас вилічити яким небудь чудом або надприродною силою, а тільки своєю довголітною практикою і досьвідченєм він вилічив много случаїв таких болів, які другі доктори уважали за зовсім невилічимі.

Тому отже, єсли терпите якій небудь біль опишіть йому без всякого стиду, в рідній вашій мові, всі ваші страданя і попросіть о пораду, а безперечно отримаєте правдиву поміч. ПОРАДА НЕ КОШТУЄ НІЧОГО. Не відкладайте отже і не чекайте на наслідки а пишіть залучаючи марку на відповідь Всі письма адресуйте так.

PROF. OWEN, M. D.

821 East 17th St. Dept. 33. NEW YORK, N Y

The Empire Sash & Door Co., Ltd.

Henry Ave., — East. — Winnipeg.

Дошки, Ліски, Гонти.

Точно доставляєм. — Задоволене гарантуєм.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 11-го Вересня, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, September 11, 1914. Число 37

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST JOHN 474

В день телефон St. John 474 В ночи телефон St. John 866.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg, Telephone St. John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ: [illegible]

[redacted]

Недуги груди, серцеві, жолудкові, [illegible]

[redacted]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]

[illegible]

З поля европейскої війни.

Німецко-Французька війна.

Англія мобілізує нову 600 тисячну армію.

Льондон. — Премієр Есквит видав апель (відозву) до населеня Англії, щоб чим скорше зголошувались охотники до війни. Бо помимо того, що кількасотку армію зібрано і вислано до Франції, секретар війни Кичинер хоче знова зібрати сейчас 600 тисячну армію на війну. В своїй відозві премієр сказав:

„Судячи з того як тепер відбуває ся війна ми можем легко догадатись до чого та війна може допровадити Ми отже мусимо збратись в сталь і вытримати до кінця".

Дальше містер Есквит каже: — „В Франції і Росії — Англії [illegible] найсильнійших держав. Від них відлучуватись ніхто й не думає

30 тисяч Британских Індійців на поли війни.

Дві дивізії (30.000) Британских Індійців в дорозі до фронтової лінії. Із злуки з британськими і канадийськими жовнірами підтримить нашу фану, яку жадне оруже не поконає і не збещестить".

З сего, що Англія мобілізує нові сили, виходить, що она не думає, щоб війна скоро закінчилась.

Німці коло Парижа.

Париж. — Під безнастанним напором Німецких атаків ліве крило злучених війск було змушене цофнути ся аж до своєї третої оборонної лінії. Наколи опісля ліве західне крило злучених війск буде знова відперте то Німці прийдуть під Париж з північної сторони.

Німці забрали вже міста Шантеї і Санлі, які лежать 17 миль на північ від Парижа. Німці здобули сі міста в ночи при сьвітлі місяця і при помочи своїх тяжких канон перед якими злучені війска не могли устояти і цофнулись до першої лінії фортів ві Парижем.

Німці під Мобож.

Париж. — Німці дальше бомбардують французьку твердиню Мобож. Досі знищили вже три першої класи форти. Місто завзято боронить ся.

Твердиня Мобож здобута

Берлін. — Французька твердиня Мобож лягла здобута Німцями. Німці взяли в полон 40 тисяч війска і 400 канон. Між полоненими находять ся чотири французькі генерали і велике число офіцирів високої ранги як французьких так і англійских.

Німці уступають

Париж. — Злученим військам вдалось відперти Німців з кількох місцевостей коло Парижа. Недалеко одначе відперли, бо уступаючі Німці злучившись з задними арміями ударили на злучені війска, які мусіли в поладі відступити назад на свої попередні позиції

Німці відступили на цілій лінії

Париж. — Надходить тут з поля битви потішаючі вісти, що злучені армії відперли Німців з під Парижа аж до Ренс, зн. 65 миль на північ від Парижа. Уступаючі Німці мало боронять ся Самий англійский головний командант Джан Френч признає, що німецка армія сильнійша о чотири рази від союзної армії. І чому уступають — велико питане. Щось в сім мусить бути.

Англійці відзначились в кількох битвах з уступаючими Німцами. Забрали богато Німців в полон, як також і кілька нім пушок.

• • •

Берлінські вісти доносять що до Доберіц привезено в полон три тисячі англійских жовнірів.

• • •

Париж — Франція покликала рекрутів з 1915 р. В сей спосіб Французька армія здобуде 250 тисяч нового війска

Австрійско-Російска війна.

Росіяне здобули Львів і Галич.

Петроград. — Великий князь Николай, вожд російської армії прислав до царя от таку телеграму

З найбільшою радістю і дякуючи Богови доношу вашому величеству, що побідна армія, якою доводить генерал Руцкий, здобула вже місто Львів. Генерал Брусілов заняв місто Галич.

Австрійці побиті.

Петроград. — На основі офіціяльних відомостей, які наспіли від генерального штабу, виходить, що двоміліонова російска армія, яка оперує на просторі від Замостя, в російській Польщі, аж до Сучави, на Буковині, прогнала австрійску армію з великими стратами. Росіяне заняли Чернівці і Жовкву. Львів є тепер головною кватирою російского війска в Галичині.

Плани Росії.

Льондон. — Кореспондент до „Дейлі Мейл" доносить з Петрограда, що там наспіла така телеграма:

„Росія може післати богато війска на Люблін, в російській Польщі, наколи лише вдасть ся їй відперти Австрійські війска до Перемишля, Ярослава і Кракова. Тоді твердині облаже і тим самим відбере вже частину Польщі і плодородну околицу Галичину аж по гори Карпати.

Австрійці — доносять — скоро уфортифікують гори близько Городка, який находить ся 17 миль на захід від Львова. Є се сильна твердиня, ці окружають чотири озера, які тягнуть ся 12 миль на північ".

Як Росія здобула Львів і Галич.

Льондон. — Кореспондент з Петрограду пише таке: —

„Російські війска здобули Львів приступом наступаючи австрійській армії на пяти. Галич здобута була труднійша річ, бо се місто окружене 30 малими фортами при здобутю яких було богато трудностей. А Австрійці ставляли сильний опір".

Росія готова післати війско на Німеччину.

Льондон. — Депеша з Ексченьдж Телеграф Ко., з Риму доносить, що в Петрограду надійшла там вістка від російського військового уряду такого змісту: — „Коли почалось війна, Австрія була найгрізнійшим нашим ворогом, бо крім чотирох корпусів, які вислала проти Сербії, усі війска мали виступити проти нас. Та тепер, коли Сербія знищила її чотири корпуси в Шабац, а ми між Вислою і Дністром побідили 200 тисячну Австрійску армію, то 10 російских корпусів вистане тримати Австрійців в облозі а 20 корпусів будуть вільні до відставленя на Німеччину"

Ворба трох міліонів жовнірів.

Льондон. — Кореспондент з Амстердаму доносить: — „Минає вже семий день завзятої боротьби в якій бере участь три міліони австрійского і російского війска. Боєва лінія тягнесь на 620 миль довго, від Пруссії на північ до Дністра на полудне.

Росіяне здобули Краків.

Петроград. — Російске війско здобули найсильнійшу галицку твердиню Краків. В місті вже російске війско

Перемишль і Ярослав ще не здобутий, ті твердині облягає рос. війско.

Росіяне заняли Миколаїв.

Льондон. — Вість з Петрограду доносить, що Росіяне заняли Миколаїв, 25 миль на полудне від Львова, здобуваючи при тім 40 австрійских пушок і богато амуниції.

Австрійска армія, яка йшла в напрямі міста Холму, в Росії, повиж сто миль на північ від Львова, цофнула ся перед більшою силою російских війск.

У Львові з Німці

Коло Львова завзята борба. До міста прибуло кільканадцять тисяч Німців з горішної Альзациї і Льотарингії і тепер ведесь завзята боротьба.

Австрійско-Сербска війна.

Страти Австрійців.

Рим. Сімдесять тисячна австрійска армія була побита чорногорцами в Дальмациї. Австрійці збиралися коло Себеніко в цілі найзду на Чорногору, та сей, план їм не вдав ся.

Рим. В кільнаденній завзятій боротьбі Австрійців з Сербами коло Ядар Серби вийшли побідоносьно. Серби забрали в полон 4,600 жовнірів, між ними було богато офіцирів і одна військова музика. Австрійці лишили на полю битви 30 тисяч вбитих, 100 канон, 2,500 коней. 37 тисяч карабинів манлера, 37 тяжких канон, 114 ящиков набоїв і три скриньки грошей.

Серби цофають ся.

Ніш. Перший раз від початку війни Сербский воєнний уряд мусить признати побіду Австрійців над Сербами. Серби хотіли перейти ріку Дріну і дістатись до Боснії однак мусіли перед сильним напором Австрійців цофнути ся з більшими стратами

(Справді се перший раз Сербія признаєсь, що її війско зістало побіджене чи відперте.)

Німецько-Російска війна.

800 тисяч Росіян йде на Берлін.

Петроград. Росія розпочала грізні операції проти Німеччини Війска, які находять ся в північних і полудневих частях Сходної Пруссії отримали приказ, щоб розпочати офенсиву Незадовго вже 20 корпусів (800 тисяч жовнірів) рушать в дорогу на Берлін.

Російске війско у Франції

Рим. — Трибуна оповістила нині, що 250 тисяч російского війска прибуло до Франції. Ся вість є офіціяльно стверджено.

Цар на чолі своєї армії

Петроград. — Тепер коли австрійців побідили, двоміліонова армія йде до Східної Пруссії. Цар Николай мав сказати таке: —

„Я постановив іти на Берлін самий і мушу його здобути хочби прийшлось мені стратити послідного мужика."

Берлін мусить бути здобутий.

Петроград. Росія зібрала півчверта міліонову армію, яка має вирушити до Східної Пруссії. Цар заявив що Берлін мусить бути здобутий за всяку ціну.

Генерал Ренненкамф заповнив щерби своєї першої армії, яка була розбита під Аленштайн, і приготований вирушити в дорогу до Берліна: Та нім що, мусять здобути твердиню Позвань, яка є 150 миль перед Парижем, а так само і твердиню Бреслав, який є 200 миль перед Парижем.

З ТИЖДНЯ.

Можлива війна в Азії.

Европейські дипльомати, які находять ся в Вашінгтоні, прийшли до заключення, що наколи лише Туреччина буде втягнена в европейску війну то тоді війна розширить ся не лише на Італію і Балкан, але і на Кавказ, Персію, Єгипет і Індію. В таким випадку Японія прийшлаб з поміч Англії в Індії або в Персії.

Позаяк Японія звернула свої сили проти Німеччини в Кіяв-Чав, в Хінах, та в часі потреби она може розтягнути свою поміч Англії де иньше в Азії.

Що до Туреччини, то Рустен Бей, турецкий амбасадор в Вашінгтоні, сказав, що отримав вість від свого правительства в якій заявляєсь, що Туреччина зістане неутрально. Та дипльомати думають інакше; думають властиво, що Туреччина лише зволікаєсь від виповідженя війни. Наколиб однак виповіла війну, то виповілаб Англії і Росії. В таким разі Болгарія булаб на стороні Туреччини. Греція вдарилаб тоді на Туреччину на воді і суші. По чиїй стороні сталаб Румунія—не [redacted]

Німеччина післала Туреччині 1500 своїх офіцирів.

З Атен доносять, що до Сан Стефано, коло Царгороду, прибуло 15 сот офіцирів які сейчас вступили до служби на военні турецкі кораблі.

Поверх 90 офіцирів прибуло з Німеччини також взяти провід над сухопутною турецкою армією.

Бельг. король ранений.

Вістя з Берліна доносять, що бельгійский король зістав ранений в руку відламком шрапнеля, який експльодував коло самохода короля в часі як король цофав ся зі своєю армією до Антверпен. Самохід зістав дуже ушкоджений, а король скоро видічить ся.

Президент Злуч. Держ. хоче сто міліонів долярів.

З Вашінгтону доносять, що президент Вілсон вініс ся до конгресу з проєктом, щоб в найкоротшім часі зібрано в формі податку сто міліонів долярів на нагальні потреби.

„Вагати ся і відкладати є найгіршою ознакою злої политики в теперішнім часі".

Виходилоб, що Стейтс готовлять ся до війни, або готовлять ся до оборони на можливий зі Сходу напад.

Італія таки неутральна.

Рим. Премієр Саландра оголосив слід. офіціяльну заяву: — „Італійске правительство постановило твердо заховати найстрогійшу неутральність, яка годить ся з настроєнем людей".

Поголоски кружлять, що заграничний міністер Сан Гіліано, який симпатизує з Австрією і Німеччиною може уступити, а на його місце піде такий, щоб симпатизував з Росією, Францією і Англією.

Затоплене англ. кораблів.

До Нового Йорку наспіла вість, що британский торговельний корабель „Бовер Кестл", який був в дорозі до Нового Йорку зістав затоплений німецьким кружляком „Карлсру", Залога корабля виратувана

З Льондону доносять, що британский кружляк „Петфайндер" наїхав на міну на Північнім мори і зістав розірваний на куски. Між вбитими находять ся шість офіцирів і уся залога. Капітан Лік зістав тяжко ранений. Число залоги виносило 268 людей. На нім находилось 9 чотирофунтових канон і 6 меньших скорострільних пушок Коштував $273,147.

Німці затопили 15 англ. лодок.

Два німецкі кружляки і шість торпедовців затопили на Північнім морі 15 британских лодок т. є. (fishing boats) Залога виратувана.

Англійский пароплав наїхав на міну

Лондон. — Англійск. пароплав „Руно" на яким находилось кількасот пасажирів, наїхав на Північнім мори на німецку міну і зістав знищений. Богато пасажирів виратовано.

Безробітя в часі війни.

Потреба фонду для голо- [redacted]

З вибухом в Европі війні, у Канаді настали тяжкі часи, усякі фабриканти, роботодавці виділили велике число, робітників і тепер находять ся в критичнім положеню. І наколи лише війна потреває довше то в зимі робітники в містах прямо будуть з голоду гинути Розуміє ся, що під зиму і число безробітних значно збільшить ся, а тоді запанує одна крайна, страшна нужда.

Хто нас в таким нещастю має ратувати? А вжеж що не чужі народи. Вправді ми можем просити свого рода помочи у провінціональн [redacted] ча домініяльного правительства. Та помочи від них можна сподіватись дуже малої.

Наш план отже такий: — Сьвідомійші вінніпеґські одиниці хай скличуть між собою мітінґ, обговорять цілу ту справу як слід, виберуть спомім себе комітет, який би заняв ся скликаням і перепровадженем масового зібраня. На масовім зібраню народ забрав би своє слово, обговорилось би цілу справу докладно, а там вибралось би комітет на руки якого складалось би жертви на т. зв. „Фонд голодуючих". З фонду уділялось би помочи усім тим які в безвихідно критичнім положеню. Розуміє ся, що комітет мусів би, перед уділенєм просячому помочи, провірити чи така поміч. І в якій мірі, потрібна йому...

Думаєм, що жертва може бути не лише в формі монети, але і т формі споживчих артикулів, які можуть надсилати фармері з кольоній.

Може бути богато иньших способів щоб зарадити надближаючому ся лихови І про них якраз тепер не годить ся розписуватись. Для нас мусить бути вистарчаючим те, що кріза зближає ся, многі будуть потребувати помочи і помогти їм ми повинні. Громада великий [redacted]

Просимо в сій справі забрати слово. Може в декого будуть які иньші ліпші плани що до сеї справи...

Редакція „К. Ф."

* * *

Бельгійске правительство обчислило, що загальна шкода Бельгії, яку понесла через війну, виносить кругло 200 міліонів долярів.

* * *

З Парижу доносять, що вість з Дураццо, Альбанія, стверджує утечу Альбаньского князя Віда в незнані сторони.

Причина — фінансові клопоти.

„Канадийский Фармер"
Редактор: О. Г. Гикавий
Часопись [illegible] в Канаді і Сполучених Державах на рік $1.50
до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B. Winnipeg.
[illegible]
The Canadian Farmer
Ukrainian Weekly
Circulation 8 000
Published every Friday at 287 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. H. Hykawy, Editor

Чому Італія зістала неутральною.

Звісно се кождому, що в маю, 1882 р. Австрія, Німеччина і Італія заключили між собою т. зв. „тридержавний союз". В грудню 1912 р. його відновлено.

До двохдержавного союза між Німеччиною а Австрією прийшло ще в 1878 р. Союза з Австрією хотіла Німеччина тому, що боялась аби Австрія в злуці з иньшою сильною державою не напала на Німеччину. З Росією Німеччина не хотіла лучитись з боязни перед зростом панславізму. З Австрією лучила Німеччину расова кревність, національні традиції, а навіть спільні інтереси

Італія була втягнена до союза в 1882 р. на просьбу Австрії і Німеччини. А втягнули її тому, що Італійське населене було ворожо настроєне до Німеччини, а ще більше до Австрії.

Умови „тридержавного союза" не були публіковані, та се, що Італія не бере участи в війні пояснює нам, що она не зобовязана боронити ні Австрії, ні Німеччини тоді, коли ті самі виповіли війну иньшим державам. Що иньшого булоб, наколиб хто на Австрію, або Німеччину напав. Австрія, як знаєм, в війні зі Сербією заняла сторону офензивну, зачіпну, а не оборонну. Отже поміч Італії, після умови, малаб бути непожаданою для Австрії. Зрештою, мусимо взяти під розвагу ще й те, що — хотячи помогти Австрії — Італія більше моглаб стратити як помочи. Італія має довге морске побереже, якого мусить пильнувати. А наколиб післала свої воєнні кораблі і сухопутне війско на поміч Австрії, тоді прим Туреччина моглаб напасти на ню і забрати єй не цілу Італію то остаточно морське побереже без якого Італія нічого не варта

Як вже сказалисьмо, Італію втягнено до тридержавного союза Австрією і Німеччиною. В тім союзі она ніколи не булаб, наколиб не мала страху зі сторони Франції, та ніколи дуже щиро она не відносилась до Австрії або Німеччини І тут її нещирість до своїх союзників найліпше бачимо тепер. По скінченю війни, наколи Австрія зістане Австрією і наколи Німеччина зістане Німеччиною, Італія буде виключена з тридержавного союза, то річ певна. До кого тоді она прилучить ся — годі тепер вгадати.

Воєнні фонди Німеччини.

Програвши війну з Німеччиною в 1871 р. Франція заплатила Німеччині пять міліардів франків яко воєнного відшкодованя. Гроші були заплачені в золоті. З тих пять міліардів Німеччина відложила двіста міліонів марок (поверх 50 міліонів доларів) на фонд воєнний. Гроші заховані в вежі „Юліюс Торн", яка находить ся близько міста Шпандав, недалеко Берліна. В тій вежі отже спочиває сила найсильнійшого в світі воєнного індиха, сила, яка збільшує ся з кождим роком о цілих шість міліонів марків (мало що не два міліони доларів.)

Жовтня 1, 1871 р. привезено і заховано в вежі три повні амуніційні вози повних, блискучих, золотих монет. До нині в тій вежі находить ся 500 міліонів марок в золоті (120 міліонів доларів) Така сума грошей вистарчає Німеччині провадити війну через цілих десять місяців. Правительство Німеччини не потребує всім відноситись до свого населення в просьбою о грошеву поміч на провадженє війни так довго як довго грошей в вежі „Юліюс Торн" стане. Населене Німеччини отже не відчуває війни матеріяльно, може відчути доперва по часі одного року. Бо мусимо ще додати, що Німеччина стягнула вже з Бельгії 50 міліонів доларів, яких уживе на провадженє війни. Сих 50 міліонів стане їй на довший час.

Гроші в вежі „Юліюс Торн" находять ся під цілковитою контролею військових властей. Ті гроші наче „зачаровані". Ніхто їх не може рушити. Навіть край находить ся в найбільше критичних обставинах то грошей в вежі Німеччина не діткнеся. Вони призначені лише на одну ціль, а тою цілію є війна.

Щоб грошей хто не забрав, про се не може бути в бесіди. Місто Шпандав лежить над глубокою рікою Говель. В місті находить ся подостатком війска, яке стереже вежі. Та наколиб прийшла хвиля, що війско не моглоб відперти ворога-злодія, тоді ціле місто і околицю сейчас залевають водою з ріки Говель на 15 стіп глубоко.

Цісар Німеччини відвідує сю „воєнну скриню" два рази на рік і оглядає чи є всі гроші. Там містять ся такі механічні прирядди, що за їх помічю, в протягу двох годин, сю отирту золотих монет можна кожду бачити в осібна. Наколиб одної монети забракло, сейчас про се дізналось би при їх огляданю.

От така се „воєнна скриня" Німеччини.

Кошт війни в людях.

Війна се одиноке средство до нищеня людей. Право війни таке, що чим більше вбєш людей, тим більшу нагороду славу здобудеш. В війні люди взаїмно вбивають ся, калічать ся і не бачать в тім нічого злого. Оден чоловік може убити сотню, тисячу людей... Се закон війни.

Поодин найдесь тепер такий, що завдасть собі питанє: — скілько людей згине в теперішній европейській війні. Але мабуть не найдесь ніхто такий, щоб потрафив на се питане відповісти. Можна однак подати приблизне число, наколи за взір візьмемо балканську війну в 1912 р.

Знаєм прим що населене Болгарії виносить чотири міліони і триста тисяч душ. Сей край вислав на поля боїв пятьсот тисяч жовнірів.

По скінченю першої війни (війни балканських держав з Туреччиною) показалось, що страти Болгарії виносили — 53 тисячі ранених і 30 тисяч вбитих. В другій війні (війна між самими балканськими державами) страти Болгарії виносили 16 тисяч вбитих а 62 тисячі ранених. Загальні страти Болгарії були. — 161 тисяч вбитих і ранених. Се є одна третя часть цілої болгарської армії, а третій процент усього болгарського населення. На чотири ранених вмирав оден, отже досить велике число вбитих.

В балканській війні було вбитих і ранених 150 тисяч в протягу одного місяця. Лише за оден тиждень в однім місці впало трупом 80 тисяч людей.

А ся европейська війна в порівнаню з балканською війною є о много разів страшнійшою, більше руйнуючою. Ми можем, на підставі оголошених страт кількох держав, запевнювати себе, що загальне число вбитих і ранених виносить доси що найменше пять сот тисяч людей. І наколи лише така війна потреває кілька місяців то безперечно число вбитих і ранених буде виносити около півтора або два міліони людей. Два міліони се таке величезне число, що на саме числене двох міліонів, взялоби 14 діб, наколиб числено по 90 на мінуту; 14 діб, день і ніч, числена без жадного перестанку.

Дещо для фармерів.

Як знищити буряна на фармі.

Найліпший і найлекший спосіб на знищене на фармі буряну є слідуючий: — Сейчас по скошеню і звезеню збіжа зорати поле плугом на два або три цалі глубоко. Зорену землю придоптати не зо призначеним за лом; потім порівняти дисками, а в кінци перейти гладкими боронами, (борони з простими зубами) І так часто як буряни на полю буде показуватись треба дискувати і боронити (волочити) щоб земля добре розмелилась і перемішалась. Відтак можна ужити культівейтора з широкими ніжами. В сей спосіб, до осени, бурянам не позволить ся рости. А в осени з'орати землю як звичайно, добре, не надто глибоко так само, а се тому, щоб корінці буряну, в мілко зораній ріллі, були наражені на зимові морози.

На такій земли другого року добре садити барабольї, або кукурузу, взагалі такі ростини, які потребують частого полення і сапаня. В сей спосіб винищить ся буряни хоч би які.

Довга практика доказала нам, що справлене в повисший спосіб земля, є дуже плодородною, тимчасом земля, яку оресь доперва пізно в осени видає малі користи.

Зроблено такий досьвід. На двох чотиро-акрових кусниках землі посіяно овес. В осени показалось, що з кусня землі, яку добре справлено вібрано 60 бушлів вівса більше чим з другого кусня землі, який з'орано пізно в осени. Виправді належите справлене першого кусня землі коштувало більше грошей чим справлене другого кусня, але все таки з першого кусня було чистого зиску $14.00 а з другого ані цента.

Подібне досьвідчене роблено з цукровими буряками. Оден кусень землі з'орано по жнивах, а оден на весні. Різниця що до збору буряків була більше чим в зборі вівса. На першому кусневи, з'ораним старанно в осени зібрано буряків 11½ тонів з кождого акра, а з другого кусня, що з'орано на весні, зібрано 8¾ тонів буряків з акра.

Різницю між сими куснями землі найліпше покажуть цифри: — дохід з кождого акра на першім добре справленім в осени кусни землі виносив $11.93 більше від тої землі, яку з'орано на весні.

Думаєм, що сих кілька досьвідчень на землі переконають кождого фармера, щоб забрався таки ще сеї осени до належитого справлення поля, наколи бажає мати добрий урожай слідуючого року.

Вісти зі Старого Краю.

Думалисьмо, що не побачимо старокраєвої часописи аж по війні. Послідні числа „Діла", „Нового Слова" і „Руслана", які дістали пе[redacted] війною були з 28 липня коли то якраз Австрія виповіла війну Сербії. Перед вчера т. є. 9 вересня принесла нам почта аж чотири числа „Діла" а то: з 29, 30 і 31 липня, та одно число з 10 серпня. Старі се числа та те що в них містить ся є для нас нове і незвича[redacted] цікаве.

Щож нового і цікавого?

В числі з 29-го липня, на першій стороні є, що цісар Франц Йосиф видав своє відручне письмо до графа Штірка та маніфест до населення Австро-Угорщини. В маніфесті говорить цісар про нещирість Сербії до Австрії, хоч Австрія всегда була найліпшою товаришкою Сербії, ту нещирість, яка врешті дійшла до безкраєх границь і взаїмна змусила Австрію опамятати Сербію війною...

„Моїм найщирішим бажанєм було — ті літа, котрі мені ще з ласкою Божою суджені — присьвятити ділам мира та задержати Мої народи перед тяжкими жертвами і трудами війни. Та Провидінє судило інакше" — відзиваєсь цісар Франц Йосиф до своїх підданих. А далї закликає нарід до оружя проти Сербії.

На другій стороні „Діла" поміщена „Відповідь Сербії на ультіматум Австрії" і увагі австр. правит.

Иньшим разом подамо те все (в скороченю) в нашій часописи. Се буде дуже цікаве для кождого знати в який властиво спосіб між Австрією а Сербією прийшло до війни.

На третій і четвертій стр. містять ся ріжні передовсім ці вісти, яких і в нас тоді не бракувало.

Між новинками находимо в тім числі „Діла" декілька цікавих новинок а між ними і таку:—

Шпіонажа.

Поліція в Будапешті арештувала російського полковника Казимира Грабовського і його жінку. Грабовський підозрілий в шпіонажі.

В Свінемінде арештовано елегантного мущину і жінку під замітом шпіонажі, коли робили фотографічні знимки.

„Діло" з 30 липня, приносить нам перші вісти з Австрійсько-Сербської війни. Позволимо собі навести одну новинку п. з.

Перша побіда,

де кажесь, що 29 липня рано о годині 1.30 Серби висадили у воздух міст між Землином і Білгородом, на що Австр. піхота і артилєрия разом з дунайськими моніторами відповіла острілюванєм сербських позицій по другій стороні моста Серби [illegible] ся по короткій боротьбі. Австрійські втрати цілком незначні.

Дальше пише, що того дня удало ся відділови Австрійців, піонірів разом з жовнірами скарбової сторожі забрати два сербські пароходи, наладовані амуніцією і мінами. Піоніри і скарбова сторожа по короткій але нагальній боротьбі перемогли сильнійшу числом залогу сербських кораблів і заняли кораблі разом з їх небезпечним ладунком. Два австрійські дунайські пароходи забрали зі собою сербські кораблі.

На иньшім місци між новинками находимо таке.

Українські добровольці.

З Скалата пишуть нам: Нині, 29 с. м. вголосило ся зі Сороцка 24 добровольців на війну. Жонаті і молодці є між ними літ 18. Нині вечером вже виїзджають. Сороцко — се найсьвідомійше село українське в Скалатщині.

Находимо там ще і таку новинку:

Чума.

Телеграфують з Москви, що в московській губернії вибухла чума, занесена повертаючими з уральських [illegible]. Доси було 216 випадків, з сих 20 смертельних. В самій Москві занедужав один робітник Запроваджено строгу контролю і відокремлене підозрілих.

Ся новинка цікава для нас тим, що про шось подібне тутешні Американські часописи нічого не згадували.

В „Ділі" з 31 липня подаєсь про українські маніфестації за Австрією у Львові та новинки про Австро-Сербську війну. Новини однак нічим не ріжнять ся від тих новинок, які містились на початку війни в нашій часописи.

Найцікавійше число „Діла", се число з 10 серпня. Дізнаємось з него, що Українці заложили Головну Укр. Раду, яка видала маніфест до укр. народа, щоб ставув до боротьби з оружієм в руці за визволене України; про те, що організують ся стрілецькі товариства до а них вступають усі ті мужчини що не належать до регулярного війска; про те, що у Львові утворено „Головний Укр. Скарб", який займає ся збиранєм жертв на укр. військові цілі.

Містять ся там гарні статті з приводу війни, та се лише дальший тяг попередних чисел. Що до вістий з поля війни то они в многих случаях для нас старі, та є деякі такі, які досить цікаві отже і передруковуєм їх з того числа „Діла".

Побідний похід на цілій лінії.

(Комунікат ц. к. кореспонд. Бюра)

На цілій границі східної і середньої Галичини Москалі пробували війти на галицьку територію. Кромі кінноти начала діяльність піхота і гармати Мимо того австрійська охоронна сторожа відбила всі атаки. Австрійські втрати ще не почислені, та мабуть невеликі.

Найсильнійша борба вивязала ся з двома сотнями козаків. Заатакований постерунок граничний не то, що відпер неприятеля, але ще й забрав 9 коний, яких зараз ужили Австрійці при [illegible] атаку. То було причиною, що козаки, які й так вже були потерпіли, полишили поле бою, оставляючи 90 людей убитих і ранених Австрійці на причуд не втратили ні одного жовніра.

Австрійський граничний відділ, що в Новоселиці австрійській через горбок Могила посунув ся в напрямі російської Могили, відпер атаки більших сил, а опісля вернув на давнійше занятє становище

В часі кількадневних борб відділ той мав 4 убитих і 5 ранених.

Ріжні атаки, роблені австрійським війском розвязки специальних завдань, переведено з успіхом.

Адамівка-Радивилів-Волочиска-Щурівці-Попівці-Новоселиця

Ц. к. кореспонденційне Бюро доносить: Російська кавалєрия старала ся перейти на галицьку територію. Коло Адамівки (під Бродами) прийшло до перепалки між австрійською граничною сторожею і козаками, котрих по довшій пальбі відперто і змушено до утечі

У східній Галичині [redacted]стрійські війска заняли досить Радивилів напроти Бродів, Волочиск проти Підволочиск і Новоселицю за Чернівцями.

Всякі проби російських патруль, щоби війти на територію середної і східної Галичини, вістали відперті

Коло Залозець (межи Бродами і Тернополем) при відпираню козацької патрулі вбито чотирох козаків, а двох ранено.

З Волочиск після атаку австрійського війска — російські війска подали ся в напрямі Проскурова.

Під Щурівцями відніс побіду австрійський відділ ополченців. Прогнано відтак дві шкадрони козаків, 90 козаків згинуло. Забрано 9 козацьких коний. Австрійські втрати невеличкі.

Під Попівцями відпер підпоручник Юрій Гробцьний з 9 ланами тричі сильнійший відділ козаків, що оставляючи на поли двох убитих та пару ранених, подав ся в напрямі Нового Почаєва.

Геройство австрійських жовнірів на східній границі.

Відень. (Ткб) В доповненю вісти про перепалку коло Новоселиці з 6. серпня, слід ствердити, що вахмайстер жандармерії, котрий зацідкував відважний приступ на горбок Могилу, називає ся Євген Ґульва. Як перші (в сій війні) дані з сеї сторони границі над раном стріли посолали в рук висланих на оборону граничі австрійських жандармів, так також і в инших малих перепалках брали визначну участь у відпертю ворога члени сего знаменитого корпуса. Вже перед вибухом війни один з інших жандармів мав нагоду відзначити ся Патролюючі на дорозі з Поповець через Дудин з пішими жандармами вахмістер плютоновий Іван Баранин 2. серпня між 9. і 10. пополудни четирох російських їздців, що перейшли границю і їхали до місцевости Шинки коло Поповець. Баранин числом пігнав за ними і зігнав неприятелів коло Шинків., 600 кроків від границі. Москалі завернули і заатакували жандарма Баранин холоднокровно позволив їм надбачати ся на 60 кроків, потім скоро дав 10 револьверових стрілів. По сих стрілах провідник неприятельської патрулі перевернув ся разом з конем, але скоро підніс ся і сів знова на коня, та разом з трома иншими втік, згубивши шапку і чотири російські мапи

Вкінци слід зазначити, що поручник Мановрада, котрий відзначив ся 6. серпня підчас відважної оборони Підволочиск, вернув саме тоді з похорону одного з найблизших членів родини і мимо глибокого звороження пішов на поле боротьби, до відважного холоднокровности довів до корисного вислїду

Дальше, на иньшім місци находимо новинку про арештоване кацапів. Пишуть. — Арештоване „оракарпатських Росиян". В пятницю 7. с. м. арештувала жандармерія в Вишневчику о. Вас. Томович, пароха в Мозоловці, декана зарваницького, відставили його до Підгаєць до судового арешту, а відси того самого дня почтовим поїздом о 3 їй по пол до Львова до військового суду В суботу о 4 їй рано арештувала жандармерія в Голгочах (повіт Підгайці) Володимира Навроцького, канд. адвокатури в Журавна і відставила до судового арешту в Підгайцях Староство в Підгайцях розвязало в четвер 6. с. м. всі істнуючі в повіті москвофільські товариства як читальні Качковського, дружини, касе при читальнях Качковського. Було їх в повіті кільканайцять, майже всі они істнували тільки на папері. Від Турки пишуть нам, що тамошні проводирі москвофільські, звітривши завчасу небезпеку війни, втікли також до Росії. Адвокат д-р Сохоцький утікає, одначе — як зачувати — власті гра

(Докінчене на стор. 6).

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріяльне в Вінніпегу.
ПЕРЕВОДИТЬ права [illegible] контракти, і старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, повновласти і всякі інші документи старо-крайові і Канадийські
ПРОДАЄ шифкарти на всі [illegible] кораблі, а їде через [illegible] до 7 днів.
МІНЯЄ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частий світа скоро [redacted]
ПРОДАЄ і КУПУЄ грунта в старім краю і Канаді, а також [redacted]
В правних справах і клопотах удавайтеся до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар
[illegible]
NATIONAL REALTY Co.
341 Main Street Winnipeg. Man

Ріжні Вісти

Франція мусить боротись за своє істнованє.

Настали найбільше моментальні дні в історії Франції. В ній замарковуєсь реалізацію, загалу і останню може в кождій одиниці від найстаршого до наймолодшої дитини, що народ мусить боротись за своє істнованє, що столиця Франції висить на волоску і кождої хвилі може попасти в руки Німців.

В французькій часописи „Le Temps" пишесь, що настала грізна ситуація, усю резерва, усі рекрути з 1914 покликано до оружя Кождий здоровий мужчина, молодик, старець, усі пішли на поли борби боротись від наїздників. Передовно пишесь в тій часописи таке.

„Настала година коли кождий Француз без ріжниці фаху, стану і віку мусить пожертвуватись для оборони свого краю. Нікого не виключаєсь з облігацій народного обовязку. На полю битва найдесь місце для кождого, хто хоче лише боронити свого краю, своєї цівілізації."

Що до Туреччини, яка мабуть ще якс не видала Франції, Росії і Англії війну, та сама французька часопись [redacted]

„Оттоманьске пр[redacted]ство почало усьміхатись. Воно приготовлялось взяти за оружіє проти Греції, а радше злучитись з Німцями і взяти участь в загальній европейській війні. Туреччина забуває, що Росія не потребує усіх своїх міліонів в Німеччині. Традиційна мінлива політика Туреччини не бачить завтрішнього дня. Сего разу єї неоглядність може дуже зле відбитись на ній

У Росії міліони війска, то правда, але ми знаємо які се міліони. Туреччина може довести до того, що війна перенесесь на терен Азії, а що тоді буде?..

Наколи не виграють скоро то будуть продовжати [redacted]

До Льондону прибув з Берліна американець Філіп Г. Вуд і оповідає про столицю Німеччини таке.

„Житє там таке само як перед війною. Жадної ріжниці там нема так само як і в Льондоні Ціна на споживчих артикулах та сама що була й перед війною. Ресторації отворені, в них музики грають. Концерти відбувають ся як звичайно. В театрах усе повно публики. Взагалі в Берліні не можна богато видіти того, що Німеччина провадить війну"

На запит про поживу д. Вуд відповів, що в Німеччині є досить поживи що стане на півтора року.

Що до самої війни, Німці загально вірять, що наколи они не виграють скоро то будуть продовжати її дальше. Задоволують ся тим, що їх армія не може бути побита. Хотяй би не здобули Франції і були відперті до свого краю то вірять, що їх край не потрафить здобути жадна ворожа сила

Я запитав двох офіцирів чи вірять они в можливість що будуть побіджені. На се відповів оден: „Так, се можливе, але наколиб оно мало так бути, то поцо нас тут. Нім нас хто побідить, то в краю не буде ані 50 тисяч осіб в віці від 17 до 50 літ житя."

„Моя опінія є" — я сказав німецкому офіцирови — „що війна закінчить ся незадовго в посередничий спосіб. На се він сказав „Про се не можна говорити доти доки ми не здобудемо Парижа і Петербурга. Лише тоді можна прийти до закінченя війни в посередничий спосіб"

Що до Англії то офіцири сказали. „Англія хоче знищити Німеччину, але она скорше знищить мілітаризм Франції"

Швайцарія потребує

Президент Герман Швайцарської Конфедерації телеграфував до Швайцарської легації в Вашінгтоні, що народ в його републиці находить ся в страшній нужді отже щоб зібрати в Америці фонд для голодуючих.

Телеграма такого змісту „З причини, що змобілізовано усю швайцарську армію, до якої взято усіх мужчин від 20 до 44 літ житя, тисячі родин остались без жадної помочі, бо забрано їм батьків, синів... Удержанє триста тисячної армії коштує денно півтора міліона франків, або 45 міліонів франків місячно. Вже тепер дасть відчувати брак засобів, а через спиненє торговельного руху тратить ся міліони народного маєтку"

Завязано по цілій Америці комітети, які мають зайнятись збиранєм фонду для бідної Швайцарії.

Число ранених.

Мабуть завзято борять ся союзні війска з Німцями недалеко Парижа. Вість з Парижа датована другого вересня доносить, що: „Велике число ранених привозять до Парижа і иньших сусідних місць. Вчера привезено 700 ранених до Шербург, 500 до Орлїнс, 300 до Брешон і 200 до Парижа Майже усі були ранені в ноги або руки. З сего можна вносити, що на північ від Парижа провадить ся кровава боротьба. Майже дві тисячі ранених одного дня. А скілько їх буде по кількадневній стріляниці та різнині?

Назва Петербурга змінена.

Назва столиці Росії була німецька, а щоби і духом німецким не віяло в Росії, російський цар Николай II. приказав назву Петербурга змінити на Петроград.

Польща не дістала автономії.

Минувшого тижня усі американьскі польські газети були переповнені вістю, що Росія надала Полякам в Росії автономію. Ся вість, як показуєсь нині, була пущена в сьвіт російським урядом, щоб впровадити Поляків в блуд та так не допустити в російській Польщі до революції. Власне одна ам. польська часопись „Dziennik Ludowy" пише, що російський уряд пустив вість про надане Польщі автономії лише на те, аби спинити проти російський рух серед американських Поляків.

Правдиві вісти доносять, що в російській Польщі і Україні революція.

Кольосальні страти Росії.

До льондонської часописи „Таймс" телеграфує кореспондент, що російське міністерство війни отверто признаєсь до страти 80 тисяч жовнірів і трох найславнійших генералів. Звязавши однак факт що, Німці сами полонили 70 тисяч салдатів, виходить, що страти Росії можуть доси виносити кількасот тисяч Найбільше війска стратила Росія в Галичині. Та се не клопоче військових кругів, они съвято вірять в свою побіду.

В битві з Німцями Росія стратила трох генералів. Генерал Самсонов, був одним з найславнійших генералів в Росії. Він дуже відзначив ся в Російсько-Японській війні, де доводив дивізією (12 тисяч) сибірських козаків. Пізнійше він настав корпусним командантом, а вкінци командантом цілої армії Туркестанів

Імена других двох вбитих комендантів були: генерал Мартос, корпусний командант, і генерал Пестич приділений до генерального штабу.

На кінци кореспондент подає, що після інформацій, які були видали військовим урядом в Петрограді можна запевнитись, що помимо завзятої оборони Австрійців, побіда буде по стороні Росії, Росія незважає хоч би стратила міліон людей, але Галичину мусить здобути.

Чи вірити депешам з поля війни?

Повернувші з Австрії оповідають таке: По виповіданю війни Сербії через Австрію війска австрійські розложили табор над берегом Дунаю. По противній березі були війска сербські а коло сербского берега стояли воєнні човна зі залогою. Двох Кроатів, підпивши собі стали великими австрійськими патріотами а при сїй як і кождий пияний, дуже відважними. Сївши до човна підпливли під ворожий корабель і почали стріляни. Серби здивовані були такою відвагою і не знали що се має бути. Коли однак відважний Кроат, котрий стріляв, бо другий кермував човном, положив пятьох трупом—почали Серби стріляти і убили обох. Якеж здивованє між Австрійцями викликала відомість подана урядом сербським до заграничних часописий, що немовби на Дунаю мала відбутись велика битва і Серби побили Австрійців. Австрійці стратили 3000 людий і кільканайцять суден (Така вість була і ту. в Америці в початках борби).

І чи в виду сего дивним може бути, що Серби так побивають Австрію? (на папері). Щоденьбють по 4, 5, 10, і 20 тисяч Австрійців і то так часто, що до сего часу не повинно бути ні одного австрійського жовніра. Але они з двох умиють зробити 3 тисячі.

Війна цілого півсьвіта.

Нинішна европейська війна, се війна більше між цілого півсьвіта. На перший погляд се може видатись декому неімовірним, та в дійсности оно так є. Правдою є, що більше як 50 процент поверхні земської кулі, і більше як половина мешканців на кулі земській находить ся нині в полуміни війни.

Поверхня нашої землі, враз з морями, мірить 56 міліонів квадратних миль. Держави, які ведуть тепер війну мірять близько 29 міліонів квадратних миль, отже більше між половину цілої поверхні нашої землі.

Що до людности, то — як обчисляють — на цілій кулі земській між тисячу шість сот двайцять пять міліонів душ. В державах, які провадять війну жие близько 899 міліонів душ. Се значить більше як половина усього населення на кулі земскій провадить тепер війну...

Що буде як Німці виграють.

Мілітарний кореспондент пише до льондонської часописи „The Times" таке: — Ми не можем навіть сумніватись, що наколи Німці здобудуть північні порти вдовж берегом від Довер до Емден, Німці виграють війну і тоді Німеччина збере усю свою силу щоб забрати собі Англію.

Цілі потяги ранених.

З Петрограда (Петербург) до англ. часописи „Дейлі Телеграф" пише кореспондент таке

На залізну стацію в Царськім Селі прибув оногді перший довгий потяг з російськими раненими жовнірами. Між раненими находилось найбільше таких жовнірів, що брали участь в битвах коло Солдо, 15 миль на полудневий захід від Нейденбург. На будучність треба сподіватись богато потягів ранених салдатів".

Се свідчить, що не лише Росіяне бють Австрійців і Німців, але і Австрійці і Німці бють і Росіян.

Борба в Азії. Фльоти 4 держав проти одного міста.

З Токіо звіщають, що за Кіяочау вислано 45.000-ну сухопутну армію, яка буде вести воєнні операції спільно з фльотою. Японці вмобілізували проти Кіяочав і німецької мореплави на азійських морях 3 ескадрони фльоти. Одна з них під проводом віце-адмірала Томосабуто Като бомбардує Кіяочав. Ціле цивільне населене в Кіяочау вислано до Пекіну, Тієнтсін, Шангаю і инших хінських міст. Англійські, французькі і російські кораблі помагають бомбардувати Тсінґтав, твердиню в нім, кольонії Кіяочав. Німецькі форти ріжком відповідали огнем. Японці звіщають, що німецька твердиня є сильно укріплена. 400,000 кольоністів від 3 тижнів працювало по 8 годин денно спиляючи вали, закладаючи міни, уставляючи о коло плоти з дроту. Твердиню боронить 7,000-ий гарнізон. Вони мають поживи і амуніції на 4 місяці. Японці кажуть, що здобуте твердині буде коштувати житє 100,000 жовнірів. Ціла Японія проти одного міста і то з всего 70,000 залоги! Видко, всі починають приходити до переконання, що з Німеччиною не легка справа.

Нова виправа до полудневого бігуна.

В серпни вирушила до бігуна нова виправа під проводом Англійця Едварда Шаклетона. Сю виправу уможливив дар фабриканта Керда, котрий богато тисяч фунтів жертвував вже на гуманітарні і наукові цілі. Керд дав на виправу Шаклетона 24,000 фунтів штерлінгів так, що Шаклетон розпорядає [illegible]мою шістьдесять тисячами фунтів штерлінгів ($120 000) Виправа, котра вирушила до підбігунових ледів, названа ся „цісарською трансарктичною експедициєю".

Метою виправи звірити антарктичні околиці від моря до моря для запевнення англійській фані почести першенства прослідження полудневого підбігунового континенту; поробити можливо як найбільше наукових помічень; створити наукові праці через обі партії виправи; відкрити незнані части побережа через оба кораблі, що належать до експедиції.

Простір, який ті кораблі мають прослідити, виносить понад 700 миль. Відомі небезпечности, які загрожують морякам на тих підбігунових океанах, передовсім у паді ледових гір. Шаклетон знає собі з того справу; але він забезпечив ся так проти пригод, користаючи із всіх вказівок науки, знаходів і поробленних досьвідів, що є як найліпшої думки і повний повіреня Фінансові средства має запевнені, а задачу улегчить йому в значній мірі те, що може оперти ся на двох кораблях, котрі послужать йому як операційні підстави.

Експедиція опустила Англію в перших днях серпня. Кораблі заосмотрені в електричні мотори. Проти[redacted] гаяння і як тільки се було готове, Шаклетон і капітан Верслей, котрий вже підбігунові околиці вирушили до Буенос-Айрес. В половині вересня виправа виплине на полудне.

Шаклетон заосмотрив ся в пять моторових санок, в складану хату величини 25 квадратових стіп, в засоби харчу і одежі на два літа для чотирнайцятьох людей, на два літа для партії зложеної з шістьох людий, а також рік для двох партий з двайцяти людей з окрема. Сї останні партії полишать ся на кораблях. Всьо запаковане в позолочені скрині, що важуть точно 60 фунтів. Такі скрині лекше двигати на раменах. З Норвегії опроваджено двайцять моторових санок, кожухові міхи до спаня, кожухові чоботи і рукавиці, в Росії фільцову обуву, в Японії специальну сушену траву до виповнен чобіт; всі наукові прилади зроблені в металю лекшого від сталі і майже так легкого, як алюміній.

Що до харчу, то руководжено ся передовсім вглядами на те, що дає як найбільше тепла. Обчислено так, аби те, що зість ся через цілий день, давало 5.500 кальорий, отже о 3,000 кальорий понад норму, бо чоловік, що їсть звичайно доста три фунти, одержує 2,500 кальорий. Кромі того сей харч мусить найбільше відживлювати і давати силу мязам. На обід залога буде діставати лиш оріхи мішані з олівою. Харч запакований в скіри, якими будуть кормити псів; ті міхи опаковані в легкі скрині з дерева „венеста", знаного зі своєї легкости.

Залога, числом 56 людий, дібрана старанно під всякими зглядом так, що можна на неї числити. Зібрано сих людей з Канади і з полудневої Африки, але головно з Англії.

Ватерльо 1815 — 1915.

Минає сотка літ часу, як в Европі відогралась кровава сцена, незвичайна в своїх наслідках. І ледви що затерли ся троха спомини по сім кровавім бою, як знова страшне марево війни обгортає що-раз то дальші простори і обнимає цілу земельну кулю. Се марево тої війни, де народ готові принести в жертву здобутки цілих попередних поколінь, принести в жертву своє майно і житє. Міліони здорових сильних людей, що покинули свої ріди стоять напротив себе з оружем в руках готові вударяти ся, щоб „добути, або дома не бути."

Міліони покинули свої щоденні заняття, аби відограти драму, яка не має собі подібної в історії людства.

Се земля, в котрій кождий з битєм серця слідить за розвитком подій і питаєсь сам себе „що стане ся?"

Се драма має відогратись в хвилі коли минає якраз сто літ, коли то демон війни вкинув в борбу народи цілої Европи. Було се тажкі часи. Були се часи, коли французька революція ширилась далеко поза межі Франції і занимала що раз то дальші простори Европи.

Тоді то виступає на овиді історичний вожд-геній, в особі Наполеона, що взяв собі за задачу розширити своє панованє коштом иньших народів. Єго власна хоробрість і добра організація війська помагають йому в сїм замірі. І Наполеон по кількох побідах, як під Аустерліц, Єною, і Ауерштетом цілої Европи і столосив „Континентальну бльокаду", здесь доходить до своєї ціли. Однак европейські держави, як Англія, Австрія, Німеччина, Франція і Росія лучать ся разом і ударемнюють єго зусиля. По розбитю французької фльоти і по кількох побідах на суші, вони вкінци здобувають Париж, а Наполеон опускає своє війско і йде на острів Ельбу.

Але головний акт ще був не відограв ся. Наполеон утікає з Ельби, стає на чолі прихильної собі армії, щоби ще раз попробувати покорити иньші держави. Тоді однак всі европейські держави, злучені разом, висилають проти него сильну армію і приходить в 1815 р. до т. зв. „Війни народів" під Ватерльо, де Наполеона побито і він іде на вигнане на остров сьв. Єлени.

Наполеона побито, але устрій єго держави уділився і иншим державам і положив красші основи.

Держави, що побідили в тій війні збогатились, але не сповнились надії народа, котрим обіцювано права за поміч проти Наполеона.

І тепер станули до борби народи. народи сильнійші і більше вишколені на тім самім поли, де тому сто літ, предки їх поклали свої голови для добра пізнійших поколінь — і стають в надії, що виборють красшу будучність.

Перед стома весновна літами там під Ватерльо, рішила битва народів долю одиниці могучої, що тряєла підвалинами сьвіта. В битві сїй скинули народи великі пута, наложені їм одиницею.

В борбі, яка тепер найправдоподібнійше заставить тисячами трупів ті самі поля — замінить в пустиню край широкий, в руїни оберне міста і села — рішить ся доля могучих держав, — але також і народностий і вас. Кров братня поллєся ріками — жертвують народи своїх найлучших синів — та з крови сеї, з сих жертв має виросте доля нова. Се надія держав, се бажання народів! Народности, що утратили свою самостійність — стають під прапори держав, утрачувані надією, що чейже тепер вони відвоюють свою незалежність! Між тими трупами, що вкриють поле всенародної страшної битви — числити буде сьвіт і тисячі Українців. Під прапором держав висилає і руський нарід своїх синів — щоби виборола лучшу долю і свому народови...

Чи виросте на сїй землі що зросять ся кровию Українців і доля лучша для них. — Чи стане знова сей 35 міліоновий нарід тішитись вольними правами? Чи ті серденька тих тисячів, що перестануть ся бити на кривавім поли — а сих серць які завмирали з почуттєм, що вмирають для справедливої справи виросте справедливість?

Сьвіт на неправді стояти не може! А коли правда повним сьвітлом засіяє — то промінь її осьвітить лучшу долю українського народу.

Де найбільше пють.

Хто лише цікавий знати, котрий нарід найбільше пиє, хай погляне на нище подані цифри а сейчас переконаєсь.

На четвертім алькогольнім конгресі, Др. Ґ. Вертіґон доказав, що Франція випиває більше від усіх европейських країв. Цифра уладжені після того кілько гальонів чистого алькоголю випито в якім краю за рік, а кілько припадає на кождого мешканця

В Франції кождий мешканець пе 4.988 гальонів, се значить, майже цілих пять [redacted]

В Італії	3 276	гаљ.
В Вельгиї	3 218	„
В Швайцарії	3.160	„
В Голандії	2 890	„
В Іспанії	2 790	„
В Німеччині	2.494	„
В Англії	[redacted]	„
В Швеції	1.408	„
В Росії	1.376	„

(Число прим. 3.276 означає — три цілі гальони, а числа поза точкою означають частину гальона. Такі числа треба читати: три цілі і двіста сімдесять шість тисячна часть гальона).

Отже повисші числа вказують декого, що Італія і Іспанія випивають стільки богато алькогольного напитку. А дотепер уважано, що ці краї випивають найменьше. Та що вже до Франції, то тота банкетує собі таки не на жарт. Розуміється що не горівки може, але вина, то більше як певно. В Німеччині пють найбільше пива, в других краях ще иньші напитки, але всі они такі, що містять в собі більшу або меншу скількість алькоголю...

А наколиб ті всі гроші, що страчено на алькоголь, зложено на одну купу... Булоб стільки грошей, що жадна ще війна їх не пожерла.

На сьвіті був би повний добробут, рай був би, наколиб народи не пили жадних алькогольних напитків, наколиб не провадили війн.

Що є пиянство.

Під пиянством розуміємо надмірне уживане таких напитків, котрі мають в собі трутину звану алькоголем. У звичайній жерельній воді, молоці і їм подібних напитках, так потрібних для нашого житя, алькоголю нема, тому хоч би надмірне уживане тих напитків не можна називати пиянством. Алькоголю в природнім стані нема то значить нема на сьвіті якогось мінералу або ростини, котра відразу як она росте, мала в собі алькоголь подібно як приміром яблоко або бурак, які вже є природи мають в собі цукор. Ані ячмінь і хміль, які служать до виробу пива ні картофлі ні жито, з яких гонять горівку, ні навіть виноград, з якого соку витворюють вино — в природнім своїм виді не мають в собі алькоголю. Всї ті плоди землі мають в собі у більшій або меншій скількости цукор, котрий для нас є дуже корисний і конечний для нашого житя. З того цукру щойно витворюєть ся через киснене алькоголь, який складаєть ся з кисеня, вугля і водня. В нерозпущенім стані алькоголь є смертиносною трутиною, яка найсильнійшого чоловіка убиває на місци. Коли цукор нас відживлює, то алькоголь, повсталий з цукру при співділаню чоловіка з законами природи (киснена) нас убиває... Так сама природа нам вказує, що алькоголь до нашого житя не є потрібний, бо инакше родив би ся в природі як прим. цукор, мука, білковини, сіль, вода і т. п., без яких нам в житю годі обійти ся. А если через уміле використане законів природи (кисненя) чоловік може витворити алькоголь то се значить, що алькоголь повинен чоловікови іно служити о стілько о скілько він йому корисний прим. яко паливо або часами яко лікарство тоді, коли хорому припише його досьвідчений лікар. То пізнали вже многі народи, щасливійші і більше просьвічені від нас, і тому там не дістане алькоголю ніде, хиба тільки у аптиці, а коли його у виді горівчаного спірітусу продають публично, то в затроєнім стані так, щоби його можна уживати яко топливо, але ніколи яко напитку.

Не всі одначе держави забороняють уживане алькоголю у виді напитку. Многі числять ся еще з людськими пересудами і пороками а многі, як приміром досі було у Росії, прямо спирають пиянство, бо мають з того величезні зиски прим. у Росії ні більше ні менше як около 800 мільонів рублів річно, майже третину всіх доходів держави. Розпродажу алькоголю у виді напитку попирають також ріжні шинкарі-промисловці і властителї броварів та горалень, бо їм ходить о те, щоби тяжко запрацьований гріш бідного ремісника, хлібороба чи зарібника а навіть просьвіченого урядника пірнув у їх широких кишенях. А що вони знають, що до алькоголю так само, як до кождої трутини, людський організм дуже скоро привикає так, що чоловік опісля без него не може обійти ся, тому вони є певні великих зисків. В нерозпущенім стані алькоголю їм продавати не вільно, тому розпускають його у воді, забарвлюють і надають йому відповідний смак через домішку якого соку або навіть якої другої отрути а потім продають оту мішанину у виді горівки, пива, вина, лікеру, араку і т. п. нерозумним людям. Через те, що алькоголь єсть розпущений, він не тратить своєї трійливої сили, противно, чим помалійше і в чим меньших порціях чоловік уживає якоїсь трутини, тим певнійше і страшнійше вона на него ділає. Уживане алькоголю до того степеня, що аж шкодить нашому тілу і души, називає ся пиянством, але є найтяжшим ворогом всякого чоловіка а вже найбільше бідного нашого еміґранта.

„Як-же малою є поживність пива, а як богато алькоголю у вині! — кличе одна досьвідчена німецька лікарка.— Якже високі ціни за таку скількість забарвленої води в так шкідливою трутиною для нервів! У виді „вина", „пива", „лікерів", „араку і т. д. та вода опановує наші столи, обичаї, ціле наше житє від колиски аж до гробу. Алькоголь пє ся в радости і смутку, в недузі і підчас здоровля, в молодім віці і старости; пє ся кождого часу, а що Европейці впровадили алькоголь там, де внесли просьвіту, пють його і в Америці і в Австралії, так у Африці як в Азії. Якже дуже мусять потрясати нервами, підхлібовати підневінню, (що спричинюють пахучі складники винограду, солоду, хмелю і т. д.) чарувати страшними обманами, що може такий вплив викорувати і знайти так велике розповсюджене. Звідси походить, що діти родять ся навіть [illegible] їх родичі посідали кров перепоєну алькоголем. Посідають укриті явні слабости, які провинив алькоголь у їх предків (вони бо є умово несовершенні і нервові), а як іно почнуть пити, є засуджені на скору смерть. Незчисленим сотням є призначена та доля."

Так виглядає той страшний ворог. В другім числі роскажемо, які його наслідки для тих, що перед ним не утікають.

Початок і розвій почти.

Почта — се великий здобуток культурного сьвіта. Правильне доручуване листів було свого часу більшим здобутем, чим нині є сим телеграфи і телефона. Телеграф скорочує час, потрібний до порозуміня з другою, далеко мешкаючою особою, телефон зводить получене осіб до кількох мінут, але почта була першою, що взагалі таке получене сотворила.

В середних віках мали богаті люди для своїх особистих цілий післанців пішних і кінних. Французький король мав їх кілька сотов, ніддерляндський князь Райнер мав їх 26. Папи о меньшім значіню вдоволяли ся двома або трома післанцями. Післанців оплачувано відповідно до часу і віддаленя. В 14 столітю одержували кінні післанці по 18 франків за день, піші по 6 франків від короля, а від приватних осіб і міст 5 до 10 франків. В часі війни, коли післанцеви грозила надзвичайна небезпека, міг мадати і 30 франків денно. Коли віддаль була велика, так що післанець мусів іти днем і ночию, то лучало ся нераз, що доручене листа коштувало кілька тисяч франків. Тому часто використовували нагоду, коли який візник мав перевезти товар, або який подорожний їхав в околицю, куди треба було висилати лист.

На всякий случай листова комунікація була аж до початку 16. віку дуже дорога. Найважнійші міста зносили ся з собою через постійних післанців. В той спосіб зорганізовала ся почтова служба сама в себе. О[illegible] модерній значінню був купець, Петро де Альмерас. Він злучив правильну почтову службу короля з одним приватним почтовим підприємством. Королівським післанцям давав він листи приватних осіб. Також удержував звичайних курієрів, які в означенім дні відходили ага, відїзджали в означенім напрямі. Королівський декрет позволив йому побирати за листи відповідно до віддаленя означену таксу. Але як раз та тарифа викликала невдоволене публики, яка воліла, подібно як передше, уживати післанців та вижидати нагоди до дешевого пересланя листа?

Петро де Альмерас мав право пересилати листи. Великий французький промисловець зробив з сього права монополь. Післанці мусіли підчиняти ся істнуючій почтовій управі або покинути службу. Доперва по тім показав ся прескорий зріст листової комунікації. І так в 1653 р. мав Париж лише 4 листові скринки, в 1715 р. ладив 8 о гранок, а [illegible] нимано листи два рази денно. В 1759 році сотворено для Парижа після англійського взору окрему тарифу для паризької комунікації а саме по 25 центимів від листа.

Слідуючу важну новість в почтах завела Англія. В 1837 р. висказав Фридрих Карштадт, син знатного Англійського почтового урядника, думку, що можна би заощадити много часу і гроша, коли би оброблене почти відбувало ся в зелізничих поїздах підчас їзди. Вже слідуючого року в Англії переведено сю гадку. Опісля заведено такі зелізничі почти в Франції, Бельгії і Прусах, а дальше і в Австрії. Першу зелізничу почту в Австрії заведено 1. серпня 1850 р. на лінії Відень—Одерберг.

В Росії є право, після котрого Жиди платять податок за кожду сьвічку, яку сьвітять в божниці

NICK BALAN
Бучер і гросерник.
448 King Street
WINNIPEG, MAN.
Phone St. John 95.
[illegible] прошу подати докладну адресу.

ЕРНЕСТ ГЕЛЬО.

Пересічний чоловік.

Скажіть в тому, або в другому сальоні, що сей або той славний чоловік є пересічним чоловіком: усї здивують ся і скажуть, що се парадокс, бо не знають, що то є пересічний чоловік.

Чи пересічний чоловік є обмеженим, дурнем, ідіотом? Хорони Боже! Глупота стоїть на однім кінці сьвіта, ґеніяльність на другім, а пересічність, лежить собі по середині. Не кажу, що займає центральну точку духового сьвіта, булоб се зовсім що иншого; займає він в ньому посереднє місце.

Чи пересічний чоловік належить до тої сфери, що в фільософії, в політиці і в літературі називаєть ся aurea mediocritas? Чи має переконаня, що панують в тій сфері?

І то ні.

Той, що належить до „золотої середини", знає про те, і хоче бути таким. Пересічний чоловік належить до золотої середини — несьвідомо. Належить до неї з природи, не з переконаня, з характеру, не зі случаю. Хай буде нагальним, скрайним, склонним до дивовань і вибухів, хай як хоче відбігає від посередних думок, але мимо сього, полишить ся пересічним. Навіть його нагальність буде пересічна.

Характеристично, безглядно характеристичною рисою пересічного чоловіка, є рабська уляглість в відношеню до публичної опінії. Не говорить він ніколи, все тільки повтаряє. Судить чоловіка після суспільного становища, поводженя і фортуни. Має для бою пошану для людий, відомих з якогонебудь боку, примірном для тих, що богато друкували. Буде він старати ся о ласку свого найбільшого ворога, коли той зробить ся широковідомим, але за ніщо не мав би свого найкрасшого приятеля, хиба його ніхто до сього часу не похвалив. Він не в силі зрозуміти, щоби чоловік ще невідомий, бідний якого кличуть по імени, якого легковажать міг бути ґеніяльним.

Будь ти найбільшим з людий, а коли він тебе знав дитиною, ніколи тебе не признає. Його захоплене — хитрі, його похвали — урядові. В нічім не поважить ся він кинути ініціятиви. Погорджує молодими. А скоро тільки, когось в великих признають, кричить:— „Чим я сього не прочував? Але ніколи в виду сходячої зорі невідомого чоловіка не скаже: „Отсе слава і будучність!" Хто поважить ся до невідомого трудівника сказати „в тобі єсть ґеніяльність!" сам гідний слави, яку обіцює. Розумійте, се дорівнати говорив Рафаель.

Пересічний чоловік, може мати якусь вмілкову спосібність, може мати талан. Але інтуіція, для його зовсім чужа. Не має і ніколи не матиме другого зору. Може чогось навчити ся, але відгадати не в силі. Деколи признає якусь ідею, але не добачує і не розуміє її ріжнородних приміненъ, а коли представите її йому в відмінній формі, не пізнає власної ідеї і відкине. Деколи, признає якийсь принцип; коли ви звернете ся до наслідків того принципу, скаже, що пересаджуєте.

Колиб не було слова пересада, пересічний чоловік, сотворив би його.

Пересічний чоловік, може мати певну пошану для людий чесних і талановитих, одначе чує тривогу і обридженє перед ґеніяльними, вважає їх пересадними. Людина, що любить, ніколи не може бути пересічною.

Пересічний чоловік, плямує всьо потроха, але ніколи цілковито і з запалом. Коли йому повторите його власні думки і почуваня в пригашеною ентузіязму, не буде вдоволений. Скаже, що пересаджуєте. Найбільше з усього, не любить запалу.

Пересічний чоловік має одну тільки пристрасть — ненависть для краси.

Усяке твердженє вважає зухвалістю, бо оно викликає противну думку. Але коли ти кланяєш ся і рівночасно подаєш в сумнів деякі теси, то пересічний признає тобі розум і поміркованє. Буде захоплювати ся тонкістю твого ума і скаже, що знаєш ся на субтельних нюансах.

Коли його переконуєш, то треба тобі до кождого реченя додавати додатки в ролі „може бути, мені так здаєть ся, коли можна так висловити ся", інакше не розмовиш ся.

Коли щось робить, то перше, думає про можливу компромітацію.

Коли осуджує якусь книжку, зачинає від паперу і чіткости черенок. Потім приступає до стилю і вважає добрим те, коли стиль легкий, безбарвний і несмілий. Противно, вибачає, що твоя річ чорта варта, коли в ній якить жите, коли проголошуєш свої думки тим суцільним стилем, по якому можна пізнати твою щирість. Любить він літературу веселу, не зносить книжок, які примушують його думати. Не зносить новаторства.

Пересічний чоловік, лякаючись річий внешних, абстрактних, говорить, що найбільше цінить здоровий розум, але не знає що то є здоровий розум.

Пересічний чоловік, має о много більше злости, аніж сам пропускає, аніж пропускають другі; його злобу, маскує питомий йому холод. Ніколи не вибухає. В грунті річи, хотівби знищити вишу породу людий, а коли сего не можна зробити, дратує їх пімстою. Грішить дрібницями, які дактючи своїй нелемітности, не знають ся злочинами.

Пересічний чоловік в ролі письменника, належить звичайно до тих, про яких говорять, що родилися з очінку. Нехтуючи всенціональну сторону річи, а схоплюючи случайні риси, плине зі струєю подій і жде на кожду добру нагоду, щоби її використати для дешевого ефекту. Його пересічність росте в парі з популярністю.

Пересічному чоловікови поводить ся, бо плине зі струєю; чоловік внешний відносить побіду бо плине проти струї.

Ґеніяльний чоловік, стоїть високо понад те, чого доконує. Пересічний чоловік стоїть нисше свого твору, який не є здійсненєм його думок, тільки працею, виконаною після певних правил. Ґеніяльний чоловік, все вважає свій твір нескінченим. Пересічний чоловік, повен свого твору, повен себе самого, повен суєти, повен пустки, повен порожні; сей огидний особник, весь замкнений в двох словах: інертність і нерозумність..

Переклав М. Г.

Коли чоловік пяний, тоді виступає его дійсний характер. Коли маляр намалює наготу — тоді пізнає ся його хист.

50,000 KSIĄŻEK

Absolutnie Darmo.

Czy jesteś dotknięty

Darmo dla Mężczyzn

Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.

DR. JOS. LISTER & CO., P. 407 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Imię i nazwisko

Adres

Stan

Затроэні Сірники.

За яких два роки не буде вільно купувати і уживати затроєних біло фосфорових сірників.

КОЖДИЙ ПОВИНЕН ПОЧАТИ УЖИВАТИ

EDDY'S

НЕ ЗАТРОЭНІ "SESQUI" СІРНИКИ

і в сей спосіб уникнути домашнього нещастя.

ALEX CALDER & SON
663 Main St. - WINNIPEG.
БАНКИРІ і КОРАБЕЛЬНІ АГЕНТИ
— Головні C. P. R. сьві агенти —
Агенти на всі корабельні лінії.
[illegible]
А. КАРАКОЦЮК, український управитель

Спеціяльно на десять місяців.

Богато живучих по за Новим Йорком не можуть відвідати нашого маґазину.

Тимто даємо можливість купити за $23.00 грамофон з 40 сьпівами, що давнійше коштував $55.00

На виплат за $3.00 місячно
Жадайте каталоґа. Наш адрес
GREATER NEW YORK PHON. CO
308 310 Grand St. Dept. New York
Продаємо також ріжного рода музичні інструменти

Лев Лотоцький

Горицьвіт.

Артемко Підкорчак був пастухом в нашому селі. Він ніколи не зазнав добра. Вже дітваком пішов у найми. Кілька літ пас гуси в Данила Рішітника. Та Данило сам, то ще, що чоловік був, але Горпина, го, го,.. Се була баба родом з пекла. Наче генерал який муштрує було гуси, аж з пасовиска прийдуть, голосно погегують, немов жалуючи ся перед нею на наймитчука. Страх була баба недобра!..

— А стара гуска, чо крило спустила, ге? Вже цьвікнув батогом?! Ой небоже! А гусак, ади, там він храмає на ліву ногу! Настоволоч вже, геретику якийсь!..

І стара, було, пустить ся за хлопцем, щоби спіймати, та він вже й стрігнув поміж будинки, лишивши Горпину на [illegible] біля гуски, що спустила крило, і гусака, що храмав на ліву ногу. Страх була баба недобра! І надоїла вона йому, надоїла! А раз на самого Спаса, то таки і покарала, тяжко покарала! Та і меньша зайшла його..

Артемко, бачите, забарив ся на улиці з сусідними хлопцями, застояв ся. Він же також не худоба! Серденько рвало ся до солодкої, любої розмови з ровесниками! Забарив ся! Ой забарив ся! Вже сонічко спускалось на ліс, на плачучі березки, як він опамятавсь, вбіг на подвіре, щоби гуси прядьком зайняти. Ага, та! Тут стоїть вже Горпина: та якась, непричаєм не катма рана, всьміхаєсь. В руці в неї кусник колача, білого...

— На, Артемку, ось колач! — каже вона всьміха[illegible]

Та Артемко не довіряє, а очи так і впились у білий колач

— На, дитинко, тай віджинай гуси! — просить Горпина покивуючи колачем.

Артемко, не прочуваючи нічого злого, підступив ближче, та стара: хап за чуприну! Вже й бе з карчило як дудонить! Ой всипала вона йому всипала! З такою бідою виконав ся бідний хлопець з рук у старої і займав тоті гуси, голосно поойкуючи. По дорозі нагадував собі, скілько йому там дісталось тих буханців, та сплна вповідала, що таки богато! З маньки зайшла! І колача не дала! Не добра баба! Гарував же він в неї, гарував! І хто знає, до чого було би прийшло, як би не ось що.

Якось раз в саму провідну неділю, — тоді вже перейшло було Артемкови на дванайцятий рік — громадський пастух Атанас Жучок потарнав ся був з громадою. В „Провідну" годить в нас пастуха та овець. Та яка то вгода! Ставить громада могорич, ставить і пастух. Побалакають, вип'ють і вже по вгоді. Лиш війт, було, заки пастух вийде з канцелярії, вибубнить йому звичайні „артикули". А було їх кілька, та найважнійші були ось тоті·

„Як лиш взнають ся на небі хмарка, сивенька, градова, має пастух чим скорше, не чекаючи аж більше хмар надійде, пігнати вівці в „Дубник", поміж корчі, щоби худібка могла сяк-так, розбрившись по корчах, заховати ся від граду". Бачите, в нас пастух мусів і на хмарах знати ся. — Се був перший артикул, а другий був ось такий:

„В часі великих спек має пастух в саме полудне зігнати вівці в „Білі Керниці" під грушку і потримати їх там в спокою дві години". Та відколи Тростянець Тростянцем, не було в нас пастуха з годинником. Але так стояло в другому артикулі. Було ще богато тих артикулів, та хто їх годен спамятати.

Та тоді, як кажу, в „Провідну" пастух Атанас Жучок, заки ще прийшло до артикулів, погарнав ся був з громадою. Зайшло о плату. Плата для пастуха в нас, бачите, була все одна і тота сама. Ні громада не підвисшувала, ні пастух не впоминав ся. Плачено звичайно від старої вівці два „дутки", а від ярки або баранця, що їм не було ще го року, по одному дуткови. Так було все і о платі ніколи не згадувано.

Аж ось тоді в „Провідну" сіло щось було пастухови на ніс. Довго він щось мімтував, та не досьмівав якось виступити.

— А тепер „артикули" — почав вже був війт. Та Жучок не дав вже йому вибубнити тих артикулів. Мабуть, чи не згадка на них додала йому кураги і він ось що [illegible]:

— Панове громадо, — заговорив твердо покашлюючи часто, — панове громадо, стримайте ся ще з артикулами!

— Як то? — поспитав війт.

— Стримайте ся, кажу, бо я на котеперішну плату не годжу ся! — докинув ще Атанас Жучок, розглядаючись уважно по ґаздах, чи дуже нахмарились.

— Як то? — каже війт, щож тут о платі балакати? Плата одна: два дутки від старих, а по дуткови від ягнят!

— Ні! не годжусь! — тягнув завзято Атанас дальше не годжусь і кінець. Від старих овець, ярок і баранців нехай буде як було, але від баранів дорослих, рогачів жадаю по три дутки.

Заворушилась громада. Кілька ґаздів прискочило аж до Атанаса. Та він ані чичирк; при своєму.

— Атанасе, почав війт, Атанасе, не дурій! Череда не може бути без баранів, так само, як не може бути громада без війта.

Тут війт зкусив ся в язик, бо дяж себе порівнювати з бараном! Ся обставина ще його дужше розсердила.

— Плата тота сама що була, ані шелюга більше і конець! — закликав він, тупнувши ногою

— А як так, то шукайте собі иншого пастуха! — каже з провола Жучок, зітрохивши порожну флятку від могоричу з кишеню, — шукайте собі!

— А то і пошукаємо! З Богом, Парасю!

І ось Атанас Жучок, не кажучи вже і слова, вийшов з канцелярії.

Буде другий! Легко то сказати! Черідам ніяк по хлївах мекати! Весна! Мурава аж просить ся по горах. Скуби мене! — Зажурила ся громада. Та ось і виступив Андрій Деркач. Він мав скалку в лівім оці, проте умів якось все громаду відобути з тарапати. Лиш усьміхнесь було та вже і є порада.

— Стійте! стійте! я найду вам пастуха! — заговорив він, розглядаючи ся уважно по громадянах, немов би шукаючи поміж ними охотника на громадського пастуха

— Найдете?! — завважав хтось. — Та бо нам зараз потреба!.

Зараз буде! Добре, що кума Данила тут нема! — відповідає Деркач. — Буде пастух як стій.

Декому з громади прийшло на гадку, чи кум Андрій не загадав з рукава витрясти пастуха. Та кум Андрій лиш усьміхаєть ся по своєму.

Піди но та, Трохиме, — каже він приступивши до [illegible] з жовтавим волоссєм — піди но до Данила Рішітника та поклич сюди його наймита Артемка. Скажи йому, що війт зове в канцелярію.

Громадяни й зараз догадались, куди стежка в горох. Кум Андрій загадав два грибики в борщ кинути. І пастуха найде і кумове Даниловї досолить. Всьнім знали, що Деркач з Рішітником з давна жили в незгоді і один другому бородили. І не минуло й години, як в канцелярію вступив Артемко Підкорчак. Побалакали і зійшли дванайцятилітний хлопець підняв ся пасти череду, аби тільки не гарувати в тої лютої баби Горпини. Данило Рішітник, хоч йому теє і не до вподоби було, здав, що йому о наймита не ходить. Бачите, не хотів задиратись ні з війтом, ні з громадянами.

Ось така склалось було в час в саму провідну неділю й таким способом став Артемко Підкорчак громадським пастухом. Нй легко приходило йому угаяти за громадським добром, та натягавши собі, було, тоту недобру Горпину, не покидав вже тої служби. Так минали йому літа рік по рокови. І постарів ся за громадською чередою.

Череда в нас пасе ся по горах. Та найчастійше на „Котівській горі". Довга вона, дуже довга. Від „Білих Керниць" аж до Дубника протяглась. Пошматована подекуди ровами. А богато на ній корчиків глоду та свербивуса, що то його дикою рожечкою звуть. Воно то не мудре, чепірнате, та як весною вкриють ся всї корчики цьвітом білим та червоним, то аж очи рвуть до себе! Рай! кличеш і дивиш ся, дивиш ся на сю красу і враз якийсь чар вкрадесь в твою душу. Солодко і любенько тобі. А й соловейко часом стрітне з Дубника поміж тоті корчі защебече, тьохкає так щиро, щиросенько...

Повно тут і горицьвіту скрізь! Жовто цвите він, блискуче. Немов гора горить, кажуть було люди. І Артемко любить вдивлятись в нїв. Ой надивив ся вже на нього, налюбив ся. Двайцять літ, як пастухом вже! Двайцять літ! І ще ось пасе тоті вівці тай пасе. Чи довго ще? Плавуть літа за літами, і все одно і те саме, все тоті овечки своє: мее! тай мее!

Він не голодує. Обід носить з села чергою, хата від хати. І часом не зїрпе подадуть, і пироги трафляють ся, а й молочна каша буває. Та воно і з тим обідом всїлякo! Буде таке, що подаючи обід і заговорить миленько, немов попукрує сю страву, і їсть ся, їсть, іде в горло. Та инше, нахмаривши очи, з фуком кине тобі той обід, що враз пригадає ось тобі, що ти громадський годованець. Ой всїлякo воно було, всїлякo! Та тота тота Гандзя Калинчукова, що то її тому два роки назад помер чоловік, полишивши її малесенького синка Івася, вона таки найліпша над усїх. Убога, вдова, лиш хатинка в неї та городець. А як торік винесла обід, то якось так щиро подала його, так вже щиро. І сама сїла, приговорювала, потїшала. Не так як инше! І не сиде, лиш жде сточки, немов поклакує: „Іжь, іжь, вдави ся, в скорше, бо нема часу, дома робота лишилась". Ні, Гандзя не така! А молоденька вона ще, молоденька! О чи чорні як терен, а губоньки складають ся так миленько, немов би жибовіли: цілуй, цілуй, а-ж ще хочатись раде!

Артемко й сам не знав, як йому ся молодичка на гадку зайшла. Чи не її черга сегодня обідець принести? Зараз! Вчера Сенко Гарбуз, а коло нього і хатинка Гандзі! Так, так, вона надносе нині! Вона!

І парубок вдивив ся щиро перед себе, а очи його, перелетївши митом вузеньку стежечку, що вела в село, зупинились на самому крайочку її. Та не видно нікого! Не видно! забарилась! Але надійде, надійде... Артемко був і „фільософ", Дивитись му на стежку, доки не надійде, то і очи заболять! Ні, зверну їх в иншу сторону, а відтак, по якімсь часі погляну і ось вона вже йде, наближаєсь, немов сонічко пишне. Так, так зроблю!

І нам пастух відвернув ся від стежки, що нею мала надійти тота Гандзя Калинчукова з чорними немов терен очима і з губоньками що так солодко складають ся до поцілунку.

Поглянув в иншу сторону і очи його впали на горицьвіт, що стелив ся скрізь і скрізь, як далеко зір засяг... Та й він собі: „Гандзя! Гандзя!" Вже йде, вже на стежці! Ось, ось, зовсесь легісенький хід її ніжок на мураві. Але ще ні! Ще жажду, опісля. А горицьвіт своє, немов змовив ся з Гандзею, лопоче й лопоче. „Ти, Підкорчаку, дурний, дуже дурний! Віїв в кропиви та й доси в ньому! Товчеш ся по тих горах за чужим добром, за чужими овечками, а вони тобі все своє мее, та мее! Докіль того буде? Докіль будеш скучати сиротою по тій „Котівській горі?" Чи не шукати тобі иншої долі, веселійшої? Гуси-ж якi не то, а летять понад гори і долини, докіль не дібють ся до озера, де їм любо проводити літонько.. Чи не пошукатиб і тобі захисту?

І парубок уявив собі хатинку Гандзі. Невеличка та врізь малесенькі віконця виверає такий любий, тихесенький рай, житечко солодке в парі... „В парі!" А й садочок біля хати вишневий! Задивили вишні, так біло, білесенько, а трава скрізь немов шувар в колїна, а й білячка у ній повно, є й двівочки сані... „В парі!" Вийшли в садочок, бо сідують! Він в білій сорочці, мережаній, а вона, немов краля в червоній юбці як грань, в шалїновій хустці, новій... Коралі на шиї мигтять, французькі... Ось і Івась біля них, плеще в долоні малесенькі... Чуже то, а таки своє жибовить: „тату! тату!".

Навчила Гандзя, навчила дитину, як кликати її милого'.. Навчила!

З очей Підкорчака покотились сльози і впали на горицьвіт. Гадки, що добулись з поміж того зїля, зворушили душу парубка так дуже, дуже... Він забаг чогось, о чім доси і не думав, чого доси може і в снах не бачив! Бо якіж она з такого бідака, з такого сіромахи? Позад нього літа такі невеселі, таке тяженьке горе, найми! За ним дорога така сумовита, потом вилита, слезами скроплена, гірким кровавими. А по ній нічого, нічогісенько, лиш гуси, вівці і Горпина тота недобра, суха як смерть!.. Ні! нічого за ним нема! Навіть відгуку не чути з любого слова неньки, що то біля других так мило гомонить. Ні, і того не чути!

В нього нема ніяких згадок, нема й минувшости... А будучність? І вона чорна, чорнісенька! І се дорога сумовита! Нічого не видно на ній, лиш гень, гень склонив ся під хрестом якийсь старий дідусь .. Хто се? А се-ж Атанас Жучок! Так се він! Посеред дороги впав, та шепче, що бодай біля хреста. Товче зівялими устами молитву, може й послідну.. А ворони так кракають, так кракають, вижидаючи жиру.

Аж шкхнув ся бідний парубок і гнївно поглянув на горицьвіт, на його блискучий жовтий цьвіт, що тільки смутку навіяв на його душу. Прижмурив очи, та тут і загуло над ним, немов справді ворона закракала.

— Спиш? А вівці де? — закликав хтось хорвато.

Поглянув, а се Андрій Деркач з кобелою в руці. З очий у нього сиплять ся іскри; лихий як сто чортів

— Ось маєш тут обід! — каже він. — Вже лишний восім! Застиг на вівнащо, бо замість йти стежкою впростець, я угнав ся по „Кругляку" за чередою, що впала була на обіжечко, немов сарана яка.., Як можна спати, пасучи череду? Страх, що шкоди! страх! Як можна спати в білий день?

— Я-ж не спав, — відповідає Артемко, — не спав, татусю, я вдивив ся лиш був в горицьвіт.

— Се не добрий буран; і блуд возьмесь від нього, не то що. — завважав Андрій.

— Мабуть і мене вали ся? — заговорив тихо парубок немов до себе самого.

— Та їж, їж; я ж не прийшов на правник; дома робота жде,

То сказавши, подав Деркач горнець та ложку Артемкови. Вже хотів парубок зачерти страви, та ось і зупинив ся.

— Та то обід мала сегодня принести Гандзя Калинчукова? — поспитав він.

— Мала, та не принесла! У неї-ж сегодня весілє! — відповів Деркач.

— Весілє?

— А вже-ж! ти й не чув! га? Віддаєсь за Петра Коровайчука! Що, гарний парубок? А й богач! О! богач! Вгарувала вдова хлопця; не даром то кажуть: у вдовиці чари на полиці!

То сказавши, засьміяв ся Деркач так здорово, що відгук аж десь в Дубнику відбив ся. Та не лиш в Дубнику але й у душі бідного парубка озвав ся. О! озвав ся! Немов молотом валив хтось в тоту вбогу душу, котра на часочок впилась була чаром горицьвіту.

— Не голен, татусю я нині їсти, не голен! — заговорив бідний Артемко, поклавши горнець і ложку біля горицьвіту — Мені чогось не добре сегодня.

— А ти, бачу, „грімасуєш", паничу — розсердив ся Деркач. — В мене печеної курки нема! Їш, чи ні?

— Ні! не голен...

— А, то в'їся чорта в рогами! В мене нема часу коло тебе тут стояти! То сказавши, поклав Деркач горнець і ложку назад в кобелю і поплівсь стежкою вже навпростець до села. Коло Артемка лишив ся лиш кусничок сухого хліба, що його Деркач нарочно позіставив. Та й хліба не підняв бідний пастух Артемко Підкорчак. Не підняв! На силу встав він, взявши батіг, пішов поволи до череди. Та вівці звитали його і тепер добре знакомим йому оленнєм: мее тай мее... А горицьвіт цвив і цвив, що аж блеск бив від його жовтого, широкого цьвіту

Талант, який за молоду позбавсь ся, за молоду [illegible].

Новий Папа Римський Венедикт XV.

Конклаве (збір кардиналів у замкненім місци для вибору нового папи) розпочало ся в понеділок (31 серпня) і тревало аж до четверга (3. с. м.) Новий папа зістає вибраний аж на десятім бальоті, а вийшов ним один з наймолодших кардиналів, Якiв Делля Кієза (Chiesa), дотеперішний архиєпископ італійського міста Больонії. Нововибраний папа прибрав собі імя Венедикта XV. Се він зробив з тої причини, що папа Венедикт XIV був уроженцем міста Больонії (род. 1675 р. а умер 1758. р.) Сьвятий отець Венедикт XV прийшов на сьвіт дня 21. Падолиста 1854 р. в італійськім місті Пеглі (Pegli). Він є членом одного з найстарших аристократичних родів Італії. Висьвятив ся на сьвященика в 1878 р., а кардиналом зістав іменований 25 мая, 1913. Він був дорадником і щирим приятелем померлого папи Пія X. Уходить загально за великого дипльомата й адміністратора і має богато спільних прикмет з папами Пієм X. і Львом XIII. є найменьшим папою із всіх папів і є короткозорим.

НАЙБІЛЬША ВИПРОДАЖ ФОНОГРАФІВ.

$15. на легкі сплати $1. місячно.

SAUL BIRNS, 117 Second Ave cor. 7th St., Dept 23 NEW YORK N Y

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.

Спеціяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних

Лішше і найнійше лічене сифіліса „606" проф. Ерліха

Лічене полового безсиля. Лічене всяких хронічних хороб (ревматизм і др.) електрикою.

Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.

Шпиталь і Офіс. 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.

Філії офіси зі всіх важнійших місцях в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ АЛЬБЕРТІ і БРИТІШ КОЛЮМБІЇ.

Авторизований капітал . . .	10,000,000.00
Капітал вплачений	7,000,000.00
Резервовий фонд . . .	7,000,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.

Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і доракоовуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всїх частях сьвіта.

NORTH END ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave
N. G. LESLIE, Manager.
PORTAGE AVE
Corner Portage Ave. and Colony St.

Др. Б. ГЕРЖАБЕК.
Єдиний руський лікар зі старого Краю. - Єдиний руський лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
Мешкає, ординує в власнім шпиталю 415 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 WINNIPEG, MAN

Вісти зі Старого Краю.

(Докінчене зі стор. 2).

начні перезолили його і арештували та садить тепер в Кракові. Адвокат з Бориславу д-р Сьокало що оженив ся в Петербурзі і там перейшов на православіє, утік разом з жінкою і не чути, де обертаєсь ся. Сеї ночи арештовано о. д-ра Дорошиньского, гр.-кат. катехита при німецькій гімназії у Львові.

Стільки арештовань москвофілів та розвязане їх товариств лише з одного дня, а мусіло їх бути далеко більше.

Нині, 10 вересня, принесла нам почта знова одно число „Діла" з 11 серпня. В нім пишесь про масову, запальчиву мобілізацію добровольців в Східній і Західній Галичині, зн. між Русинами і Поляками.

Намістник повідомив усіх старостів і обох президентів столичних міст, що на основі цісарської постанови з дня 3 серпня с. р. міністер краєвої оборони уповажнив намістника під певними точно означеними услівями дати дозвіл на перемінене істнуючих в краю союзів і стрілецьких товариств (Сокола, Стрільці, стрілецькі дружини і т. п.) так польських як і українських, на стрілецькі корпуси, котрі можуть бути приділені до загального ополченя, отже станути під охороною міжнародного права. Корпуси сі дістануть, коли приміпять ся до всіх поставлених їм условій, карабіни й однострої до ношеня на лівім рамени, яко відзнаку приналежности до оружної сили держави. Се отже значить, що члени таких стрілецьких товариств зрівнані з правильним військом і як [redacted] ця мають битись зі своїм ворогом.

Сподіємось, що в слідуючім тижни дістанемо дальші числа денної часописи „Діло", а тоді будемо знати про усьой военний рух в Галичині і на Буковині.

ПОШУКУЮ свого приятеля Василя Шульгана з села Корчин, повіт Сокаль, Галичина. Вже буде близько один рік як він перебував у Field, B. C. а тепер мабуть находить ся в Саскачеван. Хтоб о нім знав або він сам най напише до: John Sikorski, Queen Mine Salmo P. O., B. C. (37-8

ВІЙНА!

Дуже гарні кашкети, шапки, ковніри і рукавиці.

[illegible]

Моя адреса: J. PADOLSKY,
281 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

У мене всьо тано!

Можете купити найтаньше рівні книжки і часописи, хрестики і образи сьвяті та сьвітскі, молитвенники, календарі і сьпіваники. Сповняю сьвященичі потреби.

— Моя адреса: —

Архипатріярх Макарій
698 Magnus Ave. або 677 Burrows Ave., Winnipeg, Man

ПОШУКУЮ свого сина Василя Вакарука, з Завали повіт Снятин, Галичина. Перед трома місяцями робив в Minaki, Ont. Хто би знав де він тепер перебуває або він сам, зволить мене сейчас повідомити, бо справа дуже важна. Nikolaj Wakaruk, Sniatyn P. O., Alta.

Тукета T & B

папіроси

не власні.

На спродаж

два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицями $200 один. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офисі „Канад. Фармера"

ПОШУКУЮ свого брата Івана Дергака, з села Повінців, повіт Борщів, Галичина. Вже два роки в Канаді і перебував на фармах. Хто би о нім знав або він сам нехай напише на висше подану адресу. Stefan Dyrhak, Spanish Mills P.O., Ont. (35-37)

НА ПРОДАЖ

кілька акрів доброї землі в East Selkirk, Man. по ціні $200 і висше за акер. Приходіть, пишіть або телефонуйте до.— E P HICKES,
Телефон: Garry 1030,
643 Agnes St Winnipeg, Man

ЛІКЕРИ

Стара фірма котрій вам довіряти

Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1146. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.

Жадний иньший лікерний стор в Вінніпеґу не дістає через почту стільки замовлень що ми дістаємо. Правительство підвисшило цло на горівці, отже просим звернути свою увагу на нові ціни лікерів.

[illegible]

Вирівнуйте передплату!

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Fal для вас.

[illegible]

Philadelphia, U. S. A.

[illegible]

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40

Пішлемо вам впрост з фабрики один славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руских сьпівів на 30 днів

БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.

По 30 днях, єсли вдоволені можете його затримати а нам платити

$2 МІСЯЧНО.

[illegible]

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
66½ E. 7th St. Dept. 24 New York, N. Y.

НАША АДРЕСА

„Canadian Farmer" Box 3656, St B
Winnipeg, Man

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра В. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave, Winnipeg. Telephone St John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST JOHN 474

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИТЬСЯ В ШПИТАЛИ. [illegible]

ЛІЧЕНЕ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ЛІЧЕНЕ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]

[illegible]

◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

Потрібно людей до вивчення занятя в Hemphills.

AMERICA'S LEADING TRADE SCHOOLS

НАУЧІТЬ СЯ НАУЧІТЬ СЯ

[illegible]

HEMPHILLS MOLER BARBER COLLEGES

220 Pacific Ave., Winnipeg, Man. Branches at Regina, Sask. & Ft. William, Ont.

HEMPHILLS CHICAGO SCHOOL OF GASOLINE ENGINEERING

483 Main Street, Winnipeg, Man

ПОТРІБНІ [illegible]

Нижшеподана компанія дає до відомости своїм приятелям і знакомим в BEAU SEJOUR і околиці, що она має

НА ПРОДАЖ 27.000 АКРІВ

гарної, осушеної, доброї землі, уся готова під плуг, по ціні від $18.00 до $20.00 за акер і на дуже легких условиях, десяту частину готівкою, решта в девятьох рівних річних ратах. Процент 7. Земля находить ся в тавншипах 14-8 і 15-8, на схід від Брокенгед Ривер де [redacted] подостатком доброго сіна, води, дерева і пасовиска. В сій околици Провінціональне правительство буде мати свою нову т. зв. „Демонстраційну Фарму" хотячи переконатись що в сій части провинції може найліпше рости. Не задовго через ті тавншипи має ся побудовати зелізну дорогу. Звазяци на увагу, що тепер війна, і, що ціни на пшеницю, овес, ячмень і лен підскочили в гору, так правдоподібно в 1915 р. будуть ще висші, як і те також, що рогова худоба, вівці і свині будуть також дорожші — тепер якраз добра нагода набути кавальчик доброї землі доки ціна не піде значно в гору. — Купуйте тепер!

По повні інформації, письменно вдавайтеся до.

The Standard Trusts Company
346 MAIN STREET. — WINNIPEG, MAN

НАША АДРЕСА ТАКА:

"Canadian Farmer"

287 Selkirk Ave. - Winnipeg, Man.

Страшлива війна цілком насне обходит!

Переконайте ся читачи сю рідку оферту:

НАШ ВЕЛИЧАВИЙ $40. ФОНОГРАФ ПРОДАЄМО ТЕПЕР ЛИШЕ ЗА $17.50

разом з 12 кавалками руских співаков дармо.

Наш довершений найновійший $40 фонограф "PERFECTO" лише за $17.50, разом з 10 кавалками руских пісень даром.

Найбільший склад вселяких машин по ріжних найтаньших цінах з трубою і без труби, з численними кавалками си [redacted]

по $1.00 на місяць.

[illegible]

International Phonograph Co. [illegible] New York, N. Y.

Війна! УВАГА! Війна!

Наколи хочете докладно знати, де знаходять ся війська і взагалі добре пізнати терен теперішньої війни, купіть собі

Атляс в українській мові

До недавна треба було уживати чужих атласів, тепер однак маємо вже атляс в своїй власній мові з ним належить покористувати ся. Він має 24 барвних мап краів а рівночасно також важні пояснення про сонце, місяць, зорі, землю і ин. на

Спеціальна ОФЕРТА В ЧАСІ ВІЙНИ:

Брошурований $1.00 тепер 75 ц.
В міцній оправі $1.35 тепер $1.00

ЗАМОВЛЕНЯ ШЛІТЬ СКОРО, БО СЯ НАГОДА НЕ ДОВГО ПОТРЕВАЄ.

RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

Ціни фармерских продуктів.

Пшениця:—	
Н-р 1. Нордерн.	$1.15
Н-р 2 „	1.12
Н-р 3. „ „	1.10
Овес:	
Н-р 2 C W	51½
Н-р 3 C W	50½
Н-р 1 Фід.	50½
Н-р 2 Фід.	[illegible]
Ячмінь,—	
Н-р 3 C W	65
Н-р 4 C W	63
Фід	60
Лен:	
Н-р 1. N. W. C	$1.32
Н-р 2. C. W.	1.29

ЦІНИ ХУДОБИ

Найліпші бички сто фунтів живої ваги $6.85—$7.25
Гарні, тлусті бички $5.85—$6.40
Звичайні бички $5.25—5.65
Гарні, тлусті ялівки $6.15—$6.40.
Звичайні ялівки $4.85—$5.15.
Вибрані корови 5.75—6.00
Середні корови 4.65—5.35
Звич. корови 3.25—3.50
Вибрані дійні корови $65—$75
Звичайні дійні корови $45
Вибрані воли (100 ф. живої ваги) $5.10
Звичайні воли 4.25
Бички до роботи 5.25—4.00
Найліпші телиці 8.00—8.25
Добрі телиці 6.25 6.75
Найліпші вівці 7.75 8.25
Добрі вівці 6.50—7.50
Звичайні вівці 4.50—6.00
Свині (вибрані) $9.00
Тлусті свині ... $8.00
Звичайні „ $7.00—$7.50

МОЛОЧАРСКІ ПРОДУКТА.

Найгарніший сир 1 ф. 18ц.
Найгарніше масло 1 ф. 28ц.
Яйці, сьвіжі, тузін 23—24ц.
„ ввичні „ 20—21ц.

3216 ХОРИХ вилічено ПРОФЕСОРОМ і ДОКТОРОМ ОВЕНОМ в минувшім році, яких він, своїм специяльним модерністичн. лічененм привів до цілковитого виздоровлення, від слідуючих слабостей:

[illegible]

А чому Ви терпите біль і тим скорочуєте собі житє, наколи від того можете певно вилічитись?

ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН лічить всіх як мужчин так і женщин, які лічились без успіху, як рівнож й тих що стратили всю надію на виздоровлене. Не робить ріжниці як давно і на яку слабість терпите або яких средств уживали до вилічення. ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН наколи стане лічити то можете бути певними, що Вам верне здоровле і вилічить так, що біль більше ніколи не вернеть ся.

ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН не говорить що може Вас вилічити яким небудь чудом або надприродною силою, а тільки своєю довголітною практикою і досьвідченем він вилічив много случаїв таких болів, які другі доктори уважали за зовсім невилічені.

Тому отже, коли терпите який небудь біль опишіть йому без всякого стиду, і в рідній вашій мові, всі ваші страданя і попросіть о пораду, а безперечно отримаєте правдиву поміч. ПОРАДА НЕ КОШТУЄ НІЧОГО. Не відкладайте отже і не чекайте на наслідки а пишіть залучаючи марку на відповідь. Всі письма адресуйте так:

PROF. OWEN, M. D.
331 East 17th St. Dept. 36. NEW YORK, N. Y.

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.

Дошки, Ліски, Гонти.

Точно доставлєм. — Задоволене гарантуємо.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 18-го Вересня, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, September 18, 1914. Число 38

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра В. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИТЬСЯ В ШПИТАЛИ. [illegible]

ЛІЧЕНЕ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ЛІЧЕНЕ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]

[illegible]

◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

З поля европейскої війни.

Німецко-Француска війна.

Одна завзята битва через 72 години.

Париж. 11 вересня. Найзавзятіша боротьба в сій війні відбулась межи Ветель фронтом і Вердун. Боротьба між артилерією, кавалерією і інфантерією по обох сторонах тревала цілих 72 години. Страти по обох сторонах величезні. Союзні війська вийшли побідоносно. Німці були змушені до відвороту в найбільшім непорядку.

Француский мілітерний говернор Ґаліені признає що Німці цофнулися 37 миль від Парижа. Хотяй уступаючі Німці завдають союзним військам великі страти, та се в порівнаню з тим що Німці утікають перед союзними військами небогато значить.

Відворот Німців.

Льондон. 11 вересня. — Льондонська часопись „Таймс" пише: —

„В тім, що Німці уступають, не є нічого такого, з яким ми можемо тішити ся. Німці уступають, але дуже поволи і кождий крок, що Німці зроблять взад мусить бути дуже дорого куплений союзними військами. Та якби не було, відворот Німців відбиваєсь корисно на дусі союзних військ, однак вірити занадто, що се вже остатний вислід війни — ніколи не можна".

Таку саму перестороту видав і француский військовий уряд.

Здивують Англію.

Льондон. 11 вересня. Дальші вісти з Берліна доносять, що здивували Німці Французів та ще здивують і Англію. Францію здивували своїми 42 центиметровими канонами перед якими не устоїть найліпша твердиня, а те, що має здивувати Англію ще скриваєсь в тайні.

Німці могли забрати Париж.

Льондон. 12 вересня. Перед тижнем Париж мав вже попасти в руки Німців. Усі в Парижи лише ждали тої хвилі коли почують, що їх місто вже заняли Німці. Та видко, що Німці помилились. Вони почали відступати, на праве крило, що було найблизше Парижу, напав генерал По і завдав великих страт. З того часу Німці не відважились вже приступати близше Парижа.

З Амстердам доносять: — „Вість з міста Ґент доносить, що Бельгійці вже відобрали се місто від Німців".

Британці взяли в полон 6000 Німців.

Париж. 12 вересня. Ступаючи за утікаючими Німцями Британцям вдалось зловити і забрати в полон шість тисяч Німців, та 15 канон.

Союзні війска женуть Німців як череду овець.

Страти Німців.

Ротердам. 13 вересня. Вість з Берліна доносить, що загальні страти Німців виносять: — 6.535 вбитих, 8,391 тяжко ранених і 4.424 легше ранених. Дуже богато згинуло офіцирів.

Зате Німці забрали в полон: — 91.000 Російців, 30,640 Бельгійців, 7.510 Англійців, між тим находять ся два головні французькі генерали, два головні і 14 низших російських генералів і бельгійский командант з Лієж.

170 тисяч Російців в Бельгії.

Атверпен. 14 вересня. Нині висіло на беріг Бельгії 170 або 300 тисяч найліпшого російского війска.

Німці готові не відступати далі.

Париж. 15 вересня. Німецке праве крило, яким доводить генерал Клюк дістало підмогу, не відступає дальше і коло ріки Ейн союзні війска стрічили в нині завзятий бій. Те саме діесь на сході, коло місто Рейм. Німці, здаєсь, дальше не хотять відступати на цілій лінії.

Чи Німці хотять битись до послідного?

Париж. 16 вересня. Змінивши свою головну боєву лінію новими арміями Німці постановили дальше не цофатись а битись до послідного. Боєва лінія розтягаєсь тепер на 165 миль. Німці заняли тепер добрі позиції і будуть могли добре боронитись. Уступлене Німців не мало великого значіня і рішаюча битва здаєсь відбудесь щойно тепер. Та союзні війска сильно вірять в побіду. Они мають подостатком поживи і амуніції а всего всего якраз бракує Німцям. До того уливні дощі розмочили землю так, що Німці не можуть перетягати своїх тяжких канон, які кождої хвилі можуть попасти в руки союзників.

Плян Німців.

Рим, через Льондон. 17 вересня. Трибуна пише, що Німці приняли новий план після котрого мають поставити сильний опір союзній армії на заході, а против Росіян у Східній Прусії поставити 122 корпуси.

Битва коло ріки Ейн, Франція, продовжаєсь. Німці мають 5 тисяч канон і ними сподіють ся нанести великих страт союзній армії.

Кольосальні страти союзних війск.

Париж. 18 вересня. В битві коло ріки Ейн, яка має рішити чи Німці візьмуть Париж або втечуть до Берліна, і яка тревала через два дні, страти союзних війск є богато більші чим за цілий час проваджена війни. Під сильним напором Німецкої артилерії союзні війська були змушені цофнутись зі своїх найліпших позицій.

Німецка артилерія є смертоносна. Около пять тисяч канон уміщених на горбах, з яких Німці потрафлять добре цілити, завдали союзним військам величезні страти.

Австрійско-Російска війна.

Кровава битва коло [redacted]

Петроград. 12 вересня.— Варшавский кореспондент пише до „Нового Время":

Кроваву битву сточили російскі з австрійськими війсками недалеко Люблина в російскій Польщі. Битва тревала через цілий день і врешті Австрійці були змушені піддатись. Забрано в полон богато Австрійців.

Австрійскі армії знищені.

Париж, 12 вересня.—Вість в Парижу доносить, що австрійскі армії цілковито стерті з лиця землі.

(Сю вістку подаєм не тому, що она малаб бути правдива, але тому, щоб показати яку грубу неправду можуть писати російскі часописи).

Російский піп взяв в полон 26 Австрійців.

Льондон. 12 вересня. — В французскій часописи „Бур Ґазет" є таке: — „Російский полковий піп ходив по полю коло Львова і на него напало 26 Австрійців, які домагались від него інформацій про рос. військо. Та він своєю промовою так вплинув на них, що ті похилили свої голови пішли за ним в російский табор".

Страти Австрійців.

Петроград, 13 вересня. Доси у Східній Галичині Росіяне полонили 120 тисяч Австрійців, між там 300 офіцирів та 400 канон.

Петроград, 14 вересня. В битві яка тревала через 18 днів на лінії між Галичем, в Галичині, а Ополем в Росії, Росіянам вдалось полонити 200,000 Австрійців.

Австрія покликала хлопців від 19 до 22 літ.

Відень. 14 вересня (через Берлін). Що Австрія находить ся в безвихідним положеню видно вже з того що покликано нині до війска усіх хлопців з 1893 і 1894 рр. В такий спосіб збере 175 тисячну нову армію молодих 21-22 літних стрільців. Наколи окажесь потреба то усі хлопці з 1895 і 1896 будуть покликані до війска.

Австрійці стратили 300 т.

Льондон, 15 вересня. Загальні страти Австрійців в Галичині виносять 300 тисяч, вбитих, ранених і полонених та тисячу канон.

1,800 галицких зрадників.

Берлін. 17 вересня. — З Відня надійшла тут урядова депеша слідуючого змісту: — До Ґрацу, в Стирії, привезено з Галичини 1,800 зрадників, які мають бути розстріляні. Були се платні російскі шпіони, які сигналами давали знати Росіянам де находять ся австрійскі [redacted]

[redacted]

Ніш. 11 вересня (через Льондон) Серби по кровавій битві заняли нині рано місто Семлін, яке находить ся по другім боці ріки Сава від міста Білгород.

Семлін є важним містом Австро-Угорщини в Славонії. Лежить на кляні землі між Дунаєм і Савою і злучене воєнним мостом з столицею Сербії, Білгородом. З Семліна почали вперве Австрійці бомбардувати Білгород і там до послідної хвилі находились австрійскі війска.

Побіда Австрійців.

Відень, 16 вересня. (через Берлін) Урядово оголошено тут, що Сербска армія, яка хотіла дістатись поза ріку Саву і Дунай до Угорщини і Славонії була відперта з великими стратами.

Німецько-Російска війна.

Росіяни уступають перед Німцями.

Петроград. 11 вересня. Російський воєнний уряд оголосив нині, що переважаюча сила Німців в Східній Прусії відперла Росіян поза границі Сх. Прусії.

Великі страти Росіян.

Берлін. 15 вересня. (через бездротний телеграф з Сейвил до Ню Йорку.) Урядово оголошено, що Німці, в Східній Прусії, відносили світлу побіду над величезною російською армією, яка складалась з другого, третого, четвертого і двайцятого корпусу, двох дивізій резерв і пятьох дивізій кавалерії, Російські страти дуже великі.

АТЛЯС ВІЙНИ В ЕВРОПІ.

МІСТИТЬ В СОБІ ВЕЛИКІ МАПИ КРАЇВ ДЕ ВІДБУВАЄ СЯ НЕ ЗНАНА ДОСИ СЬВІТОВА ВІЙНА

◆◆ ◆◆ ◆◆

Европа, Росія, Австро-Угорщина, Туреччина, Болгарія, Румунія, Сербія, Чорногора, Франція, Німеччина, Бельгія, Англія, Італія, Швайцарія, Іспанія, Португалія і иньші.

◆◆ ◆◆ ◆◆

[redacted] ОКЛАДИНКАХ ПОДАЄСЬ КОРОТКИЙ ОПИС КОЖДОЇ ДЕРЖАВИ ЧИСЛО ВІЙСКА І КОРАБЛІВ.

„КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР"
287 Селкірк Ав. - Вінніпеґ, Ман

Ол. Мушка помер.

Дня 16. с. м. помер у Вінніпеґскім шпиталі Ол. Мушка, який троха учителював в Манітобі і Саск. а відтак був редактором „Канадийских Вістей". Лишив жінку і 3 малих діточок, найстаршому чотири роки. Тому що покійний не лишив жінці і дітям жадного средства до житя, просимо Укр. суспільність жертвувати дещо для бідної вдови і сиріт, щоби не дати їм з голоду померти. Жертви слати на адресу: — Mrs. A. Muska, 1263 Manitoba ave. Winnipeg Man.

Представлене.

В Суботу 26 с. м. тов. ім. Заньковецької відограє в „Квінс Театри" при улици Селкірк представлене п. з. „БАТЬКОВА КАЗКА". Драма в пятьох діях Ів. Тобилевича. Початок о 8.30 вечером. Тикети можна купити в Рускій Книгарни, в ред. Укр. Голосу, в Народній Канцеларії і в офісі Ферлей, Панькова і Ко. Представлене буде дуже гарне.

Небувала доси оферта.

Великий воєнний атлас даром!

В Европі тепер кипить страшна, кровава боротьба. Часописи переповнені новинками про війну. І здаєсь, що нема ні одної людини, якаб не інтересувалась сею війною, не читала часописей. З часописей кождий довідуєсь одначе лише про неудачі, або побіди ріжних військ. Щобим мати докладний терен теперішної війни, щоби знати де якраз находять ся війска і т. ин. то треба мати Мапу, і безперечно такої мапи кождий, що уміє читати, хотів мати вже від давна. Ми се зрозуміли і постарались о великий атлас, у якім містить ся 20 великих кольорових мап ріжних країв. Книга си є величини 15x11 цалів, перша окладинка прикрашена портретами ріжних володарів. На мапі кождого краю найдете кожде місто, місточко чи село; ріки, озера, гори, долини і т. и. Мапа кождого воюючого краю на двох листках з величини 14x20 цалів. Сей атлас виготовлено спеціяльно для нас по ціні 48 ц. один примірник, та ми даємо

СЕЙ АТЛЯС ДАРОМ

кождому хто пришле нам предплату на „К. Ф." в сумі $1.50. Старий чи новий предплатник приславши $1.50 і замадавши сего атласу, дістає атлас зовсім даром. Та просимо затямити, що оферта не потреває довго, отже користайте з небувалої доси нагоди. Присилайте $1.50 і скажіть, що хочете сего атласу.

ГРОШІ ПРОСИМО СЛАТИ НА АДРЕСУ:

THE CANADIAN FARMER
P. O. Box 3656 St. B. Winnipeg, Man.

„Канадийский Фармер“
Редактор: [illegible]
[illegible] $1.50
до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3056 Sta. B Winnipeg.
Telephone [illegible]
The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 6.000
Published every Friday at 267 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Коли до сего прийде.

Віктор Гюго сказав колись таке: — „Прийде час, коли одиноким полем війни буде ярмарок і коли розум буде отворений для нових ідей. Прийде час, коли кулі і бомби будуть замінені на голосуючі картки, на універзальне голосоване націй, на полагоджене державних справ одною поважною арбітрацією зверхного сенату, який буде для Европи те саме, що є для Англії парламент і т. д.

Прийде час, коли канону буде можна бачити лише в музею як річ до тортурованя людей і люди будуть дуже дивуватись, що такі річи істнували на сьвіті. Прийде час, коли Злучені Держави в Америці і Злучені Держави в Европі будуть жити в згоді і в найліпшім порозумінню“.

Питане тепер заходить, коли до сего прийде? Ми нині бачимо, що цілий сьвіт загрожений війною, перед якою і тремтить як осінний осиковий листок. Над цілою Европою висить одна дуже чорна, страшна хмара і ми знова питаємо — коли сповнить ся пророцтво Гюго? А поки що чорна хмара над Европою стає чимраз чорнійшою, стає чимраз більшою і грізнійшою; жива війни ширшає на всі сторони..

Вісім довгих тиждів минуло від часу, як Австрія видала Сербії ультімат; сім тижднів минуло від часу, як німецький цісар заявив, що його край находить ся в стані воєнним.

Серпня другого Німеччина протизаконно переступила границі неутрального малого князівства Люксембург. Друго дня переступила границі неутральної Бельгії. Відтак Велика Британія виповіла Німеччині війну, а Німеччина виповіла війну Бельгії. Дальше Німеччина почала бомбардувати Лієж; два дни пізнійше Німеччина заняла бельгійське місто Вервіє.

Серпня шестого Австрія виповіла війну Росиї; другого дня Чорногора виповіла війну Австриї, відтак вже чулисьмо, що Англійскі війска ступили на французьку землю в той сам час, коли французькі війска зайшли в Альзацію і Льотарингію; а там Німці (8-9 серпня) заняли твердиню Лієж. Серпня десятого французький амбасадор опустив Відень, а два дни пізнійше Велика Британія виповіла Австриї війну.

Серпня 16 почав ся третій тиждень війни. Японія зажадала від Німеччини, щоб віддала Хінам Кіао Чав, і щоб забрала свої воєнні кораблі з Японських і Хіньских вод даючи оден тиждень часу на відповідь. Два дни пізнійше в Франциї було вже сто тисяч англійского війска, а Росия оповістила, що мобілізація війска скінчена, і, що провадить своє війско на Німеччину і Австрию. Ще іден день пізнійше офіціяльно оголошено про заняте Німцями Лієж, а так прийшла вість, що Німці вїхали до міста Брісели.

Четвертий тиждень війни почав ся серпня 23, обі головні армиї провадили між собою битви. Другого дня прийшла вість, що союзні війска уступили зад перед більшою силою Німців. Серпня 25 Німці здобули бельгійську твердиню Намур, а Росия повідомила сьвіт, що скорим кроком поступає до границь Австриї і Німеччини і т. д. і т. д. в безконечність.

Недавні вісти доносили про розбите австрійских війск в Австриї і Сербії, і про розбите російских війск в Пруссиї. Місто Атверпен було затаковане німецким Цепелїном, французька армія подала ся взад на цілій лінії.

В сей самий час Японія горячково робила усе можливе аби забрати від Німців Кіао Чав в Хінах, Австрія виповіла війну Бельгії, а між Австрією а Японією прий[illegible] більших непорозумінь, на Північнім море англійска фльота віднесла велику побіду над німецькими кораблями.

Вкінци бачимо, що і Туреччина затягла з повен свій широкий закривлений ніж й не знати поки що у кім він застромне. Італія має усе готово до війни. Швайцарія приготовилась до оборони, те саме зробили Швеція, Данія Нідерландія.

Коли тому всему буде кінець? Ніхто не знає. Ніхто не відважить ся сказати що буде так, або інакше. Одно лише можна напевно сказати, що кінець війни находить ся від нас ще далеко.

Народи вмішані в сю страшну війну, бють ся о своє істноване. Кождий народ з гадкою що бесь за своє істноване, бесь так завзято, з таким немилосердієм, з такою лютостію, що радше всі разом можуть себе скоро знищити зовсім як одні других побідити..

Війна не устає, вона щойно надобре розіграєсь. І знова отже спитаємо себе: коли до сего прийде, що пророцтво Гюга сповнить ся...?

Свобода в Франциї.

Про свободу, яку мають народи в Франциї богато пишуть. Хто бував у Франциї признає, що такої свободи, яка є у Франциї нема може нігде у цілім сьвіті. Нема на сьвіті жадного краю, де б була більша особиста свобода яку власне плекає Франция. У Франциї кожда людина робить те, що їй подобаєсь. Жандармерія не перешкаджає нікому в забаві хотяй би та нарушувала закон...

Особиста свобода там широка і ніхто її не сьміє нарушити (коли є які браки в політичній свободі то они заповняють ся особистою свободою. Жандарм дуже рідко кого небудь арештує. Наколи щось серіозного станесь, то мусять бути відтак і серіозні конеквенциї, але серіозних випадків там мало.

Чим більша особиста свобода тим гарнійше люди жиють, тим меньше крімінальних випадків і т. п. А візьмім уже яку будь державу, де тої особистої свободи нема, де кожда людина обложена ріжними карними законами, там безперечно і більше злочинів, більше злочинців, напасть і т. п.

Про особисту свободу ніхто з людий не думає прим. в Росиї. А що там діє ся? Кримінали переповнені „злочинцями“. Чому прим. про такого рода злочинців не почуєте в Великій Британиї, в Канаді? Бо в сій державі є особиста свобода, якою тішать не лише самі англійці, але всякі чужі народи що мешкають в сій державі і є горожанами сеї держави. І тому то власне ми повинні бути гордими, що єсьмо горожанами сеї вільної краіни, що можем, нарівні з другими, користати з особистої свободи.

Duke of Connaught.

Князь Коннот, генерал-губернатор Канади, який своєю річевою промовою до канадийских відїзджаючих на війну жовнірів заохотив до борби з льордом мілітаризму ся, з Німеччиною. Він сказав, що наша будучність лише тоді певна, коли зломить ся раз на все силу мілітаризму.

Усі канадийці льояльні Великій Британиї.

Ще перед тиждием посадник Вінніпегу запропонував скликати т. з. всенародне віче на якім би представники ріжних народностей в Канаді могли заявити свою льояльність Великій Британії.

Мітінґ відбув ся 15 с. м. в „Індюстріял Бюро“. Був се перший мітінґ, на якім можна було бачити людей з ріжних сторін сьвіта, людий чотирох рас; се був наче Вавилон Присутних на мітинґу було поверх три тисячі людей, а представників ріжних народів, які живуть в Канаді, було около 20, а іменно заступлені були: — Бельгійці, Американці, Росіяне, Шведи, Норвежці, Швайцари, Данці, Італіяне, Турки, Вірмени, Чехи, Голяндці, Поляки, Жиди, Айшлендці, Українці і ще деякі. Не заступлені були лише: Німці, Французи і Греки.

Мітінґ отворив посадник Вінніпегу Mr. Дікон, своєю короткою промовою, в якій між иньшим сказав таке —

„Сей мітінґ скликаний на те, щоб дати чужинцям нагоду висловити свої сентіменти і погляди згадом Британської імперії, яка тепер провадить війну. Они (чужинці), як вільні люди, мають висловити свої погляди, які будуть годити ся з поглядами Британских підданих і Канадийців“.

Згадавши коротко про римську державу, яка панувала, і упала лише тому, що полягала лише на фізичній силі народа, посадник міста зазначив, що „Британська імперія побудована на твердій скалі індівідуальних прав і свободи. Нещасте одних хотіло, що Британія замішалась в війну проти народа, який Британці поважали і дуже респектували. Німців треба подивляти за їх наукові, літературні та ще деякі здобутки. Шкода лише, що ті здобутки були обсаджені мілітарним духом, який безпідставно толочив права і свободу других людей.

На чолі німецкої імпериї стоїть чоловік, якого амбіція допровадить до руїни. Десятки міліонів шабель попалось в руки тим, які за всяку ціну хотять пімстити ся на нім за нарушене права так малого народа яким є Бельгійці“.

По скінченю своєї промови посадник покликав до слова К. Портера, представника Американців. Він сказав: —

„Щось мусить бути дуже надзвичайного, що до Канади прибули люди з ріжних частей сьвіта і стали Британскими підданими. Пояснювати тут зовсім не треба. Хто-б не хотів бути горожанином такої свободолюбивої країни, якою власне є Велика Британія?. Люди, що прибули сюди, я вірю, є патріотичними і охочими нести часть тягару, який повстав зза війни так само як і всі ті, що родились під Британскою фаною“.

Тепер покликав предсідатель мітінґу, яким був сам посадник, заступника Бельгійців д. Люйза Верговена. Коли д. Верговен вийшов на підвисшенє, публика нагородила його тучними оплесками, які тревали кілька хвиль. Він не говорив богато; сказав, що Бельгійці в Канаді є найбільшими патріотами і льояльними. „І Бельгійці повинні бути тим горді, що жиють під Британскою фаною“ — заявив Л. Верговен серед грімких оплесків, — „бо жаден Бельгієць не може ніколи забути того, що Велика Британія прийшла Бельгії з богатою помочію в час теперішної страшної війни“.

Третим з раду бесідником був російский жид Балковскі. Він сказав, що нема ні найменьшої рациї чому б він не сьмів бути льояльним Великій Британиї.

Представник Швайцарів Р. Барони сказав, що добрий патріот буде всегда добрим горожанином в якім краю він не жив би, і се є вистарчаючим доказом, що Швайцар в Канаді всегда уважаєсь за доброго горожанина.

Говорячи про Шведів, М. П. Петерсон сказав, що він мешкав в Вінніпегу через послідних 40 літ і є натуралізованим горожанином через 36 літ. „Я люблю той край, тих людей де повіває Британська фана, бо де Британська фана є так знаю, що там є свобода і справедливість“ — закінчив бесідник.

Др. Робердсон, заступник Скандинавців і Айшлендців, заявив, що першим обовязком сих народів є подбати о те, щоб були корисними горожанами Канади. „Ся війна“ — він заявив — се війна між демократією а автократією, і сій війні може бути один кінець: — німецкий цісар мусить бути побіджений. Я вірю, що до сего спричинить ся Велика Британія. Скандинавці сильно відчувають борбу Великої Британії. Ми є горді з того, що належимо до народу, який так дбає про свою честь і будемо бити ся до послідного щоб оборонити його від нападу якого ворога“.

Інвор Олсон, Норвежець, заявив льояльність Норвежців, а відносячись до німецкого цісаря сказав, що коли він назвав себе паном Німеччини то ніхто поза Німеччину на се не зважав. Та коли вже він сказав, що він є паном цілого сьвіта, тоді Британскі піддані постановили недопустити до того, щоб він був паном Британскої імпериї.

Заступник Італійців, U. В. Ґварнера, сказав, що вони неменьше льояльні сему краєви від всіх иньших народів в Канаді. При кінци своєї палкої бесіди сказав „Наколи німецкий бичок думав, що він зможе Італію тягнути за ніс, то він дуже помилив ся“..

Вірмени висловили свою льояльність через свого заступника Томаса, який сказав, що ся борба силою накинена на Велику Британію німецким цісарем, який бажає крови і слави.

Заступником Чехів був Ф. Долчек, власнитель „Руської Книгарні“ в Вінніпегу і видавець ґазетки „Канадийскі Вісти“. Він остро скритикував австрійське правительство за те, що не дає Чехам свободи віри, не дає школ, і, що стараєсь їх чим скорше з'асиміловати. „Се все“, — говорив бесідник — „робила Австрия з намови Німеччини, яка тепер мусить бути побита, а враз з нею загине і мілітаризм. Збудимось Німеччини з її мілітаризмом на сьвіті не буде вже війни про що пише сама біблія“.

Заступниками Поляків були Люйс Кон і Шаблескі. Беседа послідного була без важнійшого змісту, отже згадаємо кількома словами бесіду Л. Кона. Він між иньшим сказав, що усіх Поляків на американьскім континенті є около три міліони, які мають свої організациї, товариства і т. п. Сказав, що тов. Соколів в Америці числить яких 20 тисяч стрільців, які кождої хвилі готові на поклик Великої Британії піти на поле битви і боротись разом з Британцями проти мілітарного кайзера. „Лише щоб поломано сили Німеччини, Велика Британія і Франция допомогли Полякам здобути [illegible] край з автономію.

На самому кінци сказав кілька слів і руський заступник Русинів в Вінніпегу д. Ч. Петрушевич. Мав говорити і д. Я. В. Арсенич, та він ізза якоїсь причини не говорив нічого. Мабуть боявсь заняти становище заступника Русинів в Вінніпегу. Нещасте одних хотіло що коли д. Петрушевич говорив, по даху бив густий, улевний дощ і шум дощу глушив бесіду Петрушевича. Його бесіду чули хиба ті, що сиділи близько підвисшеня, і казали що гарно говорив. Щоб пояснити хто се такі Русини Українці він мав сказати, що Русини-Українці походять з тих козаків, які наїздили на Турка і грабили. „А ті козаки ще й доси находять ся в Росиї“ — говорив Вп. бесідник — „і тепер власне читаємо про їх хоробрі побіди над Австрійцями і Німцями“..

Сказав також, що Русинів в Канаді є чверть міліона, на Україні в Росиї є поверх 35 міліонів, а в Австрійскій Руси (?) є поверх 600 тисяч (?) Русинів-Українців. „Усі Русини живі в сім краю — говорив — „суть безперечно льояльними сему краєви, вони побудували величні дороги, використовували лісисті землі і т. п. Русини як там в старім краю, так і тут бажають, щоб зломити мілітарну силу Німеччини, бо інакше цівілізація і культура народів буде загрожена“.

На кінци посадник Вінніпегу сказав ще кілька своїх слів, музика відограла „Ґод сейв де Кінґ“ і публика розійшлась домів.

Як тепер Англійці думають про льояльність чужинців ніхто не знає докладно, треба лише здогадуватись, що вони досить вдоволені з усего того що заступники говорили на мітінґу.

Зі Старого Краю.

Хто побіджає в Галичині!

Ми вірили і невірили про побіди російского війска в Галичині! Не вірили властиво в те, щоб Росіяне потрафили ліпше битись як Австрійці і щоб побіджали їх. Та справа тепер виснена і ми мусимо вірити в російску побіду.

Найперше скажемо, що Росия від ряду літ утримувала в Галичині цілу череду своїх шпіонів в роді кацапів, мужиків, попів, інтелігентів і многих військових урядників. Сі люди достарчали Росиї вольних інформацій про Галичину і тепер російскі офіцери не мають найменьших трудностий в провадженю війни з Австрійцями.

Що більше ті кацапи, як доносять галицкі часописи, є головними проводарями російских війск, інформують про усі рухи австрійского війска. А вже як таке дієсь то Австрійцям годі належито боронитись від Росиян. Наколи я знаю де находить ся мій ворог, то вже менї не трудно його зловити. Що иньшого коли не знаю де він находить ся.

До Льондону приїхав недавно з Галичини Самуел Рівнер, який має свій дім в Новім Йорку, 24 East, 68-th St. і оповів таке —

„Я був в Галичині у свого брата коли почалась війна і бачив битву коло Галича Нинова і в кількох иньших місцевостях. Австрійцям не ведесь добре, бо Росіяне мають усі потрібні інформациї про рух австрійских війск. Навіть коли ті війска, що симпатизували з Росіянами, були забрані, а спроваджено иньші, то все таки Росіяни побіджали австрійців. Козаки, що всегда випереджають російску армію посідають усі військові мапи Галичини. До того вони ще лише прибудуть галичане витають їх радо, як би своїх рідних. Показують усі дороги в Галичині, дають інформациї про рух австрійских війск і т. п. В Галичині майже нема руського війска а саме угорске військо, яке завзято бореть ся з Росіянами. Коло Галича була така страшна битва, що я запряг до візка коні і утік майже зпід самої боєвої лінії!“

В „Ділі“ з 12 серпня с. р. знаходимо такі вісти

Пораженє козаків

Броди. — Коло Дудина, села в брідськім повіті, недалеко Залізець, прийшло до перепалки уланів з російськими козаками, котрі мали за собою оперте у відділі піхоти. Перепалка скінчила ся для козаків фатально, 6 з 27 з них вбито, а 11 взято до неволі. Кілько було ранених не знати, бо таких ранених забрали з собою. Разом з козаками подав ся і відділ російської піхоти.

Відень. — На північ російські патрулі кінноти на схід від Влади намагали ся дістати ся до Сяну, але їх всюди відперли.

В напрямі Бродів три шкадрони кінноти і відділ машинових карабінів ударив на наші постерунки, але відперто його поза границю.

З Роздолова доносять, що козаки, підпомагані російською піхотою, старали ся передістати на галицьку територію, але наші відділи їх відкинули і заперли.

УВАГА!

Просимо Впов. Читачів „К. Ф.“ звернути свою увагу на оголошенє „THE STANDARD TRUSTS CO.“ яке находить ся на шестій стороні нашої часописи. Не потребуємо наводити змісту того оголошеня, лише скажемо, що люди які ще не мають землі і жиють, а радше мучать ся, по тісних брудних кутах міста, нехай набувають землю і жиють гарним, свобідним житєм. Чоловік, що є властителем якогось куска землі є незалежним від жадного боса, він не журить ся чи буде робота, або ні; не журить ся як пережити зиму, йому не грозить голод. Чоловік що має і управляє землю, має всегда роботу, яка дуже добре оплачуєсь, бо дає житє, гарне житє господареви і його родині. Головно в теперішнім часі робітники в містах повинні користати з нагоди, і набувати землю де лише можна, хоч би і в Стандард Тростс Компанії.

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріальне в Вінніпегу.
СПРОВАДЖУЄ [illegible] з старого краю і Канади.
ВИРОБЛЯЄ контракти, [illegible] і всякі інші документи старо-краєві і Канадийскі
ПРОДАЄ шифкарти на найліпші зелізниці, [illegible] 6 до 7 днів.
МІНЯЄ І ВИСИЛАЄ гроші до всіх частий сьвіта скоро і безпечно.
ПРОДАЄ І КУПУЄ грунта в старім краю і Канаді, [illegible]
В всяких справах і клопотах удавайтесь до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co. Ltd.
841 Main Street - Winnipeg, Man.

ВАЛАГОДЖУЄМО всякі документи нотаріальні так для старого краю як і для Канади
СПРОВАДЖУЄМО шифкарти, посилаємо гроші, купуємо і міняємо доми, лоти і фарми.
ВИРОБЛЯЄМО горожаньскі папери. В всяких справах удавайте ся до нашої фірми
Wsenarodna Kancelaria
[illegible] Main St. Winnipeg, Man.
Управитель канцелярії: J. G. KIMMEL, нотар.

Що я бачив в Галичині.

Під таким заголовком находить ся в стейтській часописи „Нове Житє“ лист о. В. Дерикруки, який їздив з Пресв. епископом Ортиньским до старого краю і щойно недавно повернув знова до Злуч. Держав. Сей лист подає вірний образ про дійсне положенє Українців в Галичині і тому ми його перебираєм на сторінки нашої часописи.

О. В. Дерикрука пише таке:

Хоч в теперішній загально-европейській війні далеко вже поступлено вперед поза звичайну мобілізацію і менше-більше знані з телеграм важнійші події з дотеперішних боїв, то таки, після моєї думки, не від річи буде сказати кілька слів про сі хвилі, які переживав наш рідний край, Галичина, в початках війни. Се тим більше цікаве, що від того часу, коли то Австрія дала Сербії ультіматум, не доходять з Галичини до Америки ні листи, ні часописи. І певно, що про сі хвилі ніхто в Америці не знає, хіба що хто, так як я, був тоді в Галичині і вспів в пору поїхати до Америки.

Пишу коротко, бажаючи подати Впов. Читателям що важнійше, з тим, що на кожду квестію, необговорену в сій статї а поставлену мені хв. редакцією, дам по змозї точну відповідь і пояснене.

Перше, що найважнійше для наших людей, є питане: як застає війна наш край, чи нужденним, винищеним, чи може в добробутї? Чи можливий голод в Галичині, чи його нема що боятись ся? Відповідаю: Годі тут говорити про надто великий добробут, коли два останні роки були для нашого мужика дуже а дуже нещасливі. Безнастанні зливи, опісля страховіта близької війни, нечувана дорожнеча, брак паші, брак гроша і т. д. — Отсе то все, що складало ся на нужду серед нашого селяньства. Однак сей рік такий прекрасний в урожай, що навіть мови нема про голод, хоч би війна потревала не знати як довго. Як звісно, шляхоцько-польські двори висилали рік-річно цілими вагонами збіже за границю, через що ослабляли загальний добробут Галичини. Сего року перешкодила їм в їх „економічнім“ ділї мобілізація а за тим війна. І стало ся перший раз від многих літ: весь збір жита лишив ся таки в Галичині.

Варта було побачити мужицькі ниви перед жнивами. Жито і пшениця такі густі, колосє аж нагнуло ся до землі. Нігде не можна побачити занедбалого збіжа, всюди аж любо дивити ся. І дійсно: самі селяни, видимо, відчували сю роскіш, бо залюбки оглядали свої ниви ще перед тим, нім зачали ся жнива. Я їхав 12-го липня, в неділю, шляхом Відень-Львів. Ще в західній Галичині, поза Краковом не дуже буйні збіжа тай то не по причині лихих жнив, а радше по причині малої плодовитости землі. А як минув я вже наш український Перемишль, то аж тоді було чим нарадувати ся. По полях ходять гуртками старі і молоді, в білих сорочках, з веселими лицями і кождий хвалить ся гарним збіжем перед тими, що трейном гнали поперек хлопських нив. Не з одним говорив я про відносини в сім році; всі були тої гадки, що Галичина давно вже не мала таких жнив.

Ще одно питане: Чи з тих гарних жнив вийшов хосен для селяньства? А друге: Чи вспіли люди вібрати до стоділ ще перед вибухом самої війни? Відповідаю: І одно і друге правдиве. Попередні два літа були цілковито зруйнували наше селяньство, коли додати ще й се, що жахливе жидівство хитрими позичками з далї лїцитаціями додавало де сеї руїни ще більше яркости. Поміч правительства перешкодила окрайній нужді і голодови, а сьогорічні жнива майже в цілости направили лихо. Чув я вже тут в Америці, після свого поворту, що ходили чутки про поповні зливи в часї жнив. Коли се дійсно, то се неправда: сї вістки прямо виссані з пальця. Від 12-го липня аж до перших днів серпня я перебував в Галичині. І після змоги обїздив всі околиці, навіть бував в західній Галичині. А сей час — се остаточно доспіває збіжа під серп чи косу. Цілий сей час не було ні одної зливи; ні загалом дощу. Дні зовсім не були горячі, як звичайно буває в жнива, але лагідні, погідні. Селяни, з котрими я говорив, мали на мої допити одну тілько відповідь: „Давно ми, отсе, не мали вже таких жнив!“ Ще одно: сього року дуже мало нив хлопських було необробленних, бо минулих літ землицю прямо не засівали, дуже часто непоорювали, тому поле відпочило собі досить. І тому не є пересадою, коли скажеть ся, що сього року жнива такі гарні, що [illegible] за двоє гарних жнив минулих літ.

Також тим нема що журити ся, що війна заскочила менше-більше при кінци жнива. Вістки навіть кружляють по Америці, що Москалі прийшли в Галичину в самі жнива і витолочили збіже, не даючи його зібрати або скосити. І се зовсім неправдиве, а подиктоване якоюсь близше неопреділеною тревогою о долю наших родин, що їх ми лишили в рідним краю. Жнива покінчені цілковито. Коли де там на полі лишив ся який кавоток нежатого жита чи пшениці, то се докінчено навіть і серед самої мобілізації. Всюди, куди тільки можна було засягнути оком з вікон зелїзниці поля стояли вже пусті (крім гречки); навіть снопи були звезені до стоділ. В тім часї коли цілий Львів роїв ся від резервістів, покликаних під оружє в часї мобілізації (перша стадія війни австрійсько-сербської) я більше також ходив поміж людьми і випитував про найменші подробиці. З оповідання тих людий виходило, що жнива рішучо покінчені.

Наші отже люди, що журять ся долею полишеної в старім краю родини, нехай будуть в тім взглядї спокійні. Їх батьки-матери і проча родина мають що їсти і не як тільки страховіта воєнні з Божою ласкою притуплять ся і змаліють або й зовсім зникнуть, то перший раз від довгих літ звеселить ся Галичина в добробутї.

По містах, особливо у Львові, найбільше лиха, як звичайно, можна було сподівати ся від Жидів. Сі споконвічні пявки і злочинці руського народу забажали нажити і на війні. Вони сейчас, після виповідження війни Сербії, підвисли ціни споживчих артикулів так високо, що прим. муки, крупов, хліба, і т. д. годі було докупити ся. До того зачали громадити у своїх маґазинах цілими масами тих артикулів, щоби опісля, після свого злодійського хисту, дерти з людий остатню шкуру і руйнувати до решти і так вже жидівською злобою зруйнований нарід. Але тут перший раз в історії жидівських розбійників лучила ся для них пригода: дістали чималого прочуханця від правительства. Правительство установило сталі ціни, які мають ся платити за муку крупи, хліб і т. д. і жадному крамареви не вільно під великою карою продавати дорожше. А також коли-б правительство дізнало ся, що прим. у Жида є повний маґазин средств до їди і він нарочно не хоче продавати, то його примусить ся відпродати цілий крам людям по цінах, установлених правительством. По всіх селах і містах, особливо у Львові, повно тих оголошень, на кождім будинку, на кождім углї вулиці, на кождім плакатї... Перший раз мусять жидівські махери і пявки респектувати сталї ціни.

Додати до того треба, що правительство утворило окремі комісії, які мають задачу дбати о точне запровіянтоване сїл і міст, щоби під жадним услівем населенє не було наражене на голод. Знатоки говорять, що Австрія може видержати з тими середниками поживи, що їх має тепер, найменше чотири роки, хочби слідуючі жнива навіть, борони Боже, не дописали.

Тілько що до сеї справи. Про настрій населеня і саму мобілізацію роскажу в слідуючих листах

Честер, Па. дня 29. VIII. 1914

Уступленє Німців зпід Парижу.

При кінци минувшого тиждня розійшлись широко вісти про уступленє Німців зпід Парижу. Те уступленє заінтриґувало майже цілий сьвіт. Чому? — на се дає поясненє оден англ. кореспондент, який перебуває тепер в Парижи. Він пише до своєї часописи „Кроникел“ таке: —

„Уступленє Німців зпід Парижу задивувало цілий сьвіт. Усі ті, що бачили сю страшну війну в самому її серци, бачили як сотки тисячі жовнірів союзної армиї утікали перед переважаючою силою Німців, мусять признати, що Німці могли [illegible] великих трудностей здобути Париж в послідних кількох днах. Пишучи вчера (6 вересня) свою послідну депешу з Арк ля Батіль про рух союзної армиї т. є. Французів і Англійців, можна було бути певним про те, що Німці ввійдуть до Парижа нині (7 вересня) так само як кождий певний того, що завтра знов сонце вийде. А однак ані одного вистрілу не дали Німці. Поверх міліон Німців — і се не є пересада, але [illegible] правда — певним кроком наближалось до Парижа минувшого вівтірка (1 вересня.) Вони були вже близько Бовей (Beauvais) 43 милі на північний захід від Парижа, звідки я щойно міг втічи з рук Німців. Вони провадили боротьбу з Англійцями в місті Креї, коли я одного дня переїздив через сю околицю, а слідуючого дня Німці заняли вже були місто Компієн, 40 миль на північ від Парижа. Вони вкінци підійшли під Париж так близько, що могли зі своїх тяжких канон острілювати перші форти Парижа, були властиво вже в місті Сенсі, лише 17 миль на північ від Парижа. У них було подостатком оружя, амуниції й поживи. Самих-же Німців було таке велике число, що — як говорили мені французькі жовніри — ніхто їх силі не зможе опертись. „Ми убиваєм їх і убиваєм, а они як зпід землі вилазять і йдуть на нас з чимраз більшим числі“ — говорили Французи

Німці йшли до Парижа одною великою лавою з північно-західної сторони де дуже мало находилось французького війска, бо думали, що Німці надійдуть до Парижа зі сходу. Навіть самий Париж з північно-західної сторони не був забезпечений у фортифікациї, усі — недозбути — форти находять ся на сході. І тут властиво лежить найбільший блуд Франциї. Будучи сильного переконаня, що Німці надійдуть зі сходу, та сторона забезпечена у сильні форти, а тут бач Німці з иньшої сторони прий[illegible]

Три иньших німецких армій посувались скорим кроком у Східній Франциї і прямували на полуднє попа Парижа. Одна армія перейшла через місто Ля Ферте (35 миль на схід від Парижа) друга через Реймс (85 миль на північний схід від Парижа) і через Арґон (127 миль на північ від Парижа).

Увесь рух німецьких війск вказував на те, що вони хотіли окружити Париж і здобути його, що певно були й зробили. Та ізза якоїсь причини вони почали пофатись. Причина ся відома лише німецким головним командантам, а французькі головні команданти дають ось таку причину уступленя Німців зпід Парижу:

Перше, щоб не здибатись з Бельгійцями; друге, щоб бути як найдальше від англійскої армиї; трете, щоб розділити французьку армію, яка мала боронити Парижу, а яка опісля — в погоню за уступаючими з ріжні сторони Німцями — розділилась; четверте, щоб скоротити лінію комунікациї і щоб злучитись з новою нім. армією, яка щойно прибула з Німеччини і находить ся коло бельгійских границь; пяте, щоб — злучившись з новою армією — розбити французькі армиї; щоб — наколи вже усі нім. армиї злучать ся — разом з цілою силою піти на Париж, або вернутись до Берліна.

Дальше, уступаючи нім. армія на схід має правдоподібно злучитись з великою армією в Арден і заатакувати в заду французьку велику армію, яка находить ся тепер в горах Вогез, і яка вонче старесь забрати від Німеччини пров. Альзацію і Льотарингію. Усяко згадують, та правдиву причину уступленя Німців зпід Парижу зобачим незадовго

Lord Kitchener

Льорд Кіченер англійский міністер війни в промові до своїх жовнірів які відїзджали на війну сказав -

„Тямте, що честь Британьскої Армиї залежить від заховання ся одиниці. Вашим обовязком не лише дати добрий примір дісципліни і витревалости в битві, але заразом бути як найближчими товаришами тих, яким помагаєте в біді. Битва, в якій візьмете участь, відбудесь по найбільшій части в товариськім краю, і велику прислугу віддасьте свому краєви, коли покажете себе в Франциї і Бельгії в характері правдивих британьских жовнірів“

З ВОЄННИХ ОБРАЗКІВ.

Содома.

Рано. Велика загріва поканалась на східному небі. Виставило свій чубок огненне сонце й запалило ціле село, що розтягало ся над не[illegible]

Скрізь чути голосне клипаня і гуртовий плач. Ридають всі: старі й малі, мущини й жінки. І ті верби над потічком теж втирають [illegible]

В Содомі не було гірше, як сьогодня в тім селі. А був спокій аж любо. Та, як огненні язики, вгнали ся в то село царські посланці!

„Война, война“, закричали й давай тягнути старих і молодих чоловіків, батьків силою видирали від жіночих обіймів, від маленьких діточок, відтручували немилосерно старі матері, що прощали в останнє своїх синів, відпихали дівчат, що послідним поцілуєм відводили своїх милих в непевну дорогу.

Ідуть наче вівці на заріз — женуть батьків, синів, а в заду й боків за ними ступають самі різники.

Всюди за тим чути лише плач, зойк, хлипаня

— Перестань, сіронько, ридати — успокоював сирота свою милу дівчину, що йшла побіч нього. — Я вернусь, я прийду...

І не докінчив, як цюрком пустились сльози. Він предчував, що більш не буде бачити того щирого серденька

— Остапе! Остапе! — заридала вона і оперлась на його раме, ішла волікла ся [illegible]

Засвистала дико машина, що мала везти той людський товар і ще дуще став филювати плач. Прощались в послідне. В останне тулив батько свою дитину, в останне цілувались з матерями, сестрами, дівчатами

— Прощай, моя Катрусю — ледви пробубонів Остап

І цілою силою бухнули сльози Катрусі. Він ще раз обійняв її — і знов засвистала люто машина, а Остап ще на вагоні сказав їй.

— Прощай, прощай, серце.

— — — — — — — — — —

— Бийте хлопці, рубайте, — закричав старший.

— Гура! Гура! — заверещали дико вояки й пігнали з наїженими баґнетами на ворога.

Крик, гук, що й не чути нічого, дим, курява, що й сьвіта не побачиш. Били, рубали, кололи, хто їм попав ся

— Катрю, Катрю — заледви Остап, цілий обризканий кровю й пігнав ся разом з товаришами колоти, мордувати

Та не встиг. Захитав ся і схопившись рукою коло серця — повалив ся на землю. Ще раз зітхнув і замкнув очі на віки

— — — — — — — — — — —

Далеко в густім, неприступнім лісі цікрадаєть ся купка людий...

— Сюди, сюди, Катрю — промовив старик.

Діти на пів голі, босі, голодні, ледви-ледви дишуть, була також з ними. Матері, аж страшно згадувати, сказались: трупи живі. Старики, як костомахи. Та все шукає схову перед дикими жовнірами... Так щож?. Як із землі виросла ґраа узброєних войнів різників, а побачивши жінок, кинулись як вовки на них, вискаливши зуби.

А а а-а — —

Зарилали жінки, заплакали діти. Старців поприв'язували до дерева, дітий зіґнали в купу а самі повалили жінок на землю й їх насилували. Старшому припала Катря — бо була ще наймолодша з виду й він її придушив до землі, а потім, потім, всадив їй баґнет в груди .. Бризнула кров з грудий Катрі й в послідне вона ще прошепотіла

Пра—щай..., Остапе ..., пр-а щ... — і згасла.

А сонце боже дивило ся на те все ..

Чи діточі забави є потрібні?

Інтернаціональний конґрес для виховання дітий у Вашингтоні занимав ся вагою і значінем діточих ігор і забав. Всі учасники того конґресу годили ся у тій думці, що родичі і люди, яких обовязком є старати ся о добре виховане молодіжи — не розуміють і не доцінюють ваги діточих забав. Мильний є погляд деяких людий, що забава для дитини є хиба потрібна на те, щоби занята її вільний час. Поняте забави є хиба лиш поверховно противне поняттю праці. Забава і праця є що до своєї форми вправді зовсім відмінні, однак що до самого змісту мало що у дітий ріжнить ся від себе Як забава, так й праця будять і розвивають діточі сили. Ріжниця хиба у тім, що праця є односторонним, строгим і сьвідомим занятєм, а забава ріжноманітним, загальним і несьвідомим. Як праця ділає головно на духові сили дитини, так знова забава на тілесні Факт, що вільні забави стоять по заду иньших доцільних занять як прим. воєнних спортових вправ, не є явищем відірваним і случайним. Природа лиш в части дасть ся уняти приписам, однак ніколи поневолити. Коли-б ми того не знали, то людський рід давно вже був би хилив ся до упадку. Серіозність, з якою дитина бавить ся, є часом більша від тої, з якою вона працює Забава є добровільним занятєм дитини, праця звичайно примусова. Однак не хочемо тим сказати, щоби не треба силувати дитини до праці і зволікати на кождім кроці її волю. Дитина мусить з маленька звикати підчиняти ся волі других, головно волі людий, які мають її виховувати. Коли дитина зазнає певної, її відповідної праці, тим ліпше пробуджує вона приємність забави. Однак не можна запрягати дитину в тяжких праць, вона мусить мати свободу руху який головно пособляє розвоєви тїла і духа. Тому доконче є позволяти дитині як найбільше свобідно бавити ся При забаві обручем вправляють ся сили тїла і притомність духа, гра в пилку виправляє змисли, пізнане поняття ціли, і охоту, стати у грі сильнійшим. А скілько материних інстинктів і почувань виробляє забава лялькою маленької дівчинки? Кілько утаєних почувань поволеньки будить ся у дівчати, [illegible] во убирає, миє, пестить і сповиває свою лальку? Чи ж не зародок се материнського чутя? Або кілько відваги, мужности, певности почуває у собі хлопець, сідаючи на деревляного коника, або при забаві у війско? Чи не працює дитина сильно умово, коли старає [illegible] після намальованого взірця поставити якусь будову з камінчиків, чи уложити з розкинених частинок цілість образа? Таке занятє вчить дитину думати, комбінувати, отже розвиває її духа. Спортові гри і забави виробляють знова звинність і гнучкість, спритність, а сї прикмети не стоять зовсім по заду прикмет духа. Бо до чого здасть ся людині мудрість і знане, коли її тїло немічне, нерозвинене? Хиба на те, щоби в пізнійшім віці відчула вона ту дісгармонію своїх сил і стала нещасливою, [illegible]ною зі сьвіта і людий! Тому мусимо дітям позволяти на забаву, мусимо навіть старати ся о те, щоби вони як найбільше забавляли ся, були веселі, сьміяли ся і відчували красу житя. Бо лиш з веселих і здорових дітий діждемо ся потіхи.

Дзвони.

Дзвони були вже в ужиттю у старинних Греків і Римлян

По раз перший уживано дзвонів в Кампанії (околиця Риму) около 400 р. по рождестві Христа, а у Франциї около 550 р.

Що народи німецькі не знали зовсім дзвонів, на се нехай послужить факт, що в часї, коли армія короля Кльотара II облягала місто Сенс, то ціла армія почала утікати серед панічного страху, коли роздав ся гук дзвона з вежи костела сьв. Стефана.

Обовязково запроваджено дзвони по церквах на розпорядженє папи Івана 9-го около 900 р. Мали они охороняти людий перед громами і блискавицями, коли ними дзвонено.

Сьвітова робота робить ся по найбільшій части звичайною дрібницею, тимчасом ґенії чекають на [illegible] ліпшу нагоду. Уживай своїх талантів, які посідаєш.

Дні нашої слави і недолі.

1-го вересня 1652 р.

Після Зборівської угоди в Холянах, український народ нарікав на Богдана Хмельницького, чому не скористав з доброї нагоди зломати до решти зверхність короля і Польщі над українським народом. Навіть козаки зневолотились і не довіряли новим заходам Богдана. А тимчасом непорозуміне росло між Українцями і Поляками. Не раз доходило до зброї. Бачив Богдан, що не обійдеть ся без нової війни з Польщою і прибирав нові сили свого війська. А щоби остаточно позбути ся на завсігди Польщі, шукав він помочи і за границею. Знову намовляв Турків та Татарів а також і Москву. Москва і хотіла би воювати з Польщою та боялася. Тоді для зміцнення свого становища Богдан задумав оженити свого сина Тимоша з донькою волоського господаря Василя Лупула, сподіваючись на випадок війни мати поміч від волоського господаря, а крім того, ду- [illegible] сина на місце самого волоського господаря. З початку Лупул згодив ся, а потім став крутити під намовою [illegible] на Радивила, котрий був великим ворогом Українців. Хмельницький розгнівав ся і зовсім несподівано в осени 1650 р. напав на Волощину з 16 тисячним військом, як він його жартом називав — з 16 тисячою „сватів" і наробив страшенної руїни на Волощині. Лупул мусів заплатити Хмельницькому великі гроші, аби він звів своїх „сватів" з Волощини і обіцяв віддати свою доньку за Тимоша. Та весілю перешкодила війна козаків з Поляками і Берестецька битва. Після тої битви росло ще більше невдоволене і народ утікав на Слобожанщину. Богдан потішав людий новою війною і закликав орду на поміч. Тимчасом він зарядив Тимоша у Волощину на весілє. Поляки-ж не хотіли того весіля і з [illegible] ли за Тимоша, щоби його знищити разом з тим військом котре буде йти з ним. Богдан се знав і зібравши своє військо йшов стороною, щоби ударити на Поляків і допомогти синови пробрати ся на Волощину. Так і стало ся. Польське військо під проводом Калиновського напало на військо Богдана замісць Тимоша під Батогом коло Ладижина. Козаки напад відперли і Поляки кинули ся назад. Калиновський бачить, що його військо не хоче його слухати, повернув гармати на своїх, на тих, що почали втікати. Почалась страшенна січа. Мало не все військо польське згинуло в битві, або потонуло ся в річці, навіть самого Калиновського убито. Йому за Берестечко віддячили тим, що відтяли голову і післали Хмельницькому.

По тій січі Тимош в супроводі війська, військового писаря Івана Виговського, полковника Тетери і кількох инших полковників пішов у Волощину в місто Яси. Тепер не міг господар сперечати ся і молодих вінчали з великими військовими почестями дуже бучно. На весілю підчас було мішали українські весільні звичаї і обряди з волоськими. По весілю Тимош вернув ся з жінкою на Україну. Се все і це відбуло ся 1-го вересня 1652 р.

2-го вересня 1657 р.

відбув ся величавий похорон Богдана Хмельницького в Суботові і вибір Івана Виговського на гетьмана. Тяжке було жите Богдана в повсячасних клопотах військових. Кілька літ тривожного житя, неспокійного в безнастанних вооружених душ, зруйнували здоровлє Богдана, хоч воно було у нього надзвичайно міцне. Гетьман став опадати на силах, а останній рік житя навіть мало вставав з ліжка. Ще за житя він хотів, щоби по його смерти вибрати Виговського на гетьмана, а на раді всі голосили за його сина Юрия; в нагороду за великі труди Богдана хотіли гетьманську булаву лишити в роді Хмельницьких. Тішив ся старий гетьман, що народ хоче зробити йому таку пошану. Почавши привчати Юрия до гетьманських справ, Богдан загадав сам знова воювати Польщу спільно з Шведами та Іграми. Та війна ся була нещасна і Хмельницького військо розбито. Се так вплинуло на Богдана, що йому старому відібрало мову. А незабаром Хмельницький і вмер. Велика туга огорнула цілу Україну після смерти гетьмана. 2-го вересня 1657 відбув ся похорон з великою пошаною в супроводі війська і несчисленної товпи народа. Уся старшина, козаки і люди плакали, як малі діти. Тіло його перенесли до церкви св. Іллі, в Суботові і там поховали. Підчас похорону по козацькому звичаю палили з гармат і рушниць. Сумно гули дзвони по души гетьмана, а ще сумнійше розлягав ся у повітрі плач народа. За плачем тим, як каже літопис, не чути було церковної відправи. Тіло поховали у церкві котру він сам збудував. Коло домовини поставили його портрет з написом на нагробку:

То не чорні хмари ясне сонце заступали
Не буйні вітри в темнім лузі бушували
Козаки Хмельницького ховали
Батька свого оплакали

Та ненависть Поляків до слави Хмельницького не дала спочити й натомленим костям старого гетьмана. Року 1664 Поляки під проводом Чарнецького, захопили на деякий час Суботів і викинули з домовини кістки Великого Гетьмана, котрого так ненавиділи Поляки а котрий так завзято боронив волю народу україн[illegible]

В честь Богдана Хмельницького за його заслуги у Киеві проти Софійського Собору, де після побідоносних битв під Пилявою та Зборовом так радісно витали його народ і духовеньство, яко свого оборонця, поставлено у 1888 р. памятник Богданови Хмельницькому. А тепер роблять ся нові заходи, щоби збудувати ще оден новий памя[illegible]

По смерти-ж Богдана вибрано гетьманом І. Виговського

2-го вересня 1812 р. народив ся український письменник Іван Вагилевич.

3-го вересня 1657 р. Золотаренко побив Поляків під Сенелінцями.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-a в Вінніпегу.
Спеціяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних
Ліпше і новійше лічене сифіліса „606" проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких запалених хороб (ревматизм і др.) електрикою
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку
Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave . Winnipeg, Man.

Дмитро Макогон.

Безвірок.

Рано о семій годині зайшов до школи Кирило Да[illegible]

— Щож ви мені доброго скажете? — поспитав його учитель.

— Ей, яке там добро, пане! Ви видїли, щоби мужика добро тримало ся? А ось, десь вчера вибіг мій Стефан на вулицю, а Сидорів пес урвав ся чи як, досить що скочив на нього, звалив його до землі і геть мені перепудив хлопця.

— Покусав?

— Та покусати не покусав, але перепудив дитину. Цілу ніч зривав ся в постелі.

— Хлопець слабий?

— Ні, Богу дякувати, здоровий. Встав рано, навіть ся і хотів іти до школи. Та я не пускаю. Бою ся сей страх залишити.

— Щож ви гадаєте робити?

— Та піду з ним до Маморниці щоби баба відмовила. Зліє йому над головою олово і страх відмене. Тому то я до вас прийшов, щобисьте пустили мені хлопця на тиждень. Треба через сім днів ходити до Маморниці, бо на страх аж сім разів зливають ся олово.

— І ви вірите, що те хлопцеви поможе?

— І ви не вірите?

— Певно, що ні! Мудрі люди вже давно перестали вірити в бабські забобони.

— То я в вас, пане, дурний?

— Не бануйте, але на тако виходить. Коли б ви повели дитину до лікаря, се вже щось иншого. Але яжаль там баба? Що вона хлопцеви поможе? Не шкода часу та гроший?

— Ей, лишіть се, пане, — обурював ся Кирило, — най вже мудрі пани водять свої діти до докторів, а нам, мужикам, і баби вистарчуть! Як схочете, то й подайте мене на кару, бо я таки не пущу хлопця цілий тиждень до школи. Я мушу ратувати дитину!

— Алеж чоловіче, тим його не вратуєте!

— Чи поратую, чи ні, — я не знав, що ви такий безвірок...

Ще тої самої днини дізнало ся ціле село про безвірство самого учителя. А вже найбільше заняли ся учителем сільські баби

— Ви чули, кумонько, який безвірок наш учитель?

— Ой, чула, чула!

— Та він, кажуть і в Бога не вірує.

Та вжеж!

— І святих касує...

— А то раз чоловік! І рахує ся вченим!

— Не буде, кумо, добра з наших дітий, коли їх такий безвірок буде вчити.

— Ой, не буде...

Відкинь усякі сарказми з своєї бесіди. Ніколи не нарікай. Дай кождому добре слово а ні то радше сиди тихо.

Смішне.

1 фармер: — Я маю на продаж дуже доброго коня і продам его дуже тано

2 фармер: — То приведи его до мене завтра, я подивлю ся

1 фармер: — Я приведу его до вас завтра рано.

2 фармер: — Добре, я буду чекати.

На другий день 2-ий фармер вийшов коло брами і чекав. По хвили приходить хлопець 1-го фармера.

2 фармер: — Ось, Івасю, твій тато прибіцяв вчера привести до мене нині рано коня на продаж.

Івась: — Ого, вже не приведуть, бо коневи стало лекше

* * *

Бом: — Прошу пані я з голоду вже вмераю, дайте що зісти

Господиня: — Там за хатою є дрова і сокира...

Бом догадав ся в чім діло, пішов до дроварні, станув і думає: Пожду ту хвилину і скажу, що дрова вже поколов. Вертає до господині

Госп.: — А що, вже наколов дрова?

Бом: — Так пані, поколов. Чи тепер дасьте що зісти?

Госп.: — А чи любиш ту рибу.

Бом: — Ей чому ні!

Госп.: — Дуже добре Прийдіть на другу пятницю...

* * *

Іцько: — Петро вчера утопив ся в ріці

Гнат: — А чиж він не міг плавати?

Іцько — Так, міг плавати. Але що він належав до юнії, отже плавав вісім годин, а відтак скінчив і пішов на дно

* * *

Она: — О, Юрку! ти знова не додтримав своєї обіцян[illegible]

Він: — О, се нічого злого Я тобі знова щось приобіцяю.

* * *

— Отже після науки „соціялістів" як вирек той справа скінчена.

— О, ні! Після науки натуралістів, як вирек то душа переходить в иньше єство

— Як так, то я по смерти буду ослом.

— Сего вже не роби. Пощо бути ним через обидва рази!

* * *

„Ніколи не горячи ся, Не свари ся зі злостною особою А головно наколи з тобою сварить ся жінка, то відповідай дуже лагідно, і недбало. Се так розлютить ї, так розлютить."

Єли я подбаю за мій характер моя репутація подбає сама за себе.

* * *

Правдиві слова не бувають приємні, приємні слова не бувають правдиві.

* * *

Тактом називаємо штуку, з свого права не робити ужитку.

50,000 KSIĄŻEK
Absolutnie Darmo.
Darmo dla Mężczyzn
Czy jesteś dotknięty
Poszlij Ten Darmowy Kupon Dzisiaj.
DR. JOS. LISTER & CO., P 407 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Imię i nazwisko
Adres
Stan

НАЙБІЛЬША ВИПРОДАЖ ФОНОГРАФІВ.
$15. на легкі сплати $1. місячно.
SAUL BIRNS, 117 Second Ave cor 7th St., Dept. 23 NEW YORK N Y

Загадка.

Одному чоловікови треба було йти до міста і по дорозі злибав він ось такі дива:— Йшов найперше коло великої гори, яка була покрита дуже густим лісом. Під горою находилась, стрімка, мала скала, в середині якої мешкав дуже мудрий чоловік. Той чоловік знав ся через віконце в скалі з віконця котрі що хвилі замикав і творив. Над кождим віконцем був густий кущ прута, який собою заслонив віконце від водопаду що сплавав з скали і міг богато шкодити віконцям. Далі від сеї скали за віконцями ріс собі здоровий дубище, котрий мав на собі два дупла. Далі від згаданого дуба проводила просто маленька стежечка, через дуже густі корчі до хати твоїх рідних сестер, які однакого називали ся і в тій хаті проводили спільне жите. До сеї хати проваджали кістяні двері, яких стеріг дуже гостинний чоловік, брат сих [illegible] сестер. До згаданих мешканців сеї хати заїзджали дуже часто ріжні гості з ріжними поживами і напитками. Тих гостей дуже радо витали усі мешканці сеї хати. От і загадці кінець.

Подав П. Новосад

Від Ред. Ану, хто найскорше пришле відповідь [illegible] загадки того імя видрукуємо в часописи.

Фарбоване.

Фарбоване приписують Тирійцям або мешканцям міста Тирів, в давній Палестині над Середземним морем Мало то пятись около 1500 р перед рож. Христа. Фенікияни, споріднені з Тирійцями виробляли прегарні барви з морських слимаків.

Затроєні Сірники.
За якик два роки не буде вільно купувати і уживати затроєних біло фосфорових сірників.
КОЖДИЙ ПОВИНЕН ПОЧАТИ УЖИВАТИ
EDDY'S
НЕ ЗАТРОЄНІ "SESQUI" СІРНИКИ
і в сей спосіб уникнути домашного нещастя

Спеціяльно на десять місяців.
Богато живучих по за Новим Йорком не можуть звидати нашого магазину
Тимто даємо можливість купити за $28.00 грамофон з 40 співами, що давнїй ше кошт. $55.00
Жадайте каталоґа. Пишіть адрес
GREATER NEW YORK PHON. CO
308 310 Grand St. New York
Продаємо також ріжного рода музичні інструменти.

Др. Б. ГЕРЖАБЕК.
Єдиний руський лікар зі старого Краю. - Єдиний руський лікар в Канаді.
СПЕЦИЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
416 Pritchard Ave.
PHONE
WINNIPEG, MAN

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офісів в усіх головних містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ АЛЬБЕРТІ і БРИТІШ КОЛЮМБІЇ

Авторизований капітал	10,000,000.00
Капітал вплачений	7,000,000.00
Резервовий фонд	7,000,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях світа.
NORTH END ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕГСКА ФІЛІЯ
H. G. LESLIE, Менаджер.
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Colony St.

ПРОСИМО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПРЕДПЛАТУ

Осінні замітки для фармерів.

Осінне оранє.

В многих околицях в Саскачевані молоченє скінчить ся скоро сего року, і наколиб в землі було подостатком вохкости то доси осінне оранє булоб давно почалось. Заходить питане, чи добре орати таку суху землю під сю пору? Треба сказати, що наколи з'оре ся в осени суху землю, і наколи слідуючого року потягне сухе літо знова, то доброго урожаю не можна сподіватись зовсім. З другої сторони кождий фармер старає ся зорати тепер як найбільше землі щоб слідуючої весни мати готову рілю на сіяне. Наколи осінно з'орану землю заволочить ся (а се повинно ся робити) то се відібєть ся корисно на ріли бо втягне в себе богато вохкости в осени, коли звичайно падають дощі. З якої сторони не взяв би, то ми осінним оранєм користаємо богато. Але що земля суха і при оранью не розсипаєсь, для того конечно треба [illegible] тепер так само і на весні перед сіянєм. Не конечно богато тепер орати, але добре орати і вчасно Пізне з осінь оранє не приносить жадного зиску.

Домашні звірята.

З уваги, що ціни на домашні звірята значно підскочили, фармери радо спродають свої звірята А се правно самовбійством для фармера. Департамент радить фармерам радше постаратись о більшу скількість паші як зменьшати число домашних звірат під сю пору. Теперішні ціни не лише що позістануть такими через довгий час, але дуже правдоподібно, постепенно збільшать ся

Ще можна робити сіно.

В тих частях провінції, де сіна, соломи і иньшої паші є подостатком, можна бачити дуже богато нескошеного сіна. Фармері вимолотять збіже, солому палять. Від горіючої соломи запалюють ся луги. А нескошене сіно може мати велику вартість для тих, які хотять замінити його в молоко або мясо. Много фармерів в Зах. Канаді будуть купувати пашу для своїх звірат в Східній Канаді, через що ціна на паші може піднести ся. А ті фармері, що не будуть могли купити паші, будуть змушені спродати свої звірята за півдармо для фармерів Східньої Канади. Через те власне косіть тепер сіно хоч вже старе, його в зимі буде треба.

Фармері в околицях де находить ся сіно, як рівнож і ті, що потребують сіна, повинні написати до

Department of Agriculture, Regina.

В Вокер Театри.

Слідуючого тиждня можна буде бачити в Вокер театри дуже цікаву штуку а се "The Whip", по нашому "Батіг". Сю штуку грали в усіх лише найбільших театрах і сю штуку можна бачити в Вокер театри кождого дня слідуючого тиждня.

"The Whip" є типічна англійська мельодрама, в якій є чаруюча любовна справа і страшний заговір, який однак не кінчить трагедією, бо заговірника далось зловити завчасу.

На докладне описане цілої сеї штуки вимагалоби більше часу і місця в нашій часописи. Ми радимо кождому цікавому пійти до театру і бачити і відчути сю прегарну штуку особисто.

Перегони на конях.

Страшний ворог.

Написала М. ЗАГІРНЯ.

I Як люде навчилися робити горілку.

Небагато мабуть у нас є таких людей, що не куштували горілки, або хоч вина чи пива. Бо вже так воно ведеть ся, що де люде зберуть ся, там і горілка вродить ся. У гостині, на хрестинах, на весілю, на похороні,— скрізь пють горілку. Перед великим святом кожний господар дбає про те, щоб було чим гостий пригостити і щоб самому було чим свято відбути і купує горілки. І ото відбувають свято горілкою, і пють її не самі дорослі люде, а дають і дітям. Кажуть, що без горілки ніяк не можна бути, що здавна вже так заведено, і що як покличеш людей, та не поставиш горілки, то люде й не сидітимуть, а розійдуть ся і осудять скупого негостинного господаря.

Що-ж то воно таке горілка? Звідки вона взяла ся, за що її люде так люблять і яка з неї користь души та тілови тих людей, що її пють?

Уже з давніх давен люде навчили ся робити з винограду вино. З винограду видавлювано сік і давано йому виграти ся. У виноградному соковї є сахар, і ото як сік грає, то з того сахару виробляєть ся так званий альногол, у нас його спиртом звуть. Отим алкоголем вино та горілка і соп'яние. Вино можно робити не з самого виноградного соку, а й з усяких ягід і з яблушного та з грушевого квасу. Тільки в такий сік, не виноградний, підсипають сахару; сік грає, з сахару виробляєть ся алкоголь і тоді з соку стає вино. У вині алкоголю небагато і він перемішаний з виноградним, чи з яким иньшим соком, тим вино не так спиває, як горілка і його більше як горілку можна випити. Спершу люде не вміли здобувати з вина алкоголь, а потім, років за тисячу до нашого часу, в кінці десятого сторіча після Христового Різдва, араби якось призвичаїли гнати вино на лембик і добули з його алкоголь, то б то спирт. Правда, він тоді не був такий міцний, як той, що тепер здобувають, бо тоді ще не вміли добре переганяти, і в йому зоставало ся трохи води, але все ж він був дуже пекучий. І люде зараз помітили, що він дуже шкодить здоровлю, тим його не пито. Згодом лікарі стали вживати алкоголь на ліки і його продавано в аптеках. І з його була людям користь.

Років через пят сот надумали ся мішати алкоголь з водою, то б навчили ся робити горілку. Горілка не така пекуча, як нерозведений алкоголь, спирт, і її вже можно було пити. Та спершу все ж продавано горілку тільки по аптеках, на ліки, а далі, років через сто, почали її продавати всюди, почали її люде вживати вже не з лікарського наказу, а сили так, як і тепер пють. І як почали її пити, то стало здоровля в людей погаршати, стало більше народу вмирати з хвороб, а то й наглою смертю багато вмирало, напивши ся горілки. І ще стали люде убожіти, бо пяний чоловік не може про господарство добре дбати, і заможні господарі через горілку перевели ся на жебраків. Тоді накинуто на горілку акциз, щоб вона подорожчала, щоб її менше пито. Та те не помогло. Люде вже покуштували горілки і платили за неї дорого, аби тільки пити, а яка з неї шкода здоровлю, що це дуже знали. І пішла горілка гуляти по сьвіту, так що, кажу ж, тепер небагато є таких людей, що не знають, який у їй смак.

II. Нащо люде пють горілку і чи праду вони про неї кажуть.

Нащо-ж люде пють горілку? А, кажуть, на те, що від горілки стає веселіще, забуваєть ся горе, людина стає балакучіща. Ще пють на те, щоб більше сили було, щоб краще робило ся. Подивимо ся, чи справді воно від горілки так буває, і коли буває, то через віщо.

У голові в людини і в спині, у хребті — єсть мозок. Від мозку йдуть усюди по тілу тоненькі, теж мозкові, ниточки, вони звуть ся — нерви. Усіма тими нервами порядкує мозок. Не всі нерви однакову роботу в людському тілі роблять: одними нервами людина чує біль, а другі нерви заставляють робити волкі руки, ворушити ся. Єсть хороба, що зветь ся параліж. Вона робить ся з того, що нерви з хороби паралізують ся, то б то стають як мертві, нічого не почувають. Як що паралізовані ті нерви, що почувають біль, то людина в тій частині тіла, де нерви паралізовані, не почуває болю; а як що паралізовані і ті нерви, що заставляють робити руки, то людина не може і ворушити паралізованою частиною тіла. І тоді кажуть, що людині відібрало руки, чи ноги, чи язик.

(Дальше буде).

Просимо наших посилателів вирівнувати свій довгов.

Діточий Кутик.

Лисичка-сестричка і вовк-панібрат

(Кінець).

А вовк сидить сам собі та так йому хочеть ся їсти. Почав він перекидати що було в саночках,—ні нема нічого. Думав, думав... „Зїм бичка та й утечу!.." Пробив дірку в бичка, з середини все виїв, а туди горобців напустив і соломою затикнув, а бичка під тином поставив і паличкою підпер. Тоді сам навтікв... Приходить лисичка до бичка, аж у його в боку віхоть стремить. Лисичка хап за той віхоть, а звідтіля горобці фррр!.. Вона за паличку, тільки прийняла її, а бичок гуп — і впав!

— Ну, стривай же ти, проклятий вовцюгане! Я-ж тобі це згадаю!

Та й побігла шляхом.

Біжить,—коли се їде валка чумаків з рибою.

Вона впала серед шляху і ноги розкинула,—притаїлась, мов нежива. Чумаки зараз її й побачили.

— Дивіть ся, хлопці, яка здорова лисиця лежить!

Обступили її, перевертають..., Треба взяти,—дітям шапочки будуть. Скинули її на задній віз та й знову рушили

Ідуть попереду, а лисичка-сестричка бачить, що вони не дивлять ся,—давай кидати рибу з воза. Кидає та й кидає по рибці на шлях, усе кидає. Накидала багато, та й нишком і зскочила з воза. Чумаки поїхали собі далі, а вона позбирала ту рибку, сіла під копицею та й їсть.

Зирк,—аж вовк-панібрат біжить.

— Здорова була, лисичко-сестричко!

— Здоров!

— А що се ти робиш, лисичко-сестричко?

— Рибку їм.

— Дай же й мені!

— От так! я скільки морочилась, ловила та й оддам йому! Піди сам собі налови!

— Та як же я наловлю, коли не вмію? Хоч навчи, як її ловити!

— Та як же ловати? Піди до ополонки, встроми хвоста в ополонку та сиди тихенько та й приказуй: ловись, рибко велика й маленька!. То вона й наловить ся.

— Спасибі за науку!

Побіг вовк мерщій на річку та до ополонки, та хвіст в [illegible]

— Ловись,—каже,—рибко велика та все велика! Ловись, рибко велика та все велика!

Не хочеть ся йому мало!! А мороз на дворі такий, що аж шкварчить! Лисичка-ж біга по берегу та все

— Мерзни, мерзни, вовчий хвіст! Мерзни, мерзни, вовчий хвіст!

А вовк: „Що ти, лисичко-сестричко, кажеш?"

— Та то ж і я кажу: лови ся, рибко велика й мала!

— А ну й я так: лови ся, рибко велика та все велика!

Ворухнув вовк хвостом. — важко вже. А лисичка

— Ото вже рибка почала чепляти ся. Трохи згодом „А ну, вовчику, тягни!"

Вовк як потяг, а хвіст уже примерз до ополонки,— не витягне. А вона його ще й лає:

— А, капосний вовцюга, це, що ти наробив?! Бач, казав: лови ся, рибко все велика та велика,— от вона начепляла ся, тепер і не витягнеш. Треба ж тобі помочі дати,—побіжу, покличу

Та й майнула на село. Біжить селом та гукає:

— Ідіть, люди, вовка бить! Ідіть, люди, вовка бить!

Як набігало ся людей!.. Хто з сокирою, хто з вилами, з ціпами, а баби з рогачами, з кочергами! Як почали вони того бідолаху вовка перищити!

А лисичка тим часом ускочила в одну хату,—нікого нема, хазяйка побігла на річку вовка бити і діжу немішану покинула. Вона впала, умазала голову в тісто, та в поле... Коли дивить ся,—вовк насилу ліге,—добре дали йому сердешному. Вона зараз така зробилась, тільки тюпа, стогне... А вовк побачив її

— А,—каже,— така ти! Наробила ти мені добра, що й хвоста збув ся!

А вона: „Ой, вовчику-братіку,—хіба ж то я? Хіба ж ти не бачиш, що з мене й мозок тече, так мене побили, що й голову провалили мені. Вовчику-братіку, підвези мене!

— Та я й сам ледве йду.

— Та в тебе-ж тільки півхвоста, а мені й голову провалили. Ой ой-ой, не дійду до дому!..

— Та сідай вже,— нема чого з тобою робити.

Вона залазить йому на спину, змощуєть ся, та так стогне. Повіз її вовк.

От вона їде та все приказує:

— Битий небиту везе! битий небиту везе!

— Що ти там, лисичко-сестричко, кажеш?

— Та то я кажу: битий биту везе. А сама знов нишечком: Битий небиту везе!

От, довіз він її до хати:

— Уставай, лисичко, приїхали!

Вона тоді плиг з вовка та:

— Битий небиту привіз! Битий небиту привіз!

Вовк до неї, хотів її зубами, а вона в хатку та зачинила ся. Не взяв вовк. А вона ще визирає з вікна та й дражнить:

— Битий небиту привіз!..

Тупцяв ся вовк, тупцявсь коло лисиччиної хатки,—не [illegible]

— Ну клята лисичка! отак піддурила!..

Та й потяг до дому.

А лисичка живе та курей ловить.

ПОШУКУЮ своїх братів Юрка і Янька Іжевського, з Шманьковець, повіт Чортків, Галичина. Хтоби о них знав або они самі най зголосять ся на адресу: Wm. Ezewski. Box 97. McCreary, Man. (38—39)

Посір П. Т. члени Укр. Нар. Дому!

В неділю, 20 с. м. о 8 год. вечером відбудесь мітінг Укр. Народного Дому в гали п. Ястремського. Всі члени повинні прибути, а хто ще не уплатив своєї річної вкладки, нехай принесе на сей мітінг.

Просить ся також тих, що мають охоту вступити в члени Укр. Нар. Дому прибути на сей мітінг.

Дирекція.

Гом-рул відложений.

Ірляндский гом-рул відложений на 12 місяців. Премієр Асквіт оголосив в парляменті, що в причини теперішної війни ірляндский гом-рул (самоуправа) відложений на 12 місяців або так довго, доки треве війна. Парлямент має до полагодженя більш наглячі справи, а коли Ірляндці беруть участь в радах англійского війска, то щоб уникнути якого замішаня, справу відложено.

В Келгари засуджено „галіцова" Т. Стасюка на 6. місяців криміналу і тяжких робіт і 30. буків за те, що він бав свою жінку через 36 годин.

Оголошене.

Ми, FENSON & SCHILLER повідомляємо усіх Українців, що ми спродали наш офіс 854 Main Street д. д. ФЕРЛЯК, ПАНЬКІВ і КО. які тепер будуть провадити бізнес, спродаючи шіфкарти і землю в той сам спосіб як і ми се робили в вище згаданім офісі.

Усі рахунки, гроші за лоти і шіфкарти які нам мають заплатити нехай приходять до 410 ST. JOHNS AVE., новий телефон St John 1062.

Fenson & Schiller.

ПОШУКУЮ своїх братів Івана і Василя Худик, з Вовковець, повіт Борщів, Галичина. Довший час перебували в Саскачевані. Хтоби о них знав або они самі най напишуть до Mahdalyna Chudyk 36 Maud Str. Toronto, Ont (33)

НА ПРОДАЖ

кілька акрів доброї землі в East Selkirk, Man. по ціні $200 і якоте за акер. Приходіть, пишіть або телефонуйте до:— E. P. HICKES, Телефон Garry 1030, 643 Agnes St Winnipeg, Man

ВІЙНА!

Дуже тані капелюхи, шапки, ковніри і рукавиці.

Так як тепер европейска війна [illegible] Приходіть і переконайтесь. Моя адреса: J. PADOLSKY. 281 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ свого приятеля Василя Шульгана з села Корчин, повіт Сокаль, Галичина. Вже буде близько оден рік як він перебував у Field, B. C. а тепер мабуть находить ся в Саскачевані. Хтоб о нім знав або він сам най напише до: John Sikorski, Queen Mine Selmo P. O., B. C. (37-8)

ПОШУКУЮ свого сина Василя Вакарука, з Залуча, повіт Снятин, Галичина. Перед трома місяцями робив в Minaki, Ont. Хто би знав де він тепер перебуває або він сам, зволить мене сейчас повідомити, бо справа дуже важна. Nikolaj Wakaruk, Sniatyn P. O., Alta.

Мукета T & B наліпови не плесні.

На спродаж

два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицями $200 один. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера".

У мене всьо тано!

Можете купити найтаньше рідні книжки і часописи, хрестики і образи сьвяті та сьвітскі, молитвенники, календарі і сьпіванники. Сповняю священичі потреби

— Моя адреса: —

Архипатріярх Макарій

698 Magnus Av. або 677 Burrows Ave., Winnipeg, Man

За дрібні оголошеня, як пошукуваня за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00.

ЛІКЕРИ

Стара фірма готрій [illegible]

Carey & Co. Ltd.

707 Main St.

Phone Main 1116. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпегу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.

Жадний иньший лікерний стор в Вінніпегу не дістає через почту стілько замовлень що ми дістаємо. Правительство підвисшило цло на горівці, отже просим звернути свою увагу на нові ціни лікерів.

[illegible]

Варівнуйте передплату!

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Fal для кави.

[illegible] Philadelphia, U. S. A.

Ва продаж у всіх корінних склепах.

$75 ФОНОГРАФ З 12 РУСКИМИ СЬПІВАМИ ЗА $40

Пішлемо вам простo з фабрики один славний GRAND OPERA говорячу машину і 12 руських сьпівів на 30 днів

БЕЗПЛАТНОЇ ПРОБИ.

По 30 днях, єли вадоволені, можете його затримати а нам платити

$2 МІСЯЧНО.

[illegible]

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.

46½ E. 7-th St. Dept 34 New York, N. Y

НАША АДРЕСА

„Canadian Farmer" Box 3688, St B Winnipeg, Man

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ **Д-ра Б. Гержабека,** 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді

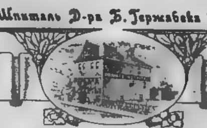

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]

ЛІЧЕНЯ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ЛІЧЕНЯ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]

◆◆ В день телефон St John 474 ◆◆ В ночи телефон St John 866 ◆◆

[illegible]

Потрібно людей до вивчення занятя в Hemphills.

AMERICA'S LEADING TRADE SCHOOLS

НАУЧІТЬ СЯ [illegible] НАУЧІТЬ СЯ [illegible]

HEMPHILLS [illegible] MOLER BARBER COLLEGE

220 Pacific Ave., Winnipeg, Man. Branches at Regina, Sask. & Ft. William Ont.

HEMPHILLS [illegible] CHICAGO SCHOOL OF GASOLINE ENGINEERING

483 Main Street, Winnipeg, Man.

ПОТРІБНО [illegible]

Нижеподана компанія дає до відомости своїм прихильникам і знакомим в BEAUSEJOUR і околици, що она має

НА ПРОДАЖ 27.000 АКРІВ

гарної, осушеної, доброї землі, уся готова під плуг, по ціні від $18.00 до $20.00 за акер і на дуже легких условях, десяту частину готівкою, решта в девятьох рівних річних ратах. Процент 7. Земля находить ся в тауншіпах 14-8 і 15-8, на схід від Броменгед Ривер де також є подостатком доброго сіна, води, дерева і пасовиска. В сій околици Провинціональне правительство буде мати свою нову т. зв. „Демонстраційну Фарму" хотячи переконатись що в сій части провінції може найліпше рости. Не задовго через ті тауншіпи маєсь побудовати зелізну дорогу. Важним на увагу, що тепер війна, і, що ціни на пшеницю, вівес, ячмень і лені підскочили в гору, так правдоподібно в 1915 р. будуть ще висші, як і те також, що рогова худоба, вівці і свині будуть також дорощі — тепер якраз добра нагода набути кавальчик доброї землі доки ціна не піде значно в гору. — Купуйте тепер!

По точні інформації, звертайтесь до

The Standard Trusts Company

346 MAIN STREET. — WINNIPEG, MAN

НАША АДРЕСА ТАКА:

“Canadian Farmer”

287 Selkirk Ave. - Winnipeg, Man.

Страшлива війна цілком насне обходить!

Переконайте ся читачи сю рідку оферту:

НАШ ВЕЛИЧАВИЙ $40. ФОНОГРАФ ПРОДАЄМО ТЕПЕР ЛИШЕ ЗА $17.50

разом з 12 кавалками руских сьпіванок дармо.

Наш добірний бальзамічний $40 фонограф „PERFECTO" вже за $22.50 разом з 12 кавалками руских пісень дарм [illegible]

по $1.00 на місяць.

[illegible]

International Phonograph Co [illegible] New York, N. Y.

Війна! УВАГА! Війна!

Наколи хочете докладно знати, де знаходить ся війська і взагалі добре пізнати терен теперішньої війни, купіть собі

Атляс в українській мові

До недавна треба було уживати чужих атлясів, тепер одлак маємо вже атляс в своїй власній мові і ним належить покористувати ся. Він має 24 барвних мап країв а рівночасно також важні поясненя про сонце, місяць, зорі, землю і т. п.

Спеціяльна ОФЕРТА В ЧАСІ ВІЙНИ:

Брошурований $1.00 тепер 75 ц.

В міцній оправі $1.35 тепер $1.00

ЗАМОВЛЕНЯ ШЛІТЬ СКОРО, БО ОЛ НА ГОДА НЕ ДОВГО ПОТРЕВАЄ.

RUSKA KNYHARNIA

850 Main St. Winnipeg, Man.

Ціни фармерских продуктів.

Пшениця:—	
Нр 1 Норлерн	$1.09
Нр 2 „	1.06
Нр 3 „	1.10
Овес:—	
Нр 2 C W	50
Н-р 3 C W...	49
Нр 1 Фід	49
Нр 2 Фід......	47
Ячмінь:—	
Нр 3 C W	63
Нр 4. C. W	57
Фід	54
Лен:—	
Н-р 1. N. W. C.	$1.29
Н-р 2. C. W.	1.26

ЦІНИ ХУДОБИ

Найліпші бички сто фунтів живої ваги $6.85—$7.25

Гарні, тлусті бички $5.85—$6.40

Звичайні бички 5.25—5.65

Гарні, тлусті ялівки $6.15—$6.40.

Звичайні ялівки $4.85—$5.15.

Вибрані корови 5.75—6.00

Середні корови 4.65—5.35

Звич. корови 3.25—3.50

Вибрані дійні корови $65—$75

Звичайні дійні корови $45

Вибрані воли (100 ф. живої ваги) . $5.40

Звичайні воли...... 4.25

Бички до роботи 5.25—4.00

Найліпші телиці 8.00—8.25

Добрі телиці ....6.25—6.75

Найліпші вівці 7.75—8.25

Добрі вівці 6.50—7.50

Звичайні вівці 4.50—5.00

Свині (вибрані) $9.00

Тлусті свині $8.00

Звичайні „ $7.00—$7.50

МОЛОЧАРСКІ ПРОДУКТА.

Найгарнійший сир 1 ф. 18ц.

Найгарнійше масло 1 ф. 28ц

Яйця, сьвіжі, тузін 23—24ц.

„ иньші „ 20—21ц.

3216 ХОРИХ вилічено ПРОФЕСОРОМ і ДОКТОРОМ ОВЕНОМ в минувшім році, яких він, своїм спеціяльним модерніщим лічeнем оправив до ціла к житого видоровлена, від слідуючих слабостей

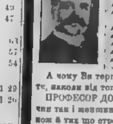

[illegible]

А чому Ви терпите біль і тим скорочуєте собі житє, наколи від того можете напевно вилічитись?

ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН вилічив всіх як мужчин так і женщин, які лічились без успіху, як рівнож й тих що стратили зовсім надію на виздоровленє. Не робить ріжниці як давно і на яку слабість терпите або яких средств уживали до вилічена. ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН наколи стане лічити то можете бути певними, що Вам верне здоровля і вилічить так, що біль більше ніколи не відновить ся.

ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН не говорить що можна Вас вилічити яким небудь чудом або надприродною силою, а тілько своєю довголітною практикою і досьвідченем він вилічив много случаїв тяжких болів, які другі доктори уважали за зовсім невилічимі.

Тому отже, єсли терпите якій небудь біль опишіть йому без всякого стиду, і в рідній вашій мові, всі ваші страданя і попросіть о пораду, а безперечно отримаєте правдиву поміч. ПОРАДА НЕ КОШТУЄ НІЧОГО. Не відкладайте отже і не чекайте на наслідки в пишіть залучаючи марку на відповідь. Всі письма адресуйте так:

PROF. OWEN, M. D.

231 East 17th St. Dept. 33. NEW YORK, N. Y.

The Empire Sash & Door Co., Ltd,

Henry Ave., — East. — Winnipeg.

Дошки, Ліски, Гонти.

Точно доставляємо. — Задоволене гарантуємо.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпег, Ман., Пятниця 25-го Вересня, 1914. — Winnipeg, Man. Friday, September 25, 1914. Число 39

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ **Д-ра Б. Гержабека,** 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST JOHN 474

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. Отворений ес віповідник власний тому 3 літ з двома лікарями. Нині побільшено до розміру 16 кімнат.

[redacted]

Недуги грудні, нервові, шолудкові, кишкові, офталмічні [illegible] нервові, дитинні, [illegible] секретні, ширші, очні, уха носа, горлянки, всякі хороби нервові, хірургічні як мужескі так і женскі.

ЛІЧЕНЯ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ЛІЧЕНЯ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]

◆◆ В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆

Розмовляємо по руски і по польски. [illegible] Краков, Львові, Відни, Берліні, Праві і Лондоні [illegible]

З поля европейскої війни.

Німецко-Французька війна.

Німці заняли сильні [redacted]

Льондон, 19 вересня. „Вісти про відворот Німців були пересаджені. Німці відступили в позицій перед рікою Ейн і Маз в найліпшім порядку, їх страти малі. Позиції, які тепер заняли за рікою Ейн і Суе є незвичайно добрі, з яких можна дуже добре боронитись, а на які атакувати зовсім неможливо" — пише з поля війни англ. кореспондент Ф. А. Мекензі. „Пишу се тому" — каже дальше сей кореспондент — „що многі кореспонденти подають дуже оптимістичні вісти на яких можна зависти.

Вислід нинішної битви на долинах рік Ейн, залежить від того, чи союзні війска потрафлять прогнати Німців в їх природно користних позицій".

Німецкі Цепеліни над Парижом

Берлін (через Сайвил) 19. вересня. — Офіціально оголошено, що нині три німецкі Цепеліни перелітали понад Париж, однак не заподіяли містови жадних шкод.

Німецкий говернор в Белгії заняв ся справою зобереженя бельгійских банків від рабівничих нападів. Він тепер видує такі міста як Ловейн, Намур, Юї, Нівел і Лєж.

Много британских полків [redacted]

Льондон, 19 вересня. Нетерпеливо очікують вислідів страшної битви яка ще й доси не устала. Британці очікують опублікованя страт Англії. Много британских полків внесено в битві з Німцями над берегами ріки Ейн.

Паризкий кореспондент пише до Райтер Телеграм:— „Вчера відбулась страшна різня в якій Англійскі полки понесли величезні страти. Вправді зближили ся до німецких позицій та се їх дуже богато коштувало. І наколи Німці не будуть прикоролені цофнутись в Торнер і Льон, до доставляють їм з Німеччини амуніцію і поживу, так довго союзні війска мусять бути безрадними."

Німці приготовляють новий спосіб на знищенє Англійскої фльоти.

Бордо, 19 вересня — Дійшла сюда вість, що Німці випробувують нове оружє котрим мають знищити Англійску фльоту. Се „оружє" має вигляд воздушного „торпедовця". Проби роблять на озері Констанс. До Цепеліна привязують того „торпедовця", а коли вже тисячу фітів в горі його спускають на воду причим наступає страшна експльозія.

Наколиб се правда, то Німці можуть скоро знищити Англійску фльоту. Та можливо, що ся вість не має з нічого спільного з правдою ..

Британский кружляк обезсилений

Льондон, 20 вересня — Німецкий кружляк Конісберг напав в Занзібар на англійский кружляк Пегасус і своїми чотирма цаловими канонами наробив богато шкоди. Пегасус стратив 105 людей, а се на усю залогу, 234 людей, є велике число.

Найшов ся німецкий кружляк Емден

Думали вже, що німецкий кружляк Емден затонув ся. Про него ніхто не чув через шість неділь. Аж ось тепер виявилось, що він від 10 до 14 с. м. затопив пять англ. кораблів, а одну зі своєю залогою післав до Калкути.

Бють ся в болоті і воді по коліна.

Льондон, 21 вересня. — Так завзятої, страшної війни сьвіт еще не бачив. Нi страти людей не зважають, одна, взагальна річпи людей щоб прискорить одній або другій стороні побіду.

Вже тиждень минув як армія генерала Клюка в своїх наперед приготованих позиціях нова рікою Ейн не перестає десяткувати на ше союзно військo, яко наслідок уливних дощів бродять в болоті і воді по коліна. В окопах повно води і нині жовніри дістають ревматизм, слабнуть, не можуть повнити служби. Ми не вообразити собі не можемо про страти по обох воюючих сторонах...

Німці приготовляють ся до здобутя Антверпен

Остенд, 22 вересня. — До Брюселі привезено з Німеччини 30 пітнайцять цалевих канон, які сейчас завезено в сторону Антверпену. Се вказує, що Німці хотять або здобути місто, або перемінити його в купу румовища.

Кольомбо, 22 вересня. — Дійшла тут вість, що німецкий воєнний корабель затопив Англійского корабля близько острова Цейльону, на Індійскім морю, а другого взяли.

Страти Англії в офіцирах.

Льондон, 22 вересня. — Про завзятість воюючих Англійців сьвідчать найліпше те, що страти в офіцирах виносять 797. Забитих 130, ранених 388, а згублених 279. Після ранги страти представляють ся так: полковників 34, майорів 85 і капітанів 246, офіцирів польової артилерії 56, прочі низшої ранги.

Три англ кораблі знищено

Льондон, 22 вересня. Правительственне офіціальне бюро оголосило нині про велике нещастє на Північнім море. Німецка підводна шифа (собмарін) затопила три англійскі кружляки:— Абокир, Кресі і Гоґ. Всі три були одної класи. Довжина кождого виносила 454 фітів, їх посмістість була 12.000 тонів. На кождім було:— дві 9.2 цалевих канон, 12 — 6 цалевих канон, 12—3 цалев. канон, 5 машиновых канон і богато іньшого оружя. Кождий коштував (будова) $3.750.000, всі разом коштували 11 і ¼ міліона долярів.

З залоги на всіх трох кружляках виратовано лише 511 людей а згинуло 1,754 між якими було 57 офіцирів. Всі три затопились в протягу 14 мінут. Німецка собмарін, що затопила ті кружляки уйшла найменьшого ушкодженя.

Дві рішаючі побіди союзників.

Париж. 24 вересня. Перша, союзні війска по тяжкій битві з Німцями між ріками Сом і Оаз здобули місто Перон, яке находить ся 75 миль на північ від Парижа. [redacted]

Друга, Французи значно поступили наперед в напрямі міста Рой, яке лежить 50 миль на північ від Парижа.

Страти Німців.

Льондон, 23 вересня. Після обчисленя найліпших воєнних експертів в Льондоні Німеччина доси стратила 231 тисяч жовнірів.

Австрійско-Російска війна.

Перемишль готовий до оборони.

Льондон, 19 вересня. Кореспондент в Амстердам до „Централь Ньюс" телеграфує, що там надійшла вість з Відня в якій говорять ся, що населене опустило усі села, які находять ся в околици Перемишля. Наколо Перемишля покопано шанці, а війско в числі 60 тисяч, має поживи на два роки. З сего треба догадуватись, що Перемишль готовить ся до довгої облоги, або завзятої боротьби з Росиянами.

Росія забераэ Австрійскі канони.

Петроград. 20 вересня. Росияне здобули два форти над Самон і забрали кілька тяжких канон.

Австрійскі війска опустили Ярослав.

Льондон, 22 вересня. Вісти з Петрограду доносять, що австрійскі війска опустили твердиню Ярослав. Сю вість стверджує цензурова депеша з Відня.

Російске правительство в Галичині.

Росія так певна про Галичину, що почала вже організувати своє правительство в Галичині і на Буковині.

Росіяне здобули Ярослав.

Петроград. 23 вересня. Росіяне здобули вже твердиню Ярослав. Бомбардованє тревало лише два дні. Страти Австрійців великі. Більше як 6.500 вбитих або ранених, а 25 тисяч взято в полон, богато амуніції і 64 канон.

(Кого били і забрали в полон годі знати, але вчерашня вість доносила, що війска з Ярослава забрались.)

Остані дні Австр. армії.

Льондон. 24 вересня. Усі недобитки Австрійської армії зібрались з Перемишлі, який Росіяне здобудуть за кілька днів і в сей спосіб Австр. армія не буде вже істнувати зовсім.

Австрійско-Сербска війна.

Сербскі побіди?

Ніш, через Льондон. 21 вересня. Намір ворога щоб переправитись через ріку Дрина коло Ломница — Рача не удав ся. Так само віддерто Австрійців, які хотіли переправитись через ріку Сав коло Мітровиц — Шабац.

Уступаючі Австрійці з Вишграду, Босня, 40 миль на полудневий схід від Сараєва, лишили на полю 44,000 фунтів муки, 30,000 бляшок мяса, богато коців, полевий шпиталь зі 100 раненими і около 40 зелізних возів.

Серби здобули два міста.

Ніш. 21 вересня. Серби і Черногорці здобули Ябука і Богатица в Босні. Напад Австрійців на Сербію віддерто

Сербский князь ранений.

Париж. 22 вересня. Вість з Ніша, Сербія, доносить, що сербский князь Юрій в битві з Австрійцями зістав ранений кулею, яка дісталась йому в хребтовий стовп (в плечі) і вилетіла правим раменем. Рана є, дуже небезпечна.

(Питане тепер, чому куля попала в плечі?)

Серби гонять Австрійців.

Ніш, 23 вересня. По девять денній битві Австрійці були змушені до відвороту з Любоволі до Ложниці.

Німецко-Російска війна.

Берлін, 21 вересня. Три німецкі корпуси (120 тисяч жовнірів) здобувши російскі міста Августово, Шесин і Ґраєво машерують до міста Ґродно, яке є центром зелізних доріг над рікою Немен. Оно є на головній дорозі до Петрограда і Варшави. Місто є сильно укріплене.

Страти Російскі

Берлін, 23 вересня. (бездротним телеграфом через Сайвил.) З офіціяльного донесеня дізнаємось, що з битві близько Таненбург, в Східній Пруси Росія стратила 242 тисяч солдатів, 150 тисяч вбитих а 92 тисячі полонено.

З ТИЖДНЯ.

Про здобутє твердині [redacted].

Про здобутє французької твердині Мобеж пише кореспондент до льондонської часописи Таймс так: —

„Німці почали облягати місто 26 серпня. Перший стріл упав 27 серпня. Три сильніші форти були знищені до основ німецкою артилерією. Місто понесло великі ушкодженя від бомбардованя, яке тревало через 12 днів. В часі одної ночи Німці дали поверх тисяч стрілів, які упали близько стациї і одного форту. Вересня 7, в полудни, вивішено білу фану на церковній вежі і трубіли „перестань стріляти". Німці стріляли однак аж до 3 ої години в полудня почім зі всіх сторін вїхали до міста і полонили яких 40 тисяч жовнірів та забрали кількасот канон".

Франція лізе в довги.

Щоб провадити дальше війну Франція знова затягнула в Льондоньских банках Ротшильда тимчасову позичку в сумі десять міліонів долярів.

Замах на російского графа.

З Відня (через Ротердам) доносять, що Українець хотів убити Юрія Бобріньского, який тепер є російским говернором Галичини, од нак замах йому не удав ся. Три револьверових стріли пало в сторону Бобріньского та заледво одна куля трафила в рамя. Заговірника арештовано.

АВСТРІЙСКИЙ ДИПЛЬОМАТ ЗАПЕРЕЧУЄ РОСИЙСКИМ ВІСТЯМ ПРО ЇХ ПОБІДИ НАД АВСТРІЙСКОЮ АРМІЄЮ

Др. Ц. Т. Думба, Австро-Угорський амбасадор в Злуч. Держ. офіціяльно запротестував 19 вересня против фальшивих російских вістей про побіди над австрійскими війсками в російскій Польщі і в Галичині.

„Я є змушений" — сказав Др. Думба — „запротестувати против фальшивих вістей, які надходять з Петербургу про Австрійску кампанію в рос. Польщі і Галичині. Для приміру подам такі „офіціальні" вісти які маємо з Петербургу. — Читаємо прим.: — „По битві під Львовом Австрійска міліонова армія стратила 350,000 вбитих, а 100,000 полонених". Та кілька днів пізнійше читаємо знова: — „Австрійскі генерали, Данкль і Афенберг, відступаючи в рос. Польщі злучили свої армії в ціли дальшої оборони перед російским війском". І наколи у кого находить ся троха здорового розуму то він чей подумає собі, що наколи міліонова армія стратила 450 тисяч людей то ая недобитки можуть думати про нову оборону перед російскою навалою.

Були також вісти, що Росияне забрали 500 полевих пушок а тисячу тяжких канон і звідки они забрали тих тисячу тяжких канон ніхто мабуть не вгадає, бо доси Росіяне не здобули ані одного форту.

Або знова читаємо таке: „Австрійска армія в Галичині по битві під Львом розбита зовсім, і майже не істнує, тепер отже Кованам лишаєсь до вибору: дорога до Будапешту щоб злучитись з Сербами, або дорога до Берліну через Бреслав".

Кілька днів пізнійше дізнаємось з вістей, що російскі війска бють ся з Австрійцями коло Рава Руської вже другий тиждень; або, що на схід від Львова, в Городку по 5 дневній битві Австрійці забрали в полон десять тисяч Росіян і богато пушок.

Незаперечаючим лише фактом є, що Росіяне здобули Східну часть Галичини, де оборона Австрійців була неможлива, бо там не було жадних стратегічних позицій.

Про російскі побіди не хоче ся вірити хоч би лише тому, що вони всегда подають про страти Австрійців, а про свої страти ні чирк. А ми однак маємо певні вісти, що в чотиротиждневій війні російскі страти виносять 41 тисяч вбитих і полонених, і 300 канон"...

Розбили касу і забрали $4 500

В Ексібург, Злуч. Держ. невислідженi доси злочинці в білий день приїхали автомобілем до банку, розсадили касу, забрали пів пята тисячі долярів і утікли. Все те так скоро зробили, що ніхто не запримітив навіть того всего і поліція не могла прибути зловити рабівників.

Шість місяців криміналу

дістав Никола Гарасимович за то, що украв з свого товариша $34 в часі коли оба пили при барі.

Мабуть тепер вже він не буде мати більше товаришів.

Ще одна війна. Молитви мобілізують ся!

Вже давно молитви німецкі, російскі, англійскі, французькі, австрійскі, белгійскі і иньших христіян вступили в завзяту боротьбу між собою перед престолом Христіянського Бога. Недавно змобілізували ся молитви турецькі перед богом магометаньским, щоб послідний став на поміч христіяньскому богови та нашій в ділі Віднови. Тепер, 8 вересня, доносять з Вашінгтону, що президент видав розказ змобілізувати на 4 жовтня молитви американскі. Ті послідні, однак, наладом молитвам старохрестним, дишачим поломами смерти, огня, меча, голоду, мають вступити в боротьбу з послідними і склонити Бога, щоб не слухав европейців, а послухав американців і дав в Европі мир, тишину і спокій.

Цікаво, чи возьмуть перемогу на війні молитви американьскі над молитвами европейськими.

Ціна яблок.

В Вернон, Брітіш Колюмбія, ціна яблок є десять долярів за тон та в Вінніпегу в сторах платить ся кварта за три фунти або $166.50 за тон.

Не богато отже заробляють сторожики ..

Гарним приміром німецького воєнного одушевленя є факт, що в самім Берліні зголосило ся добровільно на війну сто пятьдесять генералів, що не мають вже обовязку військової служби. Всі ті генерали просили о дозвіл пійти на війну без огляду на рангу і шаржу.

„Канадийский Фармер“
Редактор О. Р. Гикавий
Часопись „ “ в рускім народі в Канаді виходить кождого тижня в пятницю; коштує в Канаді і Сполучених Державах на рік $1 50, до Европи $2 00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B Winnipeg.
Telephone St. John 790.
The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 8 000
Published every Friday at 287 Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible] Editor

Що ухвалили посли в Манітобськім парляменті на воєнній сесії.

Манітобський парлямент був скликаний на день 15 с. м. на т. зв. воєнне засїданє і тревав лише кілька днів. Засїданє почалось о 3-ій в полудне. По виборі спікера полковник-говернор Камерон відчитав свою промову, яка головно відносилась до ухвалення двох законопроектів і т. и.

Перший законопроект такий: — „Рид Манітоби може затягнути позичку в сумі не більше як два мілїони долярів на цїль будови і викінченя нових парляментарних будинків в Віннiпегу і на цїль иньших публ. будинків в провінциї“...

Сей законопроект є зовсім подібний до законопроекту, який зістав принятий в 1911 р. щоб позичити три мілїони долярів на ту саму цїль.

Другий законопроект відносить ся до завішеня сплате довгу затягненого на реальність. Значить, хто в Манітобі затягнув яку позичку (морґеч) а мав платити рату і процент від тої позички в осени, то після сего законопроекта, не мав би платити рати і проценту через слідуючих шість місяцїв т. е. від 1-го Серпня 1914 р. до кінця січня 1915 року.

Дебата над обома повисшими законопроектами виявила ся другого дня, т. е. 17 серпня. Дебата була горяча, і правительство не могло богато заперечувати критиці опозиційної сторони. В парляменті засїдає тепер 21 послів лїберальних, а 27 консервативних (Дон Мекзів, конс. з Північного Віннiпегу, як полковник виїхав на війну.) Більшість правительственних послів є отже лише шість, наколи минувшого року консервативи тїшились більшостію 15 послів.

• • •

По принятю тронової промови гарну бесїду сказав провідник ліб. партиї, Т. С. Норріс. По нїм говорив премієр Роблін жалуючись на тяжкі часи, які спричинила европейска війна. Дальше сказав, що: „Канада відчула сю війну найбільше фінансово і хоч ми маєм всюди добрий кредит, однак обставини так склались, що позичити грошей не легко“. Пояснив також, що гроші, $3 000 000 які позичено в 1913 р. на будову нового парляменту в Віннiпегу минулись і оказалось потреба нових фондів на сю цїль. „Точний рахунок“ — сказав премієр Роблін — „подасть вам пров. скарбник“..

Як гроші видано.

Провінціональний скарбник, Гю Армстронг пояснив найскорше як мають затягнути позичку двох мілїонів долярів, а відтак вже подав рахунок на що була видані три мілїони долярів. Усїх гроший на будову ріжних публичних будинків в Манітобі видано від початку 1913 р. $4 904 271. 70 ц. З того на будову парляменту видано було лише $1,430, 204. 18 ц. За ті гроші мало що зроблено ся, і дальших фондів, щоб скінчити будову скоро, треба сейчас.

Дебату над сею справою відложено на иньший час, а справу завішеня сплати довгу взято під ґрунтовну дискусію.

Mr. Норріс сказав прим. що сей законопроект, наколи вже буде законом, повинен відноситись лише до бідних людей, які дїйсно тепер не можуть заплатити рати чи сплати свого довгу. Між иньшим Mr. Норріс сказав так —

„Сей закон повинен забезпечувати лише тих, які з него будуть користати. Він повинен помочи людині у якої через незаплачене довгу можуть взяти дім. Взагалі сказавши, сей законопроект не вийде корисно на цїлій провінциї. він може відбити ся о ковате, що будьто скликано парлямент лише тому, що люди не можуть платити своїх довгів; є кляса людей, які потребують закона сего рода, але та кляса людей не буде забезпечена сим законом Маю на гадці 6 днів, які вимешкують мешкане. Які нещасти тають ся в сїм місті голі оплачати. А чи не можна що небудь зробити, щоб властитель хати не сьмів викидати комірника на улицю, коли комірник не може в родинно утримати ся при житю, а не то щоб заплатити за комірне? До законопроекту можна дати поправку, якаб була корисна для бідних людей. Наколиж сих бідних людей не забезпечить ся, то законопроект не буде мати повної ваги“

Премієр Роблін на се нічо не сказав. Се означає, що долею бідних комірників він не хоче клопотатись.

Дуже гарну і річеву бесїду виголосив посол з Центрального Віннiпегу Mr. Діксон. Він сказав, що теперішна депресія не повстала ізза війни, єї спричинили самі богачі капіталісти для яких нема ніякого закона і они що хотять то й роблять. Він сказав

„Ми терпимо від гнету земельних спекулянтів, які загрожують будучині сему краєви. І я сподїюсь, що правительство постарає ся о се, що велика земельні компанії розвяже.

Сподїюсь так [redacted] що правительство постарає ся о средства які уможливили безробітним дістати землї, що пустою лежить в Канаді й не допустити до того, щоб бідні люди з голоду гинули. Наслідки війни є голод, а ми вже тепер повинні надежито приготовитись щоб в слушний час подати поміч голодуючим европейцям

Думаю також, що ми всі згодимо ся на се, що робітники в сїй провінциї повинні бути забезпечені від тих позичкових гадюк, які не мають милосердія над бідними людьми і прямо душать їх. Я на отсїм місцї заявляю, що наколи є такий чоловік, що використовує теперішні відносини і або гачує собе коштом сих братів то він більше небезпечний ворог як цїлий полк Німців; він є ворогом найлїпших інстинктів людської раси; такого треба публично зганьбити. Публична ганьба величить [redacted] жажди людської мамони ..

На милість Бога треба постаратись о закон, який би захоронив бідних людей від великих двоножних змиїв“..

Третий день засїданя.

Третий день засїданя минув виключно на дискусиях зглядом законопроекту завішеня сплати довгу. Було много внесків, радили і сяке і таке, ходило послам о те, щоб був вовк ситий і коза цїла. Вказали під розвагу такі випадки, що прим. бідна людина позичить комусь гроші (на морґеч) і наколи довжник не віддав би тепер, покористовуючись новим законом, то позичаючий може терпіти невигоду. Однак таке припущене збито тим що бідні люди не мають грошей на позичку, а ті що позичають то мають на що позичати і свобідно довг оплатять наколи лише є в силі се зробити ..

Перед замкненєм сесії внесено три внески. Аттор ней-генерал вніс, що закон не має зобовязувати тих, які затягнули гіпотечну позичку по 31 липня 1914. Внесок був принятий.

Та цікавий внесок вніс консервативний посол з Ельмвуд. Він вніс щоб сим законом покористувались лише мешканці імперії, на лише самі Англіки. Та його внесок відкинено на тій підставі, що се булоб несправедливим для населеня Манітоби яке складаєсь з ріжних народностей

Четвертий, останний день засїданя.

„Чому будова нового парляменту має коштувати більше грошей як на початку було ухвалено“— запитав Т. Я. Джонсон міністра публичних робіт. (В першім контракті сказано було, що будова і викінчене нового парляменту має коштувати $2,858,700. Ся сума була ухвалена на сю цїль)

На запитане Джонсона відповів Монтегю, міністер публичних робіт, що плани нового парляменту в деяких змінено і через те парлямент буде коштувати тепер чотири і пів мілїона долярів. На запитане які зміни, пороблено — Монтегю пояснив, що на будову камяків видано $7,040 більше як спочатку в контракті було подано; на будову фундаменту було видано $790,000 більше тому, що цементові слупи запущено в землю на 72 фіти, а не на 50, як праву думано. Самий фундамент вибудовано вищий як в плані було означено, бо знатоки — архітекти орекли, що земя, яка має виносить 270 фітів над будівлею, не устояла би на, в плані означенім, фундаменті. Змінено будову самих стін також і та зміна також буде коштувати $240.000. Иньші зміни в будові виносять $250 190. „Сі зміни були конечні“ — сказав Монтегю і їх пороблено“

Воєнну сесію Манітобського парляменту замкнено тогож дня пізно у вечер патріотичними бесїдами премієра і провідника опозиції

Ухвалено:— Двіста тисяч долярів як запомога для Англії. За ті гроші має ся купити 50 тисяч мішків манітобської муки і післати до Англії; Два мілїони долярів на будову нового парляменту і т. д. Мораторіюм т е, закон, про який писали вище — завішене оплати довгу на слідуючих шість місяців. Мораторіюм буде великою помочію для бідних людей, які затягнули позичку і в часі війни не можуть тої позички оплатити

Про те, щоб подбати про безробітних, та що де що корисного для бідних людей, не хотів премієр Манітоби й говорити Та про те ми згадаємо другим разом

АТЛЯС
війни в Европі.
МІСТИТЬ В СОБІ ВЕЛИКІ МАПИ КРАЇВ, ДЕ ВІДБУВАЄ СЯ НЕ ЗНАНА ДОСИ СЬВІТОВА ВІЙНА
Европа, Росія, Австро-Угорщина, Туреччина, Болгарія, Румунія, Сербія, Чорногора, Франція, Ні[redacted] Бельгія, Англія, Італія Швайцарія, Іспанія, Портуґалія і иньші.
НА ОКЛАДИНКАХ ПОДАЄСЬ КОРОТКИЙ ОПИС ВОЄННОЇ СИЛИ КОЖДОЇ ДЕРЖАВИ
„КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР“
287 Селкірк Ave. - Віннiпеґ, Ман

Небувала доси оферта.
Великий воєнний атляс даром!
В Европі тепер кипить страшна, кровава боротьба. Часописи переповнені вістками про війну. І здаєсь, що нема ні одної людини, якаб не інтересувалась сею війною, не читала часописей. З часописей кождий довідуєсь однак лише про неудачі, або побіди ріжних війск Щобиж мати докладний терен теперішної війни, щоби знати де якраз находить ся війска і т. ин. то треба мати Мапу, і безперечно такої мапи кождий, що уміє читати, хотів мати вже від давна. Ми се зрозуміли і постарались о великий атляс, у якім містить ся 20 великих кольорових мап ріжних країв. Книга ся є величини 15х11 цалів перша окладинка прикрашена портретами ріжних володарів. На мапі кождого краю найдете кожде місто, місточко чи село; ріки, озера, гори, долини і т. и. Мапа кождого воюючого краю на двох листках є велична на 14х20 цалів Сей атляс виготовлено спецiяльно для нас по цїні 48 ц. оден примірник, та ми даємо
СЕЙ АТЛЯС ДАРОМ
кождому хто пришле нам предплату на „К. Ф.“ в сумі $1.50. Старий чи новий предплатник приславши $1 50 і замадавши сего атляса, дістає ўтлас зовсім даром. Та просимо затямити, що оферта не потреває довго, отже користайте з небувалої доси нагоди. Присилайте $1.50 і скажіть, що хочете сего атляса.
ГРОШІ ПРОСИМО СЛАТИ НА АДРЕСУ
THE CANADIAN FARMER
P. O. Box 3656 St. B. Winnipeg, Man.

Найстарша Фірма Адвокатсько-Нотаріальна в Віннiпегу.
ПЕРЕВОЗИТЬ край [illegible] з старого краю і Канади;
ВИРОБЛЯЄ контракти, повновласти і всякі інші документи старо-краєві і Канадійські;
ПРОДАЄ шифкарти на всякі кораблї, а їзда через тільки 6 до 7 днів;
МІНЯЄ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частей світа скоро і безпечно;
ПРОДАЄ і КУПУЄ ґрунти в старім краю і Канаді, а також старі довги.
В [illegible] удавайтесь до нас
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
[redacted]
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street Winnipeg, Man.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Єдиний руский лікар зі старого Краю. Єдиний руский лікар в Канаді
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
Мешкає і ординує в власнім шпиталі [redacted].
PHONE St. John 417 WINNIPEG, MAN

ЗАЛАГОДЖУЄМО всякі документи нотаріальні так для старого краю як і для Канади
СПРОДАЄМО шифкарти [illegible]
ВИРОБЛЯЄМО [illegible] В всяких справах удавайте ся до нашої фірми
Wszechnarodna Kancelaria
834 Main St. Winnipeg, Man.
Управитель канцелярії J. G. KIMMEL, нотар

ДОБРІ ДОРОГИ.

Добрі дороги в кольонії, в краю мають неабияку, велику вартість. Добрі дороги є найбільшим і найважнїйшим чинником в розвою кольонії, краю, усього населеня. Добрі дороги для бідних людей є вартісні тим, що вони платять меньше за споживні артикули, бо їх перевіз таньше коштує.

Щоб жите не коштувало богато, треба знижати кошта продукції і перевозу. А сего можна досягнути лише тоді, коли є добрі дороги. Головно маємо на гадці дороги, які ведуть з кольонії до більшого, або меньшого міста. Добра головна дорога до міста дає спосібність фармерам привозити до міста свої продукти, найбільше збіжу, і дїйшне населене міста купуючи ті продукти не потребує вже купувати з сторників, які за такі самі продукти можуть собі солено платити.

Незаперечним фактом є, що добрі дороги в кольонії збільшують ціну фарми, маючи добрі дороги фармери більше обробляють свої фарми, бо бачать що з їх роботи на фармі є користь, знаючи що свої продукти мож без трудностей вивезти на ринок збуту. Знаємо про се, що фармери, які мешкають близько більших або меньших міст, займили ся до недавна виплеканєм худоби, управою сїна або кукурудзи. Та нині ті фарми змінили ся в городи на яких управляють пшеницю, барабої, фасолю, горох, капусту, огірки, буряки і що дешо, яке дуже легко спродають в поблизьких містах. Нині зобачите, що фармери їдуть до міста 18-20 миль з повними фірами пшениці, яку в місті скоро спродають, а якої колись,як не було добрих доріг, не могли не то спродавати в місті, але і управляти її на своїх фармах лише от хоч би тому, що не могли її відо спродавати.

Нині фармер, маючи добрі дороги, може користати з 10 акрів землі так само як фармер, який не має добрих доріг, з 100 акрів землі

Добрі дороги є незрівнаним добром — се кождий мусить признати Добрі дороги не лише що дають спромогу фармерам до скорого збогачення, вони, чи радше при помочи їх, люди ведуть більше товариське жите, можуть скорше відвідуватись, здибатись, піти на мітинґ і т. и.

Взагалі користи з добрих доріг є такі:

1) Діти можуть ходити до школи регулярно хотяй би мешкали досить далеко від школи

2) Можна скоро дістати доктора чи лікаря в часі випадку якого нещастя або слабости.

3) Можна використати хвилю в часі непогоди на полагодженє своїх бизнесових справ в день, а не в день і в ночи.

4) Можна бути в церкві кождої неділї і свята, і тішитись розмовою зі своїми знакомими Можна піти на мітінґ, який, як на фармах звісь, відбуваєсь пізно вечером, або в ночи.

5) Можна спродавати свої продукти скорше і за лїпшу цїну

6) Можна перевозити більший тягар до міста і скорше привезти з міста покуплені річи

7) Ціна фарм богато висша, де є добрі дороги там не трудно спродати фарму, навіть такому що має в якійсь околици фарму, але де нема добрих доріг

8) З добрих доріг користає увесь край, усї люди

Віче Українців в Віннiпегу!

Дня 27-го вересня о год. 3. пополудни в галі на Magnus і Powers St. скликує відділ тов. Самостійна Україна масове віче Українців в Віннiпегу в справі не обсадженого місця учителя українського і [illegible] учительськім семінари в Брендоні. Запамятайте се собі всі і приходьте протестувати против споручуваня наших прав.

Заряд тов. відділу
Самостійної України
в Віннiпегу.

ПОШУКУЮ своїх братів Юрка і Якова Іжевського, з Шмальковець, повіт Чортків, Галичина. Хтоби о них знав або они самі, най зголосить ся на адресу. Wm E. Ezewski. Box 97. McCreary, Man. (38—39)

Що я бачив в Галичині.

Другий лист о. Волод. Держирука.

Перша вістка про передане Сербії ультіматум через Австрію прийшла зовсім нечайно. Ніхто з пересічних людий не прочував тяжкого наслідку переведеного слідства в справі сараєвської трагедії. Навіть між визначнійшими нашими політиками ніхто про таке не говорив Загалом кажучи, цїлий перебіг слідства держано у великій тайнї, до часописей не доходили найменші вісти а таксамо публика не могла знати, чи взагалі яке слідство переводить ся

Львів дізнав ся про ультіматум дня 24-го липня, в пятницю, по полудни. Вражінє було величанське. Між населенєм Львова розкинено таку масу надзвичайних видань часописий, як ніколи перед тим. Заробляли на сім добрий гріш великі часописні ґешефтярі. „Дуже часто можна було на дорозі стрінути розносщика часописей, що верещав під небеса: „Найновійші вісти в справі непорозуміня між Австрією а Сербією!“ Цікавий був кождий отже, що нового. Коли однак заплатив за дві карточки додатку часописного яких 4-6 сотиків і зачав з жадобою прочитувати водруковані „новинки“ бачив серед пересердя, що се ті самі вісти, що доходили до відомости публики тому три-четвертя години і що тільки змінено заголовки для змилення публики. Найбільше надзвичайних додатків видавала польска часопись, що виходить у Львові два рази денно: рано під назвою „Ґазета поранна“, а вечером під назвою „Ґазета вечорна“. Вся біднота, що ждала на якийбудь заробіток цілими тижнями каліки, сліпці, старухи і обдерта дітвора — все змінило ся в кольпортерів і цілими днями наповняло голосними, перми дикими вересками вулиці столичного міста.

Коли минув речинець, даний Австрією Сербії і населене дізнало ся, що сербське правительство злегковажило собі жаданє нашого правительства, тоді наступило між населенєм се,що ми називаємо настроєм воєнним Який се настрій?

Вулиці Львова роять ся від людий. Видко лиця зденервовані, то знов веселі. Хвилевий переляк уступає звичцї незвичайному ентузіязмови. Ґуртами більшими і меньшими громадять ся люди всїлякого покрою на численних міських площах і живо розправляють про війну. „Прецінь раз скінчить ся зі Сербією“ — кричать всї. Ентузіязм загалу перенїс ся з вулиці до часописей. Патріотичні заклики австрофільські містять ся всюди, навіть в соціялістичних часописах. Відозви всяких боєвих організацій, так польских, як і українських, появляють ся друком і розклеюють їх всюди. „Українська Боєва Управа“ видає відозву не тільки до населеня Львова, а загалом до цїлого українського населеня Галичини і взиває до творення боєвих комітетів і до вписуваня до добровольців. Взивають також і жіноцтво, щоби вписувало ся до Червоного Хреста.

На міських парканах являють ся мобілізацийні заклики. Цісарське „До моїх народів“ зредаґоване так щиро, так сердечно, хоч коротко Згадує ся в сїм про старечі літа монарха і про його добру волю удержати мир. Кождий мимовіль признає сим щирим словам повну рацію.

На львівських вулицях зачинають появляти ся перші вісти воєнні. Се ґурти резервістів з сїл, що з клунками лїтають ся по всім улицям, щоби найти своє пристановище. Се робить дуже пригноблююче вражінє. Тих людий відорвано від найкращого заняття: доскінчування жнив і женуть їх на каліцтво або смерть. Від них відчувають се самі. Видно се по їх дивно помарнілих і переляканих лицях, по сїй тихій а сумній резиґнації. Се вже тепер, коли днина часу вспіла успокоїти роздразнені нерви. А що мало діяти ся тоді, коли серед білого дня залунав по селах голосний звук дзвона і зібрав в ціль далеких всїх мешканців села, щоби вони дізнали ся від своєї громадської старшини про війну! Кілько там було плачу і [illegible]?

Перед касарнями, де відбуваєсь ся мельдоване резервістів великий натовп. Особливо на городецькій вулиці біля касарень Фердинанда, перед корпо-командою і коло церкви св. Петра і Павла, де вписують ляндверів. Стоїть там всьо: жовнїри, чемні і услужні,резервісти з втомленими лицями і переляканими поглядами і жінки з почервонілими від ревного плачу очима і діти, що цікаво оглядають величанське людське мурашисько і старі батьки і старухи, що кланяють ся низько перед кождим „паном войском“... При брамі коло кождої із згаданих касарень стоїть повно жовнїрів, бо резервісти силою товплять ся до середини, гадаючи,що жде їх велика кара, коли сейчас не замельдують ся Кількох фельдфебелів ходить між ними і успокоює. Говорять вони, що нічого не походить, хоч би і завтра прийшли замельдувати ся. Та успокоїти не так легко, бо численними зелізничими потягами приїжджають що раз то нові резервісти, задихані і застрашені. Гляділи на тих безталанних — плакати хочеть ся...

Головний дворець набитий людьми Так повно, що ледви можна допхати ся до середини. Плач, войки, крики, сьміхи — недописаня. З початку дивиш ся цікаво, а небавом попадеш в якусь памороку і не здаєш собі справи, що се таке. „Може се сон?“ — питаєш ся інстинктовно. Дай би Бог,щоб се був сон.

Перед двірцем сотками вози Ціла площа ними заставлена. Повно тяжких драбинястих хлопських возів. Попривозили ними резервістів з поблизьких сіл львівського повіта і ждуть.. Самі не знають, чого ждуть. Трудно-ж їм привести вояка і утїкати назад! Се-ж не те, що привести до Львова фіру сїна, скинути його перед рогачкою і завернути з поворотом! Вони-ж, сї вози, привезли цісареви молодого жовнїра на оборону „нашого“ краю. Такий милий був в хатї, а такий дуже потрібний при жнивах; жінку, діти і старенких родичів годував і додягав! І ждуть сї вози цілими годинами; а вояк, що приїхав тим возом, може вже в жовнїрськім мундурі жде сеї хвилї, коли-то затранспортують його на стацію і повезуть в незнану путь

На двірци шмигує Жидюґа. Такий поганий зір його, мов у лиса. Зґірдливим поглядом видить по всїх тих нещасливих, подаючи їм пиво, то горівку, то кусень ковбаси з хлїбом. Навіть в часі так страшнім, як війна, один Жид став Жидом. Офіцар десь подів свою строгість військову: обізвало ся у нього людське серце; віже на таку самісеньку долю йде, що і простий вояк. Говорить отже з резервістами так прихильно, так гарно, що аж любо дивити ся. Всьо, що колись чимбудь гордило ся, нині присмирніло і старає ся потішити прибитих нечайною війною вояків. Бачу якусь молоду дівчину, інтелїґентку і поважну, як ходить з чималим кошиком поміж жовнїрів і їх родин і роздає їм даром, що може. цигара, пачечки овочів, чоколяду... З і всїх боків симпатичні лиця, всюди прихильність і людяність, тільки у Жида не найдеш її

— Дай вперед гроші, то дістанеш! За дурно нема і на війні! — отсе його одинока потіха для резервістів.

Богато сидить попід стїною панних. Замкнувши очі мурмають собі якусь сумну арію, похитуючи то в один бік то в другий головою. Не шукають зачіпки, як се звичайно дієть ся серед панночок; вони шукають тепер самоти; вони входять мимо хоть глубше в своє теперішнє незавидне положенє, як би се для цікавого обсерватора здавало ся. Їх душа певно виливає під тягарем розлуки і непевної долї, но ли рівночасно уста сьпівають пісню. Може для заминеня цікавих глядачів. Бо: но що кому знати, чим наповнило хлопське серце? По що кому знати, яка скорб точить червяком жовнїрську грудь?

Декотрі з них [illegible]. Протискають ся поміж товпою і сьпівають якусь прощальну пісню з таким натиском і так крикливо,що вуха треба від неї затикати. Ніхто йому однак не боронить сьпівати. Коли буде сьпівати? Тоді, коли заграють сурми а за ними смертоносні гармати, тоді, коли острий москольский шпик потоне в молодечій груди і виціжить горячу кровцю на сьвяту землицю; тоді, коли не буде часу сказати: „Прощай, сьвіте!?“

Зі всїх боків доносять ся зойки жінок і діточі зебеліня. Ще більше додають жалю. Прямо дивити ся годі на ся людську недолю.

Добуваю ся якось з того людського соборища йду пі хотою до міста. Стрїтваром не поїдеш, бо йде ледво що години або й рідше. Всї моторові і кондуктори — на війні. Та й сї, що їдуть, їдуть так поволи, що лїпше — пішки.

З „Нового Житя“.

Німці на Польщу.

Кореспондент „Дейлі Мейл“ пише з Петрограду: Доходять сюди вісти з певних жерел, що Німеччина зібрала 750 тисячну армію в східній Прусії з цїлю наїзду на російску Польщу і забрати Варшаву.

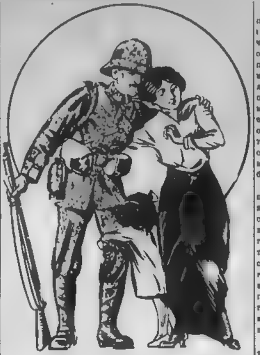

БУДЬ здорова жінко мила,
Мушу гнать ся на війну.
Богу ти молись за мене,
Бо чи верну — не збагну
Може вбють мене, заріжуть,
Тїло в кусні розірвуть...
Може втоплюсь в людскій крови.
Може круки розклюють

Образки з сучасної війни.

Страшно, встидно, страшно стає за людство двайцятого віка, котре здібне дивитись в лице кровавим страховищам теперішної дикої війни,яку описати не в силі людське перо.

Не давно тому, що жовнїри і офіцери кінчають сотнями житє самовбійством Богато сходить з ума

• • •

От що розказує оден голяндець, що обїхав на своїм автомобілю поле битви під Лієж. То перший не військовий чоловік, що попав на місце, де кілька годин перед тим розіграла ся кровава битва межи німецькими і бельгійськими військами

„Ніколи нога моя не стане більше на поле битви, і я надїюсь, що не буде на земли більше війни.

Ви питаєте мене чому я так сильно хочу, щоб більше воєн на сьвіті не було?

Я вам щось таке розкажу, і ви в тїм оповіданю найдете відповідь на ваше питання [redacted]

От причини, що зробили мене ворогом війни молодий хлопець з голубими очима лежить і хрипить. О дивовій лежить він на дорозі, що веде до Віли, його тїло пробите в кількох місцях кулями і роздавлене тяжкими колесами переїхавших по нїм армат...

Може бути смерть вже теперь зжалілась над тим хлопцем і звсободила його від мук. О, коби то так було! Але коли ми переїздили мимо, ми чули його молитву. Він просив Бога — щоб змилував ся над ним і зіслав смерть..

Страшно і встидно признати ся,але я повинен сказати правду,— я майже рівнодушно дивив ся на терпіня того хлопця з голубими [redacted]

Я дуже богато видів таких картин, декотрі були ще страшнїйші. Після того як я перебув кілька годин на поли людської різні, вже валялись гори трупів і безобразених людських тїл, то всі мої чувства кудись то счезли, я перестав зовсім відчувати.

Коли я їхав на автомобілі дорогою межи Візою і Лієжом. я думав: ся дорога сильно мене зворушить: але се байка, хочу перший побачити поле борби, де бельгійські жовнїри так хоробро били ся

Але колиб я був не поспішив ся і оглянув поле битви пізнїйше, коли ранені були би вже забрані а мертві похоронені чи спалені— я не мусів би в душі своїй носити ту страшну картину людської різні — картину, яка на віки врізала ся в мій мозок

Переїзджаючи на початку своєї дороги через пограничне село Меш, я видів квітки і усміхнені лиця з [redacted]

Но богато дальше ми звернули в бік. Ах який образок ми там побачили. Наш автомобіль буквально йшов на половину висоти колес в крови, серед порваного помятого людського маса і мозгів. В тїм місци видко здибались ворожі сили. Куски вбитих бельгійських і німецьких жовнїрів валялись по сїм поли.

Лежали вони в страшнім нелаві, і се було німим свідком того, що ту зведено дику борбу на руки. З разу бились шаблями, а відтак кулями дерли ся

Межи чоловічими тїлами, на них і під ними валяли ся побиті коні, поломані автомобілї і кусні велоципедів. Бельгійські жовнїри — велоципедисти в тїм місци стинулись з німецькою піхотою і кінницею.

От ми в другім місци.

Ту панує мертва тишина. Два дни та місцевість була в полосині війни. Ранених вже забрали. Куда ми не їдемо — всюда видимо спустошені повалені села, подоптані попищені поля, погорілі ліси. Здає ся, що дикий ураґан огня і заліза пронїс ся над тим краєм, і лишив за собою пустиню.

Ми їдемо дальше і от ми знову на місци свіжої кровавої різні, — тільки що минулої послїдної битви під Лієж. Ранені, до котрих лікарі ще не вспіли підійти, лежать поміж трупами своїх убитих товаришів.

Чи приходилось вам коли підпалити муравлине гніздо і глядїти як ті комахи корчать ся в своїх муках? Представте собі таку картину — представте собі, що замість муравлів ви підпалили людий і замість тишини яка панує — коли підпалите муравельне гніздо, то ви чуєте дикі крики і хрипливі стогни, представте все то і тоді ви побачите перед своїми очима картину, яку ми пережили на тім поли битви під Лієж.

От лежить мертве тїло лицем до землї. Друге лежить на нїм ще живе і боре ся зі смертю. Там стирчить окровавлений локоть, коло нього витягнулась до гори мертва рука — так гейби просила милостині .. Куда не глянеш — купи окровавлених тїл Они повзають, стогнуть, корчать ся в судорогах, як ті попарені кипятком черви, оден над дру[redacted]

І чим дальше ми їдемо, тим страшнїйші картини пересувають ся перед нашими очима. Лікарі і санітети працюють над раненими. Ім тяжко ходити через болота — червоні — кроваві болота... з дощевої води і крови. А перед нами дорога по збитій масі людських тїл: ви бачите сліди тяжких колес, що проїхали по тій дорозі, колеса глубоко врізали ся в людське масо.

Я чую придавлений стогін, десь то близько, під ногами моїми. Той стогін вирвав ся з розмеленого окровавленого тїла: той живий кусок маса і костий лежить в брудній крови. Лице роздавлене, обезображене тяжким копитом коня, не мож в нїм доглядїти людської подоби. І от сліпий кусок маса ще жив. .

Переляканий я відсуваю від себе той живий кусень. Що иньшого міг я зробити? Я звернув увагу одного лікаря на той стогнучий клубок маса, але я певний того, що лікар перейшов мимо і не торкнув ся його — він підійшов до раненого Німця, що лежав недалеко — той може ще бути спасений.

Хтось там жалісно просить в мене води. Я на жаль не міг йому помочи, в мене не було і краплї води.

— Води! . благає захриплений голос, а я відходжу. Той захриплий голос врізуєсь мені в уха, стискає болем моє серце Я відходжу.. Але я в тій хвилї натикую ся на ще страшнїйшу сцену.

Молодий хлопчина смертельно ранений кричить бо[redacted]м:

— Мамо! О моя дорога мамо!

Страх що звенів в тім одвім живім голосі, призиваючім рідну матір, котра ніколи його не вчує більше, витиснув горячі сльози з моїх очий.

А я тілько перед тим подумав, що всї мої чувства на тім страшнім поли битви притупились.

Я скоро сїв в автомобіль і бажаючи втїчи — поїхав [redacted]

Досить видів, досить! .

Я летів з усїх сил в свою Голяндію.

Я був в пеклі, але не в огненім, а в пеклі з людських тїл і застиглої крови, передсмертних стогнів і мертвої тишини. Полумя пекла легко в порівнаню з тим пеклом війни. Старе пекло — рай в порівнаню з тим що я бачив.

Досить побачив, досить!..

Ріка червона від людської крови.

До лондонської часописи „Дейлі Кронікл“ прислав кореспондент депешу от такого змісту.—

„Здобуте Сербами міста Семліна коштувало богато трупів і пролитя крови. Коли Серби переплавляли ріку Саву Австрійці сипали на них градом куль і убили коло десять тисяч осіб. Ріка Сава цїла зачервонілась, а тіла вбитих прямо гатила ріку.

Австрійска армія числила 90 тисяч жовнїрів“.

На иньшому місце знаходимо, що Серби були так добрі і забрались з Семліна. Се радше значить, що Семліна Серби не здобули хоч може і хотїли.

Італія скликає резервістів

З Парижу пише кореспондент до „Дейлі Телеграф“, що Італія покликала своїх резервістів, які находять ся тепер в Парижи, і ті мають прибути на місце призначеня на день 28 вересня.

Се хиба означає, що Італія замішаєсь в війну. Але по котрій стороні стане — [redacted].

Англійці проти союза з Росією.

З Лондону, столиці Англії, доносять: Дня 11 серпня розкинено в кількасот примірників відозву такого змісту:

„Англійці! Сповніть свій обовязок, вдержіть свій край від ганебної і безцїльної війни Мала числом, але сильна кліка, хоче вас пхнути до війни. Мусите сей загір зкінчати або буде запізно. Спитайте самі себе, чому маємо йти на війну Воєнна партія каже „Мусимо вдержати рівновагу сил. Наколи Німеччина прилучила би Голяндію, або Белгію, була би така могуча, що загрожувала би нам“. Та воєнна партія не говорить вам правди. Противно фактом є, що коли будемо боротись по стороні Франції і Росії, то рівновага великих держав буде нарушена більше нїж колинебудь. Ми зробили би Росію наймогутнїйшою військовою державою на суші. Знаєте, яка є Росія. Вашим обовязком є ратувати край від загибелі. До праці поки ще час!“

Сю відозву видала ліга „Неутраліти Ліг“. Підписана богато Англійцями і Англійками.

Річниця битви під Седаном.

Дня 1. вересня с. р. минуло 44 роки від відомого погрому Франції під Седаном. Французькою армією доводив маршалок Мак Магон під оком цісаря Наполеона III. На чолї німецького війска стояв пруський король (пізнїйше цісар злученої Німеччини) Вільгельм, дїдо теперішного німецького цісаря Вільгельма II. Німецькі війска окружили французьку армію зі всїх боків і нанесли їй дуже тяжкий удар. Положене Французів було безвихідне і вони зараз на другий день по битві (дня 2. вересня 1870 р.) піддали ся Німцям. Німці взяли в неволю 50 ґенералів, 5.000 офіцирів і 84.000 жовнїрів. Між полоненими був і французький цісар Наполеон III.

Просимо наших посилателів вирізувати свій [redacted]

Днї нашої слави і недолї.

3-го вересня 1709 р. помер гетьман Іван Мазепа. Гетьман Мазепа походив зі старшинського козацького роду, котрий завсїгди був на сторонї тих партій, що стояли за самостійність України і брали чинну участь у всїх видатних справах українського житя. До року 1649 Мазепа вчив ся у Київській Братській школї, а потім був на службі у польського короля Яна Казиміра. Року 1654 король післав його за границю учити ся, а р. 1659 вже посилає його король послом до гетьмана Виговського, а потім до Юрия Хмельницького, Тетери і др. Се показує, що Мазепа, мав не аби який розум, коли король посилав його яко посла і поручав йому такі важні справи. Року 1662 він мав якусь сварку з шляхтичем Паском, та король помирив їх, але Мазепі вже щось не жило ся любо при королївськім дворі. Одного разу, коли король був на Українї і взяв з собою Мазепу, Мазепа подякував йому за ласку і покинув його, а сам поїхав на батьківщину. Скоро після того ми зустрічаємо Мазепу в українськім війську при гетьманї Петрови Дорошенкови, де спочатку він був ротмістром гетьманської палтірної компанії, а опісля генеральним писарем і був щирим та розумним дорадником гетьмана. Побачивши потім що з замірів Дорошенка нічого не вийде, він покинув його, а перейшов на бік Самойловича, котрий звірив ся йому у всїх важнїйших військових заходах та посилав кілька раз у Москву в важних справах. Всї справи Мазепа полагоджував знаменито. Через невдалий похід московського війська у Крим гетьман стратив вплив а потім і гетьманство. Його закули в кайдани і повезли в Москву, а на місце Самойловича вибрано за гетьмана Івана Мазепу.

Мазепа розумний, освічений і дотепний в військових справах чоловік, зараз заімпонував російським урядовим колам. Цар Петро I., пізнавши особисто Мазепу, дуже полюбив його. Спільно з Петром, Мазепа робив [redacted] дів у Крим і на Азовське море в Лівонію, на Волинь і др. Крім того, за припорученєм Петра, Мазепа почав будувати кріпости і фортеці пр. у Київі, на річцї Самарі на Орелї і др. Взагалї Мазепа провадив зручну політику і догоджав Петрови. Та одного разу межи ними вийшло непорозуміне і з тої пори Мазепа став великим ворогом Москви і всїми силами старав ся здобути волю Україні і відірвати ся від Москви, злучившись з шведським королем Карлом XII. Та ся думка була нещаслива і скінчила ся великим погромом під Полтавою. Ледво змогли втікти від смерти живими до Туреччини Карло XII. і Мазепа. По утечи Петро оголосив, що дасть 300,000 долярів тому, хто видасть Мазепу Москалям. Довідавшись про се Мазепа дуже непокоїв ся, бо знав, що Турки легко можуть його видати, хоч його упевняли іменем султана, що не видадуть. Старий і безсильний вже гетьман, а ще більше пригноблений тяжкими подіями останніх часів не видержав і 3 вересня 1709 року помер. Тіло його відвезено у Яси і там при королеви Карлови поховали у могилї, в церкві за містом. Трумну гетьмана везли шестеро білих коний. По обох боках йшли двома рядами козаки із голими шаблями. Перед трумною бунчужний ніс булаву, а за трумною йшли Українки, котрі прийшли сюди за своїми чоловіками і, як звичайно голосили та причитували. За ними верхом їхали генеральний писар Орлик, рідня покійного, Войнаровський і уся старшина. Після похорону скликано раду, на котрій вибрано гетьманом Пилипа Орлика.

Московський уряд з нелюдської ненависти до Мазепи припоручив духовенству проклясти його через оголошене анафеми. І донинї в церквах раз на рік правлять анафему по гетьманови Мазепі. А тих Українців, котрі прагнуть волї Україні і розвивають національну культуру, назива[redacted]и.

5-го вересня 911 р. Князь Олег завершив договір з Греками після великого походу до Царгороду. Він зібрав велике військо, посадив його на 2,000 човнів і поплив Днїпром, а потім Чорним морем до Царгороду воювати Греків. Розбивши Греків і сплюндрувавши усе навкруги та побивши силу народу, обложив город зі всїх боків. Тодї царі грецькі Лев та Олександер, бачучи лихо, післали до нього своїх послів і помирили ся з ним. Олег взяв великий викуп, набрав богато добра і в знак того, що він поборов Византію, на головних воротах Царгороду прибив свій щит.

6-го вересня 1672 р. Гетьман Петро Дорошенко здобув Камянець Подільський. Дорошенко старав ся щоби Польща раз на завсїгди зрікла ся своєї зверхности над Україною і в тій цїли розпочав війну з Поляками. Щоби забезпечити успіх, він підмовив турецького султана і той разом з Дорошенком рушив на Україну. І побили Поляків, здобувши Камянець, Львів і инші міста. Польща мусїла підписати ганебну для себе Бучацьку умову. По тій умові вона зрікла ся України і уступила її власности козаків а Туркам мала платити данину. Вся Україна в давних границях була віддана Дорошенкови, а польське військо мало бути з ньої відкликане.

7-го вересня 1906 р. відбули ся перші загальні збори т-ва „Просьвіта“ на Кубанї.

*** — 1722 р.**

У вересню 1722 р. родив ся у козацькій семї'і великий український фільософ Григорий Сковорода. Вчив ся в Київській Академії, був також співаком у царськім хорі у Петербурзї. Потім богато мандрував по Австрії, Угорщинї, Польщі, Німеччині та Італії. Він знав крім української, російської та польської мови, ще латинську, грецьку, німецьку, жидівську і инші. Був учителем у Переяславі та Харківській колегії. Богато мандрував пішки по Слобідській Україні, заходив у козацькі та селянські хати, оповідав притчі, вірші, байки і ними учив народ на прикладах і порівнанях. Сковорода богато писав таких притчі віршів і по своїй смерти лишив богато писань дуже цінних і з великим житєвим змістом. Ще й до нинї старі кобзарі сьпівають псальми і вірші, котрі написав Сковорода. Звали його люди фільософом. Умер він року 1794. По його смерти про нього написали богато книжок і він є знаний як великий український фільософ.

10-го вересня 1910 р. помер український письменник і знаменитий кооператор Василь Доманицький. Родив ся він 22 лютого 1877 р. в с. Колодистім на Київщині. Вчив ся в Київській гімназії, а потім в Київськім університеті під проводом В. Антоновича. Року 1900 Доманицький став учителем гімназії. Та по році праці занедужав на грудну хоробу і мусів [illegible] їздити в теплі краї. Та одначе не довго він прожив. р. 1910 вересня 10-го помер в Аркашоні у Франції [illegible] році житя. Тіло його перевезено на Україну і поховано у рідному селї. Доманицький написав богато наукових статей, видавав книжки для селян. Займав ся кооперацією (спілки) і написав про кооперацію книжки „Товариські крамниці“ і „Про сїльську кооперацію“. Року 1905 він жив на селї і під його проводом і впливом селяни заложили товариську крамницю а потім після його книжки богато завелось по селах товариських крамниць і спілок. Він богато писав по часописях, видав в Петербурзї поезії Т. Шевченка, провіривши всї вірші з рукописами Тараса; богато поклав праці коло „Історії України-Руси“ Аркаса, редагуючи її. Доманицький почав працювати коло другого видання сеї історії, та на перешкодї йому стала смерть.

10-го вересня 1769 р. уродив ся український поет Іван Котляревський. Він родив ся по пятьох роках, коли скасовано останню тїнь гетьманщини на Україні і в дитячі роки Котляревського сипали ся одна за другою деякі події на Україні. так пр. [illegible] скасоване вольности укр. народа і Україну розбито на губернії, зруйновано Січ, козацькі полки зреформовано на регулярнє московське військо, українську старшину іменовано „дворянством“, котра потім стала завзятими ворогами українства і сила инших подій, котрі знищили зо ровни Україну і її вольности. Настав цілковитий застій. Та Котляревський, щирісинм, обізвав ся до людий своїми чудесними творами на українській мові. Він перший почав писати чистою народною мовою і тим розбудив уми тих, що стали вже онімiти в московськім морі винародовлення. Його твори зробили велике вражінє і вплив на укр. громадянство і розбудили до національної роботи і творення національної культури. Його твори такі як „Енеїда“, „Наталка Полтавка“, „Москаль Чарівник“, „Ода до князя Куракіна“ і инші не стратили ще своєї вартости й до нинї. І цілком справедливо І. Котляревського уважають батьком української літератури. Правда писали і перед ним українські твори, але ніхто так живо і влучно не уживав народної мови, як він.

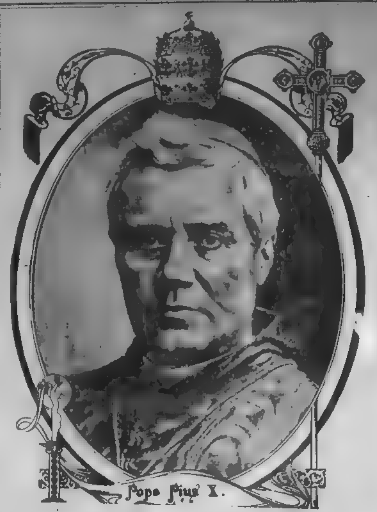

ЙОГО СЬВЯТІСТЬ ПАПА ПІЙ X.

Його смерть папи римського Пія X ми коротенько згадали в нашій часописи з 21 серпня. Така коротенька віст[redacted], ми отже тепер подаємо Його образ та коротеньку біографію.

Родив ся 2 червня 1835 р. у селї Ріес, у Венецийській провінції Тревізо. При хрещеню дістав імя Йосиф. Родичі його, Сарто, були досить бідні. Йосиф був десятою дитиною Сартів.

Скінчивши сільську народну школу, пішов на науку до „Центральної Семинарії“ в Падве. В 1858 р. Йосиф Сарто зістав висьвячений на сьвященика, яким був через 32 роки. Потім Його назначено на епископального канцлера, а так судією в капитулярнім еклезіастичнім суді, а вкінци головним вікарієм в своїй діецезії.

Патріархом Венеції зістав 1893 р. а пізнїйше кардиналом.

По смерти Папи Льва XIII, 4 серпня 1903 р. кардинали, на 60 голосів, вибрали Його папою пятьдесять пятьма голосами. Папою був до 19 серпня 1914 р.

Папа Пій X. пережив дуже богато клопотів. За Його житя Франція зірвала з Римом, в Іспанії і Португалії були революції. Пій X видів упадок кат. церкви однак не упадав на дусї і остро виступав против модернізму.

Маючи 79 літ підупав значно на здоровлю. Коли ж вибухла европейська війна старав ся воюючих держав загодити мирною дорогою. На жаль се Йому не вдалось. І одного разу, хорий вже, сказав:— „В старі часи Папське слово могло почати або спинити різню, та тепер воно є безсильним!!

Умираючи, в останній хвилї сказав:— „Тепер, коли чую вже свій конець, я починаю думати, що Всемогучий зі Своєї невичерпаної доброти не хоче щоб я бачив то лихо, яке має навістити Европу!!“

Яким Пій X. був для нас Русинів гр. кат., не потребуємо згадувати. Рим від віків старає ся златинщити нас Русинів і за латку златиньщення потяг Пій X. найбільше.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Виннїпегу.
Специяльне лїчене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лїпше і новійше лїчене сифіліса „606“ проф. Ерліха
Лїчене полового безсиля. Лїчене всяких запаленних хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лїкарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave, Winnipeg, Man.

Специяльно на десять місяців.
Богато живучих по за Новим Йорком не можуть звидати нашого магазину
Тим то даємо можливість купити за $28.00 грамофон з 40 сьпівами, що давнїйше кошт. $55.00
На заказ за $1.00 місячно
Жадайте каталоґу. Наш адрес
GREATER NEW YORK PHON.CO
308 310 Grand St. Dep. 7 New York
Продаємо також всякого роду музичні інструменти.

Затроєні Сїрники.
За яких два роки не буде вільно купувати і уживати затроєних біло фосфорових сїрників.
КОЖДИЙ ПОВИНЕН ПОЧАТИ УЖИВАТИ
EDDY'S
НЕ ЗАТРОЄНІ "SESQUI" СЇРНИКИ
і в сей спосіб уникнути домашного нещастя.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси зі всїх головних містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛБЕРТІ і БРІТІШ КОЛЮМБІЇ.

Авторизований капітал	10,000,000.00
Капітал вплачений	7,000,000.00
Резервовий фонд	7,000,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всїх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕГСКА ФІЛІЯ N. G. LESLIE, Менаджер
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

Потрібно людей до вивчання занятя в Hemphills.
AMERICA'S LEADING TRADE SCHOOLS
[illegible]
HEMPHILLS школа для [illegible] COLLEGES
220 Pacific Ave., Winnipeg, Man. Branches at Regina, Sask. & Ft. William, Ont.
HEMPHILLS [illegible] CHICAGO SCHOOL OF GASOLINE ENGINEERING
483 Main Street Winnipeg, Man.
[illegible]

Низшеподана компанія дає до відомости своїм приятелям і знакомим в BEAUSEJOUR і околиці, що она має
НА ПРОДАЖ 27.000 АКРІВ
гарної, осушеної, доброї землї, усе готова під плуг, по цїні від $18.00 до $20.00 за акер і на дуже легких условях, десяту частину готівкою, решта в девятьох рівних річних ратах. Процент 7. Земля находить ся в таншипах 14-8 і 15-8, на схід від Брокенгед Ривер де також є подостатком доброго сїна, води, дерева і пасовиска. В сїй околиці Провінціональне правительство буде мати свою нову т. зв. „Демонстраційну Фарму“ хотячи переконатись що в сїй части провінції може найлїпше рости. Незадовго через ті таншипи мають побудовати зелїзну дорогу. Взявши на увагу, що тепер війна, і, що ціни на пшеницю, вівсї, ячмень і льоні підскочили в гору, та правдоподібно в 1915 р. будуть ще висші, як рівно також, що рогова худоба, вівці і свинї будуть також дорогі — тепер дуже добра нагода набути кавальчик доброї землї доки ціна не піде значно в гору. — Купуйте тепер!
По точні інформації, звертайте ся до
The Standard Trusts Company
346 MAIN STREET. — WINNIPEG, MAN.

ПРОСИМО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕР“.

Страшний ворог.

Написав М. ЗАГІРНЯ

(Дальше).

І есть такі ліки, що як їх напити, а деяких тільки понюхати, то мозок, а за їм і нерви на деякий час паралізують ся, немов заснуть, і людина тоді не так почуває біль а від деяких і зовсім не почуває. От як треба зробити хорому операцію, тоб б то різати живе тіло, то дають йому нюхати ліки— хлороформ зветь ся. Хлороформ присипляє мозок і нерви і хорому не болить, як одрізують руку чи ногу. Ті ліки, що паралізують, присипляють мозок і нерви, звуть ся наркотичними. Всї вони вельми отруйні і лікарі дають їх тільки у великій потребі, бо вони шкодять тїлови. Алкоголь теж присипляє мозок і нерви, тільки не так дуже, як, наприклад, хлороформ. Але і наркотичні ліки, і алкоголь не відразу паралізують нерви. Спершу як їх випити чи понюхати, то серце починає дужче бить ся, а значить і швидче розгонить кров по тїлу і її більше наливаєть ся до мозку. Людина стає з того жвавіша, веселіша; але це буває не довго, і трохи згодом нерви починають паралізувати ся. Ото ж як випє чоловік горілки, то-б то розведеного алкоголю, то він, справді, відразу веселїйший стане, бо алкоголь збурить кров; але скоро нерви починають паралізувати ся, присипляєть ся мозок, а значить і розум. І тоді вже чоловік не дуже розбірає, що казати, а з чим і примовчати треба, і стає дуже говіркий та веселий; за не що трохи і вже починає плести таке, чого й зовсім не годить ся говорити і чого напевно ніколи не сказав би тверезий, посоромив ся б.

Оце така горілчана веселість, а повстає вона з того, що горілка трохи паралізує мозок, присипляє розум, і чоловік уже не розбірає до пуття, чи гарно, чи погано він робить.

Саме через те й про горе, про журбу пяні забувають у той час, як горілка присипить їм мозок. Та чи добре це? Краще по тверезу обміркувати, як лихові запобігти, як його збути ся, а за горілкою воно тільки на якийсь час засне, поки чоловік пяний, а там знов прокинеть ся. Ніколи ще ніхто не збував лиха горілкою, а тільки здобував ще гіршого.

Отож випє чоловік горілки чарку й другу і наче стає веселїйший на язик, ще випє, то вже дужче його розбирає, вже він і сором позбудеть ся; а тоді дійдеть ся до сварки до бійки. Правда, есть такі що, впившись, не бють ся, а лають ні-, плакати ся, а то ще плачуть, сами не знають чого, або сміють ся. А горілка своє робить: сьвіт пяному обертом іде, де одно, там двоє вбачаєть ся, руки, ноги — мов не свої. Здалека можно пізнати пяного, як він, ідучи вулицею, спотикаєть ся та на всі боки точить ся. Ще ж добре як доплентаєть ся до дому, звалить ся де небудь та засне, а як не засне, то зведе бійку, сему порозганяє, бо він тоді не розуміє, що робить, горілка розум одібрала. А то буває й так, що не дійде додому, а десь на вулиці звалить ся й засне, часом так що й навіки. Полічено, що пята частина з тих людей, що там дуже напивають ся вмірають пяні наглою смертю.

Як уже пяний проспить ся та встане, то дуже йому погано на похмілля, і він знов береть ся до чарки, щоб направити ся. Але похмілля, то хороба від алкоголю, і чарка нічого не направить, а знов таки троха паралізує тїло, і вже тоді не так тую хоробу чуть. Ото-ж бачите, що шукаючи в горілці веселощів, чоловік здобуває хоробу — похмілля.

Чи додає горілка сили?

Це правда, що втомлена людина відразу жвавіше береть ся до праці, випивши горілки, але се не через те, що горілка додає сили, а тим, що вона заставляє серце дуже бити ся, збурює кров, і чоловік справді наче подужчає. Ще-ж алькоголь троха паралізує нерви і чоловік на той час не так чує, що втомив ся. А це негарно, бо хто почуває, що втомив ся, тому відпочити треба, а приглушивши горілкою втому, людина робить над силу і втрачає здоровя. Ті гроші, що косарі, молотники та наші робочі люде, працюючи, витрачають на горілку щоб випити перед їжею, краще витрачати на кращу тревнішу їжу. З тревнішої їжі сили прибуває, і людина, працюючи, не так утомляєть ся.

Тепер довідали ся, що горілка не тільки не додає сили, а навпаки, відбірає Довідали ся ось як. Колись англійці воювали ся в Африці з народом Ашантійами і в Азії з народом Індусами. І там, дуже душно, так душно, що в нас ніколи так не буває. Англійські салдати не звикли до такої спеки і їм дуже важко було йти походом; їм давано перед їжею по чарці горілки, але не всім, бо чимало було таких, що зовсім не пили ні горілки, ні вина, ні пива. І от помічено, що ті непитущі салдати, ідучи походом нарівні з питущими і в спеку, і в дощ, менче втомлялись і нездужали, ніж питущі. А питущі пили тільки по одній чарці, бо їм більше не давано, і більше їм ніде було добути горілки. От-же й та чарка горілки перед їжею відбирала людям силу, а кому то й здоровя.

Так саме було англійцям як вони воювали ся в Канаді, в Північній Америці. Тут уже не душно а дуже холоднійше було англійцям, ніж дома, і все ж ті салдати, що не пили зовсім горілки, не гріли ся нею здоровіші й бадьоріші були за тих, що пили. Тоді навмисне вже стали робити спроби в американському війську. Деякий час салдатам давано горілку перед їжею, потім не давано, а тоді знов давано і завсігди салдати бадьоріші були тоді, як не пили горілки. Такі спроби роблено і по теплих краях, і по душних, і по холодних, і завсігди виходило, що без горілки люде краще витерплювали і працю, і спеку, і холод, і були здоровіші й бадьоріші.

Таким робом виходить, що дуже помиляють ся ті, як пють горілку на те, щоб прибувало сили та щоб краще робило ся, бо вона сили не додає, а тільки випивши алкоголю, людина не так почуває втому, за те потім утомляєть ся ще дужче.

Ще пють горілку в дорозі, щоб погріти ся, бо кажуть, що горілка гріє, що не випивши на дорогу, можно під великий холод замерзнути. Глянемо, яка в цьому правда.

Року 1894 чоловік із норвеської землі, на прізвище Нансен, з дванадцятьма товаришами поплив кораблем у крижане море. Треба йому було там робити наукові досліди. А на тому морі так холодно, що і в літку крига плаває, а далі на півночі зовсім не росте. У нас ніколи не буває такого холоду, як там. Норвеги вибули в тім краю три роки на кораблі, що вмерз у кригу. З тих трьох років сам Нансен ще з одним товаришем вибули півтора року не на кораблі, а йшли пішки кригою і ночували на дворі, напинаючи шатро і влазючи на ніч у теплий хутряний мішок. За всі три роки ніхто з цих тринадцятьох людей не випив ні краплі горілки, щоб погріти ся, бо вони її не брали з собою. І одначе ніхто не замерз і не занедужав з холоду, і всі вернули ся до дому живі й здорові

Ще люде виїздять у крижане море на кілька місяців бити китів, і серед тих людей багато є таких, що не беруть з собою горілки, хоча доводить ся їм працювати важко і в холоді. Вони знають, що сили й здоровля дасть їм не горілка, а добра тревна їжа, і через те набірають з собою багато їжі, а горілки не беруть, бо знають що добра з неї не буде, а здоровю вона пошкодить

Чому ж у нас деякі люде думають, що горілка гріє? А ось чому. Як випє чоловік горілки, то починає йому обличча горіти, і по всьому тілу шкура тепліша стає. От і думає чоловік, що горілка його нагріла. Але воно зовсім навпаки. Горілка тільки заставила серце дужче бити ся і збурила кров. Тим обличча і вся шкіра наче горить. Але через те, що от-ся горілки близько попід шкурою пропускає більше крови, нею виходить із тіла геть більше тепла, і тіло через це нагріваєть ся дужче а прохолоне. А не помічає цього чоловік тим, що горілка паралізує мозок і нерви, і через те не так чути холод. Ото-ж і виходить, що горілка ні трохи не гріє, а навпаки, тіло через неї швидче прохолоне, і випивши горілки швидче замерзнеш або одморозиш руку чи ногу, ніж не пивши. І багатьом доводилось замерзнути через те, що вони хоч і не були пяні, але гріли ся горілкою. А в дуже пяного нерви так паралізують ся, що він зовсім не чує ні холоду, ні болю.

От і виходить, що ні веселіше, ні здоровіше, ні тепліше з горілки не стане.

(Дальше буде).

ВИСТАВА АВТОМОБИЛЇВ У ВІННІПЕГУ

Температура сонця і сталих звізд.

Ще до недавна вчені цілого сьвіта були в повній непевности що до означення висоти сонішної температури. Не можна було її точно означити й тому, бо думки, виводи й досліди вчених не годились із собою, кождий з них робив обчислення на свій лад. Так примірно одні подавали температуру сонця на 2 тисячі, инші знов на 60 тисяч степенів; а були навіть і такі, які температуру сонця підносили аж до 10 міліонів степенів! Та ось посліднями часами вчені цілого сьвіта, після найточнїйших обчислень, добились того, що температуру сонця обчисляють загально на 6 до 7 тисяч степенів. Само собою розумієть ся, що те обчислене торкаєть ся лишень температури поверхні сонця; як великою одначе є температура внутрішних слоїв сонця, сього, — поки що — ніхто не знає — і відай ніколи про се не дізнаєть ся.

Що торкаєть ся температури сталих звізд, то вона буває всїляка. Т. зв. „червоні“ звізди (себ то ті, яких сьвітло є червонаве) мають температуру на 3 000 степенів Цельзія. Є се температура яка витворюєть ся в електричних печах. „Білі“ звізди мають де-до висшу температуру, далеко висшу чим наше сонце, бо аж на 11 тисяч степенів Цельзія.

Коли вже мова про температуру сонця, то зазначить вгадати і про силу тої температури. А що сила та є справді дивна, переконуємо ся на примірах, основаних на точних і совісних обчисленях. І так — коли би зібрати усе тепло, яке сонце висилає через цілий рік на нашу землю, то його силою можнаб огріти до 2 315 степенів горача верству води, яка обвивала би собою цілу земську кулю на висоту одного метра. То саме тепло булоб в силі розтопити верству леду (опять таки окриваючу з усіх сторін нашу землю) грубу на 30 метрів і 89 центиметрів! Ось в яких цифрах виявляєть ся скількість тепла, яке наша земля одержує від сонця в протягу одного року!

І усе те тепло є тою пружиною, яка спричинює рух усього житя на землі, воно причиняєть ся до зросту усього живучого, воно обкладає ледом шпилі і хребти гір, воно є причиною бурі так на суші, як і на мори, словом — воно являєть ся, як вже не одинокою, то головною причиною всіх змін, які відбувають ся на поверхні землі.

Нехай одначе ніхто не думає, що наша земля одержує від сонця усе його тепло, яке воно із себе видає. Так воно не є; а наколиб так було, то наша земля або зівсім не істнувалаб, або змінилаб ся у вогняну кулю о неймовірно високій температурі. Бо треба знати, що усе скількість тепла, випавана сонцем, 2,300, 000 000 разів перевисшує його скількість, яку одержує наша земля.

Наколиб так усе соняшне тепло йшло на розтоплюване леду, який з усіх сторін обляган би поверхню самого сонця, то воно моглоб в одній минуті розтопити верству на 11 метрів і 80 центиметрів грубу, а за добу — верству, грубу на 17 кільометрів! Та сама скількість тепла огріє в одній секунді на один степень 13 610 кільометрів води, або в одній годині довело до кипіня 2 900 міліярдів кубічних кільометрів тої ж води, яка передше находила ся при температурі зеро. І тому, щоби погасити сонце, в тій цїли довелось би спрямувати на нього струю ледяної води, грубу на 72 кільометра, з безнастанною швидкостию 300.000 кільометрів в одну секунду!

Зелїзні дороги в Саскачевані.

З річного рапорту Департаменту Зелїзниць в Саск., який був предложений в парламенті, довідуємось, що в Саскачевані нині є 5 627 миль зелїзної дороги.

Понизша таблиця власне покаже що в провінції Саск. будуєсь кождого року більше зелїзних доріг чим в якій иншій провінції в Канаді

В 1909 збудовано.— в Саск. 550, Онтеріо 256, Квебек 89, Манітоба 94, Алберта 0, Брітіш Колюмбія 63 милї дороги.

В 1910 р. Саск. 301, Онтеріо 1, Квебек 132, Манітоба 16, Альберта 167, Бр. Кол. 30 миль

В 1911 р. Саск. 189, Онтеріо 92, Квебек 87, Манітоба 245, Альберта 6, Бр. Кол 10 миль

В 1912 р Саск. 633, Онтеріо 224, Квебек 1, Манітоба 54, Альберта 403, Бр Кол. 13 миль.

В 1913 р. Саск. 897, Онтеріо 454, Квебек 103, Манітоба 473, Альберта 315, Бр Кол. 96 миль

Виходить отже що в Саск зроблено великий поступ в будові зелїзної дороги. Бо наколи відособнити кожду провінцію то за послідних пять літ збудовано зелїзних доріг:— В Брітіш Колюмбії 218 миль, в Квебек 419 миль, в Манітобі [illegible] миль, в Альберті [illegible] миля, в Онтеріо [illegible] миль та в Саскачевані 2570 миль.

Се все завдяки доброму і мудрому ліберальному правительству.

Новий Си-Пі-Арский корабель відпливе в Жовтни.

Си-Пі-Арска компанія збудовала новий великий корабель, який відпливає з Ліверпулю до Монтреалю 7 жовтня. Сей корабель довгий на 520 фітів, широкий 64 фіти, а глубокий 41 фт. Посмість виносить 18 тисяч тонів. На нім є 520 кают з яких може вигідно поміститись 520 пасажирів, 1,200 пасажирів третої кляси. З залогою, 300 людей, на кораблі може знаходитись 2,020 осіб. Корабель заосмотрений в ратункові лодки, яких є досить щоб могли поміститись усі пасажири і залога корабля.

На кораблі є електричне осьвітлене, електрикою огріваєсь покої і т. и. Корабель плине 16 узлів на годину

Missanabie, так зве ся той корабель прибуде, до Монтреал 14 або 15 жовтня, а відпливе з Монтреал до Ліверпулю 22 жовтня.

Сенкевич не був арешто-[redacted]

Недавно рознеслась була вістка, що Австрія арешту[redacted]ника і автора книжки „Quo Vadis“ Сенкевича за те, що він видав був поклик до Поляків, щоб помагали Росії. Ся вістка, чи она була правдивою, чи ні, мала на цїли настроїти польске населене проти Австрії. Але Австрія розіслала телеграми, що ся вістка була неправдива і подає, що Сенкевич перебуває у Відни на якийсь час, а відтак має виїхати до Тиролю, де нагодить ся писати нову книжку зі своїх воєнних вражінь.

Пошукую дружини, чесної і гарної дівчини, літ 18—22. Я є кавалером, літ 25, маєтку маю вартости 800 долярів. Від дівчини вимагаю також трохи зложеної готівки. Цікаві дівчата зволять зголошуватись зі своєю фотографією на адрес: Mich. Sedoriauk Box 42 Tranacona, Man. (39)

В Вокер Театри.

GOADED TO FRENZY BY THE RECRIMINATIONS OF HIS ACCOMPLICE, THE STOOL PIGEON IN "SEVEN KEYS TO BALDPATE" SHOOTS TO KILL.

Особи дітинені якимж жалем або смутком, прибиті горем а хотять на якийсь час позбутись того всего нехай слідуючого тиждня зайдуть раз до Вокер театру, а там вже зобачать а почують таке, що всякий смуток і жаль відлетать від вас на сотки тисячі миль.

Така штука як „Сім ключів до Болдпейт“ є повна сьміху і підражнена. Єї відгравали недавно в Новім Йорку і Чікаго а слідуючого тиждня, кождого дня будуть відгравати єї в Вокер театри.

АНАРХІЯ.

Анархія! Чи знаємо ми що се слово означає? Оно означає як і від віків означало на цілім сьвіті: — штилет, бомба, динаміт, мордерство. Анархія означає радше нелад, безправство, безголовє. А анархісти се ті люди, які хотять того неладу, безправства і безголовя.

Ми мали вже нагоду переконатись, кілько одна дурна людина з оружієм в руці може наробити лиха цілим громадам, цілому краєви, або й кільком краям. Одна людина з анархістичними гадками, з гадками поповнити більше або меньше мордерство, наробить лиха сотням, тисячам а то й міліонам народу. Отсе маємо що значить анархія, анархіст.

Звісно, оден бурян в городі, наколи йому позволить ся рости, наробить шкоди цілому городови. З городу, де є буряне, господиня не може мати жадної користи. Буряни отже полять, виривають з корінєм...

Річ иньша з анархією та анархістами. Анархія плекає ся в оливницях, які ховають ся від добрих людей, її анархістичні коріня ховають ся по ріжних темних віддалених закутинах. Анархісти, се буряни, яких не так скоро можна в городі побачити. Анархіста пізнаємо доперва по його злочинім ділі. Приловивши його, власти відтак доходять до самого коріня і — нищуть. Але те все не пізно. Анархія в одному и сю, виривається з корінєм доперва тоді, коли вона видала вже свій овоч.

Анархії много приписують і теперішну европейску війну. Не будь анархії, яка запустила свої коріня глубоко в Сербії, про убите Австрийского престолонаслідника ніхто був би і не думав. Ніхто не думав, що рука анархіста така сильна, що потягне до битви, до різні, до кровопролетя міліони людей. А се й сталось.

Дякуймо Богу, що ся епідемія — анархія не має місця в Канаді, тай завдно чи буде коли мати яке місце...

ПОШУКУЮ своїх братів Івана і Василя Худик, з Вовковець, повіт Борщів, Галичина. Довший час перебували в Саскачевані. Хто би о них знав або они самі най напишуть до Mahdalyna Chudyk 36 Maud Str. Toronto, Ont.

ПОЗІР!

Отсим повідомляєсь членів тов. „Самостійна Україна" в Вінніпеґу, що збори тов. відбудуть ся дня 30 с. м. в середу о год. 8 ввечір в гали де містить ся тов. „Воля" ріг Мек Ґреґор і Прітчард. На зборах сих мають порішатись важні справи тов., між иньшими

ВИБІР ПИСАРЯ.

Просить ся членів, щоб привели з собою своїх товаришів і приятелів, щоб і ті стали членами тов.

Комітет.

На спродаж

два лоти на Manitoba улиці межи Buller і Chudley улицями $200 один. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офиці „Канад. Фармера"

ПОШУКУЄСЬ інтелігентної з міста женщини до варена і сарду в домі священика. Вік не вище 30 літ. Ваньші інформації листовно на адрес: Ruth. Priest. Box 46. Sifton, Man.

За дрібні оголошеня, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1 00..

Тукети T & B папіроси не злазні.

ВІЙНА!
Дуже тані капшети, шапки, ковнїри і рукавиці.
[illegible]
Моя адреса J. PADOLSKY, 281 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

НА ПРОДАЖ.

Маю на продаж в Трансконі, Ман. нову гарну хату з абстерком, 9 румів, в добрім положеню і близько шапи. Змушений продати дуже тано і на легкі сплати. По дальші інформації інтересовані зволять писати до: J Kutrowski Box 208 Transcona, Man. (39—40)

ЛІКЕРИ
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1166. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли висилаєте свої замовленє до нас, Ви завсїгди будете певні заощадити що найменче 20%.
Жадний иньший лікерний стор в Вінніпеґу не дістає через почту стільки замовлень що ми дістаємо. Правительство підвисшало цло на горівці, отже просим звернути свою увагу на нові ціни лікерів.
[illegible]

Вирізуйте передплату!

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Kal для кави.
[illegible]
Philadelphia, U.S.A.

ВІЙНА! — ВИПРОДАЖ! — ВІЙНА!
$1. Місячно
[illegible]
$17.50
НА ЛЕГКІ СПЛАТИ. $1.00 МІСЯЧНО.
[illegible]
ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
46 E. 7-th St. Dept. 24. New York, N. Y

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474
ИСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ: [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ: [illegible]
В день телефон St John 474 ◆◆ В ночи телефон St John 866

30 - днів вільної проби - 30
[illegible]
Victora говорячу машину або Columbia фонограф
30 днів вільної проби.
$2.00 МІСЯЧНО.
SAUL BIRNS, 117 Second Ave Dept 23 NEW YORK, N Y
VICTOR COLUMBIA
Імя
Адрес

Від Укр. Нар. Дому.

Дня 30. серпня відбув ся концерт з виграною у гали п. Петровского. Для каси Укр. Нар. Дому вплинуло того вечера $125. Всім учасникам, а головно тим, що взяли участь в співі, як рівнож і властителеви галі п. Петр., що відступив галю на згаданий вечер безплатно, заряд Нар. Дому складає отсим сердечну подяку.

Дня 4. жовтня, о 2 30 по полудни відбудуть ся в тій самій гали звичайні збори Укр. Нар. Дому. Всі члени повинні обовязково прибути на сі збори позаяк будуть обговорюватись дуже важні справи відносно ся до заплачення довжних рат за реальність під Укр Нар Дім. Рівночасно комітет вдасть ціле справоздане і стан, в якім находить ся майно Укр. Нар. Дому.

Дирекція.

CALDER'S
БАНКЕРІ і ШИФКАРТИ.
Старі і певні.
663 Main St. Winnipeg.
А. КАРАСЮК, заряд управитель.

Дальші арештовання серед москвофілів.

„Діло" з 12 серпня пише: Остатними днями арештовано в Рогатинщині о. прав „Юнону" Спачиньского, бувшого префекта москвофільскої бурси в Рогатині, о. Ів. Мащака, пароха з Іл... горишної Романа Кобринського, почт ур. в Рогатині, и Аполінара Филипоньского, пароха з Підвиння з донькою Михайла Демчишина, дяка з Коников і одного двірського парубка з Стратина.

Просимо наших посилателів вирізувати свій зошток.

Ціни фармерских продуктів.

Пшениця:—	
Н-р 1. Нордерн	$1 10
Н-р 2. „	1.07
Н-р 3. „	1.02
Овес:	
Н р 2. C W.	48
Н-р 3. C W.	47
Н р 1 Фід	47
Н р 2 Фід	45
Ячмінь:—	
Н р 3 C W.	66
Н р 4 C W	60
Фід	.56
Лен:—	
Н р 1. N W. C	$1.23
Н р 2. C W	1 21

ЦІНИ ХУДОБИ.

Найліпші бички сто фунтів живої ваги	$8 00—$8 25
Гарні тлусті бички	$7 75—$8 00
Звичайні бички	7.25—7 75
Гарні, тлусті ялівки	$6 15—$6 40.
Звичайні ялівки	$4 85—$5 15.
Вибрані корови	7 25—7 75
Середні корови	6 25—6 75
Звич. корови	5.50—6 25
Вибрані дійні корови	$65 $75
Зв дійні корови	$45 $65
Вибрані воли (100 ф живої ваги)	$6 50—$7 00
Звичайні воли	$6.00-$6 25
Бички до робота	50 —95
Найліпші телиці	9.00—11.00
Добрі телиці	7.00—9 00
Найліпші вівці	7.75 8.25
Добрі вівці	6.50—7.50
Звичайні вівці	4.50—6.00
Свині (вибрані)	$9 40
Тлусті свині	$8 80
Звичайні „	$7.00—$7.50

МОЛОЧАРСКІ ПРОДУКТА.

Найгарніший сир 1 ф.	18ц.
Найгарніше масло 1 ф	28ц
Яйці, сьвіжі, тузін	23—24ц.
„ иньші „	20—21ц.

Страшлива війна цілком насже обходит!
Переконайте ся читаючи сю рідку оферту:
НАШ ВЕЛИЧАВИЙ $40. ФОНОГРАФ ПРОДАЄМО ТЕПЕР ЛИШЕ ЗА $17.50
разом з 12 кавалками руских співанок дармо.
[illegible]
по $1 00 на місяць.
[illegible]
International Phonograph Co

Школа зачалась!
ВЖЕ ВИЙШОВ У НАС
БУКВАР
ДЛЯ РУСЬКИХ ШКІЛ В КАНАДІ.
Ціна примірника лише 25 центів.
Рідний наш край обхопила пожежа війни. Книжок звідтам дістати годі, а навіть неможливо, щоб в сім напрямі наступила скоро зміна. Щоб наші руські діти в Канаді на сім не потерпіли рішились ми видати так конечний шкільний підручник, яким є Букварь
Замовлення враз з грішми просимо слати на адресу:
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

3216 ХОРИХ вилічено ПРОФЕСОРОМ І ДОКТОРОМ ОВЕНОМ в минувшім році, яких він, своїм специяльним молерністичним лічением привів до цілковитого виздоровленя, від слідуючих слабостей:
[illegible]
А чому Ви терпите біль і тим скорше... собі ми... наколи від того можете кинцево вилічитись.
ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН вилічив всіх як мужчин так і женщин, які лічились без успіху, як рівнож й тих що стратили в всім надію на всяке оздоровлене. Не робить ріжниці як давно і на яку слабість терпите або яких средств уживали то вилічени ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН навіть стане лічити то можете бути певними що Вам верне здоровлє і вилічить так, що біль більше ніколи не відновить ся.
ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН не говорить що може Вас вилічити яким небудь чудом або надприродною силою, а тільки своєю довголітною практикою і досьвідченєм він вилічив много случаїв таких болів, які другі доктори уважали за всім невилічимі.
Тому отже, єсли терпите на й небудь біль опишіть йому без всякого стиду, в рідній вашій мові, всі ваші страданя і пришліть о перати, а безперечно отримаєте правдиву немичи ПОРАДА НЕ КОШТУЄ НІЧОГО. Не вкладайте отже і не чекайте на наслідки а опишіть залучаючи марку на відповідь. Всі письма адресуйте так
PROF. OWEN, M. D.
221 East 17th St Dept. 35 NEW YORK, N Y

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Лїски, Гонти.
Точно доставляєм — Задоволене гарантуємо

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР
Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 2 го Жовтня, 1914. — Winnipeg, Man, Friday, October 2, 1914. Число 40.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека. 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST JOHN 474
ИСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ: [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ: [illegible]
В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 566.

З поля европейскої війни.

CROSSING OF THE MONS-CONDÉ CANAL BY THE GERMAN PONTOON COMPANIES UNDER FIRE OF THE BRITISH FORCES

Сей образ показує як Німці хотіли перейти Монс-Конде канал по військовім мості, та англійскі війска міст знищили при чім згинуло богато Н'мців.

Німецко-Французька війна.

Німці побіджають і цофають ся

Париж, 26 вересня — В битві між Французами і Німцями Німці вийшли побідоносно і переправились через ріку Мас (Мезе) близько Сен Міел. Німці находять ся вздовж ріки Мас від Вердун до Туль. В деяких місцях вдалось союзним війскам відперти Німців та при сім понесли величезні страти.

Наче казка

Париж, 27 вересня. З поля битви. Полковник з пятьдесятьма жовнірами зобачили машируючих пять тисяч Німців. Французи сховались в подалекім лісу і почали стріляти. Пускали сальву за сальвою аж заїнцю Німців лишилось живих лише тринайцять жовнірів між тими були чотири ранених. Німці боялись зближатись до стріляючих щоб не попасти в засїдку.

Німецкі бомби в Парижу

Париж, 27 вересня. Німці упало на Париж чотири бомби з німецких Цепелінів. Бомби наробили богато шкоди, знищили кілька будівель та вбили богато людей. Експльозія бомб була богато сильнійша чим попередного разу.

Німці пробились через Французку лінію.

Париж, 2? вересня. Офіціальні заявлення воєнних французких властей зражують вісти про неудачу Німців. Доносять властиво що Німці зробили поступ на полуднє від Вердун. Вони коло Сен Міел клином вбились в французку оборонну армію і розбили ... Німці сейчас здобули кілька фортів з яких можуть острілювати союзні війска.

Армії не можуть довше воюватись.

Лондон 28 вересня. Всякі старання союзників окружити або прогнати німецке праве крило здєсь є безуспішними. Обі сторони міцно тримають ся своїх становищ. А наколиб звуєтся німецке праве крило зо взгорочу то тоді цофнулесь би. Німці на цілій середній лінії, які занимають дуже добрі становища. Німці — як оповідають французкі офіцири — є страшно завзятими борцями. Вони заховались в глубокі рови, і в своїх канон потрафлять добре цілити, так що майже оден їх вистріл неїде марно...

Все таки союзники думають вскорі позбутись правого німецкого крила яким доводить генерал Клюк.

Німці приготовляють ся до занятя Атверпену.

Ротердам, через Лондон. 29 вересня. Усьой рух німецкого війска в Бельгії вказує на те, що Німеччина робить приготованя до занятя Атверпену, а дуже можливо що й Остенду.

Наколи Німеччина здобуде Атверпен, тоді гирло ріки Шельд послужилоб Німцям до атаку на англійску фльоту, яка находить ся на Північнім море.

Занятє Атверпену буде залежати від висліду битви в північній Франції. Наколи німецка армія, що є в Франції, побє союзні війска, тоді німецка армія, що є в Бельгії (150,000 війска) сейчас нападе на Атверпен. Наколиб союзні війска побили німецку армію в Франції, тоді німецка армія в Бельгії буде уважати аби бельгійскі війска не робили перешкод цофаючій ся нім. армії з Франції.

Німецкий кружляк затопив пять англ кораблів.

Лондон, 23 вересня. Офіціальні вісти доносять, що німецкий кружляк Емден затопив пять англ кораблів, а то: Тумерак Кінґ Лі, Рібера, Фойл і пятий корабель з вуглем. Де се сталось — не подано.

Згинуло 500 цивільних осіб

Лондон, 29 вересня. В часі коли Німці бомбардували місто Ремз (в Франції) було вбитих 500 цивільних осіб, мешканців того міста.

Бельгійці утікають перед Німцями.

Лондон, 29 вересня. Вість з Ґенд до „Дейли Ньюс" доносить таке — „Страшні нападки мають місце в Бельгії. Місто Термонд, яке находилось 15 миль на північ від Брисел, остало знищене до основ, причім згинуло богато соток людей.

Щоби чогось подібного не сталось і з містом Алост, яке находить ся також 15 миль на північний захід від Брісель, то військові власти приказали усьому населеню міста (33,200 душ) вибрались з міста. До третої години з полудня вині в Алост не було ні живої душі.

Німці почали бомбардувати Атверпен.

Амстердам, через Лондон 30 вересня. Амстердамскі часописі доносять, що німці почали бомбардувати Атверпен Кілька фортів, які находять ся яких девять миль від Атверпен, вже в руках Німців.

Австрійско-Російска війна.

Росіяне заняли Ряешів.

Париж. 26 вересня. Росіяне заняли Ряешів, яке находить ся на дорозі що проводить до Кракова, як рівнож і два форти, які находять ся на північ і полуднє від Перемишля.

Німці в Кракові.

Льондон 28 вересня. Вісти з Петрограда доносять, що в Кракові усі цівільні власти находять ся в руках Німців. Мешканці Кракова поутікали. Місто в скорі має замінитись в одну сильну твердиню. Говорять також що в Кракові є німецких три корпусних армій, які мають загородити дальшу дорогу Росіянам.

Росіяне облягають Перемишль.

Петроград. 27 вересня. Росіяне перейшли через Карпати на Угорщину. Розуміє ся, що при переході були великі страти. Та Росіяне взяли богато Австрійців в полон.

Положенє Перемишля є критичне. Росіяне облягли місто і в облові оно довго не видержить.

Австрійці дістали скуп.

Льондон. 28 вересня. Австрійці здобувши місто Замостє в російській Польщі наложили на населеннє податок в сумі 15 тисяч долярів. Гроші дістали і сейчас вибрались в дальшу дорогу. Місто Красник знищене бомбардованем.

Оба сі міста находять ся на північ від Галицкої границі около 25 миль.

Росіяне здобули зелізні дороги.

Льондон 29 вересня. Росіяне здобули усі зелізні дороги, які находять ся в околиці Перемишля і поступають скоро в двох напрямах одна армія пішла в сторону міста Тарнова, яке є одною перешкодою на дорозі до Кракова; а друга армія, по занятю Саноку пішла на захід, відтак має звернутись на полуднє і розбити цофаючих ся на полуднє Австрійців.

В східній Галичині правительство російске.

Петроград 30 вересня. Вісти зі Львова доносять, що ціла східна Галичина находить ся в руках Росиї і що там вже настановлено російске правительство на чолі якого стоїть граф Бобринський.

Австрійці побиті.

Відень, через Рим і Лондон 1 жовтня.

Австрійскі армії на сході дістали побіти на голову. Генерала Ауфенберга відкликано і він тепер находить ся хорий в віденьскім шпиталі.

Відень уфортифіковують з великим поспіхом.

Австрійско-Сербска війна.

Ніш, Сербія. По двотижневій, завзятій боротьбі, яка тревала між Австрійским і Сербским військом в горах на схід від міста Крупані, Австрійці вреши побідили і Серби утікли в глуб Сербії. Се є однокое місце в Сербії, де находять ся Австрійскі війска, а находить ся оно 40 миль від границі Боснії.

Серби відібрали Семлін.

Париж. По кровавім бою з Австрійцями Серби відібрали від Австрійців місто Семлін. Тепер Серби можуть взяти офензивну сторону.

Відперт Австрійців.

Ніш. Офіціяльні вісти доносять, що Серби відперли Австрійців з під Шабац в сторону Парачітса з великими стратами по обох сторонах.

Французкі летуни боять ся літати.

Французкий летун, який щойно вернув з поля битви сказав про трудности літаня в воздусі. Він сказав: „Ми змушені літати около милю і чверть високо від землі, а се утрудняє нашу обсервацію. Навіть через сильні дальновиди не можемо нічого розпізнати на земли. Наколиб схотіли літати низше тоді ми наражені на сальви німецких куль, які скорше цілають і наносять нам шкоди чим стріли з канон".

Се отже пояснює, що французкі літаки в теперішній війні не можуть прислужитись воєнним командантам.

Росия готова против Турциї

Російска фльота Чорного моря стоїть готова над валами Дарданелів і готова ударити на турецку шкадрону коли лиш завважено, що Турки пробують посунутись з „золотого рога" куди будь на захід.

Від Укр. Нар. Дому.

Дня 4 жовтня, о 2 30 по пол. відбудуть ся в гали п. Петремского звичайні збори Укр Нар Дому. Всі члени повинні обовязково прибути на сі збори позаяк будуть обговорюватись дуже важні справи відносно ся до заплачення довжних рат за реальність під Укр Нар Дім. Рівночасно комітет вдасть ціле справоздане і стан, в якім находить ся майно Укр Нар. Дому а також усїх членів Укр. Нар Дому відфотографуєсь.

Дирекція.

ПОЗІР!

Отсим повідомляєсь, що дня 4-го жовтня с. р. о год. 8 ій вечером в Просв. галі відбудуть ся

МІСЯЧНІ ЗБОРИ

Укр. прос. драм. товариства „БОЯН". Просить ся всіх членів Тов прийти на збори. Хто би мав охоту вписати ся в члени Товариства — зволить на зборах зголосити ся.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Комітет товариства повідомляє отсим всіх членів Т-ва ім. М. Заньковецкої, що піврічні Збори відбудуть ся дня 4-го жовтня с. р. о год. 8-ій вечером при 781 Selkirk Ave. На сих зборах буде ся вибирати новий заряд Т-ва на слідуючий рік, як також богато иньших важних справ мусить ся залагодити, тому кождий сьвідомий член повинен обовязково прибути

[illegible]
Woonarodna Kancelaria
834 Main St. Winnipeg, Man.
[illegible]

„Канадийский Фармер"
Редактор О. Г. Гикавий
Часопись ... [illegible] на рік $1.50
до Европи $2.00
Адрес:
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B Winnipeg.
Telephone [illegible]
The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 6,000
Published every Friday at 287 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. H. Hykawy, Editor

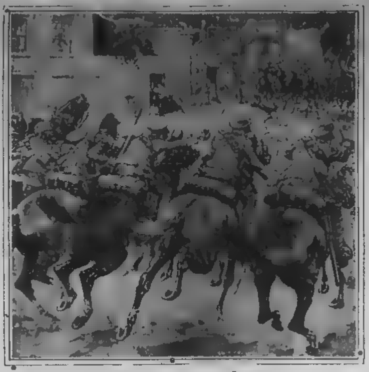

БРИТІЙСКА КАВАЛЄРІЯ АТАКУЄ НА НІМЕЦКУ КАВАЛЄРІЮ
Ся сцена мала місце в північній Франції.

Манітобське правительство не дбає про безробітних.

Ми вже в попереднім числі нашої часописи згадали, що премієр Манітоби не хоче клопотатись долею безробітних, бо про сю справу не хотів навіть нічого говорити на воєнній сесії. Нас се мусить дуже обходити, бо коли иньші правительства подбали про безробітних то се саме могло зробити і манітобське правительство. А безробітних найдете у більших містах в Манітобі цілі маси. Наколи про них не подбає правительство то хто иньший подбає?

Та вернем до самої справи.

В часі засідання ман. парламенту тов. „Сошиял Сервіс Консіл" постановило вислати до премієра Роблина своїх відпоручників, які мали обговорити справу теперішного безробітя і т. и. Дня 17 вересня секретар товариства написав до премієра лист повідомляючи, що хочуть завтра вислати до него своїх відпоручників які мають предложити справу безробітя і т. и.

На сей лист Сер Родмонд сейчас відповів, що відпоручники можуть прийти завтра (18 вересня) о 10-ій рано а він їх радо прийме і вислухає. Коли ж другого дня усі відпоручники прибули в означений час в означене місце то премієр Манітоби сказав їм через свого приватного секретаря, що не може їх приймити на послухане і ті були змушені відійти з нічим.

Справа була великої ваги, пекуча, на часі. Ми дуже добре знаємо, що робітники сеї зими найдуть ся в дуже критичних обставинах наколи лише таке безробітє потреває дальше яко тепер [illegible]

В Англії прем. правительство поставило справу безробітя на самий перед. Правительство ухвалило около 500 міліонів долярів на публичні роботи при яких робітники будуть могли працювати і утриматись при житю, не будуть терпіти ні голоду, ні холоду. А безробітних в Англії було богато сот тисяч і всім їм приходилось з голоду гинути.

Чи інакше дієсь в Манітобі? І тов. „Сошиял Сервіс Консіл" належить ся честь що оно одно занимулось о забезпечене долі безробітних. В Манітобі є десятки тисяч людей, які шукають заняття, шу[illegible] хліба, бо голод таки добре докучає... Роботодавці обмежили число робітників, їм ходить о те, щоб не посягнути рукою до зложених міліонів та не видати бідним людям якої сотки або тисячки долярів. У роботодавців, фабрикантів, капіталістів одна гадка, одно мотто: „ти робітнику здихай з голоду, а як ж не маю з тебе стократного зиску то тебе до роботи не приймаю". Они, ті капіталісти дають сотки тисячі долярів на патріотичний фонд. А чи-ж се не булоб патріотично діло дати заняте робітникам замісто видаляти їх..,

Та тим капіталістам годі богато дивуватись, що поводять ся з робітниками як злий газда з своєю собакою. Дивуватись, і то дуже, мусимо, що саме правительство в Манітобі відносить ся до бідних робітників не ліпше від тих капіталістів. Не хоче ся вірити, аби правительство не могло дати заняття при яких публичних роботах кільком тисячам робітникам. Адже се саме правительство видає сотки тисяч долярів на передвиборчу агітацію, на алькогольні напитки та ще що... Тепер вже по виборах і консервативни не дбають про людей, про бідних робітників. Та робітники сей факт повинні добре памятати до других виборів і пригадати консерватистам їх лиснячу щирість до робітників.

Коли буде кінець війни?

Ще від самого початку війни були люди, що вгадували до якого часу потреває війна. Одні вгадували, що війна потреває до кінця сего року; другі вгадували, що війна потреває півтора року, а були й такі що казали війна потреває яких пять літ.

Після нашої думки то вгадування перших є найбільше точне. Війна — така як она тепер є — не може довше потревати як півтора року, та ніколи вже аж пять літ.

Німці, що недавно приїхали з Німеччини до Америки говорять з ентузиязмом, що війна Німеччини з Францією скінчить ся в дуже короткім часі. „Німеччина" — они говорять — „до сеї війни приготовлялась довго і добре. Она тепер не схоче аби єї хтось побідив". .

Англійці знова з завзятєм говорять, що війна не скінчить ся доти доки не розпорошать мілітарної сили Німеччини. І тому власне они вгадують, що війна потреває півтора року. За треба буде цілих півтора року, щоб побідити Німеччину А Німеччина говорить що щоб побити своїх противників треба досить короткого часу. Хтось з них двох перечислить ся.

Та ми мусимо взяти під розвагу факт, що — ані одна ані друга держава не поконає свого противника наколи забракне грошей. Воєнні знатоки признали се, що війна — так як она провадить ся нині — коштує денно 50 міліонів долярів. А хто може заперечити що не більше? Воюючі держави вже тепер залізли по уха в довги. А що далі буде? Пятьдесять міліонів долярів денно значить оден білион долярів за 20 днів. За сто днів сума буде так велика як мабуть ще доси війна не коштувала. Жадний край не може знести більшого тягару як на се у него є сили. Усому є своя границя. Тягар який кождий воюючий край тепер зносить є досить тяжкий і далеко та довго з ним не зможе йти. Рік сеї війни се час так довгий, що на знищене воюючих країв довшого й не треба...

* * *

В новинках про війну находимо богато, що там або там Німці виграли лише тому що їх число в порівнаню з союзним військом є богато більше, що мають ліпшу артилерію, більше канон і т. и.

Се мабуть й правда. Німеччина готовила ся до війни через цілих 44 роки. Через цілих 44 роки Німеччина примушала простою лінією до того щоб взяти провід в промислі, в науці і мілітаризмі. В тім самім часі в Франції були ріжні непорозуміня, замішаня, в кабінеті було 51 змін.

Ся війна застала Францію не надто добре приготовану. Наколиб Бельгія не спинила була Німців то Німці булиб властителями Франції давно. Францію може вирятувати з нещастя, яке постигло Бельгію, лише одинока Росія наколи та потрафить взяти Німців в огонь з валу. Щоб Англія могла оборонити Францію, она мусілаб з'організувати величезну армію на що взялоби кілька місяців. А Росія повинна скорше прийти в поміч, она війско має готове, в дорогу до Берліну. Питане лише заходить, чи Росія навчилась воєнної штуки по війні з Японом? Чи російске військо і оружє відповідне і модерне, чи офіцири російскої чесні та чи уміють вони вести війну? Доки сі питаня не будуть розвязані, доти Німеччині Росія не може загрожувати

Та припустім, що Німці здобудуть Париж і проженуть з Прусії Росіян геть аж у глубоку Росію, то чи тоді війна устане? За відповідею мусимо йти до Англії. Так довго як Німеччина не має контролі над морями то Англія не має жадної перешкоди доставляти до Франції зі своїх кольоній війска, яке що до числа може перевисшити Німців і побити їх на голову. Німецкі сили майже вичерпують ся, а Англія і Росія можуть поставити проти Німців кілька міліонову армію свіжого, горячого до бою, війска, яке без великих трудностей може пійти аж під самий Берлін, може забрати Німеччину. .

* * *

Сер Г. Мексім, славний винахідник канони, яка носить його назву „[illegible]ган" вірить, що ся війна не потреває довго. Він знав вже давно, що до сеї війни прийде. Усі чотири континентальні держави напружували всі свої сили щоб зібрати як найбільшу армію та щоб уоружити єї в найліпше оружє. Ті держави мають бажані армії і тепер власне они уживають їх. На се лише держави й удержують війско.

Дальше Сер Г. Мексім каже, що хоч Австрія має дуже велику армію, але она супроти Росії є безпомічною. Усе військо Австрія мусить висилати проти Росіян, які намагають ся перейти австрійску границю. Крім того австрійскі війска находять ся на німецкій границі. Німеччина знова мусить післати богато свого війска на схід на поміч Австриї...

Англійска армія, що правда, не велика, але Англія дуже правдоподібно може вислати на поле битви 200 тисячну армію свого війска. Та в разі потреби Англія може мати 600 тисяч охотничого війска. А англійці дуже добрі, завзяті вояки. Наколи візьму армію воюючих держав під математичне порівнане то на кожного німецкого вояка припадає десять противників. Через се я зовсім не вірю що Німеччина може мати найменшу надію або нагоду вийти з сеї війни побідоносьно. Німці можуть здобути Париж лише тоді, коли французскі і Англійскі команданти поповнять який воєнний блуд.

Ся війна се не Полуднево-африканська війна, се не війна в якім иньшім нецівілізованім краю. В сій війні війско нищить себе дуже скоро, так скоро, що наколиб війна потревала довго то — можна з певністю сказати — війска цілковито себе знищилиб.

Та тут треба взяти під розвагу ще одно. Наполеон сказав, що війска побіджають ворога скорими маршами. До скорих маршів треба повних жолудків. А ті жолудки незадовго зовсім випорожнять ся і тоді усему буде кінець. Голод змусить котрусь армію до піддання ся. .

Гроші є великим чинником в війні також. А Англія має найбільше грошей. По ній наступає Франція, відтак Росія, а там вже і Німеччина. Гроші рішають війну також.

Є кілька причин, які вказують на се, що ся війна не потреває довго. Та як довго потреває, будем знати наколи дождем до того часу ..

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріальне в Вінніпегу.
ПЕРЕВОДИТЬ права всяких категорій, в старім краю і Канаді
ВИРОБЛЯЄ контракти, позволення і всякі інші документи старо-краєві і Канадийські
ПРОДАЄ шифкарти на лінійні кораблі, а їзда морем тільки 6 до 7 днів
МІНЯЄ І ВИСИЛАЄ гроші до всіх частий старого краю [illegible]
ПРОДАЄ І КУПУЄ грунта в старім краю і Канаді [illegible]
[illegible]
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street · Winnipeg, Man

Др. Б. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руский лікар зі старого Краю. Одинокий руский лікар в Канаді
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
Мешкає і ординує в своїм помешканю 616 Pritchard Ave
PHONE St. John [illegible] WINNIPEG, MAN.

Потреба більше пшениці.

Департамент рільництва в Отаві просить нас о поміщене слідуючого: —

Фармері на степах знають, що тепер вже за пізно орати степ під управу пшениці в 1915 році. Та одинокий спосіб до здобутя більше пшениці є сей, щоб сейчас і добре зорати, справити осторічне поле, стерню. Ми слідуючого року будем потребувати дуже богато пшениці, більше ніж коли небудь в історії Канади.

Через то кождий фармер в Манітобі, Саскачевані і Алберті повинен звернути всю увагу на оправлене стерні щоб другого року мати добрий урожай, щоб кождий акер видав пшениці більше як коли небудь перед тим.

Незаперечаючим є, що наколи хто хоче мати більший урожай пшениці той мусить поступати після вище поданих вказівок

Осінна робота.

Добре справити парку рілю.

Щоб на ріли можна сіяти сейчас потім як стопить ся сніг. Справити добре там де бувають бурини і липити рілю такою щоб в ню всякала дощева вода та щоб не тратила скоро вохкости через паровани.

Тепер що до стерні.

Кождий акер стерні, що надаєсь під управу пшениці треба сейчас з'орати.

Наколи нема буряків го старанно треба орати що найменьше сім цалів глубоко, а навіть й глубше наколи уклад почви і скількість вохкости позволить на се.

Поле треба орати глубоко наколи лише можливо, а мілко де не можна інакше.

Орати треба добре, щоб скиба на скибі лежала.

Рілю треба волочити в два дни по ораню.

По волоченю, наколи лише можливо, треба рілю повалкувати.

Рілю треба привести до доброго стану перед тим ніж почне замерзати. Кожда година теперішної роботи заощадить цілі дні на слідуючу весну. Користайте з осінного часу.

Зимова робота.

Приготовте пшеницю на насіне, (а) добре вичистити, (б) випробувати чи добре кільчить ся, (в) повсипати гарно в мішки, (г) зложити в сухе місце.

Постарайтесь о найліпше насіне. „Marquis" (Маркіз) насіне найліпше і постарайтесь о нього наколи можливо.

Приготовте всю машинерію, яку будете уживати до весняних робіт.

Доглядати добре коней, давати їм добру пашу та не позволити їм довго оставати в стайни. В марті і цвітни кіньми треба їздити та так приготовити до витревалости і скорої роботи в часі сійби.

Треба старатись здобуте [illegible] чити насіне від смітя, до сього треба сильного машіни або формаліни.

Весняна робота.

Берітъ ся до поля вчасно. Працюйте пильно в часі сійби. Плужковане або дискована стерні є всегда вислідом доброго урожаю.

Перед самим сіянєм очистьте пшеницю від смітя синим камінем або формаліною.

Стерню, яку не можна було з орати в осени треба на весні добре здискувати сей час потім як земли розмерзнесь і висхне

Взагалі де жнива були невдачні сего року, повисші сугестії повинні бути дуже помічними. Головно сі сугестії є вартісними для фармерів, яких фарми є в степах.

По докладнійші інформації напишіть до Експериментал фарм Оттава, Онтеріо

Вісти зі Старого Краю.

В пятницю 25 вересня о трималкашо 34 число львівського тижневника „Громадський Голос" з 27 серпня, в якім находимо от такі цікаві вісти: —

ПОЛОНЕНІ МОСКАЛІ У ЛЬВОВІ

В неділю дня 20. серпня о 5. годині переводили улицями Львова в супроводі одної австрійської компанії піхоти і кількох жандармів відділ піших і кінних російських полонеників, взятих під Туринкою. На чолі походу їхав москвофіл-зрадник в товаристві двох жандармів, відтак їхали три полонені офіцирі, а за ними ішло пішки около півтора сотні салдатів. За ними їхав довгий ряд фір Мазекова, навючених добичею. Були се понищені старі сідла, рушниці, списи, шаблі, мундури, шапки і т. и. Крім того везли чотири машинові карабіни, полеву кухню, а на останку вели австрійські жовніри кільканадцять забраних коний.

Се був перший транспорт добичі на Москалях. В д того часу привозять до Львова майже що дня нові такі транспорти. Але „всі річи здобуті на Москалях се понище драпте так як ціла російська армія.

КОЗАКИ В ЗАСІДЦІ.

Відділ козаків пробував перейти через австрійську границю коло Ваврілюи. Гранична сторожа завважала маневр козаків і постановила заманити їх в засідку. Зробили з сіна кілька фігур, заложили на них військові шапки і поуставляли їх у відповідних місцях, а сами засіли ся з двох сторін і чекали на козаків. І дійсно вони незадовго з'явили ся і почали стріляти до фігур, думаючи, що то сторожа. Сконці позлазили з коний і поволи почали підходити до фігур. Тоді кілька стрільців почало до них стріляти. Козаки думали, що їх лише кілька, тому кинули ся на них. Але наші стрільці вийшли їх з боку і змусили до утечі, завдаючи великі втрати. Богато козаків кинуло збрую і піддало ся. Їх відставлено до Львова

ПОХОРОН РОСІЙСЬКОГО ГЕНЕРАЛА У ЛЬВОВІ

В боротьбі з Москалями на північ від Львова в половині серпня погиб між иншими один російський генерал, а другий, Сергій Ваниовський, ранений в живіт, дістав ся до полону і його привезено до шпиталя у Львові. Рана була смертельна і він помер дня 20 серпня. У вівторок дня 22. серпня відбув ся похорон. Свинцеву трумну відвезли [illegible] похоронним возом на Янівське кладовище. Проводили трумну 6 жовнірів, уланів, і два офіцири (майор і підпоручник уланів), що заступали офіцирський корпус. Похорон провадив львівський православний піп Дірон. Кажуть, що померший призначив усю свою готівку, що мав при собі, на австрійський Червоний Хрест.

РОСІЙСЬКІ КОЗАКИ ПІД ЛЬВОВОМ.

У вівторок дня 22. серпня о 2-ій годині в ночи двох знати селян на посторунок при личаківській рогатці.

(Продовжене на 5 стор.)

Як відбуває ся теперішна війна.

Вояки бють ся не видячи свого неприятеля. Головний командант часто є віддалений на милі від свого війська. Рискаль в теперішній війні має майже ту саму вартість, що й карабін.

Спосіб, в який тепер відбуваєть ся війна, обрабував ві зі всеї слави. Війна стала тепер холодним обрахованем успішної різні на далеку віддаль без нагоди до показаня особистого героїзму, який так часто відгравав так важну ролю ще пару десяток літ тому назад.

Тепер жаден вожд не може, дивлячись з горбка кермувати своєю армією, що бєть ся на долині перед его очима; так як се робив звичайно великий Наполеон.

Тепер жаден полководець, що доводить боєвою лінією на 150 миль довгою — як се було з Японцями під Мукденом, — не зміг навіть доглянути кінця своїй боєвій лінії, не то що післати разом з одного кінця на другий. Ояма, японський головний вожд, був 15 миль в заді від своєї армії, коли та борба відогралась ся добрим успіхом для Японців.

Курієрів вже не треба.

Вже більше під курієром не буде двох коний застрілених підчас того, як він переносить розкази до дивізийних і корпусних комендантів. Розкази посилає ся тепер телефонами, котрими є сполучені всі коменданти бригад, котрі також сидять собі далеко поза обсягом досягности ворожих стрілів.

Канонери також не надібають тепер, щоби в остатній хвилі уратувати інфантерію, що починає уступати під напором ворога

Теперішна артилерія стоїть собі десь на яких три милі з заду своєї інфантерії, добре укрита за горбом і обстрілює ворога, котрого навіть не бачить, цілюючи після вказівок, обчислених добрими математиками що сидять в дірі викопаній коло канон до котрих вони є при[illegible]

Тепер ніколи не побачимо хмари диму з котрої блищають мечі або постати вояків, що до послідної кроплі крови боронять свого полкового прапора.

Теперішна інфантерія копає собі ями досить глубокі, щоби могли скрити жовнірів. Сі ями, так звані шанці є звичайно на яких дві милі від ворога, до котрого жовніри стріляють не бачучи его а руководячись [illegible] вказівками своїх офіцирів.

Прапорів більше не несуть на переді.

На модернім побоєвищу ніхто не бачить ані прапорів, ані диму ані атакуючих коний.

Присутність прапора на побоєвищи вказувала-би на розміщене неприятельських воєнних сил і війск. Бездимний порох заняв місце старого, що чорними клубами диму закривав побоєвище. Тепер поле битви на котрім оперує 100 армат виглядає так, що свідомий в війні не може сказати звідки на него падуть кулі і де армати є розложені.

Тепер майже кождий з доводячих спорячих сторін має мапу показуючу найменші заглублення і горбки на поверхни терену. Сих мапов достарчає хмара шпіонів, котрих удержують держави підчас мира і війни.

Як поступає ся після сих мапов.

На одній з таких мапок видно, що на яких 300 ярдів перед армією є потічок. Предметом інфантерії є занята сей природний [illegible]нець. Перше всего стріляє артилерия, щоби вчинити заколот в рядах неприятеля, щоби той замість підходити наперед старав ся сховатись в більше недоступне місце для шрапнелів.

Кождий шрапнель тріскаючи, розпадає ся на 200 до 300 кавалків, а кождий кавалок стає сам собою смертоносною кулею. Коли стріляне шрапнелями є найтяжше і ворог збаламучений тоді інфантерія рачки і хильцем підбігає до рова де, плине потічок і занимає его. І так одна позиція є здобутою. Так здобуває ся терен крок за кроком, підчас коли хмара шрапнелів перелітає понад головами здобуваю[illegible]

Найбільшою задачею канонерів є те, щоб они не вручували свої шрапнелі в той спосіб, щоби ті тріскали аж над головами неприятеля а не над головами своїх бо коли би було що шрапнелі пукали-би над своїми, то тоді місто ворогів, гинули би свої.

Коли вже інфантерія підійшла дуже близько до ворожих рядів, тоді можна командувати: „на багнети" і в такім разі вороже становиско здобуте. Одначе коли би ворожа артилерия показала ся висшою в вручности, то ді інфантерія першої сторони мусіла би подати ся в [illegible]

Ось примір.

Під Мукденом, Ояма, начальний вожд японський, котрий ніколи не був близше своєї боєвої лінії як 15 миль, зателефонував до Курокого, що командував першим корпусом японської армії, і котрий ніколи не був в огни, кілько людей може згинути здобуваючи певну частину укріплень ворога.

„Три тисячі" — відповів в тій хвилі Куроки

„Не богато" — відповів Ояма і сканцелював [illegible]

Чому твердиня Намур так скоро впала

Оден бельгійский ранений офіцер, який прибув з Намур до Остенд ось що вповідає про здобуте твердині. Коли донесено нам, що Німці зближають ся ми були приготовані приняти їх як пристоїть наїзникам. Всі форти були як найкраще на се приготовані і війско було дуже нетерпливе до бою. Над раном побачили ми з фортів величезні маси Німців які надтягали з півночи.

Втім мрака почала опадати і закрила нам зовсім вид кругом фортів. Німці побачивши се скористали з нагоди і свої тяжкі канони уставили на горбках звідки мали обстрілювати більшу часть фортів а де які з них навіть брали перехресний огонь. Канони сі не були дальше як три милі від наших окопів.

Нараз загриміли канони і наші місця засипано градом сталн. Ми в окопах впали всі на землю, щоб охоронитись від граду стріл. Німці сипали на нас кулями а ми не могли ані одним вистрілом відповісти. „Хто тільки відважив ся підвести голову понад окопи в тійже хвилі кулі відривали його голову від тіла. Ми всі змушені були лежати і чекати коли они закінчуть сей огонь, але они не переставали і ми пролежали так 10 годин. Нараз Німецкі канони звернено на форти з яких деякі були знищені по кількох цільних вистрілах. Деякі форти одержали більше як 1200 стрілів впротягу одної години, тоб 20 стрілів на мінуту і були знищені. Ми опустили місто коли деякі форти еще держались, одначе без жадної надії. Наш цілий гарнізон в Намур виносив 26.000 людий з того уйшло з житєм лише 12.000 а 14.000 згинуло. Намур уважав ся за нездобуту і тому зібрано було там великі запаси всего як поживи, канон і амуніції. В самій кадетскій школі було 3. міліони порцій поживи і все то впало в руки Німців. Ми нічого не могли забрати зі собою, бо Німці поступали з заду на наші пяти.

Ми сподівались помочи від Французів, але ті самі мусіли уступитись взад і післали нам всего два регименти, які мусіли пробиватись через Німецкі лінії і прибули до нас здесятковані і змучені.

Ми думали вдержати напір Німців через збурене моста за нами, але Німці перейшли нам дорогу і скорше опанували мост чим ми, вищили своїми машиновими канонами кільканайцять моторів, на яких їхали бельгійский штаб і офіцири. Вкінці ми перебились через німецкі ряди, але се нас дорого коштувало. Майже всіх офіцирів стратили ми а особливо 8 і 13 регемент. Ми втікали без найменшого порядку, а упорядкувались доперва в Філіпвіль, де наше військо зібралось до купи. Тут приняли нас мешканці дуже гостинно. Наші сили були вже зовсім вичерпані.

Число уродин на земли

Один англійський статистик задав собі праці і обрахував, що на рік родить ся 36 міліонів дітий. Кождої мінути родить ся 70. Коли би всі ті діти вложили в колиски то окружив би нами цілу землю. Коли би мами з дітьми на руках хотіли би перейти поперед одного чоловіка, на минуту мало би переходити 26, а на годину 1200 — то той похід скінчив би ся за 6 літ. Останні діти мали би 6 літ і могли би вже самі йти.

АТЛЯС
війни в Европі.
МІСТИТЬ В СОБІ ВЕЛИКІ МАПИ КРАЇВ, ДЕ ВІДБУВАЄ СЯ НЕ ЗНАНА ДОСИ СЬВІТОВА ВІЙНА
Европа, Росія, Австро-Угорщина, Туреччина, Болгарія, Румунія, Сербія, Чорногора, Франція, Ні[illegible] Бельгія, Англія, Італія Швайцарія, Іспанія, Португалія і иньші.
НА ОКЛАДИНКАХ ПОДАЄСЬ КОРОТКИЙ ОПИС ВОЄННОЇ СИЛИ КОЖДОЇ ДЕРЖАВИ
„КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР"
287 Селкірк Аве. - Вінніпег. Ман

Небувала доси оферта.
Великий воєнний атляс даром!
В Европі тепер кипить страшна, кровава боротьба. Часописи переповнені новинками про війну. І здаєсь, що нема ні одної людини, якаб не інтересувалась сею війною, не читала часописей. З часописей кождий довідуєсь одначе лише про неудачі, або побіди ріжних війск. Щобись мати докладний терен теперішної війни, щоби знати де якраз находить ся війска і т. ин. то треба мати Мапу, і безперечно такої мапи кождий, що уміє читати, хотів мати вже від давна. Ми се зрозуміли і постарались о великий атляс, у якім містить ся 20 великих кольорових мап ріжних країв. Книга ся є величини 15x11 цалів. перша окладинка прикрашена портретами ріжних володарів. На мапі кождого краю найдете кожде місто, місточко чи село; ріки, озера, гори, долини і т. и. Мапа кождого воюючого краю на двох листках є величини 14x20 цалів. Сей атляс виготовлено спеціяльно для нас по ціні 45 ц. оден примірник, та ми дамо
СЕЙ АТЛЯС ДАРОМ
кождому хто пришле нам предплату на „К. Ф." в сумі $1.50. Старий чи новий предплатник приславши $1.50 і зажадавши сего атласу, дістає атлас зовсім даром. Та просимо затямити, що оферта не потреває довго, отже користайте з небувалої доси нагоди. Присилайте $1.50 і скажіть, що хочете сего атласу.
ГРОШІ ПРОСИМО СЛАТИ НА АДРЕСУ:
THE CANADIAN FARMER
P. O. Box 3656 St. B. Winnipeg, Man.

CALDER'S
БАНКЕРІ і ШИФКАРТИ.
Старі і певні.
663 Main St. Winnipeg
А. КАРАНСКИЙ, загал. управитель.

Забракне папіру.

Ватертавн, Н. Й. Президент „Амерікен Пейпер Пул Асосієйшин", Е. Мур, висказав, що фабрика ся має на складі малу скількість паперу до друкованя ґазет, котра вистарчить ледво на 12 днів. Сімдесять пять процент папки до паперу, уживаного у Америці, приходить з Німеччини, Норвегії і Швеції, а котрої перевіз по причині теперішньої війни цілковито вдержаний. Декотрі фабрики паперу виробляють самі папку.

З воєнних образків.

ЯК ВИГЛЯДАЄ ВІЙНА?

Один сербський офіцер пише:

В Бітолья ми били ся чотири дні. В ночі не спали ні ми ні Турки. Ми в ночі мусіли підходити до Турків, а Турки нас відпирали. Скрізь великі багна й вода. І ми йшли — в воді і в багні — а були місця, до по пахи треба було зайти. Одна частина почала драпатись по високих горах — а ми голодні, босі або в подертими чоботами. З гори мете на нас ледовий дощ, з боків сипають нам Турки град куль з машинових ґверів. Лягти не можна було, бо втопив би ся — і мусіли йти вперед проти арматних і карабінових куль. Богато нас згинуло — мозок, кров наших товаришів бризкали як нас, кождий кличе, просить, плаче о поміч — а ми їх лишаємо і самі мусимо йти вперед. Ми зі всіх сторін замкнули Турка. Турки почали втікати, а ми армати і кулі шлемо їм на здогін. Страшний образ — мені самому течуть сльози в очій, як згадаю бідних Турків. Над їх головами експльодували ґранати — стріляли за ними, перед ними, з боків. Страшна різня. Турецький старший вивісив білу фану на знак, що піддаєть ся — але нам кажуть стріляти. Дощем знов посипались кулі на Турків. Тисячі їх там лишилось в тих багнах.

Частина турецького війська, під провідництвом Джавид-паша, пустилась з багнетами на нас — але наші пушки, що лише до нас дійшли, — вибили їх.

Ціле поле покрите вояками — одні ранені, другі вбиті, військо наше звернуло ся в сторону Фльоріни.

По дорозі натрафили ми на турецьких вояків, що перевозили харч, армати, уніформи і муніцію. Наше війско все то загубило і навіть зранених Турків — кидали в воду, що й топили ся!

Одні звязали [illegible] них Турків до купи, накладали на них соломи — і живцем їх спалили.

Я сам — пише той офіцер (який є членом социяльдемократичної партії) — і кілька моїх товаришів ратували ми Турків як могли. Показували ми їм дорогу, куди моглиб втікати, щоби не [illegible] в руки нашого війска.

Турецьких чоловіків-старців, жінок, дітий, які від зимна тряслись і від ледового дощу вже на пів неживі були, здибали ми під Фльоріною. Діти з зимна вже й плакати не могли.

Тою нуждою — тим целом нерви наші були страшно напружені.

Нехай ніхто не дивуєть ся, що по тім усім, що ми бачили, кличемо цілим серцем, цілим єством, нашим:

Проч з війною!

Лежимо сьогодня в найбільшім болоті на турецьких полях. Що діеть ся в світі, не знаємо.

Але ми тут чули, що балканська війна змінить ся на війну европейську — світову. Коли подумаю над тим, трачу голову. Чи люди вже зовсім зійшли з розуму?! Пощо нам культура, коли ми одним замахом вернемо ся до часів варварства? І ще раз Проч з війною! — кличу разом з европейським пролетаріатом.

НА ПОБОЄВИЩИ

— Кра-кра-кра! — закричало чорне гайвороне і тьмою спустилось на землю. А тут?... — Аж страшно! Густо один коло другого лежать пошарпані кулями, порізані шаблюками вояки. Десь то ще живий а многі вже без голови, без душі. Їх всіх обсіло людожерне птацтво і стало клювати, жерти тіло своїм гакуватим дзюбом. Не перебирали, живий чи мертвий, на кождого сідали... Ранені жовніри стали обганяти ся, кидати собою, рухали ся, декто й не міг навіть рукою махнути, але гайвороне підносилось на хвильку в гору й ще з більшою силою замахнуло гострим дзюбом [illegible] шкіру. Богатьох вже лежить отак без очий а ще дишуть, а ще в послідне вимовляють на пів мертві уста слова прощаня. То знов з криком зашуміло гайвороне й стало кружляти над кровавим пиром а звільна до тих живих і мертвих трупів підходили люди з червоним хрестом на руках. Се ті, що по закону Христа йдуть лічити порубаних, покалічених, ранених.

— Мірко, Мірко — закричала одна молоденька дівчина, яка мала хрест червоний на рукаві, й кинулась на молоденького жовніра, якому гайвороне видовбало вже одно око .

Він глянув одним оком на неї і тяжко зітхнув, якби в послідне.

— Ні, ні, мусиш жити, Мірко, соколе мій — благала вона й начала перевязувати ліве раме, яке звисло відрубане шаблюкою.

Ще раз підвів оком, ще раз подвигнув ся, та так жалісно-жалісно, аж серце кралось... Вона стала його жарко цілувати, а сльози її змивали кров з його блідого лиця. Хотів піднести праву руку і в останне обняти свою найдорожшу, та не було сили, не міг і знов впала рука на землю, а кров так і вибризкла в гору.

Ще раз подивив ся її в очи, ще раз пробував піднести руку та далі прошептів ледве чутко: „Зорка, Зорка" — здрігнув ся цілий зітхнув глухо.. й...

— Єдиний мій... Мірко..., — залебеділа нещасна Зорка і собі повалилась на ціпке, вже мертве тіло свого милого.

— Кра-кра-кра — заверещало гайвороне й кинулось на Мірка й Зорку.

Пісок місто консервів.

Зі Східних Прус доносять, що російські жовніри, котрі перейшли границю, жадають від мешканців передовсім поживи. Они розказують, що мусять зносити великий голод, бо коли відтворили пушки з консервами, то знайшли місто консерв пісок. Се яскравий доказ порядків які панують в цілій російській державі

Населене східних Індий.

В Лондоні оповіщено цікаву статистику населеня Східних Індий. Від 1902 р. до 1911 р. зросло там населене о 56 міліонів і виносить тепер 313 міліонів. В тім числі є Індусів 217 міліонів, а християнського населеня 3,800 000 Число молодих вдів понизше 20 літ подає статистика на 89,149 Між ними є такі вдовиці, що мають по десять літ, а навіть ще менше.

Дні нашої слави і недолі.

11-го вересня 1727 р.

Данила Апостола вибрано гетьманом. Після царюваня Петра I, коли Україну страшенно знищено і урвано всї вольности й права, а силу козаків і старшини заслано в Сибір та позамикано по вязницях, завмерло житє на Україні, лише зрідка відзивались голоси за стародавні права. Коли став царювати внук Петра I. — Петро II, вибрано старого миргородського полковника Данила Апостола за гетьмана. Він мав тоді вже 70 літ. За час його гетьманованя Україна здобула деякі права і повернено стародавні вольности та затверджено право вибирати свій козацький уряд, та всеж таки при гетьманови завсїгди був приставлений московський урядник, що наглядав за роботою гетьмана і старшини та порядками на Україні.

11-го вересня 1845 р.

народив ся український драматург Карпенко-Карий (Тобілевич). Карпенко-Карий був не тільки видатним артистом і мав свою трупу, з котрою їздив по містах України і давав представленя, але він був драматургом — писав драми. Заслуга його в історії укр. драматичного письменства лежить в тім, що він перший виступив за межі шаблону і дав початки серіозної комедиї дійної з погляду громадського і художнього. Він дав в своїх творах цілий ряд інтересних типів і образ справжнього, не підсолодженого житя.

12-го вересня 957 р.

Кн. Ольга прибула до Царгороду в гостину до грецького царя Константина. Вона йому дуже сподобала ся і він хотів з нею женити ся. Ольга не хотіла, і щоби як небудь збути ся його, — вона сказала Константинови: „Охрести мене, — будь мені хрестним батьком, а то не гаразд тобі мати жінку поганської віри." Цар дуже зрадів і незабаром її охрестив. Тоді знов цар почав її просити, щоби во на вийшла за него, але Ольга відповіла йому: „Яб і рада булаб, царю, та сам ти гаразд знаєш, що християньска віра не позволяє батькови брати собі дочку за жінку, а тепер ти мені став хрестним батьком, а я тобі донькою". А цар їй на те: „Перемудрила ти мене, Ольго" — і подарував їй дорогих річей та богато грошей і випровадив її до дому зі всіма її слугами.

12-го вересня 1903 р.

урочисто відкрито в Полтаві памятник Ів. Котляревському в знак 100 літя відроджена української літератури, звеличавши тим памятником батька укр. літератури Ів. Котляревського

13-го вересня 1905 р.

дано право збирати жертви на всїй Росії на памятник Т. Шевченкови у Київі.

18-го вересня 1621 р.

Петро Конашевич-Сагайдачний з своїми козаками розпочав боротьбу з татарами під Хотином. Турки і Татари зібрали ся в великий похід проти Польщі. Величезна сила їхнього війська (300 000) приступила до Хотина. Поляків було ледво 35 000 і сами не могли розпочати боротьби, бо бачили загибель Польщі. Звернули ся до козаків. Гетьман Сагайдачний не хотів і ще непокував з Поляків, а потім поставив умову, щоби король і сейм затвердив православне духовенство. Король пристав і Сагайдачний вирушив з 40,000-ним військом козацьким на підмогу Полякам. Коли він підійшов під Хотин, в ночи раптом напав на турків, побив вартових, вскочив в середину табора і наробив величезної шкоди Турам та Татарам. Так перебіг Сагайдачний через весь ворожий табор аж до табору польського і поєднав ся з королем. В тій битві поранено й покалічено самого Сагайдачного і в рік від такої рани Сагайдачний умер. Як би не козацька поміч, то Турки знищилиб зовсім Польщу, а завдяки козакам її уратовано

14-го вересня 1867 р.

помер український письменник Опанас Маркович

15-го вересня 1907 р.

помер український артист і драматург Іван Тобілевич (Карпенко-Карий)

18-го вересня 1840 р.

народив ся відомий український письменник Михайло Коцюбинський.

19-го вересня 1658 р.

відбула ся рада у Гадячи. Після поєднаня з Москвою на Україні не припиняли ся суперечки, непорозуміня, в часами доходило до великого безладя та бійок. Побачивши таке, Польща висилала до козаків своїх послів, щоби схилити їх до поєднаня з нею. Щоб обміркувати сю справу, гетьман Виговський зібрав раду в Гадячи. Козацтво пристало на поєднане і склало такі умови: Україна стає вільною і незалежною державою і тоді єднаєть ся з Польщею під назвою Великого Київства Руського; гетьман вибираєть ся на весь свій вік; козацтво само порядкує своїми справами; має своє військо, може заводити свої школи вищі та нижчі — скільки захоче; всі доходи йдуть на потреби народу.

20-го вересня 1660 р.

Юрко Хмельницький побитий Поляками й Татарами під Слободищами. Коли вдруге вибрано гетьманом Юрка на Україні чинило ся безголове і трудно було дійти до кінця. Москва з Польщею грали ся за Україну і тоді треба було гетьмана сильного і розумного, а не такого яким був Юрко. Що би скінчити сї незгоди цар післав своє військо проти Польщі, а Юрко вирушив і зі своїм, щоби допомочи московському військови бити Польщу. Зійшлись вороги під Слободищами і Поляки вщент розбили московське військо а також зістало ся і [redacted]

29-го вересня 1866 р.

народив ся на Кавказі український історик і професор Михайло Грушевський. Року 1884 скінчив гімназію на Підлісю. Вищу освіту здобув у київському університеті. Року 1894 його запрошено до Львова на професора університету на українську катедру всесвітньої історії. У Львові М. Грушевський стає на чолі наукової праці у Галичині, а року 1895 він приймає редакторство „Записок Наукового Товариства ім. Шевченка", а в р. 1897 стає головою товариства. Грушевський згуртував коло себе молодих українських учених. Писати почав 1885 р. спочатку оповідання а потім наукові праці. Дуже богато праць вийшло з під руки великого історика про історию України-Руси і про инші історичні моменти нашої минувшини. Довший час він редагував і „Літературно Науковий Вістник" і не давно сьвяткував 25-літний ювилей своєї наукової діяльности

30-го вересня 1769 р.

вісьмох козаків взяло Хотин з 184 гарматами. Такі то були колись молодці Запорожці!

Члени англійского „Товаришского Товариства" в однострою.

Україна-Русь під владою князів.

Українсько-руський нарід з давен давна проживав над рікою Дніпром і тут основав сильну державу —Русь, котрої головним містом і осередком був Київ. Се місто вибрав собі столицею князь Олег. Русини-Українці були спершу поганами, почитали всяких божків, а найбільш Перуна. Але вже княгиня Ольга стала християнкою і з того часу починає з Царгороду християньська віра помало ширити ся на Україні-Руси. Однак доперва внук Ольги, князь Володимир Великий завів на всїй Руси християнську віру 988 р., розширив значно границї Руси і тим положив підвалини до могутньої держави. Син Володимира Великого, Ярослав мудрий дбав дальше про розвиток християнства, ставив церкви, дбав про школи й просьвіту та зложив першу книгу руських законів („Руська Правда"). В часах Володимира й Ярослава настало на Україні Руси богато монастирів, а найславнійшим був Київо-Печерська Лавра

Ярослав поділив Русь поміж синів: найстарший мав сидіти в Київі і звати ся великим князем. Небавом по між князями постали домашні колотнечі і війни, а дуже часто один проти другого закликав на поміч диких Половців, що нищили й грабили край. На якийсь час спинив сї усобиці внук Ярослава Мудрого Володимир Мономах, засівши [redacted] княжім престолі в Київі, воював щасливо з дикими Половцями і більшу часть руських земель злучив в своїх руках

Коли руські князі вели між собою усобиці і тим пустошили руську землю, виходило з Руси богато переселенців на північний схід де сиділи фінські або чудські племена, заходи в Азиї. З тих мішанців, Русинів і Фінів або Чудів витворив ся окремий нарід, званий московським, від міста Москви, що опісля стала столицею сеї земли. На тих землях оснував внук Володимира Мономаха, Андрій Боголюбський відділивши до Володимиро-Суздальського, а відтак великого Московського князівства. Він назвав себе великим князем, найхав і здобув Київ (1169 р.) і з того часу занепадає Київ а перевагу має Москва, столиця московського князівства.

Правнуки Ярослава Мудрого, Володар Перемиський і Василько Теребовельський, княжили в нинішній Галичині. Син Володаря Володимирко злучив всю Галицьку (або Червону) Русь в цілість, вибрав Галич над Дністром своєю столицею (1141 р.) і дав почин Галицькому князівству. До великого процьвіту і сили дійшло Галицьке князівство за його сина Ярослава Осьмомисла. Коли вимер сей княжий рід (Ростиславичів), загорнув Галицьке князівство волинський князь Роман, а крім того прилучив до нього київське князівство і з того часу Київ перестає бути осередком України-Руси, а вся вага перехилює ся на Галич. Князь Роман поляг в бою з Поляками, коли його син Данило був еще малим хлопцем. Скоро підріс Данило, почав відвойовувати свою батьківщину, переніс свою столицю з Галича до Холму (на Волині), основав Львів (около 1230 р.) і вславив ся яко хоробрий лицар воєнними походами навіть поза границями своєї держави.

Страшний напад Татар під начальством хана Батия знищив землі князя Данила і приневолив його втікати з краю, але опісля вернув Данило і признав хана своїм зверхником. Щоби звиволити ся з під нелюбого йому татарського ярма, глядів Данило помочи у Папи Римського, признав Папу головою церкви і дістав від нього королівску корону (1253 р.) та назвав ся з того часу королем Руси. Коли ж обіцяна поміч не наспіла, зірвав Данило зносини з Римом. Син Данила Лев переніс свою столицю до Львова, відбудованого по зруйнованю Татарами, але коли небавом вимер рід галицько-волинських князів, дістав ся сей край під владу сусідних держав Польщі й Литви.

Лист з Галичини.

Від одного з наших приятелів дістала наша редакція лист, котрий він одержав з Галичини, [redacted] 10 серпня. З сего листа подаємо деякі виїмки, котрі будуть цікаві для читачів.

„По селах великий переполох і плачі. З кождого села забрали до війська від 50 до 100 людий. Забрали коні і худобу, а також збіже і сїно. За те все добре платять. У нашім війску великий ентузіязм — „пом-ста за морд". На Україні велика революція. Наші війска концентрують ся досить скоро на російській границї. Російський цар з двором втік до Москви. Кацапів ловлять у нас як псів. Проводирів всїх арештовано. Дудикевич і Глушкевич втікли до Росії. Арештовані сидять в арешті в Лінцу. Др. Войтовича, адвоката Крушинського і Несторовічівну — кацапів — розстріляли в Перемишли. Коли прийшло дїйсно до урядованя взяло ся налобре до кацапів. Проф. університету Грабський і посол Заморський — Поляки — арештовані. З „Народного Дому" прогнано кацапів. Наших є много добровольців. У війску суть всї від 21 до 42 року житя, а за кілька тижнів покликані мають бути від 18 року. Коло Самбора на 3 милі квадратові стоїть наше військо котре переносить з полудня на північ.

* * *

У нас кождий день приносить щось нового. Дуже боїмо ся зарази, які можуть занести з Росії. В Росії буше чума і холера... Кажу Вам, що того всего, що тут діє ся годі описати... Люди на поли роблять днями і ночами, в сьвята і в неділі..."

Дістав більше ніж хотів.

Якийсь Ґайсман з Ню Йорку працював четири роки над винаходом приладу до записуваня слів на фільмах підчас відбираня фотографічних знимок до кінематографу (мувінг пікчерс) Ґайсман знав, що над таким винаходом працює вже від давна фотографічний трост, тож потерпав, аби його хто в сїм ділі не випередив. Нарешті йому удало ся привести свій винахід до ладу і він заявив, що продасть його за 10 тисяч доларів, бо така сума була в його очах дуже великим богатством... Коли про се довідав ся фотографічний трост, вислав зараз до щасливого винахідника свого відпоручника, а сей жертвував йому за його винахід не 10, але 300 тисяч доларів. Ґайсман очевидно згодив ся на пропозицію і дістав сейчас чек на цілу жертвовану суму. Кажуть, що Ґайсман міг до кількох літ вістати міліонером, якби був свій винахід опатентував. Та він волів дістати на руку готові гроші і через те зрік ся патенту і всяких получених з тим короводів.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціяльне лїчене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лїпше і новійше лїчене сифіліса „606" проф. Ерліха
Лїчене полового безсиля. Лїчене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою
Висилаємо також лїкарства на кольонії по отриманю задатку.
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave., Winnipeg Man.

Спеціяльно на десять місяців.
Богато живучих по за Новим Йорком не можуть звідати нашого магазину
Тим то даємо можність купити за $28.00 грамофон з 40 сьпівами, що давнійше кошт. $55.00
За сплати по $2.00 місячно
Жадайте каталоґу. Наш адрес
GREATER NEW YORK PHON. CO
308 310 Grand St. "Y" New York.
Продаємо також ріжного рода музичні інструменти.

Затроєні Сірники.
За яких два роки не буде вільно купувати і уживати затроєних біло фосфорових сірників.
КОЖДИЙ ПОВИНЕН ПОЧАТИ УЖИВАТИ
EDDY'S
НЕ ЗАТРОЄНІ "SESQUI" СІРНИКИ
І в сей спосіб уникнути домашного нещастя

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офісів ці всіх головних містах в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТИШ КОЛЮМБІЇ.

Авторизований капітал	10,000,000.00
Капітал вплачений	7,000,000.00
Резервовий фонд	7,000,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave
[illegible] ФІЛІЯ [illegible], Менаджер
PORTAGE AVE ФІЛІЯ [illegible]

Потрібно людий до вивчення занятя в Hemphills.
[illegible]
НАУЧІТЬ СЯ НАУЧІТЬ СЯ
[illegible]
HEMPHILLS [illegible] BARBER COLLEGES
220 Pacific Ave., Winnipeg, Man. Branches at Regina, Sask. & Ft. William, Ont.
HEMPHILLS [illegible] CHICAGO SCHOOL OF GASOLINE ENGINEERING
483, Main Street, Winnipeg, Man.
[illegible]

Низшеподана компанія дає до відомости своїм приятелям і знакомим в BEAUSEJOUR і околиці, що она має
НА ПРОДАЖ 27.000 АКРІВ
гарної, осушеної, доброї землі, уся готова під плуг, по ціні від $18.00 до $20.00 за акер і на дуже легких умовах, десяту частину готівкою, решта в девятьох рівних річних ратах. Процент 7. Земля находить ся в тауншипах 14-6 і 15-8, на схід від Брокенгед Ривер де також є подостатком доброго сїна, води, дерева і пасовиска. В сїй околиці Провінціональне правительство буде мати свою нову т. зв. „Демонстраційну Фарму" хотячи переконатись що в сїй части провінції може найлїпше рости. Недовго через ті таунипи мають побудовати велику дорогу. Взявши на увагу, що тепер війна, і що ціни на пшеницю, вівсї, ячмені і коні підскочили в гору, так правдоподібно в 1915 р. будуть ще висші, як те також, що рогова худоба, вівцї і свинї будуть також дорожші — тепер якраз добра нагода набути кавальчик доброї землї доки ціна не піде значно в гору. — Купуйте тепер!
За всякі інформациями звертайте ся до:
The Standard Trusts Company
346 MAIN STREET. WINNIPEG, MAN.

ПРОСИМО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕР".

Страшний ворог.

Написала
М. ЗАГІРНЯ

III. Яку шкоду робить горілка нашому тілови?

Чого ж це таке робить ся чоловікови, що як горілки чи вина, чи пива вип'є, то стане пяний, то б то такий, що не тямить він тоді ні своєму розумови, ні тілови?

Того, що він тоді отруєний, бо в горілці, у вині, в пиві є алкоголь, а алкоголь — отрута.

Щоб жити на світі людина мусить годувати своє тіло, тоб то мусить їсти й пити. Їжа й вода йде в шлунок; шлунок випускає з себе на їжу сік (він так і зветь ся шлунковий сік), а з печінки в їжу йде жовч. Сік шлунковий та жовч перемішують ся з їжею, і вона тоді стає така, що тіло може забирати собі з неї, що йому треба, і тоді їжа йде з шлунку в кишки. Крізь стінки в кишках жили тягнуть з їжи в кров то, що потрібне тілови і кров, біжучи жилами по тілу, годує його.

Це так буває, як людина їсть чи вип'є щось тілови годяще. Але есть такі речі, що тіло з їх не тільки ніякої поживи не має, а навпаки, потрапивши в тіло, вони його роблять хорим і навіть завдають тілови смерть. Такі речі звуть ся отрутою. Деякі отрути, як от миш'як, сулема, синій камінь, дурман, чемериця і багато инших убивають тіло швидко, а деякі потроху. І алкоголь, себ-то спирт горілчаний нерозведений, велика отрута, він убиває тіло дуже швидко. Бували, наприклад, такі випадки, що як везено кухви з спиртом, то люде, охочі до горілки, робили таке: збивали трошки обруч на кухві, під обручем провертували дірочку шилом чи швайкою і в ту дірочку тягли соломинкою з кухви спирт. Деякі, натягнувши спирту, тут же падали і вмирали, а деякі занедужували. Так само і буває від розведеного алкоголю, се-б то від горілки. Тільки вже її далеко більше, ніж спирту, треба випити, щоб відразу вмерти. І люде не дуже часто отруюють ся горілкою відразу на смерть, а здебільшого напють ся її витверезять ся, тоді знов напють ся, і так не відразу на смерть, а потроху собі отруюють ся.

Алкоголь отрує і тіло, і мозок та нерви; тим пяний, то б то отруєний алкоголем, стає немов божевільний, не тямить, що робить і руки та ноги погано його слухають ся, стають як не свої. Спершу це буває тільки тоді, як чоловік пяний; але в тих, що довго пиячуть, уже і в тверезих голова завсїгди запаморочена і руки та ноги трусять ся

Думають, що як пити горілку потроху та ще перед їжею, то це не тільки не шкодливо, а дуже гарно на здоров'я. Навіть у кого живіт болить, то звичайно пють калганівку, перцівку та ще всяку иншу настоянку, щоб пособило ся від хороби. Але це може не пособити, а зашкодити. Помиляють ся ті хто думає, що не шкодливо, а навіть корисно пити горілку потроху. І я зараз скажу, через що.

Все що ми їмо та пємо робить у нашому тілі щось добре або щось лихе От, скажемо, добра свіжа їжа переробляєть ся на кров і годує тіло, а несвіжа їжа та нечиста вона шкодить тілови, бо з неї занедужаєш. Подивимо ся що робить у тілі алкоголь і яка з його тілови користь.

Вчені люде, роблючи всякі спроби, довідали ся, що поживи тілови з алкоголю нема ніякої, бо він не переробляєть ся на кров. Він тільки ходить з кровю по жилах, і як його багато випити, то отрує тіло швидко, а як трохи, то отрує потроху.

Як налити дуже міцного спирту на руку, то спершу на тому місці стане аж нечо холодно, це того, що спирт дуже швидко висихає; потім рука стає червона і трохи горить. Це так буває, як налити спирту на цілу шкуру; а як наллєш на рану, то все одно що приску гарячого приложиш, так пече й болить. Коли взяти спирт у роті чи в носі, то й там дуже пече, бо там шкурочка тоненька. Така само тоненька, або ще й тонча шкурочка у горлі, в горлянці, в шлунку та в кишках. Ото-ж як випити міцного спирту, то він тую шкурочку попече і вона болітиме, бо зробить ся запалення. Розведений алкоголь, себ то горілка, великого запалення не робить, але ж на потроху робить шкоду нашому тілови. Зараз в горлі, а далі в шлунку горілка трохи попече тую тоненьку шкурочку, вона почервоніє і набрякне. Правда, як що не пити більше, то за кілька часу шкурочка стане знов така, як і була, але як що пити і далі, то шкурочка все дужче привикаєть ся і врешті вже стає завсїгди червона й набрякла. Тоді вже сік шлунковий, що виходить з неї в їжу, стає не такий як треба. Їжа не може так швидко, як треба, переробляти ся і довго зостаєть ся в шлункові. Через це не робить ся одрижка і болить живіт, а тіло, не маючи собі вчасно поживи, знесилюєть ся, кволіша є. Та й та їжа, що врешті йде з шлунку в кишки, вже не буде тілови така користна, бо вибувши довго в шлункові, вона стає несвіжа, перекисає, а все несвіже тілови дуже шкодить.

Що довше чоловік пє горілку, то дужче псуєть ся в його шлунок. Так само псує горілка й кишки: вони стають хорі і не можуть так як треба випускати в кров сік з їжі. А як шлунок та кишки псують ся, їжа не може як треба переробляти ся і погано годує тіло, то воно кволіє, сили в йому меншає, чоловік починає нездужати: голова, живіт, спина болить, пульс занепадає. І врешті кволе виснажене тіло обсідають хороби, часом дуже тяжкі.

У питущих людей часто болить з правого боку під ребрами. То печінка болить бо їй горілка дуже вадить. Печінка від горілки більшає, береть ся смальцем і погано випускає з себе жовч у кишки. А їжа без жовчі, так як і без шлункового соку, не може як треба переробляти ся. З самого того, що кишкам не стає жовчі, можно вмерти.

Серце від горілки береть ся смальцем і не може як треба розганяти кров по жилах. З цього робить ся в тілі великі хороби. Врешті серце робить ся зовсім нікчемне, не здужає робити і стає. А як спинило ся серце, то спинило ся й житя.

Як у людини хоре серце, то з цього стають ся великі страшні хороби, напр. водянка або параліж. Задишка в пяниць часто буває, [redacted] Та й усякі хороби легше чіпляють ся до пяниці, бо тіло в його знесилене, а пяниця не дуже дбає, щоб поберегти ся засту[redacted].

Голос у питущих людей стає хріпкий, бо горілка псує голосники. Певне ніхто не чув, щоб у питущої людини був гарний чистий голос

Навіть жилам від горілки щось таке робить ся, що кров не може по їх як треба бігти, а застоюєть ся, і через те у пяниць ніс буває синій, по обличу підуть чирки та червоні плями. Навіть шкура у пяниць терпне

Може хто скаже, що деякі люде і горілки не пють, а нездужають тяжко і на серце, і на шлунок, і на легені. Що правда. Але-ж по лікарнях, де лежать хорі, їх росспитувано і тоді записувано, який хорий пив горілку, а який ні, і виходить, що далеко більша частина тих людей, що тяжко нездужають, або сами пили горілку, або їх батьки пили і, бувши сами хорі з горілки, породили квольних дітей. Кожен може застудити ся і тяжко занедужати; але ж не застудивши ся, або не підірвавши ся на важкій роботі, чи важко піднявши, людина живе собі здорова, аби добру їжу їла та жила в сухій просторій хаті А в питущого завсїгди щось потроху болить, поки таки звалить з ніг, як що раніше не вмре наглою смертю.

А есть і такі хороби, що нападають тільки на тих, хто горілку пє. От, скажемо, кістки в пяниць стають мов трухляві і легше ламають ся, ніж у непитущих. Горілка це [illegible] спати спокійно, питущому часто погано спить ся — снить ся страшне, він кричить у сні, жахаєть ся, схоплюєть ся, йому здаєть ся, що хтось його давить, навіть кажуть, що то „домовик давить", хоча ніякого домовика на світі нема, а то за його править горілка.

Я вже казала, що горілка отрує мозок. З нього в пяниць робить ся особлива пияцька хороба — біла гарячка зветь ся. Хорому ввижаєть ся і ввижаєть ся всяка погань: здаєть ся, що павуки, жаби, ящірки і всякий гад лізе на його. Хорий кричить, одбиваєть ся, ховаєть ся від їх, зриває з себе одежу, бо йому здаєть ся, що на неї понадазило всячини. Ввижають ся чорти, що наче перед ім стрибають, висолоплюють язики, дражнять його. Відчаяшний не знає, де він того всього подіти ся, біжить світ за очі, і буває, що опинить ся десь у провалі або в річці, а то заріжеть ся, або кого иншого заріже. Ця хороба тільки в п'яниць буває, бо стаєть ся з того, що алкоголь отрує мозок.

(Дальше буде).

ВІННІПЕҐСЬКІ НОРСИ

Кілька з них поїхали на війну ратувати ранених

Вісти зі Старого Краю.

(Зі сторони 2.)

що з сторони Мавріянки є Москалі. Вислані патрулі знайшли дїйсно в кривчицькім лїсі сотню козаків, що зовсім не вибрало ся на здобуване Львова, лише просила о хліб і воду. Був се відділ що відлучив ся від головного корпусу і блукав ночи два дні по лїсах, загнав ся аж під Львів, зовсім не у ворожих намірах.

ЖИДИ І ВІЙНА.

Галицькі Жиди роблять поважні заходи, аби всіми силами підпомогти австрійську армію в боротьбі з Росією. Видано в тій цілї зізову до російських Жидів із закликом до революції, обіцюючи, що на основі запоруки одержаної з певної сторони, на випадок побіди Австрії, одержать Жиди на всїх добутих територіях повне рівноуправнене.

(„Нове Слово")

РЕДАКТОР ЛЬВІВСЬКОЇ „СВОБОДИ" НА ВІЙНІ

Редактор львівської „Свободи" п. Олекса Кузьма пішов на війну яко резервовий офіцир. З походу на війну прислав він воєнною полевою почтою таку картку до своїх товаришів по праці в редакції львівського українського дневника „Діла" у Львові:

„Олїїв (коло Залозець, в Бродщині) 11 серпня (9 год. рано). Поздоровляю сердечно всю редакційну братію. За дві години буду в бою, маємо здобути Залізці з рук Москалів. Дай Боже, побачити ся! Пишу під час походу. - Ол. Кузьма"

МОСКАЛІ ДЕЗЕРТИРУЮТЬ

З Тарнова (міста в західній Галичині) доносять: Галицько-російську границю переходять відділи козаків і російської граничної сторожи з кіньми та з повним оружєм. Ті відділи віддають ся на ласку і неласку австрійських граничних сторожий без ніякої боротьби. Недавно під Тарновом перейшло границю і віддало ся добровільно в австрійську неволю 26 людий російської пограничної сторожи Дезертирство — як вони оповідають, — відбуваєть ся там на великі розміри. („Нове Слово")

РОСІЙСЬКІ ҐРАНАТИ НЕ ЕКСПЛЬОДУЮТЬ

„Народні Листи" доносять, що російські ґранати, яких вистрілено 34 на [redacted]рійську армію не експльодували наслідком чого не робили майже ніяких шкід. Секрет дуже простий До складових частий ґранату [redacted] вибухових матеріяли як екразит та инші, очевидно річ коштовні Дати [redacted]теріялів надто мало, [redacted] зовсім не дати при фабрикації виходить що правда на користь... російських урядників але не на користь ґранатів. Історія стара, як старе хабарництво російських чиновників!

КАЦАПСЬКІ ҐАЗЕТИ В ЧАСІ ВІЙНИ.

Зараз по вибуху війни австрійські власти заказали москвофільські ґазети У Львові [redacted] завішено кацапський дневник „Прикарпатскую Русь" та арештовано її редактора Гриневецького, другий редактор Лабенський втік до Росії. Крім того завішено у Львові два [redacted]евники „Голос Народа" і „Руское Слово". В Чернівцях [redacted] Буковині завісили власти кацапськую газету „Народную Волю"

Більше як місяць не було в Галичині і на Буковині москвофільських газет але і читачів на них не було, бо [illegible] їх під ключ. Аж по здобутю Львова і Чернівець почали появляти ся наново москвофільські газети на денне сьвітло зі своїм мерзотом. Не знати, чи лишили ся редактори і попередні читачі, бо можливо, що австрійське військо, уступаючи зі Львова, забрало й собою [illegible]ську погань, аби дати їй випогідну „нагороду", [redacted]на річ що кацапські газети тепер виходять будай у Львові. Безперечно славлять вони царя і його нагайку та взивають нарід, щоби ставув по стороні Росії.

Розуміє ть ся, що баби, діти і старці, які лишили ся що в Галицьких селах, не підуть воювати проти царя, але і помочи жадної Москалям не дадуть, хиба вони самі зрабують собі з них остатний достаток, чого можна зовсім сподівати ся.

Ті кацапські газети, які стор виходять у Львові, є вартісний документ на будуче і хоч би вони виходили лише кілька тижнів, то се буде найдїйшна оцінка вартости кацапської душі.

РЕВОЛЮЦІЯ НА КАВКАЗІ

Віденські [illegible] доносять, що на Кавказі (простір між Чорним і Каспий[redacted]ским) вибухла революція Козаки утікають. Всї мусулманські села горіли

Берлінські ґазети доносять з Царгорода: На російськім Кавказі вибухла революція Російські війська і російські родини покидають Кавказ [illegible] і Вірмени убивають Росіян. В революції беруть головно участь покликані під оружє резервісти В Баку мали вони перейти до отвертої боротьби з властями і убили поліцмайстра.

Дальше доносить ґазета, що революційні заворушення на Кавказі приймають широкі розміри. Між населенем розкидають проклямації, які голосять, що для цілого Кавказу вибила година визволення від московського ярма. Військові російськ відділи опускають в поспіху малі місточка Кавказу. Також Баку опуст[redacted] російські ві[redacted]

До Царгорода, турецької столиці, [redacted] що на Кавказі дасть ся запримітити велике розворушене в околицях замешканих Ґрузинами Вибухло там повстанє проти російського правительства. Убито 40 офіцирів і около 80 жовнірів Побоюють ся, що повстане поширить ся на цілий Кавказ.

В Севастополи і Ялті, де лишили ся самі старці і діти, панують страшні відносини. В Севастополи нала[redacted]вано на кораблї около 200 гармат. 13 торпедових [illegible], 7 панцирних кораблів і 4 [illegible] відійшли в невідомім напрямі. Один передовий російський корабель з амуніцією і 4000 російських жовнірів затонув, наткнувши на міну.

ВІЙНИ РОСІЇ З НІМЦЯМИ ТА АВСТРІЄЮ

Від час семилітньої війни (1756 до 1763) Росія не воювала з Німцями. Підчас семилітньої війни Росія війшла до Східних Прус. Протягом війни постава Росії зміновала ся залежно від особи панкуючого. Єлисавета ненавиділа Фрідриха II. і тому воювала з ним. Петро III був його великим прихильником і тому заключив з ним союз. Катерина II. оголосила невтральність та вицофала російські війська з Прус.

В році 1812 Пруси лиш формально воювали з Росією, приневолені до сего через Наполеона. Але по пораженю Наполеона в Росії сейчас получили ся з Росією проти Наполеона.

З Австрією Росія властиво ніколи досі не мала війни. Участь Росії в війні з Австрією в р. 1809 була малозначна а її постава [illegible]. Мимо сего Росія за свою „участь" в війні зажадала територіяльних здобутків і дістала тернопільський округ хоч ні капелї крови не пролляла. Тарнопольський округ належав до Росії від р. 1809 до 1815 Аж віденський конгрес звернув його Австрії

Гроші.

Перші срібні гроші правдоподібно казав виробляти Фидон, король Арґосу в полудневій Греції, в р. 869 перед роджд. Христа

Срібні і золоті монети било то [redacted] правдоподібно найскорше в восхідних краях

Мідяні гроші запровадив по раз перший французький король Генрих III в 1580 р.

В ТЕАТРИ ВОКЕР.

Театральна штука „Сім ключів до Балдпейт", яку аматори відгравали цілий сей тиждень в Вокер театри була дуже цікава, а пізнати се можна з того, що театер кождого дня був битком набитий публикою. Хто ще не бачив сеї веселої і поучаючої штуки нехай зайде до Вокер в Суботу в полудня

Mr. Лавренс Д'Орсей.

Слідуючого тиждня в Вокер театри буде грати славний комедіянт Mr. Лавренс Д'Орсей, якого образ бачите от тут. Є се оправдішний комедіянт, буде характеризу[redacted] „Ґрафа Паптукета". Штука така цікава, що хто її не побачить то безперечно буде дуже жалувати.

Сербські звірства.

Як доносять вісти з Австрії, Серби допускають ся нечуваних звірств і цілком не зважають на міжнародне право. Стверджено, що населене підбурили сербські власти. Команда австро-угорських війск заводила в сій справі слідство, котре доси ствердило такі факти. Коло Шабацу найдено богато разів тіла наших жовнірів вимасакровані. Одного поручника найдено з розпоротим животом, одного жовніра з виколеними очима: в очі ним вложили йому ґузики від мундура; одного жовніра найдено повішеного без голови і рук, котрі відтято. Мешканці Шабацу й околиці стріляли на австрійські війска переважно з заду, головно на офіцирів і на малі відділи. Коли Шабац був вже в австрійських руках, мешканці його ще безнастанно стріляли до австрійських жовнірів з вікон мешкань. З одної фабрики в Шабаці стріляли до австрійських жовнірів навіть з фабричного комина. Сю фабрику спалено. Коло Митровиці зловлено кількох мешканців, що стріляли на австрійські переходячі [illegible] війска. Один поручник, до котрого приведено бранців, з людяности увільнив одну [illegible], добула револьвера і застрілила поручника в заду. Коло Пожаревця Серби вивісили білу хоругов. Комендант австрійського відділу приказав вдержати пальбу і наближив ся до Сербів, але вони з віддалі 300 метрів почали стріляти. Сербські війска з особливим замилуванєм стріляють до санітарних відділів. Одну санітарну патрулю з раненими, котра везла також одного раненого полковника, вистріляли зовсім. Навіть і сербські діти беруть участь в сих жорстокостях.

Диво, як скоро будують Німці мости.

Кореспондент німецької газети „Фоссіше Цайтунг", яка виходить в Берліні, описує так свої вражіня з прогульки на фронт: Ріку Мозу переїхали ми коло Стене на лінії від Верден військовими мостами, які побудували піоніри з таким поспіхом, що армія наслідника престола майже не спинила ся в погоні за французькою армією, що втікаючи, знищила за собою мости. Просто в голові не може поміститися, що вчера відбувала ся тут завзята битва, що уступаюча армія висадила у воздух мости, а нині ми переходимо через ріку без найменьшої перешкоди по мостах, що можуть витримати найбільші тягарі.

Соціял-демократи перші.

Повернувший з Европи купець Штартман з Брукліна, Н. Й. оповідає о переведеню мобілізації в Німеччині. Він говорить, що німецькі соціял-демократи були першими, котрі станули в ряди оборонців вітчини. Штартман Солінгер, з котрого й походить є досить „червоне" місто в Німеччині і є містом в котрім соціял демократи становлять подавляючу більшість. Мешканці суть соціял-демократами, але при сім суть добрими патріотами німецькими. Непорозуміня і переконаня партійні понехано з хвилею коли цісар покликав до зброї. Від сего часу не було партій а були лише Німці. Соціял-демократи ставали в ряди військові не змушені, лише з переконаня і з любови до вітчини. В місті Солінгер ставили ся до війска не лише обовязані, але зголосило ся також 2000 охотників.

Wykema
T & B
папіроси
не власні.

НА ПРОДАЖ
Маю на продаж в Трансконі, Ман. нову гарну хату з абстерном, 9 румів, в добрім положеню і близько школи. Змушений продати дуже тано і на легкі оплати. По дальші інформації інтересовані зволять писати до: J. Kutrowski Box 208 Transcona, Man. (39—40)

На спродаж
два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицями $200 оден. Спродаж за готівку. Зголосіть ся в офисі „Канад. Фармера"

ПОШУКУЄСЬ інтелігентної в місти женщини до варева і заряду в домі священика. Він не має 30 літ. Близші інформації листовно на адрес: Ruth. Priest, Box 46, Sifton. Man

ЛІКЕРИ
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1106. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.
Жадний иньший лікерний стор в Вінніпеґу не дістає через почту стільки замовлень що ми дістаємо. Правительство піднесло ціло на горівці, отже просим звернути свою увагу на нові ціни лікерів.
[illegible]
Вирівнуйте передплату!

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Fal для кави.
[illegible]
Philadelphia, U. S. A.
[illegible]

– ВІЙНА! ВИПРОДАЖ! – ВІЙНА!
$1. Місячно
[illegible]
$17.50
НА ЛЕГКІ СПЛАТИ. $1.00 МІСЯЧНО
[illegible]
ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
44 E. 74th St. Dept. 34. New York, N. Y.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST JOHN 474
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра В. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave, Winnipeg. Telephone St John 474
[illegible]
ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ
[illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРІБ
[illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ
[illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ
[illegible]
◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866 ◆◆

30 - днів вільної проби - 30
[illegible]
Victora говорячу машину
або
Columbia фонограф
[illegible]
30 днів вільної проби.
[illegible]
$2.00 МІСЯЧНО
[illegible]
117 Second Ave Dept. 23 NEW YORK, N. Y.
Victor Columbia
Імя
Адрес

Страшлива війна цілком насна обходит!
Переконайте ся читаючи сю рідку оферту
НАШ ВЕЛИЧАВИЙ $40. ФОНОГРАФ
ПРОДАЄМО ТЕПЕР ЛИШЕ ЗА $17.50
разом з 12 кавалками руских співанок дармо.
[illegible]
по $1.00 на місяць.
[illegible]
International Phonograph Co. [illegible] New York, N. Y.

Ціни фармерских продуктів.

Пшениця —	
Нр 1 Нордерн	$1 07
Нр 2 "	1 04
Нр 3 "	99
Нр 4 "	92
Нр 5 "	86
Нр 6 "	81
Фід ...	74
Нр 1, червона зимова	$1.07
Нр 2 " "	1 01
Овес —	
Нр 2 C W	[illegible]
Нр 3 C W	47
Нр 1 Фід	47
Нр 2 Фід	46
Ячмінь —	
Нр 3 C W	55
Нр 4 C W	50
Фід	50
Лен	
Нр 1, N. W. C.	$1 20
Нр 2, C. W.	1.17

ЦІНИ ХУДОБИ

Найліпші бички сто фунтов живої ваги $8 00—$8 25

Гарні, тауготі бички $7 75—$8 00

Звичайні бички 7 25—7 75

Гарні, тауготі ялівки $6 15—$6 40

Звичайні ялівки $[illegible]—$5 15

Вибрані корови 7 25—7 75

Середні корови 6 25—6 75

Звич. корови 5 50—[illegible]

Вибрані дійні корови $6[illegible]—[illegible]

Зв. дійні корови $45—$65

Вибрані воли (100 ф живої ваги)......$6 50—$7 00

Звичайні воли $10.00-$6 25

Бички до роботи ..50.—95

Найліпші телиці 9 00—11.00

Добрі телиці ....7.00—9 00

Найліпші вівці 7.75—8.25

Добрі вівці 6 50—7 50

Звичайні вівці 4.50—5.00

Свині (вибрані) $9 40

Тауготі свині $8.80

Звичайні „ $7.00—$7 50

Школа зачалась!
ВЖЕ ВИЙШОВ У НАС
БУКВАР
ДЛЯ РУСЬКИХ ШКІЛ В КАНАДІ.
Ціна примірника лише 25 центів.
Рідний наш край обхопила пожежа війни. Книжок звідтам дістати годі, а навіть нема надії, щоб в сім напрямі наступила скоро зміна. Щоб наші руські діти в Канаді на сім не потерпіли, рішились ми видати так конечний шкільний підручник, яким є Буквар.
Замовленя враз з грішми просимо слати на адресу:
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

3216 ХОРИХ вилічено ПРОФЕСОРОМ і ДОКТОРОМ ОВЕНОМ [illegible]
[illegible]
А чому Ви терпите біль і тим скорочуєте собі житє наколи Ви того можете позбутись?
ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН [illegible]
Тому отже, [illegible] ПОРАДА НЕ КОШТУЄ НІЧОГО. Не відкладайте отже і не чекайте на наслідки [illegible]. Всі письма адресуйте так
PROF. OWEN, M. D.
231 East 17th St. Dept. 33. NEW YORK, N. Y.

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Лїски, Гонти.
Точно доставляєм Задоволенє гарантуємо

В Мексико нова революція.

Позбулись ребелянти президента Гуерти і [illegible] новим президентом Мексика став Каранза, який [illegible] провідником ребелянтів Вілєю провадив війну з війском Гуерти. Не [illegible] закінчилось страшне кровопролитє. Аж отсе Віля знова почав революцію не хоче аби Каранза був президентом Мексика.

До першої битви між ребелянтами Вілі і військом Каранзи прийшло дня [illegible] вересня близько Санта Барбара в якій побідили ребелянти. По обох сторонах було вбитих поверх 100 осіб.

Дальші вісти доносять, що Віля почав йти до міста Мексика. І наколи Каранза не вровигне то в Мексико нова кровава революція.

Просимо наших передплатників вирівнувати свій довжок.

З КРАЮ

В селі М[illegible], положенім між Підгайцями і Теребовлею, є що одна оливока москвофільска родина. На [illegible] москвофільска [illegible] стиран. З сеї родини один спровадив на рідне село російську патрулю. Одначе недовго вона була в селі, бо австрійська патруля прогнала її. Безпосередно по відході російського війска з краю ці селяни виконали на зрадниках самосуд: зрадників повішали, не шукаючи навіть судових формальностий.

З Дураццо подають вість що сенат Албанії вибрав сина бувшого султана Абдул Гамида, Борганом Гамідь за принца Албанії на місце уступившого принца Вильгельма Віда, який полишив подану єму трон і виїхав до Швайцарії.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 9 го Жовтня, 1914. — Winnipeg, Man. Friday, October 9, 1914. Число 41.

З поля европейскої війни.

БОРБА МІЖ ФРАНЦУСЬКОЮ А НІМЕЦЬКОЮ КАВАЛЕРІЄЮ.

Німецко-Французька війна.

Німці дальше бомбардують Антверпію.

Антверпен, 2 жовтня. Німці бомбардують Антверпію як день так ніч. Велику прислугу в тім роблять Цепеліни, з яких кидають на місто бомби, і пустошать його. Бельгійська інфантерія часто виходить зі своїх кріпостий і нападає на підходячу німецьку інфантерію. Говорять що Німці стратили вже вісім тисяч мужа.

Німці укріпляють ся в Німеччині.

Гаґа, 2 жовтня. Доносять, що Німці будують сильні укріплення здовж ріки Рен, в Німеччині. Догадують ся, що се роблять тому, бо не задовго мають вибратись з Франції і поставити опір союзникам в Німеччині.

Просять аби піддали ся.

Антверпен, 3 жовтня Вчера під вечер Німці здобули чотири форти, які находять ся на полудневий схід від міста.

Нині рано німецкий аероплан літав над містом і кидав циркулярі слідуючого змісту:

„Бельгійці! не бийтесь довше в користь Англії і Росії. Наколи Антверпен піддасть ся то ви будете щасливі".

Німці не боять ся відвороту.

Льондон. 3. жовтня.—Хотяй німецко праве крило находить ся лише около 50 миль від бельгійскої границі то годі сказати, що оно цофне ся дальше на північ. Німці, дістаючи поміч, атакують на союзні війска і завдають їм великі страти. І питане виходить що буде далі, бо хочби Німці були змушені до відвороту, то они дістались би до еще ліпших окопів звідки не так скоро уступилиб.

Бритійска артилерія

Берлін, 3. жовтня — Кореспондент одної німецької часописи доносить, що бомбардоване Вердуна продовжаєсь. Бритійска артилерія, яка находить ся в Арґонських лісах, переслідує німецку армію, якою доводить сам принц, перший син цісаря Вільгельма, та завдає не мало богато страт. Німці тримають ся своїх позицій, які здавалось би, збудовані з найліпшої сталі.

Союзники близько Бельгиї

Париж, 3 жовтня. — Поволи, але певним кроком ліве крило союзного війска посуває наперед і випирає німецке право крило взад. Французька армія находить ся тепер лише 25 миль від бельгійскої границі. Кождий цаль, який здобудуть союзні війска коштує їх много крови, много трупів.

Німеччина будує підводні судна.

Льондон, 3 жовтня. — З Копенгаґи до „Дейлі Мейл" доносять, що Німеччина будує пятьдесять нових підводних суден. Підводні суда ся оказались для Німеччини дуже користними, отже будує їх богато, бо вірить, що ними можна буде знищити англ. фльоту.

Німецкий кружляк затопив сім англ. кораблів.

Льондон. 4. жовтня. — До Льондону наспіла з Берліна телеграма такого змісту: — „Німецкий кружляк „Карлсруге" затопив сім англійских кораблів на Атлантийскім океані."

Антверпен не вдержить ся.

Амстердам, 5 жовтня. Утікачі з Бельгії наповняють скоро Голяндію. Они говорять, що Антверпен майже в руках Німців. До голяндськ. заливу прибуло з Антверпен десять кораблів, які битком набиті міщанами з Антверпен. Між ними находить ся 100 монахинь з Лійр.

Союзники уступають.

Париж. 5 жовтня. Офіціяльно проголошено тут, що союзні війска, (ліве крило, яке бє ся з правим німецким крилом) були змушені до відвороту в кількох місцях. Рапорт в цілости звучить:

„На затім лівім крилі, на північ від ріки Оаз, провадить ся страшна борба. Ми були змушені, в декиих місцях, цофнути ся в зад перед великою перевагою Німців. Де инде нема жадних змін".

Масові атаки на боєву лінію союзників.

Париж. 5 жовтня. Два сильних атаки Німців на союзні війска затревожили усі тутешні військові круги.

Перший атак Німці зробили на Французів і Англійців на полудне від ріки Оаз. Атак був так сильний, що Французи були змушені до відвороту в многих місцях. Сей відворот не має жадного великого значіня, бо союзні війска дістали ся до богато ліпших окопів звідки можуть ставити великий опір Німцям.

Другий атак зробили Німці на своїм лівім крилі. Їх число і сила були подавляючі, однак атак їх був відпертий.

Німці посувають ся наперед.

Париж, 5 жовтня. Офіціяльні вісти з поля битви щиро і отверто донесли нині, що Німці посувають ся на перед. Місто Лясіні, яке перед двома тижднями занили союзні війска, находить ся вже в німецких руках. Дальше подаєсь в офіціяльнім рапорті, що війска союзників, які перед десятьма днями були відійшли до міста Сен Квентін, дістали відперті від сего міста трийцять миль на полудневий захід. З сего отже видно, що праве німецке крило генерала Клюка є дуже міцно.

Відворот союзників на має великого значіня.

Париж, 6 жовтня. Помимо офіціяльного проголошеня, що Французи і Англійці цофають ся на полудне, все проте віра в побіду не вигасла в війску.

Французькі воєнні круги не приписують відворотови свого війска великої ваги. Они кажуть, що Наполеон в битві з Австрійцами в Моренґо був змушений до відвороту три рази а все таки вкінци водніс над ними сьвітлу побіду.

Льондон в небезпеці.

Льондон. 7 жовтня. Ґраф Цепелін, батько воздушних шиф, які носять його назву, находить ся тепер в Вільгельмсгевен на Північнім Морю де як день так ніч робить старанні приготованя до нападу на місто Льондон своєю воздушною фльотою, [illegible] сотні цепелінів. В Льондоні пороблено усе можливе щоб атак відбити. Найперше те, що в місті, по осьмій годині вечер нема жадного сьвітла, і ціле місто в темноті. Се тому так, що цепеліни нападають найбільше вночи коли місто в осьвітленю.

Німеччина має два міліони війска на поли битви

Льондон. 8 жовтня. Офіціяльно оголошено нині, що Німеччина має два міліони війска, яко находить ся в Бельгії і в Франції. Число союзних війск є богато меньше, та сподіють ся що вскорі їх число зрівняєсь з числом Німців.

Знова бомби.

Париж, 8 жовтня. Німецкий аероплан перелетів понад Париж нині рано і кинув на місто дві бомби які експльодуючи - убили кілька осіб.

З Атен, Греція, наспіла телеграма звіщаюча, що турецька воєнна фльота в товаристві німецького кружляка „Ґебен" виплила з Мармора моря, куда — ніхто не знає.

Німецко-Росийска війна.

Німці утікають перед російскими багнетами.

Льондон, 3 жовтня. З Петрограду до „Райтер Телеграм" пише кореспондент про німецкий атак на російске війско. Німці вібрали всю свою силу в атакі на місто Вильно, з якого залізні дороги розходять ся на всі [illegible] сторони. Вильно от[illegible]ної ваги. В тому Німці пробували його здобути та були відперті російскими багнетами.

Берлін 6 жовтня (Без дротний телеграф до Сейвил.) Офіціяльно оголошено, що 1-го і 2 го жовтня Німці побили Росиян коло містів Сувалки і Августова, які находять ся близько границі східної Прусії. Німці половили три тисячі Росиян та забрали 18 канон та богато машинових крісів.

Австрійско-Росийска війна.

Нова міліонова російска армія.

Лондон, 1 жовтня. Вісти з Росії є такі: 1) Битва коло Кракова [illegible]лась. Борба завзятійша на усі попередні.

2) Нова російска армія з одного міліона людей щойно змобілізована. За тиждень ся армія вирушить в дорогу на Берлін.

Краків є останною обороною перед навалом російского війска. Його упадок буде означати упадок цілої Галичини. В Кракові є дуже богато німецкого і австрійского війска та кілько якраз — ніхто не знає.

Союзники бомбардують Полю.

Лондон, 2. жовтня. — Депеша з Венеції до „Дейлі Мейл" доносить, що Англ. французька фльота почала бомбардувати Полю, головну воєнну стацію в Істрії, яка належить до Австро-Угорщини.

Австрійско-Сербска війна.

Австрійці побіджають.

Льондон, 4 жовтня При бельгійськім офіцирі, якого Німці взяли в полон найдено лист, який є досить інтересний. Пишесь там тако:

„Коли знова здобудемо Брісселю то наберем богато сірнику, щоб, цофаючись куда зайде потреба, могли запалювати усі села і міста. В такий спосіб між нашим військом не буде ране[illegible], всі будуть убиті".

„Австрійці в Сербії ідуть вперед. Їх становища досить користні. В Сербськім війску революція. Кілька сербських баталіонів, які счинили бунт, розстріляно.

Двайцять тисяч Альбанців підійшли до міста Ускуб, в новій Сербії, і зажадали, щоб місто віддано в їх руки добровільно".

Виходить отже, що Сербія взята в огонь з усіх сторін, до того ще само сербське війско бунтує ся. Про се все однак сама Сербія мовчить.

Льондон. 5 жовтня. Кореспондент „Райтер Телеграм" в Амстердамі, прислав з Відня офіціяльний рапорт:

„Битва, яка відбувалась в східній Босни між Сербами, Чорногорцями і Австрійцями вже закінчилась щасливо для Австрійців. Дві чорногорські бриґади, по дводневній борбі, уступили в зад з великими стратами. Они тепер за границею Босни і полишили за собою свій цілий транспорт разом з великою скількостію поживи і амуниції.

В північній части провінції пів баталіона Австрійців забрали в неволю цілий баталіон Сербів"

Сербське місто в огни.

Ніш. 5 жовтня. Кілька Австрійских воєнних кораблів, які прибули з ріки Дунай на ріку Саву, почали бомбардувати Сербське місто Шабац. Місто в огни.

З ТИЖДНЯ.

Резиґнація Каранзи не принята.

В Мексико революція прибирає чимраз ширші розміри. Провідник ребелянтів Віля постановив за всяку ціну позбутись теперішного президента Каранзу і веде завзяту борбу з конституціоналістами.

Каранза не хотячи бачити кровопролитя вніс свою резиґнацію, якої однак делеґати головної конференції не приняли. Конференція тревала через чотири години і врешті рішили, щоб Каранза був і на дальше мексиканьским президентом.

Виходить отже, що в Мексико нова революція потреває довший час, аж доти доки котрась сторона не віднесе цілковитої побіди.

Можлива Італійско - Австрійска війна.

З Риму доносять, що, в італійских часописах пишесь про корисні зміни в кабінеті міністрів і через то війна Італії з Австрією є неминуча. Редакційні статі безнастанно накликують щоб Італія відкинула тридержавний союз і перестала толерувати нахабство Австрії.

Православний епископ в Канаді.

Російский Синод назначив для православних в Канаді свого епископа Александра, який жив в Злуч. Держ. через послідних 12 літ. Через кілька літ був він епископом в Аляскі, де жиє около 50 тисяч православних Росиян, а від якогось часу заступав місце архиепископа Платона.

Епископ Александер буде мати свою резиденцію в Вінніпеґу. До Канади прибуде при кінци жовтня, або скоро в листопаді. В Вінніпеґу новий православний епископ почне сейчас будувати катедру на землі які будуть даром видані з здобутих німецких конов.

Вінніпеґські жовніри вернулись домів.

Лише тому, що військові власти не поступили щодо бажаня жовнірів — они вернулись назад до Вінніпеґу. Жовніри, числом 150, і полковник Ден Мекліп (консервативний посол на Північний Вінніпег) належали до 106 полку.

Полковник Ден Мекліп і його жовніри хотіли, щоб всі они творили оден полк і осібно від других пішли на війну, де моглиб здобути собі славу в борбі з Німцями. Військові-ж власти хотіли їх розкинути поміж инші полки. Жовніри заявили, що на се не годять ся. Тоді їм сказано було що можуть забратись домів і наколи се зроблять, то їх імена випрукуєсь в вінніпеґських часописах з напятнованєм Жовніри були так невдоволені ними з розпорядженя від своих властей, що нічого не втримало їх їхати домів.

В четвер, 1 жовтня, приїхали до Вінніпеґу і зголосились до свого полку. Они сподіють ся, що коли Канада буде орґанізувати другий контингент то они знова будуть готові виїзати на війну, але під бажаним ним услівєм

„Канадийский Фармер"
Редактор: О. Т. Гикавий.
Часопись „ [illegible] руского народа в Канаді, виходить кождого тижня і коштує в Канаді і Злучених Державах на рік . . . $1.50
до Европи . . . $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B. Winnipeg.
Телефон ч. John [illegible]
The Canadian Farmer
UKRAINIAN WEEKLY
CIRCULATION [illegible]
Published every Friday at [illegible] Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

ПРОСІМ ЙОГО.

Чоловік, у всіх віках, цівілізований або дикий, звертавсь, всегда в часі найбільшого нещастя, до Висшої Сили і благав помочи. Відносячись до Висшої Сили в часі якого заворушеня в краю, в часі заразливої хороби, в часі голоду, в часі війни; цівілізований чоловік благав свого Божества, Єгови, Пана, щоб його мав в своїй опіці, щоб його військо побідило і знищило ворога, щоб Бог дав йому поживу, одіж і хату.

Сей чоловік не змінив ся в тім згляді й до тепер. І тепер, в двайцятім столітю люди молять Бога о поміч в часі землетрясеня, бурі злива і посухи; в часі якої грозячої небезпеки, в часі коли ходить о який моральний або матеріяльний здобуток, і т. и.

І власне тепер, коли в Европі розгоріла ся страшна війна, народи спільно молять ся щоб Бог осьвідомив воюючі народи, щоб звів їх з місця загальної різні, з потоків крови, з могил трупів на дорогу мира, братолюбія, на дорогу Правди — Бога.

Сей імпульс, ся спонука звертатись до Трону Всевишнього родить ся від вродженого інстинкту, який посідають усі сотворіня нашого Творця... Є се голос сумліня, яке — помимо нашої слабости і зіпсутя — мусить вміщи обізватись.

А що сей власне велико значений інстінкт, який приснорив сей день просьби, находить ся не лише в невтральних народів на земли, про се нема й що думати. Ми дуже добре знаєм, що люди, які чули ся бути змушеними згромадитись і рішати свою долю шаблями — увійшли в сей кровавий спір з молитвою на устах, щоб Бог допоміг їм вийти побідоносно, а народи дітвені молять ся, щоб Бог недопустив до сеї різні. Ми знаємо, що кождий вояк ідучи до війни засилає до Бога щиру молитву, щоб Він своєю невичерпаною добротою і мудростію спиняв сю мордорчу суперечку, яка може знищити цівілізацію і убити надходячий день мира і братолюбія на [illegible]

І коли ми, не знаючи досі про закони, які дають нам місце призначеня, стоїмо в задумі коло того що перед нашими очима дієсь, можемо лише побачати, щоб молитва мамів жінок і дітий принесли пожаданий результат.

Коли однак наступить спокій, або як він наступить, се скрито завтрішним днем. Віримо однак, що ся вселенська і, правдоподібно, несправедлива різня людей, не потреває довго. Не хоче ся прямо вірити, в би се кровопролитє в Европі; се повстане брата на брата: ся амбіція людей убити, скалічити і розповсюдити се страшне опустошеня — могло потревати довго. Не хоче ся вірити, аби війна висcала усю крові Европи. Роблячи однак усі уступки для славного патріотизму; усі уступки для посьвяти первному законове природи, як між націями так і між одиницями націй і усі уступки для всіх глибоких переконань, що кождий народ, в конфлікті, бе ся о справедливість і згідно з Божими правами; усі уступки для щирої віри, що кождий держить добро або зло для цівілізації в своїх руках, востаки ми переконані, скоро — скорше ніж се може нам видаватись, ми сподіємось закінченя війни і приверненя спокою.

Про добру сторону молитви в сих часах не може бути сумніву. Чи просьбу до Висшої Сили будеш уважати за особисту, або річеву в своїм ефекті на людськість то ми знаємо, що коли чоловік признає над собою власть Висшої Сили т. е. Бога, се має велике значіне і є дуже помічним тепер, коли ціла Европа вкрита одною, чорною воєнною хмарою.

В Злуч. Держ. заряджено день молитви. День четвертого жовтня був власне сим днем, коли усьо населене в Злуч. Держ. засилало свої щирі просьби до Всевишнього щоб Той своєю Силою застановив дальшу війну в Европі.

Справді се якраз хвиля для приятелів справедливости і для знавців долі і милосердя в усіх частях цівілізованого сьвіта злучитись і разом, в любві і милосердію, подати поміч тим, які засуджені на знищене. Бог править сьвітом, то будьмо певні, що різня людей, Його дітей, не може довше тревати. Мусить прийти до зміни, до тверезого сенсу і окруху.

Одинокою річею, яку цивільні люди можуть зробити є, щоб они виказали свій жаль і свою глибоку відразу до війни, і всилали до Всемогучого в найбільшій покорі і пониженю, просьбу щоб ся різня людей устала.

ВОЄННА ЕКОНОМІЯ.

Письмо з кольонії.

Війна, страшна війна тревае вже два місяці і торговля з Німеччиною цілковито устала. На сім потерпить найбільше Німеччина а згляднo робітники в Німеччині. Фабрики там не мають збуту на свій товар і перестали гнати, робітники усі виделені і ті наражені на голодову смерть. Там се дєсь на більшу скалю а в Канаді на меньшу. Ми в Канаді відчуваєм европейську війну також, тут рівнож фабрики ограничили число робітників, многі [illegible] виделені і тепер кавалка хліба не мають, з голоду примирають. Візьму на прим. Мессей Гарріс компанії. Ся компанія на самім початку війни заперла свої фабрики виделяючи поверх три тисячі робітників. Се одинока комп., якої інтерес будучи застережений людьми в Канаді, і якої директори потрафили зробити міліони долярів, а коли такі часи мали діткнутись їх повних кишень, они сейчас виделили своїх вірних робітників. Они тепер під зиму мусять хиба завмерати як ті комахи, бо щоб прожити канадийську зиму — они не можуть ані думати.

Так не тільки що те. Одні фабриканти виделяють бідних робітників, а другі фабриканти підвисшають ціну за усіх річах які до житя бідним конечно потрібні, так що безробітні змушені з голоду умирати у норах череватих капиталістів. Ті, що тягнули ціллими десятками літ остатні соки робітників, тепер, коли треба помочи тим робітникам, они прямо виганяють їх з фабрик і ані не думають про те, що се такі самі люди як і они, капиталісти; не хотять того розуміти, що й в робітників є душа, є жолудок, що і они хотять їсти, що і они хотять жити. Капиталісти відкрили свое паскудне лице тепер. Они показали, що доля робітників їх нічого не обходить: показали, що нічого они не люблять, нічого крім доляра... З такими капиталістами правительство канадийське повинно поступити так як они тепер поступають з робітниками. Робітники - ж повинні добре затямити „щирість" капиталістів і повчати їх коли на се прийде час...

Та ще одно я маю сказати, а се те. Велике добродійство кожде провінціональне правительство зробилоб наколиб заборонило готельникам, лікерникам продавати алькогольні напитки в часі війни. Чому — про се не стану широко розводитись, бо кождий здоровомислячий чоловік знає чому. Скажу одначе те, що наколиб населене в Канаді заощадило ті гроші що огратить на алькогольні напитки через два тижні то безперечно за ті гроші купив би для бідних міліон мішків муки.

Страшно навіть подумати ину біду, яку нужду мусять терпіти тисячі бідних людей через усьой час війни. А яку знова велику поміч подав би їм рад наколиб постарав ся щоб готельники і лікерники не мали права опродавати алькогольних напитків.., Та дехто запитає: „А що буде з тими робітниками що працюють в готелях за барами і в лікерсторах, они-б мусіли бути виделені.

На се моя рада така. В провінції Манітобі примірoм премієр Роблін може завзвати компанію якаб складалась з властителів готелів, бартендерів і суртоків опродавців лікерів та всіх їх післати до Европи на війну. Я вірю, що ті люди на війні, хоч би їм дати машинові канони, не заподіялиб стільки зла, що заподіяють алькоголем Они своїм алькоголем убють більше людей, знищуть більше домів, осиротять більше дітей як яка найбільша війна

Чи правительство спинить сю війну — побачим.

Економіст.

Англійці невдоволені.

З Лондону доносять, що в Англії загальне невдоволене з того що англ. фльота на Північнім морю є нечинною. З початку усі вірили, що англ. фльота скоро знищить на Північне море то сейчас поребе німецку фльоту. І ще лише що се не стало ся, бо німецка фльота не хоче виплисти на отверто море, але щей англ. страти в кораблях перевисшають страти Німеччини.

Досі англ. воєнних кораблів затоплено сім і нім. сім. Німці однак стратили лише один воєнний кружляк, а Англія стратила шість воєнних кружляків, посмівість яких виносила не меньше як девять тисяч тонів.

Англійські страти

Серпня 6. кружляк „Амфіон" був розбитий міною на Північнім морю. Вересня, 5. воєнний корабель „Сілі" був розбитий міною на Північнім морю. Вересня 6. Німецкий торпедовець затопив кружляк „Петфайндер" на Північнім морю. Вересня 20. Німецкий кружляк Кенігсберг затопив кружляк „Пегасус" в Занзібар заточі, східна Африка. Вересня 22. Німецке підводне судно U-9 затопило кружляки „Абокир", „Гог" і „Кресі" на Північнім морю.

Німецкі страти:

Серпня 9. Англ. кружляк затопив підводне судно на Північнім морю. Серпня 17. Англ. підводне судно затопило легкий кружляк коло острова Гельґолянд. (на Північнім морю) Серпня 20. Командант затопив свій (німецкий) кружляк „Магдебург" в Фінляндськім заливі. Серпня 28. Британська ескадра затопила два легких кружляки „Менц" і „Кельн" та два торпедовці.

В додатку до сего нім. кружляки „Емден" і „Дрезден" знищили около трийцять англ. торговельних кораблів. Їх повинно се було знищити давно, они багато пораблують на морях.

Дещо про справність російської інтендантури.

Кладіжи в російській інтендантурі суть так загально знані і про них [illegible] вже писало ся, що розписувати ся ще раз про те широко не потреба — думаю подати лише пару основних норм організації інтендантури, які посьвідчать, [illegible] мали ния корупція не ограничає ся лише до самої інтендантури, але обіймає усі верстви офіцирські і стала ся тяжкою хоробою, раном, якого не вилічать ніякі приписи і закони — так вже віз ся в цілій організм російської армії.

Давнійшими часами був звичай віддавати запровіантоване відділів війска начальникам відділів — полковникам, ротмістрам і т. п. котрим виплачувано потрібну квоту гроший в готівці, після стверджених цінами торгових цін живности і фураму. Коли начальникови вдало ся купити потрібні артикули по висшій ціні, то се уважало ся його легальним зиском, з котрого впрочім був обовязаний покривати деякі непередвиджені видатки адміністрації, як прим. припроваджене до описаного порядку уборності і уніформів перед заповідженою ревізіею і т. п.

Той спосіб запровіантовання армії знесено перед 30 літами. Тоді потворено так зв. господарські комісиї при полковім штабі, котра безпосередно умовляла ся з ліверантами. Але що в наслідок сего начальники відділів потерпіли шкоди через утрату звиклих легальних зисків, вийшло в звичай, і той звичай дотепер заховує ся, що ліверанти самі платять полковникам, ротмістрам і т. п. відповідні відшкодоване, в висот, яка часто кільки разів перевисшає платню дотичного офіцира. Се однак має ті наслідки, що начальники дивлять ся через пальці на якість і скількість доставлених артикулів. І се нікого не дивує — бо так вже утерло ся за час 30 літ. Коли-ж случайно вийде на верх надто вже яскраво і голосно така ошукача маніпуляція, то виновників усуває ся тоді з великим гласом і переносить їх до нижчих полків а сама маніпуляція треває дальше та сама. Але що хабарство обіймає всі чини в війську, від найнизшого до найвисшого, і тому усі суть винні і змушені до взаїмної толеранції, то при слідствах ходить лише о різниці в висоности того хабарництва.

Хабарництва ті практикують ся навіть на найвисших становисках. Коли в війні турецькій генеральні ліверанти армії Раган і Бернштайн візтали через суд воєнний засуджені звочно на смерть задля нечуваних ошуканьств при доставах, ті панки завчасу драпнули до Букарешту, звідки надіслали судови копію фотографічну поквітовання на відбір кілька міліонового хабара, який виплатили начальному вождови армії царському стрийкови вел. кн. Миколі — і в наслідок сего вирок знесено і справу замазано, поламаючи на дальше безкарно тамсамим ліверантам достачу гіпсу замість муки, клеєних паперових чобіт і зігнилого сіна.

Зі Старого Краю.

Ц. і к. військовий комендант у Львові оголошує: „Фабричний паляч Іван Хель, денний зарібник Семен Хель, оба з Поникoвиці (брідський повіт), лісовий сторожник Семен Шпорлюк з Фільварків (пов. Броди) і селянин Антоні Суліковський зі Скоморох (повіт Сокаль) за уділюване вістий російським військам і за зносини з ними, а понадто Семен Хель за те, що фальшиво інформував австрійську патрулю, яко за злочин сповнений против воєнної сили держави після параграфу 327 військового закона карного вістали давнійшим судом оборони краєвої у Львові засуджені на кару смерти через повішене. Засуд виконано 24 серпня с. р. у Львові. 16-літного Миколу Шпорлюка засуджено за той сам злочин на 10 літ вязниці". У вторoк дня 22 серпня перед полуднем виконано в гарнізоновій вязниці екзекуцію на дальших трох селянах, засуджених на смерть через повішене за зраду в Сокальщині. Крім військового суду були при екзекуції священики, що засуджених сповідали перед смертю. Екзекуції довершив жовнір.

При зміні адреси подайте свій старий і новий адрес.

КАНАДІЙСЬКІ [illegible] документи [illegible] для старого краю і для Канади.
СПРОДАЄМО шифкарти, [illegible]
ВИРОБЛЯЄМО [illegible]. В всяких справах удавайте ся до нашої фірми
Посередна Канцелярія
334 Main St. Winnipeg, Man.
Управитель [illegible] J. G. Kimmel, [illegible]

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріальне в Вінніпегу.
ПЕРЕВОДИТЬ процеси [illegible] в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ екстракти, [illegible] документи старокрайові і Канадійські
ПРОДАЄ шифкарти [illegible]
ШЛЕ І ВИПЛАЧУЄ гроші [illegible]
ПРОДАЄ І КУПУЄ ґрунта в старім краю і Канаді [illegible]
В всяких справах і клопотах удавайте ся до нас
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар
[illegible]
NATIONAL REALTY Co.
341 Main Street Winnipeg, Man.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Єдиний руский лікар зі старого Краю. Єдиний руский лікар в Канаді.
СПЕЦИЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
Мешкає і ординує в власнім мешканю 416 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 WINNIPEG, MAN.

Дописи.

Етелберт, Ман.

Русини горою

В нас повиходили деякі зміни. Той що був тут перед двома літами, а слєб приїхав тепер до Етелберт так певно зливував би ся або подивляв би зріст, розвій нашої кольонії. В самім місточку є богато змін. От примірoм „Нар. Дім" своєю величавою будовою подивляє всіх переїзджаючих в колиї. Хоч ще не викінчений сей дім і правдоподібно сего року не буде, та все таки є надія, що от, от, дочекаємо ся своєї хати, свого кутка

Вже дочекалисьмо і свого доктора, котрий буде тут мешкати постоянно. Се також неабиякий здобуток беручи на увагу уділюване помочи в випадках слабости.

Маємо ще кілька нових будинків, а се от хочби й новий великий млин Не такие драпти як Меклін колись мав. Сей млин порядний і треба сподівати ся, що він не мало спричинить ся до розвою нашого місточка...

На сім кінчаю і прошу щоб в других кольоніях дописали що нового чувати. Не спім Впов. читачі, не заглублюймо ся лише в вісти про війну, нам тут в Канаді треба знати одні про других як найточнійше; треба показати, що жієм і як жієм.

Цепилє

Просить о поміч

Хвальна Редакціє—

Прошу помістити моїх пару слів, а се такі:— Я приїхав до Канади перед роком і робивм лише пару місяців, а від пів року нічого не роблю через ногу. Бувем у шпиталі і нічого не помогли там. Не маю ні цента ані родини і немаю до діти [illegible]

Прошу Впов. читачів „К. Ф." щоб були ласкаві запомогти мене, бо дуже бідую Я походжу з Кіцмана, Буковина. Жертви прошу слати на адрес редакції або впрост до мене Никола Поплітар Sheho, Sask.

Порт Нортел, Саск.

Хвальна Ред. „К. Ф." —

В залученю посилаю Вам півтора доляра і прошу висилати мені свою часопись. Я єї читаю вже від довшого часу і она мені дуже подобаєсь, я єї читаю борше від всіх иньших часописей ані дістаю. Раджу всім моїм братям во Христі предплачувати і читати „Канадийского Фармера" бо ся часопись є першою в Канаді для нас Русинів, у ній є досить що читати, усьо досить цікаве і поучаюче.

Здоровлю вас всіх читачі „К. Ф." і чесного редактора, що вам старає ся о просьвіту.

Дуже добре було щоб Впов. читачі „К. Ф." присилали ріжні дописи, та доносили як що де дієсь.

Андрій Лепка.

Шіго, Саск

Всехвальна Редакціє:—

Прошу Вас щобисьте висилали для мене свою часопись від пятого с. м., на що Вам залучаю гроші. Трохи тісно за гроші сего року, та все таки найдесь вже тих пару центів щоб заплатити собі таку часопись як Ваша. Я переконаний, що Ваша часопись „К. Ф." є дуже цікава, і се сказав мені Ваш предплатник д. І. Медвідь, бо він поберає Вашу часопись вже довший час. Отже він мені повидів, що в Канаді газети нема понад „К. Ф.".

Ваш новий предплатник
С. Сабанський.

Замітка Ред. — Аж на таку похвалу ми не конечно годимось, та мусимо вже годитись з Впов. Добр. Се його такі погляди і ніхто йому в тім не може заперечити, а тимбільше ми Дуже дякуємо д. С. С. за його щире слово зглядом нашої часописи.

Липтон, Саск.

Хвальна Ред. „К. Ф."

Прошу ласкаво помістити моїх пару слів з нашої кольонії. В нас фармері ще не молотять, акер пшениці видає пересічно від 15 до 20 бушлів, се є повнии і перелогу.

При молоченю є деякі перешкоди, а се найє довші ще, щобрав води до машин. Через посуху потоки повисихали і нема подостатком води.

Фармері платять робітникам від і пів трета доляра денно Сего року є подостатком робітників на нашій кольонії

Ціна пшениці добра, в елевейтрах платять по $1 05 за бушель, овес 54 ц. за бушель. За рогову худобу платять 7½ ц., безроги 6 ц. живої ваги Коні [illegible]

Жиди вибирають ся до „Єрусалиму", або на війну чи до иньшо. Люди тут мало о просьвіту дбають, часописи не дбають, не хотять читати хоч [illegible] руть От такі се люди, люблять користати з часописей за дармо. І не встидають ся тим.

До війни хвалабо богато йшлоб, геть всі військові, та Англія не пускає. От такі в нас новини

Петро Стецек.

Жінки, які хотять голосувати в Канзас, Злуч. Держ. не потребують казати в якім они віці.

З поля війни коло Бродів.

(Завзята боротьба коло Лешнева. Наші ополченці положили около 500 козаків разом з кіньми. Паніка в Бродах. Утеча і поворот назад).

На схід від Бродів у віддаленю около 6 км. від російської границі лежать місточка Лешнів і Щуровиці і сусідні села Комарівка та Корсів а над самою границею Митниця, напроти Митниці по російськім боці. Тут розіграла ся в суботу пополудни кровава боротьба в якій полягло кілька сот російских козаків.

Около 2 год. пополудни напав російський відділ зложений з 300 козаків на наш відділ зложений зі 100 ополченців, 20 жандармів і 10 мужів скарбової сторожі, які стояли за горбком коло Лешнева. Наші мали так добру позицію, що по кількох сальвах здесяткували Москалів, які утікали до Митниці. Наші погнали за ним і коло Комарівки стрінули ся з новим відділом козаків та почала ся з обох боків остра пальба. Козаки знов подали ся назад, а наші завернули до Лешнева. Зі сторони Митниці надтягнув сильний російський відділ з 500—600 мужа а нашим прийшло на поміч лиш кільканайцять мужів скарбової сторожі зі Щуровиць бо в околиці нашого війська не було.

Провід над цілим відділом обняв комендант постерунку жандармерії в Лешневі вахмайстер Захарчук, який показав ся дуже спритним начальником.

По кількох сальвах в часті поля заняв наш відділ дуже догідні позиції на валах, височини около 5 м., які тягнуть ся довкола Лешнева почавши від латинського монастиря. З поза тих валів почали наші так сильний огонь, що неприятель боїв ся приступом вдарити на місто, бо думав що там є сильна залога, але з поля відповідав з карабінів очікуючи сильнійшої підмоги Наші тимчасом огнем заподіяли йому такі шкоди, що поле вкрило ся около 200 козаками разом з кіньми. Москалі почали цофати ся, як тут зі сторони Берестечка натягнула їм сильна поміч з кількома гарматами, які установили ся на горбку півтора кільометра від Лешнева і почали бомбардувати вали. Кінниця російська пустила ся приступом під вали. Почав ся сильний огонь. Коні не могли видряпати ся на вали і Москалі повискакували з коней і почали пішки дерти ся до гори. Наші весь час опускали свої позиції і сальвами клали Москалів як солому. Доперва коли вали і мури почали валити ся від ударів гармат, наші подали ся в місто, а відси в поблизький т.зв. чорний ліс і до Бродів. Неприятель думаючи, що місто повне залоги закрадав ся дуже осторожно до міста не перериваючи канонади з гармат.

Остатні з наших бачили, як рос. офіцир закопав одного з наших жандармів і шаблею порубав його на улиці. Натомість поле між Лешневом а Митницею і довкруги валів покрите московскими трупами. Лягло їх около 500 козаків разом з кіньми.

На вість, що Москалі заняли Лешнів і йдуть на Броди повстала в місті страшна паніка. Всі мешканці а особливо Жиди хапали що могли і втікали на дворець Переполох охопив видно також і цивільні власти, бо між утікаючими був також брідський староста, судові і почтові урядники з актами та телеграфічними та телефонічними приборами

Всі всадили ся до потягу і сейчас відїхали до Красного Тут наш дописувач був сьвідком дивних сцен. Було се в суботу в ночи Ж[illegible] на пів нагими дітьми переправляю демонстрації. Найдивнійшим видалo ся се, що навіть брідські власти потратили голови і на питане чому утікають не могли дати ніякої відповіди. Ніч пересиділи всі на дворци і довкола дворця. Доперва рано в неділю коли всі трохи успокоїли ся — і коли наспіли вісти з Бродів, показало ся, що ціла та паніка і рейвах був [illegible] безпідставний, бо Москалі занявши Лешнів звернули всю силу проти Чорного ліса, думаючи, що там укрита велика сила нашого війська.

Около 10 год. рано надійшов зі Львова приказ, щоби мешканці і власти вертали сейчас назад до Бродів і всі потягом вернули, крім кільканайцяти старих жидівок які лишили ся, щоби вітікати до Львова.

Після найновійших вістий Броди цілком обезпечені, бо наше військо стоїть в недалекій околици.

„Діло" 16 серпня с. р.

Звірства російск. війска.

Куди московське військо перейде, лишає за собою руїну, трупи, плач і сльози. Ось що пише один мешканець зі Східних Прусс, де російське військо було загостило на якийсь час. Дня 3 Серпня над містом появили ся пять сильних стовпів диму. Перелякані селяни кинули ся з хат, а тимчасом надлетіли, з огидним зростом, чорти в козацьким строю До якої лише хати наближились, лишили попелище по собі. Мешканцям не позволяли ратувати майна. Коли жена місцевого дідича, Віктора, зі зложеними руками благали їх, щоби мали милосердіє над бідними людьми, застрілили її на місци. Тіло її лежало два дни на улици. Вісімдесятьоднолітного старця, який сидів на порозі своєї хати, застрілили а хату запалили і кинули тіло старця в огонь. В Свідорн забили шість людий, а шість тяжко покалічили. В Кожухах застрілили Москалі дівчину і постріляли смертельно одного чоловіка. В Білій застрілили жінку одного почтаря, маму семеро дітий, коли стояла в вікні. Купця Гінтора викликали Москалі з хати і в дверех застрілили. В Білій замордували Москалі сім осіб а 13 смертельно покалічили. Майже у всіх домах повибивані вікна а крамниці зрабовані. Села Сулімов, Вельони і Шкода ни заміненi в попіл. Пацади повторили ся кілька лів. Одному чоловікови в Льодітах відрубали руку, що не міг йти до війска. В Чборах застрілили Михальчука, який стояв спокійно перед хатою. Коли Москалі зблизили ся, просив їх о милосердіє, але вони його застрілили а хату запалили. Так гуляло московське козацтво — аж прийшло німецьке військо, прогнало царських козаків далеко за границю. Скільки в тім правді — не знати.

Де робить ся „історія сьвіта?"

В Европі є чотири фабрики армат, що мають сьвітову славу: дві англійські, одна французька і одна німецька Крупа що за час свого істнованя випродукувала кільканадцять тисяч армат. З усіх сторін віздать ся там військові техніки, щоби приглянути ся кузни найстрашнішого оружя. Супроводжає їх звичайно старший майстер фабричний, що при вході до головної салі, вказуючи рукою говорить гордо:— „Тут, шановні панове, робить ся історія сьвіта".

Голод і Анархія в Сербії

До „Пестер Льойда" доносять з Левочі: Горожанська ґвардия в Попраді привела сюди одного молодого Серба, жовніра збігця сербської армії, котрий підчас мобілізації з 16 иншими жовнірами втік через границю на Угорщину. Оповідає він, що сербські офіцири обходять ся брутально з жовнірами, військо терпить голод, а мешканці нової Сербії вже перед війною бунтували ся. В Сербії панує загальний погляд, що в сій війні випроваджують просто на різню і хто лише може, утікає.

Кілько армії з'їдають дан[illegible]

Жовніри, що воюють в Европі з'їдають денно 11,250 тонів поживи. Се обчислено на підставі порцій, котрі видає кождий край на чоловіка в воєннім часі.

Обчислено, що на чоловіка середним числом приходить по 2½ фунту на день. Говорять, що на війні з від 8 міліонів до 10 міліонів людий. Розуміє ся, ніхто не знає точно, кілько війська там є, але приблизно має бути яких 10 міліонів.

Війна тревала пару днів довше як місяць; за трийцять днів 10 міліонів людий з'їли 337,500 тонів поживи

Один тягаровий віз американської колеї може перевезти 20 тон. Се значить, щоб перевезти на оден день поживи для 10 міліонів людий, треба з'ужити 560 возів. Коли сих 560 возів поділити на потяги сорок возів в кождім, то треба мати 14 потягів з найбільшими льокомотивами в сім краю.

Звідси видно, що армія поїдає весь запас поживи, а ті що вдома скоро начнуть голодувати. Особливо тяжко тим краям, в котрих тревають битви, як Бельгія, північно східна Франція, Східна Пруссія і Австрія.

Католицкі попи в радах войовників.

Помимо того, що Франція зірвала з католицкою церквою, і що прогнала усіх католицких попів, французка часопись „Фіґаро" пише, що в французкій передній армії є около 20 тисяч католицких попів, які завзято борять ся з Німцами. Найбільше їх є приватними жовнірами. Велике число попів-жовнірів є родовитими французами і коли вибухла війна они не могли встриматись щоб на клич ратувати свій край не йти на війну. Замінили церкву на армію, пяту заповідь божу, „Не вбий" зачеркнули з своїх душ і вбивають тепер своїх ближних зі словами на устах і з думкою в серци „Господи Боже помози нам вбити якнайбільше людий".

АНГЛІЙСЬКА АРТИЛЄРІЯ В БОЮ

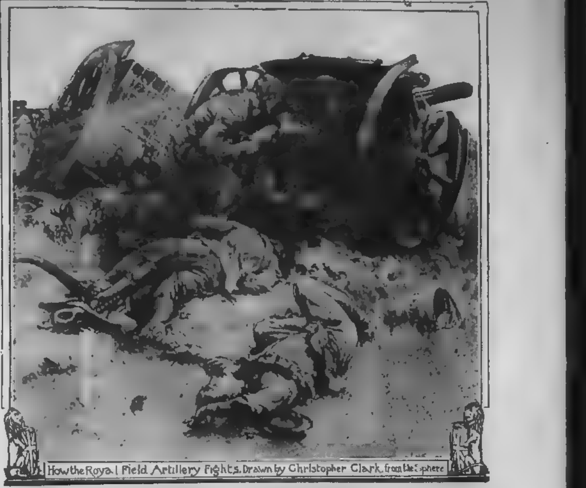

How the Royal Field Artillery Fights. Drawn by Christopher Clark, from the Sphere

Кайзер візьме Париж або вмре.

Г. фон Екгардт, новий німецький міністер, який недавно прибув до Мексика з Берліну, заявив, що німецкий цісар ані навіть не думав залишити свій план щоб здобути Париж, і, щоб підбити собі усю Францію німецьким оружем та в такий спосіб „знищити раз на все ляву французького мілітаризму".

Фон Екгардт приїхав до Нового Йорку з Ротердаму А він виїхав з Берліну до Ротердаму то говорив з цісарем через 20 мінут. За сей час він сказав про дійсну причину війни, про битву і т. п. По тім він виїхав на поля битви.

„Цісар пробував через много літ здобути приязність Франції"— сказав фон Екгардт. „Він (німецький цісар) навязував товариські зносини з Французами дуже часто. Та се було надармо. Тепер, становище Німеччини є, що ми мусимо взяти Францію або вмерти. Німецька армія мусить воювати до послідного мужа. Ми мусимо взяти Париж і підбити французьку армію

Я не знаю як довго се потреває, але про се ми можемо бути певними, що німецька армія візьме Париж. Наколиб не могли сего доконати то се булоб лише тому, що в Німеччині не булоб вже більше жовнірів.

Богато говорять про похід російского війска на Берлін? А я скажу, що нехай оно здобуде вперед твердиню Кенігсберг а тоді можемо говорити про Берлін"

Так говорив німецкий урядник Чи те все здійснить ся ми побачим вкоротці Здаєсь, що він не знав, що Франції стане на поміч сильна Англія А Англійське військо стоїть твердо на дорозі яка веде до Парижу Не знав фон Екгардт і того може, що російське військо може зайти до Берліна, не якраз через Східну Пруссію, але і з иньшої, догіднійшої сторони.

В кождім разі не хочеся вірити щоб Німеччина була аж на стільки сильна, щоб Францію, Англія і Росія не потрафили єї звалити до землі ..

Антимілітарісти в Англії проти війни.

З Льондону наспів до Нового Йорку лист, який уникнув руки цензора, а в якім пишесь тако: —

„Тепер, коли вже Англія почала війну, то без сумніву булоб трудно, а навіть неможливо, найти одного Англійця який би не хотів щоб Англія виграла в добрий або злий спосіб

Є однак таких богато, що думають, що війна Англії не наміце і винують дуже усіх висших урядових осіб, яких они оскаржують за вмішане англійського народа в сей конфлікт

Джан Борнс і Льорд Морлей, зрезигнували з Британського кабінету міністрів якраз тому, що були проти акції свого правительства. Они є проти війни і проти англійского правительства Джан Борнс став проти англ. правительства так дуже, — що помимо того що є бідним чоловіком — зрік ся свого становища на якім мав 25 тисяч долярів річно

Бернард Шов є третим в ряду, що остро виступає проти того, що Англія почала і провадить в Европі війну. Не інакше відносить ся до сеї справи і Кер Гарді

Найтяжшу вину кладуть на Сер Едварда Ґрея, який є міністром заграничних справ і який повів справами так, що Англія вмішалась в війну. Найбільше холоднокровні його опоненти говорять отверто, що Едварда Ґрея дипльоматичний блуд є відвічальний за найгіршу катастрофу у яку попала Англія. А вже дуже радикально критикують Ґрея зате, що він не виявив публично що властиво говорив з німецким амбасадором

Коли в парляменті запитано його чи Німеччина не приобіцяла респектувати цілости французької території наколи Велика Британія не вмішаєсь до війни, то Сер Едвард Ґрей відповів, що таке запитане було поставлене, але Німеччина не хотіла навіть запевнити, що буде респектувати цілости французких кольоній

Одна лише Німеччина — він додав — почала війну. Се притишило на якийсь час критику його опонентів.

Тепер однак голосно говорять в Англії, що заява міністра заграничних справ була правдива, але в ній скрито самий факт. Вже дізнались, що німецкий амбасадор забажав від Ґрея подати Великої Британії услівя на підставі яких она булаб неутральною наколиб Німеччина не нарушувала цілости французкої території і французких кольоній.

Чи се належало брати під розвагу чи ні щоб вдоволити Британців, в се не входить, але антимілітарісти кажуть, що затаєне сеї важної інформації веде до сего, що Сер Едварда Ґрея мусить ся підозрівати о нечесне поступоване зглядом свого народа.

Опоненти війни не можуть що небудь богато зробити, бо більшість є за війною. Колись знова в жовтни збере ся парламент, то зробить ся заходи, щоб вглянути в справу глибше і виясняти чому якраз Англія зірвала з Німеччиною".

Ґенерал сказав про упадок Лієжа.

Ми вже раз писали про упадок твердині Лієж в Бельгії. Німці не мали богато трудностей в здобутю сеї твердині. А про найліпше сьвідчить лист писаний до бельгійского короля Ґенералом Ліменом, який був головним комендантом в твердини а який тепер є полонений і жиє в Німеччині.

Він писав так до свого короля -

„Ваше величество вже знають про се, що форт Лонсен був висаджений в воздух німецкою бомбою, і, що в нім згинуло богато людей Тіла їх й досі певно поховані в руїнах того форту

А що я не стратив свого житя, то се завдяки Німцям, які витягли мене з руїн де я лежав стративши притом уміст від сильного руху бомби, яка й знищила наш форт

Я є плінником, мое тіло пошарпане експльозією. Я не піддав ся, не віддав добровільно своїх фортів ні свого міста. Уся вина німецкої сильної бомби, яка знищила форт і людей.

Я радше був би житє свое віддав за вірність свому краєви та королеви а ніж мав би був піддатись; я хотів умерти радше ніж бути плінником та смерть до мене не прийшла".

Льондон. 1 жовтня. Упадок Антверпену, вірять, є неминучий. Помимо того, що окружений сильними фортифікаціями, они перед німецкими 16 цалевими канонами не устоять. Їх Німці знищуть без жадних трудностей.

Бельгійский король Альберт, правдоподібно утіче до Льондону, бо до Франції перетята дорога німецкою армією.

Страшна ніч в джунглях.

(З подорожі по Індохінах).

Один французький капітан, що служить в французьких кольоніях, оповідає в англійськім тижневнику таке:

Через чотирнайцять днів машерував я враз з моїми жовнірами поздовж ріки Нам-Оган в Індохінах; пятьнайцятого дня ми опустили ріку, аби розпочати повний трудів хід на гору Цу-тонг, котра творить границю від сторони Хін. Ми мусіли бороти ся з великими трудностями, бо численні потоки, що спадають з гір, зібрали сильно, тож лише дуже поволи посували ся ми вперед. Навколо нас царила в день найглибша тишина, перерывана лише часом стрітаючими окликами нашого провідника або завриплим криком мавп. Але в ночи розносив ся часто невольний галас: здавало ся, що всі звірята сьвіта зійшли ся перед нашими наметами, аби перешкаджати нам в сні, котрого ми дуже потребували по трудах дня.

Одної ночи такий галас був особливо сильний: я думав, що всі тигри з околиці атакують наш табор. Я вискочив з мого намету і кинув ся вперед з оружєм в руці — але навколо не було видно нічого, огонь загас, а мій служачий, котрий чував перед наметом, споглянув на мене здивований. Я вернув до намету і старав ся уснути, хоч галас тревав дальше. Нараз мій служачий прибіг до мене і сказав переляканий та блідий: „Пане капітан, кромі рику диких бестий чути також крики людий. О скільки мені здає ся, то недалеко від нас, ми моглиби поспішити на поміч“. Я почав надслухувати: страшні слова мого жовніра потвердили ся справді. Я видав в одній хвили прикази. Половина моїх людий мала іти за мною, друга лишити ся, аби чувати над наметами і амуніцією.

Але фельдфебель, родом з тих околиць, супротивив ся мому приказови і сказав: „Судячи з рику, тигрів є дуже богато і вони надзвичайно жадні крови. Скочать на нас серед темноти і не потрафимо перед ними оборонити ся. Прошу слухати! Людські крики замовкли. Тигри певно розшарпали тих бідаків“. Говорив правду. Було чути лише рик тигрів, а крики нещасливців, що впали їх жертвою, вже не розносили ся. Зневолений конечностию я признав слушність фельдфебелеви і розказав моїм людям відложити оружє на бік і вернути до наметів. Я не заснав вже сунокою і з нетерпеливостю ожидав ранку, бажаючи вислідити трагедію, що розіграла ся в моїй близкости і котрій я мусів слухати безсильний. Нарешті надійшла пята година: я пустив ся в дорогу враз з дванайцятьома оружними жовнірами і провідником. Ми помашерували в напрямі, в котрім в ночи було чути крики, але дорога була дуже утяжлива так, що ми потребували майже годину, аби перейти два кільометри.

Вкінци опинили ся ми на царині, на котрій нашим очам представив ся страшний вид. Як окаменілі стояли ми якусь хвильку; коли опритомніли, кинули ся вперед. Земля була розмочена і слизька, а коли ми її близше приглянули ся, переконали ся, що було на ній повно крови. Тут і там поробили ся формальні горбки з крови, котрої земля не могла всякнути. А відтак побачили ми лежачі довкола людські руки й ноги, голови і куски тіла, побіч них рештки одіжи і чобіт, чого тигри не були в силі зжерти. Круки і супи крутили ся над нашими головами та наповняли воздух своїм охриплим вереском. Сідали на галузях дерев і очевидно ждали лише на наш відхід, аби могли почати свій страшний бенкет. На самих деревах однак побачили ми численні, страшно пошарпані, тіла, попривязувані до пнів шнурами.

Я споглянув остовпілий на моїх людий і бачив, як їх колїна дрожали та чув, як їх зуби дз[illegible] — таке заволоділо ними [illegible]пераженє. А прецінь бу[illegible] між ними хлопці, котрі вже нераз відважно заглядали смерти в очи і в Франції не були зовсім порядними та спокійними горожанами. Коли я трохи успокоїв ся, післав до табору кількох жовнірів, аби принесли лопати в ціли викопаня гробу для тих людських останок. Час ожидання перебули ми на численю дерев, до котрих були попривязувані ті напів розшарпані трупи. Ми начислили їх пятьдесять шість. Пятьдесять шість отже нещасних людських есть розшарпали тої ночи в страшний спосіб тигри! Надармо ломив я собі голову, аби виясните причини сеї трагедії і вже думав, що вона покриє ся вічною тайною коли нараз один жовнір крикнув: Пане капітан, там жиє ще один!

Я підбіг сейчас до дерева і переконав ся, що чоловік котрий був до нього привязаний, ще жив, та цілий був вкритий страшними ранами. Я казав його сейчас розвязати, а коли ми його покріпили і коли він відпочав оповів нам, що він і инші жертви були прихильниками князя Онг Кео і по замордованю його через брата, князя Кван Тев, засуджено їх на смерть. Заведено їх до сього ліса, котрий був званий з того, що роїв ся просто від тигрів. Коли їх привязано до дерев, то лишено їх власній судьбі, зараз зявили ся кровожадні, дикі бестиї. Найдикша уява не моглаби видумати страшнійшого способу смерти.

Ми похоронили жертви і забрали з собою того чоловіка та доглядали його, доки зовсім не прийшов до себе. Відтак звинули ми наші намети і помашерували дальше. Тигри переслідували нас однак ще через кілька днів, поки ми кількох їх не забили, потім инші відчепили ся. Ніколи однак не забуду того найстрашнійшого виду в моїм житю — кінчить капітан своє займаюче оповіданє.

CALDER'S
БАНКЕРІ і ШІФКАРТИ.
Старі і певні.
663 Main St. Winnipeg
V. КАРАКОШКА, загр. управитель.

На спродаж
два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицями, $200 один. Продам за готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера“.

АТЛЯС
війни в Европі.
МІСТИТЬ В СОБІ ВЕЛИКІ МАПИ КРАЇВ, ДЕ ВІДБУВА[illegible] СЯ НЕ ЗНАНА ДОСИ СЬВІТОВА ВІЙНА
Европа, Росія, Австро-Угорщина, Туреччина, Болгарія, Румунія, Сербія, Чорногора, Франція, Німеччина, Бельгія, Англія, Італія Швайцарія, Іспанія, Португалія і инші.
НА ОКЛАДИНКАХ ПОДАНОЬ КОРОТКИЙ ОПИС ВОЄННОЇ СИЛИ КОЖДОЇ ДЕРЖАВИ
„КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР“
287 Селкірк Ав. - Вінніпег, Ман.

Чи можна штучно викликати дощ або погоду.

Один з найславнійших англійських фізиків виголосив в одній англійській інституції виклад, в якім висказав думку, що людям може удати ся при помочи електрики викликувати дощ або гарну погоду. Він робив в тій справі досліди в своїй робітни і там удавало ся йому притягати при помочи електрики краплї води. На тій підставі думає він, що можна робити також на більші розміри і в той спосіб спровадити дощ на цілу околицю. В тій цїли треба би з високої гори пустити в воздух відповідну скількість електрики. Як виладує ся відємну струю, тоді можемо мати дощ; як хочемо мати погоду, тоді виладовує ся в воздух струю додатну. Згаданий фізик припускає, що в той спосіб можна навіть спровадити бурю. — Чи однакче се удасть ся, не можна сказати. Головна трудність лежить в тім, що тяжко є виладовувати в воздух більшу скількість електрики на відповідну висоту. Треба буде зробити досьвіди, які будуть богато коштувати.

Увага про жінок.

В англійських фабриках працює поверх 200 тисяч жінок.

• • •

Франція має 12 жінок, які є воздухоплавцями в воєнній воздушній фльоті.

• • •

Швайцарський парлямент відкинув законопроєкт надання жінкам рівного права.

• • •

Паризькі кравчині тепер занятї шитєм шпитальних одягів.

• • •

Італійска королева сподієсь наслідника, або наслідниці десь так при кінци сего року.

• • •

В Філядельфії є 50 тисяч жінок робітників.

Небувала доси оферта.

Великий воєнний атлас даром!

В Европі тепер кипить страшна, кровава боротьба. Часописи переповнені новинками про війну. І здаєсь, що нема ні одної людини, щоб не інтересувалась сею війною, не читала часописей. З часописей кождий довідуєсь однак лише про неудачі, або побіди ріжних військ. Щобим мати докладний терен теперішньої війни, щоб знати де зараз находять ся війска і т. ин. то треба мати М а п у, і безперечно такої мапи кождий, що уміє читати, хотів мати вже від давна. Ми се зрозуміли і постаралисьмо о великий атлас, у якім містить ся 20 великих кольорових мап ріжних країв. Книга ся є величини 15х11 цалів, перша окладинка прикрашена портретами ріжних володарів. На мапі кождого краю найдете кожде місто, місточко чи село; ріки, озера, гори, долини і т. и. Мапа кождого воюючого краю на двох листках є величини 14х20 цалів. Сей атлас виготовлено спеціяльно для нас по ціні 48 ц. один примірник, та ми даємо

СЕЙ АТЛЯС ДАРОМ

кождому хто пришле нам предплату на „К. Ф.“ в сумі $1.50. Старий чи новий предплатник приславши $1.50 і зажадавши сего атласу, дістає атлас зовсім даром. Та просимо затямити, що оферта не потреває довго, отже користайте з небувалої доси нагоди. Присилайте $1 50 і скажіть, що хочете сего атласу.

ГРОШІ ПРОСИМО СЛАТИ НА АДРЕСУ:
THE CANADIAN FARMER
P. O. Box 3656 St. B. Winnipeg, Man.

Хто відгадав загадку.

Розвязку загадки, яка була поміщена в 38 числі нашої часописи, прислали до редакції найскорше: д. Теодор Іващук з Вінніпегу, д. Василь Семотюк з Гілкрест, Алберта; д. Николай Левчук з Кенора, Саскачеван; д. В. Гуцуляк з Інґлін, і д. Юліян Криворуча з Ішер, Онтаріо. Послідні два Впов. Добродії прислали розвязку одного і того самого дня. Дальше слідують:— д. Г. Панчук з Чікаго, Злуч Держ і д. Петро Білий з Норт Дакоти. Дуже гарно розвязав загадку д. П. Білий й розвязка його така. - „Гора покрита лісом — се людська голова з волосєм. Стрімка скала в якій находить ся мудрий чоловік — се чоло з розумом. Віконця в скалі — се очи. Кущ терну над віконцями — се брови. Дуб з двома дуплами — се ніс з ніздрями. Стежка від дуба — се продів між вусами. Дві сестри — се губи. Кістяні двері — се зуби. Хата — се рот. Гостинний чоловік — се язик. Гості — се ріжна пожива і напитки між якими є найбільше алькоголю. Перепрашаю за послідне, але мені якось тяко щасте, що куда не повернусь то всюди найбаю піяна“...

Поверх 28 тисяч дівчат в Філядельфії працюють як домашні служниці.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпегу.
Спеціяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лїпше і новійше лічене сифіліса „606“ проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

Спеціяльно на десять місяців.
Богато живучих по за Новим Йорком не можуть звідати нашого маґазину.
Тим то даємо можливість купити за $28.00 грамофон з 40 співами, що давнійше коштував $55.00
На виплат по $3.00 місячно
Жадайте каталогу. Наша адреса
GREATER NEW YORK PHON.CO
306-310 Grand St. Dept. 2 New York.
Продаємо також ріжного рода музичні інструменти.

Затроєні Сірники.
За яких два роки не буде вільно купувати і уживати затроєних біло' фосфорових сірників,
КОЖДИЙ ПОВИНЕН ПОЧАТИ УЖИВАТИ
EDDY'S
НЕ ЗАТРОЄНІ "SESQUI" СІРНИКИ
і в сей спосіб уникнути домашного нещастя.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
[illegible] в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТИШ КОЛУМБІЇ.

Авторизований капітал . . .	10,000,000.00
Капітал вплачений	7,000,000.00
Резервовий фонд	7,000,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймають ся від $1.00 і більше і дораховує ся процент від дня вкладки. Видають ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
НОРТ ЕНД ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕЖСКА ФІЛІЯ
N. G. LESLIE, Manager.
ПОРТЕДЖ АВЕ. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Colony St.

Потрібно людей до вивчення занятя в Hemphills.
AMERICA'S LEADING TRADE SCHOOLS
НАУЧІТЬ СЯ
[illegible]
HEMPHILLS [illegible] MOLER BARBER COLLEGES
220 Pacific Ave., Winnipeg, Man. Branches at Regina, Sask. & Ft. William, Ont.
HEMPHILLS [illegible] CHICAGO SCHOOL OF GASOLINE ENGINEERING
483, Main Street Winnipeg Man
[illegible]

Нижеподана компанія дає до відомости своїм прихильникам і знакомим в BEAUSEJOUR і околиці, що она має
НА ПРОДАЖ 27.000 АКРІВ
гарної, осушеної, доброї землі, уся готова під плуг, по ціні від $12.00 до $20.00 за акер і на дуже легких условях, десяту частину готівкою, решта в девятьох рівних річних ратах. Процент 7. Земля находить ся в тавншіпах 14-8 і 15-8, на схід від Брокенгед Ривер де також є подостатком доброго сіна, води, дерева і пасовиска. В сій околици Провінціональне правительство буде мати свою нову т. зв. „Демонстраційну Фарму“ хотячи переконатись що в сій части провінції може найлїпше рости. Незадовго через ті тавншіпи мають побудовати зелізну дорогу. Взявши на увагу, що тепер війна, і, що ціни на пшеницю, вівсі, ячмінь і льні підскочили в гору, так правдоподібно в 1915 р. будуть ще висші, як і те також, що рогова худоба, вівці і свині будуть також дорожші — тепер якраз добра нагода набути кавальчик доброї землі доки ціна не підскочила в гору. — Купуйте тепер!
По точні інформації, звертайте ся до:
The Standard Trusts Company
346 MAIN STREET. — WINNIPEG, MAN.

ПРОСИМО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕР“.

Страшний ворог.

Написала
М. ЗАГІРНЯ.

(Дальше)

Біла горячка мучить хорого кілька днів, а то й тижнів. З неї мало вмирають — здебільшого видужують. Але такого хорого не можно держати дома, а треба відвезти в лікарню. Бо дома хорий може великого лиха наробити і собі, й людям, а в лікарні його добре доглядатимуть, і там він швидче видужає.

А скількох людей мара або відьма водила! І кожному де було цього по тверезу, а все як ішов із шинку або з хрестин, або з беседи. Я знаю дуже добре, що сільські люде страх як вірять, що є відьми, що мара водить, і сміють ся з того, хто каже, що цього нема. А я вам скажу, люде добрі, так: не вірте тому нічому про відьом та про мару: нічого того нема. То хорому, отруєному мозкові ввижають ся всяка нісенітниця. Киньте пити горілку, читайте розумні книжки, вчіть ся, освічуйте ся, і як тоді сами побачите, що я кажу правду. А коли тепер не вірите що моєї про відьом та про мару, та про домовиків, то це через те, що науки ви не знаєте, а вірите тому, що вам діди й прадіди, такі ж темні, як і ви, казали, а ви, не знаючи правди, тому вірили. А як довнаєте про тую правду, що наука каже, то зробитесь освічені і тоді побачите, що я до діла кажу.

Я згадувала тут чимало таких хороб, що стають ся від горілки. Згадаю ще про одну дуже страшну й тяжку, а саме про божевільство. Алкоголь потроху отруює мозок, і врешті він стає зовсім хорий, і тоді людина божеволіє. А божевільство — це велике нещастя і самому хорому, і його сем'ї. Йому мука, а на його дивити ся може ще гірша мука. Кожен мабуть скаже, що краще вже смерть, а ніж божевільство. Правда, не всі божевільні занедужали з алкоголю; єсть такі, що це нещастя впало на їх і не через пянство; але ж дуже, дуже багато таких, що занедужали тільки через алкогольну отруту. Довгий час записувано, скільки в якому краю вживають люде алкоголю і скільки там божевільних. І виходить, що де вживають більше алкоголю, там і божевільних більше. От, скажемо, в Шотландії пють багато, і там на 563 чоловіки здорових людей припадає один божевільний; а в Іспанії пють мало, і там один божевільний припадає на 7181 здорову людину. Уже не одно доводить, що люде божеволіють через алкоголь.

З того, що було тут казано, виходить, що немає в людському тілі нічого такого, чого-б не подужала алкогольна отрута. Вона вбиває, руйнує все, починаючи з мозку і кінчаючи шкурою на тілі. І це так буває не самим пяницям гірким. Ні, алкоголь нікого не минає. Ні одна чарка горілки тілови не минеть ся, вона своє діло зробить. Тільки всякому пяниці алкоголь псує здоров'я здебільшого швидко і вкрай, одберає і розум, і сумління, й сором; а тому, хто п'є потроху, він і здоров'я руйнує потроху. Еге, потроху, але певним шляхом веде до труни.

Не тільки в пяниці, а і в того, хто потроху пє, і шлунок, і серце, і печінка, і кишки, і мозок не бувають такі, як слід їм бути: алкоголь їх одміняє, і вони стають хорі. І лікар, обглядівши хорого, зараз може вгадати, що той чоловік уживає алкоголь, хоч би ніколи його не бачив і нічого про його не чув.

Врешті не треба починати навіть потроху пити горілку, вино чи пиво ще й через те, що ніхто ж не став пяницею відразу, а кожен починає пити потроху, і кожен, хто пє потроху, може непомітно собі самому стати пяницею. А дітям крий Боже давати горілку! Я знаю, що на весілях або у великі свята дітям дають пити горілку. Але ж це гріх великий, бо ця отрута дітям ще дужче шкодить, ніж дорослим.

Може хто питущий так скаже:

— Ну, добре, я вірю, що алкогольна отрута псує мені здоров'я, що я вмру через неї. Але кому до того діло? Мені подобаєть ся пити, то й питиму, і ніхто за мене не відбуватиме, а відбуду я сам своїм здоров'єм і житєм.

А я скажу на це, що так думати не можно, бо дуже помиляєть ся той, хто думає, що шкода від алкогольної отрути на йому самому скошить ся. Там то й страшна ця отрута, що за неї відбувають не самі ті, що нею отруюють ся.

Люде кажуть: „Яке коріне таке й насіне“, і здебільшого це буває правда. Діти часто скидають ся на своїх батьків та матерів не самим обличам, а і вдачею. Лаючи або хвалючи кого, люде кажуть: „Та в його батько був такий“ або: „у їх увесь рід такий“. Одружуючи сина, чи дочку, добрі батько та мати дбають про те, щоб споріднитись з гарним родом, а не з яким там злодійським, чи пяницьким, чи з хорим, бо не хочуть, щоб їх онуки вдали ся в той рід. Ото ж і виходить, що люде самі помітили, що до чого прихильний батько чи мати, чи навіть дід, баба, до того часто прихильні бувають і діти і що в хорих батька-матери і діти не будуть здорові. Ото-ж питущий батько чи мати мусять памятати, що, пючи горілку, чи яке-що алкогольне питво, вони передають дітям у спадщину любов до алкоголю. І цю любов передають однаково і пяниці, і ті, що пють потроху. Батько любив горілку, але пив її потроху, а син, що має від батька любов до горілки, пе її вже не потроху, а по богато і стає п'яницею. І та прихильність до чарки — то спадщина від батька. Ще й так буває, що син у питущого буде непитущий, бо змалечку бачив він, яке лихо було сем'ї від батькового чи материного пянства, він поборе свою любов до горілки і не пе її; але дідова спадщина на онукови скошить ся. Бо саме так, як обличам онуки часом на діда скидають ся, так і вдачою.

Значать виходить, що в питущих батьків і поколїнє буде питуще. Бути пяницею — велике нещастє. І от це нещастя побиває людину за те що його батько чи дід любив горілку. Чи не правда-ж це?

(Дальше буде).

[illegible] ТЕАТРИ

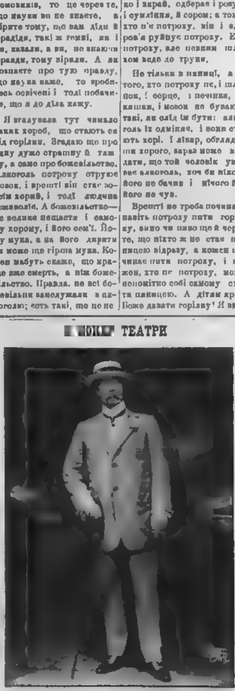

„Rented Earl“ („Винаймлений Граф“), нова комедія, яку будуть грать в Вокер театри через цілий слідуючий тиждень. Сю штуку еще не грали в Вінніпегу, ај буде можно бачити перший раз в Вокер.

Досить була гарна штука, яку грали минувшого тиждня, але ся не уступає богато місця попередній.

Ї повинен кождий бачити, хто лише інтересуєсь театральними виставами.

Лавренс Д'Орсей, якого образ бачите, буде відгравати ролю „Винаймленого Графі“.

Вінніпеґські жовніри готовлять ся до відїзду на війну.

Англія й Німеччина на мори.

Перші успіхи німецької фльоти по проголошеню війни між Англією й Німеччиною заслугують на тим більшу увагу, що чисельно німецька фльота слабша від англійської.

Англія має 57 лінійних кораблів з 1,017,000 тон поємности, з того самих дреднотів 18, а зі сконфіскованими турец. дріднотами 20. З тих кораблів має кождий 8 гармат калібру 34.3 цм. Далі має Англія 43 панцирних кружляків з того 9 малих дреднотів. Число хоронених кружляків виносить 61, число контроторпедовців 272, до того треба додати 20 торпедовців для повного моря. В кінці має Англія 75 підводних човнів. Всі ті числа походять з початку року і можуть бути прискореною будовою з огляду на війну побільшені.

Німеччина має тільки 33 лінійних кораблів з 537.000 тон поємности, з чого до типу дреднотів належать 4. Далі має вона 34 хоронених кружляків, 140 великих і 47 малих торпедовців і до 30 підводних човнів. В Німеччині будують ся також нові кораблі, але темпо будови в Англії в останніх часах значно швидше, що промовляє в користь чисельної переваги Англії. До сеї переваги причиняєсь також то, що німецькі дредноти мають гармати калібру 30.5 цм., а 4 з них навіть калібру 28. цт.

Однакче чисельній переваз[і] англійської фльоти протиставлять німецькі знавці перевагу німецької фльоти що до якости. Починаючи з числа моряків, яко в Англії виносить в часі мира 146 414, в Німеччині 73.115, отже о половину менше, вказують вони, що в часі війни се відношене змінить ся основно в користь Німеччини, бо вербоване моряків в Англії справляє 15 великі трудности, коли натомість Німеччина розпоряджає на випадок війни чисельною резервою. А образованєм і справністю німецькі моряки дорівнують англійським.

Перевагу гармат англійських дреднотів уважають німецькі знавці також тільки теоретичною. В практиці морської війни німецька гармата осягає такі самі результати як англійська. При тім з англійської гармати можна дати тільки 60—75 вистрілів, коли німецька стає нездатна аж після 200 вистрілів.

Опанцироване німецьких кораблів є переважно ліпше, швидкість нових німецьких дреднотів дещо більша.

Се відносить ся почасти також до кружляків типу дреднотів, а відомий з успішних маневрів проти англійських кораблів „Гоебен“, як також „Молтке“ і „Вондер Тан“ належать до найшвидших кораблів сьвіта, які переважають найшвидші англійські кружляки що найменше о одну морську милю на годину.

Малі хоронені кружляки Німеччини належать до найліпших в тім роді, дорівнують англійським. Найбільше уступає Німеччина Англії числом підводних човнів, та на думку німецьких знавців ту недостачу вирівнує справність персоналу, яко піде не має такого значіння, яке власне при сім типі кораблів.

До англійської фльоти можна би дочислити ще фльоту союзників, отже фльоту французьку і російську.

Французька фльота, яка числить 20 лінійн. кораблів, 19 панцирних кружляків, 8 хоронених кружляків, 84 торпедовців і 55 підводних човнів, є, що правда, поважним противником, але для війни на північнім мори вона не входить в рахубу, бо головна сила французької фльоти знаходить ся на Середземнім мори.

Натомість російська балтійська фльота яка може тут входити в рахубу не є поважним противником. Її 4 лінійні кораблі і панцирні кружляки належать до типу перед дріднотами, а 4 дріднотп і 4 кружляки типу дріднотів знаходять ся в будові і ледви чи будуть готові для теперішної війни. Число російских торпедовців виносить 78, підводних човнів 12. Коли Німцям удасть ся замкнути Сунд мінами, то німецька фльота на Балтійськім мори мати-ме повну перевагу над російскою, маючи вільний перехід з північного моря через канал Вільгельма.

Розуміють ся англійська фльота і без союзників — найсильнійша морська с[illegible] і ніяка инша не може з нею мірити ся. Але сила німецької фльоти опирає ся на тій „ризиковній думці“, що німецька фльота мусить бути така сильна, що навіть для найсильнійшої в сьвіті англійської фльоти війна з нею може принести аж надто великі втрати. І можна сподівати ся, що навіть поражене німецької фльоти завдасть англійській фльоті дуже великі удари.

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

Маленькі читачі: —

Дуже перепрашаємо Вас, що через кілька тижнів не мали сьте свого кутка в нашій часописи. Се якраз не наша вина, а кого иньшого... Ваш куток на шестій сторонї був за малий, в ні[м] не мож було богато вмістити і нам не раз прикро було, що куток так малий і порожний. Від нині куток Ваш буде находити ся на пятій сторонї, а тут вже більше місця, просторнійше, вже виглядає не як куток, а гарна, мала хатина. В сім кутку, на новім місці, містимо отсю гарну казочку про лисичку, котика і когутика. Се гарна казочка. А може хто з Вас, маленькі читачі напише яку гарнійшу? Ану спробуйте. Але вперед прочитайте отсю: —

Лисичка, котик та когутик.

Був собі котик та когутик та й побратались. Поставили собі хатку маленьку та й живуть оба. Когутик же дома сидить, а котик ходить у ліс на здобитки. От іде котик та й каже когутикове: —

— Сиди-ж дома та, як прийде лисичка, то не озивайсь!

Коли це біжить лисичка:

— Когутику-братіку, одчини!

Мовчить когутик.

— Когутику-братіку, одчини!

— Лисичко-сестричко, ко[illegible]ів.

— Ну бо, когутику-братіку одчини! А то в мене хатка не огріта, — вогню треба набрати.

— Лисичко-сестричко, котик не велів.

Як стала просити, як стала просити, — таки випросила: увяв та й одчинив. От вона вогню набрала і його вкрала. Біжить, несе його, а він кличе котика, співає:

— Котику братіку!
Несе мене лиска
За кленові ліси,
За крутії гори,
За бистрії води, —
Порятуй мене!

Котик, як почув, догнав лисичку, одняв когутика. Приніс до дому та насварив його добре та й каже:

— Гляди-ж, когутику, як прийде лисичка, — не пускай, бо тепер я піду далі.

От котик знову пішов на здобитки по просо — когутикови на харч. А лисичка знову прибігла:

— Когутику-братіку, одчини!

— Лисичко-сестричко, котик не велів.

— Когутику-братіку, одчини! Як не одчиниш, віконце видеру і тебе візьму! А то тільки вогню наберу.

Він і одчинив. Вона вогню набрала, його вкрала та й побігла. Несе його, а когутик знову:

Котику-братіку!
Несе мене лиска
За кленові ліси,
За крутії гори,
За бистрії води, —
Порятуй мене!

Не чує котик — він удруге співає, голоснійше. Почув котик, догнав його і знов одняв, а лисичку побив.

— Тепер же, когутикови наказав, не одчиняй, бо я піду далеко-далеко: хоч як будеш кричати, — не почую. Не одчиняй, бо вона тебе зїсть!

А лисичка прибігла знов.

— Когутику-братіку, одчини!

— Лисичко-сестричко, котик не велів.

— Коли не одчиниш, — віконце видеру і тебе візьму. А то тільки вогню наберу.

Просила-просила — ні! таки не пускає. От вона віконце видрала, його вкрала та й побігла. Несе, а когутик співає, аж кричить.

— Котику-братіку!
Несе мене лиска
За кленові ліси,
За крутії гори,
За бистрії води, —
Порятуй мене!

Ні, не чує котик. Він тоді вдруге, — не чує!.. Утретє як заспівав, — тільки тільки почув котик. Кинувсь доганяти — гнавсь, гнавсь — не догнав. Прийшов до дому та й зажуривсь: що йому робити? — пропадом побратим. Думав, думав...

Тоді зробив собі скрипочку, взяв молоточок і писану кайстру (торбу) та й пішов. Приходить до лисиччиної хатки, став та й грає,

— Ой ти-ти-ли-чки,
Та було в лисички
Чотири дочки,
П'ятий синко,
Ще й Пилипко.
Вийди, лисе,
Подивись —
Чи хорошо граю?

А лисиччина дочка почула та й каже.

— Мамо, піду я подивлюся: хто там так хорошо грає?

— Іди, та не барись, бо зараз треба когутика різати.

От вона й пішла, а котик її — цок у лобок та в писану кайстру. Та знов грає:

—Ой тили-ли-чки,
Та було в лисички
Чотири дочки,
П'ятий синко
Ще й Пилипко.
Вийди, лисе,
Подиви ся —
Чи хорошо граю?

Тоді й друга дочка: „Піду й я!“ Та й собі за сестрою. А котик і ту — цок у лобок та в писану кайстру. Та й знову грає... За другою й третя дочка, і четверта... Уже всі в торбі... А Пилипко ждав-ждав та й каже:

— Піду я, мамо, зажену їх, — чого вони так забарились? Уже ж треба й когутика різати.

— Піди скажи, щоб ішли назад скоро, — зараз різатиму.

— Пішов. А котик і того цок у лобок та в писану кайстру.

От стара лисиця ждала, ждала — нема!

— От же, каже, не минеть ся й мені йти загнати, бо вже ж і нерано, а треба когутика різати.

Пішла, а він її цок у лобок та в писану кайстру. Тоді пішов у лисиччину хату, когутика з кучі випустив, та й прийшли вони до дому та й живуть і хліб жують.

Італійські жінки, які працюють в металевих фабриках заробляють 4 до 5 центів на годину

• • •

Поверх 10 тисяч жінок є сторожами зелізної дороги в Новім Йорку, Ню Гейвен і Гартфорд, Злуч. Держ.

• • •

В Злуч. Держ. жінки творять одну четверту часть усіх робітників.

Львів і війна.

(З часів воєнних приготовань).

Над волиненою Бого перелітали сивет татарських стріл. І від тоді все вже воєнні мельодії вплітали ся в житє Даниловоґо горада. Нині Львів знова вибув про все, немов вдивив ся у одну ціль, немов вслухав ся у одну пісню, немов задумав ся одною думкою — про війну.

Вечерами виходили на улиці міста військові музики і при відблиску горючих смолоскипів грали бувлючі марші — за тими музиками йшла міровим кроком тисячна товпа, що раз-враз вибухала невмовкаючими окликами. — І говорили про бурю, що мала надійти з далеких сторін а товпа мов йшла їй на стрічу, щоби її привитати громами одушевлення і радости. Так манїфестував Львів що днини, що вечера.

А тимчасом у місто стали плисти людські ріки — покликані до зброї резервісти. Йшли довгими колюмнами, нерівними громадками, з куферками на плечах, з клунками в руках. Йшли дрібні міщані з провінції, робітники, ремісники, та найсильнійшою струєю плило наше мужицтво.

Всї зголошували ся на перший поклик, охотно в повному зрозумінию та почутю своїх обовязків.

І давно відбивали від явних громадки наших [illegible]ців. Йшли улицями поважно, мовчки. Во наш мужик у великій хвилі мовчить. Мовчать ґлухи за домовиною одинака, мовчки працює на воротах послїдного сина покликаного до мобілізації.

І так людська ріка плила цілу днину несінчесною стругою. Потому вели коні

А тимчасом на улицях Львова стало що раз більше появляти ся жовнірів.

І стала ріка відпливати.

Виходило військо з міста вквітчане дубовим листєм, їхали мальовані улани, за їздили гармати прибрані зеленю та соняшниками.

А товпа прощала їх сердечними окликами на щасливу дорогу, на щасливий поворот. А по ночах потрясав шибами гуркіт сильних, кованих возів

Нині рух живійший лише на центральних улицях міста

Наші „співучі" перед міста запустіли, замовкли за рогачками пусто й глухо. — Лише з далекого поля понад некаті лани, від врінчив в далечині, полудніків несе вітер тихий гомін жалісної пісні, як то „виправляла мати свого сина до цісаря на війну"..

Велике князівство Люксембурґ

Велике князівство Люксембурґ, котре займило півенько німецько, є від р. 1867 державою незалежною і неутральною. Край дістав від смерти великого князя Вільгельма в р 1912, на котрім вигас рід насадський під панованєм Марії Аделайди, у р. 1894. Великі князі Люксембурга мають титул історичний палатинів на трепеських. Люксембурґ граничить на всході в пруськими двірськими краями, на полудни з німецькою Льотарингією і Францією, а на заході і півночи в Бельгією. Край сей займає 2586 кілометрів квадратових і числить 260 тисяч людий. Хотай Люксембурці належать до родини німецької, і майже всі говорять по німецьки, то урядовим языком є язык французький. Залізницями заряджує держава німецька. Держава люксембурська не має сталого війска. Є там лиш компанії жандармів, а іменно одна складаюча ся з двох офіцирів і 145 людий і компанія жандармерії котре розділена є в 53 місцевостях, а відтак компанія добровольців, складаюча ся з 6 офіцирів і 170 людий.

Брехливі вісти Сербів.

Один з німецьких професорів обчислив, що Серби в своїх справозданях на територіям сербським вбили 210 тисяч Австрійців, вранили небезпечно 130 тисяч, а забрали до неволі 90 тисяч. Загальна сума наших Австрійців до війни виносить 430 тисяч. Тимчасом ціла армія австрійська, котра була кинена проти Сербів числила лише 400 тисяч. Се доказує як точні суть справоздання з поля війни. Коли би обчислив убитих, ранених і поневолених Австрійців Москалями, після донесень з Петрограду, то вийшло би число, котре було би два рази більше, як число воюючих Австрійців з Москалями. Одинак на брехнях Московських пізнали ся вже не лише Американці але і Французи і Англійці і вже більше не переказують до Америки московських вісенітниць.

ЛІКЕРИ

[illegible]

Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1116. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною є найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, протe коли засилаєте свое замовлене до нас, Ви завсїгди будете певні заощадити що найменче 20%.

Жадний иньший лікерний стор в Вінніпеґу не дістає через почту стілько замовлень що ми дістаємо. Правительство піднесло цло на горівці, отже просим звернути свою увагу на нові ціни лікерів.

[illegible]

Вирівнуйте передплату!

ЦИКОРІЯ

[illegible]

Tomson's Kar-Eal для кави.

[illegible]

Philadelphia, U.S.A.

На продаж у всїх торговлях сполних

— ВІЙНА! — ВИПРОДАЖ! — ВІЙНА! —

$1. Місячно

[illegible]

$17.50

НА ЛЕГКІ СПЛАТИ, $1.00 МІСЯЧНО

Кожда машина Гарантована на 15 р. Напишіть сейчас за каталог машин і реккордів. ВІН ДАРОМ

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
46 E. 7-th St. Dept. 24 New York, N. Y.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474

В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді

[illegible]

30-днів вільної проби-30

[illegible] Victora говорячу машину — або — Columbia фонограф [illegible] 30 днів вільної проби. [illegible] $2.00 МІСЯЧНО. [illegible]

SAUL BIRNS, 117 Second Ave. Dept. 23 NEW YORK, N. Y.

VICTOR COLUMBIA
Імя
Адрес

Страшлива війна цілком насне обходит!

Переконайте ся читаючи сю рідку оферту.

НАШ ВЕЛИЧАВИЙ $40. ФОНОГРАФ ПРОДАЄМО ТЕПЕР ЛИШЕ ЗА $17.50 разом з 12 кавалками руских співанок дармо.

[illegible]

по $1.00 на місяць.

[illegible]

International Phonograph Co. [illegible] New York, N. Y.

Тукета
T & B
папіроси
не елезні.

ВІЙНА! ВІЙНА! ВІЙНА!

[illegible] ROLAND CO [illegible]

3216 ХОРИХ вилічено ПРОФЕСОРОМ і ДОКТОРОМ ОВЕНОМ в минувшим році, яких він, своїм специяльним модерністичним лїченим оправив до цілковитого здоровля, овлесня, від слідуючих слабостей

[illegible]

А чому Ви терпите біль і тим скорочуєте собі житє, наколи від того можете напевно вилічитись?

ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН лічить всїх як мужчин так і женщин, які лічились без успіхів, як рівнож й так що стратили всякій надію на виздоровлене. Не робить ріжниці як давно і на яку слабість терпите або яких средств уживали до вилїченя. ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН наколи стане лічити то можете бути певними, що Вам верне здоровлє і вилічить так, що біль більше нікоди не відновить ся.

ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН не говорить що може на Вас вилічити яким небудь чудом або надприродною силою, а тільки своєю довголітною практикою і досьвідченем він вилічив много случаїв таких болів, які другі доктори уважали за зовсїм невилічимі.

Тому отже, если терпите який небудь біль опишіть йому без всякого стиду, і в рідній вашій мові, всї ваші страдання і попросіть о пораду, а безперечно отримаєте правдиву помічь. ПОРАДА НЕ КОШТУЄ НІЧОГО. Не відкладайте отже і не чекайте на наслідки а опишіть залучаючи марку на відповідь. Всї письма адресуйте так.

PROF. OWEN, M. D.
221 East 17th St. Dept. 35 NEW YORK, N. Y.

Ціни фармерских продуктів.

Пшениця:—	
Н р 1 Нордерн..	$1.08
Н р 2 „	1.05
Н р 3. „	1.00
Н-р 4. „	.94
Н р 5 „	.90
Н-р 6. „	.85
Фід	.81
Н р 1. червона зимова	$1.08
Н р 2. „ „	1.05
Овес: —	
Н р 2. C W..........	.60
Н-р 3. C W.........	.47
Н р 1. Фід........	.46
Н р 2 Фід........	.45
Ячмінь:—	
Н р 3. C. W.	.66
Н р 4 C. W	.60
Фід	.55
Лен:—	
Н-р 1. N. W. C.	$1.14
Н-р 2. C. W.	1.11

ЦІНИ ХУДОБИ.

Найліпші бички сто фунтів живої ваги	$8 00—$8 25
Гарні, тлусті бички	$7 75—$8.00
Звичайні бички	7.25—7 75
Вибрані корови	7 25—7 75

$50. - КУПОН - $50.

Хто хоче жити незалежно і безпечно НАЙ ЧИТАЄ СЕ:

[illegible]

FARMS & HOMES COMPANY Dept. H
150 Nassau St. Suite 309. New York, N. Y.

ПОШУКУЮ свого брата Аксентія Форфилу з Шипинець, повіт Кіцмань, Буковина. Вже 6 років в Канаді. Тепер має перебувати в Едмонтоні. Хтоби о нім знав, най подасть его адрес або він сам най зголосить ся до мене: Maftey Forfila, P. O. Whitney, Box 8, Ontario, Canada. (41-43)

ПОШУКУЮ дівчини, або молодої бездітної вдови, яка би мала фарму або лиш часть фарми і аби знала господарку. Я є 25 літ. кавалер. Маю готівки досить, щоб зачати роботу на фармі. Інтересовані звольте написати до мене під адрес:— D. Kopyk, Fernie P. O., B. C. —41

Просимо ласкаво вирівнати і відновити предплату.

Школа зачалась!

ВЖЕ ВИЙШОВ У НАС

БУКВАР

ДЛЯ РУСЬКИХ ШКІЛ В КАНАДІ.

Ціна примірника лише 25 центів.

Рідний наш край обхопила пожежа війни, Книжок звідтам дістати годі, а навіть нема надії, щоб в сім напрямі наступила скоро зміна. Щоб наші руські діти в Канаді на сім не потерпіли, рішились ми видати так конечний шкільний підручник, яким є Буквар.

Замовлення враз з грішми просимо слати на адресу:

RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.

Дошки, Ліски, Гонти.

Точно доставляєм — Задоволене гарантуємо

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман. Пятниця 16-го Жовтня, 1914. - Winnipeg, Man., Friday, October 16, 1914. Число 42

З поля европейскої війни.

Німецко-Француська війна.

Німці здобули Антверпен.

Льондон 10 жовтня, пита рано: – „Антверпен Німці здобули 9 го жовтня о пів до третої пополудня

На місце воєнної фани, яка була вивішена на катедрі, вивішено білу фану ще о 9 ій рано, та Німці вийшли до міста доперва з полудня. Богато бельгійского і англійского війска вспіло утічи поза місто і дістатись до Остенди, та богато т. є около 20 тисяч жовнірів дісталось Німцям в полон а 22 тисячі, між тим 13 тисяч англійского війска, утікло до Голяндії де роворужені їх і де мабуть вістануть до кінця війни.

Зі здобутєм Антверпену Німці здобули великі засоби поживи"

* * *

Дальші вісти з Льондону доносять таке

„Німці потребували ані не десять днів до здобутя найсильнїйшої в світі твердині. Здобувши Антверпен, Німці здобули найважнійшу стратеґічну точку в своїй війні. З Антверпен они можуть переслідувати, а то й знищити, англійску фльоту, з Антверпен Німці можуть, в своїх цепелінах, напасти на Льондон кождого часу і нанести великого спустошеня. Здобувши Антверпен, німецька двіста-тисячна армія, яка облягала се місто, прилучить ся тепер до головної бойової лінії і вишиять її на правім крилі богато. Взагалі, здобуте Антверпену Німцями є найбільшою стратою і побезпекою для союзників..

В Антверпен німецкий Ґовернор.

Льондон 11 жовтня. В Антверпен осів вже німецький мілітарний ґовернор Барон фон дер Шутер. На місто наложено сто міліонів долярів податку, що дуже правдоподібно, Німці мімо ан не дістануть від Бельгії.

Німці під Гент.

Амстердам 11 жовтня. Німецька 20 тисячна армія підійшла вже під місто Гент. Бельгійска утікаюча з Антверпен армія була дуже переслідувана Німцями причім були тяжкі страти

Знов бомби на Париж.

Париж 11 жовтня. Німі німецкі воздухоплавці кидали на Париж богато бомб в наслідок чого три особи були вбиті а 14 ранені. Всего кинено 20 бомб з двох аеропланів

Француські міста в руїнах.

Льондон 12 жовтня. Найжорстокійша боротьба між Німцями і союзниками провадилась через два тиждні в околици міств Альберт, Рой і Лесені. Земля там так збурена що страшно глянути. В вище згаданих міст видно тепер лише купи румовища.

Німці заняли місто Остенд

Льондон 13 жовтня. Офіціальна вість з міста Остенда, трета і послідна столиця Бельгії, була занята Німцями ще в Понеділок рано, 11 жовтня. Бельгійський король перевіс свою столицю до Франції, місто Ле Авр яке лежить над Англійским Каналом і віддалене від Остенди на полудне більше як 150 миль.

Німці здобули Ліль.

Париж. 11 жовтня. Офіціально заявлено, що Німці наново здобули француське місто (перетяжно твердиня) Ліль, яке находить ся недалеко бельгійскої границі. Та зате Французи зробили добрий поступ між Аррас і Альберт, та в середині бо

Союзні війска поступають.

Париж 14 жовтня. Лїве крило союзників посунулось аж до бельгійского міста Ypres, яке лежить 30 миль на полудне від Остенда

Німецкі цепеліни.

Париж. 14 жовтня. На основі вістей з Больонії, довідались тут що два цепеліни перелетіли понад Больонію в напрямі Англії.

Союзники опустили Остенд

Льондон. 15 жовтня. Не могли союзні війска оперти ся силі Німців і опустили місто Остенд. Ся вість дуже занепокоїла Англію, бо Німцям не трудно тепер напасти на Льондон. Мілітарний експерт полковник Репінґтон назвав військовий уряд, щоб мав ся на бачности. Він сказав

„Ми мусимо сподіватись на атак в дома. Хотяй атак ворога на нашу землю не є так легкий, то все таки ми та се не можемо дуже звіряти ся а приготовлятись до відбитя такого атаку".

Назад до Франції.

Льондон, 15 жовтня. Кореспондент з Остенд доносить до „Централ Ньюс", що в битвах з Німцями на схід від Гент союзні війска були змушені до відвороту. Німецка артилєрия виганяла їх з многих позицій от і так аж не прийшли [illegible] француского міста Дюнкерк, яке находить ся около 50 миль від Остенда

Німці стратили 15 000.

Париж 15 жовтня. Француска газета „Франс дю Норд" пише, що в битві коло Аррас Німці стратили около 15 тисяч мужа

Повисший образок показує знищену фарму перед бельгійским містом Термонд. Знищеня довершили сами Бельгійці коли утікали перед Німцями.

Упадок Варшави близький.

Вашингтон 13 жовтня. Правительство Злуч. Держ вислало телеґраму до свого конзуля з запитанєм чи заграничні інтереси будуть добре застережені в часі окупациї, на що конзуль відповів, що Варшава в загроженім стані, Німці можуть місто заняти кождої хвилї.

Битва коло ріки Висли.

Льондон, 14 жовтня. Кореспондент з Петрограду доносить, що коло ріки Висли, недалеко Варшави, між Австрійсько-Німецким і Російским війском ведесь завзята борба вже через три дні і здаєсь потреває ще богато тиждні. Боєві лінії розтягнені на 50 миль.

Дальші вісти з Петрограду доносять, що німецка армія в Східній Прусії числить що найменьше півтора міліона жовнірів не вчисляючи вже Австрійского війска, якого число виносить 270 тисяч

Рапорт з Берліну.

Берлін, через Амстердам. 14 жовтня. Офіціяльні вісти доносять, що Німці в російскій Польщі завдали Росіянам величезні страти, що Німці поступають наперед з малими перешкодами, що російскі війска були відперті на цілій лінії.

Відкликано пять Австр. командантів.

Венеція. 12 жовтня. (Через Париж.) Вість з Відня доносить, що пять австрійських корпусних командантів відкликано. Відкликані є слідуючі: — Ґенерал барон Ґісель фон Ґіслїнген, з армії осьмого корпуса; Колюсарі фон Кольосвар, з армії одинайцятого корпусу, Мейнер фон Цвейнстан, з армії семого корпуса і команданти армії пятнайцятого корпуса. Новопоставлені команданти є: — Ґенерал Арц, шестого корпусу; Ґрюлєр, семого корпусу; Любічін, одинайцятого корпусу; Шевченґусель осьмого корпусу і Кратем сімнайцятого корпусу. Чому таку зміну заведено — не пояснюють

Австрійці полонили Росіян.

Рим, через Льондон. 13 жовтня. Австрійско Угорська армія своїм скорим маршом над рікою Сян злапувала немало Росіян, які намірили облягати Перемишль та які з найбільшим поспіхом почали подаватись. На них тої Австр.-Угорскі війська напали і завдали великі страти. Коли Росияне хотіли перейти ріку Сян близько Сінави і Лежайска Австр. Угорські війська забрали дуже богато в полон.

Німецко-Російска війна.

Російский кружляк затоплений.

Петроград. 12 жовтня. Офіціальна вість доносить, що російский кружляк Палада був затоплений німецким підводним судном на Балтійскім мори. Ціла залога, яка складалась з 568 людей і всї они згинули. Кружляк був посмности 7.775 тонів. Був збудований в 1905 році.

Австрійско-Російска війна.

Голод, наколи війна потреває дальше

З Базел, Швайцарія, доносить — „Тисячі, з висшим образованєм людей, які в наслідок своєї старости або неспосібности не могли стати в ряди борців, прилучились до армії безробітних. Адвокати, доктори, банкери, писателі, артисти — малярі — усї тепер без заняття і тиняють ся по улицях міста та просять їсти.

Найбільше безробітних находить ся в Відни. Они голосять — „Роботи! Дайте нам роботу! Безробітє допроваджає нас до скаженности. Дайте нам тяжку роботу 18 годин денно, щоб добре спали, щоб не мали богато часу думати про свое нещастє". Сей клич нічого ол не помагає. Усї фабрики замкнені, всякі роботи застановлені і робітники цілковито залежать тепер від волї Божої.

З МЕКСИКА.

Революція не устає. Оноді в битві близь стейтської границі обі сторони так розгорячились, що стріляючи на себе стріли падали не на ворогів але аж на найблизше стейтське місто в наслідок чого один великий дім був знищений а кілька меньших домів були меньше або більше ушкоджені. Раз навіть було так, що ребелянти стріляли на стейтських жовнірів які находять ся на граници Злуч. Держ. Они відповіли.

З ТИЖДНЯ.

Папський секретар умер.

З Риму доносять, що 11 жовтня кардинал Доміно Феррата, папський секретар умер. Перед смертію він сказав свідомо „Я замучений світом і йду злучитись з моїм Спасителем".

Румунський король умер.

Вість з Букаресту до Райтер Телеграм звістила, що румунський король Карло умер нині, 10 жовтня. Він був в порозуміню з Австрією і Німеччиною. На поклик Англії і Франції, а в части і самого населеня Румунії, щоб почав війну з Австрією відповів все ж негативно. Через те він і помер. На трон посаджено сейчас сина вобощика, князя Фердинанда, бо сей, сподіють ся, виступить війною проти Австриї. Чи сей план „миролюбців" вдасть ся — побачим.

В полудневій Африці революція.

Н. селене в полудневій Африці, яка належить до Англії повстало против англ правительства. Там тепер революція. Бури, з якими недавно Англія вела війну через три роки, конечно хотять увільнитись від опіки Англії. В сім згляді, розуміесь, робить богато Німеччина, якої кольонія притикає до Англ. кольонії. Англія буде змушена післати там богато свого війска щоб революцію здусити.

Туреччина готова до війни

З Риму доносять, що Туреччина змобілізувала 900 тисячну армію, яка кождого часу може виступити до бою. Більшою частію армії доводять німецкі офіцири. Ходять певні чутки, що Туреччина має вдарити на Росію, яка граничить з малою Азією на полудне.

Замовили сталь на багнети

З Пітсбурґу, Злуч Держ доносять що Франція замовила пять тисяч тонів сталя з якої будуть робити багнети для француського війска

От, куди провадить цівілізація народів.

Каранза зрезиґнував.

Послідні вісти доносять, що Каранза, президент Мексика, зніс свою резиґнацію на конвенциї екзекутиви в Агвас Калієнтес і резиґнація була принята. Ґенерал Антоніо І. Вілярія вістав вибраний на президента Мексика. Його вибрано на президента після волі провідника ребелянтів Вілї. Чи з вибором нового президента закінчеть ся революція?

Новий міністер війни в Італії.

Італія покликала на міністра війни генерала Зупеллі, котрий родив ся в Австриї, а є горожанином Істриї. Він брав велику участь в передвоєнних приготованях Італії у всхідних провінциях. Для Італії прислужив ся він чимало в Триполітаньскій війні.

Правительство Італії, відколи розпочалась европейска війна, видає один міліон щоденних видатків на армію, удержуючи її готовою до бою на случай вибуху війни.

Крім звичайних видатків на армію, Італія визначила 341, міліонів на иньші потреби воєнного приготовання в Італії.

В борбі з алкоголем.

До провінціонального уряду в Едмонтоні прийшла оноді делеґація зложена з 150 делеґатів і передала правительству петицию підписану 23000 горожан о правом голосованя, які жадають, щоб правительство заставило цілковито торговлю алкоголем, або щоб віддало сю справу під референдум цілого населеня провінциї. Делеґация жадає, що днем голосованя над замкненєм бар в провінциї Алберти оголосити перший второк місяця червня 1915 року.

ПОЗІР.

Весь дохід з представленя призначений на будову Укр. Народного Дому в Вінніпеґу. —

Дня 24 с. м. в суботу, відграє Тов. драм Ів. Котляревського в Вінніпеґу — в Кеінг гали на селкірк улиці голосну і поучаючу драму в 5 діях Тогобочного

„ЖИДІВКА ВИХРЕСТКА"

Ціна місць як звичайно.

Тикети перед представл. можна набути в слід. місцях Укр Голосі, Кан. Фармері, Руськ. Книгарні і канцеларії Ферлея і Паньків, в день представ. при касі.

З огляду, що штука гарна і що дохід з предст. є призначений на повищу ціль, тому не повинно бракнути ані одного свідомого Українця. Початок точно о год 8 вечером.

P. S. повідомляєсь рівнож, що дня 14 листопада, відграє повище тов. гарну драму в 4 діях Тобилевича — „Бондарівну"

NO ROAD TOO LONG FOR EATON SERVICE

ПЕРШОЮ засадою нашої великої Мейл Ордер орґанізації є скоро справлятись з отриманими замовленями, а що скорше відсилати замовлені річи

Орґанізація робить як добра машина і можете бути певними, що наколи раз попаде до нас замовлене, велике або мале, ми його виконаєм все без хвильки опізненя

Через сю орґанізацію, через скору транспортацію, і через наш Загальний Катальоґ, ми так як би мали свій стор перед вашими дверми і даємо нагоду вибрати собі річи між в світі найліпшими товарами по найнизшій ціні, якої досі ще не було в сім краю. Сей є добрим прим. Ґотовос цінн

19Q2313 Груба, мягка і тепла трикотова спідниця. Зроблена до стану і буде добре пасувати. Має пасик і гарні вироби долинов. Матерія є міцна і добре пересь. Дуже добро вахоронює від сильного зимна. Кольор сивий і оливний Міра в стані 24 до 34 цалі. Довга 37 цалів. Ціна лише . . . . . . 75 ц.

За иньшими річами поглядить ся до нашого великого катальоґу і завважте, що ми оплачуємо пересилку за вершне одіне мущин, женщин і дітей.

T. EATON Co. LIMITED WINNIPEG, CANADA

NO TRAIL TOO ROUGH

„Канадийский Фармер“
Редактор: [illegible]
Часопись для руського народа в Канаді, виходить кождого тижня в пятницю і коштує в Канаді і Сполучених Державах на рік $1.50, до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B Winnipeg.
Telephone M. [illegible]
The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 6,000
Published every Friday at 2?7 Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

ДЕНЬ ПОДЯКИ.

Понеділок, 12-го жовтня, був днем подяки. В той день в усіх англ. церквах відбувались спільні молитви; в той день канадійске населене дякувало Богу за сегорічний урожай, за хліб, за все що в сім році Бог наділив нас.

Вправді в многих місцях урожай недописав, в многих місцях люди понесли матеріяльні шкоди, але, слава Богу, ми в Канаді не знаєм ані в сотній части тої нужди, яку поносять наші брати в старім краю. В нашім старім краю, а загально в Европі, народ огорнений полумінем війни, терпить всякі невигоди, терпить холод і голод. Там може в нужді гине богато наших кревних, братів та сестер і на поліпшене стану они не можуть скоро надіятись...

Ми в Канаді тішимось волею, тішимось земними здобутками, тішимось усяким добром, яке здобули, при Божій помочи, сего року, і якого в нас ніхто не відбере. Ми справді щасливі в Канаді і маємо за що в „День Подяки“ дякувати Богу.

Богато десяток тисяч Русинів, що прийшли і живуть в Канаді, наколиб були в Австрії булиб мусіли піти до борби з ворогом, булиб голодували, гинули від куль і багнетів, булиб ранені може залялись в болотах перемішаних з кровю людською; булиб проклинали свою долю, всіх і все..

В Канаді усі ми вільні, тішимось свободою. В Канаді до війска ніхто нас не примушує йти: для нас тут мілітаризм якби не існував. В Канаді, кождий здоровий і шануючий заробітку гріш, не терпить ні холоду ні голоду. Страх перед якою війною тут не має місця.

Та ніколи ми не повинні забути за своїх рідних в старім краю. Они потребують помочи, они до нас протягають свої висохлі руки і з слезами в очах молять нас о поміч, они голодні, їм докучає голод. Не можемо ми їм подати жадної помочи тепер, але зате ми повинні приготовитись з потрібною помочею і як лише війна скінчить ся аби ми могли ту поміч сейчас їм подати. Збираймо між собою жертви. Ми в Канаді можемо вислати Своїй Рідни в старім краю велику поміч, можемо вратувати від голодової смерти многі сотки руських душ. Незабуваймо за се...

БУДЬМО ГОТОВІ.

Перед кількома днями в Монтреалі заговорили політичні круги про вчасні домініяльні вибори. Між консерватистами загально говорить ся, що домініяльні вибори відбудуть ся, можливо, 19 листопада с. р. І наколи будуть домініяльні вибори на другий місяць то се лише завдяки політики кількох міністрів, а головно: — Р. Роджерса, звісного загально політичного макера, Ф. Кокрейна і Я. Д. Ріда.

Перший, що піддав гадку, аби дом. вибори відбулись сейчас, є Роберт Роджерс, міністер публичних робіт. Він є того переконаня, що найдогіднійший час на вибори се тепер, в часі війни. Чому? А тому, що консерватисти малиб тепер найліпшу нагоду заапелювати до льояльних Британії виборців і попросити о поперте. Своєю льояльностію консервативи, думають, здусилиб проти-консервативний рух в Західній Канаді, який повстав із того, що від часу як консервативи правлять краєм, в краю настали тяжкі часи, безробіте, недобір в домініяльній касі.

КАНАДИЙСКІ [illegible] документи потрібні так для старого краю як і для Канади
[illegible]
Народна Канцелярія
824 Main St. Winnipeg, Man.
Управитель канцелярії: J. O. KIMMEL, нотар

Друга причина вчасних виборів малаб бути та, що зі зміною кабінету міністрів в Онтеріо можна незадовго сподіватись [redacted] лоту між консерватистами. Закрите скандалу проти Флемінга в Ню Брунсвик відібє дуже болючо на консервативній партії. Вправді ту рану стараються они скоро загоїти, але рана велика і на загоєнє треба довшого часу. Щоб она-так її закрити, консервативи йдуть в народ з вчасними виборами.

Як знаєм вже правительство Канади вислало вже 33 тисячі війска на поміч Англії, а тепер знова хотять звернутись до виборців з просьбою щоб післати Англії на поміч других 22 тисячі війска. Вони хотіли так зробити, що ніби то ліберали противлять ся сому і щоб народ уповажнив консервативний ряд на стягнене такого числа війска. Такий свій пробний плян, [redacted] они до свого журнала з якого перебрали кілька иньших журналів. В тій статі було сказано, що премієр Канади, Сер Роберт Борден, хотів післати на поле битви сто тисяч жовнірів, але йому заперечили деякі посцірі одиниці. Дальше в статі було сказано, що правительство буде вимушене до вчасних виборів в часі яких заапелюєсь до народа щоб Канада, як довго Канадою зістає, була всегда готова з помочією Великій Британії.

Платформу, в якою консервативи малиб піти в народ, виготовляє сам Р. Роджерс. Буде се платформа, можем знати, дуже цікава, бож нею думають зловити для себе усіх виборців. Наша рада отже є, щоб руські виборці приготовлялись добре на сі домініяльні вибори. Они можуть відбутись по якраз в листопаді, в грудни чи січни або лютім. Все таки до виборів недалеко і ми мусимо до них добре приготовитись.

Ми ніколи не можем бути проти того, що Канада висилала стільки війска на поміч Англії. Не можем противитись й сому, що еще кількадесять тисяч вийде на поле битви. Не можем бути також і проти того, що правительство Канади ухвалило на війну поверх пятьдесять тисяч долярів. Та ми мусимо бути проти правительства через то, що оно зовсім не інтересуєсь тим, що діесь в його власнім краю.

Ми мусим признати факт, що від коли в Отаві радить консервативне правительство від тоді в Канаді тяжкі часи, безробіте. І тепер, коли ухвалено пятьдесять міліонів на війну, правительство могло еще ухвалити десять чи двайцять міліонів долярів на всякі публичні роботи щоб в сей спосіб дати занятє робітникам і щоб ті в надходячу зиму не мусіли терпіти голоду і холоду. Заслуга правительства велика, що подала Англії поміч в критичн. хвили, але не меньша заслугою булоб для правительства по батьківськи заопікувались безробітними голодними в своїм краю. Та консервативне правительство від самого початку свого урядованя не дбало про поліпшене долі безробітних, голодних. Ми се добре памятаєм і наколи вибори будуть розписані ми маєм скажем: „Якою мірою міряли такою вам і відмірюєм''.

Не даймось, Впов. виборці, задурити консервативними обіцянками. Будьмо належно приготовані до надходячих домініяльних виборів.

Небувала доси оферта.

Великий воєнний атлас даром!

В Европі тепер кипить страшна, кровава боротьба. Часописи переповнені новинками про війну. І здаєсь, що нема ні одної людини, якаб не інтересувалась сею війною, не читала часописей. З часописей кождий довідуєсь однак лише про неудачі, або побіди ріжних війск. Щобим мати докладний терен теперішної війни, щоби знати де якраз находять ся війска і т. ин. то треба мати Мапу, і безперечно такої мапи кождий, що уміє читати, хотів мати вже від давна. Ми се зрозуміли і постарались о великий атлас, в якім містять ся 20 великих кольорових мап ріжних країв. Книга ся є величини 15x11 цалів. церна окладинка прикрашена портретами ріжних володарів. На мапі кождого краю найдете кожде місто, місточко чи село; ріки, озера, гори, долини і т. и. Мапа кождого воюючого краю на двох листках є величини 14x20 цалів. Сей атлас виготовлено спеціяльно для нас по ціні 48 ц. один примірник, та ми даємо

СЕЙ АТЛЯС ДАРОМ

кождому хто пришле нам предплату на „К. Ф.'' в сумі $1.50. Старий чи новий предплатник пришлавши $1.50 і зажадавши сего атласу, дістає атлас зовсім даром. Та просимо затямити, що оферта не потреває довго, отже користайте з небувалої доси нагоди. Присилайте $1.50 і скажіть, що хочете сего атласу.

Як виглядає окладинка атласа, подивіть на 6 ту сторону часописи.

ГРОШІ ПРОСИМО СЛАТИ НА АДРЕСУ:
THE CANADIAN FARMER
P. O. Box 3656 St. B. Winnipeg, Man.

Продукуймо богато пшениці.

Ми вже писали щоб канадійскі фармері приготовили сего року як найбільше ріллі на якій слідуючого року сіялиб пшеницю. Канадійський фермер може і не знає звідки такої заохоти до обробленя землі. Деякі може думають, що урожай пшениці в Північній Америці є найбільший, і, що від него залежить, що на сьвіті є мало або подостатком пшениці. Ся гадка є блудна, бо в Европі є краї де богато більше родить ся пшениці і в нормальний час сьвіт міг би обійтись без нашої пшениці. Та річ в тім, що сего року в Европі війна і про управу ріллі в урожайних краях ніхто й не подумав, бо заколені війною. Слідуючого отже року окажесь брак пшениці і Канада в тої нагоди може добре скористати.

В Европейских краях минувшого року уродилось два рази більше пшениці як в Канаді, Злуч. Державах і Мексику разом. Европейські народи, які тепер воюють ся випродукували с. р. лише 42 процент пшениці наколи в цілій Північній Америці випродуковано 25 процент пшениці, зн. одна четверта усеї пшениці яка родить ся на цілім сьвіті. Сего року з браку робітників, злої управи, зменьшене поля і иньших некористних обставин в Европі урожай пшениці зменшив ся о одну третю часть і, природна річ, більше як половина пшениці, яка уродилась на сім континенті, буде потрібна щоб заповнити щерб в Европі.

Та прийдім ще близше до сеї справи. В наслідок війни як в самій Росії зібрано пшениці о 150 міліонів бушлів меньше від попереднього року. А дальша війна допровадить до того, що в Росії окажесь великий брак пшениці. В Угорщині і Італії, найбільші пшеничні краї, зібрано о 75 міліонів бушлів пшениці меньше від попереднього року. Через недописане урожаю Канада і Індія видала о 50 міліонів бушлів пшениці меньше від попереднього року. Як і хто покрие сей брак пшениці? Канада сего року витягне своєї пшениці о половину меньше від минувшого року. Урожай пшениці в Злуч. Держ. заледво чи зможе покрити брак пшениці лише в самій Росії. Консумція буде мусіла зменьшитись до якоїсь міри, але се не зарадить браком пшениці. Европа на весні буде потребувати кождий, на збуту, бушель пшениці, яка уродилась в Канаді, Злуч. Держ., Індії, Австралії і Аргентині. Такі краї як Росія, Франція, Італія і Австро-Угорщина будуть потребувати найбільше чужої пшениці. А наколи війна продовжилась би на один півріґ, сіяне в 1915 в воюючих народів булоб не можливим і на весні 1916 окажесь еще більший брак пшениці, еще більше европейські народи протягнуть до нас свої руки по нашу пшеницю. Через то отже, річ зрозуміла, канадійські фармері повинні управляти слідуючого року як найбільше пшениці. Моттом для канадійских фармерів повинно бути, управляймо як найбільше пшениці, бо сьвіт буде дуже ві потребувати.

На кінці подаємо табличку яка вірно показує скілько бушлів в котрім краю уродилось пшениці в 1913 р. Звіздочка перед назвою краю означає, що той край директно або індиректно заколений війною.

*Росія	837.795 000
Злуч. Держ.	763 380 000
*Індія	364 000.000
*Франція	319 373 000
*Канада	231 717.000
*Авст.-Угорщ.	220 311.000
Італія	214 407 000
*Росія в Азії	189 864 000
Німеччина	171.077.000
Аргентина	144.000 000

ДЕЩО ПРО ЗДОБУТЄ [redacted]

З новинки на першій стороні Вповаж. Читачі дізнались, що місто Антверпен находить ся вже в руках Німеччини. Оно було окружене двома рядами модерних фортів і загально було се звісним, що ті твердині найсильнійші в сьвіті, що они не до здобутя. Та перед теперішними німецкими 16 цаловими канонами не устоїть жаден форт, тому Німці й здобули се місто в так короткім часі.

Цікава історія про здобутє Антверпен, яку находимо в „Морнінг Пост'', написана кореспондентом в Антверпен. Она є в формі денних записок і починаєсь від 2 жовтня. Починаєсь так

„Жовтня 2. Надії зовсім страчені. Часть полудневих фортів знищено в пільна артилерія не могла устояти перед тяжкими німецькими канонами і звічі міста опорожнились тут вже в Суботу, 3 жовтня. Та завзяте військо, що сотнями йдуть на поміч, Бельгійці набули нової енергії і почали ставити Німцям сильний опір

Жовтня 3. В місті фанатичне довіре на поміч. Приготовання до перенесеня бельгійского правительства замінено. Король з женою в місті.

Жовтня 4. Утіки не устає. Церкви переповнені молячими ся кождого дня. Німецький атак притих. Перші британські війска, які прибули сюда, вислано сейчас до шанців коло Лійр де Німці найдужчо атакували. Показалось, що Британці дуже жваві вояки. В поділах они найшлись в окруженю Німців. Німецькі стрільці падали на наші оборонні лінії і робили страшні спустошеня. Німці якимсь способом дізнались що Лійр найслабша твердиня і на ню найскорше звернули свої далекосяжні канони. Наші війска постановили боронити перехід через ріку Нерт.

Жовтня 5. Усї сили зібрались над ріку Нерт і в подиву гідним завзятєм боронять ся з наступаючими Німцями. Боротьба тим більш завзятійша, бо велика часть фортів замовкла. В дальших передмістях звідомляють палати зачали стріляти і спричиняють огонь. Однак в місті панує віра в побіду.

Жовтня 6. Німці сильним шиколесом посувають ся під місто; які факти вілися в наше довіре. Наші війська стріляють до скритих Німців. Населене міста великими громадами утікає в найбільшим страху...

Жовтня 7. Часописи поінформували населене як поводитись в часі бомбардованя. Гарні скрині порожні. Звірята з зоольогічнім парку застрілено. Люди ходять по улицях і стріляють полишені собаки. Шпиталі опущено. В місті не мож найти ані одного возу чи дзвінка. Телеграфічні уряди замкнено, цивільну сторожу розоружено і часописи перестали виходити.

Наші війска пофтилились за ріку Нерт. Зроблено се тому, що Німці здобули послідний полудневий форт.

Бельгійский офіцир пояснив свою ситуацію так —

„Німецька артилерія богато ліпша від нашої (Се ми завважали від початку.) В наслідок сего більша часть наших фортів були знищені. Коли Британці прийшли з помочію не було надії на дальшу оборону. Лихо сповнчало ще і в тім, що вже они німецькі знали Німцям знаки про положене наших війск і т. ин.''

Жовтня 8. Бомбардоване міста Німці розпочали о першій по півночи своїми 28 центиметровими канонами. Коли перша бомба експльодувала в полудневій дільниці міста, ціле місто було в замішаню. Люди кинулися на улиці і почали утікати. Ніч була місячна і все було видко. Бомби налітали на місто разом раз в одну частину міста, а так в другу. Боротьба провадилась над рікою Шельдою і Німці крок за кроком поступали вперед. Наша оборонна лінія перед великою перевагою Німців цофалась взад до міста. Вкінци, в ночи, Німці перейшли ріку Шельду і іменно о 9-ій рано вивісило біду фану на знак піддання.''

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріяльне в Вінніпеґу.
ПЕРЕСИЛАЄ гроші [illegible] і старий край і Канаду.
ВИРОБЛЯЄ контракти, довіреності і всякі інші документи старо-краєві і Канадийскі
ПРОДАЄ шифкарти на воєнні кораблі, з їздою через тільки 6 до 7 днів.
МІНЯЄ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частей сьвіта скоро і безпечно.
ПРОДАЄ і КУПУЄ ґрунти в старім краю і Канаді, а також [redacted]
В всяких справах і клопотах удавайтесь до нас
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
[redacted]
NATIONAL REALTY Co.
341 Main Street - Winnipeg, Man.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руский лікар зі старого Краю. - Одинокий руский лікар в Канаді.
СПЕЦИЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
Мешкає і ординує в власнім шпиталі 415 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 WINNIPEG MAN

Потрібно людей до вивчення занятя в Hemphills.
AMERICA'S LEADING TRADE SCHOOLS
НАУЧІТЬ СЯ [illegible]
НАУЧІТЬ СЯ [illegible]
[illegible]
HEMPHILLS [illegible] MOLER BARBER COLLEGES
220 Pacific Ave., Winnipeg, Man. Branches at Regina, Sask. & Ft. William, Ont.
HEMPHILLS [illegible] CHICAGO SCHOOL OF GASOLINE ENGINEERING
483 [redacted] Winnipeg Man
ПОТРІБНО [illegible] Hairdressing, 156 Main St. Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси в всіх важніших містах в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТИЙСКІЙ КОЛЮМБІЇ
Авторизований капітал . . 10,000,000.00
Капітал вплачений 7,000,000.00
Резервовий фонд . . . 7,000,000.00
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО [redacted]
Депозити приймають ся від $1.00 і більше і дораховується процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта
NORTH END ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave.
[redacted]
S. G. [illegible], Manager
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ
Corner Portage Ave. and Colony St.

Витфорд, Алта.

Гарний урожай.

Далеко до міста.

Прошу Хвальної Редакції помістити моїх пару слів. Тут на сій кольонії майже самі русини замешкали вже від 14 до 16 літ

Урожай тут був дуже файний. Тепер звозять снопи. Пшеницю машини почали молотити і видаток гарний. З акра є 30 до 45 бушлів пшениці, вівса 40 до 60 бушлів, а ячменю 30 до 50 бушлів з одного акра. Фарми тут майже поорані. Відси лише що до міста далеко, фармері мусять везти своє збіже 27 миль. Але дорога не є [illegible] така довга їда не нарікуєсь.

Здоровлю читачів „К. Ф.''
Петро Лікар.

Ріжні Вісти

Страти воюючих народів в жовнірах.

Німецький посл. уряд подав 6 с. м. звіт страт в жовнірах воюючих народів в Европі. Обчислено властиво, що сї страти виносять 1 міліон і 340 тисяч вбитих і ранених та згублених.

Страти представляють ся так:

Росія чотириста тисяч.
Німеччина двіста пять тисяч.
Австрія стодвайцять тис.
Велика Британія, Франція і Бельгія пятьсот двайцять пять тисяч.
Сербія і Чорногорія 85 тисяч.

Число уродин в державах обнятих війною.

В пятилітнім періоді, від 1901 до 1905 р. включно, пересічне число уродин на тисячу населеня в державах обнятих европейською війною, було слідуюче:

Росія	155
Німеччина	152
Англія	149
Австро-Угорщина	113
Франція	18

Число умираючих на тисячу населеня в згаданім часі було

Росія	28.61
Австро Угорщина	23.99
Німеччина	19.52
Франція	17.60
Англія	17.16
Сербія	20.92
Бельгія	16.78

120 армат острілювало Намур.

Намур був першорядною бельгійською кріпостію. Щоби його здобути привели Німці під Намур 120 великих гармат, з котрих кулі летять на 20 миль. Гармати сї були 8 дюймові і 11 дюймові.

Гармату таку везе 40 коний. Ними знищили Німці цілковито Намур. Через 48 годин острілювало Намур безнастанно 120 гармат. Кулі літали день і ніч по фортах і домах Намура і розривали на їх на куски. Стіни, скали і зелізні стовпи розлітались від величезних куль. Люди гинули як мухи і находили передчасну смерть в купах румовища.

Канада пішле знова 22 тисячі війска.

Лише перед кількома тижднями з Канади виїхало до Европи на війну 33 тисячі війска разом з канонами і сім тисяч коней

На поклик міністра війни Кичинера Канада має в коротнім часі зібрати нову армію з 22 тисяч жовнірів

Організацію війска переводе сам премієр Канади Борден, бо міністер війни Сем Гюз, здаєсь, зрезиґнував зі свого становища і кудась виїхав.

Звірский батько в тюрмі.

Оноді в Брендоні засуджено Ден Таґґарта на півтретя року тюрми зате, що немилосердно побив свого 11 літного сина. Таґґарт є сильної будови, поверх шість фітів високий. Свого сина бив ремінем з пряжкою так дуже і так довго аж хлопець стратило притомність.

Відстрілив собі руку.

В Куро Крік пишуть нам, що там Олекса Лінович припадково відстрілив собі руку. Він орав рушницею на плузі. Над вечером дика курка підійшла аж до плуга. Він сейчас хопив рушницю за люфу, так однак не зручно, що курок ударив, рушниця випалила і цілий набій попав в сам лікоть потрощивши всі кости. Руку доктор відтяв.

Погребані живцем.

В Денвер, Колорадо, в майнах вибух огонь і заперв майнерам дорогу до виходу. Сто пятьдесять майнерів, здаєсь, будуть погребані живцем.

Геройство австрійского війска.

Славний писатель і теперішний офіцир Рода-Рода, котрий є кореспондентом німецької, ню-йоркської часописи „Ню-Йоркер Штатс Цайтунґ'' пише до сеї часописи таке:

...Як відважною і витревалою мусіла бути наша піхота в борбах в околици Львова, не може ніхто мати о сїм понятя, котрий спільно з нею не пережива сих хвиль або від учасника усного опису не чув. Се було понад гідне напруженє тіла і духу, яко тільки в часі війни може бути, а в часі мира се немислиме.

Через десять днів провадила наша піхота бій, через десять днів ніхто не змінив в собі убраня і через сей час всі спали на сирій земли, — стояли годинами під голим небом, серед граду куль, хмар диму, грому гармат, лице в лице з ворогом і смертію.

Через десять днів сї люди носили на собі торністру і иньші приряди, потрібні жовнірови в часі походу. Думати о поживі в день було неможливо. Вечером відділи полеві кухні в ряди резерви, котра не забувала на своїх товаришів в боєвій лінії і або доносила їм поживу або змінила їх на сей час, щоби могли дещо зїсти. Ту і там витворено пушку з консервами і з великим смаком зїдають зимне мясо.

Не було спаня для вмучених. Велика часть воюючих полків мусїла і ночами вистоювати в боєвій лінії з карабіном в руці, очікуючи на напад неприятеля. В залу на тисячу, дві, три або чотири тисячі кроків стояла артилерія, готова до нічного [illegible].

Що така десятьденна битва в Европі можлива, се дико, не до понятя, як можна було людям видержати таке мученє. Найсильнійші мускули відказують ся, коли серце жовніра не огріте відвагою жовнірською. Ми однак вже на початку війни чули про геройство східно-галицьких полків (українських) і потім подивлялисьмо видачи се власними очима. Мимо сего, які були вигляди, чи була надія на виграну чи ні, наші жовніри під Львовом були героями, кождий був Леонідом.

Гусарського сприту доказав перед ки[redacted] двама оберстлайтнат гонведів коло Стоянова. Він стояв з двома ескадронами на поляні з лісї, одна ескадрона яко ре[redacted]ва, а на переді було кілька кусників поля покритого стернею і се було місце, якоби умисно сотворене до нападів кінниці.

Тут надійшов відділ московського війска, складаючий ся з трох сотень козаків, батальону піхоти з трома машиновими карабінами, і вже впало три московські ґранати між ряди гонведів, на щасте однак не експльодували. Мимо поспіху Москалі мірили добре. Оберст почав атак. Трох козаків впало від його шаблї. Один однак влучив його під рамо во списом. Московський відділ розігнано, забрано дві армати, два машинові карабіни, 40 коней, убито 150 людий і много ранено.

Щоби перевязати рану прийхав ранений оберст до Львова до шпиталю. Ту подибав він тяжко раненого московського генерала Вяновського. „Знову червоний торт'', сказав генерал. Се є ими, яко одержали гусари від Москалів в теперішній війні

Зранений оберст повернув назад на поле битви.

Турецчина поможе Німеччині.

В Римі панує переконане в звісних урядових сферах, що Турецчина мимо оголошеня нейтральности вмішає ся в теперішну війну і стане по стороні Німеччини і Австрії.

Енвер Бей, турецький міністер війни, виїхав до Берліна в секретній місії.

Догадують ся, що Турецчина жадає приречена, що на випадок побіди Німеччини, одержить утрачені балканські землі. В кождім разі становище Турецчини є загадочне.

Начальник залізничої стації у Львові розстріляний.

З Риму доносять, що з Відня наспіла вістка, котра доносить, що марщалок-поручник Воєдилєський був поставлений перед военний московський суд і розстріляний за непорозуміне з російськими властями військовими у Львові. Також начальника стації залізничої львівської розстріляно, за зраду, тайни неприятелеви.

Підводне судно ратує затоплених в кораблі моряків.
Ся сцена мала місце недалеко острова Гелголянд.

Підводні міни.

Міни, які підчас війни закладають під воду, се собі величезний ладунок вибухової матерії, стрільної бавовни, або иньої, яка експльодуючи нищить корабель.

До запалюваня мін уживають звичайно електрики. В начиню, в якім є вибуховий матеріял, є електрична батерія, але електричний струм перерваний. Доперва при ударі в корабля електричні проводи (дроти) лучать ся, електрика починає переходити і запальє. Розуміє ся, що міни є ріжного рода що до запалюваня. Один пр. рід є такий:

Електричні дроти розділені пласточком цукру, або иньої матерії, яка розпускаєсь в воді. Самий ладунок виглядає як грушка, хвостиком до долу обернена, але дуже велика або ще краще можна порівняти до маленької електричної татки. І на сій округлій поверхни виставають рурочки з тонесенького скла. Котрим би боком міна не діткнулась корабля, то всюди є така рурка, яка при дітканю відломлюєсь і до середини ладунка напливає ся вода. Сейчас вона розпускає цукор між дротами і дроти сходять ся до купи і в тій хвили наступає вибух.

Бувають иньші, що довкола є дроти, за потягненем котрих запалюєсь ладунок.

Досі ще уважають отверте море вільним, а лише три милі від берега є власностію краю, є берег. Та часи змінили ся. Звичайна гарматна куля з военного корабля летить на 15 миль, отже можна доперва стріляти з віддалі 15 миль, а то і більше. З тим і право трох миль підчас війни не має значіня. Нині закладають міни і поза 15 милями і на отвертім мори. Державі все одно, коби свого ворога знищила.

Міни звичайно прикріпають до морського дна, але не поодиноко, тільки нанизавши їх на шнур і розтягнувши його попід водою. Коли отже корабель зачепить шнур і потягне, то може ударити пара і дві міни. Досі всі приряди, які би охоронили корабель перед ударенем о міну показують ся мало практичними.

Про російських козаків.

В военних часах, таких, як теперішні, оклик „козаки ідуть'' викликує звичайно у безборонного населеня переполох.

Ніщо дивного. Козаки є звісні зі своїх зверств над безборонними. Натомісць там, де російський козак має діло із вооруженим противником — там показує ся безстидним трусом.

В побиваню безборонних козаки виказували повний брак якихнебудь людських почувань. Не було злочину, перед яким повздержала би ся рука козака.

Колись Запорожські Козаки мали повну незалежність, з часом одначе як Україна щораз більше западала в російську неволю, козацькі відділи влучено до російської армії, а самостійні колись атамани ставали російськими урядниками. Задачею їх в часі мира є стережене границь і повнене поліційної служби по містах, а в часах війни задачею їх є неспокоїти неприятеля безнастанними нападами, пльондроване граничних посілостий, підпалюване сіл і місточок, одним словом викликуване переполоху і замішаня.

Зі становища новочасних понять удержуване козацтва при армії для подібних цілий є пережитком, відгомоном середновічних часів. Особливо варварська тактика козаків виступає проти признаних цивілізованими державами міжнародних прав, одначе Росія дальше послугує ся тими варварствами і навіть плянова давать серед козацтва хочби найдрібнійші прояви лицарських чеснот.

Козаки, що їх треба признати, є добрими їздцями. Вже в 18 році житя козак розпочинає свою військову службу. Три роки перебуває в приготовляючих колюнах, 12 літ служить у фронтовій лінії, 5 літ в резерві, опісля переходить до краєвої оборони.

Козаки ділять ся на кілька груп, а іменно:

Уральські козаки є се т. зв. в Росії „воровскіе люди'' (злодії), які утікаючи перед карами формували над Уралем козацькі відділи. Часть тих козаків поселила ся на правім березі Дону і тому тї називають ся також донськими козаками. До групи уральських козаків треба зачислити також яіцьких козаків, поселених над рікою Яік.

Кавказькі козаки. На чолі кавказьких козаків стоять т. зв. „Гребенці''. Є се група, яка обсіла гребені гір в напрямі ріки Терек. Ся група утворила ся зпоміж староборядців, зісланих на Кавказ за віру царицею Катериною II. Тепер повнять вони службу „лейб-козаків'' при особі царя, прибрані в черкеський стрій і звідти неслушно називають їх Черкесами.

Кубанські козаки одержали свою назву від того, що поселили ся над рікою Кубань і її доплинами. Головною їх оселею є м. Катеринодар.

Чорноморські козаки є потомками славних Січовиків, висланих по Колїївщині Катериною II. на берег Азовського моря. Відзначають ся тим, що ненавидять Москалів і много між ними є сьвідомих Українців.

До того відділу належать козаки, названі „пластунами'', а то задля своєї особливої прикмети, що дуже зручно вміють підходити (підповзувати ся) під неприятельські табори.

Тепер на галицько-російськім пограничу виступають переважно оренбурські і вільні козаки, хоча і між ними на брак Українців, у яких брак тої дикости, що є у їх товаришів. Козаки-Українці переважно тепер дезертирують на сторону Австрії.

Війни в трох останніх століттях.

Обчислено, що від 1618 року аж до 1905 то є від 30-літної до російсько-японської війни було 1,700 военних стріч а саме: 1044 боїв на суши, 122 на морю 490 облог і 44 капітуляцій. Найдовше тягнула ся війна Венеції з Туреччиною бо від 1644 до 1699 року, а найкоротше війна з 1849 року між Карлом Альбертом і Австрією, яку Радецький рішив в пробігу 6 днів. Найбільше боїв вела за сих три століття Франція, бо аж 1,079, з тім 652 боїв на суши, 63 на морю, 322 облоги і 32 капітуляції. Значить на сто военних стріч 63 припадає на Францію. У всіх тих випадках Франція побідила [illegible] рази, а зістала побіджена 495 разів. Пруся і Англія віднесли побіду 72 рази на сто. Австрія 42 на сто. Еспанія 36.

Франція вела в 1600 р. війну з 15 державами; з Австрією била ся 262 рази в того 196 разів без щастя. Англію побідила Франція 120 разів, але Англія набила Францію 155 разів. В війнах з Еспанією мала Франція 119 побід а 45 поражень, з Голландією 85 побід і 63 пораженя. З Німеччиною вела Франція 8 воєн, в яких було до 307 военних стріч. З того Франція втратила 152 рази а програла 155 разів.

Найдовша була облога міста Ґібральтар. Його облягали Англійці від 1779 до 1782 р. разом тисяч 167 днів. По нім найдовше держало ся облажене еспанськими війсками місто Кадікс, а саме від 1810 1812 р. разом 903 дни. Севастополь тримав ся 340 днів. Порт Артур 211 днів. Кандія, яку в 1699 р. 20 тисяч Венеціян боронило проти 120 тисяч Турків, ставила опір 228 днів

Під Мукденом згинуло на 624 тисяч воюючих 136 тисяч, під Бородіном на 246 тисяч згинуло 80 тисяч, під Ватерльо на 192 тис. згинуло 63 тисячі, під Дрезном на 300 тисяч упало 50 тисяч, під Плевною на 163 тис. 50 тисяч, під Славковом на 148 тис. 46 тис., під Сольферіно полягло 39 тисяч на 237 тисяч воюючих.

Артисти що чують краски

Один німецький учений видав недавно розправу, в котрій старає ся виясните так зване синопсию себто лучене предметових вражінь з иншими, субєктивними, і подає богато інтересних примірів артистів, котрі мали такі свойства; найчастійше було „чуте красок''. Ліст приміром представляв собі, що його музики відчувають краски тонів оркестра так само, як він і при диріговаю говорив: „Мої панове, прошу трохи більше синьо. Сього вимагає тональна''. Або: „Се темний фіолет, прошу до сього приміняти ся. Не так рожево''. Цілий ряд визначних композиторів чув краски, приміром Шуман, Маєрбер, Раф, а правдоподібно і Бетовен та Ваґнер. У Шумана почуте красок було так сильне, що їх переймав і до своїх музичних критик. В одні лісти про твори Ліста каже: Визначною краскою цілого збору є ясно синя, рідко лиш бере Ліст до своїх творів яскравійші або більше сірі краски''. Про твори Шумана писав: „Се вічні сині загадки, котрі ані не вимагають ані неї підносять ваги''. У Тіка ідентифіковане музичних вражінь з красками є дуже живе: „Дух флета є краски синього неба і веде тебе в синю далечінь, скрипці проявляють блискуче сьвітло і пропорі краски, котрі перебігають воздух наче дуга. Червоні блиски дрожать...'' Маєрбер назвав кілька акордів пурпуровими, а Людвик Еберт каже в однім листі: „Пісня А-дур в Шерцо (Шуберта) є так горяча і сочисто зелена, що завсігди мені здає ся, що вдихаю в полудне запах молодих сосен... Ні! Коли А-дур не означає зелености, то не розумію ся на штуці красок звуків.

Пять тисяч пчіл важуть один фунт, коли опускають улей; коли ж до него вертають, наладовані медом, тоді їх вага подвоюєть ся.

* * *

У Злучених Державах находить ся 20.000 кінотеатрів (мовес або мувінґ пікчерс).

* * *

В Ню Йорку і околиці находить ся 4,000 юнійних робітників, що виробляють трумни.

Дні нашої слави і недолі.

1 жовтня 1877 р. помер український учений О. Бодянський.

3-го жовтня 1651 р. Богдан Хмельницький заключив з Поляками згоду у Білій Церкві — так звану — Білоцерковську Згоду. Ся подія стала ся незабаром після бойовища під Берестечком. Як відомо, Татари зрадили Хмельницкого підчас бою під Берестечком і коли гетьман поїхав уговорити хана вернути назад, хан приказав Хмельницького взяти в полон. Українське військо, розбите, не могло дати належного опору польській шляхті, котра хмарами сунула знову на Україну. Народ перестрашившись утікав на московські границі, підпалюючи самі свої села, щоби не дістати ся ворогам. Загально скрізь росло незадоволене і нарікане на гетьмана і всї його викупителі за погром під Берестечком. Збирали ся ради не тільки з козаків, але й з простих селян, на котрих осуджували Хмельницького. Такі ради звали ся „Чорними радами" через те, що в них приймали участь не лише козаки але й селяни. На одній з таких рад на урочищі Маслів Брід на ріці Росаві був і Хмельницький. Він бачив ремствуване на себе, але він виправдав ся перед народом і знов з'умів здобути ласку та прихильність народню і взяв ся збирати ся всім українським полкам до Білої Церкви, Переяслава та до Маслового Броду. Коли зібрали ся козаки, гетьман, побачив, що їх вже не так богато, що й старшина вже не так слухає його, що на татар надії теж не має, а тут ще почув, що Поляки єднають ся з гетьманом Литовським і лагодять ся до нової війни з Українцями, так розваживши добре Хмельницький залишив думку про війну, щоби ще більше не руйнувати краю і зложив у Білій Церкві згоду з Поляками на дуже тяжких умовах для України. Головні пункти тої згоди слідуючі: Козаків може бути тільки 20 тисяч. Вони можуть жити лише у Київщині; а на Поділлю, Волині та Черниговщині має стояти польське військо; шляхта польська може вертати ся знову на Україну; селяни повинні скрізь робити панщину на панів; гетьман має присягати королеви і Річипосполитій на вірність; усю старшину козацьку стверджує король; не мати ніяких зносин з чужими державами і инші пункти.

На такі пункти не легко було пристати Хмельницькому, але він бачив, що не сила його инакше зробити, бо Україна була виснажена до решти попередними війнами. Однак ся згода не могла довго вдержати ся, бо вона аж занадто була супротивна усім бажанням і надіям від віків вільного українського народа. І незабаром почали ся знову військові події.

9-го жовтня 1655 р. Б. Хмельницький побив Поляків під Городком. Незабаром після прилучення України до Московщини Хмельницький побачив, що вскочив в халепу, бо московські урядники лягли ярмом йому на шию і касували стародавні вольности українського народа. Московщина почала воювати Польщу і Хмельницький мусів помагати, а властиво сам провадити війну проти Польщі, бо московське військо зле себе показало в тій війні. В ті часи Хмельницький дістав вістку від шведського короля, що він забирає ся походом на Польщу і просив козаків помогти йому в його поході проти Польщі. Хмельницькому було се на руку, бо думав зірвати з Москвою, а пристати до Шведів. І Богдан вирушив на Поділє, Волинь, Галичину й до самого Люблина. В тім поході Хмельницький цілковито розгромив польське військо, котрим проводив Потоцький під Городком і в руках козаків була тоді ціла Галичина, але міст Хмельницький не здобував бо не хотів, щоби потім їх не посіла Московщина.

14-го жовтня 1624 р. Запорожці напали на Цариград. В початках сімнайцятого століття козаки дуже сильно боролися проти Унії і нераз досаджали Полякам. Випадали часті битви, а щоби нанести рішучий удар Польщі, козаки дражнили Татар і Турків нераз, нападаючи на землі турецькі і навіть на столицю їхню Цариград, щоби Турки розізлившись на козаків почали воювати з Польщею. Один з таких походів на Цариград козаки урядили р. 1624. Козаки вирушили в похід через Чорне море до Цариграду і захопили Турків не підготованими і цілий день свобідно грабили обидва береги Босфору. Поннищили богаті оселі, розкішні вілі, гареми, а вечером забирали спокійно свою здобич на чайки і були на морі раніше, нім могли Турки опамятати ся і зібрати ся до оборони. Колиж Турки догнали козацькі чайки, козаки з кріпками чекали турецького нападу, та Турки побачивши відвагу козаків, так налякали ся, що не зачепивши їх вернули ся назад, а козаки поплили собі до Дніпрового гирла, співаючи пісні. А два тижні пізнійше козаки наново ще з більшою силою пішли на Цариград. На Дніпровім лимані їм загородили дорогу турецькі кораблі, серед котрих було 25 великих галер і більш як 300 менших кораблів. Але козаки, не страхаючись великої сили противника, били ся з ними кілька день і нарешті пробили ся на Чорне море і пішли знову на Цариград. Сим разом вже цілих три дні грабили і палили береги Босфору і спокійно відпливли до дому. Після сього походу Татари навязали з запорожцями угоду взаїмно помагати одні другим у їхніх війнах, а головно проти Польщі.

16-го жовтня 1648 р. Богдан Хмельницький почав облогу Львова. Як розгоріло ся козацьке повстане з Хмельницьким на чолі, військо українське побідоносно перейшло усю правобережну Україну і нарешті з'явило ся в Галичині. В Галичині стали закладати ся нові козацькі полки і місто за містом опиняли ся в руках Хмельницького. Нарешті підійшло козацьке військо і під Львів і обложило його навколо. В той час всі недобитки польської шляхти зібрали ся у Львові і провід взяв над ними Вишневецький, та обібравши всіх з грошей, утік до Варшави. Козаки почали стріляти з гармат, але про взяте Львова Хмельницький не дбав, бо чекав нового вибору польського короля, щоби вступити з ним в переговори для надання укр. народови прав і вольностей. Постоявши під Львовом два тижні Хмельницький обстрілював Львів і одною гарматою спричинено велику пожежу. Тоді Поляки післали послів в козачий табор з просьбою помилувати Львів. Хмельницький згодив ся і додав, що се робить задля того, що жалує Українців львівських і зажадав викупу. Сі гроші потрібні були Хмельницькому для орди, котра йому помагала воювати Польщу. Взявши викуп козаки вирушили на Замостє, а Поляки потім хвалили ся, що то св. Ян з Дуклі оборонив місто і на честь святого поставлено памятник у Львові що й тепер стоїть ще.

Генерали німецьких армій.

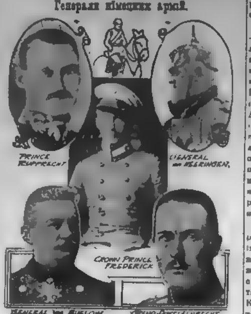

Ради для наших людей.

Пригадуєте собі певно Христову притчу о Самарянині; якто на дорозі між Єрусалимом і Єрихоном подорожний впав в руки розбійників. Напали на нього на рівній дорозі, побили, обрабували і зраненого покинули на дорозі.

Таким розбійником для кождого чоловіка є пянство. Нещасний чоловік, що попаде ся в руки того розбійника. Він здре з нього послідну сорочку, кине його о землю, буде топтати ногами, буде в лице плювати, обкине болотом, гноєм, буде нещасного бити, копати і на рівнім гостинци покине зраненого на посьміховиско людий.

Чиж так не є? Чи кождий з вас, навіть наймолодший, того не видів? Чи не знає, як той лютий ворог, той небезпечний розбійник обходить ся з чоловіком, що попаде ся йому в руки? Пянство чоловікови відбирає розум, відбирає здоровле, відбирає сили, відбирає честь у людий, відбирає часто і весь маєток, всі зароблені гроші, а часом відбирає і совість чоловікови.

Кількож то разів буває, що пяний молодець робить нещасливою на ціле житє бідну дівчину, або допустить ся якогось иньшого злочину, за котрий мусить відтак сам довгі літа покутувати в криміналі. Иньший по пяному в війні і житє стратить. Хтож з вас того не знає? Наслідки пянства є так страшні, що не знати, чи не ліпше булоби чоловікови умерти в молодім віці, чи не ліпше булоби молодцеви, колиби хто млинський камінь повісив йому на шиї і кинув в море, як щоби він мав стати пяком.

Будьтеж в тій річи осторожними; не думайте собі, що можна раз, другий позволити собі, що раз упити ся, се мала річ. Хто вже за першим разом не міг оперти ся покусі, може стати дуже легко пяком.

На чужині, поміж Німцями, Французами і Англійцями, еще більше треба стеречи ся того бридкого порока. Се длятого, бо пянство уходить поміж культурними народами за великий стид; кромі того Русин, що поміж чужими упє ся, стягає неславу не лише на себе, але й на всіх Русинів, псує добру славу, яку хто може мав о наших робітниках.

Длятого, коли поміж робітниками найде ся оден такий, що упиває ся й иньшим стид робить, всі прочі повинні кождий з окрема і всі разом напоминати його і картати і просити, аж поправить ся і перестане стид робити собі, товаришам, і всьому українському народови.

Англія з Австрією.

(Секретар „Українського Комітету" в Лондоні, один з найбільших приятелів України в Англії, прислав до Редакції „Діла" отсю статю, яку тут за згаданою часописею повторяємо)

Коли я з моїми приятелями, звиджуючи Галичину, проводив два приємні місяці в сім краю, я ледво думав, що війна між Росією і Австрією таке близька. Вона прийшла і як оден муж відповіли Українці на поклик до зброї і тепер вже борять ся. Вони бють ся за свою честь, за саме житє! Вони бють ся, аби зберегти свою свободу і поширити її на своїх угнетаних братів в Росії.

В сей трагічний час, нехай Українці не думають зле про Англію. Англійське правительство проголосило несподівану війну Австрії, а се значить, що підчас сеї війни Англія не подасть жадної помочи й Україні. Се правда, але я питаю ся кождого Українця, що жив в Англії: „Чи англійський нарід є проти Австрії і за Росією?" Ні! Тисяч разів ні!

Три члени кабінету з ос: — Морлей, Борнс, Тревелян, воліли зрезиґнувати, ніж бути моральними співвиновниками проголошеня війни Австрії на корисіть Росії і горячим соромом наповняють ся серця тисячів Англійців на факт проголошеня війни Австрії. В імени „Укр. комітету" в Лондоні, в імени всіх англійських приятелів свободи, я прошу вибачення перед усіма моїми українськими приятелями за факт, що не має рації. Ми хотіли би бути на вашій стороні, та годі.

Що до мене особисто, я робити-му, що лежить в моїх силах, і коли се буде можливе, піду до Злуч. Держав Америки на службу та спробую й там щось зробити для української нації. Коли б се не було можливим, то в кождім разі зроблю в Льондоні що лиш зможу, аби приготовити громадську думку на той день, коли війна мине і збереть ся мирова конференція, котра — в сподію ся — прилучить міліони російських Українців до їх братів в Галичині!

Джордж Рафалович.

Страшне землетрясенє.

З Атен надійшла вість про страшне землетрясенє в Турецкій Азиї. Міста Ісбарта, яке числить 25 тисяч населеня і Бурдур, яке числить 12 тисяч населеня, в провінції Конія, зістали майже знищені при чім згинуло величезне число людей. В тих містах вироблялись найгарніші дивани.

Землетрясенє було коротке, але сильне.

Хотять іти на війну.

З Галіфаксу пишуть, що около пять або шість соток Росіян і Італійців заявили, що хотять піти на війну разом з другим канадийским контінґентом.

Як військові власти віднесуть ся до бажаня канадийських Росіян і Італійців що не вияснено.

В полудневій Алберті упали сніги. В Калґери упав сніг, а оподі під тягаром снігу упала шопа моторових кар і спричинила шкоди около сто тисяч долярів. З Летбрідж доносять про снігові бурі. Те саме доносять з Маклеод.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпегу.
Специяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Ліпше і новійше лічене сифіліса „606" проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

Специяльно на десять місяців.
Богато живучих по за Новим Йорком не можуть звідати нашого магазину.
Тимто даємо можливість купити за $28.00 грамофон з 40 сьпівами, що давнійше коштував $55.00
На виплату по $4.00 місячно
Жадайте каталоґа. Наш адрес
GREATER NEW YORK PHON.CO
306 310 Grand St. Dep. New York
Продаємо також ріжного рода музичні інструменти.

Затроєні Сірники.
За лиш два роки не буде вільно купувати і уживати затроєних біло фосфорових сірників.
КОЖДИЙ ПОВИНЕН ПОЧАТИ УЖИВАТИ
EDDY'S
НЕ ЗАТРОЄНІ "SESQUI" СІРНИКИ
і в сей спосіб уникнути домашного нещастя.

Низшеподана компанія дає до відомости своїм приятелям і знакомим в BEAU SEJOUR і околиці, що она має
НА ПРОДАЖ 27.000 АКРІВ
гарної, осушеної, доброї землі, уся готова під плуг, по ціні від $18.00 до $20.00 за акер і на дуже легких услівях, десяту частину готівкою, решта в девятьох рівних річних ратах. Процент 7. Земля находить ся в тавншипах 14-8 і 15-8, на схід від Брокенгед Ривер де також є подостатком доброго сіна, води, дерева і пасовиска. В сій околиці Провінціональне правительство буде мати свою нову т. зв. „Демонстраційну Фарму" хотяча переконатись що в сій части провінції може найлїпше рости. Незадовго через ті тавншипи мають побудовати зелізну дорогу. Вазьміть на увагу, що тепер війна, і, що ціни на пшеницю, овес, ячмінь і лен підскочили в гору, тай правдоподібно в 1915 р. будуть ще вищі, як і те також, що рогова худоба, вівці і свині будуть також дорожші — тепер якраз добра нагода набути кавальчик доброї землі доки ціна не піде значно в гору. — Купуйте тепер!
За дальші інформації зволіть адресувати до
The Standard Trusts Company
346 MAIN STREET. WINNIPEG, MAN.

ПРОСИМО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПРЕДПЛАТУ ЗА „КАН ФАРМЕР"

Оттак охарактеризована людська

ВІРА НАДІЯ і ЛЮБОВ

Страшний ворог.

Написала М. ЗАГІРНЯ.

(Дальше)

Але на цьому ще не кінець лихови. Діти питущих батьків мають від їх у спадщину не саму любов до алкоголю. Я вже казала, що питущий чоловік ніколи не буває зовсім здоровий, бо алкогольна отрута, кому швидко, а кому потроху, вбиває тіло. У нездорових батьків і діти родять ся нездорові. Ви придивіть ся добре, то й самі побачите, що з питущих батьків діти часто бувають золотушні, калікуваті. Бідні матері богато клопоту мають з тими бідолашними дітьми, поки вони повиростають. Не одна мати, не стерпівши, каже:

— Хоч би вже його Бог забрав, щоб і саме не мучилось, і мене не мучило!

І воно часто так і станеть ся, бо такі діти часто вмирають малими.

Це правда, що краще, як якого причинного, чи калікуватого, чи просто кволого Бог забере, бо не велике добре буде з його як виросте. Калікуваті здебільшого стають старцями. Які трохи здоровіші, то одружують ся, і діти їх часто такі-ж нещасливі бувають, як і їх батьки та матері. Отак і тане поколіне за поколінем, і покутують діти за батьків своїх.

Ще й так буває, що живе, живе людина, а тоді й збожеволіє. І дивують ся люде: що воно за знак? І не хорий чоловік був, і не п'яниця, а збожеволів. Мабуть це так ся ворогів пороблено, або даним дано. Зараз догадають ся і хто поробив, і за що поробив, і клянуть того ворога. А ворога не треба серед чужих шукати, бо здебільшого як іспитати добре, то й виявить ся, що в тій людині хтось у роду горілку любив, а тепер і доводить ся відбувати за неї божевіллям тому, хто її може й не куштував. Нехай батьки та матері ніколи не забувають того, що ті чарки, які вони випивають на те, щоб краще їло ся, та щоб веселіше з людьми гомоніло ся, що ті чарки може окошать ся на їхніх дітях і доведуть їх до каліцтва, до божевільні, а то й до вязниці.

Може хто скаже, що колиб справді отрута алкогольна була така страшна, то досі вже всі люде були б хорі та божевільні. Так не забувайте-ж того, що горілку не так уже давно стали пити, може ще й чотири сотні років не минуло, як її вигадано. Але на людях уже помітно, що й за цей час вона велику шкоду наробила. Старі люде кажуть, що в старовину хороб менше було і люди були здорові. І це правда. Те саме і лікарі кажуть, бо вони записують усіх тих хорих, що лічать, і виходить, що далі, то хорих та божевільних усе більше. І в цьому дуже богато винен алкоголь бо він єсть великий ворог здоровлю людському.

Тепер-же подумайте, люде добрі, до чого воно йде? А ось до чого: як не покинемо алкоголю вживати, то наші нащадки доживуть до того, що зовсім ніячеми стануть: пяниці, безсилі, калікуваті, божевільні. А щоб цього не було, то мусимо зречи ся алкоголю, мусимо почати нове житя, цілком тверезе. І тоді люде стануть здоровіші і краще їм житиметь ся на сьвіті.

Яку шкоду робить горілка нашій души.

Досі я казала про те, яку шкоду робить горілка нашому тілови, а тепер, що скажу, яку шкоду вона робить души.

Ніхто не скаже, що гарна, чиста душа в душогуба, в паліїв, в злодіїв, в брехунів. Отже полічено, що більша частина острожників, отих же злодіїв, душогубів попали до остроґу через горілку, бо вони або сами її пили, або їх батьки пили. Не дивуйте ся, що діти в питущих батьків стають острожниками. Раз те, що вони й сами здебільшого пють: а хоч які з їх і не пють, то пустили їх на світ такі батьки, що отруїли собі мозок алкоголем, пропили вже своє сумліне. А народивши ся від такого батька та ще бачивши погані приклади від його, і діти стають поганими людьми. Чи може пяниця жити чесним житєм? Ні, не може. У пяниці мозок отруєний, і він вже не може добре розібрати, що робить. Він знає одно: я хочу горілки і мушу її здобути. Коли на те, щоб її здобути, треба збрехати, він бреше, треба потягти що з дому, — він тягне, не думаючи про те, що він своїж діти обкрадає; нема чого потягти дома — полізе в чужу комору, а на горілку собі здобуде. З пяних очей не страшно й вбити, ні підпалити. Иноді, напившись, накоїть лиха, а проспавши ся, не дуже й памятає, що наробив. А скільки горя зазнає родина від пяниці, скільки лайки та бійки витерпить нещасна жінка та діти, скільки сліз виллють вони через горілку! А пяниці байдуже, мов того нічого не бачить. Як би в його був мозок неотруєний, то міг би він краще розбірати, яке лихо він робить, або краще сказати, не робив би він тоді такого. Правда, буває в нас, що й непитущий чоловік бє жінку. Як спитаєш за що, то каже: „За діло, — вона того заробила". Нема за що хвалити й непитущого за бійку, бо бійка погане діло і не має чоловік права бити жінку. Бють чоловіки жінок, бо силу в руках мають; а це не по правді. Словом треба на добре направляти, а не кулаком.

Ото-ж, кажу, на жаль ведеть ся ще в нас те, що й непитущий чоловік ударить жінку; але-ж усяке скаже, що ніколи він не буде отак бити, отак знущати ся з жінки, як пяниця, бо в пяниці нема жалю в серці. А вже запевне ніхто не зна з чоловіка непитущого і не пяницького роду, щоб він обкрадав кого небудь, а найпаче свою родину.

Терпить бідна жінка бійку та всяке знущання від чоловіка, терпить сором від людей, думає, що хоч з дітей радість їй буде, а тут і діти підростуть та й підуть батьковою стежкою, розминувши ся з правдою та з добрим чесним житєм.

А лають ся пяниці як! А хиба-ж лайка робить на віку душу чистою?

Доходить ся чоловік до того, що вже наче ніякого поганого діла йому не страшно. Чи одурити, то й одурити, чи вкрасти, то й украсти. Зовсім наче сумліня пропало. Отже-ж, ні, ще щось там у душі ворушить ся. Треба його придавити. А придавити чим? Горілкою звісно. Ви ж згадайте, що і злодії, і палії, і душогуби, йдучи на своє страшне діло, неодмінно вип'ють горілки для смілости. І це правда, що як він вип'є, то зараз сміливіший стане, бо мозок заморочить ся, замовкне й та крихточка совісти, що ще зостала ся в душі і нагадувала, що він іде на погане діло. За чарку горілки пяниця все віддасть і продасть.

Гарного, чесного чоловіка шанують, поважають. А чи бачив хто коли небудь, щоб шановано пяницю? Не то чужі люде, а свої рідні, свої діти не шанують, а зневажають його. Та й за що вони його шануватимуть? Що вони доброго від його бачуть? Вони бачуть тільки, що їх батько єсть людський глум і посміх, і сами перестають поважати його.

(Дальше буде).

Лондон (столица Англії) видає річно $40.000.000 на добродійні цілі.

АТЛЯС війни в Европі.
МІСТИТЬ В СОБІ ВЕЛИКІ МАПИ КРАЇВ, ДЕ ВІДБУВАЄ СЯ НЕ ЗНАНА ДОСИ СЬВІТОВА ВІЙНА
Европа, Росія, Австро-Угорщина, Туреччина, Болгарія, Румунія, Сербія, Чорногора, Франція, Німеччина, Бельгія, Англія, Італія, Швайцарія, Іспанія, Португалія і инші.
НА ОКЛАДИНКАХ ПОДАЄ СЯ КОРОТКИЙ ОПИС ВОЄННОЇ СИЛИ КОЖДОЇ ДЕРЖАВИ
„КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР"
287 Селкірк Ав. - Вінніпеґ, Ман.

Повисший образок представляє сцену із великої штуки „Пеґ ов май Гарт", яку буде можна бачити слідуючого тиждня в Вокер театрі.

Сю штуку грали недавно в найбільшім театрі в Ню Йорку і нею заінтересовались усі любителі театральної штуки в цілій майже Америці. Ся штука безусловно заінтересує і вінніпеґске населене і Вокер театр слідуючого тиждня буде всегда переповнений публикою. Ви отже мусите за вчасу заздалегідь замовити собі тикет аби дістали в театрі добре місце.

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

БІДНИЙ ВОВК.

Ото був собі такий бідний вовк, що трохи не здох з голоду: ніде нічого не піймав. От, та й пішов він до Бога просити їжі. Приходить до Бога, та так зблід ся, так зблідний ся, що ще гірший, ніж був.

— Боже — каже, — милостивий! дай чого їсти, а то пропаду з голоду!

— А чого тобі їсти? — каже Бог.

— Чого дай, то-дай!

— Отам на луці пасеть ся попова кобила, — вона ніяк не підбіжить, — оту й їж!

От вовк мерщій від Бога — трюх-трюх, — так біжить! Та до кобили:

— Здорова була, кобило! Казав Бог, щоб я тебе їв.

— Що ж ти таке, що ти будеш мене їсти?

— Вовк! — каже.

— Та брешеш, — собака!

— Ій-Богу, — каже, — вовк!

— Ну, коли ж ти вовк, — з чого ж ти починатимеш мене їсти?

— А з голови! каже.

— Е, вовчику, — каже, — вовчику! коли вже навазив ся мене зїсти, то починай мене з хвоста: то поки дойдеш до середини, — а я все буду пастись, — то й досит їсти: то ді ти й закусиш ситненько

— Чи так, то й так! — каже вовк. та зараз до хвоста. Як потягне за хвіст, як вихоне та кобила задом, як дасть копитами в пику… вовк не знає вже, чи на сім, чи на тім він світі… А кобила — як дремене' аж курява встала. От вовк сидить собі та й думає: „Чи я не дурний, чи я не скажений? — чому було не хватати за горло?"

От він уп'ять потяг до Бога просити їжі.

— Боже, — каже, милостивий! дай чого хоч трохи попоїсти, а то опухну з голоду.

— Хіба, — каже, — тобі кобили за мало?

Лає: — „Хай, — каже, — з неї шкуру живцем на гамани злупили! Не то не наїв ся, та трохи пики не розбила…"

— Ну, коли ж так, — каже Бог, — то піди, отам над яром такий ситий баран пасеть ся, — то ти його й зїж.

Пішов вовк. Баран пасеть ся над яром.

— Здоров, бараше!

— Здоров!

— Казав Бог, щоб я тебе зїв.

— А що ти таке, що будеш мене їсти?

— Каже: „Вовк".

— Та брешеш, — собака!

— Ні, ій-Богу, — каже, — вовк!

— А коли ж ти вовк, то як ти мене їстимеш?

— А як їстиму? з голови почну, та й увесь мій — не як!

— Е, вовчику, — каже, — вовчику! коли вже навазив ся мене їсти, то стань краще от над оцим яром і рот роззяв, а я сам так туди й ускочу.

— Ставаймо! — каже.

От, став він аж-раз над кручею — така круча! — роззявив рот — так таку пащу аж ане. от би проковтнув! А баран як розженеть ся, як учистить у лоб, — він — беркиць у яр!.. Добре пав ся! — Тоді сів сердега та й плаче: „Чи я не дурний, чи я не скажений?.. Чи то видано, щоб живе мясо та само в рот ускочило?.."

Думав думав… От, пішов знов до Бога просити їжі.

— Боже, — каже, — милостивий! Боже милосердний! чого дай то дай попоїсти, а то пропаду з голоду!

Бог каже: „Такий з тебе їдець! тобі як би само в рот ускочило… Та вже що з тобою казати: піди, там чоловік на дорозі загубив сало — то й твоє: воно нікуди не втече."

Послухав: прийшов на місце — аж лежить сало. Він сів та й думає: „Добре, каже: зїм я його, а воно ж солоне — пити схочеть ся… Піду спершу напю ся, а тоді вже"… Пішов. Поки там до річки та від річки, а чоловік оглядів ся, що нема сала, повернув ся, — коли лежить. Узяв те сало. Приходить вовк, — нема сала. От він сів та й плаче: „Чи я не дурний, чи я не скажений? Хто ж таки не їсти не?"

Сидів-сидів, — так їсти — аж-аж-аж!.. Іде знову до Бога просити їжі!

— Боже, — каже, милостивий! Боже милосердний! чого дай, то дай попоїсти, а то віку не доживу!..

— Та й обрид уже ти, — каже, — з тією їжею! Та що вже з тобою казати: піди, там, недалечко села, пасеть ся свиня — оту й зїж!

Пішов.

— Здорова, свине!

— Здоров!

— Казав Бог, щоб я тебе зїв.

— А що ти таке, що ти будеш мене їсти?

Каже „Вовк".

— Брешеш, — собака!

— Ні каже, — вовк!

— Хіба ж, — каже, — вовк вовк їсти нічого.

— Нічого, — каже.

— Коли ж, — каже, — нічого, то сідай на мене: я тебе повезу в село. У нас тепер якраз вибірають усяке начальство, — може й тебе виберуть.

Чи так, то й так! Всів!

Сів на свиню. Прибігає в село: вона аж закувікає — аж вовк перелякав ся

— Чого се ти, — каже, — кричиш?

— Та це я, — каже, — скликаю громаду, щоб тебе швидче вибрали за начальство.

Коли це люде як почнуть сунути з хат — з кочергами, з рогачами, з лопатами… Хто що запопав… У вовка аж дух сперло, так перелякав ся (неперелякливе вже йому), та потихеньку до свині:

— Скажи — чого це такого народу біжить?

— Та це-ж, — каже, для тебе.

От народ як їсадив вовка, як почав пірнати, — то вже йому й нічого не хочеть ся: насилу живий вирвав ся!

Як дерне — та прямо до Бога.

— Боже, — каже, — милостивий. Боже милосердний! дай чого небудь хоч крапелечку попоїсти, а то от-от віку конець!

Бог каже: „Піди, там де краще, — нападем та й поживиш ся".

Ледво потюпав. Перестрів на дорозі.

— Здоров, чоловіче!

— Здоров!

(Докінчене на стор. 6 ій).

БІДНИЙ ВОВК.

(Докінчене зі сторони 5.)

Каже Бог, щоб я тебе їв.

— А ти що таке, що станеш мене їсти?

Каже: „Вовк"

— Брешеш, — собака!

Ні, — каже, — їй-Богу вовк!

— Та я малий ще, — каже — в біса, а ну, я тебе поміряю.

Та як укрутить у хвіст руку — давай мірять аршином! Міряв його, міряв — уже тому вовкови й дихати не хочеть ся, а він усе його міряє — Аршин! І вздовж і вшир! - Поти міряв, що аж хвіст у руці зостав ся .. Вовк як чкурне! та вже годі до Бога, та побіг до вовків.

— Вовчики братіки! таке й таке лихо!

Вони давай гнать ся, давай гнать ся за тим кравцем Що тут у світі робити? Бачить - біда! Аж стоїть дерево, він на дерево заліз аж на саму верховину. А вовки так те дерево й оступили, так зубами й клацають... Бідний вовк і каже:

— Ні, — каже, — братці нічого з цього не буде! От як зробим: я стану на землі, а ви все на мене, все на мене, — один зверх одного, аж поки достанем вражого сина.

Стали один зверх одного - така драбина! Тоді верхний:

— А ну злазь, вражий сину, будемо тебе їсти!

— А з'— каже, — вовчики-братіки, помилуйте мене, не їжте!

Ні, — каже, не можна злазь!

— Огривайте-ж, — каже, я на сход души хоч табаки понюхаю.

Тільки що пихнув, та — чхи! А спідньому вчуло ся, що він верхнього міря та каже: аршин! Він як прискне — так усі й покотились... От такий ворох! А він тоді — драла!. Вони за ним; ній мали й розірвали. А чоловік тоді зліз з дерева

Спасибі, — каже, — Богу, що не попущено души християнської лютому звірови.

Та й пішов собі безпечно до дому, та й живе собі з молодицею, та їсть вишню з галушками і я там був, мед вино пив, по бороді бігло, а в роті нічого не було.

От вам казка, — мені бубликів в'язка: мені колосок, а вам — грошей мішок.

В 1913 р випродуковано у Франції 421,417 000 гальонів вина.

$50. - КУПОН - $50.
[illegible]
Хто хоче жити незалежно, безпечно
НАЙ ЧИТАЄ СЕ:
[illegible]
FARMS & HOMES COMPANY, Dept H
123 Nassau St Suite 909, New York N Y

ПРОПАЛА КОРОВА.

Червоно сіра, праве ухо до половини відтяте, шнурок був на шиї Роги має догори звернені Корова дійна. Пропала з 1261 Манітоба улиці, 13 Окт. Вінніпеґ Хто би знав де она є, або наколиб перебула у кого нехай сейчас повідомить ції адресу. John Semeniuk 1261 Manitoba, Winnipeg Man.

ПОШУКУЮ свого сина Василя Залітача в дуже важній справі. Єго два брати недавно померли. Перебував у Medicine Hat Sask. і від якогось часу не маю від него жадної чутки. Хтоб о нім знав, або він сам нехай напише до: — Wasyl Zelitarz Luzan P. O. Alta.

ПОШУКУЮ свого брата Аксентія Форфилу з Шипинець, повіт Кіцмань, Буковина. Вже 6 років в Канаді. Тепер має перебувати в Едмонтоні. Хтоби о нім знав, най подасть єго адрес або він сам най зголосить ся до мене: Maftey Forfila, P. O. Whitney, Box 8. Ontario, Canada (41 43)

Шукета
T & B
папіроси
не елезні.

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1166. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте свои замовлення до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.

Жадний иньший лікерний стор в Вінніпеґу не дістає через почту стільки замовлень що ми дістаємо. Правительство підвисшило цло на горівці, отже просим звернути свою увагу на нові ціни лікерів.

[illegible]

Вирівнуйте передплату!

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
Philadelphia, U.S.A.
На продаж у всіх порядних склепах.

ВІЙНА! ВИПРОДАЖ! — ВІЙНА! —
$1. Місячно
[illegible]
$17.50
НА ЛЕГКІ СПЛАТИ, $1.00 МІСЯЧНО
Кожда машина ґарантована на 15 р. [illegible]
ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
44 E. 7th St. Dept 24. New York, N Y

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 4.7 4
◆◆ В день телефон St John 474 ◆◆ В ночи телефон St John 866 ◆◆
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді
ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ. [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ КОРСС [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]
[illegible]

[illegible]
за 24 дол. 75 цент.
[illegible]
INTERNATIONAL TALKING MASHINE CO 70 Alan St New York

ЧИТАЙТЕ
й другим розказуйте, що ми почали друкувати календар
„Українська Родина"
НА 1915 РІК.
Все, що найцікавійше і найхосеннійше для кождого Українця найде ся в сім календарі. Щоб сей календар містив в собі всі важні [illegible] Канаді, просимо [illegible] поодиноких товариств, як просьвітних так і торгов [illegible] будуть справоздання з обходів ювілею Т. Шевченка Всякі фотографії з обходів інституцій і товариств [illegible] Канадійських Вістий Вірямо що богато людий буде читати сей календар, тому і зміст його кождому повинен лежати на серцю. Видавництво не [illegible] тому й ціна календаря, буде [illegible]
[illegible]
KANADIJSKI VISTY
Box 3626 St. B. Winnipeg, Man

Даруйки Канади для Англії.

Крім того, що Канада вислала до Франції 33 тисячі війська з цілим транспортом і має своім коштом утримувати свое війско до часу доки не скінчать ся війна, Канада яко провінція Великої Британії, дала много иньших даруйків

Даруйки: —

Домініяльний уряд Канади оден мільон мішків муки першого нумера.

Провінція Альберта 500. тисяч бушлів вівса.

Провінція Нова Шкоція оден мільон тонів вуглн

Квебек чотири мільони фунтів сира.

Онтеріо 250 тисяч мішків муки. —

Пів.острів Принц Едвард 100. тисяч бушлів вівса.

Провінція Саскачеван 1500 коний, вартости 250. тисяч долярів.

Ню Брунсвик 100 тисяч бушлів бараболь.

Провінція Манітоба 50. тисяч мішків муки по 98. фунтів кождий

Провінція Бр Колюмбія 25 тисяч бляшок маринованої риби.

Крім сего всего уряд Канади збирає вже другу армію яку вишле на поміч союзних держав в Франції.

На спродаж
два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицями $200 оден. Продам за готівку. Зголосіть ся в офисі „Канад. Фармера".

Страшлива війна ділком насне обходит!
Переконайте ся читаючи сю рідку оферту:
НАШ ВЕЛИЧАВИЙ $40. ФОНОГРАФ
ПРОДАЄМО ТЕПЕР ЛИШЕ ЗА $17.50
разом з 12 кавалками руских співанок дармо.
[illegible] фонограф "PERFECTO" [illegible]
по $1.00 на місяць.
[illegible] ІВАНА РУДИНСЬКОГО [illegible]
International Phonograph Co [illegible] New York, N. Y.

ВІЙНА! ВІЙНА! ВІЙНА!
[illegible]
Адресуйте ROLAND CO
[illegible]

CALDER'S
БАНКЕРІ і ШІФКАРТИ
Старі і нові.
663 Main St. Winnipeg
А. КАРАНСЦКИЙ, заграм. українець.

30 - днів вільної проби - 30
[illegible]
Victora говорячу машину
— або —
Columbia фонограф
[illegible]
33 днів вільної проби.
[illegible]
$2.00 МІСЯЧНО.
[illegible]
SAUL BIRNS, 117 Second Ave. Dept. 23 NEW YORK, N Y
VICTOR COLUMBIA
Імя
Адрес

3216 ХОРИХ вилічено ПРОФЕСОРОМ і ДОКТОРОМ ОВЕНОМ в минувшім році, яких він, своїм специяльним модерністичним лічением привів до цілковитого виздоровлення, від слідуючих слабостей
[illegible]
А чому Ви терпите біль і тим скорочуєте собі житє, наколи від того можете напевно вилічитись?
ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН вилічив всіх як мужчин так і женщин, які лічились без успіхів, як рівнож й тих що стратили в всім надію на виздоровлене. Не робить ріжниці як давно і на яку слабість терпите або яких средств уживали до виліченя ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН наколи стане лічити то можете бути певними, що Вам верне здоровлє і вилічить так, що біль більше ніколи не відновить ся.
ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН не говорить що може на Вас вилічити яким небудь чудом або надприродною силою, а тілько своєю довголітною практикою і досьвідченем він вилічив много случаів таких болів, які другі доктори узнали за зовсім невиліченими.
Тому отже, если терпите якій небудь біль опишіть йому без всякого стиду, і в рідній вашій мові, всі ваші страданя і попросіть о пораду, а безперечно отримаєте правдиву поміч. ПОРАДА НЕ КОШТУЄ НІЧОГО. Не відкладайте отже і не чекайте на наслідки а опишіть залучаючи марку на відповідь. Всі письма адресуйте так:
PROF. OWEN, M. D.
231 East 17th St. Dept. 36. NEW YORK, N. Y.

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Ліски, Гонти.
Точно доставляєм — Задоволене гарантуємо

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР
Рік XII. Вінніпеґ, Ман.. Пятниця 23 го Жовтня, 1914. - Winnipeg, Man., Friday, October 23, 1914. Число 43.

З поля европейскої війни.

Німецько-Французька війна.

Затопили англійський кружляк.

Льондон. 16 жовтня. Офіціально оголошено, що вчера німецьке підводне судно затопило на Північнім морю оден англійський кружляк Гок, при чім з залоги, числячої 400 душ, вратувалось лише 50 між ними є трох офіцирів.

Кружляк був 7,350 тонів посмности, 360 фітів довгий, мав кільканайцять тяжших і легших канон.

Німці бють ся як демони.

Париж 16 жовтня На виразне самого кайзера „Протиніть дорогу до побережа" німецьке військо бєть ся як демони (чорти) щоб виконати розказ кайзера. В кількох місцях Німці були змушені до відвороту і попали в дуже добрі позиції, які вже заздалегідь зготовано. Союзні війська часто нападають на німецкі лінії, але они міцно держать ся і годі їх розбити.

Французи забрали німецкі канони.

Льондон 16 жовтня. Міста: Альберт і Аррас в руках Французів, але їх Німці бомбардують. Оден французький кроуос взовив 36 німецких полевих гармат. Де се було — в рапорті не говорить ся.

Дальше кореспондент в Копенгаґи доносить, що Німеччина вислала 28 потягів нового війська, між ними є найбільше артилерії. Всего нім. війська вислано до північної Ф, ащині яких 300 або 400 тисяч. Оно має зміцнити головно праве нім. крило.

Німці відтяли союзників.

Берлін 17 жовтня (Бездротний телеграф до Сейвил.) Союзні війська, які находились близько Іпр(Ypres) зістали відтяті від головної боєвої лінії німецкими військами. — Сему вісти з Парижа заперечують.

Німецька армія велика.

Льондон 17 жовтня. Англійська часопись „Нейшьон" пише що після урядового обчислення Німеччина має близько десять мільонів війська. Теперішна німецка армія числить 4 мільони, 450 тисяч жовнірів. До війська можуть взяти 3 мільона, 370 тисяч мужа, Ландштурма, від 17 до 20 літ [illegible] півтора мільона.

Німеччина отже має що досить людей на стрічене

Англія стратила 1,203 офіцирів.

Льондон. 17 жовтня. На листі страт виказано, що від 29 вересня до 5-го жовтня, зн. за оден тиждень Англія стратила 116 офіцирів. Страти в офіцирах до 29 вересня були 1,087, отже всіх 1 203, між якими є 280 вбитих, 625 ранених і 298 згублених, або радше сказати, взятих в полон.

Англія щойно почала битись.

Льондон. 17 жовтня. На замітку німецкої газети „Франкфіртер Цайтунґ", що Англія не може більше зібрати як 600 тисяч війська, мілітарний кореспондент в „Таймс" подав, що Англія досі зібрала мільон і 200 тисяч війська і число в скорі подвоїть ся. „Кождий мусить взяти під розвагу" — пише дальше кореспондент, — „що англійська імперія числить чотариста мільонів жителів і війська ніколи не може забракнути. Англія щойно тепер почала битись, при кінци 1915 року наша величезна армія вийде вже на поле битви. Тоді наші союзники будуть потребувати відпочинку, а ми з цілою силою вдаримо на ворога".

Німці посувають ся наперед.

Льондон. 17 жовтня „Дейлі Ньюс" містить з Ротердаму вість, що Німці здобули нині Зібруґ з мілітарної точки погляду дуже цінний порт на бельгійськім побережу Комунікація Донкірк перорвана, Німці се місто окружають сильним перстенем із півночи — сходу.

Великі сніги.

Париж, 17 жовтня В Арденах і Вогез горах упали великі сніги в наслідок чого рух армій припинив ся. При тім військо мусить зносити велике зимно

Союзники значно поступили.

Париж. 18 жовтня. Британці зробили великий поступ на послідних кількох днів На північнім тереня союзні війська відперли Німців більше як 30 миль взад.

Затоплено 4 нім торпедовців.

Льондон 18 жовтня Англійський кружляк „Ондаунтед" і чотири торпедовці знищили чотири німецкі торпедовці. Всіх досі знищених німецких торпедовців є вісім і один кружляк. Англія стратила вісім першої лінії кружляків

Здобич Німців.

Льондон. 18 жовтня Офіціальний рапорт з Амстердаму доносить, що в містах Боруж і Остенд Німці забрали богато воєнного матеріялу, велике число ґверів і амуніції та 200 льокомотив.

Борба о посідане портів.

Льондон 19 жовтня Найзавзятійша борба провадить ся коло берега північної Франції Ходить о посідане кількох портів, а се Донкірк, Калай і кілька иньших Німці, здобувши порт Остенд, старають ся за всяку ціну здобути ще тих других два порти. З Калай, з Франції, до Довер, в Англії, лише трошки більше як 20 миль. Звідси Німці моглиб бомбардувати прибереже Англії, а то може й на палиб і приступом забралиб Англію.

Затопили англ. підводне судно.

Берлін 20 жовтня. [Бездротний телеграм до Сейвил.] Офіціально обявлено нині, що німецкі кораблі на Північнім морю затопили англійське підводне судно Е. 3, яке було збудоване минувшого року, і, на нім було шіснайцять людей

Союзники держать ся

Париж. 21 жовтня. Німці роблять сильні атаки на союзників та атаки всегда Німцям неудають ся. Союзники кріпко держать ся своїх позицій. Страшна різня повторяєсь раз-у-раз між Ньюпорт і Диксмунд. Помимо уливних дощів і болотнистих терен Німці скоро збирають нові, свіжі війська з ціля розбити союзників і забрати бажані порти.

Льондон 22 жовтня — Німці пробували кілька разів пробитись через лінію союзників коло франц побережа, однак кождого разу були відперті з великими стратами. Союзникам богато помагають англійскі воєнні кораблі, які находять ся коло прибережа і острілюють німецькі війська Здаєсь, що Німці не зможуть ані зближитись, а не то вже забрати які небудь французькі порти.

Австрійсько-Російська війна.

Російский аероплян знищений в Галичині.

Петроград 16 жовтня В однім місци в Галичині поставлений крест, де спочиває тіло Нестерова, найзнаменитійшого російського воздухоплавця. Він погиб ще 26 серпня. Коли літав над Галичиною яких дві тисячі метрів в горі, австрійський літак напав на нього з заду і ушкодив його так, що той упав до землі як камінь На тім місци тіло російского летуна похоронено і виставлено гранчастий крест.

Страти Росіян коло Перемишля.

Льондон. 19 жовтня. — Хотяй побіда по стороні Росіян, але она дуже дорого їх коштує. Більше як 40 тисяч Росіян було вбитих коло галицької твердині Перемишля лише в послідних кількох днях Росіяне цофають ся на цілій лінії, можливо із за яких стратеґічних цілей.

Вісти про Австро Російську війну дуже скупі. Росія не подає точних вістий із за відомих причин, а з другої иньше нічого не мож дізнатись Треба отже вірити, що Росіянам не поводить ся в Галичині, а то й може зовсім були витиснені з Галичини. Наколиб Росія побіду мала то ми ту знали б Та побіда Росиї в Галичині залежить від заняття Перемишля. Наколи Перемишль не здобудуть, то в Галичині Росіяне не будуть мали що робити.

Про Австро Сербську війну ані словечком не згадує жадна денна ані, часопись. Се значить, що Сербія не подає жадних вістей, бо — ну, ми не можем знати чому.

В Канаді досить гарна погода. Морозів ще не було.

Німецко-Російська війна.

Німецкі бомби в Варшаві.

Петроград. 19 жовтня. — Німці наближають ся до сего міста помимо сильного опору зі сторони Росіян. Німецкі аероплани минувшої неділі, 18 с. м., кинули на місто пять бомб, з яких лише дві експльодували з наслідок чого сім осіб були убиті а много ранені. Німці, здаєсь, незадовго ударять з цілою силою на Варшаву

Битва на захід від Варшави.

Льондон. 20 жовтня. Завзята боротьба тревае вже другий день на лінії Скарневице—Сандомир. Перевага по стороні Німців, они відперли Росіян на зад і забрали много війська в полон. В битві брало участь 800 тисяч Росіян і около оден мільон Німців і Австрійців. Російскі шпиталі в Києві і Москві переповнені раненими, їх на жаль доглядати нема кому, бо докторів мало.

Богато російського війська вислано з Бесарабії на Кавказ де власне вибухла революція, а що більше, туда Турція вислала богато свого війська в ціли, може, забрати Кавказ до себе.

З Варшави утікають.

Амстердам. 21 жовтня. Усе цівільне населене Варшави утікає дальше в Росію. Німці вже дуже близько Варшави і нападу можна сподіватись кождого часу Утікаючим російське правительство приобіцяло заопікуватись.

Німці під Варшавою.

Петроград 22 жовтня В часі коли роблено заходи щоб населене Варшави успокоїти рознеслась блискавкою вість, що Німці вже під Варшавою, а се між Прушковом а Блонем, які находять ся лише вісім миль на полудневий захід від Варшави.

Петроград. 22 жовтня. З яким завзятєм воюють Німці можна судити найліпше з того, що досі они заняли пять, а радше сказати, сім польских провінцій, (дві провінції заняті лише вчасти.) Усіх провінцій в російскій Польщі є десять. Заняті Німцями провінції є малі, їх (пятьох пров.) величина рівняєсь чотаром оставшим провінціям. Поверхня рос. Польщі мірить около 50 тисяч квадратових миль. Німці заняли 25 тисяч квадратових миль. Є однак надія, що Росія незадовго відбере від Німців наколи не всю то бодай половину загарбаної Польщі

23 тисячі виборців Альберти жадає заминення бар

Дня 13 жовтня явилась в парляменті депутація зложена з 158 делегатів і предложила кабінетови міністрів петицію підписану 23. 000 виборців які заявились за цілковитим знесенем бар в Альберті. Між міністрами був премієр Сіфтон, Мічел, Маршал, Бойл, Ґерені і прочі. Найбільшей проц. підписаних виборців є фармері і то українські, які не лише, що самі радо підписували, але і помагали фармам тим, які занимались збиранем підписів.

В деяких дістріктах рускі фармері підписали на 3. двох і помагали фінансово. Між делегатами було богато женщин, одна з них також промовляла і між иньшим сказала, що женщини приходять сюда ради охорони женщин і дітей, бо найбільшу шкоду через алькоголь поносять женщини і діти.

Премієр Сіфтон обіцяв делегації, що він сею справою займеть ся і предложить парляментови ще сеї сесії. Є надія, що після ухвалення день голосованя проти бар і десь в Червні 1915 р. відбудеть ся се голосоване, від котрого залежить екзистенція броварів та готельників

Українці - Горожани міста Вінніпеґу!!!

Вибори до міської управи за плечима! Памятайте всі, щоб голос ваш був на лісті голосуючих, бо коли не зареґіструєтесь не будете могли голосувати. Кождий, що має горожанські папери, платить не менше як 100 дол річного ренту і мешкає рік в тім місті, хай його голос буде зареґістрований.

Кождий, хто хоче пересьвідчитись чи його імя є на лісті голосуючих, хай зайде на адресу: cor. James & King str. c/o Assessment office захід від King str. там урядник кождому дасть відповідні інформації. Памятайте що лісту голосуючих можна переглядати лише до 30 сего місяця Коли не буде вашого імени на лісті голосуючих, не можете голосувати!

Ваш голос, є конче пожаданий при сих виборах!

НЕ ЗАБУДЬТЕ.

Що Т-во ім М Заньковецкої, відграє в Суботу дня 31 жовтня с. р. в Кайзе гали (при ул. Селкірк) надто гарне „Представлене" з Піснями. Початок точно о год. 8.30 вечером. Ціна тикетів знижена. Тому приходіть громадно.

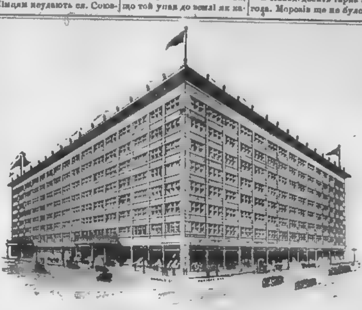

Найбільший в західній Канаді стор.

Хто був в Вінніпеґу і видів стор Ітона на Портедж, той безперечно скаже, що сей стор найбільший в цілій західній Канаді. Будинок високий на вісім поверхів, числить яких 300 кроків довжини і ширини. Зайти колинебудь до середини Ітонового стору так там як в малім місточку. людий кождого дня можна числити на десять тисяч. Самих клерків й иньших робітників в сторі є поверх три тисячі. Стор сей збудовано перед девятьма роками. В послідних кількох літах його богато побільшено. В сторі денний оборот числить ся на десятки тисяч долярів. Завдяки доброму провадженю стору Ітон компанія здобуває чимраз більше костумерів, має чимраз більше доходу. Товари в Ітона всегда свіжі, нові і таньші як де иньде. Щоб з добрих товарів і низьких цін Ітона користали Русини, ми поміщаємо на 6 ій стор. його оголошене. Віримо, що з него многі скористають.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 4.7 4
◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866. ◆◆
РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.
ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ. [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ КОРСС [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]
[illegible]

„Канадийский Фармер''
Редактор: О. Г. Гикавий
Часопис для руського народа в Канаді, виходить кождого четверга; коштує в Канаді і Сполучених Державах на рік . . $1.50
до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Stn. B Winnipeg.
Telephone St. John 390.
The Canadian Farmer
UKRAINIAN WEEKLY
CIRCULATION 6,000
Published every Friday at 2?? Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. H. Hykawy, Editor

Чи треба нам монархій.

Історія говорить нам, що монархії (держави де правлять монархи) родились серед великих кровопролить, родились при помочи шаблі, росли на могилах людських трупів. Монархії завдячують своє істнованє шаблям, канонам і т. п. Та ніхто мабуть не заперечить, що ті самі монархії можуть вкоротці згинути від шаблі, в крови, і накритись людськими трупами. Кінець монархіям вже недалекий, недалекий вже час, коли народи освободять ся від верми монархів, а будуть рядити сами собою. Теперішні монархії стали великим тягаром для людей і они хотять позбутись їх. Настав вже час, коли народ хоче справедливости, хоче, щоб корона уступила перед конституцією, а скиптр щоб уступив перед законами, які народ виготовить собі. Лише там добре правительство, яке рядить згідно з бажанем людей

Монархії в теперішні, свої останні, часи наробили досить лиха і народ має рацію нелюбити їх. Монархії від часу свого істнованя, через усі віки були авторами більше лиха як добра. І в теперішні часи, до монархій панує в народі сильна відраза, обридженє. Творцями монархії були жадобні провідництва одиниці, монархії осягнули свій певний вік при помочи феодалізму, т. є. при помочи середновічного устрою, після якого монарх розділював землю між вельможі — дідичі, монархії є перестарілі вже системи правліня і находять ся — що так скажем — на смертельній постели.

Але яка страшна їх смерть. Умираючи, они обливають кровю цілу шкулю земську. Де монарх мав найбільшу силу, там тепер найбільше ляєсь людська кровця.

А почислімо скілько то тепер коштує удержанє монархій при житю. Нині за тримане хитаючих ся тронів коштує 50 мілионів долярів денно. За один місяць людської різні народ платить 18 тисяч мілионів долярів. А почислімо знова скілько то соток тисяч, мілионів згине найкрасших, найздоровших в Европі людей, і се таком, що цівілізація народів остає майже над берегом знищеня.

Війна се найголовнійша справа монархій, теоретично і практично. А війна є лиш знищенє і ретрогресія (поступованє взад.) Приготованя до війни, в монархістичній Европі, були тайні, усі казали, що до війни не готовлять ся. І такі приготованя були, є, й будуть найбільшим лихом для людскости.

Приготованя до війни дуже коштовні. В кождій монархії около 70 процент народних грошей видаєсь на війско. Лише знаємо, що один воєнний корабель, супер дретнот, коштує 15 мілионів долярів, а мілион долярів річно видаєсь на его залогу і т. п. Одна 13 цалева канона коштує 125 тисяч долярів, а сї один вистріл $1605. Таких кораблів воюючі держави мають по кілька, на них находить ся кільканайцять канон ріжного калібру, стріляти з них довго не годен бо псують ся. Страшно великанські розходи. І обчислено, що убите одного жовніра в війні коштує пересічно 15 тисяч долярів.

За гроші, які видаєсь на один супер дретнот можна побудовати 15 торговельних кораблів, можна побудовати пять тисяч домів, по півтретя тисячі долярів кождий. А кілько нині соток тисячів бездомних? В стейті Арізона, Злуч. Держ., побудовано греблю, будова якої коштувала девять мілионів долярів, але із сеї греблі велика користь, она спиняє воду, наводнює 24 тисячі акрів землі на якій живе 120 тисяч людей. Гроші на греблю дали жите тисячам душ; гроші на супер дретноти дають смерть соткам людей. За гроші, видані на будову, уоруженє одного дретнота можна вибудовати яких 25 високих шкіл (гімназій,) кілька найліпших університетів. Бачите, лише за гроші видані на один дретнот

Росія перед роком призначила пятьсот мілионів долярів на будову воєнних кораблів, які, в часі війни, усі можуть бути знищені за один день. Кому і яка отже користь з воєнних кораблів. А богато добра і користи Росія зробилаб, наколиб сї гроші була призначила на осьвіту свого народа, який може найтемнійший від усіх народів в Европі.

Англію, як сказав знаменитий професор національної економії в Льондоні, Сідней Веб, теперішна війна коштує $55 на кожду секунду, в день і в ночи. За добу робить ся майже пять мілионів долярів Усі сї гроші видаєсь на зломане німецкої мілітарної сили. А Німеччина видає на війну може два рази більше, щоб лише сї мілітарна сила не була зломана. Кожда монархія стараєсь повістати в силі і кожда збирає від народа послідні центи на узброєне себе. Кожда монархія узброює себе а тим самим примушують цілий сьвіт до узброєня. Монархія навіть рівнає Бога з собою, а бодай кличе Його до помочи в поконаню ворога. Монархістичні слуги взивають народ йти до церкви і там молитись, щоб Бог допоміг свому війску побити вороже війско. Так робить ся в кождій монархії, в деспотичній і конституційній. Різницкі династиї Романів, Габсбургів, Гогенцолернів і всіх иньших, двозначно без стиду просять милостивого Бога, щоб забув про Свою милосердність і позволив їм на щасливу різаню людей

Монархістичні побожні королі прямо паплюжать релігію, стають впоперек християньскому духови, убирають Христа в плащ Сатани. Монархії молять ся, щоб невинні робітники убили невинних робітників, щоб нищили їх доми, увесь достаток; щоб збільшували число вдів і сиріт. Они молять ся, щоб християньство і цівілізацію знищити.

ЗАЛАГОДЖУЄМО всякі документи потрібні так для старого краю як і для Канади
ПРОДАЄМО шифкарти, посилаємо гроші, купуємо і міняємо доми, лоти і фарми
ВИРОБЛЯЄМО громадянські папери. В всяких справах удавайте ся до нашої фірми
Wsen[redacted]
834 Main St. Winnipeg, Man.
Управитель канцелярії J. G. KIMMEL, нотар.

Та ся війна, ся страшна, небувала досі різня, повинна бути останним днем для воюючих монархій. Буде се, наколи найперше зломить ся силу мілітарної монархії, Німеччини та иньших сї подібних... Нам монархій не треба, треба конституційних держав — на взір якої може послужити Англія...

ВІСТИ З ГАЛИЧИНИ.

Утеча зі Львова.

Побідоносний похід австрійських військ додав кождому надії й відваги. Українські часописи підбадьорювали духа нашого народа, що ось ось побідоносна армія цісарська застромить прапор в Київі. І нич дивного, що часописи писали в піднеслім тоні: атже армія Данкля й Ауфенберга відносила сьвітлі побіди, забираючи територію Росії на півночи, на сході українські й мадярські полки дійшли вже були до Камінця Подільського. Тому непевні звістки про невдачі на пограничу не находили віри, а офіціальні комунікати генерального штабу австрійської армії успокоювали населене, що все дієть ся після плану. І тому мов грім з ясного неба подіяли перші утікаючи з околиць Золочова, які прибули до Львова. Що справа дійсно почала прибирати некорисний оборот, можна було небавом пізнати по тисячах ранених жовнірів, що їх привозили поїзди до Львова. Жаль було дивитись на тих людий, що кілька днів тому з таким одушевленєм переходили через Львів на поле бою. Не лише українські полки, котрі зі слезами радости в очах, з піснею на устах йшли здобувати волю України, але Мадяри, Тирольці а навіть Чехи йшли з кокардками на шапках у бій, неначе на празник. Тому оправді пораженє австрійського центра перестрашило мешканців Львова. Страх збільшували гарматні вистріли, які в початку ледви були чутні, однако з кождим днем ставали щораз виразнійші, а накінець, в віддаленя 2—3 миль від Львова стали такі потрясаючі, що оглушували людий. Львовяни виходили на Високий Замок, звідки в день оглядали чорний дим на небосклоні, а в ночи червоне від луни небо на всхід та на північ від Львова. Се горіли наші села та місточка, запалені Москалями для постраху.

Місто Львів зовсім не було приготоване на облогу, тому й не заосмотрило ся в живність. Повстала паніка не до описаня, головно між Жидами. Убожше населене жидівське, котре не знає різниці між Москалями й Русинами, утікало до українських домів, думаючи, що Москаль буде різати Жидів і Ляхів, а Русинів буде уважати за своїх і тому пощадить і їх, — не знали, що Москаль якраз буде противно заховуватись.

Тому, що підчас війни є незвичайно обмежений рух на зелізницях, бо виїздити можна з якоїсь місцевости лише за дозволом полицийної власти, — мало хто міг виїхати зі Львова ще з час. Дирекція поліції не могла видати потрібного числа перепусток, бо не було на стільки урядників (пішли до війска!). Переполох збільшав ся що тим більше, що вже 28. серпня бюра Дирекції поліції були замкнені, тому населене кинуло ся за перепустками до військового пляцкомандата. В ночи з 29—30. серпня виїхали зі Львова окремим поїздом всі власти, позабиравши зі собою важнійші акти й документи. Навіть бюро кореспонденційне, котре подавало урядові вісти з поля бою, й воно виїхало, наслідком чого часописи не дістали жадних відомостий і обмежали ся лише на покликах до населеня, взиваючи до спокою. Послідне число українського дневника „Діло'' появило ся дня 28. серпня, а в польських часописий появило ся лише 3 дневники. Банки та цілі економічні інституції дістали що вчасно повідомлене про небезпеку, вони спакували свої цінні папери й готівку й виїхали окремим поїздом до Відня, між ними виїхав також і український Земельний Банк, забираючи зі собою вартісні папери й гроші иньших українських інституцій та товариств.

Коли 1. вересня з'явила ся жандармерія на вулицях міста (поліція виїхала в ночи) та завізвала камяничних сторожів, щоб позамикали брами та не випускали нікого з дому, то се мало цілком противний наслідок, все, що жило, кинуло ся на вулицю. Електричний трамвай перестав курсувати по вулицях, тому кождий бігав, не здаючи собі справи пощо, з площі на площу, з вулиці на вулицю. В місті крик не до описаня, неначе підчас пожару. Кождий хотів довідати ся як стоїть австрійська армія, однаке ніхто не міг нічо певного сказати. Реставрації, молочарні, склепи з запасами живности позамикано, на ринку та на иньших площах не стало перекупок. Голод почав заглядати в очи мешканців Між тим як блискавка рознесла ся по місті вість, що зі Львова возять фірами вапно через Личаківську рогачку до Винник, де впало по обох воюючих сторонах незвичайно велике число війска, яко хоронять у спільних гробах, поливаючи вапном...

Розуміють ся, що се долило олива до огню. Перед головним зелізничим двірцем вже й так збирали ся тисячі народа, щоб яким небудь поїздом виїхати зі Львова. Та лиши 2 лінії що були певні: одна на Самбір, друга на Перемишль. Наперед однаке треба було вивезти рекрутів, котрі саме поробували військове початкове вишколенє у Львові, опісля другим поїздом вивезено ранених жовнірів з львівських шпиталів, третим російських бранців, яких половина в боях під Львовом в числі до 5 тисяч, а четвертий московофілів, яких як небезпечних, арештовано так у Львові, як і в ріжних місцевостях східної Галичини і передержано якийсь час в „Бригідках'' у Львові. Щойно за тими поїздами почали від'їздити утікаючи зі Львова; десятками тисяч прибували вони на двірцеву вулицю перед зелізничним двірцем з пакунками, клунками, куфрами, валізками. Кождий ратував, що міг. Від 31. серпня до 3 вересня плота на кінци Городецької вулиці та вулиці Двірцевої (від Копиткового) ждали люди цілими днями на поїзд. Хто був сильнійший, той скорше дістав ся до двірця. Що притім не уратовано богато людей, се зовсім зрозуміле серед такого переполоху. За місця в вагонах треба було прямо заводити борбу. Редактора „Діла'' п. Василя Панейка удало ся втягнути через вікно до воза і лише сьому завдячує він свій ратунок, бо богато наших людий вже послідного дня утечі загалом не змогли утечи. Загалом виїхало зі Львова протягом чотирех днів около 50 окремих поїздів з 80 000 людий. Їзда зі Львова до Перемишля тревала 12 годин, а в звичайнім часі найдовше 2½ години. По дорозі треба було ставати на кождій стації зі взгляду на ранених, які також їхали тими поїздами, як також тому, що підчас такої небезпеки треба осторожно їхати через кождий місток, а в ночи навіть не вільно у возах сьвітити, або давати яких небудь сигналів свистом льокомотиви.

Поїзди з утікаючими ставали на короткий час в Перемишли, бо тут деякі пересідали на поїзди до Хирова та Самбора. Наші їхали дальше на захід, висідаючи по дорозі в Тарнові (де осіла ся Дирекция Зелізниць) в Ряшеві, Кракові, на Шлеську, в Моравії, — а деякі їхали аж до Відня. Розуміеть ся, що білетів ніхто не купував — бо деякі не мали навіть чим платити. Можна отже собі представити, яке то жите на примусовій еміграції.

Дальші подробиці помістимо в слідуючім числі.

Др. Семен Демидчук

За Українську державу.

Мадярський політик Микола Семере, який від якогось часу звернув особливу увагу на українську справу і між иньшим розписав конкурс за працю про історичні взаємини між Мадярами й Українцями, містеть у віденській газеті „Нойе Вінер Тагблят'' з 6 липня статю п. н. „Будучність'', в якій яко ціль війни вказує основне ослабленє Росії через утворенє самостійної України. Ось його виводи:

„Нема найменшого сумніву що ми побідимо на цілій лінії. Тільки ж се буде коштувати ще дуже богато крови і величезних жертв

Найбільшим та найбільше житєвим питанєм будучности буде тако визискане наших дорогах побід, щоби за яких десять років не могла знов повернути така страшна війна, та щоби нашим ворогам унеможливити втягнути нас і Европу ще раз в таку війну. Отгимто остаточні висліди мусять бути переворотні. Мусить наступити зновоустановлене ладу

Я писав перед шести роками, що Сербію і Росію треба поділити. Се повторюю ще раз та кажу, що ми повинні всі окраїни пограничні Росії виволяти та зробити їх самостійними. Що має стати ся з Фінляндією, Литвою, Курляндією й Естонією про те вже дуже добре знає цар Вільгельм. В російській Польщі настане певно основний переворот. Алеж ми мусимо поставити на чергу й розвязати і найповажнійше питанє українське. Отсе жиє закований трийцять мілионовий нарід в неволі. Українці не можуть розвивати навіть своєї мови в школі. Вони ненавидять Росію вже з давен-давна. Їх земля — се найбогатша провінція Росії. Україна се шпихлір і скарбниця південної Росії. Коли ж Україна визволить ся, відділить ся від Росії та зробить ся самостійною, то ослаблена Росія є певно не зможе за десять років знов обернути ся против нас. Коли нам прийшло ся почати сю страшну сьвітову війну, то нашим найпершим обовязком повинно бути застановити ся над тим, що ми хочемо сотворити та яких овочів дожидаємо яко вінцевих вислідів війни''.

При зміні адреси подайте свій старий і новий адрес.

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріяльне в Вінніпегу.
СПРОВАДЖУЄ [illegible] з старого краю до Канади.
ВИРОБЛЯЄ контракти, повновласти і всякі інші документи старокраєві і Канадийські
ПРОДАЄ шифкарти на всякі кораблі, а їзда триває тільки 4 до 7 днів.
МІНЯЄ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частий сьвіта скоро і безпечно
ПРОДАЄ І КУПУЄ грунта з старім краю і Канаді, а також міські доми
В всяких справах і клопотах удавайтесь до нас
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street - - - - - Winnipeg, Man

PEOPLE'S FORUM на 1914-1915 рік
отвираєсь наново 25-го жовтня.
Пані Нелиє Л. МкКлонг буде мати відчит на тему
„ЖІНКА і ВІЙНА''.
Музичну часть виконає пані Gus Pingle
Сходини що неділі в Ст. Джанс Технічній Школі на розі Church і Salter St. о год. 3 по полудни.
Всіх запрошує ся. Вступ вільний. Питаня і дискусії
В НЕДІЛЮ 1-го НАДОЛИСТА
дасть відчит міский солицитор Гонт на тему:
„Податковець Платить''.

Небувала доси оферта.
Великий воєнний атлас даром!
В Европі тепер кипить страшна, кровава боротьба. Часописи переповнені новинками про війну. І власне, що нема ні одної людини, яка не інтересувала ся сею війною, не читала часописей. З часописей кождий довідує ся одначе лише про неудачі або побіди ріжних військ. Щобим мати докладний терен теперішної війни треба знати де якраз находить ся війска і т. ин. то треба мати Мапи, і безперечно такої мапи кождий, що уміє читати, хоч и мати вже від давна. Ми се зрозуміли і постаралисьмо о великий атлас, у якім містить ся 30 великих кольорових мап ріжних країв. Книга ся є величини 15x11 цалів, перша оклатенка прикрашена портретами ріжних володарів. На мапі кождого краю найдете кожде місто, містечко чи село, ріки, озера, гори, долини і т. и. Мапа кождого воюючого краю на двох листках є величини 11x30 цалів. Сей атлас виготовлено спеціяльно для нас по ціні 45 ц. один примірник, та ми даємо
СЕЙ АТЛЯС ДАРОМ
кождому хто пришле нам предплату на „К. Ф.'' в сумі $1.50 Старий чи новий предплатник присилаючи $1.50 і зажадавши сего атласу, дістане атлас зовсім даром. Та просимо затямити що оферта не потреває довго, отже користайте з небувалої сеї нагоди. Присилайте $1.50 і жадайте [illegible] сего атласу.
ГРОШІ ПРОСИМО СЛАТИ НА АДРЕС
THE CANADIAN FARMER
P. O. Box 3656 St. B. Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ свого сина Теодора Войчука, з села Гавриліці повіт Кіцмань, Буковина. Перебував якийсь час у Саскачевані. Хтоби о нім знав, або він сам, най зволить ласкаво написати до: Stefan Boyczuk Dvorna, Alta. (43—5)

ПОШУКУЮ Василя Абрамовича Григорія Ковчука, Андрія Капюка і Евгенія Ніцького, з села Нивори, пов. Кіцмань Буковина. Хтоби о них знав, або они сами зволять ласкаво написати до Mykita Koruce, Box 762. Prince Rupert, B. C.

ПОШУКУЮ свого брата Дмитра Виренка. Має перебувати у Медисин Гет. Хто би о нім знав, або він сам, най зголосить ся до Wyrenca Wyrenka. 291 Francis St. East, Fort William, Ont (43)

ПОШУКУЮ свого брата Олексу Хомишуного, з села Чорнокунець малих, пов. Гусятин, Галичина. В Канаді вже четвертий рік, через два роки перебував у Судбурах а відтак виїхав до Монтреалу. Хтоби о нім знав, або він сам най зголосить ся до: Jakub Sztunyk, Section Foreman. Tuxford, Sask. (43)

Ранені ратують ранених.

Сей образ представляє як ранені утікають перед німецкими бомбами, які градом посипались на готицку церкву в одній французкій місті де ранені находились, і многі зістали убиті або ще тяжше як перед тим покалічені. Деякі, що не могли утічи були живцем спалені. Лише деякі ранені ратували також ранених і утікали у більше безпечне місце; хоронились перед немилосердними Німцями

ЩО ЛЮДИ ЇДЯТЬ?

„Природа всюди однакова, за те звичаї бувають відмінні''. Так сказав свого часу Вольтер і зовсім влучно, бо й наш нарід сказав приказку: „що край — то звичай''

Нам Українцам, що привикли до звичайних „людських'' страв, дивно може видаватись, що на сьвіті є народи, які живлять ся такими річами, які нам вже на саму згадку про них спричинюють обридженє. Ми не можемо сего вирозуміти, як само чоловік може їсти се або те; а проціль відповідь на се легка „що край — то звичай''. Чести точно відразу й обридженє до певної їди дуже легко можна побороти примірами і безоглядним наслідуванем иньших. Живим примірам можна заохотити людину до не конче приємної поживи, а на доказ сього може послужити хочби загальне споживанє наших барабол

В нинішних часах всім людям, а головно убогому населеню сіл в старім краю жите без барабол було би немислиме, бо вони являють ся майже одиноким і найважнійшим средством поживи. А чейже бараболі не так то дуже й давно в Европі управляють ся. Коли в часі частих і великих недородів спроваджено їх з Америки, потребували вони дуже довгого часу на се, щоби люди до них привикли, стали їх управляти, а опісля й виплекувати на корм для себе. Першим, хто повазмя їсти бараболі, не був бідолашний і голодуючий нарід. Примір до сього у перве вийшов з цісарського двора в Німеччині. За тим примірам пішла шляхта, а доперва тоді голодуючий нарід привик ся їсти бараболі.

Тако само буває і з иньшими средствами поживи, головном приладжуваних з мяса всіляких звірат. Часто густо нужда і голод примушує людий їсти такі страви і таких звірат, що в часах добробуту вже на сам їх споминок як недобре робить ся. Так примірам в часі коли облоги Парижа жертвою пожива обляжених впало 60.000 коний, 2 тисячи ослів і стільких мулів. По чено мясо мула має бути знаменитою стравою. Хто їв знамениту італійску ковбасу салямі, не може нахвалитись її смаку, а проціль мало хто й знає про се, що у сій „салямі'' є найбільше ослячого мяса

В часі тої самої облоги віджено також 6 тисяч котів і 10 тисяч собак, яких мясо продавано по 2 і 3 франки за фунт'

Собаче мясо цінено високо вже за римських часів, а нині люблять його деякі народи. В Китаю і над рікою Міссісіпі (в Америці) їдять загально собаче мясо, а в Кореї становить воно незвичайний присмак як на королівському дворі так і в хатині найбіднійшого „кулі'' (робітника). В сій країні вміють приладжувати зупу зі собачого мяса на всілякі способи і то тим більше, що там царить загальне переконане, начеб ся „собача зупа'' мала бути знаменитим ліком проти всіляких недуг. В часі великих торжеств король Кореї роздає своїм мандаринам і заграничним достойникам всілякі дарунки, між иньшим і по кілька собак, призначених „на зарів'', що є великою ознакою королівскої ласки. Що торкаєть ся ко[redacted], то його їдять загально в Індиях, Китаю і Японії, а навіть в Европі: в Італії і Швайцарії, де його ставлять на рівні із заячим мясом. — Незвичайно цікава річ, що в глибокій Росії не їдять (розуміеть ся простий нарід) заяця, бо вважають його за породу кота

В Росії, на Литві, в північній Америці і Гренландії їдять медвеже мясо. Так примірам медвежа шинка в Ню-Йорку має бути найлїпша і найсмачнійша із всіх вироблюваних там шинок. Індияни в Орегону вміють приладжувати знамениті медвежі шинки. Жителі Австралії, Гренландії і Ірландії не можуть нахвалитись мяса з кита (особливо хвоста) і то само тоді, коли воно вже починає гнити. Кажуть, що воно тоді „страв нійше'' Ірландці їдять мясо памори людоїда як по році. Взагалі тамошні жителі й на очи видіти не хотять сьвіжих страв: всілякі припаси, як. мясо, масло, сир, молоко, риба, а навіть і яйца їдять доперва тоді, як ті всі припаси добре постаріють ся. Ну — смачного!

Ми всі загально бридимо ся мясом як гидким „нечистим'' звіряткем; а тимчасом мешканці зимних, полярних околиць уважають мясо лиса за найгарнійший присмак. В Китаю смакуши любують ся незвичайно в похробтарі памери-людоїди (велика морська риба) і платять по 12 до 16 центів за фунт сього мяса.

Каймана (порода крокодиля) їдять Індияни і Мурини північної Америки Мясо крокодиля їдять також, але лишень з хвоста, а смак його прирівнюють до смаку печеної куратини і цінять вище чим мясо волове. Мясо крокодиля є улюбленою їдою також загалу жителів, замешкуючих середущу Африку. Крокодилячі яйця уважають ся там таким присмаком, якого нічим иньшим заступити не можна. Яйця сї мають смаком підходити до курячих, однако більше похожі на солоджену сметану. Тамошні жителі дуже пильно стожать за місцем, де сама ця крокодиля вносить яйца, які потім й забирають.

В Еспанії, Німеччині і на Угорщині їдять мясо звичайненького собі і хосенного звіратка — їжака; а в Англії є се улюблена пожива тамошних робітників В Швеції, Норвегії і Злучених Державах північної Америки їдять мясо білок (звірок), яке має бути знамените. В нас дехто-тось лишень чував і то рідко коли, що мясо ворона є їдоме; а тимчасом в заграничних і то перворядних ресторанах мясо молодих ворон почають як... куропатве. Жителі Андаманських островів не їдять иншого мяса як лишень із щурів, вужів і ящірок і кажуть, що воно є далеко смачнійше від мяса кріликів. Молодий мущина в часі свого вінчаня мусить зїсти одного щура і то живого! Справді — „що край — то обичай''.

Селяни деяких околиць Франції їдять мясо гадюк і ящірок, яке смажать на кипучій оливі. Жителі Бірми (в Азиї) волять мясо ящірок чим домашнього дробу, а їдять також мясо черепах, хамелеонів, вужів, гадюк і взагалі всіляких плазунів, яке приладжують з рижом. В Китаю виробляють „салямі'' з мяса ящірок, гадюк і ропавок (ропух). Їдять там ще ось що: смажене мясо собак, котів і мали; щурі на квасному молоці; цьвіт лелії на товщі; насиджені вже квочкою яйця, пчоли, саранчу, павуки і хроба всілякого рода, а головно товсті земні дождівки.

Пригадувати і росписувати ся хиба над сим не треба, що і в Европі (а найбільше в Парижи) їдять велику скількість городових слимаків, які лишень до сьої ціли спеціяльно годують в особливих городах. Вже сьвяте письмо згадує, що в старому завіті саранча служила людям за пожову. Але і в нинішних часах нею не гордять. Їдять її жителі горячих країв, а що край, то иньший спосіб її приправи. В Арабії примірам печуть її на розжарених вуглях або товчуть її з дактилями, деколи мішають її із верблюжим сиром, варять на молоці або також й на воді, дрібну посолюють. На Мадагаскарі висушують її, опісля сушать, смажуть на товщи і мішають з рижом. Що до смаку, то самиця (головно з яєчками) має бути смачнійшою від самця

Є місцевости, де люди залюбки їдять мясні хрущі або вже в повному виді або їх личинки, чи там, боровики. Один англійський священик незвичайно любив „боровики''. Він їх смажив на маслі або оливі, до сього додавши [illegible] листя петрушки і дрібненько посіченого чесничку. Їдять в нашій Галичині, хоча й рідко де, живуть люди, які залюбки їдять хрущі і то таки живцем, відриваючи їм лишень головку, ноги і крила. Один судия з місточка Х., який носив в кишени живі хрущі, час до часу виймав їх по одному і — навіть прилюдно — [illegible] їх, любуючись їх „надзвичайним, милим, ніжним смаком'

Про инше й не згадуємо. Ось за примір візміть хоча сих людий, які люблять сир не в свіжому стані, а т. зв. „зогнилий''; хто-кто знов їсть „сніданкова смакуша'', любить кварглі доперва тоді, коли вони находять ся в повному розкладі, тягнуть ся обридливо, воняють немилосерно, а сям-там вже й хробаки в них шпають! Питане тепер насуваєсь, що люди будуть їсти наколи ся війна потреває дальше, або коли війну перестанемо звати европейскою війною, бо буде вона вже загально сьвітовою війною. А до такої війни лише крок.

Із—ка

Болгарські жінки.

Перед балканською війною Болгарія була краєм, на який Европа звертала не богато уваги, бачучи в ній молоду націю, а політичним і духовним житєм не старшу 30 літ, якій потрібні ще великі старання, щоб підвестись на ступінь справді культурного народу.

Та невпинна праца й енергія довели Болгарію скоро до незвичайних успіхів, розвою політичного, економічного, літературного і проч.

Спиняюсь тут особливо на благородній ролі, яку тепер відограє в балканській боротьбі героїчна Болгарка, на підставі деяких підручних відомостий про балканську війну.

„По жінках пізнають народи!'' — сказав якись знаменитий німецький історик, і справді, по них лекше судити про вартість в усіх змислах нації.

Проголошенє війни було для болгарського жіночого сьвіту несподіваним.

То була наче буря, що перекинула верхом в низ, не даючи навіть сльозам виступити в годину розпуки. Сотні і тисячі жінок, материй, дружин, дочок — загачували вулиці, і в стиску, бігли переговорити останне „прости!'' з тими хто йшов на поле бою. Збиралось їх богато, і належали вони до ріжних верств суспільности, але на лиці кожної відбив ся однаковий вираз — залізна покірність, дивний стоїцизм, непохитна віра в Господню поміч.

Але хвилина відїзду минула, військо — далеко, далеко від рідного ґрунту, біжить на зустріч ворогам, жене та розбиває їх, а дні боїв і побід слідують один за другим без перерви. А що тимчасом роблять болгарські жінки? З душею повною печали, очима, затуманеними від сльоз, думають тільки про свої горожанські обовязки. Примушені могутньою потребою працювати на користь своїй батьківщині, вони сьміло відганяють геть пригноблюючі думки й беруть ся до праці. За недовгий час усі Болгарки зорганізувались, маючи кожда власну службу: доглядати ранених та хорих, збирали і роздавали гроші, одежу, харч бідним, помагали вдовам і сиротам і т. и. А переведи сю організацію за яких 10 днів, так, що як прибули перші ранені, нічого не бракувало, і сотні ласкавих жіночих рук простягались на поміч та послуги бідним, покаліченим воякам. Все то робилось практичними способами і з рідким порядком.

По шпиталях праця Болгарок справді здавалась невгляданою. Високороджені пані і прості баби разом виповняли найгрубійші і важкі роботи з рівною ніжністю і терпінєм. Дружини міністрів та високих достойників проводили довгі безсонні ночи коло ліжок умираючих, не боячись ані чіпких хороб, ані страху. Всі жили разом цілком зрівнані: не робилось ніякої ріжниці між богатими і бідними, осьвіченими і темними, панами і робітницями. Були одні Болгарки, зєднані бажанем служити батьківщині. Ся діяльність болгарської жінки розвивалась не тільки по великих містах, при більших вигодах і праци лекше

Ні, сотні і тисячі Болгарок, лишаючись своїх батьків, братів і синів, кидали рідні огнища, щоби йти слідом за військом. Ніщо їх не могло здержати, ні тяжка дорога — пішки, ні муки борців, на які вони дивились, мандруючи. Вони все йшли та йшли до своєї мети, забуваючи власне горе в великому бажаню віддати жертву любим борцям.

Суд над мордерцем Фердинанда.

Вже від кількох днів в місті Сараєво, Боснія, відбуває ся суд над К. Прінціпом, який убив Австрійского престолонаслідника архікнязя Фердинанда і його жену, та над 21 иньших осіб що мали що небудь спільного з виконанем мордерства.

Прінціп отверто визнав оподі в суді, що він убив архікнязя з його женою і того зовсім не жалує. Що більше, він сказав, що чує ся гордим з того що потрафив убити. Се не був злочин, — він казав — „бо я не убив чоловіка, але того, який знущав ся над славяньскими народами. Австрія забрала народи, їх права, народність, мову, релігію, культуру як власні все то, що славяньським народам є дороге. Архікнязя убито і се є найлїпшим знаком протесту.''

За перших шість місяців біжучого року було у Злучених Державах 20 лінчів (самосудів) — о 4 меньше, ніж за тойсамий час минулого року.

VIEW ... LILLE FRANCE
THE MUNICIPAL THEATRE OF LILLE
A BUSY STREET OF LILLE

КІЛЬКА СЦЕН ФРАНЦУСЬКОГО МІСТА ЛІЛЬ.

На горішнім образку показуєсь головну часть міста. В долі представляєсь один з більших театрів; другий образок представляє головну улицю міста Ліль. Усе се було перед війною, тепер лише купи румовища

Дні нашої слави і недолі.

17-го жовтня 1596 р. убито підступом українського гетьмана Косинського. Косинський був знаний серед Запорожців з початків козацьких воєн і належав до визначнійших ватажків козацьких. Свого часу дістав він від короля маєтности на Руси за свою службу і за ту землю у Косинського вийшло непорозуміне з білоцерковським старостою Янушом Острожським. Почалась війна. Се була перша більша війна козацька. Провід в ній взяв Косинський [redacted] нія Острожських і Вишневецьких. Підчас тої війни козаки знищили мало не всі маєтки князів Острожських, але Вишневецький допоміг війську Острожського і козаків розбито під містечком Пятою. Тоді Косинський утік на Запороже і зібравши нових козаків хотів порахувати ся з Вишневецьким і ударив на Черкаси, але Вишневецький зробив засідку і Косинського убито хитрим підступом, а разом з ним і богато инших козаків

18-го жовтня 1851 р. відбуло ся торжественне заложене „Народного Дому" у Львові, під котрий цісар Франц Йосиф поклав угольний камінь.

20-го жовтня 1814 р. народив ся український письменник Яків Головацький

22-го жовтня 1596 р. відбув ся собор в Бересті і проголошено публично унію на Україні, а сей собор названо „Берестецько-Литовською Унією". Довго боролись ся між собою козаки з Поляками. Ріжні причини були до того ворогування. З одної сторони козаки боронили своїх вільних прав, весь український народ оборонив ся від польської шляхти, котра заводила свої порядки на Україні і заставляла робити панщину і богато инших причин було до ворогування, а між ними була одна з найбільших, се ріжниця в вірі. Раньше всі Українці були віри православної і сьвято придержувались своєї віри. Поляки мали віру католицьку і намагали ся як мож більше перетягнути православних на католицтво і се була одна з найбільших причин ворогування, бо козаки були завжди оборонцями прав і вольностий укр. народа то й в справі віри вони стали оборонцями прав і вольностий укр. народа то й в справі віри вони стали оборонцями своєї православної віри. Тяжкі утиски терпів наш нарід від католицьких ксьондзів. Нераз не давали православним сьвятити пасху, хрестати дітей, не давали шлюбу, навіть в дзвони не давали дзвонити, не сповідали слабих і не причащали. Наш нарід мусів жити під тяжким гнетом чужої віри, діти вмирали не хрещені, люди вмирали не хрещені, люди жили не вінчаними, вмирали без сповіди і т. п. Побачили Поляки, що такими утисками не покорять наш народ, вони вдали ся на хитрощі, а король польський Жигмонд III. дозволив осілити ся у Литві і на Україні уніятам себ-то католицьким ченцям. У них з'явила ся думка ввести нову релігію в такий спосіб, щоби поєднати римсько-католицьку віру з греко-православною і сю віру назвати уніятською і головою тої віри щоб був папа римський. Сю нову віру вони хотіли завести для того, щоби легше було наш народ перетягнути на католицтво і тим уникнути повсякчасних суперечок між козаками а Поляками. Українські сьвященики православні і архиєреї були невдоволені православним патріярхом, бо він робив їм усякі кривди, а Поляки тут приобіцяли їм що дадуть землю, людий закріпощених в панщину і тоді декілька українських архиєреїв і шляхти української перейшло з православної віри на уніятську за обіцані добра. За нами посунули ся і прості люди на унію. Але коли пани дійсно повискали дещо, то прості люди так само мусіли робити тяжку панщину і з новою уніятською вірою. Але народ український в величезній більшости не зголошував ся на унію і в Київі, під проводом князя К. Острожського, не хотів її приймати. Почали ся нові непорозуміня. Тоді король скликав собор (раду) у Берестю Литовському р.1596 дня 22 жовтня. На ту раду з'їхали ся католицькі й уніятські й православні владики, сьвященики, депутати з ріжних братств і міст, шляхта, магнати, воєводи і між иншими князь К. Острожський. Ся рада була дуже бурлива, кілька раз доходило до сварок, одні пересваджали других, кликали одні одних до себе і наконець сей собор розколов ся на два табори на православний і уніятський. По стороні православних став і великий діяч український князь К. Острожський зі своїм сином Олександром воєводою волинським. Кождий табор від своєї засідання окремо і вкінці уніятські владики проголосили унію, а всіх духовних, що від неї відпали проклали і прозвали „схизматиками". Православні-ж владики в свою чергу проголосили прокляттєм і ізверженєм всіх тих, хто вирік ся своєї прадідної віри і перейшов на унію. Від тоді почала ся сильна боротьба релігійна. Звичайно, унію попирав польський уряд і король, бо вона була їм на руку і віддав уніятам православні села і монастирі, але згоди народа українського на унію не було і він не хотів приставати на нову віру і не визнавав тих, хто самі собі в свою користь самовільно оголосили унію. Та через то, що народної згоди на унію не було, вона й не принялась ся на Україні, а лише позістала в тій части, де Польща мала більші впливи. Потім урядово знесено унію в межах російської України після розділу Польщі, а унія лишила ся й досі лише в Галичині.

28-го жовтня 1894 р. помер визначний український учений Омел. Огоновський.

30-го жовтня 1905 р. видано маніфест про горожанські свободи в Росії. З того часу на Україні легше дихнуло ся і упали всі заборони, котрі вязали страшним мечем під найменшим національним рухом на Україні, а особливо знесено жорстокий указ 1876 р., яким заборонено було друкувати на українській мові книжки, робити представлення українські і невільно було привозити українські книжки з-за кордону. Властиво з того часу Україна стала жити більш менш вільнійшим житєм, хоч в [redacted]ливій звідусі нових утисків російського уряду над всім живим рухом серед Українців. Та все-ж таки, за короткий час після надання „куцої" конституції Україні в Росії розвинули широку просьвітно культурну діяльність. На цілім обширі України позакладали ся „Просьвіти", почали видавати часописи в кождім більшім місті України і тепер при тяжких умовах життя в одному Київі виходить коло 20 укр. часописий, газет і журналів. Також виходять укр. часописи в Катеринославі, Харкові, Полтаві, на Поділю і в др. місцях. З р. 1905 відродила ся й українська література і театральна штука. Взагалі після надання свобод на Україні почалось правдиве відродження українського народа і не тільки серед інтелігентнійшими верствами, але й в самих глухих закутках України, в самих глибоких ядрах українського народа.

Кажуть, що на кождий акр ґрунту в Англії є один щур, а всі щури разом роблять фармерам шкоду оцінену на $73.000.000 річно.

Дописи.

Канора, Саск.

Молочення покінчене. Видаток не добрий.

Хвальна Редакціє „К. Ф." прошу помістити моїх кілька слів.

Тут в околиці посухи, яка напувала на весні і через літо, збіже було досить миле і видаток був малий. Не було дощу, збіже загоріло і в многих місцях було так мало, що жниваркою годі було скосити. Видаток пшениці був 5 до 12 бушлів з акра, вівса 10 до 25 бушлів, ячменю 8 до 25 бушлів. Словом сказати видаток дуже малий.

Молоченє вже покінчене, але шпихлірі фармерів і компанійні елеватори стоять порожні. Хотяй ціни на збіжу підскочили (пшениця 96 ц., овес 42 і ячмінь 48 ц. бушель) то фармері дуже мало спродають своє збіже, мусять затримати на насінє і на гулянку дробу.

В зимі будесь відчувати брак сіна, бо соломи майже нема і худобу треба буде кормити лише сіном, якого так само не є дуже богато.

Ціни на споживчих артикулах значно піднесені. Будівельні роботи зістали затримані аж до будучого року.

Брак грошей дасть всюди відчувати, позичок в банках не уділяють і фармері бідні тай тільки.

Війна се головна точка бесіди. Всюди де лише зійдесь гурток людей то й чути що говорять лише про війну. І думаю, що нема ні одного чоловіка який би був радий із сеї війни. Міліони грошей пропаде у сім морі війни, погибне сотки тисячі людей, сотки тисяч або й міліони родин терпит вже тепер холод і голод в Европі, а так само і в поза европейських краях, де лише діткнулась своїм вістрем страшна війна. Мусим тішитись що колись таки настане мир..

Здоровлю читачів „К. Ф."

Іван Я. Данильчук,
14 літ. школяр.

Ешер, Онт.

Таки хоче атляса.

Хвальна Редакціє „К. Ф."

На початку серпня с. р. я вислав піврічну предплату на часопись „Канадийський Фармер" і мав часопись заплачену до 15 лютого 1915. Але що я конечно хочу мати мапу війни і тому нині посилаю Вам моней ордер на півтора долара, як піврічну предплату і жадаю Вашого атласу.

Антоній Тильний

Саванно, Онт.

Не дав би атляса за $1.50.

Всехвальна Ред. „К. Ф."

Я післав піврічну предплату на „К. Ф." і мою часопись заплачену до кінця 1915 р. Я дістав в нагороду атлас, який для мене є дуже цінний, він в мене самий вартає півтора долара.

Ще скажу, що я читаю богато газет, але жадна не дорівнає нашому „Канад. Фармерови".

Н. Вікірук.

Докладні обчисленя виказали, що за останних 75 літ потонуло 2.000 кораблів і стратило житє 700 людий у небезпечнім морськім переїзді довкола рога Код (Cape Cod). Кейп Код находить ся між Атлантійським океаном а заливом Кейп Код у стейті Масачусетс.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лішне і новійше лічене сифіліса „606" проф. Ерліха
Лічене полового безсилля. Лічене всяких запальних хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на вольвій по отриманю видатку.
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Славний руський лікар зі старого Краю. Славний руський лікар в Канаді
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
[illegible] 415 Pritchard Ave.
PHONE [illegible] WINNIPEG, MAN

Потрібно людей до вивчення занятя в Hemphills.
[illegible]
НАУЧІТЬ СЯ [illegible]
НАУЧІТЬ СЯ [illegible]
HEMPHILLS [illegible] BARBER COLLEGE
[illegible] Pacific Ave., Winnipeg, Man. Branches at Regina, Sask. & Ft. William, Ont
HEMPHILLS [illegible] SCHOOL OF GASOLINE ENGINEERING
483, Main Street Winnipeg, Man
[illegible]

30 - днів вільної проби - 30
[illegible] КУПОН [illegible]
Victora говорячу машину
— або —
Columbia фонограф
і 12 руських кавалків ДАРОМ на
30 днів вільної проби
[illegible] [redacted]
[illegible]
SAUL BIRNS, 117 Second Ave Dept. 23 NEW YORK, N. Y.
[illegible] COLUMBIA
Імя
Адрес

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офісів зі всіх головних містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІЙ. КОЛЮМБІЇ
Авторизований капітал . . . 10,000,000.00
Капітал вплачений . . . 7,000,000.00
Резервовий фонд . . . 7,000,000.00
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ: Corner Main St. and Selkirk Ave
ВИННИПЕҐСКА ФІЛІЯ [illegible] Менаджер.
PORTAGE AVE. ФІЛІЯ Corner Portage Ave. and Colony St.

$50. - КУПОН - $50.
ДАРОМ ДЛЯ ВАС
Хто хоче жити невалежно і безпечно
НАЙ ЧИТАЄ СЕ:
[illegible]
FARMS & HOMES COMPANY, Dept. H
132 Nassau St. Suite 309. New York N. Y.

ДЛЯ ЧОГО кождий котрий не [illegible] ГРАМОФОН [illegible]
ТОМУ [illegible] ФОНОГРАФ
за 24 дол. 75 цент.
[illegible]
INTERNATIONAL TALKING MASHINE CO. 79 Allen St. New York

ПРОСИМО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕР".

3216 ХОРИХ вилічено ПРОФЕСОРОМ і ДОКТОРОМ ОВЕНОМ в минувшім році, яких він, своїм спеціяльним модерністичн. лічєнем привів до цілковитого виздоровлення, від слідуючих слабостей.

[illegible]
А чому Ви терпите біль і тим скорочуєте собі житє, наколи від того можете напевно вилічитись?
ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН кличе всіх як мужчин так і женщин, які лічились без успіху, як рівнож й тих що стратили зовсім надію на виздоровлене. Не робить ріжниці як давно і на яку слабість терпите або яких средств уживали до вилічення. ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН наколи стане лічити то можете бути певними, що Вам верне здоровлє і вилічить так, що біль більше ніколи не відновить ся.
ПРОФЕСОР ДОКТОР ОВЕН не говорить що можна Вас вилічити яким небудь чудом або надприродною силою, а тільки своєю довголітною практикою і досьвідченєм він вилічив много случаїв таких болів, які другі доктори уважали за зовсім невилічимі.
Тому отже, єсли терпите який небудь біль опишіть йому без всякого стиду, і в рідній вашій мові, всі ваші страданя і попросіть о пораду, а безперечно отримаєте правдиву поміч. ПОРАДА НЕ КОШТУЄ НІЧОГО. Не відкладайте отже і не чекайте на наслідки а пишіть залучаючи марку на відповідь. Всі письма адресуйте так:
PROF. OWEN, M. D.
221 East 17th St. Dept. 38. NEW YORK, N. Y.

КОРИСТАЙТЕ ПОКИ ЗАПАС ВИСТАРЧАЄ!
Тепер можете одержати
40 кавалків руских співанок цілком ДАРОМ.
з незвикло великим найлішним
ФОНОҐРАФОМ
ґарантованим на 15 літ, на 3 місяці безплатної проби
лише за $1.00 [redacted] мо.
Пишіть зараз по наші безплатні ілюстровані цінники, або відвідайте нас в нашім складі, що отвертий кождого дня, в сьвята і неділі, вечером до 10-ої вечером.
International Phonograph Company, - 198 E. Houston St New York, N. Y.
[illegible]

Еддіє Сірники
Тут Від часу 1851
MADE UNDER THE BRITISH FLAG. MADE IN CANADA. MADE AT HULL. MADE BY EDDY.
Всегда Виизводять і Уліпшають
Всегда і всюди в Канаді
ПРОСІТЬ О ЕДДІЄ СІРНИКИ.

Мексико і Мексиканці.

Столица мексиканської держави се одно з найкрасших і найпривабнійших міст цілого сьвіта. Цікаво, що число чужинців, які звиджують Мексико, є помимо того невелике. Також европейська література про Мексико, про місто і край є дуже скупенька. Найновіша книжка, що займаєсь Мексиком, написана Англійцем Гуком, се ще найдокладнійше і найповнійше жерело, з якого можна зачерпнути відомостий про сей інтересний край і його мешканців

Як сказано, місто Мексико є дуже гарне і привабне. Головні улиці з величавими будівлями представляють імпонуючий вид, прегарна катедра і національна палата свідчать про новагу культуру і сильно розвинене національне почуте. Улиці, замешкані богачами, обсаджені прегарними цьвітами і деревами, роблять на видців дуже миле вражіне. Місто Мексико лежить 8.000 стіп понад зеркало моря. Воздух тут легкий і чистий. Через цілий рік панує тут таке підсоне, як у нас з червня. Місто Мексико се правдивий рай цьвітів.

Першим, що почав прикрашувати місто, був нещасний цісар Максиміліян. Дальші заслуги коло міста положив Порфіріо Діяз, в якого руках була необмежена власть. Сей „вселяний президент" видав великі суми на прикрашене міста. За президентури Мадерого не зроблено нічого, аби покінчити розпочаті роботи, до котрих належить також величавий, з білого мармору побудований національний театр. До нині місто не вийшло, до подіж се призначені на се гроші. Над національним театром бракує ще даху, а нова парламентарна палата стоїть як кістяк зі сталі. Рано і вечером панує на головних улицях міста живий рух, лиш в полудне задля великої спеки улиці порожні. Автомобилі і гарні повозки переїжджають одні за другими, перед монументальним входом до джокейського клюбу стоять богаті властителі посілостий та купці серед живих розмов, а що кілька кроків можна стрінути продавців льотерийних льосів. В вільнім нашим краю нема тільки льотерий, привілейованих державою, що в Мексику. Коли лиш яко місто, повіт, товариство або сама република потребує грошей, вже [redacted] є нова льотерия

Поверховні обсерватори вміють богато оповідати про непевність в місті Мексико. Правда, не бракує тут опришків і злодіїв, також убийства не належать до рідкостий, але хроніка злочинців в Мексико не є зовсім богатійша, чим в якім небудь иншім місті. Поліция е досить добра, хоч не з'орґанізована на европейський лад. В Мексику не знають прим, нічної патрулї по улицях, але система, що її заступає, є доволі практична. Місто є дуже правильно здобуване так, що легко мати перегляд улиць. На кождім перехрестю стоїть один поліцай коло движимої горіючої лямпи. Він не покидає свого становища так, щоб не міг бачити лямпи. Хто забере таку лямпу і віддасть на поліцийну інспекцию, одержує нагороду в висоті около 10 долярів, а нещасний поліцай, кромі инших неприємностий, — мусить покрити сей видаток з своєї платні

Товариське житє в Мексику є дуже розвинене. Останними часами входить звичай не приймати гостий по домах, але в ресторанах, а головною причиною сеї зміни велика недостача слуг, які й так відзначають ся нечуваним лінивством і неохарністю.

Головним елементом мексиканського народу є Індияни, перед пяти-сотками літ ще пани краю, а нині його пролетарі, його робучий інвентар. Індияни творять дві пяти части, до половини, всього мексиканського населеня, яке в цілости числить 13 до 14 міліонів. Індиєць є рільником. Індийське населене краю розпадаєсь на близько 150 ріжних поколінь, які досить значно ріжнять ся між собою і що до обичаїв і що до мови. Найбільшою прикрасою мексиканського Індийця се білі зуби і великі близкучі очи. Індиєць відзначає ся витревалостию і сильною будовою тіла. Він є добродушний і помиркований, але також дуже лінивий. Його нещастєм є алькоголь.

Сьвят в Мексику є богато, а жадне сьвято не обходить ся без алькоголю

Імовірно, що нинішні Індийці походять з найнизших клас старої мексиканської держави. Із висші класи повимирали. Лиш членів сих висших клас уважали Еспанці рівними собі і з мішанини Еспанців та жінок сих висших індийських клас повстала кляса мостиців, яка є найчисленнійша серед мексиканського населеня, бо становить около 44 проц

Шляхту в нинішнім Мексику становлять Креольці, яких є до 20 проц. населення Се Мексиканці чисто еспанського походження. Креольці се переважно добрі люди, люблять бавити ся, зате дуже тяжкі до поважної роботи. З погордою відносять ся до нижчих клас. Мексиканець є також гордим паном у себе дома і не терпить американського тиранства жінки, помимо її краси і принадности. Правдивий Креолець не любить супружої вірности, а красний звичай й не вимагає її від нього.

І так між Сполученими Державами а Мексиком є великі ріжниці. Там раз-враз поступаюче напоїдне жінки, тут старосепанські, майже таремові звичаї. Там сильна енергія, ненастанна жажда зарібку, тут нахил до ужиання, до ледачости.

Там демократия — тут арестократичний устрій, з панами і невільниками. І Мексиканець відчуває, що прикмети північного сусіда його, є сильнійші і длатого так сердечно ненавидить він свого сусіда.

Німці грозять Італії.

Один Герр Отто Рейнефорд, з Лайпціг, [redacted] до високого урядника в Італії такий лист: —

„Ми не розуміємо, чому Італія, яко союзниця, відтягнулась від війни. Се вказує на єї злу сторону, що не вміє дотримати свого слова чести. Ми потрафимо справитись з ворогами і без помочи вправоприєлжників і болгарів, та сподієемось, що наколи Італія не змінить свого становища [redacted] ве, наше правительство буде вже знати як порахуватись з нею. Велика симпатія до трусливої і підлої Італії закінчилась."

Всі жебраки в Хинах платять податок, а правительство визначує кождому з них осібне місце, на якім йому вільно жебрати.

Річна платня президентів колеґій у Злучених Державах виносить від $800 до $12.500

Між 1907 а 1912 р. зменшило ся в Німеччині число рогатої худоби о 500.000 штук.

ЛІКЕРИ
Старо фірма мутрій [illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1166. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте своє замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%.
Жадний иньший лікерний стор в Вінніпеґу не дістає через почту стільки замовлень що ми дістаємо. Правительство підвисшило цло на горівці, отже просим звернути свою увагу на нові ціни лікерів.
[illegible]

Здобув 22 фунти за 23 дні
Велике досьвідченє Ф Гаґнона. Скоро здобуває на вазі.
[illegible]

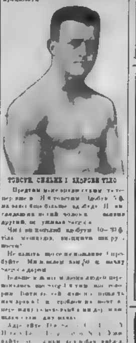

ТОВСТЕ, СИЛЬНЕ І ЗДОРОВЕ ТІЛО
[illegible]

Free Sargol Coupon
[illegible]

ВІЙНА! ВІЙНА! ВІЙНА!
[illegible] ROLAND CO

CALDER'S
БАНКЕРІ і ШИФКАРТИ.
Старі і певні.
663 Main St. Winnipeg
А. КАРАСІЄВИЧ, заряд. українського

Тикета T & B
папіроса
не клеєні.

РЕВМАТИЗМ
[illegible]
F. OWENS [illegible]

На спродаж
два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицями $200 один. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера"

ПОШУКУЮ свого брата Аксентія Форфилу з Шипинець, повіт Кіцмань, Буковина. Вже 6 років в Канаді. Тепер має перебувати в Едмонтоні. Хтоби о нім знав, най подасть єго адрес або він сам най зголосить ся до мене: Maltey Forfila, P. O. Whitney, Box 8. Ontario, (41-43) Canada.

Просимо наших посилателів вирівнувати свій довжок.

ЦИКОРІЯ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
National Chicory Co.
Philadelphia, U.S.A.
[illegible]

ВІЙНА! ВИПРОДАЖ! ВІЙНА!
$1. Місячно
[illegible] ЛИШЕ ЗА
$17.50
НА ЛЕГКІ СПЛАТИ, $1.00 МІСЯЧНО
[illegible]
ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
40 E. 7th St. Dept. 34. New York, N. Y

2 доляри НА МІСЯЦЬ 2 доляри
[illegible]
грамофон
лише за 21 дол. і 60 ц.
[illegible]
GREATER NEW YORK PHON. CO., 308 Grand St., New York

ЧИТАЙТЕ
й другим розказуйте, що ми почали друкувати календар
„Українська Родина"
НА 1915 РІК
Все, що найінтереснійше і найхосеннійше для кождого Українця, найдете в сім календарі. Щоб сей календар містив в собі всі важнійші прояви нашого житя в Канаді, просимо надсилати справоздання з діяльности поодиноких товариств, як просьвітних так торговельно-промислових. Вельми важними будуть справоздання з обходів ювилею Т. Шевченка. Всякі фотографії з обходів, інституцій і товариств просимо надсилати до редакції Канадійських Вістий. Віримо, що богато людий буде читати сей календар, тому і [illegible] кождому повинно лежати на серцю. [illegible]
[illegible]
KANADIJSKI VISTY
Box 3628 St. B. Winnipeg, Man.

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. —, Winnipeg.
Дошки, Ліски, Гонти.
Точно доставляєм. — Задоволене ґарантуємо.

ПРОСИМО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕР".

ІТОНОВА СТОРОНА ДЛЯ ЗАМОВЛЕНЬ ПОЧТОЮ

ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЧИТАЧІВ.

СЕГО ТИЖНЯ ДАЄМО УКР. ЧИТАЧАМ РЯД НЕЗВИЧАЙНОЇ ВАРТОСТИ ТОВАРІВ, ЯКИХ ЦІНА ГОВОРИТЬ ЗА СЕБЕ. СЕ ДОКАЗ НАШОЇ БЕЗПРИМІРНОЇ УСЛУГИ ДЛЯ ЧИТАЧІВ СЕЇ ГАЗЕТИ. ПЕРЕГЛЯНЬТЕ ВСЕ, ЗАЗНАЧІТЬ СИНИМ ЧИ ЧЕРВОНИМ ОЛІВЦЕМ ЩО БУДЕТЕ ПОТРЕБУВАТИ ПРОТЯГОМ СИХ ШІСТЬ МІСЯЦІВ. ЗАМОВЛЯЙТЕ ЗАРАЗ — ЗАОЩАДЖУЮЧИ ГРОШІ, — БО ПІЗНІЙШЕ БУДЕ ДОРОЖШЕ. НИНІШНЄ КУПНО ТАКЕ, ЩО НЕ ЗАВСІГДИ БУВАЄ.

$1.55 ЗА ТІ ГОТОВІ ПРОСТИРАЛА. Незвичайно дешеві!

Не ждіть, що думайте, але зараз замовляйте сі гарні, добре вибілені, готові простирала простої, або [illegible] роботи за які ручимо, що будете ними вдоволені.

11 C 21. Велич. 63x90 цалів за пару $1 65

11 C 121. Величина 72x90 цалів, пара $1 75

Сі мужеські светери МОВ ДАРУНКИ ЗА **$2.45**

Не будете два рази думати чи замовляти сі светри по сій ціні, коли б оглянули в 30 секундах роботу і якість. Робота їх звичайна, або з прикрасами, з почварно сплетеної вовни. Деякі з високим ковніром, або лежачим, але всі з подвійним лицем окремо плетенними рамцями, нарукавками і довшою облямівкою, [illegible] кишені, слойові ґузики відповідні до барви светра.

[illegible] брунатні і жовтаві, ясносині, сині [illegible] Вел. 36 до 42.

11 C 382. ЦІНА.................. $2 45

ЕВРОПЕЙСЬКА ВІЙНА ЗМУШУЄ ДЕШЕВШЕ ПРОДАВАТИ ЦЕРАТУ

Задля війни наше поважне замовлене на 2 000 ярдів [illegible] три тижні. Т[illegible] не могли вдоволити наших покупців, зате тепер маємо більше ніж хотіли. Тому продаємо так тано

26 C 1770 — за ярд (барва 6 за)..............14ц.

ГАРНА МОДНА САТИНОВА МАТЕРІЯ

Звичайно............50ц. Тепер ....39ц.

Тре[illegible] би вам [illegible] матерію, бо раз спробуєте то завсігди будете купувати. Тому ціна [illegible] ц. в 39ц. Матерія гарна мочна, [illegible] шої вовни. [illegible] 1C704. Барви: винна, ясносиня, чорна, брунат, рожева, зелена і сива Ярд 39ц

А чи не здасть ся вам матерія ПОПЛИН по 39 ц

Ліпшого поплину не знайдете. Роблений на наше замовлене після наших вимог що до якости. Гарна робота; до ношеня [illegible] Середня вага. Барви: ясносина, жовта, рожева, сива, копенгаґська, зелена і чорна. 31 цалі широка. 1C703 Ярд ... 39 ц

НАКРИВАЛА ТЕПЛІ: ДВА РАЗИ ВАРТА ЗА 2.25

Англійська сатина, гарними взорами [illegible] Величина 72x78 [illegible] за таку ціну.

[illegible] $2 25

ЖІНОЧІ ЧОРНІ БАВОВНЯНІ ПАНЧОХИ.

6 ПАР ЗА 45 ц.

Тому, що пера на такі панчохи [illegible], а фабрика має великий засіб, отже продаємо [illegible] по фабричній ціні. З доброї бавовни [illegible] без швів, зовсім [illegible] Величина 8½ і 10 Незвичайне купно.

7C800. 6 пар 45ц

Се незвичайно дешево! Замовляйте сейчас

ГАРНИЙ АКСМІНСТЕРСКИЙ ДИВАН ЗА $1.50

Не [illegible] ся, але замовляйте сей прегарний аксмінстерский диван що має 27x54 цалі, бо кращого купна не знайдете. [illegible] на брунат[illegible] френзлів. Для прикраси підлоги коло постелі, коло [illegible], або можна накрити карпет коли витер ся. Має густе руно [illegible] 25 C 070 ...... $1 50

ДОБРІ ПОКРИТЯ НА СОФИ

Се незвичайна оферта [illegible] рів дуже добра, [illegible] красок і взорів.

26 C 217 [illegible] 50x100

Ціна $1 15

Вечірні Суконки на пів готові 65ц

Маємо богато гарних [illegible] суконок, які дамо за безцінь на перше замовлене. Гарна матерія [illegible] 36 цал. довга, [illegible] готові до ношеня.

[illegible] 65

СПІЗНЕНЕ ЗАМОВЛЕНЯ

Сі коронкові фіранки пара 49ц.

[illegible] Ширина 45 цалів, довгі 3 ярди, самі білі. Звич. 55ц.

26 C 2[illegible] пару 49ц

Гарні на стіл НАКРИВКИ лиш 38 ц

Гарних рисованих взорів, як бачите на образку. [illegible]

11C3 Величина 17x51 цалів.

ЦІНА 38ц

Гарна звигляду ВАЛІЗКА на убранє за $1 50

Валізка вигляда, а коштує менше ніж половину [illegible] Брунатна, виглядає [illegible] $1 50

РОБОТА В ДЕСЯТЕРО СЕЇ ЗИМИ СЕЮ МАШИНОЮ ЗА $17 85

Правдиве купно в Ітона

Гарна машина [illegible] гроші, ґаранто[illegible] 10 літ. Деревляна часть [illegible] Замовляйте зараз бо не матимете. ЦІНА $17 85

$17.85

1-ої кляси долярові РУКАВИЦІ 79ц.

[illegible] Величина: малі, середні і великі. СПЕЦ. ЦІНА............79ц

Сніжно-біла КОВДРА лише за 95 ц

Гарно зроблена, [illegible] ЗАМОВЛЯЙТЕ СЕЙЧАС

11C25. Подвійної величини ліжка. 72x90.

ЦІНА ЛИШ. ..95ц.

Танний матеріал на БУДОВУ

Чи маєте оныє ціни нашого Будівляного Матеріялу? Чи знаєте що аж 1-го грудня продаємо В. К. [illegible] Звичайні дошки „шиплаф" аж до 16 фітів [illegible] по $17.50 за тисячу [illegible] Ванкувер. Ґонти $2.75 і др. ціни подібно знижені. Однак 1-го грудня сі ціни кінчать ся Купуйте тепер!

$10 НА ЗБІЖЕВІЙ СКРИНІ.

Імперіяльна збіжева скриня

звичайна [illegible] в Ітона 35 [illegible] доларів. Се найлїпша скриня. Містить 120 бушлів [illegible]

97 C 507

$25.00

97 C 507 ЦІНА 125 БУШЛЕВОЇ СКРИНІ НА ЗБІЖЕ $25 00

Широко знаний Ч. 1 СОЯР Пас з грубої матерії несшитий

[illegible] СОЯР ч. 1, телеграфуйте, а ми зараз вишлемо [illegible] Задля їх розумної будови їм не шкодить зміна воздуха, вода, [illegible] СОЯР Пас і тому властителі молотілок повинні з нагоди користати, бо другий раз може не прийти

7C397 150CC 7 цалів широкий, і 5 еро [illegible] вага 150 фунтів. Звичайна ціна 60 дол., а тепер [illegible] $45 00

7C398 — 150CC 8 цалів широкий, в 5-еро [illegible] вага 160 фунтів. Звичайна ціна 68 дол., тепер $52 50

Завсігди дивіть ся до наших ЗАГАЛЬНИХ КАТАЛЬОГІВ, коли чого потребуєте Катальоги висилаємо на жадане Даром і Оплачено. — Пишіть по них.

THE T. EATON Cº LIMITED
WINNIPEG CANADA

ХТО ХОЧЕ КАТАЛЬОГА?

До T. EATON CO. Ltd. Winnipeg, Man

Прошу вислати мені [illegible] катальог на Осінь і Зиму, якого я ще не дістав сього року.

Імя ......

Адреса ......

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 30 го Жовтня, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, October 30, 1914. Число 44

З поля европейскої війни.

Німецко-Французька війна.

Німці дуже атакують.

Льондон. 23 жовтня. Доносять с Парижа, що Німці — дїставши сильну підмогу — почали дуже атакувати на французьке праве крило Французи в кількох місцях були змушені до відвороту.

Німецкий кружляк затопив 13 англ. кораблів.

Льондон 23 жовтня Розийшлась тут дуже сумна вість, а се, що німецкий кружляк Карлсруге затопив на Атлантийськім морю тринайцять англійських торговельних кораблів. На кораблях находило ся около 60 тисяч тонів ріжних товарів, які мали бути доставлені до Англії. Шкоди обчисляють на богато десяток міліонів долярів

Німці перейшли канал.

Париж, 24 жовтня. Видано офіціяльне оповіщене, що Німці вічно поступили на перед за лінією від Дикомуд і в околици Ля Басі, але зате Французи зробили матеріяльний поступ на захід від Ньюпорт і межи Арментієр в Ліль.

Німці мають ліпші [illegible]

Льондон 25 жовтня. Кореспондент з півнїчної Франциї пише до „Таймс" —

„Завзята боротьба у півнїчній Франциї не устає. Німці є сильні числом. І хотяй союзні війска поволи проганяють Німців, то притім понесуть величезні страти, бо Німці мають лїпші канони "

Полонили 5 тисяч Німців.

Париж. 26 жовтня. Французи і Британці взяли в полон около 5 тисяч Німців за послїдних шість днів боротьби.

Кілько плїнників в Німеччині

Льондон. 26 жовтня. З Амстердаму доносять, що після берлїнських часописей, які там паспіли, число плїнників в Німеччині виносить, до 21 жовтня, 296 869, між там 5,401 офіцирів: — французських 2,472, російських 2 164, бельгійських 547, британських 218. Простих плїнників жовнірів в Німеччині є — французьких 146,-897, російських 104 524, бельгійських 331,378 і британських 8 869

Побіда союзників коло Нансі

Париж 27 жовтня. Французкі воєнні власти доносять, що по шість тижневій боротьбі в околици Нансі Французам удалось виперти Німців на їх власну (німецьку) землю

Великі страти Німців.

Льондон. 28 жовтня. Обчисляють, що страти Німців на Ньюпорт-Диксмуд лінії виносять 16 тисяч убитих а 50 тисяч ранених.

Німецкі міни коло Англії.

Льондон. 28 жовтня. Англія була потрясена вісткою, що англійский корабель „Манчестер Комерс" зістав затоплений німецкою міною коло берегів Ірландії.

Загальні страти Німців.

Базель. Швайцарія. 29 жовтня З Берліну наспіла телеграма в якій зазначуєсь, що „Indicator of Empire" видрукував 15 лїсту страт за послїдних шість тижнів війни. Число убитих виносить 36 631, ранених 153,-165, таких що не знати де находять ся 55 532, разом 245,228 людей.

Страти союзників.

Льондон. 29 жовтня. Побіда сими днями хилить ся на сторону союзників. Страти Англії виносить около 80 тисяч жовнїрів, страти Росії лише в одній битві виносять 80 тисяч, а всего може бути пять сот тисяч людей. страти Франциї дуже великі, та про них ніхто нічого не знає.

Австрійсько-Російска війна.

Австрійські війска в Чернівцях.

Відень. 23 жовтня. — Австрійскі війска прогнали Росиян з Чернівець на Буковині Від Перемишля Росияне находять ся досить далеко На полудне від Самбора по завзятім кількаднeвім бою з Росиянами Австрійці заняли російські сильно уфортифікованi позиції. Росияне тепер обкопують Львів, бо не хотять віддати його Австрійцям так легко як Австрійці віддали Росиянам

Завзята боротьба.

Петроград. 24 жовтня — На полудне від Перемишля боротьба не устає За послїдних десять днів Росияне під проводом ґенерала Брусилова, нанесли Австрійцям великі страти.

Росияне побіджають.

Петроград. 25 жовтня — Сильний опір Австрійців з Галичині починає слабнути і російські війска поступають на перед в околици на полудне від Самбора і Старого міста.

Німецко-Російска війна.

Німці уступають

Льондон, 23 жовтня. Вість з Петрограду доносить, що Німці, які минувшого тижня були вже недалеко Варшави були змушені до скорого відвороту, а тепер на діл — пишуть — що від тепер побіди будуть по стороні Росиян.

Неудачі Німців.

Петроград, 24 жовтня. Російский ґенеральний штаб оголосив слїдуюче:

„Наша армія перейшла ріку Вислу і по упертій боротьбі Німці мусїли уступити взад. Під Івангородом ми взяли великі воєнні запаси і амуніції, яку полишили німецкі війска в своїм скорім відвороті

Німці утікли з Лодзі.

Петроград, 25 жовтня. Німці утікли з міста Лодзі в напрямі ріки Варта. Росияне відперають Німців між Радом і Івангородом. Росия уживає Російско-Азійскої артилерії, яка дуже уперто бєть ся.

Поляки помагають Росиянам

Льондон, 27 жовтня. Кореспондент з Варшави доносить: — „Радом, 57 миль на полудне від Варшави Росияне заняли по тяжкій боротьбі з Німцями. Неудачі Німців походять з того, що Поляки дають Росиян великі інформациї про рухи німецкого війска.

Туреччина розпочала війну з Росією.

Доносять нині, 30 жовтня, з Петрограду, що Туреччина розпочала війну з Росією. Вчера т. є. 29 жовтня, від пів до десятої до пів до одинайцятої рано турецкий кружляк бомбардував місто Теодозія, яке є над Чорним морем, в Криму. Знищено катедру, грецку церкву і кілька иньших більших будинків. Потім кружляк поплив в сторону полудня

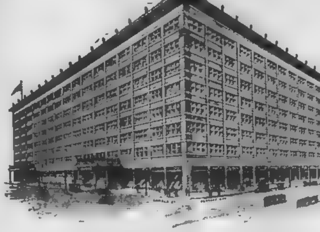

Відвідини в найбільшим сторі в західній Канаді.

Я звидів найбільший стор компанії T. Eaton у Вінніпеґу. Стор сей коли не найбільший, всеж таки є най лучший в цілому сьвіті. Числить вісім поверхів і займає собою цілий міський бльок що числить около 300 ф. довго і широко. Всего разом місця, що занимають сі величезні сторя на вісьмох поверхах, є не богато лише 21 акрів

Коли я увійшов до середини, я найшов на головній домівці такий натовп покупців, що ледво міг пропхатись. На другім поверсї такого натовпу вже не було, але зате на третім, де про[illegible] масо і посуди, людей було повно. На четвертім поверсї, там де прод[illegible] і т. п. прикраси як також там де продають ся ріжні мебель, людей було меньше.

В згаданих сторах находить ся днем що найменьше десять тисяч людей, з яких утворилось би повне містечко.

Коли я спитав кілько людей запатих в сторі, мені відповіли, що три тисячі. Різдвяного сезону чи иньшого руханого часу, працює в сторі три і пів тисячі людей, мужчин, женьщин, хлопців і дївчат.

Стор має свої дві варниці з яких випомповує ся денно для ужитку в сторі около 200 тисяч ґальон. води.

В сторі є своє власне електричне сьвітло. Сили електричної достарчає сім величних котлів, сила кождого виносить 2,450 коней. В цілім будинку находить ся 35 тисяч електричних лямпів. Всїх підйм для витягнення товарів і людей є 22.

В ціли погашеня огню стор має свою власну огневу сторожу, що складає ся з 23 осіб. Огонь в сторі неможливий

Бизнес компанії T. Eaton почав ся в місті Торонто перед 27 літами. Бизнес сеї компанії в Вінніпеґу почав ся тому девять літ. В сторі в Торонто працює около вісім тисяч людей.

В сторах трактує ся людей однаково, як бідних, що купують за пять центів так і тих що купують за сотки або й тисячі долярів.

Богато тисяч долярів отримує стор від костумерів з провінций Кождого дня висилає ся силу товарів. Товари, наколи не до вподоби можна завернути і жадати обмін або звернена грошей. Стор радо обмінює або зверне гроші сейчас

Напишіть до T. Eaton-а по великий катальоґ в якім містить ся сотки тисячі обрaзків всяких річей. Катальоґ не буде Вас коштувати й одного цента. Ми хочемо дати компанії до пізнаня що Ви читаєте „К. Ф".

Пишіть по катальоґ сейчас адресуючи The T. Eaton Co. Ltd., Winnipeg, Man.

ДО ВПОВ. ЧИТАЧІВ І ПРИХИЛЬНИКІВ „К. Ф.".

Отсим повідомляємо, що часопись „Канадийский Фармер" з днем першого листопада переходить під управу д. Ф. Долчека. Яко управитель, а заразом і властитель часописи, д. Долчек сим повідомляє Впов. читачів і приятелів „К. Ф", що часопись буде виходити кождого тиждня в Пятницю в тім самім виді що й дотепер виходила Доложить ся всяких старань аби часопись зробити що більш інтересною як була дотепер, так само в короткім часі постараєм ся видавати часопись на вісім сторін. Часопись призначена для ширеня просьвіти серед українського народа в Канаді і від сеї ціли она ніколи не відступить.

Часопись „К. Ф." є найстарша часопись в Канаді, виходить вже 12 літ. Основателями сї були Українці, а іменно дд. Ґеник, Дика, Негрич, Бодрук і Стефаник. „Канадийский Фармер" перший почав ширити просьвіту між Українцями в Канаді, ся часопись, що так скажем, є піонїром для Українців в Канаді.

Просимо усіх наших Впов. читачів і прихильників ширити „К. Ф" поміж своїми знакомими. Також просимо всїх тих, що залягають в предплатою щоб скоро її прислали, бо інакше часопись їм дальше не будесь висилати. Присилаючи свій довжок, як також здобуваючи для нашої часописи нових предплатників, часопись зможе скоро побільшатись з чого скористають самі читачі.

Адміністрація

Емден затопив російский кружляк.

Токіо. 29 жовтня. Німецкий кружляк Емден, вивісивши японську фану вїхав в Пенанг (власність Англії) і затопив російский кружляк Емчуґ та французький торподовець.

Емден вже від самого початку війни плаває по морях і нищить всякі ворожі кораблї. І ніхто з союзників не попробує знищити його.

Страти Австрійців.

Рим 29 жовтня Від часу як Австрія розпочала війну сї страти в людях є колосальні, убитих і ранених є около 200 тисяч. Ранених в віденьских шпиталях находить ся яких 60 тисяч людей.

В Галичині Росияне поступають. На полудне від Самбора в долинах Підбуж, они окружили 38 дивизію Угорських Гонведів і знищили їх до ноги.

Заговір на ґенерала Вілля.

Ель-Пасо, Тех. На ґенерала Вілля напав заговорщик з наміром убийства, який однак не вдав ся. Заговорщик Францішко Мутія був підплаченим агентом ґенерала Карранзого. Заговорщика убито сейчас

People's Forum

В неділю по пол. міський соліцитор виголосить відчит на тему „Податковець платить", тема заснована на відносинах міської господарки, тому інтересні[illegible]ма. Се буде в Технїчній Ст. Джанс школі. Вступ вільний усім.

Увага!

Впов. читачі „Канадийского Фармера", а властиво ті, що ще не хотіли дістати наш атлас даром, зволять ласкаво приняти до відомости, що

Атласів у нас вже більше нема.

Ми замовили невелике число атласів, всего три тисячі, і всї они розійшлись в протязі кількох неділь.

Яка друга оферта буде за прислане предплати на „Канад. Фармер" оголосимо в слїдуючім числі!

Адміністрація „К. Ф."

НАРОДНЕ ВІЧЕ

Кождий український горожанин міста Вінніпеґу повинен явитись на віче, яке відбудесь дня 1. падолиста о год. 2½ по полудни у гали п. Т. Ястремського.

На вічу будуть обговорюватись муніціпальні справи і справа надходячих міських виборів.

Нехай кождий горожанин прийде на се віче! —

Тимч. комітет.

P. S. Всі члени „У. Нар. Дому" нехай вийдуть ся в справі фотографії.

Дир. „У. Н. Д."

[illegible]

Вибори в Вінніпеґу відбудуть ся 11 грудня в пятницю. Майор Дікон заявив, що більше не буде кандидувати. Думають, що кандидувати на майора буде Waugh, що був майором 1912 р. В 5 варді кінчать ся алдерменьство Скалітера, в 6-тій Мунра. Цікаво хто буде на їх місце

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST JOHN 4174

В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ.
[illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧЕНО В ШПИТАЛИ.
[illegible]

ЛІЧЕНО ВНУТРІШНИХ ХОРОБ
[illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ
[illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ:
1) Віддїл для хорих доходячих [illegible]
2) Віддїл для хорих [illegible] Д-ра Б. Гержабека [illegible]
3) Віддїл заразний. [illegible]

[illegible]

„Канадийский Фармер"
Редактор: [illegible]
[illegible] $1.50
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3636 Stn. B Winnipeg.
Телефон [illegible]
The Canadian Farmer
UKRAINIAN WEEKLY
CIRCULATION 8 000
Published every Friday at 307 Bel-[illegible] Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Письмо Австрійского конзуля до Русинів в Канаді.

Австрійский генеральний конзулят який перебував в Монтреалі, Канада, і який перенїс ся до Злуч. Держав сейчас потім як Англія виповіла Австриї війну, прислав до нашої редакції письмо слїдуючого змісту:

„Перед трома місяцями коли ніхто не знав, що Англія виповість війну Австриї, укр. часописи, на жаданє конзуля, візвали Русинів обовязаних до служби військової, замешкалих у Канаді щоби зголосились у австр.-угор. конзуля в Монтреал, саме де Гани на котрий то поклик много людей зголосило ся письменно а кількох явилось особисто.

Ті люди, які доперва тепер зголосились мабуть не знають о тім, що еще перед війною ц. і к. генеральний конзулят в Монтреалі, візвав людий обовязаних до служби військової а замешкалих в Канаді щоби навіть не пробували дістатись до вітчини і щоби більше не зголошувались до конзуляту, а тільки спокійно дальше працювали і повинувались всім розпорядженям канадийского уряду. За те, що наші люди замешкані в Канаді — отже в краю в котрим Австрія провадить війну зголошують ся яко військові, може їх поліція арештувати і тримати в арешті до кінця війни.

В інтересі наших родимців замешкалих в Канаді прошу се письмо оповістити і їх візвати, щоби понехали дальших зголошень, які не мають найменьшої ціли, встримали ся від всякої кореспонденції відносячої ся до війни і взагалі на кождім кроці так поступали, щоби навіть не заходило найменьше підозріне, що они замірають ділати против розпорядженя канадийского уряду. Нехай кождий спокійно працює дальше і щадить центи, щоби міг переживати, а також о скільки буде міг помочи бідніщим братам.

Наколи по більших містах в Канаді засновані зістали комітети ратункові, які будуть вспомагати бідних в часі зближаючої ся зими, длятого прошу візвати всіх наших людей, щоби они взяли уділ у тих комітетах і в той спосіб причинили ся до змягшеня нужди серед наших родимців".

Підпис конзуля.

Роздача насіня збіжа і бараболь.

Канадийскі фармері повинні запамятати собі, що сеї зими і находячої весни, міністерство рільництва в Отаві буде даром розсилати насінє збіжа і бараболь. На просьбу кождий фармер може дістати даром: чотири фунти білого вівса, пять фунтів ячменю, пять фунтів гороху. Сі роди збіжа є найлучші і їх буде висилатись прямо з Отави. Насіня бараболь, три фунти, буде можна дістати даром на кождій експеріментальній фармі. Фармері в Онтеріо і Квебек дістануть насінє бараболь з Центральної фарми в Отаві. Насінє вишлесь даром через почту.

Ті що схотять насіня мусять подати яка земля на їх фарми, і про те, які досьвідченя робили з тим або иньшим родом насіня збіжа і бараболь. Се на се, щоб знати якого рода насіня післати.

Кожда аплікація мусить бути писана осібно і підписана аплікантом. Лише один рід насіня збіжа і бараболь буде післаний одному аплікантови. Наколи аплікант попросить о два роди насіня в однім листі, то вишлесь лише один рід. Аплікація мусить бути писана а не друкована.

З огляду на те, що засіб насіня не надто великий, добреб було щоб фармері зголошувались скоро. Будесь уґлядняти лише добрі і певні просьби. Належні аплікації після січня будуть відкинені.

Усі аплікації за насінєм збіжа (і аплікації з провінції Онтеріо і Квебек за бараболями) треба адресувати так: — Dominion Cerealist, Central Experimental Farm, Ottawa. Наліплювати стемпля на коверту не треба.

Аплікації за насінєм бараболь в західних провінціях треба адресувати до: Superintendent of Brench Experimental Farm, Man., або Sask., або Alta, в якій провінції хто мешкає

В справі горожаньских паперів.

Уже подавали укр. часописи, що конс. правительство в Отаві видало новий натуралізаційний закон, який увійде в житє з першим днем січня, 1915 р. Від нового року отже не буде так легко дістати горожаньскі папери як до тепер, але буде много трудностей получені з коштами. Аплікант буде мусів жити в Канаді 5 літ і буде мусів складати екзамін перед судією з знаня англійської мови, зн. буде мусів знати говорити, читати і писати по англійски або французьки. Судія однак не буде рішати чи аплікант дістане горожаньскі папери, або ні. Він вложений аплікантом „екзамін" посилає до державного секретаря, який рішає чи аплікант може дістати горожаньскі папери, або ні, і попотребує про се повідомляти аплі[illegible]

Длятого що час короткий, бо лише два місяці до нового року, кождий що жие в Канаді через три роки повинен постаратись о горожаньскі папери, бо пізніще не буде так легко дістати.

Я отримав з кольонії богато листів з просьбою, щоб виробляти горожаньскі папери. Щоб відписувати кождому забралоб богато часу як також булиб грошеві видатки. Я отже відповідаю на сім місце, що кождий котрий потребує горожаньских паперів мусить явити ся особисто перед дотичним комісарем і зложити присягу що замешкує в Канаді через три роки, і, що годить ся бути Британським підданим і т. и. Тому отже апліканти мусять удаватись за горожаньскими паперами до найблизших комісарів. Горожаньскі папери в Вінніпегу можуть дістати лише ті що мешкають в сім місті або не далеко міста. Звати з подальших від Вінніпегу [illegible] за горожаньскими паперами не оплатить ся. Кому близше, і хто хоче дістати горожаньскі папери може удатись до мене, до дому, працюючі через день нехай заходять між 7 а 9 годиною вечером під адрес 514 Фльора Аве.

Й. А. Дима.

Повисша ілюстрація представляє величаву катедру в Рема, Франція, яку майже знищено коли Німці бомбардували місто. Рема було найгарнійше місто в Франції і числило 105 тисяч населеня. Катедра була найгарнїйшим будинком, она збудована була після взчасного готського стилю.

ВІСТИ З ГАЛИЧИНИ.

По утечі зі Львова.

Не одному дивно було, чому цивільне населене утікало перед Москалями? Справді, на перший погляд виглядає воно не мудро. Бо загально приймаєть ся, що між собою борять ся війска, а не неузброєні мешканці. І звичайно спокійне населене лишаєть ся в занятих місцевостях, не боячи ся нічого. Міжтим про Москалів набрали в Галичині иншого переконаня. Коли давніще нападали Татари на Україну, то між населенєм ішов панічний клич: Татари йдуть! і все, що жило, утікало в ліси. Подібну ремінісценцію можна було завважити в Галичині. Коли на небосклоні появили ся чорні хмари диму в день, а червона луна стояла на овиді цілу ніч — то по наших селах ішов страшний клич: Москалі йдуть! а вслід за тим ціле сільське і міське населене утікало перед ворогом. Найбільший переполох поширяли Жиди, котрі заздалегідь пакували свої річи, і утікаючи фірами, своїм звичаєм кричали, розповідаючи про страшні сцени, котрих зовсім не видїли. В той спосіб уділяв ся панічний страх і нашим мешканцям.

Українці мали ще иншу причину утікати перед Москалями: підчас початкових граничних переналок між австрійськими й російськими патролями — стверджено, що московські відділи мали докладні інформації про настрій мешканців по селах. Доми українських інтелігентів, передовсім українських сьвящеників падали жертвою московських патрулів; їх відразу підпалювали, а Українців забирали з собою та вивозили в глубину Росії. Натомісць русофільські сьвященики почували ся зовсім безпечними. Наслідок сього був такий, що Українці-інтелігенти мусіли утікати, скоро лише зближав ся ворог. Що до львівських Українців, то сі мали ще иншу причину до утечі. В борбі козаків з австрійськими відділами коло Камінки струмилової (15 миль на північ від Львова) впав один російський генерал, а другий (Ванновський) дістав ся ранений в полон і опісля умер в шпиталі у Львові. У сього генерала знайдено як найдокладнїйший спис усіх визначнїйших Українців, котрих імовірно мали Москалі полонити. Поліція заздалегідь повідомила про се кого слїд і тому всї просрибовані Українці мусіли ратувати ся. Однако не всім се вдало ся. Про богато з них нема взагалі відомости. До Відня перенесло ся около 100 наших інтелігентів і тут прийшовши до себе, почали збирати відомости з ріжних сторін краю. Показало ся, що кождий утікав як лише міг: ті, що були в полудневих місцевостях, Ухали зелїзницею, фірами, або йшли навіть пішки на Угорщину, а звідси до Відня. Декі лишили ся на Угорщині і взагалі не думали йти дальше. Иншї лишили ся в Криниці, в Новім Санчи, на Шлезьку або на Моравії. А ся сотня, що добила ся до Відня, проваджує житє з дня на день, чекаючи повороту до рідного краю. Щойно тепер відчув кождий, що стратив Вітчину, котрої може ніколи вже не мав побачити.

Після вістий, які взаїмно подавали собі наші відомські емігранти, не удало ся митрополита Шептицького наклонити до виїзду, мимо сього, що військові власти зарезервували для нього ще в послїднім поїздї місце. „Де стадо, там і пастир", мала бути його послїдна відповідь. Рівнож ректор гр.-кат. духовного семинаря, о. др. Боцян мав лишити ся з митрополитом. З сьвітських інтелігентів мав лишити ся др. Володимир Охримович, директор Дністра, та проф. Володимир Шухевич. Про д-ра І. Франка та про проф. Грушевського звісно було, що вони були в горах в Криворівни. Старенького Павлика удало ся вивезти до Відня і тут сидів він дома, не показуючись між публикою. Прочі українські провідники, як др Кость Левицький, Микола Василько, др. Евген Олесницький, др. Володимир Бачинський, о. крил. Тит Войнаровський, богато парламентарних послів, як др. Кирило Трильовський, Сингалевич, о. Фолис, др. Голубович, др Льонгин Цегельський і много инших мусіли сейчас зорієнтувати ся в новій ситуації та продовжати дальше національну роботу. Треба було подбати про видаванє української часописи. В тій цїли завізвано до Відня ред. Василя Панейка й Мих. Лозинського, які лишили ся були в Новім Санчи і рішено видавати „Діло" по українськи і по німецьки. Російські Українці утворили Союз для визволеня України, інформуючи чужу пресу про наші справи й підносячи справу самостійної України. Органом сего Союза є „Українські Відомости" (Ukrainische Nachrichten), видавані, яко манускрипт по німецьки. Проф. др. Кирило Студинський і Радник двора Александер Барвінський стоять в стичности з дневником „Райхспост" та иншими католицкими часописями, подаючи інформації про наші справи „воєнні" австрійській партії.

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріяльне в Вінніпегу.
ПЕРЕВОДИТЬ гроші [illegible] в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ контракти, [illegible] і всякі інші документи старо-крайові і Канадийські.
ПРОДАЄ шифкарти на всякі кораблі, в [illegible] переїздом 6 до 7 днів.
ПИШЕ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частей [illegible]
ПРОДАЄ і КУПУЄ грунта в старім краю і Канаді, а також [illegible]
В всяких справах і клопотах удавайтеся до нас
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
341 Main Street - - - - - Winnipeg, Man.

[illegible]
Wschodnia Kancelaria
[illegible] Winnipeg, Man.
Управитель канцелярії [illegible], нотар

Занятє Львова Москалями відтяло Українців цїлком від свого рідного краю. На Галичину впала неначе якась заслона, з поза котрої не мож нічого довідати ся. Лише кількох людий прибуло ще якимсь чудом з занятої ворогом території і від них мож було засягнути скупих інформацій. До Відня дісталось одно число польського „людового" щоденника: „Кур'єр Львовскі" з дня 3. вересня. В нїм поміщено поклик польської горожанської сторожі, яка утворила ся на місце поліції. Поклик, підписаний Рутовським, Штальом і Шляйхером, з приводу до „побідоносної" московської армії звернений настрою, взиває мешканців до цїлковитого спокою, та заповняє, що побідоносний нарід з'уміє пошанувати віру батьків та польську народність. Коментар до поклику, написаний самою редакцією висловлює надію, що щойно тепер воскресне Польща під иншим панованєм Послідні слова коментаря: „Ти Польско жий" вказують на якісь близше неозначені плани відбудованя Польщі Москалями.

З часописий звісно було також, що віцепрезидентом Львова іменував генерал губернатор Галичини гр. Бобринський Жида Шляйхера. Се вказувало би на те, що русофільсько польська партія під проводом вшехполяків хоче відвернути увагу від себе, а показати на Жидів, як прихильників Москалів, бо всякі зарядженя московської власти будуть підписувані Жидом. А хто видає немилі розкази, той стягає на себе обурене народа: в той спосіб приготовляли вшехпольські русофіли жидівські погроми в російській Галичині. Рівнож обкидане московських „побідоносних" наїздних військ цьвітами та поява ілюмінаційних наліпок з портретом російського царя, вказує на се, що польська русофільська партія зробила все можливо, щоб достойно й гідно приняти Москаля. І діждали ся вшехполяки, чого хотіли. Чи їм се вийде на користь, покаже будучність. На всякий випадок є се цїкавий історичний факт для зрозуміня польської політичної думки. Найвірнїйші Австрійці, зажиаваючи всеї свободи в Австрії, підготовлялись рівночасно до найбільшої льояльности супроти Росії..

При зміні адреси подайте свій старий і новий адрес.

Вегревіл, Алта.

Ідеалізм чи Ідіотизм.

Чи можно таким одиницям як д. П. Крат вірити, що они з посьвяти працюють для самостійної України? Ні! бо ідеалізм у д. Крата має те саме значінє, що сьвіт називає ідіотизмом. Хто лише добре приглянув ся роботі д. Крата той і переконав ся о що йому ходило чи ходить: не о самостійну Україну, не о робочий народ, але о свій живіт і карман.

До д. Крата не було, чого він не робив?.. Був революціонером, соціялістом, інтернаціоналістом, атеїстом, а вкінци став націоналістом і почав орґанізовати тов. „Самостійна Україна"! Своєю дорогою, що се річ гарна, але кого там бачимо? [illegible] які серед Українців [illegible] не мають жадного значіня. Та д. Крат і тим тїшить ся, що потрафив на свою удку зловити кількох одиниць, які й творять ціле то товариство.

Я знаю, що д. Кратови ходить о Україну як псови о пяту ногу. Він ще до послїдної хвилї братав ся з жидами, знав лише робочий народ о стілько о скілько єму треба було знати і т. и.

Крат відбував віча на яких підбурював народ проти Росії! І за се він мав находитись в Івановій хаті, бо наколи виступав проти Росії то тим самим виступав і проти Англії, бо та є в союзі з Росією в теперішній війні.

Крат і его товариші не знають того всього. Я радив би Кратови поїхати до Австрії щоб там бив москалів та став ся героєм. А тут Крата ані миши не чують. Та вже то ми побачимо до чого его робота доведе..

Василь Українець

Від Редакції.

Повисшу дописи ми отримали вже давнїйше та не містили із відомих нам причин. Містимо сї тепер на усильну просьбу наш[illegible] Впов. дописувателя [illegible]

Справді гріхів у д. Крата богато і про них знає народ. „Крат, — як подає американська „Свобода" — „сесійний в Канаді неспокійний дух, член „Ради Сімох" розбивач всякої народної роботи в Канаді, випродавець українського „Народного Дому" у Вінніпегу в руки Жидів на синагогу, видавець гумористичної часописи, (за делїкатна назва, прим. Ред.) основатель укр. соц. демокр. партії в Канаді, шпіон провокатор россій-

(Докінченє на стор. 5).

мцї і Москалї на поли битви.

Наочний сьвідок.

е було на поли битви о Вірбален в Російській ьщі дня 8, Жовтня. юсь в ночи, після чотиринної завзятої борби Німці ржали ся при своїх позиціях в добре укріплених опах на всхід від Вірбален. Коли я пишу ті слова сьвітлі лїтарні автомобілю, а чую з окопів віддалених на кільканайцять, сьпів німецких жовнярів. Через чотири дни ті вівали поворчені лежали болоті в окопах, они не гли випростувати ся аж серед темної ночи А все ки сьпівають. Они вірять ж має їх велика побіда.

Я прибув на поле битви Вірбален коротко перед ходом сонця. Я мав при бі пашпорт від генерального команданта. Мені приано трох офіцирів щоб вели мене на поли битви подали потрібні інформа. Через три дня ми порожували автомобілем і ли вже недалеко правого мецкого крила, коли наш томобіль поломив ся і ми сїли іти дальше піхотою.

сковска фаля бє в німецкий мур.

Днесь я бачив фалю московського тіла і крови, як вріла в німецку сталеву ну. Фаля задержала ся ла зломала ся, розсипала і кинула ся в зад. За нею шали ся струї крови. Покані кроваві тіла, останки збитої фалї засіяли поле.

Днесь я вже знаю чому не радо пускають кореспондентів на поле битви, не бито сеї війни не є мечтане.

Ми натрафили на лінію в в однім місци на правім крилі німецкої армії коло перед всходом сонця. посїдали з офіцирами пільної батерії.

Зали перший рожевий луч зали ся на всході, кождий чоловік був вже на пості. Сьвіжу амуніцію, котру привезено в ночи, тепер роздїлювано і положено де треба. Порожні патрони віднесено на бік. Один артилерист з шуфлею в руках чав закидати землею темковані плями коло одної ноги. Я бачив ту роботу вторену кілька разів в них місцях.

Коли настав день, я побачив канони уставлені в у горбка в їх люфа були зернені в напрямі вносячого ся горба. Коли я приглядав ся пильній роботі артилеристів, з якою старанністю і точностию, не зважаючи найменших подробиць они лагодили ся до тіла убиваня людей, раз я почув страшний, оглушаючий і потрясаючий свист над головою. Се московська куля около 1000 стіп над мною а 2000 за мною. Не знаючи того як я мимохіть скулив ся, пригнув голову. Ті що бачили се, почали сьміяти ся [illegible]. Я постановив лише не дати їм нагоди до сьміху. Опісля много куль перейшло над нашими головами.

Ужиток телефону.

Через пів години німецка батерия не звертала уваги на московскі кулі що літали понад нашими головами. В кінци один жовнір почав говорити телефоном і записувати щось на папери. Командант батерії чим скорше перечитав ті записки і сейчас післав офіцира на коня з розказом до других командантів батерії. В одній хвилї всї канонери стануди в позиції і батерия почала стріляти. Се тривало може пятнайцять хвиль, потім всї канони устали. Знова прийшов телефон, уставили канони на иньшу віддаль і почалась дальша стрілянина.

Положенє тяжкої німецкої батерії було добре вибране. Місце так було замасковане що Москалі через чотири дни не відкрили його положеня. Лише від часу до часу упала там куля або шрапнель і то припадково.

На тім місци однак я нічого не міг бачити. Я не бачив ані ворога, ані до кого стріляє ся. Я бачив лише німецку батерию, як стріляла. Тому я зі своїми трома товаришами пішов на самий верх горбка, ідучи за лінією пільного телефону, і там знайшов я шістьох офіцирів котрі через побільшаючі шкла дивили ся де падуть німецкі кулі і після того кермували німецким огнем. Тепер так російскі як німецкі кулі свистали і свистали в страшний спосіб над нашими головами.

Серед лучів ранішнього сонця з вершка горба я перший раз побачив борбу котру запише історія яко битву під Вірбален.

Боєва лінія розтягла ся на ліво так далеко, як я міг бачити через побільшаюче [illegible]. Она виглядала як півколесо. Коли ми дивили ся, весь огонь московскої артилерії був звернений на мале місточко на рівнині, около 2000 ярдів на північ від нашої позиції. Місточко, цілком опущене, було цілковито засипано зелїзом і сталею. Руїни почали горіти. В пів години опісля ми пізнали чому Москалі стріляли на се місточко. Москалі вирушили на перед проти німецкого центрум, а позаяк то місточко було на їх дорозі, они хотїли очистити його від німецких машинових канонів, если би там які були.

Дотепер, хоч я приглядав ся величезній битві, однак ворога я еще не бачив. З нашої позиції, котра була трошка по заду німецкого крила, можна буде бачити при помочи шкла лише не виразно блески російских канонів. Але коли Москалі вирушили на німецко центрум, то ситуация змінила ся.

Москалі ударяють на німецке центрум.

Вчера по раз перший Москалі ударили штурмом на осередок німецкої позиції. Через два дни перед там так Німці як і Москалі обстрілювали себе з канонів, щоби знищити окопи. Московскі канони дуже лихо стріляли, але мені сказали, що московский воздушний бальон мав зробити добрий перегляд німецкого положеня. Я не бачив жадних воздушних кораблів. Два рази під покровом пільної артилерії, російска піхота ударила сильно на Німців вчера. Два рази однак они зістали відперті. Тепер они знова пробують.

В кількох місцях своєї лінії Москалі похилені підбігли на перед і заняли нові позиції. Опісля ті в валу зрівняли ся з ними. Они тягнули за собою около тузів скорострільних гверів. За ними в віддаленю находила ся резерва. Через весь той час московскі шрапнелі падали дощем на німецкі окопи.

Про кождий рух Москалів сейчас донесено німецкому центрум. Тогдї німецка резервова колюмна зібрала ся більше до купи. Стріляне з гверів з німецких окопів майже устало. Німецкі офіцири бігали поміж жовнірами приготовляючи їх до розправи.

В кінци прийшов розказ до удару. На дане слово, нераз піднесла ся лінія Москалів на пару сот ярдів дорога і кинула ся на перед. За ними йшла друга лінія, потім трета, четверта і пята. Одна лінія від другої була віддалена від 20 до 50 ярдів. Всї гнали на перед. Перші з них дістали ся під разу під німецкий огонь, і ради їх почали зменшати ся і рідшати. Другі значно посунули ся на перед. Два горіючого місточка дав добру заслону кільком полкам.

А они йшли на перед в одній лінії, кидали ся з криком, відтак падали на землю, стріляли і знов підбігали на перед.

Тимчасом від самого початку московского атаку, німецка артилерия, не зважаючи на московскі канони, котрі до неї стріляли, звернула свої люфа на атакуючу масу Москалів. Німецкі шрапнелі пукали як раз над головами посуваючих ся на перед Москалів і вирвали цілі ради війска, лишаючи порожні перерви.

Але московска лінія не задержала ся. Се вже третій раз в двох днях они поновляють свій атак. Страшні страти які они понесли при перших двох атаках, не були для них наукою. Був се страшний, неконьчний вид. Моє серце било ся неначе молотом. Я був неначе пяний, упоєний битвою, а борів ся умом так кріпко як ті жовнярі своїми стрільбами. По раз перший я зрозумів, що то є бути упоєним війною і я пізнав тайну у сьміху убитих на поли битви.

І ось надбіг рій Москалів. Вже суть коло німецких окопів. Їх крики дико лунають на поли. Они ані не захитали ся, все рвуть ся на перед. На пероді атакуючих наступів появили ся московскі прапори. Передна лінія стала рідша, а друга лінія ступила на перед. Близше і близше они перли до німецких позицій. І нагло все змінило ся. В кілька секунд пізнїйше дав ся чути новий звук. Зразу я побачив нагле, страшне знищене посуваючої ся наперед московскої лінії. Чогось подібного, ні перед тим, ні опісля я ніколи не бачив. Люди падали так само як паде скошена трава в раді. Ті що остояли ся на ногах, вістали кинені в зад неначе від страшного подуву вихру. Доперва по якимсь часі моє ухо могло вирізнити гурків машинових канонів, котрі були причиною того страшного жнива смерти

По раз перший посуваючі ся на перед московскі лінії, захитали ся неначе очаровані. Офіцири на конях кинули ся поміж ради напираючи на них щоб йшли на перед. Коні падали з людьми. Я бачив тузин коней без їздців, котрі неначе скажені кинули ся поміж ради збільшаючи замішанє. Другі коні сполохані гнали з офіцирами сьвітами. Все то не тревало більше як одну мінуту. Мені видавало ся що то вже година тревае. Німецкий огонь не уставав і змітав цілі ради Москалів. Московскі лінії зломили ся. Настало замішанє. Тепер кождий чоловік за себе. Недобитки московскі почали дерти ся в зад до своїх окопів, шукати там захисту.

Я переглянув своїм шклом цілу лінію російского атаку, як далеко я міг бачити. На цілій лінії Москалі в неладі утікали до своїх окопів. Коли напад не вдав ся і коли знова почала ся звичайна стрілянина артилерії, я оглянув поле битви. Убиті застелювали поле всюди. Они не були на купах, але ціле поле було засіяне трупами.

Однак страшнїйший як вид смерти, був иньший вид, котрий можна було доглянути через шкла. Рухаючі ся, човгаючі ся, видаючі ся особи всюди. Се були ранені. Всї що могли човгати ся або рачкувати, працювали послїдними силами щоби добити ся до своїх окопів. Але сотки ранених остали ся на отвертім поли з неопатреними і недосмотреними ранами, терплячи голод і спрагу аж доки або не померли, або не настала ніч і серед еї у[illegible] не забрали їх до шпиталів.

Після сего атаку ми подали ся в зад поза німецкі лінії і там ми побачили шпиталевий корпус як виносив німецких ранених. Число їх було досить мале а то з огляду сильно забезпечених німецких окопів. Майже всі ранені були покалічені шрапнелями коли лежали в окопах.

Ми переїхали задну часть німецких позиций і бачили там резерви, амуніцію, вози з живностию, все то з купі враз зі шпиталем по заду. В кінци ми вернули ся на перед і станули поза німецкими окопами. Артилерия дальше стріляла під час коли ми підійшли до будинків опущеної осади. Нагло ударила куля в хату і запалила еї. Коли ми приступили щоби довідати ся чи се був випадковий вистріл чи може Москалї справді туди мірять, попри нас перейшов полк сьвіжої резерви, щоби перейти свій хрест огню. Они виглядали як студенти що йшли на забаву або гру в шилку. Они сьпівали і сьміяли ся і питали ся чи лишили ся для них еще які Москалі

Коли ми стояли на малім горбку, а відти було видно около три милї боєвої лінії, якийсь офіцир пустив ся до нас на кони щось викрикаючи і показуючи рукою поза нас. Ми обернули ся і побачили що розприснула ся куля в віддаленю около 800 ярдів.

В пару секунд пізнїйше упала друга куля з віддаленю около 500 ярдів а потім трета на 300 ярдів. Коли упала куля на 200 ярдів від нас, ми зрозуміли крик того офіцира. Ми пустили ся бігцом в долину в окопи, і ледви ми там добігли, аж куля ударила в те місце на котрім ми перше стояли

Відтак ми пустили ся лісом в напрямі німецких окопів, а гук московских канонів прямо заглушував нас. Москалі хотїли зруйнувати німецкий магазин що находить ся яких 300 ярдів поза місцем де ми стояли

Через цїлий день я приглядав ся борбі канонів і з окопів. Разом з западом сонця стрілянина устала, а на поли битви появили ся патрулї, що збирали ранених і хоронили убитих. Також роздавано амуніцію потрібну на слїдуючий день.

Від часу до часу Німці кинули на поле битви сильне сьвітло рефлектора щоби помочи шукати ранених. Я раз розглянув на поле битви осьвітлене рефлектором. Смертельний жах огорнув мене. Я більше не хочу бачити такого страшного виду.

Німецкі Вісти.

Німці плянують напасти на Англію.

Гага, 21 жовтня. Німеччина має вже готовий плян після котрого має зробити свій напад на Англію. Коли німецька фльота вийде до битви з англ. фльотою тоді в Остенди вийде кілька корпусів війська на береги Англії і підуть в напрямі Льондону. Німецкі цепеліни і иньші аероплани мають ще передтим завдати Англії богато страху своїми бомбами.

Японці таки бють ся.

Японці конечно намагали ся забрати німецку кольонію в Китаю Кія Чав і вже другий місяць здобувають і не можуть здобути. Місто Кія Чав є сильно скріплене і ставить сильний опір. За тока Кія Чав повна мін і кораблі не можуть наближитись о стілько щоб могли бомбардувати місто. Колись один кружляк був на стілько безпечний, що наблизив ся до затоки і потонув Другий японьский кружляк потонув в затоці 17-го жовтня. З залоги, 357 душ, заратувалось лише 10.

Токіо. 21 жовтня. Облогу і бомбардоване Кія Чав залишено на кілька місяців. Про причини сего не подаєсь, бо се є тайна японьских воєнних властей.

Скликанє домініяльного парляменту.

План Роджерса на вчасні домініяльні вибори розбитий. На такі вибори не згоджалось більше число міністрів. І тепер, замість вчасних виборів, буде скликаний, найдальше за місяць, домініяльний парлямент. Сесія потреває 30 до 40 днів в часі яких мають ухвалити кілька важних законопроектів між тим і 50 мілионів на воєнні цїли і публичні роботи.

До часу нім парлямент буде зібраний в кабінеті міністрів буде кілька нових лиць, доси зрезиґнувало трох міністрів

Щось в консерватистами [illegible]

Канадійське війско вже в Англії.

Канадійське війско, що перед кількома тижнями виїхало з Канади, находить ся вже кількох днів на долинах Салсбурі де будуть відбувати через якийсь час воєнні вправи. Доки ті вправи потревають — не знати, як також ніхто не знає чи канадійське війско буде вислане на поле битви. Богато говорять, що оно позістане в Англії, аби на випадок потреби боронило Англію перед нападом Німців.

Канада в европейска війна.

Канада в короткі має післати Англії на поміч нову 22 тисячну армію війска. Рекрутоване переспроваджує ся вже два тижні. Кожда мілітарна дивізія і кожда провінція має вібрати відповідне число охотників, а іменно — Полудневе Онтаріо 1 баталіон, західне Онтаріо 2 баталіони, всхідне Онтаріо 1 баталіон. Полуднєвий Квебек 1 баталіон, північний Квебек 2 баталіони, Принц Едвард Айленд і Ню Брунсвік 2 баталіони. Манітоба і Саскачеван 2 баталіони. Бритіш Колюмбія 2 баталіони. Альберта 1 баталіон.

Дивізійні головні кватири є: в Льондоні (Онтаріо), Торонто, Кінгстон, Монтреал, Квебек, Галіфакс, Вінніпеґ, Калґері і Вікторія.

Цїлею канадийского правительства є післати на поле битви що найменьше сто тисяч війска в протязі одного року.

Обчислено, що до кінця сего року Канада буде мати 60 тисяч війска, удержане якого буде коштувати Канаду около сто тисяч долярів денно.

До тепер канадийского війска в Англії є 33 тисячі тисяча в Бермуді, вісім тисяч в Канаді.

Найнисша платня простим жовнірам виносить півтора доляра на день, Полковники беруть шість і половину доляра денно. Річний видаток на річи для жовніра виносить триста долярів. На війско, яке вислано вже на війну, видано доси десять міліонів долярів. На війско, яке має ся вислати, буде видано лиш девять міліонів долярів.

Пятьдесять міліонів долярів, які були правительством ухвалені на війско — вже вичерпані. Нема вже навіть на тілько грошей щоб стало на зорганізоване другого контінґенту. І правдоподібно, що наколи збересь другий парлямент, других 50 міліонів долярів буде ухвалено на війско. В разі потреби Канада дасть ще кілька разів по 50 міліонів долярів на війну. Населенє Канади відчує европейску війну мало що меньше як сама Англія.

Росія підвисшає податок.

З Петрограду пишуть, що російське правительство, щоб мати гроші на проваджене війни, підвисшило податок о 50 процент, зн. о половину більше як був. Зелїзниці підвисшили ціну тикетів о 25 процент Податок наложений на всіх і вскорі має бути зібраний Щойно тоді про підвисшене податку буде говоритись в Думі, яка незадовго буде скликана. Так робить ся в Росії.

Через війну строїлась.

В Ню Йорку строїлась норса Ніна Енню. Она була хорою через довший час, а коли вибухла війна, она хотїла піти на поле битви Однак через те, що сему спротивились її мати і власти не приняли еї до армії Червоного Хреста, она виїхала з Отава, де проживала зі своєю старенькою мамою, до Ню Йорку і там на стації зажила трутину. Ї взяли до шпиталю, однак мимо всіх заходів лікарів, она померла.

Руський учитель в реджайнській семинари.

Отсе знаємось від одного учителя в Саск. що міністр. просв. в Саскачевані приняло аплікацію д. Никити Романюка на учителя в руськім семинари в Ред[illegible]і.

Добр. Н. Романюк недавно прибув зі старого краю, посідає академічне знанє і професіональну кваліфікацію. Можна надїятись, що д. Н. Романюк подасть велику поміч руським студентам в семинари, і, що студенти будуть вповні вдоволені зі свого учителя, якому желаємо найлїпших успіхів в сїй тяжкій і великій праці

Варто би знати, чому консерватисти в Манітобі не дбають про обсаджене посади руського учителя в брендоньскім семинари.

Збирайте насінє цьвітів.

З огляду на те, що в Европі війна, насіня цьвітів в Канаді буде небогато. Канада звичайно спроваджала насінє цьвітів з Німеччини, а там сего року цьвітів не плекали і насіня не буде. Тому отже, у кого є своє насінє цьвітів нехай шануе і старає ся другого року вібрати свого власного насіня богато, бо можливо, що в другого року не будемо могли його дістати з Німеччини.

20 тисяч коний для Франції.

З Нового Йорку доносять що там перед днем приїхав француський капітан, який має перевезти купно 20 тисяч коний для Франції. Коні мають бути привезені до Франції першого грудня. Коні мають бути лише чорні.

Канадийські фабрики дістали знов замовлене на виробленє 50 тисяч сїдлів.

Випробовують нові канони

З Амстердаму пишуть, що фабрика Круппа в Мепен, Німеччина, випробовує свої нові 52 центиметрові канони. З тих канонів можна стріляти на 20 миль. Наколиб отже Німці здобули француський порт Калей, то відси моглиб острілювати англійскі прибережні міста.

CALDER'S
БАНКЕРІ і ШИФКАРТИ.
☞ Старі і певні. ☜
663 Main St. Winnipeg
А. КАРАБЕЩУК, загран. управитель.

Тукета
T & B
папіроси
не власні.

РЕВМАТИЗМ
[illegible]

На спродаж
два лоти на Манітоба улиці межи Buller і Chudley улицями $200 один. Спродаж за готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера".

ЦИКОРІЯ

Tomson's Kar-Eal для кави.

National Essence for Coffee Co
Philadelphia, U.S.A.

ВІЙНА! — ВИПРОДАЖ! — ВІЙНА!

$1. Місячно

$17.50

НА ЛЕГКІ СПЛАТИ, $1.00 МІСЯЧНО

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
Dept. 24. New York, N. Y

ЧИТАЙТЕ

й другим розказуйте, що ми почали друкувати калєндар

„Українська Родина"

НА 1915 РІК

Все, що найінтереснїйше і найхосеннїйше для кождого Українця, найде ся в сїм калєндарі. Щоб сей калєндар містил в собі всї важнїйші прояви нашого житя в Канадї, просимо надсилати справоздання з діяльности поодиноких товариств, як просьвітних так і торговельно-промислових. Вельми важними будуть справоздання з обходів ювілею Т. Шевченка. Всякі фотографії з обходів, інституцій і товариств просимо надсилати до редакции Канадійських Вістий. Віримо, що богато людий буде читати сей калєндар, тому і зміст його кожному повинен лежати на серцю. Видавництво не числить на бизнес, тому й ціна калєндаря буде дуже низька.

[redacted]
Box 3628 St. B. Winnipeg, Man

КОРИСТАЙТЕ ПОКИ ЗАПАС ВИСТАРЧАЄ!

Тепер можете одержати
40 кавалків руских співанок цїлком ДАРОМ.
з незвичайно великим
найліпшим
ФОНОГРАФОМ
ґарантованим на 15 літ, на 3 місяці безплатної проби
лише за $1.00 місячно.

Пишіть зараз по наші безплатні ілюстровані цінники, або відвідайте нас в нашім складі, що отвертий кождого дня, в сьвята і неділї, аж до 10-ої вечером.

International Phonograph Company, - 198 E. Houston St
New York, N. Y.

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.

Дошки, Лїски, Гонти.

Точно доставляєм. — Задоволене ґарантуємо.

Страшний ворог.

Написала
М. ЗАГІРНЯ.

(Дальше)

А який в його хазяїн? Про що нема що говорити, бо всї бачили і знають, як господарюють пияцї, як добре вони вміють переводити батьківщину і те, що своєю працою придбали, як ще не знали ся з чаркою.

Ви скажете, може, що я тут про великих пияцьк кажу, а їх не так уже багато, а що здебільшого люде пють потроху і не пропивають розуму та сумлїня, не занапащають своєї душі. А я знов скажу на це так: хто пє потроху, той не може ручити ся, що через місяць, через рік він не стане пияцою. Хиба кожен не знає, не бачив, як статочний поважний чоловік потроху-потроху та й допєть ся до того, що по під тинню валяєть ся. Потім, коли батько пє потроху, то часто буває, що діти його питимуть уже не потроху, бо в спадщину від батька їм перейде любов до алкоголю, не зовсім здорове тїло і отруєний мозок, і вони вже не матимуть сили вдержати ся від пянства, стануть нещасними пияцями, а може й божевільними або острожниками.

Іще скажу, що й не самі пияцї, а й ті, що потроху пють, часто й густо роблять через горілку погані діла. Згадайте волосний суд. Адже судїями вибирають не останих людей у селї, не пияцї, що по під тинню валяють ся, а людей поважних. Чи по правдї-ж вони свій суд судять? А так судять: як хочеш висудити позов, то став судїям пів кварти, чи скільки там заведено, то й висудиш, хоч твій позов і неправдивий. І от судії, не пияцї, а такі люде, що тільки потроху пють, за горілку роблять не по правдї! Так саме роблять і старшини, і старости, і так це вже повело ся, що за ділом у суд без горілки не ходи.

Люде не живуть поодинці, так, щоб тільки своє господарство знати та й годі. Люде живуть громадами, і є оть такі справи громадські, що всї люде гуртом їх мусять робити. Громадські справи, то справи всїх тих людей, що живуть у громадї, і люде мусять робити їх так, щоб з їх виходило добро усїй громадї, а значить і кожній людинї. А як-же справдї ті громадські справи роблять ся? От, скажемо, треба вибрати старшину. Люде знають, що як вибрати скажемо, Петра, то він буде гарним старшиною, а як вибрати Семена, то він дбатиме не про громадську користь, а про свою кишеню. Але Семенови дуже хочеть ся вилізти в старшини, і він становить громадї кілька відер горілки, а громада за тую горілку вибірає його, хоч і добре всї знають, що Семенове урядоване буде їй на шкоду, а Петрове було б на добре. Але Петро не поставив горілки, а Семен поставив, то вибираймо Семена. Так саме гинтаї всякі видурюють багато дечого в громади. За горілку громада, сховавши десь своє сумлїнє відбірає надїл у вбогого і віддає багатирови. Багато, багато чого робить ся в громадї не по правдї, за горілку. А хиба-ж у громадї все самі пияцї? Нї, пияцї там небагато, а більше все такі, що пють потроху.

Его, погано тепер громадські справи робить ся. Вина в цьому багато темнота людська та горілка. І коли не кинуть люде горілку пити, то далї ще гірше буде, бо в горілці люде стають поганїші не тільки тїлом, а й душею: через горілку вони мають робити не по правдї і затуманений розум не може нічого до пути обміркувати. І освічувати ся, вчити ся не можна через горілку, бо вчать ся люде, гарні книжки читаючи, а в нас нї коли читати, в нас так повело ся, що як є вільна годинка, то краще з чаркою, ніж за книжкою посидїти. Але ж не треба, щоб так було. Кращі, розумнїші люде мусять і словом, і ділом навчати других людей, що так робити не треба, що треба визволити ся від алкогольної отрути і не давати горілцї панувати над людською душею.

V. Скільки витрачають ся на алкоголь?

Ото-ж бачите, що нема людині з алкоголю ніякої користи. З його не станеш розумнїшим, а тільки необачним, бо він закурює розум: не станеш веселїшим, а тільки безсоромним, бо він притлумлює, присипляє сором; він не додає сили, не гріє, не змицнює здоровля, а тільки псує. І ще він шкодить не самому тїлови, а й душі, бо через його людина перестає жити по правдї і робить усякі злі діла.

А скільки лиха та нещастя всякого алкоголь робить! Скільки господарств звело ся і поважні люде, хазяїни, стали посміхом людським через його. Скільки сліз лило ся і лєть ся через його! Того ніхто не лічив і не міряв, але кожен багато, багато бачив.

Так, людської муки та сліз не полїчено, бо й не можна їх полїчити. Але полїчено дещо инше. Полїчено, що більша частина, злодіїв, паліїв, душогубів, шахраїв, божевільних, дурників, калікуватих, старців — стали такими через алкоголь. Ще полїчено, скільки працї людської йде на те, щоб страшну алкогольну отруту здобувати. І виходить, що в Европі не менше як одна десята [redacted] всього хлїба йде у винницї та в броварні і там з його роблять горілку та пиво. Десятки тисячів десятин землї засажено виноградом, і з його роблять вино — теж алкоголь. Коло того хлїба та винограду, по винницях та по броварнях, по шинках і всюди, де продають горілку, вино та пиво, працює не менше як десята частина всїх людей, що живуть у Европі. Ото-ж і виходить, що кожен хлїбороб віддає не менш як десятий сніп на алкоголь і не менш як один чоловік із десятьох увесь вік працює на те, щоб алкоголь виробляти і продавати. А скільки-ж ще треба працювати, заробляючи гроші на те, щоб купити горілки? Скільки часу, иноді дуже дорогого, згають пяні, а господарство через те руйнуєть ся? І як би той хлїб не переводити на отруту, то багато голодних мали б що їсти; і як би праця та гроші, що йдуть на алкоголь, зоставали ся в своєму господарстві, то далеко краще, богаче і веселїше жили б люде, ніж тепер живуть. Поменшало б і горя, поменшало-б і сліз.

Нехай хто охочий полїчить, скільки в його селї за місяцї витрачено грошей на горілку на самі весїля. Певне багато. А яку втіху люде за ті гроші мали? Повпивали ся, наговорили такого, що потім, по-тверезу, і самим сором згадати, а деякі ще й посварили ся, а то й побили ся. А по весїлю голови болїли, люде на похмілля впомагали. Що мали од по, таке, що може їм його зараз і по вишко: дуже попсували горілкою собі тїло й душу.

Але-ж, кажуть, не можна без горілки, так уже ведеть ся, і не нам батьківські звичаї ломати. І ото як доведеть ся сина женити, чи дочку віддавати, а ще надто вбогому, то зараз перша думка про те де грошей на горілку взяти? І ото зараз хлїб який є — попродасть, або веде бички продавати, або корову, часом останню. А потім самому хлїба не стане, а бички і в своєму господарстві дуже знадобились, а діти без молока зостають ся і може не на один рік, бо хто зна, коли вже він на ту корову спроможеть ся. За те горілка на весїлю була, і чмелї в головї добре гули.

А в кого продати нема чого, то треба набор узяти і бере набор, а тоді може кілька років за ті борги та за процент одробляти треба.

А нащо це все, коли дуже добре можна й без горілки весїля відбути? Та ще й краще без неї: і веселїше... і здоровїше. От, на приклад, у одним селї один чоловік сина женив, і син сказав батькови, що він не справить весїля без горілки. Батько не хотів казав: Як таки так! Ми в людей бували й гуляли, а тепер людей до себе не покличемо. Це ж осудовище яке буде! Сором буде людям в очи глянути!" А син йому на те: „Хиба-ж я кажу, щоб людей не кликати? Нї ми людей покличемо і гостити мем їх, а тільки щоб не було нї горілки, нї вина, нї пива". І таки по синовому стало ся. Поприходили люде, їх отравою доброю та чаєм вітають, а горілки нї ще! Гостям дуже давно було на такому весїлю гуляти, незадоволені були і прозвали то весїлє „чайне", бо на йому [redacted] горілки чай пили. Обзувши весїля чимало про його балакали і добалакали ся до того, що почали кпити.

Нї, він таки добре вигадав, що „чайне" весїля зробив. І сам не дуже втратив ся, і нам весело було, і голови не болїли на похмілля.

Отже бачите, зумів чоловік без горілки людий уконтентувати і посміхом людським не став ся. Тепер у тому селї вже сміливіше многим „чайне" весїля справити, бо вже там це діло почате. А хоч на це й неволи кої сміливости треба, та все по кожен зважеть ся старий звичай ламати. Правда, багато є гарних старих звичаїв і не слід їх ламати, а цей, горілчаний звичай, зламати слід. Та в йому вже дещо й зламане, тільки, на жаль, не краще, а на гірше.

(Дальше буде).

ВІЙНА! ВІЙНА! ВІЙНА!
ROLAND CO

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпегу.

Спеціальне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.

Лїпше і новійше лїченя сифіліса „606" проф. Ерліха

Лїченя полового безсиля. Лїченє всяких задавних хороб (ревматизм і др.) електрикою.

Висилаємо також лїкарства на польові по отриманю задатку.

Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave , Winnipeg, Man

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руський лїкар зі старого Краю. - Одинокий руський лїкар в Канадї.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
415 Pritchard Ave.
PHONE St. John 457. — — WINNIPEG MAN

Потрібно людей до вичуення заняття в Hemphills.
НАУЧІТЬ СЯ НАУЧІТЬ СЯ
HEMPHILLS MOLER BARBER COLLEGE
220 Pacific Ave , Winnipeg, Man Branches at Regina, Sask. & Ft. William Ont
HEMPHILLS CHICAGO SCHOOL OF GASOLINE ENGINEERING
483 , Main Street Winnipeg, Man

Eddie Сірники

Тут від часу 1851
MADE UNDER THE BRITISH FLAG · MADE IN CANADA · MADE AT HULL · MADE BY EDDY
Всегда вдоволять і Улюблюють

Всегда і всюди в Канадї
ПРОСІТЬ О ЕДДІС СІРНИКИ.

30 - днів вільної проби - 30

Victora говорячу машину
або
Columbia фонограф
30 днів вільної проби.
$2.00 МІСЯЧНО.

SAUL BIRNS, 117 Second Ave , Dept. 23 NEW YORK N Y

Імя
Адрес

IMPERIAL BANK OF CANADA.

Авторизований капітал	10,000,000.00
Капітал вплачений	7,000,000.00
Резервовий фонд	7,000,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.

Депозити приймають ся від $1.00 і більше і доплачують ся процент від дня вкладки. Видають ся драфти і кредитові листи платні у всїх частях сьвіта.

NORTH END ФІЛІЯ. Corner Main St. and Selkirk Ave
N. G. LESLIE, Менаджер

ДЛЯ ЧОГО
ФОНОГРАФ
за 24 дол. 75 цент.
INTERNATIONAL TALKING MASHINE CO. 10 Allen St. New York.

НАЙСТАРШЕ ЕВРОПЕЙСЬКЕ МІСТО.

Вроцлав се місто в Пруссії, над рікою Одра. Є се найстарше місто в Европі, в нїм находить ся публичних домів і парків більше чим в якім иньшім европейськім містї. Доми є дуже гарної будови, а вже найбільше цікавить католицка катедра, яка будована ще в середних віках і протестанська церква Св. Елисавети на вежі якої є дзвін що важить 12 тонів т. е. 24 тисячі фунтів. Між тим є ще оден гарний будинок, а се щадничий банк в якім містить ся муніципальна бібліотека, 150 тисяч книжок. Є ще кілька иньших, нових будинків, які неменьше цікавлять чужинця. Се гарне старинне [redacted]місто загрожене Росіянами, які — наколи побідять Німців в Російській Польщі — можуть забрати в своє посідане при чім, розуміє ся, місто потерпілоб многі знищеня.

ІДЕАЛІЗМ чи ІДІОТИЗМ.

(Зі стор. 2-ої)

ского правительства і проч. і проч.

Крат вкінци вступив до колегії на теольогію і по трох роках мав би бути руським презвитеріанським проповідником. І се ще один гріх Крата — як дехто йому приписує. Ми нічого на се не можемо сказати, бо не знаєм хиба чи цїль д. Крата, зі вступленем на теольогію, є бути презвитеріанським проповідником, чи нї. Знане теольогії потрібно не хиба на те щоб бути попом, оно потрібне всякому для вищого і висшого образованя. А чи д. Крат уже те знане на добре або зле — ніхто тепер не годен сказати. Не можна і того сказати, що д. Крат — вступивши на теольогію зле зробив.

Та те, що д. Крат поповняв через кілька літ деякі не надто корисні для загалу діла, не дасть ся змити вічами і ніяк. Они при Кратови лишать ся так довго доки з них публично, в часописях, не висповідаєсь, доки не признаєсь, що се або те зле зробив сьвідомо або несьвідомо.

Зміну поглядів людини не можна посуджувати як безхарактерність людини, наколи ті зміни поглядів наступають не часто і не ради куска хлїба. Зміни поглядів у д. Крата бачимо богато і всї они такі раптові, нагле... Чи мають они яку підставу — не знаємо, се власність д. Крата. Ми знаємо прим. що д. Крат ще перед кількома місяцями тягнув д. Стечишина (ред. „Нових") що той з інтернаціоналісти зробивсь великим націоналістом і консерватистом. Від двох місяців д. Крат сам став вже великим націоналістом. Чому — про се д. Крат ще не сказав. Можливо, що зробив се ради особистої користи..

Що д. Крат почав організувати тов. „Самостійна Україна" не у слушний час, се не дасть ся заперечити, і, що таке тов. не має перед собою будучности, видно найліпше з того, що його (Кратово товариство) не дістало поперття від більшої части руських часописей в Канаді. Богато навіть визначнїйших членів тов. виступило з тов. лише тому, що д. Крат вступив на — як загально говорять, — презвитеріанську теольогію. — Тепер те товариство є почивним. - Що дальше станесь — побачим.

Наколиб д. Крат хотів відповісти на допись Василя Українця в нашій часописи — ми радо таку відповідь помістилиб. Нехай би виявилась дискусія і прийшло до висьвітленя цілої справи.

Калгарі, Алта.

Які у нас руські „адвокати".

Прошу Хв. Ред. помістити моїх пару слів на сторінках свої часописи.

Я, низше підписаний Леон Кучма хочу звернути Ваш, читачам увагу, щоб зі своїми судовими справами не удавались до будь яких „руских адвокатів", бо ті лише опиунують і більш нічого. Для доказу наводу оден примір, який відбив ся на мені самому.

Року 1912, зараз по різдві я віддав нашому „адвокатови" д. Т. Стефаникови одну малу справу, а се стягнене малої суми (150 корон) що були зложені в Галичині, в сиротинській касі. Стефаник приобіцяв менї, що до трох місяців я отримаю з краю гроші. На полагоджене тої справи казав менї в канцелярії, заплатити десять долярів. Я сю суму грошей зложив...

По якімсь часї заходжу я до канцелярії Стефаника та не зовів я поспитати їх про мою справу а они менї сказали, щоб я ще дав три долярі позаяк десятка не вистарчає за роботу. Я дав і тих три доляри, бо був певний, що така справа вимагає таких коштів на полагоджене.

Пару місяців пізнійше запитав я д. Стефаника чи вже прийшли гроші зі старого краю на що дістав відповідь, що нї. Бачучи, що справа стягненя грошей потрєбує ще яких кілька місяців - я виїхав з Вінніпегу шукати щастя. Угаляючи за ним я загнав ся аж до Калгарі звідки вислав до д. Стефаника лист з запитанем чи прийшли вже гроші. Дістав відповідь, що нї. Я зацерпеливив ся і сам написав до адвоката в Гусятині і спитав чи не знає він що небудь о тій справі. За кілька тиждна дістав від него відповідь, що він якраз знає о сїй справі, і, що гроші, 150 корон, вислав ще 13-го мая, 1913 р. до Вінніпегу на руки д. Стефаника.

Діставши такий лист я сейчас пішов до адвоката в Калгарі і сказав про усе. Він написав до д. Стефаника лист. Стефаник відписав і натровив ще, мовляв „я жадних грошей не отримав".

Від того часу минуло вже півтора року а я своїх грошей не дістав. Кого винувати — не знаю. Оден каже що вислав, другий знов, що не отримав. Я вірю, що д. Стефаник, або не хотів або не вмів повести справою як треба і я наражав ся на страти. Годі вірити, аби таку малейьку суму грошей ($30.) д. Стефаник хотів лишити при собі. Алеж адвокат Лопатинський написав був менї що гроші вислав до Вінніпегу. Де ділись гроші — оден Бог знає.

Моя рада отже для Впов. читачів є щоб були дуже осторожними до кого йдуть з якою справою.

Леон Кучма.

Воєнний календар.

Важнїщі воєнні події в вересни

1-го. Російські війська втискають ся в глубину Східної Пруссії. Німці випирають британську армію.

2. Французький ряд переносить столицю з Парижа до Бордо

3. Австрийська армія уступає перед незмірним навалом російського війська, яка займає галицьке місто Львів і прямує на Галич.

4. Париж приготовляєсь до оборони. Німецькі і австрийські війська відносять побіди в російській Польщі

5. Англія, Франция і Росия творять тісний Союз, і прирікають не робити поодиноко жадної угоди з противною стороною.

7. Англійський кружляк підмінований на північнім морю. Москалї підходять під Стрий і починають острілювати кріпость в Перемишли. Московський ряд проголошує завойовану частину Галичини, як російську провінцію.

8. Французька і англійська армія випирає німецькі війська.

11. Серби і Чорногорці находять Боснію.

12. Російські війська уступають перед німецькими у Східній Пруссії

13. Белгійці утрудняють комунікацію німецькій ар[redacted]

16. Завзята борба продовжаєсь на французькій і галицькій землї.

17. Австрийські війська побивають Сербів.

18. Японцї острілюють німецьку пристань Кіо Чау.

19. Москалї окружають Перемишль і стало острілюють кріпость.

20. Німецький кружляк затоплює два англійські

21. Ярослав полишений пусткою. Серби находять Сараєво.

22. Німецький кружляк нищить три англійські на північнім морю.

23. Москалї витискають німецькі війська з російської Польщі

24. Холера появляєсь в австрийській армії і у Ві[redacted]

25. Чорногорці находять Мостар, столицю Герцеговини.

26. Німцї острілюють французькі кріпости. Москалї доходять Ряшів.

27. Московські війська вкрадають ся в гори Карпа[redacted] і находять Угорщину

Послїдні дни місяця були заняті завзятою борбою англійських, французьких і німецьких військ на французькій землї. Децедуюча розривка побіди не дійшла кінця, позаяк важність борби перейшла на галицьку землю до дві великі армії німецька-австрийська і [redacted]сковска готовлять ся до кровавої різні, яка в части рішить дальшу судьбу [redacted]ких держав Европи.

Запотребоване угля на цілім сьвіті подвоюєть ся за кождих десять літ останнього століття.

ПОШУКУЮ свого [redacted] Тодора Бойчука, з села Гавриліївці повіт Кіцмань, Буковина. Перебував якийсь час у Саскачевані. Хтоби о нїм знав, або він сам, най зволить ласкаво написати до: Stefan Boycsuk Dverna, Alta. (43—5)

ЧИ ВИ ЧИТАЛИ
„КАНАДИЙСЬКІ ВІСТИ"?

„КАНАДІЙСЬКІ ВІСТИ" є національно-просьвітною часописею, що не мішаєть ся до політики, не поміщує сварок, ні лайок, а зате поборює пянство та неморальне поведене і ширить національне сьвідомлене між Українцями в Канадї.

„Канадійські Вісти" виходять що тижня і коштують річно $1.00. Адреса

"Kanadijski Visty"
P.O.Box 3628 Winnipeg, Man.

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

ДВА ТОВАРИШІ.

От, кажуть люде, щоб до Юр'я було сіно і в дурня; а як до Благовіщеня дозимував скотину, а на Благовіщеня хоч на дубочку виведи на луку, то вже не вдохне.

Ото я вам скажу.

У одного бідного чоловічка коничка одним одна була, та й ту у велику силу до Благовіщеня дозимував а на Благовіщеня тільки живу вивів на луку. Ото як зачала та коничка грізти траву, то трошки й подужчала. Скоро на ноги підвелась, — і пішла далї; від вітру валячись.

Ото йде, — коли зустрічає його Прало, такий кінь великий та дужий, що н'якого звіра не боїть ся, — та й каже.

— Здоров будь, товаришу!

Глянув кінь на товариша та й подумав „це не менї товариш" — та й відказав

— Добре здоров'я!

Ото й питає ситий худого:

— А куди ти їдеш?

— Та йду в сьвіт за очи.

— Та й я туди-ж, будем товаришувати.

- То й будем! — сказав худий кінь.

Ото й пішли вдвох

Ото йдуть та й балакають; а ситий і каже:

— Скажи менї, як тебе звуть?

А худий відказав: „Пакінь".

— А я Прало, — сказав ситий, — ходім же тепер на зелізний тік пробувати сили, хто дужчий.

— Ходім! — сказав тоненьким голоском Пакінь, — бо він сьвітови рад.

Прийшли на тік. Ото Пра[redacted]

— Бий, Паконю!

А той: „Бий ти!"

От Прало як ударить, то аж тік гнеть ся, а Пакінь як ударив, то вогонь креше. Ото Прало й задумав ся: „Який він сильний, не мій товариш: я як ударю, то іскри не сиплють ся, а тільки тік гнеть ся, а від його сиплють ся іскри!" А того й не знав Прало, що Пакінь підкований. Хазяїн на зиму підкував та й забув вирвати підкови, як на луку вигнав.

От Прало й каже до Пакона

— Ходім, каже, товаришу, ще до моря: хто більше води вине?

— Ходім — сказав [redacted]кінь.

Ото пішли. От Прало як духне, то трохи риби за хвости не вхопить — аж до сухого. А Пакінь похилив голову в воду, ніяк висолопив, бо тільки живий, а щука думала, що мясо, — хап його за язик, а Пакінь клац її зубами, та й каже до Прала

— А що, товаришу, чи ти що піймав

— Нї, сказав Прало

— А я піймав!

Ото глянув Прало на Пакона та аж злякав ся, що таку щуку велику держить Пакінь у зубах, та й каже: „Ходім варити, товаришу, тепер є що!" А сам тільки голову почухує та поглядає на Пакона та й думає: „О це знайшов чорта не за свої гроші!".

Ото розкладав вогню, щоб варити ту рибу. Прало й каже:

— Сиди ти, товаришу, тут біля вогню, а я дров принесу

Ну, й добре! — сказав Пакінь, свій голову повісив — сказано — три чисниці до смерти; а сорока думала, що нежива, та хап його за язик! А Пакінь - клац зубами, та й держить у роті. От Прало приходить, а Пакінь пита

А що, товаришу, чи піймав що?

— Нї, сказав Прало.

— А я піймав! — одказав Пакінь.

Дивить ся Прало, аж справдї держить сороку в зубах Пакінь. Здивував ся Прало та й каже:

А де це ти, товаришу, взяв сороку?

— Е, товаришу, — сказав Пакінь, — я під небеса ми літав та й піймав!

Дуже зажурив ся Прало та й каже: „Е, це не мій товариш: коли він рибу в морі ловить і птицю попід небесами, так куди менї рівнять ся! хоч я дужий і дуби з корінням ламаю, так я птиці попід небесами і риби в морі не піймаю!" Отак думав Прало сам собі і міркував: яким би побитом від Пакона втекти?

Ото каже, подумавши, Прало:

— Вари, каже, товаришу, а я піду, може ще дров принесу.

— Добре, — сказав Пакінь.

І пішов Прало, та завернув, та навтікача, — біжить та оглядаєть ся, та й каже. „Нехай тобі нечистий батько! та не по моїй силї, — хоч би утїкти від тебе."

От біжить Прало, коли зустрічає вовка. Вовк і каже. „Здоров будь, Прало!"

— Здоров, вовче, та мовчи! — сказав Прало бог зна яким голосом.

— Та що там таке? роскажи! — сказав вовк Пралові.

— Ось що! — став Прало роскавувати: — я зустрів ся з товаришом і хотів із ним побратати ся; ото й пішли сили спробувати — хто дужчий. То як ти скажеш? я як ударю, то зелізний тік гнеть ся, а він як ударить, то вогонь креше. Ото пішли води дути до моря; то я як духну, то аж до сухого, а він і рибу піймав. От пішли варити тії риби, то як на твою думку? — я поки дров приніс, а він уже й сороку піймав! Так я оце подививсь, що не по моїй силї, та й давай тікати від його.

— Та як же його звуть? — спитав ся вовк Прала

— Пакінь, — сказав Прало.

— Е, так я таких умію підголювати, — сказав вовк, — тільки покажи, де він.

— Е! — сказав Прало, — я тебе туди не поведу, а по кажу: гень там на долинї, під могилою, огонь палає — то товариш мій Пакінь розкладає.

Ото подививсь вовк і увесь затрусивсь і сказав

— Сиди-ж ти, Прало, та дивись, а я піду і тобі шкуру принесу на чоботи, щоб нікого не боявсь, а нам віра нав, що ми таких братчиків уміємо підголювати.

Ото пішов вовк до Пакона, як ухватив за хвіст — і до голови облер шкуру... і Пралові подарував.

Остав ся Прало сам, а Пакінь пропав ні за цапову душу.

Війна Росії з Німеччиною.

Почавши того, що XIX. ст. було свідком цілого ряду страшенних воєн, у яких брали участь майже всі европейські держави, межи сторонами, що тепер починають війну, від більше як 100 літ не було оружної розправи.

Росія і Прусія били ся по сїдний раз в часї семилітної війни (1756—1763). Росіяни увійшли тоді до Східної Прусії, а головними епізодами тої борби були битва під Росбах, Цорндорф і Кунерсдорф. Через 7 літ тривання тої війни відносини Росії до Прусії підпадали кілька разів зміні, залежно від особи російського царя, бо пануючі в Росії у своїй зовнішній політиці звертали більше увагу на свої личні амбиції, чим на добро своєї держави. Тому то цариця Єлисавета вела війну з Фридрихом II., якого ненавиділа, цар Петро III. (вступив на престол в р. 1761) обожатель Фридриха заключив з ним союз і звелів своїм військам, що були в Прусії злучити ся з військом Фридриха. Наконець Катерина II., засївши на престолі в 1762, після замордовання свого чоловіка, проголосила невтральність у війні та забрала свою армію з походом до Росії.

В р. 1812. формально вела Прусія війну з Росією, та вела її принevолена трактатом, що вязав її з Наполеоном, а скориставши з невдач Наполеона, зрадила його, получила ся з Росією та звернула ся проти самого Наполеона. В часї повстань в 1830. і 1863 заняла Прусія згладом Росії прихильне становиско. Росія своєю приязною невтральністю облекшує Німеч. побіду над Францією в р. 1870. Після берлінського конгресу давна приязнь холодне, Бісмарк причиняє ся до окровання здобутків Росії і залежних від неї балканських держав, не хотячи допустити до гегемонії Росії Балкані, як загрожуючої европейському мирови.

З Австрією Росія фактично не вела війни ніколи. Участь Росії у війні з Австрією в р. 180. була фікцією а її поведене зовсім двоязичне. Та проте Росія не жалувала для себе територіяльних здобутків, хоть не пролила ні краплини крови і не втратила ні одного жовніра. В наслідок того дістала тернопільський округ, яким управляла 6 літ (1809—1815), опісля на підставі постанов віденського конгресу була приневолена звернути його Австрії.

Яка то була управа, засьвідчить обставина, що на цілій території тернопільського округа з хвилею звороту його Австрії, не було ні одної школи. Після рапортів австрійських урядників по обнятю краю в посїдане не було в тернопільськім окрузі ніяких правних норм а цілком цивільним і карним кодексом був російськ. губернатор того краю п. Тейло.

В наполеонській кампанії 1812 р. брала Австрія участь, виконуючи по думці трактату з Наполеоном корпус проти Росії, та діяльність його мала такий самий характер, як діяльність такого корпусу прусього.

В р. 1855 „Союз трьох цісарів“ упоможливив на довго вибух війни межи трема найбільшими монархіями Европи.

Кн. Бісмарк і Українське королівство.

Що Росія преть ся на захід, Гартман не бачить сїй природности. Давнійша при нових заборах національне питане не мало ваги. Нині національність є основою держав. Завоюватель мусить дивити ся щоб не прилучати елементів противних суті своєї держави. Особливо небезпечне є змагане менше культурних елементів зденаціоналізувати вище культурні елементи. З сього повстають заворушеня, котрі державам наносять шкоди. А такі обставини заходять як раз в західних провінціях Росії. Мешканці сих провінцій могли би на случай війни, неприятеля що вступив в їх землю, уважати своїм освободителем і скріпити його мілітарні сили. Досвід учить, що культура, хоч би як нездібна находить собі завсїгди нові шляхи котрими звисли ширити ся. Місце підкопаної польської шляхти, заняло в наших часах польське міщанство, з новим патріотичним духом, котре скорше може потягнути за собою солидних, ніж шляхта. Російські державні мужі завдавали собі нераз питане чи поражно прийняти Польське Королівство, як дарунок в 1815 р.

Згадавши про політичні ідеали Росії що сягають цар городську Софію, Гартман називає їх фата моргана. Ідея панславізму панортодоксії веде за собою федеративний устрій, а сей стане в суперечности з автократичним царату. До славянського федералізму зближає ся Австрія і має до того більше умов. Стремлїнє Росії, щоби Австрію здавити, викличе опір цілої Европи, загрожені мадяри ростом волинкана. Мадяри і німці, поселені поперед Славян, ставлять при роху запору панславізмови. Але і самі Славяни на случай нових заборів Росії, пійдуть слідами Поляків і Болгарів собто вступлять в опозицию

В дальших уступах старає ся Гартман вибити Росії з голови її надії на Цар город. До чого придав ся би Росії Царгород — питає він. Щоби обезпечити свої полуднєві побережа? То на такий случай треба зі посїсти і Копенгаґу для обезпечення балтійських побереж? Анґлія має Росія чого боятись. Анґлія є орґанізмом вольнівіацийно торговельним і війна лишає на другім степени державного значіння.

Франція довго ще не буде грізною. На балканськім півострові стріне ся Росія вдарчи з інтересами Австрії. Розбір Туреччини є неминучий в недалекій будуччині. Але европейської Туреччини не можна ділити межи ті дві держави. В такім случаю Румунія мусїла би підпасти Росії. А чим була би Австрия, коли би стратила волю на дунайськім усті?

Раціональний поділ Туреччини: европейська часть припадає до Австрії, азійська до Росії. На Балканах повстали би федеративні держави сполучені з Австрією, а Росія би вискала далеко більше, посідаючи Малу Азію із нею всї дороги до центральної Азії на суши і на морі.

В послідній части студії говорить Гартман про відносини Росії до сусідів. Росія — каже він — не має чого боятись ся своїх західних сусідів. Бо що вийшло би з війни з Росією? На случай поборення її, не було би що взяти в худого її державного скарбу. Територіальна добича була би скорше тягаром, як зиском. А до чого прийшло би тоді у нутрі Росії? Царат упав би так само, як французький імперіялізм в 1870 році. Европа мала би новий клопіт з російським анархізмом. Не лише Поляки, Німці, Шведи, Жиди і Румуни мали би користати для себе з великої війни з Росією, але в самій Росії є стілько думаючих голов. А на случай катастрофа крайні елементи заходять на верх. Чим-же боронив ся би царат від мілїонів і повстання народу як би довело ся йому мілїтарне банкротство? Чи ся задача мала би припасти німецько австрійським військам? Війна Росії з Европою була би грою на банк. Як довго Німці і Австрія бачать в Росії спокійного сусіда, сполученого спільним інтересом розбору Польщі так довго не мають причини споглядати на її могучість з завистю. Але на случай ворогованя, мусїли би обезпечити себе територіальними випадами, собто рез на все зломити стремлїнє Росії до [illegible]

Толї треба би Фінляндію віддати Швеції, Бесарабію Румунії: Естонія, Лівонія, Курляндія і Литва з Жмудю утворили би самостійне балтійське королівство, розуміє ся з німецькою перевагою; а на просторі межи Прутом і Дніпром повстало би окреме київське.

Швеція і нове балтійське королівство, одержали би гарантію своїх посїлостий від Німеччини, а київське королівство і Румунія від Австрії. Війска всїх сих держав ставали би на случай війни під начальство Німеччини і Австрії

Історія машини до шитя.

Початком машини до шитя була звичайна ігла і длятого іглі, яко властивій попередниці машини до шитя, мусимо посвятити кілька слів. Ігол і шпильок уживано вже в пристарих часах як до шивання, так і до придержування одежі, а також яко прикрас до волося та одягу. Перші ігли роблено з рогу та костий в формі тернів та рибачих остій, відтак споряджувано із металю, міди, золота й заліза. Передісторичні викопалиска є доказом, що ігли з рогів і костий вже в тих часах були заосмотрені в дірки; длятого мусимо заличити іглу до найстарших людських винаходів. Про споряджуванє дротяних панцирів в XI. століттю знайшла ігла значне приміненє при дротованю, а в половині XII. століття вибір ігол був в Норимберзі в великім розцьвіті. Правдоподібно вже в тім століттю повстала ігла до шитя з прокованим ушком.

Невдовзі почато робити проби, щоби уможливити шитє механічною дорогою. Около року 1790 винайшов оден Анґлієць машину до шитя підошвів, котра шила ниткою без кінця і правдоподібно продукувала шкірушковий стяг. Першим, що ужив до утворення стягу двох ниток і опер ся на чинности ткача, був Йосиф Мадерберґ з Відня. Він ужив іглі, що мала на тім самім кінці вістре і ухо. Тому однак, що його машина мала, як можна догадуватись, богато хиб, результат був зовсім марний. Доперва Тімонієрові удало ся в році 1830 спорядити можливу до ужитя машину до шитя, котру виковано в 80 примірниках і уживано до шитя військових мундурів. Проблем шитя на машині розвязав до серва щасливо Гове, котрий в році 1845 винайшов добре сконструовану машину. В році 1852 справив її А. В. Вілзон. Завдяки численним, скоро наступаючим винаходам, машина до шитя стала ся предметом домашного ужитку і знайшла приміненє в промислі. В р. 1859 Зінґер спорядив машину в котрій скоротав зручно на ноли конструкції машин до шитя і униинув блудів давніх винахідників. Введене машин системи Зінґера причинило ся до розцьвіту промислу машин до шитя. Як кождий новий винахід, так і машина до шитя усунула поволи давну систему шитя рукою, бо коли рукою можна в мінуті зробити найбільше 50 стягів, то машина зробить 500 до 600 стягів, а часом навіть 1000 стягів.

З статистики промислу машин до шитя виходить, що найбільше фабрик і систем машин до шитя мають Німці. Річна німецька продукция виносить в приближеню 40 мілїонів марок при 16 000 робітниках. Найбільші однак найбільш розповсюднені на цілім сьвіті є машини американські системи Зінґера, котрі під взглядом якости не мають собі рівних.

Найновійшою новостию в области машин до шитя, новостию дуже оригінальною і дуже практичною, є система машин до гафту, зведена вже в кількох великих фірмах в Парижи, Льондоні і Берлинї. При помочи сеї машини можна гафтувати рівночасно шість хочби найтруднійших взорів. Очевидно до порушування сеї машини ужито електричности а робітника, що обслугує сама одна всї шість машин, лише кермує і укладає взори. Тим робом одна машина заступає працю шістьох людий.

Асекурують від німецких бомб.

В Льондонї не перестають думати про напад Німців на Льондон. Вже много публичних будинків заасекуровано від знищення німецкими бомбами, а отсе доносить що і Вестмінстер Абей (церква де коронують ся Анґлійські королі) зістала заасекурована на 750 тисяч долярів на випадок знищення німецкими бомбами.

За дрібні оголошеня, як пошукування за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., за три рази $1.00.

ПОШУКУЮ свого брата Митра Ляхович, з села Воронова, повіт Городенка, Галичина. Вже рік як перебуває в Кремберґ, В. К. Хто-би о нїм знав або він сам то прошу сейчас мені донести бо справа дуже важна. — M. Lachowicz, Carbi P. O., Sask.

РОБІТНИК.

Робітник робить все.
Робить мало, а не заробітку.
Робить футра, а змерзає.
Будує палати, а мешкає в буді.
Робить рукавички, а від морозу руки.
Виробляє найкращий тютюн, а збирає і жує огарки
Меле найкращу муку, а їсть чорний хліб.
Шиє модні убрання, а одягає ся в лахмітте.
Робить силкові панчохи, а ноги обвиває онучами.
Робить куба-цигари, а курить тані цигарети!
Виробляє електрику, а сьвітить в хаті нафтою.
Виробляє шинки, а обриває костумахи
Виробляє автомобілі, а тручає наперед себе тачку.
Шиє штани з дорогого сукна, а ходить в „оверолз“.
Виробляє капелюхи циліндри, а ходить в капкети ку.
Він викопує з землі золото, а в зуб латає цементом
Будує пекарні, а їсть під плотом.
Виробляє патентовану шкіру, а ходить в подертих черевиках.
Виробляє комфортові, пільманові вагони, а їде вагоном третої класи, а частійше іде пішки
Він виробляє лїжка, а спить на тапчанї
Будує театри оперові, а іде на 5-центовий „шов“.
Виробляє патентовані шлейки, а свої штани припинає цьвяхом
Виробляє гобанові мeблі, а сидить на лавцї
Він виробляє каравани, труни, мурує гробівниці, а як умре, то гине на мочарі.
Робітник не має що стратити, хиба пужду і кайдани
Слава Богу, що ще хоч ніхто не заборонає так жити!

Росія позичає гроші.

З Петрограду доносить, що Росія позичила в Льондонськиx банках 60 мілїонів долярів на провадженє війни. Позичка на короткий час.

ЛІКЕРИ
Одна фірма [illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main [illegible]. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли зсилаєте своє замовлене до нас. Ва завсїгди будете певні заощадити що найменче 20%.

Жадний иньший лікерний стор в Вінніпеґу не дістає через почту стільки замовлень що ми дістаємо. Правительство підвисшило цло на горівці, отже просим звернути свою увагу на нові ціни лікерів.

[illegible] $1.50, $1.00 і $4.50. [illegible] $3.50, $3.75 і $4.25 [illegible] $5.50, $4.00 і $6.50. [illegible] $1.50, $2.00 і $1.00. і $3.00. [illegible] $1.25, $1.75, $2.25 і $2.75 за галон

[illegible]

Всїм хорим і терплячим!

ПРОФ. ДР. ОВЕН [illegible] всїх хорих мужчин і женьщин, які лічили ся вже в других докторів без наслїдків, як також і всїх тих які стратили вже надію на вилїчене ся, хай звернуть ся до него о пораду і поміч.

НЕ РОБИТЬ РІЖНИЦІ, яка ваша хороба, як довго і в який спосіб лічили ся, ПРОФ. ДР. ОВЕН, коли приймесь за лїчене, то гарантує вам що вилїчить і зробить вас здоровими і моцними.

ВСЯКІ ХОРОБИ голови, ушиї, носа, горла, легких, утроби, нирок, міхура, руптури, катару, [illegible], гемороїдів, старого кашлю, скрофулїв, хороби серця, безплідности, хороби жолудка, затроєння крови, ревматизм, артретизм, хороби з молодих лїт, [illegible], всякі венеричні хороби мужчин і женьщин сифиліса богато иньших тут не [illegible] [illegible] і в скорім часї.

ПРОФ. ДР. ОВЕН через 34 літа практики, був на чолі всяких первоорядних всесьвітних шпиталях і мав під собою тисячі і тисячі таких самих випадків хороби як і ваша, а непереличене число вилїчених хвалить його за его знайомість і мудрість лїкарску. В кождім випадку хороби випише вас ПРОФ. ДР. ОВЕН, звертатись до него, або опишіть в своїй мові всї ваші терпіння а віднесене здоровля буде вам запевнене. Пишіть в своїй мові на сей адрес

PROF. OWEN, M. D.
221 East 17th St. Dept. 55. NEW YORK, N. Y.

ПЕРЕСТОРОГА: — [illegible]

фарма дарож!
АБО $50. ЗА ВАШУ СПОСІБНІСТЬ.

Кождий, що читає сю газету, може отримати нашу фарму майже даром [illegible]

К - У - Р - У - К - У - Д - А - З

[illegible]

Не відкладайте сеї спосібности а пришлїть відповідь зараз на адресу:
FARMS COMPANY Dept. H
132 Nassau St. Suite 308, New York, N. Y.

2 долари НА МІСЯЦЬ 2 долари

Дома нагоду [illegible] добру і [illegible] машину грамофон [illegible] в нагоді.
Гарантований на 15 лїт фонограф [illegible] 60 дол.
лише за 21 дол. і 50 ц.
[illegible]
Триденна безплатна проба.
[illegible]
GREATER NEW YORK PHON. CO. 300 Grand St., New York

Велика революція в Полудневій Африцї

Революція в Полудневій Африцї в анґлійській кольонії прибрала дуже грізні кроки. Як доносять в Льондону в революції взяв головний провід ґенерал Де Вет і ґенерал Ф. Бейрс. Ґенерал Де Вет, який перед кільканайцятьма лїтами воював з революціонерами, тепер став по їх стороні. Досе, після офіціальних відомостей, ребелянти побіли бритійців і заняли вже місто Гейлброн, яке находить ся у північній части „Orange Free State“. Много урядників арештовано, потягів спинено а узброєних людей, які були по стороні бритійців забрано в полон.

Анґлія отже в великім клопоті! Она не схоче стратити такої богатої в мінерали землі і буде безпеечно послати туди найбільше свого війська щоб революцію придусить. А се ослабить Анґлію в Францію.

ФОТ. АПАРАТ 50ц.
З ПРИБОРАМИ

[illegible] ФОТОГРАФІЇ [illegible] Не треба [illegible] за 2 мінути. Апарат готовий до ужитку [illegible] лише за 50 ц. [illegible]
F. K. Phoenix Novelty Co.
1781 Washington Ave. New York, N. Y.

ВІЙНА!
Кинутих образків з европейської війни [illegible] Німеччиною, Австрією, Угорщиною, Францією і Анґлією [illegible] Пришліть нам вашої ордер.
GER. AMERICAN CO.,
133 Canal St. NEW YORK, N. Y.

Війна! - Війна! - Війна!
Лише за 20 ц. вишлемо вам 60 [illegible] фотограф [illegible] Росії, Німеччини, Франції, Анґл. Австрії і Угорщини. Пришліть вашої ордер
S. KERBEL,
[illegible] East 17th St. NEW YORK, N. Y.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР
Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 6-го Листопада, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, November 6, 1914. Число 45.

З поля европейскої війни.

Турецко-Російська війна.

Минувшого тиждня можна еще подати малу звістку, що Туреччина розпочала війну з Росією. Нині про Турецко-Російську війну маємо вже богато вістей, а всї они в некорисчть Росії.

Росія, як пояудне, була зовсїм не приготована до війни з Туреччиною, бо Туреччина до послідної хвилї нікому не признавалась, що почне війну з Росією. З повідомленєм війни Росії, без сумніву, війна тепер розширить ся на кілька иньших держав, так що незадовго будемо вже мати велику сьвітову війну.

Турецка 600,000 армія у всїй є 600 німецких офіцирів, готова на всякий випадок. Зате турецка фльота перша розпочала війну з Росією на Чорнім морю в околицях Теодосії, Новоросійска і Одеси.

Теодосія се торгове місто на східнім березї півострова Крима. Місто числить около 35 тисяч душ населення. Живуть там Росіяне, Татари, Вірмени, Німцї і Греки. З міста вивозять збіже і оливне насїнє.

Новоросійск се пристань над Чорному Морю. Населене виносить около 65 000 душ. В містї богато ріжних фабрик і магазинів нафти.

Одеса четверте з ряду місто в Росії. Його населене виносить 608 тисяч душ і се найбільше портове місто у Росії, повне фабрик вовни, сірників, цукру, мила, кроквалю і шкір.

Усї ті три міста були бомбардовані німецкими і турецкими кораблями 30 жовтня. Жовтня 31 Турецка фльота затопила на Чорному морю 5 російских вогниша з 14 торгов. кораблів.

Єгипет анексований.

Льондон, 1 лист. Дійшла сюда вість, що Туреччина прилучила до себе Єгипет.

Дальше бомбардованє російских міст.

Петроград 2 лист. Крузлаки Ґобен і Бреслав та чотири турецких торпедовців бомбардували вчера Севастополь і нарібили богато шкоди. На місто упало 30 стрілів

Льондон, 3 лист. Кореспондент Райтор Телеграм доносить з Тіфліс, столицї Кавказу, що цар видав приказ кавказкій армії перейти границю і заатакувати Турків.

Бомбардують Дарданелї.

Париж, 4 лист. З Атен доносять, що анґлійські кораблї почали бомбардувати форти Дарданелї і пустили на форти яких 70 стрілів, які однак не заподіяли ніяких шкод. Кораблї бомбардоване залишили, бо стрілом з фортів запалили оден анґл. корабель.

Німецко-Француська війна.

Німці не забувають про Париж.

Амстердам, 30 жовтня. Що в вівторок німецкий летун кинув на Париж вісім бомб, які опспильовували і зробили великих шкод. Крім того вісім осіб було убитих а много ранених

Німці уступають

Льондон, 31 жовтня Німці тепер находять ся далеко на північ від міста Калай Бритійські поли, хоч в меньшім числі, потрафили Німців відперти за ріку Ізер з великими стратами

Німці тепер находять ся в сильних позиціях близько Ля Бассї де мають свої тяжкі канони з яких острілюють союзників і завдають величезні страти. Німецька інфантерія два рази пробивалась через союзну лінію та все була відперта

Німецкі страти за тиждень

Берлін, 1 лист. Німецькі страти в людях за минувший тиждень були 62 тисячі. Загальні страти виносять 420 тисяч.

Затопили анґл. кружляк.

Льондон, 1 лист. Німецке підводне судно затопило недалеко Калай оден анґлійський кружляк „Гермс“ а залоги згинуло яких сотка осіб. Сей кружляк острілював німецькі лінії. З затопленем сего кружляка Анґлія стратила вісім вже кружляків.

Велика різня німецкого війска.

Льондон 2. лист. Кореспондент до „Дейлі Мейл“ доносить:

„Німці, минувшої суботи, були майже окружили бритійский реґімент, який завзято боров ся з переважаючим числом ворожого війска. На щастє наших воєн. потягів якого почав стріляти машиновими ґверами кладучи Німцїв до землі як скошену траву. Кождий крок землї був скритий купами трупів. Проче утїкало.

Німецька артилєрія переїздить наводнені Бельгійцями поля коло Антверпен. Се ділялось ще перед здобутєм Німцями твердинї.

Німецка сила слабне

Льондон, 3 лист. Висліди кількатиждневої, завзятої борби вдоволяючі для союзників. Союзники від тепер сильніють а Німці ослабають. Жовніри сами говорять, що найгірше лихо проминуло. Союзні команданти твердять, що около Лютого виженуть Німців з цілої Бельгії. З наїзів отже, що війна скінчить ся за пів року.

Анґл. підводне судно затонуло.

Льондон. 4 лист Анґлійське підводне судно Д-5 на Чорнім Морю наїхало на німецку міну і затонуло. Виратувалось лише чотирох людий, загинуло 21.

Два анґл. кружляки затонули а два дуже ушкоджені.

Валпараізо, Чілї, 4 лист. Пять німецких воєнних кораблів напало на анґлійську фльоту недалеко берегів Чілї (Полуднева Америка) і по пів годиннїй борбі анґлійский кружляк „Монмавт“ затонув, другий кружляк „Ґуд Гоoп“ зістав дуже ушкоджений і затонув кілька годин пізнїйше, а двох иньших „Ґлеcгов“ і „Отранто“ були лекше ушкоджені. При затопленю „Монмавта“ і „Ґуд Гоoпа“ згинуло більше як 15 сот людей, уся залога обох кораблів. Ушкоджені кружляки невдібні тепер до війни. Німецкі кораблї утїкли найменьшого ушкодження.

Німецкі кораблї коло берегів Анґлії.

Льондон. 4 лист. Велике заворушене повстало в Анґлії на вість з міста Ловстофт, яке лежить на березї Північного Моря, що кілька миль на морі від сего міста люди бачили як кілька німецких воєнних кораблїв напали на анґл. кружляк „Галсіон“ і ушкодили його дуже. Кілька иньших анґл. кораблїв утїкли щасливо до порту Ярмавт

На другій сторонї, в першій колюмнї вайшла, через недогляд род. мала помилка, Замість слова: „брати до війська“ має бути: — „полишити на волї“.

Австрійско-Російска війна.

В Галичині холєра

Венеція (через Париж) 31 жовтня Надходять сюда з Австрії вісти що у цїлій Австро-Угорскій монархії панує між військом холєра. Епідемія найбільше поширила ся в Галичині, де умирає около 100 жовнірів денно. Тіла сейчас палять.

Угорсько міністерство видало відозву до докторів щоб спішились взяти участь в борбі з холєрою. Відай лише, що брак докторів і епідемія скоро ширить ся.

Австрійці побіджають.

Петроград, 2 лист. Австрійці страшно переслідують ліво російске крило. Оподі удалось їм полонити 13 тисяч Росіян. Російскі рапорти про занятє Перемишля були передчасні, а се завдяки умілій оборонї Австрійців. Австрійці передвчера взяли в полон чотири тисячі російского війска разом з великими засобами амуніції і поживи.

Австрія готова піддати ся.

Петроград. 4 лист. Австрія, як дійшли сюда вісти, готова закінчити війну і погодитись з Росією — на коли лише на се пристануть Франція і Анґлія. Австрія вести далї війну не може, а се тому, що між військом поширилась холєра, а ка забирає сотки жертв.

Жертва весїля.

В Бафістон, Ман. на фармах відбулось руське весїле на якім не обійшлось без бійки та різанини. Оден русин Фред Блек (?) є тяжко ранений ністреи ножа в голову і — здаєсь — умре. Тяжко ранені Фред Мальчук і Кравчук находять ся в критичнім станї. Кількох „гостей“ відставлено до криміналу. Що так „гарно“ весїлє відбулось не можна дивуватись, бо алькоголю було доволї, гостї пили аж доки не потратили умів і тодї почали рїзатись.

Оголошенє Ітона.

Просимо Вп. читачів звернути увагу на оголошене Ітона на шестій сторонї. Цїни оголошених товарів є дуже низькі, а товари є дуже добрі Купувати в Ітона, се не значить купувати в якім иншім малім сторі де заплатити треба добре а товари дістанете дуже плаб. Ми є певні, що товари Ітона задоволять кождого. Спробуйте. Незабудьте написати до Ітона по великий осінний і зимовий катальоґ, який дістанете зовсїм даром.

People's Forum

В недїлю, дня 7 падолиста в Ст. Джанс Техн. школї у Вінніпеґу, проф. університету А. А. Stoughton дасть виклад про

„ҐОТИЦЬКІ КАТЕДРИ СЕРЕДНИХ ВІКІВ.“

Виклад буде ілюстрований чарівною лямпою. Співати буде т. зв. „БОНН.“ Проф. Стантон покаже і опише головні катедри в Франції, Анґлії, Німеччині і Бельгії іх архитектуру, бо він є проф архитектури в манїтобській університетї.

Вступ всім вільний.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 4744
В день телефон St. John 474. В ночи телефон St. John 866.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474
є одиноким руским шпиталем в Канадї.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ: [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ: [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ: [illegible]
Розмовляємо по руски і по польски. [illegible]

„Канадийский Фармер"
Редактор: О. Г. Гикавий
Часопис для руського народа в Канаді виходить кождого тижня в пятницю і коштує: в Канаді і Сполучених Державах на рік . . . $1 50
до Європи . . . [illegible]
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B Winnipeg.
Telephone St. John 300.
The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 8,000
Published every Friday at 357 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.

Що для Австрійців і Німців приготовило канадийське правительство.

Військові власти будуть мати силу кождого Австрійця чи Німця заарештувати, або вислати з Канади.

Чим близше до зими тим більше, у великих містах, зростає число безробітних. Безробітних найбільше Русинів та Німців, бо тим прямо відмовляють дати яку небудь роботу. Чому, — знаємо. В Монтреалі та в Вінніпеґу число безробітних Русинів виносить около десять тисяч. В зимі се число подвоїть ся. І власти канадийські вже заздалегідь приготовили для них таке розпорядженє силою якого будуть могли безробітних Австрійців арештувати, брати до війська або виделити з краю.

Вскорі будуть видані проклямації, позначуючі реґістраторів в усіх центрах де находить ся найбільше число безробіт. Австрійців і Німців і нове розпорядженє увійде в житє. Заложені будуть реґістраційні бюра в Монтреалі, Торонті, Галіфаксі, Сент Джан, Квебеку, Вінніпеґу, Едмонтоні, Реджайні і Ванкувері та ще де. Над такими бюрами буде мати нагляд державне правительство і полеві поліції.

Після сего розпорядження державного правительства реґістратори будуть носити назву „Реґістратори Чужинців Ворогів". Они будуть під строгим наглядом головного комісара державної поліції, перед яким мають здавати свій рапорт. Такі реґістратори будуть — від зголосившого ся до бюра Австрійця чи Німця — вимагати: — імя, вік, народність, місце замешканя в Канаді і в старім краю, занятє, чи бажає або намірає виїхати з Канади, імя жінки і дітий в Канаді і ще дещо яке буде потрібним до ідентифікації такого „чужинця або ворога".

Се нове розпорядженє має положити конець навальному натуралізованю Німців і Австрійців, яке мало місце послідного місяця. Значить ся хто з Австрійців (Русинів) і Німців схотів би дістати горожаньскі папери то їх вже не дістане так легко.

Се розпорядженє не є таке драстичне як прим. є в Англії, де кождого Німця або Австрійця арештовано як воєнного плінника без ріжниці на те, яке той Німець чи Австрієць занимав становище. Канадийське правительство постановило дати реґістраторам силу не лише позволяти Німцеви чи Австрійцеви бути на волі в Канаді, але наколи він дістане сатисфакцію, що виекзамінована особа може вибратись з краю і не треба боятись, що стане на поміч ворогови в спосіб який би там не було, то може видати позволене на вибране ся із сего краю.

„Мілітарні власти однак будуть дуже осторожними в виконаню сеї секції розпорядженя. Зо згляду, що сїть, шпіонажі розтягаєсь від осіб на найвисшім становищи до найбіднійшого робітника" — пише вже одна англійска часопись — „і дізнатись хто є Німців і Австрійців може стати на поміч ворогови — буде досить трудна задача".

Тих що заарештуєсь як воєнних плінників, заберуть до роботи в парках в Брітіш Колюмбії і Альберті. Там будуть збирати упавші на землю дерева, складати не купи й палити.

Текст Розпорядженя.

Текст урядового розпорядженя є слідуючий:

Ухвалене правительством розпорядженє має на цілі запевнити ефективну контролю і нагляд над особами, чужинцями, які є народности що воює з нами а мешкають в Канаді. Затверджаючи се розпорядженє, правительство знає, що велика часть сих мешканців, цілковито заховують ся спокійно і під жадним зглядом не є жерелом небезпеки краєви. Знає також, що конечною потребою є відріжнити велику часть людей—чужинців, приналежні до народности, що воює з нами і є або можуть бути жерелом небезпеки сему краєви від тих, що є приязні сему краєви.

Щоби се осягнути, в розпорядженю затверджуєсь, що в кількох містах, містечках і иньших місцях у цілім краю, де находить ся громади людей чужинців народности нам ворожої, мають бути заложені уряди і назначені урядники—реґістратори. Обовязком усіх осіб, які є чужинцями ворожої нам народности, є зголоситись в таких урядах в протягі одного місяця після того як видасть ся прокламація про заложене уряду в місті чи місце в якім, або недалеко него, такі особи мешкають. Реґістратор уповажений випитати тих осіб про усі справи відносячі ся до їх народности, про їх наклін і намірення і про їх положене зглядом средств житєвих. Реґістратор є уповажнений в разі, на основі екзамину, коли він є переконаний, що екзамінована особа може дістати позволене вибратись з краю, бо не буде ніяк помагати ворогови, він видасть позволене щоб вибрав ся з краю.

Зголошуватись правильно.

Що тичить ся тих осіб, які, — на основі екзамину — не будуть підлягати ніякому підозрінію, наколи окажесь безпечним, що они в силі вишкодити особі, они позістануть на волі лише що будуть мусіли правильно зголошуватись в дотичнім уряді. Що тичить ся знова тих осіб, яких на основі екзамину реґістратор буде уважати за небезпечних, або що можуть робити публичний неспокій наколиб находились свобідними, їх буде ся арештувати як воєнних плінників, і, як таких буде ся трактувати після міжнародного права яке перейшло на гаґській конференції. Такі особи, будучи стережені військовими сторожами, не можуть бути заперті в карній інституції і будуть діставати поживу й одіне. В разі, коли заарештований має жінку і діти яких він утримував то на їх бажанє они може лишитись з ними і всі они дістануть утриманє. Яко арештанти воєнні о спосіб утриманя і місце перебуваня мають постаратись військові власти.

В розпорядженю дальше є точка з якій кажесь, що особи ворожої народности, які хотять дістати горожаньскі папери мусять — крім істнуючих правил—виказатись цертифікатами, удовільняючи, що они були записані, та потверджене від реґістратора, що можуть дістати горожаньскі папери.

Правительство сильно вірить, що в сей спосіб буде можливо запевнити особам — чужинцям ворожої народности, що бажають побувати в сім краю—протекцію, охорону на яку они заслугують, а тим самим уможливити повести ся з тими, які можуть бути пострахом для публики в краю, після міжнародного права".

Вже час покінчити з оружієм до убиваня

[illegible]

Не від нині людство провадить війни. Війни провадить ся від часу як на землі жиють люди. Вже перший Каїн убив свого брата Авеля.

Що до оружя, якого чоловік уживає до убиваня своїх ворогів то оно зміняєсь з поступом науки. Від давна вже чоловік мрів, щоб мати таке страшне оруже, якогоб бояв ся сьвіт і всяка війна будаб неможливою. А однак, хоч таке оруже вже маєм тепер, війна не то що не устала, она прибирає чим раз грізнійші кроки. Війна чим раз то страшнійшою стає.

А сему повинен бути край. Чи до сего дійде коли? Чи людство може в сім зглядї піти ще дальше?

Застановім ся на хвильку. Погляньмо на минувшину як чоловік боров ся зі своїми ворогами — зьвірами, яке оружіє у него було до вбиваня своїх ворогів.

Давно, ще коли чоловік жив дико і був дикуном він боронив ся від, на него нападаючих, ворогів камінем, яке мусів спритно кидати. Пізнійше дикун-чоловік камінє накладав на деревляні рукояти і так вже він вів війну на своїх ворогів і убивав їх. Камінє вибирав найтверше. Зчасом дикун-чоловік з каміня зробляв вже грізнійші оружя, а там вже почав уживати й металю на вироблене свого оружя.

Тоді певно дикун чоловік сказав до себе: „Иньшого і ліпшого оружя мені не треба."

Але се був щойно початок виробленя оружя. Те оруже нині дійшло до найвисшого степеня.

Настали вже часи, що борба між людьми не провадить ся око в око, вже дуже мало убивають ся так щоб вороги з близька дивились собі прямо в очи. Тепер війна відбуваєсь при помочи страшних машин, які убивають людей на віддаль кілька або кільканайцять миль. Сими машинами не лише що убивають людей, сі машини прямо роблять цілі купи мяса з людей, землю перемішують з людським мясом і кровю. Наука, яку чоловік здобув, помогла нинішному чоловікови винайти таке оруже, що за дуже короткий час може знищити усе, що лише на земли находить ся. Нині чоловік може похвалитись своїм машиновим [illegible], який дасть 180 тисяч стрілів він раз „віддано," 180 тисяч куль вилітає в протягі одної минути і 180 тисяч людей можна вбити в протягі минути. Чи є ще грізнійше оруже?

Спосіб до вбиваня людей дійшов до зеніту, до найвисшої точки. Здаєсь, що більше смертиносьного оружа чоловік вже не придумає. Знищити ним сотки тисячі людей в сій війні, кінця якої ані видно, оно на будуче не повинно істнувати зовсім. По сій війні усі машини до вбиваня людей повинні бути знищені, зметені з лиця землі. Народи, які хотіли і хотять спокою, повинні, по війні, зробити таку угоду, щоб всяке оруже знищити, нового не виробляти зовсім, а тоді не булоб і тих страшних війн, тої загальної різні невинних. [illegible]

Вісти з Галичини.

Настрій серед населення підчас війни

Мимо сього, що ще кілька літ тому самої думки про можливість війни ніхто не хотів трактувати серіозно, тепер населенє Галичини скоро з нею мусіло освоїтись. Само завішене основних державних законів з 21 грудня 1866 р. та оголошене воєнного стану, а враз за тим і виїмкових розпоряджень, завішене судів присяжних, установлене на їх місце звичайних трибуналів, оголошене мораторії а з тим і невиплачуване вкладок банками спричинило з початку величезне замішанє. Одначе надії наступали скоро по собі і „клин вибивано клином". В однім [illegible] вчасли золоті гроші, натомісць появили ся банкноти 10 і 20 коронові, яких не мож було зміняти, бо браклo дрібних грошей. Філії австро-угорського банку були цілими днями в облозі, бо після статутів Банку — він мусить міняти гроші. І міняв, оскілько хто міг дотиснутись до каси. Сей брак дрібного гроша дасть ся пояснити тим, що військова адміністрація мусіла мати величезні запаси на виплату жолду (леннунґу) для війська. І справді два тижні пізнійше ніхто не міг вже нарікати на брак дрібного гроша тимбільше, що банк пустив в обіг двокоронові банкноти та старі срібні гульденові монети, котрі зараз з кінцем сього року мали бути випофані з обігу. Сей брак дрібного гроша дав ся відчути також і в Німеччині та в иньших державах, а банки ніяк не хотіли приймати заграничних монет до виміни. Так приміром американські долари впали до вартости 4·80 кор. підчас коли звичайний їх курс був 4 90—4 95 корон.

По оголошеню частинної мобілізації 5 корпусів против Сербії, стягнено сейчас всіх урльопованих на час жнив жовнірів, рівном політичні, та залізничі урядники не дістали телеграфічно відкликані з урльопів. Про вибух війни з Росією ніхто се рівно не думав, хоч кождий висловлював свою думку, що ізза самої Сербії шкода витягати меча. Кождий бажав собі погрому Росії. І дійсно по першій мобілізації оголошено загальну мобілізацію, до армії мали зголосити ся резервісти й запасові резервісти (ерзацрезерва), нарід одначе не зрозумів мобілізаційного розпорядку й тому зголосили ся всі, не виключаючи загального ополченя. Розуміє ся, що се спричинило військовій управі богато клопотів, на які вона не була приготована, бо загально ополченє було плановане на пізнійше.

Причина сього напливу ополченців лежала також в занадто великим подразненю населеня. Кількалітний страх перед наїздом Москаля, майже щорічні мобілізаційні проби від анексії Боснії в 1908 р. витворили такий настрій між населенем, що воно воліло вже раз перебути війну, ніж жити в такій довшій непевности. І хоч кождий був свідомий, що війна, се не жарт, хоч приходило до зворушаючих сцен при прощаню, то кождий радо спішив на війну „на Україну" —як кождий говорив. Настрій був того рода, що хто не був під оружієм, сам себе стидав ся. Щоб дати вираз своєї готовости, кождий, що не належав до правильного війська почував ся до обовязку вступити як доброволець до „Січових Стрільців", яких організацію, як спеціяльних українських полків дозволено окремим цісарським розпорядком.

Хто не міг належати до армії, той в иньший спосіб хотів причинитись до „сьвятої справи": добровільна контрибуція на український боєвий фонд, на Січових Стрільців на українську самарянську поміч для плекання хорих і ранених, на загально австрійський червоний хрест в грошах, білю, одіжи, оружію була доказом що енерґія нашої [illegible] до зеніту.

Війська, що переходили чи переїздили залізницями на поле бою, були предметом овацій всього населеня. Овочами, вином, молоком, папіросами і чим хто міг, частував жовнірів. Кождий залізничний поїзд був в облозі — а коли жовніри не хотіли вже брати сих подарунків, стрічали засумовані лиця дівчат, які чули ся ображеними, що торговано їх дарунками. Самопожертвоване жіноцтва в плеканю ранених та в угощуваню здорових вояків дійсно могло бути предметом подиву. І не диво: кожда з жіноцтва має чи брата, чи сина, чи мужа чи судженого на війні. Її думка, що так, як вона тут угощує незнакомого собі жовніра, так в иньшій місцевости, чи може деркаві хтось і над її найдорожшим буде мати милосердє і віддячить ся рівном добрим ділом...

Реквізицію, яку переводить ся сейчас по оголошеню мобілізації, переведено без великих трудностий. Найбільше пильно було з доставою форманів, бо всі коні, які підчас мира асентурують до війська, треба було сейчас віддати так як рекрутів. Тому мало коний лишило ся по селах. Що до доставки худоби та сіна, чи вівса, з тим не було трудностий, бо закон про військові достави з 1912 р. каже [illegible] платити добрі ціни за [illegible] і до сього є установлена докладна тарифа. Тому населене було навіть вдоволене зза продажи досить лишньої худоби. Рівном в зимі робота при копаню ровів та насипів коло важнійших місцевостий плачено робітникам добре і в той спосіб зарадилось безробітю по містах. По селах зорганізовано окремі громадскі комітети в ціли [illegible] при довізеню жнив та осінних засівів. Молодіж середних шкіл, яка не пійшла до доброволців, рівнож віддала ся роботам в полях, або [illegible] мала ся до робіт при [illegible]. Жнива, які гарно вдали сього року в Галичині, вказували, що населене не буде виставлене на голодоване. Загалом початок війни не був пригноблюючий, противно мож було мати повну надію, що сю історичну хвилю ми переживемо без надто великих потрясень. Та судьба хотіла, що сталось инакше.

Др. Семен Демидчук.

З 18.000 робітників, які виробляють цигара в Італії, 16 000 є жінками.

ЗАЛАГОДЖУЄМО всякі документи нотаріяльні так для старого краю як і для Канади.
ПРОДАЄМО шифкарти, посилаємо гроші, купуємо і міняємо доми, лоти і фарми.
АДГОЛЯДЖЕМО горожаньскі папери. В всяких справах удавайте ся до нашої фірми.
Wseslawiska Kancelaria
834 Main St. Winnipeg, Man.
Управителем канцелярії є J. O'KIMMEL нотар

Найстарше Бюро Адвокатско-Нотаріяльне в Вінніпеґу.
ПЕРЕВОДИТЬ правні [illegible] в старім краю і Канаді.
ВИРОБЛЯЄ екстракти, інтабуляції і всякі інші документи старо-крайові і Канадийські
ПРОДАЄ шифкарти на всесвітні [illegible], в їзда через границю 6 до 7 днів.
МІНЯЄ І ВИСИЛАЄ гроші до всіх частий світа скоро [illegible]
ПРОДАЄ І КУПУЄ грунта в старім краю і Канаді, в та- [illegible]
В всяких справах і клопотах удавайтесь до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
341 Main Street - Winnipeg, Man

З ПРИЧИНИ ВІЙНИ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
National [illegible] for Coffee Co
Philadelphia, U.S.A.
[illegible]

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Ліски, Гонти.
Точно доставляєм. — Задоволене ґарантуємо

КОРИСТАЙТЕ ПОКИ ЗАПАС ВИСТАРЧАЄ!
Тепер можете дістати
40 кавалків руских співанок цілком ДАРОМ.
з новиньким великим набійним
ФОНОГРАФОМ
ґарантованим на 15 літ, на 3 місяці безплатної проби
лише $1.00 місячно
Пишіть зараз по
цінник безплатно! Завітайте до нашого складу, що отвертий кождого дня, в сьвята і неділі, аж до 10ої вечером.
International Phonograph Company, - 198 E Houston St
Іван Рудницький, [illegible] New York N Y.

Точна Карта театру воєнних дій
[illegible]
Альбом воєнних карт Росії, Франції, Англії і Німеччини
[illegible]
EUROPEAN NOVELTY CO. Dep. 6
1836 Topping Ave. New York, N Y

СТРАШНА РІЗНЯ ПІД ПЕРЕМИШЛЕМ.

Кореспондент німецької часописи „Ам Міттаґ" описує, як завзято боролись Москалі коло Перемишля, щоб добути сю твердиню. Се потверджує також вість, що Москалі стратили тут 20.000 лише в забитих, не числячи ранених та взятих у полон.

Ось, що росказує кореспондент:

„Я прибув до Перемишля по чотироднєвній подорожи автомобілем найгіршими дорогами, які я мало де бачив. Сильні зливи заміняли дороги в непроходимі багна. Переїзджаюча артилерія й кінпота та неустанні походи піхоти зробили сі дороги неоздатними. Довкола колеса мого автомобіля грузли зовсім в болоті так, що годі було видобутись. Військо, яке ми стрічали по дорозі, було заболочене, а коні грузли в болоті по животи. В Перемишли я дізнавсь про наслідки страшної битви, яка тут шаліла з цілою завзятю.

„Москалі почали острілювати твердиню 18 вересня. 20 вересня вони окружили місто і почали його бомбардувати. Таке тривало до 2. жовтня. Того самого дня вислали Москалі парламентаря з білим прапором та жадали здачі, однак їм відмовлено.

„Канонада почалась наново. Москалі пустили на твердиню цілі дивізії піхотинців та бажали взяти її штурмом. Головний воєнний штаб видав приказ, що твердиню мусить ся взяти за всяку ціну. Тому зібрали страшну масу війска та ударили з цілою силою на окопи. Почав ся страшний [illegible]

„Жовніри росказували мені, що аж жахом перейняло кождого, хто бачив, як Москалі сунули цілі маси війска, не зважаючи на австрійські стріли, що змітали військо наче вихор солому. Росіяни боролись завзято і поступали вперед, не тратячи надії, однак вкінци й надія почала їх покидати, коли бачили цілі свои стріли з машинових гармат та карабінів, що зі всіх сторін сипались на їх війска.

„Атаковано твердиню днем і ночию. Страшний вид представлявся для тих, хто бачив, як Росіяни ішли вперед, не зважаючи на град куль Австрійців, що особливо ночию, при освітленю рефлекторів, видавалось пекольною ігрою. Прямо цілі компанії російського війска змітали австрійські гармати.

„Росіяни навчились богато з японської війни, бо атакували дуже завзято не зважаючи на величезні страти. Люди, що їх уживали до здобутя сеї твердині були мабуть спеціяльно підготовані до такої акції. Небавом місце перед окопами залягли цілі гори трупів. Австрійці обчисляють, що тут згинуло до 40 тисяч російського війска. Крім того забрали Австрійці богато полонених.

„Одинайцять російських батальонів, що підійшли непостережено під окопи, напали нечайно на Австрійців. Се була несподіванка для австрійського штабу. Військо подалось до підземних казаматів. Відси боронились усі вони машиновими карабінами та гарматами меньшого калібр. Росіяни зробили собі дорогу аж до казаматів та тут почали уже битись на багнети.

„Австрійці мали зі собою пушки з малими ґранатами і почали кидати їх на Росіян, що зайшли їм у їх засідку.

„У сих підземних печерах боролись люди з собою мов демони. Не було можливо стріляти, тому почалась справдішна бійка, як се було в часї старинних воєн. Люди бились рушницями та багнетами, які були червоні від крови. А на сьвіті стояла чорна темна ніч. Ні одна зірка, ні місяць не освічували сеї темної різні. Годі було пізнати хто приятель, а хто неприятель.

„Казамати вкінци наповнились трупами та кровю так, що люди мусїли лазити по трупах своїх братів та кінчати борбу. Росіяни боролись завзято та мусїли вкінци подати ся взад. Тимчасом комендант зателефонував по резерви до слідуючого форту. Та зараз прийшла поміч. Росіяни вже уступили. В сій різні стратили Москалі 150 убитих на окопах, а 300 в самих казаматах. Було також сотки ранених. Коли я виїзджав з Перемишля, тривала тут борба дальше, однак Росіяни значно уступили взад.

„З одної сторони забрали Москалі зовсім війска так, що я міг свобідно переїхати дальше на місце призначеня".

Нова „мода" Американок.

Молоді американські дами мусять мати все щось оригінального. Ось так недавно видумали знов щось нового, а іменно „педометор", який держали в такій таємниці, що його істнованє відкрив тільки припадок.

На принятю у одної знаної мільонерки була також жінка російського амбасадора у Вашингтоні, Бахметієва, яка запримітила, що по кождім танци молоді панни опускали на хвилю в товаристві своїх дансерів головну салю і по короткім часі вертали знов веселі і вдоволені, аби з ще більшим запалом кинути ся у вир. Заінтриґована сим Бахметієва встала і пішла за одною з таких пар до осібної кімнати, де могла її незамітно слідити. Тут — на превелике своє здивованє побачила, що молода панна підносила без найменшого встиду свою спідничку в переду і уважно обсервувала якийсь малий предмет, уміщений на нозі вже коліна. Не надумуючи ся довше підійшла близше і попросила о виясненє.

Молода дама не хотіла з початку дати ніяких пояснень, вкінци одначе признала ся, що се є педометер, котрий докладно обчислює, який простір перелетіла особа-властителька, в танци. Дальше показало ся, що кожда з присутних панночок має на нозі педометер; дансери уфундували для дами, якої педометер вкаже, що вона найбільше рухала, дорогоцінний презент.

В рекорді взяла нагороду — при пізнійшим обчисленю — дочка одного сталевого короля (богатого фабриканта), котра підчас тої забави перебула простір, який виносить около 62 миль.

Росія має 250.000 жовнірів Жидів; в Австрії є їх 52.000.

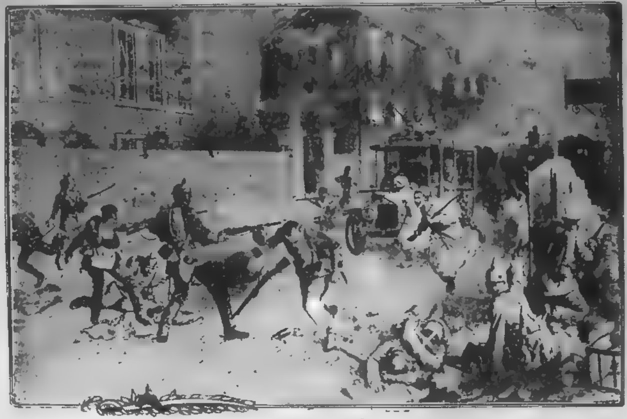

САМОХІД В ВІЙНІ.

По занятю міста Сенліс, Франція, і знищеню його та поубиваню [illegible] мешканців, Німці дуже хвалились коли Туркоське [illegible] на них в самоходах. По коротків і завзятій боротьбі Німці були вигнані з міста.

Страшний винахід до убиваня людей.

В Франції один учений винайшов новий страшний спосіб до убиваня на війні людей. Чи того винаходу уживають Французи в теперішній війні ніхто не знає. Є се такі вибухові бомби т. з. „терпеніт". Послідни пукненя бомби страшні, одна бомба убиває всяку живу істоту, яка може находити ся на просторі 400 кроків.

Доносять, що в деяких місцях на поли битви застали цілі німецькі реґіменти неживими в своїх окопах, з карабінами в руках, без найменшого знаку на їх тілах, лише довгі лінії трупів стоячих як за житя.

Одна англійска часопись „Дейлі Експрес" заявляє, що добре знана редакторови особа написала про терпеніт таке:

Смертельна експльозія.

Нове вибухове средство винайшов перед двома роками М. Торпін, який ще рока вже зазначив ізза своїх кількох винаходів. Терпеніт є без сумніву найстрашнійше і найбільше смертоносне вибухове средство, до тепер ще нікому не знане. Ся нова бомба є так смертоносьною, що якби її уживали загально, то цілі армії, а правдоподібно цілі нації можна цілковито знищити в протягу кількох тиждень. Ізза сеї причини її уживати заборонено воєнними артикулами міжнародної гаґської конференції, хотяй сам М. Торпін признає ся, що не заборонено".

Над сим винаходом д. Торпін працював довгі літа, зробив канону, а відтак вже відповідні до канони ті бомби.

Видів пробу.

„Завдяки лише припадкови мав я нагоду бачити перші проби нового вибухового средства. На просторі піскової землі, яка була 500 ярдів над плесом моря, зроблено тимчасову огорожу для овець, яких чотириста квадратових ярдів величини. В огорожі находилось тузін овець і кілька старих худих коний.

Один кінь із жадно поживав сїно, а другий чіхав ся до плота. Вівці стояли ся в рові огорожі. Се я бачив через свій далековид на віддаль яких три третя тисячі ярдів. Наразі я почув острий і голосний гук пукаючої бомби, так немовби хто взяв кавалок шовку і роздер нагло.

Усі зістали убиті.

Бомба пукла на середині огорожі. Вівці були збиті в купу як і перестрах, один кінь був спертий на пліт, а другий що їв сіно, лежав на землі. Коли 10 мінут опісля ми прийшли до огорожі усі вівці були неживі і виглядали як би були викуті [illegible]. Майже всі они стояли одна біля другої. Три або чотири лежали, але неживі з отвореними писками і обвислими варґами. Се було щось страшного. А однак ані одно звіря, кромі їдачого сіно коня, не було поцілене навіть малим відломком бомби. Другий кінь був навіть надаючий, навіть опертий о пліт, його передні ноги були витягнені наперед а задні переплетені, затряглі в піску. Обидва коні були убиті. У воздусі було чути слабий запах подібний до запаху метильового спірітусу змішаного з ментальом.

Пізнійше повторено проби на більшу скалю на француських полях коло Свален і Моаі, проби приносили той самий наслідок.

Може не уживають.

З многих причин, про які зараз тепер не хочу подавати, я вірю, що тих бомб не богато уживано в сій війні. Можливо, що кілька раз їх спробовано, але не більше. Нема сумніву, що їх би уживано в такім випадку, колиб Німці хотіли занити Париж приступом. Я є певний, що 56 фунтових бомб, які можуть убивати все що жиє 400 кроків навколо, ужилиб Французи в крайнім положеню тайто за згодою своїх союзників".

Третий син

Чому Шекспір був великим драматургом? Вольтер великим фільозофом? Петро Великий великим царем? Віктор Гіґо великим поетом? А Пастер великим ученим? Тому — бо кождий з них був третою дитиною своїх родичів. Трета дитина є найсовершеннійша, найгеніяльнійша. Се найновійша теория евгенетиків, яку проголошено в Парижи.

Цілий ряд біольоґічних дослідів доводить до такого виключеня: в кождій родині доходить животні сили та прикмети кождого индивідуа до найвисшої точки та совершенного розвою доперва при третій дитині.

Перворідна та друга дитина є — так би сказати — першими етапами на дорозі до совершенности і вони позволяють лише догадувати ся, якою буде трета дитина. Перших двоє дітий — се отже несовершенні створіня.

Инакше має ся річ з „одинокою" дитиною. „Одинокі" сини представляють рід концентрації. Вони є цілостию, се є синтезою всіх прикмет родичів. У них збирається все то, що є роздїлене між першу, другу та третю дитину.

При тім треба запримітити, що в хвилі сполуки мущини з жінкою з гори вже є означене, кілько дітий вони будуть мати. Лише в той спосіб можна собі пояснити, що „одинокий" син представляє совершенність, а при більше дітях ся совершенність приналежить зараз на третого.

Учені люди запевняють, що гнів, злість, боязнь і иньші умові зворушеня можуть цілковито здержати травленє і спричиняти небезпечні недуги нирок.

Ріка плине найбистрійше у пятій части своєї глубини під поверхнею, а пересічна бистрота струї є та, що находить ся в трех пятих частях глубини понад дном ріки.

Мобілізація Книжок.

Теперішна війна затримала всі книжки на европейськім континенті і лише горстка книжок привезених перед війною може стати в борбі з темнотою, по сторожі ясного світла канадійських Українців. Вибір найкрасших книжок з нашої історії для науки, як також богато книжок для осолоди щоденного житя подаємо Вп. Вибордям до перегляду і замовленя

Панталаха, Іван Франко (опр.)	$1 10
З бурливих літ, Іван Франко (опр.)	1 00
[illegible], Іван Франко (опр.)	1 00
Тіни забутих предків (опр.)	1 00
Бога жаждуть, [illegible] (оповіданє з французької революції)	1 00
[illegible] цвіт	15
Американський претендент М. Твена	70
В неволі	50
Матура (новела)	75
[illegible] (оповіданє з бою в Америці)	20
По наших селах (новела)	30
Мужицькі оповіданя	10
Іван Дурак, Л. Толстой	25
Листи з пекла і Лист шинкаря до чорта	25
Лука Залиавйко і його син [illegible]	25
[illegible], [illegible]	[illegible]
Що стало ся з Рудольфом	60
Перед і за кулісами	75
Казка Богдана Хмельницького і ин опов.	50
Петрій й Довбущуки	85
Перли-шутки та загадки	75
Хмари-чари (вірші)	50
Листи з чужини Африка	2 00
Про Шевченків „Кобзар"	20
Лікарський порадник	50
Порадник для женщин	15
Що таке нація	10
Початки реліґії	25
З житя первісного чоловіка і сучасних дикунів	25
Психольоґія (наука про людську душу)	80
Думки про народне образуванє, Толстой	25
М. Кареєв, Листи до молодежи	
Про самообразоване І	10
О самообразованю ІІ.	10
Про самообразоване ІІІ.	10

Книжки до науки нашого видання:

Буквар	25
Провідник — самоучок до англійської мови зі словарцем і вимовою	1.50
Порадник до писаня листів (англ. укр.)	75
Як писати любовні листи?	25

Пересилку оплачуємо самі. Хто пришле замовлене на $4.00, отримає атлас вартости $1 45 даром.

RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

ПРОСИМО ВИРІВНАТИ І ВІДНОВИТИ ПРЕДПЛАТУ ЗА „КАН. ФАРМЕР".

Австрийські міста.

В цьвітневім випуску видавництва „Statistische Monatshefte" розглядає др. Вільгельм Геке висліди статистики австрийських середних і менших міст. В Австрії є загалом 793 міст, із чого майже половина бо 370 припадає на Чехію, 101 на Галичину а 109 на Моравію. Тільки 14 місцевостий є таких, що не будучи містами, мають поверх десять тисячів населеня, впрочім усї більші громади є містами. В порівнаню з сусїдними державами має Австрия мало великих міст. Коли Угорщина має 51 міст а Пруcия 119 міст, даму торгову місцевість і 23 сільських громад, що мають поверх 25 тисяч мешканців, то Австрия має тільки 41 міст, що переступили сю границю, а все вчислюють ся і три передмістя Праги. Загалом є в Австрії 137 міст, які мають більше як 10,000 мешканців, 149 між 5 та 10.000, 585 від 2 до 5000 а 222 місточок навіть не мають цілих 2000 людности. На полудни Передлитавщини є загалом менше міст як на півночи, а до того південні міста малочисельні. Найбільше міст є, пропорціонально беручи, в краях судетських, в групи найменших міст, більше половина їх всїх припадає саме на Чехію. Судетські краї мають не тільки перевагу що до давности міст, але і в нових часах тут найбільше громад стало містами. Від 1906 до 1912 р. зросло число міст в самій Чехії о 14, а в Моравії о 7.

Зріст поодиноких міст відбуваєть ся в дуже ріжнородним темпі і не стоїть в ніякім відношеню до величини міста. Із 41 австрийських міст мало 16 вже перед 41 роками більше як половину теперішного населеня, так що населене в них за той час навіть не подвоїло ся. Коли полишити на боці Прагу, котра свій зріст завдячує тільки зростови передмість, то найвидатнійше збільшуєть ся Іглава (Iglau), бо вже в 1869 виказувала на кождих теперішних 100 мешканців 77, відтак іде Райхенберг з більше як 61, Тарнів і Тернопіль із 59, Берно і Вінер-Нойштадт з 58. Зате передмістя Праги Королеві Виногради і Жижків не мали тоді навіть десятої части теперішного населеня, міста Поля й Моравська Острава менше як одну пяту, Ґабльонт і Брікс менше як четвертину теперішної скількости мешканців. Остатні міста виказують отже далеко більший приріст як великі міста. Загалом треба сказати, що австрийські міста в остатних часах зовсім не удержують того темпа розвитку, яке мали в попередних десятилїтях і той загальний зріст людности в Австрії в остатнім десятилїтю обнизив ся. Не лиш менші але й більші міста находять ся здебільша в північних краях держави. Із 69 тих міст, що мають більше населеня як 20.000, є 28, отже майже половина, в краях судетських, 15 в прикарпатських, 11 в альпейських, а лише 5 в краєвих, як до сеї полоси зачислити також і Країну.

Розглядаючи віроісповідний склад 41 великих міст Австрії, бачимо, що в більшій части їх більше чим чотири пятих населеня є католиками, жиди тільки в Моравській Остраві та в Теплицях Шонавських становлять поверх одну десяту часть населеня. Відношеня зовсім зміняють ся в краях східно-австрийських. Правда, є тут місточко Жовква, де по традиції не мешкає ні один жид, за тем в Станиславові, Коломиї, Дрогобичи, Тарнові й Тернополи на кождих сто мешканців є більше як 40 жидів, а в Стрию, Чернівцях і Новім Саньчи більше як 30. А що жидівсько населене мешкає головно в центрі або близько осередку міста, то й надає характер нашим містам, який дуже нагадує азийська нечистість і бруд. Переїзджаючи до міст західно та південно австрийських, попадаємо відразу в иншу атмосферу і що до характеру купців і промисловців і що до вншного виду їзних підприємств так що до цілого уладженя міста... З більших галицьких міст лише Львів, Краків, Новий Санч і Тарнів має більшу половину римо католицьких мешканців, в прочих містах, особливо в середно-східнім полосї значна часть греко-католиків.

Тепер ще про національний характер австрийських міст. Із найбільших міст має 17 німецьку, 10 польську, 7 ческу, 4 італійську, а 1 словінську більшість мешканців, які є австрийськими горожанами. Українці, Румуни й Сербо-Хорвати не мають більшости ні в однім з більших міст. Міських мешканців, що признали свою розговірну мову італійською й німецькою, є процентово більше, як би мало їх бути після участи Німців або Італійців в загальній скількости людности держави. Та участь сих мов між загалом населеня і між міським населенем опадає; не відносить ся і до участи ческої мови. За то скількість Поляків і серед міського населеня і серед загального числа людности зросла.

Річ очевидна, що сей польський зріст в конскрипцийних записках відбув ся головно через те, що на польське конто заінтабульовано жидову та що запроторено туди через конскрипцийні обманства чимало Українців і Німців.

Реклама в Америці.

Американський статистик Г. Вісби обчисляє кошти реклами в Америці на 500 міліонів долярів річно, отже майже стільки, кілько видають на армії в Европі Німеччина, Росия, Австрия, Франция й Іспанія разом. Після обчисленя Калькіна і Гольдена зросли видатки на рекламу в р. 1905 на 600 до 1.000 міліонів долярів.

Розвій реклами зростає з розвоєм торговлі. Перед бурською війною уходила квота 3.000 долярів, видана фірмою Файрбанк і Со., за казочну. Нині є вона звичайною річю. Ся сама фірма призначує правильно майже 750 000 долярів річно на оголошеня — і в додатку не є під сим оглядом винятком.

Фабрика мила „Сапольо" оголошує від 30 літ своєї виробы; в початку видавало на сю ціль тільки 30.000 долярів річно, нині видає на рекламу 1.000 долярів денно. Великі нюйорські торговельні доми дають понад 1 міліони долярів на самі оголошеня в часописях. В Чікаго висилають купці і промисловці переважно почтою рекламы в формі цінників. Фірма Сеар, Ребук і Со. в Чікаго розкидає по цілім сьвіті катальоги, які важуть 4 фунти і мають 1.200 сторін в трох шпальтах. Наклад сего катальога вносить казочну суму 640.000 долярів.

Тижневник „Леді Гом Журнал" в Філядельфії, який розходить ся в накладі міліона примірників, жадає за рекламову статю по шість долярів від вірша. Кожда сторона має 4 шпальти таких віршів, а що формат відповідає паризькій „Ілюстраціон", то одна сторона приносить 6 000 долярів, а коли фірма бере цілу сторону відразу, ціна виносить за кождим разом 4.000 долярів.

Не менше дорогий є місячник „Конфорт", який виходить в Авґсті (Майне) і призначений виключно для робітничої класи. Має він 1,200 000 примірників накладу і з сеї причини каже собі платити по 5 долярів за вірш. Грудневе число місячника „Мс Клір Магазин" з 1904 року мало 171 сторін оголошень, за які одержала адміністрация 67.500 долярів. „Мунсей Магазін" має за оголошеня середно 75.000 долярів місячно. Обчислено, що 10 найвизначнійших американських місячників заробляє місячно середно 350.000 долярів за оголошене.

Не менше від друку є поширена реклама на стінах і мурах, яка пожирає величезні суми. Залежить се від простору і місця. Відповідні простора винаймають на основі аркуша т. зв. „шіт" (60/70 центиметрів). Фабрика „Форс" платить за 50.000 таких аркушів на стінах 5 долярів місячно. Найвисшу ціну за сей рік реклами плачено по 10 долярів місячно за квадратову стопу.

Реклама є силою, а зручне її використане сплачує ся сторицею. Великі торговельні фірми в Ню Йорку і Філядельфії платять „фаховцеви", котрий щоденно укладає сенсаційні реклами до 12 тисяч долярів річно, а такі самі майже ціни беруть сї, які вміють уладжувати ефектовні вистави у склепових вікнах.

ЦІКАВІ ДРІБНИЦІ.

У французькім місті Ліон є одна улиця, що називаєть ся Републиканською. Ся улиця є вимощена шклом. Шкляні кльоцки мають вісім квадратових цалів поверхні і уложені собі є себе так близко, що вода не може перейти шпарами між поодинокими кльоцками.

У Злучених Державах зїдають стільки морожeного (айс крім), що на кожду особу припадає пересічно по 5 кварт на рік.

У Шікаґо посварили ся за щось дві фамілії і завдали себе до суду. Судія розслідив справу і видав такий засуд: Фамілія, що розпочала сварку, має ту другу фамілію взяти на свій кошт до театру, а по представленю має їй „зафундувати" вечеру.

У Швеції находить ся одна копальня міди, в якої добувають сей метал без перерви вже 800 літ.

Стейт Місурі продав минулого року 1.126.126 тон піску і шутру за суму $1.109.233.

Страшний ворог.

Написала
М. ЗАГІРНЯ.

(Дальше)

От сказати, чи видано в старовину, щоб дівчата пили? Казано, що „дівка то квітка", а тепер ті „дівки-квітки" смокчуть на складці горілку нарівні з парубками, а другого дня похмелятись біжать. Такої гидоти в старовину не бувало. А хто в в ньому винен? Не дівчата ні! Батьки та матері винні, бо від їх діти і любов до горілки мають, і пити її навчають ся.

Добрий приклад — велике діло. От нехай у кожному селі який розумний чоловік вижене з своєї хати горілку і почне відбувати хрестини, чи весіля, чи святки без горілки то побачить, що й ще найдуть ся такі, що його слідом підуть. Такий чоловік добре діло своїй громаді зробить, і не раз його після смерти добрим словом люде згадають.

А як будемо ми так думати, що як батьки горілку купували, то й нам треба купувати, і як колись частували, то й ми мусимо частувати. Хоч уже знаємо тепер, що з цього частуваня тільки шкода і нам, і людям буде, то не буде в нас добра. Будемо кволішати, будемо убожчати та свої діти в старці пускати. Кажуть: хиба сама горілка здоров'я псує? Як не тужо є що їсти, то хоч і горілки не пий, а здоров'я погане буде. Так, це правда, що у великих недостатках живучи, здоровий не будеш. Але-ж не забувайте того, що й великі недостатки часто бувають через горілку. Скажемо, отой батько, що продає корову і за ті гроші купує на весіля горілку, адже він сам відберає своїм дітям здоров'я бо зоставляє їх без молока через горілку. Полічіть ті гроші, що витрачає село на горілку, і скажіть по правді, що як би ті гроші замість горілки повернути на хазяйство, на одежу та на добру їжу, то не вже не поменшало б убожество?

А то ще й так буває. У селі Будаївці (в Київщині) громада не схотіла дати 300 рублів на школу і школи не заведено. А „монополія" в тому селі що року продає горілки на 12 тисяч карбованців! За ці гроші не одну школу, а 40-шкіл завести [illegible].

Лихо від горівки — також лихо. Алкоголь — страшний ворог людям, усім людям, і питущим, і непитущим, і через те всі, в кого є хоч крихта розуму в голові, хоч искра жалю в серці, повинні з їм бороти ся, мусять перемогти його злу силу.

VI. Як люде борють ся з алкоголем.

Найсамперед кожен, хто думає, що з алкоголю нема людям користи, а єсть тільки шкода, мусить вигнати алкоголь із своєї хати і ніколи ні для якої оказії його не купувати. І де-б той чоловік не був; чи в гостині, чи в громаді, — ніде не повинен він пити нічого алкогольного. І що мусить він дбати, щоб його діти були непитущі, мусить росказувати людям, яка від алкоголю шкода і мусить прихиляти людей до того, щоб вони кидали пити. Найдуть ся такі нерозумні, негарні люде, що сьміятимуть ся, глузуватимуть з такого чоловіка. Але того боятись не треба. Сором, як глузувати за гарне діло не страшно. На його нема чого зважати, а треба своє діло робити. Краще самому бути та добре робити, ніж іти слідом за поганим гуртом.

Це так кожен по одинці може робити. Але-ж давно сказано що всяке діло краще робити гуртом. І це правда. І в цій справі гурт і товариська підмога дуже добре діло. Инший чоловік і радий був-би покинути пити горілку і покине навіть, а там і не втерпить, і вип'є. А як таких людей, що зважили ся не пити, є цілий гурт, і вони один одному пообіцяли ся не пити, то вже тоді легше втерпіти. Раз те, що сором перед товаришами слово ламати. А потім ще й така річ: у нас так уже позвикали, що як у сьвято, то й почастувати ся треба. Чоловік і не хотів-би пити, але в сьвято нудно самому, піде до людей, а там частують ся, і отут не кожен викрепить. А як він має товариша непитущих то піде до них і вони гуртом чи так посидить, погомонять, чи книжку почитають, а горілки в них немає, то нема й спокуси.

Уже всюди люде побачили, яке лихо від алкоголю і взяли від його ратувати ся. В Злуч. Державах справа почала ся так: зберуть ся гурток людей і подадуть один одному слово, що вони не питимуть нічого алкогольного. До тих гуртків далі, то все більше людей прилучало ся. І врешті їх стало так богато, що тепер уже сім штатів установили в собі такий закон, що ніхто в тих штатах не має права робити або продавати алкогольні питва. А в шістнадцятьох штатах встановлено, що в їх кожен город або село має право заборонити те саме в собі. І вже багато городів і сіл у тих штатах завели в собі той закон.

В Англії вже кілька мильйонів людей не пють нічого алкогольного і мабуть швидко вже й там заведуть такий закон, як у тих шіснадцятьох американських штатах. І в багатьох державах заводжують ся товариства з таких людей, що постановляють нічого не пити алкогольного і міцно цієї постанови додержують, і до їх пристає все більше людей. В Швеції тепер багато людей дуже дбають про те, щоб видано було закон проти пянства такий, щоб алкогольні питва продавано тільки в аптеках і тільки з лікарського наказу. Дуже вступають за цей закон кронпрінц, себ то майбутній король та його сестра

(Дальше буде).

РЕВМАТИЗМ
[illegible]
P. OWINS, [illegible] New York

CALDER'S
БАНКЕРІ І ШІФКАРТИ.
Старі і нові.
663 Main St. Winnipeg
А. КАРАКОЗИН, загал. управитель.

На спродаж
два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицями $200 один. Спродам за готівку. Зголосіть ся в [illegible] „Канад. Фармера".

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціяльне лїчене половик хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лїчене і новійше лїчене сифіліса „606" проф. Ерліха
Лїчене полового безсиля. Лїчене всяких запальних хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Виконуємо також лїкарства на кольонії по отриманю завдатку
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

Др. Б. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руський лїкар зі старого Краю. - Одинокий руський лїкар в Канаді
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
[illegible] 415 Pritchard Ave.
PHONE [illegible] WINNIPEG, MAN.

MADE UNDER THE BRITISH FLAG. MADE IN CANADA. MADE AT HULL. MADE BY EDDY.
Eddie Сірники.
Хотай ціни на сірниках трохи підвисшили, бо брак сирого матеріялу, але зате наша якість всегда буде найлїпша.

Потрібно людей до вивченя заняття в Hemphills.
AMERICA'S LEADING TRADE SCHOOLS
НАУЧІТЬ СЯ [illegible] НАУЧІТЬ СЯ [illegible]
HEMPHILLS [illegible] BARBER COLLEGES
180 Pacific Ave., Winnipeg, Man. Branches at Regina, Sask. & Ft. William, Ont.
HEMPHILLS [illegible] CHICAGO SCHOOL OF GASOLINE ENGINEERING
483 Main Street Winnipeg, Man.
[illegible]

30 - днів вільної проби - 30
[illegible]
Victora говорячу машину або Columbia фонограф
[illegible]
30 днів вільної проби.
[illegible]
$2.00 МІСЯЧНО
[illegible]
SAUL BIRNS, 117 Second Ave. Dept. 23 NEW YORK, N. Y.
VICTOR COLUMBIA
Імя
Адрес

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офісів в всіх важнійших містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ І БРИТІШ КОЛУМБІЇ.

Авторизований капітал	10,000,000.00
Капітал вплачений	7,000,000.00
Резервовий фонд	7,000,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і доразовуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕҐСКА ФІЛІЯ N. G. LESLIE, Manager.

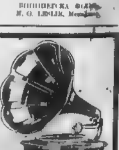

ДЛЯ ЧОГО кождий з Вас не має бути гарний ГРАМОФОН чи який иньшой музичний інструмент [illegible]
ТОМУ що ми продаємо найлїпший 75 дол. ФОНОГРАФ
за 24 дол. 75 цент.
[illegible]
INTERNATIONAL TALKING MACHINE CO. 70 Allen St. New York.

Наука англійскої мови і початкової аритметики
Том Флора, студент бизнесової колєдж, отворив школу де учить після найновійшої методи як англійскої мови так і бизнесової аритметики. Ручу за успіх. Ціни невисокі. Наука відбуває ся в день і вечером. Зголошуйтесь на адрес.
686 Flora Ave. Winnipeg

Mrs. A. Ruda
Управілейована акушерка.
Старанно обходить хорих.
Ціни умірковані.
771 Flora Ave., Winnipeg.

МАЮ НА ПРОДАЖ
шпіри з порсійским агнат, гусячі пера і шпірки з ласачок на оверкоти.
A. Krendel, — 585 Redwood Ave.

ФОТ. АПАРАТ 50ц.
З ПРИБОРАМИ
[illegible]
F. K. Phoenix Novelty Co.
[illegible]

ВІЙНА!
[illegible]
GER. AMERICAN CO
[illegible] NEW YORK, N. Y.

Війна! - Війна! - Війна!
[illegible]
S. KERBEL.
[illegible] NEW YORK, N. Y.

ВІЙНА! ВІЙНА! ВІЙНА!
[illegible]
Адресуйте ROLAND CO
[illegible]

ЛІКЕРИ
Стара фірма котрій вам довіряти
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1146. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте свое замовлене до нас, Ви завсїгди будете певні заощадити що найменче 20%.

Жадний иньший лікерний стор в Вінніпеґу не дістає через почту стільки замовлень що ми дістаємо. Правительство підвисшило цло на горівці, отже просим звернути свою увагу на нові ціни лікерів.

[illegible]

Просимо наших посілпатників вирізувати свій [illegible]

Небувалі доси оферти для предплатників „Кан. Фармера".

Лише перечитайте, а переконаєтесь, що жадна в Канаді укр. часопись не дає подібних оферт.

ПЕРША ОФЕРТА.

Книжка: „Мандрівки та пригоди шляхтича Чвапківського на поли та на морі", з 12 образками, в оправі, на 118 сторін. Ціна сеї книжки є 50 ц. І тямте, що хто пришле **півтора доляра на „Канад. Фармер"**, новий або старий предплатник, дістане сю вартісну, дуже цікаву книжку ДАРОМ. Книжок сих не вадто богато, отже спішіть ся!

ДРУГА ОФЕРТА.

Калєндар „Українська Родина" на 1915 р.

Хтоб не хотів мати калєндара на слідуючий рік? Хто лише письменний, без калєндара не обійдесь. А звісно, що калєндарів зі старого краю не дістанемо, і тому сей калєндар виданий на канадійській земли має заступити місце старокраєвих калєндарів. А заступить він в повнім того слова значіню. Усе що найінтересційше і найхоснійше для кождого Українця, найде в сім калєндари. Калєндар буде містити дуже богато гарних ілюстрацій, фотографій з ріжних в Канаді інституцій, товариств і пр., і пр.

Видане калєндара буде коштувати много грошей. **Миж його дамо даром кождому**, новому або старому предплатникови „К. Ф." **що пришле на часопись півтора доляра.**

ТРЕТА ОФЕРТА.

Фармерське шило.

Много грошей марнує ся, через упряж, сідла, черевики і иньші шкіряні речи, котрі руйнують ся з причини недбалости. Викинути вартісну шкіряну річ, котра попукала є велика помилка. Роблячи се, ви примушуєте себе купувати нову річ, за котру платите великі гроші. А ваш усїх заощадив ті гроші, ставивши собі завчасу шило.

Ви можете дістати найлїпше шило даром, коли пришлете $1.50 на „Канадийский Фармер." Тою швайкою будете шити без всякого труду вашу упряж, сідла, черевики, пояси і все инше. Сею патентованою швайкою може шити жінка чи чоловік так само як і машиною. В швайці знаходить ся один клубок навоскованої дратви, котру зараз можна уживати.

Шило має діямонтовий конець і містить в собі кілька запасних шил, котрі дають найлучшу сатисфакцию.

Шило коштує нас 45 ц. а його **даром кождий дістане хто пришле півтора доляра старої або нової предплати.**

ЧЕТВЕРТА ОФЕРТА.

ГЕОГРАФІЧНИЙ ВОЄННИЙ АТЛЯС,

який виданов в Коломиї і коштує нас одного доляра, оден примірник. Се чисто Український Атляс, містить 24 кольорових головних а 11 побічних мап: Европа, Австро-Угорщина і Швайцария, з побічною картою від Німеччина, Нідерляндия і Бельгія, Балканський півостров в побічною карткою Крети Галичина і Буковина. (вел. 9x11 цалів.) Франция, Еспанія, Португалія і Італія. Велика Британія і Ірландія. Скандинавія і Данія. Азия. Африка, Північна Америка, Злуч. Державы, Південна Америка і Австралія.

Кождий, що інтересуєсь нинішною війною і читає часописи, мусить такий атляс мати. Ми сих українських атлясів маємо не дуже богато, хто отже хоче скористати з нагоди, хай присилає $1.50 старої або нової предплати на „Канадийский Фармер" і 10 ц. (сріблом або марками) на почтову пересилку а **дістане Атляс даром.**

Присилаючи гроші не забудьте написати якої премії хочете. А що найголовнійше, пишіть виразно, по англійски свій адрес. Пишіть коротко що присилаєте гроші і хочете сеї або тої премії.

До нас адресуйте так:

CANADIAN FARMER
P. O. Box 3656 St. B. Winnipeg, Man.

Підводний телефон на нім. кораблях.

Нечувані поступи техніки і цїла серия надзвичайних винаходів є причиною, що наука мусить зараз за ними стежити і творити для них свої окремі галузи. І так пр. казочний розвій воздухоплавства викликав конечність повстаня нової галузи метеорольоґії званої аерольоґією або наукою про воздух.

Кождий зрозуміє се легко, що можність предвидженя стану атмосфери має першорядну вагу для всїх тих, що хочуть подорожувати по її просторах чи то бальонами чи літаками, які можуть бути тяжші або легші від воздуха. Ся нова наука ставить перше прогнозу, а передовсім розслїдує воздушні струї на висоті 12.000 метрів, доступній для бальонів і 6,000 метрів, доступній для літаків.

Справа розслїджуваня сих струй була досі занедбана, а то з сеї причини, що вони є для ока невидимі. Одначе одному англійському ученому повело ся відфотоґрафувати рухи воздуха, викликані трубою, виправленою в рух мотором при сильнім осьвітленю лямпами Бунзена і се є великим кроком вперед в справі фотографованя воздушних струй.

Нашим цінним причинком для аерольоґії є досліди, пороблені метеорольоґом Тальманом, який ствердив, що мильне є переконанє, немов вітер є воздушною фалею, яку порушає правильно поземний рух. Либи такий вітер істнував, був би правдивим добродійством для летунів. Тимчасом кождий вітер, після обсервацій Тальмана — має прямовісні, менше-більше виразні рухи, яких не потує зовсім анемометер. Опісля воздушна фаля не має одностайної скорости, бо сама не є одностайна. Прилади до мірення вітру (анемометра), які уставлено у незначній віддалі, показували величезні ріжниці в його скорости.

Проф. Тальман є сеї думки, що з часом аерольоґія буде могла показувати воздушним летунам всї небезпечні для них зміни струй. Опісля навчить їх вона пізнавати типові форми облаків, які відповідають майже все характеристичним прямовісним воздушним струям, котрі спричиняють часто порожнечі, так небезпечні особливо для літаків. Наконець при помочи аерольоґічних дослідів буде можна укладати карти воздушних бур і заначувати границі їх діланя, подібно як команданти кораблів означують небезпечні полоси циклонів, шаліють на оке [illegible]

„Ді Вельт дер Техвік" доносить, що в Німеччині що 1913 р. появив ся винахід, який надає воєнним кораблям цілком иншиЙ вигляд.

До недавна були високі сталеві щогли при кождим панцирником конечним злом. Вони висилали іскрові телеграми і завішували фляґи, які видно здалека. А що неприятель міг їх легко острілювати, то вигадувано ріжні способи, аби сї щогли зберечи перед огнем ворогів. В Англії і Японії уставлювано їх на трох ногах, в Росії і Японії будовано їх з сталевих крат, у Франциї прикривано їх на долині сильним панцером — а се потягало за собою високі кошти і збільшувало тягар корабля. Всї ті невигоди усунув новий винахід.

Глубоко в тілї дредноута поза грубим його панцером містить ся цельна з мікротелефонічним апаратом. Сильні струї, подібні до тих, які уживають ся при телеграфі без дроту, висилають ся у море, а на дорогу дасть ся відомість, яка походить від мембрани, до якої говорить особа, котра пересилає сю відомість.

Там, в сих бездонних морських просторах ніякі атмосферичні впливи не перешкаджають електричним фалям; ночи також ніякої мраки ні опарів ні зміни температури і ніщо не змешує здібности води до проводу електричности. Ся вислані фалї йдуть прямо до станиї на иншім панцирнику, до слухавки службового телефониста.

Величезне значіне сего винаходу легко зрозуміти коли зважимо, що підводний телефон увільнює панцирники від сих щогл, які надавали їм що правда імпонуючий вигляд, але обтяжувати їх зовсім непотрібно. Нині ніоден німецький панцирник не боїть ся о свою комунікацию з адміральським кораблем, бо підводного телефону без дроту не ушкодить ніщо, як се часто лучало ся зі щоглами на палубі.

Коли що заведуть замість парових машин мотори, то зникнуть також величезні комини, а на палубі по панцирником остануть тільки [illegible] подібні як на перших спанцирених моніторах, які збудував в початках 60-тих років минувшого століття, Ериксон в Америці. Се змінить гарний вигляд новочесних воєнних кораблів, але зате збільшить їх воєнну справність.

Від Тов. „Боян".

[illegible] Членам Товариства, що в неділю, дня 8-го [illegible] о год. 8-ій вечером [illegible]

Місячні Збори.

P. S. Хор Тов. „Боян" бере участь з хоровими продукциями на зборах англ. товариства People's Forum дня 8 листопада. Збори розпочинають ся о год. 3 по пол. в авдиториум St. John's Technical Institute (cor. Church & Salter).

Тукета
T & B
папіроси
не злезні.

ЧИ ВИ ЧИТАЛИ
„КАНАДИЙСЬКІ ВІСТИ"?
„КАНАДИЙСЬКІ ВІСТИ" є національно-просьвітною часописею, що не мішаєть ся до політики, не поминує сварок, ні лайок, а зате поборює пянство та неморальне поведене і ширить національне осьвідомлене між Українцями в Канаді.
„Канадійські Вісти" виходять що тижня і коштують річно $1.00. Адреса.
"Kanadijski Visty"
P.O.Box 3628 Winnipeg, Man.

Всім хорим терплячим!
ПРОФ. ДР. ОВЕН славний [illegible] тих хорих мужчин і женщин вилїчили ся вже [illegible] всїх тих які стратили вже надію на вилїчене [illegible], хай звернуть ся до [illegible]
НЕ РОБІТЬ [illegible] ваша хороба [illegible] ПРОФ. ДР. ОВЕН, коли приймесь за лїчене [illegible] робить вас здоровими і кріпкими
ВСЯКІ ХОРОБИ голови, уший, носа, горла, [illegible], утроби, нирок, міхура, [illegible], катар, [illegible], геморої[illegible], хороби серця, безкровности, хороби жолудка, [illegible] крови, ревматизм, артретизм, хороби з молодих лїт, [illegible], всякі венеричні хороби мужчин і женщин, сифиліс і багато иньших тут не названих лїчить певно і в скорім часї
ПРОФ. ДР. ОВЕН через 34 лїта практики, був на [illegible] і тисячі таких самих [illegible] хороби як і ваша, а непереліченє число вилїчених хвалить його за його знаємість і мудрість лїкарську. В кождім випадку хороби вашої вас ПРОФ. ДР. ОВЕН, звертатись [illegible], або опишіть в своїй мові всї ваші терпіння а [illegible] здоровля буде вам запевнене. Пишіть в своїй мові на сей адрес
PROF. OWEN, M. D.
221 East 17th St. Dept. 38. NEW YORK, N. Y.
ПЕРЕСТОРОГА [illegible]

2 долари НА МІСЯЦЬ 2 долари
[illegible]
грамофон [illegible]
[illegible]
лише за 21 дол. і 50 ц.
[illegible]
GREATER NEW YORK PHON. CO., 308 Grand St., New York

фарма дарож!
АБО $50. ЗА ВАШУ СПОСІБНІСТЬ.
[illegible]
К - У - Р - У - К - У - Д - А - З
[illegible]
FARMS COMPANY Dept. H
132 Nassau St. Suite 309. New York, N. Y.

ВІЙНА! — ВИПРОДАЖ! ВІЙНА!
$1. Місячно
[illegible]
$17.50
НА ЛЕГКІ СПЛАТИ. $1.00 МІСЯЧНО
[illegible]
ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
46 E. 14th St. Dept. 24. New York, N. Y.

ПОШУКУЮ свого сина Тодира Бойчука, з села Гаврилівці повіт Кіцмань, Буковина. Перебував найдовше часу у Саскачевані. Хтоби о нім знав, або він сам, най зволить ласкаво написати до: Stefan Boyczuk, Dverna, Alta. (43—5)

ПРЕЗЕНТА.
[illegible]
English Asiatic Tabacco Co
[illegible]

ІТОНОВА СТОРОНА ДЛЯ ЗАМОВЛЕНЬ ПОЧТОЮ
ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЧИТАЧІВ.

Добрий торг. Яка ціль предкладання вам товарів по ціні нераз низшій, як ми самі платили?

Се робить ся в тій цїли, що з Ітоновими товарами не можуть жадні рівнати ся. Можете скоро переконатись замовляючи котрубудь з отсих річий, а переконавшись затямите, що ІТОНОВІ ТОВАРИ НАЙЛІПШІ.

Шовк і другі делікатні матерії майже даром

Гарний вовняний кашмір лише 27c. ярд [illegible] 27c.

Шовкова і вовняна бенґалїна 50c. замість 1 доляр [illegible] 50c.

Гарна матерія на кафтаники й убори 41c [illegible] 41c.

Сатина майже за половину ціни [illegible] $1.25

Добра для всього матерія. [illegible] 39c.

Фарбований шовк з $1.25 на 75c. [illegible] 75c.

Щоб ви незамовляли, не забудьте отсего.

14 центів ярд сеї роботи, се незвичайна річ. Дуже делікатна і до того трєвала прикраса дому на довго літ.

Навіть коли тепер не потребуєте, не занедбуйте замовити. Кількоб ви не замовили, то нікопи не буде забогато, бо все ся придасть ся.

Тепер замовляють много, а ми не маємо богато, отже замовляйте сейчас.

2682340 [illegible] 14 ц

Се дуже дешево. Користайте завчасу.

А1. Повторяє стріли, але не повторяє ціни.

2286 [illegible] $15.75

15-долярова Дубельтівка за $9.75 [illegible] $9.75

Футерал на стрільбу за 25 ц.
2284. [illegible] Звичайно по 50 ц., тепер 25

Патрони Елєя $2.25 за 100
[illegible] 2289 [illegible] $2.25

Сей муслін вас вдоволить.
[illegible] 26-3278. [illegible] 20 ц

Чи се так? $1.50 кафтаник за 95 центів.

REGULAR PRICE $1.50
BARGAIN PRICE 95¢

[illegible] Спеціяльна ціна 95 ц.

Се певно купите.
Гарний настільник і 6 білих сервет
$2.50 [illegible] $2.50

Найновійше — ковнїр і краватка. [illegible] 23c.

Модні жіночі рукавиці з прикрасами.
Лише 69c. [illegible] 69c.

Перегляньте сторону з червоним чищеніїм олівцем й зазначіть чого можете потребувати протягом 6 місяців, тоді вишліть замовленя на сї товари, а заощадите дещо, бо пізнїйше заплатите більше. Теперішне купно таке, що подібне не скоро буде.

Сніжні накритя за $1.10
Лїпше купити за дороше, чи за танше?
[illegible] 11823. Одно $1.10

Сей гарний капелюх не за $3.50, але за $1.95
[illegible] 108634. Ціна випродажі $1.95

Нузвичайно тані вовняні нитки „Ейдердавн".
ДВІ ВЯЗКИ НИТОК на шапку.
Барви: червона, біла, голуба і чорна.
EIDERDOWN WOOL
Вязка 20c.
Мягка густа і вовна на шапки, зарукавки, нашийники і т. д.
[illegible]
36 — 1. Ціна за вязку (3 і пів унції) (Замовляючи зазначіть барву) 20c.

THE T. EATON Co LIMITED
WINNIPEG CANADA

За всїми иншими товарами шукайте в наших загальних катальоґах. А коли не знаєте писати по англійськи, то пишіть по свому.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 13 го Листопада, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, November 13, 1914. Число 46.

Бельгійский воєнний самохід в дорозі проти німецкої передньої сторожі.

З поля европейскої війни.

ВІЙНА З ФРАНЦІЄЮ.

Льондон. 6 лист. Кореспондент часописи „Таймс" доносить, що Німці в битві з Британцями між Іпр а Ліль стратили 50 тисяч мужа. І хоч Німці були вкінци змушені до відвороту, всеж таки не можна ще сказати, що они не відновлять нового атаку.

Німецкий огонь борби гасне.

Льондон. 7 лист. Від Ніюпорт до Іпр, простір на яких 20 миль в Бельгії, представляє страшну руїну і знищене. Від Діксмуд до Ліль, около 30 миль се оден гріб німецких трупів. В самій лише околици Діксмуду полягло около 37 тисяч Німців, так що трупів було на вісім фітів високо...

Німці, здаєсь, тепер залишуть зовсім дальші атаки на союзників і про здобуте порту Калай не будуть більше й думати.

Союзники відперли нім. атак.

Париж. 9 лист. Воєнний уряд в Франциї видав нині офіціяльне оповіщене, що Німці розпочали нові, уперті атаки в околици Діксмуда і Іпра та союзники відперли їх з великими стратами.

Емден знищений.

Льондон 10. лист. — Німецкий кружляк Емден, який затопив 24 кораблі (22 англійских, 1 рос. і 1 французький) зістав врешті знищений австралійским кружляком „Сидней" на Індийскім Океані. Більшу часть залоги і капітана Мілера виратовано і забрано в полон. В Англії дуже ославляють капітана Емдена за його хоробрість, кажуть він сповнив свій обовязок належито.

Завзята боротьба триває дальше.

Париж. 10 лист. З Парижа доносять що боротьба в околици Діксмуд і Іпр не устає. Німці сильно атакують союзників однак всегда без жадного успіху.

Париж. 11 лист. Французский офіціяльний рапорт оповіщає, що Німці розпочали наново свій атак на союзників між Ніюпорт а рікою Ліс і з такою силою наперли на союзників, що ті вкінци були змушені цофнутись. Під вечір Німці заняли місто Діксмуд. Так отже Німці не залишили гадки здобути портове місто Калай.

ВІЙНА З РОСІЄЮ.

Ярослав взяли Росіяни.

Петроград. 6 лист. Росіяни знова здобули місто Ярослав а притім полонили пять тисяч Австрійців. Ярослав є 17 миль на північний захід від Перемишля. Австрійці цофають ся здовж ріки Сян.

Турки бомбардують.

Амстердам. через Льондон. Доносять з Софиї, Болгарія, що турецкі кружляки збомбардували російский укріплений порт Ботум на східнім березі Чорного моря.

Австрійці уміють боротись.

Льондон. 7 лист. Битва на східнім арені війни не проломилась ще. Австрійці і Німці на лінії між Краковом і Карпатами заняли сильні позиції звідки нападають часто на Росиян і наносять їм великих страт. Перемишль все ще держеть ся і всі російскі атаки були відбиті.

Росіяни в Прусії.

Петроград. 8 лист. За послідних кілька днів Німці так скоро уступали перед переватою Росіян, що нині Росіяни находять ся вже дуже близько прускої границі. В трох місцях, а се в Сталюпонен, Лик і в Малві Росіяни зібрали найбільші сили і думають продертись через німецку лінію та заняти усю Східну Прусію.

Росія залишить атаки на Східну Прусію.

Льондон. 9 лист. Росіяни оповістили про зміну воєнних операцій. Вісти з Петрограду доносять, що Росія залишить атаки на Східну Прусію до часу доки не заберуть від Туреччини Восфору та не підібють цілої Туреччини і Австро Угорщини.

Бомбардують порти у Восфорі.

Льондон. 11 лист. На основі вістей, які наспіли сюда з Царгороду через Рим довідуємось, що російскі кружляки почали бомбардувати турецькі порти у Восфорі. Скілько в тім правди — не знати.

Дальший похід Росіянів стриманий.

Льондон. 12 лист. Росія не, здаєсь, заведись, що з великим поспіхом гнали за уступаючими від Варшави Німцями. Німці діставшись до свого краю, Східних Прус, дістали велику підпору і на якийсь час дальший похід Росіянів стриманий. Німецка лінія, що протягаєсь від Кракова на полудне, аж до Ґравдониц, на півночи, находить ся в дуже догідних позиціях звідки она не так скоро уступлять.

Сербія дає про себе чути.

Париж. 12 лист. Вість з Ніши, Сербія, доносить про битви за минувших кілька днів на сербскій земли. Пишуть таке: Австрійці — дістали нові сили і тяжкі канони — розпочали знова атакувати на сербські війска.

Із за стратегічних причин Серби уступили з Ґучево у сильнійші позиції. В битві коло Шабац сербскі полки, з величною хоробростію, відперли Австрійців кілька разів, завдаючи їм при тім великих страт.

У вівторок 10 с. м. около шість тисяч Австрійців перейшли ріку Дунай і около 10 миль на полудневий схід від Білгороду мала місце страшна боротьба. Серби не хотячи допустити Австрійців до дальшого походу у їх край боролись з Австрійцями як льви. По кількох годинніх битві Серби убили тисячу Австрійців, дві тисячі забрали в полон, а прочі в найбільшім неладі утікли і поховались в околиці міста Семендрії, яке є в Сербії над Дунаєм.

КАНАДИЙСКІ ВІСТИ.

Сніг в Манітобі

Перший сніг в Манітобі упав вечером 12 с. м. але його більше нема як на два цалі грубо і здаєсь що він стопить ся.

Заразлива слабість худоби.

В Злуч. Державах вибухла між роговою худобою т. зв. писькова і ратична слабість, яка є дуже заразлива і скоро ширить ся. Досі там така слабість панує в 11 стейтах. Через се не вільно буде до Канади спроваджувати зі Злуч. Держ. через шість місяців рогової худоби, овець, свиний, коні, мяса, шкір, рогів і т. п. Мясо отже в Канаді потаніє.

В Альберті зима.

З Калґари доносять, що в Альберті падав сніг через два дні минувшого тиждня і вкрив землю на вісім цалів грубо. Сніг однак стопився і змочив добре ріллю. Фармері дуже сим вдоволені.

Німецкі шпіони в Канаді.

Оногди до Монтреалу привезено трох німецких шпіонів, які подорожували по Канаді і збирали потрібні їм плани і т. п.

Досі в Форт Ґері, Ман. находять ся 68 Німців, яких заарештовано під замітом шпіонажі.

МІСЦЕВІ ВІСТИ.

Колесо роздавило голову дитині.

Адам Мафаскі, пятилітний хлопчик родичі якого мешкають на 143 Едвард улици хотів провезтись чіпляючись з заду фіри наладованої дровами та нещастє хотіло, що він упав під колесо, яке перейшло по голові роздавляючи єї як яблоко. Дитина згинула на місцю. — Родичі в місті повинні більше уважати на свої діти.

Хотів заколоти Жида.

Оногди вечером на розі Андрус і Селкірк улиць Іван Кулак за мало що не заколов жида. Витягши з кешені ніж замахнув ся на жида, та той відхилив ся в бік і вістре ножа застрягло в ковнирі недалоко шиї. На крик жида прибув сейчас поліцай і арештував Кулака. Суд засудив його на оден рік тяжкої вязниці в Стоні Маунтен.

Безробітє а мейор міста.

Перед двома днями до міської ради зайшли: бувший мейор Во, Джеймс Г. Ашдавн і альдерман Шор і предложили справу страшного безробітя в місті. Звертаючись до контрольорів они піддали план, щоб розпочати роботу коло каналів і в сей спосіб дати спромогу бідним людям заробити собі на житє через зиму. Мейор Діков виступив проти того кажучи, що місто не може збільшити видачі грошей. Думають однак, що мейора переконають і він згодить ся на пропозицию екс-мейора Во, Ашдавна і Шора.

РІЖНІ ВІСТИ.

Румунія готова виповісти Австрії війну.

З Петрограду доносять, що російский амбасадор в Царгороду перебував через кілька днів у румуньского короля, який по відізді рос. амбасадора, заявив, що Румунія мусить виступити до війни, зн. проти Австриї, і Туреччини і Німеччини.

Воєнна сесія британійского парламенту.

З днем 11 листопада отворено воєнну сесію британійского парламенту в справі зібрання потрібного числа людей на війну і висеґнованя сьвіжих мільонів долярів на війну. Пятьсот мільонів долярів визначені на війну в Серпни вже розійшлись. Тепер візьмуть під нараду справу рекрутованя охотників. Так як тепер справа стоїть то охотників зголошує ся не богато і дуже повільно отже можливо, що заведуть закон примусового війска.

На засіданю є мало послів, бо 136 виїхало на війну, а богато знова виїхали в урядових справах.

Японці забрали Тсінґ-Тав.

З Льондону доносять, що німецку твердиню, в Китаю, Тсінґ-Тав здобули Японці два 7-го листопада. Офіціяльне передане твердині в руки Японії наступило три дні пізнїше, т. є. 10 листопада.

Японці облягали твердиню через 65.

Знов німецке підводне судно!

Діл, Англія. 12 лист. Німецке підводне судно затопило англійский торпедовець „Нігер" в проливі Довер, кілька миль від берегів Англії. Тисячі людей міста Діл (Deal) бачили як тонув торпедовець. З залоги згинуло лише кількох осіб.

People's Forum

В неділю по пол. о 3 год. в технічній Ст. Джан школі буде мати виклад пастор Веструд на тему: „Сила праці і нинішна війна." Сьпівати буде німецький лютераньский хор.

Вступ вільний.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST JOHN 4474

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474
є одинокии руским шпиталем в Канаді

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ. [illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]
ЛІЧИТЕ РЕВМАТИЗМ? [illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]

В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 866.

[illegible]

„Канадийский Фармер“
Редактор: О. Г. Гикавий.
Часопись [illegible] в рускім народі в Канаді [illegible]
[illegible] в Канаді і Сполучених Державах на рік $1.50
до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B. Winnipeg.
Телефон [illegible]

The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 6,000
Published every Friday at 847 Selkirk Ave. Winnipeg by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. H. Hykawy, Editor

Італія на порозі війни.

З початком місяця листопада бачимо на терені війни десять держав, а се: Німеччина, Росія, Франція, Англія, Бельгія, Сербія, Австрія, Японія, Чорногора і Турція. Незадовго побачимо на поли рівні ще одинадцяту державу, а се Італію. Воєнний дух в Італії скоро поширав ся і правительство поробило усі можливі приготовання до війни. І що Італія в скорім часі пічне війну, се більше як певне.

Перед кількома днями до Нового Йорку вернув з Італії Еттор Патріці, редактор „San Francisco L' Italia“ і оповів таке:

„Коли я був в Мілян то мілітарна комісія купувала кулі, коні і автомобілі платячи за те все воєнну ціну. Комісія не торгуєсь при купні а лише подає ціну за товар чи звірята і відходить. На початку війни Італія не мала більше як сто тисяч готового до війни війська. Тепер она має що найменьше 750 тисяч війска готового до бою в кождім часі.“

Дальше сказав, що був у Феррара, великого історика і у Маркоміго і оба заявили, що союзники виграють. На кінци заявив, що: „се буде довга війна. Мир наступить лише тоді як Німеччина піддасть ся. Англія не піддасть ся також і мусить виграти в довгій війні.“

Нераз ми чули, що Італія заявляла свою невтральність. Та тепер коли Турок розпочав війну з Москалем, Італія може залюбки союзникам стати до помочи. Така поміч дуже некористно відбилась би на Італії, бож она не отямилась еще добре від війни в Тріполі. А та війна коштувала Італію 120 міліонів долярів. Скілько коштувалаб єї нова війна — ніхто не може сказати, але що кілька разів по 120 міліонів то се більше як певне. Тай питане виходить чи богато помоглаб союзникам. Єї армія невелика і в разі війни мусілаб розділити ся на кілька частей.

Італійська армія числить всего 3,220,000 людей, але з того два міліони припадає на територіяльну міліцію, яка цілковито не потрафить воювати, хиба що вперед буде відбула кілька місячні військові вправи.

Італійська фльота стоїть на пятому місці в ряді европейских фльот. Кораблі єї зато усі нової будови і наколи-б прийшло до битви она завдалаб свому ворогови, хтоб він не був, великих страт. Но розумієсь, що така битва малаб відбутись недалеко Італії. Береги Італії мусять бути стережені перед ворожою фльотою.

Та як би не було, Італія буде втягнена в війну, може навіть не тому щоб помагати Англії, Франції і Росії, але щоб відбити від Австрії свої давні провінції. На се Італія ждала довгі літа і тепер якраз може охоче скористати з нагоди та відобрати і прилучити до себе Трієст, Трент, Півот, Кор[illegible], Хорватію і Істрію.

Італія виходячи до війни може ощукувати сьвіт, що йде на поміч союзникам, що хоче вишшити Турка, але таке ощукуванє єї зовсім не вдасть ся. Італія, наколи виступить до війни, то виступить лише проти Австро-Угорщини в думкою повернути з тої війни з великою здобичею для себе.

Дещо для фармерів.

Плекання овець поплачуєсь.

Обставини в Канаді дуже опріяють плеканю овець так само як і плеканю рогової худоби, коний і свиний. Однак як бачимо плеканє рогової худоби, коний і свиний за послідних 35 літ сильно розвинулось, а плеканє овець значно упало. На се подають ріжні причини. Ціна баранини і вовни обнизилась, а подбале плеканє овець приносить невеликі користи. Люди, однак, які виключно занимають ся плеканєм овець, не бачуть зовсім причини чомуб мали сю галузь господарки нехати і, розумієсь, мають великі доходи, а попри те набувають вільну від всякого бурину і богату землю.

В Онтеріо кількох фермерів робили досьвідченя. Купили по 10—12 овець і по скінченю року зробили рахунок чи виплатилось їм плекати вівці. Від приходу з овець відтягнули усі розходи, навіть і гроші за які вівці купили, і вийшло що пересічно з кождої вівці було чистого доходу $3.50 ст. в череди (10 — 12 овець) $39.00. Такий був прихід за перший рік, а звісно другого року той прихід подвоїв ся.

Ще мусимо сказати, що тепер для фармерів найвідповіднійший час почати плеканє овець. Лише взяти на увагу, що в Европі, в наслідок війни, вівці будуть вигинені і по війні дасть ся там відчути великий брак овець. Хто отже в Канаді займесь плеканєм овець сего чи другого року той певно не пожалує того. Почати з кількох, доброго рода, овець, наколи вже не стати на закупно більшого числа пар. Розпочати плеканє овець не коштує богато, а прихід в грошах є досить скорий, попит за вовною і бараниною є всегда великий.

Вівці їдять усякі бурини, отже вичищують фарму; їх навіз є дуже добрий, отже спричиняють ся до богатого урожаю збіжа, плеканє не коштує богато отже чомуб кождому фармерови не мати хоч 10 - 20 овець, а наколи на фармі є більше пасовиська то й 100—200 штук? То лише коби почати, а там вже жадний фармер без овець не буде.

Годівля курий.

Другою на фармі дуже поплатною галузею господарства є годівля курий, а радше дробу. З дробу на фармі є може більші доходи як з чого иньшого взагалі. Звісно, тримати дріб на фармі мало коштує наколи порівнаємо які великі доходи є з дробу. Та звичайно наші фармері уважають дріб за дрібницю і годівлею дробу не займають ся на більшу скалю. Тримають невеличке число дробу от, ковлив, аби на обійстю „колотилось“. Але наколиб ті фармері придивились добре яку важну ролю грає тота дрібниця, той дріб, в житю людий, кілько то дробу ужива ся по більших і меньших містах, як важним предметом торговлі є яйця, то прийшлиб до того переконаня, що годівля дробу, розумно і поступово ведена, моглаб принести фармерам великі доходи. Очевидна річ, що дріб мусить бути добірний, расовий дріб, який найбільше поплачує.

Маючи се на увазі постановили ми познакомити наших фармерів передовсім з основами годівлі тої части дробу, котра займає найперше місце в се в основами годівлі курий і в слідуючім числом пічнемо писати про сю справу широко.

[illegible] документи потрібні так для старого краю як і для Канади.
[illegible] шифкарти, посилаємо гроші, купуємо і продаємо доми, лоти і фарми
ВИРОБЛЯЄМО горожанські папери. В всяких справах удавайте ся до нашої фірми
Wosnesenska Kancelaria
824 Main St. Winnipeg, Man.
Управитель канцелярії J. G. KIMMEL, [illegible]

Отвертий лист до Редакції „К. Ф.“

Вулуча певним, що Редакція „К. Ф.“ передруковуючи з „Свободи“ на мене [redacted]вілі, є певна в правдивости того, — тому жадаю від Редакції довести мені фактами слідуюче:

1) Чи справді я „шпіон провокатор російського уряду“? 2) Де і коли я мав зносини з царатом? 3) Коли я продав Жилам „Народний Дім?“

П. Крат.

Від Редакції:

Се ціла „відповідь“ д. П. Крата (?) на допись „Ідеалізм чи Ідіотизм“ і замітку Ред. поміщені в 44 числі „К. Ф.“

Та ми мусимо сказати, що тої „відповіди“ — отвертого листа — не писав д. Крат а писав редактор „Робочого Народа“ д. Навізівский. Що більше той „отвертий лист“ не був присланий впрост до нашої редакції, як се мало бути, а дісталисьмо його, отвертий, не в коверті, від редактора „Ранка“ д. Гловаи. Со значить, що „отвертий“ лист перейшов через руки кількох соціял-демократів і, що, можливо д. Крат не має нічого спільного з тим „отвертим“ листом. Через се власно ми не думаємо відповідати на питання вложені д. Навізівським і Ко. бо д. Крат готовий знова написати, що ми самі такі „отверті“ листи виробляємо і на них відповідаємо. Ми хочемо, щоб д. Крат сам власноручно написав і впрост до нашої редакції вислав свою відповідь чи спростоване на допись і замітку поміщені в 44 ч. „К. Ф.“

Ми прим. знаємо, що д. Крат відповів вже редакторови „К. Ф.“ в „Робочім Народі“, ч. 45 і він мабуть тим буде вповні вдоволений. З тої відповіди дізнаємо ся, що Крат справді богато думає про своє „Кадило“, бо доводить, що то „оно“ 93 ч так поділало на д. Гикавого і той написав „дурниці“ проти Крата. Тішить ся Крат своїм „Кадилом“ як дітько цьвичком, а на него ніхто ані уваги не звертає. Чомуб таке дурнойьке „Кадило“ мало поділати на д. Г., чи взагалі на кого небудь — ніхто не знає крім його редактора д. Крата.

Відповідає Крат Гикавому так підписавсь під чуже імя. Пише: „Ми знаємо хто Крат і що він зробив.“

Ой так, так! Знаємо, знаємо; знає увесь український загал хто Крат і скільки лиха наробив між Українцями...

Лист хорого вояка зі Славонії. Просить своя-ків о поміч.

Вінковце, Славонія.
14 жовтня, 1914.

Хвальна Редакція „К. Ф.“

Прошу о ласкаве поміщене моєї просьби в своїй дорогоцінній часописи.

Я, Михайло Шупарський, родом з Копичинець, повіт Гусятин, Галичина, пошукую свого брата Семена Шупарського, котрий виїхав до Америки і вже майже через вісім літ жиє в Канаді. Прошу єго, щоби він допоміг мені дістатись до Канади, бо я дістав тепер покликаний до сербської війни і захорував. Лежу в лазареті в Вінковцах, Славонія. Прошу єго щоб він чим скорше допоміг мені, власне щоб заопікував ся мною. Наколиб він не був в Канаді, то прошу дати до відомости мому стрийкови Лукови Шупарському, котрий є в Канаді і працює коло Вінніпеґу при желізници. Може він допоміг би мені хоч скілько щоб я дістав ся до Америки. Ту тепер війна і я не маю де подіти ся, лишений всякої помочи.

Прошу також Павла Шпікула щоби він мені поміг в сім випадку. Наколиб міг і хотів то щоб післав мені шифкарту через Женевське бюро в Женеві, Швайцарія.

З глуб. поважанєм,
М. Шупинрский.

До мене адрес:
Oberpioner M. Szpuniarski
19 komp.
um Roten Kreuz Spital
in Vinkovce Land Slavonien
Oesterreich-Ungarn

Замітка Редакції —

Чи є в Канаді Шупарскі, не знаємо. Хоч-би й були то они не моглиб подати жадної помочи свому родакови. Се противилось би воєнному [redacted] краю і посилаючий поміч австрійск. жовнірови в Австрії був-би караний. Зрештою з Канади не доходять до Австрії і австрійських кольоній жадні листи. Думаємо отже, що в. Павло Шпікула, який перебуває в Злуч. Держ. є одиноким що може подати свому товаришеви чи родакови потрібну поміч.

Добре булоб наколиб сею справою занялась часопись „Свобода.“

ПОШУКУЮ свого брата Василя Руснака і Николая Філипа, з села Міхальче, повіт Чернівці, Буковина. Вже 3 роки як приїхав до Канади і має перебувати в Манітобі. Хто би о них знав або они самі нехай зголосять ся на адрес: Olena Rusnak — 234 1/2 Breton St Ottawa, Ont. (41-48)

Вісти з Галичини.

„Не буде України ані Німеччини“

Німецька ґазета „Берлінер Тагеблят“ (виходить в Берліні, столици Німеччини) подає в 512-ім числі з 8-го жовтня с. р. на основі польських газет, які одержала зі Львова, таку відомість:

„Російські офіцири старають ся входити в розмови з прохожими на улиці, або переконати ся, який настрій між населенєм галицької столиці і притім представляють (в якийсь спосіб) свою „політичну програму“.

Один російський офіцир стрітив на ринку одного Українця і зачав з ним розмову

— Що ви гадаєте зробити з Україною як би побідили?“ — питаєсь ся Українець.

— Україна? Я не знаю України! Я самий вправді родом з Поділя, де живуть ваші брата, але я Москаль. України нема! Ви тепер мусите знакомо вчити ся географії, бо все буде перевернене в гори ногами! Знаєте, як по війні буде звати ся Німеччина?

— Як?

— Берлінська губернія!“

Но, но — поволеньки.... Ще запало передчасна та московська бута..!

Московські „ревізії“ у Львові

Тасама часопись дальше подає таку вість зі Львова

„В день московські салдати (жовніри) поводять ся у місті спокійно Але зате в ночи з ними кошена годна. Скрізь по улицях нападають прохожих і кричать, щоби пригнали. Від кождого домагають ся, щоби дав гроші і годинник На страшені люди, для омине ни нещастя віддають все, що мають

„Такі напади лучають ся переважно перед відходом поодиноких відділів війска, котре в той спосіб шукає наживи.

„У Львові не богато війска стаціоновано, але все богато переходить сьвіжих війск, котрі через Львів ідуть дальше на захід.“

Цілі будинки у Львові, але [illegible]

Львівські часописи доносять, що державні будинки у Львові, а між тим і зелізничний дворець не нарушені Ті державні будинки [redacted] ля російські власти для своїх потреб. Військова пекарська команда знаходить ся в сойковім будинку коло Єзуїтського города.

Повисша відомість що до нарушеня державних домів у Львові вказує також на те, що мусіло відбутись там руйнованє українських домів, бо не без причини вказували би польські часописи на те, що державні будинки не нарушені, значить що мусіло бути бурене домів і якісь доми є „нарушені“, а властиво збурені. Свого безперечно, не вільно писати львівським часописям, щоби в краю не ширити ще більшого роз'ярення, з якого може дійти до бунту, про котрий вже і так доходять чутки. Іменно одна англійська часопись доносить, що у Львові від часу до часу стріляють мешканці до російських жовнірів, а також в многих селах східної Галичини. Се вже безперечно відзиває ся голос пімсти на опришках, передовсім пімста за вітани невинних безборонних людий по селах, за палене сіл і бурене церков. Видно що Москалі своїм розбоєм довели наших поневолених братів до крайної розпуки. Так виглядає московський похід, який ведуть переславні попи з хрестом в руках..

Російські власти у Львові.

Дальше пишуть ті самі часописи, що генерал губернатором Галичини є — як ми вже знаємо — граф Бобрінський, а губернатором міста Львова і львівського округа іменовано графа Шереметєва, котрий вже в столиці Галичини видав богато приказів і заборон. Між иншими приказав він отворити силою всі доми, які були позамикані по виїзді власителів і мешканців. Всі ті доми перешукано і богато в них уживають ся на потреби російського війска.

Не мило вражала Москалів у Львові вістка, як довідали ся, що російський генерал лайтнант Роде, котрий увійшов з російською армією до Львова і заняв місто — згинув скоро опісля в битві коло Городка не далеко Львова

Московські „порядки“ в Галичині: нужда і холера.

Російська газета „Русское Слово“ яка виходить в Москві, доносить.

„В Галичині вдало ся вже направити желізницю з Волочиск до Львова і привернути рух на тім шляху Шини шляху розширено і курсують вози російських желізниць. Урядників установлено Москалів або Поляків, що вміють по російськи говорити. На желізничих дверях уміщено російські написи, лишено польські а усунено українські.

Для з'єдинене почтово-телеграфічних урядів у східній Галичині творить ся почтово-телеграфічний округ“. До почтово-телеграфічної служби прислано з Росії урядників Москалів.

Генерал Губернатор граф Бобрінський видав розпорядок, що кождий мусить приймати рублі і визначив вартість рубля на 3 корони і 13 сотиків.

У Львові в цілім краю страшна нужда і голод, але граф Бобрінський не пускає ся на спаі тому зарадити, бо така сама нужда і в Росії. Крім того ширить ся холера й инші недуги, а то більше, що нема лікарів.

Ось що привели Москалі до нашого краю крім звірського розбою — нужду, голод і холеру.

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріяльне в Вінніпеґу.
ПЕРЕВОДИТЬ [illegible] з старого краю і Канади
ВИРОБЛЯЄ [illegible]
ПРОДАЄ шифкарти [illegible]
МІНЯЄ І ВИСИЛАЄ гроші до всіх частий світа [illegible]
ПРОДАЄ І КУПУЄ ґрунти в старім краю і Канаді [illegible]
В всяких справах і клопотах удавайте ся до нас.
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
341 Main Street - Winnipeg, Man.

ЕВРЕКА
дасть Вам щастя і радість.
Сотки тисяч людей чують себе нещасливими, бо обличе їх має злий вигляд, бо шкіра на їх тварі вкрита неприємними прищами і плямами.
Проч зі смутком! Наша масть Еврека все очистить і ваша твар зробить ся гарна і вільна від неприємного вигляду живи. Зістане чиста, рівна і біла як сніг на зиміє, лише пiсля одної міксутри [redacted]
Пані і Панночки з красними обличами! Пощо тратити кулу гроша і часу на прикрашуванє Вашого красного личка перфумами і косметами, які з часом нищуть красу Вашої тварі? Наша масть ЕВРЕКА, одна лише міксутра, зробить Ваше лице на довший час завше білим, чистим, молодим і сьвіжо виглядаючим, на що ґварантуємо. Масть ЕВРЕКА є винахід химика А. Хмаринка, який набув від канадийского правительства в Отаві дипльоми і патенти за його химічні винаходи
Одна міксутра коштує $3.00
Замовленя почтою на адресу
EUREKA, 686 Flora Ave., Winnipeg, Man.

Руська Аптика.
[illegible]

Н. J. [illegible]
LIMO DRUG CO., Ltd.
803 Main Street, Winnipeg, Man.

Війна! - Війна! - Війна!
[illegible]
Kammermacher
[illegible] NEW YORK, N Y

дїє ся у Львові.

Московська часопись „Новое Время“ пише між иншим так:

„Всі написи над бюрами мають бути з поручення властей московських в язиці польськім і московськім.

„В вязниці карного суду при ул. Баторого перебувало до сеї пори много вязнів, підозрілих о шпіонство і антиавстрійську агітацію. Дня 7 м. м. випущено їх з вязниці, загально 180 осіб.

„Власти московські узнали лояльно поведене репрезентації Львова, подали до відомости, що бажають запевнити в місті житє нормальне в часі війни. Програма діяльности, начеркнена п. Рутковським, президентом міста (чи заст. президента Ред.) одержала апробату військових властей, котрі від початку дали оружну поміч, щоби забезпечити порядок, майно і житє населеня.

„Хід житя населеня Львова обнимає ся майже нормальний. Населенє ходить свобідно по улицях, склепи суть отворені, торговля оживлена. Московським горожанам дано перепустки на виїзд. В короткім часі буде вітворена комунікация на восхід і на північ.

„Ушкоджених будівель і домів нема.

„Начальний заряд міста спочиває в руках московського полковника. З рамени його представителя найвисшої власти господарить в місті рада, зложена з польської і руської народности — покликаних на те становиско московськими військовими властями і повітаюча під контролею тих властей.

Сторожу повнить в місті міліція горожанська, з червоними опасками на рукавах, на котрих є герб міста Львова.

В многих домах урядниє по шпиталі.

Урядові документи суть видавані двоголовом.

„З росказу Його царської милости і т. д.“

На рогах улиць розліплено „Відозви“ начального вожда і розпорядженя львівського губернатора Шереметєва.

Курсують Корони і сотики а також рублі.

Відносини пароду місцевого до війска московського суть досить правні.

Урядники фунцкионують до тепер в умундурованю австрійськім. Рух торговельний дуже ожевлений. Не малий також рух по банках, дисципліна серед війська вірцева. Каварні не реповнені. На улицях натовп.

Поліцмайстром Львова іменований один з комісарів повітових губ. полтавської, Петров.

Більшість Поляків і Русинів, котрі утікли з початком прибутя Москалів під Львів, повернула назад до [illegible] займить. Не повернули лише Німці і Мадяри.

Склепи, реставрації і кінотеатри отворені; трамваї курсують по улицях, вечером спродають по улицях телеграми Агенції Петроградської.

* * *

Варшавська преса подає слідуючі, між иншими відомости зі Львова і околиці:

„Лінія желізнича з Підволочиск до Львова направлена, перемінена на широко торову, функціонує правильно. Задержаний еще на короткий час рух особових потягів.

Всю службу для тої лінії спроваджено нову з Росії. Декотрі німецькі склепи суть у Львові замкнені; всі жидівські і польські отворені.

Службу поліцийну повнять московські жандарми і австрійська поліція.

Сподажа алькогольних напоїв заборонена.

Ціни деяких продуктів надто високі Так пр. фунт масла коштує 2 рублі.“

Капітан Васілєв пише до співробітника „Петроградського Курієра.“

„У Львові чуємо ся як в дома, як в „родном углу.“ Ворожого успосіблена для себе ніде не чуємо. Противно видим жичливість. Ми поробили знакомства з многими особами. Много непорозумінь так з одної, як і з другої сторони, зникло. Поляки місцеві запевняють нас, що з хвилею коли они довідали ся про відозву головного вожда всі їх симпатії звернули ся до Росії. І не маємо причини сумніватися о щирости тих запевнень. Австрія ободурила Поляків і звела їх в поле...“

Яка є причина війни.

Про причину сеї европейської війни ріжні люди ріжно говорять. Найбільше говорять, що причина сеї війни було замордоване австрійск. престолонаслідника. Ми однак знаєм, що його замордовано в особистої пімсти сина сербського короля...

Ще дехто каже, що війну спричинили капіталісти, то знов, що німецкий цісар... а ми знова скажемо, що сю війну спричинила одна одинісенька річ, а се: — істнуючі величезні армії війска і фльоти.

Наколи кожда нація утримує величезну узброєну армію війска, наколи усі в державі, молоді, здорові люди мусять служити через кілька літ в війску, наколи кожда держава будує в[redacted] своїх границь сильні форти а на водах утримує велике [redacted]льцин воєнних кораблів, то треба лише якоїнебудь марниці щоб спричинити війну — людську різню.

Війни — як описує англійський фільософ Др. Ф Крейн — повстають зовсім без причин. Маємо війни [redacted]у, що держави приготовлені до війни.

При заключеню мира, по Французко-Пруской війні 1870 р., не згадано ані словечком проте чому і через що така війна була. Всі були вдоволені тим, що була війна і що врешті она закінчилась.

Війна — виходить — є лише на те, щоб випробувати сили ворожих війск і воєнного оружа.

Злочином сьвіта, отже не є війна, а є мілітаризм, який не знає границь в мордованю себе взаїмно, в руйнованю усеї цивілізації.

Щоби сему положити конець на се є лиш рада, два принципи після яких сьвіт має собою рядити: Кожда нація щоб дбала про свої власні інтереси, і, щоб в часі непорозуміня, всякі квестиї були залагоджувані міжнародним законодавчим тілом.

CALDER'S
БАНКЕРІ і ШИФКАРТИ.
Старі і нові.
663 Main St. Winnipeg.
А. КАРАНДИК, завід. управитель.

Страшний ворог.

Написала
М. ЗАГІРНЯ

(Докінчене)

Врешті в Росії-ж є народ фінляндці. Вони живуть далеко на півночи аж за Петербурґом. У них там є такий закон, що кожна громада має право заборонити виробляти й продавати в своєму селі чи в городі алкогольні питва. І всі сільські громади заборонили в себе їх продавати, і мало не всі заборонили не тільки продавати а й робити. У тих громадах два міліони людей, і от вони всі погодили ся тому, що алкоголь їм ворог і що треба з ним боротися. І вони борють ся і поборюють. Земля в Фінляндії негарна: все камінь та камінь. Треба богато працювати, щоб вона родила хліб. Та й тієї землі небагато. А все-ж фінляндці добре живуть, бо працюють на себе, а не на алькогольну отруту, не збавляють собі тією отрутою здоров'я не затуманюють собі розуму, а вільний час уживають на те, щоб освідчувати ся, щоб учити ся. Там нема неписьменних. Там кожен уміє читати і може з доброї книжки навчити ся, чого йому треба

Не треба думати, що не варт починати з малого, от як, наприклад, самому кинути горілку пити або невеличкий гурток до себе приєднати. З малого велике зростає От я роскажу вам, як робило ся у Швайцарії, — це така невеличка держава єсть у Европі, уже здавна були такі товариства, що хто до того гурту пристав, той можо пити алкогольні питва тільки потроху, щоб не впивати ся. Але в цього мало доброго було, бо деякі не могли вдержати ся на малому і робили ся пяницями; та й тим людям, що по троху пили, робив алькоголь велику шкоду. Тоді 1877 р. один їх пастор (піп), на прізвище Роша, бачивши, що в тих товариств пуття небагато, надумав ся зробити щось инше. Він зібрав богато людей і розказав про те, яка від алкоголю шкода навіть тому, хто його пє потроху, і що треба так зробити, щоб зовсім його не вживати. „Давайте, — каже, — зараз оце заведемо таке товариство непитущих людей, що хто до його пристане, той обіцять ся не пити нічого алкогольного Сперщу подамо слово не на ввесь вік а на скільки [redacted] часу, хоч на рік; а там побачимо, як воно буде“

Зараз він узяв і написав: „Даю слово, що від цього дня цілий рік не вживатиму нічого алкогольного. Хай Господь мені поможе цього додержати!“ І він перший підписав ту обіцянку. За ним зараз іще двоє підписало ся. Трохи згодом ще дехто надумав ся; але вже-ж того дня небогато членів пристало до нового товариства — всього 27 душ.

Та на цьому справа не стала. До далі, то людей до товариства приставало все більш. Через рік члени знов підписали обіцянку на скільки там часу, і так собі справа потроху посувала ся.

Що-ж із всі вийшло?

А ось що.

Через девятнадцять років уже скрізь у Швайцарії були люде, що пристали до цього товариства. І навіть не в самій Швайцарії а були вони і у Франції, і в Німеччині, і в Австрії, і по инших державах. Усюди заводили ті люде свої гуртки непитущі, і року 1894-го таких гуртків було вже 565, і в них 21992 члени, а з тих членів 6188 було таких, що колись гіркими пяницями були, а як пристали до товариства та покинули горілку пити, то знов людьми стали. І це не те що вони ще не певні, що може сьогодні чоловік до товариства пристав, а завтра знов на ній залатимеь ся, - ні деякі вже були членами більше як рік, деякі більше як пять років, деякі то більше як десять.

Членами до товариства пристають і мущини й жінки. Дуже важко буває звеселити людей, що коли кидати горілку пити, так [redacted] кидати зовсім, щоб уже ні трохи не [redacted] Особливо пяниці просять, щоб хоч чарочку на день можна було пити, бо, каже, не видержу, вмру без горілки. Це правда, що пяниці дуже важко себе перемогти, бо горілка так так і тягне його до себе; але ж це тільки з початку, а далі все легше стає. І хто справді зважив ся покинути горілку і жити по новому, людським життям, той знайде силу себе перемогти.

В Швайцарії не одно це товариство, є ще й инші

Яка-ж користь вийшла з їх? А така, що кільки тисяч людей не отруюють себе алкоголем і не пускають на світ нікчемних, хирявих та кулявих дітей, не зводять хазяйства, не роблять бешкету в сем'ї, і в громаді, не йдуть на для [redacted]лю на погані діла.

А потім іще така користь, що тепер у Швайцарії вдвоє менче людей стало сидіти по тюрмах. Це засьвідчив найголовнійший начальник у Швайцарії над судами та над поліцією, прийшовши на збори до членів одного товариства, і він сказав, що за це треба дякувать товариствам, бо зменшивши пияцтво, вони зменшили й злочинства.

Товариства заводять книгозбірні, і всі члени можуть там книжки та газети читати, або до дому брати; просять учених людей, щоб приходили у свято, чи там коли можна зібрати ся, і росказували їм про всякі науки; заводять театри. І ще багато вигадують такого, щоб зійшовши ся людям до гурту було гарно й весело і без горілки. І як прийде свято, то вже члени товариства не нудять ся і не розважають себе горілкою, а мають житу — розумну, корисну й веселу розвагу.

В Англії, Швайцарії, Франції, Бельгії, Шведії заведено навіть дитячі товариства, здебільшого при школах. Діти — члени тих товариств — дають слово, що вони ніколи не питимуть нічого алкогольного. Членами таких товариств є більш як два міліони дітей.

У нас теж можна заводити товариства непитущих людей. Про це єсть і закон Подекуди такі товариства вже й заводять ся. Коли люде схочуть завести таке товариство, то треба зійти ся, обміркувати справу, попрохати кого знаючого написати статут того товариства і прошеніе до губернатора, щоб його дозволено, підписати ся і післати прошеніе і статут. Як прийде дозвіл, тоді товариство і може робити все, про що в статуті написано. Ще можна громадою робити приговор щоб у селі не продавано горілки.

VII. Про що було сказано.

Нагадаю ще раз коротко про все те, що було сказано

Неправда, що в горілки чи з якого иншого алкогольного питва є чоловікови користь. Нема в його користи, а тільки шкода. Шкода-ж горілки така:

I. Алкоголь руйнує наше тіло, робить його хорим, негодящим до роботи. З його люде стають недужими й каліками.

II. Алкоголь убиває наш розум, робить чоловіка дурним, а в дурного чоловіка нема ніякого путтє ні йому самому, ні сем'ї його, ні громаді.

III. Алкоголь убиває чоловікову душу, бо пяний не розбирає що погане, що гарне і балакає по соромицькому, і лаєть ся, і б'єть ся, і вкрасти може, і собі смерть заподіяти, і иншій людині смерти завдати може.

IV. Алкоголь убиває наші діти, бо пияцтва батько або мати передають [redacted] нахильність до пияцтва дітям, і діти стають пяницями, а часом придуркуватими, божевільними, каліками, кволими.

V. Через усі ці шкоди люде де далі стають менше годящими до роботи, до розумного діла й слова, до праведного, чесного життя. Людська порода псуєть ся, гірше Стає більше дурних нечесних людей

Ото-ж слухайте ви всі, ті, що пєте горілку чи що инше алкогольне питво схаменіть ся і, не вірте там нерозумним, що кажуть, мов би то не можна жити без горілки! Неправда це! Так кажуть вороги ваші. Без горілки можна і треба жити! Киньте її пити, коли хочете бути людьми роботящими, розумними, чесними добрими і щасливими! А не кинете — занапастите і себе, і сем'ю свою, і діти свої.

Доки люде будуть пити алкогольні питва, доти не заведуть у себе гарного ладу, доти не буде їм щастя, а тільки буде в житю тяжке горювання. Хочеш собі і дітям своїм, і громаді, і всім людям лиха та муки — пий горілку! Хочеш собі і дітям своїм, і громаді, і всім людям краще жити — кинь її пити і всякого одвертай от страшного ворога людського, від алкоголю!

ФОТ. АПАРАТ 50ц.
З ПРИБОРАМИ

[illegible]
F. K. Phoenix Novelty Co
[illegible] New York, N. Y.

ВІЙНА!
[illegible]
GEM AMERICAN CO
[illegible] NEW YORK N. Y.

ВІЙНА! ВІЙНА! ВІЙНА!
[illegible]
Адресуйте ROLAND CO
[illegible] NEW YORK [illegible]

3 ПРИЧИНИ ВІЙНИ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
ЗАОЩАДЖУЙТЕ ГРОШІ ЩОДНЯ
[illegible]
National Licence for Coffee Co
Philadelphia, U.S.A.
[illegible]

СПЕЦІЯЛНА ОФЕРТА НА
КРАСНИЙ ҐРАМОФОН

І ВІСІМ НАЙКРАСШИХ ПОДВІЙНИХ ПЛИТ ДО ГРАНЯ
сьпіви, хори, танці, куплети... лише за попереднім! надісланєм
$2.00
а 13 дол. як отримаєте ґрамофон.
Дармо 100 голок.
УВАГА! [illegible]
RUSKA KNYHARNIA
850 MAIN ST. WINNIPEG, MAN

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Ліски, Гонти.
Точно доставляєм. — Задоволене ґарантуємо.

фарма даром!
АБО $50. ЗА ВАШУ СПОСІБНІСТЬ.
[illegible]
К - У - Р - У - К - У - Д - А - З
[illegible]
Не відкладайте сеї способности а пришліть відповідь зараз на адресу
FARMS COMPANY, Dept H
132 Nassau St. Suite [redacted] New York, N. Y.

2 долярі НА МІСЯЦЬ 2 долярі

[illegible]
ґрамофон [illegible]
лише за 21 дол. і 50 ц.
[illegible]
GREATER NEW YORK PHON. CO., 308 Grand St., New York

Точна Карта театру воєнних дійствій на гарнім і міцнім папері, головні твердині, міста і проч.
ЛИШЕ 25 ЦЕНТІВ З ПЕРЕСИЛКОЮ
Альбом воєнних карт Росії, Франції, Англії і Німеччини
[illegible]
EUROPEAN NOVELTY CO. Dep. 6
1638 Tapping Ave. New York, N. Y.

Вид міста Остенде і найгарнійшого приморского ресорту в Европі.

Дні нашої слави і недолі.

2-го падолиста 1861 р. народила ся укр. письменниця Л Дніпрова Чайка

3-го падолиста 1648 р. Богдан Хмельницький занехав облогу Львова і цілою силою подали ся козаки до Замостя. (Про облогу Львова диви ся в книжочці „Просьвіти" за жовтень).

Того ж дня 1848 р. підчас революції в Австрії будували барикади у Львові, се є такі загорожі на улицях з підручного матеріялу для перешкоди нападам війска на революціонистів, котрі за прикритем барикад поражають нападників. Рік 1848 в Австрії був роком відродженя Українців в Галичині. Велика революція в Західній Европі перенесла ся і до Австрії. Скрізь почали ся кріваві розрухи на вулицях по більших містах. Революційний рух відбив ся також і в Галичині. Поляки, користаючи з ситуації, почали ладити повстанє для визволеня Польщі. Тоді австрійський уряд був в дуже скрутному становищі; пригадав він собі галицьких Українців і обіцяв їм всякі вольности, аби лише не допустили до визвольного руху Поляків. Українцям було не на руку плани [illegible]ських революціонерів про відбудоване Польщі, бо добре знали на своїй шкірі польське панованє, — почали й собі ворушити ся, а особливо під впливом уже розпочатого національного руху і тих обіцянок повних вольностий з боку австрійського уряду за поляками пішла незначна часть української інтелігенції, а переважна більшість пішла цілком окремо, зорганізувавшись в своє національно політичне тіло виразно ворожо Полякам. На скору руку зоснували так звану „Головну Раду", котра була властиво тим політичним тілом і виявляла з себе свого рода український національний уряд, котрий тимчасово рядив в краю і мав представити австрійському уряду політичні і національні жаданя Українців в Галичині. Щоби розбити заходи Поляків — Українці зорганізували свою національну гвардію й українські батальони стрільців і виступили в бій проти польських революціонерів. За се й названо Українців в Галичині австрійським двором — „Тирольцями Сходу".

Сильний рух революційний на усіх просторах Австрії приневолив австрійський уряд видати конституцію і дати деякі права народам. Знесено тоді і панщину, визволивши селян з під власти панів поміщиків. Та надана воля не змінила біди Українцям в Галичині, бо великі податки, мала платня за роботу, обмаль ґрунтів завирала економічною руїною нашим людям. Оголошена конституція також не довго продержала ся і року 1851 вона була скасована і знову почала ся страшенна реакція. Точнісінько як в Росії. Але Українці виснали хоч те, що почав ся серед мас народний національний рух відродженя України.

Того-ж самого дня 1811 р.

помер український [illegible] Микола Устиянович.

6 го падолиста 1811 р.

народив ся український поет Маркіян Шашкевич в убогій сьвященичій родині в селі Підлисю, золочівського повіту в Галичині. Першу науку побирав в Золочеві, а опісля ходив до гімназії в Бережанах. Що в гімназії він починав писати вірші польською мовою, відповідно тодішному вихованю, але опісля, коли прочитав богато книжок про житє і історію ріжних народів, починає писати українською мовою. Потім він вступає до духовної семинарії у Львові і там закладаєть ся під його проводом тайне товариство, котре ставить собі за задачу боротися проти спольщеня Галичини, а для того почали всіми способами ширити національну сьвідомість серед українського народа в Галичині. Через незначну провину Маркіяна виганяють з семинарії і він пускаєть ся в сьвіт за очі, тяжко борючись за кавалок насущного хліба і в тій боротьбі підриває своє і так не міцне здоровлє. За той час він почав дуже богато читати, а особливо про відроджене других народів, про їх культуру, письменство та инше. З прочитаного він побачив, що український нарід відіграв велику ролю в житю славянських народів, а особливо своїми силами підніс і сформував культуру Москалів і Поляків. Незабаром Шашкевич переймаєть ся глибоким переконанем, що конечно треба просьвітити народ і дати основний початок національного руху, а щоби се зробити, треба конечно бороти ся з напливом польщизни і старати ся розвивати свою літературу. З наміром відродити українську літературу він починає писати українські вірші. Особливо його до того заохотило, коли він довідав ся про такий самий рух на російській Україні і коли прочитав деякі твори Котляревського, Шевченка і других українських письменників тих часів. Отже під впливом українських творів він переконуєть ся, що всю роботу треба положити на народ і оперти ся на народі, щоби його воскресити до нового житя, а щоби та робота була користна треба до народу звернути ся його рідною мовою.

І Маркіян під тим зглядом працював неустанно. Він перший відважив ся на сей крок і перший виголосив українську промову в семинарії. За його прикладом почали говорити проповіди по церквах українською мовою. Далі він видає азбуку, а потім книжки, в котрих друковали ся пісні, поезії та прозові твори живою народною мовою, як народ говорить в щоденнім житю, а не польською, або книжно славянською мовою, котрою затемнювали народ. І таким чином Маркіян і його товариші провадили широке задумане народне діло для відродженя української літератури і народности української. І сучасна Галичина, яка вона тепер є, в великій мірі повинна завдячувати праці Шашкевича, котрий є першим народним поетом Галичини, як Шевченко на російській Україні. За його працю на него посипали ся ріжні утиски, котрих він, хоровитий не витримав і умер в великих недостатках. Року 1911 величаво обходила ціла соборна Україна його столітний ювилей народженя, а Галичина визнала його первоначальником народного руху в Галичині і першим народним поетом Галичини, котрий збудив Галичан до визвольного руху.

На спродаж
два лоти на Манітоба улици межи Buller і Chudley улицями $200 один. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офисі „Канад. Фармера"

Кілько коштує убити одного мущину в війні?

(Після французького генерала Персона.)

Було писано в кількох американьских газетах, що убити одного мущину у війні коштує $15 000. Ті цифри видавали мені пребільшеними і я постановив собі вислідити справу.

Мій вислід переконав мене, що ті газети подали ціну скорше за низьку як за високу.

Кошт убитя одного мущину у війні є, говорячи ширше, цілий військовий буджет одної країни ділений після цілого числа убитих і зроблених нездібними з другої сторони.

В році 1870–1871 Франция видала в округлих цифрах 400 мілионів долярів. Она також видала $200,000,000 більше на перебудоване домів і фортів, на помочи потерпівшим у війні, і на другі розходи, обняті воєнними видатками.

Франція також видала оден білион долярів на воєнне відшкодоване, і 400 мілионів долярів більше на процент від тої суми, кошти зі стягання з народа, втрати з побору цла, кошти наложені ворогом і удержанє німецької наїздної армії. Та третя класа видатків не притрафляє ся у всіх війнах, тому їх ледво чи можна вчисляти в кошти. Ось тут після того самого способу обчисленя подано, деякі цифри розходів в других війнах

Російсько-турецька війна 1877–1878 р.: Туреччина 4000,000 долярів. Російсько-японська війна (1905 р.). Москалі 1 міліярд 200 мілионів долярів

З другої сторони, число мущин убитих і тих, що вмерли від ран, було таке

Французько-німецька війна: Німців 28,600. Російсько-турецька війна. Росиян 16.600. Російсько-японська війна: Японців 58,600. З того виходить, що убите кождого мущини коштувало: в 1870–1871 р., — 21 тисяч долярів. В 1877–1878 р. 16 тисяч долярів; в 1905 р. 21 тисяч долярів. Цифри такі високі або і вищі від тих, що були подані в американьских часописах.

Беручи ся до обчисловання, я сподівав ся, що покаже ся, що кошт сей збільшає ся від 1870 до 1905.

Коли з одної сторони удосконалювано воєнні машини, їх ціни побільшились в повній пропорції. Але з другої сторони поступова в штуці убиваня дорівнає або навіть перевисшила поступ в штуці оборони так, що число мущин убитих і ранених в одноголинній битві поменшилось. За часів Фрідриха Великого число вбитих і ранених за одну годину битви виносило 6 процент. 3 процент за Наполеона, 2 процент в 1870 р., ½ процент в Манджурії.

Але в 1870 р. було лише коло 12 правдивих битв. Цісарські війска бились дуже мало між Фрешвайлер а Седаном, а війска републики бились дуже [illegible] між Седаном а Кульміє. Битва почалась вночі в грудни з богато меньшою лютістю, як з початку. Протягом тих відпочинків мущини потрібувались удержати котре коштує гроші, але бють ся дуже мало. В Манджурії на проти, вони били ся майже кожний день. Битва тревала 15 днів коло Мукдену, 12 днів коло Ча Го, 8 днів коло Ліао Янг.

Те збільшене треваня тих битв причинило ся до зменшеня числа мущин убитих або ранених в одно-годинній битві. Се є причина, чому битя одного мущини в 1905 р. не був висший як в 1870 році

Се річ неможлива предвидіти докладно, які будуть кошти убитя одного мущини в сій війні. Се буде залежати від того, яка се буде війна. Як бють що дня, як в Манджурії і на Балканах, кошт убитя одного мущини було около 15 тисяч долярів. Як будуть битись, як в 1870 р. з малими перервами той кошт може дуже побільшитись. З певностю не буде менший

Що убє найбільше, що зменшить число мущин здібних до війни, то не будуть карабіни або гармати, але мучене, тиф і холєра.

В 1870 р. 380,000 Німців принято до шпиталів, а ті що не померли від ран або хоріб, були нездібні на довгий час

В кримській війні союзні армії втратили 4 рази більше людей через хороби як через оружє.

Росіяни через хороби стратили 3 на кождого одного вбитого в 1877–1878, а японські страти через зараженє були лише 1 на 2 вбитих — се завдяки знаменитим гигиєнічним зарядженям

Брак офіцирів

Мілітарний департамент в Отаві доносить, що найбільші перешкоди в сейчасовім зорганізованю другого контингенту є брак офіцирів. Число охотників велике та їх нема кому учити належитого військових вправ. Щоб сему бракови зарадити військові власти покликують усіх штабових офіцирів, які що находять ся в Канаді

До цілковитого зорганізовання другого контингенту потреба ще кілька тижднів бо міністер міліції в Англії а прайм міністер Канади назнав на три тиждневий відпочинок.

З англійских часописей довідуємось що в другім контингенті, в полку „100 вінніпегских гренадиєрів" є два русини: Я. Богонько, сьвящ. (?) що мешкає на 1081 Гірінг аве. і Николай Дульвер, робітник, замешкуючий в Вінніпегу також. Оба они були записані в сім полку вже віддавнійше, тепер перейшли докторскі оглядини і пійдуть на поле війни.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпегу.
Спеціяльно лічення полових хороб (сифиліс, триппер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лішше і новійше лічене сифиліса „606" проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких заразливих хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку
Шпиталь і Офис 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

Др. В. [illegible]
Єдинний руский лікар зі старого Краю. Єдинний руский лікар в Канаді
СПЕЦИЯЛИСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
[illegible] 615 Pritchard Ave.
PHONE [illegible] WINNIPEG, MAN

MADE UNDER THE BRITISH FLAG
MADE IN CANADA
MADE AT HULL
MADE BY EDDY
Едді Сірники.
Хотай ціни на сірниках трохи піднесли ся, бо брак сирого матеріялу, але зате наша якість всегда буле найліпша.

Потрібно людей до вичуваня занятя в Hemphills.
AMERICA'S LEADING TRADE SCHOOLS
HEMPHILLS [illegible] BARBER COLLEGES
220 Pacific Ave., Winnipeg, Man. Branches at Regina, Sask. & Ft. William, Ont
HEMPHILLS [illegible] CHICAGO SCHOOL OF GASOLINE ENGINEERING
483 Main Street Winnipeg, Man.

30 - днів вільної проби - 30
Victora говорячу машину
або
Columbia фонограф
30 днів вільної проби
$2.00 МІСЯЧНО
SAUL BIRNS, 117 Second Ave Dept. 23 NEW YORK N Y
Імя
Адрес

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси в всіх головних містах в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІШ КОЛЮМБІЇ
Авторизований капітал . . . 10,000,000.00
Капітал вплачений 7,000,000 00
Резервовий фонд 7,000,000 00
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і доплачуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave
ВІННІПЕГСКА ФІЛІЯ [illegible] Менаджер

за 24 дол. 75 цент.
INTERNATIONAL TALKING MASHINE CO 78 Allen St New York

РЕСТАВРАЦІЮ
265 Selkirk Ave.
Матвій Гаврилюк

Mrs. A. Ruda
Управільнована акушерка.
Старанно обходить хорих.
Ціни умірковані
771 Flora Ave., Winnipeg.

Наука англійскої мови і початкової аритметики
Том Флора, студент бизнес каледж отворив школу до учить після найновійшої методи як англійскої мови так і бизнесової аритметики. Ручу за успіх. Ціни невисокі. Наука відбуває ся в день і вечером. Зголошуйтесь на адрес
686 Flora Ave Winnipeg

МАЮ НА ПРОДАЖ
шкіри з перейських ягнят, гуслі порк і шкірки з лисичок на оперкоти
A. Kreudel, — 585 Redwood Ave.

РЕВМАТИЗМ
P. OWENS

ПРЕЗЕНТА
English Asiatic Tobacco Co

Тукета
T & B
папіроси
не клеєні.

ЛІКЕРИ
Стара фірма котрій можна довіряти
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1165. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпегу, проте коли засилаєте свої замовленя до нас, Ви завсігди будете певні зощадити що найменче 20%.
Жадний иньший лікерний стор в Вінніпегу не дістає через почту стільки замовлень що ми дістаємо. Правительство підвисшило цло на горівці, отже просимо звернути свою увагу на нові ціни лікерів.
Спірит за галон $6.00 і $6.50. [illegible]

Німеччина є непобідима.

Ролянд Ґ. Ушер, професор історії університету „Вашінґтон" у Ст. Луіс, видав недавно книжку п. з. „Пангерманія" (всенімеччина), у якій обговорив дуже докладно силу і могучість Німеччини, що робить її непобідимою иншими державами. Із сеї книжки наводимо тут найважнійші річи, на підставі яких наші читачі зароблять собі докладний образ загосподарованя німецької імперії.

Самоповність Німеччини — говорить професор Ушер — про непереможність своєї території, про державні стратегічні ключі, яких не зуміють забрати Франція і Росія, про її положене, що не дозволяє на заатаковане її Англією, про величезну висшість своєї мілітарної сили і готовости, про своє економічне і незалежне від нікого самообезпечене, про більше приготовлене правительства і народу на величезні воєнні кошти ніж инших европейских народів — се були би головні причини, що спонукали Німеччину до війни, яка зкінця випаде для неї щасливо.

Географічне положене Німеччини (майже в осередку Европи) не є догідне на случай нападови на неї якої небудь більшої держави чи держав, але вона має зате величезну висшість тоді, коли сама схоче нападати на инші держави. Вона може заатакувати з рівною легкостю Францію і Росію. Її армія є готова обороняти себе рівночасно на два противні собі фронти, а се дає їй абсолютну висшість над прочими европейськими державами

Вона має у своїм посіданю великі стратегічні пункти північної Европи: Альзацію і Льотарингію яко двері до Франції і канал Кіль, яким може без перешкоди перекидати свої морські сили з Північного моря на Балтійске. Її союзники мають у своїх руках всі важнійші переходи до Швайцарії, до Росії і на Балкан.

Всі німецькі землі є з собою знаменито получені, творячи одностайну територіяльну єдність, яку можна оборонити невеликими силами, а з великою легкостю. Вона не має довгого ланцуха кріпостий або островів, які треба би обороняти, ані великих пасів землі в Африці чи Азії, які потребували би відповідного захисту, ані нікких підданих, приміром Гіндусів або Мароканців, яких треба би утихомирювати

Англія не може заатакувати Німеччини своєю фльотою, а коли задержить на якийсь час німецьку мореплавбу, то тим ще не знищить нації.

Німеччина глядить на свою економічну силу з найбільшою гордостю. Вона відчуває свою економічну висшість над прочими европейськими державами і знає добре, що сама, без посторонної помочи, зуміє виживити всю свою людність і заспокоїти всі її житєві потреби.

Агрикультура (рільництво) досягнула в Німеччині вершка досконалости, а промисл стоїть там також дуже високо. На сьвітовім торзі Німеччина веде завсігди першенство і ніяка инша держава не в силі пробити її відповідної конкуренції. Вона має свою власну поживу і залізо — дві річи найпотрібнійші для могучости народа.

Кошти вооруженя Німеччини є далеко менші від Франції й Англії. Податок Німеччини на сю ціль виносив всього 10 долярів на голову, а такий самий податок Англії виносить 15 дол., а Франції аж 20 дол. на одну особу. З сього виходить ясно, що вброїти ся Німеччині далеко лекше ніж обом її сусідам—суперникам.

А возьмім тепер публичні довги всіх тих трох держав. Публичні довги Німеччини приходять по 15 дол на голову, зате в Англії по 80 дол., а у Франції аж по 150 дол. на голову. Німеччина є отже в спромозі оподаткувати дальше свою людність, не обтяжаючи її так, як обтяжують свої народи Англія і Франція.

Порівнуючи воєнні армії всіх трох держав, прийдемо відразу до переконаня, що і тут Німеччина перевисшає значно обі свої суперниці. Її стале війско визначаєть ся безумовною висшостю над військами французькими й англійськими, а її резерви, рівні щодо числа постійній військовій силі, є також дуже добре вимуштровані і приспособлені до бою. Тяжко прийдеть ся Франції й Англії воювати з такими вишколеними вояками Німеччини! Німеччина готовила ся до війни цілими літами, не жалувала гроша на всякі військові цілі і через те довела цілу свою воєнну силу до незрівнаної досконалости.

Коли ще візьмемо під розвагу горячий патріотизм Німців, їх національну гордість і однодушність зі своїми військовими кругами, коли порахуємо всі ті численні товариства і інституції й організації, розсіяні скрізь по цілій державі, то мусимо признати, що Німеччина є під кождим оглядом первоорядною сьвітовою державою, а поборота її — треба довгого часу і богато заходів та трудів.

До Характеристики Російскої армії

Берлінський „Мілітер Вохенблатт" обговорюючи відносини російської армії, пише

„Що російська армія що до числа є дуже сильна не можна заперечити, та як відомо з науки вояк Фрідріха Великого, у війні рішає не само скількість. Як важні чинники прилучують ся: моральність війська, провід, уоружене, положене і простір держави, зелізниці, настрій населеня і т.д. Варта пригадати, що в новійших часах ні коли ще Росія — ділаючи на власну руку — не віднесла побіди над армії рівної вартости мілітарної. В р. 1877 не вдало би ся було без підмоги кн. Карла румунського побідити Туреччину; воюючи проти сучасної японської армії вістала Росія в манджурській війні побита. Треба додати що вістка яка появила ся в послідних часах в пресі про утворене пяти нових корпусів російських — є неправдива: такі корпуси зовсім не істнують".

Співробітник „Берл. Таґбл.", майор Е. Морат подає, що не всі з 30 корпусів російської армії призначених до Европи, можуть бути ужиті в европейській війні. Наслучай повстання замостань, пять азийських корпусів розділених на великі простори не вистануть щоби удержати в карбах Япан. Турецька границя теж не може бути без війська. так само не можна би усунути натиск на балканські держави. Передовсім входить тут в рахубу внутрішно-політичне положене. Тепер широкі простори сільські та неспокійні великі осередки промислові мусить Росія тримати в шаху і то найлїпшим військом Що правда без точних відомостей не можна обчислити, скільки корпусів треба би відчислити на оборону границь та на поліційні цілі (на те треба би сидіти в рос. міністерстві війни) та без значної ошибки можна би числити, що з 30 тис. европейських корпусів, не входить в рахубу до офензиви нова границями 8—10, Остає 20 корпусів, що безсумнівно становлять сильну армію, та мусять звернути ся на північнім фронті проти австрійських та німецьких війск

ПІДВОДНІ МІНИ.

Міни, які підчас війни закладають під воду, се собі величезний ладунок вибухової матерії, стрільної бавовни, або иншої, яка експльодуючи нищить корабель.

До запалюваня мін уживають звичайно електрики. В начиню в якім є вибухова матерія, є електрична батерия, але електрична струя перервана. Допорва при ударі в корабель електричні проводи (дроти) стикають ся, електрика починає переходити і запалює ладунок. Розуміє ся, що нині є ріжного рода міни щодо запалюваня. Один примір рід є такий.

Електричні дроти розділені пласточком цукру або иншої матерії, яка розпускаєсь у воді. Самий ладунок виглядає як грушка, хвостиком до долу обернена, але дуже велика. На сій округлій поверхни виставлють рурочки з тонкого шкла. Котрим би боком міна не зіткнулась то всю таке така рурка, яка при дітиканю відломлюєсь і до середини ладунка напливає вода. Сейчас вона розпускає цукор між дротами, дроти сходять ся до купи і в тій хвили наступає вибух.

Бувають инші міни, довкола яких є дроти, за потиснесем котрих ладунок запалюєть ся.

У теперішних часах уважають отверте море нічиїм, а лише три милі від берега воно є власностию якогось краю, до котрого безпосередно прилирає. До недавна уважали, що поза тими трома милями держава не сміє закладати мін. Та часи змінили ся. Звичайна гарматна куля з воєнного корабля летить на 15 миль, отже можна допорва стріляти з віддалі 15 миль, а то і більше. З тим і право трох миль підчас війни не має значіня. Нині закладають міни і поза 15 милями і на отвертім морі. Державі все одно, коби лиш свого ворога знищила.

Міни звичайно припинають до морського дна, але не поодиноко, тільки пасмами лишають його попід водою. Коли отже корабель зачепить шнур і потягне, то може удатись вибух зараз і двох мін. Доси всі прилади, які би охороняли корабель перед ударенєм о міну, показують ся мало практичними.

Історія палиці.

Палиця, котра нині служить людям або за підпору, або як средство оборони від напасних зьвірат, а довколи і .. людий, в давних часах була предметом мало знаним і розповсюдненим.

В 15. віці палиці уживали елеґантні пані як средство до забавки. В правдивий звичай ношене палиці увійшло допорва в 18 віці — а послугували ся нею і мущини і женщини.

Першим князем, котрий почав носити палицю дорогу, штудерно і богато прикрашену, був Генрик 4-тий. Славною була скромненька собі палиця гебанова, з головкою із слонової кости — власність Людвика XIII. Людвик 14 тий дав почин і взяв в звичай виробляванє палиць дорогих, з богатою дорогою і гарною прикрасою, а штучним виробом Артисти і ювилери занимались виробом тих люксусових забавок — а шляхта на французьким королівським дворі старала ся мати найдорожші, найбогатші і найоригінальнійші палиці.

Скоро звичай ношеня палиць прийняв ся і серед бо[illegible] верстов міщанства Вельканські суми вложено на закупно найкрасшої палиці. Ніхто тоді навіть не задивував ся, як хтось за палицю заплатив приміром 10 тисяч талярів

Російська цариця Катерина дарувала була королеви шведському Ґуставові III. палицю, яка коштувала 30 тисяч долярів.

Коли в Парижі увійшли у моду американські циліндри, почали послугуватись тоді палицями звичайними, високими і міцними Опісля входили в моду палиці щораз то грубші і дійшло до того, що носили палиці так грубі, як галузє деревини, навіть з неоглядженими добре сучками.

В минулім віці палиці були як добрі знаки, прикрашені в одним кінци рямінцами; але вже в другій половині того віка закинено ті палиці, а взялись до палиць легоньких, виробляваних з тростини перцевої, а прикрашених в горі галкою, котра рівночасно служила за руковть. В тринайцятих роках увійшли були в моду палиці із загнутою ручкою. В сімдесятих роках студенти (головно в Німеччині) уживали коротких паличок (на пів метра довгих), закінчених в горі круглою плиткою із слонової кости. Але все то „перешлось і переїлось" Відтак почали виробляти і носити палиці із срібними ручками.

Як инші річи, так і палиця має своїх аматорів-колекціоністів, котрі залюбки закладають у себе неначе музеї палиць і нераз на свій піль видають величезні суми грошеві. І так граф Бріль, міністер саського короля Фридриха Августа мав збірку палиць, числячу 300 штук, котрою дуже пишав ся. Талерайнд мав мати ще більшу збірку.

Властителем одного з найбільших і найцінніших збірників палиць був Генрик Веер, батько Маєрбеера. Його уперта манія збирання палиць довела його до убожества, втрата розуму і житя. Він стратив все своє майно на закупно старих і дорогих палиць.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ!
Маємо много найліпшої землі в [illegible] Канаді. Пришліть нам свою адресу, а ми вишлемо Вам [illegible] наших фарміз в ріжних місцевостях з цінами [illegible] і условия сплати і всякими другими подробицями.
Продаємо за половину ціни і з малою готівкою.
Управні фарми, найбільше пригожі для молочарського промислу, і хову худоби.
Фарми 5, 40 або 160 акрові в добрім положеню, недалеко Вінніпегу. Добра земля, здорова вода
Тут подаємо пару примірів
Питайтесь або пишіть у власній мові.
MICHAEL SCOTT
203 Enderton Building, Winnipeg.

На сьвята лише винятково і поки запас вистарчає!
Тепер можете одержати
40 кавалків руско-українськ. співанок ДАРОМ
разом з [illegible]
ФОНОГРАФОМ
котрий гарантуємо письменно на 15 років і даємо на три місяці безплатної проби
лише за $1.00 місячно.
International Phonograph Company, - 196 E. Houston St New York N. Y.

ДЛЯ ВСІХ СТОРНИКІВ
тепер на часі, замовити на Рідзво і Новий Рік
СТІННІ КАЛЄНДАРІ
для своїх відборців.
При кождім калєндари є кавалок місце на печатаня фірми за друковане назви фірми і желань, не числимо окремої заплати
Тому, що красних калєндарів сього року не буде треба чимскорше замовляти, щоб на час одержати.
Ось ціни наших калєндарів

Пр. 1. 100 штук (з друк. фірмою)	12 дол
Пр. 2. 100 „ „ „ „ більші	16 дол
Пр. 3. 100 „ „ „ „ ще більші	20 дол
Пр. 4. 100 „ „ „ „ [illegible]	2[illegible] дол

На більших замовленях даємо специяльний опуст. Всяких інформацій в сій справі уділяє
Ruska Knyharnia
850 Main St. Winnipeg, Man.

— ВІЙНА! — ВИПРОДАЖ! — ВІЙНА! —
$1. Місячно
$17.50
НА ЛЕГКІ СПЛАТИ, $1.00 МІСЯЧНО
ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
46 E. 7-th St. Dept. 34. New York, N. Y

Генер. фон Клюк убитий?

Кореспонденти з поля війни у Франції повідомляють, що они мають певні вісти, генерал правого німецкого крила фон Клюк помер в шпиталю в місті Намур, Белгія. Сю вістку потверджує рівнож нагла зміна воєнних операций правого крила німецкої армії. По великих побідах в Белгії, генерал фон Клюк став проводиром німецкого правого крила на французьких границях і сила его команди була звернена головно в сторони ріки Ли. Від десятьох днів се армія остає майже бездільно, про генерала фон Клюка нема жадної згадки.

КУТОК ДЛЯ ДІТЕЙ

СОЛОМЯНИЙ БИЧОК

Жив собі дід та баба. Дід служив на майдані майданщиком, а баба сиділа дома, мички прала. І такі вони бідні — нічого не мають: що зароблять, то проїдять, та й нема. От баба і напалась на діда:

— Зроби та й зроби мені, діду, соломяного бичка і осмоли його смолою.

— Що ти говориш? навіщо тобі той бичок здав ся?

— Зроби, я вже знаю на віщо.

Дід — нічого робити — взяв, зробив соломяного бичка й осмолив його смолою.

Переночували. От, на ранок баба набрала мичок і погнала соломяного бичка пасти, сама сіла під могилою, пряде кужіль і приказує.

Пасись, пасись, бичку, на травиці, поки я мички попряду! Пасись, пасись, бичку, на травиці, поки я мички попряду!

Поти пряла, аж задрімала. Коли це з темного лісу, з великого бору біжить медвідь; насочив на бичка:

— Хто ти такий? — питає, — скажи мені!

А бичок і каже: „Я бичок-третячок, з соломи зроблений, смолою засмолений“.

Медвідь каже: „Коли ти соломяний, смолою обсмолений, то дай мені смоли, обідраний бік залатати!“

Бичок нічого, — мовчить; медвідь тоді його зараз за бік, давай смолу оддирати. Оддирав, оддирав та й завяз зубами, та й ніяк і не вирве. Сіпав, сіпав — затяг того бичка бо-зна куди! От, баба прокидаєть ся — аж бичка й нема. „Ох мені лихо велике! де ж мій бичок дів ся? мабуть, він уже до дому пішов“. Та мерщій днище та гребінь на плечі та додому. Коли дивить ся — медвідь у бору бичка тягне; вона до діда.

— Діду, діду! бичок наш медведя привів, — іди його збий!

Дід вискочив, оддер медведя, взяв і закинув його в погріб.

От на другий день, ще ні сьвіт, ні зоря, баба вже набрала кужілю і погнала на толоку бичка пасти. Сама сіла під могилою, пряде кужіль і приказує.

— Пасись, пасись, бичку, на травиці, поки я мички попряду! Пасись, пасись, бичку, на травиці, поки я мички попряду!

Поти пряла, аж задрімала. Коли це з темного лісу, з великого бору вибігає сірий вовк та до бичка.

— Хто ти такий? скажи мені!

— Я бичок-третячок, із соломи зроблений, смолою засмолений!

- Коли ти смолою засмолений, — каже вовк, — то дай і мені смоли засмолити бік, а то наторжні собаки обідрали.

— Бери!

Вовк зараз до боку, хотів смоли оддерти. Драв, драв та зубами й завяз що ніяк уже й не оддере: що хоче назад, то ніяк. Він так вовтузаєть ся з тим бичком! Прокидаєть ся баба — аж бичка уже й не видко. Вона подумала: „мабуть мій бичок до дому пішов“ та й пішла, коли дивить ся — вовк бичка тягне. Вона побігла, дідови сказала. Дід і вовчика у погріб укинув.

Погнала баба і на третій день бичка пастись; сіла під могилою та й заснула. Біжить лисичка.

— Хто ти такий? — питає бичка.

— Я бичок-третячок, з соломи зроблений, смолою засмолений.

— Дай мені смоли, голубчику, приложити до боку: капосні хорти трохи шкури не зняли!

— Бери!

Увязла й лисиця зубами, ніяк не вирвеся. Баба дідови сказала, дід укинув у погріб і лисичку. А далі й зайчика побігайчика піймали.

От, як назбиралось їх, дід сів над лядою у льох, давай острити ножа. Медвідь його й питає

— Діду, навіщо ти ножа остриш?

— Щоб з тебе шкуру зняти та пошити з тієї шкури і собі й бабі кожухи.

— Ох, не ріж мене, дідусю, пусти лучче на волю: я тобі багато меду принесу.

— Ну, гляди!

Взяв і випустив медведика. Сів над лядою, знов ножа острить. Вовк його питає:

— Діду, на віщо ти ножа остриш?

— Щоб з тебе шкуру зняти та на зиму теплу шапку пошити.

— Ой, не ріж мене, дідусю, я тобі за те цілу отару овечок прижену.

— Гляди!

І вовка випустив. Сидить та ще ножа острить. Лисичка виткнула мордочку, питає.

— Скажи мені, будь ласка, дідусю, навіщо ти ножа остриш?

— У лисички, каже, гарна шкура на опушку й на ковнірець, хочу зняти

— Ой, не здіймай з мене, дідусю, шкури, я тобі й гусей і курей принесу!

— Ну, гляди!

І лисичку пустив. Остав ся один зайчик; дід і на того ножа острить. Зайчик його питає, а він і каже:

— У зайчика шкурка мякенька, тепленька — будуть мені на зиму рукавички й капелюх.

— Ох, не ріж мене, дідусю, — я тобі стьожок, серег, намиста доброго нанесу, тільки пусти на волю!

Пустив і того.

От, переночували ту ніч, коли на ранок, ще ні сьвіт, ні зоря, аж — дер-дер! щось до діда в двері. Баба прокинулась.

— Діду, діду! щось до нас у двері шкрябоче, — піди подивись!

Дід вийшов, коли то медвідь цілий улік меду приніс. Дід узяв мід, та тільки ліг, аж у двері знов — дер-дер! Коли вийде аж повен двір овець вовк понагонив. — От, незабаром лисичка принесла гусей, курей — усякої птиці, зайчик понаносив стьожок, серег, намиста доброго... І дід радий, і баба рада. Взяли попродали овечки та накупили волів, та став дід тими волами ходити в дорогу та так забогатів! А бичок, як не стало вже треба, поти стояв на сонці, поки й розтав.

Плезант Гом. Ман.

Русини, старайтесь о горожаньскі папери.

Кождий Русин чи Поляк повинен постарати ся о горожаньскі папери до нового, 1915, року. Які один, що жіє в Канаді через три роки, не повинен відтягатись з вибранем горожаньских паперів на дальше. Тямте, що тепер нікто не питає чи аплікант уміє по англійски або по французки. А по новім році про се зараз будуть питати. Не буде уміє чоловік добре говорити по англійски або по французки той горож. паперів не дістане. А чому так? О се постаралось для нас консервативне правительство в Отаві. Се воно, правительство ухвалило закон, що кождий чужинець, який приїде до Канади і переживе тут пять літ може дістати горожаньскі папери наколи знає добре англ. або француску мову. Отсе ласка для нас від консерватистів. І кілько то руських людей не будуть мати права голосовання, кілько то буде таких, що будуть вічними чужинцями, а не горожанами сего краю! Я знаю многих, що жіють в Канаді вже через 18-20 літ а їм хоч язик вріж то не заговорять по англійски. І від нового року такі люди, наколи ще не дістали горожаньских паперів а є фармерами, не дістануть патентів на свої фарми. Земля на якій робили і роблять не буде їх. От і маєш ту консервативне правительство. А нащо они се зробили? На те, щоб наших людей відтрутити від права голосовання і на те щоб наші люди були в Канаді як якими зайдами, а не людьми, між людьми..

При надходячих домініальних виборах ми, маючі право голосовання, повинні їм за се гарно відплатити ся, повинні подякувати за таку їх ласку і прихильність до нас Русинів.

В. П. Стефанюк.

ТИЖНЕВНИК БЕКА.

Тижневник Бека, який редагує Едвард Бек, той — що то наняв детективів до викритя графту в квебекськім парламенті і відтак про се написав в сїй часописи, є дуже цікава часопись в Канаді. Часопись посьвячена головно справі здобутя чесної адміністрації в публичних справах і є украшена ріжними картунами і ілюстраціями, містить гарні оповідання, сьмішне та що дотично є дуже займаюча для пересічного читача. Тижневник Бека має своїх кілька найліпших письменників і артистів в Канаді. В нім найдете ріжного рода інформації з кождого тижня. Предплата виносить лише $2.00 на рік. Редакція радо вишле кождому оказове число. Адрес такий:

BECK'S WEEKLY
335 Craig St. West.
Montreal. Que.

ДІВЧАТА ПОЗІР.

Jеьм кавалером, літ 25. Шукаю подруги житя в тих самих, або молодших літах. Готівки маю досить, що міг бим приютати з готівкою на фарму. А роботу господарску знаю добре. Можу фарму взяти самий і дівчина що має охоту працювати на фармі нехай зголосить ся присилаючи зарaзом і свою фотографію, а на жадане я вишлю свою. Peter Pokladuy
Sheho, P. O. Sask. (46)

Русини Вінніпегу!

ГОЛОСУЙТЕ НА

R. S. Robinson-a

на контрольора міста Вінніпегу.

Р. С. Робінсон є всїм добре знаний в місті Вінніпегу як добрий бізнесмен і тактовний чоловік. А чоловік, котрий був в бізнесі через ціле житє, потрафить добре і совісно розпоряджати справами і майном міста.

ПЕРШЕ ВСЕГО ПОДАТКИ БУДУТЬ ЗНИЖЕНІ.

ПАМЯТАЙТЕ ДЕНЬ 11 ГРУДНЯ 1914.

Ціни фармерских продуктів.

Пшениця: —	
Н-р 1. Норд	$1.19
Н-р 2 ..	1.16
Н-р 3. ..	1.11½
Н-р 4. ..	1.06
Н-р 5 ..	1.01
Н-р 6. ..	.96
Фід	97
Овес: —	
Н-р 2. C. W.	55
Н-р 3. C. W.	53
Н-р 1. Фід	52
Н-р 2 Фід	51
Ячмінь: —	
Н-р 3. C. W.	.70
Н-р 4 C. W.	.66
Фід	.62
Лен: —	
Н-р 1. N. W. C.	$1.23
Н-р 2. C. W.	1.20

ЦІНИ ХУДОБИ.

Найліпші бички сто фунтів живої ваги $5 75—$6 00

Гарні, тлусті бички $5 50—$5 75

Звичайні бички 5.00—5.35

Гарні, тлусті ялівки $5.00—$5 50

Звичайні ялівки $4 50—$5.00.

Вибрані корови 4.75—5.00

Середні корови 4 00—4.50

Звич. корови 3.25—3.75

Вибрані дійні корови $60—$70.

Зв. дійні корови $35 — $45

ФАРМА НА ПРОДАЖ!

Фарма 150 акрів, 50 акрів вироблено, обгороджена ціла, добра хата, шпихлір на 2000 бушлів, хлівов покритий, інші будинки, студня мурована з доброю водою. Школа на тій самій фармі, 6 миль від міста і стациї Calder, Sask. Ціна $20 за акер, 20% готівки а решту на сплати до вподоби купуючого на 6%. Можу заміняти за реальність в місці не обтяжену довгом. По близші інформації удайтесь до:
J. A. DUMA, 514 Flora Ave.
Winnipeg Man

ВІЙНА! [illegible]

Всїм хорим і терплячим!

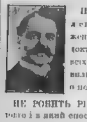

ПРОФ. ДР. ОВЕН славний специялист виличає всіх хорих мужчин і женьщин, які лічили ся вже в ріжних докторів без наслідків, як також і всіх тих які стратили вже надію на виличене ся, хай звернуть ся до него о пораду і поміч

НЕ РОБИТЬ РІЖНИЦІ, яка ваша хороба, як довго і в який спосіб лічили ся, ПРОФ. ДР. ОВЕН коли приймеєсь за лічене, то гарантує вам що виличить і зробить вас здоровими і могучими.

ВСЯКІ ХОРОБИ голови, ушей, носа, горла, легких, утроби, нирок, матури, руптури, катари, отвердження, гемороїди, старого катару, скрофулы, хороби серця, безкровности, хороби жолудка, затроєння крови, ревматизм, артретизм, хороби з молодих літ, самогвалт, всякі венеричні хороби мужчин і женьщин, сифиліс і богато иньших тут не наименованих лічить напевно і в скорім часі.

ПРОФ. ДР. ОВЕН через 34 літа практики, був на чолі всяких першорядних всесьвітних шпиталях і має за собою тисячі і тисячі таких самих випадків хороби як і ваша, а непереличене число виличених хвалить його за его знайомість і мудрість лікарску. В кождім випадку хороби виличе вас ПРОФ. ДР. ОВЕН, звертатись до него, або опишіть в своїй мові всі ваші терпіня а віднискане здоровля буде вам запевнене. Пишіть в своїй мові на сей адрес.

PROF. OWEN, M. D.

221 East 17th St. Dept. 33. NEW YORK, N. Y.

ПЕРЕСТОРОГА. Застерігайте ся так званих інститутів та нічого [illegible]

Небувалі доси оферти для предплатників „Кан. Фармера“.

Лише перечитайте, а переконаєтесь, що жадна в Канаді укр. часопись не дає подібних оферт.

ПЕРША ОФЕРТА.

Книжка: „Мандрівки та пригоди шляхтича Чванківського на полі та на морі“, з 12 образками, в оправі, на 118 сторін. Ціна сеї книжки є 50 ц. І тамте, що кто пришле **півтора доляра на „Канад. Фармер“**, новий або старий предплатник, дістане сю вартісну, дуже цікаву книжку ДАРОМ. Книжок сих не надто богато, отже спішіть ся!

ДРУГА ОФЕРТА.

Календар „Українська Родина“ на 1915 р.

Хтоб не хотів мати календаря на слідуючий рік? Хто лише письменний, без календаря не обійдесь. А звісно, що календарів зі старого краю не дістанемо, і тому сей календар виданий на канадийскій земли має заступити місце старокраєвих календарів. А заступить він в повнім того слова значіню. Усе що найінтересніще і найкориснійше для кождого Українця, найде в сім календари. Календар буде містити дуже богато гарних ілюстрацій, фотографій з ріжних в Канаді інституцій, товариств і пр., і пр.

Його ціна є 50 центів.

Ми ж його дамо даром кождому, новому або старому предплатникови „К. Ф.“ що пришле на часопись півтора доляра.

ТРЕТА ОФЕРТА.

Фармерське шило.

Много грошей марнує ся, через упряж, сідла, черевики і інші шкіряні річи, котрі руйнують ся з причини недбалости. Викинути вартісну шкіряну річ, котра попукала є велика помилка. Роблячи се, ви примушуєте себе купувати нову річ, за котру платите великі гроші, А вам і усїх заощадить ті гроші, діставши собі завчасу шило

Ви можете дістати найлїпше шило даром, коли пришлете $1 50 на „Канадийский Фармер.“ Тою швайкою будете шити без всякого труду вашу упряж, сідла, черевики, полога і все інше. Сею наготованою швайкою може шити жінка чи чоловік так само як і машиною В швайці знаходить ся один клубок навоскованої дратви, котру зараз можна уживати,

Шило має діяментовий конець і містить в собі кілька запасних шил, котрі дають найлучшу сатисфакцію

Шило продаєсь за $1 00, а його **даром кождий дістане хто пришле півтора доляра старої або нової предплати.**

ЧЕТВЕРТА ОФЕРТА.

ГЕОГРАФІЧНИЙ ВОЄННИЙ АТЛАС,

який вийшов в Кедомі і коштує одного доляра, один примірник. Э се чисто Украіньский Атлас, містить 24 кольорових головних а 11 побічних мап Европа, Австро-Угорщина і Швайцария, з побічною картою вір. Німеччина, Нідерландія і Бельгія, Балканьский півостров з побічною картою Крети. Галичина і Буковина. (вел. 9х14 цалів.) Франція, Еспанія, Португалія і Італія. Велика Британія і Ірландія. Скандинавія і Данія. Азия, Африка, Північна Америка, Злуч. Держави, Південна Америка і Австралія

Кождий, що інтересуєсь нинішньою війною і читає часописи, мусить такий атлас мати. Між сих українских атласів маємо не дуже богато, хто отже хоче скористати з нагоди, хай присилає $1 50 старої або нової предплати на „Канадийский Фармер“ і 10 ц. (сріблом або марками) на почтову пересилку а **дістане Атлас даром.**

Присилаючи гроші не забудьте написати яко премії хочете. А що найголовніще, пишіть виразьно, по англійски свій адрес. Пишіть коротко що присилаєте гроші і хочете сеї або тої премії.

До нас адресуйте так:

CANADIAN FARMER
P. O. Box 3656 St. B. Winnipeg, Man.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпег, Ман., Пятниця 20 го Листопада, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, November 20, 1914. Число 47.

З поля европейскої війни.

ВІЙНА З ФРАНЦІЄЮ.

Страти Англії.

Льондон, 13. лист. Страти Англії в людях по конець жовтня виносили 57 тисяч.

Затопили німецьке підводне судно.

Париж 13 лист. Доносять з Донкирк, що французький торпедовець затопив німецке підводне судно коло берегів Бельгії. Французький торпедовець зістав трохи ушкоджений.

Німецкі атаки відбиті.

Париж, 15. лист. Загально сказавши позиції Французів затримані і німецкі атаки в околиці Іпр були відбиті.

Союзники розпочали офензиву

Льондон, 14. лист. Телеграфують з боєвої лінії в Бельгії, що союзники зіста [redacted] сили коло Дікемуд і розпочали завзяту атаку вати на Німців. Сподівають ся, що се місто позадовго опинить ся в руках союзників.

Страти Англії в офіцирах.

З Льондону подають, що страти Англії в офіцирах по листопад 11 представляють ся так: 882 убитих, 1,784 ранених і 354 згублених, разом 3,420 офіцирів

Німці здобули друге місто.

Амстердам, 14. лист. урядово оголошено в Берліні, що Німці здобули місто Ст Ілой, яке находить ся на полуднє від Іпр.

Затоплено англійский супер-дретнавт.

Ню-Йорк. 14. лист. Від приватних людей і з листів які наспіли з Ірландії довідались тут про затоплене англійского воєнного корабля т. зв. супер-дретнавт „Авдашьово.“ Катастрофа мала місце ще 27 жовтня, недалеко берегів Ірландії. Найліпшим сьвідком затоплення корабля є залога корабля „Олімпік,“ яка ратувала богато залоги з потапаючого корабля. Потопнувший корабель збудований був перед двома роками. Його містота виносила 23 000 тонів, довгота 596 фітів, ширина (на середині) 89 фітів. На нім було десять 13 5 цалових, шістнайцять 4 цалових і 13 меньших канон.

Причина затоплення не знана. Раз говорять, що найхав на міну, другий раз що німецке підводне судно затопило, а навіть і таке говорять, що нібито капітан сам знищив З затопленем сего корабля, Англія стратила найсильніший, воєнний корабель.

Німці трохи поступили.

Льондон, 15 лист. Німецке праве крило трохи поступило вчера і забрало в полон кількасот французьких і британских жовнірів та два машинові скора.

Союзники проганають [redacted]

Париж. 17. лист. Від Нюпорт до Дікемуд і в околиці Іпр, розпочалась канонада якої вже через довший час не було чути.

Два атаки німецкої інфантерії, один на полудне від Біксчут а другий на полудне від Іпр. були неудачною для Німців Союзники поступили наперед між Біксчут а Іпер рікою

Страти Англії на воді.

Льондон. 18. лист. Вінстон Чорчіл, перший льорд адмиралтії оголосив в парляменті, що страти Англії на воді є такі: 222 офіцирів вбитих, 27 ранених і 6 згублених. Людей убитих 3,456, ранених 428 і 1 згублений. Усего разом 4,138 людей. Тут не включаючись страт в людях при затопленю корабля коло берегів пол. Америки 1,565 людей.

ВІЙНА З РОСІЄЮ.

Росіяне заняли галицкі міста

Льондон 14 лист. Урядові вісти з Відня доносять, що Росіяне заняли в Галичині міста Тарнів, Ясло і Коросно.

З Кракова, доносять, Німці забрали свої канони до Ополє, в Шлезьку і Австрійці мають боронити міста самі своїми канонами.

При відвороті Німці стратили 20 000.

Льондон 14 лист. Кореспондент з Петрограду доносить, що при відвороті в російскої Польщі Німці стратили 80 тисяч людей [redacted] 20 тисяч убитих.

Росіянам щастить ся.

Петроград. 15 лист. В російскій Польщі російскі війска щасливо поступають наперед. На лівім березі Вісли битва не устає. На лінії між містом Полоцк а рікою Варта Німці ставлять сильний опір В Галичині російскі війска находять ся 45 миль на схід від Кракова.

Німці відперають Росіянів

Петроград. 16 лист. Вісти, які наспіли з поля битви до Петрограду доносять, що Німці з великими трудностями відперли взад Росіянів на цілій лінії, яка тягнесь від ріки Варта аж до полудневої границі Східної Пруссії.

Що зі Сербією?

Довго не чули ми нічого про війну в Сербії Наколи були які вісти то лише про те що Серби убили то 10, то 20 а навіть і 30 тисяч Австрійців. Були люди що числили убитих Сербами Австрійців і начислили поверх 460, тисяч. Про свої страти Сербія нікоgли нічого не згадувала. Доперва перед вчера читаємо:

Петроград 18 лист. Тут приїхав з Сербії післанець з просьбою від сербського правительства щоб Росія поспішила Сербії на поміч, бо інакше Австрія забере Сербію Сербська армія, яка перед війною числила 300 тисяч людий, тепер, по тримісячній війні числить лише 100 тисяч людей. Сербії грозить упадок, бо Росія не може післати ей жадної помочи, хиба що перейде через Карпати та через цілу Угорщину..

РІЖНІ ВІСТИ.

Англійский фельд-маршалок умер.

Фельд-маршалок, головний вожд індійских війск, льорд Робертс умер в Франції на запалене легких. Покійник числив вже 82 роки житя. Головним вождом індійских війск в Африці льорд Робертс був від 1885, т. є майже через 30 літ. Його заслуги для Англії великі і його смерть приймили як за дуже велику страту

Англія будує нові кораблі.

З Льондону доносить, що від початку війни Англія збудовала 21 нових воєнних кораблів, а се: 4 дретнотів, один воєнний кружляк, 4 легких кружляків, 3 оружних кружляків та 7 великих торпедовців. Значить Англія будує один воєнний корабель що тижня.

З Копенгаги кореспондент часописи „Штандарт“ пише слідуюче:

„Князя Ернеста Августа, батька князя Брунсвіка, який є зятем німецкого цісаря, вхопили ветані божевілля. Про него не було чутки через кілька тижднів і кажуть, що війна є причиною божевілля. Думають, що він в домі божевільних.

КАНАДИЙСКІ ВІСТИ.

Вже нема „Вільгельм“ улиці.

З Торонто доносять що оногдi один мешканець міста здер зі слупка таблицю з назвою улиці і приніс ей до комітету, який дає улицям назви, з бажанем, щоб улицю назвати як иньше. Се вийшло під розвагу і назву сейчас змінили, Тепер та улиця носить імя „Салиея Се назва Австралійского кружляка, що знищив німецкого кружляка „Емден“.

Відправлено іміграційних урядників

Тамтого тижня відправлено кільканайцять іміграційних урядників з „Іміграційної Галі“ а між тим і д. Кирила Ґеніка, який працював там через послідних 17 літ. За причину відправлення подали „тісні часи“. Не мож однак розуміти для чого принили до іміграційного уряду берова німця. Сим англійці дуже обурені проти консервативного правительства і сиплять „громи“ на його голову.

Процес Рудика скінчив ся

Павло Рудик що на початку минувшого року заскаржив д. А. С. Шандра до суду, за те що той його арештував в часі альбертійских виборів і жадав від Шандри 15 тисяч долярів відшкодовання Дня 9 с. м. видав судія Скат в Едмонтоні вирок, що арештоване Рудика було безпідставне і Шандро має заплатити Рудикови $1200 відшкодоване та сплатити всі судові кошти.

З Відня доносять, що Австрія має позадовго позичити двіста міліонів долярів на ціль війни. Позичка буде затягнена на 5 літ, на 5% процент.

МІСЦЕВІ ВІСТИ.

Нова часопись.

Вчера в Вінніпегу вийшло перше число довго ожиданої „руської“ часописи „Русскій Народъ“. Редактором єї є д. В. П. Ґладик, бувший редактор „Правди“ „Поступу“ і „Русского Голосу“. Часопись ся друкуєсь на двох мовах, а се. „отчасти на русскомъ литературномъ книжномъ языку, а отчасти на русско-галицкомъ нарѣчіи“. Ціль часописі, як читаємо в „едіторіялі“ є: „подавати русскимъ людямъ правдивіи вѣсти о войнѣ и, вообще, о русско-національной і религіозной жизни“ Часопись на чотири сторони, малого формату. Перше число дуже бідне змістом та може друге буде ліпше. Побачимо.

Спалилась жінка і дитина.

Пані Чарлес В. Нобе, з 467 Меріон улиці [redacted] скоро розпалити в кухни розпалила раз і погасло. Она тоді взяла баньку нафти і почала лити на тліючі дрова Нафта запалилась, огонь дійшов до баньки, наступила експльозія і ціла кухня в огни. Пані Нобе представляла собою горіючий смолоскип. Хотіла вратувати ще маленьку дитину, яка сиділа коло кухні в кріслі, та видно не могла, бо найшли еї лежачу на підлозі головою до дитини на якій усе одіне згоріло. Пані Нобе була прямо усмажена і ей найшли неживу. Дитина була жива, але скоро потім умерла.

Із сего наука для других щоб ніколи не важились уживати нафти до розпалювання в кухни.

ОБРАЗ З ТЕПЕРІШНОЇ ВІЙНИ.

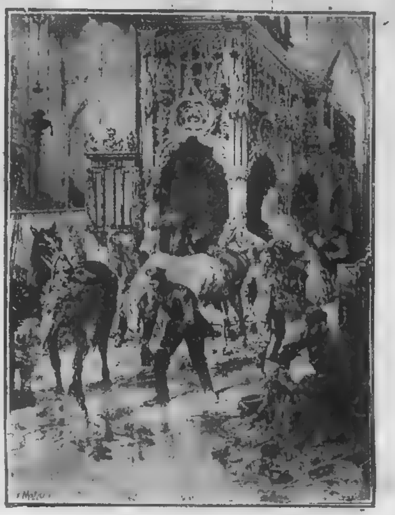

Образ представляє німецку кавалерію в француській церкві, в місті Ейрват.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Отсим повідомляєсь членів Т-ва „Укр. Народний Дім“ в Вінніпегу, що збори Т-ва відбудуть ся дня 22 с. м. т. е. в Неділю о год. 1½ по полудни в гали п. Т. Ястремського pir McGregor & Stella Ave Всі члени т-ва мусять явитись! На порядку деннім буде справа віддерання фотографії хто заможе, най принесе 85 ц. Крім сего богато важних справ конечних до полагодження

People's Forum

В неділю по полудни в Сент Джонс Технікал Інституті, о 3-ій годині пан Fred J. Dixon, провінціональний посол, виголосить промову на тему: „Спекулятор Землі“ Сьпівати буде найліпший в місті хор „Норвеґіян Ґлі Клюб“.

CALDER'S

БАНКЕРІ і ШІФКАРТИ.

Старі і нові.

663 Main St. Winnipeg

А. КАРАКОЗЮК, загал. управитель

Від Тов. „Боян“.

В суботу, 21. листопада в польській „Соколні“ на розі вул. Manitoba і Patt Товариство уряджує

ЗАБАВУ з ТАНЦЯМИ

Початок о год. 8. вечером

В неділю, 22 листопада всі члени Товариства мають зійти ся о 2. год. по пол. до галі Вокна, щоб піти відфотографуватись.

ЦІНИ ЗБІЖА.

Пшениця: —	
Н-р 1. Нордерн	$1.20
Н-р 2. ..	1.17
Н-р 3. ..	1 12
Н-р 4. ..	1,07
Н-р 5. ..	1.02
Н-р 6. ..	.97
Фід	.94
Овес: —	
Н р 2. C W.	55
Н-р 3. C. W.	53
Н-р 1. Фід	52
Н-р 2 Фід	51
Ячмінь: —	
Н-р 3. C. W.	70
Н-р 4. C. W.	66
Фід	62

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпегу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST JOHN 4-7-4

В день телефон St. John 474. ◆◆ В ночи телефон St. John 866.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474 є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ. [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ. [illegible]

[illegible]

„Канадийский Фармер“
Редактор: О. Т. Гикавий.
Часопись [illegible] руського народу в Канаді, [illegible] в Канаді і Злучених Державах на рік [illegible] $1.50
до Европи $2.00
Адрес:
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B Winnipeg.
Телефон [illegible] John 360.
The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 8,000
Published every Friday at 287 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

В справі жертв на бурсу ім. А. Коцка в Канаді.

Незалежні (такими они себе звуть) патріоти з „Укр. Голосу“ се собі дуже дивна порода людей. Від часу їх істнованя в Канаді, пильний обсерватор міг добре їм приглянутись із всіх можливих сторін і з обридженем сказати: — „Макулатура“. Вічно кричуть, що до всякої народної роботи они лише мають право, они лише все роблять, будують; усіх других прозивають сякими і такими, себе числять за найсовершеннійших, за одиноких спасителів українського народа в Канаді... Прямо сьміх чоловіка огортає, бо коли порівнати їх розкричаний крик з їх роботою то побачим, що они лише уміють кричати, а робити: — „нехай вже хто другий говорить“.

Про „роботу“ — „незалежних патріотів“, робітників з „Українського Голосу“ можна богато написати та ми нараз ограничимо ся на однім факті.

Відомо се ще кождому, як перед трома роками друкувались в „Укр. Голосі“ метрові відозви до укр. народу в Канаді щоб складав жертви на будову бурси ім. Адама Коцка. Природна річ, на таку річ всякий давав скілько міг, бо бурси було треба, треба єї і тепер. В протязі трох років на бурсу було зібрано около пятьсот долярів про котрі, від двох літ, ми не маємо найменьшої чутки. Де ті гроші, що з ними зроблено, ніхто не знає. А вартоби знати. Пятьсот долярів се не пятьсот центів. Їх нарід зложив і нарід, безперечно, хоче видіти, а бодай знати, що за ті гроші зроблено. На коли уже бурси не збудовано, то на яку иньшу ціль пів тисячка пішла? Вимагаєм від „Укр. Голосу“ скорої відповіди.

А тепер підем ще трохи далі і поглянем скільки якраз зібрано грошей на „Бурсу ім. Адама Коцка в Канаді“ і чи всі жертви пішли на ту ціль.

Берем в руки 31 ч. „Укр. Голосу“, з 1910 р. і находимо виказ добровільних жертв на „Фонд Народної Просьвіти в Канаді“. Оголошено:—

Попередно огол.	$55.80
Нові жертви	11.30
Разом	$67.10

Число 35 „Укр. Голосу“

Дальші жертви	$42.81
Разом	$110.00

В числі 36 є: жертви з Монтреалу $12.00. Та в 37 ч. „Укр. Голосу“ оголошено

Дальші жертви	36.10
Поп. оголошено	110.00
Разом	$146.10

А в дійсности (з жертвою з Монтреалу) рахунок мав представлятись трохи инакше, не $146.10, а $158.10. В числі 42, огол. знов таке

Жертви з Дауфін і Роля	$2.00
Поп. оголошено	156.10
Разом	$159.10

Насамперед, що „попередно було оголошено“ $146.10, а не $156.10. Друге, що $156.10 а $2.00, буде не $159.10, а $158.10. Чому так „рахмістри“ з „Укр. Голосу“ покрутили — Бог їх знає. Та припустім, що они „несьвідомо“ додали тих $12.00 з Монтреалу, тож все таки їх рахунок виказує о $2.00 меньше як повинно би бути. Значить, з жертвою з Дауфін і Роля усіх грошей надіслано до „Укр. Голосу“ чи комітету „Ф. Н. П. в Канаді“ не $156.10 і не $159.10, а $160.10.

Се все з 1910 року.

Переглянемо тепер усі числа „Укр. Голосу“ з 1911 року, і зобачимо скілько в тім році було зібрано грошей на бурсу.

В числі 3 —

Дальші жертви	$10.70
Поп. оголошено	159.10
Разом	$169.80

В числі 7 — $7.50, в числі 11 — $31.85, в числі 13, з Гімлі $8.00; в числі 14, з Плезент Гом $8.77; в числі 17–18 з Комарно і ин. $18.75; всего разом $244.68. В числі 20 находимо: —

Дальші жертви	$6.75
Поп. було огол.	244.68
Разом	$251.42(!)

Але панове знова забули поквітувати жертву з Сіфтона $6.50 оголошену в 19 ч. „У. Г.“ Так отже виходить, що сума мала бути не $251.42 а $257.93, не вчисляючи тут вже жертви з Монтреалу, а то дійсна сума представлялаб $258.93.

В числі 24 находимо —

Дальші жертви	$16.35
Поп. було оголошено	251.42
Разом	$267.77

А в 21 числі находимо однак, що до „Укр. Голосу“ прислали зі Зголи, Ман. $3.25, яких на жаль в поквітованю в 24 ч. не находимо. А з тою жертвою сума малаб представлятись не $267.77, а $278.32.

Дальші жертви приходили так: в числі 25 з Ashville $15.95; в числі 34: —

Дальші жертви	$18.75
Разом	$301.57

В чис. 48 з Редвайни 18.50

В числі 3 з 1912 р. находимо таке

Дальші жертви	$93.69
Давніше було огол.	301.57
Разом	$413.76

Дуже гладко рахунок їм вийшов, але они як попередно так і сего разу забули зовсім про жертву з Інглоф $10.00, які оголошено в 40–41 ч. „Укр. Голосі“, а яких зовсім не поквітовано касієром. А з сею жертвою сума фонду виносилаб $440.52, а не $413.76.

Дальші жертви оголошено в ч. 4 як: Дальші жертви $5.50, в числі 5 з Стоні Маунтен $2.00; в числі 11 з Beechvale $15.00; в числі 17 з Gilbert, Ont. $2.75, в числі 52 з Vonda $12.25 а з Theodore $2.50. Після обчисленя „будівничих бурси“ то на бурсу вплинулоб усіх грошей $453.76, а після точного обчисленя і виказу жертв вплинуло $480.52. Взяти до того ще жертву з Монтреалу, яка зовсім не була поквітована касієром, загальна сума жертв, яка вплинула на бурсу була $490.52.

Розходить ся тут о малу суму грошей, а всеж таки цікавоб знати чому она не була поквітована касієром і секретарем комітету на руки якого усі жертви складались. Віримо, що „Укр. Голос“ пояснить нам се докладно в найблизшім числі своєї часописи, як взагалі однакже ширше про цілу ту справу, за що жертводавці будуть дуже вдячні. Розумієсь, що вияснивши он цілу справу про фонд на бурсу ім. А. Коцка „Укр. Голос“ раз на все заперечить всяким підозрінам, які стягає на себе своєю мовчанкою. Думаємо, що народ не спротивить ся сему наколиб гроші, зібрані на бурсу, були звернені на яку иньшу просьвітну ціль. Але всеж таки треба народови сказати, інакше то той жертволюбивий народ відтягне ся від всяких жертв. А на сім потерпілаб не одна добра справа, де без жертв народа не мож обійтись.

ЗАЛАГОДЖУЄМО всякі документи нотаріальні так для старого краю як і для Канади.
СПРОДАЄМО шифкарти, посилаємо гроші, купуємо і міняємо доми, лоти і фарми.
ВИРОБЛЯЄМО горожанські папери. В всяких справах удавайте ся до нашої фірми.
Wschodnia Kancelaria
834 Main St. Winnipeg, Man.
Управитель канцелярії [illegible], нотар.

Чи боятись нам нападу Німців на Канаду?

Мейор міста Монтреалу ще давніше отримав був зі Злуч. Держ. анонімний лист в якім грозять ся, що стейтські Німці мають незадовго напасти на Канаду. Сей лист кинено до коша. Перед двома тижднями мейор Монтреалу отримав другий, подібного змісту. Лист і над ним він вже трохи застановив ся. Що більше повідомлено військові власти, щоб розвідались більше скілько правди в тім о чім пишесь в анонімних листах. І довідались, що стейтські Німці провадять в полудневій Канаді шпіонажу на велику скалю. Велике число Німців наймились в фармерів за звичайних робітників і працюють лише за харч. В стейті Майне видано сеї осени позволень на польоване два рази більше як минулого року і кажуть, що тут також Німці збільшили число позволень на польоване. Они малиб — полюючи — провадити шпіонажу. Канадийські власти дуже затривожились сим і роблять навіть приготованя щоб здовж стейтської границі поставити сильну сторож, якаб в данім разі боронила Канаду перед наїздом стейтських Німців. Писали англ. часописи також, що уряд міста Монтреалу ухвалив на воєнну ціль десять тисяч долярів. Що якраз за ті гроші купить ся — ніхто не знає, але знають, що гроші призначені на оборону міста. Усі прибережні міста (над Атлантиком і Тихим океаном) забезпечені в тяжкі канони, а крім того кілька воєнних кораблів без перестанку плавають по при береги як східної так і західної Канади.

У можливість нападу Німців на Канаду ще більше почали канадийські власти вірити, від часу, як кілька німецких воєнних кораблів затопили два а два ушкодили англійських воєнних кораблів коло берегів Полудневої Америки. А щось подібного ніхто ані не снив.

Питане тепер заходить ся, на випадок німецкого нападу на Канаду, поставлять ся Злуч. Держ., чи будуть невтральними, або чи разом з Канадою станують проти нападу Німців.

(Справді, оно навіть смішно виглядає думати про щось подібного, бо де Німеччина а де Канада, дуже далекі „сусіди“. Але нині вірать у всякі можливости і вже наперед укладають плани як і що має ся робити.)

На се находимо якраз відповідь в одній стейтокій, англ. часописи, яка й каже:

„Треба сподіватись, що наколиб удалось Німеччині напасти на Канаду, то Зл. Держ. трактувалиб Канаду так само як трактувалиб який иньший воюючий край, не зважаючи цілковито на доктрину Монро. (Монро се був пятий президент Злуч. Держ. між 1816—1824 рр. Ред.) Злуч. Держ. зовсім правно поступилиб наколиб відмовили всякої помочі на тій підставі, що Канада не є невтральною а провадить війну разом зі своєю [illegible]“.

„В прокламації президента Монра сказано виразно, що від Злуч. Держ. можна сподіватись між иньшим сказано таке — „Ми ніколи не вмішувались і не будем вмішуватись до справ жадної кольонії якоїбудь европейської держави. Але наколи як котра европейська держава котілаб вмішатись до справ якого незалежного правительства, так ми не можемо сего приняти инакше як повстане проти Злуч. Держ.“.

А що Канада ніколи не заявила своєї „незалежности“ то певна річ, що Злуч. Держ. — респектуючи доктрину Монра — не моглиб боронити Канаду перед нападом Німців. Годі однак вірити, аби Злуч. Держ. хотіли дивитись спокійним оком на нещастє сего краю.

Наколиб вже аж до того прийшло, помимо того, що ті сама часопись говорить дальше таке: — „Однак є певні причини вірити, що, хотяй би Німеччина напала на Канаду, то ми не мусілиб боронити“. А на закінчене подає —

„Доктріна Монра не є міжнародним правом, але є шануюь европейскі держави і ми не змушені єї застосувати. Щоб заострити її ми не потребуємо війска, ані флоти, а так само не потребуємо боронити єї оружем, наколи постановимо оборонити єї в який иньший спосіб. Сама доктріна Монра не може примусити нас моральними чи легальними обовязанями, висилати наше військо на оборону Канади перед наїздом Німців, і на відворот“.

Виходить, що Злучені Держави з своїм власнім інтересі, сталиб по стороні Канади і тоді нападу Німців на Канаду нам не боятись а не боїмось нападу мерців, тим більше, що — поки що — в Европейській війні не було еще рішаючої битви, і, є певна надія, що Німців таки побіють.

* * *

В Манітобі в наслідок літньої посухи, незародились бараболі і доси привезено з Онтаріо і Норт Дакоти 300 кар бараболь. Ціна бараболь з доставою і мішками є 70 центів за бушель. Бараболі з Норт Дакоти, оплативши 20 ц. цла коштують 95 ц. один бушель. Здаєсь, що сі обі провінції достарчать Манітобі досить бараболь і їх браку ніхто не відчує.

Ще про Львів.

Подаємо тут цілу низку відорваних відомостий про Львів, яких ми ще досі не подавали. В звичайних часах такі відомости не малиби значіня, але тепер всі вони є новостями.

Університет у Львові та кадетську школу перемінено на шпиталь для ранених Австрійців, яких опісля вивозять до Росії. Нормально життє вертає знова. Число Москалів зростає. Майже всі інституції економічні функціонують знова. Прибало богато урядників і поліції, головно з губернії київської, де приготовляєть ся будучу галицьку адміністрацію.

До Львова вислано з області Чорного моря кілька вагонів соли, щоб її розділити між населене в Галичині. Се мусіли зробити російські власти, бо галицькі соляні жерела не експльоатують ся, а ціна соли піднесла ся до 30 сотиків за фунт.

Поліцмайстром Львова має бути заименований Петров, теперішний комісар [illegible] повіта.

На президента міста Львова приготовляють [illegible] Маркова, хоч він находить ся тепер в австрійській тюрмі.

* * *

„Слово польске“ доносить, що селяни спалили двір гр. Дзєдушицкого в Нестухові, в каменецкім повіті. Також спалено палату посла Скшинського. Місточко Щирець під Львовом, що дуже потерпіло підчас воєнних операцій, впало жертвою голодних селян, котрі там шукали харчів.

„Слово польске“ взиває людей до повороту до своїх сіл, бо жите вертає там назад до звичайного спокою. Деякі школи оголосили в часописях початок науки в найблизшім часі.

* * *

Край без анальфабетів

Норвегія (північна европейська держава) славить ся тим, що нема у себе (з виїмком недолітків) неграмотних, значить таких людий, що не вміють читати й писати. Се виглядає неправдоподібно з того приводу, що населене Норвегії є дуже рідке; бо коли в Галичині на 1 квадратовий кільометер припадає аж 100 мешканців, а то в Норвегії лише 8. А треба знати ще й те, що Норвегія гориста країна і має дуже мало гостинців, а ще меньше [illegible]. Сіл, на зразок европейських країв, в Норвегії нема. Там оселі побудовані одинцем і розкинені на значних просторах. З того приводу діти приневолені цілими годинами мандрувати до школи. В північній Норвегії шкіл, в повнім розумінню сього слова, зовсім нема. Загальну просьвіту поширюють там лише мандрівні учителі, що мандрують від оселі до оселі, задержуючись в кождій з них нераз по кілька тижднів. А мимо всіх тих трудностий і недостач норвеський селянин в цілім сьвіті славить ся своїм образованєм, діяльною участю в політичних справах свого краю, а також дуже значним знанєм письменства і штуки. Навіть в найбільше глухих закутинах Норвегії можна стрінутись з бібліею часописю і справді добрими книжками з гарного письменства.

Найстарше Бюро Адвокатсько-Нотаріяльне в Вінніпегу.
ПЕРЕВОДИТЬ справи [illegible] категорії, з старого краю і Канади.
ВИРОБЛЯЄ контракти, пленипотенції і всякі інші документи старокраєві і Канадийські
ПРОДАЄ шифкарти на всякі кораблі, [illegible] 4 до 7 днів.
МІНЯЄ і ВИСИЛАЄ гроші до всіх частий світа [illegible]
ПРОДАЄ і КУПУЄ грунти в старім краю і Канаді, а також [illegible]
В всяких справах і клопотах удавайтесь до нас
Управитель фірми М. В. Слобода, нотар.
RUSKA KANCELARYA
NATIONAL REALTY Co.
841 Main Street - Winnipeg, Man

З ПРИЧИНИ ВІЙНИ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для каші.
З одного фунта зробите більше ніж два фунта каші [illegible]
[illegible]
ЗАОЩАДИТИ ГРОШІ ЩО ДНЯ
Його виробляють
National Company for Coffee Co.
Philadelphia, U.S.A.
[illegible]

ЕВРЕКА
дасть Вам щастя і радість.
Сотки тисяч людей чують себе нещасливими, бо обличе їх має злий вигляд, бо шкіра на їх твари вкрита неприємними прищами і плямами.
Прочь зі смутком! Наша масть Еврека все очистить і наша твар зробить ся гарна і вільна від неприємного вигляду лишаї. Зістане чисте, рівне і біле як сніг на замі, лише після одної мікстури вживаня.
Пані і Панночки з красними обличами! Пощо тратити купу грошей і часу на прикрашуване Вашого красного личка перфумами і косметиками, які і часом нівечуть красу Вашої твари? Наша масть ЕВРЕКА, одна лише мікстура, зробить Ваше лице на довший час завше білим, чистим, молодим і сьвіжо виглядаючим, за що ґарантуємо. Масть ЕВРЕКА є винахід хеміка А. Химчика, який набув від канадийского правительства в Отаві дипльоми і патенти за його хемічні винаходи
Одна мікстура коштує $3.00
Замовленя почтою на адресу
EUREKA, 686 Flora Ave., Winnipeg, Man.

Руська Аптека.
[illegible]

LIMO DRUG CO., Ltd.
803 Main Street, Winnipeg, Man.

ДЛЯ ВСІХ СТОРНИКІВ
тепер на час, замовити на Рідзво і Новий Рік
СТІННІ КАЛЄНДАРІ
для своїх відборців.
При кождім календарі є кишеня і місце на назви фірми: задрукуване назви фірми і желань, не желаємо окремої заплати
Тому, що красних календарів сього року не буде треба чимскорше замовляти, щоб на час одержати.
Ось ціни наших календарів
Пр. 1. 100 штук (з друк. фірмою) 12 дол
Пр. 2. 100 „ „ „ більші 16 дол
Пр. 3. 100 „ „ „ ще більші 20 дол
Пр. 4. 100 „ „ „ з шовком 26 дол
На більших замовленях даємо спеціяльний опуст. Всяких інформацій в сій справі уділає
Ruska Knyharnia
850 Main St. Winnipeg, Man.
Оден примірник на оказ даром

Юрій Кенан.*)

Модерний спосіб войованя.

Протягом минулих 50 літ штука воєнна зістала майже цілковито зреволюціонізована. 50 літ тому вважали армію, що числила від сто до двіста тисяч людий — великою, а боєва лінія рідко коли була довша від 10 до 12 миль. Жовніри були уоружені в карабіни, що треба їх було набивати з переду і боротись, плече о плече, оден близько другого протягом одного до двох днів. В нинішнім 20-ім столітю держава першої класи виводить на поле битви мілїон людий або й більше; вони борють ся оден далеко від другого; вони уоружені в скорострільні гармати, магазинові карабіни і машинові гармати; а їх битви, що мають фронт від 50 до 100 миль часто тревають від одного до двох тижднів. Сї великі зміни наступили в части в наслідок зросту чисельної сили воюючих держав, а в части в наслідок уліпшеня зброї, передовсім магазинового карабіна і машинової гармати.

В першій половині минулого століття провадженно війни при помочи згляндно великих сталих армій. Тепер як зазначає генерал Куропаткін у вступі до своєї історії Російсько Японської Війни, учасниками в війні є „цілі уоружені нації“. Пятьдесять років тому оруже воюючих було повільне і згляднно робило не велику шкоду. Нині вживають магазинових карабінів, що мають велику силу і скорострільних польових гармат, що вбивають на віддаленість від одної до трех миль.

Вживане уліпшеного оружя на велику скалю почалось в роках 1877–8, коли Турки стали вживати дуже сильного американського карабіна, систему Винчестер вдаєсь мені, проти Москалів під Плевною. Скорість з якою мож стріляти при помочи сего оружія і велика швидкість куль, збільшили незвичайно смертність серед війська, що били ся збитими радами, бо часто одна куля переходила і убивала або робила неспосібними до борби двох або і трох жовнірів, що йшли в раді оден за другим. Навіть найліпше військо в сьвіті не може встоятись проти граду олов'яних куль, що з такою скорістю і так густо падають. Потім прийшла машинова гармата, яка формально сипле сталий потік куль і яка войоване збитою масою зробила ще більше не можливим, просто самобійчим. В наслідок сего закинено майже цілковито збиту формацію а на єї місце заведено борбу менче більше осібняком, при чім оден жовнір від другого віддалений на 5 до 10 стіп. Се очевидно спричинило видовжене боєвої лінії. Тако само скілько жовнірів як перше, займало тепер 4 до 5 разів більше землі як давно, а тепер борба розтягнулось на 20, 50 а часом і 100 миль.

Сеся зміна зі свого боку викликала богато нових питань дотично тактики, контролі, стратегіки, транспортації, скорого пересиланя приказів і вістий з одного місця довжанної боєвої лінії до другого.

Як многі з тих питань є ті самі, що стоять перед воюючими тепер арміями Німеччини, Австрії і Франції, то мабуть цікавим буде знати як їх рішали Японці, коли вони 10 літ тому з тими питанями по перший раз стрічали в Манджурії. Лучилось, що я був учасником, або радше глядачем, в російсько-японській війні і ще раньше в еспанско-американській війні і хоч я не мав попередного воєнного школеня, якоб помагалоб зробити собі авторитетний осуд дотично стратегії і тактики, то однак я знав дещо про транспортацію, санітацію, обходжене ранених і скоре пересилане відомостий, а крім того мав я виїмкову добру нагоду всему приглядати ся і все розуміти. Тому я можу подати деякі інформації, що можуть пересічному читачеви слідити зі зрозумінєм за війною, яка тепер веде ся в Европі.

Кермоване битвою.

Велике розтягнене боєвої лінії в новочасній борбі потягнуло за собою радикальні зміни в способах порозуміня.

Командуючий офіцир, що командує рухами війська, не може бачити цілої своєї армії ані навіть десятої її части. Не може робити належито вжитку зі сигналових фляг ані з післанців — віддалености суть за великі. Боєва лінія коло Мукдену розтягала ся не більше як на сто миль. Фляги не можна бачити навіть на десяту часть тої віддалености, а післанець мусілиби стратити більше як половину дня, аби заїхати з головної кватири на котре крило. Японці предвиділи подібну ситуацію і зорганізували дуже досконалу систему польної комунікації при помочи телефону і телеграфу. Вони мали на поготові тисячи легких стовпів і сотки миль ізольованого дроту, а оден корпус будівничих був спеціально вишколений установляти їх з просто неймовірною скоростю на зад боєвої лінії так, що се могло давати командуючому офіцирови скоро порозумівати ся з кождим відділом його війська. В деяких битвах в Манджурії японський стратег генерал Кодама був так далеко від своєї армії, що він не міг бачити цілковито нічого з битви і ледво міг чути гук гармат на крайнім крилі. Але телеграфічні і телефонічні прилади були його ухами і очима і в міру того, як з поля битви приходили новости, малі кольорові хоругвки на шпильках (так шпильок з хоругвками уживає ся до означуваня позицій війска на мапі) посувались то взад то вперед по великій топографічній мапі і давали докладний образ змінного положеня ріжних дивізій і бригад після того, як велика битва посувала ся то сюди то туди. Так ведено ту велику битву, якби хто грав в шахи, лиш що на великій шахівниці війни „бігунами“ (фігурки в шаховій грі) були ескадрони кавалерії „вежами“ батерії артилерії, а „хлопчиками“ незчислені регіменти інфантерії.

Під Порт Артуром, де я мав виїмкові нагоди слідити, система порозуміня була та сама, лиш що телефон був всюди в ужитку на місце телеграфу. Двайцять миль траншей і сімдесять до вісімдесять батерій було получених телефоном не лише з головною кватирою генерала Ноґі, але також з великою обсерваційною стацією на горі Такушан, звідки офіцири через дуже острі далековиди приглядали ся кождому рухови ворога і кермували огнем японських гармат, але в дійсности цілими облоговими мождірами вздовж цілого десять милевого півкола облоги. Всі тяжкі батерії генерала Ноґі були уміщені в долині за горбами так, що артилеристи не могли бачити фортів, на котрі вони стріляли. Великі мождірі були установлені на зелізних столах, що обертали ся довкола, а були осаджені на вісім стіп грубій цементовій підставі. Все, що робили офіцири в Такушані було те, що вони дивили ся за кулями і луками, які вони робили, і телефонували до артилеристів змінити напрям люфи гармати о тілько а тілько градусів в гору, в долину, на право або на ліво.

Нім ще минув тиждень від установлени тяжких облоговых гармат, вже кожда батерія на обложничій лінії мала випробовану дорогу, як стріляти на російську позицію, і могла стріляти з неомильною докладностию. Як ворог пробував робити випад з фортів, навіть в темну пітьму ночи, про його рухи зараз донесено телефоном і обсервуючі офіцири в Такушані зарядили, аби артилеристи на найліпше положеня батеріях почінали огонь і подавали їм, як високо і куди мають цілити і нім ще москалі посунулись 200 ярдів, на них вже сипали гранаті.

(Дальше буде.)

---

*) Юрій Кенан загально звісний американський кореспондент, що зславив ся на весь світ своїм описом „Сибіри“, який переведений і на українську мову. Він був воєнним кореспондентом на Кубі в часі еспаньсько американської війни і в Манджурії в часі російсько-японської війни.

Спішуть ся з будовою цепелінів.

Льондоньска часопись „Дейлі Кроникл“ дістала від свого кореспондента з Німеччини вість слідуючого змісту:

„Воздушні шифи часто перелітають через озеро Фредрігшафен. Над сим озером часами аж затьмить ся від німецких воздушних шиф. Ґраф Цепелін приїздить до фабрики цепелінів два рази на тиждень.

Тепер кінчуть вже будову величезного супер-цепеліна і сподіють ся, що перед кінцом падолиста пів сотні цепелінів, найбільшого розміру, налетать над Льондон.

До місця де будують ся цепеліни не вільно нікому приступити ближче як на 100 кроків. В кількох иньших місцях будують Німці з поспіхом воздушні шифи, та се їх тайна.“

* * *

В місцевости Конгсберг (в Норвегії) находять ся срібні майни, з яких видобувають срібло без перерви вже 300 літ.

* * *

Телефони Злуч. Держав затрудняють 125.000 дівчат.

* * *

У Франції було минулого року 14.500 правних розводів.

ГОВІЦЕРИ.

Говіцерами звуть величезні гармати, якими здобули Лієж і Намур. Ось що про них читаємо в Англ. часописах.

Велике вражіне викликали серед військових експертів величезні наслідки німецької пільної артилерії. Ніколи перед тим наїздничаюча армія не везла з собою таких великих машин для знищеня, як сі, що здобули Лієж.

Давнійше розуміли, що щоби здобути сильні твердині, то треба богато більших гармат, але не вірили щоби такі великі гармати можна було перевозити з місця на місце. Здавало ся, що найсильніші гостинці не видержать такого тягару.

Однак стало ся. Їх перетягають сильними машинами, а на мягкій земли края колїс розширують відповідними приладами, щоби не стрягли в земли. Так перевозять гармати, як ті, яких уживає Англія для оборони берегів.

Та ще щось більше. Круповим механікам вдало ся зробити сі гармати так сильними, що їхні кулі пробивають грубі сталеві і цементові стіни так легко, якби ті були з дощок.

Будова їх нікому не відома, їх винайшли перед 8 літами, але оголосили, що не добрі. Одно підмуроване для такої гармати коло Лієж було довге і широке 100 фітів. Під ним була комірка, до якої проведено підземний відник, а все то служило до запалюваня далунків електрикою.

ПРО СКЛО.

Перед кількома тисячами літ мешкав над берегом Середземного моря, в Малій Азії, купецький нарід — Фенікійці. Вони розвозили товари з одного краю до другого, так по цілому сьвіті.

Одного разу приплив фенікійський корабель, наладований содою, до якогось піскуватого краю; моряки розпалили зараз на березі огонь і розсипали при тім трохи соди на огонь. Пізнійше, як огонь цілковито загас, знайшли на тім місци якусь тверду, але крихку і прозору масу — Се було скло.

Кілько в тім оповіданю є правди а кілько неправди, сего ніхто не може певно сказати. Певно одначе є то, що скло знане від давна, і що винайдене його приписують Фенікійцям.

Але зразу було скло таке дороге, що тілько великі богатирі могли позволити собі на куплене скляних чарок і збанків. Нині і в найбіднійшій хаті вставляють скляні шиби; давнійше того не було. Тоді по дворах великих панів затягали вікна рибачою обдолоною, скірою звірят, напущеною товщем, а перед дощем з студінкою запинали їх деревляними засувами.

Які дорогі давно були шиби, можна пізнати з того, що польський король Казимир Справедливий, який жив при кінци дванайцятого століття, приготовляючи [illegible] замку мешкане для своєї жінки, казав вставити в деякі вікна шиби. Не у всі, а лише в деякі!

* * *

Околиця Раму (в Італії) достарчила минулого року 179.900 метричних сотнарів оливок.

Величина землі.

Земля маліє що дня для бідних.

Але росте що дня — для богатих.

Що дня капіталістична класа, сидячи на престолі своїм, обкроює права бідних, людських.

В Ню-Йорку стала ся подія, для капіталістів без ніякого значіня, яка одначе для сьвідомого робітництва має своє значінє — потверджує стару історію про поділ людий на класи.

Бідна жінка, іміґрантка, мала хору дитину. Доктор сказав їй, що дитина умре, хіба, що буде мати сьвіжий воздух. Воздуху потрібувала ся дитина, того воздуху який, кажуть є безплатний для кождого. Батько зарабляв вісім долярів на тиждень за 11 годин щоденної тяжкої праці. Він не міг купити сьвіжого воздуху своїй дитині за такі гроші. Він не був в силі виплатити з такого зарібку за мешкане там, де є сьвіжий воздух.

Сьвіжий воздух для себе, для жінки і особливо для хорої дитини можна було дістати лише за гроші, яких він не мав.

Але бідна мати впала на щасливу гадку. Добрі люди купили колись кусень землі і зробили з нього парк. Вона назвали його Центральним Парком. Там сьвіжого воздуху довολί. Ось і пішла вона, понесла свою хору дитину до того парку, де ще можна було дістати сьвіжий воздух безплатно.

Але Ню Йорком управляє класа капіталістів. Бідна жінка не думала про се. Вона взяла хору дитину і поклала її на землю, там, де зелена трава під ногами і голубе небо над головою, а воздух приємний, сьвіжий.

Вона не бачила, а не всякий случай не розуміла осторогу: „Не ступати на траву.“ Вона не знала, що капіталістичний комісар спеціяльно заборонив ступати на траву хочби навіть в сій ціли, аби дістати сьвіжий воздух.

Капіталістичний поліцмайт кинув ся на неї як на злочинницю, арештував її разом з хорою дитиною і в поліційнім возі приставив на поліцію. бо — страшні річи! — бідна жінка допустила ся тяжкого злочину, хотіла дістати сьвіжого воздуху для своєї хорої дитини, спасти житє!

Капіталістичний судія був дуже строгий. Він рішив провчати бідну жінку. Рішив покарати її до 11 місце. Засудив її на одного доляра кари.

Бідна жінка не мала доляра. Де ж їй мати доляра при собі з того марного зарібку! Судія гнівав ся дуже. На щастє, за жінкою вставили ся якісь люди. Судія не хотів зразу дарувати кари, але в кінці уступив і згодив ся пустити жінку, що хотіла ратувати від смерти дитину.

Так! Маємо всього доволі! Маємо великі простори, маємо і сьвіжий воздух, лише біда, що то все не для бідних.

Для бідних — земля маліє з кождим днем, а і всї другі добрі річи, які бідним так потрібні, віддаляють ся від них все далі і далі — аж вкінці стають недосяжимі. Навіть воздух!

А богаті сидять собі вдоволено на своїх високих престолах і дивують ся час від часу, чого той люд шепре там внизу...

Мобілізація Книжок.

Теперішна війна затримала всі книжки на европейськім континенті з лише горстка книжок іміґрантів прибувших в Канаду перед війною може стати в борбі з темнотою, по стороні жадних світла канадійських Українців

Вибір найкрасших книжок з ріжної історії для науки, як також богато книжок для обслуги щоденного життя подаємо Вп. Відборцям до перегляду і замовленя.

Пантолиха, Іван Франко (опр.)	$1.00
З бурливих літ, Іван Франко (опр.)	1.00
Semper tiro Іван Франко (опр.)	1.00
Тіни забутих предків (опр.)	1.00
Боги жаждуть крови (повість з французької революції)	1.00
Скошений цвіт	45
Американський претендент М. Твейн	70
В пазі чола	30
Матура (новелі)	75
Амазонка (оповідане з бою в Америці)	20
По наших селах (новелі)	30
Мужицькі оповіданя	10
Іван Дурак, Л. Толстой	25
Ли[illegible] з пекла і Лист шинкаря до чорта	25
Лука Заловайко і його сни	25
Співомовки, С. Руданський	30
Що стало ся з Рудольфом	60
Перед[illegible] за кульсами	75
Казки Богдана Хмельницького і ин. опов.	50
Петрії й Довбущуки	85
Перли-шумки та вигадки	75
Хмари-чари (вірші)	50
Листи з чужини — Африка	2.00
Про Шевченків „Кобзар“	20
Лікарський порадник	50
Порадник для женщин	15
Що таке нація	10
Початки релігії	25
З життя первісного чоловіка і сучасних дикунів	25
Психольогія (наука про людську душу)	80
Думки про народнє образуванне, Толстой	25
М. Карєєв, — Листи до молодіжи.	
Про самообразоване I	10
О самообразованю II.	10
Про самообразоване III.	10

Книжки до науки нашого видаря:

Букварь	25
Провідник — самоучок до англійської мови зі словарем і вимовою	1.50
Порадник до писаня листів (англ. укр.)	75
Як писати любовні листи?	75

Пересилку оплачуємо самі. Хто вишле замовлене на $4.00, отримає зчясе вартости $1.45 даром.

RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

2 доляри НА МІСЯЦЬ 2 доляри

[illegible]
грамофон [illegible]
Ґарантований на 15 літ фонограф коштує [illegible]
лише за 21 дол. і 50 ц.
[illegible]
GREATER NEW YORK PHON. CO. 308 Grand St., New York

Точна Карта театру воєнних дій стій на гарній і міцнім папері, головні твердині, міста і проч.
ЛИШЕ 25 ЦЕНТІВ З ПЕРЕСИЛКОЮ
Альбом воєнних карт Росії, Франції, Англії і Німеччини
[illegible]
EUROPEAN NOVELTY CO. Dep. 6.
1838 Topping Ave. New York, N. Y.

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Лїски, Гонти.
Точно доставляєм. — Задоволене ґарантуємо.

Дні нашої слави і недолі.

5-го падолиста 1911 р.

помер відомий український педаґоґ Григорій Шерстюк. Народив ся Гр. Шерстюк 27. падолиста 1882 р. на Полтавщині в семі простого селянина. Скінчив спочатку 2 класову школу, а потім вступив до учительської семинарії. Тут він засновує таємний український гурток і поширює поміж товаришами українську національну сьвідомість. Скінчивши учительську семинарію він стає учителем на родних шкіл. За поширене українства в звязку з революційними подіями його в р. 1906 заарештовано і притягнено до суду, який присудив його ще на рік вязниці в цитаделі. Свою діяльність на українській ниві особливо енергічно виявляє в року 1906. Починає співробітничати в укр. часописах, допомагає д. Дмитрієву заложити журнал „Рідний Край", засновує видавництво „Український Учитель", випускає свою українську граматику; перекладає казки для дітий; потім, коли приїхав до Київа, брав діяльну участь в київській „Просьвіті", а р. 1910 розпочав видавати педагогічний журнал „Сьвітло", але несподівана тяжка хороба, яку нажив в вязниці, перервала його широкі педагогічні плани і всю його корисну роботу. Падолиста 5-го 1911 р. він помер.

Того-ж самого дня 1912 р.

помер український композитор Микола Лисенко. Народив ся славетний музик 10-го марта 1842 р. в селі Гриньках, Кременчуцького пов. на Полтавщині в родині дідича, потомка козацької старшини. Батько його був військовим офіцером. З малих ще літ молодий хлопець дуже любив народні пісні, яких йому співали няньки, і сильне враженє на него робила капеля його дядька по матери. З тих наймолодших літ М. Лисенко став виявляти великий нахил до музики. Перші початки музичної науки дістав М. Лисенко від своєї матери. Потім учили його грати на фортепяні ріжні гувернантки-учительки. Одна з них д. Франк передала хлопцеви добру школу і гарне виконане технічне. Коли Лисенко мав 11 літ житя, віддано його до французького пенсіонату в Київі, де він продовжував свою музичну науку під доглядом найлучшого музичного учителя у Київі. Пізнійше вступив Лисенко до гімназії в Харкові а по укінченю до університету у Харкові на природничий факультет. По році перенїс ся до київського університету, де й скінчив науку. За той час він не кидав і музичної науки і дуже часто виступав публично з своєю грою. За пробут свій в Київі він розвинув ся національно і порішив положити основні підвалини для розвитку української музики. По укінченю університету він був мировим посередником на Київщині через два роки, а потім кинув урядову службу і подав ся до Німеччини студіювати найвисшу музику в консерваторії в Липську. Там він учив ся в найславнїйших професорів музики і по скінченю консерваторії повернув до Петербургу де ще слухав 2 роки викладів славного московського композитора Римського Корсакова. Року 1876 перенїс ся Лисенко до Київа і там жив аж до самої смерти, не виїзджаючи на довший час з Київа. Писати почав українські пісні ще в консерваторії і потім написав дуже богато гарних пісень на слова ріжних українських авторів, зібрав майже всі народні пісні нашого народа і видав окремими зошитами відповідно згармонізувавши їх. Написав чимало опер і оперет і тим положив основний ґрунт для розвитку української музики. Крім пісень, опер і оперет Лисенко богато написав мельодій на фортепян, для скрипки, флету і других музичних інструментів. Лисенко в своїй музичній творчости представив цілому сьвітови красу української пісні і надав їй особливий характер милий і мельодійний. Дійшовши на саму висоту своєї творчости, створивши українську музику М. Лисенко відійшов від нас, лишивши нам неоцінені скарби своєї душі і творчости і душі нашого народа, котру Лисенко показав сьвітови в чудових українських піснях.

7-го падолиста 1848 р.

народив ся український письменник Дмитро Маркович у Полтаві. Дитиною жив на селі у Чернигівщині. По скінченю гімназії вступив до університету в Одесі. Далі пійшов на урядову службу в суді. Року 1877 було надруковане його перше оповідане російською мовою, але в року 1878 почав писати українською мовою і не забаром було надруковано перше оповідане укр. мовою „Невдалися". Підчас пробуту в Херсоні р. 1886 видав він літературний збірник „Степ", де містили ся твори ріжних українських письменників, а між иншими і його оповідане. Року 1889 у Москві видано збірник його творів „По степах та хуторах". Теми для своїх оповідань Маркович бере з житя степової України і гарно змальовує нужду [illegible] дня

10-го листопада 1709 р.

Москалі здобувають і руйнують Батурин. Коли долетіла вістка до Москалів, що Мазепа перейшов на бік шведського короля Карла, цар Петро I. звелів описати маніфест до українського народа і оповіщає Мазепу зрадником, а на одній параді Москалі рішили зруйнувати Батурин столицю українських гетьманів. Великою силою війська присунули ся Москалі під Батурин і почали ся переговори з козацьким полковником Чечелем, щоби без бою пустив Москалів у столицю. Але й переговори нічого не привели і козаки гукнули з мурів: „Усі тут помремо, а в столицю не пустимо!" Почав ся бій. Завзято відбивали ся Запорожці від московського війська і були би не пустили ворога в столицю, колиб не зрада Івана Носа одного з старшини прилуцького полка. Він в ночи потайки перебіг у московський табор і оповів про потайну хвіртку, котрою можна несподівано для козаків перейти у Батурин і занити його. Се зрада і знищила Батурин. Москалі з частиною свого війська напали що сили на козаків з одного боку, де й козаки згуртували свої сили, а тимчасом друга частина Москалів з противного боку перейшла тайником у батуринський замок. Як но довідали ся батуринці про зраду, кинули ся вибивати Москалів з тайника під проводом дяка і його дочки, але Москалі перли сараною і за короткий час взяли Батурин. Того мало, — вони люто почали руйнувати українську столицю, спаливши її до тла, а всіх людий старих і малих, жінок і дітий перебито до одного. Козацьку старшину переловили і частину люто покарали, мордуючи страшними муками, а трупи їхні поприв'язували до дошок і попускали до ріки. Другу-ж частину старшини закули в кайдани і повели до Глухова нелюдськи катуючи по дорозі, так що декотрі не витерпіли мук, поумирали на дорозі. В Глухові не тільки живих, але й трупи їх мордували і колесували як во злість страшної ненависти до Українців. Так знищено Батурин через підлу зраду своїм-ж старшинам.

Староукраїнське лицарство.

Давна Україна була широко відома з своєї воєнничости, — і в тім нічого дивного, бо наша земля лежала на самім краю европейської культури і наші прадіди все мусіли мечем боронити ся перед дикими ордами сходу. На Україні від найдавнійших часів розвинув ся воєнний стан, процвитало лицарство, що своєю хоробрістю і великими ділами приносило славу нашому народови.

„Коли у Русина родить ся син, батько новонародженого кладе перед дитиною обнажений меч і говорить: я не лишу тобі ніякого майна, ти матимеш тільки се, що здобудеш сим мечем" — так оповідає про наших предків Даст, арабський письменник X. віку, в часах, коли ми щойно входили у сьвітову історію.

„Вони відважні і сьмілиі, — як нападуть на чужий нарід, не відступають, поки не знищать його зовсім" „Се нарід жорстокий і немилосердний, без тіни ласки до людий". Так пишуть грецькі й арабські письменники про нас

А тодішна історія України се одна воєнна епопея. Руські полки були відомі на півночи і полудні, на сході і заході. Перші київські князі се були вояки-лицарі, що безвійни жити не вміли. Олег виправляв ся походами двічі на Візантію і двічі над Каспійське море; Ігор ходив такими-ж шляхами і ширив славу руського імени на сході; Ольга се також ватажок в жіночій постаті, жінка сурова, привикла до воєнного діла. Але типом і ідеалом лицарських часів є Сьвятослав. „Як князь Сьва[illegible] виріс — почав збирати богато хоробрих вояків, бо й сам був хоробрий і легкий, ходив як пард і богато воював. Не возив за собою возів, ні казана, не варив мяса, [illegible] нарізавши тоненько чи конину, чи дичину, пік на углях і так їв; не мав і шатра, а підстилав на спане конячу опону, а в голова сідло, такім були і його вояки. А як ішов на який край, сповіщав наперед: „Іду на вас!" Підчас війни з Греками знайшли ся руські війська в крайній небезпеці, Сьвятослав тоді горячою промовою заохотив їх до дальшої боротьби: „Від предків одідичили ми мужність, пригадаймо-ж, якою непоборною до сих часів була руська сила й мідно биймо ся на своє спасене. То не [illegible] втікачами йти до дому, але або побідити й жити або славно вмерти, як слід сьмілив[illegible] мужам!"

Настали потім князі-господарі, що війни для війни вести не хотіли, але житє було все неспокійне і для оборони перед дикими ордами треба було споряджати нові походи. Боротьба зі степом се справа, якій довгі віки жертвувала Україна найгарнійші сили, — справа, яка будила велике одушевлене, дала почин лицарській поезії.

Найбільшою славою у народа тішили ся князі, що воювали зі степовими кочовниками. Володимира Мономаха славлено за се, що він для добра держави не вагав ся вести війну навіть з хвилевою шкодою народного господарства. Раз дружина відраджувала князеви йти на війну, бо се був час пільних робіт і похід міг пошкодити селянам, але князь відповів на се так: „Дивно мені, дружино, що ви про коні до орання думаєте, але чому не подумаєте про се, що як селянин пічне орати, прийде Половець, ударить хлібороба стрілою, візьме його коня, потім пійде до його села, забере жінку і діти і все майно його, — то коня його жалуєте, а самого його не жалуєте?"

Волинсько-галицький князь Роман продовжав сю лицарську традицію; „Ідучи слідом діда свого Мономаха, кидав ся на поганів як лев, сердитий був як рись, нищив їх як крокодиль, переходив їх землю як орел, а був хоробрий як тур."

Чудові малюнки сеї боротьби з степовими ордами дає „Слово о полку Ігоревім."

„Сьвятослав, грізний великий князь київський пригнав половецьку силу, пригнув своїми сильними полками, харалужними мечами, наступив на землю половецьку, притоптав горби й яруги, скаламутив ріки й озера, висушив потоки й болота, а поганого Кобяка з луки моря як буря вихопив з поміж желізних великих половецьких полків — і упав Кобяк в Київі, в Сьвятославовій гридниці. Німці і Венеціяни, Греки і Морава співають славу Сьвятославу..."

А як хвалить Всеволод Сьвятославич, один з героїв половецьких воєн, свою дружину

„Мої Куряни — славні вояки: під трубами повиті, під шоломами виплекані, кінцем копія вигодувані; дороги їм відомі, яруги знайомі; луки натягнені, сагайдаки отворені, шаблі виострені; скачуть, як сірі вовки в полі шукають собі чести, а князю слави!.." Що в якім місці! „Дрімає в полі Ольгове хоробре гніздо, далеко залетіло! Не на те родило ся воно, щоба обиджав його сокіл, кречет ані ти чорний круче, поганий Половчине!"

Запечатала перший період сеї боротьби битва над Калкою, де руські князі зложили голови за українську землю і стримали хоч на короткий час похід азійских орд на культурну Европу.

Листи українців селян з російської України.

З місточка Чемерівців на Поділю пишуть до „Ради". За океаном, в далекій Канаді наші селяни мають змогу знати „чиї вони діти". В глухих селах камінецького повіта навіть не знають, чи виходять газети нашою мовою і навіть є такі, що не бачили української книжки. Хоч камінецький повіт і над границею і густо заселений, але там селяни дуже темні, письмені, про що сьвідчать вибори до земства. Скінчивши початкову, маючи сьвідоцтво, ледви може підписати ся і заявляє, що він неграмотний. З книжок між селянами можна знайти тільки молитовники, часослови і евангеліє на церковно-славянській мові, яку вони однаково кепсько з московською розуміють і навпаки мають до ц.-славянської більше охоти ніж до московської. Але еміграція до Канади дала змогу нашим селянам познакомитись з рідною книжкою там. Живеть ся їм в Канаді красше ніж в других частинах Америки. Там не такі часті економічні кризи, як в Злуч. Державах, не такo безробіте, як в Аргентині, а жите тече повільно. Звідтам більш всього присилають гроший, більше наших людий і тому там їм лучше живеть ся. Там вони знайомлять ся з рідною книжкою і можна побачити тепер на селі лист з Канади, рідною мовою, а не якимсь московсько-українським жаргоном, як перше. Наводимо уривок з листа, що одержала одна селянка від свого чоловіка:

Дорога жінко!
Пишу до тебе з далекої сторони,
За гір високих,
І від глибоких
Та з чужої чужини.
Бажаю скорше дітись з тобою,
Хоч бим і довше без тебе був
За тебе, мила, я не забуду,
Як і до сих пор не забув.
Не забувай же і ти за мене,
Най любов не угасе,
Напиши мені щиро, серде[illegible]
Як же тобі ся там прожив[illegible]

Льондон, 12 лист. Фаля оптимізму яка огортала минувого тиждня усьо населене Англії уступило нині на вість, що Німці забрали місто Діксмуд. Ще більше тревога опанувала цілою Англією на вість про затоплене торпедою при берегах Англії, німецким підводним судном, де кілька сот англ. корабліїв находить ся.

Діксмуда є богатим здобутком для Німців, се місто є на отвертій дорозі до Дюнкірк і наколиб Німцям удалось сполучити вперти далі на півночі то Німці безпечно можуть бути [illegible] панами порту Калай.

Союзники провадять дуже завзяту боротьбу [illegible] Іпр. В Арментієр кипить кривава борба також.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціяльне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лїпше і новійше лїчене сифіліса „606" проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольоніЇ по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave , Winnipeg, Man.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руський лікар зі старого Краю. - Одинокий руський лікар в Канаді
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
[illegible] 415 Pritchard Ave.
PHONE [illegible] 417 WINNIPEG MAN

MADE UNDER THE BRITISH FLAG
MADE IN CANADA
MADE AT HULL
MADE BY EDDY
Еддіє Сірники.
Хотяй ціни на сірниках трохи піднесшили, бо брак сирого матеріялу, але зате наша якість всегда буде найлїпша.

Потрібно людей до вивчення занятя в Hemphills.
AMERICAN BARBER TRADE SCHOOLS.
НАУЧИТЬ СЯ НАУЧИТЬ СЯ
[illegible]
HEMPHILLS [illegible] MOLER BARBER COLLEGES
220 Pacific Ave , Winnipeg, Man Branches at Regina, Sask & Ft. William, Ont
HEMPHILLS [illegible] CHICAGO SCHOOL OF GASOLINE ENGINEERING
483 Main Street Winnipeg Man
[illegible]

30 - днїв вільної проби - 30
[illegible]
Victora говорячу машину
або
Columbia фонограф
[illegible] ДАРОМ [illegible]
30 днів вільної проби.
[illegible]
$2.00 МІСЯЧНО.
[illegible]
SAUL BIRNS, 117 Second Ave Dept 23 NEW YORK, N Y
Імя
Адрес

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офіси в [illegible] містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІШ КОЛУМБІЇ
Авторизований капітал . . . 10,000,000.00
Капітал вплачений 7,000,000.00
Резервовий фонд 7,000,000.00
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і доралховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта
NORTH END ФІЛІЯ Corner Main St. and Selkirk Ave
ВІННІПЕГСКА ФІЛІЯ [illegible], Менаджер

[illegible]
за 24 дол. 75 цент.
[illegible]
INTERNATIONAL TALKING MASHINE CO 76 Allen St New York.

[illegible]
РЕСТАВРАЦІЮ
[illegible]
265 Selkirk Ave.
[illegible]
Матвій Гаврилишин

Mrs. A. Ruda
Управильована акушерка.
Старанно обходить хорих
Ціни уміркованї
771 Flora Ave, Winnipeg.

Наука англійскої мови і початкової аритметики
Том Флора, студент бизнес каледж, створив школу до учить після найновійшої методи як англійскої мови так і бизнесової аритметики. Учу за учеників. Ціни невисокі. Наука відбуває ся в день і вечором. Зголошуйтесь на адрес
686 Flora Ave Winnipeg

МАЮ НА ПРОДАЖ
шкіри з перcійских ягнят гусячі пера і шкірки з засичок на сьвердети.
A. Krendel, 585 Redwood Ave

РЕВМАТИЗМ
[illegible]

ПРЕЗЕНТА:
[illegible]
English Asiatic Tobacco Co

Тукета
T & B
папірось
не злезні.

ЛІКЕРИ
Стара фірма патріїв всіх дилірів
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1185. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте свое замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменче 20%
Жадний иньший лікерний стор в Вінніпеґу не дістає через почту стільки замовлень що ми дістаємо. Причина лїчно в тім, що цїни у нас дешевші, отже просимо звернути свою увагу на нові цїни лікерів.
[illegible]

Важнійші закони дотичачі гомстедів в північно-західній Канаді.

Оплата гомстедів.

Яку землю можна оплатити: Всі виміреві домініяльні, відповідні під управу землі (виключаючи „School Lands" і „Hudson's Bay Company's Land's") лише в Манітобі, Саскачевані і Алберті.

„School Lands" се 11 і 29 секція в кождім товншіпі.

„Hudson's Bay Company's Land's" се ціла 8 секція і полуднева половина та західно північна чверть секції в 26 секції в кождім товншіпі на полудне від North Saskachewan River. В кождім пятім товншіпі, т. є. товншіпи що мають число: пять, десять, пятнайцять і т. д. до компанії належить ціла 26 секція

Беручи гомстед в посідане, всякі мінерали, які на гомстеді можуть найтись, належать до краю.

Хто може оплатити гомстед: Кожда особа, що є головою родини і кожда особа мужеського пола, що має 18 років а є британським підданим, або наколи заявить, що стане таким, має право набути чверть секції заплативши $10 яко оплату.

Вдова, маючи малолітні діти, які она сама утримує, має право взяти гомстед яко голова родини

Наколи повдовіла жінка видасть ся знов вдруге, перестає бути головою родини і не має права взяти гомстеду.

До оплачуєсь гомстеди: Аплікацію на оплачене гомстеду може робити кожда особа на підставі „The Dominion Lands Act." в „Dominion Lands Office," того дистрікту до котрого земля приналежить, або в офісі Sub agent-а, котрий є уповажнений залагоджувати справи в дістрікті.

Аплікація в Sub-agent-а: Коли аплікацію внесесь перед Sub-agent-ом, она мусить бути переслана зараз до головного офісу, інакше не має жадної вартости.

Наколи Sub agent отримає одну аплікацію на чверть секції, то друга особа не може вже вносити аплікації на ту саму землю доти доки не отримає відповіди від головного офісу на першу аплікацію.

Аплікацію на гомстед мусить аплікант робити сам.

Оплата гомстеду через повномочника: Позволяєсь також робити аплікацію на гомстед через повномочника, однак се робить ся в разі коли гомстед оплачуєсь в корпсть батька, мами, сина, доньки, брата або сестри, наколи се робить ся після приписаної форми

Повномочник мусить явити ся особисто в дістріктового Land Agent-а. Аплікація через повномочника зроблена в Sub agent-а не є важна.

Особа, в корпсть котрої повномочник зробив аплікацію на гомстед, мусить перед кінцем шістьох місяців, числячи від дня оплати гомстеду, явитись особисто у урядника в Lands Office-і (не в Sub-agent-а) і [illegible] присягу, що він мешкає або буде мешкати, в послідній случаю мусить заявити, що зачне мешкати найдальше до шість місяців. Наколиб та особа не явилась в урядника в Lands Office-і то по 6 місяцях оплату на гомстед відкидаєсь не повідомляючи навіть про се повномочника.

Оплата гомстеду другий раз: Оплачувати гомстед другий раз не дозволяєсь законом „Dominion Lands Act" тим, яким прислугувало право взяти патент на перший гомстед перед або на 2-го червня, 1889 року

Фальшива оплата гомстеду: Наколиб хто оплатив гомстед під прибраним іменем, кривою присягою, або підступом, фальшиво, тоді урядник в Land Agency обовязково мусить стягнути усі докази і вислати до Head Office-у в Отаві.

Наколи докази вистарчаючі то гомстед відбераєсь від того фальшівника. Фальшівник тратить всяке право до того гомстеду або на оплату другого гомстеду

Землі на яких є ліс.

Пояснене: Наколи на чверть секції є 25 акрів „спродажного ліса" то ei не можна оплатити. Хоч би хто й оплатив то оплата підлягає уневажненю.

Аплікант хотячи оплатити гомстед, чверть секції, мусить зложити присягу, що там нема більше як 25 акрів „спродажного ліса."

„**Спродажний ліс:** Означає сосни, ялиці або тамрак, які добрі на шпалі, телеграфічні слупи та дошки, так само осики, березп, сосни, ялиці і тамраки, які відповідні на будову [illegible] в, такі, що в товщім кінці мірять не меньше як десять цалів в промірі.

Наколи на чверть секції нема 25 акрів „спродажного ліса" а є більше як 25 акрів ліса пригожого на корди або слупки до плота так така секція не є до оплати, хиба що аплікант згодить ся на затримане для себе 25 акрів такого ліса, а решту посторонні люди мають вару бати дістаючи вперед на се потрібне позволене в уряду.

Землі призначені на т. зв. „Timber berths" не є до оплати.

Нерозмірені землі.

Хто осадесь на землі, яко ще не розмірена, і замешкує на ній як звичайний фармер та провадить господарку в часі розмірування, може, наколи йому право прислугує, оплатити ту землю, на котрій мешкає, в протязі шість місяців по виданю урядом нотису, що та земля є до оплати.

Хтоб хотів мешкати на сьвіжо розмірених землях без урядового позволеня, того силою виганяєсь.

Оплата за загосподаровані фарми.

Особа, що хоче взяти гомстед „pre-emption," або покуплений гомстед, повинна заявити що зроблено на таким гомстеді і заплатити в дістріктового агента або в суб-агента усю оцінену вартість за будинки і управу ріллі. Наколи така особа сего не зробить, то тратить всяке право до такого гомстеду.

Важність оплати

Оплатившому гомстед даєсь шість місяців часу, від дня оплати, в протязі якого має осістись на оплачений гомстед і на нім мешкати, в противнім разі тратить усякі права до него,

Наколи однак дотична особа подасть важні причини, Head Office в Отаві розтягне час на других шість місяців в часі яких має гомстедовець замешкати і господарювати на гомстеді.

Се не відносить ся до тих гомстедів, які дістали набути повномочниками.

Смерть гомстедовця.

В разі смерти гомстедовця перед скінченєм обовязків на фармі в цілях отримання патенту, лишо його легальні представителі можуть виконати потрібні обовязки, пр. вибудувати хату і виробити скільки там поля, щоби отримати патент, по скінченю трох літ числячи час від дня оплачення гомстеду; або легальні представителі можуть віддати гомстед якій иньшій особі, якій прислугує право на оплату гомстеду, і така особа по:

1) скінченю трох літ, числячи час від дня коли посів гомстед;

2) посідаючи гомстед виключно для свого власного ужитку і своїх власних корпстей, і

3) виповненю усіх обовязків, які мав виповняти той що оплатив гомстед, зв. мешкав і управляв ріллю і т. п на гомстеді, є уповажнений дістати патент на гомстед і бути повним властителем гомстеду раз на все.

Наколи гостедовець умре в шість місяців по оплаченю гомстеду і ще не мешкав на нім, тоді гомстед може оплатити хто иньший. Департамент може однак, по отриманю аплікації, розширити час на виконанє гомстедових обовязків для легальні представителі як час зголосять ся заявляючи, що будуть сповняти приписані, гомстедові обовязки, але в сім випадку виключаєсь таких, що набули гомстед через повномочників, хиба що они особисто явились в аґенції, або що виповняли усі гомстедові обовязки

Божевільтво гомстедовця.

В разі знов коли особа, що отримала гомстед, стратить розум, або що є умислово хора і через се не може виповнити приписаних, гомстедових обовязків в цілях отримання патенту на свій гомстед, то опікун або опікуни дотичної особи, чи яка иньша людина, яка була уповажнена бути легальним представником, повинна лише виповнити обовязки згладом вибудовання мешкального дому і управи ріллі а отримає патент. Патент скорше не може бути виданий як при кінци третого року мешкання на фармі.

Наколи гомстедовець збожеволіє в шість місяців по оплаченю гомстеду і ще не мешкав на нім, тоді гомстед може оплатити хто иньший. Департамент може однак, по отриманю аплікації, дати других шість місяців опікунам чи легальним представником на виповнене приписаних гомстедових обовязків, але в сім випадку виключаєсь тих, хто отримав гомстед через повномочників, хиба що такі особи особисто явились в агенції, або що виповняли усі гомстедові обовязки.

Уневажнене оплати.

Причина уневажнення: Оплату на гомстед уневажняєсь.

а) Наколи обовязок що до мешкання і управи ріллі на гомстеді не виповнені.

б) Наколи гомстедовець зовсім не бував на гомстеді більше як через шість місяців.

в) Наколи хто оплатив гомстед під зложенєм кривоприсяги, або в який иньший фальшивий спосіб.

г) Наколи земля є вартісна бо на ній находить ся спродажного дерева більше як двайцять пять акрів.

5) Наколи загосподаровані фарми не заплачено оціненої вартости

д) Наколи оплатившій гомстед зрікає ся того гомстеду в корпсть иньшої особи перед отриманєм патенту.

е) Зарезервоване гомстеду для малолітка підлягає уневажненю за невиповнене обовязків на гомстеді, або що гомстед зарезервовано через помилку або через фальшиве освідчене.

Хто може уневажнити оплату: Аплікацію на неуважнене оплати може зробити кожда людина, яка має право оплатити гомстед, або навіть малоліток, якому не меньше як 17½ року життя і який має право на зарезервоване гомстеду, та сам вперед зложить присягу в тій цілі.

Аплікация на уневажнене оплати.

Аплікація на уневажнене оплати що підлягає уневажненю мусить бути зроблена особисто в Land Agency в дістрікті в якім та земля находить ся, або в уряді Sub-agent-а, який є уповажнений полагоджувати такі справи в дістрікті.

Аплікація на уневажнене оплати не буде принята або углянена наколи не минуло ще шість місяців від дня оплати, хиба що буде доказано, що гомстед оплачено фальшиво і т. п. В такім разі аплікація буде принята кождого часу, лише що разом з нею треба подати і заприсяжено зізнане що гомстед в дійсности оплачено фальшиво

Аплікант на уневажнене оплати не може робити другої аплікації доти доки не зробить ся ладу з першою.

Аплікант на уневажнене оплати мусить зложити присягу зізнаючи в тім зараз оплатившій гомстед занехав, а також, що він особисто звидів ту землю і бачив, що на гомстеді нічого не роблено. Наколиб таке заприсяжене зізнане оказалось неправдивим то аплікант тратить всяке право до оплаченого ним гомстеду.

Коли аплікація на уневажнене оплати є принята, уряд повідомляє оплатившого гомстед, щоб до 60 днів виказав причину чому його оплати на гомстед не має ся уневажнити. Наколи сего не зробить, его оплату уневажняєсь.

(Дальше буде.)

ФАРМИ НА ПРОДАЖ!
Маємо много найлїпшої землі в [illegible] Канаді Пришліть нам свою адресу, а ми вишлемо Вам лісту наших фарм в ріжних місцевостях [illegible] цїн і условия оплати і всяким другими подробицями,
Продаємо за половину ціни і з малою готівкою.
Управні фарми, найбільше пригожі для молочарського промислу і хову худоби.
Фарми 5, 40 або 160 акрові в добрім положеню, недалеко Вінніпеґу. Добра земля, здорова вода.
Тут подаємо пару примірів
[illegible]
Питайтесь або пишіть у власній мові
MICHAEL SCOTT
203 Enderton Building, Winnipeg.
[illegible]

Вже вийшов з друку
перший український календар в Канаді на 1915 р.
УКРАЇНСЬКА РОДИНА
В нім знайдете все, що лиш вас буде корисним: пізнаєте історію свого рідного краю аж по теперішній час, пізнаєте вашої батьківщини ту в Канаді, пізнаєте природу серед якої живете й її тайнами зацікавите ся [illegible] ся читанем веселих оповідань і жартів. Великої ваги буде для вас пізнанє причин і перебігу сьогочасної европейської війни.
Матеріял богатий а ціна незвичайно низька. Календар обнимаючий 272 сторін друку, прикрашений множеством образів дістанете за 50 центів
[illegible]
Хто замовить 10 календарів отримає 2 даром.
Агентам даємо добрий опуст. Пересилку оплачуємо самі.
КАЛЄНДАР КИШЕНКОВИЙ
в нотесом (64 сторін) 10c.
Оправлений в полотно з торбиною на папері і оліцем 25c.
Календар ПРИЯТЕЛЬ ЖОВНІРА
богато ілюстрований 40c.
Замовляйте
Ruska Knyharnia
850 Main St. Winnipeg, Man.

НАША АДРЕСА
„Canadian Farmer" Box 3656, St. B Winnipeg, Man

На сьвята лише винятково і поки запас вистарчає!
Тепер можете одержати
40 кавалків руско-українськ. співанок ДАРОМ
[illegible]
ФОНОГРАФОМ
котрий ґарантуємо письменно на 15 років і даємо на три місяці безплатної проби
лише за $1.00 місячно.
[illegible]
International Phonograph Company, - 10B E. Houston St New York N. Y.
Іван Рудевський, [illegible]

ГОЛОСУЙТЕ НА

R. S. Robinson-a

на контрольора міста Вінніпеґу.

Р. С. Робінсон є всім добре знаний в місті Вінніпеґу як добрий бізнесмен і тактовний чоловік. А чоловік, котрий був в бізнесі через ціле житє, потрафить добре і совісно розпоряджати справами і майном міста.

Отсе трафляєть ся перший раз, що на контрольора кандидує чужинець з уродженя. ПОПРІТЬ ЙОГО ВСІ ЯК ОДИН.

Всім хорим і терплячим!

ПРОФ. ДР. ОВЕН славний специяліст взиває всіх хорих мужчин і женьщин, які лічили ся вже в других докторів без наслідків, як також і всіх тих які стратили вже надію на виліченє ся, хай звернуть ся до него о пораду і поміч.

НЕ РОБИТЬ РІЖНИЦІ, яка ваша хороба, як довго і в який спосіб лічили ся, ПРОФ. ДР. ОВЕН, коли приймесь за лічене, то ґарантує вам що вилічить і зробить вас здоровими і моцними.

ВСЯКІ ХОРОБИ голови, уший, носа, горла, легких, утроби, нирок, міхура, руптури, катару, затвердженя, гемороїди, старого кашлю, скрофулів, хороби серця, безкровности, хороби жолудка, затроєня крови, ревматизм, артретизм, хороби з молодих літ, самоґвалт, всякі венеричні хороби мужчин і женьщин, сифиліс і богато иньших тут не названих лічить напевно і в скорім часі.

ПРОФ. ДР. ОВЕН через 34 літа практики, був на чолі всяких європейських всесвітних шпиталях і мав під собою тисячі і тисячі таких самих випадків хороби як і ваша, а неперелічене число вилічених хвалять Бога за его знаменитість і мудрість лікарську. В кождім випадку хороби взиває вас ПРОФ. ДР. ОВЕН, звертатись до него, або опишіть в своїй мові всі ваші терпіня а віднискане здоровля буде вам запевнене. Пишіть в своїй мові на сей адрес.

PROF. OWEN, M. D.

2?1 East 17th St. Dept. 36. NEW YORK, N. Y

ПЕРЕСТОРОГА. [illegible]

— ВІЙНА! — ВИПРОДАЖ! — ВІЙНА! —

Нещастє других людей є вашим щастєм! [illegible] ЛИШЕ ЗА

$1. Місячно

$17.50

НА ЛЕГКІ СПЛАТИ, $1.00 МІСЯЧНО

Кожда машина ґарантована на 15 р. — Напишіть зараз за каталог машин і рекордів, ЄГО ДАРОМ.

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.

46 E. 7-th St. Dept. 24. New York, N. Y

ПОШУКУЮ свого брата Василя Руснака і Николая Філипа, з села Міхальче, повіт Черніці, Буковина. Вже 3 роки як приїхав до Канади і мав перебувати в Манітобі. Хто би о них знав або они самі нехай зголосять ся на адрес: Olena Rusnak — 224 Le Breton St. Ottawa, Ont. (46-48)

ПОШУКУЮ свого брата Івана Кухарчика, з села Міхальча, повіт Черніці, Буковина. Довший час перебував в Саскачевані. Хто-би про него знав, або він сам нехай зголосить ся на адрес: Iwan Krawczyk, Box 471, Saskatoon Sask.

Наш телефон: St. John 390.

ГОДІВЛЯ КУРИЙ

Найважнійші раси курий.

а) КУРИ ВЕЛИКАНИ.

Кури Великани визначують ся, як сама назва каже, незвичайною величиною, при тім суть також і дуже тяжкі. Кадовб у них грубий, крижі дуже широкі а грудь глубока і повна. Сильні ноги суть або гладкі, або оброслі густим пірєм. Півні мають поставу горду, самовиту а рухи повільні. Курки доспівають в осени. Головна доба несеня припадає у них на зиму. Усі кури Великани дають богато менше або більше смачного мяса. До курий Великанів зачисляємо старинні раси азийскі чистої крови, як також новійші раси, що повстали через перепаровуванє рас азийских з иншими, місцевими, европейскими та американьскими курми.

1. Кохінхіни.

Кури Кохінхіна походять з північних сторін Хіни. Є се найбільші та найстарші кури на земли. Кохінхіни, в їх давній вітчині, були двоякого рода: одні мали ноги високі і гладкі, другі мали ноги оброслі пірєм. Зверхний вигляд сих курий був тоді також не конче одностайний. Аж коли Кохінхіни дістались в руки европейских та американьских годівельників, форма їх тіла стала що раз красшою. Перші кохінхіни закупив був один Англієць для своєї королевої Вікторії. Були се високі, вузкогруді птиці з гладкими ногами, далекі від нинішного типу Кохінхінів.

Справдішні Кохінхіни дістались до Англії аж в р. 1847. Їх спровадив був собі годівельник Мулі (Moody) з Гемшір. Се були величезні, тяжкі, жовті кури з оброслими ногами. В тім самім майже часі замандрували Кохінхіни і до Америки. Поява сих Великанів на европейскій та американьскій цілечвинні спричинила великий переворот в годівли курий. Годівельники почали перепаровувати Кохінхіни зі звичайними місцевими курми і в сей спосіб давали почин новим расам. Нинішні Кохінхіни визначують ся високою, широкою та тяжкою будовою тіла. Пірє на них густе і мягке. У півня голова мала. На голові видно одинчений, рівномірно зубкований, простий, червоний гребінь. Короткий і сильний клюв має краску жовту. У Кохінхінів темних краска клюва рогова. По боках голови уміщені двоє великих, спокійних цитриново-червоних очий. На гладкім ніжнім, червонім лици — з боку від ушних дірок — повисли не довгі, однак широкі і тонкі заушниці. Під горлом видно червоні, круглою кроєю [illegible]. Коротка і сильна шия є вкрита густим довгим та вузким пірєм. Пірє се спадає півневи аж на крижі. Короткі крила ховають ся з одного боку в пуховатім пірю нагрудним а з другого боку в довгім вузкім пірю, що повисло півневи з сідла. Грудь глубока і повна. Крижі дуже широкі. Жовтої краски ноги оброслі густим, подовгастим пірєм. З сим пірєм виглядає півень наче в шараварах.

Повний і глубокий зад вкритий густим пухом. Стопа кінчить ся чотирма пальцями. Середний палець повинен ще бути також оброслий пірєм. Кохінхіни мають краску піря жовту, білу і куропатвяну. Крім сих трох головних красок є ще і другі три, з якими рідше стрічаємо ся. Сі краски суть: чорна, сива або голуба і зозуляста. Кохінхіни жовті мають пірє одностайно жовте на цілім тілі. Тільки півні можуть мати пірє на шиї, крижах, сідлі і хвості дещо темнійше. Пірє повинно мати жовту краску не лиш зверха, але і зі споду. Провіримо се, коли возьмемо курку в руку і в котрім небудь місци проґорнемо пірє аж до тіла.

При доборі розплідників треба зважати, щоби півень мав гарну краску піря а курка добру форму тіла. Часом у старших віком Кохінхінів жовтих показують ся на крилах, або на хвості білі пера. Є се хиба та не дуже велика і кури з такими перами можна ще брати до розплоду. Не можна однак під ніяким услівєм допускати до хову річників з білими перами, бо се знак, що раса вироджує ся. Кохінхіни білі повинні бути білі наче сніг. Лиш півням вільно мати жовтавий налет на шиї, крижах та сідлі.

У Кохінхінів краски куропатвяної півень має пірє инакше як курка. Курка має голову і шию темно жовту з темним полоском повздовжним по середині кождого піря. На груди мають поодинокі пера каштановате тло, на якому видно чорні полоски, позагинані в виді підкови. Таких полосків буде на одному перци два і три. Хвіст буває чорний, або брунатно чорний. Решта піря з темно-сірим значенем. Півень відміни куропатвяної має пірє на голові помаранчево червоне а на шиї і сідлі золото-жовте. Серединою кождого золото-жовтого піря перебігає чорний, вузкий полосок. Пірє на крижах і на горішній, верхній половині крил має краску каштановату. Поперек крил перебігає чорне, лискуче значінє. Кінці крил темні. Кілька деток в крилах мають з верха краску лено-каштановату. Пірє на переді шиї, на груди, животі, заді та на хвості і ногах чорне з зеленкуватим полиском. Сині, або голубі Кохінхіни мають пірє одностайно сине. Півні однак можуть мати пірє на шиї, крижах і на хвості дещо темнійше. Кохінхіни зозулясті мають пірє з сіро-попелястим тлом, на якому біжать поперек рядками чорні полоски. Чим виразнійший рисунок, тим красше виглядає оказ.

(Дальше буде).

ДІВЧАТА ПОЗІР.

Эсьм кавалером, літ 25. Шукаю подруги житя в тих самих, або молодших літах. Готівки маю досить, що міг бим приступити з готівкою на фарму. А роботу господарську знаю добре. Можу фарму взяти самий і дівчина що має охоту працювати на фармі нехай зголосить ся присилаючи заразом і свою фотографію, а на жадане я вишлю свою. Peter Pokhilar, Sheho, P. O. Sask. (46-7.)

ВІЙНА!

Мілліони людий проливають свою кров!

[illegible]

Мапи Европи по 25 ц. Малий Атлас по 35 ц. Великий Атлас по $1.75. Картки з воєнними сценами по 5 ц. штука або 30 карток за 1 доляра.

Гроші присилайте Money Ордером або в реґ. листі до [illegible] New York, N. Y

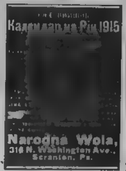

Календар на Рік 1915

Narodna Wola, 318 N. Washington Ave., Scranton, Pa.

Можете на ній грати, але мусите говорити. Не треба жадних інструментів.

[illegible]

Пришліть money order до ALCO CO. 140 Liberty St. New York, N. Y

ВІЙНА! [illegible] Пришліть гроші в стемпах.

Trading House — W. Greko & Co. [illegible] New York, N. Y

Війна! - Війна! - Війна!

Лише за 50 ц. вишлемо вам 50 репродукцій найкращих фотографій з теперішньої війни Росії, Німеччини, Франції, Англії, Австрії і Угорщини. Пришліть money order.

Kammermacher

178 East 174th St. NEW YORK, N. Y

ВІЙНА!

Книжка обрисовуюча європейскі війни. Війна з Росією, Німеччиною, Австрією, Угорщиною, Францією і Англією. Продаємо по 30 ц. Пришліть нам money order.

OUR AMERICAN CO [illegible] NEW YORK, N. Y

ВІЙНА! ВІЙНА! ВІЙНА!

[illegible] 50 фот. графічних репродукцій [illegible]

Адресуйте: ROLAND CO [illegible] NEW YORK

ФАРМА НА ПРОДАЖ!

Фарма 150 акрів, 50 акрів вироблено, обфенцована ціла, добра хата, шпихлір на 2000 бушлів, стайня покрита, інші будинки, студня мурована з доброю водою. Школа на тій самій фармі, 6 миль від міста і стациї Calder, Sask. Ціна $20 за акер, 20% готівки а решту на сплати до вподоби купуючого на 6%. Можу заміняти за реальність в місті не обтяжену довгом. По близші інформації удайтесь до: J. A. DYMA, 514 Flora Ave. Winnipeg Man.

ЧИЯ КОБИЛА?

Кара, задні ноги білі по кістки, а права нога грубша. Має зьвіздку на чолі, стара яких 9 років.

Прошу зголошуватись до: John Prokopow, 34. 19 23 P. O. Seech, Man.

Небувалі доси оферти для предплатників „Кан. Фармера".

Лише перечитайте, а переконаєтесь, що жадна в Канаді укр. часопись не дає подібних оферт

ПЕРША ОФЕРТА.

Книжка: „Мандрівки та пригоди шляхтича Чванківського на полі та на морі", з 12 образками, в оправі, на 118 сторін. Ціна сеї книжки є 50 ц. І таке, що хто пришле **ПІВТОРА ДОЛЯРА НА „КАНАД. ФАРМЕР"**, новий або старий предплатник, дістане сю вартісну, дуже цікаву книжку ДАРОМ. Книжок сих не надто богато, отже спішіть ся!

ДРУГА ОФЕРТА.

Календар „Українська Родина" на 1915 р.

Хтоб не хотів мати календаря на слідуючий рік? Хто лише письменний, без календаря не обійдесь. А звісно, що календарів зі старого краю не дістанемо, і тому сей календар виданий на канадийській земли має заступити місце старокраєвих календарів. А заступить він в повнім того слова значінню. Усе що найінтереснійше і найпоучнійше для кождого Українця, найде в сім календари. Календар буде містити дуже богато гарних ілюстрацій, фотографій з рідного краю, інституцій, товариств і пр., і пр.

Його ціна є 50 центів.

Але його дамо даром кождому, новому або старому предплатникови „К. Ф." **що пришле на часопись півтора доляра.**

ТРЕТА ОФЕРТА.

Фармерське шило.

Много грошей марнує ся, через упряж, сідла, черевики і иньші шкіряні річи, котрі рујнують ся з причини недбалости. Викинути вартісну шкіряну річ, котра попукала є велика помилка. Роблячи се, ви примушуєте себе купувати нову річ, за котру платите великі гроші. А ваш сусід заощадив ті гроші, дістаючи собі завчасу шило.

Ви можете дістати найліпше шило даром, коли пришлете $1.50 на „Канадийский Фармер." Тою шпайкою будете шити без всякого труду вашу упряж, сідла, черевики, пояси і все інше. Сею патентованою шпайкою може шити жінка чи чоловік так само як і машиною. В шпайці знаходить ся один клубок навощованої дратви, котру зараз можна уживати.

Шило має діяментовий конець і містить в собі кілька запасних шил, котрі дають найлучшу сатисфакцію.

Шило продаєсь за $1.00, а **його даром кождий дістане хто пришле півтора доляра старої або нової предплати.**

ЧЕТВЕРТА ОФЕРТА.

ГЕОГРАФІЧНИЙ ВОЄННИЙ АТЛЯС,

який виданий в Коломиї і коштує одного доляра, один примірник. Э се чисто Український Атлас, містить 24 кольорових головних а 11 побічних мап: Европа, Австро-Угорщина і Швайцария, з побічною картою від. Німеччина, Нідерлянди і Бельгія, Балканьский півостров з побічною картою Крети. Галичина і Буковина. (вел. 9x14 цалів.) Франция, Еспанія, Портуґалія і Італія. Велика Британія і Ірляндія. Скандинавія і Данія. Азия, Африка, Північна Америка, Злуч. Держави, Південна Америка і Австралія.

Кождий, що інтересуєсь нинішною війною і читає часописи, мусить такий атлас мати. Між українських атласів маємо не дуже богато, хто отже хоче скористати з нагоди, хай присилає $1.50 старої або нової предплати на „Канадийский Фармер" і 10 ц. (срібном, або марками) на почтову пересилку **а дістане Атлас даром.**

Присилаючи гроші не забудьте написати якої премії хочете. А що найголовнійше, пишіть виразно, по англійски свій адрес. Пишіть коротко що присилаєте гроші і хочете сеї або тої премії.

До нас адресуйте так:

CANADIAN FARMER
P. O. Box 3656 St. B. Winnipeg, Man.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 27-го Листопада, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, November 27, 1914. Число 48

З поля европейскої війни.

ВІЙНА З ФРАНЦІЄЮ.

Зима застановила борбу.

Бриґос, через Льондон, 21 лист. На основі найновших відомостей борба коло Ісер устала в наслідок острої зими. Час до часу дасть чути лише сильна канонада ворожих собі артилерій. В деяких місцях позиції війска поступили наперед.

Німецкі страти коло Мидлкірк.

Амстердам. 22 лист. На полудне від Мидлкірк відбулась між союзниками а Німцями завзята борба, в якій німецкі страти в людях були застрашаючими. З трох тисяч людий лишилось живими лише трох офіцирів і сімох радових.

Німецка артилєрия знищила часть Іпру.

Париж 23 лист. Французьке, урядове справоздане видане в Парижи обявляє, що вчера місто Іпр понесло великі спустошеня. Німці своїми тяжкими канонами знищили в Іпр катедру, ратуш і много иньших величавих будинків. Огонь відтак знищив ще велику часть міста.

Німці приготовляють ся до нападу.

Роттердам. 23 лист. Німці згромаджують велику силу свого війска в західній Фляндрії. Копають рови, стягають канони... Все се показує, що Німці приготовляють ся до великого нападу на союзників.

Берлінський рапорт.

Берлін. 23 лист. (через Льондон) Битва коло Нюпорт і Іпр продовжаєсь дальше. Мала британска ескадрона (відділ кінноти) два рази пробувала дістатись до побережа та була відперта німецкою артилєрією.

В арґоньских лісах Німці крок за кроком поступають наперед при чім полонять богато Французів.

Індийске війско дає ся в знаки Німцям.

Париж, 25 лист. Між берегом Північного моря до Іпр не було жадних атаків інфантерії. Між Лянґемарк а Зоневек союзники здобули малу теріторію. В околици Ля Басе індийске війско здобуло кілька німецких окопів, які були забрані Німцями від англійців перед кількома днями. Індийці забрали в полон трох нім. офіцирів, більше як сто радових та три машинові ґвери.

Віденський рапорт.

Берлін (через Льондон) 26 лист. Офіціально оголошено в Відни, що війна в російскій Польщи не устає. В битві між Плоцком а Варшавою Німці забрали в полон 39 тисяч Росіян, 49 машинових ґверів і богато воєнного матеріялу.

Англійский воєнний корабель затопив ся.

Льондон. 26 лист. Офіціально оповіщено адміралітією про затоплене англійского воєнного корабля „Булварк" коло берега острівця Шірнес, який находить ся в устю Темзи, Англія. Корабель затопив ся, кажуть, в наслідок експльозиї в маґазинах корабля. Згинуло около 800 людей, вратувано лише 12.

„Булварк" був поємности 15,000 тонів. Їздові були 15,000 конней сили. На нім находилось чотири 12 цалевих, двайцять 6 цалевих і 16 иньших канон. „Булварк" був кораблем нової конструкциї і зачисляв ся до класи найліпших англ. воєнних кораблів.

ВІЙНА З РОСІЄЮ.

Битва коло Висли.

Петроград 20 лист. Німці ставлять сильний опір против російскої навали. Пробували кілька разів пробитись через російску передну бойову лінію між Вислою і Вартою та надармо.

В Галичині російске війско заняло Вошнеці, Горлиці, Дуклю і Ужок.

Росіяне будуть цофатись.

Петроград. 20 лист. До відвороту Росіян Німеччина уживає свого найліпшого війска. Росіяне будуть цофати ся доти доки великий князь Николай не скаже їм стати і дальше не цофати ся.

Росіяне найшли величаньскі форти в Німеччині.

Петроград. 22 лист. Поступ Росіянів в околици Мазурських озер, в Східній Пруссії, недалеко Йоганисбурґу і Арис, був спинений величними фортами. Ціла околиця творить один сильний форт на 90 миль довгий. Сухі місця поміж озерами, яких там є сотками, загороджені дротяним електричним плотом, поза яким находять ся вали з камінь, а ще далі підминоване поле. До лише можливо було, викопано широчезні рови і наповнено їх водою. Доперва за тими ровами находять ся траншеї у яких є німецке війско. В однім місце Росіяне пробували перейти через сі „форти" і лише стратили дуже богато війска.

В Галичині Росіяне находять ся вже 25 миль від Кракова.

Німці знова під Варшавою.

Льондон, 24 лист. Кореспондент в Петрограду пише до „Дейлі Телеграф", що Німці в послідних пятьох днях атакували Варшаву, та врешті були відперті. Коло Плоцку против німецких пять корпусів Росіяне мали лише два корпуси, які по короткій битві були змушені до відвороту. В сей спосіб Німці мали чисту дорогу до Варшави і підійшли вже були під саме місто. Росіяне дістали підмогу і дальшу акцию Німців спинено.

Австрійский рапорт.

Льондон. 24 лист. Західна Галичина (в російскій Польщі, 33 милі на східний схід від Кракова) Австрійско-Німецкі війска полонили 2,400 Росіян.

Деякі проходи в Карпатських горах в руках Росіян.

Що до Перемишля то се місто не має найменьшої небезпеки від Росіянів; они від Перемишля так далеко, що жадна канона з фортів їх не досягне.

РІЖНІ ВІСТИ.

З революциї в полудневій Африці.

Про революцію в полудневій Африці англ. часописи мало пишуть. Від коли почалась революція, то все доносять, що ребелянтів побито і привернено спокій. Про дійсний стан революциї ніхто нічого не знає. Доносять прим. з Льондону, що провідник ребелянтів Де Вет дістав раненим, що забрало їм амуниції, і, що на коли вдасть ся ребелянтів утихомирити, англійскі війска мусять забрати коло [illegible].

Турки побиті.

Петроград. 24 лист. Офіціальний рапорт виданий російським ґенеральним штабом на Кавказі доносить:

Російська армія далі жене на перед себе Турків в напрямі Ерзерум. Від Караклісі до Алашкерд довгих були короткі битви в яких Росіяне вийшли побідоносно.

Перси масакрують Росіян

З Амстердаму телеграфують до Райтер Телеграму, що до берлінської часописи „Берлін Таґеблат" написали з Царгороду про велику масакрацію Росіян в Персиї.

Там, в місті Табріз, Перси вирізали дві тисячі Росіян.

Думають, що ся вість є лише видумкою Німців.

Болгарія буде невтральною.

Болгарія видала урядове оповіщене, що она повіствує невтральною. Се в суперечь усім вістям, що Болгарія стане по одній чи другій стороні в теперішній війні.

Переговори Українців з Болгарією.

В Софії, Болгарія відбули ся переговори українських послів з Галичини і болгарського правительства в справі забезпеченя самостійности України по теперішній європейській війні. В делеґациї українських послів був між другими Др. Іван Франко. Нарада вже відбула ся і делеґация вже опустила Болгарію, однак цілий нарад задержаний в тайні. Переговори нарад ведено з болгарським президентом міністрів Радославовим, та з президентом обох палат болгарского парламенту. Вісти подають лиш, що українські посли відїхали з Болгарії дуже раді і вдоволені.

Малпи робітниками.

З Ріо де Жанейро пишуть, що недалеко від сего міста малпи працюють на плянтациї кави.

Пятьдесять малпів, т. зв. чимпанзи під доглядом „баса" ученої малпи тогож самого „роду" збирають каву. Кажуть, що ті малпи вкоротці научать ся говорити по англійски і тоді вони будуть виконувати всякі домашні роботи замість дівчат. (А малпи ті женьского роду).

КАНАДИЙСКІ ВІСТИ.

Цукор вже таньший.

З днем 20 листопада, цукор таньший о 30 ц. на міхові, 100 фунтів. За одного доляра сторинки дають тепер мало що не 15 фунтів цукру.

Канада побільшить свою армію.

Рад канадийской невадовго, правдоподібно, побільшить свою армію з 30 на 50 тисяч людей. Се в тій цілі, щоб, наколи лише Англія буде потребувати помочи, Канада могла сейчас таку поміч післати.

Небувала оферта для нових предплатників „К. Ф."

Хочемо конечно побільшити „Канадийского Фармера" на вісім сторін. На се потрібно нам нових предплатників, і даємо отже отсю небувало доси дорогу премію для нових предплатників. Хто пришле нам $1.50 нової, на 1915 р. предплати на „К. Ф." дістане Український географічний атлас, в оправі, вартости $1.35, і щойно з друку нову дуже гарну, ілюстровану книжку

ПРО ВІЙНУ НАРОДІВ В ЕВРОПІ,

ціна якої є — — 25 ц.

Уважайте, що атлас в нашій рідній мові, великий, мапи кольорові. Жадна иньша часопись в Канаді таких атласів не дає в премію своїм предплатникам. Дають звичайно англійскі. А хто знов не хотів би знати про теперішну війну в Европі? Ми постарались видати своїм коштом книжочку про війну.

Премії, вартости $1.60, за „К. Ф." за 1915. р.

Сі премії лише для тих хто пришле $1.50 на „К. Ф." за 1915 р. При посиланю грошей просимо долучити ще 15 ц. на пересилку атласа і книжки.

Хто пришле предплату за 1914 і 1915 то пересилку оплатимо сами. Наша адреса:

THE CANADIAN FARMER
P. O. Box 3656 St. B. Winnipeg, Man.

Розповсюднене німецких часописий застановлене

Рад Канади видав рішенє щоб спродаване і розповсюднене чотирох німецких часописей зі Злуч. Держав були застановлені в Канаді. Тими часописями є: „Стаатс Цайтунґ", „Фатерлянд", „Вельт Ноше" і „Трут ебаут Джермані". Усі они друкують ся в Ню Йорку.

Правдоподібно, що подібне чекає й других німецких часописів в Канаді.

Канадийска армія буде числити 108 тисяч людей.

Англія постановила збільшити свою армію о один міліон людей. Канада постановила отже, що й єї армія мусить бути побільшена. До нового, 1915, року, канадийска армія буде вже числити не 50 тисяч, як думано перед кількома днями, а 108 тисяч людей.

Канадийскі страти в людях.

Канадийське війско ще не бачило війни, але страти вже понесло. Читаємо прим. що доси страти канад. війска виносять тринайцять людей. Одного радового найшли неживого, одинайцятая умер від битя серця, один був убитий конем, один капраль дістав припадково убитий, один канонір умер на запалене легких, один радовий упав з мотора і забив ся, один умер природною смертію, два умерло не воєнних причин, один пополнив самовбийство, двох умерло наглою смертію.

Сер Вілфрид Лорієр.

Дня 20 листопада Сер Вілфрид Лорієр святкував 73 роковини уродин. Хоч в такім вже пізнім віці Сер Вілфрид Лорієр тішить ся найліпшим здоровлєм.

Його сорокрічна тяжка праця на політичнім полі не зменьшила в йому енерґії і ума до дальшої праці для добра сего краю. Він і далі стоїть при своїх принципах і з ними не розстанесь поки жие.

Сер Вілфрид Лорієр є батьком парламенту, послом до парламенту є через послідних 40 літ. Через 15 літ був премієром Канади і за той час зробив Канаду такою якою она нині є. За його правлінія дівволено Русинам їхати до Канади хоч консерватисти ставали проти сего сильні протести.

Нині Він, яко провідник ліберальної партії, хоч старець а все таки в Нім ще пливе молодеча кров. Він працює з найбільшою енерґією і вірою на добру будучність Канади. Дай боже щоб Він прожив еще многі літа.

З Лісбону, Портуґалія, доносять, що незадовго Італія, Румунія і Портуґалія виступлять війною проти Німеччини і Австриї.

МІСЦЕВІ ВІСТИ.

Два роки арешту.

Нині, 26 лист., Василь Кульба дістав засудженя на два роки криміналу за те, що 20 м. м. проколов ножем Стефана Доманьского в Де Бронкерії, Ман. Видаючи вирок судія Майерс сказав: „Я хочу научити чужинців, що коли они хотять битись то не повинні уживати ножів та рушниць. Они не повинні битись ні жадним вглядом а приходити зі справами до суду. Канадийский закон, они мусять знати, не дозволяє на бійку з ножами в руках і я сподіюсь, що сей засуд буде научкою для засудженого і много иньших".

Віче в справі алдерманів.

Дня 29. о. м. в неділю о годині 8. вечером відбуде ся велике віче вінніпеґських горожан вардів пятої і шестої в справі уставленя кандидатур на алдерманів міста з сих двох вардах. Комітет просить всіх Українців горожан прибути як найчисленнійше.

Ходить чутка, що кандидувати муть д. Т. Д. Ферлей з руки Українців в одній варді, а Г. В. Лапінський з руки Поляків в другій варді. Українці і Поляки [illegible] спільно в обох вардах.

Зі зборів Нар. Дому.

В нед. 22 о. м. на звичайних зборах Нар. Дому в Вінніпеґу рішено: 1) Устроїти розігравку ще перед Рідзвом — а що на минувшій розігравці віктуали і пр. показались першими, тому вибрано комітет, що має о подібне постарати ся. 2) Призначено д. Й. Волківського до збираня подрібних фактів на кольоніях. 3) Рішено йти колядувати на Нар. Дім і вибрано комітет, що має сим занятись.

Читальня „Просьвіти" ім. Т. Шевченка в Брукленд відограє гарну штуку п. з.

„Американець"

в трох діях, Мотислава Рус; великий образ з житя народа зі співами.

На закінчене „ДВА ВОІНИ", комедія в одній дії.

Представлене відограєсь в суботу, дня 5 грудня о 8.30 вечером в публичній школі (Public School) Cor. Pacific and Herbert Str.

Просимо всіх Українців прийти численно, а не пожалуєте.

Ціна місць: 35, 25, і 15 ц.

Дохід призначений на бібліотеку читальні.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST. JOHN 4?7-4

◆◆ В день телефон St. John 474 ◆◆ В ночи телефон St. John 566. ◆◆

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474 є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРИЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛІ. [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ: [illegible]

[illegible]

„Канадійский Фармер"
Редактор: [illegible]
[illegible] $1.50
до Европи $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Stn. B Winnipeg.
Telephone [illegible]
The Canadian Farmer
UKRAINIAN WEEKLY
CIRCULATION 8 000
Published every Friday at 207 Selkirk Ave. Winnipeg, by the
Canada North West Publishing Co., Ltd.

Не видно кінця людської різні і спустошеня.

По новім році будемо бачити велику зміну в европейскій війні! Так бодай можна судити після вістей, які наспіли в Копенгаґи. Доносять властиво, що російский цар видав своїм союзникам єликт такого змісту „Наколи Французи і Англійці не проженуть Німців до першого дня в Січни, 1915, в Франциї то Росія залишить борбу з Німеччиною". А дальше пишуть таке: „Перший раз від коли почалась війна, в Петроград! видко невдоволене [з] невдачі союзників в кампанії. Доносять, що славяньскі провідники отверто висказують свое невдоволене, що мимо того, що царске війско зайшло до Східної Пруссії і Галичини, Францусько-Англійска армія не потрафила прогнати Німців з Франциї.

Погляди Росиї, кажуть, є зовсім на місце і сего можна було сподіватись від Славян. Вони заявляють, що поступок царя є не дуже оправданий в сім взгляді, що бючись з Німцями, він позволив Туркам вступити до Кавказу. Невдоволене зросло ще більше на вість, що Німці розпочали офензиву і крок за кроком відперають російске війско до Варшави. Славяни домагають ся, щоб російске війско з цілою силою вдарило на Туреччину і знищило єї, а сего не доконає наколи буде боротись з Німцями. З новим 1915, роком можна буде отже побачити цілковите полишене борби з Німцями. Росія збере усі свої сили проти Туреччини"

Се все що пишуть з Копенгаги, Данія. Скілько з тім правди, годі знати, але все таки в тім щось мусить бути. Ми знаємо, що Росія за нішо в сьвіті не згодилась би на се, аби Туреччина забрала собі Кавказ, бо тоді она утратилаб дуже вартісне для неї чорноморське побереже, чи взагалі, усе Чорне море. А се булоб для Росиї те саме, що утата людині одну руку. Росія не тільки, що не хоче стратити Кавказу, она конечно старесь здобути для себе дуже вартісний Царгород, а в тим і Босфор, куда моглаб свобідно перепроваджувати свої воєнні і торговельні кораблі

На Царгород Росія острить зуби від довгих літ, та все боялась сама виступити війною проти Турка лише тому, що другі держави булиб виступили проти Росиї і Царгороду онаб була не могла здобути. А тепер якраз найлїпша для неї нагода. Другої такої нагоди Росія на здобуте Царгороду не буде мати. Колись проти Росиї виступилиб і Англія і Франція, та ще які держави. Тепер сї держави зовсім не противились би сему на колиб Росія забрала собі Царгород.

Здобути Царгород Росія вже тоді наколи залишить кампанію з Німеччиною на Сході, з якої однако нічого не скористала. Звернувши всю свою силу проти Туреччини Росія далаб хиба нагоду Німеччині зібрати великі сили проти Франциї і Англії і який тоді оборот взялаб війна — се дуже загадочна річ. Одно певне, що Туреччина булаб розбита, єї вибилаб остання година. А на се она вповні заслугує.

Питане тепер заходить, що думає зробити Італія. Она до війни готує, чи властиво вже готова, а ніхто не знає по чиїй стороні стане. А від Італії залежалоб би вислід цілої европейської війни. Наколиб Італія стала по стороні Австриї і Німеччини тоді, дуже можливо, побіда булаб по стороні тридержавного союза, т. є. Австриї, Німеччини і Італії. Наколиб знова Італія прилучилась до тридержавного порозуміня, т. є. Англії, Франциї і Росиї, тоді побіда булаб по їх стороні і Австрія не булаб довше Австрією, а Німеччина не булаб довше Німеччиною. Тоді і Росиї удалось би без великих трудностей побити Туреччину та забрати усю Малу Азію і Туреччину в Европі.

На вмішане ся Італії до війни не треба вже довго чекати. Сами знаємо Італійский кабінет міністрів, разом з Італійскими амбасадорами, які прибули із Льондону, Петрограду і Парижу, відбули тайну конференцію і радили, здаєсь, в справі виступу Італії до війни...

Як би не було але кінця війни не можна скоро сподіватись. Війна, як премієр Англії Есквит заявив, потреває ще три місяці. Надармо людство ожидає скорого покінченя різні і спустошеня.

Наче набрали в рот води.

В послідних числі нашої часописи порушили ми справу збираня жертв на бурсу ім. А. Коцка в Канаді. Навели притім цифрами скілько грошей було зібрано на сю ціль і просили „Укр. Голосу" о скору відповідь де ті гроші, що ними зроблено... Просили „Укр. Голосу" о виконане цілої справи що до жертв зложених на бурсу. Відповіди сподівались скоро, бож се справа великої ваги, се справа народна. Та „Укр. Голос" про се мовчить як би набрав в рот води. Се значить, що він і на далі хоче мовчанкою збути і не дати народови до відомости про гроші, які народ зложив на бурсу. Що се значить? Чого криесь? Ваш „патріоти" з „Укр. Голосу" найлїпше все знаєте про фонд ім. А. Коцка, і про него повинні сказати усе що знаєте. На коли промовчите, так се буде дуже злою ознакою з вашої сторони.

ФАРМА НА ПРОДАЖ'

Фарма 158 акрів, 50 акрів вироблено, обфенцована цїла, добра хата, шпихлір на 2000 бушлів, блянов покритий, інші будинки, студня мурована з доброю водою. Школа на тій самій фармі, 6 миль від міста і стациї Calder, Sask. Ціна $20 за акер, 20% готівки а решту на сплати до вподоба купуючого на 6%. Можу заміняти за реальність в місті не обтяжену довгом. По близші інформації удайтесь до:

J. A. DYMA, 514 Flora Ave.
Winnipeg Man.

Вісти з Галичини.

Перше засїданє львівської міської ради під російским пановане м.

Польська львівська часопись „Курьер Львовскі" описує се засїдане ось так:

„Вечером дня 5. жовтня президент міста Львова др. Рутовський предствив російским властям міську раду. Радні явили ся в чорних одягах з відзнаками а президент і віцепрезиденти з ланцухами, як ознаками своєї гідности.

Др. Рутовський заголосив на вступі коротку промову по польськи і по французськи

„Сьвітла репрезентаціє! По цілім ряді подібних битв російських військ, російська армія заняла престольний город Львів. Війско монархії не боронило Львова і наше дороге місто що було цілі віки огнищем народного житя, яке має сім столітнє гарної минувшини, не буде наражене на нещастя борби о здобуте міста.

„Населене Львова приняло російське військо з повагою, спокоєм і довірєм.

„Маю честь представити раду міста Львова в комплеті, який дозволяє воєнний стан.

„Почуваю ся до обовязку висловити ся перед сьвітлою радою, що в останних днях в котрих мені довело ся станути на сторожи міста я знайшов у представителів російських властий богато серця й благородности так, що й тверді закони воєнного стану старались вони сповнити після сил в дусі людяности і прихильности до нашого міста. Прошу приняти за сї докази високих почувань слова горячої подяки, які складаю іменем міста і прошу о заховане тих самих почувань і на дальше дальше для міста і його мешканців".

Один з представителів російських властий відповів міській раді тими словами по французськи.

„Дуже тішу ся що можу з Вами познакомитись. Будучність лежить в руках божих. Я запропонував президентови міста, щоб Вас запросив не для політичних справ, але для тої великої справи, котра мусить бути нині одиноковою нашою думкою, щоб запевнити істноване горожан міста Львова. Маючи нагоду працювати з Вашими представниками, надію ся, що зроблю все можливе, щоб улекшити Вашому містови теперішне положене в такий сам благородний спосіб, як Ви се робили. Бажаю Вам найліпших наслідків і найліпшого висліду Вашої праці.

„Російські власти радо позволили закладникам, задержаним в готелю Жоржа, вернути домів, коли вони зобовязали ся словом, що не опустять міста, а коли будуть виходити з дому, то лишить картку з повідомленем, куди вийшли. Дня 7. жовтня представили ся закладники в палаті намісництва начальному вождови російської армії, що перебуває тепер в Галичині.

„Російські власти видали слідуючий розказ: Ніхто не має права забирати в якийнебудь спосіб маєтку, товарів конний, худоби, або чого небудь, як лише за заплатою. Предмети, які підлягають військовій реквізиції, вже вказані. Їх розложить реквізиційна комісія під проводом офіцера, що засїдає в міській раді.

„Зі своєї сторони видала президія міста відозву до населеня, щоби воно не задержувало дрібних грошей,

„Всї написи над бюрами мають бути зладжені в польській і російській мові.

„У вязниці карного суду при вулици Баторія перебувало до сього часу богато вязнів підозрілих о шпіонажу й антіавстрійські агітації. Дня 7. вересня випущено з вязниці загалом 180 осіб.

„Російські власти признають льояльне поведене репрезентації Львова та заявляють, що бажають запевнити містови нормальне житє в часі війни. Програма роботи, зачеркнена д-ром Рутовським, президентом міста, знайшла одобрене у військових властий, котрі від початку дають оружну силу для удержаня порядку, забезпеченя маєтку й житя горожан.

„Спосіб житя Львован представляєть ся на верх цілком звичайний. Населене ходить спокійно по вулицях, склепи отворені, рух оживлений. Російським підданим видано перепустки на виїзд. Незабаром буде створена комунікація на схід і на північ".

Нові постанови.

Градоначальник міста Львова видав обовязуючу постанову, на підставі якої протягом 5 днів мають бути замуровані всї вікна на стрихах, що виходять на улицю. За невиконане сеї постанови грозить грима у висоті 3 тисячі рублів з заміною на 3 місячний арешт. Брами домів мають бути позачинані о год. 9. вечером після петроградського часу. Від 9. години вечером до сходу сонця рано не вільно нікому виходити з дому, хиба за дозволом власти

Львівська почта урядує вже на ново. В головним почтовім будинку продають вже російські почтові марки. Поручені листи мож висилати зі Львова до Росії Насилати до Львова листи лежить на почті, де можна їх відбирати, бо листоносців для доручени листів ще нема.

З инших місцевостий.

Про Теребовлю пишуть, що підчас облоги погоріло богато домів коло замку і на передмістю. Протягом трех днів згоріло 200 домів в ринку. Ратуш урятовав ся, як також вулиця коло костела Кармелітів

В Підгайцях згоріло кіль[redacted].

Гусятин потерпів також досить значно, бо се було одно з перших міст, коло котрих відбувала ся борба.

В Стрию знищили богато домів наші селяни у відплату за нагінку, яку зробили Поляки на Українцями. Новоіменований російський комендант міста видав десять постанов з взивом до населеня, щоби вертало до звичайного занятя. Одна постанова обіцює волю „Славянам і Полякам," про Українців не говорить нічого Добровольцям, що вступили до австрійської армії, грозить комендант розстрілом.

В Угнові згоріло кілька домів, хоч в окрузі том не відбували ся завзяті борби. Комендантом міста іменовано штабового капітана Тульбія.

Про Чортків доносять, що сюди прибули російські власти сейчас по занятю міста. Населене утікало переважно до Бучача й Станиславова. Значна часть людности лишила ся в місті, бо російські власти задержали поізд переповнений утікачами. Посадник міста др Мозлер утік, а на його місце обняв управу міста др. Коловер. Місто лише незначно змінило свій вигляд, впрочім панує звичайне житє.

В Тернополи провадить адміністраційні справи дотеперішний посадник др. Мантель. Йому додали російські власти прибічну раду до помочи. В її склад входять: судові радники Зарицький і Мерунович, та учитель і властитель реальности Стечук. В карних справах урядує суд зложений в 6 членів. Слідчі судії на сели в асисті війска, щоб розслідити справу рабунків і насильств. Порядок в місті удержує поліція. Засмотрене, в живність є достаточне — На сході Галичини не знищено пільних плодів цілковито, а зза злої комунікації не можуть люди звозити плодів. Через те живність є дешева. Місцеві купці спроваджують за перепустками з Проскурова ті товари, яких нема в Тернополи. Комендант міста Чорторижський обіжджає околиці Грималова й Скалата, які майже нічого не потерпіли. Загалом знищене Галичини в більших розмірах починаєть ся щойно від Золочева.

Французькі плінники в Німеччині

Число французьких плінників забраних до неволї через Німців, доходить числа триста тисяч. Що з ними робити, се становить від теперішну хвилю питане дня. Правительство має чимало клопоту з виживленем такої скількости людий. В році 1870 і Німці розмістили плінників по твердинях. Нині твердинь за мало на сю ціль, так як се було в році 1871, так що коло твердинь мусіли для них ставити окремі бараки та шатра. Щоб їм не скучилось, позволено їм відбувати військові вправи під командою официрів, розуміє ся без карабінів. Коли працювали, то всего пять годин праці плачено на річ державного скарбу. Вище пять годин праці плачено плінникам для їх особистої вигоди. До куди позволяли плінникам працювати по приватних підприємствах, що однак викликало невдоволене серед Німців, що по причині війни не мали праці. Плінникам плачено значно дешевше і звідси пішло невдоволене. І в Кольонії повстали з сего навіть грізні робітничі заворушеня

Тепер Німці не журять ся квестією плінників, хоч з другої сторони не можна їх полишити бездїльними. Тому придумано для них ріжні заняття. І так в Штутгарді невільники французи чистять улиці міста. Докупили їм працю на твердинях, де копають рови та сиплять високі окопи. В послідних часах появивсь в часописях проект дати плінникам роботу при осушуваню мочарів в краю, яких в Німеччині подостатком.

ВАЛАГОДЖУЄМО всякі документи нотаріальні так для старого краю як для Канади.
СПРОВАДЖУЄМО шифкарти посилаємо гроші, [illegible] доми, лоти і фарми.
[illegible] В [illegible] справах удавайте ся до сеї фірми
Wsenarodna Kancelaria
534 Main St. Winnipeg, Man.
Управителем канцелярії є J. G. RIMMEL, нотар

З ПРИЧИНИ ВІЙНИ
[illegible]
Tonson's Kar-Eal для кав.
[illegible]
ЗАОЩАДИТИ ГРОШІ [illegible]
[illegible]
Philadelphia, U. S. A.
[illegible]

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руський лікар зі старого Краю. Одинокий руський лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОВАХ.
Мешкає і ординує в власнім шпиталі 418 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 WINNIPEG, MAN

ЕВРЕКА
дасть Вам щастя і радість.

Сотки тисяч людей чують себе нещасливими, бо обличе їх має злий вигляд, бо шкіра на їх твари вкрита неприємними прищами і плямами

Проч зі смутком! Наша масть Еврека все очистить і ваша твар зробить ся гарна і вільна від неприємного вигляду знищ. Зостане чисте, рівно і біле як сніг на зимно, лише після одної мікстури [redacted]

Пані і Панночки з красними обличами! Пощо тратити купу гроша і часу на прикрашуване Вашого красного личка перфумами і косметами, які з часом зісувують красу Вашої твари? Наша масть ЕВРЕКА, одна лише мікстура, зробить Ваше лице на довший час ваше білим, чистим, молодим і сьвіжо виглядаючим, за що ґарантуємо. Масть ЕВРЕКА є винахід хеміка А. Химаня, який набув від канадийского правительства в Отаві дипломи і патенти за його хемічні винаходи

Одна мікстура коштує $3.00

Замовляня почтою на адресу:
EUREKA, 686 Flora Ave., Winnipeg, Man.

Руська Аптика.
[illegible]

H. J. [illegible]
LIMO DRUG CO., Ltd.
803 Main Street, Телефон St. John 117. Winnipeg, Man.

ДЛЯ ВСІХ СТОРНИКІВ
тепер на часї, замовити на Різдво і Новий Рік
СТІННІ КАЛЕНДАРІ
для своїх відборців.
При кождім календарі є віти і місце [illegible] фірми; за друковане назви фірми і желаня, не числимо окремої заплати
Тому, що красних календарів сього року не буде, треба чимскорше замовляти, щоб на час одержати.
Ось ціни наших календарів:
Ч. 1. 100 штук (з друк. фірмою) 12 дол.
Ч. 2. 100 „ „ „ „ більші 16 дол.
Ч. 3. 100 „ „ „ „ ще більші 20 дол.
Ч. 4. 100 „ „ „ „ а тонкою 26 дол.
На більших замовленях даємо спеціяльний опуст. Всяких інформацій в сій справі уділю
Ruska Knyharnia
850 Main St. Winnipeg, Man.
Одне примірник на сїм дарам

Эрік Конан.

Модерний спосіб войованя.

(Дальше).

Однаке вживане телефону не було ограничене до ціленя з гармат і пересиланя приказів. Телефонами замовлювано амуніцію і всякі припаси, при помочи телефону порозумівали ся зі собою команданти і держали воєнні наради, і телефоном пересилано вісти цікаві для тисячів японських жовнірів протягом кількох мінут. Телефон був в сталім ужитю і я з початку, коли лише прибув на поле борби, дуже дивував ся почувши знакомий дзвінок телефону. Одного разу, лише 300 ярдів від великого російського форту Сунґшушан, раптом почув я, таки коло себе, як кликано нумер 3, нумер телефону в моїй хаті в Новім Йорку. Дзвонене се походило з заглубленя в стіні, якого я не завважав і було так раптовне, що перестрашило мене наче пукнене шрапнелю.

Російську фльоту в Порт Артурі затоплено при помочи великих облежничих японських армат, яких огнем кермовано при помочи телефону з вершка Двіста Три Метрової Гори. Без такої помочи годі було сего доконати перед прибутєм російської фльоти під адміралом Рождественським. Також головно завдяки телефонови армія Ґенерала Ноґі була в час вільною, щоби взяти участь в рішаючій битві під Мукденом, так що винахід Ґрагама Бела (телефон) і вручене вживане єго через Японців богато причинили ся до упадку Порт Артура і остаточного погрому генерала Куропаткіна.

Вісти зза моря поки що дають мало інформації про се як порозумівають ся величезні армії на боєвих лініях у Австриї і Франциї, одначе мож з певностю сказати, що японські методи стали менше або більше загально приняті, бо ані безпротний телеграф ані аероплян не можуть цілковито заступити місця телефону. Японцям належить ся признане за се, що вони в час предвиділи, що телефону мож вживати з великим пожитком и в часі великих воєнних операцій.

Транспортація

Все збільшаюча ся величина модерних армій і постепенне видовжуване боєвої лінії зробили питане транспортації далеко важнійшим і тяжшим як коли небудь перед ним. Жовніри мусять їсти і мусять мати амуніцию, отже довіз і роздїл засобів між армією що складає ся із мільона людий а розтягає ся довше як на сотку миль, є задачею, що вимагає не лише найвисшого таланту організаційного і виконавчого, але і добре виробленого пляну і відповідних методів. Така армія як сеся, що з нею Німеччина вступила у Францію — приблизно один мілїон людий — потребує кождого дня около 7,000 тонів припасів. Магазинові карабіни стріляють дуже скоро, а се мусить жовніра стріляти богато і в сей спосіб зужити богато амуніції, коли знаємо, що кождий жовнір дістає коло 150 зарядів на день, то для такої армії як німецька у Франциї треба щоденно довезти і роздїлити між неї десять мілїонів фунтів амуніції для самих лише карабінів. Додати до сего два мілїони фунтів поживи, таку амуніцію для скорострільних полевих армат і обрік для десяток тисяч коней, а дістанемо суму, яка може перестрашити найспосібнійшого провіантового офіцира. Алеж бо і на сім ще не конець. Підчас такої війни як отся, що ведесь тепер у Франциї, кожда армія мусить щоденно відвезти нараз залізницею або дорогою пересічно від 5,000 до 10,000 ранених і щоби задержати свою силу мусить довезти таке саме число свіжих жовнірів на їх місце. Значить, кожда армія мусить бути в силі кождого дня перевезти 10,000 до 20,000 людий і 6,000 до 7,000 тон амуніції і поживи. У Франциї питане транспортації улекшене тим, що там є добрі дороги і мож на них вживати моторові вози; але в часі російсько-японської війни моторові вози не були ще удосконалені, Манджурські дороги погані і Японці мусіли довозити через море і опісля до боєвої лінії не лише припаси для армії, що в один час числила 700,000 людий але і богато льокомотив, сотки фрахтових кар і матеріяла для відбудованя 200 миль желізної дороги. Москалі коли цофали ся на північ, нищили за собою всі желізнодорожні вози і Японці мусїли постачаючи за ними були амуніції змінити широкий тор Хінської Східної Зелізниці на вузший, а опісля привезли зі своїх власних желізниць досить льокомотив і кар, для 200 милевого, треку від Дальнього аж по Мукден.

Характеристичною цїхою японського транспортаційного системи було вживане легких одноконних зелізних телїг на два колеса і накладане всїх припасів в невеликі завивки, якими мож легко орудувати. Жодна телїга була сего рода, що двоє людий могли єї підняти і нести, а пакунки на ній рідко коли важили висше 50 до 75 фунтів кождий. Китайських і Манджурських зарібників, було там дуже много і вони наймали ся за переносчиків і фірманів, а живність і амуніція запаковані в волики а легкі завивки або скринки мож було наладовувати і виладовувати з легкостю і поспіхом. Коли телїга загрузла на кепській дорозі, зарібники (кулїси) і жовніри забирали пакунки і скринки на плечі і несли їх так далеко як було потреба, а опісля наладовували їх знов на телїгу майже без жадної втрати часу. В сей спосіб велике число телїг тягнуло на північ, неперерваними рядами без огляду на погоду і майже без огляду на дороги, доставляючи в малих пакунках тисячки тон припасів.

Коли фльота адмірала Рождественського пустила ся на північ з Кохин, Хини Японці мусїли брати під розвагу сесю обставину, що вони могуть втратити панованє на мори і щоби на випадок такої катастрофи їх армії на азійськім континенті не остали без рижу і без амуніції, вони з великим поспіхом посилали до Манджурії запаси живности і амуніції просто в неймовірній скількости. Коли я вертав назад в Порт Артура через Дальний, то се місто було буквально засипане горами амуніції і поживи. Не лише величезні росі[redacted]ями були заповнені, але також всі сквери, парки і відкриті площі які були, де зі скринок і мішків понаставлювані піраміди 60 стіп широкі і 60 до 70 стіп високі. Я був хорий і не годен, був хотів по місті і їх рахувати, але я знаю, що так величезних рогожами закритих пірамід було певно 15 до 20. Я ніґде не бачив, навіть в Нижнім Новгороді в часі Великого Ярмарку, такої сили добра нагромадженої і одним місци, а коли оден японський офіцир сказав мені, що ще більшу скількість [redacted] боєву лінію і [redacted] армії могуть боротись ся що найменьше 3 місяці без того, щоби потрібували з Японії бодай одного фунта амуніції або поживи, то я не міг сумнівати ся що се правда. Се видало ся мені зовсім можливим.

Кромі легких зелізних телїг на одного коня, Японці [redacted] до транспортації на короткі віддалености далеко від зелізниці желізних доріжок, які мож переносити і вживати, що їх мож пхати руками. Вони привезли з Японії десятки миль готових вузькоторових зелізних доріжок в частинах 12 стіп довгих. Сї частини були зроблені в той спосіб, що пара легеньких шин була пришрубована до 4 або 5 широких, але дуже тоненьких желізних "тайсів. Їх клали на верху землі, не вживаючи ніякого баласту, їх треба було дуже мало підкопувати та підправляти. Протягом сухого сезону в Манджурії Японці клали від пів милі до одної милі такої доріжки на годину. Коли ся доріжка стала вже непотрібною в одним місци єї так же хутко збирали назад до купи і клали в друге місце. А що тагар, який накладали на візка був легкий, то двох людий могло пхати такий візок навіть під досить стрімку гору, а вже кінь або кількох людий могли тягнути такий візок хоч по якій поверхни. Майже всі батерії і табори в півкрузі коло Порт Артура були получені такими доріжками і ними в часі облоги перевезено тисячки тон амуніції та поживи. Я бачив їх також в ріжних місцевостях на западнім березі Кореї.

Характеристичною цїхою американського системи транспортаційного в часі Кубанської Кампанії були згадані великі пакунки накладані на великі військові вози, які тягнули від 2 до 6 коний або мулів. В Манджурії, як вже сказано Японці послугували ся маленькими желізними одноконними телїгами. Я думаю що не підлягає сумнївови, що ся послідна метода ліпша від американської. Малі пакунки мож легко — і скоро переносити желізницею або на звичайних возах, на переносних трамваях, ба навіть мож їх переносити на сїдлах і людських плечах. В ріжних часах і в ріжних місцях воєнних операцій Японці вживали всїх повисших методів або разом, або по черзі, залежно від обставин, одначе вони готовно покладали ся на легку одноконну телїгу. Підчас операцій коло Сантіаго на Кубі Ґенерал Шефтер не був в силі належито засмотрити навіть армію, що складалась лише з 16,000 людий і була від [redacted] 12 миль від своєї бази (т. зн. забезпечені місця із складами поживи і запасними силами, звідки військо зачинає оперувати).

В Манджурії Японці засмотрювали армію зложену з пів мільона людий, 200 миль від своєї бази і часто віддалену о 25 до 30 миль від желізниці. Я не знаю як Німці засмотрюють свою величезну армію у Франциї, але Москалі в Австриї і Східній Пруссії правдоподібно вживають далеко від зелізниць, малої одноконної телїги, що хоч тяжша від японської, одначе в сути річи подібна до неї.

Беручи все під увагу, японська метода транспортації і роздїлу припасів в Манджурії була мабуть найліпшою, яку світ бачив до того часу, і дуже сумнівна річ, чи сю методу поліпшено, з виїмком хиба заведеня на добрих европейських дорогах моторових возів на місце возів кін[redacted].

Бельгійска армія в дорозі з Остенди до Франції.

Історія облоги Тсінґ-Тав.

Япан виповів Німеччині війну дня 23 Серпня. День пізнїйше японська фльота відплила до Кіяв-Чав, німецької посілости величини 117 квадратових миль, з населенем 60 тисяч

Тсінґ-Тав, столицю Кіяв-Чаву, засмотрили Німці від 1900 р. в кілька модерних фортів, а в часі вибуху війни мали там 3 реґіменти піхоти і артилерії, а 3 або чотири відділи кавалерії, разом коло пять тисяч людий. Мали також три аероплани і кілька машинових карабінів. В порті стояло кілька узброєних лодок і австрійський кружляк.

Японці поступали з розвагою. Наперед висадили на берег 25 тисяч жовнірів, а кілька кораблів заблькували пристань. Зараз на початку облоги Тсінґ-Тау забрали зелізницю, що веде в глуб Китаю, аби в той спосіб улекшити рух своїх військ і в той спосіб поломали невтральність Китаю. Китай запротестував, але Японці відповіли, що зелізниця є власностю Німців і дальше вели облогу. Англія була репрезентована в облозі відділом індійских військ і кількома воєнними кораб[redacted].

Дня 2 Вересня Японці висадили в Шантунґ 10 тисяч жовнірів, дня 25 вересня заняли Вайгсіен, німецький передний пост. Дня 27. вересня взяли в неволю 50 людий і 4 машинові карабіни на Тайуго. а дня 1 жовтня два німецькі кружляки бомбардували японські позиції. Дня 5. жовтня Німці зробили випад, але Японці його відбили. Дня 7. жовтня Японці забрали Тсінан, західний дворець на Шантунґській зелізниці, а два дні пізнїйше взяли два форта.

Послідного четверга, устала бездротна сполука межи Тсінґ-Тав а Пекінґом. Рівночасно китайські часописи донесли, що Японці заміряють відложити остаточний штурм. Потім прийшов конець. Фортеца видержала облогу через 65 днів.

Німецьке посїдане в Китаю почало ся в році 1894, коли Німеччина дістала від Китаю в аренду Кіяв-Чав. Се ще було перед японсько англійським порозумінєм. Японсько-китайське порозуміне в часі боксерської заколоти в році 1900 було причиною, що Німеччина не могла розширити дальше свою сферу впливів в Китаю.

В Англії досі заарештовано, як воєнних бранців, 14,500 осіб. Кажуть, що еще около 29,000 людей ворожих Англії є на волі, а яких мають еще арештувати. Має англія кого годувати.

Війна коштує Англію пять мільонів долярів денно. Так сказав премієр Асквит в парламенті.

Вже вийшов з друку
перший український календар в Канаді на 1915 р
УКРАЇНСЬКА РОДИНА
В нім знайдете все, що для вас буде корисним: пізнаєте історію свого рідного краю і краю тепер вами замешканого, пізнаєте ваші обставини ту в Канаді, пізнаєте природу серед якої живете й її тайнами зацікавите ся розвеселите ся читанєм веселих оповідань і жартів. Великої ваги буде для вас пізнане причин і перебігу сьогочасної европейської війни.
Матеріял богатий а ціна надзвичайно низька. Календар обнимаючий 272 сторін друку, прикрашений множеством образів дістанете за 50 центів
Хто замовить 10 календарів отримає 2 даром
Агентам даємо добрий опуст. Пересилку оплачуємо сами
КАЛЄНДАР КИШЕНКОВИЙ
з нотесом (64 сторін) 10c.
Оправлений в полотно з торбинкою на паперi, олів цем 25c.
Календар ПРИЯТЕЛЬ ЖОВНІРА
богато ілюстрований 40c.
Замовляйте
Ruska Knyharnia
850 Main St. Winnipeg, Man.

Дні нашої слави і недолі.

11-го падолиста 1893 р. помер український поет-байкар Леонід Глібов, котрий лишив нам дуже гарні байки в віршах. В кождій байці по більшій части описуєть ся житє звірів, птахів, гадів, але воно стосуєть ся до людського житя — людям на науку.

12-го падолиста 1838 р. помер великий український письменник і поет Іван Котляревський. Народив ся Котляревський 10-го вересня 1769 р. у Полтаві. Освіту здобув в переяславській семинарії, а скінчивши її служив у горожанській, а потім у військовій службі, а далі був педаґоґом в однім інституті. Написав на українській мові богато творів приміром славнозвісну „Енеїду", „Наталку Полтавку" і пр. Творами Котляревського починаєть ся нове, художнє українське письменство, бо він перший почав писати чистою народною мовою українського народа.

14-го падолиста 1907 р. відбула ся перша вистава українською мовою „Ревизора" Гоголя в трупі Миколи Садовського у Київі при дуже гарній художній обстанові і в художному виконаню

15-го падолиста 1648 р. Богдан Хмельницький облягає Замость. Полишивши облогу Львова, козаки рушили під Замосте, де Вишневецький з силою 10 тисяч польського війська стояв, очікуючи наскоку козаків. Хмельницький своїм військом міг кождої хвилі розбити польський табор, але він наумисне удавав ніби облягає місто Замосте і його твердиню. Він робив се наумисне, щоби дождати ся нового вибору короля, з котрим Хмельницький мав на думці зробити угоду. В тій цїли простояло козацьке військо під Замостєм аж три тижні, поки не прибув післанець до Хмельницького від нового польського короля, котрий просив Хмельницького не здобувати Замостя, а відступити від него. Хмельницький на се згодив ся і взявши викуп 20 тисяч золотих з Замостя вирушив на Україну величавим походом у Київ, де його народ на чолі з духовеньством і митрополитом та ерусалимським патріярхом величаво витали.

Тогож дня 1625 р відбула ся угода козаків з Поляками в урочищі Медвежі Лози над Кураковим озером. Після довгих перепалок козаків з польським військом нарешті прийшло до рішучої битви. Польське військо значно переважало числом козаків, однак козаки завзято били ся але й нічого не могли вдіяти ворогови. До того для них і місце було невигідне. Щоби заподіяти цїлковитому погромови, козаки у ночи подали ся над озеро Кураків недалеко Кремінчука в Полтавщині. Тут Поляки під проводом коронного гетьмана Конецпольського обложили Запорожців. Два тижні били ся вони Козаки стратили поверх 8 тисяч людей, поменьше й Поляки стратили. Нарешті Поляки самі натякнули на угоду. Обі сторони стали торгувати ся. Поляки хотіли, щоби козаки видали своїх ватажків, але козаки постояли на свому і не видали. Лише згодили ся на те, що гетьмана і старшину має затверджувати коронний гетьман польський, щоби реєстрових козаків було лише 6 тисяч, а решта, щоби розійшли ся по своїх старостах, щоби козаки не ходили походами у сусідні держави, щоби спалили свої човни і чайки, одним словом на кураківській угоді Поляки засудили козаччину на смерть і се козаки бачили і знали, але з того сьміяли ся, бо знали, що житє розібє всякі угоди і вони знову будуть бити свого ворога, як і били.

Тогож дня 1709 р. Івана Скоропадського вибрано гетьманом України, властиво не вибрано, а призначено згори царем Петром I. Се стало ся зараз по зруйнованю Батурина на одній нараді, на котру прибули деякі козацькі старшини. Старшина хотіла була вибрати на гетьмана Полуботка, але цар не схотів через те мовляв, що Полуботок дуже хитрий і з него може вийти другий Мазепа.

18-го падолиста 1838 р. народив ся український письменник Іван Нечуй-Левицький, котрий живе і досі 76-літним дідусем і не кидає писати. Він написав дуже богато гарних повістий з житя українського духовенства, інтеліґенції та селян. Його оповіданя повні краси вислову і написані гарною українською мовою. Живе він майже без виїзду у Київі.

19-го падолиста 1874 р. помер український письменник Олекса Стороженко.

23 тисячів бранців

Льондон, 16 лист. Власько Влодавек, в російській польщі, Німці прогнали кілька російських корпусів поза Курно, причім забрали в полон 23 тисячі Росіян, більше як двайцять машинових ґверів та кілька пушок.

Завзята борба в Буковині

Петроград 18. лист. Вість з міста Марморіца, яко лежить на Австрійско Румуньскій границї, доносить, що в північній части Буковини, коло Черновець, відбуваєсь завзята борба в якій Росіяне відносять побіду.

Петроград 19 лист. Завдяки великому числу німецких канон Німцям удалось відперти Росиян 60 миль від німецкої границї.

Бомбардують Лібаву.

Льондон, 19. лист. Кілька німецких кораблів бомбардували минувшого вівторка російське портове місто Лібав положене на березі Балтійского моря. Було знищено кілька фабрик, зелізну стацію, много резиденцій і ще дещо

Російско правительство переговорюєсь зі своїм представником в Новім Йорку в справі спродажі своєї горівки в Америцї Хотять властиво спродати Америцї 20 мілїонів ґальонів „водки", яку заборонено продавати в Росиї царським указом. За ті гроші, сума яких виносилаб десять мілїонів долярів, Росія купилаб в Америцї три мілїони ґверів, воєнні самоходи, друварні і рільничі вкаради.

ПІДЗЕМНЕ ВІЙСКО.

В льондонській часописи „Дейли Мейл" находить ся стаття Варда Прайса, в котрій автор описує становище Німців в північній Франциї.

Цілком инша погода настала по білих від пороху вітрових днях першої борби. По струях зливного дощу прийшла прикра осінна погода. Правда бувають ще ясні сонічні хвилі, одначе вони вже не гріють; ночи є зимні і мрачні, ранки дуже зимні. Обі армії терплять серед такої злої погоди, яка є лише вістуном чогось гіршого. Особливо Німці, котрі мусять проводити ночи на горбках в долині ріки Ен у закопах, котрі пороблено в крейдоватій мягкій землі. В тих ямах і підземних хідниках, котрі тягнуть ся на збочах горбків кілька кільометрів, провадять німецькі жовніри підземне житє. Вони сплять у вузких розвалинах з їх домами й їх охороною; з карабінами при боці готові вони кождої хвилі при першім алярмі вискочити.

З напруженими нервами слухають і слідять вартові через темряву й мряку, а коли дасть ся чути запит „хто тут" а за тим і карабіновий вистріл, сейчас зривають ся всі зі сну і хватають за карабіни.

Сі закопи, рови й шанцї вроблено дуже старанно. В них стоїть вже 14 днів більша часть німецького війська, неначе один довгий ряд сїрих кріликів. Богато закопів скріплено цементом і покрито дахами в той спосіб, що сьпа веде поза ров Такий дах хоронить від зимна і дощу, а рівночасно заслонює перед неприятельськими літаками. Закопи поділено на поодинокі комнати і получено дверми. Зовсім природно, що такі закопи йдуть один за другим кількома лініями.

В найбільше наперед висуненім рові стоять вартові в ночи. 200 до 300 метрів за ним починаєть ся головна лінія окопів, а за тими рядами викопано знова глубокі ями, призначені для кухонь та для спочинку резерв, призначених на скріплене першої лінії. Перші рови получені з слідуючими поперечними дорогами, в котрих поуставлювано машинові карабіни.

Поза тим всім звичайно в каміньоломах на горбках вмуровано облягаючі гармати, котрі з своєї цементової підстави гроять далеко; дальше уставлено гавбіци для кидання ґранатів, котрі летять просто до неба а опісля падають 5 кільометрів дальше.

Так, се є ціле підземне місто, в котрім мешкає отсе невидиме військо; в тім місті є головні вулиці, бічні хідники, телефонічні дроти, котрі біжать у всіх напрямах. Сотки тисячів людий живуть, сплять і їдять тут, а при тім вони так гарно укриті, що навіть вблизька нічого не можна замітити, хиба, що деякі неправильности над землею дають щось по собі пізнати. В тім лябиринті валів, ровів і на пів підземних хідників, котрі тягнуть ся милями аж до арґонських лїсів, є Німці закоронені проти вогню артилерії і їх ніяк не можна взяти.

Найбільша знайдена досі глубінь моря виносить 32.089 стіп.

ГОДІВЛЯ КУРИЙ

(Дальше).

Господарська вартість Кохінхінів.

Кохінхіни се кури не конче пожиточні. Їдять они часто і богато а несуть ся мало. Річна скількість яєць виносить найбільше 100 штук. Яйця малі, краски жовтавої. Одно яйце важить 50 до 60 грамів. Мясо Кохінхінів тверде і ликовате. Кури люблять часто квокати і сидїти на яйцях, однак ізза своєї неповоротности роздушують їх дуже часто. Молоді курятка, особливо півнички, ростуть і вбирають ся в піре поволи. Се і є причиною, що молоді в студені, мрячні дні легко застуджує ся і гине. Кохінхіни доспівають поволи. Кури починають нести ся аж в зимі. Квочки на яйцях сеї раси треба насаджувати з початком марта або і скорше. Пізні курята нїколи не доростають до величини своїх родичів. Як птахи незвичайно великі надають ся Кохінхіни до прикрас парків у людий богатих. Крім сего можна Кохінхіни перепарувати з курми звичайними. Такі мішанці несуть ся добре і дають смачне мясо.

1. БРАМА.

Вітчиною курий Брама є провінция Асам, в британській Індиї. Там над берегами ріки Брамапутри почали їх у перше тамошні жителі плекати. Точно оповісти про початок сих курий нїхто не вмів. Ріжні люди, ріжно про Брама пишуть. Райт (Wright) каже, що се стара азийська раса, з якої в часі витворили ся Кохінхіни і Малаї. Др. Лявалль (Lavalle) догадує ся, що се продукт перепаровуваня (крижованя) Кохінхінів з Малаями. Др. Кірт стоїть на тім, що Брама суть посвоячені з Кохінхінами. Ми не будемо спорити ся про се, хто з них має правду, звернемо лише увагу, що як Кохінхіни так і Брама суть до себе подібні. У одних і других незвичайно велике та тяжке тіло а також сильно оброслі пірєм ноги. Однак в дечім ріжнять ся таки Брама від Кохінхінів. От возьмім хоч би гребінь. У Кохінхінів він більший, простий і поодинокий, у Брам малий та має вид стручка. Також хвіст у Брам довший а у Кохінхінів коротший. Перший раз появили ся Брама в Ню-Йорку, в Америці в р. 1846. Шість літ опісля заводрували до Анґлії. До Німеччини впровадив сю расу курий американський консуль Ґайсе (Geisse).

Кури брама мають вигляд гордий, сановитий. У півня голова видаєсь мов-би за мала, а она однак хороша і добре оформована. На голові бачимо червоний до стручка подібний гребінь. Гребінь сей складає ся з трох рівнобіжно йдучих, зубкуватих, вузеньких, мов би листочків зрослих з собою на заді в тупий кінчик. Середний листочок є дещо вищий від двох бічних. Короткий та сильний клюв нагнув ся легко до низу; він краски жовтавої з темним налетом. Цитриново-червоної краски очи лежать глубоко в голові. Заушниці суть довгі і червоні а невеликі; круглі девінки мають ту саму краску що і заушниці. Середню довгу сильно розвинену шию вкриває буйне, густе піре. Груди глубока і повна а крижі дуже широкі. Широке сідло є покрите густим пірєм. Крила малі, хвіст повний, середно широкий. Не дуже високі, далеко від себе розставлені ноги оброслі мягким, густим пірєм. Стопа числить ся чотирма пальцями. Півень важить 6 до 7 кільограмів. Курка подібна будовою тіла до півня, є лиш менша і легша.

Брама суть лиш або ясні, або темні. Півень ясної відміни має піре на голові біле мов сніг. Піре на шиї є тої самої краски що і на голові, тільки серединою кождого перця біжить чорний пасок. Краска піря на крижах, сідлі та на пірю, що з сідла звисає, є така сама як на голові. Крила верхом білі а сподом чорні. Піре на ногах біле а при стопі біле з чорним мішане. Хвіст чорний з зеленкуватим відтінком. Верхні серпи хвоста можуть бути обрамовані білим. Краска піря у курки є така сама як у півня, тільки у курки чорні поздовжні паски суть о много ширші. Півень темної відміни Брам має піре на груди, животі, на ногах і хвості чорне. Піре на шиї і сідлі біле, чорним значене. Пера другого ряду в крилах суть з верха білі а з під споду чорні. Пера першого ряду суть чорні з білою верхною обвідкою. Півперек крил біжить чорне, лискуче [illegible]. Краска піря на голові, у курки ясна. На шиї така сама краска як на голові, тільки чорним значена. Решта піря є сріблисто-сіро з темно-сірим рисунком.

Господарська вартість Брам.

Кури Брама суть дуже лагідної вдачі а через се надають ся до хову по містах, де зайвого простору дуже мало. Они пожиточнїйші від Кохінхінів а наше підсоне виносять добре. Відповідно кормлена курка знесе в році 120 або і 150 яєць. Яйця впрочім не є великі, всетаки більші від яєць Кохінхінів. Одно яйце важить 60 до 65 грамів. Мясо в Брам лучше як в Кохінхінів. Особливо добре є різати на печеню 8 або 9-місячні півники. Кури раси Брама люблять часто квокати. Квочки сидять на яйцях добре, бо спокійно. Суть они притім такі лагідні, що позволяють підносити себе і рухати яйця.

Коли вже курятка виклюють ся, квочки раси Брама водять їх і пильнують знаменито. Курята ростуть і поростають в піре поволи. Мартівки починають ся нести в грудни або ще пізнїйше. При добрім догляді несуть ся курки через цілу зиму і весну. Коли не дати їм їсти в пору, або давати корм невідповідний, тоді зовсім занимають ся і на перші яйця треба ждати до Великодня.

Кури Брама суть живійшого темпераменту від Кохінхінів. Не ждуть они, щоби їх виключно з рук кормити, але йдуть за поживою. Кури Брама вимагають, щоби з ними чисто обходити ся. В бруді хорують а не рідко і гинуть. Кури Брама можна плекати або в чистій расі, або перепаровувати з иншими породами курий. Мішанці такі дають богато доброго і смачного мяса а також несуть ся лучше від чистої крови Брам. Брама так як Кохінхіни дали почин новим расам і в нинішних часах є богато рас курий, в яких чи не через половину плине кров оних великанів.

(Дальше буде).

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціальне лічене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лише і новійше лічене сифиліса „606" проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких задавнених хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MADE UNDER THE BRITISH FLAG
MADE IN CANADA
MADE AT HULL
MADE BY EDDY

Еддіє Сірники.

Хотяй ціни на сірниках трохи підвисшили, бо брак сирого матеріялу, але зате наша якість всегда буде найлїпша.

30 - днів вільної проби - 30
Victora говорячу машину
— або —
Columbia фонограф
з 12 руськими ... ДАРОМ на
30 днів вільної проби.
$2.00 МІСЯЧНО.
SAUL BIRNS, 117 Second Ave., Dept. 23. NEW YORK, N. Y
VICTOR COLUMBIA
Імя
Адрес

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Лїски, Гонти.
Точно доставляєм — Задоволене ґарантуємо.

Точна Карта театру воєнних дїй ... цвім папері, головні твердині, міста і проч
Альбом воєнних карт Росиї, Франциї, Англії і Німеччини
EUROPEAN NOVELTY CO. Dep. 6
1638 Topping Ave. New York, N Y

На сьвята лише виїмково і поки запас вистарчає!
Тепер можете одержати
40 кавалків руско-українськ. співанок ДАРОМ
ФОНОҐРАФОМ
котрий ґарантуємо письменно на 15 років і даємо на три місяці безплатної проби
лише за $1.00 місячно.
International Phonograph Company, - 196 E. Houston St New York, N. Y.

Важнїйші закони дотичачі гомстедів в північно-західній Канаді.

(Кінець).

[illegible]

Наколи оплата на гомстед уневажнена, тоді аплікантови дасєь 30 днів часу в протягу якого має оплатити гомстед. В противнім разі вивішуєсь в уряді оголошене на 10 днів і гомстед стаєсь власностію того хто перший прийде і оплатить його.

Зарезервоване землі для малолітних.

Агент може затримати відповідну до оплати чверть секції землі для малолітної особи, яка числить поверх 17 літ житя, ак буде мати повних 18 літ, на слідуючих услівях:

Перше: Його (малолітка) батько або мама, брат або сестра мусить мешкати на його гомстеді, або на землі, не менше як 80 акрів, котра є виключно його або її власностію і не віддалена дальше як на 9 миль від гомстеду малолітка.

Друге: Батько чи мама, брат або сестра мусить прибути з малолітком до аґента чи суб аґента і вложити приписану прсьбу, даючи день його уродженя, повне імя і місце де його родичі мешкають. Коли такі інформації вдоволяючі, агент може затримати чверть секції, повідомляючи про се Head Office.

Наколи гомстед зарезервовано в червни або липни, пять акрів мусять бути зорано в часі тих місяців, в противнім разі малоліток тратить всяке право до гомстеду.

Резервовану землю аплікант мусить оплатити в місяць по осягненю 18 літ житя.

Жадна резервована земля не може бути взята назад, хиба що на се позволять родичі, брат або сестра, як також і сам малолітон та за призволом Head Office-у.

Наколи аплікація на резервовану землю зроблена у Sub-Agent-а, то Sub-Agent має зателеграфувати до Агента в Lands Agency, а кошта сего поносить аплікант.

В разі колиб аплікант не всиів оплатити зарезервованої землі в висше означенім часі, то відтак ту землю може оплатити хто иншиї

Землї, т. зв. „pre-emptions" нїколи не можуть бути резервовані для малолітних.

Полишене гомстеду.

Гомстедовець може, за позволенем головного уряду, полишити свій гомстед і дістати позволене на оплачене другого гомстеду виповняючи при тім приписану декларацію.

Полишене гомстеду родині.

Гомстедовець, якого оплата на гомстед не підлягає уневажненю, може віставити свій гомстед батькови, мамі, синови, доньці, братови, сестрі, наколи лише уповажнені правом на отримане того, роблячи при тім звичайну декларацію.

Мусить післати до агента дістрікту.

Декларацію полишеня гомстеду мусить ся післати до агента в „Dominion Lands Office," що є в дістрікті в якім земля находить ся Агент вишле декларацію до департаменту для уладженя.

Аплікант не може оплатити другого гомстеду доки Head Office не полагодить першу декларацію полишеня гомстеду.

Услівя плати.

В разі, коли хто куплений гомстед або „pre-emption" полишить батькови, мамі, братови, сестрі, синови чи доньці, рата і процент які тяжуть на гомстеді, мусять бути заплачені в день полишеня гомстеду.

Наколи хто в родини схоче оплатити полишений гомстед яко вільний, то він потребує лише заплатити позісталий довг якого не сплатив той що полишив гомстед; наколиж знова, перебираючий полишений гомстед бере його як „pre-emption" або як куплений гомстед, то позісталий довг має заплатити той хто перебирає гомстед на себе.

Не може віставити на малолітна.

Нікто не може віставити свого гомстеду малолітному в родині.

Обовязки на гомстеді.

(а) Обовязки що до мешканя.

Гомстедовець мусить мешкати в мешкальнім домі на гомстеді, який оплатив, що найменше шість місяців кождого року, через три роки

Ночувати на гомстеді: Ночувати на гомстеді через шість місяців в році, а працювати через день де инде, не уважаєсь за мешкане на гомстеді, хиба що на гомстеді мешкає його родина через цілий час приписаний законом, і що гомстед був його одиноким місцем побуту.

Коли трафить ся, що гомстедовець учителює через день і дома лише ночує, але крім того управляє поле, тоді обовязки мешканя на гомстеді будуть приняті.

Військові вправи. Гомстедовець може віддатись військовим вправам, які можуть тривати не більше чим 18 днів, кождого року, і той час буде почислений як час стравлений на виповненю гомстедових обовязків, лише що треба виказатись цертифікатом від свого коменданта-офіцира засвідчаючим, що такі військові вправи він дійсно відбув.

Наколи гомстедовець мешкає і управляє ріллю на оплаченім гомстеді шість місяців кождого року, через три роки, він уповажнений дістати патент, не звиваючи на то, коли, кождого року, почав мешкати на гомстеді.

Мешкане на гомстеді: Гомстедові обовязки треба сповняти через три роки. Мешкане на гомстеді числить ся:

1) від дня оплати гомстеду або:

2) від того часу як гомстедовець почне мешкати, перед або потім як оплатить гомстед, або:

3) від якого небудь часу потім як оплатив гомстед, або:

4) мешкане на гомстеді шість місяців кождого року, через три роки.

Патенту на гомстед не видаєсь тоді, коли на гомстеді мешкають родичі а не той сам, що гомстед оплатив.

б) Мешкане в околиці.

Мешкати в околиці, означає мешкати не далі як девять миль від свого гомстеду в простій лінії, не включаючи тут ширини доріг.

Наколи гомстедовець хоче, то може виповняти обовязки на гомстеді мешкаючи на своїй власній фармі, яка є близько гомстеду і яка не може бути менша як 80 акрів.

Мешкане з родиною: Наколи батько, мама, син, донька, брат або сестра гомстедовця має свою власну фарму (80 акрів) близько оплаченого гомстеду, то гомстедовець може мешкати з ним і се буде числитись гомстедовцеви як-би мешкав на своїм гомстеді. Може мешкати також у тестя, тещі, шваґра, братови, зятя, невістки, в другого батька, другої мами, пасерба, пасербиці, в сина чи доньки від першого чоловіка або жінки. В такім разі однак гомстедовець мусів-би повідомити дістріктового агента, наколи його оплату уневажнилосьби.

Наколи гомстедовець мешкає в сусідстві свого гомстеду то гомстедовець вже не потребує будувати хата на своїм гомстеді.

в) Обовязки що до управи ріллі.

Хто оплатив гомстед перед першим днем в червни 1908 р. а хоче дістати патент, мусить.

1) мешкаючи на своїм гомстеді — зворати найменше 15 акрів ріллі з котрих 20 акрів мусять бути під управою збіжа

2) мешкаючи на фармі своєї родини, — зворати найменше 30 акрів, з котрих 10 акрів мусять бути під управою збіжа

Хто ж оплатив гомстед по першім дни в червни 1908, а хоче дістати патент мусить

1) мешкаючи на своїм гомстеді, зворати найменше 80 акрів, з котрих 20 акрів мусять бути під управою збіжа. Мусять зворати відповідне число акрів кождого року.

2) мешкаючи на фармі своєї родини, зворати найменше 50 акрів, з котрих 30 акрів мусять бути під управою ріллі.

Гомстеди з лїсом. Наколи на гомстеді є грубий ліс, камінь, чи що иншого, що унеможливлює гомстедовцеви виробити потрібну скількість землі, щоб дістати патент, то міністер може зменшити число акрів, але наперед інспектор гомстедів мусить дотичний гомстед звидіти особисто і зарапортувати до дістріктового агента.

Худоба.

Наколи інспектор гомстедів зарапортує, що на гомстеді неможливо зворати потрібне число акрів ріллі то гомстедовець в заміну, коли вносе аплікацію на патент, мусить бути властителем відповідного числа і роду худоби, а іменно:

Першого року пять штук худоби;

Другого року десять штук худоби.

Між другим роком а часом коли вносить аплікацію на патент, найменше шістнайцять штук худоби

Будинки: На гомстеді мають бути будинки в яких містились би уся худоба. Будинки мають находитись на гомстеді

Пліт: Ціла чверть секції, яку гомстедовець оплатив, має бути обведена плотом після бажаня міністра.

Аплікація на патент.

Аплікацію на патент треба вносити перед дістріктового агента або суб-агента, иншими словами хто має право взяти патент на свій гомстед, мусить особисто явитись у дістріктового агента або суб-агента.

Патенту не видають ся тому хто не є британським підданим через уродженє або натуралізацію. (Новий натуралізаційний закон увійде в силу від 1-го січня. 1915. Після того нового закону кождий чужинець мусить мешкати в Канаді пять літ щоб дістав горожанські папери. До того мусить знати докладно англійську або французьку мову. Без того аплікант не дістане горожанських паперів і патенту на свій гомстед.)

РЕСТАВРАЦІЮ
265 Selkirk Ave.
Василь Гаврилюк

Mrs. A. Ruda
Управільйована акушерка.
Старанно обходить хорих.
Ціни уміркованї.
771 Flora Ave., Winnipeg.

Наука англійскої мови і початкової аритметики

Том Флора, студент бизнес каледж, отворив школу до учить після найновійшої методи як англійскої мови так і бизнесової аритметики. Учу за успіх. Ціни невисокі. Наука відбуває ся в день і вечором. Зголошуйтесь на адрес
666 Flora Ave. Winnipeg

Війна! - Війна! - Війна!
Kammermacher

ПРЕЗЕНТА:
English Asiatic Tobacco Co

CALDER'S
БАНКЕРІ і ШИФКАРТИ
Старі і певні.
663 Main St. Winnipeg
А. КАРАСІЦЬКИЙ, загал. управитель

[illegible]
T & B
папіроси
не злезні.

ЛІКЕРИ
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1166. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, прото коли засилаєте свое замовлене до нас, Ви завсігди будете певні защадити що найменше 20%.

Жадний иньший лікерний стор в Вінніпеґу не дістає через почту стільки замовлень що ми дістаємо. Правительство підвисшило цло на горівці, отже просим звернути свою увагу на нові ціни лікерів.

2 доляри НА МІСЯЦЬ 2 доляри
грамофон [illegible]
лише за 21 дол. і 50 ц.
GREATER NEW YORK PHON. CO., 308 Grand St., New York

ФАРМИ НА ПРОДАЖ!
Продаємо за половину ціни і з малою готівкою.
Управні фарми, найбільше пригожі для молочарського промислу і хову худоби.
Фарми 5, 40 або 160 акрові в добрім положеню, недалеко Вінніпеґу. Добра земля, здорова вода
Питайтесь або пишіть у власній мові.
MICHAEL SCOTT
203 Enderton Building, Winnipeg.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії офісів у всіх головних містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІЙ КОЛЮМБІЇ.

Авторизований капітал	10,000,000.00
Капітал вплачений	7,000,000 00
Резервовий фонд	7,000,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймають ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ. Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВИННІПЕҐСЬКА ФІЛІЯ R. G. LESLIE, Manager

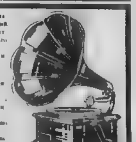

за 24 дол. 75 цент.
INTERNATIONAL TALKING MASHINE CO 70 Allen St New York

Панове, добра нагода заробити ... Hemphill's Canada's найбільший Barber College ... Hemphill ... Moler Barber College corner King Street Pacific Ave Winnipeg, або 1709 Broad St. Regina, Sask.

Потрібно людий до науки ... Hemphill's, очеряд Chicago School of Gasoline Engineering
483½ MAIN ST WINNIPEG

America's Leading Trade Schools
Одинока школа в Америці, яка має свое власне бюро праці з якого наші ученики покінчивші науку користають за дармо.

Всїм хорим і терплячим!

ПРОФ. ДР. ОВЕН славний спеціяліст лічить всїх хорих мужчин і женьщин, які лічили ся вже в других докторів без наслідків, як також і всїх тих які стратили вже надію на виліченє ся, хай звернуть ся до него о пораду і поміч

НЕ РОБИТЬ РІЖНИЦІ, яка ваша хороба, як довго і в який спосіб лічили ся, ПРОФ. ДР. ОВЕН, коли приймесь за лічене, то ґарантує вам що вилічить і зробить вас здоровими і моцними

ВСЯКІ ХОРОБИ голови, уший, носа, горла, легких, утроби, нирок, міхура, руптура, катару, затверджения, гемороїдів, старого кашлю, скрофулів, хороби серця, безкровности, хороби жолудка, затроєня крови, ревматизм, артретизм, хороби з молодих літ, самоґвалт, всякі венеричні хороби мужчин і женьщин, сифиліс і богато иньших тут не наменених лічить напевно і в скорім часі.

ПРОФ. ДР. ОВЕН через 34 літа практики, був на чолі всяких першорядних всесьвітних шпиталях і мав під собою тисячі і тисячі таких самих випадків хороби як і ваша, а непереліченo число вилічених хвалять його за его знайомість і мудрість лікарску. В кождім випадку хороби взиває вас ПРОФ. ДР. ОВЕН звернутись до него, або опишіть в своїй мові всї ваші терпіня а відзискане здоровля буде вам запевнене. Пишіть в своїй мові на сей адрес

PROF. OWEN, M. D.
231 East 17th St. Dept. 38. NEW YORK, N. Y.

До виборців варди 5-ої!

Я є чоловіком, що дбав передовсім про інтереси Північного Вінніпеґу. Моїм заходом освічено Мейн стр. Північного Вінніпеґу. Я власне довів до будови „собвей“ на Argyle St., де чужинців арештували при переході і карали. Я постарав ся о основане безплатного міського робітничого бюра в Вінніпеґу Кождий там дістає роботу безплатно. 10 000 людий дістало тут роботу протягом одного року. Я причинив ся до того, що смертельність дітий зменшилась до 33 проц. через запровадженє здорового молока і леду даром. Я виєднав подвійну ґреку на МкФиллипс ул. і дбав про все в вашім інтересі.

Коли буду тепер вибраний, то займу ся справою безробіття і доложу всіх старань, щоби се нещастє в Вінніпеґу не мало місця. Головно подбаю про чужинців, бо і я сам чужинець. Також буду дбати о зниженє податків і другі справи, що найбільше можуть обходити Північний Вінніпеґ.

Говорю крім англійскої мови всякими чужинецкими язиками

Голосуйте отже дня 11 грудня 1914 р. за

A. Skaletar-a

на АЛДЕРМАНА варди 5-ої в місті Вінніпеґу!

ГОЛОСУЙТЕ НА

R. S. Robinson-a

на контрольора міста Вінніпеґу.

Р. С. Робінсон є всім добре знаний в місті Вінніпеґу як добрий бизнесмен і тактовний чоловік. А чоловік, котрий був в бізнесі через ціле житє, потрафить добре і совісно розпоряджати справами і майном міста

Отсе трафляєть ся перший раз, що на контрольора кандидує чужинець з уродженя

ПОПРІТЬ ЙОГО ВСІ ЯК ОДИН.

Голосуйте на

M. W.

TRILLER-a

на алдермана

5 варди міста Вінніпеґа

Памятайте на день

11-го ГРУДНЯ 1914 р.

ДОПИСЬ

Україна, Ман.

Хвальна Ред. „К. Ф.“

Я отримав від Вас атлас, за котрий Вам дуже красно дякую. Атлас дуже гарний і я з него богато скористав. Ту у нас була до 6 с. м. гарна погода, а тепер є сніг і приморозки.

Прошу усіх читачів „К. Ф.“, щоб подавали дописи з усіх сторін як де що робить ся, як людям поводить ся і т. и.

В. Малюта.

Дописи.

Раджайна, Саск.

Хвальна Ред. „К. Ф.“

Прошу помістити отсих кілька слів.

Заходом учителя семинара в Раджайні д. Н. Романюка, в Раджайні дня 8 с.м. відбули ся великі збори в Роман гали при улици Вікторія. П. Романюк обширно пояснив публиці про Україну, давне і теперішне житє Українського народу, про її культуру і промисл. Бесідник закінчив свою промову словами нашого незабутнього батька, Тараса Шевченка:

Учіте ся брати любі,
Думайте й читайте,
І чужого научайтесь
Свого не цурайтесь.

Присутні нагородили його грімкими оплесками.

Відтак забрав слово д. І. Федорович Своєю гарною промов. заохочував публику до просьвіти і до тверезости звертаючи увагу, що алькоголь є найбільшим ворогом людства.

При сім засновано читальню під іменем „Україна“ Велике число з присутних вписало ся в члени складаючи свої вкладки.

П Романюкови складаєм сердечну подяку за його труд і працю і желаєм йому дальших успіхів на народнім поли.

Присутний.

Фідбек, Онт.

Вповаж. Пане Ред. „К. Ф.“

Повідомляю Вас, що я отримав Ваш атлас і він мені дуже вподобав ся. Я бим не дав его самого за півтора толяра, він мені є дуже пожаточний.

Тепер прошу Вас пане редактор напишіть мені чи йдуть звідси листи до старого краю зн. до Австрії, чи ні.

З глуб. поважанєм
М. Делятиньскі.

Ані листів, ані часописів не можна переслати з Канади до старого краю. Дехто радить пересилати через Росію, але така пересилка не є певна і добра. З посилкою листів до старого краю мусимо здержати ся до часу, коли в Европі змінять ся обставини, т. є як буде вже по війні.

Редакція.

С. В. Александер у Лос Анджелес, Кал., має яблінку, яка минулого року зародила аж два рази, а за кождим разом иншій рід яблок.

КУПІТЬ! — ЧИТАЙТЕ! І ЗНАЙТЕ!

Вже сего тижня виходить з друку книжка п. н.:

„ВЕЛИКА ЕВРОПЕЙСЬКА ВІЙНА“

яка обіймає поверх 100 стор. друку і богато воєнних образків. — Довідаєтесь з неї все, що Ви повинні про війну знати.

За що і як воюють теперішні европейскі держави. Опис війни на всіх теренах від початку аж до нині.

Як Москалі здобули Галичину і як їх тепер звідти виганяють. Як боронились наші брати против Москалів.

Коли ся війна скінчить ся і хто побідить.

Що стане ся з нашою Вітчиною і нашими братами по скінченю сеї війни? — Все се Ви повинні знати, а довідаєтесь з нашої книжки, яка коштує лише 40 цт..

Гроші посилати „моней ордером“ або почтовими марками — на низше подану адресу:

ХТО ПРИШЛЕ 50 ЦТ ТОМУ ВИШЛЕМО СКОРО НАШОЇ КНИЖКИ „ВЕЛИКА ЕВРОПЕЙСЬКА ВІЙНА“ ТАКОЖ ГАРНИЙ КИШЕНКОВИЙ КАЛЕН[illegible]

[illegible]

[illegible] чистого доходу з сеї книжки призначено на „Фонд за [illegible] Україна.

„WIJNA“ 860 ABERDEEN AVE. Winnipeg, Man

Кандидат на алдермана в варді 6.

Сего року в варді 6 W. B. Simpson буде кандидувати на альдермана, і правдоподібно, що зістане вибраний.

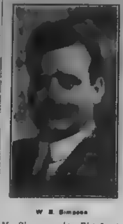

W. B. Simpson

Mr. Simpson жіє в Вінніпеґу більше як 25 літ і за сей цілий час він був друкарем. Через много років він брав живу участь в орґанізованю робітників, а так само дуже інтересував ся справами заряду міста. Він кандидує як робітничий кандидат, і, наколи зістане вибраний, буде старатись зробити як найбільше добра для шестої варди, де власне він мешкає. Він хоче попирати Русинів виборців в тій варді, і ми сподіємось, що Русини його піпруть. Він отворив свій офіс на Мейн стріті, в Північнім Вінніпеґу, де усі руські виборці з 6 варди можуть заходити і з ним говорити про справи сьогорічних виборів в Вінніпеґу.

В західних краях Злучених Держав ще богато досвідних земель. В тих околицях, де вже заведено штучне наводнене, акер ґрунту коштує тепер 10 до 100 доларів, а перед 15 роками, коли наводнення ще не було, платило ся за акер по 1 до ляров.

ПОШУКУЮ свого вуйка Николая Пятніцкого, село Вояни, Буковина, в Канаді вже 18 літ. Перебуває на фармах Хто-би про него знав, або він сам нехай напише на адрес: Genia Pietnickei, 1620 Halifax St. Regina, Sask. (47-50)

ПОШУКУЮ в дуже важній [illegible] свого чоловика Стефана Костинюка з села Синкова, повіт Заліщики, Галичина. Хто би про него знав або він сам нехай зголосить ся на адрес: — Katerypa Kostyniuk Edenbridge, Sask.

ВІЙНА! ВІЙНА! ВІЙНА

[illegible] фотоґрафічних [illegible] ROLAND CO [illegible]

Можете на ній грати, сли хочете говорити. Не треба жадних інструментів.

[illegible]

Пришліть вашей ордер до

ALCO CO.

140 Liberty St New York, N Y

ВІЙНА!

Жіслюк жадей трясла свою край!

[illegible] Мапа Европи по 25 ц. Малий Атлас по 35 ц. Великий Атлас по $1.25. [illegible]

GAMA PUBL. CO.

[illegible] New York, N. Y.

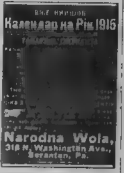

ВЖЕ ВИЙШОВ Календар на Рік 1915

[illegible]

Narodna Wola, 316 N. Washington Ave., Scranton, Pa.

ВІЙНА! [illegible]

РЕВМАТИЗМ

[illegible]

P. OWENS, [illegible] New York

Війна. Війна. Війна.

Лише за 30 цнт. вишлемо Вам 50 фотоґрафічних образків з війни Росії, Франції, Німеччини, Австро-Угорщини і Англії. Пришліть нам моней ордер.

International Art Co. [illegible] NEW YORK N. Y.

ПОШУКУЮ свого брата Митра Зарваницкого село Цвітова, повіт Бучач, Галичина. Перебував у Кальгари на весні. Хтоби о нім знав нехай би подав мені його адресу, або він сам нехай би прийшов відвідати мене в шпиталю. Маю [illegible] малу ногу і у шпиталю лежу вже олся місяць Мій адрес: Danylo Zarwanicki, General Hospital. Medicine Hat, Sask.

ПОШУКУЮ свого брата Василя Руснака і Николая Філипа, з села М тальче, повіт Чернівці, Буковина Вже 3 роки як приїхав до Канади і має перебувати в Манітобі. Хто би о ним знав або они самі нехай зголосить ся на адрес: Olena Rusnak — 224 Le Breton St Ottawa, Ont. (46 48)

ХРИСТОС РАЖДАЕТЬ СЯ!!!

З ріжних сторін приходять запити: чи є у нас на складі досить книжок. Щоб з окрема не відповідати, подаємо загально, що хотяй з краю не прийшла ніяка посилка то однак у нас книжок, до тепер еще не забракло.

На Рідзво подаємо своїм виборцям окрему збірку книжок пригожих на дарунки.

ВЕЛИКА БІБЛІЯ СТАРОГО І НОВОГО ЗАВІТА. 400 сторін великого формату з образками, затверджена митрополитом.
Ціна перше $8.00, на Рідзво $4.00

ПУТЬ ПАЛОМНИКА (Богомольця) 75c

ЖИТЄ СВЯТИХ Велика книжка з гарними образками $5.00

Менше виданє [illegible]

ЖИТЄ ІСУСА ХРИСТА, 300 сторін обємо, з образками [illegible]

БІБЛІЯ. 1078 стор. друку в скірянній оправі $2.50

Молитвеники:

БОГ НАДЕЖДА МОЯ, з образами в кістяній оправі $2.00

БОГ РАДОСТЬ МОЯ $1.50

МОЛИТВЕНИК ХРИСТІЯНСЬКОЇ РОДИНИ, 748 сторін друку, з 60 образками, в скіряній оправі $2.50

в полотняній оправі $1.50

ПАМИЛУЙ МЯ БОЖЕ, 512 сторін, оправлений в скіру [illegible]

в кість $1.50

КОЛЯДИ І ЦЕРКОВНІ СПІВАНИКИ

КОЛЯДИ, ЩЕДРІВКИ І ЙОРДАНСЬКІ ПІСНІ, 152 сторін з нотами 40c

КОЛЯДИ, щедрівки й пісні на Богоявлене Господнє 25c

ПІСНОСЛОВЕЦЬ, Нові церковні пісні, тропарі і кондаки, 440 сторін 50c

НОВЕ СОБРАНЄ ПІСНЕЙ ЦЕРКОВНИХ [illegible] на Богоявленя [illegible]

Красні Шопки Красні Шопки

(ВЕРТЕПИ).

Вертеп з ангелами і пастирями:

ч. 1	22x9	$2.50
ч. 2	[illegible]	$1.50
ч. 3	[illegible]	$1.00
ч. 4	17x16	75c
ч. 5	12x9	50c

Дозен красн. посткарт на Рідзво або на Новий Рік, з українськими желанями 50c.

12 штук посткарт на Рідзво з віршами 10c

Листовий папір з желанями на Рідзво або на Новий Рік 12 штук з ковертами 30c

КАТАЛЬОГ ДАРОМ

Ruska Knyharnia

850 Main St., Winnipeg.

— ВІЙНА! — ВИПРОДАЖ! — ВІЙНА! —

$1. Місячно

„Нещастє других людей є [illegible] „REGAL“ [illegible] ЛИШЕ $8

$17.50

НА ДУЖЕ СПЛАТИ, $1.00 МІСЯЧНО

Кожда машина гарантована на 10 р. — [illegible] ВІН ДАРОМ.

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.

46 E. 7-th St. Dept. 26. New York, N. Y.

ВЖЕ ВИЙШОВ КАЛЕНДАР „УКР. РОДИНА“ [illegible]

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII Вінніпеґ, Ман. Пятниця 4 го Грудня 1914. — Winnipeg, Man., Friday, December 4 1914 Число 49.

З поля европейскої війни.

ВІЙНА З ФРАНЦІЄЮ.

Німці сидять тихо.

Льондон. 27 лист. Здовж французько-бельгійської лінії не було жадної битви від учора Се вказує на те, що Німці зовсім залишили гадку протятись через лінію союзників і здобути Калей.

Французи в горішній Альзації.

Париж 28. лист. Французи зробили великий поступ в горішній Альзації заняли Гогнеґейн, де Німці згромадили 10 тисяч війска.

Союзники здобувають важні позиції.

Париж. 29 лист. Слідуючий комунікат видав воєнний урад:

„Наша (союзна) інфантерія в Бельгії здобула кілька важнійших позицій на півночі і полудне в в Іпр.

В околиці ріки Ейн, між Вейлі а Бері-ав Бак наша артилерия знищила кілька німецьких машинових ґеврів і фундамент на якім мали бути уставлені 30 центиметрові канони

Німецькі страти.

Льондон. 30 лист Як вказують німецькі листи страт Німецькі страти досе виносять 627.073 людей.

Німці мають нові сили

Льондон. 30 лист Доносить до Ексчендж Телеграф з Амстердам, що в пятницю рано прибула до Бріджес нова армія і замашерувала до Исер. Деякі жовніри співали, деякі кричали, бо Исер має злу репутацію Офіцири висшої ранґи казали жовнірам, що провадять їх до Калей

Англійский король на поли війни

Льондон. 1. грудня. Офіціально оголошено нині, що англійский король Юрій V. виїхав до Франції на поле битви, де відвідає головну кватиру англ. війска

Німці цофають ся.

Льондон. 1. грудня. Доносять з Амстердам, що Німці, які були на полудне від Діксмуд, почали цофати ся.

Британці повідморожували ноги

Льондон. 2. грудня. Приїхавші ту ізваліди офіцири з поля битви сказали, що около дві тисячі британських жовнірів находить ся тепер в шпиталях з відмороженими ногами. В наслідок того около тисячу жовнірам відтято одну або обидві ноги, бо іншої ради не було.

Сильна канонада в Іпр.

Льондон, 3 грудня Сильна канонада в околиці Іпр не устає еще від учора рано Канонада така сильна, що в домах, на простір около [illegible] миль, шиби в вікнах дрожать. Се означає, що в західній Фляндрії, Бельгія, битва є страшнійшою чим про ню доносили офіціальні [illegible]

ВІЙНА З РОСІЄЮ.

Росіяне полонили 50.000

Париж, 27 лист. Телеграфують з Петрограду, що в битві коло Лодзі (російська Польща) Росіяне окружили цілий корпус німецкого війска, яке добровільно здалось і Росіяне полонили

Страти Австрійців і Німців

Львів, (через Петроград) 28. лист. В битві коло Стрикова, яка тревала через три дні Німці стратили більше як 17 тисяч людей і 28 машинових ґеврів. Австрійці стратили 16 тисяч людей і 20 машинових ґеврів

Берлінский рапорт.

Берлін (через Лондон) 28 лист. Німецький воєнний урад видав нині слідуюче оповіщене:

„На західнім тереві війни ситуація не змінилась. Усі французькі атаки, в арґонських лісах, були відперті В лісах на північний захід в Апремон і в горах Воґез ми (Німці) заняли деякі французькі траншеї.

В Східній Прусії німецьке війско розпочало свої атаки коло Ловіч. Російські атаки на захід від Мово і Радом були відперті.

Завзята борба в російскій Польщі

Петроград, 29. лист. З російської головної кватири видано слідуюче оповіщене:

„Між Віслою і Вартою Німці уперто тримають ся своїх позицій в Стрикові, Зґірє і Здуньска Воля. На лінії Ченстохова–Краків не зайшли ніякі важнійші зміни. В горах Карпатах Росіяне полонили 1200 Австрійців. В Буковині нема австрійского війска. Росіяне заняли місто Чернівці

В околиці Лодзі Росіяне протяли німецьку лінію в трох місцях Кожда частина війска віддалена від себе на яких 20 миль. Тепер вже без найменшого сумніву, німецка армія в російскій Польщі буде зовсім зне[illegible]

Горяча боротьба між французьким а німецьким війском коло Лєнс, Франція.

Росіяне 15 миль від Прусії

Берлін, 30 лист. Офіціально доносять що на границі Східної Прусії Росіяне хотіли наглим атаком на Німців дістатись до Прусії, та се їм не удалось Росіянів відперто з великими [illegible]ми. Забрано в полон 5100 Росіянів та 18 канон

Німці кидають бомби на Лодзь

Лондон. 30. лист Телеграфують з Петрограду до „Райтер Телеграм“, що минувшого понеділка німецкі воздухоплавці кинули на місто Лодзь 18. бомб, які експльодували і знищили одну велику фабрику і убили богато людий

Росіяне бомбардують Краків

Мілон, (через Лондон) 30 лист. Облога Кракова почалась Росіяне бомбардують форти і одно передмістє вже в полумінни.

Австрійці утікли з Чернівець

Букарешт, Румунія (через Петроград) 30 лист Доносять з румуньскої столиці: - „По завзятій бомбардації і атаків Росіянів, Австрійці були вмушені вибратись з Чернівець в напрямі Дурнаватра. Росіяне війшли до міста о 2 годині по полудни 27 листопада.

УВАГА.

Просимо наших Вповажнених читачів і не читачів приняти до відомости, що редакція „Канадийского Фармера,“ з першим днем в Грудни с. р. перенеслась з 287 Selkirk Ave. на 903 Main St.

ЩОСЬ НЕБУВАЛОГО.

Чи чули ви таке, щоб хто давав $1 60 ц за $1,50 ц? Правда, що ні? Подивіть ся на 4-ту сторону часописі, а дізнаєтесь в який спосіб дістанете від нас $1.60 за присланi нам $1.50.

Редакція.

Австрійські страти

Петроград, 1 грудня. На підставі донесень з Угорщини, Австрія досі стратила 900 тисяч жовнірів і 19 тисяч офіцирів (Усего майже мілїон людий. Наколи до того додати страти Австрійців в Сербії, то з австрійської армії мало що вже лишаєсь)

РІЖНІ ВІСТИ.

Хоче мати Болгарію на своїй стороні.

З Петрограду доносять до Англії, що Росія робить усі можливі заходи, аби перетягнути Болгарію на свою сторону. В тій ціли князь Трубецкой їздив до Болгарії, був там довгий час але вернув домів з нічим. Болгарія радше виступить против Сербії.

Думають, що Румунія дасть ся наклонити до війни против Австрії і Німеч[illegible]

Нападуть на Канаду як замерзне ріка.

До ради міста Оттави вислано прислано зі Злуч. Держ. лист слідуючого змісту:—

„Се не перший раз звертаю увагу, що Канада наражена на небезпеку зі сторони стейтских Німців, які мають здовж понри границю Канади. Я одержав вірні інформації, що від Delray Mich до Port Huron усе готове до нападу на Канаду. Як лише замерзне ріка Детройт, добре приготовані резервісти, яких стації розміщені на фермах здовж ріки, зроблять напад. Так в місті Делрой відбувають ся тайні мітінґи кождого дня. Се є моїм обовязком, яко Англійця, перестеречи вас, бо американські власти не видять того всего“

Австрія може розпастись.

До Копенгаґи прибув недавно з Відня кореспондент одної англійської часописі і сказав, що: — „В Австрії населене бажає скорого мира. Висші австрійські урядники заявляли, що наколи Австрія не залагодить ся мирною дорогою то її грозить упадок. Трансильванію забере Румунія, Угорщина утворить своє власне королівство, полуднева Австрія буде розділена між Сербію в Славянськими краями, Тріест і Трент забере Італія, а всі німецкі провінції разом з Чехією забере Німеччина“.

Пожием і побачим чи так justify станесь

Российский Губернатор Галичини умер.

З Амстердам пишуть, що до німецкої часописі „Франкфуртер Цайтунг“ надійшла з Відня телеграма звіщаюча про наглу смерть графа Бобринского, російского губернатора Галичини. Умер у Львові на апоплексію, мозковий удар. Він хотів завести в Галичині російску мову за урядову ..

Німецке молоде війско.

В Німеччині зголосилось до війска [illegible] тисяч хлопців — школярів в віці від 15 до 17 літ житя. Се вказує з яким запалом Німці кидають ся у вир війни...

Італія позістане невтральною

Рим, 3 грудня. На вчерашнім засіданю парляменту італійский премієр Саландра заявив, що Італія позістане на дальше невтральною, бо не зайшли жадні важні причини із-за яких она мала би виступити до війни.

Сербія в критичнім положеню

З Риму доносять, що наколи тридержавне порозумінє не дасть Сербії помочи в скорім часі то Австрійці зовсім побють Сербів і заберуть край. Сербія не може цілковито боронитись против міліонової австрійської армії Она має тепер не цілу 200 тисячну армію, до того бракує воєнного матеріялу, амуниції і грошей. Австрія отже дуже легенько забере собі Сербію ..

Австрійці заняли Білгород.

Серби врешті признали ся, що Австрійці, дня 2 с. м. заняли сербську столицю Білгород.

КАНАДИЙСКІ ВІСТИ.

Реґістрація чужинців.

Реґістрація чужинців у Вінніпеґу почалась з днем 3 грудня. Полковник Лінлсей видав оповіщене, що усі чужинці ворожої для Англії народности що не еще горожани. сего краю, замешкані в Вінніпеґу і 20 миль навкруги коло Вінніпеґу, мають прибути до реґістраційного уряду на 112 Colony Str. у Вінніпеґу і зареґіструватись. Чужинцями ворожої народности є усі ті що походять з Австро-Угорскої монархії, з Німеччини і з Туреччини. Реґістраційний уряд отворений кождого дня, крім неділі, в годинах від 10 до 1 рано, від 2 30 до 5 по полудни, і від 7 до 9 вечером.

Хто отже з Русинів не має горожаньских паперів нехай не зволікаєсь піти до реґістраційного уряду, бо в противнім разі будуть арештовані

Бари в Манітобі замкнені о 7 вечером.

Не йде наука в ліс Переконались консервативсти в Манітобі, що народ є против них, і, що ліберали здобули в народа велику симпатію через свою мудру, против алькогольну політику, і от чуємо, урядав рішене що бари в Манітобі будуть замкнені о 7-ій, а лікер до 8-ій вечером. Зміна буде обовязувати від 10 грудня. Товариства тверезости домагались, щоб бари замикано о 6-ій вечером, та премієр Манітоби, Сер Роблін на се не згодив ся

Замкненя бар хотіли від давна ліберали, та консерватисти комли собі з них. Думали, що народ усе піде за тою партією, котра боронить інтересів готельників. Та прийшов час, що они змінили свої погляди. Треба сподіватись, що в короткі консервативний рад постарає ся о се, що бар зовсім не буде в Манітобі. А сего дуже треба.

ФАРМА НА ПРОДАЖ!

Фарма 158 акрів, 50 акрів зароблено, оффенцована ціла, добра хата, шпихлір на 2000 бушлів, бляхов покритий, іньші будинки, студня мурована з доброю водою. Школа на тій самій фармі, 6 миль від міста і стації Calder, Sask. Ціна $20 за акер, 20% готівки а решту на сплати до вподоби купуючого на 6%. Можу заміняти за реальність в місці не обтяжену довгом. По близші інформації удайтесь до: J. A. DYMA, 514 Flora Ave. Winnipeg Man.

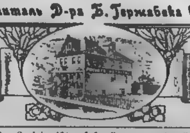

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 [illegible] AVENUE

PHONE ST. JOHN 474

В день телефон St. John 474 В ночи телефон St. John 866

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474

є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ: Отворений на [illegible] тому 5 літ в двох [illegible] до [illegible] 16 [illegible]

[illegible]

Недуги грудий, серцеві, [illegible]

[illegible] „606“ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЮ:

1) Відділ для хорих [illegible]

2) Відділ для хорих [illegible] Д-ра Б. Гержабека [illegible]

3) Відділ аптичний. [illegible]

Розмовляємо по руски і по польски. [illegible]

„Канадийский Фармер"
Редактор: [illegible]
Часопись для руського народа в Канадї, виходить щотижня в пятницю і коштує, в Канадї і Сполучених Державах на рік . . $1.50
в Европі $2.00
Адрес:
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B Winnipeg.
Telephone St. John 2868.
The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 8,000
Published every Friday at 483 Main St. Winnipeg, Man
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

З приходом зими.

Від першого грудня в Канадї почалась дійсна зима. За одну добу впало снїгу на одну стопу, а місцями надуло так богато, що аж переїхати не можна. Морозу великого ще нема, але се такий гість, якого можна сподїватись кождої хвилї. Грубий снїг прикрив землю — маму, і она тепер спить, відпочиває. Разом з нею спить усе що на ній літом росло — жило.

З приходом зими залягли многі комахи, деякі звірята поховались глубоко в свої криївки, деякі птахи відлетїли в теплїйші сторони.

А чоловік? Чоловік приняв зиму як звичайного, сподїваного гостя. Богатий чоловік приняв зиму радо, як найрідшого і найбільшого гостя. Бідний чоловік приняв ї не радо, як небажаного гостя. Зима для бідного чоловіка се великий ворог, другий по голодї. „Голод і холод се не милі гостї" — каже наша пословиця. З приходом зими сї немилі гостї пхають ся у хату бідного і тоді, в парі, роблять найбільші спустошення; усе пожерають, а вкінци і хату в бідного чоловіка заберуть і він від голоду і холоду, серед страшних мук — умерає...

Голод і холод найбільше гостюе по великих містах, серед бідного, темного, населення. На кольоніях сї гостї не мають „приюту", їх гонять люде від себе працею коло землї, працею — для себе. В містах інша історія. Тут люди, бідні і темні працюють лише для других, а до того й увесь заробок віддають в руки тих, які моглиб зовсім обійтись без него...

До кого приходять ті немилі гостї: — голод і холод? До бідних! Чому они бідні? Бо темні! Більше запитань нам не треба. Голод і холод, зиму, відчувають лише ті, що темні, помимо того, що очи мають і можуть бачити. Але що бачити? Нічого більше крім тяжкої працї і марнования тяжко запрацьованого гроша на пусті, непотрібні, шкідливі, убійчі річи. Темний чоловік заробить долар два на день, так тих гроший не ужие на добру цїль: — дуже малу частину стратить на прокормлене себе, а усе проче втопить в альмкоголи. Був темним й став еще темнійшим. А скілько соток чи тисячів темняків працює, тарує далеко в пустинях через ціле літо, а з приходом зими ідуть до великих міст і — уживають всякого добра пють, грають в пулї і карти. До весни ще далеко, а у них, тих темняків, ані цента нема і одїже подерте. Тоді они нарікають на лиху долю. Але нїколи не на себе. Їх тупий розум не позволяє їм бачити того, що причиною свого нещастя є они самі, їх темнота. А скілько є таких руських людей, що живуть в Канадї, у містах від 10 до 15 літ, а они — як імігранти — нїчого не мають — Чому? Бо темні! Се такі люди, що на альмкоголь пожичуть і дадуть а на часопись чи книжку не дадуть хочби мали цїлі сотки.

Наколи хто не переконав ся ще що значить голод і холод, то має нагоду переконатись сеї зими. Се кріза, сей скрутний час, дає ся найбільше в знаки тим, які не уміли шанувати свого тяжко запрацьованого гроша. І се власне повинно бути для них наукою, що гроші треба шанувати, мати центи на — як кажуть — чорну годину. Що більше повинні переконатись, що виданий гріш на добрі наукові книжки і часописї, на самообразоване нїколи не є отраченим грошем. Повинні переконатись також, що ходити до вечірних шкіл, а ні у Винипегу прим. маємо кожної зими, стократно оплачуєсь для тих, що потребують знати англ. мову чи що іньшого. Наука в вечірних школах коштує лише долар чи два на місяць чи більше. Се дуже добра нагода набути щось за дармо. Треба лише доброї волї, охоти і постанови. З приходом зими руська молодїж, а й старші, повинні батком заповнити усї вечірні школи де такі лише є. До кого — там о них постаратись. Кождий сьвідомійший може учити — як вже не по англ. — то бодай по руськи... З приходом зими молодїж і старші повинні уникати готелїв, альмкогольних напоїв як найбільшого нещастя, холери. Добре на сім вийдуть. Лїпше дома посидїти і прочитати яку добру книжку чи часопись і щось дізнатись та навчитись як йти там де за свої гроші тратить ся розум, честь і все що людина посїдає. Чоловік є вищим від всего на землі, є вінцем природи, таким сам Бог його зробив, він отже не повинен бути гіршим від найгіршого звіря...

Вже відповіли.

За два тижні! „Укр. Голос" здобув ся на відповідь на наше запитане як стоїть справа з жертвами вложеними на фонд бурси ім. А. Коцка в Канаді. В своїм 48 числї з 2 с. м. редактори „У. Г." в статі п. з. „Маніяками до Правди" написали цілу купу слів, але так написані що, „то не ми, а они се".

Пишуть властиво, що за жертви вплачувані на фонд бурси, „У. Г." зовсім не відповідає, з сею справою навіть нічого спільного не має. Признають ся однак, що: „Український Голос" містив оголошення сего фонду, приймав датки на фонд для передачі комітетови. Ну, добре й сего знати. Се вже значить, що „У. Голос" мав що небудь спільного з жертвами на фонд бурси. Се вже значить, що „У. Г." знає що небудь про жертви, про фонд на будову бурси. А як так, то „У. Голос" повинен був на наше запитане дати добру відповідь, а не крутити, що він нічого про фонд не знає; не казати, що за відповідію маємо йти лише до комітету сего фонду; не казати — „се не ми, а они"! „Укр. Голос" стоїв дуже близько сеї справи, бо був ініціатором еї, отже де рацію казати — „про се найлїпше знає і може певно сказати комітет сего фонду, або [illegible] люди, що близше сеї справи стояли, тому ми їм се полишаємо."

Але, добре, ми пополікуємось зайти до тих, які були в комітетї, чи й до самого касієра і розвідаємось як і що. Цікаво однак, що „Укр. Голос" скаже тоді як покажесь, що він мав що небудь спільного з фондом? Чи і тоді „Укр. Голос" скаже, що се лише злоба? Цікаво!

* * *

Домінїальні вибори за плечима.

Консерватисти, а власно містер Роджерс, сей політичний махер, не залишає гадки мати домінїальні вибори в найблизшім часї, а вже головно перед скінченєм війни. Консервативний провідник, містер Роджерс, є того переконаня, що тепер найвідповіднійший час на домінїальні вибори. Він вірить, що наколи відбудуть ся вибори тепер, в часї війни, то консервативна партія є певна побіди. А одинокую надію на свою побіду консерватисти кладуть на провінцію Онтеріо. Там, думають, як підуть з фаною в руках, як промовлять до народу проте, які то они льояльні свому краєви — Анґлії, так дістануть усї голоси, виберуть самих консервативних послів. Що до иньших провінцій — они зовсім не мають надії. Передвиборчу компанію они вже почали, переводячи стисле орґанізацію в партії. До виборів приготовляють ся з найбільшою старанностію, або сказавши се иньшими словами — як Німеччина приготовлялась до сеї війни Крюком про свою льояльність они думають дістатись в силу. Вже тепер усї більші консервативні часописи в Онтеріо друкують довгі статї підготовляючи консерватам ґрунт на вибори. Нема ані одного числа консервативних часописей, в яким на булоб сказано що небудь про домінїальні вибори і про те, як то їх боїть ся лїберальна партія. Думають консерватисти, що усе населене Канади певно по вступить проти лїбералів за те, що не хотїли згодитись на видачу Анґлії 35 міліонів долярів на будову трох воєнних кораблїв. Не знають они, чи може не хотять сего знати, що в Канадї є поважне число таких виборців, які дуже хотять щоб лїберальна партія знова дістала керму краю в свої руки.

Деякі консервативні часописи пишуть, що вибори тепер є конечні аби знати, чи народ піпре або відкине теперішну політику консервативного ряду. Що більше, вибори, кажуть, потрібні і тому ще, щоб знати чи народ згодить ся на дальшу видачу кількадесять міліонів долярів на цїль війни. З сего виходилоб, що ми мелиб вибори кождого року, коли лише прийшлось би рішати які важнїйші державні справи. Зрештою, се така справа, що народ ї не може нїколи противитись. В Анґлії прим. сойм ухвалив поверх дві тисячі міліонів долярів на цїль війни, але премієр Есквит ані не думає про вибори, щоб знати сейчас чи його партію народ піпре або ні. Там жадна партія не стараєсь о свою власну користь, не дбає чи одна чи друга буде вибраною. Там обі партії відносять ся до народу по людськи і народ спокійно вибирає або одну або другу партію. А консерватисти в Канадї, як сьвітомо, домагають собі голови ще від перших виборів як і що мають робити, аби бути знова вибраними. У консерватів вибори се те саме, що у воєнних стратегіків війна. Чи се має так бути? Нїколи! Руські виборцї отже хай мають ся на бачности. Домінїальні вибори можуть бути розписані кождого часу по новім році. Консерватисти охотять нас замкнути у свій табор, але ми повинні мати розум і не датись їм вдурити. Від часу, як консерватисти дістались до уряду в Отаві, довг Канади збільшив ся о яких двіста міліонів долярів, так що на кожду душу припадає довгу около $40.00, а на кожду родину двіста долярів. Якби они остали в урядї довше, то тоді нїчого нам не лишалось би як лише шукати нової, другої Канади.

До Горожан-Виборців 5-ої і 6-ої варди.

Горожани!

Прийшов час, в котрім ми наново Виборці, Українці, Поляки і Німцї, маємо сєрйозно [illegible]ити ся над долею нашого міста Вінніпеґу а такожсамо і над нашою власною долею.

Незавидна наша доля!

Податки подвоїлись, роботи не маємо, всюди нами поштуркують, з нами не рахують ся. Ми, що платимо величезні податки, не маємо голосу що до видатків і поліпшень в північній части міста. За наші гроші роблять роботи на полудневій части міста, а нам наставляли богато нових інспекторів і не конечних урядників, котрі не тільки що беруть за дармо наш тяжко запрацьований гріш, але ще й знущають ся над нашим народом. Так дальше бути не може! Ми мусимо сему зарадити. А як зарадити? Дуже легко! Зарадимо лише тоді, коли всї як один візьмемо участь в надходячих виборах. Коли всї ті, що маємо право голосувати, не полінуємось, підемо до виборчої урни і дамо наші голоси на тих кандидатів, котрі є поставлені з рамени народа, і котрі будуть працювати в користь сеї части міста в котрій живемо.

Тими кандидатами є:

В пятій варді на уряд алдермана **Т. Д. Ферлей**, а на шкільного троста (School Trustee) **Т. Й. Алекно**.

В шестій варді на уряд алдермана **Й. Г. Кіммель**.

Повисших кандидатів поставив народ й вони є народними кандидатами. Народ поставив повисших кандидатів, народ виробив їм програму і народ мусить їх вибрати! Тому до діла, Горожани! Не жалуймо труду, ані часу для наших кандидатів!

Сповнїмо отже наново Виборці свій горожанський і народний обовязок, голосуймо і попираймо у вардах 5-ій і 6-ій тільки тих кандидатів, яких поставив спільний вибраний народом комітет, бо лише вони постарають ся, щоб в сїй части міста, де ми живемо, були красші порядки і полекші.

Від наших, поставлених народом, кандидатів, будемо мати право все і всюди жадати оправдань в роботи, їм будемо представляти наші домаганя нашу нужду, і вони певно сповнять хоч в части наші домагання.

День голосованя, се є 11. грудня, зробім своїм святом! Знаймо, що можуть буди в сїм дни всякі перешкоди зі сторони противних кандидатів. Уважаймо, щоб обійшлось без сварок і заколотів.

Покажім себе свідомими, гідними зрозуміти свої горожанські права!

Не слухаймо підшептів, або обіцянок зі сторони противних нам кандидатів, або їх агентів.

Не чекаймо аж до послїдної хвилї в день голосованя! Найкрасше буде, коли кождий по змові піде в само го рана віддати свій голос, а відтак піде по приятеля, батька, брата, свата, жінку та кождого знакомого і знаємо на кого має віддати свій голос.

Памятайте день 11. грудня (пятницю)

Голосувати можна від 9. год. рано до 8 вечером

Тож до дїла!! Покажімо що можемо!"

Спільний горожанський комітет на 5. і 6. варду.

І. Негрич, В. Евас, Ч. Водлар, П. Янчура, А. Семкович, Й. Новицкий, Й. Мосер, М. Демчук, І. Завідовський, Е. Оробко, П. Плейчук, Й. Помес, Ф. Водвар, М. Еремі, Й. Небилович, Александар Задворний, А. Міхальський, М. Припіляк, Л. Г. Маров, Ф. Кечорек, Т. Стром, А. Вінко, Й. Мачарський, Й. Міослер, В. Пенкальський, М. Лих, Л. Кілеша, М. В. Слобода, Ф. Павок, К. Слугоцький, В. Кивюк, П. Малл, Р. Дибек, Й. Паперник, Л. Віктор, Й. Васецький, Й. Руппенталь, А. Стовен, Й. Сигайло, Т. Ястремський, О. Боянівський

Вісти з Галичини.

Зі Львова

Деякі подорожні, що приїхали до Петрограду зі Львова, оповідають, що там привернено залізничу комунікацію з Росією через Броди і Волочиска. Рівно ж і льокальні зелізниці почали вже їздити. Що дня виходять зі Львова в означенім часї 7 поїздів в отсих напрямах: До Рави Руської, Ходорова, Потутор, Яворова, Самбора і до Судової Вишнї.

З иньших місцевостий

„Прикарпатская Русь" доносить ось такі вісти про міста східної Галичини

Жидачів не дуже потерпів від війни, за те російські війська ограбували маєток мешканців. В жидачівськім повітї йдуть пильно полеві роботи. Тому що мужчини на війні, сї роботи сповняють жінки, вони орють, сїють і копають бараболю

В Миколаєві згоріло лише кілька домів.

Дрогобич остав цїлий. Перед війною утекло богато мешканців, головно богаті жидівські родини. Суд і податковий уряд починають поволи свою роботу. Державна фабрика соли знова пущена в рух. Російських купців в місті нема; жите дуже дороге.

Старий Самбір неушкоджений. Туди переходили лише війська, котрі обрабували доми.

ЗАЛАГОДЖУЄМО всякі документи потрібні так для старого краю як для Канади
СПРОДАЄМО шифкарти, посилаємо гроші, купуємо і міняємо доми, лоти і фарми
ВИРОБЛЯЄМО горожанські папери. В всяких справах удавайте ся до нашої фірми
Wsenarodna Kancelaria
894 Main St. Winnipeg, Man.
Управитель канцелярії Й. Г. KIMMEL, нотар.

З ПРИЧИНИ ВІЙНИ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
[illegible]
ЗАОЩАДИТИ ГРОШІ ЩО ДНЯ
Його виробляють
National Supplies for Coffee Co.
Philadelphia, U.S.A.
[illegible]

В. ГЕРЖАБЕК.
Єдиний руський лікар [illegible] - Єдиний руський лікар в Канаді.
СПЕЦ. ЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
Мешкає і ординує в власнім помешканю 415 Pritchard Ave.
PHONE St. John 427. — — WINNIPEG, MAN

ЕВРЕКА
дасть Вам щастя і радість.

Сотки тисяч людей чують себе нещасливими, бо обличе їх має злий вигляд, бо шкіра на їх тварі вкрита непріємними прищами і плямами.

Проч зі смутком! Наша масть Еврека все очистить і ваша твар зробить ся гарна і вільна від непріємного вигляду зміщ. Зістане чисте, рівне і біле як снїг на завше, лише після одної мікстури вживане.

Панї і Панночки з красними обличчями! Пощо тратите купу гроша і часу на прикрашуване Вашого красного лиця перфумами і косметиками, які з часом нїсчують красу Вашої твари? Наша масть ЕВРЕКА, одна лише мікстура, зробить Ваше лице на довший час завше білим, чистим, молодим і сьвіжо виглядаючим, за що ґеврантуємо. Масть ЕВРЕКА є винахід хеміка А. Хешнака, який набув від канадийского правительства в Отаві дипломи і патенти за його хемічні винаходи.

Одна мікстура коштує $3.00.

Замовленя почтою на адресу:
EUREKA, 686 Flora Ave., Winnipeg, Man.

Руська Аптека.
[illegible]
LIMO DRUG CO., Ltd.
893 Main Street, Телефон St. John 117 Winnipeg, Man.

Н. J. ROSS, новий упр. аптики

КУПІТЬ! — ЧИТАЙТЕ! — І ЗНАЙТЕ!
Вже сего тижня виходить в друку книжка п. з.
„ВЕЛИКА ЕВРОПЕЙСЬКА ВІЙНА"
яка обіймає поверх 100 стор. друку і богато воєнних образків - Довідаєтесь з неї все, що Ви повинні про війну знати.
За що і як воюють теперішні європейскі держави
Опис війни на всїх теренах від початку аж до нині.
Як Москалї здобули Галичину і як їх тепер відти виганяють. Як боронились наші брати проти Москалів.
Коли ся війна скінчить ся і хто побідить
Що стане ся з нашою Вітчиною і нашими братами по скінченю сеї війни? — Все се Ви повинні знати, а довідаєтесь з нашої книжки, яка коштує лише 40 цт.
Гроші посилати „моней ордером" або почтовими марками — на ось по подану адресу
[illegible]
[illegible]
„WIJNA" 880 ABERDEEN AVE. Winnipeg, Man

Як виглядає в дійсности війна?

Опис очевидця.

Американський воєнний кореспондент [illegible] порівнує російську цивілізацію з німецькою культурою

Млаба, Росія, 10 Падолиста. Нині я перейшов до Росії без пашпорта — відай як перший Американець що се зробив від давних літ. Я тут коло німецьких ліній, 15 миль поза німецькою границею. Нині по полудни я був близько російської переріжної сторожі що стоїть які три милї від Млаби. В сїм місті стоїть гарнізон російських гусарів і вони є досить важною точкою на зелізничій лінії, що веде до Варшави.

Завдяки чемности супротив мене німецького генерального штабу і міністерства війни, я відбував сю дорогу по російській землї — перший американський кореспондент, ба навіть взагалі перший чужинецький кореспондент, що міг прийти сюди від коли війна почала ся. Менї і другим кореспондентам з неутральних країв до товариства приділено капітана Кайзера з генерального штабу і першого поручника Скопеніка з 13 корпуса німецької армії, що стоїть в Алленштайнї. Маємо ескорту з 9 людий. На кождім сильнім військовім автомобілю маємо по два карабіни поставлені так, щоби їх найлекше мати під рукою. Нас кореспондентів добре напоминали, аби ми носили револьвери, бо находимо ся в краю по котрім волочуть ся розбиті банди козаків, а козаки не роблять ріжниці межи жовнірами а людьми не беручими участи у війні.

Виразна ріжниця

Що за ріжниця межи російською цивілізацією а німецькою культурою! Можливо, що не можна Росії судити по тих надграничних містах, які я бачив. Ми лишили свої автомобілї в Зольдав. Прегарні дороги, що вкривали сїтею богату провінцію Східну Прусію у всїх напрямах, вибруковані вулиці міста скінчили ся нагло на російській границї, лиш там кінчив ся сьвіт. Зі Зольдав до Ільово, російської цлової стації, а відти до Млаби ми переїхали зелізницею. Тих кілька миль йшло по полю битви, на яким Москалї і Нїмцї били ся і посували то взад то вперед. Скоро викопані ями і малі горбочки з хрестиками розлягали ся по обох боках зелізничої дороги, а бандажі, кусники уніформів, скриночки від набоїв, російські шапки і другі подібні предмети валяли ся по землї. „Дорога", а радше стежка, що заступила дорогу, а вела вздовж зелізничої дороги, була вічним знаком як болотнистою стежкою.

Ільово — се типічна німецька громада. Широкі вулиці, городи, в яких ще виносять високо цьвіти, всї будинки муровані з цегли — а навіть руїни показують характеристичну німецьку охарність і порядок. Москалї вищили в дійсности кождий дім в місті. Ту поручник Скопенік, типічний граничний офіцир, говорив як ті, що я подибав в Аризоні і в новім Мексику, держав ся з трийцять пятьма людьми в границі стеріжі проти цїлого полку російської кавалерії!

Ми відвідали його дім. Москалї його не спалили, а лише знищили в нїм кождий предмет, навіть зелїзну піч розбили на куснї, дивани подерли, горшки потовкли. Від зелїзничої стациї на російськім боцї аж до самої Млаби, мало що більше як милю, ми йшли пішки. Дорога була отінена прегарними рядами дерев, але дорога сама була одною калабанею. Падав дощ і ми правдоподібно бачучи російські дороги і російське місто в не лучче добрім стані!

Величні доми.

В противенстві до німецької сторони, доми були з дерева. Не пахли цьвіти а малі бальконів як вони звичайно навіть в руїн Ільова. Доми ті нагадували менї часто малі сїни будки, в яких живуть наші Мурини в полудневих стейтах. Ратуш — збудований з каміня і цегли і дві церкви — се були одинокі величавійші виглядаючі будинки в місті. Москалї зрівнали зі землею Ільово, німецьке місто. Нїмцї ані не тикали російського міста. Німецька бомба завалила вежу ратуша і два або три будинки мали знаки від бомб або куль. Позатим не було нїякої шкоди.

Більша [illegible] населення утїкала з російським військом. Остали Жиди і деякі найбіднїйші — правдивий образ нужди. Розхристані, брудні, обдерті стояли вони і виглядали як люди з полудневих стейтів, хорі на „гачковатого хробачка" (гукворм).

Богато з них мало запалені, червоні як кров повіки як в страшній очній хоробі трахомі.

Старий рабин з білою як снїг бородою і гарним обличчем, виразив свою радість, що Німцї прийшли до міста. „Дайби Бог, аби вони остали" — додав.

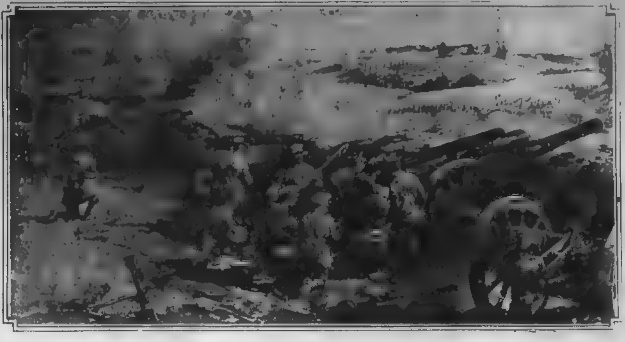

Британські канонїри при канонах в дістрікті Вавард, у Франції.

На сьвята лише виїмково і поки запас вистарчає!
Тепер можете одержати
40 кавалків руско-українськ. співанок ДАРОМ
разом з нашою великою найновшою
ФОНОГРАФОМ
котрий ґарантуємо письменно на 15 років і даємо на три місяці безплатної проби
лише за $1.00 місячно
[illegible]
International Phonograph Company, 196 E. Houston St New York, N. Y.
Іван Рудневський, D. 81.

Перша облога Перемишля.

У віденській німецькій часописи „Райхспост" в ч. 499. і слідуючих з днів 20-25 жовтня находимо цікавий опис першої облоги Перемишля. Деякі вийнятки подаємо.

Комендантом залоги в Перемишлі є полевий маршалок Герман Кусманек, котрий умілою рукою керував цїлою обороною. Облога твердині тривала від 18. вересня до 8. жовтня. В тім часї були сильнійші й слабші напади Москалів і залога доказувала чудес хоробрости. Москалї, приступаючи до облоги, числили ся, що здобудуть твердиню протягом чотирох днів, однак, як тепер бачимо, вони протягом 21 днїв облоги не здобули ані одного форту. Не можна сказати, щоби Москалї не били ся хоробро. Противно, вони робили всякі зусиля, не щадили ні куль, нї людського житя, щобе поставити на своїм. Але сильні форти твердинї й нечувана витревалість і завзятість австрійської залоги перешкоджували всї російські [illegible] роди.

До 22 вересня витягнули Москалї аж пять корпусів війска, постягали навіть корабельні гармати, бо звичайні полеві 21 центиметрові канони були за слабі.

Російський дневний розказ, виданий комендантом облягаючої армії Радком Димитрієвом каже, що твердиня мусить бути здобута до дня 8. жовтня, бо в противнім разі може прийти відсїч. Дїйсно 8 жовтня почали Москалї уступати зпід Перемишля і твердиня уратувала ся.

Кореспондент часописи „Льокаль-Анцайґер" подає такі вісти (подаємо їх в скороченю):

Нинї рано (18 го жовтня) збудив мене зі сну гук тяжких австрійських пушок. Почала ся битва з російськими військом, яке держало ся ще в шанцях на полудне від міста і якого задачею було закривати відворот тих російських військ, які в страху і цїлковитім непорядку втїкали в Угорщину. Около 8-ої години рано огонь австрійських пушок чути було дуже близько, з чого виходило, що почали стріляти нові австрійські батерії, які мали хоронити наші полки піхоти, що йшли до штурму на ворога.

Само місто Перемишль, до якого я вчера добив ся по чотиродневній утяжливій подорожи, і то переважно піхотою, є набите по береги австрійськими вій[illegible]. Воно майже нїчого не потерпіло від російського бомбардовання. Лиш декілька фортів, на які через довший час була звернена найбільша лють ворогів, відносли деякі ушкодження. Коли 17-го вересня послїдний зелїзничий поїзд Перемишля вивіз австрійських зелїзничих урядників з міста, яке підчас мира числить около 60 000 душ, половина населения була вже передше виїхала, головно усї [illegible]. В місті вільно було лишити ся лиш людям політично певним, та тим, які могли виказати ся, що мають на 3 місяці припасів живности. Політично підозрілих відіслано до Линцу. Заступникам деяких великих торговельних фірм позволено лишити ся, щоби вони наглядали над своїми складами. Тимчасом наближали ся неприглядні маси Москалів, і дня 22-го вересня Перемишль зістав окружений з усїх боків ворогами. Правдоподібно Москалї не мали ще своєї тяжкої атилерії, бо сего дня лиш з трудом можна було приневолувати їх приняти битву.

Допіро в неділю, перед вісьмома днями почали вони скажено обстрілювати форти, що аж вікна у місті дзвеніли та мури дрожали. Скажена канонада тривала без хвилинки перерви до середи. В середу під вечір вона стала по троха уставати. Шрапнелї і гранати летїли аж у місто. Їх правдоподібно звернено на магазини поживи; та відтак в них не цїлено. Деякі доми, між иньшими шпиталь, зістали збурені. Також і на жидівський цвинтар впало кілька бомб, та вони не експльодували. Два форти, один на схід, а другий на полудне від міста зістали найгірше ушкоджені; однак ворогови вони завдали далеко страшнїйші страти, як самі понесли.

Коло одного форту ворог натикав ся на підземні міни. Наступила страшна експльозия; десятки тисяч Москалів згинуло. Їх ще днесь отсими можна бачити, як лежать непогребані на місци експльозії. Вид тих пошарпаних, пірваних на кусні трупів є страшний. В четвер битви майже зовсім не було. За те залога кілька разів випадала з кріпости і відступаючому ворогови наносила болючі страти, та богато салдатів полонила.

Після обчислень коменданта твердинї, облога Перемишля коштувала Москалів 40.000 людий в убитих, ранених і взятих до неволї. Австрійська залога стратила підчас цїлої облоги не цїлих 500 людий.

Відворот Москалів зпід Перемишля подобав радше на безладну утечу. А що він не був для ворога легкою річию, про се я переконав ся найлїпше, їдучи сам непроходимими, розмоклими дорогами.

Менї позволено оглянути декілька фортів, острілюваних російською тяжкою артилерією. Там де гранати трафляли сталеві вежі, видно було зелїзний бетон. Залога яка обслугувала тяжкі панцерні гармати, оповідала менї що коли російський гранат вдарив у вежу, то мало ся зовсім таке враженє начеб наступило сильне землетрусе. Та Москалї трафляли дуже рідко. З того зноєно, що їм поталанило лише дуже мало своїх тяжких, 18 центиметрових пушок, приставити під Перемишль. Їх гранати поцілили лиш два рази в австрійську артилерію, при чім згинув один канонір, а сїмох зістало ранених. Позатим форт не зазнав ніякого ушкодження. Ворожі гранати били переважно в гликовату землю поза фортами і я бачив там сотки лійковатих заглублень в земли, яких глубокість і обсяг вказували, що Москалї мають не дуже тяжку артилерію. Майже чотирі днї без перерви йшов огонь їх пушок, а нїколи не зробив шкоди. Раз удало ся російській піхотї підійти шанцями на 200 метрів до форту але лиш на се, щоб сейчас виставити білу хоругов. А російська артилерія ледви побачила се сейчас звернула свій огонь на тих охочих до піддачі, так що з них ледви 50 найшло охорону перед власними гарматами за австрійськими валами.

Австрійський полковник Гебір обіцяв менї щоб показати дїйсну битву і ми автомобілями поїхали на північ. Наші автомобілїсти набрали вже такої вправи, що вони уміють з однаковою скорістю і зручністю їздити болотнистими, розмоклими полями, як і битими гостинцями. І ми скоро доїхали до одної місцевости, 25 кільометрів на північ від Перемишля, де перед короткими часом вела ся ще завзята борба. Мешканці села всї повтїкали. В жоднім вікнї не бачило ся сьвітла, з ніодного комина не йшов в гору дим. Село було мертве. А однак мешканці мимо того мусїли бути десь в поблизу, бо як лише показали ся уніформи наших офіцирів на вулиці, як за хвилину довкола них зібрала ся громадка жінок і дітий та старців і почали жалувати ся на знущання Москалів. Крім кількох дір в улици від московських гранатів, не було видно ніяких иньших слїдів бомбардовання. Тимчасом настала ніч і Москалї застановили свій огонь. Бо вони в війнї що такає ся нічного супокою, суть дуже точні!

ДЕЩО ПРО ТОРПЕДИ.

Писалисьмо вже про міни, а тепер дещо про торпеди.

Торпеди належать нині на морю до найстрашнїйшого оружя. На вигляд є се собі металева труба 16 стіп довга, часом більше, а 18 цалів через середину в промірі.

Перед торпеди є острий а на заді є два поплавці (як рибачі), на горі і на долі по одному. Дальше є дві керми, а за ними дві шруби, які обертають ся в противних напрямах.

Після того, як уставлені керми, торпеда плаве висше, або глубше в воді. А дві шруби (пропелєрс), що обертають ся в противні сторони, не позволяють торпеді обертати ся в воді.

Дивна власне внутрішна будова торпеди. Се наче мале підморське судно. Передна часть, одна четверта труби, виповнена спресованою стрільною бавовною. На самім переді є прилад, який у разі вдарения о корабель запалює бавовну і корабель ле[illegible].

[illegible] як треба то сей прилад від[illegible] і припинають, аж тоді пускають торпеду. [illegible] торпеди, около [illegible] труби, виповнена стисненим воздухом, який порушує в рух всю гладку машинерію в дальшім відділі.

Цікаве, як торпеду пускають з корабля. До сього на кораблях є відповідні труби. Туди пускають торпеду у воду, наставивши все після потрібного напряму.

Як тільки торпеда дістанесь до води, вся машинерія в ній зачинає автоматично йти в рух. Шруби обертають ся страшно скоро і женуть торпеду в перед. Колиб же вона схибила трохи від свого напряму, то в середині є прилад, який привертає її в давне положене.

Згущений воздух порушає 4-цилїндровий мотор, який обертає шруби. На переді торпеди є знов ножі, які розтинають сїтку, якою забезпечує ся кождий корабель від удару торпеди.

Машинерія що в торпеді, жене її около 2000 ярдів і сю віддаль перепливає вона в двох мінутах.

Торпедовець, або підморське судно мусить зблизити ся около одну милю від своєї жертви. Але на сю віддаль кождий корабель може легко трафити свого напасника. Колиж торпеда не трафить, а машинерія в ній припинить ся, то сейчас торпеда плаве по воді отже перестає бути грізною. Ще є иньший прилад, що засьвічує в ній сьвітло, як лише вона стане тихо на воді, отже її властителі можуть її спасати.

Одна торпеда коштує величезну суму, бо около 2500 долярів. Але вона може знищити міліоновий корабель.

Наука англійської мови і початкової аритметики
Том Флора, студент бизнес каледж, отворив школу де учить після найновійшої методи як англійскої мови так і бизнесової аритметики. Ручу за успіх. Ціни невисокі. Наука відбуває ся в день і вечором. Зголошуйтесь на адрес:
668 Flora Ave Winnipeg

ВІЙНА! [illegible]
[illegible]
Trading House — W. Grako & Co
[illegible] New York N. Y.

Дні нашої слави і недолї.

19-го падолиста 1698 р.

народив ся гетьман Петро Дорошенко. Рід Дорошенків вже від давна начинав ся помежи козацькою старшиною. Петро Дорошенко був дуже осьвіченим розумом і добрим провідником Спочатку був вибраний на прилуцького а потім на черкаського полковника. За часів Хмельницького і Виговського був осаулом на Правобережній Україні. Після Тетері козаки обрали Дорошенка наказним гетьманом. Дорошенко домагав ся гетьманства по обидва боки Дніпра, бо мав надію визволити Україну з під московської неволі і дати їй спокій. В тій цїли він хотїв зробити угоду з Турками. Козаки, а особливо запорожський атаман Сірко, противили ся тому, щоби з бісурменами робити угоду і ся думка Дорошенка не пощастила ся. Однак за для тої справи Дорошенко дуже богато борол ся з ворогами України і тою українською старшиною, що ради особистих привілей запродавали Україну. Так р. 1669 на Лївобережній Україні у Глухові вибрано на гетьмана Многогрішного. Дорошенко не скорив ся йому і почала ся межиусобна війна Правобічної України з Лївобічною, котра затягла ся на два роки. Року 1668 Дорошенко розбив під Чигирином Сомовіа, що домагав ся там гетьманства Року 1669 на раді в Умані на Лївобережю вибрано другого гетьмана Ханенка. Дорошенко за допомогою Татарів почав боротьбу з ним і взяв Каманець Подільський. Року 1674 Ханенко зрік ся гетьманства, а замість його обрано Самійловича. Дорошенко во імя єдности України почав і з ним війну. Настали страшні часи на Україні коли кождий домагав ся гетьманства і українська панство вело Україну до загибели і лише Дорошенко був сьвітлим борцем як сонце за незалежність України в ті часи. Можливо що Дорошенко розбив би і Самійловича, але його сильно вразила родинна драма котра наробила йому сорому і підтяла йому сили. Жінка Дорошенка спроневірила ся йому з Самійловичем. Однак Дорошенко провадив боротьбу з Самійловичем та був розбитий під Чигирином і зрік ся гетьманства на віки. Самійлович заарештував його віддав Москалям, а ті заслали його у Сосницю, а потім переведено його під Москву в село Ярополче, де він і умер на засланню. Дорошенко майже єдина сьвітла особа часів руїни України

20-го падолиста 1709 р.

за приказ царя Петра I. покарано на смерть полковника Чечеля, за те що не стояли ся без бою впустити московського війска у Батурин, а ставав сильну оборону перед московським військом.

23-го падолиста 1883 р.

помер український учений М. Максимович.

26-го падолиста 1906 р

помер на сухоти український письменник Петро Ротар, котрий зорганізував в уманській хліборобській школі тайний гурток і ширив поміж товаришів укр національну сьвідомість.

27-го падолиста 1832 р.

народив ся український педагог і письменник Григорій Шерстюк.

28-го падолиста 1911 р

помер український історик Я. М. Шульгин

29-го падолиста 1778 р.

народив ся український письменник Григорій Квітка Основяненко

Невтральність Суеського Каналу.

Суеський канал, штучний перекоп, що лучить Середземне море з морем Червоним і становить головну торговельну дорогу з Европи до Індій в Азії, отворено для плавби 1869 року. Його будова під проводом француського інжинера Фердинанда Лесепса тревала повних 10 літ і коштувала около 80 мілїонів доларів.

З огляду на сю одинокy дорогу із Середземного моря до Азії, став Суеський канал незвичайно важним. Тому ріжні держави, а передівсім Англія старала ся запанувати над сим каналом і тому Англія конче хотїла опанувати Єгипет, що припинає до Суеського каналу Щоби однак ізза його посїданя не вибухали міжнародні спори та не спричиняли воєн, заключено 1888 року в Константинополи договір між европейськими державами. В тім договорі постановлено, що Суеський канал, має бути невтральним, отже доступним для кораблів всїх держав.

Важнїйші постанови сього договору звучать

„Суеський канал має бути отворений для всїх кораблів торговельних і воєнних, але лише в часі мира. Воєнні кораблі воюючих держав не сьміють зачинати мілких ворожих кроків, щоби сипинити плавбу ані в каналі, ані в пристанях по обох кінцях каналу ані в околиці трох морських миль. Канал не сьміє бути бльокований. Воєнні кораблі можуть вправдї заосмотритись в нім конечними средствами живности, однак, мусять протягом 24 годин опустити канал і пристань Порт Саїд Кораблї, які лишаються довший час, ніж висше означено, буде уважатись за воєнну добичу".

Теперішна війна вказує, що справді всі міжнародні договори є лише простими „листками паперу,“ бо їх ломлять без обиняків. Так і з Суеським каналом Англія і Франція бльокували (окружили кораблями) канал зараз по вибуху війни і тимсамим зломили його невтральність. Тепер хоче опанувати канал Туреччина, а се їй о стільки лекше що не потребує вязатись вже міжнародними умовами, коли їх зломили иньші держави

Переважна частина ріжних птахів виявлює ся дуже неспокійно, коли наближає ся зміна погоди.

Досліди виказали, що карлики (куцї люди) доживають глубокої старости, натомість великани умирають звичайно в молодім віцї.

Гостина у редактора.

(Ніби сон — ніби байка)

Так якби мене не лихо підмовило: — „вступив і вступив до него.“ — А то знаєте там більше що я від недавнього часу став термінатором у Його Гумористичества пана редактора Комаре, зглядно Його співробітником Вправді мав я трохи страху перед тими редакторами і редакціями, бо читав і чував о них „найдивнїйші різнородности,“ але цікавість, той перший степень до пекла, перемогла і я потішаючи себе тим що „не такий він страшний, як його малюють“ рішив ся переступити поріг сьвятині потопу і аж коли по платаних сходах, найліпшого доказу печальности українського народа о матеріальний добробут синів Парнаса. З тяжкою бідою віднайшов я поміщене в заразом редакційний льокаль Його Гумористичества пана редактора Комаре. Мене спрямували то сюда то туда аж вкінци найшла ся якась чесна людина, котра мені о'бяснила „вуржендовим наказом:“ „Пуйдзє пан сюда, потім туда, а потім з ще тамтуда, а там вже пану покажо.“ Я пішов в тім напрямі і незадовго опинив ся у цїли. Я запукав відважно до дверий і через час „сватиня“ відчинила ся а на порозі показав ся якийсь мущина з револьвером в руках і (о простіть мої прекрасні читачки) в неглїжу

— Чи маю честь, щастє і приємність витати пана редактора в дома? — спитав я несьміло

— Я сам — відповів редактор, не змінюючи позиції!

— Маю честь представити ся Н. Н. ваш термінатор.

— Дуже мені приємно пізнати — відповів пан редактор опускаючи руку з револьвером в низ. А маєте що нового?

— ..?

— В такім разі прошу близше

— Я ввійшов до середини. Пан редактор перепросивши мене, зачав убирати ся а я не маючи що робити, став розглядати ся по кімнаті Був се досить просторий кавалєрский покій Ліжко, стіл два крісла, редакцийний кош (то найважнїйший мебель) і кілька образів старо-давного окрасу Коло старої печі лежала купа паперів, плоди умів і недоспаних ночий невлюблених, залюблених і огидливих гадок І варто се нині трудити ся і писати? — подумав я На що і по що? Щоби потім якийсь там редактор твоєю працею вашив собі „жару,“ та кидав ся потім що співробітники такі огнисті стихи пишуть, що йому з горячі аж піч попукала Ні, ніколи в сьвіті не варто бути літератом

За той час, як я так глубоко фільософічно розумував над недолею наших літератів пан редактор одяг ся, розпалив в печи і наставив самовар. Час плинув мені дуже весело. З улиці доходив гамір міста, самовар сичів і шипів жалібно, пан редактор висвистував якусь сьвідомацьку мельодію, даючи тим пізнати, що вже голоден, а я оголомшений тим всім дрімав собі солодко.

— Може позволите чаю? — спитав пан редактор

— Прошу дуже — відповів я з просоня

Пан редактор налляв [illegible] до шклянки щось, на подобіє чаю я покушав і на язику

— Алеж то вода, не чай!

— Га, дарованому коневи в зуби не заглядають — відповів пан редактор

— Та то правда — кажу — але дайбісьте хоть трохи руму, тоби зовсім інакше виглядало.

— О! — каже пан редактор, сьміючись — я в тім взглядї держу ся його патрона (св. Івана Крестителя) о котрім пророк наперед сказав, що „вина и сикера не имать пити.“

— А звідкиж ви берете „вдохновеніє“? — спитав я очудований

— З голоду братцю, з голоду Голод лише ділає на чоловіка, як всї иньші гоні

Я лиш злегка [illegible], а заглянувши коло ліжка ще одно крісло, зтів на него усісти та подивити ся троха на улицю.

— Пане, що ви робите — крикнув пан редактор — на то крісло саджаю я лиш моїх вірителів, але ви з мене ріеть, а меть особа нетикальна

Я глянув бачнїше на се цікаве крісло і доперва тепер зобачив, що були там лиш дві ноги так що сївши на него можна було дуже легко голову розбити. „Але то цікаве“ — сказав я

— Га на все є спосіб — відповів пан редактор

Наступило довше мовчанє

— Пане — відозвав ся перший пан редактор — знаєте ви українські пословиці?

— Знаю

— А туюі знаєте? — „Гостина — годинка.“

Я лиш очи витріщив

— Ну, що дивите ся? — забирайте ся кажу

— Якто — зтів я протестувати — аж [illegible].

— Ну то що з того? — гадаєте, що я для вас буду дорогий час тратити та через вас буду крадати цілу гумористичну Україну?

Я хтів вже признати йому рацию, але він не чекаючи того, вхопив мене делїкатно за обшивку і вітворивши мною двері, запер їх за мною. Я опинив ся на улиці За хвилю вітворило ся вікно і пан редактор відозвав ся солодко: — „Тут маєте пане ваш капелюх, а прошу не забувайте за нас і памятіть „що цікавого“.

— Дуже добре — відповів я утераючи слези і поправляючи зім'ятий капелюх.

Лютий вернув я до дому описав ту історію і на основі цар. 10 закона о печатї після се, експрес'' посилаю редакторови до надрукованя. Нехай знає по чому локоть кишки

ЩО МОЖНА ПОЧУТИ У ВІЙСЬКОВІМ ШПИТАЛИ.

— Всї наші пацієнти є веселі і вдоволені Ле [illegible] мені бажають як найскорше йти до рядів. Каже о [illegible]

— Мушу знов йти; щоб тільки міг я порушати вказуючим пальцем, що його мені прокляті Французи постріляли.

— Мені один палець на нозі цілком відстріленый. Та се не значить нічого; Чи-ж на 4 пальцях не буду міг чвалати за ворогом

Один старший резервіст держить мочкам на своїм ліжку Піклувка питає його болить?

— По перше болить мене не мої рани; в дальше болить мене се що від коли я сюда прийшов не дали мені ні разу спромоги попробувати ся з Москалем, в дальше болить мене се, чому тут в шпиталі не дають пирогів?

Сейчас подбали о пироги

Як ранені можуть, то читають. Богато книжок є в кождім шпитали

ПОШУКУЮ свого брата Митра Зарваницкого село Цвітова, пов т Бучач, Галичина. Перебував у Кальгари на весні Хтоби о нім знав нехай би подав мені його адресу, або він сам нехай би прийшов відвідати мене в шпитали Маю зломану ногу і у [redacted] ну вже олек місяць Мій адрес: Danylo Zarwanicky General Hospital Med cine Hat. Sask

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого чоловіка Стефана Костинюка з села Синкова, повіт Заліщики, Галичина Хто би про него знав або він сам нехай зголосить ся на адрес — Katetyna Kostyniuk Edenbridge, Sask

Небувала оферта для нових предплатників „К. Ф."

Хочемо конечно побільшити „Канадийского Фармера“ на вісім стоп. На се потрібно нам нових предплатників, і задля того отсю небувало досі дорогу премію для нових предплатників Хто пришле нам $1.50 нової, на 1915 р. предплати на „К. Ф.“ дістане Український географічний атлас, в оправі, вартости $1 35, і щойно в друку йому туже гарну, ілюстровану книжку

ПРО ВІЙНУ НАРОДІВ В ЕВРОПІ,

ціна якої є — — — 25 ц.

Уважайте, що атляс в нашій рідній мові, великий, мапи кольорові. Жадна иньша часопись в Канаді таких атласів не дає в премію своїм предплатникам. Дають звичайно англійскі А хто зпоміж вас не хотів би знати про теперішну війну в Европі? Ми постарались видати своїм коштом книжочку про війну

Премії, вартости $1.60, за „К. Ф.“ на 1915. р.

Сї премії лише для тих хто пришле $1.50 на „К. Ф.“ за 1915 р. При посиланю грошей прошено долучати ще 15 ц на пересилку атляса і книжки

Хто пришле предплату за 1914 і 1915 то пересилку оплатимо самі. Наша адреса

THE CANADIAN FARMER
P. O. Box 3656 St. B. Winnipeg, Man.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціяльне лїчене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Лише і новійше лїченє сифіліса „606“ проф. Ерліха
Лїчене полового безсиля. Лїчене всяких запалених хороб (ревматизм і др.) електрикою
Висилаємо також лїкарства на кольонії по отриманю задатку
Шпиталь і Офіс 483 Selkirk Ave., Winnipeg, Man

MADE UNDER THE BRITISH FLAG MADE IN CANADA MADE AT HULL MADE BY EDDY.
Eddie Сірники.
Хотяй ціни на сірники трохи підвисшили, бо брак сирого матеріялу, але зате наша якість всегда буде найліпша.

30 - днів вільної проби - 30
Пишіть та [illegible] адрес на [illegible] в КУПОНІ [illegible]
Victora говорячу машину
— або —
Columbia фонограф
[illegible] ДАРОМ на
30 днів вільної проби.
[illegible]
$2.00 МІСЯЧНО.
[illegible]
SAUL BIRNS, 117 Second Ave, Dept. 23 NEW YORK N Y
VICTOR COLUMBIA
Імя
Адрес

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave. — East. Winnipeg.
Дошки, Ліски, Гонти.
Точно доставляєм Задоволенє гарантуємо

Точна Карта театру воєнних дій
[illegible]
Альбом воєнних карт Росії, Франції, Англії і [redacted]
[illegible]
EUROPEAN NOVELTY CO. Dep. 6
1838 Topping Ave. New York, N. Y

ДЛЯ ВСІХ СТОРНИКІВ
тепер на часі, є замовити на Рідво і Новий Рік
СТІННІ КАЛЄНДАРІ
для своїх відборців.
При кождім календари є кинуто місце на підпис фірми; за друковане назви фірми і желань, не числимо окремої заплати
Тому, що красних календарів сього року не буде, треба чимскорше замовляти, щоб на час одержати.
Ось ціни наших календарів
Нр. 1. 100 штук (з друк. фірмою). 12 дол.
Нр. 2. 100 „ „ „ „ більші 15 дол
Нр. 3. 100 „ „ „ „ що більші 20 дол.
Нр. 4 100 „ „ „ „ з шовкою 26 дол.
На більших замовлених даємо спеціяльний опуст. Всяких інформацій в сїй справі уділяє
Ruska Knyharnia
850 Main St. Winnipeg, Man.
[illegible]

Отсим маю честь повідомити поважну українську публику що є отворив
РЕСТАВРАЦІЮ
під числом
265 Selkirk Ave.
Страви власності з мої кухні і нашої української. [illegible]
Кароль Гаврилюк

Mrs. A. Ruda
Уприві[illegible]ована акушерка.
Старанно обходить хорих.
Ціни уміркованї
971 Flora Ave., Winnipeg.

ВІЙНА! ВІЙНА! ВІЙНА!
[illegible]
Адресуйте ROLAND CO
[illegible] NEW YORK City U S A

Війна! - Війна! - Війна!
Лише за 50 ц. вишлемо вам 50 репродукційних фотографій з театру війни Росії, Німеччини, Франції Англії, Австрії і Угорщини. Пришліть вашей ордер
Kammermacher
[illegible] NEW YORK N Y

ПРЕЗЕНТА:
[illegible] ГАРМОНІЙ або машина до шитя. Інформації [illegible]
English American Tobacco Co
[illegible]

CALDER'S
ВАНКЕРІ і ШІФКАРТИ.
Старі і нові.
663 Main St. Winnipeg
А. КАРАКЗЕЖ, загран. і кореспонд.

Wykeman
T & B
[illegible]
не блезні.

НА СПРОДАЖ
два лоти на Манітоба улиця межи Buller і Chudley улицями $200 один. Спродам за готівку. Зголосіть ся в в офісі „Канад. Фармера“

ЛІКЕРИ
Стара фірма котрій вам довіряти
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1188. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли висилаєте свое замовлене до нас, Ви завсїгди будете певні заощадити що найменше 20%.
Жадний иньший лікерний стор в Вінніпеґу не дістає через пошту стілько замовлень що ми дістаємо. Правительство підвисшило цло на горівці, отже просим звернути свою увагу на нові ціни лікерів.
[illegible]
Пишіть в своїй мові, ми розуміємо [illegible] C.O.D. або по отриманю грошей.

УРЯДОВА ОПОВІСТКА.

[redacted]

В ПРАВИТЕЛЬСТВЕННІЙ ПАЛАТІ, В ОТАВІ.

Середа, 28-го Жовтня, 1914

В присутности.

ЄГО КОРОЛІВСЬКОГО ВЕЛИЧЕСТВА ГЕНЕРАЛЬНОГО ГУБЕРНАТОРА, НА РАДІ.

На засіданю Тайної Ради предложено звіт Міністра Справедливости з дня 28-го жовтня, 1914. в якому сказано, що есть вказанам і потрібним видати зарядженя для оборони перед шпіонажем, а також запобігти, щоби ворожі чужинці, які можуть подати ворогови мілітарну поміч, вернули до ворожої служби, щоби забезпечити отвітний нагляд і контролю сих чужинцїв, для перешкодженя виїзду з Канади для задержаня їх під певними умовами і удержаня о скілько найде потреба сих чужинців, иньших прийде ся інтернувати як полонених, як також, що єсть різним пожаданим, з огляду на недостаток занятя, щоби отсї чужинці, які не могли би помогти ворожій силі, в міру бажаня могли покинути сей край

Міністер замічає, що чужинці обох явно будуть мабуть знаходитись в певних округах, головно коло більших міст або в самих містах.

Оттим то Міністер предкладає, щоби Генеральний Губернатор, на основі закона про воєнні Зарядженя — доручив як слідує: —

1.) В таких містах, місточках і місцевостях, які від часу до часу майбе означати Міністер Справедливости, мають бути утворені Надзірні Бюра і через Генерального Губернатора має бути установлений для кождого такого Бюра урядник, який буде називатись „Надзирателем ворожих Чужинців."

2.) Надзирателі будуть під безпосередним нагладом головного Комісара Домініяльної Поліциї, який буде виконував над ними загальний нагляд і контролю їх діяльности, та перед котрими мають здавати вони в міру потреби рапорти. Міністер заіменує для Надзирателя таких помічників, писарів та иньших урядників, які будуть потрібними до переведеня в житє отсего розпорядженя.

3.) Надзирателя обовязком буде списати з кождим чужинцем, належним до ворожої народности протокол, та вписати до призначеної на се книги імя, назвище, вік, народність, місце замешканя в Канаді і в рідній краю, занятє, бажане чи замір покинути Канаду, імена жони і дітий (о скільки суть) в Канаді дотично кождого з чужинців, як рівнож всї подробиці потрібні до ідентифікації таких чужинців належних або й не належних до ворожої нациї, в міру потреби.

4) Кождий чужинець приналежний до ворожої національности, замешкалий або перебуваючий в сих містах, місточках, які повисше означено, або в промірі 20 миль від сих місцевостий, має, в найкоротшім можливо часї, після проголошеня в Канадийській Газеті прокламациї, яка означує такі міста, місточка або місцевости, де мають бути отворені бюра контрольні по мисли отсего розпорядженя, являтись перед надзирателем або одним з надзирателей для даного міста, місточка або місцевости, в котрім або окрузі котрого живе і точно відповісти на питаня дотично народности, віку, замешканя, ріжні, заміру чи бажаня покинути Канаду, призначеня, обовязку чи заміру дотично військової служби, та дотично иньших питань які може задати надзиратель [redacted]

5) Ніякий чужинець приналежний до ворожої національности не сьміє покинути Канади без дозволу надзирателя: з тим застереженем що Головний Комісар Поліциї Домініяльної може в кождім випадку видати або звести дозвіл на перепустку для Чужинця ворожої національности, який есть в реєстрі

6) Надзиратель може видати перепустку чужинцеви ворожої національности, коли записки і доходженя вказують що чужинець не може в дійсности подати помочи, через чинну службу, інформациї чи иньшим способом, ворогови.

7) Коли надзиратель думає, що котрий чужинець ворожої народности, якому не вільно покинути Канади, може безпечно бути полишений на волі, тоді має дотичний чужинець заявити, чи бажає і має средства лишати ся в Канаді, отвітно до законів і звичаїв краю, під сим услівєм, що має місячно мельдуватись в поліциї місцевости де є реєстр чужинців. Коли так, тоді може чужинець услівно лишатись на волі, згідно з повисшими умовами і зарядженями. Коли ні, тоді буде інтернований як полонник. Надзиратель має донести начальникови поліциї найвисша сих, що суть на волі. Всякий чужинець, ворожої народности, якого, на гадку надзирателя небезпечно лишити на волі, має бути інтернований як полонник.

8) Коли який чужинець ворожої народности, що після появленя постанов має [redacted]мельдувати, не зробить сего протягом місяця о сли оповіщеня прокламациї даної в секциї 4 сего розпорядженя, або протягом семи днів від дня коли з титулу замешканя в даній місцевости, обовязаний до мельдованя ся, який то речинець есть невідкликано послїдний, або коли не хоче чи не буде відповідав по правдї на питаня задаванї надзирателем, або будучи в реєстрі, не буде мельдував ся, як висше приписано, зглядно не додержить котрого небудь обовязку, на підставі якого живе на волі, тоді, без огляду на які небудь иньші кари, яким може підпасти, буде інтернованим як полонник.

9) Коли чужинець ворожої народности, інтернований по мисли сего розпорядженя, має при собі жену чи діти, або вони суть на його хлїбі, тоді можуть вони з ним бути інтернованими.

10) Для удержаня чужинців ворожої народности можуть бути видані військовими властями такі зарядженя, які показують ся потрібними, а власти можуть приказати їм робити яку небудь отвітну роботу

11) Чужинець ворожої національности, що має зголоситись до спису не може бути натуралізованим, хиба що попри иньші умови ва[redacted]жаєсь і зложить разом з оголошенєм отвітно виставлений цертифікат від надзирателя, що він є в реєстрі, після припису сего розпорядженя та що в его натуралізациї нїчо не стоїть на перешкоді.

Рада вносить отже до затвердженя

РУДОЛЬФ БУДРО
Секретар Тайної Ради.

Битва під Берестечком.

Сумними буквами записана в українських серцях память битви під Берестечком 1651 р., так сумнійше, що попередили її такі блестячі побіди як під Зборажем і Зборовом Зрада татарва і хана, котрий в самій рішаючій хвилі відступив козаків, безрадність самого Гетьмана Хмельницького, незгода полковників козацьких між собою, а простої черни з реєстровими козацтвом — ось ті причини, задля яких мимо всеї завзятої хоробрости наших під Берестечком одолїла не кріпка козацьке, а вража ляцька сила.

Поляки без милосердя катували захоплених у болотах безборонних мужиків з черни, відтак вдерли ся в козацкий табор і захланно тащили все, що попало їм на очи. Шукали за митрополитом Йосифом, котрого вважали головним провідником походу православних проти католиків — люті ладили йому муки. Але митрополит ворогам на вгуща не не попав ся; останний раз виявив себе таким. як передше: він станув в архієрейскій мантії перед козацькими полками і загрівавючи їх до бою, полягти з сьвяченим мечем в руці. Осьвятив його власною, кровю, убитий шляхтичем; митрополича одежа і дорогі церковні посудини дістали ся в руки ворога.

Але і в той сумний час страшного пораженя козацтва і жерстокого рабованя ворога побідника, стрічаємо у наших примір незвичайного геройства. На споминь заслугують найпаче три тисячі хоробрих завзятих козаків.

Як колись спартанський вожд Леонід в провалї термопільській з триста Спартанами відпер мілїонову силу Персів і сам погиб і всї його товариші полягли головами — так під Берестечком невеличка горстка завзятих борців не осоромила тоді козацької слави

Занявши малий горбок вони дорого продавали своє житє і нербили множество ворогів Але зі всїх сторін наступали на них сильні війска, ніяк їм було боронити ся довше. Тоді кинули ся всї в ріку, радшійше вмерти чим попасти в ляцьку неволю. Лишило ся з них всего триста люда: ті засіли на невеличкім острові на ріці Стир і відбивали ся ще цілий день. Хоч як підходили до них шляхтичі, козаки за конем раз витали їх градом куль і влучно зачіпали косами, коли який відважнїйший пускав ся до них через воду. Після кількох таких невдалих проб польські начальники не могли вже й найти охотників до борби з хоробрими козаками.

Тоді Потоцький післав свого чоловіка до тих героїв, що не боялися смерти.

— Пан Краківський! — говорив посол — дивує ся вашій хоробрости і жалує таких сьмілих лицарів Він [redacted] дарує вам житє, коли самі здаєте ся

— Скажіть пану Краківському — відповіли козаки — що він не знає мабуть козацького духа. Ні, Ляхи, не заманете за нас своїми обіцянками. Нам житє не дороге, а лявкою ворогів царює ся'

І вони [redacted] кому послове богато срібла і золота, що його винесли зі собою з табору

— Дивіть! — промовили як мало цінимо ми добро земне! — І кинуть всї коштовности полетіли в воду на очах здумілих ся Ляхів.

— Знайте — докинули козаки — що воля нам дорожша надї все

Потоцький вирядив проти них дві ватаги. Сам король Ян Казимир прибіг дивити ся на се ріке видовище. Козаки обняли ся як брати, прочитали молитву, а відтак вдарили на Ляхів; кождий з них розставав ся з житєм аж тоді, як убив хоч одного ворога і сказав покріпляюче останне слово товаришеви Ціла сотня Радивілівського полку погибла, а неустрашимі козаки стояли як мур. Наконець перепакаюча числом сила ворога взяла верх — козаки падали один по одним, мов у тихий сон клали ся: з руках шаблюка, на устах горда усьмішка

Вже лишався—лиш один з тих відважних сьміливців, він сховав в човен і став відмахувати ся косою. Чотирнайцять куль запустили в него — він ще жив і тримав ся Чи може стрільці не влучали, чи кулї його не чіплялись, досить що наш козак потрафив утїчи..

Кандидат на алдермана в варді 6.

Сего року в варді 6. W. B Simpson буде кандидувати на альдермана, і правдоподібно, що зістане вибраний.

W. B. Simpson

Mr. Simpson жив в Вінніпеґу більше як 25 літ і за сей цілий час він був друкарем Через много років він брав живу участь в організованю робітників, а так само дуже інтересував ся справами варду міста. Він кандидатує як робітничий кандидат, і, наколи зістане вибраний, буде старатись зробити як найбільше добра для шестої варди, де власне він мешкає. Він хоче поперти Русинів виборців в тій варді, і ми сподїємось, що Русини його піпруть. Він отворив свій офіс на Мейн стріті, в Північнім Вінніпеґу, де усі руські виборці з 6 варди можуть заходити і з ним говорити про справи сьогорічних виборів в Вінніпеґу.

Вже вийшов календар
„Українська Родина“!

ФАРМИ НА ПРОДАЖ!
Маємо много найлїпшої землї в Зах. Канаді. Пришліть нам свою адресу, а ми вишлемо Вам лїсту наших фарм в ріжних місцевостях з поданєм цін і условин сплати і всяким другими подробицями.
Продаємо за половину ціни і з малою готівкою.
Управні фарми, найбільше пригожі для молочарського промислу і хову худоби.
Фарми 5, 40 або 160 акрові в добрім положеню, недалеко Вінніпеґу. Добра земля, здорова вода.
Тут подаємо пару примірів:
5 акрів в Alonsa на C. T. P. [illegible] 20 миль від Вінніпеґу, $00 за акр. $50 готівкою.
40 акрів в секції 15-10-6 E, 15 миль від Вінніпеґу $60 за акр, $200 готівкою.
160 акрів в секції 25-15-6 E, 20 миль на схід від Вінніпеґу, $00 за акр, $300 готівкою.
160 акрів секції 11-12-6 E $20 за акр.
160 акрів [illegible] від Emerson $15 за акр
Питайтесь або пишіть у власній мові.
MICHAEL SCOTT
203 Enderton Building, Winnipeg.
Західна сторона від Ітона
Телефон Main [illegible] Дом. телефон Fort Rouge 1814

IMPERIAL BANK OF CANADA.
[illegible] в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ АЛЬБЕРТІ і БРИТІЙ КОЛЮМБІЇ
Авторизований капітал 10,000,000.00
Капітал вплачений 7,000,000 00
Резервовий фонд 7,000,000.00
[redacted]
Депозити приймаєть ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всїх частях сьвіта.
NORTH END ФІЛІЯ: Corner Main St. and Selkirk Ave.
ВІННІПЕҐСКА ФІЛІЯ H. G. LESLIE, Manager.

ДЛЯ ЧОГО кождий хотячий не бути гарний ГРАМОФОН чи який иньший музичний інструмент [illegible] до нашого фабричного складу?
ТОМУ що ми продаємо найлїпший 75 дол. ФОНОГРАФ
за 24 дол. 75 цент.
з 30 руськими [illegible] гарантованої на 15 літ
[illegible]
Маємо на складі також найлїпші грамофони по 2 дол. на місяць
[illegible]
INTERNATIONAL TALKING MACHINE CO. 70 Allen St New York.

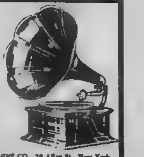

Велике, добра нагода заробити гроші через науку в Hemphill's Canada's найстаршій найбільшій в Barber College [illegible] Hemphill, [illegible] Moler Barber College, corner King Street і Pacific Ave., Winnipeg, або 1709 Broad St. Regina, Sask.

Потрібно людий до науки [illegible] Hemphill's, попередно Chicago School of Gasoline Engineering
483½ MAIN ST WINNIPEG

America's Leading Trade Schools
Одинока школа в Америці, яка має свое власне бюро праці з якого наші ученики покінчивші науку користають за дармо.

Всїм хорим і терплячим!

ПРОФ. ДР. ОВЕН славний специяліст вилїчує всїх хорих мужчин і женьщин, які лїчили ся вже в других докторів без наслїдків, як також і всїх тих які стратили вже надію на вилїчене ся, хай звернуть ся до него о пораду і поміч

НЕ РОБИТЬ РІЖНИЦІ, яка ваша хороба, як довго і в який спосіб лїчили ся, ПРОФ. ДР. ОВЕН, коли приймесь на лїчен., то гарантує вам що вилїчить і зробить вас здоровими і моцними.

ВСЯКІ ХОРОБИ голови, уший, носа, горла, легких, утроби, нирок, міхура, руптури, катару, затверджения, гемороїди, старого кашлю, скрофулів, хороби серця, безкровности, хороби шлунка, затроєня крови, ревматизм, артретизм, хороби з молодих літ, самогвалт, всякі венеричні хороби мужчин і женьщин, сифіліс і богато иньших тут не названих лїчить напевно і в скорім часї.

ПРОФ. ДР. ОВЕН через 34 літа практики, був на чолі всяких перворядних всесьвітних шпиталях і мав під собою тисячі і тисячі таких самих випадків хороби як і ваша, а неперелїчене число вилїчених хвалить його за его знайомість і мудрість лїкарску. В кождім випадку хороби вилїчує вас ПРОФ. ДР. ОВЕН, звертатись до него, або опишіть в своїй мові всї ваші терпіня а віднискане здоровля буде вам запевнене. Пишіть в своїй мові на сей адрес.

PROF. OWEN, M. D.
221 East 17th St. Dept. 38. NEW YORK, N. Y.

ПЕРЕСТОРОГА. — [illegible]

Голосуйте на T. D. Ferley-a на алдермана 5-ої варди.

Пан Т. Д. Ферлей є народним кандидатом, поставленим з рамени укра[їн]сько-польсько ні[мецького] комітету

Голосоване відбуде ся **11. грудня 1914 р.**

Інформації дістанете на **854 Main Street** Phone St. John 162.

До виборців варди 5-ої!

Я є членом ком, що дбає передовсім про інтереси Північного Вінніпегу. Моїм жилем є ... на Мейн стр. Північного Вінніпегу. Я раз не довів до будови „собвей" на Argyle St., де чужинців арештують при переході через лінію. Я постарався о основане безплатного міського бітанчого бюра в Вінніпегу. Кождий ... дістає роботу ... около 10 000 людей дістало тут роботу протягом одного року. Я причинив ся до того, що смертельні ... ти[фу] зменшилась до 33 проц. через ... жене здорової ... води. Я заіпровадив подвійну трекч на МкФилипс ул., і дбав про все в вашім інтересі

Коли буду тепер вибраний, то займу ся справою безробітя і допомогу всіх старань, щоби се нещастє з Вінніпегу не мало місца. Головно подбаю про чужинців ... чужинець. Також буду дбати о зниженє податків і другі справи, що найбільше можуть обходити Північний Вінніпег.

Говорю крім англійскої мови всякими чужинецкими языками

Голосуйте отже дня 11 грудня 1914 р. на

A. Skaletar-a

на АЛДЕРМАНА варди 5-ої в місті Вінніпегу!

ГОЛОСУЙТЕ НА R. S. Robinson-a

на контрольора міста Вінніпегу.

Р. С. Робінсон є всім добре знаний в місті Вінніпегу як добрий бизнесмен і тактовний чоловік. А чоловік, котрий був в бизнесі через ціле житє, потрафить добре і совісно розпоряджати справами і майном міста

Отсе трафляєть ся перший раз, що на контрольора кандидує чужинець з уроджени[я]. ПОПРІТЬ ЙОГО ВСІ ЯК ОДИН

ПРОПАВ чорний кінь, біла голова, білі ноги, грива розділена, верховий, має пять літ, на правій лопатці є знак [illegible]. Хто верне мені назад, дістане $15 нагороди. Billie Dorryskuhe, Drobot, Sask.

ДЕ є моя жінка Домна Борщурук. Має перебувати десь в околици Форт Вілліям Онт. Хтоб про ню знав, або она сама най напише до мене сейчас. Mytro Porobyrink, Woodlight, Sask.

ГОЛОСУЙТЕ НА J. G. Kimmel-a на алдермана 6-ої варди на один рік.

Пан В. Г. Киммел є народним кандидатом, поставленим з рамени український[illegible] комітету.

ГОЛОСОВАНЕ ВІДБУДЕ СЯ **11 грудня 1914 р.**

Інформації ...

506 Boyd Ave. і 834 Main St. Phone St. John 2003

ВІЙНА!

Ж... ви видали краплю своєї крови

[illegible]

...заробіток, ранених...

Голосуйте і попирайте W. M. INGRAM на контрольора ... на рік 1915.

[illegible]

Памятайте день 11. грудня 1914 року

Календар на Рік 1915 ТОВАРИШ ІМІГРАНТА

[illegible]

Ivan ... 316 N. Washington Ave., Scranton, Pa.

ГОЛОСУЙТЕ НА БУВШОГО АЛДЕРМАНА M. Finkelsteina на контрольора міста Вінніпегу в день 11. грудня с.р.

М. Ф[інкельштайн] є ... чоловік, що має ... громадської ради. Він є приятелем робітника. Його плятформа є ... і робота для безробітних ... ше ... що буде працювати ... сторонок міста.

Phone G. 2862 or Sher 584

Можете ви з бурати ... На треба жадних інструментів

[illegible]

Пишіть ... ордер до **ALCO CO.** 140 Liberty St New York, N Y

РЕВМАТИЗМ

[illegible]

P. OWENS ... York

Війна. Війна. Війна.

Лише за 30 цнт. висилаємо Вам 50 фотографічних образків з війни Росії, Франції, Німеччини, Австро-Угорщини і Англії. Приміть нам моней ордер.

International Art Co. ... NEW YORK N Y

ПОШУКУЮ своїх братів: Гринька і Якова Криса, з села Б[illegible], повіт Чортків, Галичина. Минувшого року прибули до Канади і через послідну (минувшу) зиму перебували у Вінніпегу, Ман. На 792 [illegible] Хтоби о них знав або они самі зволить написати до: Sem Krys, Guernsey, Sask. (49-51)

2 долари НА МІСЯЦЬ 2 долари

... грамофон ... лише за 21 дол. і 50 ц. ...

[illegible]

GREATER NEW YORK PHON. CO 308 Grand St, New York

ПОШУКУЮ свого брата Василя Руснака і Николая Гогіла з села Мацальчо, повіт Чернівці, Буковина. Вже 3 роки як приїхав до Канади і має перебувати в Манітобі. Хто би о них знав або они самі нехай го доносять ся на адресу: Olena Rusnak — 224 Le Breton St. Ottawa, Ont.

ПОШУКУЮ дівчини котраб хотіла вийти за мене замуж. Я є молодий хлопець, 21, а дівчина може мати 18 о 20 літ життя. Росте ... в Timmins, грошей маю лише $300. Походжу з села Раранче ... Чернівці, Буковина. — Мій адрес: Tanas j Bodnaruk, — Box 63 [illegible] (49 51)

НАША АДРЕСА „Canadian Farmer" Box 3656, St B Winnipeg, Man

ХРИСТОС РАЖДАЕТЬ СЯ!!!

З ріжних сторін приходять вшита ... у нас на складі десять книжок. Щоб з окрема не відповідати, позволяємо загальн..., що хотяй з кірю не прийшла ніяка посилка товарів з нас книжок, то тепер еще не забракло

На Рiздво позволяємо своїм вибороним окремий збірку книжок пригожих на дарунки

ВЕЛИКА БІБЛІЯ СТАРОГО І НОВОГО ЗАВІТА 100 сторін великого формату ... Ціна перше $8.00 на Різдво $4.00

ПУТЬ ПАЛОМНИКА (Богомолця) 75c

ЖИТЄ СВЯТИХ Велика книжка з гарними образками $3.00

Менше видане $1.00

ЖИТЄ ІСУСА ХРИСТА ... сторін обємо, з образками $1.25

БІБЛІЇ 1073 стор. друку з окремим ... $2.50

Молитвеники:

БОГ НАДЕЖДА МОЯ з образами в костяній оправі $2.00

БОГ РАДОСТЬ МОЯ $1.50

МОЛИТВЕНИК ХРИСТИЯНСЬКОЇ РОДИНИ 748 сторін друку з 60 образками, в скоряній оправі $2.50

в ... оправі $1.50

ПАМЯНУЙ МЯ БОЖЕ, ... сторін ... оправі $1.00

... $1.50

КОЛЯДИ І ЦЕРКОВНІ СПІВАНИКИ

КОЛЯДИ, ЩЕДРІВКИ І ЙОРДАНСЬКІ ПІСНІ, ... 40c

КОЛЯДИ ... 25c

ПІСНОСЛОВЕЦЬ, Нові пісні, ... і колядки, 410 сторін 50c

НОВЕ СОБРАНІЕ ПІСНЕЙ ЦЕРКОВНИХ ... 40c

Красні Шопки Красні Шопки (ВЕРТЕПИ).

Вертеп з ангелами і пастирями:

ч. 1	22x30	$2.50
ч. 2	менші	$1.50
ч. 3	14x8	$1.00
ч. 4	12x16	75c
ч. 5	...	50c

Цілком красн. посткарт на Рiздво або на Новий Рік з українськими желанями ...

12 штук посткарт на Різдво з віршами ...

Листовий папір з желанями на Рiздво або на Новий Рік 12 штук з ковертами 30

КАТАЛЬОГ ДАРОМ

Ruska Knyharnia 850 Main St., Winnipeg.

ВІЙНА! — ВИПРОДАЖ! — ВІЙНА!

[illegible]

$17.50

НА ЛЕГКІ СПЛАТИ. $1.00 МІСЯЧНО

Кожда машина гарантована на 15 р. Напишіть сейчас по каталог нашої ... ДАРОМ.

ATLANTIS TALKING MACHINE CO. 46 E. 7-th St. Dept. 34. New York, N. Y

ВЖЕ ВИЙШОВ КАЛЕНДАР „УКР. РОДИНА"!

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII Winnipeg, Ман Пятниця 11-го Грудня, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, December 11, 1914. Число 50.

З поля европейскої війни.

ВІЙНА З ФРАНЦІЄЮ.

Німці видять лише Калай

Лондон, 4. грудня. Німці вже третій раз пробують продертись через союзну лінію і здобути порт Калай, від якого до Англії є лише около 23 милі через пролив Калай. Союзники часами нападають на німецькі лінії, але їх всегда відпирають. На зелізній дорозі між Іпр а Руляр і між Бесемір а Пасхендалі напали союзники шістьма кілька разів зі стрі[illegible]

І одні і другі поступають на перед.

Париж, 5. грудня. Офіціяльна французька депеша оповіщає, що на північ від Іпр Французи поступили значно наперед. Французька інфантерія атаком взяла від Німців два ряди шанців. В сім місци посунули ся о 500 кроків наперед. Німецька офіціяльна депеша доносить знова таке: „Французькі атаки на полудне від Мец були відбиті. Ми поступили наперед коло Ле Васі, в аргонських лісах і в околици Альткерх.

„Де Корієр де Терра" обчисляє, що страти Франції виносить досв 50 процент усего війська"

Німці покинули Вермілес

Берлін, (через Льондон,) 6. грудня. Німецьке військо опустило місто Вермілес з причини, що французька артилерія своїм безперестанним огнем завдала німецькому війську непотрібні страти. Доми, які ще були, висаджено в воздух.

Остенда в огни

Париж, 7. грудня. У північній Франції не зайшло нічого нового з виїмком, що Остенда находить ся в огни. В околици Ісер французькі війська атакували [illegible] цькі окопи, які находять ся на лівім березі ріки

Англія висилає міліон війська

Льондон, 7. грудня. Як пише англійська часопись „Дейлі Ньюс", то Англія в весною вишле на поле битви один міліон свіжого війська. Тоді сподіють ся, що Німців побють на голову і закінчить ся війна.

[Св]іже німецке військо.

Льондон, 8. грудня. Не[зна]чаючим фактом є, що [illegible] перейшовши ріку І[зер] [illegible]вають ся тепер [на] полудне в напря[мі illegible]. Свіжі ім. війска прибули недавно в околицю ріки Ісер щоб увільнити доси бючих ся Німців на лінії від міста Іпр до Ньюпорт. В такий спосіб німецька армія буде затримана в повній силі. В деяких місцях Німці посунулись о цілу милю на полудне від ріки Ісер і заняли сильні позиції

Союзники побіджають

Париж, 9. грудня. Здобуті союзниками позиції зістали зміцнені. Французьке військо вийшло побідно в Ейн, Шан і Аргон. Вчера була завзята борба між артилеріями. В Аргон союзники здобули кілька німецьких окопів, один з тих, по занятю союзниками, був висаджений в воздух мінами, які поклали Німці перед своїм уступленем

Берлінський рапорт

Берлін, (через Льондон) 9 грудня. Французькі атаки зістали відперті. В Аргонських лісах Німці здобули богато користних місць при чім було положено богато французького війська

Затоплено два німецькі кружляки

Льондон, 10. грудня. Англійська адміралтія оголосила вчера, що англійська ескадрона затопила два німецькі кружляки недалеко острова Фалкланд, який є на Атлантійськім океані, около 250 миль на схід від берегів Полудневої Америки

ВІЙНА З РОСІЄЮ.

Росіяне заняли Велічку

Льондон 4 грудня. Доносять з Петрограду що Росіяне заняли вже місто Велічку, яке находить ся лише три англ. милі від Кракова

Росіяне виграли битву коло Лодзь

Льондон, 4 грудня. Петроградський кореспондент доносить до „Централ Ньюс", що битва коло Лодзі закінчилась [illegible] Росіяне. Велике число Німців були забрані в полон і також забрано в них богато машинових карабінів і [illegible] коло Лодзи

Німці протяли дорогу багнетами.

Петроград, 5 грудня. Найбільша кровава битва між Німцями і Росіянами відбулась між Тушином і Бжезином, на полудневий схід від Лодзи. Велика німецька армія, яка дібилась до Тушина була окружена Росіянами. Німці були отже примушені пробитись через окружаюче їх російське військо щоб влучитись з головною армією. Росіяне не щадили Німців, робили усе що могли, аби недопустити Німців до злуки з головною армією, та Німці як кинулись на Росіян з багнетами то колола через цілих 15-миль дороги і вкінци таки добились до своєї головної армії. Битва була дуже страшна, кровава. Колене, різане тревало через 35 годин без перестанку. В деяких місцях трупи вкривали землю на шість стіп високо

Німці заняли Лодзь.

Льондон. 7 грудня. Офіціяльно доносять з Петрограду і з Берліну, що Німці заняли вже місто Лодзь в російській Польщі. Тепер комунікація з Варшавою перервана, бо Лодзь є центром зелізниць і т. п. Нема сумніву, що тепер вже без трудностей Німці здобудуть Варшаву, хоч она не має для Німців такої вартости як Лодзь. Місто Лодзь числить 700 тисяч населеня

Росіяне бомбардують Краків

Гага, через Льондон. 7 грудня. Російський офіцир оповістив, що вчера о 4-ій годині пополудня Росіяне почали бомбардувати Краків. В Перемишли є страшна холера, яка десяткує гарнізон.

Німці полонили сто тисяч Росіян.

Льондон. 8 грудня. З Амстердаму доносять „Центральні Новини", що при здобутю Лодзі—Німці полонили сто тисяч Росіян.

В Берліні, на вість про занятє Лодзі, є великий ентузіязм. Доми украшені німецкими і австрійськими прапорами.

Німці в погоню за утікаючими Росіянами.

Льондон 9 грудня. Здобувши місто Лодзь німецке центрю не перестає гнати за утікаючими Росіянами. Не ма сумніву, що Німці незадовго здобудуть Варшаву, якої Росіяне, стративши Лодзь, не потрафлять боронити.

Росіянам зовсім нещастить ся.

Льондон. 10 грудня. Сумна була вість про занятє Лодзі через Німців, а ще сумнійші вісти наспіли нині з Петрограду, що Німці з цілою силою, вирушили зі Східної Пруссії і в околиці недалеко Кракова в напрямі Варшави. Німці можуть в такий спосіб окружити Росіян і — або полонити, або знести зовсім. Як станесь — дізнаємось в недалекій будучині

Бібліі для війска

Англійске Тов. „Байбл сосайті" вислало до Франції поверх міліон біблій, які роздають англійським, французским і бельгійським жовнірам. Бібліі, які роздає Німеччина своїм жовнірам мають при кінци також молитву о побіду для Німеччини

ОТТАК УМІЮТЬ БОРОТИСЬ БРИТІЙСЬКІ КАНОНІРИ

Трох канонірів знищили німецькі канони в битві коло Монс, Франція.

РІЖНІ ВІСТИ.

Румунія по стороні союзників.

З Женеви доносять, що румунська часопись „Джорнал до Женево" видрукувала вість з Букарешту, в якій кажеть ся, що Румунія врешті постановила виступити до війни ставши по стороні союзників, т. є Росії, Франції і Англії. На сю постанову годить ся усе румунське населене з виїмкою одного міністра скарбу М. Маргіломана

Триста тисяч людей умирають голодовою смертію.

Американський консуль в Єрусалимі прислав до американського правительства телеграму зміст якої є слідуючий: „Враг поміж в Альбанії і Палестині даєсь сильно відчувати. В сих краях ще около 300 тисяч людей, які не мають що їсти. 80 тисяч вже вмерло з голоду. Присилайте скоро поміч".

Війна Росії дуже дорога.

З Петрограду пишуть до Парижа, що російський міністер війни має незадовго предложити Думі свій буджет на 1915 р. В нім зазначено, що війна Росії, по конець Октобра, коштує 892 міліони 500 тисяч долярів. Усю сю суму Росія визначила на короткий час. Наколи війна потреває довше Росія буде змушена еще нераз позичати, тільки питане заходить до, у кого

Французький рад вернув до Парижа.

Доносять з Парижа, що французький президент Поінкаре і премієр Вівіяні прибули 9 с.м з Бордо до Парижа. Вкоротці приїдуть прочі міністри і урядники.

КАНАДИЙСЬКІ ВІСТИ.

Другий контингент виїде в Січни.

Як доносять з Отави, другий контингент виїде до Франції другого місяця, в Січни, 1915. В другім контингенті є 23 тисячі жовнірів. Наколи они виїдуть, так сейчас почнуть організувати третій контингент

Безробітні хотять роботи.

В Торонті, з лейбор темпел до парламенту прийшла депутація безробітних, репрезентуючи яких 700 осіб, і просили премієра Гірста роботи. „Ми не будемо гинути з голоду, ми будемо битись," они заявили

Премієр приобіцяв вглянути в сю справу.

Депутація готельників в Роблина.

Помимувши се кілько проклонів спинуло готельника Роблінови зате, що видав розпорядження аби замкнути барі о 7 вечером кождого дня, они вислали до него депутацію, яка молила премієра Манітоби аби те розпорядження уневажнив. Сказали, що в наслідок взачного замкнення бар стратять роботу, лише в самім Вінніпегу, яких 600 осіб, які доси працювали за барами, богато готелів зістануть замкнені і т. ин. Премієр Роблін приняв депутацію холодно і готельникам кажуть тепер, що консервативне правительство находить ся одною ногою в гробі.

Сі-Пі-Яр позичає гроші.

З Філаделфії доносять, що Сі-Пі-Ярська компанія перший раз в своїм житю попросила стейтських банків о визичене 12 міліонів долярів. Сподіють ся, що позичка буде уділена на 4½ проц. на 13 літ.

200 Бельгійців виїхало на війну.

Дня 8 с. м. 200 бельгійських резервістів і охотників, мешканці міста Сент Боніфас, виїхали до північної Франції на поля битви.

Серби хвалять ся побідою.

Ніш, Сербія. Офіціяльно доносять, що дня 5 с. м. Серби віднесли сьвітлу побіду над Австрійцями. Вістка є такого змісту

„Ми ворога перемогли і змусіли до відвороту. Переслідуючи утікаючих в непорядку Австрійців, ми полонили 6 офіцирів і 1.810 жовнірів. Забралисьмо два гармати і девять инших канон, як також амбуляиси, богато тварів і телеграфічний матеріял"

[Ру]ский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпегу.

415-417 PRITCHARD AVENUE

PHONE ST JOHN 474

В день телефон St. John 474 В ночи телефон St. John 866.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474

є однноким руским шпиталем в Канаді

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ. [illegible]

ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМ В ШПИТАЛІ. [illegible]

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ [illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ: [illegible]

„Канадийский Фармер"
Редактор: [illegible]
Часопись для руского народа в Канаді, виходить щопятниці і коштує в Канаді і Сполучених Державах на рік $1.00
в Европі $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3656 Sta. B. Winnipeg.
Telephone St. John 1368.
The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 6,000
Published every Friday at 866 Main St. Winnipeg, Man.
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

Домініяльні вибори в Лютім.

З достовірних жерел довідуємось, що домініяльні вибори мають відбути ся правдоподібно в Лютім слідуючого року. Консервативне правительство тайно приготовляло усї потрібні виборчі плани. Коротка сесія парламенту має відбутись з початком нового року, а вічним почім наступить розписане нових виборів. Вже тепер в Отаві можна бачити більше число консервативних послів і будущих кандидатів на послів, які майже кождого дня відбувають конференції з тими консервативними послами, яким припоручено справу переведеня, з успіхом, домініяльних виборів.

В правительственім бюрі друкують ся предвиборчі летючки, памфлети у яких найбільше обговорюєсь справу трох воєнних кораблів на будову яких Канада мала дати трийцять пять мілїонів долярів. Одна така летючка п. з. „Чому тра дредноутів"? вже розіслана поміж англійске населенє Канади. Що більше видано приказ виготовити карикатурні образки обчислені лише на користь теперішного правительства. Організаційні приготовання роблять з найбільшим поспіхом по цілій Канаді.

Проте, яка буде платформа консервативної партії, ніхто не знає щось певного. Доносять однак, що голов[illegible] платформи буде справа фльоти. Другорядною точкою в платформі буде справа подання дальшої помочи Англії, яка тепер находить ся в критичнім положеню. Для західної Канади в платформі мають обіцяти вглядуги в справи фармерів. Се будоб усе в чим консервативи малиб вийти між народ і просити поперття. Звичайно, перед виборами они всегда мусять мати щось до обіцювання. По виборах роблять зовсім щось иньшого. Ждім отже того часу, коли справа виборів буде голоснїйшою, а тоді вже буде можна щось більше написати. Вибори не мають застати нас неприготованими, отсе що найголовнїйше...

Англія, Німеччина і Росія.

Держави, які хочуть запанувати над сьвітом се: — Англія, Німеччина і Росія. Про них хочемо дещо сказати.

Розважим дещо найперше про Росію.

Колись, давно Росія творила маленьке кня[illegible] на полудни. З того малого князівства, яке було підчинене орді, маємо нинї велику Росію. Виросла она до оцих застрашаючих розмірів на трупах Литви, Білої Руси, Польщі, України, Кавказу і Персії.

Нинішна Росія нагадує своєю величею ю колишню імперію римську і вже то одно може підсувати єї ідею володіння над сьвітом. Тільки що між Римом а Москвою є великі ріжниці. Знаємо прим. що держава Катонів і Цезарів давала підбитим народам свою культуру, а над такими як Греки й Єгиптяни, що перевисшали єї своєю культурою, она володїла силою свого розгону, житєвої енергії та імперіялїстичних амбіций. Одним несла нове культурне житє, другим — надію відродженя, а всім давала сильну адміністрацію, найліпший в сьвіті кодекс, і залізні в сталь легіони. Римські дороги і водопроводи перетривали до нині, останки кріпостий і граничних твердинь також, римські устави стали основою наших кодексів, збірок законів. Що дала Росія неросийським народам? Забрала від Українців і Поляків їх державну самостійність і знищила їх національну независимість, вдержала поступ матеріяльний і моральний, поставила їх над берегом пропасти. В заміну нїчого доброго не дала. Славити Бога, що хоч на час війни заборонено продавати і пити горівку. Така заборона є великої ваги для темних мас і для самого російского правительства також. Росія зробила добро.

Обидва великі добро наколиб заялась тепер ширенем просьвіти між своїм народом та незаборонила ширити просьвіту иньшому народови, який жиє в Росії, прим. Українцям. Людина, нарід, держава без просьвіти не може жити, довго жити. Се найліпше добачуємо тепер коли така могуча Росія зі своєю величезною армією не може побідити Німеччини і Австрії хоч та ними поб[illegible] хвалять ся від давна. Ціла Росія, без просьвіти, виглядає на велитня, що стоїть на глиня[illegible]..

Не припускаємо, щоб Німці потрафили побідити Росію і ослабити єї. До сего Німці еще недоросли. Мусимо однак сьміло заявити, що на души Росії є дуже богато гріхів, з яких мусить очиститись і набрати бадьорости, самопевности, той внутрішної потуги, котрою підбиває ся, але в дійсности, не на мапі, землї і сьвіті. Росія повинна цілковито закинути величу, „як володіти сьвітом", цілковито залишити запахоти на знищеня других, у своїй державі, народів. Інакше душа Росії завсїди буде мати ся, [illegible] поклонами, творити ріжні секти духоборців, находити ворогів, так у себе дома. Навіть таке можна припускати, що наколиб Росія з теперішної війни вийшла побідоносно, то в Росії, на коли не буде свободи слова, наколи не позволить народам розвиватись свобідно, будуть вічні заворушеня, [illegible]волюції, а то й може до[illegible] війна. — розпад.

Візьмім тепер Англію. Ся держава виросла з малого островного народця у велетня велетенського. Збудовала найбільше місто на цілім сьвіті і найбільшу фльоту. Має найбільший парлямент і найпоступовійшу конституцію. Нема такої землї, де не ступаб нога англійска, всюди він поїде, побачить, всюди є собою Англієць все панує над сьвітом. Се не амбіциї династиї, се дійсність, якій не можна заперечити. Ідею володіння над сьвітом приносить з собою на сьвіт кожда англійска родина і та ідея росте разом з нею. Кождий Англієць на свою руку підбиває сьвіт, не чекаючи якоїсь великої війни, якоїсь надзвичайної хвилї підбою. Цілий сьвіт живить синів Альбіону. Їх фабричні продукти: фортепяни, [illegible], краватки, нитки, машини до писаня, щітки до чесання і тисячі иньших розходять ся по цілому сьвіту. Они пани, що й які пани. Они вміють панувати над сьвітом. Їх мова, се мова якою народ говорить на двох півкулях. Їх мова, се мова, яку варта вміти щоб лише прочитати літературні праці Шекспіра, Нютона, Мільтона, Бекона, Байрона і Міля, та ще кількох иньших. Їх мова се дійсний підбій сьвіта, підбій не як мрія, не як охота запановити свої дикі інстинкти руйнованя, а як проста конечність. Англійский островний народ привик до борби, виробив собі силу, енергію, інтелект і боре ся з цілим сьвітом. Англія — то не Росія. Англієць — то не Москаль. Англійці се народ, який найдете на цілій кулї земскій, они позаволоділи то що найкрасші краї і позакладали свої кольонії — не конечно для житя, а для ужитку.

Німці, се народ який також само хоче жити і бути паном над сьвітом. Німеччина се держава, що перебула процес великого розпаду, як ми по смерти Мономаха. Се народ, котрий взяв дещо від Греків і богато від Римлян. Грецка чистість, культура, попала для штуки, римске почуте обовязку, мілітаризм. У Німців працьовитість і муравлина витревалість. Се бачимо тепер, в війні.

„Філядельфія Норт Америка" журнал пише таке: „Німецька цивілізація перейшла через канал Ламаншу і положила фундамент Англії. Ідеали, які Англія розповсюднила по цілому сьвіту, дістала від Саксонців, людей, що але жили по[illegible]ву Німеччину в Британії тоді, коли мілітарні деспоти знищили німецкі ідеали в середній Европі.

Небувала оферта для нових предплатників „К. Ф."

Хочемо конечно побільшити „Канадийского Фармера" на вісім сторін. На се потрібно нам нових предплатників, [illegible] отже отсю небувало доси дорогу премію для нових предплатників. Хто пришле нам $1.50 по вої на 1915 р. передплати на „К. Ф." дістане

УКРАЇНСЬКИЙ ҐЕОГРАФІЧНИЙ АТЛЯС

в оправі, вартости $1.35, і щойно в друку нову дуже гарну, ілюстровану книжку

ПРО ВІЙНУ НАРОДІВ В ЕВРОПІ,

ціна якої є — — 25 ц.
Уважайте, що атляс в нашій рідній мові, великий, мапи кольорові. Жадна иньша часопись в Канаді таких атласів не дає в премію своїм предплатникам. Дають звичайно англійскі. А хто знов не хотів би знати про теперішну війну в Европі? Ми постарались видати своїм коштом книжочку про війну.

Премії, вартости $1.60, за „К. Ф." на 1915. р.

Сї премії лише для тих хто пришле $1.50 на „К. Ф." на 1915 р. При посиланю грошей просимо долучити ще 15 ц на пересилку атласа і книжки.
Хто пришле предплату за 1914 і 1915 то пересилку оплатимо самі. Наша адреса:

THE CANADIAN FARMER
P. O. Box 3656 St. B. Winnipeg, Man.

Німецку цивілізацію найдемо в Европі і в Америці. она є в Азії і в Африці; ії осідки є в Льондоні і Парижу, в Римі, Бріселі, Копенгадзі, Новім Йорку так само як і Берліні та Відни." Дальше той журнал [illegible], що у нас (англійців) є кров Саксонців, або Норманів і ми для того само Німцями, у нас є ідеали німецькі.

Те, що дієсь тепер на війні, що німецкі вожди допускають ся ріжних звірств, діє ся не лише у Німців. Їх ми в тім не оправдуємо і оправдувати не хочемо, про се опишуть ріжні часописи

Ще скажемо, що Німці мають велику енергію, а не мають землі де би могли свій приріст помістити. Мають великий промисл, а не мають ринків збуту, велику фльоту а мале море. Отсе мабуть причина чому Німеччина розпочала війну і — досі — загорнула вже Бельгію і велику часть російскої Польщі, якиб не хотілаб вже за жадну ціну віддати кому иншому. Німці хотять більше землї [illegible] запевнити своїм дітям добру будучність. Нові землї хотять здобути силою свого мілітаризму, та чи се їм вдасть ся — поки що ніхто ще не знає. Проти Німеччини виступили дві ії найбільші соперниці, які, наколи побідять німецку армію, можуть забрати Німеччину і раз на все позбутись сусіда, ворога.

Тоді, за кілька, кільканадцять або й кількасот літ може прийти до війни між Англією і Росією, бо они[illegible] державам буде все таки розходитись хто має запанувати над сьвітом. Котра держава запанує над сьвітом покаже трохи вислід теперішної війни, а більше покаже дальша будучність

Вісти з Галичини.

Осідана Галичина під Росією.

Ґубернатор воєнний видав отсі розпорядженя:

1. Заказуєть ся у всїх по читаних письмах пода[illegible] які небудь вісти з воєнного тереву, та про діяльність російських властий; заборонено також обговорювати політичні й суспільні питаня — без попереднього дозволу цензури.

2. Заказуєть ся печатати й розповсюднювати плакати, оголошеня та роздавати які небудь летючі листки й образки без дозволу поліційної власти

3. Заборонена є книгарня на продаж випожичуваня книжок в російській і українській мові („в малоруськім нарічу") о скільки вони видані поза границями російської держави.

4. Заказуєть ся продаж і випожичуване книжок в иньших мовах, о скільки їх зміст ворожий російському урядови державі.

5. Забороняють ся виставляти театральні штуки без дозволу російської цензури; не вільно устроювати концертів і відчитів без дозволу місцевої поліційної власти

6. Не вільно виставляти в кінотеатрах образів, коли фільми не були цензуровані поліцією.

Сї, що не послухають сього розпорядження, будуть покарані вязнєнем до 3. місяців, або грошевою гривною до 3000 рублів.

Школи. Свого часу появили ся вісти, що в школах буде впроваджена московська розговірна мова. Тепер доносять петроградські часописи, що в біжучім році школи зовсім будуть замкнені ізза недостачі фондів. Натомісць приватні школи будуть могли бути отворені одначе они будуть підлягати контролі державних інспекторів

Львівська губернія. Організація львівської губернії вже скінчена; зміни є лише предвиджені в розмежованю губернії львівської від галицької. Останними часами іменовано: помічником голови львівського повіта д-ра Сохопького, бувшого москофільського адвоката в Бродах. Начальником долинського повіта Н. Любченка. Його помічниками: І. Желїнського і І. Руля.

Депутація учителів з львівського повіта була у президента міста д-ра Рутовського в проханєм о помоч. Помочи одержали лише львівські учителі, а сільські не дістали нїчого, тревать їх отже голодова нужда. Президент обіцяв зарадити лиху, а членам депутації роздав квитки на безплатні обіди.

Рух населення. Протягом війни утїкло з Галичини 380.000 осіб. З них перебуває в самім Відни около 120 100.

До Львова прибувають російські діячі. Там прибули посли до російської думи з подільської губернії. Чихачев і Дмитрюков, а з київської губернії: Митропольский і Касселенко, оба православні попи.

Населене Львова мусить працювати при будові фортів і шанців довкола міста. Над укріпленєм Львова працюють день і ніч інженери російські. З того виходить, що Москалі хочуть за всяку ціну удержати Львів. Сї вісти тим не вдіювають на населене, через що скріплено над ними нагляд. Доноси з підозрінєм о державну зраду обільшили ся. Залогу міста скріплено до 80.000 салдатів

Товариство петроградських артистів хоче дати кілька представлень у львівськім міськім театрі. З тою справою віднесли ся до генерал-губернатора, сей однак ще не відповів.

ЛЕҐАЛІЗУЄМО всїлякі документи нотаріяльні так для старого краю як і для Канади.
СПРОДАЄМО шифкарти, посилаємо гроші, купуємо і міняємо доми, лоти і фарми
ВИРОБЛЯЄМО горожанські папери. В всяких справах удавайте ся до нашої фірми
[illegible] Kancelaria
836 Main St. Winnipeg, Man.
Управителями канцелярії: J. G. KIMMEL, нотар.

З ПРИЧИНИ ВІЙНИ
[illegible] треба дуже щадити гроші. [illegible] що Ви можете заощадити половину грошей, [illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
З одного фунта зробите більше як два фунти кави [illegible]
Кар-кал є здоровий і [illegible]. Зроблений старанно з вибраних РОСТИН З ТРОСТИНОВО-ЦУКРОВОЮ СИРУПОЮ [illegible]
„Кар-кал" не спричиняє болю голови, нестравности [illegible]
Купіть пачку „Кар-кал" в своїм сторі. [illegible]
ЗАОЩАДИТИ ГРОШІ ЩО ДНЯ
Його виробляють
[illegible]
Philadelphia, U.S.A.
[illegible]

ЕВРЕКА
дасть Вам щастє і радість.

Сотки тисяч людей чують себе нещасливими, бо обличе їх має лихий вигляд, бо шкіра на їх твари вкрита неприємними прищами і плямами.

Проч зі смутком! Наша масть Еврека все очистить і ваша твар зробить ся гарна і вільна від неприємного вигляду плям. Зістане чисте, рівне і біле як сніг на завсїди, лише після одної мікстури вживаня.

Пані і Панночки з красними обличами! Пощо тратите купу гроша і часу на прикрашуванє Вашого красного личка перфумами і косметиками, які з часом нищують красу Вашої твари? Наша масть ЕВРЕКА, одна лише мікстура, зробить Ваше лице на довший час завсїди білим, чистим, молодим і звідси виглядаючим, за що ґарантуємо. Масть ЕВРЕКА є винахід хеміка А. Хиндика, який набув від канадійского правительства в Отаві дипльоме і патенти за його хемічні винаходи

Одна мікстура коштує $3.00.
Половина „ 1.50.

Замовлення почтою на адресу:
EUREKA, 686 Flora Ave., Winnipeg, Man.

Руська Аптика.
Маю честь подати до загальної відомости що я купив LIMO DRUG CO., LTD. [illegible] Main St. [illegible] Канади [illegible] Не забудьте отже в потребі [illegible] зайти до

Н. J. [illegible]
новий укр. аптикар

LIMO DRUG CO., Ltd.
866 Main Street, Телефон St. John [illegible] Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.

Філії офіси в всїх головних містах в ОНТАРІЇ, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІШ КОЛЮМБІЇ

Авторизований капітал	10,000,000.00
Капітал вплачений	7,000,000.00
Резервовий фонд	7,000,000.00

[illegible]

Депозити прийместь ся від $1.00 і більше і дораховуєть ся процент від дня вкладки. Видають ся драфти і кредитові листи платні у всїх частях сьвіта.

NORTH END ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave

ВІННІПЕҐСЬКА ФІЛІЯ
N. G. LESLIE, Менаджер.

2 доляри НА МІСЯЦЬ 2 доляри

Дає нагоду кождому набути добру говорячу машину
грамофон [illegible]
Гарантований на 15 літ фонограф коштує 60 дол
лише за 21 дол. і 50 ц.
з 30-ма [illegible]
Тридневна безплатна проба.
[illegible]
Попросіть в нас безплатний каталог музичних інструментів і иньших корисних річей
GREATER NEW YORK PHON. CO. 308 Grand St., New York

Дні нашої слави і недолї.

1-го грудня 1848 р. Засновано першу українську театральну трупу добродійки Сапронової в Галичині, котра дала перше представленє 1-го грудня 1848 р. в Перемишлі.

2-го грудня 1848 р. помер український письменник і поет Евген Гребінка, котрий почав був писати по російськи, але опісля під впливом творів Котляревського, Квітки Основяненка і Шевченка писав тільки по українськи. Богато його віршів положено на музику і так розповсюднені поміж народом, що нині стали народними піснями.

4-го грудня 1803 р. помер останний кошовий Запорожа Петро Кальнишевський. Він був чоловік дуже розумний і освічений, старав ся запобігти лихови, котре сунуло ся з Петербургу на Січ. В ті часи московський уряд прикладав усїх сил, аби зруйновати до останнього Запорожску Січ, а щоби се лекше було зробити, Катерина задумувала поділити козацькі степи поміж московських панів та царедворців. Зачувши се, Кальнишев[illegible] козацькі степи втікачами з усїх кінців України і тим не дати своїх земель ворогови. По кількох літах Запорожські степи заселеніли збіжем і дали великі урожаї; де колись шуміла трава — появили ся хутори. Люди були вдоволені з того розпорядження і сказали таке присловє: „як став кошовим Кальниш, то з'явились пашениця, корш і книш". За часів Кальнишевського добре жило ся не тільки людям по хуторах та селах, але і Запорожцям на Січи. Але не довго се тривало. Москалі конечно хотіли зруйновати Січ, а Катерина почала й собі ділити українські землї поміж своїх любовників, а на Січ післала генерала П. Текелія щоби він як найшвидше, але потайки довершив зруйнованя Січи. Текелій присунув під Запороже з великою силою війска. Запорожці вчинили велике збентеженє і обурені зломанєм царським урядом присяги хотіли бити ся до послідної краплі [illegible]. Але на нараді старшин, під впливом січового архимандрита, постановили не ставити великого опору, а натомісць старшина Запорожа пішла з хлїбом-сілью до Текелія, сподіваючись тим спасти Січ від руїни. Текелій приняв їх ласкаво, але незабаром заарештував усїх старшин в тім числі і кошового війска Запорожского Петра Кальнишевського. Січ зруйновано до щенту, землї Катерина роздаровано, всї добра пограбовано, а арештовану старшину відослано до Петербургу. Потім Кальнишевського заслано у Соловецький монастир на Білому морі і там його замуровано у глибокий льох без вікон і дверий, лишивши тільки маленьку щілину, куди йому подавали їсти, аби не міг скоро померти. Так він, не бачучи сьвітла білого, промучив ся 12 літ, аж тоді його перевели у другий казамат і дозволили лекоди, під караулом ходити до церкви, але розмовляти з ним нікому не було дозволено. Року 1801 вже аж за царя Александра I. йому даровано волю, та він вже тоді сліпий та недужий не схотів кидати монастеріb I, проживши ще після звільнення 2 роки в монастирі — умер 4-го грудня 1803 р., маючи 112 літ житя.

6-го грудня 1830 народив ся український письменник і історик Данило Мордовець.

7-го грудня 1811 р. народив ся український поет Микола Устиянович.

Того дня 1871 р. народив ся український поет Микола Вороний.

8-го грудня 1868 р. засновано товариство „Просьвіта" у Львові, котре поставило собі за задачу піднести рівень просьвіти серед нашого народу, научити його гуртувати ся у всїлякі просьвітні й економічні кооперації і тим способом заборювати собі добробут і ліпші умови житя. Товариство „Просьвіта" за кільканадцять літ праці видало богато корисних книжочок для народа, розбуджуючи його національну сьвідомість а також допомагаючи йому в господарстві добрими порадами в книжочках і часописах. Крім видавництва книжочок і часописей товариство „Просьвіта" заслужило ся для народа своїми численними читальнями, торговлями, шпихлїрами, касами та ин. Крім того що „Просьвіта" згуртувала коло себе кількадесять тисяч членів, з неї породили ся і всї инші товариства, котрі є нині в Галичині. „Просьвіта" львівська мала великий вплив і на Українців під забором російським, котрі по революції заложили численні товариства „Просьвіти" по усїх більших містах України на взір львівської

В останних роках товариство „Просьвіта" у Львові звернуло найбільшу увагу на економічний добробут населення і в тій цілі устроювано сільсько-господарські курси і заложено відповідні школи для підготованя фахових інструкторів. Уряджено досьвідні поля і професіональні спілки, кооперації ріжного рода та споживчі крамниці. Взагалі діяльність товариства „Просьвіта" дуже велика і через „Просьвіту" нарід в Галичині добиває ся кращого добробуту

Того дня 1879 р. народив ся український поет Грицько Чупринка, котрий вніс в українську поезію нові струї новочасних літературних напрямів західної Европи, звернувши велику увагу на техніку і розвиток української мови.

Того самого дня 1891 р. засновано у Львові товариство „Дністер", яко товариство взаємних обезпечень.

9-го грудня 1868 р. відбули ся перші загальні збори львівського товариства „Просьвіта".

НАЙДОВШІ МОСТИ.

Найдовшими мостами на сьвіті суть слїдуючі: Міст в Монтреал — 8,701 фітів довгий, Бруклинський 5.989 фітів, на Дніпрі 4.213 фітів, в Ню Гарве 6.000 фітів, в Гометов, недалеко Пітсбурґа на 5.300 фітів і міст в Хінах довгий на 23 000 фітів.

Морський похід козаків.

На фланзі Дніпра, вздовж берега колихало ся пятьдесять чайок, уставлених в оден ряд. На кождій чайці сиділи вже при веслах гребці а керманичі стояли на своїх становищах. По трох сторонах січового майдану стояли три відділи запорозьких війск. Менший, звернений до Дніпра, стояв в глубині. Ся часть лишала ся в Січи, під наказами отаманом Небабою. На ліво, прямо до него стояв стотисячний полк узброєний мушкетами, шаблями, бердишами, на право, різнобійно до останного, тягнула ся густа маса голов, покритих баранячими шапками, з лісом мушкетів і списів над ними, за тими масами видні ле ся цілі табуни осідланих коний, привязаних до походних маж.

Серед майдану старшина ще раз нарадила ся. Стануло на тім, що були перше врадили. Було можливе, що Ярема виконав свою погрозу і піде на Січ. Щоби Ляхи не заскочили Січи з її слабим ґарнізоном, розставлено [illegible] сторожі аж до Кодака. Як би замітили польські війська, запалювали одна по другій вежі мали дати знати до Січи про наближаючого ся ворога. Півтора-Кожуха мав стояти в Бужину аж до повороту Хмельни[illegible] і до него мали бути розставлені сторожі з вістями, котрими Січ могла би звістити можливу небезпеку.

Старшина обняли ся і кождий пішов до свого відділу. Військо Півтора-Кожуха вже сиділо на конях. Богдан сказав отаманів, видав останні зарядження і за хвилю чайки заколихали ся по [illegible]ми.

Загриміла сальва з валів, друга, третя. Роздала ся гримка команда і заколихали ся високі списи з кінних рядів. Засурмили труби, забили литаври, і стрійні колюмни рушили в гору. Тільки земля задрожала під тою масою кріпких і широких копит.

Богдан махнув шапкою і на його отаманській чайці гукнула гармата. Надули ся вітрила, гребці опустили весла, запінила ся вода і чайка скочила о сажень наперед. Полетіла чайка, як біла крилата птиця. За отаманською чайкою пустили ся правильним лицом прочі.

Стрійно, мов стадо лебедів, несуть ся вниз Дніпром запорожські чайки. Сильні і правильні удари весел розбивають жовтаві филї; вони пінять ся, бурлять і біжуть за суднами. Чим дальше, тим більше понижують ся правобережні гори і віддаляють в глубину, а на їх місце наступають зелені луги. На передовій чайці стоїть, скрестивши руки, наказний отаман і бистро глядить в перед. Тепер вони плавуть ще в границях своїх козацьких вольностий; за хвилю потягнуть ся чужі, отоманські береги.

Богдан махнув шапкою задержала ся отаманська чайка, заморяли підняти в воду? весла. Всї чайки підїхали до атаманської і стали кругом неї.

— Панове товариство! — гукнув Богдан. Ось за тими лозами, де зеленіє стїною очерет, вже потягнуть ся ворожі береги. Заніміть тепер як риби, щоб не чуть було ні крику, ні свисту, ні пісні! І веслами осторожніше робіть. Веріть між зеленими плавнями на ліво до кінського рукава. Тепер поплывем до самого Муравйо-рога, недалеко острова Васюкова, а там в глубоких скритих затоках до ночи. Ночию, розвідавши добре околицю, перемахнемо через Кінбурнську косу, а Очакову покажемо, братя, дулю! За мною гусаком обережно і проворно; слїдіть добре на боки, а як хто замітить татарський човен, здігнати його і к'дідьку на дно. Тільки без шуму. Ну, гайда! Завтра до вечера мусимо бути в Мурави-розі.

Богдан дав знак рукою; його чайка махнула веслами, здрігнула і понесла ся вперед, звернувши ся в оден вузкий рукав. За отаманською потягнули ся довгою лінією другі чайки.

Цілу ніч їхали козаки, міняючи ся по черзі гребців. Вузкими і крутими каналами несли ся вони гусаком між безконечними нивами очерету. Кругом було все тихо і спокійно; тільки часами злетіло стадо сполоханих качок. Над раном козаки виїхали в якесь плесо, закрите з усїх сторін, мов озеро, лозами і очеретом, недалеко острова Васюкова, з котрим до Кінбурнської коси було найбільше пять-шість годин дороги. Тут тягнув ся широчезний дніпровий лиман, що звужав ся лише у Очакова косою. Тепер, при повній воді, лиман виглядав мов безбережне море, розриваючe в двох-трох місцях Кінбурнську косу. Через тоті проходи Богдан гадав проховзнути ся. Діло було впрочім не легке і рисковне. Насамперед треба було по злодійськи пробрати ся серед маси шпараючих по лимані човнів і галер, а потому треба було попасти на догідний прохід, щоби не сісти на мілині. По тій стороні Кінбурнської коси треба було знов прокрасти ся через лінію вартових судeн турецьких. Козаки могли прорвати ся з Дніпра в Чорне море тільки під покриш[illegible] ночей

Коли козаки виплили з лабіринту на отверту воду, була вже темна ніч. Чайки несли ся без вітрил бистро вперед. Було вже коло півночи і фльотиля повинна була вже зрівнати ся з островом Васюкова. Але його не було видно. Богдан наказав гребцям плести повільнійше, щоби переконати ся, чи не збили з курсу. По хвилі долетів до його уха якийсь шум; а далеко доносили ся якби людські голоси. Богдан махнув шапкою. Перша чайка задержала ся, за нею друга. Ждали на зарядженя. Не минуло десять мінут, а зелені зву[illegible] виразною татарською бесідою. З тьми вирисувала ся сильветка татарського судна, на шість гребців. Підождавши хвилю, чи за сим судном не їдуть другі, Богдан махнув рукою і три передні чайки понесли ся з отаманською за татарським судном.

— Живцем беріть! Язик потрібний! — крикнув Богдан

Але Татари, побачивши козаків, скочили в воду і щезли в филях. Чайки шпарали у всїх напрямах, але Татари щезли без слїду. Богдан зрозумів, що Татари розіслали на всї сторони своїх розвідників.

(Дальше буде.)

Допис з Йорктон, Саск.

До справи жертв на бурсу ім. А. Коцка.

В 47 числі „Канад. Фармера" була поміщена довша стаття про бурсу ім. А. Коцка в Канаді, а складано про жертви вложені на нинїшну бурсу. В тій статі запитано повалених патріотів від „Укр. Гол." де гроші находять ся, що з ними зроблено. Се, як розумію, було запитано їх з надії, що сї панки зволять пояснити в своїм органі як справа стоїть і тим самим докажуть, що всї підозріня щодо спроневірення є безпідставні.

Минуло два тижні, а сї панки — мовчать. Щож се значить? Признане ся до якоїсь вини. Не хоче ся вірити аби ті гроші були змарновані, але чомуж їм не сказати де они є?

В тім самім часї коли народ хоче дізнатись де гроші вложені на бурсу ім. Коцка, они — замісь дати вдоволяючу відповідь — починають знова кричати щоб народ давав гроші. Вже не на бурсу а на новоєцкий фонд. На збиране жертв на новоєцкий фонд нема що вибраного комітету. Се — як они кажуть — не робить ріжниці. Гроші їм посилати, а там вже і комітет буде. Що за безличність. Не думаю, що ті „жертволюби" вже так далеко посунулись що прямо уважають народ дійною коровою для себе? Не вже їх гаслом є: „Ти народе давай гроші, а де ми їх подїєм — не Твоя річ знати." А так оно не повинно бути. Здайте справоздане кілько гроший зібрано на нинїшну бурсу, скажіть де ті гроші находять ся, народ побачить, що його гріш не змарнований, так дасть еще ся яку ціль. Ми знаємо, що соціялісти збирали гроші на фонд М. Січинського, і що потім вийшло? М. Стечишин оповідав ся в кількох числах „У. Г." А чи не міг би хто з комітету, що занимав ся збиранєм жертв на бурсу, висповідатись в „Новинах"? Така оповідь малаб свою вартість!

Найбільший гріх тягнуть таки на самім народї. Жертволюбивий народ дає цента на просьбу будь яких панків і в сей спосіб продукують ся лише дармоїди. Скілько то гроша той жертволюбивий народ дав ріжним панкам на ріжні цїли, народні доми, галї, читальні, просьвітні інституції, бурси і пр. А де те все? Нічого нема, ні грошей, ні тих інституцій. За гроші, які народ зложив на руки ріжних панків виховались лише душеві калїки і оди тепер прямо стають тягаром для суспільности

Тома.

Російскі побіди передчасні.

Петроград, 2. грудня. Російска побіда над Німцями можлива, але її ще не було. Росіянам зовсім не удалось окружити німецкої армії, яка вістала розбита на три части в околици Лодзі. Німці боролись з Росіянами з такою завзятостію, що потрафили пробитись через лінію і забрати в полон велике число Росіян. Уся вина за неудачу спала на рос. ґенерала Ренненкамфа і за те його увільнили від команди

В Галичині Росіяне роблять великий поступ; до Кракова їм лише вісім миль.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Вінніпеґу.
Спеціяльне лїчене полових хороб (сифіліс, трипер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
Ліпше і певнійше лїчене сифіліса „606" проф. Ерліха
Лїчене полового безсиля. Лїчене всяких залежних хороб (ревматизм і др.) електрикою.
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс 453 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

MADE UNDER THE BRITISH FLAG
MADE IN CANADA
MADE AT HULL
MADE BY EDDY
Едді Сірники.
Хотяй ціни на сірники трохи підвисшили, бо брак сирого матеріялу, але зате наша якість всегда буде найліпша.

30 - днів вільної проби - 30

Напишіть свої імя і адрес на поданім КУПОНІ, вишліть до нас а ми вам пришлемо
Victora говорячу машину
— або —
Columbia фонограф
і 12 руских [illegible] ДАРОМ на
30 днів вільної проби.
По 30 днях проби наколи вдоволені, затримайте машину собі, а нам будете платити
$2.00 МІСЯЧНО.
[illegible]
Сей купон добрий у всїх частях Злуч. Держ. і Канаді. Вишліть до
SAUL BIRNS, 117 Second Ave, Dept. 23 NEW YORK, N. Y.

VICTOR COLUMBIA
Імя
Адрес

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Ліски, Гонти.
Точно доставляєм. — Задоволене гарантуємо.

Точна Карта театру воєнних дій
стаїв на гарнім і міцним папері, головні твердині, міста і про[illegible] [illegible]
Альбом воєнних карт Росії, Франції, Англії і Німеччини
[illegible]
EUROPEAN NOVELTY CO. Dep. 6.
1638 Topping Ave. New York, N. Y.

КУПІТЬ! — ЧИТАЙТЕ! — І ЗНАЙТЕ!
Вже сего тижня виходить з друку книжка п. н.:
„ВЕЛИКА ЕВРОПЕЙСЬКА ВІЙНА"
яка обіймає поверх 100 стор. друку і богато воєнних образків. — Довідаєтесь з неї все, що Ви повинні про війну знати.
За що і як воюють теперішні европейскі держави. Опис війни на всіх теренах від початку аж до нині.
Як Москалі здобули Галичину і як їх тепер звідти виганяють. Як боронились наші брати проти Москалів
Коли ся війна скінчить ся і хто побідить
Що стане ся з нашою Вітчиною і нашими братами по скінченю сеї війни? — Все се Ви повинні знати, а довідаєтесь з нашої книжки, яка коштує лише 40 цт.
Гроші посилати „моней ордером" або почтовими марками — на певне подану адресу:
ХТО ПРИШЛЕ 60 ЦТ. ТОМУ ВИШЛЕМО СЯ КНИЖКУ „ВЕЛИКА ЕВРОПЕЙСЬКА ВІЙНА" ТАКОЖ ГАРНИЙ [illegible] КАЛЕНДАРИК І ВЕЛИКУ МАПУ ЕВРОПИ.
[illegible]
„WIJNA" 880 ABERDEEN AVE.
Winnipeg, Man.

Як виглядає в дійсности війна ?

[redacted]

Битва коло міста Суасон у Франції.

(Оповіданє американського воєнного кореспондента про то, як мучать ся побіджені з побідителями. Ціла битва під Суасон)

В пятницю, дня 4 Вересня, я виїхав з Лондону через Гавр¹) до Парижа. В Саутгемптен²) бачив я богато здоровенних людий, що говорили дуже дивною, невідомою мені бесідою і мені прийшло на гадку, що се Москалі які приїхали з Архангельска.³) На щастє я на час довідав ся, що се Вельші. Легко забути, що на британських островах говорить ся більше як одною мовою.

Приїхав я до Парижа о пів до одинайцятої години вечером в неділю. Велика столиця потонула майже цілком в темноті, яку переривали лиш сьвітла, видимі через цілу ніч з аеропланів і Цепелінів. Тут і там з темних вулиць і дахів скоро сьвітла стріляли до неба. Кількоро людий ту і там збирали ся в купочки неначе курята, коли яструб буде над їх головами.

Перша річ, яку я довідав ся, було се, що з Парижа виїхати не можна і треба сказати, що мені се питане показало ся неначе як трудним до розвязки. Справа мала ся так: пашпорт на їзду залізницею дістати було можна, але не можна було дістати поїзду в напрямі, куда треба. Я пробував купити тикет до Шальон⁴), а навіть до Троу, але мене лише висьміяли. Що-до автомобілів, то вольно ними було їхати лиш до Ніс⁵), Бордо⁶), Гавр і Дієп⁷) і навіть на се треба було мати причину.

Тому я придумав собі план поїхати до Ніс з одним хорим мущиною, що не міг рішити ся пережити облогу і їхав туди з двома людьми, що могли його доглядати. Я постарав ся о посьвідку від лікаря. Хорий мущина слабував на груди. Він, Джан Рід⁸) і я виїхали до Мелен⁹), де лиш після плану заблудили і завернули на Північь до Розой і там подибали трох англійських кореспондентів, межи ними кореспондента „Таймс"-у під арештом і під конвоєм воєнного англійського офіцира, що власне хотів зробити жарт, який у війні ніколи не старіє ся — хотів розстріляти їх при розсьвіті. Їм забрали автомобіль вартости 5 тисяч долярів і вони були зломані та зморджені. Ще прийшли три офіцири і вони нам порадили, де ми можемо поїхати і не бути арештованими. Потім почали розговорювати ся.

Від Ватерльо (в Бельгії) аж під Париж гнали їх Німці переважаючи числом і тепер при кінці дороги на них не видно було умученя як на початку дороги. Вони були поважні, спокійні, веселі. Вони сьміяли ся з оповідань про німецьку лаву. Вони сьміяли ся з оповідань про німецькі жорстокости. Ані тропа не видно було по них, що вони були побиті. Англійця перестра[redacted]

З Розой ми поїхали на схід в напрямі до Ферте ль Гоше і коло того міста заїхали до горішного села. Се була та сама стара історія війни — страшна сторона війни, старі мужики на вулиці не мають куди йти, злоєські коні погрузили з упряжи жите, свобода і щастє, знищене за пів години компанією рабуючих уланів. Двайцять літного хлопчину розстріляли в неділю рано, бо сказали, чи за який-то розумний опір, чи з якої другої причини — чи через помилку просто. Ведомі люде пробували сьміяти ся. Вони говорили „Се війна"! Такі люди не знають нічого про війну. Вони не розуміють великих стратеґічних рухів ґенерала Мольтке або Клюка. Вони мають глупе понятє, що війна значить вигнати їх доми, стодоли і живий інвентар і вигнати їх на поле на голодову смерть. І все таки вони пробували сьміяти ся.

Ми поїхали довгою простою дорогою, якою поїхали улани задержуючи ся лиш, аби застрілити коней, яких вони не могли сціймати. Тих коний тепер закопували. Ми минули Ферте-ль-Гоше, потім Кульомміє, головну кватиру англійського ґенерального штабу, і поїхали до Кресі. В Кресі я перший раз побачив в полю англійську армію. В ній нема тої орґанізації що в німецькій. Відтак не ходять як колісцята в годиннику. Нема тої докладности в кождім найменьшім руху. Але англійська армія сьміє ся.

Десять днів душила її німецька машина, а вона ще сьміє ся. „Ми їх з часом застрілимо всіх" — каже англійська армія. Після моєї гадки, дух англійської армії стане поважною справою для Клюка і ґенерала Моль[redacted]

В Кресі — Боб Дан, Джан Рід і я мали перепалку з рамі наших американських пашпортів і посвідки, що ми є товаришами хорого чоловіка їдучого до Ніс — а цілком другім напрямі — ми не мали більше відних паперів. Що більше — ми виглядали на шпигів. Я знаю, як шпиги збирають ся. Шпиг носить старий мягкий капелюх, мягкий ковнірець, груді черевики а його ковт і споди зроблені з мятої матерії. Він не стриже волося і не голить ся гладко. Се шість знаків, по яких пізнають шпіона всі ґенеральні штаби, а оден з тих знаків вистарчить до підозріня. Кождий з нас мав всі шість признак. Тому ми посварили ся і сварка скінчила ся тим, що я поїхав до Парижа, а вони поїхали до Кульоміє до ґенерала Сміт-Дорайена, що зараз їх відправив до Французів. На слідуючу неділю я видибав їх, як вони їхали до Тур передавані від бриґади до бриґади як коней. Мали напись „не небезпечні" і мали бути випущені в Тур.

В четвер, дня 10 Вересня я удав ся до ґенера Ґалієні, військового ґубернатора Парижа, по пашпорт. На моє здивованє я його дістав. Я відразу побачив, що його не буде міг ніхто квестіонувати хиба який другий ґенерал і зараз на другий день вибрав ся в автомобілю на фронт з Томом Слайделом з „Юнівн Ньюс". Пашпорт був досить добрий для двох. На нім стоять то великими буквами написано все потрібне і він давав мені право діставати о 3 годині по полудни і о 11 годині вечером урядові комунікати в Парижи. Вартові жовніри завертали ся назад, як лиш на нього поглянули.

Ми прибули до Лені, в якім досить мало було людий, а потім до Мо яке немовби вимерло. Французи і Німці кілька разів приходили то виходили з Мо, але не зробили ніякої особливої шкоди кромі сього, що затопили лодки в ріці — цілком непотрібно. Припускаю, що вони думали, що то понтони. В Мо нам сказали, що в Варед кілька миль дальше, є сьвіже поле битви, отже ми поїхали побачити його.

Поле битви в Варед — се була друга страшна сцена воєнна. Вбиті Німці лежали по полях. Непохованих коний лежало невпачно. Через годину тепла і вогкости почали ділати на розсипані трупи. Кількоро старих людий копали вузкі гроби. Французька армія пішла дальше.

Німецькі побиті належали до 93 полку інфантерії. Се був другий реґімент, що в тріюмфі перейшов через Брукселю. Трупи покорчили ся. Трупи з своїм убранєм поблідли і прибрали красу своїх уніформів. Не було тріюмфу на обличах нещасних людий, розсипаних бомбами і шрапнелями по полю. Вони були лиш тим, що німецький ґенеральний штаб хотів, аби вони були — арматним мясом.

Мала битва коло Варед була злою тактикою з німецької сторони.

Вони обкопали ся в долині і поставили свою артилерію на горбі поза інфантерією, в укритю під захистом грубих дерев. Та ті дерева не були цілком укритєм. Французька артилерія стріляючи з горба понад малу долину розбила і дерева і гармати і людий. Дерева виглядали немовби їх зломила сильна буря.

З того огню ніхто не міг вийти живцем. Невистрілені бомби німецьких гармат, що в своїх плетених кошиках, лежали там, де їх Німці положили на землю. Котрі Німці вирвали ся, стріляли раз або два рази, а потім побігли трийцять миль аж до Суасон.

Ми перейшли нове поле битви. В Мей, другім вимерлім селі, поломлений аероплян лежав на поли як ранений птах. По поли лежали розкинані сідла, шаблі, торністри. Се був великий день для Франції. Кількох Німців взяли в неволю в Мей — переважно ранених. Чи по побіді чи по розгромі Німець виглядає однаково — лице повне, добродушне, бездушне — бідні раби великих військових полководців Німеччини.

Французькі і англійські війська поступали вздовж цілої лінії — яких 30 до 40 миль — витираючи першу побіду над наїзниками. А як я зі Слайделом вернув до Парижа, кождий нас питав: „Чи се дійсно побіда, чи се може лиш німецька пастка?" На те питане не можна було тоді відповісти.

Слайдель купив собі з Мей німецький шолом за два франки і як з Парижи він шов на вулицю, товпа народа йшла за ним. Виглядав він як курятко, що тікає з хробачком. Мусів наконець завинути в папір, аби дістати ся до дому. Він не хотів бути героєм. Тимчасом шофер нашого автомобіля позалупав людям дві шрапнелі, байонет, уніформ резервіста і чотири баньки оливи до осьвітлюваня.

В неділю рано до мене і Слайдела прилучив ся Дик Дойвно. О годині 6 рано ми три хотіли спробувати дістати ся до Суасон з тим самим шофером. Його машина була зранена, але тим разом він мав досить нафти і хотів конче дістати шолом такий самий, як мав Слайдел. Через се він взяв від нас звичайну ціну, хоть другі шофери рахували собі 5 долярів 20 центів за кождих пять миль. Сімдесять миль є до Суасон і се була гарна дорога на такий автомобіль — доробало.

1) — Французький порт, важний для торговлі французько-англійської.

2) Саутгемптен — англійський порт в сусідстві Англії.

3) Архангельск се російський порт в північній Росії, лежить над Білим Морем.

4) Шальон — місто у Франції на полудневий схід від Парижа.

5) Ніс — курортне місто в південній Франції.

6) Бордо — велике портове місто у південній части Франції, тепер тимчасова столиця французького уряду.

7) Дієп — портове місто у півн. Франції.

8) Джан Рід — знаний американський соціялістичний письменник, воєнний кореспондент в Мексику, тепер воєнний кореспондент у Франції.

9) Мелен — місто на півд. схід від Парижа.

Страшні наслідки бомб.

Щоби зрозуміти, чому літаки з своїми бомбами такі страшні на саму згадку для тих, які їх сподіють ся, послухайно, що оповідають про наслідки бомб в Антверпії.

Серед ночи коли всі спали, з Цепеліна зачали кидати бомби на місто. І диво, що від них не згинув ні оден жовнір, а лише цивільні. В однім домі на 2 ім поверсі спала мала дівчина. Бомба падає через дах і убиває дівчину, а її родичам в сусідній кімнаті не стало ся нічого. І поховали її в городі, де вчера бавила ся.

В иншім домі бомба вбиває жінку і ранить три дівчини[redacted]

Деинде бомба забила кілька осіб, а дівчині знищила лице. Бомби падали всюди і знищили 60 домів, а 900 ушкодили.

В цілім місті настав переполох. То тут то там горіли доми, люди бігали по улицях як божевільні, кричали, плакали, а понад містом 700 метрів високо літав німецький Цепелін і кидав бомби.

Кілько в ту страшну ніч згинуло, ніхто не знає, бо богато згинуло під звалищами домів, які опісля вин[redacted]

ПИСАНІ ГАЗЕТИ.

У нас всі ґазети друкують ся на друкарских машинах. Така робота є надзвичайно скоро. В однім дни можна видати кількасот тисяч примірників ґазет, які сей час розсилають ся залізницями і почтами до передплатників. В Персії є одначе инші установи. Там також виходять ґазети, але писані. Хтось, що має гарне письмо пише цілу ґазету таким чорнилом, що опісля на відповідних машинах можна його відбити в більше примірниках. Відбите письмо остає таке саме, як писане. Перси тому не люблять друкованих ґазет, бо кажуть, письмо в них погане; а вони люблять читати письмо гарне, писане з всілякими оздобами.

Просимо наших посилателів вирізувати свій [illegible]

Всеволод Гаршин.

Чотири дні.

Я памятаю, як ми бігли в лісі, як свистали кулі, як падали відірвані ними галузки, як ми продирали ся через густі корчі глогу. Стріли стали частійші.

На краю діброви показало ся щось червоне, що блимало то там то сям. Сидорів, молоденький жовнір першої роти („як він попав в нашу лінію?" — блеснуло в моїй голові), нагло присів до землі і мовчки озирнув ся на мене великими переляканими очима. З уст його текла кров струмочком. Так, я се добре памятаю. Я памятаю також, як вже майже на краю діброви, в густих корчах, я побачив... його. Він був величезний, товстий Турок, але я біг просто на нього, хоч я не кріпкий і худенький. Щось трісьнуло, щось як мені показало ся, велике перелетіло біля мене; в ухах задзвеніло. „Се він в мене застрілив" подумав я. А він з войком жаху притулив ся спиною до густого корча глогу. Можна було обійти корч та він з страху нічого не памятав і ліз на колючі галузи. Одним ударом я вибив з його рук мушкет, другим встромив кудись-свій багнет. Щось не то заревло, не то застогнало. Потім я побіг далі. Наші кричали „урра!" спадали, стріляли. Памятаю, і я вистрілив кілька раз, вже вийшовши з лісу, на поляні. Раптово „урра" розлягло ся голоснійше і ми всі разом подали ся наперед. Себ-то не ми а наші, бо я остав ся. Мені се показало ся дивним. Що дивнійше було те, що все раптом щезло; всі крики і стріли замовкли. Я не чув нічого, лиш бачив щось синє; мабуть се було небо. Опісля й воно щезло.

• • •

Я ніколи не був в такім дивнім становищи. Я лежу, здаєть ся, на животі і бачу перед собою тільки маленький кусочок землі. Кілька травинок, комашка ліве по одній з них в-низ головою, якісь кусочки сьмітя з торішньої трави — ось і весь мій сьвіт. І бачу я його тільки одним оком, бо друге заслонене чи радше придавлене чимсь твердим, мабуть галузкою, о котру операє ся моя голова. Мені страшенно нигідно лежати і я хочу, але рішучо не розумію, чому не можу поворушити ся. Так минає час... Я чую, як тріщать коники в траві, бренять пчоли. Більше нема нічого. Нарешті я напружуюсь і вивільняю праву руку з під себе і, опираючись обома руками в землю, хочу стати на коліна.

Щось остре і швидке як блискавка пронизує все моє тіло від колін до грудий і голови, і я знов падаю. Знов морок без тями, знов нема нічого...

• • •

Я пробудив ся. Чому я бачу зорі, котрі так ясно сьвітять ся на чорно-синім болгарськім небі? Хиба я не в наметі? По-що я вийшов з нього? Я роблю рух і відчуваю страшенний біль в ногах.

Так, я ранений підчас бою. Тяжко чи ні? Я хватаю ся руками за ноги там, де болять. Мої ноги і права і ліва покрились засохлою кровю. Коли я доторкаю ся до них руками, біль ще дужчий. Біль, наче зуби болять постійний, нестерпний біль. В ухах дзвенить, голова отяжіла; ледво розумію, я, що ранений в обі ноги. Щож се таке? Чом мене не забрали? Не вже-ж Турки розбили нас? Я починаю пригадувати собі, що було зі мною, з початку смутно, потім ясніше, і приходжу до висновку, що ми не розбиті зовсім. Бо я впав (правда, я сього не памятаю, але памятаю, як всі бігли вперед, а я не міг бігти і в мене осталось тільки щось синє перед очима) — і впав на поляні, на вершку горбка. На сю поляну нам показував наш маленький полковник. „Хлопці, ми будем там!" — крикнув він до нас своїм звінким голосом. І ми були там: значить ми не розбиті... Чому-ж мене не забрали? Тут же на поляні рівна площа, все видно. Напевно, мабуть, не я один лежу тут. Вони стріляли часто. Треба повернути голову і подивити ся. Тепер зробити се зручнійше, бо ще тоді, коли я, прочуняючись, бачив травку і комаху, що лізла, я, намагаючись піднести ся, впав не в те саме положене, а перевернув ся на спину. Через те мені видно сі зорі.

Я підводжусь і сідаю. Се робить ся трудно, коли обі ноги перебиті; кілька раз трібую, сваюю ся і нарешті, з сльозами в очах, що виступили від болю, я сідаю.

Чи забере мене хто небудь? Ні, лежи і вмирай. А яке гарне житє!.. В той день (коли трапилось нещастє з десятком) я був щасливий. Я йшов з якимсь одним, так було від чого. Ех, спогади, не мучте мене, лишіть мене! Колишнє щастє, тепер муки... хай-би остали ся одні муки, хай не мучать мене згадки, котрі мимоволі насувають порівнанє. Ах, туга, туга! Ти гірша ран!

Отже горячо. Сонце пече. Я розкриваю очі, бачу ті-ж корчі, таж небо, тільки при деннім осьвітленю. А ось й мій сусід. Так се Турок, труп. Який здоровенний! Я пізнаю його, се той самий...

Перед мною лежить мною убитий чоловік. За що я убив його?

Він лежить тут мертвий, скровавлений. Пощо судьба пригнала його сюди? Хто він? Мабуть у нього, як й у мене, є старенька мати. Довго вона буде вечерами сидіти коло дверий своєї убогої хатини та поглядати на далеку північ, чи не йде її син, її робітник і корміталь...

А я? І я також... Я навіть помінив ся би з ним. Який він щасливий, він не чує нічого, не відчуває ні болю від ран, ні смертельної туги, ні спраги... Багнет влїз йому просто в серце... Ось на мундурі велика чорна діра; коло неї кров. Се зробив — я.

Я не хотів сього. Я не хотів зла нікому, коли йшов бити ся. Думка про те, що і мені доведеть ся вбивати людий, ані шибсула в моїй голові. Я уявляв собі тільки, як то я буду наставляти свої груди під кулі. І я пішов і наставляв.

(Дальше буде.)

Отсим маю честь повідомити поважану українську публику що я отворив
РЕСТАВРАЦІЮ
під числом
265 Selkirk Ave.
Страви знамениті і всім вони і по мові українські. За їдженє платите дуже мало. Наша ціна 10, 15 і 20 цнт — Зайдіть до нас, а ми є певні, що будете вдоволені з тих нашою стравою і обслугою
Матвій [illegible]

Mrs. A. Ruda
Упревілейована акушерка.
Старанно обходить хорих.
Ціни уміркован:
771 Flora Ave., Winnipeg.

ВІЙНА! ВІЙНА! ВІЙНА!
Лиш за 35 центів вишлемо вам 50 фотографічних репродукцій і точні мапи з поля бою в Австрії, Росиї, Німеччині і в Франції разом з фотографіями вождів і ґенералів тих країв.
Адресуйте — ROLAND CO
[illegible] Liberty St. NEW YORK City U.S.A.

Війна! - Війна! - Війна!
Лише за 30 ц. вишлемо вам 50 репродукційних фотографій і точну мапу війни Росиї, Німеччини, Франції, Англії, Австрії і Угорщини. Пришліть нині ордер
Kammermacher
[illegible] East 17th St. NEW YORK, N.Y.

ПРЕЗЕНТА:
[illegible] ГАРМОНІЯ [illegible] Інформації [illegible]
English [illegible] Tobacco Co
Dep. 44 [illegible] New York N.Y.

CALDER'S
БАНКЕРІ і ШІФКАРТИ
Старі і нові.
663 Main St. Winnipeg
A. КАРАКСЕЙК, загран. управитель.

Тукета
T & B
папіроси
не клеєні.

НА СПРОДАЖ
два лоти на Манітоба улици межи Butler і Chudley улицями $200 один. Спродам за готівку. Зголосіть ся в офісі „Канад. Фармера"

РЕВМАТИЗМ
[illegible]
P. OWINS, [illegible] New York.

Можете на нім грати, [illegible]
Не треба жадних інструментів.
Кождий може грати на мосяжній музичній трубі. Не треба жадної науки ні практики. Видає голосний, богатий і гарний голос. Можете грати на ній в дома, на забавах, балях і т. п. Будете всесвітні. [illegible] Ціна з пересилкою і з інструкціями лише $1.50
Пришліть нині ордер до
ALCO CO.
140 Liberty St. New York, N.Y.

ВІЙНА! Лише за малу суму, 30 центів, вишлемо моментально 50 найгарнійших образків з Европейської війни разом з дуже гарною мапою воюючих народів. Пришліть гроші в стемпах
Trading House — W. Grabo & Co
[illegible] New York N.Y.

Дуже інтересну історію про І. Кравченка можна перечитати в календари „Українська Родина," який дістанете в Руській Книгарни за 60.

ВІЙНА!
[illegible]
Єсли Ви інтересуєте ся [illegible], то пришліть нам сейчас 75 центів за предплату двох ілюстрованих книжок про війну. Там найдете також [illegible]
Продаємо також Мапи Европи по 25 ц. Малий Атлас по 25 ц. Великий Атлас по $1.75. Картки з воєнними сценами по 5 ц. штуку або 20 карток за 1 доляр.
Гроші присилайте Мані Ордером або в рег. листі до
GAMA PUBL. CO.
[illegible] Ave. New York, N.Y.

Календар на Рік 1915
Narodna Wola
316 N. Washington Ave.,
Scranton, Pa.

Наука англійської мови і початкової аритметики
Том Флора, студент бизнес коледж отворив школу де учать після найновійшої методи як англійської мови так і бизнесової аритметики. Ручу за успіх. Ціни невисокі. Наука відбуває ся в день і вечером. Зголошуйтесь на адрес
666 Flora Ave. Winnipeg.

Фарма на продаж!
Фарма 158 акрів, 50 акрів вироблено, обфенцована ціла, добра хата, шпихлір на 2000 бушлів, бляхов покритий, інші будинки, студня мурована з доброю водою. Школа на тій самій фармі, 6 миль від міста і стації Calder, Sask. Ціна $20 за акер, 20% готівки а решту на сплати до вподоби купуючого на 6%. Можу заміняти за реальність в місці не обтяжену довгом. По близші інформації удайтесь до: J. A. DYMA, 614 Flora Ave Winnipeg Man.

ЛІКЕРИ
[illegible]
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1166. Winnipeg, Man.
Затямте, що наше гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпеґу, проте коли засилаєте свое замовлене до нас, Ви завсігди будете певні заощадити що найменше 20%.
Жадний иньший лікерний стор в Вінніпеґу не дістає через почту стільки замовлень що ми дістаємо. [illegible] на горівці, отже [illegible] звернути свою у[illegible] на нові ціни лікерів.
[illegible]
Пишіть в своїй мові [illegible] C.O.D. або по отриманю грошей.

Вже вийшов календар „Українська Родина"

ГОДІВЛЯ КУРИЙ

3 Лянґшани

Кури Лянґшани походять з Манджурії. До Европи они зайшли в другій половині 19. століття. Лянґшаками занялись найбільше Англійці та Німці. Через те розріжняємо нині два типи Лянґшанів: німецький і англійський. До Англії впровадив Лянґшани майор Croad в р. 1872. Англійці жадають від своїх Лянґшанів, щоби они були о скілько можливо високі. Позаяк Лянґшани мають по найбільшій части ноги чорні, то і пазурі у них суть сеї самої краски. Однак англійські годівельники жадають, щоби їх Лянґшани мали пазурі на ногах білі а скіру на тілі рожеву. У Лянґшанів англійських ноги обросли рідким піром.

Німецькі Лянґшани подібні до англійських, суть низші від тамтих і мають кадовб великий і довгий. Крила у них широкі. У півня голова мала. На голові видно червоний, одинчений, рівномірно і не дуже глибоко зубкований гребінь. Досить довгий клюб буває темної або [redacted] краски. У Лянґшанів чорних і синіх клюб темний, у Лянґшанів білих і жовтих клюб ясний. Очи суть краски темної. Не довгі і дуже тоненькі заушниці мають краску червону. Круглого крою завішки мають таку саму краску що і заушниці. Довга шия вкрита густим, буйним, довгим з вузким піром. Груди глубока і повна. Крила не конче довгі. Коли дивимось на півня з боку, то нам здає ся, начеб він носив крила трохи за високо. Короткий хвіст покритий широкими серпами. Довгі, темні ноги кінчать ся стопою і чотирма пальцями. Білі і жовті Лянґшани мають ноги білі. Півень важить 4 до 4 і пів кільограма. Курка менша і легша від півня. Лянґшани бувають чорні, білі, сині, жовті і популасті. Годівельники плекають ще найбільше відміну чорну, бо она є у всіх найдавнійша та має найкращий зверхний вигляд.

Господарська вартість Лянґшанів.

В Лянґшанах суть злучені всі прикмети доброї господарської курки. Лянґшани походять із студених околиць. Через те і нашими перебувають они добре. А се найважнійше, бо деякі південно европейські раси, які наші люди плекають, не зимують у нас добре, легко застуджують ся, хорують або таки й гинуть. Се повинно нас вже раз навчити, щоби ми добирали такі раси курий, які надають ся на наше підсоне. Кури раси Лянґшан квокають вчасно. На яйцях сидять они спокійно. Молоді курята не боять ся студени. Молодушки починають цокотати вже в вересни і несуть ся в пізній осени. Річно може внести курка до 160 яєць. Яйце буває краски ясно-жовтої, або червоно-жовтої. Мясо з Лянґшанів смачне та круке. За поживою глядають кури сеї раси добре і тому сьміло можна їх поручити нашим фармерам. Лянґшани можна плекати або в чистоті крови, або можна їх перепаровувати з курми звичайними.

4. Малаї

Кури Малаї, се найвисші кури, які лиш де подибати можна. Їх вигляд зверхний не подібний до вигляду инших рас. Особливо впадає в очи їх похмурий та дикий позір. Кури Малаї походять з Азиї. Се дуже старинна раса курий. До Европи ішли Малаї двома дорогами: через Грецию і колишню римську імперию та через Україну. Всюди, де Малаї на довший час лишались, перепаровувались, они з місцевими курми та через се змінили в дечім свій первісний вигляд. І от тому то маємо нині кілька відмінних типів Малаїв з відмінними навіть назвами. Півень раси Малаїв має голову подібну до голов хищних птахів. На голові видно не то гладкий, не то рожечковий гребінь. Очи великі в жовтій, їх погляд непевний. Клюв до низу зігнений, краски жовтої або роговoї. Заушниці і завішки дуже малі. Кадовб подовгастий а шия дуже довга. Крила прилягають добре до тіла. Хвіст попав ся до низу. Дуже довгі ноги суть жовтої краски. Курка менша і легка від півня, впрочім зовсім до него подібна. Найчастійше бувають Малаї ясно-брунатні. У курки піря на голові і шиї є червонаво-жовте з темним відтінком. Через середину кождого піря перебігає чорний пасок. Решта піря має краску темної пшениці. Півень має піря на голові, шиї та сідлі жовтаво-червоне. Крила темно-каштановаті. Верхна, горішна частина крил червона. Впоперек крил перебігає чорне вязанє. Груди, живіт і хвіст чорні аж зеленкуваті.

Господарська вартість Малаїв.

Курий Малаїв годі звати курми господарськими. Се раса виключно спортова і виставова. Кури Малаї, особливо молоді, не вдоволяють ся якимбудь кормом. Я бачив раз молоді Малаї не відповідно кормлені, они не лиш що лихо виглядали, але ще до того не могли встояти на своїх високих ногах. Позаяк Малаї суть грубокості, то потребують многого мясного корму у якому би було досить фосфору. Кури раси Малаїв несуть ся дуже мало, найменьше з усіх рас. Квочки закусують навіть свої курятка. Півні раси Малаїв, коли подибают півня иншої раси, то звичайно закусують его на смерть. Малаї перепаровані з иншими якими курми дають молодіж, яка, коли вже дорoсте, буде о много поживнійша.

(Дальше буде.)

За дрібні оголошеня, як пошукуваня за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., а три рази $1.00

ЧИ ВИ ЧИТАЛИ
„КАНАДИЙСЬКІ ВІСТИ"?
„КАНАДИЙСЬКІ ВІСТИ" є національно-просьвітною часописею, що не вмішує ся до політики, не поміщує сварок, ні лайок, [redacted] поборює пяцтво та неморальне поведенє і ширить національне освідомлене між Українцями в Канаді.
„Канадійські Вісти" виходять що тижня і коштують річно $1.00. Адреса:
"Kanadijski Visty"
P.O. Box 3628 Winnipeg, Man.

УРЯДОВА ОПОВІСТКА.

[redacted]

(2731)

В ПРАВИТЕЛЬСТВЕННІЙ ПАЛАТІ, В ОТАВІ

Середа, 28-го Жовтня, 1914

В присутности.

ЕГО КОРОЛІВСЬКОГО ВЕЛИЧЕСТВА ҐЕНЕРАЛЬНОГО ҐУБЕРНАТОРА, НА РАДІ.

На засіданю Тайної Ради предложено звіт Міністра Справедливости з дня 28 го жовтня 1914, в якому сказано, що єсть вказаним і потрібним видати зарядженя для охорони перед шпіонажею, а також запобіґти, щоби ворожі чужинці, які можуть подати ворогови мілітарну поміч, не вернули до ворожої службі; щоби забезпечити отвітний нагляд і контролю сих чужинців, для перешкодженя виїзду з Канади, для задержаня їх під певними умовами і удержаня о скілько зайде потреба сих чужинців, яких прийдеть ся інтернувати як полонених, як також, що єсть рівнож пожаданим, з огляду на недостаток заняття, щоби отсі чужинці, які не моглиб помогти ворожій силі, в міру бажаня могли покинути сей край:

Міністер замічає, що чужинці обох злпе будуть мабуть знаходитись в певних округах, головно коло більших міст або в самих містах.

Оттак то Міністер предкладає, щоби Ґенеральний Ґубернатор, на основі закона про воєнні Зарядженя — поручив як слідує. —

1.) В таких містах, місточках і місцевостях, які від часу до часу мабуть означити Міністер Справедливости, мають бути утворені Надзірні Бюра і через Ґенерального Ґубернатора мусить бути установлений для кождого такого Бюра урядник, який буде називатись „Надзирателем ворожих Чужинців".

2.) Надзирателі будуть під безпосереднім наглядом головного Комісара Домініяльної Поліції, який буде виконував над ними, загальний нагляд і контролю їх діяльности, та перед котрими мають здавати вони в міру потреби раппорти. Міністер заіменує для Надзирателя таких помічників, писарів та инших урядників, які будуть потрібними до переведеня в житє отсего розпорядженя.

3.) Обовязком надзирателя буде описати з кождим чужинцем, належним до ворожої народности протокол, та вписати до призначеної на се книги імя, назвиско вік, народність, місце замешканя в Канаді і в рідній краю, заняте, бажанє чи замір покинути Канаду, імена жени і дітий (о скілько суть) в Канаді дотично кождого з чужинців, як рівнож всі подробиці потрібні до ідентифікації таких чужинців належних або й не належних до ворожої нації, в міру потреби.

4) Кождий чужинець приналежний до ворожої національности, замешкалий або перебуваючий в сих містах, місточках, які повисше означено, або в промірі 20 миль від сих місцевостий, має, в найкоротшім можливо часі, після проголошеня в Канадийській ґазеті прокламації, яка означує такі місто, місточка або місцевости, де мають бути отворені бюра контрольні по змислу отсего розпорядженя, явитись перед надзирателем або одним з надзирателів для даного міста, місточка або місцевости, в котрім, або округи котрого, живе і точно відповісти на питаня дотично народности, віку, заняття, родини, заміру чи бажаня покинути Канаду, призначеня, обставин чи заміру дотично військової служби, та дотично инших питань які може задати надзира[redacted]

5) Ніякий чужинець приналежний до ворожої національности не сміє покинути Канади без дозволу надзирателя: з тим застереженєм, що Головний Комісар Домініяльної Поліції може в кождім випадку видати або зложити дозвіл на перепустку для чужинця ворожої національности, який єсть в реєстрі.

6) Надзиратель може видати перепустку чужинцеви ворожої національности, коли записка і доходженя вказують що чужинець не може в дійсности подати помочи, через чинну службу, інформацію чи иншим способом, ворогови.

7) Коли надзиратель думає, що котрий чужинець ворожої народности, якому не вільно покинути Канади, може безпечно бути позиставленим на волі, тоді має [redacted]ий чужинець заявити, чи бажає і має средства лишити ся в Канаді, отвітно [redacted] законів і звичаїв краю, під сим условием, що має він звичайно мельдуватись в поліції місцевости де є реєстр чужинців. Коли так, тоді може чужинець условно лишитись на волі, згідно з повисшими умовами і зарядженями. Коли ні, тоді буде інтернованим як полонений. Надзиратель має донести начальникови поліції назвиска сих, що суть на волі. Всякий чужинець, ворожої народности, якого, на гадку надзирателя небезпечно лишити на волі, має бути інтернованим як полонений.

8) Коли який чужинець ворожої народности, що після повисших постанов має ся мельдувати, не зробить сего протягом місяця після оповіщеня прокламації згаданої в секції 4 сего розпорядженя, або протягом семи днів від дня коли в [illegible] замешканя в даній місцевости, обовязаний до мельдованя ся, який то речинець єсть невідкличено послідний, або коли не хоче чи не буде відповідав по правді на питаня задавані надзирателем, або будучи в реєстрі, не буде мельдувати ся, як висше приписано, згладно не додержить котрого небудь обовязку, на підставі якого живе на волі, тоді, без огляду на які небудь инші кари, яким може підпасти, буде інтернованим як полонений.

9) Коли чужинець ворожої народности, інтернований по змислу сего розпорядженя, має при собі жену чи діти, або вони суть на его хлібі, тоді можуть вони з ним бути інтернованими.

10) Для удержаня чужинців ворожої народности можуть бути видані військовими властями такі зарядженя, які показують ся потрібними, а власти можуть приказати їм робити яку небудь отвітну роботу.

11) Чужинець ворожої національности, що має зголоситись до опису не може бути натуралізованим, хиба що понри инші умови викаже і зложить разом з оголошенєм отвітно виставлений цертифікат від надзирателя, що він є в реєстрі, після приносу сего розпорядженя та що в его натуралізації нічо не стоїть на перешкоді.

Рада вносить отже до затвердженя.

РУДОЛЬФ БУДРО
Секретар Тайної Ради.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ!
Маємо много найлїпшої землї в Зах. Канаді. Пришліть нам свою адресу, а ми вишлемо Вам лїсту наших фарм в різних місцевостях з поданєм ціни і условий сплати і всякими другими подробицями.
Продаємо за половину ціни і з малою готівкою.
Управні фарми, найбільше пригожі для молочарського промислу і хову худоби.
Фарми 5, 40 або 160 акрові в добрім положеню, недалеко Вінніпеґу. Добра земля, здорова вода.
Тут подаємо пару примірів
5 акрів з [illegible] на C.T.P. лінії 20 миль від Вінніпеґу, $80 за акр. $20 готівкою.
40 акрів в секції 15-10-5 E, 15 миль від Вінніпеґу $60 за акр. $200 готівкою.
160 акрів в секції 35-10-6 E. 20 миль на схід від Вінніпеґу. $30 за акр. $200 готівкою.
160 акрів секції [illegible] E. $30 за акр.
160 акрів [illegible] Етонфорд $18 за акр.
Питайтесь або пишіть у власній мові.
MICHAEL SCOTT
203 Enderton Building, Winnipeg.
[illegible]
Телефон Main 5719 Дім. телефон Fort Rouge 1816.

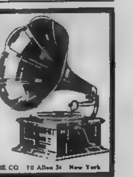

ДЛЯ ЧОГО кождий [illegible] ГРАМОФОН чи який иньший музичний інструмент [illegible] звертатись до нашого фабричного складу?
ТОМУ що ми продаємо найліпший 75 дол. ФОНОГРАФ
за 24 дол. 75 цент.
з 20 руськими [illegible] і з гарантією на 15 літ
Пришліть лише 3 дол. задатку і ми Вам вишлемо сей чудний інструмент
Маємо на складі також найліпші грамофони по 2 дол. на місяць.
Просіть о наш ілюстрований каталог [illegible]
INTERNATIONAL TALKING MACHINE CO 70 Allen St. New York

Всім хорим і терплячим!

ПРОФ. ДР. ОВЕН славний специяліст вилічує всіх хорих мужчин і женьщин, які лічили ся вже в других докторів без наслідків, як також і всіх тих які стратили вже надію на вилічене ся, хай звернуть ся до него о пораду і поміч

НЕ РОБИТЬ РІЖНИЦІ, яка ваша хороба, як довго і в який спосіб лічили ся, ПРОФ. ДР. ОВЕН, коли приймесь за лічене, то ґарантує вам що вилічить і зробить вас здоровими і моцними.

ВСЯКІ ХОРОБИ голови, уший, носа, горла, легких, утроби, нирок, міхура, і унтури катару, затвердженя, гемороідів, старого кашлю, скрофуліс, хороби серця, безкровности, хороби жолудка, застроєня крови, ревматизм, артретизм, хороби з молодих літ, самоґвалт, всякі венеричні хороби мужчин і женьщин, сифиліс і богато иньших тут не named вених лічить напевно і в скорім часі.

ПРОФ. ДР. ОВЕН через 34 літа практики, був на чолі всяких першорядних всесьвітних шпиталях і мав під собою тисячі і тисячі таких самих випадків хороби як і ваша, а неперелічене число вилічених хвалить його за его знаменитість і мудрість лікарску. В кождім випадку хороби вилічує вас ПРОФ ДР. ОВЕН, звертатись до него, або опишіть в своїй мові всі ваші терпіня а віднискане здоровля буде вам запевнене. Пишіть в своїй мові на сей адрес

PROF. OWEN, M. D.
221 East 17th St. Dept. 35. NEW YORK, N.Y.

ПЕРЕСТОРОГА: — [illegible]

На сьвята лише виїмково і поки запас вистарчає!
Тепер можете одержати
40 кавалків руско-українськ. співанок ДАРОМ
разом з незвичайно великим найліпшим
ФОНОГРАФОМ
котрий ґарантуємо письменно на 15 років і даємо на три місяці безплатної проби
лише $1.00 місячно

Пишіть зараз до нас, [illegible] ілюстрованими цінниками або відвідайте нас в нашім складі, отвореним кождого дня, в неділю сьвята також до 10-ї год. вечер
International Phonograph Company, - 198 E. Houston St New York, N.Y.
Іван Рудомський, D. 81.

ХРИСТОС РАЖДАЕТЬ СЯ!!!

З ріжних сторін приходять запитання, чи є у нас на складі досить книжок. Щоб з окрема не відповідати, подаємо до відома, що хотяй з краю не прийшла ніяка посилка то одначе у нас [illegible] до тепер еще не забракло.

На Різдво подаємо своїм виборцям окрему збірку книжок пригожих на дарунки

ВЕЛИКА БІБЛІЯ СТАРОГО І НОВОГО ЗАВІТА 400 сторін великого формату з образками, затверджена метрополитом. Ціна перше $8.00 на Різдво	$4.00
ПУТЬ ПАЛОМНИКА (Богомольця)	75c
ЖИТЄ СВЯТИХ Велика книжка з гарними образками	$5.00
Менше видане	[illegible]
ЖИТЄ ІСУСА ХРИСТА, 800 сторін обємо, з образками	$1.25
БІБЛІЯ. 1073 стор. друку в скіравій оправі	[illegible]

Молитвеники:

БОГ НАДЕЖДА МОЯ, з оздобами в кістяній оправі	[illegible]
БОГ РАДОСТЬ МОЯ	[illegible]
МОЛИТВЕНИК ХРИСТІЯНСЬКОЇ РОДИНИ, 748 сторін друку, з 60 образками, в скіраній оправі	$2.50
в полотняній оправі	[illegible]
ПОМИЛУЙ МЯ БОЖЕ, 512 сторін. оправлений в скірку	$1.00
в кість	[illegible]

КОЛЯДИ І ЦЕРКОВНІ СПІВАНИКИ

КОЛЯДИ, ЩЕДРІВКИ І ЙОРДАНСЬКІ ПІСНІ, 152 сторін з нотами	[illegible]
КОЛЯДИ, щедрівки й пісні на Богоявлене Господнє	25c
ПІСНОСЛОВЕЦЬ. Нові церковні пісні, тропарі і кондаки, 440 сторін	50c
НОВЕ СОБРАНІЕ ПІСНЕЙ ЦЕРКОВНИХ після Богогласника	40c

Красні Шопки Красні Шопки

(ВЕРТЕПИ).

Gloria in excelsis Deo

Вертеп з ангелами і пастирями:

ч. 1.	22x9	$2.50
ч. 2.	[illegible]	$1.50
ч. 3.	[illegible]	$1.00
ч. 4.	12x1[illegible]	[illegible]
ч. 5.	12x9	50c.

Дозен красн. посткарт на Різдво або на Новий Рік, з українськими желанями	50c
12 штук посткарт на Різдво з віршами	10c.
Листовий папір з желанями на Різдво або на Новий Рік 12 штук в ковертами	30c

КАТАЛЬОҐ ДАРОМ

Ruska Knyharnia,
850 Main St., Winnipeg.

Власне, добра нагода заробити грошей через зиму з Hemphill's Canada's найстаршій, найбільшій Barber College. Ми научимо голярства за два місяці, даємо позицію з платнею $25.00 тижнево, або можете отворити свою власну голярню, сотки місць, великий попит на голярів з дипльомом Hemphill'а. Жадайте нашого гарного каталога який посилаємо даром. Увадіть за назвою Hemphill, попередно Moler Barber College, corner King Street і Pacific Ave., Winnipeg, або 1709 Broad St. Regina, Sask.

Потрібно людей до науки їздити автомобілями і газовими машинами. Треба лише кілька тижнів, щоб научити ся. Ціна даром. Ученики учать ся направляти автомобілі, газові машини, [illegible] і т. п. [illegible] для на[illegible] шофера, [illegible] продавця і демонстратора. Напишіть по наш гарний каталог, він даром. Hemphill's, попередно Chicago School of Gasoline Engineering

483½ MAIN ST WINNIPEG

America's Leading Trade Schools

Одинока школа в Америці, яка має своє власне бюро праці в якого наші ученики покінчивши науку користають за дармо

ПОШУКУЮ свого брата Николая Патніцкого, село Б[illegible]вин, Буковина, в Канаді вже 18 літ. Перебуває на фармах. Хто-би про него знав, або він сам нехай напише на адрес: Genia P.etnicksi, 1629 Halifax St. Regina, Sask.

ПОШУКУЮ свого швагра Петра Зелен[illegible]го, з села Хло[illegible]пиці, пов. Гусятин, Галичина. Хто-би про него знав або він сам най зголосить ся на адресу: Józef Zmurko, Box 442 — Sudbury, Ont.

(50-1)

ГОЛОСУЙТЕ НА J. G. Kimmel-а

на алдермана 6-ої варди

на один рік.

Пан Й. Ґ. Кіммель є народним кандидатом, поставленим з рамени українсько-польсько-німецького комітету

ГОЛОСОВАНЕ ВІДБУДЕ СЯ

11 грудня 1914 р.

Інформації подаєсь на
506 Boyd Ave. і 834 Main St.
Phone St. John 2003.

Кандидат на алдермана в варді 6.

Сего року в варді 6. W. B. Simpson буде кандидувати на альдермана, і правдоподібно, що зістане вибраний.

W. B. Simpson

Mr. Simpson жив в Вінніпеґу більше як 25 літ і за сей цілий час він був друкарем. Через много років він брав живу участь в зорганізованю робітників, а так само дуже інтересував ся справами варду міста. Він кандидатує як робітничий кандидат, і, наколи зістане вибраний, буде старать ся пробити як найбільше добра для шестої варди, де власне він мешкає. Він хоче попертя Русинів виборців в тій варді, і ми сподіємось, що Русини його піпруть. Він отворяє свій офіс на Мейн стріті, в Північнім Вінніпеґу, де усі руські виборці з 6 варди можуть заходити і з ним говорити про справи сьогорічних виборів в Вінніпеґу.

ГОЛОСУЙТЕ НА БУВШОГО АЛДЕРМАНА M. Finkelstein-а

на контрольора міста Вінніпеґу в день 11. грудня с. р.

M. Finkelstein є чоловік, що має досвід в громадській раді. Він є приятелем робітника. Його платформа є: знижене податків і робота для безробітних. 33 літне його житє в сім місті дає певну запоруку, що буде працювати для розвою міста.

По всякі інформації
Phone G. 2862 or Sher. 504.

Чоловік, що знижить податок!

Ваш голос і вплив пожадані для бувшого алдермана

R. S. Shore

кандид. на контрольора

Мав 6 літ досвіду, він був предсідателем Маркету, Лайсенсів і ратункового уряду; предсідателем комісії сур на Диференс ул. на Келдонан і комісії Провенчер моста на Ст. Боніфас

Війна. Війна. Війна.

Лише за 30 цнт. вишлемо Вам 60 фотографічних образів з війни Росії, Франції Німеччини, Австро-Угорщини і Англії. Присилайте нам моней ордер.

International Art Co.
[illegible] E. 156th St. NEW YORK, N. Y.

ХОЧУ ОЖЕНИТИ СЯ

Зьм[illegible] кавалером, літ 23. Шукаю подруги житя дівчини від 18 до 22 літ і мала охоту війти замуж за бути доброю газдинею. Нехай зголошуєсь і пришле свою фотографію (в а на жадане пішлю свою.) P. K. Zajac, Wostok. Alta

ПРОПАВ чорний кінь, біла голова, білі ноги, грива розділена, верховий, має пять літ, на правім лопатці є знак [illegible]. Хто верне мені знаки дістане $15 нагороди. Billie Dorryskuho, Drobot, Sask.

ДАРОМ ФОНОГРАФ ДАРОМ

$30 фонограф з [illegible] трубою, дубовий [illegible] гарантований на 15 літ абсолютно ДАРОМ [illegible]

Не посилайте нам грошей.

Лише напишіть нам [illegible] і адресою [illegible] всі інформації як можете дістати сей $30.00 фонограф [illegible] даром. [illegible]

Rex Watch & Phonogaaph Co.
140 Liberty St. Dept. C. 7 New York N. Y

— ВІЙНА! — ВИПРОДАЖ! — ВІЙНА! —

„Нещастє других людей є наше щастє". Маємо на складі [illegible] тисяч „REGAL" [illegible] машин які хотіли випродати [illegible], але в Европі вибухла війна і [illegible] тисячі [illegible]. Через те вирішено продати усе по меншій ціні як купили (по [illegible] ціні продавали по $40, та з причини війни спродаємо [illegible] по [illegible] [illegible] даром. [illegible] 12 руських [illegible] вибору з нашого каталогу [illegible] з 500 [illegible] ЛИШЕ ЗА

$17.50

НА ЛЕГКІ СПЛАТИ, $1.00 МІСЯЧНО

[illegible] машина гарантована на 15 р. [illegible] і рекорди. ВСЕ ДАРОМ.

ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
[illegible] E. 7-th St. Dept 34 New York, N. Y

НАША АДРЕСА
„Canadian Farmer" Box 3658, St. B Winnipeg, Man

Голосуйте на T. D. Ferley-а на алдермана 5-ої варди.

Пан Т. Д. Фарлей є народним кандидатом, поставленим з рамени українсько-польсько-німецького комітету.

Голосоване відбуде ся
11. грудня 1914 р.

Інформації подаєсь на
854 Main Street
Phone St. John 162.

ГОЛОСУЙТЕ НА

R. S. Robinson-a

на контрольора міста Вінніпеґу.

Р. С. Робинсон є всім добре знаний в місті Вінніпеґу як добрий бизнесмен і тактовний чоловік. А чоловік, котрий був в бизнесі через ціле житє, потрафить добре і совісно розпоряджати справами і майном міста.

Отсе трафляєть ся перший раз, що на контрольора кандидує чужинець з уродженя

ПОПРІТЬ ЙОГО ВСІ ЯК ОДИН.

До виборців варди 5-ої!

Я є [illegible] тим, що дбає передусім про інтереси Північного Вінніпеґу. Моїм заходом освічено Мейн стр. Північного Вінніпеґу. Я заводив до будови „cобвей" на Argyle St., де чужинців арештували при переході і переїзді. Я постарав ся о основане безплатного міського робітничого бюра в Вінніпеґу. Кождий там дістає роботу безплатно. 10.000 людий дістало тут роботу протягом одного року. Я причинив ся до того, що смертельність дітий зменшилась до 33 проц. через запровадження здорового молока і леду даром. Я запровадив подвійну трeку на МкФилипс ул. і дбав про все в вашім інтересі.

Коли буду тепер вибраний, то займу ся справою безробітя і допому всім старань, щоби се нещастє в Вінніпеґу не мало місця. Головно подбаю про чужинців, бо і я сам чужинець. Також буду дбати о знижене податків і другі справи, що найбільше можуть обходити Північний Вінніпеґ.

Говорю крім англійської мови всіми чужинец[illegible]

Голосуйте отже дня 11 грудня 1914 р. на

A. Skaletar-a

на АЛДЕРМАНА варди 5-ої в місті Вінніпеґу!

Др. Б. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руський лікар зі старого Краю. - Одинокий руський лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ.
Мешкає і ординує в власнім шпиталі 415 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417. — — WINNIPEG, MAN.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 18-го Грудня, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, December 18, 1914. Число 51.

З поля европейскої війни.

[illegible]

Німці поступили в однім а союзники в другім місци.

Париж. 11 грудня. Офіціяльна звідомлення в Парижа обявляє, що в околиці Іпр Німці вробили кілька сильних атаків на союзників і здобули перші дуже важні французькі окопи. Зате французьке війско зробило поступ дальше, т. є.: — в околиці Аррас, в горах Вогез, рівнож близько Верінста на узгірях Мас.

Берлінський рапорт.

Берлін (через Льондон) 11 грудня. В офиціяльнім комунікаті, виданім головним німецьким штабом обявляєсь слідуюче: —

„Ми зробили поступ в Фляндрії, Бельгія. Наші атаки на схід і захід від Арґону (Франція) були успішними. Французькі атаки в лісах Лепетр і на захід від Понт-а-Мусон були відперті"

Союзники заняли беріг Ісера.

Париж. 12 грудня. Німці уступили з західного берега Ісера і союзні війска сейчас заняли його. В многих місцях союзна артилерія віднесла побіду над німецькою артилерією.

Німецькі підводні судна атакують Англію

Льондон. 12 грудня. Передвчера в Доврі був великий переполох на вість, що до сего порту наближалось шість німецких підводних судeн. На щастє їх побачено скоро і стрілами з тяжких канон они були прогнані.

Вчера знова два німецькі судна хотіли віхати в пролив Фарт оф Форт де находить ся британьска воєнна стація. Їх прогнано також.

Поступ союзників спинений через непрохідимі болота.

Льондон. 14 грудня. З Вульвіч доносять до „Таймс", що в наслідок дуже бол[illegible] доріг в північній Франції і полудневій Бельгії союзні війска цілковито не можуть дальше посуватись. Коло направи доріг працює десятки тисяч жовнірів по коліна в болоті. З Англії замовлено тисячу тонів лопатів біґів і тачок.

Німці говорять про свої побіди.

Берлін. 13 грудня. Головний німецкий штаб оголосив нині слідуюче: —

„На західнім тepені війни ворог хотів посунутись наперед через Ніюпорт маючи до помочи воєнну фльоту, але їх атак був відпертий причім полонено 450 Французів. Ворог занявє важні позиції лише на узгірях на захід від Сонтгейм".

Німці почали бомбардувати Англію.

Льондон. 16 грудня. Офиціяльне бюро оголосило, що рухи німецкої фльоти є для Англії грізні. Нині, перед полуднем до східних берегів Англії прибуло 10—11 більших німецких кружляків і почали бомбардувати міста Скарборо, Гартпул і Витбі. На кожде місто пущено по пятьдесять бомб, які наробили великих спустошень. Про се ніхто нічого не знав. В Англії між населенем повстала велика паніка. В самім Льондоні повстало велике замішане, тaсний, але питане заходить в який спосіб німецкі кораблі могли прибути до англійских берегів, ім-же на дорозі була англійська фльота.

З Hull, Англія, пишуть, що англійські власти знали заздалегідь про напад німецкої флоти на Англію. Зі всіх берега уставлено воєнних війско, артилерію і інфантерію

Бомбардоване тривало від 8-ої до 8.50 рано (Льондонський час) Страти в жовнірах є сім убитих в чотирнайцять раненых Між цивільними є 75 убитих і около 145 ранених. Много гарних будинків в містах було знищено або ушкоджено.

Усі кружляки по довершеню бомбардації скоро відплили і зникли з дуже густій мряці

Куда вкраз они поплили — ніхто не знає. Англійські кораблі не пробували гнатись за ними.

Бомбардоване свідчить про битву на Чорім Море.

Бомбардоване англійских міст на березі Чорного Моря невідклично свідчить про битву обох фльот на Чорним Море. В офіціяльним оголошеню, виданім в Льондоні, говорить ся, що британські фльотілї, мали битву з німецкою фльотою на Чорнім Море. Вислід битви за-

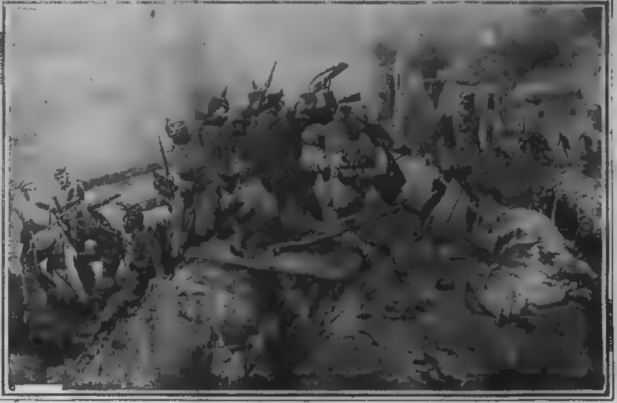

Борба Французького й Німецкого війска коло ріки Ісер.

ВІЙНА З РОСІЄЮ.

Німців до Варшави лише 15 миль.

Петроград (через Льондон) 11 грудня. Атака німецько-австрійських війск в Польщі є за слабі в виміру німецького ґенерала Макензена, який зі своїми війсками підійшов [illegible] близько Варшави. Вислід битви на західнім тepені — як пишуть з Петрограда — буде цілковито залежати від того котра сторона дістане більшу підмогу в війску.

30 тисяч коний і 12 тисяч мулів закупила Німеччина

Даллас, Тексас. 11 грудня Німеччина сими днями закупила ту 30,000 коний і 12 000 мулів, які будуть вислані відси до Ґенова, Італія, або впрост до Німеччини. За коні і мули Німеччина заплатила три міліони доларів.

Росіяни далеко від Перемишля.

Амстердам. 12 грудня. Отримано тут офіціяльну вість з Відня, яка звучить:

„Операції в Карпатах удають ся після нашого пляну. Вчера Росіяни бились лише з задною сторожею і остали побиті

В Галичині битва на рі[illegible]мена, Перемишль є лише окружений ворогом, але атакувати боїть ся. Ґарнізон кождого дня випадає зі своїх кріпости і завдає Росіянам великих страт Росіяни так далеко від Перемишля, що кулі з фортів їх не досягнуть."

Росіяни доносять про свої побіди.

Петроград. 14. грудня. — Російський ґенеральний штаб видав комунікат слідуючого змісту.

„На північ від Варшави наші війска пробились через німецку передову лінію, яка находилась поза Цихановом і Праснишем. Се забезпечує дальшу побіду над німецкими війсками"

Австрія признаєсь до страти Білгороду.

Відень. 15 грудня. Офіціяльно оповіщено, що Австрійці опустили Сербську столицю Білгород. Опущене сего міста не має великого значіня, як се приписують собі Серби. Місто було опущене Австрійцями без жадної попередної битви.

Росія пішла до голови по розум.

Петроград. 16. грудня. — Доперва щойно тепер російські власти дізнались про воєнну штуку. Дізнались властиво, що цілию німецько-австрійських війск не було здобуте певних місць, але ослаблене російської армії. Російський екс міністер кабінету заявив:

„Показалось тепер, що цілию Австрійців і Німців не є здобувати якісь міста, але безперестанку нападати і окружувати російську армію і ослабити її.

Тому отже Росія постановила змінити свою лінію покидаючи усі міста поза лінією, без ріжниці чи се міста они важні або залюднені Пляном Росії є змінити армію а не старатесь о ґеографічні здобутки.

Дальші побіди Німців

Петроград. 17. грудня. — Видано офіціяльний комунікат головним штабом оповіщаючи, що коло Млави російські війска відперли Німців до границі. На лівім березі ріки Висли Німці атакували Росіян через цілий день і Росіяни були змушені до відвороту на цілій лінії від Кирнова до Сохачева.

Велика битва на захід від Варшави.

Варшава (Через Льондон) 17 грудня. Тепер відбуваєсь велика битва коло Сохачев, 30 миль на захід від Варшави Німецька армія, яка клином вбиваєсь в російську армію і яка посуваєсь в напрямі полудня від Ілова, потрафила, повісши великі страти, розбити російську армію і дістатись до місцевости положеної чверть милі від Сохачева.

Офіціяльний рапорт говорить про битву так:

Російска армія, яка посу[illegible] напрямі Позвана і Сілезії зістала цілковито розбита. В цілій Польщі Росіяни були змушені до відвороту і за ними тепер гонять Німці

Полонили 31 тисяч Росіян.

З Берліну доносять, що в Західній Галичині Австрійці полонили 31 тисяч Росіянів

ВІЙНА ЗІ СЕРБІЄЮ.

Серби побіджають.

Париж (Через Льондон) 12 грудня. Кореспондент з Ніш, Сербія, доносить: —

„Відперши атак Австрійців 8 грудня, Серби далі переслідують ворога проганяючи їх поза Ужіц, Касджеріо, Польмен, Вальєво і Раверевац. Австрійці не спиняють ся. Серби сего дня полонили богато Австрійців а се 28 офіцирів і 2,317 рядових.

З Амстердаму доносять, що після вістки в „Франкфуртер Цайтунґ" Серби дістали підмогу з Росії. Росія вислала її пять реґементів війска, яке виїхало з Архангельск 27 жовтня а прибуло до Антівари 29 листо[illegible].

[illegible]

„Драм. тов. ім. Ів. Котляревського в Вінніпеґу відограє 19 грудня се є в суботу в Квіно театрі на Селкірк чудову драму в 5 діях Кар[illegible] Карого п. з.

БЕЗТАЛАННА
— АБО —
КЛЯТЕ СЕРЦЕ.

Дохід призначений на воєнний фонд України. Тікети предст. можна купити в Руській Книгарни, У. Голосі і в офісі Ферлея на 854 Мейн стр.

—):⁂:(—

ПРЕДСТАВЛЕНЄ.

Т во Заньковецької в Вінніпеґу на 25 грудня відограє штуку „Січинський — Потоцький." призначуючи дохід на Укр. Народний Дім.

ВЖЕ ГОТОВА!
„Велика Европейска війна".

Книжка „Велика Европейська Війна" вже вийшла з друку. — Висилаємо всім хто собі замовив. — Хто ще не замовив, нехай спішить [illegible]

Коштує 40 цент. З кишеньковим календарриком і мапою Европи 50 цент.

„WIJNA"
560 Aberdeen Winnipeg, Man.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST JOHN 474

◆◆ В день телефон St John 474 ◆◆ В ночи телефон St John 886. ◆◆

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ.
Отворений за [illegible] власний тому 5 літ з двома лижками. Нині побільшено до розміру 16 лижок
ХОРОБИ ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛІ:
Недуги груди: серцеві, шлункові, кишкові органів [illegible] нервові, дитинні, жіночі, секретні, скірні, очні, ушні, носові, горлянні, [illegible] хороби нервові, хірурґічні на мущинах і жінках!

ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ
[illegible] средства Ерліха „606" [illegible] великі успіхи
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ
острого і хронічного за помочію спеціяльних машин і апаратів парових і електричних і т. д. Лічене [illegible] хороб після найновійших метод [illegible] досі многим лікарям [illegible] [illegible].

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ:
1) Відділ для хорих доходячих до шпиталі три літа виліченo понад 20.000. Стільки [illegible] людий.
2) Відділ для хорих в як лічено в шпиталі під особистим доглядом і опікою Д-ра Б. Гержабека після найліпших средств лічничих.
3) Відділ аптечний. Усі найліпші спрепарати, Канадийські і Соед. Держ. лікарства [illegible] завсігди на складі.

Розговорюю по руски і по польськи Не потрібно платити переводчикам які часто не розуміють вас або не додаються Вашу хворобу описати і з того виходить лише шкода. Чому отже не йти до свого лікаря котрий має потрібну практику будучи директором в шпиталях в Гуштені, за також Кракові, Львові, Відни, Берліні, Празі і Льондоні, і нема хороби, котрої би не знав. Коли удаєтесь листовно треба долучати 2 ц. почт. марку.

„Канадійський Фармер"
Редактор О. Г. Гикавий
Часопись для руського народа в Канаді, виходить кождого тиждня в пятницю і коштує в Канаді і Сполучених Державах на рік . . . $1.50
в Европі . . . $2.00
Адрес
CANADIAN FARMER
Box 3654 Sta. B Winnipeg.
Telephone St. John 1316.
The Canadian Farmer
RUTHENIAN WEEKLY
CIRCULATION 6,000
Published every Friday at 903 Main St. Winnipeg, Man.
Canada North West Publishing Co., Ltd.
[illegible], Editor

МІСЬКІ ВИБОРИ.

Минувшої пятниці, 11 с. м. відбули ся у Вінніпеґу муніціпальні вибори. Вислід сих виборів заслугує на ширшу увагу, тому отже, хочемо про се дещо написати.

Варди 5 і 6 замешкані головно Русинами, Поляками, Німцями і Жидами. Сї варди були всегда репрезентовані в міськім уряді англійцями або жидами (з винятком одного разу, коли алдерманом був д. Т. Стефанів).

Сего року Русини, Поляки і Німці постановили вибрати своїх репрезентантів. Утворили між собою горожанський спільний комітет. Поставлено своїх кандидатів на алдерманів і шкільного тростиса... Кандидатами на алдерманів поставлено: в 5 ім варді д. Т. Д. Ферлея, в 6-ім Й. Г. Кіммеля (Німця). Кандидатом на шкільного тростіса в 5 ім варді був Алекно, (Литвин). Їх кандидатуру спільний комітет оголосив в місцевих часописях. В склад комітету входили сьвідоміщі одиниці всїх трох націй (Русинів, Поляків і Німців,) що живуть в Північнім Вінніпеґу.

Кандидати на алдерманів були дуже відповідні особи. Про їх вибір мало хто сумнівав ся. Та що знов до кандидата на шкільного тростиса, мусимо сказати, що він, Алекно, був зовсім не відповідним на таке становище. О скілько ми дізнались, Алекно не знає добре англійскої мови, не має загалї висшого образовання, яке шкільний тростіс повинен мати. Бути шкільним тростісом у Вінніпеґу се не те саме, що бути шкільним тростісом на кольонії. Ми отже дуже дивуємось, чому Поляки не поставили якогось ліпшого кандидата на шкільного тростиса. Не вже у них нема людей, які б були відповідні на таке становище? Та вернем до самої справи.

Крім д. Ферлея, у 5-ім варді було еще двох жидів — кандидатів на алдерманів: — Скалітер і Трілер. Славяни були певні, що вибір д. Ферлея на алдермана, бо думали, що жидівські голоси розібють ся. Стало ся однак інакше. Жиди побачили небезпеку і голосували лише на Скалітера і той дістав близько чотирнайцять сот голосів. Ферлей дістав 863 голоси. Жид дістав вибраний великою більшостю голосів. В варді шестім, де було пять кандидатів на алдерманів дістав вибраний Сімсон, англієць, який дістав лише 18 голосів більше чим Кіммель, німець.

Заходи Славян, щоб вибрати своїх репрезентантів, увінчались невдачею. І се властиве невдачі Славян, а зглядно Русинів, повинні витягнути науку, що доконечна є сьвідомість і орган націй та сила. Руські виборці, люди що мають право голосовання, по найбільшій части справу виборів, які-б то не були, малоцінять. Вони ж вибори для несьвідомих виборців се час, коли можна даща випити і заробити. Возьмім ще раз на увагу міські вибори. Славянських голосів віддано на свого кандидата 863. А на листі голосуючих є около двох тисяч. Припустім, що голосувало лише 600 Русинів, (решта Поляки.) А де проч, де еще тисяча голосів? Преці самих руських виборців в 5 ім варді є около 1,400. Не вже они не знали про міські вибори, про день голосовання? Ні, не то. Они темні, лїниві, байдужі. Се люди, яких нова хліб і алькоголь нічого більше не обходить. До тих отже людей треба сьвідомим закотити рукави. Треба їх осьвідомити і доказати чому повинні мати своїх репрезентантів на ріжних становищах, в урядах. Не тому, щоб наші чоловіки, урядники, заступали виключно наші справи, але як горожани сего краю щоб заступали справ горожан без взгляду на ті горожани народности. Се навіть глупо казати: — „виберім свого чоловіка щоб заступав справ Русинів". Нам треба вибирати своїх людей на ріжні уряди не тому, щоб они мали заступати нас як Русинів, а щоб заступали нас як горожан Канади. Ми мусимо в сім згляді поступати як другі народи в Канаді поступають. Ставлять своїх кандидатів і виберають не з гадкою щоб они мали заступати лише ту народність із якої походять. В їх краю робити се не можливо. Наколиб кожда народність мала вибирати своїх репрезентантів щоб ті боронили лише справ своєї народности то з таким краю як Канада дійшлоби скоро до замішання, бо [illegible] Канада булаб тоді Мексиком..

В імя справедливости.

Є люди, що дуже хотять зробити якесь велике діло, аби про їх імя дізнавсь весь сьвіт. Такі люди розуміють ся умово хорі і великих та добрих діл не можуть зробити. Они отже, щоб прославити себе, роблять велике діло — на шкоду другим, і собі.

Читаємо прим., що Герострат хотів конечно „прославити" себе і запалив церкву. Він казав — „Ні, не мені творить діла славетні і не мені прославити себе. Недавно ще я думав, що можу великим ділом вдивувати землю, і вже тепер напевно я зінав, що вже мму я вдіяти нічого.. Не ділом хвальним я себе прославлю ділом страшне, не чуване злочинство імя моє з вам перенесе. Сей храм, що будував ся стільки років зруйную зараз я в одну годину".

І зруйнував. Його імя „прославилось".

Дітий Геростратів маємо нині богато. Они є і будуть. Такою дитиною Герострата є мабуть і д. Ю. Мачула. Хотів конечно щоб про него дізнав ся „сьвіт" і написав до „Фрі Пресс" в 10 с. м. лист в нім остро виступає проти вибору Алекна, який кандидував на шкільного тростиса. Розуміє ся що проти вибору Алекна були й ми. Але пощо було д. Мачулови запалювати огонь? Сей огонь підпалив руську стріху... Та що більше, чому д. Мачулови захотілось кинути рідним болотом на „Канад. Фармера" кажучи, що „Канад. Фармер" попирав Алекна? В дотичнім листі д. Мачула пише таке. —

„Канадийский Русин", католицька часопись, попирає пана Алекна, та я дуже дивуюсь і дуже жалую, що такі часописи як „Укр. Голос" і „Канад. Фармер" також не попирають його в расовій борбі".

Неперечим щоб „К. Р." і „У. Г." не попирали Алекна. Они попирали. Але „Канад. Фармер" про Алекна ні згадував, та д. Мачула був на стільки безпечним що потрафив публично збрехати, аж поповнити злочин проти нашої часописи. Не є се великий злочин, але все таки є злочин, якого не повинен був допустити ся д. Мачула. А допустивши ся такого вчинку, д. Мачула мусів [illegible] виводитись злобою. А наколи він позволив злобі опанувати над собою — се дуже злощасне. Се означа, що і Мачула є той безхарактерний. Люди з добрим характером ніколи не піддаються ся злощести ніякої брехні.

Передсьвяточні уваги.

До різдвяних свят недалеко. Люди вже від тепер приготовляють ся до них. Про усї ті приготовання не станемо писати. Скажемо лише про одно „приготоване", яке у наших людей таке вже звичайне, утерте, якого не повинні робити зовсім. Сим зайнятєм „приготовлєнєм" на сьвята є — куповане алькоголю. Надходять свята, а наш темний русин найперше думає де, кілько і якого алькогольного напитку купити. Може ні? Ей, де ні. Так оно між русинами діялось і діє ся тепер. Так наче б свята були тісно злучені з алькоголем і начеб свят без алькоголю не можна відсьвяткувати. Аж страшно: бідний, голодний чоловік, батько кількоро дітей, у хаті якого нема що, діти перед голодом, а надходять свята то з посліднього потягнесь а таки купить тої утрої, горілки, чи якого иншого алькоголю. Наколи на свята такий темняк немає алькоголю, то він свята не має за свята. Прямо говорить: — „Є що менї такі свята, як нема що випити". Або — „Є що зїсти, але як би що до того було дещо випити о то-то булиб свята".

Звичай уживання алькогольних напоїв в часї урочистих свят є таким старим як старі на сьвітї русини—христіяне. Його викорінити дуже трудно як за так трудно притягнути темняків до просьвіти. Вірмо що в сім згляді найбільше зробили наші священики. Они в церквах раз у-раз повинні поучувати людей про шкідливість уживання алькогольних напитків; повинні навіть вказувати пити алькоголь хоч у великі урочисті свята.. Лише священики можуть се зробити бо лише они мають найбільше впливу на людей. Алькоголь се страшніший ворог від найбільшої війни. Жертвами алькоголю паде сотки тисячів осіб річно; алькоголь причиною усего злого. І чому ж би нам не вести проти него борби?

Наших слів не почують темні, ті, що найбільше пють алькоголь. Відносимо ся отже до сьвідоміщих.

Просимо, щоб робили усе можливе, аби — наколи мають сусідів темняків — в який спосіб недопустили до того, щоб купували алькогольні напитки на надходячі різдвяні свята. Небудьмо, що наші кревні, Брати і Сестри в старім краю, в Галичині тепер в крайнім положенню, остали тисячі без даху над головою без куска хліба, без одіня. Гинуть від голоду і холоду. Їм треба подати поміч, подати поміч сейчас. Ми тут повинні обмежити свої видатки навіть на наше щоденне жите, а складати центи і, в слушний час, вислати їх до старого краю. Хай Русини в Канаді не купують алькоголю на різдвяні свята, а гроші, які малиб на се видати відложать а, ми певні, сума дійде до сто тисяч доларів. Булаб отже велика поміч нашій Родині...

Вісти зі Старого Краю.

Українці на вигнаню

Около 3000 осіб українських вигнанців поселило ся в місцевости Ст. Андре в Каринтії. Вони походять з околиць Перемишля, а мусїли опустити свої села тому, що їх опорожнено для воєнних цілей. Тому українська громада складає ся з дітей, жінок та старців, котрі перебувають тут без одежі та без ніяких средств до житя. Посадник міста Ст. Андре, щирий та енергічний чоловік, зробив все можливе щоб улекшити нужду вигнанців, одначе йому не стає відповідних средств. Нещасливих приміщено в монастирі єзуїтів, в школу Тари і на одним фільварку. Найсумнїйшим днем була одна неділя. Українські священики відправляли Службу Божу в єзуїтськім костелі, а один проповідник потішив нещасливих, що се не перший раз мусять Українці покидати свій рідний край. Підчас сеї проповіди ридали люди голосно і з ними плакав проповідник.

Майже кождого дня привозять поїзди сьвіжих вигнанців, а ті, що вже прибули скорше, дивлять ся з правдивим острахом і журбою, як се скінчить ся і кілько зих нещасливих буде ще прибувати. Нещасливих вигнанців відвідав президент краю, та супериор єзуїтів, які також старають ся о полагоджене нужди.

Нарада українських послів у Відни.

Нарада українського клюбу парламентарного відбула ся в понедїлок 9. над. с. Предметом наради було предложенє Головної Української Ради в справі скликання конференції політичних представників усїх українських областий для усталеня загальної лінії політичної. По дебаті рішено згодитись на скликане такої конференції у Відни в часї можливо найкоротшім та уповажнено президію поставити дотичні внесення на найблизшім засїданю Головної Української Ради.

Голова подав до відома, що з безпідставно інтернованих Українців увільнено в послїдних тижнях 8 у Відни і 76 у Талергофі.

Здоровле цісаря Франц Йосифа

Телеграми з Відня доносять, що старенький монарх тішить ся добрим здоровлєм. Звичайно осїнею він дїставав катар, але сього року минуло ся якось без сього. Кождого дня по обідї відбуває цісар прохід по шенбрунськім парку.

Цісар встає о четвертій годині рано та починає свою працю. До 8 години рано можуть до нього приходити діти цісарської родини, а по 8 приходять на конференцію двірські урядники й міністра.

Найчастійше буває в цісаря міністер війни генерал Кробатін і один штабовий офіцир, які після мапи інформують монарха про обставини воєнних подій. Перед ним не укривають нічого, так, що цісар є дуже добре обзнакомлений з воєнними подробицями. Деколи така конференція тревав дві години.

По конференції йде монарх на прохід опісля сїдає обід, а по обіді сїдає при своїм столику до роботи. По полудни нема звичайно авдієнцій, хиба деколи в пильних справах прибуває міністер заграничних справ гр. Берхтольд або шеф військової канцелярії барон Больфрас.

Запомогова акція для українців у Відни.

В справі акції запомогової для українських збігців з Галичини і Буковини відбула ся вівторок 10. м. м. конференція у міністра внутрішних справ бар. Гайнольда у Відни. В конференції брали участь мін. Гайнольд, референт радник секційний Марнет, голова українського запомогового комітету Романчук і президія української парламентарної репрезентації Др. Кость Левицький і Василько. П. Романчук представив лист про дотеперішну акцію запомогову українського запомогового комітету з помочию добровільних датків, з уваги на те, що зібрані датки в сумі кол. 32 000 корон зовсїм недостачали на заспокоєне найконечнійшого запотребовання збігців, а що дальші датки не вплинають — зажадано помочи державної для українських збігців в рівній мірі, як правительство приреклo комітетови польсько-жидівському під патронатом мін. Білінського. В часі конференції вияснено висоту запотребовань і остановлено домагання чим скоршої виплати потрібних квот з державних фондів.

Становище заняте в сїй справі міністром бар. Гайнольдом, вдоволило українських учасників конференції.

Міністер розпорядив внесені потрібні квоти на найблизші видатки.

Німці стратили дотепер около 600 000 людий

Берлин (через Амстердам) 11. грудня. — Страти Німеччини після урядово оголошених лист виносять в конець листопада 593 200 людий. З того припадає на

убитих	95 000
ранених	381 100
пропавших	117 100
Разом	593,200

В повнешім числі містять ся вже і страти в офіцирах, а іменно убитих 6000, 1100 ранених і 1100 пропавших.

Богато жовнірів, а передовсїм офіцирів, які були легко ранені, повернуло вже назад до воєнної служби.

ВАЛАГОДЖУЄМО всякі документи потрібні для старого краю і для Канади
СПРОДАЄМО шифкарти [illegible]
ВИРОБЛЯЄМО [illegible]
Wsenarodna Kancelaria
836 Main St. Winnipeg, Man.
Управитель [illegible] J. G. KIMMEL, [illegible]

З ПРИЧИНИ ВІЙНИ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
З одного фунта зробите більше як два фунти кави [illegible]
[illegible]
ЗАОЩАДИТЕ ГРОШІ ЩО-ДНЯ
Все виробляють
National Remedy for Coffee Co
Philadelphia, U.S.A.
[illegible]

ЕВРЕКА
дасть Вам щастє і радість.

Сотки тисяч людий чують себе нещасливими, бо обличе їх має лихий вигляд, бо шкіра на їх твари вкрита непринимними прищами і плямами.

Прочь зі смутком! Наша масть Еврека все очистить і ваша твар зробить ся гарна і вільна від неї; немилого вигляду лиця. Зістане чисте, рівне і біле як сніг на завше, лише після одної міктури вжиття.

Пані і Панночки з красними обличами! Пощо тратити купу гроша і часу на прикрашуване Вашого краси то лиця перфумами і косметиками які з часом нищуть красу Вашої твари? Наша масть ЕВРЕКА, одна лише міктура, зробить Ваше лице на довший час завше білим, чистим, молодим і чарівно атрактивним, за що ґарантуємо. Масть ЕВРЕКА є виналяз земляка А. Хвалина, який набув від канадійського правительства в Отаві дозвольне і патенти за його лічничі винаходи.

Одна міктура коштує $3.00
Половина „ 1.50

Замовлення почтою на адресу:
EUREKA, 686 Flora Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.

Філії офіси в всїх головних містах в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНИТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ і БРИТІЙ КОЛЮМБІЇ

Авторизований капітал	10,000,000.00
Капітал вплачений	7 000 000.00
Резервовий фонд	7 000,000.00

ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймають ся від $1.00 і більше і обрахується ся процент від дня вкладки. Видаєть ся драфти і кредитові листи платні у всїх частях сьвіта.

NORTH END ФІЛІЯ
Corner Main St. and Selkirk Ave
ВІННІПЕҐСКА ФІЛІЯ
N. G. LESLIE, Manager

— ВІЙНА! — ВИПРОДАЖ! — ВІЙНА! —
[illegible]
$1. Місячно
$17.50
НА ЛЕГКІ СПЛАТИ. $1.00 МІСЯЧНО
Кожда машина ґарантована на 10 л. Напишіть зараз по [illegible] і рекорди. ВІН ДАРОМ.
ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
44 E. 7th St. Dept 34 New York, N. Y.

Панове, добра нагода заробити гроші через науку в Hemphill's Canada's найбільшій Barber College [illegible] Hemphill, [illegible] Moler Barber College, corner King Street і Pacific Ave. Winnipeg, або 1709 Broad St. Regina, Sask.

Потрібно людий до науки [illegible] Hemphill's, [illegible] Chicago School of Gasoline Engineering
483½ MAIN ST. WINNIPEG

America's Leading Trade Schools
Одинока школа в Америці, яка має своє власне бюро праці з якого наші ученики покінчивші науку користають за дармо.

Як виглядає в дійсности війна?

Описи очевидця.

Лист з Перемишля

Американський кореспондент [illegible] Дж. Шепард [illegible]

Лист Шепарда був писаний для 10 жовтня в Перемишлю до Ню Йорку.

Перемишль, дня 29-го жовтня. Ось ту є частина мого дневника з вчерашнього дня, який я перебув на австрійській боєвій лінії, 20 миль звідси:

7 год. 45 мінут рано. — Під ескортою полковника Гона і капітана Микича вибираємо ся на фронт. З мною вибирають ся Джан Кенц і Елемс, американський маляр і Роберт Дан, кореспондент „Ню-Йорк Івнінг Пост"-у, який лишень що прибув сюда. Всїдаємо до звичайного галицького воза, який не має оружя, а лиш плетений кіш.

8. година рано. — Ми тепер на головній дорозі, ведучій з великої перемиської фортифікації до горбів, на яких артилерійний огонь дуже сильний. О годині 8 мінут 10 переїзджаємо попри холеричний шпиталь, а пять мінут пізнійше минаємо брами внутрішних фортифікацій.

Дорога вкрита возами. Два ряди возів легко опакованих їде в тім напрямі що ми. До Перемишля знов їде лівим боком дороги иньший ряд возів, повних ранених і хорих. Пара з тисячів спочених коний встає як мрака над дорогою. Се так гарний вид, що навіть ранені вдивляють ся в нього. Хорі люде, деякі зі зеленими лицями і з вбліслими, отвореними губами — як у жертв холери — звісили голови на шиї жертви.

8 год. 15 мінут — По обох боках дороги, на зораній землі, вправляють ся великі відділи рекрутів. Мокру землю стовкли вони на чорне, гладке поле, що блищить ся як мило.

8 год. 30 мінут. — Межи тисячами цікавих видив — завважили ми свиню, що їхала на сидженю воза як жовнір, її привязали там, аби не втекла від обіду — хоть се не мав бути її обід, але з неї обід.

8 година 35 мінут. — Минаємо вонкішний перстень фортифікацій. Боєві рови вистелені плетінками або соломинками. Як далеко оком сягнути, на право і ліво від нас, тягнеть ся ліс колючого дроту.

9 год. 10 мінут. — Наш віз не має пружин. Тепер я вже знаю, чому всі ранені жовніри, яких я бачив на таких возах, мають такі змучені лиця.

9 год. 35 мінут. — Дорога сходить в долину. По обох боках тягне ся величезний табор шатер і закритих возів. Над табором вєть ся дим з тисячів огнів. Болото, жовніри, хоругви, дим, коні, вози, горби хліба, уряди і карабіни — все то мішає ся в чудний образ якийсь до-допису, образ переважаючий сотки акрів долини. Се табор резерви.

9 год. 45 мін. — Їдемо пішки через табор. „Гелоу, Американець"! — закричав хтось до мене зі закритого воза. Чоловік показав мені лист, який він лиш що написав. Лист був адресований Гелен О. Ріс, 1300 Калверт Стріт, Балтімор. Писав його офіцир Карл Гофман з одинайцятого корпусу армії. Се був високий, гарний мущина. Він жив давнійше в Америці.

9 год. 50 мін. — Над горбами літають два аероплани, один округлий бальон і один до керовання.

10 год. 20 мін. — Переходимо вузкоторову зелізничу дорогу, положену через зорану землю. Се зелізниця артилерії. Вози дуже малі, але коні тягнуть їх скоро як по звичайній дорозі. Цілий шнур возів тягне ся на видноcкруг. Вони доставляють бомб і шрапнелів артилерії, що розложила ся на горбах дві милі дальше.

На зелізничім дворци в Германовичах бачили ми ранених і хорих. Вони чекали на поїзд, що мав забрати їх до головного шпиталя.

10 год. 30 мін. рано. — Гук стрілянини не устає. Австрійські батерії, вистрілюють з одної гармати нараз. Російські стріляють сальвами. Оден, два, три, чотири, пять, шість — стріляють австрійські гавбиці. Бр-р-р-р стріляють російські гармати, випалюючи всї нараз. Горби тягнуть ся за горбами малими, а від одного верха горба до другого, від одної долини до другої шаліє борба.

„Як можна намалювати битву таку як отся?" — питає Елемс, який недавно покінчив образ цісаря Австро-Угорщини за сїм засїдань.

10 год. 35 мін. — Попри нас переїхало у возах богато ранених.

Маляр Елемс говорив:

„Я вже не буду ніколи малювати жовнірів злучих до битви сьпіваючих і вимахуючих шаблями. — Он той чоловік на возї, зі зеленим, скривленим лицем, хорий на холеру, є страшнійший образ війни як всі ескпльодуючі канони, які я мігби намалювати". — А той жовнір вмирав на наших очах — серед всего житя і руху, яке кипіло довкола. Не було кому занятись ним. Його віз належав до довгої лінії возів і мусів їхати, чи на нім їхав хорий, чи ранений, чи вмираючий зелений труп.

10 год. 40 мін. — Три молоді серни перебігли дорогу перед нами. Довкола нас тисячі жовнірів, всі з карабінами, а добре мясо не так дуже в них трафляє ся, але права проти польовання так вкорінені, що серни на полях битви може найбезпечнійші з усїх живучих істот. Відтак шалїли на тих полях від тижнів і тисячі жовнірів і коний вбито; голодні Москалі заняли були раз сей терен, але три малі сернята лишили ся цілі.

11 год. перед полуднем. В шатрах на горбочку коло дороги находить ся команда корпусу і його штаб. Сїть дротів польового телефону, нерви армії, розтягає ся з горба і біжить межи верхами дерев до далеких горбів.

Понад потоком йдуть два тимчасові мости. Се дуже оживлене місце. Через сї два мости переходять всї жовніри, вся поживність і амуніція, якої потреба для битви на горбах. Сей маленький потічок се ріка смерти для тисячів. Поле сьвіжих жовнірів, машерує одним мостом. Рівночасно через другий міст везуть ранених і хорих з поля битви.

Колись в дальше мості ті сьвіжі жовніри машерували з пувкавами зі сьпівом на устах і з воєнним запалом у грудях. Їх подорож до сего моста на край поля битви була повільна і довга. Але вони вже майже скінчили ся. Ще короткий марш і вони опинять ся там, де смерть дїтає кругом, кругом. Тепер вони не сьпівають громадка жовнірів викрикує. Їх капітан мав до них коротку промову, і сказав їм, що вони зараз піуть до бою і що він опоїв ся, що кождий буде старав ся робити як найлїпше.

На убочи горба, яку мимо від нас тисячі жовнірів в сїрім мундурі. Вони творять неначеб килим на велишім горі. Дивлячи ся через далековид я бачу білого коня межи ними. Килим рухає ся і перетирає ся у вирві в прості лінії на зелених. Сї тисячі жовнірів мають піти до боєвої лінії, як ніч западе. Вони чекають, аби не розтрачувати ся чекаючи, офіцири роблять з ними ріжні вправи час від часу. Тепер є пів до дванайцятої, а о три чверти на пяту буде вже цілком темно, тому що не богато часу мають вони, аби гріти ся до сонця на убочи горба.

11 год. 45 мін. перед пол. — Ми висідаємо з воза, аби решту дороги перейти пішком. Я перший раз бачу, як пукає шрапнель. Він виглядає як топка, звільна понад горбом посуваюча ся хмарка білого диму. Через далековид бачу австрійський аероплан не далеко від білої хмарки.

Показує ся ще одна хмарка — і ще одна — і ще одна. Се Москалі пробують поцілити аероплан. Летун се також знає. На вічо не вдасть ся летїти в гору понад обруб шрапнелів, бо шрапнель досягає дальше, як він може. Тому летун завертає до австрійських ліній.

Паф, паф, паф — ще більше білих хмарок вилазе ся коло нього. Як під котру з них попаде авіатор, тоді вже по його роботі. Але се його робота. Його навмисно не то висилано, аби стягнув на себе огонь російської артилерії і аби в той спосіб довідати ся, де вона розложена. Йому пощастило ся, бо ось бачимо, як австрійський шрапнель пофуркотів понад горби туди, звідки взявлись білі хмарочки російських шрапнелів. Австрійські війська через ліси, горби і долини шукають за російськими батеріями. Вони хотять стріляти Москалів і аероплан вдав ся штучка.

Серед тих подражнюючих сцен бачимо, як голодні жовніри патиками порпають ся в земли за картофлями. Їх жолудки голоснїйше кричать як шрапнелі.

З боєвищ у Франції.

Кореспондент Злученої Преси Американської Сїмс переїхав недавно по місцях і околицях північної Франції і так описує свої вражіння:

Зачавши від Парижа на північ аж до гарних лугів Готинвіл, не видно нічого крім руїн. А що перед двома місяцями були сї околиці гарним огородом.

В готелю, де пишу, нема ні електрики, ні газу. З трудом вдало ся роздобути довгу сьвічку і при ній пишу.

Коли я виїздив з Парижа, радили мені в американській амбасаді, щоби взяти з собою тільки поживи, кілько буду годен я та кож води до пиття, щоби не пити води з бацилями тифу.

Скоро я переконав ся, що рада була добра. Відіхавши 35 миль в напрямі великих боєвищ, поживи дістати було вже трудно. Вправді не шанці мали ще деякі запаси, але за ніщо не хотіли відступити чужому.

В деяких місцях видів карти з написами: „Вражує пожива. Особи чужі, тут замешкалі стало, мусять сю місцевість сейчас опустити."

Суасон, де я був давнійше, тепер застав на половину в звалищах. Навіть води тут тяжко дістати. Сьвідомі, що Німці знищили міст на ріці а разом і водопроводи рури під мостом. Воду возять з далека, з лісного потічка. З ріки води пити не можна, бо повно тут людських трупів і кінських.

В однім селї вдало ся менї дістати фляшку вина. Німці перешукали всї льохи і все вино, передівши шампанї, до чиста випили.

Сьвіжого хліба не можна дістати навіть на вагу золота.

З многих сіл і місточок люди повтікали до лісів і там живуть в будах, чекаючи кінця війни. Добре що, як недалеко є військо французьке, то можна людям поживити ся останками сухарів і страви.

Найнещасливійші з сїх і тих умирає дуже богато з браку поживи і непогоди.

Не хоче ся вірити, що се та гарна цвитуча недавно околиця. Всюди звалища, попіл, сажа, дим, в воздусї запах сморідом трупів.

Новочасна війна.

У війні нищать ся людий і твори їх праці. Придумують способи хиби найскорше, а до того радикально нищити ворога, а „ворог" знову придумує способи як би то надати ся „непрятелєви" знищити. Сї способи з поступом культури поліпшують ся і поліпшують ся, аж колись культура поставить війну на такій „ідеальній" висоті, що на примір одно місто, на якого збудоване і велич складали ся тисячки літ — можна буде в одній секунді знести з лиця землі, або за один день забрати і вин нити весь цьвіт людий, всіх в ліпші віку, а оставити самі дівчата, та сліпих і кульгових калік.

Ще перед кількома роками думали що по заведеню нових скорострільних і далекострільних карабінів буде вже виключена боротьба за малу віддаль а наступить її лише з ручні оборони. Говорено навіть. „Побідить тота армія, котра має ліпше оборони".

Принїсла російсько японська війна і показала, що ся теорія неправдива.

Під Порт Артуром, під Мукденом і в многих боротьбах сеї війни, було ся російське і японське військо грудь в грудь, а баґнет на який спогляданий знову свої права. В сій війні майже всї держави почали занимати ся оружем до боротьбе з близька і робити на сім поли воєнні проби. Се дало почин до нових винаходів.

І так останними часами удїпшено ручні бомби, які можуть стати дїйсно першорядним оружєм. Сї бомби мають заступити малим відділам жовнірів пушки. Така бомба виглядає як куля середної величини, а на споді має тонкий прутик, наповнена новою досі незнаною дуже сильною, вибуховою матерією і засотрена в перкусїйний запальник. За помічію штучного приладу причіпає жовнір таку бомбу до дула карабіну спеціяльно до сього призначений набій. Жовнір прицілює ся, потягає за курок, а бомба в наслідок вистрілу летить на віддаль коло 60 метрів і паде на землю та в наслідок удару вибухає і нищить все довкруги на віддаль 10 метрів.

В спільній австро-угорській армії вже одержали кождий підрядний в дїлах таких, щоби для кількох жовнірів. Військові круги привикають до сього нового оружя великі надії, передовсім підчас приступу до кріпости.

Новість в воєнній сьвіті є бальони і аеропланові стрільні прилади. Тепер бальони і аероплани є невідлучним новочасної армії. Уносить ся в висоті кількох офіцирів генерального штабу, котрі мають до розпорядимості телефон. Із сеї висоти доносить офіцири своїм генералам про рухи ворожих війск. Очевидно, обі ворожі сторони намагають ся взаїмно знищити бальони противника цільними стрілами. Доси уживано до сього пушок з дулами, виключаючи стріляти в гору, але по всеч ласть ся уставити такі пушки в відповідних позиціях. До того влучити в бальон штуки не аби яка. Через те постала думка звісмотрити пшоту і кинути в бальонові стрільні які викидають в гору карабіни Манліхера.

Ніч, як говорять, є ворогом чоловіка. В часі війни кожда армія боїть ся нічної темряви. Під вільною заслоною ворог задає звичайно нечайні приступи і тоді побідить ся сторона, що краще знає терен. Підчас війни в південній Африці пони ся ли Англійці в той спосіб найтяжкі страти. Тому управа австрійської армії звернула увагу на сьвітляну матерію і літаючий прилад, який держить стрілу довший час в воздусї і кидає сьвітло на простору віддаль.

В найновійших часах придумано сьвітляні стрілки для карабінів. Сї стріли заключають в собі масу, зложену головно з магнезії, яка серед горіння дає сильне сьвітло. Сим робом і малі відділи можуть собі осьвічувати терен.

Вкінці слід ще згадати про нові ручні ґранати призначені до стріляння в гору. Сї ґранати наповнені також новою вибуховою матерією, але її хемічний склад зберігають в тайні. Дотеперішні ґранати розпитали ся і кавали вперед, в напрям вистрілу. Через те не наносили вони великих страт ворогови, схованому за високими окопами. Нові ґранати викидають вістрям в гору і зараз падають ся до низу цели війск схованих за окопами або купами. Не будучи вможуть жовніри заховати ся перед сими новими стрілами лише під бетоновими дахами.

Всеволод Гаршин.

Чотири дні.

(Дальше)

Ну і що-ж? Дурень, дурень. А сей нещасний фелах*) (на нім єгипетський мундир) він винен ще менше. Раніше, нім їх посадили, як оселедців в бочку, на пароплав і повезли до Цареграду, він і не чув про Болгарію. Йому приказали йти, і він пішов. Коли-б він не пішов, його почали-б бити арапниками, а ні, то який небудь паша всадив-би в нього кулю з револьвера. Він йшов довгим, тяжким походом зі Стамбула до Рущука. Ми напали, він оборонював ся. Та, бачучи, що ми страшні люди що не боять ся, його патентованої англійської хвітівки Пібоді і Мартіні, все лізємо і лізємо в перед, він жахнув ся. Коли він хотів втікти, якийсь маленький чоловік, котрого він мігби убити одним ударом свого чорного кулака, підскочив і вткнув йому баґнет в серце.

Що він винен?

І що винен я, хоч я й убив його? Що я винен? За що мене мучить спрага? Спрага! Хто знає, що значить се слово! Навіть тоді, коли ми йшли до Румунії, роблячи в страшні сорокоградусні спеки переходи по пятьдесять верст денно, тоді я не почував того, що відчуваю тепер. Ах коли-б хто небудь прийшов!

Боже мій! Та у нього в сій великій фляшці певно є вода! Але треба дістати ся до нього. Що се буде коштувати! Все одно, дістану ся...

Я лізу. Ноги волочуть ся руки ледви посувають непорушне тіло, до трупа ні два сажні, та для мене се більше — не більше а гірше — десятків верст. Все таки треба лізти. Горло горить, пече, як огнем. Та й вмреш без води скорше. Все таки, а може бути...

І я лізу. Ноги зачіпають ся о землю і кождий рух викликує нестерпний біль. Я кричу, кричу з риданєм, а все таки лізу. Нарешті ось і він. Ось фляшка, в ній є вода — і як богато! Здаєть ся, більше пів фляшки. О! вода мені стане на довго... до самої смерти!

Ти спасаєш мене моя жертво! Я почав відвязувати фляшку, спершись на один лікоть, і раптово, стративши рівновагу, впав лицем на груди свого спасителя. Від нього вже було чути сильний запах трупа.

* * *

Я напив ся. Вода була тепла, але не зіпсута, і до того її було богато. Я проживу ще кілька днів. Памятаю я в „Фізіольоґії щоденного житя" сказано, що без їди чоловік може прожити більше тижня, аби була вода. Так, там ще є розповідь самогубця, що заморив себе голодом. Він жив дуже довго затого, що пив.

Ну й що? Коли я проживу ще днів пять-шість, що буде з того? Наших нема, Болгари розбігли ся. Дороги близько нема. Все одно — вмирати. Тільки замість тридневної агонії я зробив собі тижневу. Чи не краще скінчити з житєм? Коло мого сусіда лежить його мушкет, прекрасна англійська виливка. Тільки варто протягнути руку: потім один момент і конець. Патрони валяють ся ось тут таки купою. Він не встиг вистріляти всїх.

Так скінчить, чи — чекать? Чого? Спасеня? Смерти? Чекати, поки прийдуть Турки і почнуть здирати шкуру з моїх зранених ніг? Краще вже самому.

Ні, не треба піддавати духом; буду бороти ся до краю, до останних сил. Во ось коли мене знайдуть, я ратований. Може бути, що кости не ушкоджені. Мене вилічуть. Я побачу рідний край, маму, Марусю ..

Господи, не дай довідати ся про всю правду! Нехай думають, що я убитий на місци. Що буде з ними, коли вони довідають ся, що я мучив ся два, три, чотири дні!

Голова крутить ся; моя подорож до сусіда мене зовсім замучила. А тут ще той жахливий трупа. Як він почорнів... Що буде з ним завтра або позавтра? І тепер я лежу тут тільки тому, що нема сили відлізти. Відпочину і поплачу на старе місце; вітер дує звідси і буде відносити від мене сморід.

Я лежу зовсім знесилений. Сонце пече моє лице, руки. Нема чим прикритись. Колиб хоч ніч скорше, се здаєть ся, буде друга.

Думки путають ся, і я падаю непритомний.

* * *

Я спав довго, бо коли пробудив ся, була вже ніч. Все так само; рани болять, сусід лежить, такий як був величезний і непорушний.

Я не можу не думати про нього. Невже я полишив все миле, дороге, йшов сюди тисячверстним походом, терпів холод, голод, мучив ся від спеки; невже тепер я лежу тепер в таких муках — тільки затого, щоби сей нещасний перестав жити? Або я хиба що небудь зробив корисне для військових справ, крім свого морду?

Морд, убійник. І хто? Я!

Коли я задумав йти бити ся, мати і Маруся не відмовляли мене, хоч і плакали надімною. Осліплений ідеєю, я не бачив сих сліз. Я не розумів (тепер я зрозумів) що я робив з близькими менї істотами.

Чи варто згадувати? Минуло не вернеш.

А які дивні відносини до мого вчинку завелись у богатьох знайомих! „Ну, божевільний!" Лїве, сам не розуміючи чого! Як вони могли говорити се? Як вяжуть ся такі слова з їх уявами про геройство, любов до рідного краю і иньші такі річи? Я бо в їхніх очах виявив всї ті заслуги. А проте я — „божевільний."

І ось я їду до Кишинева, на мене навантажують торністру і всякі військові причандали. І я йду разом з тисячами, серед котрих хиба тільки кілька найдеть ся таких як я, що йдуть добровільно. Решта лишилась би дома, колиб їм дозволили.

---

*) Фелах — турецький жовнір з Африки.

(Дальше буде).

Дні нашої слави і недолі.

19-го грудня 1863 р. народив ся знаменитий український письменник Борис Грінченко, котрий був довгий час народним учителем і пізнійше учителював широка свідомість серед народа. Його заслуги на полі письменства дуже значні. Він написав богато оповідань для народа, дітий і інтелігенції. Видав два томи своїх драм і комедій. В обороні української школи в Росії він написав кілька книжочок на російській мові і тим звернув увагу усіх педагогів в Росії, надавши більшої ваги українській справі. Нарешті обробив і видав великий словник української мови в 4-ох великих томах і за сю працю дістав від російської Академії Наук „Костомарівську премію" і зачислено його в члени кореспондента Академії Наук. Коли завязало ся у Київі товариство „Просвіта", його одноголосно вибрано першим головою київської „Просвіти". Надмірні труди і тяжкі умови житя підтяли його здоровлє і він захорів тяжко на груди. За поміччю громади виїхав він до Італії лічити ся, та на Україну уже живим не вернув ся, а лише його тіло з величною помпою поховано у Київі.

12-го грудня 1900 р. помер український письменник Олександер Кониський, котрий народив ся 6-го серпня 1836 р. на Чернигівщині. Він зоставив по собі богато всяких творів з ріжних галузей знаня. Крім того він богато працював яко громадський діяч на російській Україні і в Галичині. А свій маєток записав на українські справи.

14-го грудня 1905 р. основано в Перемишли „Руську Щадницю".

17-го грудня 1658 р. народив ся гетьман Данило Апостол. Він походив зо старого козацького роду і по смерти батька малого хлопця Данила, котрий мав лише 10 літ — козаки обрали за полковника. Д. Апостол своїм поміркованим тактом і розумним поступованєм богато зробив полекшень для населеня України. Року 1693 розбив Татар в на Інгулі. В 1697 р. Мазепа настановив Апостола наказним гетьманом. Після зради Мазепи російському уряду — Апостол перейшов до Скоропадського. Року 1722 Апостол ходив у Персію походом. Опісля, коли до Петербургу приведено гетьмана Полуботка з старшиною і посаджено у вязницю за те, що вони ремствували на порядки в Україні, [illegible] завели Москалі — Апостола звернено з Персії і також привезено до Петербургу. Цариця Катерина I простила козаків, але не дозволила їм жити на Україні, а тримала їх під доглядом у Петербургі. Потім, коли стали лекші часи, Апостол виїхав на Україну і 1-го вересня 1727 року на раді у Глухові його вибрано на гетьмана. Того-ж самого року, коли коронував ся Петро II., Апостол поїхав у Москву і подав цареви прохане, щоби стверджено давні права на Україні. Цар зробив, о що було прохано, а року, 1730 цариця Анна змінила навіть російське військо на Україні і р. 1733 дозволила повернутись Запорожцям на Україну в Петербурзі. Апостол помер у Сорочинцях року 1734 де його й поховано.

19-го грудня 1240 р. зруйнувала Київ татарська орда під проводом Татия. В давних часах окілні народи татарських племен жили лише рабунками і цілими ордами нападали на сусідні землі. Один татарський вожд хан Темуджін зібрав до купи усі татарські дрібні племена і ханства себ-то такі королівства в одну велику орду. Сего великого ханства границі простягали ся аж від самого Китаю через Сибір до Кавказу. З того часу Татари мали велику силу і нагнали страшенний страх на околичні землі своїми походами. Внук великого хана Темуджіна — хан Татий пішов ще далі своїми походами на Чорноморські краї і винищив Половецькі народи, котрі граничили на схід з українськими землями. Винищивши чорноморські землі і Половців Татий посунув ся на північ цілою ордою на московські князівства, котрі одно по другому попало і ставали жертвами татарського походу. Так дійшов Татий аж до Новгороду. Але далі в н не міг піти [illegible] тоді була весна, всі ріки розляли ся, а та околиця і без того ще дуже багниста. Тоді Татий повернув на український край. Страшною, несподіваною лавою пішла орда на Україну. Попереду кінні дикі ватаги палили й грабили усе поперед себе; за тими ватагами сунула головна орда з безконечними обозами, гуртами худоби, табунами коней, отарами овець, юрбами жінок і дітей. Стогін, плач і [illegible] розлягав ся далеко в окрузі орди і давав знати, що наближаєть ся орда, нагоняючи страх на все. Кудою ж орда пройшла — земля ставала чорна, як після сарани. Що можна було забрати, забирали; забирали худобу, коні, людий брали у неволю і гнали перед собою як отару, а старих і малих та хорих без жалю убивали і трупи валяли ся під ногами коний, а села і міста до щенту палили. Так Татари пройшли через Чернигівське, Переяславське і другі українські князівства і нарешті орда присунула під Київ. Побачивши гарний город, весь в зелени, Татари не хотіли його руйнувати і післали своїх послів до Києва, щоби вони здали ся без битви; але Кияне на раді постановили бити ся до останнього, щоби ворог через трупи перейшов до Києва. Київ тоді належав до Галицького князя Данила і в самім Київі був його воєвода Дмитро. Він звелів поубивати татарських послів і [illegible] приготовлятись до оборони міста. Незабаром присунула уся сила Татиєва і сам Татий під самий Київ — і облягли город з усіх сторін. Коли наблизила ся орда, то від рипу возів татарських, реву верблюдів, та іржаня коний, гомону та галасу Татар навіть [illegible] не було чути в місті. Після завзятої боротьби до вечера Татари взяли Київ і страшно його зруйнували. По улицях текли потоки крови, скрізь валялись трупи. [illegible] Татари пограбили і попалили усі хати Києва, скрізь жевріло полуминє пожарів, горіли церкви, замки, та палати. Воєводу Дмитра страшно порубано, але Татий не звелів його убивати і взяв його до себе за одвагу у полон.

По зруйнованю Києва, орда татарська подала ся на Волинь та Галичину і всі більші міста поруйнувала.

Морський похід козаків.

(Дальше)

— Ну, тепер треба квапити ся, бо може яка тельма доплине до острова і дасть про нас знати. Гайда вперед!

Ще перед розсвітом чайки долетіли до носа." Чайки підняли вітрила і за хвилю знайшли ся на повнім морі.

Кровавий захід сонця як ворожка був козакам бурю. Вона надійшла. Налетіла туча і несла ся низько над морем. За тогоми филі і з величезними розмахами зачали підіймати свої сиві верхи. Чайки то підносило на білі верхи, то кидало їх разом з водою в пропасть. Вони розсіяли ся по розшаленім розяренім морі. Половина гребців черпала і відливала воду. На отаманській чайці при керми стояв сам Богдан.

Коли море вже перебісило ся стало прояснювати ся, козаки відітхнули. Небезпека вже минула. Богдан глянув кругом, але хоч як напружав свій зір, на верхах филь не доглянув ні одної чайки.

— Що-ж то, діду, не баву ні одної чайки — звернув ся тревожно до Нестудихи. [illegible]

„Чорне море порозкидало але не потопить," відповів дід, приклавши одну руку до чола: „Не журіть ся хлопці, бурі кінець. Ще годинє і сонечко засвітить."

Богдан казав вигляти з пушки. Чайка задрожала, гримнув вистріл і за кілька мінут козаки почули серед шуму моря другий і третий вистріл.

— Підождемо — сказав Богдан — ось таки біжить одна чайка.

По хвили Богдан побачив [illegible] другу і третю чайку. Казав ще раз гримнути з гармати і повторити вистріли що пів години. Тимчасом сам слідив уважно, щоби замість козацьких чайок, не напливала на него турецьких галер. До вечора зібрало ся двайцять чайок. На воєнній раді порішено провести в сім місци днє і від часу до часу давати про себе знати вистрілами. Як до рана не зберуть ся чайки то значить, що вже нічого на них ждати.

Не вспіло ще сонце потонути в безодню моря, як Богдан замітив на кінци горизонту не чайку, а турецьку галеру. Богдан показав на неї рукою і казав ударити у всі весла; чайки понесли ся на перерів судну. Богдан знав, що з під сонишної сторони чайки можуть непомітно підійти дуже близько під галеру. Чайки перерізали дорогу галері і були вже на пів верстви перед нею. Зібравши чайки в округ, Богдан дав тихий наказ: держати ся півкругом перед галерою в однакім віддаленю — ні скуна, ні одної іскри, не то що людське. На чайці лишає ся тілько керманич і по десять гребців; решта в бій. Напад по першім крику когута: окруживши галеру з усіх сторін дати сальву з мушкетів, від разу чіпати ся гаками лізти на галеру, щоби у кождого були набиті пістолі в руках шаблі, в зубах ніж. Галеру — видно купецьке судно, добича буде богата. Ну, з Богом!

* * *

Стоїть на своїй чайці Сулима з тревожним вижиданєм розглядає ся, чи не посувають сусідні чайки? Але сусідних чайок не видно по боках, тілько ліхтарні та галера наближає ся?.. Ся би і на руку момент роботи для гребців: тілько дітько знає, коли нападати. У вечера, як з збитки, когут в час бурі [illegible] тепер'

„Чуєш?" звернув ся до кашовара: „чи се не півень в сусідної чайки?" Сулима з присвистом.

В тишині чути було віддалений хрипіт з присвистом

„Знать се півень" відповів кашовар.

В горячці палкий Сулима не пізнав, що се так солодко хропить козак Запридуа. Серце Сулими забило ся, очи блиснули диковинною і він крикнув не своїм голосом:

„За весла! На галеру, гайда!"

Його крик заалярмував сусідну чайку і вона понесла ся за Сулимов. Прочі чайки, нічого не відповідаючи, ждали на півня. Богдан також ждав на півня, він думав, що хтось піде до атаку без його приказу скорше. Але нараз якийсь гамір і шум весел зацікавив його. На галері мелькнули огники, один другий, за ними ні було більше і грохіт десятка гармат. Показало ся, що хтось вже зачав.

— За мною вперед!

(Кінець буде)

Між давними християнами були священиками і [illegible] також невольники.

Пчола, необтяжена медом перелітає на годину звено 60 кільометрів. Коли летить з медом — перелетить 18 кільометрів.

В. Гордін

ЖЕРТВА ОДНОГО ДНЯ.

З російської мови переклав Іван Мельник.

— Хи-хи-хи [illegible] таким безумним сьміхом, якби з когось насьміваючи ся реготала ся старушка; її обличе прибрало вираз, мов-би хотіла сказати:

„Я все розумію і ви мене не ошукаєте.."

Запалі уста розширили ся, показуючи беззубі ясна, а виставаючі з перед щоки робили її ще більше подібною до мерця. Малі зморщки вкрили ціле лице, а шкіра на ньому видавала ся блискучою і твердою, як пергамент. Полиняле від довгої ноші лахмітє зсунуло ся і в своїх фалдах ховало худе, сухе тіло.

Вона сиділа безпомічна, без куска хліба, без води і сну вже третий день на брудній кухні, дерев'яній постелі, підгорнувши під себе рабі ноги і щось шепотіла без звязи; таким, коротким сьміхом з когось насьміхала ся і знов беззвучно щось шепотіла, чого не можна було зрозуміти. Постіль дрожала і скрипіла безон. В кухні, тіснім мешканю було низько, вогко і темно, як в ночи. Одиноке квадратове віконце освітлене було світом і здавало ся, що старушку за житя похоронили в тім льоху. А вітер хриплавим, плачливим голосом сьпівав за вікном якусь сумну, монотонну пісню.

Старечі, примружені і безбарвні очи перебігали з предмету на предмет; їй здавало ся, що її любий, єдиний син, той все понурий і затурбований син — тепер шутує собі з неї. Він ховав ся і знова показував ся то коло стола, то в куті біля печи, то у вікні; не в брудній і незачищеній блюзі, яку убирав до роботи, а в чистій святочній одежі; не з покритим костю і порохом лицем, як приходив з фабрики, а вмитий і причесаний. Ноги його підтанцьовували в такт і очима тілько моргував.. Голова захитала ся на тонкій шиї і [illegible] він [illegible], розплинувсь він доки ледво замітною плямкою не пропав за вікном і то ні трохи не здивувало її, ані не занепокоїло і сейчас таки про нього забула. Перед її очима скоро перебігали люди; їх було так богато, що не видно їм кінця; тісно збитими рядами машерували вони; червоні хоругви широко розвівали [illegible] плили над їх головами. Пісня тисяч голосів, як удари грому, роздала ся в її ухах; було чути і тупіт безчисленних ніг в такт пісні. Тр.. тир... якби звідкись посипав ся горох і в воздусі з шипінем і свистом замелькали чорні малесенькі птичка. Зачали ся чорти з довгими хвостами і кінськими, обризганими кровю копитами; люто почали вони топтати людські трупи і над головами живих і з якоюсь питомою собі злобою і нелюдською усьмішкою вимахували блискучим і острим оружєм. Голови все падали, а звірські чорти топтали їх своїми копитами, оплилі в своїй дикій оргії. [illegible] каплі крови, як каплі дощу, капали на голову і по рісницях, розтріпаним сивим волосю стікали на [illegible] ране зморщками лице.

В її очах все виглядало, якби було покроплено кровю і якби всі предмети горіли, наче в огні.

Але людей ставало чимраз більше, чей вони хоругви ширше розпростерали ся і від сильних звуків тої пісні земля задрожала. Все щезло.. по стінах розлили ся якісь ясні, вовтряні малюнки. Нараз повіки старушки розширили ся і з стрічі застигли; очи стали нерухомо [illegible] Вона знов побачила сина. Він стояв на порозі з страшним від мук лицем і на всі боки гнув ся, на шиї у нього чорніла глибока рана, а з неї текла широкою лентою червона кров. Хриплавим і розбитим голосом старенька мати скрикнула, від чого роздав ся довгий, протяжний відгомін. Цілим тілом кинула ся назад, сильно впала на постіль і на весь свій ріст випрямила ся. Стало тихо... В куті стояла смерть і стукала своїми костями..

За вікном була вже ніч, темна ніч і вітер хриплавим голосом монотонно співав і ридав.

РУСКО НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Доктора G. KALICHMAN-а в Виннипегу.
Спеціяльно лічене полових хороб (сифіліс, триппер і т. д.), внутрішних, очних і ушних.
[illegible] сифіліса „606" проф. Ерліха
Лічене полового безсиля. Лічене всяких залозових хороб (ревматизм і др.) електрикою
Висилаємо також лікарства на кольонії по отриманю завдатку.
Шпиталь і Офіс: 453 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

Др. В. ГЕРЖАБЕК.
Одинокий руський лікар зі старого Краю. - Одинокий руський лікар в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ В УСІХ ХОРОВАХ
Мешкає і ординує в власнім шпиталі 415 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 — — WINNIPEG, MAN.

MADE UNDER THE BRITISH FLAG
MADE IN CANADA
MADE AT HULL
MADE BY EDDY
Еддіс Сірники.
Хотай ціни на сірниках трохи підвисшили, бо брак сирого матеріялу, [illegible] якість всегда буде найліпша.

30 - днів вільної проби - 30
Наповніть свої імя і адрес на сім купоні, вишліть до нас а ми пришлемо
Victora говорячу машину
або
Columbia фонограф
і 12 руських кавалків ДАРОМ на
30 днів вільної проби.
По 30 днях проби можете вибрати, відошліть, а коли будете вдоволені
[illegible]
[illegible]
SAUL BIRNS, 117 Second Ave, Dept. 23 NEW YORK, N. Y.
VICTOR COLUMBIA
Імя
Адрес

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave., — East. — Winnipeg.
Дошки, Ліски, Гонти.
Точно доставляємо — Вдоволене гарантуємо.

Точна Карта театру воєнних дій стоїть на гарнім і міцнім папері, головні твердині, місця і проч
Альбом воєнних карт Росії, Франції, Англії і Німеччини
[illegible]
EUROPEAN NOVELTY CO. Dep. 6.
1638 Topping Ave. New York, N. Y.

2 долари НА МІСЯЦЬ 2 долари
Дайте нагоду купити вашу добру говорячу машину
грамофон
Гарантований на 15 літ
лише за 21 дол. і 50
Тридцять днів безплатної проби.
[illegible]
GREATER NEW YORK PHON. CO 388 Grand St., New York

НАША АДРЕСА
„Canadian Farmer" [illegible] Winnipeg, Man

ГОДІВЛЯ КУРИЙ

5. Плимут-Рок

Вітчиною курий Плимут-Рок є Америка. Їх виплекано [illegible] схрещуючи кури Домініка і Кохінхінами. Кремезні кури розійшли ся з часом не лише по Америці, але і по Европі всюди, де тільки появили ся [illegible] людий, що почали їх плекати. Особливо найшли ся [illegible] Европі Данії, Скандинавцям і Фінляндії. [illegible] що кури Плимут Рок [illegible] ліпше, від других рас, як, або темному півням і ні кури. Білі Плимут Рок виплекали також Американці, перемішуючи курей Плимут Рок з білими Італійками. Кури сеї відміни несуть ся дуже добре, однак не є они такі загартовані як золуласті. У Плимут-Рок жовтих є много крови жовтих Кохінхінів. Однак що до краски піря, то Плимут-Рокам бракує ще много, щоб они одержали так совершенно жовту краску як Кохінхіни. Білі або чорні [illegible] не суть рідкостю у селі [illegible], хоч того рода краска є тут лишня і зменшує вартість раси. Плимут-Рок чорні мають краску піря чорно зеленковату. Ще є Плимут Рок куропатвині, подібні краскою піря до Кохінхінів куропатвиних. Однак ся відміна ще не усталена як слід.

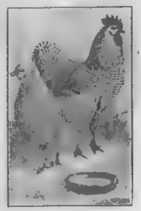

Плимут-Рок

Кури Плимут-Рок суть дуже загартовані. Плечі не мав [illegible] голова велика! Серед [illegible] довгий, жовтий клюв нагнув ся легко до низу. На [illegible] у півня видно простий, одинарний рівно зубчатий, неподвоєний [illegible] гребінь. Лиця гладко, червоно. Червоні завушні [illegible] дуже тонкі. Довга, легко вигнута шия [illegible] буйним, [illegible] пірям, яко спадає [illegible] на крижі. Груди широкі і повна. Малі крила [illegible] добре до тіла. Короткий хвіст покритий [illegible]

Кохінхіни (Гляди ч. [illegible])

Брама (Гляди ч. 49)

[illegible]

Що до краски [illegible] Плимут-Рок [illegible] білі, чорні і жовті. [illegible] Плимут Рок [illegible] Кохінхіни [illegible] на самім курятнику може утримати [illegible] Годівельники [illegible] Плимут Рок [illegible] З одного стада до[illegible] ковують ся типових курок [illegible]

Господарська вартість курий Плимут Рок

Плимут Рок се розповсюджені по всіх культурних краях кури. Они рослі, здорові і кремезні і тому то з чистою совістю можна їх причислити до рас о високій вартости господарській. Раса Плимут-Рок належить до найбільш загартованих курий, надаєсь тому дуже добре на [illegible] М[illegible] дуже росте і збирає в піря. Студени куратка не [illegible] ся тому нема [illegible] на теплих других рас. М[illegible] кури [illegible] несуть ся [illegible] або семим місяці. Річно може знести курка при добрім догляді 160 [illegible] Яйця не малі важать [illegible] грамів. Краски [illegible] жовтава ясна [illegible] та смачна. Кури любять [illegible] весну квокати. На яйцях сидять спокійно [illegible] Молоді півнички, до[illegible] поки ще добре не обросли пірєм, надають ся дуже добре на варіо. Кури Плимут Рок не суть вибагливі в [illegible] їдять все, що їм подано. За кормом глядять також добре, та не жиуть вибагливо на полі а руках. Шість літ тому назад удалось було мені [illegible] в [illegible] шість яєць розплоджених курий Плимут-Рок. Сї яйця [illegible] дуже [illegible] доми, та на третий день підсипав під звичайну квочку. Квочка була спокійна і сиділа тихо та щіро. 21-го дня виклювалось майже разом вісімнайцятеро жвавих куряток. Куратка росли майже в очах, а хоч ходили по сльоті і студени, були здорові мов оріхи. З початку краска піря у куряток чорна і темна. Лише кінчики і спід тіла білаві. Опісля вилазить з тіла перия з сірим тлом та темними оружями. Молоді кури почали нести ся в пізну, глуху осінь — однак несли ся через цілу зиму, весну і літо аж десь до кінця серпня.

6. Ваєндоти.

Ваєндоти раса північно-американьска. (Назва пішла від індіянського на мові Wyandot — вимовляє ся Ваєндот.) Поставала она межи літами 1867 — 1884 із суміщки крови ріжних рас. Перші Ваєндоти мали пірє сріблясте. В р. 1885 перевіз Ваєндоти Джон Плинг до Англії а відси Г. Маргєв до Німеччини. Від сего часу перебувають Ваєндоти вже постійно в Европі. [illegible] Ваєндоти в [illegible] ось такий спосіб витворено з часом три їх роди: англійський, американський та німецький.

Між тим як срібласті Ваєндоти найшли вже в Европі [illegible] удалось американським [illegible] витворити в р. 1886 золоту відміну Ваєндотів. 2 роки опісля бачимо в Америці Ваєндоти білі а в р. 1887 Ваєндоти жовті. В р. 1893 витворили Американці Ваєндоти Колюмбія куропатвини і золуласті а

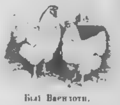

Білі Ваєндоти.

межи літами 1897—1905 Ваєндоти жовті білим значені (Chamois), темні, чорні, сині, та Ваєндоти краски темних Брам. Як бачимо вами дуже у годівельників до сеї раси росло з року на рік.

Білі Ваєндоти мають пірє біле мов сніг. Недопускаємий є особливо у курок ні який иншій барвний налет. Ваєндоти чорні мають пірє чорно зеленковате. Жовті Ваєндоти мають пірє ясно або темно жовте. В кождій [illegible] розміщене краски [illegible] винно бути, о скілько можна, одностійне. У Ваєндотів синіх, або голубих краски піря синява та лискуча. У Ваєндотів срібластих, півень має пірє відмінної краски як курка. На голові і крижах пірє у півня біле. Шия та сідло чорне з білим обводом на кожнім поодинокім пірю. Пірє на крилах також біле. Поперек крил перебігає двома або трома рядками чорно, лискучо [illegible]. Хвіст чорний. Пірє на грудях і животі та по боках срібласто з чорними обвідками на кожнім поодинокім пірю. [illegible] Курка має пірє на голові, шиї, хвості і під сподом тіла таке саме як півень. Решта піря срібласта з чорним обводом. Золоті Ваєндоти подібні рисунком піря до Ваєндотів срібластих, тільки в тих місцях, де у срібластих бачимо краску білу, то у золотих жовту, або золоту. У золото-синіх Ваєндотів бачимо [illegible] сиву краску. Золуласті Ваєндоти подібні своєю краскою піря до золуластих Плимут Рок. Ваєндоти краски куропатвиної подібні до Кохінхінів сеї самої краски. Півень має пірє на голові, шиї та сідлі цитриново-червоне. На шиї і здовж кождого піря перебігає середнею вузька, до того, чорної краски полоса. Пірє на крижах і на верхах крил буває або темно червоне, або темно-каштановате. Вони крила, груди, живіт і хвіст чорні. Курка має пірє на голові і шиї таке саме як півень лише [illegible] полоски чорні суть на шиї о [illegible] ширші.

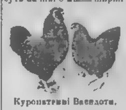

Куропатвині Ваєндоти.

Пірє на грудях є [illegible] мішані з ясними [illegible] значками на кождому пірю. Спід тіла та боки вкриті пірєм брунатно сірої [illegible] Верх брунатно сірий з білаво-жовтавими обвідками на кожнім пірю. Хвіст чорний брунатно значений. Ваєндоти Колюмбія [illegible] краску піря зовсім подібну до ясних Брам. Ваєндоти краски темних Брам мають пірє такої самої краски що і темні Брами.

Господарська вартість Ваєндотів.

Ваєндоти, се кури не великі, однак кремезні. Кадовб у них широкий, короткий і грубий. Груди глибока і повна. Визначують ся, тим, що мають дащ рожевковий гребінь. Кури Ваєндоти несуть ся пильно, особливо [illegible] зимою, коли яйця суть дорогі. Мясо з курий Ваєндотів смачне. Під весну деякі курки починають квокати. На яйцях сидять квочки раси Ваєндотів добре, но дуже спокійно. Молоді куратка ростуть і [illegible] вкривають ся в пірє досить скоро. Півнички вибирають ся в [illegible] о много [illegible] їх курочок. Молоді кури починають цокотати вже в серпни а починають нести ся в жовтни, або падолисті. При добрім догляді несуть я курки через зиму весну [illegible] літо, аж поки не почнуть пірити ся. Ваєндоти може знести в році 180 до 200 штук яєць. Яйця середньої величини жовтаво червоні. Одно яйце важить 60 до 70 грамів.

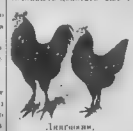

Лянгшани. (Гляди ч. 50).

Ваєндоти не боять ся студени а їх розочковий гребень не відмерзає так скоро як прості, високі гребені других рас. Півень важить 4 до 5 а курка 3 до 4 кільограми. Молоді півнички можна тучити і уживати на варіо — однак лиш до часу, поки ще не суть [illegible] розвинені. Опісля тучать ся они також — однак не так скоро і не так добре. Раси Ваєндотів поблиз курий Плимут-Рок та Лянгшанів можемо сьміло поручити нашим годівельникам-господарям. Особливо білі Ваєндоти, як продукт [illegible] срібластих Ваєндотів з білими Італійками несуть велику скількість великих яєць.

До наших фармерів і учителів!

Два роки минає, як в Вінніпегу завязалось товариство, що поставило собі за задачу побудувати Український Народний Дім в Вінніпегу, який давав би приют духовому і матеріяльному розвоєви українського народа.

До сего часу товариство за 10 доларові уділи та всякі принагідні збірки і жертви зібрані головно м ж міськими робітниками (представленя, концерти, коляда, розигрівки і др.), купило землю, на якій, коли буде можна, в весною задумує товариство приступити до будови Н. Дому.

Знаючи, що міські робітники знаходять ся тепер в прикрім положеню, яке спричинила війна, тому не можуть підпомагати народних справ в такій мірі, як перше — тому звертаємо ся до Вас пп. Фармери, щоби Ви [illegible] наших робітників в так важній і конечній народній діл.

Ще перед Різдвяними сьвятами товариство хоче устроїти розигравку. Хто отже мігби помогти великій народній справі, зволить прислати як фант бодуль з пожиточних річей, як мясо, дріб, яйця, сир, масло, корм дров до палива і т. п. і все те буде дуже радо приняте Церквою само товариство оплачує.

Всі річи висилати до

J. Negrez
487 Flora Ave., Winnipeg

разом з пояснєнєм посилаючого і чого посилає. Імена жертводавців будуть поміщені в усіх укр часописах.

Навіть двійне буде висилати в сей спосіб, що хтось з [illegible] своїх сусідів і знаномих деякі річи і вишле разом зі своїми. Панове учителі [illegible] в сій справі [illegible]

Сподіємо ся, що пп. Фармери не відмовлять помочі тій ділу, та ще в протягу тижня пришлють чимало річий так що м[illegible] на Дому не будуть могли їх помістити. — Хто буде перший?.

Дирекция
Укр. Нар. Дому

ЦІНИ ЗБІЖА.

Пшениця:—	
Ч.р 1. Норнерн.	$1 17
Ч р 2 „	1 13
Ч р 3. „	1 09
Ч р 4. „	1 05
Ч р 5 „	1 00
Ч р 6. „	95
Фід	.91
Овес:	
Ч р 2. C W	52
Ч р 3. C. W.	49
Ч р 1 Фід	49
Ячмінь:—	
Ч р 3 C W	.61
Ч р 4 C W	.57
Фід	.56
Лен —	
Ч р 1. N. W. C	$1 29
Ч р 2. C. W	1 26

ЦІНИ ХУДОБИ.

Найліпші бички сто фунтів живої ваги $6 25—$6 50

Гарні, тау сті бички $6 00—$6 25

Звичайні бички 5 00—5 35

Гарні, таусті ялівки $5 00 $5 50.

Звичайні ялівки $5 75—$6 00

Вибрані корови 5 25 —5 50

Середні корови 4 50—4 75

Звич. корови 3.50—3 75

Таусті свині $5 25

Отсим маю честь повідомити [illegible] українську публику що відкрив РЕСТАВРАЦІЮ під числом 265 Selkirk Ave.
[illegible]
Матвій Гаєруєнко

Mrs. A. Ruda
Управилєбована акушерка
Старанно обходить хорих
Ціни умірковані
771 Flora Ave., Winnipeg

ВІЙНА! ВІЙНА! ВІЙНА!
[illegible]
ROLAND CO
[illegible]

Війна! - Війна! - Війна!
[illegible]
Kammermacher
[illegible] N. Y.

ПРЕЗЕНТ!
[illegible]
English American Tobacco Co
[illegible]

CALDER'S
БАНКЕРІ і ШИФКАРТИ
Старі і певні.
663 Main St. Winnipeg
[illegible]

Тукета
T & B
папіроси
не клеєні.

НА СПРОДАЖ
два лоти на Манітоба улиці межи Buller і Charles улицями $200 обох. Спродам за готівку Зголосіть ся в офісі [illegible]

РЕВМАТИЗМ
[illegible]

[illegible]
Не треба кадати [illegible]
[illegible]
140 Liberty St New York, N Y

ВІЙНА!
[illegible]
Trading House [illegible]

Дуже інтересну історію про І. Кравченка можна вичитати в календари „Українська Родина" [illegible] дістанете в Руській Книгарни за 50.

ВІЙНА!
[illegible]
OAMA PUBL. CO.
[illegible] Ave. New York, N. Y.

ВЖЕ ВИЙШОВ
Календар на Рік 1915
ТОВАРИША ЕМІГРАНТА
[illegible]
Narodna Wola,
316 N. Washington Ave.,
Scranton, Pa.

Наука англійської мови і початкової арифметики
Том Флора, студент бив [illegible] отворив школу до учіня після найновійшої методи як англійської мови так і бизнесової арифметики. Ручу за успіх. Ціни невисокі. Наука відбуває ся в день і вечором. Зголошуйтесь на адрес:
686 Flora Ave Winnipeg

Фарма на продаж!
Фарма 158 акрів, 50 акрів випроблено, обфенцована ціла добра хата, шпихлір на 2000 бушлів, бальков покритий, інші будинки, студня мурована з доброю водою. Школа на тій самій фармі, 6 миль від міста і стациї Calder, Sask. Ціна $20 за акер, 20% готівки а решту на сплату до вигоди купуючого на 6%. Можу заміняти на реальність в місті не обтяжену довгом. По близші інформації удаєтесь до:
J. A. DYMA. 514 Flora Ave
Winnipeg Man

ЛІКЕРИ
Стара фірма потрібує вашу патронату
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1166. Winnipeg, Man.
Затямте, що наша гуртовня лікерів є одною з найстарших, що робить бизнес у Вінніпегу, протож коли висилаєте свої замовлене до нас. Ви завсігди будете певні заощадити що найменше 20%
Жадний иньший лікерний стор в Вінніпегу не дістає через почту стільки замовлень що ми дістаємо. Правительство підвисшило цло на горівці, отже просим звернути свою увагу на нові ціни лікерів
[illegible]

Вже вийшов календар „Українська Родина".

Небувала оферта для нових предплатників „К. Ф.“

Хочемо конечно побільшити „Канадийского Фармера“ на всіх сторін. На се потрібно нам нових предплатників, і даємо отже отсю небувало дешево-дорогу премію для нових предплатників. Хто пришле нам $1.50 повно на 1915 р. предплати за „К.Ф.“ дістане

УКРАЇНСЬКИЙ ҐЕОҐРАФІЧНИЙ АТЛЯС

в оправі, вартости $1.35, і щойно з друку нову дуже гарну, ілюстровану книжку

ПРО ВІЙНУ НАРОДІВ В ЕВРОПІ,

ціна якої є — — 25 ц.
Уважайте, що атлас в нашій рідній мові, цілкий, мапи кольорові. Жадна пизьма ча сопись в Канаді таких атласів не дає в премію своїм предплатникам. Дають звичайно англійскі. А хто знов не хотів би знати про теперішну війну в Европі? Ми постарались видати своїм коштом книжочку про війну

Премії, вартости $1.60, за „К. Ф.“ на 1915. р.

Сі премії лише для тих хто пришле $1.50 за „К. Ф.“ на 1915 р. При посиланю грошей просимо долучити ще 15 ц. на пересилку атласа і книжки.

Хто пришле предплату за 1914 і 1915 то пересилку оплатимо сами. Наша адреса:

THE CANADIAN FARMER
P. O. Box 3656 St. B. Winnipeg, Man.

ВАРВАРСТВА ВІЙНИ.

Грецький парлямент вислав окрему комісію для провірення тих варварств, яких допускали ся Болгари в занятих ними грецьких містах. Ся комісія оголосила звіт з своїх дослідів. Подаємо з сього звіту кілька страшних образків для характеристики, як звірско супроти себе поступали ся колишні союзники.

О годині 9 рано 8 липня — читаємо у сім звіті — прийшло 20 болгарських жовнірів під проводом офіцира з насадженими багнетами до палати епископа Константіноса в Мелейнікос, де були також нотаблі з цілої околиці. Жовніри розвалили двері та перешукали всі комнати за документами. Епископа витягнули з палати і публично на вулиці масакрували його. Жовніри казали йому клякати ся перед собою і закололи його на очах людий багнетами. Навіть над замордованим збиткували ся, бо тратували його ногами і виривали з голови волосє. О похороні не було бесіди. Труп лишили на вулиці, а розюшені вояки пішли знов шукати до палати, де забрали хорогву, митру, євангеліє та всі дорогоцінности. Мати епископа зі страху вмерла, заки жовніри розбили двері до її кімнати. Тіло епископа лежало на вулиці до 9 липня і аж того дня поховано його враз з иншими убитими в спільнім гробі.

Коли місцевість заняла грецька армія, гріб розкопано і переконали ся, що всі убиті мали рани від багнетів на скірі через ціле тіло. Нещасливим жертвам виколювали очи. Кореспонденти англійських і французьких часописий поробили з сих трупів фотографічні знимки.

Страшну різню улаштували Болгари в Дожато. В неділю 13-го липня, коли мешканці йшли до церкви, болгарська піхота і кавалерія обсадила місточко і стала його бомбардувати гарматами. Коли переляканї мешканці стали втікати, болгарські жовніри завертали їх назад до міста. О 8 год. рано [illegible] половина населення. Шкода виносить 14 міліонів. В полудне, по зрабованю міста, Болгари пішли дальше. Все те робив 10 полк піхоти під проводом майора Верлефа і 3 офіцирів. Парляментарна грецка комісія сконстатувала, що болгарські жовніри знасилували всі жінки і дівчата в Дожато котрі попали в їх руки а опісля вбивали їх, відрізуючи вперед їм груди. Вбито також богато дітей. Ті, що лишили ся при житю, [illegible] збожеволіли. [illegible] ужували собі болгарські жовніри в гуртах Дожато.

Не краще поступали ся Болгари в Сересі, де змасакровано 200 людий, спалено 4 050 домів і 1,000 склепів. Загальна шкода виносить 14 міліонів корон. За ним прийшла до Сереса грецька армія, сотка населення лежало по вулицях спалена на вуголь. Тут поробдено також фотографічні знимки слідів культури [illegible].

Зі звіту сеї комісії довідуємо ся, що те саме діяло ся на цілій грецькій території, де лише поступали Болгари. Сам генерал [illegible] з жовнірами напав і Сідахов на турецький банк і забрав відси всі гроші.

З НАШОЇ ВІТЧИНИ.

Заборона української мови

У Львові оголосив [illegible] ський воєнний штаб генерал губернатора [illegible] розпорядженє:

„В части Галичини, занятій російськими військами, заводить ся воєнну цензуру в повнім обємі. Переписку, яку пересилають ся почтою і телеграфом в Галичині, дозволена лише в мові: російській, польській, чеській, французькій, англійській і німецькій. Почтово телеграфічні кореспонденції в нарічах (тут треба розуміти малоруске нарічє, бо так називають Москалі українську мову), а також депеші шифровані будуть знищені.

Вийшли з друку нові книжки:

Велика европейська війна	40c
Війна народів в Европі	25c

Замовляйте:
Ruska Knyharnia
850 Main St. Winnipeg, Man.

WINNIPEG WINE Co., Ltd.
685 Main Str. Phone: Main 40.

Надзвичайна оферта на свята для наших приятелів і відборців в цілім краю.

[illegible]

Надзвичайности у винах:

[illegible]

Всі роди коняку, джіну, руму, горівки, шампані і лікерів. Всего продаємо по можливо найтанших цінах.

Розсилаємо до всіх місць у місті.

P. S. — [illegible]

Можете писати до нас по українськи.

[illegible]

ДАРОМ **ФОНОГРАФ** ДАРОМ

$30 фонограф з 20 платтевою трубою, дубовий [illegible] тами красками, гарантований на 15 літ, абсолютно ДАРОМ і певно вас не буде коштувати.

Не посилайте нам грошей.

[illegible]

Пишіть зараз.

Rex Watch & Phonograph Co.
140 Liberty St. Dept. C. F New York N. Y

Всїм хорим і терплячим!

ПРОФ. ДР. ОВЕН славний специаліст [illegible] всїх хорих мужчин і женщин, які лїчили ся вже в других докторів без успіху, як також і всїх тих які стратили вже надію на виліченє ся, хай звернуть ся до него о пораду і поміч.

НЕ РОБІТЬ РІЖНИЦІ, яка ваша хороба, як довго і в який спосіб лїчили ся. ПРОФ. ДР. ОВЕН коли приймесь за лїченє, то гарантує вам що вилїчить і зробить вас здоровими і моцними.

ВСЯКІ ХОРОБИ голови, очий, носа, горла, легких, утроби, нирок, міхура, уктури, катару, стверджения, гемороідів, старого кашлю, скрофул, хороби серця, болї [illegible], хороби жолудка, затроєня крови, ревматизм, артретизм, хороби з молодих літ, самогвалт, всякі венеричні хороби мужчин і женщин, сифиліс і богато инших тут не названих лїчить напевно і в скорім часї.

ПРОФ. ДР. ОВЕН через 34 літа практики, був на чолї великих перворядних всесьвітних шпиталях і має за собою тисячі і тисячі таких самих випадків хороби як ваша, в неперелїченім числі, з них хвалить його за его знайомість і мудрість лікарску. В кождім випадку хороби [illegible] вас ПРОФ. ДР. ОВЕН, вертатись до него або опишіть в своій мові [illegible] терпіня а віднесене здоровля буде вам запевнене. Пишіть в своїй мові на сей адрес.

PROF. OWEN, M. D.
221 East 17th St. Dept. 36. NEW YORK, N. Y.

[illegible]

Зміна адреси.

Прошу змінити мою адресу

Імя і назвиско

Стара адреса:

Нова адреса:

УВАГА Коли [illegible] адрес, [illegible]

НАША АДРЕСА

„Canadian Farmer“ Box 3656, St. B Winnipeg, Man

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

За дрібні оголошеня, як пошукуваня за знакомими і т. д. платить ся 50 ц. — за два рази поміщеня 75 ц., а три рази $1.00.

ПОШУКУЮ свого швагра Петра Зеленого, весла Хлопівка, пов. Гусятин, Галичина. Хто-би про него знав або він сам най зголосить ся на адресу: Józef Zmurko, Box 442 — Sudbury, Ont. (50 1)

ПОШУКУЮ своячка Николая Пятніцкого, село В[illegible], Буковина. В Канаді вже 18 літ. Перебуває на фармах. Хто-би про него знав, або він сам нехай напише на адрес: Genia Pietnicki 1629 Halifax St. Regina, Sask.

ПОШУКУЮ своїх братів: Гринька і Якова Крисів, з села Віжого, повіт Чортків, Галичина. Минувшого року прибули до Канади і через послїдну (минувшу) зиму перебували у Вінніпеґу, Ман. На 792 Б[illegible] ave. Хтоби о них знав або они самі звольте написати до: Sem Krys Guernsey Sask. (49 51)

ПОШУКУЮ дївчини котраб хотїла вийти за мене замуж. Я є молодий хлопець, літ 21, а дівчина може мати 18 до 20 літ життя. Роблю у майні в Timmins, грошей маю лише $300. Походжу з села Раранче, повіт Черновці, Буковина — Мій адрес: Tanas j Bodnaruk, — Box 63 (49-51) Timmins, Ont.

ХОЧУ ОЖЕНИТИ СЯ.

Єсьм кавалером, літ 23 Шукаю подруги жити якаб числила 18 до 22 літ і мала охоту вийти замуж та бути доброю газдинею. Нехай ого попукує і пришле свою фотографію, а я на жадане вишлю свою.) P. K. Zajac, Westok, Alta

ПРОПАВ чорний кінь, біла голова, білі ноги, грива розділена, чорний, має пять літ, на правім довгім [illegible]. Хто верне мені знайде [illegible] нагороди. [illegible] Dorrykoho, Drobot, Sask

Війна. Війна. Війна.

Лише за 30 цнт. пошлемо Вам 50 фотографічних образків з війни Росії, Франції Німеччини, Австро-Угорщини і Англії. Пришліть нам мовей ордер.

International Art Co.
702 V. 176th St. NEW YORK, N. Y.

ЧИ ВИ ЧИТАЛИ

„КАНАДИЙСЬКІ ВІСТИ“?

„КАНАДИЙСЬКІ ВІСТИ“ є національно-просьвітною часописею, що не мішаєть ся до політики, не поміщує сварок, ні лайок, а натомість [illegible] та номорально поведене і ширить національне освідомленє між Українцями в Канаді.

„Канадійські Вісти“ виходять що тижня і коштують річно $1.00. Адреса:
"Kanadijski Visty"
P.O. Box 3628 Winnipeg, Man

ЦІКАВІ ДРІБНИЦІ

Молоді крокодилі кричать вже тоди, коли сидять в яйцю.

Многі мущини, які думають, що жінку опукують, себе опукують.

В Пангон, в Індиях, є 8000 розвалених а 1000 добре удержаних сьвятинь.

На острові Кореиці до хати умерлого може війти лише женщина.

ПРИЯТЕЛЮ!
купи мене а певно не пожалуєш! — так кличе календар до кождого.

І справді, пощо Вам довго надумувати ся, пощо Вам ждати на красні календарі коли із сего року її не побачите в Канаді, пощо Вам довго ждати на инші календарі, коли

ВЖЕ ВИЙШОВ
перший на канадійській землі
КАЛЕНДАР
„Українська Родина“

Зміст сего календаря годі тут подавати так він обширний, а ми певні, що вдоволить й найвибагливійшого читача. Там найдете історію України і Канади, знайдете географічний нарис українських земель, історію українського поселенця в Канаді і що найважнійше „Про велику европейську війну“. Оповіданя, нариси і жарти переплітають повчаючий матеріял. Понад 70 ілюстрацій прикрашує календар грубости 300 сторін.

Ціна лише 50 центів.

Увага! Коли хочете знати про І. Крачченка, найбільшого канадійського розбійника, замовте собі зараз календар Українська Родина, бо вже скоро його не стане, а инших календарів єще нема і хто знає чи буде.

Підручний кишенковий календарик ... 10 цт
[illegible] 25 цт.

Замовленя шліть на адрес:

RUSKA KNYHARNIA
850 MAIN St. WINNIPEG, MAN

На сьвята лише виїмково і поки запас вистарчає!

Тепер можете одержати
40 кавалків русько-україньск. співанок ДАРОМ
[illegible]
ФОНОГРАФОМ
котрий гарантовано на [illegible] 15 років і [illegible]

лише за $1.00 місячно

[illegible]

International Phonograph Company, - 186 E. Houston St New York N. Y.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ!

Маємо много найлїпшої землі в Зах. Канаді Пришліть нам свою адресу, а ми пошлемо Вам листу даних фармів в ріжних [illegible] і условия сплати і всякими другими подробицями.

Продаємо за половину ціни і з малою готівкою.

Управні фарми, найбільше пригожі для молочарського промислу і хову худоби.

Фарми 5, 40 або 160 акрові в добрім положеню, недалеко Вінніпеґу, Добра земля, здорова вода

[illegible]

Питайтесь або пишіть у власній мові

MICHAEL SCOTT
203 Enderton Building, Winnipeg.

[illegible]

ДЛЯ ЧОГО кождий хочений в [illegible] ГРАМОФОН [illegible]

[illegible] ФОНОГРАФ

за 24 дол. 75 цент.

[illegible]

INTERNATIONAL TALKING MACHINE CO 70 Allen St New York

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

Рік XII. Вінніпеґ, Ман., Пятниця 25-го Грудня, 1914. — Winnipeg, Man., Friday, December 25, 1914. Число 52.

З поля европейскої війни.

Завзята борба званої прускої сторові з англійськими війсками коло Іпр, Бельгія.

ВІЙНА З ФРАНЦІЄЮ.

Німці загрожують дальшим бомбардованєм Англії.

Берлін, через Амстердам і Льондон. 17 грудня. Відносно бомбардованя Скарборов, Гартпул і Вітбі берлінський „Таґеблят“ пише:

„Наша фльота знова, нараз... нечись на небезпеку війни, бомбардувала англійські фортифіковані міста.“

Друга німецька часопись „Нейсен Нахріхтен“ пише:

Сего разу се вже не була штучка кружляків кидати бомби, се було правильне бомбардоване уфортифікованих місць в Англії нашою фльотою.

„Воссе Цайтунґ“ пише знова таке: „Бомбардоване англійських міст се лише знак, що німецька фльота зворотці рошпине дуже грізну, темнучу акцію проти Англії.“

Затопились кораблі.

Сант Шілдс. Анг. 17. грудня (Через Льондон.) Минулої ночи затопилось на Північнім Морю три англійські кораблі, між тим один особовий. Затоплене наступило в наслідок експльозії мін на які кораблі найшли.

Німців побіджають.

Париж. 16. грудня. Французький воєнний уряд видав офіціяльний комунікат слідуючого змісту:

„Наші війска в Бельгії поступають наперед відбиваючи усі німецькі атаки. Ми здобули окопи в Олі, на полудне від Ла Боссі. В околиці Аррас ми здобули кілька окопів, які були першорядними окопами Німців. Заняті окопи є на кільометер довгі.

В Арґон на північ від Форде Париж Німці висадили в воздух наші занятї окопи.“

Берлінський рапорт.

Берлін, через Льондон. 18 грудня. Німецький воєнний уряд видав офіціяльну заяву слідуючого змісту:

„Битва в Нюпорт продовжаєсь на нашу користь. Французькі атаки між Ла Боссі і Аррас, по обох боках ріки Сом, були відперті з страшними стратами. На Сом французські страти є: 1200 людий полонених, 1,800 убитих. В Арґоньских лісах наші атаки удались при чім було полонено 700 осіб, та забрано богато воєнного матеріялу.“

Канадійські війска здесятковані.

Льондон. 20. грудня — „Дейлі Мейл“ пише, що канадийські війска, які є тепер на полю битви, понесли неймовірні страти. Німці немилосердно пащуть їх. Один офіцир заявив, що з його батальону остало ся лише 100 рядових і 8 офіцирів. З иньших батальонів осталось лише по 30-50 жовнірів.

В приватнім знова листі до сестри в Карман, Ман Я. Россел, рядовий, що тепер на полю битви пише таке:

„Лише кілька стрічок щоб дати тобі знати проте як ми тут бємо ся. Минувшої ночи відбулась завзята борба і в нашої армії мало що лишилось; більше як половина остали убиті, а решта були забрані Німцями в полон. Я не знаю як далі тана війна піде, але я сподіюсь, що она невдовзі закінчить ся!!!“

Союзники випирають Німців.

Амстердам. 21 грудня. — Англійсько французські війска, як доносять, находять ся вже недалеко міста Руллере, Бельгія. В одному місци союзники поступили наперед 12 с/т кроків, а в другому місци 500 кроків.

Нема точних вістей

Льондон. 23 грудня. Вісти з поля битви не точні. З Парижа прим. доносять що союзники побіджають, а з Берліна знова пишуть, що Німці побіджають. Вісти перечать одні другим Кому вірити — не знати.

ВІЙНА З РОСІЄЮ.

Росіяне цофають ся.

Льондон. 17 грудня. По кількадневій борбі Австрійцам удалось вкінци бути по стороні побідників. В Захід від Галичини Австрійці зайшли Росіянів з двох сторін: з полудня і зі сходу, від Кракова, і завдали їм великі страти. Росіяне відтак цофнулось на північ Як далеко они цофнуть ся покажесь за кілька днів.

Союзники завелись.

Льондон. 16 грудня. Росіяни цофають ся на цілій лінії в Галичині і Польщі. З Петрограду пояснають що роблять се тому, бо Австрійці і Німці хотять їх окружити. Наколи Австрійці і Німці будуть поступати за Росіянами то безперечно прийде до завзятої борби. Они дуже невдоволені союзники т. є Англійці і Французи, бо наколи Німеччина проможе, або розібє російску армію, то тоді грозить з їм небезпека. А чогось подібного нїхто не сподівав ся.

Німці в погоню за Росія[illegible]

Льондон. 19 грудня. Як доносять з Варшави, Німецка армія, діставши велику підмогу, скоро поступають за уступаючими Росіянами. Сподіють ся, що до головної, рішаючої і може послідної битви прийде аж під самою Варшавою, де находять ся міліонова російска армія.

Битва коло ріки Бзура.

Петроград. 20 грудня. Російский ґенеральний штаб про воєнну ситуацію каже таке: —

„Закінчуємо перший період війни. Він кінчить ся тим, що наші війска остали прогнані Німцями і Австрійцами від границь Прусії і Карпат.

Армії ґенерала Макензена дійшли до ріки Бзура занимаючи позиції майже в сроостії лінії від Плоцка до Лодзі і Пьотркова де сильно уфортифікували себе. Австрійці дійшли до ріки Дунаєць угільнячи Краків.

На полудневий захід від Перемишля Австрійско-Угорска армія відперла російські війска на північ геть недалеко вже Львова. Можуть навіть виперти нас з Галичини.

Ціллю Німців і Австрійців є занятя в російській Польщі твердинї як: — Ковно, Двінськ і Ґродно а там усею землю по Варшаву. Наколи се буде довершене они дальше не схотять іти, а ми знова їх будемо їх випирати назад. Вороги будуть тоді могли переслати до Бельгії і Франції 30 корпусів свого війска.

На Кавказі Турки атакують наші війска і завдають великих страт, а се тому, що там тепер остра зима“.

Всім Русинам латинського обряду редакція „Канадийского Фармера“ желає веселих рідзвяних свят та щасливого Нового Року.

800 тисяч війска в тяжкій борбі

Львів, через Петроград. 21 грудня Більше як 800 тисяч російского і австрійского війска в Галичині провадить тепер завзяту борбу на лінії що тягнесь 125 миль довго. Боєва лінія тягнесь від Віра, що є кілька миль на захід від Перемишля, і полудневий захід від Лупкова, до місця на полудне від Тарнова коло ріки Дунаєць.

Німці випирають Росіянів.

Льондон. 23 грудня. На основі петроградских вістей коло берегів ріки Бзура, Равка і Пиліца відбувалась страшно кровава борба між Німцями а Росіянами. Німці, кажуть, відносли над Росіянами лїпшу побіду чим під Лодзею. Росіяне знова кажуть, що битва не була ще рішена.

Такого відвороту ще не бачив.

Петроград. 24 грудня. Англійский кореспондент П. Ґіббон, звидївши поле битви в Східній Прусії пише таке: —

„Оминаючи всяку пересаду мушу сказати, що війна тепер відбуваєсь як ніколи попередно. Що до Росіян» скажу се, що бачив вже відворотів богато, але такого відвороту російского війска як по битві коло Лодзі, я ще не бачив. Росіяне нераз утікають навіть перед малою горсткою Німців. „Стробить ся тому, що Німці не щадять зовсім людей.“

ВІЙНА ЗІ СЕРБІЄЮ.

Салоніка. 16 грудня. М. Пасіч, сербский перший міністер заявив, що Сербія буде битись з Австрією до послідного жовніра. „Австрія — сказав міністер — се велика держава, Сербія мала держава, але она сильно вірить, що війна закінчить ся в користь Сербії.

Рим. 17 грудня. Доносять тут з Ніш, що Серби віднесли сьвітлу побіду над Австрійцами. Більше як цілих два корпуси остали убиті, ранені і полонені. Серби полонили пять тисяч австрійських жовнірів італійскої народности, яких Серби на бажане можуть вислати до Італії. Австрійці, забрані в полон не мають що їсти, не їдять нічого по 48 до 72 годин. Многі бранці гинуть з голоду і холоду. В кождім селі находить ся около тисячу ранених і їх обходить, дуже часто, один лїкар...

ВЖЕ ПРИЙШЛИ
давно ожидані
Красві Календарі
на 1915. рік

Загальний календар	35c
Приятель жовніра	40c
Хлібороб	40c
Пресвята родина	30c
Маріянський	30c

Канадійські Календарі

Українська Родина	50c
Календар „Новин“	50c
Кишенковий в нотесом	10c

Стрітські Календарі

Товариш	50c
Сирітського Дому	50c

KALENDARZE POLSKIE

Wszechświatowy	35c
Żołnierza	40c
Maryański	30c
Najśw. Rodzina	30c
Uniwersalny, Tom I.	70c
„ II.	70c
Powieściowy	35c
Związkowy	40c
Serca Pana Jezusa	35c
Skarb Rodziny	50c
Humorystyczny „Bicza Bożego“	30c
Wesoly Towarzysz	35c

ДОДАТОК до КАТАЛЬОГА
на 1915. рік
лише що вийшов з друку.
На жаданє висилаємо даром.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 474

В день телефон St. John 474 В ночи телефон St. John 856.

РУСКИЙ ШПИТАЛЬ Д-ра Б. Гержабека, 415—417 Pritchard Ave., Winnipeg. Telephone St. John 474
є одиноким руским шпиталем в Канаді.

ІСТОРІЯ РУСКОГО ШПИТАЛЯ:
Отворений ся шпиталь [illegible] тому 5 літ з двома лїжками. Нині побільшено до розміру 16 лїжок.

ХОРОБИ ЯКІ ЛЇЧИМО В ШПИТАЛЯХ.
Надуті груди, сердеві, жолудкові, нирки, органів розмноженя, нервові, дитинні, жіночі, [illegible] хороби нервові, хірургічні [illegible].

ЛЇЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРОБ
за помочію средства Ерліха „606“ [illegible]

ЛЇЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ
острого і хронічного за помочію спеціальних машин і апаратів парових і електричних і т. п. [illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ:
1) Відділ для хорих [illegible]
2) Відділ для хорих [illegible] Д-ра Б. Гержабека [illegible]
3) Відділ аптичний. [illegible]

[illegible]

„Канадійский Фармер“
Редактор: О. Т. Гикавий.
Часопис для руского народа в Канаді, виходить щотижня і коштує в Канаді і Сполучених Державах на рік ... $1.00
в Европі ... $1.50
Адрес:
CANADIAN FARMER
Box 3656 Stn. B Winnipeg.
Telephone M. [illegible] 1440.
The Canadian Farmer
Ruthenian Weekly
Circulation 8,000
Published every Friday at 850 Main St. Winnipeg, Man.
Canada North West Publishing Co., Ltd.
O. T. Hykawy, Editor

Про вчасні домініяльні вибори нема вже двох думок.

Про домініяльні вибори говорять вже голосно; они правдоподібно відбудуть ся в лютім. Се отверджує факт, що парламент буде скликаний на коротке засіданє ось вже по Різдві, а опісля будуть розписані вибори. Другий факт, який вказує на вчасні вибори се то, що в ріжних місцевостях домінії консерватисти поробили кроки взглядом номінациї своїх кандидатів на посли. І не, альоний соліситор Артур Меєн вже від довшого часу обїзджає новоутворені виборчі округи в Альберті і відбуває номінаційні конвенциї. До сеї пори Артур Меєн відбув такі конвенциї в Стратконі, Медисин Гет, Сант Едмонтон і Летбридж. Найблисшо вже у [illegible], що номінаційні конвенциї мають відбути ся в инших альбертійських округах, як також в Саскачевані і Манітобі.

Передвиборча машина отже в руху. В руху не лише в Західній Канаді. Иньші правительственні міністри в дїйствують [illegible] в Східній Канаді. В Квебеку прям почали роздавати людям, в виборчих округах, ріжного рода публичні роботи. Консервативні, партійні агенти уважають ся скоро повні [illegible] в ріжних виборчих округах Квебеку. Усе се роблять они тихо, без великого розголосу. Се зі взгляду на теперішний воєнний час. А передвиборчу агітацію консерватисти робітники почали з початком війни.

Цікаво знати, чому консервативна преса завзято запевнює публику, що домініяльні вибори не відбудуть ся скорше як по другій сесії. Говорять також, що ліберальна преса зовсім безпідставно алярмує публику вчасними домініяльними виборами. Та се они роблять лише в тій ціли, аби опозиційна сторона не робила жадних виборчих приготовань, а тоє пізнійше консерватистам як по маслі. Однак не станесь так як они бажалиб.

На парламентарне засіданє, як нас інформують, відбуде ся в Січни. На нім правительство має рішити кілька важних справ, от як нове вилання сто міліонів долярів на ціль війни, „Гайвейс біл“ (законопроект будови головних гостинців), домаганя Онтеріо і щодеяні. Сподїють ся, що засїданє буде тихе. Наколи ж [illegible] опозиция не згодить ся і виникне обструкция, тоді правительство розвяже парламент і розпише нові вибори, найдальше в третім тижни січня. А жадної обструкциї з сторони опозициї не буде й коли лише Сер Роберт Борден заявить, що розвязує парламент доперва тоді, як скінчить ся війна. Судячи однак після того як правительство горячково приготовляє ся до виборів, можна судити, що Борден схоче розвязати парламент, отже наступлять обструкциї; сесія буде дуже бурлива. Що більше, наколи правительство Бордена згодить ся на се щоб вибори відбулись тепер, се буде знак що Борден є провідником партії, малої горстки політичних макерів, а не провідником народу.

Чи з них зрадники Канади?

С. В. Гордон, пресвітеріянський пастор, виголосив гарну річ на тему „Домашний патріотизм“. Між иншим він сказав. — „Чи находить ся тут хто що під сей час занимає ся партійною політикою? Нема більшої зради над сю, що хто небудь хоче використати воєнний час для своєї особистої чи партійної користи. Ми зрадників ставимо під стіну і розстрілюємо. На се правдиві заслугують. А скілько більше заслугують на смертельну кару ті люди, які хотять використати сю страшну війну для цілей своєї власної або своєї партиї? Вон прогнати таких людий і они зникнуть з публичного житя, а їх імена будуть записані в книгу вічної неслави.“

Хтож се ті люди, що жадають виборів, хотять стати зрадниками Канади? Се ті зрадницькі політикери, яким о нічо більше не розходить ся лише о те, щоб помогти в уряді ще через кілька літ і добре поживити ся.

Сер Роберт Борден і західна Канада.

Перед виборами в 1911 р. Містер Борден, як провідник консервативної партиї, обїздив західну Канаду, відбував мітінґи на яких заявляв, що наколи народ вибере консервативну партию до уряду, то він, Борден, природні доходові жерела віддасть провінціям. Заявляв також, що усі головні елєватори, в Порт Артур і Форт Вилям, та ще де, закупить на власність держави. Се мав би бути вступний [illegible] місце приняти вільної тарифи і побільшення ринку збуту. Своїх приречень не дотримав і через се допоміг залізним компаніям збільшити доходи. Що зробив містер Борден для фермерів і робітників за цілий час свого урядованя? Абсолютно нічого! Чи правительство перебрало головні елєватори на власність держави? Чи перебрало хоч один елєватор? Ні! Усі елєватори в руках залізних компаній або богатирів — купців збіжа. Они визискують фермерів до неймовірности.

Чи природні доходові жерела в західній Канаді були передані провінціяльним властям? Ні! Чи є більше наближенє до дотриманя Борденової обіцянки? Нема! Що більше, правительство Саскачевану і Альберти богато раз домагалось від Бордена, щоб дотримав своєї обіцянки, та надармо...

А що знова Борден зробив для робітників? Зробив хиба настілько, що з голоду мусять умирати. За цілий час урядованя консервативної партиї в краю страшне безробіте було і є, гей було. Правительство Бордена не [illegible] долею фермерів та робітників, оно напихає народними грішми глубокі кишені богатирів, капіталистів.

Зрештою прочее й не потребуємо писати, бо се факт ще живий і кождий його бачить. Правительство Бордена се правительство капіталістичне, а такого нам не треба.

Не зі злоби а з щирости.

(Надіслане.)

Сиджу я в хаті та сную чорні думки проте як ту перешити сю зиму. Так мене то пригнітило, що аж на плач збирало ся. Аж тут чую входить в хату мій сусід і приносить кілька часописей. Я повеселів, взяв з рук сусіда часописі, дивлю ся є „Укр. Голос,“ „Канад. Русин“ і „Канад. Фармер.“ Найперше я взяв ся до „У. Г.“ а се тому, що хотів вобачити що він відповів „Канад. Фармерови“ на статю про фонд ім. Коцка. На стороні четвертій находжу статю п. з. „Маніяцами до Правди.“ Ага и разу собі, має бути щось цікавого. Читаю. Перечитав та [illegible] Іні, не вже? Не вже справді се відповідь „К. Ф.“? Відповідь дуже комічна. А на то наші „патріоти“ приготовляли аж дві неділі. Правда, та ще прави і таке, вариріли,“ що мабуть тепер они самі мусять признати, що пальнули не тику, 42 центиметрову дурницю. Давно. Щоби за дві неділі славні редактори „Укр Голосу“ не придумали чогось дотепного, то се аж надто дивне. Колиб комусь иншому, то не було б дивоти, але таким спеціялістам, котрі за пів години потрафлять вироховати [illegible] 42 метровий [illegible] до людських сердець щоб оли [illegible] гроші на повоєнний фонд, треба дивувати ся. Редактор „К. Ф.“ висказав „нашим“ патріотам (они самі вважають ся як їх звати патріотами) в [illegible] [illegible], отже я вже вну їх так як на се вповні заслугують) несподівано. Они нічого такого не сподівали ся. А то се писано говорить: „Чуйте, бо не знаєте ні дня ні години.“

Пишуть они: „До сього був вибраний комітет, який зібрав кілька сот долярів. Опісля однаком комітет роботу коло фонду припинив.“

Визначно пиво з місця. Все збирають. Назбирають кількасот долярів, „роботу припиняють,“ люди про се забудуть, а они тоді знов збирати гроші на яку иншу ціль. Чому прав не збирали дальше грошей на бурсу ім. А. Коцка? Чому роботу припинили? Чейже за кількасот долярів бурси не можна побудувати. Можна?

Дальше пишуть: „Укр. Голос“ мотив оголошення сього фонду, приймав датки (sic) для передачі комітету, але не проводив ніяких рахунків сього фонду, ні не контролював роботи комітету. Він робив тілько кільки часопись може робити для справи, яку уважає добрую і більше нічого.“

Ні, не так панове. Часопись яка мусить оголошення подібних справ, повинна не тілько інтересувати ся, щоби рахунок був точний як рівно [illegible] точно опубликований для суспільности, як ви кажете. Ви подавали справу даїш у своїм часописи, тож, безперечно, повинні були взяти в ту справу глубше і довідатись чи справа з фондом є „О. К.“ а не лишити і відпекуватись, що ми з тим комітетом не маємо нічого спільного...

Дальше радять „Укр. Голос,“ щоб редактори „Канад. Фармера“ і „Канад. Русина“ вступили (і, по дорозі) до касієра фонду і довідались що з грішми діється, бо домагати ся від комітету справоздання через „У. Голос“ то се обида і обра[illegible]

Можна пукнути зі сміху. Чи „Укр. Голос“ дитиніє на старість, чи що. Бо чому якраз редактори мають хотіти та „вступати“ до кат і питати про гроші, наколи се можуть зробити через часопись з чого вийде двояка користь: і для самого комітету і для людий, що складали свій так тяжко запрацьований гріш на бурсу ім. А. Коцка. Ні! „Укр. Голос“ має иншу „рецепту“: най підуть до касієра і посилають. Хто з фермерів або робітників в Манітобі, Саскачевані, Альберті, Бритій Колумбії і инших провінцій, хоче дізнати ся про фонд, нехай приїде до Винипеґу поступить по дорозі до касієра фонду, а вже про все дізнаєсь. Ну, що не гарна порада?

Відпекуваєсь Петро Христа, відпекуєсь „Укр. Голос“ фонду ім. А. Коцка. Не є на стільки добрими щоб признавати „своїх“ аби потягати справоздання. Ніде се нічо вас не обходить, про фонд на бурсу Коцка нічого не знаємо і не хочемо знати. На [illegible] що в ними вробілено [illegible]: „Злоба і міщ[illegible] більше“.

Пане о! Редактор „Канад. Фармера“ не [illegible] яке хто в [illegible] спосіб лише запит: 1) де гроші ті обертають ся, 2) кілько їх є, і 3) що думають дальше з ними робити. Се отже не напад. Тут нема жадної злоби. Ви повинні були вже в першім числі своєї часописи на питання відповісти. Коли справа в порядку, вам забрало би пять минут часу щоб по „гороб“ вступити до касієра і довідати ся про фонд та дати належну відповідь.

А чи се наколи буде наколи в посьмію запитати громадою де ті гроші, що учителі на [illegible] рада курс Високої Освіти в Виннипеґу? Нікому! На руски просвітної комісії було вложено чимало грошей, а справоздання не було до ти. Гроші є, або куда пішли. Вже два роки уже минає. Я один з тих учителів, що [illegible] Про зміни й Комісії [illegible] і дуже цікавий дізнатись: 1) Хто дав гроші (імена осіб) 2) Кілько хто дав. 3) кілько видано д. Кармазеному 4) кілько видано д. Кріжанівському 5) Кілько коштували бали? Чи се можна взяти мені за зле? Не є се злоба, не напад, се справа про яку учителі загал хотять дуже знати і я колиб був редактором „Укр. Голосу“ (від чого борони Боже) я сейчас на се відповів би. Аву прочітьже так..

Я. М.

Учитель в Саскачевану.

Андрей Хром'як з Альберти, описан на „К. Ф.“ [illegible] та. Адьїв.

Безробіте в Канаді.

Справа безробітя в Канаді се справа, яка найбільше дає відчувати тепер. Чи се ізза війни? Ні коли! Безробітє було вже нім почала ся війна, розуміє ся що не таке загальне як тепер, але було. Правительства провінціяльні і правительство державне не могли, чи просту не хотіли, сему зарадити. Державне правительство на своїй послідній сесії ухвалило закони, які збільшили тягар бідних людий, про справу безробітя оно не згадало й одном. Провінціяльні власти зовсім не клопочуть ся голодними, в голоду умираючими людьми, тими людьми, які вибирають оно правительство, провінціяльне і державне. Державне правительство вибирає народ однак вибране правительство служить, тілом і душею, не народови а капіталістам — богачам. Після, Ними вибирають поодинокі гуртки людий, служать — понайбільшій части — інтересам иньших людий, помагають монополістам в їх інтересах. За гроші и рада они служать одиноким, капіталістам. Навіть коли раз заставили державного міністра праці як він думає зарадити справі безробітя він [illegible] заявив, що справа безробітя належить до муніципальних властий. Гарна [illegible]

Робітника помагають собі самі як можуть. Англійці мають свої т. зв. патріотичні фонди, які утримують ся з добровільних жертв богатих одиниць. З тих фондів удаєсь бідним помів. У нас маю богато богатих людей, які жертвували по пять десять тисяч доларів. У нас дієсь навіть таке, що [illegible] до бар [illegible] алькоголь.

Англійська преса підказує, щоб безробітні їхали на фарми бодай зимою, обробляли її і були [illegible]. Се добра гадка, гадки бідні люди, що мешкають в містах, не мають пента щоб [illegible] виїхати. З [illegible] звернути увагу, що найбільші землі в руках ріжних компаній, синдикатів, які за кусень землі кажуть собі солено платити. А у бідних людий нема грошей. Кличем преси повинно бути не щоб безробітні їхали на фарми, але щоб фарми їхали до безробітних, щоб землі були державні, бо лише такі землі бідні люди можуть набути і на них зробити сяке-таке житє. Куплені в земельній компанії [illegible] не лють довік одної рати, [illegible] останної, десятої, бо де [illegible] виплатив, компанія відбере землю до себе..

В К[illegible] безробіте, страшне безробіте. Чому в таким краю як Канада маємо безробіте? Прецінь тут маємо ріжні роди [illegible] до яких потрібно богато людей і які можуть [illegible] житє [illegible] тисяч [illegible] людий. Земли [illegible] землю, яку обробляють. А кілько землі маємо в Канаді, що лежить пустою? Міліони міліонів акрів, які не [illegible] ріжних збуту. Чиї ті землі? З [illegible] від Винипеґу в [illegible] стільки пуст[illegible] не найшлаб [illegible] мати усі безробітні [illegible] Чи що більше [illegible] треба, [illegible] господарка [illegible] народ [illegible] в руках богатирів — капіталістів, які збе[illegible] [illegible] ..

ЗАЛАГОДЖУЄМО всякі документи [illegible] для Европи і для Канади
СПРОВАДЖУЄМО шифкарти, посилаємо гроші, [illegible]
[illegible]
Wschodnia Kancelaria
824 Main St. Winnipeg, Man.
Управитель [illegible] J. G. KIMMEL, [illegible]

З ПРИЧИНИ ВІЙНИ
[illegible]
Tomson's Kar-Eal для кави.
З одного фунта зробите більше як два фунти кави і ще ліпшої кави!
Kar-Eal [illegible]
Kar-Eal [illegible]
[illegible] Tomson's „Kar-Eal“ [illegible]
ЗАОЩАДИТЕ ГРОШІ ЩО ДНЯ
[illegible]
Philadelphia, U.S.A.
[illegible]

ЕВРЕКА
дасть Вам щастє і радість.
Сотки тисяч людий чують себе нещасливими, бо обличе їх має злий вигляд, бо шкіра на їх тварі вкрита непримиливими прищами і плямами.
Нині вже кінець! Наша масть Еврека все очистить і ваша твар зробить ся гарна і біла [illegible] біле як сніг [illegible] лише після одної мінути [illegible]
Пані і Панночки з красними обличами! Пощо тратити купу грошей і часу [illegible] ЕВРЕКА [illegible]
Одна мінятура коштує $1.00
Половина „ 1.50.
Замовляйте [illegible]
EUREKA, 686 Flora Ave., Winnipeg, Man.

IMPERIAL BANK OF CANADA.
Філії [illegible] в ОНТАРІО, КВЕБЕКУ, МАНІТОБІ, САСКАЧЕВАНІ, АЛЬБЕРТІ, БРИТІЙ КОЛУМБІЇ
Авторизований капітал 10,000,000.00
Капітал вплачений 7 000 000 00
Резервовий фонд 7 000,000.00
ВІДДІЛ ЩАДНИЧОГО БАНКУ.
Депозити приймають ся від $1.00 і більше і дораховують ся процент від дня вкладки. Видають ся драфти і кредитові листи платні у всіх частях сьвіта.
NORTH END BRANCH
Corner Main St. and Selkirk Ave.
N. G. LESLIE, Manager

— ВІЙНА! — ВИПРОДАЖ! — ВІЙНА! —
[illegible] REGAL [illegible] $40 [illegible] ЛИШЕ ЗА
$17.50
$1. Місячно
НА ЛЕГКІ СПЛАТИ, $1.00 МІСЯЧНО
[illegible] ДАРОМ.
ATLANTIS TALKING MACHINE CO.
45 E. [illegible] St. Dept. 24. New York, N. Y.

Вийшли з друку нові книжки:
Велика европейська війна [illegible]
Війна народів в Европі 25ц
Замовляйте:
Ruska Knyharnia
850 Main St. Winnipeg, Man.

Як виглядає в дійсности війна?

Описи очевидця.

Лист з Перемишля.

12 год. 10 мін по пол. — Переходимо попри купи амуниції, зложеної вздовж дороги.

12 год. 20 мін по пол. — [illegible], який перебув майже ціле своє житє в Австрії, хоть уродив ся в Восточній [illegible] і який служив в австрійській армії, пояснив нам, що ліва [illegible] артилерії розтягнула ся далеко, яких пять миль на заді, а далеко перед артилерією, австрійська піхота з правобоками ві своїх батерій над головами ховали ся в долинах, в боєві рови і лиш чекаючи на розказ пуститись наперед.

12 год. 30 мін. — Збочуємо з дороги і входимо до лісу. На полянах проходжують ся офіцири. На наше питання, де є найближча батерія, показують нам стежку в город. Перейшли город і найшли на великий шмат зораної землі. Якої чверть милі перед собою побачили [illegible] полю шість мідяної краски гавбиць — своїми дулами звернені високо в гору. Ми пішли до батерії.

Комендант поглянув на наші відзнаки кореспондентів і поздоровив нас.

„Може бути, що вам не кажуть стріляти в короткім часі“ — він каже [illegible] до закопу у землі. Через вхід ми побачили, що він вистелений соломою. В середині сидів чоловік з телефонічною слухавкою на голові. Він говорив до телефону. Потім подав кілька чисел комендантови що стоїть [illegible] нас. Комендант подає числа жовнірам коло гармати ч. 1. Великими другами жовнірі обертають на колесах гармату в новім напрямі. Потім приходить другий жовнір з приладом до міреня піднесення дула понад поземом. Нагло всі жовніри відскакують від гармати. Оден жовнір хапає шнурок. Він стоїть лиш 2 стопі від гармати і чекає. Кождий жовнір стоїть з руками на прикінчених ухах. „Фаєр!“, командирує комендант. Наступає вистріл і страшним гуком прошибає бубенчики наших ух. Відголос розходить широко і слабне звільна через яких 20 секунд. Небо немовби ожило від [illegible] вибуху. Що стало ся зі шрапнелем, я не бачив [illegible] яких пять або шість миль [illegible] нас він тріснув. Чи трафив господарську хату? Чи вибухнув серед регіменту, вбиваючи богато жовнірів? Чи може впав у місци, де не було живого сотворіня? Як можна знати, чи не в тім [illegible] табір Червоного Хреста? Ми хотіли трафити російську батерію. Якби нам вдало ся випустити один шрапнель за другим на неї, тоді жовніри тої батерії мусїлиби покинути батерію, а тоді наша [illegible] висунулаби ся з якого небудь [illegible] місця, забралаби батерію і се значилоб нових шість миль для австрійського походу вперед.

Наполеон*) ніколи не бив ся так як Австрійці або Москалі в таких величезних фронтових лініях. Він не мав телефону ані не знав нічого про гармати, що несуть на шість миль. А власне така битва йшла на 200 миль від нас на ліво і через 200 миль від нас на право.

Ту і там вздовж фронту російська і австрійська піхота зїткнуть ся нині, як одна або друга сторона пробувала дійти до ворожої батерії, яку буде уважала за ослаблену, і тоді будемо мали битву того роду, як се було за часів Наполеона — але се лише одна перепалка з 20 [illegible].

Далеко на 150 миль позаду нас сидить чоловік, який знає в кожду хвилину, що діє ся на цілій величезній лінії, так як комендант батерії, з яким ми говоримо, знає все, що діє ся коло його шістьох гармат.

Коли тепер дивлю ся на нашу батерію і думаю собі як мало сі люди знають про те, що вони роблять, пригадує ся, якого тиждень тому назад я сидів в канцелярії того чоловіка що все знає — графа фон Гецендорфа.

Я говорив з ним і старав ся поставити себе в його положене — але мені не вдало ся.

Тут в боєвій лінії я можу ліпше зрозуміти чим тоді, як я з ним говорив, які то обовязки [illegible] ють на його плечах, а за фон Гецендорфом стоїть архикнязь Фрідрих, який каже „Зроби се“ або „зроби оно“. Сотки тисяч людий в сю хвилину сповняють розкази цілком як осі люди з батерії не знаючи висліду, але сліпо спускають ся в своїй вірі на архикнязя команданта і графа фон Гецендорфа.

1 година 15 мінут по полудни. — Але вернім ся до нашого стріляння. Чоловік в ямі починає знов говорити через телефон. Десь там далеко нема горбами напереді нас є схований австрійський офіцир, який може бачити, де впала перша бомба.

Видно вона не впала там, де він хотів, і він зі свого схову телефонує новий напрям і віддаль. Уставляють після його приказу гармати ч. 2. До мінути її бомба вже полетіла з гуком своєю дорогою. Він знов чекає на дальші телефонічні розкази. Сим разом куля впала знаменито. Десь там бомби роблять страшне, убийче діло. З оглушаючим гуркотом вибуху, з гуком і траскотом шість бомб вбиває ся у свою дорогу. Потім другий розказ каже опримувати гармати в іншим другим напрямі. Видно, що треба зробити якесь друге діло з другім місци може горбами, але артилеристи не знають, що се такого. Все, що ті люди роблять, є: „Ладуй“, „Стріляй“, і „Ладуй“, „Стріляй“, слухай гуку бомб і дивись на все, що діє ся.

1 година 25 мін. — По другім боці дороги, якої він мені звідси, є друга батерія. Ідемо туди. По дорозі подибуємо двох хлопців, які копають яму серед поля.

„Двох людий померло на холеру в оттій хаті!“ — пояснюють нам — „а се їх гріб“. Коло гробу лежав на землі деревляний хрест, зроблений не ручно з двох патиків. Здавало ся, що оба хлопці мають вже по кілька сотен літ; вони всі не цікавили ся, як їх фотографували як се хлопці звичайно роблять.

2 год. 5 мін. — Друга батерія робить як перша [illegible] гавбиці тої самої величини. Нині вчасним ранком російська шрапнеля мало-що їх не поцілила. Показують нам яму в землі. Яма має чотири стопи глубини а дванайцять стіп в промірі. На богато стіп довкола земля зорана відломками розлітаючого ся металю.

2 год. 10 мін. — Приходимо до холеричного шпиталю коло дороги. Се селянська хата. Сцени на подвірю описати не можна. Я держу папір і олівець в руках але не знаю, що писати. По цілім подвірю на соломі під деревами лежать без памяти люди, хорі на холеру. Тут є також жовнір піп, у військових чоботах, з перепаскою Червоного Хреста на рамени, в тяжким плащи. Почерез плащ носить [illegible] тканий епітрахіль.

Останками сил встає оден жовнір на соломі і клякає на коліна. Складає руки перед собою, а піп нахиляє ся над ним. Се піп дає вмираючому відпущене. Сей жовнір, що тепер шепче і послідними силами держить ся на колінах, умре в ночи або рано напевно. Як піп відійшов, жовнір без сил опадає взад на солому, витягає з кишені свою брудну хустинку і плаче над своєю недолею. Але азійська холера подолає його за кілька годин. Піп іде до другого і підносить його. Сей вже слабший як перший. Встає на ноги і клякає і підносить очи повні вичікуваня і надії на священика і приймає відпущене без [illegible] ку слабости. Але лікарі Червоного Хреста знають коли кликати попа. За чотири години забирає звичайно азійська холера свою жертву і, як лиш відкриють перші признаки хороби, кликати попа ніколи не є за скоро. Та признаки хороби се засуд смерти, а ті люди лежачі під деревами на сонішнім сьвітлі, посиніли на лицях, з [illegible] очима, виглядають всі, хоть деякі з них мають досить сили підвести ся на коліна, як піп їх благословить. Я бачив, як людий вбивали. Я бачив, як людий в полі. Я бачив, як їх розстрілювали під муром. Але сей вид, якого сьвідком бути мені лучило ся в Галичині, є оден з найстрашнійших видів, на яке сонце може сьвітати або яке людина може коли небудь оглядати. Я здоймав образ своїм фотографічним апаратом, але він заховав ся в моїм мозку глубше як се може показати фотографічна плита. Ось тут погано докладно слова, які я написав в хвилі, коли я старав ся примусити мій ум, аби він зрозумів те, що оглядав. Вони покажуть, які слабі можуть бути слова.

„Військовий піп підходить до малої білої хатини де трох людий лежуть на сонци. Вони з трудом встають на коліна, складають руки як він зганяє ся над ними аби вислухати сповіди. Двох других з похиленими головами чекає своєї черги. Радо вони вже будуть неживі, бо інакше попа не булиби кликали. На подвірю страшна нужда. Дванайцятеро людий вмирає лежачи під деревами. Сонішне сьвітло паде на них. Останками сил підносять ся на коліна один за другим, шепчуть попови в ухо. Як він встає підносить руки до благословеньства, вони назад опадають.“

---

*) Наполеон — славний французький генерал з часів Великої Француської Революції, потрафив [illegible] на французький престол. Його уважають самого найбільшим полководцем новійших часів.

Всеволод Гаршин.

Чотири дні.

(Докінчене.)

Одначе вони йдуть також, як і ми „сьвідомі,“ проходять тисячі верст і бють ся так само, як і ми, як ще не лучше. Вони виконують свої обовязки, не дивлячись на то, що зараз би все полишили і пішли — колиб тілько дозволили.

Повеєло ріжним раннім вітерцем. Корчі захитали ся, збудила ся напівсонна пташина. Зорі згасли. Темно-синє небо посіріло злегка вкрило ся ніжними хмарками; сіра мряка здіймала ся з землі. Настає третій день мого. . Як се назвати? Житє? Агонія?

Третій .. Скількиж їх ще лишилось? В кождім разі небогато. Я дуже ослаб і, здаєть ся, навіть не зможу відсунутись від трупа. Скоро ми порівняєм ся з ним і не будемо неприємними один другому.

Треба напити ся. Буду пити три рази на день: рано, в полудне і вечером.

* * *

Сонце зійшло. Його величезний круг, весь пересічений і поділений чорними галузками корчів, червоний як кров. Сьогодни буде, здаєть ся горячо. Сусідо мій — що станеть ся з тобою? Ти й тепер страшний.

О, так, він був страшний. Його волосе почало вилазити. Його шкіра, чорна від природи; побіліла і пожовкла; роздуте лице натягнуло її на стільки, що вона розпукла ся за ухом. Там черва шамотіла. Ноги обуті в штиблети, роздулись, і поміж гачками штиблетів вилізли великі пухирі. І цілого його роздуло як гору. Що зробить з нього сонце нині?

Лежати так близько коло нього немисливо. Я повинен відсунутись, щоб там не було. Та чи зможу я? Я ще можу підвести руку, відімкнути фляшку, напити ся води; але пересунути своє тяжке, нерухоме тіло? Все таки буду посуватись, хоч потрошки, хоч на пів кроку в годину.

Цілий ранок минає в мене в сім пересуваню. Біль страшний, та що він мені тепер? Я вже не памятаю, не можу уявити собі відчуваня здорового чоловіка. Я навіть мов привик до болю. В сей ранок я віддалив ся на сажнів зо два і опинив ся на старому місци. Але я не довго користав зі сьвіжого воздуха, коли взагалі може бути сьвіжий воздух з шести кроків від гниючого трупа. Вітер перемінив ся і знов несе на мене сморід, до того сильний, що мене млоїть. Порожний живіт доскульно в судорогах корчить ся; все нутро перевертаєть ся. А смердюче, заражене повітре так і плеве на мене.

Я попадаю в розпуку і плачу.

* * *

Зовсім розбитий, одурманений, я лежав майже без памяти. Разом... Чи не обман се розстроєного уявленя? Мені здаєть ся, що ні. Так, се розмова. Кінський тупіт, людська розмова. Я ледво не закричав, але стримав ся. А що, як се Турки? Що тоді? До сих мук добувають ся ще инші, більш жорстокі, від котрих дибом волосе стає, навіть тоді коли про них читаєш в газетах. Злуплять шкуру, підпечуть зранені ноги.. Добре, коли ще тілько се, бо вони вміють придумати. Невже краще скінчити житє в їхніх руках, ніж умерти тут? А коли се — наші? О, проклятї корчі! На що ви обросли наоколо мене таким густим парканом? Нічого я не бачу крізь них; тілько в одним місци наче віконце між галузками відкриває мені краєвид в далечі, в долину. Там, здаєть ся, є струмок, з котрого ми пили перед боєм. Так, ось і величезна плита з пісковику, положена через струмок, наче місток. Вона, напевно, поїдуть через неї. Розмова замовкає. Я не можу прислухати ся мові, якою вони говорять; в мене і слух ослаб. Господи! Коли се наші... Я закричу до них, вони почують мене і від струмочка. Се краще, ніж ризикувати попасти в лапи башибузуків. Чогож вони так довго їдуть? Нетерпливість томить мене; я не помічаю навіть запаху трупа, хоч він ані трошки не зменшив ся.

Коли се на переході через річечку — козаки! Сині мундури, штани з червоними лампасами, списи. Аж пів сотні! попереду, на статному кони, чорнобородий офіцир. Ледви сотня перебрала ся через річечку, він повернув ся на сідлі усім лицем і крикнув

— Ри-и-сцю, ма-арш!

— Постривайте! підождіть, Бога ради! Поможіть, поможіть, братя! — кричу я, та мене не чують. Кінський тупіт, шаблі брязкучі, клекіт козачого гомону заглушає мій крик... Мене не чують!..

О, будь воно проклято! Змучений, я припадаю лицем до землі і починаю ридати. Бокльга перевернула ся; з неї тече вода — моя душа, моє спасене, мій ратунок від смерти. Я догледів ся до сього аж тоді, коли води вистало ся лиш чи й пів склянки, а остання вся ув'йшла в горячу, суху землю.

Чи можна ж описати те, що зо мною діяло ся після сеї страшенної пригоди? Я лежав нерухомо, заплющивши очи. Вітер раз-у-раз перемінив ся, на мене повівав то сьвіжим воздухом, то знову обвівав сопухом. Сусід за сей день зробив ся таким страшним, що й не описати. Раз, як я розплющив очи поглянути на нього, — я аж жахнув ся. Лиця у нього вже не стало; мясо злізло з кісток. Ніколи ще мені не здавав ся таким страшним, таким гидким і страшним усьміх кістяка, хоч мені перше траплялось держати череп і навіть мертву голову в своїх руках. Аж здригнув я, дивлячись на сей кістяк у мундурі з блискучими гудзиками. „Се війна!“ — подумав я. „Се її лице!“

А сонце пече та жарить, як і перше. Руки й лице мої вже давно обпекло. Останню воду я випив усю. Спрага так нестерпучо мучила мене, що я думаючи тілько раз ковтнути, випив усю воду. Чом, чом я не закричав козакам, як вони були так недалечко коло мене! Колиб то були навіть Турки, все ж таки ліпше. Ну, помучилиб яку годину, другу, а то й не знаю, скілько ще мені прийдеть ся тут валяти та страждати. Неньмо моя, рідна моя! Вирвеш ти свої сиві коси, удариш головою об стіну, проклянеш той день, що мене породила, увесь сьвіт проклянеш, що видумав війну на людське горе! Так, ви з Марусею мабуть чи й почуєте про мої муки. Прощай, мамо, прощай, моя кохана,.моя любо! Ох, як важко, гірко! Під серце мов підступає.

Знову та біленька собачка. Дворник не пожалів її, стукнув головкою об стіну, тай шпурнув в яму. Кидають помиї та викидають усяке сьміття. Воно було ще живе й мучило ся цілий день. А я ще бесталаннійший від неї, бо мучусь уже цілих три дни. Завтра четвертий, далі, шостий.. Смерте моя! Де ти. Прийди, прийди! Візьми мене до себе!

Та смерть не йде й не бере мене. Я лежу на сій страшенній жарі і ковточка води нема у мене, щоб промочити засмагле горло. Труп мене заражає. Він зовсім розліз ся. Тьма черви падає з нього. Вони ворушать ся. Як його з'їдять і з нього лишаєть ся тілько мундур та кістки, тоді черга — моя. З мене будеж те саме.

Минає день, минає ніч. Однаково. Сьвітає. Однаково. Минає ще день.

Кущі ворушать ся та шамотять, неначе тихо розмовляють. „От ти вмреш, вмреш, вмреш!“ шепотять вони. — „Не побачиш, не побачиш!“ — відказують кущі з другого боку.

Та тут їх і не вгледиш! — голосно гомонять коло мене якісь люди.

Я здрігнув і нараз спаматав ся. З кущів дивлять ся [illegible] добрі очи Яковлева, нашого фрайтера.

— Лопати! — гукає він — тут іще двоє, ваш та наший!

— Не треба лопати! не треба закопувати мене! я живий! — хочу я закричати, та тілько тихий стогін злітає з засмаглих губ.

— Господи! Та не вже-ж він живий? Пан Іванів! Хлопці! Сюди! Наш пан живий! Та бігай за лікарем!

О пів мить — мені ллють у рот воду, горілку й ще щось. Далі все зникло. Тихо хитаючись, рушили носилки. Мене неначе заколисало, я то прокину ся, то знову забуду ся. Перевязані рани не болять. Щось невимовно гарне розлило ся по всему тілу.

— Стій! Спускай! Санітари, четверта зміна, марш! За носилки! Берись, підіймай!

Се командує Петро Іванович, наш лаверетний офіцир, високий, углий і дуже добрий. Він такий високий, що глянувши на той бік, де він іде, я бачу його голову з ріденькою, довгою бородою і плечі, хоч носилки несуть на плечах чотири рослі салдати.

— Петре Івановичу! — шепчу я.

— Що голубчику мій?

— Петре Івановичу, що вам сказав лікар? скоро я помру?

— Що ви, Іванів, годі! Не вмрете ви... Адже-ж у вас всі кістки цілі. Щасливий ви: ні кісточки ні жили не рушило. Та як ви прожили сих півтретя доби? Що ви їли?

— Нічого!

— А пили?

— У Турка взяв болкагу. Петре Івановичу, я не здужаю тепер балакати. Після.

— Ну Господь з вами, голубчику, спіть собі.

Я прокинувся в дивізійному шпиталі. Наді мною стоять лікарі, милосерні сестри; бачу я ще знайоме лице славного петербурського професора. Він нагнув ся над моїми ногами, руки його в крови. Він скоренько порає ся коло моїх ніг, а далі каже:

— Ну щасливо відбулося, добродію! Живі будете. Одну ніжку ми у вас таки взяли; та се пуста річ. Чи здужаєте балакати?

Я балакати здужаю і розказую їм усе, що тут написано.

Небувала оферта для нових предплатників „К. Ф.“

Хочемо конечно побільшити „Канадійского Фармера“ на вісім сторін. На се потрібно нам нових предплатників, і даємо отже отсю небувало досі-дорогу премію для нових предплатників. Хто пришле нам $1.50 за новий 1915 р. предплати на „К. Ф.“ дістане

УКРАЇНСЬКИЙ ҐЕОҐРАФІЧНИЙ АТЛЯС

в оправі, вартости $1.35, і щойно з друку нову дуже гарну, ілюстровану книжку

ПРО ВІЙНУ НАРОДІВ В ЕВРОПІ,

ціна якої є — — — 25 ц.

Уважайте, що атляс в нашій рідній мові, великий, мапи кольорові. Жадна иньша часопись в Канаді таких атласів не дає в премію своїм предплатникам. Дають звичайно англійскі. А хто знов не хотів би знати про теперішну війну в Европі? Ми постарались видати своїм коштом гарну книжку про війну.

Премії, вартости $1.60, за „К. Ф.“ на 1915. р.

Сі премії лише для тих хто пришле $1.50 на „К. Ф.“ на 1915 р. При посиланю грошей просимо долучати ще 15 ц. на пересилку атляса і книжки.

Хто пришле предплату за 1914 і 1915 то пересилку оплатимо самі. Наша адреса:

THE CANADIAN FARMER
P. O. Box 3656 St. B. Winnipeg, Man.

Дні нашої слави і недолі.

19-го грудня 1856 р. народив ся славний артист український Микола Садовський.

31-го грудня 1764 р. скасовано гетьманщину указом Катерини II. Гетьманом був тоді Кирило Розумовський, котрий мав жінку, що була сестрою цариці Єлисавети. За цариці Єлисавети Україна мала великі вільности і навертали ся знову старосвітні права. Сама цариця Єлисавета вийшла замін за брата гетьмана Розумовського і дуже любила Україну і довгими часами пробувала на Україні, будуючи церкви та палати. По її-ж смерти став царем Петро III. Й небіж, котрого Катерина II, його жінка післала на заслане і там його убито, а сама стала царицею. В тім їй допомогли рівні воєводи в тім числі і гетьман Розумовський, який думав, що за се Катерина II. дасть ще більші вільности для України; але вийшло навпаки. Катерина II. намагала ся знищити Україну і другі околичні землі як Ліфляндію та Фінляндію. На Україну почали ся сипати всякого рода укази, проти котрих протестував Розумовський, але видючи, що з того нічо не вийде — він задумав гетьманство на Україні закріпити в наслідство, щоби уряд гетьманства переходив від батька до сина. Він сподівав ся того, бо був кревний з царською родиною, а крім того старшина також домагала ся сего, думаючи тим уратувати Україну. Друга-ж частина старшини обурила ся і не хотіла пристати на се, уважаючи, що таким способом нарушені будуть права і вільности козацькі. Се скінчилось тим, що почала ся велика сварка. Про се донесено у Петербург і зараз покликано Розумовського до столиці. Цариця, скориставши з тої нагоди, звеліла Розумовському подати ся в отставку. Той довго зволікав, але не міг нічого вдіяти, а тут цариця видала указ, що гетьманський уряд скасовано на завсіди. В секретнім указі було між иншим зазначено, що „Малая Россія" не повинна уважати ся за чужоземну країну і її треба порівнати з російськими землями: як гетьмана не буде в „Малоросії" тоді треба пильнувати, щоб і думати про него забули. Так скасовано гетьманщину і Розумовський був останній гетьман.

22-го грудня 1861 р. народив ся український діяч і популяризатор Э. Х. Чикаленко.

24-го грудня 1873 р. засновано українсько Наукове товариство імени Шевченка у Львові.

Тогож дня 1653 р. побіда Богдана Хмельницького під Жванцем. Після війни з молдавським господарем Хмельницький увійшов в згоду з Кримським ханом і пішли воювати Поляків, котрі помагали молдавському господареви. Сей король пішов на Україну і став табором під Жванцем проти Хотина над Дністром. Хмельницький почав стягати свої військо до Каменця і розпустив свої загони, щоби загородити приступ харчів до польського табору. Татари зайшли Поляків з заду і таким чином обложили Поляків навколо. Не маючи харчів і кожухів почали вояки страшно гинути і Хмельницький їх побив на голову.

26-го грудня 1637 р. Нещасливa битва Павлюка з Потоцьким під Кумейками. Від довшого часу було вже невдоволене серед української людности із польського панованя. І коли Павлюка обрано гетьманом, він розіслав універсали до людий і закликав усіх, щоби стали в оборону „золотих прав і вольностей". На сї універсали відгукнула ся ціла Україна і готовила ся до великої події. Між иншим Павлюк остерігав людий, щоби не робити нікому кривди, а лише стояти за свої права. Тоді назначено польним гетьманом війска польського М. Потоцького, котрий з великою силою війска подав ся через ріку Рось на село Кумейки, де й отаборив ся. Другого дня Поляки накинули ся на козацький табор і прорвали боєву лінію в двох місцях і богато козаків знищили. В кінци Павлюк з старшиною та рештою недобитків козаків знялися табором і подали ся до Боровиці над Дніпром. Польське військо пішло за козаками і обложило навколо козаків. Ті не маючи нізвідки ратунку мусїли піддати ся на дуже тяжких умовах, а Павлюка і других ватажків козацьких віддано в руки Потоцького.

Тогож дня 1848 р. основано у львівському університеті катедру української літератури.

Того-ж самого дня 1898 р. засновано у Львові „Українсько-руську Видавничу Спілку."

28-го грудня 1724 р. помер наказний гетьман Павло Полуботок. Після смерти гетьмана Скоропадського гетьманом став Чернігівський полковник Павло Полуботок. Цар Петро I. року 1724 заснував на Україні так звану „Малороссійскую Коллегію" — себ-то такий уряд, що мав доглядати за порядками і керувати всїма справами на Україні а тим зменшилась власть гетьмана, а властиво була вона тільки для людського ока. Козакам се не подобалось. І коли приїхав у Глухів голова „Малороссійской Коллегіи" — Вельяминов, — козацька старшина скаржила ся на него у Сенат і просила нового вибору гетьмана, але їй відмовлено. Тоді Полуботок знов звернув ся до царя Петра I. з проханем про гетьмана і нагадав про давні права на Україні. Тоді Петро I. післав наказ, щоб Полуботок і другі українська старшина передала свої справи і уряди „Коллегії," а сами щоб їхали у Петербург. Коли Полуботок приїхав до царя, що ще раз подав йому просьби про вибори гетьмана. Цар розгнівав ся і звелів закувати Полуботка у Петропавловську твердиню де він і помер.

30-го грудня 1648 р. Богдан Хмельницький в'їхав до у Київ після побідоносного походу на Поляків, коли козацьке військо взяло Львів і Замостє. По тім славнім поході Хмельницький з цілою старшиною і військом величаво в'їхав у Київ з великими почестями. Йому на зустріч вийшло все духовенство і сила народу далеко за Київ. Нарід радісно витав свого ізбавителя від польської неволі, дзвонили в дзвони, палили з гармат. По вході у Київ Хмельницький зайшов ся до Софійського Собору де відправлено молебен в честь Хмельницького і всего війска українського.

31-го грудня 1637 р. помер гетьман Павлюк в страшних муках, які йому завдали Поляки. Після бою коло Боровиці над Дніпром, козаки були дуже в скрутних обставинах і мусїли підписати тяжкі умови, а між иншим і видати своїх ватажків в тім числі і гетьмана Павлюка. Поляки відвезли бранців до Варшави і там в страшний спосіб всіх покарали, стявши наперші їм голови і настромивши на списи на посміховище.

Того-ж дня 1708 р. поділено Україну і другі частини російських земель на губернії.

Морський похід козаків.

(Докінчене).

Сулима опинивши ся з другою чайкою під самою галерою, взлютований, що провівели ся другі, не рішив ся сам з жмінкою своїх сміливців лїзти на галеру. Щоби затуманити і стривожити прокинувшого ся ворога, він зачав „крутити веремію": давав сальву, появляв ся з чайкою неожидано з другої сторони, обсипував палубу кулями, налітав з третої сторони. Ті сами маневри робив удачно отаман другої чайки, так що галера зобачила в тих двох чайках цілу фльотилю і зачала відступати. Коли на помич надбігли три другі чайки, Сулима зарішкував атаку на віс галери. Гаки вбили ся в ребра галери і по важинених линвах драбинах на галеру подали під охороною мушкетного огню очайдушні головорізи. Але скажено приняла галера, вояки стрітили на ній хоробру оборону. Нагло хтось з атакуючих крикнув: „Огня! спали їх!" Осмолені боки галери зачали лизати огнені язики. Тимчасом до корми підлетіла отаманська чайка і Богдан без вистрілу причепив ся залізними кігтями до галери. Закинув драбину і вдер ся на поміст галери; слідом за ним скочив Романа, а потому і другі козаки. Татари, вмішані підкачали ся димом, кинули ся назад, але і там побачили на галері шайтанів. В коротким часі цілу галеру заповнили козаки. Тепер пішла вже не бій, але чиста різня. По хвили всі оборонці галери або лягли трупом, або пішли в воду рибам на снїдане.

Козаки кинули ся перешукувати каюти і магазини. Поміст у корми зачав наповняти ся добичею. А тим часом огненні язики зачали злучати ся в одну велику полосу, аже й дим став дусити.

— „Назад, на чайки!" — гукнув Богдан.

Многі перенесли ся з добичею на чайки. Останній Богдан покинув галеру. Чайки відступили від галери, розсипавши ся в округ по морю. Огненні язики, здавалось, сягали до неба. За хвилю галера виглядала мов величезний горючий костер. Нагло страшний оглушаючий вибух розірвав через половину все небо. До неба бухнули потоки огню, загриміли мов з сотні гармат і се покрило ся темною ночию... З галери не лишилось ні слід.

Чайки зібрали ся в округ отаманської. Майже на кождій чайці погибло кілька вояків, на одну не вернуло ся двадцять козаків. Богдан рішив, що з сего місця треба як найскорше і як найдальше відступити, бо горюча галера певно стягла в ту сторону непожаданих для козаків гостий, тому —

— Наша дорога на Дунай. Вона безпечнїйша і вітер нам похожий. Держати ся в купі і гайда!

Гукнула гармата і чайки зібрали ся коло отаманської. Остання принесла вість, що бачила галеру. Богдан казав підняти вітрила і всім веслами рушити за вітром на північ на Буджак.

„Згода!" відозвали ся в тумані сотні голосів, і чайки, піднявши свої шари вітрила, понесли ся на північ, лишивши за собою ленти валискуючої срібом піни. Гребці рвали филї з усїх сил, чуючи за спиною погоню.

Пройшли дві години скаженої їзди. Час наближав ся до полудня. Туман обняв ся в тяжкі облаки і зачав помали підніматися над морем. Облаки піднимали ся що раз висше. Не дальше, як на два гарматні вистріли показали ся дві галери. Вони їхали зразу навскоси як би пропускаючи чайки; але, замітивши їх, відразу змінили курс і повернули прямо на козаків. Дві другі галери були значно дальше на боці, але також звернули відрізуючи чайкам відворот.

Богдан зарядив розсипаний стрій. Чайки розлетіли ся на всі сторони, так що галери мусїли атакувати кожду чайку з окрема. Як тільки галера пустила ся за одною чайкою, решта чайок влітали ся сейчас і обсипували галеру кулями з заду, а навіть кидали ся до атаку. Галера пустила ся всїми вітрилами за отаманською чайкою. Погоня була завзята. Віддалене між галерою а чайкою не зменшало ся, але і не збільшало ся. Тепер все зависїло від того, чи гребцї не покинуть сили. Як до ночи удержать тако віддалене, то спасуть ся, як до вечера галера наблизить ся до чайки на гарматний вистріл, то загибіль неминуча.

Сонце вже перейшло на полудне. Старий козак покрутив головою.

— А що, діду, стихає? — спитав Богдан.

Щось похоже. Утомилась, спочивати хоче погода. В горі ще тягне, а над водою слабне.

— Погано? Їм се на руку. У них високі машти... а у нас... Коби хоч до смерку дотягнути... Маємо ще дві години.

Минула година. Сонце вже зачало опрлющати кормильним далекий край моря. Вітер стихав і стихав. Вітрило зморщило ся, обвисло. Контур галери ясно побільшав ся. Нагло на галері показав ся білий облак, а воздусї зашуміло щось і за чайкою хлюпнув в гору стовп білої піни.

„Вже нащупав" — замітили козаки.

По хвили знов гукнула гармата, але тепер куля попала в воду за самою кормою чайки.

— А ну, гармаше, гукни ти! — звернув ся Богдан до Чорномазого.

Чайка відповіла, раз і другий. Одна куля відорвала від галери кусень дошки, друга мусїла вцїлити в поміст, бо чорні точки відскочили назад. Куля з галери перелетіла над головами козаків.

Гумор і Сатира.

Одному хлопцеви захотілось свататись. От він побіг старостів шукати. Шукав, шукав, — ніхто не хоче, бо кожний знає що він буде ледащо, лежень, а кому хіть прокльони на свою душу ухватить? Хтось з сусід порадив йому піти до Петра Свердла. А Петро Свердел та був такий торохтун та брехун, що хоч кому бажає, заговорить і свого доступить ся. Пішов той парубок до Петра і став просити у старости до себе. Довго той вмагав ся до свого діла, але-ж парубок і з хати не хотів виходити, сльотою діло навязав ся до його. Далї махнув Петро рукою і сказав: „Добре, піду, тільки не в своє село, бо тут нас обох знають... Йди, збирай ся, а я ось одягнусь, зайду до тебе, та й гайда".

Прийшли ото вони в одно село, вишукали гарну і заможненьку дівчину і пішли до хати. Діло пішло на лад, — старі начеб-то на згоді стали, та й дівка не од тих грошей. Слово-по-слову і стали дівчинині старі розпитувати старосту про молодого: „А скажіть же свату, по правді, чи вміє ваш молодий косить або що?" — „Вже чи вміє косить, або молотить,—не скажу, бо ніколи не бачив, але жати то вже йому подай! А в нас так як жнець добрий, то скрізь про його ходить чутка, як про гарного робітника.

Одгуляли весїля, молодий сяк так повертав ся по двору. Як підійшли жнива, як заліг він у хаті, то хоч б куди одно слово, лежить собі на полу як бирвинка, а про жнива ні думки, ні гадки. Жінка сама спотикає ся у полі. У осени, якось на ярмарку та з'устрів сват (молодої вже батько) з тим гаспидським старостою; поздоровкались з ним, та й каже: „А ти-ж казав, собача віро, що твій молодий добрий жнець! А він, ба, — лежить одним днем та й годі". — „Та я-ж і казав так, — одмовив староста: вже чи вміє косить, або молотить — не знаю, а лежать, то йому подай! Адже-ж так я казав?" — „Та так, — одмовив сват. — От же він лежить усі жнива, і я не винен, що ви не розібрали діла. А ви то думали, що він добрий жнець? Хе!" — І пішов собі геть.

* * *

У молочаря.

— Буду посилати до вас що дня по кварту молока. Скільки буде коштувати?

— Пять центів.

— А се я хочу молоко чисто, не фальшоване!

— То буде 6 центів кварта!

— Но я хочу, щоби моя дівчина була присутною в часі доєня корів.

— Як так, то тоді десять центів кварта.

Дорога наука.

Батько каже синови: коли-б я знав, що наука так дорого коштувати ме, то не віддавав би тебе до школи.

— Про тому-ж таточку, — відповідає син, — я і вчу ся дуже небогато.

* * *

Наймит і воли.

Наймит першого року каже: „десь господарські воли зайшли", на другий: „чи не бачили де наших волів?" а на третий — то вже: „от, десь мої воли зайшли! шукаю сам і хлопців розіслав, і ніде не знайдемо!".

* * *

Переляк.

Маленька дівчинка, побачивши у матері на туалеті вставлені зуби перелякано кидає ся до матери:

— Мамуню! В тебе на столі чоловік лежить! Ні вух ні очей, ні живота — самі зуби!..

* * *

Легкодушність.

Злодій витягнув якомусь панови пять тисяч доларів в банкнотах і опісля говорить до себе:

— Яка велика легкодушність! Пять тисяч банкнотами носити в кишени! Міг би ще хто инший йому був витягнути.

* * *

На ловах.

Один стрілець — Мій Гектор прекрасна собака, тільки біда в тім, що йому на ловах очи заходять сльозами. Яка тому причина?

— Гадаю — одвічає другий стрілець, — що ваш Гектор хіба тому прослезує ть ся, що бачить, як дико ви стріляєте.

* * *

Серед запалу.

Одна пані прийшла до гробівщика, щоби замовити гробовець на могилу свойого мужа. Питає отже його, чи він гарно зарізьбле гробівці.

— О, так, пані! Хто тільки побачить мою роботу, сейчас захоче сам умерти.

* * *

Тяжке рішене.

Одна льондонська часопись розказує цікаву пригоду якогось Англійця з урядником від пашпортів в Росії. — Урядник переглядає папері Англійця і каже:

— Ви не можете остати тут, в Росії. В протягу 24 годин мусите наш край покинути.

— Добре, я виїду сейчас.

— А чи маєте пашпорт на виїзд за границю?

— Ні.

— В такім случаю виїхати не можете. Даю вам двайцять чотири години до надуми, що гадаєте зі собою зробити.

* * *

На памятку.

Одному панови подали в ресторації кусень печени. Мучив ся він над нею довгий час, та не міг, над [illegible] її зкроїти. Кличе отже властителя ресторації і каже:

— Печеня така тверда, як дошка. Дайте мені острокінчастого ножа.

Нащо вам острокінчастого ножа? — питає ресторатор.

— Хочу принайменше вирізати на печені моє імя на памятку.

ВІЙНА
Мілїони людий гинуть [illegible]
OAMA PUBL[illegible]
1428 Second Ave. New [illegible]

Narodna [illegible]
316 N. Washingt[illegible]
Scranton, [illegible]

Наука англійськ[illegible] і початкової ари[illegible]
Том Флора, студ[illegible]
[illegible]
806 Flora Ave

РЕСТАВРА[illegible]
265 Selkirk [illegible]

Війна! - Війна! -
Kammermac[illegible]
470 East 174th St. NEW [illegible]

ВІЙНА! ВІЙНА!
[illegible] ROLAN[illegible]

CALDER[illegible]
БАНКЕРІ і ШІФ[illegible]
Старі і нові [illegible]
663 Main St. W[illegible]

Тyker[illegible]
T & [illegible]

Дуже інтересну [illegible] про І. Кравченка мож[illegible] прочитати в календар[illegible] „Українська Родина," я[illegible] станете в Руській Кн[illegible] за 50.

ГОДІВЛЯ КУРИЙ

7. Орпінгтони.

В Англії, в графстві Кент, жив собі великий любитель курий, Вільям Кук. Сей то чоловік перехрестовуючи між собою ріжні раси курий, витворив з часом нову расу і назвав її Орпінгтонами. Перші Орпінгтони були [illegible] і дуже подібні до Лангшанів. Ось тому то давні годівельники накинули ся були на Кука, кажучи, що він ошукує їх, бо одержавши тип Лангшанів зве їх Орпінгтонами. Кук не робив собі з сих нападів нічого, лиш працював дальше над усовершенем раси своєї. За якийсь час Орпінгтони прийняли ся так в краю як і поза краєм і через те почали помали розходити ся. Яких рас курей ужинав Кук при витвореню Орпінгтонів, годі певно сказати, тим більше що він сам тайни сеї не виявив. З вигляду Орпінгтонів можна заключати, що є в них кров Лангшанів, Мінорок, Плимут Років, Кохінхінів, Доркінгів а може ще і Малаїв.

Чорні Орпінгтони.

Орпінгтони се поважні, сильні кури з густим опереннєм. На перший погляд так і видно, що се кури мясні а добре розвинений вид вказує що і яєць буде богато. Орпінгтони мають тіло широке і глубоке, поставу горду, суть лагідні і не полохливі. У півня голова не велика, о тих широка. Клюв білий або чорний, се залежить від краски пера. Чорні Орпінгтони мають клюв чорний, прочі відміни мають клюв білий. Очи у чорних Орпінгтонів темнобурі, у прочих відмін цитриново-червоні. Гребінь одинчий, зубкований, червоний. Лице гладке, червоне. Заушниці середної величини, довгасто подовгасті, червоні. Сильна шия вкрита густим довгим пірєм. Кадовб великий, широкий і глубокий. Півень носить его майже позено. Груди дуже глубока і повна. Малі крила прилягають сильно до тіла. Ноги низькі і гладкі, такої самої краски що і клюв. Півень важить 5 до 5 і пів кільограма. Курка менша і легша від півня, важить 3 і пів до 4 кільограмів.

Доси виховали годівельники пять відмін Орпінгтонів а іменно: білу, чорну, жовту, ювільну або диамантову, також порцелянову та созулясту [illegible]. Орпінгтони білі мають піре біле мов сніг. На сонци і дощи пере біле стає ся жовтаве. Щоби зберечи свої кури від жовтавого налету на пірю, годівельники, яким о се розходить ся, плекають білі Орпінгтони в місцях тінистих отже в парках садах і гаях. Чорні Орпінгтони мають піре чорнаво-зеленковате. Колиб місто зеленкового того появив ся фіолетний, так се знак, що кури вже вироджують ся. В таких випадках нема вже иньшої ради як лиш спроваджати до свого стада Орпінгтонів чорного, свіжого півня. Орпінгтони жовті мають піре темно- або ясно жовте. Краска піра повинна бути, оскільки можна, одностайна.

Ювилейні/диамантові або порцелянові Орпінгтони мають тло піра оріхове. На сім тлі видко чорні плями і білі точки. Шия і сїдло у півня повинні бути краски оріхової з темною точкою по середині кождого пірця і з білими краями. Крила повинні бути брунатні з чорними і білими плямами. Хвіст чорний з білими кінцями. Сю відміну плекати дуже трудно, тому нею повинні заниматись лиш годівельники старші, що вже мають довголітну практику. Годівельники молодші дуже добре зроблять, коли плекати муть Орпінгтони одноборвні. Орпінгтони созулясті подібні суть рисунком і краскою піра до созулястих Плимут Рок.

Господарська вартість Орпінгтонів.

Орпінгтони дають богато смачного мяса. Є се отже кури, придатні в першій мірі на зарізь. Годівля їх поплачує ся близько міст фабрик і осередків промислових. Крім сего несуть ся ті кури Орпінгтони не зле. В році може знести курка раси Орпінгтонів 140 — 150 яєць краски червонаво-жовтої. Одно яйце важить 60 до 65 грамів. Курятка раси Орпінгтонів ростуть і дозрівають скоро. Молоді кури починають нести ся в осени і несуть ся через цілу зиму, при добрім догляді, навіть в найсильнійші морози. Кури квокають часто, на яйцях сидять добре, одначе куряток не люблять довго водити. Курятка обпірюють ся скоро, [illegible] Зваду потребують они богато корму, бо суть дуже ненажерливі. Орпінгтони можуть пити вільні, проте треба їх, поки они ще малі хоронити перед росою. Малі курятка, бродячи мокрими ногами по росі, застуджують собі животики а через се відтак хорують.

8. Фаверолі.

Послїдними часами почали наші люди плекати кури Фаверолї (Фіг 8). Раса та походить з Франції. Тамошні годівельники витворили Фаверолїв в сей спосіб, що перехрестовували кури Брама з Доркінґами. Здає ся одначе, що в тих також кров Гуданів. З Франції заімпортовано Фаверолі до Англії а опісля до Німеччини.

Фаверолі.

Півень раси Фаверолїв має [illegible] величину, в подобає і плоску. Клюв короткий, білий. На голові видно поединокий, зубкований, червоний гребінь. Лице червоне і половина покрите. Очи краски цитриново-червоної. Під клювом видно жмут мягких пер, що творять немов бороду. По одному з боків жмути [illegible] по боках лиця. Заушниці і лапики не суть великі. Їх навіть не видно добре з густого пуху. Шия вкрита густим, буйним пірєм, що спадає півнєви аж на крижі. Груди дуже широкі, глубокі і повні. Крижі короткі, широкі і плоскі. Крила носить півень високо. Не надто високі, біл[illegible] вкриті рідко пірєм. Стопа кінчить ся пятьма пальцями. Зад дуже широкий і глубокий. Півень важить 5 кільограмів і більше. Курка подібна до півня, є лиш менша і легша. Краска піра у півня відмінна від краски піра у курки. Півень має піре на шиї і сідлі біле з чорними пасками по середині кождого пірця. Піре на крижах та на верхній, горішній части крил є сніжно-біле. Півнярек крил переробігає чорне, лискуче заніме. Борода і пабороди суть чорні, білим налетом припорошені. Груди, живіт, зад і хвіст вкриті пірєм краски чорної. Курка має піре на шиї неглясте темним значене. Крижі і крила є тої самої краски, лиш дещо ясніші. Борода і пабороди у курки є жовті білим перетикані. Піре на груди жовтаве а на животі біляве. Молоді курятка мають звичайно пух краски темно або ясно-жовтий. Краска піра у молодіжи змінює ся опісля ще раз, аж в кінци зроблять таку яка повинна бути.

Господарська вартість Фаверолїв.

Фаверолї так як Орпінгтони дають в першій мірі богато смачного мяса. Крім сего курка раси Фаверолі може знести в році 120 до 130 яєць. Одно яйце важить 50 до 70 грамів. Дволітні кури є знаменитими квочками. Фаверолї сидять на підложених 10 яйцях спокійно, а хоч тяжкі не роздавлять їх. Коли вже повикльовують ся з яєць курятка, водять їх Фаверолі дуже добре та боронять [illegible] з добрим успіхом. Буває і таке, що квочка затовкла [illegible] величини [illegible] аж на смерть. Кури сеї раси можна плекати на просторах малих і обмежених. [illegible] Фаверолі [illegible] кури сеї раси [illegible] досить добре, а при лагідним обходженю ся з ними приходять вони аж до рук годівельника. Фаверолі раса новіша і поки що не установлена ще як слід. Тому то і від чистої раси [illegible] можна дуже часто доховати ся курий, що з нічим неподібні до своїх родичів.

9. Род Айленд Ред

Кури Род Айленд Ред походять з держави Род Айленд (Rhod Island), в північній Америці. Сю расу курий плекали тамошні жителї вже від давна, одначе ніхто не старав ся розголошувати про се по виставах та по часописях. Кажуть що в курий Род Айленд Ред плине кров Кохінхинів, Малаїв; Доміникан а та Італійок. Кільки з тим правди годі певно сказати, тимбільше, що самі годівельники, котрі виплекали сю расу, мовчать.

Коли придивитись близше курям раси Род Айленд Ред, то они в дечім пригадують нам Виандоти і Орпінгтони. Годівля сих курий зійшла на добру дорогу аж [illegible] літ тому назад, коли то в Америці основано ся окремий клюб годівельників, що поставили собі за ціль усовершенити сю расу до можливих границь. В Европі бачимо кури Род Айленд Ред від року 1895. Перше почали їх плекати Німці опісля Англійці.

Голова у півня не велика. Клюв короткий, до низу нагнений, ясно жовтої краски. Простий з пятьма зубцями гребінь має краску червону. Заушниці малі а довгасто подовгасті кругло закроєні. Не конче довга шия вкрита буйним і густим пірєм. Кадовб широкий, глубокий і довгий. Хвіст вкритий буйними серпами. Не дуже довгі ноги суть ясно жовтої краски. Курка менша від півня і легша.

Род Айленд Ред.

Кури Род Айленд Ред суть двоякого типу. Одні мають гребінь простий а другі рожечковий. Кури сї мають лиш одну краску піра і то червону (тому й додаток до їх англійської назви слово „Ред", що значить „червоний"). Червона краска повинна, оскільки можна, бути одностайно розложена по цілім пірю. Американські годівельники плекають Род Айленд Ред червоні з чорними хвостами. Німці натомість стараються ся доховуватись оказів виключно червоних. Доховатись курий виключно червоних річ досить трудна; труднїйша ще однак річ усталити сю краску в стаді на довгі літа. Звичайно з затратою чорної краски показуєсь у курий Род Айленд Ред краска біла. Ся краска знов вказує, що небавом будуть вироджуватись з червоних курий кури жовті. Тому трудно ще знати поки що чи Німцям вдасть ся вдержати у курий Род Айленд Ред виключно червону краску піра без чорної домішки.

При доборі розплоду в го[illegible] треба уважати, щоби крижі у півня були оскільки можна, довгі, а груди глубокі і повні. Що до краски піра то не можна [illegible] темно червоного півня з ясно червоною куркою, або ясно-червоного півня з темно червоною куркою. Так півень як і курка повинні мати однакову краску піра. Курий Род Айленд Ред не повинен ніхто перехрещувати з звичайними курми бо молодіж [illegible] ужитку.

Господарська вартість курий Род Айленд Ред.

Кури Род Айленд Ред суть дуже загартовані і навикають ся до хову в нашім студенім підсоню. Кури сеї раси несуть ся добре. В році може знести одна курка 180 до 190 яєць, краски жовтавої, або червонавої. Одно яйце важить 60 до 70 грамів. Квочки сеї раси сидять на підложених їм яйцях добре, бо спокійно. Годівельник може сьміло підходити до гнїзда і здіймати квочку, коли вже курятка повикльовують ся, береже їх квочка наче ока в голові та не допустить до курчат ні пса, ні кота. Квочка сеї раси є так обережна, що при легкім шелесті ховає курятка під себе і бистрим зором [illegible] в те місце, з якого ся шелест [illegible]. Курята хоч ростуть скоро, то однак піре обирають ся помали. Тому молодіж треба беречи [illegible] шести неділь перед студеню, бо легко хорує і гине.

Молоді півники тучать ся дуже добре. Молодушки в марті, цвітни та маи починають ся нести [illegible] скорше як Виандоти або Орпінгтони з того самого часу. До хову надають ся лучше кури з рожечковими гребенями.

ЦІНИ ЗБІЖА.

Пшениця —	
Нр 1 Норсерн	$ 21
Нр 2 ..	1 18
Нр 3 ..	1 14
Нр 4. ..	1 11
Нр 5 ..	1 05
Нр 6. ..	1 01
Фід	97
Овес: —	
Нр 2 C W	55
Нр 3 C W	52
Нр 1 Фід	49
Ячмінь —	
Нр 3 C W	.64
Нр 4 C W	.6[illegible]
Фід	.57
Лен —	
Нр 1. N. W. C.	$1 37
Нр 2. C. W.	1 33

ЦІНИ ХУДОБИ

Найлїпші бички сто фунтів живої ваги	$6 25—$6 50
Гарні тлусті бички	$6 00—$6 25
Звичайні бички	5 00—5 35
Гарні, тлусті ялівки	$5 00—$5 50.
Звичайні ялівки	$5 75—$6.00.
Вибрані корови	5 25—5 50
Середні корови	4 50—4 75
Звич. корови	3 50—3 75
Вибрані дійні корови	$ [illegible]—$75
Зв. дійні корови	$35 $[illegible]
Вибрані воли (100 фунтів живої ваги)	$5 00—$5 25
Звичайні воли	$4 75 $5 00
Воли до роботи	$4 52-4 [illegible]
Найлїпші телята	5 00 — 5 [illegible]
Добрі телята	5 50 5 75
Найлїпші вівці	7 75 8 25
Добрі вівці	6 65—7 00
Звичайні вівці	5 25 5 75
Свині (вибрані)	$6 [illegible]
Звичайні ..	$4 00 $[illegible]
Тучні свині	$5 [illegible]

Цукор ще танший.

Цукор [illegible] по $6 50 до $7,00 за сто ф[illegible] [illegible] $1 25 за 18 фунтів.

Дуже інтересну історію про І. Кравченка можна прочитати в календари „Українська Родина," який дістанете в Руській Книгарни за 50.

Горожанські папери готові для:

Никола Б[illegible], Йос. О[illegible]чак, Алек Міленко, Василь Шкула, Ст. Заворотний, Ю. Голуб, О. Голуб, Ян Мел[illegible], А. Др[illegible], Владик Сандул, В. Г. Бабич, Вас Бабіч, Данило Кузь, Георгій Увіс, Ф. Борис, Петро Кащак, Онуф[illegible] Наврокович, Ф. Довганюк, Гриць Руснак, Алек Дацун, Т. Попович, Т. Кострубяк, Кость Винник, Ілія Миковей, Георгій Д[illegible], Т. Гофан, Вас. Гол[illegible], К. Порт, Нек. Ма[illegible], Дмитро [illegible], Петро Борис, Йос Борис, Нас. Бойко, Й. [illegible], Ян Дибек, Т. [illegible], Т. [illegible], [illegible].

Кожний з вище поданих може собі відобрати горожанські папери [illegible]:

Й. А. ДИМА
514 Flora Ave.

ПОЩО ТЕРПІТИ!
[illegible] здоровє при помочи
ОКСИДОНОРА
[illegible] ОКСИДОНОРА
[illegible]
Dr. H. SANCHE & CO. Inc.
Russian Sales Dept. 9.
489 Fifth Ave. New York, N. Y.
[illegible]

30 - днів вільної проби - 30
[illegible]
Victora говорячу машину
або
Columbia фонограф
[illegible]
30 днів вільно проби
[illegible]
$2.00 МІСЯЧНО.
[illegible]
SAUL BIRNS, 117 Second Ave Dept 23 NEW YORK N Y
Victor [illegible]
Імя
Адр[illegible]

ФАРМИ НА ПРОДАЖ!
Маємо много найвідповіднійших [illegible] в Зах. Канаді. Пришліть нам свою адресу, а ми вишлемо Вам лісту наших фармів в ріжних місцевостях з описом цїн і условий сплати і всякими другими подробицями.
Продаємо за позовою цїною і за малою готівкою.
Управні фарми, найбільше пригожі для молочарського промислу і хову худоби.
Фарми 5, 40 або 100 акрів в добрім положеню, недалеко Винніпега. Добра земля, здорова вода.
Тут подаємо пару примірів
[illegible]
MICHAEL SCOTT
203 Enderton Building, Winnipeg.
[illegible]

2 доляри НА МІСЯЦЬ 2 доляри
[illegible] грамофон [illegible] лише за 21 [illegible] 50 [illegible]
Триденна безплатна проба.
[illegible]
GREATER NEW YORK PHON. CO 308 Grand St., New York

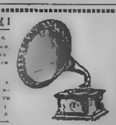

$30 ФОНОГРАФ ДАРОМ!
[illegible]
Rex Watch & Phonograph Co. 140 Liberty St., Dept. C? New York N. Y.

Панове, добра нагода [illegible] Hemphill's Canadian [illegible] Barber College [illegible] Hemphill, [illegible] Moler Barber College, corner King Street & Pacific Ave. Winnipeg, & 1409 Broad St. Regina, Sask.

Потрібно людей до науки [illegible] автомобілі, газолинові [illegible] Hemphill's, [illegible] Chicago School of Gasoline Engineering
483½ MAIN ST WINNIPEG

America's Leading Trade Schools
Одинока школа в Америці, яка має своє власне бюро праці, [illegible] за дармо.

Як борють ся наші січові стрільці.

З віденьского „Діла“.

Мою сотню приділено в підмогу до дивізії кавалерії, яка мала отримати ворога в горах від Уж до Ст. Смб. Дотримати крок з кінницею — не так легко. Непроглядна маса возів дивізійного трену утрудняла нам похід за кавалерією, длятого ми найшли провідника і пішли верхами. Тайстра на плечах, хлібники по боках, ладівниці при поясі з переду і ззаду, каміт, плащ, лопата, кріс, все разом важить кількадесять кільограмів. Ми спинали ся збочами, бродали потоками. Вітер з морозом пронизував наскрізь.

В Втл. ми заспівали хор кілька пісень, між ними пісню про Валькірію. З манліхерами в руках співали ми „У бій!“ Офіцири були заскочені сею несподіванкою. Князь Віндішгрец сказав. „Вундершен! Ґросартіґ!“

З Втл. йшли ми горами дальше до Тр. Нічліг. З Тр. коли ми йти через Іо. до Т. та з Іо. дістали ми несподіваний приказ, щоби через Сжд. шукати лучи з „Нахрітендетачмент“ в Крив. ст. З провідником пішли ми через гори до Сжд. Уланська стежа тут перестрілювала ся з козацькою стежею і вбила одного козака.

Рано з Сжд. перейшли ми з провідником верхами до Крив. Яко простежа армії війшли ми туди перші. Наш військовий харч вийшов нам длятого з правдивою вдячностю приняли ми гостинність селян. З Крив. ст перейшли ми до Вец. Цілий день тривала битва коло Зак. Ми повнили службу резерви. Опісля перейшли ми до Скд., щоби зайти Москалів ззаду, а із Скд перенесли ся ночью до Бр. Були ми незвичайно умучені, а поживу діставали від людий, попри котрих ми переходили. З Бр. доносять нам, що на Вл. прийшло з Дрогобича 2.000 Москалів з арматами. Подаємо ся до Вл. ст., дістаємо приказ від рітмайстра Вж. злучити ся з ним на горі коло Пп. Ночуємо в Бр. в копальнях. Рано відшукали ми відділ рітмайстра і через цілий день держимо в своїх руках гору. Під вечер надходить вістка кінної стежі, що з Дрогобича іде на нас московська дивізія. Нам приказано з ескадроною драгонів перейти до Опк. Ідемо в ночи, під гору, лісом. Дорога [illegible], як звичайно наші дороги в Галичині в горах, просто страшна. До Опк. прийшли ми на 11 годину в ночи, дістали однак зараз приказ перейти до Пп. В Опк. остав при одній части курінний отаман, а я з одною стежею пішов до Пп. Ми поборали утому і голод і виконали точно даний приказ. По горах над Бр. патролював я цілий день і стратив сполуку з сотнею, яка мала зібрати ся коло Пп. Вернув я над вечір знов до Опк., нікого там не застав, тому вернув я в ночи знов до Пп. Дві ночі і два дни ми не спали; весь час на ногах ми перебули.

В Пп. сотні не застав, тут переночував і дігнав її в Ясн. З нею пішли ми до Нгй.

На другий день частина сотні пішла на стежі до поблизьких сіл, а решта хоронила праве крило боєвої лінії [illegible]. Ми заняли своє становище і обганяли ся від козаків і московської піхоти, що заходила нас з заду і з боку на нашу боєву лінію і нас сипнули Москалі кулями з машинових крісів. Боєва лінія цофнула ся о 12.30 по полудни. Ми самі лишили ся, щоби заслонити боєву лінію. Москалі не переставали сипати щедро кулями, але не рішили ся піти приступом. Мої стрільці ждали стрілянину і стріляли розважно та влучно. Москалі не знали хто є в лісі і кілько нас є. Доперва о пів до шестої вечером, вже в сумерку подали ся ми за боєвою лінією, яка була в той час вже в Ясн. Ми прилучили ся після приказу до уланських піхотинців і обсадили гору в Пп., щоб стримати Москалів так довго, аж полк уланський не перейде на вказане єму місце. Улани переїхали, ми пустили ся горами до Опк. Два дни знов строга [illegible]. В Опк прийшов приказ обсадити гору і держати її так довго, доки кавалерія не переліс[illegible] ся в потрібнім для неї напрямі. Командант уланських піхотинців відступив нам значне число консерв, щоби ми поживили ся.

Ночуємо на горі. Висилаємо часть на стежі. Хто не йде на стежу може трохи спати, але заснути годі. Вітер, мороз, пронимаючий холодок мряка не дають заспати, а вогню розложити не вільно. По такій ночи йдемо на гору Кбл. Мряка така, що видно землю лише 3 кроки перед собою. Кладемо ся в розстрільну і ждемо на ворога, який там десь за [illegible] мряки до нас зближає ся. По кількох годинах приходить вістка, що вище від нас, але в продовженю нашої розстрільної обсадив гору полк драгонів.

Висилаємо і стежі на боки щоби провірити де є ворог і як він до нас присуває ся. У вечер прийшли до нас харчівники з хлібом, сухарями, тютюном, розподілили стрільці принесені припаси в одну мить.

Ночуємо знов на горі в мраці, студени і дощи. Рано стала мряка ще густіша, але підняла ся о 7 ій годині немовби її потягнула в гору якась великанська рука. Видимо, що Москалі підступають до нас від Опк. Починає ся стрілянина від правого крила, де драгони. Мряка о якійсь чверти години сплаває знов до землі і закриває нам весь вид. Гук московських стрілів стає чимраз сильнійший. Видно, що ворог підходить до нас. Ділю розстрільну на три части, сам стаю по лівім крилі. Починає ся правильний вогонь. Приходить приказ: держати гору як най довше. Командант драгонів повідомляє, що зачне відступати своїм правим крилом. Небавом приходить вістка, що він погиб від кулі. Чую крик в долині. Се Москалі йдуть приступом на драгонів. Драгони з карабінами без баґнетів відступають. Наші також. Приказ: „Юнгштцен, гальтен Фаянд ауф!“ Вертаємо на своє становище. Москалі сильно напирали з переду і з правого боку, звідки виперли драгонів. Мої стрільці стримують приступ Москалів, які є 10 до 15 кроків. Вже стрільці не стріляють лежачи, але стоять випружені вперед і стріляють в Москалів як в стіну. На одного Гуцула напало з баґнетами двох Москалів. Щоб оборонити ся, замахнув ся крісом як довбнею і заслугув Москалів по головах. Се вратувало йому житє. Але вже наших лягло до 15. Не можна дальше устояти, є нас безумовно за мало. Подаємо ся в ліс. По дорозі стрічаю нашого санітета, медика Бровка. Ратує простріленого товар. В тій хвилі паде сам прошитий кулею. Москалі стріляють на нас з карабінів а опісля частують нас також шрапнелями.

Збирають ся мої товариші в долині і через Зак. ідемо до Смл. Тут через чотири години стаємо після приказу „ослону“ машинового кріса а опісля ще ослону гармат. Дістаю картку від відповідного офіцира [illegible] вечерю для цілого мойого відділу при тій батерії до котрої будемо приділені. Страшне болото. Гармати западають по осі. Ми прикладаємо до них рук і витягаємо цілу батерію, що її вклад її вперед не може рушити ся. До темної вечер і не могли ми добити ся і [illegible] безпровлочно до Тр. Знов прилучено нас до уланських піхотинців. Направляємо дорогу у Тр. до Іо. В Іо. стаємо полеві [illegible]. Роздобуваємо трохи мяса. О 10. годині в ночи починаємо варити, о 3 годині їмо і йдемо зараз на збірку. По збірці копаємо ще [illegible] і споживаємо [illegible]. Десь коло полудня прийшла головна військова команда до Трк. Ми дістаємо знов приказ тримати [illegible] в приличній віддалі. Виконуємо те о скілько позволяє дуже невдячний терен. По болоті в якім бродимо майже по коліна дістаємо ся до Трк. Звідти переїхали ми віттак залізницею до Гра. Тут доповнимо наш набір, наше біле і підемо знов напротив ворога.

Подав я тут цілком сухий начерк наших обовязків з поверх 3 тижнів. Кілько подій, кілько вражінь, кілько гадок, досвідів пережили ми за той час! У військових німецької народности здобули собі українські стрільці лише признаннє і похвалу, що є „[illegible], тапфер унд шлягфертіг.“

Ди

WINNIPEG WINE Co., Ltd.
666 Main St. Phone Main 40.

Надзвичайна оферта на свята
для наших приятелів і відборців в цілім краю.

[illegible]

Надзвичайности у винах:

[illegible]

Всї рода лікеру, джину, руму, горівки, [illegible] продаємо по можливо найтаньших цінах.

[illegible]

На сьвята лише виняткове і поки запас вистарчає!

Тепер можете одержати
40 кавалків руско-українськ. співанок ДАРОМ
[illegible]
ФОНОГРАФОМ
[illegible]
$1.00
[illegible]
International Phonograph Company, — 196 E. Houston St
[illegible] D. 21. New York, N. Y.

The Empire Sash & Door Co., Ltd.
Henry Ave — East Winnipeg.

Дошки, Ліски, Гонти.

Точн[illegible] [illegible] гарантуємо

Mrs. A. Ruda
Управильована акушерка
Старанно обходить ся з [illegible]
Ціни умірковані
771 Flora Ave., Winnipeg

ПОШУКУЮ свого [illegible] Петра Зелен[illegible], [illegible] Галичина. Хтоби о нім знав або він сам най зголосить ся на адресу: Josef Zmurko. Box 442. — Sudbury, Ont. (50-1)

ПОШУКУЮ свого швагра Георгія Кукульняка, з села Шибранц, повіт Чернівці, Буковина. До Канади прибув перед чотирма роками і зразу перебував у Порку пайн, Онтаріо, де має перебувати й тепер. Хтоби о нім знав або він сам, хай пише до: Wasyl Mustecа, Passburg, Alta (52)

ПОШУКУЮ свого пана Николи Драбюка, з села Чунков, повіт Заставна, Буковина. Він робив в Бритіш Колюмбії через два роки. Хтоб про него знав або він сам нехай зголосить ся на адресу: Petro Drabiuk, 53x Rochester St. Ottawa, Ont.

ПРОПАЛА перед місяцем чорна кобила, обидві ліві ноги (передна і задна) [illegible]. На чолі біла кругла лиска, хвост утятий по коліна. На задній лівій лопатці знак „Тз“. На голові кантарка з мотузом. У когоб она була прошу повідомити мене, а [illegible] $25.00 нагороди. Ilko Szczybywolock, Mulock, Sask (52-2)

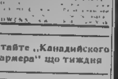

РЕВМАТИЗМ

Читайте „Канадийского Фармера“ що тиждня

ЛІКЕРИ
Стара фірма котрій всі довіряють
Carey & Co. Ltd.
707 Main St.
Phone Main 1196. Winnipeg, Man.

Затямте, що наша гуртовня лікерів [illegible] що робить [illegible] у Вінніпеґу, проте [illegible] 20%

[illegible]

ВЖЕ ГОТОВА!
„Велика Европейска війна“.

Книжка „Велика Европейська Війна“ вже вийшла в друку. — Висилаємо всім хто собі замовив. — Хто ще не замовив, нехай спішить ся!

Коштує 40 цент.
З кишеньковим календарником і мапою Европи 50 цент.

„WIJNA“
866 Aberdeen Winnipeg, Man.

Війна. Війна. Війна.

Лише за 30 цнт. вишлемо Вам 50 фотографічних образків з війни Росії, Франції Німеччини Австро-Угорщини і Англії. Присилайте нам моней ордер.

International Art Co.
302 E. 176th St. NEW YORK, N. Y.

ПОШУКУЮ Семка Грибенчука, з села Пустого Іваня, повіт Борщів, Галичина. В Канаді перебуває вже через сім років. Тепер повинен бути у Вінніпеґу. Хтоб про него знав або він сам нехай пише до: Wasyl Grybincsuk Helen Mine. Ont. (52-2)

Ужинайте електрики щоб були здорові.

Усі лікарські власти признають, що електрика найліпше лікарство на виліченє ревматизму, невральгії, біль в плечах і ногах.

Заномте собі сей Домашний медичний апарат, який послужить на довгі роки і увільнить Вас від всяких болів.

[illegible]

ELECTROPATHIC CO.
140 LIBERTY STREET NEW YORK, N. Y.

Др. Б. ГЕРЖАБЕК.
[illegible]
СПЕЦИЯЛІСТ В УСІХ ХОРОБАХ
[illegible] 640 Pritchard Ave.
PHONE St. John 417 WINNIPEG, MAN

Належний спосіб кресати сірники.

Деколи дехто нарікає на наші сірники, що при кресаню ломлять ся. Се не вина сірника, бо ЕДДІС СІРНИКИ виробляють ся спеціяльно вибраного на се дерева. Для користи тих, які ще не знають належно кресати сірника ми подаємо слідуючі вказівки:

Палець правої руки треба покласти близько головки сірника, а коли займеть ся, палець одійметь ся скоро. В такий спосіб сірник не ломить ся і палець огонь не припече.

THE E. B. EDDY COMPANY, LIMITED
Hull, Canada.

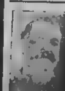

Всїм хорим і терплячим!

ПРОФ. ДР. ОВЕН славний специяліст знане всіх хорих мужчин і женьщин, які лічили ся вже в других докторів без наслідків, як також і всіх тих які стратили вже надію на виліченє ся, хай звернуть ся до него о пораду і поміч.

НЕ РОБІТЬ РІЖНИЦІ, яка ваша хороба, як довго і в який спосіб лічили ся, ПРОФ. ДР. ОВЕН, коли приймесь за лічене, то ґарантує вам що вилічить і зробить вас здоровими і моцними.

ВСЯКІ ХОРОБИ голови, ушей носа горла, легких, утроби, нирок, міхура, [illegible] катару, затвердженя, гемороідів, старого кашлю, скрофулів, хороби серця, безкровности, хороби жолудка, затроєня крови, ревматизм, артретизм, хороби в молодих літ, самоґвалт, всякі венеричні хороби мужчин і женьщин сифиліс і богато инших тут не наличених лічить напевно і в скорім часі.

ПРОФ. ДР. ОВЕН через 34 літа практики, був на чолі всяких першорядних всесьвітних шпиталях і мав під собою тисячі і тисячі таких самих випадків хороби як і ваша, а непереличене число вилічених хвалить його за его знаймость і мудрість лікарску. В кождім випадку хороби [illegible] ПРОФ. ДР. ОВЕН, звертатись до него, або опишіть в своїй мові всі ваші терпіня а [illegible] здоровля буде вам запевнене. Пишіть в своїй мові на сей адрес.

PROF. OWEN, M. D.
221 East 17th St. Dept. 36. NEW YORK, N. Y.

[illegible]

Точна Карта театру воєнних дієстів на гарячім [illegible]
[illegible]
Альбом воєнних карт Росії, Франції, Англії і Німеччини
[illegible]
EUROPEAN NOVELTY CO. Dep. 6.
1638 Topping Ave. New York, N. Y

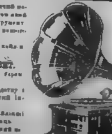

ДЛЯ ЧОГО [illegible] ГРАМОФОН [illegible]
ТОМУ [illegible] 75 дол. ФОНОГРАФ
за 24 дол. 75 цент.
[illegible]
INTERNATIONAL TALKING MASHINE CO. 79 Allen St. New York.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР
CANADIAN FARMER

РІК XVI. Вінніпеґ, Ман., Пятниця, Жовтня 4. 1918. Winnipeg, Man. Friday, October 4, 1918. Число 39. 40

Болгарія перестала битись.

Аліянти виборoли великі успіхи на Зах. Фронті і в Македонії.

„РОБОЧИЙ НАРОД“ ЗАБОРОНЕНИЙ.

З ПОЛЯ БОРБИ У ФРАНЦІЇ

Американці поступили сім миль вперед.

Вашінґтон, 26. вересня. В атаку на німецькі лінії на 20 миленім фронті на захід від Вердуну, разом з Французами Американці поступили сім миль вперед здобуваючи 12 місцев і полонячи понад 5,000 бранців.

Французи поступили 4 милі вперед.

Париж, 26. вересня. Французько-американське військо не перестає атакувати німецькі становища на обох боках Арґон. Французи в деяких точках поступили чотири милі вперед.

Британці заняли ряд закопів.

Лондон, 26. вересня. Британські дивізії здобули протягом кількох минувших днів ряд німецьких закопів на північний захід від Ст. Квентин.

Полонили 10 тисяч Німців.

Париж, 27. вересня. В битві на схід від Реймс французькі війська поступили значно вперед і полонили 10-000 бранців. Також забрали богато воєнного матеріялу. В деяких точках Французи поступили пять миль вперед.

Німці ставили сильний опір, але на дармо

З Американської армії коло Вердун 27 вересня. Число всіх полонених Німців в офіцияльнім [illegible] Американців виносить 8.000, між тим 125 офіцирів. Забраний воєнний матеріял включає 100 канон а того 12 тяжкого калібру, богато метавок мінових та сотки машинових карабінів.

Лондон. 27. вересня. — Новий британський наступ на Німців перед Камбрай поступає [illegible] вздовж каналу Ду Норд [illegible]. На [illegible] фронту ставило опір 122.000 Німців

Упадку міста Камбрай можна сподівати ся кождої хвилі.

Лондон, 29 вересня. Послідни вісти з Західного фронту доносять про гарні успіхи аліянтських військ.

Між Диксмюд і Іпр. полонено 6.000 бранців і Німців вигнано чотири милі взад.

Упадку міста Камбрай можна сподівати ся [illegible]. Місто Ст. Квентин може подіти ся такої самої долі. Бельгійці здобули місто Диксмюд, також Заррен, Стаденберг, Пашендейл, Мурслід і частину Веструзбік.

Від вчера забрано в полон понад 5.500 бранців та 100 канон богато метавок мінових і воєнного матеріялу.

За послідних три дни полонено понад 22.000 Німців і забрано 300 канон на фронті між Ст. Квентин і Камбрай.

Німецькі війська знова в пацці.

Лондон, 30 вересня. Французи знова виконали атак між ріками Весле і Ейн. Боєва лінія біжить тепер від Ревілен до Ромен і Монтин. Половина Шмін дес Дейм забрана від Німців, які уступають.

Поступ Французів і Американців з обох сторін ліса Арґон був для Німців несподіванкою наслідком чого вони попали в лапку. Утічи з неї можуть лише долиною Ейр.

Бельгійці здобули місто Рулє, що лежить 13 миль на північний схід від Іпр.

Британці здобули місто Геллюв і находять ся дві милі від залізничої дороги що веде до Менін. Вони перейшли канал Шелдт.

Опір Німців ломлять аліянтські війська без великих трудностей.

Французи здобули місто Ст. Квентин.

Париж, 1. жовтня. Злученими силами Британці і Французи зробили великий поступ в околиці Ст. Квентин. Французькі війська забрали Ст. Квентин аж по канал.

На північ від ріки Ейн забрано міста Мурвал, Вонтелай, Вовенкур і Ст. Тієри.

Дика борба на 250 миленім фронті.

Париж. 1. жовтня. Дуже дика борба відбуває ся тепер у відтинку Камбрай і Ст. Квентин. В Бельгії така сама борба відбуває на цілім фронті. Взагалі страшна борба триває на 250 миленім фронті.

Протягом місяця вересня Аліянти полонили 66,300 бранців, забрано 700 канон ріжного калібру та кілька тисяч машинових карабінів.

Ст. Квентин в огни. Німці уступають.

Париж, 2. жовтня. Французи перейшли поза місто Ст. Квентин, яке находить ся в обіймах вогня. В місті [illegible].

Борба відбуває ся на північ від Ст. Квентин.

Французи доминують тепер [illegible] Ст. Тієрі [illegible] позиції над каналом між Ейн і [illegible].

Німці цофають ся взад на цілій лінії на полудне і північ від каналу Ле-Басе.

Британці перейшли ріку [illegible] між [illegible] і [illegible].

З МАКЕДОНСЬКОГО ФРОНТУ.

Цілковита деморалізація болгарської армії.

Лондон, 25. вересня. — На Македонськім фронті офензива поступає знаменито. На 20 миленім фронті наші війська випирають ворога і займають його ворожі становища. Серби, Греки, Французи і Британці стало беруть болгарських полонеників. Досі забрано около 12.000 люда, а також 140 гармат. Болгари відступаючи лишають за собою все.

Лондон, 26. вересня. Нинішні рапорти доносять, що болгарська армія цілковито здеморалізована: відступає в замішаню полишаючи за собою величезні склади воєнного матеріялу. Єсли аліянтські армії дістануть ся до Ускубу побіда буде запевнена.

Болгарія просить о завішене оружя.

Париж, 27 вересня. — Генерал Франшет Д'Еспре, командант аліянтських армій в Македонії, ателеграфував французькому правительству що високий болгарський офіцир представив ся йому з припорученя генерала Тодорова, головного болгарського команданта, жадаючи завішеня оружя на 48 годин, аби змогло прибути двох уповажнених делегатів від болгарського правительства. Міністер фінансів, Лянчев і генерал Луков, командант другої болгарської армії, вже на дорозі до французької головної кватири за згодою короля Фердинанда зарядити усе потрібне до завішеня оружя а евентуально і услівя мира.

Велика Британія одержала просьбу.

Лондон, 27, вересня. — Британське правительство одержало нині з урядового уповажненого жерела просьбу від Болгарії о завішене оружа. Сей крок уважає ся як серіозний і шкідливий для Німеччини.

Болгари стратили Кочань і Струмицу.

Лондон, 27. вересня. Британські війська на Македонськім фронті здобули болгарське місто Струмица. Британці забрали 30 канон та богато амуниції.

Серби здобули місто Кочань, яке лежить около 11 миль від болгарської границі.

Велика Британія відповіла.

Лондон, 28, вересня. Велика Британія відповіла на просьбу Болгарії завішити оружа. У відповіди говорить ся виразно, що мілітарні операції не можуть бути завішені. Рівночасно Британія [illegible] услівя мира на які Болгари мусять згодити ся єсли не хоче дальшої війни.

Болгарські делегати прибули до Сальоніки.

Париж. 29. вересня. Болгарські делегати, які мають обговорити справу завішеня оружа а можливо й мира з аліянтським правительством, прибули вже до Сальоніки. Імена делегатів такі: — Генерал Луков, командант другої болгарської армії; М. Лянчев, міністер фінансів і М. Радов, бувший міністер в болгарськім кабінеті.

Болгарія приняла аліянтські услівя мира.

Лондон, 30. вересня. — Урядово доносять, що Болгарія піддалась аліянтам [illegible] заключене з нею перемиря. Услівя віддання ся Болгарії слідуючі:

1.) Болгарія не може уступити ся з борби і заняти становище нетральної держави;
2.) Вона цілковито піддаєся;
3.) Мусить звернути територію заняту силою;
4.) Вона мусить згодити ся перейти на сторону аліянтів;
5.) Вона мусить в той самий спосіб стати ся корисною для аліянтів, як корисною була для Німеччини, коли голосила що є нетральною. Вона мусить не допустити німецьких військ до Болгарії. Вона мусить розоружити свою армію, або позволити, щоб вона станула по стороні аліянтів.

Льояльний [illegible].

Амстердам, 30. вересня. — Болгарський король Фердинанд [illegible] до австрійського цісаря Карла запевнюючи свою льояльність осередним державам, — так доносить Нає Фрає Прессе.

Французи заняли Ускуб.

Лондон. 1. жовтня. В околиці на схід від Велес, Сербія в неділю побили дуже Болгарів недалеко Царево шість миль від болгарської границі. Вороги подали ся в [illegible] гір Пляшковиці. Одна частина армії була кинена на схід а друга, відтята, подала ся на північ.

Мешканці [illegible] околиць кажуть, що болгарські жовніри убили своїх офіцирів через те, що ті не позволили їм утікати. Французька кавалерія увійшла до міста Ускуб в неділю.

ВІСТИ З РОСІЇ.

Полковник Дуров новий губернатор Північної Росії.

Архангельськ, 26. вересня. Полковник Борис Андронич Дуров зістав перед тижнем іменований новим генерал-губернатором Північної Росії на місце уступившого Чайковського. Се нове правительство з'організоване [illegible] центральне правительство [illegible] вже в під проводом генерала Алексієва, (бувший головний вожд рос. військ), М. Авксентієва, (міністер рільництва в кабінеті Керенського) і М. Степанова.

Полковник Дуров був командантом рос. військ в Сальоніках. Він тепер має полагоджувати всі цівільні і військові справи в Північній Росії.

Большевики відтяті від решти сьвіта.

Російські большевики є тепер відлучені від решти світа з винятком, що можуть з ним комунікувати ся через Німеччину. Росія не може тепер [illegible] ані через Україну, ані Фінляндію ані Сибір, ані північно-російські порти. Розуміє ся, що німецька ценсура обтинає і [illegible] на свій лад всі вісти, які приходять з Росії до решти світа.

З тої причини між большевиками а Німцями приходить до частих непорозумінь і вони взаємно обвиняють себе о фальшовання вістий, які приходять і виходять з Росії.

ВІСТИ З КАНАДИ.

„Вінніпеґ Телеґрам“ проданий.

Вінніпеґський консервативний дневник „Вінніпеґ Телеґрам“ змінив своїх властителів, якими тепер стали [illegible] і Син, які вже мають в своїх руках пару других часописий з Форт Віліям і Ванкувер.

Ціна газет в Канаді піде в гору.

Отава 24 вересня. — Позаяк ціна друкарського паперу значно подорожіла від початку війни, а в послідних часах підскочила знову о 50 процента, тому певною є річчю, що ціна усіх газет по Новим Році піде значно в гору. Декотрі англійські дневники вже тепер віднесли ціну з 5 на 7 долярів річно.

Канадийські страти до 1. вересня виносять 115,806.

Отава, 26 вересня. — Від початку війни до 1. вересня канадійські страти в Европі, виносять 115,806 жовнірів, включаючи і офіцирів. Се число обнимає забитих, ранених і полонених, як також і сих, котрі померли з ран, або [illegible] не здібні до сповнювання військової служби.

Зміна часу наступить 27-го жовтня.

Отава, 27 вересня. — Зміна часу наступить в Канаді в неділю, дня 27 жовтня, о другій годині пополудни. Тоді то [illegible] по цілій Канаді посуне ся взад о 60 мінут і в Канаді знову будемо мати [illegible] час.

Конференція Української Греко-Православної Церкви в Саскатуні.

Дня 13. жовтня відбуде ся важна конференція в справі Української Греко-Православної Церкви. На конференції буде присутний православний єпископ Александер. — Члени Братства і симпатиків запрошують ся.

Укр. Греко-Прав. Братство.

ОСТРІ ПРАВИТЕЛЬСТВЕНІ РОЗПОРЯДЖЕНЯ ПРОТИ РЕВОЛЮЦІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В КАНАДІ.

Вінніпеґська „Фри Прес“ з дня 26 і 27 вересня подає слідуючі телеграми з Отави: Отава, 26 вересня. — Правительство підняло сильні міри для прогнання з Домінії Канади анархії і большевицької пропаганди та [illegible].

На підставі щойно ухваленого розпорядженя міністеріяльної ради слідуючі тіла і організації зістали проголошені незаконними і уважає ся кримінальним переступством належати до них, або приходити на якінебудь їх мітінґи:

Індустріяльні Робітники Сьвіта („I. W. W.“), Російські Соціал Демократи, Російська Революційна Група, Російські Соціал Революціонери, Російський Робітничий Союз, Українська Революційна Група, **Українська Соціял Демократична Партія**, Українська Соціал Робітнича Партія Соціал Демократи Большевики, Соціал Демократи Анархісти, Робітнича Інтернаціональна Індустріяльного Союза, Хінська Національна Ліга і Хінська Робітнича Асоціяція.

Кара за приналежність до котроїсь з вище згаданих організацій або приходжене на мітінґи котроїсь з них, виносить $5.000 або 5 літ вязниці.

В додатку, кожда соціялістична, котра голосить політичні, економічні або соціяльні переміни через ужите сили, чи вона належить до котрої з висше вчисленних організацій чи ні, підлягає тому самому заключеню.

Також в жадній части Канади не вільно робити в жадній ворожій або російській фінляндській або українській мовах жадних мітінґів, з винятком церковних.

Розпорядженє відносно публікацій в чужинецьких мовах вимагає дозволу від державного секретаря (міністра внутрішних справ) заки такі газети, періодичні видання або праці можуть бути публіковані в Канаді в мовах німецькій, угорській болгарській, турецькій, російській, румунській, українській фінляндській, естонській, сирійській, кроатській або лівонській.

„РОБОЧИЙ НАРОД“ ЗАБОРОНЕНИЙ.

З Отави доносять, що державний секретар видав варант заборонюючи друкувати, розсилати і перетримувати часопись „Робочий Народ“, яка друкувалась в Вінніпеґу.

Таку саму заборону видано російській часописи „Робочий Народ“.

М. [illegible], що колектував гроші на Робітничий Дім у Вінніпеґу і який дописував до „Р. Н.“, — інтерновано.

Поліція передвчера забрала з менших книгарень в місті усю літературу соціялістичного змісту.

„Канадийському Русинови“ заборонено розсилати послідне число часописи.

Яка доля чекає й других часописий в Канаді — не знати.

РІЖНІ ВІСТИ.

Приняли вісім годинний день праці.

Нюй Йорк. — „Юнайтед Стейтс Стіл Корпорейшин“ приняла вісім годинний день праці для своїх робітників. На се згодив ся фінансовий комітет корпорації та ин. компанії. Однак плани будуть в руху день і ніч, як се й доси провадило ся.

73.327 случаїв іспанської інфлюенції в Злучених Державах.

Вашінґтон, 30 вересня. — Іспанська інфлюенція появилась що найменше в 32 військових таборах. Уряд генерального лікаря подав 73,317 случаїв сеї хороби між жовнірами. Від початку сеї епидемії померло 1,577. [illegible] осіб захорувало тут 188. В Монтреалі захорувало на сю інфлюенцію 680 осіб і 9 вже умерло.

Ниаґара Кемп, Онт. 30 вересня. — В польськім таборі інфантерії вибухла іспанська інфлюенція, наслідком чого померло пятьох жовнірів. Всіх осіб захорувало тут 188.

В стейті Масачусетс захорувало 85.000 осіб на сю заразливу хоробу. В самім місті Бостоні умерло вже (від 11 вересня) 1.226 [illegible].

В [illegible] військові власти стримали [illegible] покликанє 142,000 рекрутів до військової служби.

Вірять, що страйк скоро закінчить ся.

Лондон, 26. вересня. Загально вірять, що желізничий страйк [illegible] і що робітники вернуть завтра до роботи.

Обчисляють [illegible] страйк [illegible] від 30 до 40 тисяч робітників. [illegible] сего желізничого страйку углекопи також не мають що робити.

Американські Литовці організують армію.

Вашінґтон. — На литовських зборах, які відбули ся тут в понеділок, 23. м. м., зладжено плани організації литовської армії в Америці, [illegible] Злучених Держав. Ініціятором був др. Іван Шлікас, член центрального литовського комітету. На зборах висказувано гадку, щоби сю армію вислати до Мурманська, або Владивостоку на поміч аліянтам. Вона малаб помагати виганяти Німців з Литви, яка тоді має стати независимою републикою.

УВАГА.

Просимо Вп. Читачів „К. Ф.“ звернути увагу на оголошенє Г. [illegible] яке находить ся на стороні 7. нашої часописи. Пан Джонстон запевнює нас, що землі, які має до розпродажі є дійсно такими, як їх описує ся в отичнім оголошеню. [illegible] що климат в Брітиш Колюмбії рівнає ся климатови середної Европи. Земля в тій провинції, між горами, дуже урожайна і надає ся до фармерованя. Є також великі та простори сіножати на яких випасають фармери великі череди худоби. Там і всяка ярина удає ся, про небезпеку морозів там ніхто й не думає. Є в тій провинції досить всяких мінералів, ліса також є богато. Взагалі та провинція є найбогатша в якій варта мешкати. — Хто отже з наших людей має трохи зложеного капіталу а хоче зажити гарним житєм нехай скористає з сеї доброї нагоди і купить хочби найменьший кусень землі. Радимо однак [illegible] хто закупить, тимбільше що се нікого не буде нічого коштувати...

[illegible] АНТИКАРСЬКІ [illegible]

Пане Добродію: — Чи ви знаєте, що ми продаємо антикарські річи по гуртових цінах? Чи ви знаєте що ціни на антикарські річи підносять ся кождого дня? Чи ви знаєте що вам оплатить ся закупити більшу скількість тих антикарських річий на зиму? Вам же треба всяких патентованих медицин, мила до прання, до тварі і т. п. Ми цілком нічого не заробляємо на сій випродажі. Ми тільки хочемо випродати все що находить ся в антиці бо властитель іде до війська. Ми мусимо все те випродати як найскорше.

Ми не подаємо ніяких спеціяльностий сего тижня, [illegible] — з причини [illegible] маємо тисячі річий по знижених цінах, а на декотрі річи ціни низші, чим в Гольсел. У нас працює клерк, що говорить по українськи.

Приходіть зараз, обглядніте всі річи, ціни тих-же а з певностю не одна річ придасть ся для вас.

Складаємо вам щиру подяку за ваші гостини у нас через минувший час, рівно ж просимо загостити до нас що через слідуючих кілька тижнів.

[illegible]

Аптика — E. C. BATE.
576 Main St. — [illegible] Euclid Ave.
Phone: ST JOHN 2063.

Отворене вечірних безплатних шкіл в Вінніпеґу.

Місцева Рада Шкільна оголошує, що записи до безплатних вечірних шкіл в Вінніпеґу будуть відбувати ся 2, 3, і 4 жовтня. Наука в тих школах розпічне ся 21 жовтня. Всякі близші інформації, дотикаючі науки в тих школах, можна дістати за написанєм просьби в секретаря-касієра Шкільної Ради. Адресуючи так:

Mr. R. SMITH
Sec-y Treas School Board
City

Вже
Вийшов
повний, неенензурований і нескорочений
КОБЗАР ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.
Поверх 600 сторін друку, великого формату
Ціна $1.50
В гарній оправі з золотими витисками на добрім папері.
Ціна $2.00
Замовляйте в: —
Ruska Knyharnia
850 Main St.
Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ
[illegible]
(41) [illegible]

ПОШУКУЮ
[illegible]
Alex Gulwga. Box 67
(40) Sturgeon Falls, Ont.

ДІМ ЗА $500.00.
[illegible] Продам його за $500.00.
Зголосити ся до
Miss P. Rosinska, 412—1st Ave
(40) Port Arthur, Ont.

THE NORTH END HARNESS SHOP
Наколи хто потребує доброї а тамо! упряжи, нехай зголосить ся на нижше подану адресу. Ніхто у Вінніпеґу не може подати низших цін як моя фірма. Маємо на складі ріжні покривала на коні по дешевих цінах.
Замовлення з провінції скоро полагоджується.
Фармерські гарнеси від 35 до 50 дол. в комплеті.
Каталогів не висилаємо.
BOB. ROSENBLATT
64 Derby St. Winnipeg, Man.
Phone: St. John 1951.
Res. St. John 1949.

НАГНІТКИ, БОРОДАВКИ
ЗАРОСТИ ЗНИКАЮТЬ В ВАШИХ ОЧАХ
[illegible] ФАЄНСА АНІСОВИЙ БАЛЬЗАМ [illegible]
A. P. OWENS,
18th Dept. 152. W. 14th Street
New York, N. Y.

Phone Garry 863.
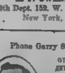
ОТВОРЕНО ДЕНЬ І НІЧ.
Упевняєть Вас в до-брім здоровлю
TURNER-А ТУРЕЦЬКІ КУПЕЛІ.
[illegible]
Cor. KING & BANNATYNE
Traveler's Building Winnipeg, Man.

ДР. А. КРІСТЕНЗЕН.

З ФІЛЬОСОФІЇ ПОЛІТИКИ.

переклав
МИХАЙЛО ЛОЗИНСЬКИЙ.

Трайчке говорить про сьвятість війни. На се треба завважити, що сьвятість нїколи не є щось обективне, тільки субєктивний настрій, не внутрішня властивість річи, тільки особливе становище, з якого одиниця дивить ся на річ. Під "сьвятістю" скриває ся часто проголошенє якоїсь річи ненарушимою ("табу"), щоб тим способом при помочи сили суґестиї (популярно називає ся се „bluff") усунути її з під дискусиї.

Коли божеський сьвітовий порядок одягає ся в слово "природний закон", тоді ся думка дістає науковий вигляд. Так приходимо до другого головного питання: Чи сьвітовий мир є можливий?

[illegible] природної конечности війни розуміють менше більше так. В наших часах викликає війну не людська воля, тільки вона вибухає як вислід [illegible] конечности, яка [illegible] природного закона. [illegible] до війни.

Але чи тут справді ходить о природний закон, який можна би порівняти [illegible] притягання? Може бути, що в людській натурі є [illegible] конкурента таким способом, щоб його просто вбити, одначе той „природний закон", коли ходить о взаїмні відносини між одиницями, [illegible] побідила, отже на зовсім [illegible] він не виглядає. В дійсности також теория природного закона скриває під своїм строго науковим виглядом містично-теольоґічний погляд. [illegible] „реальна політика", виходить з фальшивого заложення [illegible], що чоловік додав до природи новий момент, культуру.

Адвокати думки про природну конечність війни [illegible]

[illegible]

Публична думка з домаганем мира [illegible] Так прим. Koelnische Zeitung з 19 червня 1910 р. виводить [illegible] права народів [illegible]

"Не буде завадто важко на основі дотеперішньої практики права народів доказати, що на конференциях права народів остали без наслідків предложеня, які на випадок війни хотіли наложити на воюючих обмежень що-до уживаня воєнних способів і потрібного з огляду на ціль війни (поваленє противника і запевненє національного істнованя через щасливе переведенє війни) воєнного насильства; иншими словами, що всяка проба обмеженя максими, яку поставив Hugo Gatius як основне правило воєнного права народів: "omnia licere in bello, quae necessaria sunt ad finem belli" (в статі про право морської добичі в "Tag" з 6. марта 1909 р. Німкер переклала се "Супроти воєнного противника дозволене все, чого вимагає воєнний резон"), після безуспішних дебат сходить з денного порядку. А коли що до таких важних питань, при яких виступав воєнний резон, все таки доходило фактично до згоди при помочи постанови права народів, то вже при принятю такої постанови не прикладано великих надій до її обовязуючої сили, або бодай не підлягає сумнівови, що держава в конфлікті свого політичного інтересу ""public policy", говорячи англійським терміном) з обовязуючими постановами права народів коли ходити ме о добро, свободу і незалежність вітчини, без [illegible] відступить і мусить не відступити від постанови, яка стоїть їй на перешкоді, хоч би та постанова, й як ясно виступала як моральна ідея права, як виском абстрактного права природи. [illegible] на се не можна навести з тої причини, бо найважнійші закони, які власне відносять ся до сього, ухвалені на трьох дотеперішніх великих конференциях*), не перебули ще огневої проби війни... Треба з як найбільшим натиском зазначити великий і єдино можливий вплив реальної політики і добре зрозумілого інтересу інтересованих держав на становище і розвиток права народів — політики, яка ніяк не сьміє дати ся вести й засліпити оглядом на цивілізацию й гуманність. В справах, які відносять ся до житєвих інтересів нації, сила йде перед правом."

Так пише »Koelnische Zeitung«, опираючи ся в своїх виводах на більше число найновійших німецьких праць з области права народів. Ті виводи щодо ясности не оставляють ніяких бажань. Коли ми все має бути задержаний прінціп, що "супроти воєнного противника все дозволене, чого вимагає воєнний резон", то природний вивід з того такий, що не тільки обємисті акти гаагських конференций в справі згуманізованя війни є безвартною макулятурою, але також взагалі всі писані й неписані постанови права народів не варта ломаного гроша. Можна тільки сподівати ся, що практика завдасть до певної міри брехню сій теориї. При кінці своєї статі автор підносить значінє конвенций для права народів, яка скільки не розходить ся о питаня чести і житєвих інтересів держави, коли мають ся за задачу означити границі области воєнного резону і виключити ті жорстокости війни, яких можна уникнути. Та на се можна би сказати, що змагання дипльоматів в тім напрямі, хоч не є зовсім [illegible], є також [illegible] мірилом, як се звичайно приймаєть ся. [illegible] в наслідках не обчислимої машинерії війни не можна пускати в рух за дрібниці, де [illegible] добру гарантию як гаагські конвенциї.

Мирова праця дипльоматів має значінє більше як символ [illegible] застереженями, які все їм оставляють задні двері, санкціоновані постанови в дальшім розвитку може змогуть осягнути реальне значінє. Одначе публична думка не може позбути ся підозріня, що тут поставлено вовка пастухом стада. Дипльомати є вже в своїй професийній діяльности репрезентантами [illegible] моралі. Коли війни стали більш гуманні, то се завдячуємо [illegible] дипльоматам, тільки [illegible] в розвитку, яких ореальна політика так часто не признає.

Обставина, [illegible]

[illegible] Говорив один [illegible] провідник на публичних зборах в Пера під час босанського конфлікту [illegible]

Одначе безумний поступ проявляєть ся в [illegible]

Капітал з своєї сторони поставив [illegible] вихідні точки. На конгресі, який відбув ся в цьвітні 1907 р. в Ню-Йорку під назвою »National Arbitration and Peace Congress«, А. Карнеґі предложив, щоби на кожду державу, [illegible] зломати мир, зробити моральний і економічний, а навіть мілітарний натиск. »Неутральні держави повинні би супроти тих, що ломлять мир, творити коаліцію, яка сіяла би пострах. Одначе перед ужитєм сили треба би почати проголошенєм зірваня всяких зносин з народом, що зломив мир. Ніякої виміни продуктів, ніякої позички, ніякого привозу як мілітарного так і морського, ніякої почти; ті міри були би торжественною осторогою і мабуть мали би успіх. Сила повинна бути все останим способом. Хоч народи, які доставляють капіталів і воєнних матеріялів, можуть на се нарікати як на неправне вмішуванє в їх інтереси, одначе вдержанє мира є для промислових народів найвисшим інтересом, бо коли зиск з чужих війн виносить тисячі, тратить ся міліони«.

Сю останню тезу розвинув на конгресі визначних промисловець James W. von Cleave. »Богато людий думає, — говорив він, — що війна приносить користь торговлі й підпомагає хлїборобів, промисловців і всяких продуцентів. Одначе се діє ся тільки короткий час. Російсько японська війна збільшила вивіз Америки до Японії, Росиї й Хін, доки була війна, одначе безпосередно потім спричинила зменшенє вивозу. Ті [illegible] господарити, щоби відробити [illegible] воєнні втрати. [illegible] за границею стають меншї. Сьвіт став більше ніж коли в безмежній мірі одною родиною. Інтернаціональна торговля дуже богато причинила ся до скріплення тої солідарности. Що корисне для одного краю, з того користають в більшій або меншій мірі також усї инші краї. Війна між Росиєю й Японією збільшила на той час нашу торговлю з тими державами, а також з Хинами, бо війна вела ся також в одній части Хин. Але опісля принесла вона зменшене торговлі. Вона вбила сотні тисяч мущин і мілїони довела до бідности. Так ми, промисловці, втратили богато відбирателів. Небіщики не купують одежи. Бідаки не мають за що купувати.

(Дальше буде).

453 SELKIRK AVE Phone St. John 2814 WINNIPEG, MAN
РУСКО-УКРАЇНСЬКИЙ
Шпиталь і медична лябораторія.
під управою
Dr. D. M. Genoff-а
[illegible]
Dr. D. M. GENOFF
453 Selkirk Ave Winnipeg, Man.

ШКІРИ ФУТРА ВОВНА
Єсли хочете мати скорий результат і найбільше грошей за ваші футра, скіри і вовну вішліть їх до: —
Frank Massin
Brandon Man.
Напишіть по цінник і висилковий тікет.

CZY CIERPICIE NA
CHOROBY ŻOŁĄDKA,
[illegible] JEŻELI TAK [illegible] Nuga-Tone CUDOWNY ŚRODEK KTÓRY CZYŚCI KREW I PRZYWRACA ZDROWIE.
Nuga-Tone
DODAJE I WZMOCNIA KREW, SILNE, PEWNE, NERWY, dodaje KRZEPKOŚCI I SIŁY TAK MĘŻCZYZNIE JAK I KOBIECIE.
[illegible]
Nuga-Tone jest absolutnie gwarantowane.
[illegible] JEDEN CAŁY MIESIĄC KURACJI tylko za $1.00 lub sześć miesięcy za $5.00. [illegible]
Wyślijcie zamówienie na tym kuponie.
NATIONAL LABORATORY, P 63, 125 W. Madison St., Chicago, Ill.
[illegible]
NAZWISKO .... STAN ....
ULICA I NUMER

Др-а Петра
Ґомозо
є лікарство, що витримало, перейшло столїтну пробу безнастанного уживаня. Чистить воно кров, скріпляє і відживлює цілу органїчну систему і додає сили вітальним органам.
Є приряджене з чистих здорових корінїв і зіль і невключає нїчо иншого, як тільки то, що ділає добре. В випадках „Лягрипи", ревматизму, нериґулярностий жолудка, утроби і нерви, не має собі рівного лікарства.
Не продають його в аптеках, але впрост доставлюють людям через спеціальних аґентів. Ціна $1.35
Ґенеральна аґенция на Канаду
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St ~ Winnipeg, Man.

СКОРА ПОМІЧ
ЕСЛИ ВАМ ВАШЕ ЖИТЕ ДОРОГЕ, ДОПИТАЙТЕСЬ ТІЛЬКИ ДО ОДИНОКОГО РУСКО-ЕВРОПЕЙСЬКОГО
Д-ра ТУНА.
ЙОГО БАЛЬЗАМ — МЕДИЦИНИ ГАРАНТОВАНІ.
423 St. Lawrence Blvd.
(Main St.) Montreal, Que.

КОЛИ
ВІЙНА СКІНЧИТЬ СЯ
[illegible]
СВОЮ НАГОРОДУ.
[illegible]
R. Morgan Elliott & Co.
Patent Attorneys,
Suite 702 Woodward Bldg.
Washington, D. C.

ДАРОМ! ДАРОМ!
[illegible]
Greater New York Granograph Company,
310 Grand St. Dept M. L. F. New York City.

МОНТРЕАЛ, КАН.
Д. С. ШКОЛЬНИКІВ П. М.
Український Хиропод ист
специаліст з 12-літною практикою лічить всякі недуги які би вони старі не були. Лічить найновійшими і найпевнійшими лікарствами.
Години урядові від 9 рано до 9 вечером.
Поважані родинці!
Незабувайте, що всякі лікарства висилаю відворотною почтою коли тільки подасьте, на що Ви хоруєте. А Ви те дістанете за невеликі гроші. (26-X).
D. S. SCHOLNIKOFF P.M.
141 Cadieux St. Montreal, Can.

S. R. Dublenski L. L. B.
[illegible]
908 Confederation Life Bldg.
(напроти City Hall).
Office Phone M. 5196 — Res. Phone M. 4480.

40 ФІТІВ ДОВГОГО СОЛІТРА ВИГНАНО З 10 ЛІТНОЇ ДІВЧИНИ.
Хто терпить на сю хоробу, нехай спробує ужити средства Дра Пушек-а Н. 58, яке сейчас вижене сего хробака. Перечитайте слідуюче. Десяти літна дівчина терпіла на солітра. По трох годинах, по зажитю лікарства Дра Пушека вийшов з неї хробак 40 фітів довгий, і від тої пори дівчина стала цілком здорова. Коли се лікарство помогло дівчині, так само поможе і вам. По що вам мучити ся і нудити ся через то ге гидкого солітра коли можете позбути ся його за малий кошт, бо тільки за $5.70.
Вишліть сі гроші до Др-а Пушек-а аґенциї а отримаєте се средство безпроволочно. Адресуйте до:
DR. PUSHECK'S AGENCY
[illegible] Main St. Winnipeg, Man.

SUFFIELD & GORSEY
Адвокати, Поновласники, Нотарі і т. п.
Офіс від часного
908-409 Avenue Block
265 Portage Ave.
Phone Main 5676.
П. Горсей мешкає під ч.
895 College Ave
Phone St John 2084
І по 6-тій вечером можна його там застати.

Большевики-Агенти Кайзера.

В послідним числі навели кілька документних фактів, що російські большевики є нічим иншим як лише аґентами кайзера.

Тепер подамо, за анґлійськими часописями, дальші офиціяльні документи, які вдало ся зібрати представителем американського комітету загального осьвідомленя, Едґара Сиссона. Усіх тих документів є 70 і тут подаємо лише кілька.

ДОКУМЕНТ 1.

Дуже секретно.

Народний Комісарят Заграничних Справ, Петроград, 16. падолиста 1917 р. Предсідателю Совіта народних комісарів.

Відповідно до резолюції, яка була принята на народних комсарів Леніна, Троцького, Подвойського, Дибенка і Володарського, ми зробили що слїдує: —

1. — З архиву міністерства справедливости в справі „зради" товаришів Леніна, Зиновєва, Козловського і др. вилучено приказ німецькому імперіяльному банку за чис. 7 433 з 2 марця 1917 р. виплатити гроші товаришам Ленїну, Зиновєву, Каменєву, Троцькому, Семенському, Козловському і др. для пропаґанди мира в Росиї.

2. — Переглянено книги банку Ніа в Стокгольмі, викаючи рахунки товаришів Леніна, Троцького, Зиновєва і др. відкриті німецьким імперіяльним банком за чис. 2 754 і книги з дано товаришу Мілєру, якого прислано з Берліна.

По утвердженю комсара загр. справ.

В. Заликид. Є. Поливанов.

Потвердженєм того документу служить також приказ німецького імперіяльного банку для представителів німецьких банків в Швеції на безпосередну видачу грошей слідуючим особам: — Ленїну, Зиновєву, Каменєву, Троцькому, Симпсону, Козловському, Коллонтаю, Сиверсу і Меркалину, послідно повинні предложити ордер з підписом „Лишаа оф Миленберґ".

ДОКУМЕНТ 2.

Г. С. С. Нахрихтен Бюро, 12. лютого.

До предсїдателя Совіта народних комісарів.

Відділ секретної служби має честь повідомити вас, що в арештованого капітана Коншина найдено два німецькі документи, з печатно Петроградської тайної поліциї, які є оригіналами приказу імперіяльного банку за чис. 7,533 з 2 марця, 1917 р. щоб відкрити кредит для Ленїна, Симпсона, Козловського, Троцького і др. що є активними робітниками по мирної пропаґанді.

Се доказує, що не предпринято належних застережень згляду знищеня вище згаданих документів.

За предсідателя відділа **Р. Бавер.**
адютант **Букелн.**

ДОКУМЕНТ 3.

Протокол.

Протокол сей, виготовлений 2. падолиста, 1917 р. відкликує, за згодою Совіта народних комісарів, після бажань представителів німецького ґенерального штабу в Петрограді

1. Циркуляр німецького ґенерального штабу за чис. 421, з 9 липня, 1914 р. о негайній мобілізациї всіх промислових предприємств в Німеччині.

2. Циркуляр чр. 93, з 28. падол. 1914 р. відносно посилки в ворожі сторони спеціяльних аґентів для знищеня воєнних складів і матеріялів.

За потвердженєм Совіта народних комісарів.

Ф. Заликид. Є. Поливанов.
Правдине, А. Иоффе.

ДОКУМЕНТ 4.

Г. Г. Нахрихтен Бюро, 17. січня, 1918 р.

До Комісара заграничних справ.

Відділ отримав вірні відомости, що провідники соціялістичної партиї, що є тепер в силі в Росиї, через посередництво Фюрстенберґа і Радека, повідомили п. п. Шайдемана і Парвуса, щоб затерти всі сліди що вязали ту партію з німецьким імперіялістичним правительством. На основі розпорядження штаба маю честь просити обговорити ту справу в присутности представителя німецького штаба, фон Шенемана.

За начальника відділа **М. Ваал.**

ДОКУМЕНТ 5.

Німецький ґен. штаб, відділ М., жовтень, 1917., Берлін
Секретний відділ 31

До Совіта народних комісарів.

Застосовуючись до згоди, заключеної в Кронштадті між представителями нашого штабу і провідником Російської Революційної Армиї і Демократиї панами Ленїном, Троцьким, Раскольником і Дибенком, руский відділ нашого штаба, що оперує в Финляндії, відіслав до Петрограду официрів до розпорядимости розвідчого відділа штабу. На чолі російського відділа будуть стояти слідуючі официрі, свобідно говорячі по російськи і обзнакомлені з російськими обставинами — майор Любертр; майор фон Бельке (Шотт;) майор Беермейстер (Бер) і лейтенант Гортанґ (Генрих).

Слідчий відділ, згідно зі згодою п. п. Ленїна, Троцького і Зиновєва, буде мати надзор над заграничними послами і воєнними місиями та контр-революційним рухом і буде мати надзор над внутрішними фронтами на що в ріжних містах будуть назначені осібні аґенти.

Рівночасно повідомляє ся, що після розпорядженя правительства народних комісарів назначують ся: фон Шенемана до мінїстерства заграничних справ, а фон Толя до міністерства фінансів.

Начальник рос. відділа нім. ґен. штабу.

О. Рауш.
адютант **У. Вольф**

На тім документі є така дописка: —

Официрам згадан. в тій справі, колосили ся перед воєнним революційним комітетом і війшли в порозуміне з Муравєвим, Бойє і Даниневським що до їх дїяльности.

А. Иоффе.
Секретар П. Крушавеч.

КУРІТЬ - TUCKETTS
ORINOCO
[illegible]

УКРАЇНА ПІД ПАНОВАНЄМ ЛИТВИ І ПОЛЬЩІ.

Проти України ослабленої княжими усобицями і татарськими наїздами виступив на півночи новий ворог — Литва. Литва за панованя своїх великих князів Гедиміна та Ольгерда загорнула майже всі українські землі. Через те князі литовські звали ся тепер великими князями Литви та України. Литовські князі перейняли від Українців християнську віру, тоталню книжну мову українську, українське письмо і просьвіту укр. звичаї і так зовсім зукраїнщили ся. На княжім дворі говорено і писано урядови письма українською мовою.

Коли в Галицько-Волинськім князівстві вмерли потомки Романа й Данила (рід Романовичів), тоді по довголїтній війні загорнули литовські князі також часть Волиня й Поділя. Галицьку Україну нідобив польський король Казимир.

Казимир почав ставити в Галичині костели і муровані замки, обводив українські міста мурами і спроваджував до сих міст Німців, Вірмен, Татар та Жидів. Через те втискали ся поміж Українців чужі люди, чужа віра і звичаї. Але помимо того майже цїлих сто лїт задержала галицька Україна почасти давний український лад, начальником краю був „староста української землї", а по більших містах остали ще давні українські уряди.

Казимир ширив в Галичині латинську віру, основував в Перемишли, Холмі і Володимири латинські єпископства, а в Галичи навіть архієпископство, котре опісля перенесено до Львова (1414). Латинському архієпископови віддав Казимир українську церкву на катедральний храм. Так само в Перемишли перероблено українську церкву на латинську катедру.

Деякі Русини приймали латинство, покидали українські звичаї, мову й народність, вона польщились. Особливо богато українських вельмож, заманених високими почестями і урядами, ішли сею дорогою і стали Поляками. До розладу в українській церкви причинила ся тікож ся обставина, що голова православної укр. церкви, київський митрополит перенїс ся до Москви і допери патріарх царгородський постановив окремого митрополита для Галицької України.

Ще скорше ширила ся латинська віра заходами Доминіканів і Францісканів, коли Галицька Україна по безпотомній смерти Казимира (1370) перейшла під панованє його сестрінка, угорського короля Людвика. Замість короля явив ся тут намістником князь Володислав Опольський, а відтак дочки Людвика, Марія і Ядвіґа.

Згаданий Володислав Опольський перевіз з Белзького церкви чудотворний образ Пресьвятої Богородиці до Ченстохови, де він і до нинї находить ся. Після переказу дістав дари сей образ св. Володимир Великий, вел. князь київський, з царівною Анною з Царгорода.

Лист большевицького „Команданта" до своєї жінки.

„Минське Слово" надрукувало цїкавий документ людини котрий представляє психольоґію бідних „масових" большевиків. Сей лист є написаний большевицьким командантом до своєї жени: — Мій високоповажаний супруг Аґрапині Івановні найнизший поклін.

„В перших стрічках мого листа повідомляю тебе, що з милости божої і з волї моїх товаришів жовнірів, в мене кружить тепер благородна кров, бо я тепер батько — командир цїлого полку і завідатель над банковою касою.

Посилаю тобі сто рублів за які купи собі астраханський ковнїр і перо до капелюха.

„Не держи компанії з селянськими бабами, а ходи до официрських жінок. Та не всилай ся до них в хату як яка небудь свиня, а най про тебе дадуть знати, щоби знали, хто ти така.

„Не розгулюй ся з жовнірами і не обезчещуй моєї полкової заслуги. Як я вернусь і довідаюсь, щобудь про тебе, не з добром тобі буде.

„Твій муж, а нині командир полка

Фома Терентєвич Кислоухий.

Жена Кислоухого і радости такої заслуги свого мужа сей лист показувала всїм своїм селянам і він попав на сторінки минської часописи.

Хлопець може і не навчить ся богато в школі. Але йому не візьме богато часу дізнатись який глупий його тато є.

ЧИ ТИ ГОТОВИЙ І ЧЕКАЄШ?
В перших днях липня наші хлопці з поза моря кликали нас „Ми готові і чекаємо". Тепер, коли сезон ревматизму мускулів і залучення і невральгий надходить, чи то також можеш сказати, що Ти є готовий і чекаєш? Ти можеш сказати се, коли Ти маєш в дома Трінера масть. Як старі тортури прийдуть — їх офензива не дасть ся. Трінера масть є незрівнаним средством проти надмірних напружень в полученях, напухнених і т. п. Ціна 10ц. Коли ваш жолудок в непорядку, Ваші нерви ослаблені, зажиайте Трінера американський Елїксир Горкого Вина, котрий поможе вашому травленю, відновить апетит і скріпить цілу внутрішну систему. Воно перечищує внутрішности без болю і є дуже приятне в смаку. У всїх друґґістів.
Jos. Triner, Manufacturing Chemist
1333-1339 S. Ashland Ave
Chicago, Ill.
[illegible]

УВАГА!
[illegible]
Ціна 1.50
[illegible]
Ruska Knyharnia
850 Main St. Winnipeg, Man

ПОШУКУЮ
Першого брата Матвія Стирка, він перебував на фармах через довший час в [illegible] І шваґра Йосифа Камінь з села Барабанів, повіт Заліщики, Галичина, він також має десь перебувати в Альберті.
Хто би про них знав, або они сами най зголосять ся на слїдуючу адресу
Thomas Stasuk, 419 Marshall St
(41) Milwaukee, Wis U. S. A.

ПОШУКУЮ
Свого шваґра Юза Березнїцкого, і своїх двох стриєчних братів, Посила і Михайла Северина, з села Орельця, повіт Снятин, Галичина. Они мають десь перебувати в Канаді.
Хто би про них знав, або они сами най зголосять ся на мою адресу
Dan Severyn, Box 386
(40) Lethbridge, Alta.

Найліпше на літо.
[illegible]
БАВАРСЬКОГО ПИВНОГО ЕКСТРАКТУ.
[illegible]
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

ПОЖИВА
Виграє Війну
[illegible]
ALLAN CAMERON Gen'l Supt. C. P. R. Lands, 946 1st St. East Calgary.
або
F. W. RUSSELL, Desk 82, Land Agent C. P. R. Winnipeg.

РУСКА-ПОЛЬСКА
АПТИКА
ВСЯКИЙ ЗНАЄ
Що тисячі людий вилїчили ся медицинами Ню Йоркської Аптики. Коли вас що болить не відкладайте щоб не було за пізно, а приходіть сейчас до Ню Йоркської Аптики.
NEW YORK DRUG STORE
230 Dufferin Ave. Winnipeg.

Була і буде
ВСЕНАРОДНА ЗАГАЛЬНА КАНЦЕЛЯРІЯ
Заложена 1906 р.
Е. Г. КІММЕЛЬ, КРАЄВИЙ НОТАР
[illegible]
СВІЙ ДО СВОГО!
[illegible]
J. G. KIMMEL & CO 134 Main St. Winnipeg, Man.

Ощаджене угля і дерева
через уживане
The New Method Fuel Saver
Більше тепла, менше попелу і праці.
[illegible]
THE NEW METHOD FUEL SAVER LTD. Dept. F.
633 Portage Avenue, — — — Winnipeg, Manitoba.
Phone Sher 3360.

НОВЫЙ и ПОЛНЫЙ
ОРАКУЛ ЧАРОДѢЙ
ПРЕДСКАЗАТЕЛЬ ЧЕЛОВѢЧЕСКОЙ СУДЬБЫ НА ВСѢ ЗАДУМАННЫЕ ВОПРОСЫ.
[illegible]
ЦѢНА С ПЕРЕСЫЛКОЙ 90с.
Деньги присылайте почтовой ордерой по слѣд. адресу
A. R. BOGIN, 89 Delancey St., New York

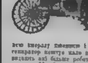
Молочене змерзлої Пшениці.
[illegible]
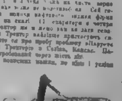
Francoeur Bros.,
Camrose, Alta.
Distributors for Province of Alberta.
New Home Machinery Co Ltd
Saskatoon, Sask.
Distributors for Province of Saskatchewan.
Mitchell & McGregor
Brandon, Man.
Distributors for Province of Manitoba.

РУСЬКА-ПОЛ СЬКА-НІМЕЦЬКА

АПТИКА

Ми є найкращі і найдосвідченіші аптекарі в місті Winnipeg. Маємо най лучших лікарів. Пишіть до нас своїм ... і скажіть нам слабость, ... пришлемо ... або відповідь. Ми дамо Вам відповідь найлучшим ... а ... на відпоручене. Наші ліки є дуже ...

Стар-... ...

Зворотна плата грошей ... не ... в ... 3 або 6 ...

Хто хоче ... інформацій, ... 2-центову марку на відповідь.

Euclid Ave. Drug Store.
92 Euclid St.
Winnipeg, Man.

У ВЛАСНІЙ ХАТІ.

Хто хоче купити собі фарму, або ... ... реальность за добрі фарму, нехай ... ся на понизшу адресу!

Ми маємо до продажі управлені фарми, в худобою, ... і машинерією, ... продаємо дуже тано.

Приймаємо малий ... в рахунку до ... ...

Маємо ... фарм котрі ... ...

Звертайте ся на адрес:
J. BOREСКI,
348 Jarvis Ave.,
Winnipeg, Manitoba.

ВВАЖАЙТЕ НА СВОЄ ЗДОРОВЛЄ.
ЗА $1.50.

Дістанете на оден місяць лічення в

VIROGEN

Сильний тонік для нервів і відсвіжуваня крови, лічить Анемію, констипацію, импотенцію, хлорас, безсонність, брак апетиту

Віроґін зробить вас здоровим. Замовте собі одну фляшку зараз

THE ANGLO DRUG CO.
P.O. Box 703 Montreal, Canada.

АРТИСТИЧНО ВИКІНЧЕНІ ПОРТРЕТИ

найгарнійшим ... в ріжних ... вартости 50 ... і ... ріжних ... і ... ... 10 ... або ... Задоволене гарантоване.

Mrs. L. PIASECKA
305 E. 14th St. New York, N. Y.

GAY'S NEW
Double tread
TIRE SYSTEM
(Гумових колїс Gay-a)

Наприклад, ... 17.000 миль ... ... Патентовані в Канаді, Злучених Державах і Великій Британії.

Вживаючи наші ... ...

MANITOBA GAY DOUBLE TREAD TIRE CO.
Phone Main 2225
184½ Higgins Ave. Winnipeg, Man.

РУПТУРА УБИВАЄ
7.000 ОСІБ РІЧНО.

[illegible] PLAPAO ... PLAPAO PAD ... PLAPAO CO., Block 3044, St. Louis, Mo. ... Plapao ...

Правда про антихриста

Написав Проф. Др. Ос. Сушко. З портретом антихриста. — Ціна 25ц.

Замовлення слати на адресу книгарні:

RUSKA KNYHARNIA
848-850 Main St. Winnipeg

Федерація чи Самостійність.

Вже кілька разів правительство Української Републики звертало ся до правительств републик, котрі повстали на території бувшої російської імперії, з пропозицією утворити федеральний уряд, який взяв би на себе задачі управи многими справами федерації тих републик, в перший мір справу миру. Заклики стали ся без успіху. Не виключаючи [illegible] союза, який дав негативну відповідь, всі инші републики збули сей заклик мовчанкою. Се дуже характеристичне явище і його можна обяснити двома способами або сі републики в більшости є помірковані, або вони не прагнуть до федерації. Яке їх дійсне положенє, того ми точно не знаємо. Великоруська преса, яка повинна бути докладно освідомлена про національний „рух окраїн", вже з тої простої причини, що вона має своїх людий по всіх кутках бувшої Росії, і повинна би подавати періодичні вісти — мовчить. Можна думати, що вона поступає так само, як „во время оно" промовчувала цілком боротьбу української демократії за автономію України. Мовляв, не потрібно розголошувати українського „вопроса". В сій справі [illegible] навіть парада представників московської [illegible] яка рішила „бойкотувати" українське питання. [illegible] національного питання московським [illegible] тепер. [illegible] рух окраїн [illegible] контр-революційним — се всім відомо. Відомо також, що національне відродження народів Росії минає в своєї дороги всі перешкоди й виступає вже яко першорядний чинник революції.

Важно знати точно, як в дійсности народи бувшої Росії ставлять ся до ідеї федерації. Чи хочуть вони її; чи може, як Фінляндія, бають ся потонути в загально-російській федерації, і стремлять до самостійности або до прилучення до держави свого народу (Крим до Туреччини, Бесарабія до Румунії).

О скільки відомо, самостійницька тенденція переважає у народів [illegible] уровень національного політичного розвою і більше розвинена свідомість соціально-економічних інтересів краю [illegible] своїх [illegible] інтересів [illegible]. Для них дуже важним є питане, щоб їх країна навіть у федерації [illegible] не стала предметом економічного визиску [illegible] „сожителя". Вони добре розуміють, „спільність класових інтересів всіх трудящих ся" можна як найліпше [illegible] охоронити в незалежній національній державі.

Представники Грузії на Ґіті народів у Київі заявили, що їх федерація не вдоволяє, вони прагнуть до самостійности.

Така-ж була заява Литовців, яку потвердив щойно закритий війський Ґід, котрий домагає ся утворення самостійної литовської держави.

Не всі ще народи бувшої Росії сказали своє останнє слово в напрямі правно-державного устрою своєї країни. Найбільше численний нарід, великоруський, що не самоопреділив ся. З початком лютого б. р. скликають ся „великоруський собор", на якім має самоопреділитись великоруський нарід. Може він подібно Финляндії, Литві, і Грузії висловить ся за самостійність Великоросії?

Ідея самостійности в послідних часах значно поширяєть ся в рядах української демократії, яка все цілою [illegible] стояла до тепер на ґрунті федерації. До сього причинили ся всі ті перепони, які ставились і ставлять ся їй на кождім кроці зі сторони московської демократії. Ся нетерпимість в національній справі ширила ся в останніх часах большевиками серед темного московського громадянства і салдатства з'окрема, яка переходить в недопустимий насилям і заставляє не одного українського федераліста призадумати ся: чи спілка України з Московщиною принесе користь, чи шкоду українському трудовому народові. Чи вона принесе мир, чи дальшу боротьбу на цілі десяти літа. Чи Московщина зійде нарешті з метрополії до своєї кольонії?

Вся минувшина вказує, що союза московсько-український робить українському народові такі шкоди, яких ніхто ніколи не всилі повернути. Справді сього не можна віднести на рахунок московському трудовому народові, а лише його буржуазно-імперіялістичній частині. Але се тільки тому, що московські круги не мали взагалі жадного голосу в публичнім житю і в управі державою. Та коли ті круги прийшли до власти, у них зявили ся такі-ж хиби, як і у „благородних" імперіялістів. Найбільше соціялістичні „соціялісти" — большевики цілком ясно й отверто говорять, що їх цілию є утворенє одноцільної „совітської" републики а не якоїсь-там „буржуазної" федерації. Такий [illegible] погляд всіх московських соціялістичних партій, крім [illegible] революціонерів, які признають федерацію. Та в тих федерація в практиці має оригінальне значіння, [illegible] до кадетського понятя „обласної автономії" [illegible] при [illegible] питань про суверенність української установчої ради, про веденє мирових переговорів правительством Української Републики і т. д.

Серед таких обставин становище українського федераліста дуже незавидне. З усіх народів ніхто так неустанно не стремить до федерації, як саме він — український федераліст. Він на всі сторони простягає руки і кличе, федеруйте ся! Та на сей заклик ніхто не обзиває ся.

Україна дійсности є же самостійною державою, яку признали вже всі европейські [illegible] навіть народні комісарі; не цілком ще признає її тільки [illegible] „українська" революційна демократія.

На однім із засідань Малої Ради голова Генер. Секретаріяту заявив, що найважнійшим завданєм сучасного моменту є закріпити українську державність. Се той фундамент, на якім твердо буде будувати ся жите бутє українського народу. Найтвердший фундамент — се повна незалежність України: щоби ні Москва, ні Варшава, ні Берлін не вмішували ся в справи житя-бутя українського, щоб український нарід сам користував ся всіми благами, якими природа так щедро наділила його землю і які нахаби розтягали сусіди, оставляючи йому мізерні останки — недоїдки. А тоді вже само житє скаже, з ким шукати союза а кого обминати.

Коли країна борола ся за автономію, то все московське громадянство співало пісню „єдиной, недѣлимой"; коли Україна проголосила федерацію, — Москва заговорила про автономію; коли тепер Україна стала самостійною, — Москва говорить уже про федерацію. Значить, тільки через самостійність може Україна дійти до федерації. А з ким — покаже будучність. Бо ще не всі народи самоопреділились, не самоопреділив ся ще і нарід великоруський.

М. Д—сь—й.
(„Наша Громада".)

ПОШУКУЮ

Свого брата Петра Коваля, з села [illegible] повіт Стрий. Він виїхав [illegible] літ назад перебував в Форт Ві[illegible]

Хто би про него знав, або він сам най повідомить ся на мою адресу

Nick Kowal (40)
Abbey, Sask.

ПРО КАВУ І ГЕРБАТУ.

По цілім цивілізованім съвіті пють чорну каву по обіді з додатком цукру, або без него, або з цукром і молоком, або зі сметанкою на перше снідане або підвечірок. Ділане кави є рішне, відповідно до скількости кави, до її чистоти, або додатків і до індивідуального устрою одиниці. Чорна, сильна кава, по її споживаню хвилево здержує травлене, опісля його прискорює, перешкаджає ферментації і творенію ся ґазів, — запобігає надутю. На порожний жолудок має вона подражнюючі наслідки. Кава помішена з молоком не подражнює і легко травить ся. Додаток сметанки робить каву нестравною, а часто уживане кави зі сметанкою, а ще до того з товстими тісточками, з бабою, або булкою з маслом спричинює в многих случаях хронічний неапит і хронічний катар жолудка. Подражнюче ділане кави — є залежне переважно від кофеїну, алькольоду, який вона в собі містить. Подражнене со проявляє ся сильнійшим биттєм серця і певним роздражненєм мозку. Не дуже велика скількість сильної кави збільшує вражливість змислів, спричинює неспокій, рухливість, а часто навіть рішучість поставок і поступків, заворот і безсонність. Ділане кави є якраз противне діланю алькоголю, тютюну, а передовсім опія, тому кава уживає ся як проти отруй в случаю затроєня тим послідним.

Що до шкідливости кави дослід каже, що невелику скількість кави можна зносити без ніякої шкоди через ціле житє; що більше, безперестанне її уживане стає ся в кінци потребою організму, а хвилеве залишене викликує неприятні нервові прояви. З другої сторони безперестанне уживане більших давок сильної кави є майже убійче для організму, бо нервова система уляга невпинному подражненю і тому наступає безсонність, битє серця, неправильне його ділане, дрожане рук і ніг, а вкінци розстроює ся система травленя; по тій причині більші давки кави уважає ся трутиною.

З наведеного слідує, що уживане кави в невеликій скількости не є шкідливе, лише її надуживане; хто раз на день побіч иншої страви, випє філіжанку або дві кави, той не спричинить ніякої шкоди свому здоровлю; хто би однак в надмірній скількости її уживав, сей скоро підупаде на здоровлю, тем більше, що кава не є ніяким покармом і не може заступити поживної страви. Для дітий кава є невідповідним напитком, а то по причині дражливости мозгу і нервової системи. До 10 літ кава є цілком непотрібна, позаяк в тім віці належить уникати усіх штучних, нервових побуджень.

Рівнож особи нервові і такі, що терплять на сильне битє серця, повинні вистерігати ся усіх побудливих напитків, а також і кави. Уживане кави при хибах організму серця і для осіб, що терплять на приплив крови до голови, є дуже шкідливе, так само, як при катарі жолудка і кишок, по причині некорисного діланя на травлене одного складника, що находить ся в каві.

Як лічниче средство кава має значіне побуджуюче усюди, де розходить ся о прискорене діланя серця і мозку. При сильнім упитю кава ділає добре, бо усуває біль голови, зімліня і розвільнена. З білим хлїбом кава з молоком становить скріпляючий покарм для осіб, що працюют фізично. Додаток цикорії, якого в многих місцях уживають, гигієнічно не є шкідливий, однак псує смак кави.

Дотично гербати (чаю) то її листє містить алькольоїд, що зовсім тейном, цілком однаковий, що до хемічного складу і фізіольогічного діланя з кофеїном, з тою відміною, що тейну в листях [illegible] рослини є більше, як кофеїни і зернах кави.

Фізіольогічне ділане чаю цілком подібне до діланя кави; тут також на перше місце виступає побуджуюче ділане на нервову систему; гербата побуджує скорость і легкість думаня, лучене ся вкображень, наступає скоріше і легше, а скріплена нервова система не позволяє на почуте завеликого умучення або спрацьовання. Часте і богате уживане чаю, особливо кріпкого, спричиняє грубіня, викликує недуги серця і нирок та сумні їх наслідки, викликує потребу [illegible], ворушність і горячковость характеру. Зелений чай є найбільше побуджаючий і шкідливий для здоровля.

Поживність чаю є більша, як кави, сам однак через себе чай не може уважати ся середником поживи. Додаток цукру, молока і сметанки підносить його поживність.

MANITOBA'S PART IN VICTORY LOAN

Province's Share of Money Canada Must Raise to Carry on for a Year Will be Over $40,000,000—Editors of Province Organize to Take Effective Part in Forthcoming Campaign.

Winnipeg, Sept. 22.—Yesterday Manitoba editors to the number of sixty representing dailies, country weeklies, trade papers, and publications in languages other than English met here to consider how they could best participate in the forthcoming Victory Loan campaign which will open towards the end of October and [illegible] for three weeks. The whole of [illegible] was spent in [illegible] and in the evening [illegible] was a dinner at the [illegible] at [illegible] hotel [illegible] the members of the Manitoba general committee having charge of [illegible] many promises. [illegible]

What Manitoba Must Do

Sir Augustus Nanton, chairman of [illegible]

Canada's Prosperity Rests on Loan

[illegible] J. W. [illegible] Thomas White [illegible] securing sufficient [illegible] the money raised by [illegible] Great Britain financed the Canadian [illegible] overseas [illegible] by the Victory Loan. Sir Thomas White mentioned cheese [illegible] the bulk of the western wheat [illegible] for ships in Canadian yards. British Columbia [illegible] for aeroplanes. "Unless the money is forthcoming," said Sir Thomas, "the business of the country must slacken down. The government has urged the farmer to raise hogs. There is no use asking for hogs unless they can be purchased. [illegible] wheat, oats and barley [illegible] their purchase by Great Britain have to be financed."

Why Bonds Are Tax Exempt

In creating addresses were delivered to the editors by A. L. Crossin, vice chairman and J. A. Anderson secretary of the Manitoba Loan committee. Mr. Crossin discussed the matter of the exemption of the income from Victory bonds. This policy had been decided upon by the minister of finance, after very thorough consideration of the whole question. The first Canadian war loan had been placed in New York and one of the conditions stipulated by the workers was that the issue should be free from taxation, and that it should yield 5½ per cent interest. When the first internal loan was offered [illegible] that the [illegible] be kept [illegible] and [illegible] the earlier issues [illegible] be abandoned without creating [illegible] make it impossible to raise the necessary money. To impose an income tax on these war bonds would produce but a slight revenue. One-half of the last Victory Loan was subscribed in amounts of less than $5,000 [illegible] free from taxation. Out of the [illegible] subscribers there were only [illegible] subscriptions in excess of [illegible]. If taxes were imposed [illegible] be offset by the higher [illegible] bonds that [illegible] war [illegible] short [illegible] the [illegible] necessary.

Low Cost of Floating Loan

[illegible]

Editors Pledge Their Support

[illegible] J. W. Dafoe (chairman), Winnipeg

Фарми забезпечують будучність

[illegible]

The Standard Trusts Company
TRUSTEES EXECUTORS
346 MAIN STREET, WINNIPEG.
Capital, $1,000,000. Reserve, $600,000.
Branches — Saskatoon, Lethbridge, Edmonton, Vancouver.

БАЙСИКЛІ! БАЙСИКЛІ!

Всі ті що бажають щадити час і гроши повинні сейчас купити собі байсикль, позаяк они в дуже короткім часі подорожіють.

Маємо на складі велике число нових і уживаних байсиклів в цінах від $15.00 до $65.00, — рівнож маємо всякі прилади до них

Направляє ся все що маєте зіпсутого.

Пишіть сейчас за першим і одиноким в українській мові катальогом до:

General Repair Shop & Bicycle Store.
885 MAIN STREET, — — — WINNIPEG, MAN

НОВІСТЬ!

ДІЙСНИЙ ЕВРОПЕЙСЬКИЙ КРЕМ ДЛЯ [illegible]

[illegible]

Ціна за крем і мило 75ц. ... $1.50. Пересилка в Канаду 50ц. Все разом $2.75.

[illegible]

SCHECHTER & CO
125 Orchard Street. New York, N. Y. Dep.

Вже вийшла з друку і продаєся

— КНИЖКА п. з. —

ТАРАС БУЛЬБА

В сій повісти переказує ся про славного козацького отамана - Запорожця, Тараса Бульбу, як він провадив боротьбу з ворогами - Ляхами і з якою завзятостю боронив він волї України.

Не було у старого Бульби пощади для ворога, а навіть коли його молодший син Андрій, через красуню - Ляшку перейшов на сторону її батька, ворожого воєводи, і пішов опісля з ворогами проти своїх, старий Бульба злапавши Андрія, стягнув його з ворожого коня і забив сина-зрадника.

Старшого сина Остапа, який був все вірний Січи, злапали Ляхи і в страшний спосіб замучили на ринку у Варшаві.

Хто хоче знати, як старий Тарас пімстив ся на Ляхах за муки свого сина Остапа, і якою смертю згинув Тарас, коли Ляхи злапали його, нехай перечитає собі сю книжку.

З неї довідаєте ся, як перед сотками літ бороли ся Запорожці з ворогами за волю України і тому кождий Українець, повинен купити собі сю книжку.

Книжка має богато образків.

КОШТУЄ ВЖЕ РАЗОМ З ПЕРЕСИЛКОЮ ЛИШЕ 35 ЦЕНТІВ.

ЛЮБОВ, Лев Толстой 10ц
ЧИ ЧОЛОВІК МАЄ ДУШУ? 10ц
ЦАРИЦЯ І ВЕСТАЛЬКА 25ц

Замовлення з грішми посилайте на адрес:

Ruska Knyharnia
850 Main Street, Winnipeg, Manitoba.

ВУГОЛЬ

Добра спосібність до великих зисків для інвестуючих, так великих як і малих.

Чи можете думати про лїпшу пропозицию роблення гроший, як про копальню вугля, яка знаходить ся в операцийнім руху в віддаленю 300 миль від Вінніпеґу?

ДИРЕКТОРАМИ В ТІЙ КОМПАНІЇ Є ГОРОЖАНИ ВІННІПЕГУ.
Rev. A. B. Baird, D. D.
Президент
Arthur Wickson,
Віце-президент
John Orr Newton,
Управитель-директор.
The Hon. Lendrum
Mc Means K. C.
James B. Handerson.

INTER - PROVINCIAL COAL COMPANY Limited посїдає 560 акрів землі з вугляним покладом, а крім того вугль під простором обнимаючим 200 додаткових акрів.

Сї вуглеві поклади є тільки 300 миль від Вінніпеґу і після отаксовання експертів включає 5½ мільйона тон вугля.

Земля ся, вільна не обтяжена знаходить ся в Roche Percee, Sask., кілька сот стіп від головної лінії (Soo) желїзної дороги C. P. R. так само від кольйової стації і села

THE INTER - PROVINCIAL COAL COMPANY LTD., є підприємством буду чим в руху, продукуючим вугіль і спродаючим той продукт кождого дня в тижни. Поверх $18.000 вже видано на роботи конструкцийні, аби дістати цїлий поклад вугля, конечним являє ся збудоване копальняного шибу, і відповідна конструкция до видобування тих богатих покладів вугля на поверхню землі.

Не єсьмо в стані достарчити досить вугля на жадане, через то отже треба побільшити продукцію, а до сего потрібний капітал

В сім народнім підприємстві дасмо вам нагоду набутя уділу.

Почавши від 10 години рано в понеділок 30-го вересня, 1918 буде дана кождому нагода посїданя власних засобів вуглевих, і тим способом розвязаня опалового проблєму раз на завсїгди через кооперацію.

Є се цілковито нельогічним транспортувати вугіль 800 з Альберти, скоро можете його дістати о 500 миль близше свого дому за ціну мало що більшу, як половина ціни за вугіль в Альберти.

Єще більше нельогічним посилати $12.000.000 до Злучених Держав кождого року за вугіль, наколи сі гроші можуть бути затримані в дома.

The Inter-Provincial Coal Co., Ltd.

посїдає авторизований капітал $500.000, поділений на 10.000 уділів, кождий по 50 долярів, з котрих 7000 в вартости 350.000 долярів, предложені тепер публиці до набутя.

$10.00 депозиту забезпечить вам 1 акцію. Купіть одну, або єсли маєте охоту купіть сто.

Наколи эстанете уділовцем нашої компанії забезпечите собі наші засоби вугля. Продукція 100.000 тон вугля річно дасть дивіденду більше чим 30 процент від вложеного капіталу.

Поможіть нам збудувати заведене а ми вам поможемо до отриманя 30 процентових приходів.

Спродаємо тепер той вугіль по 7 долярів тону в Вінніпеґу. Єсли будете уділовими отримаєте ґваранцію, що отримаєте тільки вугля, кілько будете потребувати; єсли не будете уділовцями, будемо старати ся достарчити вам тільки вугля, кілько будемо могли, без жадної ґваранції. Перечитайте собі ціле се оголошене докладно, абисьте зрозуміли всі подробиці відносно нашої компанії. Можете зажадати від нас докладного справоздання від комісара публичних інституций, котрому ми представили справоздане о нашій компанії в найменших подробицях.

Виповніть аплікацію понизше видруковану чи напишіть, або зателефонуйте до нас по інформацію котрої вам безпровололчно уділимо.

По ціні низшій чим 40 ц. за тону вугіль той може бути обернений в річ опалову, податну до цілий промислових, о много лїпший від мягкого вугля видобуваного в Альберти

При помочи трох спеціяльних метод вугіль той може бути замінений в цілком задоволяючий субститут американського вугля, перед тим імпортованого, так для домашнього як і промислового ужитку. Все що до того потреба — то капітал. Зиски будуть великі. Інтересуючі ся сею пропозициєю отримають від нас докладні поясненя. Користайте з так небувалої нагоди і затримай те гроші в дома.

Єсьмо в стані ощадити вам велику часть ваших видатків на опал і до того ще зробити для вас великанські приходи.

Є СЕ В ДОБРІЙ ВІРІ ПРОВАДЖЕНЕ ПІДПРИЄМСТВО, ДОСТАРЧАЮЧЕ ДУЖЕ ПОТРІБНОЇ РІЧИ ДЛЯ СУСПІЛЬСТВА, АБСОЛЮТНО ҐАРАНТОВАНЕ І ВІЛЬНЕ ВІД ВИГОРУВАНИХ ЦІН, ЕКСТРА УДІЛІВ І ИНШИХ НЕПОЖИТОЧНИХ НЯВЗУЛЬ.

Inter-Provincial Coal Co., Ltd.
P. O. Box 597 Phone Main 1733
801-05 Somerset Building Winnipeg, Man.

ТРЕБА ДОБРИХ МІСЦЕВИХ АГЕНТІВ ДО СПРОДАЖИ ТИХ УДІЛІВ.

INTER - PROVINCIAL COAL CO. LTD.
ФОРМА АПЛІКАЦІЇ НА УДІЛИ.

До Директорів [illegible] компанії:
P. O. Box 597, Winnipeg, Man.

[illegible]

Дата [illegible]

[illegible]
Почтова адреса

(a) [illegible]

А. Серефимович.

Весела Омана.

Се було як бувало вже ось-краї тисячі разів і як безкраї тисячі разів вже здавалось радісно новим.

Просохлі камінє брукованих улиць відгукували ся на стукіт жіночих каблуків [illegible] тих, і той стукіт стояв в ніжному та ласкавому повітрі над колисами, над людьми і над садками, досягав до вікон високих будинків і лагідно ховав ся під покрівлями.

А над покрівлями привітно сяяло небо. Вили ся ярані голубі, [illegible] пухнаті, білі з краю і сиваві в середині хмарини. Се то були ті самі хмарини, що зимою важко за [illegible] тягли ся над комінами наче навантажені густим снігом, а нині радісно [illegible].

Але люди намагали ся по[illegible] ... Нині [illegible] сонцем улиці вони простягали ся [illegible] ... [illegible] нагадували сонце, в [illegible] кали ворота. І хоч так бувало тисячі разів, все се здавало ся надзвичайно новим.

Але люди намагали ся показати що у них все так, як і було раньше — вони [illegible] в лавках, в колясах, в трамваях. Вони наче казали у нас є свої справи, свої турботи у наших душах нема місця для сонця, для воробчиків, для сих веселих, блискучих рухливих хмарок.

Але коли придивитись добре до людий, то робить ся видно, що вони кажуть неправду — і на їх, як золото сонішних цят на рухливому листі, відбивала ся радість.

Вже не видно було футра, ні теплих шапок, ні комірів. На всіх були коротенькі капоташки, брилі, брилики з пірєм як доказ того, що вже прийшла весна та сонце — скрізь маячили на грудях живі квітки.

Люди не дивили ся ні на сонце, ні на хмарини, ні на тіни — те все самостійно входило в їхні души.

У перше після довгого мовчаня над улицями, в повітрі, що грало золотими іскрами, лунав невпинний гомін людських голосів. Плив гомін дзвону.

Окрім звичайного духу на улицях, духу від будинків, від людий і тварин, відкіля зза міста легким подихом долітали пахощі розмерзлої землі та лісу.

Молода дівчина з блискучими, мов два вогники, очима швидко йшла улицею, вмиваючись з радісною усьмішкою, котра всю її осяювала.

Сей новий шум, сї кольори, сонішні цяти, живі тіни, сї пахощі, що проймали важкий міський дух повітря, добиваючись від поля та лісу, робили на неї зовсім инше вражінє, як на всіх тих, хто юрбою йшов їй на зустріч, або гуртками наганяв її.

І шум, і цяти сонця, і гомін і безліч людий — все співало в її души одним тільки словом: „любий, любий, любий".

Любий!

Та хибаж є на сьвіті инше слово, в котором було б все, як в сьому?

— Pardon!

— Панночка загубили квітки!

— Дякую!

— Щаслива усьмішка освітлює лице, [illegible] ма, прийшов [illegible] його.

— Ваша [illegible]!

І всі, хто [illegible] ... Вона перейшла улицю, потім майдан котрий увесь чорнів від маси народу, і не примічала уличкою, котра вела на гору поуз маленьку старовинну церковцю. Від неї церковця лив ся густий голосний дзвін котрому було тісно у маленькій улиці.

„Любий! Любий!"

Вона подзвонила біля дверий одного з будинків.

— Дома?

— Дома, дома!

Коли покоївка у білому [illegible] за нею двері раптом [illegible] і гомін, і тремтячі сонішні цяти, стало легенько та тихо. Але в тій ситемряві та тиші ще [illegible] ясніло золоте слово „любий!"

Коли вона увійшла в покій, сестра стояла біля освітленого сонцем вікна і дивилась на улицю, наче прислухувала ся до привітних [illegible] вигуків [illegible]. Зараз було видно, що се сестри такі самі однакові золоті коси, такі самі однакові струнки постать і щось неуловиме спільне у виразі обох лиць. Але, коли та, що ввійшла, вернулась, зараз стало видно, що одна з сестер сміє ся, а друга, хоч і не дуже гарно бачить чим те [illegible]. Одна наче [illegible], що тільки тільки [illegible] на сьвіт божий, друга — пишна і хороша троянда, котра ледви ледви, зовсім ще непримітно для ока, почала вже трохи вянути.

Дівчина на хвить спинила ся, дивлячись на сестру широко розплющеними очима.

— Олю, що з тобою? у тебе заплакані очи.

Та суворо відказала:

— Нічого!

Але мале дівоче личко наче осяяло її тугу та суворість і вона міцно поцілувала сестру.

— Добрий день, Лена! який сьогодня день! А я ще не ви[illegible]. А для меншої сестри [illegible] сонце, [illegible] загули дзвони, знова заблищило чудове слово: „любий, любий!"

— Ох, який то сьогодня прехоропний день! Ти собі уявити не можеш! Я йшла так швидко, мов бігла... І, знаєш, так все хочеть ся усьміхати ся...

Старша сестра сумно зауважила.

— В початку весни завсіди так...

— Ні! Не те, не те! Боже мій! У тебе всї в добрім здоровлю?

Ольга думала про щось далеке.

— Ти щаслива?

Вони сидали на канапі. Ольга повернула до сестри свою хорошу [illegible] золоту голівку. Лена згорнувши руки на колінах стурбовано зводила тоненькі брови.

З дитячого покою почув ся звук, схожий на брениі сьвіжого дзвоника.

— Кіця поде верхи, а Мурка на задних лапках...

Лена кинула ся до сестри і шалено почала пригортати та цілувати її.

— Люба... кохана... рідна...

Потім знова сїла і повільно вимовила:

— А знаєш, де се стало ся?

— Де?

— На дереві.

— Як на дереві?

— На дереві... він сказав...

— І що що! Як се так на дереві?

— Бачиш, вечір був чудовий... Ми з ним гуляли в саду... Було богато народу, музика, шум... А так хотіло ся бути самим. Він каже: „поїдемо човном". Я аж у долоні заплескала: поїдем! поїдем! Узяли ми коляску і поїхали до річки. Узяли барказ... а ніс у його синій! От, як би ти знала, як було чудово! Скрізь вода та вода і така тиха, як зеркало. А з берегів нахилились на нашим затоплені дерева. Боже, я не знала чи я на небі, чи на землі! З гори біленькі хмаринки і у низу біленькі хмаринки, а ми наче [illegible] в повітрі, а вода німа.

Тільки коли [illegible] затремтить і тоді видно, що вода є.

З сусїдного покою почуло ся:

Кіця верхи поїхала а Мурка на задних лапках ще ні.

Лена сховала ся і побігла туди. Чути було як вона там ганяла ся за дітьми, ловила їх та цілувала.

— Ох, які ви любі! Ох, які ви славнісенькі!

Потім вона швиденько вернула ся назад і сїла поруч з сестрою, підобравши під себе ноги та чепурненько обгорнувши їх спідницею.

— Щож далі?

— Ну, ми так і їхали. Потім переїхали на другий бік і почали плавати поміж деревом. От, Олечко, ти і не знаєш, як там гарно! Дерево по саме віть у воді! А на вітті птахи, по між деревом тихо. Господи! Коли тут трісь!.. Наш човен похилив ся. Бачу а у йому вже велична дірка, а краль дірку прогнила ся тільки. Вода хлюпнуле. Олексій вхопив мене однією рукою, а другою вчепив ся за дерево та як крикне: „що се ти наш дурню наробив!" А води все більше та більше. А баркар [illegible], бач, яка пригода! Ну, щож, лізьте на дерево!" Олексій мене підсадив, а потім сам виліз. Він такий дивний, Ольго! А дід і каже: „посидите, а я зараз поїду до берега та привезу другий човен". А в човні вже повно води. Поїхав. „Він затопить ся" — каже Олексій. І ми лишили ся самі... От, Олечко, моє золото!

І вона знова почала пригортати та цілувати сестру. Потім кинулась до дітий і сьміхом та криком збунтувавши їх, вернула ся назад.

— Ну, і щож?

— Так от ми й сидимо. Господи! Як він гарно говорить! Я і не примічала, як минав час. Уже й місяць зайшов. Тихо навколо, тільки вода шумить. Коли тут він відразу замовк і зовсім иншим голосом вимовив. „Я вас кохаю, Олено Сергієвно. Чи згодитесь бути моєю дружиною?" А сам з жахом дивить ся на мене. А я... Олечко, я як зарегочусь! Ти подумай, Олечко, звичайно освідчують ся в сьвітлиці, в сали або на бальконі, а ми сидимо на дереві, наче птиці і невідомо, коли виволимо ся з біди. Він теж засьміяв ся.

Ох, Олечко!

Дівчина притулила ся розчервонілим личком до грудий сестри. Та суворо відпихала її.

— Яка се все дурниця!

— Що на дереві?

Дівчина трошки злякано глянула на Ольгу.

— Та ні! А чого його радіти? Через десять років згадаєш мене.

— Олечко! — задвенів жалібний голос

— Дурна і пуста омана. Як сонце, тим гарне, коли дивишся ти розплющеними очи.

Дівчина [illegible].

— Олексій зовсїм не такий... він зовсїм не такий, не такий!..

— Я зовсїм не про те!.. Ой, Боже!.. ну... ось!..

Ольга відразу заплакала і простягла сестрі якусь записку. Та прочитала: Я іду... я пориваю з тобою на віки. Не маю більше сили. Ольга".

Дівчина кинула ся до сестри, обняла її і, гладячи по голові, наче дитину, заглянула їй в очи.

— Кохана, заспокій ся! заспокій ся!.. Все те мине. Все налагодить ся.

І знова притуливши ся до її грудий та ласкаво і несьміливо дивлячись знизу їй в очи, она прошепотіла:

— Він тебе... зрадиве?

Та крізь сльози відказала

— Ні.

— Він погано поводить ся з тобою?

— Ні.

— Може що стало ся поміж вами?

— Ні.

— Лена поволі підводила голову і її обличє все більше приймало жалісний та здивований вираз. Зовсім пошепки, наче сама боялa ся якути сї страшні слова, вона вимовила:

— Ти може... покохала когось иншого?

— Та ні ж бо!

В очах Лени знова засьвітили ся сьвічечки і нестримана радісна усьмішка осьвітила її всю.

— От, раднесенька! Та слава Богу, усе добре! Ходім, погуляємо трошки! День такий...

Ольга сумно похилила голову на руки.

— І я починала як ти. Те було блискуче, чарівне щастє. Як хороше здавало ся навколо! І така була певність, така непохитність. Коли б мені хто показав тоді майбутнє, я засьміяла би ся тільки тай годі. Ти сього не знаєш... сього неможливо зрозуміти, се можна тільки перечути. Тай то тоді, коли все мине...

Лена стояла на колінах біля неї і дивила ся з низу у гору, наче ростуливши уста і похитуючи в такт кожному її слову, наче заспокоюючи сим рухом біль та журбу. А в серці дівчини дзвеніло: „любий..., любий..., любий.."

— А тепер нічого не має..

— „Любий.., любий.., любий" — думала дівчина, а в голос вимовила:

— Так коли все добре, чого-ж ти журиш ся?

Та говорила поволі спустивши очі, наче звертала ся до когось третього!

— Кохане — сьвято і в сьому його значінє, його зміст, тим тільки воно й є щастьм. Коли сьвято мине, гаснуть огні і починають ся будені дні. Ох, яка се мука! Сергій кохає мене, але хиба тепер се не те що було колись? Він ніколи не ходить при мені у пантофлях, я сьому не дозволяю, але наші душі тепер самі наче попадались в пантофлї... Я глянула на твоє обличє і менї в голову ударило отсе воно. Тільки для сього й варто жити!..

Вона гірко засьміяла ся

— Але се все омана! Ти звичайно не розумієш [illegible] сього. Ти наче п'яна від щастя. А у мене [illegible] ся злобна жадоба [illegible] тебе побачити [illegible] — воно буде таке саме як у инших...

„Любий! любий!"

Коли мине сьвято кохання — почнуть ся будені дні — се не забарить ся.

Вона взяла ся за чоло.

— Я десь читала, коли Маври в останньому бою були переможені, вони мусїли втїкати. Поміж ними ще почала ся пошесть чуми. Їхній ватажок прийшов у християнський стан і попросив прокати милости. Він цілував християнським ватажкам ноги і навколішках лазив за ними в поросі... Але раптом усї з жахом побачили, що він увесь покритий страшними чумними плямами і кинулись втїкати... А він, умираючи в корчах, реготав ся... Так от і менї хочеть ся отруїти тебе... Або просто менї хочеть ся показати тобі щиру правду, бо то все омана

Дівчина все стояла перед нею навколішках, так само похитуючи головою. І та саме крізь сестрину і свою мову шептала „Любий!"

— То все омана! Навіть сонце, і крикливі вороб'ї — теж омана! Ох, Боже мій, я [illegible] що кажу! Дай сюди!

Вона взяла свою записку, розірвала на дрібненькі шматочки і кинула під канапу.

— Ну, звичайно, я нікуди не піду!

Потім раптом вона пригорнула і, дивлячись їй в обличє, сказала зовсім иншим тоном

— А як же ви позлїзали з дерева?

Та стрепнула ся мов чайка радісно підхоплена вітром

— Ох, Олечко, як те все вийшло сьмішно! Дід поїхав знова [illegible] ся та забувши про нас, уклав ся спати. Ми сидимо а час біжить тай біжить. Знаєш, менї вже й холодно стало в моїй тоненькій одежині. Олексій переліз на мою гилку і сїв близенько біля мене.

Я тільки й бажала, щоб дід вернув ся як можна пізнійше. Так сьмішно! ми сидимо та мовчимо, так і вся ніч минула. По між деревом стали [illegible] ... пташки щебетали такий щебет. Там були й [illegible] бачили. А потім коли вже [illegible] прийшов день сонце [illegible] по між деревом а ми [illegible] почали сьміяти ся ми обоє, стали такі [illegible]. Олексій почав гукати. Гукав, гукав нікого! [illegible] чуємо голоси. По воді з далеку чути, а нікого не видно. На решті показав ся човен, в нїм два рибалки. Подивились вони на нас та як гукнуть, бач сих [illegible]!" І почали реготатись. Далі один каже: сїдайте до нас. Олексій помог мені [illegible]. Вони перевезли нас, бачимо а наш дід спить на березі і човен біля його стоїть.

Ольга сидїла сумно похиливши голову

— Знаю, знаю, що вже нема вороття! Тепер ті будениці, се будениє кохане, все таке одноманітнє, таке вже знайоме. Але чого люди обманюють ся кожного разу, не звертаючи уваги на науку [illegible]? Чого?

Коли Лена вийшла на улицю її обхопило сонячне промінє шум і гомін, воробці щебетали, веселий звук дзвонів... Але й наче що линуло у серце

— А що як се все омана! [illegible] і почувають так само

Але таке вона почула тільки на мить. Звикною чудовою мельодією покрила її турбота та чужі думки:

— Любий... любий... ой, любий!...

І вона знова біжла серед розбурханого весняного шуму, серед рухливої юрби [illegible]

— Та хоч [illegible] омана! Але се така [illegible] жити [illegible]!

Вона бігла така гнучка тіла радісна, така осяяна своєю усьмішкою, що всї обертали ся і з усьмішкою думали: Бач, яка ти!

Пер. з російського

Н. Кибальчич.

FLY PADS

Не забабрасте собі рук. Продають всі аптикарі, громерики і сторники.

ЗАХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

Оправляю фотографії і образи в рами під шклом з найліпшого матеріялу міцно і тано. Готові образи в рамах під шклом висилаю таком через „експрес" на провінцію. До склепу даю значний опуст Також занимаю ся мальованєм портретів малих і великих. З малих фотографій роблю великі портрети. Близші інформації уділяю листовно, на що треба залучити марку на відповідь... Моя адреса:

JOHN STARZYK
260 Dufferin Ave. Winnipeg, Man.

Нова Українська Голярня.

[illegible]

STEFAN MALASKY,
(41) Властитель

ПОШУКУЮ

Свої сестри С. Сарамин, з села Хліводки, повіт Ніщни, Буковина. Она десь має перебувати на фармах.

Хто би про неї знав, або она сама най зголосить ся на адресу

Sick Skrypnyk, T. B. Booth
Head Quarter
(43) Madawaska, Ont.

ПОШУКУЮ

Свого брата Міхайла Вінарского, з села Медведівці, повіт Бучач, Галичина. Він десь перебуває в Канаді.

Хто би про него знав, або він сам най зголосить ся на слідуючу адресу:

Wasyl Winnarsky, Box 214
(40) Copper Cliff, Ont.

Первородний склад обув для женщин, мущин і дітий по умірковиних цінах.

613 SELKIRK AVE. — Winnipeg, Man.

[illegible]

Чоботи для дїтий і хлопців, [illegible] ... $3.75.

Маємо повний каталог обув який висилаємо даром на жаданє.

ПРИШЛІТЬ ЛИШЕ $3.50

[illegible]

60 днів безплатна проба

[illegible]

A. P. OWENS,
13th Dept. 152 W 14th Street, New York, N. Y.

ПОЛІПШІТЬ каву зощадіть ГРОШІ

TOMSON'S KAR-EAL до кави

[illegible]

NATIONAL ESSENCE FOR COFFEE Co.
Philadelphia, P. A.

СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА НА КОРОТКИЙ ЧАС.

[illegible]

$28.00

[illegible]

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.
79 Grand St M. C. P. New York, N. Y.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ КНИЖКА П. З

Сповідь Бувшого Царя.

Бувший цар в тій книжці кає ть ся перед російським народом і розкриває свої тайни свого царствованя і усього царського дому. В сій книжці сам цар розказує правду о російській революції і своїм зреченю ся з трона. Світ ще ніколи такої книжки не читав. Ся книжка буде видрукувана на всіх язиках. Уся Росія й цілий світ говорить о сій книжці.

ОСЬ ДЕКОТРІ НАГОЛОВКИ З ТОЇ КНИЖКИ:

Дворські интриги і тайни. — Роспутін і його зноси ни з царицею — Цар »Малий рибьонок« з великою бородою — [illegible] розпущеня Думи — Грізні тучі революції здвигають ся — Думська депутація жадає від царя зреченя з трона — цар зрікає ся Бувший цар прощає ся з армією і плаче. — Товпа хоче замордувати царя і ще около 40 инших наголовків.

Єли хочете знати ВСІ ТАЙНИ ЦАРСЬКОГО ДОМУ, котрі до сих пор нікому на світі не були знані і єли ви хочете знати як [illegible] ся революція і як Царський Трон був звалений і ще множество интересних річий, зараз пишіть по сю книжку, в котрій НИКОЛАЙ РОМАНОВ сам розказує про усе те

Ціна книжки 25ц. Гроші можна присилати почтовими марками, або »Моней Ордером«.

Адресуйте

Ruska Knyharnia
850 Main St. Winnipeg Man.

Dr. H. Jonker.
697 Burrows Ave, Winnipeg
Знаний лікар поміж Поляками і Українцями вже через 18 літ. — Спеціаліст в хоробах і в хоробах малих дітий. Ординує від 12 до 3. по полудни і від 6. до 8. вечером.
Телефон:
Phone St. John 1470.

ТЕЛЕФОНИ.
Офіс Мейн 4121-4122 Res. Шербрук 444
A. M. Doyle, L.L.B
Адвокат, [illegible], нотар і т. д.
Говорить по українськи і польськи.
514 Sterling Bank Bldg.
Winnipeg, Man.

DR. DONALD McKENTY
»ЕКС-РЕЙ«
206 Kennedy Block,
317 Portage Ave.
Winnipeg, Man.
Телефон офісу: Main 1870.
Телефон Дому: Шербрук 2186.

Колеса Гумові
32 X 4 Робітні [illegible]
$29.50
[illegible] MOTOR CO LTD.
704 Broadway Sher 667

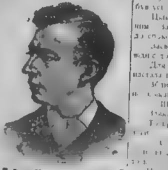

Dr. Karol B. Ham.
Дипльомований в Bellevue Hospital Medical, College і Засновитель фірми
Dr. C. B. Ham Co.

[illegible]

КОЖДОМУ МОЖЕ СЛУЧИТИ СЯ ПОТРЕБА ЗАСЕРНУТИ РАДИ ЛІКАРЯ. ПАМЯТАЙТЕ ЩО ВИ ПОВИННІ РАДИТИ СЯ ТАКОГО, КОТРИЙ БУДЕ ВАС ТРАКТУВАТИ ЧЕСНО І СОВІСНО

[illegible]

БЕЗ ОГЛЯДУ НА ТЕ ДЕ ВИ ЖИВЕТЕ АБО НА ЯКУ ХОРОБУ ТЕРПИТЕ, НАПИШІТЬ ДО НАС ЗГЛЯДОМ ВАШОЇ ХОРОБИ. А МИ ПОРАДИМО ВАМ О ВАШИМ ДОМАШНИМ ЛІЧЕНЮ. [illegible]

[illegible]

Dr. C. B. Ham, Co.
1911 Franklin Ave.
Dept K. Toledo, Ohio.

Brooke & Holt
Гандлярі старим желізом, валізками, [illegible]
Одинока Канадійсько-Британська фірма в Західній Канаді.
180 Lombard St.
Winnipeg, Man.

Р. [illegible].

Проклятий Цісарський Рід.

Тайни Цісарського Двору у Відни.

(СЕНЗАЦІЙНИЙ РОМАН).

Переклав Т. Л. Д.

Старець зараз хотів відвернути ся від цісаря, коли той в злости хопив його за оба рамена і дивлячись йому прямо в очи, закричав

— Знаєш з ким говориш?

— Не знаю і мені на тім нїчо не залежить.

— Твій цісар стоїть перед тобою!

Франц Йосиф сподївав ся, що старий робітник впаде на коліна, але [illegible] робітника заблисло гнівом і він дав цісарю [illegible].

— Мене тїшить, коли ви є справдї цісаром, бо най вже стане ся що хоче, але я раз в своїм житю мав нагоду сказати вам те, що думаю. А таке скаже богато инших

Його Величество дуже розгнівав ся. Насамперед зчервонів а відтак посинів, губи йому [illegible] і дрожали та [illegible] ся, очи його сильно засвітили ся а опісля сейчас [illegible].

— Старий псе, я тебе навчу — крикнув і вдарив старця кулаком в чоло так, що аж той захитав ся. Відтак скоро обернув ся і пустив ся [illegible].

Не [illegible] далеко від краю лїса як увидів добич на [illegible]. Аби свій гнів трохи успокоїти [illegible] на одно колїно, змірив [illegible] і добич дивлячись на [illegible] звіря — стріляв раз і другий.

Було видко, що добич звалила ся і — що другий вистріл був успішний

Цілий гнів [illegible] на цісаря і він чув ся задоволеним [illegible] вистріли і добра [illegible] привернули його до спокою

Закликав на слугу і сказав йому, щоби [illegible] добич [illegible] до замку, а сам спокійно вертав до дому

[illegible] котрою мав з стрілу добич віднести [illegible]

[illegible] до місця де лежала застрілена добич [illegible]

[illegible] тепер буде!

[illegible]

[illegible] — а за гумові груди вже й не згадувати.

Лиш сьміх слуги зараз перетворив ся в розпуку.

— Що на те скаже Його Величество! — подумав заклопотаний. — [illegible]

Цісар сподівав ся, що застрілив цапа, а за слугою не оглядав ся. Вийшовши до замку, зарядив, щоби йому ще того дня зготували печеню з сьвіжо забитої добичі.

Тяжко [illegible] слуга прийшов до кухні з [illegible]

Декотрі так розсьміяли ся, що мусїли тримати ся за живіт і боки, иньші розкашляли ся і не могли перестати, а иньші мусїли [illegible]

[illegible] захотіло ся і цісарови подивити ся на добич.

[illegible]

[illegible] опісля сам же цісар вертав з польованя до Відня, щоби дальше порядкував поступом війни з Прусами.

РОЗДІЛ XXXIX.

Пораженє коло Градце Кральове.

В поодиноких борбах, які вже відбувались, австрійська армія стратила около 40,000 людий. Військо стратило довіря в себе і в своїх провідників, а через довгі марші і великі страти не мало сили.

Військо до нападу було за слабе, але подати ся взад до ріки Лаби і оперти ся о крілость Юзефів і о Королевий Городок могло досить добре.

Бенедик, коли рішив подати ся, зажадав телеграфічно від цісаря, щоби почав переговори про мир, котрий в тім часі не був би дуже злий.

Але Прусаки бажали собі, щоби Бенедик не відступав, бо був змушений звести битву, поки його армія ще мала ріку Лабу за собою.

Цісар, котрий щойно вернув з ловів, котрі так погано скінчили ся, не хотів слухати ані про мир ані про відступ, лиш росказав, щоби убивати, чи властиво воювати.

* * *

Було се вже чотири дні по програній битві коли кількох ранених жовнірів оповідали о враженях, яких досьвідчили на собі в послідній битві

Оден сторож запамятав собі дещо з тих оповідань, і дуже радо їх пізнійше оповідав своїм знакомим

Коли битва почала ся, нас розставлено на горбках межи Смиіцами а Нехомицями над Бистрицею, — говорив капітан, котрому куля перебила руку.

— Бенедик з своїм штабом стояв в Липі коло костела. Звідтам мали мати добру обсерваційну станію, але і Прусаки мали добре око на нас.

Наші хлопці гнали ся до борби надзвичайно. Кождий хотів цілу пруську армію насадити на багнет. Але багнет най сильнійшого жовніра є нічим проти пруських машинових карабінів.

З мого віддїлу лишило ся сорок і шість жовнірів, однак кождий з них зістав ранений. І мого слугу Яна змогла багнетова борба і увидівши, як його колега впав зі зброєю в руках, прискочив до нього, взяв його карабін і гнав як шалений против Прусаків.

Я думав, що вже не зобачу мого Яна, як зараз з'явив ся перед мною цілий обрізуваний та в пообриваному убраню. В руках тримав свій карабін, але в яким стані! — Багнет був зломаний а кольба потріскана, як друнок, котрим [illegible] вбивають вскаженого пса.

»Я з своїм полком брав участь в нападі на Свібе, оповідав резервовий лайтнант, котрому мали робити операцію [illegible] — »Наша бригада гнала ся через тисячі непріятельських трупів до лїса, з котрого Прусаки уступили ся. Відтак ми почали їх переслідувати в напрямі Смільце. [illegible] в кількох місцях в ряди, а посідали їх гуртки ми почали побивати як кроликів. Але я знаю, коли ми думали, що побіда по нашій стороні з'явили ся против нас з правого і лївого боку густі маси Прусаків і в пятьох минутах командант бригади і всї штабові офіцири, крім одного впали.

Прусаки почали сипати зі всїх сторін а ми в тій хвилї [illegible] ся в градобитє за котре товариші не забудуть до смерти.

[illegible] до штурму. Наші кидали ся на Прусаків як шалені. Шаблями, багнетами і стрільбами [illegible] все але [illegible] або убито.

А мені до тепер звучать в ухах [illegible] нашого сотника [illegible] вже не живе

Коли ми довідали ся, що Прусаки заняли Хлум, був виданий приказ [illegible] дев'ятої і десятої батерії

[illegible] За десять минут [illegible] батерія вистрілила десять набоїв, котрі рвали [illegible] густі ряди Прусаків.

Поле покрило ся трупами, а через них гнало ся більше і більше число Прусаків, та засипали нас густим градом куль.

[illegible]

»[illegible] мене [illegible] в ногу і від того часу я [illegible]

»Мені все те представляє ся [illegible]

Ми були обступлені зі всїх сторін, коли несподівано [illegible]

[illegible]

Відтак ми [illegible] стріляли до нас Прусаки [illegible].

Я біг і спотикав ся на тїла, ноги та руки і порозривані трупи — я тілько разів вскочив в калужу крови, що аж менї забрискала очи — [illegible] жовнір не [illegible] проявила ся і мусїли його відвести [illegible].

— »Біда«, сказав оден з ранених, коли хорунжого відвели

— »Ми таке всї видїли і справді легко було звихнути«

Але я вам щось скажу, що певно не всї знаєте, — почав говорити ординанц — офіцер генерального штабу.

— Знаєте кілько війська виставила Австрія з свого 35 міліонового населеня? Шість сот тисяч, не більше. А знаєте кілько жовнірів мали Пруси з своїх 18 міліонів населеня? Шість сот шістьдесять тисяч, а Італія триста двайцять одну тисячу!

До того порівняйте пруські канони з нашими а як хочете, то і генералів

Такими словами заінтересували ся всї і почали пильно прислухувати ся

[illegible] витяг обережно з своєї кишенї малу книжочку [illegible] з одного з пруських офіцирів, котрий був забитий коло Стрешетіц. Тут є інструкції о наших генералах. А ті інструкції, дістали ся через шпіонів далеко перед війною.

Переглянув [illegible] сеї книжки

— »Граф Клям Галяс. З більшою охотою забавляєсь як воює. Має [illegible], як вибирає ся до бою, сходити з дороги.

— »Славно«, закликав оден з ранених.

Генеральмайор барон Пірет. Тілесно великий а духом богуз. З ним не треба дуже рахувати ся.

Принц Гольштайн. Принц повмокровний пан в кождім цалі, лиш велика нуля.

Полковник Гертвег. При першій нагоді заведе свою бригаду в багно, або в щось подібного. Свої ошибки заслонює нечемністю і невчасною строгостію.

— »Нас не завів в багно але в став з форостоме, — притакнув оден з присутних. — »А місто Поліці над Метуї облягсвоєю бригадою Поліце коло Добрушки, котрі є віддалені від себе о 26 кільометрів.

Підмаршалок граф Фестетіч. Є добрим їздцем але в теперішнім своїм стані є пустою нулею. Має велику протекцію.

Генералмайор Майнорі. В спілці з Фестетічем докаже, що два рази два є три.

Генералмайор Гайн. Оден з найвизначнійших австрійських єзуїтів. Хитрий, тихий, мстивий, небеспечний.

Генералмайор Копаль. Прямий, строгий жовнір, добрий генерал.

Полковник Кребель. Завжди служив в генеральнім штабі. Має богато практики, добрий вожд, улюблений, терпить на хоробу кишок.

З сих малих доказ в видите товариші, як на нас Прусаки були добре приготовані! Знали всї подробиці, і на яку слабість котрий генерал хорує!

— »А наші також були приготовані«, сказав з насьмішкою оден офіцер — »Наш генералмайор граф Кауденгове, коли його найбільше потребували, щоби виступив проти неприятеля, взяв собі спокійно насамперед пообідати. По обіді вже було пізно до нападу і мусіло ся втікати.

А ви знаєте якого духа піддав Німцям сімдесятилїтний пруський король, коли став на чолі своєї кінноти і при гуку канонів пустив ся за нашим переляканим, утїкаючим військом?

»Наш цісар має богато клопотів, — сказав тихше оден з гуртка

В тім є судьба, товариші, чиясь судьба в тім є — але ми всї те все терпимо.

(Дальше буде).

REPEATER

Гарно січена мішанина до куреня.

Перфектна якість тютюну і легонький до куреня в папіросах і люльках.

Нові Популярні Книжки.

КОЖДИЙ СВІДОМИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН ЧИТАТИ:

ІСТОРІЮ УКРАЇНИ [illegible] Проф. М. Грушевського, [illegible] 516 стор., [illegible] — Ціна $2.50
Брошурована — Ціна $2.00
ІЛЮСТРОВАНА ШЕВЧЕНКІВСЬКА БІБЛІОТЕКА в 24 книжках $1.00
»КОБЗАР« Т. Г. ШЕВЧЕНКА [illegible] — Ціна $2.00
Брошурований Ціна $1.50
ЗАХАР БЕРКУТ — [illegible] — Ціна 60ц
З ЛАСКИ РОДИНИ — [illegible] Ціна $1.00
ЧИ ЧОЛОВІК МАЄ ДУШУ? [illegible] — Ціна 10ц
ЛЮБОВ [illegible] Ціна 10ц
НАЙНОВІЙШЕ ЧУДО В ЧЕНСТОХОВІ — Ціна 10ц
ДИВОВОЛЬСЬКА СПРАВА [illegible] 15ц
О ДВАНАЙЦЯТИ ГАВАНЦЯХ Ціна [illegible]
ЦАРИЦЯ ВЕСТАЛЬКА [illegible] — Ціна 25ц
НАУКА ПРО НАРОДНЕ ГОСПОДАРСТВО — Ціна 25ц
ВАРВАРА УБРИК [illegible] 50ц
МАПА УКРАЇНИ — Ціна 40ц
[illegible] 50ц

Ruska Knyharnia
850 Main Street, Winnipeg, Man.

НАЙГАРНІЙШИЙ

КАЛЕНДАР НА 1918 РІК.

Українська Родина

40c.

ЗА ДОПЛАТОЮ 10 Ц. ВИШЛЕМО В ДОДАТКУ ЗОЛОТИЙ СТІННИЙ КАЛЕНДАР КОТРИЙ ВАРТУЄ 50 Ц.

ЗАМОВЛЕНЯ ВИСИЛАЙТЕ НА АДРЕСУ:

Ruska Knyharnia
850 Main St. Winnipeg, Man.

Найбезпечнійші і найтанші сірники в світі є EDDY'S „Silent 500s."

Найбезпечнійші позаяк вони є напущені хемічним квасом, який робить патички невідібними до палення ся сейчас коли зістануть згашені.

Найтанші позаяк вони є досконалі сірники і жадні иньші неможуть дорівнати нашим.

Економія з причини воєнних часів і ваш власний здоровий розсудок вимагає на конечність куповання тільки

„EDDY'S" сірники.

„Історія Цілого Сьвіта"!

ПОВІДОМЛЕНЄ.

[illegible] »ІСТОРІЯ ЦІЛОГО СЬВІТА« або »СІМДЕСЯТЬ СТОЛІТЬ ЖИТЯ ЛЮДСТВА« [illegible]

»ІСТОРІЯ ЦІЛОГО СВІТА« вийде в 6-ох томах [illegible]

[illegible]

THE M. PAVLIK MEMORY EDUCATIONAL SOCIETY
BOX 420, TORONTO, ONT.

Phone St. John 2564.

НАЙБІЛЬША І НАЙСТАРША УКРАЇНСЬКА КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ В ВІННІПЕГУ.

Заснована 1911-го року.

[illegible] маємо в засобі [illegible] з замовленнями [illegible]

THE RUTHENIAN CLOTHING AND TAILORING
882 Main St. cor. Stella Avenue,
WINNIPEG, MANITOBA
С. ЮСЬКІВ, властитель.

УКРАЇНСЬКА КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ у Вінніпегу відкрита **854 Main St.** [illegible]

Сотвайте вже тепер, щоби робота у вас увійшла (суто).

Ціни дуже уміркованї. — Зайдїть і переконаєтеся.
Властитель, С. ТКЛОВЕЦЬКИЙ.

Dr. A. Bercowitch
СПЕЦІАЛІСТА В ХОРОБАХ ЖІНОЧИХ І ДІТЕЙ.
[illegible]
ДВА ОФІСИ
409 Selkirk Ave. (pir Салтер) і в Сетру будинку напроти головної почти.

EMPRESS HOTEL
під зарядом Українців
[illegible]
EMPRESS HOTEL
Cor. Main & Higgins Ave.
Winnipeg, Man.
(оден бльок [illegible] стації).

MARLATT'S SPECIFIC
УСУВАЄ ЖОВЧЕВЕ КАМІНЄ В 24-ОХ ГОДИНАХ
НЕХИБНЕ СРЕДСТВО НА
[illegible]
Bartlett's Drug Store
Winnipeg Man
J. W. MARLATT & CO
581 Ontario St. Toronto Ont

КРАСА ВРОДА МОЛОДІСТЬ.
[illegible]
DR O BUKKI
[illegible] New York

На жіночі долегливости.
[illegible]

НОВА КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ.
у Вінніпегу від ч.
783 MAIN STR
[illegible]
Н. РУЗИК властитель

ДАРОМ! ДАРОМ! ДАРОМ!
[illegible]
UNIVERSAL SALE HOUSE
[illegible] NEW YORK CITY

Nuxated Iron
[illegible]

ФАРМИ ДО СПРОДАЖИ ДЕШЕВО.
[illegible]
319 KENNEDY BLOCK
Winnipeg Manitoba

THE IMPERIAL METAL & HEATING CO
[illegible]
980 MAIN ST — Winnipeg
Телефон St. John 2716.

ПОШУКУЮ

[illegible]

ДО ТИХ ЩО ХОТЯТЬ ЗНАТИ ЦІНУ СПОВЕНЬ З ОВЕЧИХ ШКІР

[illegible]

Mike Boutkowski,

ПОШУКУЮ

[illegible] Chapleau, Ont

ПОШУКУЮ

[illegible]

Війна чи Мир?
[illegible]
Тільки до 1-шого Падолиста [illegible]
Wetner's Flu Tabs
Wetner's Liniment
Python
В Канаді можна набути [illegible] екстракт від
Hagen Import Co. P. O. Box 818, Winnipeg, Man.
Alvin Sales Co. P. O. Box 56 DEPT C F WINNIPEG MAN.

Др. Л. Беркович
Дентист
360 Cambion Cann. pir Edine St
Тел. Сент Джон 5181
[illegible]

Нове средство на усуне не ревматизму.
[illegible]

ПИТАЙТЕ
ЗАВСЇДИ ЗА ОБУВЄМ ФІРМИ RYAN СЕ ОБУВЯ НАЙЛІПШЕ І НАЙТАНШЕ.
RYAN НЕХАЙ БУДЕ "МОТТОМ" ВСІХ ПРИ КУПОВАНЮ ОБУВИ.

РАТУНОК ДЛЯ ВСІХ!
[illegible]

ЖОЛУДОК, коли терпиш на нестравність жолудка [illegible] $1.25
ГОЛОВА, [illegible]
ГРУДИ, коли терпиш на груди пий ербату № 12 $1.00
КАШЕЛЬ, коли маєш кашель пий ербату № 11 $1.25
РЕВМАТИЗМ, коли маєш ревматизм пий ербату № 2 $1.25
ХУДІСТЬ, коли ти худий, а хотів-бись поправити ся [illegible] № 9 $1.25
НА СПАНЄ, [illegible] $1.25
НА МОЧ. [illegible] $1.00
НАЙБІЛЬШИЙ ЛІК, [illegible] $1.00
НАЙЛУТШИЙ ЛІК, [illegible] $1.50
НА РІСТ І КРАСУ, [illegible] № 15 $1.00
518 АСТМАРЕМЕДИ, [illegible] $1.00
564 КАТАРРГДЖЕЛИ, [illegible] $1.00
588 КОЛД КРЕМ ІМПРОВЕД, [illegible] $1.00
580 КОРН САЛЬВЕ [illegible] $1.00
602 ДЕ-О-ДОРА, [illegible]
602 ФІГ СИРОП, [illegible] $1.00
650 ГАЙР РЕВІЗЕР, [illegible]
709 ЛЯКСПУР КАНПОУНД [illegible] $1.00
736 МЕДІКАТ КАРБОЛІК СОАП, [illegible]
740 МЕДІКАТЕТ ТАР СОАП, [illegible]
800 РЕВМАТИК РЕМЕДИ, [illegible]
996 ВІТШ ГАЗЕЛЬ САЛЬВЕ [illegible] $1.00
898 ВОРМ СЛЛОЗЕНГЕС, [illegible]
830 СВЕЕТ КЛЕАН, [illegible] $1.00
884 ГЕНД КЛІНІНГ ПАСТЕ, [illegible]
ТОБАКО РЕМІДЕР [illegible] $2.00

УВАГА: [illegible]

STAR CO.
2016 W ERIE STREET — — CHICAGO ILLINOIS

Коли зуби перешкаджають.
[illegible]
DR. C. C. JEFFREY
Cor Logan Ave & Main Str., Winnipeg Man

Українська Кравецька Робітня
[illegible]
J. TATAROWSKI
The Merchant Tailor
146½ Higgins Ave. Winnipeg, Man.

Руський Шпиталь Д-ра Б. Гержабика в Вінніпегу.
415-417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST JOHN 4744
В день телефон: Ст. Джон 474. — В ночи телефон: Ст. Джон 866.

РУСЬКИЙ ШПИТАЛЬ **Дра. Б. Гержабека** 415 — 417 PRITCHARD AVE., WINNIPEG. TELEPHNT JOHN [illegible]
є одиноким руським шпиталем в Канаді

ІСТОРІЯ РУСЬКОГО ШПИТАЛЯ
[illegible]
ХОРОБИ, ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ:
[illegible]
ЛІЧЕНЄ ВНУТРІШНИХ ХОРІБ:
[illegible]
ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ
[illegible]
ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ:
[illegible]

THIS PUBLICATION IS LICENSED BY THE SECRETARY OF STATE UNDER THE ORDER RESPECTING ENEMY PUBLICATIONS.

КАНАДИЙСКИЙ ФАРМЕР

ПРОСЬВІТНО ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА ЧАСОПИСЬ

THE CANADIAN FARMER

INSTRUCTIVE ECONOMIC AND POLITICAL WEEKLY

РІК XVII. Winnipeg, Man., Friday, Jan 24 1919 [illegible]

НАПИШІТЬ ПО
ЛІСТУ ПРЕМІЙ
[illegible]
Royal Crown Soaps Ltd.
654 Main St. Winnipeg

НАЙЛІПШЕ ДО ТВЕРДОЇ ВОДИ
ROYAL CROWN SOAP
СКЛАДАЙТЕ КУПОНИ НА ПРЕМІЇ

Мирова Конференція почалася 18. с. м.

Еберт є новим володітелем Німеччини.

УКРАЇНЦІ ВИСЛАЛИ УЛЬТИМАТУМ РУМУНІЇ.

Peace Conference Opened Jan. 18.

Ebert New Ruler of Germany.

UKRAINIANS SENT ULTIMATUM TO ROUMANIA.

МИРОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ПОЧАЛА СЯ В СУБОТУ, 18. СІЧНЯ

Париж, 18 січня. — Мирова Конференція [illegible]

»Ви держите в своїх руках будучність [illegible]

МИРОВІ ЗАСІДАННЯ БУДУТЬ ВІДБУВАТИСЬ СЕКРЕТНО

[illegible]

КОРЕСПОНДЕНТИ ПРОТЕСТУЮТЬ.

[illegible] Американські кореспонденти також запротестували проти рішення та звернулись [illegible] Вільсоном, [illegible] він має бути явне.

РЕПРЕЗЕНТАНТІВ.

[illegible]

PEACE CONFERENCE OPENED SATURDAY JAN 18.

Paris, Jan 18. The peace conference was formally opened this afternoon with a speech by President Poincare.

[illegible]

Peace Sessions To Be in Secret

[illegible]

Correspondents protest

[illegible] the president of the his 14 points [illegible] "open covenants of peace openly arrived at."

PEACE CONFERENCE

[illegible]

[illegible] Ради [illegible]

ЗАГОВІР НА ЖИТЄ КЛЕМЕНСА, ВІЛСОНА І ЛОЙД ДЖОРДЖА.

Женева, 22 [illegible]

ПРЕСТІЖ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО РЕЖИМУ ОСЛАБАЄ.

[illegible] Росії, доносять, що сила і престиж большевиків дома трохи ослабла протягом кількох послідних [illegible]

PLOTTED TO SLAY CLEMENCEAU WILSON AND LLOYD GEORGE.

Geneva Jan. 22. — Several [illegible] and Russian Bolsheviki [illegible] by the Lausanne [illegible] said that the men [illegible] bearing false passports [illegible] their way to Paris.

The Gazette [illegible] against the lives of Premier Clemenceau, President Wilson and Premier Lloyd George [illegible] by General [illegible]."

BOLSHEVIKI REGIME'S PRESTIGE WEAKENS.

Paris Jan 23. — [illegible]

ЕБЕРТ Є ПАНОМ НІМЕЧЧИНИ

Цілковита побіда над Спартаканцями

[illegible]

Тепер вже буде стале правительство.

[illegible]

EBERT IS MASTER OF GERMANY

Complete Victory Over Spartacans

Zurich Jan. 21. — Chancellor Ebert [illegible]

Means stable Government

[illegible]

ITALY'S CABINET RESIGNED

[illegible]

ІТАЛІЙСЬКИЙ КАБІНЕТ ЗРЕЗИГНУВАВ.

[illegible]

MONTENEGRINS REVOLT

Washington, Jan. [illegible]

ЧОРНОГОРЦІ БУНТУЮТЬ СЯ.

[illegible]

МІЖНАРОДНИЙ РОБІТНИЧИЙ І СОЦІЯЛІСТИЧНИЙ КОНҐРЕС В БЕРНІ.

[illegible]

»Посадила надія не [illegible] Тепер в два [illegible] демократи [illegible] виборів між своїми обома клинами [illegible]

Робітнича домагання

[illegible]

БРИТІЙСЬКІ ЖОВНІРИ СТЕРЕЖУТЬ ПОЖИВУ НА УЛИЦЯХ ВІДНЯ.

[illegible]

ТИСЯЧІ ЖЕРТВ НІМЕЦЬКИХ ВОЗДУШНИХ НАЇЗДНИКІВ.

[illegible]

УКРАЇНЦІ ВИСЛАЛИ УЛЬТИМАТУМ ДО РУМУНІЇ.

[illegible] Українців в Парижі

АЛІЯНТИ АКТИВНІ НА УКРАЇНІ

[illegible]

UKRAINIANS SENT ULTIMATUM TO ROUMANIA

[illegible]

ALLIES ARE ACTIVE IN UKRAINE

[illegible]

INTERNATIONAL LABOR AND SOCIALIST CONGRESS IN BERNE

[illegible]

Labor's Claims.

[illegible]

BRITISH SOLDIERS CONVOY FOOD ON VIENNA STREETS

[illegible]

THOUSANDS VICTIMS OF GERMAN RAIDERS.

[illegible] and the injury of 1,206 and the killing [illegible]

SASKATCHEWAN FAVORS TO REPEAL OF WAR TIMES ELECTION ACT

Regina, Sask. — With only [illegible]

САСКАЧЕВАН Є ЗА ТИМ ЩОБ ВІДКЛИКАТИ ВИБОРЧИЙ АКТ НА ЧАС ВІЙНИ

[illegible]

ПАРЛЯМЕНТ ЗБЕРЕСЬ 20 ЛЮТОГО

[illegible]

PARLIAMENT ASSEMBLES THURSDAY FEBRUARY 20

[illegible]

1,400 ПОРОЖНИХ ДОМІВ У ВІННІПЕГУ

[illegible]

1400 VACANT HOUSES IN WINNIPEG

[illegible]

ДО НАШИХ ЧИТАЧІВ

З нинішним числом починаємо друкувати дальший [illegible] сензаційного роману п. з. „ПРОКЛЯТИЙ ЦІСАРСЬКИЙ РІД" отримавши на се окреме позволенє від державного секретара в Оттаві.

Ся історія буде надрукована в шістьох томах, [illegible] вже видруковані. Ціна усіх 6 томів виносить [illegible] 40. І слухайте. —

ХТО ВИРІВНАЄ СВОЮ ЗАЛЕГЛІСТЬ ТА ЗАПЛАТИТЬ ЗА „КАНАД. ФАРМЕРА" ПО КІНЕЦЬ 1919 р. ТОЙ ДІСТАНЕ ВСІ ШІСТЬ ТОМІВ СЕГО СЕНЗАЦІЙНОГО РОМАНУ ЗА ДАРМО

Хто має вже заплачену часопись по кінець 1919 р., той потребує передплатити часопись на 1919 рік і здобути одного платного передплатника [illegible] дістане **ДАРОМ** всі шість томів роману. Рівночасно новому передплатникови вишлемо календар на 1919 як премію.

Такої оферти не давала ще жадна укр. часопись, тому [illegible] же користайте з нагоди бо **НАША ОФЕРТА БУДЕ ТРИВАТИ ЛИШЕ ОДЕН МІСЯЦЬ**

Гроші висилати [illegible]
THE CANADIAN FARMER
BOX 3626 ST B WINNIPEG, MAN

— Advertisements —

B. B. Dublenski L. L. B.

[illegible]

[illegible] Confederation Life Bldg.
(напроти City Hall).
Office Phone M. 5190 — Res. Phone M. 4458.

ІНФЛЮЕНЗА

се страшна Гидра

утять її голову одним замахом. Уживайте

ТРІНЕРА АМЕРИКАНСЬКЕ ЕЛІКСІР ГІРКЕ ВИНО.

[illegible]

RUSKA KNYHARNIA
Winnipeg, Manitoba.
850 Main Street,

ПО ЖИВАНЮ.

ПЕРЕД УЖИВАНЕМ.
466 PORTAGE AVE.
Winnipeg, Man.
НАПРОТИ ТЕАТРУ "GAIETY"

[illegible]

ПРОФ. SUTTON-А
466 Portage Avenue.,
Winnipeg, — Manitoba.

МОНТРЕАЛ, КАН.

Д. С. ШКОЛЬНИКІВ [illegible].

Український Хироподист специяліст з 12-літною практикою лічить всякі недуги які би вони старі не були. Лічить найновійшими і найпевнійшими лікарствами.

Години урядові від 9 рано до 9 вечером.

Поважані родиниці!

Незабувайте, що всякі лікарства висилаю відворотною почтою коли тільки подасьте, на що Ви хоруєте. А Ви те дістанете за невеликі гроші (26-X).

D. S. SCHOLNIKOFF P.M.
[illegible] St. Montreal, Can.

ПОШУКУЮ

Товаришки жити, старшої дівчини або вдови, від 26 до 30 літ, Українка або [illegible]. [illegible]

J Miron,
(3) P. O. Ormiston, Sask

Граф Лев Н. Толстой.

ВІДРОДЖЕНЄ

РОМАН

Переклав
Василь Сімович.

Тітка-ж мала знов малу прачкарню і тим годувала своїх дітей і пропащого мужа. Вона просила Маслової предложене станути у неї в прачки, але та, видячи го тяжке житє, яке вели жінки-прачки, що жили у тітки, волікала з шуканем по конторах якоїсь служби. І може найшла вона у одній пані, що жила з двома студентами, гімназистами. Якось в тиждень від того, коли вона станула на службу, старший, вусатий гімназист лишив науку і почав учити ся і не давав спокою Масловій. Мати думала, що тому винна Маслова, відправила її. Нове місце якось не трафляло ся, але лучилось якось так, що коли Маслова прийшла в контору, доставляючу прислугу, то натрафила там на паню в перстенях і браслетах на товстих, голих руках. Пані та, довідавши ся про положене Маслової, про то, що вона шукає місця, дала їй свою адресу і запросила до себе. Маслова пішла до неї. Пані ласкаво приняла її, угостила тісточками і солодким вином і післала кудись свою покоївку з листом. Вечером увійшов в кімнату високий чоловік з сивіючим волосем і сивіючою бородою; старик сей присів ся зараз до Маслової і став з нею жартувати. Хазяйка запросила его в другу кімнату і Маслова чула, як вона говорила: свіженька з села. Потім хозяйка взяла на бік Маслову і сказала, що то писатель, що у него богато гроший і що він нічого не пожалує для неї, если вона ему подобає ся. Вона подобала ся і писатель дав їй 25 рублів і обіцяв часто видати ся з нею. Гроші пішли скоро на заплату довгу у тітки, на нову одіж, капелюх і стяжки. За кілька днів писатель прислав за нею другий раз. Вона пішла. Він дав їй ще 25 рублів і зробив предложене перенести ся на окреме мешкане.

Живучи в окремім мешканю, наймтім писателем, Маслова полюбила веселого помічника купецкого, що жив на тім самім подвірю. Вона сама сказала о тім писателю і перенесла ся на другу маленьку кватиру. Та помічник, що обіцяв з нею оженити ся, не сказавши їй нічо і очевидно покинувши її, поїхав в Нижній Новгород і Маслова осталась сама. Вона хотіла жити сама, але їй не позволили. Тоді вона пішла знов до тітки. Тітка, видячи на ній модну одіж, загортку і капелюх, з певною родa поважанєм приняла її і не сьміла робити предложеня стати прачкою, вважаючи, що вона тепер вже стоїть на висшім степені суспільнім. А і сама Маслова ані подумати не могла, щоб вона стала прачкою. Вона з жалем глядїла тепер на то каторжне житє, яке вели в попередних кімнатах, блїді, з худими руками прачки що [illegible] сухіт, перучи і прасуючи в миляній пари, дохолячій нераз до 30 степенів тепла, при отвертих зимою і літом вікнах. Страх приходив на неї від самої гадки, що вона могла була дістати ся в таку каторгу.

Маслова курила вже давно, але послїдними часами приучилась чим раз більше пити. Вино надуло її не лиш тому, що видавалось їй смачним, але більше тому, що давало їй можливість забути все свое нещастє, яке вона пережила [illegible] і давало переконанє, про [illegible], чого вона не могла відчувати без вина. Без вина було їй все сумно і стидно. Маслова мала тепер вибирати або низьке положенє служниці, в котрім напевно [illegible] мужчин, або [illegible] під законом права. Крім того, вона тим думала [illegible] тому, що її звів, і тому помічникови, що утік від неї, і всім, хто їй коли небудь зробив що злого. Послїднє [illegible] і одною з причин її рішучого рішеня було то, що вона буде могла собі справляти сукні, які захоче, аксамітні, фулярові, шовкові балеві з відкритими плечами і руками. І коли Маслова бачила себе видекольтованою, в ярко-жовтій шовковій сукні, прибраній чорним аксамитом,— не могла оперти ся.

І від тої пори зачалось для Маслової то житє, яке ведуть сотки і сотки тисяч жінок і яке кінчить ся для девять десятих тяжкими недугами, передчасною старостю і смертю.

Рано і день спить ся тяжко після нічних оргій. О третій, четвертій по полудни встає ся з брудної постелі, пє ся сельцерску воду на перепите, потім кава, далі ходить ся з кута в кут по кімнатах в пенюарах, кафтаниках, шляфроках, виглядає ся через вікно і сварить ся по трохи з товаришками. Потім перфумує ся тіло і волосе, примірює ся сукні, дехто посварить ся з хозяйкою, другі знов заглядають до зеркал, підмальовують собі лице і брови. А пополудни масно і солодко, треба одівати ся в яркі шовкові сукні і йти в гарно прибрану, ясно осьвічену салю. Приїздають гості, музика грає, танці, конфетки, вино, папіроски..

Так прожила Маслова сім літ. На восьмім році, коли їй було всего 26 літ, з нею трафило ся то, за що її посадили в тюрму і тепер вели на суд, після шести місяців пережитя в тюрмі серед убійників і злодійниць.

III.

В той час, коли Маслова, змучена довгим ходом підійшла з ведучими її жовнірами до будинку окружного суду, той сам своак її опікунок, князь Димитрий Іванович Нехлюдов, що її звів колись, лежав ще на своїй високій зматій постелі, на пружинах і з пуховою периною і розіпнувши ковнір голандскої, чистої, нічної сорочки з запрасованими складками на груди, курив папіроску. Глядів неподвижними очима перед себе і думав про се, що він має нині робити, і що було вчера.

Згадуючи вчерашний вечер, проведений у Корчагінних, богатих і знаних людий, в котрих дочкою мав він женити ся, — як то люди собі розказували, — він вадохнув і кинувши викурену папіроску, хотів дістати зі срібної цигарниці другу, але роздумав ся і спустивши гладкі білі ноги, найшов ними пантофлї, накинув на повні плечі шовковий шляфрок і скорим, але тяжким ходом пійшов в тоалетну кімнату, що була обік спальні, переповнену штучним запахом, еліксірів, води кольоньскої, фіксатуарів, перфум. Там він вичистив якимсь особлившим порошком свої пльомбовані в ріжних місцях зуби, виполокав їх якимсь запашним полосканем, потім став мити ся зі всїх боків і витирати ся ріжними ручниками. Вимивши запашним милом руки, старанно вичистив щіточками довгі нігті і обмивши при великій марморній умивальниці собі лице і грубу шию, він пішов ще до третої кімнати, де був туш. Обливши там холодною водою мускулисте, товсте біле тіло і витерши ся волохатим простиралом він надів чисте, випрасоване біле, як зеркало вичищені черевики і сів перед туалетним зеркалом розчісувати двома щітками невеличку, чорну, кучеряву бороду і порідле вже з переду голови, кучерявe волосе.

Count Lyof N. Tolstoi

RESURRECTION

The aunt's husband was a bookbinder, who formerly had good earnings but, discouraged by losing his customer, had taken to drink and squandered everything he could lay his hands on. The aunt kept a small laundry, by which means she supported herself and the children and to maintain her good-for-nothing husband. She told Maslova she would take her in as a laundress, but the latter, seeing the hard life of the there laundresses whom her aunt employed, hesitated about accepting the offer, meanwhile visiting the employment offices in search of a place. And behold a position was offered her with a lady who had two sons both pupils in the public school. A week later the older boy who was in the Sixth Form and who already possessed a mustache, neglected his studies and began to devote himself to Maslova. The mother laid all the blame upon the girl, and sent her away.

She had no other place in view, but it so happened that just as she entered the employment office she met a lady bedecked with rings and bracelets, who when she learned that Maslova was looking for a situation, gave her her address and asked her to call. When Maslova called she was received with a certain hospitality; the woman offered her pastry and sweet wine, and straightway sent out her maid with a note. At night, a tall gray-haired man made his appearance, who, as soon as he saw Maslova, took a seat beside her and, smiling, began to joke with her familiar sort of way. The mistress of the house called him out into the next room, and Maslova heard her say, „Fresh from the country." Then she took Maslova aside and told her that the man was a rich author who would treat her generously if he found her to his liking. She proved satisfactory, received twenty-five roubles and the promise to send for her again. The money was soon spent in repaying her aunt and buying a new gown, bonnet, and ribbons. A few days later she received another summons, twenty-five roubles was again paid to her, and besides the she was offered a private apartment.

While she was living in this lodging hired for her by the author, she fell in love with a jolly clerk who lived in the same house. She told the author of this herself and left him, taking another and smaller apartment. But the clerk, who had promised to marry her, left her one fine day and went to Nijni-Novgorod; and so she found herself alone. She would have liked to keep her apartment, but was not allowed to do so. The police officer told her that she could not live in that way, unless she procured a yellow ticket and submitted herself to a medical examination. She then returned to her aunt, who seeing her fashinable garments, gown, cape, and bonnet received her with respect and now no longer dared to offer her the employment of a laundress, for it was plain to be seen that she had risen in the world. In fact it no longer occurred to Maslova herself that it was possible for her to be a laundress. She look with minlged pity and contempt on the hard lives of the laundresses,—those women who live in the house, some of whom were already consumptive, with their thin [illegible] hands,—washing and ironing in a temperature of thirty degrees, the steaming atmosphere reeking with soapsuds, windows open in winter just the same as in summer. She looked at them and was horrified to remember that once she herself thought of accepting this life of torment. About this time it was that, no new patron making his appearance, Maslova encountered a woman who earned her living by providing women houses of ill fame.

Maslova had long ago acquired the habit of smoking, but is was only during her "liaison" with the clerk and after he had left her that she began tod rink. Wine was consoling, not only becuse it was pleasant to the taste, but because it made her forget all she had been through; it gave her abandon and self-esteem as well as confidence in her own attractions, which she never felt except when she was under the influence of wine. Her natural mood was sad and dejected. The newly-found friend first treated her aunt and then having treated Maslova also, offered to introduce her into the best establishment of the kind in town, loudly extolling the numerous advantages of such a life. It was for Maslova to choose between the degrading position of a servant, where she could not fail to be harassed by the men, with canial debasement, or the position, countenanced by law, of legalized adultery regarded her. But the ebribe that chiefly enticed her, the prime the latter. Besides, she had the idea that to adopt this profession would be a kind of revenge on her original betrayer, on the faithless clerk, and on all those who had wronged her. But the bride that chiefly enticed her, the prime factor that brought about the final decision, was the womans promise to let her order any kind of gowns she chose — gowns of velvet and silk, ball-gowns with short sleeves and cut low in the neck; and the picture of herself arrayed in a bright yellow silk gown trimmed with black velvet and "decollete", was simply irresistable and she surrendered her passoprt. That same night her new friend hired a team and took her to the famous house of Mme. Kitaev.

And thus Maslova entered into that life of chronic crime in disregard of every commandment, divine and human, a life which hundreds and thousands of women lead, not only with the consent but under the patronage of government, anxious to promote the welfare of its citizens, a life which ends for nine women out of ten in painful disease, premature decrepitude, and death.

The forenoon is spent in sleeping off the effects of the night's carouse. At three or four o'clock in the afternoon, wearily rising from foul beds, Seltzer water is needed to settle the stomach; this is followed by a cup of coffee, and then, clad in loose wrapper, sack, or dressing-gown, they dawdle from room to room exchanging idle visits. Now and then from behind a curtained window one takes a peep into the street. Listless squables divert them for the moment; then comes the bath, the perfuming of the hair and the body, the trying on of gowns, the dispute with the proprietress, the contemplaion of themselves in the glass, the painting of face and brows, and finally the toilette. Now arrayed in a resplendent gown cut to display the form to the greatest advantage, they enter a decorated and brilliantly lighted hall. The guests arrive and then come the music, the dancing, the sweets, the wine, the smoking, and the adultery with men of all conditions, young, middle-aged, and decrepit, married and unmarried, merchants and clerks, Armenians, Jews, and Tartars, rich and poor, healthy and diseased; adultery with men drunk and with men sober, men tender and men brutal, soldiers and civilians, students and college boys, men of every rank, age, and character. Shouts, jests, squabbles, music, tobacco, and wine; wine, tobacco, and the never ceasing music all night long, till early dawn. And this goes on day after day and week after week. At the end of every week there is a visit to one of the government offices, where the officials who are in the government's employ, the physicians—sometimes with dignified gravity and sometimes with a jovial hilarity fatal to that sense of shame bestowed by nature upon man and beast, — the physicians subject these women to a medical examination and then issue a permit for the continuance of the crimes they and their friends have committed during the week. And so on, day after day week after week, summer and winter, wek days and holidays.

And thus Maslova spent seven years. During this period she changed her abode twice and was once in the hospital for a time. It was during the seventh year of this life and the eigth dating from her first sin, and while she was yet only twenty-six old, that she was areested and sent to jail; and now after six months' detention amonk thieves and murderers she was on her way to the Court House to undergo her trial.

III.

While Maslova, fatigued after that long walk with her guards, was drawing near the Court House, the nephew of her lady patronesses, Prince Dmitro Ivanovitch Nekhludof, the man who had heduced her, reclining on the down mattress of his high spring bed, loosened the collar of his immaculate linen shirk, with its elaborate tucks. He was smoking a cigarette and gazing vacantly into space, thinking about his engagements for the day and meditating upon what happened yesterday.

As he reviewed the incidents of the previous evening which he had spent at the Korchagins', people of wealth and social importance, whose daughter he was shortly expected to marry, he sighed; then, throwing away the butt of his cigarette, he was about to make another from its silver case, but changed his mind, felt for his slippers, thrust his feet into them, and throwing a dressing-gown over his sholders an stepping heavily, he hurried into his dressing-room, where the atmosphere was oppressive with the scents of various elixirs, „eau de Collogne", pomatums, and all sorts of perfumes. First, with a special powder he cleaned his gold-filled theeth, rinsing his mouth with perfumed water; then he proceeded to his ablutions, and the drying process was accomplished by the use of various towels. Having washed his hand with scented soap, he carefully brushed his long nails, and after washing his face and neck in the marble basin, he entered a third room, where a shower bath awaited him. Here his white, stout, vigorous, and muscular body was bathed with cold water and dried with a Turkish bath towel; he then put on fresh linen and his shoes, which shone like a mirror, and finally seated himself at the toilet table. Here he proceeded to brush his close-cut black and curling beard, and his hair that was just beginning to grow thin at the temples, using a special brush for each.

— ADVERTISEMENTS —

453 SELKIRK AVE Phone St. John 2614. WINNIPEG, MAN

РУСКО-УКРАЇНСЬКИЙ

Шпиталь і медична лябораторія.

під управою

Dr. D. M. Genoff-a

[illegible]

Dr. D. M. GENOFF
453 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

ПРИШЛІТЬ ЛИШЕ $3.50

60 днів безплатна проба

[illegible]

A. P. OWENS,
13th Dept. 152 W 14th Street, New York, N Y

СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА НА КОРОТКИЙ ЧАС.

[illegible]

[illegible] Grand St. M. C. F. New York, N. Y.

ТРЕТИЙ НАРОДНИЙ З'ЇЗД в Саскатуні.

The Ukrainian Third Annual Convention in Saskatoon.

Слїдуючим бесїдником був Др. Свансон, професор економії в саск. університеті. Він виголосив дуже одушевляючу промову на тему „Економічне становище фармерів в Канаді по війні." Присутні слухали бесїдника дуже уважно і гучно оплескували його промову.

Проф. Свансон звернув велику увагу на факт, що культурний і соціяльний (громадянський) поступ залежить від матеріяльного стану людий. Він розводив ся довше над низькими житєвими відносинами в державах, з котрих приїхали Українці і подав причини, котрі спричинили ся до сего. Навів прихильнійше відносини в Канаді і сказав, що ті що і тут живуть ще подібно як жили в европейських краях, повинні старати ся поліпшити свої матеріяльні відносини, инакше готові понизити прихильні відносини в Канаді. Вони мусять не тілько приспособити ся до канадійського житя, але вдержати і поліпшити його.

Фармері не є визискувачами.

Бесїдник сказав, що фармері не є ніякими кулаками, як декто говорить. Високі ціни на пшеницю і другі фармерські продукта за послїдних пару літ [illegible] ся в більшій мірі в підвисшеню [illegible]. Тому [illegible] фармери продавали свої продукта за [illegible] низьку ціну протягом літ, та тепер коли ціни на їх продуктах підняли ся, богато готові назвати їх [illegible], [illegible] [illegible]

Теперішні високі ціни мусять упасти і тому фармері повинні [illegible] за їх продукта спромогти узяти верх над своїми потребами со й наступить час [illegible]. Инакше культурний поступ буде неможливий, [illegible] велика ріжниця між грошевими приходами і тим що за той прихід можна набути.

Професор Свансон дальше говорив коротко про [illegible] питане. Він пояснив, що високе цло не є справедливе, бо тягар оподаткованя спадає на масу (людий) а не на богацтво. Процент на сій части державного довгу спричиненого війною виносить 70 мільонів, а пенсії також [illegible] суть не менше як 30 мільонів річно — рівняють ся майже з повною сумою державного приходу перед війною.

Бесїдник дальше пояснив що довг і оподаткованє не є високі самі собою, лише що нема змоги їх платити. Зробіть вашу працю поплатною а проблеми іміграції, довгу і податків будуть розвязані. Роботи на фармі є богато, але дуже часто вона є дуже по неплатна. Що ми хочемо, то є певне використане праці і капіталу. Проф. Свансон дальше застановив ся над великими трудностями піонірів і сказав, що на будуче ми мусимо працювати спільно, а не поодиноко. Землї за дармо нема нігде. Кожда фарма коштує богато, як не гроший, то труду. Спільна праця при заселюваню будь якої околиці під проводом досвідчених людий, зменшить фармерські видатки о 50 проц. і зробить фармерське житє пожаданим для одиниці, для родини і для цілого народа.

Професор Свансон сказав що в жаднім иншім краю нема таких вигод до житя як в Канаді, але лише тоді коли класичні чи особисті користи в покорені. Самолюбство є таким шкідливим, як автократія, він сказав — за що присутні нагородили його гучними оплесками.

(Дальше буде).

The following speaker was Dr. Swanson, Professor of Economics at the University of Saskatchowan. He gave an inspiration address on „Economics and Social Conditions of Agriculture after the war." He was listened to with the closest attention and given hearty applause throughout his addresses and at the close.

Professor Swanson emphasised very strongly the importance of raising the material standards of living to make cultural. He spoke at some length on the standard of living being very low in the countries from which Ukrainians had emigrated, going briefly into the underlying causes of these low standards and then described the much higher standard of living in Canada. He said that those living in Canada on a scale approximating that of the other European countries must increase their standard of living and become real Canadians by not degrading the Canadian standard. They must not only come up to the Canadian standard of living they must maintain it and increase it.

Farmers not Profiteers.— The speaker declared that farmers are not profiteers. The prices are paid for wheat and other farm products the past few years had been offset in large part by the rise in general prices. Because farmers had been selling their produce at too unprofitable a figure for many years, there were many ready to cry „profiteers" while as a matter of fact there are very many farmers who, by reason of poor yields, hail, frost, etc. are no better off now than they were before the era of high prices.

These prices are bound to fall and farmers must see to it that in the readjustment period which will follow that what they produce will give them a command over the necessaries, some of the comforts, and even a few of the luxuries of life; otherwise a standard of cultural advancement cannot be maintained. There is a big difference between the money income and what that money income will pay.

Professor Swanson then dealth briefly with the tariff question. He declared that a high tarriff is iniquitous as it places the burden of taxation upon the masses, and not upon wealth. The interest upon that part of the national debt due to the war alone amount o 70,000,000 and pensions will not be less than 30.000.000 per annum, almost our total national income before the war.

Make Work Profitable Is Problem. — The speaker explained that debts and taxes are not high absolutely, but only in proportion to the ability to pay. Make work profitable and the problems of immigration, debt extinguishment and taxation will be solved. There is plenty of work, and no unemployment on the farm, but sometimes that work i every poorly paid. What is demanded is profitable employment of labor and capital.

A brief sketch of the hardship of pioneering was given by Dr. Swanson who asserted that in the future we must have community building and not isolated pioneer building. There has never been such a thing as free land. Every farm has been won at a great cost. Community building with expert supervision will cut the cost of farm work by fifty per cent and make farm life worth while in all the things that make life worth loving for the individual, the family and the nation.

Snobocracy Bad as Autocracy. — Professor Swanson said that no country in the world offers such opportunities as Canada, if class interests are submerged and broken down. Snobocracy, he said was a bad as autocracy, a statement which was applauded to the echo.

(To be continued).

Пророцтва на 1919 рік.

1919 Prophecies.

(Дальше.)

Сьвітла ера сьвітової реконструкциї.

Сьвіт переживає переходовий стан. Людство прбиває ся через перестарілу систему традицію і спорохнявілий формалізм і дістає ся до поступової свободи. Пророцтво Месії сповнив ся: „Гляди, чего переміню на нове." Мілитаризм, Автократія, Імперіялізм, Монархізм, Капіталізм, Віри і Інституциї будуть відбудовані так щоб були корисними для людства, а не щоб поневолювати людство. Бурі політичних революций навістять земних народів і [illegible] полову з току перестарілих політичних систем. Політична система Америки обтрясе ся з махом оброслих традиций і з дотеперішних оков. Запал великого патріотизму, сильна віра совісти взглядом робітництва, потужна етика індустріяльного права та соціяльної справедливости буде дальше давати поступову силу [illegible] стейтському правительству. Старого покрою політикери в самолюбній зневірі будуть надармо відкликати ся від їх власних архаїчних (перестарілих) вірувань. Се буде наплив нової крови яка зворушить Америку. Спинити її буде неможливо, бо буде сейчас революція. Се виглядає [illegible]. Хотяй як міцно стоїть наше правительство то все [illegible] [illegible]. Наш [illegible] президент буде мудро боронити нашого народного житя перед нападом матеріялізму. Маючи за собою [illegible] інтелїгентне понятє [illegible] [illegible] правительства [illegible] до того, що національна [illegible] [illegible] політичні [illegible] поведе до поступових ідеалів. В стейтах повстане [illegible] [illegible] професори, журналісти, мужі науки і писателі етики будуть побуджені у великій борбі за [illegible] нашої републики від пожадливости її мамоною. Нова, ілюминована (осьвічуюча) віра запалить Америку назад в забутє усьо негідне послушенство і агностичний (загибаючий) пацифізм, та усуваючи повільний [illegible] пропаганди і негации яка буде старати ся знищити народну думку і свободу. Сьвіт буде [illegible] духом Америки і її ідеалами популярного правительства та свобідною демократиєю її людий. Він [illegible] новими ідеалами національного житя. Німеччина стане републикою на взір Америки. Німецькі кольонії схотять прилучити ся до републик. Богато німецьких держав (стейтів) прилучать ся до Франциї. В Росиї буде революция доти доки не буде подїлена і віддана під провізоричну контролю альянтських націй, а остаточно з неї повстане три републиканських держав. З Австриї повстануть републиканські держави. Великі і сьвітлі політичні рогрухи почнуть ся в Европі. Найбільший поступ цивілізациї, якого сьвіт ще не бачив, вже почав ся. Сьвіт буде шукати в Америці за сполучними силами. До Америки за [illegible] силами. Се Америка загостить незрівнаний добробут поширюючи величність і [illegible] політику [illegible]. Вона буде „Ківотом Народу", що буде складати ся з усїх народів сьвіта.

Великі події. Нещастя і бурі.

Очи сьвіта будуть звернені на Мирову конференцию у Версайлї. Вона буде відкладувана. Будуть безустанні вмішуваня, втручуваня і скриті загрожуваня заграничними впливами. У Франциї буде серіозна соціялістична агітація; Англія буде потрясена робітничими забуреньми; в Німеччині будуть тривати розрухи так довго доки альянтські власти не візьмуть Берліна під свою команду. Будуть трагічні смертності і морderства людей. Страшна епидемія (холера) вибухне в Росиї і навістить Австрию і Німеччину. Інфлюенза поверне ще раз і буде страшнійша як була минувшого року забираючи величезні числа жертв в людях в европейських краях і в Америцї. В Індиї і Азиї буде голод і плаґа, які повстануть наслідком посухи яка обійме великі простори кулї земскої. Страшні землетрусїни будуть в осередній і полудневій Америцї, в Японії. В місяци Січень будуть великі бурі, також в другій половині лютого і марта. На море будуть нещастя. Лютий, Цьвітень і Липень є трагічними місяцями. В першій половині року Англія стратить двох великих провідників і [illegible] Америка [illegible] смертю частина сенату і великих політичних провідників, Франция буде в жалобі по смерти великого сина, який віддасть свое житє за справу свого краю; на королївських дворах Італїї і Іспанії умре кілька осіб; в Іспанії умре кілька осіб а Італїю [illegible] революцийно. Загрозлива криза повстане за границями [illegible] держав в наслідок дїлення територіяльних прав і мири відшкодовань. Случаї навіщення окадалости і сьвятости будуть мати місце рівночасно з міжнародними виставками. Відбудуть ся сьвітові сенсациї між знатлом, настане социальна трійка та подивляючи сьвяткованя, надає коли спорти будуть мати великі успіхи. Буде дуже богато розводів. В Канадї буде велика політична сенсация; її населене одержить нову еру великого добробуту. Президентови Мексіка буде грозити смерть через убійство. Сім голов королївства поклонить ся смерти. В Льондонї Парижи і Римі будуть трагічні випадки сьвітового значіня і ваги.

(Конець буде)

A Brilliant Era Of World Reconstruction

The world is in transition. Humanity is breaking through outgrown systems traditions and encient formalism into progressive freedom. It is the fulfilling of Messianic prophecy: "Behold I make all things new." Militarizm Autocracy, Imperialism, Monarchy, Capitalism, Creeds and Institutions will be reconstructed to serve humanity, not to slave humanity. Whirlwinds of political revolutions will sweep the nations of the earth and blow the chaff from the thrashing-floor of outgrown system of politics. America's political system shakes itself free of mossgrown tradition and shackling precedents. A glowing fervor of patriotism, a potent fidelity of conscience toward labor, virile ethics of industrial right and social justice will continue to give progressive power to our government. Old line politicians in selfish distrust will vainly protest from their desperate solitudes of archaic beliefs. It is the infusion of new blood that stirs America. To check its flow will mean revolution. Look well to disrupting forces. Solid as our government is earthquake shocks will assail it. Our President will wisely defend our national life against the invasion of materialism. With lofty and intelligent concept of those higher elements of just government, he will lead the national conscience to break down old political barriers to progressive ideals. Terrific political agitations will arise. Eminent churchmen educators, journalists, savants and ethical writers will be aroused in a giant struggle to keep our republic from slipping into the maw of mammon. A new, illuminated faith will enkindle America casting back into oblivion the divided allegiance and agnostic pacifism and removing the cancerous growth of disloyal propaganda and negation that will seek to destroy national unity and liberty. The world will be permeated with the spirit of America and her ideals of popular government and the free democracy of her people. It will inspire the world with new ideals of national life. Germany will become a repubic patterned after America. Germany's colonies will seek annexation to republics. Many German states will annex to France. Russia will be in revolution until divided and placed under provisional control of the Allied nations, later to become a republic of three states. Austria will become a republic of states. Vast and brilliant political movements will be inaugurated in Europe. The most profound advance of civilization the world has ever seen is under way. The world will look to America for unifying ideals, for transforming forces and reconstructive principles. Unparalleled prosperity, expanding greatness and profound political power will come to America. She shall be the „Tabernacle Nation," composed of all the peoples of the earth.

Great Events, Disasters And Storms.

The eyes of the world will be upon the Peace Conference at Versailles. It will be protracted. There will be incessant interference, disturbance and covert threats from outside influence. France will have serious socialistic agitation; England will be rocked with labor ferments; constant disruption will go on in Germany until Allied authority will command in Berlin. There will be tragic deaths and assassinations. A frightful scourage and epidemic will break out in Russia, and will sweep over Austria and Germany. The influenza epidemic will return with more acute forms, greatly afflicting European countries and America. India and Asia will be visited with famine and plague, owing to an extend drouth which will envelope great areas of the earth. Appalling earthquakes will be in evidence in Central and shocks in America, Japan, with severe shoks in America. Great storms are indexed in January, and the last half of March. Angry seas will bring reports of desasters. February, April and July are tragic months. In the first half of the year England loses two of her great leaders and statesmen; America will be startled by the passing of members of the senate and great political leaders; France will mourn for an illustrious son who gives his life in her cause; the courts of Italy and Spain will be invaded by death, the latter will be torn by revolution. A threatening crisis will arise over boundaries, disposition of territorial rights and the measure of indemnities. Events of imposing pageantry and parade will take place, with great international events. Brilliant sensations in society, a new social craze will come, amazing festivities will be held, while sports will have phenomenal success. There will be a startling increase of divorces. There will be a great political sensation in Canada, a new era of great prosperity comes to her people. The President of Mexico will be in danger of assassination. Seven heads of Royalty bow in death. London, Paris and Rome have tragic events of world importance.

— ADVERTISEMENTS —

ВИНАХОДИ

УКРАЇНСЬКІ ВИНАХІДНИКИ! Єсли маєте винахід, пишіть до мене по інформациї в своїй власній мові. [illegible]

— 30 ЛІТНА ПРАКТИКА —

Висилаємо Вам книжку, в якій знаходять ся пояснення що до процедури в патентових справах.

A. M. WILSON
PATENT ATTORNEY,
316 VICTOR BLDG. : : : : WASHINGTON, D. C.

Пишіть листи до старого краю.

[illegible]

Agencya Lystowa
427 Boyd Ave. Winnipeg, Man.

ПОЛІПШІТЬ каву ЗАОЩАДІТЬ ГРОШІ.

TOMSON'S KAR-EAL ДО КАВИ

[illegible]

Виробляє
NATIONAL ESSENCE FOR COFFEE CO.
Philadelphia, U. S. A.
Ваш сторник або має її або може дістати для Вас.

Прибори Друкарські.

[illegible]

КОЖДИЙ МОЖЕ БУТИ САМ ДЛЯ СЕБЕ ДРУКАРОМ

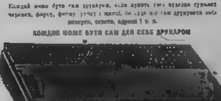

УКРАЇНСЬКІ ЧЕРЕНКИ З ВСІМИ ПРИБОРАМИ.

Ч. 1	$1.25
Ч. 2	1.75
Ч. 3	2.00
Ч. 4	2.25
Ч. 5	2.25

АНГЛІЙСЬКІ ЧЕРЕНКИ З ВСІМИ ПРИБОРАМИ.

Ч. 1	$0.80
Ч. 2	1.00
Ч. 3	2.00
Ч. 4	2.25
Ч. 5	3.00

[illegible] Ціна 30c

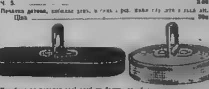

[illegible]

ГУМОВА ПЕЧАТКА КИШЕНКОВА

[illegible]

Ruska Knyharnia
850 Main Street, — — — — Winnipeg, Man.

НОВИНКИ

ЩО СЕ Є БОЛЬШЕВИЗМ.

Що тілько скінчила ся страшна борба цивілізації з мілітарною автократією і вже знай треба ставати ся до нової борби. Европейським краям, що граничать з Росиєю грозить тепер страшний ворог т. є большевизм котрий ширить ся дуже скоро тепер яка зараза. Іначе большевизм не можна і назвати бо систем його якою політичної або соціяльної ради нетратою ще ніколи. Тай є такі люди у тих краях, що є всім не противлять ся большевикам, але єще симпатизують з ними і помагають їм у їхній роботі. Та не тілько в Европі але і в Америці та Канаді находять ся люди, котрі тішать ся, коли учують те слово — большевики, а навіть публично на митингах не боять ся на звати їх своїми камратами. І що се таке ті большевики? Чи вони справді є такі страшні і небезпечні, щоби аж збройною силою треба було проти них виступати?

Відповідь на сї питаня не дуже така тяжка. Большевизм се є менше-більше щось в формі соціялізму. Але нині соціялізм не є такий дуже страшний і небезпечний для суспільности, щоб його треба аж силою поборювати. Соціяліст по просту не є задоволений теперішним суспільним ладом, і він думає, що той лад можна зреорганізувати, себто запровадити новий лад, де би не було приватної власности, значить земля і капітал малиб належати не до поодиноких людий але до всіх разом як спільна власність. Після соціялістів всі богацтва на землі і під землею і всі машини і знаряди, котрими добувають ся ті богацтва, мають належати не до кількох вибраних людий, але до цілого загалу. Дуже добре, може собі і так бути, хоча не знати єще, чи така реорганізація була-б акурат добра. Але хто-б ся думає, що на є добре і більшість людий [illegible] його думкою, тоді у [illegible] ладі наступила би переміна, значить ся, замість теперішного капіталістичного ладу, малибисьмо соціялістичний лад на сьвіті.

А тепер придивім ся в чім большевизм ріжнить ся від соціялізму? Насамперед треба знати що умірковний соціялізм є демократичний. У нім представляє ся воля більшости народа і та більшість чекає аж весь загал переконаєть ся що соціялістична теорія є добра і хосенна. Большевизм знов не є демократичний. Большевизм притягає до себе найбільше таких людий, котрі найбільше біди терпіли на світі, або таких котрим щастє не дописало у теперішном суспільному ладі і хотяй би вони були і у меншости, то вони таки хочуть силою накинути свою волю другим. От як примірам в Росиї або і тепер в Німеччині діє ся. Там большевики не хочуть такого правительства, у котрім булоб репрезентоване ціле населене краю. Після них хто не є большевиком — не має права. Отже як бачимо, у большевиків нема тої толеранції, що у соціялістів.

З иншої сторони ще соціялізм опирає ся менше більше на розумі. Кождий розумний соціяліста старає ся переконати противника і він вірить твердо в те, що прийде колись час, що люди переконають ся о вартости соціялістичної науки і самі вони захочуть соціялістичного ладу на світі. Большевики не хочуть чекати. Вони силою накидують свою теорію другим, чи там хто переконаний або ні, але має так бути, як вони хочуть, і скінчило ся. Отже большевики ширять свою науку огнем і мечем а фундамент під своє большевицьке царство закладають на трупах своїх жертв.

Коротко сказати у большевиків брак людскости або як знакше називають гуманности. Їх проводирі не є ані по ділам ані на словах ані на ділі. Може бути, що нові двері до надії на сім світі як раз тепер мають створити ся, але ті двері не створиш закованими і заржавілими ключем ненависти і тиранства.

(The Presbyterian and Westminster)

NEWS.

WHAT IS BOLSHEVISM?

A short time ago the civilized nations were engaged in defending themselves again an attempt by military autocracy do dominate the world. A new danger has appeared upon the horison and thoughtful men are beginning to ask if the war weary forces of civilization must gird themselves for another struggle. The countries of Europe, and especially those which border on Russia, are standing at this moment on guard against the intrusion of Bolshevism as if it were a form of plague rather than a system administration. And yet the opposition is not universal. There are elements in all these countries who sympathize with the Bolsheviki in their aims and who carry on, as they are able, a propaganda in their favor. In Britain, in the United States, in Canada as well as on the continent of Europe, there are men who cheer the mention of the Russian Bolsheviki at public meetings and boldly claim them as comrades. After all, who are the Bolsheviki? What is their doctrine? Is it to be regarded a menace so real and so terrible that we would be justified in repelling it if, necessary, by force of arms?

In part the answer to these questions is easy. Bolshevism is a form of Socialism. Now a Socialist is not necessary an enemy of society whose teachings ought to be repressed by force. The Socialist is not satisfied with the present organization of society, and he believes that it ought to be reorganized by doing away with the individual ownership of land and capital and by substituting therefore a collective ownership. He would make the material instruments of production and distribution the possession not of a select few of the whole people. Now this socialistic reorganization might or might not be a blessing to the world. But if any one thinks it would be a blessing he is not prevented from trying to persuade his fellow-citizens accordingly. And if he can succeed in bringing a majority to his way of thinking there is no doubt that the change will be made and we shall have a socialistic, instead of the present capitalistic, organization of society.

Wherein, then, does Bolshevism differ from Socialism in its permissible and tolerable forms? In the first place, moderate Socialism is democratic. It is prepared to abide by the will of the majority and to wait for the realization of its theoris until the people in general have been convinced of their validity. Bolshevism is not democratic. It attracts to its banners those who have suffered most or have been least successful under the present system, and, though they may be in majority, yet if they can exert sufficient power, it will impose their will upon the nation. Accordingly we see that both in Russia and Germany the Bolshevist parties are opposed to the holding of a Constituent Assembly, in which the whole country would be represented, to decide upon a form government.

In the second place, the saner Socialism depends for its ultimate triumph upon the power of reason. It has confidence in the merits of its case and believes that in the end the people, convinced of the advantages of the socialistic system, will adopt it freely. Bolshevism will not wait. Greedy for immediate and personal advantage, and heedless of the convictions [illegible] of [illegible] their [illegible] violence. Terror is their instrument of reform. They clear a place of their new social and [illegible], its structure with fire and sword, and lay its foundations in the dead bodies of their victims.

In short Bolshevism is condemned because it is lacking in [illegible]. Its leaders are unchristian not only in profession, but in spirit, and deed. It may be that a new door of hope is about to be open for the world, but it cannot be unlocked with the bloodrusted key of hate and cruelty.

(The Presbyterian and Westminster)

НАМАГАЄ АБИ ЗНИЩИТИ НІМЕЦЬКІ ВОЄННІ КОРАБЛІ

Вашінґтон. — Віце адмірал Родмонд, що був командантом американської фльоти на Північним Морю підчас війни, зарекомендував комісії маринарських справ, щоб знищити усі великі німецькі кораблі, які піддали ся Алі[illegible].

Адмірал Родмонд сказав. — „Підчас війни британська і американська фльота мали таку предомінуючу вищість над німецькою фльотою що та боала ся вийти до битви. Наколи ту супремацію можна було задержати коли німецька фльота іcтнувала, то яка ціль булоб прилучувати їх кораблї до нашої фльоти як вже небезпека нападу на нас зістала усунена."

Видатки на удержанє кораблів булиб величезні. Кораблі є цілком инакші від британських і американських. Вони уоружені в инакші канони і уживають инакшого рода амуніцію. А щоб зробити їх такими як наші, се майже заборонене."

Алїянти не потребують їх.

„Що більше нема для алїянтів цїли задля якої мали-б кораблї задержувати в безпеченьстві. Нім Німеччина зможе збудувати нові кораблї і знова стати компетитором найбільшої в сьвіті фльоти то ті кораблї стануть непотрібними і все таки мусілиб бути знищені."

Адмірал Родмонд сказав, щоб кораблї взяти на Чорне Море і затопити так глибоко щоб ніколи вже не можна найти, додаючи, що наколиб алїянти тримали їх то вони незадовго довідалисьби що вони „прилучили череду білих слонів."

Адмірал думає, що всі піддані ся кораблї, з виїмкою великих, повинні бути задержані. „Булоб дурнотою затоплювати субмарини, міноносці і легкі крузлини," — він сказав, „бо вони будуть корисними на довгі роки. Я вірю, що усе те, що добре в німецькій воєнній фльоті, треба задержати, але усе те без чого можна обійтись, треба [illegible]."

Urges Destruction Of Hun Warships.

Washington.—Destruction of all capital ships of the German navy, surrendered to the Allies, was recommended to the house naval affairs committee today by Rear Admiral Rodman, who commanded the American fleet in the North Sea during the war.

During the war the combined British and American fleets have had such a predominating superiority over the German fleet that it dared not come out and fight us," Admiral Rodman said. "If that supremacy could be maintained when the German fleet was in existence what would be the object in adding their ships to our force when the danger of their attacking us has been removed?

"The expense of maintaining the ships would be enermous. The types are entirely different from those of the British and American fleet. They are equipped with different guns and use a different kind of ammunition. The expense of making them correspond to ours would be almost prohibitive.

Allies Do not Need Them.

"Furthermore there is no object for the allies to keep them for protection. By the time Germany can build new ones again become a competitor for the world's largerst fleet, these ships will have to be thrown away anyhow."

Admiral Rodman said the ships should be taken out in the North Sea and sunk "so deep that they could never be found again, adding that if the allies kept them they would soon find that "they had annexed a herd of white elephants."

The admiral though all the surrendered vessels except the capital ships should be kept. "It would be foolish to sink the submarines, destroyers and light cruisers," he said, "as they will be very useful for years to come. My belief is that everything worth while in the German navy should be kept, but that everything that can be dispensed with should be discarded."

МОБІЛІЗУЮТЬ РОСІЙСЬКУ АРМІЮ.

Позволено спродавати „водку."

Владивосток. — (В Е. Плейфейр, кореспондент канадійської преси). — З початком нового російського року правительство Кольчака касує заборону вироблювання і спродавання горівки, яку наложив цар ще на початку війни. Буде принята система видавання позволень (лайсенсів), за які треба буде солено платити, бо правительство хоче зібрати богато грошей на покрите коштів нової армії.

Грудня 31. був день армії, коли то власно зібрано мільони рублів через приватну субскрипцію на цїли армії. Мобілізацію 19. і 20 літних хлопців, официрів і підофицирів назначено на 15. січня.

MOBILIZE RUSS ARMY.

Selling vodka again

Vladivistok.—(By W. E. Playfair, Canadian Press Correspondent). — Beginning the Russian new year, the Kolchak government removes the prohibition on the manufacture and sale of vodka, imposed by the late czar at the commencement of the war. The license system will be adopted with high excise charges for the purpose of obtaining men y to defray the cost of the new army.

December 31 was army day, when millions of roubles were raised here by private subscription for army purposes. The mobilization of boys 19 and 20 years of age, and of officers and non-commissioned officers has been fixed for Jan 15.

Мільони людий умерло від вошей підчас війни.

Лондон, 2. січня. (Британська бездротна обслуга). Загально признано, що воші були найстрашнійшим смертоносцем підчас війни між жовнірами; від неї умерло що найменше один мільон осіб, а богато десяток тисяч зістали калїками на ціле своє житє.

Се однак є лише здогадочне обчислене, є дуже правдоподібно що загальне число смертностий від вошей є богато висше, бо лише в самій [illegible] на тифус, який розносили воші, захорувало около мільон людий а дальших около умерало денно в малім місточку Васі, на 1200 лікарів в краю двіста умерло на ту хоробу. Ся хороба поширила ся в Росиї, Австриї, Німеччині і Балкани.

Полковник Лойд, який був головою ентомольоґічного департ. в Північ. Родезії пише в своїй публікації що ті цифри [illegible]

Він каже. — „Тифус, найстрашнійшу з расових хоробу людий, треба цілковито приписати активности вошам. Такі самі уваги відносять ся до безпритомної горячки, на яку западають люди в цілім сьвіті. Навіть третю хоробу „горячку в окопах" треба приписати вошам, та можливо що повна її вина не є знана.

Полковник Лойд обговорюючи вибух Тифусу в нагально знанім Вітембергськім обозі в Німеччині, з якого німецькі лікарі утїкли, зробив таку заяву: —

„Німці знають таксамо як і ми, що тифус розносять воші, і, що епідемію можна було спинити цілковито убити, в тиждень по її появленю ся, через переведене дезинфекції на усіх плінниках."

Million Victims Of Lice In War.

London, Jan. 2.—(British Wireless Service) —Of the insects responsible for the death or disablement of hundreds of thousands in the war zone, the louse is declared authoritatively to have been one of the most deadly and to have accounted for at least a million persons.

That, however, is only a rough estimate and the probability is infinitely higher for in Serbia alone typhus, a louse borne disease, infected nearly one million persons and killed five hundred a day in [illegible] is that the total was the little city of Vassy, while two hundred of the 1,200 medical officers in the country died from the disease. This disease spread over Russia, Austria, Germany and the Balkans generally.

These figures are vouched for in a publication prepared by Lieut. Lloyd who was chief entomologist in Northern Rhodesia. He says

„Typhus, one of the most dreaded epidemic disease of men, is entirely due to the activities of lice. The same remark applies to relapsing fever over the greater portion of the world. Still a third disease, trench fever, has been placed to the credit of the louse, and possibly even now the full extent of its guilt is not known"

Lieut Lloyd discussing the typhus outbreak at the notorious Wittemburg camp in Germany from which the German doctors fled, makes the following statement:

"The Germans know, as we do that typhus is spread by lice and that the epidemic could have been cut short & stamped out a week after its commencement by the disinfection of all prisoners.

Льояльне російське військо полонило 31,000 большевиків.

Вашінґтон. — Льояльне російське військо, що оперувало під властію Омського правительства, побило велику большевицьку армію, забираючи в полон 31 000 большевиків та велику скількість воєнного матеріялу, як доносить телеграфічно від Омських властий до російського міністра в Штокгольмі.

Телеграму, як ниже шведська преса отримав державний департамент.

Loyal Russian Troops Take 31,000 Bolshevists.

Washington — Loyal Russian troops, operating under the authority of the Omsk government have defeated a large Bolsheviki army, capturing 31,000 prisoners and large quantities of war material, according to a telegram from the Omsk authorities to the Russian minister at Stokholm.

The message, as printed in the Swedish press, was received at the state department.

Буржуї виграли вибори в Бадені.

Копенгаґен. Висліди виборів до народних зборів в Бадені були несподівані, як доносить берлінська часопись „Фрейгейт." На загальне число 1,000,000 (мільон) голосуючих, незалежні соціялісти отримали всего 15,000 голосів і не вибрали ані одного представителя. Буржуйні партії вибрали 72 представителі против 39 соціялістів, які дістали меньше як одну третю людських голосів.

Bourgeois Win Baden Elections.

Copenhagen.—Results of the elections to the national assembly in Baden have been disappointing, according to an admission made by the Freiheit of Berlin. Out of a total of nearly 1,000,000 votes, the Independent Socialists polled less than 15,000 and failed to elect a single representative. The bourgeois parties elected 72 representatives against 39 for the majority Socialists, who polled less than one-third of the popular vote.

— ADVERTISEMENTS —

ПОШУКУЮ

В дуже важній справі свого кума Николая Вітковського. Він перебуває довший час у Манітобі. Походить з села Погоріляни, повіт Заставна, Буковина.

Хто би про нього знав, або він сам, нехай зголосить ся до свого кума на адресу:

STEFAN YERMIY,
(4—6) P. O. Libau, Man.

ПОШУКУЮ

Свого товариша Івана Пилипця, з села Pruis, повіт Заложці, Галичина. Тепер він мав перебувати в Гамільтон, Онт.

Хто би про него знав, або він сам, нехай зголосить ся на мойому адресу:

MIKE MARTYNIUK,
43 Austin Str.,
(4—6) Winnipeg, Man.

ТРЕБА

Женщини з двома (малими) дітьми до господарства [illegible]

По близші інформації писати на адресу

Wm. MYKYTIUK,
(4-6) Aquadell, Sask.

РЕВМАТИЗМ

[illegible]

Mark H. Jackson, No. 226 E. Gurney Bldg Syracuse, N. Y.

[illegible]

ПОШУКУЮ

Свого рідного брата Николая Корчака і свого кума Тодора Михайлюка, з села Раранча, повіт Черновці, Буковина. Мають десь перебувати в Канаді.

Хто би про них знав, або вони самі, нехай зголосить ся на мойому адресу

SANDA CEMHKR, — Box 218
(4—6) P O Port Colborne, Ont.

ПОШУКУЮ

Своєї сестри Гузьки Демянчук, з села Соколів, повіт Бучач, Галичина. Її муж тепер перебуває в Ню Йорку, Америка.

Хто би про неї знав, або вона сама, нехай зголосить ся на мойому адресу

MARIA DEMIANCHUK,
P. O. Box 252
(4-6) [illegible], Que. Canada

ПОШУКУЮ

В дуже важній справі Івана [illegible] (син Василя) з села Суховця, повіт Гусятин, Галичина. Його швагер Василь Наконечний [illegible]

Хто би про него знав, або він сам, нехай зголосить ся на мойому адресу

STEFAN BODNAR,
1416—36th Ave East,
South Vancouver, B. C.

— Advertisements —

Dr. Karol B. Ham.
Дипльомований в
Bellevue Hospital
Medical, College і
Заснователь фірми.
Dr. C. B. Ham Co.

[illegible]

КОЖДОМУ МОЖЕ СЛУЧИТИ СЯ ПОТРЕБА ЗАСЯГНУТИ РАДИ ЛІКАРЯ. ПАМЯТАЙТЕ, ЩО ВИ ПОВИННІ РАДИТИ СЯ ТАКОГО, КОТРИЙ БУДЕ ВАС ТРАКТУВАТИ ЧЕСНО І СОВІСНО.

[illegible]

БЕЗ ОГЛЯДУ НА ТЕ ДЕ МЕШКАЄТЕ АБО НА ЯКУ ХОРОБУ ХОРУЄТЕ, НАПИШІТЬ ДО НАС ВЗГЛЯДОМ ВАШОЇ ХОРОБИ, А МИ ПОРАДИМО ВАМ О НАШІМ ДОМАШНІМ ЛІЧЕНЮ, КОТРЕ ПРАКТИКУЄМО ВЖЕ ПОНАД 20 ЛІТ І В ТИСЯЧАХ ВИПАДКІВ.

[illegible]

Dr. C. B. Ham, Co.
1911 Franklin Ave.
Dept K. Toledo, Ohio.

DR. DONALD McKENTY
„ЕКС-РЕЙ".
306 Kennedy Block,
317 Portage Ave.
Winnipeg, Man.
Телефон офісу: Main 1878.
Телефон дому: Шерб. [illegible]

ТЕЛЕФОНИ
[illegible]
A. M. Doyle, L.L.B
Адвокат, повновласник, нотар і т. д.
Говорить по українськи і по польськи.
[illegible] Sterling Bank Bldg.
Winnipeg, Man.

1. Соціяльний $25.00 вечерний курс [illegible]

[illegible]

Hemphill's Barber College
220 Pacific Ave., Winnipeg, Man.

— Advertisiments —

.. ТРЕБА 500 МУЖЧИН

[illegible] Winnipeg, Saskatoon, Edmonton, Calgary, Lethbridge Vancouver, B. C. і Portland, Oregon.

[illegible]

HEMPHILL'S MOTOR SCHOOLS,
220 Pacific Avenue,
Winnipeg, Manitoba.
Філії в Regina, Saskatoon, Edmonton, Lethbridge, Calgary, Vancouver B. C. і Portland-Oregon.

ПОШУКУЮ

[illegible]

JOHN ANDONY — P. O. Box 237,
(3—5) Calder, Sask.

ПОШУКУЮ

[illegible]

B. STADNICK — Box 20,
(3—5) Tusford, Sask.

ПОШУКУЮ

[illegible]

GEO. FEDORAK,
163 Euclid Ave.,
(3—5) West Fort William, Ont.

ПОШУКУЮ

[illegible]

NYKOLA ROMANSKI — Box 64
(3—5) Garson Mine, Ont.

ПОШУКУЮ

[illegible]

N. S. — Box 101
(3—5) Coalhurst, Alta.

ПОШУКУЮ

[illegible]

SYDORKO BIZICKI,
Swiftwater G. T. P.
(3—5) P. O. Tete Jaune Cach, B. C.

ПОШУКУЮ

[illegible]

NYKOLA MELNYCHUK
416 — 5th St.
(3—5) Milwaukee, Wis., U. S. A.

ПОШУКУЮ

[illegible]

MR. J. R. B. — Box No. 19,
(3—5) Ontario, Canada.

ПОШУКУЮ

[illegible]

TONY CHOMIAKOWSKI,
(3—5) P. O. Bickerdike, Alta.

НЕВИПРАВЛЕНІ ФУТРА СКІРИ, ВОВНА, СЕНЕКА КОРІНЄ
все те висилайте до нас
Можете бути певні, що на ше сортоване совісне, ціни високі і безпроволочна заплата
Пишіть по наш цінник
B. LEVINSON & BROS.
281 — 283 Alexander Ave.,
Winnipeg, Man.

НОВИНКИ

ФРАНЦУСЬКИЙ ПОСОЛ БОРОНИТЬ МАЛИХ НАРОДІВ.

Париж, Франция, 6 січня. — На великій сесії французьких послів виголошено чотири промови, які заслугують на найбільшу увагу, іменно Франкліна Булйона, предсідателя комісії заграничних справ і провідника радикальної партії, яка має більшість крісел в палаті, дальше Стефана Пішона, міністра заграничних справ, Ернеста Лафонта, соціяліста і премієра Клеменса. Покищо лише неточні уривки з сих промов опубліковано.

Франклін Булйон зачав промову поставленєм трох питань: Чому Франція не оголошує вповні своїх мирових услівий? Чому ще не іменовано французьких делєгатів? І чи всї політичні партії будуть репрезентовані в французькій мировій комисиї? Він сказав, що правительство очевидно пробувало відбудувати злучену Росію, підчас коли воно повинно було пробувати уконституувати Федеральну Росію, помагаючи Фінляндцям, Полякам, Естонцям, Лотишам, Литовцям і Українцям розвинути їх народне почуванє як рівнож помагати противбольшевицькому російському правительству.

М. Пішон сильно боронив політики згідом Росиї, кажучи, що в північній Росиї є 20,000 алїянтських військ. Російський ґенерал Денікин оперує з 100,000 військ против большевиків в „Полудневій Росиї", а його підпомагають ся алїянтською амуніцією.

Посол Лафонт різко заатакував політику правительства так в Росиї як і в Польщі. Що до першої він заявив, що зовсїм не було понятя про большевиків які є богато сильнійші ніж дехто думав. Він сказав, що алїянти положили за богато віри в Україну, яка була першою стороною просити Росию зробити мир з Німцями. Він сказав, що фінляндське правительство яке признають алїянти було реакцийне і винне крови яких 20,000 фінляндських соціялістів. Він заатакував французьких правительственних урядників за їх неточні інформації взглядом російських справ та дав тим інтересні і потрібні інформації аби доказати, що алїянти в дійсности поддержували реакцийні елементи. Так отже він заявив, що алїянти говорили Денікинови, бувшому царському прислужникови, щоб він маршерував против лїберально-соціялістичного правительства Винниченка на Україні. Він підніс осторогу перед українською виправою пригадуючи, що Німці підчас окупації стратили там яких 20,000 людий в пивних сутичках.

Що до Польщі Ляфорд заявив, що правительство Пілсудського в Варшаві яке Франція не признала, дійсно представляє Польщу, підчас коли Комітет Дмовського в Парижі, який Франция признає за правно правительство представляє лише польських реакціонерів.

Промова М Клеменса була маркантна. Вона показала не лише велику слабість премієра але й трагедію стейтсмана старої школи, який бажає з цілою душею, служити свому краєви, однак який не встані мати довіря до нових міжнародних ідей, які зачинають ся поширювати по цілім сьвіті.

„Питане мира є страшним питанєм" — сказав він. „Воно є найтруднійше, яке коли предложено не лише парламентови, але й державі, а навіть й ері"

„Вінніпег Телеґрам"

NEWS

FRENCH DEPUTY DEFENDS THE RIGHTS OF SMALL NATIONS.

Paris, Jan. 6.—Four speeches were made in a great session of the French chamber of deputies, which deserve the closest attention, namely, those of Franklin Bouillon, chairman, Stephen Pichon, minister of foreign affairs, Earnest Lafont, socialist and finally Premier Clemenceau. Thus far only inaccurate extracts from these important speeches have been published.

Franklin Bouillon began by asking three questions Why does not France declare fully her peace conditions? Why are the French delegations still unnamed and will all political parties be represented on the French peace commission?

He said that the government evidently had [illegible] trying to restore a unified Russia, whereas it should have tried to constitute a federal Russia by helping the Fins, Poles, Estonians, Letts, Lithuanians and Ukranians to develop national sentiment as well as helping the anti-Bolsheviki government.

Mr. Pichon strongly defended Russian policy, saying that there are 20,000 allied troops in Northern Russia, Russian general Denikine, is operating with 100,000 men against the Bolsheviki in "Southern Russia" and is being supplied with munitions by the allies.

Deputy Lafont vigorously attacked the government's policy, both in Russia and Poland. Regarding the former, he declared that there had been utter misapprehension regarding the Bolsheviki, who are much stronger than was supposed. He said that the Allies placed too much confidence in Ukraine, which was the first region to beg Russia to make peace with the Germans. He said that the present Finish government, which the Allies recognize, was reactionary and guilty of the blood of some 20.000 Finish Socialists. He attacked the French government officials for their alleged inaccurate information to prove that the allies were really supporting reactionary elements. Thus he declared that the Allies were inciting Denikine, a former Czarist, to march against the Liberal-Socialist government of Vinnichenko in Ukrainia. He sounded a warning against the Ukrainian adventure, recalling that the Germans, during the occupation, lost some 20,000 men there in petty raids and ambushes.

Regarding Poland, Lafont declared that the Pilsudski government in Warsaw, which France had not recognized, really represents Poland, wheras the Dmowski committee in Paris, which France recognizes as the only legitimate Polish government, really represents only the Polish reactionaries.

The speach by M. Clemenceau was remarkable. It showed not only the great weakness of the premier, but the tragedy of a stateaman of the old school who desires with his whole soul, to serve his country, but who is unable to have faith in the new international ideas which seem to have spread through out the world.

"The question of peace is a terrible question," he said. "It is the most difficult ever submitted, not only to parliament, but to the nation or even the era"

(Winnipeg Telegram).

Папа римський дав Вільсонови гарний гостинець.

Рим, 5. січня. Папа Бенедикт подарував нині президентови Вільсонови гарну мозаїку (образ зложений з малих камінців та різнобарвного шкла) що репродукує славний образ Св. Петра, мальований Ґвидом Реніком. Мозаїка була зроблена у Ватикані і мірить один „ярд" квадратово. Вартість її $40,000.

Кардинал Ґаспарі, папський секретар, подарував президентови Вільсонови дві копії модифікацій канонічного права, зложені кардиналом Ґаспарі.

Президент Вілсон подякував папі і кардиналови Ґаспарі за їх дарунки.

Pope Presents Handsome Mosaic to Pres. Wilson.

Rome, Jan. 5.—Pope Benedict today presented to President Wilson a handsome mosaic, reproducing Guido Reniq's famous picture of St. Peter. The mosaic was made in the Vatican grounds and is a yard square It is valued at $40,000.

Cardinal Gasparri, papal secretary of state, presented President Wilson with two copies of the modification of the Canon Law, compiled by Cardinal Gasparri.

President Wilson thanked the Pope and Cardinal Gasparri for their gifts.

Німці увільнили понад 138,000 Британців.

Лондон, 6. січня. (Британська бездротна система). Подане число британських плінників в Німеччині до грудня 29, 1918р., як подають з Берліна, було 24,900 з яких 5,000 були в потягах на дорозі до Голяндиї а 8,000 мало прибути до Голяндиї за кілька днів.

7,000 британських плінників перевезено через балтийські порти протягом тижня почавши від 29 грудня. Від заведеня оружя Німеччина увільнила з полону 6,614 офіцирів, 126,729 жовнірів і 4,483 цивільних.

[illegible]

Over 138,000 Britishers.

London, Jan. 6.—(British Wireless System)—The estimated number of British prisoners of war in Germany on Dec. 29, according to information from Berlin, was 24,900, of whom 5,000 were in trains proceeding to Holland and 8,000 were expected [illegible] Holland with in the next few days.

British prisoners to the number of 7,000 were being repatriated by way of Baltic ports during the week beginning Dec. 29. Since the date of the armistice 6,814 officers, 126,729 other ranks, and 4,483 civilians have been repatriated.

Визначніші Росіяни конферують у Франції.

(Спеціяльна кабльограма до часописи „Крішчан Сaйєнс Монітор" з її европейського Бюра).

Париж.—Певне число визначніщих Росиян в Парижи відбули конференцію в справі положеня Росиї. Пан Коковцев, бувший рос. премієр і міністер фінансів, прибув в спеціяльній місиї, а підчас коли Пан Мілюков, бувший міністер заграничних справ, також виїхав з Лондону до Парижа, князь Львов прибувши — перебув цілий день в російського амбасадора.

На конференції, яка відбулась в амбасаді, були присутні: — Барон Корф, віцеґубернатор Фінляндії і пан Віровов, визначний член Земства.

Eminent Russians Confer In France.

(Special cable to The Christian Science Monitor from its European Bureau).

Paris.—A conference has been held on the Rusaian situation by a number of eminent Russians now in Paris. Mr Kokovtsof, former Russian Premier and Finance Minister, arrived on a special mission, whilst Mr. Miliukoff, former Foreign Affairs Minister, also left London for Paris, and Prince Lvoff, arriving at the same time, spent the whole day at the Russian Embassy.

The conference which was held at the embassy, was attended by Baron Korff, Vice-Governor of Finland, and Mr. Viroufof, a prominent member of the Zemstvo.

Хіни грозять зломанєм трактату з Японцями.

Пекин 7 січня Хінська часопись „Пекін Лідер" поставила домаганє, що Хінсько-Японська угода з 1915 р. включаючи 21 домагань від Хин повинна бути знищена. Часопись доводить, що угода повинна бути скасована, бо так чесність як і справедливість вимагають щоб Японія сїла при столї мирових переговорів у Версайлі з чистими руками, і щоб Хин на рівні з другими державами, мала свободу розвиватись після її природних потреб."

Лідер також піддає також щоб угоди в Берестю-Литовськім і в Букарешті були рівнож скасовані.

China Threatens to Break Treaty With the Japanese.

Perkin. Jan. 7.—A demand is expressed today by the Chinese-owned Pekin Leader that the Chino-Japanese treaty of 1915, embodying the 21 demands made upon China by Japan be abrogated. The newspaper contends that the threaty should be abrogated „as honesty and justice alike demand that Japan enter the Versailles council chamber with clean hands and that China, equally with other states, should be free and unfettered to develop along her own natural lines."

The Leader also suggests that the treaties of Brest-Litovsk and Bucharest likewise be abrogated.

Сила большевиків поволи збільшає ся.

Вашінґтон. — До державного департаменту дійшли вісти, що російським плінникам повертаючим з Австро-Угорщини і Німеччини, дають 800 рублів місячно, одїнє і поживу щоб прилучились до большевицької червоної армії. На підставі тої інформації тільки мало плінників приняли такі оферти і що в Росиї народ є сильно проти большевиків. Не мимо того, доносить, сила большевиків росте від того часу як відібрали від Чехів Казань і Самару.

Power of Bolsheviks Steadily Increasing

Washington.—Advices to the state department today announce that returning Russian prisoners of war on coming out of Austira-Hungary and Germany, are being offered 800 roubles monthly, clothing and food, to join the Bolsheviki red army. According to this information, few of the prisoners accept this offer and popular feeling in Russia is strongly against the Bolsheviki. Nevertheless the power of the Bolsheviki is reported on the increase since the recapture of Kazan and Samara from the Czechs

— ADVERTISEMENTS —

ПОШУКУЮ

[illegible]

PAUL MAXYPOROW
[illegible]
(3—5) [illegible] Ont. Canada.

— ADVERTISEMENTS —

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого брата [illegible] з села Уерніків, повіт Бережани, Галичина. Вона перебувала в 1914 р. в Канаді, в Форт Вилиям, Онт.

Хтоби про них знав, нехай зголосить ся на слідуючу адресу

John Mysak, 316 Water St.,
(3) Akron, Ohio., U S. A.

— ADVERTISEMENTS —

Найгарнійший Календар
„Християнська Родина"
ВЖЕ ВИЙШОВ З ДРУКУ
І ПРОДАЄ СЯ ПО 40 Ц.
Висилайте замовленя зараз, не отягайтесь, бо наклад невеликий, вичерпає ся скоро, а ви можете лишитись без календаря.
Ціна 40ц
Календар кишеньковий інформаційний 10ц
RUSKA KNYHARNIA
850 Main Street, — — — — — Winnipeg, Man.

КРАЯНИ! —
УЧІТЬ СЯ ФОТОГРАФІЧНОЇ ШТУКИ І СТАНЬТЕ СЯ НЕЗАЛЕЖНИМИ НА ЦІЛЕ ЖИТЄ
The Star Photo College
Cor. Pacific & Main St. Winnipeg

Г. ДАНИЛЮК, президент. М. ГАВАС секретар.
Dominion Brokers & Exchange Co.
РОДИМЦІ! Отсим подаємо до відома, що ми отворили під згаданою назвою нове бюро, котре бере собі за обовязок чесно і совісно служити українському загалови в його реальних і гандлярських потребах.
Вдавайтесь до нас
1) В продажі майна — фарми, будинки, доми і бізнеси.
2) В закупні майна — фарми, будинків, домів, бізнесів.
3) В [illegible]
4) В [illegible]
5) В закупнах і продажах автомобілів, [illegible]
ПАМЯТАЙТЕ: ми маємо одиноке в Західній Канаді того рода українське бюро, тому наш обовязок буде вас чесно і совісно обслугувати, а ваш, нас попирати
У всіх справах вдавайте ся, або пишіть на адресу
DOMINION BROKERS & EXCHANGE CO.
446½ Selkirk Avenue, — Winnipeg, Manitoba.
PHONE: ST. JOHN 3492.

Дзвінковий Цимбал

Гарний голос, гарно викінчені бронзові платки.

Ч. 12—З 12 бронзовими платками . $2.00
Ч. 18—З 18 бронзовими платками . $3.00
Ч. 22—З 22 бронзовими платками . [illegible]
Ч. 25—Дзвінковий цимбал "Металлофоне" на 22 платків $3.00
СТАРОКРАЄВІ ЦИМБАЛИ. Незвичайно гарно викінчені видають чистий і сильний голос, за $23.00

ДРІТ ДО ЦИМБАЛІВ.
Сталевий дріт до цимбалів, найлучшої якости, 1. фунт продаєсь по $3.00
Чверть фунта . . . 85ц
Жовтий дріт до цимбалів, 1 фунт за $3.00

НАЙЛУЧШИЙ ВИБІР УСТНИХ КОНЦЕРТОВИХ ГАРМОНІЙ.
Ч. 6—Маріне Банд — Ціна лише 75ц
Ч. 7—Бутерфлай. 16 подвійних отворів, 32 голосників . . $1.00
Ч. 8—Вікторія. 40 подвійних отворів, 80 голосників $1.50
Ч. 9—Травелерс, 28 подвійних отворів, 56 голосників за . 85ц
Ч. 10—Тремоло Концерт устна гармонія, 32 подвійних отворів, — Ціна лише $1.00
Ч. 11—Ноте оф Нігтінґале, 32 подвійних отворів, дає чистий правдивий голос. — Ціна лише . $1.50
Ruska Knyharnia
850 Main St. Winnipeg, Man.

Canadian Farmer
The Leading Ukrainian Weekly
(Registered)
Published and printed every Friday at 850-854 Main St. Winnipeg, Man.
— by —
THE CANADA NORTH WEST PUBL. CO. LTD.
Established 1905, Guaranteed circulation 10.300.
O. H. Hykawy, Editor.
All communications to be addressed to:
The Canadian Farmer
P. O. Box 3654, St. B. Winnipeg, Man.
Telephone: St. John 1540
Subscription per year in Canada $2.00
Subscription per year Abroad .. $2.50

Канадийский Фармер
Перша і найстарша часопись в Канаді
(Зареґістрована)
Виходить кожної Пятниці на 852—854 Мейн ул., Вінніпеґ, Ман.
видає
»КЕНЕДА НОРТ ВЕСТ ПОБЛ. КО. ЛТД.«
Засновано 1905. Друкуєсь в 10.300 примірниках.
Редактор О. Г. Гикавий.
Усі листи треба адресувати так:
The Canadian Farmer
P. O. Box 3654, St. B. Winnipeg, Man.
Телефон: Ст. Джан 1540
Річна передплата в Канаді $2.00
За границю $2.50

ЩЕ РАЗ »ПЕРЕХИТРИЛИ«

Тов. »Боян« виставляє в четвер, дня 30 січня, в Квінс Театрі, чудову комедію з співами і танцями, всім добре знану і всіми улюблену під заг.:

»ПЕРЕХИТРИЛИ«

яку повинні побачити всі ті що ще не бачили, як і ті, що вже бачили. Штука ся така, що аби і кождих два місяці грати, то нікому не схочеть ся тоді дома сидіти, або де инше йти.

Тікета на представленє »Перехитрили«, з кінцем сего тижня можете дістати в укр. підприємствах, або в льокали т-ва »Боян« в Укр. Нар. Домі.

МЕМОРІЯЛ

предложений

ПРЕЗИДЕНТОВИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Екзекутивним Комітетом Українського Національного Комітету у Львові, який функціонує як тимчасове правительство українсько - галицької держави на українських територіях колишньої австро - угорської монархії.

ПАНЕ ПРЕЗИДЕНТ!—

[illegible]

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РАДИ, ДІЯЛАЮЧИЙ ЯК ТИМЧАСОВЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО МАЄ ЧЕСТЬ СПОВІСТИТИ ВАС, ПАНЕ ПРЕЗИДЕНТ, ПРО СФОРМОВАННЄ СЕЇ НОВОЇ ДЕРЖАВИ.

Її територія обіймає слідуючі краї:

1. Цілу східну Галичину, або властиву Галичину (старе Галицько - володимирське князівство) [illegible]

2. Українську часть Буковини, тобто повіти Вижниця, Заставна, Кіцмань і Вашківці, а також деякі части повітів Сторожинецького, Чернівецького і Серетського.

3. Українську територію північно - східної Угорщини, зложену із слідуючих комітатів: Мармарош - Сигіт, Угоча, Берег, Ужгород, Земплин, Шарош і частина Спиш (Сепес).

На тій території проживає разом шість і пів міліона людей, з чого Українці становлять більшість до 70 процент і висше.

Пане Президент!

[illegible]

Пане Президент!

[illegible]

Пане Президент!

[illegible]

Пане Президент!

[illegible]

Прийміть, Пане Президент, вислів нашого найглубшого поважання.

Екзекутивний Комітет Української Народної Ради у Львові, виступаючий як тимчасове правительство українсько - галицької держави на українських територіях бувшої австро - угорської монархії.

Львів, 28-го жовтня, 1918.

AN APPEAL OF THE UKRAINIAN GOVERNMENT OF HALITCH STATE TO PRESIDENT WILSON.

The provisional government of the independent Halitch State, comprising all the Ukrainian territories of the now defunct Austro-Hungarian Empire, begs to inform you that the Ukrainian people of Austria-Hungary acting on the principles enunciated by you, has elected the Ukrainian National Council at a Constituent Assembly at Lemberg, (Galicia). Unanimous resolution has been passed by the said Constituent Assembly to unite all the Ukrainian territories of the now defunct Austro-Hungarian Empire into one independent State.

The Ukrainian National Council consists of an Executive, of which there are nine members, and this Executive has assumed the business of the administration and of the government of the State as a provisional government.

On behalf of this newly organized State its government has the honor of submitting its reply to the note forwarded by the Secretary of State of the government of the United States on the 18th day of October to the Minister of Foreign Affairs of the Austro-Hungarian government and in-as-much as the said government is now non-existent, the above document has been transmitted to the sovereign nationalities within the Austro-Hungarian Empire.

The above not is essentially the refusal of the President of the U. S. to arrange an armistice or to enter into peace negotiation with Austro-Hungarian Empire, because the note states, the Czecho-Slovaks, and the Jugo-Slavs, being in a state of war against the own political future.

No reference, however, has been made in the said note regarding other nationalities, especially regarding the Ukrainian people of whom there are over four million in Austria-Hungary.

The Ukrainian people of the former Austria-Hungarian Empire have no reason to suppose the necessity of discriminating between the different nationalities whether at war with the monarchy or not because should there be sufficient motive for such a discrimination during the armistice negotiation, such policy would be in discord with the principles so ardently advocated by you Mr. President, with reference to the right of all civilized peoples for self-determination.

The question arises at once how to organize a League of Free Nations, such a League being based on the principles of democracy and freedom.

The Ukrainian people believe that the principle of free self-determination of different nationalities so ardently advocated by you, Mr. President, apply to the Ukrainian people as well. The gov't of the Ukrainian State, comprising a portion of the former Austro-Hungarian Empire, readily admits that although your note contains important ommisions regarding the different nationalities of the Monarchy such ommission being mainly due to the fact that these nationalities have to a detriment to themselves, neglected to acquaint the world with their existance and their aspiration.

May we, therefore, be permitted to adduce and cite several arguments regarding the Ukrainian people.

Beginning with the IX. century and to the latter half of the XIII century the Ukrainian people enjoyed independence having a mighty independent State of Kiev, extending from the river San (in Galicia) to the river Don and as far south as the Black Sea. This mighty principality, which was the most important bulwark of civilization in Eastern Europe, collapsed completely in the XIII century. The only cause of this misfortune were the frequent invasions of Mongolian and Nomadic hordes from Asia followed by devastation and ruin of Ukrainian territory. Poland and Muscovy (Great Russia) enjoying more favorable circumstances at that time, took advantage of the ruined principality gradually annexing different portions of Ukrainian principality to their respective kingdoms. By the treaty of Andrusow in 1663 the Principality of Kiev (called Ukraine from that time) became divided and absorbed by the above two kingdoms. Thus Poland and Muscovy have brutally destroyed this once wealthy State and have unscrupulously oppressed its population ever since. The Polish aristocracy seized great areas of land for their own use. The severity of the Muscovite (Great Russians) domination over Ukraine culminated in the suppression of the Ukrainian language itself.

After the *first* partition of Poland, Russia acquired the remaining Ukrainian territory except the Eastern portion of Galicia, which was taken over by Austria.

It is an historical fact that the Ukrainians fought valiantly through many centuries against their unscrupulous conquerors. In the XVI century a Ukrainian Cossack Republic was organized on the lower banks of the river Dnipro, This Republic was based on broad democratic principles having a headman (hetman) or president, elected by the people as their leader,

Under the leadership of hetman Chmelnytsky and Doroshenko this political organization succeded in uniting all the Ukrainian territories into one independent State which lasted for some time. The hostile neighbors finally destroyed the independence of Ukraine and the Russian Empress, Catherine II, eventually suppressed the last vestige of the once mighty Cossack Republic.

We take the liberty, therefore, to point out that the Ukrainian people, by their own efforts, succeded in establishing a political organization, which was actually democratic and republican, being the only republican democratic organization in Europe during the XVII and XVIII centuries. The Ukrainian people ever since struggled for a democratic and constitutional form of government, And it was not until the present great conflict of nations that their long cherished aspirations became realized,

The present World's War has considerably changed the status of the Ukrainian people. One of the most remarkable events, resulting from the present conflict of nations, is the resurrection of the 40 million Ukrainians who are today rejoicing over their revival.

The internal disintegration of the autocratic Russia —that artificial conglomeration of races—stimulated the Ukrainian people to establish for themselves an independent democratic republican State with Kiev as its capital, thus restoring their ancient principality of Kiev. It is feared, however, that, possibly, this outward manifestation of independence may not meet an entire approval of the powers, Although this young State had of necessity to consider and to meet many other international factors; nevertheless we hope that the restored Ukraine shall have an assured existance and occupy a proper place in the future League of Free Nations, in accordance with the principles of self-determination, proclaimed by you, Mr. President. We firmly believe that restoration of the former giant of the East would, in our opinion, only result in the renewal of its dangerous to the general peace imperialistic designs.

Forty million Ukrainians, from the rivers Zbrucz and Pripet up to the river Don have become free under the independent Ukrainian Republic. Four and a half million of Ukrainians in the former Austro-Hungarian Empire remained outside the boundaries of the Ukrainian State, although our people have a very strong desire to unite all the Ukrainian territories into one Ukrainian State. This considerable portion of the Ukrainian people, which is still compelled to fight for its freedom, calls for your particular attention and sympathy — their political fate is still uncertain because their hostile neighbours—Poles and the Hungarians — are resorting to a brutal conquest, The territories under the dispute consist of the following portions of the former monarchy: Eastern Galicia, from the river San (with the cities Yaroslav and Sianik) to the river Zbrucz with Lemberg (Lviv) as its capital,—and, further, the North-Eastern portion of Bukowina (with the cities Czernovitz, Storozynetz, and Sereth) as far as the river Sereth and finally the Northern portion of Hungary with the principal cities of Marmarosh-Shegeth, Munkatchev and Uzhorod. This entire territory belongs to the Ukrainian peoplet, because historically and actually they have always been inhabited by the Ukrainians,

The above mentioned territory, was at the time when the principality of Kiev flourished in its might, an integral part thereof. Prince Yaroslav, the son of Vladimir the Great, founded on the banks of the river San a city of Yaroslav, bearing his own name as a bulwark against the Polish invasion. After the downfall of the Kiev principality the above mentioned territory became seperate Ukrainian State, called the principality of Halitch and Vladivir, with Cholm and Halitch, Peremysl and Lemberg, as principal cities therein. In the reign of Prince Danylo, this territory became with the consent of the pope a kingdom, with Halitch as its capital. Hence the derivation of the name Galicia,

At the end of the XIII century the dynasty of Galician princes became extinct, and both the Hungarians and the Poles usurped this wealthy country for themselves. After several conflicts with the Ukrainians the Poles finally succeeded in occuping this land,

This Polish conquest brought the Ukrainian people into a state of poverty and misery. The Polish governors (the feudal magnats with their own military and administrative power) seized the best lands for themselves, The once free peasants became their serfs. The Ukrainian cities were filled with Polish officials and artisans who obtained special prerogatives and privileges from the Polish kings. In the year of 1772, after the first partition of Poland, the kingdom of Galicia and Lodomeria (the perverted names of Halitch and Vladimir) were annexed as a crownland by the Austrian monarchy, Subsequent changes in the evolution of the Austrian Empire placed the Ukrainian majority under the domination of the Polish minority.

In 1795 Austria conquered that portion of the Polish kingdoms called the Great Principality of Cracow Oswentzim and Zator, which by the treaty of Shonbrun in 1809, became permanently incorporated into Austrian monarchy.

As regards the Republic of Cracow, it existed as late as the year 1846, This territory was first called New Galicia and later West Galicia. The Polish aristocracy, enjoying special favors from the Habsburg dynasty, persuaded the Emperor Francis Joseph to include the Ukrainian portion of Galicia into the Great Principality of Cracow, Oswentzim and Zator, and to call all this the Kingdom of Galicia and Lodomeria (Ukrainian Vladimeria on the river Bug.) Such was the manner of bartering away the worst enemies of our people. The protests of the Ukrainian people were futile; thus came about an artificial majority and the Polish domination over the Ukrainian people.

Fifty years of subsequent compulsory union with the Poles under the Austrian yoke constitute a sad chapter in the history of the Ukrainian people and their continuous struggle against the Polish oppressors, who having on their side the central government Austria, acquired the administration of the kingdom for themselves, adding an artificial Polish character to the institutions and even to the cities of the country, Simultaneously the mighty Polish landowners exploited the Ukrainian population by every possible means, having the support of the Austrian government itself.

In spite of all that the Ukrainian people were able to give out many educated and enlightened patriots, Overcoming many difficulties put forth by the Poles they finally succeeded in establishing several Ukrainian high schools, and to finally effect many economic organizations, covering the entire country. The establishment in Lemberg of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences, under the name of the T. Shevchenko Corporation was a crowning success of the Ukrainian National aspirations,

As result of the great war, however and also because of the great principles, proclaimed by you, Mr. President, the absolute political system of the Austro-Hungarian monarchy collapsed and a new hope came to this portion of the Ukrainian people. Our brothers in the Russian portion of Ukraine taking advantage of the downfall of the Empire, have at once proclaimed their independence; Similarly the Ukrainians in Austria-Hungarian monarchy collapsed and a new hope came to narchy, proclaimed the independence of all the Ukrainian territories under the former monarchy of Austria-Hungary at their Constituent Assembly, held on the 18th and 19th day of October, 1918, in Lemberg, and thus formed a sovereign State with Lemberg as its capital,

The Executive of the Ukrainian National Council, acting as a provisional government, has the honor to inform you, Mr. President, of the organization of this new State,

Its territory comprises the following lands:

1. The whole of Eastern Galicia, (the former State of Halitch and Vladimir), the Western boundaries of which is the river San, including the Ukrainian Lemkos, west of that river, the latter although inhabiting the western part Galicia form a compact majority in their respective districts.

2, The Ukrainian portion of Bukowina that is the countries of Wyznycia, Zastawna, Kitzman and Waszkiwtzi, and also those portions of the counties Storozynetz, Czernowitzi and Sereth with a predominant Ukrainian population.

3, The Ukrainian territory of the North Eastern Hungary, comprising the following countries: Marmarosh-Shigeth, Ugocza, Beregh, Uzhorod, Zemplin, Sharosz and a portion of Sepesz (Zips).

There are six and a half million of persons inhabiting the above territories, seventy-five percent. of whom are of Ukrainian nationality,

Mr. President!

It seems highly distasteful to the Poles to loose in virtue of their hitherto unmolested domination, will even now present their claims for certain portion of our young State, in spite of the fact that the present war has abolished all imperialistic and annexionistic designs, Owing to the great principles of national self-determination, democracy and amity among the free nations, so ardently proclaimed by you, Mr. President, we are facing a new era and era of the victory of right over the brutal might and with its triumphal march attracting the whole world.

Concluded on page 7).

DODD'S KIDNEY PILLS
FOR ALL KIDNEY DISEASES
CURES RHEUMATISM, BRIGHT'S DISEASE, DIABETES, BACKACHE
THE PILL

Додда нігушки на всі хороби нирок. [illegible] Продають ся у всіх аптиках по 50ц. за коробку, або 6 коробок за $2.50. Також прямо від: The Dodd's Medicine Co. Ltd., Toronto, Ont.

ЗЛУЧ. ДЕРЖАВИ БУДУТЬ ДЕПОРТУВАТИ ВОРОЖИХ ЧУЖИНЦІВ.

Вашінґтон. — Міністер справедливости Ґреґорій хоче щоб законодавче тіло надало право депортувати Німців і других ворожих чужинців, що були інтерновані підчас війни. Він вислав нашкіцований законопроект до Репрезентанта Барнета з Алябами, який є предсідателем іміграційного комітету і який сейчас вніс його перед сойм.

U. S. TO DEPORT ALIENS.

Washington.—Legislation authorizing deportation of Germans and other aliens, interned during the war, was requested by Attorney General Gregory.—He sent the draft of a bill to Representative Burnett, of Alabama, chairman of the immigration committee, who at once ingroduced it into the house.

Deportations, by the terms of the bill, would be on the warrant of the secretary of labor, that the aliens were "undesirable residents because they had been ordered interned."

Депортація, як говорить ся в законопроекті, буде переводжувати ся від запевненєм секретара праці, що чужинці ворожого походженя були непожаданими мешканцями позаяк їх було інтерновано.

ДІЙСНЕ ЗДОРОВЛЄ.

»Я надіюсь, що Новий Рік принесе вам добре здоровлє і щастє« Богато новорічних желань картками є написані такими словами, — певно нема сумніву що щастє і здоровлє є дійсним щастєм. Тепер прочитайте собі лист, який написала до нас 20 грудня 1918 р. пані Агнес Ванек, Ігер, пп. з Балтимор Мд.: »Я терпіла довший час на злий настрій, та не могла нічим радуватись, аж допера Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина справив мене на дорогу доброго гумору так, що я тепер чуюсь як новонароджена« Злий настрій погане успособлене, болі голови, нервовість і т. д. є правильно спричинювані жолудковими непорядками, а в таких случаях Трінера Американський Еліксір дає певну полекшу. По аптиках $1.50. На відмороженя, вивихненя, опухлину, ревматизм, невральгічні болі і т. д., нема ліпшого лікарства від Трінера Ліниметну, коштує 70 ц.

Jos. Triner, Manufacturing, Chemist
1333-1339 S. Ashland Ave.
Chicago, Ill.
Головна Агенція ліків Трінера на Канаду: 848-850 Нотр Ст. Вінніпеґ, Ман.

[illegible] ДО ВЕЛИКОЇ КРИЇ!

[illegible] Додда Кідней Пігулки.

[illegible]

Стрінг Пайк, Саск. 20-го січня. — (Спеціяльне) — [illegible] Додда Кідней пігулки [illegible]

[illegible]

Я радив бим кождому, хто терпить на таку хоробу, спробувати Додда Кідней пігулки.

[illegible]

Додда Кідней пігулки, 50 ц. коробка, або 6 коробок за $2.50. [illegible]

THE DODD'S MEDICINE CO., Limited, Toronto, Ont.

ДО СПРОДАЖИ, АБО ДО

Огородна фарма (Маркет Гарден), обнимаюча 3 акри огородної землі з [illegible] ця і [illegible]. Зимо 2½ милі від границі Вінніпеґу. З причини слабости власитель хоче продати або [illegible] на дім в Вінніпеґу.

Близших інформацій удїлить кождому:

A. GRENBLAT
720 Burrows Ave.
(3—5) Winnipeg. Man.

APPEAL OF THE UKRAINIAN GOVERNMENT OF HALITCH STATE TO PRESIDENT WILSON.

(From page 6.)

It seems highly distasteful to the Poles to loose their unjustified domination over the Ukrainian portion of Galicia, and also over the provinces of Cholm and Polisia, exceedingly wealthy and highly productive territories, They are resorting to all [illegible] means in order to have these provinces included under the Polish crown. For some time they have been offering the Polish crown to the Habsburg dynasty as a bribe for Eastern Galicia, Soon after they also conspired with the Hungarian politicians, especially Count Burian, Andrassy, and Count Batiani, who are feeling rather uneasy over the possibility of losing all the territory in northern Hungary, inhabited by the Ukrainian people, exploited hitherto by the Hungarians.

The Polish statesman and politicians are anxious to create a false impression all over the world, insisting on the necessity of erecting strategic positions in the East, and are putting forth their claims of doing "civilizing" work in the Ukrainian territories. Such and similar arguments on the part of the Poles (designed only for the purpose of unjustified acquisition of the Ukrainian territories) are contrary to your principles, according to which the Polish State must comprise only those character, and accordingly to the said principle every nation has an exclusive right to determine its own future,

As to the supposedly cultural mission it is the Polish colonization scheme of exploitation and inefficient administration of the corrupt Polish officials; such administration being based on the preservation of Polish interests, demoralization and lawlessness. Half a century of Polish administration in Galicia is the best proof of the above assertions,

The Ukrainian people entertain the best wishes for the development of the Polish people and their State comprising the ethnographically Polish territories.The Ukrainians wish to live in perfect amity with all their neighbouring States, including the Polish State.

Should the Polish annexionists, however, succeed in the designs of acquiring any portion whatever of Ukrainian territory, there will be a friction between the two nations, which would ultimately result in another bloody war.

The peace in the East can be assured only on the basis of political boundaries harmonizing, as nearly as possible, with the ethnografical boundaries of the Ukrainian, Polish and Great Russian people, Much blood has been shed for the sake of this principle in Eastern Galicia in the present war.

Mr. President!

The Ukrainians are a democratic people, they are strong supporters of political freedom, As a proof of our assertion may we cite our Constituent Assembly in Lemberg; in defining the general principles of our constitution, we are regarding the Jews as a distinct nationality, we are conceding to all racial minorities the right of proportional representation, national authonomy, etc. This shows that our political system will be based on equal, indirect and general electoral law, The most important racial minority, that is the Jews, of whom there are one million in our State, are strongly supporting our State and are protesting against the Polish domination.

Mr. President,

Many thousand Ukrainians, owing to the political and economical oppression in their fatherland have departed for America, the land of Liberty, where they found livelihood and protection. They are loyal citizens of their adopted country and there they are faithfully carrying out their duties as citizens,

The newly organized provisional government appeals to the United States of America and to their President, a great thinker and Statesman, whom the providence made a creator of a new era in the history of mankind.

Mr, President!

We have the honor to acquaint you with the fact of the restoration of our State and would ask you to lend your mighty support and protection to our really democratic people who have suffered so much in the past.

Our State intends to decide its political future in accordance with your principles. Future events will show whether we will be an independent political entity or united with the Republic of the Ukraine. The latter probability would no doubt become a realization of the aspirations of the whole nation, We reserve for ourselves the right to send our representatives to the peace conference in order to freely decide for ourselves our political future.

The provisional government of our State protests against all transactions, concerning the Ukrainian territories of the former Austro-Hungarian Empire, as our provisional government is the only authority competent to deal with in these matters. We are also submitting herewith to your kind consideration the principal resolutions of the Ukrainian National Council, together with the resolutions of our Executive,

Please, Mr. President, accept our most sincere respects.

THE EXECUTIVE COMMITTEE OF THE UKRAINIAN NATIONAL COUNCIL AT LEMBERG, REPRESENTING THE PROVISIONAL GOVERNMENT OF THE UKRAINIAN HALITCH STATE, COMPRISING THE UKRAINIAN TERRITORIES OF THE FORMER AUSTRO-HUNGARIAN EMPIRE.

Lemberg, Galicia, October 28th, 1918.

УВАГА ДЛЯ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ КАНАД. ФАРМЕРА.

Щоби кождий наш шановний передплатник порозумів як слід значінє цифри на наліпці при своїм імени на часописи ми отсе подаємо докладну табличку якої кождий зрозуміє і буде знати коли його передплата за часопись скінчена. Робимо се тому що много наших читачів не розумиють значіня сеї дати, а декотрі навіть не знають коли кінчить ся їх передплата. І так прим. коли на наліпці є: —

Feb. 17 — то передплата скінчена в Лютім 1917.
Mch. 17 то передплата скінчена в Марту 1917.
Apr. 17 — то передплата скінчена в Цвітни, 1917.
May 17 — то передплата скінчена в Маю, 1917.
June 17 — то передплата скінчена в Червни, 1917.
July 17 — то передплата скінчена в Липни, 1917.
Aug. 17 — то передплата скінчена в Серпни, 1917.
Sept. 17 — то передплата скінчена в Вересни, 1917.
Oct. 17 — то передплата скінчена в Жовтни, 1917.
Nov. 17 — то передплата скінчена в Падолисті, 1917.
Dec. 17 — то передплата скінчена в Грудни, 1917.

Важне: — До чотирох тирснів від сего числа себто до 15-го лютого слідуючого не сміє лишити ся на нашій листі передплатників ані оден передплатник коло котрого буде цифра 17 — або — 18. Хто хоче аби йому не стримати висилки часописи, той мусить вирівнати довг до кінця 1918 р. і відновити передплату на рік 1919.

Адміністрація К. Ф.

— ADVERTISEMENTS —

В НЕДІЛЮ ПОПОЛУДНИ, ДНЯ 26-ГО СІЧНЯ
відбуде ся в Укр. Нар. Домі, на розі Боровс і МкҐрегор
ВІДЧИТ на тему
»З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТЯ«
(З бувшої Рос. України).
Відчит виголосить в. Т. Твардовський. Початок 2.30 по полудни. Всіх запрошуеть ся прибути.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.
ABITUARY.

Буває нераз й таке, що чоловік не надумуючись довго скаже щось таке, котре пізнійше виходить на правду.

На весні, 1918 р. сказав покійний Ґеник до мене таке: "Жиємо братику в таких обставинах та між такими людьми, що як би котрий з нас вмер то навіть би й пес за ним не гавкнув."

Судилось єму щоби Він до року й вмер, як се Він з давна предчував, а я — памятаючи на Єго слова — подаю тут бодай коротеньку згадку про Єго житє на доказ, що він, як ніколи не помиляв ся, то тепер так зробив коли повисші слова говорив.

Юрко Ґеник родив ся 1891 року в вишнім Березові повіт Коломия, Галичина. Будучи ще малим хлопцем він скінчив публичну школу, а як відріс, его брат Василь післав Єго до Гімназії в Коломиї. Тут Він укінчив III. класу, а відтак почав ходити до приватної учительської Семинарії де скінчив III. рік. В дома діялось не дуже то богато, а що не було фондів на дальшу науку, Юрко в 1909 виїхав до Сполуч. Дер. Америки, де працював в копальни вугля із своїм братом. По двох роках Він повернув назад до старого краю, але обставини якось так склались, що Він незагрівши там місця довго, виїздить за воду в друге та тепер вже до Канади. Через оден рік працював Він фізично в Реджайні в Саск. а на другий рік приїхав до Вінніпеґу та почав брати курс плюмберский. Се очевидно невдоволяло Єго, бо духом стремів Він до висшого, отже почав він брати вечірний курс англійськоі мови, а рівночасно брав живу участь в драм. тов. Воля де відгравав ролю коміка знаменито, як рівнож відзначав ся в декламаціях на представленях. От і через се Він став знаний всім та всю у Вінніпеґу.

В 1914 Він почав ходити до Веслей Каледж де брав Матрикуляцію, а мешкав у Бурсі Адама Коцка, котра тоді що лише утворилась. В 1916 пішов Він учителювати до Верегін, Саск. Приїхавши з відти в Груднї (до Вінніпеґу) а що тут почали докучати щоби вписуватись до війска, тому Він покинув Канаду та поїхав до Детройт, Америки. Побувши там короткий час, а що там почали брати силою до війска, Він вернув назад до Канади аж в 1917. Тепер знов записав ся на викладки до Веслей Каледж, де укінчив з відзначенєм Ґрейд XI. (повну Матрикуляцію) літом 1918. По сім через 4 місяці вчив Рідну Школу при Укр. Нар. Домі у Вінніпеґу, а в Падолисті обняв посаду учителя на Етелберт, Ман. де і помер Січня 9-го 1919.

В суботу, се є на 11-го с. м. коло другої години по полудни відбув ся похорон. На похороні брав участь О. Серматюк грек. кат. священик з дяком Чорнецким. Сімох учителів співали "Вічная Память" і "Буде Бог". Похід був довгий, на переді йшов хрест і шесть хоругов, за хоругвами йшов священик з дяком і учителями які час від часу співали. По заді сих їхала трумна з тілом на санях а за трумною йшли чотири студентки які несли вінки. По заді вінків йшло Жіноче Товариство. За Жіночем Тов. йшли школярі а по заді школярів йшло яких трийцять дорослих осіб. На гробі О. Серматюк мав промову по Отцю говорили тутейшний рів. П. Григорчук, Басістий і Мігайчук, тутешний учитель. Коли трумну прикривали глиною падав дрібний сніг і на дворі смеркало ся. Підчас промов плакали старі і молоді а найбільше жінки та дівчата.

Земля єму Пером.
Г. Г. Скегар.

ВАЖНІ РІШЕНЯ УКРАЇНСЬКОГО ГОРОЖАНСЬКОГО КОМІТЕТУ.

На Зборах Українського Канадійського Горожанського Комітету відбувавших ся на 15 і 17 січня, представителі всіх вінніпеґських товариств, включаючи пресу, полагоджено декотрі ріжниці та відносно сего ухвалено кілька резолюцій:

»Від тепер й на будуче Український Канадійський Горожанський Комітет застерігає собі виключне право заниматись роботою, яка входить в обсяг діяльности сего комітету, та що жадна організація сторонництво, особа або публікація, зарепрезентована в тім комітеті, не має ділати на власну руку в справах, які входять в обсяг діяльности Українського Горожанського Комітету.

Дальше ухвалено також, що всі дотепер зібрані фонди в звязи з справою висилки делеґації на мирову конференцію, [illegible] і фонди зібрані »Канадійським Русином«, мають передати українсько-канадійському горожанському комітетови, та що від тепер на будуче преса має ділати спільно з комітетом в тих справах, а не має давати почину або предприймати діяльности на власну руку.

Також ухвалено, що так скоро як тільки доручить ся комітетови фонди і рішить ся, що їх вистарчить, делегати, п. Петрушевич і п. Шкварок мають сейчас виїхати до Европи, єсли взагалі се буде можливе.

Екзекутива комітету рішила також продовжати публіцистичну кампанію в звязи з українським питанем. Від часу проголошеня перемиря екзекутива вислала обемисті кабльограми і телеграми в звязи з українським питанем до преміера Бордена, президента Вільсона, премієра Клеменсо, премієра Лойд Джорджа, до Української Народної Ради в Франції, а також до визначних публікацій в Европі.

Екзекутива поробила вже умови і зачала широку публіцистичну кампанію в англійській і французькій пресі. Тепер пороблено усе, що лежить в нашій силі, аби помочи нашим братям в Европі в полагодженю їх справ з вдоволяючим вислідом. Комітет маючи тепер поперте всіх часописий без сумніву сповнить свій обовязок. Ріжниці зістали тепер усунені і наша часопись, як рівнож »Канадійський Русин« та »Український Голос« і инші українські часописи повинні і без сумніву що й станут на услуги укр. канад. горож. комітетови. Фонди є тепер найважнійшою річию тому взиваємо наших читачів сповнити їх найку-обовязок та піддержувати діяльність комітету під сим зглядом.

IMPORTANT DECISIONS OF UKRAINIAN CANADIAN CITIZENS COMMITTEE.

At the meeting held by the Ukrainian Canadian Citizens Committee on the 15 and the 17th inst. the representatives of all the Associations in Winnipeg, including the Ukrainian press, certain differences were cleared up and resolutions to this effect were passed:

"That from now on the Ukrainian Canadian Citizen's Committee shall have an exclusive right to take charge of the matters with the scope of activity of this committee and no organization, faction, person, or publication represented in this committee shall independently act in the matters that are within the scope of activities of the Ukrainian Canadian Citizen's Committee.

It was also decided that all funds up to present collected in connection with the matters pertaining to peace conference delegation, including funds collected by Canadian Ruthenian, shall immediately be handed over to the Ukrainian Canadian Citizen's Committee. And that from now on the press will only cooperate with the committee in these matters and will not initiate or take an independent action in connection therewith,

It was also decided that as soon as the funds are handed over to the committee and sufficiency of same is decided upon, both delegates, that is Mr. Petrashevitch and Mr. Shkwarok shall at once start out for Europe if at all possible.

The Executive has also decided to continue and to increase publicity campaign in connection with the Ukrainian question. The Executive has since declaration of armistice sent lenghty cablegrams and telegrams in connection with the Ukrainian question to Premier Borden, Pres. Wilson, to Premier Clemenceau, Premier Lloyd George, to Ukrainian National Council in France and also to leading publications in Europe.

The Executive has also made arrangement and also has started extensive publicity campaign in English and French Press, Now is the highest time to do everything in our power to help our brothers in Europe to settle their affairs in satisfactory manners, The committee now having the cooperation of all publications will no doubt, fulfill its duty, The matters of difference have been cleared up, and our paper as well as Canadian Ruthenian and Ukrainian Voice and other Ukrainian publication should and no doubt will offer their services to the committee, Funds are of the primary importance and we urge our readers to do their share and support this Committee in its activities for the good of our people.

— ADVERTISEMENT —

REPEATER
Гарно Різаний
мішанина до куреня.
Дуже добре приправлений і приемний.
Курить ся приємно в люльці або в цигаретці.
REPEATER FINE CUT
КУРІТЬ ЙОГО НИНІ.

100% ГІГІЄНІЧНЕ

[illegible]

ЕДИС ТРЕВАЛІ СКІПЦІ НА МОЛОКО З ДЕРЕВЛЯНОЇ МАСИ.

[illegible]

The E. B. EDDY CO. Limited,
HULL, Canada.
Фабриканти Славних Сірників.

На 1-го Січня
1925
Доминія Канади
ЗАПЛАТИТЬ $5.00
ЗА КОЖДУ
Воєнно-щадничу Марку

ТЕПЕР КУПУЙТЕ ЗА $4.00
Продайте за $5.00
ОЩАДІТЬ НА ВІДДАНЕ ВАШИХ РОДИННИХ ОКОЛИЦЬ

Тикети певні як Мони-Ордери
ПИТАЙТЕ ТАКОЖ ЗА ОЩАДЖУЮЧИМИ МАРКАМИ
Продають ся на Почтах де Видають ся Мони-Ордери, Банках
і в инших місцях де побачите сей знак.
W-S-S

МОНТРЕАЛ КАНАДА.
СКОРА ПОМІЧ

Ви хорі. Ви шукаєте скорої помочи. Ваші терпіня Вам не видічать. Ви повинні ідати ся до свого лікаря, який говорить Вашою мовою, а не до тих, що говорять з вами при помочи переводчиків. Єсли ви хочете їхати коли небудь до своєї родини здорови, то зверніть ся до одинокого Европейського спеціялісти Д-ра Туна, родившого ся в Станіславові, котрий за 35 літ як спеціяліст від патентованих Бальзам, медицин практики добре знаний страдаючим. Він давав поміч многим тому, що йому достаточно тільки подивити ся в очи пацієнта і він вже знає хоробу від якої пацієнт терпить. З сего ви можете заключити, який він великий спеціяліст недивлячись на те, що многі в початку їздили до Ню-Йорку, Чікаго, Детройт, Вінніпеґ і т. п., всеж таки приїхали до Монтреалу до звісного спеціялісти, котрий лічить ліпшими лікарствами і найновійшими електричними машинами всі застарілі і нові хороби. Кождий знає що він вже вилічив тисячі людий від найгірших хороб і получив листи подяк від них.

— Порада безплатна. —

Люди живучі в провінції можуть порозуміти ся з Д-ром Туном письменно. Памятайте адресу:

D-ra THUNA.
Спеціяліст Патент. Бальзам. Медецинів
423 St. Lawrence Blvd (Main St.)
Montreal Que.

BANFIELD'S
Спеціяльні випродажі в суботу вечером від 7 вечер до 10 в ночи.

ПОЛОТНО ДАМАСКА НА СТОЛИ.
64 цалів широке в гарних квітчастих взорах, гатунку — [illegible]. Реґулярна ціна $1.25 ярд, спеціяльно ярд по
75c.

ПОРТІЄРИ
в французьких в горі і в долині в кольорах: брунатнім, зеленім і червонім. Реґулярно $7.50 спеціяльно пара по
$5.95

ДИВАНИ ДО ОББИВАНЯ СХОДІВ
Найліпший англійський "Балмерал" диван в ріжних кольорах до вибору. 22½ цалів і 27 цалів широкий. Реґулярно 1 ярд до $2.50, спеціяльно в суботу вечером ярд по
$1.50

РУЧНИКИ
з стебновими закінченями, величини 17x32 цалів, дуже сильно зроблені. Дадуть знаменитї услуги. Спеціяльно пара по
59c.

СІТКА "NOTTINGHAM" НА ФІРАНКИ.
надають ся до вікон в кімнатах. Ширені: 45 цалів; реґулярно 65ц. ярд. — в суботу спеціяльно ярд
45c.

НЕОБРОБЛЕНІ "АХМІНСТЕР" ДИВАНИ.
Дуже сильно ткані. Добрі до спальних кімнат. Три роди вальорів до вибору. Величина 6x9 стіп. Спеціяльно по
$26.95
Тільки 12 диванів на тій ціні спродажи.

Забезпечення є ліпше від медицини.
Кокоа Мати
Забезпечуть ваші кроки на веранді і причинить ся до прикрашення вашого дому.
Наші мати є доброго гатунку і продаємо їх по дуже низьких цінах лише через короткий час.
Ширина .... 22½ цалів, 27 цалів, 36 цалів, 48 цалів, 54 цалів
Спеціяльно ярд 60c, 70c, 90c, $1.15, $1.35

Купуйте свої рекорди COLUMBIA в Складі Банфілд-а.

Години торговлі. 8.30 до 6 вечером, в суботу 8.30 до 10 в ночи.
J. A. BANFIELD
492 Main Street
Phone: GARRY 1580
Спеціяльности кождої суботи! До спродажи в суботу вечером від 7 до години 10-ої.

— Advertisements —

МИР МАЄ СВОЇ ПОБІДИ
[illegible]

C. P. R. ФАРМИ
НА 20-ЛІТНІ СПЛАТИ
[illegible]

Allan Cameron, Gen'l Sup. C.P.R. Lands,
940 — 1st St. East, Calgary, Alta.
або до
..R. W. Russell, Desk 33,
Land Agent C. P. R.
Winnipeg, Man.

Др. Л. Беркович
Дантист
[illegible]

Dr. H. Jonker.
367 Burrows Ave, Winnipeg
Знаний лікар межи Поляками і Українцями вже через 10 літ. — Спеціаліст в акушерії і в хоробах малих дітий
Ординує від 12 до 3. по полудни і від 6. до 8. вечером.
Телефон:
Phone St. John 1470.

РУСЬКА-ПОЛЬСКА-НІМЕЦЬКА
АПТИКА
[illegible]
Старокраєві зелля по 75c.
[illegible]
Euclid Ave. Drug Store.
92 Euclid St.
Winnipeg, Man.

У ВЛАСНІЙ ХАТІ.
[illegible]
J BORESKI,
349 Jarvis Ave.,
Winnipeg, : : : Manitoba.

ПОШУКУЮ [illegible]
John Meroniuk Krushnicki,
P. O. Iroquois Falls
(2) Ontario, Canada.

РУПТУРА УБИВАЄ 7.000 ОСІБ РІЧНО.
[illegible]
PLAPAO PAD [illegible]
[illegible] PLAPAO CO., Block 3044, St. Louis, Mo. [illegible]

DR. O. MARGOLESE
L. R. C. P. & S. (Edin.)
948 SOMERSET BLOCK.
[illegible]

Антон Сінклер.

НЕТРИ.

Литовські переселенці опинились на вулиці і почали оглядатися. По обидві сторони тягнулись дві вулиці такі самі, як та, що вони нею так довго їхали, а по середині стояв великий цегляний будинок з високими коминами, з яких садив густий чорний дим; той дим хмарами підіймав ся до неба і чорною плащеницею застелив увесь небозвід.

Опріче того, що бачили очі і почував ніс, ще в уха нас терпливо ліз якийсь мішаний гомін, що відразу трудно було розібрати його. Аж прислухавшись довго можна було доміркуватись, що се гомін величезної сили худоби: товарячого реву, хрюкання та зойку свиней.

Переселенці стояли і прислухувались до того гомону, але не мали часу розібрати, звідкіля він іде, бо примітили, що звернув на них свою увагу поліцейський, що стояв недалеко від них. А що він був у мундурі з ґудзиками, то вони поспішили перейти на другий бік улиці. В тім Іонас радісно скрикнув і вскочив у крамницю, біля якої вони спинились; на таблиці, що була над дверима, стояло: „Я. Шедвіла „Делікатеси". Через хвилину він вийшов, а за ним гладкий, череватий чоловік без сурдута, у фартусі. Обидва були раді й веселі. Тепер тільки тітка Елісбета згадала, що Шедвіла був той приятель Іонаса, якому так пощастило в Америці. Зрадїли бідні мандрівці не помалу, знайшовши нарешті свою людину, земляка; а надто: той земляк торгував харчами, — всі-ж вони були дуже голодні, бо з самого ранку ще нічого не їли, а діти почали вже хнюпати з голоду. Такий був щасливий кінець; він привітав їх щирим серцем; не минуло й пів-години, як вони вже сиділи у його в господі, нагодовані і він почав розказувати їм про американське життє і навчати, як їм треба поводитись та що робити, почінаючи нове житє.

В сам-перед він порадив їх найняти собі кватирю у пані Анелї, що жила поблизу, навпроти його крамниці і брала до себе пожильців у підсусідки.

— У старої Анелї Юкнїн, — казав він, — великої вигоди не буде, але на перший час нічого кращого придумати не можна.

Тітка Елсбета сказала, що тепер для них найважнійша річ — щоб дешево життє коштувало, бо її аж страх брав, скільки вже пішло у них грошей. Хоч в Америці добре платїть за роботу, але тут страшенно дорого коштує прожиток і, мабуть, бідні люде, що заробітку не мають, нігде не терплять такої нужди, як тут. Юрґісові мрії про богацтво розвіялось одразу, як дим. А що було для них тепер найгірше і найстрашнійше, так те, що вони мусїли тут витрачати на прожиток по американських цінах ті гроші, які заробили там, у батьківщині, по европейських цінах. За останні дні вони майже нічого не їли, так їх страхала нечувана дорожнеча харчів на залїзницях.

Жахнулись вони й тоді, як попали на кватирю пані Анелї; такого барлогу їм ще не траплялось за весь час їх подорожи. У панї Анелї була кватира з чотирьох кімнат в однім з тих двуповерхових домів, що заповняли увесь той фабричний квартал. У кожнім домі було по чотири таких кватирі з чотирьох кімнат кожна. Наймала таку кватирю яка-небудь людина і вже від себе віддавала кімнати на-різно пожильцям, або-ж робочі люде гуртом, спілкою наймали собі таку кватирю. І жило у кожній кімнаті чоловіка по шестеро, а іноді й по тринайцятеро або чотирнайцятеро або й більше; траплялось в одній такій кватирі до пятьдесять або шістьдесять осіб. Кожний мав свою постіль, що лежала просто на долівці одна коло другої — більше ніяких меблїв у хатї не було з виїмком кухні. Бувало, що одна постіль служила на двох: один робив у-ночи, а спав удень.

Хазяйка кватирі, панї Анеля Юкнїн була старенька, мала, блїда, і зморщена жінка. Кватира її була така брудна, як нігде; надто, опріче людей, вона держала ще у сїнях під сходами курей; для них вона зробила з дощок комірку. Пожильці кепкували з хазяйки своєї, що порядок у кватирі роблять курчата: як повиходять люде на роботу, хазяйка напускає у кватирю курчат і вони поїдають там усяку нечисть та нужу; воно і для порядку добре, і курчатам корму безплатного досить.

Панї Анеля зовсїм не дбала за своїх пожильців після того, як вони одного разу тяжко покривдили її: вона занедужала була на ломату і цїлий тиждень промучилась тяжко, не могла встати з постелї; а тим часом одинадцятеро її пожильців задумали командрувати у Канзас і покинули кватирю, не заплативши грошей.

* * *

Ось у яку кватирю попали на перший час литовські переселенцї; але треба було й за се дякувати Богу, бо в иншім місцї могло бути і гірше, і дорожче. Панї Юкнїн мала принаймні одну кімнату, де сидїла сама з трьома дїтьми, і яку тепер віддала женщинам і дївчатам.

Юрґіс був певний, що на другий день він знайде собі роботу, а може й для Іонаса трапить ся що-небудь і тодї вони, заробивши грошей, зможуть найняти свою власну кватирю. А тим часом треба було якось потерпіти.

Того-ж дня над вечір Юрґіс і Она пішли пройти ся і роздивитись навкруги того місця, де їм довело ся оселитись.

Скрізь, скільки оком збагнеш, тягнулись ряди одноманїтних понурих домів на два поверхи і тільки де-не-де траплялось порожне місце з мляво, миршаво зелено в якій крились бляшанки з помідорів. На де-яких порожніх місцях і на вулицях бігали дїти, ганяючись одно-за одним; перевертаючись та пустуючи. Дїтей на однім „бльоку" у Пакінґтавнї було дуже богато, аж іноді трудно було пройти чи проїхати вулицею; можна було подумати, що се школярів тільки що випустили зо школи. Але тут жадної школи не було; се все були дїти робітників, що жили у тім кварталї.

(Дальше буде).

Aptan Sinklair.

THE JUNGLE.

They were left standing upon the corner, staring; down a side street there were two rows of brick houses, and between them a vista: half a dozen chimneys, tall as the tallest of buildings, touching the very sky—and leaping from them half a dozen columns of smoke, thick, oily, and black as night. They spread in a vast clouds overhead, writhing, curling; then, uniting in one giant river, they streamed away down the sky, stretching a black pall as far as the eye chould reach.

Then the party became aware of another strange thing. This, too, like the odor, was a thing elemental; it was a sound, a sound made up of ten thousand little sounds. It was made by animals, that it was the distant lowing of ten thousand by animals, the distant grunting of ten thousand swine.

They would have liked to follow it up, but, alas, they had no time for adventures just then. The policeman on the corner was beginning to watch them; and so, as usual, they started up the street. Scarcely had they gone a block, however, before Jonas was heard to give a cry, and began pointing excitedly across the street. Before they could gather the meaning of his breathless ejaculations he had bounded away, and they saw him enter a shop, over which was a sign: "J. Szedvilas, Delicatessen." When he came out again it was in company with a very stout gentleman in shirt sleeves and an apron clasping Jonas by both hands and laughing hilariously. Then Teta Elzbieta recollected suddenly that Szedvilas had been the name of the mythical friend who had made his fortune in America. To find that he had been making it in the delicatessen business was an extraordinary piece of good fortune at this juncture; though it was well on in the morning, they had not breakfasted, and the children were beginning to whimper.

Thus was the happy ending of a woful voyage. The two families literally fell upon each other's necks — for it had been years since Jokubas Szedvilas had met a man from his part of Lithuania. Before half the day they were lifelong friends. Jokubas understood all the pitfalls of this new world, and could tell them the things they ought to have done in the different emergencies—and what was still more to the point, he could tell them what to do now. He would take them to Poni Aniele, who kept a boarding-house the other side of the yards; old Mrs. Jukniene, he explained, had not what one would call choice accommodations, but they might do for the moment. To this Teta Elzbieta hastened to respond that nothing could be too cheap to suit them just then; for they were quite terrified over the sums they had had to expend. A very few days of practical experience in this land of high wages had been sufficient to make clear to them the cruel fact that it was also a land of high prices, and that in it the poor man was almost as poor as in any other corner of the earth; and so there vanished in a night all the wonderful dreams of wealth that had been haunting Jurgis. What had made the discovery all the more painful was that they were spending, at America prices, money which they had earned at home rates of wages—and so were really being cheated by the world! The last two days they had all but starved themselves — it made them quite sick to pay the prices that the railroad people asked them for food.

Yet, when they saw the homes of the Widow Jukniene they could not but recoil, even so. In all their journey they had seen nothing so bad as this. Poni Aniele had a four-room flat in one of that wilderness of two-story frame tenements that lie „back of the yards." There were four such flats in each building, and each of the four was a „boarding-house" for the occupancy of foreigners—Lithuanians, Poles, Slovaks, or Bohemians. Some of these places were kept by private persons, some were co-operative. There would be an average of half a dozen boarders to each room—sometimes there were thirteen or fourteen to one room, fifty or sixty to a flat. Each one of the occupants furnished his own mattress and some bedding. The mattresses woudl be spread upon the floor in rows.—and there would be nothing elese in the place except a stove. It was by no means unusual for two men to own the same mattress in common, one working by day and using it by night, and the other working at night and using it in the day time.

Mrs. Jukniene was a wizened-up little woman, with a wrinkled face. Her home was unthinkably filthy; when you tried to go up the backstairs you found that she had walled up most of the porch with old boards to make a place to keep her chickens. It was a standing jest of the boarders that Aniele cleaned house by letting the chickens loose in the rooms. Undoubtedly this did keep down the vermin, but is seemed probable, in view of all the circumstances, that the old lady regarded it rather as feedng the chickens than as cleaning the rooms. The truth was that she had definitely given up the idea of cleaning anything, under pressure of an attack of rheumatism, which had kept her doubled up in one corner of her room for over a week; during which time eleven of her boarders, heavily in her debt, had concluded to try their chances of employment in Kansas City.

Such was the home to which the new arrivals were welcomed. There was nothing better to be had—they might not do so well by looking further, for Mrs. Jukniene had at least kept one room for herself and her three little children, and now offered to share this with the woman and the girls of the party. "To-morrow," Jurgis said, when they were left alone, „to-morrow I will get a job, and perhaps Jonas will get one also; and then we can get a place of our own."

Later that afternoon he and Ona went out to take a walk and look about them, to see more of this district which was to be their home. In back of the yards the dreary two-story frame houses were scattered farther apart, and there were great spaces bare—that seemingly had been overlooked by the great sore of a city as it spread itself over the surface of the prarie. These bare places were grown up with dingy, yellow weeds, hiding innumerable tomato-cans; innumerable children played upon them, chasing one another here and there, screaming and fighting. The most uncanny thing about this neighborhood was the number of the children; you thought there must be [illegible], and it was only after long acquaintance—that there were so many children to the block in Packingtown that nowhere on its streets could a horse and buggy move faster than a walk!

(To be continued.)

— ADVERTISEMENTS —

ПОТРІБНО
СЬПІВАКІВ І СЬПІВАЧОК ДО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ТЕАТРУ В ВІННІПЕҐУ.
ВИМОГИ: Зголошуючі ся мусять мати добрий голос і слух, поставу відповідну на сцену, замилуванє і здібности до гри на сцені.
Першеньство мають ті, котрі уміють сьпівати з нот. — Платня після умови.
Зголошувати ся можна кождого дня від години 7 до 8 вечером в Укр. Робітничім Домі на розі ул. Мек-Ґреґор і Прічард.
Письменні зголошення належить слати на адресу:
UKRAINSKYJ ROBITNYCHYJ TEATR,
Cor. Pritchard and McGregor, WINNIPEG, MAN.

МАЛІ ФАРМИ ДАРОМ!
[illegible]
Land Co. Dept. Suite 210, 307 Broadway,
NEW YORK CITY.

CZY CIERPICIE NA
CHOROBY ŻOŁADKA,
[illegible]
CUDOWNY ŚRODEK KTÓRY CZYŚCI KREW I PRZYWRACA ZDROWIE.
Nuga-Tone
DODAJE I WZBOGACA KREW, SILNE, PEWNE, NERWY, dodaje KRZEPKOŚCI I SIŁY TAK MĘŻCZYŹNIE JAK I KOBIECIE.
[illegible]
Nuga-Tone jest absolutnie gwarantowane.
[illegible] JEDEN CAŁY MIESIĄC KURACYI tylko za $1.00 lub sześć miesięcy za $5.00. [illegible]
Wyślijcie zamówienie na tym kuponie.
NATIONAL LABORATORY, P. 63. 123 W. Madison St., Chicago, Ill.
Szanowni Panowie:— Wam z niniejszem kuponem załączam $...... na które proszę mi przysłać .... miesięczną kuracyę Nuga-Tone.
NAZWISKO .... STAN ....
ULICA I NUMER ....

Скора медична поміч хорим.
МЕДИЧНА ПОМІЧ СВЯТОГО ОТЦЯ МИХАЇЛА.
[illegible]
НОВІСТЬ!
[illegible]

[illegible]
Листи і money ордера належить адресувати:
St. Michael Med. Co.
CARLSTADT, N. J. Dept. 15.
[illegible]

— Advertisements —

Молоди і Старим на забаву.
[illegible]

[illegible]
RUSKA KNYHARNIA
850 Main St. Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ
[illegible]
Mike Balanyk, P. O. Box 421
(4—6) Mitchell, S. Dak. America.

ПОШУКУЮ
[illegible]
Joe Chue Rie
Sec. Foreman C. P. R.
P. O. Loyalist Alberta, Can.

ПОШУКУЮ
[illegible]
KOST LAZARUK, — 71 Barber Str.
(4—6) Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ
[illegible]
G. PITZYK,
Sec. Foreman G. T. P.
(4—4) P. O. Talmage, Sask.

ПОШУКУЮ
[illegible]
SAFRON KLACZAN,
500 Mc Donald Str.
(4—6) Port William, Ont.

ПОШУКУЮ
[illegible]
HELENA SYMOTIUK,
96 De Montigny East,
(4—5) Montreal, Que.

ПОШУКУЮ
[illegible]
JOHN MULAK,
(4—6) Box 149 — [illegible] B. C.

ПОШУКУЮ [illegible]
John Meiquire,
(5) Twickenham, Sask.

ЖЕРТВИ НА ДЕЛЕҐАЦІЮ ДО ПАРИЖА

CONTRIBUTIONS FOR SENDING A PEACE DELEGATE

[illegible]

Дальші жертви вийдуть [illegible]

P. O. Woycenko,
Box 3611 — Winnipeg, Man.

(Дальше буде).

— ADVERTISEMENTS —

РЕВМАТИЗМ ПОБОРЕНИЙ.
[illegible]

[illegible]
"Delanos Rheumatic Conqueror".
[illegible]
F. H. DELANO,
706—L. Delano Bldg. Syracusse, N. Y.

— ADVERTISEMENTS —

КОРИСТАЙТЕ З ТОЇ ОФЕРТИ.
Небувала нагода до набуття гарних рамів майже за ціну коштy.
[illegible]
THE WESTERN CHURCH GOODS CO.
441-443 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

ГЕЙ КУРЦІ!
[illegible]
The WINNIPEG TOBACCO Co.
873 Main St. — Winnipeg, Man.

ДО УСУНЕНЯ КАТАРАЛЬНОЇ ГЛУХОТИ І ШУМУ З ГОЛОВИ.
[illegible]

СВІТОВА ХІРОМАНТИСТКА.

Ворожить з руки і вгадує події минувші і теперішні дотичачі любови, родинних непорозумінь і женячки. Она усуне тягар з вашого розболілого серця.
ЗАЙДІТЬ ДО СЕЇ ВОРОЖКИ, она говорить сімома мовами також і вашою.
Коли не будете вдоволені вертає гроші.
693 MAIN ST. — Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ
[illegible]
W. P.
(4) P. O. Ormiston, Sask

ПАТЕНТИ.
[illegible]
R. Morgan Elliott & Co.
Suite 702 Woodward Bldg.,
Washington,
D. C.

— Advertisements —

МІЛІОНИ ЗА ВИНАХОДИ

Від тих загальних видалення нову книжочку винаходів, яка містить 100 фотографій і ілюстрацій [illegible] винаходів з [illegible] місця Нового Йорку як і Вашингтону. Ся картина книжочка на 100 сторонах буде вислана даром на жадане

БЕЗПЛАТНО

Хочете знати кілько грошей зробили ся люди з винаходів, рівнож кілько грошей зробити можна через добрі і нові винаходи — напишіть ще нині по сю картину книжочку. Ми оскарим патентові, пробірчемо і отакліфуємо винаходи даром. Пишіть по українськи.

AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES, INC.
Pacific Building, (C. F.)
WASHINGTON, D. C.

СТАРОКРАЄВИЙ ГОДИННИКАР
(зегармайстер).

створив робітню в Руській Книгарні, 850 Мейн Стр., де приймає до направи всякого рода зегарки, машинки і музикальні, також дорогих вещей. За дешевий ремонт ручить Книгарня. Зегарки до направи можна пересилати також почтою.
Адресуйте:
NICK JAKIMCHUK
850 Main S.t, — Winnipeg.

ПРОПАЛО

Пара коней на 21-го минувшого місяця. 1 кінь сивий 5 літний важить около 1,800, на боронім боці має знак спареной хомутом. 2 доман гнідий на животі має білу латку; біле стягно на задні нозі, довга грива обтята і шерстий хвіст. Хто би знав где вони і повідомив мене на повищу адресу дістане $20.00 нагороди:
MIKE SOSNOWSKI,
Sec. 21—35—2?
(3—5) Dana, Sask.

NEW YORK DRUG STORE

Єсли Вас що болить, не маєте апетиту до їди, не можете спати, чуєте ся умучені по спаню — зайдіть до нашої старокраєвої аптики, де дістанете даром пораду що до лікарства до вашої слабости. У нашій аптиці знаходять ся лікарства свіжі з першорядних лабораторій. Продаємо також свіжі пявки. Розмовите ся з нами в вашій власній мові.

Замовлені лікарства висилаємо на провінцію безпроволочно.

Приходіть або пишіть на адресу:
NEW YORK DRUG STORE
230 Dufferin Avenue,
WINNIPEG, MAN.

БІЛЬ ЗУБІВ УСТАЄ.
Здержує біль і здержує зуби.
Потрібне агентів.
ЦІНА З ПЕРЕСИЛКОЮ 30 Ц.
ВИСТАРЧИТЬ, ЩОБ ЗАПИНИТИ 20 ЗУБНИХ БОЛІВ.

Вложіть трошки сеї пасти в дірку зуба і біль устане сейчас, потім паста затвердне і стане одноцільною з зубом, не допускаючи до нерва повітря, а тим самим до спричинення атаки. Гарантуєть ся що обезпечне не шкідливе. — Не розпускають ся не спалить вам уст. Не нищить зубів. Майте її на всегоні для відвернення поганого болю. Перфектно бережеть.
RUSKA KNYHARNIA,
850 Main Str.
Winnipeg, : : : : Man

ТРЕБА ЖЕНЩИН І МУЩИН ДО НАУКИ БАРБЕРСТВА.

Безліч сотий канадійських барберів мусіть опустити свої місця праці і вступити до армії, дуже ся вам нагода до вивчення ся доброго фаху, і заложення місця вашлатного інтересу. Платимо під час науки добру пенсію, а по скінченню науки, постараємо ся для вас о перворядні позиції з платнею від $18.00 до $25. тиждено, або поможемо вам розпочати інтерес на місячні сплати. Тільки 8 тижнів потрібно до вивчення ся. Сотки осіб вивчили ся гаварського фаху в наших школах і отримують тепер высоку платню або провадять інтерес на власну руку. Оглядіть на каліснім тікеті, вступайте до гаварської школи найбільшої вашого року. Напишіть до нас по каталог, який вишлемо вам безплатно.
HEMPHILL'S BARBER COLLEGE,
220 Pacific Avenue,
Winnipeg, — — — Man.
Філії в Regina, Saskatoon, Edmonton і Calgary, також телефонування і оперування кінематографів, в нашій промисловій школі під No. 260 PACIFIC AVE., WINNIPEG, MAN.

Сторона для Фармерів.

The Farmers Page.

ПРО ЗАПЛІДНЮВАНЄ ЯГНИЦЬ.

Ягниці повинно ся запліднювати в осени коли їм скінчив ся оден рік життя. Дуже рослі ягниці можна запліднювати в першім році, але звичайно се не є добре практиковане. Таке практиковане доводить до того, що ягнята родять ся малі. Найвідповіднійша пора року на запліднюванє ягниць залежить цілковито від того, коли хто хоче щоб ягнята родили ся. Помимо того що в теплі времи ягнята чують ся ліпше, то все таки найліпше запліднювати ягниці в другій половині місяця падолиста, а в першій половині грудня. Наколи ягниці будуть запліднені в такий час то породу ягнять треба сподівати ся в другій половині цьвітня або першого мая, то се буде досить вчасно щоб не перешкодити фармерови в роботах. Час вагітности ягниці виносить около 21 тиждень, значить пересічно 140 до 150 днів. Фармер знаючи се і будучи обзнакомленим з його власними обставинами, може найліпше рішити коли треба запліднювати ягниці: —

Доглядуванє і годованє ягниць в зимі.

Доглядуванє ягниці в зимі означає те саме, що доглядуванє вагітної ягниці. Щоб в найліпший спосіб доглядати ягниці зимовою порою фармер повинен взяти під увагу їх природне положене, в якім вони бігають по полю для свого розвою, ховають ся між горбками і деревами та жиють тим, що випасають богато трави. Він повинен уважати щоб ягниці були богато на дворі і мали подостатком свіжого повітря, та рівночасно не повинен забувати що вони потребують захорони від зимна і плоти. Фармер повинен подбати о се, щоб вони мали суху шопу, яка-б цілком замикала ся в зимні дні і рівночасно зарядити так, щоб ягниці, в гарні дні, могли свобідно бігати по широкій площі. В середині шопи треба так уставити драбинки і корита, щоби ягниці не збігали ся в купу бо се є небезпекою для деяких ягниць з навіть можливостію до предчасних породів ягнят. Запліднені ягниці має ся держати в добрім стані. Не треба ягниць затовщувати бо будуть родити слабосильні ягнята. Зновж, коли будуть дуже худі, то дуже правдоподібно що велике число ягниць не будуть мати подостатком молока тай не зможуть випліекати ягнят. Здасть, що між железами що виділюють молоко в інстинктом матірної любови є якась злука. Наслідком того, мусить ся уважати аби ягниці не були ані за товсті ані за худі.

Найвідповіднійше збіже для запліднених ягниць є отруби „брен" і овес. Отрубів треба давати небогато, бо як давати богато то ягнята будуть мати грубу кість в наслідок чого ягниці мають дуже тяжкі пороци. Можна давати альфальфу (люцерну) і конюшину, але треба давати уміркована, в противнім разі наслідки будуть такі самі як і від отрубів. Щоби оминути тяжких породів то крім отрубів і вівса треба давати ягницям кукурудзянки, сіна, або доброї вівсяної соломи. Ми отже тому кажемо, що дуже добре давати ягницям їсти овес, сіно і кукурудзянку рівночасно з малою скількостію отрубів і альфальфи. Однак фармер не повинен думати, що окрім висше згаданих кормів, не повинен подавати инших, ми лише згадуємо тому аби вказати на їх добрі і злі сторони та щоб після того фармер дібрав ще які инші відповідні корми. Вистарчить давати одній ягниці пів до півтора фунта збіжа і півтора фунта паші денно. Однак ся порція не може бути мірою для всіх ягниць або чередів. Пастух, або властитель овець мусить рішити яку порцію корму давати ягницям. Неможливим — бо — є визначити дефінітивну скількість корму для одної ягниці. Всякий корм повинно ся давати в добрім стані, він. щоб нічого не було стухлого або в який ин. спосіб надпсутого. Під жадним услівєм не давайте замерзлу або надгнилу пашу або змерзлі бураки, барабoлі, брукву чи ин. пастевні ростини. Від таких кормів ягниці дуже гублять ягнята. Подаванє вівцям пастевників і зеленої паші є дуже пожадане і можна давати навіть вагітним ягницям, але в умірковані скількости. В случаю колиб годівельник не був обережним в подаваню ягницям корму і давав би богато, то ліпше аби він зовсім не давав вагітним ягницям. Коли ягницям дає ся богато повисше згадані корми, то вони звичайно родять великі, тлусті ягнята, які по породі не можуть встати на ноги. Тому отже безпечнійшим є не давати тих кормів через кілька тижнів перед породом, а опісля знова не давати аж по породі ягнити.

Коли в зимі ягниці мають на собі богато вовни, то дуже часто здає ся що вони товсті підчас коли вони в дійсности такими не є. Пастух повинен в ради-годи класти його руки на них та в такий спосіб запевнити себе чи ягниці товсті або ні. Що більше в такий спосіб він дізнає ся котрі ягниці за дуже товсті а котрі починають худнути.

BREEDING THE EWES.

Ewes should be bred the fall after they are one year old. Very large growthy lambs are somtimes bred the first year, but as a rule this is not a good practice. Such a practice will tend to decrease the size of the individuals in your flock. The time of year at which to breed the ewes will depend entirely up on the time at which you wish the lambs to come. However, as lambs generally do better when the weather is getting warm, it is bost to breed the ewes in the latter part of November, or the early part of December. If bred at the time, the lambs will come about the latter part of April or the 1st of May, which time will be sufficiently early for the convenience of the average farmer. The period of gestation of a ewe is about 21 weeks, averaging from 140 to 150 days. The farmer knowing that, and being familiar with his own conditions, can best decide when to breed his ewes.

Winter Care And Feeding of Ewes.

Caring for the ewe in winter time practically means caring for the pregnant ewe. To care for them in the best possible way the attendant should consider their condition in a natural state, in which they roam the fields for exercise, take shelter in the hills and woods and thrive on the abundant pasture grasses. He should see that they get plenty of exercise and fresh air, and at the same time not forgetting that they require shelter from cold, rough weather. Have them housed in a dry shed that can be closed up tight on stormy days, and yet have it so arranged that the ewes may have the run of a yard of fine days. Have the interior of the building so arranged that they will not have to crowd at the racks and troughs, or there is a danger of injury to some of the ewes and a possibility that lambs may be lost. The breeding ewes shoud be kept in good condition. Do not get them very fat or weak lambs will likely be dropped. On the other hand, if they get too thin, it is quite probable that a number of ewes will not have sufficient milk, and that they will not own their lambs. There seems to be some connection between the glands of milk secretion and the instinct of mother love. Accordingly, we must not let the ewes get to either extreme in condition.

The most suitable grains for the breeding ewe are bran and oats. The bran should be fed sparingly, as it has a tendency to cause the lambs to grow too much bone, and accordingly the ewes will have difficulty in delivering them. Alfalfa and clover hay may be fed, but should be used with care, or they will cause the same trouble as the heavy feeding of bran. Feeding some corn fodder, prarie hay, or good oat straw, along with the alfalfa and bran will materially lessen the danger. We would therefore say that a ration composed of oats, prairie hay and corn fodder, with small amounts of bran and alfalfa, would be entirely suitable. It is not expected that the farmer will have all of the above feeds to give his sheep, but mention is made of them merely to indicate their usefulness and possibly make it easier to select the proper feeds. From ½ to 1¼ lbs. of grain per day, fed with 1½ lbs. of roughage, should keep the ewes thriving. This will vary, however, with different individuals and dfferent flocks. The shepherd must notice their variations and regulate the feeding accordingly. Thus we see that it is impossible to specify a definite amount of feed per ewe. All feeds should be given a properly cured condition. Do not under any circumstances feed frozen or moldy silage or frozen roots. If such foods are fed, a heavy loss of lambs will likely occur. Roots and sweet silage are both desirable feeds for sheep, and may be fed to the pregnant ewe if discretion is used, and they are not fed in large amounts. If the feeder is not going to be cautious and use these very sparingly, he had better not use them at all with pregnant ewes. When ewes are heavily fed with the above foods, they often produce large, soft lambs, that have not strength to rise when born. It is safer to discontinue the use of these foods several weeks before lambing time, and not gove them again until the lambs are dropped.

When heavily covered with wool in the winter, ewes very often appear to be thriving when they are not. The shepherd should get his hands on them once in a while to make sure of their condition. In this way he will detect those that are getting too fat, and also any that may be losing in flesh.

Ціни збіжа у Вінніпегу, дня January 23-d. 1919.

Пшениця: —	
Нр. 1. Нортерн	2.24½
Нр. 2. Нортерн	2.21½
Нр. 3 Нортерн	2.17¼
Нр. 4	2.11¼
Нр. 5	1.99¼
Нр. 6	1.90½
„Фід"	1.65
„Трек"	2.24½
Овес: —	
Нр. 2 С. В.	71
Н. 3. С. В.	68
Екстра Нр. 1 на пашу	69
Нр. 2 на пашу	68
„Трек"	71
Жито: —	
Н. 3. С. В.	96
Ячмінь: —	
Н. 3. С. В.	86
Нр. 4 С. В.	81
„Реджекед"	72
„Фід"	70
„Трек"	80
Лен:—	
Нр. 1. Н. В. С.	3.02
Н. 2. С. В.	2.98
Нр. 3. С. В.	2.82
На трекі	3.01

Ціни продуктів по гуртових цінах.

Бараболі: —	
Нові, бушель	90ц.
Масло:—	
Свіже молочар. масло	52ц.
Фармерське „	40ц.
Яйця:—	
Цілком свіжі	75ц. тузін
Яйця свіжі	57—60 тузін
Мука.	
Файв Розес, мішок 98ф.	5.15
Два мішки по 49 фунтів	5.55
Чотири мішки по 24 ф.	5.65
Пюрити, мішок 98ф.	5.45
Роял Гавсголд	5.45

Ціни худоби.

на стакярдах в Ст. Боніфас.

	За 100 фунтів
Бички добірні	12.50—14.50
Середні	9.75—11.50
Телиці вибрані	9.75—11.50
Добрі	7.25—8.00
Середні	6.00—6.75
Корови вибрані	8.50—10.00
Бугаї добрі	6.50—7.00
Середні	5.75—6.75
Воли, вибрані	7.50—8.00
Середні	6.00—7.00
Телята, вибрані	8.00—9.50
Середні	7.50—8.50
Вівці і ягнята: —	
Добірні ягнята	10.00—11.00
Вибрані	14.50—15.50
Свині:	
Вибрані	15.75
Тлусті	11.50
Льохи	9.50—11.50
Худі	7.50—8.50

— Advertisements —

ХОРОБИ ЖОЛУДКА СПРИЧИНЯЮТЬ В ЖОЛУДКУ КВАСИ

Поучає як найліпше лічити сеї долегливости.

[illegible]

ПОШУКУЮ

Товаришки житя дівчини від 17 до 20 літ. Від дівчини жадаю не вимагаю, лиш щоби була чесна і порядно гаджена. Я є кавалер, числю 23 роки, походжу з повіту Серет, Буковина. Готівки маю $2,000.00.

Котра би з дівчат мала охоту вийти за мене на муж, то прошу зголосити ся на повисшу адресу, вадучивши при тім свою фотографію, а я на жадане вишлю свою:
JOHN MALANCHUK
10 Northcote St.
(2—5) Hamilton, Ont.

ПОШУКУЮ

свого брата Пантелея Форбатчука, з села Юрківці, пов. Заставна, Буковина. Минув шестого року перебуває в Америці. Пошукую також Василя Кощукина, який перебував в провінції Квебек в Соттон.

Хто би про них знав або оні самі, прошу ласкаво зголосити ся на адресу:
Manoilo Forbatiuk
Box 279
1 — 3 Humboldt, Sask.

ПОШУКУЮ

своєї донька Магди Гурнак і сестри Гапуськи Гирич; обі походять з села Скориків, пов. Збараж, Галичина. Уже довший час не ми розійшли ся, не в старім краю. Тепер я довідав ся, що они знаходять ся в Америці у Порт Артурі. Хто би про них знав або они самі, прошу писати на адресу
Hnat Horman
7 Charles St., Winnipeg, Man.
1 — 3

ПОШУКУЮ

у важній справі Петра Юрчука і Василя Хімич, з села Річка, повіт Косів, Галичина. Помершли їх брат і братова Іван Хімич (Параска Хімич. Параска умерла на 13-го, а Іван на 15-го грудня с. р. і лишили 5-літнього хлопця.

Хто би про них знав або вони самі, нехай зголосить ся на адресу:
Fedor Zacharuk
Box 2161
1 — 3 North Bay, Ont.

— ADVERTISEMENTS —

НОВІСТЬ!
ДІЙСНИЙ ЕВРОПЕЙСЬКИЙ КРЕМ ДЛЯ КРАСИ ЛИЦЯ.

Масочке мало і лікарство для очищення крови. Є се найліпше лікарство від сонячного обгару, веснянок, угрів, жовтих плям, прищів, зморщок, віспових [illegible] і грізляни скіри.

Є се найліпше средство для очищення і упрошення лиця відповідного від чоловіка. Ціна за крем і мило 75ц. Лікарство $1.00. Пересилка в Канаду 50ц. Все разом $2.75.

Посилаємо почтою, по отриманю належитости закрито, готівкою або моней-ордером.

SCHECHTER & CO
125 Orchard Street, New York, N. Y. Dept 10

Війна скінчила ся.

МАЄМО ЗА БОГАТО ГРАМОФОНІВ!

СПЕЦІЯЛЬНА ВИПРОДАЖ НА СВЯТА

Чудесно викінчені грамофони з величезною трубою.

Лише $3.00 Задаток.

ВИПРОДАЖ! ВИПРОДАЖ!

Грамофон Ч. І.

Скринка є магонєвого викінчення, сильний мотор, з чвоїловим горном. Ціна сего чудесного грамофона $20.00. Вишліть лише $3.00 задатку, а решту доплатите, тоді як отримаєте грамофон. — В дарунок до сего грамофона додаємо 12 кавалків до грання і віримо, що кождий кавалок вам сподобає ся.

Грамофон Ч. І. лише за $20.00.

Грамофон Ч. II.

Є се концертовий грамофон, чудесно викінчений з нікльовим горном. Видає чистий і правдивий голос. Сей грамофон вартує більше як $40.00. — Ми спродаємо сі грамофони по спеціяльно низькій ціні лише по $30.00. — Вишліть лише $3.00 задатку, а решту $27.00 доплатите тоді як отримаєте грамофон. До сего грамофона додаємо 16 кавалків до грання, які собі виберете.

Грамофон Ч. II. лише за $30.00

Кождий, хто хоче мати на Різдво у своїй хаті веселість повинен користати з нагоди і зараз вислати $3.00 задатку на грамофон, бо вже ніколи так тано грамофона не купить.

ДОДАЄМО СЛІДУЮЧІ НОВІ УКРАЇНСЬКІ ПЛИТИ:
КОЛЯДИ НА РІЗДВО ХРИСТОВЕ.

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕРКОВНИЙ КВАРТЕТ.
Радуйте ся усі люде.
Нові Адамо.
Бог предвічний.
Христос родив ся.
Бог ся рождає.
Нова радість стала.

POLSKIE KOLEDY.
W żłobie leży. Kwartet.
Bóg się rodzi. Kwartet.
Lulaj że Jezuniu.
Hej w Dzień Narodzenia.
Hej Hrecia, czy wy śpicie.
O Boże Jezu. Kwartet.
Anioł Pasterzom mówił.
Gdy się Chrystus rodzi.
Koleda.
Pleśń wieczorna.

УКРАЇНСЬКІ ПІСНІ.
Ще не вмерла Україна.
Веснівка.
Казав мені батько.
В гам зеленім.
Ой letів [illegible].
На чужині загибаю.
Дайже Боже добрий час.
Не сам не в [illegible].
Ой дайже нам Господи.
Казали ся, любили ся.
Та буде у мене мілка.
Лугом іду.
Бандура.
Ой летів горобок.
Сокалій.
Ой Дмитро.
Дивлюсь я на небо.
Стоїть явір над водою.
Повій вітре.
Вечер на дворі.

Засвистали Козаченьки.
Сонце нізі за гороги.
[illegible].
[illegible].

РУССКІЙ КАФЕДРАЛЬНИЙ КВАРТЕТ:
Антоновъ, М. П. Батовъ, Н. Г. Велевсоvъ в П. П. Преображенскій.
Съ нами Богъ; тропарь Рож. Хр.
Лаврентъ Ангелъ.
Задостойникъ къ Рождеству Хрис.
Дѣва днесь.

ИСПОЛНИЛЪ РУССКІЙ НАРОДНЫЙ ХОРЪ.
Рождество Твое, Хр. Боже нашъ.
Отче нашъ.
Днесь Господень наступаетъ.
[illegible].

СПЕЦІЯЛЬНІ РЕКОРДИ ДО ТАНЦІВ.
Деннер, вальс.
Вальс.
Цісарський вальс І.
Цісарський вальс II.
Міла вальц.
Тропот Гамма.
Чеський Танок.
Парадний марш.
Полька.
Трепак.
Український козак.
Солдатська полька.
Рах ках дах.
Зелена рута.
Малоруський попурри І.
Малоруський попурри II.
Варшавська полька.
Віденський марш.

Кождий подвійний Рекорд продає ся по 90ц. — Ми додаємо 8 подвійних рекордів ДАРОМ. — Вишліть ще днесь $3.00. — В дарунок додаємо ще красний стінний календар.

Ruska Knyharnia
850 Main St. Winnipeg, Man

— Advertisements —

ЗРОБІТЬ ВАШЕ ВОЛОСЕ ГАРНИМ.

Відсвіжіть вашу голову! Стримайте випадане волося! Усуньте порхлі! Хай ваше волосе виросте буйне і гарне.

Ви се можете зробити.

„ДАРМАФУГА" дасть поріст волосю, усуне порхлі, і волосе перестане випадати. В короткім часі ваше волосе відросте на цілій голові.

На спробу ми вишлемо за 10ц.

ARGILE SPECIALTIES CO.
Box 37.
Philadelphia, Pa.

КРАСА ВРОДА МОЛОДІСТЬ.

Я се факти ,що за кілька вигладати в 20 літ молодшим як вигладаєте тепер. Вида і інформація вашого лиця, росте і їх може були скоротована без болю і без стрити часу. Нужни вашу вишимлем — вишліть на книжку в сей заіфлете веселого в подробиця на кожному 10ц треба дозвола.

Адрес:
DR. G. BUKKI,
487 East, 87th Street,
NEW YORK, CITY.

УВАГА!

Перший Українсько — Англійський Словарь вже не вичерпан. Хто не знане того словаря, нехай сей спішить ся з во поновою. Словарь се в загальнім, бо другий наклад сего словаря не вийде вже в друку. Не поспіть вам вийде в друку через те. Ще тепер спромине дістати відповідного вашу до сего словаря.

Ціна 1.50.

Замовленя вислати до всіх наших агентів, наших агентів, або просто на адресу нашого видавництва:
Ruska Knyharnia
850 Main St. Winnipeg, Man

КУРСИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗАОЧНО

УКРАЇНЦІ
ГОРОЖАНЕ І ГОРОЖАНКИ!
Хиба ви не були, щоб там не було вашо образовання, в якій роботі ви не перебували, вичіть учити ся

АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Наша Школа сим обіцяє, що она гарантує вивчити читати, писати і говорити по англійськи кождого Українця в Канаді. В тім шкільну науку не конечно, она поуклала спеціяльно приготовлені лекції через почту. Кождий, хто вже може ся з сю школу вивчить курс англійської мови під доглядом кваліфікованого учителя або учительки. Платня за цілий курс лише $5.00. За 4 роки істнування сей школи укінчило курс тисячі русинів. Від кождого одержали подяку і кождий дивувались що йому доступно вивчити ся англійської мови після нашої системи. Пробну лекцію і пояснення вишлемо за одержанням 10ц. (Можна марками). Радимо вам спробувати пробну лекцію. Наш ключ — чесність, точність і швидке виконанє діл.

First American Preparatory School
Dept. 47 525 W. 47th St.
New York, City.

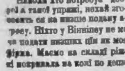

THE NORTH END HARNESS SHOP

Наколи хто потребує доброї а тапої упряжі, нехай зголосить ся на нашу подану адресу. Ніхто у Вінніпеґу не може подати низших цін як моя фірма. Маємо на складі рівні покривала на коні по дешевих цінах.

Замовлення з провінції скоро сполагоджують ся.

Фармерські гарнеси від 35 до 60 дол. в комплеті

Каталогів не висилаємо.
BOR. ROSENBLATT
64 Derby St. Winnipeg, Man.
Phone: St. John 1951.
Res. St. John 1949.

ДАРОМ! ДАРОМ!

Вислемо новий каталог мандолінових нашою фонографів і музичних інструментів.

Greater New York Granograph Company,
210 Grand St. Dept M. L. F.
New York City.

P. Шмоліщаг.

Проклятий Цісарський Рід

або

Тайни цісарського Двору у Відни.

(СЕНЗАЦІЙНИЙ РОМАН).

Переклав Т. Л—й.

Permitted to print and publish in the Ukrainian language by special Lincense issued Dec. 28. 1918 by Hon. N. W. Rowell, Acting Secretary of State of Canada.

THE CURSED KING'S BROOD OR THE SECRETS OF THE KING'S PALACE IN VIENNA.

РОЗДІЛ XL.

Цісарська надгорода.

Послідних два роки перед війною мадярські повстанці мали незвичайно тісні зносини з пруским правительством в Берліні.

Угорські магнати брали більшу участь в Бісмарковій канцелярії як в палаті австрійського міністерства.

До порожних кишень мадярських патріотів котили ся гроші з півночі від Прус, а з полудня від Італії.

Було се яких чотири місяці перед виповідженєм війни, коли на тайнім зібраню повстанців підвів ся граф Ксакі і сказав:

— Дорогі приятелі! Вчера я приїхав з Берліна і маю дуже важну справу до обговореня.

— Насамперед нім почну, пригадаю вашу товариську присягу, що смерть чекає зрадника, котрий відважить ся зрадити в найменшім з наших парад. Для нашого мадярського народа прийшла хвиля, яка певно не верне ніколи. Пруси готовлять ся горячково до війни проти Австрії. Італія піде з Прусами. Більшість німецьких країв симпатизують з Прусами.

— Які канони мають Прусаки, ви всі добре знаєте. Як наш жовнір вистрілить раз, їх канона стрілить десять разів.

— Я не довідав ся певно про число війська, котре можуть поставити, але було мені запевнено, що будуть мати більше як ми.

— Се не можливе, — закликав один з присутних.

— Се є можливе, приятелі, через те, що они мають цілком иншу військову систему. Кождий до зброї спосібний мущина має добру практику і може бути ужитий в кождім разі. У нас, як всі добре знаєте, хто має гроші, той може викупити ся. Пруські генерали є добрими провідниками так, що австрійські не можуть з ними зовсім рівнати ся.

— Відтак можу вам заявити, що мене найбільше інтересує — в австрійській армії є повно шпіонів. Я певний, що пруський генерал є ліпше поінформований о всіх тайнах нашої армії, як котрий небудь австрійський штабовий офіцир.

— Яким способом? — запитало разом кількох жовнірів.

— Гроші і жінки зроблять все. Ви знаєте з власного переконаня, які щедрі є Прусаки, коли отримають які військові інформації. За позисканє генерала, який поведе військовий відділ в битві, заплатить всяку ціну.

А жінка, котра потрафить позискати яку особу в таборі будучого неприятеля, може лиш розказувати, для неї все зробить ся. Хоче слави, зроблять її шляхтичкою, а хоче мамони, засиплють її золотом.

— Тепер, дорогі приятелі, ще вам ліпше змисно, що від нас Бісмарк жадає, а що нам за те обіцює.

— Після планів пруського генерального штабу, Угорщина має поділити ся на військові округи. Кождий в тих округів має мати свій власний штаб офіцирів, котрі на перший знак, який дасть ся, мають виступити і вести повстанє.

— Всі кошта покриє воєнна каса пруського генерального штабу. Се є головне жадане Бісмарка.

— Наша надгорода буде залежати від успіху пруської зброї і діяльности нашої помочи. Те найменше, що нам може дістати ся, буде означати повну самостійність угорського королівства.

— Ельен, Ельен, слава Бісмаркови, слава королеви Вільгельмови, — кликали всі тупими голосами.

На середину довгого стола, коло котрого сиділи повстанці, впали золоті окуляри.

Всі скочили як один, а страх рисував ся на їх лицях. Очи всіх звернули ся до гори, звідки впав загадочний предмет. Там отвір на провітрюване, з нього-ж впали окуляри. Зараз по тім було чути поспішні кроки по поді.

— Ми є зраджені, — рознеслось мов з одних уст.

Одні спішили до дверий, другі з пістолями в руках бігли до вузких сходів, що вели на гору.

Лиш присутний генерал Кляпка заховав спокій і крикнув голосно:

— Стійте! Будьте спокійні. Два вийдуть переконати ся, чи дім є окружений і як. Два приготовлять тайний вихід, а решта стануть тимчасом до оборони коло дверий.

По довгих хвилях і болючім очікуваню що стане ся, вернули два звідувачі і заявили, що кругом дому є звичайна тишина.

Генерал Кляпка по тім сказав: — Чотири мужа підуть осторожно на під. Вистріл буде означати, що потрібно помочи. Свист буде означати, що потрібно приготовити ся до утечі.

По якій чверть годині вернуло двох з вістиою, що на поді нема живої душі. Останних двох лишились на горі на сторожі.

За час, як ті два повідомляли, прибіг третий з поду і задихавшись заявив: — В хвилї, коли оба товариші відійшли і ми остались самі, нерухаючись почули, що хтось по стрісі ладить.

Граф Ксаки сказав: — Тут, здаєть ся, ходить лиш о одного шпіона, а як нам удасть ся його спіймати, то нам не грозить небезпека.

Потім генерал Кляпка вилав дальший розказ: — Чотири чоловіки, котрі вміють лазити по стрісі, най виступлять і йдуть на гору, відшукають вихід на стріху і приведуть негодяя, можливо живого. Инші чотири нехай стануть незамітно на дворі, щоб не міг втічи. Всі заховуймо ся в найбільшим спокою, щоби не впало жадне підозріне.

Мущини, котрі відійшли на гору, були приготовані на завзятий опір. Насамперед осторожно отворили мале вікно, ведуче на стріху, і один з них заглянув на стріху.

По стрісі ліз якийсь чоловік і можна було завважити, що хоче дістати ся до комина.

Коли він увидів, що вікно отвирає ся і що з нього вилазять двох мущин і готовлять ся слідити за ним, зібрав всі свої сили, аби хопити ся комина.

Не мав де подіти ся. Оглядав ся на всі боки, вігде не видів можливости утічи. Нараз підніс ся і опинив ся в комині.

Один з звідувачів нараз приніс ту вість до генерала Кляпки і спішив назад, щоби з останними трома обложити комин.

Генерал Кляпка не чекаючи, сказав переглядати всі кутки і отвори комина, котрими шпіон міг утічи.

Пляни на зловлєнє загадочного чоловіка починали бути дуже ясні, коли пізнійше слуга графа Паллавія, знакомий Гейза, нагадав, чи не добре було-б запалити трохи паперу в комині і викурити шпіона на стріху і там зловити.

Думку признано за геніяльну, а за той час подано на стріху шнур і драбину, щоби ліпше оволодіти шпіона, як з'явить ся знова на стрісі.

Не тревало довго, а шпіон, цілий обмазаний сажою, стояв з звязаними назад руками посеред повстанців і дрожав на цілому тілі.

— Чиї се окуляри? — почав випитувати генерал Кляпка.

— Прошу, вельможний пане, мої.

— Як називаєш ся?

— Марко Янош, прошу покірно.

— Що ти робив на горі?

— То була моя грішна цікавість...

— Ага, — почулось з рядів повстанців.

— ...а моє стремліне познакомитись з мадярською думкою.

— Дивіть на нього, — заговорив один з магнатів.

— Ти нас, небоже, не здуриш, бо ще за короткий, — з іронічним усьміхом заговорив граф Ксаки.

— Єсли тобі миле житє, то скажи все що знаєш.

— Передівсім хочемо знати імена всіх осіб, котрим ти до сего часу служив, які справи подав їм і кілько та від кого діставав гроший.

— Я, я ні.. ні. чого злого не.... не.. зробив, — загикував ся звязаний чоловік.

— Ти Мадяр, Славянин, чи Німець?

— Німець.

— Так, так, з Відня, що?

— З Берліна.

— Я тобі кажу ще раз, що твоє житє висить на нитці і що можеш виратувати ся, як будеш говорити щиру праву і скажеш нам такі річи, які мають для нас вартість, — остро говорив генерал Кляпка.

— А коли переконаємо ся, що твої заяви можуть нам бути помічними, то не лиш даруємо тобі житє, але дамо тобі і надгороду грішми, — додав один з присутних, котрий засідав при зібраних з маскою на лиці.

— Яке твоє правдиве імя?

— Шпрінгман.

— Хочеш нам сказати все, що знаєш?

— Хочу.

— Ти є з Відня?

— Я є з Берліна.

— Кому служиш?

— Я думаю, що Бісмаркови.

Всі присутні здивовані поглянули на себе.

— Розвяжіть йому руки, нехай сиде і оповідає — сказав граф Ксаки за згодою всіх присутних.

— Моєю задачею було вивідати, чи ваша сторона справді тримає ся Прус і чи можливо на ню полягати.

— Се добре, — відізвав ся граф Паллавій. — Маєте яких спільників?

— Я знаю, що Пруси мають богато шпіонів, головно женщин, але я не належу до жадних з них і я прибув тут самий.

— Певно маєте в Будапешті яких знакомих?

При сім питаню шпіон не міг стримати ся від жалю. Губи йому замикали ся самі а очами глипув судорожно по собі кілька разів.

— Ви мусите насамперед памятати за себе, лиш скажіть все що знаєте — врештою не маємо причини переслідувати ваших знакомих, коли будуть охочі і з нами повинувати муть ся нашим постановам, — договорював один з присутних.

— Ваші знакомі мусять добре знати про наше діло, інакше не могли-б були вас так добре поінформувати о місцях в сім домі і о нашім зібраню.

— Ті люди є цілком невинні, они є по вашій стороні, — виговляв ся шпіон.

— Чому не йшли прямо, чому радили вам лізти на гору?

— В сім є моя власна вина, через те, що я хотів виказати ся більшою працею.

— Так нам конечно скажіть, хто є ті ваші знакомі в Пешті.

— Перед кількома літами я познакомив ся з одною кельнеркою "У Червоної Лямпи".

— Її кликали Дика Роза? — вмішав ся до мови Гейза.

Шпрінгман збілів і відповів слабим голосом: — Так.

— А тепер називає ся Барошейова?

— Називає ся...

— Та особа взяла від нас богато гроший, але нічого доброго для нас не зробила. Але ми мовчали, бо думали, що она мовчить. Під стратою житя нам присягнула, що о наших сходинах нічого не виявить, хотяй би то мало злі або добрі наслідки.

— Запевняю вас, що я тім моя вина. Була сама дома, згадували сьмо за Петра "У Червоної Лямпи", — я випитав, яким способом стала ся она так порядною жінкою і коли завважив що має в собі якусь тайну, в мені проявила ся стара пасія і був би її знасилував, як би була не викупила ся тим, що була моїм провідником до сего дому.

— Але тим не викупила ся від нас. Після наших законів, на котрі ми всі присягали, мусить вмерти. Ви тимчасом зістанете під нашим наглядом, а ми вам поможемо в подаваню вістий до Берліна.

Шпіон впав на коліна і просив, щоби змилосердили ся над жінкою і її дітьми, що она не була в силі зрозуміти ваги своєї присяги і сама є щирою Мадяркою.

— Ми роздумаємо над тим, — звучала холодна відповідь.

Шпіона відведено до сусідної кімнати, а повстанці рішили:

Перше — що того чоловіка будуть пильно стеречи через тиждень;

Друге — що один з них піде за Розою на вивідане і подасть вісти на слідуючім зібраню;

Трете — що той чоловік може бути помиточним в зносинах з Берліном, і що йому в такім разі відпустило-б ся.

Четверте — що потрібно мати в віденськім дворі ще одну жінку, котра би знала, що і де стане ся та щоб потрафила цісаря добре забавити;

— Пяте — що потрібно вислати до Берліна когось такого, щоби затримував тіснійші зносини з пруським правительством і подавав до Пешту прямі вісти о кождім новім случаю, котрий був би для них важним.

На візиту до пані Барошейової зістав вибраний молодий барон Удварноки, котрого знали як доброго знавця жіночих серденць.

Молодий барон не знав нічого про вік пані Барошейової, розумів лише, що она є гарна і що її муж знаходить ся в торговельній подорожі по балканських краях.

Зі своєї задачі був дуже задоволений і представляв собі, що зробить все, аби захоронити гарну жінку, єсли покаже ся, що она варта того, але зарівно-ж буде памятати, аби не пошкодити в ділі повстанців.

Коли другого дня вибирав ся він до пані Барошейової псував йому дорогу завзятий дощ, котрий перемінив в болото полиси всіх хідників в Будапешті. З півночи дув сильний вітер і забивав дощем в лице.

Барон дуже потерпів на білім ковнірци і манцетах. Він привик кождого дня голити ся, масажувати і пудрувати. Чоботи носив лякеровані а штани мусів мати на кождий вихід з осібна випрасовані.

Тому то він ненавидів слоти, що йому з його дзюбковатого лиця змивала всю красу і через те, хотяй молодий, терпів на ревматизм в крижах, котрий дуже відчував підчас слоти.

Думав відложити візиту на другий день, але бажане пізнати ту цікаву гарну жінку не дала йому спокою.

В дорозі по сходах перебіг попри його ноги чорний кіт, через котрого мало не впав. Вже мав охоту вернути ся, уважаючи се за злий знак. Але тупнув ногою і сказав до себе: — Вже я там піду, аби і десять котів лізло мені під ноги.

(Дальше буде).

— ADVERTISEMENTS —

SUFFIELD & GORSEY,
АДВОКАТИ, СОЛІСИТОРИ І НОТАРІ.

Головне бюро:
406-409 Avenue Block
Телефон: Мейн 5676

Резиденція в. Горсей:
385 College Ave.
Тел. St. John 2964

Філія в північній части Вінніпеґу від 7ої до 7ої вечером.
в ДОМІНІОН ТІКЕТ ОФІС
876 Мейн Ст.
Телефон: Garry 3479.

Hyman & Cherniak
АДВОКАТСЬКІ ОФІСИ
516 McINTYRE BLOCK. — — Phone: M. 941
Говоримо по українськи.
Пан Черняк мешкає на 378 Каледж вул.
Телефон: Ст. Джон 2489.

15 ЗА АКЕР ЗЕМЛІ

БЛИЗЬКО ВІННІПЕГУ.

ВАЖНЕ ДЛЯ ФАРМЕРІВ

Бажаючи побільшити продукцію всякого рода збіжа і огородні ярини, Провінціональне правительство заявляє, аби всі властителі незуживаної ще землі продавати ті-ж (землі) дійсним поселенцям (нсспекулянтам) по цінах як можливо найнизших і поміща компанія для патріотичних причин рішила, навіть з великою стратою, знизити ціну о 25 процент (від $20 за акер до $15 за акер) щоб фармері як найскорше ся землю розкупили.

Ся земля є положена в Тавншіп 14 і 15, Рендж 8 Іст, лиш девять миль від Beausejour, C. P. R. сім миль від Scantleburg на C. N. R. і пять миль від Milner, C. P. R. (Lac du Bonnet Branch). Шкільні дістрікти позакладувані і шляхи побудовані. Чотири шосте через Бревентед провадять до сеї землі, яка є вся суха і готова до культивації. Такі самі землі в Саскачевані або в Альберті продають по $30, $40, $50 і 60 за акер. Фармер в Вінніпеґськім дістрікті користає з низьких перевозових оплат, з високих цін, які є лиш в місті подібнім як Вінніпеґ, де 200.000 осіб мусять жиюти ся чим другий дістрікт не почванить ся.

Ся знижена оферта, отверена лиш до 1-ого марта с р. 25.000 акрів до вибору з двох тавншіпів. По понад як 100 акрів буде спродано.

Уплати 300 дарів задатку на кожду чверть секції, решта буде розділена на 7 літ по рівні сплати по 7 процент. Дає ся чистий правительственний контракт.

The Eastern Manitoba Lands Corp.
Per
The Standard Trusts Company
346 MAIN STREET, — WINNIPEG, MAN.

Була і буде
ВСЕНАРОДНА ЗАГАЛЬНА КАНЦЕЛЯРІЯ
Заложена 1906. р.
Ф. Г. КІММЕЛЬ, КРАЄВИЙ НОТАР.
Виробляємо всякі уряднї контракти старокраєві і тутешні. Виробляємо позички. Асекуруємо від огню. Продаємо шіфкарти до Европи і назад. Пересилаємо гроші до всіх частий світа. Купуємо, продаємо і міняємо доми, доми і фарми. Колектуємо довги через суд.
СВІЙ ДО СВОГО!
Всяку кореспонденцію переприладжуємо в українській мові. Пишіть на адресу:
J. G. KIMMEL & CO. 534 Main St. Winnipeg, Man.

ШКІРИ ФУТРА ВОВНА

Єсли хочете мати скорий результат і найбільше грошей за ваші футра, скіри і вовну пішліть їх до: —

Frank Massin
Brandon Man.

Напишіть по цінник і висилковий тікет.

— ADVERTISEMENTS —

Phone: ST. JOHN 2664.

НАЙБІЛЬША І НАЙСТАРША УКРАЇНСЬКА КРАВЕЦЬА РОБІТНЯ В ВІННІПЕГУ.

Заснована 1911-го року.

Се є одинока робітня, котра може вдоволити вас своїми прегарними модами і першорядною роботою одежі з найлiпшевалйше фарбованих сукон і матерій котрі тепер ще маємо в засобі.

Сповніть ся з замовленням, поки ще ціни їх уміркованні.

Зайдіть і переконайте ся, та поосмотрайте з нагоди.

З провінції пишіть до нас катальог в рідній мові, на поданну адресу:

The Ruthenian Clothing and Tailoring

582 Main St., Cor. Stella Avenue,
Winnipeg, Man.

С. ЮСЬКІВ, властитель.

EMPRESS HOTEL

під зарядом Українціа.

Кождий Українець повинен прийти до нас. В нас можна дістати гарні кімнати до спаня по уміркованих цінах. Також маємо голярню, де можна гарно підголити ся і обстричи ся, обмити голову і твар очистити з прищів. Маємо на продаж добрі бритви, паски і мармурки до виправлювания бритов і всякі инші річи. Зайдіть до нас а певно будете вдоволені.

EMPRESS HOTEL
cor. Main St. & Higgins Ave.
WINNIPEG, MAN.
(один бльок від сіпіарської стациї).

ПРОЗЬБА О ПОМІЧ БІДНОЇ ВДОВИ.

Панове краяни і односельчане!

Єсьм родом з Галичини, повіту Гусятин, з села Крыачо. Моє імя Марія Штефанець. Можливо же вам дещо звісно, що я нещодавно своего мужа. Покiйний мiстак убитий спаложеними зiньми. Лишили ся діти — сироти які не не можуть дати собі ради.

Отсим звертаю ся до своїх краянів і до односельчан з прозьбою щоби порятували бідну вдову з дрібними сиротами.

Котри відчувають мое горе і хотіли би пожертувати дещо, то прошу ласкаво висилати жертви на слідуючу адресу:

MARIA SZTEFANEC,
(4-6) P. O. Gimli, Man.

ПОШУКУЮ

Мого стрийного брата Михайла Корольва, з села Малича, повіт Мостиска, Галичина. Минувшого року перебував в Медицин Гет, Альта.

Хто би про него знав і мене на поданну адресу повідомив дістане $5.00 наперед:

DMYTRO MYTROPOLYT,
(4-6) Sky Lake, Man.

EVANS

Експерт в забезпечаню на житя.

Асекурує в найліпшій **London Life Co.**, апробованої правительством Онтаріо асекурації виплачуваної на випадок смерти, вон може дає вам 3 проц. дивіденди від ваших премій.

Пишіт до **"EVANS c. o. Canadian Farmer," Winnipeg, Man.**

ТРЕБА

Українсько - Англійського учителя до школи "Мент Кармел" С. Д. Ч. 2962. Науку можна зачати 15-го марта або скорше і наука тревати ме через 9 місяців. Платня після угоди. Учитель мусить мати 2 або 3-тої класи цертифікат, до провінції Саскачеван. Дітий ходить до школи 31 і всі українські. С першого Грейд і другий. До стациї і почти 3 милі. Школа ще нова дуже гарно збудована. — Хата на 3 кімнаті коло школи для учителя, в хаті кухня до варення, і печенх, отрівальна, лiжко, стіл, крісла і все потрібне начиня до хати.

Інтересовані нехай зголосять ся на адресу:

JOHN FAY, Sec. Treas.
(4-9) P. O. Carmel, Sask.

ПОШУКУЮ

Свого брата Алекса Мендришора, з села Орелівці, повіт Кіцмань. Перебував довший час в Вінніпегу і мешкав на Гладстон Стріт.

Пошукую также свого краяна Василя Горюка, з того самого повіту і села.

Хто би про них знав, або вони самі, нехай зголосять ся на адресу:

JOHN MENDRYSHORA,
c. o. Hotel Wolseley,
(4-6) Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ

Марії Гаваль, дочки Михайла Гаваль, з села Жукiв, повіт Чесанів, Галичина, в Канаді перебуває через вісім років, через пять літ перебувала в Мекдоналд, Ман., а через послідні три роки нема чутки про ню.

Пошукує її Катерина Гаваль. Хтоб про ню знав, або вона сама, нехай напише до:

MIKE BOZKO — 986 Alfred Ave
(4-6) Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ

Свого вуйка Вол. Чанiского Дмитра, котрий перебував в Нанаймо, Б. К., через 6 літ, а потім виїхав до Злучених Держав в році 1914. Пошукую також брата Івана Кобзея, який перебував минувшої весни в Капрiол, Онт. Вони оба походять зі Салоткинии, повіт Богородчани, Галичина.

Хто би про них знав, або вони самі, нехай повідомить мене на адресу:

MIKE KOBZEY, — P. O. Box 512
(3—5) Kaymore, Sask.

НА ПРОДАЖ

Дуже добра фарма посеред гарного дерева, віддалена милі до стациї, почти 1 місто, миля до школи, гарні будинки; 10 акрів землі, керниця з здоровою перельною водою яка і в зимі не замерзає.

Інтересовані нехай зголосять ся на адресу:

L. TYSHKOWSKI,
(4-6) Malanton, Man.

ДЕ Є МІЙ РІДНИЙ БРАТ

Гринько Кавин, (по батькови Пантелія) родом з Новоселиці, повіт Снятин, Галичина. Він десь перебуває в Онтарії тому чотири роки взад. Пошукує його рідна сестра.

Хто би про него знав, або він сам, нехай зголосить ся на адресу:

OLENA KYSCH (Pastola)
P. O. Radcliff, Alta.

Читайте! Читайте!

НОВІ КНИЖКИ:

Казки братів Грімів	25ц
Горбоконик, казка	30ц
Не любо не слухай, брехать не мішай	20ц
Два брати	15ц
Казка про Івана Царевича та сірого вовка	15ц
Вічний Жид	10ц
Звіряча політика	5ц
Ох Кука	10ц
Чорноморці в неволі	30ц

Хто замовить книжок на $5.00 дістане даром перо вартости $1.50.

Замовленя шліть на адресу:
КНИГАРНЯ ПРОСЬВІТИ
207 YORK ST. — Toronto, Ont.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД. ДІМ В ВІННІПЕГУ

при участи добірних сил драматичних, під режісеріно автора переріблки, виставить

по раз перший в Канаді – Премієру – п. з.:

„В НЕДІЛЮ РАНО ЗІЛЄ КОПАЛА"

драму з повісти в 4 діях, в 5 відслонах, з прольогом,

дня 28 січня (вівторок), в Квінс Театрі на Селкірк вул.

ДІЄВІ ОСОБИ В ПРОЛЬОГУ:

Андронаті, старий циган, був. ватажок циганів,	М. Шевців
Гордиля, його жінка	панна Е. Гнатишин
Мавра, їх дочка, жінка Раду,	панна З. Клапоущакiвна
Раду, ватажок банди	В. Кізюк
Діго	В. Довганик
Апрач	М. Ясенівський

ДІЄВІ ОСОБИ ДРАМИ:

Іваниха Дубиха, богата вдова	пані М. Ковалева
Тетяна, її дочка	панна Ю. Власюківна
Мавра, циганка, жінка в Дубихи	панна З. Клапоущакiвна
Карпо, наймит Дубихи	М. Свирид
Кузьма, сільський гільтай,	П. Грабинський
Панько, сільський гільтай	І. Пилипюк
Андронаті, старий циган	М. Шевців
Михайло Доньчук, заможний господар	П. Кіпрак
Палажка, його жінка	панна П. Кравченко
Гринько, їх вихованець	А. Процишин
Настуня, дівчина, біланка,	панна А. Яйшевська
Оля, дівчина	панна А. Чорнейко
Марійка, дівчина	пані Ірина Козаченко
Денис,	П. Навицький
Явтух,	А. Шаур
Прокiп,	В. Добровлян
Юрко	П. Яцина

Парубки, дівчата і молодці.

Діється на Підгірю, близько угорської границі.

Гарні костюми українські і циганські.

ЦІНИ МІСЦЬ: 75, 50, 35 і 25 Ц.

Тікети набути можна наперед у всіх укр. підприємствах. Тікети замовляйте зараз, щоб не вернули з браку місць!

— ADVERTISEMENTS —

УКРАЇНСЬКА КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ у Вінніпегу під ч. 858 Main St.

Є нас одинока котра може вдоволити вас. — З нашої кравецької робітні виходить сути першої класи, — а се тому, — що у нас працюють найдосвідченші старокраєві кравці, всі на своїм поїзді в краю практикували також довшай час у англійських кравецьких робітнях у Вінніпегу.

Спитайте лиш тих, котрі робили у нас убрання (сути).

Ціна дуже уміркована. — Зайдіть і переконайтесь. —

Властитель, С. ТИХОВЕЦЬКИЙ.

Українська Кравецька Робітня.

ПІД ЧИСЛОМ 171 ГІГІНС УЛИЦІ.

Ми робимо убрання на літо і зиму по дуже низьких цінах. Сути від $35.00 — добре зроблені після найновійшої моди. Зайдіть і переконайтесь.

Ми також приймаємо замовлення з провінції. За добру роботу і чесну обслугу ручимо.

Властитель Ф. ДУТЧАК.

По близші інформації пишіть на адресу:

UKRAINIAN TAILORING,
171 Higgins Avenue, — — Winnipeg, Man.

ЖЕНЩИНИ!

Практикуйте дійсну економію. Беріть ся на спосіб. Консервуйте поживу. Ви дістанете більше Хліба і буде хліб ліпший если будете уживати

PURITY FLOUR

Правительственний Стандард
Лайсенс муки 15, 16, 17, 18.

ВАМ

Конечно Треба Поліпшити

своє здоровля і зробити своє жите вартiсним житем. Здоровля, се найбільший скарб чоловіка. Не сумуйте, не терпіть болів, а старайте ся мати добрий апетит і бути безпечними перед всякими слабостями. Се все буде тоді, коли заживете **НОВОКРОВНИХ ПІГУЛОК, котрі зроблять з найслабшого, знервованого і нездатного мужчину здоровим сильним, і відповідним до житя.** Ми вам не продаємо пустих бурдаків, або закрашеної води, але Новокровні Пігулки, котрі опатентовані в Отаві. Новокровні Пігулки перечищують кров і дають нової здорової крови. Від них маростають сильні мускули, роблять людину сильною, ділать і забезпечують перед всякими слабостями і дають силу половим частям. Не кажіть собі, що ви здорові і вам їх не треба. Ви мусите їх уживати, щоб вдержати і забезпечити своє здоровля перед всякими слабостями, головно тепер, коли міліони людий умирає на іспанську недугу. — Ціна $2.00.

ДЛЯ ЖЕНЩИН.

Кожда женщина молода і стара може чарувати красотою і кріпким здоровлем по уживаню нашим Новокровних Пігулок для Женщин, котрі зроблять з найслабшої, знервованої і нездібної женщини, здорову, сильну і горну на лиці. Женщина уживаючі сих пігулок не жертiють на лиці, не мають синих кругів під очима, не терплять місячних неправильностий і болів і не старіють ся скоро, але є здорові, сильні і миловиді, з чистим, гарним, рожевим бiлим лицем. Сї пігулки опатентовані в Отаві. Вони лічать всі женскі недуги. Пишіть за ними на поданну адресу. Ціна $2.00.

NICHOLAS SUPPLY COMPANY,
BOX 3633 : : : : : : : : WINNIPEG, MAN.

СПЕЦІЯЛЬНЕ ЗАВІДОМЛЕНЄ

В СПРАВІ ШИФКАРТИ ДО СТАРОГО КРАЮ.

Отсим завідомляємо всіх інтересованих, що тепер неможна спродавати шифкарт ані теж гроший посилати до Галичини доки не зістане підписаний мир і всі инші обостреня знесені. Як тільки се наступить, повідомимо вас сейчас. Тогдi будете могли забезпечити собі свобідно і певно подорож до старого краю.

The Dominion Ticket & Financial Corporation Ltd.

676 Main St. Winnipeg, Man.

СПІЛЬНИК ДО ПАТЕНТУ.

Пошукую спільника до опатентовання 4 винаходів на Канаду. Винаходи сі вже зістали заменідовані до опатентовання в Америці. Капітал до опатентовання в Канаді потрібний $320.00. Жертвую половину з канадійських патентів тому, хто внесе ті видатки. Пишіть або зголосіть ся до:

JOHN ZELISKO,
Andrew, Alta.

— ADVERTISEMENTS —

Нове Погребове Заведеня.

ОТВОРИВ

Harry Daniuck

446½ Selkirk Ave., Wnp.
Телефон: Ст. Джан 3492.
Тел. до дому: Ст. Джан 2709.

Всі Українці і поляки і Русини в разі випадку смерти знайдуть в тім заведеню реальну обслугу і ощадять собі через те много клопотів.

У нас розмовите ся в своїй власній мові.

— ADVERTISEMENTS —

НОВА КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ.

у Вінніпегу, під ч.
788 MAIN STR.

Виробляємо убрання і оверкоти по дуже приступних цінах. Ціна після угоди поступників.

Хто би хотів мати добре пробоване убрання, чи оверкот, нехай зайде до нашої робітні а переконає ся. Також приймаємо замовлення з провінції. За дрібницю і чесну обслугу ручимо.

В. КУЗИК, властитель.

ПОШУКУЮ

Свого рідного брата Георгія Олексюка, з села Магучин, повіт Серет, Буковина. Він десь має перебувати в Монтреалі.

Хто би про него знав, або він сам, прошу зголосити ся на поданну адресу:

TEODOR DABEKA, — Tangleifoot,
(4-6) P. O. Bull River, B. C.

Dr. A. Bercowitch

СПЕЦІЯЛІСТ В ХОРОБАХ ЖЕНСЬКИХ І ДІТОЧИХ

ординує щоденно від 9-ої години рано до 8-ої вечером в своїй

Медичній клініці

від ч. 400 Селкірк Евню, на розі Салтер ул. — над будинком "Юніон Банк", де співає з лікарем і спеціялістом в хоробах жолудка, крови, нервових і шкірних. —— Повесна Клініка заосмотрена в найбільший в Канаді Апарат Рентгена, при помочи котрого кожда слабість внутрішна докладно може бути розслідивана. В Медичній Клініці розмовите ся в своїй власній мові.

400 Selkirk Ave. Tel. St. John 1682

ВЕЧІРНА ШКОЛА

Наука англійської мови, читаня і писаня відбуває ся в публичних школах: Страткона, ріг Мегрегор і Буррос улиць і Норквей, при Юклид улиці, три рази на тиждень вечерами, ученики можуть записати ся на науку кождого часу сего місяця. Наука буде тривати правдоподібно до кінця Марта. — Зголошувати ся треба в школі Норквей або Страткона.

Єадоволені пацієнти є найліпшою реклямою

Сотки моїх пацієнтів, з охотою засвідчуть, що мої дентистичні роботи є в практиці безболісні і що мої винагороди надзвичайно уміркованi.

Маючи ті факти в голові, не потребуєте иньших доказів, що найлучше зробите з вашої сторони, єсли повірите свої клопоти з зубами моїй опіці.

DR. C. C. JEFFREY,
»Старший Дентист«
Cor. Logan & Main Str. — Winnipeg, Man.

Вже Можна дістати календарі на 1919 РІК

КУПУЙТЕ СЛІДУЮЧІ КАЛЄНДАРІ:

Христiянська Родина	.40
Українська Родина	.40
Приятель Жовніра	.40
Календар Загальний	.35
Календар кишенковий	.10
Календар "Канад. Русина"	.75

Зміст кождого з повисших календарів незвичайно цікавий. Повно в них ілюстрацій воєнних, смішних; статі наукові, ради для фармерів і т. п.

Всі ті календарі можна замовляти впрост від видавництва Руської Книгарні в Вінніпегу, або в кождій книгарни в Канаді і Злучених Державах.

Ruska Knyharnia

850—2 Main St. — — — — Winnipeg, Man.

КУРІТЬ - TUCKETTS ORINOCO

ПОТЯТИЙ ДРІБНЕНЬКО НА ЦИГАРЕТКИ : ПОТЯТИЙ ГРУБШЕ ДО ФАЙКИ

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабика в Вінніпегу.

415 - 417 PRITCHARD AVENUE
PHONE ST. JOHN 4274

В день телефон: Ст. Джан 474. — В ночи телефон: Ст. Джан 866.

РУСЬКИЙ ШПИТАЛЬ Дра. Б. Гержабека

415 — 417 PRITCHARD AVE., WINNIPEG. PHONE ST. JOHN 474

Є одиноким руським шпиталем в Канаді.

ІСТОРІЯ РУСЬКОГО ШПИТАЛЯ.

Отворений в [illegible] тому 3 [illegible] з [illegible] ліжками, [illegible] побільшено до [illegible] 15 ліжок.

ХОРОБИ, ЯКІ ЛІЧИМО В ШПИТАЛИ:

[illegible]

ЛІЧЕНЬ ВНУТРІШНИХ ХОРІБ:

[illegible]

ЛІЧЕНЄ РЕВМАТИЗМУ

[illegible]

ВІДДІЛИ ШПИТАЛЬНІ:

1) Відділ для хорих [illegible]

2) Відділ для хорих, яких лічено з [illegible] Д-ра Б. Гержабека після найновійших способів лічення.

3) Відділ [illegible]

[illegible] по руськи і по польськи. [illegible]